Balaan nga Bibliya

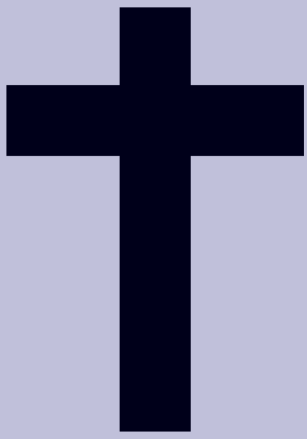

Unlocked Literal Bible in the Cebuano language of the Republic of the Philippines

Balaan nga Bibliya
Unlocked Literal Bible in the Cebuano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Cebuano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Aida Espelita, Aira Amaran, Alma Mae Llorca, Amelina Emboc, Analine Tanog, Bernaly Mansiwagan, Carwelene Amper, Chally Lou Lacaran, Charity Guinita, Dan Bongcalas, Darryl Lasquite, Divine Grace Leparto, Elsie Lacubay, Ernilyn Balindong, Gem Lalaan, Helen Thundas, Jerome Resomadero, Jeryl Tumundog, Johnny Ray Lumawan, Loreto Socias Jr., Luthero Pulao Jr., Lymae Belle Ednalgan, Marilyn Lay-um, Mark Kevin Atab, Marth Anthony Atab, Miracle Marcojos, Molly, Noel Dalumatao, Rico Barrios, Ricky Mansabid, Romeo Lumasay, Roselle Lay-um, Steven Lubosan, Jeffrey, Johanna, Junette, Benny, and Racquel

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 31 Aug 2023
2df9daf7-60be-5f99-a36b-0eeb22060857

Contents

Genesis 1
Exodo 71
Levitico 130
Numerus 175
Deuteronomio 236
Josue 287
Mga Maghuhukom 321
Ruth 355
1 Samuel 360
2 Samuel 404
1 Hari 442
2 Hari 485
1 Cronicas 527
2 Cronicas 567
Esdras 615
Nehemias 627
Ester 647
Job 658
Mga Salmo 696
Panultihon 785
Ecclesiastes 818
Awit sa mga Awit 830
Isaias 837
Jeremias 904
Pagbangotan 982
Ezequiel 989
Daniel 1058
Hosea 1079
Joel 1090
Amos 1094
Obadia 1102
Jonas 1104
Miquias 1107
Nahum 1113
Habakuk 1116
Sofonias 1119
Hageo 1122
Zacarias 1125
Malaquias 1137
Mateo 1141
Marcos 1186
Lucas 1215
Juan 1264

Mga Buhat 1300
Roma 1347
1 Corinto 1367
2 Corinto 1387
Galacia 1400
Taga Efeso 1407
Filipos 1413
Colosas 1418
1 Mga Taga Tesalonica 1423
2 Mga Taga-Tesalonica 1427
1 Timoteo 1430
2 Timoteo 1435
Tito 1439
Filemon 1442
Hebreohanon 1443
Santiago 1458
1 Pedro 1463
2 Pedro 1468
1 Juan 1472
2 Juan 1477
3 Juan 1478
Judas 1479
Pinadayag 1481

Genesis

1 Sa sinugdan gibuhat sa Dios ang mga langit ug ang yuta. 2 Ang kalibotan
wala pay porma ug wala pay sulod. Ang kangitngit anaa sa ibabaw sa
kinahiladman. Ang Espiritu sa Dios naglihok ibabaw sa mga katubigan.
3 Ang Dios miingon, "Motungha ang kahayag," ug mitungha ang kahayag.
4 Nakita sa Dios ang kahayag, nga kini maayo. Gibahin niya ang kahayag
gikan sa kangitngit. 5 Gitawag sa Dios ang kahayag ug "adlaw," ug
ang kangitngit gitawag niya ug "gabii." Mao kini ang kagabhion ug
kabuntagon, ang unang adlaw. 6 Ang Dios miingon, "Motungha ang
usa ka wanang taliwala sa mga katubigan, ug bahinon niini ang mga
tubig gikan sa katubigan." 7 Gibuhat sa Dios ang wanang ug gibahin
ang mga tubig nga anaa sa ilalom sa wanang gikan sa katubigan nga
anaa ibabaw sa wanang. Nahitabo kini. 8 Gitawag sa Dios ang wanang
ug "kawanangan." Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang
ikaduhang adlaw. 9 Ang Dios miingon, "Ang tubig nga anaa ilalom sa
kawanangan matigom sa usa ka dapit ug motungha ang mala nga yuta."
Nahitabo kini. 10 Gitawag sa Dios ang mala nga dapit nga "yuta," ug ang
natigom nga mga tubig gitawag niya ug "kadagatan." Nakita niya nga kini
maayo. 11 Ang Dios miingon, "Moturok sa yuta ang mga tanom: mga tanom
nga adunay binhi ug mga kahoy nga nagapamunga nga ang liso anaa sa
sulod sa bunga, ang matag usa sumala sa ilang kaugalingong matang."
Nahitabo kini. 12 Ang yuta naghatag ug mga tanom, mga tanom nga
adunay binhi sumala sa ilang matang, ug mga kahoy nga nagapamunga
nga ang bunga adunay liso sa sulod niini, sumala sa ilang matang. Nakita
sa Dios nga kini maayo. 13 Mao kini ang kagabhion ug ang kabuntagon, ang
ikatulong adlaw. 14 Miingon ang Dios, "Motungha ang mga kahayag diha
sa kawanangan aron magbahin sa adlaw gikan sa gabii. Ug tugoti nga sila
mahimong mga ilhanan, alang sa mga tempo, alang sa mga adlaw ug sa
mga katuigan. 15 Himoa sila nga mahimong kahayag sa kawanangan aron
maghatag ug kahayag sa kalibotan." Nahitabo kini. 16 Gibuhat sa Dios ang
duha ka dagko nga mga kahayag, ug ang labing dako nga kahayag mao
ang magdumala sa adlaw, ug ang dili kaayo hayag mao ang magdumala
sa kagabhion. Gibuhat usab niya ang mga bituon. 17 Gibutang sila sa
Dios sa kawanangan aron maghatag ug kahayag sa kalibotan, 18 aron sa
pagdumala sa adlaw ug sa kagabhion, ug sa pagbahin sa kahayag gikan
sa kangitngit. Nakita sa Dios nga kini maayo. 19 Mao kini ang kagabhion
ug ang kabuntagon, ang ika-upat nga adlaw. 20 Miingon ang Dios, "Pun-a
ang katubigan sa mga buhing binuhat, ug tugoti nga molupad ang mga
langgam ibabaw sa kayutaan diha sa haw-ang sa kawanangan." 21 Gihimo
sa Dios ang dagkong mga mananap sa dagat, lakip ang uban pang buhing
binuhat sumala sa iyang matang, mga binuhat nga nagalihok ug naglukop
sa katubigan, ug matag langgam nga adunay pako sumala sa ilang matang.
Nakita sa Dios nga kini maayo. 22 Gipanalanginan sila sa Dios, nga nag-
ingon, "Pagmabungahon ug panaghan, ug pun-a ninyo ang katubigan sa
kadagatan. Managhan ang mga langgam sa kalibotan." 23 Mao kini ang
kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikalimang adlaw. 24 Ang Dios miingon,
"Motungha sa yuta ang mga buhing binuhat, sumala sa matag matang
niini, mga binuhing mga mananap, mga mananap nga nagakamang, ug

mga mapintas nga mananap sa kalibotan, sumala sa matag matang niini.”
Nahitabo kini. 25 Gibuhat sa Dios ang mapintas nga mga mananap sa
kalibotan sumala sa ilang matang, ang binuhing mga mananap sumala
sa ilang matang, ug ang tanang nagakamang ibabaw sa yuta sumala sa
matang niini. Nakita niya nga kini maayo. 26 Miingon ang Dios, “Buhaton
nato ang tawo sama sa atong hulagway, sunod kanato. Magdumala sila sa
mga isda sa dagat, sa mga langgam sa kawanangan, sa mga binuhing mga
mananap, sa tibuok kalibotan, ug sa matag mananap nga nagakamang
sa kalibotan.” 27 Gibuhat sa Dios ang tawo sama sa iyang hulagway.
Gibuhat niya siya sama sa iyang kaugalingong panagway. Gibuhat niya
ang babaye ug ang lalaki. 28 Gipanalanginan sila sa Dios ug miingon kanila,
“Pagmabungahon, ug pagpadaghan. Pun-a ang kalibotan, ug lukopa kini.
Pagdumala ngadto sa tanang isda sa dagat, ngadto sa mga kalanggaman
sa kawanangan, ug ngadto sa tanang buhing mananap nga nagalihok sa
kalibotan.” 29 Miingon ang Dios, “Tan-awa, gihatag ko kaninyo ang tanang
tanom nga nagahatag ug binhi nga anaa sa tibuok kalibotan, ug ang matag
kahoy nga nagapamunga nga adunay liso. Mahimo ninyo kining pagkaon.
30 Sa matag mapintas nga mananap sa kalibotan, sa matag langgam sa
kalangitan, ug sa tanang mananap nga nagakamang sa kalibotan, ug sa
matag binuhat nga adunay gininhawa sa kinabuhi gihatag ko ang lunhaw
nga tanom aron makaon.” Nahitabo kini. 31 Nakita sa Dios ang tanang
butang nga iyang gibuhat. Tan-awa, kini maayo kaayo. Mao kini ang
kagabhion ug ang kabuntagon, ang ikaunom nga adlaw.

2

1 Unya ang mga langit ug ang yuta nahuman na, ug ang tanang buhing
binuhat nga nipuno niini. 2 Sa ikapito nga adlaw nahuman sa Dios ang
iyang buluhaton, ug busa mipahulay siya sa ikapito nga adlaw gikan sa
tanan nga iyang gibuhat. 3 Gipanalanginan sa Dios ang ikapito nga adlaw
ug gibalaan kini, tungod kay mipahulay siya niini gikan sa tanan nga iyang
gibuhat sa iyang mga binuhat. 4 Mao kini ang mga panghitabo mahitungod
sa mga langit ug sa yuta, sa dihang gibuhat sila, sa adlaw nga gibuhat ni
Yahweh nga Dios ang yuta ug ang kalangitan. 5 Wala pay sagbot sa uma
nga anaa sa kayutaan, ug wala pay tanom nga miturok sa uma, tungod
kay wala pa man gipaulanan ni Yahweh nga Dios ang kalibotan, ug wala
pay tawo nga mag-uma sa yuta. 6 Apan adunay yamog nga migawas gikan
sa kalibotan ug nagpatubig sa tibuok kayutaan. 7 Gihimo ni Yahweh nga
Dios ang tawo gikan sa abog sa yuta, ug gihuypan ang bangag sa iyang
ilong sa gininhawa sa kinabuhi, ug ang tawo nahimong buhing binuhat.
8 Nagbutang si Yahweh nga Dios ug usa ka tanaman sa sidlakang bahin
sa Eden, ug didto gibutang niya ang tawo nga iyang hinimo. 9 Gikan
sa yuta gipatubo ni Yahweh nga Dios ang matag kahoy nga nindot tan-
awon ug maayong kaonon. Lakip na niini ang kahoy sa kinabuhi nga
anaa sa taliwala sa tanaman, ug ang kahoy sa kahibalo sa maayo ug sa
daotan. 10 Usa ka suba ang midagayday gikan sa Eden aron patubigan
ang tanaman. Gikan didto kini nabahin ug nahimong upat ka mga suba.
11 Ang ngalan sa una nga suba mao ang Pishon. Mao kini ang midagayday
sa tibuok yuta sa Habila, diin adunay bulawan. 12 Ang bulawan nianang
yutaa maayo. Didto adunay bedelyom usab ug bato nga onise. 13 Ang
ngalan sa ikaduhang suba mao ang Gihon. Kini midagayday paingon sa
tibuok yuta sa Cus. 14 Ang ngalan sa ikatulo nga suba mao ang Tigris, nga
midagayday sa sidlakang bahin sa Asur. Ang ika-upat nga suba mao ang

Eufrates. 15 Gikuha ni Yahweh nga Dios ang lalaki ug gibutang niya didto
sa tanaman sa Eden aron magtrabaho niini ug aron mag-atiman niini.
16 Si Yahweh nga Dios nagmando sa lalaki, nga nag-ingon, “Gawasnon ka
nga mokaon gikan sa matag kahoy sa tanaman. 17 Apan dili ka angay
nga mokaon gikan sa kahoy sa kahibalo sa maayo ug sa daotan, kay sa
adlawa nga mokaon ka gikan niini, sigurado gayod nga mamatay ka.”
18 Unya si Yahweh nga Dios miingon, “Dili maayo alang sa lalaki nga
mag-inusara. Himoan ko siya ug katabang nga angay kaniya.” 19 Gikan
sa yuta giumol ni Yahweh nga Dios ang tanang hayop sa kaumahan ug
mga langgam sa kawanangan. Unya gidala niya sila ngadto sa lalaki aron
makita kung unsa ang iyang itawag sa ila. Kung unsay itawag sa lalaki sa
mga buhing binuhat, kana mao ang ilang ngalan. 20 Gihatagan ug ngalan sa
lalaki ang tanang kahayopan, ang tanang langgam sa kawanangan, ug ang
tanang mapintas nga mananap sa kaumahan. Apan alang sa lalaki wala
siyay nakita nga katabang nga angay kaniya. 21 Gipakatulog ug maayo ni
Yahweh nga Dios ang lalaki, busa nakatulog ang lalaki. Nikuha si Yahweh
nga Dios ug usa ka gusok ug gisirado niya ang unod kung asa niya gikuha
ang gusok. 22 Gamit ang gusok nga gikuha ni Yahweh nga Dios gikan sa
lalaki, gihimo niya kini ang babaye ug gidala siya ngadto sa lalaki. 23 Ang
lalaki miingon, “Karon, kini mao ang bukog sa akong bukog, ug unod sa
akong unod. Pagatawgon siya nga 'babaye,' kay gikuha man siya gikan sa
lalaki.” 24 Tungod niini ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug sa iyang
inahan, ug siya mahiusa sa iyang asawa, ug mahimo silang usa ka unod.
25 Hubo silang duha, ang lalaki ug ang iyang asawa, apan wala sila naulaw.

3

1 Karon ang serpente mas labing mautok kay sa ubang mapintas nga
mananap sa tanaman nga binuhat ni Yahweh nga Dios. Siya miingon
ngadto sa babaye, “Miingon ba gayod ang Dios nga, 'Kinahanglan nga
dili kamo mokaon gikan sa bisan unsa nga kahoy sa tanaman'”? 2 Ang
babaye miingon sa serpente, “Makakaon kami sa tanang bunga sa kahoy
sa tanaman, 3 apan mahitungod sa bunga sa kahoy nga anaa taliwala sa
tanaman, ang Dios miingon, 'Ayaw kamo pagkaon niini, o bisan paghikap
niini, o kamo mamatay.'” 4 Ang serpente miingon sa babaye, “Dili gayod
kamo mamatay. 5 Kay ang Dios nasayod nga sa panahon nga mokaon
kamo niini maabli ang inyong mga mata, ug mahisama kamo sa Dios, nga
nasayod sa maayo ug daotan.” 6 Sa dihang nakita sa babaye nga ang kahoy
maayo nga kan-on, ug kini nindot sa mga mata, ug ang kahoy makadani
nga makahimo sa tawo nga maalamon, mikuha siya sa bunga ug mikaon
niini. Ug gihatagan niya ang iyang bana nga uban kaniya, ug mikaon
siya niini. 7 Ang ilang mga mata nangaabli, ug nakamatngon sila nga sila
hubo. Mitahi sila ug mga dahon sa igera ug gihimo nga pangtabon sa
ilang mga kaugalingon. 8 Nadunggan nila ang kasikas ni Yahweh nga Dios
nga nagalakaw sa tanaman sa kabugnaw sa adlaw, busa ang lalaki ug
ang iyang asawa nanago gikan sa presensiya ni Yahweh nga Dios taliwala
sa mga kahoy sa tanaman. 9 Gitawag ni Yahweh nga Dios ang lalaki ug
miingon ngadto kaniya, “Hain ka man?” 10 Ang lalaki miingon, “Nadungog
ko ikaw sa tanaman, ug nahadlok ako, tungod kay hubo ako. Busa mitago
ako.” 11 Ang Dios miingon, “Kinsa may nagsulti kanimo nga ikaw hubo?
Mikaon ka ba sa kahoy nga akong gisugo kanimo nga dili nimo angay
kan-on?” 12 Ang lalaki miingon, “Ang babaye nga imong gihatag aron

akong makauban, iya akong gihatagan sa bunga nga gikan sa kahoy, ug
ako kining gikaon." 13 Miingon si Yahweh nga Dios sa babaye, "Unsa kining
imong gibuhat?" Ang babaye miingon, "Ang serpente milingla kanako, ug
mikaon ako." 14 Si Yahweh nga Dios miingon sa serpente, "Tungod kay imo
kining gibuhat, tali sa tanang kahayopan ug sa tanang mga mapintas nga
mananap sa kaumahan ikaw lamang ang tinunglo. Pinaagi sa imong tiyan
ikaw magakamang, ug ikaw magakaon sa abog sa tanang adlaw sa imong
kinabuhi. 15 Magbutang ako ug panag-away tali kanimo ug sa babaye,
ug tali sa imong binhi ug sa iyang binhi. Samaran niya ang imong ulo,
ug imong samaran ang iyang tikod." 16 Miingon siya ngadto sa babaye,
"Pilopiloon ko gayod ang imong kasakit sa pagbaton ug mga anak; diha
sa kasakit nga ikaw magbaton ug mga anak. Ang imong tinguha mao
ang pagpangandoy sa imong bana, apan siya ang magdumala kanimo."
17 Miingon siya ngadto kang Adan, "Tungod kay naminaw ka sa tingog sa
imong asawa, ug mikaon gikan sa kahoy, nga akong gisugo kanimo, nga
naga-ingon, 'Dili ka magakaon gikan niini,' matinunglo ang yuta tungod
kanimo; sa hilabihang kahago ikaw mokaon gikan niini sa tanang adlaw sa
imong kinabuhi. 18 Magahatag kini ug mga tunok ug mga sampinit alang
kanimo, ug mokaon ka sa mga tanom sa kaumahan. 19 Pinaagi sa mga
singot sa imong nawong ikaw makakaon ug tinapay, hangtod nga mobalik
ka sa yuta, kay ikaw gihimo gikan niini. Kay ikaw abog man, ug ngadto sa
abog ikaw mobalik." 20 Ginganlan sa lalaki ug Eva ang iyang asawa tungod
kay siya ang inahan sa tanang may kinabuhi. 21 Nagbuhat si Yahweh nga
Dios ug sapot gikan sa mga panit sa mananap alang kang Adan ug sa
iyang asawa ug gibistihan sila. 22 Si Yahweh nga Dios miingon, "Karon
ang tawo nahimong sama na kanato, nga nasayod sa maayo ug sa daotan.
Busa karon kinahanglan dili na siya tugotan nga makakab-ot niini sa iyang
kamot, ug makakuha gikan sa kahoy sa kinabuhi, makakaon niini, ug unya
mabuhi sa kahangtoran." 23 Busa gipagawas siya ni Yahweh nga Dios gikan
sa tanaman sa Eden, aron sa pag-uma sa yuta diin siya naggikan. 24 Busa
gipahawa sa Dios ang tawo sa tanaman, ug gibutangan niya ug kerubin
ang sidlakang bahin sa tanaman sa Eden, ug nagadilaab nga espada nga
nagtuyoktuyok sa palibot, aron sa pagbantay sa dalan paingon sa kahoy
sa kinabuhi.

4

1 Ang lalaki nidulog kang Eva nga iyang asawa. Nagmabdos siya ug
nanganak kang Cain. Siya miingon, "Nakabaton ako ug anak nga lalaki sa
tabang ni Yahweh." 2 Unya nanganak siya kang Abel nga igsoong lalaki
ni Cain. Karon si Abel nahimong magbalantay sa karnero, apan si Cain
nag-uma sa yuta. 3 Miabot ang panahon nga nagdala si Cain ug pipila sa
abot sa yuta ingon nga halad kang Yahweh. 4 Ingon man si Abel, midala
siya ug pipila sa kinamagulangan nga anak sa iyang panon ug pipila sa
mga tambok. Gidawat ni Yahweh si Abel ug ang iyang halad, 5 apan wala
niya gidawat si Cain ug ang iyang halad. Mao nga si Cain nasuko pag-
ayo, ug siya nagmug-ot. 6 Si Yahweh miingon kang Cain, "Nganong nasuko
ug nganong nagmug-ot ka man? 7 Kung imong gibuhat ang husto, dili ba
diay ikaw pagadawaton? Apan kung wala nimo buhata ang husto, ang
sala nagahulat sa pultahan ug nagtinguha sa pagdumala kanimo, apan
kinahanglan nga ikaw ang magdumala niini." 8 Nakig-sulti si Cain sa
iyang igsoon nga si Abel. Samtang anaa na sila didto sa kaumahan, si
Cain mibarog batok kay Abel nga iyang igsoon ug gipatay siya. 9 Unya si

Yahweh miingon kang Cain, “Asa man ang imong igsoon nga si Abel?” Siya
miingon, “Wala ako masayod. Ako ba ang magbalantay sa akong igsoon?”
10 Si Yahweh miingon, “Unsa kining imong gibuhat? Ang dugo sa imong
igsoon nagatawag kanako gikan sa yuta. 11 Karon tinunglo ka nga gikan
sa yuta, nga miabli sa iyang baba aron sa pagdawat sa dugo sa imong
igsoon gikan sa imong kamot. 12 Sa dihang imong umahon ang yuta, gikan
karon dili na kini maghatag sa iyang kusog alang kanimo. Magtagotago
ug maglatagaw ka sa kalibotan.” 13 Si Cain miingon kang Yahweh, “Ang
akong silot mas dako kaysa sa akong makaya. 14 Sa pagkatinuod, imo
akong ipapahawa karong adlawa niining yutaa, ug matago na ako gikan
kanimo. Magtagotago ug maglatagaw ako sa kalibotan, ug si bisan kinsa
ang makakita kanako mopatyon kanako.” 15 Si Yahweh miingon kaniya,
“Si bisan kinsa nga mopatay kang Cain, ang panimalos moabot kaniya sa
pitoan ka pilo.” Unya gibutangan ni Yahweh ug patik si Cain, aron nga
kung kinsa man ang makakaplag kaniya, kanang tawhana dili moataki
kaniya. 16 Busa mibiya si Cain sa presensiya ni Yahweh ug mipuyo sa yuta
sa Nod, sa sidlakang bahin sa Eden. 17 Nakigdulog si Cain sa iyang asawa ug
nagmabdos siya. Nanganak siya kang Enoc. Nagtukod siya ug siyudad ug
ginganlan niya kini sunod sa ngalan sa iyang anak nga si Enoc. 18 Ngadto
kang Enoc natawo si Irad. Si Irad nahimong amahan ni Mehujael. Si
Mehujael nahimong amahan ni Methushael. Si Methushael nahimong
amahan ni Lamec. 19 Si Lamec nagkuha ug duha ka mga asawa alang
sa iyang kaugalingon: ang ngalan sa usa mao si Ada, ug ang ngalan sa lain
pa mao si Zila. 20 Si Ada nanganak kang Jabal. Siya ang amahan niadtong
nagpuyo sa tolda nga adunay mga kahayopan. 21 Ang ngalan sa iyang
igsoon nga lalaki mao si Jubal. Siya ang amahan niadtong nagatugtog ug
alpa ug plawta. 22 Ug si Zila nanganak kang Tubal Cain, ang nagahimo ug
mga gamit nga gikan sa bronse ug puthaw. Ang igsoon nga babaye ni Tubal
Cain mao si Naama. 23 Si Lamec miingon sa iyang mga asawa, “Ada ug Zila,
paminawa ang akong tingog; kamo nga mga asawa ni Lamec, paminawa
kung unsa ang akong isulti. Tungod kay nakapatay ako ug batan-on nga
lalaki nga nagsamad kanako, usa ka batan-on nga lalaki nga nagbun-og
kanako. 24 Kung adunay pito ka pilo nga balos alang kang Cain, unya
adunay 77 ka pilo nga balos alang kang Lamec.” 25 Nakigdulog na usab si
Adan sa iyang asawa, ug nanganak siya ug laing anak nga lalaki. Iya kining
ginganlan ug Set ug miingon, “Ang Dios naghatag kanako ug laing anak
nga lalaki nga puli kang Abel, kay gipatay man siya ni Cain.” 26 Adunay
anak nga lalaki nga natawo gikan kang Set ug iya siyang gitawag sa ngalan
nga Enos. Nianang panahona ang mga tawo nagsugod na sa pagtawag sa
ngalan ni Yahweh.

5

1 Mao kini ang listahan sa mga kaliwat ni Adan. Sa adlaw nga gibuhat
sa Dios ang tawo, gibuhat niya sila nga sama kaniya. 2 Gibuhat niya
sila nga lalaki ug babaye. Gipanalanginan niya sila ug ginganlan sila ug
tawo sa dihang sila gibuhat. 3 Sa dihang nagpangidaron na si Adan ug
130 ka tuig, nahimo siyang amahan sa anak nga lalaki nga sama kaniya,
sunod sa iyang panagway ug ginganlan niya siya ug Set. 4 Human si Adan
nahimong amahan ni Set, nagkinabuhi pa siya ug 800 ka tuig. Ug nahimo
siyang amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga babaye. 5 Si
Adan nagkinabuhi ug 930 ka tuig, ug unya siya namatay. 6 Sa dihang

nagpangidaron na si Set ug 105 ka tuig, nahimo siyang amahan ni Enos.
7 Human siya nahimong amahan ni Enos, nagkinabuhi pa siya ug 807 ka
tuig ug nahimong amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga
babaye. 8 Nagkinabuhi si Set ug 912 ka tuig, ug unya siya namatay. 9 Sa
dihang nagpangidaron na si Enos ug 90 ka tuig, nahimo siyang amahan
ni Kenan. 10 Human siya nahimong amahan ni Kenan, nagkinabuhi pa
si Enos ug 815 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan pang anak
nga mga lalaki ug mga babaye. 11 Si Enos nagkinabuhi ug 905 ka tuig,
ug unya siya namatay. 12 Sa dihang nagpangidaron na si Kenan ug 70
ka tuig, nahimo siyang amahan ni Mahalalel. 13 Human siya nahimong
amahan ni Mahalalel, nagkinabuhi pa si Kenan sulod sa 840 ka tuig.
Nahimo siyang amahan sa daghan pang anak nga mga lalaki ug mga
babaye. 14 Si Kenan nagkinabuhi ug 910 ka tuig, ug unya siya namatay.
15 Sa dihang nagpangidaron na si Mahalalel ug 65 ka tuig, nahimo siyang
amahan ni Jared. 16 Human siya nahimong amahan ni Jared, nagkinabuhi
si Mahalalel sulod sa 830 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan pang
anak nga mga lalaki ug mga babaye. 17 Nagkinabuhi si Mahalalel ug 895 ka
tuig, ug unya siya namatay. 18 Sa dihang nagpangidaron na si Jared ug 162
ka tuig, nahimo siyang amahan ni Enoc. 19 Human siya nahimong amahan
ni Enoc, nagkinabuhi pa si Jared ug 800 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa
daghan pang anak nga mga lalaki ug mga babaye. 20 Nagkinabuhi si Jared
ug 962 ka tuig, ug unya siya namatay. 21 Sa dihang nagpangidaron na si
Enoc ug 65 ka tuig, nahimo siyang amahan ni Metusela. 22 Naglakaw si
Enoc uban sa Dios sulod sa 300 ka tuig human siya nahimong amahan
ni Metusela. Nahimo siyang amahan sa daghan pang anak nga mga
lalaki ug mga babaye. 23 Nagkinabuhi si Enoc ug 365 ka tuig. 24 Si Enoc
naglakaw uban sa Dios, ug unya nawala siya, kay gikuha man siya sa Dios.
25 Sa dihang nagpangidaron na si Metusela ug 187 ka tuig, nahimo siyang
amahan ni Lamec. 26 Human siya nahimong amahan ni Lamec, si Metusela
nagkinabuhi pa ug 782 ka tuig. Nahimo siyang amahan sa daghan pang
anak nga mga lalaki ug mga babaye. 27 Si Metusela nagpangidaron ug
969 ka tuig. Unya siya namatay. 28 Sa dihang nagpangidaron na si
Lamec ug 182 ka tuig, nahimo siyang amahan sa usa ka anak nga lalaki.
29 Ginganlan niya siya ug Noe, nga nag-ingon, “Siya maoy maghatag kanato
ug kapahulayan gikan sa atong mga pagpaningkamot ug gikan sa kahago
sa atong mga kamot, nga mao ang angay natong buhaton tungod sa yuta
nga gitunglo ni Yahweh.” 30 Nagkinabuhi si Lamec ug 595 ka tuig human
siya nahimong amahan ni Noe. Nahimo siyang amahan sa daghan pang
anak nga mga lalaki ug mga babaye. 31 Nagkinabuhi si Lamec ug 777 ka
tuig. Unya siya namatay. 32 Human sa pagkinabuhi ni Noe ug 500 ka tuig,
nahimo siyang amahan nila Sem, Ham, ug Jafet.

6

1 Miabot ang panahon nga ang katawhan midaghan sa kalibotan ug
nanganak sila ug mga babaye, 2 nakita sa mga anak sa Dios nga maanyag
ang mga babayeng anak sa mga tawo. Ilaha kining gikuha ug gihimo nga
mga asawa, bisan kinsa kanila nga ilang napili. 3 Si Yahweh miingon,
“Ang akong espiritu dili magpabilin sa katawhan hangtod sa kahangtoran,
tungod kay sila mga unod. Mabuhi sila sulod sa 120 ka tuig.” 4 Niadtong
mga panahona adunay mga higante sa kalibotan, ug bisan sa sunod nga
panahon. Nahitabo kini sa dihang giminyoan sa mga anak sa Dios ang

mga anak nga babaye sa mga tawo, ug nakabaton sila ug mga anak kanila.
Mao kini ang mga kusgan nga mga tawo kaniadto, mga tawong bantogan.
5 Nakita ni Yahweh nga dako ang pagkadaotan sa tawo diha sa kalibotan,
ug ang matag tinguha sa hunahuna sa ilang mga kasingkasing nagpadayon
nga daotan. 6 Nagbasol si Yahweh nga gibuhat niya ang tawo sa kalibotan,
ug nakapasubo kini sa iyang kasingkasing. 7 Unya si Yahweh miingon,
“Pagalaglagon ko ang katawhan nga akong gibuhat gikan sa ibabaw
sa kalibotan; ang katawhan ug ang dagkong mga mananap, ang mga
nagakamang nga mga mananap ug ang mga langgam sa kalangitan, kay
nagbasol ako nga gibuhat ko sila.” 8 Apan si Noe nakakaplag ug pabor sa
atubangan ni Yahweh. 9 Mao kini ang mga panghitabo nga may kalabotan
kang Noe. Si Noe usa ka matarong nga tawo, ug wala siya'y sala taliwala
sa mga tawo sa iyang kapanahonan. Si Noe naglakaw uban sa Dios. 10 Si
Noe nahimong amahan sa tulo ka anak nga mga lalaki: si Sem, si Ham, ug
si Jafet. 11 Ang kalibotan hugaw na sa atubangan sa Dios, ug napuno kini
sa pagkadaotan. 12 Nakita sa Dios ang kalibotan; tan-awa, hugaw na kini,
kay gihugawan sa tanang unod ang ilang paggawi sa kalibotan. 13 Ang Dios
miingon kang Noe, “Akong nakita nga panahon na nga tapuson ang tanang
unod, kay napuno sa pagkamapintas ang kalibotan pinaagi kanila. Tinuod
gayod, laglagon ko sila uban ang kalibotan. 14 Pagbuhat ug arka nga gikan
sa kahoy nga cipros alang sa imong kaugalingon. Paghimo ug mga lawak
sa arka, buliti kini ug alkitran sa sulod ug sa gawas. 15 Ingon niini ang
imong pagabuhaton: ang katas-on sa arka mokabat ug 300 ka kubiko, 50
ka kubiko ang gilapdon, ug 30 ka kubiko ang kahabugon. 16 Pagbuhat
ug atop alang sa arka, ug humana kini sa usa ka kubiko gikan sa taas
sa kilid niini. Pagbutang ug pultahan sa kilid sa arka ug buhati kini ug
pinakaubos, ikaduha, ug ikatulo nga andana. 17 Paminaw, padad-an ko
ug dakong lunop sa tubig ang kalibotan, aron laglagon ang tanang unod
nga adunay gininhawa sa kinabuhi ilalom sa kalangitan. Mangamatay
ang tanan nga anaa sa kalibotan. 18 Apan pagabuhaton ko ang akong
saad diha kanimo. Mosulod ka sa arka, ikaw, ug ang imong mga anak
nga lalaki, ug ang imong asawa, ug ang mga asawa sa imong mga anak
nga lalaki. 19 Sa matag buhing binuhat sa tanang unod, kinahanglan nga
magdala ka ug tinagduha sa matag matang ngadto sa arka, aron mabuhi
sila uban kanimo, laki ug baye. 20 Sa mga langgam sumala sa ilang matang,
ug ang matag matang sa dagko nga mga mananap, sa matag matang sa
mananap nga nagakamang sa yuta, tinagduha sa nagkadaiyang matang
ang mokuyog kanimo, aron mabuhi sila. 21 Pagtigom ug matag matang sa
pagkaon ug tipigi kini, aron aduna kamoy makaon lakip na sila.” 22 Busa
gibuhat kini ni Noe. Sumala sa tanan nga gimando kaniya sa Dios, iya
kining gibuhat.

7

1 Si Yahweh miingon kang Noe, “Dali, ikaw ug ang tibuok mong
panimalay, sulod sa arka, kay nakita nako nga ikaw ra ang matarong
sa akong atubangan niining kaliwatana. 2 Sa matag hinlo nga mananap
pagdala ug pito ka parisan nga laki ug baye. Ug sa mga mananap nga
dili hinlo, pagdala ug duha, laki ug ang iyang pares. 3 Ingon man ang
mga langgam sa kawanangan, pagdala ug pito ka parisan sa laki ug baye,
aron magpabilin ang ilang kaliwat ibabaw sa tibuok kalibotan. 4 Kay sa
ikapito ka adlaw paulanon ko ang kalibotan sulod sa 40 ka adlaw ug 40
ka gabii. Pagalaglagon ko gikan sa yuta ang tanang buhi nga binuhat nga

akong gihimo.” 5 Gituman ni Noe ang tanan nga gisugo ni Yahweh kaniya.
6 Nagpangidaron si Noe ug 600 ka tuig sa dihang ang lunop miabot sa
kalibotan. 7 Misulod sa arka si Noe, ang iyang mga anak nga lalaki, ang
iyang asawa, ug ang mga asawa sa iyang mga anak tungod sa tubig sa
lunop. 8 Ang mga mananap nga hinlo ug mga mananap nga dili hinlo,
mga langgam, ug ang tanan nga nagakamang sa yuta, 9 sa tinagduha, laki
ug baye, miduol kang Noe ug nanulod ngadto sa arka, sumala sa gisugo
sa Dios kang Noe. 10 Unya human sa pito ka adlaw, ang tubig sa lunop
miabot sa kalibotan. 11 Sa ika-600 ka tuig sa kinabuhi ni Noe, sa ikaduhang
bulan, sa ika-17 nga adlaw sa bulan, sa maong adlaw, mibuhagay ang
tanang tubod sa kinahiladman, ug nangaabli ang mga tamboanan sa langit.
12 Misugod sa pagbundak ang ulan sa kalibotan sulod sa 40 ka adlaw ug
40 ka gabii. 13 Nianang samang adlawa si Noe ug ang iyang mga anak nga
lalaki, si Sem, si Ham, ug si Jafet, ug ang asawa ni Noe, ug ang tulo ka mga
asawa sa iyang mga anak nga lalaki nga uban kanila, misulod ngadto sa
arka. 14 Nanulod sila uban ang matag ihalas nga mananap sumala sa ilang
matang, ug matag binuhi nga mga mananap sumala sa ilang matang, ug
ang mga nagakamang nga mananap ibabaw sa kalibotan sumala sa ilang
matang, ug ang langgam sumala sa ilang matang, ug matag matang sa
binuhat nga adunay pako. 15 Duha sa tanang unod nga adunay gininhawa
sa kinabuhi misulod sa arka uban kang Noe. 16 Ug ang mga mananap
nga nanulod mao ang mga laki ug baye sa tanang binuhat; misulod sila
sumala sa gisugo sa Dios kaniya. Unya pagkahuman gisirad-an ni Yahweh
ang pultahan. 17 Unya miabot ang lunop sa kalibotan sa 40 ka adlaw, ug
milawom pag-ayo ang tubig ug milutaw ang arka. Naglutaw kini ibabaw
sa yuta. 18 Mihaganas ang tubig ug midako pa gayod ibabaw sa yuta, ug
milutaw ang arka ibabaw sa tubig. 19 Ug hilabihan gayod ang pagtaas
sa tubig sa kalibotan. Hingpit nga gilapawan niini ang tanang tag-as nga
bukid nga anaa sa ilalom sa tibuok kalangitan. 20 Milapaw pa gayod ang
tubig ug 15 ka kubiko ibabaw sa kabukiran. 21 Nangamatay ang tanang
may kinabuhi nga nagalihok ibabaw sa kalibotan: ang mga langgam, mga
binuhi nga mananap, mga ihalas nga mga mananap, ang tanang mga
binuhat nga nagakamang sa yuta, ug ang tanang katawhan. 22 Ang tanang
mga binuhat nga may gininhawa sa espiritu sa kinabuhi, ang tanang anaa
sa mala nga yuta, nangamatay. 23 Busa nangahanaw ang tanang butang
nga may kinabuhi ibabaw sa yuta, gikan sa mga tawo ngadto sa dagko
nga mga mananap, sa nagakamang nga mga mananap, ug ngadto sa mga
kalanggaman sa kawanangan. Nangalaglag silang tanan nga gikan sa yuta.
Si Noe lamang ug kadtong kauban niya sa arka ang nahibilin. 24 Gilunopan
sa tubig ang kalibotan sulod sa 150 ka adlaw.

8

1 Giisip sa Dios si Noe, ang tanang mga ihalas nga mananap, ug ang
tanang binuhi nga mananap nga uban kaniya sa arka. Gipatayhop sa Dios
ang hangin sa tibuok kalibotan, ug misugod paghubas ang tubig. 2 Ang
mga tubod sa kinahiladman ug ang mga tamboanan sa langit gisirad-an,
ug miundang na sa pag-ulan. 3 Nagpadayon sa paghubas ang tubig sa
lunop diha sa kalibotan. Ug human sa 150 ka adlaw, mihubas na gayod ang
tubig. 4 Ug sa ikapito nga bulan, sa ika-17 nga adlaw sa bulan nakatungtong
na ang arka ibabaw sa kabukiran sa Ararat. 5 Nagpadayon sa paghubas
ang tubig hangtod sa ikanapulo nga bulan. Sa unang adlaw sa bulan,

nakita na ang mga tumoy sa kabukiran. 6 Miabot human sa 40 ka adlaw
nga giablihan ni Noe ang tamboanan sa arka nga iyang gihimo. 7 Gisugo
niya ang uwak ug naglupadlupad kini hangtod nga mihubas na ang tubig
sa kalibotan. 8 Unya nagpalupad siya ug salampati aron masuta kung
mihubas na ang tubig sa yuta, 9 apan walay nakaplagan nga katugpahan
ang salampati aron iyang pahulayan, ug mibalik kini ngadto kaniya sa
arka, kay natabonan pa gihapon ug tubig ang tibuok kalibotan. Gipagawas
niya ang iyang kamot, ug gikuha ug gipasulod kini ngadto sa arka uban
kaniya. 10 Mihulat pa siya ug dugang pito ka adlaw unya gipalupad niya
pag-usab ang salampati gikan sa arka. 11 Mibalik ang salampati ngadto
kaniya sa pagkagabii. Tan-awa! Adunay bag-ong kinutlo nga dahon sa
olibo sa iyang sungo. Busa nasayran ni Noe nga mihubas na ang tubig sa
kalibotan. 12 Mihulat pa siya ug dugang pang pito ka adlaw, ug gipalupad
niya pag-usab ang salampati. Ug wala na kini mibalik pag-usab kaniya.
13 Nahitabo sa ika-601 ka tuig, sa unang bulan, sa unang adlaw sa bulan,
nga nihubas na ang tubig sa kalibotan. Gikuha ni Noe ang tabon sa arka,
ug mitan-aw sa gawas, ug nakita niya nga mala na ang ibabaw sa yuta.
14 Sa ikaduhang bulan, sa ika-27 nga adlaw sa bulan, namala na ang yuta.
15 Ang Dios miingon kang Noe, 16 “Gawas na sa arka, ikaw, ang imong
asawa, ang imong mga anak nga lalaki, ug ang mga asawa sa imong
mga anak nga lalaki nga uban kanimo. 17 Pagawasa na uban kanimo
ang tanang buhing binuhat nga adunay unod, lakip na ang mga langgam,
ang binuhi nga mga mananap, ug ang tanang mananap nga nagakamang
sa yuta, aron managsanay sila sa tibuok kalibotan, magmabungahon, ug
managhan sa ibabaw sa kalibotan.” 18 Busa migawas si Noe uban ang
iyang mga anak nga lalaki, iyang asawa, ug ang mga asawa sa iyang mga
anak uban kaniya. 19 Nanggawas sa arka ang tanang buhi nga binuhat, ang
tanang nagakamang nga mananap, ug ang tanang langgam, ang tanan nga
nagalihok ibabaw sa yuta, sumala sa ilang banay. 20 Nagtukod si Noe ug
usa ka halaran alang kang Yahweh. Mikuha siya ug pipila ka hinlo nga mga
mananap ug pipila ka hinlo nga mga langgam, ug naghalad siya ug sinunog
nga mga halad ngadto sa halaran. 21 Nasimhotan ni Yahweh ang mahumot
nga aso ug miingon sa iyang kasingkasing, “Dili ko na tunglohon pag-usab
ang kalibotan tungod sa mga katawhan, bisan pa ug daotan ang gitinguha
sa ilang mga kasingkasing sukad pa sa ilang pagkabata. Dili ko na laglagon
pag-usab ang tanang may kinabuhi, sama sa akong gibuhat. 22 Samtang
anaa pa ang kalibotan, ang tingtanom ug ting-ani, ang bugnaw ug ang init,
ang ting-init ug ting-tugnaw, ug ang adlaw ug gabii dili mohunong.”

9

1 Unya gipanalanginan sa Dios si Noe ug ang iyang mga anak nga
lalaki, ug miingon ngadto kanila, “Pagmabungahon, pagpadaghan, ug
pun-a ang kalibotan. 2 Mangahadlok ug malisang kaninyo ang matag
buhing mananap sa kalibotan, ang tanang kalanggaman sa kawanangan,
ang tanang nagakamang sa yuta, ug ang tanang isda sa kadagatan.
Gihatag sila diha sa inyong kamot. 3 Ang tanang molihok nga butang nga
buhi mahimong pagkaon alang kaninyo. Sama nga gihatag ko kaninyo
ang mga lunhaw nga mga tanom, karon ihatag ko kaninyo ang tanang
butang. 4 Apan kinahanglan nga dili kamo mokaon sa karne nga adunay
kinabuhi—nga adunay dugo—niini. 5 Apan alang sa inyong dugo, ang
kinabuhi nga anaa sa inyong dugo, nagkinahanglan ako ug bayad. Gikan
sa kamot sa matag mananap nagkinahanglan ako niini. Gikan sa kamot

sa bisan kinsang tawo, gikan sa kamot sa tawo nga nagpatay sa iyang
igsoon, nagkinahanglan ako ug bayad alang sa kinabuhi nianang tawhana.
6 Si bisan kinsa nga mag-ula sa dugo sa tawo, pinaagi sa tawo maula
usab ang iyang dugo, kay pinaagi sa hulagway sa Dios gibuhat ang tawo.
7 Alang kaninyo, pagmabungahon ug pagpadaghan, lukopa ang tibuok
kalibotan ug panaghan.” 8 Unya ang Dios misulti kang Noe ug sa iyang
mga anak nga lalaki nga uban kaniya, nga nag-ingon, 9 “Alang kanako,
paminaw! Ako magahimo ug pakigsaad uban kaninyo ug sa inyong mga
kaliwatan sunod kaninyo, 10 ug lakip ang tanang buhing binuhat nga
uban kaninyo, lakip ang kalanggaman, ang mga binuhing mananap, ug
ang tanang binuhat sa kalibotan nga uban kaninyo, gikan sa tanan nga
miggawas sa arka, ngadto sa tanang buhing binuhat sa kalibotan. 11 Ug
karon ako magahimo ug pakigsaad tali kaninyo, nga dili na pagalaglagon
pag-usab ang tanang unod pinaagi sa lunop sa tubig. Wala na gayoy
lunop nga molaglag sa kalibotan pag-usab.” 12 Miingon ang Dios, “Kini
ang timaan sa pakigsaad nga akong pagahimoon tali kanako ug kaninyo
ug sa tanang buhing binuhat nga uban kaninyo, alang sa tanang umaabot
nga kaliwatan: 13 akong gibutang ang akong bangaw sa panganod, ug mao
kini ang timaan sa pakigsaad tali kanako ug sa kalibotan. 14 Moabot kini
sa dihang dad-on ko ang panganod ibabaw sa kalibotan ug makita ang
bangaw sa panganod, 15 unya mahinumdoman ko ang akong pakigsaad,
nga tali kanako ug kaninyo ug sa tanang buhing binuhat sa tanang unod.
Dili na gayod mahimong lunop ang tubig nga maglaglag sa tanang unod.
16 Ang bangaw maanaa sa kapanganoran ug makita ko kini, aron nga
mahinumdoman ko ang walay kataposang pakigsaad tali sa Dios ug sa
matag buhing binuhat sa tanang unod nga anaa sa kalibotan.” 17 Unya
miingon ang Dios kang Noe, “Kini ang timaan sa pakigsaad nga akong
gihimo tali kanako ug sa tanang unod nga anaa sa kalibotan.” 18 Ang
mga anak ni Noe nga lalaki nga migawas sa arka mao sila Sem, Ham, ug
Jafet. Si Ham mao ang amahan ni Canaan. 19 Kining tulo mao ang mga
anak ni Noe nga lalaki, ug gikan kanila nalukop ang tibuok kalibotan.
20 Nahimong mag-uuma si Noe, ug nagtanom siyag parasan. 21 Nag-inom
siya ug bino ug nahubog. Naghigda siya nga walay tabon didto sa iyang
tolda. 22 Unya nakita ni Ham, nga amahan ni Canaan, ang hubo nga
lawas sa iyang amahan ug iyang gisultihan ang iyang duha ka mga igsoon
nga anaa sa gawas. 23 Busa mikuha ug panapton si Sem ug si Jafet ug
gibutang nila kini ibabaw sa ilang mga abaga, ug milakaw nga patalikod
ug gitabonan ang hubo nga lawas sa ilang amahan. Nilingi sila sa laing
bahin, aron nga dili nila makita ang hubo nga lawas sa ilang amahan. 24 Sa
dihang nakamata na si Noe gikan sa iyang pagkahubog, nasayran niya
kung unsa ang nahimo sa iyang kinamanghorang anak nga lalaki ngadto
kaniya. 25 Busa miingon siya, “Tinunglo si Canaan. Mahimo siyang ulipon
sa mga ulipon sa iyang mga igsoon.” 26 Miingon usab siya, “Hinaot nga
mapanalanginan si Yahweh, ang Dios ni Sem, ug hinaot nga si Canaan
mahimo niyang sulugoon. 27 Hinaot nga padak-on sa Dios si Jafet, ug
tugotan siya nga mobuhat sa iyang pinuy-anan didto sa mga tolda ni Sem.
Hinaot nga mahimo niyang sulugoon si Canaan.” 28 Human sa lunop,
nabuhi pa si Noe sulod sa 350 katuig. 29 Sa kinatibuk-an nabuhi si Noe
ug 950 katuig, unya namatay siya.

10

1 Mao kini ang mga kaliwatan sa mga anak ni Noe nga lalaki, nga sila
si, Sem, Ham, ug Jafet. Nakabaton sila ug mga anak nga lalaki human sa
lunop. 2 Ang mga anak ni Jafet nga lalaki mao sila Gomer, Magog, Madai,
Jaban, Tubal, Mesec, ug Tiras. 3 Ang mga anak ni Gomer nga lalaki mao
sila Askenas, Rifat, ug Togarma. 4 Ang mga anak ni Jaban nga lalaki mao
sila Elisha, Tarsis, Kittim, ug Dodanim. 5 Gikan niini nagkabulag ang mga
tawo sa baybayon ug nangadto sa ilang kayutaan, ang matag-usa sumala sa
ilang kaugalingon nga pinulongan, sumala sa ilang mga banay, sumala sa
ilang mga nasod. 6 Ang mga anak ni Ham nga lalaki mao sila Cus, Mizraim,
Put, ug Canaan. 7 Ang mga anak ni Cus nga lalaki mao sila Seba, Habila,
Sabata, Raama, ug Sabteca. Ang mga anak ni Raama nga lalaki mao sila
Seba ug Dedan. 8 Si Cus nahimong amahan ni Nimrod, nga maoy unang
nahimong mananaog sa kalibotan. 9 Siya ang kusgang mangangayam sa
atubangan ni Yahweh. Maong ginaingon kini, “Sama kang Nimrod, ang
kusgang mangangayam sa atubangan ni Yahweh.” 10 Ang unang mga
sentro sa iyang gingharian mao ang Babel, Erec, Acad, ug Calne, didto sa
yuta sa Sinar. 11 Gawas niadtong yutaa miadto siya sa Assyria ug gitukod
ang Nineve, Rehobot Ir, Cala, 12 ug Resen, nga anaa taliwala sa Nineve ug
Cala. Dako kato nga siyudad. 13 Si Mizraim nahimong amahan sa mga
Luditihanon, sa mga Anamihanon, sa mga Lehabihanon, sa Naptuhanon,
14 sa mga Patrusihanon, sa mga Casluhanon (nga mao ang gigikanan
sa mga Filistihanon), ug sa mga Captorihanon. 15 Si Canaan nahimong
amahan ni Sidon, ang iyang kamagulangang anak, ug ni Het, 16 ug sa
mga Jebusihanon, sa mga Amorihanon, sa mga Girgasihanon, 17 sa mga
Hebihanon, sa mga Arkihanon, sa mga Sinaihanon, 18 sa mga Arvadihanon,
sa mga Semarihanon ug sa mga Hamatihanon. Pagkahuman nikaylap ang
mga banay sa mga Canaanhon. 19 Ang utlanan sa mga Canaanhon gikan
sa Sidon, padulong sa Gerar, hangtod sa Gasa, ug paingon sa Sodoma,
Gomora, Adma, ug Zeboim, hangtod sa Lasa. 20 Mao kini ang mga anak ni
Ham nga lalaki, sumala sa ilang banay, sumala sa ilang mga pinulongan,
sa ilang kayutaan, ug sa ilang kanasoran. 21 Nakabaton usab ug mga
anak nga lalaki si Sem ang magulang nga igsoon ni Jafet. Si Sem usab
ang katigulangan sa tanang tawo sa Eber. 22 Ang mga anak ni Sem nga
lalaki mao sila si Elam, Asur, Arpacsad, Lud, ug Aram. 23 Ang mga anak
ni Aram nga lalaki mao sila si Uz, Hul, Geter, ug Mesec. 24 Si Arpacsad
nahimong amahan ni Sela, ug si Sela nahimong amahan ni Eber. 25 Si Eber
adunay duha ka mga anak nga lalaki. Ang pangalan sa usa mao si Peleg,
tungod kay sa iyang panahon nabahin man ang kalibotan. Ang pangalan
sa iyang igsoon nga lalaki mao si Joktan. 26 Si Joktan nahimong amahan
nila ni Almodad, Selep, Hasarmabet, Jera, 27 Hadoram, Uzal, Dikla, 28 Obal,
Abimael, Seba, 29 Opir, Habila, ug Jobab. Silang tanan mga anak nga lalaki
ni Joktan. 30 Ang ilang teritoryo gikan sa Mesa, padulong sa Sefar, ang
bukid sa sidlakan. 31 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Sem, sumala sa
ilang mga banay ug sa ilang mga pinulongan, sa ilang kayutaan, ug sumala
sa ilang kanasoran. 32 Mao kini ang mga banay sa mga anak ni Noe nga
lalaki, sumala sa ilang mga gigikanan, sumala sa ilang kanasoran. Gikan
niini nagkatibulaag ang mga nasod ug nagkatag sa kalibotan human sa
lunop.

11

1 Karon ang tibuok kalibotan nagagamit ug usa lamang ka pinulongan
ug adunay managsama nga mga pulong. 2 Samtang mipanaw sila paingon
sa sidlakan, nakita nila ang kapatagan sa yuta sa Sinar ug mipuyo sila
didto. 3 Ug nagsultihanay sila sa usag-usa, “Umari kamo, magbuhat kita
ug tisa ug lutoon nato kini pag-ayo.” Aduna silay tisa imbis nga bato
ug alkitran ingon nga apog. 4 Miingon sila, “Umari kamo, magbuhat
kita ug siyudad ug usa ka tore nga mosangko sa langit, ug maghimo
kitag ngalan alang sa atong kaugalingon. Kung dili nato kini himoon,
magkatibulaag kita sa tibuok kalibotan.” 5 Busa mikanaog si Yahweh aron
sa pagtan-aw sa siyudad ug sa tore nga gibuhat sa mga kaliwat ni Adan.
6 Miingon si Yahweh, “Tan-awa, usa na sila ka katawhan nga managsama
ang pinulongan, ug nagsugod na sila sa paghimo niini! Sa dili madugay
wala na silay gusto nga himoon nga dili nila mahimo. 7 Umari kamo,
manganaog kita ug libogon ang ilang pinulongan didto, aron nga dili na
sila magkasinabot sa usag-usa.” 8 Busa gipatibulaag sila ni Yahweh gikan
didto ug ngadto sa tibuok kalibotan ug mihunong sila sa pagbuhat sa
siyudad. 9 Busa, ginganlan kini ug Babel, tungod kay didto man gilibog ni
Yahweh ang pinulongan sa tibuok kalibotan ug gikan didto gipatibulaag
sila ni Yahweh sa nagkalainlaing dapit sa tibuok kalibotan. 10 Mao kini
ang mga kaliwat ni Sem. Si Sem nag-edad na ug 100 ka tuig, ug nahimo
siyang amahan ni Arpacsad duha ka tuig human ang lunop. 11 Nabuhi
si Sem sulod sa 500 ka tuig human siya nahimong amahan ni Arpacsad.
Nahimo usab siya nga amahan sa uban niyang mga anak nga lalaki ug
babaye. 12 Sa dihang nag-edad na si Arpacsad ug 35 ka tuig, nahimo siyang
amahan ni Sela. 13 Si Arpacsad nabuhi sulod sa 403 katuig human siya
nahimo nga amahan ni Sela. Nahimo usab siya nga amahan sa uban pa
niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. 14 Sa dihang nag-edad na si Sela
ug 30 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Eber. 15 Nabuhi si Sela sulod
sa 403 ka tuig human siya nahimong amahan ni Eber. Nahimo usab siya
nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. 16 Sa
dihang nag-edad si Eber ug 34 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Peleg.
17 Nabuhi si Eber sulod sa 430 katuig human siya nahimong amahan ni
Peleg. Nahimo usab siya nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga
lalaki ug babaye. 18 Sa dihang nag-edad si Peleg ug 30 ka tuig, nahimo siya
nga amahan ni Reu. 19 Nabuhi si Peleg sulod sa 209 katuig human siya
nahimo nga amahan ni Reu. Nahimo usab siya nga amahan sa uban pa
niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. 20 Sa dihang nag-edad si Reu ug
32 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Serug. 21 Nabuhi si Reu sulod sa
207 ka tuig human siya nahimo nga amahan ni Serug. Nahimo usab siya
nga amahan sa uban pa niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. 22 Sa
dihang nag-edad si Serug ug 30 ka tuig, nahimo siya nga amahan ni Nahor.
23 Nabuhi si Serug sulod sa 200 ka tuig human siya nahimo nga amahan
ni Nahor. Nahimo usab siya nga amahan sa uban niya nga mga anak nga
lalaki ug babaye. 24 Sa dihang nag-edad si Nahor ug 29 ka tuig, nahimo
siya nga amahan ni Tera. 25 Nabuhi si Nahor sulod sa 119 ka tuig human
siya mahimong amahan ni Tera. Nahimo usab siya nga amahan sa uban
niya nga mga anak nga lalaki ug babaye. 26 Sa nag-edad si Tera ug 70 ka
tuig, nahimo siya nga amahan ni Abram, Nahor, ug Haran. 27 Karon mao
kini ang mga kaliwat ni Tera. Si Tera mao ang amahan ni Abram, Nahor
ug Haran. Ug si Haran mao ang amahan ni Lot. 28 Namatay si Haran sa

atubangan sa iyang amahan nga si Tera sa yuta nga iyang natawhan, sa
Ur sa mga Caldeahanon. 29 Nangasawa si Abram ug si Nahor. Ang ngalan
sa asawa ni Abram mao si Sarai ug ang ngalan sa asawa ni Nahor mao si
Milca, anak nga babaye ni Haran, nga amahan ni Milca ug ni Isca. 30 Karon
baog si Sarai; wala siyay anak. 31 Gikuha ni Tera ang iyang anak nga si
Abram, ug si Lot nga anak sa iyang anak nga si Haran, ug si Sarai nga iyang
umagad nga babaye, nga asawa ni Abram ug mibiya sila sa dapit sa Ur sa
Caldehanon, aron moadto padulong sa yuta sa Canaan. Apan nahiabot sila
sa Haran ug mipuyo sila didto. 32 Nabuhi pa si Tera sulod sa 205 ka tuig
ug unya namatay didto sa Haran.

12

1 Karon miingon si Yahweh kang Abram, “Lakaw ug biya sa imong
nasod, gikan sa imong kaparyentihan, ug gikan sa panimalay sa imong
amahan, ngadto sa yuta nga akong ipakita kanimo. 2 Himoon ko ikaw
nga dakong nasod, panalanginan ko ikaw, himoon ko nga bantogan ang
imong ngalan, ug mahimo kang panalangin. 3 Panalanginan ko kadtong
magapanalangin kanimo, apan si bisan kinsa kadtong magpakaulaw
kanimo akong pagatunglohon. Pinaagi kanimo mapanalanginan ang
tanang pamilya sa kalibotan.” 4 Busa milakaw si Abram, sama sa giingon
ni Yahweh nga iyang himoon, ug miuban kaniya si Lot. 75 ka tuig na ang
edad ni Abraham sa dihang mibiya siya sa Haran. 5 Gidala ni Abram si
Sarai, nga iyang asawa, ug si Lot nga anak sa iyang igsoon nga lalaki, lakip
na ang tanan nilang mga kabtangan nga ilang natigom, ug ang katawhan
nga ilang nakuha sa Haran. Unya mibiya sila aron moadto ngadto sa yuta
sa Canaan, ug miabot sila sa yuta sa Canaan. 6 Milabay si Abram niadtong
yutaa hangtod nahiabot sa Shekem, ngadto sa tugas sa More. Nianang
panahona ang mga Canaanhon ang nagpuyo didtong yutaa. 7 Mipakita
si Yahweh kang Abram, ug miingon, “Ihatag ko kining yutaa sa imong
mga kaliwat.” Busa si Abram nagbuhat ug halaran alang kang Yahweh,
nga nagpakita kaniya. 8 Gikan didto mibalhin siya sa kabungtoran sa
sidlakan sa Betel, nga diin nagtukod siya ug barongbarong, diha ang Betel
sa kasadpan ug ang Ai paingon sa Sidlakan. Didto nagtukod siyag halaran
alang kang Yahweh ug gitawag ang ngalan ni Yahweh. 9 Unya si Abram
mipadayon sa iyang panaw, padulong sa Negeb. 10 Adunay kagutom didto
nga yuta, busa milugsong si Abram padulong sa Ehipto ug mipuyo didto,
kay hilabihan ang kagutom nianang yutaa. 11 Sa dihang hapit na siya
makasulod sa Ehipto, miingon siya kang Sarai nga iyang asawa, “Tan-awa
ako, nasayod ako nga maanyag kaayo ka nga babaye. 12 Sa dihang ang
mga Ehiptohanon makakita kanimo moingon sila nga, 'Mao kini ang iyang
asawa', ug ila akong patyon, apan buhion ka nila. 13 Ingna sila nga igsoon
ko ikaw, aron nga ayohon nila ako pagtagad tungod kanimo, ug aron nga
luwason nila ang akong kinabuhi tungod kanimo.” 14 Nahitabo kadto sa
dihang misulod si Abram ngadto sa Ehipto, nakita sa mga Ehiptohanon
si Sarai nga maanyag kaayo. 15 Nakita siya sa mga prinsipe ni Paraon ug
gidayeg nila siya ngadto kang Paraon, ug gidala siya ngadto sa panimalay
ni Paraon. 16 Giatiman pag-ayo ni Paraon si Abram tungod kaniya, ug
gihatagan siya ug karnero, baka, lalaki nga mga asno, mga sulugoon nga
lalaki, mga sulugoon nga babaye, babaye nga mga asno, ug mga kamelyo.
17 Unya gipaantos ni Yahweh si Paraon ug ang iyang panimalay uban
sa dako nga hampak tungod kang Sarai, nga asawa ni Abram. 18 Unya
gipatawag ni Paraon si Abram, ug miingon; “Unsa ba kining gibuhat mo

kanako? Nganong wala ka man nagsulti nga imo man diay siyang asawa?
19 Nganong miingon ka man, 'Igsoon nako siya', aron ba kuhaon nako siya
ug himoon nakong asawa? Busa karon, ania ang imong asawa. Dal-a siya,
ug lakaw." 20 Unya gimandoan ni Paraon ang iyang mga tawo mahitungod
kaniya, ug gipalakaw nila siya, uban sa iyang asawa ug ang tanan nga anaa
kaniya.

13

1 Busa mitungas si Abram gikan sa Ehipto ug mipadulong ngadto sa
Negeb, siya, ang iyang asawa, ug ang tanan nga iyang gipanag-iyahan.
Mikuyog usab si Lot kanila. 2 Karon si Abram dato na kaayo sa mga
mananap, plata, ug sa bulawan. 3 Mipadayon siya sa iyang pagpanaw
gikan sa Negeb paingon sa Betel, ngadto sa dapit nga iyang gitukoran
kaniadto sa iyang barongbarong, taliwala sa Betel ug Ai. 4 Miadto siya
sa dapit nga iyang gitukoran kaniadto sa iyang halaran. Dinhi gitawag
niya ang ngalan ni Yahweh. 5 Karon si Lot, nga mikuyog sa pagpanaw
ni Abram, aduna usab mga karnero, mga baka, ug mga barongbarong.
6 Ang yuta dili na paigo alang kanila nga maghiusa sila pagpuyo, tungod
kay daghan na kaayo ang ilang mga kabtangan, busa dili sila mahimong
magkuyog ug puyo. 7 Usab, adunay panagbingkil tali sa mga magbalantay
sa mga mananap ni Abram ug sa mga magbalantay sa mga mananap ni
Lot. Niadtong panahona ang mga Canaanhon ug ang mga Perisihanon
nanimuyo usab niadtong yutaa. 8 Busa miingon si Abram kang Lot,
"Wala untay panagbingkil tali kanimo ug kanako, ug tali usab sa mga
magbalantay sa imong mga mananap ug sa mga magbalantay sa akong
mga mananap; kay pamilya man kita. 9 Dili ba anaa man ang tibuok
yuta sa imong atubangan? Lakaw ug biya gikan kanako. Kung moadto
ka sa wala, moadto ako sa tuo. O kung moadto ka sa tuo, moadto ako
sa wala." 10 Busa gisud-ong ni Lot ang palibot, ug nakita niya ang tibuok
patag sa Jordan nga daghan ug katubigan sa bisan asang dapit paingon
sa Soar, sama sa tanaman ni Yahweh, sama sa yuta sa Ehipto. Sa wala
pa gilaglag ni Yahweh ang Sodoma ug Gomora. 11 Busa gipili ni Lot alang
sa iyang kaugalingon ang tibuok patag sa Jordan ug mipanaw paingon sa
sidlakan, ug ang magparyente nagbulag-bulag sa usag-usa. 12 Nagpuyo si
Abram sa yuta sa Canaan, ug si Lot nagpuyo taliwala sa mga siyudad nga
patag. Gitukod niya ang iyang barongbarong ingon ka layo sa Sodoma.
13 Karon ang mga tawo sa Sodoma hilabihan na kaayo ka daotan batok
kang Yahweh. 14 Miingon si Yahweh kang Abram human mibiya si Lot
kaniya, "Lantawa ang dapit nga imong gitindogan ngadto sa amihanan, sa
habagatan, sa sidlakan ug sa kasadpan. 15 Ihatag ko kanimo ang tanang
yuta nga imong nakita, ihatag ko kanimo ug sa imong mga kaliwat hangtod
sa kahangtoran. 16 Ug himoon ko ang imong mga kaliwat nga sama
kadaghan sa abog sa yuta, kay kung adunay tawo nga makaihap sa abog sa
kalibotan, unya maihap usab ang imong mga kaliwat. 17 Tindog, lakaw sa
gitas-on ug sa gilapdon sa yuta, kay ihatag ko kini kanimo." 18 Busa gidala
ni Abram ang iyang barongbarong, ug miadto ug mipuyo sa katugasan ni
Mamre, nga anaa sa Hebron, ug didto gitukod niya ang halaran alang kang
Yahweh.

14

1 Nahitabo kini sa kapanahonan ni Amrafel nga hari sa Sinar, ni Ariok
nga hari sa Elasar, ni Kedorlaomer nga hari sa Elam, ug ni Tidal nga hari

sa Goiim, 2 nakiggubat sila batok kang Bera, ang hari sa Sodoma, kang
Birsa ang hari sa Gomora, kang Sinab ang hari sa Adma, kang Semeber
ang hari sa Seboiim ug ang hari sa Bela (nga gitawag usab ug Soar.)
3 Kining lima ka mga hari nagkahiusa didto sa walog sa Sidim (nga gitawag
usab ug Asin nga Dagat). 4 Sa napulo ug duha ka tuig nag-alagad sila
kang Kedorlaomer, apan sa ika napulo ug tulo ka tuig mibatok na sila.
5 Unya sa ika napulo ug upat ka tuig, si Kedorlaomer ug ang mga hari nga
uban kaniya miabot ug gisulong ang Refaim diha sa Asterot Karnaim, ang
Susihanon diha sa Ham, ang Emihanon diha sa Shabeh Kiriataim, 6 ang
Horihanon diha sa ilang kabungtoran nga nasod sa Seir, ingon ka layo sa
El Paran, nga diin duol sa kamingawan. 7 Unya mibalik sila ug miadto
sa En Mispat (nga gitawag usab ug Kades), ug gipildi ang mga nasod sa
mga Amalekanhon, ug usab ang Amorihanon nga nagpuyo sa Hasason
Tamar. 8 Unya ang hari sa Sodoma, ang hari sa Gomora, ang hari sa
Adma, ang hari sa Seboiim, ug ang hari sa Bela (nga gitawag usab nga
Soar) migawas ug nangandam sa pagpakiggubat 9 batok ni Kedorlaomer,
ang hari sa Elam, si Tidal ang hari sa Goiim, si Amrafel ang hari sa Sinar,
si Ariok ang hari sa Elasar; upat ka mga hari batok sa lima. 10 Karon ang
walog sa Sidim napuno sa mga lungag sa alkitran, ug sa dihang miikyas
na ang mga hari sa Sodoma ug Gomora, nangahulog sila didto. Kadtong
nahibilin miikyas ngadto sa mga kabukiran. 11 Busa gikuha sa kaaway ang
mga kabtangan sa Sodoma ug Gomora ug ang tanan nilang mga pagkaon
ug mipadayon sa ilang dalan. 12 Sa ilang paglakaw gidala usab nila si
Lot, nga anak sa igsoong lalaki ni Abram, nga nagpuyo sa Sodoma, uban
sa tanan niyang mga kabtangan. 13 Ang usa nga nakaikyas miabot ug
misugilon kang Abram nga usa ka Hebreohanon. Nagpuyo siya sa mga
katugasan nga gipanag-iyahan ni Mamre nga Amorihanon, nga igsoon ni
Escol ug Aner, nga mga kaabin ni Abram. 14 Karon sa dihang nadungog
ni Abram nga gibihag sa mga kaaway ang iyang paryente, gipangulohan
niya ang iyang 318 nga gibansay nga mga tawo, nga natawo sa iyang
panimalay, ug gigukod ang mga kaaway ingon ka layo sa Dan. 15 Sa
pagkagabii, gibahin niya ang iyang mga tawo ug gisulong sila, ug gigukod
nila sila ingon ka layo sa Hoba, nga mao ang amihanan sa Damascus.
16 Unya gidala niya pagbalik ang tanang kabtangan, ug gidala usab niya
pagbalik ang iyang paryente nga si Lot ug ang iyang mga katigayonan,
lakip na usab ang mga babaye ug ang uban pa nga mga tawo. 17 Human
sa pagbalik ni Abram gikan sa pagbuntog kang Kedorlaomer ug ang mga
hari nga uban kaniya, ang hari sa Sodoma migawas aron himamaton siya
didto sa walog sa Shabeh (nga gitawag usab ug Walog sa mga Hari). 18 Si
Melquisedek, ang hari sa Salem, nagdala ug tinapay ug bino. Usa siya
ka pari sa Labing Halangdon nga Dios. 19 Ug gipanalanginan niya siya
nga nag-ingon, “Panalanginan ka Abram sa Labing Halangdon nga Dios,
ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta. 20 Dalaygon ang Dios nga Labing
Halangdon, nga nagtugyan sa imong mga kaaway sa imong kamot.” Unya
gihatagan siya ni Abram sa ika pulo sa tanang butang. 21 Ang hari sa
Sodoma miingon kang Abram, “Ihatag kanako ang katawhan, ug kuhaa
ang mga pagkaon alang sa imong kaugalingon.” 22 Miingon si Abram sa
hari sa Sodoma, “Gibayaw ko ang akong kamot kang Yahweh, ang Dios nga
Labing Halangdon, ang Magbubuhat sa langit ug sa yuta, 23 nga dili ako
mokuha ug tanod, higot sa sandalyas, o bisan pag unsa nga mga butang
nga imoha, aron dili ka gayod makaingon, 'Ako ang nakapadato ni Abram.'

24 Wala akoy kuhaon gawas sa gikaon sa akong mga tawo ug ang bahin
sa mga tawo nga miuban kanako. Tugoti si Aner, Escol, ug Mamre nga
magakuha sa ilang bahin."

15

1 Pagkahuman niining mga butanga ang pulong ni Yahweh miabot
ngadto kang Abram sa usa ka panan-awon, nga nag-ingon, "Ayaw
kahadlok Abram! Ako ang imong taming ug dakong ganti." 2 Miingon
si Abram, "Ginoo nga Yahweh, unsa ba ang imong mahatag kanako, nga
nagapadayon man ako nga walay anak, ug ang makapanunod sa akong
panimalay mao si Eliezer nga taga-Damascus?" 3 Miingon si Abram,
"Sanglit wala mo man ako hatagi ug kaliwat, tan-awa, ang piniyalan sa
akong balay maoy makapanunod." 4 Unya, tan-awa, ang pulong ni Yahweh
miabot kaniya, nga nag-ingon, "Kining tawhana dili mao ang mamahimo
nimong tigpanunod; apan ang gikan gayod sa kaugalingon nimong lawas
mao ang imong tigpanunod." 5 Unya gidala niya siya sa gawas, ug miingon,
"Hangad sa langit, ug ihapa ang kabituonan, kung maihap mo ba sila."
Unya miingon siya kaniya, "Ingon usab niana kadaghan ang mamahimo
nimong mga kaliwat." 6 Mituo siya kang Yahweh, ug giisip siya niini
nga matarong. 7 Miingon siya kaniya, "Ako si Yahweh, ang nagpagawas
kanimo sa Ur sa mga taga-Caldea, aron sa paghatag kanimo niini nga yuta
nga imong mapanunod." 8 Miingon siya, "Ginoo nga Yahweh, unsaon
ko man pagkasayod nga ako kining mapanunod?" 9 Unya miingon siya
kaniya, "Dad-i ako ug usa ka nating baka nga tulo ka tuig ang pangidaron,
usa ka bayeng kanding nga tulo ka tuig ang pangidaron, usa ka torong
karnero nga tulo ka tuig ang pangidaron, usa ka salampati ug usa ka piso
nga tukmo." 10 Gidala niya kining tanan ngadto kaniya, ug gitunga niya
kini sa duha, ug gibutang ang matag katunga sa atbang sa matag-usa niini,
apan wala niya tungaa ang mga langgam. 11 Sa dihang moadto ang mga
langgam nga manunukob sa mga patay nga mananap, ginaabog kini ni
Abram. 12 Unya sa pagsalop sa adlaw, nakahinanok pag-ayo sa pagtulog
si Abram ug, tan-awa, ang lalom ug makalilisang nga kangitngit mitabon
kaniya. 13 Unya miingon si Yahweh kang Abram, "Hibaloi gayod nga ang
imong mga kaliwat mamahimong mga langyaw sa yuta nga dili ilaha,
ug mahimo silang ulipon ug dinaog-daog sulod sa 400 ka mga katuigan.
14 Hukman ko ang maong nasod nga ilang alagaran, ug unya manggula
sila inubanan sa daghan nga mga kabtangan. 15 Apan moadto ka sa imong
mga amahan nga malinawon, ug ilubong ka sa sakto nga pangidaron. 16 Sa
ika upat nga kaliwatan mobalik sila dinhi pag-usab, kay ang pagkadaotan
sa mga Amorihanon wala pa misangko sa kinutoban niini." 17 Sa dihang
misalop na ang adlaw ug mingitngit na, tan-awa, ang nag-aso ug nagkalayo
nga kaang ug ang nagdilaab nga sulo miagi sa tunga sa mga hiniwa. 18 Ug
niadtong adlawa naghimo si Yahweh ug kasabotan ngadto kang Abram,
nga nagaingon, "Ihatag ko sa imong mga kaliwat kining yutaa, gikan sa
suba sa Ehipto ngadto sa dakong suba, ang Eufrates— 19 ang Kenihanon,
ang Kenisihanon, ang Kadmonihanon, 20 ang Hitihanon, ang Perisihanon,
ang Repaihanon, 21 ang Amorihanon, ang Canaanhon, ang Girgasihanon,
ug ang Jebusihanon."

16

1 Karon, si Sarai nga asawa ni Abram, wala nakahatag ug mga anak alang

kaniya, apan aduna siyay usa ka sulugoong babaye, usa ka Ehiptohanon
nga ginganlag Hagar. 2 Busa miingon si Sarai kang Abram, "Tan-awa, wala
tugoti ni Yahweh nga makabaton ako ug mga anak. Lakaw ug pakigdulog
sa akong sulugoon. Kay basin makabaton ako ug anak pinaagi kaniya."
Ug namati si Abram sa gisulti ni Sarai. 3 Nahitabo kadto human sa napulo
ka tuig gikan sa pagbiya nila sa Canaan nga si Sarai, ang asawa ni Abram,
mihatag kang Hagar, nga iyang Ehiptohanong sulugoon, ngadto sa iyang
bana aron nga mahimo niyang asawa. 4 Busa nakabaton si Abram ug
relasyon kang Hagar, ug nagmabdos siya. Sa dihang nakita niya nga
nagmabdos siya, iyang gitan-aw ang iyang agalon nga babaye uban ang
pagbiay-biay. 5 Busa miingon si Sarai kang Abram, "Kining sayop nga
ania kanako tungod gayod kanimo. Gihatag ko ang akong sulugoong
babaye sa imong paggakos, ug sa dihang nakita niya nga nagmabdos siya,
mabiaybiayon na ang iyang pagtan-aw kanako. Tugoti nga si Yahweh
ang maghukom tali kanimo ug kanako." 6 Apan miingon si Abram kang
Sarai, "Tan-awa ko, ang imong sulugoong babaye anaa ilalom sa imong
gahom, buhata kaniya ang gihunahuna mong husto." Busa gidaog-daog
siya pag-ayo ni Sarai, ug milayas siya gikan kaniya. 7 Nakaplagan siya sa
anghel ni Yahweh didto sa tuboran sa tubig nga anaa sa kamingawan,
ang tuboran nga anaa sa agianan paingon sa Shur. 8 Miingon siya,
"Hagar, sulugoon ni Sarai, asa ka man gikan ug asa ka man moadto?"
Ug miingon siya, "Milayas ako gikan sa akong agalong babaye nga si
Sarai." 9 Ang anghel ni Yahweh miingon kaniya, "Balik ngadto sa imong
agalon nga babaye ug pailalom sa iyang pagdumala." 10 Unya ang anghel
ni Yahweh nag-ingon kaniya, "Padaghanon ko pag-ayo ang imong mga
kaliwat, aron mahimo silang hilabihan ka daghan ug dili maihap." 11 Ang
anghel ni Yahweh miingon usab kaniya, "Tan-awa, nagmabdos ka, ug
manganak ug batang lalaki, ug paganganlan mo siyag Ismael, tungod kay
nadungog ni Yahweh ang imong mga pag-antos. 12 Mahisama siya sa
ihalas nga asno. Makigbangi siya batok sa tanang tawo, sama nga ang
mga tawo makigbangi kaniya, maong magpuyo siya nga layo sa iyang mga
igsoon." 13 Busa ginganlan niya si Yahweh nga nakigsulti kaniya, "Ikaw
ang Dios nga nakakita kanako," kay miingon siya, "Magpadayon ba ako
sa pagtan-aw, bisan ug nakakita na siya kanako?" 14 Busa ginganlan ang
atabay ug Beerlahairoi; tan-awa, anaa kini sa taliwala sa Kades ug Bered.
15 Gipakatawo ni Hagar ang anak nga lalaki ni Abram, ginganlan ni Abram
ug Ismael ang iyang anak nga lalaki, nga gipakatawo ni Hagar. 16 Si Abram
nagpanuigon ug 86-anyos sa dihang gipanganak ni Hagar si Ismael alang
kang Abram.

17

1 Sa nag-edad na si Abram ug 99 ka tuig, mipakita si Yahweh kaniya
ug miingon, "Ako ang Dios nga Labing Gamhanan. Pagsunod kanako, ug
pagmatarong. 2 Unya pamatud-an ko ang akong kasabotan tali kanako ug
kanimo, ug pasanayon ko ikaw pag-ayo." 3 Mihapa si Abraham sa yuta,
ug ang Dios nakigsulti kaniya, nga nagaingon, 4 "Alang kanako, tan-awa,
ang akong kasabotan anaa kanimo. Mahimo kang amahan sa daghang
kanasoran. 5 Dili na Abram ang imong ngalan, kondili Abraham na—kay
ako kang gipili nga mahimong amahan sa daghang kanasoran. 6 Himoon
ko ikaw nga magmabungahon pag-ayo, ug himoon ko ang kanasoran
gikan kanimo, ug ang mga hari magagikan kanimo. 7 Pagatukoron ko
ang kasabotan tali kanako ug kanimo, ug ang imong mga kaliwat sunod

kanimo, sa tibuok nilang mga kaliwatan alang sa walay kataposang
kasabotan, mahimong Dios kanimo ug sa mosunod nimong mga kaliwat.
8 Ihatag ko kanimo, ug sa mosunod nimong mga kaliwat, ang yuta diin
ikaw nagpuyo, ang tanang kayutaan sa Canaan, alang sa walay kataposan
nga kabtangan, ug mahimo nila ako nga Dios.” 9 Unya miingon ang Dios
kang Abraham, “Alang kanimo, tipigi ang akong kasabotan, ikaw ug ang
imong mga kaliwat sunod kanimo ngadto sa tibuok nilang mga kaliwatan.
10 Mao kini ang akong kasabotan, nga kinahanglan nimong tipigan, tali
kanako ug kanimo ug sa imong mga kaliwatan sunod kanimo: Matag lalaki
nga anaa kaninyo kinahanglan matuli. 11 Kinahanglan ka nga matuli,
ug mao kini ang timaan sa kasabotan tali kanako ug kanimo. 12 Matag
lalaki nga anaa kaninyo nga nagpangidaron ug walo ka adlaw kinahanglan
matuli, ngadto sa mga kaliwatan sa imong katawhan. Naglakip kini kaniya
nga gipakatawo sa imong panimalay ug kaniya nga gipalit sa salapi gikan
ni bisan kinsa nga langyaw nga dili lakip sa imong mga kaliwat. 13 Siya
usab nga natawo sa imong panimalay ug siya nga imong gipalit sa salapi
kinahanglan nga tulion. Kining akong kasabotan maanaa sa inyong unod
alang sa walay kataposan nga kasabotan. 14 Si bisan kinsa ang wala matuli
nga lalaki nga dili tinuli sa unod sa iyang panit igasalikway gikan sa iyang
katawhan. Giguba niya ang akong kasabotan.” 15 Ang Dios nag-ingon kang
Abraham, “Alang kang Sarai nga imong asawa, ayaw na siya pagatawaga
nga Sarai. Hinuon, ang iyang ngalan mahimo nang Sara. 16 Panalanginan
ko siya, ug pagahatagan ko ikaw ug anak nga lalaki pinaagi kaniya.
Panalanginan ko siya, ug mahimo siyang inahan sa mga kanasoran. Ang
mga hari sa katawhan magagikan kaniya.” 17 Unya mihapa si Abraham
sa yuta, ug mikatawa, ug miingon sa iyang kasingkasing, “Makabuhat pa
ba ug bata ang usa ka tawo nga nagpanuigon na ug 100? Ug makaanak
pa ba si Sara, nga 90 na ang panuigon?” 18 Miingon si Abraham sa Dios,
“O hinaot unta nga mabuhi si Ismael sa imong atubangan!” 19 Miingon
ang Dios, “Dili, apan si Sara nga imong asawa magmabdos ug lalaki nga
anak, ug kinahanglan nga imong panganlan siya ug Isaac. Tukoron ko
ang kasabotan kaniya ingon nga walay kataposang kasabotan uban sa
iyang mga kaliwat sunod kaniya. 20 Alang kang Ismael, nadungog ko
ikaw. Tan-awa, ania ako magpanalangin kaniya, ug himoon ko siya nga
magmabungahon, ug pasanayon ko siya nga madagayaon gayod. Mahimo
siya nga amahan sa dose ka mga pangulo sa mga tribo, ug pagahimoon ko
siyang dako nga nasod. 21 Apan pagatukoron ko ang kasabotan uban kang
Isaac, nga imabdos ni Sara kanimo sama niining taknaa sa sunod tuig.”
22 Sa dihang nahuman na siya sa pakigsulti kaniya, ang Dios mibiya kang
Abraham. 23 Unya gikuha ni Abraham si Ismael nga iyang anak nga lalaki,
ug ang tanang natawo sa iyang panimalay, ug kadtong tanang gipalit sa
iyang salapi, ang matag kalalakin-an sa panimalay ni Abraham, ug gituli
niya sila sa unod sa panit nianang adlawa, sumala sa gisulti sa Dios kaniya.
24 Si Abraham nagpangidaron ug 99 na ka tuig sa dihang gituli ang unod
sa iyang panit. 25 Ug si Ismael nga iyang anak napulo ug tulo ka tuig ang
edad sa dihang gituli ang panit sa iyang kinatawo. 26 Sa maong adlaw
usab silang duha ni Abraham ug Ismael nga iyang anak gituli. 27 Ang
tanang mga lalaki nga anaa sa iyang panimalay gituli uban kaniya, lakip
kadtong mga natawo sa panimalay ug kadtong gipalit sa salapi gikan sa
mga langyaw.

18

1 Nagpakita si Yahweh kang Abraham diha sa katugasan ni Mamre,
samtang naglingkod siya sa pultahan sa iyang tolda sa kainiton sa adlaw.
2 Mihangad siya ug, tan-awa, nakita niya ang tulo ka mga lalaki nga
nagbarog sa iyang atubangan. Sa pagkakita niya kanila, midagan siya
aron sa pagtagbo kanila gikan sa pultahan sa tolda ug miyukbo sa yuta.
3 Miingon siya, “Ginoo, kung gikahimut-an mo ako, ayaw sayloi ug biyai
ang imong sulugoon. 4 Tugoti nga dalhan kamo ug diyutay nga tubig,
aron hugasan ang inyong mga tiil, ug pahulay kamo ilalom sa kahoy.
5 Tugoti ako sa pagdala ug diyutay nga pagkaon, aron mahupay ang inyong
kaugalingon. Pagkahuman makapadayon na kamo sa inyong panaw,
sanglit mianhi man kamo sa inyong sulugoon.” Ug miingon sila, “Buhata
kung unsa ang imong gisulti.” 6 Unya nagdalidali ug adto si Abraham sa
sulod sa barongbarong ngadto kang Sara, ug miingon, “Pagdali, pagkuha
ug tulo ka takus sa pinakamaayong harina, masaha kini, ug paghimo ug
tinapay.” 7 Unya midagan si Abraham ngadto sa panon sa mga mananap,
ug gikuha niya ang nating baka nga humok ug maayo, ug gihatag kini
ngadto sa sulugoon, ug gidali niya kini pag-andam. 8 Gikuha niya ang
mantikilya ug gatas, ug ang nating baka nga giandam, ug gibutang ang
pagkaon sa ilang atubangan, ug nagbarog siya tapad kanila ilalom sa
kahoy samtang nangaon sila. 9 Miingon sila kaniya, “Diin man si Sara
ang imong asawa?” Mitubag siya, “Atua didto sa sulod sa barongbarong.”
10 Miingon siya, “Mobalik gayod ako kanimo sa tingpamulak, ug tan-awa,
ang imong asawa nga si Sara makabaton ug anak nga lalaki.” Naminaw
si Sara didto sa pultahan sa tolda, nga anaa sa iyang luyo. 11 Karon si
Abraham ug si Sara tigulang na, ug taas na ang pangidaron, ug si Sara
wala na sa sakto nga pangidaron nga ang usa ka babaye makabaton
pa ug anak. 12 Busa mikatawa si Sara sa iyang kaugalingon, nga nag-
ingon, “Human nga nagmaluyahon na ako, aduna pa ba akoy kagana, nga
ang akong agalon tigulang na man usab?” 13 Miingon si Yahweh kang
Abraham, “Nganong mikatawa man si Sara ug miingon, 'Makabaton pa ba
ako ug anak, nga tigulang na man ako?' 14 Aduna bay lisod kaayo kang
Yahweh? Sa panahon nga akong gitagana, sa tingpamulak, mobalik ako
kanimo. Sa samang higayon sa sunod tuig makabaton na ug anak nga
lalaki si Sara.” 15 Unya gilimod kini ni Sara ug miingon, “Wala man ako
mikatawa,” tungod kay nahadlok siya. Mitubag siya, “Dili, mikatawa ka
gayod.” 16 Unya mitindog ang mga lalaki aron sa pagbiya ug midungaw
paubos sa Sodoma. Miuban si Abraham kanila aron mahatod niya sila sa
unahan. 17 Apan miingon si Yahweh, “Angay bang itago ko kang Abraham
kung unsa ang akong pagahimuon, 18 sanglit mahimo man gayong usa
ka bantogan ug gamhanan nga nasod si Abraham, ug ang tanang nasod
sa tibuok kalibotan mapanalanginan tungod kaniya? 19 Kay gipili ko
siya aron tudloan niya ang iyang mga anak ug ang iyang panimalay
sa pagsunod sa paagi ni Yahweh kung wala na siya, sa pagbuhat ug
matarong ug husto, aron buhaton ni Yahweh kang Abraham kung unsa
ang iyang gisulti ngadto kaniya.” 20 Unya miingon si Yahweh, “Tungod
kay ang mga sumbong batok sa Sodoma ug Gomora hilabihan na gayod
kadako, ug tungod kay ang ilang mga sala hilabihan na kaayo kadaotan,
21 molugsong ako karon didto ug sutaon ang mga sumbong batok kaniya
nga nahiabot kanako, kung tinuod ba gayod nga gibuhat nila kini. Kung
wala man, masayran ko.” 22 Busa ang mga lalaki mibiya gikan didto, ug
miadto padulong sa Sodoma, apan si Abraham nagpabilin nga nagbarog

sa atubangan ni Yahweh. 23 Unya miduol si Abraham ug miingon, “Imo ba
gayong laglagon ang matarong uban sa daotan? 24 Pananglitan adunay
50 ka matarong nga anaa sa siyudad. Imo ba kining laglagon ug dili
luwason ang dapit alang sa 50 ka matarong nga atua didto? 25 Dili mo
gayod mahimo kanang butanga, ang mopatay sa mga matarong uban sa
daotan, aron nga ang matarong mahisama sa pagtagad sa mga daotan.
Dili mo gayod kana mahimo! Dili ba himoon man sa manghuhukom sa
tibuok kalibotan kung unsa ang makiangayon?” 26 Miingon si Yahweh,
“Kung makakaplag ako ug 50 ka matarong sa siyudad sa Sodoma, dili ko
pagalaglagon ang tibuok nga dapit alang kanila.” 27 Mitubag si Abraham
ug miingon, “Tan-awa, nakaako ako sa pagpakigsulti sa akong Ginoo, bisan
tuod abog lamang ako ug mga abo! 28 Pananglitan adunay 45 ka matarong?
Imo bang laglagon ang tibuok nga siyudad tungod kay kulang ug lima?”
Ug miingon siya, “Dili ko kini pagalaglagon, kung makakaplag ako didto
ug 45.” 29 Misulti na usab siya kaniya, ug miingon, “Pananglitan adunay
40 nga imong makaplagan didto?” Mitubag siya, “Dili ko kini buhaton
alang niadtong 40.” 30 Miingon siya, “Palihog ayaw kasuko, Ginoo, aron
makahimo pa ako nga makasulti. Pananglitan adunay 30 nga makaplagan
didto.” Mitubag siya, “Dili ko kini buhaton, kung makakaplag ako ug
30 didto.” 31 Miingon siya, “Tan-awa, nakaako ako sa pagsulti sa akong
Ginoo! Pananglitan adunay makaplagan nga 20 didto.” Mitubag siya,
“Dili ko kini pagalaglagon alang niadtong 20.” 32 Miingon siya, “Palihog
ayaw kasuko, Ginoo, ug mosulti ako sa makausa pa sa kataposang higayon.
Pananglitan makakaplag ka ug napulo didto.” Ug miingon siya, “Dili ko
kini pagalaglagon alang niadtong napulo.” 33 Mipadulong si Yahweh sa
iyang dalan pagkahuman gayod sa iyang pagpakigsulti kang Abraham, ug
mibalik si Abraham sa iyang panimalay.

19

1 Nahiabot ang duha ka anghel didto sa Sodoma sa pagka-gabii, samtang
si Lot naglingkod sa ganghaan sa Sodoma. Nakita sila ni Lot, mitindog
siya sa pagtagbo kanila, ug mihapa sa yuta. 2 Miingon siya, “Palihog mga
agalon ko, hangyoon ko kamo nga mohapit sa balay sa inyong alagad,
ug mopabilin sa tibuok nga gabii, ug makapanghimasa kamo sa inyong
mga tiil. Ug makabangon kamo sa sayo sa kabuntagon, ug magpadayon
sa inyong paglakaw.” Ug sila nag-ingon, “Dili, kay sa plasa sa lungsod
lang kami mopahulay sa tibuok gabii.” 3 Apan gihangyo niya sila pag-
ayo, ug sila miuban kaniya, ug misulod sila sa iyang balay. Nag-andam
siya ug pagkaon ug nagluto siya ug mga tinapay nga walay patubo,
ug sila nangaon. 4 Apan sa wala pa sila mihigda nagpalibot sa balay
ang mga lalaki sa siyudad, ang mga lalaki sa Sodoma, mga batan-on
ug mga tigulang, tanang mga lalaki nga gikan sa bisan asang bahin sa
siyudad. 5 Gitawag nila si Lot, ug miingon sila kaniya, “Hain na ang mga
lalaki nga miabot kanimo karong gabhiona? Dad-a sila pagawas nganhi
kanamo, aron kami makigdulog kanila.” 6 Busa migawas si Lot sa pultahan
ngadto kanila ug gisirad-an ang pultahan human siya makagawas. 7 Ug
siya miingon “Nagpakiluoy ako kaninyo, akong mga igsoon, ayaw kamo
pagbuhat ug daotan. 8 Tan-awa, aduna akoy duha ka mga anak nga
babaye nga wala pa nakigdulog kang bisan kinsang lalaki. Naghangyo
ako nga tugoti nga ihatag ko sila kaninyo, ug buhata kanila ang bisan
unsa nga maayo sa inyong panan-aw. Ug ayaw lang hilabti kining mga

tawhana, tungod kay sila mianhi ilalom sa landong sa akong atop." 9 Nag-
ingon sila, "Pahawa diha!" Ug Nag-ingon usab sila, "Kini siya mianhi ug
mipuyo ingon nga langyaw, ug karon siya mahimo natong maghuhukom!
Karon, ikaw among buhatan ug mas daotan labaw pa kanila." Gituklod
nila pag-ayo si Lot, ug midutdot aron sa pagguba sa pultahan. 10 Apan
gibira sa duha ka lalaki si Lot pasulod sa balay uban kanila ug gisirad-
an ang pultahan. 11 Kadtong mga tawo nga anaa sa gawas sa pultahan
sa balay, giataki ug gipangbutahan sila sa mga bisita ni Lot, mga batan-
on ug mga tigulang, aron nga mangaluya sila sa pagpangita sa pultahan.
12 Unya ang duha ka lalaki nag-ingon kang Lot, "Aduna ka pa bay kauban
dinhi? Bisan kinsa nga umagad nga lalaki, imong mga anak nga lalaki
ug imong mga anak nga babaye, ug si bisan kinsa nga imong paryente sa
siyudad, kuhaa sila pagawas niining dapita. 13 Kay pagalaglagon namo kini
nga dapit, tungod kay ang sumbong batok niini midangat sa atubangan
ni Yahweh sa hilabihan gayod mao nga gipadala niya kami sa paglaglag
niini." 14 Migawas si Lot ug nakigsulti sa iyang mga umagad nga lalaki, ang
mga lalaki nga nagsaad nga makigminyo sa iyang mga anak nga babaye,
"Pagdali, gawas niini nga dapit, tungod kay sa dili madugay pagalaglagon
ni Yahweh kini nga siyudad." Apan ang iyang mga umagad nga lalaki
naghunahuna nga nagtiaw-tiaw siya. 15 Sa sayo sa kabuntagon, ang mga
anghel naghangyo kang Lot nga miingon, "Panglakaw na kamo, ug dad-
a ang imong asawa ug ang imong duha ka mga anak nga babaye nga
ania dinhi, aron dili kamo mahiapil sa pagsilot sa siyudad." 16 Apan
siya naglanganlangan. Busa gibira sa duha lalaki ang iyang kamot, ug
ang kamot sa iyang asawa, ug ang mga kamot sa iyang duha ka mga
anak nga babaye, tungod kay si Yahweh nga Dios nagmaluluy-on kaniya.
Gidala nila sila pagawas, ug gipahimutang sila sa gawas sa siyudad. 17 Sa
dihang gipagawas na nila sila, usa sa mga lalaki nag-ingon, "Dagan alang
sa inyong kinabuhi! Ayaw paglingi o paghunong bisan asa sa kapatagan.
Ikyas ngadto sa kabukiran aron dili kamo mahiapil pagkapapas." 18 Si Lot
nag-ingon kanila, "Ayaw, palihog, mga agalon ko! 19 Ang inyong alagad
nakakaplag ug kaluoy sa inyong atubangan, ug gipakita ninyo kanako
ang dako ninyong kaayo sa pagluwas sa akong kinabuhi, apan dili ako
makahimo sa pag-ikyas ngadto sa mga bukid, tungod kay maapsan ako
sa katalagman, ug ako mamatay. 20 Tan-awa, kanang usa ka gamay nga
siyudad nga haduol paigo na nga makadagan ako didto. Palihog, paikyasa
ako didto (Dili ba gamay ra man kini?), ug ang akong kinabuhi maluwas."
21 Mitubag siya kaniya, "Sige, gidawat ko usab kining imong gihangyo,
ug dili ko pagalaglagon ang siyudad nga imong giingon. 22 Pagdali! ug
ikyas na didto, tungod kay dili ako makabuhat bisan unsa hangtod nga
mahiabot ka didto." Busa gitawag ang siyudad ug Zoar. 23 Ang adlaw
misidlak ibabaw sa kalibotan sa dihang nahiabot si Lot sa Zoar. 24 Unya
gipaulanan ni Yahweh ug asupre ug kalayo ang Sodoma ug Gomora,
migula kini gikan sa langit. 25 Gigun-ob niya kadtong mga siyudad,
ug ang tanang kapatagan, ug ang tanang mga nagpuyo sa maong mga
siyudad, ug ang mga tanom nga nagtubo sa yuta. 26 Apan ang asawa
ni Lot, nga nagsunod kaniya, milingi sa likod, ug siya nahimong haligi
nga asin. 27 Mibangon si Abraham sa sayo sa kabuntagon ug miadto sa
dapit nga diin siya mibarog sa atubangan ni Yahweh. 28 Milantaw siya
paubos sa Sodoma ug Gomora ug paingon sa tibuok yuta sa kapatagan.
Siya milantaw ug iyang nakita ang aso gikan sa yuta sama sa aso sa
dakong hudno. 29 Busa sa dihang gigun-ob sa Dios ang mga siyudad

sa kapatagan, nahinumduman sa Dios si Abraham. Gipagawas niya si
Lot taliwala sa kadaot sa dihang iyang gigun-ob ang mga siyudad diin
si Lot nagpuyo. 30 Apan mitungas si Lot gikan sa Zoar aron mopuyo sa
kabukiran uban ang iyang duha ka mga anak nga babaye, tungod kay siya
nahadlok nga mopuyo sa Zoar. Busa nagpuyo siya sa langub, siya ug ang
iyang duha ka mga anak nga babaye. 31 Ang kamaguwangan nga anak
miingon ngadto sa manghod, "tiguwang na ang atong amahan, ug walay
lalaki sa bisan asang dapit aron makigdulog kanato sumala sa pamaagi
sa tibuok kalibotan. 32 Dali, atong paimnon ug bino ang atong amahan,
ug makigdulog kita kaniya, aron mamahimo natong mapadaghan ang
banay sa atong amahan." 33 Busa gipainom nila ang ilang amahan ug bino
niadtong gabhiona. Unya ang kinamaguwangang anak miadto sa sulod ug
nakigdulog sa iyang amahan; wala nasayod si Lot sa dihang mihigda ang
iyang kinamaguwangang anak, ni sa iyang pagbangon. 34 Sa pagkasunod
nga adlaw ang kinamaguwangang anak miingon ngadto sa manghod,
"Paminaw, nakigdulog ako sa atong amahan kagabii. Atong paimnon
ug bino ang atong amahan pag-usab, ug kinahanglan nimo nga mosulod
ug makigdulog uban kaniya, aron mamahimo natong mapadaghan ang
banay sa atong amahan." 35 Busa nahimo nila nga napainom ang ilang
amahan ug bino niadtong gabhiona pag-usab, ug ang manghod niadto
ug nakigdulog kaniya. Wala nasayod si Lot sa dihang mihigda ang iyang
kinamanghorang anak, ni sa iyang pagbangon. 36 Busa ang duha ka mga
anak nga babaye ni Lot nagmabdos pinaagi sa ilang amahan. 37 Ang
kinamaguwangang anak nanganak ug lalaki, ug ginganlan niya ug Moab.
Nahimo siyang katigulangan sa katawhan sa mga Moabnon sa karong
panahon. 38 Alang sa kinamanghorang anak, siya nanganak usab ug lalaki,
ug ginganlan kini ug Ben Ami. Nahimo siyang katigulangan sa katawhan
sa mga Amonihanon sa karong panahon.

20

1 Gikan didto mipanaw si Abraham ug nagpadulong sa yuta sa Negeb,
ug nagpuyo siya sa tunga-tunga sa Kades ug Sur. Usa siya ka langyaw
nga nagpuyo sa Gerar. 2 Si Abraham miingon mahitungod sa iyang asawa
nga si Sara, "Siya mao ang akong igsoon nga babaye." Unya ang hari
sa Gerar nga mao si Abimelec nagpadala sa iyang mga tawo ug ilang
gikuha si Sara. 3 Apan ang Dios nagpakita kang Abimelec pinaagi sa damgo
nianang gabhiona, ug siya miingon kaniya, "Tan-awa, mamatay ka tungod
sa babaye nga imong gikuha, kay asawa siya sa usa ka tawo." 4 Karon si
Abimelec wala miduol kaniya ug siya nag-ingon, "Ginoo, pagapatyon mo
ba bisan ang nasod nga matarong? 5 Dili ba diay siya mismo ang nag-
ingon kanako, 'Siya akong igsoong babaye?' Ug bisan siya mismo ang
nag-ingon, 'Siya akong igsoong lalaki.' Gihimo ko kini sa pakamatinud-
anon sa akong kasing-kasing ug dili sad-an ang akong mga kamot." 6 Unya
ang Dios miingon kaniya pinaagi sa damgo, "Oo, nasayod usab ako nga
nabuhat mo kini sa pagkamatinud-anon sa imong kasing-kasing, ug wala
ko usab gitugot nga ikaw makasala batok kanako. Busa wala ko ikaw
tugoti nga imo siyang hilabtan. 7 Busa, ibalik ang asawa sa tawo, tungod
kay siya usa man ka propeta. Mag-ampo siya alang kanimo, ug ikaw
mabuhi. Apan kung dili mo siya iuli, sayri nga ikaw ug ang tanang
anaa kanimo mangamatay gayod." 8 Mibangon sa sayo sa kabuntangon
si Abimelec ug iyang gipatawag ang tanan niyang mga sulugoon ngadto
kaniya. Iyang gisugilon kining tanang mga butanga ngadto kanila, ug

ang mga tawo nangahadlok pag-ayo. 9 Unya gipatawag ni Abimelec si
Abraham ug nag-ingon kaniya, "Unsa man kining imong gibuhat kanamo?
Giunsa ko man pagkasala kanimo, nga gidad-an mo ako ug ang akong
gingharian ug dakong sala? Nakabuhat ka kanako sa dili unta angay
buhaton." 10 Nag-ingon si Abimelec kang Abraham, "Unsa man ang
nagtukmod kanimo aron buhaton kining mga butanga?" 11 Nag-ingon
si Abraham, "Tungod kay ako naghuna-huna, 'Wala gayo'y kahadlok sa
Dios kini nga dapit, ug pagapatyon nila ako tungod sa akong asawa.'
12 Labot pa niana, tinuod gayod nga siya akong igsoong babaye, ang anak
nga babaye sa akong amahan, apan dili siya anak nga babaye sa akong
inahan; ug siya nahimong akong asawa. 13 Sa dihang gipabiya ako sa Dios
sa balay sa akong amahan ug mipanaw sa nagkalainlaing dapit, miingon
ako kaniya, 'Kinahanglan ipakita mo kanako ang pagkamatinud-anon isip
akong asawa: Sa bisan asang dapit kita moadto, ikaw moingon bahin
kanako, "Siya ang akong igsoong lalaki."'" 14 Unya gikuha ni Abimelec ang
karnero ug baka, ug mga lalaki ug babaye nga mga sulugoon, ug gihatag
kang Abraham. Unya iyang gibalik si Sara, ang asawa ni Abraham, ngadto
kaniya. 15 Miingon si Abimelec, "Tan-awa, anaa sa imong atubangan ang
akong yuta. Pagpuyo sa bisan asa nimo gusto." 16 Unya miingon siya kang
Sara, "Tan-awa, naghatag ako ug isa ka libo ka plata sa imong igsoong
lalaki. Kini alang sa pagtabon sa bisan unsang paglapas batok kanimo
sa mga mata sa imong mga kauban, ug sa atubangan sa tanan, ikaw
nahimong hingpit nga maayo." 17 Unya nag-ampo si Abraham ngadto
sa Dios, ug giayo sa Dios si Abimelec, ang iyang asawa, ang iyang mga
sulugoon nga babaye aron sila makabaton ug mga anak. 18 Kay gihimo
man ni Yahweh nga ang mga babaye sa panimalay ni Abimelec nahimong
mga baog sa hingpit, tungod kang Sara, nga asawa ni Abraham.

21

1 Gitagad ni Yahweh si Sara sumala sa iyang gisulti nga pagabuhaton, ug
gibuhat ni Yahweh ang iyang gisaad kang Sara. 2 Nagmabdos si Sara ug
nanganak ug usa ka batang lalaki alang kang Abraham sa natigulang na
siya, sumala sa gitagal nga panahon nga gisulti sa Dios kaniya. 3 Ginganlan
ni Abraham ang iyang anak nga lalaki ug Isaac, siya nga gipakatawo
kaniya, nga gipanganak ni Sara. 4 Gituli ni Abraham ang iyang anak
nga si Isaac sa dihang walo na kini ka adlaw, sumala sa gisugo kaniya
sa Dios. 5 Nagpanuigon si Abraham ug 100 ka tuig sa pagkatawo ni Isaac
alang kaniya. 6 Miingon si Sara, "Gipakatawa ako sa Dios; ang tanang
makadungog mangatawa uban kanako." 7 Miingon usab siya, "Kinsa ba
ang makaingon kang Abraham nga si Sara makapasuso pa sa mga bata,
ug ania ako nakapahimugso pa kaniya ug usa ka batang lalaki sa iyang
katigulangon!" 8 Midako ang bata ug gilutas nila kini, ug nagpakombira si
Abraham sa adlaw sa paglutas kang Isaac. 9 Nakita ni Sara nga gibiaybiay
sa anak ni Hagar nga Ehiptohanon si Isaac, nga gipakatawo ni Hagar alang
kang Abraham. 10 Busa gisultihan niya si Abraham, "Papahawaa kining
ulipong babaye ug ang iyang anak: kay ang anak niining sulugoong babaye
dili mahimong manununod uban ang akong anak, nga si Isaac." 11 Kining
mga butanga nakapaguol pag-ayo kang Abraham tungod sa iyang anak
nga lalaki. 12 Apan gisultihan sa Dios si Abraham, "Ayaw kaguol tungod
sa bata, ug tungod sa imong ulipong babaye. Paminawa ang tanang mga
pulong nga iyang gisulti kanimo mahitungod niining mga butanga, tungod
kay pinaagi kang Isaac paganganlan ang imong kaliwatan. 13 Himoon ko

usab nga dakong nasod ang anak nga lalaki sa ulipong babaye, tungod
kay kaliwat mo man gihapon siya." 14 Mibangon si Abraham sayo sa
kabuntagon, ug mikuha ug tinapay ug panit nga panudlanan sa tubig,
ug gihatag ngadto kang Hagar, gipapas-an niya kini. Gihatag niya ang
bata kaniya ug gipalakaw. Mipahawa si Hagar ug naglatagaw didto sa
kamingawan sa Beersheba. 15 Sa nahurot na ang tubig sa panit nga
panudlanan, gibiyaan niya ang bata ilalom sa usa ka kahoy. 16 Unya
milakaw siya ug milingkod palayo dyutay sa bata, sama sa gilay-on sa
pagbuhi sa pana, kay miingon siya, "Dili ako makaako sa pagtan-aw sa
kamatayon sa bata." Sa paglingkod niya atbang sa bata, missinggit siya ug
mihilak. 17 Nadungog sa Dios ang tingog sa bata, ug gitawag sa anghel sa
Dios si Hagar gikan sa langit, ug miingon kaniya, "Unsa bay nakapahasol
kanimo, Hagar? Ayaw kahadlok, kay nadungog sa Dios ang tingog sa bata
sa nahimutangan niini. 18 Tindog, sakwata ang bata, ug dasiga siya; kay
himoon ko siyang dakong nasod." 19 Unya giablihan sa Dios ang iyang
mga mata, ug nakita niya ang atabay nga may tubig. Miadto siya ug
gipuno ug tubig ang panit nga panudlanan, ug gipainom ang bata. 20 Ang
Dios nag-uban sa bata, ug nagtubo siya. Mipuyo siya sa kamingawan ug
nahimong usa ka magpapana. 21 Mipuyo siya sa kamingawan sa Paran,
ug ang iyang inahan mikuha ug usa ka asawa alang kaniya gikan sa yuta
sa Ehipto. 22 Miabot ang panahon nga sila si Abimelec ug si Phicol ang
kapitan sa iyang mga kasundalohan nakigsulti kang Abraham, ug miingon,
"Ang Dios nag-uban kanimo sa tanan nimong gibuhat. 23 Busa karon
panumpa kanako dinhi pinaagi sa Dios nga dili mo gayod ako limbongan,
ni bisan ang akong mga kaanakan, ni bisan ang akong mga kaliwatan.
Ipakita kanako ug didto sa yuta nga imong gipuy-an ang sama gihapong
kasabotan sa pagkamatinud-anon nga akong gipakita kanimo." 24 Si
Abraham mitubag, "Ipanumpa ko." 25 Mireklamo usab si Abraham kang
Abimelec mahitungod sa atabay nga giilog sa mga sulugoon ni Abimelec
gikan kaniya. 26 Si Abimelec miingon, "Wala ako masayod kinsa ang
nagbuhat niining mga butanga. Wala ka man magsulti kanako kaniadto;
wala ako makadungog niini kondili karon lamang." 27 Busa gikuha ni
Abraham ang karnero ug ang baka ug gihatag kini kang Abimelec, ug
naghimo silang duha ug usa ka kasabotan. 28 Busa gilain ni Abraham
alang kanila ang pito ka nating baye nga mga karnero gikan sa panon. 29 Si
Abimelec miingon kang Abraham, "Unsa may buot ipasabot niining imong
nilain nga pito ka nating baye nga mga karnero?" 30 Mitubag siya, "Kining
pito ka nating baye nga mga karnero nga pagadawaton nimo gikan sa
akong kamot, mahimo kining saksi alang kanako, nga gikalot ko gayod kini
nga atabay." 31 Busa gitawag niya ug Beersheba ang maong dapit, tungod
kay didto man silang duha nanumpa, 32 Naghimo sila ug kasabotan didto
sa Beersheba, ug unya si Abimelec ug si Phicol, ang kapitan sa iyang mga
kasundalohan, mipauli ngadto sa yuta sa mga Filistihanon. 33 Gitanom ni
Abraham ang kahoy nga tamarisko sa Beersheba. Gisimba niya didto si
Yahweh, ang walay kataposang Dios. 34 Nagpabiling langyaw si Abraham
didto sa yuta sa mga Filistihanon sa daghang mga adlaw.

22

1 Miabot ang panahon human niining mga butanga nga gisulayan sa
Dios si Abraham. Miingon siya kaniya, "Abraham!" Mitubag si Abraham,
"Ania ako". 2 Unya miingon ang Dios, "Dad-a ang imong anak, ang bugtong

mong anak nga lalaki nga si Isaac nga imong hinigugma, ug adto sa yuta
sa Moriah. Ihalad siya didto ingon nga halad sinunog sa usa sa mga
kabukiran didto, nga akong isulti kanimo. 3 Busa mibangon si Abraham
sa sayo sa kabuntagon, ug gikargahan niya ang asno, ug gidala niya uban
kaniya ang duha ka batan-ong mga lalaki, kauban si Isaac nga iyang anak
nga lalaki. Nangahoy siya alang sa halad sinunog, unya migikan na sa
iyang panaw padulong sa dapit nga gisulti sa Dios kaniya. 4 Sa ikatulo ka
adlaw mihangad si Abraham ug nakita niya ang dapit sa halayo. 5 Unya
miingon si Abraham sa iyang mga batan-ong lalaki, "Hulat dinhi uban sa
asno, ug ako ug ang bata lamang moadto didto. Mosimba kami ug mobalik
ra kaninyo." 6 Unya gikuha ni Abraham ang sugnod alang sa halad sinunog
ug gipapas-an kini kang Isaac nga iyang anak. Gidala niya sa iyang kamot
ang kalayo ug ang punyal; ug nangadto na silang duha. 7 Nakigsulti si Isaac
sa iyang Amahan ug miingon, "Amahan ko." ug mitubag siya, "Ania ako,
akong anak." Miingon siya, "Tan-awa, may kalayo ug pangsugnod dinhi,
apan diin na man ang karnero alang sa halad sinunog?" 8 Miingon si
Abraham, "Ang Dios sa iyang kaugalingon magapatagbo sa karnero alang
sa halad sinunog, anak ko." Busa mipadayon na silang duha. 9 Sa nahiabot
na sila sa dapit nga gisulti sa Dios kaniya, nagbuhat si Abraham ug halaran
didto ug gibutang niya ang mga sugnod niini. Unya gigapos niya ni Isaac
nga iyang anak ug gipahigda ibabaw sa halaran, sa ibabaw sa mga sugnod.
10 Ug giisa ni Abraham ang iyang kamot ug gikuha ang punyal aron patyon
ang iyang anak. 11 Ug unya ang anghel ni Yahweh mitawag kaniya gikan
sa langit ug miingon, "Abraham, Abraham!" ug miingon si Abraham,
"Ania ako." 12 Miingon siya, "Ayaw pagbakyawa ang imong kamot batok
sa bata, ni modagmal kaniya, kay nasayod na ako nga nahadlok ka sa
Dios, sa pagpakita nga wala mo gihikaw ang imong anak nga lalaki, ang
bugtong mong anak nga lalaki gikan kanako." 13 Mihangad si Abraham
ug ania karon, sa iyang likod adunay laking karnero nga nagapos ang
sungay sa kasagbotan. Giadto ug gikuha ni Abraham ang laking karnero
ug gihalad ingon nga halad sinunog puli sa iyang anak. 14 Busa gitawag ni
Abraham kadtong dapita ug, "Si Yahweh ang magapatagbo," ug gitawag
kini niining panahona, "Sa bukid ni Yahweh ipatagbo kini." 15 Ang
anghel ni Yahweh mitawag kang Abraham sa ikaduhang higayon gikan
sa langit 16 ug miingon—mao kini ang mensahe ni Yahweh, "Pinaagi sa
akong kaugalingon manumpa ako nga tungod sa imong pagbuhat niining
butanga, ug wala mihikaw sa imong anak nga lalaki, nga imong bugtong
anak, 17 pagapanalanginan ko gayod ikaw ug padaghanon pag-ayo ang
imong kaliwatan sama kadaghan sa mga bituon sa kalangitan, ug sama
kadaghan sa mga balas sa baybayon; ug ang imong kaliwatan manag-iya
sa mga ganghaan sa ilang mga kaaway. 18 Pinaagi sa imong kaliwatan
mapanalanginan ang tanang kanasoran sa kalibotan, tungod kay mituman
ka man sa akong tingog." 19 Busa gibalikan ni Abraham ang iyang mga
batan-ong lalaki, ug mibiya sila ug nanglakaw padulong sa Beersheba, ug
mipuyo siya sa Beersheba. 20 Miabot ang higayon human niining mga
butanga nga gisuginlan si Abraham, "Si Milca nanganak ug mga anak,
ingon man ang imong igsoong lalaki nga si Nahor." 21 Sila mao si Uz ang
kamagulangan, si Buz ang iyang igsoon nga lalaki, si Kemuel ang amahan
ni Aram, 22 si Chesed, si Hazo, si Pildash, si Jidlaph, ug si Betuel. 23 Si
Betuel nahimong amahan ni Rebeca. Mao kini ang walo ka anak ni Milca
nga gipanganak alang kang Nahor nga igsoong lalaki ni Abraham. 24 Ang
iyang kapuyopuyo, nga ginganlan ug Reuma, nanganak usab kang Teba,

kang Gaham, kang Tahas, ug kang Maaca.

23

1 Nabuhi si Sara sulod sa 127 ka tuig. Mao kini ang katuigan sa kinabuhi
ni Sara. 2 Namatay si Sara sa Kiriath Arba, nga mao na ang Hebron, sa yuta
sa Canaan. Nagbangotan si Abraham ug naghilak alang kang Sara. 3 Unya
mitindog si Abraham ug mibiya gikan sa patayng lawas sa iyang asawa,
ug nakigsulti sa mga anak nga lalaki ni Heth nga nag-ingon, 4 "Usa ako
ka langyaw diha kaninyo. Palihog papalita ako ug yuta diha kaninyo nga
kalubngan, aron akong kalubngan sa akong minatay." 5 Mitubag ang mga
anak nga lalaki ni Heth kang Abraham, nga nag-ingon, 6 "Paminawa kami,
akong agalon. Usa ikaw ka prinsipe sa Dios taliwala kanamo. Ilubong
ang imong minatay sa labing maayo namong mga lubnganan. Walay
usa kanamo ang mohikaw kanimo sa iyang lubnganan, aron nga imong
malubong ang imong minatay. 7 Mitindog si Abraham ug miyukbo sa
katawhan niadtong yutaa, sa mga anak nga lalaki ni Heth. 8 Gisultihan
niya sila, nga nag-ingon, "Kung mitugot kamo nga ilubong ko ang akong
minatay, nan paminawa ako ug hangyoa si Efron ang anak nga lalaki
ni Zohar alang kanako. 9 Hangyoa siya sa pagbaligya kanako sa langob
sa Macpela, nga iyang gipanag-iya, nga atua sa kinatumyan sa iyang
kaumahan. Sa igo nga kantidad ipabaligya kini kaniya nganhi kanako
diha sa kadaghanan ingon nga gipanag-iyahan alang sa usa ka dapit nga
lubnganan. 10 Karon naglingkod si Efron kauban sa mga anak nga lalaki
ni Heth, ug gitubag ni Efron ang Hitihanon si Abraham nga madunggan
sa mga anak nga lalaki ni Heth, ug sa tanang miadto sa ganghaan sa iyang
siyudad, nga nag-ingon, 11 Dili, paminawa ako akong agalon. Ihatag ko
kanimo ang uma, ug ang langob nga anaa niini. Ihatag ko kini kanimo
atubangan sa mga anak sa akong katawhan. Ihatag ko kini kanimo aron
kalubngan sa imong minatay." 12 Unya si Abraham sa iyang kaugalingon
miyukbo atubangan sa katawhan niadtong yutaa. 13 Misulti siya kang
Efron nga madungog sa katawhan niadtong yutaa, nga nag-ingon, "Apan
kung itugot nimo, palihog paminawa ako. Bayaran ko ang kaumahan.
Dawata ang salapi gikan kanako, ug ilubong ko ang akong minatay didto."
14 Mitubag si Efron kang Abraham, nga nag-ingon, 15 "Palihog, agalon ko,
paminaw kanako. Ang yuta nagkantidad ug 400 ka siklo sa plata, unsa ra
man kana tali kanako ug kanimo? Ilubong ang imong minatay. 16 Miuyon
si Abraham kang Efron ug gitimbang niya sa kantidad sa plata nga iyang
gisulti nga madunggan sa mga anak nga lalaki ni Heth, 400 ka siklo nga
plata, sumala sa sukaranan sa sukdanan sa mga tigpatigayon. 17 Busa ang
uma ni Efron, nga anaa sa Macpela, nga duol sa Mamre, nga mao ang uma,
ang langob nga anaa niini, ug ang tanang kakahoyan nga anaa sa uma ug
sa mga utlanan nga naglibot niini, 18 gihatag kang Abraham pinaagi sa
pagpalit niini diha sa atubangan sa mga anak nga lalaki ni Heth, ug sa
tanan usab nga miadto sa ganghaan sa iyang siyudad. 19 Human niini,
gilubong ni Abraham si Sara nga iyang asawa sa langob nga anaa sa uma
sa Macpela nga duol sa Mamre, nga mao ang Hebron, sa yuta sa Canaan.
20 Busa ang uma ug ang langob niini napanag-iyahan ni Abraham ingon
nga dapit nga lubngan nga gikan sa mga anak nga lalaki ni Heth.

24

1 Karon si Abraham tigulang na, anaa na sa katigulangon, ug gipanalang-

inan ni Yahweh si Abraham sa tanang mga butang. 2 Gisultihan ni
Abraham ang iyang sulugoon, nga mao ang labing tigulang sa iyang
panimalay ug ang piniyalan sa tanang anaa kaniya, "Ibutang ang imong
kamot ilalom sa akong paa 3 ug papanumpaon ko ikaw pinaagi kang
Yahweh, ang Dios sa langit ug ang Dios sa yuta, nga dili ka magpili ug
asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan sa mga anak nga babaye sa
mga Canaanhon, diin ako maghimo sa akong pinuy-anan. 4 Apan moadto
ka sa akong kaugalingong nasod, ug sa akong mga kabanay, ug pilia ang
usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki nga si Isaac." 5 Ang sulugoon
miingon kaniya, "Unsaon man kung dili buot mokuyog kanako ang babaye
niining yutaa? Dad-on ko ba ang imong anak nga lalaki balik sa dapit nga
imong gigikanan?" 6 Miingon si Abraham kaniya, "Siguradoha nga dili mo
gayod pagadad-on ang akong anak nga lalaki balik didto! 7 Si Yahweh, ang
Dios sa langit, nga maoy nagkuha kanako gikan sa pinuy-anan sa akong
amahan ug gikan sa yuta sa akong mga kabanay, ug ang nanumpa kanako
sa maligdong nga panumpa, nga nag-ingon, 'Sa imong kaliwat ihatag ko
kining yutaa,' ipadala niya ang iyang anghel una kanimo, ug makakita ka
ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan didto. 8 Apan kung
ang babaye dili buot mokuyog kanimo, nan makalingkawas ka na gikan
niining gipanumpa kanako. Ayaw lamang dad-a ang akong anak nga lalaki
balik didto." 9 Busa gibutang sa sulugoon ang iyang kamot sa ilalom sa paa
ni Abraham nga iyang agalon, ug nanumpa kaniya mahitungod niining
butanga. 10 Gikuha sa sulugoon ang napulo ka mga kamelyo sa iyang
agalon ug mibiya. Gidala usab niya ang tanang matang sa mga gasa gikan
sa iyang agalon. Mibiya siya ug miadto sa rehiyon sa Aram Naharaim,
sa siyudad sa Nahor. 11 Gipaluhod niya ang mga kamelyo sa kilid sa
atabay nga may tubig nga anaa sa gawas sa siyudad. Gabii na kadto,
ang takna sa pagpanggawas sa mga babaye aron sa pagkabo ug tubig.
12 Unya miingon siya, "Yahweh, Dios sa akong agalon nga si Abraham,
hatagi ako ug kalamposan karong adlawa ug ipakita ang imong matinud-
anong pakigsaad ngadto sa akong agalon nga si Abraham. 13 Tan-awa, ania
ako nagtindog kilid sa tuboran sa tubig, ug ang mga anak nga babaye sa
mga tawo sa siyudad manggula aron sa pagkabo ug tubig. 14 Tugoti nga
mahitabo ang sama niini. Kung mosulti ako sa batan-ong babaye, 'Palihog
ipaubos ang imong banga aron makainom ako,' ug mosulti siya kanako,
'Inom, ug paimnon ko usab ang imong mga kamelyo,' ug tugoti nga siya
na ang imong pilion alang sa imong sulugoon nga si Isaac. Pinaagi niini
masayran ko nga gipakita mo ang matinud-anong pakigsaad ngadto sa
akong agalon." 15 Miabot ang higayon nga sa wala pa siya mahuman sa
pagsulti, ania karon, miabot si Rebeca nga nagpas-an ug banga. Natawo
si Rebeca kang Betuel nga anak nga lalaki ni Milca, ang asawa ni Nahor
nga igsoong lalaki ni Abraham. 16 Maanyag kaayo ang dalaga ug usa ka
ulay. Wala pay lalaki nga nakadulog kaniya. Milugsong siya sa tubod
ug gipuno ang iyang banga, ug mitungas. 17 Unya midagan ang sulugoon
aron sa pagsugat kaniya ug miingon, "Palihog hatagi ako ug gamay nga
mainom gikan sa imong banga." 18 Miingon siya, "Inom, akong agalon,"
ug gipaubos dayon niya ang banga sa iyang kamot, ug gipainom siya. 19 Sa
pagkahuman na niya ug pagpainom kaniya, miingon siya, "Magkabo usab
ako ug tubig alang sa imong mga kamelyo, hangtod matapos sila sa pag-
inom." 20 Busa nagdali-dali siya ug gihurot niya pagbubo ang tubig sa
banga ngadto sa pasungan sa paimnanan, unya midagan siya pagbalik
sa atabay aron sa pagkabo ug tubig, ug mikabo ug tubig alang sa tanan

niyang mga kamelyo. 21 Ang tawo nagtan-aw lamang kaniya sa hilom
aron masuta kung gipalampos ba gayod ni Yahweh ang iyang panaw o
wala. 22 Sa pagkahuman na sa pag-inom sa mga kamelyo, gipagawas
sa tawo ang bulawang ariyos alang sa ilong nga adunay gibug-aton nga
katunga sa shekel, ang duha ka bulawang porselas alang sa iyang mga
bukton nga adunay gibug-aton nga napulo ka shekels, 23 ug nangutana,
“Kang kinsa ka bang anak? Palihog sultihi ako, aduna bay lawak sa balay
sa imong amahan alang kanamo aron kami mamahulay sa kagabhion?”
24 Miingon siya kaniya, “Ako ang anak nga babaye ni Betuel nga anak
nga lalaki ni Milca, nga gianak niya gikan kang Nahor. 25 Miingon usab
siya kaniya, “Aduna kami daghang dagami ug kumpay, ug aduna usab
kami lawak alang kaninyo aron kapahulayan sa kagabhion.” 26 Unya
miyukbo ang tawo ug misimba kang Yahweh. 27 Miingon siya, “Bulahan
si Yahweh, ang Dios sa akong agalon nga si Abraham, nga wala mobiya
sa iyang matinud-anong pakigsaad ug takos siya nga kasaligan ngadto sa
akong agalon. Ingon man kanako, gigiyahan ako ni Yahweh ngadto sa
panimalay sa kabanay sa akong agalon.” 28 Unya midagan ang dalaga
ug gipahibalo niya ang panimalay sa iyang inahan mahitungod sa tanang
mga nahitabo. 29 Karon si Rebeca adunay igsoong lalaki, ug ang iyang
ngalan mao si Laban. Midagan si Laban padulong sa tawo nga anaa
pa sa dalan daplin sa tubod. 30 Sa pagkakita niya sa ariyos sa ilong ug
sa mga porselas sa bukton sa iyang igsoong babaye, ug sa pagkadungog
niya sa mga gipangsulti ni Rebeca nga iyang igsoong babaye, “Mao kini
ang gisulti sa tawo kanako,” giadto niya ang maong tawo, ug tan-awa,
nagtindog siya uban ang mga kamelyo didto sa tubod. 31 Ug miingon si
Laban, “Dayon, ikaw nga gipanalanginan ni Yahweh. Nganong nagtindog
ka man diha sa gawas? Giandam ko na ang pinuy-anan, ug ang dapit
alang sa mga kamelyo.” 32 Busa midayon ang tawo sa pinuy-anan ug
gihaw-as niya ang dala sa mga kamelyo. Gihatagan ang mga kamelyo
sa dagami ug gipakaon, ug gihatagan siya ug tubig nga ikahugas sa iyang
mga tiil ug sa mga tiil sa mga tawong kauban niya. 33 Giandaman nila
siya ug pagkaon aron siya makakaon, apan miingon ang tawo, “Dili
sa ako mokaon hangtod dili ko maisugilon kaninyo ang angay nakong
isulti.” Si Laban miingon, “Sige sulti na.” 34 Miingon siya, “Ako mao ang
sulugoon ni Abraham, 35 Gipanalanginan pag-ayo ni Yahweh ang akong
agalon ug nahimo siyang bantogan. Gihatagan niya siya ug panon sa mga
karnero ug panon sa mga baka, salapi ug bulawan, mga lalaki ug babayeng
sulugoon, ug mga kamelyo ug mga asno. 36 Si Sara, nga asawa sa akong
agalon, nanganak ug usa ka lalaki alang sa akong agalon sa pagkatigulang
na niya, ug gihatagan niya sa tanang butang nga iyang gipanag-iyahan.
37 Gipapanumpa ako sa akong agalon, nga nag-ingon, “Dili ka magpili ug
usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan sa mga anak nga babaye
sa mga Canaanhon, kansang yuta nga akong gipuy-an. 38 Hinuon, moadto
ka sa pamilya sa akong amahan ug sa akong mga kabanay, ug pangita ug
asawa alang sa akong anak nga lalaki.' 39 Miingon ako sa akong agalon,
'Tingali dili mosunod ang babaye kanako.' 40 Apan miingon siya kanako,
'Si Yahweh, nga diha sa iyang atubangan naglakaw ako, magpadala sa
iyang anghel uban kanimo ug palamposon niya ang imong panaw, aron
nga makapangita ka ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalaki gikan
sa akong mga kabanay ug gikan sa banay sa pamilya sa akong amahan.
41 Apan makalingkawas ka lamang sa akong panumpa kung mahiabot ka
na sa akong mga kabanay ug dili nila siya ihatag kanimo. Ug mahimo

kanang gawasnon gikan sa akong panumpa.' 42 Busa karong adlawa
miabot ako sa tuboran, ug miingon, “O Yahweh, Dios sa akong agalon
nga si Abraham, palihog, kung himoon mo man gayod nga malamposon
ang akong pagpanaw - 43 ania ako, nagtindog sa dapit sa tuboran sa tubig
- tugoti nga ang mga dalaga nga mogawas aron sa pagkabo ug tubig, ang
babaye nga akong sultihan, “Palihog, hatagi ako sa gamayng tubig gikan
sa imong banga aron ako makainom,” 44 ang babaye nga moingon kanako,
“Inom, ug mokabo usab ako ug tubig alang sa imong mga kamelyo” -
hinaot nga siya na unta mao ang babaye nga gipili nimo Yahweh, alang
sa anak nga lalaki sa akong agalon.' 45 Bisan sa wala pa ako matapos
sa kinasingsing nga akong pagsulti, anaa, migawas si Rebeca nga nagpas-
an ug banga ug milugsong siya ngadto sa tuboran aron sa pagkabo ug
tubig. Busa giingnan ko siya, 'Palihog, paimna ako.' 46 Gipaubos dayon
niya ang iyang gipas-an nga banga ug miingon, 'Inom, ug hatagan ko usab
ug tubig ang imong mga kamelyo.' Busa miinom ako, ug gipainom usab
niya ang mga kamelyo. 47 Nangutana ako kaniya ug miingon, “Kang kinsa
ka man nga anak?” Mitubag siya, “Anak nga babaye ni Betuel, nga anak
ni Nahor nga gihimugso ni Milca gikan kaniya.” Ug unya gibutangan
nako ug ariyos ang iyang ilong ug mga porselas sa iyang mga bukton.”
48 Ug unya miyukbo ako ug misimba kang Yahweh, ug gidayeg si Yahweh,
ang Dios sa akong agalon nga si Abraham, nga maoy naggiya kanako sa
husto nga dalan aron makaplagan ko ang anak nga babaye nga kabanay
sa akong agalon alang sa iyang anak nga lalaki. 49 Busa karon, kung
andam kamo sa pagtagad sa akong agalon uban sa pagkamatinud-anon
ug pagkamatinumanon, sultihi ako. Apan kung dili, sultihi ako, aron
makasimang ako ngadto sa too, o sa wala.” 50 Unya mitubag ug miingon
si Laban ug si Betuel, “Ang butang nagagikan kang Yahweh; dili kami
makasulti kanimo kung daotan o maayo. 51 Tan-awa, anaa si Rebeca sa
imong atubangan. Dad-a siya ug lakaw, aron nga mamahimo siyang asawa
sa anak nga lalaki sa imong agalon, sama sa gipamulong ni Yahweh.” 52 Sa
pagkadungog sa sulugoon ni Abraham sa ilang gisulti, mihapa siya sa yuta
alang kang Yahweh. 53 Gipagawas sa sulugoon ang mga plata, ang mga
bulawan, ug ang mga bisti, ug gihatag kini kang Rebeca. Gihatagan usab
niya ug bililhong mga gasa ang iyang igsoong lalaki ug ang iyang inahan.
54 Unya siya ug ang mga tawong mikuyog kaniya, nangaon ug nanginom.
Namahulay sila didto sa tibuok gabii, ug sa pagbangon nila sa kabuntagon,
miingon siya, “Palakawa na ako ngadto sa akong agalon.” 55 Miingon ang
iyang igsoong lalaki ug iyang inahan, “Tugoti nga magpabilin una ang
dalaga kanamo bisan sa pipila pa ka mga adlaw, o bisan napulo lamang.
Human niana makalakaw na siya.” 56 Apan mitubag siya kanila, “Ayaw na
ako pagpugngi pa, sanglit gipalampos man ni Yahweh ang akong panaw.
Palakawa na ako aron makapauli na ako sa akong agalon. 57 Miingon sila,
“Tawgon nato ang dalaga ug pangutan-on siya.” 58 Busa gitawag nila si
Rebeca ug gipangutana, “Mokuyog ka ba niining tawhana?” Mitubag siya,
“Mokuyog ako.” 59 Busa gipakuyog nila ang ilang igsoong babaye nga si
Rebeca, kauban ang iyang sulugoon nga babaye, sa iyang panaw kauban
ang sulugoon ni Abraham ug sa iyang mga tawo. 60 Gipanalanginan nila si
Rebeca, ug miingon kaniya, “Among igsoong babaye, hinaot nga mahimo
kang inahan sa liniboan ngadto sa napulo ka linibolibo, ug hinaot nga ang
imong kaliwatan makapanag-iya sa ganghaan niadtong mga nagdumot
kanila.” 61 Unya mitindog si Rebeca, ug misakay siya ug ang iyang mga
sulugoong babaye sa mga kamelyo, ug misunod sa tawo. Sa ingon gidala

sa sulugoon si Rebeca, ug milakaw. 62 Karon nagpuyo si Isaac sa Negev,
ug mao pay pagbalik gikan sa Beerlahairoi. 63 Migawas si Isaac aron
mamalandong sa uma niadtong gabhiona. Tan-awa, sa paghangad niya,
nakita niya nga adunay nagpadulong nga mga kamelyo! 64 Mitan-aw si
Rebeca, ug sa pagkakita niya kang Isaac, milukso siya gikan sa kamelyo.
65 Miingon siya sa sulugoon, “Kinsa man kanang tawhana nga naglakaw
diha sa uma aron sa pagsugat kanato?” Mitubag ang sulugoon, “Siya ang
akong agalon.” Busa gikuha ni Rebeca ang iyang pandong, ug gitabonan
ang iyang kaugalingon. 66 Gisugilon pag-usab sa sulugoon kang Isaac ang
tanan nga iyang nahimo. 67 Unya gidala siya ni Isaac sulod sa tolda sa iyang
inahan nga si Sara ug gikuha niya si Rebeca, ug nahimo niya siyang asawa,
ug gihigugma niya siya. Busa nahupay si Isaac human sa kamatayon sa
iyang inahan.

25

1 Nagminyo pag-usab si Abraham; ang iyang ngalan mao si Ketura.
2 Gipanganak niya sila si Simran, si Jocsan, si Medan, si Midian, si Isbac,
ug si Sua. 3 Nahimong amahan si Jocsan kang Seba ug kang Dedan. Ang
mga kaliwatan ni Dedan mao ang katawhan sa Asiria, ang katawhan sa
Letus, ug katawhan sa Leum. 4 Ang mga anak nga lalaki ni Midian mao
sila si Epa, si Eper, si Hanoc, si Abida, ug si Eldaa. Mao kining tanan ang
kaliwatan ni Ketura. 5 Gihatag ni Abraham kang Isaac ang tanan niyang
gipanag-iyahan. 6 Apan, samtang buhi pa siya, gihatagan niya ug mga gasa
ang mga anak nga lalaki sa iyang mga puyopuyo ug gipalakaw niya sila
didto sa yuta sa sidlakan, halayo kang Isaac, nga iyang anak nga lalaki.
7 Mao kini ang mga adlaw sa katuigan sa kinabuhi ni Abraham, 175 ka
tuig. 8 Si Abraham miginhawa sa kataposang gininhawa ug namatay sa
hilabihang katigulangon, usa ka tigulang nga tawo nga puno sa kinabuhi,
ug gitipon siya sa iyang katawhan. 9 Ang iyang mga anak nga lalaki nga
sila si Isaac ug si Ismael, maoy naglubong kaniya sa langob sa Macpela,
didto sa kaumahan ni Efron nga anak ni Zohar nga usa ka Hitihanon,
nga haduol sa Mamre. 10 Kini nga uma napalit ni Abraham gikan sa mga
anak nga lalaki ni Heth. Gilubong si Abraham didto tapad kang Sara
nga iyang asawa. 11 Human sa kamatayon ni Abraham, gipanalanginan
sa Dios si Isaac nga iyang anak nga lalaki, ug nagpuyo si Isaac duol sa
Beerlahairoi. 12 Karon mao kini ang mga kaliwatan ni Ismael, nga anak
nga lalaki ni Abraham, nga gianak ni Hagar gikan kang Abraham, ang
Ehiptohanong ulipon ni Sara. 13 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak
nga lalaki ni Ismael, sumala sa ilang adlawng natawhan: si Nebaiot ang
panganay nga anak ni Ismael, si Kedar, si Adbeel, si Mibsam, 14 si Misma,
si Duma, si Masa, 15 si Hadad, si Tema, si Jetur, si Nafis, ug si Kedema.
16 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Ismael, ug mao kini ang ilang
mga ngalan, sumala sa ilang baryo, ug sumala sa ilang mga dapit; ang
napulo ug duha ka mga prinsipe sumala sa ilang mga banay. 17 Mao kini
ang katuigan sa kinabuhi ni Ismael, 137 ka tuig: miginhawa siya sa iyang
kataposang gininhawa ug namatay, ug gitipon siya sa iyang katawhan.
18 Nagpuyo sila gikan sa Habila hangtod sa Sur, nga haduol sa Ehipto,
nga padulong sa Asiria. Namuyo sila nga adunay panag-away sa usag-usa.
19 Mao kini ang mga panghitabo mahitungod kang Isaac; ang anak nga
lalaki ni Abraham: si Abraham nahimong amahan ni Isaac. 20 Ug 40 na
ang panuigon ni Isaac sa pagpangasawa niya kang Rebeca, ang anak nga

babaye ni Betuel ang Aramehanon sa Padan Aram, ang igsoong babaye ni
Laban nga Aramehanon. 21 Nag-ampo si Isaac kang Yahweh alang sa iyang
asawa tungod kay wala pa siyay anak, ug gitubag ni Yahweh ang iyang
pag-ampo, ug nagmabdos ang iyang asawa nga si Rebeca. 22 Ang mga bata
nanagbangi sa iyang sabakan, ug miingon siya, “Nganong nahitabo man
kini kanako?” Miduol siya kang Yahweh aron mangutana mahitungod
niini. 23 Giingnan siya ni Yahweh, “Duha ka nasod ang anaa sa imong
sabakan, ug duha ka katawhan ang mabahin gikan kanimo. Ang usa
ka nasod mahimong labing kusgan kaysa sa usa, ug ang kamagulangan
moalagad sa manghod.” 24 Sa pag-abot sa panahon nga manganak na
siya, ania, adunay kaluha sa iyang sabakan. 25 Ug ang una migawas nga
bulagaw nga balhiboon ang iyang kinatibok-an sama sa balhiboon nga
bisti. Ginganlan nila siya ug Esau. 26 Human niana, migawas ang iyang
igsoong lalaki. Ug ang iyang kamot naggunit sa tikod ni Esau. Gitawag
siya ug Jacob. Si Isaac 60 na ang panuigon sa dihang gipanganak sila sa
iyang asawa. 27 Sa nanagko na ang mga batang lalaki, si Esau nahimong
hanas nga mangangayam, ang tawo sa kaumahan; apan hilomon nga
tawo si Jacob, nga nagpuyo lamang sa mga tolda. 28 Karon gihigugma
ni Isaac si Esau tungod kay makakaon man siya sa mga mananap nga
iyang gipangayam, apan gihigugma ni Rebeca si Jacob. 29 Naglata si Jacob
ug pipila ka mga liso. Miabot si Esau gikan sa kaumahan, ug naluya siya
gumikan sa kagutom. 30 Miingon si Esau kang Jacob, “Pakan-a ako nianang
pula nga linat-an. Palihog, kay hilabihan ang akong kakapoy!” Mao kana
ang hinungdan nga ang iyang ngalan gitawag ug Edom. 31 Miingon si Jacob,
“Ibaligya una kanako ang imong katungod sa pagkamagulang.” 32 Mitubag
si Esau, “Tan-awa, himalatyon na ako. Unsa pa may kaayohan sa katungod
sa pagkamagulang dinhi kanako? 33 Miingon si Jacob, “Manumpa ka una
kanako,” busa nanumpa si Esau ug nianang paagiha gibaligya niya ang
iyang katungod sa pagkamagulang ngadto kang Jacob. 34 Gihatagan siya
ni Jacob sa tinapay ug linat-an nga mga liso. Mikaon siya ug miinom,
unya mitindog ug milakaw. Sa niini nga paagi gipakawalay bili ni Esau
ang iyang katungod sa pagkamagulang.

26

1 Karon adunay kagutom nga nahitabo sa yuta, gawas pa sa kagutom sa
mga adlaw ni Abraham. Miadto si Isaac kang Abimelec, ang hari sa mga
Felistihanon sa Gerar. 2 Karon si Yahweh mipakita kaniya ug miingon,
“Ayaw paglugsong didto sa Ehipto; puyo sa dapit nga isulti ko kanimo
nga puy-an. 3 Pabilin dinhi niining yutaa, kay magauban ako kanimo
ug magapanalangin kanimo; kay alang kanimo ug sa imong mga kaliwat,
ihatag ko kining tanang kayutaan, ug pagatumanon ko ang akong gisaad
kang Abraham nga imong amahan. 4 Padaghanon ko ang imong kaliwatan
sama sa mga kabituonan sa langit, ug ihatag ko kining tanang kayutaan sa
imong mga kaliwatan. Pinaagi sa imong mga kaliwatan mapanalanginan
ang tanang kanasoran. 5 Buhaton ko kini tungod kay nagmatinumanon
man si Abraham sa akong tingog ug gitipigan ang akong mga gitudlo, ug
ang akong mga kasugoan, ang akong mga pamatasan, ug ang akong mga
balaod.” 6 Busa mipuyo si Isaac sa Gerar. 7 Sa dihang mangutana kaniya
ang mga tawo didtong dapita mahitungod sa iyang asawa, moingon siya,
“Ako siyang igsoon nga babaye.” Nahadlok siya sa pagsulti nga, “Ako
siyang asawa,” tungod kay naghunahuna man siya, “Patyon ako sa mga
tawo niining dapita aron kuhaon si Rebeca, tungod kay siya maanyag

kaayo.” 8 Human makapuyo si Isaac didto sa pipila ka mga higayon, ug
nahitabo nga milantaw sa iyang bintana si Abimelec, ang hari sa mga
Filistihanon. Ania karon, nakita niya si Isaac naghagwa kang Rebeca
nga iyang asawa. 9 Gipatawag ni Abimelec si Isaac ngadto kaniya ug
miingon, “Tan-awa, sigurado gayod nga asawa mo siya. Nganong miingon
ka man nga, “Ako siyang igsoon?” Miingon si Isaac kaniya, “Tungod
kay naghunahuna ako nga basin adunay mopatay kanako aron makuha
siya.” 10 Mitubag si Abimelec, “Unsa ba kining gibuhat mo kanamo? Sayon
lang kaayo kang bisan kinsa ang modulog sa imong asawa, ug naghatag
ka ug sala kanamo. 11 Busa gipahimangnoan ni Abimelec ang tanang
mga tawo ug giingnan, “Si bisan kinsa ang motandog niining tawhana
o sa iyang asawa pagapatyon.” 12 Nagtanom si Isaac niadtong yutaa ug
miani sa gatosan ka pilo sa samang tuiga, tungod kay gipanalanginan
man siya ni Yahweh. 13 Ang tawo naadunahan, ug nagmalambuon gayod
hangtod nga nahimo siyang bantogan. 14 Nakabaton siya ug daghang mga
karnero ug mga baka, ug dakong panimalay. Ug nangasina kaniya ang
mga Filistihanon. 15 Karon ang tanang mga atabay nga gipangkalot sa
mga sulugoon sa iyang amahan sa mga adlaw ni Abraham nga iyang
amahan, gipanabonan sa mga Filistihanon pinaagi sa pagpuno niini ug
yuta. 16 Miingon si Abimelec kang Isaac, “Pahilayo na kanamo kay mas
kusgan ka na kay kanamo. 17 Busa mibiya si Isaac didto ug nagbalong-
balong sa walog sa Gerar, ug mipuyo didto. 18 Sa makausa pa gikalot
ni Isaac pag-usab ang atabay nga may tubig, nga gipangkalot na nila sa
mga adlaw ni Abraham nga iyang amahan. Gipangtabonan kini sa mga
Filistihanon human sa kamatayon ni Abraham. Ginganlan ni Isaac ang
mga atabay sa samang ngalan nga gipangalan sa iyang amahan kanila.
19 Sa pagkalot sa mga sulugoon ni Isaac didto sa walog, nakakaplag sila
didto ug usa ka atabay nga may nagtubod nga tubig. 20 Nag-away ang mga
magbalantay sa Gerar batok sa mga magbalantay ni Isaac, ug miingon,
“Amoa kining tubiga.” Busa gitawag ni Isaac ang atabay ug “Esek,”
tungod kay nakig-away man sila kaniya. 21 Unya nagkalot na usab sila
ug lain nga atabay, ug nag-away na usab sila niadto, busa gitawag niya
kini ug “Sitna.” 22 Mibiya siya didto ug mikalot ug lain na usab nga
atabay, apan wala na sila nag-away niini. Busa gitawag niya kini nga
Rehobot, ug miingon siya, “Karon si Yahweh naghatag ug dapit alang
kanato, ug magmalambuon kita sa yuta. 23 Unya mitungas si Isaac gikan
didto padulong sa Beersheba. 24 Mipakita kaniya si Yahweh nianang
gabhiona ug miingon, “Ako ang Dios ni Abraham nga imong amahan.
Ayaw kahadlok, kay ako magauban kanimo ug magpanalangin kanimo ug
padaghanon ko ang imong kaliwatan, tungod ug alang sa akong sulugoon
nga si Abraham.” 25 Nagbuhat si Isaac ug halaran didto ug misangpit sa
ngalan ni Yahweh. Gitukod niya didto ang iyang tolda, ug ang iyang mga
sulugoon nagkalot ug usa ka atabay. 26 Unya si Abimelec miadto kaniya
gikan sa Gerar, uban ni Ahuzat, nga iyang higala, ug si Phicol, ang kapitan
sa iyang kasundalohan. 27 Si Isaac miingon kanila, “Nganong mianhi man
kamo kanako, sanglit gikasilagan na man ninyo ako ug gipapahawa gikan
kaninyo?” 28 Ug mitubag sila, “Nakita namo sa dayag nga si Yahweh
nag-uban kanimo. Busa nakahukom kami nga kinahanglang aduna kitay
panumpa tali kanato, oo, tali kanamo ug kanimo. Busa tugoti kaming
makigsaad kanimo, 29 nga dili mo kami hilabtan, sama ra nga wala
ka namo hilabti, ingon nga gitagad namo kamo pag-ayo ug gipalakaw
nga malinawon. Kay tinuod gayod, gipanalanginan ka ni Yahweh.”

30 Busa nagpakombira si Isaac alang kanila, nangaon sila ug nanginom.
31 Mibangon sila sayo sa kabuntagon ug nanumpa sa usag-usa. Unya
gipalakaw sila ni Isaac, ug mibiya silang malinawon. 32 Niadtong adlawa
miabot ang mga sulugoon ni Isaac, ug gisuginlan nila siya mahitungod sa
atabay nga ilang gikalot. Miingon sila, “Nakakaplag na kami ug tubig.”
33 Gitawag niya ang atabay ug Shiba, busa ang ngalan sa maong siyudad
Beersheba hangtod karong mga panahona. 34 Sa nagpanuigon na si Esau
ug 40, gipangasawa niya si Judith ang anak ni Beeri nga Hitihanon, ug si
Basemath ang anak ni Elon nga Hitihanon. 35 Nakapaguol sila ngadto kang
Isaac ug kang Rebeca.

27

1 Sa pagkatigulang na ni Isaac ug mihalap na ang panan-aw sa iyang
mga mata nga dili na siya makakita, gitawag niya si Esau, ang iyang
kamagulangan nga anak, ug miingon kaniya, “Anak ko.” Mitubag siya
kaniya, “Ania ako.” 2 Miingon siya, “Tan-awa, tigulang na ako. Wala
ako masayod sa adlaw sa akong kamatayon. 3 Busa kuhaa ang imong
hinagiban, ang imong baslayan ug ang imong pana, ug lakaw sa kapatagan
ug pangayam alang kanako. 4 Lutoi ako ug lamian nga pagkaon, ang
ampay nakong pagkaon, ug dad-a kini kanako aron nga makakaon ako
niini ug mapanalanginan ko ikaw sa dili pa ako mamatay.” 5 Karon
nakadungog si Rebeca sa pagpakigsulti ni Isaac kang Esau nga iyang anak.
Miadto si Esau sa kapatagan aron mangayam ug aron nga iyang madala
pabalik. 6 Nakigsulti si Rebeca kang Jacob nga iyang anak ug miingon,
“Tan-awa, nadungog ko ang imong amahan nga nakigsulti kang Esau nga
imong igsoon. Miingon siya, 7 'Dad-an mo ako ug inayam ug lutoi ako ug
lamiang pagkaon, aron makakaon ako niini ug mapanalanginan ko ikaw
diha sa presensya ni Yahweh sa dili pa ako mamatay.' 8 Busa karon, akong
anak nga lalaki, tumana ang akong tingog sumala sa akong isugo kanimo.
9 Adto sa mga kahayopan, ug dad-i ako ug duha ka maayong mga nating
kanding; ug magluto ako ug lamiang pagkaon gikan niini alang sa imong
amahan, ingon nga iyang ampay. 10 Dad-on mo kini sa imong amahan,
aron makakaon siya niini, aron nga sa ingon niana mapanalanginan ka
niya sa dili pa siya mamatay.” 11 Miingon si Jacob kang Rebeca nga
iyang inahan, “Tan-awa, si Esau nga akong igsoon balhibuon man nga
tawo, ug ako hamis nga tawo. 12 Tingali hikapon ako sa akong amahan,
ug mahibaloan ako ingon nga usa ka malimbungon. Modangat hinuon
kanako ang tunglo ug dili ang panalangin.” 13 Ang iyang inahan miingon
kaniya, “Akong anak, pasagdihi nga mahulog kanako ang bisan unsang
tunglo. Tumana lamang ang akong tingog, lakaw, ug dad-a sila kanako.”
14 Busa milakaw si Jacob ug mikuha ug nating mga kanding ug gidala
niya kini sa iyang inahan, ug nagluto ang iyang inahan ug lamian nga
pagkaon, sama sa ampay sa iyang amahan. 15 Gikuha ni Rebeca ang labing
maanindot nga bisti ni Esau, ang kinamagulangan niyang anak nga lalaki,
nga anaa na sa iyang pinuy-anan, ug gipasul-ob kini kang Jacob, nga iyang
kinamanghorang anak. 16 Gibutangan niya ug balhibo sa nating kanding
ang iyang mga kamot ug sa hamis nga bahin sa iyang liog. 17 Gihatag
niya ang lamian nga pagkaon ug ang tinapay nga iyang gihikay ngadto
sa kamot ni Jacob nga iyang anak. 18 Miadto si Jacob sa iyang amahan
ug miingon, “Akong amahan.” Mitubag siya, “Ania na ako; kinsa ka man,
anak ko?” 19 Mitubag si Jacob sa iyang amahan, “Ako si Esau ang imong

kamagulangang anak; gibuhat ko na ang imong gisulti kanako. Karon,
bangon ug kaon sa akong inayaman, aron mapanalanginan mo na ako."
20 Miingon si Isaac sa iyang anak nga lalaki, "Giunsa mo man pagkakaplag
niini nga dali ka ra man kaayo, akong anak?" Mitubag siya, "Tungod kay
si Yahweh nga imong Dios nagdala niini kanako." 21 Miingon si Isaac kang
Jacob, "Paduol ngari kanako, aron hikapon ko ikaw, akong anak, ug aron
akong mahibaloan kung ikaw ba gayod ang akong tinuod nga anak nga
si Esau o dili." 22 Mipaduol si Jacob kang Isaac nga iyang amahan; ug
gihikap siya ni Isaac ug miingon, "Ang tingog mao ang tingog ni Jacob,
apan ang mga kamot mao ang mga kamot ni Esau." 23 Wala na mailhi ni
Isaac si Jacob, tungod kay ang iyang mga kamot balhiboon man, sama sa
mga kamot sa iyang igsoon nga si Esau, busa gipanalanginan siya ni Isaac.
24 Miingon siya, "Ikaw ba gayod ang akong anak nga si Esau?" Ug mitubag
siya, "Oo, ako." 25 Miingon si Isaac, "Ipaduol ang pagkaon dinhi kanako,
ug kaonon ko na ang imong inayaman, aron mapanalanginan ko ikaw."
Gipaduol ni Jacob ang pagkaon ngadto kaniya. Mikaon si Isaac, ug gidad-
an siya ni Jacob ug bino, ug miinom siya. 26 Unya ang iyang amahan nga si
Isaac miingon kaniya, "Karon paduol kanako ug haloki ako, akong anak."
27 Miduol si Jacob ug mihalok kaniya, ug napanimahoan ni Isaac ang baho
sa iyang mga bisti ug gipanalanginan siya. Miingon siya, "Tan-awa, ang
baho sa akong anak sama sa baho sa uma nga gipanalanginan ni Yahweh.
28 Hinaot nga pagahatagan ka sa Dios sa bahin sa yamog sa langit, ang
bahin sa katambok sa yuta, ug ang daghang trigo ug ang bag-ong bino.
29 Hinaot nga ang katawhan moalagad kanimo ug ang mga kanasoran
moyukbo kanimo. Mahimo kang agalon sa imong mga igsoon, ug hinaot
nga ang mga anak sa imong inahan moyukbo kanimo. Ug hinaot nga si
bisan kinsa nga motunglo kanimo matinunglo usab; hinaot nga ang matag
usa nga mopanalangin kanimo mapanalanginan usab." 30 Sa pagkahuman
ni Isaac ug panalangin kang Jacob, mibiya dayon si Jacob sa atubangan sa
iyang amahan nga si Isaac, kay miabot na ang iyang igsoon nga si Esau
gikan sa iyang pagpangayam. 31 Nagluto usab siya ug lamiang pagkaon
ug gidala niya kini sa iyang amahan. Miingon siya sa iyang amahan,
"Bangon na amahan ko ug kaon na sa inayaman sa imong anak, aron nga
mapanalanginan mo na ako." 32 Miingon ang iyang amahan nga si Isaac
kaniya, "Kinsa ka man?" Mitubag siya, "Ako ang imong kamagulangang
anak nga si Esau." 33 Nangurog si Isaac pag-ayo ug miingon, "Kinsa man
kadtong nangayam niining inayaman ug midala niini kanako? Ako nang
gikaon tanan sa wala pa ikaw moabot, ug gipanalanginan ko na siya. Sa
pagkatinuod, napanalanginan gayod siya." 34 Sa pagkadungog ni Esau sa
gipamulong sa iyang amahan, mitiyabaw siya sa makusog ug mihilak pag-
ayo, ug miingon siya sa iyang amahan, "Panalangini usab ako, amahan
ko." 35 Si Isaac miingon, "Ang imong igsoon malimbungong mianhi ug
mikuha sa imong panalangin." 36 Miingon si Esau, "Dili ba nga insakto
gayod nga ginganlan siya ug Jacob? Kay kaduha na niya ako malimbongi.
Gikuha niya kanako ang katungod sa pagkamagulang, ug tan-awa, karon
giilog niya ang akong panalangin." Ug miingon siya, "Wala ka bay gigahin
nga panalangin alang kanako?" 37 Mitubag si Isaac ug miingon kang Esau,
"Paminaw, gihimo ko na siya nga imong agalon, ug gihatag ko na kaniya
ang tanan niyang mga igsoon ingon nga iyang mga sulugoon. Ug gihatag
ko na kaniya ang trigo ug ang bag-ong bino. Unsa pa man ang akong
mabuhat kanimo, akong anak?" 38 Si Esau miingon sa iyang amahan,
"Wala ka na ba diay bisan usa ka panalangin alang kanako, amahan ko?

Panalangini ako, bisan ako usab, amahan ko.” Mihilak sa makusog si
Esau. 39 Mitubag si Isaac nga iyang amahan ug miingon kaniya, “Tan-
awa, ang yuta nga imong pagapuy-an halayo sa katambok sa yuta, halayo
sa yamog sa kalangitan. 40 Pinaagi sa imong espada ikaw mabuhi, ug
alagaran mo ang imong igsoon. Apan kung magmasinupakon ka, uyogon
mo ang iyang yugo aron matangtang sa imong liog.” 41 Gikasilagan ni
Esau si Jacob tungod sa panalangin nga gihatag sa iyang amahan kaniya.
Miingon si Esau sa iyang kasingkasing, “Ang mga adlaw sa pagbangotan
alang sa akong amahan nagkaduol na; human niana pagapatyon ko ang
akong igsoon nga si Jacob.” 42 Ang mga gipamulong ni Esau nga iyang
kamagulangang anak gisugilon ngadto kang Rebeca. Busa gipadala niya
ug gipatawag si Jacob nga iyang kamanghorang anak ug miingon kaniya,
“Tan-awa, ang imong igsoon nga si Esau naghupay sa iyang kaugalingon
mahitungod kanimo pinaagi sa paglaraw sa pagpatay kanimo. 43 Busa
karon, akong anak, tumana ako ug kalagiw didto sa akong igsoong lalaki
nga si Laban, sa Haran. 44 Pagpuyo uban kaniya sa makadiyot, hangtod
nga mahupay ang kapungot sa imong igsoon, 45 hangtod nga mawala ang
kasuko sa imong igsoon kanimo, ug nga iyang makalimtan ang imong
gibuhat kaniya. Unya pahibal-on ko ikaw ug pabalikon didto. Nganong
kinahanglan mang mangawala kamong duha kanako sa usa ka adlaw?
46 Miingon si Rebeca kang Isaac, “Gikapoy na ako sa kinabuhi tungod sa
mga anak nga babaye ni Heth. Kung mangasawa si Jacob gikan sa mga
anak nga babaye ni Heth, sama niining mga babayhana, ug sa ubang mga
anak sa maong yuta, unsa may kaayohan sa akong kinabuhi?”

28

1 Gitawag ni Isaac si Jacob, gipanalanginan, ug gimandoan siya, “Ayaw
pangasawa gikan sa mga babaye sa Canaan. 2 Tindog, ug pag-adto
ngadto sa Paddan Aram, sa panimalay ni Betuel nga amahan sa imong
inahan, ug pangasawa gikan didto, sa usa sa mga anak nga babaye
ni Laban, nga igsoong lalaki sa imong inahan. 3 Hinaot nga ang Dios
Makakagahom magpanalangin kanimo, maghimo kanimong mabungahon
ug magpadaghan kanimo, aron mamahimo kang panon sa katawhan.
4 Hinaot nga ihatag niya kanimo ang panalangin ni Abraham, alang
kanimo, ug ngadto sa mosunod nimong mga kaliwatan, nga mapanunod
mo ang yuta nga imong gipuy-an, nga gihatag sa Dios kang Abraham.
5 Busa gipalakaw ni Isaac si Jacob. Miadto si Jacob sa Paddan Aram,
ngadto kang Laban nga anak nga lalaki ni Betuel nga Aramihanon, ang
igsoong lalaki ni Rebeca, nga inahan ni Jacob ug Esau. 6 Karon nakita
ni Esau nga gipanalanginan ni Isaac si Jacob ug gipaadto siya sa Paddan
Aram, aron mangasawa didto. Nakita usab niya nga gipanalanginan siya
ni Isaac ug gisugo, nga nag-ingon, “Ayaw pagpangasawa gikan sa mga
babaye sa Canaan.” 7 Nakita usab ni Esau nga gituman ni Jacob ang
iyang amahan ug inahan, ug miadto sa Paddan Aram. 8 Nakita ni Esau
nga ang mga babaye sa Canaan wala makapahimuot sa iyang amahan
nga si Isaac. 9 Busa miadto siya kang Ismael, ug nangasawa gawas sa
iyang mga asawa, kang Mahalat ang anak nga babaye ni Ismael, nga anak
nga lalaki ni Abraham, ang igsoong babaye ni Nebaioth, aron mamahimo
niyang asawa. 10 Mibiya si Jacob sa Beersheba ug miadto padulong sa
Haran. 11 Miabot siya sa usa ka dapit ug mipahulay didto sa tibuok gabii,
tungod kay misalop na man ang adlaw. Mikuha siya ug usa sa mga
bato niadtong dapita, ug giunlan kini sa iyang ulo, ug mihigda nianang

dapita aron matulog. 12 Nagdamgo siya ug nakita ang usa ka hagdanan
nga nagbarog sa kalibotan. Ang tumoy niini miabot hangtod sa langit
ug ang mga anghel sa Dios nagsaka kanaog niini. 13 Tan-awa, nagbarog
si Yahweh sa ibabaw niini ug miingon, "Ako si Yahweh, ang Dios ni
Abraham nga imong amahan, ug ang Dios ni Isaac. Ang yuta nga imong
gihigdaan, ihatag ko kanimo ug sa imong mga kaliwatan. 14 Ang imong
kaliwatan mahisama sa abog sa kalibotan, ug mokaylap ka ngadto sa
kasadpan, sa sidlakan, sa amihan ug sa habagatan. Diha kanimo ug sa
imong kaliwatan mapanalanginan ang tanang panimalay sa kalibotan.
15 Tan-awa, magauban ako kanimo, ug bantayan ko ikaw bisan diin ka man
moadto. Pagadad-on ko ikaw pagbalik niining yutaa; kay dili ko man ikaw
biyaan. Pagabuhaton ko ang tanan nakong gisaad kanimo." 16 Nakamata si
Jacob gikan sa iyang paghikatulog, ug miingon siya, "Sa pagkatinuod ania
si Yahweh niining dapita, ug wala ako masayod niini." 17 Nahadlok siya
ug miingon, "Pagkamakalilisang niining dapita! Wala na kini lain kondili
pinuy-anan sa Dios. Mao kini ang ganghaan sa langit." 18 Mibangon si
Jacob sayo sa kabuntagon ug gikuha niya ang bato nga iyang giunlan sa
iyang ulo. Gipatindog niya kini ingon nga usa ka haligi ug gibuboan niya
ug lana ang ibabaw niini. 19 Ginganlan niya kadtong dapita ug Bethel,
apan sa sinugdanan ang ngalan niadtong siyudara Luz. 20 Nanumpa si
Jacob nga nag-ingon, "Kung ang Dios mag-uban kanako ug magpanalipod
kanako sa dalan nga akong pagalaktan, ug mohatag kanako ug tinapay
aron makaon, ug mga bisti nga akong masul-ob, 21 aron makabalik ako nga
luwas sa balay sa akong amahan, unya si Yahweh mamahimo nakong Dios.
22 Unya kining bato nga akong gipatindog ingon nga haligi handomanang
bato. Ug sa tanang butang nga imong gihatag kanako, ihatag ko gayod
pagbalik ang ikapulo kanimo.

29

1 Unya mipadayon si Jacob sa iyang panaw ug nahiabot siya sa kayutaan
sa katawhan sa sidlakan. 2 Sa iyang pagtan-aw, nakakita siya ug atabay
didto sa uma, ug ania, adunay tulo ka panon sa mga karnero nga
naglubog niini. Kay gikan niana nga atabay magpainom sila sa mga
panon sa kahayopan, ug adunay dako nga bato ibabaw sa baba sa atabay.
3 Sa dihang matigom na didto ang tanang panon sa kahayopan, ang
mga magbalantay maoy magligid sa bato gikan sa baba sa atabay ug
magpainom sa mga karnero, ug unya ibutang ang bato ibabaw sa baba
sa atabay balik sa nahimutangan niini. 4 Miingon si Jacob ngadto kanila,
mga igsoon ko, asa man kamo gikan? Ug miingon sila, "Gikan kami sa
Haran." 5 Miingon siya kanila, "Nakaila ba kamo kang Laban ang anak
nga lalaki ni Nahor?" Mitubag sila, "Nakaila kami kaniya," 6 Miingon siya
kanila, "Maayo ba siya?" Sila mitubag, "Maayo man siya, ug tan-awa,
nagpadulong dinhi ang iyang anak nga babaye nga si Raquel uban ang
mga karnero." 7 Miingon si Jacob, "Tan-awa, hataas pa ang adlaw. Dili
pa kini mao ang takna aron tigumon ang mga kahayopan. Kinahanglan
paimnon una ninyo ang mga karnero ug unya lakaw ug pasabsaba sila."
8 Miingon sila, "Dili kami makapainom kanila hangtod nga matigom ang
tanang kahayopan. Unya igaligid sa mga lakaki ang bato gikan sa baba sa
atabay, ug makapainom na kami sa mga karnero." 9 Samtang nakigsulti pa
si Jacob kanila, miabot si Raquel uban sa mga karnero sa iyang amahan,
kay siya man ang nag-atiman kanila. 10 Sa pagkakita ni Jacob kang Raquel,
ang anak nga babaye ni Laban, nga igsoong lalaki sa iyang inahan, ug

sa mga karnero ni Laban, nga igsoong lalaki sa iyang inahan, miduol si
Jacob, ug giligid niya ang bato gikan sa baba sa atabay, ug gipainom ang
kahayopan ni Laban, nga igsoon sa iyang inahan. 11 Gihalokan ni Jacob si
Raquel ug mihilak siya sa makusog. 12 Gisultihan ni Jacob si Raquel nga
siya mao ang paryente sa iyang amahan, ug nga siya ang anak ni Rebeca.
Unya midagan siya ug gisuginlan ang iyang amahan. 13 Sa pagkadungog ni
Laban sa balita mahitungod kang Jacob nga anak sa iyang igsoong babaye,
midagan siya aron sa pagtagbo kaniya, gigakos niya siya ug gihalokan, ug
gidala niya siya sa iyang panimalay. Gisugilon ni Jacob kang Laban kining
tanang butang. 14 Miingon si Laban kaniya, "Ikaw gayod ang akong bukog
ug ang akong unod." Unya mipuyo si Jacob kaniya sa usa ka bulan. 15 Unya
miingon si Laban kang Jacob, "Kinahanglan ba nga mag-alagad ka kanako
nga walay bayad tungod kay ikaw akong paryente? Sultihi ako, unsa man
ang ibayad kanimo?" 16 Karon si Laban adunay duha ka anak nga babaye.
Ang ngalan sa kamagulangan mao si Lea, ug ang kinamanghoran mao
si Raquel. 17 Ang mga mata ni Lea malumo, apan si Raquel maanyag ang
pamarog ug ang panagway. 18 Gihigugma ni Jacob si Raquel, busa miingon
siya, "Mag-alagad ako kanimo sulod sa pito ka tuig alang kang Raquel,
ang imong kamanghorang anak nga babaye." 19 Si Laban miingon, "Mas
maayo pa nga ihatag ko siya kanimo kaysa ihatag ko siya sa ubang lalaki.
Pagpuyo uban kanako." 20 Busa nag-alagad si Jacob kang Laban sulod
sa pito katuig alang kang Raquel; ug daw sama lamang kini sa pipila ka
mga adlaw, tungod sa iyang gugma kaniya. 21 Unya miingon si Jacob kang
Laban, "Ihatag na kanako ang akong asawa, kay nahingpit ko na ang mga
adlaw—aron nga mapangasawa ko na siya!" 22 Busa gitigom ni Laban ang
tanang tawo sa maong dapit ug nagpakombira siya. 23 Pagkagabii niana,
gikuha ni Laban ang iyang anak nga babaye nga si Lea ug gidala siya
ngadto kang Jacob, nga nakigdulog kaniya. 24 Ug gihatag ni Laban ang
iyang babayeng sulugoon nga si Zilpa ngadto sa iyang anak nga si Lea,
aron mahimo niyang sulugoon. 25 Sa pagkabuntag, tan-awa, si Lea diay
kadto! Miingon si Jacob ngadto kang Laban, "Unsa man kining gibuhat mo
kanako? Dili ba nag-alagad man ako kanimo alang kang Raquel? Nganong
gilingla mo man ako?" 26 Mitubag si Laban, "Wala namo nabatasan ang
paghatag una sa manghod kaysa magulang. 27 Taposa una ang simana
sa kasal niining anak nga babaye, ug igahatag usab namo kanimo ang
manghod ingon nga baylo sa imong pag-alagad pa kanako sa dugang pito
katuig." 28 Busa gibuhat kana ni Jacob, ug gitapos ang simana ni Lea.
Unya gihatag usab ni Laban kaniya si Raquel nga iyang anak nga babaye
ingon nga iyang asawa. 29 Gihatag usab ni Laban si Bilha ngadto sa iyang
anak nga babaye nga si Raquel aron mahimo niyang sulugoon. 30 Busa
nakigdulog usab si Jacob kang Raquel, apan mas gihigugma pag-ayo niya si
Raquel kaysa kang Lea. Busa nag-alagad pa si Jacob kang Laban sa dugang
pito katuig. 31 Nakita ni Yahweh nga wala gihigugma si Lea, busa giablihan
niya ang iyang tagoangkan, apan si Raquel walay anak. 32 Nagmabdos si
Lea ug nanganak ug usa ka batang lalaki, ug ginganlan niya siya ug Ruben.
Kay miingon siya, "Tungod kay nakita ni Yahweh ang akong kasakitan;
higugmaon na gayod ako karon sa akong bana." 33 Unya nagmabdos siya
pag-usab ug nanganak ug usa ka batang lalaki. Miingon siya, "Tungod
kay nadungog ni Yahweh nga wala ako higugmaa, gihatagan niya usab
ako ug laing anak nga lalaki." Ug ginganlan niya siya ug Simeon. 34 Unya
nagmabdos na usab siya ug nanganak ug laing batang lalaki. Miingon

siya, “Karon niining higayona mahigugma na kanako ang akong bana,
tungod kay gipanganak ko alang kaniya ang tulo ka anak nga lalaki.”
Busa ginganlan siya ug Levi. 35 Nagmabdos siya pag-usab ug nanganak ug
batang lalaki. Miingon siya, “Niining higayona pagadaygon ko si Yahweh.”
Busa ginganlan siya ug Juda; unya mihunong na siya sa pagpanganak.

30

1 Sa pagkakita ni Raquel nga wala siya makabaton ug mga anak kang
Jacob, nasina siya sa iyang igsoong babaye. Miingon siya kang Jacob,
“Hatagi ako ug mga anak, o mamatay ako.” 2 Hilabihan ang kasuko ni
Jacob kang Raquel. Miingon siya, “Anaa ba ako sa dapit sa Dios, nga
nagpugong kanimo sa pagbaton ug mga anak?” 3 Miingon siya, “Tan-
awa, ania ang akong sulugoon nga si Bilha. Pakigdulog kaniya, aron
makapanganak siya diha sa akong tuhod, ug makabaton ako ug mga anak
pinaagi kaniya.” 4 Busa gihatag niya ang iyang sulugoon nga si Bilha
ingon nga asawa, ug si Jacob nakigdulog kaniya. 5 Nagmabdos si Bilha
ug nanganak ug batang lalaki alang kang Jacob. 6 Unya miingon si Raquel,
“Midapig ang Dios kanako. Naminaw siya sa akong pag-ampo ug gihatagan
ako ug usa ka anak nga lalaki.” Tungod niini ginganlan niya siya ug Dan.
7 Nagmabdos usab ang sulugoon ni Raquel nga si Bilha, ug nanganak sa
ikaduhang anak nga lalaki alang kang Jacob. 8 Si Raquel miingon, “Pinaagi
sa pagpakiglayog nga hilabihan nakiglayog ako sa akong igsoong babaye
ug nagmadaogon ako.” Ginganlan niya siya ug Neptali. 9 Sa pagkakita ni
Lea nga mihunong na siya sa pagpanganak, gikuha niya si Zilpa, nga iyang
sulugoon, ug gihatag siya kang Jacob ingon nga asawa. 10 Ang sulugoon
ni Lea nga si Zilpa, nanganak ug batang lalaki kang Jacob. 11 Miingon si
Lea, “Palaran kini!” busa ginganlan niya siya ug Gad. 12 Unya si Zilpa,
ang sulugoon ni Lea, nanganak sa ikaduhang batang lalaki alang kang
Jacob. 13 Miingon si Lea, “Malipayon ako! Kay ang mga anak nga babaye
magtawag kanako nga malipayon.” Busa ginganlan niya siya ug Aser.
14 Milakaw si Ruben sa mga adlaw nga ting-ani sa trigo ug nakakaplag
siya ug mandragora sa uma. Gidala niya kini ngadto sa iyang inahan nga
si Lea. Unya miingon si Raquel ngadto kang Lea, “Hatagi ako sa pipila ka
mandragora sa imong anak nga lalaki.” 15 Miingon si Lea ngadto kaniya,
“Diyutay lamang ba kini nga butang alang kanimo, nga gikuha mo usab
ang akong bana? Unya gusto mo usab kuhaon ang mandragora sa akong
anak nga lalaki?” Miingon si Raquel, “Kung ingon niana man, makadulog
siya kanimo karong gabhiona, baylo sa mandragora sa imong anak nga
lalaki.” 16 Miabot si Jacob gikan sa uma nianang gabhiona. Migawas si
Lea aron sa pagsugat kaniya ug miingon, “Kinahanglang makigdulog ka
kanako karong gabhiona, kay gisuholan ko ikaw pinaagi sa mandragora
sa akong anak.” Busa nakigdulog si Jacob kang Lea nianang gabhiona.
17 Gidungog sa Dios si Lea, ug nagmabdos siya ug nanganak sa ikalimang
anak nga lalaki alang kang Jacob. 18 Miingon si Lea, “Gihatag sa Dios
kanako ang akong balos, tungod kay akong gihatag ang akong sulugoon
nga babaye sa akong bana.” Ginganlan niya siya ug Isacar. 19 Nagmabdos
pag-usab si Lea ug nanganak sa ikaunom nga anak nga lalaki alang kang
Jacob. 20 Miingon si Lea, “Naghatag ang Dios kanako ug usa ka maayong
gasa. Karon pasidunggan na ako sa akong bana, tungod kay gianak ko man
alang kaniya ang unom ka batang lalaki.” Ginganlan niya siya ug Zebulun.
21 Pagkahuman niana nanganak siya ug batang babaye ug ginganlan siya

ug Dina. 22 Nahinumdom ang Dios kang Raquel ug naminaw kaniya.
Gitugot sa Dios nga magmabdos siya. 23 Nagmabdos siya ug nanganak sa
usa ka batang lalaki. Miingon siya, “Gikuha sa Dios ang akong kaulaw.”
24 Ginganlan niya siya ug Jose, nga nag-ingon, “Si Yahweh nagdugang
kanako ug usa ka anak nga lalaki.” 25 Human manganak si Raquel kang
Jose, miingon si Jacob kang Laban, “Palakwa ako, aron nga makauli na ako
sa akong kaugalingong panimalay ug sa akong nasod. 26 Ihatag kanako ang
akong mga asawa ug ang akong mga anak nga akong gialagaran kanimo,
ug tugoti ako sa paglakaw, kay nasayod ka sa pag-alagad nga gialagad
ko kanimo.” 27 Miingon si Laban kaniya, “Kung makakaplag ako karon
ug kalooy sa imong mga mata, hulat usa, tungod kay akong nasayran
pinaagi sa panagna nga gipanalanginan ako ni Yahweh tungod kanimo.”
28 Unya miingon siya, “Ibungat ang imong mga suhol, ug pagabayaran ko
kini.” 29 Si Jacob miingon kaniya, “Nasayod ka kung giunsa ko ikaw pag-
alagad, ug kung giunsa ko ang kahimtang sa imong mga kahayopan. 30 Kay
diyutay lamang ang imo sa wala pa ako miabot, ug midaghan kini pag-ayo.
Gipanalanginan ka ni Yahweh bisan asa ako ang magbuhat. Karon kanus-
a pa man ako makahatag usab alang sa akong kaugalingong panimalay?”
31 Busa miingon si Laban, “Unsa man ang akong ibayad kanimo?” Mitubag
si Jacob, “Dili ka na maghatag kanako ug bisan unsa. Kay kung buhaton
mo kini alang kanako, pasibsibon ko pag-usab ang imong mga panon
sa kahayopan ug atimanon kini. 32 Palakawa ako sa tanang panon sa
imong kahayopan karong adlawa, magalain ako sa puntik-puntik ug sa
kabang nga mga karnero, ug sa matag itom diha sa mga karnero, ug ang
puntik-puntik ug ang kabang nga mga kanding. Mao kini ang akong suhol.
33 Ang akong kadungganan magpamatuod kanako human sa pagsusi nimo
sa akong mga suhol. Ang tanan nga dili puntik-puntik ug dili kabang
diha sa mga kanding, ug ang tanan nga itom diha sa mga karnero, nga
makaplagan mo kanako, pagaisipon mo kini nga kinawat.” 34 Miingon si
Laban. “Mouyon ako. Mahitabo unta kini sumala sa imong gipamulong.”
35 Nianang adlawa gilain ni Laban ang mga lake nga kanding nga adunay
badlis ug kabang, ug ang tanang baye nga mga kanding nga puntik-puntik
ug kabang, ang matag usa nga adunay puti niini, ug ang tanang itom diha
sa mga karnero, ug gihatag kini sa kamot sa iyang mga anak nga lalaki.
36 Nagtakda usab si Laban ug tulo ka adlaw nga panaw tali kaniya ug
kang Jacob. Busa nagpadayon si Jacob sa pagpasibsib sa tanang nahibilin
nga kahayopan ni Laban. 37 Mikuha si Jacob ug bag-ong putol nga mga
sanga sa lunhaw nga poplar, ug sa alamo ug sa palano nga kahoy ug gipal-
akan ang panit niini maputi, ug gihimo nga makita ang puti sa kahoy nga
pinal-akan nga anaa sa mga sanga. 38 Unya gibutang niya ang sanga nga
iyang pinanitan atubangan sa mga panon sa kahayopan, sa atubangan
sa pasungan nga paimnanan kung asa sila manginom. Nagmabdos sila sa
dihang mangadto sila aron moinom. 39 Nag-upahanay ang mga kahayopan
atubangan sa mga sanga; ug ang panon sa kahayopan nanganak nga
may mga badlis, mga puntik-puntik, ug mga kabang. 40 Gilain ni Jacob
kining mga nating karnero, apan gipaatubang ang nahibilin kanila sa
may mga badlis nga mga kahayopan ug ang tanang itom nga karnero
sa panon sa kahayopan ni Laban. Unya gilain niya ang iyang panon sa
kahayopan alang lamang sa iyang kaugalingon ug wala sila itipon uban
sa panon sa kahayopan ni Laban. 41 Ug nahitabo nga sa dihang mosanay
ang kusgan nga karnero diha sa panon, didto ibutang ni Jacob ang mga
sanga sa pasungan nga paimnanan sa atubangan sa mga mata sa panon

sa kahayopan, aron manamkon sila taliwala sa mga sanga. 42 Apan kung
moduol ang mga luyahon nga kahayopan sa panon, dili niya ibutang ang
mga sanga sa atubangan nila. Busa ang mga luyahon nga kahayopan mao
ang kang Laban, ug ang mga kusgan mao ang kang Jacob. 43 Ang tawo
nagmalambuon. Nakabaton siya ug dakong panon sa kahayopan, mga
sulugoon nga babaye ug mga lalaki, ug mga kamelyo ug mga asno.

31

1 Karon nadunggan ni Jacob ang mga pulong sa mga anak nga lalaki ni
Laban, nga sila miingon, “Gikuha ni Jacob ang tanan nga iya sa atong
amahan, ug gikan sa gipanag-iyahan sa atong amahan ang tanan nga
niyang katigayonan.” 2 Nakita ni Jacob ang panagway ni Laban. Nakita
niya nga nausab ang tinagdan ni Laban ngadto kaniya. 3 Unya miingon
si Yahweh kang Jacob, “Balik ngadto sa yuta sa imong katigulangan ug sa
imong kaparyentihan, ug mag-uban ako kanimo.” 4 Gipatawag ni Jacob
si Raquel ug si Lea didto sa sibsibanan sa panon sa iyang mananap 5 ug
miingon kanila, “Namatikdan nako nga nausab ang tinagdan sa inyong
amahan nganhi kanako, apan ang Dios sa akong amahan nakig-uban
kanako. 6 Nasayod kamo nga sa tibuok nakong kusog nag-alagad ako sa
inyong amahan. 7 Gilimbongan ako sa inyong amahan ug giusab-usab
niya ang akong suhol sa napulo ka higayon, apan ang Dios wala motugot
kaniya sa pagpasakit kanako. 8 Sa dihang miingon siya, 'Ang mga puntik-
puntikon nga mananap mao ang imong bayad,' nanganak ang tanang
panon sa mananap ug puntik-puntikon. Ug sa dihang miingon siya, 'Ang
adunay badlis-badlis mao ang imong bayad,' nanganak ang tibuok panon
sa mananap ug adunay badlis-badlis. 9 Ingon niini nga paagi gikuha sa
Dios ang mga mananap sa imong amahan ug gihatag kini nganhi kanako.
10 Usa ka higayon sa panahon sa tingsanay sa mga mananap, nakita ko
sa damgo nga ang mga laki nga kanding nakig-upa sa panon sa kanding.
Ang mga laki nga kanding nga adunay badlis-badlis, mga puntik-puntikon,
ug mga kabang. 11 Miingon ang anghel sa Dios kanako diha sa damgo,
'Jacob.' Mitubag ako, 'Ania ako.' 12 Miingon siya, 'Itutok ang imong mata
ug tan-awa ang tanang mga kanding nga laki nga ning-upa sa panon sa
kanding nga adunay badlis-badlis, ug puntik-puntikon, ug kabang, tungod
kay nakita ko ang tanan nga gibuhat ni Laban kanimo. 13 Ako ang Dios
didto sa Betel, diin gidihogan nimo ang haligi, diin naghimo ka ug panaad
nganhi kanako. Karon bangon ug biyai kining yutaa ug balik sa yuta nga
imong natawhan.”' 14 Mitubag si Raquel ug si Lea ug miingon kaniya,
“Aduna pa ba kamiy bahin o mapanunod sa panimalay sa among amahan?
15 Dili ba iya man kaming giisip ingon nga mga langyaw? Tungod kay
gibaligya kami niya ug gihurot usab niya ang among salapi. 16 Tungod
kay ang tanang katigayonan nga gikuha sa Dios gikan sa among amahan
amoa ug sa among mga anak. Busa karon, buhata dayon ang bisan unsa
nga giingon sa Dios kanimo.” 17 Busa nangandam si Jacob ug gipasakay
ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga asawa ngadto sa mga
kamelyo. 18 Gipalakaw niya ang iyang mga kahayopan una kaniya, uban
sa tanan niyang kabtangan, lakip ang mga kahayopan nga iyang napanag-
iya sa Padan Aram. Unya nangandam siya padulong sa iyang amahan
nga si Isaac sa yuta sa Canaan. 19 Sa dihang milakaw si Laban aron sa
pagpanupi sa iyang karnero, gikawat ni Raquel ang diosdios sa iyang
amahan. 20 Gilingla usab ni Jacob si Laban nga Arameanhon, tungod
kay wala siya nananghid kaniya nga mobiya na. 21 Busa mikalagiw siya

uban sa tanan nga iyang gipanag-iya ug dali nga mitabok sa Suba, ug
mipadulong ngadto sa kabungtoran sa Gilead. 22 Sa ikatulo nga adlaw
gisuginlan si Laban nga mikagiw na si Jacob. 23 Busa gidala niya ang
iyang mga paryente kuyog kaniya ug migukod kaniya sulod sa pito ka
adlaw nga pagpanaw. Naapsan niya siya didto sa bungtod sa Gilead.
24 Unya sa pagkagabii nagpakita ang Dios kang Laban nga Arameanhon
diha sa usa ka damgo ug miingon kaniya, “Pag-amping sa imong isulti
ngadto kang Jacob maayo man o daotan.” 25 Naapsan ni Laban si Jacob
samtang gitaod ang iyang tolda didto sa bungtod. Nagkampo usab si Laban
kauban ang iyang mga paryente didto sa bungtod sa Gilead. 26 Miingon
si Laban kang Jacob, “Unsa man kining imong gihimo, nga imoha man
akong gilimbongan ug gidala ang akong mga anak sama sa mga bihag sa
gubat? 27 Nganong mikalagiw ka man sa tago ug gilingla ako nimo ug
wala suginli. Palakwon ko unta kamo inubanan ang mga pagsaulog ug
mga pag-awit, uban sa tamborin ug sa mga alpa. 28 Wala man lang ko
nimo tugoti sa paghalok sa akong mga apo nga lalaki ug sa akong mga
anak nga babaye agig panamilit. Binuang kining imong gihimo. 29 Aduna
unta akoy gahom sa pagsakit kaninyo, apan ang Dios sa imong amahan
misulti kanako kagabii ug miingon, 'Pag-amping sa imong isulti ngadto
kang Jacob maayo man o daotan.' 30 Ug karon, mipahawa ka tungod kay
naghandom ka pag-ayo sa panimalay sa imong amahan. Apan nganong
gikawat man nimo ang akong mga diosdios?” 31 Mitubag si Jacob ug
miingon kang Laban, “Tungod kay nahadlok ako ug naghunahuna nga
imong kuhaon pagpugos ang imong mga anak nga babaye gikan kanako
mao nga mibiya ako sa tago. 32 Si bisan kinsa ang mikawat sa imong mga
diosdios mamatay. Sa atubangan sa atong mga paryente, tan-awa kung
unsa ang ania kanako nga imoha ug kuhaa kini.” Tungod kay wala man
masayod si Jacob nga si Raquel mao ang nagkawat niini. 33 Misulod si
Laban ngadto sa tolda ni Jacob, sa tolda ni Lea, ug ngadto sa tolda sa duha
ka mga sulugoon nga babaye, apan wala gayod niya kini makita. Migawas
siya sa tolda ni Lea ug misulod ngadto sa tolda ni Raquel. 34 Karon gikuha
na ni Raquel ang mga diosdios, ug gibutang kini sa sakang sa kamelyo,
ug gilingkoran niya kini. Nangita si Laban sa tibuok tolda, apan wala
gayod niya kini nakita. 35 Miingon siya sa iyang amahan, “Ayaw kasuko
akong agalon, nga dili ako makabarog sa imong atubangan, tungod kay
giregla ako.” Busa nangita siya apan wala niya hikaplagi ang iyang mga
diosdios. 36 Nasuko si Jacob ug nakiglalis kang Laban. Miingon siya kaniya,
“Unsa man ang akong sayop? Unsa man ang akong sala, nga mainiton
ka man nga migukod kanako? 37 Kay giutingkay mo na ang tanan kong
mga kabtangan. Unya unsa may imong nakita nga butang nga imoha?
Dad-a ngari sa atubangan sa atong mga paryente aron mohukom sila tali
natong duha. 38 Sulod sa 20 ka tuig nga nakig-uban ako kanimo. Wala
gayod nakuhai sa ilang pagburos ang imong mga baye nga karnero ug
mga kanding, ni nagkaon ako sa bisan usa nga laking karnero nga gikan
sa imong panon. 39 Kadtong gikunis-kunis sa mga mananap wala nako dad-
a kanimo. Hinuon, ako ang nahimong responsable sa mga nawala niini.
Kanunay nimong gipabayran kanako ang matag nawala nga mananap,
kung gikawat kini sa adlaw man o sa gabii. 40 Anaa ako; sa adlaw nga ang
kainit mituhop kanako, ug ang katugnaw sa kagabhion; ug wala akoy tulog.
41 Anaa ako sa imong panimalay sa milabay nga 20 ka tuig. Nagtrabaho
ako kanimo sulod sa napulog upat ka tuig alang sa imong duha ka anak
nga babaye, ug unom ka tuig alang sa imong mga mananap. Giusab nimo

ang akong suhol sa napulo ka higayon. 42 Gawas kung ang Dios sa akong
amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang gikahadlokan ni Isaac, wala pa
nag-uban kanako, papahawaon gayod nimo ako nga walay dala. Nakita sa
Dios ang akong pag-antos ug kung unsa kalisod ang akong pagtrabaho, ug
gibadlong ka niya kagabii." 43 Mitubag si Laban ug miingon kang Jacob,
"Kanang mga babaye akoa nang mga anak, ang ilang mga anak ako nang
mga apo, ug ang panon sa mga mananap ako nang mga mananap. Tanan
nga imong nakita akoa. Apan unsa pa may mabuhat nako karon sa akong
mga anak nga babaye, o sa mga anak nga ilang gipakatawo? 44 Busa karon,
magbuhat kita ug kasabotan, ikaw ug ako, ug mamahimo kining usa ka
saksi tali kanimo ug kanako." 45 Busa nagkuha si Jacob ug usa ka dakong
bato ug iya kining gibutang ingon nga usa ka haligi. 46 Miingon si Jacob
sa iyang mga paryente, "Pagtapok ug mga bato." Busa nagkuha sila ug
mga bato ug gipatong-patong nila kini. Unya nangaon sila didto duol sa
gipatong-patong nga mga bato. 47 Gitawag kini ni Laban ug Jegar Saha
Duta, apan gitawag kini ni Jacob ug Galeed. 48 Miingon si Laban, "Kining
gipatong-patong nga mga bato mao ang saksi tali kanako ug kanimo karong
adlawa." Busa ang ngalan niini gitawag ug Galeed. 49 Gitawag usab kini
ug Mispa, tungod kay nag-ingon si Laban, "Magbantay unta si Yahweh tali
kanimo ug kanako, kung dili man kita magkita. 50 Kung imong pasipad-
an ang akong mga anak, ug mangasawa ka ug lain gawas sa akong mga
anak, bisan tuod wala kita nag-uban, tan-awa, saksi ang Dios tali kanimo
ug kanako." 51 Miingon si Laban kang Jacob, "Tan-awa kining gipatong-
patong nga mga bato, ug tan-awa ang haligi, nga diin gihimo ko tali kanimo
ug kanako. 52 Kining gipatong-patong nga mga bato, ug ang haligi mao ang
saksi, nga dili ako molatas niining gipatong-patong nga mga bato paingon
kanimo, ug dili usab ikaw molatas niining gipatong-patong nga mga bato
ug haligi paingon kanako aron sa pagbuhat ug daotan. 53 Ang Dios ni
Abraham, ug ang Dios ni Nahor, ang Dios sa ilang amahan, maghukom
unta tali kanato." Nanumpa si Jacob sa Dios, nga mao ang gikahadlokan
ni Isaac. 54 Naghalad ug usa ka sakripisyo si Jacob didto sa bukid ug gidapit
niya ang iyang mga paryente aron mangaon. Nangaon sila ug nagpagabii
sila didto sa bukid. 55 Sayo sa kabuntagon mibangon si Laban ug gihagkan
niya ang iyang mga apo nga lalaki ug ang iyang mga anak nga babaye
ug gipanalanginan niya sila. Unya mibiya si Laban ug mibalik sa iyang
panimalay.

32

1 Mipadayon usab si Jacob sa iyang panaw, ug misugat ang mga anghel
sa Dios kaniya. 2 Sa pagkakita ni Jacob kanila, miingon siya, "Kampo kini
sa Dios," busa gitawag niya ang dapit ug Mahanaim. 3 Nagpadala si Jacob
ug mga sulugoon nga mouna kaniya ngadto kang Esau, sa yuta sa Seir,
sa rehiyon sa Edumea. 4 Gimandoan niya sila ug miingon, "Mao kini ang
isulti ninyo sa akong agalon nga si Esau: Mao kini ang gisulti ni Jacob
nga imong sulugoon: 'Mipuyo ako kang Laban, ug nagpabilin gihapon
hangtod karon. 5 Aduna na akoy mga baka, mga asno ug mga panon sa
mananap, mga sulugoong lalaki, ug mga sulugoong babaye. Gipadala ako
sa pagsulti niini sa akong agalon, aron makakaplag unta ako ug pabor
sa imong atubangan.'" 6 Mibalik ang mga sulugoon ngadto kang Jacob
ug miingon, "Gikan kami sa imong igsoon nga si Esau, Moanhi siya sa
pagsugat kanimo, ug kuyog niya ang 400 ka mga lalaki." 7 Unya nahadlok
ug naguol pag-ayo si Jacob. Busa gibahin niya ang mga tawo nga iyang

kuyog sa duha ka kampo, ug mao usab ang mga panon sa mananap, ug
mga kamelyo. 8 Miingon siya, “Kung moabot si Esau ngadto sa usa ka
kampo ug atakihon kini, ang kampo nga nahibilin mahimong makaikyas.”
9 Nag-ampo si Jacob, “Dios sa akong amahan nga si Abraham, ug Dios sa
akong amahan nga si Isaac, Yahweh, nag-ingon ka kanako, 'Balik ngadto
sa imong nasod ug sa imong mga kaliwatan, ug pauswagon ko ikaw,' 10 dili
ako takos sa imong pagkamatinud-anon sa kasabotan ug sa tanan nga
imong pagkamasaligon sa imong alagad. Tungod kay pinaagi lamang sa
sungkod nga ako nakatabok niining Jordan, ug karon nahimo na akong
duha ka mga kampo. 11 Luwasa intawon ako sa kamot sa akong igsoon
nga si Esau, tungod kay nahadlok ako kaniya, nga basin moabot siya ug
atakihon niya ako ug ang mga inahan uban sa mga bata. 12 Apan miingon
ka, “Palamboon ko gayod ikaw. Himoon ko ang imong mga kaliwat nga
sama kadaghan sa balas sa baybayon, nga dili maihap tungod sa ilang
kadaghan.'” 13 Nagpabilin didto si Jacob nianang gabhiona. Mikuha siya
ug pipila ka mga mananap nga anaa kaniya isip gasa alang kang Esau,
nga iyang igsoon: 14 200 ka mga baye ug 20 ka mga laki nga kanding, 200
ka mga baye ug 20 ka mga laki nga karnero, 15 30 ka gatasan nga mga
kamelyo ug mga anak niini, 40 ka mga baka ug napulo ka mga turo, 20
ka mga baye ug napulo ka mga laki nga asno. 16 Gipiyal niya kini ngadto
sa iyang mga sulugoon, ang matag panon sa mga mananap. Miingon siya
sa iyang mga sulugoon, “Pag-una kamo kanako ug hatagig gilay-on ang
matag panon.” 17 Gimandoan niya ang unang sulugoon nga nag ingon,
“Kung imong matagboan si Esau nga akong igsoon ug mangutana kanimo
nga moingon, 'Kang kinsa ka man nahisakop? Asa man kamo paingon?
Ug kang kinsa man kining mga mananap nga anaa sa imong atubangan?'
18 Unya motubag ka, 'Iya kini ni Jacob nga imong sulugoon. Mga gasa kini
nga gipadala alang kang Esau nga akong agalon. Ug tan-awa, padulong na
usab siya sunod kanamo.'” 19 Nagmando na usab si Jacob sa ikaduhang
pundok, sa ikatulo, ug sa tanang mga lalaki nga nagsunod sa panon sa
mga mananap. Siya miingon, “Isulti ninyo ang susamang butang ngadto
kang Esau kung inyo siyang matagboan. 20 Kinahanglan moingon usab
kamo, 'Si Jacob nga imong sulugoon padulong na sunod kanamo.'” Tungod
kay naghuna-huna siya, “Mahupay nako siya sa mga gasa nga gipadala
ko una kanako. Aron unya, kung makita ko siya, basin nga iya akong
dawaton.” 21 Busa gipadala niya una kaniya ang mga gasa. Ug siya nalang
ang nagpabilin sa kampo niadtong gabhiona. 22 Mibangon si Jacob sa
kagabhion, ug gikuha niya ang iyang duha ka asawa, duha ka sulugoon
nga babaye, ug ang iyang napulog usa ka mga anak nga lalaki. Ug iyang
gipatabok sa tabokanan sa suba sa Jabok. 23 Niini nga paagi, gipalakaw
niya sila tabok sa suba uban sa tanan niyang mga gipanag-iyahan. 24 Nag-
inusara nalang si Jacob, ug adunay usa ka tawo nga nakiglayog kaniya
hangtod sa pagka-kaadlawon. 25 Sa pagkakita sa tawo nga dili niya mapildi
si Jacob, iyang gihapak ang dapidapi ni Jacob. Nalisa ang dapidapi ni Jacob
sa dihang nakiglayog siya kaniya. 26 Miingon ang tawo, “Buhii na ako kay
hapit na mabuntag.” Si Jacob miingon, dili ko ikaw buhian gawas king imo
na akong panalanginan.” 27 Nangutana ang tawo kaniya, “Unsa man ang
imong ngalan?” Miingon siya “Jacob.” 28 Ang tawo miingon, “Dili na Jacob
ang imong ngalan, kung dili Israel na. Kay nakiglayog ka sa Dios ug sa
mga tawo ug midaog.” 29 Nangutana si Jacob kaniya, “Palihog suginli ako
sa imong ngalan.” Mitubag siya, “Nganong nangutana ka man sa akong

ngalan?” Ug unya gipanalanginan niya siya didto. 30 Gitawag ni Jacob ang
dapit ug Peniel kay miingon siya, “Nakita ko ang panagway sa Dios, ug
naluwas ang akong kinabuhi." 31 Misubang na ang adlaw samtang mibiya
si Jacob sa Peniel. Nagtakiang siya tungod sa iyang dapidapi. 32 Mao
nga hangtod karong adlawa, ang mga Israelita dili na mokaon sa unod
sa luta-lutahan sa may dapidapi, tungod kay mao kini ang gibikil sa tawo
sa dihang iyang gikasa sa dapidapi ni Jacob.

33

1 Mihangad si Jacob ug, tan-awa, si Esau nagpadulong na, ug uban kaniya
ang 400 ka mga kalalakin-an. Gibahin ni Jacob ang mga kabataan diha
kang Lea, Raquel, ug ang duha ka babaye nga mga sulugoon. 2 Unya
gibutang niya ang mga babaye nga mga sulugoon ug ang ilang mga anak
sa unahan, ug gisundan ni Lea ug sa iyang mga anak, ug gisundan kini
ni Raquel ug Jose nga anaa sa pinakaulahian sa tanan. 3 Nag-una si Jacob
kanila. Miyukbo siya sa yuta sa makapito ka higayon, hangtod nahiduol
siya sa iyang igsoon. 4 Midagan si Esau aron sa pagtagbo kaniya, migakos
kaniya, migakos sa iyang liog, ug mihalok kaniya. Unya nanghilak sila.
5 Sa paghangad ni Esau, nakita niya ang mga kababayen-an ug ang mga
kabataan. Miingon siya, “Kinsa man kining mga katawhan nga imong
kauban?” Miingon si Jacob, “Ang mga bata ang madagayaon nga gihatag
sa Dios sa imong alagad.” 6 Unya mipaduol ang mga sulugoong babaye
uban sa ilang mga anak, ug miyukbo sila. 7 Misunod usab si Lea ug ang
iyang mga anak nga mipaduol ug miyukbo. Sa kataposan mipaduol ug
miyukbo si Jose ug Raquel. 8 Miingon si Esau, “Unsay buot nimong ipasabot
niining tanang pundok nga akong nahimamat?” Miingon si Jacob, “Aron
makakaplag og kaluoy sa panan-aw sa akong agalon.” 9 Nag-ingon si Esau,
“Igo na ang akong nabatonan, igsoon ko. Tipigi kung unsay anaa kanimo
alang sa imong kaugalingon.” 10 Nag-ingon si Jacob, “Dili, palihog, kung
nakakaplag ako og kaluoy sa imong panan-aw, dawata ang akong gasa
gikan sa akong kamot, kay sa pagkatinuod, nakita ko ang imong panagway,
ug kini daw sama nga nakita ko ang panagway sa Dios, ug gidawat mo na
ako. 11 Palihog dawata ang akong gasa nga gidala kanimo, tungod kay ang
Dios maluluy-ong nagpatigayon kanako, ug tungod kay igo na ang akong
nabatonan.” Niini gipugos siya ni Jacob, ug gidawat kini ni Esau. 12 Unya
miingon si Esau, “Manglakaw na kita. Mag-una ako kanimo.” 13 Miingon si
Jacob kaniya, “Nasayod ang akong agalon nga ang kabataan mga huyang
pa, ug ang mga karnero ug ang mga baka adunay mga nating gipasuso.
Kung pugson sila sa pagpalakaw bisan sa usa lang ka adlaw, mangamatay
ang tanang kahayopan. 14 Palihog tugoti nga ang akong agalon mag-una
sa iyang alagad. Maglakaw ako sa mas hinay pa, uyon sa lakang sa
kahayopan nga nag-una kanako, ug sa linaktan sa mga kabataan, hangtod
nga ako mahiabot sa akong agalon sa Seir.” 15 Miingon si Esau, “Tugoti
nga akong ibilin kanimo ang pipila sa akong mga tawo nga uban kanako.”
Apan miingon si Jacob, “Nganong buhaton mo man kana? Paigo na ang
kaluoy sa akong agalon kanako.” 16 Busa sugod nianang adlawa misugod si
Esau sa iyang panaw pauli ngadto sa Seir. 17 Ug mipanaw si Jacob padulong
sa Sucot, nagtukod siya sa iyang balay, ug naghimo og silonganan alang sa
iyang kahayopan. Busa ang ngalan niadtong dapita gitawag og Sucot. 18 Sa
dihang nahiabot si Jacob gikan sa Padan Aram, nahiabot siya nga luwas
sa kadaot sa siyudad sa Siquem, nga mao ang yuta sa Canaan. Nagkampo
siya duol sa siyudad. 19 Unya nagpalit siya og usa ka bahin sa yuta kung

diin siya nagtukod sa iyang tolda gikan sa mga anak nga lalaki ni Hamor,
amahan ni Siquem, sa kantidad nga 100 ka plata. 20 Didto nagpabarog siya
ug halaran ug gitawag kini ug El Elohe Israel.

34

1 Karon si Dina, nga anak ni Lea kang Jacob, migawas aron makigkita sa
mga batan-ong babaye niadtong yutaa. 2 Si Siquem nga anak nga lalaki ni
Hamor nga Hibitihanon, ang prinsipe sa maong dapit, nakakita kang Dina,
gibira niya siya, gipanamastamasan ug gidulog niya. 3 Naibog siya kang
Dina, ang anak nga babaye ni Jacob. Nahigugma siya sa batan-ong babaye
ug malumo siya nga nakigsulti kaniya. 4 Nakigsulti si Siquem kang Hamor
nga iyang amahan, nga nag-ingon, "Kuhaa kining batan-ong babaye alang
kanako aron mamahimo ko siyang asawa." 5 Karon nadungog ni Jacob
nga gihugawan niya si Dina nga iyang anak nga babaye. Ang iyang
mga anak nga lalaki atua pa sa uma uban sa mga kahayopan, busa si
Jacob nagpabiling hilom hangtod nga miabot sila. 6 Miadto si Hamor nga
amahan ni Siquem ngadto kang Jacob aron makigsulti kaniya. 7 Miabot
ang mga anak nga lalaki ni Jacob gikan sa uma sa dihang nadungog nila
ang panghitabo. Nasakitan ang mga tawo. Nasuko sila pag-ayo tungod
kay iya mang gipakaulawan ang Israel pinaagi sa pagpugos niya sa iyang
kaugalingon ngadto sa anak nga babaye ni Jacob, tungod kay kadto nga
butang dili unta angay nga mahitabo. 8 Nakigsulti si Hamor kanila nga
nag-ingon, "Ang akong anak nga lalaki nga si Siquem nahigugma sa imong
anak nga babaye. Palihog ihatag siya ngadto kaniya ingon nga iyang
asawa. 9 Pakigminyo kanamo, ihatag kanamo ang inyong mga anak nga
babaye, ug kuhaa usab ninyo ang among mga anak nga babaye alang
kaninyo. 10 Makapuyo kamo uban kanamo, ug ang kayutaan abli alang
kaninyo aron inyong kapuy-an ug makabaligya ug makapalit kamo, ug
makapanag-iya ug mga kabtangan." 11 Miingon si Siquem ngadto sa
amahan ni Dina ug sa iyang mga igsoong lalaki, "Makakaplag unta ako ug
pabor diha kaninyo, ug bisan unsa ang inyong pangayoon kanako akong
ihatag. 12 Pangayo kanako ug dakong kantidad sa bugay ug ang buot
ninyong gasa, ug ihatag ko ang bisan unsa nga inyong isulti kanako, apan
ihatag kanako ang dalagang babaye ingon nga asawa." 13 Malimbongong
mitubag ang mga anak nga lalaki ni Jacob kang Siquem ug kang Hamor
nga iyang amahan, tungod kay gihugawan man ni Siquem si Dina nga
ilang igsoong babaye. 14 Miingon sila kanila, "Dili namo mahimo kining
butanga, nga ihatag ang among igsoong babaye sa mga dili tinuli; kay
makauulaw kana kanamo. 15 Mouyon lamang kami kaninyo sa usa ka
kondisyon: kung magpatuli kamo sama kanamo, ug magpatuli usab ang
matag lalaki diha kaninyo. 16 Unya ihatag namo kaninyo ang among mga
anak nga babaye, ug among kuhaon ang inyong mga anak nga babaye
alang kanamo, ug mopuyo kami uban kaninyo ug mahimong usa ka
katawhan. 17 Apan kung dili kamo maminaw kanamo ug magpatuli, nan
kuhaon namo ang among igsoong babaye ug mobiya kami." 18 Ang ilang
mga pulong nakapahimuot kang Hamor ug sa iyang anak nga lalaki nga si
Siquem. 19 Wala langana sa batan-ong lalaki ang pagbuhat sa ilang giingon,
tungod kay nakagusto man siya sa anak nga babaye ni Jacob, ug tungod kay
siya ang pinakatinahod nga tawo sa tibuok panimalay sa iyang amahan.
20 Miadto si Hamor ug si Siquem nga iyang anak nga lalaki sa ganghaan sa
ilang siyudad ug nakigsulti sa mga kalalakin-an sa siyudad, nga nag-ingon,
21 "Kalinaw ang gidala niining mga tawhana kanato, busa tugoti sila nga

mopuyo sa yuta ug makabaligya ug makapamalit dinhi, tinuod, ang yuta
dako ra alang kanila. Kuhaon nato ang ilang mga anak nga babaye ingon
nga mga asawa, ug ihatag nato kanila ang atong mga anak nga babaye.
22 Niini lamang nga kondisyon mouyon kining mga tawhana nga mopuyo
uban kanato ug mamahimong usa ka katawhan: kung ang tanang lalaki
kanato magpatuli, sama nga sila mga tinuli. 23 Dili ba maangkon man nato
ang ilang kahayopan ug mga gipanag-iyang mga butang—ug ang tanan
nilang kahayopan? Maong mouyon kita kanila, ug mopuyo sila uban
kanato." 24 Ang tanang kalalakin-an sa siyudad naminaw kang Hamor
ug Siquem, nga anak niyang lalaki. Ang tanang lalaki nagpatuli. 25 Sa
ikatulo nga adlaw, samtang hubag pa ang ilang mga samad, ang duha
ka mga anak nga lalaki ni Jacob, si Simeon ug Levi, nga mga igsoong
lalaki ni Dina, ang kada usa kanila nagdala ug espada ug miadto sa maong
siyudad, ug gipamatay ang tanang mga lalaki. 26 Gipatay nila si Hamor ug
Siquem, nga anak niyang lalaki, pinaagi sa sulab sa ilang espada. Gikuha
nila si Dina gikan sa panimalay ni Siquem ug mibiya. 27 Ang ubang
mga anak nga lalaki ni Jacob miadto sa mga patayng lawas ug nangawat
sa siyudad, tungod kay gihugawan man sa katawhan ang ilang igsoong
babaye. 28 Gikuha nila ang mga panon sa mga karnero, ang ilang mga
baka, ug mga asno, ug ang tanang mga butang nga anaa sa siyudad, anaa
sa mga uma ug lakip 29 ang tanan nilang mga kabtangan. Gipangdakop
nila ang kabataan ug ang ilang mga asawa. Gipangkuha nila bisan ang
tanang butang nga anaa sulod sa mga panimalay. 30 Miingon si Jacob
kang Simeon ug Levi, "Gidad-an ninyo ako ug kasamok, aron manimaho
ako sa mga lumulupyo niining yutaa, ang Canaanhon ug ang Perisihanon.
Diyutay lamang ang akong gidaghanon. Kung magtigom sila batok kanako
ug moataki, malaglag gayod ako, ako ug ang akong panimalay." 31 Apan
miingon si Simeon ug Levi, "Angay bang isipon ni Siquem nga ang among
igsoong babaye daw sama sa babayeng bayaran?"

35

1 Miingon ang Dios kang Jacob, "Tindog, ug tungas ngadto sa Betel, ug
pabilin didto. Pagbuhat didto ug usa ka altar alang sa Dios, nga nagpakita
kanimo niadtong mikagiw ka gikan kang Esau nga imong igsoong lalaki."
2 Unya miingon si Jacob sa iyang panimalay ug sa tanan nga kuyog
kaniya, "Isalikway ang mga diosdios nga anaa kaninyo, ug hinloi ang
inyong kaugalingon, ug ilisi ang inyong mga bisti. 3 Unya mogikan kita
ug motungas ngadto sa Betel. Magbuhat ako didto ug altar alang sa
Dios, nga nagtubag kanako sa adlaw sa akong kagul-anan, ug nag-uban
kanako bisan asa ako nag-adto." 4 Busa gihatag nila ngadto kang Jacob
ang tanang mga diosdios nga anaa kanila, ug ang mga ariyos nga anaa sa
ilang mga dalunggan. Gilubong kini ni Jacob ilalom sa kahoy nga tugas
duol sa Siquem. 5 Sa ilang pagpanaw, gihimo sa Dios nga mangahadlok
ang mga siyudad nga nagpalibot kanila, busa kadtong mga tawhana wala
na migukod sa mga anak nga lalaki ni Jacob. 6 Busa si Jacob miabot sa
Luz (nga mao ang Betel), nga anaa sa yuta sa Canaan, siya ug ang tanang
mga tawo nga uban kaniya. 7 Nagbuhat siya didto ug usa ka altar ug
gitawag ang maong dapit nga El Betel, tungod kay didto nagpakita ang
Dios kaniya, sa panahon nga mikagiw siya gikan sa iyang igsoon nga
lalaki. 8 Si Debora, nga nag-atiman kang Rebeca, namatay. Gilubong siya
didto sa ubos gikan sa Betel ilalom sa tugas nga kahoy, busa gitawag kini
nga Allon Bacut. 9 Sa dihang miabot na si Jacob gikan sa Padan Aram,

nagpakita ang Dios kaniya pag-usab ug gipanalanginan siya. 10 Miingon
ang Dios kaniya, “Ang imong pangalan mao si Jacob, apan ang imong
ngalan dili na Jacob. Israel na ang imong ngalan.” Busa gitawag na siya sa
Dios ug Israel. 11 Miingon ang Dios kaniya, “Ako ang makagagahom nga
Dios. Pagmabungahon ug pagsanay. Ang nasod ug ang mga pundok sa
kanasoran magagikan kanimo, ug ang mga hari magagikan sa imong mga
kaliwatan.” 12 Ang yuta nga akong gihatag kang Abraham ug Isaac, ihatag
ko kanimo. Ngadto sa imong mga kaliwatan human kanimo igahatag ko
usab ang yuta.” 13 Mikayab ang Dios gikan kaniya sa dapit diin nakigsulti
siya kaniya. 14 Nag-ugbok ug haligi si Jacob didtong dapita nga diin
nakigsulti ang Dios kaniya, usa ka haligi nga bato. Gibuboan niya kini
ug hinalad nga bino ug lana. 15 Ginganlan ni Jacob og Betel ang maong
dapit diin nakigsulti ang Dios kaniya. 16 Mipanaw sila gikan sa Betel.
Samtang duol na sila gikan sa Efrata, nagbati si Raquel. Naglisod siya sa
pagpanganak. 17 Samtang naglisod na gayod siya sa pagpanganak, miingon
ang mananabang kaniya, “Ayaw kahadlok, kay karon makabaton ka na
usab ug laing anak nga lalaki.” 18 Sa dihang himalatyon na siya, ug sa
kataposan niyang gininhawa ginganlan niya ang bata og Benoni, apan
ginganlan siya sa iyang amahan og Benjamin. 19 Namatay si Raquel ug
gilubong sa dalan padulong sa Efrata (gitawag nga Betlehem). 20 Nagbuhat
si Jacob og haligi ibabaw sa iyang lubnganan. Kini ang ilhanan sa
lubnganan ni Raquel hangtod niining adlawa. 21 Padayon nga nagpanaw
si Israel ug nagtukod ug tolda unahan sa Migdal Eder. 22 Samtang nagpuyo
si Israel nianang dapita, nakigdulog si Ruben kang Bilha nga puyo-puyo
sa iyang amahan, ug nadungog kini ni Jacob. Karon si Jacob adunay dose
ka mga anak nga lalaki. 23 Ang iyang mga anak nga lalaki kang Lea mao
si Ruben, ang kinamagulangang anak ni Jacob, ug si Simeon, Levi, Juda,
Isacar, ug Zebulon. 24 Ang iyang anak nga mga lalaki kay Raquel mao
si Jose ug Benjamin. 25 Ang iyang mga anak nga lalaki kay Bilha, nga
sulugoong babaye ni Raquel, mao si Dan ug Naftali. 26 Ang mga anak nga
lalaki ni Zilfa, nga sulugoong babaye ni Lea mao sila Gad ug Aser. Kini mao
ang tanang anak nga lalaki ni Jacob nga natawo sa Padan Aram. 27 Miadto
si Jacob kang Isaac nga iyang amahan sa Mamre sa Kiriat-Arba, (ingon
nga Hebron) diin nagpuyo si Abraham ug Isaac. 28 Si Isaac nabuhi ug
180 ka tuig. 29 Miginhawa si Isaac sa kataposan ug namatay, usa ka tawo
nga tigulang na kaayo ug giipon siya didto sa iyang mga katigulangan.
Gilubong siya sa iyang mga anak nga lalaki nga sila si Esau ug Jacob.

36

1 Mao kini ang mga kaliwat ni Esau (ginatawag usab nga Edom).
2 Nangasawa si Esau sa taga-Canaan. Mao kini ang iyang mga asawa: Si
Ada ang anak nga babaye ni Elon nga Hetihanon; Oholibama ang anak
nga babaye ni Ana, nga apo ni Zibeon nga Hebihanon; 3 ug Basemat, ang
anak nga babaye ni Ismael, nga igsoong babaye ni Nebaiot. 4 Nanganak si
Ada nga asawa ni Esau kang Elifas, ug si Basemat nanganak kang Reuel.
5 Nanganak si Oholibama kang Jeus, Jalam, ug Kora. Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Esau nga natawo sa yuta sa Canaan. 6 Gidala ni Esau
ang iyang mga asawa, ang iyang mga anak nga lalaki, ang iyang mga
anak nga babaye, ug ang tanang miyembro sa iyang panimalay, iyang
mga kahayopan—ang tanan niyang mga hayop, ug ang tanan niyang mga
kabtangan, nga iyang natigom sa yuta sa Canaan, ug miadto sa yuta nga

layo sa iyang igsoon nga si Jacob. 7 Gibuhat niya kini tungod kay ang ilang
mga kabtangan hilabihan na kadaghan alang kanila nga magpabilin nga
mag-uban ug puyo. Ang yuta nga ilang gipuy-an dili na igo kanila tungod
sa ilang mga kahayopan. 8 Busa si Esau, nga nailhan usab nga Edom,
mipuyo sa kabungtoran sa Seir. 9 Mao kini ang mga mosunod nga mga
kaliwatan ni Esau, mga katigulangan sa mga Edomihanon sa kabungtoran
sa Seir. 10 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni Esau: si
Elifas ang anak nga lalaki ni Ada, ang asawa ni Esau; si Reuel ang anak
nga lalaki ni Basemat, ang asawa ni Esau. 11 Ang mga anak nga lalaki ni
Elifas mao si Teman, Omar, Zefo, Gatam, ug Kenas. 12 Si Timna, nga puyo-
puyo ni Elifas, anak nga lalaki ni Esau nanganak kang Amalek. Mao kini
ang mga apo nga lalaki ni Ada, nga asawa ni Esau. 13 Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Reuel: si Nahat, Zera, Shama, ug Miza. Mao kini ang
mga apo nga lalaki ni Basemat, nga asawa ni Esau. 14 Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Oholibama, nga asawa ni Esau, nga anak nga babaye
ni Ana ug apo nga babaye ni Zibeon. Nanganak siya kang Jeus, Jalam, ug
Kora. 15 Mao kini ang mga banay sa mga kaliwat ni Esau: ang kaliwat ni
Elifas, ang kinamagulangan ni Esau: si Teman, Omar, Zefo, Kenaz, 16 Kora,
Gatam, ug Amalek. Mao kini ang mga banay nga kaliwat ni Elifas sa yuta
sa Edom. Sila ang mga apo nga lalaki ni Ada. 17 Mao kini ang mga banay
nga gikan kang Reuel, anak nga lalaki ni Esau: si Nahat, Zera, Shama,
Miza. Mao kini ang mga banay nga kaliwat ni Reuel sa yuta sa Edom. Mao
kini ang mga apo nga lalaki ni Basemat, nga asawa ni Esau. 18 Mao kini
ang mga banay ni Oholibama, nga asawa ni Esau: si Jeus, Jalam, Kora.
Mao kini ang mga banay nga gikan sa asawa ni Esau nga si Oholibama,
anak nga babaye ni Ana. 19 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Esau,
ug mao kini ang ilang mga banay. 20 Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Seir nga Horitihanon, ang mga lumulupyo sa yuta: si Lotan, Shobal,
Zibeon, Ana, 21 Dishon, Ezer, ug Dishan. Mao kini ang mga banay sa mga
Horitihanon, ang mga lumulupyo sa Seir nga yuta sa taga-Edom. 22 Ang
mga anak nga lalaki ni Lotan mao si Hori ug Heman, ug si Timna mao ang
igsoong babaye ni Lotan. 23 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Shobal:
si Alvan, Manahat, Ebal, Shefo, ug Onam. 24 Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Zibeon: si Aya ug Ana. Si Ana mao ang nakakita sa init nga tubod
didto sa kamingawan, samtang nagpasabsab siya sa mga asno sa iyang
amahan nga si Zibeon. 25 Mao kini ang mga anak ni Ana: si Dishon ug
Oholibama, ang anak nga babaye ni Ana. 26 Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Dishon: si Hemdan, Esban, Itran, ug Keran. 27 Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Ezer: si Bilhan, Saavan, ug Akan. 28 Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Dishan: si Uz ug Aran. 29 Mao kini ang mga banay sa
mga Horitihanon: Lotan, Shobal, Zibeon ug Ana, 30 Dishon, Ezer, Dishan:
mao kini ang mga banay sa mga Horitihanon, sumala sa listahan sa ilang
mga banay sa yuta sa Seir. 31 Mao kini ang mga hari nga naghari sa yuta
sa Edom sa wala pay hari ang mga Israelita: 32 Si Bela nga anak nga lalaki
ni Beor, ang naghari sa Edom, ug ang ngalan sa iyang siyudad mao ang
Dinhaba. 33 Sa dihang namatay na si Bela, si Jobab anak nga lalaki ni Zera
kang Bozra, ang naghari puli kaniya. 34 Sa dihang namatay na si Jobab,
si Husan nga taga-Teman ang naghari puli kaniya. 35 Sa dihang namatay
na si Husan, si Hadad anak nga lalaki ni Bedad, nga nakapildi sa mga
Midianhon sa yuta sa Moab, ang naghari puli kaniya. Ang ngalan sa iyang

siyudad mao ang Abit. 36 Sa dihang namatay na si Hadad, si Samla nga
taga-Masreka ang naghari puli kaniya. 37 Sa dihang namatay na si Samla,
si Shaul ang naghari puli kaniya nga taga-Rehobot nga duol sa suba. 38 Sa
namatay na si Shaul, si Baal Hanan anak nga lalaki ni Acbor ang naghari
puli kaniya. 39 Sa dihang si Baal Hanan anak nga lalaki ni Acbor namatay
na, si Hadar ang naghari puli kaniya. Ang ngalan sa iyang siyudad mao
ang Pau. Ang ngalan sa iyang asawa mao si Mehetabel, ang anak nga
babaye ni Matred, nga apo nga babaye ni Me Zahab. 40 Mao kini ang mga
ngalan sa mga pangulo sa mga banay gikan sa kaliwat ni Esau, sumala sa
ilang mga banay ug sa ilang mga dapit, sumala sa ilang mga ngalan: Timna,
Alva, Jetet, 41 Oholibama, Ela, Pinon, 42 Kenaz, Teman, Mibzar, 43 Magdiel,
ug Iram. Mao kini ang mga pangulo sa banay sa Edom, sumala sa ilang
pagpuyo sa yuta nga ilang napanag-iyahan. Mao kini si Esau, ang amahan
sa mga Edomihanon.

37

1 Nagpuyo si Jacob sa dapit nga gipuy-an sa iyang amahan sa yuta sa
Canaan. 2 Mao kini ang mga panghitabo mahitungod kang Jacob. Si Jose,
usa ka batan-on nga nag-edad ug 17 anyos, nagabantay siya ug karnero
uban sa iyang mga igsoon. Kuyog niya ang mga anak nga lalaki ni Bilha
ug anak nga lalaki ni Zilpa, mga asawa sa iyang amahan. Ginasumbong
ni Jose ngadto sa iyang amahan ang mga dili maayo nila nga binuhatan.
3 Karon gihigugma pag-ayo ni Israel si Jose labaw pa sa iyang mga anak
nga lalaki tungod kay anak man siya sa iyang pagkatigulang. Tungod
niini gibuhatan niya siya ug maanindot nga bisti. 4 Nakita sa iyang mga
igsoon nga ang ilang amahan nahigugma pag-ayo kaniya labaw pa sa
tanan nilang managsuon. Busa nasuko sila kaniya ug dili maayo ang
ilang pagtagad ngadto kaniya. 5 Nagdamgo si Jose, ug gisuginlan niya ang
iyang mga igsoon mahitungod niini. Nisamot ang ilang kasuko kaniya.
6 Miingon siya kanila, “Palihog paminawa kining akong nadamgohan.
7 Tan-awa, nagbugkos kita ug mga trigo sa kaumahan, ug tan-awa, ang
akong binugkos mitindog ug mipataas, ug tan-awa, ang inyong mga
binugkos mipalibot ug miyukbo sa akong binugkos.” 8 Ang iyang mga
igsoon miingon kaniya, “Maghari ka ba diay kanamo? Maghari ka ba
gayod diay kanamo?” Misamot pa ang ilang kasuko kaniya tungod sa
iyang damgo ug sa iyang mga gipamulong. 9 Nagdamgo na usab siya ug
lain nga damgo ug iya kining gisugilon sa iyang mga igsoon. Miingon siya,
“Tan-awa, nagdamgo ako ug lain na usab nga damgo: Ang adlaw ug bulan
ug ang napulog usa ka mga bituon miyukbo kanako.” 10 Gisugilon niya
kini sa iyang amahan ingon man sa iyang mga igsoon, ug gibadlong siya
sa iyang amahan. Miingon siya kaniya, “Unsa ba kining imong gidamgo?
Moyukbo ba ako ug ang imong inahan, ingon man ang imong mga igsoon
nganha kanimo?” 11 Nasina ang iyang mga igsoon kaniya, apan gitipigan
sa hunahuna sa iyang amahan kining mga butanga. 12 Miadto sa Shekem
ang iyang mga igsoon aron pagbantay sa mga karnero sa ilang amahan.
13 Miingon si Israel kang Jose, “Dili ba nagbantay man sa mga karnero sa
Shekem ang imong mga igsoon? Dali, ug ipadala ko ikaw ngadto kanila.”
Miingon si Jose kaniya, “Andam ako.” 14 Miingon siya kaniya, “Lakaw
na karon, tan-awa kung maayo ba ang kahimtang sa imong mga igsoon
ingon man ang mga karnero, ug suginli ako.” Busa gipaadto siya ni Jacob
gawas sa walog sa Hebron ug miadto si Jose sa Shekem. 15 Adunay usa ka
tawo nga nakakita kang Jose. Tan-awa, naglatagaw si Jose sa kaumahan.

Miingon ang tawo kaniya, “Unsa man ang imong gipangita?” 16 Miingon
si Jose, “Gipangita ko ang akong mga igsoon. Palihog sultihi ako, kung asa
sila nagbantay sa mga karnero.” 17 Miingon ang tawo, “Mibiya sila niini
nga dapit, kay nadungog ko sila, nga nag-ingon, 'Moadto kita sa Dotan.'”
Miapas si Jose sa iyang mga igsoong lalaki ug nakita niya sila didto sa
Dotan. 18 Nakita nila siya sa layo, ug sa wala pa siya maabot duol kanila,
naglaraw sila nga patyon siya. 19 Ang iyang mga igsoon miingon sa usag-
usa, “Tan-awa, nagpaingon dinhi ang tigdamgo. 20 Busa, dali kamo, patyon
ta siya ug ihulog siya sa isa sa mga atabay ug moingon kita, 'Gilamoy
siya sa ihalas nga mananap.' Tan-awon ta kung unsa ang mahitabo sa
iyang mga damgo.'” 21 Nakadungog si Ruben niini ug giluwas niya siya sa
ilang mga kamot. Miingon siya, “Dili nato kuhaon ang iyang kinabuhi.”
22 Miingon si Ruben kanila, “Walay dugo nga angay moawas. Ihulog siya
niining atabay nga anaa sa kamingawan, apan ayaw ninyo siya dapati”—
aron luwason niya siya gikan sa ilang mga kamot ug dad-on siya pagbalik
sa iyang amahan. 23 Sa dihang niabot na si Jose sa iyang mga igsoon,
gigisi nila ang iyang maanindot nga bisti. 24 Ila siyang gikuha ug gihulog
siya sa atabay. Walay tubig kadto nga atabay. 25 Nanglingkod sila aron
mokaon ug tinapay. Sa dihang mihangad sila ug mitan-aw, tan-awa, ilang
nakita ang panon sa mga Ismaelita nga gikan sa Gilead, uban sa ilang mga
kamelyo nga nagkarga ug mga lamas ug balsamo ug mira. Nagpanaw sila
aron ila kining dad-on paubos sa Ehipto. 26 Miingon si Juda sa iyang mga
igsoon, “Unsa man ang atong makuha kung patyon ta ang atong igsoon ug
tabonan ang iyang dugo? 27 Dali kamo, ibaligya ta siya sa mga Ismaelita
ug dili nato siya dapatan. Tungod kay ato siyang igsoon, atong unod.”
Ang iyang mga igsoon naminaw kaniya. 28 Milabay ang Midianhon nga
negosyanti. Gikuha sa iyang mga igsoon si Jose gawas sa atabay. Ug unya
gibaligya nila si Jose ngadto sa mga Ismaelita sa 20 kabuok nga plata.
Gidala si Jose sa mga Ismaelita ngadto sa Ehipto. 29 Mibalik si Ruben sa
atabay, ug tan-awa, wala na didto si Jose sa atabay. Gigisi niya ang iyang
bisti. 30 Mibalik siya sa iyang mga igsoon ug miingon, “Asa na ang bata?
Ug ako, asa na man ako moadto?” 31 Nagpatay sila ug kanding unya gikuha
ang bisti ni Jose ug gituslob kini sa dugo. 32 Unya gidala nila kini sa ilang
amahan ug miingon, “Nakita namo kini. Palihog tan-awa kung bisti ba
kini sa imong anak o dili.” 33 Nailhan kini ni Jacob ug miingon, “Bisti kini
sa akong anak. Gitukob siya sa ihalas nga mananap. Sigurado gayod nga
gikunis-kunis niini si Jose.” 34 Gigisi ni Jacob ang iyang bisti ug nagsul-ob
ug sako sa iyang hawak. Nagbangotan siya alang sa iyang anak sa daghang
mga adlaw. 35 Ang tanan niyang anak nga lalaki ug mga babaye miadto
kaniya ug gihupay siya, apan wala siya mosugot nga ila siyang hupayon.
Miingon siya, “Sa pagkatinuod, moadto ako sa seol ug magbangotan alang
sa akong anak.” Mihilak ang iyang amahan alang kaniya. 36 Gibaligya siya
sa mga Midianhon didto sa Ehipto ngadto kang Potifar, usa ka opisyal ni
Paraon, ang kapitan sa mga guwardiya.

38

1 Niabot ang panahon nga si Juda mibiya sa iyang mga igsoon ug mipuyo
didto sa usa ka taga-Adulam, nga ginganlan og Hira. 2 Nakita niya didto ang
anak nga babaye sa usa ka Canaanhon nga ginganlan og Sua. Giminyoan
niya ang babaye ug nakigdulog kaniya. 3 Nagmabdos siya ug nakabaton
og anak nga lalaki. Ginganlan kini og Er. 4 Nagmabdos siya pag-usab ug

nakabaton og anak nga lalaki. Ginganlan niya kini og Onan. 5 Nakabaton
na usab siya og anak nga lalaki ug gitawag siya og Sela. Didto siya
nanganak kang Sela sa Chezib. 6 Nakakita si Juda og pangasaw-onon
alang kang Er, ang kamagulangan niyang anak. Ang iyang ngalan, si
Tamar. 7 Si Er nga kamagulangang anak ni Juda, daotan sa panan-aw
ni Yahweh. Busa gipatay siya ni Yahweh. 8 Si Juda miingon kang Onan,
“Dulog sa asawa sa imong igsoong lalaki. Buhata ang bulohaton sa usa
ka bayaw nga lalaki ngadto kaniya, ug pagbaton ug bata alang sa imong
igsoon. 9 Nasayod si Onan nga ang bata dili gayod maiya. Sa panahon nga
modulog siya sa asawa sa iyang igsoon, ipagawas niya ang similya ngadto
sa yuta aron dili siya makahatag ug bata alang sa iyang igsoon. 10 Ang
iyang gibuhat daotan sa panan-aw ni Yahweh. Mao nga gipatay usab siya
ni Yahweh. 11 Unya miingon si Juda kang Tamar, nga iyang umagad nga
babaye, “Pabilin nga usa ka biyuda sa balay sa imong amahan hangtod nga
maulitawo ang akong anak nga si Sela.” Tungod kay naghunahuna siya
nga, “Basin mamatay usab siya sama sa iyang mga igsoon.” Busa mibiya
si Tamar ug mipuyo sa balay sa iyang amahan. 12 Milabay ang taas nga
panahon, namatay ang asawa ni Juda nga anak ni Sua. Pagkahuman sa
pagbangotan ni Juda, miadto siya ug ang iyang higala nga si Hira nga taga-
Adulam sa mga tigtupi sa balhibo sa iyang mga karnero didto sa Timna.
13 Gisultihan si Tamar, “Tan-awa, ang imong ugangang lalaki motungas
sa Timna aron sa pagpatupi sa iyang mga karnero.” 14 Gihukas niya ang
iyang bisti sa pagkabiyuda ug nagsul-ob ug bilo ug gitabonan ang iyang
kaugalingon. Milingkod siya sa ganghaan sa Enaim, nga daplin sa dalan
paingon sa Timna. Kay nakita niya nga ulitawo na si Sela apan wala siya
gihatag kaniya ingon nga asawa niini. 15 Sa dihang nakita siya ni Juda
nagtuo kini nga usa siya ka babayeng nagabaligya ug dungog tungod kay
gitabonan man niya ang iyang nawong. 16 Miduol siya kaniya sa daplin sa
dalan ug miingon, “Dali, kay buot kong makigdulog kanimo”—tungod kay
wala kini masayod nga siya ang iyang umagad nga babaye—ug miingon
ang babaye, “Unsa man ang imong ihatag kanako aron makadulog ka
kanako?” 17 Miingon siya, “Padad-an ko ikaw ug nating kanding gikan
sa panon.” Miingon siya, “Mohatag ka ba kanako ug saad hangtod nga
ikaw makapadala niini?” 18 Mitubag siya, “Unsa man nga saad ang akong
ihatag kanimo?” Ug siya miingon, “Ang imong silyo ug higot, ug ang imong
sungkod.” Gihatag niya kini ug nakigdulog kaniya. Ug nagmabdos siya
pinaagi kaniya. 19 Mibangon siya ug mibiya. Gihubo niya ang iyang bilo ug
gisul-ob ang bisti sa pagkabiyuda. 20 Gipadala ni Juda ang nati nga kanding
gikan sa panon sa iyang higala nga taga-Adulam aron kuhaon ang saad
gikan sa kamot sa babaye, apan wala niya hikaplagi ang babaye. 21 Unya
ang taga-Adulam nangutana sa mga tawo sa maong dapit, “Asa na ang
babaye nga nagabaligya ug dungog nga anaa sa Enaim daplin sa dalan?”
Miingon sila, “Walay babaye nga nagabaligya ug dungog dinhi.” 22 Mibalik
siya ngadto kang Juda ug miingon, “Wala nako siya hikaplagi. Ang mga
tawo sa maong dapit miingon usab, 'Walay babaye nga nagabaligya ug
dungog dinhi.'” 23 Miingon si Juda, “Pasagdi nga maiya ang mga butang
aron dili kita maulawan. Hinuon, gipadala ko na man kining nati nga
kanding, apan wala mo siya hikaplagi.” 24 Nahitabo kini pagkahuman
sa mga tulo ka bulan nga gisulti kini ngadto kang Juda, “Si Tamar nga
imong umagad nga babaye nahimong babayeng nagabaligya ug dungog,
ug namabdos siya tungod niini.” Miingon si Juda, “Dad-a siya dinhi ug
sunoga.” 25 Sa dihang gidala na siya sa gawas, nagpadala siya ug mensahe

ngadto sa iyang ugangan nga lalaki. “Pinaagi sa tawo nga nanag-iya niini
namabdos ako.” Siya miingon, “Ilha palihog kung kang kinsa kini, ang
silyo ug higot ug ang sungkod.” 26 Nailhan ni Juda ang mga butang ug
miingon, “Siya ang mas labing husto kay kanako, sanglit wala ko man
siya gihatag aron asawa ni Sela, nga akong anak nga lalaki.” Ug wala na
siya midulog kaniya pag-usab. 27 Nahitabo kini sa panahon nga manganak
na siya, tan-awa, adunay kaluha sulod sa iyang tagoangkan. 28 Nahitabo
kini sa dihang manganak na siya nga ang usa mipagawas sa iyang kamot,
ug ang mananabang mikuha ug pula nga tanod ug gihigtan ang kamot
sa bata, ug miingon, “Kini ang unang migawas.” 29 Nahitabo nga sa
dihang gibira niya ang iyang kamot, tan-awa, ang iyang igsoong lalaki ang
unang migawas. Miingon ang mananabang, “Giunsa nimo paggawas!” Ug
ginganlan siya ug Perez. 30 Unya migawas ang iyang igsoon, ang adunay
tanod nga pula sa iyang kamot, ug ginganlan siya ug Zera.

39

1 Gidala si Jose palugsong sa Ehipto. Si Potifar, nga usa ka opisyal sa
Paraon nga kapitan sa mga guwardiya ug usa ka Ehiptohanon, nagpalit
kaniya gikan sa mga Ismaelita, nga maoy nagdala kaniya didto. 2 Si
Yahweh nag-uban kang Jose ug nagmalamboon siya nga tawo. Nagpuyo
siya sa balay sa iyang agalon nga Ehiptohanon. 3 Nakita sa iyang agalon
nga si Yahweh nag-uban kaniya ug gipanalanginan ni Yahweh ang tanan
niyang gibuhat. 4 Nakakaplag si Jose ug pabor sa iyang panan-aw. Nag-
alagad siya kang Potifar. Gihimo ni Potifar si Jose nga tigdumala sa iyang
tibuok panimalay, ug ang tanan nga iyang gipanag-iyahan, iyang gibutang
ilalom sa iyang pag-atiman. 5 Nahitabo kini gikan sa panahon nga gihimo
niyang tigdumala si Jose sa tibuok niyang panimalay ug sa tibuok niyang
gipanag-iyahan, nga gipanalanginan ni Yahweh ang balay sa Ehiptohanon
tungod kang Jose. Ang panalangin ni Yahweh anaa sa tanang butang nga
anaa sa panimalay ni Potifar ug sa kaumahan. 6 Gibutang ni Potifar ubos sa
pagdumala ni Jose ang tanan nga anaa kaniya. Wala na siya maghunahuna
sa bisan unsa gawas sa iyang pagkaon. Karon kining si Jose gwapo ug
makadani. 7 Nahitabo human niini nga ang asawa sa agalon ni Jose naibog
kaniya. Miingon ang babaye, “Dulog kanako.” 8 Apan midumili si Jose
ug miingon sa asawa sa iyang agalon, “Tan-awa, ang akong agalon wala
na manghilabot kung unsa ang akong pagabuhaton sa balay, ug iyang
gibutang ubos sa akong pagdumala ang tanang butang nga iyang gipanag-
iyahan. 9 Walay usa nga mas labaw kay kanako niining panimalaya. Wala
siyay gihikaw kanako gawas kanimo, tungod kay asawa ka man niya.
Unsaon man nako pagbuhat niining hilabihang pagkadaotan ug sala batok
sa Dios?” 10 Gidani niya si Jose sa matag-adlaw, apan nagdumili kini sa
pagpakigdulog o sa pagpakig-uban kaniya. 11 Miabot ang usa ka adlaw
nga misulod siya sa balay aron pagbuhat sa iyang buluhaton. Walay mga
tawo sa sulod sa panimalay. 12 Gibira niya ang bisti ni Jose ug miingon,
“Dulog kanako.” Unya nahibilin ang iyang bisti sa kamot sa babaye sa
dihang miikyas ug miadto siya sa gawas. 13 Pagkahuman, sa dihang
nakita niya nga nahibilin ang bisti ni Jose sa iyang kamot ug miikyas
pagawas, 14 gitawag niya ang mga tawo sa iyang balay ug giingnan sila,
“Tan-awa, nagdala si Potifar ug usa ka Hebreohanon aron pakaulawan
kita. Misulod siya aron makigdulog unta kanako, ug misinggit ako. 15 Sa
dihang nadungog niya nga misinggit ako, miikyas siya ug nahibilin ang

iyang bisti ngari kanako ug miadto sa gawas.” 16 Gibutang niya ang bisti
ni Jose tapad kaniya hangtod nga miabot ang iyang agalon. 17 Gisugilon
niya kini nga panghitabo ngadto kaniya, “Ang Hebreohanon nga ulipon
nga imong gidala nganhi kanato, mianhi aron pakaulawan ako. 18 Sa
dihang misinggit ako, iyang nabiyaan ang iyang bisti nganhi kanako ug
miikyas pagawas.” 19 Nahitabo kini sa dihang nadungog sa iyang agalon
ang gisugilon sa asawa niini, “Mao kana ang gibuhat sa imong ulipon
kanako,” ug nasuko siya pag-ayo. 20 Gidala sa iyang agalon si Jose ug
gibilanggo siya, sa dapit kung asa nahimutang ang mga binilanggo sa hari.
Anaa siya didto sa bilanggoan. 21 Apan si Yahweh nag-uban kang Jose ug
nagpakita sa pagkamatinud-anon sa iyang saad ngadto kaniya. Gihatagan
niya siya ug pabor sa panan-aw sa tigdumala sa bilanggoan. 22 Gitugyan
sa tigdumala sa bilanggoan ngadto sa kamot ni Jose ang tanan nga anaa
sa bilanggoan. Bisan unsa ang ilang pagabuhaton didto, si Jose mao ang
nagdumala niini. 23 Wala na naghunahuna pa ang tigdumala sa bilanggoan
sa bisan unsa nga anaa sa iyang kamot, tungod kay nag-uban man kaniya
si Yahweh. Bisan unsa ang iyang pagabuhaton, gipalambo ni Yahweh.

40

1 Nahitabo kadto human niining mga butanga, ang tigtagay ug bino ug
ang tigbuhat ug tinapay sa hari sa Ehipto nakasala sa ilang agalon, ang
hari sa Ehipto. 2 Nasuko si Paraon sa iyang duha ka mga kadagkoan,
ang pangulo sa tigtagay ug bino ug ang pangulo sa tigbuhat ug tinapay.
3 Gipabilanggo niya sila ilalom sa pagbantay sa kapitan sa mga guwardiya,
sa samang bilanggoan kung asa nabilanggo si Jose. 4 Ang kapitan sa
guwardiya nagpiyal kang Jose nga mahimo nilang sulugoon. Nagpabilin
silang binilanggo sa pipila ka mga panahon. 5 Silang duha nagdamgo ug
mga damgo—ang pangulo sa tigtagay ug bino ug ang pangulo sa tigbuhat
ug tinapay sa hari sa Ehipto nga nabilanggo. Matag-usa kanila adunay
kaugalingong damgo sa samang kagabhion, ug matag damgo adunay
kaugalingong kahulogan. 6 Pagkabuntag niana miduol si Jose ngadto
kanila ug nakita sila. Tan-awa, nagmasulob-on sila. 7 Nangutana siya
sa mga kadagkoan ni Paraon nga uban kaniya sa bilanggoan sa balay sa
iyang agalon, nga nag-ingon, “Nganong nagmasulob-on man kamo karon?”
8 Nag-ingon sila kaniya, “Kaming duha nagdamgo ug walay bisan usa nga
makahubad niini.” Nag-ingon si Jose ngadto kanila, “Dili ba iya man sa
Dios ang mga paghubad? Palihog, suginli ako.” 9 Ang pangulo sa tigtagay
ug bino misugilon kang Jose sa iyang damgo. Siya misugilon kaniya,
“Sa akong damgo, tan-awa, ang usa ka paras anaa sa akong atubangan.
10 Ang paras adunay tulo ka mga sanga. Nangudlot kini, migula ang
mga bulak ug ang mga pungpong sa ubas nangahinog. 11 Ang kupa ni
Paraon anaa sa akong kamot. Akong gikuha ang mga ubas ug gipuga
kini ngadto sa kupa ni Paraon, ug gibutang ko ang kupa ngadto sa kamot
ni Paraon.” 12 Si Jose nag-ingon kaniya, “Mao kini ang kahulogan niini.
Ang tulo ka mga sanga mao ang tulo ka mga adlaw. 13 Sulod sa tulo ka
mga adlaw ituboy ka ni Paraon ug ibalik ka niya sa imong katungdanan.
Ibutang nimo ang kupa ni Paraon ngadto sa iyang mga kamot, susama
kaniadto nga ikaw iyang tigtagay ug bino.” 14 Apan hinumdomi ako sa
dihang maayo na ang imong dangatan, ug palihog ipakita ang imong
kaayo nganhi kanako. Hisgoti ako ngadto kang Paraon ug ipagawas ako
niining bilanggoan. 15 Kay sa pagkatinuod gidagit ako pagawas sa yuta sa
mga Hebrohanon. Dinhi usab wala akoy nabuhat nga sayop nga angay

nila akong ibutang niining bilanggoan.” 16 Sa pagkakita sa pangulo sa
tigbuhat ug tinapay nga ang kahulogan maayo, siya nag-ingon kang Jose,
“Nagdamgo usab ako, tan-awa, adunay tulo ka mga bukag nga tinapay
nga anaa sa ibabaw sa akong ulo. 17 Sa ibabaw sa bukag anaa didto ang
tanan nga nagkalain-laing linutong pagkaon alang kang Paraon, apan ang
mga langgam mikaon niini pagawas sa bukag nga anaa sa akong ulo.”
18 Si Jose mitubag ug miingon, “Mao kini ang kahulogan. Ang tulo ka mga
bukag, mao ang tulo ka mga adlaw. 19 Sulod sa tulo ka adlaw putlan ka
ni Paraon ug ulo ug pagabitayon ka didto sa kahoy. Ang kalanggaman
magakaon sa imong unod.” 20 Niabot ang higayon sa ikatulo nga adlaw
sa adlaw nga natawhan ni Paraon. Nagpakumbira siya alang sa tanan
niyang mga sulugoon. Naghatag siya ug pinasahi nga pagtagad sa pangulo
sa tigtagay ug bino ug sa pangulo sa tigbuhat ug tinapay labaw pa sa tanan
niyang mga sulugoon. 21 Iyang gipabalik ang pangulo sa tigtagay ug bino sa
iyang katungdanan, ug gibutang niya pag-usab ang kupa ngadto sa kamot
ni Paraon. 22 Apan iyang gipabitay ang pangulo sa tigbuhat ug tinapay,
sumala sa gihubad ni Jose ngadto kanila. 23 Apan ang pangulo sa tigtagay
ug bino wala nahinumdom sa pagtabang kang Jose. Hinuon, gikalimtan
niya siya.

41

1 Niabot ang higayon pagkahuman sa duha ka mga tuig ang Paraon
nagdamgo. Tan-awa, nagbarog siya daplin sa Nilo. 2 Tan-awa, pito ka mga
baka ang migula gikan sa Nilo, mga himsog ug tambok, ug misabsab sila
sa kasagbotan. 3 Tan-awa, adunay pito ka mga baka nga misunod paggula
gikan sa Nilo, mga maot ug niwang. Nagbarog sila duol sa ubang mga
baka nga anaa daplin sa suba. 4 Unya gilamoy sa maot ug niwang nga
mga baka ang pito ka mga baka nga himsog ug tambok. Unya nakamata
ang Paraon. 5 Unya natulog siya ug nagdamgo sa ikaduha nga higayon.
Tan-awa, pito ka mga uhay sa trigo ang mitubo sa usa ka punoan, timgas
ug maayo. 6 Tan-awa, miturok sunod kanila ang pito ka mga uhay sa trigo,
mga niwang ug nasawot tungod sa hangin sa sidlakan. 7 Gilamoy sa pito
ka niwang nga mga uhay sa trigo ang timgas ug bus-ok nga mga lugas.
Unya nakamata ang Paraon, ug, tan-awa, damgo lamang kini. 8 Niabot
ang higayon sa kabuntagon nga ang iyang espiritu nasamok. Gipadala
ug gipatawag niya ang tanang mga salamangkero ug maalamon nga mga
tawo sa Ehipto. Gisaysay sa Paraon kanila ang iyang mga damgo, apan
wala gayoy nakahubad niini ngadto sa Paraon. 9 Unya ang pangulo sa
tigdala ug kupa nag-ingon sa Paraon, “Karong adlawa naghunahuna ako
sa akong mga sayop. 10 Nasuko ang Paraon sa iyang mga sulugoon, ako
ug ang pangulo sa tigbuhat ug tinapay gibutang sa bilanggoan sa balay sa
kapitan sa guwardiya. 11 Nagdamgo kami sa sama nga gabii, siya ug ako.
Nagdamgo kami ug ang matag-usa kanamo managlahi ang kahulogan sa
mga damgo. 12 Aduna kami kauban didto nga usa ka batan-ong lalaki
nga Hebrohanon, sulugoon sa kapitan sa mga guwardiya. Gisugilon namo
kaniya ug gihubad niya alang kanamo ang among mga damgo. Iyang
gihubad sa matag-usa kanamo sumala sa nagkadaiyang damgo. 13 Niabot
ang higayon nga nahitabo gayod ang iyang gihubad kanamo. Gipabalik
ako sa Paraon sa akong katungdanan, apan ang laing usa iyang gipabitay.”
14 Unya nagsugo ang Paraon ug gipatawag si Jose. Gikuha dayon nila si Jose
pagawas gikan sa bilanggoan. Namalbas siya ug nagpaopaw, nag-ilis sa
iyang bisti, ug miadto siya sa Paraon. 15 Miingon ang Paraon ngadto kang

Jose, “Aduna akoy damgo, apan walay makahubad niini. Apan nadungog
ko ang mahitungod kanimo, nga sa dihang madungog nimo ang damgo
makahubad ka niini.” 16 Mitubag si Jose sa Paraon, nga nag-ingon, “Dili
kini gikan kanako. Motubag ang Dios sa Paraon nga adunay pabor.”
17 Gisuginlan sa Paraon si Jose, “Tan-awa, sa akong damgo, nagbarog
ako daplin sa suba sa Nilo. 18 Tan-awa, pito ka mga baka ang migula
gikan sa Nilo, mga tambok ug himsog, ug nagsabsab sila sa kasagbotan.
19 Tan-awa, adunay laing pito ka mga baka ang misunod paggula, mga
luyahon, maot kaayo, ug niwang. Wala pa ako makakita sa tibuok yuta
sa Ehipto nga sama nila ka maot. 20 Gikaon sa mga niwang ug maot nga
mga baka ang nahaunang pito ka tambok nga mga baka. 21 Sa dihang
nakaon na nila sila, dili masayran nga ila nang nakaon sila, sanglit mga
niwang gihapon sila sama kaniadto. Unya nakamata ako. 22 Nakita ko sa
akong damgo, ug, tan-awa, adunay pito ka mga uhay ang mitubo gikan sa
usa ka punoan, bus-ok ug timgas. 23 Tan-awa, adunay laing pito ka mga
uhay ang mitubo sunod kanila, nga nalawos, niwang ug nasawot tungod
sa hangin sa sidlakan. 24 Gilamoy sa pito ka niwang nga mga uhay ang
pito ka timgas nga mga uhay. Gisaysay nako kining mga damgo ngadto
sa mga salamangkero, apan walay usa nga nakapasabot kanako niini.”
25 Miingon si Jose sa Paraon, “Ang mga damgo sa Paraon managsama
lang. Kung unsa man ang pagabuhaton sa Dios, iyang gipadayag ngadto
sa Paraon. 26 Ang pito ka maayong mga baka mao ang pito ka mga
katuigan, ug ang pito ka maayong mga uhay mao ang pito ka mga katuigan.
Managsama lang ang mga damgo. 27 Ug ang laing pito ka niwang ug maot
nga mga baka nga mitungha sunod kanila mao ang pito ka mga katuigan,
ug ang pito usab ka niwang nga mga uhay nga nasawot sa hangin gikan
sa sidlakan mao ang pito ka mga katuigan sa kagutom. 28 Mao kanang
mga butanga ang akong masaysay ngadto sa Paraon. Kung unsa man ang
pagabuhaton sa Dios gipadayag niya kini ngadto sa Paraon. 29 Tan-awa,
pito ka mga katuigan sa kadagaya ang moabot sa tibuok yuta sa Ehipto.
30 Pito usab ka mga katuigan sa kagutom ang moabot sunod niana, ug ang
tanang kadagaya mahikalimtan sa yuta sa Ehipto, ug ang hulaw modaot
sa tibuok yuta. 31 Ang kadagaya dili mahinumdoman sa yuta, tungod
sa mosunod nga kagutom nga hilabihan kaayo. 32 Gibalik pag-usab ang
damgo ngadto sa Paraon tungod kay kining mga butanga namugna na
sa Dios, ug sa dili madugay buhaton kini sa Dios. 33 Karon kinahanglan
nga mangita ang Paraon ug tawong adunay pagsabot, ug maalamon, ug
tugyanan siya sa tibuok kayutaan sa Ehipto. 34 Tugoti nga buhaton kini sa
Paraon: tugoti nga mopili siya ug tigdumala sa tibuok kayutaan. Tugoti
sila nga kuhaon ang ikalima nga bahin sa abot sa Ehipto sulod sa pito
ka mga katuigan sa kadagaya. 35 Ipatigom kanila ang tanang pagkaon sa
umaabot nga maayong mga katuigan. Tugoti sila nga tipigan ang trigo
ilalom sa pagbuot sa Paraon alang sa pagkaon sa mga siyudad. Pabantayi
kini kanila. 36 Ang pagkaon maoy mosangkap alang sa yuta sulod sa pito
ka mga katuigan sa kagutom nga modangat sa yuta sa Ehipto. Niini nga
paagi ang yuta dili madaot sa kagutom.” 37 Kini nga tambag maayo sa
mga mata sa Paraon ug sa mga mata sa tanan niyang mga sulugoon.
38 Miingon ang Paraon sa iyang mga sulugoon, “Makakaplag pa ba kita
ug tawo nga sama niini, kansang adunay Espiritu sa Dios?” 39 Unya
miingon ang Paraon ngadto kang Jose, “Tungod kay kining tanan gipakita
man sa Dios kanimo, wala nay laing adunay pagsabot ug maalamon sama

kanimo. 40 Himuon ko ikaw nga piniyalan sa akong panimalay, ug sumala
sa imong pulong madumalahan nimo ang tanan nakong katawhan. Diha
lamang sa trono ako ang mas labaw kaysa kanimo.” 41 Miingon ang
Paraon ngadto kang Jose, “Tan-awa, piyalan ko ikaw sa tibuok kayutaan
sa Ehipto.” 42 Gikuha sa Paraon ang pangsilyo nga singsing sa iyang
tudlo ug gibutang niya kini sa tudlo ni Jose. Gisul-oban niya siya ug
bisti, hinimo sa nindot nga panapton nga lino, ug gibutangan niya siya
ug bulawang kwentas. 43 Gipasakay niya siya sa ikaduha nga karwahe
nga iyang gipanag-iya. Misinggit ang mga tawo nga nag-una kaniya,
“Pangluhod kamo.” Gipiyalan siya sa Paraon sa tibuok yuta sa Ehipto.
44 Nag-ingon ang Paraon ngadto kang Jose, “Ako ang Paraon, ug gawas
kanimo, wala nay lain pang tawo ang makataas sa iyang kamot o sa iyang
tiil sa tibuok yuta sa Ehipto.” 45 Ginganlan sa Paraon si Jose ug “Zaphenath
Paneah.” Gihatag kaniya si Asenat ingon nga iyang asawa, ang anak nga
babaye ni Potifera nga pari sa On. Ang katungod ni Jose lukop sa tibuok
Ehipto. 46 Nagpanuigon ug 30 si Jose sa dihang nag-alagad siya sa Paraon.
Milakaw si Jose gikan sa presensya sa Paraon, ug miadto sa tanang yuta
sa Ehipto. 47 Sa pito ka madagayaon nga mga katuigan ang yuta mihatag
sa madagayaon nga abot. 48 Gipatigom niya ang tanan nga mga pagkaon
sulod sa pito ka mga katuigan nga anaa sa yuta sa Ehipto, ug gibutang
ang mga pagkaon sa mga siyudad. Gibutang niya sa kada siyudad ang
pagkaon gikan sa mga uma nga nakapalibot niini. 49 Gitipigan ni Jose
ang mga trigo nga sama kadaghan sa balas sa dagat, nga mihunong na
sila sa pag-ihap, tungod kay dili na nila kini maihap. 50 Adunay duha ka
mga anak nga lalaki si Jose sa wala pa miabot ang mga tuig sa kagutom,
kansang gimabnos ni Asenat, ang anak nga babaye ni Potifera nga pari
sa On. 51 Ginganlan ni Jose ug Manases, ang kamagulangan niyang anak,
kay siya nag-ingon, “Gibuhat sa Dios nga ako makalimot sa tanan nakong
mga kalisod ug sa tibuok pamilya sa akong amahan.” 52 Ginganlan niya ug
Efraim ang ikaduha niyang anak nga lalaki, kay siya nag-ingon, “Gihimo
akong magmabungahon sa yuta sa akong kasakitan.” 53 Nahuman ang
pito ka mga katuigan sa kadagaya nga anaa sa yuta sa Ehipto. 54 Ug
nagsugod na ang pito ka mga katuigan sa kagutom, sumala sa gisaysay
ni Jose. Adunay kagutom sa tanang kayutaan, apan adunay pagkaon sa
tibuok yuta sa Ehipto. 55 Sa dihang ang tanang yuta sa Ehipto nakasinati
ug kagutom, ang katawhan nagtawag sa makusog sa Paraon alang sa
pagkaon. Ang Paraon nag-ingon sa tanang Ehiptohanon, “Adto kamo kang
Jose ug buhata ninyo ang iyang isulti.” 56 Ang kagutom mikoyanap sa
tibuok yuta. Gipaablihan ni Jose ang tanang balay tipiganan ug gibaligya
ngadto sa mga Ehiptohanon. Ang kagutom hilabihan na kaayo sa yuta sa
Ehipto. 57 Ang tanan sa kalibotan miabot sa Ehipto aron sa pagpalit ug
trigo gikan kang Jose, tungod kay ang kagutom hilabihan na man kaayo
sa tibuok kalibotan.

42

1 Karon nasayran ni Jacob nga adunay trigo sa Ehipto. Miingon siya sa
iyang mga anak nga lalaki, “Nganong nagtinan-away lang man kamo sa
usag-usa?” 2 Miingon siya, “Tan-awa dinhi, nakadungog ako nga adunay
trigo sa Ehipto. Panglugsong kamo didto ug pamalit kamo ug pagkaon
aron mabuhi kita ug dili mangamatay.” 3 Ang napulo ka mga igsoon ni
Jose milugsong aron mopalit ug trigo sa Ehipto. 4 Apan wala gipakuyog
ni Jacob si Benjamin nga igsoon ni Jose, uban sa iyang mga igsoon, kay

miingon siya, “Tingali adunay daotan nga mahitabo kaniya.” 5 Miabot
ang mga anak nga lalaki ni Israel aron sa pagpalit uban niadtong mga
miabot, kay ang kagutom anaa na sa yuta sa Canaan. 6 Karon si Jose
mao ang gobernador sa tibuok kayutaan. Siya mao ang tigbaligya ngadto
sa tanang katawhan sa yuta. Miabot ang mga igsoong lalaki ni Jose
ug mihapa sila sa iyang atubangan. 7 Nakita ni Jose ang iyang mga
igsoong lalaki ug nailhan niya sila, apan nagpakaaron-ingnon siya sa
iyang kaugalingon ngadto kanila ug masuk-anon nga nakigsulti kanila.
Miingon siya kanila, “Asa man kamo gikan?” Miingon sila, “Gikan kami
sa yuta sa Canaan aron mopalit ug pagkaon.” 8 Nailhan ni Jose ang iyang
mga igsoon, apan wala sila makaila kaniya. 9 Nahinumdoman ni Jose
ang iyang mga damgo mahitungod kanila. Miingon siya ngadto kanila,
“Mga espiya kamo. Mianhi kamo aron sa pagsusi sa huyang nga mga
bahin sa yuta.” 10 Miingon sila kaniya, “Dili, among agalon. Mianhi
ang imong mga sulugoon aron sa pagpalit ug pagkaon. 11 Mga anak
kaming tanan sa usa ka tawo. Matinud-anon kaming mga tawo. Ang
imong mga sulugoon dili mga espiya.” 12 Miingon siya ngadto kanila,
“Dili, mianhi kamo aron sa pagsusi sa huyang nga mga bahin sa yuta.
13 Miingon sila, “Ang imong mga sulugoon dose ka mga managsoon, mga
anak nga lalaki sa usa lamang ka tawo sa yuta sa Canaan. Unya, ang
among kinamanghoran atua didto karon sa among amahan, ug ang usa
namo ka igsoon patay na.” 14 Miingon si Jose kanila, “Mao kini ang
giingon ko kaninyo; mga espiya kamo. 15 Pagasulayan kamo pinaagi niini.
Pinaagi sa ngalan sa Paraon, dili kamo makabiya dinhi, gawas kung dad-
on ninyo dinhi ang inyong kinamanghorang igsoon. 16 Papaulia ang usa
kaninyo ug ipakuha ang inyong igsoon. Magpabilin kamo sa bilanggoan,
aron masulayan ang inyong gipamulong, kung aduna bay kamatuoran
diha kaninyo.” 17 Busa gibutang niya silang tanan sa bilanggoan sulod
sa tulo ka mga adlaw. 18 Sa ikatulo ka-adlaw miingon si Jose kanila,
“Buhata kini ug mabuhi kamo, tungod kay aduna akoy kahadlok sa Dios.
19 Kung tinuod nga kamo matinud-anon nga mga tawo, kinahanglan
mabilanggo ang usa sa inyong igsoon, apan panlakaw kamo ug pagdala
ug trigo alang sa kagutom sa inyong mga panimalay. 20 Dad-a ang inyong
kinamanghorang igsoon nga lalaki nganhi kanako aron ang inyong mga
pulong mapamatud-an ug dili kamo mamatay.” Busa gibuhat nila kini.
21 Miingon sila sa usag-usa, “Nakasala gayod kita sa atong igsoon kay
niadtong nakita nato ang pagtuaw sa iyang kalag samtang siya nagahangyo
kanato wala nato siya gipaminaw. Mao nga midangat kanato kining
kalisod.” 22 Mitubag si Ruben kanila, “Dili ba nag-ingon man ako kaninyo,
'Ayaw kamo pagpakasala batok sa bata,' apan wala kamo naminaw?
Karon, tan-awa, gipaninglan kita sa iyang dugo.” 23 Wala sila masayod
nga nakasabot si Jose kanila, tungod kay aduna may tighubad tali kanila.
24 Mitalikod siya gikan kanila ug mihilak. Mibalik siya ug nakigsulti ngadto
kanila. Gikuha niya si Simeon gikan kanila ug gigapos siya samtang sila
nagtan-aw. 25 Unya nagsugo si Jose sa iyang mga sulugoon sa pagpuno sa
ilang mga sudlanan ug trigo, ug isulod pagbalik ang salapi sa ilang matag
sako, ug hatagan sila ug pagkaon sa ilang pagpanaw. Gibuhat kini ngadto
kanila. 26 Gikargahan sa mga managsoon ang ilang mga asno sa mga trigo
ug mibiya sila didto. 27 Samtang ang usa kanila miabli sa iyang sako aron
sa pagkuha ug pagkaon alang sa iyang asno sa dapit nga pahulayanan,
nakita niya ang iyang salapi. Tan-awa, anaa kini sa sulod sa iyang sako.

28 Miingon siya sa iyang mga igsoong lalaki, “Ang akong salapi nahibalik.
Tan-awa kini; anaa kini sa akong sako.” Ug nahugno ang ilang mga
kasingkasing ug nangurog sila sa usag-usa. Miingon sila, “Unsa ba kining
gibuhat sa Dios kanato?” 29 Miadto sila kang Jacob, nga ilang amahan
sa yuta sa Canaan, ug gisuginlan siya sa tanang mga nahitabo kanila.
Miingon sila, 30 “Ang tawo, nga agalon sa yuta, maisugon nga nagsulti
kanamo ug gidudahan kami nga mga espiya sa yuta. 31 Miingon kami
kaniya, 'Matinud-anon kami nga mga tawo. Dili kami mga espiya. 32 Dose
kami ka managsoon, mga anak nga lalaki sa among amahan. Ang usa
patay na, ug ang kinamanghoran atua karon sa among amahan sa yuta sa
Canaan.' 33 Ang tawo, nga agalon sa yuta, miingon kanamo, 'Pinaagi niini,
masayran ko kung matinud-anon ba kamo nga mga tawo. Ibilin ang usa sa
inyong igsoon kanako, pagdala kamo ug trigo alang sa kagutom sa inyong
mga panimalay, ug panlakaw kamo. 34 Dad-a ang inyong kinamanghorang
igsoon nga lalaki nganhi kanako. Unya masayran ko nga kamo dili mga
espiya, ug kamo matinud-anon nga mga tawo. Unya pagawason ko ang
inyong igsoon, makabaligya ug makapamalit na kamo dinhing yuta.'”
35 Miabot ang higayon nga sa dihang gihuwad nila ang ilang mga sako,
ug, tan-awa, ang kada iya nga sudlanan nga puno sa plata anaa sa ilang
matag sako. Sa dihang nakita nila ug sa ilang amahan ang ilang mga
plata, nangahadlok sila. 36 Ang ilang amahan nga si Jacob miingon kanila,
“Gikuhaan ninyo ako ug mga anak. Patay na si Jose, si Simeon wala na, ug
ipalayo pa gayod ninyo gikan kanako si Benjamin. Supak kanako kining
tanang mga butanga.” 37 Misulti si Ruben sa iyang amahan nga nag-ingon,
“Mamahimo mong patyon ang duha ko ka mga anak nga lalaki kung
dili ko madala pagbalik diha kanimo si Benjamin. Isalig siya sa akong
mga kamot, ug dad-on ko siya pagbalik nganhi kanimo.” 38 Miingon si
Jacob, “Dili nako palugsongon uban kaninyo ang akong anak. Tungod kay
patay na ang iyang igsoon ug siya na lamang ang nahibilin. Kung adunay
mahitabo kaniya sa dalan nga inyong pagalakwan, nan kamoy makaingon
sa pagdala sa ubanon kong buhok ngadto sa seol tungod sa kasub-anan.”

43

1 Hilabihan na kaayo ang kagutom sa yuta. 2 Niabot ang higayon
sa dihang ila nang nahurot ug kaon ang mga trigo nga ilang gidala
gikan sa Ehipto, miingon kanila ang ilang amahan, “Lakaw pag-usab;
pagpalit ug pagkaon alang kanato.” 3 Miingon si Juda kaniya, “Ang
tawo nagpasidaan pag-ayo kanamo, 'Dili kamo makakita sa akong dagway
gawas kung kauban ninyo ang inyong igsoong lalaki.' 4 Kung imong
ipauban ang among igsoong lalaki kanamo, molugsong kami ug palitan ka
namo ug pagkaon. 5 Apan kung dili mo siya ipauban, dili kami molugsong.
Kay miingon kanamo ang tawo, 'Dili kamo makakita sa akong dagway
gawas kung inyong kauban ang inyong igsoong lalaki.'” 6 Miingon si
Israel, “Nganong dili man maayo ang inyong pagtagad kanako pinaagi
sa pag-ingon sa tawo nga aduna pa kamoy usa pa ka igsoong lalaki?”
7 Miingon sila, “Nangutana pag-ayo ang tawo mahitungod kanamo ug sa
atong pamilya. Miingon siya, 'Buhi pa ba ang inyong amahan? Aduna
pa ba kamoy igsoong lalaki?' Gitubag namo siya sumala niini nga mga
pangutana. Unsaon man namo pagkasayod nga moingon siya, 'Dad-a
palugsong ang inyong igsoong lalaki?”' 8 Miingon si Juda kang Israel nga
iyang amahan, “Ipadala uban kanako ang batang lalaki. Motindog kami
ug molakaw aron mabuhi kita ug dili mangamatay, kami, ikaw, ug ang

among mga kabataan usab. 9 Magpasalig ako alang kaniya. Manubag
ako kanimo. Kung dili ko siya madala balik kanimo ug mapakita siya
diha sa imong atubangan, unya ipapas-an kanako ang pagbasol hangtod sa
hangtod. 10 Kay kung wala kita maglangay, sa pagkatinuod lang nakabalik
na unta kami karon dinhi sa ikaduhang higayon." 11 Ang ilang amahan nga
si Israel miingon kanila, "Kung mao kana, himoa kini karon. Pagkuha ug
pipila ka pinakamaayong abot sa yuta ug ibutang sa inyong panudlanan.
Pagdala palugsong ug gasa ngadto sa tawo: pipila nga lana ug dugos,
mga lamas ug mira, mga pistasio nga mani ug mga almendras nga mani.
12 Pagdala ug doble nga salapi ug dad-a pag-usab ang salapi nga gibalik
sa sulod sa inyong mga sako. Basin sayop lamang kini. 13 Dad-a usab
ang inyong igsoong lalaki. Tindog ug lakaw pag-usab ngadto sa tawo.
14 Hinaot pa nga ang Dios nga Makagagahom maghatag kaninyo ug kaluoy
sa atubangan sa tawo, aron iyang buhian ang usa pa ninyo ka igsoong
lalaki ug si Benjamin. Kung ako mawad-an sa akong mga anak, mawad-an
gayod ako." 15 Gikuha sa mga tawo kini nga mga gasa, ug gidoble nila
ang kantidad sa salapi, ug gidala si Benjamin. Migikan sila ug milugsong
paingon sa Ehipto ug mibarog atubangan kang Jose. 16 Sa dihang nakita
ni Jose si Benjamin uban kanila, miingon siya sa piniyalan sa iyang balay,
"Dad-a ang mga tawo didto sa balay, pag-ihaw ug hayop ug andama kini,
kay ang mga tawo mokaon uban kanako sa paniudto." 17 Gihimo sa
piniyalan kung unsa ang gisulti ni Jose. Iyang gidala ang mga tawo didto
sa balay ni Jose. 18 Nangahadlok ang mga tawo tungod kay gidala man
sila didto sa balay ni Jose. Miingon sila, "Tungod kini sa salapi nga gibalik
sa atong mga sako sa unang higayon nga gidala kita dinhi, aron makakita
siya ug higayon batok kanato. Basin ug iya kitang dakpon ug kuhaon kita
aron mahimong ulipon, ug kuhaon ang atong mga asno." 19 Miduol sila
sa piniyalan sa balay ni Jose, ug nakigsulti sila kaniya diha sa pultahan sa
balay, 20 nga naga-ingon, "Among agalon, milugsong kami dinhi sa unang
higayon aron mopalit ug pagkaon. 21 Ug nahitabo kini, nga sa dihang
nahiabot kami sa dapit nga among gipahulayan, nga among giablihan
ang among mga sako, ug, tan-awa, ang matag salapi sa tawo anaa sa
sulod sa iyang sako, ang among salapi anaa sa sakto nga kantidad. Gidala
namo kini pagbalik. 22 Nagdala na usab kami palugsong ug dugang nga
salapi aron pagpalit ug pagkaon. Wala kami masayod kung si kinsa ang
nagsulod sa among salapi sa among mga sako." 23 Miingon ang piniyalan,
"Magmalinawon kamo, ayaw kamo kahadlok. Ang inyong Dios ug ang Dios
sa inyong amahan mao ang nagsulod sa inyong salapi sa inyong mga sako."
Akong nadawat ang inyong salapi." Unya gidala pagawas sa piniyalan
si Simeon ngadto kanila. 24 Gidala sa piniyalan ang mga tawo didto sa
balay ni Jose. Gihatagan niya sila ug tubig, ug nanghugas sila sa ilang
mga tiil. Gihatagan niya ug pagkaon ang ilang mga asno. 25 Ug giandam
nila ang mga gasa kay moabot si Jose sa pagka-udto, kay nadungog nila
nga mokaon sila didto. 26 Sa dihang nahiabot si Jose sa iyang panimalay,
gidala nila ang mga gasa nga anaa kanila didto sa balay, ug miyukbo sa
iyang atubangan. 27 Nangutana siya mahitungod sa ilang kahimtang ug
miingon, "Maayo ba ang kahimtang sa inyong amahan, kadtong tigulang
na nga lalaki nga inyong giingon? Buhi pa ba siya?" 28 Miingon sila,
"Ang imong sulugoon nga among amahan anaa sa maayong kahimtang.
Buhi pa siya." Unya mihapa ug miyukbo. 29 Sa dihang giyahat niya ang
iyang mga mata iyang nakita si Benjamin nga iyang igsoon, ang anak
nga lalaki sa iyang inahan, ug siya miingon, "Mao ba kini ang inyong

kinamanghorang igsoon nga inyong gisugilon kanako?” Ug unya miingon siya, “Hinaot nga ang Dios maluoy kanimo, akong anak.” 30 Nagdali si Jose nga migawas sa lawak, kay naluoy siya pag-ayo sa iyang igsoong lalaki. Nangita siya ug luna aron mohilak. Miadto siya sa iyang lawak ug mihilak didto. 31 Nanghilam-os siya ug migawas. Gipugngan niya ang iyang kaugalingon, nga nag-ingon, “Idalit ang pagkaon.” 32 Gidalit sa mga sulugoon ang pagkaon nga alang lamang kang Jose ug alang usab sa iyang mga igsoong lalaki. Nangaon usab didto ang mga Ehiptohanon uban kang Jose tungod kay dili man sila makakaon ug tinapay kauban sa mga Hebreo, kay makauulaw kana alang sa mga Ehiptohanon. 33 Naglingkod ang mga managsoong lalaki sa iyang atubangan, sa pinaka- kamagulangan sumala sa iyang katungod sa pagkamagulang, ug sa pinaka-kamanghoran sumala sa ilang pagkabatan-on. Nahibulong ang mga tawo. 34 Nagpadala si Jose kanila ug bahin sa mga pagkaon nga anaa sa iyang atubangan. Apan ang bahin ni Benjamin adunay kalimahon ang kadaghan kaysa sa iyang mga igsoong lalaki. Miinom sila ug nagmalipayon uban kaniya.

44

1 Gisugo ni Jose ang piniyalan sa iyang balay, nga nag-ingon, “Pun-a ang
mga sako sa mga tawo ug pagkaon, kutob sa ilang madala, ug ibutang ang
matag salapi sa tawo sa sulod sa iyang sako. 2 Ibutang ang akong kupa,
ang kupa nga plata, sa sulod sa sako sa kinamanghoran, ug ang iyang
salapi alang sa trigo.” Gibuhat sa piniyalan ang gisulti kaniya ni Jose. 3 Sa
pagkabanag-banag sa kabuntagon, ug gipalakaw na ang mga tawo, sila
ug ang ilang mga asno. 4 Sa dihang nakagawas na sila sa siyudad apan
dili pa halayo, miingon si Jose sa iyang piniyalan, “Tindog, gukda ang mga
tawo, ug sa dihang imo silang maapsan, sultihi sila, 'Nganong inyo man nga
gibalosan ug daotan ang maayo? 5 Dili ba mao man kini ang kupa nga gina-
imnan sa akong agalon, ug ang kupa nga iyang ginagamit sa pagpanagna?
Daotan kaayo kining inyong gibuhat.”' 6 Naapsan sila sa piniyalan ug
giingon kining mga pulonga kanila. 7 Miingon sila kaniya, “Nganong
makasulti man ang among agalon ug pulong nga sama niini? Dili mahimo
sa inyong mga sulugoon kanang mga butanga. 8 Tan-awa, ang salapi nga
among nakita sa sulod sa among mga sako, gidala namo pagbalik kanimo
gikan sa yuta sa Canaan. Unsaon man namo pagkawat sa plata ni bulawan
didto sa balay sa imong agalon? 9 Kung makaplagan kini sa bisan kinsa
sa imong mga sulugoon, mamahimo siyang patyon, ug mamahimo usab
kaming mga ulipon sa among agalon.” 10 Miingon ang piniyalan, “Nan
karon mahitabo kini sumala sa inyong mga gipamulong. Kaniya kansang
nakaplagan ang kupa mamahimong akong ulipon, ug kamong uban dili
pakasad-on.” 11 Unya ang matag-usa ka tawo nagdali-dali nga gipanaog
ang iyang sako sa yuta, ug giablihan sa matag-usa ang iyang sako. 12 Misusi
ang piniyalan. Iyang gisugdan sa kinamagulangan ug nahuman hangtod
sa kinamanghoran, ug nakita ang kupa sa sako ni Benjamin. 13 Busa gigisi
nila ang ilang mga bisti. Ug gibalik sa matag-usa ang karga sa asno ug
mibalik sa siyudad. 14 Mibalik si Juda ug ang iyang mga igsoong lalaki sa
balay ni Jose. Anaa pa siya didto, ug miyukbo diha sa iyang atubangan.
15 Miingon si Jose ngadto kanila, “Unsa man kining inyong gibuhat? Wala
ba kamo masayod nga ang tawo sama kanako makahimo sa pagpanagna?”
16 Miingon si Juda, “Unsa man ang among masulti sa akong agalon? Unsa
man ang among ipamulong? Ni unsaon man namo pagpanalipod sa
among kaugalingon? Nasayran sa Dios ang sala sa imong mga sulugoon.

Tan-awa, kami mga ulipon sa akong agalon, kanamo ug kaniya usab
kansang nakaplagan ang kupa.” 17 Miingon si Jose, “Dili ko kana mahimo.
Mamahimong akong ulipon, ang tawo kansang nakaplagan ang kupa, apan
alang sa uban kaninyo, lakaw pauli sa inyong amahan nga malinawon.”
18 Unya miduol si Juda kaniya ug miingon, “Akong agalon, palihog tugoti
ang imong sulugoon nga mosulti ug pulong sa igdulongog sa akong agalon,
ug ayaw itugot ang imong kasuko nga magkalayo batok sa imong sulugoon,
kay ikaw nahisama man sa Paraon. 19 Nangutana ang akong agalon sa
iyang mga sulugoon, nga naga-ingon, 'Aduna pa ba kamoy amahan ug
igsoong lalaki?' 20 Ug miingon kami sa akong agalon, 'Anaa kami amahan,
nga tigulang na, ug usa ka anak sa iyang pagkatigulang, nga gamay'ng
bata. Ug ang iyang igsoong lalaki namatay na, ug siya na lamang ang
nag-inusarang nahibilin nga anak sa iyang inahan, ug gihigugma siya sa
iyang amahan.' 21 Ug ikaw miingon sa imong mga sulugoon, 'Dad-a ninyo
siya palugsong aron ako siyang makita.' 22 Ug miingon kami sa akong
agalon, 'Ang bata dili makabiya sa iyang amahan. Kay kung siya mobiya sa
iyang amahan ang iyang amahan mamatay.' 23 Ug ikaw miingon sa imong
mga sulugoon, 'Dili kamo makakita pag-usab sa akong dagway, gawas lang
kung ang inyong kinamanghorang igsoon molugsong uban kaninyo.' 24 Ug
miabot ang higayon sa dihang mitungas kami didto sa imong sulugoon
nga akong amahan, among gisugilon kaniya ang mga pulong sa akong
agalon. 25 Ug ang among amahan miingon, 'Lakaw pag-usab, pagpalit ug
pagkaon alang kanato.' 26 Ug miingon kami, 'Dili kami molugsong. Apan
kung ang among kinamanghorang igsoon uban kanamo, nan molugsong
kami, kay dili kami makakita sa panagway sa tawo gawas kung kauban
namo ang among kinamanghorang igsoon.' 27 Ang imong sulugoon nga
akong amahan nagsulti kanamo, 'Nasayod kamo nga ang akong asawa
nakabaton kanako ug duha ka mga anak nga lalaki. 28 Ug ang usa nawala
gikan kanako ug ako miingon, “Gikunis-kunis gayod siya, ug sukad wala ko
na siya hikit-i.” 29 Ug kung inyong kuhaon usab kining usa gikan kanako
ug adunay daotang mahitabo kaniya, kamoy magdala sa akong ubanong
buhok paubos sa seol nga adunay kasub-anan.' 30 Busa, karon, kung
mopauli ako sa imong sulugoon nga akong amahan, ug ang bata dili namo
kauban, sanglit ang iyang kinabuhi sumpay man sa kinabuhi sa batang
lalaki, 31 moabot gayod, nga kung iyang makita nga dili namo kauban ang
bata mamatay siya. Ug ang imong mga sulugoon ang magdala sa ubanong
buhok sa imong sulugoon nga among amahan paubos sa seol nga adunay
kasub-anan. 32 Kay ang imong sulugoon nagpasalig alang sa batang lalaki
ngadto sa akong amahan ug miingon, 'Kung dili ko siya madala pagbalik
nganha kanimo, basolon ako sa akong amahan hangtod sa kahangtoran.'
33 Busa karon, palihog tugoti ang imong sulugoon nga magpabilin puli sa
batang lalaki aron mahimong sulugoon sa akong agalon, ug tugoti ang
batang lalaki nga motungas kauban sa iyang mga igsoong lalaki. 34 Kay
unsaon man nako pag-adto sa akong amahan kung ang batang lalaki dili
nako kauban? Mahadlok ako nga makita ang daotang mahitabo sa akong
amahan.”

45

1 Wala na makapugong si Jose sa iyang kaugalingon atubangan sa
tanan niyang mga sulogoon nga nagtindog duol kaniya. Misulti siya sa
makusog, “Pahawa kamong tanan gikan kanako.” Walay mga sulogoon
nga nagpabilin duol kaniya sa dihang gipaila niya ang iyang kaugalingon

ngadto sa iyang mga igsoon. 2 Mihilak siya sa makusog, nakadungog
niini ang mga Ehiptohanon, lakip ang panimalay sa Paraon. 3 Miingon
si Jose sa iyang mga igsoon, “Ako si Jose. Buhi pa ba ang akong amahan?”
Wala makatubag kaniya ang iyang mga igsoon, tungod kay nakuyawan
sila sa iyang presensiya. 4 Unya si Jose miingon sa iyang mga igsoon,
“Palihog, duol kamo kanako.” Miduol sila. Siya miingon, “Ako si Jose
nga inyong igsoon, nga inyong gibaligya sa Ehipto. 5 Ug karon ayaw kamo
kaguol o kasuko sa iyong mga kaugalingon nga inyo akong gibaligya dinhi,
kay ang Dios nagpadala kanako una kaninyo aron pagtipig sa kinabuhi.
6 Tungod kay adunay kagutom sa yuta niining duha ka tuig, ug aduna pay
lima ka mga tuig nga dili makahimo sa pag-daro ni mag-ani. 7 Gipadala
ako sa Dios una kaninyo aron matipigan kamo ingon nga mga nabilin
nga kaliwat sa kalibotan, aron magpabilin kamong mabuhi pinaagi sa
dako nga kaluwasan. 8 Busa dili kamo ang nagpadala kanako apan ang
Dios, ug gihimo niya ako nga amahan sa Paraon, agalon sa tibuok niyang
panimalay, ug pangulo sa tibuok yuta sa Ehipto. 9 Pagdali ug tungas ngadto
sa akong amahan ug ingna siya, 'Mao kini ang giingon sa imong anak nga
si Jose, Gibuhat ako sa Dios nga agalon sa tibuok Ehipto. Anhi lugsong
kanako, ug ayaw paglangan. 10 Magpuyo ka sa yuta sa Gosen, ug maduol
kana kanako, ikaw ug ang imong mga anak ug mga anak sa imong mga
anak, imong mga karnero ug ang imong mga baka, ug tanan nga anaa
kanimo. 11 Ako magapatagbo sa inyong panginahanglan didto, kay aduna
pay lima ka mga tuig sa kagutom, aron dili kamo makabsan, ikaw, imong
panimalay, ug ang tanan nga anaa kanimo. 12 Tan-awa, sa inyong mga
mata, ug ang mata sa akong igsoon nga si Benjamin, nga kini ang akong
baba nagasulti kaninyo. 13 Suginlan ninyo ang akong amahan mahitungod
sa tibuok nakong gahom sa Ehipto, sa tanan nga inyong nakita. Pagdali
kamo ug dad-a ang akong amahan lugsong ngari. 14 Gigakos niya ang iyang
igsoon nga si Benjamin sa liog ug mihilak, ug mihilak usab si Benjamin sa
iyang liog. 15 Gihalokan niya ang tanan niyang mga igsoon ug mihilak
ngadto kanila. Human niana nakig-istorya kaniya ang iyang mga igsoon.
16 Ang balita mahitungod sa maong butang gisugilon ngadto sa panimalay
sa Paraon; “Miabot ang mga igsoon ni Jose” Nahimuot pag-ayo niini ang
Paraon ug ang iyang mga sulugoon. 17 Miingon ang Paraon kang Jose,
“Ingna ang imong mga igsoon, 'Buhata kini; kargahi ang inyong mga
hayop ug adto sa yuta sa Canaan. 18 Kuhaa ang inyong amahan ug tibuok
panimalay ug anhi kanako. Ihatag ko kaninyo ang maayong yuta sa Ehipto,
ug makakaon kamo sa tambok sa yuta.' 19 Karon gisugo kamo, 'Buhata
kini, pagkuha ug mga karwahi sa yuta sa Ehipto alang sa inyong mga
kabataan ug sa inyong mga asawa. Kuhaa ang inyong amahan ug anhi.
20 Ayaw kamo kabalaka sa inyong mga kabtangan, tungod kay inyo man
ang tanan nga maayo sa yuta sa Ehipto.'” 21 Gibuhat kini sa mga anak
ni Israel. Gihatagan sila ni Jose ug mga karwahe sumala sa giingon sa
Paraon, ug gihatagan usab sila ug pagkaon sa ilang panaw. 22 Kanilang
tanan naghatag siya sa matag-usa ug ilisan nga bisti, apan iyang gihatagan
si Benjamin ug 300 ka plata ug lima ka ilisan nga bisti. 23 Alang sa iyang
amahan gipadala niya kini: napulo ka mga asno nga puno sa mga maayong
butang gikan sa Ehipto; ug napulo ka baye nga mga asno nga puno ug trigo,
tinapay, ug uban pa nga mga panginahanglan alang sa pagpanaw sa iyang
amahan. 24 Busa gipagikan niya ang iyang mga igsoon ug sila mibiya. Siya
miingon kanila, “Ayaw kamo pag away sa inyong panaw”. 25 Milakaw sila

pagawas sa Ehipto ug miabot sa yuta sa Canaan, ngadto kang Jacob nga
ilang amahan. 26 Gisuginlan nila siya nga nag-ingon, “Buhi pa si Jose, ug
siya ang nagdumala sa tibuok yuta sa Ehipto.” Ug nahibulong ang iyang
kasing-kasing, tungod kay wala siya mituo kanila. 27 Gisugilon nila kaniya
ang tanan nga mga pulong nga gisulti ni Jose kanila. Sa pagkakita ni Jacob
sa mga karwahe nga gipadala ni Jose aron magdala kaniya, nadasig ang
espiritu sa iyang amahan nga si Jacob. 28 Si Israel miingon, “Husto na.
Buhi pa si Jose nga akong anak. Muadto ako ug makig-kita kaniya sa dili
pa ako mamatay.”

46

1 Mipanaw si Israel ngadto sa Berseba uban ang tanan nga anaa kaniya.
Didto naghalad siya ug mga halad alang sa Dios sa iyang amahan nga si
Isaac. 2 Ang Dios nakigsulti kang Israel sa usa ka panan-awon niana nga
gabii, nga nag-ingon, “Jacob, Jacob.” Siya miingon, “Ania ako.” 3 Ang Dios
nag-ingon, “Ako ang Dios, ang Dios sa imong amahan. Ayaw kahadlok nga
molugsong ngadto sa Ehipto, kay didto himuon ko ikaw nga dakong nasod.
4 Ako mag-uban kanimo ngadto sa Ehipto, ug dad-on ko gayod ikaw pag-
usab balik dinhi. Ug itik-op ni Jose ang imong mga mata pinaagi sa iyang
mga kamot.” 5 Milakaw si Jacob gikan sa Berseba. Gidala sa mga anak
nga lalaki ni Israel si Jacob nga ilang amahan, ang ilang mga kabataan, ug
ang ilang mga asawa, sakay sa mga karwahe nga gipadala sa Paraon aron
iyang pagasakyan. 6 Gidala nila ang mga kahayopan ug ang ilang mga
katigayonan nga ilang natigom sa yuta sa Canaan. Miabot sila sa Ehipto,
si Jacob ug ang tanan niyang mga kaliwatan kuyog kaniya. 7 Iyang gidala
uban kaniya ngadto sa Ehipto ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga
anak nga lalaki niini, ang iyang mga anak nga babaye ug ang mga anak
nga babaye sa iyang mga anak nga lalaki, ug tanan niyang mga kaliwatan.
8 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak ni Israel nga miabot sa Ehipto, si
Jacob ug ang iyang mga anak nga lalaki: Si Ruben, kamagulangang anak ni
Jacob; 9 Ang mga anak ni Ruben Hanoc ug si Palu ug si Hesron ug si Carmi;
10 ang mga anak nga lalaki ni Simeon, mao sila Jemuel, si Jamin, si Ohad,
si Jakin, si Sohar, ug si Saul, ang anak nga lalaki sa babayeng taga-Canaan;
11 Ang mga anak nga lalaki ni Levi sila mao si Gerson, si Cohat, ug si Merari;
12 Ang mga anak nga lalaki ni Juda: mao sila Er, si Onan, si Sela, si Peres, ug
si Sera, (apan si Er ug Onan namatay sa yuta sa Canaan). Ug ang mga anak
nga lalaki ni Peres mao si Hesron ug Hamul. 13 Ang mga anak nga lalaki
ni Isacar mao sila Tola, si Pua, si Lob, ug si Simron; 14 Ang mga anak nga
lalaki ni Zabulon mao sila Sered, si Elon, ug si Jaleel. 15 Mao kini ang mga
anak nga lalaki ni Lea nga iyang gipakatawo kang Jacob sa Paddan Aram,
lakip si Dina nga anak niyang babaye. Mikabat ug 33 ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang mga anak niyang babaye. 16 Ang mga anak nga lalaki ni
Gad mao sila Sifeon, si Hagi, si Suni, si Esbon, si Eri, si Arod, ug si Areli.
17 Ang mga anak nga lalaki ni Aser mao sila Imna, si Iska, si Isvi, ug si
Beria. Ug si Sera mao ang ilang igsoong babaye. Ug mga anak nga lalaki
ni Beria mao sila Eber ug si Malkiel. 18 Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Zilfa, kansang gihatag ni Laban ngadto sa iyang anak nga babaye nga si
Lea. Mao kini ang iyang mga gipakatawo kang Jacob-16 tanan. 19 Ang mga
anak nga lalaki sa asawa ni Jacob nga si Raquel mao sila Jose ug Benjamin.
20 Sa Ehipto si Manases ug Efraim natawo kang Jose pinaagi kang Asenat,
ang anak nga babaye ni Potifera nga pari sa On. 21 Ang mga anak nga

lalaki ni Benjamin mao sila Bela, Betser, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mufim, Hufim, ug si Ared. 22 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Jacob nga natawo ngadto kang Raquel-14 tanan. 23 Ang anak nga lalaki ni Dan mao si Husim. 24 Ang mga anak nga lalaki ni Neftali mao sila Jaseel, si Guni, si Jeser, ug si Selem. 25 Mao kini ang mga anak nga lalaki nga natawo kang Jacob pinaagi kang Bilha, kansang gihatag ni Laban ngadto kang Raquel nga anak niyang babaye - pito tanan. 26 Ang tanang tawo nga miabot uban ni Jacob ngadto sa Ehipto, nga mao ang iyang mga kaliwat, wala pay labot ang mga asawa sa mga anak ni Jacob nga lalaki 66 tanan. 27 Apil sa duha ka mga anak nga lalaki ni Jose nga natawo kaniya sa Ehipto, 70 tanan ang mga sakop sa iyang panimalay ang miadto sa Ehipto. 28 Gipadala ni Jacob si Juda una kanila ngadto kang Jose aron ipakita kaniya ang dalan paingon sa Gosen, ug nakaabot sila sa yuta sa Gosen. 29 Giandam ni Jose ang iyang karwahe ug mitungas sa Gosen aron sa pakigkita kang Israel nga iyang amahan. Nakita niya siya, migakos sa iyang liog, ug naghilak ug dugay. 30 Si Israel miingon kang Jose, “Karon tugoti ako nga mamatay na, sanglit nakita ko na ang imong panagway, nga ikaw buhi pa.” 31 Miingon si Jose sa iyang mga igsoong lalaki ug sa panimalay sa iyang amahan, “Moadto ako ug sultihan ko ang Paraon, nga mag-ingon, 'Ang akong mga igsoong lalaki ug ang panimalay sa akong amahan, nga anaa sa yuta sa Canaan, nahiabot kanako. 32 Ang mga tawo mga magbalantay, tungod kay tig-atiman man sila sa mga kahayopan. Gidala nila ang ilang mga karnero, mga baka, ug ang tanan nga anaa kanila.” 33 Moabot ang higayon, sa dihang tawgon kamo sa Paraon ug pangutan-on, “Unsa man ang inyong trabaho?” 34 kinahanglan kamong moingon nga, “Ang imong mga sulugoon mga tig-atiman ug mga kahayopan sukad pa sa pagkabatan-on ug hangtod karon, kami, ug ang among mga katigulangan.' Buhata kini aron makapuyo kamo sa yuta sa Gosen, kay ang mga magbalantay ginakasilagan man sa mga Ehiptohanon.”

47

1 Unya miadto ug miingon si Jose sa Paraon, “Miabot gikan sa yuta sa Canaan ang akong amahan ug akong mga igsoon, ang ilang mga karnero, ilang mga kahayopan, ug ang tanan nga ilang gipanag-iyahan. Tan-awa, anaa sila sa yuta sa Gosen.” 2 Gikuha niya ang lima niya ka mga igsoon ug gipaila-ila ngadto sa Paraon. 3 Miingon ang Paraon sa mga igsoon ni Jose “Unsa man ang inyong mga trabaho?” Miingon sila sa Paraon, “Magbalantay sa mga karnero ang imong mga sulugoon, sama sa among katigulangan.” 4 Unya miingon sila sa Paraon, “Mianhi kami aron mopuyo sa yuta sa makadiyot lang. Walay kalan-on alang sa mga karnero sa imong sulugoon, tungod kay hilabihan man kaayo ang kagutom sa yuta sa Canaan. Busa karon, palihog tugoti nga mopuyo ang imong mga sulugoon sa yuta sa Gosen.” 5 Unya nakig-istorya ang Paraon kay Jose, nga miingon, “Mianha kanimo ang imong amahan ug imong mga igsoon. 6 Ang yuta sa Ehipto alang kanimo. Ipahiluna ang imong amahan ug ang imong mga igsoon sa labing maayong dapit, ang yuta sa Gosen. Kung may nailhan ka nga adunay katakos kanila, himoa silang tig-atiman sa akong kahayopan.” 7 Unya gidala ni Jose si Jacob nga iyang amahan ug gipaila-ila sa Paraon. Gipanalanginan ni Jacob ang Paraon. 8 Miingon ang Paraon kay Jacob, “Pila na man imong edad?” 9 Mitubag si Jacob sa Paraon, “130 ka mga tuig ang akong paglakaw niining kalibotana. Hamubo

lang ang mga tuig sa akong kinabuhi ug daghang kasakitan. Dili sama
kataas sa kinabuhi sa akong mga katigulangan." 10 Unya gipanalanginan
ni Jacob ang Paraon ug mibiya sa iyang atubangan. 11 Unya gipahimutang
ni Jose ang iyang amahan ug ang iyang mga igsoon. Gihatagan niya sila
ug luna sa yuta sa Ehipto, ang pinaka labing maayo nga yuta, mao ang
yuta sa Ramases, sumala sa gisugo sa Paraon. 12 Naghatag si Jose ug
pagkaon sa iyang amahan, sa iyang mga igsoon, ug sa tanang anaa sa
panimalay sa iyang amahan, sumala sa gidaghanon sa ilang mga sakop.
13 Karon wala nay pagkaon sa tibuok yuta; tungod sa hilabihang kagutom.
Nangaluya ang katawhan sa Ehipto ug ang katawhan sa Canaan tungod
sa hilabihan nga kagutom. 14 Gitigom ni Jose ang tanan nga salapi nga
anaa sa yuta sa Ehipto ug sa yuta sa Canaan, pinaagi sa pagbaligya ug
trigo ngadto sa mga lumolupyo. Unya gidala ni Jose ang salapi ngadto
sa palasyo sa Paraon. 15 Sa diha nga nagasto ang tanang salapi sa yuta
sa Ehipto ug sa Canaan, miadto ang tanang mga Ehiptohanon kang Jose
ug miingon, "Hatagi kami ug pagkaon! Nganong kinahanglan nga kami
mamatay sa imong atubangan tungod ba kay nahurot na ang among
salapi?" 16 Miingon si Jose, "Kung nahurot na ang inyong salapi, dalaha
ang inyong mga kahayopan nganhi ug hatagan ko kamo ug pagkaon baylo
sa inyong mga hayop." 17 Busa gidala nila ang ilang mga hayop ngadto
kang Jose. Gihatagan sila ni Jose ug pagkaon baylo sa ilang mga kabayo,
sa mga karnero, sa mga baka, ug mga asno. Gipakaon niya sila ug tinapay
agig baylo sa tanan nilang mga kahayopan niadtong tuiga. 18 Sa natapos
kadtong tuiga, miadto sila kaniya sa sunod nga tuig ug miingon kaniya,
"Dili namo itago sa among agalon nga ang among salapi nahurot na, ug
ang panon sa mga baka nga ana sa akong agalon. Wala nay nahibilin
sa atubangan sa among agalon, gawas sa among lawas ug among yuta.
19 Nganong kinahanglan man nga mamatay kami sa imong atubangan, ug
madaot ang among yuta? Palita kami ug ang among yuta agig baylo sa
pagkaon, ug kami ug ang among yuta mahimong ulipon sa Paraon. Hatagi
kamig binhi aron kami mabuhi ug dili mamatay, ug aron dili mapasagdan
ang yuta." 20 Busa gipalit ni Jose ang tanang yuta sa Ehipto alang kang
Paraon. Sa matag Ehiptohanon gibaligya nila ang ilang uma, tungod kay
ang kagutom hilabihan na gayod. Sa ingon-ani nga pamaagi, napanag-
iya sa Paraon ang yuta. 21 Alang sa mga tawo, gihimo niya silang ulipon
gikan sa usa ka utlanan sa Ehipto ngadto sa pikas nga utlanan. 22 Apan
wala gipalit ni Jose ang yuta sa mga pari tungod kay gitagbo man ang
mga pagpanginahanglan sa mga pari. Sila mikaon gikan sa gahin nga
gihatag sa Paraon kanila. Tungod niana wala nila gibaligya ang ilang
yuta. 23 Unya miingon si Jose sa mga katawhan, "Tan-awa, gipalit ko kamo
ug inyong yuta alang sa Paraon. Karon ania ang binhi para kaninyo, ug
tamni ang yuta. 24 Sa ting-ani, ihatag ninyo ang ika-limang bahin ngadto
sa Paraon, ug ang ika-upat nga bahin alang sa inyong kaugalingon, sa
binhi sa kaumahan ug alang sa pagkaon sa inyong panimalay ug sa inyong
mga kabataan." 25 Sila miingon, "Giluwas nimo ang among kinabuhi.
Makakaplag unta kami ug pabor sa imong panan-aw. Kami mamahimong
ulipon sa Paraon." 26 Busa nagbuhat si Jose ug balaod ug gipatuman sa
yuta sa Ehipto hangtod niining adlawa, nga ang ika-limang bahin iya sa
Paraon. Ang yuta lamang sa pari ang wala napanag-iya sa Paraon. 27 Busa
nagpuyo si Israel sa yuta sa Ehipto, sa yuta sa Gosen. Nakapanag-iya
ang iyang mga katawhan ug kabtangan didto ug sila nagmabungahon ug
nanaghan pag-ayo. 28 Nagpuyo si Jacob sa yuta sa Ehipto sulod sa 17 ka

mga tuig, busa ang katuigan sa kinabuhi ni Jacob nagpangidaron ug 147 ka
mga tuig. 29 Sa dihang hapit na mamatay si Israel, gitawag niya ang iyang
anak nga si Jose ug miingon siya kaniya, “Kung makakaplag ako karon
ug pabor sa imong atubangan, ibutang ang imong kamot ubos sa akong
paa, ug ipakita kanako ang imong pagkamatinud-anon ug pagkamasaligan.
Palihog ayaw ako ilubong sa Ehipto. 30 Sa dihang matulog na ako uban
sa akong mga amahan, dad-a ako sa gawas sa Ehipto ug ilubong ako sa
lubnganan sa akong mga katigulangan.” Miingon si Jose, “Buhaton ko ang
giingon mo.” 31 Miingon si Israel, “Panumpa kanako,” ug nanumpa si Jose
kaniya. Unya miduko si Israel sa ulohan sa iyang higdaanan.

48

1 Nahiabot ang panahon human niining mga butanga, adunay usa ka
tawo nga nag-ingon ngadto kang Jose, “Tan-awa, nagsakit ang imong
amahan.” Busa, gidala uban kaniya ang iyang duha ka mga anak nga
lalaki, sila Manases ug Efraim. 2 Sa dihang nasuginlan si Jacob, “Lantawa,
nahiabot ang imong anak nga si Jose aron makita ka.” Naningkamot
sa pagbangon si Israel ug milingkod sa higdaanan. 3 Nag-ingon si Jacob
kang Jose, “Nagpakita kanako ang Dios nga labing gamhanan sa Luz sa
yuta sa Canaan. Gipanalanginan niya ako 4 ug nag-ingon kanako, 'Tan-
awa, himuon ko ikaw nga magmabungahon ug modaghan. Himuon ko
kanimo ang usa ka pundok sa mga nasod. Ihatag ko kanimo kining yuta
sa imong mga kaliwatan ingon nga katigayonan sa dayon.' 5 Ug karon
ang imong duha ka mga anak nga lalaki, nga natawo kanimo sa yuta
sa Ehipto sa wala pa ako nahiabot kanimo didto sa Ehipto, akoa sila.
Maako si Efraim ug Manases, ingon nga sila Ruben ug Simeon akoa man.
6 Ang imong mga kabataan nga mosunod kanila mamaimo; sila igasulat
ilalom sa mga ngalan sa ilang mga igsoong lalaki sa ilang panulundon.
7 Apan alang kanako, niadtong nahiabot ako gikan sa Paddan, sa akong
kasubo si Raquel namatay sa dalan sa yuta sa Canaan, samtang aduna pay
pipila ka hilay-on paingon sa Efrata. Gilubong ko siya sa dalan paingon
sa Efrata (kadto mao ang Betlehem).” 8 Sa dihang nakita ni Israel ang
mga anak nga lalaki ni Jose, siya nag-ingon, “Kinsa man kini sila?” 9 Nag-
ingon si Jose sa iyang amahan, “Sila ang akong mga anak nga lalaki nga
gihatag sa Dios kanako dinhi.” Miingon si Israel, “Dad-a sila kanako, aron
sila akong mapanalanginan.” 10 Karon hanap na ang mga mata ni Israel
tungod sa iyang pangidaron, busa dili na siya halos makakita. Ug gipaduol
ni Jose sila kaniya, ug iya silang gihalokan ug gigakos. 11 Nag-ingon si
Israel kang Jose, “Wala ko kini damha nga makita ko pag-usab ang imong
nawong, apan gitugutan pa gayod gani ako sa Dios nga makita lakip ang
imong mga anak.” 12 Ug gikuha silang duha ni Jose gikan sa tunga sa
mga tuhod ni Israel, ug unya siya miduko sa iyang nawong ngadto sa
yuta. 13 Gikuha silang duha ni Jose, si Efraim sa iyang tuo nga kamot
ngadto sa wala nga kamot ni Israel, ug si Manases sa iyang wala nga
kamot ngadto sa tuo nga kamot ni Israel, ug gidala sila paduol kaniya.
14 Gipataas ni Israel ang iyang tuong kamot ug gipatong kini ibabaw sa
ulo ni Efraim nga kamanghoran, ug ang iyang wala nga kamot gipatong
sa ulo ni Manases. Iyang gisaylo ang iyang mga kamot, kay si Manases
man ang kinamaguwangan. 15 Nagpanalangin si Israel kang Jose nga
nag-ingon, “Ang Dios kaniadto nga gialagaran sa akong mga amahan nga
sila Abraham ug Isaac, ang Dios nga nag-atiman kanako hangtod niining
adlawa, 16 ang anghel nga nagapanalipod kanako gikan sa tanang kadaot,

hinaot magpanalangin siya niining mga bataa. Hinaot pa unta nga ang
akong ngalan maingalan kanila, ug ang ngalan sa akong mga amahan
nga sila Abraham ug Isaac. Hinaot sila mosanay ngadto sa panon sa
kalibotan." 17 Sa dihang nakita ni Jose ang tuong kamot sa iyang amahan
nga gibutang sa ulo ni Efraim, wala kini nakapahimuot kaniya. Iyang
gikuha ang kamot sa iyang amahan ug gibalhin kini gikan sa ulo ni Efraim
ngadto sa ulo ni Manases. 18 Nag-ingon si Jose ngadto sa iyang amahan,
"Dili, akong amahan; kay kini ang kinamagulangan. Ibutang ang imong
tuong kamot sa iyang ulo." 19 Ang iyang amahan nagbalibad ug nag-ingon,
"Nasayod ako, akong anak, nasayod ako. Siya usab mahimong usa ka
katawhan, ug mahimo usab siyang usa ka bantogan. Apan ang iyang
manghod mas bantogan pa gayod kay kaniya, ug ang iyang kaliwatan
mahimong bagang panon sa mga nasod." 20 Gipanalanginan ni Israel sila
niadtong adlawa niining mga pulonga, "Magalitok ang katawhan sa Israel
ug mga panalangin pinaagi sa imong ngalan nga maga-ingon, 'Hinaot nga
maghimo ang Dios kanimo sama kang Efraim ug sama kang Manases'."
Niini nga paagi, gibutang ni Israel si Efraim sa unahan ni Manases.
21 Nag-ingon si Israel kang Jose, "Tan-awa, hapit na ako mamatay, apan
magauban ang Dios kanimo, ug magadala kanimo pabalik sa yuta sa imong
mga amahan. 22 Ngadto kanimo, ingon nga usa ka labaw kay sa imong mga
igsoong lalaki, ihatag ko kanimo ang habog nga bukid nga akong gikuha
gikan sa mga Amorihanon pinaagi sa akong espada ug sa akong pana."

49

1 Unya gitawag ni Jacob ang iyang mga anak nga lalaki, ug miingon,
"Pagtigom kamong tanan, aron akong masulti kaninyo kung unsa ang
mahitabo kaninyo sa umaabot. 2 Pagtigom kamo ug paminaw, kamong
mga anak nga lalaki ni Jacob. Paminaw kamo kang Israel, nga inyong
amahan. 3 Ruben, ikaw ang akong kinamagulangan, ang akong kusog, ug
ang sinugdanan sa akong kalig-on, dungganan sa dignidad, ug dungganan
sa gahom. 4 Dili magpungan nga sama sa naghaganas nga tubig, wala na
kanimo ang pagkamadungganon, tungod kay ikaw misaka sa higdaanan
sa imong amahan. Unya imong gihugawan kini; misaka ka sa akong
tuloganan. 5 Si Simeon ug Levi magkauban. Ang mga hinagiban sa
pagpatay mao ang ilang mga espada. 6 O, akong kalag, ayaw pagduol sa
ilang tigom; ayaw pag-apil sa ilang mga panagtigom, sanglit kay ang akong
kasingkasing hilabihan ra kaayo kadungganon alang niana. Tungod kay
sa ilang kasuko sila mipatay ug mga tawo. Ilang kalipay ang pagtigbas
sa tikod sa mga baka. 7 Matinunglo ang ilang kasuko, tungod kay kini
pintas- ug ang ilang kapungot, tungod kay kini bangis. Ako silang bahinon
kang Jacob ug patibulaagon sila sa Israel. 8 Juda, ang imong mga igsoong
lalaki magadayeg kanimo. Ang imong kamot maanaa sa liog sa imong mga
kaaway. Ang mga anak nga lalaki sa imong amahan moyukbo sa imong
atubangan. 9 Si Juda anak sa liyon. Akong anak, ikaw nahibalik gikan sa
imong mga biktima. Mitikubo siya, mihapa siya sama sa liyon, sama sa
bayeng liyon. Kinsa may mangahas nga mopukaw kaniya? 10 Ang baton
dili mahimulag gikan kang Juda, ni ang sungkod sa magmamando gikan
sa taliwala sa iyang mga tiil, hangtod nga moabot ang Silo. Ang mga nasod
motuman kaniya. 11 Igahigot ang iyang nating kabayo ngadto sa paras, ug
ang nati sa iyang asno ngadto sa piniling paras, gilabhan niya ang iyang
mga bisti ngadto sa bino, ug ang iyang kupo sa duga sa ubas. 12 Ang iyang
mga mata sama kaitom sa bino, ug ang iyang mga ngipon sama kaputi

sa gatas. 13 Magpuyo si Zabulon sa baybayon sa kadagatan. Mamahimo
siyang dunggoanan sa mga barko, ug ang iyang utlanan mosangko ngadto
sa Sidon. 14 Si Isacar ang kusgang asno, nga nagahigda sa taliwala sa
mga kulongan sa mga karnero. 15 Makakita siya ug maayong kapahulayan
ug maanindot nga yuta. Iyang bawogon ang iyang abaga sa kabug-at
ug mahimo siyang ulipon sa buluhaton. 16 Magahukom si Dan sa iyang
mga katawhan isip usa sa mga banay sa Israel. 17 Si Dan mamahimong
bitin sa daplin sa dalan, ang malalang bitin sa agianan nga mopaak sa
tikod sa kabayo, aron mahulog ang nagsakay niini. 18 Maghulat ako sa
imong kaluwasan, Yahweh. 19 Gad- ang mga manggugubat mohasmag
kaniya, apan atakihon niya sila diha sa ilang mga tikod. 20 Ang pagkaon
ni Aser mamahimong sama sa dato, ug siya magatagbo ug harianong mga
pagkaon. 21 Si Neftali ang bayeng binaw nga nakabuhi, ug siya makabaton
ug maanyag nga mga anak. 22 Si Jose ang mabungahon nga dagkong sanga,
ang mabungahon nga dagkong sanga haduol sa tuboran, kansang mga
sanga mikatay saylo sa pader. 23 Moataki kaniya ang mga mamamana
ug moigo ug mosamok kaniya. 24 Apan ang iyang pana magpabiling
makanunayon, ug ang iyang mga kamot mahimong hanas tungod sa mga
kamot sa Makagagahom ni Jacob, tungod sa ngalan sa Magbalantay, ang
Bato sa Israel. 25 Tungod kay ang Dios sa imong amahan, nga motabang
kanimo, ug tungod sa Halangdong Dios, nga magapanalangin kanimo sa
mga panalangin gikan sa kahitas-an, mga panalangin sa kinahiladman,
mga panalangin sa mga dughan ug tagoangkan. 26 Ang mga panalangin
sa imong amahan mas modako kaysa sa mga karaang kabukiran o sa
mga ginatinguha nga mga butang sa malungtarong kabungtoran. Sila
maanaa sa ulo ni Jose, ang mga panalangin nga gikurona kaniya nga
prinsipe sa iyang mga igsoon. 27 Si Benjamin mao ang gigutom nga lobo.
Sa kabuntagon siya motukob sa iyang tukbonon, ug sa kagabhion iyang
bahinon ang iyang mga gipanglimbongan.” 28 Mao kini ang mga dose ka
mga banay ni Israel. Mao kini ang gisulti sa ilang amahan ngadto kanila sa
dihang iya silang gipanalanginan. Ang matag-usa iyang gipanalanginan ug
haom nga panalangin. 29 Unya iya silang gitugonan ug siya miingon kanila,
“Hapit na ako moadto sa akong mga katawhan. Ilubong ako uban sa akong
mga katigulangan sa langob nga anaa sa uma ni Efron nga Hetihanon,
30 sa langob nga anaa sa uma ni Macpela, kung asa haduol sa Mamre
sa yuta sa Canaan, ang uma nga pinalit ni Abraham aron mamahimong
dapit alang sa lubnganan gikan kang Efron nga Hetihanon. 31 Gilubong
nila didto si Abraham ug si Sara nga iyang asawa; Gilubong nila didto
si Isaac ug si Rebecca nga iyang asawa; ug akong gilubong didto si Lea.
32 Ang uma ug ang langob nga anaa niini nga napalit gikan sa katawhan
sa Het.” 33 Sa dihang nahuman si Jacob ug tugon niini ngadto sa iyang mga
anak nga lalaki, iyang gi-alsa ang iyang mga tiil ngadto sa iyang higdaanan,
miginhawa sa iyang kataposan, ug miadto sa iyang mga katawhan.

50

1 Unya nasubo pag-ayo si Jose nga nakoyapan siya atubangan sa iyang
amahan, ug mihilak siya, ug gihagkan niya siya. 2 Gisugo ni Jose ang iyang
mga sulugoon nga mga mananambal sa pagbalsamar sa iyang amahan.
3 Busa ang mga mananambal mibalsamar kang Israel. Naabtan sila
ug 40 ka mga adlaw, kay mao kana ang kinatibuk-an nga panahon sa
pagbalsamar. Ang mga Ehiptohanon naghilak alang kaniya sulod sa 70 ka

mga adlaw. 4 Sa dihang ang mga adlaw sa pagsubo natapos na, nakigsulti si
Jose ngadto sa kinatas-ang hukmanan sa Paraon ug miingon, “Kung karon
ako nakakaplag ug pabor sa imong mga mata, palihog pakig-istorya ngadto
sa Paraon, nga mag-ingon, 5 “Gipasaad ako sa akong amahan, nga nag-
ingon, “Tan-awa, hapit na ako mamatay. Ilubong mo ako sa lubnganan nga
akong gikalot alang sa akong kaugalingon sa yuta sa Canaan. Diin didto
mo ako ilubong.” Karon tugoti ako nga motungas ug molubong sa akong
amahan, ug unya mobalik ako.”' 6 Mitubag ang Paraon, “Lakaw ug ilubong
ang imong amahan, ingon nga siya nagpasaad kanimo.” 7 Mitungas si Jose
aron sa paglubong sa iyang amahan. Kauban niya mitungas ang tanang
kadagkoan sa Paraon, ang mga anaa sa hukmanan sa iyang panimalay,
ug ang tanang labaw sa mga kadagkoan sa yuta sa Ehipto, 8 uban ang
tanang panimalay ni Jose ug ang iyang mga igsoon, ug ang panimalay sa
iyang amahan. Apan ilang gibilin ang mga gagmayng kabataan, ilang mga
karnero, ug ilang mga baka, sa yuta sa Gosen. 9 Ang mga nagakarwahe
ug ang manggugubat miuban kaniya. Daghan kaayo kini nga pundok sa
katawhan. 10 Sa dihang miabot sila sa giokanan sa Atad sa ubang bahin
tabok sa Jordan, nagbangotan sila pag-ayo ug nagsubo sa hilabihan gayod.
Didto si Jose nagmugna ug kasubo sa pito ka adlaw alang sa iyang amahan.
11 Sa dihang ang mga lumolupyo sa yuta, ang mga Canaanhon, nakita ang
pagbangotan sa giokanan sa Atad, sila miingon, “Subo kaayo kini nga
higayon alang sa mga Ehiptohanon.” Busa kining dapita ginatawag nga
Abel Misraim, nga diin kini unahan sa Jordan. 12 Busa gibuhat sa iyang
mga anak alang kang Jacob sumala sa iyang gitugon kanila. 13 Gidala siya
sa iyang mga anak didto sa yuta sa Canaan ug gilubong siya sa langob sa
uma sa Macpela, duol sa Mamre. Gipalit ni Abraham ang langob uban
ang uma alang sa lugar sa paglubong. Iya kining gipalit gikan kang Efron
ang Hetihanon. 14 Paghuman niya ug lubong sa iyang amahan, mibalik
si Jose ngadto sa Ehipto, siya, uban ang iyang mga igsoon, ug ang tanang
miuban kaniya sa paglubong sa iyang amahan. 15 Sa dihang ang mga
igsoon ni Jose nakakita nga ang ilang amahan namatay na, sila miingon,
“Unsa kaha kung si Jose nagdumot ug gusto niya nga magbayad kita
kaniya sa kinatibuk-an sa tanang kadaotan nga atong nahimo kaniya?”
16 Busa ilang gipatawag si Jose ug miingon, “Naghatag ug tugon ang imong
amahan sa wala pa siya namatay, miingon siya, 17 'Sultihi si Jose niini,
“Palihog pasayloa ang kalapasan sa imong mga igsoon ug ang ilang sala sa
dihang sila naghimo ug daotan kanimo.” Karon palihog pasayloa ang mga
sulugoon sa Dios sa imong amahan.” Mihilak si Jose sa dihang nakigsulti
sila kaniya. 18 Ang iyang mga igsoon usab miadto ug mihapa sa yuta diha
sa iyang atubangan. Miingon sila, “Tan-awa, kami imong mga sulugoon.”
19 Apan si Jose mitubag kanila, “Ayaw kamog kahadlok. Anaa ba ako
sa dapit sa Dios? 20 Kay alang kaninyo, gusto ninyo nga buhatan ako
ug daotan, apan alang sa Dios aduna siyay maayo nga katuyoan, aron
sa pagtipig sa kinabuhi sa daghang mga tawo, sama sa inyong nakita
karon. 21 Busa karon ayaw kahadlok. Ako magapatagbo alang kaninyo
ug sa inyong kabataan.” Gihupay niya sila sa niini nga paagi ug malumo
nga nakigsulti kanila. 22 Mipuyo si Jose sa Ehipto, kauban sa pamilya
sa iyang amahan. Siya nabuhi sulod sa 110 ka-tuig. 23 Nakita ni Jose
ang ika-tulo nga kaliwatan ni Efraim. Nakita pa gayud niya ang anak
ni Makir nga anak ni Manases. Mga “natawo sila sa iyang mga tuhod.”
24 Miingon si Jose sa iyang mga igsoon, “Hapit na ako mamatay; apan ang
Dios moadto kaninyo ug magdala kaninyo gawas niining yutaa ngadto sa

yuta nga diin iyang gisaad nga ihatag ngadto kang Abraham, kang Isaac,
ug kang Jacob.” 25 Unya gipapanumpa ni Jose ang mga tawo sa Israel
ug panaad. Miingon siya, “Ang Dios gayod moanhi kaninyo. Niana nga
panahon kinahanglan ninyong dad-on ang akong mga bukog gikan dinhi.”
26 Busa si Jose namatay, sa panuigon nga 110. Ila siyang gipabalsamar ug
siya ilang gibutang sa lungon sa Ehipto.

Exodo

1 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni Israel nga si Jacob
nga miabot ngadto sa Ehipto, matag usa uban sa iyang panimalay: 2 Si
Reuben, Simeon, Levi, ug si Juda, 3 si Isacar, Zebulun, ug si Benjamin,
4 si Dan, Neftali, Gad, ug si Asher. 5 Mikabat ug 70 ang gidaghanon
sa tanang katawhan nga mga kaliwat ni Jacob. Atua na daan si Jose
sa Ehipto. 6 Unya namatay si Jose, ang tanan niyang igsoon nga mga
lalaki, ug ang tanan niana nga kaliwatan. 7 Nagmabungahon ang mga
Israelita, midaghan pag-ayo, ug nahimong hilabihan ka kusgan; nalukop
nila ang yuta. 8 Unya karon adunay bag-o nga hari ang mibarog sa
Ehipto, siya nga wala makaila mahitungod kang Jose. 9 Miingon siya
sa iyang katawhan, "Tan-awa, mas daghan pa ug mas kusgan ang mga
Israelita kaysa kanato. 10 Umari kamo, magmanggialamon kita sa pagtagad
kanila, kay kondili magpadayon sila ug kadaghan, ug kung moabot ang
gubat, makig-uban sila sa atong mga kaaway, makig-away batok kanato,
ug mobiya sa yuta." 11 Busa gibutangan nila sila ug mga tinugyanan
sa trabaho aron sa pagdaogdaog kanila pinaagi sa malisod nga trabaho.
Nagtukod ang mga Israelita ug mga siyudad nga tipiganan alang sa Faraon:
ang Pitom ug ang Rameses. 12 Apan sa dihang gidaogdaog sila pag-ayo
sa mga Ehiptohanon, misamot hinuon ug kadaghan ug mikatag pag-ayo
ang mga Israelita. Busa nagsugod na ug kalisang ang mga Ehiptohanon
sa mga Israelita. 13 Gipatrabaho pag-ayo sa mga Ehiptohanon ang mga
Israelita. 14 Gihimo nila nga mapait ang ilang pagkinabuhi tungod sa
malisod nga pagpatrabaho pinaagi sa pagbuhat ug alkitran ug tisa, ug uban
sa tanang matang sa buluhaton sa kaumahan. Malisod gayod ang tanan
nilang kinahanglan nga trabahoon. 15 Unya nakigsulti ang hari sa Ehipto
ngadto sa mga mananabang nga Hebreohanon; ang ngalan sa usa mao si
Shefra, ug ang usa mao si Pua. 16 Miingon siya, "Sa dihang magpaanak
kamo sa mga babaye nga Hebreohanon didto sa paanakan, bantayi sila sa
dihang manganak na sila. Kung lalaki kini, nan kinahanglan nga patyon
ninyo siya; apan kung babaye kini, nan mabuhi siya." 17 Apan adunay
kahadlok ang mga mananabang ngadto sa Dios ug wala gituman ang
gisugo sa hari sa Ehipto kanila; hinuon, gipasagdan nila nga mabuhi ang
mga batang lalaki. 18 Gipatawag sa hari sa Ehipto ang mga mananabang
ug giingnan sila, "Nganong gibuhat man ninyo kini, ug gitugotan nga
mabuhi ang mga bata nga lalaki?" 19 Mitubag ang mga mananabang
ngadto sa Faraon, "Ang mga babaye nga Hebreohanon dili sama sa mga
babaye nga Ehiptohanon. Isog kaayo sila ug nakapanganak na sila sa wala
pa moabot ang mananabang kanila." 20 Gipanalipdan sa Dios kini nga
mga mananabang. Nagkadaghan ug maayo ang katawhan ug nahimong
hilabihan kakusgan. 21 Tungod kay ang mga mananabang may kahadlok
man sa Dios, gihatagan niya sila ug mga pamilya. 22 Gimandoan sa Faraon
ang tanan niyang katawhan, "Kinahanglan nga ilabay ninyo ngadto sa
suba ang matag lalaki nga matawo, apan tugoti ninyo nga mabuhi ang
matag bata nga babaye."

2

1 Karon giminyoan sa lalaki nga gikan sa tribo ni Levi ang babaye nga

gikan usab sa kaliwat ni Levi. 2 Namabdos ang babaye ug nanganak ug usa
ka batang lalaki. Sa dihang nakita niya nga himsog siya nga batang lalaki,
gitagoan niya siya sulod sa tulo ka bulan. 3 Apan sa dihang dili na niya siya
matago, mikuha siya ug basket nga papyrus ug gibulitan kini sa aspalto ug
alkitran. Unya gisulod niya ang bata niini ug gipahiluna kini taliwala sa
kabugangan didto sa tubig nga daplin sa suba. 4 Nagbarog ang iyang igsoon
nga babaye didto sa unahan aron makita kung unsa ang mahitabo kaniya.
5 Milugsong sa suba ang anak nga babaye sa Faraon aron maligo samtang
naglakaw ang iyang mga katabang daplin sa suba. Nakita niya ang basket
taliwala sa kabugangan ug gisugo niya ang iyang katabang nga kuhaon
kini. 6 Sa pag-abli niya niini, nakita niya ang bata. Tan-awa, naghilak
ang bata. Naluoy siya kaniya ug miingon, “Sigurado gayod nga usa kini
sa mga anak sa mga Hebreohanon.” 7 Unya miingon ang igsoon nga
babaye sa bata ngadto sa anak nga babaye sa Faraon, “Kinahanglan ba nga
molakaw ako ug mangita ug babaye nga Hebreohanon aron magpasuso sa
bata alang kanimo?” 8 Miingon ang anak nga babaye sa Faraon ngadto
kaniya, “Lakaw.” Busa milakaw ang batan-ong babaye ug gikuha ang
inahan sa bata. 9 Miingon ang anak nga babaye sa Faraon sa inahan sa
bata, “Dad-a kining bataa ug atimana siya alang kanako, ug suholan ko
ikaw.” Busa gidala sa babaye ang bata ug giatiman siya. 10 Sa dihang
midako na ang bata, gidala niya siya sa anak nga babaye sa Faraon, ug
nahimo siya nga iyang anak nga lalaki. Ginganlan niya siya ug Moises ug
miingon, “Tungod kay gikuha ko siya gikan sa tubig.” 11 Sa dihang midako
na si Moises, miadto siya sa iyang katawhan ug naniid sa ilang hilabihan
nga pagtrabaho. Nakita niya ang usa ka Ehiptohanon nga gikulata ang
usa ka Hebreohanon, usa sa iyang katawhan. 12 Milingi-lingi siya, ug sa
dihang nakita niya nga walay tawo didto, gipatay niya ang Ehiptohanon
ug gitagoan ang lawas niini sa balas. 13 Miadto na usab siya pagkasunod
adlaw, ug, tan-awa, nag-away ang duha ka Hebreohanon. Miingon siya
sa tawo nga sad-an, “Nganong gisumbag man nimo ang imong kauban?”
14 Apan miingon ang lalaki, “Kinsa man ang naghimo kanimo nga pangulo
ug maghukom nganhi kanamo? Naglaraw ka ba nga patyon ako sama sa
imong pagpatay sa Ehiptohanon?” Unya nahadlok si Moises ug miingon,
“Sigurado gayod nga nasayran na sa uban ang akong nabuhat.” 15 Karon
sa dihang nadunggan sa Faraon ang mahitungod niini, gisulayan niya sa
pagpatay si Moises. Apan mikalagiw si Moises gikan sa Faraon ug mipuyo
didto sa yuta sa Midian. Didto milingkod siya sa kilid sa atabay. 16 Karon
ang pari sa Midian adunay pito ka mga anak nga babaye. Miabot sila,
nagsag-ob ug tubig, ug gipuno ang imnanan ug tubig sa mga mananap
aron paimnon ang panon sa mga karnero sa ilang amahan. 17 Miabot
ang mga magbalantay sa karnero ug misulay sa pagpahawa kanila, apan
miadto si Moises ug gitabangan sila. Unya gipainom niya ang panon
sa ilang mga karnero. 18 Sa dihang miadto na ang mga babaye kang
Reuel nga ilang amahan, miingon siya, “Nganong sayo man kamo nakauli
karon?” 19 Miingon sila, “Giluwas kami sa usa ka Ehiptohanon gikan sa
mga magbalantay sa karnero. Nagsag-ob usab siya ug tubig alang kanamo
ug gipainom ang panon sa mga karnero.” 20 Miingon siya sa iyang mga
anak nga babaye, “Unya hain man siya? Nganong gibiyaan man ninyo
ang lalaki? Tawga siya aron makakaon siya uban kanato.” 21 Miuyon si
Moises nga magpabilin uban sa tawo, nga naghatag usab sa iyang anak nga
babaye nga si Zipora ngadto kaniya diha sa kaminyoon. 22 Nanganak siya
ug batang lalaki, ug ginganlan kini ni Moises ug Gershom; miingon siya,

“Nahimo ako nga lumolupyo sa langyaw nga yuta.” 23 Milabay ang taas nga
panahon, namatay ang Hari sa Ehipto. Nag-agulo ang mga Israelita tungod
sa pagkaulipon sa pagtrabaho. Mituaw sila alang sa pagpakitabang, ug
miabot sa Dios ang ilang mga pangamuyo tungod sa ilang pagkaginapos.
24 Sa dihang nadungog sa Dios ang ilang pag-agulo, nahinumdoman sa
Dios ang iyang kasabotan tali kang Abraham, kang Isaac ug kang Jacob.
25 Nakita sa Dios ang mga Israelita, ug nasabtan niya ang ilang kahimtang.

3

1 Karon nagbantay gihapon si Moises sa panon sa mga karnero ni Jetro
nga iyang ugangan nga lalaki, nga pari sa Midian. Gidala ni Moises ang
panon sa mga karnero ngadto sa layong bahin sa kamingawan ug miabot
didto sa Horeb, ang bukid sa Dios. 2 Didto mipakita ang anghel ni Yahweh
kaniya diha sa nagkalayo nga sampinit. Mitan-aw si Moises, ug tan-awa,
nagkalayo ang sampinit, apan wala kini masunog. 3 Miingon si Moises,
“Moduol ako ug tan-awon kining kahibulongan nga butang, nganong wala
man nasunog ang sampinit.” 4 Sa dihang nakita ni Yahweh nga mipaduol
siya aron motan-aw, gitawag siya sa Dios gikan sa sampinit ug miingon,
“Moises, Moises.” Miingon si Moises, “Ania ako.” 5 Miingon ang Dios,
“Ayaw pagpaduol! Huboa ang imong mga sapatos, kay ang dapit nga
imong gitindogan mao ang yuta nga gigahin alang kanako.” 6 Midugang pa
siya, “Ako ang Dios sa imong amahan, ang Dios ni Abraham, ang Dios ni
Isaac, ug ang Dios ni Jacob.” Unya gitabonan ni Moises ang iyang nawong,
tungod kay nahadlok siya nga motan-aw sa Dios. 7 Miingon si Yahweh,
“Nakita ko gayod ang pag-antos sa akong katawhan nga atua sa Ehipto.
Nadungog ko ang ilang mga singgit tungod sa ilang mga tinugyanan sa
trabaho, kay nasayod ako sa ilang pag-antos. 8 Mokanaog ako aron sa
pagpalingkawas kanila gikan sa gahom sa mga Ehiptohanon ug aron dad-
on sila gikan niana nga yuta paingon sa tabunok, luag nga yuta, didto sa
yuta nga nagadagayday ang gatas ug dugos; ngadto sa rehiyon sa mga
Canaanhon, mga Hitihanon, mga Amorihanon, mga Perizihanon, mga
Hivitihanon, ug mga Jebusihanon. 9 Karon miabot kanako ang mga singgit
sa katawhan sa Israel. Dugang pa niana, nakita ko ang pagdaogdaog nga
gibuhat sa mga Ehiptohanon. 10 Unya karon, ipadala ko ikaw ngadto sa
Faraon aron nga madala nimo ang akong katawhan, nga mga Israelita,
pagawas sa Ehipto.” 11 Apan miingon si Moises sa Dios, “Kinsa ba ako,
nga kinahanglan ako moadto sa Faraon ug ipagawas ang mga Israelita
gikan sa Ehipto?” 12 Mitubag ang Dios, “Sigurado gayod nga magauban
ako kanimo. Mao kini ang timaan diha kanimo nga ako ang nagpadala
kanimo. Sa dihang mapagawas mo na ang katawhan gikan sa Ehipto,
pagasimbahon ninyo ako niining bukira.” 13 Miingon si Moises sa Dios,
“Sa dihang moadto ako sa mga Israelita ug sultihan sila, 'Gipadala ako
sa Dios sa inyong katigulangan diha kaninyo', ug sa dihang moingon
sila kanako, 'Unsa man ang iyang ngalan?' unsa man ang angay nako
nga isulti kanila?” 14 Miingon ang Dios kang Moises, “AKO MAO AKO.”
Miingon ang Dios, “Kinahanglan nga sultihan nimo ang mga Israelita nga,
'AKO ang nagpadala kanimo.”' 15 Miingon usab ang Dios kang Moises,
“Kinahanglan nga sultihan nimo ang mga Israelita nga, 'si Yahweh, ang
Dios sa inyong mga katigulangan, ang Dios ni Abraham, ang Dios ni
Isaac, ug ang Dios ni Jacob, ang nagpadala kanako diha kaninyo. Mao
kini ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran, ug mao kini ang pag-
ila kanako hangtod sa tanang mga kaliwatan.' 16 Lakaw ug tigoma ang

mga kadagkoan sa Israel. Ingna sila nga, 'Mipakita kanako si Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob, ug miingon, “Gipanid-an ko gayod kamo ug nakita ko ang gipangbuhat kaninyo diha sa Ehipto. 17 Nakasaad ako nga pagawson ko kamo gikan sa pagdaogdaog diha sa Ehipto ngadto sa yuta sa mga Canaanhon, mga Hitihanon, mga Amorihanon, mga Perizihanon, mga Hivitihanon, ug mga Jebusihanon, ang yuta nga nagadagayday ang gatas ug ang dugos.”' 18 Maminaw sila kanimo. Kinahanglan nga moadto ka ug ang mga kadagkoan sa Israel ngadto sa hari sa Ehipto, ug kinahanglan nga sultihan nimo siya, 'Nakighimamat kanamo, si Yahweh, nga Dios sa mga Hebreohanon. Busa tugoti kami sa pagpanaw sulod sa tulo ka adlaw ngadto sa kamingawan, aron nga makahalad kami kang Yahweh, nga among Dios.' 19 Apan nasayod ako nga dili kamo tugotan sa hari sa Ehipto nga molakaw, gawas kung mapugos ang iyang kamot. 20 Iisa ko ang akong kamot ug sulongon ang mga Ehiptohanon pinaagi sa tanang mga milagro nga akong himoon sa ilang taliwala. Human niana, tugotan na niya kamo sa paglakaw. 21 Dapigan ko kining katawhan gikan sa mga Ehiptohanon, aron nga kung mobiya kamo, dili kamo molakaw nga walay dala. 22 Mangayo ang matag babaye ug mga alahas nga plata ug bulawan ug bisti nga gikan sa iyang mga silingan nga Ehiptohanon ug si bisan kinsa nga babaye nga nagpuyo sa mga balay sa ilang silingan. Isul-ob ninyo kini sa inyong mga anak nga lalaki ug mga babaye. Niini nga paagi kawatan ninyo ang mga Ehiptohanon.”

4

1 Mitubag si Moises, “Apan kung dili sila motuo kanako o maminaw kanako apan moingon hinuon nga, 'Wala mipakita si Yahweh kanimo'?” 2 Miingon si Yahweh kaniya, “Unsa man kanang anaa sa imong kamot?” Miingon si Moises, “Usa ka sungkod.” 3 Miingon si Yahweh, “Iitsa kana sa yuta.” Giitsa kini ni Moises sa yuta, ug nahimo kining bitin. Milikay si Moises gikan niini. 4 Miingon si Yahweh kang Moises, “Punita ug guniti kini pinaagi sa ikog.” Mao nga gipunit niya ug gigunitan ang bitin. Nahimo kining sungkod pagbalik diha sa iyang kamot. 5 “Nahitabo kini aron nga motuo sila nga mipakita kanimo si Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ang Dios ni Jacob.” 6 Miingon usab si Yahweh kaniya, “Karon isulod ang imong kamot sa imong kupo.” Busa gisulod ni Moises ang iyang kamot sa iyang kupo. Sa dihang gipagawas niya kini, tan-awa, gisangla na ang iyang kamot, sama kaputi sa niyebe. 7 Miingon si Yahweh, “Isulod pagbalik ang imong kamot sa imong kupo, ug sa pagpagawas niya niini, nakita niya nga naayo na kini pag-usab, sama sa uban niyang unod. 8 Miingon si Yahweh, “Kung dili sila motuo kanimo—kung dili sila motagad sa unang timaan sa akong gahom o motuo niini, nan motuo sila sa ikaduha nga timaan. 9 Kung dili sila motuo bisan niining duha ka mga timaan sa akong gahom, o maminaw kanimo, nan pagkuha ug gamay nga tubig nga gikan sa suba ug ibubo kini sa mala nga yuta. Mahimong dugo ang tubig nga imong gikuha didto sa mala nga yuta. 10 Unya miingon si Moises kang Yahweh, “Ginoo, dili ako maayo nga manulti, ni kaniadto o sa takna nga nakigsulti ka sa imong sulugoon. Hinay akong manulti ug yungit.” 11 Miingon si Yahweh kaniya, “Kinsa man kini nga naghimo sa baba sa tawo? Kinsa man ang nagpaamang o nagpabungol sa tawo o nakapakita o nagpabuta? Dili ba ako man, si Yahweh? 12 Busa lakaw, ug ako ang mahimo nimong

baba ug tudloan ko ikaw kung unsa ang isulti.” 13 Apan miingon si Moises,
“Ginoo, palihog pagpadala nalang ug laing tawo, si bisan kinsa nga imong
gusto nga ipadala.” 14 Unya nasuko si Yahweh kang Moises. Miingon
siya, “Unsa man ang imong panghunahuna mahitungod kang Aaron, nga
imong igsoon nga lalaki, nga Levita? Nasayod ako nga makasulti siya ug
maayo. Dugang pa niana, moabot siya aron sa pagpakighimamat kanimo,
ug sa dihang makita ka niya, magmaya gayod ang iyang kasingkasing.
15 Makigsulti ka kaniya ug ipahiluna ang mga pulong aron isulti niya kini.
Mag-uban ako sa imong baba ug sa iyang baba, ug ipakita ko kaninyo
kung unsa ang buhaton. 16 Makigsulti siya sa mga tawo alang kanimo.
Siya ang mahimo nimong baba, ug mag-uban ka kaniya sama kanako, nga
Dios. 17 Dad-on nimo kini nga sungkod. Pinaagi niini maghimo ka ug mga
timaan.” 18 Busa mibalik si Moises sa iyang ugangan nga lalaki nga si
Jetro ug miingon kaniya, “Tugoti ako nga molakaw aron makabalik ako
sa akong kaparyentihan nga atua sa Ehipto ug tan-awon kung buhi pa ba
gihapon sila.” Miingon si Jetro kang Moises, “Lakaw uban ang kalinaw.”
19 Miingon si Yahweh kang Moises didto sa Midian, “Lakaw, balik sa Ehipto,
kay patay na ang tanang kalalakin-an nga misulay sa pagpatay kanimo.”
20 Gidala ni Moises ang iyang asawa ug ang iyang mga anak nga lalaki ug
gipasakay sila sa asno. Mibalik siya sa yuta sa Ehipto, ug gidala niya ang
sungkod sa Dios. 21 Miingon si Yahweh kang Moises, “Sa dihang mobalik
ka sa Ehipto, siguroha nga mabuhat mo sa atubangan sa Faraon ang
tanang kahibulongang gahom nga gihatag ko diha kanimo. Apan patig-
ahon ko ang iyang kasingkasing, ug dili niya tugotan nga molakaw ang
katawhan. 22 Kinahanglan nga isulti nimo ngadto sa Faraon, 'Mao kini
ang gisulti ni Yahweh; Si Israel mao ang akong anak nga lalaki, nga akong
kamagulangan, 23 ug moingon ako kanimo, “Palakwa ang akong anak nga
lalaki, aron makasimba siya kanako.” Apan sanglit nagdumili ka man
sa pagpalakaw kaniya, pagapatyon ko gayod ang imong kamagulangang
anak nga lalaki.”' 24 Karon sa pagkagabii, sa dihang mihunong sila didto
sa dalan, gitagbo ni Yahweh si Moises ug misulay sa pagpatay kaniya.
25 Unya gikuha ni Zipora ang santik nga kutsilyo ug giputol niya ang tumoy
nga panit sa kinatawo sa iyang anak nga lalaki, ug gipahid kini sa mga
tiil ni Moises. Unya miingon siya, “Pinaagi sa dugo sigurado gayod nga
ikaw ang akong bana.” 26 Busa gipasagdahan na lamang ni Yahweh si
Moises. Miingon si Zipora, “Ikaw mao ang bana sa dugo” tungod sa pagtuli.
27 Miingon si Yahweh kang Aaron, “Lakaw ngadto sa kamingawan aron
sa pagpakigkita kang Moises.” Milakaw si Aaron, misugat kaniya didto
sa bukid sa Dios, ug mihalok kaniya. 28 Gisultihan ni Moises si Aaron
sa tanang mga pulong ni Yahweh nga gipadala niya kaniya aron isulti
ug mahitungod sa tanang mga timaan sa gahom ni Yahweh nga iyang
gimando kaniya nga buhaton. 29 Unya milakaw si Moises ug Aaron ug
gitigom ang tanang mga kadagkoan sa mga Israelita. 30 Gisulti ni Aaron
ang tanang mga pulong ni Yahweh nga gisulti kang Moises. Gipakita usab
niya ang mga timaan sa gahom ni Yahweh sa panan-aw sa katawhan.
31 Mituo ang mga tawo. Sa dihang nadungog nila nga naniid si Yahweh
sa mga Israelita ug nga nakita niya ang ilang pag-antos, unya giduko nila
ang ilang mga ulo ug misimba kaniya.

5

1 Human nahitabo kining mga butanga, miadto si Moises ug Aaron
ngadto sa Faraon ug miingon, “Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang

Dios sa Israel: 'Palakwa ang akong katawhan, aron makahimo sila
ug kasaulogan alang kanako didto sa kamingawan.'" 2 Miingon ang
Faraon, "Kinsa man kana si Yahweh? Nganong kinahanglan man nakong
paminawon ang iyang tingog ug tugotan nga molakaw ang Israel? Wala
ako makaila kang Yahweh; dugang pa, dili ko gayod palakwon ang
Israel." 3 Miingon sila, "Nagpakita kanamo ang Dios sa mga Hebreohanon.
Palakwa kami sulod sa tulo ka adlaw nga panaw ngadto sa kamingawan
ug maghalad kang Yahweh nga among Dios aron dili niya kami pamatyon
pinaagi sa hampak o sa espada. 4 Apan miingon ang hari sa Ehipto kanila,
"Moises ug Aaron, nganong gipahunong man ninyo ang mga tawo sa
ilang pagtrabaho? Pamalik kamo sa inyong trabaho." 5 Miingon usab
siya, "Aduna nay daghang mga tawo nga Hebreohanon karon sa among
yuta, ug gipahunong ninyo sila sa ilang pagtrabaho." 6 Niadto usab nga
adlaw, gimandoan sa Faraon ang mga tinugyanan sa trabaho ug ang mga
tigdumala sa mga tawo. Miingon siya, 7 "Dili na sama kaniadto, dili na
ninyo angay nga hatagan pa ug dagami ang mga tawo aron sa paghimo
ug mga tisa. Pasagdahi sila nga moadto ug manguha ug dagami alang
sa ilang mga kaugalingon. 8 Apan, kinahanglan nga mao gihapon ang
gidaghanon sa mga tisa nga inyong pangayoon sama sa ilang gihimo
kaniadto. Ayaw dawata ang diyutay lang, tungod kay tapolan sila. Mao
nga misinggit sila ug nag-ingon, 'Tugoti kami nga molakaw ug maghalad
sa among Dios.' 9 Dugangi ang trabahoon alang sa mga kalalakin-an aron
magkapuliki sila niini ug dili na maminaw sa malimbongong mga pulong."
10 Busa milakaw ang mga tinugyanan sa trabaho sa mga tawo ug ang
mga tigdumala ug gipahibalo ang mga tawo. Miingon sila, "Mao kini ang
giingon sa Faraon: 'Dili ko na kamo hatagan pa ug dagami. 11 Kamo na
mismo ang kinahanglan moadto ug mokuha sa dagami bisan asa ninyo
kini mahikaplagan, apan dili pakunhoran ang inyong trabahoon.'" 12 Busa
gilukop sa mga tawo ang tibuok yuta sa Ehipto aron sa pagtigom ug mga
uhay alang sa dagami. 13 Ginapadali sila kanunay sa mga tinugyanan sa
trabaho ug nag-ingon, "Humana ang inyong trabaho, sama kaniadto sa
dihang gihatagan pa kamo ug dagami." 14 Gipanglatos sa mga tinugyanan
sa trabaho sa Faraon ang mga tigdumala sa mga Israelita, kadtong mga
kalalakin-an nga ilang sinaligan sa mga trabahante. Kanunay silang
ginapangutana sa mga tinugyanan sa trabaho, "Nganong wala man ninyo
mahimo ang gidaghanon sa tanang tisa nga gipangayo kaninyo, kagahapon
ug karong adlawa, sama sa inyong ginahimo kaniadto?" 15 Busa nangadto
ang mga tigdumala sa mga Israelita ngadto sa Faraon ug nagmulo kaniya.
Miingon sila, "Nganong ingon man niini ang imong pagtagad sa imong mga
sulugoon? 16 Wala nay ginahatag nga dagami sa imong mga sulugoon,
apan nagasulti gihapon sila kanamo nga, 'Paghimo kamo ug mga tisa!'
Kami, nga inyong mga sulugoon, gipanglatos na man gani, apan sayop
kini sa imong kaugalingon nga katawhan" 17 Apan miingon ang Faraon,
"Mga tapolan kamo! Mga tapolan kamo! Miingon kamo, 'Tugoti nga
maghalad kami kang Yahweh.' 18 Busa karon balik sa trabaho. Wala
nay dagami nga igahatag pa kaninyo, apan kinahanglan maghimo gihapon
kamo ug sama nga gidaghanon sa mga tisa." 19 Nakita sa mga tinugyanan
sa trabaho sa mga Israelita nga anaa sila sa malisod nga kahimtang sa
dihang gisultihan sila nga, "Kinahanglan nga dili ninyo pakunhoran ang
gidaghanon sa mga tisa matag adlaw." 20 Samtang mibiya sila sa Faraon,
natagboan nila si Moises ug si Aaron, nga nagbarog sa gawas sa palasyo.
21 Miingon sila kang Moises ug kang Aaron, "Hinaot nga tan-awon kamo ug

silotan kamo ni Yahweh, tungod kay gihimo ninyo kami nga dulomtanan
sa panan-aw sa Faraon ug sa iyang mga sulugoon. Gibutangan ninyo ug
espada ang ilang kamot aron sa pagpatay kanamo." 22 Mibalik si Moises
ngadto kang Yahweh ug miingon, "Ginoo, nganong gilisodlisod mo man
kini nga katawhan? Nganong gipadala mo pa man ako? 23 Sukad nga
miadto ako ngadto sa Faraon aron makigsulti kaniya pinaagi sa imong
ngalan, gilisodlisod hinuon niya kining mga tawhana, ug wala gihapon
nimo gipalingkawas ang imong katawhan."

6

1 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Karon imong makita ang akong
himoon ngadto sa Faraon. Makita mo kini, kay tugotan niya sila sa
paglakaw tungod sa kusgan nako nga kamot. Tungod sa kusgan nako nga
kamot, papahawon niya sila gikan sa iyang yuta." 2 Nakigsulti ang Dios
kang Moises ug miingon kaniya, "Ako si Yahweh. 3 Nagpakita ako kang
Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob ingon nga labing Gamhanang Dios;
apan sa akong ngalan nga, Yahweh, wala nila ako mailhi. 4 Gihimo ko usab
ang akong kasabotan diha kanila, aron nga ihatag ngadto kanila ang yuta
sa Canaan, ang yuta diin nagpuyo sila ingon nga mga dili lumolupyo, ang
yuta diin sila naglatagaw. 5 Dugang pa niana, nadungog ko ang pag-agulo
sa mga Israelita nga giulipon sa mga Ehiptohanon, ug nahinumdoman ko
ang akong kasabotan. 6 Busa, sultihi ang mga Israelita, 'Ako si Yahweh.
Ipalingkawas ko kamo gikan sa pagkaulipon ilalom sa mga Ehiptohanon,
ug ipalingkawas ko kamo gikan sa ilang gahom. Luwason ko kamo pinaagi
sa pagpakita sa akong gahom, ug pinaagi sa gamhanang mga buhat sa
paghukom. 7 Dad-on ko kamo nganhi kanako ingon nga akong katawhan,
ug ako ang inyong Dios. Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh nga inyong
Dios, nga nagpalingkawas kaninyo gikan sa pagkaulipon ilalom sa mga
Ehiptohanon. 8 Dad-on ko kamo ngadto sa yuta nga akong gisaad nga
ihatag kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob. Ihatag ko kini kaninyo
ingon nga panag-iyahan. Ako si Yahweh.'" 9 Sa dihang gisulti kini ni
Moises ngadto sa mga Israelita, wala sila naminaw ngadto kaniya tungod
kay nawad-an na sila ug paglaom tungod sa kapait sa ilang pagkaulipon.
10 Busa nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 11 "Lakaw ug sultihi
ang Faraon, nga hari sa Ehipto, nga tugotan ang katawhan sa Israel nga
palakwon gikan sa iyang yuta." 12 Miingon si Moises kang Yahweh, "Kung
wala naminaw kanako ang katawhan sa Israel, nganong maminaw man
ang Faraon kanako, sanglit dili man ako maayong manulti?" 13 Nakigsulti
si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Mihatag siya ug mando kanila
alang sa mga Israelita ug alang sa Faraon, nga hari sa Ehipto, nga dad-
on ang mga Israelita pagawas sa yuta sa Ehipto. 14 Mao kini ang mga
pangulo sa mga panimalay sa ilang mga amahan: ang mga anak nga lalaki
ni Reuben, ang kamagulangang anak ni Israel, nga mao sila si Hanok, Palu,
Hezron, ug Karmi. Mao kini ang mga katigulangan sa banay ni Reuben.
15 Ang mga anak nga lalaki ni Simeon mao sila si Jamin, Ohad, Jakin,
Zohar, ug Saul—ang anak nga lalaki sa Canaanhon nga babaye. Mao kini
ang banay sa mga katigulangan ni Simeon. 16 Mao kini ang nalista nga
mga ngalan sa mga anak nga lalaki ni Levi, uban sa ilang mga kaliwat.
Mao sila si Gershon, Kohat, ug Merari. Nabuhi si Levi hangtod nga 137
na ang iyang pangidaron. 17 Ang mga anak nga lalaki ni Gershon mao
sila si Libni ug Shimi. 18 Ang mga anak nga lalaki ni Kohat mao sila si
Amram, Izhar, Hebron, ug Uziel. Nabuhi si Kohat hangtod nga 133 na ang

iyang pangidaron. 19 Ang mga anak nga lalaki ni Merari mao sila si Mali
ug Mushi. Mao kini ang mga katigulangan nga nahimong banay sa mga
Levita, kauban sa ilang mga kaliwat. 20 Giminyoan ni Amram si Jokebed,
ang igsoong babaye sa iyang amahan. Nanganak siya kang Moises ug kang
Aaron. Nabuhi si Amram ug 137 ka tuig ug unya namatay. 21 Ang mga
anak nga lalaki ni Izhar mao sila si Kora, Nefeg, ug Zicri. 22 Ang mga anak
nga lalaki ni Uziel mao sila si Mishael, Elzafan, ug Sitri. 23 Gminyoan ni
Aaron si Elisheba, nga anak nga babaye ni Aminadab, ang igsoong babaye
ni Nashon. Nanganak siya kang Nadab ug kang Abihu, Eleazar ug Ithamar.
24 Ang mga anak nga lalaki ni Kora mao sila si Asir, Elkana, ug Abiasaf.
Mao kini ang mga katigulangan sa banay sa mga Korahitihanon. 25 Si
Eleazar, nga anak nga lalaki ni Aaron, nakigminyo sa anak nga babaye
ni Putiel. Nanganak siya kang Finehas. Mao kini ang mga pangulo sa
mga panimalay sa mga amahan taliwala sa mga Levita, kauban sa ilang
mga kaliwat. 26 Kining duha ka lalaki mao sila si Aaron ug si Moises nga
giingnan ni Yahweh, "Pagawsa ang mga Israelita gikan sa yuta sa Ehipto,
pinaagi sa ilang mga pundok sa mga kalalakin-an nga manggugubat."
27 Nakigsulti si Aaron ug si Moises sa Faraon, nga hari sa Ehipto, nga
tugotan sila sa pagdala sa mga Israelita pagawas sa Ehipto. Mao gihapon
kini nga Moises ug Aaron. 28 Sa dihang nakigsulti si Yahweh kang Moises
ngadto sa yuta sa Ehipto, 29 miingon siya kaniya, "Ako si Yahweh. Isulti
ngadto sa Faraon, nga hari sa Ehipto, ang tanan nga isulti ko kanimo."
30 Apan miingon si Moises kang Yahweh, "Dili ako maayong manulti, busa
nganong maminaw man ang Faraon kanako?"

7

1 Miingon si Yahweh kang Moises, "Tan-awa, gihimo ko ikaw nga sama
sa dios ngadto sa Faraon. Si Aaron nga imong igsoon nga lalaki mao
ang mahimo nimong propeta. 2 Isulti mo ang tanan nga gimando ko
kanimo nga isulti. Si Aaron nga imong igsoon nga lalaki mao ang mosulti
ngadto sa Faraon aron nga tugotan niya ang katawhan sa Israel nga
molakaw gikan sa iyang yuta. 3 Apan patig-ahon ko ang kasingkasing sa
Faraon, ug ipakita ko ang daghang mga timaan sa akong gahom, daghang
kahibulongan, ngadto sa yuta sa Ehipto. 4 Apan dili maminaw ang Faraon
kanimo, busa ibutang ko ang akong kamot sa Ehipto ug pagawson ang
mga pundok sa akong manggugubat nga kalalakin-an, akong katawhan,
ang mga kaliwat sa Israel, gikan sa yuta sa Ehipto pinaagi sa hilabihan
nga silot. 5 Mahibaloan sa mga Ehiptohanon nga ako si Yahweh sa dihang
iisa ko ang akong kamot ngadto sa Ehipto ug pagawson ang mga Israelita
gikan sa ilang taliwala." 6 Busa gibuhat kini ni Moises ug Aaron; gibuhat
gayod nila ang gimando ni Yahweh kanila. 7 Nagpanuigon na si Moises
ug 80, ug nagpanuigon si Aaron ug 83 sa dihang nakigsulti sila sa Faraon.
8 Miingon si Yahweh kang Moises ug kang Aaron, 9 "Sa dihang mosulti
ang Faraon kaninyo, 'Paghimo ug milagro,' unya sultihan mo si Aaron,
'Kuhaa ang imong sungkod ug ilabay kini sa atubangan sa Faraon, aron
nga mahimo kining bitin.'" 10 Unya miadto si Moises ug Aaron sa Faraon,
ug gibuhat nila kung unsa ang gimando ni Yahweh. Gilabay ni Aaron
ang iyang sungkod sa atubangan sa Faraon ug sa iyang mga sulugoon,
ug nahimo kining bitin. 11 Unya gipatawag usab sa Faraon ang iyang
maalamon nga mga tawo ug ang mga salamangkero. Gibuhat nila ang
samang butang pinaagi sa ilang salamangka. 12 Gilabay sa matag tawo
ang iyang sungkod, ug nahimong bitin ang mga sungkod. Apan gilamoy

sa sungkod ni Aaron ang ilang mga bitin. 13 Nagmagahi ang kasingkasing
sa Faraon, ug wala siya naminaw, sama sa gisulti ni Yahweh. 14 Miingon si
Yahweh kang Moises, “Gahi ang kasingkasing sa Faraon, ug nagdumili siya
sa pagpalakaw sa katawhan. 15 Adtoa ang Faraon panahon sa kabuntagon
sa dihang moadto siya sa suba. Barog ngadto sa daplin sa suba aron sa
pagpakigkita kaniya, ug dad-a ang imong sungkod nga nahimong bitin.
16 Isulti kaniya, 'si Yahweh, ang Dios sa mga Hebreohanon, nga maoy
nagpadala kanako aron nga isulti kanimo, “Palakwa ang akong katawhan,
aron nga mosimba sila kanako ngadto sa kamingawan. Hangtod karon
wala gihapon ka naminaw.” 17 Miingon si Yahweh niini: “Pinaagi niini
imong mahibaloan nga ako si Yahweh. Bunalan ko ang tubig sa Suba nga
Nilo pinaagi sa sungkod nga ania sa akong kamot, ug mamahimong dugo
ang suba. 18 Mangamatay ang mga isda nga anaa sa suba, ug manimaho
ang suba. Dili na makahimo sa pag-inom ang mga Ehiptohanon sa maong
tubig nga gikan sa suba."”' 19 Unya miingon si Yahweh kang Moises, “Isulti
kang Aaron, 'Kuhaa ang imong sungkod ug iisa pinaagi sa imong kamot
ngadto sa ibabaw sa katubigan sa Ehipto, ug ngadto sa ilang kasubaan,
sa mga sapa, sa mga kaligoanan, ug sa tanan nilang mga linaw, aron nga
mahimong dugo ang ilang tubig. Buhata kini aron nga adunay dugo sa
tibuok kayutaan sa Ehipto, bisan sa mga sudlanan nga kahoy ug bato.”'
20 Gibuhat ni Moises ug ni Aaron ang gimando ni Yahweh. Giisa ni Aaron
ang sungkod ug gibunalan ang tubig sa suba, sa panan-aw sa Faraon ug
sa iyang mga sulugoon. Nahimong dugo ang tanang tubig nga anaa sa
suba. 21 Nangamatay ang mga isda sa suba, ug nagsugod ug panimaho
ang suba. Dili na makainom ug tubig ang mga Ehiptohanon nga gikan sa
suba, ug mikuyanap ang dugo sa tibuok yuta sa Ehipto. 22 Apan gibuhat
usab sa mga salamangkero sa Ehipto ang samang butang pinaagi sa ilang
salamangka. Busa nagmagahi ang kasingkasing sa Faraon, ug nagdumili
siya sa pagpaminaw kang Moises ug kang Aaron, sama sa gisulti ni Yahweh
nga mahitabo. 23 Unya mitalikod ang Faraon ug mibalik sa iyang balay.
Wala gani siya manumbaling niini. 24 Nagkalot ang tanang Ehiptohanon
palibot sa suba alang sa tubig nga mainom, apan dili nila mainom ang
tubig. 25 Pito ka adlaw ang milabay human sa paghampak ni Yahweh sa
suba.

8

1 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises, “Adtoa ang Faraon ug sultihi
siya, 'Nag-ingon si Yahweh niini: “Palakwa ang akong katawhan aron
nga makasimba sila kanako. 2 Kung modumili ka sa pagpalakaw kanila,
silotan ko ang tanan ninyong nasod pinaagi sa mga baki. 3 Malukop ug
mga baki ang suba. Motungha kini ug moadto sa imong balay, sa imong
lawak, ug sa imong higdaanan. Moadto kini sa mga balay sa imong mga
sulugoon. Moadto kini ngadto sa imong katawhan, ngadto sa imong mga
pugon, ug ngadto sa imong panaksan nga masahanan. 4 Modugok ang mga
baki kanimo, sa imong katawhan, ug sa tanan nimo nga mga sulugoon.””
5 Miingon si Yahweh kang Moises, “Isulti kini kang Aaron, 'Iisa ang imong
kamot ug ang imong sungkod ngadto sa mga suba, sa mga sapa, ug sa
mga kaligoanan, ug manungha ang mga baki sa tibuok yuta sa Ehipto.'”
6 Giisa ni Aaron ang iyang kamot ngadto sa katubigan sa Ehipto, ug migula
ang mga baki ug nalukop ang yuta sa Ehipto. 7 Apan gibuhat sa mga
salamangkero ang samang butang pinaagi sa ilang salamangka: gidala
nila ang mga baki ngadto sa yuta sa Ehipto. 8 Unya gipatawag sa Faraon

si Moises ug si Aaron ug miingon, “Pag-ampo ngadto kang Yawheh aron
nga kuhaon niya ang mga baki dinhi kanako ug sa akong katawhan. Unya
palakwon ko ang katawhan, aron nga mohalad sila kaniya.” 9 Miingon
si Moises sa Faraon, “Aduna kay kahigayonan sa pagsulti nganhi kanako
kung kanus-a ako kinahanglan nga mag-ampo alang kanimo, sa imong
mga sulugoon, ug sa imong katawhan, aron nga hawaon ang mga baki
diha kaninyo ug sa inyong mga balay ug magpabilin lamang didto sa
suba.” 10 Miingon ang Faraon, “Ugma.” Miingon si Moises, “Matuman ang
imong giingon, aron nga mahibaloan nimo nga walay sama kang Yahweh,
nga among Dios. 11 Mobiya ang mga baki diha kanimo, sa inyong mga
balay, sa imong mga sulugoon, ug sa imong mga katawhan. Mopuyo
lamang kini sa suba.” 12 Mibiya si Moises ug si Aaron sa Faraon. Unya
mituaw si Moises ngadto kang Yahweh mahitungod sa mga baki nga iyang
gipadala ngadto sa Faraon. 13 Gibuhat ni Yahweh ang gihangyo ni Moises:
nangamatay ang mga baki ngadto sa mga balay, sa mga hawanan, ug sa
kaumahan. 14 Gitapok kini sa mga tawo, ug nanimaho ang yuta. 15 Apan
sa dihang nakita sa Faraon nga adunay kahupayan, gipatig-a niya ang
iyang kasingkasing ug wala naminaw kang Moises ug kang Aaron, sama sa
giingon ni Yahweh nga iyang buhaton. 16 Miingon si Yahweh kang Moises,
“Isulti kang Aaron, 'Iisa ang imong sungkod ug bunali ang abog sa yuta,
aron nga mahimo kining tagnok sa tibuok yuta sa Ehipto.'” 17 Gibuhat nila
kini: Giisa ni Aaron ang iyang kamot ug ang iyang sungkod. Gibunalan
niya ang abog sa yuta. Miabot ang mga tagnok ngadto sa mga tawo ug
sa mga mananap. Nahimong tagnok ang tanang abog sa tibuok yuta sa
Ehipto. 18 Misulay pagbuhat ug mga tagnok ang mga salamangkero pinaagi
sa ilang salamangka, apan dili sila makahimo. Adunay mga tagnok ngadto
sa tawo ug sa mananap. 19 Unya miingon ang mga salamangkero ngadto sa
Faraon, “Mao kini ang tudlo sa Dios.” Apan nagmagahi ang kasingkasing
sa Faraon, busa nagdumili siya sa pagpaminaw ngadto kanila. Mao kini
ang giingon ni Yahweh nga himoon sa Faraon. 20 Miingon si Yahweh
kang Moises, “Pagsayo ug mata sa kabuntagon ug pagbarog sa atubangan
sa Faraon, samtang moadto siya sa suba. Sultihi siya nga, 'Si Yahweh
ang miingon niini: “Palakwa ang akong katawhan aron nga mosimba
sila kanako. 21 Apan kung dili nimo palakwon ang akong katawhan,
magpadala ako ug panon sa mga langaw diha kanimo, sa imong mga
sulugoon, ug sa imong katawhan, ug ngadto sa inyong mga balay. Mapuno
ug panon sa mga langaw ang mga balay sa mga Ehiptohanon, ug bisan
ang yuta nga ilang gibarogan mapuno sa mga langaw. 22 Apan niana nga
adlaw ilikay ko ang yuta sa Goshen, ang yuta diin nagpuyo ang akong
katawhan, aron nga walay panon sa mga langaw ang maanaa didto.
Mahitabo kini aron nga mahibaloan nimo nga ako si Yahweh nga anaa
sa taliwala niining yutaa. 23 Maghimo ako ug kalainan taliwala sa akong
katawhan ug sa imong katawhan. Mahitabo kini nga timaan sa akong
gahom ugma.”'” 24 Gibuhat gayod kini ni Yahweh, ug miabot ang baga
nga panon sa mga langaw ngadto sa balay sa Faraon ug ngadto sa balay
sa iyang mga sulugoon. Nadaot ang yuta sa tibuok Ehipto tungod sa
panon sa mga langaw. 25 Gipatawag sa Faraon si Moises ug si Aaron ug
miingon, “Lakaw, paghalad sa inyong Dios nganhi sa among kaugalingon
nga yuta.” 26 Miingon si Moises, “Dili maayo alang kanamo nga himoon
kini, kay dulumtanan alang sa mga Ehiptohanon ang paghalad nga among
himoon ngadto kang Yahweh nga among Dios. Kung maghimo kami ug
mga paghalad sa atubangan sa ilang mga mata nga dulumtanan alang sa

mga Ehiptohanon, dili ba nila kami pagabatohon? 27 Dili, kinahanglan nga
himoon namo ang pagpanaw sulod sa tulo ka adlaw, aron nga makahalad
kang Yahweh nga among Dios, sumala sa gimando niya nganhi kanamo."
28 Miingon ang Faraon, Tugotan ko kamo nga molakaw ug mohalad kang
Yahweh nga inyong Dios ngadto sa kamingawan. Apan kinahanglan nga
dili kamo magpalayo ug maayo. Pag-ampo alang kanako." 29 Miingon
si Moises, "Ug samtang mobiya ako gikan kanimo, mag-ampo ako kang
Yahweh nga mobiya ugma ang panon sa mga langaw diha kanimo, Faraon,
ug sa imong mga sulugoon ug sa imong katawhan. Apan kinahanglan nga
dili ka mamakak sa dili pagtugot sa among katawhan sa pagpalakaw aron
nga mohalad ngadto kang Yahweh." 30 Mibiya si Moises sa Faraon, ug
miampo kang Yahweh. 31 Gibuhat ni Yahweh ang gihangyo ni Moises:
gikuha niya ang panon sa mga langaw gikan kang Faraon, sa iyang
mga sulugoon, ug sa iyang katawhan. Wala gayoy nahibilin. 32 Apan
nagmagahi na usab ang kasingkasing sa Faraon niining higayona, ug wala
niya palakwa ang katawhan.

9

1 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Adtoa ang Faraon ug sultihi
siya, 'Si Yahweh, nga Dios sa mga Hebreo, miingon niini: "Palakwa ang
akong katawhan aron nga mosimba sila kanako." 2 Apan kung modumili
ka sa pagpalakaw kanila, kung ipabilin gihapon nimo sila, 3 nan maanaa
ang kamot ni Yahweh sa imong mga baka sa kaumahan ug sa mga kabayo,
mga asno, mga kamelyo, mga panon sa baka, ug panon sa mga karnero,
ug mao kini ang hinungdan sa makalilisang nga sakit. 4 Lahi ang pagtagad
ni Yahweh sa mga baka sa mga Israelita kaysa mga baka sa Ehiptohanon:
Wala gayoy mananap nga gipanag-iya sa mga Israelita nga mangamatay.
5 Naghatag si Yahweh ug tukma nga panahon; miingon siya, "Ugma
buhaton ko kini nga mga butang sa yuta."'" 6 Gibuhat kini ni Yahweh
pagkasunod adlaw: namatay ang tanang mga baka sa Ehiptohanon. Apan
wala gayoy mga mananap sa Israelita nga namatay. 7 Nagsusi ang Faraon,
ug tan-awa, wala gayoy bisan usa nga namatay sa mananap sa mga
Israelita. Apan nagmagahi ang iyang kasingkasing, mao nga wala niya
palakwa ang katawhan. 8 Unya miingon si Yahweh kang Moises ug kang
Aaron, "Pagkumkom ug mga abo nga gikan sa hudno. Moises, kinahanglan
nga isabwag nimo ang abo ngadto sa kahanginan samtang motan-aw
ang Faraon. 9 Mahimo kining pino nga abog sa tibuok yuta sa Ehipto.
Mahubagan ug magsakit ang katawhan ug ang mga mananap sa tibuok
yuta sa Ehipto." 10 Busa gikuha ni Moises ug Aaron ang abo sa hudno ug
mitindog atubangan sa Faraon. Unya gisabwag ni Moises ang abo ngadto
sa kahanginan. Gihubaghubagan ug nagsakit ang katawhan ug ang mga
mananap tungod sa abo. 11 Dili makasukol ang mga salamangkero kang
Moises tungod sa mga hubaghubag, tungod kay gihubaghubagan sila ug
ang tanang mga Ehiptohanon. 12 Gipatig-a ni Yahweh ang kasingkasing
sa Faraon, busa wala naminaw ang Faraon kang Moises ug kang Aaron.
Mao kini ang giingon ni Yahweh kang Moises nga buhaton sa Faraon.
13 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Pagmata ug sayo sa kabuntagon,
barog sa atubangan sa Faraon, ug isulti kaniya, 'Si Yahweh, ang Dios sa
mga Hebreohanon, miingon niini: "Palakwa ang akong katawhan aron
nga mosimba sila kanako. 14 Niining higayona ipadala ko ang tanan
nakong mga hampak nganha kanimo, sa imong mga sulugoon ug sa imong
katawhan. Buhaton ko kini aron nga imong mahibaloan nga wala gayoy

sama kanako sa tibuok kalibotan. 15 Sa pagkakaron mamahimo kong
iisa ang akong kamot ug silotan ka pinaagi sa balatian ug ang imong
katawhan, ug mapuo ka gikan sa yuta. 16 Apan tungod niini nga hinungdan
tugotan ko ikaw nga makalahutay: aron nga ipakita ko kanimo ang
akong gahom, aron nga mamantala ang akong ngalan sa tibuok kalibotan.
17 Nagmapahitas-on ka gihapon batok sa akong katawhan pinaagi sa dili
pagpalakaw kanila. 18 Paminaw! Ugma sa samang takna magpadala ako
ug hilabihan ka kusog nga ulan nga ice, nga wala pa nahitabo sa Ehipto
sukad pa kaniadto hangtod karon. 19 Nan karon, pagpadala ug kalalakin-
an ug tigoma ang imong mga baka ug ang tanan nga anaa sa imong
kaumahan didto sa luwas nga dapit. Ang matag tawo ug mga mananap
nga anaa sa kaumahan nga wala madala sa panimalay—maulanan sila
ug mga ice, ug mangamatay sila.""' 20 Busa nagdali ang mga sulugoon sa
Faraon nga mituo sa mensahe ni Yahweh sa pagdala sa ilang mga ulipon
ug mga baka ngadto sa mga balay. 21 Apan kadtong wala gayod mituo
sa mensahe ni Yahweh gibilin lamang ang ilang mga ulipon ug mga baka
didto sa kaumahan. 22 Unya miingon si Yahweh kang Moises, “Iisa ang
imong kamot ngadto sa kawanangan aron maulanan ug ice ang tibuok
yuta sa Ehipto, sa katawhan, sa mga mananap, ug sa tanan nga mga tanom
sa kaumahan sa tibuok yuta sa Ehipto.” 23 Unya giisa ni Moises ang iyang
sungkod ngadto sa kawanangan, ug nagpadala si Yahweh ug dalugdog,
ulan nga ice, ug kilat sa kayutaan. Nagpaulan usab siya ug ice sa yuta sa
Ehipto. 24 Busa nag-ulan ug ice ug kilat nga nasagolan ug ulan nga ice,
nga hilabihan gayod, wala pa gayoy nahitabo nga sama niini sa tibuok
yuta sa Ehipto sukad nga nahimo kini nga nasod. 25 Gidaot sa ulan nga
ice ang tanan nga anaa sa kaumahan sa tibuok yuta sa Ehipto, lakip na
ang katawhan ug ang mga mananap. Nangadaot ang matag tanom nga
anaa sa kaumahan ug nangabali ang matag kahoy. 26 Ang yuta lamang sa
Goshen, diin namuyo ang mga Israelita ang wala naulanan ug ice. 27 Unya
nagpadala ang Faraon ug kalalakin-an aron ipatawag si Moises ug si Aaron.
Miingon siya kanila, “Nakasala ako niining higayona. Matarong si Yahweh,
ug daotan ako ug ang akong katawhan. 28 Pag-ampo kang Yahweh, tungod
kay hilabihan ka kusog ang dalugdog ug ang ulan nga ice. Palakwon
ko na kamo, ug dili na gayod kamo magpuyo pa dinhi.” 29 Miingon si
Moises kaniya, “Sa dihang mobiya ako sa siyudad, iisa ko ang akong mga
kamot ngadto kang Yahweh. Mohunong ang dalugdog, ug moundang na
gayod ang pag-ulan ug ice. Niini nga paagi imong mahibaloan nga si
Yahweh ang nanag-iya sa kalibotan. 30 Apan alang kanimo ug sa imong
mga sulugoon, nasayod ako nga wala pa gayod kamo nagpasidungog kang
Yahweh nga Dios.” 31 Karon nangadaot na ang lino ug ang sebada, kay
hapit na mahinog ang sebada, ug namulak na ang lino. 32 Apan wala
madaot ang trigo ug ang ubang matang sa trigo tungod kay ulahi man
kining namunga. 33 Sa dihang mibiya si Moises sa Faraon ug sa siyudad,
giisa ni Moises ang iyang mga kamot ngadto kang Yahweh; wala na gayod
midalugdog ug mihunong na ang ulan nga ice, ug wala na miulan. 34 Sa
dihang nakita sa Faraon nga miundang na ang ulan, ulan nga ice, ug ang
dalugdog, nagpakasala na usab siya ug gipatig-a ang iyang kasingkasing,
kauban sa iyang mga sulugoon. 35 Gipatig-a ang kasingkasing sa Faraon,
busa wala niya palakwa ang katawhan sa Israel. Mao kini ang paagi nga
gisulti ni Yahweh kang Moises nga buhaton sa Faraon.

10

1 Miingon si Yahweh kang Moises, “Adto sa Faraon, kay gipatig-a ko
ang iyang kasingkasing ug ang mga kasingkasing sa iyang mga sulugoon.
Gibuhat ko kini aron ipakita kining mga timaan sa akong gahom ngadto
kanila. 2 Gibuhat ko usab kini aron nga isulti ninyo sa inyong mga
anak ug mga apo ang mga butang nga akong gibuhat, kung unsa
kabangis ang akong pagtagad sa Ehipto, ug kung giunsa nako pagpakita
sa nagkalainlaing mga timaan sa akong gahom ngadto kanila. Niini nga
paagi masayran ninyo nga ako si Yahweh.” 3 Busa miadto si Moises ug
si Aaron ngadto sa Faraon ug mingon kaniya, “Si Yahweh, nga Dios sa
mga Hebreohanon, miingon niini: 'Hangtod kanus-a ka man magdumili
sa pagpaubos sa imong kaugalingon nganhi kanako? Palakwa ang akong
katawhan aron nga makasimba sila kanako. 4 Apan kung modumili ka
sa pagpalakaw sa akong katawhan, paminaw, ugma pagadad-an ko ug
mga dulon ang imong yuta. 5 Lukpon niini ang tibuok bahin sa yuta aron
nga wala nay makakita niini. Kan-on niini ang tanang mga nahibilin
nga wala madaot sa ulan nga ice. Pagakan-on usab niini ang matag
kahoy nga mitubo alang kaninyo didto sa kaumahan. 6 Pun-on niini ang
inyong mga panimalay, sa tanan ninyong mga sulugoon, ug sa tanang
mga Ehiptohanon—butang nga wala pa gayod makita sa inyong amahan
ni sa inyong apohan, butang nga wala pa gayod makita sukad sa adlaw
nga miabot sila sa kalibotan hangtod niining adlawa.” Unya mibiya si
Moises gikan sa Faraon. 7 Miingon ang mga sulugoon sa Faraon kaniya,
“Hangtod kanus-a man kita samokon niining tawhana? Palakwa na ang
mga Israelita aron nga makasimba sila kang Yahweh nga ilang Dios. Wala
ka pa ba makaamgo nga naguba na ang Ehipto?” 8 Gidala na usab si
Moises ug si Aaron ngadto sa Faraon, nga miingon kanila, “Lakaw ug
simbaha si Yahweh nga inyong Dios. Apan kinsa man nga katawhan
ang molakaw?” 9 Miingon si Moises, “Manlakaw kami uban ang among
mga kabataan ug katigulangan, uban sa among mga anak nga lalaki ug
babaye. Molakaw kami uban sa mga panon sa among mga karnero ug
baka, kay kinahanglan kami magpahigayon ug kasaulogan alang kang
Yahweh.” 10 Miingon ang Faraon kanila, “Hinaot pa nga ubanan gayod
kamo ni Yahweh, kung palakwon ko kamo uban sa inyong mga kabataan.
Paminaw, aduna kamoy daotan nga panghunahuna. 11 Dili! Lakaw, kuyog
lamang sa inyong mga kalalakin-an, ug simbaha si Yahweh, kay mao man
kana ang inyong buot buhaton.” Unya gipapahawa si Moises ug si Aaron sa
atubangan sa Faraon. 12 Unya miingon si Yahweh kang Moises, “Iisa ang
imong kamot ibabaw sa yuta sa Ehipto ngadto sa mga dulon, aron nga
modagsang sila sa yuta sa Ehipto ug kan-on ang matag tanom niini, tanan
nga nahibilin nga wala madaot sa ulan nga ice.” 13 Giisa ni Moises ang
iyang sungkod ibabaw sa yuta sa Ehipto, ug gipadala ni Yahweh ang hangin
nga gikan sa sidlakan diha sa yuta sa tibuok adlaw ug gabii. Pagkabuntag,
nagdala ug mga dulon ang hangin nga gikan sa sidlakan. 14 Misulod ang
mga dulon sa tibuok yuta sa Ehipto ug gilukop ang tanang bahin niini.
Wala pa gayoy miabot sa yuta nga sama niini nga panon sa mga dulon, ug
wala na gayoy sama niini nga moabot human niini. 15 Gilukop niini ang
tibuok yuta busa mingitngit kini. Gikaon nila ang matag tanom sa yuta
ug ang tanang mga bunga sa mga kahoy nga wala madaot sa ulan nga ice.
Wala na gayoy lunhaw nga tanom ni kahoy o tanom sa mga kaumahan ang
nahibilin sa tibuok yuta sa Ehipto. 16 Unya dalidali dayon nga gipatawag
sa Faraon si Moises ug si Aaron ug miingon, “Nakasala ako batok kang

Yahweh nga inyong Dios ug batok kaninyo. 17 Busa karon, pasayloa ang
akong sala, ug pag-ampo kang Yahweh nga inyong Dios nga iyang kuhaon
kining kamatayon palayo kanako." 18 Busa mibiya si Moises sa Faraon ug
miampo kang Yahweh. 19 Nagpadala ug hilabihan ka kusog nga hangin
gikan sa kasadpan si Yahweh nga nagpahawa sa mga dulon ug nagpalid
niini ngadto sa Dagat nga Kabugangan; walay bisan usa nga dulon ang
nahibilin sa tibuok ginsakopan sa Ehipto. 20 Apan gipatig-a ni Yahweh
ang kasingkasing sa Faraon, ug wala niya tugoti nga molakaw ang mga
Israelita. 21 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Iisa ang imong kamot
ngadto sa kawanangan, aron nga moabot ang kangitngit ibabaw sa yuta sa
Ehipto, kangitngit nga mabati gayod." 22 Giisa ni Moises ang iyang kamot
ngadto sa kawanangan, ug miabot ang baga nga kangitngit sa tibuok yuta
sa Ehipto sulod sa tulo ka adlaw. 23 Wala gayoy tawo nga makakita kang
bisan kinsa; walay migawas sa iyang panimalay sulod sa tulo ka adlaw.
Apan, adunay kahayag sa dapit nga gipuy-an sa mga Israelita. 24 Gipatawag
sa Faraon si Moises ug miingon, "Lakaw ug simbaha si Yahweh. Makauban
na kanimo bisan ang imong mga pamilya, apan kinahanglan ninyong ibilin
ang mga panon sa inyong mga karnero ug mga baka." 25 Apan miingon
si Moises, "Kinahanglan nga ihatag mo usab kanamo ang mga mananap
alang sa mga paghalad ug mga halad nga sinunog aron nga mahalad namo
kini ngadto kang Yahweh nga among Dios. 26 Kinahanglan nga mouban
usab kanamo ang among mga baka; walay bisan tunob niini ang ibilin,
tungod kay kinahanglan namo kining dad-on alang sa pagsimba kang
Yahweh nga among Dios. Tungod kay wala man kami masayod kung unsa
ang among gikinahanglan sa pagsimba kang Yahweh hangtod nga moabot
na kami didto." 27 Apan gipatig-a ni Yahweh ang kasingkasing sa Faraon,
ug dili niya sila palakwon. 28 Miingon ang Faraon kang Moises, "Palayo
kanako! Pagbantay niining usa ka butang, nga dili ko na ikaw makita pag-
usab, kay sa adlaw nga imong makita ang akong panagway, mamatay ka."
29 Miingon si Moises, "Gipamulong mo na. Dili ko na makita pag-usab ang
imong panagway."

11

1 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Aduna pay usa ka hampak nga
akong ipadala sa Faraon ug sa Ehipto. Human niana, tugotan na niya
kamo sa pagbiya dinhi. Kung palakwon na gayod niya kamo, pahawaon
niya kamo sa hingpit. 2 Sultihi ang katawhan nga ang matag lalaki ug
babaye kinahanglan mangayo ug mga alahas nga plata ug bulawan sa
iyang silingan." 3 Karon gihimo ni Yahweh nga magpahimuot ang mga
Ehiptohanon sa mga Israelita. Dugang pa niana, nakapahimuot gayod
ang tawo nga si Moises sa panan-aw sa mga sulugoon sa Faraon ug sa
katawhan sa Ehipto. 4 Miingon si Moises, "Miingon si Yahweh niini:
'Inigka-tungang gabii moanha ako sa tibuok Ehipto. 5 Mangamatay ang
tanang kamagulangan nga anak sa yuta sa Ehipto, gikan sa kamagulangan
nga anak sa Faraon, nga naglingkod sa iyang trono, ngadto sa kamag-
ulangan nga anak sa ulipong babaye nga anaa sa luyo sa galingan nga
nagagaling, ug ngadto sa tanang unang anak sa mga baka. 6 Unya adunay
hilabihan nga pagdangoyngoy sa tibuok yuta sa Ehipto, walay sama niini
nga nahitabo kaniadto ni sa umaabot. 7 Apan bisan ang iro dili mousig
batok sa katawhan sa Israel, batok sa tawo o mananap. Niini nga paagi
masayran ninyo nga lahi ang akong tinagdan sa mga Ehiptohanon kaysa
sa mga Israelita.' 8 Kining tanan nga imong mga sulugoon, Faraon, moduol

ug moyukbo kanako. Moingon sila, 'Lakaw, ikaw ug ang tanang katawhan nga nagsunod kanimo!' Human niana molakaw ako." Ug mibiya siya sa Faraon nga hilabihan ang kasuko. 9 Miingon si Yahweh kang Moises, "Dili maminaw ang Faraon kanimo. Mahitabo kini aron nga makabuhat ako ug daghang katingalahan nga mga butang sa yuta sa Ehipto." 10 Gibuhat ni Moises ug ni Aaron kining tanan nga mga kahibulongan sa atubangan sa Faraon. Apan gipatig-a ni Yahweh ang kasingkasing sa Faraon, ug wala tugoti sa Faraon ang katawhan sa Israel nga mogawas sa iyang yuta.

12

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron sa yuta sa Ehipto. Miingon siya, 2 "Alang kaninyo, kini nga bulan ang sugod sa mga bulan, ang unang bulan sa tuig alang kaninyo. 3 Sultihi ang pundok sa Israel, 'Sa ikanapulo nga adlaw niini nga bulan kinahanglan nga magkuha sila ug mga nating karnero o nating kanding alang sa ilang mga kaugalingon, ang matag pamilya magabuhat niini, usa ka nating karnero alang sa matag panimalay. 4 Kung sobra lamang alang sa panimalay ang usa ka nating karnero, mahimong moambit ang tawo ug ang iyang silingan sa karne sa nating karnero o nating kanding nga paigo sa gidaghanon sa mga tawo sa ilang panimalay. Kinahanglan nga paigo lamang kini nga pagkaon alang sa matag-usa, busa kinahanglan nga mokuha sila ug igong karne nga makaon nilang tanan. 5 Kinahanglan nga walay tatsa ang inyong nating karnero ug nating kanding, laki nga usa pa katuig. Mahimo kamong mokuha ug usa sa mga karnero o mga kanding. 6 Kinahanglan nga tipigan ninyo kini hangtod sa ika napulo ug upat nga adlaw niana nga bulan. Unya kinahanglan nga patyon sa tibuok pundok sa mga Israelita ang mga mananap inig kilumkilom na. 7 Kinahanglan nga magkuha kamo ug dugo niini ug ibutang kini sa duha ka bahin sa mga haligi sa pultahan ug sa ibabaw nga bahin sa pultahan sa mga balay diin kamo magakaon sa karne. 8 Kinahanglan kaonon ninyo ang karne nianang gabhiona, human kini masugba. Kaona kini uban sa tinapay nga walay igpapatubo, uban sa mga pait nga tanom. 9 Ayaw kini kaona nga hilaw o sinabawan. Hinuon, sugbaha kini, uban ang mga paa ug ang mga sulod nga bahin niini. 10 Kinahanglan nga dili ka magsalin niini hangtod sa kabuntagon. Kinahanglan nimong sunogon ang mga salin pagkabuntag. 11 Mao kini ang pamaagi nga inyo kining kaonon: kinahanglan nga nakabakos kamo, nakasapatos, ug ang sungkod anaa sa inyong kamot. Kinahanglan dalion ninyo kini ug kaon. Mao kini ang Pagsaylo ni Yahweh. 12 Mao kini ang giingon ni Yahweh: moadto ako sa yuta sa Ehipto nianang gabhiona ug patyon ang tanang kamagulangan nga anak sa tawo ug mananap sa yuta sa Ehipto. Pagasilotan ko ang tanang mga dios sa Ehipto. Ako si Yahweh. 13 Ang dugo ang mahimong timaan sa inyong mga balay sa akong pag-anha diha kaninyo. Sa dihang makita ko ang dugo, mosaylo ako kaninyo sa dihang sulongon ko ang yuta sa Ehipto. Kini nga hampak dili moabot kaninyo ug magalaglag kaninyo. 14 Kini nga adlaw mahimong adlaw nga handomanan alang kaninyo, nga kinahanglan ninyong saulogon ingon nga kasaulogan alang kang Yahweh. Magpabilin kini nga balaod alang kaninyo, sa tanang kaliwatan sa inyong katawhan, nga kinahanglan ninyong saulogon karong adlawa. 15 Magakaon kamo ug tinapay nga walay igpapatubo sulod sa pito ka adlaw. Sa unang adlaw kinahanglan nga wagtangon ninyo ang mga igpapatubo sa inyong mga balay. Si bisan kinsa man nga mokaon ug

tinapay nga adunay igpapatubo gikan sa unang adlaw hangtod sa ikapito
nga adlaw, kinahanglan nga pahawaon kanang tawhana gikan sa Israel.
16 Sa unang adlaw adunay panagtigom nga igahin alang kanako, ug sa
ikapito nga adlaw aduna na usab panagtigom nga sama niini. Walay
trabaho nga buhaton niini nga mga adlaw, gawas lamang sa pagluto aron
kaonon sa tanan. Mao lamang kana nga trabaho ang mamahimo ninyong
buhaton. 17 Kinahanglan saulogon ninyo kini nga Kasaulogan sa Tinapay
nga Walay Igpapatubo tungod kay mao kini ang adlaw nga gipagawas ko
ang imong katawhan, ang matag pundok sa kasundalohan, pagawas sa
yuta sa Ehipto. Busa kinahanglan nga saulogon ninyo kini nga adlaw
sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan. Magpabilin kini nga balaod
alang kaninyo. 18 Kinahanglan nga mokaon kamo sa tinapay nga walay
igpapatubo gikan sa kilumkilom sa ikanapulo ug upat nga adlaw sa unang
bulan sa tuig, hangtod sa kilumkilom sa ika 21 nga adlaw nianang bulana.
19 Sulod niining pito ka adlaw, kinahanglan nga walay igpapatubo nga
makita sa inyong mga balay. Si bisan kinsa nga mokaon ug tinapay nga
adunay igpapatubo kinahanglan nga papahawaon gikan sa katilingban
sa Israel, bisan ug langyaw kanang tawhana o tawo nga nahimugso sa
inyong yuta. 20 Kinahanglan nga dili kamo mokaon ug bisan unsa nga
adunay igpapatubo. Bisan asa kamo magpuyo, kinahanglan nga mokaon
kamo ug tinapay nga walay igpapatubo.'" 21 Unya gipatawag ni Moises ang
tanang mga kadagkoan sa Israel ug miingon kanila, "Lakaw ug pagpili ug
mga nating karnero o mga nating kanding nga igong pagkaon sa inyong
mga pamilya ug ihawa ang nating karnero sa Pagsaylo. 22 Unya pagkuha
ug pungpung sa hisopo ug ituslob kini sa dugo nga anaa sa dako nga
panaksan. Ipahid ang dugo nga anaa sa dako nga panaksan ngadto sa
ibabaw nga bahin sa pultahan ug ngadto sa duha ka haligi niini. Walay
bisan usa kaninyo nga mogawas sa pultahan sa iyang balay hangtod sa
kabuntagon. 23 Tungod kay molabay si Yahweh aron patyon ang mga
Ehiptohanon. Sa dihang makita niya ang dugo sa ibabaw nga bahin sa
inyong pultahan ug sa duha ka mga haligi niini, saylohan lamang niya
ang inyong pultahan ug dili niya tugotan ang mamumuo sa pagsulod sa
inyong mga balay aron sa pagpatay kaninyo. 24 Kinahanglan nga saulogon
ninyo kini nga panghitabo. Magpabilin kini nga balaod alang kaninyo ug
sa inyong mga kaliwat. 25 Sa dihang mosulod kamo sa yuta nga ihatag ni
Yahweh kaninyo, sumala sa iyang gisaad nga buhaton, kinahanglan nga
saulogon ninyo kini nga buhat sa pagsimba. 26 Kung pangutan-on kamo sa
inyong mga anak, 'Unsa man ang buot ipasabot niini nga pagsimba?' 27 nan
kinahanglan nga mosulti kamo, 'Mao kini ang halad sa Pagsaylo ni Yahweh,
tungod kay gisaylohan man ni Yahweh ang balay sa mga Israelita didto sa
Ehipto sa dihang gipamatay niya ang mga Ehiptohanon. Gipalingkawas
niya ang atong mga panimalay."' Unya nangyukbo ang katawhan ug
misimba kang Yahweh. 28 Nanglakaw ang mga Israelita ug gibuhat gayod
ang gimando ni Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron. 29 Nahitabo
kini sa tungatunga sa kagabhion nga gipamatay ni Yahweh ang tanang
kamagulangang anak didto sa yuta sa Ehipto, gikan sa kamagulangang
anak sa Faraon, nga naglingkod sa iyang trono, ngadto sa kamagulangan
nga anak sa tawo nga anaa sa bilanggoan ug sa tanang unang anak sa
mga baka. 30 Mibangon ang Faraon pagkagabii—siya, ang tanan niyang
nga sulugoon, ug ang tanang mga Ehiptohanon. Adunay hilabihan nga
pagbangotan sa Ehipto, tungod kay wala gayoy balay nga walay tawong
patay. 31 Gipatawag sa Faraon si Moises ug si Aaron nianang gabhiona ug

miingon, “Bangon, panghawa kamo gikan sa akong katawhan, kamo ug
ang mga Israelita. Lakaw, simbaha si Yahweh, sumala sa inyong giingon
nga buot ninyong buhaton. 32 Dad-a ang tanang panon sa inyong mga
karnero ug panon sa inyong mga baka, sama sa inyong giingon, ug lakaw,
ug panalangini usab ako.” 33 Nagdalidali gayod ang mga Ehiptohanon
sa pagpagawas kanila sa ilang yuta, kay miingon sila, “Mga patay na
kaming tanan.” 34 Busa gikuha sa mga tawo ang ilang minasa nga harina
nga wala gisagolan ug igpapatubo. Nakabalot na sa ilang mga bisti ug
gibitay na sa ilang mga abaga ang ilang mga panaksan nga masahanan
sa harina. 35 Karon gibuhat sa katawhan sa Israel ang gisulti ni Moises
kanila. Nangayo sila ug mga alahas nga mga plata ug bulawan, ug mga
bisti ngadto sa mga Ehiptohanon. 36 Gihimo ni Yahweh nga madasigong
magpahimuot ang mga Ehiptohanon ngadto sa mga Israelita. Busa gihatag
sa mga Ehiptohanon ang bisan unsa nga ilang gipangayo. Niini nga paagi,
giilogan sa mga Israelita ang mga Ehiptohanon. 37 Nagpanaw ang mga
Israelita gikan sa Rameses padulong sa Sucot. Mikabat sa 600, 000 ka
mga kalalakin-an ang nagbaktas, dugang pa ang mga kababayen-an ug
mga kabataan. 38 Nanguban usab kanila ang nagkasinagol nga pundok sa
dili mga Israelita, uban sa mga panon sa karnero, ug dakong panon sa
mga baka. 39 Nagluto sila ug tinapay nga walay igpapatubo sa minasa nga
harina nga gidala nila gikan sa Ehipto. Wala kini igpapatubo tungod kay
gipagawas man sila sa Ehipto ug dili na angay maglangan sa pag-andam
ug pagkaon. 40 Namuyo ang mga Israelita sa Ehipto sulod sa 430 ka tuig.
41 Human sa 430 katuig, niana gayod nga adlaw, mibiya sa yuta sa Ehipto
ang tanang pundok sa kasundalohan ni Yahweh. 42 Mao kini ang gabii sa
pagtukaw, kay dad-on sila ni Yahweh pagawas sa yuta sa Ehipto. Mao kini
ang gabii nga kinahanglan hinumdoman sa tanang mga Israelita alang
kang Yahweh sa tibuok nilang mga kaliwatan. 43 Miingon si Yahweh kang
Moises ug Aaron, “Mao kini ang balaod alang sa Pagsaylo: walay langyaw
ang makaambit sa pagkaon niini. 44 Apan mamahimong mokaon niini
ang matag sulugoon sa mga Israelita, nga gipalit pinaagi sa salapi, human
ninyo siya tulia. 45 Dili angay mokaon sa bisan unsa niini nga pagkaon
ang mga langyaw ug ang mga sulugoon nga sinuholan. 46 Kinahanglan nga
kaonon ang pagkaon sa usa lamang ka balay. Dili kamo angay nga magdala
ug karne sa gawas sa balay, ug kinahanglan nga dili ninyo balion ang bisan
usa ka bukog niini. 47 Kinahanglan nga saulogon kini nga kasaulogan
sa tibuok katilingban sa Israel. 48 Kung adunay langyaw nga nagpuyo
uban kaninyo ug buot nga mosaulog sa Pagsaylo ni Yahweh, kinahanglan
nga magpatuli ang tanan niyang paryente nga lalaki. Unya makahimo
na siya sa pag-anha ug pagsaulog niini. Mahisama siya sa mga tawo nga
gipanganak niini nga yuta. Apan, walay tawo nga dili tinuli ang makakaon
sa bisan unsa nga pagkaon. 49 Mao usab kini ang balaod alang sa mga
natawo niining yutaa ug sa mga langyaw nga namuyo uban kaninyo.”
50 Busa gibuhat sa tanang mga Israelita ang gimando ni Yahweh kang
Moises ug kang Aaron. 51 Nahitabo gayod nianang adlawa nga gipagawas
ni Yahweh ang Israel gikan sa yuta sa Ehipto uban sa matag pundok sa
ilang kasundalohan.

13

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Igahin kanako ang
tanang kamagulangang anak, ang matag kamagulangang anak nga lalaki
sa mga Israelita, mga tawo man o mga mananap. Nahisakop kanako

ang kamagulangan nga anak.” 3 Miingon si Moises ngadto sa katawhan,
“Hinumdomi ninyo kining adlawa, ang adlaw nga nakagawas kamo
sa Ehipto, gawas sa balay sa pagkaulipon, kay pinaagi sa gamhanang
kamot ni Yahweh gidala niya kamo pagawas niini nga dapit. Walay
tinapay nga adunay igpapatubo ang pagakan-on. 4 Mobiya kamo sa
Ehipto karong adlawa, sa bulan sa Abib. 5 Sa dihang dad-on kamo
ni Yahweh ngadto sa yuta sa mga Canaanhon, Hitihanon, Amorihanon,
Hibitihanon, ug sa Jebusihanon, ang yuta nga iyang gisaad sa inyong mga
katigulangan nga ihatag kaninyo, ang yuta nga nagadagayday sa gatas ug
dugos—unya kinahanglan nga saulogon ninyo kini nga buhat sa pagsimba
karong bulana. 6 Sulod sa pito ka adlaw tinapay nga walay igpapatubo
lamang ang angay ninyong kaonon; sa ikapito nga adlaw magpahigayon
kamo ug kasaulogan aron sa pagpasidungog kang Yahweh. 7 Tinapay
nga walay igpapatubo ang kinahanglan nga kaonon sulod sa pito ka
adlaw; kinahanglan nga walay makita nga tinapay nga adunay igpapatubo
diha kaninyo. Kinahanglan nga walay igpapatubo nga makaplagan diha
kaninyo o bisan asa sa inyong mga utlanan. 8 Nianang adlawa kinahanglan
sultihan ninyo ang inyong mga anak, 'Tungod kini sa gibuhat ni Yahweh
kanako sa dihang migawas ako sa Ehipto.' 9 Mahimo kining pahinumdom
kaninyo sa inyong kamot, ug pahinumdom sa inyong agtang. Aron nga
maanaa sa inyong baba ang balaod ni Yahweh, kay pinaagi sa gamhanang
kamot, gipagawas kamo ni Yahweh gikan sa Ehipto. 10 Busa kinahanglan
nga tumanon ninyo kini nga balaod sa gitakdang panahon niini sa matag
tuig. 11 Sa dihang dad-on kamo ni Yahweh ngadto sa yuta sa mga
Canaanhon, sama sa iyang gisaad kaninyo ug sa inyong mga katigulangan
nga pagabuhaton, ug sa dihang ihatag niya ang yuta diha kaninyo,
12 kinahanglan nga inyong igahin alang kaniya ang matag kamagulangan
nga anak ug ang unang anak sa inyong mga mananap. Ang mga lalaki
iya kang Yahweh. 13 Kinahanglan nga paliton ninyo ug balik ang matag
unang anak sa asno pinaagi sa nating karnero. Kung dili ninyo kini paliton
pagbalik, kinahanglan nga balion ninyo ang liog niini. Apan kinahanglan
ninyo paliton pagbalik ang matag kamagulangan nga anak nga lalaki sa
tanan nimong mga anak. 14 Kung mangutana unya ang inyong anak nga
lalaki, 'Unsa man ang buot ipasabot niini? nan kinahanglan sultihan ninyo
siya, 'Pinaagi sa gamhanang kamot gipagawas kita ni Yahweh gikan sa
Ehipto, gikan sa balay sa pagkaulipon. 15 Sa dihang nagdumili ang Faraon
sa pagpalakaw kanato, gipatay ni Yahweh ang tanang mga kamagulangan
nga anak sa yuta sa Ehipto, ang kamagulangan nga anak sa katawhan ug
sa mga mananap. Maoy hinungdan nga akong gihalad kang Yahweh ang
unang anak nga lalaki sa matag mananap, ug maong gipalit ko ug balik
ang kamagulangan sa akong mga anak nga lalaki.' 16 Mahimo kining usa
ka pahinumdom sa imong mga kamot, ug pahinumdom sa imong agtang,
kay pinaagi sa gamhanang kamot ni Yahweh gidala niya kita pagawas sa
Ehipto.” 17 Sa dihang gitugotan sa Faraon ang katawhan sa paglakaw, wala
sila gigiyahan sa Dios sa dalan nga paingon sa yuta sa mga Filistihanon,
bisan tuod ug duol lamang kadto nga yuta. Kay miingon ang Dios, “Basin
ug mausab ang hunahuna sa katawhan kung makasinati sila sa gubat ug
mamalik sa Ehipto.” 18 Busa gigiyahan sila sa Dios paingon sa kamingawan
ngadto sa Dagat nga Kabugangan. Milakaw ang mga Israelita paggawas
sa Ehipto nga sangkap sa hinagiban alang sa pagpakiggubat. 19 Gidala
ni Moises ang mga bukog ni Jose uban kaniya, kay tinud-anay man nga
gipasaad ni Jose ang mga Israelita ug miingon, “Pagaluwason gayod kamo

sa Dios, ug kinahanglan nga dad-on ninyo ang akong mga bukog uban kaninyo.” 20 Mipanaw ang mga Israelita gikan sa Sucot ug nagkampo sa
Etam sa tumoy sa kamingawan. 21 Panahon sa adlaw, nag-una si Yahweh
kanila pinaagi sa daw haligi nga panganod aron sa paggiya kanila sa dalan.
Panahon sa kagabhion nag-uban siya kanila pinaagi sa daw haligi nga
kalayo aron maghatag kanila ug kahayag. Niini nga paagi makapanaw
sila panahon sa adlaw ug panahon sa gabii. 22 Wala gikuha ni Yahweh
diha sa katawhan ang daw haligi nga panganod panahon sa adlaw o ang
daw haligi nga kalayo panahon sa kagabhion.

14

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Sultihi ang mga
Israelita nga kinahanglan nga mamalik sila ug magkampo duol sa
Pi Hahirot, tungatunga sa Migdol ug sa dagat, duol sa Baal Zefon.
Magkampo kamo didto daplin sa dagat likod sa Pi Hahirot. 3 Magsulti
ang Faraon mahitungod sa mga Israelita, "Maglatagaw sila sa yuta. Dili
sila makagawas sa kamingawan.' 4 Patig-ahon ko ang kasingkasing sa
Faraon, ug gukdon niya sila. Mapasidunggan ako tungod sa Faraon ug
sa iyang mga kasundalohan. Masayod ang mga Ehiptohanon nga ako
si Yahweh.” Busa nagkampo ang mga Israelita sumala sa gisugo kanila.
5 Sa dihang gisuginlan ang hari sa Ehipto nga mikalagiw na ang mga
Israelita, nausab ang hunahuna sa Faraon ug sa iyang mga sulugoon batok
sa katawhan. Miingon sila, “Unsa man ang atong gibuhat nga gitugotan
man nato ang mga Israelita nga mahimong gawasnon gikan sa pagtrabaho
alang kanato?” 6 Unya giandam sa Faraon nga iyang mga karwahe ug
gidala ang iyang mga kasundalohan uban kaniya. 7 Gidala niya ug 600
ka pinili nga mga karwahe ug ang uban pang mga karwahe sa Ehipto,
mga opisyal ang anaa sa tanan nga mga karwahe. 8 Gipatig-a ni Yahweh
ang kasingkasing sa Faraon, nga hari sa Ehipto, ug gigukod sa hari ang
mga Israelita. Karon namiya na ang mga Isrealita nga madaogon. 9 Apan
gigukod sila sa mga Ehiptohanon, uban sa tanan niya nga mga kabayo
ug mga karwahe, sa iyang mangabayoay nga mga kalalakin-an, ug sa
iyang mga kasundalohan. Nakita nila ang mga Israelita nga nagkampo
sa daplin sa dagat sa Pi Hahirot, duol sa Baal Zefon. 10 Sa dihang
nagkaduol na ang Faraon, nakita kini sa mga Israelita ug natingala sila.
Nagmartsa ang mga Ehiptohanon paingon kanila, ug nangalisang sila.
Mituaw ang mga Israelita kang Yahweh. 11 Miingon sila kang Moises,
“Tungod ba kay wala nay lubnganan sa Ehipto, mao nga gidala mo kami
aron mangamatay dinhi sa kamingawan? Nganong ingon man niini ang
imong pagtagad kanamo, sa pagpagawas kanamo sa Ehipto? 12 Dili ba
mao man kini ang gisulti namo kanimo didto sa Ehipto? Miingon kami
kanimo, 'Pasagdi kami nga mag-inusara, aron nga makatrabaho kami
alang sa mga Ehitophanon.' Mas maayo pa alang kanamo nga magtrabaho
alang kanila kaysa mangamatay dinhi sa kamingawan.” 13 Miingon si
Moises ngadto sa mga katawhan, “Ayaw kamo kahadlok. Barog kamo
nga lig-on ug tan-awa ang pagluwas nga ihatag ni Yahweh alang kaninyo
karong adlawa. Tungod kay dili na gayod ninyo makita pag-usab ang mga
Ehiptohanon nga inyong nakita karon. 14 Si Yahweh ang makig-away alang
kaninyo, ug kinahanglan nga mobarog kamo nga lig-on.” 15 Unya miingon
si Yahweh kang Moises, “Nganong magsige ka man ug tawag kanako,
Moises? Sultihi ang mga Israelita nga mopadayon sa unahan. 16 Iisa ang
imong sungkod, ipataas ang imong kamot ngadto sa dagat ug matunga

kini, aron makalatas ang katawhan sa Israel sa dagat nga mala ang yuta.
17 Matngoni nga akong patig-ahon ang kasingkasing sa mga Ehiptohanon
aron gukdon nila sila. Mapasidunggan ako tungod sa Faraon ug sa tanan
niya nga mga kasundalohan, sa iyang mga karwahe, ug sa iyang mga
mangabayoay nga kalalakin-an. 18 Unya masayran sa mga Ehiptohanon
nga ako si Yahweh sa dihang pasidunggan ako tungod sa Faraon, sa iyang
mga karwahe, ug sa iyang mga kalalakin-an nga mangabayoay.” 19 Ang
anghel sa Dios, nga miuna sa mga Israelita, mibalhin ug miadto sa ilang
likod. Ang panganod nga daw haligi nga anaa sa ilang atubangan mibalhin
ug miadto sa ilang luyo. 20 Anaa ang panganod sa tungatunga sa kampo
sa Ehiptohanon ug sa kampo sa mga Israelita. Ngitngit kini nga panganod
ngadto sa mga Ehiptohanon, apan nagpahayag kini sa kagabhion alang
sa mga Israelita, mao nga ang usa ka bahin wala makaduol sa usa sa
tibuok gabii. 21 Giisa ni Moises ang iyang kamot didto sa dagat. Gipasibog
ni Yahweh ang dagat pabalik pinaagi sa kusog nga hangin sa sidlakan
sa tibuok gabii ug gipamala niya ang dagat. Niini nga paagi natunga
ang tubig. 22 Milatas ang mga Israelita sa tungatunga sa dagat sa mala
nga yuta. Daw nahimong paril ang tubig alang kanila gikan sa ilang tuo
nga kamot ug ngadto sa ilang wala. 23 Gigukod sila sa mga Ehiptohanon.
Milatas sila sunod kanila paingon sa tungatunga sa dagat—ang tanang
mga kabayo sa Faraon, mga karwahe, ug ang mga mangabayoay nga
kalalakin-an. 24 Apan sa sayo nga takna sa buntag, midungaw si Yahweh
ngadto sa mga Ehiptohanon nga kasundalohan pinaagi sa daw haligi nga
kalayo ug panganod. Gilisang niya ang mga Ehiptohanon. 25 Ming-ungot
ang mga ligid sa ilang mga karwahe, ug naglisod sa pagsibog ang mga
mangabayoay nga mga kalalakin-an. Busa miingon ang mga Ehiptohanon,
“Mokalagiw kita gikan sa Israel, tungod kay si Yahweh ang nakig-away
alang kanila batok kanato.” 26 Miingon si Yahweh kang Moises, “Iisa ang
imong kamot ngadto sa dagat aron nga mobalik ang tubig ngadto sa mga
Ehiptohanon, sa ilang mga karwahe, ug sa ilang mga mangabayoay nga
kalalakin-an.” 27 Busa giisa ni Moises ang iyang kamot ngadto sa dagat, ug
mibalik kini sa naandan nga porma sa pagkabuntag. Nangikyas ang mga
Ehiptohanon sa dagat, ug gisibog ni Yahweh ang mga Ehiptohanon ngadto
sa tungatunga niini. 28 Mitabon ang tubig ug naunlod ang mga karwahe
sa Faraon, ang mga mangabayoay nga kalalakin-an, ug ang tibuok niya
nga mga kasundalohan nga nagsunod sa mga karwahe ngadto sa dagat.
Walay bisan usa nga nabuhi. 29 Bisan pa niana, milakaw ang mga Israelita
sa mala nga yuta didto sa tungatunga sa dagat. Nahimong paril ang tubig
alang kanila gikan sa ilang tuo nga kamot ug ngadto sa ilang wala. 30 Busa
giluwas ni Yahweh ang Israel nianang adlawa gikan sa kamot sa mga
Ehiptohanon, ug nakita sa mga Israelita nga nangamatay na ang mga
Ehiptohanon ngadto sa baybayon. 31 Sa dihang nakita sa Israel ang dakong
gahom nga gigamit ni Yahweh batok sa mga Ehiptohanon, gipasidunggan
sa katawhan si Yahweh, ug misalig sila kang Yahweh ug sa iyang sulugoon
nga si Moises.

15

1 Unya miawit si Moises ug ang katawhan sa Israel niini nga awit ngadto
kang Yahweh. Miawit sila, “Awitan ko si Yahweh, tungod kay midaog
siya nga mahimayaon; gitambog niya ngadto sa dagat ang mga kabayo
ug ang mga nagkabayo niini. 2 Si Yahweh ang akong kusog ug ang awit, ug
siya ang akong kaluwasan. Mao kini ang akong Dios, ug dayegon ko siya,

ang Dios sa akong amahan, ug ituboy ko siya. 3 Manggugubat si Yahweh;
Yahweh ang iyang ngalan. 4 Gipangtambog niya ang mga karwahe sa
Faraon ug ang mga kasundalohan ngadto sa dagat. Nangalumos ang mga
piniling opisyal sa Faraon ngadto sa Dagat nga Kabugangan. 5 Natabonan
sila sa kalalom niini; naunlod sila ngadto kinahiladman sama sa bato.
6 Ang imong tuong kamot, Yahweh, mahimayaon diha sa gahom; ang
imong tuong kamot, Yahweh, nagadugmok sa mga kaaway. 7 Sa hilabihan
nga kahalangdon gipangtambog mo kadtong nakigbatok tali kanimo.
Gipahamtang mo ang imong kapungot; milamoy kini kanila sama sa
dagami. 8 Pinaagi sa huyop sa buho sa imong ilong napundok ang mga
tubig; mipundo ang nagdagayday nga tubig sa matag kilid; nabagtok
ang lalom nga tubig diha sa kinahiladman sa dagat. 9 Miingon ang mga
kaaway, 'Gukdon ko sila, apson ko sila, bahinbahinon ko ang mga inilog
nga mga butang; matagbaw ang akong mga tinguha diha kanila; laniton
ko ang akong espada; laglagon ko sila sa akong mga kamot.' 10 Apan
mitayhop ka, ug mitabon kanila ang dagat; naunlod sila sama sa tingga
ngadto sa kinahiladman sa katubigan. 11 Kinsa man ang sama kanimo,
Yahweh, taliwala sa mga dios? Kinsa man ang sama kanimo, nga nagbuhat
ug mga milagro? nga halangdon sa pagkabalaan, gipasidunggan diha
sa mga pagdayeg. 12 Giisa mo ang imong tuong kamot, ug gilamoy sila
sa yuta. 13 Diha sa imong matinud-anon nga kasabotan gigiyahan mo
ang katawhan nga imong giluwas. Sa imong kusog gigiyahan mo sila
ngadto sa balaang dapit nga imong gipuy-an. 14 Madunggan kini sa
panon sa katawhan, ug mangurog sila; sakmiton sa hilabihan nga kalisang
ang mga lumolupyo sa Filistia. 15 Unya mahadlok ang mga pangulo sa
Edomea; matay-og ang mga kasundalohan sa Moab; mangatunaw ang
tanang mga lumolupyo sa Canaan. 16 Mohugpa ang hilabihan nga kalisang
ug kahadlok kanila. Tungod sa gahom sa imong bukton, magpabilin
sila nga daw bato hangtod nga makalatas ang imong mga katawhan,
Yahweh— hangtod nga makalatas ang katawhan nga imong linuwas.
17 Dad-on mo sila ug itanom sila sa bukid nga imong panulondon, ang
dapit, Yahweh, nga imong gibuhat aron puy-an, ang balaan nga dapit,
among Ginoo, nga gitukod sa imong mga kamot. 18 Maghari si Yahweh
hangtod sa kahangtoran.” 19 Tungod kay miadto ang mga kabayo sa Faraon
uban sa iyang mga karwahe ug mga mangabayoay nga mga kalalakin-
an didto sa dagat. Gipabalik ni Yahweh ang katubigan sa dagat didto
kanila. Apan nanglakaw ang mga Israelita sa mala nga yuta didto sa
tungatunga sa dagat. 20 Ang babaye nga propeta nga si Miriam, nga
igsoong babaye ni Aaron, mikuha sa tamborin, ug migawas ang tanang
mga kababayen-an dala ang ilang mga tamborin, nga nanagsayaw uban
kaniya. 21 Giawitan sila ni Miriam: “Awiti si Yahweh, tungod kay midaog
siya nga mahimayaon. Gipangtambog niya ngadto sa dagat ang kabayo ug
ang mga nagkabayo niini.” 22 Unya gigiyahan ni Moises ang katawhan sa
unahan gikan sa Dagat nga Kabugangan. Miadto sila sa kamingawan sa
Shur. Nagpanaw sila sulod sa tulo ka adlaw paingon sa kamingawan ug
walay nakaplagan nga tubig. 23 Unya miabot sila sa Mara, apan dili nila
mainom ang tubig didto tungod kay pait kini. Mao nga ginganlan nila ug
Mara ang maong dapit. 24 Mao nga nagbagulbol ang mga tawo ngadto kang
Moises ug miingon, “Unsa man ang among imnon?” 25 Mituaw si Moises
ngadto kang Yahweh, ug gipakita ni Yahweh kaniya ang usa ka kahoy.
Giitsa kini ni Moises ngadto sa tubig, ug nahimong tam-is nga imnon ang
tubig. Didto naghatag si Yahweh kanila ug hugot nga balaod, ug didto usab

niya sila gisulayan. 26 Miingon siya, “Kung patalinghogan ninyo pag-ayo
ang tingog ni Yahweh nga inyong Dios, ug buhaton kung unsa ang husto
sa iyang panan-aw, ug kung paminawon ninyo ang iyang mga mando ug
tumanon ang tanan nga iyang mga balaod—dili ko kamo pahiagoman ug
mga katalagman nga akong gipahamtang sa mga Ehiptohanon, tungod kay
ako si Yahweh nga nag-ayo kaninyo.” 27 Unya miabot ang katawhan ngadto
sa Elim, nga diin adunay napulog duha ka mga tuboran sa tubig didto ug
70 ka kahoy nga palmera. Nagkampo sila didto duol sa tubig.

16

1 Nipanaw ang katawhan gikan didto sa Elim, ug miabot ang tanang
katilingban sa mga Israelita didto sa kamingawan sa Sin, nga anaa sa
tungatunga sa Elim ug Sinai, sa ikanapulo ug lima nga adlaw sa ikaduha
nga bulan human sa ilang pagbiya gikan sa yuta sa Ehipto. 2 Nagbagulbol
ang tibuok katilingban sa mga Israelita batok kang Moises ug kang Aaron
didto sa kamingawan. 3 Miingon ang mga Israelita ngadto kanila, “Kung
nangamatay lamang unta kami sa mga kamot ni Yahweh didto sa yuta sa
Ehipto sa dihang milingkod kami duol sa mga kolon sa karne ug nangaon
sa tinapay hangtod nga nangabusog. Apan gidala ninyo kami dinhi sa
kamingawan aron nga mangamatay ang tibuok namo nga mga katilingban
sa kagutom.” 4 Unya miingon si Yahweh kang Moises, “Magpaulan ako
ug tinapay gikan sa langit alang kaninyo. Manggawas ang mga tawo ug
magtigom ug pagkaon alang lamang nianang adlawa matag adlaw aron
masulayan ko sila kung manglakaw ba sila diha sa akong balaod o dili.
5 Mahitabo kini sa ikaunom nga adlaw, nga magtigom sila ug makaduha pa
kaysa ilang natigom sa miagi nga adlaw, ug lutoon nila ang ilang madala.”
6 Unya miingon si Moises ug si Aaron ngadto sa katawhan sa Israel,
“Karong gabhiona masayran ninyo nga si Yahweh mao ang nagpagawas
kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto. 7 Inigkabuntag makita ninyo ang himaya
ni Yahweh, tungod kay nadungog niya ang inyong pagbagulbol batok
kaniya. Kinsa man kami nga magbagulbol man kamo batok kanamo?”
8 Miingon usab si Moises, “Masayran ninyo kini sa dihang hatagan kamo
ni Yahweh ug karne sa kagabhion ug tinapay sa kabuntagon hangtod nga
mangabusog— tungod kay nadungog niya ang inyong pagbagulbol nga
inyong gisulti batok kaniya. Kinsa man ako ug si Aaron? Ang inyong
mga pagbagulbol dili batok kanamo; kondili batok kini kang Yahweh.”
9 Miingon si Moises kang Aaron, “Sultihi ang tanang katilingban sa Israel
nga, 'Duol kamo sa atubangan ni Yahweh, tungod kay nadungog niya ang
inyong mga pagbagulbol.'” 10 Nahitabo kini, samtang misulti si Aaron sa
tibuok katilingban sa Israel, nga milantaw sila sa kamingawan, ug, tan-
awa, mipakita ang himaya ni Yahweh diha sa panganod. 11 Unya misulti si
Yahweh kang Moises ug miingon, 12 “Nadungog ko ang mga pagbagulbol
sa katawhan sa Israel. Sultihi sila ug ingna, 'Karong gabii mokaon kamo
ug karne, ug inig kabuntag mabusog kamo sa tinapay. Unya masayran
ninyo nga ako si Yahweh nga inyong Dios.'” 13 Sa pagkagabii na miabot
ang mga langgam nga buntog ug milukop sa kampo. Sa pagkabuntag
nalukop sa yamog ang tibuok kampo. 14 Sa dihang nauga na ang yamog,
didto sa hawanan sa kamingawan adunay butang nga nipis ug puti nga
sama sa ice nga anaa sa yuta. 15 Sa dihang nakita kini sa katawhan sa
Israel, nag-ingnanay sila sa usag-usa, “Unsa man kini?” Wala sila masayod
kung unsa kini. Miingon si Moises kanila, “Mao kini ang tinapay nga
gihatag ni Yahweh kaninyo aron kan-on. 16 Mao kini ang mga sugo nga

gihatag kanila: 'Kinahanglan nga magtigom kamo, ang matag-usa kaninyo, sa gidaghanon nga kinahanglan ninyong kan-on, usa ka omer alang sa matag-usa ka tawo sa gidaghanon sa imong katawhan. Ingon niini ang pagtigom ninyo niini: Pagtigom ug makaon nga paigo sa matag usa ka tawo nga nagpuyo sa imong tolda.'" 17 Gibuhat kini sa katawhan sa Israel. Ang pipila nagtigom ug daghan, ang pipila nagtigom ug diyutay lamang. 18 Sa dihang gitakos nila kini sa omer nga taksanan, kadtong nagtigom ug daghan walay nahibilin nga salin, ug kadtong nagtigom ug diyutay wala makulangi. Nagtigom ang matag-usa ka tawo nga paigo lamang nga mahinagbo ang ilang panginahanglan. 19 Unya miingon si Moises kanila, "Kinahanglan nga walay magsalin ug bisan unsa niini hangtod sa buntag." 20 Apan, wala sila namati kang Moises. Ang pipila kanila nagsalin niini hangtod sa pagkabuntag, apan giulod kini ug napan-os. Unya nasuko si Moises kanila. 21 Nagtigom sila niini matag buntag. Nagtigom ang matag-usa ka tawo ug igo nga pagkaon niana nga adlaw. Sa dihang miinit na ang adlaw, natunaw kini. 22 Nahitabo kini sa ikaunom ka adlaw nga gidobli nila ang pagtigom sa gidaghanon sa tinapay, duha ka omer sa matag usa ka tawo. Miabot ang tanang mga pangulo sa katilingban ug gisugid kini ngadto kang Moises. 23 Miingon siya kanila, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, 'Ugma ang tiunay nga pagpahulay, ang balaang Adlaw nga Igpapahulay sa pagpasidungog kang Yahweh. Lutoa ang gusto ninyo nga lutoon, ug lagaa ang gusto ninyo nga lagaon. Ang tanan nga mahibilin, igahin kini alang sa inyong kaugalingon hangtod sa buntag.'" 24 Busa gilahi nila kini hangtod sa buntag, sumala sa gisugo ni Moises kanila. Wala kini napan-os, ni adunay mga ulod niini. 25 Miingon si Moises, "Kan-a kanang pagkaon karong adlawa, kay karon ang adlaw nga gitagana ingon nga Adlaw nga Igpapahulay aron sa pagpasidungog kang Yahweh. Karong adlawa dili na kamo makakaplag niini sa kaumahan. 26 Tigomon ninyo kini sulod sa unom ka adlaw, apan ang ikapito nga adlaw mao ang Adlaw nga Igpapahulay. Sa adlaw nga Igpapahulay walay na gayoy manna." 27 Nahitabo kini sa ikapito nga adlaw nga adunay pipila ka mga tawo nga miadto aron sa pagtigom ug manna, apan wala silay nakaplagan. 28 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Hangtod kanus-a man ninyo supakon ang akong mga sugo ug mga balaod? 29 Tan-awa, gihatag ni Yahweh kaninyo ang Adlaw nga Igpapahulay. Mao nga sa ikaunom nga adlaw naghatag siya kaninyo ug tinapay nga alang sa duha ka adlaw. Kinahanglan nga ang matag usa kaninyo magpabilin sa iyang kaugalingong dapit; kinahanglan nga walay mogawas sa iyang dapit sa ikapito nga adlaw." 30 Busa nagpahulay ang katawhan sa ikapito nga adlaw. 31 Gitawag sa mga katawhan sa Israel kini nga pagkaon ug "manna." Puti kini sama sa liso sa culantro, ug ang lami niini sama sa nipis nga tinapay nga hinimo gikan sa dugos. 32 Miingon si Moises, "Mao kini ang gisugo ni Yahweh: 'Tugoti nga matipigan ang usa ka omer nga manna sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan aron makita sa inyong mga kaliwat ang tinapay nga akong gipakaon kaninyo sa kamingawan, human ko kamo gipagawas gikan sa yuta sa Ehipto.'" 33 Miingon si Moises kang Aaron, "Pagkuha ug usa ka kolon ug ibutang dinhi ang usa ka omer nga manna. Tipigi kini sa atubangan ni Yahweh aron nga matipigan hangtod sa mga kaliwatan sa katawhan." 34 Sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises, gibutang kini ni Aaron didto tapad sa kasugoan sa kasabotan sulod sa Sudlanan sa Kasabotan. 35 Mikaon ug manna ang katawhan sa Israel sulod sa 40 ka tuig hangtod nga miabot sila sa yuta nga ilang puy-an.

Mikaon sila niini hangtod nga miabot sila sa utlanan sa yuta sa Canaan.
36 Karon ang usa ka omer mao ang ikanapulo ka bahin sa epha.

17

1 Mipanaw ang tibuok katilingban nga mga Israelita gikan sa kamingawan sa Sin, nagsunod sa gisugo ni Yahweh. Nagkampo sila sa Rafidim, apan walay tubig nga mainom sa katawhan. 2 Busa gibasol sa katawhan si Moises tungod sa ilang kahimtang ug miingon, "Hatagi kami ug tubig aron imnon." Miingon si Moises, "Nganong makiglalis man kamo kanako? Nganong sulayan man ninyo si Yahweh?" 3 Gipang-uhaw ug maayo ang katawhan, ug nagbagulbol sila batok kang Moises. Miingon sila, "Nganong gipagawas mo man kami gikan sa Ehipto? Aron ba nga mangamatay kami ug ang among mga anak ug ang among mga baka sa kauhaw?" 4 Unya mituaw si Moises kang Yahweh, "Unsa man ang angay nakong buhaton niining katawhan? Hapit na nila ako batoa." 5 Miingon si Yahweh kang Moises, "Pag-una sa katawhan, ug paubana kanimo ang pipila sa mga kadagkoan sa Israel. Dad-a ang imong sungkod nga imong gibunal sa tubig, ug lakaw. 6 Motindog ako sa imong atubangan didto sa bato sa Horeb, ug bunalan nimo ang bato. Moawas ang tubig gikan niini aron nga mainom sa katawhan." Unya gibuhat kini ni Moises sa panan-aw sa mga kadagkoan sa Israel. 7 Gitawag niya kana nga dapit nga Massa ug Meriba tungod kay nagbagulbol man ang mga Israelita, ug tungod kay gisulayan man nila ang Ginoo sa pag-ingon, "Uban ba gayod si Yahweh kanato o wala?" 8 Unya miabot ang mga kasundalohan sa Amalek nga katawhan ug gisulong ang Isarel didto sa Refidim. 9 Busa miingon si Moises ngadto kang Josue, "Pagpili ug pipila ka mga kalalakin-an ug gawas kamo. Pakig-away sa Amalek. Ugma motindog ako didto sa tumoy sa bungtod dala ang sungkod sa Dios." 10 Busa nakig-away si Josue kang Amalek sumala sa gisugo ni Moises, samtang mitungas si Moises, si Aaron, ug si Hur paingon sa tumoy sa bungtod. 11 Samtang giisa ni Moises ang iyang mga kamot, modaog ang mga Israelita; sa dihang ipahulay niya ang iyang mga kamot, magsugod pagdaog ang Amalek. 12 Sa dihang bug-at na ang kamot ni Moises, nagkuha ug bato si Aaron ug si Hur ug gibutang kini ubos kaniya aron iyang lingkoran. Sa samang panahon, gipataas ni Aaron ug ni Hur ang iyang mga kamot, usa ka tawo sa iyang kilid ug ang lain usab sa pikas. Busa nagpabilin nga gipataas ang kamot ni Moises hangtod nga misalop ang adlaw. 13 Busa nabuntog ni Josue ang katawhan sa Amalek pinaagi sa espada. 14 Miingon si Yahweh kang Moises, "Isulat kini sa libro ug basaha kini sa igdulongog ni Josue, tungod kay papason ko sa hingpit ang handomanan ni Amalek gikan sa ilalom sa kalangitan."
15 Unya nagtukod si Moises ug halaran ug gitawag niya kini ug, "Si Yahweh ang akong bandira." 16 Miingon siya, "Kay giisa ang kamot ngadto sa trono ni Yahweh—kay si Yahweh ang makig-away kang Amalek gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan."

18

1 Nadungog ni Jetro, nga pari sa Midian, nga ugangang lalaki ni Moises, ang tanang nabuhat sa Dios kang Moises ug sa Israel nga iyang katawhan. Nadungog niya nga gipagawas ni Yahweh ang Israel gikan sa Ehipto.
2 Gidala ni Jetro, nga ugangang lalaki ni Moises, si Zipora, nga asawa ni Moises, human niya siya papaulia sa iyang panimalay, 3 ug ang iyang duha ka mga anak nga lalaki; ang ngalan sa usa ka anak nga lalaki mao

si Gershom, kay miingon si Moises, “Dumoduong ako sa usa ka langyaw
nga dapit.” 4 Ang ngalan sa lain mao si Eliezer, kay miingon si Moises,
“Ang Dios sa akong katigulangan mao ang akong magtatabang. Giluwas
niya ako gikan sa espada sa Faraon.” 5 Si Jetro, nga ugangang lalaki ni
Moises, miadto uban sa mga anak nga lalaki ni Moises ug sa iyang asawa
ngadto kang Moises didto sa kamingawanan nga anaa sa bukid sa Dios
diin nagkampo siya. 6 Miingon siya ngadto kang Moises, “Ako, nga imong
ugangan nga si Jetro, moanha kanimo uban sa imong asawa ug sa imong
duha ka mga anak nga lalaki.” 7 Migawas si Moises aron sa paghimamat sa
iyang ugangan nga lalaki, miyukbo, ug mihalok kaniya. Nagkumostahay
sila sa kahimtang sa matag-usa unya misulod ngadto sa tolda. 8 Gisultihan
ni Moises ang iyang ugangan nga lalaki sa tanan nga gibuhat ni Yahweh
ngadto sa Faraon ug sa mga Ehiptohanon alang sa Israel, mahitungod sa
tanang kalisdanan nga miabot kanila sa ilang dalan, ug kung giunsa sila
pagluwas ni Yahweh. 9 Nagmaya si Jetro sa tanang maayo nga gibuhat
ni Yahweh alang sa Israel, niana giluwas niya sila gikan sa kamot sa
mga Ehiptohanon. 10 Miingon si Jetro, “Pagadayegon si Yahweh, tungod
kay giluwas niya kamo gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon ug gikan
sa kamot sa Faraon, ug gipalingkawas ang katawhan gikan sa kamot
sa mga Ehiptohanon. 11 Karon akong nasayran nga mas labaw pa si
Yahweh kaysa sa tanang mga dios, tungod kay sa dihang gidaogdaog ug
maayo sa mga Ehiptohanon ang mga Israelita, giluwas sa Dios ang iyang
katawhan.” 12 Nagdala ug halad nga sinunog ug mga halad alang sa Dios,
si Jetro, nga ugangan nga lalaki ni Moises. Miadto si Aaron ug ang tanang
mga kadagkoan sa Israel aron sa pagpangaon atubangan sa Dios uban
sa ugangan nga lalaki ni Moises. 13 Pagkasunod nga adlaw milingkod
si Moises aron sa paghusay sa katawhan. Mitindog palibot kaniya ang
katawhan gikan sa buntag hangtod sa kagabhion. 14 Sa dihang nakita sa
ugangan nga lalaki ni Moises ang tanang niyang gibuhat sa katawhan,
miingon siya, “Unsa man kining imong ginabuhat sa katawhan? Nganong
ikaw lang man ang naglingkod ug ang tanang katawhan nagtindog sa
imong atubangan gikan sa buntag hangtod sa kagabhion? 15 Miingon si
Moises sa iyang ugangan nga lalaki, “Moduol ang mga tawo kanako aron
mangayo ug giya sa Dios. 16 Kung aduna silay panaglalis, moduol sila
kanako. Ako ang mohusay sa usa ka tawo tali sa uban, ug tudloan ko
sila sa kasugoan ug mga balaod sa Dios.” 17 Miingon ang ugangan nga
lalaki ni Moises ngadto kaniya, “Dili gayod maayo ang imong ginabuhat.
18 Sigurado gayod nga mahago ang imong kaugalingon, ikaw ug ang
katawhan nga uban kanimo. Kini nga palas-anon hilabihan kabug-at alang
kanimo. Dili ka makahimo niini kung ikaw lamang. 19 Paminaw kanako.
Tambagan ko ikaw, ug mag-uban ang Dios kanimo, tungod kay ikaw man
ang tigpataliwala sa katawhan ngadto sa Dios, ug dad-on mo ang ilang
mga panaglalis ngadto kaniya. 20 Kinahanglan nga tudloan nimo sila sa
iyang mga kasugoan ug mga balaod. Kinahanglan ipakita mo kanila ang
dalan nga angayng laktan ug bulohaton nga angayng buhaton. 21 Dugang
pa, kinahanglan nga magpili ka ug angayan nga mga tawo gikan sa tanang
katawhan, mga tawo nga nagtahod sa Dios, mga tawo nga matarong nga
nagasalikway sa dili pagkamakiangayon. Kinahanglan ibutang mo sila
sa pagdumala sa katawhan, aron mahimong mga pangulo sa pagdumala
sa liboan, gatosan, tag-singkwenta, ug tag-napulo. 22 Maghusay sila sa
katawhan sa tanang sayon lamang nga mga kaso, apan ang mga lisod
nga mga kaso pagadad-on nila kanimo. Alang sa tanang sayon nga mga

kaso, makahimo sila sa paghusay niana sa ilang kaugalingon. Niana nga paagi mas mosayon kini alang kanimo, ug yayongan nila ang palas-anon uban kanimo. 23 Kung buhaton mo kini, ug kung nagmando ang Dios nga buhaton mo gayod kini, nan makalahutay ka, ug makapamauli ang tibuok katawhan sa ilang panimalay nga adunay katagbawan.” 24 Busa gipatalinghogan ni Moises ang mga pulong sa iyang ugangan nga lalaki ug gibuhat ang tanan nga iyang gisulti. 25 Nagpili si Moises ug mga tawo nga makadumala gikan sa tibuok Israel ug gihimo silang mga pangulo alang sa katawhan, mga pangulo nga magdumala sa liboan, gatosan, tag-singkwenta, ug tag-napulo. 26 Naghusay sila sa kasagaran nga mga panaglalis sa mga tawo. Ginadala nila ngadto kang Moises ang lisod nga mga kaso, apan sila sa ilang mga kaugalingon ang mohusay sa tanang sayon nga mga kaso. 27 Unya gitugotan ni Moises sa paglakaw ang iyang ugangan nga lalaki, ug mibalik si Jetro sa iyang kaugalingon nga yuta.

19

1 Sa ikatulo nga bulan human makagawas ang katawhan sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto, sa sama nga adlaw, miadto sila sa kamingawan didto sa Sinai. 2 Human nila ug biya sa Refidim ug miabot sa kamingawan sa Sinai, nagkampo sila sa kamingawan atubangan sa bukid. 3 Mitungas si Moises ngadto sa Dios. Gitawag siya ni Yahweh didto sa bukid ug miingon, “Kinahanglan nga sultihan mo ang balay ni Jacob, ang katawhan sa Israel: 4 Nakita ninyo ang akong gibuhat sa mga Ehiptohanon, kung giunsa ko kamo pagdala sa mga pako sa agila ug gidala kamo nganhi sa akong kaugalingon. 5 Unya karon, kung matinud-anon kamo nga maminaw sa akong tingog ug motuman sa akong kasabotan, nan mamahimo ko kamong pinasahi nga gipanag-iyahan taliwala sa tanang katawhan, tungod kay ang tibuok kalibotan akoa man. 6 Mahimo kamong gingharian sa mga pari ug balaan nga nasod alang kanako. Mao kini nga mga pulong nga kinahanglan mong isulti ngadto sa katawhan sa Israel.” 7 Busa miadto si Moises ug gipatawag ang tanang mga kadagkoan sa katawhan. Gisulti niya kanila kining tanan nga mga pulong nga gimando ni Yahweh kaniya. 8 Mitubag ang tanang katawhan ug miingon, “Buhaton namo ang tanang butang nga gisulti ni Yahweh.” Unya miadto si Moises aron ibalita ang mga pulong sa katawhan ngadto kang Yahweh. 9 Miingon si Yahweh kang Moises, “Moanha ako kaninyo pinaagi sa baga nga panganod aron nga madungog sa katawhan samtang makigsulti ako kaninyo ug motuo usab kanimo hangtod sa kahangtoran.” Unya gisulti ni Moises ang mga pulong sa katawhan ngadto kang Yahweh. 10 Miingon si Yahweh kang Moises, “Adtoa ang katawhan. Kinahanglan nga ilain mo sila alang kanako karon ug ugma, ug ingna sila nga labhan ang ilang mga bisti. 11 Pagpangandam alang sa ikatulong adlaw, kay mokanaog si Yahweh sa Bukid sa Sinai sa ikatulo nga adlaw. 12 Kinahanglan nga maghimo ka ug mga utlanan sa tibuok palibot sa bukid alang sa katawhan. Sultihi sila, 'Pagbantay nga dili kamo makatungas sa bukid o makahikap sa utlanan niini. Si bisan kinsa man nga makahikap sa bukid sigurado nga pagapatyon gayod.' 13 Kinahanglan nga walay usa ka tawo nga mohikap nianang tawhana. Sa ingon niana, kinahanglan nga batohon siya o panaon. Tawo man kini o mananap, kinahanglan nga pagapatyon siya. Sa dihang molanog na ang budyong, makahimo na silang motungas sa tiilan sa bukid.” 14 Unya milugsong si Moises gikan sa bukid paingon sa katawhan. Gilain niya ang mga tawo alang kang Yahweh ug gilabhan nila ang ilang mga bisti.

15 Miingon siya sa katawhan, “Pangandam kamo sa ikatulo nga adlaw;
ayaw kamo paduol sa inyong mga asawa.” 16 Sa pagkabuntag, sa ikatulo
nga adlaw, adunay dalugdog ug kilat ug baga nga panganod sa ibabaw
sa bukid, ug gipalanog ug maayo ang budyong. Nangalisang ang tanang
katawhan didto sa kampo. 17 Gipagawas ni Moises ang mga tawo sa kampo
aron sa pagpakighimamat sa Dios, ug mitindog sila sa tiilan sa bukid.
18 Nalukop ug maayo sa aso ang Bukid sa Sinai tungod kay mikanaog
si Yahweh niini pinaagi sa kalayo ug aso. Miutbo ang aso sama sa aso
sa usa ka hudno, ug natay-og ug maayo ang bukid. 19 Samtang nag-
anam ug kalanog ang tingog sa budyong, misulti si Moises, ug mitubag
ang Dios kaniya sa usa ka tingog. 20 Mihugpa si Yahweh didto sa tumoy
sa Bukid sa Sinai, ug gitawag niya si Moises didto sa tumoy sa bukid.
Busa mitungas si Moises. 21 Miingon si Yahweh kang Moises, “Lugsong
ug pahimangnoi ang katawhan nga dili sila molapas sa utlanan aron sa
paglantaw kanako, o mahanaw ang kadaghanan kanila. 22 Tugoti usab
kadtong mga pari nga moduol kanako sa paglain sa ilang kaugalingon—
ipaandam ang ilang kaugalingon alang sa akong pag-abot—aron nga dili
ko sila patyon.” 23 Miingon si Moises kang Yahweh, “Dili makahimo
sa pagtungas ang mga tawo sa bukid, kay gimandoan mo man kami:
'Paghimo ug mga utlanan palibot sa bukid ug igahin kini kang Yahweh.”'
24 Miingon si Yahweh kaniya, “Lakaw, lugsong gikan sa bukid, ug dad-a
si Aaron uban kanimo, apan ayaw tugoti nga molapas sa mga atang ang
mga pari ug ang katawhan nga moanhi kanako, o patyon ko sila.” 25 Busa
milugsong si Moises paingon sa katawhan ug nakigsulti kanila.

20

1 Gisulti sa Dios kining tanan nga mga pulong: 2 “Ako si Yahweh nga
inyong Dios, nga nagpagawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, pagawas sa
balay sa pagkaulipon. 3 Kinahanglan nga wala kamoy lain nga mga
dios gawas kanako. 4 Ayaw kamo paghimo sa inyong kaugalingon sa
kinulit nga hulagway ni larawan sa bisan unsa nga mga butang nga
anaa ibabaw sa langit, o nga anaa sa ilalom sa yuta, o anaa sa ilalom
sa tubig. 5 Kinahanglan nga dili kamo moyukbo niini o mosimba niini,
kay ako, si Yahweh nga inyong Dios, abughoan nga Dios. Pagasilotan
ko ang pagkadaotan sa mga katigulangan pinaagi sa pagdala ug silot
sa mga kaliwat, ngadto sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan niadtong
nasilag kanako. 6 Apan ipakita ko ang matinud-anong kasabotan ngadto
sa liboan nga nahigugma kanako ug nagtuman sa akong mga sugo.
7 Kinahanglan nga dili ninyo gamiton ang ngalan ni Yahweh nga inyong
Dios, sa pagpasipala, tungod kay pakasad-on ko gayod siya nga nagpasipala
sa akong ngalan. 8 Hinumdomi ang Adlaw nga Igpapahulay, nga igahin
kini kanako. 9 Kinahanglan nga maghago kamo ug buhaton ang tanang
bulohaton sulod sa unom ka mga adlaw. 10 Apan ang ikapitong adlaw nga
mao ang Igpapahulay alang kang Yahweh nga inyong Dios. Niining adlawa
kinahanglan nga dili kamo magbuhat ug bisan unsa nga bulohaton, kamo,
o ang inyong anak nga lalaki, o ang inyong anak nga babaye, o ang inyong
sulugoon nga lalaki, o ang inyong sulugoon nga babaye, o ang inyong baka,
ang langyaw nga anaa sa inyong mga ganghaan. 11 Tungod kay sulod sa
unom ka adlaw gibuhat ni Yahweh ang kalangitan ug ang yuta, ang dagat,
ug ang tanan nga anaa niini, ug mipahulay sa ikapito nga adlaw. Busa
gibalaan ni Yahweh ang Adlaw nga Igpapahulay ug gilain kini. 12 Tahora
ang inyong amahan ug ang inyong inahan, aron nga mabuhi kamo sa

hataas nga panahon sa yuta nga igahatag ni Yahweh nga inyong Dios diha kaninyo. 13 Kinahanglan nga dili kamo mopatay. 14 Kinahanglan nga dili kamo manapaw. 15 Kinahanglan nga dili kamo mangawat kang bisan kinsa. 16 Kinahanglan nga dili kamo magbutangbutang batok sa inyong silingan. 17 Kinahanglan nga dili kamo magtinguha sa balay sa inyong silingan; kinahanglan nga dili kamo magtinguha sa asawa sa inyong silingan, sa iyang sulugoon nga lalaki, sa iyang sulugoon nga babaye, sa iyang toro nga baka, sa iyang asno, o sa bisan unsa nga mga butang nga gipanag-iyahan sa inyong silingan.” 18 Nakita sa tibuok katawhan ang pagdalugdog ug ang pagkilat, ug nadungog ang paglanog sa budyong, ug nakita nga nag-aso ang bukid. Sa pagkakita sa mga tawo niini, nangalisang sila ug nanagpanindog sa halayo. 19 Miingon sila kang Moises, “Sultihi kami, ug maminaw kami; apan ayaw tugoti nga ang Dios ang mosulti kanamo, kay tingali ug mangamatay kami.” 20 Miingon si Moises sa katawhan, “Ayaw kahadlok, kay mianhi ang Dios aron sa pagsulay kaninyo aron nga ang iyang kadungganan maanaa kaninyo, ug aron nga dili kamo makasala.” 21 Busa nanagpanindog ang mga tawo sa halayo, ug miduol si Moises sa baga nga naglagitom nga panganod diin anaa ang Dios. 22 Miingon si Yahweh kang Moises, “Mao kini ang angay mong isulti sa mga Israelita: 'Nakita gayod ninyo nga nakigsulti ako kaninyo gikan sa langit. 23 Ayaw kamo pagbuhat ug uban nga mga dios alang sa inyong kaugalingon gawas kanako, mga dios nga plata o mga dios nga bulawan. 24 Kinahanglan nga magbuhat kamo ug halaran nga yuta alang kanako, ug kinahanglan nga maghalad kamo sa inyong mga halad sinunog sa ibabaw niini, mga halad sa pakigdait, karnero, ug mga torong baka. Sa matag dapit diin mapasidunggan ko ang akong ngalan, moanha ako kaninyo ug panalanginan kamo. 25 Kung himoan ninyo ako ug bato nga halaran, kinahanglan nga dili ninyo kini himoon pinaagi sa tinabas nga mga bato, kay kung gamiton ninyo ang inyong mga kahimanan niini, mapasipad-an ninyo kini. 26 Kinahanglan nga dili kamo moadto sa akong halaran pinaagi sa hagdanan; aron nga dili makita ang tinagoan nga bahin sa inyong lawas.”'

21

1 “Karon mao kini ang mga balaod nga ipatuman mo kanila: 2 'Kung mopalit kamo ug ulipon nga Hebreohanon, paalagara siya sulod sa unom ka tuig, ug sa ikapito nga tuig palakwa siya nga dili pabayron. 3 Kung ulitawo siya nga miabot, palakwa siyang mag-inusara; kung minyo siya, nan palakwa uban kaniya ang iyang asawa. 4 Kung ang iyang agalon mihatag kaniya ug asawa unya nanganak alang kaniya ang iyang asawa sa mga anak nga lalaki o mga babaye, ang asawa ug ang iyang mga anak mapanag-iya sa iyang agalon, ug molakaw siya nga mag-inusara. 5 Apan kung mosulti gayod ang ulipon, “Gihigugma ko ang akong agalon, ang akong asawa, ug ang akong mga anak; dili ako mopahawa,” 6 nan pagadad-on siya sa iyang agalon ngadto sa Dios. Kinahanglan dad-on siya sa iyang agalon ngadto sa pultahan o sa haligi sa pultahan ug kinahanglan bangagan sa iyang agalon ang dalunggan sa ulipon gamit ang galamiton sa pagbangag. Unya maulipon siya sa tibuok niyang kinabuhi. 7 Kung ibaligya sa usa ka tawo ang iyang anak nga babaye ingon nga ulipon, dili siya buhian sama sa ginabuhat sa mga ulipong lalaki. 8 Kung dili siya makapahimuot sa iyang agalon, nga nagpili kaniya aron maiya, nan ang agalon makabaligya kaniya pagbalik. Walay katungod

ang agalon sa pagbaligya kaniya ngadto sa mga langyaw. Wala gayod
siyay katungod niana, sanglit gitamod man niya siya nga malinglahon.
9 Kung ang iyang agalon magpili kaniya aron maasawa sa iyang anak
nga lalaki, kinahanglan nga tagdon niya siya sama sa iyang anak nga
babaye. 10 Kung maminyo siya ug laing babaye, kinahanglan nga dili niya
kuhaan ang pagkaon sa unang asawa, mga bisti, o ang iyang katungod
sa pagkaasawa. 11 Apan kung dili niya mahatag kining tulo ka butang
ngadto kaniya, nan gawasnon siyang makapahawa nga walay ibayad nga
salapi. 12 Si bisan kinsa kadtong modagmal sa usa ka tawo aron siya
mamatay, kanang tawhana kinahanglan patyon. 13 Kung ang tawo wala
magplano niining daan, kondili wala kini tuyoa, nan mopili ako ug usa ka
dapit nga iyang kadangpan. 14 Kung tinuyoan sa tawo ang pagdagmal sa
iyang isigkatawo ug mopatay kaniya sumala sa malimbungon nga plano,
nan kuhaa ninyo siya, bisan pa kung anaa siya sa halaran sa Dios, aron
patyon siya. 15 Si bisan kinsa kadtong magpasakit sa iyang amahan o
inahan kinahanglan gayod patyon. 16 Si bisan kinsa ang modagit sa usa
ka tawo ug mobaligya kaniya, o ang tao makaplagan nga iyang gitagoan,
kanang tawo nga nagdagit kinahanglan gayod patyon. 17 Si bisan kinsa ang
motunglo sa iyang amahan o sa iyang inahan kinahanglan gayod patyon.
18 Kung mag-away ang mga tawo ug dagmalan sa usa ang laing tawo gamit
ang bato o sa iyang kinumo, ug wala mamatay kanang tawhana, apan
naglubog siya sa iyang higdaanan; 19 unya kung mamaayo na siya ug
makalakaw na gamit ang iyang sungkod, ang tawo nga nagdagmal kaniya
kinahanglan mobayad sa iyang oras nga nausik; kinahanglan mobayad
usab siya hangtod mamaayo na gayod siya. Apan kanang tawhana dili
sad-an sa pagpatay. 20 Kung bunalan sa usa ka tawo ang iyang ulipong
lalaki o babaye gamit ang sungkod, ug kung mao kana ang hinungdan
nga mamatay ang ulipon, nan angay gayong silotan kanang tawhana.
21 Apan, kung buhi pa ang ulipon sulod sa usa o duha ka adlaw, dili
angay silotan ang agalon, tungod kay nag-antos man siya sa pagkawala sa
iyang ulipon. 22 Kung adunay mag-away nga mga tawo ug makaangin nga
makuhaan ang usa ka babayeng mabdos, apan wala nay laing kadaot nga
nahitabo kaniya, nan ang tawong sad-an kinahanglan magmulta sumala
sa gipangayo kaniya sa bana sa babaye, ug magabayad siya sumala sa
hukom sa maghuhukom. 23 Apan kung adunay kadaot nga mahitabo, nan
kinahanglan ang kinabuhi bayrag kinabuhi, 24 ang usa ka mata bayrag
mata, ang ngipon bayrag ngipon, ang kamot bayrag kamot, ang tiil bayrag
tiil, 25 ang paso bayrag paso, ang samad bayrag samad, o ang labod bayrag
labod. 26 Kung maigo sa usa ka tawo ang mata sa iyang ulipong lalaki o
sa iyang ulipong babaye ug mabuta kini, nan palakwon niya ang ulipon
ingon nga bayad alang sa iyang mata. 27 Kung mapangag niya ang ngipon
sa iyang ulipong lalaki o babaye, angay niyang palakwon ang ulipon ingon
nga bayad alang sa ngipon. 28 Kung ang torong baka makasungag sa usa
ka lalaki o babaye hangtod mamatay, kinahanglan gayod batohon ang
baka, ug dili kan-on ang unod niini; apan ang tag-iya sa maong baka dili
silotan. 29 Apan kung nabatasan na sa baka ang pagpanungag kaniadto, ug
gipasidan-an na ang tag-iya apan wala niya kini bantayi, unya makapatay
ang torong baka ug lalaki o babaye, batohon gayod kanang torong baka, ug
patyon usab ang tag-iya niini. 30 Kung gikinahanglan ang bayad alang sa
paglukat sa iyang kinabuhi, pagabayran niya ang tibuok kantidad. 31 Kung
ang torong baka makapanungag sa anak nga lalaki o anak nga babaye sa

usa ka tawo, kinahanglan nga buhaton sa tag-iya ang gisugo sa balaod
nga angay niyang buhaton. 32 Kung makapanungag ang torong baka sa
usa ka ulipong lalaki o ulipong babaye, ang tag-iya sa maong torong baka
kinahanglan magbayad ug 30 ka shekels nga plata, ug batohon ang maong
baka. 33 Kung ang usa ka tawo magkuha sa tabon sa usa ka lungag, o
magbangag ug dili niya kini tabonan, ug mahulog niini ang usa ka torong
baka o asno, 34 kinahanglan bayran sa tag-iya ang nawala. Bayaran niyag
salapi ang tag-iya sa namatay nga mananap, ug maiya na ang patay nga
mananap. 35 Kung ang baka sa usa ka tawo makapatay sa torong baka
sa laing tawo, nan kinahanglan ibaligya nila ang buhi nga torong baka
ug bahinon nila ang halin niini, ug bahinon usab nila ang namatay nga
torong baka. 36 Apan kung ilado na nga gapanungag ang maong torong
baka kaniadto, ug wala kini bantayi sa tag-iya, bayran gayod niya ang
torong baka alang sa torong baka, ug maiya ang patay nga mananap.

22

1 Kung ang usa ka tawo mangawat ug usa ka torong baka o karnero ug
ihawon kini ug ibaligya, nan bayran niya ug lima ka torong baka alang sa
usa ka torong baka, ug ang upat ka karnero alang niadtong usa ka karnero.
2 Kung ang kawatan nasakpan nga nanglungkab sa balay aron makasulod,
ug kung siya masamaran ug maoy hinungdan nga mamatay siya, niana
nga kahimtang walay sala ang si bisan kinsa nga makapatay kaniya.
3 Apan kung misubang na ang adlaw ayha siya makasulod, sad-an ang
tawo nga makapatay kaniya. Ug ang kawatan kinahanglan nga magbayad.
Apan kung wala gayod siyay ikabayad, nan ibaligya siya tungod sa iyang
gikawat. 4 Apan kung ang kinawat nga mananap mahikaplagan nga anaa
sulod sa iyang gipanag-iyahan, bisan pa kung usa kini ka torong baka,
asno, o karnero, bayran niya kini ug duha ka pilo. 5 Kung ang usa ka
tawo magpasibsib sa iyang kahayopan sa iyang uma o sa kaparasan, ug
gibuhian ang iyang mga mananap, ug nanibsib kini sa uma sa ubang tawo,
kinahanglan bayran niya kini gikan sa labing maayong abot sa iyang uma,
ug sa labing maayo sa iyang kaparasan. 6 Ug kung adunay sunog ug
mikuyanap sa katunokan ug hinungdan nga mangasunog ang binugkos
nga mga trigo, o nanindog nga trigo, o masunog ang uma, ang tawo nga
nagpasiugda sa maong sunog magabayad gayod. 7 Kung ipiyal sa usa ka
tawo ang salapi o katigayonan ngadto sa iyang silingan aron tipigan, ug
kung kawaton kini didto sa balay sa maong tawo, kung makaplagan ang
kawatan, kanang kawatan magbayad ug duha ka pilo. 8 Apan kung ang
kawatan dili makaplagan, kinahanglan moadto ang tag-iya sa maong balay
sa mga maghuhukom ug makisayod kung nanghilabot ba siya ngadto sa
katigayonan sa iyang silingan. 9 Kay ang matag panaglalis mahitungod
sa usa ka butang, bisan sa torong baka, sa asno, sa karnero, sa bisti,
o sa bisan unsa nga nawalang butang nga gisulti sa tawo, “Akoa kini,”
ang matag usa moadto sa mga maghuhukom. Ang tawo nga makaplagan
sa maghuhukom nga sad-an kinahanglang mobayad ug duha ka pilo
ngadto sa iyang silingan. 10 Kung ipiyal sa usa ka tawo ngadto sa iyang
isigkatawo ang asno, torong baka, karnero, o bisan unsang mananap
aron alimahan, ug kung mamatay kini o masamdan o pagaabogon kini
nga walay makakita, 11 ang panumpa ngadto kang Yahweh magpataliwala
kanilang duha, bisan paman o walay usa ka tawo nga nanghilabot ngadto
sa bahandi sa iyang isigkatawo. Kinahanglan nga dawaton kini sa tag-
iya, ug ang usa dili magbayad. 12 Apan kung gikawat kini gikan kaniya,

kinahanglan mobayad siya sa tag-iya niini. 13 Kung gikuniskunis ang mananap, ipadala kini kaniya ngadto sa tag-iya ingon nga pagpamatuod. Dili siya magabayad niadtong nakuniskunis na. 14 Kung ang usa ka tawo manghulam sa bisan unsang mananap sa iyang isigkatawo ug nasamdan ang mananap o mamatay nga wala didto ang tag-iya, kinahanglan bayaran gayod sa tawo ang nahulam. 15 Apan kung ang tag-iya anaa didto, walay bayran ang maong tawo; kung ang mananap inabangan, bayran kini sa iyang suhol. 16 Kung manintal ang usa ka lalaki sa usa ka ulay nga dili pa kinasal, ug kung makigdulog siya kaniya, kinahanglan nga minyoan gayod niya siya pinaagi sa pagbayad sa babaye ug bugay nga gikinahanglan alang niini. 17 Ug kung ang iyang amahan magdumili gayod sa pagpaminyo kaniya ngadto sa lalaki, magbayad gayod siya ug salapi sumala sa bugay alang sa mga ulay. 18 Ayaw gayod ninyo tugoti nga mabuhi ang babayeng diwatahan. 19 Si bisan kinsa nga makigdulog sa mananap pagapatyon gayod. 20 Si bisan kinsa nga mohalad ngadto sa laing dios gawas kang Yahweh pagalaglagon gayod. 21 Ayaw ninyo limbongi o daogdaoga ang mga langyaw, kay mga langaw kamo sa yuta sa Ehipto. 22 Ayaw ninyo daogdaoga ang mga balo o mga ilo. 23 Kung sakiton ninyo sila sa bisan unsang paagi, ug kung makitabang sila kanako, paminawon ko gayod ang ilang pagpangaliyupo. 24 Magadilaab ang akong kasuko, ug patyon ko kamo pinaagi sa akong espada; ang inyong mga asawa mangabalo, ug ang inyong mga anak mangailo. 25 Kung magpautang kamo ug salapi sa akong katawhan diha kaninyo nga mga kabos, ayaw kamo sa patanto sama sa tigpautang o magpatubo ngadto kaniya. 26 Kung kuhaon ninyo ang bisti sa inyong isigkatawo ingon nga panaad, ibalik mo kini sa dili pa mosalop ang adlaw, 27 kay mao lamang kini ang iyang pangtabon; mao kini ang iyang bisti alang sa iyang lawas. Unsa nalang man ang iyang katulgan? Kung motawag siya kanako, paminawon ko siya, kay ako maluluy-on man. 28 Ayaw ako pasipad-i ang Dios, ni tunglohon ang magmamando sa inyong katawhan. 29 Ayaw ninyo ihikaw ang halad gikan sa inyong abot o sa pugaanan sa bino. Kinahanglan nga ihalad ninyo kanako ang kamagulangan ninyong anak nga mga lalaki. 30 Buhaton usab ninyo kana sa inyong mga baka ug sa inyong mga karnero. Sulod sa pito ka adlaw magpabilin sila sa ilang mga inahan, apan sa ikawalo nga adlaw kinahanglan nga ihatag ninyo sila kanako. 31 Mahimo kamong mga tawo nga gilain alang kanako. Busa dili kamo magakaon sa bisan unsang karne nga gikuniskunis sa mga mananap diha sa kapatagan. Hinuon, kinahanglan nga ilabay ninyo kini ngadto sa mga iro.

23

1 Ayaw kamo pagbalita ug bakak mahitungod kang bisan kinsa. Ayaw pagtipon sa mga tawong daotan aron magsaksi ug bakak. 2 Ayaw kamo pagpahiuyon sa panon sa katawhan nga nagabuhat ug daotan, ni magpamatuod kamo samtang tuison ang hustisya aron matuman ang panon sa katawhan. 3 Ayaw dapigi ang tawong kabos kung husayon siya. 4 Kung makita ninyo ang torong baka o asno sa inyong kaaway nga nasaag, dad-a kini balik kaniya. 5 Kung makita ninyo nga natumba ang asno sa usa ka tawo nga nagdumot kaninyo ug nadat-ugan sa iyang karga, ayaw biyai kanang tawhana. Kinahanglan tabangan ninyo siya uban ang iyang asno. 6 Ayaw ninyo tuisa ang katarong kung kinahanglan

unta maadto sa mga tawong kabos ang hukom sa husay. 7 Ayaw pakig-
ipon sa mga tawong nagabuhat ug bakak nga mga pasangil, ug ayaw
patya ang walay sala o matarong, kay dili ko labanan ang daotan. 8 Ayaw
pagdawat ug suborno, kay ang suborno makabuta niadtong makakita, ug
motuis sa matuod nga mga pulong sa mga tawo. 9 Ayaw daogdaoga ang
mga langyaw, sanglit nasayod man kamo sa kinabuhi sa langyaw, kay
mga langyaw man kamo sa yuta sa Ehipto. 10 Sulod sa unom ka tuig
magapugas kamo sa inyong yuta ug magtigom sa abot niini. 11 Apan sa
ikapito ka tuig biyai ninyo kini nga wala daroha ug wala atimana, aron
nga ang mga kabos nga anaa uban sa inyong mga tawo makakaon. Sa
ilang salin, makakaon usab ang ihalas nga mga mananap. Buhata usab
ninyo kini sa inyong mga kaparasan ug kaolibohan. 12 Sulod sa unom ka
adlaw pagabuhaton ninyo ang inyong buluhaton, apan sa ikapito ka adlaw
kinahanglan magpahulay kamo. Buhata kini aron nga makapahulay ang
inyong torong baka ug asno, ug aron makapahulay ug mabaskog usab ang
anak nga lalaki sa inyong ulipong babaye ug si bisan kinsa nga langyaw.
13 Pagmatngon sa tanan nga gisulti ko kaninyo. Ayaw isulti ang ngalan
sa laing mga dios, ni madungog ang ilang mga ngalan gikan sa inyong
baba. 14 Maglakaw kamo aron sa pagsaulog sa kasaulogan alang kanako
makatulo sa matag tuig. 15 Matngonan ninyo ang Kasaulogan sa Tinapay
nga Walay Patubo. Ingon sa gimando ko kaninyo, magakaon kamo ug
tinapay nga walay patubo sulod sa pito ka adlaw. Niadtong panahona,
mag-atubang kamo kanako sa bulan sa Abib, nga gitakdo gayod niini nga
katuyoan. Nga anaa niini nga bulan migawas kamo gikan sa Ehipto.
Apan dili kamo moadto kanako nga walay dala. 16 Bantayan ninyo ang
Kasaulogan sa Abot, ang unang bunga sa inyong mga paghago nga inyong
gipugas sa inyong mga uma. Ug bantayan usab ninyo ang Kasaulogan
sa Pagtapok sa kataposan sa tuig, sa dihang tigomon ninyo ang abot
nga gikan sa inyong mga uma. 17 Ang tanan ninyong mga lalaki mag-
atubang kang Ginoong Yahweh makatulo sa matag tuig. 18 Ayaw gayod
ninyo ihalad ang dugo gikan sa mga hinalad nga alang kanako uban ang
tinapay nga adunay patubo. Ang tambok nga gikan sa mga halad diha
sa akong kasaulogan kinahanglan dili ibilin nga mabuntagan. 19 Pagadad-
on ninyo ang unang abot sa inyong yuta ngadto sa akong balay, sa balay
ni Yahweh nga inyong Dios. Ayaw pagalat-i ang nating kanding gikan
sa gatas sa inahan niini. 20 Magpadala ako ug anghel diha sa inyong
unahan aron sa pagbantay sa inyong dalan, ug aron sa pagdala kaninyo
ngadto sa dapit nga akong giandam. 21 Pamati kamo kaniya ug pagtuman
kaniya. Ayaw siya hagita, kay dili kamo niya pasayloon sa inyong mga
kalapasan. Ang akong ngalan anaa kaniya. 22 Kung magtuman gayod
kamo sa iyang tingog ug magbuhat sa tanan niyang isulti kaninyo, nan
mamahimo akong kaaway sa inyong mga kaaway ug tigpanimalos sa mga
nagapanimalos kaninyo. 23 Mag-una ang akong anghel kaninyo ug dad-on
kamo ngadto sa mga Amonihanon, sa mga Hitihanon, sa mga Perisihanon,
sa mga Canaanhon, sa mga Hibitihanon, ug sa mga Jebusihanon. Laglagon
ko sila. 24 Ayaw gayod kamo pagyukbo sa ilang mga dios, magsimba
kanila, o magbuhat sa ilang gipangbuhat. Hinuon, laglagon ninyo sila
sa hingpit ug dugmokon ang ilang mga haligi nga bato. 25 Magsimba
kamo kang Yahweh nga inyong Dios, ug panalanginan niya ang inyong
tinapay ug tubig. Ug pagawagtangon ko ang balatian diha kaninyo.
26 Wala gayoy babaye nga dili makaanak o makuhaan sa inyong yuta.
Lugwayan ko ang inyong kinabuhi. 27 Ipadangat ko pag-una ang akong

kahadlok ngadto sa kayutaan nga inyong adtoan. Patyon ko ang mga
tawo nga inyong ikatagbo. Ipakalagiw ko ang inyong mga kaaway kaninyo
tungod sa kahadlok. 28 Magpadala ako ug mga tambuboan sa inyong
unahan nga maoy mopahawa sa mga Hibitihanon, mga Canaanhon, ug
mga Hitihanon sa inyong atubangan. 29 Dili ko sila papahawaon sulod sa
usa ka tuig, tungod kay mahimong biniyaan ang yuta, ug ang mga ihalas
nga mga mananap managhan alang kaninyo. 30 Hinuon, hinayhinay ko
silang pagaabogon gikan sa inyong atubangan hangtod nga mamahimo
kamong magmabungahon ug mapanunod ang yuta. 31 Buhaton ko nga
ang inyong utlanan moabot gikan sa Pulang Dagat ngadto sa Dagat sa mga
Filistihanon, ug gikan sa kamingawan ngadto sa Suba sa Eufrates. Ihatag
ko kaninyo ang kadaogan sa yuta nga pagapuy-an. Papahawaon ninyo sila
diha sa inyong atubangan. 32 Ayaw kamo pagpakigsaad kanila o sa ilang
mga dios. 33 Ayaw sila papuy-a sa inyong yuta, kay tingali makasala kamo
batok kanako. Kung magsimba kamo sa ilang mga dios, mamahimo gayod
kini nga inyong lit-ag.'"

24

1 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Tungas kamo nganhi kanako—
ikaw, si Aaron, si Nadab, si Abihu, ug ang 70 ka mga kadagkoan sa Israel,
ug simbaha ako samtang atua pa kamo sa halayo. 2 Si Moises lamang
ang makaduol kanako. Kinahanglan nga dili magpaduol ang uban, o
motungas ang katawhan uban kaniya." 3 Giadto ni Moises ang katawhan
ug gisuginlan sa tanang mga pulong ug sa mga kasugoan ni Yahweh.
Nagdungan pagtubag ang tibuok katawhan ug miingon, "Tumanon namo
ang tanan nga mga pulong nga giingon ni Yahweh." 4 Unya gisulat ni
Moises ang tanang mga pulong ni Yahweh. Sayo sa kabuntagon, gitukod ni
Moises ang usa ka halaran didto sa tiilan sa bukid ug gihan-ay ang napulog
duha ka dagkong bato nga daw haligi, aron nga ang mga bato magpaila
sa napulog duha ka tribo sa Israel. 5 Nagsugo siya ug pipila ka mga batan-
ong lalaki nga Israelita aron mohalad sa mga halad sinunog ug mga halad
sa pakigdait nga torong baka alang kang Yahweh. 6 Gikuha ni Moises ang
katunga sa dugo ug gibutang kini sa mga panaksan; unya gisablig niya ang
laing katunga didto sa halaran. 7 Gikuha niya ang basahon sa Kasabotan ug
gibasa kini sa makusog ngadto sa katawhan. Miingon sila, "Pagabuhaton
namo ang tanan nga gisulti ni Yahweh. Magmatinumanon gayod kami."
8 Unya gikuha ni Moises ang dugo ug gisablig kini ngadto sa katawhan.
Miingon siya, "Mao kini ang dugo sa kasabotan nga gihimo ni Yahweh
tali kaninyo pinaagi sa paghatag kaninyo niining panaad kauban niining
tanang mga pulong." 9 Unya mitungas sa bukid si Moises, si Aaron, si
Nadab, si Abihu, ug ang 70 ka mga kadagkoan sa Israel. 10 Nakita nila ang
Dios sa Israel. Sa iyang tiilan ang usa ka daw salog nga hinimo sa batong
Safiro, sama ka hayag sa kalangitan. 11 Ang Dios wala magbakyaw sa iyang
kamot tungod sa kasuko batok sa mga kadagkoang mga Israelita. Nakita
nila ang Dios, unya nangaon sila ug nanginom. 12 Miingon si Yahweh
ngadto kang Moises, "Tungas nganhi kanako sa bukid ug pabilin didto.
Ihatag ko kanimo ang mga papan nga bato nga akong gisulatan sa balaod
ug sa mga kasugoan, aron matudloan mo sila." 13 Busa mibiya si Moises
uban ang iyang kaabag nga si Josue ug mitungas didto sa bukid sa Dios.
14 Gisultihan nang daan ni Moises ang mga kadagkoan, "Pabilin dinhi ug
paghulat hangtod nga makabalik kami dinhi kaninyo. Magpabilin uban
kaninyo si Aaron ug si Hur. Kung adunay mga panagbingkil si bisan kinsa,

paadtoa siya kanila.” 15 Busa mitungas si Moises sa bukid, ug natabonan
kini sa panganod. 16 Ang gamhanang himaya ni Yahweh mikunsad sa
Bukid sa Sinai, ug mitabon ang panganod sa bukid sulod sa unom ka
adlaw. Sa ikapitong adlaw gitawag niya si Moises gikan sa taliwala sa
panganod. 17 Ang dagway sa himaya ni Yahweh sama sa nagdilaab nga
kalayo ibabaw sa bukid sa panan-aw sa mga Israelita. 18 Misulod si Moises
sa panganod ug mitungas sa bukid. Nagpabilin siya didto sa bukid sulod
sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii.

25

1 Mingon si Yahweh kang Moises, 2 “Sultihi ang mga Israelita nga
magdala ug halad alang kanako gikan sa matag tawo nga manggihatagon.
Kinahanglan kamo mao ang modawat niining mga halad alang kanako.
3 Mao kini ang mga halad nga kinahanglan mong dawaton gikan kanila:
bulawan, plata, bronse; 4 asul, tapol, ug pula nga butang; pino nga lino;
balahibo sa kanding; 5 mga panit sa laking karnero nga tininaan ug pula
ug panit sa mananap nga dugong; kahoy nga akasya; 6 ang lana alang
sa mga lampara sa balay alampoanan; mga pahumot alang sa lanang
igdidihog ug ang mahumot nga insenso; 7 mga bato nga onix ug ang
ubang mahalon nga mga bato nga ibutang alang sa efod ug sa tabon
sa dughan. 8 Pabuhata sila ug usa ka balay alampoanan aron akong
kapoy-an uban kanila. 9 Kinahanglan buhaton mo kini sumala sa mga
plano nga akong ipakita kanimo alang sa tabernakulo ug alang sa tanang
kasangkapan niini. 10 Magahimo sila ug usa ka sudlanan gamit ang kahoy
nga akasya. Ang gitas-on niini kinahanglan may 2 ug1/2 ka cubit; ang
gilapdon niini may 1 ug 1/2 ka cubit; ug ang gihabugon 1 ug 1/2 ka
cubit. 11 Kinahanglan haklapan ninyo ug lunsayng bulawan ang sulod
ug sa gawas niini, ug kinahanglan hal-opan ninyo ug bulawan ang kilid
sa ibabaw niini. 12 Kinahanglan hulmahon ninyo ug upat ka liningin nga
bulawan alang niini, ug ikabit kini sa upat ka tiil sa arka sa kasabotan, ang
duha ka mga liningin sa pikas kilid, ug laing duha ka liningin sa pikas kilid
usab. 13 Kinahanglan buhaton ninyo ang dayonganan gamit ang kahoy nga
akasya ug putoson ninyo kini ug bulawan. 14 Isuksok ninyo ang dayongan
didto sa mga liningin nga nahimutang sa isigkakilid sa arka sa kasabotan,
aron madayongan ang arka sa kasabotan. 15 Kinahanglan ibilin ang mga
dayonganan diha sa mga liningin sa arka sa kasabotan; dili nila kini
tanggalon. 16 Kinahanglan isulod ninyo sa arka sa kasabotan ang kasugoan
nga akong ihatag kanimo. 17 Kinahanglan himoon ninyo ang usa ka tabon
gamit ang lunsay nga bulawan. Ang gitas-on niini kinahanglan 2 ug 1/2 ka
cubit, ug ang gilapdon niini 1 ug 1/2 ka cubit. 18 Kinahanglan hulmahon
ninyo ang duha ka kerubim sa sinalsal nga bulawan alang sa isigkatumoy
sa tabon. 19 Ibutang ang usa ka kerubim sa pikas tumoy sa tabon, ug ang
laing kerubim sa laing tumoy. Kinahanglan himoon kini unay gayod sa
tabon. 20 Kinahanglan ibukhad pataas sa kerubim ang ilang mga pako
ug mapandungan nila ang tabon. Ang mga kerubim kinahanglan mag-
atubang sa usag-usa ug modungaw sa tunga sa tabon. 21 Kinahanglan
ibutang ninyo ang tabon ibabaw sa arka sa kasabotan, ug ibutang ninyo
sa arka sa kasabotan ang kasugoan nga ihatag ko kanimo. 22 Makigkita
ako kanimo didto sa arka sa kasabotan. Makigsulti ako kanimo gikan
sa akong nahimutangan ibabaw sa tabon sa sudlanan. Makigsulti ako
kanimo mahitungod sa tanang mga sugo nga ihatag ko kanimo alang sa

mga Israelita diha sa taliwala sa duha ka kerubim nga nahimutang ibabaw
sa arka sa kasabotan. 23 Kinahanglan himoon ninyo ang lamesa gamit
ang kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini kinahanglan duha ka cubit;
ang gilapdon niini usa ka cubit, ug ang gihabugon usab niini 1 ug 1/2
ka cubit. 24 Putoson ninyo kini ug lunsay nga bulawan unya rebitihan
ug bulawan ang palibot sa ibabaw niini. 25 Kinahanglan himoan ninyo
kini ug rebiti nga may gilapdon nga usa ka dangaw, rebitihi ang palibot
niini ug bulawan. 26 Kinahanglan himoan ninyo kini ug upat ka liningin
nga bulawan alang sa tabla ug ikabit ang upat ka mga liningin diha sa
upat ka mga eskina, nga nahimutangan sa upat ka mga tiil sa lamesa.
27 Ang mga liningin kinahanglan makabit sa rebiti aron kasuksokan sa
mga dayongan, aron madayongan ang lamesa. 28 Kinahanglan himoon
ninyo ang mga dayongan gamit ang kahoy nga akasya ug putoson kini ug
bulawan aron madayongan nila kini. 29 Himoon ninyo ang mga plato, mga
kutsara, mga tibod, ug mga panaksan nga gamiton pangbubo sa halad nga
ilimnon. Kinahanglan himoon ninyo kini gamit ang lunsay nga bulawan.
30 Kinahanglan ibutang ninyo kanunay ang tinapay diha sa lamesa nga
anaa sa akong atubangan. 31 Kinahanglan maghimo ka ug tungtonganan
sa lampara nga sinalsal gikan sa lunsay nga bulawan. Pagahimoon ang
tungtonganan sa lampara uban ang patunganan ug ang lawas niini. Ang
mga kupa sa lampara, ang mga dahondahon niini, ug ang bulakbulak
niini himoon ang tanan nga unay sa lawas niini. 32 Ang unom ka mga
sanga kinahanglan maglabaw pataas gikan sa isigkakilid niini—ang tulo
ka sanga molabaw gikan sa usa ka kilid niini, ug ang laing tulo ka sanga
molabaw sa laing kilid niini. 33 Ang una nga sanga kinahanglan adunay
hinimo nga tulo ka kupa nga daw sama sa mga bulak sa almendras, uban
ang dahondahon nga tungtonganan ug ang bulakbulak, ug sa lain nga
sanga himoa ang tulo ka kupa nga daw sama sa mga bulak sa almendras
uban ang dahondahon ug mga bulakbulak. Kinahanglan mahisama ang
tanang unom ka mga sanga nga naglabaw sa tungtonganan sa lampara.
34 Ang maong tungtonganan sa lampara, ang lawas nga anaa sa tunga,
kinahanglan adunay upat ka hinimong kupa nga daw sama sa mga bulak
sa almendras, uban ang mga dahondahon sa ilalom sa lawas sa sanga ug
ang mga bulakbulak. 35 Kinahanglan adunay dahondahon sa ilalom sa
unang pares sa mga sanga—nga unay paghimo niini, ug mga dahondahon
sa ilalom sa ikaduhang pares sa sanga—nga unay gihapon sa paghimo
niini. Sama gihapon niini ang ikatulong pares sa sanga, kinahanglan nga
adunay mga dahondahon sa ilalom sa sanga nga unay gihapon sa paghimo
niini. Kinahanglan managsama kining unom ka sanga nga gipasanga
gikan sa tungtonganan sa lampara. 36 Ang ilang mga dahondahon sa ilalom
ug ang mga sanga kinahanglan unay paghimo sa sinalsal nga lunsay nga
bulawan. 37 Kinahanglan himoon ninyo ang tungtonganan sa lampara nga
may pito ka mga lampara ug itaod ang mga lampara aron makahatag kini
ug kahayag. 38 Ang mga sipit ug ang mga butangan niini kinahanglan
hinimo sa lunsay nga bulawan. 39 Gamita ang usa ka talent sa lunsay
nga bulawan aron sa paghimo sa tungtonganan sa lampara ug sa mga
dayandayan niini. 40 Buhata gayod kini sumala sa sumbanan nga akong
gipakita kanimo didto ibabaw sa bukid.

26

1 Kinahanglan buhaton ninyo ang tabernakulo nga may napulo ka tabil
nga hinimo sa pino nga lino ug linubid nga asul, tapul, ug pula nga

bordahan sa dagway sa kerubim. Pagabuhaton kini sa hanas nga tigbuhat.
2 Ang gitas-on sa matag tabil kinahanglan 28 ka cubit, ug ang gilapdon
niini upat ka cubit. Kinahanglan ang tanan nga mga tabil managsama
gayod ang sukod. 3 Kinahanglan sumpaysumpayon sa pagtahi ang lima
ka mga tabil, ug sama usab ang buhaton sa laing lima ka mga tabil.
4 Kinahanglan himoon ninyo ang mga liningin nga asul nga ibutang sa
tumoy sa tabil sa matag hut-ong. Sa samang paagi, buhaton usab ninyo
ang susamang han-ay sa liningin sa ikaduhang hut-ong sa tabil. 5 Buhata
ninyo ang 50 ka mga liningin sa unang tabil, ug buhata ang dugang 50
ka mga liningin sa tumoy sa ikaduhang hut-ong sa tabil. Buhata kini aron
mag-atbangay ang mga liningin sa usag-usa. 6 Kinahanglan buhaton ninyo
ang 50 ka mga kaw-itanan nga bulawan ug isumpay ang mga tabil aron
masumpay ang tabernakulo. 7 Kinahanglan buhaton ninyo ang mga tabil
gikan sa balahibo sa kanding alang sa atop sa tabernakulo. Kinahanglan
himoon ninyo ang napulog usa nga mga tabil. 8 Ang gitas-on sa matag
tabil kinahanglan nga 30 ka cubit, ug ang gilapdon sa tabil may upat ka
cubit. Kinahanglan managsama ang sukod sa napulog duha nga mga tabil.
9 Kinahanglan sumpaysumpayon ninyo pagtahi ang lima ka mga tabil ug
ilahi ang laing unom ka mga tabil. Kinahanglan piloon ninyo kaduha ang
ikaunom nga tabil diha sa atubangan sa tolda. 10 Kinahanglan nga buhaton
ninyo ang 50 ka buok nga mga liningin sa tumoy sa daplin sa unang
hut-ong sa tabil, ug ang dugang 50 ka mga liningin sa tumoy sa daplin
sa tabil nga mosumpay sa ikaduhang hut-ong sa tabil. 11 Kinahanglan
buhaton ninyo ang 50 ka mga kaw-itanan nga bronse ug ibutang ngadto
sa mga liningin. Unya isumpay ang sidsid sa tolda aron mausa kini.
12 Ang nabilin nga katunga sa tabil, nga maoy nagbitay nga nahibilin sa
tabil sa tolda, kinahanglan ipabitay didto dapit sa likod sa tabernakulo.
13 Kinahanglan adunay usa ka cubit sa pikas tabil, ug laing usa ka cubit sa
tabil nga anaa sa pikas bahin—nga mao ang sobra sa gitas-on sa tabil
sa tolda kinahanglan ipabitay lapas sa isigkakilid sa mga tabernakulo
aron pagtabon niini ug ngadto sa laing bahin, aron matabonan kini.
14 Kinahanglan buhaton ninyo ang atop alang sa tabernakulo gamit ang
panit sa laking karnero nga gitina ug pula, ug ang laing maayong panit
nga iatop ibabaw niana. 15 Kinahanglan maggabas kamo ug tul-id nga
tabla gikan sa kahoy nga akasya alang sa tabernakulo. 16 Ang gitas-on
sa matag tabla kinahanglan nga napulo ka cubit, ug ang gilapdon niini
1 ug 1/2 ka cubit. 17 Kinahanglan nga adunay duha ka ugsok sa matag
tabla aron masumpay sa matag tabla. Kinahanglan buhaton ninyo ang
tanang tabla sa tabernakulo sa sama niining paagiha. 18 Sa dihang buhaton
ninyo ang mga tabla alang sa tabernakulo, kinahanglan nga maggabas
kamo ug 20 ka mga tabla alang sa habagatang bahin. 19 Kinahanglan
buhaton ninyo ang 40 ka mga sukaranan nga plata nga ipailalom sa 20
ka mga tabla. Kinahanglan nga adunay duha ka sukaranan sa ilalom
sa unang tabla aron mopugong, ug duha usab ka sukaranan ilalom sa
ubang mga tabla aron mosangga sa duha ka haligi. 20 Alang sa ikaduhang
bahin sa tabernakulo, didto sa amihanan, kinahanglan maggabas kamo
ug 20 ka mga tabla 21 ug ang ilang 40 ka mga sukaranan nga plata.
Kinahanglan may duha ka sukaranan sa unang tabla, duha ka sukaranan
ilalom sa sunod nga tabla, ug sa uban pa. 22 Alang sa likod nga bahin sa
tabernakulo didto sa kasadpan, kinahanglan maggabas kamo ug unom ka
mga tabla. 23 Kinahanglan magbuhat kamo ug duha ka mga tabla alang

sa likod nga mga eskina sa tabernakulo. 24 Kinahanglan nga mabulag
kining mga tabla sa ubos, apan itakdo kini sa ibabaw sa samang liningin.
Kinahanglan mao usab kini ang pamaagi sa luyo nga bahin sa mga eskina.
25 Kinahanglan may walo ka mga tabla, uban sa ilang mga sukaranan
nga plata. Kinahanglan nga adunay 16 tanan ka mga sukaranan, may
duha ka sukaranan sa ilalom sa unang tabla, duha ka sukaranan sa ilalom
sa sunod nga tabla, ug sa uban pa. 26 Kinahanglan buhaton ninyo ang
mga pangbabag gamit ang kahoy nga akasya—lima alang sa mga tabla
sa usa ka kilid sa tabernakulo, 27 lima ka pangbabag alang sa mga tabla
sa laing kilid sa tabernakulo, ug ang lima ka mga pangbabag alang sa
mga tabla sa luyo nga bahin sa tabernakulo didto sa kasadpan. 28 Ang
pangbabag nga anaa sa tunga sa mga tabla, nga naggikan sa tungatunga
kinahanglan mosangko sa isigkatumoy. 29 Kinahanglan putoson ninyo
ug bulawan ang mga tabla. Buhata ninyo ang liningin nga bulawan,
aron kasuksokan sa mga pangbabag, unya putosa ug bulawan ang mga
dayongan. 30 Kinahanglan tukoran ninyo ang tabernakulo pinaagi sa
pagsunod sa plano nga gipakita kanimo ibabaw sa bukid. 31 Kinahanglan
buhaton ninyo ang usa ka tabil sa linubid nga asul, tapol, ug pula, ug
sa pino nga lino, nga binurdahan sa hulagway sa kerubim, nga hinimo
sa hanas nga tigburda. 32 Kinahanglan ipakabit ninyo kini sa upat ka
haligi sa kahoy nga akasya nga hinaklapan ug bulawan. Kining mga haligi
kinahanglan nga adunay mga kaw-itanan nga bulawan nga gitungtong
ibabaw sa upat ka plata nga mga sukaranan. 33 Ipakabit ninyo ang tabil
ilalom sa mga kaw-itanan, ug kinahanglan ipasulod ninyo ang arka sa
kasabotan. Ang tabil mao ang mag-ulang sa balaang dapit ug sa labing
balaang dapit. 34 Itabon ninyo ang tabon ibabaw sa arka sa kasabotan,
nga atua sa labing balaang dapit. 35 Ipahimutang ninyo ang lamesa
gawas sa tabil. Kinahanglan ipahimutang ninyo ang tungtonganan sa
lampara atbang sa lamesa sa habagatang bahin sa tabernakulo. Ang
lamesa kinahanglan atua sa amihanang dapit. 36 Kinahanglan maghimo
kamo ug tabil alang sa agianan sa tolda. Kinahanglan buhaton ninyo kini
gikan sa mga linubid nga asul, sa tapul, ug pula ug linubid nga pinong
lino, nga binuhat sa usa ka tigburda. 37 Alang sa mga tabil, kinahanglan
maggabas kamo ug lima ka mga haligi nga akasya ug putoson kini ug
bulawan. Ang mga kaw-itanan niini kinahanglan nga bulawan usab, ug
hulmahon ninyo ang lima ka sukaranan nga bronse alang niini.

27

1 Paghimo kamo ug halaran nga akasya, nga lima ka cubit ang gitas-on ug
lima ka cubit ang gilapdon. Ang halaran kinahanglan kwadrado ug tulo ka
cubit ang gihabugon. 2 Butangi kini ug sungaysungay sa upat ka eskina nga
sama sa sungay sa torong baka. Ang sungaysungay kinahanglan himoon
unay gihapon sa halaran, ug haklapi kini ug bronse. 3 Paghimo kamo ug
mga kasangkapan alang sa halaran: ang sudlanan sa abo, ug ang mga pala,
ang mga panaksan, ang mga tinidor alang sa karne, ug ang sudlanan sa
baga. Himoa ninyo kining mga kasangkapan gamit ang bronse. 4 Himoa
ang rehas nga bronse alang sa halaran. Himoa ang mga liningin nga
bronse alang sa upat ka eskina sa rehas. 5 Kinahanglan ibutang ninyo
ang rehas sulod sa halaran gikan sa tungatunga niini hangtod sa ubos.
6 Himoa ninyo ang mga dayonganan alang sa halaran, gamit ang kahoy
nga akasya, ug kinahanglan haklapan ninyo kini ug bronse. 7 Isuksok
ang dayonganan sa mga liningin, ug ang dayonganan kinahanglan

ipahimutang sa isigkakilid nga bahin sa halaran aron madayongan kini.
8 Kinahanglan himoon nimo ang halaran nga may haw-ang, gamit ang
mga tabla. Kinahanglan himoon mo kini sa pamaagi nga gipakita kanimo
didto ibabaw sa bukid. 9 Kinahanglan himoon ninyo ang hawanan alang
sa tabernakulo. Kinahanglan adunay mga tabil sa habagatang bahin sa
hawanan, mga tabil sa pinong lino nga linubid nga may gitas-on nga 100
ka cubit. 10 Ang mga tabil kinahanglan adunay 20 ka haligi, uban sa 20 ka
bronse nga sukaranan. Kinahanglan usab nga adunay mga kaw-itanan
nga ibutang sa haligi, ug lakip na ang mga hikot nga plata. 11 Sama
usab sa amihanang bahin, kinahanglan adunay tabil nga 100 ka cubit
ang gitas-on uban sa 20 ka mga haligi, 20 ka mga bronse nga sukaranan,
mga kaw-itanan nga gibutang sa haligi, ug ang mga hikot nga hinimo sa
plata. 12 Diha sa hawanan sa kasadpang bahin kinahanglan adunay tabil
nga 50 ka cubit ang gitas-on. Kinahanglan adunay napulo ka mga haligi
ug napulo ka mga sukaranan. 13 Ang hawanan usab sa sidlakang bahin
kinahanglan 50 ka cubit ang gitas-on. 14 Ang mga tabil sa pikas kilid sa
pultahan, kinahanglan may gitas-on nga 50 ka cubit. Kinahanglan adunay
tulo ka haligi ug tulo ka sukaranan. 15 Sa pikas kilid usab kinahanglan
adunay mga tabil nga 15 ka cubit ang gitas-on. Kinahanglan aduna usab
kini tulo ka haligi ug tulo ka sukaranan. 16 Diha sa pultahan sa hawanan
kinahanglan ang tabil may gitas-on nga 20 ka cubit. Ang tabil kinahanglan
hinimo sa pinong lino nga panapton nga asul, tapul, ug pula nga hinimo
sa tigburda. Kinahanglan adunay kini upat ka haligi uban sa upat ka
sukaranan. 17 Ang tanan nga haligi sa hawanan kinahanglan adunay
mga hikot nga plata, mga kaw-itanan nga palata, ug mga sukaran nga
bronse. 18 Ang gitas-on sa hawanan kinahanglan 100 ka cubit, 50 ka cubit
ang gilapdon, ug lima ka cubit ang gihabugon uban ang pinong linong
panapton nga mga tabil, ug mga sukaranan nga bronse. 19 Ang tanan nga
mga kasangkapan nga gamiton sa tabernakulo, ug ang tanang ugsok sa
tolda alang sa tabernakulo ug sa hawanan kinahanglan hinimo sa bronse.
20 Kinahanglan nga sugoon mo ang mga Israelita sa pagdala ug lunsayng
lana sa olibo, ug gipuga, alang sa mga suga aron makasiga sa kanunay.
21 Diha sa tolda nga tagboanan, sa gawas sa tabil nga atua atubangan sa
tabernakulo nga gisudlan sa arka sa kasabotan, si Aaron ug ang iyang mga
anak kinahanglan magpasiga sa kanunay sa suga diha sa atubangan ni
Yahweh, ssukad sa pagkagabii hangtod sa pagkabuntag. Kini nga kasugoan
magpadayon hangtod sa mosunod pa nga kaliwatan sa katawhan.

28

1 Ipatawag si Aaron nga imong igsoon ug ang iyang mga anak nga lalaki
nga si Nadab, si Abihu, si Eleazar ug si Itamar gikan sa mga Israelita aron
mag-alagad sila kanako ingon nga mga pari. 2 Kinahanglan himoan nimo
si Aaron, nga imong igsoon, ug bisti nga gilain alang kanako. Kini nga
mga bisti alang sa iyang dungog ug himaya. 3 Kinahanglan makigsulti
ka sa tanang tawo nga mga maalamon, kadtong akong gipuno sa espiritu
sa kaalam, aron makatahi sila ug mga bisti alang kang Aaron aron ilain
siya alang kanako sa pag-alagad kanako ingon nga akong pari. 4 Ang
himoon nila nga mga bisti mao ang tabon sa dughan, ang efod, ang kupo,
ang pangsapaw nga binurdahan, ang purong ug ang bakos. Kinahanglan
tahion nila kini nga mga bisti nga linain alang kanako. Alang kini sa imong
igsoon nga si Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki aron moalagad sila
kanako ingon nga mga pari. 5 Ang mga tigburda kinahanglan mogamit

ug pinong lino nga dalag, asul, tapul, ug pula. 6 Kinahanglan himoon nila
ang efod sa dalag, asul, tapul, ug pula ngalinubid, ug sa pinong lino nga
linubid usab. Himoon gayod kini sa hanas nga tigburda. 7 Kinahanglan
aduna kini duha ka bahin sa abaga nga mosumpay sa duha ka tumoy
niini. 8 Ang maayong pagkalubid nga bakos kinahanglan sama sa bakos
nga unay gihapon sa efod, nga hinimo sa linubid nga pinong lino nga
dalag, asul, tapul, ug pula. 9 Pagkuha ug duha ka bato nga onix ug ikulit
ang mga ngalan sa napulo ug duha ka mga anak ni Israel. 10 Kinahanglan
isulat ninyo ang unom ka ngalan sa usa ka bato ug ang laing unom ka
ngalan isulat sa ikaduhang bato, subay sa ilang adlaw nga natawhan.
11 Pinaagi sa paghimo sa tigkulit sa bato nga sama sa pagkulit sa usa ka
singsing nga silyo, kinahanglan ikulit ninyo diha sa duha ka bato ang mga
ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga lalaki ni Israel. Ipatapot
kining mga batoha sa pilitanan nga bulawan. 12 Kinahanglan ibutang
ninyo ang duha ka bato diha sa abagahan sa efod, aron kini nga mga bato
magpahinumdom kang Yahweh sa mga anak nga lalaki ni Israel. Dad-on ni
Aaron diha sa iyang abaga ang ilang ngalan sa atubangan ni Yahweh ingon
nga pagpahinumdom kaniya. 13 Kinahanglan himoon ninyo ang pilitanan
gamit ang bulawan 14 ug duha ka kadena nga lunsayng bulawan nga sama
sa higot, ug ipakabit ang mga kadena sa pilitanan. 15 Kinahanglan himoon
ninyo ang tabon sa dughan alang sa pagpakisayod, ang trabaho sa hanas
nga tigburda, nga gitahi sama sa efod. Himoa kini gamit ang linubid nga
dalag, asul, tapul ug pula, ug pinong lino. 16 Kinahanglan kwadrado kini
ug piloa sa makaduha ang tabon sa dughan. Kinahanglan usa ka span ang
gitas-on ug usa ka span ang gilapdon. 17 Kinahanglan ibutang ninyo dinhi
ang upat ka laray sa bililhong mga bato. Ang unang laray kinahanglan mao
ang rubi, ang topas, ug ang garnet. 18 Ang ikaduhang laray kinahanglan
mao ang esmeralda, ang safiro, ug ang diamante. 19 Ang ikatulo nga laray
kinahanglan mao ang hasinto, ang agata, ug ang ametis. 20 Ang ikaupat nga
laray kinahanglan mao ang berilo, ang onix, ug ang haspe. Kinahanglan
ipatapot kini sa pilitanan nga bulawan. 21 Kinahanglan nakahan-ay ang
mga bato sumala sa ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga lalaki
ni Israel, ang matag usa niini nahan-ay sumala sa ngalan. Kinahanglan
sama kini sa pagkulit sa pangsilyo, ang matag ngalan nagpasabot sa usa sa
napulog duha ka mga tribo. 22 Kinahanglan maghimo kamo diha sa tabon
sa dughan ug kadena nga sama sa hikot, sinalapid nga hinimo sa lunsayng
bulawan. 23 Kinahanglan himoon usab ninyo ang duha ka singsing nga
bulawan alang sa tabon sa dughan ug ibutang kini sa duha sa isig ka tumoy
sa tabon sa dughan. 24 Kinahanglan ikabit ninyo ang duha ka kadenang
bulawan sa duha ka eskina sa tabon sa dughan. 25 Ikabit ninyo ang laing
tumoy sa duha ka sinalapid nga kadena diha sa duha ka pilitanan. Unya
kinahanglan ikabit usab ninyo sa abagahan sa efod sa dapit sa atubangan.
26 Kinahanglan himoon ninyo ang dugang duha ka singsing nga bulawan,
ug ibutang ninyo kini sa laing duha ka mga eskina sa tabon sa dughan,
ubos sa kilid nga duol sa sulod nga sidsid. 27 Kinahanglan himoon ninyo
ang dugang duha ka singsing nga bulawan, ug ikabit kini sa ubos sa duha
ka abagahan nga bahin sa atubangan sa efod, duol sa ibabaw nga dapit
sa pinong linubid nga bakos sa efod. 28 Kinahanglan ihikot nila ang mga
singsing sa tabon sa dughan ngadto sa mga singsing sa efod gamit ang
asul nga higot, aron masumpay kini ibabaw sa bakos sa efod. Gihimo kini

aron nga dili matangtang ang tabon sa dughan gikan sa efod. 29 Sa dihang
mosulod si Aaron sa balaang dapit, kinahanglan dad-on niya ang ngalan
sa mga Israelita ibabaw sa iyang dughan aron sa pagpakisayod, ingon
nga padayon sa pagpahinumdom kang Yahweh. 30 Ibutang ninyo ang
Urim ug ang Tumim diha sa tabon sa dughan alang sa pagpakisayod, nga
kinahanglan anaa sa ibabaw sa dughan ni Aaron sa dihang moadto siya
sa atubangan ni Yahweh. Kanunay dad-on ni Aaron diha sa iyang dughan
ang pamaagi sa paghukom alang sa katawhan sa Israel didto sa atubangan
ni Yahweh. 31 Kinahanglan tahion ninyo ang kupo sa efod sa lunlon tapul
nga panapton. 32 Kinahanglan aduna kini liab diha sa tunga alang sa ulo.
Kinahanglan tahion ang palibot sa kilid sa liab niini aron dili kini magisi.
Kinahanglan himoon kini sa tigtahi. 33 Sa ubos nga sidsid, kinahanglan
burdahan ninyo kini ug mga bunga sa granada sa linubid nga asul, tapul,
ug pula. Kinahanglan ipataliwala usab ang kampanilyang bulawan sa
palibot niini. 34 Kinahanglan adunay usa ka kampanilyang bulawan ug
usa ka bunga sa granada, ug usa na usab ka kampanilyang bulawan ug
usa ka bunga sa granada ug padayonon kini nga pagkahan-ay palibot sa
sidsid sa kupo. 35 Isul-ob ni Aaron ang kupo sa dihang mag-alagad siya, ug
aron madungog ang tingog niini sa dihang mosulod siya sa balaang dapit
sa atubangan ni Yahweh ug sa iyang paggawas. Himoon kini aron dili siya
mamatay. 36 Kinahanglan himoon ninyo ang medalyon nga bulawan nga
ibutang sa purong ug kuliti kini, sama sa nakakulit sa usa ka silyo, “Balaan
alang kang Yahweh.” 37 Kinahanglan ihikot ninyo kining medalyon gamit
ang asul nga hikot sa atubangan sa purong. 38 Kinahanglan anaa kini sa
agtang ni Aaron; dalaon niya kanunay ang bisan unsang sala nga madala
ngadto sa halad sa balaang mga gasa nga gilain sa mga Israelita alang
kang Yahweh. Isul-ob niya kanunay sa iyang agtang ang purong aron
dawaton ni Yahweh ang ilang mga gasa. 39 Kinahanglan himoon ninyo
ang pangsapaw ug ang purong gamit ang pinong lino. Burdahi usab ninyo
ang bakos nga trabaho sa tigburda. 40 Himoa ninyo ang mga pangsapaw,
mga bakos, ug mga purong sa mga anak nga lalaki ni Aaron alang sa ilang
dungog ug himaya. 41 Sul-obi si Aaron nga imong igsoon, ug ang iyang
mga anak nga lalaki uban kaniya. Kinahanglan dihogi sila, gahinon, ug
balaana alang kanako, aron mag-alagad sila kanako ingon nga mga pari.
42 Kinahanglan himoan ninyo sila ug linong pangbahag nga bisti nga pang-
ilalom aron motabon sa ilang pagkahubo, nga magtabon kanila gikan sa
hawak hangtod sa paa. 43 Kinahanglan isul-ob nila kini nga mga bahag
sa dihang mosulod sila sa tolda nga tagboanan o moduol na sila halaran
sa pag-alagad didto sa balaang dapit. Kinahanglan buhaton nila kini aron
dili sila mahimong sad-an kay kung dili mamatay gayod sila. Mao kini
ang balaod nga dili mausab alang kang Aaron ug sa mga kaliwatan nga
mosunod kaniya.

29

1 Karon mao kini ang kinahanglan nga imong pagabuhaton sa paglain
kanila alang kanako aron mag-alagad sila kanako ingon nga mga pari.
Pagkuha ug laking nating baka ug duha ka laking karnero nga walay
daot, 2 tinapay ug torta nga walay igpapatubo, nga sinagulan ug lana.
Pagkuha usab ug nipis nga tinapay nga walay igpapatubo nga gipahiran
sa lana. Paghimo ug nipis nga tinapay gamit ang pinong harina sa
trigo. 3 Kinahanglan ibutang ninyo kini sa usa ka bukag, dad-a kini nga
sinulod sa bukag ug ihalad uban sa laking nating baka ug duha ka laking

karnero. 4 Kinahanglan dad-on mo si Aaron ug ang iyang mga anak nga
lalaki ngadto sa pultahan sa tolda nga tagboanan ug kinahanglan hugasan
mo sila ug tubig. 5 Kuhaon mo ang bisti ug ipasul-ob kang Aaron ang
pangsapaw nga bisti, ang kupo sa efod, ug ang tabon sa dughan, ug
ipabakos ang maayong pagkaburda nga bakos sa palibot sa iyang efod.
6 Kinahanglan purongi siya ug ibutang ang balaang korona diha sa purong.
7 Unya kuhaa ang lana nga igdidihog ug ibubo sa iyang ulo, ug niini nga
paagi dihogi siya. 8 Dad-a ang iyang mga anak nga lalaki ug ipasul-ob
kanila ang mga pangsapaw nga bisti. 9 Bakosi si Aaron ug ang iyang mga
anak nga lalaki ug sul-obi silag mga purong sa ulo. Maila ang buluhaton
sa pagkapari pinaagi sa balaod nga dili mausab. Niining paagiha imong
balaanon si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki aron mag-alagad
sila kanako. 10 Kinahanglan dad-on mo ang tanang laking nating baka
sa atubangan sa tolda nga tagboanan, ug itapion ni Aaron ug sa iyang
mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo niini. 11 Kinahanglan
ihawon ninyo ang laking nating baka sa atubangan ni Yahweh sa pultahan
sa tolda nga tagboanan. 12 Pagkuha ug diyutay nga dugo sa laking nating
baka ug ipahid sa sungaysungay sa halaran pinaagi sa imong tudlo, ug
kinahanglan nga ibubo mo ang nahibiling dugo sa sukaranan sa halaran.
13 Kinahanglan kuhaon mo ang tanang tambok nga nagtabon sa mga tinai,
ug kuhaa usab ang nagtabon sa atay ug sa duha ka kidni uban ang tambok
nga uban usab niini. Sunoga kining tanan ibabaw sa halaran. 14 Apan
alang sa unod sa laking nating baka, lakip ang panit niini ug ang hugaw,
kinahanglan sunogon nimo kini gawas sa kampo. Mao kini ang halad
alang sa sala. 15 Kinahanglan kuhaon mo usab ang usa ka laking karnero
ug itapion ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot
sa ulo niini. 16 Kinahanglan ihawon mo ang laking karnero, ug salora
ang dugo niini ug isablig kini sa tanang kilid sa halaran. 17 Hiwaa ang
laking karnero ug hugasi ang mga tinai niini ug ang mga paa niini, ug
kinahanglan ibutang mo ang mga tinai sa halaran, uban ang mga hiniwa
niini lakip na ang ulo. 18 Unya sunoga ang tibuok laking karnero. Mao kini
ang halad sinunog alang kang Yahweh, mahumot nga halad nga gisunog
alang kang Yahweh. 19 Kuhaa usab ang laing laking karnero ug itapion
usab ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo
niini. 20 Unya ihawa ang laking karnero ug kuhaa ang ubang dugo niini.
Ipahid kini sa tuong tumoy sa dalunggan ni Aaron ug sa iyang mga anak
nga lalaki, ug sa ilang kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa ilang
tuong tiil. Unya isablig ang dugo sa matag kilid sa halaran. 21 Kinahanglan
kuhaon mo ang dugo nga anaa sa halaran ug diyutay nga lanang igdidihog,
ug iwisikwisik kining tanan kang Aaron ug sa iyang mga bisti, ug sa iyang
mga anak nga lalaki ug sa ilang mga bisti usab. Unya ilain si Aaron alang
kanako, maingon man ang iyang mga bisti, ug ang iyang mga anak nga
lalaki ug ang ilang mga bisti. 22 Kinahanglan kuhaon mo ang tambok sa
laking karnero, ang tambok sa ikog, ang tambok nga nagputos sa mga
tinai, ang tambok nga nagputos sa atay, ang tambok nga nagputos sa duha
ka kidni, ug ang tambok sa tuong paa—kini nga laking karnero alang sa
pagbalaan sa mga pari alang kanako. 23 Pagkuha ug usa ka buok tinapay,
usa ka torta nga tinapay nga gilanahan, ug usa ka nipis nga tinapay gikan
sa bukag sa tinapay nga walay igpapatubo nga anaa sa atubangan ni
Yahweh. 24 Kinahanglan ibutang mo kini sa mga kamot ni Aaron ug sa mga
kamot sa iyang mga anak nga lalaki ug iwarawara kini nga halad alang

kang Yahweh. 25 Unya kuhaa ang pagkaon gikan sa ilang mga kamot ug
sunoga kini diha sa halaran uban sa sinunog nga halad. Makahatag kini
kanako ug kahumot; mahimo kining halad nga gisunog. 26 Kinahanglan
kuhaon mo ang dughan nga bahin sa gihalad nga laking karnero alang
kang Aaron ug iwarawara kini ingon nga halad nga iwarawara alang
kang Yahweh, ug mao kini ang imong bahin. 27 Kinahanglan ilain mo
alang kanako ang dughan nga bahin sa halad nga giwarawara, ug ang
paa nga mao ang bahin alang sa mga pari lakip na ang dughan nga
bahin nga giwarawara ug ang paa nga gigahin alang kang Aaron ug sa
iyang mga anak nga lalaki. 28 Mao kini ang dili mausab nga balaod alang
kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki. Mao usab kini ang ihatag
sa mga Israelita ngadto kang Yahweh gikan sa ilang halad sa pakigdait.
29 Kinahanglan tipigan usab ang balaang mga bisti ni Aaron alang sa
iyang mosunod pang mga anak nga lalaki. Pagadihogan ug ibalaan sila
alang kanako. 30 Ang mopuli kaniya nga pari gikan sa iyang mga anak
nga lalaki, nga mosulod sa tolda nga tagboanan aron moalagad kanako
diha sa balaang dapit, mao ang mosul-ob usab niadtong mga bisti sulod
sa pito ka adlaw. 31 Kinahanglan kuhaon mo ang laking karnero alang
sa paghalad sa mga pari alang kanako ug lat-i ang karne niini diha sa
balaang dapit. 32 Si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan
mokaon sa unod sa laking karnero ug sa tinapay nga anaa sa bukag diha sa
pultahan sa tolda nga tagboanan. 33 Kinahanglan kaonon nila ang karne
ug ang tinapay nga gihatag alang sa kapasayloan sa ilang mga sala ug sa
pagbalaan kanila, aron malain alang kanako. Walay laing makakaon sa
maong pagkaon, tungod kay gibalaan kini alang kanako. 34 Kung adunay
mabilin sa mga karne sa halad sa pagbalaan, o bisan ang tinapay hangtod
pagkabuntag, nan kinahanglan sunogon mo kini. Kinahanglan dili kini
kaonon tungod kay gilain kini alang kanako. 35 Niining paagiha, pinaagi
sa pagsunod ninyo sa tanan nga akong gimando nga inyong pagabuhaton,
kinahanglan imong gahinan si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki.
Sulod sa pito ka adlaw kinahanglan andamon mo sila. 36 Matag adlaw
kinahanglan maghalad kamo ug torong baka ingon nga halad alang sa
kapasayloan sa sala. Hinloi ang halaran pinaagi sa pagbalaan niini, ug
kinahanglan dihogan mo kini aron malain kini alang kanako. 37 Sulod sa
pito ka adlaw putlion mo ang halaran ug ilain kini alang kang Yahweh.
Unya ang halaran malain sa hingpit alang kanako. Ang bisan unsang
makasaghid niini ilhon nga linain alang kang Yahweh. 38 Kinahanglan
ihalad mo ibabaw sa halaran matag adlaw sa tanang panahon ang duha ka
nating karnero nga nagpanuigon ug usa ka tuig. 39 Kinahanglan maghalad
ka ug usa ka nating karnero sa buntag, ug ang laing usa sa hapon. 40 Uban
sa unang nating karnero, ihalad usab ang ikapulo sa usa ka epha sa labing
pinong harina nga gisagol sa 1/4 nga bahin sa usa ka hin sa lana gikan
sa pinuga nga olibo, ug ang 1/4 nga bahin sa usa ka hin sa bino ingon
nga usa ka halad nga ilimnon. 41 Kinahanglan ihalad mo ang ikaduhang
nating karnero sa pagsalop sa adlaw. Ihalad mo usab ang samang trigo
nga gihalad pagkabuntag ug ang halad nga ilimnon. Makahatag kini ug
kahumot alang kanako; mao kini ang halad nga gisunog alang kanako.
42 Kinahanglan mao kini kanunay ang halad sinunog hangtod sa tanan
ninyong mga kaliwatan, diha sa pultahan sa tolda nga tagboanan sa
atubangan ni Yahweh, kung asa ako makigtagbo ug makigsulti kanimo.
43 Mao kana ang dapit nga makigtagbo ako sa mga Israelita; ibalaan ko
ang tolda pinaagi sa akong himaya. 44 Lainon ko ang tolda nga tagboanan

ug ang halaran nga alang lamang kanako. Lainon ko usab si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki aron nga mag-alagad kanako ingon nga
mga pari. 45 Mopuyo ako uban sa mga Israelita ug mahimong ilang Dios.
46 Masayod sila nga ako si Yahweh, ang ilang Dios, nga nagpagawas kanila
gikan sa yuta sa Ehipto aron makapuyo uban kanila. Ako mao si Yahweh,
nga ilang Dios.

30

1 Kinahanglan magbuhat kamo ug halaran nga sunoganan sa insenso.
Buhata kini gamit ang kahoy nga akasya. 2 Ang gitas-on niini kinahanglan
usa ka cubit ug ang gilapdon niini usa ka cubit. Kuwadrado kini, ug ang
gihabugon niini kinahanglan duha ka cubit. Ug ang mga sungaysungay
niini kinahanglan buhaton unay sa halaran. 3 Kinahanglan haklapan
ninyo ug lunsayng bulawan ang halaran nga insenso - ang ibabaw
niini, ang mga isigkakilid, ug ang mga sungaysungay niini. Kinahanglan
rebitihan ninyo ug bulawan ang palibot niini. 4 Buhatan ninyo ug duha
ka mga liningin nga bulawan aron ipakabit kini ilalom sa duha ka nag-
atbang nga mga kilid. Ang mga liningin kinahanglan mao ang kabitanan
sa mga dayonganan aron dayongan ang halaran. 5 Kinahanglan buhaton
ninyo ang dayonganan gamit ang kahoy nga akasya, ug haklapi kini ug
bulawan. 6 Kinahanglan ipahimutang ninyo ang halaran nga insenso diha
sa atubangan sa tabil nga anaa sa kilid sa arka sa kasabotan. Ipahimutang
kini atubangan sa may tabon nga anaa ibabaw sa arka sa kasabotan,
kung asa ako makigtagbo kanimo. 7 Kinahanglan adlaw-adlaw sunogon
ni Aaron ang mahumot nga insenso. Sunogon niya kini sa takna nga
palungon na niya ang mga lampara, 8 ug pasigahon na usab ni Aaron ang
mga lampara sa panahon sa kagabhion aron masunog sa kanunay ang
insenso diha sa atubangan ni Yahweh, hangtod sa tibuok pa ninyong mga
kaliwatan. 9 Apan kinahanglan wala gayod kamoy laing insenso nga ihalad
sa halaran sa insenso, ni ang bisan unsang halad nga sunogonon o ang mga
pagkaon nga ihalad. Ayaw usab ninyo buboi sa halad ilimnon ang ibabaw
niini. 10 Kinahanglan kausa matag tuig buhaton ni Aaron ang seremonyas
sa pagtabon diha sa mga sungaysungay niini. Gamit ang dugo nga halad
sa sala buhaton niya ang seremonyas sa pagtabon alang niini kausa matag
tuig hangtod sa sunod pa ninyong mga kaliwatan. Linain gayod kini alang
kang Yahweh.” 11 Gisultihan ni Yahweh si Moises, 12 “Sa dihang sugdan
mo na sa paglista ang mga Israelita, ang tagsatagsa ka tawo kinahanglang
mobayad ug usa ka lukat sa iyang kinabuhi kang Yahweh. Buhaton mo
kini human mo sila maihap, aron walay katalagman nga modangat kanila
sa pag-ihap mo kanila. 13 Ang tanang tawo nga maihap diha sa listahan
magbayad ug tunga sa shekel nga plata, sumala sa timbangan sa shekel nga
atua sa balay alampoan (ang usa ka shekel sama ra sa 20 ka gerahs). Kining
tunga nga shekel mao ang halad alang kang Yahweh. 14 Ang tanang tawo
nga maihap nga nagpanuigon ug 20 ka tuig pataas, kinahanglan maghalad
niini alang kanako. 15 Sa dihang ang katawhan maghatag kanako sa halad
alang sa kapasayloan sa sala sa ilang kinabuhi, ang dato kinahanglan dili
magbayad ug sobra sa tunga ka shekel, ug ang kabos dili usab magbayad ug
kulang. 16 Kinahanglan dawaton mo gikan sa mga Israelita kining salapi
sa kapasayloan sa sala ug gastoha kini sa buluhaton diha sa tolda nga
tagboanan. Kinahanglan mahimo kining pahinumdom sa mga Israelita
diha sa akong atubangan, aron mapasaylo ang sala sa inyong kinabuhi.”
17 Gisultihan usab ni Yahweh si Moises, 18 “Kinahanglan buhaton usab

ninyo ang usa ka dakong panaksan nga bronse nga may tungtonganan nga bronse, usa ka dakong panaksan nga hugasanan. Ipahimutang ninyo kini tungatunga sa tolda nga tigomanan ug sa halaran, unya butangan ninyo kini ug tubig. 19 Si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan manghugas sa ilang mga kamot ug mga tiil sa tubig niini. 20 Sa higayon nga mosulod sila sa tolda nga tagboanan o mopaduol sa halaran aron moalagad kanako sa pagsunog sa mga halad, kinahanglan manghugas sila sa tubig aron dili sila mangamatay. 21 Kinahanglan hugasan nila ang ilang mga kamot ug mga tiil aron dili sila mangamatay. Mao kini ang tulumanon nga sundon gayod ni Aaron ug sa iyang mga kaliwatan hangtod sa mosunod pang kaliwatan. 22 Gisultihan ni Yahweh si Moises, 23 “Pagkuhag labing maayong mga pahumot: 500 ka shekels sa nagtubod nga mira, 250 ka shekel sa humot nga sinamon, 250 ka shekel sa humot nga cane, 24 500 ka shekel nga casia, nga gitimbang pinaagi sa sukdanan sa shekel nga atua sa balay alampoanan, ug usa ka hin nga lana sa olibo (ang hin sama ra sa 3. 7 ka litro nga lana sa olibo). 25 Kinahanglan buhaton ninyo ang sagdradong lanang igdidihog gamit kining mga pansagol nga maoy buluhaton sa tigbuhat sa mga pahumot. Mao kini ang sagdradong lanang igdidihog nga gilain alang kanako. 26 Kinahanglan imong dihogan niining lanaha ang tolda nga tigomanan, lakip na ang arka sa kasabotan, 27 ang lamesa ug ang tanang mga kasangkapan niini, ang tungtonganan sa lampara ug ang mga galamiton niini, ang halaran nga insenso, 28 ang halaran alang sa halad nga sunogonon uban ang tanang galamiton niini, ug ang panaksan uban ang tungtonganan niini. 29 Ihalad kini aron mabalaan kini alang kanako. Ang bisan unsang mga butang nga makasaghid niini mabalaan usab. 30 Kinahanglan dihogan mo usab si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki ug balaana sila aron mag-alagad kanako ingon nga mga pari. 31 Kinahanglan isulti mo kini sa mga Israelita, 'Mao kini ang lanang igdidihog nga gilain kang Yahweh ingon man sa umaabot pa nga kaliwatan. 32 Dili kini angay ihaplas sa panit sa mga tawo, ni magbuhat kamo ug lana nga sama niini uban ang samang pagsagol, tungod kay gibalaan na kini alang kang Yahweh. Kinahanglan ilhon ninyo kini sa ingon niini nga pamaagi. 33 Busa si bisan kinsa ang magbuhat ug pahumot sama niini, o modihog niini kang bisan kinsa, kanang tawhana kinahanglan hinginlan gikan sa iyang katawhan.'” 34 Gisultihan ni Yahweh si Moises, “Pagkuhag mga pahumot nga may samang gidaghanon - estakte, onika, ug galbanum - mga mahumot nga pahumot uban ang lunsayng insenso. 35 Gamita kini sa pagbuhat sa insenso, nga gisagol sa usa ka tigbuhat sa mga pahumot, nga tinimplahan sa asin nga lunsay ug sagrado. 36 Galinga kini nga pino gayod. Ibutang ang uban niini atubangan sa arka sa kasabotan nga atua sulod sa tolda nga tigomanan, kung asa ako makigtagbo kanimo. Angay ninyo kining ilhon nga balaan gayod kaayo alang kanako, 37 Alang niining insenso nga inyong buhaton, ayaw kamo pagbuhat uban sa samang mga pansagol alang sa inyong kaugalingon. Kinahanglan ilhon ninyo kini nga balaan. 38 Si bisan kinsa ang magbuhat ug sama niini nga pahumot, kinahanglan hinginlan gikan sa iyang katawhan.”

31

1 Gisultihan ni Yahweh si Moises, 2 “Tan-awa, gipili ko si Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri nga anak ni Hur, gikan sa tribo ni Juda. 3 Gipuno

ko si Bezalel sa akong Espiritu aron hatagan siya ug kaalam, kahibalo, ug hiyas alang sa tanang matang sa buhat, 4 aron buhaton ang maanindot nga mga disinyo gamit ang bulawan, ang tumbaga, ug ang bronse; 5 ang pagputol usab ug pagpili sa mga bato ug mga kinulit nga kahoy - aron magbuhat sa tanang matang sa mga buhat. 6 Dugang kaniya, gipili ko usab si Oholiab ang anak nga lalaki ni Ahisamac, gikan sa tribo ni Dan. Gihatagan ko sa kahanas ang tanang kasingkasing niadtong mga maalamon aron nga buhaton nila ang tanan nga gisugo kong ipabuhat kanimo. Apil na niini 7 ang tolda nga tigomanan, ang arka sa kasabotan, ang tabon sa arka sa kasabotan, ug ang tanang kasangkapan sa tolda - 8 ang lamesa ug mga kasangkapan niini, ang lunsayng tungtonganan sa lampara uban ang mga galamiton niini, ang halaran nga insenso, 9 ang halaran alang sa mga halad nga sunogonon uban sa mga galamiton niini, ug ang dakong panaksan uban ang tungtonganan niini. 10 Lakip na usab niini ang maayong pagkabuhat nga mga bisti - ang sagradong bisti alang sa pari nga si Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki, nga gilain alang kanako aron mag-alagad sila kanako ingon mga pari. 11 Lakip usab niini ang lanang igdidihog ug ang humot nga insenso alang sa balaang dapit. Kining mga tighimo kinahanglan mobuhat niining mga butanga subay gayod sa gisugo ko kanimo.” 12 Gisultihan ni Yahweh si Moises, 13 “Sultihi ang mga Israelita: 'Kinahanglan bantayan ninyo ang Adlawng Igpapahulay ni Yahweh, kay mao kini ang timaan tali kaniya ug kaninyo hangtod sa mosunod pa ninyong mga kaliwatan aron masayran ninyo nga siya mao gayod si Yahweh, nga nagpili kaninyo alang sa iyang kaugalingon. 14 Busa kinahanglan ninyong bantayan ang Adlawng Igpapahulay, kay kinahanglan balaanon ninyo kini, nga gitagana alang kaniya. Ang tanang tawo nga mosupak niini kinahanglan gayod patyon. Si bisan kinsa nga magtrabaho sa Adlawng Igpapahulay, kanang tawhana pagahinginlan gayod gikan sa iyang katawhan. 15 Ang mga buluhaton buhaton sulod sa unom ka adlaw, apan sa ikapitong adlaw mao ang Adlawng Igpapahulay, balaan, ug gitaga alang sa pagpasidungog kang Yahweh. Si bisan kinsa ang magtrabaho sa Adlawng Igpapahulay kinahanglan gayod patyon. 16 Busa ang mga Israelita kinahanglan magbantay gayod sa Adlawng Igpapahulay. Kinahanglan sundon nila kini hangtod sa mosunod pa nilang mga kaliwatan ingon nga balaod nga dili na gayod mausab. 17 Ang Adlawng Igpapahulay mao kanunay ang timaan tali kang Yahweh ug sa mga Israelita, kay sulod sa unom ka adlaw gibuhat ni Yahweh ang langit ug ang yuta, ug sa ikapito nga adlaw mipahulay siya ug nabaskog.'” 18 Sa natapos na si Yahweh sa pagpakigsulti kang Moises didto sa Bukid sa Sinai, gihatag niya kaniya ang duha ka papan sa kasabotan sa mga balaod nga hinimo sa mga bato, nga sinulat niya mismo.

32

1 Sa pagkakita sa katawhan nga nadugay si Moises sa paglugsong gikan sa bukid, nangadto sila kang Aaron ug miingon, “Dali ngari, buhati kami ug usa ka diosdios nga maoy mangulo alang kanamo. Kay alang niining Moises, ang tawo nga nagpagawas kanamo sa Ehipto, wala na kami masayod sa nahitabo kaniya” 2 Busa miingon si Aaron kanila, “Panguhaa ang mga ariyos nga bulawan sa inyong mga asawa, sa inyong mga anak nga lalaki ug babaye, ug dad-a kini nganhi kanako.” 3 Gipatangtang sa tibuok katawhan ang mga ariyos nga bulawan ug gidala kini kang Aaron. 4 Gidawat niya ang bulawan gikan kanila, gitunaw kini diha sa hulmahan,

ug gihulmang usa ka nating baka. Unya miingon ang katawhan, “O
Israel, mao kini ang inyong dios nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta
sa Ehipto.” 5 Sa pagkakita ni Aaron niini, gibuhat niya ang usa ka halaran
atubangan sa nating baka ug nagpahibalo; miingon siya, “Ugma mao ang
kasaulogan sa pagpasidungog kang Yahweh.” 6 Nangmata ang katawhan
sayo sa kabuntagon ug naghalad sa mga halad sinunog ug ang mga halad
sa panaghiusa. Unya nanglingkod sila aron sa pagpangaon ug sa pag-
inom, ug nanindog aron sa pagpatuyang sa hilabihan nga paglipaylipay.
7 Unya gisultihan ni Yahweh si Moises, “Pagdali, kay ang imong katawhan
kansang gipagawas mo gikan sa yuta sa Ehipto nagpakahugaw sa ilang
kaugalingon. 8 Gitalikdan dayon nila ang paagi nga gisugo ko alang kanila.
Gihulma nila ang usa ka nating baka alang sa ilang kaugalingon, unya
gisimba kini ug naghalad alang niini. Miingon sila, 'O Israel, mao kini
ang dios nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto.'” 9 Unya
gisultihan ni Yahweh si Moises, “Nasayran ko na kining katawhan. Tan-
awa, mga gahi gayod ug ulo kining mga tawhana. 10 Busa karon, ayaw
ako pakganga. Ang akong kasuko mosilaob batok kanila, busa laglagon
ko gayod sila. Unya buhaton ko ang usa ka dakong nasod gikan kanimo.”
11 Apan gisulayan ni Moises paghupay si Yahweh nga iyang Dios, Miingon
siya, “O Yahweh, nganong misilaob man ang imong kasuko batok sa
imong katawhan, nga gipagawas mo gikan sa yuta sa Ehipto uban ang
dakong gahom ug ang kusgan nga kamot? 12 Nganong kinahanglan man
mosulti ang mga Ehiptohanon, 'Gipagawas niya sila nga may daotang
tinguha, aron pamatyon sila sa kabungtoran ug aron laglagon sila sa
kalibotan?' Ayaw na padayona ang pagpasilaob sa imong kasuko ug ayaw
na pahamtangi ug silot ang imong katawhan. 13 Hinumdomi si Abraham,
si Isaac, ug si Israel nga imong mga sulugoon, nga imong gipanumpaan
ug miingon kanila, 'Padaghanon ko ang inyong kaliwatan sama kadaghan
sa kabituonan sa langit, ug ihatag ko sa inyong mga kaliwatan kining mga
yuta nga akong gisulti. Mapanunod kini nila hangtod sa kahangtoran.'”
14 Unya wala na gipahamtang ni Yahweh ang silot nga iyang gisulti nga
ipahamtang sa iyang katawhan. 15 Unya mibiya si Moises ug milugsong
sa bukid nga nagbitbit sa duha ka papan nga bato sa kasabotan sa mga
balaod. Gisulatan ang isigkakilid sa duha ka papan nga bato, maingon
man usab sa atubangan usab ug sa likod niini. 16 Ang mga papan nga
bato hinimo mismo sa Dios, ug ang mga sinulat gisulat usab sa Dios,
nga kinulit diha sa mga papan nga bato. 17 Sa pagkadungog ni Josue sa
kaguliyang sa katawhan sa ilang pagpaninggit, miingon siya kang Moises,
“Adunay kagahob nga ingon sa gubat sulod sa kampo.” 18 Apan miingon
si Moises, “Dili kana kagahob sa kadaogan, ug dili kagahob sa napildi nga
katawhan, kondili kagahob sa panag-awit ang akong nadungog.” 19 Sa
nagkaduol na si Moises sa kampo, nakita na niya ang nating baka ug
ang panagsayaw sa katawhan. Hilabihan ang iyang kasuko. Gibusdak
niya ang duha ka papan nga bato ug nabungkag kini diha sa tiilan
sa bukid. 20 Gikuha niya ang nating baka nga gihimo sa katawhan,
gidaoban kini, gidugmok, ug gisagol sa tubig. Unya gipainom niya kini
sa katawhan sa Israel. 21 Unya miingon si Moises kang Aaron, “Unsa man
ang gihimo niining katawhan kanimo, nga giangin mo man sila niining
dakong sala?” 22 Miingon si Aaron, “Ayaw palabi sa imong kasuko, akong
agalon. Nasayod ka bitaw niining mga tawhana, kung unsa gayod nila ka
gusto ang pagbuhat ug daotan. 23 Miingon sila kanako, 'Buhati kami ug
usa ka dios nga maoy mangulo alang kanamo. Kay alang niining Moises,

ang tawo nga nagpagawas kanamo sa Ehipto, wala na kami masayod sa
nahitabo kaniya.' 24 Busa miingon ako kanila, 'Si bisan kinsang tawo nga
may mga bulawan, tangtanga kini.' Gihatag nila ang mga bulawan ug giitsa
ko kini sa kalayo, ug mitungha kining nating baka." 25 Nakita ni Moises nga
dili na mapugngan ang katawhan (kay gipasagdan sila ni Aaron, nga maoy
hinungdan nga gibugalbugalan sila sa ilang mga kaaway). 26 Unya mibarog
si Moises sa agianan sa kampo ug miingon, "Kinsa katong dapig kang
Yahweh, duol kanako." Miduol kaniya ang tanang mga Levita. 27 Miingon
siya kanila, "Si Yahweh ang Dios sa Israel, nag-ingon niini: 'Ang tagsatagsa
ka tawo kinahanglan magtakin sa ilang espada ug lukopon sa pagsuroy
ang tibuok agianan sa tibuok kampo, ug pamatyon ang iyang igsoong
lalaki, ang iyang kaubanan, ug ang iyang silingan.'" 28 Gituman sa mga
Levita ang gisugo ni Moises. Niadto gayong adlawa 3, 000 ka mga tawo
ang nangamatay. 29 Miingon si Moises sa mga Levita, "Karon gitugahan
kamo nga moalagad kang Yahweh, kay ang tagsatagsa kaninyo nagpatay
man batok sa iyang anak nga lalaki ug sa iyang igsoong lalaki, busa
gipanalanginan kamo ni Yahweh karong adlawa." 30 Pagkasunod adlaw
miingon si Moises sa katawhan, "Nakabuhat kamo ug usa ka dakong nga
sala. Karon motungas ako ngadto kang Yahweh. Tingali mahimo ko pa
ang pagtabon alang sa inyong sala." 31 Mibalik si Moises kang Yahweh ug
miingon, "O kining katawhan nakabuhat ug usa ka dakong sala ug gibuhat
nila ang usa ka diosdios nga bulawan. 32 Apan karon, pasayloa intawon
ang ilang mga sala; kung dili ka makapasaylo, papasa ako sa talaan nga
imong gisulat." 33 Gisultihan ni Yahweh si Moises, "Si bisan kinsa ang
nakasala batok kanako, kanang tawhana mao ang papason ko sa akong
talaan. 34 Busa karon lakaw, pangulohi ang katawhan didto sa dapit nga
gisulti ko kanimo. Ania, ang akong mga anghel magagiya kaninyo. Apan sa
umaabot nga adlaw nga silotan ko sila, pagasilotan ko gayod sila tungod
sa ilang mga sala." 35 Unya gipadad-an ni Yahweh ug katalagman ang
katawhan tungod kay gihimo nila ang nating baka, kadtong gibuhat ni
Aaron.

33

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, "Biya gikan dinhi, ikaw ug ang
katawhan nga imong gipagawas gikan sa yuta sa Ehipto. Lakaw ngadto sa
yuta nga akong gisaad kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob, sa dihang
miingon ako, 'Ihatag ko kini sa imong mga kaliwatan.' 2 Magpadala ako
ug anghel nga mag-una kaninyo, ug papahawaon ko ang mga Canaanhon,
mga Amonihanon, mga Hitihanon, mga Perisihanon, mga Hivitihanon, ug
mga Jebusihanon. 3 Adto niana nga yuta, diin nagadagayday ang gatas
ug dugos apan dili ako mouban kaninyo, tungod kay mga gahi kamo ug
ulo nga katawhan. Tingali ug malaglag ko kamo diha sa dalan." 4 Sa
dihang nadungog sa katawhan kining makahahadlok nga mga pulong,
nagsubo sila, ug walay nagsul-ob kanila ug mga alahas. 5 Miingon si
Yahweh kang Moises, "Sultihi ang mga Israelita, "Gahi gayod kamog
ulo nga katawhan. Kung mouban ako kaniyo bisan sa usa lamang ka
higayon, tingali ug malaglag ko gayod kamo. Busa karon, tangtanga
ang inyong mga alahas aron nga makahukom ako kung unsa ang akong
buhaton kaninyo."' 6 Busa wala na gayod magsul-ob ug mga alahas
ang mga Israelita gikan sa Bukid sa Horeb ug ngadto pa sa unahan.
7 Gidala ni Moises ang usa ka tolda ug gipatindog kini gawas sa kuta,
nga layolayo gamay gikan sa kampo. Gitawag niya kini nga tolda nga

tagboanan. Si bisan kinsa ang magpakisayod kang Yahweh alang sa bisan
unsang butang mogawas ug moadto sa tolda nga tagboanan, didto sa
gawas sa kampo. 8 Sa panahon nga moadto si Moises sa maong tolda,
motindong ang tanang katawhan sa gawas sa agianan sa ilang mga tolda
ug motan-aw kang Moises hangtod nga makasulod siya. 9 Sa higayon
nga makasulod na si Moises sa maong tolda, ang haligi sa panganod
mokanaog ug mopahimutang sa agianan sa tolda, ug makigsulti si Yahweh
ngadto kang Moises. 10 Sa dihang makita sa tanang katawhan ang haligi
sa panganod nga mopahimutang sa agianan sa tolda, manindog sila ug
mosimba ang matag tawo didto sa ilang kaugalingong agianan sa tolda.
11 Makigsulti si Yahweh ngadto kang Moises sa nawong ug nawong, sama
sa usa ka tawo nga nakigsulti sa iyang higala. Unya mobalik si Moises
ngadto sa kampo, apan ang iyang sulugoong batan-on nga si Josue ang
anak nga lalaki ni Nun, magpabilin sa tolda. 12 Miingon si Moises kang
Yahweh, “Tan-awa, nagasulti ka kanako, 'Dad-a kining katawhan sa ilang
pagpanaw,' apan wala mo ako pahibaloa kung kinsa ang imong paubanon
kanako. Miingon ka, 'Nailhan ko ang imong ngalan, ug nakakaplag ka
usab ug kalooy sa akong panan-aw.' 13 Karon kung nakakaplag ako ug
kalooy sa imong panan-aw, ipakita kanako ang imong mga dalan aron
maila ko ikaw ug magpadayon nga makakaplag ug kalooy sa imong panan-
aw. Hinumdomi nga kini nga nasod imong katawhan. 14 Mitubag si
Yahweh, “Ang akong presensya magauban kanimo, ug hatagan ko ikaw ug
kapahulayan.” 15 Miingon si Moises kaniya, “Kung dili mag-uban kanamo
ang imong presensya, ayaw kami palakwa gikan dinhi. 16 Kay unsaon
man pagkasayod nga nakakaplag ako ug kalooy sa imong panan-aw, ako
ug ang imong katawhan? Dili lamang kini, kung mouban ka kanamo
maipakita nga lahi kami, ako ug ang imong katawhan gikan sa ubang
katawhan nga anaa sa ibabaw sa kalibotan?” 17 Miingon si Yahweh kang
Moises, “Buhaton ko usab kining butang nga imong gihangyo, tungod kay
nakakaplag ka man ug kalooy sa akong panan-aw, ug nailhan ko ang imong
ngalan.” 18 Miingon si Moises, “Palihog pakit-a ako sa imong himaya.
19 Miingon si Yahweh, “Palabayon ko sa imong atubangan ang tanan ko nga
pagkamaayo, ug isulti ko ang akong ngalan diha sa imong atubangan nga
'ako si Yahweh'. Magmahigugmaon ako ngadto sa akong higugmaon, ug
magmaluluy-on ako niadtong akong kaloy-an. 20 Apan miingon si Yahweh,
“Dili ka makakita sa akong dagway, tungod kay wala gayoy makakita
kanako nga mabuhi. 21 Miingon si Yahweh, “Tan-awa, ania kining dapit
nga duol kanako; motindog ka niini nga bato. 22 Samtang molabay ang
akong himaya, ibutang ko ikaw sa lungag sa bato ug tabonan ko ikaw
sa akong kamot hangtod nga makalabay na ako. 23 Unya kuhaon ko ang
akong kamot, ug makita mo ang akong likod, apan dili makita ang akong
dagway.”

34

1 Miingon si Yahweh ngadto kang Moises, “Pagputol ug duha ka papan
nga bato sama sa nauna nga mga papan. Isulat ko niining mga papan
ang mga pulong nga nahisulat sa unang papan, ang papan nga imong
gibuak. 2 Pangandam ugma sa buntag ug tungas didto sa Bukid sa
Sinai, ug pagpakigkita kanako didto ibabaw sa bukid. 3 Walay motungas
uban kanimo. Ayaw tugoti si bisan kinsa nga motaak sa bisan asang
bahin sa maong bukid. Walay mga karnero o mga baka nga manibsib
bisan sa atubangan sa bukid. 4 Busa nagputol si Moises ug duha ka

papan nga bato sama niadtong nahauna, ug unya mibangon siya sayo sa
kabuntagon, ug mitungas sa Bukid sa Sinai, sumala sa gisugo ni Yahweh
kaniya. Gibitbit ni Moises ang papan nga bato. 5 Mikanaog si Yahweh
sa panganod ug mibarog didto uban kang Moises, ug gilitok niya ang
ngalan nga “Yahweh.” 6 Milabay si Yahweh sa atubangan ni Moises
ug nagmantala sa iyang ngalan “Si Yahweh, si Yahweh, ang Dios nga
maluluy-on ug mahigugmaon, dili daling masuko, ug puno sa matinud-
anong kasabotan ug masaligan, 7 nagatuman sa matinud-anong kasabotan
alang sa liboan ka mga kaliwatan, mapasayloon sa mga kasaypanan, sa
mga kalapasan, ug sa mga kasal-anan. Apan dili niya pasagdan ang
sad-an. Kay tungod sa sala sa mga amahan silotan niya ang ilang mga
kaanakan ug ngadto sa mga kaapohan, hangtod sa ikatulo ug ngadto pa
sa ikaupat nga mga kaliwatan.” 8 Mihapa dayon si Moises sa yuta ug
misimba. 9 Unya miingon siya, “Kung nakakaplag ako karon ug kalooy
sa imong panan-aw, O akong Ginoo, palihog uban kanamo, tungod kay
kining katawhan mga gahi ug ulo. Pasayloa ang among kasaypanan
ug ang among sala, ug angkona kami ingon nga imong panulondon.”
10 Miingon si Yahweh, “Tan-awa, pagahimoon ko na ang kasabotan. Sa
atubangan sa tanan nimong katawhan, buhaton ko ang mga katingalahan
nga wala pa nahimo sa tibuok kalibotan ni sa bisan asa nga nasod. Ang
tanang katawhan nga uban kanimo makakita sa akong mga buhat, tungod
kay makalilisang kining butang nga akong pagabuhaton diha kaninyo.
11 Tumana ang akong mga gimando kaninyo karong adlawa. Sa dili
madugay papahawaon ko na sa inyong atubangan ang mga Amorihanon,
mga Canaanhon, mga Hitihanon, mga Perisihanon, mga Hevitihanon, ug
mga Jebusihanon. 12 Pag-amping nga dili kamo maghimo ug kasabotan
tali sa mga lumolupyo sa yuta nga inyong pagaadtoan, kay mahimo silang
lit-ag diha kaninyo. 13 Hinuon, kinahanglan nga gun-obon ninyo ang ilang
mga halaran, dugmoka ang ilang mga haligi nga bato, ug tumbaha ang
ilang mga haligi nga Ashera. 14 Tungod kay wala kamoy laing Dios nga
simbahon, tungod kay si Yahweh, kansang ngalan nga abughoan, mao
ang Dios nga abughoan. 15 Busa pag-amping nga dili kamo maghimo ug
kasabotan tali sa mga lumolupyo sa maong yuta, tungod kay maghimo
sila ug pakighilawas alang sa ilang mga dios, ug maghalad sila ngadto sa
ilang dios. Unya ang usa kanila modapit kaninyo ug mokaon kamo sa
pipila sa ilang mga halad, 16 ug unya ipaasawa pa gani ninyo ang pipila
sa ilang mga anak nga babaye ngadto sa inyong mga anak nga lalaki, ug
ang iyang mga anak nga babaye magahimo sa inyong mga anak nga lalaki
nga makighilawas alang sa ilang mga dios. 17 Ayaw paghimo ug dios alang
sa inyong kaugalingon gikan sa tinunaw nga puthaw. 18 Kinahanglan nga
inyong tumanon ang Kasaulogan sa Tinapay nga walay Patubo. Ingon
nga ako nagmando kaninyo, kaon kamo sa tinapay nga walay patubo
sulod sa pito ka adlaw sa insaktong panahon sa bulan sa Abid, tungod
kay sa bulan sa Abid nakalingkawas kamo gikan sa Ehipto. 19 Akoa ang
tanang kamagulangang anak, bisan pa man ang unang anak nga laki sa
inyong mga baka, ang mga kanding ug mga karnero. 20 Kinahanglan
nga lukaton ninyo ang panganay nga asno pinaagi sa pag-ilis ug nating
karnero, apan kung dili ninyo kini lukaton, kinahanglan nga balion
ninyo ang liog niini. Kinahanglan nga lukaton ninyo ang tanan ninyong
kamagulangang mga anak nga lalaki. Walay tawo nga moanhi kanako nga
walay dala. 21 Motrabaho kamo sulod sa unom ka adlaw, apan sa ikapito
nga adlaw kinahanglan mopahulay kamo. Bisan pa sa adlaw sa tingdaro

ug sa ting-ani, kinahanglan mopahulay kamo. 22 Kinahanglan bantayan
ninyo ang Kasaulogan sa mga Simana uban ang unang abot sa inaning
trigo, kinahanglan nga bantayan ninyo ang Kapistahan sa Pagpanigom
sa kataposan sa tuig. 23 Tulo ka higayon sa usa ka tuig kinahanglan
nga inyong ipakita ang tanang kalalakin-an sa atubangan ni Yahweh nga
Ginoo, ang Dios sa Israel. 24 Tungod kay papahawaon ko sa inyong
atubangan ang kanasoran ug dugangan ko ang inyong mga utlanan. Walay
mangandoy sa pag-angkon sa inyong yuta ingon nga ilang gipanag-iya sa
dihang mopakita kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios makatulo
sa usa ka tuig. 25 Kinahanglan nga dili ninyo ihalad ang dugo sa akong
halad uban ang bisan unsa nga igpapatubo, ni mabuntagan ang bisan
unsang karne nga masalin gikan sa halad sa Kasaulogan sa Pagsaylo.
26 Kinahanglan nga inyong dad-on ang labing maayo nga unang mga bunga
gikan sa inyong kaumahan ngadto sa akong templo. Kinahanglan nga
dili ninyo lat-an ang nating kanding gamit ang gatas sa iyang inahan."
27 Miingon si Yahweh kang Moises, "Isulat kini nga mga pulong, tungod
kay ipanaad ko kini nga mga pulong nga akong isulti, ug maghimo ug
kasabotan tali kanimo ug sa Israel." 28 Didto si Moises uban kang Yahweh
sulod sa 40 ka mga adlaw ug mga gabii; wala siya mikaon ug bisan unsa
nga pagkaon ni miinom ug tubig. Gisulat niya diha sa mga papan nga
bato ang mga pulong sa kasabotan, ang napulo ka mga kasugoan. 29 Sa
mikanaog na si Moises gikan sa Bukid sa Sinai dala ang duha ka papan
nga bato sa kasugoan nga anaa sa iyang mga kamot, wala siya masayod
nga ang iyang dagway nahimong sulaw samtang nakigsulti sa Dios. 30 Sa
pagkakita ni Aaron ug sa mga Israelita kang Moises, midan-ag ang iyang
dagway, ug nangahadlok sila nga moduol kaniya. 31 Apan gipangtawag
sila ni Moises, unya si Aaron ug ang tanang pangulo sa katawhan miduol
kaniya. Unya nakigsulti si Moises ngadto kanila. 32 Pagkahuman niini,
miduol kang Moises ang tanang katawhan sa Israel, ug gisuginlan sila sa
tanang mga sugo nga gihatag ni Yahweh kaniya didto sa Bukid sa Sinai.
33 Sa nahuman na si Moises sa pagpakigsulti kanila, gitabonan niya ang
iyang dagway sa panapton nga nipis. 34 Sa matag higayon nga moadto
si Moises ngadto kang Yahweh aron sa pagpakigsulti kaniya, tangtangon
niya ang tabon, hangtod nga makagawas siya. Sa dihang makagawas na
siya, sultihan niya ang mga Israelita kung unsa ang gimando kaniya nga
isulti. 35 Sa dihang makita sa mga Israelita nga nagdan-ag ang panagway ni
Moises, tabonan niya ang iyang dagway pag-usab hangtod nga makabalik
siya sa pagpakigsulti kang Yahweh.

35

1 Gitigom ni Moises ang tibuok katilingban sa Israel ug miingon kanila,
"Mao kini ang mga butang nga gimando ni Yahweh nga inyong buhaton.
2 Sulod sa unom ka mga adlaw magtrabaho kamo, apan alang kaninyo, ang
ikapito nga adlaw kinahanglan balaanon, usa ka adlaw nga Igpapahulay,
balaan kang Yahweh. Si bisan kinsa ang motrabaho nianang adlawa
kinahanglan pagapatyon. 3 Kinahanglan dili kamo maghaling sa bisan asa
sa inyong panimalay sa Adlaw nga Igpapahulay." 4 Nakigsulti si Moises
sa tibuok katilingban sa mga Israelita, "Mao kini ang mga butang nga
gimando ni Yahweh." 5 Paghalad alang kang Yahweh, kamong tanan
nga adunay masinugtanong kasingkasing. Paghalad alang kang Yahweh—
bulawan, plata, ug bronse, 6 linubid nga asul, tapul, pula, ug pinong lino;
balahibo sa kanding; 7 mga panit sa laking karnero nga gitina ug pula ug

panit sa mananap nga dugong; kahoy nga akasya; 8 lana alang sa mga
lampara sa balay alampoanan, mga pahumot alang sa lanang igdidihog
ug sa mahumot nga insenso, 9 onix ug ang uban pang bililhong mga bato
nga ipatapot sa efod ug sa sapaw sa dughan. 10 Paanhia ang tanang hanas
nga mga tawo diha kaninyo ug pahimoa sa tanang butang nga gimando ni
Yahweh— 11 ang tabernakulo uban ang tolda niini, ang pangtabon niini,
ang mga kaw-itanan, ang mga tabla, mga pangbabag, mga haligi, ug mga
sukaranan; 12 lakip na usab ang arka sa kasabotan uban ang mga dayongan
niini, ang tabon sa arka sa kasabotan, ug ang tabil aron motago niini.
13 Gidala nila ang lamesa uban ang mga dayongan niini, ang tanan nga
kasangkapan niini, ug ang tinapay sa presensya; 14 ang tungtonganan
alang sa mga suga, uban ang dayandayan niini, ang mga lampara niini,
ug ang lana alang sa mga lampara; 15 ang halaranan sa insenso uban
ang dayongan niini, ang lanang igdidihog ug ang mahumot nga insenso;
ang tabil alang sa ganghaan sa tabernakulo; 16 ang halaran alang sa mga
halad sinunog uban ang rehas nga bronse ug ang dayongan niini ug ang
mga kagamitan; ug ang dako nga panaksan uban ang tungtonganan niini.
17 Gidala nila ang mga tabil alang sa hawanan uban ang mga haligi ug
ang mga sukaranan niini ug ang mga tabil sa agianan sa tolda; 18 ug ang
mga ugsok sa tolda alang sa tabernakulo ug sa hawanan, uban ang mga
hikot. 19 Gidala nila ang maayong mga tinahing bisti alang sa mag-alagad
sa balaang dapit, ang balaang bisti alang sa pari nga si Aaron ug sa iyang
mga anak nga lalaki, aron moalagad sila ingon nga mga pari.” 20 Unya
mibiya ang tanang tribo sa Israel ug mipauli gikan sa atubangan ni Moises.
21 Ang tanang kasingkasing nga iyang natandog ug kadtong espiritu nga
naandam mibalik ug nagdalag halad alang kang Yahweh alang sa pagtukod
sa tabernakulo, alang sa tanang kagamitan sa pag-alagad niini, ug alang
sa mga balaang bisti. 22 Nangabot sila, ang mga lalaki ug mga babaye,
ang tanan nga adunay masinugtanong kasingkasing. Gidala nila ang mga
dayandayan, mga ariyos, ug mga kwentas, ang tanang matang sa alahas
nga bulawan. Gihalad nila ang tanang bulawan ingon nga hiniusang halad
ngadto kang Yahweh. 23 Gidala sa tanang tawo nga adunay balahiboong
panapton nga asul, tapul, o pula, pinong lino, balahibo sa kanding, panit sa
laking karnero nga gitina ug pula, o panit sa mananap nga dugong. 24 Ang
mga tawo nga naghalad ug plata o bronse alang kang Yahweh, ug ang
mga tawo nga adunay kahoy nga akasya aron magamit sa bisan unsa nga
buluhaton nagdala usab niini. 25 Ang mga babaye nga hanas sa paghimog
linubid, nagdala sa iyang nahimo—linubid nga asul, tapul, o pula, o pinong
lino. 26 Ang tanang kasingkasing sa mga babaye nga nadasig ug kadtong
hanas sa paghimo ug linubid gamit ang balahibo sa kanding. 27 Gidala sa
mga pangulo ang mga bato nga onix ug mga bililhong bato nga ibutang
sa efod ug sa tabon sa dughan; 28 Gidala nila ang mga pahumot ug lana
alang sa mga lampara, alang sa lanang igdidihog, ug alang sa mahumot
nga insenso. 29 Gidala sa mga Israelita ang kinabubut-on ang halad alang
kang Yahweh; gidala sa tanang lalaki ug babaye nga may kasingkasing
nga masinugtanon ang mga kagamitan alang sa tanang buluhaton nga
gimando ni Yahweh pinaagi kang Moises nga buhaton. 30 Miingon si
Moises sa mga Israelita, “Tan-awa, gitawag ni Yahweh si Bezalel ang anak
nga lalaki ni Uri nga anak ni Hur, gikan sa tribo ni Juda. 31 Gipuno niya
si Bezalel sa iyang Espiritu, aron hatagan siya ug kaalam, panabot, ug
kahibalo, alang sa tanang matang sa buluhaton, 32 sa paghimo sa mga

maanindot nga disenyo ug sa paghimo gamit ang bulawan, plata, ug
bronse; 33 sa pagputol usab ug pagpahimutang sa mga bato ug sa pagkulit
sa mga kahoy—sa pagbuhat sa tanang matang sa disenyo ug paggama.
34 Gihatagan niya sa katakos ang iyang kasingkasing sa pagtudlo, kaniya
ug kang Oholiab ang anak nga lalaki ni Ahisamac, gikan sa tribo ni Dan.
35 Gihatagan sila ni Yahweh sa katakos sa pagbuhat sa tanang matang sa
buluhaton, sa pagtrabaho ingon nga hanas ng tighimo, ingon nga tigkulit,
ingon nga mga tigburda sa asul, tapul, ug sa pulang balahibo sa karnero ug
sa pinong lino, ug ingon nga mga manghahabol. Silang tanan ang tighimo
sa tanang matang sa buluhaton, ug mga hanas sila nga modisenyo.

36

1 Busa si Bezalel ug si Oholiab ug ang matag usa ka tawo nga gihatagan
ni Yahweh sa kahanas ug katakos nga masayran kung unsaon pagbuhat
ang mga buluhaton sa pagtukod sa balaang dapit mao ang mobuhat sa
buluhaton sumala sa tanang gisugo ni Yahweh.” 2 Gipatawag ni Moises si
Bezalel, si Oholiab, ug ang matag usa ka hanas nga tawo kansang kaalam
naggikan kang Yahweh, ug si bisan kinsa nga natandog ang kasingkasing
nga motabang ug mobuhat sa buluhaton. 3 Gihatag ni Moises kanila ang
tanang mga halad nga gidala sa mga Israelita alang sa pagtukod sa balaang
dapit. Nagpadayon gihapon sa pagdala ang mga tawo sa kinabubut-on nga
mga halad matag buntag ngadto kang Moises. 4 Busa nangabot ang tanang
hanas nga mga tawo nga nagtrabaho didto sa balaang dapit. 5 Misulti
ang mga trabahante kang Moises, “Ang katawhan nagdalag sobra kay sa
gikinahanglan sa pagbuhat sa buluhaton nga gisugo kanato ni Yahweh.”
6 Busa nagsugo si Moises nga wala nay si bisan kinsa nga anaa sulod
sa kampo ang magdala ug dugang nga mga halad alang sa pagtukod sa
balaang dapit. Unya mihunong na ang katawhan sa pagdala niini nga
mga gasa. 7 Paigo na ang anaa kanila nga mga kasangkapan alang sa
tanang buluhaton. 8 Busa ang tanang mga hanas nga tawo diha kanila
mao ang nagtukod sa tabernakulo lakip ang napulo ka tabil nga hinimo
sa pinong lino ug linubid nga asul, tapul, ug pula nga may hulagway sa
kerubim. Gibuhat kini ni Bezalel, ang hanas kaayo nga tawo. 9 Ang gitas-
on sa matag tabil 20 ka cubit, ang gilapdon niini upat ka cubit. Ang tanang
tabil managsama lamang ang gidak-on. 10 Gisumpaysumpay sa pagtahi ni
Bezalel ang lima ka tabil, ug mao usab ang iyang gibuhat sa laing lima
ka tabil. 11 Naghimo siya ug galong nga asul sa kilid sa tumoy sa unang
hut-ong sa tabil, ug naghimo usab siya ug sama niini sa ikaduhang hut-
ong sa tabil. 12 Gibutangan niya ug 50 ka mga galong ang unang hut-ong
sa tabil ug 50 usab ka mga galong sa kilid sa tumoy sa ikaduhang hut-
ong sa tabil. Busa nagtugbang ang mga galong. 13 Naghimo siya ug 50 ka
kaw-it nga bulawan ug gisumpay ang duha ka mga tabil aron maporma
ang tabernakulo. 14 Naghimo si Bezalel ug napulo ug usa ka mga tabil
gikan sa balahibo sa kanding aron iatop sa tabernakulo. 15 Ang gitas-on sa
matag tabil 30 ka cubit, ug may gilapdon nga upat ka cubit. Managsama
ang gidak-on sa napulog usa ka tabil. 16 Gisumpaysumpay niya sa pagtahi
ang lima ka tabil ug ang laing unom ka tabil usab. 17 Naghimo siya ug
50 ka mga galong sa kilid sa tumoy sa unang hut-ong sa tabil, ug laing
50 ka mga galong diha sa kilid tumoy sa mga tabil aron masumpay ang
ikaduhang hut-ong. 18 Naghimo si Bezalel ug 50 ka kaw-it nga bronse
aron masumpay ang duha ka hut-ong sa tabil ug maporma kining tolda.
19 Naghimo siya ug atop sa tabernakulo gikan sa panit sa laking karnero

nga tinina ug pula, adunay lain pang atop sa maayong panit nga ibutang
sa ibabaw niini. 20 Naggabas si Bezalel ug mga tabla gikan sa kahoy nga
akasya alang sa tabernakulo. 21 Ang gitas-on sa matag usa ka tabla napulo
ka cubits, ug 1/2 ka cubits ang gilapdon niini. 22 Ang matag usa ka tabla
adunay duha ka kahoy nga ugsok aron masumpaysumpay kini. Gibuhat
niya kini sa tanang tabla sa tabernakulo. 23 Sama niini ang pagbuhat niya
sa mga tabla: 20 ka mga tabla alang sa habagatang bahin. 24 Nagbuhat si
Bezalel ug 40 ka sukaranan nga plata alang sa mga tabla. Adunay duha
ka sukaranan ang matag usa ka tabla aron pagsumpay niini. 25 Alang sa
ikaduhang bahin sa tabernakulo, sa amihanang bahin, naggabas siya ug 20
ka mga tabla 26 ug 40 ka sukaranan nga plata niini. Ang matag usa ka tabla
adunay duha ka sukaranan, sa sunod na usab nga tabla, hangtod sa uban
pang mga tabla. 27 Alang sa luyo sa tabernakulo sa kasadpan, naggabas si
Bezalel ug unom ka mga tabla. 28 Naggabas usab siya ug lain pang duha
ka tabla alang sa mga eskina sa likod sa tabernakulo. 29 Kini nga mga
tabla nagbulagbulag sa ilalom, apan gisumpay sukad sa ubos hangtod taas
nga sangko sa usa ka liningin. Gihimo niya ang sama niini sa duha ka
mga eskina. 30 Adunay walo ka mga tabla, uban sa mga sukaranan nga
plata niini. Adunay 16 tanan ka mga sukaranan, tagduha ka sukaranan
sa matag usa ka tabla. 31 Naghimo usab si Bezalel ug pangbabag gikan sa
kahoy nga akasya—lima alang sa mga tabla sa usa ka bahin sa tabernakulo,
32 lima alang sa mga tabla sa laing bahin sa tabernakulo, ug lima ka mga
pangbabag alang sa luyo nga bahin sa tabernakulo didto sa kasadpan.
33 Gipalapas niya paghimo ang pangbabag sa tungatunga nga bahin sa mga
tabla aron mosangko sa isig ka tumoy. 34 Gihaklapan niyag bulawan ang
mga tabla. Gihimoan niya kini ug bulawan nga liningin aron kasal-opan
sa mga pangbabag, ug gihaklapan niyag bulawan ang mga pangbabag.
35 Naghimo si Bezalel ug mga tabil sa linubid nga asul, tapul, ug pula,
ug pino nga lino, nga binurdahan ug kerubim, gibuhat kini sa hanas nga
tighimo. 36 Naghimo siya ug upat ka haligi sa kahoyng akasya aron kabitan
sa mga tabil, ug gihaklapan niya kini ug bulawan. Naghimo usab siya ug
mga kaw-it nga bulawan alang sa mga haligi, ug gibutangan niya kini ug
upat ka sukaranan nga plata. 37 Naghimo siya ug tabil alang sa ganghaan
sa tolda. Hinimo kini sa linubid nga asul, tapul, ug pula, gamit ang pino
nga lino, gibuhat kini sa usa ka tigburda. 38 Naghimo usab siya ug lima ka
mga haligi sa tabil nga may kaw-itanan. Gihaklapan niyag bulawan ang
mga tumoy ug ang mga hikot niini. Ang lima ka sukaranan hinimo gamit
ang bronse.

37

1 Gihimo ni Bezalel ang arka sa kasabotan gamit ang kahoy nga akasya.
Ang gitas-on niini 2 ug 1/2 ka cubit; 1. 5 ka cubit ang gilapdon niini;
ug ang gihabugon niini 1/2 ka cubit. 2 Ang gawas ug ang sulod niini
gihaklapan niya ug lunsayng bulawan unya giribitihan ug bulawan ang
palibot sa ibabaw niini. 3 Gihulma niya ang upat ka dakong liningin
nga bulawan alang sa upat ka tiil, ang duha niini gibitay sa pikas bahin,
ug ang laing duha gibitay usab sa pikas bahin. 4 Gihimo niya ang mga
dayongan gamit ang kahoy nga akasya ug gihaklapan kini ug bulawan.
5 Gisuksok niya ang mga dayongan sa mga dakong liningin nga bulawan
sa isigkakilid sa arka sa kasabotan, aron madayongan kini. 6 Gihimo niya
ang tabon gamit ang lunsayng bulawan. Ang gitas-on niini 2 ug 1/2 ka

cubit, ug ang gilapdon niini 1 ug 1/2 ka cubit. 7 Gihimo ni Bezalel ang
duha ka kerubim nga hinulma sa bulawan alang sa isigkatumoy niini.
8 Ang matag usa ka kerubim ibutang sa isigkakilid sa tabon. Hinimo kini
ingon nga nausa diha sa tabon. 9 Gipabukhad ang mga pako sa kerubim ug
napandongan niini ang tabon. Nag-atubangay ang kerubim sa usag-usa ug
nagdungaw sa tungatunga sa tabon. 10 Gihimo ni Bezalel ang lamesa gamit
ang kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini duha ka cubit, usa ka cubit ang
gilapdon, ug may gihabugon nga 1 ug 1/2 ka cubit. 11 Gihaklapan niya kini
ug lunsayng bulawan unya giribitihan ug lunsayng bulawan ang kilid sa
ibabaw niini. 12 Gisanipahan niya ang palibot niini nga may usa ka dangaw
ang gilapdon, ug gihaklapan kini ug bulawan. 13 Gihulma niya ang upat
ka dakong liningin nga bulawan ug gipasulod kini sa upat ka eskina, kung
asa nahimutang ang upat ka tiil. 14 Gibutangan kining mga dakong liningin
aron nga bulawan nga maoy suksokan sa mga dayongan sa lamesa, aron
madayongan kini. 15 Gihimo niya ang mga dayongan gamit ang kahoy nga
akasya ug gihaklapan niya kini ug bulawan, aron madayongan ang lamesa.
16 Gihimo niya ang mga kasangkapan alang sa lamesa—ang mga plato,
mga kutsara, mga panaksan, ug mga panudlanan nga pangbubo sa mga
halad. Gihimo niya kini gikan sa lunsayng bulawan. 17 Gihimo niya ang
tungtonganan sa lampara gikan sa linilok nga lunsayng bulawan. Gihimo
ni Bezalel ang tungtonganan sa lampara nga adunay tungtonganan ug
lawas. Ang mga tungtonganan sa lampara, ang mga dahondahon, ug ang
mga bulakbulak gihimo unay gayod niini. 18 Adunay unom ka sanga ang
gipatugbaw gikan sa mga kilid niini—may tulo ka sanga ang gipatugbaw
gikan sa isigkakilid niini. 19 Ang unang sanga adunay tulo ka gagmayng
panaksan nga hinimo sama sa bulak sa almendras, may dahondahon ug
bulakbulak, ug ingon usab niini ang pagbuhat sa pikas sanga. Gihimo ang
unom ka mga sanga nga gipatugbaw diha sa tungtonganan sa lampara
sama gayod sa nahiuna. 20 Sa tungtonganan sa lampara mismo, nga mao
ang lawas, may upat ka kupa nga hinimo sama sa bulak sa almendras
uban ang mga dahondahon ug mga bulakbulak. 21 May mga bulakbulak
sa ilalom nga giusa paghimo sa matag pares sa sanga, sa unang pares
hangtod sa ikatulong pares. Managsama usab ang gihimo sa unom ka
sanga nga gipatugbaw gikan sa tungtonganan sa lampara. 22 Ang mga
bulakbulak niini ug ang mga sanga unay tanan sa usa lamang ka paglilok
gikan sa lunsayng bulawan. 23 Gihimo ni Bezalel ang tungtonganan sa
lampara ug ang pito niini ka mga lampara, ang mga sipit ug ang mga sulo
nga hinimo sa lunsayng bulawan. 24 Gihimo usab niya ang butanganan
ug suga ug ang mga kasangkapan niini hinimo gikan sa usa ka talent nga
lunsayng bulawan. 25 Gihimo ni Bezalel ang halaran sa insenso. Gihimo
niya kini gamit ang kahoy nga akasya. Ang gitas-on niini usa ka cubit, ug
ang gilapdon usab niini usa ka cubit. Kwadrado kini, ug duha ka cubits
ang gihabugon. Ang mga sungaysungay niini hinimo unay sa kinatibuk-an
niini. 26 Gihaklapan niya ug lunsayng bulawan ang halaran sa insenso—
ang ibabaw, ang mga kilid, ug ang mga sungaysungay niini. Gipalibotan
niya ug bulawan ang mga eskina niiini. 27 Gihimo niya ang duha ka
liningin nga bulawan nga gibitay ilalom sa eskina sa isig ka kilid niini
sa halaran sa sunoganan sa insenso. Ang mga liningin nga bulawan nga
suksokan sa mga dayongan. 28 Gihimo niya ang mga dayongan gamit ang
kahoy nga akasya ug gihaklapan niya kini ug bulawan. 29 Gihimo niya ang
sagrado nga lana nga igdidihog ug walay sagol nga alimyon sa insenso,
gibuhat kini sa usa ka tighimo ug pahumot.

38

1 Gihimo ni Bezalel ang halaran nga sunoganan sa mga halad gamit
ang kahoy nga akasya. Kwadrado kini nga may lima ka cubit ang gitas-
on ug lima usab ka cubit ang gilapdon ug tulo ka cubit ang gihabugon.
2 Gihimoan niya ang upat ka eskina niini ug mga sungaysungay nga
sama sa sungay sa torong baka. Gihimo niya kini unay sa halaran, unya
gihaklapan niya kini ug bronse. 3 Gihimo niya ang tanang kasangkapan
alang sa halaran—ang mga panaksan nga saloran sa abo, mga pangkandos,
mga dagkong panaksan, mga pangtuhog sa karne, ug mga butanganan sa
baga. Gihimo niya kining tanan nga mga kasangkapan gamit ang bronse.
4 Gihimo niya ang rehas nga bronse alang sa halaran, nga gibutang ilalom
sa sanipa gikan sa tungatunga paubos. 5 Gihulma usab niya ang upat ka
liningin nga gitaod diha sa upat ka mga eskina sa rehas nga bronse, aron
kasuksokan sa mga dayonganan. 6 Gihimo ni Bezalel ang mga dayonganan
gamit ang kahoy nga akasya ug gihaklapan kini ug bronse. 7 Gisuksok niya
ang mga dayonganan agi sa mga liningin diha sa kilid sa halaran, aron
madayongan kini. Gihimo niya ang halaran gamit ang tabla, nga hawan
sa sulod. 8 Gihimo ni Bezalel ang dakong panaksan nga bronse uban ang
tungtonganan niini nga bronse. Gihimo niya ang dakong panaksan gikan
sa mga samin nga gipanag-iyahan sa mga babaye nga nag-alagad didto sa
ganghaan sa tolda nga tagboanan. 9 Gihimo usab ni Bezalel ang hawanan.
Ang mga tabil nga gibitay sa habagatang bahin sa hawanan, hinimo gikan
sa pinong lino, nga may gitas-on nga 100 ka cubit. 10 Ang mga tabil adunay
20 ka mga haligi, uban sa 20 ka mga sukaranan nga bronse. Adunay mga
kaw-itanan nga gibutang sa mga haligi, lakip ang mga panghikot nga plata.
11 Ingon man ang amihanang bahin, adunay mga tabil nga 100 cubit ang
gitas-on uban ang 20 ka mga haligi, 20 ka mga sukaranan nga bronse,
mga kaw-itanan nga gibutang sa mga haligi, ug mga panghikot nga plata.
12 Ang mga tabil sa kasadpang bahin may gitas-on nga 50 ka cubits, uban
sa napulo ka mga haligi ug sukaranan. Ang mga kaw-itanan ug ang mga
panghikot sa haligi hinimo sa plata. 13 Ang hawanan usab sa sidlakang
bahin may gitas-on nga 50 ka cubit. 14 Sa may kilid dapit sa ganghaan
adunay mga tabil nga 50 ka cubit ang gitas-on. Aduna kini tulo ka mga
haligi uban sa tulo ka mga sukaranan. 15 Sa pikas bahin usab sa ganghaan
sa hawanan adunay mga tabil nga 50 ka cubits ang gitas-on, uban ang
tulo ka mga haligi ug tulo ka mga sukaranan. 16 Ang tanang mga tabil
palibot sa hawanan hinimo sa pinong lino. 17 Hinimo sa bronse ang mga
sukaranan sa haligi. Ang mga kaw-itanan ug mga panghikot hinimo gikan
sa plata, ug gitabonag plata ang ibabaw sa mga haligi. Ang tanang haligi
sa hawanan gihaplakan ug plata. 18 Ang tabil sa ganghaan sa hawanan
may gitas-on nga 20 ka cubit. Ang tabil hinimo sa linong asul, tapul, pula
ug linubid nga pinong lino, nga may 20 ka cubit ang gitas-on. Aduna kini
gitas-on nga 20 ka cubit ug lima ka cubit ang gihabugon, sama sa mga
tabil sa hawanan. 19 Aduna kini upat ka sukaran nga bronse ug kaw-
itanan nga plata. Ang gitabon ibabaw sa mga haligi ug ang mga panghikot
niini hinimo sa plata. 20 Hinimo sa bronse ang tanang ugsok sa tolda sa
tabernakulo ug sa hawanan. 21 Mao kini ang talaan sa mga kasangkapan sa
tabernakulo, ang tabernakulo sa kasabotan ug sa mga balaod, nga gituman
sumala sa gitudlo ni Moises. Mao kini ang buluhaton sa mga Levita ilalom
sa pagdumala ni Itamar ang anak nga lalaki sa pari nga si Aaron. 22 Si
Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri, ang anak nga lalaki ni Hur nga gikan
sa tribo sa Juda, mao ang nagbuhat sa tanang butang nga gimando ni

Yahweh kang Moises. 23 Si Oholiab ang anak nga lalaki ni Ahisamac, nga
gikan sa tribo ni Dan, mao ang kauban ni Bezalel ingon nga tigkulit, hanas
nga tighimo, ug tigburda sa linubid nga asul, tapul, ug pula, ug sa pino
nga lino. 24 Ang tanang bulawan nga gigamit sa buluhaton, tanang buhat
nga may kalabotan sa balaang dapit—ang mga hinalad nga bulawan—
29 ka talent (ang usa ka talent sama ra sa 34 ka kilo) ug 730 ka shekel,
gitimbang pinaagi sa sukdanan sa shekel didto sa balay alampoan. 25 Ang
plata nga gihatag sa katawhan may gibug-aton nga 100 ka talent ug 1, 775
shekel, sumala sa timabangan sa shekel sa balay alampoan, 26 o usa ka
beka kada tawo nga 1/2 ka shekel, sumala sa timbangan sa shekel sa balay
alampoan. Kining maong kantidad natigom sumala sa matag usa ka tawo
nga nalista sa listahan, may 603, 550 tanan ka mga lalaki nga nagpanuigon
ug 20 ka tuig pataas. 27 100 ka talent sa plata ang gigamit alang sa mga
sukaranan sa balaang dapit ug sa mga sukaranan sa haligi sa tabil: may
100 ka sukaranan unya usa ka talent sa matag usa ka sukaranan. 28 Sa
nahibilin nga 1, 775 ka shekel nga plata, gihimo ni Bezalel ang mga kaw-
itanan nga gikaw-it sa mga haligi, gitabonan ang ibabaw sa mga haligi, ug
gihimoan kini ug mga tukod. 29 Ang mga hinalad nga bronse may gibug-
aton nga 70 ka talent ug 2, 400 ka shekel. 30 Pinaagi niini gihimo niya ang
mga sukaranan alang sa ganghaan sa tolda nga tagboanan, ang halaran
nga bronse, angrehas nga bronse, ang tanang kasangkapan sa halaran,
31 ang mga sukaranan sa haligi sa hawanan, ang mga sukaranan sa mga
halagi sa ganghaan sa hawanan, ang tanang mga ugsok sa tolda alang sa
tabernakulo, ug ang tanang mga ugsok sa hawanan.

39

1 Naghimo sila ug maayo nga mga bisti alang sa pag-alagad sa balaan
nga dapit gamit ang asul, tapul, ug balahibo nga pula. Gihimoan nila ug
mga bisti si Aaron alang sa balaan nga dapit, sumala sa gisugo ni Yahweh
kang Moises. 2 Naghimo si Bezalel ug bulawan nga efod, nga asul, tapul,
balahibo nga pula, ug sa pinong linubid nga lino. 3 Nagdukdok sila ug mga
nipis nga bulawan ug gitabas kini ingon nga mga tanod aron sa pagtahi
niini ngadto sa asul, sa tapul, ug sa balahibo nga pula, ug ngadto sa pino
nga lino, nga binuhat sa usa ka hanas nga tighimo. 4 Gibuhatan nila ug
mga hikot ang efod sa may abaga, nga nagsumpay sa duha ka sidsid sa
ibabaw nga bahin niini. 5 Pino nga pagkatahi ang bakus niini sama sa efod;
gisumpay kini aron mausa uban sa efod, hinimo kini sa pinong linubid
nga lino nga bulawan, asul, ang tapul, ug ang dagtom pula, sumala sa
gisugo ni Yahweh kang Moises. 6 Nagkulit sila ug onix nga mga bato, nga
gilibotan ug bulawan, gikulitan kini sama sa usa ka selyo, ug gikulitan sa
mga ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga lalaki ni Israel. 7 Gibutang
kini ni Bezael sa abagang bahin nga mga hikot sa efod, ingon nga mga bato
aron sa pagpahinumdom kang Yahweh mahitungod sa napulo ug duha ka
mga anak nga lalaki ni Israel, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
8 Naghimo siya ug tabon sa dughan, ang buhat sa usa ka hanas nga tighimo,
gidesinyohan sama sa efod. Gibuhat niya kini gikan sa bulawan, sa asul, sa
tapul, ug sa pula nga balahibo, ug sa pinong lino. 9 Kwadrado kini. Gipilo
nila sa makaduha ang tabon sa dughan. Usa ka dangaw ang gitas-on niini
ug usa ka dangaw usab ang gilapdon. 10 Gilaray nila sa sulod niini ang
mga mahalon nga mga bato sa upat ka laray. Ang unang laray adunay
rubi, topas, ug garnet. 11 Ang ikaduhang laray adunay esmeralda, safiro,

ug diamante. 12 Ang ikatulong laray adunay hasinto, agata, ug ametis.
13 Ang ikaupat nga laray adunay berilo, onix, ug haspe. Gipalibotan kini
nga mga bato sa engaste nga bulawan. 14 Gihan-ay ang mga bato sumala
sa mga ngalan sa napulo ug duha ka mga anak nga lalaki ni Israel, gihan-
ay sumala sa matag ngalan. Nahisama sila sa kinulit sa usa ka singsing,
ang matag ngalan nagtimaan sa usa sa napulo ug duha ka mga tribo.
15 Nagbuhat sila ug mga kadena nga sama sa mga pisi ngadto sa tabon
sa dughan nga gisalapid gikan sa lunsay nga bulawan. 16 Nagbuhat sila
ug duha ka sukaranan nga bulawan ug duha ka singsing nga bulawan,
gipapilit nila ang duha ka singsing nga bulawan ngadto sa duha ka sidsid
sa tabon sa dughan. 17 Gibutang nila ang duha ka sinalapid nga kadena nga
bulawan diha sa duha ka singsing nga anaa sa duha ka sidsid sa tabon sa
dughan. 18 Gibutang nila ang duha ka tumoy sa sinalapid ngadto sa duha
ka sukaranan. Gipatapot nila kini sa hikot sa efod sa atubangang bahin
niini. 19 Naghimo sila ug duha ka singsing nga bulawan ug gibutang kini
diha sa duha ka sidsid sa tabon sa dughan, sa sidsid nga sunod sa sulod nga
bahin niini. 20 Naghimo sila ug lain pang duha ka singsing nga bulawan
ug gipatapot kini sa ubos sa duha ka hikot sa atubangan sa efod, duol ang
utlanan niini ibabaw sa pino nga pagkatahi nga bakos sa efod. 21 Gihikot
nila ang tabon sa dughan diha sa mga singsing niini ngadto sa mga singsing
sa efod uban sa usa ka pisi nga asul, aron nga sumpay lamang kini ibabaw
sa pino nga pagkatahi nga bakos sa efod. Aron dili mabulag ang tabon
sa dughan gikan sa efod. Gihimo kini sumala sa gisugo ni Yahweh kang
Moises. 22 Naghimo ug kupo sa efod si Bezalel gikan sa tapul nga panapton,
ang buhat sa usa ka magbuburda. 23 Aduna kini sul-obanan sa ulo sa
tungang bahin niini. Gitahi ang sul-obanan sa ulo libot niini aron dili
kini magisi. 24 Sa ubos nga sidsid niini, gidayandayanan nila kini ug mga
pormang prutas nga granada nga asul, tapul, ug dagtom pula nga tanod
ug pino nga lino. 25 Naghimo sila ug mga kiling-kiling gikan sa lunsay nga
bulawan, ug gibutang nila ang mga kiling-kiling sa tunga sa mga pormang
prutas nga granada sa tanang bahin sa ubos nga sidsid sa kupo— 26 ang
usa ka kiling-kiling ug ang usa ka pormang prutas nga granada—ang anaa
sa sidsid sa kupo alang sa pag-alagad ni Aaron. Sumala kini sa gisugo
ni Yahweh kang Moises. 27 Naghimo sila ug mga tag-as nga bisti gikan sa
pinong lino alang kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki. 28 Naghimo
sila gikan sa pinong lino ug purong, mga kalo, mga pang-ilalom nga bisti,
29 ug bakos nga asul, tapul, ug dagtom pula nga tanod, ang buhat sa usa ka
magbuburda. Sumala kini sa gisugo ni Yahweh kang Moises. 30 Naghimo
sila ug balaanong korona gikan sa lunsay nga bulawan; gikulitan nila kini,
sama sa kinulit sa usa ka selyo, "Balaan ngadto kang Yahweh." 31 Gipatapot
nila sa ibabaw nga bahin sa purong ang asul nga pisi. Sumala kini sa
gisugo ni Yahweh kang Moises. 32 Busa nahuman ang bulohaton diha sa
tabernakulo, ang tolda nga tagboanan. Gihimo kining tanan sa katawhan
sa Israel. Gituman nila ang tanan nga mga sugo ni Yahweh nga gihatag
kang Moises. 33 Gidala nila ang tabernakulo ngadto kang Moises—ang
tolda ug ang tanang galamiton niini, mga kaw-it, mga bungbong, mga
pangbabag, mga haligi, ug ang mga pasukaranan niini; 34 ug ang mga tabon
nga hinimo sa panit sa laking karnero nga gitinaan ug pula, ug ang tabon
nga panit sa mananap sa dagat, ug ang tabil nga itabon 35 sa sudlanan sa
pagpamatuod, ingon man ang mga dayongan ug ang halaran sa pagpasig-
uli. 36 Gidala nila ang lamesa, ug ang tanang mga galamiton niini; ug ang

tinapay nga nagpaila sa presensya sa Dios; 37 ang tungtonganan ug suga
nga lunsay nga bulawan ug ang mga suga nga nalaray niini, uban sa mga
galamiton niini ug ang lana alang sa mga suga; 38 ang bulawanong halaran,
ang igdidihog nga lana ug ang mahumot nga insenso; ang babag alang sa
ganghaan sa tabernakulo; 39 ang tumbaga nga halaran uban ang rehas nga
tumbaga niini ug ang mga dayongan niini ug ang mga gamit niini ug ang
dako nga panaksan uban sa iyang pasukaranan. 40 Nagdala sila ug mga
babag alang sa hawanan uban sa mga poste ug mga pasukaranan, ug ang
tabil alang sa ganghaan; ang mga pisi niini ug ang mga ugsok sa tolda; ug
ang tanang galamiton alang sa pag-alagad sa tabernakulo, ang tolda nga
tagboanan. 41 Gidala nila ang pino nga pagkatahi nga mga bisti alang sa
pag-alagad sa balaang dapit, ang balaang mga bisti alang kang Aaron nga
pari ug sa iyang mga anak nga lalaki, aron makaalagad sila ingon nga mga
pari. 42 Busa gibuhat sa katawhan sa Israel ang tanan sumala sa gisugo ni
Yahweh kang Moises. 43 Gisuta ni Moises ang tanang buhat, ug, tan-awa,
nahuman nila kini. Sumala sa gisugo ni Yahweh gibuhat kini nila sa ingon
niana nga paagi. Unya gipanalanginan sila ni Moises.

40

1 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises nga nag-ingon, 2 "Sa unang
adlaw sa unang bulan sa bag-ong tuig kinahanglan itukod mo ang
tabernakulo, ang tolda nga tagboanan. 3 Kinahanglan nga ibutang nimo
ang sudlanan sa kasabotan niini, ug kinahanglan nga tabonan nimo ang
sudlanan sa kasabotan ug tabil. 4 Kinahanglan nga dad-on nimo ang
lamesa ug ipahimutang nga han-ay ang tanang mga gamit nga nahiapil
niini. Unya kinahanglan dad-on nimo ang tungtonganan ug suga ug
ipahimutang ang mga suga niini. 5 Kinahanglan nga ibutang nimo ang
bulawanong halaran sa insenso atubang sa sudlanan sa pagpamatuod, ug
kinahanglan tabilan nimo ang ganghaan sa tabernakulo. 6 Kinahanglan
ibutang nimo ang halaran alang sa mga halad sinunog sa atubangan
sa ganghaan sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan. 7 Kinahanglan
ibutang nimo ang dako nga panaksan taliwala sa tolda nga tagboanan ug
sa halaran ug kinahanglan imo kining butangan ug tubig. 8 Kinahanglan
ipahimutang nimo ang hawanan palibot niini, ug kinahanglan imong
tabilan ang ganghaan sa hawanan. 9 Kinahanglan nga magdala ka ug
igdidihog nga lana ug dihogi ang tabernakulo ug ang tanan nga anaa niini.
Kinahanglan nga lainon nimo ug tanang mga kasangkapan alang kanako;
ug mabalaan kini. 10 Kinahanglan dihogan nimo ang halaran alang sa
mga halad sinunog ug ang tanang mga galamiton niini. Kinahanglan
lainon nimo ang halaran alang kanako ug mahimo gayod kining balaan
alang kanako. 11 Kinahanglan dihogan nimo ang tumbaga nga panaksan
ug ang pasukaranan niini ug laina kini alang kanako. 12 Dad-a si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki sa ganghaan sa tolda nga tagboanan
ug kinahanglan nga hugasan nimo sila. 13 Bistihi si Aaron uban sa mga
bisti nga gilain alang kanako, dihogi siya ug laina aron makaalagad siya
ingon nga akong pari. 14 Dad-a ang iyang mga anak nga lalaki ug bistihi
sila ug tag-as nga mga bisti. 15 Kinahanglan dihogan nimo sila ingon nga
imong gidihogan ang ilang amahan aron makaalagad sila kanako ingon
nga mga pari. Ang ilang pagkadinihogan maghimo kanilang magpabilin
sa pagkapari hangtod sa ilang mga kaliwatan." 16 Mao kini ang gihimo ni
Moises; gituman niya ang tanan nga gisugo ni Yahweh kaniya. Gihimo
niya kining tanan nga mga butang. 17 Busa natukod ang tabernakulo

sa unang adlaw sa unang bulan sa ikaduha nga tuig. 18 Gitukod ni
Moises ang tabernakulo, gibutang ang mga pasukaranan niini, ang mga
babag niini, unya gitaod ang mga tabla niini, ug gipatindog ang mga
haligi ug mga poste. 19 Gibuklad niya ang tabon sa tabernakulo ug
nagtukod ug tolda ibabaw niini, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya.
20 Gikuha niya ang mga kasugoan sa kasabotan ug gibutang kini sa
sudlanan sa kasabotan. Gibutang usab niya ang mga dayongan sa
sudlanan ug gibutang ang tabon sa pagpasig-uli ibabaw niini. 21 Gidala
niya ang sudlanan sa kasabotan ngadto sa tabernakulo. Gibutang niya
ang tabil aron sa pagsalipod sa sudlanan sa pagpamatuod, sumala sa
gisugo ni Yahweh kaniya. 22 Gibutang niya ang lamesa ngadto sa tolda nga
tagboanan, sa amihanang bahin sa tabernakulo, gawas sa tabil. 23 Gihan-
ay niya pagbutang sa lamesa ang tinapay sa atubangan ni Yahweh, sumala
sa gisugo ni Yahweh kaniya. 24 Gibutang niya ang tungtonganan sa
suga ngadto sa tolda nga tagboanan, atubang sa lamesa, sa habagatang
bahin sa tabernakulo. 25 Gisindihan niya ang mga suga sa atubangan
ni Yahweh, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya. 26 Gibutang niya ang
bulawanong halaran sa insenso ngadto sa tolda nga tagboanan atubang
sa tabil. 27 Nagsunog siya ug humot nga insenso ibabaw niini, sumala sa
gisugo ni Yahweh kaniya. 28 Gitabilan niya ang ganghaan sa tabernakulo.
29 Gibutang niya ang halaran alang sa halad sinunog dapit sa ganghaan
sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan. Naghalad siya ibabaw niini sa
halad sinunog ug halad nga trigo, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya.
30 Gibutang niya ang dako nga panaksan taliwala sa tolda nga tagboanan
ug sa halaran, ug gibutangan niya kini ug tubig alang sa pagpanghugas.
31 Gihugasan ni Moises, ni Aaron, ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang
mga kamot ug mga tiil ngadto sa dako nga panaksan 32 sa matag sulod
nila sa tolda nga tagboanan ug sa matag saka nila sa halaran. Gihugasan
nila ang ilang mga kaugalingon, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
33 Giandam ni Moises ang hawanan palibot sa tabernakulo ug sa halaran.
Gitabilan niya ang ganghaan sa hawanan. Niining paagiha nahuman
ni Moises ang bulohaton. 34 Unya mitabon ang panganod sa tolda nga
tagboanan, ug napuno sa himaya ni Yahweh ang tabernakulo. 35 Wala
nakasulod si Moises sa tolda nga tagboanan tungod sa panganod nga
milukop niini, ug tungod sa himaya ni Yahweh nga mipuno sa tabernakulo.
36 Sa dihang mopataas na ang panganod gikan sa tabernakulo, mopadayon
ang katawhan sa Israel sa ilang panaw. 37 Apan kung dili mopataas ang
panganod gikan sa tabernakulo, dili makapadayon ang katawhan sa ilang
panaw. Nagpabilin sila hangtod sa adlaw nga mopataas kini. 38 Kay ang
panganod ni Yahweh anaa ibabaw sa tabernakulo panahon sa adlaw, ug
ang iyang kalayo anaa sa ibabaw niini panahon sa kagabhion, nga makita
sa tanang katawhan sa Israel samtang nanglakaw sila.

Levitico

1 Gitawag ni Yahweh si Moises ug nakigsulti kaniya gikan sa tolda nga
tigomanan, nga nag-ingon, 2 “Pagpakigsulti ngadto sa katawhan sa Israel
ug sultihi sila, 'Si bisan kinsa diha kaninyo nga magdala ug halad ngadto
kang Yahweh, dad-a ingon nga halad ang usa sa inyong mga mananap,
gikan sa panon sa baka o gikan sa panon sa mga karnero. 3 Kung gikan
sa panon sa baka ang iyang halad sinunog, kinahanglan nga ihalad niya
ang laking baka nga walay tatsa. Ihalad niya kini ngadto sa pultahan sa
tolda nga tigomanan, aron nga dawaton kini ni Yahweh. 4 Itapion niya ang
iyang kamot ngadto sa ulo sa halad sinunog, ug unya dawaton kini isip puli
alang kaniya aron sa pagpasaylo sa iyang sala. 5 Unya kinahanglan nga
ihawon niya ang torong baka sa atubangan ni Yahweh. Ihalad sa mga anak
nga lalaki ni Aaron, nga mga pari ang dugo ug iwisikwisik kini ngadto sa
halaran nga anaa sa pultahan sa tolda nga tigomanan. 6 Unya kinahanglan
nga panitan niya ang halad sinunog ug hiwahiwaon kini. 7 Unya ang mga
anak nga lalaki ni Aaron nga pari mao ang maghaling ngadto sa halaran
ug magbutang ug kahoy aron nga sugnoran kini. 8 Ang mga anak nga
lalaki ni Aaron, nga mga pari, ang magpahimutang sa mga gihiwahiwa,
nga ulo ug sa tambok ngadto sa gisugnoran nga kalayo sa halaran. 9 Apan
kinahanglan nga hinloan niya ug tubig ang ginhawaang bahin ug ang mga
tiil niini. Unya sunogon sa pari ang tanan diha sa halaran ingon nga halad
sinunog. Makahatag kini ug humot nga makapahimuot alang kanako;
Mahimo kining halad alang kanako pinaagi sa kalayo. 10 Kung ang iyang
halad alang sa halad sinunog gikan sa panon sa mga mananap, usa sa
mga karnero o usa sa mga kanding, kinahanglan ihalad niya ang laki nga
walay tatsa. 11 Ihawon niya kini ngadto sa amihanang bahin sa halaran sa
atubangan ni Yahweh. Iwisikwisik sa mga anak nga lalaki ni Aaron, nga
mga pari, ang dugo niini sa matag kilid sa halaran. 12 Unya kinahanglan
nga hiwahiwaon niya kini, ang ulo ug ang tambok, unya ipahimutang kini
sa pari ngadto sa gisugnoran nga kalayo, nga anaa sa halaran, 13 apan
kinahanglan nga hinloan ug tubig ang ginhawaang bahin ug ang mga tiil
niini. Unya ihalad sa pari ang tibuok nga halad, ug sunogon kini ngadto
sa halaran. Mao kini ang halad sinunog, ug makahatag kini ug humot nga
makapahimuot alang kang Yahweh; mahimo kining halad alang kaniya
pinaagi sa kalayo. 14 Kung ang iyang halad ngadto kang Yahweh mao ang
halad sinunog nga mga langgam, nan kinahanglan nga magdala siya ug
salampati o pispis nga tukmo ingon nga iyang halad. 15 Kinahanglan nga
dad-on kini sa pari ngadto sa halaran, lubagon ang ulo niini, ug sunogon
kini ngadto sa halaran. Unya kinahanglan nga ipaagas ang dugo niini
ngadto sa kilid sa halaran. 16 Kinahanglan nga kuhaon niya ang ubol-ubol
lakip na ang mga kinaon niini, ug iitsa kini ngadto sa kilid sa halaran
sa sidlakang bahin, sa dapit diin gibutang ang abo. 17 Kinahanglan nga
pikason niya kini pinaagi sa pagbitad sa mga pako niini, apan kinahanglan
nga dili niya kini tungaon sa duha ka bahin. Unya pagasunogon kini sa
pari ngadto sa halaran, nga gisugnoran ug kahoy. Mahimo kining halad
sinunog, ug makahatag kini ug humot nga makapahimuot alang kang
Yahweh; mahimo kining halad alang kaniya pinaagi sa kalayo.

2

1 Kung adunay magdala ug halad nga trigo ngadto kang Yahweh,
kinahanglan nga labing maayo nga harina ang iyang ihalad, ug buboan
niya kini ug lana ug butangan ug insenso. 2 Dad-on niya ang halad ngadto
sa mga anak nga lalaki ni Aaron nga mga pari, ug didto magkuha ang
pari ug usa ka kumkom sa labing maayong harina nga adunay lana ug
insenso. Unya pagasunogon sa pari ang halad ngadto sa halaran ingon
nga kinatibuk-ang halad. Makahatag kini ug humot nga makapahimuot
alang kang Yahweh; 3 mahimo kining halad alang kaniya pinaagi sa kalayo.
Mapanag-iya ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang bisan unsa
nga mahibilin nga halad sa trigo. Balaan kaayo kini nga halad nga gisunog
alang kang Yahweh. 4 Kung mohalad ka ug trigo nga walay igpapatubo
nga giluto sa pugon, kinahanglan nga humok kini nga tinapay nga hinimo
gikan sa labing maayong harina nga sinagolan ug lana, o gahi nga tinapay
nga walay igpapatubo, nga pinahiran ug lana. 5 Kung giluto ang imong
halad nga trigo diha sa lapad nga karahay, kinahanglan nga hinimo kini
sa labing maayong harina nga walay igpapatubo nga sinagolan ug lana.
6 Kinahanglan nga bahinbahinon ug buboan nimo kini ug lana. Mao
kini ang halad nga trigo. 7 Kung giluto sa karahay ang imong halad nga
trigo, kinahanglan nga hinimo kini sa labing maayong harina ug lana.
8 Kinahanglan nga dad-on nimo ang halad nga trigo nga hinimo gikan
niining mga butanga ngadto kang Yahweh, ug ihatag kini ngadto sa pari,
nga maoy modala niini ngadto sa halaran. 9 Unya magkuha ang pari ug
gamayng bahin gikan sa halad nga trigo ingon nga kinatibuk-ang halad,
ug pagasunogon niya kini ngadto sa halaran. Mahimo kining halad nga
gisunog, ug makahatag kini ug humot nga makapahimuot alang kang
Yahweh. 10 Mapanag-iya ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang
bisan unsa nga mahibilin sa trigo nga halad. Balaan kaayo kini nga halad
nga gisunog alang kang Yahweh. 11 Walay halad nga trigo nga adunay
igpapatubo ang inyong ihalad ngadto kang Yahweh, kay kinahanglan nga
sunogon ninyo ang tinapay nga walay igpapatubo, ni bisan unsang matang
sa dugos, ingon nga halad nga gisunog ngadto kang Yahweh. 12 Ihalad
ninyo kini ngadto kang Yahweh ingon nga halad sa unang mga abot,
apan dili kini magamit aron nga makahatag ug humot nga makapahimuot
ngadto sa halaran. 13 Kinahanglan nga butangan ninyo ug asin ang matag
halad nga trigo. Kinahanglan nga dili ninyo tugotan nga mawala gikan sa
inyong halad nga trigo ang asin sa kasabotan sa inyong Dios. Kinahanglan
nga magbutang kamo ug asin sa tanan ninyong mga halad. 14 Kung
maghalad kamo sa unang mga abot sa trigo ngadto kang Yahweh, paghalad
ug bag-ong ani nga trigo nga gisanlag ug gilubok aron kan-on. 15 Unya
kinahanglan nga butangan ninyo kini ug lana ug insenso. Mao kini ang
halad nga trigo. 16 Unya pagasunogon sa pari ang ubang bahin sa linubok
nga trigo ug lana ug insenso ingon nga kinatibuk-ang halad. Mao kini ang
halad nga gisunog ngadto kang Yahweh.

3

1 Kung adunay maghalad ug mga mananap nga gikan sa panon sa baka
ingon nga halad sa pakigdait, laki man o baye, kinahanglan nga maghalad
siya ug mananap nga walay tatsa sa atubangan ni Yahweh. 2 Itapion niya
ang iyang kamot sa ulo sa iyang halad ug ihawon kini ngadto sa pultahan
sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa mga anak nga lalaki ni Aaron
nga mga pari ang dugo niini sa matag kilid sa halaran. 3 Ihalad sa tawo

ang halad sa pagpakigdait ngadto kang Yahweh pinaagi sa kalayo. Ang
tambok nga miputos o sumpay sa ginhawaang mga bahin, 4 ug ang duha
ka kidni ug ang tambok nga anaa niini sa mga dapidapi, ug ang tambok sa
atay, ug ang mga kidni—pagakuhaon niya kining tanan. 5 Sunogon kini sa
mga anak nga lalaki ni Aaron ngadto sa halaran uban sa halad sinunog,
nga anaa sa ginasugnoran nga kalayo. Makahatag kini ug humot nga
makapahimuot alang kang Yahweh; mahimo kining halad alang kaniya
pinaagi sa kalayo. 6 Kung ang halad sa usa ka tawo sa pagpakigdait ngadto
kang Yahweh gikan sa panon sa karnero; laki man o baye, kinahanglan
nga walay tatsa ang iyang ihalad. 7 Kung maghalad siya ug karnero, nan
kinahanglan nga ihalad niya kini sa atubangan ni Yahweh. 8 Itapion niya
ang iyang kamot ngadto sa ulo sa iyang halad ug ihawon kini ngadto sa
atubangan sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa mga anak nga
lalaki ni Aaron ang dugo niini sa matag kilid sa halaran. 9 Maghalad
ang tawo alang sa pagpakigdait ingon nga halad nga gisunog ngadto kang
Yahweh. Ang tambok, puokon pagputol ang tibuok tambok nga ikog, ug
ang tambok nga miputos sa ginhawaang mga bahin ug ang tanang tambok
nga anaa duol sa ginhawaang mga bahin, 10 ug ang duha ka kidni ug ang
tambok nga uban niini, nga anaa sa dapidapi, ug ang tambok sa atay, uban
sa mga kidni—pagakuhaon niya kining tanan. 11 Unya pagasunogon kining
tanan sa pari ngadto sa halaran ingon nga halad sinunog nga pagkaon
ngadto kang Yahweh. 12 Kung kanding ang halad sa usa ka tawo, nan
ihalad niya kini ngadto sa atubangan ni Yahweh. 13 Kinahanglan nga
itapion niya ang iyang kamot ngadto sa ulo sa maong kanding ug ihawon
kini ngadto sa atubangan sa tolda nga tigomanan. Unya iwisikwisik sa
mga anak nga lalaki ni Aaron ang dugo niini sa matag kilid sa halaran.
14 Mohalad ang tawo ngadto kang Yahweh sa halad nga gisunog. Kuhaon
niya ang tambok nga miputos sa ginhawaang bahin, ug ang tanang tambok
nga duol sa ginhawaang mga bahin. 15 Kuhaon usab niya ang duha ka
kidni ug ang tambok nga uban niini, nga anaa sa dapidapi, ug ang tambok
sa atay uban sa duha ka kidni. 16 Pagasunogon kining tanan sa pari diha
sa halaran ingon nga halad sinunog nga pagkaon, aron nga makahatag
ug kahumot nga makapahimuot. Iya kang Yahweh ang tanang tambok.
17 Mahimo kining balaod hangtod sa kaliwatan sa inyong katawhan bisan
asang dapita kamo mopuyo, nga dili kamo angay nga mokaon ug tambok
o dugo.'"

4

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 2 "Sultihi ang
katawhan sa Israel, 'Kung makasala si bisan kinsa nga dili tinuyoan,
nakabuhat niadtong mga butang nga gimando ni Yahweh nga dili buhaton,
ug kung nakahimo siya sa butang nga ginadili, kinahanglan nga buhaton
kining mosunod. 3 Kung nakasala ang labawng pari nga makahimo usab sa
katawhan nga sad-an, nan tugoti siya nga mohalad ngadto kang Yahweh
ug nating baka nga walay tatsa ingon nga halad sa sala alang sa iyang
nabuhat nga sala. 4 Kinahanglan nga dad-on niya ang torong baka ngadto
sa pultahan sa tolda nga tigomanan sa atubangan ni Yahweh, itapion ang
iyang kamot sa ulo niini, ug ihawon ang torong baka ngadto sa atubangan
ni Yahweh. 5 Magkuha ug gamay nga dugo sa torong baka ang dinihogan
nga pari ug dad-on kini ngadto sa tolda nga tigomanan. 6 Ituslob sa pari
ang iyang tudlo ngadto sa dugo ug iwisikwisik ang uban niini sa makapito
ka higayon sa atubangan ni Yahweh, sa atubangan nga tabil sa labing

balaan nga dapit. 7 Unya butangan sa pari ang mga sungaysungay sa
halaran ug gamay nga dugo diin ginasunog ang humot nga insenso sa
atubangan ni Yahweh, nga anaa sa tolda nga tigomanan, ug ibubo niya ang
tanang nahibilin nga dugo sa torong baka ngadto sa kinaubosang bahin
sa halaran alang sa mga halad sinunog, nga anaa sa pultahan sa tolda nga
tigomanan. 8 Laplapon niya ang tanang tambok sa torong baka nga halad
sa sala; ang tambok nga miputos sa ginhawaang mga bahin, ang tanang
tambok nga nakadikit sa ginhawaang mga bahin, 9 ang duha ka kidni ug
ang tambok nga anaa niini, nga anaa sa dapidapi, ug ang tambok sa atay,
uban sa mga kidni—laplapon niya kining tanan. 10 Laplapon niya kining
tanan, sama nga iya kining gilaplap gikan sa torong baka nga halad alang
sa pagpasig-uli. Unya pagasunogon sa pari ang tanang bahin niini ngadto
sa halaran alang sa mga halad sinunog. 11 Ang panit sa torong baka ug
ang nahibilin nga karne, uban sa ulo ug sa mga tiil ug sa ginhawaang
bahin ug sa hugaw niini, 12 ang tanang mga bahin sa torong baka—dad-on
niya kining tanan nga mga bahin gawas sa kampo ngadto sa dapit nga
ilang gihinloan alang kanako, diin gibubo nila ang mga abo; pagasunogon
nila kadtong mga bahin didto sa kahoy. Kinahanglan nga sunogon nila
kadtong mga bahin diin gibubo nila ang mga abo. 13 Kung nakasala nga
dili tinuyoan ang tibuok pundok sa katawhan sa Israel, ug kung wala
nakamatikod ang pundok sa katawhan nga nakasala sila ug nakabuhat
sa mga butang nga gimando ni Yahweh nga dili buhaton, ug kung sad-
an sila, 14 unya, sa dihang nahibaw-an na ang nabuhat nila nga sala, nan
kinahanglan nga maghalad ug nating baka ang pundok sa katawhan ingon
nga halad alang sa sala ug dad-on kini ngadto sa atubangan sa tolda nga
tigomanan. 15 Itapion sa mga kadagkoan sa pundok sa katawhan ang ilang
mga kamot ngadto sa ulo sa baka sa atubangan ni Yahweh, ug ihawon ang
baka ngadto sa atubangan ni Yahweh. 16 Dad-on sa dinihogan nga pari
ang gamay nga dugo sa baka ngadto sa tolda nga tigomanan, 17 ug ituslob
sa pari ang iyang tudlo sa maong dugo ug iwisikwisik kini sa makapito
ka higayon sa atubangan ni Yahweh, sa atubangan sa tabil. 18 Butangan
niya ug gamay nga dugo ang mga sungaysungay sa halaran nga anaa sa
atubangan ni Yahweh, nga anaa sa tolda nga tigomanan, ug ibubo niya ang
tanang dugo sa kinaubosang bahin sa halaran alang sa halad sinunog, nga
anaa sa pultahan sa tolda nga tigomanan. 19 Laplapon niya ang tanang
tambok gikan niini ug sunogon kini ngadto sa halaran. 20 Mao kana ang
kinahanglan niyang buhaton sa baka. Sama sa iyang gibuhat sa baka nga
halad alang sa sala, busa mao usab ang iyang buhaton niini nga baka,
ug ang pari mao ang maghimo ug pagpapas sa sala alang sa katawhan,
ug mapasaylo sila. 21 Dad-on niya ang baka gawas sa kampo ug sunogon
kini sama sa iyang pagsunog sa unang baka. Mao kini ang halad sa sala
alang sa pundok sa katawhan. 22 Kung nakasala ang tigdumala nga dili
tinuyoan, sa pagbuhat sa tanang mga butang nga gimando ni Yahweh
nga iyang Dios nga dili buhaton, ug sad-an siya, 23 unya nahibaw-an na
niya ang sala nga iyang nabuhat, kinahanglan nga magdala siya ug laking
kanding nga walay tatsa, ingon nga halad. 24 Itapion niya ang iyang kamot
ngadto sa ulo sa maong kanding ug ihawon kini sa dapit diin ginaihaw nila
ang halad sinunog sa atubangan ni Yahweh. Mao kini ang halad sa sala.
25 Magkuha ug dugo ang pari sa halad nga alang sa sala pinaagi sa iyang
tudlo ug ibutang kini ngadto sa mga sungaysungay sa halaran alang sa
mga halad sinunog, ug ibubo niya ang dugo niini kinaubosang bahin sa
halaran sa halad sinunog. 26 Sunogon niya ang tanang tambok ngadto sa

halaran, sama sa tambok nga halad alang sa pagpasig-uli. Ang pari mao
ang maghimo sa pagpapas sa sala alang sa tigdumala, ug mapasaylo ang
tigdumala. 27 Kung makasala ang yanong mga tawo nga dili tinuyoan,
sa pagbuhat sa mga butang nga gimando ni Yahweh kaniya nga dili
buhaton, ug sa dihang naamgohan na niya ang iyang sala, 28 unya sa
dihang nahibaw-an na niya ang sala nga iyang nabuhat, nan magdala
siya ug baye nga kanding nga walay tatsa alang sa iyang halad, alang sa
sala nga iyang nabuhat. 29 Itapion niya ang iyang kamot ngadto sa ulo sa
halad sa sala ug ihawon ang halad sa sala didto sa butanganan sa halad
sinunog. 30 Magkuha ug gamay nga dugo ang pari pinaagi sa iyang tudlo ug
ibutang kini ngadto sa mga sungaysungay sa halaran alang sa mga halad
sinunog. Ibubo niya ang tanang nahibilin nga dugo sa kinaubosang bahin
sa halaran. 31 Laplapon niya ang tanang tambok, sama nga gilaplap ang
tambok gikan sa mga halad sa pagpasig-uli. Sunogon kini sa pari ngadto
sa halaran aron nga makahatag ug humot nga makapahimuot alang kang
Yahweh. Ang pari mao ang maghimo sa pagpapas sa sala alang sa tawo, ug
mapasaylo siya. 32 Kung magdala ang tawo ug karnero ingon nga halad sa
sala, magdala siya ug baye nga karnero nga walay tatsa. 33 Itapion niya ang
iyang kamot ngadto sa ulo sa halad sa sala ug ihawon kini ingon nga halad
alang sa sala sa dapit diin ginaihaw nila ang halad sinunog. 34 Magkuha
ug dugo ang pari sa halad sa sala pinaagi sa iyang tudlo ug ibutang kini
ngadto sa mga sungaysungay sa halaran alang sa halad sinunog, ug ibubo
niya ang tanang dugo niini sa kianubosang bahin sa halaran. 35 Laplapon
niya ang tanang tambok, sama nga gilaplap ang tambok sa karnero gikan
sa halad sa pagpasig-uli, ug sunogon kini sa pari ngadto sa halaran ibabaw
sa mga halad nga gisunog nga alang kang Yahweh. Ang pari mao ang
maghimo sa pagpapas sa sala alang kaniya sa sala nga iyang nabuhat, ug
mapasaylo ang maong tawo.

5

1 Kung makasala ang si bisan kinsa tungod kay wala siya nagpamatuod
sa dihang nakasaksi siya sa usa ka butang nga gikinahanglan niya
nga pamatud-an, nakita o nadunggan man niya ang mahitungod niini,
manubag gayod siya. 2 O kung nakahikap ang si bisan kinsa sa bisan
unsa nga butang nga giila sa Dios ingon nga mahugaw, patayng lawas
ba kini sa mahugaw nga ihalas nga mananap o patayng lawas sa bisan
unsa nga mga binuhing mananap, o nagakamang nga mananap, bisan
kung wala tuyoa sa tawo nga gunitan kini, mahimo siyang hugaw ug sad-
an. 3 O kung nakahikap siya sa makapahugaw sa usa ka tawo, bisan
unsa pa man kini kahugaw, ug kung wala siyay kasayoran mahitungod
niini, nan mahimo siyang sad-an kung masayran niya ang mahitungod
niini. 4 O kung makapanumpa dayon ang si bisan kinsa pinaagi sa iyang
ngabil aron magbuhat ug daotan o maayo, bisan unsa pa man kini nga
gidalidali sa pagpanumpa sa usa ka tawo diha sa pagsaad, bisan pa kung
wala siya masayod niini, nan mahimo siyang sad-an, sa bisan asa niini
nga mga butanga sa dihang masayran na niya ang mahitungod niini.
5 Sa dihang sad-an ang usa ka tawo sa bisan asa niining mga butanga,
kinahanglan nga isugilon niya ang bisan unsang sala nga iyang nabuhat.
6 Unya kinahanglan nga dad-on niya ang halad alang sa sala ngadto kang
Yahweh alang sa sala nga iyang nahimo, usa ka bayeng mananap nga gikan
sa panon, nating karnero o kanding, alang sa halad sa sala, ug ang pari ang
maghimo ug pagpapas sa sala alang kaniya. 7 Kung dili siya makapalit ug

nating karnero, makahimo siya sa pagdala ug duha ka salampati o duha
ka pispis nga tukmo ingon nga halad sa dili tinuyoan nga sala ngadto kang
Yahweh, usa alang sa halad sa sala ug ang lain pang usa alang sa halad
sinunog. 8 Kinahanglan nga dad-on niya kini ngadto sa pari, nga maoy
maghalad pag-una sa halad alang sa sala—lubagon niya ang ulo niini gikan
sa liog apan dili kini ibulag gikan sa lawas. 9 Unya iwisikwisik niya ang
ubang dugo sa halad alang sa sala ngadto sa kilid sa halaran, ug paagason
niya ang nahibiling dugo ngadto sa kinaubsang bahin sa halaran. Mao
kini ang halad alang sa sala. 10 Unya ihalad niya ang ikaduha nga langgam
ingon nga halad sinunog, sumala sa gihulagway sa mga gitudlo, ug ang pari
ang maghimo ug pagpapas sa sala alang kaniya, ug mapasaylo na ang tawo.
11 Apan kung dili siya makapalit ug duha ka salampati o duha ka pispis
nga tukmo, kinahanglan nga magdala siya ug ikanapulo nga bahin sa epha
sa labing maayo nga harina ingon nga halad alang sa sala. Kinahanglan
dili niya kini sagolan ug lana o bisan unsa nga insenso, tungod kay halad
man kini alang sa sala. 12 Kinahanglan nga dad-on niya kini ngadto sa
pari, ug magkuha ug usa ka kumkom niini ang pari ingon nga timaan
sa kinatibuk-an nga halad ug unya sunogon kini ngadto sa halaran, sa
ibabaw sa mga halad sinunog alang kang Yahweh. Mao kini ang halad
alang sa sala. 13 Ang pari ang maghimo ug pagpapas sa sala alang kaniya,
ug mapasaylo na ang tawo. Mapanag-iya sa pari ang mga nahibilin gikan
sa halad, ingon man ang halad nga trigo.'" 14 Unya nakigsulti si Yahweh
ngadto kang Moises, nga nag-ingon, 15 "Kung mosupak si bisan kinsa niini
nga sugo ug makasala batok sa mga butang nga gipanag-iya ni Yahweh,
apan wala kini tuyoa, nan kinahanglan nga dad-on niya ang iyang halad
sa dili tinuyoan nga sala ngadto kang Yahweh. Torong karnero nga walay
tatsa nga gikan sa panon sa mga karnero ang kinahanglan nga ihalad;
kinahanglan nga ang kantidad niini sama sa kantidad sa plata nga mga
shekel— ang shekel sa balaang dapit—ingon nga halad sa dili tinuyoan
nga sala. 16 Kinahanglan nga mopasig-uli siya kang Yahweh alang sa
iyang nabuhat nga sayop uban sa balaan nga mga butang, ug kinahanglan
nga dugangan pa niya kini ug 1/5 ug ihatag kini ngadto sa pari. Unya
maghimo ang pari ug pagpapas sa sala alang kaniya uban sa toro nga baka
alang sa halad sa dili tinuyoan nga sala, ug pasayloon kanang tawhana.
17 Kung nakasala ang si bisan kinsa ug nagbuhat sa mga butang nga wala
gipabuhat ni Yahweh, bisan ug wala siyay kasayoran niini, sad-an gihapon
siya ug kinahanglan nga manubag siya sa iyang sala. 18 Kinahanglan nga
magdala siya ug torong karnero nga walay tatsa nga gikan sa panon sa
mga karnero, sumala sa insaktong kantidad, ingon nga halad alang sa
dili tinuyoan nga sala ngadto sa pari. Unya maghimo ug pagpapas ang
pari alang sa sala nga iyang nahimo, nga dili tinuyoan, ug pasayloon siya.
19 Mao kini ang halad alang sa dili tinuyoan nga sala, ug sad-an gayod siya
sa atubangan ni Yahweh."

6

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 2 "Kung makasala
ang si bisan kinsa ug mosupak sa sugo batok kang Yahweh, pinaagi sa
pagpanglimbong sa iyang silingan sa usa ka butang nga gipiyal kaniya, o
kung nanikas o nangawat siya kaniya, o nagdaugdaog sa iyang silingan, 3 o
nakakaplag siya ug usa ka butang nga nawala nga iya sa iyang silingan ug
namakak mahitungod niini, ug nanumpa pa gani niini sa bakak, o kung
makasala ang tawo sa mga butang nga sama niini, 4 ug unya mahitabo

kini, kung sad-an gayod siya, kinahanglang ibalik niya ang bisan unsa
nga gikuha pinaagi sa pagpangawat sa pagpangdaugdaog o sa pagkuha
kung unsa ang gipiyal kaniya o ang usa ka butang nga nawala nga iyang
nakaplagan. 5 O kung namakak siya mahitungod sa bisan unsang butang,
kinahanglan nga ibalik niya kini nga wala gayoy kulang ug kinahanglan
nga dugangan niya kini ug 1/5 aron ibayad sa nanag-iya niini, sa adlaw
nga siya nakaplagan nga sad-an. 6 Unya kinahanglan nga magdala siya ug
halad sa sala ngadto kang Yahweh: usa ka torong karnero nga walay tatsa
nga gikan sa panon sa mga karnero nga subay sa insaktong kantidad, ingon
nga halad sa sala ngadto sa pari. 7 Maghimo ang pari ug pagpapas sa sala
alang kaniya sa atubangan ni Yahweh, ug pasayloon siya sa bisan unsang
butang nga iyang nabuhat nga nakapahimo kaniya nga sad-an.” 8 Unya
nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 9 “Mandoi si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki, ug ingna, 'Mao kini ang balaod sa halad nga
sinunog: Kinahanglan nga anaa ibabaw sa halaran ang halad sinunog sa
tibuok gabii hangtod sa kabuntagon, ug padayon nga magsiga ang kalayo
sa halaran. 10 Isul-ob sa pari ang iyang mga bisti nga lino, ug isul-ob usab
niya ang iyang pang-ilalaom nga sapot nga lino. Kuhaon niya ang mga
abo nga nahibilin human lamoya sa kalayo ang halad sinunog ngadto sa
halaran, ug ibutang niya ang mga abo sa kilid sa halaran. 11 Hukason niya
ang iyang mga bisti ug magsul-ob siya ug laing mga bisti aron pagdala
sa mga abo pagawas sa kampo paingon sa hinlo nga dapit. 12 Kanunay
nga magsiga ang kalayo sa halaran. Kinahanglan nga dili kini mapalong,
ug matag buntag sugnoran kini sa pari. Ibutang niya ang halad sinunog
sumala sa insaktong han-ay niini, ug sunogon niya dinhi ang tambok nga
bahin sa mga halad alang sa pagpasig-uli. 13 Kinahanglan nga kanunay
nga magsiga ang kalayo sa halaran. Kinahanglan nga dili kini mapalong.
14 Mao kini ang balaod sa halad nga trigo. Ang maghalad niini mao ang
mga anak nga lalaki ni Aaron sa atubangan ni Yahweh diha sa halaran.
15 Magkuha ang pari ug usa ka kumkom sa labing maayo nga harina sa
halad nga trigo ug sa lana ug sa insenso nga anaa sa halad nga trigo,
ug sunogon niya kini ngadto sa halaran aron maghatag kini ug kahumot
nga makapahimuot ingon nga kinatibuk-ang halad. 16 Kan-on ni Aaron
ug sa iyang mga anak nga lalaki ang bisan unsa nga nahibilin sa halad.
Kinahanglan nga kan-on kini nga walay igpapatubo diha sa balaan nga
dapit. Pagakan-on nila kini ngadto sa hawanan sa tolda nga tigomanan.
17 Kinahanglan nga lutoon kini nga walay igpapatubo. Gihatag ko kini isip
ilang bahin sa akong mga halad pinaagi sa kalayo. Labing balaan kini,
sama sa halad alang sa sala ug sa halad sa sala nga dili tinuyoan sala.
18 Sa tanang panahon nga moabot sa tibuok kaliwat sa imong kaliwatan,
makahimo sa pagkaon niini isip iyahang bahin ang si bisan kinsa nga
kaliwat ni Aaron nga lalaki, nga gikan sa mga halad sinunog alang kang
Yahweh. Mamahimong balaan ang si bisan kinsa nga makahikap niini.'”
19 Busa nakigsulti na usab si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 20 “Mao
kini ang halad ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki, nga ilang ihalad
ngadto kang Yahweh sa adlaw nga madihogan ang matag-anak niya nga
lalaki: ang ikanapulo nga bahin sa epha sa labing maayo nga harina ingon
nga naandang halad nga trigo, katunga niini sa buntag ug ang katunga
niini sa gabii. 21 Lutoon kini didto sa karahay nga adunay lana. Sa dihang
motuhop na kini, dad-on mo kini didto. Ihalad nimo ang halad nga trigo
nga gipikaspikas aron nga mohatag kini ug kahumot nga makapahimuot
alang kang Yahweh. 22 Ang mohalad niini mao ang anak nga lalaki

sa labawng pari nga mahimong bag-ong labawng pari gikan sa iyang
mga anak nga lalaki. Ingon nga gimando kini hangtod sa kahangtoran,
pagasunogon kining tanan ngadto kang Yahweh. 23 Pagasunogon sa
hingpit ang matag trigo nga ihalad sa pari. Ug kinahanglan nga dili kini
kaonon.” 24 Nakigsulti na usab si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon,
25 “Pagpakigsulti kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug ingna,
'Mao kini ang balaod sa halad alang sa sala: Kinahanglan nga ihawon ang
halad alang sa sala ngadto sa dapit kung asa giihaw ang halad sinunog
sa atubangan ni Yahweh. Labing balaan kini. 26 Kan-on kini sa pari nga
maoy naghalad niini alang sa sala. Kinahanglan nga kan-on lamang kini
ngadto sa balaang dapit sa hawanan sa tolda nga tigomanan. 27 Mahimong
balaan ang bisan unsang masaghiran sa karne niini, ug kung mawisikan
ug dugo ang bisan unsa nga panapton, kinahanglan nga labhan, ang bahin
nga nawisikan, ngadto sa balaang dapit. 28 Apan kinahanglan nga buakon
ang kolon nga gipabukalan niini. Kung gipabukalan kini diha sa tumbaga
nga kolon, kinahanglan nga hinisan kini ug hugasan sa hinlo nga tubig.
29 Makahimo sa pagkaon ang si bisan kinsang lalaki diha sa mga pari
tungod kay labing balaan man kini. 30 Apan kinahanglan nga dili ka-on ang
bisan unsa nga halad sa sala nga diin ang dugo gidala ngadto sa tolda nga
tigomanan aron sa paghimo ug pagpapas alang sa sala ngadto sa balaang
dapit. Kinahanglan nga pagasunogon kini.

7

1 Mao kini ang balaod sa dili tinuyoan nga sala. Labing balaan kini.
2 Kinahanglan nga ihawon nila ang halad sa dili tinuyoan nga sala ngadto
sa dapit nga ihawanan niini, ug kinahanglan nga iwisikwisik nila ang
dugo sa matag kilid sa halaran. 3 Ihalad usab ang tanang tambok niini:
ang tambok nga ikog, ang tambok nga nagaputos sa sulod sa ginhawaang
mga bahin, 4 ang duha ka kidni ug ang tambok nga anaa niini, nga
tapad sa mga dapidapi, ug ang nakaputos sa atay, ug sa mga kidni—
kinahanglan nga kuhaon kining tanan. 5 Kinahanglan nga sunogon sa
pari kini nga mga bahin ngadto sa halaran isip halad sinunog alang kang
Yahweh. Mao kini ang halad sa dili tinuyoan nga sala. 6 Makahimo sa
pagkaon ang tanang lalaki nga mga pari sa mga bahin niini nga halad.
Kinahanglan nga pagakan-on kini ngadto sa balaang dapit tungod kay
labing balaan man kini. 7 Ang halad alang sa sala sama lamang sa halad
sa dili tinuyoan nga sala. Managsama lamang ang balaod nga gipatuman
alang niining duha. Gipanag-iya na kini sa pari nga naghimo niini nga
pagpapas sa sala alang nila. 8 Mapanag-iya sa pari nga naghalad sa
halad sinunog ang panit niana nga halad. 9 Ang matag trigo nga giluto
didto sa pugon, ug ang halad nga giluto sa karahay o sa lutoanan nga
kolon mapanag-iya sa pari nga maoy naghalad niini. 10 Mapanag-iya
usab sa tanang kaliwatan ni Aaron, ang matag trigo nga halad, uga man
kini o sinagolan ug lana. 11 Mao kini ang balaod sa halad nga alang
sa pagpasig-uli nga ihalad sa mga tawo ngadto kang Yahweh. 12 Kung
adunay maghalad niini aron sa pagpasalamat, kinahanglan nga maghalad
siya ug mga keyk nga walay igpapatubo, apan sinagolan ug lana, ug mga
keyk nga walay igpapatubo, apan gipahiran ug lana, ug keyk nga hinimo
pinaagi sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana. 13 Ug alang
usab sa katuyoan sa pagpasalamat, kinahanglan nga maghalad siya ug
keyk nga adunay igpapatubo alang sa halad sa pagpasig-uli. 14 Maghatag
siya ug usa ka matang niini nga mga halad ingon nga halad ngadto kang

Yahweh. Mapanag-iya kini sa pari nga nagwisikwisik sa dugo sa halad
alang sa pagpasig-uli ngadto sa halaran. 15 Kinahanglan nga kan-on sa
tawo nga naghatag ug halad alang sa pasig-uli ang maong karne niana
nga adlaw sa paghalad aron sa paghatag ug pagpasalamat. Kinahanglan
nga wala siyay ibilin niini pagkabuntag. 16 Apan kung ang katuyoan sa
iyang paghalad mao ang pagpakigsaad, o alang sa halad nga kaugalingon
nga kabubut-on, kinahanglan nga ka-on ang maong karne sa adlaw nga
naghalad siya, apan ang bisan unsa nga nahibilin niini mahimong kaonon
sa pagkasunod adlaw. 17 Apan, kinahanglan nga sunogon ang bisan
unsa nga karne nga halad nga mahibilin hangtod sa ikatulong adlaw.
18 Kung kaonon ang bisan unsa nga karne nga halad gikan sa halad sa
pagpasig-uli sa ikatulong adlaw, dili na kini pagadawaton, ni dili na kini
paga-isipon nga iya sa naghalad niini. Mahimo kining dulumtanan nga
butang, ug ang tawo nga mokaon niini maoy mahimong sad-an. 19 Dili
na angay nga kaonon ang bisan unsa nga karne nga masaghid sa hugaw
nga butang. Kinahanglang sunogon kini. Ug mahimong kaonon ang
uban pa nga nahibilin nga karne ni bisan kinsa nga hinlo. 20 Bisan pa
man niana, ang mahugaw nga tawo nga mikaon sa karne nga gikan sa
gihalad nga halad alang sa pagpasig-uli nga iya ni Yahweh—kinahanglan
papahawaon kanang tawhana gikan sa iyang katawhan 21 Kung adunay
tawo nga makahikap sa bisan unsang mahugaw nga butang—sa kahugaw
sa tawo, o hugaw nga mananap, o sa pipila ka mahugaw o dulumtanan
nga butang, ug kung mikaon siya sa uban nga karne sa halad alang sa
papasig-uli nga iya ni Yahweh, kinahanglan nga papahawaon kanang
tawhana gikan sa iyang katawhan.'" 22 Unya nakigsulti si Yahweh kang
Moises, nga nag-ingon, 23 "Pakigsultihi sa katawhan sa Israel ug ingna
sila, 'Kinahanglan nga dili ninyo kaonon ang tambok sa torong baka o sa
karnero o sa kanding. 24 Mahimong gamiton sa uban pang mga katuyoan
ang tambok sa mananap nga namatay nga wala gihalad, o ang tambok sa
mananap nga gikuniskunis sa ihalas nga mga mananap, apan dili gayod
ninyo kini angay kaonon. 25 Kinahanglan nga papahawaon gikan sa iyang
katawhan si bisan kinsa nga mokaon sa mga tambok sa mananap nga
gihalad sa kalalakin-an ingon nga halad nga gisunog ngadto kang Yahweh.
26 Kinahanglan nga dili kamo mokaon sa bisan unsa nga dugo ngadto
sa inyong mga panimalay, gikan man kini sa langgam o sa mananap.
27 Si bisan kinsa nga mokaon sa bisan unsang dugo, kinahanglan nga
papahawaon gikan sa iyang katawhan.'" 28 Busa nakigsulti si Yahweh kang
Moises ug miingon, 29 "Pagpakigsulti sa katawhan sa Israel ug ingna sila,
'Ang tawo nga naghalad ug halad sa pagpasig-uli ngadto kang Yahweh
kinahanglan nga magdala ug bahin sa iyang halad ngadto kang Yahweh.
30 Kinahanglan nga siya mismo ang magdala sa halad nga pagasunogon
alang kang Yahweh. Kinahanglan nga dad-on niya ang tambok uban sa
dughan, aron nga ibayaw ang dughan ingon nga halad nga binayaw ngadto
sa atubangan ni Yahweh. 31 Kinahanglan nga sunogon sa mga pari ang
tambok ngadto sa halaran, apan maiya ni Aaron ug sa iyang mga kaliwat
ang dughan. 32 Kinahanglan nga ihatag ninyo ang tuong paa ngadto sa pari
ingon nga halad gikan sa inyong mga halad alang sa pagpasig-uli. 33 Ang
pari, nga usa sa mga kaliwat ni Aaron, nga naghalad sa dugo sa halad
sa pagpasig-uli ug ang tambok—maoy angay nga makaangkon sa tuong
paa ingon nga iyang bahin sa halad. 34 Tungod kay gikuha nako gikan sa
katawhan sa Israel, ang dughan alang sa binayaw nga halad, ug ang paa
nga ginahatag, ug gihatag kini ngadto kang Aaron nga pari ug sa iyang

mga anak nga lalaki ingon sa naandan nila nga bahin. 35 Mao kini ang
bahin ni Aaron uban sa iyang mga kaliwat nga gikan sa mga halad nga
sinunog alang kang Yahweh, sa adlaw nga gihalad sila ni Moises nga mag-
alagad kang Yahweh sa buluhaton sa pagkapari. 36 Mao kini ang bahin nga
gimando ni Yahweh nga ihatag ngadto kanila gikan sa katawhan sa Israel,
sa adlaw nga iyang gidihogan ang mga pari. Ila gayod kini nga bahin sa
tibuok nilang kaliwatan. 37 Mao kini ang balaod sa halad sinunog, halad
nga trigo, halad alang sa sala, halad sa dili tinuyoan nga sala, halad sa
paggahin, ug sa mga halad alang sa pagpasig-uli, 38 mahitungod kini sa
mga mando nga gihatag ni Yahweh kang Moises sa Bukid sa Sinai sa adlaw
nga gimandoan niya ang katawhan sa Israel nga maghalad sa ilang mga
halad ngadto kang Yahweh didto sa kamingawan sa Sinai.'"

8

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon 2 "Kuhaa si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki uban kaniya, ang mga bisti ug ang
igdidihog nga lana, ang torong baka nga halad alang sa sala, ang duha ka
torong karnero, ug ang bukag nga adunay tinapay nga walay igpapatubo.
3 Tigoma ang tanang pundok sa katawhan didto sa pultahan tolda nga
tigomanan." 4 Busa gibuhat ni Moises ang gisugo ni Yahweh kaniya,
ug nagtigom ang pundok sa katawhan ngadto sa pultahan sa tolda nga
tigomanan. 5 Unya giingnan ni Moises ang pundok sa katawhan, "Mao
kini ang gisugo ni Yahweh nga kinahanglang buhaton." 6 Gidala ni Moises
si Aaron ug ang mga anak nga lalaki niini ug giligoan sila. 7 Gisul-oban
niya si Aaron ug taas nga bisti ug gibaksan siya ug bakos nga panapton,
gibistihan siya ug kupo ug gisul-ob kaniya ang efod, ug unya gibaksan
siya sa labing maayo nga pagkatahi nga bakos sa efod ug gihikot kini
kaniya. 8 Gitaod niya kaniya ang sapaw sa dughan nga may bulsa-bulsa, ug
gisulod niya ang Urim ug ang Tumim didto sa sapaw nga may bulsa-bulsa.
9 Gipurongan niya siya ug turban, ug sa atubangan sa turban, gibutang
niya ang dayandayang bulawan, ang balaan nga korona, sumala sa gisugo
ni Yahweh. 10 Gikuha ni Moises ang igdidihog nga lana, gidihogan ang
tabernakulo ug ang tanan nga anaa niini ug gigahin kini ngadto kang
Yahweh. 11 Giwisikwisikan niya ug lana ang halaran sa makapito ka
higayon, ug gidihogan ang halaran ug ang tanang kagamitan niini, ug
ang dakong panaksan ug ang tungtonganan niini, aron igahin kini ngadto
kang Yahweh. 12 Gibuboan niya ug gamayng igdidihog nga lana ang ulo
ni Aaron ug gidihogan siya aron igahin siya. 13 Gidala ni Moises ang mga
anak nga lalaki ni Aaron ug gibistihan sila ug kupo. Gibaksan niya sila
ug gipurongan sila ug panapton nga lino, sumala sa gisugo ni Yahweh
kaniya. 14 Gidala ni Moises ang torong baka nga halad alang sa sala ug
gitapion ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot
sa ulo sa torong baka nga ilang gidala nga halad alang sa sala. 15 Giihaw
niya kini, ug gikuha ang dugo ug gipahid kini sa mga sungaysungay sa
halaran pinaagi sa iyang tudlo, giputli ang halaran, gibubo ang dugo sa
kinaubosang bahin sa halaran, ug gigahin kini alang sa Dios aron sa
paghimo ug pagpapas alang niini. 16 Gikuha niya ang tanang tambok nga
anaa sa ginhawaang mga bahin sa mananap, ang tambok nga nagputos sa
atay, ug ang duha ka mga kidni ug ang tambok niini, ug gisunog kining
tanan ni Moises ngadto sa halaran. 17 Apan gisunog ang torong baka, ang
panit niini, ang karne, ug ang hugaw niini sa gawas sa kampo, sumala sa
gisugo ni Yahweh kaniya. 18 Gidala ni Moises ang torong karnero alang

sa halad sinunog, ug gitapion ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki
ang ilang mga kamot ngadto sa ulo sa torong karnero. 19 Giihaw niya kini
ug giwisikwisik ang dugo niini sa matag kilid sa halaran. 20 Gihiwahiwa
niya ang torong karnero ug gisunog ang ulo ug ang mga hiniwa nga
karne ug ang tambok. 21 Gihugasan niya ang ginhawaang mga bahin
sa mananap ug ang mga tiil, ug gisunog niya ang tibuok torong karnero
ngadto sa halaran. Usa kini ka halad sinunog nga naghatag ug kahumot
nga makapahimuot, halad nga gisunog nga alang kang Yahweh sumala
sa gisugo ni Yahweh kang Moises. 22 Unya gidala ni Moises ang laing
torong karnero, ang gigahin nga torong karnero, ug gitapion ni Aaron
ug sa iyang mga anak nga lalaki ang ilang mga kamot sa ulo sa torong
karnero. 23 Giihaw kini ni Aaron, ug gikuha ni Moises ang ubang dugo
niini ug gipahid kini sa tuong dalunggan ni Aaron, sa kumagko
sa iyang tuong kamot, ug sa kumagko sa iyang tuong tiil. 24 Gidala niya
ang mga anak nga lalaki ni Aaron, ug gipahiran niya ug gamayng dugo
ang tumoy sa ilang dalunggan, ang kumagko sa ilang tuong kamot, ug
ang kumagko sa ilang tuong tiil. Unya giwisikwisik ni Moises ang dugo
niini sa matag kilid sa halaran. 25 Gikuha niya ang tambok, ang tambok sa
ikog, ang tanang tambok nga anaa sa ginhawaang mga bahin sa mananap,
ang tambok nga nagputos sa atay, ang duha ka mga kidni ug ang tambok
niini, ug ang tuo nga paa. 26 Mikuha siya ug usa kabuok tinapay nga walay
igpapatubo, gikan sa bukag sa tinapay nga walay igpapatubo nga gihalad
kang Yahweh, ug usa kabuok tinapay nga adunay lana, ug usa ka tinapay
nga nipis, ug gibutang kini sa tambok ug sa tuo nga paa. 27 Gibutang niya
kining tanan sa mga kamot ni Aaron ug sa mga kamot sa iyang mga anak
nga lalaki ug gibayaw kini sa atubangan ni Yahweh ingon nga binayaw nga
halad. 28 Unya gikuha kini ni Moises gikan sa ilang mga kamot ug gisunog
kini ngadto sa halaran alang sa halad sinunog. Halad kini nga gigahin
ug naghatag ug humot nga makapahimuot. Halad kini nga gisunog alang
kang Yahweh. 29 Gikuha ni Moises ang dughan ug gibayaw kini ingon nga
binayaw nga halad alang kang Yahweh. Mao kini ang bahin ni Moises
sa torong karnero alang sa pagtugyan sa pagkapari, sumala sa gisugo ni
Yahweh kaniya. 30 Mikuha si Moises ug gamayng igdidihog nga lana ug
ang dugo nga atua sa halaran; giwisikwisik niya kini ngadto kang Aaron,
sa iyang mga bisti, sa iyang mga anak nga lalaki, ug sa mga bisti sa iyang
mga anak nga lalaki nga uban kaniya. Niini nga pamaagi gigahin niya si
Aaron ug ang iyang mga bisti, ug ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
ilang mga bisti ngadto kang Yahweh. 31 Busa giingnan ni Moises si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki, “Lutoa ang karne ngadto sa pultahan
sa tolda nga tigomanan, ug kaona kini didto ug ang gigahin nga tinapay
nga anaa sa bukag, sumala sa akong gisugo, nga nag-ingon, 'Kaonon kini ni
Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki.' 32 Kinahanglan nga sunogon ninyo
ang bisan unsa nga mabilin sa karne ug sa tinapay. 33 Kinahanglan nga dili
kamo mogawas sa pultahan sa tolda nga tigomanan sulod sa pito ka adlaw,
hangtod sa adlaw nga mahuman na ang paggahin kaninyo. Kay balaanon
kamo ni Yahweh sulod sa pito ka adlaw. 34 Kung unsa ang nabuhat niining
adlawa— nagsugo si Yahweh nga pagabuhaton aron sa pagpapas sa sala
alang kaninyo. 35 Magpabilin kamo sa adlaw ug gabii sulod sa pito ka
mga adlaw ngadto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug tumanon ang
sugo ni Yahweh, aron dili kamo mamatay, tungod kay mao kini ang gisugo
kanako.” 36 Busa gibuhat ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki ang
tanang mga butang nga gisugo ni Yahweh kanila pinaagi kang Moises.

9

1 Sa ikawalo nga adlaw gipatawag ni Moises si Aaron ug ang iyang mga
anak nga lalaki ug ang mga kadagkoan sa Israel. 2 Miingon siya kang
Aaron, "Pagkuha ug nating baka gikan sa panon aron ihalad alang sa sala,
ug torong karnero nga walay tatsa alang sa halad sinunog, ug ihalad kini
sa atubangan ni Yahweh. 3 Kinahanglan nga makigsulti ka sa katawhan sa
Israel ug ingna, 'Pagkuha ug laking kanding aron ihalad alang sa sala ug
usa ka nating baka ug usa ka nating karnero, nga usa pa lamang katuig ang
panuigon ug walay tatsa, alang sa halad sinunog; 4 pagkuha usab ug torong
baka ug torong karnero alang sa mga halad sa pagpasig-uli aron ihalad sa
atubangan ni Yahweh, ug halad nga trigo nga sinagolan ug lana, tungod
kay mopakita si Yahweh kaninyo karong adlawa.'" 5 Busa gidala nila ang
tanang gisugo ni Moises ngadto sa tolda nga tigomanan, ug nangabot ang
tanang pundok sa katawhan sa Israel ug mitindog sa atubangan ni Yahweh.
6 Unya miingon si Moises, "Mao kini ang gisugo ni Yahweh kaninyo nga
buhaton, aron nga mopakita ang iyang himaya diha kaninyo." 7 Miingon
si Moises kang Aaron, "Adto duol sa halaran ug ihalad ang imong halad
alang sa sala ug ang halad sinunog, ug paghimo ug pagpapas sa sala alang
sa imong kaugalingon ug alang sa katawhan, ug paghalad ug halad alang
sa katawhan aron sa pagpapas sa sala alang kanila, sumala sa gisugo ni
Yahweh." 8 Busa mipaduol si Aaron ngadto sa halaran ug giihaw niya ang
nating baka aron ihalad alang sa sala, nga alang sa iyang kaugalingon.
9 Gidala sa mga anak nga lalaki ni Aaron ang dugo ngadto kaniya, ug
gituslob niya ang iyang tudlo niini ug gipahid kini sa mga sungaysungay
sa halaran; unya gibubo niya ang dugo sa kinaubosang bahin sa halaran.
10 Apan, gisunog niya ang tambok, ang mga kidni, ug ang mga tambok nga
nagputos sa atay ngadto sa halaran ingon nga halad alang sa sala, sumala
sa gisugo ni Yahweh kang Moises. 11 Gisunog niya ang karne ug ang panit
didto sa gawas sa kampo. 12 Giihaw ni Aaron ang halad sinunog, ug gihatag
kaniya sa iyang mga anak nga lalaki ang dugo, diin giwisikwisik niya sa
matag kilid sa halaran. 13 Unya gihatag nila kaniya ang halad sinunog, sa
tinagsa, uban sa ulo, ug gisunog niya kini ngadto sa halaran. 14 Gihinloan
niya ang ginhawaang mga bahin sa mananap ug ang mga tiil ug gisunog
kini sa ibabaw sa halad sinunog ngadto sa halaran. 15 Gidala ni Aaron ang
kanding nga mao ang halad alang sa katawhan— unya gikuha kini ingon
nga halad alang sa ilang sala ug giihaw kini; gihalad niya kini alang sa sala,
sama sa iyang gibuhat sa unang kanding. 16 Gidala niya ang halad sinunog
ug gihalad kini sumala sa gisugo ni Yahweh. 17 Gidala niya ang halad nga
trigo; gipuno niya ang iyang kamot niini ug gisunog kini ngadto sa halaran,
uban sa halad sinunog sa kabuntagon. 18 Giihaw usab niya ang torong
baka ug torong karnero, ang halad nga alang sa pagpasig-uli, nga alang sa
katawhan. Gihatag sa iyang mga anak nga lalaki ang dugo ngadto kaniya,
nga diin giwisikwisik niya sa matag kilid sa halaran. 19 Apan, gilaplap nila
ang tambok sa torong baka ug sa torong karnero, ang tambok nga ikog,
ang tambok nga nagputos sa ginhawaang mga bahin sa mananap, ang mga
kidni, ug ang tambok nga nagputos sa atay. 20 Gikuha nila ang mga bahin
nga nalaplap ug gibutang kini ngadto sa mga dughan sa mananap, ug unya
gisunog ni Aaron ang tambok ngadto sa halaran. 21 Gibayaw ni Aaron
ang mga dughan sa mananap ug ang tuong paa ingon nga binayaw nga
halad sa atubangan ni Yahweh, sumala sa gisugo ni Moises. 22 Unya giisa
ni Aaron ang iyang mga kamot ngadto sa katawhan ug gipanalanginan
sila; unya mikanaog siya gikan didto sa gihalad nga halad alang sa sala,

sa halad sinunog, ug sa halad nga alang sa pagpasig-uli. 23 Miadto si
Moises ug Aaron ngadto sa tolda nga tigomanan, unya migawas pag-usab
ug gipanalanginan ang katawhan, ug mipakita ang himaya ni Yahweh sa
tanang katawhan. 24 Migula ang kalayo gikan kang Yahweh ug gilamoy
ang halad sinunog ug ang tambok nga anaa sa halaran. Sa dihang nakita
kini sa tanang katawhan, naninggit sila ug mihapa.

10

1 Nagkuha sa ilang tagsatagsa ka butanganan sa insenso, si Nadab ug
si Abihu, nga mga anak nga lalaki ni Aaron, gibutangan kini ug kalayo,
ug unya ang insenso. Unya naghalad sila ug sinunog nga wala gitugotan
sa atubangan ni Yahweh, nga wala niya gisugo kanila nga ihalad. 2 Busa
migula ang kalayo nga gikan kang Yahweh ug gilamoy sila, ug nangamatay
sila sa atubangan ni Yahweh. 3 Unya miingon si Moises kang Aaron, “Mao
kini ang gisulti ni Yahweh sa dihang miingon siya, 'Ipadayag ko ang akong
kabalaan niadtong moduol kanako. Mahimaya ako sa atubangan sa tanang
katawhan.”” Wala misulti si Aaron ug bisan unsa. 4 Gitawag ni Moises si
Mishael ug Elzafan, nga mga anak nga lalaki ni Uziel nga uyoan ni Aaron,
ug miingon kanila, “Dali kamo ug dad-a ang inyong mga igsoon pagawas
sa kampo gikan sa atubangan sa tabernakulo.” 5 Busa mipaduol sila ug
gidala sila, pagawas sa kampo, nga nagsuot pa gihapon sa ilang parianon
nga mga bisti, sumala sa gisugo ni Moises. 6 Unya miingon si Moises kang
Aaron ug kang Eleazar ug kang Itamar, nga iyang mga anak nga lalaki,
“Ayaw ipadunghay ang inyong mga buhok, ug ayaw gisia ang inyong
mga bisti, aron nga dili kamo mangamatay, ug aron nga dili masuko si
Yahweh sa tibuok pundok sa katawhan. Apan tugoti nga magbangotan
ang inyong kaparyentihan, ang tibuok panimalay sa Israel, alang niadtong
mga gisunog ni Yahweh. 7 Kinahanglan nga dili kamo mogawas gikan sa
pultahan sa tolda nga tigomanan, o mamatay kamo, kay ang igdidihog nga
lana ni Yahweh anaa diha kaninyo.” Busa nagbuhat sila sumala sa mga
sugo ni Moises. 8 Nakigsulti si Yahweh kang Aaron, nga nag-ingon, 9 “Sa
dihang moadto kamo ngadto sa tolda nga tigomanan, ayaw pag-inom ug
bino ug isog nga ilimnon, ikaw, o ang imong mga anak nga lalaki nga
nahibilin uban kanimo, aron nga dili kamo mangamatay. Mao kini ang
balaod nga magpabilin hangtod sa tibuok nga mga kaliwatan sa inyong
katawhan, 10 aron sa pag-ila sa kalainan tali sa balaan ug sa dili balaan,
ug tali sa hugaw ug sa hinlo, 11 aron nga matudlo ninyo sa katawhan
sa Israel ang tanang balaod nga gisugo ni Yahweh pinaagi kang Moises.”
12 Nakigsulti si Moises kang Aaron ug kang Eleazar ug kang Itamar, nga
nahibilin niya nga mga anak nga lalaki, “Kuhaa ang halad nga trigo nga
nahibilin sa mga halad sinunog nga alang kang Yahweh, ug kaona kini
nga walay igpapatubo tapad sa halaran, tungod kay labing balaan man
kini. 13 Kinahanglan nga kaonon ninyo kini sa balaan nga dapit, tungod
kay mao kini ang inyong bahin ug bahin sa inyong mga anak nga lalaki
sa mga halad sinunog nga alang kang Yahweh, kay mao kini ang gisugo
kanako nga isulti kaninyo. 14 Ang dughan nga gibayaw ug ang paa nga
gihalad ngadto kang Yahweh, kinahanglan nga kaonon ninyo sa hinlo nga
dapit nga makapahimuot sa Dios. Kinahanglan nga kaonon ninyo kadtong
mga bahin, ikaw ug ang imong mga anak nga lalaki ug mga babaye nga
uban kanimo, kay gihatag sila ingon nga imong bahin ug bahin sa imong
mga anak nga lalaki gikan sa mga halad sa pakigdait nga mga halad sa
katawhan sa Israel. 15 Kinahanglan nga dad-on nila ang paa nga gihalad

ug ang dughan nga gibayaw, uban sa mga halad sinunog nga tambok, aron
nga ibayaw sa atubangan ni Yahweh. Maimo kini ug sa imong mga anak
nga lalaki nga uban kanimo ingon nga bahin hangtod sa kahangtoran,
sumala sa gisugo ni Yahweh. 16 Unya nangutana si Moises mahitungod sa
kanding nga halad alang sa sala, ug nasayran niya nga nasunog na kini.
Busa nasuko siya kang Eleazar ug kang Itamar, ang nabilin nga mga anak
nga lalaki ni Aaron; miingon siya, 17 "Nganong wala man ninyo kaona
ang halad nga alang sa sala didto sa tabernakulo, nga balaan man unta
kaayo kini, ug gihatag man unta kini ni Yahweh kaninyo aron magwagtang
sa kasal-anan sa pundok sa katawhan, aron sa paghimo ug pagpapas sa
ilang sala sa iyang atubangan? 18 Tan-awa, wala gidala ang dugo niini
ngadto sa sulod sa tabernakulo, busa gikaon unta ninyo kini didto sa
tabernakulo, sumala sa akong gisugo." 19 Unya mitubag si Aaron kang
Moises, "Tan-awa, karong adlawa gihalad nila ang ilang halad alang sa
sala ug ang halad sinunog sa atubangan ni Yahweh, ug nahitabo kining
butanga kanako karong adlawa. Kung gikaon ko ang halad alang sa sala
karong adlawa, makapahimuot ba kini sa panan-aw ni Yahweh?" 20 Sa
pagkadungog ni Moises niana, miuyon siya.

11

1 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron, nga nag-
ingon, 2 "Pagpakigsulti sa katawhan sa Israel, ug ingna sila, "Mao kini ang
mga buhing binuhat nga mahimo ninyong kaonon taliwala sa tanang mga
mananap nga anaa sa kalibotan. 3 Makahimo kamo sa pagkaon sa bisan
unsang mananap nga pikas ug kuko, ug nagausap ug balik sa pagkaon
niini. 4 Apan, ayaw gayod kaona ang pipila sa mga mananap nga nagausap
ug balik sa iyang pagkaon apan dili pikas ug kuko, mga mananap sama
sa kamelyo, tungod kay nagausap kini pagbalik sa pagkaon niini apan dili
pikas ug kuko. Busa hugaw ang kamelyo alang kaninyo. 5 Hugaw usab
alang kaninyo ang ilaga sa bato, tungod kay nagausap kini pagbalik sa
pagkaon apan dili kini pikas ug kuko. 6 Hugaw alang kaninyo ang kuneho
tungod kay bisan pa ug nagausap kini pagbalik sa iyang pagkaon, dili man
pikas ang kuko niini. 7 Hugaw kini alang kaninyo ang baboy, tungod kay
bisan pa ug pikas ang kuko niini, dili man kini nagausap pagbalik sa iyang
kinaon. 8 Kinahanglan nga dili kamo mokaon sa bisan unsa nga karne
niini, ni mogunit sa mga patayng lawas niini. Hugaw kini alang kaninyo.
9 Ang mga mananap nga anaa sa tubig nga mahimo ninyong kaonon mao
kadtong adunay mga silik ug mga himbis, maanaa man kini sa kadagatan
o sa kasubaan. 10 Apan ang tanang buhing mga binuhat nga walay mga
silik ug mga himbis nga anaa sa kadagatan o kasubaan, lakip na ang
tanan nga naglihok sa tubig ug ang tanang mga buhing binuhat nga anaa
sa tubig— kinahanglan nga dulumtanan kini alang kaninyo. 11 Sanglit
kinahanglan man kining dumtan, kinahanglan nga dili ninyo kaonon ang
mga karne niini; kinahanglan nga mahimo usab nga dulumtanan ang mga
patayng lawas niini. 12 Kinahanglan nga dulumtanan alang kaninyo ang
bisan unsang mananap nga walay mga silik o mga himbis diha sa tubig.
13 Mao kini ang mga langgam nga kinahanglan dulumtanan alang kaninyo
ug dili ninyo angayng kaonon: ang agila, ang buwitre, 14 ang esmerenhon,
ang bisan unsang matang sa banog, 15 ang bisan unsang matang sa uwak,
16 ang asbestros, ang pungaw, ang laro, ug ang bisan unsang matang sa
ananangkil. 17 Kinahanglan nga dulumtanan usab alang kaninyo ang

gagmay ug dagko nga kuwago, ang gamaw, 18 ang lapay ug ang itik,
ang pelikano, 19 ang kalamon, ang nagkalainlaing matang sa tabon, ang
abobilya, ug ang kabog. 20 Dulumtanan alang kaninyo ang tanang gagmay
ug adunay pako nga mga mananap nga nagalakaw pinaagi sa ilang upat
ka tiil. 21 Apan mahimo ninyong kaonon ang bisan unsang nagalupad
nga gagmayng mga mananap nga adunay upat ka tiil kung aduna kiniy
lutahan sa tungatunga alang sa paglukso sa yuta. 22 Mahimo usab ninyong
kaonon ang bisan unsang matang sa mga dulon, timos, gangis, o apan-
apan. 23 Apan kinahanglan nga dulumtanan alang kaninyo ang uban
pang nagalupad nga gagmayng mga mananap nga adunay upat ka tiil.
24 Mahimo kamong hugaw hangtod sa kagabhion kung hikapon ninyo ang
patayng lawas sa bisan usa niini nga mga mananap. 25 Si bisan kinsa nga
mokuha sa patayng lawas niini kinahanglan nga labhan niya ang iyang
mga bisti ug magpabilin siyang hugaw hangtod sa kagabhion. 26 Hugaw
alang kaninyo ang matag mananap nga dili hingpit ang pagkapikas sa
kuko o dili mousap pagbalik sa pagkaon niini. Mahugaw ang tanan
nga mohikap niini. 27 Ang bisan unsa nga molakaw pinaagi sa tiil niini
taliwala sa tanang mga mananap nga adunay upat ka tiil, hugaw kini alang
kaninyo. Mahugaw hangtod sa kagabhion ang si bisan kinsa nga mohikap
sa patayng lawas niini. 28 Si bisan kinsa nga mokuha sa patayng lawas
niini kinahanglan nga molaba sa iyang mga bisti ug magpabilin siyang
hugaw hangtod sa kagabhion. Mahugaw kini nga mga mananap alang
kaninyo. 29 Diha sa mga mananap nga nagakamang sa yuta, mao kini
ang mga mananap nga hugaw alang kaninyo: ang milo, ang ilaga, ang
tanang matang sa halo, 30 ang tuko, ang buaya, ang butiki, ang ibid, ug
ang kamelyon. 31 Sa tanang mga mananap nga nagakamang, mao kini
ang mga mananap nga hugaw alang kaninyo. Magpabilin nga hugaw
hangtod sa kagabhion ang si bisan kinsa nga mohikap sa patay nga lawas
niini. 32 Kung adunay mamatay niini ug mahulog kini sa bisan unsa nga
butang, mahimong hugaw kadtong butanga, hinimo man kini sa kahoy, sa
panapton, panit sa mananap, o sako. Bisan unsa paman kini ug unsa man
ang gamit niini, kinahanglan kining ibutang sa tubig; magpabilin kining
hugaw hangtod sa kagabhion. Unya mahinlo na kini. 33 Kung mahulogan
sa hugaw nga mananap ang bisan unsa nga banga, mahugaw usab ang
bisan unsa nga sulod niini, ug kinahanglan nga buakon ninyo ang maong
banga. 34 Ang tanang mga pagkaon nga hinlo ug gitugot nga kaonon, apan
nahulog sa tubig nga gikan sa hugaw nga banga, mahugaw kini. Mahugaw
ang bisan unsa nga moinom gikan sa maong banga. 35 Mahugaw ang bisan
unsang butang nga mahulogan sa bisan asa nga bahin sa patayng lawas
sa hugaw nga mananap, pugon man kini o mga lutoanan. Kinahanglan
kining dugmokon. Hugaw kini ug kinahanglan nga ilhon ninyo kini nga
hugaw. 36 Magpabiling hinlo ang sapa o atabay diin ginakuha ang mainom
nga tubig kung mahulogan kini sa maong mga mananap. Apan kung
adunay mohikap sa patay nga lawas sa hugaw nga mananap didto sa
tubig, mahimo siyang hugaw. 37 Kung mahulog ang bisan unsa nga bahin
sa patayng lawas sa mananap ngadto sa mga binhi nga igtatanom, hinlo
gihapon kadto nga mga binhi. 38 Apan kung butangan ug tubig ang maong
mga binhi, ug kung mahulogan kini sa bisan unsa nga bahin sa patayng
lawas sa mananap, nan hugaw na kini alang kaninyo. 39 Kung mamatay
ang mananap nga mahimo ninyong kaonon, nan mahugaw ang si bisan
kinsa nga mohikap niini hangtod sa kagabhion. 40 Si bisan kinsa nga
mokaon sa karne niini kinahanglan nga labhan niya ang iyang mga bisti

ug magpabilin siyang hugaw hangtod sa kagabhion. Si bisan kinsa nga
mopunit sa maong patayng lawas sa mananap kinahanglan nga molaba sa
iyang bisti ug magpabiling hugaw hangtod sa kagabhion. 41 Dulumtanan
ang matag mananap nga nagakamang sa yuta; dili kini angayng kaonon.
42 Ang bisan unsa nga nagakamang gamit ang iyang tiyan, ug ang bisan
unsa nga nagalakaw pinaagi sa upat ka tiil, o ang bisan unsa nga daghan ug
tiil—ang tanang mga mananap nga nagkamang sa yuta, kinahanglan nga
dili ninyo kini kaonon, tungod kay dulumtanan man kini. 43 Kinahanglan
nga dili ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa bisan
unsang mga buhing binuhat nga nagakamang; kinahanglan dili ninyo
hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi niini. 44 Tungod kay ako
si Yahweh ang inyong Dios. Busa, kinahanglan nga balaanon ninyo ang
inyong mga kaugalingon, ug pagpakabalaan, tungod kay ako balaan man.
Kinahanglan nga dili ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon pinaagi
sa bisan unsang mananap nga naglihok sa yuta. 45 Tungod kay ako si
Yahweh, ang nagpagawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, aron nga mahimo
ninyong Dios. Busa kinahanglan nga magpakabalaan kamo, tungod kay
ako balaan man. 46 Mao kini ang balaod mahitungod sa mga mananap, sa
mga langgam, sa matag buhing binuhat nga nagalihok sa katubigan, ug sa
matag binuhat nga nagakamang sa yuta, 47 kung diin gihatag ang kalahian
tali sa hugaw ug sa hinlo, ug tali sa buhing mga butang nga mahimong
kaonon ug dili mahimong kaonon.””

12

1 Miingon si Yahweh ngadto kang Moises, 2 “Pagpakigsulti sa katawhan
sa Israel, ingna sila, 'Kung manamkon ug manganak ang usa ka babaye ug
bata nga lalaki, nan mahugaw siya sulod sa pito ka adlaw, sama nga hugaw
siya panahon sa mga adlaw sa iyang binulan nga regla. 3 Kinahanglan
nga tulion ang bata nga lalaki sa ikawalo nga adlaw. 4 Unya magpadayon
ang pagputli sa inahan gikan sa iyang pagdugo sulod sa 33 ka adlaw.
Kinahanglan nga dili siya mogunit sa bisan unsang balaan nga butang
o mosulod sa tabernakulo hangtod nga wala pa mahuman ang mga adlaw
sa pagputli kaniya. 5 Apan kung manganak siya ug bata nga babaye, nan
mahugaw siya sulod sa duha ka semana, sama nga hugaw siya panahon
sa iyang regla. Unya magpadayon ang pagputli sa inahan sulod sa 66 ka
adlaw. 6 Sa dihang natapos na ang mga adlaw sa pagputli kaniya, alang
sa anak nga lalaki o babaye, kinahanglan nga magdala siya ug nating
karnero nga usa pa ka tuig ingon nga halad sinunog, ug pispis nga tukmo
o salampati ingon nga halad alang sa sala, ngadto sa pultahan sa tolda
nga tigomanan, ngadto sa pari. 7 Unya ihalad kini sa pari sa atubangan ni
Yahweh ug maghimo siya ug pagpapas sa sala alang sa babaye, ug mahinlo
siya gikan sa pag-agas sa iyang dugo. Mao kini ang balaod mahitungod sa
babaye nga manganak ug bata nga lalaki o babaye. 8 Kung wala siyay
ikapalit ug nating karnero, nan kinahanglan nga magkuha siya ug duha
ka salampati o duha ka pispis nga tukmo, ang usa niini ingon nga halad
sinunog ug ang lain pa ingon nga halad alang sa sala, ug maghimo ug
pagpapas sa sala ang pari alang sa babaye; unya mahinlo na siya.””

13

1 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron, nga nag-
ingon, 2 “Kung adunay hubag o kugang, o butoy sa iyang panit ang usa ka
tawo ug nahimo kining sakit sa panit diha sa iyang lawas, nan kinahanglan

dad-on siya ngadto kang Aaron nga labaw nga pari, o ngadto sa usa sa
iyang mga anak nga lalaki nga mga pari. 3 Unya susihon sa pari ang
sakit nga anaa sa panit sa lawas sa maong tawo. Kung nahimong puti
ang balahibo sa panit nga adunay sakit, ug kung midulot sa unod ang
maong sakit, nan makatakod kini nga sakit. Human siya masusi sa pari,
kinahanglan nga iyang ipahayag nga hugaw ang maong tawo. 4 Kung puti
ang butoy sa iyang panit, ug wala kini midulot sa unod, ug kung wala
miputi ang balahibo sa bahin sa panit nga adunay sakit, nan kinahanglan
nga ilain sa pari ang tawo nga adunay sakit sa panit sulod sa pito ka adlaw.
5 Sa ikapito nga adlaw kinahanglan nga susihon siya sa pari aron makita
kung wala ba misamot ang sakit sa panit, ug kung wala ba kini mikatag
sa panit. Kung wala, nan kinahanglan nga ilain sa pari ang maong tawo
sa dugang pang pito ka adlaw. 6 Susihon na usab sa pari ang maong tawo
sa ikapito nga adlaw aron makita kung miarang-arang na kini ug wala
mikatag sa panit. Kung wala, nan ipahayag sa pari nga hinlo ang maong
tawo. Katolkatol lamang kini. Kinahanglan nga labhan niya ang iyang
mga bisti, ug hinlo na siya. 7 Apan kung mikatag ang katolkatol sa panit
human niya mapasusi ang iyang kaugalingon ngadto sa pari alang sa iyang
pagpahinlo, kinahanglan nga moadto siya pagbalik sa pari. 8 Susihon
siya sa pari aron tan-awon kung mikatag na pag-ayo ang katolkatol sa
iyang panit. Kung mikatag na kini, nan kinahanglan nga ipahayag sa
pari nga hugaw siya. Usa kini ka makatakod nga sakit. 9 Kung adunay
makatakod nga sakit sa panit ang usa ka tawo, nan kinahanglan nga dad-
on siya ngadto sa pari. 10 Susihon siya sa pari aron tan-awon kung adunay
nagnana nga hubag sa iyang panit, kung nahimong puti ang iyang panit,
o kung adunay migawas nga unod diha sa hubag. 11 Kung aduna, nan
hilabihan na gayod kini nga sakit sa panit, ug kinahanglan nga ipahayag
sa pari nga hugaw kining tawhana. Dili na siya ilain aron nga susihon
sa pari, tungod kay hugaw naman gayod siya. 12 Kung mikatag na ang
sakit diha sa panit ug milukop na kini sa tibuok panit sa tawo nga adunay
sakit gikan sa iyang ulo hangtod sa iyang mga tiil, ug nakita kini sa pari,
13 nan kinahanglan siyang susihon sa pari aron makita kung nalukop na
ba gayod sa sakit sa panit ang iyang tibuok nga lawas. Kung nalukop
na gayod kini, nan kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hinlo na ang
maong tawo nga adunay sakit sa panit. Kung miputi na kini tanan, nan
hinlo na siya. 14 Apan kung nanggawas ang iyang unod, ilhon siya nga
hugaw. 15 Kinahanglan nga tan-awon sa pari ang nanggawas nga unod
ug ipahayag nga hugaw siya tungod kay hugaw man ang nanggawas nga
unod. Makatakod kini nga sakit. 16 Apan kung miputi na pagbalik ang
nanggawas nga unod, nan kinahanglan nga moadto kadtong tawhana sa
pari. 17 Susihon siya sa pari aron makita kung miputi na ang unod. Kung
miputi na kini, nan ipahayag sa pari nga hinlo na ang maong tawo. 18 Kung
gihubagan ang usa ka tawo diha sa panit ug naayo na kini, 19 ug didto sa
panit nga adunay hubag mitungha ang laing hubag o butoy, nga pulapula
ug putiputi, nan kinahanglan nga ipakita kini sa pari. 20 Susihon kini sa
pari aron tan-awon kung midulot ba kini sa unod, ug kung niputi ang
balahibo niini nga bahin. Kung mao kana, nan kinahanglan nga ipahayag
sa pari nga hugaw ang maong tawo. Makatakod kini nga sakit, kung
mitubo kini sa gihubagan nga panit kaniadto. 21 Apan kung nasusi na
kini sa pari ug iyang nakita nga walay puti nga balahibo sa hubag, ug dili
kini dulot sa unod apan mikugang na, nan kinahanglan nga ilain siya sa
pari sulod sa pito ka adlaw. 22 Kung mikatag na kini sa tibuok panit, nan

kinahanglan nga ipahayag siya sa pari ingon nga hugaw. Makatakod kini
nga sakit. 23 Apan kung nagpabilin ang butoy sa maong bahin sa panit
ug wala kini mikatag, nan ulat lamang kini sa hubag, ug kinahanglan nga
ipahayag sa pari nga hinlo ang maong tawo. 24 Kung adunay paso ang panit
ug mipulapula ug miputiputi ang unod o nagbutoy kini, 25 nan susihon kini
sa pari aron tan-awon kung niputi ba ang balahibo nga anaa sa butoy, ug
kung midulot ba kini sa unod. Kung aduna man, nan makatakod kini
nga sakit. Mikatag kini sa paso, ug kinahanglan nga ipahayag sa pari nga
hugaw ang maong tawo. Makatakod kini nga sakit. 26 Apan kung gisusi
kini sa pari ug iyang nakita nga walay puti nga balahibo sa butoy, ug wala
kini midulot sa unod ug mikugang na kini, nan kinahanglan nga ilain siya
sa pari sulod sa pito ka adlaw. 27 Unya kinahanglan nga susihon siya sa
pari sa ikapito nga adlaw. Kung mikatag na kini sa tibuok panit, nan
kinahanglan ipahayag sa pari nga hugaw ang maong tawo. Makatakod
kini nga sakit. 28 Kung nagpabilin ang butoy sa samang bahin sa panit ug
wala kini mikatag sa panit unya mikugang kini, nan mihubag kini tungod
sa pagkapaso, kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hinlo ang maong
tawo, tungod kay ulat na lamang kini gikan sa paso. 29 Kung adunay
makatakod nga sakit sa ulo o sa suwang ang usa ka lalaki ug babaye,
30 nan kinahanglan nga susihon sa pari ang maong tawo kung aduna bay
makatakod nga sakit aron makita kung midulot ba kini sa unod, ug kung
adunay dalag, ug nipis nga balahibo niini. Kung aduna, nan kinahanglan
nga ipahayag sa pari nga hugaw ang maong tawo. Nukanuka kini, usa ka
makatakod nga sakit diha sa ulo o sa suwang. 31 Kung nasusi sa pari ang
nukanuka ug iyang nakita nga wala kini midulot sa unod, ug kung walay
itom nga balahibo niini, nan ilain sa pari ang tawo nga adunay nukanuka
sulod sa pito ka adlaw. 32 Sa ikapito nga adlaw susihon sa pari ang sakit
aron tan-awon kung mikatag ba kini. Kung walay dalag nga balahibo, ug
kung wala kini midulot sa unod, 33 nan kinahanglan nga kagison ang iyang
buhok, apan dili apilon ang bahin nga adunay sakit, ug kinahanglan nga
ilain sa pari ang tawo nga adunay nukanuka sulod sa dugang pang pito ka
adlaw. 34 Sa ikapitong adlaw susihon sa pari ang sakit aron tan-awon kung
wala naba kini mikatag sa panit. Kung wala kini midulot sa unod, nan
kinahanglan nga ipahayag sa pari nga hinlo ang maong tawo. Kinahanglan
nga labhan niining tawhana ang iyang mga bisti, ug unya mahinlo na siya.
35 Apan kung mikatag ang nukanuka sa tibuok panit human giingon sa
pari nga hinlo na siya, 36 nan kinahanglan nga susihon siya pag-usab sa
pari. Kung mikatag ang sakit sa iyang panit, dili na kinahanglan mangita
pa ug dalag nga balahibo ang pari. Hugaw ang maong tawo. 37 Apan
kung nakita sa pari nga wala na mikatag ang nuka ug gituboan na kini ug
itom nga balahibo, nan naayo na ang sakit. Hinlo na siya, ug kinahanglan
nga ipahayag sa pari nga hinlo na ang maong tawo. 38 Kung adunay mga
butoybutoy sa panit ang usa ka lalaki o babaye, 39 nan kinahanglan nga
susihon sa pari ang maong tawo aron tan-awon kung uga ba ang mga
butoybutoy, ug nagpaila nga katolkatol lamang kini nga mikatag sa panit.
Hinlo siya. 40 Kung nangalarot ang buhok sa ulo sa tawo, upaw siya, apan
hinlo siya. 41 Kung nangalarot ang buhok sa atubangan nga bahin sa iyang
ulo, ug kung upaw ang ibabaw nga bahin sa iyang agtang, hinlo siya.
42 Apan kung adunay pulapula ug putiputi nga hubag sa iyang upaw nga
ulo o sa ibabaw sa agtang, makatakod kini nga sakit nga mikatag. 43 Nan
kinahanglan nga susihon siya sa pari aron nga makita kung pulapula ug
putiputi ang hubag nga bahin sa iyang upaw nga ulo o sa ibabaw nga bahin

sa iyang agtang, sama sa makatakod nga sakit sa panit. 44 Kung mao kana,
nan aduna siyay makatakod nga sakit ug hugaw siya. Kinahanglan nga
ipahayag gayod sa pari nga hugaw siya tungod sa sakit nga anaa sa iyang
ulo. 45 Kinahanglan nga magsul-ob ug dunot nga bisti ang mga tawo nga
adunay makatakod nga sakit sa panit, kinahanglan nga idunghay niya ang
iyang buhok, ug kinahanglan nga tabonan niya ang iyang dagway hangtod
sa iyang ilong ug mosinggit, 'Hugaw ako, hugaw ako.' 46 Magpabilin siyang
hugaw sa tanang mga adlaw nga aduna siyay makatakod nga sakit sa panit.
Tungod kay hugaw man siya pinaagi sa makatakod nga sakit, kinahanglan
nga magpuyo siya nga mag-inusara. Kinahanglan nga magpuyo siya gawas
sa kampo. 47 Ang panapton nga nataptan ug agup-op, hinimo man kini
sa balahibo sa mananap o sa lino nga panapton, 48 o bisan unsa nga
tinahi o ginansilyo nga balahibo sa mananap o lino, o panit sa mananap
o bisan unsa nga hinimo gikan sa panit sa mananap— 49 kung adunay
maypagkalunhaw o maypagkapula nga nitapot sa panapton, sa panit, sa
tinahi o ginansilyo nga panapton, o bisan unsa nga hinimo gikan sa panit
sa mananap, nan agup-op kini nga mokatag; kinahanglan nga ipakita kini
sa pari. 50 Kinahanglan nga susihon sa pari ang maong bisti kung aduna
ba kini agup-op; kinahanglan nga ilain niya ang bisan unsa nga butang
nga adunay agup-op sulod sa pito ka adlaw. 51 Kinahanglan nga susihon
niya pagbalik ang agup-op sa ikapito nga adlaw. Kung mikatag kini sa
panapton o sa bisan unsa nga tinahi o ginansilyo gikan sa balahibo sa
mananap o sa lino nga panapton, o sa panit o sa bisan unsang butang
nga gigamitan ug panit sa mananap, nan agup-op kini nga makadala ug
sakit, ug hugaw ang maong panapton. 52 Kinahanglan nga sunogon niya
ang maong panapton, o ang bisan unsa nga tinahi o ginansilyo gikan sa
balahibo sa mananap o sa lino nga panapton, o ang panit sa mananap o
ang bisan unsang hinimo sa panit sa mananap, o bisan unsang butang diin
nakit-an ang agup-op nga makadala ug sakit, tungod kay makadala kini
ug balatian. Kinahanglan nga sunogon sa hingpit ang maong panapton.
53 Kung nasusi na sa pari ang butang ug nakita niya nga wala mikatag
ang agup-op sa panapton o sa butang nga tinahi o sa ginansilyo gikan
sa balahibo sa mananap o sa panapton, o sa mga butang nga hinimo sa
panit sa mananap, 54 nan sugoon niya sila sa paglaba sa panapton diin
nakita ang agup-op, ug kinahanglan nga ilain na usab kini sa dugang na
usab nga pito ka adlaw. 55 Unya susihon sa pari ang butang nga adunay
agup-op human kini nalabhan. Kung wala nabag-o ang kolor sa agup-
op, bisan pa ug wala kini mikatag, hugaw kini. Kinahanglan ninyong
sunogon ang maong butang, bisan ug asa pa mitapot ang agup-op. 56 Kung
nasusi sa pari ang panapton, ug kung nahanaw na ang agup-op human kini
nalabhan, nan kinahanglan nga gision niya ang nataptan nga bahin gikan
sa panapton o gikan sa panit sa mananap, o gikan sa tinahi o ginansilyo
nga butang. 57 Kung anaa lamang gihapon ang agup-op sa panapton, sa
tinahi o sa ginansilyo man nga butang, o sa bisan unsang butang nga
hinimo sa panit sa mananap, nagapadayon kini sa pagkatag. Kinahanglan
ninyong sunogon ang bisan unsang butang nga adunay agup-op. 58 Ang
panapton o bisan unsang tinahi o ginansilyo nga gikan sa balahibo sa
mananap o sa lino nga panapton, o sa panit sa mananap o sa bisan unsang
butang nga hinimo sa panit sa mananap—kung gilabhan nimo ang butang
ug nawala na ang agup-op, nan kinahanglan nga labhan kini sa ikaduhang
higayon, ug mahinlo na kini. 59 Mao kini ang balaod mahitungod sa agup-
op ug sa panapton nga hinimo gikan sa balahibo sa mananap o sa lino,
o sa bisan unsang tinahi o ginansilyo nga balahibo sa mananap o lino, o

sa panit sa mananap o sa bisan unsang butang nga hinimo sa panit sa mananap, aron nga mapahibalo nimo nga hinlo kini o hugaw.”

14

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 2 “Mao kini ang
balaod alang sa tawo nga adunay sakit sa panit sa adlaw sa paghinlo
kaniya. Kinahanglan nga dad-on siya ngadto sa pari. 3 Mogawas sa kampo
ang pari aron susihon ang tawo kung naayo na ang makatakod nga sakit
niini sa panit. 4 Unya magmando ang pari nga kinahanglan magdala ang
tawo nga pagahinloan ug duha ka buhi nga hinlo nga mga langgam, kahoy
nga sidro, pula nga pisi, ug hisopo. 5 Sugoon siya sa pari nga patyon
ang usa sa mga langgam diha sa ibabaw sa hinlo nga tubig nga anaa sa
banga. 6 Ug dad-on sa pari ang buhi nga langgam ug ang kahoy nga sidro,
ang pula nga pisi ug ang hisopo, ug ituslob niya kining tanan, lakip na
ang buhi nga langgam, didto sa dugo sa gipatay nga langgam ibabaw sa
hinlo nga tubig. 7 Unya iwisikwisik sa pari kini nga tubig sa makapito ka
higayon ngadto sa tawo nga pagahinloan gikan sa iyang sakit sa panit,
ug unya ipahayag sa pari nga hinlo na kining tawhana. Unya buhian
sa pari ang langgam ngadto sa kapatagan. 8 Labhan sa nahinloan nga
tawo ang iyang mga bisti, magkiskis sa tanan niya nga buhok, ug maligo,
ug unya mahinlo siya. Human niana, kinahanglan nga moadto siya sa
kampo, apan mopuyo siya sa gawas sa iyang tolda sulod sa pito ka adlaw.
9 Sa ikapito nga adlaw kinahanglan nga kiskisan niya ang tanan niyang
buhok sa ulo, ug kinahanglan usab niya nga kiskisan ang iyang bangas
ug mga kilay. Kinahanglan nga kiskisan niya ang tanan niyang buhok,
ug kinahanglan usab niyang labhan ang iyang mga bisti ug maligo; ug
unya mahinlo siya. 10 Sa ikawalo nga adlaw kinahanglan nga magdala
siya ug duha ka laki nga mga nating karnero nga walay tatsa, ug usa ka
tuig nga baye nga nating karnero nga walay tatsa, ug 3/10 nga epha sa
labing maayo nga harina nga sinagolan ug lana ingon nga halad nga trigo
ug usa ka log nga lana. 11 Dad-on sa pari ang tawo nga iyang gihinloan
uban niadtong mga butanga, sa atubangan ni Yahweh diha sa pultahan sa
tolda nga tigomanan. 12 Dad-on sa pari ang usa sa mga nating karnero nga
laki ug ihalad ingon nga halad sa dili tinuyoan nga sala, uban ang usa ka
log nga lana; ibayaw niya kini alang sa binayaw nga halad sa atubangan
ni Yahweh. 13 Kinahanglan nga ihawon niya ang laki nga nating karnero
sa dapit diin asa nila giihaw ang mga halad alang sa sala ug ang mga halad
sinunog, sa dapit sa tabernakulo, alang sa halad sa sala nga panag-iyahan
sa pari, ingon man ang halad sa dili tinuyoan nga sala, tungod kay labing
balaan kini. 14 Magkuha ang pari ug gamayng dugo alang sa halad sa dili
tinuyoan nga sala ug ipahid niya kini sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo
nga pagahinloan, sa kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa tuong tiil
sa maong tawo. 15 Unya magkuha ang pari ug lana gikan sa log ug ibubo
niya kini sa palad sa iyang wala nga kamot, 16 ug ituslob niya ang iyang
tuo nga tudlo sa lana nga anaa sa iyang wala nga kamot, ug iwisikwisik
niya sa makapito ka higayon ang gamayng lana pinaagi sa iyang tudlo sa
atubangan ni Yahweh. 17 Ipahid sa pari ang nahibilin nga lana sa iyang
kamot diha sa tumoy sa tuong dalunggan sa tawo nga pagahinloan, sa
kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa tuong tiil niini. Kinahanglan
nga ipahid niya ang lana ibabaw sa dugo gikan sa halad sa dili tinuyoan
nga sala. 18 Alang sa nahibilin nga lana nga anaa sa kamot sa pari, ipahid
niya kini sa ulo sa tawo nga pagahinloan, ug maghimo ug pagpapas sa

sala ang pari alang niining tawhana sa atubangan ni Yahweh. 19 Unya
ihalad sa pari ang halad alang sa sala ug maghimo ug pagpapas sa sala
alang sa tawo nga pagahinloan tungod sa pagkahugaw niini, ug human
niana ihawon niya ang halad sinunog. 20 Unya ihalad sa pari ang halad
sinunog ug ang halad nga trigo didto sa halaran. Maghimo ug pagpapas sa
sala ang pari alang niining tawhana, ug unya mahinlo ang maong tawo.
21 Apan, kung kabos ang tawo ug walay ikapalit niini nga mga halad,
nan makahimo siya sa pagdala ug usa ka laki nga nating karnero ingon
nga halad nga ibayaw alang sa dili tinuyoan nga sala, aron makahimo ug
pagpapas sa sala alang sa iyahang kaugalingon, ug 1/10 sa epha sa labing
maayo nga harina nga sinagolan ug lana ingon nga halad nga trigo, ug
ang usa ka log sa lana, 22 uban ang duha ka mga salampati ug duha ka
mga pispis nga tukmo, sumala sa iyang makuha; mahimong halad alang
sa sala ang usa ka langgam ug ang lain pa mahimong halad sinunog. 23 Sa
ikawalo nga adlaw kinahanglan nga dad-on niya kini aron sa paghinlo
kaniya sa pari, ngadto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, sa atubangan
ni Yahweh. 24 Dad-on sa pari ang nating karnero aron ihalad, ug dad-
on usab niya uban niini ang usa ka log nga lana sa olibo, ug ibayaw niya
kining tanan ingon nga mga gasa sa atubangan ni Yahweh. 25 Ihawon niya
ang nating karnero alang sa halad sa dili tinuyoan nga sala, ug magkuha
siya ug gamay nga dugo niini ug ipahid kini sa tumoy sa tuong dalunggan
sa tawo nga pagahinloan, sa kumagko sa tuong kamot ug sa kumagko
sa tuong tiil sa maong tawo. 26 Unya buboan sa pari ug gamayng lana
ang palad sa iyang walang kamot, 27 ug iwisikwisik niya sa makapito ka
higayon pinaagi sa iyang tuo nga kamot ang lana nga anaa sa iyang wala
nga kamot sa atubangan ni Yahweh. 28 Unya ipahid sa pari ang gamay
nga lana nga anaa sa iyang kamot diha sa tumoy sa tuong dalunggan sa
tawo nga pagahinloan, sa kumagko sa tuong kamot, ug sa kumagko sa
tuong tiil sa maong tawo, sa samang mga dapit diin gibutang niya ang
dugo nga halad sa dili tinuyoan nga sala. 29 Ipahid niya ang nahibilin nga
lana nga anaa sa iyang kamot ngadto sa ulo sa tawo nga pagahinloan,
aron makahimo ug pagpapas ang pari alang sa sala sa maong tawo diha
sa atubangan ni Yahweh. 30 Kinahanglan nga ihalad niya ang usa sa
mga salampati ug mga pispis nga tukmo, sumala sa nakuha sa tawo—
31 ang usa ingon nga halad alang sa sala ug ang lain pa ingon nga halad
sinunog, uban sa halad nga trigo. Unya maghimo ug pagpapas sa sala
ang pari alang sa tawo nga pagahinloan sa atubangan ni Yahweh. 32 Mao
kini ang balaod alang sa tawo nga adunay makatakod nga sakit sa panit,
nga dili makapalit sa gikinahanglan nga halad aron sa paghinlo kaniya.
33 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron, nga nag-ingon, 34 “Sa
dihang moabot kamo sa yuta sa Canaan nga gihatag ko kaninyo ingon nga
panag-iyahan, ug kung magbutang ako ug agup-op nga mokatag sa balay
diha sa yuta nga inyong gipanag-iyahan, 35 nan kinahanglan nga adtoan ug
sultihan sa tag-iya sa balay ang pari. Kinahanglan nga moingon siya, 'Daw
may agup-op sa akong balay.' 36 Unya magmando ang pari nga kuhaon
ang tanang butang sa balay sa dili pa siya mosulod aron makita ang
agup-op, ug aron nga walay bisan unsa nga anaa sa balay ang mahimong
hugaw. Human niana, kinahanglan nga mosulod ug tan-awon sa pari ang
balay. 37 Kinahanglan nga susihon niya ang agup-op aron makita kung
naa ba kini sa mga bungbong, ug aron makita kung maypagkalunhaw o
maypagkapula ba kini diha sa suoksuok sa mga bungbong. 38 Kung adunay
agup-op ang balay, mogawas ang pari sa balay ug sirad-an ang pultahan

niini sulod sa pito ka adlaw. 39 Unya mobalik pag-usab ang pari sa ikapito
nga adlaw ug susihon kini aron tan-awon kung mikatag ba ang agup-op sa
mga bungbong sa maong balay. 40 Ug kung mikatag kini, magsugo dayon
ang pari nga tanggalon nila ang mga bato diin nakaplagan ang agup-op
ug ilabay kini sa mahugaw nga dapit gawas sa siyudad. 41 Magsugo siya
nga pakiskisan ang tanang bungbong sulod sa balay, ug kinahanglan nga
dad-on nila ang hugaw nga mga butang pagawas sa siyudad ug ilabay
kini sa mahugaw nga dapit. 42 Kinahanglan nga magkuha sila ug laing
mga bato ug ipuli kini sa dapit diin nila gitanggal ang mga gipang-agup-
op nga mga bato, ug kinahanglan nga mogamit sila ug bag-o nga yutang
kolonon aron itaklap sa balay. 43 Kung mobalik gihapon ang agup-op ug
mokatag sa balay diin gipangkuha ang mga bato ug gipangkiskisan ug
gipangtapakan ang mga bungbong, 44 nan kinahanglan nga mosulod ang
pari ug susihon ang balay aron nga makita kung mikatag ba ang agup-op
sa balay. Kung mikatag kini, makadaot kini nga agup-op, ug hugaw kini
nga balay. 45 Kinahanglan nga gubaon ang balay. Kinahanglan nga dad-on
ngadto sa gawas sa siyudad sa mahugaw nga dapit ang mga bato, ginabas
nga kahoy, ug ang tanang tapak sa balay. 46 Dugang pa niini, mahimong
hugaw hangtod sa kagabhion ang si bisan kinsa nga mosulod sa balay sa
panahon nga sirado kini. 47 Kinahanglan nga maglaba sa iyang mga bisti
ang si bisan kinsa nga natulog ug nagkaon sulod sa maong balay. 48 Kung
mosulod ang pari sa balay aron susihon kini aron makita kung mikatag
ba sa balay ang agup-op human natapakan, unya, kung nawagtang na ang
agup-op, ipahayag niya nga hinlo na ang balay. 49 Unya kinahanglan nga
dad-on sa pari ang duha ka mga langgam, ang kahoy nga sidro, ang pula
nga pisi, ug ang hisopo aron sa paghinlo sa balay. 50 Patyon niya ang usa
sa mga langgam ibabaw sa hinlo nga tubig sa banga. 51 Kuhaon niya ang
kahoy nga sidro, ug ang hisopo, ang pula nga pisi ug ang buhi nga langgam,
ug ituslob kini sa dugo sa patay nga langgam, ngadto sa hinlo nga tubig,
ug iwisikwisik sa balay sa makapito ka higayon. 52 Hinloan niya ang balay
pinaagi sa dugo sa langgam ug sa hinlo nga tubig, sa buhi nga langgam,
sa kahoy nga sidro, sa hisopo, ug sa pula nga pisi. 53 Apan buhian niya
ang buhi nga langgam sa gawas sa siyudad ngadto sa kapatagan. Sa ingon
niini nga pamaagi makahimo siya sa pagpapas sa sala alang sa maong
balay, ug mahinlo kini. 54 Mao kini ang balaod alang sa tanang matang sa
makatakod nga sakit sa panit ug ang mga butang nga maoy hinungdan sa
mga balatian, sa katol, 55 ug sa agup-op sa bisti ug sa balay, 56 sa hubag,
sa katolkatol, ug sa butoy, 57 aron mahibal-an kung hugaw o hinlo kining
mga butanga. Mao kini ang balaod alang sa makatakod nga mga sakit sa
panit ug sa agup-op."

15

1 Nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron, nga nag-
ingon, 2 "Pakigsulti sa katawhan sa Israel, ug sultihi sila, 'Kung adunay
mogawas sa kinatawo sa usa ka lalaki tungod sa sakit, hugaw siya.
3 Ang iyang pagkahugaw tungod niining sakit nga nagagawas kaniya.
Bisan paman adunay mogawas sa iyang kinatawo o mihunong na, hugaw
gihapon siya. 4 Hugaw ang matag higdaanan nga iyang gihigdaan, ug ang
tanan nga iyang malingkoran mahimong hugaw. 5 Si bisan kinsa nga
mohikap sa iyang higdaanan kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti
ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 6 Si bisan kinsa nga

makalingkod sa gilingkoran sa lalaki nga adunay nagagawas gikan kaniya
tungod sa sakit, kanang tawhana kinahanglan manglaba sa iyang mga
bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 7 Si bisan kinsa
nga makahikap sa lawas sa lalaki nga adunay nagagawas gikan kaniya
tungod sa sakit kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo, ug
hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 8 Kung ang tawong hinlo maluwaan
sa lalaking adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit, nan kanang
tawhana kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo, ug hugaw
siya hangtod sa pagkagabii. 9 Hugaw ang bisan unsa nga hapin nga
malingkoran sa lalaki nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa
sakit. 10 Si bisan kinsa nga makahikap sa sa bisan unsa nga nalingkoran
nianang tawhana hugaw siya hangtod sa pagkagabii, ug si bisan kinsa
ang mokuha niadtong mga butanga kinahanglan manglaba sa iyang mga
bisti ug maligo; hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 11 Si bisan kinsa
nga magunitan sa tawo nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa
sakit nga wala pa siya nakapanghugas sa iyang mga kamot, ang tawo nga
iyang nagunitan kinahanglan nga manglaba sa iyang mga bisti ug maligo,
ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 12 Ang bisan unsa nga tadyaw
nga mahikapan sa tawo nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa
sakit kinahanglan buakon, ug ang matag baril nga kahoy kinahanglan
hugasan. 13 Sa dihang mahinloan na ang lalaki nga adunay nagagawas
gikan kaniya tungod sa sakit, kinahanglan moihap siya ug pito ka adlaw
alang sa iyang pagkahinlo; unya kinahanglan nga manglaba siya sa iyang
mga bisti ug maligo sa nagaawas nga tubig. Unya mahinlo na siya. 14 Sa
ikawalo nga adlaw kinahanglan magdala siya ug duha ka salampati o
duha ka tukmo ug moduol sa atubangan ni Yahweh didto sa ganghaan
sa toldang tagboanan; didto kinahanglan ihatag niya ang mga langgam sa
pari. 15 Kinahanglan ihalad kini sa pari, ang usa ingon nga halad sa sala
ug ang usa ingon nga halad sinunog, ug kinahanglan magbuhat ang pari
ug kapasayloan alang kaniya sa atubangan ni Yahweh alang sa iyang sakit.
16 Kung adunay lalaki nga magawasan sa iyang similya, nan kinahanglan
maligo siya; hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 17 Ang bisan unsang bisti
o panapton nga nabutangan sa similya kinahanglan nga labhan; hugaw
kini hangtod sa pagkagabii. 18 Kung nakighilawas ang lalaki sa babaye ug
adunay similya nga nakasulod sa babaye, kinahanglan maligo silang duha;
hugaw sila hangtod sa pagkagabii. 19 Sa dihang dug-on ang babaye, ang
iyang pagkahugaw mopadayon sulod sa pito ka adlaw, ug si bisan kinsa
nga mogunit kaniya hugaw hangtod sa pagkagabii. 20 Hugaw ang tanang
butang nga iyang nahigdaan sa dihang gidugo siya; hugaw usab ang tanan
niyang nalingkoran. 21 Si bisan kinsa nga mohikap sa iyang higdaanan
kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo; kanang tawhana
hugaw hangtod sa pagkagabii. 22 Si bisan kinsa nga makahikap sa bisan
unsa nga iyang nalingkoran kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug
maligo; kanang tawhana hugaw hangtod sa pagkagabii. 23 Bisan paman
anaa kini sa higdaanan o anaa sa iyang gilingkoran, kung hikapon kini,
kanang tawhana hugaw hangtod sa pagkagabii. 24 Kung adunay lalaki nga
makigdulog kaniya, ug kung ang pagkahugaw sa babaye iyang mahikapan,
hugaw siya sulod sa pito ka adlaw. Hugaw ang tanan nga iyang gihigdaan.
25 Kung ang babaye gidugo sulod sa daghang adlaw sa dili pa panahon sa
iyang tingdugo, o kung dug-on siya nga lapas na sa panahon sa iyang
tingdugo, sa panahon nga gidugo siya sa iyang pagkahugaw, hugaw siya
sama sa panahon nga gidugo siya. 26 Ang matag higdaanan nga iyang

gihigdaan sa dihang gidugo siya susama gihapon sa higdaanan nga iyang gihigdaan panahon sa iyang pagdugo, ug hugaw ang tanan nga iyang gilingkoran, sama sa pagkahugaw sa iyang pagdugo. 27 Hugaw ang si bisan kinsa nga mohikap niadtong tanang butanga; kinahanglan manglaba siya sa iyang mga bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. 28 Apan kung hinlo na siya sa iyang pagdugo, nan moihap siya ug pito ka adlaw, ug human niana mamahinlo na siya. 29 Sa ikawalo ka adlaw magdala siya ug duha ka salampati o duha ka tukmo ug dad-on niya kini ngadto sa pari nga anaa sa ganghaan sa toldang tagboanan. 30 Ihalad sa pari ang usa ka salampati ingon nga halad sa sala ug ang usa ingon nga halad sinunog, ug maghimo ang pari ug kapasayloan alang kaniya sa atubangan ni Yahweh alang sa iyang hugaw nga pagdugo. 31 Kinahanglan sama niini ang inyong paglain sa mga tawo sa Israel gikan sa ilang pagkahugaw, aron dili sila mamatay tungod sa ilang pagkahugaw, pinaagi sa paghugaw sa akong tabernakulo, kung diin ako nagpuyo taliwala kanila. 32 Mao kini ang mga kasugoan alang ni bisan kinsa nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit, alang sa lalaki nga gigawasan sa iyang similya ug nakapahugaw kaniya, 33 alang sa babaye nga gidugo, alang kang bisan kinsa nga adunay nagagawas gikan kaniya tungod sa sakit, babaye man o lalaki, ug sa lalaki nga makigdulog sa hugaw nga babaye.'"

16

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises—human kini sa kamatayon sa duha ka anak nga lalaki ni Aaron, sa dihang miduol sila kang Yahweh ug nangamatay. 2 Miingon si Yahweh ngadto kang Moises, "Pakigsulti sa imong igsoon nga si Aaron ug sultihi siya nga dili sa tanang panahon mosulod siya didto sa labing balaang dapit sulod sa tabil, sa atubangan sa tabon nga anaa sa arka sa kasabotan. Kung buhaton niya kana, mamatay gayod siya, tungod kay motungha ako diha sa panganod ibabaw sa tabon. 3 Busa ania kung unsaon pagsulod ni Aaron didto sa labing balaang dapit. Mosulod siya dala ang nating baka ingon nga halad sa sala, ug ang laking karnero ingon nga halad sinunog. 4 Kinahanglan isul-ob niya ang balaang lino nga kupo, ug isul-ob ang pang-ilalom nga linong mga bisti, ug ibakos niya ang linong bakos ug ikalo niya ang linong purong. Mao kini ang balaang mga bisti. Kinahanglan maligo siya ug unya isul-ob kini nga mga bisti. 5 Kinahanglan magdala siya ug duha ka torong kanding gikan sa panagtigom sa katawhan sa Israel ingon nga halad alang sa sala ug usa ka torong karnero ingon nga halad sinunog. 6 Unya kinahanglan ipakita ni Aaron ang torong baka ingon nga halad sa sala, nga alang lamang sa iyang kaugalingon, alang sa iyang kapasayloan ug sa iyang pamilya. 7 Unya dad-on niya ang duha ka kanding ug ipahimutang kini sa atubangan ni Yahweh diha sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. 8 Unya kinahanglan magripa si Aaron alang sa duha ka kanding, ang usa nga ripa alang kang Yahweh, ug ang usa aron buhian ang kanding. 9 Unya kinahanglan dad-on ni Aaron ang kanding nga naripa alang kang Yahweh, ug ihalad kana nga kanding ingon nga halad alang sa sala. 10 Apan ang kanding nga naripa nga buhian kinahanglan dad-on nga buhi sa atubangan ni Yahweh, alang sa kapasayloan sa sala pinaagi sa pagbuhi niini ingon nga binuhian nga kanding didto sa kamingawan. 11 Unya kinahanglan dad-on ni Aaron ang torong baka alang sa halad sa sala, nga alang sa iyang kaugalingon. Kinahanglan maghimo siya ug kapasayloan sa sala alang sa iyang kaugalingon ug alang sa iyang

panimalay, busa kinahanglan ihawon niya ang torong baka ingon nga halad sa sala alang sa iyang kaugalingon. 12 Kinahanglan magkuha si Aaron ug sudlanan nga puno sa mga baga gikan sa halaran sa atubangan ni Yahweh, mohakop siya ug mahumot nga insensong pinong pagkadugmok, ug dad-on kining mga butanga sulod sa tabil. 13 Didto ibutang niya ang insenso sa kalayo sa atubangan ni Yahweh aron nga malukop sa aso sa insenso ang tabon ibabaw sa kasugoan sa kasabotan. Buhaton gayod niya kini aron dili siya mamatay. 14 Unya kinahanglan magkuha siya ug dugo sa torong baka ug iwisikwisik kini gamit ang iyang tudlo atubangan sa tabon. Kinahanglan iwisikwisik niya ang ubang dugo gamit ang iyang tudlo kapito ka higayon atubangan sa tabon. 15 Unya kinahanglan ihawon niya ang kanding alang sa halad sa sala sa mga tawo ug dad-on ang dugo niini sulod sa tabil. Didto kinahanglan buhaton usab niya ang pagwisikwisik sa dugo sama sa iyang gibuhat sa dugo sa torong baka: kinahanglan iwisikwisik niya kini didto sa tabon ug sa atubangan niini. 16 Kinahanglan magbuhat siya ug paghinlo alang sa balaang dapit tungod sa mahugaw nga mga buhat sa katawhan sa Israel, ug tungod sa ilang paglapas ug sa tanan nilang mga sala. Buhaton usab niya kini alang sa tolda nga tagboanan, diin nagpuyo si Yahweh taliwala kanila, diha sa atubangan sa ilang hugaw nga binuhatan. 17 Kinahanglan walay tawo nga anaa sulod sa tolda nga tagboanan sa dihang mosulod si Aaron aron sa pagbalaan sulod sa labing balaang dapit, ug hangtod nga mogawas na siya ug mahuman na sa pagbuhat sa kapasayloan alang sa iyang kaugalingon ug sa iyang panimalay, ug alang sa tibuok katawhan sa Israel. 18 Kinahanglan mogawas siya sa halaran nga atua sa atubangan ni Yahweh ug buhaton ang pagbalaan alang niini, ug dad-on niya ang nahibiling dugo sa torong baka ug dugo sa kanding ug ipahid kini palibot sa mga sungaysungay sa halaran. 19 Kinahanglan iwisikwisik niya ang ubang dugo niini gamit ang iyang tudlo kapito ka higayon aron sa paghinlo niini ug sa paglain niini alang kang Yahweh, pagpalayo sa mahugaw nga binuhatan sa katawhan sa Israel. 20 Sa dihang mahuman na siya sa pagbalaan sa labing balaan nga dapit, sa tolda nga tagboanan, ug sa halaran, kinahanglan nga ihalad niya ang buhing kanding. 21 Kinahanglan nga itapion ni Aaron ang iyang mga kamot ibabaw sa ulo sa buhing kanding ug isulti niya ngadto sa buhing kanding ang tanang pagkadaotan sa katawhan sa Israel, ang tanan nilang pagsupak, ug ang tanan nilang mga sala. Unya ibutang niya kadtong pagpakasala ibabaw sa ulo sa kanding ug ipadala kini ngadto sa kamingawan pinaagi sa tawo nga andam sa paggiya sa kanding. 22 Pagadad-on sa kanding ang tanang pagkadaotan sa mga tawo ngadto sa awaaw nga dapit. Didto sa kamingawan, kinahanglan buhian sa tawo ang kanding. 23 Unya kinahanglan nga mosulod pagbalik si Aaron didto sa tolda nga tagboanan ug huboon niya ang linong mga bisti nga iyang gisul-ob sa dili pa mosulod didto sa labing balaang dapit, ug didto ibilin niya kadtong mga bistiha. 24 Kinahanglan nga maligo siya didto sa balaang dapit, ug isul-ob ang naandan niyang mga bisti; unya mogawas siya ug ihalad niya ang halad sinunog ug ang halad sinunog alang sa katawhan, ug niini nga paagi magbuhat siya ug kapasayloan alang sa iyang kaugalingon ug alang sa katawhan. 25 Kinahanglan sunogon niya ang tambok sa halad sa sala ibabaw sa halaran. 26 Ug ang tawo nga nagdala sa kanding aron buhian kinahanglan manglaba sa iyang mga bisti ug maligo; human niana, mosulod na siya pagbalik sa kampo. 27 Ang torong baka nga alang sa halad sa sala ug ang kanding nga halad alang sa sala, kansang dugo nga

gidala sa sulod aron sa pagbalaan sa balaang dapit, pagadad-on pagawas sa kampo. Didto sunogon nila ang mga panit, unod, ug ang hugaw niini.
28 Ang tawo nga magsunog niadto kinahanglan manglaba sa iyang mga
bisti ug maligo; human niana, mosulod na siya pagbalik sa kampo. 29 Mao
kini ang mga kasugoan alang kaninyo nga sa ikapito ka bulan, sa ikapulo
nga adlaw sa maong bulan, kinahanglan magpaubos kamo sa inyong mga
kaugalingon ug dili motrabaho, bisan ang mga lumolupyo o mga langyaw
nga anaa nagpuyo uban kaninyo. 30 Tungod kay niana nga adlaw ang
kapasayloan pagabuhaton alang kaninyo, aron sa paghinlo kaninyo gikan
sa tanan ninyong mga sala aron nga hinlo kamo sa atubangan ni Yahweh.
31 Mao kini ang Adlaw nga Igpapahulay aron mopahulay kamo. Mao
kini ang dili mausab nga kasugoan alang kaninyo. 32 Ang labaw nga
pari ang dihogan ug pilion aron mahimong labaw nga pari sa dapit sa
iyang amahan, kinahanglan magbuhat niini nga pagbalaan ug mosul-ob
sa lino nga mga bisti, nga mao ang balaang mga bisti. 33 Kinahanglan nga
ibalaan niya ang labing balaan nga dapit; kinahanglan nga ibalaan niya
ang tolda nga tagboanan ug ang halaran, ug kinahanglan magbuhat siya ug
kapasayloan alang sa mga pari ug alang sa tibuok katawhan. 34 Mao kini
ang dili mausab nga kasugoan alang kaninyo, sa pagbuhat sa kapasayloan
alang sa katawhan sa Israel tungod sa tanan nilang mga sala, makausa
sa matag tuig.” Gibuhat kini ingon nga si Yahweh ang nagmando kang
Moises.

17

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 2 “Sultihi si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang tibuok katawhan sa Israel. Isulti
kanila kung unsa ang gimando ni Yahweh: 3 'Si bisan kinsa nga tawo nga
gikan sa Israel nga moihaw ug baka, karnero o kanding sulod sa kampo,
o moihaw niini gawas sa kampo, aron ihalad kini— 4 kung dili niya kini
dad-on sa ganghaan sa tolda nga tagboanan aron ihalad kini ingon nga
halad ngadto kang Yahweh sa atubangan sa iyang tabernakulo, kanang
tawhana sad-an sa pagpatay. Nakaula siya ug dugo, ug kanang tawhana
kinahanglan papahawaon gikan sa iyang mga katawhan. 5 Ang katuyoan
niini nga sugo aron nga dad-on sa katawhan sa Israel ang ilang mga halad
kang Yahweh didto sa ganghaan sa tolda nga tagboanan, ngadto sa pari
aron ihalad ingon nga mga halad sa pakigdait ngadto kang Yahweh, kay
sa paghalad sa mga halad didto sa kapatagan. 6 Iwisikwisik sa pari ang
dugo ngadto sa halaran ni Yahweh nga atua sa ganghaan sa tolda nga
tagboanan; sunogon niya ang tambok niini aron makahatag ug kahumot
alang kang Yahweh. 7 Kinahanglan nga dili gayod ihalad sa katawhan ang
ilang mga halad ngadto sa mga diosdios nga kanding, kay mahisama sila
sa mga nagbaligya ug dungog. Mao kini ang dili mausab nga kasugoan
alang kanila hangtod pa sa ilang mga kaliwatan. 8 Kinahanglan sultihan
mo sila, 'Si bisan kinsa nga tawo sa Israel, o si bisan kinsa nga langyaw
nga nagpuyo uban kanila, nga maghalad ug halad sinunog o sakripisyo
9 ug wala kini dad-a sa ganghaan sa tolda nga tagboanan aron mahalad
kini ngadto kang Yahweh, kanang tawhana kinahanglan hinginlan gikan
sa iyang katawhan. 10 Kung adunay tawo sa panimalay sa Israel, o si
bisan kinsa nga langyaw nga nagpuyo uban kanila nga mokaon ug dugo,
atubangon ko kanang tawo nga nagkaon ug dugo ug papahawaon ko siya
gikan sa iyang katawhan. 11 Kay ang kinabuhi sa mga mananap anaa man
sa dugo. Gihatag ko kining dugo kaninyo aron sa pagbalaan ibabaw sa

halaran alang sa inyong mga kinabuhi, tungod kay mao kini ang dugo nga nagbuhat sa kapasayloan, kay mao kini ang dugo nga nagpasaylo alang sa kinabuhi. 12 Busa sultihan ko ang katawhan sa Israel nga kinahanglan wala gayod usa kaninyo ang mokaon ug dugo, bisan paman ang mga langyaw nga nagpuyo uban kaninyo. 13 Si bisan kinsa sa katawhan sa Israel, o bisan kinsa nga mga langyaw nga nagpuyo uban kanila, nga mangayam ug moihaw ug mananap o langgam aron kaonon, kinahanglan paagason nianang tawhana ang dugo ug tabonan kini ug yuta. 14 Kay ang kinabuhi sa matag binuhat anaa sa dugo. Mao kana nga moingon ako sa katawhan sa Israel, “Kinahanglan nga dili gayod kamo mokaon ug dugo sa bisan unsang binuhat, kay ang kinabuhi sa matag buhing binuhat anaa sa dugo. Si bisan kinsa nga mokaon niini kinahanglan papahawaon.” 15 Ang matag tawo nga mokaon sa mananap nga namatay o gikuniskunis sa ihalas nga mga mananap, bisan paman kanang tawhana lumolupyo nianang dapita o langyaw nga nagpuyo uban kaninyo, kinahanglan labhan niya ang iyang mga bisti ug maligo, ug hugaw siya hangtod sa pagkagabii. Unya mamahinlo na usab siya. 16 Apan kung dili niya labhan ang iyang mga bisti o maligo, nan mag-antos siya sa iyang pagkasad-an.'”

18

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises nga miingon, 2 “Pagpakigsulti sa katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Ako si Yahweh ang inyong Dios. 3 Kinahanglan nga dili ninyo buhaton ang mga butang nga ginabuhat sa katawhan sa Ehipto, nga gipuy-an ninyo kaniadto. Kinahanglan nga dili ninyo buhaton ang mga butang nga ginabuhat sa katawhan sa Canaan, sa yuta diin dad-on ko kamo. Ayaw pagsunod sa ilang mga naandan. 4 Kinahanglan buhaton ninyo ang akong mga balaod, ug kinahanglan tumanon ninyo ang akong mga mando, aron magalakaw kamo niini, tungod kay ako si Yahweh nga inyong Dios. 5 Busa kinahanglan nga tumanon ninyo ang akong mga kasugoan ug ang akong mga balaod. Kung tumanon kini sa tawo, mabuhi siya tungod niini. Ako si Yahweh. 6 Kinahanglan nga walay si bisan kinsa ang makighilawas sa iyang paryente. Ako si Yahweh. 7 Ayaw pakaulawi ang inyong amahan pinaagi sa pagpakighilawas sa inyong inahan. Siya ang inyong inahan! Kinahanglan dili ninyo siya pakaulawan. 8 Ayaw pagpakighilawas sa bisan kinsa sa mga asawa sa inyong amahan; kinahanglan nga dili mo pakaulawan ang inyong amahan sa sama niana. 9 Ayaw pagpakighilawas sa bisan kinsa sa inyong igsoong babaye, bisan pa kung anak siya nga babaye sa inyong amahan o anak nga babaye sa inyong inahan, bisan pa kung nagdako siya sa inyong panimalay o halayo man kaninyo. Kinahanglan nga dili kamo makighilawas sa inyong mga igsoong babaye. 10 Ayaw pagpakighilawas sa inyong apo nga babaye nga anak sa inyong anak nga lalaki o sa inyong apo nga babaye nga anak sa inyong anak nga babaye. Makauulaw kini alang kaninyo. 11 Ayaw pagpakighilawas sa anak nga babaye sa asawa sa inyong amahan, nga gipakatawo sa kaugalingon ninyong amahan. Igsoon ninyo siya nga babaye, ug kinahanglan nga dili kamo makighilawas kaniya. 12 Ayaw pagpakighilawas sa inyong iyaan nga igsoon sa inyong amahan. Tungod kay duol siya nga kadugo sa inyong amahan. 13 Ayaw pagpakighilawas sa imong iyaan nga igsoon sa inyong inahan, tungod kay duol siya nga kadugo sa inyong inahan. 14 Ayaw pakaulawi ang inyong uyoan nga igsoon sa inyong amahan pinaagi sa pagpakighilawas sa iyang asawa. Ayaw pagpaduol kaniya alang niana nga

katuyoan; iyaan ninyo siya. 15 Ayaw pagpakighilawas sa inyong umagad
nga babaye. Asawa siya sa inyong anak nga lalaki; ayaw pagpakighilawas
kaniya. 16 Ayaw pagpakighilawas sa asawa sa inyong igsoong lalaki;
ayaw siya pakaulawi pinaagi niiini. 17 Ayaw pagpakighilawas sa usa ka
babaye ug sa iyang anak nga babaye, o sa iyang apo nga babaye nga
anak sa iyang anak nga lalaki o sa iyang apo nga anak sa iyang anak
nga babaye. Duol sila nga kadugo niya, ug ang pagpakighilawas kanila
daotan. 18 Ayaw pagpakigminyo sa igsoong babaye sa inyong asawa ingon
nga ikaduhang asawa ug ayaw pagpakighilawas kaniya samtang buhi pa
ang una ninyong asawa. 19 Ayaw pagpakighilawas sa babaye nga gidugo.
Hugaw siya nianang panahona. 20 Ayaw pagpakighilawas sa asawa sa
inyong silingan ug hugawan ang inyong kaugalingon uban kaniya niini
nga paagi. 21 Kinahanglan nga dili ninyo itugyan ang bisan kinsa sa
inyong mga anak aron nga sunogon sila, aron nga ihalad ninyo sila ngadto
kang Molech, tungod kay kinahanglan nga dili gayod ninyo pasipalaan ang
ngalan sa inyong Dios. Ako si Yahweh. 22 Ayaw pagpakighilawas sa isigka-
lalaki ug sa isigka-babaye. Daotan kini. 23 Ayaw pagpakighilawas sa bisan
unsa nga mananap ug hugawan ang inyong kaugalingon niini. Walay
babaye nga gitugotan nga makighilawas sa bisan unsa nga mananap.
Usa kini ka pagtuis. 24 Ayaw hugawi ang inyong kaugalingon sa bisan
unsa niini nga mga pamaagi, kay niining tanang pamaagi nahugawan
ang kanasoran, ang kanasoran nga akong gipapahawa sa wala pa kamo.
25 Nahimong mahugaw ang yuta, busa silotan ko ang ilang sala, ug gisuka
sa yuta ang mga lumolupyo niini. 26 Busa, Kamo, kinahanglan nga
magtuman sa akong mga mando ug kasugoan, ug kinahanglan nga dili
kamo magbuhat ug bisan unsa niining mahugaw nga mga butang, bisan
pa man ang natawo sa pagka-Israelita ni ang langyaw nga mipuyo uban
kaninyo. 27 Kay mao kini ang pagkadaotan nga gihimo sa katawhan nga
nagpuyo sa yuta, kadtong nagpuyo dinhi sa wala pa kamo, ug karon
nahugawan ang maong yuta. 28 Busa pag-amping aron dili usab kamo
isuka sa yuta human ninyo kini gihugawan, sama sa pagsuka niini sa
katawhan nga nag-una kaninyo. 29 Si bisan kinsa ang magabuhat niining
mahugaw nga mga butang, papahawaon gikan sa ilang katawhan ang mga
tawo nga nagabuhat sa maong butang. 30 Busa kinahanglan nga tipigan
ninyo ang akong mando nga dili magbuhat sa bisan unsa niining mahugaw
nga naandan nga ginabuhat dinhi sa wala pa kamo, aron nga dili ninyo
mahugawan ang inyong kaugalingon pinaagi niini. Ako si Yahweh ang
inyong Dios.”'

19

1 Nagkigsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, 2 “Pakigsulti sa tanang
pundok sa katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Pagpakabalaan kamo, kay
ako si Yahweh nga inyong Dios balaan man. 3 Kinahanglan nga motahod
ang matag usa sa iyang inahan ug sa iyang amahan, ug kinahanglan
tipigan ninyo ang akong Adlaw nga Igpapahulay. Ako si Yahweh ang
inyong Dios. 4 Ayaw kamo pag-adto sa walay pulos nga mga diosdios,
ni sa paghimo ug mga dios nga hinimo sa puthaw. Ako si Yahweh ang
inyong Dios. 5 Sa dihang maghalad kamo ngadto kang Yahweh ug halad
sa pakigdait, kinahanglan maghalad kamo niini aron nga madawat kamo.
6 Kinahanglan nga kaonon kini sa samang adlaw nga gihalad kini, o sa
pagkasunod adlaw. Kung adunay mahibilin niini hangtod sa ikatulo ka
adlaw, kinahanglan nga sunogon kini. 7 Kung gikaon kining tanan sa

ikatulo nga adlaw, hugaw na kini. Kinahanglan dili na kini dawaton,
8 apan ang tanan nga mikaon niini kinahanglan manubag sa iyang
kaugalingong sala tungod kay wala niya tahora kung unsa ang balaan
alang kang Yahweh. Kinahanglan papahawaon kanang tawhana gikan sa
iyang katawhan. 9 Sa dihang mag-ani kamo sa abot sa inyong yuta, ayaw
ninyo hutda pag-ani ang anaa sa mga kilid sa uma, ni tigomon ang tanang
abot sa inyong naani. 10 Kinahanglan nga dili ninyo hutdon pagtigom
ang ubas gikan sa inyong parasan, ni ang pagpamunit sa mga ubas nga
nangahulog sa yuta sa inyong parasan. Kinahanglan ibilin ninyo kini
alang sa mga kabos ug alang sa mga langyaw. Ako si Yahweh ang inyong
Dios. 11 Ayaw pangawat. Ayaw pamakak. Ayaw panglimbong sa usag-usa.
12 Ayaw panaad ug dili tinuod pinaagi sa akong ngalan ug pasipalaan ang
ngalan sa inyong Dios. Ako si Yahweh. 13 Ayaw daogdaoga ang inyong
silingan o ayaw pangawat kaniya. Kinahanglan nga dili magpabilin diha
kaninyo ang bayad sa inyong mga sinuholan sa tibuok gabii hangtod sa
pagkabuntag. 14 Ayaw tungloha ang bungol o pagbutang ug mapandolan
sa buta. Hinuon, kinahanglan nga kahadlokan ninyo ang inyong Dios. Ako
si Yahweh. 15 Ayaw paghimo ug sayop nga paghukom. Kinahanglan nga
dili kamo magpakita nga pinalabi ang usa ka tawo tungod kay siya kabos,
ug kinahanglan nga dili kamo magpakita nga pinalabi ang usa ka tawo
tungod kay mahinungdanon siya. Hinunoa, hukmi ang inyong silingan
nga makatarunganon. 16 Ayaw paglakawlakaw ug ipanabi ang dili tinuod
diha sa inyong katawhan, apan tinguha ang pagpanalipod sa kinabuhi
sa inyong silingan. Ako si Yahweh. 17 Ayaw dumti ang inyong igsoon
diha sa inyong kasingkasing. Kinahanglan badlongon ninyo nga matinud-
anon ang inyong silingan aron dili ka makaambit sa iyang sala. 18 Ayaw
panimalos o pagkupot ug bisan unsang kaligutgot batok kang bisan kinsa
sa inyong katawhan, apan higugmaa hinuon ang inyong silingan sama sa
inyong kaugalingon. Ako si Yahweh. 19 Kinahanglan tipigan mo ang akong
mga mando. Ayaw sulayi sa pagpahabal ang inyong mga hayop sa laing
matang sa mga hayop. Ayaw sagola ang duha ka managlahi nga mga binhi
sa dihang itanom kini sa inyong uma. Ayaw pagsul-ob ug bisti nga giusa sa
paghimo gamit ang duha ka matang sa kasangkapan. 20 Si bisan kinsa ang
nakighilawas sa ulipong babaye nga gisaad ngadto sa usa ka pamanhunon,
apan wala siya gilukat o gihatagan ug kagawasan, kinahanglan nga silotan
sila. Kinahanglan nga dili sila patyon tungod kay dili man gawasnon ang
babaye. 21 Kinahanglan dad-on sa lalaki ang iyang halad sa pagkasad-
an ngadto kang Yahweh didto sa ganghaan sa toldang tagboanan- usa ka
nating karnero ingon nga halad sa pagkasad-an. 22 Unya himoon sa pari
ang kapasayloan alang kaniya pinaagi sa nating karnero alang sa halad
sa pagkasad-an sa atubangan ni Yahweh, alang sa sala nga iyang nabuhat.
Unya mapasaylo ang sala nga iyang gibuhat. 23 Sa dihang makaabot na
kamo ngadto sa yuta ug magtanom sa tanang matang sa mga kahoy nga
mamunga, kinahanglan nga pasagdan ninyo ang bunga niini ingon nga
ginadili nga kan-on. Kinahanglan nga idili kaninyo ang bunga niini sulod
sa tulo ka tuig. Kinahanglan nga dili kini kaonon. 24 Apan balaanon ang
tanang bunga sa ikaupat nga tuig, usa kini ka halad sa pagdayeg kang
Yahweh. 25 Makahimo na kamo sa pagkaon sa bunga sa ikalima nga
tuig, sa paghulat niini aron mamunga ug daghan ang mga kahoy. Ako
si Yahweh ang inyong Dios. 26 Ayaw pagkaon ug bisan unsa nga karne nga
aduna pay dugo niini. Ayaw pagpakisayod sa mga espiritu mahitungod
sa umaabot, ug ayaw pagbaton ug gahom-gahom aron sa pagdumala sa

uban. 27 Ayaw pagsunod sa mga gibuhat sa mga pagano sama sa pagkiskis
sa buhok sa kilid sa inyong ulo o paggupit sa tumoy sa inyong bungot.
28 Ayaw pagsamad-samad sa inyong lawas alang sa mga patay o pagpatato
sa inyong lawas. Ako si Yahweh. 29 Ayaw pakaulawi ang inyong anak nga
babaye pinaagi sa paghimo kaniya nga tigbaligya ug dungog, o mahimong
tigbaligya ug dungog ang tibuok nasod ug mapuno sa pagkadaotan ang
yuta. 30 Kinahanglan nga tipigan ninyo ang akong Adlaw nga Igpapahulay
ug tahoron ang akong tabernakulo. Ako si Yahweh. 31 Ayaw pag-adto
niadtong makihsulti sa mga patay o sa mga espiritu. Ayaw sila pangitaa,
o mahugawan nila kamo. Ako si Yahweh ang inyong Dios. 32 Kinahanglan
nga mobarog kamo atubangan sa mga tawong ubanon na ug tahora ang
mga tigulang nga tawo. Kinahanglan mahadlok kamo sa inyong Dios. Ako
si Yahweh. 33 Kung nagpuyo uban kaninyo ang usa ka langyaw diha sa
inyong yuta, kinahanglan nga dili ninyo siya pasakitan. 34 Ang langyaw
nga nagpuyo uban kaninyo kinahanglan nga parihason ninyo sa tawong
Israelita nga nagpuyo uban kaninyo, ug kinahanglan nga higugmaon
ninyo siya sama sa inyong kaugalingon, tungod kay nahimo kamong mga
langyaw sa yuta sa Ehipto. Ako si Yahweh nga inyong Dios. 35 Ayaw
paggamit ug sayop nga sukdanan sa dihang magsukod kamo sa gitas-on, sa
gibug-aton, o sa gidaghanon. 36 Kinahanglan maggamit kamo ug hustong
pangsukod, hustong timbangan, ug hustong Epha ug hustong hin. Ako
si Yahweh ang inyong Dios, ang nagpagawas kaninyo sa yuta sa Ehipto.
37 Kinahanglan nga tumanon ninyo ang tanan kong kasugoan ug ang tanan
kong mga balaod, ug buhata kini. Ako si Yahweh.”'

20

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, 2 “Sultihi ang
katawhan sa Israel, 'Si bisan kinsa sa katawhan sa Israel, o si bisan kinsa
sa mga langyaw nga nagpuyo sa Israel nga nagtugyan sa iyang mga anak
ngadto kang Molech, kinahanglan nga patyon gayod siya. Kinahanglan
nga batoon siya sa katawhan sa maong dapit. 3 Ipahilayo ko ang akong
dagway batok nianang tawhana tungod kay gitugyan niya ang iyang anak
ngadto kang Molech, tungod niini nahugawan ang akong balaang dapit
ug gipasipalaan ang akong balaang ngalan. 4 Kung gipiyong sa katawhan
niana nga yuta ang ilang mga mata sa dihang gitugyan niya ang bisan
kinsa sa iyang anak ngadto kang Molech, kung dili nila siya patyon, 5 ako
mismo ang magpahilayo sa akong panagway batok nianang tawhana ug
sa iyang banay, ug wagtangon ko siya ug ang tanan nga nakighilawas
sa tigbaligya ug dungog alang kang Molech. 6 Ang nagpakisayod nga
tawo ngadto sa mga makasulti sa mga patay o sa makasulti sa mga
espiritu maingon nga nakighilawas sila ngadto kanila, atubangon ko
kanang tawhana; wagtangon ko siya gikan sa iyang katawhan. 7 Busa
paghinlo sa inyong kaugalingon ug pagbalaan, tungod kay ako si Yahweh
ang inyong Dios. 8 Kinahanglan nga tipigan ninyo ang akong mga mando
ug tumana kini. Ako si Yahweh ang naglain kaninyo ingon nga balaan.
9 Kinahanglan nga patyon gayod ang si bisan kinsa nga magtunglo sa
iyang amahan o sa iyang inahan. Gitunglo niya ang iyang amahan o
ang iyang inahan, busa sad-an siya ug angay nga mamatay. 10 Ang lalaki
nga nanapaw sa asawa sa laing lalaki, si bisan kinsa ang nanapaw sa
asawa sa iyang silingan—ang lalaki nga nanapaw ug ang babaye nga
nanapaw kinahanglan nga patyon gayod sila. 11 Ang lalaki nga mihigda
uban sa asawa sa iyang amahan aron makighilawas kaniya nagpakaulaw

sa iyang kaugalingong amahan. Patyon gayod ang anak nga lalaki ug ang
asawa sa iyang amahan. Sad-an sila ug angay nga mamatay. 12 Kung
ang usa ka lalaki nakighilawas sa iyang umagad nga babaye, silang duha
kinahanglan nga patyon gayod. Dili gayod tiaw ang ilang pagpakasala.
Sad-an sila ug angay nga mamatay. 13 Kung ang lalaki nakighilawas sa
isigka-lalaki, maingon man ang isigka-babaye, nakabuhat sila sa butang
nga mahugaw. Kinahanglan nga patyon gayod sila. Sad-an sila ug angay
nga mamatay. 14 Kung ang lalaki nakigminyo sa usa ka babaye ug minyoan
usab niya ang inahan niini, daotan kini. Kinahanglan nga sunogon sila,
siya ug ang mga babaye, aron walay daotan diha kaninyo. 15 Kung ang
usa ka lalaki nakighilawas sa mananap, kinahanglan nga patyon gayod
siya, ug kinahanglan nga patyon ninyo ang mananap. 16 Kung ang usa
ka babaye nga nakighilawas sa bisan unsa nga mananap, kinahanglan
nga patyon ninyo ang babaye ug ang mananap. Sad-an sila ug angay
nga mamatay. 17 Kung ang usa ka lalaki nakighilawas sa iyang igsoong
babaye, bisan anak kini nga babaye sa iyang amahan o anak nga babaye
sa iyang inahan—kung nakighilawas siya kaniya ug ang babaye kaniya,
makauulaw kini nga butang. Pagawagtangon sila gikan sa presensya sa
ilang katawhan, tungod kay nakighilawas siya sa iyang igsoong babaye.
Manubag siya sa iyang sala. 18 Kung ang usa ka lalaki nakighilawas
sa usa ka babaye sa panahon nga gidugo siya, giablihan niya ang pag-
agas sa iyang dugo, ang tinubdan sa iyang dugo. Pagawagtangon ang
lalaki ug ang babaye gikan sa ilang katawhan. 19 Ayaw pakighilawas sa
inyong iyaan nga igsoon sa inyong inahan, o sa inyong iyaan nga igsoon
sa inyong amahan, tungod kay mapakaulawan ninyo ang inyong kadugo.
Manubag kamo sa inyong kaugalingong sala. 20 Kung ang usa ka lalaki
nakighilawas sa iyang iyaan, wala niya tahora ang iyang uyoan. Sa dihang
mamatay sila, pagasilotan ko sila, ug sa dihang mamatay sila, kuhaon ko
ang bisan unsa nga mapanunod sa ilang mga anak nga ilang madawat
gikan sa ilang mga ginikanan. 21 Kung minyoan sa usa ka lalaki ang
asawa sa iyang igsoon samtang buhi pa ang iyang igsoong lalaki, usa
kana ka pagpakaulaw. Wala niya tahora ang iyang igsoong lalaki, ug
pagakuhaon ko gikan sa ilang mga anak ang bisan unsa nga katigayonan
nga ilang mapanunod gikan sa ilang mga ginikanan. 22 Busa kinahanglan
nga tipigan ninyo ang tanan nakong balaod ug kasugoan; kinahanglan
nga tumanon ninyo kini aron dili kamo isuka sa yuta nga akong pagadad-
an kaninyo nga inyong puy-an. 23 Kinahanglan nga dili kamo maglakaw
sa naandan sa mga nasod nga akong papahawaon sa inyong atubangan,
kay gibuhat nila kining tanang mga butang, ug gikaligutgotan ko sila.
24 Nag-ingon ako kaninyo, “Mapanunod ninyo ang ilang yuta; ihatag ko
kini kaninyo aron panag-iyahon, usa ka yuta nga nagdagayday sa gatas
ug dugos. Ako si Yahweh ang inyong Dios, nga naglain kaninyo gikan sa
ubang katawhan. 25 Busa kinahanglan nga ilhon ninyo ang hinlo ug ang
mahugaw nga mga mananap, ug mahugaw ug ang hinlo nga mga langgam.
Kinahanglan nga dili ninyo hugawan ang inyong kaugalingon sa mahugaw
nga mga mananap o sa mga langgam o sa bisan unsa nga mga mananap
nga nagakamang sa yuta, nga akong gilain ingon nga mahugaw gikan
kaninyo. 26 Kinahanglan nga magbalaan kamo, kay ako, si Yahweh, balaan
man, ug ako ang naglain kaninyo gikan sa ubang katawhan, tungod kay
nahisakop man kamo kanako. 27 Ang usa ka lalaki o babaye nga nakigsulti
sa mga patay o nakigsulti sa mga espiritu kinahanglan nga patyon gayod.
Kinahanglan nga batoon sila. Sad-an sila ug angay nga mamatay.”'

21

1 Miingon si Yahweh kang Moises: “Pakigsulti sa mga pari, ang mga
anak nga lalaki ni Aaron, ug sultihi sila, 'Walay bisan usa kaninyo nga
maghugaw sa iyang kaugalingon sa paghikap niadtong namatay taliwala
sa iyang katawhan, 2 gawas sa iyang suod nga mga paryente—sa iyang
inahan, sa iyang amahan, sa iyang anak nga lalaki, sa iyang anak nga
babaye, sa iyang igsoon nga lalaki, 3 o sa iyang igsoong babaye nga ulay
nga nagsalig pa kaniya, tungod kay wala pa siyay bana—kay alang kaniya
mahimo niyang hugawan ang iyang kaugalingon. 4 Apan kinahanglan nga
dili niya hugawan ang iyang kaugalingon alang sa ubang mga paryente
ug tungod niini mahugawan niya ang iyang kaugalingon. 5 Kinahanglan
dili opawan sa mga pari ang ilang mga ulo o kiskisan ang kilid sa ilang
mga balbas, ni samadsamaran nila ang ilang lawas. 6 Kinahanglan balaan
sila sa atubangan sa ilang Dios ug dili pakaulawan ang iyang ngalan,
tungod kay maghalad ang mga pari sa mga halad nga kalan-on alang
kang Yahweh, ang tinapay sa ilang Dios. Busa kinahanglan nga balaan
ang mga pari. 7 Kinahanglan nga dili sila mangasawa sa mga babaye nga
nagabaligyag dungog ug mga mahugaw, ug dili sila angay mangasawa
sa usa ka babaye nga gibulagan sa iyang bana, kay gilain sila alang sa
ilang Dios. 8 Ilain ninyo siya, tungod kay siya man ang maghalad sa
tinapay ngadto sa inyong Dios. Kinahanglan balaan siya alang kaninyo,
tungod kay ako, si Yahweh ang nagbalaan kaninyo, tungod kay balaan
man ako. 9 Si bisan kinsa nga anak sa pari nga babaye nga naghugaw sa
iyang kaugalingon pinaagi sa pagbaligya sa iyang dungog nagpakaulaw
sa iyang amahan. Kinahanglan nga sunogon siya. 10 Ang usa ka labaw
nga pari sa iyang mga igsoong lalaki, kansang ulo gidihogan sa lana nga
igdidihog, ug gibalaan aron sa pagsul-ob sa pinasahi nga mga bisti sa
labawng pari, kinahanglan nga dili kalkag ang iyang buhok o gision ang
iyang mga bisti. 11 Kinahanglan dili siya moadto bisan asa nga adunay
mga patay nga lawas ug maghugaw sa iyang kaugalingon, bisan pa sa
iyang amahan o sa iyang inahan. 12 Kinahanglan nga dili mobiya ang
labawng pari sa balay nga alampoanan sa tabernakulo o magpasipala
sa balay alampoanan sa iyang Dios, tungod kay gibalaan na siya ingon
nga labawng pari pinaagi sa lana nga igdidihog sa iyang Dios. Kay ako si
Yahweh. 13 Kinahanglan mangasawa ang labawng pari sa usa ka babayeng
ulay. 14 Kinahanglan dili siya mangasawa ug usa ka balo, sa gibulagan ug
bana, o sa babaye nga nagbaligya ug dungog. Dili siya mangasawa niining
mga matanga sa mga babaye. Makapangasawa lamang siya sa usa ka ulay
nga gikan sa iyang katawhan, 15 aron nga dili niya mahugawan ang iyang
mga anak taliwala sa iyang katawhan, kay ako si Yahweh, ang nagbalaan
kaniya.”” 16 Nagsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon, 17 “Pakigsulti
kang Aaron ug sultihi siya, 'Si bisan kinsa sa imong kaliwatan hangtod pa
sa ilang mosunod pang kaliwatan nga adunay ikasaway sa iyang lawas,
kinahanglan dili siya moduol sa paghalad sa kalan-on ngadto sa iyang
Dios. 18 Ang mga tawo ang adunay ikasaway sa lawas kinahanglan dili
moduol kang Yahweh, sama sa tawong buta o tawong dili makalakaw,
tawong piang o daot ang nawong, 19 usa ka tawong pungkol o putol ang tiil,
20 usa ka tawong buktot o payat o onano, o usa ka tawong daot ang mga
mata, o adunay sakit, nukahon, kabahongon, kugangon o kadtong tawo
nga kinapon. 21 Wala gayoy tawo diha sa kaliwatan ni Aaron ang pari nga
adunay ikasaway sa lawas ang makaduol aron maghalad sa mga halad
sinunog alang kang Yahweh. Kanang mga tawhana nga adunay ikasaway

sa lawas; kinahanglan dili siya moduol aron maghalad sa tinapay sa iyang Dios. 22 Makakaon siya sa pagkaon sa iyang Dios, bisan sa ubang labing balaan o sa ubang balaan. 23 Apan, dili siya makasulod sa tabil o makaduol sa halaran, tungod kay aduna may ikasaway sa iyang lawas, aron dili niya mahugawan ang akong balaang dapit, kay ako si Yahweh, ang nagbalaan kanila.”' 24 Busa gisulti ni Moises kini nga mga pulong ngadto kang Aaron, ngadto sa iyang mga anak nga lalaki, ug ngadto sa tibuok katawhan sa Israel.

22

1 Gisultihan ni Yahweh si Moises, nga nag-ingon, 2 “Pakigsulti kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug sultihi sila nga magpalayo gikan sa balaang mga butang sa katawhan sa Israel, nga gilain alang kanako. Kinahanglan dili nila pasipad-an ang akong balaang ngalan. Ako si Yahweh. 3 Sultihi sila, 'Kung si bisan kinsa sa tibuok ninyong kaliwatan ang mopaduol sa balaang mga butang nga gihalad sa katawhan sa Israel alang kang Yahweh, samtang hugaw pa siya, kinahanglan kanang tawhana hinginlan sa akong atubangan: Kay ako si Yahweh. 4 Walay kaliwat ni Aaron nga adunay makatakod nga sakit sa panit, o adunay sakit nga nagaagas sa iyang pribadong bahin sa lawas, ang makakaon sa bisan unsa nga mga gihalad ngadto kang Yahweh hangtod nga mahinlo na siya. Si bisan kinsa ang makahikap sa mga mahugaw pinaagi sa paghikap sa mga minatay, o makahikap sa usa ka tawo nga gigawasan ug similya, 5 o makahikap sa bisan unsang nagakamang nga mananap o tawo nga makapahugaw kaniya— 6 unya ang pari nga makahikap sa bisan unsang hugaw dili gayod mahinlo hangtod pagsalop sa adlaw. Kinahanglan dili siya mokaon sa bisan unsang balaan nga mga kalan-on, gawas lamang kung ligoan niya ang iyang lawas. 7 Sa dihang mosalop na ang adlaw, mamahinlo na siya. Sa pagsalop na sa adlaw makakaon na siya sa mga butang nga balaan, tungod kay mao man kana ang iyang kalan-on. 8 Kinahanglan dili siya mokaon sa bisan unsa nga nakaplagang patay o gitukob sa ihalas nga mga mananap, kay pinaagi niini mahugawan niya ang iyang kaugalingon. Ako si Yahweh. 9 Ang mga pari kinahanglan motuman gayod sa akong mga gipanudlo, kondili mahimo silang sad-an sa sala ug mamatay sa pagpasipala kanako. Ako si Yahweh ang nagbalaan kanila. 10 Ang dili sakop sa panimalay sa pari, lakip ang mga bisita sa pari o iyang sinuholan nga mga sulugoon, dili makakaon sa bisan unsa nga balaan. 11 Apan kung paliton sa pari gamit ang iyang kaugalingong salapi ang mga ulipon, kana nga ulipon makakaon sa mga butang nga gilain alang kang Yahweh. Ang mga sakop sa panimalay sa pari ug ang mga ulipon nga nahimugso sa iyang pinuy-anan, makakaon usab sila uban kaniya gikan niadtong mga pagkaon. 12 Kung ang babayeng anak sa pari naminyo sa tawo nga dili pari, dili na siya makakaon pa sa sa balaang mga halad. 13 Apan kung nabalo na ang babayeng anak sa pari, o nagbulag na sila sa iyang bana, ug kung wala siyay anak, ug moipon na siya pagpuyo sa balay sa iyang amahan sama sa iyang pagkabatan-on, makakaon siya gikan sa pagkaon sa iyang amahan. Apan dili makakaon ang dili sakop sa panimalay sa pari sa parianong kalan-on niini. 14 Kung makakaon ang tawo sa pagkaon nga gihalad ug wala siya nasayod nga balaan kini, kinahanglan ulian niya ang pari alang niini; idugang usab niya ang ikalima nga bahin niini ug iuli kini sa pari. 15 Kinahanglan dili pasipad-an sa katawhan sa Israel ang mga balaang butang nga ilang gibayaw ug gihalad

ngadto kang Yahweh, 16 ug maoy hinungdan nga pas-anon nila ang sala
nga maoy mohimo kanila nga sad-an sa pagkaon nga balaang kalan-on, kay
ako si Yahweh ang nagbalaan kanila."' 17 Gisultihan ni Yahweh si Moises,
nga nag-ingon, 18 "Sultihi si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki, ug
ang tibuok katawhan sa Israel. Sultihi sila, 'Bisan kinsa sa mga Israelita, o
sa mga langyaw nga nagpuyo sa Israel, sa dihang maghalad sila — bisan
alang kini sa pagtuman sa panaad, o kinabubut-on kini nga paghalad, o
maghalad sila kang Yahweh sa halad sinunog, 19 kung ba dawaton kini,
kinahanglan maghalad sila ug laking mananap nga walay ikasaway gikan
sa mga baka, sa mga karnero, o sa mga kanding. 20 Apan kinahanglan
nga dili kamo maghalad niadtong adunay ikasaway. Dili ko gayod kini
dawaton gikan kaninyo. 21 Bisan kinsa nga maghalad ug mga halad sa
pakigdait gikan sa panon sa baka o panon sa karnero ngadto kang Yahweh
aron sa pagtuman sa panaad, o kinasingkasing nga halad, kinahanglan
nga walay ikasaway aron dawaton kini. Kinahanglan walay ikasaway sa
mananap. 22 Kinahanglan dili kamo maghalad ug mga mananap nga buta,
piang, o pungkol, o kalunggohon, nukahon, o sanglahon. Kinahanglan dili
ninyo kini ihalad ngadto kang Yahweh ingon nga usa ka halad sunogon
ibabaw sa halaran. 23 Makahalad kamo ingon nga kinasingkasing nga
paghalad ug nating baka o nating karnero nga masakiton o ihid, apan
ang sama niana nga halad dili pagadawaton alang sa panaad. 24 Ayaw
kamo paghalad ngadto kang Yahweh ug bisan unsa nga mananap nga
nabun-og, nadugmok, gikuniskunis, o mga kinapon. Ayaw kini buhata sa
inyong yuta. 25 Kinahanglan dili kamo maghalad ug tinapay sa inyong
Dios nga gikan sa kamot sa usa ka langyaw. Kadtong mga mananap
nga masakiton ug adunay ikasaway niini, dili kini pagadawaton gikan
kaninyo."' 26 Nagsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 27 "Sa dihang
ipanganak ang laking baka o ang karnero o ang kanding, kinahanglan
magpabilin kini sa iyang inahan sulod sa pito ka mga adlaw. Unya gikan
sa ikawalo ka adlaw, madawat na kini ingon nga halad alang sa usa
ka halad nga gihimo nga halad sinunog alang kang Yahweh. 28 Ayaw
ihawa ang baka o bayeng karnero uban ang nati niini, sa samang adlaw.
29 Sa dihang maghalad kamo ug halad sa pagpasalamat kang Yahweh,
kinahanglan ihalad ninyo kini sa maayong pamaagi. 30 Kinahanglan kan-
on kini niana gayong adlawa. Kinahanglan dili magsalin niini hangtod
sa pagkabuntag. Ako si Yahweh. 31 Busa kinahanglan tipigan ninyo ang
akong mga kasugoan ug tumana kini. Ako si Yahweh. 32 Kinahanglan
dili ninyo pasipad-an ang akong balaang ngalan. Kinahanglan ilhon ako
nga balaan sa katawhan sa Israel. Ako si Yahweh ang nagbalaan kaninyo,
33 ang nagpalingkawas kaninyo sa yuta sa Ehipto aron mahimo ninyong
Dios: Ako si Yahweh."

23

1 Gisultihan ni Yahweh si Moises: 2 "Sultihi ang katawhan sa Israel,
ug isulti kanila, "Mao kini ang gitakda nga mga kasaulogan alang
kang Yahweh, nga kinahanglan inyong imantala ingon nga balaan nga
mga panagtigom; mao kini ang mga kasaulogan nga himoon kanunay.
3 Makatrabaho kamo sa unom ka adlaw, apan sa ikapito nga adlaw mao
ang hingpit nga Adlaw nga Igpapahulay, usa ka balaan nga panagtigom.
Kinahanglan dili kamo magtrabaho tungod kay kini Adlaw nga Igpapahu-
lay alang kang Yahweh sa tanang mga dapit kung asa kamo nagpuyo.
4 Mao kini ang gitakda nga mga kasaulogan ni Yahweh, ang balaang mga

panagtigom nga kinahanglan imantala ninyo sa ilang gitakda nga mga panahon: 5 Sa unang bulan, sa ikanapulo ug upat ka adlaw sa bulan sa pagsalop sa adlaw, mao ang kasaulogan sa Pagsaylo ni Yahweh. 6 Sa ikanapulo ug lima ka adlaw sa sama nga bulan mao ang Kasaulogan sa Tinapay nga walay patubo alang kang Yahweh. Sa pito ka mga adlaw makakaon kamo sa tinapay nga walay patubo. 7 Sa unang adlaw kinahanglan magbalaan kamo aron magkatigom; dili kamo magbuhat ug bisan unsa sa inyong naandan nga buluhaton. 8 Maghalad kamo ug halad nga kalan-on alang kang Yahweh sulod sa pito ka adlaw. Ang ikapito nga adlaw mao ang gitakda ni Yahweh nga panagtigom, ug nianang adlawa kinahanglan nga dili kamo magtrabaho sa inyong naandan nga buluhaton."' 9 Nagsulti si Yahweh kang Moises, nga miingon 10 "Sultihi ang katawhan sa Israel ug isulti kanila, 'Sa dihang mosulod kamo sa yuta nga akong ihatag kaninyo, ug sa dihang moani kamo sa abot niini, nan kinahanglan dad-on ninyo ang usa ka bugkos sa unang abot ngadto sa pari. 11 Ibayaw niya ang binugkos sa atubangan ni Yahweh ug ihalad kini kaniya, kay aron pagadawaton kini gikan kaninyo. Himoon kini pagkaugma human sa Adlawng Igpapahulay nga ibayaw sa pari ug ihalad kini kanako. 12 Sa adlaw sa dihang ibayaw ang binugkos nga uhay ug ihalad kini kanako, kinahanglan ihalad ninyo kanako ang usa ka tuig nga laking karnero ug walay ikasaway isip usa ka halad sinunog kang Yahweh. 13 Ang trigo nga ihalad kinahanglan 2/10 ka ephah sa harina nga gisagolan ug lana, ang halad nga sinunog alang kang Yahweh, aron makahatag sa kahumot, ug ang halad nga ilimnon, ang ikaupat nga bahin sa usa ka hin. 14 Kinahanglan dili kamo mokaon sa tinapay, ni ang sinanlag o hilaw nga uhay, hangtod sa adlaw nga mahalad ninyo kini sa inyong Dios. Dili kini mausab nga balaod alang sa tibuok kaliwatan sa katawhan, sa matag dapit nga inyong puy-an. 15 Magsugod kini sukad sa adlaw human sa Adlawng Igpapahulay—mao kadto ang adlaw nga inyong gidala ang binugkos nga uhay nga halad nga gibayaw—nga nag-ihap hangtod sa pito ka semana. 16 Kinahanglan mag-ihap kamo ug 50 ka adlaw, nga magsulad human sa ikapito nga Adlawng Igpapahulay. Unya kinahanglan maghalad kamo ug mga bag-o nga trigo ngadto kang Yahweh. 17 Pagdala kamo gikan sa inyong pinuy-anan ug duha ka tinapay nga hinimo sa 2/10 ka ephah. Kinahanglan hinimo kini sa maayo nga harina ug linuto nga adunay patubo; mahimo kini nga halad iwarawar sa unang mga abot alang kang Yahweh. 18 Kinahanglan ihalad ninyo ang tinapay uban ang pito ka mga karnero nga nagpanuigon ug usa nga walay ikasaway, usa ka nating baka, ug duha ka laking karnero. Kinahanglan adunay kamoy halad sinunog ngadto kang Yahweh, uban sa ilang halad nga trigo ug ang ilang mga halad nga ilimnon, usa ka halad sinunog nga makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. 19 Kinahanglan maghalad kamo ug usa ka laking kanding alang sa sala, ug duha ka turong karnero aron ihalad, isip halad sa pakigdait. 20 Ang pari magbayaw niini uban ang unang abot nga tinapay ngadto sa atubangan ni Yahweh, ug ihalad kini kaniya isip usa ka halad uban ang duha ka karnero. Balaan kini nga mga halad ngadto kang Yahweh alang sa pari. 21 Sa maong adlaw gayod kinahanglan imantala ninyo kini. Adunay balaang panagtigom, ug kinahanglan nga dili kamo magbuhat sa naandan nga buluhaton. Kini ang mapinadayonong balaod sa tibuok pa ninyong kaliwatan sa katawhan sa tanang dapit kung asa kamo nagpuyo. 22 Sa dihang moani kamo sa abot sa inyong yuta, kinahanglan dili ninyo hutdon ug ani ang anaa sa

mga daplin sa inyong kaumahan, ug kinahanglan dili ninyo hagdawon
ang nahibilin sa inyong ani. Kinahanglan ibilin ninyo kini alang sa kabos
ug alang sa langyaw. Ako si Yahweh ang inyong Dios.”' 23 Nakigsulti si
Yahweh kang Moises, nga miingon, 24 “Sultihi ang katawhan sa Israel,
'Sa ikapitong bulan, sa unang adlaw nianang bulana mao ang balaang
pagpahulay alang kaninyo, usa ka handomanan uban ang pagpatingog
sa mga trumpeta, ug ang balaang panagtigom. 25 Kinahanglan dili kamo
magbuhat sa naandan ninyong buluhaton, ug kinahanglan maghalad
kamo ug halad sinunog ngadto kang Yahweh.”' 26 Unya nagsulti si Yahweh
kang Moises, nga miingon, 27 “Karon ang ikapulo nga adlaw niining bulana
mao ang Adlaw sa Pagtabon sa sala. Mao kini ang balaang panagtigom, ug
kinahanglan magpaubos kamo sa inyong kaugalingon ug maghalad kang
Yahweh ug usa ka halad sinunog. 28 Kinahanglan dili kamo magtrabaho
niana nga adlaw tungod kay mao kana ang Adlaw sa Pagtabon sa sala,
aron sa pagpasaylo sa inyong sala sa atubangan ni Yahweh nga inyong
Dios. 29 Si bisan kinsa nga dili magpaubos sa iyang kaugalingon nianang
adlawa papahawaon gikan sa iyang katawhan. 30 Si bisan kinsa kadtong
nagtrabaho nianang adlawa, ako, si Yahweh, magalaglag kaniya gikan
sa iyang katawhan. 31 Kinahanglan dili kamo magbuhat ug bisan unsa
nga buluhaton nianang adlawa. Mao kini ang dili mausab nga balaod
ngadto sa tibuok ninyong kaliwatan sa katawhan sa tanang dapit kung
asa kamo nagpuyo. 32 Kini nga adlaw usa gayod ka Adlawng Igpapahulay
alang kaninyo sa balaan nga pagpahulay, ug i[aubos gayod ninyo ang
inyong kaugalingon sa ikasiyam nga adlaw sa bulan nianang gabhiona.
Gikan sa hapon hangtod sa sunod hapon kinahanglang magbantay kamo
sa inyong Adlawng Igpapahulay.” 33 Gisultihan ni Yahweh si Moises,
nga nag-ingon, 34 “Sultihi ang katawhan sa Israel, 'Sa ika-15 nga adlaw
sa ikapito nga bulan mao ang Kasaulogan sa mga Balongbalong alang
kang Yahweh. Mahuman kini sulod sa pito ka adlaw. 35 Sa unang
adlaw kinahanglan adunay balaang panagtigom. Dili kamo magbuhat sa
naandan ninyong buluhaton. 36 Kay sulod sa pito ka adlaw kinahanglan
maghalad kamo ug usa ka halad sinunog ngadto kang Yahweh. Sa ikawalo
ka adlaw kinahanglan adunay balaang panagtigom, ug maghalad kamo
ug halad sinunog kang Yahweh. Mao kini ang balaang panagtigom, ug
dili gayod kamo angay magbuhat sa naandan nga buluhaton. 37 Mao kini
ang gitakda nga mga kasaulogan alang kang Yahweh, nga kinahanglan
ninyong imantala ingon nga balaang mga panagtigom aron maghalad
pinaagi sa pagsunog sa halad ngadto kang Yahweh, ang halad sinunog
ug ang halad nga trigo, mga halad ug mga halad nga ilimnon, ang matag
halad sa iyang kaugalingon nga adlaw. 38 Labot pa ang kasaulogan sa
Adlawng Igpapahulay ni Yahweh ug ang inyong mga gasa, tanan ninyong
mga panaad, ug tanan ninyong kinasingkasing nga mga halad nga inyong
gihatag kang Yahweh. 39 Bahin sa Kasaulogan sa mga Balongbalong, sa ika-
15 ka adlaw sa ikapito nga bulan, sa dihang tigomon na ninyo ang mga
abot sa inyong yuta, kinahanglan bantayan ninyo kining kasaulogan alang
kang Yahweh sulod sa pito ka adlaw. Sa unang adlaw mao ang balaang
pagpahulay, ug ang ikawalo nga adlaw usab ang balaang pagpahulay. 40 Sa
unang adlaw kinahanglan magkuha kamo ug maayong bunga sa kahoy,
mga palwa sa palmera, ug mga sanga sa kahoy nga daghang mga dahon,
mga tanom daplin sa kasapaan, ug paglipay kamo atubangan ni Yahweh
nga inyong Dios sulod sa pito ka adlaw. 41 Kay sulod sa pito ka adlaw sa
matag tuig, kinahanglan magsaulog kamo niining kasaulogan alang kang

Yahweh. Mao kini ang dili mausab nga balaod sa tibuok ninyong kaliwatan
sa tanang dapit kung asa kamo nagpuyo. Kinahanglan saulogon ninyo
kining kasaulogan sa ikapito nga bulan. 42 Magpuyo kamo sa gamay nga
balongbalong sulod sa pito ka adlaw. Tanang Israelita nga gipanganak
sa Israel kinahanglang magpuyo sa gagamay nga balongbalong sulod sa
pito ka adlaw, 43 aron nga ang inyong kaliwatan, ug ang mosunod pa nga
kaliwatan, makahibalo kung giunsa ko pagpalingkawas ang katawhan sa
Israel sa yuta sa Ehipto. Ako si Yahweh nga inyong Dios.”' 44 Niining
paagiha, gipahibalo ni Moises ang katawhan sa Israel sa gitakda nga mga
kasaulogan alang kang Yahweh.

24

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 2 “Mandoi ang
katawhan sa Israel nga magdala ug lunsay nga lana nga gipuga gikan sa
olibo aron gamiton sa lampara, aron magpadayon ang pagsiga sa lampara.
3 Sa gawas sa tabil sa atubangan sa kasugoan sa tolda nga tagboanan,
kinahanglan kanunay pasigaon ni Aaron ang lampara, gikan sa gabii
hangtod sa pagkabuntag, sa atubangan ni Yahweh. Makanunayon kini
nga kasugoan ngadto sa kaliwatan sa inyong katawhan. 4 Kinahanglan
kanunay pasigaon sa labaw nga pari ang lampara sa atubangan ni Yahweh,
ang mga lampara nga anaa sa tungtonganan nga lunsayng bulawan.
5 Kinahanglan magkuha ka ug maayong harina ug pagluto ug dose ka
tinapay gamit kini. Kinahanglan adunay 2/10 ka epha sa matag tinapay.
6 Unya kinahanglan nga ibutang mo kini sa duha ka laray, unom sa matag
laray, diha sa lamisa nga lunsayng bulawan sa atubangan ni Yahweh.
7 Kinahanglan nga butangan mo ug lunsayng insenso ang matag laray sa
mga tinapay ingon nga pagpaila sa halad. Pagasunogon kini nga insenso
alang kang Yahweh. 8 Sa matag Adlaw nga Igpapahulay kinahanglan ilain
kanunay sa labaw nga pari ang tinapay sa atubangan ni Yahweh nga
gikan sa katawhan sa Israel, ingon nga timailhan sa walay kataposan nga
kasabotan. 9 Kini nga halad alang kang Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki, ug kaonon nila kini didto sa balaan nga dapit, kay kini nga bahin
gikan sa mga halad nga sinunog ngadto kang Yahweh.” 10 Karon nahitabo
nga ang anak nga lalaki sa babaye nga Israelita, nga ang amahan usa ka
Ehiptohanon nga nagpuyo uban sa katawhan sa Israel. Kini nga anak nga
lalaki sa babaye nga Israelita nakigbatok sa tawo nga Israelita diha sa
kampo. 11 Gipasipad-an sa anak nga lalaki sa babaye nga Israelita ang
ngalan ni Yahweh ug gitunglo ang Dios, busa gidala siya sa katawhan
ngadto kang Moises. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Shelomit, ang
anak nga babaye ni Dibri nga gikan sa tribo ni Dan. 12 Gibilanggo nila siya
hangtod nga isulti ni Yahweh ang iyang kabubut-on ngadto kanila. 13 Unya
nakigsulti si Yahweh kang Moises, nga nag-ingon, 14 “Dad-a ang tawo nga
nagtunglo sa Dios ngadto sa gawas sa kampo. Ang tanang nakadungog
kaniya kinahanglan motapion sa ilang mga kamot diha sa iyang ulo, ug
unya kinahanglan nga batohon siya sa tanang katawhan. 15 Kinahanglan
nga ipasabot ug isulti nimo ngadto sa katawhan sa Israel, 'Si bisan kinsa
nga magtunglo sa iyang Dios kinahanglan manubag sa iyang sala. 16 Siya
nga magpasipala sa ngalan ni Yahweh kinahanglan nga pagapatyon gayod.
Kinahanglan nga batohon siya sa tanang katawhan, bisan kon siya usa ka
langyaw o taga-Israel. Kung adunay magpasipala sa ngalan ni Yahweh,
kinahanglang patyon gayod siya. 17 Kung adunay makapatay ug laing
tawo, kinahanglan nga patyon usab siya. 18 Kung adunay tawo nga

makapatay ug mananap sa laing tawo, kinahanglan bayaran niya kini,
kinabuhi alang sa kinabuhi. 19 Kung nakapasakit si bisan kinsa sa iyang
isigkatawo, kinahanglan nga buhaton usab kini ngadto kaniya sama sa
iyang gibuhat sa iyang isigkatawo: 20 ang nabalian alang sa nabalian, ang
mata alang sa mata, ang ngipon alang sa ngipon. Kay siya ang hinungdan
sa pagkabalda sa usa ka tawo, busa kinahanglan nga buhaton usab kini
ngadto kaniya. 21 Si bisan kinsa nga makapatay ug mananap kinahanglan
bayaran niya kini, ug si bisan kinsa nga makapatay ug tawo kinahanglan
patyon gayod. 22 Kinahanglan aduna kamoy managsamang balaod alang
sa mga langyaw ug sa taga-Israel, kay ako si Yahweh ang inyong Dios.'"
23 Busa nakigsulti si Moises sa katawhan sa Israel, ug gidala sa katawhan
sa gawas sa kampo ang tawo nga nagtunglo kang Yahweh. Gibato nila
siya. Gituman sa katawhan sa Israel ang gimando ni Yahweh ngadto kang
Moises.

25

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa Bukid sa Sinai, nga nag-
ingon, 2 "Pakigsulti sa katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Sa dihang didto
na kamo sa yuta nga ihatag ko kaninyo, ang maong yuta kinahanglan nga
matipigan sa Adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh. 3 Kinahanglan
magtanom kamo sa inyong uma sulod sa unom ka tuig, ug kinahanglan nga
pul-ongan ninyo ang inyong kaparasan sulod sa unom ka tuig ug tigomon
ang abot. 4 Apan sa ikapito nga tuig, kinahanglan nga papahulayon
ang yuta, sa adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh. Kinahanglan
dili ninyo tamnan ang inyong uma o pul-ongan ang inyong kaparasan.
5 Kinahanglan dili ninyo anihon ang bisan unsa nga nanurok human sa
pag-ani niini ug kinahanglan dili ninyo pupoon ang bisan unsa nga ubas
nga mamunga diha sa wala mapul-ongan nga kaparasan. Mao kini ang
tuig sa pagpahulay sa yuta. 6 Bisan unsa nga moturok panahon sa tuig
sa Adlaw nga Igpapahulay mahimong pagkaon alang kaninyo. Kamo, ang
inyong mga sulugoon nga lalaki ug babaye, ang inyong sinuholan nga mga
sulugoon ug ang mga langyaw nga nagpuyo uban kaninyo makatigom ug
pagkaon, 7 ug ang inyong kahayopan ug ang ihalas nga mga mananap
makakaon usab sa bisan unsa nga abot sa kaumahan. 8 Kinahanglan
mag-ihap kamo ug pito ka Adlaw nga Igpapahulay sa matag tuig, mao
kana, ang pito ka pilo sa pito ka tuig, aron adunay pito ka Adlaw nga
Igpapahulay, sulod sa 49 ka katuigan. 9 Unya kinahanglan nga patingogon
ninyo sa makusog ang trumpeta bisan asa sa ikanapulo nga adlaw sa
ikapito nga bulan. Sa Adlaw sa Kapasayloan kinahanglan patingogon
ninyo ang trumpeta sa tibuok ninyong kayutaan. 10 Kinahanglan ilain
ninyo ang ika-50 nga tuig alang kang Yahweh ug imantala ang kagawasan
sa tibuok kayutaan ngadto sa tanang lumolupyo niini. Mao kini ang
Kagawasan ug Pag-uli alang kaninyo, diin ang kabtangan ug ang mga
sulugoon kinahanglan mahibalik sa ilang mga panimalay. 11 Mahimong
Kagawasan ug pag-uli alang kaninyo ang ika-50 ka tuig. Kinahanglan dili
kamo magtanom o mag-ani sa abot. Kaon sa bisan unsa nga moturok
niini, ug tigoma ang mga ubas nga mamunga sa wala napul-ongan nga
kaparasan. 12 Kay mao kini ang Kagawasan ug Pag-uli, diin balaan alang
kaninyo. Kinahanglan mokaon kamo sa abot nga moturok niini diha sa
kaumahan. 13 Kinahanglan ibalik ninyo sa matag usa ang kabtangan nga
iyang gipanag-iya niining tuig sa Kagawasan ug Pag-uli. 14 Kung mobaligya
kamo ug yuta ngadto sa inyong isigkatawo o mopalit ug yuta gikan sa

inyong isigkatawo, kinahanglan dili kamo manikas o manglimbong sa
usag-usa. 15 Kung magpalit kamo ug yuta sa inyong isigkatawo, timan-
i ang mga katuigan ug ang mga tanom nga mahimong abot hangtod sa
sunod nga Kagawasan ug Pag-uli. Kinahanglan nga motimaan usab ang
inyong isigkatawo nga nagbaligya sa yuta. 16 Taas ang kantidad sa yuta
kung dugay pa ang tuig sa sunod nga Kagawasan ug Pag-uli, ug barato ang
kantidad kung duol na ang tuig sa sunod nga Kagawasan ug Pag-uli, tungod
kay ang panahon sa pag-ani sa yuta maghatag sa abot alang sa bag-ong tag-
iya gipasikad sa panahon sa katuigan sa dili pa ang sunod nga Kagawasan
ug Pag-uli. 17 Kinahanglan dili kamo manikas o manglimbong sa usag-
usa; hinuon, kinahanglan nga pasidunggan ninyo ang inyong Dios, kay
ako si Yahweh ang inyong Dios. 18 Busa kinahanglan nga tumanon ninyo
ang akong mga kasugoan, tipigi ang akong mga balaod, ug tumana kini.
Unya mopuyo kamo diha sa yuta nga malinawon. 19 Magahatag ug abot
ang yuta, ug mangabusog kamo sa pagkaon ug mopuyo nga malinawon.
20 Moingon kamo, “Unsa man ang atong kaonon sa panahon sa ikapito
nga tuig? Tan-awa, dili kita makatanom o makatigom sa atong abot.”
21 Mandoan ko ang akong panalangin nga modangat kaninyo sulod sa
unom ka tuig, ug magahatag kini ug igong abot alang sa tulo ka tuig.
22 Makatanom kamo sa ikawalo nga tuig ug magpadayon sa pagkaon gikan
sa abot sa nauna nga katuigan ug sa natigom nga pagkaon. Hangtod
nga moabot ang pag-ani sa ikasiyam nga tuig, makakaon na kamo gikan
sa panalangin nga natigom sa nilabay nga katuigan. 23 Kinahanglan dili
ibaligya ang yuta ngadto sa lain, tungod kay akoa ang yuta. Mga langyaw
kamong tanan ug kasamtangang namuyo sa akong yuta. 24 Kinahanglan
nga mosubay kamo sa husto nga paglukat alang sa tanang yuta nga inyong
naangkon; kinahanglan nga tugotan ninyo nga lukaton sa panimalay
nga inyong gipalitan ang yuta. 25 Kung nahimong kabos ang inyong
isigka-Israelita ug maoy hinungdan nga ibaligya niya ang pipila sa iyang
kabtangan, unya ang labing duol niyang kadugo makahimo sa paglukat
sa iyang kabtangan nga gibaligya kaninyo. 26 Kung walay paryente ang
tawo nga makalukat sa iyang kabtangan, apan kung nagmauswagon na
siya ug makahimo na sa paglukat niini, 27 unya ihapon niya ang katuigan
sukad nga nabaligya ang yuta ug bayaran niya ang kulang ngadto sa
tawo nga iyang gibaligyaan niini. Unya iya kining mapanag-iya pagbalik.
28 Apan kung dili siya makahimo sa paglukat sa yuta alang kaniya,
nan magpabilin ang pagpanag-iya sa yuta nga iyang gibaligya ngadto sa
nakapalit niini hangtod nga moabot ang tuig sa Kagawasan ug Pag-uli.
Sa tuig sa Kagawasan ug pag-uli, mahibalik ang yuta ngadto sa tawo nga
nagbaligya niini, ug mahibalik ang kabtangan ngadto sa tinuod nga tag-
iya. 29 Kung mobaligya ang tawo sa balay nga anaa sa kinotaang siyudad,
nan makahimo siya sa pagpalit niini pagbalik sulod sa usa ka tuig human
kini mabaligya. Aduna siyay katungod sa paglukat niini sulod sa usa ka
tuig. 30 Kung dili malukat ang balay sulod sa usa ka tuig, nan ang balay
nga anaa sa kinotaang siyudad mahimo nga mapanag-iya sa tawo nga
nakapalit niini, hangtod sa mosunod niyang kaliwatan. Dili na mahibalik
ang maong balay sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli. 31 Apan ang mga
balay diha sa mga baryo nga dili kinotaan isipon kini nga kaumahan sa
maong dapit. Makahimo sila sa paglukat niini, ug kinahanglan ibalik kini
panahon sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli. 32 Bisan paman niana, ang mga
Levita makahimo sa paglukat sa ilang gipanag-iya nga balay nga anaa
sa ilang siyudad sa bisan kanus-a nga panahon. 33 Kung dili malukat sa

usa ka Levita ang balay nga iyang gibaligya, nan ang balay nga gibaligya
sa siyudad kung asa kini nahimutang kinahanglan ibalik sa tuig sa
Kagawasan ug Pag-uli, kay sila ang nanag-iya sa mga balay sa mga siyudad
sa mga Levita taliwala sa katawhan sa Israel. 34 Apan ang kaumahan
nga nakapalibot sa mga siyudad dili angay ibaligya tungod kay gipanag-
iyahan kini sa mga Levita. 35 Kung nahimong kabos ang inyong isigkatawo,
busa dili na siya makabuhi sa iyang kaugalingon, busa kinahanglan
tabangan ninyo siya sama nga nagtabang kamo sa langyaw o bisan
kinsa nga nagpuyo uban kaninyo. 36 Ayaw pagpatubo o pagpaginansya
gikan kaniya sa bisan unsang pamaagi, apan pasidunggi ang inyong Dios
aron makapadayon sa pagkinabuhi ang inyong isigkatawo uban kaninyo.
37 Kinahanglan nga dili ninyo siya pahulamon ug salapi ug magpatubo
ni baligyaan sa inyong pagkaon aron makaginansya. 38 Ako si Yahweh
ang inyong Dios, nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto, aron
nga mahatag ko kaninyo ang yuta sa Canaan, ug aron nga mahimo ninyo
ako nga inyong Dios. 39 Kung nahimong kabos ang inyong isigkatawo
ug ibaligya niya ang iyang kaugalingon nganha kaninyo, kinahanglan dili
ninyo siya patrabahoon sama sa ulipon. 40 Tagda siya ingon nga sinuholan
nga sulugoon. Kinahanglan sama siya sa kasamtangang nagpuyo uban
kaninyo. Moalagad siya kaninyo hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-
uli. 41 Unya mohawa siya gikan kaninyo, uban ang iyang mga anak, ug
mobalik siya sa iyang panimalay ug sa gipanag-iya sa iyang amahan. 42 Kay
mga sulugoon ko sila nga gipagawas gikan sa yuta sa Ehipto. Dili sila
ibaligya ingon nga mga ulipon. 43 Kinahanglan dili ninyo sila lisodlisoron,
apan kinahanglan nga pasidunggan ninyo ang inyong Dios. 44 Alang sa
inyong ulipon nga lalaki ug babaye, nga makuha ninyo gikan sa kanasoran
nga nagpuyo libot kaninyo, makapalit kamo ug mga ulipon gikan kanila.
45 Makapalit usab kamo ug mga ulipon gikan sa mga langyaw nga nagpuyo
uban kaninyo, nga gikan sa ilang mga pamilya nga uban kaninyo, ang
mga anak nga natawo sa inyong yuta. Mahimo ninyo silang kabtangan.
46 Mahimo nga hatagan ninyo ang inyong mga anak ug mga ulipon ingon
nga panulondon gikan kaninyo, nga maangkon ingon nga kabtangan.
Makapalit kamo kanunay ug mga ulipon gikan kanila apan kinahanglan
nga dili ninyo daogdaogon sa pagdumala ang inyong kaigsoonan taliwala
sa katawhan sa Israel. 47 Kung nahimong dato ang usa ka langyaw o
ang usa ka tawo nga kasamtangang nagpuyo uban kaninyo, ug kung
nahimong kabos ang usa sa inyong isigka- Israelita ug ibaligya niya ang
iyang kaugalingon ngadto sa maong langyaw, o ngadto sa panimalay
sa langyaw, 48 human nga mapalit ang inyong isigka-Israelita, mahimo
siyang malukat. Makalukat kaniya si bisan kinsa diha sa iyang panimalay.
49 Mahimo nga ang iyang uyoan o ang anak nga lalaki sa iyang uyoan, ang
molukat kaniya, o si bisan kinsa nga duol sa iyang banay nga gikan sa
iyang panimalay. O, kung nagmauswagon na siya, makalukat siya sa iyang
kaugalingon. 50 Kinahanglan bayaran niya ang tawo nga nagpalit kaniya;
kinahanglan ihapon nila ang katuigan gikan sa tuig nga nabaligya siya
ngadto sa nagpalit hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli. Ang kantidad
sa paglukat kaniya kinahanglan ipasikad sa pagbayad sa sinuholan nga
sulugoon, alang sa gidaghanon sa katuigan mahimo nga mopadayon siya
sa pagtrabaho ngadto sa nagpalit kaniya. 51 Kung aduna pay daghan nga
katuigan hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, kinahanglan bayaran
niya pagbalik ang samang kantidad sa paglukat ang kantidad sa salapi
nga bahin niadtong mga katuigan. 52 Kung pipila na lamang ang katuigan

ngadto sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, nan kinahanglan nga bayaran
niya ang nagpalit kaniya aron masayran ang nahibilin nga katuigan sa
dili pa ang tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, ug kinahanglan nga bayaran niya
ang iyang paglukat sumala sa gidaghanon sa katuigan. 53 Pagatagdon siya
sama sa sinuholan nga tawo matag tuig. Kinahanglan nga sigurohon ninyo
nga dili siya daogdaogon. 54 Kung dili siya malukat niining mga paagiha,
nan kinahanglan nga moalagad siya hangtod sa tuig sa Kagawasan ug
Pag-uli, siya ug ang iyang mga anak uban kaniya. 55 Alang kanako ang
tanang katawhan sa Israel mga sulugoon. Mga sulugoon ko sila nga akong
gipalingkawas sa yuta sa Ehipto. Ako si Yahweh ang inyong Dios.'"

26

1 "Kinahanglan dili kamo maghimo ug diosdios, ni magkulit ug hulagway
o sagrado nga haliging bato, ug kinahanglan dili kamo magbutang ug
bisan unsa nga kinulit nga hulagway sa bato nga inyong pagaludhan
diha sa inyong yuta, kay ako si Yahweh ang inyong Dios. 2 Kinahanglan
tipigan ninyo ang akong Adlaw nga Igpapahulay ug pasidunggan ang
akong balaang alampoanan. Ako si Yahweh. 3 Kung molakaw kamo
sa akong mga balaod ug tipigan ang akong mga kasugoan ug tumanon
kini, 4 unya hatagan ko kamo ug ulan sa matag panahon; mohatag ug
abot ang yuta, ug mamunga ug daghan ang mga kahoy sa kaumahan.
5 Magpadayon ang inyong paggiok hangtod sa panahon sa inyong pag-ani
sa ubas, ug ang pag-ani sa ubas moabot pa kini hangtod sa panahon sa
tingtanom. Makakaon kamo sa inyong tinapay hangtod nga mangabusog
ug mopuyo nga malinawon kung asa kamo maghimo sa inyong pinuy-
anan diha sa yuta. 6 Ihatag ko ang kalinaw diha sa yuta; mopahulay kamo
nga walay kahadlok. Ipahilayo ko ang makuyaw nga mga mananap gikan
sa yuta, ug ang espada dili moagi sa inyong yuta. 7 Gukdon ninyo ang
inyong mga kaaway, ug mapukan sila diha sa inyong atubangan pinaagi
sa inyong mga espada. 8 Magagukod ang lima kaninyo ug gatosan, ug
ang gatosan magagukod ug liboan; mapukan ang inyong mga kaaway
sa inyong atubangan pinaagi sa espada. 9 Magatan-aw ako kaninyo
uban sa kalooy ug himoon kamo nga mabungahon ug pasanayon kamo;
ipahimutang ko ang akong kasabotan uban kaninyo. 10 Magakaon kamo
ug pagkaon nga gitipigan sulod sa taas nga panahon. Ipagawas ninyo ang
natigom nga pagkaon tungod kay magkinahanglan kamo ug lawak alang
sa bag-ong abot. 11 Ibutang ko ang akong tabernakulo taliwala kaninyo,
ug dili ko kamo pasagdan. 12 Molakaw ako taliwala kaninyo ug mahimong
inyong Dios, ug mahimo kamong akong katawhan. 13 Ako si Yahweh ang
inyong Dios, ang nagpalingkawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto, aron
dili na nila kamo mahimong mga ulipon. Gibungkag ko ang mga rehas
sa inyong yugo ug gipalakaw kamo nga tul-id. 14 Apan kung dili kamo
maminaw kanako, ug dili motuman sa tanan nga mga kasugoan, 15 ug
kung isalikway ninyo ang akong mga kasugoan ug dili tagdon ang akong
mga balaod, aron dili ninyo tumanon ang tanan kong mga kasugoan,
apan mosupak sa akong kasabotan— 16 —kung buhaton ninyo kining
mga butanga, nan buhaton ko kini diha kaninyo: pagalisangon ko kamo,
mga balatian ug hilanat nga modaot sa inyong mga mata ug mout-ot
sa inyong kinabuhi. Magatanom kamo ug binhi sa walay kapuslanan,
tungod kay pagakan-on sa inyong mga kaaway ang abot. 17 Ipakita ko ang
akong kasuko batok kaninyo, ug lupigon kamo sa inyong mga kaaway.
Pagadumalahon kamo sa mga tawo nga nasilag kaninyo, ug managan

kamo palayo, bisan pa ug walay naggukod kaninyo. 18 Kung dili kamo
maminaw sa akong mga kasugoan, nan silotan ko gayod kamo sa pito ka
pilo tungod sa inyong mga sala. 19 Gubaon ko ang inyong garbo sa inyong
gahom. Himoon ko ang langit nga sama sa puthaw ug ang yuta sama sa
bronse. 20 Mahimong walay pulos ang inyong mga kusog, tungod kay dili
na maghatag ug abot ang inyong yuta, ug dili na mamunga ang inyong
mga kahoy diha sa yuta. 21 Kung maglakaw kamo batok kanako ug dili
maminaw kanako, magpadala ako ug pito ka pilo nga silot nganha kaninyo,
sumala sa inyong mga sala. 22 Magpadala ako ug bangis nga mga mananap
batok kaninyo, nga mokawat sa inyong mga anak, mokuniskunis sa inyong
mga kahayopan, ug mahimong diyutay ang inyong gidaghanon. Busa
mahimong awa-aw ang inyong mga kadalanan. 23 Bisan pa man niining
mga butanga kung dili gihapon kamo modawat sa akong pagbadlong ug
magpadayon sa pagkinabuhi batok kanako, 24 nan maglakaw usab ako
batok kaninyo, ug silotan ko kamo sa pito ka pilo tungod sa inyong mga
sala. 25 Magpadala ako ug espada nganha kaninyo nga manimalos tungod
sa pagsupak sa kasabotan. Magtigom kamong tanan sulod sa inyong mga
siyudad, ug didto ipadala ko ang sakit taliwala kaninyo, unya mabihag
kamo ngadto sa kamot sa inyong mga kaaway. 26 Sa dihang hunongon
ko ang pagsangkap sa inyong pagkaon, magaluto ang napulo ka mga
babaye sa inyong tinapay sa usa na lamang ka lutoanan, ug iapod-apod
nila ang inyong tinapay pinaagi sa pagtimbang. Makakaon kamo apan dili
mangabusog. 27 Kung dili kamo maminaw kanako bisan pa niining mga
butanga, apan magpadayon sa paglakaw batok kanako, 28 unya maglakaw
ako batok kaninyo diha sa kasuko, ug silotan ko kamo sa pito ka pilo
sobra pa sa inyong mga sala. 29 Kan-on ninyo ang unod sa inyong mga
anak nga lalaki; kan-on ninyo ang unod sa inyong mga anak nga babaye.
30 Gun-obon ko ang habog ninyo nga mga dapit, gubaon ko ang inyong mga
halaran sa insenso, ug ilabay ang inyong patay nga lawas ngadto sa patay
nga lawas sa inyong diosdios, ug isalikway ko kamo. 31 Gun-obon ko ang
inyong mga siyudad ug gubaon ko ang inyong mga balaang alampoanan.
Dili na ako mahimuot sa kahumot sa inyong mga halad. 32 Pagalaglagon
ko ang yuta. Mahibulong ang inyong mga kaaway nga nagpuyo didto
sa maong kalaglagan. 33 Pagakatagon ko kamo ngadto sa kanasoran, ug
ipagawas ko ang akong espada ug pagasundan kamo. Mapasagdan ang
inyong yuta, ug mangaguba ang inyong mga yuta. 34 Unya magmalipayon
ang yuta sa Adlaw nga Igpapahulay samtang gibiyaan kini ug anaa kamo
sa kayutaan sa inyong mga kaaway. Nianang panahona, makapahulay
ang yuta ug magmalipayon ang Adlaw nga Igpapahulay. 35 Samtang
gibiyaan kini, makapahulay kini, pahulay nga wala mahitabo sa inyong
Adlaw nga Igpapahulay, sa dihang nagpuyo pa kamo niini. 36 Alang
niadtong nahibilin sa yuta sa inyong mga kaaway, magpadala ako ug
kahadlok diha sa inyong kasingkasing aron bisan ang tingog sa dahon nga
mapalid sa hangin makapakurat kaninyo, ug mokagiw kamo sama nga
nagpalayo gikan sa espada. Mangatumba kamo, bisan walay naggukod
kaninyo. 37 Magkadinasmagay kamo sa usag-usa ingon nga nanagan kamo
palayo sa espada, bisan pa kung walay naggukod kaninyo. Wala na
kamoy gahom nga moatubang sa inyong mga kaaway. 38 Mangalaglag
kamo taliwala sa mga kanasoran, ug lamyon kamo sa yuta sa inyong mga
kaaway. 39 Kadtong nahibilin kaninyo mag-anam ug kapukan tungod sa
ilang mga sala ngadto sa yuta sa inyong mga kaaway, ug tungod sa mga
sala sa ilang mga amahan mangapukan usab sila. 40 Hinuon kung isugid

nila ang ilang mga sala, ug ang sala sa ilang mga amahan, ug ang ilang pagbudhi pinaagi sa wala pagmatinud-anon kanako, ug naglakaw usab batok kanako— 41 diin nahimong hinungdan nga mitalikod ako kanila ug gidala ko sila sa yuta sa ilang mga kaaway—kung magmapaubsanon ang gahi nilang kasingkasing, ug kung dawaton nila ang silot alang sa ilang mga sala, 42 nan hinumdoman ko ang akong kasabotan uban kang Jacob, ang akong kasabotan kang Isaac, ug ang akong kasabotan kang Abraham; hinumdoman ko usab ang yuta. 43 Mabiyaan nila ang yuta pinaagi niini, aron nga malipay kini sa Adlaw nga Igpapahulay samtang magpabilin kini nga biniyaan nga wala sila. Pagahukman sila sa ilang mga sala tungod kay gisalikway nila ang akong kasugoan ug wala tagda ang akong mga balaod. 44 Bisan pa niining tanan, sa dihang didto na sila sa yuta sa ilang mga kaaway, dili ko sila isalikway, ni dili ko sila kasilagan ingon nga laglagon sila sa hingpit ug dili ko ipalayo ang kasabotan diha kanila, kay ako si Yahweh nga ilang Dios. 45 Apan alang kanila hinumdoman ko ang akong kasabotan uban sa ilang katigulangan, nga akong gipalingkawas sa yuta sa Ehipto nga nasaksihan sa kanasoran, aron ako mahimong ilang Dios. Ako si Yahweh.” 46 Mao kini ang mga mando, mga kasugoan, ug mga balaod nga gihimo ni Yahweh taliwala sa iyang kaugalingon ug sa katawhan sa Israel didto sa Bukid sa Sinai pinaagi kang Moises.

27

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Pakigsulti sa katawhan sa Israel ug sultihi sila, 'Kung adunay usa ka tawo nga maghimo ug pinasahi nga pakigsaad ngadto kang Yahweh, ang mosunod ang gamiton nga mga kantidad sa angay ibugti. 3 Ang kantidad nga inyong ibugti alang sa usa ka lalaki nga nagpangidaron ug 20 hangtod sa 60 anyos kinahanglan nga 50 ka shekel nga plata, sumala sa shekel sa balay alampoanan. 4 Alang sa usa ka babaye nga anaa sa samang pangidaron ang kantidad nga inyong ibugti kinahanglan 30 ka shekel. 5 Gikan sa lima ka tuig hangtod sa 20 ka tuig ang pangidaron ang kantidad nga angay ninyong ibugti alang sa usa ka lalaki 20 ka shekel, ug napulo ka shekel alang sa usa ka babaye. 6 Gikan sa usa ka bulan hangtod sa lima ka tuig ang pangidaron kinahanglan lima ka shekel nga plata ang kantidad nga angay ninyong ibugti alang sa usa ka lalaki, ug tulo ka shekel nga plata alang sa usa ka babaye. 7 Gikan sa nagpangidaron ug 60 ka tuig pataas kinahanglang 15 ka shekel ang kantidad nga angay ninyong ibugti alang sa usa ka lalaki, ug napulo ka shekel alang sa usa ka babaye. 8 Apan kung ang tawo nga naghimo sa pagpakigsaad dili makahimo sa pagbayad sa maong kantidad, nan ang maong tawo nga hingtungdan kinahanglan dad-on ngadto sa pari, ug ang pari maoy mokantidad nianang tawhana sumala sa kantidad nga makaya bayaran sa tawo nga naghimo sa pagpakigsaad. 9 Kung ang usa ka tawo buot mohalad ug usa ka mananap ngadto kang Yahweh, ug kung dawaton kini ni Yahweh, nan kana nga mananap igahin alang kaniya. 10 Kinahanglan dili ilisdan o bayloan sa tawo ang maong mananap, ang maayo alang sa masakiton o ang masakiton alang sa maayo. Kung ilisdan gayod niya ang usa ka mananap sa lain, nan kining duha ka mananap mahimong balaan. 11 Bisan pa niana, kung ang gisaad sa tawo nga ihalad kang Yahweh maoy hugaw, mao nga dili kini dawaton ni Yahweh, nan kinahanglan nga dad-on sa maong tawo ang mananap ngadto sa pari. 12 Ang pari mao ang mokantidad niini, sumala sa kantidad sa ginabaligya nga mananap sa merkado. Bisan pila ang ikantidad sa

pari sa maong mananap, mao na kana ang kantidad niini. 13 Kung buot
kining lukaton sa tag-iya, nan idugang ang ikalimang bahin sa kantidad
sa paglukat niini. 14 Kung ang usa ka tawo mogahin sa iyang balay isip
balaang gasa alang kang Yahweh, nan ang pari ang mohatag ug kantidad
niini maayo man o dili. Bisan pila ang ikantidad sa pari niini, dili na
kini mausab. 15 Apan kung buot kining lukaton sa tag-iya, kinahanglan
idugang niya niini ang ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat niini, ug
mapanag-iya na niya kini. 16 Kung ang usa ka tawo mogahin sa pipila
ka bahin sa iyang kaugalingong yuta, nan ang kantidad niini iangay sa
gidaghanon sa binhi nga matanom niini—ang usa ka homer nga sebada
nagkantidad ug 50 ka shekel nga plata. 17 Kung igahin niya ang iyang
uma atol sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, magpabilin ang kantidad niini.
18 Apan kung gigahin niya ang iyang uma human sa tuig sa Kagawasan
ug Pag-uli, nan kinahanglan kwentahon sa pari ang kantidad sa uma
sumala sa kadugayon hangtod sa sunod nga tuig sa Kagawasan ug Pag-
uli, ug kinahanglan kunhoran ang kantidad niini. 19 Kung ang tawo nga
migahin sa uma buot nga molukat niini, nan kinahanglan idugang niya
ang ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat niini, ug mapanag-iya na
niya kini. 20 Kung dili na niya lukaton ang uma, o kung gibaligya na
niya ang uma ngadto sa laing tawo, dili na gayod kini mahimong lukaton.
21 Hinuon, ang uma, kung mahatag na kini sa tuig sa Kagawasan ug Pag-
uli, mahimo kining balaang gasa ngadto kang Yahweh, sama sa uma nga
gihatag na sa hingpit kang Yahweh. Mapanag-iya na kini sa pari. 22 Kung
ang tawo mogahin sa usa ka uma nga iyang pinalit, apan ang maong uma
dili kabahin sa kayutaan sa iyang kaliwat, 23 nan ang pari maoy mohatag
sa kantidad niini hangtod sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli, ug kinahanglan
mobayad ang tawo sa maong kantidad nianang adlawa ingon nga usa ka
balaan nga gasa ngadto kang Yahweh. 24 Sa tuig sa Kagawasan ug Pag-uli,
ang uma iuli ngadto sa tawo nga nagbaligya niini, sa tag-iya sa maong
yuta. 25 Ang tanang kantidad kinahanglan pinasikad sa timbangan sa
shekel nga anaa sa balay alampoanan. Ang usa ka shekel kinahanglan
katumbas sa 20 ka gerah. 26 Walay bisan usa nga mogahin sa panganay sa
mga mananap, sanglit ang panganay iya man kang Yahweh; baka man o
karnero, kay kang Yahweh kini. 27 Kung hugaw kini nga mananap, nan ang
tag-iya sa mananap makahimo sa paglukat niini sa sumala sa gikantidan
niini, ug kinahanglan idugang niini ang ikalimang bahin sa kantidad sa
paglukat niini. Kung dili malukat ang mananap, nan ibaligya kini sumala
sa gikantidad niini. 28 Apan walay bisan unsa nga gihalad sa usa ka tawo
kang Yahweh, gikan sa tanang anaa siya, mananap man o tawo, o ang
yuta sa iyang kaliwat, ang mahimong ibaligya o lukaton. Ang tanan nga
gihalad balaan kaayo alang kang Yahweh. 29 Dili mahimo ang pagbayad
aron paglukat sa usa ka tawo nga gitakda na nga malaglag. Kinahanglang
patyon gayod ang maong tawo. 30 Ang tanang ikapulo sa kayutaan, mga
trigo man kini nga mitubo sa yuta o bunga gikan sa mga kahoy, iya na
kini kang Yahweh. Balaan gayod kini alang kang Yahweh. 31 Kung lukaton
sa tawo ang bisan unsa nga iyang ikapulo, kinahanglan idugang niya
niini ang ikalimang bahin sa kantidad sa paglukat niini. 32 Samtang ang
matag ikapulo sa panon sa mga baka o panon sa mga karnero, ang bisan
unsa nga moagi sa ilalom sa sungkod sa magbalantay, ang matag ikapulo
kinahanglan igahin alang kang Yahweh. 33 Ang magbalantay kinahanglan
dili mosusi pa sa mas maayo o sa mas daot nga mga mananap, kinahanglan
dili niya ilisdan ug lain. Kung ilisdan niya kini, nan ang duha ug ang giilis

niini mahimong balaan. Dili na gayod kini malukat.”' 34 Mao kini ang
mga kasugoan nga gihatag ni Yahweh ngadto kang Moises didto sa bukid
sa Sinai alang sa katawhan sa Israel.

Numerus

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa tolda nga tagboanan sa
kamingawan sa Sinai. Nahitabo kini sa unang adlaw sa ikaduhang bulan
sa ikaduhang tuig human nakagawas ang katawhan sa Israel gikan sa
yuta Ehipto. Miingon si Yahweh, 2 "Paghimo ug talaan sa tanan nga
mga kalalakin-an sa matag banay sa Israel, sa mga pamilya sa ilang
katigulangan. Ihapa sila pinaagi sa ngalan. Ihapa ang matag-usa ka
lalaki, ang matag tawo 3 nga nagpanuigon ug 20 o pataas. Ihapa ang
tanan nga makahimo sa pagpakig-away ingon nga mga sundalo alang sa
Israel. Kinahanglan nga ikaw ug si Aaron maglista sa gidaghanon sa mga
kalalakin-an sa ilang grupo sa kasundalohan. 4 Ang tawo nga gikan sa
matag tribo, ang ulo sa banay, kinahanglan moalagad kanimo ingon nga
pangulo sa iyang tribo. Ang matag-usa ka pangulo kinahanglan mangulo
sa mga kalalakin-an nga makig-away alang sa iyang tribo. 5 Mao kini ang
mga ngalan sa mga pangulo nga kinahanglan makig-away uban kanimo:
6 gikan sa tribo ni Ruben, Elizur ang anak nga lalaki ni Sedeur; gikan sa
tribo ni Simeon, si Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai; 7 gikan sa
tribo ni Juda, si Nashon ang anak nga lalaki ni Aminadab; 8 gikan sa tribo ni
Isacar, si Nethanel ang anak nga lalaki ni Zuar; 9 gikan sa tribo ni Zebulun,
si Eliab ang anak nga lalaki ni Helon; 10 gikan sa tribo ni Efraim ang anak
nga lalaki ni Jose, si Elisama ang anak nga lalaki ni Amihud; gikan sa tribo
ni Manases, si Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur; 11 nga gikan sa
tribo ni Benjamin ang anak nga lalaki ni Jose, si Abidan ang anak nga
lalaki ni Gideoni; 12 gikan sa tribo ni Dan, si Ahiezer ang anak nga lalaki
ni Amisaddai; 13 gikan sa tribo ni Asher, si Pagiel ang anak nga lalaki ni
Ochran; 14 gikan sa tribo ni Gad, si Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel;
15 ug gikan sa tribo ni Naftali, si Ahira ang anak nga lalaki ni Enan." 16 Mao
kini ang mga kalalakin-an nga pinili gikan sa katawhan. Nangulo sila sa
mga tribo sa ilang katigulangan. Sila mao ang mga pangulo sa mga banay
sa Israel. 17 Gidala ni Moises ug Aaron kining mga kalalakin-an, nga mga
nalista pinaagi sa ngalan, 18 ug uban niining mga tawhana gitigom nila
ang tanan nga mga kalalakin-an sa Israel sa unang adlaw sa ikaduhang
bulan. Unya ang matag usa ka tawo nga nagpanuigon ug 20 ug pataas
nagpahayag sa iyang kaliwat. Gipanganlan niya ang mga banay ug ang
mga pamilya nga kagikan sa iyang mga katigulangan. 19 Unya gilista ni
Moises ang ilang gidaghanon didto sa kamingawan sa Sinai, sumala sa
gimando ni Yahweh kaniya nga iyang buhaton. 20 Gikan sa mga kaliwat
ni Ruben, ang kamagulangan ni Israel, giapil pag-ihap ang tanan nga mga
ngalan sa matag-usa ug matag tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas nga
makahimo sa pag-adto sa panggubatan, gikan sa listahan sa mga banay sa
ilang mga katigulangan ug mga pamilya. 21 Nakaihap sila ug 46, 500 ka
mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Ruben. 22 Gikan sa mga kaliwat
ni Simeon giihap ang tanan nga ngalan sa matag-usa ug matag tawo nga
nagpanuigon ug 20 o pataas nga makahimo sa pag-adto sa panggubatan,
gikan sa listahan sa mga banay sa ilang mga katigulangan ug sa mga
pamilya. 23 Nakaihap sila ug 59, 300 ka mga kalalakin-an nga gikan sa tribo
ni Simeon. 24 Gikan sa mga kaliwat ni Gad giihap ang tanan nga ngalan sa
matag usa ug matag tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas nga makahimo

sa pag-adto sa panggubatan, gikan sa listahan sa mga banay sa ilang
katigulangan ug mga pamilya. 25 Nakaihap sila ug 45, 650 ka kalalakin-
an nga gikan sa tribo ni Gad. 26 Gikan sa mga kaliwat ni Juda giihap ang
tanan nga mga ngalan sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpanuigon
ug 20 pataas nga makahimo sa pag-adto sa panggubatan, gikan sa listahan
sa mga banay sa ilang katigulangan ug mga pamilya. 27 Nakaihap sila
ug 74, 600 ka mga kalalakin-an nga gikan sa tribo ni Juda. 28 Gikan sa
mga kaliwat ni Isacar giihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa ug
matag tawo nga nagpanuigon ug 20 o pataas nga makahimo sa pag-adto
sa panggubatan, gikan sa listahan sa mga banay sa ilang katigulanga ug
mga pamilya. 29 Nakaihap sila ug 54, 400 ka mga kalalakin-an nga gikan
sa tribo ni Isacar. 30 Gikan sa mga kaliwat ni Zebulun naihap ang tanan
nga mga ngalan sa matag usa ug ang matag tawo nga nagpangidaron ug
20 pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay
sa ilang mga katigulangan ug pamilya. 31 Giihap nila ang 57, 400 ang
mga kalalakin-an ang gikan sa tribo ni Zebulun. 32 Gikan sa mga kaliwat
ni Efraim ang anak nga lalaki ni Jose naihap ang tanan nga mga ngalan
sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpangidaron ug 20 o pataas nga
makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay sa ilang mga
katigulangan ug mga pamilya. 33 Giihap nila ang 40, 500 ka mga kalalakin-
an nga gikan sa tribo ni Efraim. 34 Gikan sa mga kaliwat ni Manases ang
anak nga lalaki ni Jose naihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa
ug sa matag tawo nga nagpangidaron ug 20 pataas ang makahimo nga
moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay sa ilang mga katigulangan ug
mga pamilya. 35 Giihap nila ang 32, 200 mga kalalakin-an nga gikan sa
tribo ni Manases. 36 Gikan sa mga kaliwat ni Benjamin naihap ang tanan
nga mga ngalan sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpangidaron ug
20 pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay
sa ilang katigulangan ug mga pamilya. 37 Ilang giihap 35, 400 kalalakin-an
ang gikan sa tribo ni Benjamin. 38 Gikan sa mga kaliwat ni Dan naihap ang
tanan nga mga ngalan sa matag usa ug sa matag tawo nga nagpangidaron
ug 20 pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa
banay sa ilang mga katigulangan ug mga pamilya. 39 Ilang giihap 62, 700
ang gikan sa tribo ni Dan. 40 Gikan sa mga kaliwat ni Aser naihap ang
tanan nga mga ngalan sa matag usa ug matag tawo nga nagpangidaron
ug 20 pataas nga makahimo nga moadto sa gubat, gikan sa listahan sa
banay sa ilang mga katigulangan ug mga pamilya. 41 Giihap nila ang
41, 500 ang mga kalalakin-an ang gikan sa tribo ni Aser. 42 Gikan sa
mga kaliwat ni Naftali naihap ang tanan nga mga ngalan sa matag usa
ug matag tawo nga nagpangidaron ug 20 o pataas nga makahimo nga
moadto sa gubat, gikan sa listahan sa banay sa ilang mga kaliwat ug mga
pamilya. 43 Giihap nila ang 53, 400 ang gikan sa tribo ni Naftali. 44 Giihap
ni Moises ug Aaron ang tanan nga mga kalalakin-an, apil ang napulog
duha ka mga kalalakin-an nga mangulo sa napulog duha tribo sa Israel.
45 Busa ang tanan nga mga kalalakin-an sa Israel nga gikan sa 20 pataas ang
pangidaron, ang tanan nga makahimo sa pakig-away sa gubat, ang naihap
sa ilang matag pamilya. 46 Giihap nila ang 603, 550 ka mga kalalakin-an.
47 Apan ang mga kalalakin-an nga gikan sa banay ni Levi wala giihap,
48 tungod kay si Yahweh miingon kang Moises, 49 “Kinahanglan nga dili
nimo ihapon ang tribo ni Levi o iapil sa kinatibuk-ang kadaghanon nga
katawhan sa Israel. 50 Hinuon, gitahasan ang mga Levita sa pag-atiman

sa kasabotan diha sa, ug sa pag-atiman sa tanan nga kasangkapan sa
tabernakulo ug sa tanan nga butang nga anaa niini. Kinahanglan nga
ang mga Levita maoy magdala sa tabernakulo, ug kinahanglan nga dad-
on nila ang kasangkapan sa tabernakulo. Ug Kinahanglan nga atimanon
nila ang tabernakulo ug magbuhat sila ug kampo palibot niini. 51 Sa dihang
balhinon ang tabernakulo ngadto sa laing dapit, kinahanglan nga ang mga
Levita maoy maghipos niini. Sa dihang ang tabernakulo pagatukoron, ang
mga Levita maoy magtukod niini. Ug si bisan kinsa nga mga langyaw
ang magpaduol sa tabernakulo kinahanglan nga pagapatyon. 52 Sa dihang
ang katawhan sa Israel magtukod sa ilang mga tolda, kinahanglan nga
ang matag tawo magbuhat duol sa bandira nga apil ngadto sa iyang
kasundalohan. 53 Apan, ang mga Levita kinahanglan nga magtukod ug
tolda palibot sa tabernakulo sa kasabotan aron nga akong kasuko dili
moabot sa katawhan sa Israel. Kinahanglan nga ang mga Levita moatiman
alang sa tabernakulo sa kasabotan." 54 Ang katawhan sa Israel magbuhat
niining tanang mga butang. Gibuhat nila ang tanan nga gisugo ni Yahweh
pinaagi kang Moises.

2

1 Nakigsulti si Yahweh pag-usab kang Moises ug kang Aaron. Siya
miingon, 2 "Ang matag usa ka Israelita kinahanglan nga magkampo palibot
sa iyang sukod, uban sa bandira sa balay sa ilang mga amahan. Magkampo
sila palibot sa tolda nga tagboanan sa matag pikas bahin. 3 Kadtong
nagkampo sa sidlakang bahin sa tolda nga tagboanan, kung asa mosubang
ang adlaw, sila mao ang kampo ni Juda ug nagkampo sila ilalom sa ilang
bandira. Si Nason ang anak nga lalaki ni Aminadab mao ang pangulo sa
katawhan ni Juda. 4 Ang gidaghanon sa katawhan ni Juda mga 74, 600.
5 Ang tribo ni Isacar kinahanglan magkampo tapad kang Juda. Si Netanel
ang anak nga lalaki ni Zuar kinahanglan mangulo sa kasundalohan ni
Isacar. 6 Ang gidaghanon sa iyang pundok mga 54, 400 ka mga kalalakin-
an. 7 Ang tribo ni Zebulun kinahanglan magkampo sunod kang Isacar. Si
Eliab ang anak nga lalaki ni Helon kinahanglan mangulo sa sundalo ni
Zebulun. 8 Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 57, 400. 9 Ang tanan
nga gidaghanon sa kampo ni Juda 186, 400. Gipalakaw sila pag-una. 10 Sa
habagatan nga bahin mao ang kampo ni Ruben ubos sa ilang sukod. Ang
pangulo sa kampo ni Ruben mao si Elizur ang anak nga lalaki ni Shedeur.
11 Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 46, 500. 12 Si Simeon nagkampo
sunod kang Ruben. Ang pangulo sa katawhan ni Semeon mao si Shelumiel
ang anak nga lalaki ni Zurishaddai. 13 Mao kadto ang gidaghanon sa
iyang kasundalohan 59, 300. 14 Sunod ang tribo ni Gad. Ang pangulo
sa katawhan sa Dios mao si Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel. 15 Ang
gidaghanon sa iyang kasundalohan 45, 650. 16 Kadtong tanan nga ihap sa
kampo ni Ruben, sumala sa panon sa ilang kasundalohan, 151, 450. Sila
ang sunod nga molakaw. 17 Sunod, ang tolda sa tagboanan kinahanglan
nga igawas gikan sa kampo uban sa mga Levita sa tungatunga sa tanan
nga kampo. Kinahanglan nga sila mogawas sa kampo sa sama nga paagi
sa ilang pag-sulod sa kampo. Ang matag tawo kinahanglan anaa sa iyang
dapit, sumala sa ilang bandira. 18 Ang panon sa kasundalohan sa kampo ni
Efraim ubos sa ilang pagmando. Ang pangulo sa katawhan ni Efraim mao
si Elishama ang anak nga lalaki ni Amihud. 19 Ang gidaghanon sa iyang
kasundalohan 40, 500. 20 Sunod kanila mao ang tribo ni Manases. Ang

pangulo ni ni Manases mao si Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedahzur.
21 Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 32, 200. 22 Sunod mao ang tribo
ni Benjamin. Ang pangulo ni Benjamin mao si Abidan ang anak nga lalaki
ni Gideoni. 23 Ang gidaghanon sa iyang kasundalohan 35, 400. 24 Ang tanan
nga ihap sa kampo ni Efraim 108100. Ikatulo nga molakaw. 25 Sa kasadpan
mao ang panon sa kasundalohan ni Dan. Ang pangulo sa katawhan ni Dan
mao sa Ahiezer ang anak nga lalaki ni Amishadai. 26 Ang gidaghanon sa
panon sa iyang kasundalohan 62, 700. 27 Ang katawhan sa tribo ni Aser
nagkampo sunod kang Dan. Ang pangulo ni Aser mao si Pagiel ang anak
nga lalaki ni Ochran. 28 Ang gidaghanon sa panon sa iyang kasundalohan
41, 500. 29 Sunod ang tribo ni Naftali. Ang pangulo ni Naftali mao si
Ahira ang anak nga lalaki ni Enan. 30 Ang gidaghanon sa panon sa iyang
kasundalohan 53, 400. 31 Kadtong tanan nga gidaghanon sa kampo uban
kang Dan 157, 600. Maulahi sila nga mogawas sa kampo, ubos sa ilang
bandira." 32 Mao kini ang gidaghanon sa mga Israelita, sumala sa ilang
mga pamilya. Ang tanan nga apil sa ihap sa ilang kampo, pinaagi sa ilang
panon sa ilang kasundalohan, mao kini 603, 550. 33 Apan wala giapil ni
Moises ug Aaron ang mga Levita sa tanan nga katawhan sa Israel. Mao kini
ang ang sugo ni Yahweh kang Moises. 34 Ang katawhan sa Israel gibuhat
ang tanan nga gisugo ni Yahweh kang Moises. Nagkampo sila sumala sa
ilang mga bandira. Nanggawas sila gikan sa ilang mga kampo pinaagi sa
ilang mga banay, sumala sa han-ay sa ilang katigulangan o mga pamilya.

3

1 Karon mao kini ang sugilanon sa mga kaliwat ni Aaron ug Moises sa
dihang si Yahweh nakigsulti kang Moises didto sa Bukid sa Sinai. 2 Ang
mga ngalan sa mga anak ni Aaron mao si Nadab ang kamagulangan, si
Abihu, si Eleazar ug si Itamar. 3 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak ni
Aaron, ang mga pari nga gidihogan ug gipili aron mag-alagad ingon nga
mga pari. 4 Apan si Nadab ug si Abihu natumba ug namatay sa atubangan
ni Yahweh sa dihang naghalad sila kaniya ug wala niya kahimut-i nga
kalayo didto sa kamingawan sa Sinai. Si Nadab ug si Abihu walay mga
anak, busa si Eleazar ug si Itamar lamang ang nag-alagad ingon nga mga
pari uban sa ilang amahan nga si Aaron. 5 Misulti si Yahweh kang Moises.
Miingon siya, 6 "Dad-a ang banay ni Levi ug ihatag sila ngadto kang Aaron
nga pari aron motabang kaniya. 7 Kinahanglan nilang buhaton ang mga
buluhaton alang kang Aaron ug sa tibuok nga katilingban didto sa tolda
nga tagboanan. Kinahanglan mag-alagad sila sa tabernakulo. 8 Sila ang
mag-atiman sa tanan nga mga kasangkapan sa tolda nga tagboanan, ug
kinahanglan tabangan nila ang mga tribo sa Israel sa pagbuhat sa mga
buluhaton sa tabernakulo. 9 Kinahanglang ihatag nimo ang mga Levita
ngadto kang Aaron ug sa iyang mga anak. Tibuok silang gihatag aron
motabang kaniya sa pag-alagad sa katawhan sa Israel. 10 Pilia si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki nga mamahimong mga pari, apan si bisan
kinsang langyaw nga moduol kinahanglan nga pagapatyon." 11 Misulti
si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 12 "Tan-awa, gikuha ko ang mga
Levita gikan sa katawhan sa Israel. Gihimo ko kini kaysa pagkuha sa mga
kamagulangang lalaki nga nahimugso diha sa mga katawhan sa Israel.
Akoa ang mga Levita. 13 Akoa ang tanan nga mga kamagulangan. Sa adlaw
nga giataki ko ang tanan nga kamagulangan sa yuta sa Ehipto, gigahin
ko alang sa akong kaugalingon ang tanan nga kamagulangan sa Israel,

mga tawo ug mga kahayopan. Akoa sila. Ako si Yahweh.” 14 Misulti
si Yahweh kang Moises didto sa kamingawan sa Sinai. Miingon siya,
15 “Ihapa ang mga kaliwat ni Levi sa matag pamilya, sa mga panimalay
sa ilang mga katigulangan. Ihapa ang matag lalaki nga nagpangidaron
ug usa ka bulan ug pataas.” 16 Giihap sila ni Moises, subay sa pulong ni
Yahweh, sumala sa gimando kaniya nga buhaton. 17 Ang mga ngalan sa
mga anak nga lalaki ni Levi mao sila si Gerson, si Kohat ug si Merari.
18 Ang mga banay nga naggikan sa mga anak nga lalaki ni Gerson mao
sila Libni ug Simei. 19 Ang banay nga naggikan sa mga anak nga lalaki
ni Kohat mao sila si Amram, si Izar, si Hebron, ug si Uziel. 20 Ang mga
banay nga naggikan sa mga anak nga lalaki ni Merari mao si Mali ug
si Musi. Mao kini ang mga banay sa mga Levita, nga nalista banay sa
banay. 21 Ang mga banay sa mga Libyanhon ug Simyanhon naggikan
kang Gerson. Mao kini ang mga banay sa Gersohanon. 22 Giihap ang
tanang mga lalaki nga gikan sa usa ka bulan ug pataas, miabot kini ug
7, 500. 23 Ang mga banay sa Gersohanon kinahanglan nga magkampo sa
kasadpang bahin sa tabernakulo. 24 Si Eliasaf nga anak nga lalaki ni Lael
kinahanglang mangulo sa mga banay sa kaliwat sa Gersohanon. 25 Ang
pamilya ni Gerson mao ang mag-atiman sa tolda nga tagboanan lakip na sa
tabernakulo. Kinahanglan atimanon nila ang tolda, ang tabon niini, ug ang
tabil nga gigamit ingon nga ganghaan sa tolda nga tagboanan. 26 Sila ang
mag-atiman sa mga tabil sa hawanan, sa tabil sa ganghaan sa hawanan—
ang hawanan nga nagpalibot sa dapit nga balaan ug sa halaran. Sila ang
mag-atiman sa mga higot sa tolda nga tagboanan ug sa tanan nga anaa
niini. 27 Mao kini ang mga banay nga naggikan kang Kohat: ang banay sa
Amramihanon, ang banay sa Izarihanon, ang banay sa Hebronihanon, ug
ang banay sa Uzielihanon. Kini nga mga banay sakop sa mga Kohatihanon.
28 8, 600 ka mga lalaki ang naihap nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug
pataas aron mag-atiman sa mga butang nga iya kang Yahweh. 29 Ang mga
pamilya sa mga kaliwat ni Kohat kinahanglan magkampo sa habagatang
bahin sa tabernakulo. 30 Si Elisafan nga anak nga lalaki ni Uziel mao
ang mangulo sa mga banay sa Kohatihanon. 31 Sila ang mag-atiman sa
sudlanan sa kasabotan, sa lamisa, sa tungtonganan sa lampara, sa mga
halaran, sa balaang mga butang nga galamiton sa ilang buluhaton, sa
tabil, ug sa tanang buluhaton palibot niini. 32 Si Eleazar nga anak nga
lalaki ni Aaron nga pari mao ang magdumala sa mga kalalakin-an nga
nangulo sa mga Levita. Kinahanglang dumalahan niya ang mga kalalakin-
an sa pag-atiman sa balaan nga dapit. 33 Duha ka banay ang naggikan
kang Merari: ang banay sa Mahalihanon ug ang banay sa Musitihanon.
Kini nga mga banay naggikan kang Merari. 34 6, 200 ka mga lalaki
ang naihap nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug pataas. 35 Si Zuriel
nga anak nga lalaki ni Abihail maoy mangulo sa mga banay ni Merari.
Kinahanglan magkampo sila sa amihanang bahin sa tabernakulo. 36 Ang
mga kaliwat ni Merari mao ang mag-atiman sa gambalay sa tabernakulo,
sa mga tukod, sa mga haligi, sa mga sukaranan ug sa tanang mga gamit
niini, ug sa tanan nga may kalambigitan niini, lakip na 37 ang mga haligi
ug patukoranan sa hawanan nga nakapalibot sa tabernakulo, lakip sa
ilang mga ugsokanan, mga ugsok ug mga higot. 38 Si Moises ug si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan magkampo sa sidlakang
bahin sa tabernakulo, sa atubangan sa tolda nga tagboanan, nga nag-
atubang sa sidlakan. Sila ang magdumala sa mga buluhaton sa dapit

nga balaan ug sa mga buluhaton sa katawhan sa Israel. Si bisan kinsang
langyaw nga moduol sa dapit nga balaan kinahanglan patyon. 39 Giihap
ni Moises ug Aaron ang tanan nga mga kalalakin-an sa banay ni Levi nga
nagpangidaron ug usa ka bulan ug pataas, ingon sa gisugo ni Yahweh.
Nakaihap sila ug 22, 000 ka mga lalaki. 40 Miingon si Yahweh kang Moises,
“Ihapa ang tanan nga kamagulangang anak nga lalaki sa mga katawhan
sa Israel nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug pataas. Ilista ang ilang
mga ngalan. 41 Kinahanglan imong kuhaon ang mga Levita alang kanako
kaysa sa tanan nga mga kamagulangang anak sa katawhan sa Israel. Ako
si Yahweh. Ug kuhaa usab ang mga kahayopan sa mga Levita isip puli sa
tanang unang mga anak sa kahayopan sa mga kaliwat sa Israel.” 42 Giihap
ni Moises ang tanan nga kamagulangang tawo sa Israel sumala sa gisugo
ni Yahweh nga iyang pagabuhaton. 43 Giihap niya ang tanan nga mga
kamagulangang lalaki sa ngalan, nga nagpangidaron ug usa ka bulan ug
pataas. Nakaihap siya ug 22, 273 ka mga lalaki. 44 Misulti pag-usab si
Yahweh kang Moises. Miingon siya, 45 “Kuhaa ang mga Levita imbis ang
tanang kamagulangang anak sa katawhan sa Israel. Ug kuhaa ang mga
kahayopan sa mga Levita imbis ang kahayopan sa katawhan. Akoa ang
mga Levita. Ako si Yahweh. 46 Kinahanglan magkuha ka ug lima ka
sekels alang sa paglukat sa 273 ka kamagulangan sa Israel nga misobra
sa gidaghanon sa mga Levita. 47 Gamita ang sekels sa dapit nga balaan
ingon nga sumbanan sa kabug-aton. Ang sekels sama lang sa 20 ka geras.
48 Kinahanglan nga ihatag nimo ang kantidad sa lukat nga imong gibayad
ngadto kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki.” 49 Busa gikuha ni
Moises ang bayad sa lukat gikan niadtong mga misobra sa gidaghanon
sa nalukat sa mga Levita. 50 Gikuha ni Moises ang salapi gikan sa mga
kamagulangan sa katawhan sa Israel. Mikabat kini ug 1, 365 ka sekels,
gamit ang timbangan sa sekels sa dapit nga balaan. 51 Gihatag ni Moises
ang salapi sa lukat ngadto kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki.
Gibuhat ni Moises ang tanan nga giingon kaniya pinaagi sa pulong ni
Yahweh, ingon sa gisugo ni Yahweh kaniya.

4

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Miingon siya,
2 “Pagbuhat ug talaan sa mga lalaki sa kaliwat ni Kohat gikan sa
mga Levita, pinaagi sa ilang mga banay ug mga pamilya sa ilang mga
katigulangan. 3 Ihapa ang tanan nga mga kalalakin-an nga anaa sa 30
hangtod sa 50 anyos ang pangidaron. Kini nga mga lalaki kinahanglan
nga moapil sa pundok aron moalagad didto sa tolda nga tagboanan. 4 Ang
mga kaliwat ni Kohat mao ang mag-atiman sa labing balaang mga butang
nga gigahin alang kanako didto sa tolda nga tagboanan. 5 Sa dihang ang
kampo mangandam sa pagbalhin, si Aaron ug ang iyang mga anak nga
lalaki kinahanglan mosulod sa tolda, mopaubos sa tabil nga nagbulag sa
labing balaang dapit gikan sa balaang dapit ug itabon kini sa sudlanan sa
kasabotan. 6 Kinahanglan nga tabonan nila ang sudlanan sa kasabotan
ug panit sa dugong. Maghapin sila ug asul nga panapton sa ibabaw
niini. Kinahanglan nga ilang isuksok ang mga tukon aron sa pag-alsa
niini. 7 Kinahanglan nga ihapin nila ang asul nga panapton ibabaw sa
lamisa sa tinapay sa presensiya. Ibutang nila niini ang mga plato, mga
kutsara, mga panaksan, ug mga tibod alang sa pagbubo. Ang tinapay
kinahanglan anaa kanunay sa lamisa. 8 Kinahanglan nga tabonan nila
kini sa pula nga panapton ug usab sa panit sa dugong. Kinahanglan

ilang isuksok ang mga tukon aron sa pag-alsa sa lamisa. 9 Kinahanglan
magkuha sila ug asul nga panapton ug tabonan ang tungtonganan sa
lampara, uban sa mga lampara niini, mga kimpit, mga butanganan, ug
tanang tibod sa lana alang sa mga lampara. 10 Kinahanglan nga tabonan
nila ang tungtonganan sa lampara ug ang tanang kasangkapan sa panit
sa dugong, ug ila kining ibutang sa dayonganan. 11 Maghapin sila ug
panapton nga asul sa bulawan nga halaran. Tabonan nila kini ug panit sa
dugong, ug unya isuksok ang dayonganan nga tukon. 12 Kuhaon nila ang
tanan nga galamiton alang sa buluhaton sa balaang dapit ug putoson kini
sa asul nga panapton. Tabonan nila kini ug panit sa dugong ug ibutang
ang mga galamiton ngadto sa dayonganan. 13 Kinahanglan kuhaon nila
ang abo gikan sa halaran ug hapinan nila ang halaran ug panapton nga
tapol. 14 Kinahanglan nga ibutang nila didto sa dayonganan ang tanan
nga mga galamiton nga ilang gigamit sa buluhaton sa halaran. Kini nga
mga butang mao ang mga kawa, mga tinidor, mga pala, mga panaksan,
ug ang uban pang mga galamiton sa halaran. Kinahanglan tabonan nila
ang halaran ug panit sa dugong ug unya isuksok ang mga tukon nga
dayonganan. 15 Sa dihang nahuman na ni Aaron ug sa iyang mga anak nga
lalaki ang pagtabon sa balaang dapit ug sa tanang galamiton niini, ug sa
dihang ang kampo ibalhin na, kinahanglan nga alsahon na sa mga kaliwat
ni Kohat ang balaang dapit. Kung makahikap sila sa balaang mga gamit,
mamatay gayod sila. Mao kini ang buluhaton sa mga kaliwat ni Kohat,
ang pagdala sa mga kasangkapan sa tolda nga tagboanan. 16 Si Eleazar
nga anak nga lalaki ni Aaron ang pari maoy magbantay sa pag-atiman sa
lana alang sa suga, sa mahumot nga insenso, sa halad nga trigo, ug sa lana
nga pangdihog. Siya ang magbantay sa pag-atiman sa tibuok tabernakulo
ug sa tanan nga anaa niini, sa balaang dapit ug sa mga galamiton niini.”
17 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. Miingon siya, 18 “Ayaw
tugoti nga ang banay sa mga Kohatihanon mahibulag gikan sa mga Levita.
19 Panalipdi sila, aron mabuhi sila ug dili mamatay, pinaagi sa pagbuhat
niini. Kung moduol sila sa labing balaang mga butang 20 kinahanglan
dili sila mosulod aron motan-aw sa balaang dapit bisan sa makadiyot, o
mamatay gayod sila. Si Aaron ug ang iyang mga anak nga lalaki lamang
ang mosulod, ug unya kinahanglan tahasan ni Aaron ug sa iyang mga
anak nga lalaki ang matag-usa ka mga Kohatihanon sa iyang buluhaton,
ngadto sa iyang pinasahi nga buluhaton.” 21 Misulti pag-usab si Yahweh
kang Moises. Miingon siya, 22 “Pagbuhat usab ug talaan alang sa mga
kaliwat ni Gerson, sa pamilya sa ilang mga katigulangan, ug sa ilang mga
banay. 23 Ihapa kadtong anaa sa 30 hangtod sa 50 anyos ang pangidaron.
Ihapa silang tanan nga moapil sa pundok aron moalagad sa tolda nga
tagboanan. 24 Mao kini ang buluhaton sa mga banay sa Gersohanon, sa
dihang mag-alagad sila ug kung unsa ang ilang dad-on. 25 Dad-on nila ang
mga tabil sa tabernakulo, ang tolda nga tagboanan, ang tabon niini, ang
tabon nga panit sa dugong nga anaa niini, ug ang mga tabil sa ganghaan
sa tolda nga tagboanan. 26 Kinahanglan dad-on nila ang mga tabil sa
hawanan, ang tabil sa agianan sa ganghaan sa hawanan, nga anaa duol
sa tabernakulo, ug duol sa halaran, ang ilang mga higot, ug ang tanang
mga gamit alang sa ilang buluhaton. Bisan unsa ang gikinahanglan nga
buhaton niini nga mga butang, kinahanglan nga ilang buhaton. 27 Si Aaron
ug ang iyang mga anak nga lalaki kinahanglan nga mangulo sa tanan
nga buluhaton sa mga Gersohanon, sa bisan unsa nga ilang pagadad-on,
ug sa tanan nilang buluhaton. Kinahanglan nga imo silang tahasan sa

tanan nilang mga katungdanan. 28 Mao kini ang buluhaton sa mga banay
sa mga kaliwat sa Gersohanon alang sa tolda nga tagboanan. Si Itamar
nga anak nga lalaki ni Aaron ang pari mao ang mangulo kanila sa ilang
buluhaton. 29 Ihapa ang mga kaliwat ni Merari diha sa ilang mga banay,
ug ihan-ay sila sumala sa pamilya sa ilang mga katigulangan, 30 gikan
sa 30 anyos ug pataas hangtod sa 50 anyos ang pangidaron. Ihapa ang
tanan nga moapil sa pundok ug moalagad didto sa tolda nga tagboanan.
31 Mao kini ang ilang katungdanan ug ang ilang buluhaton sa tanan nila
nga pag-alagad sa tolda nga tagboanan. Sila ang mag-atiman sa gambalay
sa tabernakulo, sa mga tukod, sa mga haligi, ug mga ugsokanan, 32 uban
sa mga haligi sa hawanan palibot sa tabernakulo, sa ilang mga ugsokanan,
sa mga ugsok, ug sa ilang mga higot, uban sa tanan nilang mga butang.
Ilista pinaagi sa ngalan ang kinahanglan nilang dad-on. 33 Mao kini ang
buluhaton sa mga banay sa mga kaliwat ni Merari, kung unsa ang ilang
pagabuhaton alang sa tolda nga tagboanan, ubos sa pagmando ni Itamar
nga anak nga lalaki ni Aaron ang pari.” 34 Giihap ni Moises ug ni Aaron
ug sa mga pangulo sa katilingban ang mga kaliwat sa mga Kohatihanon
sumala sa mga banay sa mga pamilya sa ilang katigulangan. 35 Giihap nila
ang nagpangidaron ug gikan sa 30 anyos ug pataas hangtod sa 50 anyos.
Giihap nila ang tanan nga moapil sa pundok aron moalagad sa tolda nga
tagboanan. 36 Nakaihap sila ug 2, 750 ka mga kalalakin-an sumala sa ilang
mga banay. 37 Giihap ni Moises ug ni Aaron ang tanan nga kalalakin-an
sa mga banay ug sa mga pamilya sa Kohatihanon nga moalagad sa tolda
nga tagboanan. Sa pagbuhat niini, gituman nila kung unsa ang gimando
ni Yahweh nga ilang buhaton pinaagi kang Moises. 38 Ang mga kaliwat
ni Gerson giihap sumala sa ilang mga banay, sa mga pamilya sa ilang
katigulangan, 39 nga nagpangidaron ug gikan sa 30 hangtod sa 50 anyos,
ang tanan nga moapil sa pundok aron moalagad sa tolda nga tagboanan.
40 Ang tanan nga mga kalalakin-an, giihap sumala sa ilang mga banay ug
sa mga pamilya sa ilang katigulangan, ug mikabat kini ug 2, 630. 41 Giihap
ni Moises ug ni Aaron ang mga kaliwat ni Gerson nga moalagad sa tolda
nga tagboanan. Sa pagbuhat niini, gituman nila kung unsa ang gimando
ni Yahweh nga ilang buhaton pinaagi kang Moises. 42 Ang mga kaliwat
ni Merari giihap sa ilang mga banay sumala sa mga pamilya sa ilang
katigulangan, 43 gikan sa 30 hangtod sa 50 anyos ang pangidaron, ang
tanan nga moapil sa pundok aron moalagad sa tolda nga tagboanan. 44 Ang
tanan nga mga kalalakin-an, giihap sumala sa ilang mga banay ug sa mga
pamilya sa ilang katigulangan, ug mikabat ug 3, 200. 45 Giihap ni Moises ug
ni Aaron kining tanan nga mga kalalakin-an, sa mga kaliwat ni Merari. Sa
pagbuhat niini, gituman nila kung unsa ang gimando ni Yahweh nga ilang
buhaton pinaagi kang Moises. 46 Busa giihap ni Moises ug ni Aaron ug sa
tanan nga mga pangulo sa Israel ang tanan nga mga Levita sumala sa ilang
mga banay sa mga pamilya sa ilang katigulangan 47 gikan sa 30 hangtod
sa 50 anyos ang pangidaron. Giihap nila ang tanan nga mobuhat sa mga
buluhaton sa tabernakulo, ug ang modala ug moatiman sa mga butang sa
tolda nga tagboanan. 48 Nakaihap sila ug 8, 580 ka mga kalalakin-an. 49 Sa
mando ni Yahweh, giihap ni Moises ang matag tawo, giihap ang matag
usa sumala sa matang sa buluhaton nga gitahas kaniya. Giihap niya ang
matag tawo sumala sa matang sa katungdanan nga iyang pagabuhaton.
Sa pagbuhat niini, gituman nila kung unsa ang gimando ni Yahweh kanila
nga ilang buhaton pinaagi kang Moises.

5

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Mandoi ang
katawhan sa Israel nga ipagawas gikan sa kampo ang tanan nga adunay
sakit sa panit nga makatakod, ug ang tanan nga adunay mga nagnana
nga samad, ug si bisan kinsa nga nahugaw tungod sa paghikap sa patay
nga lawas. 3 Lalaki man o babaye, kinahanglan nga pagawason ninyo sila
sa kampo. Kinahanglan nga dili nila hugawan ang kampo, tungod kay
nagpuyo ako dinhi.” 4 Gibuhat kini sa katawhan sa Israel. Gipagawas
nila sila sa kampo, sumala sa gimando ni Yahweh kang Moises. Mituman
kang Yahweh ang katawhan sa Israel. 5 Misulti pag-usab si Yahweh kang
Moises. Miingon siya, 6 “Sultihi ang katawhan sa Israel. Kung ang usa ka
lalaki o babaye nakabuhat sa bisan unsang sala ingon sa ginabuhat sa mga
tawo sa usag-usa, ug dili matinud-anon kanako, sad-an kanang tawhana.
7 Unya kinahanglan isugid niya ang sala nga iyang nabuhat. Kinahanglan
gayod niyang bayaran ang kantidad sa iyang sala ug dugangan pa kini
ug 20 porsiyento. Kinahanglan ihatag niya kini ngadto sa tawo nga
iyang nasad-an. 8 Apan kung ang tawo nga nasad-an walay suod nga
paryente nga modawat sa bayad, kinahanglan bayran niya ang kantidad
sa iyang sala nganhi kanako pinaagi sa pari, uban sa laking karnero aron
sa kapasayloan sa iyang kaugalingon. 9 Ang matag halad sa katawhan
sa Israel, ang mga butang nga gigahin ug gidala sa katawhan sa Israel
ngadto sa pari, mamaiya na. 10 Ang mga halad sa matag tawo mamaiya
sa pari; kung adunay mohatag ug bisan unsa ngadto sa pari, mamaiya na
kini.” 11 Misulti pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 12 “Sultihi
ang katawhan sa Israel. Ingna sila, 'Pananglitan ang asawa sa usa ka
lalaki mobiya ug magpakasala batok sa iyang bana. 13 Unya pananglitan
adunay laing lalaki nga makigdulog kaniya. Sa ingon niana, hugaw na siya.
Bisan kung ang iyang bana wala makakita o makahibalo niini, ug bisan
kung walay nakasakop kaniya sa akto ug walay makapamatuod batok
kaniya, 14 bisan pa niana, ang espiritu sa pagpangabugho magpahibalo
gihapon sa bana nga ang iyang asawa hugaw na. Apan, ang espiritu
sa pagpangabugho moabot sa usa ka lalaki bisan ang iyang asawa wala
nagmahugaw. 15 Sa ingon niana, kinahanglan dad-on sa lalaki ang iyang
asawa ngadto sa pari. Kinahanglan magdala ang bana ug mainom nga
halad alang kaniya. Kinahanglan magdala siya ug ikanapulo nga bahin sa
ephah sa sebada nga harina. Kinahanglan dili niya kini buboan ug lana o
insenso tungod kay usa kini ka halad nga trigo sa pagpangabugho, usa ka
halad nga trigo nga mahimong makapamatuod sa sala. 16 Kinahanglan
ipaduol sa pari ang babaye ug ibutang siya sa atubangan ni Yahweh.
17 Kinahanglan nga magkuha ang pari ug tibod sa balaang tubig ug
magkuha ug abog gikan sa salog sa tabernakulo. Kinahanglan ibutang niya
ang abog ngadto sa tubig. 18 Ipahiluna sa pari ang babaye sa atubangan
ni Yahweh ug iyang tangtangon ang tali sa buhok sa babaye. Ibutang
niya sa mga kamot sa babaye ang halad nga trigo sa paghandom, nga
mao ang halad nga trigo sa pangabugho. Gunitan sa pari ang pait nga
tubig nga magdala ug tunglo. 19 Papanumpaon sa pari ang babaye ug
moingon kaniya, “Kung walay laing lalaki nga nakighilawas kanimo, ug
kung wala ka nahisalaag ug nagbuhat sa kahugawan, mamahimo kang
gawasnon niining pait nga tubig nga magdala ug tunglo. 20 Apan kung
ikaw, usa ka babaye nga anaa ubos sa iyang bana, nahisalaag, kung
nagpakahugaw ka, ug kung ang laing lalaki nakigdulog kanimo, 21 unya,
(papanumpaon sa pari ang babaye sa panumpa nga magdala ug tunglo

ngadto kaniya, ug unya kinahanglan magpadayon siya sa pakigsulti sa babaye) 'Si Yahweh motunglo kanimo aron nga maipakita gayod sa imong katawhan. Mahitabo gayod kini kung himoon ni Yahweh nga mawad-an ug kapuslanan ang imong paa ug mohubag ang imong pus-on. 22 Kini nga tubig nga magdala ug tunglo mosulod sa imong tiyan ug mohubag ang imong pus-on ug mawad-an ug kapuslanan ang imong mga paa.' Ang babaye motubag, 'Oo, mahitabo kana kung sad-an ako.' 23 Kinahanglan nga isulat sa pari kini nga mga tunglo sa linukot nga basahon, ug unya hugasan niya ang sinulat nga mga tunglo sa pait nga tubig. 24 Kinahanglan nga paimnon sa pari ang babaye sa pait nga tubig nga nagdala ug tunglo. Ang tubig nga nagdala ug tunglo mosulod sa babaye ug mahimong pait. 25 Kinahanglan kuhaon sa pari ang halad nga trigo sa pangabugho gikan sa kamot sa babaye. Kinahanglan ipataas niya ang halad nga trigo sa atubangan ni Yahweh ug dad-on kini sa halaran. 26 Kinahanglan magkuha ang pari ug usa ka kumkom sa halad nga trigo ingon nga usa ka halad handomanan, ug sunugon kini sa halaran. Unya ihatag niya sa babaye ang pait nga tubig aron imnon. 27 Sa dihang ihatag na niya sa babaye ang tubig aron imnon, kung ang babaye hugaw tungod kay nakabuhat siya ug sala batok sa iyang bana, unya ang tubig nga magdala ug tunglo mosulod kaniya ug mahimong pait. Mohubag ang pus-on sa babaye ug dili na mapuslan ang iyang paa. Matinunglo ang babaye taliwala sa iyang katawhan. 28 Apan kung ang babaye dili hugaw ug kung siya hinlo, kinahanglan mahimo siyang gawasnon. Makabaton pa siya ug mga anak. 29 Mao kini ang balaod sa pagpangabugho. Balaod kini alang sa usa ka babaye nga mibiya sa iyang bana ug nagmahugaw. 30 Mao kini ang balaod alang sa usa ka lalaki nga adunay espiritu sa pagpangabugho kung mangabugho siya sa iyang asawa. Kinahanglan dad-on niya ang babaye sa atubangan ni Yahweh, ug kinahanglan buhaton sa pari diha kaniya ang tanan nga gihulagway niining balaod sa pagpangabugho. 31 Ang lalaki mamahimong gawasnon gikan sa sala tungod sa pagdala sa iyang asawa ngadto sa pari. Kinahanglan antoson sa babaye ang bisan unsang sala nga iyang nabuhat.”

6

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Sultihi ang katawhan sa Israel. Isulti kanila, 'Sa dihang igahin sa lalaki ug babaye ang iyang kaugalingon ngadto kang Yahweh uban sa pinasahi nga panumpa sa Nasareo, 3 kinahanglan nga ilikay niya ang iyang kaugalingon gikan sa bino ug sa isog nga ilimnon. Dili siya moinom sa suka nga hinimo gikan sa bino o gikan sa isog nga ilimnon. Kinahanglan nga dili siya moinom sa bisan unsang duga sa ubas o mokaon sa ubas o sa mga pasas. 4 Sa tanang mga adlaw nga gipahilayo siya alang kanako, kinahanglan nga wala siyay kaonon nga hinimo gikan sa mga ubas, lakip ang tanan nga hinimo gikan sa mga liso ug mga panit niini. 5 Sulod sa tibuok panahon sa iyang panumpa sa pagkahilayo, walay labaha nga gamiton sa iyang ulo hangtod sa mga adlaw nga ang iyang pagkahilayo alang kang Yahweh natuman. Kinahanglan nga igahin siya kang Yahweh. Kinahanglan nga pasagdan niya nga motaas ang buhok sa iyang ulo. 6 Sa tibuok panahon nga iyang ipahilayo ang iyang kaugalingon alang kang Yahweh, kinahanglan nga dili siya moduol sa patay nga lawas. 7 Kinahanglan dili niya hugawan ang iyang kaugalingon bisan alang sa iyang amahan, inahan, igsoong lalaki, o igsoong babaye, kung sila mamatay. Kini tungod kay gipahilayo man

siya alang sa Dios, sumala sa makita sa tanan pinaagi sa iyang taas nga
buhok. 8 Sa tibuok panahon sa iyang pagkahilayo balaan siya, gigahin
alang kang Yahweh. 9 Kung adunay tawo nga mamatay ug kalit sa iyang
tapad ug maghugaw sa iyang ulo nga gibalaan, unya kinahanglan niyang
kiskisan ang iyang ulo sa adlaw sa iyang pagputli—sa ikapito nga adlaw
kinahanglan nga kiskisan niya kini. 10 Sa ikawalo nga adlaw kinahanglan
magdala siya ug duha ka salampati o duha ka pispis nga mga goryon
ngadto sa pari sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. 11 Kinahanglan
maghalad ang pari ug usa ka langgam ingon nga halad tungod sa sala ug
ang uban ingon nga halad sinunog. Tungod niini mapasaylo siya tungod
kay nakasala siya pinaagi sa pagduol sa patay nga lawas. Kinahanglan nga
iyang balaanon pag-usab ang iyang ulo nianang adlawa. 12 Kinahanglan
igahin niya ang iyang kaugalingon ngadto kang Yahweh alang sa mga
adlaw sa iyang pagbalaan. Kinahanglan magdala siya ug usa ka laking
karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sa sala.
Dili niya ilakip ang mga adlaw sa wala pa niya mahugawan ang iyang
kaugalingon, tungod kay ang iyang pagbalaan nahugawan na man. 13 Mao
kini ang balaod mahitungod sa Nasareo sa dihang mahingpit na ang takna
sa iyang pagkahilayo. Kinahanglan dad-on siya ngadto sa ganghaan sa
tolda nga tagboanan. 14 Kinahanglan itugyan niya ang iyang halad ngadto
kang Yahweh. Kinahanglan ihalad niya ingon nga halad sinunog ang usa
ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ug walay tatsa.
Kinahanglan magdala siya ug bayeng karnero nga nati nga usa ka tuig ang
kagulangon ug walay tatsa ingon nga halad sa sala. Kinahanglan magdala
siya ug torong karnero nga walay tatsa ingon nga halad sa pakigdait.
15 Kinahanglan nga magdala usab siya ug usa ka basket sa tinapay nga
walay igpapatubo, tinapay nga hinimo gikan sa lunlon nga harina nga
gisagolan ug lana, ostiyas nga walay igpapatubo nga gipahiran ug lana,
lakip ang ilang halad nga trigo ug mga halad nga ilimnon. 16 Kinahanglan
itugyan kini sa pari sa atubangan ni Yahweh. Kinahanglan ihalad niya
ang iyang halad sa sala ug ang halad sinunog. 17 Uban ang basket sa
tinapay nga walay igpapatubo, itugyan niya ang torong karnero ingon
nga sakripisyo, ang halad sa pakigdait alang kang Yahweh. Kinahanglan
itugyan usab sa pari ang halad nga trigo ug ang halad nga ilimnon.
18 Kinahanglan kiskisan sa Nasareo ang iyang ulo timailhan sa iyang
pagkahilayo alang sa Dios diha sa ganghaan sa tolda nga tagboanan.
Kinahanglan kuhaon niya ang buhok gikan sa iyang ulo ug ibutang
kini sa kalayo nga anaa ilalom sa sakripisyo nga halad sa pakigdait.
19 Kinahanglan kuhaon sa pari ang nalutong abaga sa torong karnero, usa
ka tinapay nga walay igpapatubo gikan sa basket, ug usa ka ostiyas nga
walay igpapatubo. Ibutang niya kini ngadto sa mga kamot sa Nasareo
human niya makiskisan ang iyang ulo nga timailhan sa pagkahilayo.
20 Kinahanglan nga ibayaw kini sa pari ingon nga halad ngadto kang
Yahweh, ang balaang bahin alang sa pari, lakip ang dughan nga gibayaw
ug ang paa nga gihatag alang sa pari. Human niana, makainom na
ug bino ang Nasareo. 21 Mao kini ang balaod alang sa Nasareo nga
nanumpa sa iyang halad ngadto kang Yahweh alang sa iyang pagkahilayo.
Bisan unsa pa man ang iyang maihatag, kinahanglan niyang tumanon
ang mga katungdanan sa panumpa nga iyang gihimo, aron sa pagtuman
sa saad nga gipakita sa balaod alang sa pagka-Nasareo.'" 22 Nagsulti
pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 23 "Sultihi si Aaron ug
ang iyang mga anak nga lalaki. Isulti nga, "Kinahanglan panalanginan

ninyo ang katawhan sa Israel sa ingon niini nga pamaagi. Kinahanglan
isulti ninyo kanila, 24 “Hinaot nga panalanginan ka ni Yahweh ug motipig
kanimo. 25 Hinaot nga ang panagway ni Yahweh modan-ag kanimo ug
magmaluluy-on kanimo. 26 Hinaot nga si Yahweh magtan-aw kanimo
uban ang kaluoy ug maghatag kanimo ug kalinaw.” 27 Sa ingon niini
nga pamaagi kinahanglan nga ihatag nila ang akong ngalan ngadto sa
katawhan sa Israel. Unya ako silang panalanginan.”

7

1 Sa adlaw nga nahuman ni Moises ang tabernakulo, gidihogan niya
kini ug iya kining gigahin alang kang Yahweh, lakip ang tanan nga mga
kasangkapan niini. Gibuhat usab niya ang sama niini alang sa halaran ug
sa mga gamit niini. Gidihogan niya kini ug gigahin alang kang Yahweh.
2 Nianang adlawa, ang mga pangulo sa Israel, ang mga ulo sa pamilya
sa ilang mga katigulangan, naghalad ug mga sakripisyo. Kining mga
tawhana mao ang nangulo sa mga tribo. Sila ang nagdumala sa pag-ihap
sa mga kalalakin-an. 3 Sila ang nagdala sa ilang mga halad sa atubangan ni
Yahweh. Nagdala sila ug unom ka karwahe nga adunay tabon ug napulo
ug duha ka mga laking baka. Nagdala sila ug usa ka karwahe alang sa
duha ka pangulo, ug ang matag pangulo nagdala ug usa ka laking baka.
Gibutang nila kining mga butanga sa atubangan sa tabernakulo. 4 Unya
nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 5 “Dawata ang ilang mga
halad ug gamita ang mga halad alang sa buluhaton sa tolda nga tagboanan.
Ihatag ang mga halad ngadto sa mga Levita, ngadto sa matag usa sumala
sa iyang gikinahanglan sa ilang buluhaton.” 6 Gikuha ni Moises ang mga
karwahe ug ang mga laking baka, ug gihatag niya kini ngadto sa mga
Levita. 7 Gihatag niya ang duha ka mga karwahe ug upat ka mga laking
baka ngadto sa mga kaliwat ni Gerson, tungod sa gikinahanglan sa ilang
buluhaton. 8 Gihatag niya ang upat ka karwahe ug walo ka laking mga
baka ngadto sa mga kaliwat ni Merari, ubos sa pag-atiman ni Itamar
ang anak nga lalaki ni Aaron ang pari. Gibuhat niya kini tungod sa
gikinahanglan sa ilang buluhaton. 9 Apan wala niya gihatagan ug bisan
usa niadtong mga butanga ang mga kaliwat ni Kohat, tungod kay ila man
ang buluhaton nga may kalambigitan sa mga butang nga gipanag-iyahan
ni Yahweh nga kinahanglan nilang pas-anon. 10 Gitugyan sa mga pangulo
ang maayo nilang mga butang alang sa paghalad sa halaran sa adlaw
nga gidihogan ni Moises ang halaran. Gihalad sa mga pangulo ang ilang
mga sakripisyo atubangan sa halaran. 11 Miingon si Yahweh ngadto kang
Moises, “Ang matag pangulo kinahanglan maghalad sa iyang sakripisyo
sa iyang kaugalingong adlaw alang sa paghalad sa halaran.” 12 Sa unang
adlaw, si Nason ang anak nga lalaki ni Aminadab, sa banay ni Juda,
naghalad sa iyang sakripisyo. 13 Naghalad siya ingon nga iyang sakripisyo
ug usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug
usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi
sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang
puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo.
14 Naghatag siya ug usa ka bulawan nga plato nga adunay gibug-aton nga
napulo ka sekels nga puno sa insenso. 15 Naghatag siya ug usa ka nati
nga laking baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero, ug usa
ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. 16 Naghatag
siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 17 Naghatag siya
ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding,

ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang mga sakripisyo ni
Nason ang anak nga lalaki ni Aminadab. 18 Sa ikaduhang adlaw, si Netanel
ang anak nga lalaki ni Zuar, pangulo sa mga kaliwat ni Isacar, naghalad
sa iyang sakripisyo. 19 Naghalad siya ingon nga iyang sakripisyo ug usa
ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa
ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi
sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang
puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo.
20 Naghatag usab siya ug usa ka bulawang plato nga adunay gibug-aton
nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. 21 Naghatag siya ug usa ka nati
nga laking baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero, ug usa
ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. 22 Naghatag
siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 23 Naghatag siya ug
duha ka mga laking baka, lima ka mga torong karnero, lima ka mga laking
kanding, ug lima ka mga laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon,
ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo
ni Netanel ang anak nga lalaki ni Zuar. 24 Sa ikatulong adlaw, si Eliab ang
anak nga lalaki ni Helon, pangulo sa mga kaliwat ni Zebulun, naghalad
sa iyang sakripisyo. 25 Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado
nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan
nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan
ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon
nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. 26 Naghatag
usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo
ka sekels, nga puno sa insenso. 27 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking
baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero ug usa ka laking
karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. 28 Naghatag siya ug usa
ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 29 Naghatag siya ug duha ka
mga laking baka, lima ka mga torong karnero, lima ka mga laking kanding,
ug lima ka mga laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Eliab
ang anak nga lalaki ni Helon. 30 Sa ika-upat nga adlaw, si Elizur ang anak
nga lalaki ni Sedeur, pangulo sa kaliwat ni Reuben, naghalad sa iyang
sakripisyo. 31 Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata
nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels, ug ang usa ka panaksan nga
plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug
sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga
harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. 32 Naghatag usab
siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka
sekels, nga puno sa insenso. 33 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking
baka ingon nga halad sinunog, usa ka torong karnero, ug laking karnero
nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon. 34 Naghatag siya ug usa ka
laking kanding ingon nga halad sa sala. 35 Naghatag siya ug duha ka laking
baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking
karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa
halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Elizur ang anak nga lalaki ni
Sedeur. 36 Sa ikalimang adlaw, si Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai,
pangulo sa mga kaliwat ni Simeon, naghalad sa iyang sakripisyo. 37 Ang
iyang sakripisyo mao ang usa ka plata nga bandihado nga adunay gibug-
aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-
aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan.

Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug
lana alang sa halad nga trigo. 38 Naghatag usab siya ug usa ka plato nga
bulawan nga adunay napulo ka sekels ang gibug-aton, nga puno sa insenso.
39 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug
laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. 40 Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa
sala. 41 Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero,
lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang
kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini
ang sakripisyo ni Selumiel ang anak nga lalaki ni Zurisadai. 42 Sa ika-unom
nga adlaw, si Eliasaf ang anak nga lalaki ni Deuel, pangulo sa kaliwat ni
Gad, naghalad sa iyang sakripisyo. 43 Ang iyang sakripisyo mao ang usa
ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa
ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi
sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang
puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo.
44 Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton
nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. 45 Naghatag siya ug usa ka
nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga
nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. 46 Naghatag
siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 47 Naghatag siya
ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding,
ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Eliasaf
ang anak nga lalaki ni Deuel. 48 Sa ikapitong adlaw, si Elisama ang anak
nga lalaki ni Amihud, pangulo sa mga kaliwat ni Efraim, naghalad sa iyang
sakripisyo. 49 Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata
nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga
adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit
nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga
gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. 50 Naghatag usab siya ug usa ka
plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno
sa insenso. 51 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong
karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon
ingon nga halad sinunog. 52 Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon
nga halad sa sala. 53 Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong
karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka
tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait.
Mao kini ang sakripisyo ni Elisama ang anak nga lalaki ni Amihud. 54 Sa
ikawalo nga adlaw, si Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur, pangulo sa
kaliwat ni Manases, naghalad sa iyang sakripisyo. 55 Ang iyang sakripisyo
mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka
sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka
sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha
ka mga butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa
halad nga trigo. 56 Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga
adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. 57 Naghatag
siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka
laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. 58 Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa
sala. 59 Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero,

lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang
kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini
ang sakripisyo ni Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur. 60 Sa ikasiyam
nga adlaw, si Abidan ang anak nga lalaki ni Gideoni, pangulo sa kaliwat ni
Benjamin, naghalad sa iyang sakripisyo. 61 Ang iyang sakripisyo mao ang
usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug
usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi
sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang
puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo.
62 Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton
nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. 63 Naghatag siya ug usa ka
nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga
nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. 64 Naghatag
siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 65 Naghatag siya
ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding,
ug lima ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga
sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Abidan
ang anak nga lalaki ni Gideoni. 66 Sa ikanapulo nga adlaw, si Ahiezer ang
anak nga lalaki ni Amisadai, pangulo sa mga kaliwat ni Dan, naghalad sa
iyang sakripisyo. 67 Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga
plata nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga
plata nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug
sekel sa dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga
harina nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. 68 Naghatag usab
siya ug usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka
sekels, nga puno sa insenso. 69 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking
baka, usa ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa
ka tuig ang kagulangon ingon nga halad sinunog. 70 Naghatag siya ug
usa ka laking kanding ingon nga halad sa sala. 71 Naghatag siya ug duha
ka laking baka, lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima
ka laking karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo
alang sa halad sa pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Ahiezer ang anak
nga lalaki ni Amisadai. 72 Sa ikanapulo ug usa nga adlaw, si Pagiel ang
anak nga lalaki ni Ocran, pangulo sa kaliwat ni Aser, naghalad sa iyang
sakripisyo. 73 Ang iyang sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata
nga adunay gibug-aton nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata
nga adunay gibug-aton nga 70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa
dapit nga balaan. Kining duha ka mga butang puno sa lunlon nga harina
nga gisagolan ug lana alang sa halad nga trigo. 74 Naghatag usab siya ug
usa ka plato nga bulawan nga adunay gibug-aton nga napulo ka sekels,
nga puno sa insenso. 75 Naghatag siya ug usa ka nati nga laking baka, usa
ka torong karnero, ug usa ka laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang
kagulangon ingon nga halad sinunog. 76 Naghatag siya ug usa ka laking
kanding ingon nga halad sa sala. 77 Naghatag siya ug duha ka laking baka,
lima ka torong karnero, lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero
nga usa ka tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa
pakigdait. Mao kini ang sakripisyo ni Pagiel ang anak nga lalaki ni Ocran.
78 Sa ikanapulo ug duha nga adlaw, si Ahira ang anak nga lalaki ni Enan,
pangulo sa kaliwat ni Naftali, naghalad sa iyang sakripisyo. 79 Ang iyang
sakripisyo mao ang usa ka bandihado nga plata nga adunay gibug-aton
nga 130 ka sekels ug usa ka panaksan nga plata nga adunay gibug-aton nga
70 ka sekels, pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. Kining

duha ka butang puno sa lunlon nga harina nga gisagolan ug lana alang sa
halad nga trigo. 80 Naghatag usab siya ug usa ka plato nga bulawan nga
adunay gibug-aton nga napulo ka sekels, nga puno sa insenso. 81 Naghatag
siya ug usa ka nati nga laking baka, usa ka torong karnero, ug usa ka
laking karnero nga nati nga usa ka tuig ang kagulangon ingon nga halad
sinunog. 82 Naghatag siya ug usa ka laking kanding ingon nga halad sa
sala. 83 Naghatag siya ug duha ka laking baka, lima ka torong karnero,
lima ka laking kanding, ug lima ka laking karnero nga nati nga usa ka
tuig ang kagulangon, ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait.
Mao kini ang sakripisyo ni Ahira ang anak nga lalaki ni Enan. 84 Gigahin
kining tanan sa mga pangulo sa Israel sa adlaw nga gidihogan ni Moises
ang halaran. Gigahin nila ang napulo ug duha ka bandihado nga plata,
napulo ug duha ka mga panaksan nga plata, ug napulo ug duha ka plato
nga bulawan. 85 Ang matag bandihado nga plata adunay gibug-aton nga
130 ka sekels ug ang matag panaksan adunay gibug-aton nga 70 ka sekels.
Ang tanang sudlanan nga plata adunay gibug-aton nga 2, 400 ka sekels,
pinaagi sa timbangan ug sekel sa dapit nga balaan. 86 Ang matag usa
sa napulo ug duha ka plato nga bulawan, puno sa insenso, nga adunay
napulo ka sekels ang gibug-aton. Ang tanang plato nga bulawan adunay
gibug-aton nga 120 ka sekels. 87 Gigahin niya ang tanan nga mga mananap
alang sa halad sinunog, napulo ug duha ka mga laking baka, napulo ug
duha ka mga torong karnero, ug napulo ug duha ka mga nating karnero
nga laki nga usa ka tuig ang kagulangon. Gihatag nila ang ilang halad
nga trigo. Naghatag sila ug napulo ug duha ka laking kanding ingon nga
halad sa sala. 88 Gikan sa tanan nilang kabakahan, mihatag sila ug 24
ka torong baka, 60 ka mga torong karnero, 60 ka mga laking kanding,
ug 60 ka mga nating karnero nga laki nga usa ka tuig ang kagulangon,
ingon nga sakripisyo alang sa halad sa pakigdait. Alang kini sa paghalad
sa halaran human kini nadihogan. 89 Sa dihang misulod si Moises sa tolda
nga tagboanan aron makigsulti kang Yahweh, nadungog niya ang tingog
ni Yahweh nga nakigsulti kaniya. Nakigsulti si Yahweh kaniya gikan sa
ibabaw sa tabon sa sudlanan sa kasabotan, gikan sa taliwala sa duha ka
kerubin. Nagsulti siya ngadto kaniya.

8

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Sultihi si Aaron.
Ingna siya, 'Ang pito ka lampara kinahanglan maghatag ug kahayag sa
atubangan sa tungtonganan ug lampara sa dihang pasigahon nimo kini.'"
3 Gibuhat kini ni Aaron. Gisindihan niya ang mga lampara diha sa
tungtonganan sa lampara aron magdan-ag sa atubangan niini, sumala sa
gimando ni Yahweh kang Moises. 4 Ang tungtonganan sa lampara gibuhat
sa ingon niini nga paagi ug gipakita ni Yahweh kang Moises ang sumbanan
niini. Kinahanglan hinimo kini sa bulawan gikan sa sukaranan niini
hangtod sa taas, nga adunay hinulma nga kupa nga daw nagapamukad.
5 Misulti pag-usab si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 6 “Kuhaa ang mga
Levita gikan sa katawhan sa Israel ug hinloi sila. 7 Buhata kini kanila aron
sa paghinlo kanila: Pisikpisiki sila ug tubig sa paghinlo kanila. Pakiskisi
kanila ang tibuok nilang lawas, palabha sa ilang mga bisti, ug sa ingon
niini nga paagi mahinloan ang ilang kaugalingon. 8 Unya pakuhaa sila ug
nating baka ug halad nga trigo nga lunlon harina nga gisagolan ug lana.
Pakuhaa sila pag-usab ug lain pang nating baka ingon nga halad sa sala.
9 Dad-a ang mga Levita sa atubangan sa tolda nga tagboanan, ug tigoma

ang tibuok katilingban sa katawhan sa Israel. 10 Dad-a ang mga Levita
sa akong atubangan, O Yahweh. Kinahanglan nga ang katawhan sa Israel
mopandong sa ilang mga kamot ngadto sa mga Levita. 11 Kinahanglan nga
ihalad ni Aaron ang mga Levita sa atubangan ni Yahweh, ingon nga halad
nga binayaw gikan sa katawhan sa Israel. Kinahanglan buhaton niya kini
aron nga ang mga Levita mag-alagad kanako. 12 Kinahanglan ipandong
sa mga Levita ang ilang mga kamot sa ulo sa mga baka. Kinahanglan
maghalad kamo ug usa ka baka ingon nga halad sa sala ug laing baka ingon
nga halad sinunog alang kanako, aron sa paghinlo sa mga Levita. 13 Dad-a
ang mga Levita sa atubangan ni Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki,
ug ipataas sila ingon nga halad nga binayaw alang kanako. 14 Sa ingon
niini nga paagi kinahanglan ilain nimo ang mga Levita gikan sa katawhan
sa Israel. Akoa ang mga Levita. 15 Human niana, kinahanglan nga
mosulod ang mga Levita aron mag-alagad didto sa tolda nga tagboanan.
Kinahanglan hinloan nimo sila. Kinahanglan ihalad nimo sila ingon nga
halad nga binayaw. 16 Buhata kini, tungod kay silang tanan akoa gikan sa
katawhan sa Israel. Pulihan nila ang matag batang lalaki nga moabli sa
tagoangkan, ang kamagulangang anak sa tanang kaliwat sa Israel. Gikuha
ko ang mga Levita alang sa akong kaugalingon. 17 Akoa ang tanan nga
mga kamagulangang anak gikan sa katawhan sa Israel, sa mga tawo
ug sa mga mananap. Sa adlaw nga gikuha ko ang kinabuhi sa tanang
kamagulangang anak didto sa yuta sa Ehipto, gilain ko sila alang sa akong
kaugalingon. 18 Gikuha ko ang mga Levita gikan sa katawhan sa Israel
imbis nga ang tanang kamagulangang anak. 19 Gitagana ko ang mga
Levita ingon nga gasa alang kang Aaron ug sa iyang mga anak nga lalaki.
Gikuha ko sila gikan sa katawhan sa Israel aron sa pagbuhat sa buluhaton
sa katawhan sa Israel didto sa tolda nga tagboanan. Gitagana ko sila
alang sa kapasayloan sa katawhan sa Israel aron nga walay balatian nga
mohampak sa katawhan kung moduol sila sa balaang dapit." 20 Si Moises,
si Aaron ug ang tibuok katilingban sa katawhan sa Israel nagbuhat niini
uban sa mga Levita. Gibuhat nila ang tanan nga gimando ni Yahweh kang
Moises mahitungod sa mga Levita. Gibuhat kini sa katawhan sa Israel
uban kanila. 21 Gihinloan sa mga Levita ang ilang mga kaugalingon ug
gilabhan ang ilang mga bisti, ug gidala sila ni Aaron ingon nga halad nga
binayaw alang kang Yahweh ug naghimo siya ug kapasayloan alang kanila
aron mahinloan sila. 22 Human niana, nanulod ang mga Levita sa tolda
nga tagboanan aron sa pagbuhat sa ilang buluhaton sa atubangan ni Aaron
ug sa mga anak nga lalaki ni Aaron. Sumala kini sa gimando ni Yahweh
kang Moises mahitungod sa mga Levita. Gitagad nila ang tanang Levita
sa ingon niini nga paagi. 23 Nakigsulti pag-usab si Yahweh kang Moises.
Miingon siya, 24 "Kining tanan alang sa mga Levita nga nagpanuigon ug
25 ka tuig ug pataas. Kinahanglan moapil sila sa pundok nga moalagad
sa tolda nga tagboanan. 25 Kinahanglan moundang sila sa pag-alagad sa
ingon niini nga paagi sa pangidaron nga 50 ka tuig. Sa ingon niana nga
pangidaron kinahanglan nga dili na gayod sila mag-alagad. 26 Mahimo sila
nga motabang sa ilang mga igsoong lalaki nga nagbuhat sa buluhaton sa
tolda nga tagboanan, apan kinahanglan nga dili na gayod sila mag-alagad
pa. Kinahanglan dumalahan nimo ang mga Levita niining tanang mga
butanga."

9

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises didto sa kamingawan sa Sinai,

sa unang bulan sa ikaduhang tuig gikan sa paggawas nila sa kayutaan
sa Ehipto. Miingon siya, 2 “Tugoti ang katawhan sa Israel nga isaulog
ang Pagsaylo sa tukmang panahon sa tuig. 3 Sa ikanapulo ug upat nga
adlaw niining bulana, sa pagkagabii, kinahanglang isaulog ang Pagsaylo
sa tukmang panahon sa tuig. Kinahanglan nga tumanon nimo kini,
sunda ang tanang sulundon, ug tumana ang tanang balaod nga may
kalabotan niini.” 4 Busa, gisultihan ni Moises ang katawhan sa Israel
nga kinahanglan nilang isaulog ang Kapistahan sa Pagsaylo. 5 Busa
gisaulog nila ang Pagsaylo sa unang bulan, sa ikanapulo ug upat nga
adlaw sa bulan, sa pagkagabii, didto sa kamingawan sa Sinai. Ang
katawhan sa Israel mituman sa tanan nga gimando ni Yahweh kang Moises
nga buhaton. 6 Adunay pipila ka mga lalaki nga nahugaw tungod sa
patay nga lawas sa tawo. Dili sila makahimo sa pagsaulog sa Pagsaylo
nianang adlawa. Miduol sila kang Moises ug kang Aaron nianang maong
adlawa. 7 Kadto nga mga tawo miingon kang Moises, “Hugaw kami
tungod sa patay nga lawas sa tawo. Nganong inyo kaming pugngan nga
mohalad ug sakripisyo kang Yahweh sa tukmang panahon sa tuig uban
sa katawhan sa Israel?” 8 Miingon si Moises kanila, “Hulat kanako kay
akong paminawon kung unsay ikasulti ni Yahweh mahitungod kaninyo.”
9 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 10 “Sultihi ang katawhan
sa Israel. Ingna, 'Kung bisan kinsa kaninyo o sa inyong kaliwatan ang
nahugaw tungod sa patay nga lawas, o kung anaa sa taas nga panaw,
magsaulog gihapon siya sa Pagsaylo alang kang Yahweh.' 11 Kinahanglan
nilang isaulog ang Pagsaylo sa ikaduhang bulan sa gabii sa ikanapulo
ug upat nga adlaw. Kinahanglan kaonon nila kini uban sa tinapay nga
walay igpapatubo ug sa pait nga mga herbal. 12 Kinahanglan nga walay
mabilin niini hangtod sa pagkabuntag, o balion bisan ang bukog niini.
Kinahanglan nilang subayon ang tanang sulundon alang sa Pagsaylo.
13 Apan kung si bisan kinsa nga hinlo ug wala nagpanaw, apan napakyas
sa pagsaulog sa Pagsaylo, kanang tawhana kinahanglan ipahilayo sa iyang
katawhan tungod kay wala siya naghalad ug sakripisyo nga gikinahanglan
ni Yahweh sa tukmang panahon sa tuig. Kinahanglan pas-anon nianang
tawhana ang iyang sala. 14 Kung adunay langyaw nga nagpuyo diha
kaninyo ug buot magsaulog sa Pagsaylo aron sa pagpasidungog kang
Yahweh, kinahanglan niyang subayon ang mga kamandoan sa Pagsaylo,
ug tumanon ang mga balaod niini. Kinahanglan nga aduna kamoy
samang balaod alang sa mga langyaw ug alang sa tanang nahimugso
sa yuta.” 15 Sa adlaw nga natukod na ang tabernakulo, ang panganod
mitabon sa tabernakulo, ang tolda sa kasabotan. Sa pagkagabii ang
panganod anaa ibabaw sa tabernakulo. Sama kini sa kalayo hangtod
sa pagkabuntag. 16 Nagpadayon kini nga ingon niana. Ang panganod
mitabon sa tabernakulo ug nahisama sa kalayo sa pagkagabii. 17 Sa
dihang mopataas ang panganod ibabaw sa tolda, ang katawhan sa Israel
mangandam sa ilang pagpanglakaw. Kung ang panganod mohunong,
ang mga tawo magkampo. 18 Sa mando ni Yahweh, manglakaw ang
katawhan sa Israel, ug sa iyang pagmando, magkampo sila. Samtang
ang panganod mohunong ibabaw sa tabernakulo, magpabilin sila sa ilang
kampo. 19 Kung ang panganod magpabilin ibabaw sa tabernakulo sa
daghang mga adlaw, ang katawhan sa Israel motuman sa mga pagmando
ni Yahweh ug dili molakaw. 20 Usahay ang panganod magpabilin sa
tabernakulo sa pipila ka mga adlaw. Sa ingon niana, motuman sila sa
mando ni Yahweh—magbuhat sila ug kampo ug unya molakaw sa iyang

mando. 21 Usahay ang panganod anaa sa kampo gikan sa kagabhion
hangtod sa kabuntagon. Kung ang panganod mopataas sa panahon sa
kabuntagon, manglakaw sila. Kung magpadayon kini sa usa ka adlaw
ug sa usa ka gabii, molakaw lamang sila kung ang panganod mopataas.
22 Kung ang panganod magpabilin sa tabernakulo sa duha ka adlaw, sa usa
ka bulan, o usa ka tuig, hangtod nga magpabilin kini didto, ang katawhan
sa Israel magpabilin sa ilang kampo ug dili molakaw. Apan kung ang
panganod mopataas, manglakaw sila. 23 Magkampo sila ubos sa mando ni
Yahweh, ug molakaw sa iyang pagmando. Gituman nila ang mando nga
gihatag ni Yahweh pinaagi kang Moises.

10

1 Misulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Pagbuhat ug duha ka
trumpeta nga plata. Masoha ang plata aron paghimo niini. Kinahanglan
nga gamiton nimo ang mga trumpeta aron sa pagtigom sa katilingban
ug aron sa pagpahibalo sa katilingban nga ibalhin ang ilang mga kampo.
3 Kinahanglan ipatingog sa mga pari ang mga trumpeta aron pagtigom sa
katilingban diha sa imong atubangan sa ganghaan sa tolda nga tagboanan.
4 Kung usa lamang ka trumpeta ang patingogon sa mga pari, unya ang mga
pangulo, ang nangulo sa matag banay sa Israel, kinahanglang magtigom
diha kanimo. 5 Kung magpatingog kamo sa makusog nga pagpasidaan,
ang mga kampo nga anaa sa sidlakang bahin magsugod sa ilang lakaw.
6 Kung magpatingog kamo sa makusog nga pagpasidaan sa ikaduhang
higayon, ang mga kampo sa habagatang bahin kinahanglan magsugod sa
ilang lakaw. Kinahanglan magpatingog sila sa makusog nga pagpasidaan
alang sa ilang pagpanglakaw. 7 Kung magtigom ang tibuok katilingban,
patingoga ang mga trumpeta, apan dili lamang kusog. 8 Ang mga anak ni
Aaron, nga mga pari, kinahanglan maoy magpatingog sa mga trumpeta.
Mao kini kanunay ang sulundon alang kanimo sa tibuok henerasyon
sa imong katawhan. 9 Kung makiggubat ka batok sa mga kaaway nga
nagdaogdaog kanimo diha sa inyong yuta, kinahanglan nimong ipatingog
ang tingog sa pagpasidaan gamit ang mga trumpeta. Ako, si Yahweh nga
imong Dios, maghinumdom kanimo ug molawas kanimo gikan sa imong
mga kaaway. 10 Sa panahon usab sa pagsaulog sa inyong naandang mga
kapistahan ug sa mga pagsugod sa bulan, kinahanglan nimong patingogon
ang mga trumpeta aron sa pagpasidungog sa inyong halad sinunog ug
ngadto sa mga halad sakripisyo alang sa inyong pakigdait. Kini maoy
magpahinumdom kaninyo mahitungod kanako, nga inyong Dios. Ako si
Yahweh nga inyong Dios.” 11 Sa ikaduhang tuig, sa ikaduhang bulan, sa
ika-20 nga adlaw sa bulan, ang panganod mipataas sa tabernakulo sa
kasabotan. 12 Ang katawhan sa Israel nagpadayon sa ilang lakaw gikan
sa kamingawan sa Sinai. Ang panganod mihunong sa kamingawan sa
Paran. 13 Mao kadto ang ilang unang pagpanglakaw, subay sa mando
ni Yahweh nga gihatag pinaagi kang Moises. 14 Ang kampo ilalom sa
bandira sa mga kaliwatan ni Juda maoy nag-una, nanglakaw uban sa ilang
kaugalingon kasundalohan. Si Nason ang anak nga lalaki ni Aminadab
maoy naggiya sa mga sundalo ni Juda. 15 Si Netanel ang anak nga lalaki
ni Zuar maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwatan ni Isacar.
16 Si Eliab ang anak nga lalaki ni Helon maoy naggiya sa mga sundalo
sa tribo sa mga kaliwatan ni Zebulun. 17 Ang mga kaliwat ni Gerson ug
Merari, maoy nag-amping sa tabernakulo, naghipos sa tabernakulo ug
unya nagsugod sa ilang lakaw. 18 Sunod nga nanglakaw mao ang mga

sundalo ilalom sa bandira sa kampo ni Reuben. Si Elizur ang anak nga
lalaki ni Sedeur maoy naggiya sa mga sundalo ni Reuben. 19 Si Selumiel
ang anak nga lalaki ni Zurisadai maoy naggiya sa tribo sa mga kaliwat
ni Simeon. 20 Si Elisaf ang anak nga lalaki ni Deuel maoy naggiya sa
mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Gad. 21 Ang mga Kohatihanon
nanglakaw. Sila ang nagdala sa mga balaang gamit sa dapit nga balaan.
Ang uban maoy magtukod sa tabernakulo sa dili pa moabot ang mga
Kohatihanon sa sunod nga kampo. 22 Ang mga sundalo ilalom sa bandira
sa mga kaliwat ni Efraim maoy sunod nga nanglakaw. Si Elisama ang
anak nga lalaki ni Amihud maoy naggiya sa mga sundalo ni Efraim. 23 Si
Gamaliel ang anak nga lalaki ni Pedazur maoy naggiya sa mga sundalo
sa tribo sa mga kaliwat ni Manases. 24 Si Abidan ang anak nga lalaki
ni Gideoni maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni
Benjamin. 25 Ang mga sundalo nga nagkampo ilalom sa bandira sa mga
kaliwat ni Dan maoy ulahing nanglakaw. Si Ahiezer ang anak nga lalaki
ni Amisadai maoy naggiya sa mga sundalo ni Dan. 26 Si Pagiel ang anak
nga lalaki ni Ocran maoy naggiya sa mga sundalo sa tribo sa kaliwat
ni Aser. 27 Si Ahira ang anak nga lalaki ni Enan maoy naggiya sa mga
sundalo sa tribo sa mga kaliwat ni Naftali. 28 Mao kini ang paagi sa
pagpanglakaw sa mga kasundalohan sa katawhan sa Israel. 29 Nakigsulti
si Moises kang Hobab nga anak nga lalaki ni Reuel nga usa ka Midianhon.
Si Reuel mao ang amahan sa asawa ni Moises. Nakigsulti si Moises kang
Hobab ug miingon, “Moadto kami sa dapit nga gihulagway ni Yahweh
kanamo. Si Yahweh miingon, 'Ihatag ko kini kaninyo.' Kuyog kanamo ug
buhaton namo kanimo ang maayo. Gisaad ni Yahweh nga mobuhat ug
maayo alang sa Israel.” 30 Apan miingon si Hobab kang Moises, “Dili ako
mokuyog kaninyo. Moadto ako sa akong kaugalingong yuta ug sa akong
kaugalingong katawhan.” 31 Unya si Moises mitubag, “Palihog ayaw kami
biyai. Nasayod ka kung unsaon pagkampo sa kamingawan. Kinahanglan
nga bantayan mo kami. 32 Kung mokuyog ka kanamo, buhaton namo
kanimo ang maayo sama sa gibuhat ni Yahweh kanamo.” 33 Gikan sa
bukid ni Yahweh naglakaw sila sulod sa tulo ka adlaw. Ang sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh nag-una kanila sulod nianang tulo ka adlaw
aron sa pagpangita ug dapit nga ilang kapahulayan. 34 Ang panganod ni
Yahweh anaa sa ilang ibabaw sa panahon sa adlaw samtang naglakaw sila.
35 Sa dihang maglakaw ang sudlanan sa kasabotan, moingon si Moises,
“Bangon, O Yahweh. Patibulaaga ang imong mga kaaway. Himoa nga
kadtong nagdumot kanimo mokalagiw palayo kanimo.” 36 Sa dihang ang
sudlanan sa kasabotan mohunong, si Moises moingon, “O Yahweh, balik
ngadto sa napulo ka liboan ka mga Israel.”

11

1 Karon nagbagulbol ang mga tawo mahitungod sa ilang mga kalisdanan
samtang naminaw si Yahweh. Nadungog ni Yahweh ang mga tawo
ug nasuko. Ang kalayo nga gikan kang Yahweh misunog kanila ug
milamoy sa pipila ka mga kampo nga anaa sa tumoy. 2 Unya mitawag
ang mga tawo kang Moises, busa nag-ampo si Moises kang Yahweh, ug
ang kalayo napalong. 3 Kadto nga dapit ginganlan ug Tabera, tungod
kay ang kalayo ni Yahweh misilaob man sa ilang taliwala. 4 Pipila ka
mga langyaw ang nagsugod sa pagkampo uban sa kaliwatan sa Israel.
Nagtinguha sila ug maayong kalan-on aron kaonon. Unya ang katawhan

sa Israel nanagpanghilak ug miingon, “Kinsay makahatag kanamo ug
karne aron kaonon? 5 Nahinumdoman namo ang isda nga gawasnon
namong ginakaon didto sa Ehipto, ang mga pipino, mga melon, mga
sibuyas, ang mga bombay, ug ang mga ahos. 6 Karon nawala na ang
among gana sa pagkaon, tungod kay kining mana na lamang ang kanunay
namong makita.” 7 Ang mana sama sa koriander nga liso. Sama kini
sa bdelio. 8 Manglakaw ang mga tawo ug mangtigom niini. Galingon
nila kini, lubokon sa lusong, lutoon kini sa mga kolon ug himoon kining
tinapay. Ang lasa niini sama sa preskong lana sa olibo. 9 Sa dihang ang
yamog mangatagak sa kampo sa kagabhion, mangahulog usab ang mana.
10 Nadungog ni Moises ang pagdangoyngoy sa mga tawo diha sa ilang
mga pamilya, ug ang mga kalalakin-an anaa sa ganghaan sa iyang tolda.
Nasuko pag-ayo si Yahweh, ug sa panan-aw ni Moises sayop ang ilang
pagbagulbol. 11 Miingon si Moises kang Yahweh, “Nganong dili man maayo
ang imong pagtagad sa imong sulugoon? Nganong wala ka mahimuot
kanako? Gipapas-an mo kanako ang mga kabug-aton niining tanang
katawhan? 12 Ako ba diay ang nanamkon niining tanang katawhan?
Gianak ko ba sila nga kinahanglan kang moingon kanako, 'Dad-a sila duol
sa imong dughan sama sa amahan nga nagkugos sa iyang gamay nga bata?'
Kinahanglan ko ba silang dad-on paingon sa yuta nga imong gipanumpa
sa ilang mga katigulangan nga ihatag kanila? 13 Diin man ako makakita
ug karne aron ihatag niining tanang katawhan? Nanagpanghilak sila sa
akong atubangan ug miingon, 'Hatagi kami ug karne aron among kan-
on.' 14 Dili nako kaya nga pas-anon kining tanang katawhan nga mag-
inusara. Sobra ra sila alang kanako. 15 Sanglit gitagad mo ako sa ingon
niining paagiha, patya na lamang ako karon, kung maluoy ka kanako, ug
kuhaa ang akong mga kalisdanan.” 16 Miingon si Yahweh kang Moises,
“Dad-a nganhi kanako ang 70 ka mga kadagkoan sa Israel. Siguroha nga
sila mga kadagkoan ug mga pangulo sa katawhan. Dad-a sila ngadto sa
tolda nga tagboanan aron motindog didto uban kanimo. 17 Mokanaog ako
ug magkigsulti ako kanimo didto. Kuhaon ko ang pipila ka mga Espiritu
nga anaa kanimo ug ibutang kini ngadto kanila. Pagapas-anon nila ang
kabug-aton sa mga tawo uban kanimo. Dili mo na kini pas-anon nga mag-
inusara. 18 Ingna ang katawhan, 'Andama ang inyong mga kaugalingon
alang ugma ug makakaon gayod kamo ug karne, tungod kay mihilak kamo
ug nadungog kamo ni Yahweh. Miingon kamo, “Kinsa ang makahatag
kanamo ug karne aron among kan-on? Maayo pa alang kanamo nga didto
kami sa Ehipto.” Busa hatagan kamo ni Yahweh ug karne ug kaonon ninyo
kini. 19 Dili lamang kamo mokaon ug karne sulod sa usa ka adlaw, sa duha
ka adlaw, sa lima ka adlaw, sa napulo ka adlaw o sa 20 ka adlaw, 20 apan
mokaon kamo ug karne sulod sa tibuok bulan hangtod nga manggawas na
kini sa inyong mga ilong. Lud-on kamo niini tungod kay gisalikway man
ninyo si Yahweh, nga anaa kaninyo. Nanaghilak kamo sa iyang atubangan.
Miingon kamo, “Nganong mibiya kita sa Ehipto?”'” 21 Unya miingon si
Moises, “Uban kanako ang 600, 000 ka mga tawo, ug miingon ka, 'Hatagan
ko sila ug karne aron ilang kaonon sulod sa tibuok bulan.' 22 Mangayam ba
kami ug panon sa kahayopan aron matagbaw sila? Pamukoton ba namo
ang tanang isda sa dagat aron matagbaw sila?” 23 Miingon si Yahweh kang
Moises, “Mubo ba ang akong kamot? Karon makita mo kung tinuod ba o
dili ang akong pulong.” 24 Migawas si Moises ug giingnan ang mga tawo
sa mga pulong ni Yahweh. Gitigom niya ang 70 ka mga kadagkoan ug
gipahimutang sila palibot sa tolda. 25 Mikanaog si Yahweh sa panganod

ug misulti kang Moises. Gikuha ni Yahweh ang pipila ka mga Espiritu nga
anaa kang Moises ug gibutang kini sa 70 ka mga kadagkoan. Sa dihang
ang Espiritu napahiluna kanila, nanagna sila, apan niadto lamang nga
higayon ug wala na mausab. 26 Duha ka tawo ang nagpabilin sa kampo,
nga ginganlan ug Eldad ug Medad. Ang Espiritu anaa usab kanila. Ang
ilang mga ngalan nahisulat sa listahan, apan wala sila migawas sa tolda.
Hinuon, nanagna sila sa kampo. 27 Usa ka batan-ong lalaki ang midagan
paingon kang Moises ug miingon, "Si Eldab ug Medad nanagna didto sa
kampo." 28 Si Josue ang anak nga lalaki ni Nun, ang alalay ni Moises, usa
sa iyang pinili nga tawo, miingon kang Moises, "Akong agalong Moises,
pahunonga sila." 29 Miingon si Moises kaniya, "Nangabugho ka ba alang
kanako? Gitinguha ko nga ang tanang katawhan ni Yahweh mga propeta
ug aron ibutang niya ang iyang Espiritu sa ilang tanan!" 30 Unya si Moises
ug ang mga kadagkoan sa Israel mibalik sa kampo. 31 Unya miabot ang
hangin nga gikan kang Yahweh ug nagdala ug buntog gikan sa dagat.
Nangahulog kini duol sa kampo, mga usa ka adlaw nga pagpanaw sa
usa ka bahin ug usa ka adlaw nga pagpanaw sa laing bahin. Ang buntog
nakapalibot sa kampo nga mga duha ka kyubits ang kahabogon gikan sa
yuta. 32 Nagkapuliki ang mga tawo sa pagpanguha sa buntog tibuok adlaw,
tibuok gabii, ug pagkasunod adlaw. Walay nagkuha ug minus napulo ka
homers sa buntog. Gipangbahinbahin nila ang buntog sa tibuok kampo.
33 Samtang ang karne anaa pa sa ilang baba, samtang giusap pa nila kini,
nasuko si Yahweh kanila. Giatake niya ang katawhan sa hilabihan ka
dakong balatian. 34 Kadto nga dapit ginganlan ug Kibrot Hataava, tungod
kay didto nila gilubong ang mga tawo nga nagtinguha ug karne. 35 Gikan
sa Kibrot Hataava ang katawhan nanglakaw padulong sa Hazerot, diin
didto sila nagpabilin.

12

1 Unya si Miriam ug si Aaron misulti batok kang Moises tungod sa
Cuhitihanon nga babaye nga iyang giminyoan. 2 Miingon sila, "Nakigsulti
lang ba si Yahweh kang Moises? Wala ba usab siya nakigsulti kanato?"
Karon nadungog ni Yahweh ang ilang giingon. 3 Karon ang tawo nga si
Moises usa ka mapainubsanon, mapainubsanon kay kang bisan kinsa nga
anaa sa kalibotan. 4 Dihadiha misulti si Yahweh kang Moises, kang Aaron,
ug kang Miriam: "Gawas, kamong tulo, ngadto sa tolda nga tagboanan."
Busa ang tulo migawas. 5 Unya mikanaog si Yahweh diha sa haligi nga
panganod. Mitindog siya sa ganghaan sa tolda ug gitawag si Aaron ug si
Miriam. Silang duha mipaduol. 6 Miingon si Yahweh, "Karon paminawa
ang akong mga pulong. Sa dihang ang akong propeta uban kaninyo,
ipakita ko ang akong kaugalingon kaniya diha sa mga panan-awon ug
mosulti kaniya diha sa mga damgo. 7 Ang akong sulugoon nga si Moises
dili sama niana. Matinud-anon siya sa tibuok nakong panimalay. 8 Ako
mismo nagkigsulti kang Moises, dili sa mga panan-awon o mga tigmo.
Nakita niya ang akong hulagway. Busa nganong wala kamo mahadlok
sa pagsulti ug batok sa akong sulugoon, batok kang Moises?" 9 Ang kasuko
ni Yahweh misilaob batok kanila, ug unya mibiya siya kanila. 10 Ang
panganod mipataas sa tolda, ug si Miriam sa kalit gitakboyan ug sangla—
niputi siya sama sa nyibe. Sa dihang milingi si Aaron kang Miriam, nakita
niya nga kini nahimong sanglahon. 11 Si Aaron miingon kang Moises, "O
akong agalon, palihog ayaw kupti kining sala batok kanamo. Nagsulti

kami ug buangbuang, ug nakasala kami. 12 Palihog ayaw itugot nga
mamahimo siyang sama sa patay nga bag-ong anak nga ang unod halos
gilamoy sa dihang migula kini gikan sa tagoangkan sa inahan.” 13 Busa
nagpakitabang si Moises kang Yahweh. Miingon siya, “Palihog ayoha siya,
O Dios, palihog.” 14 Miingon si Yahweh kang Moises, “Kung giluwaan sa
iyang amahan ang iyang nawong, maulawan siya sulod sa pito ka adlaw.
Ipagawas siya sa kampo sulod sa pito ka adlaw. Human niana dad-a siya
sa sulod pag-usab.” 15 Busa gibutang si Miriam gawas sa kampo sulod sa
pito ka adlaw. Ang katawhan wala nanglakaw hangtod nga nakabalik siya
sa kampo. 16 Human niana, ang katawhan nanglakaw gikan sa Hazerot ug
mikampo sa kamingawan sa Paran.

13

1 Unya nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Ipadala ang
pipila ka mga kalalakin-an aron sa pagsusi sa yuta sa Canaan, diin akong
gihatag sa katawhan sa Israel. Pagpadala ug tawo sa matag tribo sa ilang
katigulangan. Ang matag usa ka tawo kinahanglan mangulo taliwala
kanila.” 3 Gipadala sila ni Moises gikan sa kamingawan sa Paran, aron
nga motuman sila sa sugo ni Yahweh. Silang tanan mga pangulo sa mga
katawhan sa Israel. 4 Mao kini ang ilang mga ngalan: gikan sa tribo ni
Ruben, Shammua ang anak nga lalaki ni Zaccur; 5 gikan sa tribo ni Simeon,
Shafat ang anak nga lalaki ni Hori; 6 gikan sa tribo ni Juda, si Caleb ang
anak nga lalaki ni Jefunneh; 7 gikan sa tribo ni Isacar, si Igal ang anak
nga lalaki ni Jose; 8 gikan sa tribo ni Efraim si Hosea ang anak nga lalaki
ni Nun; 9 gikan sa tribo ni Benjamin, si Palti ang anak nga lalaki ni Rafu;
10 gikan sa tribo ni Zebulun, si Gaddiel ang anak nga lalaki ni Sodi; 11 gikan
sa tribo ni Jose (mao kana ang pagkasulti, gikan sa tribo ni Manases), si
Gaddi ang anak nga lalaki ni Susi; 12 gikan sa tribo ni Dan, si Ammiel ang
anak nga lalaki ni Gemalli; 13 gikan sa tribo ni Aser, si Sethur ang anak
nga lalaki ni Michael; 14 gikan sa tribo ni Naftali, mao si Nahbi ang anak
nga lalaki ni Vofsi; 15 gikan sa tribo ni Gad, si Geuel ang anak nga lalaki ni
Machi. 16 Mao kini ang mga ngalan sa mga kalalakin-an kansang gipadala
ni Moises sa pagsusi sa yuta. Gipatawag ni Moises si Hosea ang anak nga
lalaki ni Nun pinaagi sa ngalan ni Josue. 17 Gipadala sila ni Moises aron sa
pagsusi sa yuta sa canaan. Siya miingon ngadto kanila, “Paduol kamo sa
Negev ug saka kamo ngadto sa mga bukid. 18 Susiha ang yuta aron makita
kung unsa ang sama niini. Panid-i ang mga tawo nga nanimuyo didto,
kung sila ba mga kusgan o mga huyang, kung sila gamay ba o daghan.
19 Tan-awa kung unsa sama ang yuta kung asa sila nanimuyo. Kini ba
maayo o dili maayo? Unsa ang mga siyudad nga anaa didto? Kung sama
ba sila sa kampo, o lig-on ba nga mga siyudad? 20 Tan-awa kung sama
sa unsa ang yuta kung maayo ba kini nga katuboan ug pananom o dili,
ug kung aduna bay kahoy didto o wala. Pagmaisugon ug pagdala balik
ug panag-ingnan sa yuta.” Karon ang panahon sa unang pagpamupo sa
mga hinog nga ubas. 21 Busa ang mga kalalakin-an nanungas ngadto sa
yuta gikan sa kamingawan sa Sin ngadto sa Rehob, duol sa Lebo sa Hamat.
22 Nagsaka sila sa Negev ug nakaabot sa Hebron. Si Ahiman, Sheshai, ug
Talmai, kaliwat gikan sa banay ni Anak, anaa didto. Karon natukod ang
Hebron mitukod sa pito ka tuig sa wala pa ang Zoan sa Ehipto. 23 Sa
dihang nakaabot na sila sa walog sa Escol, Nagputol sila ug sanga lakip
ang usa ka pungpong sa ubas. Gidala nila kini gibutangan nila ug kahoy

sa taliwala sa duha sa ilang grupo. Nagdala usab sila ug granada ug mga
igos. 24 Kana nga dapit ginganlan ug walog sa Eschol, tungod sa pungpong
sa ubas nga giputol sa katawhan sa Israel didto. 25 Human sa 40 ka adlaw,
mibalik sila gikan sa pagsusi sa yuta. 26 Miabot sila balik kang Moises,
Aaron, ug ngadto sa tanan nga lumulopyo nga katawhan sa Israel didto
sa kamingawan sa Paran, didto sa Kadesh. Nagdala sila pagbalik ug mga
sugilanon ngadto kanila ug ngadto sa tanan nga lumulopyo, ug gipakita
kanila ang mga abot gikan sa yuta. 27 Misulti sila kang Moises, "Nakaabot
kami sa yuta nga imong gipaadtoan kanamo. Labihan ang pag-agas sa
gatas ug dugos. Kini ang pipila ka mga abot gikan niini. 28 Apan, mga
kusgan ang mga tawo nga naghimo sa ilang pinuy-anan didto. Kinural ang
mga siyudad ug labihan kaluag. Nakita usab namo didto ang mga kaliwat
ni Anak. 29 Ang Amolikanhon nanimuyo didto sa Negev. Ang Hitihanon,
Jebusihanon, ug ang mga Amonihanon adunay mga pinuy-anan didto sa
kabungtoran nga bahin. Ang mga Canaanhon nanimuyo sa dagat ug kilid
sa tubig sa Jordan." 30 Unya gipahilom ni Caleb ang katawhan nga anaa
sa atubangan ni Moises ug misulti, "Manaka kita ug angkonon ang yuta,
tungod kay makahimo gayod kita sa pag-ilog niini." 31 Apan ang lain nga
mga kalalakin-an nga mikuyog kaniya nag-ingon "Dili kita makahimo sa
pagsulong sa katawhan tungod kay mga gusgan sila kaysa kanato." 32 Busa
nagpakaylap sila sa mga balita nga makapaluya sa katawhan sa Israel
mahitungod sa yuta nga ilang gisusi. Sila miingon, "Ang yuta nga among
gitan-aw mao ang yuta nga molamoy sa mga lumulopyo niini. Ang tanan
nga mga tawo didto mga tag-as kaayo. 33 Didto nakakita kami ug mga
higanti, ang mga kaliwat ni Anak, ang mga tawo nga naggikan sa mga
higanti. Sa among pagtan-aw sama lang kami sa mga apan-apan kung
itandi kanila, ug mao usab kini kung unsa kita sa ilang panan-aw."

14

1 Nianang gabhiona nanghilak sa makusog ang tibuok katilingban.
2 Gitamay sa tanang katawhan sa Israel si Moises ug si Aaron. Miingon
kanila ang tibuok katilingban, "Maayo pag nangamatay nalang kami didto
sa yuta sa Ehipto, o dinhi sa kamingawan! 3 Nganong gidala man kami ni
Yahweh niining yutaa aron mamatay pinaagi sa espada? Ang among mga
asawa ug among gagmay nga mga bata mahimong binihag. Dili ba mas
maayo pa man alang kanato ang pagbalik sa Ehipto?" 4 Nag-ingnanay sila
sa usag-usa, "Magpili kita ug laing pangulo, ug mamalik kita sa Ehipto."
5 Unya si Moises ug si Aaron mihapa sa atubangan sa tanang katawhan
sa Israel nga nagkatigom. 6 Si Josue ang anak nga lalaki ni Nun ug si
Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune, nga pipila niadtong gipadala aron
mosusi sa yuta, migisi sa ilang mga bisti. 7 Misulti sila sa tibuok katilingban
sa katawhan sa Israel. Miingon sila, "Ang yuta nga among giadto ug
gisusi maayo kaayo nga yuta. 8 Kung mahimuot si Yahweh kanato, dad-on
niya kita niining yutaa ug ihatag kini kanato. Ang yuta nga midagayday
sa gatas ug dugos. 9 Apan ayaw pagsupil batok kang Yahweh, ug ayaw
kahadloki ang mga tawo sa yuta. Pagalamyon nato sila sama kasayon
sa pagkaon. Ang ilang panalipod mangatangtang gikan kanila, tungod
kay ubanan kita ni Yahweh. Ayaw sila kahadloki." 10 Apan ang tanang
katawhan mibahad sa pagbato kanila aron patyon. Unya mitungha ang
himaya ni Yahweh sa tolda nga tagboanan alang sa tanang katawhan sa
Israel. 11 Miingon si Yahweh kang Moises, "Hangtod kanus-a ba kining
mga tawhana mosalikyaw kanako? Hangtod kanus-a man sila mopakyas

sa pagsalig kanako, luyo sa tanang timailhan sa akong gahom nga akong
nahimo taliwala kanila? 12 Atakihon ko sila uban sa hampak, isalikway
ko sila, ug maghimo ako gikan sa imong kaugalingong banay ug usa ka
nasod nga mas bantogan ug mas kusgan pa kay kanila." 13 Miingon si
Moises kang Yahweh, "Kung buhaton nimo kini, makadungog unya ang
mga Ehiptohanon mahitungod niini, tungod kay giluwas mo kining mga
tawhana gikan kanila pinaagi sa imong gahom. 14 Isulti nila kini sa mga
lumulupyo niining yutaa. Nakadungog sila nga ikaw, O Yahweh, nag-
uban niining mga tawhana, tungod kay nakita ka nawong sa nawong.
Mibarog ang imong panganod ibabaw sa imong katawhan. Nag-una ka
kanila ingon nga haligi nga panganod sa pagkaadlaw ug usa ka haligi nga
kalayo sa kagabhion. 15 Kung patyon nimo karon kining mga tawhana
ingon nga usa lang ka tawo, ang kanasoran unya nga nakadungog sa imong
kabantogan mosulti ug moingon, 16 "Tungod kay dili madala ni Yahweh
kining mga katawhan paingon sa yuta nga iyang gisaad kanila, gipamatay
nalang niya sila sa kamingawan.' 17 Karon, gihangyo ko ikaw, gamita
ang imong dakong gahom. Kay nag-ingon ka, 18 'Si Yahweh dili daling
masuko ug madagayaon sa pagkamatinud-anon sa kasabotan. Pasayloon
niya ang mga kalapasan ug ang kasal-anan. Silotan niya ang sad-an sa
dihang mosilot siya sa sala sa mga kaliwatan sa ilang mga katigulangan,
hangtod sa ikatulo ug ikaupat nga kaliwatan.' 19 Naghangyo ako kanimo,
pasayloa ang sala niining mga katawhan tungod sa pagkadako sa imong
pagkamatinud-anon sa kasabotan, sama sa kanunay nimong pagpasaylo
niining mga tawhana gikan pa sa panahon nga anaa pa sila sa Ehipto
hangtod karon." 20 Miingon si Yahweh, "Pasayloon ko sila sumala sa
imong gihangyo, 21 apan sa tinuod, samtang ako nagpuyo, ug samtang
napuno ang tibuok kalibotan sa akong himaya, 22 kadtong tanang mga
tawo nga nakakita sa akong himaya ug mga timailhan sa gahom nga
akong gibuhat didto sa Ehipto ug sa kamingawan—gisulayan gihapon nila
ako sa napulo ka higayon ug wala sila namati sa akong tingog. 23 Busa
mosulti ako nga dili gayod sila makakita sa yuta nga akong gisaad sa ilang
mga katigulangan. Walay bisan usa kanila nga nagsalikway kanako ang
makakita niini, 24 gawas sa akong alagad nga si Caleb, tungod kay aduna
siyay lahi nga espiritu. Hugot ang iyang pagtuman kanako; dad-on ko
siya ngadto sa yuta nga iyang giadto ug gisusi. Makapanag-iya ang iyang
kaliwatan niini. 25 (Karon ang mga Amalekanhon ug mga Canaanhon
nagpuyo didto sa walog.) Ugma balik ug lakaw ngadto sa kamingawan
pinaagi sa dalan sa Pulang Dagat." 26 Nakigsulti si Yahweh kang Moises
ug kang Aaron. Miingon siya, 27 "Hangtod kanus-a ako magpailob niining
daotang katilingban nga nagtamay kanako? Nadungog ko ang pagbagulbol
sa katawhan sa Israel batok kanako. 28 Ingna sila, 'Samtang nagpuyo
ako, miingon si Yahweh, 'Sumala sa inyong gisulti nga akong nadungog,
buhaton ko kini kaninyo: 29 Mangatumba ang inyong patay nga mga lawas
dinhi sa kamingawan, kamong tanan nga nagbagulbol batok kanako, kamo
nga naapil sa pag-ihap, ang tanang ihap sa katawhan nga nagpanuigon
gikan sa 20 ka tuig ug pataas. 30 Dili gayod kamo makaadto sa yuta nga
akong gisaad aron mahimo ninyong puluy-anan, gawas lamang kang Caleb
ang anak nga lalaki ni Jefune ug kang Josue ang anak nga lalaki ni Nun.
31 Apan ang mga gagmay nga bata nga inyong giingon nga mahimong mga
bihag, dad-on ko sila didto sa yuta. Masinatian nila ang yuta nga inyong
gisalikway! 32 Alang kaninyo, mangatumba ang inyong mga patay nga

lawas dinhi sa kamingawan. 33 Mahimong mga magbalantay ang inyong
mga anak dinhi sa kamingawan sulod sa 40 ka tuig. Mag-antos sila sa
silot sa inyong pagkamasupilon hangtod sa kataposan sa inyong patay
nga mga lawas sa kamingawan. 34 Sama sa gidugayon sa mga adlaw sa
pagsusi ninyo sa yuta—40 ka adlaw, pagaantoson usab ninyo ang silot sa
inyong mga sala sulod sa 40 ka tuig—usa ka tuig alang sa matag adlaw, ug
unya inyong masayran kung unsa ako ingon nga inyong kaaway. 35 Ako,
si Yahweh, ang nagsulti. Buhaton ko gayod kining tanan alang niining
daotang katilingban nga nagkatigom batok kanako. Mangapuo gayod sila,
ug dinhi sila mangamatay.'" 36 Busa ang mga lalaki nga gipadala ni Moises
aron sa pagtan-aw sa yuta nangamatay pinaagi sa hampak sa atubangan
ni Yahweh. 37 Mao kini ang mga lalaki nga mibalik ug midala sa dili
maayo nga balita mahitungod sa yuta. Gihimo niini ang mga tawo nga
magbagulbol batok kang Moises. 38 Niadtong mga lalaki nga milakaw
sa pagsusi sa yuta, si Josue lamang nga anak ni Nun ug si Caleb nga
anak ni Jefune ang nabiling buhi. 39 Sa dihang gibalita ni Moises kini
nga mga pulong ngadto sa tanang katawhan sa Israel, nagbangotan sila
pag-ayo. 40 Mibangon sila sa sayo sa buntag ug miadto sa tumoy sa
bukid ug miingon, "Tan-awa, ania kita dinhi, ug moadto kita sa dapit
nga gisaad ni Yahweh, tungod kay nakasala kita." 41 Apan miingon si
Moises, "Nganong supakon man ninyo karon ang mando ni Yahweh?
42 Dili kamo magmalamposon. Ayaw kamo paglakaw, tungod kay si
Yahweh dili mag-uban kaninyo aron ilikay kamo gikan sa pagkapildi batok
sa inyong mga kaaway. 43 Ang mga Amalekanhon ug mga Canaanhon
anaa didto, ug mamatay kamo pinaagi sa espada tungod kay mitalikod
kamo gikan sa pagsunod kang Yahweh. Busa dili siya mouban kaninyo."
44 Apan nangahas gihapon sila sa pagtungas sa bungtod; apan, bisan si
Moises ni ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh wala mibiya sa kampo.
45 Unya milugsong ang mga Amalekanhon, ug ang mga Canaanhon usab
nga nagpuyo niadtong mga bungtora. Gisulong nila ang mga Israelita ug
napildi sila hangtod sa Horma.

15

1 Unya nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises. Miingon siya, 2 "Sultihi
ang katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Sa pag-adto ninyo didto sa yuta nga
inyong pagapuy-an, nga ihatag ni Yahweh kaninyo, 3 mag-amdam kamo
ug halad pinaagi sa kalayo ngadto kang Yahweh, halad nga sinunog man
o halad aron sa pagtuman sa panaad o kabubut-on nga halad, o halad
sa inyong kasaulogan, aron makahatag ug makapahimuot nga humot
alang kang Yahweh gikan sa panon sa mga mananap o pundok sa mga
mananap. 4 Kinahanglan nga maghalad kamo ug halad nga sinunog
ngadto kang Yahweh lakip usab ang halad nga trigo nga ikanapulo nga
bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga sagolan ug lana nga ika
1/4 nga bahin sa usa ka hin. 5 Kinahanglan maghalad usab kamo uban
ang halad nga sinunog, o alang sa pagsakripisyo, ika 1/4 nga bahin sa
usa ka hin nga bino alang sa halad nga ilimnon alang sa matag nating
karnero. 6 Kung maghalad kamo ug toro nga karnero, kinahanglan mag-
andam usab kamo alang sa halad nga trigo ika 2/10 nga bahin sa usa
ka epa sa labing maayo nga harina nga sagolan ug lana nga ikatulo
nga bahin sa usa ka hin. 7 Alang sa halad nga ilimnon, kinahanglan
maghalad kamo ug bino nga ikatulo nga bahin sa usa ka hin. Maghatag
kini ug kahumot alang kang Yahweh. 8 Kung mag-andam kamo ug torong

baka ingon nga halad sinunog o ingon nga halad aron sa pagtuman sa
panaad, o ingon nga halad sa pagpakigdait ngadto kang Yahweh, 9 unya
kinahanglan maghalad kamo ug toro nga baka uban sa halad nga trigo
nga ika 3/10 nga bahin sa usa ka epa sa labing maayo nga harina nga
gisagolan ug lana nga tunga nga bahin sa usa ka hin. 10 Kinahanglan
nga maghalad kamo alang sa halad nga ilimnon nga bino nga tunga sa
bahin sa usa ka hin, ingon nga halad nga nahimo pinaagi sa kalayo, aron
makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. 11 Kinahanglan nga buhaton
sa ingon niini nga paagi alang sa matag toro nga baka, sa matag toro
nga karnero, ug alang sa matag laki nga mga nating karnero o nating
mga kanding. 12 Ang matag sakripisyo ug mga halad nga inyong giandam
kinahanglan nga buhaton sumala sa gihulagway dinhi. 13 Ang tanan nga
mga natawong lumad nga mga Israelita kinahanglan nga magbuhat niini
nga mga butang sa ingon niini nga paagi, sa dihang magdala kamo ug
halad nga sinunog, aron makahatag ug humot nga makapahimuot kang
Yahweh. 14 Kung ang langyaw magpuyo uban kaninyo, o si bisan kinsa nga
magpuyo uban sa tibuok ninyo nga kaliwatan sa katawhan, kinahanglan
nga maghalad siya ug sinunog, aron makahatag ug kahumot alang kang
Yahweh. Kinahanglan nga magbuhat siya sama sa inyong ginabuhat.
15 Kinahanglan adunay sama lamang nga balaod alang sa katilingban ug
sa mga langyaw nga nagpuyo uban kaninyo, balaod nga walay kataposan
sa tibuok kaliwatan sa inyong katawhan. Sama kaninyo, busa mao usab
ang magpapanaw nga nagpuyo uban kaninyo. Kinahanglan nga magbuhat
siya sama sa inyong gibuhat sa atubangan ni Yahweh. 16 Sama lamang nga
balaod ug sugo ang kinahanglan ninyo nga tumanon ug ngadto sa langyaw
nga nagpuyo uban kaninyo.'" 17 Misulti na usab si Yahweh ngadto kang
Moises. Miingon siya, 18 "Sultihi ang katawhan sa Israel ug ingna sila,
'Sa pag-abot ninyo sa yuta nga akong pagadad-an kaninyo, 19 sa dihang
mokaon kamo sa mga pagkaon nga abot niadtong yutaa, kinahanglan nga
maghalad kamo ug halad ug ihalad kini kanako. 20 Gikan sa pinakauna
ninyong minasa kinahanglan nga maghalad kamo ug tinapay aron nga
ibayaw kini ingon nga binayaw nga halad gikan sa giokanan. Kinahanglan
nga ibayaw ninyo kini sa ingon niini nga paagi. 21 Kinahanglan nga ihatag
ninyo kanako ang binayaw nga halad sa tibuok nga kaliwatan sa inyong
katawhan gikan sa pinakauna ninyo nga minasa. 22 Usahay makasala
kamo nga wala tuyoa, sa dihang dili ninyo tumanon kining tanan nga
mga sugo nga gisulti ko kang Moises— 23 ang tanang mga butang nga
akong gisugo kaninyo pinaagi kang Moises gikan niadtong unang adlaw
nga gihatag ko kaninyo ang mga sugo ug sa umaabot sa tibuok nga mga
kaliwatan sa inyong katawhan. 24 Bahin sa dili tinuyoan nga sala nga
wala mahibaloan sa mga katilingban, unya kinahanglan nga ang tanang
katilingban maghalad ug usa ka laki nga nating baka ingon nga halad
sinunog aron makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. Uban niini
kinahanglan nga maghimo ug halad nga trigo ug halad nga ilimnon, ingon
nga mando sa kasugoan, ug usa ka laki nga kanding ingon nga halad alang
sa sala. 25 Kinahanglan nga maghimo ug pagpapas sa sala ang pari alang
sa tanang katilingban nga katawhan sa Israel. Mapasaylo sila tungod kay
ang sala usa lamang ka sayop. Nagdala sila sa ilang mga halad, halad
nga sinunog alang kanako. Gidala nila ang ilang halad sa sala sa akong
atubangan alang sa ilang kasaypanan. 26 Unya mapasaylo ang tanang
katilingban nga katawhan sa Israel, ug lakip na usab ang mga langyaw nga
nagpuyo uban kanila, tungod kay ang tanang katawhan nakasala man nga

dili tinuyoan. 27 Kung makasala ang usa ka tawo nga dili tinuyoan, nan
kinahanglan nga maghalad siya ug baye nga kanding nga nagpanuigon
ug usa ka tuig ingon nga halad sa sala. 28 Kinahanglan nga maghimo ug
pagpapas sa sala ang pari atubangan ni Yahweh alang sa usa ka tawo nga
nakasala nga wala tuyoa. Mapasaylo lamang kanang tawhana sa dihang
mabuhat na ang pagpapas sa sala. 29 Kinahanglan nga mao lamang nga
balaod alang sa usa ka tawo nga nagbuhat sa bisan unsa nga butang
nga wala tuyoa, sama lamang nga balaod alang sa natawo nga lumad
nga katawhan sa Israel ug alang sa mga langyaw nga nagpuyo taliwala
kanila. 30 Apan kansang tawo nga nagsupak sa pagbuhat niana, natawo
man siya nga lumad o langyaw, nagpasipala kanako. Kanang tawhana
kinahanglan nga puohon gikan sa taliwala sa iyang katawhan. 31 Tungod
kay gipasipad-an niya ang akong pulong ug gilapas ang akong kasugoan,
kanang tawhana kinahanglan nga puohon gayod. Ang iyang sala maanaa
gayod kaniya.'" 32 Samtang atua sa kamingawan ang katawhan sa Israel,
nakakita sila ug usa ka tawo nga nangahoy panahon sa adlaw nga
Igpapahulay. 33 Kadtong nakakita kaniya nagdala kaniya ngadto kang
Moises, kang Aaron, ug sa tanang katilingban. 34 Gibilanggo una nila siya
tungod kay wala pa man gipahamtang kung unsa ang angay nga buhaton
alang kaniya. 35 Unya miingon si Yahweh ngadto kang Moises, "Kanang
tawhana kinahanglan nga patyon gayod. Kinahanglan nga batohon siya
sa tanang katilingban gawas sa kampo." 36 Busa gidala siya sa tanan nga
katilingban ngadto sa gawas sa kampo ug gibato siya hangtod nga namatay
sumala sa gisugo ni Yahweh ngadto kang Moises. 37 Nakigsulti na usab si
Yahweh ngadto kang Moises. Miingon siya, 38 "Sultihi ang mga kaliwat
ni Israel ug sugoa sila nga magbuhat alang sa ilang mga kaugalingon ug
mga borlas nga ibitay sa mga sidsid sa ilang mga bisti, bitayi ug pisi nga
asul ang matag tumoy niini. Kinahanglan buhaton nila kini sa tibuok
kaliwatan sa ilang katawhan. 39 Mahimo kini nga usa ka pinasahi nga
pahimangno kaninyo, sa dihang motan-aw kamo niini, ang tanan nako nga
mga kasugoan, aron makinabuhi kini aron nga dili kamo maghunahuna sa
inyong kaugalingon nga kasingkasing ug sa inyong kaugalingon nga mga
mata ug magpakahugaw sa inyong kaugalingon ngadto niini. 40 Buhata
kini aron nga mahinumdoman ninyo ug matuman ang tanan nakong mga
sugo, ug sa ingon mahimo kamo nga balaan, gitipigan alang kanako, nga
inyong Dios. 41 Ako si Yahweh nga inyong Dios, nga nagpagawas kaninyo
gikan sa yuta sa Ehipto, aron mahimong inyong Dios. Ako si Yahweh nga
inyong Dios."

16

1 Karon si Kora nga anak nga lalaki ni Izhar nga anak nga lalaki ni Kohat
nga anak nga lalaki ni Levi, uban ni Datan ug ni Abiram nga mga anak
nga lalaki ni Eliab, ug si On nga anak nga lalaki ni Pelet, nga mga kaliwat
ni Ruben, nagtigom ug pipila ka mga tawo. 2 Mibatok sila tali kang Moises,
uban sa mga tawo nga gikan sa katawhan sa Israel, 250 ka mga pangulo
sa katilingban kansang mga inila nga sakop sa katilingban. 3 Nagtigom
sila sa ilang mga kaugalingon aron sa pagsukmat kang Moises ug kang
Aaron. Miingon sila kanila, "Sobra na kamo! Ang tibuok katilingban
nga gilain, ang matag-usa kanila, ug si Yahweh anaa kanila. Ngano nga
ipataas man ninyo ang inyong kaugalingon labaw sa uban nga katilingban
ni Yahweh?" 4 Sa pagkadungog ni Moises niana, mihapa siya. 5 Misulti
siya ngadto kang Kora ug sa tanan nga uban kaniya, "Inigkabuntag ipaila

ni Yahweh kadtong nahisakop kaniya ug kadtong gilain alang kaniya.
Ipaduol niya kanang tawhana ngadto kaniya. Ang iyang pilion ipaduol
niya sa iyang kaugalingon. 6 Buhata kini, Kora ug sa tanan nimo nga
pundok. 7 Ugma pagdala kamo ug mga butangan sa insenso ug butangi
kini'g kalayo ug insenso atubangan ni Yahweh. Ang tawo nga pilion ni
Yahweh, kanang tawhana mailain alang kang Yahweh. Sobra na kamo,
kamo nga mga kaliwat ni Levi." 8 Miingon, pag-usab si Moises kang Kora,
"Karon paminaw, kamo nga mga kaliwat ni Levi: 9 gamay lang ba kini
nga butang alang kaninyo nga gilain kamo sa Dios sa Israel gikan sa mga
katilingban sa Israel, aron mapaduol kamo sa iyang kaugalingon, aron
sa pagbuhat sa bulohaton sa tabernakulo ni Yahweh, ug sa pagbarog
atubangan sa katilingban aron sa pag-alagad kanila? 10 Gipaduol na
niya kamo, ug ang tanan ninyo nga mga kaliwat, mga kaliwat ni Levi,
uban kanimo, apan gusto pa usab ninyo nga mahimong pari! 11 Mao
nga ikaw ug ang tanan nimo nga pundok nagtigom batok kang Yahweh.
Busa ngano nga nagbagulbol man kamo mahitungod kang Aaron, nga
nagatuman kang Yahweh?" 12 Unya gipatawag ni Moises si Datan, ug si
Abiram, ang mga anak nga lalaki ni Eliab, apan miingon sila, "Dili kami
moanha." 13 Gamay lang ba nga butang nga gidala nimo kami pagawas sa
yuta nga nagadagayday ang gatas ug dugos, aron nga mangamatay kami
sa kamingawan? Karon gusto pa gayod nimo nga magmando kanamo!
14 Dugang pa, wala nimo kami gidala sa yuta nga nagadagayday ang
gatas ug dugos, o gihatagan kami ug kaumahan ug parasan ingon nga
panulondon. Karon buot ba nimo nga butahan kami sa walay pulos nga
mga saad? Dili kami moanha kanimo." 15 Nasuko pag-ayo si Moises ug
giingnan niya si Yahweh, "Ayaw tahora ang ilang mga halad. Wala akoy
gikuha bisan usa ka asno gikan kanila, ug wala akoy gipasakitan bisan
usa kanila." 16 Unya miingon si Moises ngadto kang Kora, "Ugma ikaw
ug ang tanan nimo nga kaubanan kinahanglan nga moadto sa atubangan
ni Yahweh—ikaw ug sila, ug si Aaron. 17 Kinahanglan nga ang matag-
usa kaninyo magdala ug iyang butanganan sa insenso ug butangan kini
ug insenso. Unya ang matag tawo kinahanglan nga magdala sa iyang
butanganan sa insenso atubangan ni Yahweh, 250 ka mga butanganan
sa insenso. Ikaw ug si Aaron, usab, kinahanglan nga magdala sa inyong
matag butanganan sa insenso." 18 Busa ang matag tawo nagdala sa iyang
butanganan sa insenso, gibutangan kini ug kalayo, gihanigan usab kini ug
insenso, ug mibarog sa pultahan sa tolda nga tigomanan uban ni Moises
ug ni Aaron. 19 Gitigom ni Kora ang tanang katilingban batok kang Moises
ug kang Aaron didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug ang himaya
ni Yahweh mipakita sa tanang katilingban. 20 Unya nakigsulti si Yahweh
ngadto kang Moises ug kang Aaron: 21 "Ilain ang inyong mga kaugalingon
gikan sa taliwala niining katilingban aron nga malamoy ko dayon sila."
22 Mihapa si Moises ug si Aaron ug miingon, "Dios, ang Dios sa mga espiritu
sa tanang katawhan, kung makasala ang usa ka tawo, kinahanglan ba nga
masuko ka sa tanang katilingban?" 23 Mitubag si Yahweh ngadto kang
Moises. Miingon siya, 24 "Sultihi ang katilingban. Ingna, 'Pahilayo sa mga
tolda ni Kora, Datan, ug Abiram."' 25 Unya mitindog si Moises ug miadto
ngadto kang Datan ug Abiram; misunod ang mga kadagkoan sa Israel
kaniya. 26 Misulti siya ngadto sa katilingban ug miingon, "Karon biyai ang
mga tolda niining daotan nga mga tawo ug ayaw hikapa ang bisan unsa
nga ila, o malamoy kamo pinaagi sa tanan sa nilang mga sala." 27 Busa
ang katilingban nga anaa sa matag kilid sa mga tolda ni Kora, Datan, ug

Abiram mipahawa kanila. Migawas si Datan ug Abiram ug mibarog sa
pultahan sa ilang mga tolda, uban sa ilang mga asawa, mga anak nga
lalaki, ug ilang mga masuso. 28 Unya miingon si Moises, “Pinaagi niini
masayran ninyo nga si Yahweh ang nagpadala kanako sa pagbuhat niining
tanan nga buluhaton, kay wala ako nagbuhat niini pinaagi sa akong
kabubut-on. 29 Kung kining mga tawhana mamatay sa kasagaran lang
nga mahitabo, nan dili si Yahweh ang nagpadala kanako. 30 Apan kung
palikion ni Yahweh ang yuta unya molamoy kanila sama sa usa ka dako
nga baba, uban sa tanan nilang pamilya, ug kung mangahulog sila nga
buhi ngadto sa Seol, nan kinahanglan ninyo nga sabton nga kining mga
tawhana nakapasipala kang Yahweh.” 31 Dihadiha dayon pagkahuman ug
sulti ni Moises niining tanang mga pulonga, mibuka ang yuta niadtong
mga tawhana. 32 Mibuka ang baba sa yuta ug gilamoy sila, ilang mga
pamilya, ug ang tanang katawhan nga nahisakop kang Kora, lakip na
ang tanan nilang mga gipanag-iyahan. 33 Sila ug ang tanan sa ilang mga
pamilya nangahulog nga buhi ngadto sa Seol. Mitiklop ang yuta kanila,
ug sa niini nga paagi nahanaw sila gikan sa taliwala sa mga katilingban.
34 Ang tanang Israelita nga nakapalibot kanila mipahilayo nga naghilak.
Naniyagit sila, “Tingali ug lamuyon usab kita sa yuta!” 35 Unya sa kalit
lang mihugpa ang kalayo nga gikan Kang Yahweh ug gilamoy ang 250 ka
kalalakin-an nga naghalad ug insenso. 36 Nakigsulti pag-usab si Yahweh
ngadto kang Moises ug nag-ingon, 37 “Sultihi si Eleazar nga anak ni Aaron
nga pari ug tugoti siya nga mokuha sa mga butanganan sa insenso pagawas
sa kalayo, kay ang mga butanganan sa insenso gilain alang kanako. Unya
ipakatag kaniya ang nagdilaab nga mga uling ngadto sa layo. 38 Ipakuha
ang mga butangan sa insenso niadtong nawad-an sa ilang mga kinabuhi
tungod sa ilang sala. Ipahimo kining dinukdok nga mga plato ingon nga
tabon ibabaw sa halaran. Kadtong mga tawhana naghalad niini atubangan
kanako, mao nga gilain kini alang kanako. Mahimo kining timaan sa
akong presensya ngadto sa katawhan sa Israel.” 39 Gikuha ni Eleazar nga
pari ang tumbaga nga mga butanganan sa insenso nga gigamit sa mga
tawo nga nangasunog, ug gidukdok kini aron mahimong tabon alang sa
halaran, 40 isip nga pahinumdom sa katawhan sa Israel, aron nga walay
tagagawas nga wala naggikan kang Aaron nga moduol aron sa pagsunog
sa insenso sa atubangan ni Yahweh, aron nga dili sila mahisama kang
Kora ug sa iyang pundok—sama sa gimando ni Yahweh ngadto kang
Moises. 41 Apan pagkasunod buntag ang tanang katilingban nga katawhan
sa Israel nagbagulbol batok kang Moises ug kang Aaron. Miingon sila,
“Gipangpatay nimo ang katawhan ni Yahweh.” 42 Unya nahitabo kini,
sa dihang ang mga katilingban nagtigom batok kang Moises ug kang
Aaron, nga naglantaw sila sa atubangan sa tolda nga tigomanan, ug, tan-
awa, mitabon ang panganod niini. Mipakita ang himaya ni Yahweh,
43 ug miduol si Moises ug si Aaron ngadto sa atubangan sa tolda nga
tigomanan. 44 Unya nakigsulti si Yahweh ngadto kang Moises. Miingon
siya, 45 “Pahilayo gikan sa atubangan niining katilingban aron lamyon ko
dayon sila.” Ug mihapa si Moises ug si Aaron sa yuta. 46 Miingon si Moises
ngadto kang Aaron, “Kuhaa ang butanganan sa insenso, butangi kini ug
kalayo gikan sa halaran, butangi kini ug insenso, dad-a dayon kini ngadto
sa katilingban, ug paghimo ug pagpapas sa sala alang kanila, tungod kay
moabot ang kasuko gikan kang Yahweh. Ang hampak nagsugod na.”
47 Busa gibuhat ni Aaron ang gisulti ni Moises. Midagan siya ngadto sa
tunga-tunga sa katilingban. Ang hampak misugod dayon sa pagkuyanap

ngadto sa taliwala sa katawhan, busa gibutang niya ang insenso ug naghimo ug pagpapas sa sala alang sa katawhan. 48 Mibarog si Aaron taliwala sa mga buhi ug sa mga patay; niini nga paagi miundang ang hampak. 49 Kadtong nangamatay sa hampak mokabat ug 14, 700 ang gidaghanon, wala pay labot kadtong nangamatay sa panghitabo kang Kora. 50 Mibalik si Aaron ngadto kang Moises didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan, ug mihunong na gayod ang hampak.

17

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises. Miingon siya, 2 “Pakigsulti ngadto sa katawhan sa Israel ug kuhaa ang mga sungkod gikan kanila, usa alang sa matag tribo sa katigulangan, napulo ug duha ka mga sungkod. Isulat ang ngalan sa matag tawo ngadto sa iyang sungkod. 3 Kinahanglan isulat mo ang ngalan ni Aaron sa sungkod ni Levi. Kinahanglan nga adunay usa ka sungkod sa matag pangulo gikan sa tribo sa iyang katigulangan. 4 Kinahanglan nga ibutang mo ang mga sungkod diha sa tolda nga tigomanan atubangan sa kasugoan sa kasabotan, diin ako makigkita kanimo. 5 Mahitabo kini nga ang sungkod sa tawo nga akong pilion mosalingsing. Pahunongon ko ang mga pagbagulbol sa katawhan sa Israel, diin ilang gipangsulti batok kanimo.” 6 Busa nakigsulti si Moises ngadto sa katawhan sa Israel. Ang tanang mga pangulo sa tribo naghatag kaniya ug mga sungkod, usa ka sungkod gikan sa matag pangulo, pinili gikan sa tribo sa katigulangan, napulo ug duha ka mga sungkod tanan. Usa niadto mao ang sungkod ni Aaron. 7 Unya gitipigan ni Moises ang mga sungkod sa atubangan ni Yahweh ngadto sa tolda sa kasugoan sa kasabotan. 8 Sa sunod adlaw misulod si Moises ngadto sa tolda sa kasugoan sa kasabotan ug, tan-awa, misalingsing ang sungkod ni Aaron alang sa tribo ni Levi. Nanalingsing kini ug namukhad ang mga bulak ug namunga ug hinog nga mga almendras! 9 Gipagawas ni Moises ang tanan nga mga sungkod gikan sa atubangan ni Yahweh ngadto sa tanang katawhan sa Israel, ug ang matag usa ka tawo mikuha sa iyang sungkod. 10 Miingon si Yahweh kang Moises, “Ibutang ang sungkod ni Aaron sa atubangan sa kasugoan sa kasabotan. Tipigi kini ingon nga timaan sa sala batok sa katawhan nga masupilon aron mohunong ang ilang pagbagulbol batok kanako, o mangamatay sila.” 11 Gibuhat ni Moises ang gimando ni Yahweh ngadto kaniya. 12 Ang katawhan sa Israel misulti kang Moises ug miingon, “Mangamatay kami dinhi. Mangahanaw kaming tanan! 13 Ang tanan nga mosaka, nga moduol sa tabernakulo ni Yahweh, mangamatay. Kinahanglan ba nga mangahanaw kaming tanan?”

18

1 Miingon si Yahweh kang Aaron, “Ikaw, ug ang imong mga anak nga lalaki, ug ang banay sa imong mga katigulangan maoy manubag alang sa tanang mga sala nga nabuhat batok sa balaan nga dapit. Apan ikaw lamang ug ang imong mga anak nga lalaki nga uban kanimo ang manubag alang sa tanang mga sala nga nabuhat ni bisan kinsa nga diha sa pagkapari. 2 Ingon man sa imong mga kaubanan sa tribo ni Levi, nga tribo sa imong katigulangan, kinahanglan nga ubanon mo sila aron nga makig-uban sila kanimo ug motabang kanimo sa dihang ikaw ug ang imong mga anak nga lalaki moalagad atubangan sa tolda sa kasugoan sa kasabotan. 3 Kinahanglan nga moalagad sila kanimo ug sa tibuok tolda. Apan, kinahanglan dili sila mopaduol sa bisan unsang butang

ngadto sa balaang dapit o may kalabotan sa halaran, o sila ug ikaw usab mamatay. 4 Kinahanglan makighiusa sila kanimo ug ampingan ang tolda nga tigomanan, kay ang tanan nga mga buhat may kalabotan man sa tolda. Ang mga langyaw kinahanglan nga dili moduol kanimo. 5 Kinahanglan nga buhaton nimo ang mga buluhaton alang sa balaan nga dapit ug alang sa halaran aron nga ang akong kapungot dili moabot pag-usab sa katawhan sa Israel. 6 Tan-awa, gipili ko ang imong mga kaubanan nga mga Levita gikan sa mga kaliwat sa Israel. Gasa sila alang kanimo, gihatag kanako aron mobuhat sa mga buluhaton nga may kalabotan sa tolda nga tigomanan. 7 Apan ikaw lamang ug ang imong mga anak nga lalaki maoy mobuhat sa pagkapari mahitungod sa tanan nga may kalabotan sa halaran ug ang tanan nga anaa sulod sa tabil. Kinahanglan tumanon mo kadtong mga buluhaton. Ihatag ko kanimo ang pagkapari ingon nga gasa. Bisan kinsa nga langyaw nga moduol kinahanglan nga patyon.”
8 Unya miingon si Yahweh kang Aaron, “Tan-awa, gihatag ko kanimo ang buluhaton sa pagkupot sa mga halad nga ibayaw alang kanako, ug ang tanang balaan nga mga halad nga gihatag sa katawhan sa Israel alang kanako. Gihatag ko kini nga mga halad kanimo ug sa imong mga anak nga lalaki ingon nga padayon nimong bahin. 9 Balaan gayod kini nga mga butang, nga gipalayo gikan sa kalayo: gikan sa matag halad nila—sa matag halad nga trigo, sa matag halad alang sa sala, ug sa matag halad sa dili tinuyo nga sala—balaan kaayo kini alang kanimo ug sa imong mga anak nga lalaki. 10 Kini nga mga halad balaan gayod kaayo; ang matag lalaki kinahanglan nga mokaon niini, tungod kay balaan kini alang kanimo. 11 Mao kini ang mga halad nga gigahin alang kanimo: ang ilang mga gasa, ang tanang binayaw nga mga halad sa katawhan sa Israel. Gihatag ko kini kanimo, sa imong mga anak nga lalaki, ug sa imong mga anak nga babaye, ingon nga padayon mong bahin. Si bisan kinsa nga hinlo diha sa imong pamilya mahimong mokaon bisan asa niini nga mga halad. 12 Ang tanan nga labing maayo sa lana, ang tanan nga labing maayo sa bag-ong bino ug sa trigo, ang una nga mga bunga nga gihatag sa katawhan alang kanako—kining tanan nga mga butang gihatag ko kanimo.
13 Maimo gayod ang unang hinog sa tanan nga anaa sa ilang yuta, nga ilang gidala alang kanako. Ang tanan nga hinlo nga anaa sa imong pamilya makakaon niini nga mga butang. 14 Maimo ang matag gipahinungod nga butang sa Israel. 15 Ang tanan nga magabuka sa sabakan, ang tanang unang anak nga ihalad sa katawhan ngadto kang Yahweh, tawo man o mananap maimo. Bisan paman niana, ang katawhan kinahanglan gayod paliton pagbalik ang matag kinamagulangang anak nga lalaki, ug kinahanglan nilang paliton pagbalik ang unang anak sa mananap nga hugaw. 16 Kadtong pagapaliton pagbalik sa katawhan kinahanglan nga paliton pagbalik human mahimong usa ka bulan ang panuigon. Unya ang katawhan mahimo na nga mopalit niini pagbalik, nga nagkantidad ug lima ka shekel, pinaagi sa naandan nga kabug-aton sa shekel nga anaa sa balaan nga dapit, nga nagkantidad ug 20 ka gerahs. 17 Apan ang unang anak sa baka, o ang unang anak sa karnero, o ang unang anak sa kanding—kinahanglan nga dili nimo kini paliton pagbalik nga mga mananap; tungod kay gilain kini alang kanako. Kinahanglan iwisikwisik nimo ang dugo niini ngadto sa halaran ug sunogon ang tambok niini ingon nga halad nga sinunog, ang kahumot makapahimuot kang Yahweh. 18 Ang mga unod niini maimo. Sama sa binayaw nga dughan ug tuo nga paa, ang ilang karne maimo. 19 Ang tanang balaang halad nga gihalad sa katawhan sa

Israel ngadto kang Yahweh, gihatag ko kanimo, ug sa imong mga anak
nga lalaki ug sa imong mga anak nga babaye nga uban kanimo, ingon
nga padayong bahin. Usa kini ka walay kataposan nga kasabotan sa asin,
nga dili mausab nga kasabotan hangtod sa kahangtoran, sa atubangan
ni Yahweh alang kanimo ug sa imong mga kaliwat nga uban kanimo."
20 Miingon si Yahweh kang Aaron, "Wala kamoy mapanunod sa yuta sa
katawhan, ni bahin sa katigayonan taliwala sa katawhan. Ako ang inyong
bahin ug ang inyong panulondon taliwala sa katawhan sa Israel. 21 Alang
sa mga kaliwat ni Levi, tan-awa, gihatag ko ang tanan nga mga ikanapulo
sa Israel ingon nga ilang panulondon isip balos sa ilang pag-alagad nga
gihatag alang sa pagpamuhat diha sa tolda nga tigomanan. 22 Gikan karon
kinahanglan nga dili moduol sa tolda nga tigomanan ang katawhan sa
Israel, o sila ang manubag niini nga sala ug mamatay. 23 Kinahanglan nga
ang mga Levita mobuhat sa mga buluhaton nga may kalabotan sa tolda
nga tigomanan. Sila ang manubag sa matag sala bahin niini. Balaod kini
nga dili mausab hangtod sa kaliwatan sa imong katawhan. Ug kinahanglan
nga wala silay panulondon taliwala sa katawhan sa Israel. 24 Kay ang mga
ikanapulo sa katawhan sa Israel, nga ilang gihatag ingon nga pagtabang
alang kanako—mao kini ang akong gihatag sa mga Levita ingon nga ilang
panulondon. Mao nga nag-ingon ako kanila, 'Kinahanglan nga wala silay
panulondon taliwala sa katawhan sa Israel."' 25 Nakigsulti si Yahweh
kang Moises ug miingon, 26 "Kinahanglan makigsulti ka sa mga Levita
ug sultihi sila niini, 'Sa dihang madawat na ninyo gikan sa katawhan sa
Israel ang ikanapulo nga gihatag ni Yahweh kaninyo gikan kanila ingon
nga inyong panulondon, unya kinahanglan maghalad kamo ngadto kaniya
usa ka amot gikan niana nga ikanapulo, ikanapulo sa ikapulo. 27 Ang
inyong amot kinahanglan isipon pinaagi kaninyo ingon nga ikanapulo
kini gikan sa giukanan sa trigo o ang abot nga gikan sa pugaanan sa
bino. 28 Busa kinahanglan usab ninyong himoon ang paghatag ngadto
kang Yahweh gikan sa tanang mga ikanapulo nga inyong madawat gikan
sa katawhan sa Israel. Gikan kanila kinahanglan ninyong ihatag ang
iyang gihatag ngadto kang Aaron nga pari. 29 Sa tanan nga gasa nga
inyong nadawat, kinahanglan nga mohatag kamo ngadto kang Yahweh.
Kinahanglan buhaton ninyo kini gikan sa pinakamaayo ug pinakabalaan
nga mga butang nga gihatag kaninyo.' 30 Busa kinahanglan nga sultihan
nimo sila, 'Sa dihang ihalad ninyo ang pinakamaayo niini, paga-isipon sa
mga Levita kini ingon nga abot gikan sa giukanan sa trigo ug pugaanan
sa bino. 31 Mahimo ninyong kan-on ang nahibilin sa inyong mga gasa sa
bisan asa nga dapit, kamo ug ang inyong mga pamilya, tungod kay mao
kini ang ganti alang sa inyong pagpamuhat diha sa tolda nga tigomanan.
32 Dili kamo mahiagom sa bisan unsa nga sala pinaagi sa pagkaon ug pag-
inom niini, kung inyong ihalad kang Yahweh ang pinakamaayo nga inyong
nadawat. Apan kinahanglan nga dili ninyo hugawan ang balaan nga mga
halad sa katawhan sa Israel, o mangamatay kamo.'"

19

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron. miingon siya,
2 "Usa kini ka balaod, ang balaod nga akong gimando kaninyo: Sultihi
ang katawhan sa Israel nga kinahanglang magdala sila nganha kanimo
ug pula nga nating baka nga walay daot o tatsa, ug wala pa gayod sukad
mayugohi. 3 Ihatag ang nating baka kang Eleazar nga pari. Kinahanglan
niya kining dad-on sa gawas sa kampo, ug kinahanglan nga adunay tawo

nga mopatay niini sa iyang atubangan. 4 Kinahanglan nga si Eleazar nga
pari mokuha ug pipila sa dugo niini pinaagi sa iyang tudlo ug iwisikwisik
kini sa ikapito ka higayon sa atubangan sa tolda nga tigomanan. 5 Ang
uban nga pari kinahanglan nga sunogon ang nating baka diha sa iyang
atubangan. Kinahanglan niyang sunogon ang panit, ang unod, ug ang
dugo niini uban sa hugaw niini. 6 Ang pari kinahanglan nga mokuha
ug sidro nga kahoy, hisopo, ug pulang panapton, ug ilabay kining tanan
ngadto sa tunga sa gisunog nga nating baka. 7 Unya kinahanglan niyang
labhan ang iyang mga bisti ug maligo sa tubig. Unya mosulod siya ngadto
sa kampo, diin magpabilin siyang hugaw hangtod sa gabii. 8 Ang usa nga
nagsunog sa nating baka kinahanglan nga labhan ang iyang mga bisti
ug maligo. Magpabilin siyang hugaw hangtod sa gabii. 9 Ang tawo nga
hinlo kinahanglan nga maoy magtapok sa maong abo sa nating baka ug
ibutang kini gawas sa kampo sa hinlo nga dapit. Kini nga abo kinahanglan
nga tipigan alang sa katilingban nga katawhan sa Israel. Isagol nila
ang abo ug ang tubig alang sa paghinlo sa sala, tungod kay ang abo
halad alang sa sala. 10 Ang tawo nga nagtapok sa abo sa nating baka
kinahanglan nga manglaba sa iyang mga bisti. Magpabilin siyang hugaw
hangtod sa gabii. Balaod kini nga dili mausab alang sa katawhan sa
Israel ug sa mga langyaw nga nagpuyo uban kanila. 11 Si bisan kinsa
nga makahikap sa patay nga lawas sa tawo mamahimo siyang hugaw
sulod sa pito ka adlaw. 12 Kanang tawhana kinahanglan nga magpahinlo
sa iyang kaugalingon sa ikatulong adlaw ug sa ikapitong adlaw. Unya
mamahinlo siya. Apan kung dili siya magpahinlo sa ikatulong adlaw, busa
dili siya mahinlo sa ikapitong adlaw. 13 Si bisan kinsa nga makahikap sa
patay nga tawo, ang lawas sa tawo nga namatay na, ug wala nagpahinlo
sa iyang kaugalingon—gihugawan niining tawhana ang tabernakulo ni
Yahweh. Kana nga tawo kinahanglan papahawaon gikan sa Israel tungod
kay ang tubig nga alang sa panghinlo wala nawisik kaniya. Magpabilin
siyang hugaw; ang iyang pagkahugaw magpabilin diha kaniya. 14 Mao
kini ang balaod sa dihang adunay tawo nga mamatay sulod sa tolda. Si
bisan kinsa nga mosulod sa tolda ug si bisan kinsa nga anaa na daan sa
tolda mamahimo nga hugaw sulod sa pito ka adlaw. 15 Ang matag abli
nga sudlanan nga walay taklob mamahimo nga hugaw. 16 Susama usab,
ang tawo nga anaa gawas sa tolda nga makahikap sa tawo nga gipatay
pinaagi sa espada, bisan unsang patay nga lawas, ang bukog sa tawo,
o ang lubnganan—kana nga tawo mamahimo nga hugaw sulod sa pito
ka adlaw. 17 Himoa kini sa hugaw nga tawo: Pagkuha ug pipila ka abo
gikan sa gisunog nga halad alang sa sala ug isagol kini sa presko nga tubig
ngadto sa tibod. 18 Ang tawo nga hinlo kinahanglan nga mokuha ug hisopo,
ituslob kini sa tubig, ug iwisikwisik kini ngadto sa tolda, sa tanan nga
mga sudlanan sulod sa tolda, ngadto sa mga tawo nga atua didto, ug sa
tawo nga naghikap sa bukog, sa gipatay nga tawo, sa patay nga tawo, o sa
lubnganan. 19 Sa ikatulo nga adlaw ug sa ikapito nga adlaw, ang dili hugaw
nga tawo kinahanglan nga wisikwiskan ang hugaw nga tawo. Sa ikapito
nga adlaw ang hugaw nga tawo kinahanglan nga magpahinlo sa iyang
kaugalingon. Kinahanglan niyang hugasan ang iyang mga bisti ug maligo.
Sa pagkagabii niana mamahinlo siya. 20 Apan si bisan kinsa nga nagpabilin
nga hugaw, nga nagdumili sa pagpahinlo sa iyang kaugalingon— kanang
tawhana papahawaon gikan sa katilingban, tungod kay gihugawan man
niya ang balaan nga dapit ni Yahweh. Ang tubig nga panghinlo wala
nawisikwisik kaniya; magpabilin siyang hugaw. 21 Magpadayon kini nga

balaod niini nga mga kahimtang. Ang tawo nga nagwisikwisik sa tubig
alang sa paghinlo kinahanglan nga manglaba sa iyang mga bisti. Ang
tawo nga mihikap sa tubig alang sa paghinlo mamahimo nga hugaw
hangtod sa kagabhion. 22 Bisan unsa nga mahikapan sa hugaw nga tawo
mamahimong hugaw. Ang tawo nga maghikap niini mamahimo nga
hugaw hangtod sa kagabhion."

20

1 Busa ang katawhan sa Israel, ang tibuok nga katilingban, miadto didto
sa kamingawan sa Sin sa unang bulan; mipuyo sila sa Cades. Didto
namatay si Miriam ug gilubong. 2 Wala gayoy tubig alang sa katilingban,
mao nga nagkatigom sila batok kang Moises ug kang Aaron. 3 Mibagulbol
ang katawhan batok kang Moises. Miingon sila, "Mas maayo pa unta nga
nangamatay na lamang kami sa dihang ang atong mga kaubanan nga mga
Israelita nangamatay sa atubangan ni Yahweh! 4 Nganong gidala mo man
ang katilingban ni Yahweh dinhi niining kamingawan aron mangamatay
dinhi, kami ug ang among mga mananap?" 5 Ug nganong gipagawas mo
man kami sa Ehipto aron sa pagdala kanamo niining makalilisang nga
dapit? Walay binhi dinhi, mga igera, mga paras, o mga granada. Ug
wala pa gayoy tubig nga mainom." 6 Busa mibiya si Moises ug si Aaron
sa atubangan niadtong nagtigom. Miadto sila sa pultahan sa tolda nga
tigomanan ug miyukbo. Mitungha didto ang kahayag sa himaya ni Yahweh
ngadto kanila. 7 Misulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 8 "Dad-a ang
sungkod ug tigoma ang katilingban, ikaw, ug si Aaron nga imong igsoon.
Sultihi ang bato sa atubangan nila, ug mandoi kini aron moagas ang tubig.
Makahatag ka ug tubig alang kanila gikan niana nga bato, ug kinahanglan
nga ihatag nimo kini ngadto sa katilingban ug sa ilang mga baka aron
makainom." 9 Gikuha ni Moises ang sungkod gikan sa atubangan ni
Yahweh, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya nga iyang buhaton. 10 Unya
gitigom ni Moises ug Aaron ang nagtigom nga katawhan sa atubangan sa
bato. Miingon si Moises kanila, "Paminaw, kamong mga masinupakon.
Kinahanglan ba nga maghatag kami ug tubig dinhi niini nga bato alang
kaninyo?" 11 Unya gibayaw ni Moises ang iyang kamot ug gibunal ang
iyang sungkod sa bato sa makaduha nga higayon, ug daghan ang tubig
nga miagas. Nanginom ang katilingban, ug ang ilang mga baka nanginom
usab. 12 Unya miingon si Yahweh ngadto kang Moises ug kang Aaron,
"Tungod kay wala man kamo misalig kanako o nagtahod kanako ingon nga
balaan ngadto sa mga mata sa katawhan sa Israel, dili ninyo madala kining
mga nagtigom nga mga katawhan ngadto sa yuta nga akong ihatag kanila."
13 Gitawag kini nga dapit nga katubigan sa Meriba tungod kay nakiglalis
ang mga katawhan sa Israel kang Yahweh didto, ug gipakita niya ang iyang
kaugalingon ngadto kanila ingon nga balaan. 14 Nagpadala si Moises ug
mga mensahero gikan sa Cades ngadto sa hari sa Edomea: Ang imong
igsoon nga si Israel ang nag-ingon niini: "Nasayod ka sa tanang kalisdanan
nga nahitabo kanamo. 15 Nasayod ka nga ang among mga katigulangan
milugsong sa Ehipto ug mipuyo sa Ehipto sa dugay nga panahon. Gidaog-
daog kami sa mga Ehiptohanon ug ang among mga katigulangan usab.
16 Sa dihang mitawag kami kang Yahweh, nadungog niya ang among tingog
ug nagpadala sa anghel ug nagpagawas kanamo gikan sa Ehipto. Tan-awa,
ania kami sa Cades, ang siyudad nga utlanan sa imong yuta. 17 Naghangyo
ako kanimo nga paagion nimo kami sa imong yuta. Dili kami moagi
sa uma o sa parasan, ni moinom kami ug tubig sa imong mga atabay.

Mosubay kami sa dakong dalan sa hari. Dili kami moliko sa tuong bahin
o sa walang bahin hangtod nga makalatas na kami sa imong utlanan."
18 Apan mitubag ang hari sa Edomea kaniya, "Dili ka makaagi dinhi. Kay
kung buhaton nimo kana, moadto ako nga magdala ug espada aron sa
paghasmag kanimo." 19 Unya miingon ang katawhan sa Israel kaniya,
"Mosubay kami sa dakong dalan. Kung makainom kami o ang among
mga mananap sa inyong tubig, mobayad kami niini. Tugoti lamang kami
sa paglakaw pinaagi sa tiil, nga walay laing buhaton." 20 Apan mitubag
ang hari sa Edomea, "Dili kamo makahimong molatas. "Busa miadto ang
hari sa Edomea nga nakigbatok sa Israel uban ang kusgan nga kamot ug
ang daghang kasundalohan. 21 Mibalibad ang hari sa Edomea sa pagtugot
sa Israel sa paglabang sa ilang utlanan. Tungod niini, mibiya ang Israel
gikan sa yuta sa Edomea. 22 Mao nga mipanaw ang katawhan gikan sa
Cades. Ang katawhan sa Israel, ang tibuok katilingban, miadto sa Bukid
sa Hor. 23 Misulti si Yahweh kang Moises ug kang Aaron ngadto sa Bukid sa
Hor, sa utlanan sa Edomea. Miingon siya, 24 "Kinahanglan nga paiponon
si Aaron ngadto sa iyang katawhan, tungod kay dili siya makasulod sa
yuta nga akong ihatag ngadto sa katawhan sa Israel. Tungod kini kay
nagsupak kamong duha batok sa akong pulong didto sa katubigan sa
Meriba. 25 Kuhaa si Aaron ug si Eleazar nga iyang anak, ug dad-a sila
patungas ngadto sa Bukid sa Hor. 26 Huboa ang parianon nga bisti ni Aaron
ug ipasul-ob kini ngadto kang Eleazar nga iyang anak. Kinahanglang
mamatay si Aaron ug paiponon sa iyang katawhan didto." 27 Gibuhat ni
Moises ang gisugo ni Yahweh. Mitungas sila sa Bukid sa Hor sa panan-aw
sa tanang katilingban. 28 Gihubo ni Moises ang parianon nga mga bisti ni
Aaron ug gipasul-ob kini ngadto kang Eleazar nga iyang anak. Namatay si
Aaron didto sa tumoy sa bukid. Unya milugsong si Moises ug si Eleazar.
29 Sa dihang nakita sa mga katilingban nga patay na si Aaron, mihilak ang
tibuok nasod alang kang Aaron sulod sa 30 ka adlaw.

21

1 Sa dihang ang Canaanhon nga hari sa Arad, nga nagpuyo sa Negeb,
nakadungog nga ang mga Israelita nanglakaw paingon sa Atarim, nakig-
away siya batok sa Israel ug gipangkuha ang pipila nga ilang nabihag.
2 Nanumpa ang Israel kang Yahweh ug miingon, "Kung imo kaming
hatagan ug kadaogan niini nga mga katawhan, gun-obon gayod namo
ang ilang mga siyudad." 3 Gipaminaw ni Yahweh ang tingog sa Israel
ug gihatagan niya sila ug kadaogan batok sa mga Canaanhon. Nagun-
ob gayod nila sila ug ang ilang mga siyudad. Kadto nga dapit gitawag
nga Horma. 4 Mipanaw sila gikan sa Bukid sa Hor agi sa dalan sa Dagat
nga Kabugangan aron sa paglibot ngadto sa yuta sa Edomea. Nawad-an
na gayod ug paglaom ang katawhan didto sa dalan. 5 Misulti ang mga
katawhan batok sa Dios ug kang Moises: "Nganong gidala man nimo kami
pagawas sa Ehipto aron lang mamatay dinhi sa kamingawan? Walay
tinapay, walay tubig, ug nasum-olan na kami niining walay lami nga
pagkaon." 6 Unya nagpadala si Yahweh ngadto sa katawhan ug malala nga
mga bitin. Gipamaak sa mga bitin ang mga tawo; daghang mga tawo ang
nangamatay. 7 Miadto kang Moises ang katawhan ug miingon, "Nakasala
kami tungod kay misulti kami batok kang Yahweh ug kanimo. Pag-ampo
kang Yahweh aron nga iyang kuhaon ang mga bitin palayo gikan kanamo."
Busa miampo si Moises alang sa katawhan. 8 Miingon si Yahweh kang
Moises, "Paghimo ug daw bitin ug ibutang kini ngadto sa tukon. Mahitabo

kini nga ang tanan mapaakan magpabiling buhi, kung motan-aw siya niini.” 9 “Busa nagbuhat si Moises ug tumbaga nga bitin ug gibutang kini sa tukon. Sa dihang mapaakan sa bitin ang si bisan kinsa nga tawo, kung motan-aw siya sa tumbaga nga bitin, mabuhi siya. 10 Unya ang mga katawhan sa Israel mipadayon sa pagpanaw ug nagkampo didto sa Obot. 11 Mibiya sila gikan didto ug nagkampo sa kamingawan sa Iye Abarim nga nag-atubang sa Moab padulong sa sidlakan. 12 Gikan didto mipadayon sila sa pagpanaw ug nagkampo sa walog sa Zered. 13 Gikan didto mipadayon sila sa pagpanaw ug nagkampo sa laing bahin sa Suba sa Arnon, didto sa kamingawan nga sumpay gikan sa utlanan sa mga Amorihanon. Ang Suba sa Arnon nahimo nga utlanan sa Moab, taliwala sa Moab ug sa mga Amorihanon. 14 Mao nga ginaingon sa linukot nga basahon sa mga gubat ni Yahweh, “Waheb sa Sufa, ug sa mga walog sa Arnon, 15 ang bakilid sa mga walog nga magagiya padulong sa lungsod sa Ar ug palugsong ngadto sa utlanan sa Moab.” 16 Gikan didto mipanaw sila padulong sa Beer, nga diin atua didto ang atabay nga giingon ni Yahweh kang Moises. “Tigoma ang mga tawo kay hatagan ko sila ug tubig.” 17 Unya ang Israel miawit niini nga awit: “Pagtubod, atabay. Pag-awit mahitungod niini. 18 Ang atabay nga gikalot sa atong mga pangulo, ang atabay nga gikalot sa mga bantogan nga mga tawo pinaagi sa ilang setro ug sa ilang mga sungkod.” Unya gikan sa kamingawan mipanaw sila paingon sa Matana. 19 Gikan sa Matana mipanaw sila paingon sa Nahaliel, ug gikan sa Nahaliel paingon sa Bamot, 20 ug gikan sa Bamot paingon sa walog sa yuta sa Moab. Mao kana nga diin ang tumoy sa Bukid sa Pisga nga nagdungaw sa kamingawan. 21 Unya nagpadala ang Israel ug mga mensahero ngadto kang Sihon ang hari sa mga Amorihanon nga nag-ingon, 22 “Paagiha kami sa imong yuta. Dili kami motipas ngadto sa uma o parasan. Dili kami moinom ug tubig gikan sa inyong mga atabay. Manglakaw kami agi sa dakong dalan sa hari hangtod nga makatabok kami sa inyong utlanan.” 23 Apan wala mitugot si Haring Sihon nga moagi ang Israel agi sa ilang utlanan. Hinuon, gitigom ni Sihon ang tanan niyang kasundalohan ug gisulong ang Israel ngadto sa kamingawan. Miadto siya sa Jahas, diin nakig-away siya batok sa Israel. 24 Gisulong sa Israel ang kasundalohan sa Sihon uban sa hait nga espada ug giilog ang ilang yuta gikan sa Arnon ngadto sa suba sa Jaboc, paingon sa yuta sa katawhan sa Ammon. Karon ang utlanan sa tanan sa katawhan sa Ammon lig-on. 25 Gikuha sa Israel ang tanang siyudad sa Amorihanon ug namuyo ang tanan kanila, lakip ang Hesbon ug ang tanan nga mga baryo niini. 26 Ang Hesbon mao ang siyudad ni Sihon nga hari sa mga Amorihanon, nga nakig-away batok sa kanhing hari sa Moab. Gikuha ni Sihon ang tanan nga iyang yuta gikan sa iyang ginsakopang yuta ngadto sa Suba sa Arnon. 27 Mao nga kadtong nagasulti sa mga panultihon nag-ingon, “Adto kamo sa Hesbon. Tukora pag-usab ang siyudad sa Sihon ug patindoga pag-usab. 28 Ang nagdilaab nga kalayo nga gikan sa Hesbon, ang kalayo nga gikan sa siyudad sa Sihon nga milamoy sa Ar sa Moab, ug sa mga tag-iya sa habog nga mga dapit sa Arnon. 29 Pagkaalaot nimo, Moab! Nahanaw kamo, katawhan ni Cemos. Iyang gihimo ang iyang mga anak nga lalaki nga magtagotago ug ang iyang mga anak nga babaye nga mabinilanggo ni Sihon ang hari sa mga Amorihanon. 30 Apan gilupig na namo ang Sihon. Nagun-ob ang Hesbon ang tanan padulong sa Dibon. Nabuntog na namo sila padulong sa Nopa, nga sangko ngadto sa Medeba.” 31 Busa misugod ang Israel sa pagpuyo

sa yuta sa mga Amorihanon. 32 Unya nagpadala si Moises ug tawo nga
motan-aw sa Jazer. Giilog nila ang mga baryo niini ug giabog ang mga
Amorihanon nga atua didto. 33 Unya miliko ug mitungas sila agi sa dalan
paingon sa Basan. Miadto si Og nga hari sa Basan ug nakigbatok kanila,
siya ug ang tanan niya nga kasundalohan, aron sa pagpakig-away kanila
ngadto sa Edrei. 34 Unya miingon si Yahweh kang Moises, "Ayaw kahadlok
kaniya, tungod kay gihatag ko kanimo ang kadaogan batok kaniya, ang
tanan niyang kasundalohan, ug ang iyang yuta. Buhata ngadto kaniya ang
sama sa inyong gibuhat ngadto kang Sihon nga hari sa mga Amorihanon,
nga nagpuyo sa Hesbon." 35 Busa gipatay nila siya, ang iyang mga anak nga
lalaki, ug ang tanan niyang kasundalohan, hangtod nga wala nay nahibilin
sa iyang katawhan nga buhi. Unya giilog nila ang iyang yuta.

22

1 Mipanaw ang katawhan sa Israel hangtod nga nagkampo sila sa
kapatagan sa Moab duol sa Jericho, sa pikas bahin sa Suba sa Jordan gikan
sa siyudad. 2 Si Balak nga anak ni Sipor nakakita sa tanan nga gibuhat sa
Israel ngadto sa mga Amorihanon. 3 Hilabihan ang kahadlok sa Moab
ngadto sa katawhan tungod kay daghan kaayo sila, nalisang pag-ayo ang
Moab sa katawhan sa Israel. 4 Ang hari sa Moab miingon ngadto sa mga
kadagkoan sa Midian," Kini nga kadaghanon maoy maglamoy sa tanan nga
ania sa atong palibot sama sa torong baka nga nagsabsab sa sagbot ngadto
sa uma." Karon si Balak nga anak ni Sipor mao ang hari sa Moab niadto
nga panahon. 5 Nagpadala siya ug mga mensahero ngadto kang Balaam
nga anak ni Beor, didto sa Petor nga duol sa Suba sa Eufrates, ngadto sa
yuta sa iyang nasod ug sa iyang katawhan. Gitawag niya siya ug giing-
nan, "Tan-awa, miabot ang nasod nga gikan sa Ehipto. Gitabonan nila ang
panagway sa kalibotan ug ania na sila karon nagsunod kanako. 6 Busa
palihog anhi karon ug tungloha kini nga nasod alang kanako, tungod kay
kusgan kaayo sila alang kanako. Basin pa ug makahimo ako sa pagsulong
kanila ug mapahawa sila gikan sa yuta. Nasayod ako nga si bisan kinsa
nga imong panalanginan, mapanalanginan, ug si bisan kinsa nga imong
tunglohon, matinunglo." 7 Mao nga ang mga pangulo sa Moab ug ang
mga pangulo sa Midian mibiya, nga nagdala ug bayad alang sa pagtagna.
Miabot sila kang Balaam ug misulti kaniya sa mga gipamulong ni Balak.
8 Miingon si Balaam kanila, "Pabilin una dinhi karong gabhiona. Dad-on
ko kaninyo kung unsa ang giingon ni Yahweh kanako." Busa nagpabilin
ang mga pangulo sa Maob uban kang Balaam nianang gabhiona. 9 Miadto
ang Dios ngadto kang Balaam ug miingon, "Si kinsa man kining mga
tawhana nga mianhi kanimo?" 10 Mitubag si Balaam sa Dios, "Si Balak
ang anak ni Sipor, nga hari sa Moab, ang nagpadala kanila nganhi kanako.
Miingon siya, 11 "Tan-awa, ang katawhan nga naggikan sa Ehipto mitabon
ibabaw sa akong kayutaan. Karon anhi dinhi ug tungloha sila alang
kanako. Basin pa ug makahimo ako pagbuntog kanila ug mapahawa
sila.'" 12 Mitubag ang Dios kang Balaam, "Ayaw gayod pagkuyog niining
mga tawhana. Ayaw gayod tungloha ang katawhan sa Israel tungod kay
gipanalanginan sila." 13 Pagkabuntag mibangon si Balaam ug miingon sa
mga pangulo ni Balak, "Pauli sa inyong yuta tungod kay wala motugot si
Yahweh nga mouban ako kaninyo." 14 Busa mibiya ang mga pangulo sa
Moab ug mibalik ngadto kang Balak. Miingon sila, "Midumili si Balaam
sa pagkuyog kanamo." 15 Nagpadala pag-usab si Balak ug dugang pa nga
mga pangulo nga mas tinahod pa gayod kaysa unang pundok. 16 Miadto

sila kang Balaam ug miingon kaniya, “Si Balak nga anak ni Sipor misulti
niini, 'Palihog ayaw tugoti nga adunay makapugong kanimo nga mouban
kanako, 17 tungod kay bayaran ko gayod ikaw ug hatagan ug dakong
kadungganan, ug buhaton ko ang bisan unsa nga imong isulti kanako nga
buhaton. Mao nga palihog anhi ug tungloha kining mga katawhan alang
kanako.'” 18 Mitubag si Balaam ug miingon sa mga tawo ni Balak, “Bisan
pa ug ihatag ni Balak kanako ang iyang palasyo nga puno sa plata ug
bulawan, dili gayod nako supakon ang pulong ni Yahweh, nga akong Dios,
ug mohimo ug kulang o sobra pa sa iyang gisulti kanako. 19 Unya karon,
palihog paghulat usab dinhi karong gabhiona, kay aron masabtan pa
gayod nako ang isulti ni Yahweh kanako.” 20 Miadto ang Dios kang Balaam
nianang gabhiona ug miingon kaniya, “Sanglit mianhi man kining mga
tawhana aron sa pagpatawag kanimo, tindog ug lakaw uban kanila. Apan
buhata lamang kung unsa ang akong isulti kanimo nga imong buhaton.”
21 Sayo sa buntag mibangon si Balaam, gisakangan niya ang iyang asno,
ug miadto uban sa mga pangulo sa Moab. 22 Apan tungod kay miadto man
siya, misilaob ang kasuko sa Dios. Ang anghel ni Yahweh mipahiluna sa
iyang kaugalingon sa dalan ingon nga kaaway ni Balaam, nga nagsakay sa
iyang asno. Uban usab ni Balaam ang duha niya ka sulugoon. 23 Nakita
sa asno ang anghel ni Yahweh nga nagtindog sa dalan uban sa gihulbot
niya nga espada nga anaa sa iyang kamot. Mitipas ang asno sa dalan ug
miadto didto sa uma. Gibunalan ni Balaam ang asno aron nga mobalik
siya sa dalan. 24 Unya ang anghel ni Yahweh mitindog didto sa sigpit nga
bahin sa dalan tungatunga sa pipila ka mga parasan, nga may paril ang
anaa sa iyang tuong bahin ug ang laing paril nga anaa sa iyang walang
bahin. 25 Nakita pag-usab sa asno ang anghel ni Yahweh. Namidpid siya
sa paril ug naipit ang tiil ni Balaam niini. Gibunalaan na usab siya ni
Balaam. 26 Ang anghel ni Yahweh miuna didto sa unahan ug mitindog
sa laing sigpit nga dapit diin wala na gayoy matipasan sa bisan asa nga
bahin. 27 Nakita sa asno ang anghel ni Yahweh, ug mihigda ang asno nga
gisakyan ni Balaam. Misilaob ang kasuko ni Balaam, ug gibunalan niya
ang asno sa iyang sungkod. 28 Unya gibuka ni Yahweh ang baba sa asno
aron nga makasulti siya. Miingon siya kang Balaam, “Unsa man ang akong
nabuhat kanimo nga nagtukmod kanimo nga bunalan ako sa makatulo ka
higayon?” 29 Mitubag si Balaam sa asno, “Tungod kay nagbinuang ka man
kanako. Aduna unta akoy espada sa akong kamot. Kung aduna pa lang,
gipatay ko na unta ikaw karon.” 30 Miingon ang asno kang Balaam, “Dili
ba ako man ang asno nga imong ginasakyan sa tibuok nimong kinabuhi
hangtod karon? Nagbuhat ba ako ug sama niana nga batasan kanimo
kaniadto? Miingon si Balaam, “Wala.” 31 Unya gipabuka ni Yahweh ang
mata ni Balaam, ug nakita niya ang anghel nga nagtindog sa dalan uban
sa iyang hinulbot nga espada sa iyang kamot. Giduko ni Balaam ang
iyang ulo ug mihapa. 32 Miingon ang anghel ni Yahweh ngadto kaniya,
“Nganong gibunalan mo man ang imong asno sa makatulo ka higayon?
Tan-awa, mianhi ako ingon nga usa ka tawo nga magsanta kanimo tungod
kay daotan ang imong gibuhat kanako. 33 Nakakita kanako ang asno ug
milikay gikan kanako sa makatulo ka higayon. Kay kung wala pa kini
milikay gikan kanako, napatay ko na unta ikaw ug luwason ang kinabuhi
niya.” 34 Miingon si Balaam ngadto sa anghel ni Yahweh, “Nakasala ako.
Wala ako masayod nga nagtindog ka nga nag-atang kanako sa dalan. Busa
karon, kung wala kini makapahimuot kanimo, mobalik ako.” 35 Apan ang
anghel ni Yahweh miingon kang Balaam, “Padayon sa unahan uban sa

mga tawo. Apan ang isulti mo lamang ang mga pulong nga akong gisulti kanimo.” Busa miadto si Balaam uban sa mga pangulo ni Balak. 36 Sa dihang nadungog ni Balak nga moabot si Balaam, miadto dayon siya aron sa pagpakigkita kaniya didto sa siyudad sa Moab sa Arnon, nga mao ang utlanan. 37 Miingon si Balak kang Balaam, “Dili ba nagpadala man ako ug mga tawo aron sa pagpatawag kanimo? Nganong wala ka man mianhi kanako? Dili ba ako makahimo sa pagpasidungog kanimo?” 38 Unya mitubag si Balaam kang Balak, “Tan-awa, mianhi ako kanimo. Aduna na ba akoy gahom karon sa pagsulti sa bisan unsa? Makahimo lamang ako sa pagsulti sa mga pulong nga gibutang sa Dios dinhi sa akong baba.” 39 Milakaw si Balaam uban kang Balak, ug miabot sila didto sa Kiriat Husot. 40 Unya mihalad si Balak ug toro nga baka ug karnero ug naghatag ug pipila ka karne ngadto kang Balaam ug sa mga pangulo nga uban kaniya. 41 Sa pagkabuntag, gidala ni Balak si Balaam ngadto sa taas nga dapit ni Baal. Gikan didto makita lamang ni Balaam ug ubang bahin sa mga Israelita ngadto sa ilang kampo.

23

1 Miingon si Balaam kang Balak, “Pagtukod ug pito ka halaran dinhi alang kanako ug pag-andam ug pito ka laki nga baka ug pito ka laki nga karnero.” 2 Busa gibuhat ni Balak ang gihangyo ni Balaam. Unya naghalad si Balak ug Balaam ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag halaran. 3 Unya giingnan ni Balaam si Balak, “Tindog tapad sa imong halad nga sinunog ug molakaw na ako. Tingali moabot si Yahweh aron sa pagpakigkita kanako. Bisan unsa nga iyang ipakita kanako isulti ko kanimo.” Busa miadto siya sa tumoy sa bungtod nga walay mga kahoy. 4 Samtang atua siya sa tumoy sa bungtod, nakigkita ang Dios kaniya, ug miingon si Balaam kaniya, “Nagtukod ako ug pito ka halaran, ug naghalad ako ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag-usa.” 5 Gibutangan ni Yahweh ug mensahe ang baba ni Balaam ug giingnan, “Balik ngadto kang Balak ug sultihi siya.” 6 Busa mibalik si Balaam ngadto kang Balak, nga nagtindog tapad sa iyang halad nga sinunog, ug ang tanan nga mga pangulo sa Moab uban kaniya. 7 Unya nagsugod pagsulti si Balaam sa iyang panagna ug miingon. “Gidala ako ni Balak dinhi gikan sa Aram, ang hari sa Moab gikan sa sidlakan nga kabukiran. 'Umari ka, tungloha si Jacob alang kanako,' miingon siya. 'Umari ka, panghimaraota ang Israel.' 8 Unsaon man nako pagtunglo niadtong wala gitunglo sa Dios? Unsaon man nako pagpakigbatok niadtong wala gipakigbatokan ni Yahweh? 9 Kay gikan sa tumoy sa mga bato nakita ko siya; gikan sa kabungtoran gitan-aw ko siya. Tan-awa, adunay katawhan nga nag-inusara sa pagpuyo ug wala naghunahuna sa ilang kaugalingon ingon nga yano lamang nga nasod. 10 Kinsa man ang makaihap sa abog ni Jacob o makaihap bisan sa ikaupat nga bahin sa Israel? Tugoti ako nga mamatay ingon sa kamatayon sa matarong nga tawo, ug tugoti nga matapos ang akong kinabuhi sama kaniya!” 11 Miingon si Balak kang Balaam, “Unsa man ang gibuhat mo kanako? Gidala ko ikaw aron tunglohon ang akong mga kaaway, apan tan-awa, gipanalanginan mo hinuon sila.” 12 Mitubag si Balaam ug miingon, “Dili ba ako kinahanglan nga mag-amping sa pagsulti lamang kung unsa ang gibutang ni Yahweh sa akong baba?” 13 Busa miingon si Balak kaniya, “Palihog uban kanako sa laing dapit diin makita mo sila. Makita lamang nimo ang haduol kanila, dili ang tanan kanila. Didto tunglohon mo sila alang kanako.” 14 Busa gidala niya si Balaam

ngadto sa uma sa Sofim, ngadto sa tumoy sa Bukid sa Pisga, ug nagtukod ug dugang pito ka halaran. Naghalad siya ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag halaran. 15 Unya giingnan ni Balaam si Balak, “Tindog dinhi tapad sa imong halad nga sinunog, samtang makigkita ako kang Yahweh didto.” 16 Busa nakigkita si Yahweh kang Balaam ug gibutangan ug mensahe ang iyang baba. Miingon siya, “Balik ngadto kang Balak ug ihatag kaniya ang akong mensahe.” 17 Mibalik si Balaam ngadto kaniya, ug tan-awa, nagtindog siya tapad sa iyang halad nga sinunog ug ang mga pangulo sa Moab uban kaniya. Unya miingon si Balak kaniya, “Unsa man ang giiingon ni Yahweh?” 18 Gisugdan ni Balaam ang iyang pagpanagna. Miingon siya, “Tindog, Balak, ug paminaw. Paminawa ako, ikaw nga anak ni Sipor. 19 Ang Dios dili tawo, nga kinahanglan siya mamakak, o tawong binuhat nga kinahanglan niyang usbon ang iyang hunahuna. Aduna ba siyay gisaad nga wala niya buhata? Aduna ba siyay giingon nga buhaton nga wala niya tumana? 20 Tan-awa, gimandoan ako nga magpanalangin. Naghatag ang Dios ug panalangin, ug dili ko kini mausab. 21 Wala siyay nakita nga kalisod kang Jacob o kasamok sa Israel. Si Yahweh nga ilang Dios uban kanila, ug nanagsinggit alang sa ilang hari taliwala kanila. 22 Gipagawas sila sa Dios gikan sa Ehipto uban ang kusog nga sama sa ihalas nga baka. 23 Walay salamangka nga mabuhat batok kang Jacob, ug walay panagna nga makadaot sa Israel. Hinuon, kinahanglan igaingon kini mahitungod kang Jacob ug sa Israel, 'Tan-awa kung unsa ang nabuhat sa Dios!' 24 Tan-awa, motindog ang mga tawo sama sa baye nga liyon, ingon nga liyon nga mogula ug mohasmag. Dili siya mohigda hangtod nga makaon niya ang iyang biktima ug makainom sa dugo sa iyang gipatay.” 25 Unya miingon si Balak kang Balaam, “Ayaw sila tungloha o panalangini.” 26 Apan mitubag si Balaam ug giingnan si Balak, “Wala ko ba nasulti kanimo nga kinahanglan isulti ko ang tanan nga gisulti ni Yahweh kanako?” 27 Busa mitubag si Balak kang Balaam, “Dali karon, dad-on ko ikaw sa laing dapit. Tingali makapahimuot kini sa Dios nga tunglohon mo sila didto alang kanako.” 28 Busa gidala ni Balak si Balaam didto sa tumoy sa Bukid sa Peor, nga diin nagdungaw sa kamingawan. 29 Giingnan ni Balaam si Balak, “Tukori ako ug pito ka mga halaran dinhi ug pag-andam ug pito ka laki nga baka ug pito ka laki nga karnero. 30 Busa gibuhat ni Balak sumala sa giingon ni Balaam; naghalad siya ug laki nga baka ug laki nga karnero sa matag halaran.

24

1 Sa dihang nakita ni Balaam nga nakapahimuot kang Yahweh ang pagpanalangin sa Israel, wala siya miadto, sama sa ubang mga higayon, sa paggamit ug salamangka. Hinuon, midungaw siya ngadto sa kamingawan. 2 Giyahat niya ang iyang mga mata ug nakita niya nga nagkampo ang Israel, sa matag kaugalingon nila nga tribo, ug mikunsad ang Espiritu sa Dios diha kaniya. 3 Nadawat niya kini nga panagna ug miingon, “Si Balaam nga anak ni Beor magapamulong na, ang tawong buka ang mga mata. 4 Nagsulti siya ug nakadungog sa mga pulong sa Dios. Nakakita siya ug panan-awon gikan sa Labing Gamhanan, nga iyang giyukboan samtang nakabuka ang iyang mga mata. 5 Pagkatahom sa imong mga tolda, Jacob, ang dapit nga imong gipuy-an, Israel! 6 Sama sa mga walog mikatag kini, sama sa mga tanaman daplin sa suba, sama sa mga aloe nga gitanom ni Yahweh, sama sa mga sidro nga anaa sa kilid sa katubigan. 7 Midagayday

ang tubig sa ilang mga timba, ug ang ilang binhi nabisbisan pag-ayo.
Ang ilang hari mas labaw kay sa kang Agag, ug ang ilang gingharian
mapasidunggan. 8 Gidala siya sa Dios paggawas sa Ehipto, uban ang
kusog nga sama sa ihalas nga baka. Kaonon niya ang kanasoran nga
makigbatok tali kaniya. Dugmokon niya ang ilang mga bukog. Panaon
niya sila pinaagi sa iyang mga pana. 9 Mihupo siya sama sa liyon, sama sa
baye nga liyon. Kinsa man ang makaako sa pagsamok kaniya? Hinaot nga
ang nagpanalangin kaniya mapanalanginan; ug hinaot nga ang nagtunglo
kaniya matinunglo.” 10 Misilaob ang kasuko ni Balak batok kang Balaam
ug gihapak niya ang iyang mga kamot tungod sa kasuko. Giingnan ni Balak
si Balaam, “Gipatawag ko ikaw aron tunglohon ang akong mga kaaway,
apan tan-awa, gipanalanginan mo hinuon sila sa makatulong higayon.
11 Busa biya kanako karon dayon ug pauli sa imong pinuy-anan. Miingon
ako nga gantihan ko gayod ikaw, apan kanunay nga gihikaw ni Yahweh
kanimo ang bisan unsa nga ganti.” 12 Unya mitubag si Balaam kang Balak,
“Giingnan ko ang mga mensahero nga imong gipadala kanako, 13 'Bisan pa
ug ihatag ni Balak ang iyang palasyo nga puno sa plata ug bulawan, dili
gayod nako supakon ang pulong ni Yahweh ug bisan unsa nga daotan ug
maayo o bisan unsa nga akong gusto buhaton. Isulti ko lamang ang gisulti
ni Yahweh kanako nga isulti.' Wala ko ba kini masulti kanila? 14 Busa
karon, tan-awa, mobalik ako sa akong katawhan. Apan pahimangnoan
ko una ikaw kung unsa ang buhaton niining mga tawhana sa imong
katawhan sa umaabot nga mga adlaw.” 15 Gisugdan ni Balaam kining
panagna. Miingon siya, “Si Balaam nga anak ni Beor nagapamulong,
ang tawo nga buka ang mga mata. 16 Panagna kini sa usa ka tawo nga
nakadungog sa mga pulong gikan sa Dios, nga adunay kahibalo gikan sa
Labing Halangdon, nga adunay panan-awon gikan sa Labing Gamhanan,
nga iyang giyukboan uban ang buka niya nga mga mata. 17 Nakita ko
siya, apan wala siya karon dinhi. Gitan-aw ko siya, apan dili siya duol.
Motungha ang bituon gikan kang Jacob, ug mousbaw ang setro gikan
sa Israel. Dugmokon niya ang mga pangulo sa Moab ug laglagon ang
tanang mga kaliwat ni Set. 18 Unya ang Edomea mahimong mapanag-
iya sa Israel, ug ang Sier ila usab nga mapanag-iya, ang mga kaaway
sa Israel, nga buntogon sa Israel nga makusganon. 19 Gikan kang Jacob
moabot ang hari nga modumala, ug laglagon niya ang mga nabiling buhi
sa ilang siyudad.” 20 Unya gitan-aw ni Balaam ang Amalek ug gisugdan
ang iyang panagna. Miingon siya, “Ang Amalek kaniadto usa sa labing
bantogan nga mga nasod, apan ang iyang kataposan mao ang kalaglagan.”
21 Unya mitan-aw si Balaam ngadto sa mga Kenihanon ug nagsugod sa
iyang panagna. Miingon siya, “Lig-on ang dapit nga inyong gipuy-an, ug
ang inyong salag atua sa mga bato. 22 Apan magun-ob ang Kain sa dihang
dalhon kamo sa Assyria sa pagkabinihag.” 23 Unya gisugdan ni Balaam
ang iyang kataposan nga panagna. Miingon siya, “Pagkaalaot! Kinsa man
ang makasugakod sa dihang buhaton kini sa Dios? 24 Ang mga sakayan
mangabot gikan sa Kitim; sulongon nila ang Assyria ug buntogon ang Eber,
apan sila usab, matapos sa kalaglagan.” 25 Unya mitindog si Balaam ug
mibiya. Mipauli siya sa iyang pinuy-anan, ug milakaw usab si Balak.

25

1 Nagpuyo ang Israel didto sa Sitim, ug nagsugod ang mga lalaki
sa pagpakighilawas sa mga babaye sa Moab, 2 kay gidapit man sa
Moabihanon ang mga tawo sa paghalad sa ilang mga dios. Busa mikaon

ang mga tawo ug miyukbo sa mga dios sa Moabihanon. 3 Mikuyog ang
mga kalalakin-an sa Israel sa pagsimba kang Baal sa Peor, ug misilaob
ang kasuko ni Yahweh batok sa Israel. 4 Miingon si Yahweh kang Moises,
“Pamatya ang tanang mga pangulo sa katawhan ug ibitay sila sa akong
atubangan aron madan-agan sila sa kahayag sa adlaw, aron nga ang akong
hilabihan nga kasuko mopalayo gikan sa Israel.” 5 Busa miingon si Moises
sa mga pangulo sa Israel, “Ang matag usa kaninyo kinahanglan nga patyon
ang iyang katawhan nga mikuyog sa pagsimba kang Baal sa Peor.” 6 Unya
miabot ang usa sa kalalakin-an sa Israel ug nagdala ug usa ka babaye
nga Midianhon taliwala sa mga sakop sa iyang pamilya. Nahitabo kini
sa atubangan ni Moises ug sa tanang katilingban nga katawhan sa Israel,
samtang nanghilak sila didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan. 7 Sa
dihang nakita kini ni Pinehas nga anak ni Eleazar nga anak nga lalaki ni
Aaron, nga pari, mitindog siya taliwala sa mga katilingban ug mikuha ug
usa ka bangkaw sa iyang kamot. 8 Gisundan niya ang lalaki nga Israelita
ngadto sa tolda ug giduslak sa bangkaw ang ilang mga lawas, ang lalaki
nga Israelita ug ang babaye. Busa mihunong ang hampak nga gipadala
sa Dios sa katawhan sa Israel. 9 Kadtong nangamatay pinaagi sa hampak
mikabat ug 24, 000 ang gidaghanon. 10 Misulti si Yahweh kang Moises
ug nag-ingon, 11 “Si Pinehas nga anak nga lalaki ni Eleazar nga anak
nga lalaki ni Aaron, nga pari, mao ang nagpahupay sa akong kapungot
gikan sa mga tawo sa Israel tungod kay hilabihan ang iyang pagbati sa
akong gitinguha taliwala kanila. Busa wala ko ut-uta ang katawhan sa
Israel sa hilabihan kong kasuko. 12 Busa iingon, 'miingon si Yahweh, “Tan-
awa, ihatag ko kang Pinehas ang akong kasabotan sa kalinaw. 13 Alang
kaniya ug sa iyang mga kaliwat sunod kaniya, mao kini ang kasabotan
sa walay kataposan nga pagkapari tungod kay matinguhaon siya alang
kanako, nga iyang Dios. Gipapas niya ang mga sala alang sa katawhan
sa Israel.”' 14 Karon ang ngalan sa lalaki nga Israelita nga gipatay uban
ang babaye nga Midianhon mao si Simri nga anak ni Salu, ang pangulo
sa pamilya sa mga katigulangan taliwala sa mga Simeonihanon. 15 Ang
ngalan sa babaye nga Midianhon nga gipatay mao si Cosbi nga anak ni
Sur, nga maoy pangulo sa tribo ug pamilya sa Midian. 16 Busa misulti si
Yahweh kang Moises ug nag-ingon, 17 “Tagda ang mga Midianhon ingon
nga mga kaaway ug sulonga sila, 18 kay gitagad nila kamo nga sama sa mga
kaaway pinaagi sa ilang pagpanglimbong. Gigiyahan nila kamo ngadto sa
daotan bahin sa Peor ug bahin sa ilang igsoon nga babaye nga si Cosbi, ang
anak nga babaye sa pangulo sa Midian, nga gipatay sa adlaw sa hampak
mahitungod sa Peor.”

26

1 Miabot ang takna human sa hampak, nakigsulti si Yahweh ngadto
kang Moises ug kang Eleazar nga anak sa pari nga si Aaron. Miingon
siya, 2 “Ihapa ang tanang katilingban sa katawhan sa Israel, gikan sa
nagpanuigon ug 20 anyos pataas, sumala sa pamilya nga ilang gigikanan,
ang tanan nga makahimo sa pag-adto sa gubat alang sa Israel.” 3 Busa
nakigsulti si Moises ug ang pari nga si Eleazar ngadto kanila sa kapatagan
sa Moab duol sa Jordan didto sa Jericho ug miingon, 4 “Ihapa ang
katawhan, gikan sa nagpanuigon ug 20 pataas, sumala sa gimando ni
Yahweh kang Moises ug sa katawhan sa Israel, nga nakagawas sa yuta sa
Ehipto.” 5 Si Ruben mao ang kinamagulangang anak ni Israel. Naggikan
sa iyang anak nga lalaki nga si Hanuk ang banay sa mga Hanukanon.

Naggikan kang Pallu ang banay sa mga Palluhanon. 6 Naggikan kang
Hezron ang banay sa mga Hesronhanon. Naggikan kang Carmi ang banay
sa mga Carmihanon. 7 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Ruben,
nga mikabat ug 43, 730 ka mga kalalakin-an. 8 Si Eliab ang anak nga lalaki
ni Pallu. 9 Ang mga anak nga lalaki ni Eliab mao sila si Nemuel, Datan ug
Abiram. Mao kini ang Datan ug Abiram nga misunod kang Kora sa dihang
ilang gihagit si Moises ug si Aaron ug nakigbatok kang Yahweh. 10 Gibuka
sa yuta ang baba niini ug gilamoy silang tanan uban ni Kora sa dihang
nangamatay ang iyang mga sumusunod. Niadtong taknaa, gilamoy sa
kalayo ang 250 ka kalalakin-an, nga nahimong timaan sa pagpahimangno.
11 Apan wala nangamatay ang mga kaliwat ni Kora. 12 Mao kini ang
kabanayan sa mga kaliwat ni Simeon: Kang Nemuel, ang banay sa mga
Nemuelhanon, kang Jamin, ang banay sa mga Jaminhanon, kang Jachin,
ang banay sa mga Jachinhanon, 13 kang Zera, ang banay sa mga Zerahanon,
kang Saul, ang banay sa mga Saulhanon. 14 Mao kini ang kabanayan
sa mga kaliwat ni Simeon, nga mikabat ug 22, 200 ka mga kalalakin-an.
15 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Gad: Kang Zefon, ang banay
sa mga Zefonhanon, kang Haggi, ang banay sa mga Haggihanon, kang Suni,
ang banay sa mga Sunihanon, 16 kang Osni, ang banay sa mga Osnihanon,
kang Eri, ang banay sa mga Erihanon, 17 kang Arod, ang mga banay sa
mga Arodihanon, kang Areli, ang banay sa mga Arelihanon. 18 Mao kini
ang kabanayan sa mga kaliwat ni Gad, nga mikabat ug 40, 500 ka mga
kalalakin-an. 19 Si Er ug si Onan ang mga anak nga lalaki ni Juda, apan
nangamatay sila sa yuta sa Canaan. 20 Mao kini ang kabanayan sa lain
pang mga kaliwat ni Judah: kang Sela, ang banay sa mga Selahanon, kang
Perez, ang banay sa mga Perezihanon, ug kang Zera, ang banay sa mga
Zerahanon. 21 Mao kini ang mga kaliwat ni Perez: Gikan kang Hesron, ang
banay sa mga Hesronhanon, kang Hamul, ang banay sa mga Hamulihanon.
22 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Juda, nga mikabat ug 76,
500 ka mga kalalakin-an. 23 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni
Isacar: Kang Tola, ang banay sa mga Tolahanon, kang Puva, ang banay
sa mga Puvahanon, 24 kang Jasub, ang banay sa mga Jasubihanon, kang
Simron, ang banay sa mga Simronhanon. 25 Mao kini ang kabanayan
ni Isacar, nga mikabat ug 64, 300 ka mga kalalakin-an. 26 Mao kini ang
kabanayan sa mga kaliwat ni Zabulun: kang Sered, ang banay sa mga
Seredihanon, kang Elon, ang banay sa mga Elonhon, kang Jalel ang banay
sa mga Jalelhanon. 27 Mao kini ang kabanayan sa mga Zabulunhon, nga
mikabat ug 60, 500 ka mga kalalakin-an. 28 Si Manases ug Efraim mga
kaliwat ni Jose. 29 Mao kini ang mga kaliwat ni Manases: kang Machir,
ang banay sa mga Makirhanon (Si Makir ang amahan ni Gilead), kang
Gilead, ang banay sa mga Gileadihanon. 30 Mao kini ang mga kaliwat ni
Gilead: Kang Iezer, ang banay sa mga Iezerhanon, kang Helek, ang banay
sa mga Helekanhon, 31 kang Asriel, ang banay sa mga Asrielhanon, kang
Siquem, ang banay sa mga Siquemhanon, 32 kang Semida, ang banay sa
mga Semidahanon, kang Heper, ang banay sa mga Heperhanon. 33 Ang
anak nga lalaki ni Heper nga si Selofehad walay anak nga mga lalaki apan
mga babaye lamang. Ang mga ngalan sa iyang mga anak nga babaye mao
sila: Mala, Noa, Hogla, Milca, ug Tirsa. 34 Mao kini ang kabanayan ni
Manases, nga mikabat ug 52, 700 ka mga kalalakin-an. 35 Mao kini ang
kabanayan ni Efraim: Kang Sutela, ang banay sa mga Sutelahanon, kang

Bequer, ang banay sa mga Bequerhanon, kang Tahan, ang banay sa mga
Tahananhon. 36 Ang mga kaliwat ni Sutela mao ang, kang Eran, ang banay
sa mga Erananhon. 37 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Efraim,
nga nikabat ug 32, 500 ka mga kalalakin-an. Mao kini ang mga kaliwat ni
Jose nga giihap sumala sa ilang kabanayan. 38 Mao kini ang kabanayan sa
mga kaliwat ni Benjamin: Kang Bela, ang banay sa mga Belahanon, kang
Asbel, ang banay sa mga Asbelhanon, kang Ahiram, ang banay sa mga
Ahiramhanon, 39 kang Sefufam, ang banay sa mga Sefufamhanon, kang
Hufam, ang banay sa mga Hufamhanon. 40 Ang mga anak nga lalaki ni Bela
mao sila si Ard ug Naaman. Gikan kang Ard ang banay sa mga Ardhanon,
ug gikan kang Naaman ang banay sa mga Naamanhanon. 41 Mao kini ang
kabanayan sa mga kaliwat ni Benjamin. Mikabat sila ug 45, 600 ka mga
kalalakin-an. 42 Ang kabanayan sa mga kaliwat ni Dan mao ang, kang
Suham, ang mga banay sa mga Suhamhanon. Mao kini ang kabanayan
sa mga kaliwat ni Dan. 43 Ang tanang kabanayan sa mga Susamhanon
mikabat ug 64, 400 ka mga kalalakin-an. 44 Mao kini ang kabanayan sa
mga kaliwat ni Aser: Kang Imna, ang banay sa mga Imnahanon, kang Isvi,
ang banay sa mga Isvihanon, kang Beria, ang banay sa mga Beriahanon.
45 Mao kini ang mga kaliwat ni Beria: Kang Heber, ang banay sa mga
Heberhanon, kang Malkiel, ang banay sa mga Malkielhanon. 46 Ang ngalan
sa anak nga babaye ni Aser mao si Sera. 47 Mao kini ang kabanayan sa
mga kaliwat ni Aser, nga mikabat ug 53, 400 ka mga kalalakin-an. 48 Mao
kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Naftali: Kang Jazel, ang banay sa
mga Jazelanhon, kang Guni, ang banay sa mga Gunihanon, 49 kang Jeser,
ang banay sa mga Jeseranhon, kang Silem, ang banay sa mga Silemanhon.
50 Mao kini ang kabanayan sa mga kaliwat ni Naftali, nga mikabat ug 45,
400 ka mga kalalakin-an. 51 Mao kini ang kumpleto nga ihap sa mga
kalalakin-an taliwala sa katawhan sa Israel: 601, 730. 52 Nakigsulti si
Yahweh kang Moises ug miingon, 53 “Kinahanglang bahinon ang yuta alang
niining mga kalalakin-an isip ilang panulondon sumala sa gidaghanon sa
ilang mga ngalan. 54 Sa mas daghan nga kabanayan kinahanglan nga
ihatag mo ang mas dagko nga panulondon, ug sa gagmay nga kabanayan
kinahanglan nga ihatag mo ang diyutay nga panulondon. Kinahanglan
nimong ihatag ang panulondon sumala sa gidaghanon sa naihap nga
kalalakin-an sa matag pamilya. 55 Apan, kinahanglan ipaagi sa ripa ang
pagbahin sa yuta. Kinahanglan nga mapanunod nila ang yuta ingon nga
bahinon kini sa mga tribo sa ilang mga katigulangan. 56 Kinahanglan nga
bahinon ang panulondon diha sa daghan ug gagmay nga mga kabanayan,
iapod-apod kini kanila pinaagi sa ripa.” 57 Mao kini ang kabanayan ni
Levi, nga giihap sumala sa tagsa-tagsa ka banay: Kang Gerson, ang banay
sa mga Gersonhanon, kang Kohat, ang banay sa mga Kohatihanon, kang
Merari, ang banay sa mga Merarihanon. 58 Mao kini ang kabanayan ni
Levi: Ang banay sa mga Libnihanon, ang banay sa mga Hebronhanon, ang
banay sa mga Malihanon, ang banay sa mga Musihanon, ug ang banay sa
mga Korahanon. Si Kohat mao ang katigulangan ni Amram. 59 Ang asawa
ni Amram mao si Jocabed, usa ka kaliwat ni Levi, nga natawo didto sa
Ehipto. Gipakatawo niya ang ilang mga anak ni Amram, nga mao sila
Aaron, Moises, ug si Miriam ang ilang igsoon nga babaye. 60 Pinaagi kang
Aaron natawo si Nadab ug Abihu, Eleazar ug Itamar. 61 Namatay si Nadab
ug Abihu sa dihang naghalad sila ug dili madawat nga sinunog ngadto
kang Yahweh. 62 Nikabat ug 23, 000 ka mga kalalakin-an ang naihap diha

kanila, tanang kalalakin-an nga nagpangidaron ug usa ka bulan pataas. Apan wala sila giihap uban sa nga mga kaliwat ni Israel tungod kay wala may panulondon nga gihatag kanila uban sa katawhan sa Israel. 63 Mao kini ang mga naihap ni Moises ug ni Eleazar nga pari. Giihap nila ang katawhan sa Israel didto sa kapatagan sa Moab dapit sa Jordan didto sa Jericho. 64 Apan walay usa kanila nga giihap ni Moises ug Aaron nga pari ang naapil sa dihang giihap ang mga kaliwat ni Israel didto sa kamingawan sa Sinai. 65 Kay miingon nang daan si Yahweh nga kining mga tawhana mangamatay gayod sa kamingawan. Wala gayoy tawo nga nabilin diha kanila, gawas lamang kang Caleb ang anak nga lalaki ni Jepune ug si Josue ang anak nga lalaki ni Nun.

27

1 Unya miadto kang Moises ang mga anak nga babaye ni Selofehad nga anak nga lalaki ni Hepher nga anak nga lalaki ni Gilead nga anak nga lalaki ni Makir nga anak nga lalaki ni Manases, sa kabanayan ni Manases nga anak nga lalaki ni Jose. Mao kini ang mga ngalan sa iyang mga anak nga babaye: Si Mahla, Noah, Hegla, Milca ug Tirsa. 2 Mitindog sila sa atubangan ni Moises, ni Eleazar nga pari, sa mga pangulo, ug sa atubangan sa tanang katilingban didto sa pultahan sa tolda nga tigomanan. Miingon sila, 3 “Namatay ang among amahan didto sa kamingawan. Dili siya kauban niadtong nagkatigom batok kang Yahweh nga kauban ni Kora. Namatay siya sa iyang kaugalingong sala, ug wala siyay mga anak nga lalaki. 4 Nganong kinahanglan man kuhaon ang ngalan sa among amahan gikan sa mga sakop sa iyang banay tungod kay wala siyay anak nga lalaki? Tagai kami ug yuta didto sa kaparyentihan sa among amahan.” 5 Busa gidala ni Moises kang Yahweh ang ilang suliran. 6 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 7 “Tinuod ang gipanulti sa mga anak nga babaye ni Selofehad. Kinahanglan nga ihatag nimo kanila ang yuta isip panulondon nga anaa sa kaparyentihan sa ilahang amahan, ug kinahanglan nimong sigurohon nga mahatag kini nga panulondon kanila. 8 Kinahanglan nga makigsulti ka sa katawhan sa Israel ug ingna sila, 'Kung mamatay ang usa ka lalaki ug wala siyay anak nga lalaki, kinahanglan nga ihatag nimo ang iyang panulondon ngadto sa iyang mga anak nga babaye. 9 Kung wala siyay anak nga babaye, kinahanglan nimong ihatag ang iyang panulondon ngadto sa iyang igsoon nga mga lalaki. 10 Kung wala siyay mga igsoong lalaki, kinahanglan nga imong ihatag ang iyang panulondon didto sa igsoong lalaki sa iyang amahan. 11 Kung walay igsoong lalaki ang iyang amahan, kinahanglan nimong ihatag ang iyang panulondon ngadto sa pinakaduol nga paryente sa iyang banay, ug kinahanglan nga iya kining kuhaon alang sa iyang kaugalingon. Mahimo na kining balaod nga gitukod pinaagi sa kasugoan alang sa katawhan sa Israel, sumala sa gimando ni Yahweh kanako.'” 12 Miingon si Yahweh kang Moises, “Tungas sa kabukiran sa Abiram ug tan-awa ang yuta nga akong gihatag sa katawhan sa Israel. 13 Human nimo kini hikit-i, ikaw usab kinahanglan makig-uban sa imong katawhan, sama sa imong igsoong lalaki nga si Aaron. 14 Mahitabo kini tungod kay misupak kamong duha sa akong gimando didto sa kamingawan sa Sin. Didto, sa dihang miagas ang tubig gikan sa bato, sa imong kasuko wala ikaw makahimo sa pagtahod kanako isip balaan atubangan sa tanang katilingban.” Mao kini ang katubigan sa Meriba sa Kades didto sa kamingawan sa Sin. 15 Unya nakigsulti si Moises kang Yahweh ug miingon, 16 “Hinaot unta nga ikaw, Yahweh, ang

Dios sa mga espiritu sa tanang katawhan, maoy magtudlo ug tawo nga
sa labaw katilingban, 17 tawo nga makahimo sa paggawas ug pagsulod
ngadto kanila ug makapangulo kanila paggawas ug makapasulod kanila,
aron nga dili mahimong sama sa karnero nga walay magbalantay ang
imong katilingban” 18 Miingon si Yahweh kang Moises, “Kuhaa si Josue
nga anak ni Nun, ang tawo nga gipuy-an sa akong Espiritu, ug itapion
ang imong kamot kaniya. 19 Ibutang siya tupad kang Eleazar nga pari ug
sa atubangan sa tanang katilingban, ug sugoa siya nga mangulo kanila
atubangan sa ilang mga mata. 20 Kinahanglan nga ihatag nimo kaniya ang
pipila sa imong mga katungod, aron nga tumanon siya sa mga katawhan sa
Israel. 21 Moadto siya sa atubangan ni Eleazar nga pari aron sa pagpangita
sa akong kabubot-on alang kaniya pinaagi sa pagbuot sa Urim. Pinaagi
lamang sa iyang mando nga makagawas o makasulod ang katawhan, siya
ug ang tanang katawhan sa Israel uban kaniya, ang tanang katilingban.”
22 Busa gihimo ni Moises ang gimando ni Yahweh kaniya. Iyang gikuha
si Josue ug gibutang siya sa atubangan ni Eleazar nga pari ug sa tanang
katilingban. 23 Gitapion niya ang iyang kamot kaniya ug gisugo siya sa
pagpangulo, sumala sa gimando ni Yahweh kaniya nga iyang buhaton.

28

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Mandoi ang katawhan
sa Israel ug sultihi sila, 'Kinahanglan nga maghalad kamo ug mga halad
nganhi kanako sa gitakda nga mga panahon, ang akong pagkaon gikan
sa halad nga sinunog aron nga maghatag ug kahumot alang kanako.'
3 Kinahanglan nga sultihan mo usab sila, 'Mao kini ang halad nga sinunog
nga kinahanglan ninyong ihalad kang Yahweh–mga nating karnero nga
laki nga usa pa ka tuig ug walay tatsa, duha kabuok sa matag adlaw,
ingon nga halad nga sinunog sa matag-adlaw. 4 Kinahanglan ihalad ninyo
ang usa ka nating karnero sa buntag, ug kinahanglan ninyong ihalad ang
usa pa ka nating karnero sa gabii. 5 Kinahanglan nga mohalad kamo
ug ikanapulo nga bahin sa epa sa labing maayo nga harina isip halad
nga trigo, nga adunay sagol nga ikaupat nga bahin sa hin sa binatil nga
lana. 6 Mao kini ang halad nga sinunog sa matag-adlaw nga gimando
didto sa Bukid sa Sinai aron makahatag ug kahumot, usa ka halad nga
sinunog alang kang Yahweh. 7 Ang halad nga ilimnon nga isagol niini
kinahanglan anaa sa ikaupat nga bahin sa hin alang sa usa sa mga karnero.
Kinahanglan nga buboan ninyo ang balaan nga dapit sa halad nga isog nga
ilimnon alang kang Yahweh. 8 Kinahanglan nga inyong ihalad sa gabii ang
lain pang karnero uban sa lain pang halad nga trigo sama niadtong inyong
gihalad sa buntag. Kinahanglan nga maghalad na usab kamo ug lain pang
halad nga ilimnon uban niini, halad nga sinunog, aron makahatag ug
kahumot alang kang Yahweh. 9 Sa adlaw nga Igpapahulay kinahanglan
nga maghalad kamo ug duha ka nating karnero nga laki, usa ka tuig ang
kagulangon ug walay tatsa, ug 2/10 sa epa sa labing maayo nga harina
isip halad nga trigo, nga gisagolan ug lana, ug ang halad nga ilimnon
uban niini. 10 Mao na kini ang halad nga sinunog sa matag adlaw nga
Igpapahulay, dugang kini sa matag-adlaw nga halad nga sinunog inubanan
sa halad nga ilimnon. 11 Sa unang adlaw sa matag bulan, kinahanglan nga
maghalad kamo ug halad nga sinunog alang kang Yahweh. Kinahanglan
nga maghalad kamo ug duha ka laki nga nating baka, usa ka laking
karnero, ug pito ka laki nga nating karnero nga usa ka tuig ug walay tatsa.
12 Kinahanglan nga maghalad usab kamo ug 3/10 sa epa sa labing maayo

nga harina isip halad nga trigo nga gisagolan ug lana alang sa matag laking baka, ug 2/10 sa epa sa labing maayo nga harina isip halad nga trigo nga gisagolan ug lana alang sa usa sa laking karnero. 13 Kinahanglan usab kamong maghalad sa ikanapulong bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana isip halad nga trigo alang sa matag nating karnero. Mao na kini ang halad nga sinunog, aron mohatag ug kahumot, halad nga sinunog alang kang Yahweh. 14 Ang halad nga ilimnon sa katawhan kinahanglan tunga lamang ka hin sa bino alang sa laking baka, ikatulong bahin sa hin alang sa laking karnero, ug ikaupat nga bahin sa hin alang sa nating karnero. Mao na kini ang halad nga sinunog alang sa matag bulan sa tibuok nga mga bulan sa usa ka tuig. 15 Usa ka laki nga kanding ang kinahanglan ihalad alang sa halad sa sala. Dugang kini sa mga halad nga sinunog sa matag-adlaw uban sa halad nga ilimnon. 16 Sa ika-14 nga adlaw sa unang bulan, saulogon ang Pagsaylo ni Yahweh. 17 Sa ika-15 nga adlaw niining bulana kinahanglan sila magpatigayon ug kasaulogan. Sulod sa pito ka adlaw kinahanglan sila mokaon sa tinapay nga walay igpapatubo. 18 Sa unang adlaw, kinahanglan adunay balaan nga panagtigom aron pasidunggan si Yahweh. Kinahanglan nga dili kamo magtrabaho nianang adlawa. 19 Apan, kinahanglan nga maghalad kamo ug halad nga sinunog, usa ka halad nga sinunog alang kang Yahweh. Kinahanglan maghalad kamo ug duha ka laki nga nating baka, usa ka laking karnero, ug pito ka laki nga nating karnero nga usa ka tuig, nga walay tatsa. 20 Inubanan sa laking baka, kinahanglan nga maghalad kamo ug halad nga trigo sa 3/10 sa epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, ug inubanan sa laking karnero 2/10. 21 Sa matag usa sa pito ka nating karnero, kinahanglan maghalad kamo ug ikanapulong bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, 22 ug usa ka laki nga kanding isip halad sa sala aron mapasaylo ang inyong mga kaugalingon. 23 Kinahanglan nga ihalad ninyo kini ingon nga dugang sa halad nga sinunog nga gimando kaninyo sa matag buntag. 24 Sama sa gihulagway dinhi, kinahanglan nga ihalad ninyo kini nga mga halad matag-adlaw, sulod sa pito ka adlaw sa Pagsaylo, ang pagkaon sa halad nga sinunog, ang kahumot nga alang kang Yahweh. Kinahanglan nga ihalad kini dugang sa halad nga sinunog ug sa halad nga ilimnon sa matag-adlaw. 25 Sa ika pito nga adlaw kinahanglan nga magpatigayon kamo ug balaan nga panagtigom aron sa pagpasidungog kang Yahweh, ug kinahanglan nga dili kamo magtrabaho nianang adlawa. 26 Alang usab sa adlaw sa unang mga bunga, sa dihang maghalad kamo ug halad nga trigo ngadto kang Yahweh sa inyong Kasaulogan sa mga Semana, kinahanglan nga magbuhat kamo ug balaan nga panagtigom aron sa pagpasidungog kang Yahweh, ug kinahanglan nga dili kamo magtrabaho nianang adlawa. 27 Kinahanglan nga maghalad kamo sa halad nga sinunog aron makahatag ug kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo ug duha ka laki nga nating baka, usa ka laking karnero, ug pito ka laki nga nating karnero nga usa pa ka tuig. 28 Paghalad usab ug halad nga trigo uban niini: labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana, 3/10 sa epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana alang sa laking baka ug 2/10 alang sa laking karnero. 29 Paghalad kamo ug ikanapulo nga bahin sa epa sa labing maayo nga harina nga gisagolan ug lana alang sa matag usa sa pito ka nating karnero, 30 ug usa ka laki nga kanding aron mapasaylo ang inyong kaugalingon. 31 Sa dihang ihalad ninyo kining mga mananap nga walay tatsa, uban sa halad nga ilimnon, mahimo kining dugang sa halad nga

sinunog ug halad nga trigo sa matag adlaw.'"

29

1 "Sa ikapito nga bulan, sa unang adlaw sa bulan, kinahanglan nga aduna kamoy balaang panagtigom aron sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglan nga dili kamo motrabaho sa naandang buluhaton nianang adlawa. Kay mao kana ang adlaw nga magpatingog kamo sa mga trumpeta. 2 Kinahanglan kamong maghalad og sinunog nga halad aron maghatag og kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan kamong maghalad og usa ka batan-ong torong baka, usa ka laking karnero, ug pito ka laking karnero nga usa katuig ang panuigon, ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa. 3 Kinahanglan ninyo kining ihalad uban ang trigo nga halad, labing maayong harina nga sinagulan ug lana, tulo sa ikanapulo sa torong baka, ug duha sa ikanapulo sa torong karnero, 4 ug usa sa ikanapulo sa matag pito ka nating karnero. 5 Ug kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa pagwagtang sa inyong sala. 6 Himoa kini nga mga halad sa ikapito nga bulan dungag sa tanang mga halad nga inyong pagahimoon sa unang adlaw sa matag bulan: uban niini ang mahinungdanong sinunog nga halad ug ang trigo nga halad. Dungag kini sa kasagarang halad nga sinunog, ang matag trigo nga halad ug ang matag ilimnon nga mga halad. Sa dihang buhaton ninyo kining mga halara, inyong gituman ang balaod sa paghatag og humot nga halad, usa ka halad nga gihimo pinaagi sa kalayo alang kang Yahweh. 7 Sa ikanapulo nga adlaw sa ikapitong bulan kinahanglan nga aduna kamoy balaang panagtigom aron sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglang magpaubos kamo ug dili motrabaho. 8 Kinahanglan kamong maghalad og sinunog aron maghatag og kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo ug usa ka batan-on nga torong baka, usa ka laking karnero, pito ka nating karnero nga usa ka tuig ang kagulangon. Kinahanglan nga ang matag-usa walay tatsa. 9 Kinahanglan inyo silang ihalad uban ang trigo nga halad, labing maayong harina sinagulag lana, tulo ka ikanapulo sa torong baka, duha sa ikanapulo sa usa ka torong karnero, 10 ug ikanapulo sa matag pito ka mga nating karnero. 11 Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding ingon nga halad sa sala. Dungag kini nga halad alang sa pagwagtang sa sala, ang kasagaran nga sinunog nga halad, ang matag trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 12 Sa ikakinse nga adlaw sa ikapitong bulan kinahanglan maghimo kamo og balaang panagtigom alang sa pagpasidungog kang Yahweh. Kinahanglan nga dili kamo motrabaho sa naandang buluhaton nianang adlawa, ug kinahanglan ninyong ipadayon ang kapistahan alang kaniya sulod sa pito ka adlaw. 13 Kinahanglan kamong maghalad og sinunog nga halad, usa ka halad nga pinaagi sa kalayo aron maghatag og kahumot alang kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo og trise ka batan-on nga torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka torong karnero nga usa katuig ang kagulangon. Ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa. 14 Kinahanglan ninyo silang ihalad uban ang trigo nga halad, labing maayong harina sinagolag lana, tulo ka ikanapulo sa matag trise ka torong baka, duha ka ikanapulo sa duha ka torong karnero, 15 ug ikanapulo sa matag-usa sa katorse ka karnero. 16 Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dungag sa naandang sinunog nga mga halad, uban niini ang matag trigo nga halad, ug ang ilimnon nga halad. 17 Sa

ikaduhang adlaw sa panagtigom, kinahanglan kamong maghalad og dose ka batan-on nga torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating karnero nga usa katuig ang kagulangon, kinahanglan nga ang matag-usa walay tatsa. 18 Kinahanglan buhaton ninyo kini uban ang halad nga trigo ug ang ilimnon nga mga halad alang sa mga torong baka, alang sa mga torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, paghimog daghang mga halad ingon sa mga gisugo. 19 Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dungag sa naandang sinunog nga halad, ang matag trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 20 Sa ikatulo nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan nga maghalad kamo og onse ka torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, kinahanglan nga ang matag-usa walay tatsa. 21 Kinahanglan nga buhaton ninyo kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad alang sa torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, paghimog halad nga sama kadaghan sa mga halad nga gisugo. 22 Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dugang sa naandang sinunog nga halad, matag trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 23 Sa ikaupat nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan kamong maghalad og napulo ka torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating mga karnero nga usa katuig ang kagulangon, kinahanglan nga ang matag-usa walay tatsa. 24 Kinahanglan himoon ninyo kana uban ang trigo nga halad ug ilimnon nga mga halad alang sa torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, nga sama kadaghan sa mga halad nga gisugo. 25 Kinahanglan kamong maghalad og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dugang sa naandang sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 26 Sa ikalima nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan kamong maghalad og siyam ka torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa. 27 Kinahanglan nga buhaton ninyo kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad alang sa mga torong baka, alang sa mga torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, buhata sama kadaghan sa mga halad nga gisugo. 28 Kinahanglang maghalad kamo og usa ka torong kanding ingon nga halad alang sa sala dugang sa naandang sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 29 Sa ikaunom nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan nga maghalad kamo og walo ka torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka torong karnero nga usa katuig ang kagulangon, matag usa kinahanglan nga walay tatsa. 30 Kinahanglan nga buhaton kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad alang sa torong baka, alang sa mga torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, buhata sama ka daghan sa mga halad nga gisugo. 31 Kinahanglan nga maghalad kamog usa ka laking kanding alang sa sala dugang sa naandang sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 32 Sa ikapito nga adlaw sa panagtigom, kinahanglan nga maghalad kamo og pito ka torong baka, duha ka torong karnero, ug katorse ka nating karnero nga usa ka tuig ang kagulangon, ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa. 33 Kinahanglan nga buhaton kini uban ang trigo nga halad ug ang ilimnon nga mga halad alang sa torong baka, alang sa mga torong karnero, ug alang sa mga nating karnero, buhata kini sama ka daghan sa mga halad nga gisugo. 34 Kinahanglan nga maghalad kamog usa ka torong kanding alang sa sala dungag sa naandang

sinunog nga halad, trigo nga halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad.
35 Sa ikawalo nga adlaw kinahanglan magbuhat kamog laing maligdong
nga panagtigom. Kinahanglan nga dili kamo motrabaho sa naandang
buluhaton nianang adlawa. 36 Kinahanglan kamong maghimo og sinunog
nga halad, usa ka halad nga pinaagig kalayo aron maghatag og kahumot
alang kang Yahweh. Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka laking
baka, usa ka torong karnero, ug pito ka torong karnero nga usa ka tuig ang
kagulangon, ang matag-usa kinahanglan nga walay tatsa. 37 Kinahanglan
ninyong ihalad ang ilang mga trigo nga halad ug ang ilang ilimnon nga
mga halad alang sa torong baka, alang sa torong karnero, ug alang sa
mga nating karnero, buhata sama kadaghan sa mga halad nga gisugo.
38 Kinahanglan nga maghalad kamo og usa ka torong kanding ingon nga
halad alang sa sala dungag sa naandan nga sinunog nga halad, trigo nga
halad, ug ang ilang ilimnon nga mga halad. 39 Mao kini ang kinahanglan
ninyong ihalad ngadto kang Yahweh sa inyong mga kapistahan. Mao
kini ang dungag sa inyong mga panaad ug kinabubut-on nga mga halad.
Kinahanglan ninyo kining ihalad ingon nga sinunog nga mga halad, trigo
nga mga halad, ilimnon nga mga halad, ug ang pagpakigdait nga halad."
40 Gisultihan ni Moises ang katawhan sa Israel sa tanan nga gisugo ni
Yahweh kaniya nga isulti.

30

1 Nakigsulti si Moises ngadto sa pangulo sa mga tribo sa katawhan
sa Israel. Miingon siya, "Mao kini ang gisugo ni Yahweh. 2 Si bisan
kinsa nga mohimo ug panumpa o panaad kang Yahweh nga mogapos
kaniya uban sa usa ka saad, kinahanglan nga dili niya pakyason ang
iyang pulong. Kinahanglan tumanon niya ang tanan niyang gisaad nga
buhaton nga migula sa iyang baba. 3 Sa dihang ang usa ka batan-ong
babaye nga nagpuyo sa balay sa iyang amahan nanumpa kang Yahweh ug
migapos sa iyang kaugalingon uban sa usa ka saad, 4 kung nakadungog
ang iyang amahan sa iyang panumpa ug sa saad nga migapos kaniya, ug
wala siyay gisulti aron sa pagbadlong kaniya, ang tanan niyang gipanumpa
magpabilin. Ang tanang saad nga diin migapos kaniya magpabilin. 5 Apan
kung ang iyang amahan nakadungog sa iyang gipanumpa ug sa iyang
gisaad, unya walay gisulti ang iyang amahan kaniya, magpabilin nga
mapugsanon ang tanang gipanumpa ug gisaad nga iyang gibutang sa
iyang kaugalingon. 6 Apan, kung madungog sa iyang amahan ang tanan
niyang panaad ug ang iyang gipanumpa nga migapos kaniya, ug kung
dili siya tugtan sa iyang amahan nianang adlawa, dili na kini magpabilin.
Pasayloon siya ni Yahweh tungod kay ang iyang amahan nagdumala man
kaniya. 7 Kung magminyo siya sa usa ka lalaki samtang anaa pa siya niadto
nga mga panaad, o kung naghimo siya ug dinalidali nga saad diin obligado
siya, kadto nga tulobagon magpabilin nga mapugsanon. 8 Apan kung ang
iyang bana magpugong kaniya nianang adlawa sa dihang nadungog niya
ang mahitungod niini, nagpasabot nga napawalay bili na sa iyang bana
ang panaad nga iyang gihimo, ug ang dinalidali nga nasulti sa iyang ngabil
nga migapos sa iyang kaugalingon. Himoon siyang gawasnon ni Yahweh.
9 Apan alang sa usa ka balo o sa binulagan nga babaye, ang tanan nga
migapos sa iyang kaugalingon magapabilin batok kaniya. 10 Ug kung ang
usa ka babaye nanaad diha sa balay sa iyang bana o nag-obliga sa iyang
kaugalingon sa pagpanumpa, 11 ug nadungog kini sa iyang bana apan
wala siyay gisulti kaniya ug wala mipugong kaniya, ang tanan niyang

gipanumpaan kinahanglan magpadayon ug ang katungdanan nga iyang
gihimo kinahanglan gayod magpabilin. 12 Apan kung wagtangon kini sa
iyang bana nianang adlawa sa iyang pagkadungog mahitungod niini, ang
bisan unsa nga migula sa iyang ngabil mahitungod sa iyang mga panaad
ug gisaad dili na gayod magpabilin. Gipawalay bili kini sa iyang bana.
Himoon siyang gawasnon ni Yahweh. 13 Ang tanang panaad o panumpa
sa usa ka babaye nga naggapos kaniya aron sa pagwalay bili kaniya sa
usa ka butang mahimong uyonan o ipakawalay bili pinaagi sa iyang bana.
14 Apan kung wala siyay isulti kaniya sa matag adlaw, gilig-on niya ang
tanan niyang panaad ug panumpa nga iyang gihimo. Giuyonan niya
kini tungod kay wala siyay gisulti kaniya niana nga higayon sa iyang
pagkadungog niini. 15 Ug kung ang iyang bana naghulat pa ug dugay sa
pagwagtang sa panaad nga dugay nang gisaad sa iyang asawa, nagpasabot
nga ang bana ang manubag sa iyang sala.” 16 Mao kini ang balaod nga
gimando ni Yahweh kang Moises aron ipahibalo—ang balaod taliwala sa
usa ka lalaki ug sa iyang asawa ug taliwala sa usa ka amahan ug sa iyang
anak nga babaye sa dihang anaa pa siya sa iyang pagkabatan-on diha sa
panimalay sa iyang amahan.

31

1 Nakig-istorya si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Panimasli ang
mga Midianhon tungod sa ilang gibuhat sa mga Israelita. Human niana,
mamatay ka na ug motipon sa imong katawhan.” 3 Busa giingnan ni
Moises ang katawhan. “Paandama ang pipila sa inyong kalalakin-an alang
sa pakiggubat batok sa mga Midianhon ug dalha ang pagpanimalos ni
Yahweh kanila. 4 Ang matag banay sa Israel kinahanglan magpadala og
usa ka libo nga mga sundalo alang sa gubat.” 5 Busa gawas sa liniboan
kalibo ka mga lalaki sa Israel, ang matag banay nagpadala og 1, 000 alang
sa gubat, 12, 000 tanan ang mga lalaki. 6 Unya gipadala sila ni Moises alang
sa gubat, 1000 sa matag banay, uban kang Finehas nga anak ni Eleazar
nga pari, uban ang pipila ka butang nga gikan sa balaang dapit ug ang
trumpeta nga anaa kaniya aron patingogon ingon nga timaan. 7 Nagkig-
away sila sa mga Midianhon, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises.
Gipangpatay nila ang matag kalalakin-an. 8 Gipamatay nila ang mga hari
sa Midian uban sa ilang mga patay: Evi, Rekem, Zur, Hur, ug Reba, ang
lima ka hari sa Midian. Ila usab nga gipatay si Balaam nga anak ni Beor,
gamit ang espada. 9 Gibihag sa kasundalohan sa mga Israelita ang mga
babaye sa Midian, ang ilang mga anak, ang tanan nilang mga baka, ang
tanan nilang mga karnero, ug ang tanan nilang kabtangan. Gidala nila
kini ingon nga inilog. 10 Gipangsunog nila ang tanang mga siyudad ug
ang tanan nilang mga kampo diin sila nagpuyo. 11 Gidala nila ang tanan
nilang inilog ug mga binilanggo, mga katawhan ug kahayopan. 12 Gidala
usab nila ang mga binilanggo, ang mga inilog nga mga butang ngadto
kang Moises, kang Eleazar nga pari, ug ngadto sa katilingban sa Israel.
Gidala nila kini ngadto sa kampo diha sa patag sa Moab, sa dapit sa
Jordan duol sa Jerico. 13 Si Moises, si Eleazar ang pari, ug ang tanang
mga pangulo sa katilingban miadto sa gawas sa kampo aron pasugat
kanila. 14 Apan nasuko si Moises sa mga opisyal sa kasundalohan, sa
mga pangulo sa liboan ug mga kapitan sa gatosan, nga miabot gikan sa
gubat. 15 Miingon si Moises kanila, “Gitugotan ba ninyo nga mabuhi ang
mga kababayen-an? 16 Tan-awa, kining mga bayhana mao ang makaangin
sa katawhan sa Israel, sumala sa mga tambag ni Balaam, nga nakasala

kang Yahweh didto sa Peor, sa dihang ang katalagman miabot sa katawhan ni Yahweh. 17 Karon dayon, patya ninyo ang matag kabataan nga lalaki, ug patya ang tanang babaye nga nakadulog na ug lalaki. 18 Apan dalha ninyo ang tanang batan-ong babaye nga wala pa sukad makadulog og lalaki. 19 Kinahanglan kamong magkampo sa gawas sa Israel sulod sa pito ka adlaw. Kamong tanan nga nakapatay o nakahikap og bisan unsang patayng tawo—kinahanglan ninyong hinloan ang iyong mga kaugalingon sa ikatulo nga adlaw ug sa ikapito nga adlaw—kamo ug ang inyong mga binilanggo. 20 Ug hinloi ang iyong matag bisti, ang tanan nga hinimo gikan sa panit sa mananap ug sa balhibo sa mga kanding, ug ang tanang hinimo gikan sa kahoy.” 21 Miingon si Eleazar ang pangulong pari ngadto sa kasundalohan nga miadto sa gubat, “Mao kini ang gipakanaog nga balaod nga gihatag ni Yahweh kang Moises: 22 Ang bulawan, plata, bronsi, bakal, aloy ug tingga, 23 ug ang tanan nga dili masunog sa kalayo, kinahanglan nga ibutang ninyo kini agi sa kalayo, ug mahinlo na kini. Kinahanglan ninyong hinloan kadtong mga butanga pinaagi sa tubig nga panghinlo. Bisan unsang dili maagi sa kalayo kinahanglan ninyong hinloan pinaagig tubig. 24 Ug kinahanglan ninyong labhan ang inyong mga bisti sa ikapitong adlaw, ug unya mahinlo na kamo. Human niana makasulod na kamo sa kampo sa mga Israelita.” 25 Unya nakig-istorya si Yahweh kang Moises ug miingon, 26 “Ipha ang tanang inilog nga mga butang nga ilang gidala, apil ang tawo ug kahayopan. Ikaw, si Eleazar nga pari, ug ang mga pangulo sa matag banay sa katilingban 27 kinahanglan nga magbahin sa inilog ngadto sa duha ka bahin. Bahina taliwala sa kasundalohan nga miadto sa gubat ug sa tanang katawhan sa katilingban. 28 Unya kuhaa ang buhis aron ihatag kanako gikan sa mga kasundalohan nga miadto sa gubat. Kini nga buhis kinahanglan usa gikan sa matag 500, bisan pa og mga tawo, baka, asno, karnero, o kanding. 29 Kuhaa kini nga buhis gikan sa ilang bahin ug ihatag ngadto kang Eleazar nga pari aron ihalad kanako. 30 Ug usab gikan sa katunga nga bahin sa katawhan sa Israel, kinahanglan kuhaon nimo ang usa sa matag 50—sa tawo, baka, asno, karnero, ug kanding. Ihatag kini ngadto sa mga Levita nga nag-atiman sa akong tabernakulo.” 31 Busa si Moises ug si Eleazar nga pari mibuhat sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises. 32 Karon ang mga inilog nga nabilin gikan sa naangkon sa mga sundalo mao ang 675, 000 ka mga karnero, 33 72, 000 ka mga baka, 34 61, 000 ka mga asno, 35 ug 32, 000 ka mga babaye nga wala pa makadulog og bisan kinsang lalaki. 36 Ug ang katunga nga gitipigan alang sa mga sundalo may gidaghanon nga 337, 000 ka mga karnero. 37 Ug 675 ka mga karnero ang bahin ni Yahweh. 38 Ang mga baka kay 36, 000 ug ang bahin ni Yahweh 72 ka mga baka. 39 Ang mga asno mikabat og 30, 500 ug gikan niana ang bahin ni Yahweh 61. 40 Ang katawhan mikabat og 16, 000 ka mga babaye og ang bahin ni Yahweh 32. 41 Gikuha ni Moises ang buhis nga alang sa paghalad nga ihatag ngadto kang Yahweh. Gihatag niya kini kang Eleazar nga pari, sumala sa gisugo ni Yahweh kang Moises. 42 Ug ang katunga nga alang sa katawhan sa Israel nga gikuha ni Moises gikan sa mga sundalo nga miadto sa gubat- 43 ang katunga sa katilingban mikabat og 337, 500 ka mga karnero, 44 36, 000 ka mga baka, 45 30, 500 ka mga asno, 46 16, 000 ka mga babaye. 47 Katunga gikan sa bahin sa katawhan sa Israel, mikuha si Moises og usa sa matag 50, gikan sa mga tawo ug mga hayop. Gihatag niya kini ngadto sa mga Levita nga nag-atiman sa tabernakulo, sumala sa gisugo ni Yahweh kaniya nga pagabuhaton. 48 Unya ang mga opisyales

sa kasundalohan, ang mga pangulo sa linibohan nga kasundalohan ug ang kapitan sa matag gatosan ka mga sundalo, miadto kang Moises. 49 Miingon sila kaniya, “Kaming imong mga sulugoon miihap sa kasundalohan nga nailalom sa among pagdumala, walay nawala kanila bisan isa. 50 Dala namo ang mga halad alang kang Yahweh, nga nakita sa matag tawo, mga butang nga bulawan, mga pulseras sa kamot ug bukton, pangselyo nga mga singsing, ariyos, ug kwentas, aron pasayloon kami ni Yahweh.” 51 Si Moises ug si Eleazar nga pari midawat sa mga bulawan ug sa tanang butang nga hinulma sa tawo gikan kanila. 52 Ang tanang bulawan nga ilang gihatag kang Yahweh—ang mga halad nga gikan sa mga pangulo sa liniboan ug gikan sa kapitan sa ginatos ka sundalo—mitimbang og 16, 750 ka shekels. 53 Ang matag sundalo nakabaton og inilog, ang matag tawo alang sa iyang kaugalingon. 54 Si Moises ug Eleazar nga pari mikuha sa bulawan gikan sa mga pangulo sa liniboan ug sa kapitan sa gatosan ka mga sundalo. Gidala nila kini ngadto sa tolda nga tagboanan ingon nga pahinumdom sa katawhan sa Israel ngadto kang Yahweh.

32

1 Karon ang mga kaliwat ni Reuben ug ni Gad adunay daghang binuhing mananap. Sa dihang nakita nila ang yuta sa Jazer ug Gilead, ang yuta nindot nga dapit alang sa binuhi nga mga mananap. 2 Busa ang mga kaliwat ni Gad ug Reuben miduol ug nakigsulti kang Moises, ug kang Eleazar nga pari, ug ngadto sa mga pangulo sa katawhan. Miingon sila, 3 “Mao kini ang listahan sa mga dapit nga among nasusi: Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Heshbon, Eleale, Sebam, Nebo, ug Beon. 4 Mao kini ang mga yuta nga gisulong ni Yahweh atubangan sa katawhan sa Israel, ug maayo kini nga mga dapit alang sa binuhi nga mga mananap. Kami, nga imong mga sulugoon, adunay daghang mga binuhi nga mananap.” 5 Miingon sila, “Kung nakakita kami ug kaluoy gikan sa imong pana-aw, ihatag mo unta kining yutaa kanamo, nga imong mga sulugoon, ingon nga panag-iyahon. Ayaw na kami palabanga sa Jordan.” 6 Mitubag si Moises sa mga kaliwat ni Gad ug Reuben, “Kinahanglan ba nga moadto ang inyong mga igsoon nga lalaki sa gubat samtang nagpahimutang lang kamo dinhi? 7 Nganong gipakawad-an man ninyo ug paglaom ang mga kasingkasing sa katawhan sa Israel sa dili pag-adto sa yuta nga gihatag ni Yahweh kanila? 8 Ang inyong mga amahan nagbuhat sa samang butang sa dihang gipadala ko sila gikan sa Kadesh Barnea aron sa pagsusi sa yuta. 9 Nangadto sila sa walog sa Escol. Nakita nila ang yuta ug unya gipakawad-an nila ug paglaom ang mga kasingkasing sa katawhan sa Israel mao nga midumili sila sa pagsulod sa yuta nga gihatag ni Yahweh kanila. 10 Misilaob ang kasuko ni Yahweh niana nga adlaw. Nanumpa ug miingon siya, 11 'Sa pagkatinuod walay bisan usa nga makalingkawas gikan sa Ehipto, nga nagpangidaron ug 20 pataas, nga makakita sa yuta nga akong gisaad kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob, tungod kay wala sila misunod kanako sa hingpit, gawas kang 12 Caleb nga anak ni Jefune nga Kenizihanon, ug kang Josue nga anak ni Nun. Si Caleb ug si Josue lamang ang hingpit misunod kanako.' 13 Busa misilaob ang kasuko ni Yahweh batok sa Israel. Gipalatagaw niya sila libot sa kamingawan sulod sa 40 ka katuigan hangtod nga ang tanang kaliwatan nga nakabuhat ug daotan sa iyang panan-aw nangamatay. 14 Tan-awa, mibarog kamo sa dapit sa inyong mga katigulangan, sama sa makasasala kaayo nga mga tawo, nga nagpadugang sa kasuko ni Yahweh ngadto sa Israel. 15 Kung

magabiya kamo gikan sa pagsunod kaniya, biyaan niya pag-usab ang Israel didto sa kamingawan ug laglagon ninyo kini nga mga katawhan." 16 Busa miduol sila kang Moises ug miingon, "Tugoti kami sa pagtukod dinhi ug mga kural alang sa among mga baka ug mga siyudad alang sa among mga pamilya. 17 Apan, mangandam kami ug mosul-ob sa hinagiban uban sa kasundalohan sa Israel hangtod nga magiyahan namo sila ngadto sa ilang dapit. Apan ang among mga pamilya magpuyo sa lig-ong mga siyudad tungod sa ubang katawhan nga nagpabiling buhi niining yutaa. 18 Dili kami mobalik sa among mga balay hangtod nga ang matag-usa sa mga tawo sa Israel makaangkon sa iyang panulundon. 19 Dili namo mapanunod ang yuta uban kanila sa pikas nga bahin sa Jordan, tungod kay ang among panulundon anaa dinhi sa silangang bahin sa Jordan." 20 Busa mitubag si Moises kanila, "kung buhaton ninyo ang inyong gisulti, kung sul-uban ninyo ang inyong mga kaugalingon ug hinagiban sa atubangan ni Yahweh ngadto sa gubat, 21 unya ang matag-usa sa inyong sinul-oban ug hinagiban nga mga tawo kinahanglan nga molabang sa Jordan sa atubangan ni Yahweh, hangtod nga mapagawas niya ang iyang mga kaaway gikan sa iyang atubangan 22 ug ang yuta mailog sa iyang atubangan. Unya human niana mahimo na kamong mamalik. Mahimo kamong walay sala ngadto kang Yahweh ug ngadto sa Israel. Kining yutaa mahimong mapanag-iya ninyo sa atubangan ni Yahweh. 23 Apan kung dili ninyo kana himoon, hibaloi, makasala gayod kamo batok kang Yahweh. Busa siguroha nga ang inyong sala mapapas. 24 Pagtukod ug mga siyudad alang sa inyong mga pamilya ug mga pasungan sa inyong mga karnero; unya buhata kung unsa ang inyong giingon." 25 Ang mga kaliwat ni Gad ug Reuben nakigsulti kang Moises ug miingon, "Pagabuhaton sa imong mga sulugoon ingon sa sugo nimo nga among agalon. 26 Ang among mga anak, ang among mga asawa, ang among mga panon, ug tanan namong mga mananap magpabilin didto sa mga siyudad sa Gilead. 27 Apan, kami, nga imong mga sulugoon, motabok uban ni Yahweh aron sa pakiggubat, ang matag lalaki nga sangkap ug hinagiban alang sa gubat, sumala sa imong giingon, among agalon." 28 Busa nagpahimangno si Moises kanila mahitungod kang Eleazar nga pari, kang Josue nga anak ni Nun, ug ngadto sa mga katigulangan sa mga banay nga mga tribo sa katawhan sa Israel. 29 Miingon si Moises kanila, "Kung molabang ang mga kaliwat ni Gad ug Reuben sa Jordan uban kaninyo, ang matag lalaki nga sinangkapan ug hinagiban aron makiggubat sa atubangan ni Yahweh, ug kung ang yuta mailog na ninyo, diha pa dayon ninyo ihatag kanila ang yuta sa Gilead ingon nga panag-iyahon. 30 Apan kung dili sila molabang uban kaninyo nga nagdala ug hinagiban, mapanag-iya nila ang ilang mga katigayunan taliwala kaninyo ngadto sa yuta sa Canaan." 31 Busa mitubag ug miingon ang kaliwatan ni Gad ug Reuben, "Sama sa giingon ni Yahweh kanamo, ang imong mga sulugoon, mao kini ang among buhaton. 32 Molabang kami nga sangkap ug hinagiban sa atubangan ni Yahweh didto sa yuta sa Canaan, apan ang among naangkon nga panulundon magpabiling amoa, dinhi nga bahin sa Jordan." 33 Busa ngadto sa mga kaliwatan ni Gad ug Reuben, ug usab ngadto sa katunga sa tribo ni Manases nga anak ni Jose, gihatag ni Moises ang gingharian ni Sihon, ang hari sa Amorihanon, ug ang kang Og, ang hari sa Bashan. Gihatag niya ngadto kanila ang yuta, ug gibahinbahin ngadto kanila ang tanan niini nga mga siyudad uban ang ilang mga utlanan, ang mga siyudad sa yuta nga libot kanila. 34 Nagtukod pag-usab ang mga kaliwat ni Gad sa Dibon, sa Atarot, sa Aroer, 35 sa Atrot

Shofan, sa Jazer, sa Jogbeha, 36 sa Bet Nimra, ug sa Bet Haran ingon nga
lig-ong mga siyudad nga may mga pasungan alang sa mga karnero. 37 Ang
mga kaliwat ni Reuben nagtukod pag-usab sa Heshbon, Eleale, Kiriataim,
38 Nebo, Baal Meon—kadugayan ang ilang mga ngalan gipang-usab, ug ang
Sibma. Gihatagan nila ug laing mga ngalan ang mga siyudad nga ilang
gitukod pag-usab. 39 Ang mga kaliwat ni Makir nga anak nga lalaki ni
Manases miadto sa Gilead ug gikuha nila kini gikan sa mga Amorihanon
nga nagpuyo niini. 40 Unya gihatag ni Moises ang Gilead ngadto kang
Makir nga anak nga lalaki ni Manases, ug ang iyang katawhan nagpuyo
didto. 41 Si Jair nga anak nga lalaki ni Manases miadto ug gikuha ang mga
lungsod ug gitawag sila nga Havot Jair. 42 Miadto si Noba ug gikuha ang
Kenat ug ang mga baryo niini, ug gitawag kini nga Noba, nga sama sa
iyang kaugalingong ngalan.

33

1 Mao kini ang gihunongan nga mga dapit sa katawhan sa Israel
paghuman nilag biya sa Ehipto uban ang ilang matag armadong grupo
nga gipangulohan ni Moises ug Aaron. 2 Gisulat ni Moises ang matag
lugar nga ilang gibiyaan ug gihunongan, sumala sa sugo ni Yahweh. Mao
kini ang matag lugar nga ilang gihunongan, ug matag lugar nga ilang
gibiyaan. 3 Nagpanaw sila sa Rameses sa unang bulan, ug mibiya sa
ika napulo ug lima nga adlaw sa unang bulan. Pagkabuntag human
sa Pagsaylo, dayag nga mibiya ang katawhan sa Israel, ug nakita sila
sa mga Ehiptohanon. 4 Nahitabo kini samtang gipanglubong sa mga
Ehiptohanon ang ilang mga kamagulangang anak, kadtong gipangpatay
ni Yahweh taliwala kanila, tungod kay gisilotan usab niya ang ilang mga
dios. 5 Nanukad ang katawhan sa Israel gikan sa Rameses ug nagkampo
sa Sucot. 6 Mibiya sila gikan sa Sucot ug nagkampo sa Etam, sa utlanan sa
kamingawan. 7 Mibiya sila sa Etam ug mibalik sa Pi Hahirot, nga atbang sa
Baal Zefon, ug nagkampo sila atbang sa Migdol. 8 Unya mibiya sila gikan sa
atbang sa Pi Hahirot ug miagi sa tunga sa dagat padulong sa kamingawan.
Mipanaw sila ug tulo ka adlaw sa kamingawan sa Etam ug nagkampo sa
Mara. 9 Mibiya sila sa Mara ug miabot sa Elim. Sa Elim adunay napulo ug
duha ka tubod ug 70 ka kahoy sa palmera. Didto sila nagkampo. 10 Mibiya
sila gikan sa Elim ug nagkampo daplin sa Pulang Dagat. 11 Mibiya sila sa
Pulang Dagat ug nagkampo sa kamingawan sa Zin. 12 Mibiya sila gikan sa
kamingawan sa Zin ug nagkampo sa Dophka. 13 Mibiya sila sa Dophkah
ug nagkampo sa Alush. 14 Mibiya sila sa Alush ug nagkampo sa Rephidim,
diin wala silay nakaplagan nga tubig aron mainom sa katawhan. 15 Mibiya
sila sa Rifidim ug nagkampo sa kamingawan sa Sinai. 16 Mibiya sila gikan
sa kamingawan sa Sinai ug nagkampo sa Kibrot Hataava. 17 Mibiya sila
gikan sa Kibrot Hataava ug nagkampo sa Hazerot. 18 Mibiya sila sa Hazerot
ug nagkampo sa Ritma. 19 Mibiya sila sa Ritma ug nagkampo sa Rimon
Perez. 20 Mibiya sila sa Rimon Perez ug nagkampo sa Libna. 21 Mibiya
sila sa Libna ug nagkampo sa Risa. 22 Mibiya sila sa Risa ug nagkampo
sa Kehelata. 23 Mibiya sila sa Kehelatha unya nagkampo sa Bukid sa
Shepher. 24 Mibiya sila gikan sa Bukid sa Shepher ug nagkampo sa Harada.
25 Mibiya sila sa Haradah ug nagkampo sa Makhelot. 26 Mibiya sila gikan
sa Makhelot ug nagkampo sa Tahat. 27 Mibiya sila sa Tahat ug nagkampo
sa Tera. 28 Mibiya sila gikan sa Tera ug nagkampo sa Mitka. 29 Mibiya sila

gikan sa Mitka ug nagkampo sa Hashmona. 30 Mibiya sila sa Hashmona
ug nagkampo sa Maserot. 31 Mibiya sila sa Moserot unya nagkampo sa
Bene Jaakan. 32 Mibiya sila gikan sa Bene Jaakan ug nagkampo sa Hor
Haggidgad. 33 Mibiya sila sa Hor Haggidgad ug nagkampo sa Jotbatha.
34 Mibiya sila gikan sa Jotbatha ug nagkampo sa Abrona. 35 Mibiya sila
sa Abrona unya nagkampo sa Ezion Geber. 36 Mibiya sila gikan sa Ezion
Geber ug nagkampo sa kamingawan sa Zin nga nahimutang sa Kadesh.
37 Mibiya sila gikan sa Kadesh ug nagkampo sa Bukid sa Hor, sa utlanan
sa yuta sa Edom. 38 Mitungas si Moises sa Bukid sa Hor sumala sa sugo
ni Yahweh ug namatay siya didto sa ika-40 ka tuig human nakadawat sa
ilang kagawasan ang mga Israelita gikan sa yuta sa Ehipto, sa ika lima
nga bulan, sa unang adlaw sa bulan. 39 Namatay si Aaron sa Bukid sa
Hor sa dihang 123 na ang iyang pangidaron. 40 Ang Canaanhon nga Hari
sa Arad, nga nagpuyo sa habagatang bahin sa kamingawan sa yuta sa
Canaan, nakadungog sa pag-abot sa katawhan sa Israel. 41 Mibiya sila sa
Bukid sa Hor ug nagkampo sa Zalmona. 42 Mibiya sila gikan sa Zalmona
ug nagkampo sa Punon. 43 Mibiya sila gikan sa Punon ug nagkampo sa
Obot. 44 Mibiya sila sa Obot ug nagkampo sa Iye Abarim, nga nahimutang
sa utlanan sa Moab. 45 Mibiya sila gikan sa Iye Abarim ug nagkampo sa
Dibon Gad. 46 Mibiya sila sa Dibon Gad ug nagkampo sa Almon Diblathaim.
47 Mibiya sila sa Almon Diblataim ug nagkampo sa kabukiran sa Abarim,
atbang sa Nebo. 48 Mibiya sila sa kabukiran sa Abarim ug nagkampo sa
kapatagan sa Moab daplin sa Jordan sa Jerico. 49 Nagkampo sila daplin
sa Jordan, gikan sa Bet Jeshimot padulong sa Abel Shittim nga sakop sa
kapatagan sa Moab. 50 Nakigsulti si Yahweh kang Moises sa kapatagan sa
Moab daplin sa Jordan sa Jerico ug miingon, 51 “Pakigsulti sa katawhan
sa Israel ug sultihi sila, 'Sa dihang motabok kamo sa Jordan padulong sa
yuta sa Canaan, 52 kinahanglang papahawaon ninyo ang nagpuyo nianang
dapita. Kinahanglan nga gubaon ninyo ang tanan nilang kinulit nga mga
larawan. Gub-a ninyo ang ilang mga tinunaw ug gihulma nga mga larawan
ug lumpaga ang tanan nilang hataas nga mga dapit. 53 Kinahanglan nga
panag-iyahon ninyo ang yuta ug puy-an kini, tungod kay gihatag ko kanang
yutaa kaninyo aron panag-iyahon. 54 Kinahanglan nga panag-iyahon ninyo
ang yuta pinaagi sa ripa, sumala sa matag banay. Ang banay nga daghan
ug sakop kinahanglan nga dako usab ang ilang madawat nga bahin sa
yuta, ug ang banay nga gamay lamang ang ginsakpan gamay ra usab ang
ilang madawat nga bahin sa yuta. Bisan asa maadto ang yuta sumala sa
ripa, kanang yutaa mapanag-iya nianang maong banay. Mapanag-iya
ninyo ang yuta sumala sa tribo sa inyong katigulangan. 55 Apan kung dili
ninyo papahawaon ang mga tawo nianang dapita, mamahimo silang sama
sa puling sa inyong mga mata ug tunok sa inyong kilid. Lisodlisoron nila
ang inyong kinabuhi sa yuta nga inyong pagapuy-an. 56 Ug kung unsa
ang akong giplano nga buhaton sa maong katawhan, buhaton ko usab
kaninyo.'”

34

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 2 “Mandoi ang katawhan
sa Israel ug sultihi sila, 'Sa dihang mosulod kamo sa yuta sa Canaan, ang
yuta nga inyong panag-iyahon, ang yuta sa Canaan ug ang utlanan niini,
3 ang inyong utlanan sa habagatan magsugod gikan sa kamingawan sa Zin
hangtod sa utlanan sa Edom. Ang tumoy sa sidlakan sa habagatan nga

utlanan kay anaa sa linya nga kutob sa habagatan nga utlanan sa Asin
nga Dagat. 4 Ang inyong utlanan moliko sa habagatan gikan sa bungtod
sa Akrabbim ug moagi sa kamingawan sa Zin. Gikan didto, moagi kini sa
habagatan sa Kadesh Barnea ug mopadayon sa Hazar Addar hangtod sa
Azmon. 5 Gikan didto, ang utlanan moagi gikan sa Azmon padulong sa
sapa sa Ehipto ug mosangko kini sa dagat. 6 Ang kasadpan nga utlanan
mahimong utlanan sa Dako nga Dagat. Mahimo kining inyong utlanan sa
kasadpan. 7 Ang inyong utlanan sa amihanan molahos hangtod sa linya
nga kinahanglan ninyong markahan gikan sa Dakong Dagat kutob sa Bukid
sa Hor, 8 unya gikan sa Bukid sa Hor hangtod sa Lebo Hamat, ug kutob
sa Zedad. 9 Ang utlanan mopadayon sa Zifron ug kutob sa Hazar Enan.
Mao kini ang inyong utlanan sa amihan. 10 Unya kinahanglan ninyong
markahan ang inyong utlanan sa sidlakan sugod sa Hazar Enan hangtod sa
Shefam. 11 Unya ang utlanan sa sidlakan monaog gikan sa Shefam hangtod
sa Ribla, sa sidlakan nga bahin sa Ain. Ang utlanan mopadayon sa sidlakan
nga bahin sa Dagat sa Chinneret. 12 Unya ang utlanan mopadayon sa
habagatan subay sa Suba sa Jordan kutob sa Dagat nga Asin ug mopadayon
ubos sa sidlakan nga utlanan sa Asin nga Dagat. Mao kini ang inyong
yuta, subay sa tanang utlanan niini.'" 13 Unya gimandoan ni Moises ang
katawhan sa Israel ug miingon, "Mao kini ang yuta nga inyong madawat
pinaagi sa ripa, nga gimando ni Yahweh nga ihatag sa siyam ka mga
tribo ug sa katunga sa tribo. 14 Ang tribo sa kaliwatan ni Reuben, subay
sa gitagana nga luna sa tribo sa ilang mga katigulangan, ug sa tribo sa
kaliwatan ni Gad, subay sa luna nga gitagana alang sa tribo sa ilang
katigulangan, ug katunga sa tribo ni Manasse makadawat sa ilang mga
yuta. 15 Ang duha ka tribo ug ang katunga sa tribo nakadawat sa ilang
bahin sa yuta unahan sa Jordan dapit sa sidlakan sa Jerico, paingon sa
sidlakan." 16 Nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 17 "Mao kini
ang ngalan sa mga kalalakin-an nga mobahin sa yuta alang sa inyong
panulondon: Si Eleazar nga pari ug Josue nga anak ni Nun. 18 Kinahanglan
nga magpili ka ug pangulo sa matag tribo aron bahinon ang yuta alang sa
ilang mga banay. 19 Mao kini ang ngalan sa mga kalalakin-an: Gikan sa
tribo sa Juda, si Caleb nga anak ni Jefune. 20 Gikan sa tribo sa kaliwatan
ni Simeon, si Shemuel nga anak nga lalaki ni Amihud. 21 Gikan sa tribo
ni Benjamin, si Elidad nga anak nga lalaki ni Kislon. 22 Gikan sa tribo sa
kaliwatan ni Dan nga usa ka pangulo, si Bukki nga anak ni Jogli. 23 Gikan sa
kaliwatan ni Jose, sa tribo sa kaliwatan ni Manasse nga usa ka pangulo, si
Hanniel nga anak ni Efod. 24 Gikan sa tribo sa kaliwatan ni Efraim nga usa
ka pangulo, si Kemuel nga anak nga lalaki ni Shiftan. 25 Gikan sa tribo sa
kaliwatan ni Zebulun nga usa ka pangulo, si Elizafan nga anak ni Parnak.
26 Gikan sa tribo sa kaliwatan ni Issakar nga usa ka pangulo, si Paltiel
nga anak ni Azzan. 27 Gikan sa tribo sa kaliwatan ni Asher nga usa ka
pangulo, si Ahihud nga anak ni Shelomi. 28 Gikan sa tribo sa kaliwatan ni
Naftali nga usa ka pangulo, si Pedahel nga anak ni Amihud." 29 Si Yahweh
nagmando niining mga tawhana nga bahinon ang yuta sa Canaan ug aron
ihatag sa matag tribo sa Israel ang ilang bahin.

35

1 Nakigsulti si Yahweh kang Moises sa kapatagan sa Moab didto sa Jordan
nga nahimutang sa Jerico ug miingon, 2 "Mandoi ang katawhan sa Israel
nga ihatag ang pipila sa ilang naangkon nga yuta ngadto sa mga Levita.

Kinahanglan nga hatagan nila sila ug mga siyudad aron kapuy-an ug mga
sibsibanan nga libot niadtong mga siyudara. 3 Ang mga Levita mahimong
magpuyo niining mga siyudara. Ang sibsibanan alang sa ilang mga baka,
sa ilang mga karnero, ug sa tanan nilang mga mananap. 4 Ang mga
sibsibanan libot sa mga siyudad nga inyong ihatag ngadto sa mga Levita
kinahanglan moabot gikan sa mga pader sa siyudad ug 1, 000 ka kubiko
matag direksyon. 5 Kinahanglan magsukod kamo ug 2, 000 ka kubiko
gikan sa gawas sa siyudad sa sidlakang bahin, ug 2, 000 ka kubiko sa
habagatan nga bahin, ug 2, 000 kubiko sa kasadpan, ug 2, 000 ka kubiko
sa amihanan nga bahin. Mao kini ang mga sibsibanan nga dapit sa ilang
mga siyudad. Ang mga siyudad kinahanglan nga anaa sa taliwala. 6 Unom
sa mga siyudad nga inyong ihatag sa mga Levita ang igahin ingon nga
mga siyudad nga dalangpanan. Kinahanglan ihatag ninyo kini ingon nga
mga dapit alang sa usa ka tawo nga nakapatay aron iyang kadangpan.
Paggahin usab kamo ug 42 ka mga siyudad. 7 Ang mga siyudad nga
inyong ihatag sa mga Levita mahimong 48 tanan. Kinahanglan ihatag
ninyo ang ilang mga sibsibanan uban kanila. 8 Ang dagko nga mga tribo sa
katawhan sa Israel, ang mga tribo nga adunay daghang yuta, kinahanglan
maghatag ug daghang siyudad. Ang gamay nga mga tribo kinahanglan
maghatag ug gamay nga mga siyudad. Ang matag tribo kinahanglan
nga maghatag alang sa mga Levita sumala sa bahin nga ilang nadawat."
9 Unya si Yahweh nakigsulti kang Moises ug miingon, 10 "Pakigsulti sa
katawhan sa Israel ug ingna sila, "Sa dihang molabang kamo sa Jordan
paingon sa yuta sa Canaan, 11 kinahanglan nga magpili kamo ug mga
siyudad nga magsilbing mga siyudad nga dalangpanan alang kaninyo, usa
ka dapit diin makatago ang usa ka tawo nga nakapatay nga wala tuyoa.
12 Kini nga mga siyudad kinahanglan maoy inyong dangpanan gikan sa
tawong manimalos, aron nga ang sad-an nga tawo dili mahimong patyon
nga wala pa hukmi atubangan sa katawhan. 13 Kinahanglan nga magpili
kamo ug unom ka mga siyudad ingon nga mga siyudad nga dalangpanan.
14 Kinahanglan nga mohatag kamo ug tulo ka mga siyudad luyo sa Jordan
ug tulo sa yuta sa Canaan. Mahimo sila nga mga siyudad nga dalangpanan.
15 Alang sa katawhan sa Israel, alang sa mga langyaw, alang ni bisan
kinsa nga nagpuyo tipon kaninyo, kining unom ka mga siyudad magsilbing
dalangpanan niadtong bisan kinsa nga makapatay ug tawo nga wala tuyoa.
16 Apan kung ang sad-an nga tawo gibunalan ang iyang biktima gamit ang
puthaw, ug ang iyang biktima namatay, unya sa pagkatinuod ang sad-an
usa gayod ka mamumuno. Kinahanglan gayod siyang patyon. 17 Kung
ang sad-an nga tawo gibato ang iyang biktima nga makapatay sa biktima,
ug kung ang iyang biktima namatay, unya sa pagkatinuod ang sad-an usa
gayod ka mamumuno. Kinahanglan gayod siya nga patyon. 18 Kung ang
sad-an nga tawo gibunalan ug hinagiban nga kahoy ang iyang biktima
nga makapatay sa biktima, ug kung ang biktima namatay, nagpasabot
nga ang sad-an usa gayod ka mamumuno. Kinahanglan gayod siyang
patyon. 19 Ang manimalos sa dugo mahimong siya mismo ang mopatay
sa mamumuno. Sa dihang makita niya siya, mahimo niya siyang patyon.
20 Ug kung ang sad-an nga tawo modagmal ni bisan kinsa tungod sa kasuko
o magbato kaniya sa usa ka butang, nga nagtago aron sa pag-atang kaniya,
aron mamatay ang biktima, 21 o kung bunalan niya siya nga adunay
kasuko pinaagi sa iyang kamot aron mamatay ang biktima, ang sad-
an nga nagbunal kaniya kinahanglan gayod nga hukman sa kamatayon.
Mamumuno siya. Ang manimalos mahimong mopatay sa mamumuno sa

dihang makita niya siya. 22 Apan kung ang sad-an nga tawo kalit lang
makatukmod sa biktima nga walay pagdumot o makalabay ug butang nga
nakapasakit sa biktima nga wala mag-atang kaniya 23 o kung makalabay
siya ug bato nga makapatay sa biktima nga wala niya makita ang biktima,
unya ang sad-an dili kaaway sa biktima; wala siya nagsulay sa pagpasakit
sa biktima. Apan mao kini ang buhaton kung ang biktima mamatay.
24 Kana nga problema, ang katilingban kinahanglan mao ang maghukom
taliwala sa sad-an ug sa tawo nga manimalos sa dugo pinasikad niining
pamatakaran. 25 Ang katilingban kinahanglan moluwas sa sad-an gikan sa
gahom sa tawo nga manimalos sa dugo. Kinahanglan ibalik sa katilingban
ang sad-an ngadto sa siyudad nga dalangpanan nga maoy iyang gidangpan.
Kinahanglan magpabilin siya didto hangtod sa kamatayon sa labawng
pari, ang usa nga dinihogan sa balaang lana. 26 Apan kung ang sad-
an nga tawo moadto sa gawas sa utlanan sa siyudad sa dalangpanan
nga iyang gitagoan sa bisan unsa nga higayon, 27 ug kung ang tawo nga
manimalos sa dugo makakita kaniya sa gawas sa utlanan sa iyang siyudad
nga dalangpanan, ug kung mapatay niya ang sad-an nga tawo, ang tawo
nga nanimalos sa dugo dili sad-an sa pagpatay. 28 Tungod kini kay ang
sad-an nga tawo kinahanglan nga magpabilin sa siyudad nga dalangpanan
hangtod sa kamatayon sa labawng pari. Human sa kamatayon sa labawng
pari, ang sad-an mahimong makabalik ngadto sa yuta nga iyang gipanag-
iyaha. 29 Kini nga mga balaod kinahanglan mahimong mga balaod alang
kaninyo hangtod sa tanan ninyong kaliwatan sa katawhan sa tanang
dapit diin kamo nagpuyo. 30 Si bisan kinsa nga makapatay ug tawo,
ang mamumuno kinahanglang patyon, sumala sa pagpamatuod sa mga
pulong sa mga saksi. Apan ang usa lamang ka saksi dili makahimo kang
bisan kinsa nga mahukman ug kamatayon. 31 Ug usab, kinahanglan nga
dili kamo modawat sa bayad alang sa kinabuhi sa mamumuno nga sad-
an sa pagpatay. Kinahanglan gayod siyang silotan sa kamatayon. 32 Ug
kinahanglan nga dili kamo modawat ug bayad alang niadtong usa nga
nagtago sa siyudad nga dalangpanan. Kinahanglan nga niini nga paagi dili
ninyo siya tugotan nga magpuyo sa iyang kaugalingon nga yuta hangtod
nga mamatay ang labawng pari. 33 Ayaw hugawi niini nga paagi ang
yuta diin kamo nagpuyo, tungod kay ang dugo nga gikan sa mamumuno
makahugaw sa yuta. Walay bayad nga mahitabo alang sa yuta sa dihang
ang dugo naula na niini, gawas sa dugo sa usa nga nagpaula niini. 34 Busa
kinahanglan nga dili ninyo hugawan ang yuta diin kamo nagpuyo tungod
kay nagpuyo ako niini. Ako, si Yahweh, nagpuyo taliwala sa katawhan sa
Israel.”

36

1 Unya ang mga pangulo sa mga pamilya sa katigulangan gikan sa
banay ni Gilead nga anak ni Makir (nga anak ni Manases), nga gikan sa
banay sa kaliwat ni Jose, miadto ug misulti sa atubangan ni Moises ug sa
atubangan sa mga pangulo nga maoy nangulo sa pamilya sa katigulangan
sa katawhan sa Israel. 2 Miingon sila, “Gisugo ka ni Yahweh, among agalon,
aron mohatag sa bahin sa yuta pinaagi sa pagripa ngadto sa katawhan sa
Israel. Gisugo ka ni Yahweh sa paghatag sa bahin ni Zelofehad nga among
igsoon ngadto sa iyang mga anak nga babaye. 3 Apan kung ang iyang
mga anak nga babaye maminyo sa mga lalaki nga gikan sa laing tribo
sa katawhan sa Israel, ang ilang bahin sa yuta kuhaon gikan sa bahin sa
among katigulangan. Idugang kini sa bahin sa mga tribo kung asa sila
mahisakop. Tungod niana, makuhaan ang bahin nga among mapanunod.

4 Tungod niana, sa dihang moabot ang tuig sa Kasaulogan sa katawhan
sa Israel, ang ilang bahin madugang ngadto sa bahin sa tribo nga ilang
giiponan. Niini nga paagi, ang ilang bahin kuhaon gikan sa bahin sa
tribo sa among katigulangan.” 5 Busa naghatag si Moises ug usa ka sugo
ngadto sa katawhan sa Israel, pinaagi sa pulong ni Yahweh. Miingon siya,
“Husto ang giingon sa tribo sa kaliwatan ni Jose. 6 Mao kini ang gisugo
ni Yahweh mahitungod sa mga anak nga babaye ni Zelofehad. Miingon
siya, 'Paminyoa sila sa ilang nagustohan, apan kinahanglan magminyo
sila sa tribo lamang sa ilang amahan.' 7 Walay bahin sa katawhan nga
kinahanglan mabalhin gikan sa usa ka tribo ngadto sa uban. Ang matag-
usa sa katawhan sa Israel kinahanglan ipadayon ang bahin sa tribo sa
iyang katigulangan. 8 Ang matag babaye sa katawhan sa Israel nga nanag-
iya sa bahin sa iyang tribo kinahanglan magminyo gikan sa banay nga
nahisakop sa tribo sa iyang amahan. Mao nga ang tanang katawhan sa
Israel makapanag-iya ug usa ka panulondon gikan sa iyang katigulangan.
9 Walay bahin nga mabalhin sa mga kamot gikan sa usa ka tribo ngadto
sa uban. Kinahanglan tipigan sa tanang tribo sa katawhan sa Israel ang
iyang panulondon. 10 Busa gibuhat sa mga anak nga babaye ni Zelofehad
ang gisugo ni Moises. 11 Mala, Tirza, Hogla, Milca, ug Noa, ang mga anak
nga babaye ni Zelofehad, naminyo sa kaliwatan ni Manases. 12 Naminyo
sila sa banay nga kaliwat ni Manases nga anak ni Jose. Niini nga paagi,
ang ilang mga napanunod nagpabilin sa tribo diin nahisakop ang banay
sa ilang amahan. 13 Mao kini ang mga mando ug kasugoan nga gihatag ni
Yahweh pinaagi kang Moises ngadto sa katawhan sa Israel didto sa patag
sa Moab sa baybayon sa daplin sa Jordan nga anaa sa Jerico.

Deuteronomio

1 Mao kini ang mga pulong nga gisulti ni Moises sa tanang Israelita
sa unahan sa Jordan didto sa kamingawan, didto sa walog sa Suba sa
Jordan duol sa Suf, tungatunga sa Paran, Tofel, Laban, Hazerot, ug sa
Di Zahab. 2 Adunay 11 ka adlaw nga panaw gikan sa Horeb agi sa
Bukid sa Seir paingon sa Kades Barnea. 3 Nahitabo kini sa ika 40 ka
tuig, sa ika-11 ka bulan, sa unang adlaw sa bulan, nga misulti si Moises
ngadto sa katawhan sa Israel, gisulti niya kanilang tanan ang sugo ni
Yahweh mahitungod kanila. 4 Nahitabo kini human gibuntog ni Yahweh
si Sihon nga hari sa Amorihanon, nga nagpuyo sa Heshbon, ug si Og nga
hari sa Basan, nga nagpuyo sa Ashtarot sa Edrei. 5 Sa tabok sa Jordan,
didto sa yuta sa Moab, nagsugod si Moises sa pagsulti niini nga mga
balaod, nga nag-ingon, 6 "Nakigsulti si Yahweh nga atong Dios kanato
didto sa Horeb, nga nag-ingon, "Nakapuyo na kamog dugaydugay niining
bukira. 7 Pamalik ug padayon kamo sa inyong panaw, ug adto didto sa
bukid sa Amorihanon ug sa tanang kapatagan nga dapit duol sa walog
sa Suba sa Jordan, didto sa kabungtoran, sa kapatagan, sa Negeb, ug sa
baybayon— sa yuta sa Canaanhon, ug sa Lebanon hangtod sa dakong suba
sa Eufrates. 8 Tan-awa, giandam na nako ang yuta alang kaninyo; lakaw
ug panag-iyaha ang yuta nga gisaad ni Yahweh sa inyong katigulangan—
kang Abraham, Isaac, ug kang Jacob—aron ihatag kanila ug sa ilang
mga kaliwatan nga mosunod kanila.' 9 Nakigsulti ako kaninyo nianang
higayona, nga nag-ingon, "Dili ako makahimo sa pagdala kaninyo nga ako
lang. 10 Gipadaghan na kamo ni Yahweh nga inyong Dios, ug tan-awa,
sama kamo kadaghan karon sa kabituonan sa kalangitan. 11 Hinaot nga si
Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan, mopasanay pa gayod kaninyo
sa liboan ka pilo sama sa inyong gidaghanon karon, ug magpanalangin
kaninyo ingon sa iyang gisaad kaninyo! 12 Apan unsaon man nako pagdala
sa inyong dal-unon kung ako lamang sa akong kaugalingon, sa inyong
palas-anon ug sa inyong mga panagbingkil? 13 Pagkuha ug mga tawong
maalamon, adunay kahibalo, ug mga maayong tawo nga may dungog
gikan sa matag tribo, ug himoon ko silang pangulo nganha kaninyo.'
14 Mitubag kamo kanako ug miingon, 'Ang mga butang nga imong gisulti
maayo alang kanamo nga buhaton.' 15 Busa nagkuha ako ug pangulo
sa inyong mga tribo, maalamong mga tawo, ug mga tawong maayo ang
dungog, ug gihimo silang pangulo diha kaninyo, mga pangulo sa liboan,
pangulo sa gatosan, pangulo sa tagkalim-an, pangulo sa tagpulo, ug mga
opisyal sa matag tribo. 16 Gimandoan ko ang inyong mga maghuhukom
nianang higayona, nga nag-ingon, 'Paminawa ang mga panaglalis taliwala
sa inyong kaigsoonan, ug hukmi nga makataronganon ang usa ka tawo ug
ang iyang igsoon, ug ang langyaw nga uban kaniya. 17 Dili kamo magpakita
ug pagdapig ni bisan kinsa diha sa usa ka panaglalis; paminawa ninyo nga
managsama ang kabos ug ang bantogan. Ayaw kamo kahadlok sa tawo,
kay ang paghukom iya sa Dios. Ang panaglalis nga lisod alang kaninyo,
dad-a kanako, ug maminaw ako niini.' 18 Gimandoan ko kamo nianang
higayona sa tanang butang nga angay ninyong buhaton. 19 Mipanaw kita
pahilayo gikan sa Horeb ug milatas sa tanang dagko ug makalilisang nga
kamingawan nga inyong nakita, sa atong pagpadulong sa kabukiran sa
Amorihanon, sama sa gimando ni Yahweh nga atong Dios kanato; ug

miabot kita sa Kades Barnea. 20 Miingon ako kaninyo, 'Miabot kamo sa
kabukiran sa Amorihanon, nga ihatag ni Yahweh nga atong Dios kanato.
21 Tan-awa, giandam na ni Yahweh nga inyong Dios ang yuta alang
kaninyo; tungas ug panag-iyaha, sama sa gisulti ni Yahweh kaninyo, ang
Dios sa inyong mga amahan; ayaw kahadlok ni kaluya.' 22 Ang matag-usa
kaninyo miduol kanako ug miingon, "Magpadala kita ug tawo nga mag-
una kanato, aron masusi nila ang yuta alang kanato, ug magdala ug pulong
mahitungod sa dalan nga diin kinahanglan kita mosulong ug mahitungod
sa mga siyudad nga atong adtoan. 23 Ang tambag nakapahimuot gayod
kanako; mikuha ako ug napulog duha ka mga tawo gikan kaninyo, usa
ka tawo gikan sa matag tribo. 24 Mibiya sila ug mitungas sa kabungtoran,
miabot ngadto sa walog sa Escol, ug nagsusi didto. 25 Nagkuha sila ug pipila
ka abot sa yuta sa ilang mga kamot ug gidala kini kanato. Nagdala usab sila
kanato ug pulong ug miingon, 'Maayo kining yutaa nga ihatag ni Yahweh
nga atong Dios alang kanato.' 26 Nagdumili kamo sa pagsulong, apan
misupak kamo sa kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios. 27 Nagbagulbol
kamo sa inyong mga tolda ug miingon, "Tungod kay gikasilagan kita ni
Yahweh gidala kita niya pagawas sa yuta sa Ehipto, aron itugyan ngadto sa
kamot sa mga Amorihanon aron laglagon kita. 28 Asa naman kita moadto
karon? Gitunaw sa atong kaigsoonan ang atong mga kasingkasing nga
nag-ingon, 'Kadtong mga tawhana dagko ug tag-as kay kanato; ang ilang
mga siyudad dako ug ang pader misangko sa langit; dugang pa, nakita
namo ang mga anak ni Anakim didto.'" 29 Unya miingon ako kaninyo,
"Ayaw kalisang, ni kahadlok kanila. 30 Si Yahweh nga inyong Dios nag-
una kaninyo, makig-away alang kaninyo, sama sa tanang butang nga iyang
gibuhat nga inyong nakita samtang didto pa kamo sa Ehipto, 31 ug didto
usab sa kamingawan, diin nakita ninyo kung giunsa kamo pagdala sa
Dios, sama sa usa ka tawo nga nagkugos sa iyang anak, bisan asa kamo
miadto hangtod nga miabot kamo niining dapita.' 32 Apan bisan pa niini
nga pulong wala kamo mituo kang Yahweh nga inyong Dios, 33 nga nag-
una kaninyo sa pagpangita ug dapit nga inyong kampohan, pinaagi sa
kalayo panahon sa gabii ug sa panganod panahon sa adlaw. 34 Nadungog
ni Yahweh ang tingog sa inyong mga pulong ug nasuko; nanumpa siya ug
miingon, 35 'Sa pagkatinuod walay usa niining mga tawhana gikan niining
daotan nga kaliwatan nga makakita sa maayong yuta nga akong gisaad nga
ihatag sa inyong mga katigulangan, 36 gawas ni Caleb nga anak ni Jefune;
makakita siya niini. Ihatag ko kaniya ang yuta nga iyang gitindogan ug
sa iyang kabataan, tungod kay siya lamang gayod ang misunod kanako sa
hingpit.' 37 Nasuko usab si Yahweh kanako tungod kaninyo, nga nag-ingon,
"Dili ka usab makaadto didto; 38 si Josue nga anak ni Nun, nga nagatindog
sa imong atubangan, makasulod siya didto; dasiga siya, kay siya maoy
maggiya sa mga Israelita aron mapanag-iya kini. 39 Dugang pa, ang inyong
kabataan, nga inyong giingon nga nahimong biktima, nga karon wala
makahibalo sa maayo ug daotan—makasulod sila didto. Ihatag ko kanila
kini ug mapanag-iya nila kini. 40 Apan kamo, balik ug panaw kamo didto
sa kamingawan paingon sa Pulang Dagat.' 41 Unya mitubag kamo kanako
ug miingon, 'Nakasala kami batok kang Yahweh; motungas kami ug makig-
away, ug sundon namo ang tanang gisugo ni Yahweh nga among Dios nga
buhaton.' Ang matag tawo diha kaninyo magsul-ob sa ilang mga hinagiban
sa gubat ug andam na kamo sa pagsulong sa kabungtoran. 42 Miingon
si Yahweh kanako, 'Ingna sila, "Ayaw pagsulong ug ayaw pagpakig-away,
kay dili ako mouban kaninyo, ug mabuntog kamo sa inyong mga kaaway.'

43 Nakigsulti ako kaninyo niini nga paagi, apan wala kamo naminaw.
Gisupak ninyo ang gimando ni Yahweh; magarbohon kamo ug misulong sa
kabukiran. 44 Apan ang Amorihanon nga nagpuyo niana nga kabukiran,
migula sa pakigbatok kaninyo ug migukod kaninyo sama sa putyukan, ug
mibuntog kaninyo didto sa Seir, hangtod sa Hormah. 45 Mibalik kamo
ug mihilak sa atubangan ni Yahweh; apan wala naminaw si Yahweh sa
inyong tingog, ni nagtagad kaninyo. 46 Busa nagpabilin kamo sa Kades sa
daghang mga adlaw, sa tanang adlaw nagpabilin kamo didto.

2

1 Unya mibalik kami ug mipadulong ngadto sa kamingawan agi sa
Pulang Dagat, sumala sa gisulti ni Yahweh kanako; naglibotlibot kita sa
Bukid sa Seir sa daghang mga adlaw. 2 Nakigsulti si Yahweh kanako,
nga nag-ingon, 3 'Dugay na kamong naglibotlibot niining bukira; lakaw
paingon sa amihan. 4 Mandoi ang katawhan, sa pag-ingon, 'Molatas kamo
agi sa utlanan sa inyong kaigsoonan, ang kaliwat ni Esau, nga nagpuyo sa
Seir; mangahadlok sila kaninyo. Busa pagmatngon 5 nga dili makig-away
kanila, kay dili ko ihatag kaninyo bisag asa sa ilang yuta, dili bisan ang igo
lang katumban sa tiil; kay gihatag ko ang Bukid sa Seir ngadto kang Esau
ingon nga gipanag-iya. 6 Mopalit kamo ug pagkaon gikan kanila bayad ang
salapi, aron makakaon kamo; mopalit usab kamo ug tubig gikan kanila
bayad ang salapi, aron makainom kamo. 7 Kay gipanalanginan kamo
ni Yahweh nga inyong Dios sa tanang buhat sa inyong kamot; nasayod
siya sa inyong paglatas niining dakong kamingawan. Kay sulod sa 40
ka tuig si Yahweh nga inyong Dios miuban kaninyo, ug walay nakulang
kaninyo.”' 8 Busa milatas kita agi sa atong kaigsoonan, ang kaliwatan ni
Esau, nga nagpuyo sa Seir, layo gikan sa Araba nga dalan, gikan sa Elat ug
sa Ezion Geber. Mipadayon kita ug milatas agi sa kamingawan sa Moab.
9 Miingon si Yahweh kanako, 'Ayaw samoka ang Moab, ug ayaw pakig-
away kanila pinaagi sa gubat. Kay dili ko ihatag kaninyo ang iyang yuta
aron inyong mapanag-iya, tungod kay gihatag ko ang Ar sa kaliwat ni
Lot, aron ilang mapanag-iya. 10 (Ang Emim ang nagpuyo didto kaniadto,
katawhan nga bantogan, daghan, ug tag-as sama sa Anakim; 11 nailhan
usab kini nga Refaim, sama sa Anakim; apan gitawag sila sa Moabihanon
nga Emim. 12 Ang Horihanon ang nagpuyo usab kaniadto sa Seir, apan
ang kaliwatan ni Esau nagpuli kanila. Gilaglag nila sila ug mipuyo sa
ilang dapit, sama sa gibuhat sa Israel ngadto sa yuta nga iyang maangkon
nga ihatag ni Yahweh kanila.) 13 “'Karon barog ug latas sa suba sa Zered.'
Busa milatas kita sa suba sa Zereb. 14 Karon gikan sa adlaw sa atong
pag-abot gikan sa Kadesh Barnea hangtod sa atong pagtabok sa suba sa
Zered, 38 na ka tuig. Nianang higayona ang tanang kaliwatan sa kalalakin-
an nga hanas sa pakig-away nangamatay na, sama sa gisaad ni Yahweh
kanila. 15 Dugang pa, ang kamot ni Yahweh mibatok niadtong kaliwatan
aron laglagon sila gikan sa katawhan hangtod nangamatay sila. 16 Busa
nahitabo kini, sa dihang ang tanang tawo nga hanas na alang sa gubat
nangamatay ug nangahanaw diha sa katawhan, 17 nga misulti si Yahweh
kanako, nga nag-ingon, 18 'Karon molatas kamo sa Ar, ang utlanan sa
Moab. 19 Sa dihang magkaduol na kamo sa atbang sa katawhan sa Amon,
ayaw sila samoka o pakig away kanila; kay dili ko ihatag kaninyo ang
bisan asa nga yuta sa katawhan sa Amon ingon nga mapanag-iya; tungod
kay gihatag ko kini sa kaliwat ni Lot ingon nga mapanag-iya”' 20 (Nailhan

usab kini nga yuta sa Refaim. Ang Refaim nagpuyo usab kaniadto didto,
apan gitawag sila sa mga Amonihanon nga Zamzumim, 21 katawhan nga
bantogan, daghan, ug sama katag-as sa Anakim. Apan gilaglag sila ni
Yahweh atubangan sa mga Amonihanon, ug gibuntog nila sila ug mipuyo
sa ilang dapit. 22 Mao usab kini ang gibuhat ni Yahweh alang sa katawhan
ni Esau, nga nagpuyo sa Seir, sa dihang gibuntog niya ang mga Horihanon
sa atubangan kanila, ug ang kaliwatan ni Esau nanag-iya kanila ug mipuyo
sa ilang dapit bisan hangtod karon. 23 Ug ang Avihanon nga nagpuyo sa
mga baryo hangtod sa Gaza— ang Caftorim, migula ang Caftor, gilaglag
sila ug mipuyo sa ilang dapit.) 24 "'Karon barog ug padayon sa inyong
panaw, ug latas ngadto sa walog sa Arnon; tan-awa, gihatag ko sa inyong
mga kamot si Sihon ang Amorihanon, hari sa Heshbon, ug ang iyang yuta.
Sugdi ang pagpanag-iya niini, ug pakig-away kaniya pinaagi sa gubat.
25 Karon himoon ko nga mahadlok ug malisang kaninyo ang katawhan nga
anaa sa ubos sa kalangitan; makadungog sila sa mga balita mahitungod
kaninyo ug mangurog ug maguol tungod kaninyo.' 26 Nagpadala ako ug
mga mensahero gikan sa kamingawan sa Kedemoth ngadto kang Sihon,
ang hari sa Heshbon, uban ang mga pulong sa kalinaw, nga nag-ingon,
27 'Paagiha kami sa imong yuta; mosubay lamang ako sa dalan; dili ako
motipas sa tuo o sa wala. 28 Makabaligya ka kanako ug pagkaon baylo
sa salapi, aron makakaon ako; hatagi akog tubig baylo sa salapi, aron
makainom ako; paagia lamang ako pinaagi sa akong tiil; 29 sama sa gibuhat
alang kanako sa kaliwatan ni Esau nga nagpuyo sa Seir, ug sama sa
Moabihanon nga nagpuyo sa Ar; hangtod nga nakatabok ako sa Jordan
paingon sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga among Dios alang kanamo.'
30 Apan si Sihon ang hari sa Heshbon, midumili sa pagpaagi kaniya; kay
si Yahweh nga inyong Dios gipatig-a ang iyang hunahuna ug gipatig-a ang
iyang kasingkasing, aron mabuntog niya siya pinaagi sa inyong kusog, nga
diin iyang gibuhat karon. 31 Mingon si Yahweh kanako, 'Tan-awa, gisugdan
ko na ang pagtugyan kang Sihon ug ang iyang yuta diha kaninyo; sugdi
na ang pag-angkon niini, aron nga mapanag-iya ninyo ang iyang yuta.'
32 Unya si Sihon misugat batok kanato, siya ug ang tanan niyang katawhan,
aron makig-away didto sa Jahaz. 33 Gitugyan siya ni Yahweh nga atong
Dios kanato ug nabuntog nato siya; gipatay nato siya, ang iyang mga
anak nga lalaki, ug ang tanan niyang katawhan. 34 Giilog nato ang tanan
sa iyang mga siyudad nianang higayona ug gilaglag ang tanang siyudad
sa hingpit—mga lalaki ug ang mga babaye ug ang kabataan; wala kitay
gibilin. 35 Ang mga baka lamang ang atong gikuha alang kanato, uban sa
mga siyudad nga atong giilog. 36 Gikan sa Aroer, diha sa daplin sa walog sa
Arnon, ug gikan sa siyudad nga anaa sa walog, hangtod sa Gilead, walay
siyudad nga lig-on alang kanato. Gihatagan kita ni Yahweh nga atong
Dios ug kadaogan sa tanang natong mga kaaway. 37 Ang yuta lamang sa
kaliwatan ni Amon ang wala ninyo maadto, ang tanang bahin sa sa Suba
sa Jabbok, ug ang tanang siyudad sa kabungtoran—bisan asa nga gidili ni
Yahweh kanato nga adtoan.

3

1 Unya miliko kita ug mitungas paingon sa Bashan. Apan si Og, ang hari
sa Bashan, miabot ug miataki kanato, siya ug ang tanan niyang katawhan,
aron makig-away didto sa Edrei. 2 Miingon si Yahweh kanako, 'Ayaw
kahadlok kaniya, kay gihatag ko kaninyo ang kadaogan batok kaniya ug
ang pagdumala sa iyang katawhan ug sa iyang kayutaan. Buhaton ninyo

kaniya ang sama sa inyong gibuhat kang Sihon, ang hari sa Amorihanon,
nga nagpuyo sa Heshbon.' 3 Busa gihatagan kita ni Yahweh nga atong
Dios ug kadaogan kang Og ang hari sa Bashan, ug nabutang ilalom sa
atong pagdumala ang iyang katawhan. Unya gipatay nato siya hangtod
nga walay bisan usa nga nahibilin sa tibuok niyang katawhan. 4 Gikuha
usab nato ang tanan niyang siyudad niadtong panahona; walay bisan
usa ka siyudad nga wala nato nailog gikan kanila: 60 ka siyudad—ang
tanan nga rehiyon sa Argob, ang gingharian ni Og sa Bashan. 5 Kini
nga mga siyudad adunay tag-as nga mga pader, mga ganghaan ug mga
rehas; gawas pa kini niadtong daghang mga baryo nga walay pader.
6 Gigun-ob nato sila pag-ayo, sama sa atong gibuhat kang Sihon nga hari
sa Heshbon, giguba ang matag siyudad— ang kalalakin-an ug gagmayng
mga bata. 7 Apan ang mga baka ug ang tanang kabtangan sa siyudad,
gikuha nato kini ingon nga atong mga kabtangan alang sa atong mga
kaugalingon. 8 Nianang panahona giilog nato ang yuta gikan sa kamot
sa duha ka hari sa mga Amorihanon, nga nahimutang tabok sa Jordan,
gikan sa walog sa Arnon hangtod sa Bukid nga Hermon 9 (Ginganlan sa
mga Sidonihanon ang Bukid nga Hermon ug Sirion, unya ginganlan kini
sa mga Amorihanon nga Senir) 10 ug ang tanang siyudad sa kapatagan,
ang tibuok Gilead, ug ang tibuok Bashan, ug hangtod sa Saleca ug Edrei,
nga mga siyudad sa gingharian ni Og sa Bashan." 11 (Ang nahibilin sa
kaliwatan ni Refaim, kay si Og na lamang nga hari sa Bashan. Tan-
awa! Ang iyang higdaanan hinimo sa puthaw. Dili ba didto man sa
Rabba nagpuyo ang mga kaliwat ni Ammon? Siyam ka kubiko ang katas-
on ug upat ka kubiko ang kalapdon, sumala sa sukdanan sa mga tawo.)
12 "Kini nga yuta nga atong gipanag-iya niadtong panahona— gikan sa
Aroer, nahimutang kana sa walog sa Arnon, ug ang bungtod nga bahin
sa Gilead, ug ang siyudad niini—gihatag ko kini sa mga Reubenihanon ug
Gadihanon. 13 Ang nahibilin sa Gilead ug tibuok sa Bashan, ang gingharian
ni Og, akong gihatag sa katunga sa tribo ni Manases: ang tibuok nga
rehiyon sa Argob, ug ang tibuok Bashan. (Ang maong teritoryo ginganlan
usab nga yuta sa Refaim. 14 Si Jair, nga kaliwat ni Manasse, miilog sa
tibuok rehiyon sa Argob hangtod sa utlanan sa mga Geshurihanon ug
Maacathon. Gitawag niya ang rehiyon, bisan ang Bashan, subay sa iyang
ngalan, Havvot Jair, hangtod karong panahona.) 15 Gihatag ko ang Gilead
kang Makir. 16 Gihatag ko sa mga Reubenihanon ug mga Gadihanon ang
teritoryo sugod sa Gilead hangtod sa walog sa Arnon—ang tungatunga sa
walog mao ang utlanan sa teritoryo—ug sa Suba sa Jabok, nga utlanan
sa mga kaliwat ni Ammon. 17 Ang laing utlanan niini mao usab ang
kapatagan nga walog sa Suba sa Jordan, gikan sa Chinneret ngadto sa
dagat sa Araba (nga mao, ang Asin nga Dagat) hangtod sa tiilan sa Bukid
sa Pisga sa sidlakan nga bahin. 18 Gimandoan ko kamo nianang panahona
nga miingon, 'Si Yahweh nga inyong Dios ang naghatag kaninyo niining
yutaa aron mapanag-iya; kamo, nga mga kalalakin-an sa gubat, moagi
nga armado taliwala sa inyong mga kaigsoonang lalaki, ang katawhan sa
Israel. 19 Apan ang inyong mga asawa, ang inyong mga gagmay nga mga
anak, ang inyong mga baka (nakahibalo ko nga daghan kaayo kamo ug
mga baka), magpabilin sila sa mga siyudad nga akong gihatag kaninyo,
20 hangtod nga hatagan na ni Yahweh ug kapahulayan ang inyong mga
kaigsoonan, sama sa iyang gibuhat alang kaninyo, hangtod nga ihatag na
ni Yahweh nga inyong Dios ang yuta nga gitagana kanila didto tabok sa
Jordan; unya diha pa kamo makauli, ang matag usa kaninyo, sa yuta nga

akong gihatag kaninyo.' 21 Gimandoan ko si Josue nianang panahona, ug
miingon, 'Nakita sa inyong mga mata kung unsa ang gibuhat ni Yahweh
nga inyong Dios niining duha ka mga hari; magbuhat ug sama niini si
Yahweh sa tanang gingharian nga inyong adtoan. 22 Dili kamo mahadlok
kanila, tungod kay si Yahweh nga inyong Dios maoy makig-away alang
kaninyo.' 23 Nanghangyo ako kang Yahweh nianang panahona nga nag-
ingon, 24 'O Ginoong Yahweh, gipakita nimo sa imong alagad ang imong
pagkagamhanan ug ang imong kusgan nga kamot; kay walay dios nga anaa
sa langit o sa yuta ang makabuhat sa samang butang nga imong nahimo,
ug ang samang dakong buhat? 25 Tugoti ako sa pagsusi, nanghangyo ako,
ug aron akong makita ang maayong yuta nga anaa unahan sa Jordan, ang
nindot nga kabungtoran, ug ang Lebanon usab. 26 Apan nasuko si Yahweh
kanako tungod kaninyo; wala siya naminaw kanako. Miingon si Yahweh
kanako, 'sakto na kini alang kanimo—ayaw na paghisgot niining butanga
kanako: 27 tungas sa tumoy sa Pisga ug iyahat ang imong mga mata sa
kasadpan nga bahin, sa amihanan, sa habagatan, ug sa sidlakan; tan-awa
kini, kay dili ka makalatas sa Jordan. 28 Hinuon, tudloi ug dasiga si Josue ug
lig-ona siya, kay siya mao ang makaadto uban niining mga katawhan, ug
siya ang hinungdan nga mapanunod nila kining yutaa nga imong nakita.'
29 Busa nagpabilin kita sa walog nga atbang sa Bet Peor.

4

1 Karon, Israel, paminawa ang mga balaod ug mga sugo nga akong
itudlo kaninyo, aron buhaton kini; aron mabuhi kamo ug makasulod ug
makapanag-iya sa yuta nga ihatag ni Yahweh kaninyo, ang Dios sa inyong
mga amahan. 2 Dili ninyo dungagan ang mga pulong nga akong gisugo
kaninyo, ni papason ninyo kini, aron nga inyong tipigan ang mga sugo
ni Yahweh nga inyong Dios nga akong isugo kaninyo. 3 Nakita sa inyong
mga mata kung unsa ang gibuhat ni Yahweh tungod kang Baal Peor; kay
alang sa tanang tawo nga misunod kang Baal sa Peor, gilaglag sila ni
Yahweh sa inyong taliwala. 4 Apan kamo nga nagpabilin kang Yahweh
nga inyong Dios buhi karong adlawa, matag usa kaninyo. 5 Tan-awa,
gitudloan ko kamo sa mga balaod ug mga sugo, sumala sa gisugo kanako ni
Yahweh nga akong Dios, nga inyo usab nga pagabuhaton taliwala sa yuta
nga inyong adtoan aron panag-iyahon. 6 Busa tipigi ug buhata kini; kay
mao kini ang inyong kaalam ug inyong pagpanabot diha sa panan-aw sa
mga tawo nga makadungog niining mga balaod ug moingon, 'Sigurado
gayod nga kining dakong nasod maalamon ug masinabtonon nga mga
katawhan.' 7 Unsa ba ang anaa sa ubang dakong nasod nga adunay dios
nga duol kanila, sama kang Yahweh nga atong Dios sa dihang mosangpit
kita kaniya? 8 Kay unsa bay anaa niadtong bantogang nasod nga may mga
balaod ug kasugoan nga matarong sama sa balaod nga akong giandam
alang kaninyo karong adlawa? 9 Pagmatngon lamang kamo ug bantayi
pag-ayo ang inyong kaugalingon, aron nga dili ninyo makalimtan ang mga
butang nga nakita sa inyong mga mata, aron nga dili kini mohawa sa
inyong kasingkasing sa tanang mga adlaw sa inyong kinabuhi. Hinuon,
ipahibalo kini ngadto sa inyong mga anak ug sa mga anak sa inyong mga
anak. 10 Sa adlaw nga kamo mibarog sa atubangan ni Yahweh nga inyong
Dios didto sa Horeb, sa dihang miingon si Yahweh kanako, 'Tapoka ang
mga tawo nganhi kanako, ug padunggon ko sila sa akong mga pulong,
aron nga makatuon sila sa pagkahadlok kanako sa tanang adlaw sa ilang
pagkinabuhi sa kalibotan, ug aron nga ilang matudloan ang ilang mga

anak.' 11 Miduol kamo ug mitindog ngadto sa tiilan sa bukid. Midilaab sa
kalayo ang bukid ngadto sa kasingkasing sa langit, uban ang kangitngit,
panganod, ug bagang kangitngit. 12 Nakigsulti si Yahweh kaninyo tunga-
tunga sa kalayo; nadungog ninyo ang tingog uban ang mga pulong niini,
apan wala kamoy nakita nga hulagway; nakadungog lamang kamo og
tingog. 13 Gisulti niya kaninyo ang iyang kasabotan nga iyang gisugo
kaninyo nga pagabuhaton, ang Napulo ka mga Sugo. Gisulat niya kini
sa duha ka papan nga bato. 14 Gisugo ako ni Yahweh nianang tungora
sa pagtudlo kaninyo sa mga balaod ug mga kasugoan, aron nga inyo
kining buhaton ngadto sa yuta nga inyong adtoan aron panag-iyahon.
15 Busa bantayi ninyo pag-ayo ang inyong mga kaugalingon— tungod kay
wala kamoy nakita nga matang sa hulagway sa adlaw nga nakigsulti si
Yahweh kaninyo didto sa Horeb gawas taliwala sa kalayo— 16 aron dili
ninyo hugawan ang inyong mga kaugalingon ug maghimog kinulit nga
larawan sa hulagway sa bisan unsang binuhat, sa hulagway sa lalaki
o babaye nga tawo, 17 o sa bisan unsang hulagway sa mga mananap
sa yuta, o sa hulagway sa bisan unsang langgam nga manglupad sa
kalangitan, 18 o sa hulagway sa bisan unsang gakamang sa yuta, o sa
hulagway sa bisan unsang isda nga anaa sa tubig ilalom sa yuta. 19 Ayaw
itutok ang inyong mga mata sa kalangitan ug motan-aw sa adlaw, sa
bulan, o sa kabituonan—sa tanang binuhat sa kalangitan—nga mohatod
ngadto sa pagsimba ug sa paghigugma kanila—niadtong mga butang nga
gihatag ni Yahweh nga inyong Dios alang sa tanang tawo ilalom sa tibuok
kawanangan. 20 Apan gikuha kamo ni Yahweh ug gidala pagawas gikan sa
nagbagang hudno, gawas sa Ehipto, aron mahimong iyahang katawhan
nga iyang panulondon, ingon nga kamo karong adlawa. 21 Nasuko si
Yahweh kanako tungod kaninyo; nanumpa siya nga dili ako makaadto sa
tabok sa Jordan, ug dili gayod ako makaadto sa maayo nga yuta, ang yuta
nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo ingon nga panulondon.
22 Hinuon, kinahanglan nga mamatay ako niining yutaa; kinahanglan nga
dili ako moadto sa tabok sa Jordan; apan kamo makaadto ug panag-iyahon
kadto nga maayong yuta. 23 Paminaw gayod kamo pag-ayo, aron dili
ninyo malimtan ang kasabotan ni Yahweh nga inyong Dios, nga iyang
gibuhat uban kaninyo, ug hinungdan nga makabuhat kamo og kinulit nga
mga larawan sa hulagway sa bisan unsa nga ginadili ni Yahweh kaninyo
nga inyong Dios nga pagabuhaton. 24 Kay si Yahweh nga inyong Dios
sama sa kalayo nga molamoy, usa ka abubhoan nga Dios. 25 Sa dihang
makaliwat kamog mga anak ug mangapo, ug sa dihang anaa na kamo sa
yuta sa dugay na nga panahon, ug unya pagahugawan ninyo ang inyong
mga kaugalingon ug mohimog kinulit nga larawan sa bisan unsang mga
butang, ug magbuhat og daotan sa panan-aw ni Yahweh nga inyong Dios,
hinungdan nga masuko siya— 26 pagatawgon ko ang langit ug ang yuta
aron sa pagpamatuod batok kaninyo karong adlawa nga sa dili madugay
kamo mangalaglag gikan sa yuta tabok sa Jordan nga iyong panag-iyahon;
dili magdugay ang inyong mga adlaw niadtong dapita, apan mangalaglag
gayod kamo sa hingpit. 27 Patibulaagon kamo ni Yahweh taliwala sa
katawhan, ug mokunhod ang inyong gidaghanon taliwala sa kanasoran,
diin kamo gipalayo ni Yahweh. 28 Didto mag-alagad kamo sa ubang mga
dios, nga gibuhat sa mga kamot sa tawo, kahoy ug bato, nga dili makakita,
makadungog, makakaon, ni makasimhot. 29 Apan gikan didto mangita
kamo kang Yahweh nga inyong Dios, ug hikaplagan ninyo siya, sa dihang
mangita kamo kaniya sa kinasingkasing ug sa bug-os ninyong kalag. 30 Sa

dihang anaa kamo sa kalisdanan, ug sa dihang kining tanang mga butang
modangat kaninyo, niadtong mga adlawa mobalik kamo kang Yahweh
nga inyong Dios ug maminaw sa iyang tingog. 31 Tungod kay maluloy-
on si Yahweh nga inyong Dios; dili niya kamo pakyason ni laglagon, ni
kalimtan ang kasabotan sa inyong mga amahan nga iyang gipanumpa
kanila. 32 Kay pangutan-a karon ang mahitungod sa nanglabay na nga
mga adlaw, sa wala pa kamo: sukad gayod sa paghimo sa Dios sa tawo sa
kalibotan, ug gikan sa utlanan sa langit ngadto sa uban, pangutan-a kung
aduna bay sama niini nga dakong butang, o aduna bay nadungog nila
nga sama niini? 33 Aduna bay katawhan nga nakabati sa tingog sa Dios
nga nakigsulti taliwala sa kalayo, sama sa inyong nadungog, ug nabuhi?
34 O misulay ba ang Dios sa pag-adto aron sa pagkuha ug nasod alang sa
iyang kaugalingon taliwala sa ubang nasod, pinaagi sa mga pagsulay, mga
timaan, ug pinaagi sa mga katingalahan, ug pinaagi sa gubat, ug pinaagi
sa kusgang kamot, ug pinaagi sa pagtuy-od sa kamot, ug pinaagi sa dakong
mga panghadlok, sama sa tanan nga gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios
alang kaninyo didto sa Ehipto sa inyong atubangan? 35 Gipakita gayod
kaninyo kining mga butanga, aron nga masayod kamo nga si Yahweh mao
ang Dios, ug nga wala na gayoy lain pa gawas kaniya. 36 Gikan sa langit
gipadungog kamo niya sa iyang tingog, aron nga matudloan kamo niya; sa
kalibotan gipakita niya kamo sa iyang dakong kalayo; nadungog ninyo ang
iyang mga pulong gikan sa taliwala sa kalayo. 37 Tungod kay gihigugma
niya ang inyong mga amahan, gipili niya ang ilang mga kaliwatan human
kanila, ug gidala kamo pagawas sa Ehipto pinaagi sa iyang presensya,
uban sa iyang dakong gahom; 38 aron nga pukanon sa inyong atubangan
ang mga nasod nga mas dako ug mas kusgan kaysa kaninyo, aron kamo
makasulod, aron ihatag kaninyo ang ilang yuta ingon nga panulondon,
ingon karong adlawa. 39 Busa hibaloi karong adlawa, ug ibutang kini sa
inyong kasingkasing, nga si Yahweh mao ang Dios sa langit ug sa yuta;
wala na gayoy lain pa. 40 Tumana ninyo ang iyang mga balaod ug ang
iyang mga sugo nga gisugo ko kaninyo karong adlawa, aron mahimong
maayo ang inyong kahimtang ug sa inyong mga anak human kaninyo, ug
aron nga motaas ang inyong mga adlaw sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga
inyong Dios hangtod sa kahangtoran.” 41 Unya nagpili si Moises og tulo ka
siyudad sa silangang bahin sa Jordan, 42 aron ang si bisan kinsa makahimo
sa pagdangop niadtong mga dapita kung makapatay siya og laing tawo
nga wala gituyo, ug wala pa niya sukad nakaaway kaniadto. Pinaagi sa
pagdangop sa usa niining mga siyudara, mamahimo siyang makalahutay.
43 Kining mga lugara mao ang: Bezer nga anaa sa kamingawan, ang patag
nga nasod, alang sa banay ni Reuben; ug ang Ramoth sa Gilead, alang sa
banay ni Gad; ug ang Golan sa Bashan, alang sa banay ni Manases. 44 Mao
kini ang balaod nga gihatag ni Moises atubangan sa katawhan sa Israel;
45 mao kini ang mga saad sa kasabotan, mga balaod, ug uban pang mga
balaod nga iyang gihatag ngadto sa katawhan sa Israel sa dihang migula
sila gikan sa Ehipto, 46 sa dihang anaa sila sa silangang bahin sa Jordan,
walog nga atbang sa Beth Peor, sa yuta ni Sihon, hari sa mga Amorihanon,
nga nagpuyo sa Heshbon, nga gibuntog ni Moises ug sa mga katawhan sa
Israel sa dihang migula sila sa Ehipto. 47 Giilog nila ang iyang yuta ingon
nga ilang gipanag-iyahan, ug ang yuta ni Og nga hari sa Bashan—kini,
ang duha ka hari sa mga Amorihanon, nga atua sa tabok sa Jordan sa
silangang bahin. 48 Kini nga yuta nagsugod sa Aroer, nga anaa sa utlanan
sa walog sa Arnon, ngadto sa Bukid nga Zion (o Bukid nga Hermon), 49 ug

apil ang tanang patag nga walog sa Suba sa Jordan, silangang bahin tabok
sa Jordan, ngadto sa Dagat sa Araba, ngadto sa bakilid nga bahin sa Bukid
sa Pisga.

5

1 Gitawag ni Moises ang tanang Israelita ug giingnan sila, “Paminaw,
Israel, sa mga balaod ug sa mga kasugoan nga akong isulti kaninyo karong
adlawa, aron inyo silang tun-an ug tipigan. 2 Si Yahweh nga atong Dios
naghimo ug kasabotan kanato didto sa Horeb. 3 Wala himoa ni Yahweh
kini nga kasabotan uban sa atong mga katigulangan, apan uban kanato,
kanatong tanan nga buhi karon. 4 Nakigsulti si Yahweh kaninyo nawong
sa nawong didto sa bukid taliwala sa kalayo. 5 (Nagtindog ako taliwala
kaninyo ug kang Yahweh nianang panahona, sa pagpahayag sa iyang
pulong diha kaninyo; kay nahadlok man kamo tungod sa kalayo, ug wala
kamo mitungas sa bukid). Miingon si Yahweh, 6 'Ako si Yahweh nga inyong
Dios, nga nagdala kaninyo pagawas sa yuta sa Ehipto, gawas sa balay sa
pagkaulipon. 7 Dili kamo magbaton ug laing mga dios sa akong atubangan.
8 Dili kamo maghimo alang sa inyong kaugalingon ug kinulit nga hulagway
o laing panagway sa bisan unsa ibabaw sa langit, ni ilawom sa kalibotan,
ni sa ilalom sa tubig. 9 Dili kamo moyukbo kanila o moalagad kanila,
kay Ako, si Yahweh nga inyong Dios, siluso nga Dios. Silotan ko ang mga
katigulangan pinaagi sa pagdalag silot sa ilang mga kabataan, ngadto sa
ikatulo ug ikaupat sa ilang kaliwatan niadtong nasuko kanako, 10 ipakita ko
ang matinud-anon nga kasabotan ngadto sa liboan, niadtong nahigugma
kanako ug nagtuman sa akong mga sugo. 11 Dili ninyo pagagamiton ang
ngalan ni Yahweh nga inyong Dios sa pagpasipala, kay alang kang Yahweh
isipon niyang makasasala ang naggamit sa iyang pangalan sa pagpasipala.
12 Hinumdomi ang Adlaw nga Igpapahulay ug balaana kini, ingon sa
gimando ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 13 Sulod sa unom ka adlaw
makabuhat kamo sa tanan ninyong buluhaton; 14 apan ang ika pito nga
adlaw mao ang Adlaw nga Igpapahulay alang kang Yahweh nga inyong
Dios. Niining adlawa dili kamo magbuhat sa bisan unsang buluhaton—
dili gayod, ni ang inyong anak nga lalaki, ang inyong anak nga babaye,
ni ang inyong sulugoon nga lalaki, ni ang inyong sulugoon nga babaye,
ni ang inyong torong baka, ni ang inyong asno, ni bisan ang inyong mga
baka, bisan kinsa nga langyaw nga anaa sa sulod sa inyong mga ganghaan.
Buhaton kini aron ang inyong lalaki nga sulugoon ug ang inyong babaye
nga sulugoon makapahulay ingon man kamo. 15 Hinumdomi nga nahimo
kamong mga sulugoon sa yuta sa Ehipto, ug si Yahweh nga inyong Dios
nagdala kaninyo pagawas gikan didto pinaagi sa kusgan niya nga kamot
ug pinaagi sa iyang bukton. Busa si Yahweh nga iyong Dios nagmando
kaninyo nga tumanon ang adlaw nga Igpapahulay. 16 Tahora ninyo ang
inyong amahan ug ang inyong inahan, ingon nga gimando ni Yahweh
nga inyong Dios nga inyong pagabuhaton, aron mabuhi kamo sa taas nga
higayon sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios, aron nga maayo
ang inyong dangatan. 17 Dili kamo mopatay. 18 Dili kamo manapaw. 19 Dili
kamo mangawat. 20 Dili kamo magsaksi ug bakak batok sa inyong mga
silingan. 21 Ayaw kaibog sa asawa sa imong silingan, ayaw kaibog sa balay
sa imong silingan, sa iyang uma, ni sa iyang sulugoon nga lalaki, ni sa iyang
sulugoon nga babaye, ni sa iyang torong baka, o sa iyang asno, o sa bisa
unsa nga gipanag-iya sa imong silingan.' 22 Kining mga pulonga gisulti ni
Yahweh sa makusog nga tingog sa tanan ninyong mga panagtigom didto

sa bukid taliwala sa kalayo, ug sa panganod, ug sa baga nga kangitngit;
wala nay daghang mga pulong nga iyang gidugang. Ug gisulat niya kini
sa duha ka mga papan nga bato ug gihatag kini kanako. 23 Nahitabo
kini, sa dihang nadungog ninyo ang tingog taliwala sa kangitngit, samtang
ang bukid nagdilaab, nga kamo niduol kanako—ang tanan ninyong mga
pangulo ug ang mga kadagkoan sa inyong mga tribo. 24 Miingon kamo,
'Tan-awa, si Yahweh nga atong Dios nagpakita kanato sa iyang himaya ug
sa iyang pagkagamhanan, ug atong nadungog ang iyang tingog taliwala sa
kalayo; nakita nato karon nga sa dihang nakigsulti ang Dios sa katawhan,
mabuhi sila. 25 Apan nganong kinahanglan man kitang mamatay? Kay
kining dakong kalayo molamoy kanato; kung atong nadungog ang tingog
ni Yahweh nga atong Dios, kita mamatay. 26 Kay kinsa ba gawas kanato
ang anaa sa tanan nga unod nga nakadungog sa buhing Dios nga nagsulti
taliwala sa kalayo, nga nagpabiling buhi, sama sa atong nabuhat? 27 Alang
kanimo, kinahanglan nga moadto ka ug maminaw sa tanan nga isulti ni
Yahweh nga atong Dios; ug soblia sa pagsulti kanamo ang tanan nga isulti
ni Yahweh nga atong Dios kanimo; maminaw kami niini ug motuman.'
28 Nadungog ni Yahweh ang inyong mga pulong sa dihang nakigsulti kamo
kanako. Miingon siya kanako, 'Akong nadungog ang mga pulong niining
mga katawhan, kung unsa ang ilang gisulti kanimo. Kung unsa man ang
ilang gisulti nga maayo. 29 O, nga aduna untay kasingkasing diha kanila,
nga magadayeg sila kanako ug kanunay nga magtuman sa akong kasugoan,
nga kini mahimong makaayo kanila ug sa ilang mga anak hangtod sa
hangtod! 30 Lakaw ingna sila, “Balik sa inyong mga tolda.” 31 Apan
alang kanimo, barog dinhi sa akong duol, ug sultihan ko ikaw sa tanang
kasugoan, sa mga balaod, ug sa tanang mando nga imong itudlo kanila,
aron ilang tumanon didto sa yuta nga akong ihatag kanila nga panag-
iyahon.' 32 Busa tumana ninyo ang gisugo ni Yahweh nga inyong Dios;
dili kamo motipas sa tuo o sa wala. 33 Magalakaw kamo sa tanang mga
dalan nga gimando ni Yahweh kaninyo nga inyong Dios, aron nga mabuhi
kamo, ug makaayo kini kaninyo, ug mahimo pa nga motaas ang inyong
mga adlaw didto sa yuta nga inyong panag-iyahon.

6

1 Mao kini karon ang mga kasugoan, mga balaod, ug mga mando nga
gisugo ni Yahweh kanako aron itudlo kaninyo, aron nga inyo kining
tumanon sa yuta nga inyong adtoan sa Jordan aron panag-iyahon; 2 aron
nga inyong pasidunggan si Yahweh nga inyong Dios, aron tumanon ang
tanan niya nga kasugoan ug mga mando nga akong gimando kaninyo—
kaninyo, ug sa inyong mga anak nga lalaki, ug ang anak nga lalaki sa
inyong anak nga lalaki, sa tanang adlaw sa inyong kinabuhi, aron nga
motaas pa ang inyong mga adlaw. 3 Busa paminaw kamo niini, Israel, ug
tumana kini, aron nga magmauswagon kamo, aron nga modaghan kamo
pag-ayo, sa yuta nga nagdagayday ang gatas ug dugos, sumala sa saad
nga buhaton ni Yahweh ang Dios sa inyong mga amahan. 4 Paminaw,
Israel: si Yahweh nga atong Dios usa ra. 5 Higugmaon ninyo si Yahweh
nga inyong Dios sa tibuok ninyong kasingkasing, sa tibuok ninyong kalag,
ug sa tibuok ninyong kusog. 6 Ang mga pulong nga akong gisugo kaninyo
karon maanaa sa inyong kasingkasing; 7 ug makugihon ninyo kining itudlo
sa inyong mga anak; maghisgot kamo niini sa dihang naglingkod kamo sa
inyong balay, sa dihang maglakaw kamo, sa dihang mohigda kamo, ug sa
inyong pagbangon. 8 Ihigot ninyo kini ingon nga ilhanan diha sa inyong

mga kamot, ug mahimo kining dayandayan sa tunga sa inyong mga mata.
9 Isulat ninyo kini sa pultahan sa inyong balay ug sa inyong mga ganghaan.
10 Sa dihang dalhon kamo ni Yahweh nga inyong Dios sa yuta nga iyang
ihatag kaninyo, nga iyang gisaad sa inyong mga amahan, kang Abraham,
kang Isaac, ug kang Jacob, uban ang dako ug maayong siyudad nga dili
kamo ang nagtukod, 11 ug mga balay nga puno ug bisan unsang maayong
mga butang nga dili kamo ang naghimo, atabay nga dili kamo ang
nagkalot, kaparasan ug kahoy nga mga olibo nga dili kamo ang nagtanom,
mokaon kamo ug matagbaw— 12 unya siguroha nga dili ninyo malimtan
si Yahweh, nga maoy nagpalingkawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, pagawas
sa balay sa pagkaulipon. 13 Pasidunggan ninyo si Yahweh nga inyong
Dios; mosimba kamo kaniya, ug manumpa kamo sa iyang ngalan. 14 Dili
kamo mosimba sa ubang dios, ang mga dios sa ubang mga tawo nga anaa
taliwala kaninyo— 15 kay si Yahweh nga inyong Dios nga anaa taliwala
kaninyo abughoan nga Dios—kung buhaton ninyo kana, ang kasuko ni
Yahweh nga inyong Dios mosilaob batok kaninyo ug pagalaglagon niya
kamo sa ibabaw sa kayutaan. 16 Ayaw ninyo sulayi si Yahweh nga inyong
Dios sama sa inyong pagsulay kaniya sa Massah. 17 Kanunay ninyong
tumanon ang mando ni Yahweh nga inyong Dios, ang iyang maligdong
nga kasugoan, ug ang iyang balaod nga iyang gisugo kaninyo. 18 Buhaton
ninyo ang husto ug maayo sa panan-aw ni Yahweh, aron nga maayo ang
tanan kaninyo, ug moadto kamo ug panag-iyahon ang maayong yuta nga
gisaad ni Yahweh sa inyong mga amahan, 19 ug papahawaon ang inyong
mga kaaway, sama sa iyang giingon. 20 Kung ang inyong anak nga lalaki
mangutana kaninyo sa umaabot nga panahon, ug moingon, 'Unsa man ang
kasabotan nga balaod, ang kasugoan, ug uban pang balaod nga gisugo
kaninyo ni Yahweh nga Dios?' 21 unya moingon kamo sa inyong mga
anak, 'Ulipon kami ni Paraon sa Ehipto; Gipalingkawas kami ni Yahweh sa
Ehipto pinaagi sa iyang gamhanang kamot, 22 ug nagpakita siya ug timaan
ug katingalahan, dako ug hilabihan, sa Ehipto, kang Paraon ug sa tanan
niyang panimalay, sa among atubangan; 23 ug gipalingkawas niya kita
didto, aron nga dad-on kita niya sa yuta nga iyang gisaad sa atong mga
Amahan. 24 Gisugo kita ni Yahweh nga kanunay tumanon ang iyang mga
balaod, ug mahadlok kang Yahweh alang sa atong kaayohan, aron nga
mabuhi pa kita sa dugay, sama karong adlawa. 25 Kung tumanon nato
kining mga kasugoan diha kang Yahweh nga atong Dios, sama sa iyang
gisugo kanato, mao kini ang atong pagkamatarong.'

7

1 Sa dihang dad-on ka ni Yahweh nga imong Dios ngadto sa yuta
nga imong panag-iyahon, ug papahawaon ang daghan nga mga nasod
sa imong atubangan—ang mga Hetehanon, ang mga Gergesehanon, ang
mga Amorehanon, ang mga Canaanhon, ang mga Peresehanon, ang mga
Hebehanon, ug ang mga Jebusehanon—pito ka mga nasod nga dagko ug
kusgan kay kanimo. 2 Ug sa dihang si Yahweh nga imong Dios maghatag
kanimo sa kadaogan batok kanila sa dihang mag-abot kamo ngadto sa
gubat, kinahanglan nga sulungon mo sila, unya kinahanglan nga hingpit
mo silang laglagon. Dili ka maghimo ug kasabotan tali kanila, ni magpakita
ug kaluoy ngadto kanila. 3 Ni maghan-ay sa bisan unsa nga pagpakigminyo
ngadto kanila; dili mo ihatag ang inyong mga anak nga babaye ngadto sa
ilang mga anak nga lalaki, ug dili mo kuhaon ang ilang mga anak nga
babaye alang sa inyong mga anak nga lalaki. 4 Kay ilang ipahilayo ang

imong mga anak nga lalaki gikan sa pagsunod kanako, aron nga mosimba
sila sa lahi nga mga dios. Busa ang kasuko ni Yahweh mosilaob nganha
kanimo, ug laglagon ka niya dayon. 5 Mao kini ang imong pagabuhaton
kanila: pagalaglagon mo ang ilang mga halaran, dugmoka ang ilang mga
haligi nga bato, putla ang ilang Asera nga kahoy, ug sunoga ang ilang
kinulit nga mga diosdios. 6 Kay ikaw ang usa ka nasod nga gitagana
ngadto kang Yahweh nga imong Dios. Gipili ka niya nga mahimong
katawhan nga maiya, labaw sa tanang katawhan nga anaa sa ibabaw
niining kalibotan. 7 Wala gigahin ni Yahweh ang iyang gugma kanimo
o gipili ka tungod kay labaw ang imong gidaghanon kaysa uban nga
katawhan—kay pinakadiyutay ka sa tanan nga katawhan— 8 apan tungod
kay gihigugma ka niya, ug nanghinaot siya nga tumanon niya ang saad nga
iyang gisaad ngadto sa imong mga katigulangan. Maong gipagawas ka ni
Yahweh sa iyang gamhanang kamot ug giluwas ka pagawas sa panimalay
nga nagbihag, gikan sa kamot ni Paraon, ang hari sa Ehipto. 9 Busa hibaloi
nga si Yahweh nga imong Dios—siya ang Dios, ang matinud-anon nga
Dios, nga nagtipig sa mga kasabotan ug sa pagkamatinud-anon alang sa
liboan ka mga kaliwatan uban niadtong naghigugma kaniya ug nagtipig
sa iyang kasugoan, 10 apan nagabalos niadtong nagdumot kaniya ngadto
sa ilang mga dagway, sa paglaglag kanila; dili siya maglangan niadtong
si bisan kinsa nga nagdumot kaniya; magabalos siya kaniya ngadto sa
iyang dagway. 11 Busa imo gayong tipigan ang kasugoan, ang mga balaod,
ug ang sugo nga akong gisugo kanimo karong adlawa, aron nga imo
kining mabuhat kanila. 12 Kung maminaw ka niini nga mga sugoa, ug
tipigan ug buhaton kini, mahitabo kini nga si Yahweh nga imong Dios
matipig diha kanimo sa kasabotan ug sa pagkamatinud-anon nga iyang
gisaad sa imong mga katigulangan. 13 Higugmaon ka, panalanginan ka,
ug padaghanon ka niya; panalanginan usab niya ang bunga sa imong
lawas ug ang bunga sa imong yuta, sa imong lugas, sa imong bag-o
nga bino, ug sa imong lana, ang pagpadaghan sa imong baka ug nati
sa imong mga karnero, ngadto sa yuta nga iyang gisaad sa imong mga
katigulangan nga ihatag kanimo. 14 Panalanginan ka labaw sa tanan nga
mga katawhan; walay nay mahimong dili makaanak nga lalaki o babaye
diha kanimo o diha sa imong mga baka. 15 Kuhaon ni Yahweh gikan
kanimo ang tanan nga mga sakit; wala nay daotang mga balatian sa
Ehipto nga imong nahibaloan ang ibutang kanimo, apan ibutang niya kini
niadtong tanan nga nagdumot kanimo. 16 Pagalaglagon mo ang tanang
pundok sa katawhan diin si Yahweh nga imong Dios maghatag kanimo ug
kadaogan, ug ang imong mata dili maluoy kanila. Ug dili ka magsimba sa
ilang mga dios, kay kana mahimong lit-ag alang kanimo. 17 Kung moingon
ka sa imong kasingkasing, 'Kining mga nasora mas daghan pa kay kanako;
unsaon man nako sila pagpapahawa?'— 18 ayaw kahadlok kanila; imong
hinumdoman kung unsa ang gibuhat ni Yahweh nga imong Dios kang
Paraon ug ngadto sa tanang Ehipto; 19 ang hilabihang mga pag-antos nga
nakita sa imong mga mata; ang mga timaan; ang mga kahibulongan, ang
kusgan nga kamot, ug ang gituy-od nga bukton nga pinaagi ni Yahweh nga
imong Dios sa pagpagawas kanimo. Pagabuhaton ni Yahweh nga imong
Dios ang susama ngadto sa tanang katawhan nga imong gikahadlokan.
20 Dugang pa niana, magpadala si Yahweh nga imong Dios ug tambuboan
ngadto kanila, hangtod nga kadtong nabilin ug kadtong nanago mawala
gikan sa imong atubangan. 21 Dili ka mahadlok kanila, kay si Yahweh nga
imong Dios anaa sa imong taliwa, ang bantogan ug kahadlokan nga Dios.

22 Sa hinayhinay si Yahweh nga imong Dios magaabog niadto nga mga
kanasoran sa imong atubangan. Dili mo sila mapildi tanan sa makausa
lamang, o basin hilabihan ka daghan ang ihalas nga mga mananap nga
magpalibot kanimo. 23 Apan si Yahweh nga imong Dios maghatag kanimo
ug kadaogan batok kanila sa dihang mag-abot ka sa gubat; pagalibogon
gayod niya sila hangtod nga malaglag sila. 24 Ibutang niya ang ilang mga
hari ilalom sa imong gahom, ug imong walaon ang ilang mga ngalan ilalom
sa langit. Walay usa nga makatindog sa imong atubangan, hangtod nga
malaglag nimo sila. 25 Pagasunogon nimo ang kinulit nga hulagway sa
ilang mga dios—ayaw pangandoya ang plata ug ang bulawan nga nagtabon
kanila, tungod kay kung imo kining buhaton, malit-ag ka niini—tungod kay
gikasilagan kini ni Yahweh nga imong Dios. 26 Dili ka magdala ug bisan
unsa nga gikasilagan ngadto sa imong balay ug magsugod sa pagsimba
niini. Hingpit gayod nimo kining kasilagan, kay gitagana kini alang sa
kalaglagan.

8

1 Kinahanglan nga tipigan mo ang tanang mga sugo nga akong ihatag
kanimo karong adlawa, aron nga mabuhi ug managhan ka, ug molakaw ug
panag-iyahon ang yuta nga gisaad ni Yahweh sa imong mga katigulangan.
2 Hinumdomi ang tanang mga dalanon diin naggiya si Yahweh nga imong
Dios sa 40 ka tuig didto sa kamingawan, aron matudloan ka niya sa
pagpaubos, sulayan ka niya aron mahibaloan kung unsa ang anaa sa
imong kasingkasing, kung imo bang gitipigan ang iyang kasugoan o wala.
3 Gipaubos ka, ug gipagutman ka, ug gipakaon ka niya ug manna, diin wala
nimo nahibaloan ug wala usab nahibalo-i sa imong mga katigulangan.
Gibuhat niya kana aron nga mahibaloan nimo nga dili lamang pinaagi
sa tinapay mabuhi ang mga tawo; hinunoa, mabuhi ang tawo pinaagi
sa tanan nga mogawas sa baba ni Yahweh. 4 Ang imong mga bisti
wala madunot ug mahukas gikan kanimo, ug ang imong mga tiil wala
naghubag panahon niadtong 40 ka tuig. 5 Magahunahuna ka niini sa
imong kasingkasing, sa unsang paagi, nga ang usa ka amahan nagpanton
sa iyang anak nga lalaki, sa sama usab nga paagi nga si Yahweh nga
imong Dios magpanton kanimo. 6 Pagatipigan nimo ang kasugoan ni
Yahweh nga imong Dios, aron nga makalakaw ka sa iyang mga dalan
ug pasidunggan siya. 7 Kay si Yahweh nga imong Dios magdala kanimo
ngadto sa maayong yuta, ang yuta sa gamay nga kasapaan, sa mga busay
ug sa mga tuboran, nagdagayday ngadto sa kawalogan ug kabukiran;
8 ang yuta sa trigo ug sibada, sa mga ubas, mga kahoy nga igera, ug
mga granada; ang yuta sa kahoy nga olibo ug dugos. 9 Mao kini ang yuta
diin magakaon ka ug tinapay nga walay makulang, ug dili ka magalakaw
nga walay dala bisan unsa; usa ka yuta nga ang mga bato hinimo sa
puthaw, ug gikan niadtong mga kabukiran makakalot ka ug tumbaga.
10 Magakaon ka ug mabusog, ug pagadaygon mo si Yahweh nga imong
Dios tungod sa maayong yuta nga iyang gihatag kanimo. 11 Pag-amping
nga dili mo malimtan si Yahweh nga imong Dios, ug dili mo ibaliwala
ang iyang kasugoan, ang iyang mga ordinansa, ug ang iyang mga balaod
nga akong gisugo kanimo karong adlawa. 12 Pag-amping nga, sa dihang
mokaon ug mabusog ka, ug sa dihang magtukod ka ug maayong mga
balay ug magpuyo niini. 13 Ug pag-amping sa dihang managhan ang
imong mga baka ug mga karnero, ug sa dihang managhan ang imong
mga plata ug ang imong mga bulawan, ug ang tanan nga anaa kanimo

managhan, 14 basin unya ang imong kasingkasing matuboy, ug malimtan
mo si Yahweh nga imong Dios—nga nagpagawas kanimo gikan sa yuta
sa Ehipto, paggawas sa panimalay nga nagbihag. 15 Ayaw siya kalimti nga
naggiya kanimo agi sa dako ug makalilisang nga kamingawan, diin adunay
malalang bitin ug mga tanga, ug agi sa giuhaw nga yuta diin walay tubig,
nga nagpabugwak ug tubig agi sa buak nga bato alang kanimo, 16 nga
nagpakaon kanimo ug manna ngadto sa kamingawan nga wala mailhi
sa imong mga katigulangan, aron nga matudloan ka niya sa pagpaubos,
ug aron nga masulayan ka niya, ug magbuhat ug maayo alang kanimo sa
kataposan— 17 ug makaingon ka sa imong kasingkasing, 'Ang akong gahom
ug ang kusog sa akong mga kamot nakabaton niining tanang katigayonan.'
18 Apan imong hinumdoman si Yahweh nga imong Dios, tungod kay siya
ang naghatag kanimo ug gahom aron maangkon ang katigayonan; aron
nga iyang matukod ang iyang kasabotan nga iyang gisaad sa imong mga
katigulangan, sama sa iyang gibuhat karong adlawa. 19 Mahitabo kini nga,
kung kalimtan nimo si Yahweh nga imong Dios ug magasunod sa uban
nga mga dios, ug magsimba kanila, ug magtahod kanila, magpamatuod
ako batok kanimo karong adlawa nga mahanaw ka gayod. 20 Sama sa
kanasoran nga laglagon ni Yahweh sa imong atubangan, busa mahanaw
ka, tungod kay dili ka maminaw sa tingog ni Yahweh nga imong Dios.

9

1 Paminaw, Israel; hapit ka na motabok ngadto sa Jordan karong adlawa,
aron sa pagkuha sa mga nasod nga mas dako ug mas kusgan sa imong
kaugalingon, ug ang mga siyudad nga dagko ug lig-on ngadto sa langit,
2 mga tawo nga dagko ug taas, mga anak nga lalaki ni Anakim, nga imong
nailhan, ug imong nadunggan nga gihisgotan sa mga tawo, 'Kinsa man
ang makabarog sa atubangan sa mga anak nga lalaki ni Anak?' 3 Busa
karong adlawa hibaloi nga si Yahweh nga imong Dios maoy mouna kanimo
sama sa molamoy nga kalayo; iya silang pagalaglagon, ug pagapildihon
niya sila sa imong atubangan; busa papahawaa sila ug ipakalaggiw sila
dayon, sama sa giingon ni Yahweh nganha kanimo. 4 Ayaw pagsulti sa
imong kasingkasing, human sila isalikway ni Yahweh nga imong Dios
gikan sa imong atubangan, 'Tungod kini sa akong pagkamatarong nga
gidala ako ni Yahweh aron panag-iyahon kining yutaa,' kay tungod kini
sa pagkadaotan niining kanasoran nga gipagawas sila ni Yahweh gikan sa
imong atubangan. 5 Dili kini tungod sa pagkamatarong ug pagkamatul-
id sa imong kasingkasing nga mapanag-iyahan nimo ang ilang yuta,
apan tungod kini sa pagkadaotan niining kanasoran nga ang imong Dios
nagpagawas kanila gikan sa imong atubangan, ug aron matuman niya
ang pulong nga iyang gisaad ngadto sa imong mga katigulangan, ngadto
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob. 6 Busa hibaloi, nga si Yahweh
nga imong Dios wala maghatag kanimo niining maayong yuta aron imong
panag-iyahon tungod sa imong pagkamatarong, kay ikaw nga tawo gahig
ulo. 7 Hinumdomi ug ayaw kalimti kung giunsa nimo paghagit si Yahweh
nga imong Dios aron masuko ngadto sa kamingawan; gikan sa adlaw nga
mibiya ka sa yuta sa Ehipto hangtod sa pag-abot nimo niining dapita,
masinupakon ka batok kang Yahweh. 8 Didto usab sa Horeb gihagit nimo si
Yahweh sa kasuko, ug suko na kaayo si Yahweh kanimo nga mahimo ka na
niya nga laglagon. 9 Sa dihang mitungas ako sa bukid aron sa pagdawat
sa papan nga bato, ang papan sa kasabotan nga gibuhat ni Yahweh tali
kanimo, mipuyo ako ngadto sa bukid sulod sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii;

wala ako mikaon ug tinapay ni miinom ug tubig. 10 Gihatag ni Yahweh
kanako ang duha ka papan nga bato nga gisulat pinaagi sa iyang tudlo;
ngadto kanila gisulat ang tanang mga butang sama sa tanang mga pulong
nga gipahibalo ni Yahweh kanimo sa bukid sa tungatunga sa kalayo sa
adlaw sa panagtigom. 11 Nahitabo kini sa kataposan niadtong 40 ka adlaw
ug 40 ka gabii nga gihatag ni Yahweh kanako ang duha ka papan nga
bato, ang papan sa kasabotan. 12 Miingon si Yahweh kanako, 'Tindog,
lugsong dayon gikan dinhi, kay ang imong katawhan, nga imong gidala
gikan sa Ehipto, ilang gihugawan ang ilang mga kaugalingon. Dali lang
silang nitipas sa dalan nga akong gimando kanila. Nagbuhat sila alang
sa ilang mga kaugalingon ug usa ka tinunaw nga larawan.' 13 Dugang pa
niana, nakig-istorya si Yahweh kanako ug miingon, 'Nakita ko kining mga
tawhana; mga katawhan sila nga gahig ulo. 14 Pasagdi ako, aron malaglag
ko sila ug wagtangon ang ilang mga ngalan ilalom sa langit, ug magbuhat
ako gikan kanimo nga mas kusgan ug mas dako kay kanila.' 15 Busa
mitalikod ako ug milugsong gikan sa bukid, ug ang bukid nagkalayo. Ang
duha ka papan sa kasabotan nga anaa sa akong mga kamot. 16 Akong gitan-
aw, ug ania, nakasala ka batok kang Yahweh nga imong Dios. Naghulma
ka alang sa imong kaugalingon ug usa ka baka. Dali lamang kang mitipas
gikan sa dalan nga gimando ni Yahweh kanimo. 17 Akong gikuha ang duha
ka papan nga bato ug gilabay gikan sa akong mga kamot. Gidugmok
ko kini atubangan sa imong mga mata. 18 Nagyukbo ako pag-usab sa
atubangan ni Yahweh sulod sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii; wala ako
mikaon sa tinapay ni miinom ug tubig, tungod sa tanang sala nga imong
nabuhat, sa pagbuhat niana diin daotan sa panan-aw ni Yahweh, nga
nakahagit kaniya diha sa kasuko. 19 Kay nahadlok ako sa kasuko ug
sa wala pagkahimuot ni Yahweh batok kanimo aron laglagon ka. Apan
naminaw usab si Yahweh kanako niadto nga higayon. 20 Nasuko pag-
ayo si Yahweh kang Aaron aron nga laglagon na unta siya; nag-ampo
usab ako alang kang Aaron sa samang higayon. 21 Gikuha ko ang imong
sala, ang baka nga imong gibuhat, ug gisunog kini, gibunal, ug gidugmok
kini pag-ayo, hangtod napino kini sama sa abog. Gilabay ko ang abog
ngadto sa sapa nga midagayday gikan sa bukid. 22 Didto sa Tabera, didto
sa Massa, ug didto sa Kibroth Hataaba, gihagit nimo si Yahweh diha sa
kapungot. 23 Sa dihang gipadala ka ni Yahweh gikan sa Kadesh Barnea ug
miingon, 'Tungas ug panag-iyahi ang yuta nga akong gihatag kanimo,' unya
nagmasinupakon ka batok sa gisugo ni Yahweh nga imong Dios, ug wala
ka mituo o naminaw sa iyang tingog. 24 Nagmasinupakon na kang daan
batok kang Yahweh gikan pa sa adlaw nga nailhan ko ikaw. 25 Busa mihapa
ako sa atubangan ni Yahweh niadtong 40 ka adlaw ug 40 ka gabii, tungod
kay miingon siya nga pagalaglagon ka niya. 26 Nag-ampo ako ngadto kang
Yahweh ug miingon, 'O Yahweh nga Ginoo, ayaw laglaga ang imong mga
katawhan o ang imong panulondon nga imong giluwas pinaagi sa imong
pagkabantogan, diin imong gipagawas sa Ehipto inubanan sa kusgan nga
kamot. 27 Hinumdomi ang imong sulugoon nga si Abraham, si Isaac, ug
si Jacob; ayaw tan-awa ang pagkagahig ulo niining mga tawhana, ni ang
ilang pagkadaotan, ni ang ilang sala, 28 aron ang yuta diin asa mo kami
gikuha magasulti, “Tungod kay wala man sila nadala ni Yahweh ngadto sa
yuta nga iyang gisaad kanila, ug tungod kay gidumtan niya sila, iya silang
gidala aron patyon ngadto sa kamingawan.” 29 Sanglit katawhan mo sila
ug imong panulondon, nga imong gipagawas pinaagi sa imong dakong
kusog ug pinaagi sa pagpasundayag sa imong gahom.'

10

1 Nianang panahona miingon si Yahweh kanako, 'Pagkulit ug duha ka
papan nga bato sama sa una, ug tungas nganhi kanako sa bukid, ug
pagbuhat ug arka nga kahoy. 2 Isulat ko sa mga papan ang mga pulong nga
anaa sa unang mga papan nga imong gibuak, ug isulod nimo kini sa arka.'
3 Busa naghimo ako ug arka gikan sa acacia nga kahoy, ug nagkulit ako ug
duha ka papan nga bato sama sa una, ug mitungas ako ngadto sa bukid
nga adunay duha ka papan nga bato sa akong kamot. 4 Misulat siya sa
mga papan, sama sa unang sinulat, ang Napulo ka mga Sugo nga gisulti ni
Yahweh kaninyo didto sa bukid taliwala sa kalayo sa adlaw sa panagtigom;
unya gihatag kini ni Yahweh kanako. 5 Mipauli ako ug milugsong gikan
sa bukid, ug gibutang ang mga papan didto sa arka nga akong gibuhat;
atua kini didto sama sa gisugo ni Yahweh kanako." 6 (Ang katawhan sa
Israel nagpanaw gikan sa Beeroth Bene Jaakan paingon sa Mosera. Didto
namatay si Aaron, ug didto siya gilubong; nag-alagad ang iyang anak nga
si Eliazar sa lawak sa mga pari puli kaniya. 7 Gikan didto mipanaw sila
paingon sa Gudgoda, ug gikan sa Gudgoda paingon sa Jotbatha, usa ka yuta
nga adunay mga sapa. 8 Nianang panahona gipili ni Yahweh ang tribo
ni Levi nga maoy modala sa arka sa kasabotan ni Yahweh, sa pagbarog
sa atubangan ni Yahweh sa pag-alagad kaniya, ug sa pagpanalangin sa
katawhan pinaagi sa iyang ngalan, sama karong adlawa. 9 Busa walay
bahin si Levi ni panulondon sa yuta uban sa iyang mga igsoon; si Yahweh
maoy iyang panulondon, sumala sa pagpakigsulti ni Yahweh nga inyong
Dios ngadto kaniya.) 10 "Nagpabilin ako sa bukid sama sa unang higayon,
40 ka adlaw ug 40 ka gabii. Naminaw usab si Yahweh kanako nianang
panahona; wala nagtinguha si Yahweh sa paglaglag kaninyo. 11 Miingon
si Yahweh kanako, 'Barog, adto sa katawhan ug pangulohi sila sa ilang
panaw; moadto sila ug manag-iya sa yuta nga akong gisaad sa ilang mga
katigulangan nga ihatag kanila.' 12 Karon, Israel, unsa man ang gipangayo
ni Yahweh kanimo, gawas sa pagbaton ug kahadlok kang Yahweh nga
imong Dios, sa paglakaw diha sa tanan niyang mga dalan, sa paghigugma
kaniya, ug sa pagsimba kang Yahweh nga imong Dios sa tibuok nimong
kasingkasing ug sa tibuok nimong kalag, 13 sa pagtipig sa mga sugo ni
Yahweh, ug sa iyang mga balaod, nga gisugo ko kanimo karon alang sa
imong kaayohan? 14 Tan-awa, nahisakop kang Yahweh nga imong Dios
ang langit ug ang langit sa kalangitan, ang kalibotan, uban sa tanan nga
anaa niini. 15 Nagakalipay lamang si Yahweh sa imong mga katigulangan
sa paghigugma kanila, ug gipili kamo niya, nga ilang kaliwat, sunod kanila,
labaw pa kaysa ubang katawhan, sama sa iyang gibuhat karon. 16 Busa
tulia ang panit sa inyong kasingkasing, ug ayaw na pagmasinupakon.
17 Kay si Yahweh ang inyong Dios, siya ang Dios sa mga dios ug Ginoo sa
mga agalon, ang bantogan nga Dios, ang gamhanan ug ang gikahadlokan,
nga walay gidapigan ug dili masuholan. 18 Gipatunhay niya ang hustisya
alang sa mga ilo ug sa balo, ug nagpakita siya ug gugma sa langyaw pinaagi
sa paghatag kaniya ug pagkaon ug bisti. 19 Busa higugmaa ang langyaw;
kay mga langyaw kamo sa yuta sa Ehipto. 20 Kahadlokan nimo si Yahweh
nga imong Dios; magasimba ka kaniya. Kaniya ka lamang makighiusa,
ug manumpa ka pinaagi sa iyang ngalan. 21 Siya ang imong pagdayeg,
ug siya ang imong Dios, nga nagbuhat alang kanimo niining dagko ug
kahadlokan nga mga butang, nga nakita sa imong mga mata. 22 Ang
imong mga katigulangan miadto sa Ehipto nga mga 70 lamang ka tawo;
karon si Yahweh nga imong Dios naghimo kanimo nga sama kadaghan sa

kabituonan sa kalangitan.

11

1 Busa higugmaon ninyo si Yahweh nga inyong Dios ug tipigan kanunay
ang iyang pagpanudlo, ang iyang mga balaod, ang iyang mga sugo, ug
ang iyang mga kasugoan. 2 Hibaloi nga wala ako nakigsulti sa inyong
mga anak, nga wala nasayod ni nakakita sa pagsilot ni Yahweh nga
inyong Dios, sa iyang pagkabantogan, sa iyang makagagahom nga kamot,
o sa iyang gituy-od nga bukton, 3 sa mga timaan ug mga buhat nga
iyang gihimo taliwala sa Ehipto ngadto kang Paraon, ang Hari sa Ehipto,
ug ngadto sa tibuok niyang yuta. 4 Ni ilang nakita unsa ang iyang
gibuhat sa kasundalohan sa Ehipto, sa ilang mga kabayo, o sa ilang mga
karwahi; kung giunsa niya sila pagtabon ug tubig sa Pulang Dagat samtang
migukod sila kaninyo, ug kung giunsa sila paglaglag ni Yahweh hangtod
karong adlawa; 5 o kung unsa ang iyang gibuhat alang kaninyo didto sa
kamingawan hangtod nga nakaabot kamo niining dapita. 6 Wala nila
nakita kung unsa ang gibuhat ni Yahweh kang Datan ug kang Abiram,
ang mga anak ni Eliab nga anak ni Ruben; kung giunsa pagbuka sa yuta
ang baba niini ug mitulon kanila, sa ilang panimalay, sa ilang mga tolda,
ug sa tanang buhing binuhat nga misunod kanila, diha taliwala sa tanang
Israelita. 7 Apan nakita sa inyong mga mata ang tanang dagkong mga
butang nga gihimo ni Yahweh. 8 Busa tipigi ang tanang kasugoan nga
akong gisugo kaninyo karong adlawa, aron mahimo kamong kusgan, ug
moadto ug manag-iya sa yuta, diin inyong adtoon aron sa pagpanag-iya
niini; 9 ug aron motaas ang inyong mga adlaw sa yuta nga gisaad ni
Yahweh sa inyong mga katigulangan nga ihatag kanila ug sa ilang mga
kaliwatan, ang yuta nga adunay nagadagayday nga gatas ug dugos. 10 Kay
ang yuta, nga inyong adtoon aron panag-iyahan, dili sama sa yuta sa
Ehipto nga inyong gigikanan, diin nagpugas kamo sa inyong mga binhi ug
nagbisbis niini pinaagi sa inyong mga tiil, sama sa tanaman sa lagotmon;
11 apan ang yuta, nga inyong adtoon aron sa pagpanag-iya niini, usa ka
yuta sa kabungtoran ug kawalogan, ug nagainom sa tubig sa ulan sa
kalangitan. 12 Usa ka yuta nga giatiman ni Yahweh nga inyong Dios;
ang mga mata ni Yahweh nga inyong Dios kanunay anaa niini, gikan
sa sinugdanan sa tuig ngadto sa kataposan sa tuig. 13 Mahitabo kini,
kung maminaw kamo pag-ayo sa akong mga kasugoan nga akong gisugo
kaninyo karong adlawa sa paghigugma kang Yahweh nga inyong Dios, ug
sa pag-alagad kaniya sa tibuok ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong
kalag, 14 nga maghatag ako ug ulan sa inyong yuta sa panahon niini, ang
unang ulan ug ang kataposang ulan, aron matigom ninyo ang inyong trigo,
ang inyong bag-o nga bino, ang inyong bag-o nga lana. 15 Magahatag
ako ug kasagbotan sa inyong kaumahan alang sa inyong mga baka, ug
mangaon kamo ug mangabusog. 16 Bantayi ang inyong kaugalingon,
aron dili malimbongan ang inyong kasingkasing, ug motalikod kamo ug
magsimba sa laing mga dios, ug moyukbo ngadto kanila; 17 aron ang
kasuko ni Yahweh dili mosilaob batok kaninyo, ug aron dili niya isira ang
kalangitan, aron walay ulan nga mahitabo, ug ang yuta dili na maghatag
ug bunga, ug aron mangahanaw kamog dali gikan sa maayong yuta nga
igahatag ni Yahweh kaninyo. 18 Busa ipahimutang ang akong mga pulong
sa inyong kasingkasing ug kalag; ihigot sila ingon nga timaan sa inyong
kamot, ug tugoti nga mahimo kining timaan sa inyong agtang tungatunga
sa inyong mga mata. 19 Itudlo ninyo kini sa inyong mga anak ug magsulti

mahitungod niini sa dihang maglingkod kamo diha sa inyong panimalay, sa dihang maglakaw kamo sa dalan, sa dihang maghigda kamo, ug sa dihang mobangon kamo. 20 Isulat ninyo kini sa mga haligi sa pultahan sa inyong balay ug sa mga ganghaan sa inyong siyudad, 21 aron motaas pa gayod ang inyong mga adlaw ug ang mga adlaw sa inyong mga anak sa yuta nga gisaad ni Yahweh sa inyong mga katigulangan nga ihatag kanila, hangtod nga ang kalangitan anaa pa ibabaw sa kalibotan. 22 Kay kung matinumanon kamong magatipig sa mga kasugoan nga akong gisugo kaninyo, ug sa pagbuhat niini, sa paghigugma kang Yahweh nga inyong Dios, sa paglakaw diha sa tanan niyang mga dalan, ug sa pagpakighiusa kaniya, 23 unya palayason ni Yahweh kining tanan nga kanasoran gikan sa inyong atubangan, ug inyong pagahinginlan ang kanasoran nga mas dagko ug gamhanan pa kay kaninyo. 24 Ang matag dapit nga pagatamakan sa lapalapa sa inyong tiil mainyo; gikan sa kamingawan paingon sa Lebanon, gikan sa suba, ang suba sa Eufrates, ngadto sa dagat sa kasadpan mahimong inyong utlanan. 25 Walay tawo nga makahimo sa pagbarog sa inyong atubangan; ipahimutang ni Yahweh nga inyong Dios ang kahadlok ug kalisang ninyo ngadto sa tanang yuta nga inyong pagalaktan, sumala sa iyang gisulti kaninyo. 26 Tan-awa, ipahimutang ko karong adlawa ang panalangin ug tunglo alang kaninyo; 27 ang panalangin, kung maminaw kamo sa kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios nga akong gisugo kaninyo karong adlawa; 28 ug ang tunglo, kung dili kamo maminaw sa kasugoan ni Yahweh nga inyong Dios, apan motalikod sa dalan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa, sa pag-adto sa laing mga dios nga wala ninyo mailhi. 29 Mahitabo kini, sa dihang si Yahweh nga inyong Dios magdala kaninyo didto sa yuta nga inyong panag-iyahon, nga ipahimutang ninyo ang panalangin didto sa Bukid sa Gerizim, ug ang tunglo didto sa Bukid sa Ebal. 30 Dili ba atua man kini tabok sa Jordan, kasadpan sa dalan sa kasadpan, sa yuta sa mga Canaanhon nga nagpuyo sa Araba, nga atbang sa Gilgal, kilid sa kakahoyan sa More? 31 Kay motabok kamo sa Jordan ug moadto aron panag-iyahon ang yuta nga igahatag kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios, ug mapanag-iya ninyo kini ug magpuyo didto. 32 Pagatipigan ninyo ang tanang mga balaod ug kasugoan nga akong gipahimutang sa inyong atubangan karong adlawa.

12

1 Mao kini ang mga balaod ug kasugoan nga inyong pagatipigan sa yuta nga gihatag ni Yahweh kaninyo aron panag-iyahon, ang Dios sa inyong mga katigulangan, sa tanang adlaw nga magapuyo kamo niining kalibotana. 2 Pagagubaon gayod ninyo ang mga dapit diin ang mga nasod nga inyong pagahinginlan nagasimba sa ilang dios, ngadto sa habog nga kabukiran, ngadto sa kabungtoran, ug ilalom sa matag lunhaw nga kahoy. 3 Ug inyong bungkagon ang ilang mga halaran, pagadugmokon ang ilang mga haliging bato, ug sunogon ang ilang mga haligi nga Ashera; pagaputlon ninyo ang kinulit nga mga larawan sa ilang dios ug laglagon ang ilang ngalan sa maong dapit. 4 Dili ninyo simbahon si Yahweh nga inyong Dios sama niana. 5 Apan sa dapit nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios sa tanan ninyong tribo nga butangan sa iyang ngalan, mao kana ang dapit nga iyang puy-an, ug mangadto kamo didto. 6 Didto ninyo dad-on ang sinunog nga mga halad, ang inyong mga halad, ang inyong ikapulo, ug ang mga halad nga gikan sa inyong kamot, ang inyong halad sa pagpanumpa, ang inyong kinabubut-ong mga halad, ug ang unang anak

sa inyong kahayopan. 7 Magkaon kamo didto sa atubangan ni Yahweh
nga inyong Dios ug maglipay kamo sa tanang butang nga gihagoan sa
inyong kamot, kamo ug ang inyong panimalay, diin gipanalanginan kamo
ni Yahweh. 8 Dili ninyo pagabuhaton ang atong ginabuhat dinhi karong
adlawa; karon ang matag-usa nagabuhat kung unsa ang maayo sa iyang
panan-aw; 9 kay wala pa kamo nakaabot sa kapahulayan, ngadto sa
panulondon nga igahatag kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios. 10 Apan
sa dihang makatabok na kamo sa Jordan ug magpuyo na sa yuta nga
inyong mapanunod kang Yahweh nga inyong Dios, ug sa dihang hatagan
niya kamo ug kapahulayan gikan sa tanan ninyong nagpalibot nga mga
kaaway, aron nga magpuyo kamo nga luwas, 11 unya mahitabo kini ngadto
sa dapit diin pilion ni Yahweh nga inyong Dios aron magpuyo ang iyang
ngalan, pagadad-on ninyo didto ang tanan nga akong gisugo kaninyo: ang
inyong sinunog nga halad, ang inyong mga halad, ang inyong ikapulo,
ang mga halad nga gihalad sa inyong kamot, ug ang tanan ninyong pinili
nga mga halad alang sa panumpa nga inyong ipanumpa kang Yahweh.
12 Maglipay kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios—kamo, inyong
mga anak nga lalaki, inyong mga anak nga babaye, inyong mga sulugoon
nga lalaki, inyong sulugoon nga babaye, ug mga Levita nga anaa sulod
sa inyong ganghaan, tungod kay wala siyay bahin o panulondon taliwala
kaninyo. 13 Bantayi ang inyong kaugalingon nga dili ninyo ihalad ang
inyong sinunog nga mga halad sa matag dapit nga inyong makita; 14 apan
didto lamang sa dapit nga pilion ni Yahweh sa usa sa inyong mga tribo nga
maghalad kamo ug sinunog nga mga halad, ug buhaton ninyo didto ang
tanan nga akong gisugo kaninyo. 15 Bisan paman niini, makahimo kamo
sa pag-ihaw ug pagkaon ug mga mananap sulod sa inyong mga ganghaan,
sumala sa inyong gipangandoy, sa pagdawat sa panalangin ni Yahweh
nga inyong Dios alang sa tanan nga iyang gihatag kaninyo; ang hugaw
ug hinlo nga mga tawo mahimong mokaon niini, mga mananap sama
sa lagsaw ug binaw. 16 Apan dili ninyo kaonon ang dugo; ibubo ninyo
kini sa yuta sama sa tubig. 17 Dili kamo makahimo sa pagkaon sulod sa
inyong mga ganghaan gikan sa ikapulo sa inyong trigo, sa inyong bag-ong
bino, sa inyong lana, o sa unang anak sa inyong kahayopan; ug dili kamo
makahimo sa pagkaon sa bisan unsa nga karne sa inyong ihalad uban sa
mga panumpa nga inyong himoon, niadtong inyong kinabubut-ong mga
halad, ni kadtong halad nga inyong gihalad pinaagi sa inyong kamot.
18 Hinuon, kan-on ninyo kini sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios
sa dapit nga iyang pilion—kamo, inyong mga anak nga lalaki ug babaye,
inyong mga sulugoon nga lalaki ug babaye, ug Levita nga anaa sa inyong
mga ganghaan; maglipay kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios
mahitungod sa tanang butang diin inyong gibutang sa inyong kamot.
19 Bantayi ang inyong kaugalingon aron nga dili ninyo isalikway ang
Levita hangtod nga nagpuyo kamo sa inyong yuta. 20 Sa dihang padakoon
ni Yahweh ang inyong mga utlanan, sumala sa iyang gisaad kaninyo,
ug moingon kamo, “Mokaon kog karne,” tungod sa inyong tinguha nga
mokaon ug karne, makahimo kamo sa pagkaon ug karne, sumala sa
gitinguha sa inyong kalag. 21 Kung ang dapit nga pilion ni Yahweh nga
inyong Dios aron butangan sa iyang ngalan layo kaayo gikan kaninyo,
makahimo kamo sa pag-ihaw ug pipila sa inyong kahayopan nga gihatag
ni Yahweh kaninyo, sumala sa akong gisugo kaninyo; makahimo kamo sa
pagkaon sulod sa inyong mga ganghaan, sumala sa gitinguha sa inyong
kalag. 22 Sama nga makaon ang lagsaw ug binaw, busa mokaon kamo
niini; ang hugaw ug hinlo nga mga tawo managsamang mokaon niini.

23 Siguroha lamang gayod nga dili ninyo kan-on ang dugo, kay ang dugo
mao ang kinabuhi; dili ninyo kan-on ang kinabuhi uban sa karne. 24 Dili
ninyo kini kan-on; ibubo ninyo kini sa yuta sama sa tubig. 25 Dili ninyo kini
kan-on, aron mamaayo kini alang kaninyo, ug sa inyong mga anak sunod
kaninyo, sa dihang buhaton ninyo kung unsa ang husto sa mga mata ni
Yahweh. 26 Apan ang mga butang nga iya ni Yahweh nga anaa kaninyo ug
ang mga halad alang sa inyong mga panumpa—pagadad-on ninyo kini sa
dapit nga pilion ni Yahweh. 27 Didto magahalad kamo sa inyong sinunog
nga mga halad, ang karne ug ang dugo, ngadto sa halaran ni Yahweh nga
inyong Dios; ang dugo sa inyong mga halad igabubo ngadto sa halaran
ni Yahweh nga inyong Dios, ug inyong kan-on ang karne. 28 Tumana ug
paminawa ang tanang pulong nga akong gisugo kaninyo, aron mamaayo
kini alang kaninyo ug sa inyong mga anak sunod kaninyo hangtod sa
kahangtoran, sa dihang buhaton ninyo kung unsa ang maayo ug husto sa
mga mata ni Yahweh nga inyong Dios. 29 Sa dihang pamutlon ni Yahweh
nga inyong Dios ang mga nasod gikan sa inyong atubangan, sa dihang
mosulod kamo ug hinginlan sila, ug hinginlan ninyo sila, ug magpuyo
sa ilang yuta, 30 bantayi ang inyong kaugalingon nga dili kamo malit-ag
ngadto sa pagsunod kanila, human sila malaglag sa inyong atubangan—
malit-ag sa pagsusi sa ilang mga dios, sa pagpangutana, 'Giunsa pagsimba
niini nga mga nasod ang ilang dios? Mao usab ang akong buhaton.' 31 Dili
ninyo kana buhaton isip pagtahod kang Yahweh nga inyong Dios, kay
ang tanang butang nga gikasilagan ni Yahweh, mga butang nga iyang
gidumtan—gibuhat nila kini sa ilang dios; gisunog pa gani nila ang ilang
mga anak nga lalaki ug babaye sa kalayo alang sa ilang dios. 32 Bisan unsa
nga akong gisugo kaninyo, tumana kini. Ayaw pagdugang niini o pagkuha
gikan niini.

13

1 Kung adunay motungha taliwala kaninyo nga propeta o magdadamgo,
ug kung mohatag siya kaninyo ug ilhanan o kahibulongan, 2 ug kung
ang ilhanan ug kahibulongan mahitabo, nga iyang gisulti kaninyo nga
nag-ingon, 'Moadto kita sa laing mga dios, nga wala ninyo mailhi, ug
simbahon nato sila,' 3 ayaw paminawa ang mga pulong niana nga propeta,
o niana nga magdadamgo; tungod kay si Yahweh nga inyong Dios nagsulay
kaninyo aron masayran kung nahigugma ba gayod kamo kang Yahweh nga
inyong Dios sa tibuok ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong kalag.
4 Magalakaw kamo sunod kang Yahweh nga inyong Dios, tahora siya, tipigi
ang iyang kasugoan, ug tumana ang iyang tingog, ug simbaha siya ug
kupot ngadto kaniya. 5 Kana nga propeta o magdadamgo pagapatyon,
tungod kay nagsulti siya nga masinupakon batok kang Yahweh nga inyong
Dios, nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto, ug naglukat
kaninyo pagawas gikan sa panimalay nga nagbihag. Buot niana nga
propeta nga ipalayo kamo sa dalan nga buot palakwan ni Yahweh nga
inyong Dios. Busa wagtanga ang daotan gikan kaninyo. 6 Pananglitan
ang imong igsoon, ang anak nga lalaki sa imong inahan, o imong anak
nga lalaki, o imong anak nga babaye, o ang asawa sa imong dughan, o
imong higala nga sama sa imong kaugalingong kalag, magdani kanimo
sa tago nga moingon, 'Mangadto kita ug mosimba sa ubang dios nga
wala pa nimo mailhi, ni ikaw o ang imong mga katigulangan— 7 bisag
unsa sa mga dios sa katawhan nga nagpalibot kanimo, duol kanimo, o
layo gikan kanimo, gikan sa pikas nga kinatumyan sa kalibotan ngadto

sa lahi nga kinatumyan sa kalibotan.' 8 Ayaw pakig-uyon o paminaw
kaniya. Ni ang imong mata maluoy kaniya, ni mopalingkawas o tagoan
siya. 9 Hinuon, kinahanglan patyon mo siya; ang imong kamot maoy
mangunag dala kaniya ngadto sa kamatayon, ug pagkahuman ang kamot
sa tanang katawhan. 10 Batohon mo siya hangtod sa iyang kamatayon,
tungod kay misulay siya sa pagpahilayo kanimo gikan kang Yahweh
nga imong Dios, nga nagpagawas kaninyo sa yuta sa Ehipto, pagawas
gikan sa panimalay nga nagbihag. 11 Ang tanang Israelita makadungog
ug mahadlok, ug dili na magpadayon sa pagbuhat niining matang sa
pagkadaotan taliwala kaninyo. 12 Kung makadungog kamo ni bisan kinsa
nga magsulti mahitungod sa usa sa inyong mga siyudad, nga gihatag ni
Yahweh kaninyo nga inyong Dios aron puy-an: 13 Ang pipila ka mga
daotan mogula gikan kaninyo ug mopatipas sa mga lumulopyo sa ilang
siyudad ug moingon, 'Mangadto kita ug mosimba sa ubang dios nga wala
ninyo mailhi.' 14 Kinahanglan susihon ninyo ang pamatuod, pangutana,
ug susiha gayod kini. Sa dihang masayran ninyo nga kini tinuod ug
matuod gayod nga ang maong gikasilagang butang nahitabo taliwala
kaninyo, busa paghimo kamo ug lakang. 15 Kinahanglan gayod nga inyong
hasmagan ang mga lumolupyo niana nga siyudad pinaagi sa espada,
laglaga kini sa hingpit ug ang tanang tawo nga anaa niini, uban ang
mananap, sa tumoy sa espada. 16 Tigomon ninyo ang tanang inilog gikan
niini ngadto sa tungatunga sa dalan ug sunogon ang siyudad, ingon usab
ang tanang inilog— alang kang Yahweh nga inyong Dios. Ang siyudad
mahimong tipun-og sa pagkaguba hangtod sa hangtod; dili na kini angay
nga tukoron pag-usab. 17 Kinahanglan nga wala niadtong mga butanga
nga nakatagana alang sa kalaglagan ang motapot sa inyong kamot. Mao
kini ang hinungdan, aron ipalayo ni Yahweh ang kaligutgot sa iyang
kasuko, magpakita kaninyo ug kaluoy, magmahigugmaon diha kaninyo,
ug mopadaghan kaninyo, sama sa iyang gisaad ngadto sa inyong mga
katigulangan. 18 Buhaton niya kini tungod kay naminaw man kamo sa
tingog ni Yahweh nga inyong Dios, nga nagtipig sa tanan niyang kasugoan
nga akong gisugo kaninyo karong adlawa, nagbuhat kung unsa ang maayo
sa panan-aw ni Yahweh nga inyong Dios.

14

1 Kamo ang katawhan ni Yahweh nga inyong Dios. Ayaw samari ang
inyong mga kaugalingon, o kiskisan ang bisan asang bahin sa inyong
nawong alang sa patay. 2 Kay kamo ang nasod nga gitagana alang kang
Yahweh nga inyong Dios, ug gipili kamo ni Yahweh nga mahimo niyang
katawhan alang sa iyang kaugalingong gipanag-iyahan, labaw sa tanang
tawo nga anaa ibabaw sa kalibotan. 3 Kinahanglan nga dili kamo mokaon
sa mahugaw nga mga butang. 4 Mao kini ang mga mananap nga inyong
mahimong kan-on: ang baka, karnero, ug kanding, 5 ang binaw, lagsaw,
ang toro nga binaw, ang ihalas nga kanding, ug laing matang sa binaw, ang
ihalas nga karnero. 6 Mahimo ninyong kan-on ang bisan unsang mananap
nga natunga ang kuko, mao ang, kuko nga nabahin sa duha, ug mag-usap
sa kinaon. 7 Apan, kinahanglan nga dili kamo mokaon sa pipila ka mga
mananap nga mag-usap sa kinaon o adunay kuko nga nabahin sa duha:
ang kamelyo, ang rabit, ug ang ilaga; tungod kay mag-usap sila sa ilang
kinaon apan wala matunga ang kuko, makahugaw sila alang kaninyo.
8 Ang baboy usab hugaw alang kaninyo tungod kay natunga ang iyang
kuko apan dili mag-usap sa kinaon: makahugaw siya alang kaninyo. Ayaw

pagkaon sa karne sa baboy, ug ayaw paghikap sa patay nilang lawas. 9 Mao
kini ang mga butang nga anaa sa tubig nga mahimo ninyong kan-on: bisag
unsa nga adunay mga kapay ug mga himbis; 10 apan bisag unsa nga walay
mga kapay ug mga himbis kinahanglan nga dili ninyo kan-on; hugaw sila
alang kaninyo. 11 Ang tanang hinlo nga mga langgam mahimo ninyong
kan-on. 12 Apan mao kini ang mga langgam nga kinahanglan dili ninyo
kan-on: ang agila, ang boitre, ang sikop, 13 ang pula ug itom nga banog,
bisag unsang matang sa banog. 14 Kinahanglan nga dili kamo mokaon
sa bisan unsang matang sa uwak, 15 ug ang ostrits, ug ang pungak, ang
cuclillo, bisan unsang matang sa banog, 16 ang gagmay nga ngiwngiw, ang
dagko nga ngiwngiw, ang puti nga ngiwngiw, 17 ang pilicano, ang carrion
nga boitre, ug ang cormorant. 18 Kinahanglan nga dili ninyo kan-on ang
ciquenña, bisag unsang matang sa lapay, ang abubilla, ug ang kabog.
19 Tanang pak-an, ang magpanon nga mga mananap makapahugaw alang
kaninyo; kinahanglan nga dili sila pagakan-on. 20 Mahimo ninyong kan-
on ang tanang hinlo nga molupad nga mga mananap. 21 Kinahanglan
nga dili kamo mokaon sa bisan unsang mananap nga nahikog; mahimo
ninyo kining ihatag ngadto sa mga langyaw nga anaa sa inyong mga
lungsod, aron iya kining kan-on; o ibaligya ninyo kini ngadto sa mga
langyaw. Kay kamo usa ka nasod nga gitagana kang Yahweh nga inyong
Dios. Kinahanglan nga dili kamo magpabukal ug nating kanding sa
gatas sa iyang inahan. 22 Kinahanglan gayod nga mohatag kamo ug
ikapulo sa tanang abot sa inyong binhi, nga nagagikan sa uma matag
tuig. 23 Kinahanglan nga mokaon kamo atubangan ni Yahweh nga inyong
Dios, sa dapit diin iyang pagapilion ingon nga iyang balaang dapit, ang
ikapulo sa inyong trigo, ang inyong bag-ong bino, ug sa inyong lana, ug
ang panganay sa inyong baka ug sa inyong karnero; aron makat-onan
ninyo ang pagtahod kanunay kang Yahweh nga inyong Dios. 24 Kung
ang panaw layo kaayo alang kaninyo aron nga dili kamo makahimo sa
pagdala niini, tungod kay ang dapit nga gipili ni Yahweh nga inyong Dios
ingon nga iyang balaang dapit layo kaayo gikan kaninyo, unya, sa dihang
panalanginan kamo ni Yahweh nga inyong Dios, 25 mahimo ninyong ilisan
ang halad ngadto sa kuwarta, kupti ang kuwarta sa inyong kamot, ug adto
sa dapit nga gipili ni Yahweh nga inyong Dios. 26 Didto gamiton ninyo
ang kuwarta sa bisan unsa nga inyong gusto: alang sa baka, o alang sa
karnero, o alang sa bino, o alang sa isog nga ilimnon, o alang sa bisan unsa
nga inyong gusto; magkaon kamo didto atubangan ni Yahweh nga inyong
Dios, ug magmaya kamo, kamo ug ang inyong panimalay. 27 Ang Levita
nga anaa sa inyong ganghaan—ayaw siya pasagdai, kay wala siyay bahin
ni panulondon kaninyo. 28 Sa kataposan sa matag tulo ka tuig igahatag
ninyo ang tanang ikapulo sa inyong abot sa samang tuig, ug inyong ibutang
kini sa inyong ganghaan; 29 ug ang Levita, tungod kay wala siyay bahin
o panulondon kanimo, ug ang langyaw, ug ang ilo, ang balo nga anaa sa
inyong mga ganghaan, moabot ug magkaon ug mangabusog. Buhata kini
aron nga si Yahweh nga inyong Dios mopanalangin kaninyo sa tanang
buhat sa inyong mga kamot nga inyong pagabuhaton.

15

1 Sa kataposan sa matag pito ka tuig, kinahanglan walaon ninyo ang
mga utang. 2 Mao kini ang pamatasan sa pagwagtang: walaon sa
tigpautang ang iyang gipautang sa iyang silingan; dili siya makapugos

sa pagkuha gikan sa iyang silingan o sa iyang igsoon tungod kay gimantala na ni Yahweh ang pagwala sa utang. 3 Gikan sa langyaw mahimo ninyo kining kuhaon; apan kung unsa man ang imoha nga anaa sa imong igsoon kinahanglan pagawagtangon sa imong kamot.` 4 Apan, kinahanglan wala nay kabos taliwala kaninyo (kay panalanginan gayod kamo ni Yahweh sa yuta nga iyang gihatag kaninyo ingon nga inyong panag-iyahan isip panulondon), 5 kung kugihan lamang kamo maminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios, magtuman sa tanan niining mga kasugoan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa. 6 Kay si Yahweh nga inyong Dios mopanalangin kaninyo, sumala sa iyang gisaad kaninyo; magpautang kamo ngadto sa daghang mga nasod, apan dili kamo manghulam; magdumala kamo sa daghang mga nasod, apan dili sila magadumala kaninyo. 7 Kung adunay kabos nga tawo taliwala kaninyo, usa sa inyong mga kaigsoonan, sa bisan asa sa inyong ganghaan sa yuta nga gihatag kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios, kinahanglan dili ninyo pagahion ang inyong kasingkasing ni kumkumon ang inyong kamot gikan sa kabos ninyong igsoon; 8 apan siguradoha nga ibukhad ninyo ang inyong kamot ngadto kaniya ug pahulamon gayod siya sumala sa iyang gikinahanglan. 9 Pag-amping nga walay daotang hunahuna sa inyong kasingkasing, nga magsulti, 'Ang ikapito nga tuig, ang tuig sa pagwagtang, haduol na,' aron nga dili kamo magdinalo ngadto sa inyong kabos nga igsoon ug walay ihatag kaniya; basin magpakitabang siya ngadto kang Yahweh mahitungod kaninyo, ug mahimo kining sala alang kaninyo. 10 Kinahanglan nga maghatag kamo ngadto kaniya, ug kinahanglan nga dili gayod magbasol ang inyong kasingkasing sa dihang maghatag kamo ngadto kaniya, tungod kay ang balos niini, si Yahweh nga inyong Dios magapanalangin kaninyo sa tanan ninyong buhat ug sa tanan nga ibutang ninyo sa inyong kamot. 11 Kay ang mga kabos dili moundang sa paglungtad sa yuta; busa gisugo ko kamo sa pag-ingon, 'Kinahanglan nga bukharon gayod ninyo ang inyong kamot ngadto sa inyong igsoon, ngadto sa nanginahanglan, ug ngadto sa kabos sa inyong yuta.' 12 Kung ang inyong igsoon, usa ka Hebreohanon nga lalaki, o usa ka Hebreohanon nga babaye, nga gibaligya kaninyo ug nag-alagad kaninyo sulod sa unom ka tuig, sa ikapito ka tuig kinahanglan nga inyo na siyang hatagan ug kagawasan gikan kaninyo. 13 Sa dihang pagawson na ninyo siya gikan kaninyo, kinahanglan nga dili ninyo siya tugotan nga molakaw nga walay dala. 14 Kinahanglan madagayaon kamong mohatag kaniya gikan sa panon sa inyong karnero, gikan sa inyong giokanan, ug gikan sa pug-anan sa inyong mga ubas. Ingon nga si Yahweh nga inyong Dios nagpanalangin kaninyo, kinahanglan maghatag kamo ngadto kaniya. 15 Kinahanglan inyong hinumdoman nga naulipon kamo sa yuta sa Ehipto, ug gilukat kamo ni Yahweh nga inyong Dios; busa nagsugo ako kaninyo karong adlawa sa pagbuhat niini. 16 Mahitabo kini kung magsulti siya kaninyo, 'Dili ako mopalayo gikan kaninyo,' tungod kay nahigugma siya kaninyo ug sa inyong panimalay, ug tungod kay maayo siya kaninyo, 17 busa mokuha ka ug pangbangag ug itusok sa iyang dalunggan nga anaa sa pultahan, ug mahimo mo siyang sulugoon sa walay kataposan. Ug pagabuhaton mo usab kini ngadto sa imong sulugoon nga babaye. 18 Dili kini lisod alang kaninyo sa pagpalingkawas kanila gikan kaninyo, tungod kay nag-alagad siya kaninyo sulod sa unom ka tuig ug naghatag sa duha ka pilo nga kantidad sa usa ka sinuholan. Si Yahweh ang inyong Dios magapanalangin kaninyo sa tanan ninyong buhaton. 19 Ang tanang panganay nga mga

lalaki sa inyong mga baka ug sa inyong mga karnero kinahanglan igahin
ninyo ngadto kang Yahweh nga inyong Dios. Wala kamoy pagabuhaton
sa panganay sa inyong baka, ni gupitan ang panganay sa inyong karnero.
20 Kinahanglan pagakan-on ninyo ang panganay sa atubangan ni Yahweh
nga inyong Dios matag tuig didto sa dapit nga pagapilion ni Yahweh, kamo
ug ang inyong panimalay. 21 Kung kini adunay ikasaway— pananglitan,
kung kini kiang o buta, o adunay bisan unsang ikasaway— kinahanglan
nga dili gayod ninyo kini ihalad ngadto kang Yahweh nga inyong Dios.
22 Pagakan-on ninyo kini sulod sa inyong ganghaan; ang hugaw ug ang
hinlo nga mga tawo mahimong makakaon niini, ingon nga nagkaon kamo
sa lagsaw o sa binaw. 23 Kinahanglan nga dili ninyo pagakan-on ang dugo
niini; kinahanglan paagason ninyo ang dugo niini sa yuta sama sa tubig.

16

1 Bantayi ang bulan sa Abib ug tipigi ang Pagsaylo ngadto kang Yahweh
nga inyong Dios, kay sa bulan sa Abib gikuha kamo ni Yahweh nga
inyong Dios pagawas sa Ehipto panahon sa kagabhion. 2 Inyong ihalad
ang Pagsaylo ngadto kang Yahweh nga inyong Dios uban ang pipila sa
panon sa mga karnero ug panon sa mga baka ngadto sa dapit nga pilion
ni Yahweh isip iyang balaang dapit. 3 Kinahanglan mokaon kamo ug
tinapay nga walay patubo niini; sulod sa pito ka adlaw, mokaon kamo ug
tinapay nga walay patubo niini, ang tinapay sa kasakit; tungod kay mibiya
kamo sa yuta sa Ehipto nga nagdali. Buhata kini ninyo sa tanang adlaw
sa inyong kinabuhi aron mahinumdoman ninyo ang adlaw nga migula
kamo gikan sa yuta sa Ehipto. 4 Kinahanglan walay patubo nga makita
diha kaninyo sulod sa tanan ninyong utlanan sulod sa pito ka adlaw; ni
adunay magpabilin nga bisan gamay nga karne nga inyong gihalad sa
kagabhion sa unang adlaw hangtod sa kabuntagon. 5 Dili kamo mahimong
maghalad sa Pagsaylo diha sulod sa ganghaan sa inyong siyudad nga
ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 6 Apan, paghalad sa dapit
nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios nga mahimong iyang balaang dapit.
Didto, maghalad kamo sa Pagsaylo sa kagabhion sa pagsalop sa adlaw,
sa panahon sa tuig nga migawas kamo gikan sa Ehipto. 7 Kinahanglan
inyo kining lutoon ug kaonon sa dapit nga pilion ni Yahweh; pagkabuntag,
mamalik kamo ug manguli sa inyong mga tolda. 8 Mokaon kamo ug
tinapay nga walay patubo sulod sa unom ka adlaw; ug sa ika-pito ka adlaw
adunay ligdong nga panagtigom alang kang Yahweh nga inyong Dios;
niana nga adlaw kinahanglan dili kamo magtrabaho. 9 Mag-ihap kamo sa
inyong kaugalingon ug pito ka semana; magsugod kamo pag-ihap ug pito
ka semana gikan sa higayon nga midapat ang garab sa inyong mga trigo.
10 Kinahanglan nga magsaulog kamo sa Pista sa mga Semana alang kang
Yahweh nga inyong Dios uban ang inyong bahin sa kinabubut-ong halad
nga inyong ihatag gikan sa inyong mga kamot, sumala sa pagpanalangin
ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 11 Magmaya kamo sa atubangan ni
Yahweh nga inyong Dios— kamo, inyong anak nga lalaki, anak nga babaye,
sulugoon nga lalaki, sulugoon nga babaye, ang Levita nga anaa sa sulod sa
ganghaan sa inyong siyudad, sa langyaw, sa ilo ug sa biyuda nga anaa uban
kaninyo, sa dapit nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios nga mahimong
iyang balaang dapit. 12 Hinumdoman ninyo nga mga ulipon kamo sa
Ehipto kaniadto; kinahanglan hinumdoman ug buhaton ninyo kini nga
mga balaod. 13 Kinahanglan tipigan ninyo ang Pista sa Pasilonganan sulod
sa pito ka adlaw human ninyo matigom ang abot gikan sa inyong giokanan

ug gikan sa inyong pug-anan sa ubas. 14 Kinahanglan magmaya kamo
sa panahon sa kapistahan—kamo, inyong mga anak nga lalaki, anak nga
babaye, sulugoon nga lalaki, sulugoon nga babaye, Levita, langyaw, ilo ug
biyuda nga anaa sa sulod sa inyong mga ganghaan. 15 Sulod sa pito ka
adlaw, kinahanglan saulogon ninyo ang kapistahan alang kang Yahweh
nga inyong Dios sa dapit nga pilion ni Yahweh, tungod kay panalanginan
kamo ni Yahweh nga inyong Dios sa tanan ninyong abot ug sa tanang
buhat sa inyong mga kamot, ug kinahanglang magmalipayon kamo sa
hingpit. 16 Katulo sa usa ka tuig kinahanglan nga ang tanan ninyong mga
kalalakin-an moatubang kang Yahweh nga inyong Dios sa dapit nga iyang
pilion: sa Pista sa Tinapay nga Walay Patubo, sa Pista sa mga Semana
ug sa Pista sa mga Pasilonganan; ug dili sila mahimong moatubang kang
Yahweh nga walay dala; 17 hinuon, ang matag-usa ka lalaki mohatag
sumala sa iyang makaya, aron mahibaloan ninyo ang panalangin nga
gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 18 Kinahanglan magpili kamo
ug mga maghuhukom ug opisyales diha sulod sa tanan ninyong ganghaan
sa siyudad nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo; maggikan
sila sa matag tribo nga anaa kaninyo, ug kinahanglan maghukom sila
sa katawhan sa matarong nga paghukom. 19 Kinahanglan dili ninyo
kuhaon ang hustisya sa pinugsanay nga paagi; kinahanglan nga wala
kamoy dapigan ni modawat ug suhol, kay ang suhol makabuta sa mata
sa maalamon ug makapausab sa mga pulong sa matarong. 20 Kinahanglan
sundon ninyo ang katarong, sa katarong lamang, aron makapuyo kamo
ug mapanag-iyahan ang yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios
kaninyo. 21 Kinahanglan dili kamo magtukod ug Asherah alang sa inyong
kaugalingon, bisan unsang poste, tupad sa halaran ni Yahweh nga inyong
Dios nga inyong himoon alang sa inyong kaugalingon. 22 Ni magtukod
alang sa inyong kaugalingon ug sagrado nga haliging bato, nga gidumtan
ni Yahweh nga inyong Dios.

17

1 Kinahanglan dili kamo maghalad ngadto kang Yahweh ug torong
baka o karnero nga adunay ikasaway o bisan unsa nga daot, tungod
kay gikasilagan kana sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios. 2 Kung
adunay makaplagan diha kaninyo, sulod sa ganghaan sa siyudad nga
ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo, bisan si kinsang lalaki o babaye
nga nagabuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga inyong Dios ug
milapas sa iyang kasabotan— 3 si bisan kinsa nga milakaw ug misimba
sa laing mga dios ug miyukbo ngadto kanila, kung sa adlaw, bulan o
bisan unsa man nga anaa sa kalangitan—nga wala nako gimando, 4 ug
kung nasuginlan kamo niini, o nakadungog kamo mahitungod niini—
kinahanglan maghimo kamo ug mainampingong pagtuki. Kung kini
tinuod ug sigurado nga adunay gabuhat niining gikasilagang butang sa
Israel— 5 —busa kinahanglang dad-on ninyo kining lakiha o bayhana,
nga nagbuhat niining daotang butang, sa sulod sa ganghaan sa inyong
siyudad, kana gayong lakiha o bayhana, kinahanglang batohon ninyo siya
hangtod mamatay. 6 Pinaagi sa baba sa duha o tulo ka mga saksi, siya nga
kinahanglang mamatay pagapatyon; apan kung pinaagi lamang sa baba
sa usa ka saksi dili siya mahimong patyon. 7 Ang kamot sa mga saksi ang
unang mopatay kaniya unya ang kamot sa tanang katawhan; ug inyong
walaon ang daotan gikan diha kaninyo. 8 Kung adunay motungha nga
butang nga maglisod kamo paghukom—kung pangutana kini mahitungod

sa pagpatay o wala gituyo nga kamatayon, kung mahitungod sa katungod
sa usa ka tawo o katungod sa lahing tawo, o pangutana sa kadaot
nga gibuhat sa usa, o lahing mga butang—kung mahitungod kini sa
panaglalis diha sulod sa ganghaan sa inyong mga siyudad, kinahanglan
nga moadto kamo sa dapit nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios nga
mahimong iyang balaang dapit. 9 Kinahanglan nga moadto kamo sa
mga pari, mga kaliwat ni Levi, ug ngadto sa maghuhukom nga mag-
alagad nianang taknaa; pangayoon ninyo ang ilang tambag, ug hatagan
nila kamo sa ilang hukom. 10 Kinahanglan sundon ninyo ang balaod
nga gihatag kaninyo, sa dapit nga pilion ni Yahweh nga mahimong iyang
balaang dapit. Kinahanglan maampingon ninyong matuman ang tanang
butang nga ilang gitudlo nga ipabuhat kaninyo. 11 Sunda ang balaod
nga gitudlo nila kaninyo, ug pagbuhat sumala sa hukom nga ilang ihatag
kaninyo. Ayaw pagtipas sa ilang gisulti kaninyo, sa tuong kamot o ngadto
sa wala. 12 Si bisan kinsa nga mapahitas-on, sa dili pagpaminaw sa
pari nga nagtindog sa pag-alagad sa atubangan ni Yahweh nga inyong
Dios, o sa dili pagpaminaw sa maghuhukom—kanang tawhana mamatay;
kinahanglan nga walaon ninyo ang daotan gikan sa Israel. 13 Ang tanang
katawhan kinahanglan makadungog ug mahadlok, ug moundang na sa
pagkamapahitas-on. 14 Sa dihang moabot kamo sa yuta nga ihatag ni
Yahweh nga inyong Dios kaninyo, ug kung mapanag-iyahan na ninyo kini
ug magsugod na sa pagpuyo niini, ug unya moingon kamo, 'Magtuboy
ako ug hari ibabaw sa akong kaugalingon, sama sa tanang mga nasod
nga nagpalibot kanako,' 15 busa kinahanglang magtuboy kamo ug hari
ibabaw kaninyo nga pilion ni Yahweh nga inyong Dios. Kinahanglan
nga magtuboy kamo ug hari ibabaw kaninyo nga gikan sa inyong mga
kaigsoonan. Dili kamo mahimong magtuboy ug hari ibabaw kaninyo nga
usa ka langyaw, nga dili ninyo igsoon. 16 Apan kinahanglan nga dili siya
magpadaghan ug mga kabayo alang sa iyang kaugalingon, o mahimong
hinungdan nga mobalik sa Ehipto ang katawhan aron makapadaghan siya
sa iyang kabayo, tungod kay misulti si Yahweh diha kaninyo, 'Sukad karon
kinahanglang dili na kamo mobalik niana nga dalan pag-usab.' 17 Ug
kinahanglan dili siya magpadaghan sa iyang mga asawa alang sa iyang
kaugalingon, aron ang iyang kasingkasing dili motalikod kang Yahweh;
dili gani siya angay magpadaghan sa mga plata ug bulawan alang sa iyang
kaugalingon. 18 Sa dihang maglingkod na siya sa trono sa iyang gingharian,
kinahanglan magsulat siya diha sa linukot nga kopya niini nga balaod
alang sa iyang kaugalingon, gikan sa balaod nga anaa sa atubangan sa
mga pari, nga mga Levita. 19 Ang linukot kinahanglan anaa kaniya, ug
kinahanglan basahon niya kini sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi,
aron makakat-on siya sa pagpasidungog kang Yahweh nga iyang Dios, ug
aron tumanon kining tanang pulong niini nga balaod ug niini nga mga
sugo aron pagbantay niini. 20 Kinahanglang buhaton niya kini aron nga
dili mabayaw ang iyang kasingkasing labaw sa iyang mga kaigsoonan, ug
aron dili siya motalikod sa mga kasugoan, sa tuo o sa wala nga kamot;
aron motaas pa ang mga adlaw sa iyang kinabuhi sa iyang gingharian,
siya ug iyang mga anak, diha sa Israel.

18

1 Ang mga pari, nga mga Levita, ug ang tibuok tribo ni Levi, dili
makaangkon ug bahin ni panulondon sa Israel; kinahanglan kaonon nila
ang mga halad nga sinunog alang kang Yahweh isip ilang panulondon.
2 Kinahanglang dili sila makaangkon ug panulondon diha sa ilang mga

kaigsoonan; si Yahweh ang ilang panulondon, sama sa iyang gisulti ngadto kanila. 3 Mao kini ang bahin sa pari gikan sa katawhan, gikan niadtong maghalad, kung baka man kana o karnero: kinahanglan ihatag nila sa pari ang abaga, ang duha ka aping ug ang tungol. 4 Kinahanglan nga ihatag kaniya ang unang bahin sa inyong abot sa trigo, sa bag-ong bino, sa inyong lana ug sa unang bahin sa balahibo sa inyong karnero. 5 Kay gipili siya ni Yahweh nga inyong Dios gikan sa tanan ninyong tribo aron mobarog sa pag-alagad sa ngalan ni Yahweh, siya ug ang iyang mga anak sa kahangtoran. 6 Kung adunay Levita nga maggikan sa bisan asa sa inyong mga lungsod gikan sa Israel kung asa siya nagpuyo, ug nagtinguha sa bug-os niyang kalag nga moadto sa dapit nga pilion ni Yahweh, 7 kinahanglan nga mag-alagad siya sa ngalan ni Yahweh nga iyang Dios sama sa ginabuhat sa iyang kaigsoonang mga Levita, nga nagbarog didto atubangan ni Yahweh. 8 Kinahanglan nga managsama lamang ang bahin nga ilang kaonon, gawas sa unsa ang halin sa panulondon sa iyang pamilya. 9 Sa dihang moabot na kamo sa yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo, kinahanglan dili ninyo sundogon ang mga gikasilagang butang nga ginabuhat niana nga mga nasod. 10 Kinahanglan walay makaplagan diha kaninyo nga si bisan kinsa nga magbutang sa iyang anak nga lalaki o sa iyang anak nga babaye ngadto sa kalayo, si bisan kinsa nga gapanagna, si bisan kinsa nga gapanghimalad, o anting-antingan, o diwatahan, 11 si bisan kinsa nga manglumay, o bisan kinsa nga makig-istorya sa mga patay, o makig-istorya sa mga espiritu. 12 Kay si bisan kinsa nga gabuhat niining mga butanga gikasilagan ni Yahweh; tungod niining gikasilagang mga butang maong gipapahawa sila ni Yahweh nga inyong Dios gikan kaninyo. 13 Kinahanglan putli kamo sa atubangan ni Yahweh nga inyong Dios. 14 Kay kini nga mga nasod nga inyong papahawaon nagapaminaw niadtong nagabuhat sa diwatahan ug gapanagna; apan alang kaninyo, wala kamo gitugotan ni Yahweh nga inyong Dios nga magbuhat niining mga butanga. 15 Magtuboy si Yahweh nga inyong Dios gikan diha kaninyo ug iyang propeta, usa sa inyong mga kaigsoonan, sama kanako. Kinahanglan maminaw kamo kaniya. 16 Mao kini ang inyong gipangayo kang Yahweh nga inyong Dios didto sa Horeb sa adlaw sa panagtigom, nga nag-ingon, 'Dili na gayod kita angay nga makadungog sa tingog ni Yahweh nga atong Dios, ni makakita niining dakong kalayo, o mangamatay gayod kita.' 17 Misulti si Yahweh kanako, 'Maayo ang ilang gisulti. 18 Magtuboy ako ug propeta alang kanila gikan sa ilang kaigsoonan, sama kanimo. Ibutang ko ang akong mga pulong sa iyang baba, ug isulti niya kanilang tanan nga gisugo ko siya. 19 Mahitabo kini nga kung adunay si bisan kinsa nga dili maminaw sa akong mga pulong nga iyang gisulti sa akong ngalan, paninglan ko siya. 20 Apan ang propeta nga garbosong manulti sa akong ngalan, pulong nga wala nako gisugo kaniya nga isulti, o manulti sa ngalan sa ubang dios, kana gayod nga propeta kinahanglan mamatay.' 21 Mao kini ang inyong isulti sa inyong kasingkasing: 'Unsaon man namo pag-ila sa mensahe nga wala gisulti ni Yahweh?' 22 Mahibaloan ninyo ang mensahe nga wala gisulti ni Yahweh sa dihang ang propeta manulti sa ngalan ni Yahweh. Kung kana nga butang wala matuman o mahitabo, kana nga butang wala gisulti ni Yahweh ug gipanulti lamang kana sa propeta diha sa garbo, ug dili kamo angay nga mahadlok kaniya.

19

1 Sa dihang si Yahweh nga inyong Dios magwagtang sa mga kanasoran,
niadtong mga yuta nga ihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo, ug
sa dihang moabot kamo puli kanila ug mopuyo sa ilang mga siyudad
ug mga balay, 2 magpili kamo ug tulo ka mga siyudad alang sa inyong
kaugalingon sa tungatunga sa inyong yuta nga gihatag kaninyo ni Yahweh
nga inyong Dios nga panag-iyahon. 3 Magbuhat kamo ug dalan ug bahinon
ang utlanan sa inyong yuta sa tulo ka mga bahin, ang yuta nga ihatag
kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios nga panag-iyahon, aron ang tanan nga
makapatay ug laing tawo mokalagiw paingon didto. 4 Mao kini ang balaod
alang sa usa ka nakapatay ug tawo ug sa tawo nga mikalagiw didto aron
mabuhi: bisan si kinsa nga nakapatay sa iyang isigkatawo nga wala gituyo,
ug walay kasuko kaniya kaniadto - 5 ingon nga sa dihang ang usa ka tawo
miadto sa kalasangan uban sa iyang isigkatawo aron mamutol ug kahoy,
sa dihang giatsa na niya ang kahoy aron putlon kini, ug ang tumoy niini
nahuslo ug naigo ang iyang isigkatawo mao nga namatay siya- kadtong
tawhana mokalagiw paingon sa usa niining mga siyudara ug mabuhi.
6 Kondili, ang tawong manimalos alang sa dugo mahimong mangita
niadtong mikuha sa kinabuhi, ug sa kainit sa iyang kasuko maabtan siya
tungod kay kini usa ka layo nga panaw. Ug patyon niya siya, bisan dili
angay mamatay kadtong tawhana; ug dili angayan sa kamatayon tungod
wala siyay kasuko sa iyang isigkatawo sa wala pa kini nahitabo. 7 Busa,
gimandoan ko kamo nga magpili ug tulo ka mga siyudad alang kaninyo.
8 Kung si Yahweh nga inyong Dios magapadako sa inyong mga ginsakopan,
nanumpa siya sama sa iyang gipanumpa nga buhaton ngadto sa inyong
katigulangan, ug magahatag kaninyo sa tanang yuta nga iyang gisaad nga
ihatag sa inyong mga katigulangan; 9 kung tumanon ninyo kining tanan
nga mga kasugoan, nga akong gisugo kaninyo karon - ang mga sugo nga
higugmaon si Yahweh nga inyong Dios ug kanunay nga magalakaw sa
iyang mga dalan, busa angay kamo nga magdugang ug tulo pa ka mga
siyudad alang sa inyong kaugalingon, gawas niining tulo. 10 Buhata kini
aron walay motulo nga dugo nga dili sad-an taliwala sa yuta nga gihatag ni
Yahweh nga inyong Dios kaninyo ingon nga panulondon, aron walay sala
sa dugo diha kaninyo. 11 Apan kung adunay tawo nga nagdumot sa iyang
isigkatawo, maga-atang kaniya, magatindog batok kaniya, ug samaran siya
aron mamatay siya, ug unya kung mokalagiw siya paingon ngadto sa usa
niining mga siyudara— 12 busa, ang katigulangan kinahanglan magdala
ug magakuha kaniya gikan didto, ug itugyan siya sa kamot sa masaligan
nga paryenti, aron mamatay siya. 13 Dili angay nga maluoy ang inyong
mata kaniya; kondili, kinahanglan ninyong wagtangon ang sad-an sa dugo
gikan sa Israel, nga mahimo kining maayo alang kaninyo. 14 Dili ninyo
angay ibalhin ang muhon sa inyong silingan nga ilang gibutang sa dugay
na nga panahon, sa inyong mga panulondon nga inyong mapanunod,
sa yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo aron panag-
iyahon. 15 Ang usa ka bugtong saksi dili angay magatindog batok sa
tawo alang sa bisan unsang kasal-anan, o sa mga nabuhat nga sayop,
ni sa unsang matang nga siya nakasala; sa baba sa duha ka mga saksi,
o sa baba sa tulo ka mga saksi, kinahanglan ang bisan unsang butang
angay pamatud-an. 16 Pananglitan ang usa ka dili matarong nga saksi
motindog batok sa bisan kinsang tawo aron sa pagsaksi batok kaniya sa
mga daotang binuhatan. 17 Kinahanglan nga ang duha ka mga tawo, ang
mga tawo taliwala niadtong gihisgotan angay motindog sa atubangan ni

Yahweh, sa atubangan sa mga pari ug mga maghuhukom nga nag-alagad niadtong mga panahona. 18 Ang mga maghuhukom kinahanglan maghimo ug matukion nga mga pangutana; tan-awa, kung ang saksi usa ka bakakon nga saksi ug nagpamatuod sa bakak batok sa iyang igsoon, 19 kinahanglan buhaton nimo kaniya, ang iyang pangandoy nga buhaton niya sa iyang igsoon, ug walaon ninyo ang daotan gikan kaninyo. 20 Unya kadtong nagpabilin makadungog ug mahadlok, ug gikan dinhi dili na magbuhat pag-usab ug daotan taliwala kaninyo. 21 Dili angay maluoy ang inyong mga mata; ang kinabuhi magbayad ug kinabuhi, mata sa mata, ngipon sa ngipon, kamot sa kamot, tiil sa tiil.

20

1 Sa dihang magmartsa kamo paingon sa gubat batok sa inyong mga kaaway, ug makakita kamog mga kabayo, mga karwahe, ug mga tawo nga mas daghan pa kay kaninyo, ayaw kamo kahadlok kanila; kay si Yahweh nga inyong Dios magauban kaninyo, siya nga nagdala kaninyo pagawas gikan sa yuta sa Ehipto. 2 Sa dihang paingon na kamo mosulod sa gubat, ang pari moduol ug makig-istorya sa mga tawo. 3 Moingon siya kanila, 'Paminaw, Israel, moadto kamo sa gubat batok sa inyong mga kaaway. Ayaw tugoti nga maluya ang inyong mga kasingkasing. Ayaw kamo kalisang o pangurog. Ayaw kamo kahadlok kanila. 4 Kay si Yahweh nga inyong Dios mao ang makig-uban kaninyo aron makig-away alang kaninyo batok sa inyong mga kaaway ug aron pagluwas kaninyo.' 5 Ang mga opisyales makig-istorya sa mga tawo ug moingon, 'Kinsa ba nga tawo ang nagbuhat ug bag-ong balay ug wala nagpahinungod niini? Palakwa siya ug papaulia sa iyang balay, aron dili siya mamatay sa pakiggubat ug laing tawo ang mopahinungod niini. 6 Aduna bay tawo nga nagtanom ug kaparasan ug wala nakapahimulos sa prutas niini? Papaulia siya sa balay, aron dili siya mamatay sa pakiggubat ug laing tawo ang makapahimulos sa prutas niini. 7 Kinsa ba nga tawo nga minyoonon sa usa ka babaye apan wala pa nakigminyo kaniya? Papaulia siya sa balay aron dili siya mamatay sa pakiggubat ug laing tawo ang makaminyo kaniya.' 8 Ang mga opisyales makig-istorya ug dugang sa mga tawo ug moingon, 'Kinsa ba nga tawo ang mahadlokon o luyag kasingkasing? Palakwa siya ug papaulia sa iyang balay, aron ang kasingkasing sa iyang igsoon nga lalaki dili matunaw sama sa iyang kasingkasing.' 9 Sa dihang mahuman na ug pakig-istorya ang mga opisyales sa mga tawo, magpili ug mga magdumala kanila. 10 Sa dihang magmartsa kamo aron pagsulong sa usa ka siyudad, pagdalit kamo ug kalinaw sa katawhan. 11 Kung ilang dawaton ang inyong gitanyag, ug ilang pagaablihan ang mga ganghaan alang kaninyo, ang tanang tawo nga makaplagan didto kinahanglan pugson sa pagtrabaho alang kaninyo ug mag-alagad kaninyo. 12 Apan kung kini dili magdalit ug kalinaw kaninyo, apan makiggubat batok kaninyo, unya palibotan ninyo kini, 13 ug sa dihang si Yahweh nga inyong Dios magahatag kaninyog kadaogan ug magabutang kanila ilalom sa inyong katungod, kinahanglan nga patyon ninyo ang matag lalaki diha sa lungsod. 14 Apan ang mga babaye, mga gagmayng bata, mga baka, ug tanan nga anaa niadto nga siyudad, ug tanan niining inilog, inyong kuhaon ingon nga dinaog alang sa inyong kaugalingon. Inyong pagagamiton ang dinaog sa inyong mga kaaway, nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 15 Pagbuhat kamo niini nga paagi ngadto sa tanang mga siyudad nga hilabihan kalayo kaninyo, nga dili mga siyudad niining mosunod nga mga nasod. 16 Sa mga

siyudad niining mga katawhan nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios
ingon nga panulondon, wala kamoy ibilin nga nagginhawa pa. 17 Hinuon,
laglagon ninyo sila sa hingpit: ang mga Hitihanon, mga Amorihanon, mga
Canaanhon, mga Perizihanon, mga Hibihanon, ug mga Jebusihanon, sama
sa gisugo kamo ni Yahweh nga inyong Dios. 18 Buhata kini aron dili kamo
nila tudloan sa pagbuhat sa mga gikasilagan nga mga butang, nga ilang
ginabuhat sa ilang mga dios. Kung magbuhat kamo niana, makasala kamo
batok kang Yahweh nga inyong Dios. 19 Sa dihang palibotan ninyo ang
siyudad sa hataas nga panahon, ingon nga nakigbatok kamo niini aron
makuha kini, dili ninyo pagaputlon ang mga kahoy pinaagi sa pag-atsa
niini. Kay makakaon kamo gikan niini, mao nga dili ninyo kini angay
putlon. Kay tawo ba ang kahoy sa tanaman nga inyong palibotan? 20 Ang
mga kahoy lamang nga inyong nahibaloan nga dili alang sa pagkaon,
mahimo ninyong tumbahon ug putlon; magatukod kamo ug kahimanan
batok sa siyudad nga makiggubat kaninyo, hangtod mapukan kini.

21

1 Kung adunay usa ka tawo nga hikaplagan nga gipatay sa yuta nga
gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios aron panag-iyahan, nga
nagbuy-od sa uma, ug wala masayri kung kinsa ang nagpatay kaniya; 2 nan
kinahanglan moadto ang inyong mga kadagkoan ug mga maghuhukom,
ug sukdon nila ang mga siyudad nga nagpalibot sa gipatay nga tawo. 3 Ug
ang siyudad nga labing duol sa gipatay nga tawo—kinahanglan mokuha
ang mga kadagkoan niini ug baye nga nating baka gikan sa panon, nga
wala pa gayod magamit, ug wala pa gayod kasangoni sa yugo. 4 Ang mga
kadagkoan niadtong siyudara kinahanglan magdala sa baye nga nating
baka ngadto sa usa ka walog nga may nagdagayday nga tubig, usa ka
walog nga wala pa gayod madaro ni mapugsi, ug lunggoan nila ang baye
nga nating baka didto sa walog. 5 Kinahanglan moduol ang mga pari,
nga kaliwatan ni Levi; kay gipili sila ni Yahweh nga imong Dios aron
moalagad kaniya ug mopanalangin sa katawhan sa ngalan ni Yahweh;
paminawa ang ilang tambag, kay ang ilang pulong mao ang mohukom
sa matag panagbingkil ug sa pagdagmal. 6 Ang tanan nga kadagkoan
sa siyudad nga mao ang labing duol sa gipatay nga tawo kinahanglan
manghunaw sa ilang mga kamot ibabaw sa baye nga nating baka nga
gilunggoan didto sa walog; 7 ug kinahanglan motubag sila sa sumbong ug
moingon, 'Ang among mga kamot wala miula niining dugoa, ni nakakita
ang among mga mata niini. 8 Pasayloa, O Yahweh, ang imong katawhan
sa Israel, nga imong giluwas, ug ayaw pakasad-a ang pag-ula sa dugo
taliwala sa katawhan sa Israel.' Unya ang pag-ula sa dugo mopasaylo
kanila. 9 Sa niini nga paagi mawala kanimo ang dugo nga walay sala
diha sa taliwala, sa pagbuhat nimo sa husto sa mga mata ni Yahweh.
10 Sa pag-adto nimo aron sa pagpakiggubat sa imong mga kaaway ug
gihatag ni Yahweh nga imong Dios ang kadaogan ug ibutang sila sa imong
pagdumala, ug bihagon nimo sila, 11 kung makakaplag ka taliwala sa mga
binihag ug usa ka maanyag nga babaye, ug aduna kay tinguha kaniya
ug buot nimo siyang mahimong asawa, 12 nan dad-on mo siya didto sa
imong panimalay; pakiskisan niya ang iyang ulo ug putlan ang iyang
mga kuko. 13 Unya hukason niya ang mga bisti nga iyang gisul-ob sa
pagkabihag ug magpuyo siya sa imong balay ug magbangutan alang sa
iyang amahan ug sa iyang inahan sa tibuok bulan. Pagkahuman niana
makadulog ka na kaniya ingon nga iyang bana, ug mamahimo mo na

siyang asawa. 14 Apan kung wala ka malipay kaniya, nan mamahimo mo
na siyang palakwon kung asa niya gusto moadto. Apan dili mo gayod
siya ibaligya alang lamang sa salapi, ug kinahanglan dili nimo siya tagdon
sama sa usa ka ulipon, tungod kay napakaulawan mo na siya. 15 Kung ang
usa ka lalaki adunay duha ka asawa ug ang usa iyang gihigugma ug ang
usa iyang gidumtan, ug silang duha nanganak alang kaniya—ang iyang
gihigugma ug ang iyang gidumtam nga asawa—kung ang kamagulangang
anak nga lalaki anak sa iyang gidumtan, 16 nan sa adlaw nga buhaton
na sa lalaki nga mapanunod na sa iyang mga anak nga lalaki ang iyang
katigayonan, dili niya mamahimong buhaton nga kamagulangan ang anak
nga lalaki sa hinigugmang asawa kay sa anak nga lalaki sa gidumtan
nga asawa, nga mao gayod ang tinuod nga kamagulangan. 17 Kondili,
kinahanglan nga ilhon niya nga kamagulangang anak, ang anak nga lalaki
sa iyang gidumtan nga asawa, pinaagi sa paghatag kaniya sa duha ka
bahin sa tanan niyang katigayonan; kay kadto nga anak nga lalaki maoy
sinugdanan sa iyang kusog; ang katungod sa pagkamagulang iya man.
18 Kung ang tawo adunay anak nga lalaki nga masupilon ug masinupakon
nga dili motuman sa tingog sa iyang amahan o sa iyang inahan ug bisan
gibadlong na nila siya, dili gayod siya maminaw kanila; 19 nan magkupot
kaniya ang iyang amahan ug ang iyang inahan ug modala kaniya ngadto
sa mga kadagkoan ug sa ganghaan sa iyang siyudad. 20 Kinahanglan
mosulti sila sa mga kadagkoan sa iyang siyudad, 'Kining among anak nga
lalaki masupilon ug masinupakon; dili siya motuman sa among tingog;
hakog siya ug palahubog.' 21 Unya ang tanang mga tawo sa siyudad
mobato kaniya hangtod nga siya mamatay; ug pagawagtangon mo ang
kadaotan gikan sa inyong taliwala. Tibuok Israel magpatalinghog niini
ug mangahadlok. 22 Kung ang tawo nakasala nga angay sa kamatayon ug
pagapatyon siya, ug pagabitayon siya sa kahoy, 23 nan ang iyang lawas
kinahanglan dili magpabilin sa kahoy tibuok gabii. Kondili, kinahanglan
gayod ninyo siya ilubong nianang adlawa; kay si bisan kinsa nga gibitay
tinunglo sa Dios. Tumana kini nga sugo aron nga dili nimo mahugawan
ang yuta nga gihatag ni Yahweh nga imong Dios ingon nga panulondon.

22

1 Kinahanglan nga dili nimo tan-awon lamang ang baka sa imong
isigka-Israelita o ang iyang karnero nga nahisalaag ug molikay ka gikan
kanila; kinahanglan dad-on nimo kini pagbalik kaniya. 2 Kung ang
imong isigka-Israelita dili duol kanimo, o kung wala ka makaila kaniya,
nan kinahanglan dad-on mo ang mananap sa imong pinuy-anan, ug
magpabilin kini kanimo hangtod pangitaon niya kini, ug unya iuli mo
kini kaniya. 3 Kinahanglan susama usab ang buhaton mo sa iyang asno;
susama usab ang buhaton mo sa iyang bisti; susama usab ang buhaton
mo sa matag butang nga nangawala sa imong isigka-Israelita, sa bisan
unsang nangawala kaniya ug imong nakaplagan; kinahanglan dili nimo
ilikay ang imong kaugalingon. 4 Kinahanglan dili lamang nimo tan-awon
ang asno sa imong isigka-Israelita o ang iyang baka nga natumba sa dalan
ug molikay ka gikan kanila; tabangan mo gayod siya sa pagpatindog niini
pag-usab. 5 Kinahanglan ang babaye dili magsul-ob sa bisti nga iya sa lalaki
ni ang lalaki mosul-ob sa bisti nga iya sa babaye; kay si bisan kinsa nga
mobuhat niining mga butanga dulumtanan alang kang Yahweh nga imong
Dios. 6 Kung mahitabo nga ang usa ka salag sa langgam imong makaplagan
diha sa dalan, sa bisan unsang kahoy o sa yuta, nga adunay mga pispis o

mga itlog niini, ug gilumloman sa inahan ang pispis o ang mga itlog, ayaw
gayod kuhaa ang inahan uban sa mga pispis. 7 Kinahanglan buhian mo
ang inahan, apan ang mga pispis mahimo nimong kuhaon alang sa imong
kaugalingon. Tumana kini nga sugo aron mamaayo ang imong kahimtang,
ug malugwayan pa ang imong mga adlaw sa hataas nga panahon. 8 Kung
magtukod ka ug bag-ong balay, kinahanglan magbuhat ka ug babag alang
sa imong atop aron nga dili ka magdala ug dugo sa imong balay kung
gikan niini adunay mahulog nga tawo. 9 Dili ka magpugas sa imong
kaparasan sa duha ka matang sa binhi, aron nga ang tibuok ani dili
mahiadto pinaagi sa balaang dapit, ang binhi nga imong gitanom ug
ang bunga sa kaparasan. 10 Dili nimo dunganon ang baka ug ang asno
sa pagdaro. 11 Dili ka magsul-ob sa panapton nga gisagol sa paghimo
gikan sa balahibo ug sa lino. 12 Kinahanglan buhatan ug mga borlas ang
upat ka sidsid nga isul-ob mo sa imong kaugalingon. 13 Pananglitan ang
lalaki mangasawa, makigdulog kaniya, ug unya magdumot kaniya, 14 ug
magbutangbutang kaniya sa makauulaw nga mga butang magabutyag
ug dili maayong kadungganan kaniya, ug moingon, 'Gipangasawa ko
kining bayhana, apan sa pagpakigdulog ko kaniya, wala ko hikaplagi
kaniya ang ilhanan sa pagkaulay.' 15 Unya ang amahan ug inahan sa
babaye kinahanglan ipakita ang timaan sa iyang pagkaulay ngadto sa
mga kadagkoan didto sa ganghaan sa siyudad. 16 Moingon ang amahan
sa babaye sa mga kadagkoan, 'Gihatag ko ang akong anak nga babaye
niining tawhana aron maasawa, ug nagdumot siya kaniya. 17 Tan-awa,
gibutangbutangan siya sa makauulaw nga mga buhat ug miingon, "Wala
ko hikaplagi sa imong anak nga babaye ang ilhanan sa pagkaulay"—
apan ania ang timaan sa pagkaulay sa akong anak nga babaye.' Ug unya
bukharon nila ang bisti sa atubangan sa mga kadagkoan didto sa ganghaan
sa siyudad. 18 Ang mga kadagkoan niana nga siyudad mokuha nianang
tawhana ug mosilot kaniya; 19 ug pamultahon nila siya ug 100 ka salapi
nga plata, ug ihatag kini ngadto sa amahan sa babaye, tungod kay gibutyag
man niya ang dili maayong kadungganan sa ulay sa Israel. Siya mahimo
gayod nga iyang asawa; dili niya siya isalikway sa tanan niyang mga
adlaw. 20 Apan kung matuod kining mga butanga, nga ang ilhanan sa
pagkaulay wala makaplagi sa babaye, 21 unya kinahanglan pagawason
nila ang babaye sa pultahan sa balay sa iyang amahan, ug ipabato siya
sa mga tawo nga anaa sa iyang siyudad hangtod mamatay, tungod kay
nakabuhat siya ug makauulaw nga binuhatan sa Israel, sa pakighilawas
sulod sa balay sa iyang amahan; ug wagtangon mo ang kadaotan taliwala
kaninyo. 22 Kung nakaplagan ang lalaki nga nakigdulog sa usa ka babaye
nga minyo na sa laing lalaki, nan mangamatay silang duha, ang lalaki
nga nakigdulong sa babaye ug ang babaye mismo; ug wagtangon mo ang
kadaotan taliwala kaninyo. 23 Kung adunay usa ka babayeng ulay nga
kaslonon sa usa ka lalaki, ug makaplagan siya sa laing lalaki sulod sa
siyudad ug nakigdulog kaniya, 24 dad-on silang duha ngadto sa ganghaan
sa siyudad, ug batoon sila hangtod nga mamatay. Batoon gayod ninyo
ang maong babaye tungod kay wala man siya misinggit bisan kung anaa
siya sa siyudad. Batoon usab ninyo ang lalaki tungod kay gipakaulawan
man niya ang asawa sa iyang isigka-tawo; ug wagtangon mo ang kadaotan
taliwala kaninyo. 25 Apan kung makaplagan sa usa ka lalaki ang babayeng
kaslonon nga anaa sa uma, ug kung pugson niya siya ug makigdulog
kaniya, nan ang lalaki lamang nga nakigdulog kaniya ang patyon. 26 Apan
sa babaye wala kay buhaton; tungod kay walay sayop ang babaye nga

angay sa kamatayon. Kay kini nga panghitabo sama sa usa ka tawo nga
midagmal sa iyang silingan ug mipatay kaniya. 27 Kay nakaplagan man
niya siya sa uma; misinggit ang babayeng kaslonon, apan walay bisan usa
nga makaluwas kaniya. 28 Kung ang usa ka lalaki makakaplag ug babayeng
ulay nga dili pa kaslonon, ug kung kuhaon niya siya ug makigdulog kaniya,
ug kung masayran man sila, 29 nan ang lalaki nga nakigdulog sa babaye
kinahanglan mohatag ug 50 ka salapi nga plata ngadto sa amahan sa
babaye, ug maasawa na niya siya, tungod kay gipakaulawan na niya ang
babaye. Dili niya siya isalikway sa tanan niyang mga adlaw. 30 Ang usa
ka tawo dili gayod mokuha sa asawa sa iyang amahan; dili gayod niya
kuhaon ang katungod sa kaminyoon gikan sa iyang amahan.

23

1 Dili makasulod sa panagtigom ni Yahweh ang tawong nasamaran
pinaagi sa pagdugmok o pagputol. 2 Walay anak sa gawas ang makaapil
sa panagtigom ni Yahweh; hangtod sa ikanapulo sa iyang kaliwatan, dili
sila makasulod sa panagtigom ni Yahweh. 3 Ang usa ka Amonihanon o
ang Moabihanon dili makaapil sa panagtigom ni Yahweh; bisan hangtod
sa ikanapulo nga kaliwatan sa iyang mga kaliwat, dili sila makasulod sa
panagtigom ni Yahweh. 4 Tungod kay wala sila mosugat kanimo uban sa
tinapay ug sa tubig diha sa dalan sa paggawas nimo sa Ehipto, ug tungod
kay nagsuhol hinuon sila kang Balaam sa pagbatok kanimo, nga anak
nga lalaki ni Beor nga taga-Petor sa Aram Naharaim, aron sa pagtunglo
kanimo. 5 Apan si Yahweh nga imong Dios dili gayod magpatalinghog kang
Balaam; kondili, gihimo ni Yahweh nga imong Dios ang tunglo ngadto sa
panalangin alang kanimo, tungod kay nahigugma kanimo si Yahweh nga
imong Dios. 6 Ayaw gayod tinguhaa ang ilang kalinaw o ang kauswagan
sa tanan mong mga adlaw. 7 Ayaw dumti ang Edumihanon, kay igsoon
mo siya; ayaw kasilagi ang Ehiptohanon, tungod kay langyaw ka lamang
sa iyang yuta. 8 Ang kaliwatan sa ikatulo nga kaliwat nga mangatawo
kanila makasulod sa panagtigom ni Yahweh. 9 Sa dihang magmartsa ka
ingon nga sundalo batok sa imong mga kaaway, nan ilikay mo ang imong
kaugalingon gikan sa tanang daotan nga mga butang. 10 Kung adunay
bisan kinsa kaninyo nga dili hinlo tungod sa nahitabo kaniya sa gabii,
kinahanglan mopahawa siya sa kampo sa kasundalohan; dili na gayod
siya makasulod sa kampo. 11 Sa pag-abot sa kagabhion, kinahanglan
maligo siya; sa dihang mosalop na ang adlaw, makasulod na siya sa
kampo. 12 Kinahanglan aduna ka usab usa ka dapit sa gawas sa kampo
nga imong kaadtoan; 13 ug pagbaton ug usa ka butang nga pangkalot
diha sa imong mga butang; sa paglingkod nimo aron sa paghupay sa
imong kaugalingon, kinahanglan mokalot ka gamit niini ug ibutang dayon
ang yuta ug taboni ang migawas kanimo. 14 Kay si Yahweh nga imong
Dios magalakaw taliwala sa imong kampo aron sa paghatag kanimo
ug kadaogan ug pagtugyan sa imong mga kaaway diha kanimo. Busa
kinahanglan nga balaan ang imong kampo, aron wala siyay makita nga
bisan unsang mahugaw nga butang diha kanimo ug mobiya kanimo. 15 Dili
mo gayod iuli sa iyang agalon ang usa ka ulipon nga milayas na gikan
sa iyang agalon. 16 Pasagdi siya nga magpuyo uban kanimo, sa bisan
asang lungsod nga iyang pilion. Ayaw siya daogdaoga. 17 Kinahanglan
nga walay mamaligya ug dungog taliwala sa bisan kinsang anak nga
babaye sa Israel, ni kinahanglan nga walay mamaligya ug dungog sa
mga anak nga mga lalaki sa Israel. 18 Dili ka gayod magdala sa suhol sa

mamaligya ug dungog o ang suhol sa iro ngadto sa pinuy-anan ni Yahweh
nga imong Dios alang sa bisan unsang panaad; kay managsama kining
dulumtanan alang kang Yahweh nga imong Dios. 19 Kinahanglan dili ka
magpautang nga may tubo sa imong isigka-Israelita—tubo sa salapi, tubo
sa makaon, o tubo sa bisan unsang butang nga gipautang nga gipatuboan.
20 Makapautang ka nga may tubo sa mga langyaw; apan sa imong isigka-
Israelita dili ka makapautang nga may tubo, aron panalanginan ni Yahweh
nga imong Dios ang tanang buhaton sa imong kamot, didto sa yuta nga
imong adtoan aron mapanag-iya. 21 Sa pagbuhat nimo ug panaad kang
Yahweh nga imong Dios, kinahanglan dili ka maglangan sa pagtuman
niini, kay paninglan ka gayod niini ni Yahweh nga imong Dios; mahimo
kining imong sala. 22 Apan kung maglikay ka sa pagbuhat ug panaad,
dili kini mahimong sala alang kanimo. 23 Ang gipamulong sa imong mga
ngabil kinahanglan matngonan ug buhaton mo; sumala sa imong gipanaad
kang Yahweh nga imong Dios, ang bisan unsang gisaad pinaagi sa imong
baba. 24 Kung moadto ka sa kaparasan sa imong isigka-tawo makakaon
ka sa daghang mga ubas hangtod matagbaw ka, apan dili ka magbutang
ug bisan unsa sa imong panudlanan. 25 Kung moadto ka sa anihonon sa
imong isigka-tawo, makakutlo ka sa uhay gamit ang imong kamot, apan
ayaw garaba ang anihonon sa imong isigka-tawo.

24

1 Sa dihang ang lalaki mangita ug pangasaw-onon ug mangasawa kaniya,
kung wala siya makakaplag ug kaluoy sa iyang mga mata tungod kay
adunay siyay nakaplagan nga pipila ka dili maayong butang kaniya, nan
magsulat ang lalaki alang kaniya ug sulat sa pagpakigbulag, ug ihatag kini
sa iyang kamot, ug pagawason siya sa iyang pinuy-anan. 2 Sa paggawas
niya sa pinuy-anan sa lalaki, makalakaw na siya ug mahimong asawa
sa laing lalaki. 3 Kung ang ikaduhang bana magdumot na usab kaniya
ug magsulat kaniya ug sulat sa pagpakigbulag, ug ihatag kini sa iyang
kamot, ug paggawason siya sa iyang pinuy-anan; o kung mamatay ang
ikaduhang bana, ang lalaki nga nangasawa kaniya— 4 nan ang iyang
unang bana, nga nagpagawas kaniya, dili na makapangasawa kaniya
pag-usab, kay human na siya mahugawi; kay dulumtanan kana kang
Yahweh. Kinahanglan nga dili ka mahimong hinungdan nga masad-an
ang yuta, ang yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios ingon
nga panulundon. 5 Kung ang lalaki bag-o lamang mangasawa, dili siya
moadto sa panggubatan uban ang kasundalohan, ni sa pagsugo kaniya
nga moadto sa pinugsanay nga katungdanan; gawasnon siya nga magpuyo
sa iyang panimalay sulod sa usa ka tuig ug maglipay sa iyang asawa
nga iyang gipili. 6 Walay tawo nga magprenda sa usa ka galingan o sa
lingin nga ligsanan sa galingang bato, kay mao kana ang pagprenda sa
kinabuhi sa tawo. 7 Kung may tawo nga hikaplagan nga mangdagit sa
iyang mga igsoon taliwala sa katawhan sa Israel, ug buhaton niya ingon
nga ulipon ug ibaligya siya, kanang kawatana kinahanglan mamatay; ug
wagtangon mo ang kadaotan diha sa imong taliwala. 8 Magmatngon ka
mahitungod sa bisan unsang sakit nga sanla, aron mapanid-an mo pag-ayo
ug masunod ang tanang gitudlo kanimo nga gihatag sa mga pari, nga mga
Levita; sumala sa akong gisugo kanila, nga inyong buhaton. 9 Hinumdomi
kung unsa ang gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios kang Miriam niadtong
migawas kamo sa Ehipto. 10 Sa dihang magpautang ka sa bisan unsang

matang nga pautang sa imong isigkatawo, ayaw pagsulod sa iyang pinuy-
anan aron sa pagkuha sa iyang bayad. 11 Maghulat ka lamang sa gawas,
ug ang tawo nga nakautang magdala sa bayad alang kanimo ngadto sa
gawas. 12 Kung usa siya ka kabos nga tawo, dili ka matulog uban sa iyang
giprenda nga anaa kanimo. 13 Kinahanglan gayod nga iuli mo kaniya ang
giprenda sa dili pa mosalop ang adlaw, aron nga matulog siya sa iyang
kupo ug magpanalangin kanimo; mao kini ang pagkamatarong nga alang
kanimo sa atubangan ni Yahweh nga imong Dios. 14 Kinahanglan nga dili
nimo daogdaogon ang sinuholang ulipon nga kabos ug nanginahanglan,
bisan siya imong isigka-Israelita, o sa mga dumuduong nga anaa sa imong
yuta sulod sa imong mga ganghaan sa siyudad; 15 sa matag adlaw suholan
mo siya; kinahanglan nga sa dili pa masalopan sa adlaw kining wala pa
masulbad nga buluhaton, kay kabos siya ug nanginahanglan niini. Buhata
kini aron nga dili siya motuaw batok kanimo ngadto kang Yahweh, ug dili
kini mahimong sala nga buhat diha kanimo. 16 Kinahanglan nga dili angay
pagapatyon ang ginikanan tungod sa ilang mga anak, ni pagapatyon ang
mga anak tungod sa ilang ginikanan. Kondili, pagapatyon ang matag-usa
sumala sa iyang kaugalingong sala. 17 Dili nimo ihikaw ang kaangayan
nga alang sa mga dumuduong o sa mga ilo, ni dawaton ang kupo ingon
nga prenda sa mga babayeng balo. 18 Kondili, hinumdomi nga naulipon
ka sa Ehipto, ug giluwas ka gikan didto ni Yahweh nga imong Dios. Busa
nagsugo ako kanimo sa pagtuman niini nga sugo. 19 Sa pag-ani nimo sa
imong kaumahan, ug aduna kay nakalimtan nga usa ka bugkos nga uhay
didto sa uma, ayaw na kini baliki pa aron kuhaon; alang na kini sa mga
dumuduong, sa mga ilo, o sa mga babayeng balo, aron nga si Yahweh
nga imong Dios magpanalangin kanimo sa tanang buhaton sa imong mga
kamot. 20 Sa dihang magauyog ka sa imong kahoy nga olibo, ayaw na
hagdawi ang mga sanga; alang na kini sa mga dumuduong, sa mga ilo, ug
sa mga babayeng balo. 21 Sa dihang magapamupo ka sa mga ubas sa imong
kaparasan, ayaw na kini panghagdawi; alang na kini sa mga dumuduong,
sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo. 22 Hinumdomi nga naulipon ka
kaniadto sa yuta sa Ehipto; busa nagsugo ako kanimo sa pagtuman niini
nga sugo.

25

1 Kung adunay panaglalis tali sa mga tawo ug mangadto sila sa
hukmanan, ug ang mga maghuhukom mohukom kanila, nan pagabuhian
nila ang matarong ug silotan ang daotan. 2 Kung ang tawong sad-an angay
nga latuson, nan ang maghuhukom magpatikubo kaniya ug latuson sa
iyang atubangan sumala sa gisugo nga gidaghanon sa mga latos, sa iyang
daotang binuhatan. 3 Pagalatuson siya sa maghuhukom sa 40 ka latos,
apan dili siya magpalabaw niini; kay kung palabwan niya ang gidaghanon
ug molatos pa kaniya sa makadaghan, nan mapakaulawan ang imong
isigka-Israelita diha sa inyong mga mata. 4 Dili nimo pagbusalan ang baka
kung mogiok kini sa trigo. 5 Kung ang managsoong lalaki mag-ipon sa
pagpuyo ug mamatay ang usa kanila, nga wala makabaton ug anak nga
lalaki, nan ang asawa sa namatay nga tawo kinahanglan dili maminyo
ngadto sa laing lalaki sa gawas sa pamilya. Kondili, ang igsoon sa iyang
bana kinahanglan makigdulog kaniya ug mangasawa kaniya, ug buhaton
ang katungdanan isip igsoon sa iyang bana. 6 Kini aron nga ang panganay
nga iyang ipanganak mopabangon sa ngalan sa namatay nga igsoon sa
lalaki, aron ang iyang ngalan dili mawala sa Israel. 7 Apan kung ang lalaki

dili buot modawat sa asawa sa iyang igsoon, nan ang asawa sa iyang igsoon moadto sa ganghaan sa mga kadagkoan ug moingon, 'Ang igsoon sa akong bana nagdumili sa pagpabangon sa ngalan sa iyang igsoon sa Israel; dili niya buot buhaton kanako ang katungdanan ingon nga igsoong lalaki sa akong bana.' 8 Unya ang mga kadagkoan sa iyang siyudad mopatawag kaniya ug makigsulti kaniya. Apan kung magdumili gayod siya ug moingon, 'Dili nako gusto nga mangasawa kaniya.' 9 Nan moduol kaniya ang asawa sa iyang igsoon sa atubangan sa mga kadagkoan, tangtangon ang iyang sandalyas gikan sa iyang tiil, ug luwaan ang iyang nawong. Motubag siya kaniya ug moingon, 'Mao kini ang pagabuhaton sa lalaki nga dili motukod sa pinuy-anan sa iyang igsoon nga lalaki.' 10 Paganganlan siya sa Israel, 'Ang balay niadtong tinangtangan sa sandalyas.' 11 Kung mag-away ang duha ka tawo, ug moabot ang asawa sa usa aron moluwas sa iyang bana gikan sa kamot sa nagsamad kaniya, ug kung sa pagtuy-od sa iyang kamot didto ug naigo sa kinatawo sa lalaki, 12 nan kinahanglan imong putlon ang iyang kamot; ang imong mata dili gayod maluoy. 13 Dili ka magbutang diha sa imong puntil sa nagkalainlain nga timbangan, usa ka dako ug usa ka gamay. 14 Dili ka magbaton sa imong balay sa nagkalainlaing taksanan, usa ka dako ug usa ka gamay. 15 Magbaton ka ug timbangan nga hingpit ug insakto; magbaton ka ug taksanan nga hingpit ug insakto, aron nga lugwayan pa ang imong mga adlaw diha sa yuta nga ihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios. 16 Kay ang tanan nga nagabuhat nianang mga butanga, ang tanan nga mobuhat ug dili matarong, maoy usa ka dulumtanan kang Yahweh nga imong Dios. 17 Hunahunaa kung unsa ang gibuhat kanimo ni Amalek didto sa dalan paggawas mo sa Ehipto, 18 kung giunsa ka niya pagsugat didto sa dalan ug milaglag niadtong naulahi, ang tanang mahuyang nga naulahi kanimo, sa dihang naluya ka na ug gikapoy; wala siyay pagpasidungog sa Dios. 19 Busa, sa dihang gihatag na ni Yahweh nga imong Dios ang kapahulayan gikan sa tanan nimong mga kaaway nga mialirong, diha sa yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios nga panag-iyahan ingon nga panulundon, kinahanglan dili nimo hikalimtan nga papason mo ang handomanan ni Amalek sa ilalom sa langit.

26

1 Sa dihang makasulod ka na sa yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios ingon nga panulundon, ug mapanag-iyahan mo na kini ug mopuyo na niini, 2 nan kinahanglan kuhaon mo ang pipila sa kina-unahan sa tanan nimong mga ani sa imong yuta nga imong gidala gikan sa yuta nga gihatag kanimo ni Yahweh nga imong Dios. Ibutang mo kini sa usa ka bukag ug adto sa dapit nga gipili ni Yahweh nga imong Dios ingon nga iyang balaang pinuy-anan. 3 Kinahanglan moadto ka sa pari nga mialagad niadtong mga adlawa ug sultihi siya, 'Ipahayag ko karong adlawa kang Yahweh nga imong Dios nga ania na ako sa yuta nga gipanumpa ni Yahweh sa atong mga katigulangan nga ihatag kanato.' 4 Kuhaon sa pari ang bukag gikan sa imong kamot ug ibutang kini sa atubangan sa halaran ni Yahweh nga imong Dios. 5 Mosulti ka sa atubangan ni Yahweh nga imong Dios, 'Ang akong katigulangan usa ka Arameanhon. Milugsong siya sa Ehipto ug mipuyo didto, ug diyutay lamang ang iyang katawhan. Ug didto nahimo siyang usa ka nasod nga dako, gamhanan, ug ni daghan. 6 Gidaogdaog ug gisakit kami sa mga Ehiptohanon. Gipabuhat nila kanamo ang buluhaton sa mga ulipon. 7 Nagpakitabang kami kang Yahweh, ang Ginoo sa among

mga amahan, ug nadungog niya ang among tingog ug nakita ang among pag-antos, ang among kahago, ug ang pagdaogdaog kanamo. 8 Gikuha kami ni Yahweh gikan sa Ehipto uban ang gamhanang kamot, ug binayaw nga bukton, tumang kahadlok, mga ilhanan, ug mga katingalahan; 9 ug gidala niya kami niining dapita ug naghatag kanamo niining yutaa, yuta nga nagdagayday ang gatas ug dugos. 10 Karon tan-awa, nagdala ako sa unang abot sa yuta nga imong gihatag kanako, O Yahweh.' Kinahanglan ibutang mo kini sa atubangan ni Yahweh nga imong Dios ug simbaha siya; 11 ug maglipay ka sa tanang kaayo nga nabuhat ni Yahweh nga imong Dios alang kanimo, sa imong pinuy-anan—ikaw, ug sa mga Levita, ug sa mga dumuduong nga anaa sa imong taliwala. 12 Sa dihang mahuman ka na sa paghatag sa tanan mong ikapulo sa imong abot sa ikatulong tuig, nga mao ang tuig sa paghatag sa ikapulo, nan ihatag mo kini sa mga Levita, sa mga dumuduong, sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo, aron nga makakaon sila sulod sa imong mga ganghaan sa siyudad ug mangabusog. 13 Mosulti ka kang Yahweh nga imong Dios, 'Gipagawas ko sa akong pinuy-anan nga anaa ang tanang butang nga iya kang Yahweh, ug gihatag kini ngadto sa mga Levita, sa mga dumuduong, sa mga ilo, ug sa mga babayeng balo, sumala sa tanan mong mga sugo nga gihatag mo kanako. Wala ako maglapas sa bisan unsa sa imong mga sugo, ni gikalimtan ko kini. 14 Wala ako makakaon sa bisan unsa niini sa akong pagbangotan, ni magbutang ako niini sa bisan asa sa dihang hugaw ako, ni maghatag ako ug bisan unsa niini sa pagpasidungog sa mga patay. Nagpatalinghog ako sa tingog ni Yahweh nga akong Dios; nagtuman ako sa tanan nga imong gisugo nga akong pagabuhaton. 15 Pagtan-aw gikan sa imong balaang dapit kung hain ka nagpuyo, gikan sa langit, ug panalangini ang imong katawhan nga Israel, ug ang yuta nga imong gihatag kanamo, sumala sa imong gipanumpa sa among mga amahan, yuta nga nagdagayday ang gatas ug ang dugos.' 16 Karong adlawa nagsugo kanimo si Yahweh nga imong Dios sa pagtuman niini nga mga balaod ug mga kasugoan; busa bantayi kini ug buhata kini sa tibuok mong kasingkasing ug sa tibuok mong kalag. 17 Gipamatud-an mo karong adlawa nga si Yahweh mao ang imong Dios, ug naglakaw ka diha sa iyang dalan ug magabantay sa iyang mga balaod, sa iyang mga sugo, ug sa iyang mga tulumanon, ug nipatalinghog sa iyang tingog. 18 Ug karong adlawa nagpamatuod si Yahweh nga ikaw mao ang katawhan nga iyang gipanag-iyahan, sumala sa iyang gisaad nga buhaton kanimo, ug bantayan mo gayod ang tanan niyang mga sugo. 19 Karong adlawa nagpamatuod si Yahweh nga himoon ka niyang labaw sa tanang kanasoran nga iyang gihimo, sa pagsimba, sa kadungganan, ug sa pagpasidungog. Mahimo kang katawhan nga gigahin alang kang Yahweh nga imong Dios, sumala sa iyang giingon."

27

1 Gisugo ni Moises ug sa mga kadagkoan sa Israel ang katawhan ug miingon, "Bantayi ang tanang kasugoan nga akong gisugo kaninyo karong adlawa. 2 Sa adlaw sa pagtabok ninyo sa Jordan padulong sa yuta nga gihatag kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios, kinahanglan magpatindog kamo ug pipila ka mga dagkong bato ug buliti kini sa apog. 3 Kinahanglan isulat ninyo niini ang tanang mga pulong sa kasugoan kung makatabok na kamo; sa pagsulod ninyo sa yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios, usa ka yuta nga nagdagayday ang gatas ug dugos, sama sa gisaad ni Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan. 4 Sa dihang makatabok

na kamo sa Jordan, patindoga kining mga bato nga gisugo ko kaninyo karong adlawa didto sa Bukid sa Ebal, ug bulita kini sa apog. 5 Ug didto kinahanglan buhatan ninyo ug halaran si Yahweh nga inyong Dios, ang halaran nga mga bato; apan dili ka mogamit sa galamiton nga puthaw sa pagtukod sa mga bato. 6 Kinahanglan tukoron mo ang halaran alang kang Yahweh nga inyong Dios sa dili sinapsapang mga bato; kinahanglan maghalad ka ug halad sinunog ibabaw niini alang kang Yahweh nga inyong Dios, 7 ug maghalad ka ug halad sa pakigdait ug mangaon didto; magmaya ka atubangan ni Yahweh nga inyong Dios. 8 Ug imong isulat sa mga bato nga tataw gayod ang tanang mga pulong niining kasugoan. 9 Nakigsulti si Moises ug ang mga pari nga mga Levita sa tibuok Israel ug miingon, "Paghilom ug pagpatalinghog, O Israel: Karong adlawa nahimo kang katawhan ni Yahweh nga inyong Dios. 10 Busa tumana gayod ang tingog ni Yahweh nga inyong Dios ug tumana ang iyang kasugoan ug ang mga balaod nga akong gisugo kanimo karong adlawa." 11 Nagsugo usab si Moises sa katawhan nianang adlawa ug miingon, 12 "Kini nga mga tribo kinahanglan mobarog ibabaw sa Bukid sa Gerizim aron sa pagpanalangin sa katawhan human kamo makatabok sa Jordan: si Simeon, si Levi, si Juda, si Isacar, si Jose ug si Benjamin. 13 Ug kini nga mga tribo ang kinahanglan mobarog sa Bukid sa Ebal aron sa pagtunglo: si Ruben, si Gad, si Aser, Zabulon, si Dan, ug si Neptali. 14 Ang mga Levita motubag ug mosulti sa tanang katawhan sa Israel sa makusog nga tingog: 15 'Matinunglo ang tawo nga maghimo ug kinulit o tinunaw nga larawan, nga dulomtanan alang kang Yahweh, ang buhat sa mga kamot sa usa ka batid nga magbubuhat, ug siya nga magpahimutang niini sa tago.' Ug ang tibuok katawhan motubag ug moingon, 'Amen.' 16 'Matinunglo ang tawong dili magtahod sa iyang amaham o sa iyang inahan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 17 'Matinunglo ang tawo nga magbalhin sa utlanan sa iyang isigkatawo.'Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 18 'Matinunglo ang tawong magpahisalaag sa buta gikan sa dalan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 19 'Matinunglo ang tawong mosakmit sa kaangayan nga alang sa usa ka langyaw, sa mga ilo, o sa mga babayeng balo.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 20 'Matinunglo ang tawong makigdulog sa asawa sa iyang amahan, tungod kay gikuhaan niya sa katungod ang iyang amahan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 21 'Matinunglo ang tawong motipon pagtulog sa bisan unsang matang sa mapintas nga mananap.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 22 'Matinunglo ang tawong makigdulog sa iyang igsoong babaye; nga anak nga babaye lamang sa iyang amahan o anak nga babaye lamang sa iyang inahan.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 23 'Matinunglo ang tawong makigdulog sa iyang ugangan nga babaye.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 24 'Matinunglo ang tawong mopatay sa iyang isigkatawo sa tago.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 25 'Matinunglo ang tawong magpasuhol aron sa pagpatay sa tawong walay sala.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.' 26 'Matinunglo ang tawong dili mouyon sa mga pulong niini nga kasugoan aron sa pagtuman niini.' Ug ang tibuok katawhan moingon, 'Amen.'

28

1 Kung maminaw ka pag-ayo sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios ug sa pagbantay sa tanan niyang mga sugo nga akong gisugo kanimo karong adlawa, ipataas ka ni Yahweh nga inyong Dios labaw sa tanang kanasoran

sa kalibotan. 2 Kining tanan nga mga panalangin moabot ug modangat
kanimo, kung paminawon nimo ang tingog ni Yahweh nga inyong Dios.
3 Mabulahan ka dinhi sa siyudad, ug panalanginan ka diha sa kaumahan.
4 Mabulahan ang bunga sa imong lawas, ug ang bunga sa imong yuta,
ug ang bunga sa imong mga kahayopan, ang pagdaghan sa imong mga
baka, ug sa mga nati sa imong panon sa mga karnero. 5 Mabulahan
ang imong bukag ug ang imong dolang nga masahan. 6 Mabulahan ka
sa imong pagsulod, ug mabulahan ka usab sa imong paggawas. 7 Laglagon
ni Yahweh ang imong mga kaaway nga makigbatok kanimo diha sa
imong atubangan; makig-away sila batok kanimo sa usa ka dalan apan
mokalagiw sila gikan kanimo sa pito ka dalan. 8 Mandoan ni Yahweh
ang panalangin nga moabot diha sa imong mga kamalig ug sa tanan nga
ibutang mo sa imong kamot; magapanalangin siya kanimo diha sa yuta
nga gihatag niya kanimo. 9 Kung ilingiw sa tawo ang iyang dalunggan
aron dili makapaminaw sa balaod, mahimong kasilagan bisan gani ang
iyang pag-ampo. 10 Kung kinsa man ang modala sa mga matarong ngadto
sa kadaotan, maunay ug kahulog sa iyang kaugalingon nga bung-aw,
apan ang mga dili sad-an makaangkon gayod ug maayo nga panulondon.
11 Pauswagon pag-ayo ni Yahweh ang bunga sa imong lawas, ang bunga sa
imong baka, ang bunga sa imong yuta, diha sa yuta nga iyang gipanumpa
sa imong mga amahan nga ihatag kanimo. 12 Pagaablihan ni Yahweh
alang kanimo ang kaban sa kalangitan aron sa pagpaulan sa imong yuta
sa tukmang panahon, ug sa pagpanalanginan sa tanang buhat sa imong
kamot; magpahulam ka sa daghang kanasoran, apan dili ka manghulam
kanila. 13 Pagahimoon ka ni Yahweh nga ulo ug dili ang ikog; maibabaw
ka lamang ug dili gayod mailalom, kung patalinghogan mo ang sugo ni
Yahweh nga inyong Dios nga akong gisugo kanimo karong adlawa, ingon
man sa pagbantay ug sa pagbuhat niini, 14 ug kung dili ka motipas sa bisan
unsang mga pulong nga akong gisugo kanimo karong adlawa, ngadto sa
tuong kamot o sa wala, bisan ang pag-alagad sa laing mga dios. 15 Apan
kung dili ka maminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios, bisan ang
pagtuman sa tanan niyang mga sugo ug sa iyang mga balaod nga akong
gisugo kanimo karong adlawa, nan kining tanan nga tunglo moabot ug
modangat kanimo. 16 Matinunglo ka diha sa siyudad ug matinunglo ka
didto sa kaumahan. 17 Matinunglo ang imong bukag ug ang imong dolang
nga masahan. 18 Matinunglo ang bunga sa imong lawas, ang bunga sa
imong yuta, ang pagpanaghan sa imong mga baka, ug sa mga nating
panon sa imong mga karnero. 19 Matinunglo ang imong pagsulod, ug
matinunglo usab sa imong paggawas. 20 Ipahamtang ni Yahweh kanimo
ang mga tunglo, ang mga kalibog, ug ang mga kapakyasan sa tanan nga
pagabuhaton sa imong kamot, hangtod nga malaglag ka, ug hangtod nga
mawala ka sa makadiyot tungod sa imong mga daotang binuhatan nga
tungod niana gibiyaan mo ako. 21 Pagahimoon ni Yahweh nga magpabilin
kanimo ang mga kasakit hangtod nga malaglag ka gikan sa yuta nga
inyong pagaadtoan aron panag-iyahon. 22 Patakboyan ka ni Yahweh sa
makatakod nga mga sakit, sa mga hilanat, sa mga hubag, ug sa hulaw ug
sa hilabihan nga kainit, ug sa makapaso nga hangin ug sa mga agup-op
sa mga tanom. Magagukod kini kanimo hangtod nga malaglag ka. 23 Ang
kawanangan nga anaa sa ibabaw sa imong ulo mahimong tumbaga ug
ang yuta nga anaa sa imong ilalom mahimong puthaw. 24 Pagahimoon ni
Yahweh nga abog ug abo ang ulan sa imong yuta; moulan kini gikan sa

langit hangtod nga malaglag ka. 25 Pagatugotan ni Yahweh nga malaglag
ka atubangan sa imong mga kaaway; makigbatok ka kanila sa usa ka dalan
apan mokalagiw ka agi sa pito ka dalan sa ilang atubangan. Mahimo kang
ilabay ngadto-nganhi taliwala sa tanang gingharian sa kalibotan. 26 Ang
imong patay nga lawas maoy pagkaon sa tanang langgam sa kalangitan
ug sa tanang mananap sa yuta; walay si bisan kinsa ang makaabog
kanila. 27 Ipahamtang ni Yahweh kanimo ang mga sakit sa Ehipto ug
ang mga hubag, ang mga nuka, ug ang mga katolkatol, nga dili ka gayod
mamaayo gikan niini. 28 Ipahamtang ni Yahweh kanimo ang pagkabuang,
ang pagkabuta ug ang pagkalibog sa hunahuna. 29 Mangapkap ka sa
kaudtohon sama sa buta nga magpangapkap diha sa kangitngit, ug dili
ka magmauswagon sa imong mga dalan; daogdaogon ka ug tulison sa
kanunay, ug walay usa nga moluwas kanimo. 30 Magapangasawa ka sa usa
ka dalaga, apan ang laing lalaki ang mokuha kaniya ug molugos kaniya.
Magatukod ka ug balay apan dili ka makapuyo niini; magtanom ka ug
kaparasan apan dili ka makapahimulos sa bunga niini. 31 Pagaihawon
ang imong baka diha sa imong atubangan, apan dili ka makakaon sa
unod niini, pagailogon ang imong asno gikan sa imong atubangan ug
dili na kini iuli kanimo. Ihatag ngadto sa imong mga kaaway ang imong
mga karnero, ug walay bisan usa ang makatabang kanimo. 32 Itugyan sa
ubang katawhan ang imong mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye;
ang imong mga mata magtan-aw lamang kanila sa tibuok adlaw, apan
mapakyas ka lamang uban ang paghandom kanila. Wala na gayoy kusog
diha sa imong kamot. 33 Ang abot sa imong yuta ug ang tanan nimong
kahago - kaonon sa usa ka nasod nga wala mo mailhi; kanunay kang
daogdaogon ug mahugno, 34 sa ingon niana mabuang ka tungod sa makita
mo nga mahitabo. 35 Ipahamtang ni Yahweh kanimo ang makalilisang
nga kabahong diha sa mga tuhod ug sa mga tiil nga dili ka na mamaayo
pa, gikan sa imong lapalapa hangtod sa imong alimpulo. 36 Itugyan ka ni
Yahweh ug ang hari nga imong ibutang nga labaw sa imong kaugalingon
ngadto sa usa ka nasod nga wala mo mailhi, ikaw ni ang imong mga
katigulangan; ug didto magsimba kamo sa lain nga mga dios sa kahoy ug sa
bato. 37 Mahimo kang tinubdan sa kalisang, sa pagtumotumo, ug sa mga
paglibak taliwala sa tanang katawhan nga gidad-an kanimo ni Yahweh.
38 Magpugas ka sa daghang mga binhi sa kaumahan, apan makatigom
ka ug diyutay lamang nga mga binhi, kay ang mga dulon ang magaut-
ot niini. 39 Magtanom ka sa kaparasan ug mag-ugmad niini, apan dili
ka makainom sa bisan unsang bino, ni makatigom sa mga ubas, kay
pagakaonon man sila sa mga ulod. 40 Makabaton ka sa mga kahoy nga
olibo diha sa tanan mong mga utlanan, apan dili ka makahaplas sa lana
niini sa imong kaugalingon, kay mangatagak man ang bunga sa kahoy
nga olibo. 41 Makabaton ka ug mga anak nga lalaki ug mga anak nga
babaye, apan dili sila magpabiling maimo kay mangabihag sila. 42 Ang
tanan mong kakahoyan ug ang bunga sa imong yuta panag-iyahon sa mga
dulon. 43 Ang mga dumuduong nga anaa sa imong taliwala mas mouswag
pa; ikaw mag-anam ug kaus-os. 44 Magpahulam siya kanimo, apan dili
ka makapahulam kaniya, mahimo siya nga ulo, ug ikaw mahimong ikog.
45 Kining tanan nga mga tunglo moabot kanimo, molutos kanimo ug
modangat kanimo hangtod nga malaglag ka. Mahitabo kini tungod kay
wala ka man magpatalinghog sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios, ingon
man ang pagbantay sa iyang mga sugo ug sa iyang mga balaod nga gisugo
niya kanimo. 46 Kini nga mga tunglo moabot kanimo ingon nga mga

ilhanan ug mga katingalahan, ug sa imong mga kaliwatan sa hangtod
sa kahangtoran. 47 Tungod kay wala mo man simbaha si Yahweh nga
inyong Dios uban sa kasadya ug kalipay sa kasingkasing sa dihang anaa pa
kamo sa kaharuhay, 48 busa mag-alagad ka sa mga kaaway nga ipadala ni
Yahweh batok kanimo; mag-alagad ka kanila diha sa kagutom, sa kauhaw,
sa kahubo, ug diha sa kakabos. Ibutang niya ang usa ka yugo nga puthaw
diha sa imong liog hangtod nga malaglag ka. 49 Magpadala si Yahweh
batok kanimo ug usa ka nasod nga gikan sa halayo, gikan sa kinatumyan
sa kalibotan, sama sa paglupad sa usa ka agila sa iyang biktima, usa ka
nasod nga dili mo masabtan ang pinulongan; 50 usa ka nasod nga adunay
mapintas nga panagway nga walay pagtahod sa mga tigulang ug dili usab
magmaluloy-on sa mga batan-on. 51 Kaonon nila ang imong mga nating
baka ug ang bunga sa imong yuta hangtod nga malaglag ka. Dili ka nila
pagabinlan ug trigo, bag-ong bino, o lana, walay mga nati diha sa imong
mga baka o sa panon sa imong mga karnero, hangtod nga mahanaw
ka. 52 Mag-alirong sila kanimo sa tanang ganghaan sa imong siyudad,
hangtod nga magun-ob sa bisan asang dapit sa imong yuta ang hataas
ug lig-on mong kuta nga imong gisaligan. Mag-alirong sila kanimo sulod
sa tanang ganghaan sa imong siyudad sa tibuok kayutaan nga gihatag
kanimo ni Yahweh nga inyong Dios. 53 Mokaon ka sa bunga sa imong
kaugalingong lawas, sa unod sa imong mga anak nga lalaki ug sa mga
anak nga babaye nga gihatag kanimo ni Yahweh nga inyong Dios, sa pag-
alirong ug sa kagul-anan nga gipahamtang sa imong mga kaaway kanimo.
54 Ang lalaki nga malumo ug mahuyang kaayo diha kaninyo - masina sa
iyang igsoong lalaki ug sa iyang minahal nga asawa, ug sa mga anak nga
mahibilin kaniya. 55 Busa dili siya manghatag kang bisan kinsa kanila
sa unod sa iyang kaugalingong mga anak nga kaonon niya, tungod kay
wala nay mahibilin alang sa iyang kaugalingon sa panahon sa pag-alirong
ug sa kagul-anan nga ipahamtang kanimo sa imong kaaway sa tanang
ganghaan sa imong siyudad 56 Ang malumo ug mahuyang kaayo nga
babaye diha kaninyo, nga dili gayod magtiniil sa yuta tungod sa pagkalumo
ug pagkaluya - masina sa iyang minahal nga bana, sa iyang anak nga
lalaki, ug sa iyang anak nga babaye, 57 ug sa iyang bag-o pang nahimugso
nga anak nga migawas taliwala sa iyang mga tiil, ug alang sa mga bata
nga ipahimugso pa niya. Kaonon niya kini sa tago tungod sa pagkakulang
sa bisan unsang butang, sa panahon sa paglikos ug sa kagul-anan nga
ipahamtang kanimo sa imong kaaway diha sulod sa mga ganghaan sa
imong siyudad. 58 Kung dili mo matngonan ang tanang pulong niini
nga balaod nga nahisulat niini nga basahon, sa pagpasidungog niining
mahimayaon ug makalilisang nga ngalan, si Yahweh nga inyong Dios,
59 nan pagahimoon ni Yahweh kanimo nga makalilisang ang imong mga
hampak, ug sa imong mga kaliwatan; may dakong kamatay ug mangil-ad
nga mga sakit sa hataas nga panahon. 60 Ipahamtang niya kanimo pag-
usab ang tanang sakit sa Ehipto nga imong gikahadlokan; motakboy sila
kanimo. 61 Ug maingon man usab ang matag sakit ug kamatay nga wala
nahisulat sa basahon niini nga balaod, ipahamtang ni Yahweh hangtod
nga malaglag ka. 62 Magkagamay ang imong gidaghanon, bisan tuod nga
kaniadto ang imong gidaghanon sama sa mga kabituonan sa kalangitan,
tungod kay wala mo man patalinghogi ang tingog ni Yahweh nga inyong
Dios. 63 Ingon nga nagmaya sa makausa si Yahweh kanimo sa pagbuhat
ug kaayohan, ug sa pagpadaghan kanimo, mao usab ang iyang pagmaya
sa pagpukan ug sa paglaglag kanimo. Lukaton ka sa yuta nga imong

adtoan aron panag-iyahon. 64 Ipatibulaag ka ni Yahweh taliwala sa tibuok
katawhan gikan sa pikas tumoy sa yuta ngadto sa laing tumoy sa yuta; ug
didto magasimba ka sa laing mga dios nga wala mo mailhi, ikaw bisan ang
imong mga katigulangan, mga dios sa kahoy ug sa bato. 65 Taliwala niining
kanasoran dili ka makakaplag ug kaharuhay, ug walay kapahulayan alang
sa mga lapalapa sa imong tiil; kondili, si Yahweh maghatag kanimo didto
ug kasingkasing nga mahinadlokon, luya nga mga mata, ug kalag nga
magbangotan. 66 Magduhaduha ka sa imong kinabuhi; mahadlok ka
matag gabii ug matag adlaw ug wala gayoy kasigurohan sa tibuok mong
kinabuhi. 67 Sa kabuntagon magasulti ka, 'Maayo unta nga magabii na!'
ug sa kagabhion magasulti ka, 'Maayo unta nga mabuntag na!' tungod sa
kahadlok sa imong kasingkasing ug sa mga butang nga makita sa imong
mga mata. 68 Dad-on ka pag-usab ni Yahweh didto sa Ehipto sakay sa
usa ka sakayan, pinaagi sa dalan nga gisulti ko kanimo, "Dili mo na
gayod makita pag-usab ang Ehipto.' Ug didto ibaligya ninyo ang inyong
kaugalingon ngadto sa inyong mga kaaway ingon nga lalaki ug babayeng
ulipon, apan walay bisan usa ang mopalit kaninyo."

29

1 Mao kini ang mga pulong nga gisugo ni Yahweh kang Moises aron isulti
sa katawhan sa Israel didto sa yuta sa Moab, mga pulong nga gidugang sa
kasabotan nga iyang gihimo tali kanila didto sa Horeb. 2 Gitawag ni Moises
ang tibuok katawhan sa Israel ug miingon kanila, "Nakita sa imong mga
mata ang tanang gihimo ni Yahweh sa yuta sa Ehipto ngadto sa Paraon, sa
tibuok niyang mga sulugoon, ug sa tibuok niyang kayutaan— 3 nakita sa
imong mga mata ang hilabihan nga pag-antos, mga ilhanan, ug kadtong
mga katingalahan. 4 Apan hangtod karong adlawa wala gihapon maghatag
kanimo si Yahweh sa kasingkasing aron sa pagsabot, mga mata aron sa
pagtan-aw, ug mga dalunggan aron sa pagpatalinghog. 5 Gidala ko ikaw
sa kamingawan sulod sa 40 katuig; ang imong mga bisti wala mangagisi,
ug ang imong sandalyas wala mangaguba sa imong mga tiil. 6 Wala ka
makakaon sa bisan unsang tinapay, ug wala ka makainom sa bisan unsang
bino o mga ilimnon nga isog, aron nga masayran mo nga ako mao si
Yahweh nga imong Dios. 7 Sa pag-abot mo niining dapita, si Sihon nga hari
sa Hesbon, ug si Og nga hari sa Basan, mibatok kanato aron sa pagpakig-
away, ug gilaglag nato sila. 8 Gikuha nato ang ilang yuta ug gihatag kini
ingon nga panulundon sa mga tribo ni Ruben, sa mga tribo ni Gad, ug ang
katunga ngadto sa tribo ni Manases. 9 Busa bantayi ang mga pulong niini
nga kasabotan ug buhata kini, aron nga mouswag ka sa tanan nimong
buhaton. 10 Nagtindog ka karong adlawa, kamong tanan, sa atubangan ni
Yahweh nga imong Dios; ang imong mga labaw, ang imong mga katribo,
ang imong mga kadagkoan, ug ang imong mga pangulo—ang tanang
kalalakihan sa Israel, 11 ang imong gagmay nga mga kabataan, ang imong
mga asawa, ug ang mga langyaw nga anaa taliwala sa imong kampo, gikan
sa magpuputol sa imong mga sugnod ug hangtod sa nagakalos sa imong
tubig. 12 Ania ka dinhi aron sa pagsulod sa pagahimuon nga kasabotan ni
Yahweh nga imong Dios ug sa panumpa ni Yahweh nga imong Dios tali
kanimo karong adlawa, aron himuon ka niya karong adlawa nga iyang
katawhan, 13 ug mamahimong siya nga Dios alang kanimo, sama sa iyang
gisulti kanimo, ug sama sa iyang gipanumpa sa imong mga katigulangan,
kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob. 14 Ug dili lamang kini alang
kanimo nga gihimo ko kini nga kasabotan ug kini nga panumpa— 15 uban

sa tanan nga nagbarog dinhi kanato karong adlawa sa atubangan ni Yahweh nga atong Dios—apan lakip usab niadtong wala dinhi karong adlawa nga mga kauban nato. 16 Nasayod ka kung unsa ang atong pagpuyo sa yuta sa Ehipto, ug giunsa nato paglatas taliwala sa mga nasod nga atong giagian. 17 Nakita mo ang ilang kahugawan: ang ilang mga diosdios nga kahoy ug bato, plata ug bulawan, nga anaa diha kanila. 18 Siguroha nga walay bisan kinsa nga lalaki, babaye, panimalay, o tribo kansang kasingkasing mobiya karon gikan kang Yahweh nga atong Dios, nga moadto aron sa pagsimba sa mga dios niadtong mga nasora. Siguroha nga walay usa taliwala kaninyo nga adunay gamot nga pait ug makahilo. 19 Kay sa pagkadungog nianang tawhana sa mga pulong niini nga tunglo, siya sa iyang kaugalingon magpanalangin sa iyang kasingkasing ug moingon, 'Makabaton ako ug kalinaw, bisan maglakaw ako sa kagahi sa akong kasingkasing.' Pagalaglagon niini ang mga basa uban sa mga uga. 20 Dili siya pasayloon ni Yahweh, apan hinuon, ang kasuko ni Yahweh ug ang iyang pagpangabubho mosilaob batok nianang tawhana, ug ang tanang tunglo nga nahisulat niini nga basahon mopahamtang gayod kaniya, ug papason ni Yahweh ang iyang ngalan gikan sa ilalom sa langit. 21 Itagana siya ni Yahweh alang sa katalagman gikan sa tanang tribo sa Israel, sumala sa tanang tunglo nga anaa sa kasabotan nga nahisulat niini nga basahon sa balaod. 22 Ang umaabot nga kaliwatan, sa imong mga kaanakan nga mosunod kanimo, ug sa mga langyaw nga moabot gikan sa halayo nga yuta, magasulti sa pagkakita nila sa mga katalagman niining yutaa ug sa mga sakit nga gihimo ni Yahweh— 23 ug sa pagkakita nila nga ang tibuok kayutaan nahimong asupre ug asin, nga wala kapugsi o mamunga, diin walay mga tanom nga nanubo, sama sa paglaglag sa Sodoma ug Gomora, Adma ug Zeboim, nga gilaglag ni Yahweh tungod sa iyang kasuko ug kapungot— 24 moingon sila uban ang lain pang mga nasod, 'Nganong gibuhat man kini ni Yahweh niining yutaa? Unsa man ang buot ipasabot sa hilabihang kainit niini nga kapungot?' 25 Unya motubag ang katawhan, "Tungod kini kay gisalikway nila ang kasabotan ni Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, nga iyang gihimo tali kanila sa pagkuha niya kanila sa yuta sa Ehipto, 26 ug tungod kay nag-adto sila ug nag-alagad sa laing mga dios ug miyukbo kanila, mga dios nga wala nila mailhi ug wala niya gihatag ngadto kanila. 27 Busa misilaob ang kasuko ni Yahweh batok niining yutaa, sa pagpahamtang niini sa tanang tunglo nga nahisulat niini nga basahon. 28 Gipang-ibot sila ni Yahweh gikan sa ilang yuta tungod sa iyang kasuko, sa iyang kaligutgot, ug sa iyang hilabihan nga kapungot, ug gilabay sila ngadto sa laing yuta, hangtod karong adlawa.' 29 Ang mga butang nga tinago alang lamang kang Yahweh nga atong Dios; apan ang mga butang nga gidayag alang kanatong tanan ug alang sa atong mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran, aron mamahimo nato ang tanang mga pulong niini nga balaod.

30

1 Sa dihang moabot kanimo kining tanang mga butanga, ang mga panalangin ug ang mga tunglo nga gibutang ko sa imong atubangan, ug kung mahinumdoman mo kini taliwala sa ubang kanasoran kung asa ka gipapahawa ni Yahweh nga imong Dios, 2 ug kung mobalik ka kang Yahweh nga imong Dios ug motuman sa iyang tingog, mosunod sa tanang gisugo ko kanimo karong adlawa— ikaw ug ang imong mga kaanakan— sa tibuok mong kasingkasing ug uban sa tibuok mong kalag, 3 unya pagabalihon

ni Yahweh nga imong Dios ang imong pagkabihag ug maluoy kanimo;
mobalik siya ug tigomon kamo gikan sa tanang katawhan kung asa ka
gipatibulaag ni Yahweh nga imong Dios. 4 Kung kinsa sa imong katawhan
nga gibihag nga atua sa halayong mga dapit ilalom sa kalangitan, gikan
didto tigomon kamo ni Yahweh nga imong Dios, ug kuhaon ka niya gikan
didto. 5 Pabalikon ka ni Yahweh nga imong Dios sa yuta nga gipanag-iya sa
imong mga katigulangan, ug mapanag-iyahan mo kini pag-usab; magbuhat
siya ug maayo kanimo ug padaghanon ka labaw pa sa iyang gibuhat sa
imong mga katigulangan. 6 Pagahinloan ni Yahweh nga imong Dios ang
imong kasingkasing ug sa kasingkasing sa imong mga kaliwatan, aron nga
higugmaon mo si Yahweh nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing
ug sa tibuok mong kalag, aron mabuhi ka. 7 Ipahamtang ni Yahweh nga
imong Dios kining tanan nga mga tunglo sa imong mga kaaway ug ngadto
sa mga nagdumot kanimo, sa mga naglutos kanimo. 8 Mobalik ka ug
motuman sa tingog ni Yahweh, ug buhaton mo ang tanan niyang mga
sugo nga akong gisugo kanimo karong adlawa. 9 Padagayaon ni Yahweh
nga imong Dios ang tanang buhat sa imong mga kamot, sa bunga sa imong
lawas, sa bunga sa imong mga baka, ug sa bunga sa imong yuta, alang
sa kauswagan; kay malipay pag-usab si Yahweh kanimo sa kauswagan,
sama sa iyang pagkalipay sa imong mga amahan. 10 Buhaton niya kini
kung motuman ka sa tingog ni Yahweh nga imong Dios, sama usab sa
pagtuman sa iyang mga sugo ug mga balaod nga nahisulat niini nga
basahon sa balaod, kung mobalik ka kang Yahweh nga imong Dios uban
sa tibuok mong kasingkasing ug sa tibuok mong kalag. 11 Kay kining sugo
nga akong gisugo kanimo karong adlawa dili lisod alang kanimo, ni layo
kaayo alang kanimo sa pagkab-ot. 12 Wala kini sa langit, aron moingon
ka nga, 'Kinsa ba ang moadto sa langit alang kanato ug magdala niini
kanato ug magpadungog niini kanato, aron nga ato kining mabuhat?' 13 Ni
halayo pa sa dagat, aron nga makaingon ka, 'Kinsa man ang motabok sa
dagat alang kanato ug dad-on kini alang kanato ug padunggon kita niini,
aron nga buhaton nato kini?' 14 Apan haduol lamang kanimo ang mga
pulong, anaa sa imong baba ug sa imong kasingkasing, aron nga mabuhat
mo kini. 15 Tan-awa, karong adlawa gibutang ko sa imong atubangan
ang kinabuhi ug kaayohan, ang kamatayon ug ang kadaotan. 16 Kung
tumanon mo ang mga kasugoan ni Yahweh nga imong Dios, nga akong
gisugo kanimo karong adlawa nga higugmaon si Yahweh nga imong Dios,
nga maglakaw sa iyang dalan, ug motuman sa iyang mga sugo, sa iyang
mga tulumanon, ug sa iyang mga balaod, mabuhi ka ug modaghan pa, ug
panalanginan ni Yahweh nga imong Dios ang yuta nga imong adtoan aron
panag-iyahan. 17 Apan kung mopahilayo ang imong kasingkasing, ug dili
ka mopatalinghog apan nadani hinuon ug moyukbo sa laing mga dios ug
mosimba kanila, 18 nan ipahibalo ko kanimo karong adlawa nga mahanaw
ka gayod; dili na lugwayan ang imong mga adlaw sa yuta nga imong
pagaagian sa Jordan aron adtoan ug panag-iyahan. 19 Tawgon ko ang langit
ug ang yuta sa pagsaksi batok kanimo niining adlawa nga gibutang ko sa
imong atubangan ang kinabuhi ug ang kamatayon, ang mga panalangin,
ug ang mga tunglo; busa pilia ang kinabuhi aron nga mabuhi ka pa, ikaw
ug ang imong mga kaliwatan. 20 Buhata kini sa paghigugma kang Yahweh
nga imong Dios, sa pagtuman sa iyang tingog, ug sa pagdutdot ngadto
kaniya. Kay siya mao ang imong kinabuhi ug ang gitas-on sa imong mga
adlaw; buhata kini aron nga makapuyo ka sa yuta nga gipanumpa ni
Yahweh nga ihatag sa imong mga katigulangan, kang Abraham, kang Isaac,

ug kang Jacob.”

31

1 Miadto si Moises ug gisugilon kini nga mga pulong ngadto sa katawhan
sa Israel. 2 Miingon siya kanila, “120 na ka tuig ang akong pangidaron
karon; dili na ako makagawas ug makasulod; Miingon si Yahweh kanako,
'Dili ka makatabok niining Jordan'. 3 Si Yahweh nga imong Dios, siya mao
ang mag-una kanimo; pagalaglagon niya kining kanasoran gikan sa imong
atubangan, ug paga-ilogan mo sila. Si Josue, mao ang magalakaw una
kanimo, sumala sa gisulti ni Yahweh. 4 Pagabuhaton ni Yahweh kanila ang
gibuhat niya kang Sihon ug kang Og, ang mga hari sa mga Amorihanon,
ug sa ilang kayutaan, nga iyang gipanglaglag. 5 Hatagan ka ni Yahweh
sa kadaogan batok kanila sa dihang magtagbo kamo sa panggubatan,
ug pagabuhaton mo kanila ang tanang gisugo ko kanimo. 6 Magmalig-
on ka ug magmaisugon, ayaw kalisang, ug ayaw kahadlok kanila; kay
si Yahweh nga imong Dios, magauban kanimo; dili ka niya pakyason ni
isalikway.” 7 Gitawag ni Moises si Josue ug miingon kaniya atubangan
sa tibuok katawhan sa Israel, 'Magmalig-on ug magmaisugon ka, kay ikaw
ang mouban niining katawhan paingon sa yuta nga gipanumpa ni Yahweh
nga ihatag sa ilang mga katigulangan; tabangan mo sila aron mapanunod
kini. 8 Si Yahweh, mao ang maga-una kanimo; magauban siya kanimo; dili
ka niya pasagdan ni biyaan; ayaw kahadlok, ug ayaw kawala sa paglaom.”
9 Gisulat ni Moises kini nga balaod ug gihatag kini sa mga pari, ang mga
anak ni Levi, nga maoy nagdala sa arka sa kasabotan ni Yahweh; gihatagan
usab niya niini ang tanang kadagkoan sa Israel. 10 Gisugo sila ni Moises ug
miingon, “Sa kataposan sa matag pito ka tuig, sa kasaulogan sa pagpapas
sa mga utang, sa Kasaulogan sa Kabalayan, 11 sa pagduol sa tibuok Israel
aron sa pagpangatubang kang Yahweh nga imong Dios sa dapit nga iyang
pagapilion alang sa iyang pinuy-anan, pagabasahon mo kini nga balaod
atubangan sa tibuok katawhan sa Israel aron ilang madungog. 12 Tigoma
ang katawhan, ang mga lalaki, ang mga babaye, ug ang mga gagmay nga
bata, ug ang mga langyaw nga uban kanimo sa sulod sa ganghaan sa imong
siyudad, aron nga makadungog sila ug makakat-on, ug mapasidunggan
nila si Yahweh nga imong Dios ug motuman sa tanang pulong niini
nga balaod. 13 Buhata kini aron nga ang ilang kaanakan, nga wala pa
masayod, makadungog ug makakat-on sa pagpasidungog kang Yahweh
nga imong Dios, hangtod magpuyo ka sa yuta nga imong pagaadtoan
tabok sa Jordan aron panag-iyahon.” 14 Miingon si Yahweh kang Moises,
“Tan-awa, nagkaduol na ang takna nga ikaw mamatay; tawaga si Josue
ug pag-adto kamo sa tolda sa tigomanan, aron mahatag ko kaniya ang
sugo.” Miadto si Moises ug si Josue ug nagpakita sila didto sa tolda sa
tigomanan. 15 Mitungha si Yahweh didto sa tolda pinaagi sa haligi nga
panganod; ang haligi nga panganod nagpahiluna ibabaw sa pultahan sa
tolda. 16 Miingon si Yahweh kang Moises, “Tan-awa, matulog ka uban
sa imong mga amahan; kining katawhan motindog ug mamuhat sama
sa babaying gabaligya ug dungog nga mosunod sa laing mga dios didto
sa yuta nga ilang pagaadtoan. Pagabiyaan nila ako ug bungkagon ang
akong kasabotan nga akong gihimo tali kanila. 17 Unya, nianang adlawa,
mosilaob ang akong kasuko batok kanila, ug isalikway ko sila. Pagatagoan
ko ang akong panagway gikan kanila, ug pagaut-uton sila. Daghang mga
katalagman ug mga kagul-anan ang makakaplag kanila, busa moingon sila
nianang adlawa, 'Nakaplagan ba kanako kining mga katalagman tungod

kay ang atong Dios wala na sa akong taliwala?' 18 Pagatagoan ko gayod
gikan niini ang akong panagway nianang adlawa tungod sa tanang daotan
nga pagabuhaton niini, tungod kay milingi sila sa laing mga dios. 19 Busa
karon isulat kini nga alawiton alang kanimo ug itudlo kini ngadto sa
katawhan sa Israel. Ibutang kini sa ilang mga baba, aron nga kini nga
alawiton mamahimong saksi alang kanako batok sa katawhan sa Israel.
20 Kay sa dihang pagadad-on ko na siya sa yuta nga akong gipanumpa nga
ihatag sa iyang mga katigulangan, sa yuta nga nagdagayday sa gatas ug
dugos, ug sa dihang makakaon na siya ug mabusog ug manambok, unya
molingi siya sa laing mga dios ug moalagad siya kanila; pagatamayon
niya ako ug supakon ang akong kasabotan. 21 Sa dihang moabot sa
katawhan ang daghang mga kadaotan ug kagul-anan, magpamatuod kini
nga alawiton ingon nga saksi; kay dili kini mahikalimtan gikan sa baba
sa ilang mga kaliwatan; kay nasayod na ako sa mga laraw nga ilang
gihunahuna karong adlawa, bisan sa wala ko pa sila gidala sa yuta nga
akong gipanumpa." 22 Busa gisulat ni Moises kini nga alawiton niadto
gayong adlawa ug gitudlo kini sa katawhan sa Israel. 23 Mihatag si
Yahweh ug sugo kang Josue nga anak ni Nun ug miingon, "Magmalig-on ug
magmaisugon ka; kay ikaw ang magdala sa katawhan sa Israel ngadto sa
yuta nga akong gipanumpa kanila, ug magauban ako kanimo." 24 Nahitabo
kini sa pagkahuman ni Moises pagsulat sa mga pulong niini nga balaod sa
usa ka basahon, 25 nga mihatag siya ug sugo sa mga Levita nga nagdala
sa arka sa kasabotan ni Yahweh; miingon siya, 26 "Kuhaa kining basahon
sa balaod ug ibutang kini sa kiliran sa arka sa kasabotan ni Yahweh nga
inyong Dios, aron nga maanaa kini didto ingon nga saksi batok kanimo.
27 Kay nasayod ako sa imong pagkamasupilon ug kagahi sa imong ulo; tan-
awa, bisan gani buhi pa ako karon, nagmasinupakon ka na batok kang
Yahweh; unsa nalang kaha kung patay na ako? 28 Tigoma alang kanako
ang tanang kadagkoan sa imong mga tribo, ug ang imong mga opisyalis,
aron masulti ko kining mga pulong sa ilang mga igdulungog ug tawgon
ang langit ug ang yuta aron sa pagsaksi batok kanila. 29 Kay nasayod
ako nga human sa akong kamatayon maghugawhugaw gayod ka sa imong
kaugalingon ug mosimang sa dalan nga akong gisugo kanimo; moabot
kanimo ang mga katalagman sa mosunod nga mga adlaw. Mahitabo kini
tungod kay buhaton mo ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sa pagpasuko
kaniya pinaagi sa buhat sa imong mga kamot." 30 Gisaysay ni Moises sa
igdulungog sa tanang nagkatigom nga katawhan sa Israel ang mga pulong
niini nga alawiton hangtod nga nahuman sila.

32

1 Paminaw, kamong kalangitan, ug tugoti ako sa pagsulti. Papaminawa
ang kalibotan sa mga pulong sa akong baba. 2 Tugoti nga magatulo
sama sa ulan ang akong pagpanudlo, ang akong mga pagpamulong nga
mahimong tinulo sama sa yamog, sama sa taligsik ibabaw sa linghod nga
sagbot, ug sama sa pag-ulan sa mga tanom. 3 Kay igamantala ko ang
ngalan ni Yahweh, ug ipabantog ang atong Dios. 4 Ang Bato, ang iyang
buhat hingpit man; kay matarong ang tanan niyang mga dalan. Siya mao
ang matinud-anong Dios, nga walay kasaypanan. Makiangayon siya ug
matarong. 5 Nagbuhat sila ug daotan batok kaniya. Dili sila iyang mga
anak. Mao kini ang ilang kaulawan. Sila ang kaliwatan nga baliko ug
hiwi. 6 Gantihan ba ninyo si Yahweh sa ingon niini nga paagi, kamong
mga buangbuang ug walay pagbati nga katawhan? Dili ba siya man ang

inyong amahan, siya nga nagbuhat kaninyo? Siya mao ang nagbuhat
kaninyo ug nagtukod kaninyo. 7 Hinumdomi ang mga adlaw sa karaang
panahon, hunahunaa ang daghang katuigan nga milabay. Pangutana
sa imong amahan ug ipadayag niya kanimo, sa imong katigulangan ug
magasugilon sila kanimo. 8 Sa dihang gihatag sa Labing Halangdon sa
kanasoran ang ilang panulundon— sa pagbahinbahin niya sa tanang mga
tawo, ug gibutang niya ang mga utlanan sa katawhan, ingon man nga
siya usab ang nagsakto sa gidaghanon sa ilang mga dios. 9 Kay ang bahin
ni Yahweh mao ang iyang katawhan; si Jacob mao ang iyang bahin nga
panulundon. 10 Nakaplagan niya siya sa disyerto, ug sa umaw ug sa
hilabihan ka awaaw; gipanalipdan niya siya ug giampingan, gibantayan
niya siya ingon nga kalimotaw sa iyang mata. 11 Sama nga usa ka agila
nga nagbantay sa iyang salag ug nagalupadlupad sa pagbantay sa iyang
piso. Gibukhad ni Yahweh ang iyang mga pako ug gikuha sila ug gidala sila
sa iyang mga pako. 12 Si Yahweh lamang ang naggiya kaniya; walay laing
dios nga uban kaniya. 13 Gipatungtong niya siya sa hataas nga mga dapit sa
yuta, ug gipakaon niya siya sa mga bunga sa kaumahan; gipabaskog niya
siya pinaagi sa dugos nga gikan sa bato, ug lana nga gikan sa batoon nga
pangpang. 14 Mikaon siya ug mantikilya gikan sa panon sa mga baka ug
miinom sa gatas sa mga karnero, uban sa tambok nga mga karnero, mga
lakeng karnero sa Basan ug mga kanding, uban ang mas labing maayong
trigo— ug miinom ka sa nagbulabulang bino nga hinimo gikan sa duga sa
ubas. 15 Apan mitambok si Jesurun ug nanipa— mitambok ka, mitambok
ka pa gayod ug nanambok pa gayod pag-ayo, ug nagpakabusog ka sa
pagkaon— gibiyaan niya ang Dios nga nagbuhat kaniya, ug gisalikway
niya ang Bato sa iyang kaluwasan. 16 Gipasina nila si Yahweh tungod sa
ilang mga laing dios; uban ang ilang dulumtanan nga binuhatan gipasuko
nila siya. 17 Naghalad sila ngadto sa mga demonyo, nga dili Dios— mga
dios nga wala nila mailhi, mga dios nga bag-o pa lamang mitungha, mga
dios nga wala gikahadlokan sa inyong mga amahan. 18 Gibiyaan ninyo
ang Bato, nga nahimo ninyong amahan, ug gikalimtan ninyo ang Dios
nga nagpakatawo kaninyo. 19 Nakakita si Yahweh niini ug gisalikway
niya sila, tungod kay gihagit man siya sa iyang mga anak nga lalaki
ug mga babaye. 20 “Pagatagoan ko ang akong panagway gikan kanila,”
miingon siya, “Ug tan-awon ko kung unsa ang ilang dangatan; tungod
kay masinupakon sila nga kaliwatan, mga anak nga dili matinumanon.
21 Gipasina nila ako pinaagi sa dili dios ug gipasuko ako pinaagi sa ilang
mga butang nga walay kapuslanan. Dasigon ko sila nga mangasina
niadtong dili katawhan; pinaagi sa mga buangbuang nga kanasoran pasuk-
on ko sila. 22 Kay ang kalayo nagdilaab tungod sa akong kasuko ug
magasilaob hangtod sa kinaladman sa Seol; magaut-ot kini sa yuta ug sa
mga abot niini; magasunog kini sa patukoranan sa kabukiran. 23 Tapukon
ko ang katalagman nganha kanila; ipana ko ang tanan kong udyong
kanila; 24 mawad-an silag kapuslanan tungod sa kagutom ug pagalamyon
pinaagi sa nagdilaab nga kainit ug mapait nga katalagman; ipadala ko
kanila ang mga ngipon sa ihalas nga mga mananap, uban sa malala nga
mga mananap nga nagakamang sa abog. 25 Sa gawas makamatay ang
espada, ug sa sulod sa higdaanan anaa usab ang kahadlok. Molaglag
kini sa tanang mga ulitawo ug mga ulay, sa mga masuso, ug ang tawo
nga giuban na. 26 Miingon ako nga pagatibulaagon ko sila sa halayo,
wagtangon ko taliwala sa katawhan ang ilang handumanan. 27 Dili sa
ingon nga nahadlok ako sa paghagit sa kaaway, ug ang ilang mga kaaway

masayop sa paghukom, ug sila magaingon, 'Dalaygon ang among kamot,' nabuhat ko kining tanan. 28 Kay ang Israel usa ka nasod nga nakulangan sa kaalam, ug walay pagsabot diha kanila. 29 O, nga maalamon unta sila, nga makasabot unta sila niini, nga hunahunaon unta nila ang ilang dangatan! 30 Unsaon man paggukod sa isa ang 1, 000, ug kung ang duha nagbutang ug 10, 000 sa pakig-away, gawas kung gibaligya sila sa ilang Bato, ug si Yahweh nagtugyan kanila? 31 Kay ang bato sa atong mga kaaway dili sama sa atong Bato, ingon sa giangkon sa atong mga kaaway. 32 Kay ang ilang paras gikan sa paras sa Sodoma, ug gikan sa kaumahan sa Gomora; ang ilang mga ubas mao ang mga ubas nga makahilo; ang ilang mga tapok mga mapait. 33 Ang ilang bino mao ang hilo nga gikan sa mga bitin ug ang mapintas nga lala sa gagmay nga mga bitin. 34 Dili ba kini nga laraw gitipigan ko man sa tago, sinilyohan sa taliwala sa akong bahandi? 35 Kay ako ang manimalos, ug mobalos, sa panahon nga madalin-as ang ilang tiil; kay haduol na ang adlaw sa katalagman alang kanila, ug ang mga butang nga moabot kanila mahitabo dayon.” 36 Kay ang katarong ihatag ni Yahweh ngadto sa iyang katawhan, ug maluoy siya sa iyang mga sulugoon. Makita niya nga nawala na ang ilang gahom, ug wala nay usa nga mahibilin, bisan mga ulipon o gawasnong katawhan. 37 Unya moingon siya, “Asa naman ang ilang mga dios, ang bato nga ilang gidangpan? — 38 Ang mga dios nga nagkaon sa tambok sa ilang mga halad ug nag-inom sa bino sa ilang mga halad ilimnon? Pabangona sila ug patabanga kaninyo; papanalipda sila kaninyo. 39 Tan-awa karon nga ako, ako mao lamang, ang Dios, ug walay laing dios gawas kanako; Mopatay ako, ug mobuhi ako; mosamad ako, ug moayo ako, ug walay makaluwas kanimo gikan sa akong gahom. 40 Kay ibayaw ko ang akong kamot ngadto sa langit ug moingon, 'Ingon nga buhi ako hangtod sa kahangtoran, magabuhat ako. 41 Sa dihang bairon ko ang akong masulaw nga espada, ug magsugod na ang akong kamot sa pagdala sa hustisya, panimaslan ko ang akong mga kaaway, ug panimaslan ko usab kadtong nagdumot kanako. 42 Pahubogon ko sa dugo ang akong mga pana, ug pagalamyon sa akong espada sa unod uban ang dugo sa napatay ug sa mga dinakpan, ug gikan sa mga ulo sa mga pangulo sa kaaway.'” 43 Pagmaya, kamong kanasoran, uban ang katawhan sa Dios, kay panimaslan niya ang dugo sa iyang mga sulugoon; manimalos siya sa iyang mga kaaway, ug maghimo siya ug pagtabon sa mga sala alang sa iyang yuta, alang sa iyang katawhan. 44 Miabot si Moises ug nagsulti sa tanang mga pulong niining awit sa igdulungog sa katawhan, siya, ug si Josue nga anak nga lalaki ni Nun. 45 Unya nahuman si Moises sa pagsulti niining tanang mga pulong ngadto sa tibuok Israel. 46 Miingon siya ngadto kanila, “Ibutang sa inyong hunahuna ang tanang mga pulong nga akong gipahayag kaninyo karong adlawa, aron mamandoan ninyo ang inyong mga anak sa pagbantay niini, sa tanang mga pulong niini nga balaod. 47 Kay kini dili gamay nga butang alang kaninyo, tungod kay mao kini ang iyong kinabuhi, ug pinaagi niining butanga malugwayan pa ang inyong mga adlaw sulod sa yuta nga inyong tabukon sa Jordan aron panag-iyahaon.” 48 Niana usab nga adlaw nakigsulti si Yahweh kang Moises ug miingon, 49 “Tungas ngadto sa kabukiran sa Abarim, sa taas sa Bukid sa Nebo, nga mao ang yuta sa Moab, nga atbang sa Jerico. Tan-awa ang yuta sa Canaan, nga igahatag ko sa katawhan sa Israel ingon nga ilang mapanag-iya. 50 Mamatay ka sa bukid kung diin ka motungas, ug iipon ka sa imong katawhan, sama kang Aaron nga imong igsoong Israelita

nga namatay sa Bukid sa Hor ug giipon usab ngadto sa iyang katawhan.
51 Mahitabo kini tungod kay wala ka man mituman kanako taliwala sa
katawhan sa Israel didto sa tubig sa Meriba sa Cades, sa kamingawan
sa Sin; tungod kay wala mo man ako pasidunggi ug gitahod taliwala sa
katawhan sa Israel. 52 Kay makita mo ang yuta sa imong atubangan,
apan dili ka makaadto didto, ngadto sa yuta nga ihatag ko sa katawhan sa
Israel."

33

1 Mao kini ang panalangin nga gipanalangin ni Moises, ang tawo sa Dios
alang sa katawhan sa Israel sa wala pa siya mamatay. 2 Miingon siya:
Miabot si Yahweh gikan sa Sinai ug mibarog gikan sa Seir ibabaw kanila.
Misidlak siya gikan sa Bukid sa Paran, ug miabot siya uban ang 10, 000
ka mga balaan. Sa iyang tuong kamot ang mga nagpakidlat nga kilat. 3 Sa
pagkatinuod, gihigugma niya ang katawhan; ang iyang tanan nga balaan
anaa sa imong kamot, ug nagyukbo sila sa imong tiilan; gidawat nila ang
imong mga pulong. 4 Gisugo kami ni Moises sa usa ka balaod, usa ka
panulundon alang sa katilingban ni Jacob. 5 Unya adunay hari sa Jesurun,
sa dihang nagtigom ang mga pangulo sa katawhan, uban ang tanang tribo
sa Israel. 6 Tugoti nga mabuhi si Ruben ug dili mamatay, apan ayaw
padaghana ang iyang katawhan. 7 Mao kini ang panalangin alang kang
Juda. Miingon si Moises: Paminaw, O Yahweh, sa tingog ni Juda, ug dad-a
siya pagbalik sa iyang katawhan. Pakig-away alang kaniya; magtatabang
ka batok sa iyang mga kaaway. 8 Mahitungod kang Levi, miingon si Moises:
Ang imong Thummim ug ang imong Urim iya sa matinud-anon kanimo,
siya nga imong gisulayan didto sa Masa, kaniya ikaw nakig-away didto sa
tubig sa Meriba. 9 Ang tawo nga nag-ingon mahitungod sa iyang amahan
ug inahan, "Wala ako makakita kanila." Ni makaila siya sa iyang mga
igsoong lalaki, ni maghunahuna sa iyang kaugalingong mga anak. Tungod
kay nagbantay sila sa imong pulong ug nagtuman sa imong kasabotan.
10 Magtudlo siya kang Jacob sa imong kasugoan ug kang Israel sa imong
balaod. Magbutang siya ug insenso sa imong atubangan ug sa tibuok nga
halad sinunog sa imong halaran. 11 Panalangini, O Yahweh, ang iyang
mga katigayonan, ug dawata ang buhat sa iyang mga kamot. Samari ang
hawak niadtong nakigbatok kaniya ug kadtong katawhan nga nagdumot
kaniya, aron nga dili na sila makabatok pag-usab. 12 Mahitungod kang
Benjamin, miingon si Moises: Siya nga hinigugma ni Yahweh magpuyo
nga may kasigurohan sa iyang kiliran; panalipdan siya ni Yahweh sa
tanang adlaw, ug magpuyo siya taliwala sa mga bukton ni Yahweh.
13 Mahitungod kang Jose, Miingon si Moises: Hinaot nga panalanginan
ni Yahweh ang iyang yuta uban sa bililhong mga butang sa langit, uban
ang mga yamog, ug hangtod sa kinahiladman nga anaa sa ilalom niini.
14 Hinaot nga mapanalanginan ang iyang yuta uban sa mga bililhong
butang sa abot sa adlaw, uban sa bililhong butang nga bunga sa mga
bulan, 15 uban sa mas labing maayong mga butang sa karaang kabukiran,
ug uban sa bililhong mga butang sa kabungtoran nga walay kataposan.
16 Hinaot nga ang iyang yuta mapanalanginan uban ang mga bililhong
butang sa yuta ug sa kadagaya niini, ug sa iyang maayong kabubut-on
nga anaa sa mga sagbot. Tugoti nga ang panalangin moabot sa ulo ni
Jose, ug sa alimpulo nga nahimong prinsipe labaw sa iyang mga igsoong
lalaki. 17 Ang iyang kahalangdon sama sa panganay sa usa ka baka, ang
iyang mga sungay mao ang mga sungay sa ihalas nga baka. Uban niini

iyang ituklod ang katawhan, ang tanan kanila, ngadto sa kinatumyan sa kalibotan. Mao kini ang 10, 000 ni Efraim; mao kini ang 1000 ni Manases. 18 Mahitungod kang Zebulun, miingon si Moises: Pagmaya, O Zebulun, sa imong paggawas, ug ikaw, Isacar, sa sulod sa imong mga tolda. 19 Pagatawagon nila ang katawhan ngadto sa kabukiran. Magahalad sila didto ug halad sa pagkamatarong. Kay pagasuyopon nila ang kadagaya sa kadagatan, ug gikan sa mga balas sa baybayon. 20 Mahitungod kang Gad, miingon si Moises: Bulahan siya nga nagpadako kang Gad. Magapuyo siya didto ingon nga bayeng liyon, ug pagaputlon niya ang bukton o ang ulo. 21 Gihatag niya ang pinakamaayong bahin alang sa iyang kaugalingon, kay aduna may bahin sa pangulo sa yuta nga gitagana. Miabot siya uban ang mga pangulo sa katawhan. Gipatuman niya ang kaangayan ug ang kasugoan ni Yahweh diha sa Israel. 22 Mahitungod kang Dan, miingon si Moises: Si Dan mao ang anak sa liyon nga molukso paggula gikan sa Basan. 23 Mahitungod kang Neftali, miingon si Moises: O Neftali, pagtagbaw sa kalooy, ug pagpuno sa panalangin ni Yahweh, panag-iyaha ang yuta sa kasadpan ug sa habagatan. 24 Mahitungod kang Aser, miingon si Moises; mabulahan si Aser labaw sa tanang mga anak nga lalaki; tugoti nga kahimut-an siya sa iyang mga igsoong lalaki, ug tugoti nga ituslob niya ang iyang tiil sa lana nga olibo. 25 Hinaot nga ang imong mga siyudad adunay trangka nga hinimo sa puthaw ug sa tumbaga; hangtod sa imong mga adlaw, molungtad ang imong kasigurohan. 26 Walay sama sa Dios, O Jesurun—nga matarong, nga mitungtong sa kalangitan alang sa pagtabang kanimo, ug diha sa iyang pagkagamhanan ibabaw sa kapanganoran. 27 Ang Dios nga walay kataposan mao ang dalangpanan, ug sa ilalom mao ang walay kataposang mga bukton. Gisalibay niya ang kaaway gikan sa imong atubangan, ug miingon siya, “Laglaga!” 28 Magapuyo ang Israel nga luwas. Ang kaliwat ni Jacob nahimong luwas sa yuta sa trigo ug sa bang-ong bino; sa pagkatinuod, tugoti ang iyang kalangitan magahulog sa yamog kaniya. 29 Pagkadaghan sa imong panalangin, O Israel! Kinsa ba ang sama kanimo, ang katawhan nga giluwas ni Yahweh, ang taming sa imong tabang, ug ang espada sa imong pagkahalangdon? Ang imong mga kaaway mangabot nga magakurog nganha kanimo; pagatunobtunoban mo ang ilang hataas nga mga dapit.

34

1 Mitungas si Moises gikan sa kapatagan sa Moab padulong sa Bukid sa Nebo, ngadto sa tumoy sa Pisga, nga atbang sa Jerico. Ug didto gipakita ni Yahweh kaniya ang tibuok yuta sa Gilead hangtod sa Dan, 2 ug ang tibuok Neftali, ug ang yuta sa Efraim ug Manases, ug ang tibuok yuta sa Juda, paingon sa dagat sa kasadpan, 3 ug ang Negev, ug ang kapatagan sa walog sa Jerico, ang Siyudad sa mga Palmera, hangtod sa Zoar. 4 Miingon si Yahweh kaniya, “Mao kini ang yuta nga akong gisaad kang Abraham, kang Isaac, ug kang Jacob, nga nag-ingon, 'Igahatag ko kini sa imong mga kaliwatan.' Gipatan-aw ko ikaw niini sa imong mga mata, apan dili ka makaadto didto.” 5 Busa si Moises nga sulugoon ni Yahweh, namatay didto sa yuta sa Moab, sumala sa pulong nga gisaad ni Yahweh. 6 Gilubong siya ni Yahweh sa walog sa yuta sa Moab atbang sa Bet Peor, apan walay tawo nga nasayod kung asa ang iyang lubnganan hangtod niining adlawa. 7 120 ang pangidaron ni Moises sa dihang namatay siya; wala mahalap ang iyang mata, ni mokunhod ang iyang kusog. 8 Nagsubo ang katawhan sa Israel alang kang Moises sa kapatagan sa Moab sulod sa 30 ka mga adlaw,

ug unya nahuman ang mga adlaw sa pagsubo alang kang Moises. 9 Si
Josue nga anak ni Nun napuno sa espiritu sa kaalam, tungod kay gitapion
man ni Moises ang iyang kamot kaniya. Naminaw kaniya ang katawhan
sa Israel ug nagbuhat kung unsa ang gisugo ni Moises. 10 Sukad kaniadto
walay nitungha nga sama kang Moises nga propeta sa Israel, nga naila
ni Yahweh sa nawong ug nawong. 11 Wala na gayoy nahisama kaniya
nga propeta sa tanang ilhanan ug kahibulongan nga gipadala kaniya ni
Yahweh aron buhaton ngadto sa yuta sa Ehipto, ngadto kang Paraon, ug
sa tanan niyang mga sulugoon, ug sa tibuok niyang yuta. 12 Wala na
gayoy propeta nga sama kaniya sa tanang gamhanan, makalilisang nga
mga buhat nga gibuhat ni Moises sa panan-aw sa tibuok Israel.

Josue

1 Nahitabo kini human sa kamatayon ni Moises nga alagad ni Yahweh,
nagsulti si Yahweh kang Josue nga anak nga lalaki ni Nun, pangulo nga
kaabag ni Moises, nga nag-ingon, 2 “Si Moises, nga akong alagad, patay
na. Busa karon, barog, latas niini nga Jordan, ikaw ug kining tanan nga
katawhan, ngadto sa yuta nga akong ihatag kanila—ngadto sa katawhan
sa Israel. 3 Gihatag ko kaninyo ang tanang dapit kutob sa malaktan sa
lapalapa sa inyong mga tiil. Gihatag ko kini kaninyo, ingon sa akong gisaad
kang Moises. 4 Gikan sa kamingawan ug sa Lebanon, paingon sa dako
nga suba, nga Eufrates, ang tanan nga yuta sa mga Hetihanon, ug ngadto
sa Dako nga Dagat, diin mosalop ang adlaw, mahimong inyong yuta.
5 Walay bisan usa nga makaasdang kanimo sa tanang mga adlaw sa imong
kinabuhi. Mag-uban ako kanimo ingon nga ako nag-uban kang Moises.
Dili ko ikaw talikdan ni biyaan. 6 Pagmalig-on ug pagmaisogon. Himoon
mo kining katawhan nga makapanunod sa yuta nga akong gisaad sa ilang
mga katigulangan nga ihatag ko kanila. 7 Pagmalig-on ug pagmaisogon
gayod. Pag-amping sa pagtuman sa tanang balaod nga gimando kanimo
ni Moises nga akong alagad. Ayaw pagliko gikan niini ngadto sa tuo o sa
wala, aron nga ikaw magmalamposon bisan asa ka moadto. 8 Magasulti
ka kanunay mahitungod niini nga basahon sa balaod. Magapamalandong
ka niini sa adlaw ug sa gabii aron nga matuman mo ang tanan nga
nahisulat niini. Unya magmauswagon ka ug magmalamposon. 9 Wala ba
ako nagmando kanimo? Pagmalig-on ug pagmaisogon! Ayaw kahadlok.
Ayaw kaluya. Kay si Yahweh nga imong Dios mag-uban kanimo bisan
asa ka moadto.” 10 Unya gimandoan ni Josue ang mga pangulo sa Israel,
11 “Adto ngadto sa kampo ug mandoi ang katawhan, 'Andama ang mga
gikinahanglan alang sa inyong kaugalingon. Sulod sa tulo ka adlaw
maglatas kamo niini nga Jordan ug mosulod ug ilogon ang yuta nga gihatag
ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo aron panag-iyahon.'” 12 Ngadto sa mga
Reubenhanon, mga Gadihanon ug katunga sa tribo ni Manases, miingon
si Josue, 13 “Hinumdomi ang pulong ni Moises nga alagad ni Yahweh,
nagmando kaninyo sa dihang siya miingon, 'Si Yahweh nga inyong Dios
maghatag kaninyo ug kapahulayan, ug ihatag kini nga yuta alang kanimo.'
14 Ang inyong mga asawa, ang gagmay ninyo nga mga anak, ug ang inyong
binuhing mananap magapabilin sa yuta nga gihatag ni Moises kaninyo
lapas sa Jordan. Apan ang inyong manggugubat nga kalalakin-an maga-
uban sa inyong mga igsoon nga lalaki ug motabang kanila 15 hangtod nga
hatagan ni Yahweh ug kapahulayan ang inyong mga igsoon nga lalaki
ingon nga gihatag niya kini kaninyo. Ug mapanag-iya usab nila ang yuta
nga gihatag ni Yahweh kanila nga inyong Dios. Unya magabalik kamo
sa inyong yuta ug manag-iya niini, lapas sa Jordan ang yuta nga gihatag
kaninyo ni Moises nga alagad ni Yahweh, diin mosubang ang adlaw.”
16 Ug mitubag sila kang Josue, nga nag-ingon, “Tumanon namo ang tanan
nga imong gimando kanamo, ug bisan asa nimo kami ipadala moadto
kami. 17 Magatuman kami kanimo ingon nga nagtuman kami kang Moises.
Hinaot nga si Yahweh lamang nga imong Dios ang mag-uban kanimo,
ingon nga siya nag-uban kang Moises kaniadto. 18 Si bisan kinsa nga
mosupak batok sa imong mga mando ug dili motuman sa imong mga
pulong pagapatyon. Pagmalig-on lamang ug pagmaisogon.”

2

1 Unya si Josue nga anak ni Nun hilom nga nagpadala ug duha ka
lalaki gikan sa Sitim ingon nga mga tigpaniid. Miingon siya, “Lakaw,
panid-i ang tibuok yuta, ilabina ang Jerico.” Milakaw sila ug miabot
sa balay sa babaye nga nagbaligya ug dungog nga ginganlan ug Rahab,
ug mipahulay sila didto. 2 Gibalita kini ngadto sa hari sa Jerico, “Tan-
awa, ang mga lalaki sa Israel mianhi dinhi aron sa pagpaniid sa yuta.”
3 Nagpadala ug pulong ang hari sa Jerico ngadto kang Rahab ug miingon,
“Dad-a sa gawas ang mga lalaki nga miabot kanimo nga misulod sa imong
balay, kay mianhi sila aron sa pagpaniid sa tibuok yuta.” 4 Apan gidala
sa babaye ang duha ka lalaki ug gipatago sila. Ug miingon siya, “Oo,
miabot ang mga lalaki dinhi kanako, apan wala ako masayod kung asa sila
gikan. 5 Mibiya sila sa dihang kilumkilum pa, sa dihang panahon kini sa
pagsira sa ganghaan. Wala ako masayod kung asa sila paingon. “Tingalig
madakpan pa ninyo sila kung magdali kamo.” 6 Apan gidala niya sila
ngadto sa atop ug gitabonan sila ug mga tikog nga iyang gipahimutang
ngadto sa atop. 7 Busa gigukod sila sa mga lalaki sa dalan nga nagtultol
kanila ngadto sa mabaw nga bahin sa Jordan. Ug ang mga ganghaan
gisirado sa diha nga ang naggukod nakagawas na. 8 Ang mga lalaki wala
pa naghigda sa kagabhion, sa dihang miadto siya kanila ngadto sa atop.
9 Miingon siya, “Nasayod ako nga gihatag ni Yahweh kaninyo ang yuta ug
ang kahadlok diha kaninyo miabot dinhi kanamo. Ang tanan nga mipuyo
sa yuta mangatunaw diha kaninyo. 10 Nadunggan namo nga gipamala
ni Yahweh ang tubig sa Dagat nga Kabugangan alang kaninyo sa dihang
migawas kamo sa Ehipto. Ug nadunggan namo kung unsa ang inyong
gibuhat sa duha ka hari sa Amorihanon sa pikas bahin sa Jordan—si Sihon
ug si Og—nga inyong gilaglag sa hingpit. 11 Sa dihang nadunggan namo
kini, nangatunaw ang among mga kasingkasing ug wala nay kaisog nga
nahibilin sa matag usa—kay si Yahweh nga inyong Dios, siya ang Dios
sa kahitas-an sa langit ug sa kinahiladman sa kalibotan. 12 Unya karon,
palihog pagsaad kanako pinaagi sa ngalan ni Yahweh nga, ingon nga
nagmanggiluluy-on ako kaninyo, magmanggiluluy-on usab kamo uban sa
panimalay sa akong amahan. Hatagi ako ug sigurado nga timaan 13 nga
inyong pagaluwason ang kinabuhi sa akong amahan, inahan, mga igsoon
nga lalaki, ug babaye ug ang tanan nila nga mga pamilya, ug pagaluwason
ninyo kami gikan sa kamatayon.” 14 Miingon ang mga lalaki kaniya,
“Ang among kinabuhi alang kanimo, bisan paman sa kamatayon! Kung
dili nimo ipanulti ang among mga buluhaton, unya, sa dihang ihatag na
ni Yahweh kining yutaa kanamo magmaluluy-on kami ug magmatinud-
anon kanimo.” 15 Busa gitunton niya sila gawas sa bintana gamit ang
pisi. Ang balay nga iyang gipuy-an natukod ngadto sa paril sa siyudad.
16 Miingon siya kanila, “Lakaw ngadto sa kabungtoran ug pagtago o basin
makaplagan kamo sa nagagukod kaninyo. Pagtago didto sulod sa tulo ka
adlaw hangtod nga makabalik na ang naggukod kaninyo. Unya lakaw sa
inyong dalan.” 17 Ang mga lalaki miingon kaniya, “Dili kami mahiktan
sa mga saad sa panumpa nga imong gisaad kanamo, kung dili nimo kini
pagabuhaton. 18 Sa dihang makaabot kami ngadto sa yuta, kinahanglan
nga ihikot nimo kining pula nga pisi sa bintana diin imo kaming gipanaog,
ug magtigom kamo ngadto sa balay ang imong amahan ug inahan, ang
imong mga igsoon nga lalaki ug ang tanan nga sakop sa panimalay sa
imong amahan. 19 Si bisan kinsa nga mogawas sa mga pultahan sa inyong
balay ngadto sa kadalanan, ang ilang dugo maana sa ilang kaugalingon

nga mga ulo ug dili kami sad-an. Apan kung modapat ang kamot ni
bisan kinsa nga kauban kanimo diha sa balay, ang iyang dugo maana
sa among ulo. 20 Apan kung ipanulti mo ang among mga buluhaton,
magawasnon kami gikan sa among saad nga imong gipasaad kanamo."
21 Mitubag si Rahab, "Hinaot nga mahitabo ang inyong gisulti." Gipalakaw
niya sila ug mipahawa sila. Unya gihigot niya ang pula nga pisi ngadto sa
bintana. 22 Mibiya sila ug mitungas sa kabungtoran ug nagpabilin sila
didto sulod sa tulo ka adlaw hangtod nga mibalik na ang mga naggukod
kanila. Gisusi sa mga naggukod ang tanang bahin sa dalan ug walay
nakaplagan. 23 Miuli ang duha ka lalaki ug milatas ug mibalik ngadto
kang Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug gisuginlan nila siya mahitungod
sa tanan nga mga nahitabo kanila. 24 Ug miingon sila kang Josue, "Tinuod
gayod nga gihatag ni Yahweh kining yutaa kanato. Ang tanan nga nagpuyo
sa yuta nagakatunaw tungod kanato.

3

1 Mibangon si Josue sayo sa kabuntagon, ug mipahawa sila gikan sa
Sitim. Miabot sila sa Jordan, siya ug ang tanan nga katawhan sa Israel,
ug nagkampo sila didto sa wala pa sila molatas. 2 Human sa tulo ka
adlaw, miadto ang mga kadagkoan taliwala sa kampo; 3 gimandoan nila
ang katawhan, "Kung makita ninyo ang sagradong sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh nga inyong Dios, ug ang mga pari nga gikan sa mga Levita nga
nagpas-an niini, kinahanglan nga biyaan ninyo kining dapita ug mosunod
niini. 4 Kinahanglan nga adunay gilay-on taliwala kaninyo nga mokabat ug
2, 000 ka mga kubiko. Ayaw kamo pagpaduol niini, aron nga makita ninyo
kung asa nga dalan moadto, tungod kay wala pa kamo makaagi niini nga
dalan kaniadto." 5 Miingon si Josue sa katawhan, "Balaana ang inyong
mga kaugalingon ugma, kay maghimo si Yahweh ug kahibulongan diha
kaninyo." 6 Unya miingon si Josue sa mga pari, "Pas-ana ang sagradong
sudlanan sa kasabotan, ug iagi atubangan sa katawhan." Busa gikuha nila
ang sagradong sudlanan sa kasabotan ug miagi atubangan sa katawhan.
7 Miingon si Yahweh kang Josue, "Karong adlawa himoon ko ikaw nga
bantogan sa mga mata sa tanang Israelita. Mahibaloan nila ingon nga
ako uban kang Moises kaniadto, maga-uban ako kanimo. 8 Pagamandoan
nimo ang mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan,
'Kung makaabot kamo sa daplin sa katubigan sa Jordan, kinahanglan nga
magpabilin kamo nga motindog sa Suba sa Jordan.'" 9 Unya miingon
si Josue sa katawhan sa Israel, "Umari kamo, ug paminawa ang mga
pulong ni Yahweh nga inyong Dios. 10 Pinaagi niini mahibaloan ninyo
nga ang buhi nga Dios anaa taliwala kaninyo ug papahawaon ninyo
ang mga Canaanhon, ang mga Hitihanon, ang mga Hibihanon, ang mga
Perizihanon, ang mga Girgasihanon, ang mga Amorihanon, ug ang mga
Jebusihanon. 11 Tan-awa! Ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Ginoo
sa tibuok kalibotan mitabok una kaninyo ngadto sa Jordan. 12 Karon
pagpili ug napulo ug duha ka mga lalaki nga gikan sa tribo sa Israel,
usa ka lalaki gikan niini. 13 Sa dihang ang lapalapa sa mga pari nga
nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, ang Ginoo
sa tibuok kalibotan, matuslob sa katubigan sa Jordan, ang katubigan sa
Jordan matunga, ug bisan pa ang katubigan nga nagdagayday gikan sa
ibabaw mohunong ang pagdagayday ug mapundo kini sa usa ka dapit."
14 Busa sa dihang andam na ang katawhan aron sa pagtabok sa Jordan,
ang mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan nag-una

sa katawhan. 15 Sa dihang miabot na kadtong nagpas-an sa sagradong
sudlanan sa kasabotan ngadto sa Jordan, ug ang mga tiil niadtong nagpas-
an sa sagradong sudlanan sa kasabotan nakatuslob na ngadto sa kilid sa
suba (karon nag-awas-awas ang Jordan sa tanang mga bahin sa kilid niini
panahon kadto sa ting-ani), 16 ang katubigan nga nagdagayday gikan sa
taas napundo sa usa ka dapit. Mihunong ang pagdagayday sa tubig gikan
sa halayo nga bahin. Mihunong ang pagdagayday sa tubig nga gikan sa
Adam, ang siyudad nga tapad sa Zaretan, paubos sa kadagatan sa Negev,
ang Dagat nga Asin. Ug ang katawhan nakatabok duol sa Jerico. 17 Ang
mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh
mitindog sa mala nga yuta sa taliwala sa Jordan hangtod nga ang tanang
katawhan sa Israel nakatabok sa mala nga yuta.

4

1 Sa dihang nakatabok na ang tanang katawhan sa Jordan, miingon si
Yahweh kang Josue, 2 “Pagpili ug napulo ug duha ka kalalakin-an alang sa
imong kaugalingon gikan sa taliwala sa katawhan, usa ka lalaki gikan sa
matag tribo. 3 Ihatag kini kanila nga mando: 'Dad-a ang napulo ug duha
ka mga bato gikan sa taliwala sa Jordan diin nagtindog ang mga pari sa
mala nga yuta, ug dad-on kini diha kanimo ug ibutang kini sa dapit diin
kamo magpahulay karong gabhiona.'” 4 Unya gitawag ni Josue ang napulo
ug duha ka kalalakin-an nga iyang gipili gikan sa katribohan sa Israel, usa
gikan sa matag tribo. 5 Miingon si Josue kanila, “Adto ngadto sa taliwala
sa Jordan sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh
nga inyong Dios. Ang matag usa kaninyo magpas-an ug bato, sumala sa
gidaghanon sa mga tribo sa katawhan sa Israel. 6 Mao kini ang timaan
alang kaninyo diha sa inyong taliwala sa dihang mangutana ang inyong
mga anak sa umaabot nga mga adlaw, 'Unsa man ang buot pasabot niining
mga batoha alang kaninyo?' 7 Unya mosulti kamo ngadto kanila, 'Natunga
ang katubigan sa Jordan atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh. Ang katubigan sa Jordan natunga, sa dihang gitabok na kini
sa Jordan. Busa kining mga batoha mahimong handomanan ngadto sa
katawhan sa Israel hangtod sa kahangtoran.'” 8 Gituman sa katawhan
sa Israel ang gimando ni Josue, unya mikuha sila ug napulo ug duha ka
mga bato gikan sa taliwala sa Jordan, sama sa giingon ni Yahweh ngadto
kang Josue, nagtapok sila sa samang gidaghanon ingon nga katribohan sa
katawhan sa Israel. Gipas-an nila kini ngadto sa dapit diin sila nagpahulay
sa kagabhion ug gitapok nila kini didto. 9 Unya gitapok ni Josue ang napulo
ug duha ka mga bato sa taliwala sa Jordan, sa dapit diin nagbarog ang mga
tiil sa mga pari nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan. Ug
ang handoman anaa pa didto hangtod niining adlawa. 10 Ang mga pari
nga nagpas-an sa sagradong sudlanan sa kasabotan nagbarog taliwala sa
Jordan hangtod nga nahuman ang tanan nga gimando ni Yahweh ngadto
kang Josue sa pagsulti sa katawhan, sumala sa tanan nga mga mando ni
Moises ngadto kang Josue. Nagdali ang katawhan ug nitabok sila. 11 Sa
dihang ang tanan nga katawhan nahuman na sa pagtabok, ang sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ug ang mga pari mitabok nga naglantaw
ang katawhan. 12 Ang tribo ni Reuben, ang tribo ni Gad, ug ang katunga
sa tribo ni Manases miagi sa atubangan sa katawhan sa Israel nga han-
ay ingon nga mga sundalo, sama sa giingon ni Moises kanila. 13 Mokabat
ug 40, 000 ka kalalakin-an nga nabansay alang sa gubat ang milabang sa
atubangan ni Yahweh, alang sa gubat sa kapatagan sa Jerico. 14 Nianang

adlawa gihimo ni Yahweh si Josue nga bantogan sa mga mata sa tanang
Israelita. Gitahod nila siya—ingon nga gitahod nila si Moises—sa tanan
niyang mga adlaw. 15 Unya nakigsulti si Yahweh kang Josue, 16 “Mandoi
ang mga pari nga nagpas-an sa sudlanan sa pagpamatuod nga mopahawa
na gikan sa Jordan.” 17 Busa, gimandoan ni Josue ang mga pari, “Pahawa
na gikan sa Jordan.” 18 Sa dihang ang mga pari nga nagpas-an sa sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh mipahawa sa taliwala sa Jordan, ug ang
ilang mga tiil mitikang sa mala nga yuta, unya ang katubigan sa Jordan
nabalik sa nahimutangan niini ug miawas sa matag kilid niini, sama sa
nahitabo sa milabay nga upat ka adlaw. 19 Mipahawa ang katawhan
sa Jordan sa ikanapulo nga adlaw sa unang bulan. Nagpabilin sila sa
Gilgal, ang sidlakan sa Jerico. 20 Ang napulo ug duha ka mga bato nga
ilang gikuha gawas sa Jordan, gitapok ni Josue sa Gilgal. 21 Miingon siya
sa katawhan sa Israel, “Sa dihang mangutana ang inyong mga kaliwat
sa ilang mga amahan sa moabot nga panahon, 'Unsa man kining mga
batoha?' 22 Sultihi ang inyong mga anak, 'Dinhi mitabok ang mga Israelita
sa mala nga yuta sa Jordan.' 23 Gipamala ni Yahweh nga inyong Dios
ang katubigan sa Jordan alang kaninyo, hangtod nga makatabok kamo,
sama sa gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios sa Dagat nga Kabugangan,
nga iyang gipamala alang kanato hangtod nga kita nakalatas, 24 aron nga
masayod ang tanan nga katawhan sa kalibotan nga ang kamot ni Yahweh
gamhanan, ug tungod niana inyong pasidunggan si Yahweh nga inyong
Dios hangtod sa kahangtoran.”

5

1 Sa dihang nadungog sa tanang mga hari sa mga Amorihanon nga atua
sa kasadpang bahin sa Jordan, ug sa tanang mga hari sa mga Canaanhon,
nga atua duol sa baybayon sa Dakong Dagat, nga gipahubas ni Yahweh
ang katubigan sa Jordan hangtod nga nakatabok ang katawhan sa Israel,
nangatunaw ang ilang mga kasingkasing, ug wala nay espiritu sa kaisog
diha kanila tungod sa mga tawo sa Israel. 2 Nianang panahona miingon si
Yahweh kang Josue, “Paghimo ug santik nga mga kutsilyo ug sa makausa
pa tulia ang tanang mga lalaki sa Israel.” 3 Unya naghimo si Josue sa iyang
kaugalingon ug santik nga mga kutsilyo ug gituli niya ang tanang mga
lalaki sa Israel didto sa Gibeat Haaralot. 4 Ug mao kini ang hinungdan
nga gituli sila ni Josue: ang tanang mga lalaki nga nanggula gikan sa
Ehipto, lakip na ang tanang manggugubat nga kalalakin-an, nangamatay
sa dalan didto sa kamingawan, human sila nakagula gikan sa Ehipto.
5 Bisan tuod ang tanang kalalakin-an nga nanggula sa Ehipto nangatuli
na, sa gihapon, wala pay natuli nga bata nga mga lalaki nga natawo didto
sa kamingawan sa ilang dalan paggawas sa Ehipto. 6 Kay ang mga tawo sa
Israel nanglakaw man sulod sa 40 ka tuig sa kamingawan hangtod nga ang
tanang katawhan, nga mao, ang tanang kalalakin-an nga manggugubat
nga nanggula sa Ehipto, nangamatay, tungod kay wala man sila mituman
sa tingog ni Yahweh. Nanumpa si Yahweh kanila nga dili niya sila tugotan
nga makakita sa yuta nga iyang gisaad sa ilang mga katigulangan nga iyang
ihatag kanato, ang yuta nga nagadagayday ang gatas ug dugos. 7 Ang ilang
mga anak nga giamuma ni Yahweh puli kanila mao ang gituli ni Josue,
tungod kay wala man sila natuli didto sa dalan. 8 Sa dihang natuli na
silang tanan, nagpabilin sila didto sa ilang gipuy-an nga kampo hangtod
nangaayo sila. 9 Ug miingon si Yahweh kang Josue, “Niining adlawa gikuha
ko na ang pagpakaulaw sa Ehipto diha kaninyo.” Busa, ang ngalan niana

nga dapit gitawag ug Gilgal hangtod niining adlawa. 10 Ang mga tawo sa
Israel nagkampo didto sa Gilgal. Nagsaulog sila sa Pagsaylo sa ikanapulo
ug upat nga adlaw sa bulan, sa kagabhion, didto sa kapatagan sa Jerico.
11 Ug sa adlaw human ang Pagsaylo, niana gayod nga adlaw, nangaon sila
sa pipila sa abot sa yuta, tinapay nga walay igpapatubo, ug sinanlag nga
trigo. 12 Sa adlaw human sila nangaon sa abot sa yuta mihunong ang
mana. Wala na gayoy mana alang sa katawhan sa Israel, apan nangaon
sila sa abot sa yuta sa Canaan niana nga tuig. 13 Sa dihang atua si Josue
duol sa Jerico, giyahat niya ang iyang mga mata ug mitan-aw, ug tan-awa,
adunay tawo nga nagtindog diha sa iyang atubangan; gihulbot niya ang
iyang espada ug anaa kini sa iyang kamot. Miadto si Josue kaniya ug
miingon, “Dapig ka ba kanamo o sa among mga kaaway?” 14 Miingon
siya, “Wala niana. Kay ako ang pangulo sa kasundalohan ni Yahweh.
Karon mianhi ako.” Unya mihapa si Josue sa yuta aron sa pagsimba ug
miingon kaniya, “Unsa man ang isulti sa akong agalon sa iyang alagad?”
15 Ang pangulo sa kasundalohan ni Yahweh miingon kang Josue, “Huboa
ang imong sandalyas gikan sa imong mga tiil, tungod kay ang dapit nga
imong gitindogan balaan.” Ug gibuhat kini ni Josue.

6

1 Karon gisirad-an na ang tanang mga pultahan sa Jerico tungod sa
kasundalohan sa Israel. Wala nay nakagawas ug wala nay nakasulod.
2 Miingon si Yahweh kang Josue, “Tan-awa, gitugyan na nako ang Jerico sa
imong kamot, ang hari niini, ug ang mga hanas nga kasundalohan niini.
3 Kinahanglan nga manglakaw kamo libot sa siyudad, ang tanang mga
lalaki nga manggugubat magalibot ug kausa sa siyudad. Kinahanglan
buhaton ninyo kini sulod sa unom ka adlaw. 4 Kinahanglan nga ang
pito ka pari magdala ug pito ka budyong nga mga sungay sa laking
karnero nga mag-una sa sagradong sudlanan sa kasabotan. Sa ikapito nga
adlaw, kinahanglan nga manglakaw kamo libot sa siyudad sa makapito
ka higayon, ug kinahanglan nga patingogon sa makusog sa mga pari ang
mga budyong. 5 Unya kinahanglan nga patingogon nila ug maayo ang
sungay sa laking karnero, ug sa dihang madungog ninyo ang tingog sa
budyong ang tanang katawhan kinahanglan mosinggit uban sa makusog
nga panagsinggit, ug ang paril sa siyudad malumpag gayod. Kinahanglan
nga mosulong ang kasundalohan, ang matag usa moabante sa unahan.”
6 Unya gitawag ni Josue nga anak ni Nun, ang mga pari ug giingnan
sila, “Alsaha ang sagradong sudlanan sa kasabotan, ug tugoti ang pito ka
pari nga magdala ug pito ka budyong nga mga sungay sa laking karnero
sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh.” 7 Ug
miingon siya sa katawhan, “Padayon kamo ug lakaw libot sa siyudad, ug
paunaha sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ang mga lalaki
nga sangkap sa hinagiban.” 8 Sama sa giingon ni Josue sa katawhan,
ang pito ka pari nagdala ug pito ka budyong nga mga sungay sa laking
karnero sa atubangan ni Yahweh. Samtang mipadayon sila, gipatingog
nila sa makusog ang mga budyong. Ang sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh misunod kanila. 9 Naglakaw ug una sa mga pari ang mga
lalaki nga sangkap sa hinagiban, ug gipatingog nila sa makusog ang
ilang mga budyong, apan ang tigbantay sa likod nagsunod sa sagradong
sudlanan sa kasabotan, ug nagpadayon ang mga pari sa pagpatingog
sa ilang mga budyong. 10 Apan gimandoan ni Josue ang mga tawo,
nga nag-ingon, “Ayaw pagsinggit. Kinahanglan nga walay tingog nga
mogawas sa inyong baba hangtod sa adlaw nga mosulti ako kaninyo sa

pagsinggit. Unya diha pa lamang kamo mosinggit.” 11 Busa gipalibot
niya ug kausa ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa siyudad nianang
adlawa. Unya misulod sila sa ilang kampo, ug nagpabilin sila didto sa
kampo sa pagkagabii. 12 Unya mibangon si Josue sa sayo sa kabuntagon,
ug gialsa sa mga pari ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh.
13 Ang pito ka mga pari nga nagdala sa pito ka budyong nga mga sungay
sa laking karnero sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan, ug
nagpadayon sa paglakaw, gipatingog nila sa makusog ang mga budyong.
Ang kasundalohan nga sangkap sa hinagiban naglakaw diha sa ilang
atubangan. Apan sa dihang naglakaw sunod sa sagradong sudlanan sa
kasabotan ang tigbantay sa likod, unya nagpadayon sila sa pagpatingog sa
mga budyong. 14 Nanglakaw sila libot sa siyudad sa makausa sa ikaduha
nga adlaw ug mibalik ngadto sa kampo. Gibuhat nila kini sulod sa unom
ka adlaw. 15 Mao kadto ang ikapito nga adlaw nga mibangon sila ug sayo
sa banagbanag, ug nanglakaw sila libot sa siyudad sa sama gihapon nga
pamaagi, niining higayona sa makapito ka higayon. Mao kini nga adlaw
nga nanglakaw sila libot sa siyudad sa makapito ka higayon. 16 Ikapito
kadto nga adlaw sa dihang gipatingog sa makusog sa mga pari ang mga
budyong, nga gimandoan ni Josue ang katawhan, “Singgit! Kay gihatag na
ni Yahweh kaninyo ang siyudad. 17 Ang siyudad ug ang tanang anaa niini
gigahin kang Yahweh aron laglagon. Si Rahab lamang ang babaye nga
nagabaligya ug dungog ang mabuhi—siya ug ang tanan nga kauban niya
sa iyang panimalay— tungod kay gitagoan man niya ang mga lalaki nga
atong gipadala. 18 Apan alang kaninyo, pagbantay mahitungod sa pagkuha
sa gilain nga mga butang alang sa paglaglag, aron nga human ninyo kini
mabutangan ug timailhan alang sa paglaglag, dili na dayon kamo mokuha
ug bisan unsa niini. Kung buhaton ninyo kini, himoon ninyo ang kampo
sa Israel nga kinahanglan laglagon ug magdala kamo ug kasamok niini.
19 Ang tanang plata, bulawan, ug ang mga butang nga hinimo sa tumbaga
ug puthaw nga gilain alang kang Yahweh. Kinahanglan nga moadto kini
ngadto sa tipiganan sa bahandi ni Yahweh.” 20 Busa naninggit ang mga
tawo, ug nagpatingog sila sa mga budyong. Nahitabo kadto nga sa dihang
nadungog sa mga tawo ang tingog sa budyong, naninggit sila uban sa
makusog nga tingog, ug nalumpag nga nahapla ang paril busa nanungas
ang mga tawo ngadto sa siyudad, ang matag usa nagdiritso sa unahan.
Ug giilog nila ang siyudad. 21 Gipukan gayod nila sa hingpit ang tanang
anaa sa siyudad pinaagi sa sulab sa espada—lalaki ug babaye, batan-on
ug tigulang, torong baka, karnero ug mga asno. 22 Unya giingnan ni Josue
ang duha ka lalaki nga naniid sa yuta, “Adto ngadto sa balay sa babaye
nga nagbaligya sa iyang dungog. Pagawsa ang babaye ug ang tanan nga
uban kaniya, sumala sa inyong gipanumpa kaniya.” 23 Busa ang batan-on
nga mga lalaki nga naniid misulod ug gidala si Rahab pagawas. Gipagawas
usab nila ang iyang amahan, inahan, mga igsoon nga lalaki, ug ang tanang
kaparyentihan nga uban niya. Gidala nila sila ngadto sa dapit sa gawas
sa kampo sa Israel. 24 Ug gisunog nila ang siyudad ug ang tanan nga
anaa niini. Ang plata lamang, bulawan, ug mga sudlanan nga tumbaga ug
puthaw ang gibutang sa tipiganan sa bahandi sa balay ni Yahweh. 25 Apan
gitugotan ni Josue si Rahab ang babaye nga nagbaligya ug dungog, ang
panimalay sa iyang amahan, ug ang tanan nga uban kaniya nga mabuhi.
Nagpuyo siya sa Israel hangtod niining adlawa tungod kay gitagoan man
niya ang mga lalaki nga gipadala ni Josue aron sa pagpaniid sa Jerico.
26 Unya gimandoan sila ni Josue niadtong panahona uban sa pagpanumpa,
ug miingon siya, “Matinunglo sa atubangan ni Yahweh ang tawo nga

motukod pag-usab niini nga siyudad sa Jerico. Ang kinabuhi sa iyang kamagulangan nga anak nga lalaki mao ang bayad, kung ipahiluna niya ang patukoranan, ug ang kinabuhi sa iyang kamanghoran nga anak nga lalaki mao ang bayad, kung tukoron niya ang mga ganghaan niini." 27 Busa nagauban si Yahweh kang Josue, ug ang iyang kabantogan mikaylap sa tibuok yuta.

7

1 Apan ang katawhan sa Israel wala nagmatinumanon bahin sa mga butang nga gilain aron laglagon. Si Acan nga anak nga lalaki ni Carmi nga anak nga lalaki ni Zabdi nga anak nga lalaki ni Zera, gikan sa tribo ni Juda, mikuha sa mga butang nga gilain aron laglagon, ug misilaob ang kasuko ni Yahweh batok sa katawhan sa Israel. 2 Nagpadala si Josue ug mga lalaki gikan sa Jerico ngadto sa Ai, nga duol sa Bet Aven, sa sidlakan nga bahin sa Betel. Miingon siya kanila, "Panungas kamo ug panid-i ang yuta." Busa nanungas ang mga lalaki ug naniid sa Ai. 3 Sa dihang nakabalik na sila kang Josue, miingon sila kaniya, "Ayaw ipadala ang tanang katawhan ngadto sa Ai. Pagpadala lamang ug duha o tulo ka libo ka mga kalalakin-an nga manungas ug mosulong sa Ai. Ayaw hagoa ang tanang tawo sa pagpakiggubat, kay diyutay lamang sila." 4 Busa mikabat lamang ug 3, 000 ka mga kalalakin-an ang mitungas gikan sa kasundalohan, apan nanagan kini gikan sa mga kalalakin-an sa Ai. 5 Mikabat ug 36 ka mga kalalakin-an ang napatay sa mga kalalakin-an sa Ai samtang gigukod nila sila gikan sa ganghaan sa siyudad hangtod sa kabatoan, ug gipatay nila sila samtang milugsong sila sa bungtod. Ug nangahadlok ang mga kasingkasing sa mga tawo ug nawad-an sila sa kaisog. 6 Unya gigisi ni Josue ang iyang mga bisti. Siya ug ang mga kadagkoan sa Israel nagbutang ug abog sa ilang mga ulo ug mihapa sa yuta atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, ug nagpabilin didto hangtod sa gabii. 7 Unya miingon si Josue, "Oh, Yahweh nga Ginoo, nganong gipadala man nimo kining mga tawhana tabok sa Jordan? Aron itugyan lang ba kami sa mga kamot sa mga Amorihanon aron malaglag kami? Kung nakahimo lamang unta kami ug lahi nga paghukom ug nagpabilin nalang kami sa pikas bahin sa Jordan! 8 Ginoo, unsa man ang akong ikaingon, human mitalikod ang Israel sa atubangan sa ilang mga kaaway? 9 Kay ang mga Canaanhon ug ang tanang namuyo sa yuta makadungog niini. Palibotan nila kami ug himoon ang mga tawo sa kalibotan nga mahikalimot sa among ngalan. Ug unsa man ang imong buhaton alang sa imong bantogan nga ngalan?" 10 Miingon si Yahweh kang Josue, "Tindog! Nganong naghapa kaman diha? 11 Nakasala ang Israel. Gilapas nila ang akong kasabotan nga akong gimando kanila. Gikawat nila ang pipila sa mga butang nga gilain. Gikawat nila ug unya gitago usab ang ilang sala pinaagi sa pagbutang sa mga gipangkuha nila ngadto sa ilang mga gipanag-iyahan. 12 Tungod niini, ang mga tawo sa Israel dili na makabarog sa atubangan sa ilang mga kaaway. Mitalikod sila gikan sa ilang mga kaaway tungod kay sila mismo gilain aron laglagon. Dili na gayod ako mouban kaninyo gawas kung daoton ninyo ang mga butang nga angay nga laglagon, apan anaa pa gihapon sa inyong taliwala. 13 Tindog! Balaana ang katawhan nganhi kanako ug ingna sila, 'Balaana ang inyong mga kaugalingon alang ugmang adlawa. Kay si Yahweh, nga Dios sa Israel miingon, "Adunay mga butang nga gilain aron laglagon nga anaa pa gihapon kaninyo, Israel. Dili kamo makabarog batok sa inyong mga kaaway hangtod nga inyong kuhaon gikan kaninyo ang tanang butang nga gilain aron laglagon." 14 Sa pagkabuntag, kinahanglan nga inyong

ipaila ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa inyong mga tribo. Ang tribo nga pilion ni Yahweh moduol sumala sa ilang mga banay. Ang banay nga pilion ni Yahweh kinahanglan nga moduol sa matag panimalay. Ang panimalay nga pilion ni Yahweh kinahanglan nga moduol sa tinagsa. 15 Mahitabo kini nga siya nga gipili ug adunay mga butang nga gilain aron laglagon, pagasunogon siya, siya ug ang tanan nga anaa kaniya, tungod kay gilapas man niya ang kasabotan ni Yahweh ug tungod kay nakahimo man siya ug makauulaw nga butang sa Israel.'" 16 Busa, mibangon si Josue sa sayo sa kabuntagon ug gidala paduol ang Israel, tribo sa tribo, ug ang tribo ni Juda ang napili. 17 Gipaduol ni Josue ang mga banay sa Juda, ug ang mga banay sa mga Zerahanon ang napili. Gipaduol niya ang banay sa mga Zerahanon tawo sa tawo, ug si Zabdi ang napili. 18 Gipaduol niya ang panimalay ni Zabdi, tawo sa tawo, ug si Acan nga anak nga lalaki ni Carmi, nga anak nga lalaki ni Zabdi, nga anak nga lalaki ni Zera, gikan sa tribo ni Juda, ang napili. 19 Unya miingon si Josue kang Acan, "Akong anak, isulti ang kamatuoran sa atubangan ni Yahweh, ang Dios sa Israel, ug isugid ang imong sala kaniya. Palihog sultihi ako kung unsa ang imong nabuhat. Ayaw kini ililong kanako. 20 Mitubag si Acan kang Josue, "Sa pagkatinuod, nakasala ako batok kang Yahweh, ang Dios sa Israel. Mao kini ang akong nabuhat: 21 Sa dihang nakita ko taliwala sa inilog nga mga butang ang maanindot nga kupo nga gikan sa Babilonia, 200 ka shekels sa plata, ug usa ka bareta nga bulawan nga 50 shekels ang gibug-aton, nagtinguha ako niini ug gikuha ko kini. Natago kini sa yuta sa tungatunga sa akong tolda, ug ang plata anaa sa ilalom niini." 22 Misugo ug mga mensahero si Josue, nga midagan ngadto sa tolda ug atua didto ang mga butang. Sa dihang mitan-aw sila, nakaplagan nila kini nga nakatago sa iyang kaugalingon nga tolda, ug ang plata anaa sa ilalom niini. 23 Gikuha nila ang mga butang gikan sa taliwala sa tolda ug gidala kini ngadto kang Josue ug sa tanang katawhan sa Israel. Giyabo nila kini sa atubangan ni Yahweh. 24 Unya si Josue, ug ang tibuok Israel nga uban kaniya, nagkuha kang Acan nga anak ni Zera, ug ang plata, ang kupo, ang bareta sa bulawan, ang iyang anak nga mga lalaki ug mga babaye, ang iyang mga torong baka, ang iyang mga asno, ang iyang mga karnero, ang iyang tolda, ug ang tanan nga anaa kaniya, ug gidala nila kini ngadto sa walog sa Acor. 25 Unya miingon si Josue, "Nganong gisamok mo man kami? Pagasamokon ka ni Yahweh karong adlawa." Gibato siya sa tibuok Israel. Ug gisunog nila silang tanan, ug gibato nila sila. 26 Gitabonan nila siya ug daghang gipatongpatong nga mga bato nga ania gihapon hangtod karong adlawa. Giwala na ni Yahweh ang iyang nagdilaab nga kasuko. Busa ginganlan ang maong dapit ug walog sa Acor hangtod karong adlawa.

8

1 Miingon si Yahweh kang Josue, "Ayaw kahadlok ug ayaw kaluya. Dad-a uban kanimo ang tanang katawhan nga manggugubat. Tungas ngadto sa Ai. Tan-awa, gihatag ko na sa imong kamot ang hari sa Ai, ang iyang katawhan, ang iyang siyudad, ug ang iyang yuta. 2 Buhaton mo ngadto sa Ai ug sa iyang hari ingon sa imong gibuhat sa Jerico ug sa iyang hari, gawas lamang kung kuhaon ninyo ang mga inilog nga mga butang ug ang mga baka alang sa inyong kaugalingon. Banhigi ang luyo sa siyudad." 3 Busa mibangon si Josue ug gidala ang tanang mga kalalakin-an nga manggugubat tungas sa Ai. Unya mipili si Josue ug 30, 000 ka kalalakin-an—kusgan, maisog nga kalalakin-an—ug gipalakaw sila sa kagabhion.

4 Gimandoan niya sila, “Tan-awa, mohupo kamo sa banhiganan batok
sa siyudad, sa likod niini. Ayaw kaayo pagpalayo gikan sa siyudad,
apan pagmainandamon kamong tanan. 5 Ako ug ang tanang kalalakin-
an nga uban kanako magpaduol sa siyudad. Ug sa dihang manggula
sila aron pagsulong kanamo, managan kami palayo gikan kanila sama
kaniadto. 6 Gukdon nila kami hangtod nga madala namo sila palayo sa
siyudad. Moingon sila, 'Nanagan sila gikan kanato sama sa ilang gibuhat
sa unang higayon.' Busa managan kami gikan kanila 7 Unya manggula
kamo gikan sa inyong dapit nga gitagoan, ug ilogon ninyo ang siyudad. Si
Yahweh nga inyong Dios ang mohatag niini sa inyong kamot. 8 Sa dihang
mailog na ninyo ang siyudad, sunogon ninyo kini. Buhaton ninyo kini sa
dihang tumanon ninyo ang mando nga gihatag sa pulong ni Yahweh. Tan-
awa, gimandoan ko kamo.” 9 Gipalakaw sila ni Josue, ug miadto sila sa
dapit nga banhiganan, ug mitago sila taliwala sa Betel ug sa Ai didto sa
kasadpang bahin sa Ai. Apan natulog si Josue nianang gabhiona uban sa
katawhan. 10 Busa sayo sa kabuntagon mibangon si Josue ug giandam
ang iyang kasundalohan, si Josue ug ang mga kadagkoan sa Israel, ug
gisulong nila ang katawhan sa Ai. 11 Nanungas ang tanang manggugubat
nga uban kaniya ug mipaduol sa siyudad. Mipaduol sila sa siyudad ug
nagkampo sa amihanan nga bahin sa Ai. Karon adunay walog taliwala
kanila ug sa Ai. 12 Gidala niya ang kalalakin-an nga mikabat ug 5000
ug giandam sila sa pagbanhig ngadto sa kasadpan nga bahin sa siyudad
taliwala sa Betel ug Ai. 13 Gipahiluna nila ang tanang kasundalohan, ang
kadaghanan sa kasundalohan atua sa amihanan nga bahin sa siyudad, ug
ang tigbantay sa likod atua sa kasadpan nga bahin sa siyudad. Nagpahulay
si Josue nianang gabhiona didto sa walog. 14 Nahitabo kini sa pagkakita
sa hari sa Ai niini, siya ug ang iyang kasundalohan misayo pagbangon ug
nagdalidali aron sa pagsulong sa Israel sa dapit nga nag-atubang ngadto
sa walog sa Suba sa Jordan. Wala siya masayod nga ang banhig naghulat
aron sa pagsulong gikan sa likod sa siyudad. 15 Gitugotan ni Josue ug sa
tibuok Israel nga mabuntog ang ilang kaugalingon sa ilang atubangan, ug
mikalagiw sila ngadto sa kamingawan. 16 Gipatawag ang tanang katawhan
nga atua sa siyudad aron sa paggukod kanila, ug misunod sila kang Josue
ug nagpahilayo na sila sa siyudad. 17 Walay bisan usa ka lalaki nga
nahibilin sa Ai ug sa Betel nga wala migukod sa Israel. Gitalikdan nila
ang siyudad ug gibiyaan kini nga abli samtang migukod sila sa Israel.
18 Miingon si Yahweh kang Josue, “Itumong ang imong bangkaw nga anaa
sa imong kamot ngadto sa Ai, kay akong ihatag ang Ai diha sa imong
kamot.” Gipataas niya ang bangkaw nga anaa sa iyang kamot ngadto
sa siyudad. 19 Ang kasundalohan nga nanago sa banhiganan nanggula
dayon sa ilang dapit samtang giisa niya ang iyang kamot. Nanagan sila
ug misulod sa siyudad ug giilog kini. Gisunog dayon nila ang siyudad.
20 Ang kalalakin-an sa Ai mibalik ug milingi. Nakita nila ang aso nga
naggikan sa siyudad nga miutbo ngadto sa kawanangan, ug dili na sila
maka-ikyas niini nga dalan o niana. Kay ang kasundalohan sa Israelita
nga mikalagiw ngadto sa kamingawan mibalik karon aron sa pag-atubang
niadtong migukod kanila. 21 Sa dihang nakita ni Josue ug sa tibuok Israel
ang banhig nga miilog sa siyudad uban sa miutbo nga aso, mibalik sila ug
gipangpatay nila ang kalalakin-an sa Ai. 22 Ug ang ubang kasundalohan sa
Israel, kadtong misulod didto sa siyudad, migula aron sa pagsulong kanila.
Busa ang kalalakin-an sa Ai nadakpan taliwala sa kasundalohan sa Israel,
ang pipila dinhi nga bahin ug ang pipila didto sa pikas bahin. Gisulong sa

Israel ang kalalakin-an sa Ai; walay usa kanila nga naluwas o nakaikyas.
23 Gibilin nila ang hari sa Ai, nga gidakop nila nga buhi, ug gidala nila siya
ngadto kang Josue. 24 Nahitabo kini sa dihang nahuman na ug patay sa
Israel ang tanang nagpuyo sa Ai didto sa uma nga duol sa kamingawan
diin sila gigukod, ug sa dihang silang tanan, hangtod sa kinaulahian,
nangahagba pinaagi sa sulab sa espada, ang tibuok Israel mibalik sa Ai.
Gisulong nila kini pinaagi sa sulab sa espada. 25 Ang tanan nga nahagba
nianang adlawa, lalaki ug babaye, mga 12, 000, ang tanang katawhan sa Ai.
26 Wala gipaubos ni Josue ang iyang kamot nga diin iyang giisa samtang
naggunit sa iyang bangkaw, hangtod nga nahingpit niya ug laglag ang
tanang katawhan sa Ai. 27 Gikuha lamang sa Israel ang binuhi nga mga
mananap ug ang inilog nga mga butang nga gikan sa siyudad alang sa ilang
kaugalingon, sama sa gimando ni Yahweh kang Josue. 28 Gisunog ni Josue
ang Ai ug gihimo kining tinapok sa pagkalaglag hangtod sa kahangtoran.
Biniyaan kini nga dapit hangtod niining adlawa. 29 Gibitay niya ang Hari
sa Ai didto sa kahoy hangtod sa pagkakilomkilom. Sa pagsalop sa adlaw,
nagmando si Josue ug gikuha nila ang lawas sa hari nga gikan sa kahoy ug
giitsa kini sa mga ganghaan sa siyudad. Gitabonan nila didto ug daghang
tapok sa bato ang ibabaw niini. Kana nga tapok sa bato nagpabilin didto
hangtod niining adlawa. 30 Unya nagtukod ug halaran si Josue alang kang
Yahweh, ang Dios sa Israel, didto sa Bukid sa Ebal, 31 Sumala sa gimando ni
Moises nga sulugoon ni Yahweh ngadto sa katawhan sa Israel, ingon nga
nahisulat kini sa libro sa balaod ni Moises: “Ang halaran gikan sa wala
giputol nga mga bato, nga wala pa gigamitan ug puthaw nga himan.” Ug
naghalad siya sa ibabaw niining mga halad sinunog ngadto kang Yahweh,
ug naghalad sila ug halad sa kalinaw. 32 Ug didto sa presensya sa katawhan
sa Israel, misulat siya sa mga bato ug usa ka kopya sa balaod ni Moises.
33 Ang tibuok Israel, ang ilang mga kadagkoan, mga opisyales, ug ang
ilang mga maghuhukom mibarog sa matag kilid sa sagradong sudlanan
sa kasabotan sa atubangan sa mga pari ug mga Levita nga nagdala sa
sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh—ang langyaw ingon man
usab ang natawo nga lumad—mibarog ang katunga kanila sa atubangan
sa Bukid sa Geresim ug ang laing katunga mibarog sa atubangan sa Bukid
sa Ebal. Gipanalanginan nila ang katawhan sa Israel, sumala sa gimando
ni Moises nga sulugoon ni Yahweh ngadto kanila sukad pa sa sinugdanan.
34 Pagkahuman, gibasa ni Josue ang tanang pulong sa balaod, ang mga
panalangin ug ang mga tunglo, ingon nga nahisulat kini sa libro sa balaod.
35 Walay usa ka pulong nga gikan sa tanang gimando ni Moises nga wala
nabasa ni Josue sa atubangan sa panagtigom sa Israel, lakip na ang mga
kababayen-an, gagmay nga kabataan, ug ang mga langyaw nga nagpuyo
taliwala kanila.

9

1 Unya ang tanang mga hari nga nagpuyo layo sa Jordan didto sa
kabungtoran, ug sa mga anaa sa kapatagan daplin sa baybayon sa Dako
nga Dagat atubangan sa Lebanon—ang mga Hitihanon, Amorihanon,
Canaanhon, Perizihanon, Hebihanon, ug mga Jebusihanon— 2 nagkahiusa
kining tanan ilalom sa usa ka mando, aron nga makiggubat batok kang
Josue ug sa Israel. 3 Sa dihang nadungog sa mga lumolupyo sa Gibeon
ang mahitungod sa gibuhat ni Josue ngadto sa Jerico ug sa Ai, 4 nakahimo
sila ug plano sa pagpanglimbong. Miadto sila ingon nga mga mensahero.
Nagkuha sila ug mga dunot nga mga sako ug gibutang nila kini sa ilang mga

asno. Nagkuha usab sila ug daan nga mga sudlanan sa bino nga dunot, nangagisi, ug tinahian na. 5 Nagsul-ob sila ug mga daan ug tinapakan nga mga sandalyas, ug nagbisti ug mga daan, ug gisigisi nga mga sapot. Ang tanang pagkaon nila nga tinapay gahi ug gipang-agop-op na. 6 Unya miadto sila kang Josue didto sa kampo sa Gilgal ug miingon kaniya ug sa mga kalalakin-an sa Israel, "Nagpanaw kami gikan sa halayo kaayo nga nasod, busa karon paghimo ug kasabotan nganhi kanamo." 7 Ang mga kalalakin-an sa Israel miingon sa mga Hebihanon, "Basin nagpuyo lamang kamo duol kanamo. Unsaon man namo paghimo ug kasabotan kaninyo?" 8 Miingon sila kang Josue, "Imo kaming mga sulugoon." Miingon si Josue kanila, "Kinsa man kamo? Diin man kamo gikan?" 9 Miingon sila kaniya, "Mianhi ang imong mga sulugoon dinhi gikan pa sa halayong dapit, tungod sa ngalan ni Yahweh nga imong Dios. Among nadunggan ang mahitungod kaniya ug ang mahitungod sa tanan niyang gihimo sa Ehipto— 10 ug ang tanan niyang gihimo sa duha ka mga hari sa mga Amorihanon sa pikas bahin sa Jordan—ngadto kang Sihon nga hari sa Hesbon, ug ngadto kang Og nga hari sa Basan nga kaniadto anaa sa Astarot. 11 Ang among mga kadagkoan ug ang tanang mga lumolupyo sa among nasod miingon kanamo, 'Pagdala kamo sa inyong mga gikinahanglan nganha sa inyong kamot alang sa inyong panaw. Panlakaw kamo aron makigkita kanila ug sultihi sila, "Inyo kaming mga sulugoon. Pakigsabot kanamo." 12 Mao kini ang among tinapay, init pa kini sa dihang gikuha namo kini sa among mga panimalay sa adlaw nga miggikan na kami padulong kaninyo. Apan karon, tan-awa, gahi na kini ug giagop-op na. 13 Kining mga panit nga sudlanan sa bino, bag-o pa kini sa dihang amo kining gipuno sa bino, ug karon, tan-awa nagisi na kini. Ang among mga bisti ug ang among mga sandalyas nangadunot na gumikan sa layo kaayo nga panaw.'" 14 Busa gikuha sa mga Israelita ang uban sa ilang mga dala, apan wala sila mangayo ug giya kang Yahweh. 15 Nakighigala si Josue kanila ug naghimo ug kasabotan tali kanila, nga dili sila pamatyon. Nakigsaad usab kanila ang mga pangulo sa katawhan. 16 Tulo ka adlaw human nakigsabot ang mga Israelita kanila, nasayran nila nga sila ilang mga silingan, ug nga nagpuyo sila duol kanila. 17 Busa mipanaw ang katawhan sa Israel ug sa ikatulo nga adlaw miabot sila sa ilang mga siyudad. Ang ilang mga siyudad mao ang Gibeon, Chefira, Beerot, ug ang Keriat Jearim. 18 Wala sila sulonga sa mga katawhan sa Israel tungod kay nakasaad man ang ilang mga pangulo kanila ngadto sa atubangan ni Yahweh, nga Dios sa Israel. Nagbagulbol ang tanang mga Israelita ngadto sa ilang mga pangulo. 19 Apan miingon ang tanang mga pangulo ngadto sa tanang katawhan, "Nagsaad kami ngadto kanila pinaagi kang Yahweh, nga Dios sa Israel, busa karon dili kami makasakit kanila. 20 Mao kini ang atong buhaton kanila: aron makalikay kita sa kasuko nga moabot kanato tungod sa saad nga atong gipanaad kanila, tugotan nato sila nga mabuhi." 21 Miingon ang mga pangulo ngadto sa ilang katawhan, "Tugoti sila nga mabuhi." Busa, nahimong mga tigbugha ug kahoy ug tigsag-ob ug tubig ang katawhan sa Gibeon alang sa tanang mga Israelita, sama sa giingon sa mga pangulo mahitungod kanila. 22 Gitawag sila ni Josue ug giingnan, "Nganong inyo man kaming gilimbongan sa dihang miingon kamo, 'Layo kaayo kami gikan kaninyo', nga nagpuyo man lamang diay kamo duol kanamo? 23 Karon, tungod niini, tinunglo kamo ug ang pipila kaninyo mahimong ulipon hangtod sa hangtod, kadtong mga tigbugha ug kahoy ug tigsag-ob ug tubig alang sa balay sa akong Dios." 24 Mitubag sila kang Josue ug miingon, "Tungod kay giingon man

nganhi sa imong mga sulugoon nga si Yahweh nga inyong Dios nagsugo sa
iyang alagad nga si Moises sa paghatag sa tibuok yuta diha kaninyo ug sa
paglaglag sa tanan nga mga nagpuyo niining yutaa—busa nangahadlok
kami pag-ayo alang sa among mga kinabuhi tungod kaninyo. Maong
nabuhat namo kini. 25 Karon, tan-awa, gigamhan na ninyo kami. Bisan
unsa man ang anaa sa inyong hunahuna nga maayo ug husto nga buhaton
nganhi kanamo, buhata kini.” 26 Busa gihimo kini ni Josue alang kanila:
iya silang gitanggal gikan sa pagdumala sa mga Israelita, ug wala sila
pamatya sa mga Israelita. 27 Nianang adlawa gihimo ni Josue nga mga
tigbugha ug kahoy ug tigsag-ob ug tubig ang katawhan sa Gibeon alang sa
mga lumolupyo, ug alang sa halaran ni Yahweh, hangtod karong adlawa,
didto sa dapit nga gipili ni Yahweh.

10

1 Karon si Adonizedek, nga hari sa Jerusalem, nakadungog nga nailog
ni Josue ang Ai ug nalaglag gayod kini sa hingpit, sama sa iyang
gibuhat sa Jerico ug sa hari niini. Ug nakadungog siya kung giunsa
pagpakighigala sa katawhan sa Gibeon ngadto sa Israel ug namuyo uban
kanila. 2 Nangahadlok pag-ayo ang katawhan sa Jerusalem tungod kay
ang Gibeon usa man ka dako nga siyudad kaniadto, sama sa usa sa
harianon nga mga siyudad. Mas dako pa kini kay sa Ai, ug ang tanan nga
mga kalalakin-an niini mga kusgan gayod nga mga manggugubat. 3 Busa
nagpadala ug mensahe si Adonizedek, nga hari sa Jerusalem, ngadto kang
Hoham, nga hari sa Hebron, kang Piram, nga hari sa Jarmut, kang Jafia,
nga hari sa Lakis, ug kang Dabir, nga hari sa Eglon: 4 “Tungas kamo nganhi
kanako ug tabangi ako. Sulongon nato ang Gibeon kay nakighigala man
sila kang Josue ug sa katawhan sa Israel.” 5 Ang lima ka mga hari sa mga
Amorihanon; ang hari sa Jerusalem, sa Hebron, sa Jarmut, sa Lakis, ug ang
hari sa Eglon, nanungas sila uban ang tanan nilang mga kasundalohan.
Gilibotan nila ang Gibeon, ug gisulong nila kini. 6 Nagpadala ug mensahe
ang katawhan sa Gibeon ngadto kang Josue ug sa mga kasundalohan
nga anaa sa Gilgal. Miingon sila, “Pagdali! Ayaw ninyo kuhaa ang
inyong mga kamot nganhi sa inyong mga sulugoon. Tungas dayon kamo
dinhi kanamo ug luwasa kami. Tabangi kami, kay ang tanang hari sa
mga Amorihanon nga nagpuyo sa kabungtoran nagkahiusa sa pagsulong
kanamo.” 7 Mitungas si Josue gikan sa Gilgal uban ang tanan niyang
mga kasundalohan, ug ang tanang kalalakin-an nga mga manggugubat.
8 Miingon si Yahweh kang Josue, “Ayaw kahadlok kanila. Gihatag ko na sila
sa imong kamot. Walay ni bisan usa kanila ang makahimo sa pagpugong sa
inyong pagsulong.” 9 Miabot dayon si Josue kanila, nga nagpanaw tibuok
gabii gikan sa Gilgal. 10 Unya gilibog ni Yahweh ang mga kaaway sa Israel—
nga nipatay kanila sa hilabihan nga kamatay didto sa Gibeon, ug gigukod
nila sila patungas sa Bet Horon, ug gipamatay usab nila ang anaa sa dalan
paingon sa Azeka ug Makeda. 11 Samtang nang-ikyas sila gikan sa Israel,
palugsong sa bungtod gikan sa Bet Horon, nagpaulan ug dagkong mga
bato si Yahweh gikan sa langit paingon sa Azeka, ug nangamatay sila. Mas
daghan pa ang nangamatay tungod sa ulan nga bato kaysa nangamatay
pinaagi sa espada sa mga kalalakin-an sa Israel. 12 Unya nakigsulti si
Josue kang Yahweh sa adlaw nga gihatag ni Yahweh ang kadaogan sa
Israel batok sa mga Amorihanon. Mao kini ang gisulti ni Josue ngadto
kang Yahweh atubangan sa Israel, “Adlaw, ayaw ug salop sa Gibeon, ug
ikaw bulan, sa walog sa Ajalon.” 13 Mipundo ang adlaw, ug miundang ang

paglihok sa bulan hangtod nga nakapanimalos na ang nasod sa ilang mga
kaaway. Wala ba kini nahisulat Sa Libro ni Jasar? Ang adlaw nagpundo
sa tungatunga sa kawanangan; wala kini misalop tibuok adlaw. 14 Wala
na gayoy sama niining adlawa kaniadto o human niini, sa dihang gituman
ni Yahweh ang tingog sa usa ka tawo. Kay si Yahweh man ang nakiggubat
alang sa Israel. 15 Mibalik si Josue ug ang tibuok Israel ngadto sa kampo
sa Gilgal. 16 Karon nakaikyas ug mitago ang lima ka mga hari ngadto sa
langob sa Makeda. 17 Gisulti kini kang Josue, "Nakit-an na sila! —ang
lima ka mga hari nga mitago sa langob sa Makeda!" 18 Miingon si Josue,
"Paligiri ug dagkong mga bato ang baba sa langob ug pagbutang ug mga
sundalo aron mobantay kanila. 19 Ayaw kamo pagpundo dinhi. Gukda
ang inyong mga kaaway ug sulonga sila gikan sa likod. Ayaw sila tugoti
nga makasulod sa ilang mga siyudad, tungod kay gihatag naman sila ni
Yahweh sa inyong kamot." 20 Daghan na kaayo ug napatay si Josue ug
ang mga anak nga lalaki sa Israel, hangtod nga hapit na sila malaglag sa
hingpit; diyutay lang sa mga nakaikyas ang nakaabot sa ilang mga siyudad.
21 Unya namalik nga malinawon ang tibuok kasundalohan ngadto kang
Josue nga anaa sa kampo sa Makeda. Ug wala gayoy misulay sa pagsulti
ug pulong batok sa katawhan sa Israel. 22 Unya miingon si Josue, "Ablihi
ang baba sa langob ug gikan sa langob dad-a kanako kining lima ka mga
hari." 23 Gihimo nila ang iyang giingon. Gidala nila kaniya ang lima ka
mga hari gikan sa langob—ang hari sa Jerusalem, ang hari sa Hebron, ang
hari sa Jarmut, ang hari sa Lakis, ug ang hari sa Eglon. 24 Ug sa dihang
gidala na nila ang mga hari ngadto kang Josue, gisugo niya ang matag
lalaki sa Israel, ug miingon siya sa mga pangulo sa mga kasundalohan
nga miuban kaniya sa pagpakiggubat, "tumbi ang ilang mga liog." Busa
miduol sila ug gitumban nila ang ilang mga liog. 25 Unya miingon siya
kanila, "Ayaw kamo kahadlok ug ayaw kamo kaluya. Pagmaisogon ug
pagmadasigon. Mao kini ang buhaton ni Yahweh sa tanan ninyong mga
kaaway nga inyong pakigbatokan." 26 Unya gisulong ug gipatay ni Josue
ang mga hari. Gibitay niya sila sa lima ka mga kahoy. Nagbitay sila sa
mga kahoy hangtod sa gabii. 27 Sa dihang misalop na ang adlaw, naghatag
ug mga mando si Josue ug ila kining ginaog gikan sa mga kahoy ug gilabay
kini sa langob diin sila mitago. Gitakloban nila ug dagko nga mga bato ang
baba sa langob. Nagpabilin gihapon didto kadto nga mga bato hangtod
karon. 28 Niini nga paagi, gisakop ni Josue ang Makeda niadtong adlawa
ug gipamatay ang tanan nga atua didto pinaagi sa espada, lakip na ang
hari niini. Gilaglag niya sila sa hingpit uban ang tanang mga buhing
binuhat nga atua didto. Wala gayod siyay gibilin nga mga buhi. Gibuhat
niya sa hari sa Makeda ang gibuhat niya sa hari sa Jerico. 29 Milatas si
Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Makeda hangtod sa Libna. Nakig-
away siya batok sa Libna. 30 Gihatag usab kini ni Yahweh sa kamot sa
Israel—uban sa ilang hari. Gipatay ni Josue ang matag buhing binuhat
pinaagi sa espada. Wala siya magbilin ug bisan unsa nga buhi. Gibuhat
niya sa hari ang gibuhat niya ngadto sa hari sa Jerico. 31 Unya milabay
si Josue ug ang tibuok Israel gikan sa Libna paingon sa Lakis. Nagkampo
sila didto ug nagkiggubat batok niini. 32 Gihatag ni Yahweh ang Lakis
ngadto sa kamot sa Israel. Nasakop kini ni Josue sa ikaduha nga adlaw.
Gipamatay niya pinaagi sa espada ang tanang buhing binuhat nga anaa
niini, sama sa iyang gibuhat ngadto sa Libna. 33 Unya miabot ang hari sa
Gezer nga si Horam, aron tabangan ang Lakis. Gipatay siya ni Josue ug
ang iyang kasundalohan hangtod nga wala na gayoy bisan usa kanila ang

nahibilin nga buhi. 34 Unya milatas si Josue ug ang tibuok Israel gikan sa
Lakis hangtod sa Eglon. Nagkampo sila didto ug nagkiggubat batok niini,
35 ug nailog nila kini niana usab nga adlaw. Gitigbas nila kini pinaagi sa
espada ug hingpit gayod ang pagkalaglag sa tanan nga anaa niini, sama sa
gibuhat ni Josue ngadto sa Lakis. 36 Unya milatas si Josue ug ang tibuok
Israel gikan sa Eglon hangtod sa Hebron. Nakiggubat sila batok kanila.
37 Giilog nila kini ug gitigbas pinaagi sa espada ang tanan nga anaa niini,
lakip na ang hari ug ang kasikbit nga mga baryo niini. Gilaglag gayod
nila sa hingpit ang tanang buhing binuhat nga anaa niini, wala gayod
silay gibilin nga buhi, sama sa gibuhat ni Josue ngadto sa Eglon. Gilaglag
niya kini sa hingpit, lakip na ang tanan nga mga buhing binuhat nga anaa
niini. 38 Unya mibalik si Josue, uban ang tanang kasundalohan sa Israel, ug
milabay sila sa Debir ug nakiggubat batok niini. 39 Gisakop niya kini lakip
na ang hari niini, ug ang tanang kasikbit nga mga baryo niini. Gitigbas nila
sila pinaagi sa espada ug hingpit nga gilaglag ang tanang buhing binuhat
nga anaa niini. Wala gayoy gibilin nga buhi si Josue, sama sa iyang gibuhat
ngadto sa Hebron ug sa hari niini, ug sama sa iyang gibuhat sa Libna ug
sa hari niini. 40 Gipildi ni Josue ang tibuok yuta, ang anaa sa kabungtoran,
ang Negeb, ang anaa sa kapatagan, ug ang anaa sa tiilan sa mga bungtod.
Sa tanan nga mga hari wala gayod siyay gibilin nga buhi. Gilaglag gayod
niya sa hingpit ang matag buhing butang, sama sa gimando ni Yahweh,
nga Dios sa Israel. 41 Gitigbas sila ni Josue pinaagi sa espada gikan sa
Kades Barnea ngadto sa Gaza, ug ang tibuok nasod sa Gosen ngadto sa
Gibeon. 42 Nasakop ni Josue kining tanan nga mga hari ug ang ilang yuta
sa usa lamang ka higayon tungod kay si Yahweh, nga Dios sa Israel, maoy
nakigbatok alang sa Israel. 43 Unya mipauli si Josue, uban ang tibuok Israel
ngadto sa kampo sa Gilgal.

11

1 Sa dihang nadungog kini ni Jabin, nga hari sa Asor, nagpadala siya ug
mensahe ngadto kang Jobab, nga hari sa Madon, ngadto sa hari sa Simron,
ug ngadto sa hari sa Acsaf. 2 Nagpadala usab siya ug mensahe ngadto sa
mga hari nga anaa sa mga kabungtoran nga anaa sa amihanan, ngadto
sa walog sa Suba sa Jordan sa habagatang bahin sa Cinerot, ngadto sa
mga kapatagan, ug sa mga kabungtoran sa Dor nga anaa sa kasadpan.
3 Nagpadala usab siya ug mensahe ngadto sa mga Canaanhon nga anaa
sa sidlakan ug kasadpan, sa mga Amorihanon, sa mga Hitihanon, sa mga
Perisihanon, sa mga Jebusihanon nga anaa sa kabungtoran, ug sa mga
Hebihanon sa Bukid sa Hermon sa yuta sa Mispa. 4 Nagkatigom ang
tanan nilang mga kasundalohan uban kanila, daghan kaayo nga mga
kasundalohan, sama sa gidaghanon sa balas sa baybayon. Daghan kaayo
sila ug mga kabayo ug mga karwahe. 5 Sa gitakda nga panahon nagtagbo
kini nga mga hari, ug nagkampo sila daplin sa katubigan sa Merom aron
makiggubat sa Israel. 6 Si Yahweh miingon kang Josue, “Ayaw kahadlok
sa ilang presensiya, tungod kay ugma sa sama niining taknaa ihatag ko
silang tanan sa Israel ingon nga mga patay. Imong pungkolan ang ilang
mga kabayo, ug imong sunogon ang ilang mga karwahe.” 7 Miabot si Josue
ug ang tanan nga mga kalalakin-ang manggugubat. Kalit sila nga miabot
ngadto sa mga katubigan sa Merom, ug gisulong ang kaaway. 8 Gihatag ni
Yahweh ang mga kaaway ngadto sa kamot sa Israel, ug gitigbas nila sila
pinaagi sa ilang mga espada ug gigukod nila sila hangtod sa Sidon, Misrefot
Maim, ug hangtod sa walog sa Mispa nga anaa sa sidlakan. Gipanigbas nila

sila hangtod nga wala nay nabilin. 9 Gibuhat ni Josue kanila ang giingon
ni Yahweh kaniya. Giputlan niya ug tiil ang mga kabayo ug gisunog ang
mga karwahe. 10 Mibalik si Josue niana nga takna ug gisakop ang Hasor.
Iyang gitigbas ang hari niini pinaagi sa espada. (Ang Hasor maoy labaw
niini nga mga gingharian.) 11 Gitigbas nila pinaagi sa espada ang tanang
mga buhing binuhat nga anaa didto, ug gigahin niya sila aron laglagon,
busa wala gayoy buhing binuhat nga nahibilin. Unya iyang gisunog ang
Hazor. 12 Nailog ni Josue ang tanang mga siyudad niini nga mga hari.
Gidakop usab niya ang tanan nilang mga hari ug gitigbas sila pinaagi sa
espada. Gilaglag gayod niya sila sa hingpit pinaagi sa espada, sama sa
gimando ni Moises nga sulugoon ni Yahweh. 13 Wala gisunog sa Israel
ang mga siyudad nga natukod sa mga bungtod, gawas lamang sa Hasor.
Kadto lamang ang gisunog ni Josue. 14 Gipanguha sa mga kasundalohan sa
Israel alang sa ilang mga kaugalingon ang tanan nga inilog nga mga butang
gikan niini nga mga siyudad uban sa mga kahayopan. Gipamatay nila ang
tanang katawhan pinaagi sa espada hangtod nga ang tanan nangamatay.
Wala silay gibilin nga buhing binuhat. 15 Sama nga gimandoan ni Yahweh
ang iyang sulugoon nga si Moises, gimandoan usab ni Moises si Josue.
Busa wala gayoy bulohaton nga wala gitapos ni Josue gikan sa tanan
nga gimando ni Yahweh kang Moises nga buhaton. 16 Giilog ni Josue
kadtong tanan nga mga yuta, ang kabungtoran, ang tanan sa Negeb, ang
yuta sa Gosen, ang tiilan sa mga bungtod, ang walog sa Suba sa Jordan,
ang kabungtoran sa Israel, ug ang mga kapatagan. 17 Gikan sa Bukid sa
Halak nga duol sa Edomea, ug ngadto sa amihanan paingon sa Baal Gad
sa walog nga duol sa Lebanon ubos sa Bukid sa Hermon, iyang gisakop
ug gipamatay ang tanan nilang mga hari. 18 Nakiggubat si Josue sa dugay
nga panahon uban sa tanan nga mga hari. 19 Wala gayoy siyudad nga
nakighigala sa kasundalohan sa Israel gawas lamang sa mga Hebihanon
nga nagpuyo sa Gibeon. Giilog sa Israel ang tanang mga siyudad diha sa
gubat. 20 Kay si Yahweh man ang mipagahi sa ilang mga kasingkasing
aron nga mosulong ug makiggubat sila batok sa Israel, aron nga malaglag
niya sila sa hingpit, ug aron nga dili sila kaluy-an sama sa iyang gisugo
kang Moises. 21 Unya miabot si Josue niana nga takna ug gilaglag niya
ang Anakim. Gibuhat niya kini sa kabungtoran, diha sa Hebron, Debir,
Anab, ug sa tanan nga kabungtoran sa Juda, ug sa tanan nga kabungtoran
sa Israel. Gilaglag gayod sila ni Josue lakip na ang ilang mga siyudad.
22 Wala gayoy kaliwat ni Anak nga nahibilin sa yuta sa Israel gawas lamang
sa anaa sa Gaza, Gat, ug Asdod. 23 Busa nasakop ni Josue ang tibuok yuta,
sama sa giingon ni Yahweh kang Moises. Gihatag kini ni Josue ingon nga
panulondon sa Israel, nga gigahin sa matag tribo. Unya, mipahulay na ang
yuta gikan sa mga panaggubat.

12

1 Karon mao kini ang mga hari sa yuta, nga nabuntog sa mga kalalakin-
an sa Israel. Giilog sa mga Israelita ang yuta sa sidlakang bahin sa
Jordan diin didto mosubang ang adlaw, gikan sa walog sa Suba sa Arnon
paingon sa Bukid sa Hermon, ug sa tibuok Araba ngadto sa sidlakan.
2 Nagpuyo didto sa Hesbon si Sihon, nga hari sa mga Amorihanon. Siya
ang nagdumala gikan sa Aroer, nga anaa didto sa utlanan sa pangpang sa
Arnon gikan sa taliwala sa walog, ug ang katunga sa Gilead palugsong
sa Suba sa Jabbok sa utlanan sa mga Amonihanon. 3 Si Sihon usab
ang nagdumala sa Araba ngadto sa Dagat sa Cineret, ngadto sa sidlakan,

paingon sa Dagat sa Araba (ang Dagat nga Asin) paingon sa sidlakan nga
bahin, ang tanan nga paingon sa Bet Jesimot ug paingon sa habagatan nga
bahin, ngadto sa tiilan sa mga bakilid sa Bukid sa Pisga. 4 Si Og, ang hari
sa Basan, usa sa nahibiling buhi nga kaliwat sa Refaim, nga nagpuyo sa
Astarot ug sa Edrei. 5 Gidumalahan niya ang Bukid sa Hermon, Saleca,
ug ang tibuok Basan, ngadto sa utlanan sa katawhan sa Gesuri ug sa
Maacatihanon, ug katunga sa Gilead, ngadto sa utlanan ni Sihon, ang hari
sa Hesbon. 6 Si Moises nga alagad ni Yahweh, ug ang mga katawhan sa
Israel nagbuntog kanila, ug gihatag ni Moises nga alagad ni Yahweh, ang
yuta ingon nga mapanag-iya sa mga Reubenhanon, sa mga Gadihanon,
ug ang katunga sa tribo ni Manases. 7 Mao kini ang mga hari sa yuta
nga gibuntog ni Josue ug sa katawhan sa Israel sa kasadpang bahin sa
Jordan, gikan sa Baal Gad sa walog nga duol sa Lebanon padulong sa
Bukid sa Halak nga duol sa Edomea. Gihatag ni Josue ang yuta ngadto
sa mga tribo sa Israel aron ilang panag-iyahon. 8 Gihatag niya kanila ang
kabungtoran, ang kapatagan, ang Araba, ang daplin sa mga kabukiran, ang
kamingawan, ug ang Negeb—ang yuta sa mga Hitihanon, Amorihanon,
Canaanhon, Perisihanon, Hibihanon, ug mga Jebusihanon. 9 Lakip niini
ang mga hari ang hari sa Jerico, ang hari sa Ai nga didto sa daplin sa
Betel, 10 ang hari sa Jerusalem, ang hari sa Enaim, 11 ang hari sa Jarmut,
ang hari sa Lakis, 12 ang hari sa Eglon, ang hari sa Gezer, 13 ang hari sa
Dabir, ang hari sa Geder, 14 ang hari sa Horma, ang hari sa Arad, 15 ang
hari sa Libna, ang hari sa Adulam, 16 ang hari sa Makeda, ang hari sa Betel,
17 Ang hari sa Tapua, ang hari sa Heper, 18 ang hari sa Afec, ang hari sa
Lasaron, 19 ang hari sa Madon, ang hari sa Hazor, 20 ang hari sa Simron
Meron, ang hari sa Acsaf, 21 ang hari sa Taanac, 22 ang hari sa Megido, ang
hari sa Cades, ang hari sa Jokneam sa Carmel, 23 ang hari sa Dor sa Nafat
Dor, ang hari sa Goyim sa Gilgal, 24 ug ang hari sa Tirsa. Adunay 31 tanan
ka mga hari.

13

1 Karon tigulang ka na kaayo si Josue sa dihang miingon si Yahweh
kaniya, "Tigulang na kaayo ka, apan daghan pa kaayo ang yuta nga
ilogon. 2 Mao kini ang yuta nga nahibilin pa: ang tanang rehiyon sa
mga Filistihanon, ug ang tanan nga didto sa Gesurihanon, 3 (gikan sa
Sihor, nga sidlakang bahin sa Ehipto, ug sa Amihanan ngadto sa utlanan
sa Ekron, nga diin gipanag-iyahan sa mga Canaanhon; ang lima ka
mga magmamando sa mga Filistihanon, niadtong anaa sa Gaza, Asdod,
Ascalon, Gat, ug sa Ekron—ang yuta nga gipanag-iyahan sa mga Abihanon.
4 Sa habagatan nga bahin, aduna pay nahibilin nga mga yuta sa mga
Canaanhon, ug ang Maara nga gipanag-iyahan sa mga Sidonihanon,
paingon sa Apek, ngadto sa utlanan sa mga Amorihanon; 5 ang yuta
sa mga Gebalihanon, ang tibuok Lebanon padulong sa sidlakang bahin,
gikan sa Baal Gad paubos sa Bukid sa Hermon paingon sa Lebo Hamat.
6 Usab, ang tanang lumolupyo sa kabungtoran gikan sa Lebanon paingon
sa Misrefot Maim, lakip ang tanang katawhan sa Sidon. Papahawaon ko
sila atubangan sa kasundalohan sa Israel. Siguroha nga mabahinbahin
ang yuta ngadto sa Israel ingon nga panulondon sumala sa akong gisugo
kanimo. 7 Bahinbahina kini nga yuta ingon nga panulondon sa siyam
ka tribo ug sa katunga sa tribo ni Manases." 8 Uban sa katunga sa tribo
ni Manases, ang Reubenhanon ug ang Gadihanon nakadawat sa ilang

panulondon nga gihatag ni Moises kanila sa sidlakang bahin sa Jordan,
9 gikan sa Aroer, nga anaa sa tumoy sa pangpang sa suba sa Arnon (lakip
na ang siyudad nga anaa sa taliwala sa pangpang), ngadto sa tanang patag
sa Medeba paingon sa Dibon; 10 ang tanang mga siyudad ni Sihon, hari
sa mga Amorihanon, nga nagdumala sa Hesbon, padulong na sa utlanan
sa mga Amonihanon; 11 ang Gilead, ug ang rehiyon sa Gesurihanon ug sa
Maacatihanon, ang tanang bukid sa Hermon, ang tibuok Basan paingon sa
Saleca; 12 ang tanang gingharian ni Og nga anaa sa Basan, nga naghari sa
Astarot ug sa Edrei—mao kini ang mga salin sa nahibilin sa mga Refaim—
gibuntog sila ni Moises ug gipapahawa sila. 13 Apan wala gipapahawa sa
katawhan sa Israel ang Gesurihanon o sa mga Maacatihanon. Hinuon,
mipuyo uban sa mga Israelita ang katawhan sa Gesur ug ang Maacat
niining adlawa. 14 Ang mga tribo lamang ni Levi ang wala hatagi ni Moises
ug panulondon. Ang mga halad kang Yahweh, ang Dios sa Israel, nga
sinunog sa kalayo, mao ang ilang panulondon, sumala sa giingon sa Dios
kang Moises. 15 Gihatag ni Moises ang panulondon sa tribo ni Reuben,
banay sa banay. 16 Gikan sa Aroer ang yuta nga ilang gisakopan, nga
anaa sa tumoy sa pangpang sa Suba sa Arnon, ug ang siyudad nga anaa
sa taliwala sa walog, ug ang tanang patag sa Medeba. 17 Nadawat usab
ni Reuben ang Hesbon, ug ang tanang siyudad nga anaa sa kapatagan,
sa Dibon, ug ang Bamot Baal, ug ang Bet Baalmeon, 18 ug ang Jahas, ug
ang Kedemot, ug ang Mefaat, 19 ug ang Kiriataim, ug ang Sebma, ug ang
Seretsahar nga anaa sa bungtod sa walog. 20 Nadawat usab ni Reuben
ang Bet Peor, ang mga bakilid sa Pisga, ang Bet Jesimot, 21 ang tanang
siyudad sa kapatagan, ug ang tanang gingharian ni Sihon nga hari sa mga
Amorihanon, nga naghari sa Hesbon, nga nabuntog ni Moises kauban sa
mga pangulo sa Midian, sa Evi, sa Rekem, sa Zur, sa Hur ug sa Reba, ang
mga prinsipe sa Sihon, nga nagpuyo didto sa yuta. 22 Gipatay usab sa
katawhan sa Israel pinaagi sa espada si Balaam nga anak nga lalaki ni
Beor, nga nagapanagna, uban niadtong ilang gipatay. 23 Ang utlanan sa
tribo ni Reuben mao ang Suba sa Jordan; mao kini ang ilang utlanan.
Mao kini ang panulondon sa tribo ni Reuben, nga gihatag sa ilang mga
banay, uban sa ilang mga siyudad ug sa mga baryo niini. 24 Mao kini ang
gihatag ni Moises ngadto sa tribo ni Gad, banay sa banay: 25 Ang ilang
yutang gipanag-iyahan mao ang Jazer, ang tanang mga siyudad sa Gilead
ug katunga sa yuta sa mga Amonihanon, ngadto sa Aroer, sa sidlakang
bahin sa Raba, 26 gikan sa Hesbon paingon sa Rama Mispe ug sa Betonim,
gikan sa Mahanaim paingon sa yutang gisakopan sa Debir. 27 Ngadto sa
walog, gihatag ni Moises kanila ang Bet Haram, ang Bet Nimra, ang Sucot,
ug ang Sapon, ang uban pa nga gingharian ni Sihon nga hari sa Hesbon,
ug ang Jordan ingon nga utlanan, ngadto sa kataposang bahin sa Dagat sa
Cineret paingon sa sidlakang bahin sa Jordan. 28 Mao kini ang panulondon
sa tribo ni Gad, banay sa banay, uban sa mga siyudad ug mga baryo niini.
29 Gihatagan ni Moises ug panulondon ang katunga sa tribo ni Manases.
Gihatagan ug bahin ang katunga sa tribo sa katawhan ni Manases, sumala
sa ilang mga banay. 30 Ang ilang yutang gisakopan gikan sa Mahanaim, ang
tibuok Basan, ang tibuok gingharian ni Og ang hari sa Basan, ug ang tibuok
lungsod sa Jair, nga anaa sa Basan, nga 60 ka mga siyudad; 31 ang katunga
sa Gilead, ug ang Astarot ug ang Edrei (ang harianong mga siyudad ni Og
sa Basan). Gigahin kini ngadto sa banay ni Maquir nga anak nga lalaki
ni Manases—katunga sa mga katawhan ni Maquir, nga gihatag sa ilang

matag pamilya. 32 Mao kini ang mga panulondon nga gigahin ni Moises
ngadto kanila didto sa kapatagan sa Moab, unahan sa Jordan sa silangan
nga bahin sa Jerico. 33 Wala gihatagan si Moises ug panulondon ang mga
tribo ni Levi. Si Yahweh, ang Dios sa Israel, mao ang ilang panulondon,
sumala sa iyang giingon kanila.

14

1 Mao kini ang mga dapit sa yuta nga nadawat sa katawhan sa Israel
ingon nga ilang panulundon sa yuta sa Canaan, nga gigahin ngadto kanila
ni Eleazar nga pari, ni Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug sa mga pangulo
sa tribo sa mga pamilya sa ilang mga katigulangan diha sa katawhan sa
Israel. 2 Ang ilang mga panulondon gipili pinaagi sa pagripa sa siyam
ug katunga sa mga tribo, sumala sa gimando ni Yahweh pinaagi kang
Moises. 3 Kay gihatag na man ni Moises ang panulondon sa duha ug
sa katunga sa mga tribo ang unahan sa Jordan, apan wala siya mihatag
ug panulondon sa mga Levita. 4 Sa pagkatinuod duha ka tribo ang tribo
ni Jose, ang Manases ug Efraim. Ug wala gayoy yutang panulondon nga
gihatag ngadto sa mga Levita, apan mga siyudad lamang nga ilang kapuy-
an, uban ang sibsibanan sa ilang binuhing mananap ug alang sa ilang
kaugalingong mga kahimanan sa panginabuhi. 5 Gibuhat sa katawhan
sa Israel sumala sa gimando ni Yahweh kang Moises, busa gibahinbahin
nila ang yuta. 6 Unya miadto ang tribo ni Juda kang Josue didto sa
Gigal. Si Caleb nga anak nga lalaki ni Jefone nga Kenisihanon, miingon
kaniya, “Nasayod ka kung unsa ang gisulti ni Yahweh kang Moises ang
tawo sa Dios nga adunay kahangawa kanimo ug kanako ngadto sa Kades
Barnea. 7 40 anyos ako sa dihang gipadala ako ni Moises nga alagad ni
Yahweh gikan sa Kades Barnea aron sa pagpaniid sa yuta. Nagpahibalo
ako kaniya pag-usab sumala sa giingon sa akong kasingkasing. 8 Apan
ang akong mga igsoon nga lalaki nga miadto uban kanako nagpatunaw
sa kasingkasing sa mga tawo tungod sa kahadlok. Apan hingpit ko nga
gisunod si Yahweh nga akong Dios. 9 Nanumpa si Moises nianang adlawa,
nga nag-ingon, 'Sigurado gayod nga ang yuta nga gilaktan sa imong mga
tiil mahimong panunlondon alang kanimo ug sa imong mga anak hangtod
sa kahangtoran, tungod kay hingpit mo man nga gisunod si Yahweh
nga akong Dios.' 10 Karon, tan-awa! Gibuhi pa gihapon ako ni Yahweh
niining 45 ka tuig, sama sa iyang giingon—gikan sa panahon nga nagsulti
si Yahweh niini nga pulong kang Moises, samtang nagpanaw ang mga
Israelita sa kamingawan. Karon, tan-awa! 85 na ako ka tuig. 11 Kusgan
pa gihapon ako hangtod niining adlawa sama sa panahon nga gipadala
ako ni Moises kaniadto. Ang akong kusog karon sama sa akong kusog
kaniadto, alang sa gubat ug sa mahitabo ug sa umaabot. 12 Busa karon
ihatag kanako kining kabungtoran, nga gisaad ni Yahweh kanako niadtong
adlawa. Kay nadungog nimo nianang adlawa nga ang mga kaliwat ni
Anakim atoa didto uban sa bantogan ug lig-on nga mga siyudad. Mahimo
nga mouban si Yahweh kanako ug papahawaon ko sila, sumala sa giingon
ni Yahweh.” 13 Unya gipanalanginan siya ni Josue ug gihatag kaniya ang
Hebron ingon nga panulondon ni Caleb nga anak nga lalaki ni Jefone.
14 Busa ang Hebron nahimong panulondon ni Caleb nga anak nga lalaki
ni Jefone nga Kenisihanon hangtod niining adlawa, tungod kay mituman
man gayod siya kang Yahweh, nga Dios sa Israel. 15 Karon ang ngalan
sa Hebron kaniadto mao ang Kiriat-Arba. (Si Arba ang nahimong labing

bantogan nga kaliwat ni Anakim.) Unya nagmalinawon ang yuta gikan sa panaggubat.

15

1 Ang gigahin nga yuta alang sa tribo sa katawhan ni Juda, gihatag ngadto
sa ilang kabanayan, gikan sa habagatan ngadto sa utlanan sa Edomea,
uban sa kamingawan sa Sin nga labing halayo nga bahin sa habagatan.
2 Ang ilang utlanan sa habagatan nagsugod gikan sa kataposan sa Dagat
nga Asin, gikan sa baybayon nga nag-atubang sa habagatan. 3 Ang ilang
sunod nga utlanan paingon ngadto sa habagatan nga bungtod sa Akrabim
ug mipadayon paingon sa Sin, ug patungas sa habagatan sa Kades Barnea,
agi sa Esron, ug hangtod sa Adar, diin miliko sa Karka. 4 Mipadayon
kini ngadto sa Asmon, misubay sa sapa sa Ehipto, ug misangko kini sa
dagat. Mao kini ang ilang utlanan sa habagatan. 5 Ang utlanan sa sidlakan
mao ang Dagat nga Asin, nga anaa sa baba sa Jordan. Ang utlanan sa
amihan nagsugod gikan sa baybayon sa dagat nga anaa sa baba sa Jordan.
6 Patungas kini ngadto sa Bet Hogla ug mipadayon sa amihan sa Bet Araba.
Unya patungas kini ngadto sa Bato ni Bohan nga anak ni Reuben. 7 Unya
ang utlanan patungas ngadto sa Debir gikan sa walog sa Acor, ug paingon
sa amihanan, liko ngadto sa Gilgal, nga atbang sa bungtod sa Adumim,
nga anaa sa habagatan nga bahin sa walog. Unya mipadayon ang utlanan
paingon sa mga tuboran sa En Semes ug paingon sa En Rogel. 8 Unya
mitungas ang utlanan sa walog sa Ben Hinnom ngadto sa habagatan nga
bahin sa siyudad sa Jebusihanon (nga mao ang Jerusalem). Unya mitungas
kini ngadto sa tumoy sa bungtod nga nagsumpay sa walog sa Hinom,
sa kasadpan, nga anaa tumoy sa amihanan sa walog sa Refaim. 9 Unya
misibog ang utlanan gikan sa tumoy sa kabungtoran ngadto sa tuboran
sa Neptoa, ug mipadayon pa gayod gikan didto ngadto sa mga siyudad sa
Bukid sa Efron. Unya ang utlanan miliko palibot sa Baala (o Kiriat Jarim).
10 Unya ang utlanan milibot sa habagatan sa Baala ngadto sa Bukid sa
Seir, ug mipadayon ngadto sa pikas bahin sa Bukid sa Jarim nga anaa
sa amihan (o Keslon), palugsong ngadto sa Bet Semes, ug saylo ngadto
sa Timna. 11 Ang utlanan mipadayon tapad sa amihanang bungtod sa
Ekron, unya miliko kini palibot sa Sikron ug mipadayon ngadto sa Bukid sa
Baala, gikan didto mipaingon kini ngadto sa Jebnel. Ang utlanan natapos
sa dagat. 12 Ang utlanan sa kasadpan mao ang Dakong Dagat ug ang
baybayon niini. Mao kini ang utlanan palibot sa tribo ni Juda, banay sa
banay. 13 Sa pagtuman sa mando ni Yahweh ngadto kang Josue, gihatag ni
Josue ngadto kang Caleb nga anak ni Jefone ang gigahin nga yuta taliwala
sa tribo ni Juda, ang Kiriat Arba, nga mao ang, Hebron (si Arba mao ang
amahan ni Anak). 14 Gipapahawa ni Caleb gikan didto ang tulo ka mga
anak nga lalaki ni Anak: si Sesai, si Ahiman ug si Talmai, ang mga kaliwat
ni Anak. 15 Mitungas siya gikan didto batok sa mga lumolupyo sa Dabir
(Ang Dabir gitawag kaniadto ug Kiriat Seper). 16 Miingon si Caleb, “Ang
tawo nga mosulong sa Kiriat Seper ug mobuntog niini, ngadto kaniya
ihatag ko ang akong anak nga babaye nga si Acsa ingon nga asawa.”
17 Sa dihang si Otniel nga anak nga lalaki ni Kenas, nga igsoong lalaki
ni Caleb, mibuntog niini, gihatag ni Caleb kaniya si Acsa nga iyang anak
nga babaye ingon nga asawa. 18 Pagkahuman dayon niana, miadto si Acsa
kang Otniel ug giawhag niya siya nga hangyoon ang iyang amahan alang sa
usa ka uma. Ug sa dihang mikanaog siya sa iyang asno, miingon si Caleb
kaniya, “Unsa man ang imong gusto?” 19 Mitubag si Acsa, “Mohangyo

ako. Sanglit gihatag mo na man kanako ang yuta sa Negeb, hatagi usab
ako ug pipila ka mga tuboran sa tubig.” Ug gihatag ni Caleb kaniya ang
taas nga bahin nga mga tuboran ug ubos nga bahin nga mga tuboran.
20 Mao kini ang panulondon sa tribo ni Juda, nga gihatag ngadto sa ilang
kabanayan. 21 Ang mga siyudad nga sakop sa tribo ni Juda nga anaa sa
halayong habagatan, atubangan sa utlanan sa Edomea, mao ang Kabseel,
Eder, Jagur, 22 Kina, Dimona, Adada, 23 Kedes, Hazor, Itnan, 24 Sip, Telem,
Bealot. 25 Hasor Hadata, Kiriot Hezron (gitawag usab kini ug Hazor),
26 Amam, Shema, Molada, 27 Hazar Gada, Hesmon, Bet Pelet, 28 Hazar Sual,
Berseba, Bisiotia. 29 Baala, Iyim, Esem, 30 Eltolad, Chesil, Horma, 31 Ziklag,
Madmana, Sansana, 32 Lebaot, Silim, Ain, ug Rimon. Sa kinatibuk-an, 29
kini ka mga siyudad lakip ang kabaryohan niini. 33 Sa ubos nga bahin
sa kabungtoran sa kasadpan, anaa ang Estaol, Zora, Asna, 34 Zanoa, En
Ganim, Tapua, Enam, 35 Jarmut, Adulam, Soco, Aseka, 36 Saaraim, Aditaim,
ug Gedera (nga mao ang, Gederotaim). Napulo ug upat ang gidaghanon
niini nga mga siyudad, lakip ang kabaryohan niini. 37 Sanan, Hadasa,
Migdalgad, 38 Dilean, Mispa, Joctel, 39 Lakis, Boscat, Eglon. 40 Kabon,
Lamam, Kitlis, 41 Gederot, Bet Dagon, Naama, Makeda. 16 kini ka mga
siyudad ang gidaghanon, lakip ang kabaryohan niini. 42 Libna, Eter, Asan,
43 Ifta, Asna, Nesib, 44 Kela, Acsib, Maresa. Siyam kini ka mga siyudad, lakip
ang kabaryohan niini. 45 Ekron, uban sa nakapalibot nga mga lungsod
ug kabaryohan niini; 46 Gikan sa Ekron ngadto sa Dakong Dagat, tanan
nga kabaryohan nga duol sa Asdod, lakip ang mga kabaryohan niini.
47 Asdod, ang nakapalibot nga mga lungsod ug kabaryohan niini; Gasa,
ang nakapalibot nga mga lungsod ug kabaryohan niini; ngadto sa sapa
sa Ehipto, ug ngadto sa Dakong Dagat uban sa kabaybayonan niini. 48 Sa
kabungtoran, Samir, Jatir, Soco, 49 Dana, Kiriat Sana (nga mao ang, Dabir),
50 Anab, Estemo, Anim, 51 Gosen, Holon, ug Gilo. Napulo ug usa kini ka
mga siyudad, lakip ang kabaryohan niini. 52 Arab, Duma, Esan, 53 Janim,
Bet Tapua, Afeka, 54 Humta, Kiriat Arba (nga mao ang, Hebron), ug Sior.
Siyam kini ka mga siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini. 55 Maon,
Carmel, Sip, Juta, 56 Jezrel, Jokdem, Sanoa, 57 Cain, Gibea, ug Timna. Napulo
kini ka mga siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini. 58 Halol, Bet Sur,
Gedor, 59 Maarat, Bet Anot, ug Eltecon. Unom kini ka mga siyudad, lakip
ang mga kabaryohan niini. 60 Kiriat Baal (nga mao ang, Kiriat Tiarim),
ug Raba. Duha kini ka mga siyudad, lakip ang mga kabaryohan niini.
61 Sa kamingawan, anaa ang Bet Araba, Medin, Secaca, 62 Nibsan, ang
Siyudad sa Asin, ug ang En Gedi. Unom kini ka mga siyudad, lakip ang mga
kabaryohan niini. 63 Apan alang sa mga Jebusihanon, nga mga lumolupyo
sa Jerusalem, ang tribo ni Juda wala makapahawa kanila, busa ang mga
Jebusihanon nagpuyo didto uban sa tribo ni Juda hangtod karong mga
adlawa.

16

1 Ang gigahin nga yuta alang sa tribo ni Jose nagsugod gikan sa Jordan
paingon sa Jerico, sidlakan nga bahin sa mga tuboran sa Jerico, ngadto
sa kamingawan, patungas gikan sa Jerico latas sa kabungtoran sa Betel.
2 Unya gikan sa Betel paingon ngadto sa Luz ug mipadayon ngadto sa
Atarot, nga yutang gipanag-iyahan sa Arkihanon. 3 Unya palugsong kini
paingon sa kasadpan sa yutang gipanag-iyahan sa Japlitanon, hangtod sa

yutang gipanag-iyahan sa ubos nga bahin sa Bet Horon, ug unya ngadto
sa Geser; dagat ang kataposan niini. 4 Sa niini nga paagi ang mga tribo ni
Jose, Manases ug Efraim nakadawat sa ilang panulondon. 5 Ang yuta nga
gipanag-iyahan sa tribo ni Efraim nga gigahin ngadto sa ilang kabanayan
mao ang mga mosunod: ang utlanan sa ilang panulondon sa sidlakan
gikan sa Atarot Adar ingon kalayo sa Ibabaw nga Bahin sa Bet Horon,
6 ug gikan didto mipadayon kini ngadto sa dagat. Gikan sa Micmetat
sa amihanang bahin miliko kini sa sidlakan atubangan sa Taanat Silo ug
mipadayon lapas pa niini ngadto sa sidlakan sa Janoa. 7 Unya milugsong
kini gikan sa Janoa paingon sa Atarot ug sa Naara, ug unya sangko sa
Jerico, Jordan ang kataposan niini. 8 Gikan sa Tapua ang utlanan paingon
sa kasadpang bahin ngadto sa sapa sa Kana ug dagat ang kataposan niini.
Mao kini ang panulondon sa tribo ni Efraim, gigahin ngadto sa ilang
kabanayan, 9 uban sa mga siyudad nga gipili alang sa tribo ni Efraim sulod
sa panulondon sa tribo ni Manases—ang tanan nga siyudad, ingon man
usab ang kabaryohan niini. 10 Wala nila napahawa ang mga Canaanhon
nga nagpuyo sa Geser, mao nga ang mga Canaanhon nagpuyo sulod ni
Efraim hangtod karong adlawa, apan kining mga tawhana gipugos sa
pagtrabaho.

17

1 Mao kini ang gigahin nga yuta alang sa tribo ni Manases (nga
kamagulangan nga anak ni Jose) — nga, alang kang Maquir, nga
kamagulangan nga anak ni Manases nga sa iyang kaugalingon mao ang
amahan ni Gilead. Gigahin ang yuta sa Gilead ug Basan sa mga kaliwat ni
Maquir, tungod kay si Maquir usa ka tawo nga manggugubat. 2 Gigahin
ang yuta sa nahabilin nga tribo ni Manases, gihatag ngadto sa ilang
kabanayan—si Abi Eser, si Helek, si Asriel, si Siquem, si Heper, ug si
Semida. Mao kini ang kalalakin-an nga mga kaliwat ni Manases nga
anak nga lalaki ni Jose, gipaila sa ilang kabanayan. 3 Karon si Selofehad
nga anak nga lalaki ni Heper nga anak nga lalaki ni Gilead nga anak
nga lalaki ni Maquir nga anak nga lalaki ni Manases walay anak nga
mga lalaki, apan mga babaye lamang. Ang mga ngalan sa iyang mga
anak nga babaye mao si Maala, si Noa, si Hegla, si Milca, ug si Tersa.
4 Giduol nila si Eleazar nga pari, si Josue nga anak nga lalaki ni Nun,
ug ang mga pangulo, ug miingon sila, “Nagsugo si Yahweh kang Moises
nga ihatag kanamo ang panulondon uban sa among kaigsoonan nga mga
lalaki.” Busa, sa pagtuman sa sugo ni Yahweh, gihatagan niya kadtong mga
babaye ug panulondon taliwala sa mga igsoong lalaki sa ilang amahan.
5 Napulo ka bahin sa yuta ang gigahin kang Manases nga anaa sa Gilead
ug Basan, diin atua sa pikas bahin sa Jordan, 6 tungod kay nakadawat
ug panulondon uban sa iyang mga anak nga lalaki ang mga anak nga
babaye ni Manases. Gigahin ang yuta sa Gilead sa nahabilin nga tribo ni
Manases. 7 Ang yuta nga gipanag-iyahan ni Manases misangko gikan sa
Aser ngadto sa Micmetat, nga anaa sa sidlakang bahin sa Siquem. Unya
ang utlanan mipaingon sa habagatang bahin niadtong namuyo duol sa
tuboran sa Tapua. 8 (Ang yuta sa Tapua gipanag-iyahan ni Manases, apan
ang lungsod sa Tapua nga anaa sa utlanan ni Manases gipanag-iyahan
sa tribo ni Efraim.) 9 Ang utlanan palugsong paingon ngadto sa sapa sa
Kana. Kini nga mga siyudad sa habagatang bahin sa sapa taliwala sa mga
lungsod ni Manases gipanag-iyahan ni Efraim. Ang utlanan ni Manases
anaa sa amihanang bahin sa sapa, ug dagat ang kataposan niini. 10 Ang

yuta nga paingon sa habagatan gipanag-iyahan ni Efraim, ug ang yuta nga paingon sa amihan kang Manases; dagat ang utlanan niini. Sa amihanang bahin makita kang Aser, ug sa sidlakan, kang Isacar. 11 Kang Isacar ug kang Aser usab, naangkon ni Manases ang Bet San ug ang kabaryohan niini, ang Iblem ug ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa Dor ug ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa Endor ug ang kabaryohan niini, ang mga lumolupyo sa Taanac ug ang kabaryohan niini, ug ang mga lumolupyo sa Megido ug ang kabaryohan niini (ug ang ikatulo nga siyudad mao ang Nafet). 12 Apan ang tribo ni Manases wala makaangkon niadtong mga siyudara, kay ang mga Canaanhon nagpadayon man sa pagpuyo niining yutaa. 13 Sa diha nga milig-on ang katawhan sa Israel, gipugos nila sa pagpatrabaho ang mga Canaanhon, apan wala gayod sila makapahawa kanila. 14 Unya ang mga kaliwat ni Jose nagsulti kang Josue, nga nag-ingon, “Nganong gihatagan mo man lamang kami ug usa ka gigahin nga yuta ug usa ka bahin ingon nga panulundon, sanglit daghan man kaayo kami nga katawhan, ug sa kinatibuk-an gipanalanginan man kami ni Yahweh?” 15 Miingon si Josue kanila, “Kung daghan kamo nga katawhan, tungas kamo sa inyong mga kaugalingon ngadto sa kalasangan ug didto hawani ninyo ang yuta alang sa inyong mga kaugalingon didto sa yuta nga anaa sa mga Perisihanon ug sa Refaihanon. Buhata kini, sanglit ang kabungtoran ni Efraim gamay lamang kaayo alang kaninyo.” 16 Ang mga kaliwat ni Jose miingon, “Ang kabungtoran dili pa paigo alang kanamo. Apan ang tanan nga Canaanhon nga nagpuyo sa walog adunay mga puthaw nga karwahe, niadtong anaa sa Bet San ug sa kabaryohan niini, ug niadtong anaa sa walog sa Jesrel.” 17 Unya miingon si Josue sa panimalay ni Jose—kang Efraim ug kang Manases, “Daghan kamo nga katawhan, ug aduna kamoy dako nga kagahom. Kinahanglan dili lamang usa ka bahin nga yuta ang igahin kaninyo. 18 Ang kabungtoran mainyo usab. Bisan ug kalasangan kini, hawanan ninyo kini ug panag-iyahon ninyo paingon sa mga utlanan niini. Mapahawa ninyo ang mga Canaanhon, bisan tuod ug aduna silay mga puthaw nga karwahe, ug bisan tuod kusgan sila.”

18

1 Unya nanagtigom ang tibuok katawhan sa Israel didto sa Shilo. Gitukod nila ang tolda nga tagboanan didto ug gibuntog nila ang yuta nga anaa sa ilang atubangan. 2 May pito pa gihapon ka mga tribo taliwala sa katawhan sa Israel ang wala pa nahatagan ug panulondon. 3 Miingon si Josue sa katawhan sa Israel, “Hangtod kanus-a paman kamo maglangay sa pag-adto sa yuta nga gihatag ni Yahweh kaninyo, ang Dios sa inyong mga katigulangan? 4 Pagpili kamo ug tulo ka tawo sa matag tribo alang kaninyo, ug ipadala ko sila. Moadto sila ug magsusi sa kayutaan sa taas ug sa ubos nga bahin. Magsulat sila ug paghulagway sa ilang mga panulondon, ug unya mobalik sila kanako. 5 Bahinon nila kini sa pito ka bahin. Magpabilin ang Juda sa ilang ginsakopan didto sa habagatan, ug ang panimalay ni Jose magpadayon sa ilang ginsakopan sa amihanan. 6 Ihulagway ninyo ang yuta sa pito ka bahin ug dad-a ang paghulagway dinhi kanako. Magripa ako alang kaninyo dinhi sa atubangan ni Yahweh nga atong Dios. 7 Walay bahin ang mga Levita diha kaninyo, kay ang pagkapari alang kang Yahweh mao ang ilang panulondon. Si Gad, si Reuben, ug ang katunga sa tribo ni Manases nakadawat na sa ilang panulondon, tabok sa Jordan. Mao kini ang panulondon nga gihatag kanila ni Moises nga alagad ni Yahweh.” 8 Busa nanindog ang mga kalalakin-an ug nanglakaw. Gimandoan ni Josue

ang mga nanglakaw sa pagsulat ug paghulagway sa yuta, nga nag-ingon,
“Tungas ug lugsong ngadto sa yuta ug pagsulat ug hulagway niini ug balik
kanako. Magripa ako alang kaninyo dinhi sa atubangan ni Yahweh sa
Shilo.” 9 Mibiya ang kalalakin-an ug milakaw patungas ug palugsong didto
sa yuta ug nagsulat ug paghulagway niini didto sa linukot nga basahon sa
mga siyudad sa pito ka bahin, gilista ang mga siyudad sa matag bahin.
Unya namalik sila kang Josue didto sa kampo sa Shilo. 10 Unya nagripa si
Josue alang kanila didto sa Shilo atubangan ni Yahweh. Ug didto gibahin
ni Josue ang yuta ngadto sa katawhan sa Israel—nahatagan ang matag
usa sa iyang bahin sa yuta. 11 Ang gitagana nga yuta alang sa tribo ni
Benjamin gihatag ngadto sa matag usa sa ilang banay. Ang ginsakopan
sa gihatag kanila nga yuta makita sa taliwala sa mga kaliwat ni Juda
ug sa mga kaliwat ni Jose. 12 Sa amihanang bahin, nagsugod ang ilang
utlanan sa Jordan. Ang utlanan miabot sa amihang dapit sa Jerico, ug
unya paingon sa kabungtoran sa kasadpang bahin. Didto nakaabot kini sa
kamingawan sa Bet Aven. 13 Gikan didto miabot ang utlanan sa habagatan
didto sa Luz (ang samang dapit sa Betel). Unya mipaubos ang utlanan
ngadto sa Atarot Adar, didto sa bukid nga anaa sa habagatan sa Bet Horon.
14 Mipadayon ang utlanan sa laing direksyon: sa kasadpang bahin miabot
kini sa habagatan, paingon sa bukid gikan sa Bet Horon. Kining utlanan
misangko sa Kiriat Baal (mao kini ang Kiriat Jearim), ang siyudad nga
nahisakop sa tribo ni Juda. Mao kini ang porma sa utlanan sa kasadpang
bahin. 15 Ang habagatang bahin nagsugod sa gawas sa Kiriat Jearim.
Miabot ang utlanan gikan didto paingon sa Efron, ngadto sa tuboran
sa katubigan sa Neftoa. 16 Miabot ang utlanan hangtod sa utlanan sa
kabukiran nga atbang sa walog sa Ben Hinom, nga anaa sa kataposang
bahin sa amihanan nga walog sa Refaim. Ug miabot kini ngadto sa walog
sa Hinom, habagatan sa bakilid nga bahin sa Jebusnon, ug miabot pa gayod
sa En Rogel. 17 Miabot kini ngadto sa amihanan, padulong sa En Shemes,
ug gikan didto miabot ang utlanan sa Gelilot, nga atbang sa tungason sa
Adumim. Unya miabot kini ngadto sa Bato ni Bohan ang anak nga lalaki
ni Reuben. 18 Milapas kini sa amihanang dapit sa Bet Araba ug paubos
ngadto sa Araba. 19 Milapas ang utlanan ngadto sa amihan nga abaga sa
Bet Hogla. Natapos ang utlanan sa amihanang baybayon sa Dagat nga Asin,
didto sa kataposang bahin sa habagatan sa Jordan. Mao kini ang utlanan
sa habagatan. 20 Nahimong utlanan ang Jordan sa sidlakang bahin. Mao
kini ang panulondon sa tribo ni Benjamin ug gihatag kini sa matag usa
sa ilang banay, sa matag utlanan, sa matag palibot. 21 Karon ang mga
siyudad sa tribo ni Benjamin sumala sa ilang mga banay mao ang Jerico,
Bet Hogla, Emek Keziz, 22 Bet Araba, Zemaraim, Betel, 23 Avim, Para, Ofra,
24 Kefar Amoni, Ofni, ug Geba. Adunay napulog duha ka mga siyudad,
lakip na ang ilang mga baryo. 25 Adunay mga siyudad usab sa Gibeon,
Rama, Beerot, 26 Mizpa, Kefira, Moza, 27 Rekem, Irpeel, Tarala, 28 Zela,
Haelef, Jebus (sama sa Jerusalem), Gibea, ug Kiriat. Adunay napulog upat
ka mga siyudad, lakip na ang mga baryo. Mao kini ang mga panulondon
ni Benjamin alang sa ilang mga banay.

19

1 Ang ikaduha nga pagripa sa yuta napadulong kang Simeon ug gigahin
kini ngadto sa matag usa sa ilang mga kabanay. Ang ilang panulondon
anaa sa tungatunga sa panulondon nga nasakop sa tribo ni Juda. 2 Lakip

sa ilang panulondon ang Beersheba, Sheba, Molada, 3 Hazar Shual, Bala,
Ezem, 4 Eltolad, Betul, ug ang Horma. 5 Nakuha usab ni Simeon ang
Ziklag, Bet Marcabot, Hazar Susa, 6 Bet Lebaot, ug ang Sharuhen. Kini
napulog duha ka mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 7 Nakuha
usab ni Simeon ang Ain, Rimon, Eter, ug ang Ashan. Upat kini ka mga
siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 8 Lakip usab niinang mga baryo
nga nakapalibot niini nga mga siyudad hangtod sa Baalat Beer (sama
sa Rama didto sa Negev.) Mao kini ang panulondon sa tribo ni Simeon,
nga ihatag ngadto sa ilang mga kabanay. 9 Lakip sa panulondon sa tribo
ni Simeon ang pipila ka bahin sa nasakopan sa tribo ni Juda. Tungod
kay ang bahin sa yuta nga gigahin ngadto sa tribo ni Juda luag kaayo
alang kanila, nakadawat ang tribo ni Simeon sa ilang panulondon gikan
sa tungatunga sa ilang nasakopan. 10 Ang ikatulo nga pagparipa sa yuta
napadulong sa tribo ni Zebulun, ug gihatag kini sa ilang mga kabanay.
Ang utlanan sa ilang panulondon nagsugod didto sa Sarid. 11 Ang utlanan
sa ilang panulondon mitungas padulong sa Marala ug nalakbitan ang
Dabeshet; unya nadugangan kini ngadto sa sapa nga atbang sa Jokneam.
12 Gikan sa Sarid ang utlanan niini miliko padulong sa sidlakan ug miabot
ngadto sa utlanan sa Kislot Tabor. Gikan didto mipadulong kini ngadto
sa Daberat ug unya patungas ngadto sa Jafia. 13 Gikan didto mitabok kini
padulong sa sidlakan ngadto sa Gat Hefer, ug unya ngadto sa Etkazin;
sunod miabot kini sa Rimon ug miliko kini padulong sa Nea. 14 Miliko
ang utlanan niini ngadto sa amihan sa Hanaton ug nahuman didto sa
walog sa Ifta El. 15 Lakip niini nga mga rehiyon ang mga siyudad sa Katat,
Nahalal, Shimron, Idala, ug ang Betlehem. Adunay napulog duha ka mga
siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 16 Mao kini ang panulondon sa tribo
ni Zebulun, nga gihatag ngadto sa ilang mga banay—ang mga siyudad,
lakip ang ilang mga baryo. 17 Ang ikaupat nga pagripa sa yuta napadulong
kang Isacar, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay. 18 Lakip sa
ilang nasakopan ang Jezreel, Kesulot, Shunem, 19 Hafaraim, Sion, ug ang
Anaharat. 20 Lakip usab niini ang Rabit, Kision, Ebez, 21 Remet, Enganim,
Enhada, ug ang Betpazez. 22 Ang ilang utlanan usab nakaabot sa Tabor,
Shahazuma, ug sa Be Shemes, ug nahuman didto sa Jordan. Adunay 16 ka
mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 23 Mao kini ang panulondon sa
tribo ni Isacar, ug gihatag kini sa ilang mga kabanay—ang mga siyudad,
lakip ang ilang mga baryo. 24 Ang ikalima nga pagripa sa yuta napadulong
sa tribo ni Asher, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay. 25 Lakip
sa ilang nasakopan ang Helkat, Hali, Beten, Aksaf, 26 Alamelek, Amad, ug
ang Mishal. Sa kasadpan miabot pa gayod ang utlanan ngadto sa Carmel
ug sa Sihor Libnat. 27 Unya miliko kini sa sidlakang bahin padulong sa
Bet Dagon ug miabot hangtod sa Zebulun, ug unya ngadto sa walog sa
Iftahel, ug sa amihanang bahin padulong sa Betemek ug sa Neiel. Unya
milahos kini ngadto sa Cabul padulong sa amihan. 28 Unya miabot kini sa
Ebron, Rehob, Hamon, ug sa Kana, hangtod sa Bantogang Sidon. 29 Mibalik
ang utlanan ngadto sa Rama, ug unya ngadto sa lig-on nga siyudad sa
Tiro. Unya miliko ang utlanan ngadto sa Hosa ug nahuman kini didto
sa dagat, sa rehiyon sa Akzib, 30 Uma, Afek, ug sa Rehob. Adunay 22 ka
mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 31 Mao kini ang panulondon
sa tribo ni Asher, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay—ang
mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 32 Ang ikaunom nga pagripa

sa yuta napadulong sa tribo ni Neftali, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay. 33 Miabot ang ilang utlanan gikan sa Helef, gikan sa kakahoyan didto sa Zaananim, ngadto sa Adaminekeb ug sa Jabneel, hangtod sa Lakum; nahuman kini didto sa Jordan. 34 Miliko ang utlanan padulong sa kasadpang bahin ngadto sa Aznot Tabor ug miabot ngadto sa Hukok; miabot kini sa Zebulun ngadto sa habagatang bahin, ug miabot ngadto sa Asher padulong sa kasadpang bahin ug sa Juda padulong sa sidlakang bahin didto sa Suba sa Jordan. 35 Ang lig-on nga mga siyudad mao ang Zidim, Zer, Hamat, Rakat, Kineret, 36 Adama, Rama, Hazor, 37 Kedes, Edrei, ug ang En Hazor. 38 Aduna Yiron, Migdalel, Horem, Bet Anat, ug Bet Shemes usab. Adunay 19 ka mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 39 Mao kini ang panulondon sa tribo ni Neftali, ug gihatag kini ngadto sa ilang mga kabanay—ang mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 40 Ang ikapito nga pagripa napadulong sa tribo ni Dan, ug gihatag kini sa ilang mga kabanay. 41 Ang ginsakopan sa panulondon niini naglangkob sa Zora, Estaol, Ir Shemes, 42 Shaalabin, Ayalon, ug sa Itla. 43 Gilangkoban usab niini ang Elon, Timna, Ekron, 44 Elteke, Gibeton, Baalat, 45 Jehud, Bene Berak, Gat Rimon, 46 Me Jarkon, ug ang Rakon uban sa nasakopan nga tabok gikan sa Jopa. 47 Sa dihang ang nasakopan sa tribo ni Dan nawala gikan kanila, gisulong ni Dan ang Leshem, nakig-away siya kanila, ug gikuha kini pagbalik. Gipamatay nila ang tanan pinaagi sa espada, ug gipanag-iyahan nila kini, ug mipahimutang dinhi. Gipulihan nila ang Leshem, ginganlan ug gitawag kini ug Dan sunod sa ilang katigulangan. 48 Mao kini ang panulondon sa tribo ni Dan, ug gihatag kini sa ilang mga kabanay—ang mga siyudad, lakip ang ilang mga baryo. 49 Sa dihang nahuman na sila sa pagbahinbahin sa yuta ingon nga panulondon, ang mga tawo sa Israel naghatag ug panulondon gikan sa ilang mga kaugalingon ngadto kang Josue nga anak nga lalaki ni Nun. 50 Pinaagi sa mando ni Yahweh gihatagan nila siya ug siyudad nga iyang gipangayo, ang Timnat Sera didto sa kabungtoran sa Efraim. Nagtukod siya ug siyudad ug nagpuyo didto. 51 Mao kini ang mga panulondon nga gibilin nila Eleazar nga pari, Josue ang anak nga lalaki ni Nun, ug sa mga pangulo sa matag tribo sa pamilya sa ilang mga katigulangan ngadto sa katawhan sa Israel pinaagi sa pagripa didto sa Silo, sa atubangan ni Yahweh, didto sa agianan sa tolda nga tagboanan. Busa nahuman nila ang pagbahinbahin sa yuta.

20

1 Unya miingon si Yahweh kang Josue, 2 “Sultihi ang katawhan sa Israel, 'Nga magpili ug mga siyudad nga dalangpanan diin akong gisulti kanimo pinaagi sa kamot ni Moises. 3 Buhata kini aron nga ang usa nga nakapatay nga wala tuyo-a makaadto didto. Kini nga mga siyudad mahimong dapit nga dalangpanan gikan sa tanan nga nagapangita sa pagpanimalos sa dugo sa usa ka tawo nga gipatay. 4 Modagan siya sa usa niadtong mga siyudara ug mobarog didto sa pultahan sa ganghaan sa siyudad, ug ipasabot ang iyang sala ngadto sa mga kadagkoan niana nga siyudad. Unya dalhon nila siya ngadto sa siyudad ug hatagan ug dapit aron magpuyo uban kanila. 5 Ug kung adunay moabot aron sa pagpanimalos sa dugo sa tawo nga gipatay, dili kinahanglan itugyan sa mga tawo niana nga siyudad ngadto sa mga panggamhanan ang tawo nga nakapatay kaniya. Kinahanglan dili nila kini buhaton, tungod kay wala niya gituyo ang pagpatay sa iyang silingan ug wala man siyay kasuko kaniya sa wala pa kini nahitabo. 6 Kinahanglan magpabilin siya niana nga siyudad hangtod nga moatubang

siya sa panagtigom alang sa paghukom, hangtod sa kamatayon sa tawo
nga nagbarog ingon nga labawng pari niadtong mga adlawa. Unya ang
tawo nga nakapatay nga wala gituyo mamahimo na nga mobalik sa iyang
kaugalingon nga lungsod ug sa iyang kaugalingong panimalay, ngadto sa
lungsod nga iyang gibiyaan. 7 Busa gipili sa mga Israelita ang Kedes sa
Galilea didto sa kabungtoran sa Neftali, ang Siquem didto sa kabungtoran
sa Efraim, ug ang Kiriat Arba (sama sa Hebron) didto sa kabungtoran sa
Juda. 8 Unahan sa Jordan sidlakang bahin sa Jerico, gipili nila ang Bezer
didto sa kamingawan ngadto sa kapatagan gikan sa tribo ni Reuben; ang
Ramot Gilead, gikan sa tribo ni Gad; ug ang Golan sa Bashan, gikan sa
tribo ni Manases. 9 Mao kini ang mga siyudad nga gipili alang sa tanan
nga katawhan sa Israel ug sa mga langyaw nga nagpuyo uban kanila, aron
nga ang tanan nga nakapatay ug tawo nga wala gituyo makadangop kanila
nga layo sa kadaot. Kini nga tawo dili mamatay pinaagi sa kamot sa tawo
nga gusto manimalos sa dugo nga naula, hangtod nga ang gipasanginlan
nga tawo mobarog na pag-una sa atubangan sa panagtigom.

21

1 Unya miadto ang mga pangulo sa mga kabanay sa Levita ngadto sa pari
nga si Eleazar, ngadto kang Josue nga anak nga lalaki ni Nun, ug sa mga
pangulo sa pamilya sa ilang mga katigulangan taliwala sa katawhan sa
Israel. 2 Miingon sila kanila didto sa Shilo sa yuta sa Canaan, “Gimandoan
kamo ni Yahweh pinaagi sa kamot ni Moises nga hatagan kami ug mga
siyudad aron puy-an, lakip ang sibsibanan alang sa among mga binuhing
hayop.” 3 Busa pinaagi sa sugo ni Yahweh, gihatag sa katawhan sa Israel
ngadto sa mga Levita ang ilang panulondon sa mosunod nga mga siyudad,
lakip na ang ilang mga sibsibanan. 4 Ang pagripa alang sa mga kabanay
ug kaliwat ni Kohat mihatag niini nga sangpotan: ang mga pari—ang mga
kaliwat ni Aaron nga gikan sa mga Levita—nakadawat ug napulog tulo ka
mga siyudad nga gihatag gikan sa tribo ni Juda, gikan sa tribo ni Simeon,
ug gikan sa tribo ni Benjamin. 5 Ang nahibilin nga mga banay sa kaliwat
ni Kohat nakadawat pinaagi sa pagripa sa napulo ka mga siyudad gikan
sa mga kabanay sa tribo ni Efraim, Dan, ug gikan sa katunga sa tribo ni
Manases. 6 Ug ang katawhan nga gikan sa kaliwat ni Gerson diin gihatagan
ug napulog tulo ka mga siyudad pinaagi sa pagripa gikan sa mga banay
sa tribo ni Isacar, Asher, Neftali, ug katunga sa tribo ni Manases didto sa
Basan. 7 Ang katawhan nga mga kaliwat ni Merari nakadawat ug napulog
duha ka mga siyudad gikan sa mga tribo ni Reuben, Gad, ug ni Zebulun.
8 Busa gihatag sa katawhan sa Israel kining mga siyudara, lakip na ang
ilang sibsibanan, ngadto sa mga Levita pinaagi sa pagripa, sama sa gisugo
ni Yahweh pinaagi sa kamot ni Moises. 9 Gikan sa mga tribo ni Juda ug ni
Simeon, gihatag nila ang mosunod nga mga siyudad, gisulat dinhi pinaagi
sa ngalan. 10 Gihatag kining mga siyudara ngadto sa mga kaliwat ni Aaron,
kabahin sa mga banay sa mga kaliwat ni Kohat, nga gikan ra usab sa
tribo ni Levi. Kay ang unang pagripa napaingon man kanila. 11 Gihatag
sa mga Israelita ngadto kanila ang Kirat Arba (Si Arba ang amahan ni
Anak), ang samang dapit sa Hebron, sa kabungtoran sa Juda, lakip ang
sibsibanan palibot niini. 12 Apan ang kaumahan sa siyudad ug ang matag
baryo niini nahatag na ngadto kang Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune,
ingon nga iyang gipanag-iyahan. 13 Gihatag nila ngadto sa mga kaliwat sa
pari nga si Aaron ang Hebron lakip ang sibsibanan—nga mao ang siyudad
nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay sa usa ka tawo nga

wala tuyo-a—ug ang Libna lakip ang sibsibanan, 14 Jatir lakip ang matag
sibsibanan, ug Estemoa lakip ang sibsibanan niini. 15 Gihatag usab nila
ang Holon lakip ang sibsibanan, ang Debir lakip ang sibsibanan niini,
16 ang Ain lakip ang sibsibanan niini, ang Juta lakip ang sibsibanan niini,
ug ang Bet Shemes lakip ang sibsibanan niini. Adunay siyam ka mga
siyudad nga gihatag gikan niining duha ka mga tribo. 17 Gikan sa tribo
ni Benjamin gihatag kang Gibeon lakip ang sibsibanan niini, ang Geba
lakip ang sibsibanan niini, 18 ang Anatot lakip ang sibsibanan niini, ug ang
Almon lakip ang sibsibanan niini—upat ka siyudad. 19 Gihatag ang mga
siyudad ngadto sa mga pari, ang mga kaliwat ni Aaron, diin ang tanan
napulog tulo ka siyudad, lakip na ang ilang sibsibanan niini. 20 Alang
sa nahibilin sa pamilya ni Kohat—kadtong mga Levita nga nahisakop sa
pamilya ni Kohat—naangkon nila ang mga siyudad nga gihatag kanila
gikan sa tribo ni Efraim pinaagi sa pagripa. 21 Gihatag ngadto kanila ang
Siquem lakip ang sibsibanan sa kabungtoran sa Efraim—usa ka siyudad
nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay ug tawo nga wala
tuyo-a—ang Gezer lakip na ang sibsibanan niini, 22 ang Kibzaim lakip ang
sibsibanan niini, ug Bet Horon lakip na ang sibsibanan niini—upat kini ka
siyudad tanan. 23 Gikan sa tribo ni Dan, gihatag ngadto sa banay ni Kohat
ang Elteke lakip na ang sibsibanan niini, ug Gibeton lakip ang sibsibanan
niini, 24 Ayalon lakip ang sibsibanan, ug ang Gatrimon lakip ang sibsibanan
niini—upat kini ka siyudad tanan. 25 Gikan usab sa katunga sa tribo
ni Manases, gihatag ngadto sa banay ni Kohat ang Taanac lakip na ang
sibsibanan ug ang Gatrimon lakip na ang sibsibanan niini—duha kini ka
siyudad. 26 Adunay napulo tanan ka mga siyudad alang sa nabilin nga mga
banay sa mga kaliwat ni Kohat, lakip na ang ilang mga sibsibanan. 27 Gikan
sa katunga sa tribo ni Manases, ngadto sa kabanay ni Gerson, mao kini ang
laing kabanay sa mga Levita, ug gihatag kanila ang Golan didto sa Bashan
lakip na ang sibsibanan niini—usa ka siyudad nga dalangpanan alang sa
tanan nga nakapatay ug laing tawo nga wala tuyo-a, uban sa Beeshtera
lakip ang sibsibanan niini—duha kini ka siyudad tanan. 28 Gihatag usab sa
banay ni Gerson ang Kishion gikan sa tribo ni Isacar, lakip ang sibsibanan
niini, ang Daberat lakip ang sibsibanan niini, 29 ang Jarmut lakip na ang
sibsibanan niini, ug ang Enganim lakip ang sibsibanan niini—upat kini
ka siyudad. 30 Gikan sa tribo ni Asher, gihatag nila ang Mishal lakip
ang sibsibanan niini, ang Abdon lakip ang sibsibanan niini, 31 ang Helkat
lakip ang sibsibanan niini, ug ang Rehob lakip ang sibsibanan niini—
upat kini ka siyudad tanan. 32 Ug gikan sa tribo ni Neftali, gihatag nila
sa banay ni Gerson ang Kedes sa Galilea lakip ang sibsibanan niini—usa
ka siyudad nga dalangpanan alang ni bisan kinsa nga nakapatay ug laing
tawo nga wala tuyo-a; ang Hamotdor lakip ang sibsibanan niini, ug ang
Kartan lakip ang sibsibanan niini—tulo kini ka siyudad tanan. 33 Adunay
napulog tulo ka mga siyudad tanan, gikan sa banay ni Gerson, lakip na
ang ilang sibsibanan. 34 Ngadto sa nahibilin nga mga Levita—ang mga
kabanay ni Merari— gihatagan sila gikan sa tribo ni Zebulun: Jokneam
lakip ang sibsibanan niini, ang Karta lakip ang sibsibanan niini, 35 ang
Dimna lakip ang sibsibanan niini, ug ang Nahalal lakip ang sibsibanan
niini—upat ka siyudad tanan. 36 Gihatag kini ngadto sa kabanay ni Merari
gikan sa tribo ni Reuben: Bezer lakip ang sibsibanan niini, ang Jahaz lakip
ang sibsibanan niini, 37 Kedemot lakip ang sibsibanan niini, ug ang Mefat
lakip ang sibsibanan niini—upat kini nga siyudad. 38 Gikan sa tribo ni

Gad gihatag kanila ang Ramot sa Gilead lakip ang sibsibanan niini—usa
ka siyudad nga dalangpanan ni bisan kinsa nga nakapatay ug tawo nga
wala tuyo-a—ug ang Mahanaim lakip ang sibsibanan niini. 39 Gihatag usab
ngadto sa banay sa Merari ang Hesbon lakip ang sibsibanan niini, ug ang
Jazer lakip ang sibsibanan niini. Adunay upat ka siyudad tanan. 40 Kining
tanan mao ang mga siyudad sa pipila ka mga kabanay ni Merari, nga
gikan sa tribo ni Levi—napulog duha ka mga siyudad tanan ang gihatag
kanila pinaagi sa pagripa. 41 Ang mga siyudad sa mga Levita nga gikuha
gikan sa tungatunga sa yuta nga gipanag-iyahan sa katawhan sa Israel
kay 48 ka siyudad, lakip ang ilang mga dapit nga sibsibanan. 42 Ang
matag siyudad niini gipalibotan sa mga sibsibanan. Mao kining mga
pamaagi sa tanan niining mga siyudad. 43 Busa gihatag ni Yahweh sa
Israel ang tanang yuta nga gisaad niya nga ihatag ngadto sa ilang mga
katigulangan. Gipanag-iyahan kini sa mga Israelita ug nagpahiluna didto.
44 Unya gihatag ni Yahweh kanila ang matag bahin, sama sa iyang gisaad sa
ilang mga katigulangan. Walay usa sa ilang mga kaaway ang nakabuntog
kanila. Gitugyan ni Yahweh ang tanan nilang kaaway sa ilang mga kamot.
45 Walay usa ka butang sa tanang maayong mga saad nga gisulti ni Yahweh
ngadto sa balay sa Israel ang napakyas. Natuman ang tanan.

22

1 Niadtong panahona gitawag ni Josue ang mga kaliwat ni Reuben, ang
mga kaliwat ni Gad, ug ang katunga sa tribo ni Manases. 2 Miingon siya
kanila, “Gibuhat ninyo ang tanan nga gisugo kaninyo ni Moises nga alagad
ni Yahweh. Gituman ninyo ang akong tingog sa tanan nga akong gisugo
kaninyo. 3 Wala ninyo biyai ang inyong mga kaigsoonan niining daghang
mga adlaw, ug hangtod karong adlawa. Ug natuman ninyo ang mga
buluhaton nga gikinahanglan pinaagi sa kasugoan ni Yahweh nga inyong
Dios. 4 Karon gihatagan ni Yahweh nga inyong Dios ug kapahulayan
ang inyong mga kaigsoonan, sama sa iyang gisaad kanila. Busa balik
kamo ngadto sa inyong mga tolda sa yuta nga inyong gipanag-iyahan,
nga gihatag kaninyo ni Moises nga alagad ni Yahweh sa tabok sa Jordan.
5 Pagbantay lamang gayod sa pagtuman sa mga kasugoan ug balaod nga
gisugo kaninyo ni Moises nga alagad ni Yahweh, sa paghigugma kang
Yahweh nga inyong Dios, sa paglakaw diha sa iyang mga dalan, sa pagtipig
sa iyang mga kasugoan, sa pagpakighiusa ug pagsimba kaniya sa bug-os
ninyong kasingkasing ug sa tibuok ninyong kalag.” 6 Busa gipanalanginan
sila ni Josue ug gipalakaw sila, ug unya namalik sila sa ilang mga tolda.
7 Karon ngadto sa katunga sa tribo ni Manases, gihatagan sila ni Moises ug
panulondon sa Basan, apan ngadto sa katunga, gihatagan sila ni Josue ug
panulondon tapad sa ilang mga kaigsoonan sa yuta sa kasadpan sa Jordan.
Gipauli sila ni Josue ngadto sa ilang mga tolda; gipanalanginan niya sila
8 ug miingon kanila, “Balik sa inyong mga tolda uban sa daghan kaayo nga
salapi, ug sa daghan mga binuhing mananap, ug uban sa plata ug bulawan,
ug uban sa tumbaga ug puthaw, ug uban sa daghang mga bisti. Bahina
uban sa inyong mga kaigsoonan ang mga inilog ninyo gikan sa inyong
mga kaaway.” 9 Busa ang mga kaliwat ni Reuben, mga kaliwat ni Gad, ug
katunga sa tribo ni Manases namauli sa ilang mga panimalay, gibiyaan
ang katawhan sa Israel didto sa Shilo, nga anaa sa yuta sa Canaan. Mibiya
sila aron moadto sa rehiyon sa Gilead, ngadto sa ilang kaugalingong yuta,
nga ilang gipanag-iyahan, ingon nga pagtuman sa kasugoan ni Yahweh,
pinaagi sa kamot ni Moises. 10 Sa dihang miabot sila sa Jordan nga anaa

sa yuta sa Canaan, ang mga kaliwat ni Reuben ug ang kaliwat ni Gad ug
ang katunga sa tribo ni Manases nagtukod ug halaran tapad sa Jordan, usa
ka dako kaayo ug inila nga halaran. 11 Nadungog kini sa katawhan sa Israel
ug miingon, "Tan-awa! Ang katawhan ni Reuben, Gad, ug ang katunga sa
tribo ni Manases nagtukod ug halaran atubangan sa yuta sa Canaan, didto
sa Gelilot, sa rehiyon duol sa Jordan, sa dapit nga nahisakop sa katawhan
sa Israel." 12 Sa dihang nadungog kini sa katawhan sa Israel, nagtigom
ang tibuok katawhan sa Israel didto sa Shilo aron sa pagtungas ug sa
pagpakiggubat kanila. 13 Unya nagpadala ug mensahero ang katawhan
sa Israel ngadto sa mga kaliwat ni Reuben, sa kaliwat ni Gad, ug sa
katunga sa tribo ni Manases, sa yuta sa Gilead. Gipadala usab nila si
Pinehas ang anak nga lalaki ni Eleazar nga pari, 14 ug uban kaniya ang
napulo ka mga pangulo, usa ka tawo gikan sa kaliwat nga mga pamilya
sa Israel, ug ang matag-usa kanila mao ang pangulo sa banay taliwala
sa katawhan sa Israel. 15 Miadto sila sa mga katawhan ni Reuben, ni
Gad, ug sa katunga sa tribo ni Manases, sa yuta sa Gilead, ug misulti sila
ngadto kanila: 16 "Miingon ang tibuok panagtigom ni Yahweh niini, 'Unsa
man kining dili pagkamatinud-anon nga inyong gibuhat batok sa Dios sa
Israel, sa pagtalikod karong adlawa sa pagsunod kang Yahweh pinaagi sa
pagtukod ug halaran alang sa inyong kaugalingon ingon nga pagsupak
batok kang Yahweh? 17 Dili pa ba igo alang kanato ang atong sala didto sa
Peor? Ug karon wala pa gani nato nahinloan ang atong mga kaugalingon
gikan niini. Kay tungod niadto nga sala miabot ang hampak sa panagtigom
ni Yahweh. 18 Kinahanglan ba nga motalikod usab kamo sa pagsunod
kang Yahweh karong adlawa? Kung mosupak usab kamo kang Yahweh
karong adlawa, masuko siya sa tibuok panagtigom sa Israel ugma. 19 Kung
mahugawan ang yuta nga inyong gipanag-iyahan, kinahanglan mosaylo
kamo sa yuta nga gitukoran sa tabernakulo ni Yahweh ug pagkuha alang
sa inyong kaugalingon ug kabahinan nga among gipanag-iyahan. Ayaw
lamang pagsupak kang Yahweh, o pagsupak batok kanamo pinaagi sa
pagtukod ug halaran alang sa inyong kaugalingon gawas sa halaran ni
Yahweh nga atong Dios. 20 Dili ba si Acan nga anak nga lalaki ni Zera,
miguba man sa pagtuo mahitungod sa mga butang nga gigahin alang sa
Dios? Ug dili ba kapungot ang miabot sa katawhan sa Israel? Kanang
tawhana wala namatay nga nag-inusara alang sa iyang sala.'" 21 Unya ang
mga tribo ni Reuben, ni Gad, ug ang katunga sa tribo ni Manases mitubag
sa mga pangulo sa kabanayan sa Israel: 22 "Ang Makagagahom, ang Dios,
nga si Yahweh! Ang Makagagahom, ang Dios, si Yahweh! —Nasayod siya,
ug tugoti nga masayod usab ang Israel! Kung pagsupak kini o pagsalikway
sa pagtuo batok kang Yahweh, ayaw kamig palingkawasa karong adlawa
23 tungod sa pagtukod ug halaran aron sa pagtalikod gikan sa pagsunod
kang Yahweh. Kung gitukod namo kana nga halaran aron sa paghalad
niini ug halad nga sinunog, mga halad nga trigo, o halad sa pakigdait,
hinaot nga pabayron kami ni Yahweh alang niini. 24 Wala! Gibuhat
namo kini tungod sa kahadlok nga sa umaabot nga panahon tingalig
moingon ang inyong mga anak sa among mga anak, 'Unsa may labot ninyo
kang Yahweh, nga Dios sa Israel? 25 Kay gihimo ni Yahweh nga utlanan
ang Jordan taliwala kaninyo ug kanamo. Kamo nga mga katawhan ni
Reuben ug katawhan ni Gad, wala kamoy labot kang Yahweh.' Kay tingalig
paundangon sa inyong mga anak ang among mga anak sa pagsimba kang
Yahweh. 26 Busa miingon kami, 'Magtukod kita ug halaran, dili alang sa
mga halad sinunog o alang sa mga sakripisyo, 27 apan aron mahimong

saksi taliwala kaninyo ug kanamo, ug taliwala sa atong mga kaliwatan, nga among buhaton ang pag-alagad kang Yahweh sa iyang atubangan, uban sa among mga halad sinunog ug sa among mga sakripisyo ug sa among mga halad sa pakigdait, aron ang inyong mga anak dili moingon sa among mga anak sa umaabot nga panahon, “Wala kamoy bahin kang Yahweh.”’
28 Busa miingon kami, “Kung mao kini ang isulti kanamo o sa among mga kaliwatan sa umaabot nga panahon, moingon kami, “Tan-awa! Mao kini ang kopya sa halaran ni Yahweh, nga gihimo sa among mga katigulangan, dili alang sa mga halad sinunog, ni alang sa mga sakripisyo, apan ingon nga saksi taliwala kaninyo ug kanamo.” 29 Hinaot nga mahilayo gikan kanamo nga mosupak kami kang Yahweh, ug motalikod gikan sa pagsunod kaniya karong adlawa pinaagi sa pagtukod ug halaran alang sa halad nga sinunog, alang sa halad nga trigo, o alang sa sakripisyo, gawas sa halaran ni Yahweh nga atong Dios nga anaa sa atubangan sa iyang tabernakulo.’”
30 Sa dihang nadungog ni Pinehas nga pari ug sa mga pangulo sa katawhan, nga mao ang mga pangulo sa kabanayan sa Israel nga uban kaniya, ang mga pulong nga gisulti sa katawhan ni Reuben, ni Gad, ug ni Manases, nga maayo kini sa ilang panan-aw. 31 Miingon si Pinehas nga anak ni Eleazar nga pari ngadto sa katawhan ni Reuben, ni Gad, ug ni Manases, “Karong adlawa nasayod kami nga anaa si Yahweh sa atong taliwala, tungod kay wala ninyo gibuhat ang pagsalikway sa pagtuo batok kaniya. Karon giluwas ninyo ang katawhan sa Israel gikan sa kamot ni Yahweh.”
32 Unya si Pinehas nga anak ni Eleazar nga pari, ug ang mga pangulo mibalik gikan sa mga kaliwat ni Reuben ug kaliwat ni Gad, gikan sa yuta sa Gilead, balik ngadto sa yuta sa Canaan, ngadto sa katawhan sa Israel, ug misulti ngadto kanila. 33 Ang ilang balita maayo sa panan-aw sa katawhan sa Israel. Gidayeg sa katawhan sa Israel ang Dios ug wala na magsulti mahitungod sa pagpakiggubat sa mga kaliwat ni Reuben ug sa kaliwat ni Gad, aron sa pagguba sa yuta nga ilang nahimutangan. 34 Ginganlan sa mga kaliwat ni Reuben ug sa mga kaliwat ni Gad ang halaran ug “Saksi,” kay miingon sila, “Mao kini ang saksi tali kanato nga si Yahweh mao ang Dios.”

23

1 Ug human sa daghang mga adlaw, sa dihang gipapahulay na ni Yahweh ang Israel gikan sa tanang kaaway nga nagpalibot kanila, tigulang na kaayo si Josue. 2 Gipatawag ni Josue ang tanang Israelita—ang ilang mga katigulangan, ang ilang mga pangulo, ang ilang mga maghuhukom, ug ang ilang mga opisyal—ug miingon kanila, “Tigulang na kaayo ako.
3 Nakita ninyo ang tanang butang nga gibuhat ni Yahweh nga inyong Dios ngadto sa tanang kanasoran alang sa inyong kaayohan, kay si Yahweh nga inyong Dios ang nakig-away alang kaninyo. 4 Tan-awa! Gibahinbahin ko na kaninyo ang mga nasod nga nahibilin aron buntogon ingon nga panulondon alang sa inyong mga tribo, uban sa tanang kanasoran nga ako nang gilaglag, gikan sa Jordan paingon sa Dakong Dagat sa kasadpan.
5 Papahawaon sila ni Yahweh nga inyong Dios. Ipahilayo niya sila gikan kaninyo. Ilogon niya ang ilang yuta, ug panag-iyahan ninyo ang ilang yuta, sumala sa gisaad kaninyo ni Yahweh nga inyong Dios. 6 Busa pagmalig-on, aron inyong matipigan ug matuman ang tanan nga gisulat sa libro sa balaod ni Moses, nga dili motipas sa tuo ni sa wala niini, 7 aron dili kamo makasagol niining mga nasod nga nahibilin uban kaninyo o molitok sa mga ngalan sa ilang mga dios, o manumpa pinaagi kanila, o magsimba o magyukbo kanila. 8 Hinuon, kinahanglan mokupot kamo kang Yahweh

nga inyong Dios sama sa inyong gibuhat hangtod karong adlawa. 9 Kay
gipapahawa ni Yahweh sa inyong atubangan ang dako ug kusgan nga
mga nasod. Apan alang kaninyo, walay makabarog sa inyong atubangan
hangtod karong adlawa. 10 Bisan ang usa ka tawo taliwala sa inyong
kadaghanon makahimo sa pagpadagan sa usa ka libo, kay si Yahweh nga
inyong Dios, mao ang makig-away alang kaninyo, sumala sa iyang gisaad
kaninyo. 11 Hatagi gayod ug pinasahi nga pagtagad, aron higugmaon ninyo
si Yahweh nga inyong Dios. 12 Apan kung motalikod kamo ug mogunit
sa mga nahibilin nga tawo niini nga mga nasod nga nagpabilin taliwala
kaninyo, o kung makigminyo kamo kanila, o kung makigtipon kamo kanila
ug sila makig-uban kaninyo, 13 hibaloi nga si Yahweh nga inyong Dios
dili na gayod mopapahawa niining mga nasora gikan kaninyo. Hinuon,
mahimo silang bitik o lit-ag alang kaninyo, mga latos sa inyong mga likod
ug mga tunok sa inyong mga mata, hangtod mamatay kamo niining maayo
nga yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo. 14 Ug karon
moadto ako sa dalan sa tibuok kalibotan, ug nasayod kamo sa inyong bug-
os nga mga kasingkasing ug mga kalag nga walay bisan usa ka pulong ang
wala natinuod sa tanang maayong mga butang nga gisaad ni Yahweh nga
inyong Dios kaninyo. Miabot ang tanang butang alang kaninyo. Walay
bisan usa niini ang napakyas. 15 Apan sama nga matuman ang matag
pulong nga gisaad ni Yahweh nga inyong Dios kaninyo, magdala usab si
Yahweh kaninyo sa tanang daotang mga butang hangtod malaglag niya
kamo gikan niining maayong yuta nga gihatag ni Yahweh nga inyong Dios
diha kaninyo. 16 Himoon niya kini kung supakon ninyo ang kasabotan
ni Yahweh nga inyong Dios, nga iyang gisugo nga tipigan. Kung moadto
ug mosimba kamo sa laing mga dios ug moyukbo kanila, ang kasuko ni
Yahweh mosilaob batok kaninyo, ug dali niya kamong wagtangon gikan
sa maayong yuta nga iyang gihatag kaninyo."

24

1 Unya gitigom ni Josue ang tanang tribo sa Israel ngadto sa Siquem ug
gipatawag ang tanang katigulangan sa Israel, ang ilang mga pangulo, ang
ilang mga maghuhukom, ug ang ilang mga opisyal, ug unya gitugyan nila
ang ilang mga kaugalingon atubangan sa Dios. 2 Miingon si Josue sa tanang
katawhan, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios sa Israel, 'Nagpuyo
ang inyong mga katigulangan kaniadto tabok sa Suba sa Eufrates—si Tera,
ang amahan ni Abraham ug ang amahan ni Nahor—ug unya misimba silag
laing mga dios. 3 Apan gikuha ko ang inyong amahan gikan sa tabok
sa Eufrates ug gigiyahan siya ngadto sa yuta sa Canaan, ug gihatagan
ko siya ug daghang mga kaliwat pinaagi sa iyang anak nga lalaki nga
si Isaac. 4 Ug kang Isaac gihatag ko si Jacob ug si Esau. Gihatag ko
kang Esau ang kabungtoran sa nasod sa Seir aron inyong angkonon, apan
si Jacob ug ang iyang mga anak milugsong sa Ehipto. 5 Gipadala ko si
Moises ug si Aaron, ug gisakit ko ang mga Ehiptohanon pinaagi sa mga
hampak. Human niana, gipagawas ko kamo. 6 Gidala ko ang inyong mga
katigulangan pagawas gikan sa Ehipto, ug miabot kamo sa dagat. Gigukod
kamo sa mga Ehiptohanon nga gamit ang mga karwahe ug mga tawong
nagkabayo hangtod sa Dagat sa Kabugangan. 7 Sa dihang mitawag ang
inyong katigulangan kang Yahweh, gibutang niya ang kangitngit taliwala
kaninyo ug sa mga Ehiptohanon. Gidala niya ang dagat aron mopaduol ug
magtabon kanila. Nakita ninyo kung unsa ang akong gibuhat sa Ehipto.
Unya mipuyo kamo sa kamingawan sa dugay nga panahon. 8 Gidala

ko kamo sa yuta sa mga Amorihanon, nga nagpuyo sa pikas bahin sa
Jordan. Nakig-away sila kaninyo, ug gihatag ko sila sa inyong kamot.
Gipanag-iyahan ninyo ang ilang kayutaan, ug gilaglag ko sila sa inyong
atubangan. 9 Unya si Balak nga anak nga lalaki ni Zipor, hari sa Moab,
mitindog ug misulong sa Israel. Gipadala niya ug gipatawag si Balaam
ang anak nga lalaki ni Beor, aron sa pagtunglo kaninyo. 10 Apan wala
ako maminaw kang Balaam. Sa pagkatinuod, gipanalanginan niya kamo.
Busa giluwas ko kamo gikan sa iyang kamot. 11 Mitabok kamo sa Jordan
ug miabot sa Jerico. Nakig-away batok kaninyo ang mga pangulo sa
Jerico, uban sa mga Amorihanon, sa mga Perizihanon, sa mga Canaanhon,
sa mga Hitihanon, sa mga Girgasihanon, sa mga Hibihanon, ug sa mga
Jebusihanon. Gihatagan ko kamo ug kadaogan batok kanila ug gitugyan ko
sila ilalom sa inyong pagmando. 12 Gipadala ko ang tambuboan sa inyong
atubangan, nga maoy nagpapahawa kanila ug sa duha ka mga hari sa
Amorihanon sa inyong atubangan. Wala kini nahitabo pinaagi sa inyong
mga espada o sa inyong mga pana. 13 Gihatagan ko kamo ug yuta nga
wala ninyo gihagoan ug mga siyudad nga wala ninyo gitukod, ug karon
nagpuyo kamo niini. Mikaon kamo sa bunga sa kaparasan ug tanaman sa
olibo nga wala ninyo gitanom.' 14 Karon kahadloki si Yahweh ug simbaha
siya uban sa tibuok pagkamatarong ug pagkamatinud-anon; isalikway ang
mga dios nga gisimba sa inyong mga katigulangan tabok sa Eufrates ug
sa Ehipto, ug simbaha si Yahweh. 15 Kung sayop alang sa inyong panan-
aw ang pagsimba kang Yahweh, pagpili sa inyong kaugalingon karong
adlawa kung kinsa ang inyong alagaran, kung ang mga dios ba sa inyong
mga katigulangan tabok sa Eufrates, o mga dios sa Amorihanon, nga
mao ang yuta nga inyong gipuy-an. Apan alang kanako ug sa akong
panimalay, among simbahon si Yahweh." 16 Mitubag ang katawhan ug
miingon, "Dili gayod namo isalikway si Yahweh aron mag-alagad sa laing
mga dios, 17 kay si Yahweh nga among Dios maoy nagdala kanamo ug
sa among mga katigulangan pagawas gikan sa yuta sa Ehipto, gawas
sa balay sa pagkaulipon, ug mibuhat niadtong mga dagkong timaan sa
among panan-aw, ug nagbantay kanamo sa tanang mga nasod nga among
giagian, ug taliwala sa tanang kanasoran nga among nalabyan. 18 Ug
gipapahawa ni Yahweh ang tanang mga katawhan sa among atubangan,
ang mga Amorihanon nga nagpuyo niining yutaa. Busa simbahon usab
namo si Yahweh, kay siya ang among Dios." 19 Apan miingon si Josue
ngadto sa katawhan, "Dili kamo makaalagad kang Yahweh, kay balaan
siya nga Dios; abughoan siya nga Dios; dili niya pasayloon ang inyong
mga kalapasan ug mga kasal-anan. 20 Kung isalikway ninyo si Yahweh
ug mosimba sa mga langyaw nga dios, motalikod siya ug maghimo ug
daotan diha kaninyo. Laglagon niya kamo, human siya nagbuhat ug
maayo diha kaninyo. 21 Apan miingon ang katawhan kang Josue, "Dili,
simbahon namo si Yahweh." 22 Unya miingon si Josue sa katawhan, "Mga
saksi kamo batok sa inyong mga kaugalingon nga inyong gipili alang sa
inyong kaugalingon si Yahweh, aron mag-alagad kaniya." Miingon sila,
"Mga saksi kami." 23 "Karon isalikway ang mga langyaw nga dios nga anaa
kaninyo, ug ihatag ang inyong mga kasingkasing kang Yahweh, nga Dios sa
Israel." 24 Miingon ang katawhan ngadto kang Josue, "Simbahon namo si
Yahweh nga among Dios. Maminaw kami sa iyang tingog." 25 Naghimo si
Josue ug kasabotan sa mga tawo niadtong adlawa. Nagbutang siya ug mga
kasugoan ug mga balaod sa Siquem. 26 Gisulat ni Josue kining mga pulonga
sa libro sa balaod sa Dios. Nagkuha siya ug dako nga bato ug gipahimutang

kini didto ibabaw sa tugas nga kahoy nga tapad sa sagradong dapit ni Yahweh. 27 Miingon si Josue sa tanang katawhan, “Timan-i, kini nga bato magpamatuod batok kanato. Nadungog niini ang tanang mga pulong nga gisulti ni Yahweh kanato. Busa mahimo kining saksi batok kanato, kung inyo man ugaling ilimod ang inyong Dios.” 28 Busa gipapauli ni Josue ang katawhan, ang tagsatagsa ka tawo ngadto sa iyang panulondon. 29 Human niining mga butanga si Josue nga anak nga lalaki ni Nun, nga alagad ni Yahweh, namatay, sa 110 nga pangidaron. 30 Gilubong nila siya sulod sa utlanan sa iyang kaugalingong panulondon, sa Timnat Sera, nga atua sa kabungtoran sa Efraim, amihanan sa Bukid sa Gaas. 31 Gisimba sa Israel si Yahweh sa tanan nga mga adlaw sa kinabuhi ni Josue, ug sa tanang mga adlaw sa mga katigulangan nga nagsunod kang Josue, kadtong nakasinati sa tanang butang nga gibuhat ni Yahweh alang sa Israel. 32 Ang mga bukog ni Jose, nga gidala sa katawhan sa Israel pagawas sa Ehipto—gilubong nila sa Siquem, sa bahin sa yuta nga gipalit ni Jacob gikan sa mga anak nga lalaki ni Hamor, nga amahan ni Siquem. Gipalit niya kini sa 100 kabuok nga plata, ug nahimo kining panulondon sa mga kaliwat ni Jose. 33 Namatay usab si Eleazar nga anak nga lalaki ni Aaron. Gilubong nila siya sa Gibea, ang siyudad ni Pinehas nga iyang anak nga lalaki, nga gihatag kaniya. Nahimutang kini sa kabungtoran sa Efraim.

Mga Maghuhukom

1 Human sa kamatayon ni Josue, nangutana kang Yahweh ang katawhan
sa Israel, nga nag-ingon, "Kinsa man ang unang mosulong sa mga
Canaanhon alang kanato, aron makiggbat batok kanila?" 2 Miingon
si Yahweh, "Mosulong ang taga-Juda. Tan-awa, hatagan nako sila ug
katungod niining yutaa." 3 Miingon ang katawhan sa Juda ngadto sa
katawhan ni Simeon, nga ilang mga igsoon nga lalaki, "Uban kanamo
ngadto sa ginsakopan nga gigahin alang kanamo aron mag-uban kita sa
pagpakiggubat batok sa mga Canaanhon. Ug mokuyog usab kami kaninyo
ngadto sa ginsakopan nga gigahin alang kaninyo." Busa mikuyog kanila
ang tribo ni Simeon. 4 Misulong ang katawhan ni Juda, ug gipadaog sila ni
Yahweh batok sa mga Canaanhon ug sa mga Perizihanon. Gipatay nila ang
10, 000 kanila didto sa Bezek. 5 Nakit-an nila si Adoni Bezek didto sa Bezek,
ug nakiggubat sila batok kaniya ug gipildi ang mga Canaanhon ug ang mga
Perizihanon. 6 Apan nakaikyas si Bezek, ug gigukod nila siya ug nadakpan,
ug giputol nila ang iyang mga kumagko sa kamot ug tiil. 7 Miingon si Adoni
Bezek, "Adunay 70 ka mga hari, nga gipamutlan sa ilang mga kumagko
sa kamot ug tiil, ang nagtigom sa ilang pagkaon ilalom sa akong lamesa.
Sama sa akong gibuhat, gibuhat usab sa Dios kanako." Gidala nila siya
didto sa Jerusalem, ug didto namatay siya. 8 Nakiggubat ang katawhan
ni Juda batok sa siyudad sa Jerusalem ug nakuha kini. Gisulong nila kini
gamit ang tumoy sa espada ug gisunog nila ang siyudad. 9 Human niana,
milugsong ang katawhan ni Juda aron sa pagpakig-away batok sa mga
Canaanhon nga nagpuyo sa kabungtoran, didto sa Negev, ug sa tiilan sa
mga bungtod sa kasadpan. 10 Gisulong ni Juda ang mga Canaanhon nga
nagpuyo sa Hebron (ang ngalan sa Hebron kaniadto mao ang Kiriat Arba),
ug napildi nila ang Shesai, Ahiman, ug Talmai. 11 Gikan didto gisulong
sa katawhan sa Juda ang mga lumolupyo sa Debir (ang ngalan sa Debir
kaniadto mao ang Kiriat Sefer). 12 Miingon si Caleb, "Ang si bisan kinsa
nga mosulong sa Kiriat Sefer ug mokuha niini, ihatag ko kaniya si Acsa,
ang akong anak nga babaye, nga mahimong iyang asawa." 13 Si Otniel,
ang anak nga lalaki ni Kenaz (manghod nga lalaki ni Caleb) nadakpan sa
Debir, busa gihatag ni Caleb si Acsa kaniya, ang iyang anak nga babaye,
aron mahimo niyang asawa. 14 Sa wala madugay miabot si Acsa ngadto
kang Otniel, ug giaghat niya siya nga hangyoon ang iyang amahan nga
hatagan siya ug uma. Sa pagkanaog niya gikan sa iyang asno, gipangutana
siya ni Caleb, "Unsa man ang akong mahimo alang kanimo?" 15 Miingon
siya kaniya, "Hatagi ako ug panalangin. Sanglit gihatag mo man kanako
ang yuta sa Negev, ihatag usab kanako ang mga tuboran sa tubig." Busa
gihatag ni Caleb kaniya ang taas nga bahin sa mga tuboran ug ang ubos
nga bahin sa mga tuboran. 16 Ang mga kaliwat sa ugangan ni Moises nga
mga Kenhanon mitungas gikan sa Siyudad sa Palmera uban ang katawhan
sa Juda, ngadto sa kamingawan sa Juda, nga atua sa Negev, aron magpuyo
uban ang katawhan sa Juda duol sa Arad. 17 Ug miuban ang katawhan ni
Juda sa katawhan ni Simeon nga ilang kaigsoonan ug gisulong ang mga
Canaanhon nga nagpuyo sa Zefat ug giguba gayod kini. Ginganlan ang
siyudad ug Horma. 18 Gisakop usab sa katawhan ni Juda ang Gaza ug
ang yuta nga nagpalibot niini, ang Askelon ug ang yuta nga nagpalibot

niini, ang Ekron ug ang yuta nga nagpalibot niini. 19 Giubanan ni Yahweh
ang katawhan ni Juda ug gipanag-iyahan nila ang kabungtoran, apan dili
nila mapapahawa ang mga lumolupyo sa mga patag tungod kay aduna
silay puthaw nga mga karwahe. 20 Gihatag ang Hebron ngadto kang Caleb
(sama sa giingon ni Moises), ug gipapahawa niya gikan didto ang tulo ka
mga anak nga lalaki ni Anak. 21 Apan wala papahawaa sa katawhan ni
Benjamin ang mga Jebusihanon nga nagpuyo sa Jerusalem. Busa nagpuyo
ang mga Jebusihanon sa Jerusalem uban ang katawhan ni Benjamin
hangtod karong adlawa. 22 Nangandam ang balay ni Jose sa pagsulong
sa Betel, ug nag-uban kanila si Yahweh. 23 Nagpadala sila ug kalalakin-
an aron sa pagpaniid sa Betel (ang siyudad nga ginganlan kaniadto ug
Luz). 24 Nakita sa mga tigpaniid ang usa ka tawo nga migawas gikan
sa siyudad, ug miingon sila kaniya, "Ipakita kanamo, palihog, unsaon
pagsulod ngadto sa siyudad, ug magbinuotan kami kanimo." 25 Gipakita
niya kanila ang dalan paingon sa siyudad. Ug gisulong nila ang siyudad
gamit ang tumoy sa espada, apan gitugotan nila nga makaikyas ang tawo
ug ang tanan niyang pamilya. 26 Ug miadto ang tawo sa yuta sa mga
Hitihanon ug nagtukod ug siyudad ug ginganlan kini ug Luz, nga maoy
ngalan niini hangtod karon. 27 Wala gipapahawa sa katawhan ni Manases
ang katawhan nga nagpuyo sa mga siyudad sa Bet Shan ug sa mga baryo
niini, o ang Taanac ug ang mga baryo niini, o kadtong nagpuyo sa Dor ug
sa mga baryo niini, o kadtong nagpuyo sa Ibleam ug sa mga baryo niini,
o kadtong nagpuyo sa Megido ug sa mga baryo niini, tungod kay ang mga
Canaanhon buot gayod nga mopuyo niana nga yuta. 28 Sa dihang lig-on
na ang Israel, gipugos nila ang mga Canaanhon nga mag-alagad kanila
inubanan sa hilabihan nga paghago, apan wala nila sila papahawaa sa
hingpit. 29 Wala gipapahawa ni Efraim ang mga Canaanhon nga nagpuyo
sa Gezer, busa nagpadayon ang mga Canaanhon sa pagpuyo sa Gezer
uban kanila. 30 Wala papahawaa ni Zebulun ang katawhan nga nagpuyo
sa Kitron, o ang katawhan nga nagpuyo sa Nahalol, busa nagpadayon
ang mga Canaanhon sa pagpuyo uban kanila, apan gipugos ni Zebulun
ang mga Canaanhon sa pag-alagad kanila inubanan sa hilabihan nga
paghago. 31 Wala papahawaa ni Asher ang katawhan nga nagpuyo sa
Aco, o ang katawhan nga nagpuyo sa Sidon, o kadtong nagpuyo sa Alab,
Aczib, Helba, Afek, o Rehob. 32 Busa nagpuyo ang tribo ni Asher uban
sa mga Canaanhon (kadtong nagpuyo sa yuta), tungod kay wala nila sila
gipapahawa. 33 Wala gipapahawa sa tribo ni Neftali kadtong nagpuyo sa
Bet Shemes, o kadtong nagpuyo sa Bet Anat. Busa nagpuyo ang tribo
ni Neftali uban sa mga Canaanhon (ang katawhan nga nagpuyo niana
nga yuta). Bisan pa niana, ang mga lumolupyo sa Bet Shemes ug Bet
Anat gipugos sa hilabihan nga paghago alang kang Neftali. 34 Gipugos sa
mga Amorihanon ang tribo ni Dan sa pagpuyo sa Kabungtoran, ug wala
sila gitugotan sa paglugsong ngadto sa patag. 35 Busa nagpuyo ang mga
Amorihanon didto sa Bukid sa Heres, sa Ayalon, ug sa Shaalbim, apan
ang kakusgan sa kasundalohan sa balay ni Jose ang nagbuntog kanila,
ug gipugos sila sa pag-alagad kanila inubanan sa hilabihan nga paghago.
36 Ang utlanan sa Amorihanon miabot gikan sa bungtod sa Akrabim didto
sa Sela hangtod didto sa kabungtoran.

2

1 Mitungas ang manulonda ni Yahweh gikan sa Gilgal paingon sa
Bokim, ug miingon, "Gidala ko kamo gikan sa Ehipto, ug gidala ko kamo

ngadto sa yuta nga akong gisaad nga ihatag sa inyong mga amahan.
Miingon ako, 'Dili ko gayod pakyason ang akong kasabotan alang kaninyo.
2 Kinahanglan dili kamo magbuhat ug kasabotan niadtong nagpuyo niini
nga yuta. Kinahanglan gub-on ninyo ang ilang mga halaran.' Apan wala
kamo naminaw sa akong tingog. Unsa man kining inyong gibuhat? 3 Busa
mosulti ako karon, 'Dili nako papahawaon ang mga Canaanhon gikan
kaninyo, apan mahimo silang mga tunok sa inyong mga kiliran, ug ang
ilang mga dios mahimong lit-ag alang kaninyo.'" 4 Sa dihang nagsulti ang
manulonda ni Yahweh niini nga mga pulong ngadto sa tanang katawhan sa
Israel, misinggit ang katawhan ug nanghilak. 5 Ginganlan nila ang dapit ug
Bokim. Naghalad sila didto ug mga halad ngadto kang Yahweh. 6 Karon
sa dihang gipadala ni Josue ang katawhan, ang matag-usa sa katawhan
sa Israel miadto sa mga dapit nga gigahin kanila, aron sa pagpanag-iya
sa ilang yuta. 7 Nag-alagad ang katawhan kang Yahweh sa panahon nga
buhi pa si Josue ug ang mga kadagkoan nga mas dugay nga nabuhi kay
kaniya, kadtong nakakita sa tanang bantogang mga binuhatan ni Yahweh
nga iyang nabuhat alang sa Israel. 8 Si Josue nga anak nga lalaki ni Nun
ang sulugoon ni Yahweh, namatay sa pangidaron nga 110. 9 Gilubong
nila siya sa utlanan sa yuta nga gigahin kaniya didto sa Timnat Heres,
sa kabungtoran sa Efraim, sa kasadpang bahin sa Bukid sa Gaas. 10 Ang
tanan nga kaliwatan nagkatigom usab ngadto sa ilang mga amahan. Laing
kaliwatan ang mitubo human kanila nga wala nakaila kang Yahweh o
sa iyang nabuhat alang sa Israel. 11 Gibuhat sa katawhan sa Israel kung
unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh ug gialagaran nila ang mga Baal.
12 Nagpahilayo sila gikan kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga amahan,
nga nagpagawas kanila sa yuta sa Ehipto. Misunod sila sa laing mga
dios, ang mga dios gayod sa mga katawhan nga nakapalibot kanila, ug
miyukbo sila kanila. Gihagit nila si Yahweh aron nga masuko tungod kay
13 nagpahilayo sila gikan kang Yahweh ug gisimba si Baal ug ang Astarot.
14 Misilaob ang kapungot ni Yahweh batok sa Israel, ug gitugyan niya
sila ngadto sa mga kawatan nga nangawat sa ilang mga gipanag-iyahan
gikan kanila. Gibaligya niya sila ingon nga mga ulipon nga dinakpan
pinaagi sa kusog sa ilang mga kaaway nga nakapalibot kanila, busa dili
na sila makahimo sa pagpanalipod sa ilang mga kaugalingon batok sa
ilang mga kaaway. 15 Bisan asa makig-away ang Israel, ang mga kamot
ni Yahweh nakigbatok kanila aron sa pagpukan kanila, sama sa iyang
gipanumpa ngadto kanila. Ug nahiagom sila sa makalilisang nga pag-
antos. 16 Unya nagtuboy si Yahweh ug mga maghuhukom, nga nagluwas
kanila gikan sa kamot niadtong nagkawat sa ilang mga gipanag-iyahan.
17 Apan wala sila naminaw sa ilang mga maghuhukom. Dili sila matinud-
anon kang Yahweh ug gihatag ang ilang mga kaugalingon sama sa mga
babaye nga nagbaligya ug dungog ngadto sa laing mga dios ug gisimba
kini. Sa wala madugay gisalikway nila ang pamaagi sa pagkinabuhi sa
ilang mga amahan—kadtong nagtuman sa kasugoan ni Yahweh—nga wala
usab nila buhata. 18 Sa dihang nagtuboy si Yahweh ug mga maghuhukom
alang kanila, gitabangan ni Yahweh ang mga maghuhukom ug giluwas sila
gikan sa kamot sa ilang mga kaaway sa tanang mga adlaw nga buhi pa ang
maghuhukom. Naluoy si Yahweh kanila samtang nag-antos sila tungod
niadtong nagbiaybiay ug nagpasakit kanila. 19 Apan sa dihang namatay
ang maghuhukom, mipalayo sila ug nagbuhat sa mga butang nga mas
labihan pa kadaotan kaysa nabuhat sa ilang mga amahan. Mosunod sila
sa laing mga dios aron sa pag-alagad ug pagsimba kanila. Nagdumili sila

sa pag-undang sa bisan unsang daotan nilang mga binuhatan o sa ilang
daotang mga paagi. 20 Misilaob ang kapungot ni Yahweh batok sa Israel;
miingon siya, “Tungod kay giguba man niini nga nasod ang kasabotan
nga akong gitagana alang sa ilang mga amahan—tungod kay wala man sila
naminaw sa akong tingog— 21 gikan karon, dili na nako papahawaon gikan
kanila ang bisan unsang mga nasod nga gibilin ni Josue sa dihang namatay
siya. 22 Buhaton ko kini aron sulayan ang Israel, kung magpadayon ba sila
o dili sa dalan ni Yahweh ug maglakaw niini, sama sa pagtipig sa ilang
mga amahan niini.” 23 Mao nga gibiyaan ni Yahweh kadto nga nasod ug
wala dayon sila papahawaa ug gihatag sila ngadto sa kamot ni Josue.

3

1 Karon gibilin ni Yahweh kini nga mga nasod aron sa pagsulay sa Israel,
ang matag usa sa Israel nga wala nakasinati sa bisan unsa nga pakiggubat
sa Canaan. 2 (Gibuhat niya kini aron tudloan ug pakiggubat ang bag-ong
kaliwatan sa mga Israelita nga wala pa nasayod niini kaniadto.) 3 Mao
kini ang mga nasod: ang lima ka mga hari nga mga Filistihanon, ang
tanan nga mga Canaanhon, ang mga Sidonhon, ug ang mga Hibihanon nga
nagpuyo sa kabukiran sa Lebanon, gikan sa Bukid sa Baal Hermon ngadto
sa Hamat Pas. 4 Kini nga mga nasod gibilin ingon nga paagi ni Yahweh
sa pagsulay sa Israel, aron mapamatud-an kung motuman ba sila sa mga
mando nga iyang gihatag sa ilang mga katigulangan pinaagi kang Moises.
5 Busa nagpuyo ang katawhan sa Israel uban sa mga Canaanhon, sa mga
Hitihanon, sa mga Amorihanon, sa mga Perizihanon, sa mga Hibihanon,
ug sa mga Jebusihanon. 6 Gikuha ang ilang mga anak nga babaye aron
mahimong ilang mga asawa, ug ang ilang kaugalingon nga mga anak nga
babaye gihatag ngadto sa ilang mga anak nga lalaki, ug ilang gialagaran
ang ilang mga dios. 7 Ang katawhan sa Israel nagbuhat ug daotan sa
panan-aw ni Yahweh ug gikalimtan si Yahweh nga ilang Dios. Gisimba
nila ang mga Baal ug ang mga Ashera. 8 Busa, ang kasuko ni Yahweh
misilaob batok sa Israel, ug gibaligya niya sila ngadto sa kamot ni Kushan
Rishataim nga hari sa Aram Naharaim. Nag-alagad ang katawhan sa Israel
kang Kushan Rishataim sulod sa walo ka tuig. 9 Sa dihang nagpakitabang
ang katawhan sa Israel kang Yahweh, nagpadala si Yahweh ug usa ka
tawo nga motabang sa katawhan sa Israel, ug moluwas kanila: Si Otniel
ang anak nga lalaki ni Kenaz (manghod ni Caleb). 10 Gigamhan siya sa
Espiritu ni Yahweh, ug gihukman niya ang Israel ug milakaw siya aron
sa pagpakiggubat. Gihatagan siya ni Yahweh ug kadaogan batok kang
Kushan Rishataim nga hari sa Aram. Gibuntog sa kamot ni Otniel si
Kushan Rishataim. 11 Nakabaton ang yuta ug kalinaw sulod sa 40 ka tuig.
Unya namatay si Othniel nga anak nga lalaki ni Kenaz. 12 Human niana,
nagbuhat na usab ang mga Israelita ug daotan sa panan-aw ni Yahweh,
ug gihatagan ni Yahweh si Eglon ang hari sa Moab ug kusog aron sa
pagbuntog sa mga Israelita. 13 Nakighiusa si Eglon sa mga Amornon ug
sa mga Amalekanhon ug milakaw sila ug gipildi ang Israel, ug gipanag-
iyahan nila ang Siyudad sa mga Palmera. 14 Nag-alagad ang katawhan
sa Israel kang Eglon nga hari sa Moab sulod sa 18 ka tuig. 15 Sa dihang
nagpakitabang ang mga Israelita kang Yahweh, nagpadala na usab si
Yahweh ug usa ka tawo nga motabang kanila, si Ehud nga anak nga lalaki
ni Gera, gikan sa tribo ni Benjamin, usa ka walhon nga tawo. Gipadala siya
sa katawhan sa Israel, uban ang ilang buhis, ngadto kang Eglon nga hari
sa Moab. 16 Nagbuhat si Ehud ug espada nga adunay duha ka sulab, usa

ka cubit ang katas-on; gihigot niya kini ilalom sa iyang bisti sa iyang tuong paa. 17 Gihatag niya ang buhis ngadto kang Haring Eglon sa Moab. (Karon si Eglon tambok kaayo nga tawo.) 18 Human gihatag ni Ehud ang buhis, mibiya siya uban niadtong nagdala niini. 19 Apan, sa dihang nakaabot na si Ehud sa dapit diin gibuhat ang kinulit nga mga hulagway duol sa Gilgal, mitalikod siya ug mibalik, ug miingon siya, "Aduna akoy tinago nga mensahe alang kanimo, akong hari." Miingon si Eglon, "Paghilom!" Busa ang tanan niadtong nag-alagad kaniya mibiya sa lawak. 20 Miduol si Ehud kaniya. Naglingkod ang hari, nag-inusara sa bugnaw sa taas nga dapit sa lawak. Miingon si Ehud, "Aduna akoy mensahe nga gikan sa Dios alang kanimo." Mitindog ang hari sa iyang lingkoranan. 21 Gikab-ot ni Ehud ang espada gamit ang iyang wala nga kamot ug gikuha ang espada gikan sa iyang tuo nga paa, ug gidunggab niya ang hari. 22 Ug ang pul-an sa espada nadasok kaniya human sa sulab sa espada, ang tumoy milapos sa iyang likod, ug ang tambok mitabon sa espada, ug wala na hulbota ni Ehud ang espada gikan sa iyang lawas. 23 Unya migawas si Ehud sa portiko ug gisirado ang mga pultahan sa taas nga bahin sa lawak nga anaa sa iyang likod ug gikandado kini. 24 Human nakalakaw si Ehud, miabot ang sulugoon sa hari; nakita nila nga ang mga pultahan sa ibabaw nga bahin sa lawak sirado, busa naghunahuna sila, "Sigurado nga iyang gihupay ang iyang kaugalingon sa kabugnaw sa ibabaw nga lawak." 25 Nag-anam sila ug kabalaka hangtod gibati na nila nga napasagdan na nila ang ilang trabaho sa dihang wala pa gihapon ablihi sa hari ang mga pultahan sa ibabawng bahin sa lawak. Busa ilang gikuha ang yabi ug ila kining giablihan, ug didto naghigda ang ilang agalon, natumba sa salog, ug patay na. 26 Samtang naghulat ang mga sulugoon, nalibog kung unsa ang ilang buhaton, nakaikyas na si Ehud ug nakaagi na sa dapit diin adunay kinulit nga mga hulagway sa mga dios, ug nakaikyas siya ngadto sa Seira. 27 Sa dihang nakaabot na siya, gihuypan niya ang trumpeta didto sa kabungtoran sa Efraim. Unya nanglugsong ang katawhan sa Israel uban kaniya gikan sa kabungtoran, ug siya ang nanguna kanila. 28 Miingon siya kanila, "Sunod kanako, kay buntogon ni Yahweh ang inyong mga kaaway, ang mga Moabihanon." Misunod sila kaniya ug ilang gikuha ang labanganan sa Jordan nga tabok gikan sa mga Moabihanon, ug walay bisan usa nga ilang gitugotan nga makatabok sa suba. 29 Niadtong panahona nakapatay sila ug 10, 000 ka mga tawo sa Moab, ug ang tanan kusgan ug may katakos nga kalalakin-an. Walay usa nga nakaikyas. 30 Busa niadtong adlawa si Moab napildi pinaagi sa kusog sa Israel. Ug nakapahulay ang yuta sulod sa 80 ka tuig. 31 Human kang Ehud ang sunod nga maghuhukom mao si Shamgar ang anak nga lalaki ni Anat nga nakapatay ug 600 ka mga Filistihanon pinaagi sa sungkod nga gigamit aron sa pagtusok sa mga baka. Giluwas usab niya ang Israel gikan sa kakuyaw.

4

1 Human namatay si Ehud, nagbuhat na usab ug daotan ang katawhan sa Israel diha sa panan-aw ni Yahweh. 2 Gibaligya sila ni Yahweh sa kamot ni Jabin ang hari sa Canaan nga naghari sa Hazor. Ang pangulo sa iyang kasundalohan ginganlan ug Sisera, ug nagpuyo siya sa Haroset sa mga Gentil. 3 Nagpakitabang ang katawhan sa Israel kang Yahweh, tungod si Sisera adunay 900 ka puthaw nga mga karwahe ug gidaogdaog niya pag-ayo ang katawhan sa Israel sulod sa 20 ka tuig. 4 Karon si Debora, usa ka babaye nga propeta (asawa ni Lapidot), mao ang pangulong

maghuhukom niadtong panahona. 5 Nagalingkod siya ilalom sa palmera ni
Debora taliwala sa Rama ug Betel didto sa bungtod sa lungsod sa Efraim,
ug miabot ang katawhan sa Israel kaniya aron paghusay sa ilang mga
panaglalis. 6 Gipaadtoan niya si Barak ang anak nga lalaki ni Abinoam
gikan sa Kedes sa Neftali. Miingon siya kaniya, “Si Yahweh, ang Dios
sa Israel, nagmando kanimo, 'Adto sa Bukid sa Tabor, ug ubana ang
10, 000 ka kalalakin-an gikan sa Neftali ug Zebulun. 7 Dad-on ko si
Sisera, ang pangulo sa kasundalohan ni Jabin, aron pagtagbo kanimo
duol sa suba sa Kishon, uban ang iyang mga karwahe ug kasundalohan,
ug magmadaogon ka batok kaniya. 8 Miingon si Barak kaniya, “Kung
mouban ka kanako, moadto ako, apan kung dili ka mouban kanako, dili
ako moadto.” 9 Miingon siya, “Mouban ako kanimo. Apan, ang dalan
nga imong pagaadtoan dili magdala kanimo sa imong kadungganan, kay
ibaligya ni Yahweh si Sisera ngadto sa kamot sa usa ka babaye.” Unya
mitindog si Debora ug miuban kang Barak ngadto sa Kedes. 10 Gitawag ni
Barak ang mga katawhan sa Zebulun ug Neftali aron magtigom sa Kedes.
Misunod kaniya ang 10, 000 ka mga tawo, ug miuban usab si Debora
kaniya. 11 Karon si Heber (nga Kenhanon) naglain sa iyang kaugalingon
gikan sa mga Kenhanon— sila ang mga kaliwat ni Hobab (ugangan ni
Moises) —gitaod niya ang iyang tolda sa nahimutangan sa tugas nga kahoy
diha sa Zaananim duol sa Kedes. 12 Sa dihang giingnan nila si Sisera nga
mitungas si Barak ang anak nga lalaki ni Abinoam sa Bukid sa Tabor,
13 gitawag ni Sisera ang iyang tanang karwahe, 900 ka mga puthaw nga
karwahe, ug ang tanang kasundalohan nga uban kaniya, gikan sa Haroset
sa mga Gentil ngadto sa Suba sa Kishon. 14 Miingon si Debora kang
Barak, “Lakaw! Kay mao na kini ang adlaw nga padag-on ka ni Yahweh
batok kang Sisera. Dili ba si Yahweh man ang mag-una kanimo?” Busa
milugsong si Barak gikan sa Bukid sa Tabor uban ang 10, 000 ka mga tawo
nga misunod kaniya. 15 Gilibog ni Yahweh ang kasundalohan ni Sisera, ang
tanan niyang mga karwahe ug tanan niyang kasundalohan. Gisulong sila
sa katawhan ni Barak ug minaog si Sisera sa iyang karwahe ug midagan.
16 Apan gigukod ni Barak ang mga karwahe ug ang kasundalohan didto
sa Haroset sa mga Gentil, ug ang kinatibuk-ang kasundalohan ni Sisera
nangamatay pinaagi sa espada, ug walay bisan usa ka tawo nga nabuhi.
17 Apan miikyas si Sisera padulong sa tolda ni Jael, ang asawa ni Heber nga
Kenhanon, kay adunay kalinaw taliwala kang haring Jabin sa Hazor, ug
ang balay ni Heber nga Kenhanon. 18 Migawas si Jael aron pagsugat kay
Sisera ug miingon kaniya, “Sulod dinhi, akong agalon; hapit una kanako
ug ayaw kahadlok.” Busa mihapit siya kaniya ug misulod sa iyang tolda,
ug gihabolan niya siya. 19 Miingon siya kaniya, “Palihog paimna ako
ug diyutay'ng tubig kay giuhaw ako pag-ayo.” Giablihan niya ang panit
nga sudlanan sa gatas ug gipainom siya, ug gihabolan niya siya pagbalik.
20 Miingon siya kaniya, “Pagbarog diha sa pultahan sa tolda. Kung adunay
moabot nga tawo ug mangutana kanimo nga, 'Aduna bay tawo dinhi?',
ingna nga 'Wala'.” 21 Unya si Jael (ang asawa ni Heber) nagkuha sa ugsok
sa tolda ug martilyo ug sa hilom miadto siya kang Sisera, kay nahinanok
siya pag-ayo, ug iyang gimartilyo ang ugsok sa tolda ngadto sa kilid sa
iyang ulo ug midulot kini kaniya ug milapos ngadto sa yuta. Ug namatay
siya. 22 Samtang naggukod si Barak kang Sisera, misugat si Jael kaniya
ug miingon kaniya, “Anhi dinhi, ipakita ko kanimo ang tawo nga imong
gipangita.” Busa misulod siya uban kaniya, ug didto nagbuy-od si Sisera
nga patay na, nga nagtaop ang ugsok sa tolda sa kilid sa iyang ulo. 23 Busa

niadtong adlawa napildi sa Dios si Jabin, ang hari sa Canaan, atubangan
sa katawhan sa Israel. 24 Ang gahom sa katawhan sa Israel nag-anam
pa gayod ug kakusog batok kang Jabin nga hari sa Canaan, hangtod nga
napildi nila siya.

5

1 Niadtong adlawa si Debora ug si Barak nga anak nga lalaki ni Abinoam
miawit niini nga awit: 2 “Sa dihang ang mga pangulo nag-una sa Israel,
sa dihang ang mga tawo kinabubot-ong naghalad sa ilang kaugalingon
alang sa gubat—gidayeg namo si Yahweh! 3 Paminaw, kamong mga
hari! Pagmatngon, kamong mga pangulo! Ako, moawit ako ngadto kang
Yahweh; moawit ako ug mga pagdayeg ngadto kang Yahweh, ang Dios sa
Israel. 4 Yahweh, sa dihang migawas ka gikan sa Seir, sa dihang nagalakaw
ka gikan sa Edom, nauyog ang yuta, ug ang kalangitan mikurog usab; ug
ang kapanganoran usab mibubo ug tubig. 5 Milinog ang kabukiran sa
atubangan ni Yahweh; bisan ang Bukid sa Sinai milinog sa atubangan
ni Yahweh, ang Dios sa Israel. 6 Sa mga adlaw ni Shamgar (anak nga
lalaki ni Anat), sa mga adlaw ni Jael, wala na gigamit ang mga dagkong
dalan, ug kadtong mga naglakaw gigamit lamang ang mga gagmay nga
mga agianan. 7 Adunay pipila ka mga manggugubat sa Israel, hangtod
nga ako, si Debora, nangulo sa pagmando— usa ka inahan ang nangulo
sa pagmando sa Israel! 8 Sa dihang nagpili sila ug bag-ong mga dios,
adunay panag-away sa mga ganghaan sa siyudad ug walay mga taming
o mga bangkaw nga nakita taliwala sa 40, 000 sa Israel. 9 Ang akong
kasingkasing atua sa mga pangulo sa Israel, uban sa mga tawo nga
malipayon ug kinabubot-on nga naghalad sa ilang mga kaugalingon—
nagadayeg kami kang Yahweh alang kanila! 10 Hunahunaa kini—kamo
nga nagsakay sa puti nga mga asno nga naglingkod sa panapton nga
gihimong hampilo, ug kamo nga nagalakaw sa dalan. 11 Paminawa ang
mga tingog niadtong nag-awit diha sa katubigan nga mga dapit. Didto
magasugid sila pag-usab sa mga matarong nga mga buhat ni Yahweh, ug
sa mga matarong nga buhat sa iyang mga manggugubat sa Israel. Unya
ang katawhan ni Yahweh milugsong didto sa mga ganghaan sa siyudad.
12 Pagmata, pagmata, Debora! Pagmata, pagmata, pag-awit ug usa ka
awit! Bangon, Barak, ug dakpa ang imong mga binilanggo, ikaw nga
anak nga lalaki ni Abinoam. 13 Unya mikanaog ang mga nahibilin ngadto
sa mga dungganon; mikanaog ang katawhan ni Yahweh paingon kanako
uban sa mga manggugubat. 14 Gikan sila sa Efraim, nga ang gamot gikan
kang Amalek; misunod kaninyo ang katawhan ni Benjamin. Nanaog ang
mga pangulo sa kasundalohan gikan sa Makir, ug kadtong nagdala ug
sungkod sa opisyales nga gikan sa Zebulun. 15 Ug ang akong mga prinsipe
sa Isacar uban kang Debora; ug si Isacar uban ni Barak nga nagdali sa
pagsunod kaniya ngadto sa walog ilalom sa iyang pagmando. Adunay
dakong pagpangita sa kasingkasing taliwala sa mga banay ni Reuben.
16 Nganong naglingkod man kamo taliwala sa mga dapit daobanan, nga
naminaw sa mga magbalantay nga nagtugtog sa ilang mga plawta alang
sa ilang mga panon? Adunay dakong pagpangita sa kasingkasing alang sa
mga banay ni Reuben. 17 Nagpabilin si Gilead sa pikas bahin sa Jordan;
ug si Dan, nganong naglatagaw man siya sakay sa mga barko? Nagpabilin
si Asher sa baybayon ug nagpuyo duol sa iyang mga dunggoanan. 18 Ang
Zebulun mao ang tribo nga magtahan sa ilang mga kinabuhi hangtod sa
kamatayon, ug ang Neftali, usab, didto sa dapit sa gubat. 19 Miabot ang mga

hari, nakig-away sila; nakig-away ang mga hari sa Canaan didto sa Taanak
sa katubigan sa Megido. Apan wala silay gikuha nga plata ingon nga inilog.
20 Nakig-away ang mga bituon gikan sa langit, nakig-away sila batok kang
Sisera gikan sa ilang mga agianan latas sa kalangitan. 21 Gibanlas sila sa
suba sa Kishon, kadtong karaan nga suba, ang suba sa Kishon. Lakaw
akong kalag, pagmalig-on! 22 Unya ang tingog sa tunob sa mga kabayo
nga naglagapak—nagdagan, ang pagdagan sa iyang mga kinakusgan nga
mga kabayo. 23 'Tungloha ang Meroz!' miingon ang manulonda ni Yahweh.
'Tungloha gayod ang mga lumolupyo niini! — tungod kay wala sila miabot
aron sa pagtabang kang Yahweh— aron sa pagtabang kang Yahweh sa
pagpakiggubat batok sa mga kusgan nga mga manggugubat.' 24 Bulahan si
Jael labaw pa kaysa tanang kababayen-an, si Jael (ang asawa ni Heber nga
Kenhanon), mas bulahan siya kaysa tanang kababayen-an nga nagpuyo sa
mga tolda. 25 Nangayo ang tawo ug tubig, ug gihatagan niya kini ug gatas;
gidad-an niya kini ug mantikilya nga anaa sa plato nga haom alang sa mga
prinsipe. 26 Gibutang niya ang iyang kamot sa ugsok sa tolda, ug ang iyang
tuo nga kamot ngadto sa martilyo sa magbubuhat; gamit ang martilyo
iyang gipatay si Sisera, iyang gidugmok ang ulo niini. Iyang gidugmok
ang bagulbagol niini sa dihang iya kining gitusok sa kilid sa iyang ulo.
27 Nakuyapan siya taliwala sa iyang mga tiil, natumba siya ug nagbuy-od
siya didto. Nawad-an siyag umoy taliwala sa iyang mga tiil. Ang dapit diin
siya natumba mao ang dapit diin siya gipatay nga walay kaluoy. 28 Gikan
sa bintana naglantaw siya— naglantaw ang inahan ni Sisera sa renehasan
nga bintana ug mitawag siya nga naguol, 'Nganong dugay man nag-abot
ang iyang karwahe? Nganong nalangan man ang mga tunob sa mga
kabayo nga maoy nagbira sa iyang mga karwahe?' 29 Mitubag ang iyang
maalamon nga mga prinsesa, ug mihatag siya sa samang tubag sa iyang
kaugalingon: 30 'Wala ba nila makaplagi ug mabahinbahin ang inilog? —
Usa ka tagoangkan, duha ka tagoangkan alang sa matag tawo; ang inilog
nga tinina nga bisti alang kang Sisera, ang inilog nga tininaan nga bisti nga
binordahan, duha kabuok nga tininaan nga bisti nga binordahan alang
sa mga liog niadtong nangilog?' 31 Hinaot nga pagalaglagon ang tanan
nimong mga kaaway, Yahweh! Apan ang imong mga higala sama sa adlaw
sa dihang mosubang kini sa iyang kusog.” Ug ang yuta nakabaton ug
kalinaw sulod sa 40 ka tuig.

6

1 Gihimo sa katawhan sa Israel ang daotan diha sa atubangan ni Yahweh,
ug gihatag niya sila ngadto sa kamot sa Midian sulod sa pito ka mga tuig.
2 Ang gahom sa Midian nagdaogdaog sa Israel. Tungod sa Midian, naghimo
ug mga silonganan ang katawhan sa Israel alang sa ilang kaugalingon
didto sa mga lungib sa kabungtoran, mga langob, ug sa mga lig-ong
patukoranan. 3 Nahitabo kini sa bisan unsang taknaa nga magtanom ang
mga Israelita, ang mga Midianhon, mga Amalekanhon ug ang katawhan
gikan sa sidlakan mosulong sa mga Israelita. 4 Magkampo ang ilang
kasundalohan didto sa yuta ug daoton ang mga tanom, hangtod sa Gaza.
Wala silay ibilin nga pagkaon sa Israel, ug walay mga karnero, ni mga
baka o mga asno. 5 Sa dihang moabot sila ug ang ilang mga binuhi ug
mga tolda, sama sila sa nagpanon nga mga dulon, ug dili gayod maihap
ang katawhan niini o bisan pa ang ilang mga kamelyo. Gisulong nila ang
yuta aron sa paglaglag niini. 6 Gihasol pag-ayo sa Midian ang mga Israelita
hangtod nga ang katawhan sa Israel nagpakitabang na kang Yahweh. 7 Sa

dihang nanawag kang Yahweh ang katawhan sa Israel tungod sa Midian,
8 nagpadala si Yahweh ug propeta ngadto sa katawhan sa Israel. Miingon
ang propeta kanila, “Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios sa Israel:
'Gidala ko kamo gikan sa Ehipto; gipagawas ko kamo gikan sa balay sa
pagkaulipon. 9 Giluwas ko kamo gikan sa kamot sa mga Ehiptohanon, ug
sa kamot sa tanang nagdaogdaog kaninyo. Gipalayo ko sila gikan kaninyo,
ug gihatag ko kaninyo ang ilang yuta. 10 Miingon ako kaninyo, “Ako si
Yahweh nga inyong Dios; gimandoan ko kamo nga dili mosimba sa mga
dios sa Amorihanon, sa yuta nga inyong gipuy-an.” Apan wala kamo
mituman sa akong tingog.'” 11 Karon miabot ang manulonda ni Yahweh ug
milingkod ilalom sa tugas nga kahoy sa Ofra, nga gipanag-iyahan ni Joas
(ang Abiezeranhon), samtang si Gideon, anak nga lalaki ni Joas, naglain
sa trigo pinaagi sa paghapak niini ngadto sa salog, diha sa pug-anan sa
ubas—aron sa pagtago niini gikan sa mga Midianhon. 12 Mitungha ang
manulonda ni Yahweh ug miingon kaniya, “Nag-uban si Yahweh kanimo,
kusgan ka nga manggugubat!” 13 Miingon si Gideon kaniya, “O, akong
agalon, kung si Yahweh uban kanamo, nganong nahitabo man kining
tanan kanamo? Asa naman kadtong tanan nga kahibulongang mga buhat
nga giingon kanamo sa among mga amahan, sa dihang miingon sila,
'Wala ba kita gidala ni Yahweh gikan sa Ehipto?' Apan karon gisalikway
kami ni Yahweh ug gihatag kami sa kamot sa Midian.” 14 Mitan-aw si
Yahweh kaniya ug miingon, “Gamita ang kusog nga anaa nang daan diha
kanimo. Luwasa ang Israel gikan sa kamot sa Midian. Wala ko ba ikaw
gipadala?” 15 Miingon si Gideon kaniya, “Palihog, Ginoo, unsaon ko man
pagluwas ang Israel? Tan-awa, ang akong pamilya maoy labing huyang
sa Manases, ug ako ang labing ubos sa panimalay sa akong amahan.”
16 Miingon si Yahweh kaniya, “Mag-uban ako kanimo, ug pildihon mo ang
tibuok kasundalohang Midianhon isip usa ka tawo.” 17 Miingon si Gideon
kaniya, “Kung nahimuot ka kanako, hatagi ako ug timailhan nga ikaw
mao ang nakig-istorya kanako. 18 Palihog, ayaw paghawa dinhi, hangtod
nga moabot ako kanimo ug magdala sa akong gasa ug andamon kini sa
imong atubangan.” Miingon si Yahweh, “Hulaton ko ikaw hangtod nga
mobalik ka.” 19 Milakaw si Gideon ug nag-andam ug nating kanding ug
gikan sa usa ka efa sa harina nagbuhat siya ug tinapay nga walay patubo.
Gibutang niya ang karne sa sudlanan, ug gibutang niya ang sabaw sa
kolon ug gidala kini kaniya ilalom sa tugas nga kahoy, ug gihalad kini.
20 Miingon ang manulonda sa Dios kaniya, “Kuhaa ang karne ug ang
tinapay nga walay patubo ug ibutang kini niining bato, ug ibubo ang sabaw
ibabaw niini.” Ug gibuhat kini ni Gideon. 21 Unya ang manulonda ni
Yahweh mikab-ot sa tumoy sa iyang sungkod nga anaa sa iyang kamot.
Pinaagi niini gihikap niya ang unod ug ang tinapay nga walay patubo;
mitungha ang kalayo diha sa bato ug misunog sa karne ug sa tinapay nga
walay patubo. Unya nawala ang manulonda ni Yahweh ug wala na kini
nakita ni Gideon. 22 Nasabtan ni Gideon nga kini mao ang manulonda
ni Yahweh. Miingon si Gideon, “A, Ginoong Yahweh! Nakita ko nawong
sa nawong ang manulonda ni Yahweh!” 23 Miingon si Yahweh kaniya,
“Ang kalinaw diha kanimo! Ayaw kahadlok, dili ka mamatay.” 24 Busa
nagtukod si Gideon ug halaran ngadto kang Yahweh. Ginganlan niya kini,
“Si Yahweh ang Kalinaw.” Hangtod karon nga adlaw nagbarog gihapon
kini sa Ofra sa banay ni Abiezer. 25 Niadtong gabhiona miingon si Yahweh
kaniya, “Dad-a ang torong baka sa imong amahan, ug ang ikaduhang
torong baka nga pito ka tuig ang pangidaron, ug gub-a ang halaran ni

Baal nga gipanag-iyahan sa imong amahan, ug putla ang Ashera nga anaa
sa tapad niini. 26 Pagtukod ug halaran kang Yahweh nga imong Dios sa
kinatumyan niining dapit nga dalangpanan, ug tukora kini sa husto nga
paagi. Ihalad ang ikaduhang torong baka ingon nga halad sinunog, gamit
ang kahoy nga gikan sa Ashera nga imong giputol. 27 Busa nagkuha si
Gideon ug napulo niya ka mga sulugoon ug gibuhat ang gisugo ni Yahweh
kaniya. Apan tungod kay nahadlok siya pag-ayo sa panimalay sa iyang
amahan ug sa katawhan sa lungsod nga magbuhat niini panahon sa adlaw,
gibuhat niya kini sa kagabhion. 28 Pagkabuntag sa dihang namangon ang
katawhan sa lungsod, nabungkag na ang halaran ni Baal, ug naputol na
ang Ashera nga tapad niini, ug ang ikaduhang torong baka gihalad sa
halaran nga gitukod. 29 Miingon sa usag usa ang katawhan sa siyudad,
“Kinsa may nagbuhat niini?” Sa dihang nakigsulti sila sa uban ug nangita
sa mga tubag, miingon sila, “Si Gideon nga anak nga lalaki ni Joas ang
nagbuhat niining butanga.” 30 Unya miingon kang Joas ang katawhan
sa lungsod, “Ipagawas ang imong anak nga lalaki aron mahukman ug
kamatayon, tungod kay iyang gibungkag ang halaran ni Baal, ug tungod
kay giputol niya ang Ashera tapad niini.” 31 Miingon si Joas sa tanan nga
nakigbatok kaniya, “Makig-away ba kamo alang kang Baal? Luwason ba
ninyo siya? Kung kinsa man ang makig-away alang kaniya, patya siya
samtang buntag pa. Kung dios si Baal, pasagdi siya nga manalipod sa
iyang kaugalingon kung adunay usa ka tawo nga mobungkag sa iyang
halaran.” 32 Busa niadtong adlawa gitawag nila si Gideon nga “Jerub
Baal,” tungod kay miingon siya, “Pasagdi si Baal nga manalipod sa iyang
kaugalingon batok kaniya,” tungod kay gibuak ni Gideon ang halaran ni
Baal. 33 Karon nagtigom ang tanang Midianhon, mga Amalekanhon, ug
ang katawhan sa sidlakan. Mitabok sila sa Jordan ug nagtolda sa walog sa
Jezreel. 34 Apan mikunsad ang Espiritu ni Yahweh kang Gideon, gipatingog
ni Gideon ang trumpeta, sa pagtawag sa banay ni Abiezer, aron mosunod
sila kaniya. 35 Nagpadala siya ug mga mensahero sa tibuok Manases, ug
sila usab, gitawag usab aron pagsunod kaniya. Nagpadala usab siya ug
mga mensahero sa Asher, Zebulun, ug Neftali, ug mitungas sila aron sa
pagtagbo kaniya. 36 Miingon si Gideon sa Dios, “Kung gamiton mo ako
aron pagluwas sa Israel, sama sa imong giingon— 37 Tan-awa, ibutang ko
ang balahibo sa karnero sa salog sa giokanan. Kung ang balahibo lamang
ang adunay yamog, ug uga ang yuta, masayran ko unya nga gamiton mo
ako aron sa pagluwas sa Israel, sumala sa imong giingon.” 38 Mao kini
ang nahitabo—mibangon ug sayo si Gideon pagkaugma, gipug-an niya ang
balahibo sa karnero, ug napuga ang yamog gikan sa balahibo sa karnero,
igo aron makapuno ug usa ka yahong nga tubig. 39 Unya miingon si Gideon
ngadto sa Dios, “Ayaw kasuko kanako, mosulti ako sa makausa pa. Palihog
tugoti ako sa pagsulay pag-usab gamit ang balahibo sa karnero. Niining
higayona paugaha ang balahibo sa karnero, ug himoa nga basa sa yamog
ang tanang yuta palibot niini. 40 Gibuhat sa Dios ang gipangayo niya
niadtong gabhiona. Uga ang balahibo sa karnero, ug adunay yamog ang
tanang yuta sa palibot niini.

7

1 Unya mibangon si Jerub Baal (nga mao si Gideon) sa sayo sa
kabuntagon, ug ang tanang katawhan nga uban kaniya, ug nagkampo
sila sa kilid sa tuboran sa Harod. Anaa sa ilang amihanan nga bahin
ang kampo sa mga Midianhon didto sa walog duol sa bungtod sa More.

2 Miingon si Yahweh kang Gideon, “Adunay daghan kaayo nga mga
sundalo alang kanako aron mohatag ug kadaogan kaninyo batok sa mga
Midianhon, aron dili magpasigarbo ang Israel dinhi kanako, nga moingon,
'Naluwas kami pinaagi sa among kaugalingong gahom.' 3 Busa karon,
imantala ngadto sa mga igdulongog sa katawhan ug isulti, 'Si bisan kinsa
ang nahadlok, si bisan kinsa ang nangurog, paulia siya ug pahawaa gikan
sa Bukid sa Gilead.'” Busa 22, 000 ka mga tawo ang nanghawa, ug
10, 000 ang nagpabilin. 4 Miingon si Yahweh kang Gideon, “Daghan pa
gihapon ang katawhan. Dad-a sila ngadto sa tubig, ug kuhaan ko ang
ilang gidaghanon didto alang kanimo. Kung ingnon ko ikaw, 'Mouban
kini kanimo,' mouban siya kanimo; apan kung moingon ako, 'Dili kini
mouban kanimo,' dili siya mouban.” 5 Busa gidala ni Gideon ang mga
tawo didto sa tubig, ug miingon si Yahweh kaniya, “Lahia ang tanan nga
motilap sa tubig, sama sa pagtilap sa iro, gikan niadtong moluhod aron
moinom.” 6 300 ka mga lalaki ang mitilap aron moinom. Ang nahibilin
miluhod aron sa pag-inom ug tubig. 7 Miingon si Yahweh kang Gideon,
“Uban sa 300 ka mga lalaki nga mitilap aron moinom, luwason ko kamo
ug hatagan ug kadaogan batok sa mga Midianhon. Pabalika ang ubang
mga tawo sa ilang kaugalingong dapit.” 8 Busa kadtong napili mikuha
sa ilang mga pagkaon ug sa ilang mga budyong. Gipauli ni Gideon ang
tanang lalaki sa Israel, ang matag lalaki sa ilang mga tolda, apan iyang
gipabilin ang 300 ka mga lalaki. Karon ang kampo sa mga Midianhon anaa
lamang ubos kaniya didto sa walog. 9 Nianang gabhiona usab miingon si
Yahweh kaniya, “Bangon! Sulonga ang kampo, kay hatagan ko ikaw ug
kadaogan batok niini. 10 Apan kung mahadlok ka sa paglugsong, lugsong
didto kuyog sa imong sulugoon nga si Pura, 11 ug paminawa ang ilang
isulti, ug magmaisogon ka sa pagsulong sa kampo.” Busa miadto si Gideon
kuyog si Pura nga iyang sulugoon, ngadto sa mga dapit sa guwardiya
sa maong kampo. 12 Ang mga Midianhon, ang mga Amalekanhon, ug
ang tanang katawhan sa sidlakan nahimutang didto sa walog, sama ka
baga sa dulon nga daw panganod. Dili maihap ang ilang mga kamelyo;
labaw pa sila kadaghan sa balas sa baybayon. 13 Sa dihang miabot si
Gideon didto, nagsugilon ang usa ka tawo sa iyang damgo ngadto sa iyang
kauban. Miingon ang tawo, “Paminaw! Aduna akoy damgo, ug nakakita
ako ug lingin nga tinapay nga sebada nga naligid padulong sa kampo
sa Midianhon. Miabot kini ngadto sa tolda, ug kusog ang pagkabangga
niini nga natumba ang tolda ug nabalit-ad, busa nahapla kini.” 14 Miingon
ang laing tawo, “Wala nay lain pa niini gawas sa espada ni Gideon (ang
anak nga lalaki ni Joas), ang Israelita. Gihatagan siya ug kadaogan sa
Dios batok sa mga Midianhon ug sa tanan nilang kasundalohan.” 15 Sa
dihang nadungog ni Gideon ang maong pagsugid sa damgo ug ang hubad
niini, miyukbo siya aron sa pagsimba. Mibalik siya sa kampo sa Israel
ug miingon, “Bangon! Gihatagan kita ni Yahweh ug kadaogan batok sa
mga Midianhon.” 16 Gibahin niya ang 300 ka mga lalaki ngadto sa tulo
ka pundok, ug gihatagan silang tanan ug mga budyong ug mga banga nga
walay sulod, uban sa mga sulo nga anaa sa sulod sa banga. 17 Miingon
siya kanila, “Tan-aw kanako ug buhata ang akong buhaton. Tan-aw! Sa
dihang moabot ako duol sa kampo, kinahanglan buhaton ninyo ang akong
buhaton. 18 Sa dihang patingogon nako ang budyong, ako ug ang tanan
nga uban kanako, patingoga usab ang inyong mga budyong sa matag kilid
sa tibuok kampo ug singgit, 'Alang kang Yahweh ug alang kang Gideon!”
19 Busa miadto si Gideon ug ang gatosan ka mga lalaki nga uban kaniya

sa utlanan sa kampo, sa pagsugod gayod sa tungatunga sa pagbantay. Sa pagpuli sa mga guwardiya sa mga Midianhon, gipatingog nila ang ilang mga budyong ug gibuak ang mga banga nga anaa sa ilang mga kamot. 20 Gipatingog sa tulo ka mga pundok ang mga budyong ug gipangbuak ang mga banga. Gigunitan nila ang mga sulo sa ilang wala nga kamot ug ang mga budyong ngadto sa ilang tuo nga kamot aron sa pagpatingog niini. Misinggit sila, "Ang espada ni Yahweh ug ni Gideon." 21 Ang matag lalaki mitindog sa ilang dapit libot sa kampo ug nanagan ang tanang mga sundalo nga Midianhon. Naninggit sila ug nanagan palayo. 22 Sa dihang gipatingog nila ang 300 ka mga budyong, gitugot ni Yahweh nga unayon sa matag Midianhon ang kauban pinaagi sa espada ug batok sa tanan nilang mga kasundalohan. Midagan ang kasundalohan hangtod sa Bet Shita paingon sa Zerera, hangtod sa utlanan sa Abel Mehola, duol sa Tabat. 23 Gipatawag ang mga kalalakin-an sa Israel gikan sa Neftali, Asher, ug ang tanang taga-Manases, ug gigukod nila ang mga Midianhon. 24 Nagpadala si Gideon ug mga mensahero sa tibuok kabungtoran sa lungsod ni Efraim, nga nag-ingon, "Lugsong batok sa mga Midianhon ug dumalahi ang Suba sa Jordan, hangtod sa Bet Bara, aron sa pagpugong kanila." Busa ang tanang kalalakin-an sa Efraim nagtigom ug gidumalahan ang katubigan, hangtod sa Bet Bara ug sa Suba sa Jordan. 25 Nadakpan nila ang duha ka prinsipe nga Midianhon, si Oreb ug si Zeeb. Gipatay nila si Oreb didto sa bato ni Oreb, ug gipatay nila si Zeeb didto sa pug-anan ug ubas ni Zeeb. Gigukod nila ang mga Midianhon, ug gidala nila ang mga ulo ni Oreb ug ni Zeeb ngadto kang Gideon, nga anaa sa tabok sa Jordan.

8

1 Unya miingon ang kalalakin-an sa banay ni Efraim ngadto kang Gideon, "Unsa man kining gibuhat nimo kanamo? Wala nimo kami gitawag sa dihang nakig-away ka batok sa mga Midianhon." Ug hilabihan gayod ang ilang pagpakiglalis kaniya. 2 Miingon siya kanila, "Unsa may nabuhat ko karon kung itandi kaninyo? Dili ba ang pagtapok sa mga ubas ni Efraim mas maayo pa kaysa tanang abot sa ubas ni Abiezer? 3 Gihatagan kamog kadaogan sa Dios batok sa mga prinsipe sa mga Midianhon—si Oreb ug si Zeeb! Unsa man lamang ang akong nabuhat kung itandi kaninyo?" Nahanaw ang ilang kasuko ngadto kaniya sa dihang gisulti niya kini. 4 Miabot si Gideon sa suba sa Jordan ug mitabok niini, kuyog kaniya ang 300 ka mga lalaki. Gikapoy na sila, apan nagpadayon gihapon sila sa paggukod. 5 Miingon siya sa mga tawo sa Sucot, "Palihog hatagi ug tinapay ang mga tawo nga nagsunod kanako, kay gikapoy sila, ug gigukod nako si Zeba ug si Zalmuna, ang mga hari sa Midian." 6 Ug miingon ang mga opisyales, "Anaa na ba sa inyong mga kamot ang mga kamot ni Zeba ug ni Zalmuna? Nganong kinahanglan man kami maghatag ug tinapay sa imong kasundalohan? 7 Miingon si Gideon, "Sa dihang hatagan na kami ni Yahweh ug kadaogan batok kang Zeba ug kang Zalmuna, panitan ko kamo pinaagi sa mga tunok sa kamingawan ug mga sampinit." 8 Gikan didto mitungas siya paingon sa Penuel ug nakigsulti sa katawhan didto sa samang paagi, apan ang kalalakin-an sa Penuel mitubag kanila sama sa pagtubag sa kalalakin-an didto sa Sucot. 9 Misulti usab siya sa kalalakin-an sa Penuel ug miingon, "Sa dihang makabalik ako diha sa kalinaw, gun-obon ko kining tore." 10 Karon si Zeba ug si Zalmuna anaa sa Karkor uban sa ilang kasundalohan, mga 15, 000 ka kalalakin-an, tanan nga nahibilin gikan sa tibuok kasundalohan sa katawhan sa

Sidlakan, kay adunay nangamatay sa gubat nga 120, 000 ka kalalakin-an
nga gibansay aron sa pagpakiggubat pinaagi sa espada. 11 Mitungas si
Gideon sa dalan nga agianan sa mga nagapuyo sa tolda, agi sa Noba ug sa
Jogbeha. Gipildi niya ang kasundalohan sa kaaway, tungod kay wala sila
nagdahom nga sulongon. 12 Midagan si Zeba ug si Zalmuna, ug samtang
gigukod sila ni Gideon, nadakpan niya ang duha ka hari sa Midian—si
Zeba ug si Zalmuna—ug nalisang ang ilang tibuok kasundalohan. 13 Si
Gideon, nga anak ni Joas, mibalik gikan sa pakiggubat paingon sa dalan sa
Heres. 14 Midangop siya ngadto sa batan-ong lalaki sa katawhan sa Sucot
ug nagpatambag kaniya. Gihulagway sa batan-ong lalaki ang mga pangulo
ug mga katigulangan sa Sucot alang kaniya, 77 ka mga lalaki. 15 Miadto si
Gideon sa mga kalalakin-an sa Sucot ug miingon, "Tan-awa ninyo si Zeba
ug si Zalmuna, nga maoy hinungdan nga gitamay ninyo ako ug miingon,
'Nabuntog na ba diay nimo si Zeba ug Zalmuna? Wala kami nasayod
nga kinahanglan namo hatagan ug tinapay ang imong kasundalohan."
16 Gikuha ni Gideon ang kadagkoan sa siyudad, ug gisilotan niya ang mga
kalalakin-an sa Sucot pinaagi sa mga tunok sa disyerto ug mga sampinit.
17 Ug gigun-ob niya ang tore sa Penuel ug gipamatay ang kalalakin-an
niana nga siyudad. 18 Unya miingon si Gideon kang Zeba ug kang Zalmuna,
"Unsa man nga matang sa kalalakin-an ang inyong gipamatay didto sa
Tabor?" Mitubag sila, "Sama kanimo, mao usab sila. Ang matag usa kanila
sama sa anak sa hari." 19 Miingon si Gideon, "Mga igsoon ko sila, ang
mga anak sa akong inahan. Gipanumpa ko sa ngalan ni Yahweh, kung
inyo silang gibuhi, dili ko unta kamo patyon." 20 Miingon siya ngadto
kang Jeter (iyang kamagulangan anak), "Tindog ug patya sila!" Apan wala
gihulbot sa batan-ong lalaki ang iyang espada kay nahadlok siya, tungod
kay batan-on paman siya. 21 Unya miingon si Zeba ug Zalmuna, "Tindog
diha ug patya kami! Kay kung unsa ang tawo, mao usab ang iyang kusog."
Mitindog si Gideon ug gipatay si Zeba ug si Zalmuna. Gikuha usab niya ang
dayandayan nga daw pikas nga bulan diha sa liog sa ilang mga kamelyo.
22 Unya miingon ang mga kalalakin-an sa Israel kang Gideon, "Dumalahi
kami—ikaw, imong anak nga lalaki, ug imong apo—tungod kay giluwas mo
kami gikan sa kamot sa mga Midianhon." 23 Miingon si Gideon kanila, "Dili
ko kamo dumalahan, bisan ang akong mga anak nga lalaki dili modumala
kaninyo. Si Yahweh ang modumala kaninyo." 24 Miingon si Gideon kanila,
"Pahangyoa ako ninyo: nga ang matag usa kaninyo mohatag kanako sa
mga ariyos gikan sa iyang inilog." (Adunay mga bulawan nga ariyos
ang mga Midianhon tungod kay mga Ismaelita man sila.) 25 Mitubag sila,
"Malipayon kami sa paghatag niini kanimo." Gibukhad nila ang panapton
ug ang matag usa milabay ug ariyos didto sa panapton gikan sa iyang
inilog. 26 1, 700 nga shekels sa bulawan ang gibug-aton sa mga ariyos nga
gipangayo niya. Kini nga bahandi dugang na sa mga dayandayan nga daw
pikas nga bulan, ang mga dayandayan sa kwentas, ang tapol nga bisti nga
gisuot sa mga hari sa Midian, ug dugang pa sa mga kadena nga anaa sa
liog sa ilang mga kamelyo. 27 Naghimo si Gideon ug efod gikan niadto
nga mga ariyos ug gibutang kini ngadto sa iyang siyudad, didto sa Ofra,
ug gihugawan sa tanang Israelita ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa
pagsimba niini didto. Nahimo kining lit-ag alang kang Gideon ug alang
niadtong anaa sa iyang balay. 28 Busa gidumalahan ang mga Midianhon
sa katawhan sa Israel ug wala nila gipataas ang ilang mga ulo pag-usab. Ug
ang yuta nakabaton ug kalinaw sulod sa 40 ka tuig sa mga adlaw ni Gideon.
29 Si Jerub Baal, anak nga lalaki ni Joas, milakaw ug nagpuyo sa iyang

kaugalingong balay. 30 Adunay 70 ka anak nga mga lalaki si Gideon nga
iyang mga kaliwat, kay daghan kaayo siya ug asawa. 31 Ang iyang kabit,
nga anaa sa Siquem, nanganak usab ug lalaki, ug ginganlan siya ni Gideon
ug Abimelec. 32 Si Gideon, nga anak ni Joas, namatay nga tigulang na ug
gilubong didto sa Ofra sa lubnganan ni Joas nga iyang amahan, sa banay
ni Abiezer. 33 Nahitabo kini nga sa pagkamatay na ni Gideon, mibalik na
usab ang katawhan sa Israel sa paghugaw sa ilang kaugalingon pinaagi
sa pagsimba sa mga Baal. Si Baal Berit ang gihimo nilang dios. 34 Wala
nakahinumdom ang katawhan sa Israel sa pagpasidungog kang Yahweh,
nga ilang Dios, nga nagluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway
sa matag dapit. 35 Wala nila gitipigan ang ilang mga saad ngadto sa balay ni
Jerub Baal (nga mao si Gideon), ingon nga balos sa tanan niyang nabuhat
nga maayo sa Israel.

9

1 Miadto si Abimelec nga anak ni Jerub Baal sa mga paryenti sa iyang
inahan didto sa Siquem ug miingon siya kanila ug sa tibuok banay sa
pamilya sa iyang inahan, 2 “Palihog isulti kini, aron makadungog ang
tanang mga pangulo sa Siquem, 'Asa man ang maayo alang kaninyo:
dumalahan kamo sa 70 ka mga anak nga lalaki ni Jerub Baal, o usa lamang
ang magdumala kaninyo?' Hinumdomi nga ako ang inyong bukog ug
unod.” 3 Misulti ang paryenti sa iyang inahan ngadto sa mga pangulo sa
Siquem alang kaniya, ug nagkasinabot sila nga mosunod kang Abimelec,
kay miingon sila, “Igsoon nato siya.” 4 Gihatagan nila siya ug 70 kabuok
nga plata gikan sa balay ni Baal Berit, ug gigamit kini ni Abimelec aron sa
pagkuha ug mga tawo nga mga mangtas ug walay batasan, nga misunod
kaniya. 5 Miadto si Abimelec sa balay sa iyang amahan didto sa Ofra, ug
gipamatay niya ang iyang 70 ka igsoon sa ibabaw sa usa ka bato, ang
mga anak nga lalaki ni Jerub Baal. Si Jotam na lamang ang nabilin,
ang kamanghoran sa mga anak nga lalaki ni Jerub Baal, kay mitago
man siya. 6 Nagtigom ang tanang pangulo sa Siquem ug Bet Milo ug
milakaw sila ug gihimo nga hari si Abimelec, tapad sa tugas duol sa haligi
nga anaa sa Siquem. 7 Sa dihang gisultihan si Jotam mahitungod niini,
milakaw siya ug mitindog sa tumoy sa Bukid sa Gerizim. Misinggit siya
ug miingon kanila, “Paminaw kanako, kamong mga pangulo sa Siquem,
aron paminawon kamo sa Dios. 8 Adunay higayon nga milakaw ang mga
kahoy aron sa pagdihog ug hari alang kanila. Ug miingon sila sa kahoy
nga olibo, 'Dumalahi kami.' 9 Apan miingon ang kahoy nga olibo ngadto
kanila, 'Kinahanglan ba nako biyaan ang akong lana, nga gigamit aron
sa pagpasidungog sa mga dios ug sa katawhan, aron molakaw ako ug
mobalik, aron lamang motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?' 10 Miingon
ang mga kahoy ngadto sa kahoy nga igera, 'Dali ug dumalahi kami.' 11 Apan
miingon ang kahoy nga igera kanila, 'Kinahanglan ba nako biyaan ang
akong katam-is ug ang akong maayo nga prutas, aron lamang mobalik ako
ug motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?' 12 Miingon ang mga kahoy sa
paras, 'Dali ug dumalahi kami.' 13 Miingon ang paras kanila, 'Kinahanglan
ba nako biyaan ang akong bag-o nga bino, nga nagalipay sa mga dios
ug sa mga tawo, ug mobalik ug motabyog ngadto sa ubang mga kahoy?'
14 Unya miingon ang tanang kahoy ngadto sa sampinit, 'Dali ug dumalahi
kami.' 15 Miingon ang sampinit ngadto sa mga kahoy, “Kung tinuod gayod
nga buot ninyo akong dihogan isip inyong hari, dali ug pasilong nga
luwas sa akong landong. Kung dili, tugoti nga mogawas ang kalayo sa

sampinit ug mosunog sa mga sedro sa Lebanon.' 16 Busa karon, kung
namuhat kamo diha sa kamatuoran ug pagkamatinud-anon, sa dihang
gihimo ninyong hari si Abimelec, ug kung maayo ang inyong gibuhat bahin
kang Jerub Baal ug sa iyang balay, ug kung gisilotan ninyo siya sumala sa
angay kaniya— 17 —ug hunahunaa nga ang akong amahan nakiggubat
alang kaninyo, gitugyan ang iyang kinabuhi, ug miluwas kaninyo gikan
sa kamot sa Midian— 18 apan karong adlawa mibarog kamo batok sa
balay sa akong amahan ug gipamatay ang iyang mga anak nga lalaki,
70 ka mga tawo, ibabaw sa usa ka bato. Ug gihimo ninyo nga hari si
Abimelec ngadto sa mga pangulo sa Siquem, ang anak sa iyang sulugoon
nga babaye, tungod kay paryenti ninyo siya. 19 Kung namuhat kamo uban
sa pagkamatinud-anon ug pagkamatarong uban kang Jerub Baal ug sa
iyang balay, kinahanglan magmaya kamo kang Abimelec, ug magmaya
usab siya kaninyo. 20 Apan kung wala, ipagawas ang kalayo gikan kang
Abimelec ug sunoga ang mga tawo sa Siquem ug sa Bet Milo. Tugoti nga
mogawas ang kalayo gikan sa mga tawo sa Siquem ug Bet Milo, aron
sunogon si Abimelec." 21 Mipahawa si Jotam ug midagan palayo, ug miadto
siya sa Beer. Nagpuyo siya didto tungod kay layo man kini kang Abimelec,
nga iyang igsoon. 22 Nagdumala si Abimelec sa Israel sulod sa tulo ka
tuig. 23 Nagpadala ang Dios ug daotan nga espiritu ngadto kang Abimelec
ug sa mga pangulo sa Siquem. Nagluib ang mga pangulo sa Siquem sa
pagsalig nila kang Abimelec. 24 Gibuhat kini sa Dios aron mapanimaslan
ang kadaot nga nahiagoman sa mga anak ni Jerub Baal, ug aron manubag
si Abimelec nga ilang igsoon sa pagpatay kanila, ug aron manubag ang
mga tawo sa Siquem tungod kay gitabangan nila siya sa pagpatay sa iyang
mga igsoon. 25 Busa nagbutang ug mga tawo ang mga pangulo sa Siquem
didto sa tumoy sa mga bungtod sa paghulat aron mapatay nila siya, ug
gitulis nila ang tanan nga miagi kanila niana nga dalan. Gibalita kini
ngadto kang Abimelec. 26 Miabot si Gaal nga anak ni Ebed uban sa iyang
mga paryenti ug miadto sila sa Siquem. Adunay pagsalig kaniya ang
mga pangulo sa Siquem. 27 Miadto sila sa uma ug nanguha ug mga ubas
gikan sa kaparasan, ug gitamak-tamakan nila kini. Nagpahigayon sila ug
kasaulogan didto sa balay sa ilang dios, diin nangaon sila ug nangahubog,
ug gitunglo nila si Abimelec. 28 Miingon si Gaal nga anak ni Ebed, "Kinsa
mana si Abimelec, ug kinsa man si Siquem, nga angay kitang moalagad
kaniya? Dili ba siya man ang anak ni Jerub Baal? Ug dili ba si Zebul
ang iyang opisyales? Alagari ang katawhan sa Hamor, ang amahan sa
Siquem! Nganong angay man kitang moalagad kaniya? 29 Hinaot nga
kining mga tawhana mailalom sa akong pagmando! Unya papahawaon
ko si Abimelec. Moingon ako kang Abimelec, 'Tawga ang tanan nimong
kasundalohan.'" 30 Sa dihang nadungog ni Zebul, nga opisyales sa siyudad,
ang mga gipamulong ni Gaal nga anak nga lalaki ni Ebed misilaob ang
iyang kasuko. 31 Nagpadala siya ug mga mensahero ngadto kang Abimelec
aron sa pag-ilad, nga nag-ingon, "Tan-awa, si Gaal nga anak nga lalaki ni
Ebed ug ang iyang mga paryenti moanhi sa Siquem, ug gisulsolan nila
ang siyudad batok kanimo. 32 Karon, bangon panahon sa kagabhion, ikaw
ug ang kasundalohan uban kanimo, ug pag-andam ug usa ka pag-atang
didto sa kaumahan. 33 Unya pagkabuntag, pagsubang gayod sa adlaw,
bangon ug sayo ug sulonga ang siyudad. Ug sa dihang mosukol siya ug
ang katawhan nga kauban kaniya, buhata ang bisan unsa nga buhaton mo
kanila." 34 Busa mibangon si Abimelec panahon sa kagabhion, siya ug ang
tanang kalalakin-an nga kauban niya, ug nag-atang sila batok sa Siquem—

nagbahin sila sa upat ka mga pundok. 35 Migawas si Gaal nga anak nga
lalaki ni Ebed ug mitindog sa ganghaan sa siyudad. Migawas si Abimelec
ug ang kalalakin-an nga kauban niya sa ilang gitagoan. 36 Sa dihang nakita
ni Gaal ang katawhan, miingon siya ngadto kang Zebul, “Tan-awa, may
mga tawo nga nanglugsong gikan sa tumoy sa mga bungtod!” Miingon si
Zebul kaniya, “Mga anino lamang ang imong nakita diha sa kabungtoran
nga daw mga tawo sila.” 37 Misulti pag-usab si Gaal ug miingon, “Tan-
awa, milugsong ang katawhan paingon sa tungatunga sa yuta, ug usa
ka pundok ang nag-agi sa dalan dapit sa sagrado nga tugas.” 38 Unya
miingon si Zebul kaniya, “Asa naman ang imong magarbohon nga mga
pulong, kadtong imong giingon, 'Kinsa mana si Abimelec nga kinahanglan
alagaran nato siya?' Dili ba mao man kini ang mga tawo nga imong
gitamay? Gawas karon ug pagkiggubat kanila.” 39 Migawas si Gaal ug
gipangulohan niya ang mga kalalakin-an sa Siquem, ug nakiggubat siya
kang Abimelec. 40 Gigukod siya ni Abimelec, ug miikyas si Gaal gikan
kaniya. Ug daghan ang natumba tungod sa makamatay nga mga samad
didto sa atubangan sa ganghaan sa siyudad. 41 Nagpabilin si Abimelec
didto sa Aruma. Gipugos ug pahawa ni Zebul si Gaal ug ang iyang mga
paryenti pagawas sa Siquem. 42 Pagkasunod adlaw miadto ang katawhan
sa Siquem sa uma, ug gibalita kini ngadto kang Abimelec. 43 Gikuha niya
ang iyang katawhan, gibahin kini sa tulo ka pundok, ug nag-atang sila
didto sa kaumahan. Nakita niya ang katawhan nga migawas gikan sa
siyudad. Gisulong niya sila ug gipamatay. 44 Gisulong ug giatangan ni
Abimelec ug sa mga pundok nga uban kaniya ang ganghaan sa siyudad.
Ang laing duha ka panon maoy misulong sa tanan nga anaa sa uma ug
gipamatay sila. 45 Nakiggubat si Abimelec batok sa siyudad sa tibuok
adlaw. Nabihag niya ang siyudad, ug gipamatay ang mga tawo nga anaa
niini. Giguba niya ang mga paril sa siyudad ug gisabwagan kinig asin.
46 Sa dihang nakadungog niini ang mga pangulo sa tore sa Siquem, misulod
sila sa lig-ong dalangpanan sa balay ni El Berit. 47 Gisultihan si Abimelec
nga nagtigom ang mga pangulo didto sa tore sa Siquem. 48 Mitungas si
Abimelec didto sa Bukid sa Zalmon, siya ug ang tanan nga uban kaniya.
Mikuha si Abimelec ug atsa ug namutol ug mga sanga. Gipas-an niya kini
ug gimandoan ang mga lalaki nga uban kaniya, “Kung unsa ang nakita
ninyo nga akong gibuhat, pagdali ug buhata ang sama sa akong gibuhat.”
49 Busa ang matag usa namutol ug mga sanga ug misunod kang Abimelec.
Gipatongpatong nila kini ngadto sa paril sa tore, gisunog nila kini, busa
nangamatay usab ang mga tawo sa tore sa Siquem, mga liboan ka mga
lalaki ug mga babaye. 50 Unya miadto si Abimelec sa Tebez, ug nagkampo
siya batok sa Tebez ug nabihag kini. 51 Apan adunay lig-on nga tore didto
sa siyudad, ug ang tanang mga lalaki ug mga babaye ug ang tanang mga
pangulo sa siyudad mikalagiw didto ug gisirad-an nila kini. Unya misaka
sila sa atop sa tore. 52 Miadto si Abimelec sa tore ug nakigbatok niini,
ug miadto siya sa duol sa pultahan sa tore aron sunogon kini. 53 Apan
gihulog sa babaye ang ibabaw nga bahin sa galingang bato paingon sa ulo
ni Abimelec ug miliki ang iyang bagulbagol. 54 Unya gitawag dayon niya
ang batan-ong lalaki nga tigdala sa iyang hinagiban, ug miingon kaniya,
“Hulbota ang imong espada ug patya ako, aron walay moingon bahin
kanako nga, 'Babaye lamang ang nakapatay kaniya.'” Busa giduslak siya sa
iyang batan-ong lalaki, ug namatay siya. 55 Sa dihang nakita sa katawhan
sa Israel nga namatay na si Abimelec, mipauli sila. 56 Busa gipanimaslan
sa Dios ang daotang nabuhat ni Abimelec sa iyang amahan nga mao ang

pagpatay sa iyang 70 ka igsoong mga lalaki. 57 Gibalik sa Dios ang tanang
daotang nabuhat sa mga tawo sa Siquem ngadto sa ilang kaugalingong ulo
ug miabot kanila ang tunglo ni Jotam nga anak ni Jerub Baal.

10

1 Human kang Abimelek, si Tola ang anak nga lalaki ni Pua nga anak
nga lalaki usab ni Dodo, ang tawo nga naggikan kang Isacar nga nagpuyo
sa Shamir, sa kabungtorang dapit sa Efraim, mibarog aron sa pagluwas
sa Israel. 2 Nahimo siyang maghuhukom sa Israel sulod sa 23 ka tuig.
Namatay siya ug gilubong sa Shamir. 3 Si Jair nga taga-Gilead mao ang
nagsunod kaniya. Nahimo siyang maghuhukom sa Israel sulod sa 22
ka tuig. 4 Aduna siyay 30 ka mga anak nga lalaki nga nagasakay sa 30
ka asno, ug aduna silay 30 ka mga siyudad, nga gitawag ug Havot Jair
niining adlawa, nga nahimutang sa yuta sa Gilead. 5 Namatay si Jair ug
gilubong sa Kamon. 6 Nadugangan pa ang pagkadaotan nga gibuhat sa mga
katawhan sa Israel sa atubangan ni Yahweh ug nagsimba sila sa mga Baal,
sa mga Astoret, sa mga dios sa Aram, sa mga dios sa Sidon, sa mga dios sa
Moab, sa mga dios sa katawhan sa Amon, ug sa mga dios sa Filistihanon.
Gisalikway nila si Yahweh ug wala na misimba kaniya. 7 Unya ang kasuko
ni Yahweh misilaob batok sa Israel, ug gibaligya niya sila sa kamot sa
mga Filistihanon ug sa kamot sa mga Amonihanon. 8 Gidugmok nila ug
gidaugdaog ang katawhan sa Israel niana nga tuig, ug sulod sa 18 ka
tuig gidaugdaog nila ang katawhan sa Israel nga anaa sa tabok sa Jordan
sa yuta sa mga Amorihanon, nga sakop sa Gilead. 9 Ug nanabok ang
mga Amonihanon sa Jordan aron sa pagpakig-away batok sa Juda, batok
kang Benjamin, ug batok sa panimalay ni Efraim, busa labihan gayod ang
kalisod nga nasinati sa mga Israelita. 10 Unya misangpit ang katawhan
sa Israel kang Yahweh, nga nag-ingon, “Nakasala kami batok kanimo,
tungod kay gisalikway namo ang among Dios ug nagsimba sa mga Baal.”
11 Giingnan ni Yahweh ang katawhan sa Israel, “Wala ko ba kamo giluwas
gikan sa mga Ehiptohanon, sa mga Amorihanon, sa mga Amonihanon,
sa mga Filistihanon, 12 ug usab sa mga Sidonihanon? Gidaugdaog kamo
sa mga Amalikanhon ug ang mga Maonihanon; gisangpit ninyo ako, ug
giluwas ko kamo gikan sa ilang gahom. 13 Apan gisalikway gihapon
ninyo ako ug nagsimbag laing mga dios. Busa, dili ko na dugangan ang
higayon sa pagluwas kaninyo. 14 Lakaw ug tawga ang mga dios nga
inyong gisimba. Tugoti sila nga luwason kamo sa dihang anaa kamo
sa kalisdanan.” 15 Niingon ang katawhan sa Israel ngadto kang Yahweh,
“Nakasala kami. Buhata kanamo ang maayo alang kanimo. Apan palihog,
luwasa kami niining adlawa.” 16 Mitalikod sila gikan sa mga langyaw
nga mga dios nga ilang gipanag-iya, ug misimba sila kang Yahweh.
Ug natandog siya sa kalisdanan sa Israel. 17 Unya nagtigom ang mga
Amonihanon ug nagkampo sa Gilead. Nagtigom usab ang mga Israelita ug
nagkampo sa Mizpa. 18 Ang mga pangulo sa katawhan sa Gilead nagsulti
sa matag-usa, “Kinsa man ang tawo nga mag-una sa pagpakig-away sa mga
Amonihanon? Mahimo siyang pangulo sa tibuok katawhan nga nagpuyo
sa Gilead.”

11

1 Karon si Jepta nga Gileadhanon usa ka kusgan nga manggugubat, apan
anak siya sa babayeng nagabaligya ug dungog. Si Gilead mao ang iyang
amahan. 2 Ang asawa ni Gilead nanganak usab sa iyang laing mga anak

nga lalaki. Sa dihang nanagko na ang mga anak nga lalaki sa iyang asawa,
gipugos nila si Jepta sa pagbiya sa balay ug giingnan siya, “Wala kay
bisan unsang mapanunod gikan sa among pamilya. Anak ka sa laing
babaye.” 3 Busa mibiya si Jepta gikan sa iyang mga igsoong lalaki ug
mipuyo sa yuta sa Tob. Miuban ang mga tawong masinupakon sa balaod
ug nangadto sila ug mikuyog kaniya. 4 Pipila ka mga adlaw, nakiggubat
ang katawhan sa Ammon batok sa Israel. 5 Sa dihang ang katawhan sa
Ammon nakiggubat batok sa Israel, miadto ang mga kadagkoan sa Gilead
aron sa pagkuha pagbalik kang Jepta gikan sa yuta sa Tob. 6 Miingon
sila kang Jepta, “Dali ug ikaw ang mangulo kanamo aron makig-away
kita sa katawhan ni Ammon.” 7 Si Jepta miingon sa mga pangulo sa
Gilead, “Nasilag kamo kanako ug gipugos ninyo ako sa pagbiya sa balay
sa akong amahan. Nganong mianhi man kamo kanako karon nga anaa
kamo sa kagubot?” 8 Ang mga kadagkoan sa Gilead miingon kang Jepta,
“Mao kana ang hinungdan nga mianhi kami kanimo karon; uban kanamo
ug pakig-away sa katawhan sa Ammon, ug mamahimo kang pangulo
ibabaw sa tanan nga nagpuyo sa Gilead.” 9 Si Jepta miingon sa mga
kadagkoan sa Gilead, “Kung inyo akung dal-on pagbalik sa balay aron
sa pagpakig-away batok sa katawhan sa Ammon, ug kung hatagan ako
ni Yahweh ug kadaogan tali kanila, mamahimo ninyo akong pangulo.”
10 Ang mga kadagkoan sa Gilead miingon kang Jepta, “Hinaot nga si
Yahweh ang mamahimong saksi tali kanato kung dili namo buhaton ang
among gisulti!” 11 Busa miuban si Jepta sa mga kadagkoan sa Gilead,
ug ang mga tawo naghimo kaniya nga pangulo ug labaw kanila. Sa
dihang didto na siya atubangan ni Yahweh sa Mizpa, gisubli ni Jepta
ang tanan nga gihimo niyang panaad. 12 Ug nagpadalag mga mensahero
si Jepta ngadto sa hari sa katawhan sa Ammon, nga nag-ingon, “Unsa
man kining panagbangi tali kanato? Nganong mianhi man kamo uban
sa pagpamugos sa pagkuha sa among yuta?” 13 Ang hari sa katawhan
sa Ammon mitubag sa mga mensahero ni Jepta, “Tungod kay sa dihang
migawas ang Israel gikan sa Ehipto, giilog nila ang akong yuta gikan
sa Arnon hangtod sa Jabok, latas sa Jordan. Karon ibalik kadtong mga
yutaa nga malinawon. 14 Nagpadala pag-usab si Jepta ug mga mensahero
ngadto sa hari sa katawhan sa Ammon, 15 ug miingon siya, “Mao kini ang
giingon ni Jepta: Wala gikuha sa Israel ang yuta sa Moab ug ang yuta
sa katawhan sa Ammon, 16 apan migikan sila sa Ehipto, ug milatas ang
Israel sa kamingawan ngadto sa Pulang Dagat ug sa Kades. 17 Sa dihang
nagpadalag mga mensahero ang Israel ngadto sa hari sa Edom, nga nag-
ingon, 'Palihog paagiha kami sa inyong yuta,' wala naminaw ang hari sa
Edom. Nagpadala usab silag mga mensahero ngadto sa hari sa Moab, apan
nagdumili siya. Busa ang Israel nagpabilin sa Kades. 18 Unya miadto sila
latas sa kamingawan ug mibiya sa yuta sa Edom ug sa yuta sa Moab, ug
miadto sila sa sidlakang bahin sa yuta sa Moab ug nagkampo sa pikas
nga bahin sa Arnon. Apan wala sila moadto sa sakop sa Moab, kay ang
Arnon mao man ang utlanan sa Moab. 19 Nagpadalag mga mensahero
ang Israel ngadto kang Sihon, nga hari sa mga Amorihanon, nga maoy
pangulo sa Hesbon; Miingon ang Israel kaniya, 'Palihog, paagiha kami sa
imong yuta paingon ngadto sa amoa.' 20 Apan wala mosalig si Sihon sa
Israel nga moagi sa iyang ginsakopan. Busa gitigom ni Sihon ang tanan
niyang kasundalohan ug miadto sa Jahaz, ug didto nakiggubat siya batok
sa Israel. 21 Ug si Yahweh, ang Dios sa Israel, mitugyan kang Sihon ug sa
tanan niyang katawhan ngadto sa kamot sa Israel ug nabuntog sila. Busa

gikuha sa Israel ang tanan nga kayutaan sa mga Amorihanon nga nagpuyo
niadtong dapita. 22 Gikuha nila ang tanan nga anaa sa ginsakopan sa mga
Amorihanon, gikan sa Arnon ngadto sa Jabbok, ug gikan sa kamingawan
ngadto sa Jordan. 23 Busa si Yahweh, ang Dios sa Israel, nagpapahawa sa
mga Amorihanon diha sa iyang katawhang Israel, ug karon gusto ninyong
panag-iyahon ang ilang yuta? 24 Dili ba ninyo kuhaon ang yuta nga iya ni
Kemosh, ang inyong dios, nga gihatag kaninyo? Busa bisan unsa nga yuta
nga gihatag ni Yahweh kanamo, among kuhaon. 25 Karon tinuod ba nga
mas maayo pa kamo ni Balak ang anak nga lalaki ni Zippor, ang hari sa
Moab? Nakaako ba siya pagpakiglalis sa Israel? Nakiggubat ba siya batok
kanila? 26 Samtang nagpuyo ang Israel sulod sa 300 ka tuig sa Hesbon
ug sa kabaryohan niini, ug sa Aroer sa kabaryohan niini, ug sa tanan
nga mga siyudad nga anaa sa daplin sa Arnon—nganong wala man ninyo
kini kuhaa pagbalik niadtong mga panahona? 27 Wala akoy nabuhat nga
sayop kaninyo, apan nagbuhat kamo ug sayop kanako pinaagi sa pag-ataki
kanako. Si Yahweh, nga maghuhukom, ang mohukom karong adlawa tali
sa katawhan sa Israel ug sa katawhan sa Ammon.” 28 Apan ang hari sa
katawhan sa Ammon wala maminaw sa pasidaan ni Jepta nga gipadala
kaniya. 29 Ug ang Espiritu ni Yahweh mikunsad kang Jepta, ug miagi siya
sa Gilead ug sa Manasses, ug miagi sa Mizpa sa Gilead, ug gikan sa Mizpa sa
Gilead miadto siya ngadto sa katawhan sa Ammon. 30 Nanaad si Jepta kang
Yaweh ug miingon, “Kung hatagan mo akog kadaogan tali sa katawhan sa
Ammon, 31 bisan unsa nga mogawas sa mga pultahan sa akong balay aron
sa pagsugat kanako sa akong pagbalik nga malinawon gikan sa katawhan
sa Ammon mamahimong iya ni Yahweh, ug ihalad ko kini isip halad
nga sinunog.” 32 Busa miadto si Jepta sa katawhan sa Ammon aron sa
pagpakig-away batok kanila, ug naghatag si Yahweh kaniya ug kadaogan.
33 Gisulong niya sila ug gipamatay gikan sa Aroer hangtod sa Minnit—20 ka
siyudad—ug sa Abel Keramim. Busa ang katawhan sa Ammon nahimong
ubos sa pagdumala sa katawhan sa Israel. 34 Miadto si Jepta sa iyang
balay sa Mizpa, ug didto misugat kaniya ang iyang anak nga babaye uban
sa tambor ug mga pagsayaw. Bugtong niya siyang anak, ug gawas kaniya
wala na siyay anak nga lalaki ni anak nga babaye. 35 Sa dihang nakita niya
siya, gigisi niya ang iyang bisti ug miingon, “Oh! Akong anak! Gidugmok
mo ako sa kaguol, ug nahimo kang usa sa hinungdan sa akong kasakit!
Kay nakahimo akog panaad ngadto kang Yahweh, ug dili ko matalikdan
ang akong saad.” 36 Miingon siya kaniya, “Akong amahan, nakahimo ka
ug saad ngadto kang Yahweh, himoa kanako ang tanan nimong gisaad,
tungod kay si Yahweh ang nanimalos kanimo batok sa imong mga kaaway,
ang Ammonihanon.” 37 Miingon siya sa iyang amahan, 'Himoa nga kining
saad matuman alang kanako. Biya-i akong mag-inusara sulod sa duha ka
bulan, aron makabiya ako ug makaadto sa kabungtoran ug magbangotan
sa akong pagkaulay, ako ug ang akong mga kaubanan.” 38 Miingon siya,
“Lakaw.” Gipalakaw niya siya sulod sa duha ka bulan. Mibiya siya kaniya,
siya ug ang iyang mga kaubanan, ug nagbangotan sila sa iyang pagka-ulay
didto sa kabungtoran. 39 Pagkahuman sa duha ka bulan mibalik siya sa
iyang amahan, nga naghimo ngadto kaniya sumala sa saad ug panumpa
nga iyang gihimo. Wala pa gayod siya madulogi ug lalaki, ug nahimo
kining tulumanon sa Israel 40 nga ang kababayen-an sa Israel matag tuig,
sulod sa upat ka adlaw, pagabalikon ang sugilanon sa babayeng anak ni
Jepta nga Gileadhanon.

12

1 Miabot ang tawag sa kalalakin-an sa Efraim; miagi sila sa Zafon ug
miingon kang Jepta, "Nganong milakaw ka man sa pagpakig-away batok sa
katawhan sa Ammon nga wala magtawag kanamo nga mokuyog kanimo?
Sunogon namo ang imong balay uban kanimo." 2 Miingon si Jepta kanila,
"Ako ug ang akong katawhan adunay dakong panagbangi tali sa katawhan
sa Ammon. Sa dihang nanawag ako kaninyo, wala ninyo ako luwasa gikan
kanila. 3 Sa dihang nakita nako nga wala ninyo ako luwasa, gibutang
ko ang akong kinabuhi sa akong kaugalingong kusog ug mitabok batok
sa katawhan sa Ammon, ug naghatag si Yahweh kanako ug kadaogan.
Nganong mianhi man kamo aron pagpakig-away kanako karong adlawa?"
4 Gitigom ni Jepta ang tanang kalalakin-an sa Gilead ug nakig-away sila
batok sa kalalakin-an sa Efraim. Ang kalalakin-an sa Gilead miataki sa
kalalakin-an sa Efraim tungod kay sila miingon man, "Kamong mga taga
Gilead nag-ikyas lang dinhi sa Efraim—sa Efraim ug sa Manasses." 5 Nailog
sa mga Gileadhanon ang tabokanan sa Jordan paingon ngadto sa Efraim.
Kung adunay makalingkawas nga taga Efraim moingon, "Pataboka ako sa
suba," ang mga tawo sa Gilead moingon kaniya, "Efraimhanon ka ba?"
Kong moingon siya, "Dili," 6 unya ingnon nila siya, "Sulti: Shibbolet."
Ug kong moingon siya "Sibbolet" (kay dili niya matarong sa paglitok ang
pulong), ang mga Gileadhanon modakop kaniya ug patyon siya diha sa
tabokanan sa Jordan. 42, 000 ka Efraimhanon ang namatay niadtong
higayona. 7 Nag-alagad si Jepta isip maghuhukom sa Israel sulod sa unom
ka tuig. Ug namatay si Jepta nga Gileadhanon ug gilubong sa usa sa mga
siyudad sa Gilead. 8 Human kaniya, si Ibzan nga taga Betlehem nag-alagad
isip maghuhukom sa Israel. 9 Adunay siyay 30 ka lalaking anak. Gihatag
niya ang iyang 30 ka mga anak nga babaye aron maminyo, ug nagdala
siyag 30 ka mga babaye nga anak sa laing tawo alang sa iyang mga anak
nga lalaki, gikan sa gawas. Maghuhukom siya sa Israel sulod sa pito ka
tuig. 10 Namatay si Ibzan ug gilubong sa Betlehem. 11 Human kaniya si Elon
nga taga Zebulon nag-alagad isip maghuhukom sa Israel. Naghukom siya
sa Israel sulod sa napulo ka tuig. 12 Si Elon nga Zebulonihanon namatay
ug gilubong sa Aijalon sa yuta sa Zebulon. 13 Human kaniya, si Abdon nga
anak nga lalaki ni Hillel nga Piratonhon nag-alagad isip maghuhukon sa
Israel. 14 Aduna siyay 40 ka mga anak nga lalaki ug 40 ka mga lalaking
apo. Nagsakay sila sa 70 ka mga asno, ug naghukom siya sa Israel sulod
sa walo ka tuig. 15 Namatay si Abdon nga anak nga lalaki ni Hillel nga
Piratonhon ug gilubong sa Piraton sa yuta ni Efraim sa kabungtoran nga
dapit sa mga Amalekanhon.

13

1 Nagbuhat na usab ug daotan ang katawhan sa Israel diha sa atubangan
ni Yahweh, hinungdan nga gitugyan sila ni Yahweh ngadto sa kamot sa
mga Filistihanon sulod sa 40 ka tuig. 2 Adunay tawo nga gikan sa Zora,
sakop sa panimalay sa mga taga-Dan, ang ngalan mao si Manoa. Ang
iyang asawa usa ka apuli hinungdan nga dili kini makahatag ug anak.
3 Mitungha ang manulonda ni Yahweh atubangan sa babaye ug miingon
kaniya, "Tan-awa karon, dili ka man mabuntis ug makapanganak, apan
mahimo kang mabuntis ug manganak ug batang lalaki. 4 Karon pag-
amping ayaw pag-inom ug bino o isog nga ilimnon, ug ayaw pagkaon
ug mahugaw nga pagkaon. 5 Tan-awa, mabuntis ka ug manganak ug

batang lalaki. Walay labaha nga makadapat sa iyang ulo, tungod kay
ang bata nga imong isabak himuon nga Nazarinhon sa Dios gikan pa
sa tagoangkan, ug siya ang magluwas sa Israel gikan sa kamot sa mga
Filistihanon.” 6 Unya ang babaye miadto sa iyang bana ug miingon,
“Mitungha kanako ang tawo sa Dios, ug ang iyang panagway sama sa
manulonda sa Dios, makahahadlok. Wala ako nangutana kaniya asa siya
gikan, ug wala siya nagpaila sa iyang ngalan. 7 Miingon siya kanako,
'Tan-awa! Gikan karon mabuntis ka, ug manganak ug batang lalaki.
Busa ayaw pag-inom ug bino o isog nga ilimnon, ug ayaw pagkaon ug
pagkaon nga giisip sa balaod nga mahugaw, tungod kay ang bata himuon
nga Nazarinhon alang sa Dios sugod nga ibuntis mo siya hangtod sa
iyang kamatayon.”' 8 Unya nag-ampo si Manoa kang Yahweh nga nag-
ingon, “O, Ginoo, kung mahimo tugoti nga ang tawo sa Dios nga imong
gipadala mobalik pag-usab aron nga makatudlo siya kanamo kung unsay
angay namong buhaton sa bata kung mahimugso na kini.” 9 Gitubag
sa Dios ang pag-ampo ni Manoa, ug mitungha pag-usab ang manulonda
sa Dios sa atubangan sa babaye samtang naglingkod siya didto sa uma.
Apan si Manoa nga iyang bana wala makauban kaniya. 10 Busa dali
nga midagan ang babaye ug giingnan niya ang iyang bana, “Tan-awa!
Mitungha ang tawo kanako—ang mitungha kanako sa niaging adlaw!”
11 Mitindog si Manoa ug misunod sa iyang asawa. Sa pag-abot niya
sa tawo, miingon siya, “Ikaw ba kadtong tawo nga nakigsulti sa akong
asawa?” Ang tawo miingon, “Ako.” 12 Busa miingon si Manoa, “Hinaot
nga matinuod ang imong mga pulong. Unsa man ang balaod alang sa
bata, ug unsa usab ang iyang trabaho?” 13 Miingon ang manulonda ni
Yahweh kang Manoa, “Kinahanglan nga timan-an sa imong asawa ang
tanan kong gisulti kaniya. 14 Dili siya magakaon sa pananom nga gikan
sa ubasan, ug ayaw siya tugoti nga moinom ug bino o isog nga ilimnon;
ug ayaw usab siya tugoti nga magakaon sa pagkaon nga giisip sa balaod
nga mahugaw. Kinahanglan nga tumanon niya ang tanan nga gimando ko
kaniya.” 15 Miingon si Manoa sa manulonda ni Yahweh, “Kung mahimo
pabilin una sa makadiyot, sa paghatag kanamog panahon sa pag-andam ug
nating kanding alang kanimo.” 16 Miingon ang manulonda ni Yahweh kang
Manoa, “Bisan kung magpabilin ako, dili ako mokaon sa inyong pagkaon.
Apan kung mag-andam kamo ug sinunog nga halad, ihalad kini kang
Yahweh.” (Wala masayod si Manoa nga manulonda diay siya ni Yahweh)
17 Miingon si Manoa ngadto sa manulonda ni Yahweh, “Unsay ngalan
nimo, aron makapasidungog kami kanimo sa dihang matuman ang imong
pulong?” 18 Miingon ang manulonda ni Yahweh ngadto kaniya, “Nganong
nangutana ka man sa akong ngalan? Kahibulongan kini!” 19 Busa gikuha
ni Manoah ang nating kanding uban ang trigo nga panghalad ug naghalad
sila ibabaw sa bato alang kang Yahweh. Naghimo ug kahibulongang
butang ang manulonda ni Yahweh samtang nagtan-aw si Manoah ug ang
iyang asawa. 20 Sa dihang ang kalayo sa halaran paingon sa panganod,
ang manulonda ni Yahweh mikayab uban sa kalayo nga gikan sa halaran.
Nakita kini ni Manoah ug sa iyang asawa ug miyukbo sila nga gidapat sa
yuta ang ilang mga dagway. 21 Wala na mitungha pag-usab ang manuonda
ni Yahweh kang Manoa ug sa iyang asawa. Unya nasayran ni Manoa
nga manulonda diay kadto ni Yahweh. 22 Miingon siya sa iyang asawa,
“Nakasiguro gayod ako nga mamatay kita, tungod kay atong nakita ang
Dios!” 23 Apan miingon ang asawa ni Manoah, Kung buot pa ni Yahweh
nga iya kitang patyon, wala unta niya dawata ang halad nga sinunog ug

ang trigo nga gihalad ta kaniya. Wala unta niya gipakita kanato kining
tanan nga mga butang, ni gipadungog kanato niining mga panahona
kining mga butanga.” 24 Milabay ang pipila ka panahon hangtod nanganak
ang asawa ni Manoa ug batang lalaki, ginganlan kini ug Samson. Nidako
ang bata ug gipanalanginan siya ni Yahweh. 25 Ang Espiritu ni Yahweh
nikunsad kaniya didto sa Mahane Dan, tungatunga sa Zora ug Estaol.

14

1 Milugsong si Samson sa Timna, ug didto may nakita siya nga babaye,
usa ka babayeng anak sa mga Filistihanon. 2 Sa dihang mibalik siya,
giingnan niya ang iyang amahan ug inahan, “Nakakita ako ug babaye
nga taga-Timna, usa sa mga babayeng anak sa mga Filistihanon. Karon
kuhaa ninyo siya aron akong maasawa.” 3 Giingnan siya sa iyang amahan
ug inahan, 'Wala ka bay nakitang babaye taliwala sa mga anak nga
babaye sa imong mga kaparyentihan, o taliwala sa atong mga katawhan?
Magkuha ka ba ug asawa gikan sa dili tinuli nga mga Filistihanon?”
Miingon si Samson sa iyang amahan, “Kuhaa siya alang kanako, kay
sa dihang motan-aw ako kaniya, makapahimuot siya kanako.” 4 Apan
wala makabalo ang iyang amahan ug inahan nga kining butanga gikan
kang Yahweh, kay nagtinguha man siya nga magbuhat ug panagbingkil
sa mga Filistihanon (kay nianang panahona ang mga Filistihanon maoy
nagdumala sa Israel). 5 Unya milugsong si Samson sa Timna kauban ang
iyang amahan ug inahan, ug nakaabot sila sa kaparasan sa Timna. Ug,
tan-awa, adunay miabot nga usa sa mga batan-ong liyon ug mingulob kini
ngadto kaniya. 6 Sa kalit lang mikunsad kaniya ang Espiritu ni Yahweh,
ug dali dayon niyang gikuniskunis ang liyon sama sa pagkuniskunis niya
sa nating kanding, ug wala nay nahibilin pa sa iyang kamot. Apan wala
niya giingnan ang iyang amahan ug inahan mahitungod sa iyang nabuhat.
7 Miadto siya ug nakigsulti sa babaye, ug sa dihang mitan-aw si Samson
kaniya, nahimuot si Samson. 8 Milabay ang pipila ka mga adlaw sa dihang
mibalik siya aron sa pagpangasawa kaniya, miliko siya aron pagtan-aw sa
patayng lawas sa liyon. Ug, tan-awa, adunay nagdugok nga mga putyokan
ug dugos nga maoy nahibilin sa lawas sa liyon. 9 Gikagis niya ang dugos
sa iyang mga kamot ug milakaw, nagkaon siya samtang nagpadulong. Sa
dihang nakaabot na siya sa iyang amahan ug inahan, gihatagan niya sila,
ug nangaon sila. Apan wala siya mitug-an kanila nga gikuha niya ang
dugos gikan sa nahibilin sa lawas sa liyon. 10 Milugsong ang amahan ni
Samson sa gipuy-an sa babaye, ug didto nagpakumbira si Samson, kay
mao man kini ang naandan nga buhaton sa mga batan-ong lalaki. 11 Sa
pagkakita sa kaparyentihan sa babaye kaniya, gidad-an nila siyag 30 sa
ilang mga higala aron sa pag-uban kaniya. 12 Miingon si Samson kanila,
“Tugoti ako karon sa pagsulti kaninyo ug usa ka tigmo. Kung adunay
usa kaninyo nga makahibalo niini ug makasulti kanako sa tubag sulod
sa pito ka adlaw sa kumbira, hatagan ko kamo ug 30 ka lino nga mga
kupo ug 30 ka parisan sa mga bisti. 13 Apan kung dili kamo makasulti
kanako sa tubag, mohatag kamo kanako ug 30 ka lino nga mga kupo
ug 30 ka parisan sa mga bisti” Miingon sila kaniya, “Isulti kanamo ang
imong tigmo, aron madunggan namo kini.” 14 Miingon siya ngadto kanila,
“Gikan sa mangangaon adunay siyay makaon; gikan sa kusgan adunay
tam-is”. Apan ang iyang mga bisita wala masayod sa tubag sulod sa tulo
ka adlaw. 15 Sa ikaupat nga adlaw gisultihan nila ang asawa ni Samson,
“Limbongi ang imong bana aron iyang masulti kanamo ang tubag sa tigmo,

kondili sunogon ka namo uban ang panimalay sa imong amahan. Giimbita
mo lang ba kami dinhi aron nga mahimo kaming kabos?” 16 Nagsugod
na sa paghilak ang asawa ni Samson sa iyang atubangan, ug miingon,
“Gikasilagan mo gayod ako! Wala mo ako higugmaa. Nagsulti ka ug
tigmo sa pipila sa akong mga katawhan, apan wala mo ako gisultihan
sa tubag niini. “Miingon si Samson kaniya, “Tan-aw diri, kung wala nako
gisultihan ang akong amahan ug inahan, kinahanlan ba nga sultihan ko
ikaw?” 17 Mihilak siya sulod sa pito ka adlaw hangtod nga nahuman ang
adlaw sa kumbira. Sa ikapito nga adlaw gisultihan na niya siya sa tubag
kay gihasol gayod siya pag-ayo niini. Gisulti sa babaye ang tubag ngadto
sa katawhan sa iyang kaparyentihan. 18 Sa ikapito nga adlaw sa wala pa
misalop ang kahayag, miingon kaniya ang mga lalaki sa siyudad, “Unsa
may mas tam-is kaysa dugos? Kinsa may kusgan kaysa liyon?” Miingon
si Samson kanila, “Kung wala pa kamo nagdaro pinaagi sa akong nating
baka, dili ninyo mahibaloan ang tubag sa akong tigmo”. 19 Unya kalit
nga mikunsad ang Espiritu ni Yahweh kang Samson uban ang gahom.
Milugsong si Samson sa Ashkelon ug iyang gipamatay ang 30 ka mga lalaki
sa taliwala niadtong mga katawhan. Gikuha niya ang ilang kinawat, ug
iyang gihatag ang paris sa mga bisti sa kadtong nakatubag sa iyang tigmo.
Nasuko siya pag-ayo ug mitungas siya sa balay sa iyang amahan. 20 Ug ang
iyang asawa gihatag ngadto sa suod niya nga higala.

15

1 Human sa pipila ka mga adlaw, sa panahon sa pag-ani ug trigo, nagdala
si Samson ug nating kanding ug miadto aron pagbisita sa iyang asawa.
Miingon siya sa iyang kaugalingon, “Mosulod ako sa lawak sa akong
asawa.” Apan wala siya gitugotan sa iyang ugangang lalaki nga mosulod.
2 Miingon ang iyang ugangang lalaki, “Abi nako ug gikasilagan mo na siya,
busa gihatag ko siya sa imong higala. Ang iyang manghod nga babaye
mas maanyag kaysa kaniya, dili ba? Siya nalang ang dad-a.” 3 Miingon
si Samson kanila, “Karon wala akoy labot sa mga Filistihanon kung
mapasakitan ko sila.” 4 Milakaw si Samson ug nagdakop ug 300 ka mga
milo ug gihiktan niya kini parisparis, ikog sa ikog. Ug mikuha siyag mga
sulo ug gihikot niya kini sa tunga sa gipangparis nga mga ikog. 5 Sa dihang
nasindihan na niya ang mga sulo, iyang gibuhian ang mga milo didto
sa trigohan sa mga Filistihanon, ug ilang gipangsunog ang gipangtapok
nga mga trigo ug ang mga trigo nga nagtindog pa sa kaumahan, apil
pa ang kaparasan ug ang mga tanaman sa olibo. 6 Nangutana ang mga
Filistihanon, “Kinsa man ang nagbuhat niini?” Giingnan sila, “Si Samson,
ang umagad nga lalaki sa Timnahanon ang nagbuhat niini, tungod kay
gidala ug gihatag sa Timnahanon ang asawa ni Samson sa iyang higala.”
Unya miadto ang mga Filistihanon ug gisunog nila ang babaye lakip na
ang iyang amahan. 7 Miingon si Samson kanila, “Kay mao man kini ang
inyong gibuhat, manimalos ako kaninyo, ug kung mahuman na kana,
moundang na ako.” 8 Busa gihiwahiwa niya sila, dapidapi ug paa, uban sa
dakong pagpamatay. Unya milugsong siya ug mipuyo didto sa langob sa
pangpang sa Etam. 9 Unya mitungas ang mga Filistihanon ug nangandam
aron sa pagpakiggubat sa Juda ug giandam nila ang ilang mga sundalo
sa Lehi. 10 Miingon ang mga kalalakin-an sa Juda, “Nganong mitungas
man kamo aron sa pag-sulong kanamo?” Miingon sila, “Mosulong kami
aron among dakpon si Samson, ug among buhaton kaniya kung unsa ang
iyang gibuhat kanamo.” 11 Unya ang 3, 000 ka mga kalalakin-an nga taga

Juda milugsong sa langob didto sa pangpang sa Etam, ug giingnan nila si Samson, “Wala ka ba masayod nga ang Filistihanon maoy nagdumala kanato? Unsa man kining imong gibuhat kanamo?” Mitubag si Samson kanila, “Gibuhat nila kini kanako, busa buhaton ko usab kini kanila.” 12 Giingnan nila si Samson, “Mianhi kami aron hiktan ka ug itugyan ngadto sa kamot sa mga Filistihanon.” Miingon si Samson kanila, “Panaad kamo nga dili mismo kamo ang mopatay kanako.” 13 Miingon sila kaniya, “Dili, hiktan ka lamang namo ug pisi ug itugyan ngadto kanila. Manaad kami nga dili ka namo patyon.” Busa gihiktan nila siya pinaagi sa duha ka bag-ong pisi ug ilang gidala siya didto ibabaw sa bato. 14 Sa dihang nakaabot na siya sa Lehi, naninggit ang mga Filistihanon samtang nagtagbo kaniya. Unya mikunsad ang Espiritu ni Yahweh ngadto kaniya uban ang gahom. Ang pisi nga anaa sa iyang mga bukton nahimong sama sa nasunog nga lino, ug nahulog kini gikan sa iyang mga kamot. 15 Nakakita si Samson ug bag-o pa kaayo nga panga sa asno, ug iya kining gipunit ug pinaagi niini iyang gipamatay ang liboan ka mga kalalakin-an. 16 Miingon si Samson,
“Pinaagi sa panga sa asno, mga tinapok ibabaw sa mga tinapok, pinaagi
sa panga sa asno nakapatay ako ug liboan ka mga kalalakin-an.” 17 Sa dihang nahuman na sa pagpakigsulti si Samson, iyang gilabay ang panga sa asno, ug iyang gitawag ang maong lugar nga Ramat Lehi. 18 Giuhaw pag-ayo si Samson ug gitawag niya si Yahweh ug miingon, “Imong gihatag ang dakong kadaogan sa imong sulugoon. Apan karon mamatay ba ako tungod sa kauhaw ug malaglag gikan sa kamot sa mga tawong dili tinuli?” 19 Ug gipaliki sa Dios ang ilalom sa yuta nga anaa sa Lehi, ug migula ang tubig. Sa dihang nakainom na siya, mibalik ang iyang kusog ug nabaskog siya. Busa iyang ginganlan ang maong lugar ug En Hakore, ug hangtod karon anaa pa gihapon kini sa Lehi. 20 Nahimong maghuhukom si Samson sa Israel sulod sa 20 ka tuig sa panahon nga gidumalahan sila sa mga Filistihanon.

16

1 Miadto si Samson sa Gaza ug nakakita siyag babayeng nagbaligyag dungog didto, ug nagdulog silang duha. 2 Ang taga Gaza gisultihan nga, “Si Samson ania dinhi.” Sa hilom gilibotan nila ang dapit, ug nagpaabot sila kaniya sa tibuok gabii didto sa ganghaan sa siyudad. Wala sila nagsabasaba tibuok gabii. Miingon sila, “Hulaton ta siya hangtod mabuntag, ug unya patyon.” 3 Naghigda si Samson hangtod sa tungang gabii. Sa tungang gabii mibangon siya ug gigunitan ang duha ka poste sa ganghaan sa siyudad. Gipang-ibot niya kini, lakip ang babag ug ang tanan, ug gibutang sa iyang abaga paingon sa tumoy sa bungtod, atubang sa Hebron. 4 Human niini, nahigugma si Samson sa usa ka babaye nga nagpuyo sa walog sa Sorek. Ang iyang ngalan mao si Delilah. 5 Ang mga pangulo sa mga Pilistihanon miadto sa babaye ug miingon kaniya. “Atik-atika si Samson aron masuta kung asa naggikan ang iyang kusog, ug kung sa unsang paagi nga ato siyang mapildi, ug magapos aron pakaulawan. Buhata kini, ug ang matag-usa kanamo maghatag kanimo ug 1, 100 ka buok plata.” 6 Ug si Delilah miingon kang Samson, “Palihog, sultihi ako kung nganong kusgan ka man kaayo, ug unsaon ka man paggapos sa uban, aron nga ikaw madumalahan?” 7 Miingon si Samson kaniya, “Kung ila akong hiktan ug pito ka preskong mga pisi sa pana nga wala mauga, niana ako mahimong luya ug mahisama sa kasagarang tawo.” 8 Unya ang mga pangulo sa Pilistihanon miadto kang Delilah ug nagdalag pito ka pisi sa pana nga presko nga wala mauga, ug gihiktan niya si Samson uban kanila.

9 Karon aduna siyay mga lalaki nga nagtago sa hilom sa pinakasulod nga
bahin sa iyang lawak. Miingon siya kaniya, “Ang mga Pilistihanon anaa
aron sa pagdakop kanimo, Samson!” Apan iyang gipangbugto ang mga pisi
sa pana sama sa lambo nga nadip-ig sa kalayo. Ug wala nila nahibaloi ang
sekreto sa iyang kusog. 10 Unya si Delilah miingon kang Samson, “Nganong
imo man akong giilad ug nagsultig bakak kanako. Palihog, sultihi ako kung
unsaon ka pagpildi.” 11 Miingon siya kaniya, “Kung higtan ako nila ug
bag-ong pisi nga wala pa gayod magamit alang sa trabaho, maluya gayod
ako ug mahisama sa ubang lalaki.” 12 Busa si Delilah nagkuhag bang-ong
pisi ug gihiktan niya siya, ug miingon siya kaniya, “Ang mga Pilistihanon
anaa aron sa pagdakop kanimo, Samson!” Ang mga lalaki naghigda nga
naghulat sa pinakasulod sa lawak. Apan gipangbugto ni Samson ang pisi
pinaagi sa iyang mga bukton sama nga tipik lamang kini sa mga hilo.
13 Miingon si Delilah kang Samson, “Hangtod kanus-a man nimo ako ilaron
ug bakakan. Sultihi ako kung paunsa ka mapildi.” Miingon si Samson
kaniya, “Kung imong salapiron ang pungpong sa akong buhok sa makapito
ginamit ang pangtahi tela nga makina, mahisama ako sa ubang lalaki.”
14 Samtang siya natulog, si Delilah nagsalapid sa pito ka pungpong sa iyang
mga buhok ginamit ang kasangkapan alang sa pagtahi ug gilansang kini
didto, unya miingon siya kang Samson, “Ang mga Pilistihanon anaa aron
sa pagdakop kanimo, Samson!” Nakamata siya gikan sa pagkatulog ug
iyang gibira ang makina ug ang pugong niini. 15 Ang babaye miingon
kaniya, Giunsa nimo pag-ingon nga 'Gihigugma ko ikaw,' nga dili mo man
itug-an ang imong sekreto kanako? Gibugalbugalan mo ako niining tulo
ka higayon ug wala mo ako tug-ani nganong aduna kay dakong kusog
nga sama niini.” 16 Sa matag adlaw ginapugos niya si Samson pinaagi
sa iyang mga pulong, ug gipugos niya siya pag-ayo nga naglaom nga siya
mamatay. 17 Busa gitug-anan siya ni Samson sa tanan ug miingon kaniya,
“Wala gayod ako nagamitan ug labaha aron magupitan sukad masukad,
tungod kay ako usa ka Nazareno alang sa Dios gikan pa sa taguangkan
sa akong inahan. Kung kiskisan ang akong ulo, ang akong kusog mobiya
kanako, ug maluya ako ug mahisama sa ubang mga lalaki.” 18 Sa dihang
nakita ni Delilah nga nagsulti siya kaniya sa tinuod mahitungod sa tanan,
gipatawag niya ang mga pangulo sa Pilistihanon, ug giingnan, “Balik kamo
dinhi pag-usab, tungod kay gisultihan na niya ako sa tanang mga butang.”
Unya ang mga pangulo sa Pilistihanon miadto kaniya nga nagdalag plata
sa ilang mga kamot. 19 Gipatulog niya si Samson sa iyang paa. Ug
nagtawag siyag tawo aron nga magkiskis sa pito ka pungpong sa iyang
buhok nga gisalapid, ug iyang gisugdan sa pagdumala siya, kay ang iyang
kusog mibiya na man kaniya. 20 Miingon siya, “Ang mga Pilistihanon
anaa na kanimo, Samson! “Mibangon siya gikan sa iyang pagkatulog
ug miingon, “Moikyas ako sama sa mga niaging panahon ug magkisikisi
aron makalingkawas." Apan wala siya masayod nga si Yahweh mibiya
na kaniya. 21 Gidakop siya sa mga Pilistihanon ug gilugit ang iyang mga
mata. Gidala nila siya lugsong sa Gaza ug gikadinahan siyag kandadong
bronsi. Gihimo siyang tigpatuyok ug galingang bato didto sa bilanggoan.
22 Apan ang iyang buhok naghinayhinay ug turok pag-usab human kini
kiskisi. 23 Ang mga pangulo sa Pilistihanon nagtigom aron maghalad ug
dakong halad sa ilang dios nga si Dagon, ug aron maglipay. Miingon sila,
“Ang atong dios nagpukan kang Samson, nga atong kaaway, ug ato siyang
magunitan.” 24 Sa dihang makita siya sa mga tawo, daygon nila ang ilang
dios, kay nag-ingon sila, “Ang atong dios nagpildi sa atong kaaway ug
gihatag siya kanato - ang tigguba sa atong nasod, nga nagpatay sa daghan

kanato. 25 Sa dihang nagsadya sila, miingon sila, “Tawga si Samson, aron
pakataw-on kita niya.” Gitawag nila si Samson pagawas sa bilangoan
ug gipakatawa niya sila. Gipatindog nila siya taliwala sa duha ka haligi.
26 Giingnan ni Samson ang batan-ong lalaki nga naggunit sa iyang kamot,
“Tugoti ako sa paghikap sa haligi diin gibutangan sa gambalay, aron nga
makasandig ako niini.” 27 Karon ang balay napunog mga lalaki ug mga
babaye, Ang tanang pangulo sa Pilistihanon atua usab didto. Ang anaa
sa atop mikabat sa 3, 000 ka mga tawo lalaki ug babaye, samtang nagtan-
aw sila kang Samson nga naglingaw kanila. 28 Misangpit si Samson kang
Yahweh ug miingon, “Ginoong Yahweh, hinumdomi ako! Palihog hatagi
akog kusog niini lamang nga higayon, Dios, aron nga kapanimaslan ko sa
usa lamang ka paghuyop ang mga Pilistihanon tungod sa ilang paglugit sa
akong duha ka mata.” 29 Gigunitan ni Samson ang duha ka haligi nga anaa
sa taliwala diin napahiluna ang gambalay, ug nagsandig siya niini, ang usa
ka haligi sa iyang tuong kamot, ug ang laing usa sa iyang wala. 30 Miingon
si Samson, “Tugoti ako nga mamatay uban sa mga Pilistihanon!” Mihunat
siya sa makusog ug ang gambalay nahugno ngadto sa mga pangulo ug sa
tanang tawo nga atua didto. Busa ang iyang napatay niadtong adlawa mas
daghan pa kaysa sa panahon sa iyang pagkinabuhi. 31 Unya ang iyang
mga igsoong lalaki ug ang tanang anaa sa panimalay sa iyang amahan
milugsong. Gikuha nila siya, ug gidala pagbalik ug gilubong tunga-tunga sa
Zorah ug Eshtaol sa dapit nga gilubngan kang Manoah, nga iyang amahan.
Nahimong maghuhukom si Samson sa Israel sulod sa 20 ka tuig.

17

1 Adunay usa ka tawo nga anaa sa kabungtoran nga bahin sa Efraim, ug
ang iyang ngalan mao si Micah. 2 Miingon siya sa iyang inahan, “Ang 1, 100
ka buok plata nga gikuha gikan kanimo, hinungdan sa imong gisulti nga
tunglo, nga diin akong nadungog—tan-awa dinhi! Ang plata uban kanako,
gikawat ko kini.” Miingon ang iyang inahan, “Hinaot nga panalanginan
ka ni Yahweh, akong anak!” 3 Giuli niya sa iyang inahan ang 1, 100 ka
plata ug ang iyang inahan miingon, “Gilain ko kini nga plata ngadto kang
Yahweh, aron himoong kinulit ug hinulmang puthaw nga larawan alang
sa akong anak. Busa karon, ibalik ko kini kanimo.” 4 Sa dihang giuli na
niya ang kwarta ngadto sa iyang inahan, ang iyang inahan mikuha ug 200
ka buok plata ug gihatag kini ngadto sa magbubuhat ug puthaw aron nga
himoong kinulit nga larawan, ug gibutang sila sa balay ni Micah. 5 Ang
tawo nga si Micah adunay balay alang sa mga ribulto ug naghimo siyag
ephod ug mga diosdios sa panimalay, ug gikuha niya ang usa sa iyang anak
aron mahimong iyang pari. 6 Niadtong adlawa walay hari sa Israel, ug ang
tanan nagbuhat sumala sa kung unsay tama sa ilang mga mata. 7 Karon
adunay batan-ong lalaki sa Bethlehem diha sa Judah, sakop sa pamilya ni
Judah, nga usa ka Levita. Nagpuyo siya didto aron himoon ang iyang mga
buluhaton. 8 Ang lalaki mihawa sa Bethlehem sa Judah aron molakaw sa
pagpangitag dapit aron kapuy-an. Sa iyang panaw, miabot siya sa balay ni
Micah sa kabungtorang lungsod sa Efraim. 9 Miingon si Micah kaniya, “Asa
ka man gikan?” Ang lalaki mitubag kaniya, “Usa ako ka Levita nga gikan
sa Bethlehem sa Judah, ug nagpanaw ako aron mangitag dapit diin ako
makapuyo.” 10 Miingon si Micah kaniya, “Puyo uban kanako, ug mahimo
ka nga akong amahan ug pari. Hatagan ko ikaw ug napulo ka plata matag
tuig, mga kupo sa bisti, ug imong pagkaon.” 11 Busa ang Levita miadto
sa iyang balay. Kuntento siya nga magpuyo uban kang Micah, ug ang

batan-ong lalaki alang kang Micah nahimong sama sa usa sa mga anak.
12 Gigahin ni Micah ang Levita alang sa balaanong mga buluhaton, ug ang
batan-ong lalaki nahimong iyang pari, nga nagpuyo sa iyang balay. 13 Unya
miingon si Micah, “Karon nasayod ako nga si Yahweh magbuhat ug maayo
alang kanako, tungod kay kining Levita nahimong akong pari.”

18

1 Niadtong mga adlawa walay hari sa Israel. Ang tribo sa kaliwatan ni
Dan nangita ug dapit nga ilang kapuy-an, tungod kay hangtod niadtong
adlawa wala sila makadawat ug bisan unsang panulondon gikan sa mga
tribo sa Israel. 2 Ang katawhan sa Dan nagpadalag lima ka mga lalaki
gikan sa kinatibuk-ang ihap sa ilang tribo, mga lalaki nga nakasinati
na ug gubat gikan sa Zorah ug sa Eshtaol, aron sa pag-adto sa maong
yuta pinaagi sa pagbaklay lamang, ug panid-an kini. Miingon sila kanila,
“Lakaw ug susiha ang yuta.” Miabot sila sa bungtod nga bahin sa Efraim,
ngadto sa balay ni Micah, ug didto sila nangatulog. 3 Sa dihang duol na
sila sa balay ni Micah, nailhan nila ang pag-istorya sa usa ka batan-ong
Levita. Busa mihunong sila ug nangutana kaniya, “Kinsa man ang nagdala
kanimo nganhi? Unsa ang imong ginabuhat niining dapita? Nganong
ania ka man dinhi? 4 Mitubag siya kanila, “Mao kini ang gibuhat ni
Micah kanako: Gikuha niya ako aron mahimong iyang pari.” 5 Miingon
sila kaniya, “Palihog pangayo ug tambag sa Dios, aron nga masayran
namo kung magmalampuson ba kining among panaw karon.” 6 Ang pari
miingon kanila, “Lakaw kamo nga malinawon. Tungod kay giyahan kamo
ni Yahweh sa dalan nga inyong pagalaktan.” 7 Unya ang lima ka mga lalaki
mibiya ug miabot sa Laish, ug nakita nila ang mga tawo nga luwas nga
nagpuyo didto -ug sa samang paagi ang mga taga-Sidon nagpuyo nga wala
nadisturbo ug luwas. Walay nag-ilog kanila sa ilang yuta, o nagsamok
kanila sa bisan unsang paagi. Nagpuyo sila nga layo kaayo gikan sa mga
tawo sa Sidon, ug wala sila nakig-abin kang bisan kinsa. 8 Mibalik sila
ngadto sa ilang tribo sa Zorah ug Eshtaol. Ang ilang mga kaparyentihan
nangutana kanila, “Unsa man ang inyong ibalita?” 9 Miingon sila, “Dali!
Ato silang sulungon! Among nakita ang yuta ug maayo kaayo kini. Wala
ba kamoy gihimo? Ayaw kamo paglangan sa pagsulong kanila ug ilogon
ang yuta. 10 Sa dihang moadto kamo, moadto kamo sa mga tawo nga
naghunahuna nga sila luwas, ug ang yuta lapad! Gihatag kini sa Dios
kaninyo -ang dapit nga walay makulang bisan unsang butang niining
kalibotana.” 11 600 ka mga lalaki sa tribo ni Dan, ang gipang armasan
alang sa gubat, ang milakaw gikan sa Zorah ug Eshtaol. 12 Misubida sila
ug nagkampo sa Kiriath Jearim, sa Judah. Maong karong panahona ang
mga tawo niadtong lugara nagtawag niini nga Mahaneh Dan; anaa kini
sa kasadpang bahin sa Kiriath Jearim. 13 Mipalayo sila gikan didto ngadto
sa bungtod nga bahin sa lungsod sa Efraim ug miabot sa balay ni Micah.
14 Unya ang lima ka mga lalaki nga naniid sa lungsod sa Laish miingon sa
ilang mga paryinte. “Nasayod ba kamo nga niining mga balaya adunay
ephod, mga diosdios, mga kinulit nga larawan, ug hulmahan sa bakal?
Disisyoni karon kung unsa ang inyong buhaton.” 15 Busa miliko sila didto
ug miabot sa balay sa batan-ong Levita, sa balay ni Micah, ug gitagad
nila siya. 16 Karon ang 600 ka mga taga-Dan, nga sangkap sa hinagiban
alang sa pakiggubat, nagbarog sa pultahan sa ganghaan. 17 Ang lima
ka mga lalaki nga nangispiya sa yuta miadto didto aron sa pagkuha sa
kinulit nga mga larawan, ang ephod, ang mga diosdios sa panimalay, ang

hulmahan sa puthaw, samtang ang mga pari nagbarog sa atubangan sa
ganghaan uban sa 600 ka mga lalaki nga sangkap sa hinagiban alang sa
gubat. 18 Sa dihang miadto sila sa balay ni Micah ug mikuha sa kinulit nga
mga larawan, ang ephod, ang mga diosdios, ug ang hulmahan sa bakal,
ang pari miingon kanila, “Unsa ang inyong ginabuhat?” 19 Miingon sila
kaniya, “Paghilom! Ibutang ang imong kamot sa imong baba ug uban
kanamo, ug dapig kanamo ingon nga among amahan ug pari. Mas maayo
alang kanimo nga mahimong pari sa balay sa usa lamang ka tawo, o
mahimong pari alang sa usa ka tribo ug usa ka banay sa Israel?” 20 Ang
kasingkasing sa pari nalipay. Gikuha niya ang ephod, ang mga diosdios sa
balay, ang kinulit nga larawan, ug miuban sa mga tawo. 21 Busa mitalikod
sila ug mibiya. Gibutang nila sa ilang atubangan ang gagmayng mga
bata, ingon man ang mga baka ug ang ilang mga gipanag-iyahan. 22 Sa
dihang anaa na sila sa maayong kalay-on gikang sa balay ni Micah, ang
mga lalaki nga anaa sa mga balay nga duol sa balay ni Micah gipatawag,
ug gigukod nila ang mga taga-Dan. 23 Misingit sila ngadto sa mga taga
Dan, ug milingi sila ug miingon kang Micah, “Nganong imo mang gitawag
silang tanan?” 24 Miingon siya, “Inyong gikawat ang mga diosdios nga
akong gihimo, gikuha ninyo ang akong pari, ug mobiya na kamo. Unsa
pa bay nahibilin kanako? Paunsa kamo naka ingon kanako nga, “Unsay
nakahasol kanimo?” 25 Ang katawhan sa Dan miingon kaniya, “Wala unta
nimo kami gipadungog sa bisan unsang imong gipangsulti, kay tingali ang
ubang mga tawo nga suko kaayo moataki kanimo, ikaw ug ang imong
pamilya pagapatyon.” 26 Ug ang mga katawhan sa Dan mipadayon sa
ilang dalan. Sa dihang nakita ni Micah nga lig-on kaayo sila alang kaniya,
mitalikod siya ug miuli sa iyang balay. 27 Ang katawhan sa Dan midala
sa mga nabuhat ni Micah, ingon man ang iyang pari, ug miabot sila sa
Laish, ngadto sa mga tawo nga wala nadisturbo ug luwas ug gipamatay
sila pinaagi sa espada ug gipangsunog ang ilang mga siyudad. 28 Walay
bisan usa nga makatabang kanila tungod kay layo kaayo kini gikan sa
Sidon, ug wala silay pakig-abin kang bisan kinsa. Kadto nga walog duol sa
Beth Rehob. Ang mga taga-Dan nagtukod pag-usab sa maong siyudad ug
nagpuyo didto. 29 Gipanganlan nila ang siyudad ug Dan, gikan sa pangalan
ni Dan nga ilang katigulangan, nga usa sa mga anak ni Israel. Apan ang
maong siyudad naandan sa ngalan nga Laish. 30 Ang katawhan sa Dan
nagpahiluna ug kinulit nga larawan alang sa ilang mga kaugalingon, Ug
si Jonathan, anak ni Gershom, nga anak ni Moises, siya ug ang iyang mga
anak mao ang mga pari alang sa tribo ni Dan hangtod sa adlaw nga nailog
ang yuta. 31 Busa ilang gisimba ang larawan nga kinulit ni Micah samtang
ang balay sa Dios atua sa Shiloh.

19

1 Niadtong mga panahona, sa dihang wala pay hari ang Israel, adunay
usa ka lalaki nga Levita, nagpuyo siya didto sa labing hilit nga dapit
sa kabungtoran ni Efraim. Mikuha siya ug babaye alang sa iyang
kaugalingon, usa ka kaipon nga gikan sa Betlehem sa Juda. 2 Apan wala
nagmatinud-anon ang iyang kaipon kaniya; mibiya kini kaniya ug mibalik
sa balay sa iyang amahan sa Betlehem sa Juda. Nagpuyo siya didto sulod sa
upat ka bulan. 3 Unya miadto ug miapas ang iyang bana aron sa paghangyo
nga mobalik siya kaniya. Miuban kaniya ang iyang sulugoon, ug ang
paris sa asno. Busa gidala sila sa babaye sa balay sa iyang amahan. Sa
dihang nakita sa amahan sa babaye ang lalaki, nalipay gayod siya. 4 Ang

iyang ugangan, nga amahan sa babaye, mipugos kaniya nga magpabilin
sa tulo ka adlaw. Nangaon sila ug nanginom, ug didto na sila nagpagabii.
5 Sa ika-upat nga adlaw misayo sila sa pagbangon ug nangandam siya
aron sa paglakaw, apan miingon ang amahan sa babaye ngadto sa iyang
umagad nga lalaki, “Lig-ona ang imong kaugalingon pinaagi sa gamay
nga tinapay, ug makalakaw na kamo.” 6 Busa nanglingkod silang duha
aron mangaon ug nagdungan sa pag-inom. Unya miingon ang amahan sa
babaye, “Palihog itugot ninyo nga magpabilin kamo aron dinhi na matulog
ug maglipay.” 7 Sa dihang mibangon na ang Levita aron sa pagbiya,
gipugngan siya sa amahan sa babaye aron magpabilin una, busa giusab
niya ang iyang plano ug nagpabilin na usab siya didto tibuok gabii. 8 Sa
ikalima nga adlaw mibangon siya ug sayo aron sa pagbiya, apan miingon
ang amahan sa babaye, “Lig-ona ang imong kaugalingon, ug hulat una
kamo hangtod nga moabot ang kaudtohon.” Busa nangaon silang duha.
9 Sa dihang mibangon na ang Levita ug ang iyang kaipon ug ang iyang
sulugoon aron nga molakaw na, ang iyang ugangang lalaki, ang amahan
sa babaye miingon kaniya, “Tan-awa, hapit na ang gabii. Palihog pabilin
una kamo karong gabii, ug paglipay. Mahimo na kamong magmata ug
sayo ugma ug mouli sa inyong balay.” 10 Apan dili na gusto magpabilin
ang Levita sa tibuok gabii. Mitindog siya ug mibiya. Miadto siya sa
Jebus (mao kana ang Jerusalem). Aduna siyay duha ka mga asno nga
adunay hapin— ug uban kaniya ang iyang kaipon. 11 Sa dihang hapit
na sila sa Jebus, hapit na gayod mahuman ang adlaw, unya ang iyang
sulugoon miingon sa iyang agalon, “Umari ka, moliko kita didto sa siyudad
sa mga Jebusihanon ug didto na magpahulay karong gabii.” 12 Ang iyang
agalon miingon kaniya, “Dili kita moliko didto sa dapit sa mga langyaw
nga dili sakop sa mga Israelita. Moadto nalang kita didto sa Gibea.”
13 Miingon ang Levita sa iyang batan-ong sulugoon, “Umari ka, moadto
kita sa laing dapit, ug didto nalang kita magpahulay karong gabii sa Gibea
o sa Rama.” 14 Busa miadto sila, ug misalop na ang adlaw sa dihang niabot
sila duol sa Gibea, sa teritoryo ni Benjamin. 15 Busa miliko sila ug didto na
nagpagabii sa Gibea. Nag-adto siya ug milingkod didto sa plasa sa siyudad,
tungod kay walay nagdapit kanila sa ilang panimalay nianang gabhiona.
16 Unya nianang gabhiona adunay tigulang nga lalaki nga gikan sa iyang
uma. Gikan siya sa kabungtoran ni Efraim, ug nagpuyo siya sa Gibea sa
makadiyot lamang. Apan mga Benjaminhon ang mga tawo nga nagpuyo
didtong dapita. 17 Giyahat niya ang iyang mga mata ug nakita niya ang
mga magpapanaw didto sa plasa sa siyudad. Miingon ang tigulang nga
lalaki, “Asa man kamo mangadto? Asa man kamo gikan?” 18 Miingon ang
Levita kaniya, “Gikan kami sa Betlehem sa Juda padulong sa labing hilit
nga bahin sa kabungtoran ni Efraim, nga kung asa didto ako naggikan.
Miadto ako sa Betlehem sa Juda, ug moadto ako sa balay ni Yahweh, apan
walay bisan usa nga nagdapit kanako sulod sa iyang balay. 19 Aduna kami
uhot nga pagkaon sa among mga asno, ug adunay tinapay ug bino alang
kanako ug alang sa akong babayeng sulugoon, ug usab niining batan-
ong lalaki nga uban sa imong mga sulugoon. Ug wala na kami lain
pang gikinahanglan.” 20 Gitahod sila sa tigulang nga lalake, “Ang kalinaw
maanaa kaninyo! Ako na ang bahala sa tanang ninyong gikinahanglan.
Basta ayaw lang kamo pagpabilin karong gabii dinhi sa plasa.” 21 Busa
gidala sa tigulang ang Levita sa iyang balay ug iyang gipakaon ang ilang
mga asno. Gihugasan nila ang ilang mga tiil unya nangaon ug nanginom.
22 Sa dihang naglipaylipay ang ilang kasingkasing, ang pipila ka mga

kalalakin-an sa siyudad nga walay mga pulos ang mipalibot sa balay ug nagpukpok sa ilang pultahan. Nakigsulti sila sa tigulang nga lalaki, ang agalon sa balay, nag-ingon, “Pagawsa ang lalaki nga anaa sa imong balay, aron nga makighilawas kami kaniya.” 23 Ang lalaki, ang agalon sa balay, miadto kanila ug miingon, “Dili, akong mga kaigsoonan, palihog ayaw buhata kining daotang butang! Tungod kay bisita ko kining tawhana, ayaw buhata kining daotang butang! 24 Tan-awa, anaa dinhi ang akong ulay nga anak ug ang kaipon sa akong bisita. Tugoti ako sa pagpagawas kanila. Hilabti sila ug buhata ang gusto ninyong buhaton kanila. Apan ayaw lamang ninyo buhati ug daotan kining tawhana!” 25 Apan wala naminaw ang mga kalalakin-an kaniya, busa gikuha sa lalaki ang iyang kaipon ug gidala sa gawas. Gidakop nila siya, gilugos, ug gipanamastamasan siya sa tibuok gabii, ug sa pagkakaadlawon gibuhian nila siya. 26 Sa pagkakaadlawon miabot ang babaye ug natumba kini dapit sa pultahan sa balay sa lalaki kung diin nagpuyo ang iyang agalon, ug naghigda siya didto hangtod nga mihayag na. 27 Mibangon sayo sa buntag ang iyang agalon ug giablihan ang mga pultahan sa balay ug migawas paadto sa iyang adtoan. Nakita niya ang iyang kaipon nga naghigda dapit sa pultahan, ang iyang kamot anaa sa pultahan. 28 Ang Levita misulti kaniya, “Bangon. Manglakaw na kita.” Apan wala siya mitubag. Gibutang niya siya sa asno, ug mipauli ang lalaki sa ilang balay. 29 Sa nahiabot na ang Levita sa iyang balay, mikuha siya ug kutsilyo, ug iyang gigunitan ang iyang kaipon, ug iyang gihiwahiwa, matag parte, sa dose ka bahin, ug gidala ang matag bahin bisan asa sa tibuok Israel. 30 Ang tanan nga nakakita niini miingon, “Wala pa gayoy nahitabo o nakita nga sama niini sukad sa adlaw nga nakalingkawas ang mga katawhan sa Israel didto sa yuta sa Ehipto hangtod karon nga adlaw. Hunahunaa kini! Tagai kami ug tambag! Sultihi kami unsa ang among buhaton!”

20

1 Ang tanang katawhan sa Israel migawas ingon nga usa lamang ka tawo, gikan sa Dan hangtod sa Beerseba, lakip usab ang yuta sa Gilead, ug nanagtigom silang tanan diha kang Yahweh didto sa Mizpa. 2 Ang mga pangulo sa tanan katawhan, sa tanang mga tribo sa Israel, nanagtigom sa tigomanan sa mga katawhan sa Dios— 400, 000 ka mga kalalakin-ang sundalo ang namaktas, nga andam makiggubat pinaagi sa ilang espada. 3 Karon nakadungog ang mga katawhan ni Benjamin nga ang mga katawhan sa Israel mitungas sa Mizpa. Miingon ang mga katawhan sa Israel, “Sultihi kami kung giunsa pagbuhat kining daotang panghitabo.” 4 Mitubag ang Levita nga bana sa gipatay nga babaye, “Gikan ako sa Gibea sa teritoryo nga gipanag-iya ni Benjamin, ako ug ang akong kaipon, aron magpahulay didto sa gabii. 5 Sa pagkagabii, gisulong ako sa mga pangulo sa Gibea, gilibotan nila ang balay ug nagtinguha nga patyon ako. Ilang gikuha ug gilugos ang akong kaipon, ug namatay siya. 6 Gidala ko ang akong kaipon ug gihiwahiwa kini, ug gihatod ko kini sa rehiyon sa mga panulondon sa Israel, tungod kay nagbuhat sila ug daotan ug kalagot sa Israel. 7 Karon, kamong tanan nga mga Israelita, ihatag ang inyong tambag ug panghunahuna dinhi.” 8 Mitindog ang tanan nga katawhan ingon nga usa ka tawo, ug miingon sila, “Walay usa kanamo ang moadto sa among tolda, ug walay usa kanamo ang mobalik sa among balay! 9 Apan karon mao kini ang atong buhaton sa Gibea: sulongon nato sila kung asa kita itultol sa ripa. 10 Magdala kita ug pulo ka mga

lalaki sa gatosan sa tibuok banay sa Israel, ug 100 sa 1, 000, ug 1, 000
sa 10, 000, sa pagkuha sa gikinahanglan niining mga katawhan, aron
kung moabot na sila sa Gibea didto sa Benjamin, pagasilotan nila sila
tungod sa daotang butang nga ilang gibuhat sa Israel." 11 Busa ang tanang
kasundalohan sa Israel nagtigom batok sa siyudad, ingon nga usa ka tawo.
12 Nagpadala ug mga kalalakin-an ang mga tribo sa Israel ngadto sa tibuok
tribo ni Benjamin, nga nag-ingon, "Unsa man kining mga daotang butang
nga gibuhat sa pipila kaninyo? 13 Busa, ihatag kanamo kadtong mga
tawong daotan sa Gibea, aron amo silang patyon, aron nga mawala na
sa hingpit kining pagkadaotan gikan sa Israel." Apan wala maminaw
ang mga Benjaminhon sa tingog sa ilang mga igsoon, ang katawhan sa
Israel. 14 Unya migawas ang mga katawhan ni Benjamin sa siyudad
sa Gibea aron sa pag-andam sa pakiggubat batok sa mga katawhan sa
Israel. 15 Migawas ang mga katawhan sa Benjamin gikan sa siyudad aron
makiggubat nianang adlawa nagdala sila ug 26, 000 ka mga sundalo nga
gibansay sa pakig-away ug paggamit ug espada. Dugang pa, adunay 700
nga mga piniling lalaki gikan sa mga lumulupyo sa Gibea. 16 Taliwala
niini nga mga sundalo, adunay 700 nga pinili nga mga kalalakin-an nga
walhon. Ang matag-usa kanila makapintik ug bato ngadto sa usa ka
lugas sa buhok ug dili masipyat. 17 Ang katawhan sa Israel, dili lakip
ang mga katawhan sa Benjamin, mikabat ug 400, 000 ka mga lalaki, nga
gibansay sa pakig-away gamit ang espada. Silang tanan mga kalalakin-an
sa gubat. 18 Mitindog ang katawhan sa Israel, miadto sa Betel, ug nangayo
ug tambag sa Dios. Nangutana sila, "Kinsa man ang unang mosulong sa
katawhan ni Benjamin alang kanamo?" Miingon si Yahweh, "Ang taga
Juda maoy unang mosulong." 19 Sa pagkabuntag, namangon ang katawhan
sa Israel ug namalhin sila ug kampo duol sa Gibea. 20 Nangadto ang
katawhan sa Israel aron sa pakig-away batok sa Benjamin. Giandam nila
ang ilang linya sa pagpakiggubat batok sa Gibea. 21 Migawas sa Gibea
ang mga katawhan sa Benjamin, ug ilang gipamatay ang 22, 000 ka mga
lalaking kasundalohan sa Israel nianang adlawa. 22 Apan gilig-on sa mga
katawhan sa Israel ang ilang kaugalingon, ug gipahiluna nila ang ilang
linya sa pakiggubat sama sa daan nilang nahimutangan sa unang adlaw.
23 Ug miadto ang mga katawhan sa Israel ug mihilak ngadto sa atubangan
ni Yahweh hangtod sa gabii. Nangayo sila ug giya gikan kang Yahweh:
"Moadto ba kami aron makig-away ug balik sa among mga kaigsoonan,
ang mga katawhan ni Benjamin?" Ug miingon si Yahweh, "Sulonga
sila!" 24 Busa nangadto ang mga katawhan sa Israel aron makigbatok sa
mga sundalo ni Benjamin. 25 Sa ika-duhang adlaw, nanggawas ang mga
Benjaminhon sa Gibea aron makigbatok kanila ug nakapatay sila ug 18,
000 ka mga kalalakin-an gikan sa mga katawhan sa Israel. Gibansay ang
tanan nga mga kalalakin-an aron sa pakig-away pinaagi sa espada. 26 Ug
ang tanang kasundalohan ug katawhan sa Israel miadto didto sa Betel ug
nanghilak, ug didto nanglingkod sila atubangan ni Yahweh ug nagpuasa
sila nianang adlawa hangtod sa pagkagabii ug naghalad sila ug sinunog
nga halad ug pakigdait nga halad ngadto kang Yahweh. 27 Nangutana
ang mga katawhan sa Israel kang Yahweh—kay niadtong adlawa anaa
kanila ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, 28 ug si Pinehas, ang anak nga
lalaki ni Eleazar nga anak nga lalaki ni Aaron, nga nag-alagad atubangan
sa sudlanan sa kasabotan niadtong mga adlawa— "Mangadto ba kami
didto sa gubat pag-usab batok sa katawhan sa Benjamin, nga among
mga igsoon, o mohunong na?" Miingon si Yahweh, "Sulonga sila, kay

ugma tabangan ko kamo sa pagbuntog kanila.” 29 Busa nagbutang ang
Israel ug kalalakin-an sa matag tago nga mga dapit palibot sa Gibea.
30 Sa ika-tulo nga adlaw nakig-away ang katawhan sa Israel batok sa mga
katawhan sa Benjamin, ug gipahiluna nila ang ilang linya sa pakiggubat
batok sa Gibea sama sa ilang gibuhat kaniadto. 31 Nangadto ang mga
katawhan sa Benjamin ug nakig-away batok sa katawhan, ug gipalayo
sila gikan sa siyudad. Gipamatay nila ang pipila ka mga tawo. Adunay
mga 30 ka mga kalalakin-an sa Israel ang namatay didto sa kaumahan
ug sa kadalanan. Ang usa ka dalan padulong sa Betel, ug ang pikas
dalan padulong sa Gibea. 32 Unya miingon ang katawhan sa Benjamin,
“Napildi na sila ug nanagan sila kanato, sama niadtong unang higayon.”
Apan miingon ang mga sundalo sa Israel, “Managan kita pagbalik ug ato
silang palayason gikan sa siyudad hangtod sa kadalanan.” 33 Mitindog ang
tanang katawhan sa Israel gikan sa ilang nahimutangan ug gipahiluna ang
ilang kaugalingon aron sa pakiggubat didto sa Baal Tamar. Ug kadtong
mga sundalo sa Israel nga nanago didto sa tagong mga dapit midagan
pagawas sa ilang nahimutangan gikan sa Maare Gibea. 34 Adunay migula
nga 10, 000 ka mga piniling kalalakin-an gikan sa Israel ang nakigbatok
didto sa Gibea, ug hilabihan gayod ang gubat, apan wala masayod ang mga
Benjaminhon nga haduol na ang ilang kalaglagan. 35 Gibuntog ni Yahweh
ang Benjamin atubangan sa Israel. Nianang adlawa, ang kasundalohan
sa Israel nakapatay ug 25, 100 ka mga lalaki sa Benjamin. Ang tanan nga
namatay mao ang gibansay sa pakig-away pinaagi sa espada. 36 Nakita
gayod sa mga kasundalohan sa Benjamin nga nabuntog na sila. Nangatras
ang mga kalalakin-an sa Israel palayo sa Benjamin, nagsalig man sila sa
mga kalalakin-an nga ilang gipatago gawas sa Gibea. 37 Unya ang nanago
nga mga kalalakin-an mitindog ug midali ug dagan padulong sa Gibea.
Ug pinaagi sa ilang espada ilang gipamatay ang tanan nga nagpuyo sa
siyudad. 38 Ang nasabotan nga timailhan sa mga kasundalohan sa Israel ug
sa mga lalaki nga nanago mao ang bagang gabon sa aso nga moutbo gikan
didto sa siyudad. 39 Sa dihang makita na sa mga kasundalohan sa Israel
ang timailhan mamalik na sila sa pagpakiggubat. Karon nag-sulong na ug
sugod ang Benjamin ug napatay nila ang kapin 30 ka mga lalaki sa Israel,
ug miingon sila, “Sigurado gayod nga mabuntog sila sa atong atubangan,
sama sa unang gubat.” 40 Apan sa dihang nagsugod na sa pag-utbo ang aso
sa siyudad, milingi ang mga Benjaminhon ug nakita ang aso nga miutbo sa
kawanangan gikan sa tibuok siyudad. 41 Busa ang mga katawhan sa Israel
misulong batok kanila. Nangalisang pag-ayo ang mga lalaki sa Benjamin,
tungod kay ilang nakita nga miabot na ang dakong katalagman diha kanila.
42 Busa nanagan sila gikan sa mga katawhan sa Israel, mikalagiw padulong
sa kamingawan. Apan naapsan gihapon sila sa gubat. Nanggawas sa
siyudad ang mga kasundalohan sa Israel ug ilang gipamatay sila kung asa
sila nagtindog. 43 Gipalibotan nila ang mga Benjaminhon ug gipanggukod
sila. Ug gitamaktamakan nila sila sa Noha ug gipamatay silang tanan
padulong didto sa sidlakang bahin sa Gibea. 44 Gikan sa tribo ni Benjamin,
18, 000 ka mga tawo ang nangamatay, ang tanan kanila hanas gayod sa
pagpakiggubat. 45 Namalik sila ug mikalagiw didto sa kamingawan sa mga
bato sa Rimmon. Nakapatay pa gayod ug dugang 5, 000 ang mga Israelita
diha sa kadalanan. Wala sila miundang sa paggukod kanila, gigukod sila
pag-ayo hangtod sa Gidom, ug didto nakapatay pa sila ug dugang 2, 000.
46 Ang tanan kasundalohan sa Benjamin nga nangamatay nianang adlawa
miabot ug 25, 000— mga kalalakin-an nga gibansay nga makig-away gamit

ang espada; ang tanan kanila hanas gayod makiggubat. 47 Apan 600 ka mga
kalalakin-an ang namalik ug mikalagiw ngadto sa kamingawan, didto sa
mga bato sa Rimmon. Ug nagpabilin sila didto sa mga bato sa Rimmon
sulod sa upat ka bulan. 48 Namalik ang mga kasundalohan sa Israel aron
makigbatok sa mga katawhan ni Benjamin ug gisulong ug gipamatay sila—
ang tibuok siyudad, ang ilang mga kahayopan, ug ang tanan nga ilang
nahikaplagan. Gipangsunog usab nila ang tagsa-tagsa ka mga lungsod nga
ilang maagian.

21

1 Karon ang mga kalalakin-an sa Israel nagbuhat ug pakigsaad didto sa
Mizpa, "Walay usa kanato nga ihatag ang iyang anak nga babaye aron
makigminyo sa mga Benjaminhon." 2 Unya ang mga katawhan miadto sa
Betel ug milingkod didto atubangan sa Dios hangtod sa kagabhion, ug sa
makusog nga tingog mihilak sila ug maayo. 3 Misangpit sila, "Nganong
nahitabo man kini sa Israel, Yahweh, Dios sa Israel, nga ang usa sa among
tribo nawala karon?" 4 Sa sunod nga adlaw sayo nga namangon ang
mga katawhan ug nagbuhat sila ug halaran ug naghalad ug sinunog nga
mga halad ug mga halad sa pagpakigdait. 5 Ang mga katawhan sa Israel
miingon, "Kinsa man karon sa mga tribo sa Israel ang wala niadto sa
panagtigom kang Yahweh?" Kay nagbuhat man sila ug mahinungdanong
saad mahitungod kang bisan kinsa nga dili moadto kang Yahweh sa
Mizpa. Miingon sila, "Mamatay gayod siya." 6 Apan ang katawhan sa
Israel adunay kaluoy sa ilang igsoon nga mga Benjaminhon. Miingon
sila, "Karon usa ka tribo ang nawagtang sa Israel. 7 Kinsa man ang
makahatag ug asawa niadtong nahibilin, tungod kay nagbuhat man kita
ug pakigsaad kang Yahweh nga dili nato ipaminyo kanila ang atong mga
anak nga babaye?" 8 Miingon sila, "Kinsa man sa mga tribo sa Israel
ang wala niadto kang Yahweh sa Mizpa?" Ug ilang nasayran nga walay
bisan usa ang miadto sa panagtigom gikan sa Jabes Gilead. 9 Tungod kay
sa dihang gipangtapok na ang mga katawhan sa han-ay nga pamaagi,
tan-awa, walay mga lumulupyo sa Jabes Gilead ang anaa didto. 10 Ang
panagtigom nagpadala ug 12, 000 ka mga isog nga lalaki uban ang sugo
nga moadto sila sa Jabes Gilead aron sulongon sila, ug pamatyon sila,
bisan ang mga babaye ug mga kabataan. 11 "Buhata kini: kinahanglan nga
inyong patyon ang matag lalaki ug babaye nga nakigdulog na ug lalaki."
12 Nakakaplag ang mga kalalakin-an taliwala niadtong nagpuyo didto sa
Jabes Gilead ug 400 ka mga dalagang babaye nga wala pa makigdulog
ug lalaki, ug gidala nila sila sa ilang kampo sa Silo, didto sa Canaan.
13 Ang tibuok nga panagtigom nagpadala ug mensahe ug giingnan ang
katawhan ni Benjamin nga tua didto sa bato sa Rimmon nga magtanyag
sila kanila ug kalinaw. 14 Mibalik ang mga Benjaminhon niadtong taknaa
ug gihatag kanila ang mga babaye sa Jabes Gilead, apan dili pa igo ang mga
kababayen-an alang kanilang tanan. 15 Nangaliyupo gayod ang katawhan
sa nahitabo ngadto sa mga Benjaminhon, tungod kay nagbuhat man
ug pagkabahinbahin si Yahweh ngadto sa mga tribo sa Israel. 16 Unya
miingon ang mga pangulo sa panagtigom, "Unsaon man nato paghatag
ug asawa sa mga nabilin nga Benjaminhon, kay gipamatay na man ang
mga Benjaminhon nga kababayen-an?" 17 Miingon sila, "Kinahanglan nga
adunay mapanunod ang mga nahibilin nga Benjaminhon, aron nga walay
mapukan sa tribo sa Israel. 18 Dili namo sila mamahimong tagaan ug
asawa gikan sa among mga anak nga babaye, kay ang katawhan sa Israel

nagbuhat ug pakigsaad, 'Tinunglo gayod ang bisan kinsa nga mohatag
ug asawa sa mga Benjaminhon.'" 19 Busa miingon sila, "Nasayod kamo
nga adunay kumbira alang kang Yahweh kada tuig didto sa Silo (nga
diin anaa sa amihanan nga bahin sa Betel, sidlakang bahin sa kadalanan
nga pasubida gikan sa Betel hangtod sa Siquem, ug habagatang bahin sa
Lebona)." 20 Gisultihan nila ang mga kalalakin-an sa Benjamin, nga nag-
ingon, "Lakaw ug paghulat kamo sa tago didto sa kaparasan. 21 Pagbantay
sa takna nga mogawas ang mga babaye sa Silo aron manayaw, dali dayon
ug dagan pagawas sa kaparasan ug ang matag usa sa inyo kinahanglan nga
manguha ug asawa gikan sa babaye sa Silo, unya balik dayon sa yuta ni
Benjamin. 22 Kung moadto ang ilang amahan ug mga igsoong lalaki alang
sa pagmulo kanamo, amo silang ingnan, 'Kaloy-i kami! Tugoti sila nga
magpabilin kay sa panahon sa gubat wala kamiy nakuha nga babaye sa
matag lalaki aron ilang maasawa. Ug dili gayod kamo sad-an mahitungod
sa panaad, kay wala man ninyo gihatag ang inyong mga anak nga babaye
kanila." 23 Gibuhat usab kini sa mga katawhan sa Benjamin. Gikuha nila
ang igong gidaghanon sa asawa nga ilang gikinahanglan gikan sa mga
babaye sa Silo nga nanayaw, ug ila kining gidala aron mahimo nilang
mga asawa. Nangadto sila ug namalik sa ilang gipanunod nga yuta; ilang
gitukod pag-usab ang mga lungsod, ug namuyo niini. 24 Busa mibiya ang
mga katawhan sa Israel sa maong lugar ug miadto sa ilang mga balay,
matag usa sa ilang tribo ug banay, ug ang matag usa sa ilang kaugalingong
panulondon. 25 Niadtong panahona walay hari ang Israel, ug ang tanan
nagbuhat gayod kung unsa ang husto sa iyang kaugalingong panglantaw.

Ruth

1 Nahitabo kini sa mga adlaw sa dihang ang mga maghuhukom
nagmando nga adunay kagutom sa yuta. Ug ang usa ka tawo sa Betlehem
sa Juda miadto sa nasod sa Moab uban ang iyang asawa ug duha ka anak
nga lalaki. 2 Ang ngalan sa maong tawo mao si Elimelec, ug ang ngalan sa
iyang asawa mao si Naomi. Ang mga ngalan sa iyang mga anak nga lalaki
mao sila si Malon ug Chilion, mga Ephratehanon sa Betlehem sa Juda.
Nangabot sila sa nasod sa Moab ug namuyo didto. 3 Unya si Elimelec,
nga bana ni Naomi, namatay, ug siya ang nahibilin uban sa duha niya
ka anak nga mga lalaki. 4 Kini nga mga anak nangasawa gikan sa mga
babaye sa Moab; ang ngalan sa usa mao si Orpah, ug ang ngalan sa
usa pa mao si Ruth. Nagpuyo sila didto sulod sa napulo katuig. 5 Unya
si Malon ug si Chilon namatay, nahibilin si Naomi nga wala nay bana
ug wala na ang duha niya ka anak. 6 Unya nakahukom si Naomi nga
mobiya sa Moab kauban sa iyang mga umagad nga babaye ug mobalik
ngadto sa Juda tungod kay nadungog niya didto sa rehiyon sa Moab nga si
Yahweh nagtabang sa iyang katawhan nga anaa sa panginahanglanon ug
gihatagan sila ug pagkaon. 7 Busa mibiya siya sa dapit nga iyang gipuy-an
kauban ang duha niya ka umagad nga babaye, ug nanglakaw sila aron
mobalik ngadto sa yuta sa Juda. 8 Miingon si Naomi ngadto sa iyang
duha ka umagad nga babaye, “Lakaw, pauli, matag-usa kaninyo, ngadto
sa panimalay sa inyong inahan. Hinaot nga si Yahweh magmaluluy-
on kaninyo, ingon nga nagmaluluy-on kamo sa mga patay ug nganhi
kanako. 9 Hinaot nga tugotan kamo sa Dios nga makakaplag kamo ug
kapahulayan, ang matag usa kaninyo sa panimalay sa laing bana.” Unya
gihalokan niya sila, ug ilang gipatugbaw ang ilang mga tingog ug mihilak.
10 Miingon sila ngadto kaniya, “Dili! Mokuyog kami kanimo ngadto sa
imong katawhan.” 11 Apan miingon si Naomi, “Pauli, akong mga anak
nga babaye! Nganong mokuyog pa man kamo kanako? Aduna pa ba akoy
mga anak nga lalaki sa akong tagoangkan alang kaninyo, aron nga sila
mamahimo ninyong mga bana? 12 Pauli, akong mga anak nga babaye,
lakaw kamo sa inyong kaugalingong dalan, kay tigulang na kaayo ako aron
makabaton pa ug bana. Kung moingon ako, 'Hinaot nga makakaplag ako
ug bana karong gabhiona,' ug unya manganak ug mga lalaki, 13 mohulat
ba kamo hangtod nga modako sila? Mohulat ba kamo ug dili makigminyo
ug lalaki karon? Dili, akong mga anak nga babaye! Makapaguol pag-
ayo kini kanako, labaw pa sa kaguol ninyo, tungod kay ang kamot ni
Yahweh gibakyaw batok kanako.” 14 Unya ang iyang mga umagad nga
babaye mipatugbaw sa ilang mga tingog ug mihilak pag-usab. Gihalokan
ni Orpah ang iyang ugangang babaye agig panamilit, apan si Ruth migakos
kaniya. 15 Miingon si Naomi, “Paminaw, mipauli na ang imong bilas nga
babaye ngadto sa iyang katawhan ug sa iyang mga diosdios. Pauli na
uban sa imong bilas nga babaye.” 16 Apan miingon si Ruth, “Ayaw ako
hangyoa sa pagpahilayo kanimo, kay kung asa ka moadto, didto usab
ako; kung asa ka mopuyo, didto usab ako mopuyo; ang imong katawhan
mahimo nga akong katawhan, ug ang imong Dios mahimo nga akong Dios.
17 Kung asa ka mamatay, didto ako magpakamatay, ug didto ako igalubong.
Ug si Yahweh mosilot unta kanako, ug mas labaw pa, kung aduna pay
lain gawas sa kamatayon ang magpahimulag kanato.” 18 Sa pagkakita

ni Naomi nga mahugtanon si Ruth nga mouban kaniya, miundang na
siya sa pagpakiglalis kaniya. 19 Busa nanglakaw ang duha hangtod nga
nakaabot sila sa lungsod sa Betlehem. Nahitabo kini sa dihang miabot na
sila sa Betlehem, ang tibuok lungsod naghinamhinam pag-ayo mahitungod
kanila. Ang mga babaye miingon, “Mao ba kini si Naomi?” 20 Apan
miingon siya ngadto kanila, “Ayaw na ako pagtawga ug Naomi. Tawaga
ako ug Mara, kay ang Labing Gamhanan nagpaantos kanako sa hilabihang
kasakitan. 21 Milakaw ako nga puno, apan gipapauli ako ni Yahweh nga
walay dala. Busa nganong gitawag pa man ninyo ako ug Naomi, sa
pagkakita nga gisilotan ako ni Yahweh, ang Labing gamhanan nagsakit
kanako?” 22 Busa si Naomi ug si Ruth nga Moabihaon, ang iyang umagad
nga babaye, mibalik gikan sa nasod sa Moab. Miabot sila sa Betlehem sa
pagsugod sa ting- ani sa sebada.

2

1 Karon ang bana ni Naomi, nga si Elimelec, adunay suod nga paryente,
nga ginganlan ug Boaz, nga usa ka adunahan, ug ilado nga tawo. 2 Si
Ruth, ang Moabihanon, miingon kang Naomi, “Karon tugoti ako nga
molakaw ug manghagdaw sa mga lugas didto sa kaumahan. Mosunod ako
kang bisan kinsa nga motugot kanako.” Busa miingon si Naomi kaniya,
“Lakaw, akong anak nga babaye.” 3 Busa milakaw si Ruth ug nanghagdaw
sa kaumahan nga nagsunod sa mga mangangani. Unya nahitabo nga
naabot siya didto sa bahin sa kaumahan nga gipanag-iyahan ni Boaz, nga
kabanay ni Elimelec. 4 Ania karon, si Boaz nahiabot gikan sa Betlehem ug
miingon sa mga mangangani, “Si Yahweh magauban kaninyo.” Mitubag
sila kaniya, “Si Yahweh magpanalangin kanimo.” 5 Unya miingon si
Boaz sa iyang sulugoon nga nagdumala sa mga mangangani, “Si kinsang
lalakiha ang nanag-iya niining bayhana?” 6 Ang sulugoon nga nagdumala
sa mga mangangani mitubag ug miingon, “Mao kini ang babaye nga
Moabihanon nga mikuyog kang Naomi gikan sa yuta sa Moab. 7 Miingon
siya kanako, 'Pahangyoa ako nga manghagdaw dinhi ug manguha sunod sa
mga mangangani.' Busa mianhi siya dinhi ug nagpadayon sukad sa buntag
hangtod karon, gawas nga nagpahulay lamang siya ug diyutay sulod sa
pinuy-anan.” 8 Unya miingon si Boaz ngadto kang Ruth, “Naminaw ka
ba kanako, akong anak? Ayaw na paglakaw ug panghagdaw sa uban
pang kaumahan; ayaw na pagbiya sa akong uma. Hinuon, pagpabilin
dinhi ug pamuhat kauban sa akong kadalagahang mga magbubuhat.
9 Lantaw lamang sa kaumahan kung hain nangani ang mga kaulitawhan
ug sundi ang ubang mga babaye. Wala ba nako gipahimangnuan ang
mga kaulitawhan nga dili manghilabot kanimo? Ug sa dihang uhawon
ka, mamahimo kang mokuha sa mga tadyaw ug moinom sa tubig nga
gisag-ob sa mga kaulitawhan.” 10 Unya miyukbo siya nga nidapat ang
iyang ulo sa yuta sa atubangan ni Boaz. Miingon siya kaniya, “Nganong
nakakaplag man ako ug kaluoy sa imong panan-aw, nga mitagad ka man
pag-ayo kanako, nga usa ka langyaw?” 11 Mitubag si Boaz ug miingon
kaniya, “Gitaho kanako, ang tanan nga imong nabuhat sukad namatay
ang imong bana. Gibiyaan nimo ang imong amahan, inahan, ug ang
imong yutang natawhan aron sa pagsunod sa imong ugangan nga babaye
ug moadto sa mga katawhan nga wala nimo mailhi. 12 Hinaot nga si
Yahweh moganti kanimo alang sa imong binuhatan. Hinaot nga madawat
nimo ang kinatibuk-ang bayad gikan kang Yahweh, ang Dios sa Israel,
kansang mga pako nga imong nakaplagan aron kapasilongan.” 13 Unya

miingon siya, “Makakaplag unta ako ug kaluoy diha sa imong panan-aw, akong agalon, kay gilipay mo man ako, ug nakigsulti ka kanako nga may kaluoy, bisan tuod dili ako usa sa imong mga babayeng sulugoon.”
14 Panahon sa pagpaniudto miingon si Boaz kang Ruth, “Duol dinhi, ug
kaon sa pipila ka tinapay, ug ituslo ang tinapay diha sa suka.” Milingkod
siya tapad sa mga mangangani, ug gihanyag niya kaniya ang pipila ka
sinanlag nga lugas. Mikaon siya hangtod nga nabusog siya ug gibilin ang
uban niini. 15 Sa pagtindog na niya aron manghagdaw, gisugo ni Boaz
ang iyang kaulitawhan, nga nag-ingon, “Pasagdihi siya nga manghagdaw
bisan diha sa mga uhay, ug ayaw siya sultihi sa bisan unsa nga dili
maayo. 16 Ug kinahanglan usab ninyong kuhaon ang pipila ka mga
uhay alang kaniya gikan sa mga binugkos, ug pasagdihi kini aron iyang
mahagdaw. Ayaw siya badlonga.” 17 Busa nanghagdaw siya didto sa
uma hangtod sa kagabhion. Unya iyang gigiok ang lugas sa uhay nga
hinagdawan ug ang lugas hapit usa ka ephah sa sebada. 18 Gipas-an niya
kini ug miadto sa siyudad. Unya nakita sa iyang ugangan nga babaye
ang iyang hinagdawan. Gidala usab ni Ruth ang sinanlag nga lugas
nga nahabilin gikan sa iyang paniudto ug gihatag kini kaniya. 19 Ang
iyang ugangan nga babaye miingon kaniya, “Diin ka man nanghagdaw
karong adlawa? Diin ka man magbuhat? Hinaot nga ang tawo nga
nagtabang kanimo mapanalanginan pa.” Unya misugilon si Ruth sa iyang
ugangan nga babaye mahitungod sa tawo nga tag-iya sa uma kung asa
siya nanghangdaw. Miingon siya, “Ang ngalan sa tawo nga tag-iya sa
uma kung diin ako nagbuhat karong adlawa mao si Boaz.” 20 Miingon
si Naomi sa iyang umagad, “Hinaot nga panalanginan pa siya ni Yahweh,
nga wala magpalayo sa iyang pagkamaunongon ngadto sa mga buhi ug sa
mga patay.” Miingon si Naomi kaniya, “Kanang tawhana mao ang duol
natong kabanay, usa sa atong suod nga kadugong manunubos.” 21 Si Ruth
ang Moabihanon miingon, “Tinuod, miingon siya kanako, 'Kinahanglan ka
magpaduol sa akong kaulitawhan hangtod nga ilang mahuman ang tanan
nakong pangani.'” 22 Miingon si Naomi kang Ruth nga iyang umagad,
“Maayo kini, akong anak, nga mikuyog ka uban sa iyang mga kadalagahan
nga mga mamumuhat, aron dili ka madagmalan sa ubang uma.” 23 Busa
kanunay siya nakigkauban sa mga babayeng mamumuhat ni Boaz aron
nga makapanghagdaw pa siya hangtod matapos ang pag-ani sa sebada ug
ang pag-ani sa trigo. Ug nagpuyo siya kauban ang iyang ugangan nga
babaye.

3

1 Miingon kaniya si Naomi, nga iyang ugangang babaye, “Akong
anak nga babaye, dili ba ako kinahanglan mangita ug dapit nga imong
kapahulayan, aron nga mamaayo ang imong pagkabutang? 2 Karon si
Boaz, ang lalaki nga adunay mga babayeng sulugoon nga imong nakauban,
dili ba ato man siyang kadugo? Tan-awa, magpalid siya ug sebada karong
gabii didto sa giukanan. 3 Busa, kaligo, dihogi ang imong kaugalingon, ug
sul-oba ang labing maanindot mo nga bisti ug lugsong didto sa giukanan.
Apan ayaw pagpaila sa imong kaugalingon ngadto sa lalaki hangtod nga
mahuman na siya sa pagkaon ug pag-inom. 4 Ug siguroha, nga sa dihang
mohigda na siya, matiman-an nimo ang dapit diin siya mohigda aron nga
maadtoan nimo siya pagkataodtaod, wakisa ang iyang tiilan, ug higda
didto. Unya sultihan ka niya kung unsa ang imong buhaton.” 5 Miingon si
Ruth kang Naomi, “Pagabuhaton ko ang tanan nimong gisulti.” 6 Busa

milugsong siya didto sa giukanan, ug gisunod niya ang mga gitugon
sa iyang ugangan kaniya. 7 Sa nakakaon ug nakainom na si Boaz ug
nagmalipayon ang iyang kasingkasing, mihigda siya sa kinatumyan tapad
sa tinapok nga mga lugas. Unya mihinay siya sa pagduol, giwakisan ang
iyang tiilan, ug mihigda. 8 Sa pagkatungang gabii nakuratan ang maong
lalaki. Mitakilid siya, ug dayon adunay usa ka babaye nga naghigda sa
iyang tiilan! 9 Miingon siya, “Kinsa ka man?” Mitubag siya, “Ako si
Ruth, ang sulugoon mong babaye. Buklara ang imong kupo ibabaw sa
sulugoon mong babaye, kay ikaw man ang suod nga kadugo nga lalaki.”
10 Miingon si Boaz, “Akong anak nga babaye, hinaot nga panalanginan ka
pa ni Yahweh. Gipakita mo ang labaw nga pagkamaayo sa kaulahian kaysa
sa sinugdanan, tungod kay wala ka man monunot sa mga kaulitawhan,
kabos man kini o adunahan. 11 Ug karon, akong anak nga babaye, ayaw
ug kahadlok! Pagabuhaton ko alang kanimo ang tanan nimong gisulti,
tungod kay ang tibuok siyudad sa akong katawhan nasayod nga ikaw
ang babaye nga may katakos. 12 Ug karon tinuod gayod nga ako ang
suod nga kadugong lalaki; apan, aduna pay mas duol nga kadugong lalaki
kay kanako. 13 Pabilin dinhi karong gabhiona, ug sa pagkabuntag, kung
buhaton niya alang kanimo ang katungdanan ingon nga kadugong lalaki,
maayo, tugoti siya sa pagbuhat sa iyang katungdanan ingon nga kadugo
nga lalaki. Apan kung dili niya buhaton ang katungdanan sa usa ka kadugo
nga lalaki alang kanimo, nan ako ang mobuhat niini, ingon nga buhi si
Yahweh. Higda una hangtod nga mabuntag.” 14 Busa mihigda siya sa iyang
tiilan hangtod nga nabuntag. Apan mibangon siya ug sayo samtang dili pa
magka-ilhanay ang usag-usa. Kay miingon man si Boaz, “Ayaw ipahibalo
nga ang babaye mianhi sa giukanan.” 15 Unya miingon si Boaz, “Dad-
a ang imong pandong ug guniti kini.” Sa pagbuhat niya niini, nagtakos
siya ug unom ka dagkong takos sa sebada ug gipalukdo kaniya. Unya
miadto siya sa siyudad. 16 Sa pag-abot na ni Ruth didto sa iyang ugangang
babaye, miingon siya, “Unsa bay gibuhat mo, akong anak nga babaye?”
Unya gisuginlan siya ni Ruth sa tanang gibuhat sa lalaki alang kaniya.
17 Miingon siya, “Kining unom ka takos nga sebada mao ang iyang gihatag
kanako, kay miingon man siya, “Ayaw pagpauli nga walay dala ngadto
sa imong ugangan nga babaye.'” 18 Unya miingon si Naomi, “Pabilin usa
dinhi, akong anak nga babaye, hangtod nga masayran nimo kung unsa
ang mahitabo, kay ang lalaki dili mopahulay hangtod nga iyang mahuman
kining butanga karong adlawa.”

4

1 Karon mitungas si Boaz ngadto sa ganghaan ug milingkod didto. Sa
wala madugay, miagi ang suod nga kadugong lalaki nga gihisgotan na ni
Boaz. Miingon si Boaz kaniya, “Akong higala, dali una ug lingkod diri.”
Miduol ang lalaki ug milingkod. 2 Unya gipatawag ni Boaz ang napulo ka
mga kadagkoan nga lalaki sa siyudad ug miingon, “Lingkod diri.” Busa
nanglingkod sila. 3 Miingon si Boaz sa suod nga kadugo, “Si Naomi nga
nakabalik na gikan sa nasod sa Moab, mibaligya sa bahin sa yuta sa
atong igsoon nga si Elimelec. 4 Naghunahuna ako sa pagpahibalo kanimo
ug sa pagsulti kanimo, 'Palita kini atubangan niining mga nanglingkod
dinhi, ug atubangan sa mga kadagkoan sa akong katawhan.' Kung tinguha
nimo nga lukaton kini, lukata na kini. Apan kung wala ka naninguha
sa paglukat niini, nan sultihi ako, aron nga masayran ko kay wala nay
si bisan kinsa ang makalukat niini gawas kanimo, ug mag-agad lamang

usab ako kanimo.” Unya ang tawo miingon, “Lukaton ko kana.” 5 Unya
miingon si Boaz, “Sa adlaw nga paliton mo ang uma gikan sa kamot ni
Naomi, kinahanglan mo usab kuhaon si Ruth nga Moabnon, ang asawa
sa namatay nga tawo, aron sa pagbangon sa ngalan sa namatay sa iyang
panulondon.” 6 Unya miingon ang suod nga kadugo, “Dili ako makalukat
niini alang sa akong kaugalingon nga dili madaot ang akong panulondon.”
Kuhaa ang akong katungod sa paglukat alang sa imong kaugalingon, kay
dili ako makalukat niini.” 7 Karon mao kini ang nabatasan sa unang
panahon sa Israel mahitungod sa paglukat ug pagbinayloay sa mga butang.
Aron mapamatud-an ang tanang butang, huboon sa usa ka tawo ang iyang
sandalyas ug ihatag kini ngadto sa iyang silingan; mao kini ang pamatasan
sa paghimo sa mga hustong kasabotan sa Israel. 8 Busa miingon ang suod
nga kadugo kang Boaz, “Palita kini alang sa imong kaugalingon.” Ug
gihubo niya ang iyang sandalyas. 9 Unya miingon si Boaz ngadto sa mga
kadagkoan ug sa tanang tawo, “Kamo mao karon ang mga saksi nga ako
nang napalit ang tanang gipanag-iya ni Elimelec ug ang tanan nga gipanag-
iya nila ni Chilion ug ni Malon gikan sa kamot ni Naomi. 10 Dugang pa
niana si Ruth nga Moabinhon, ang asawa ni Malon: naangkon ko usab
siya nga akong maasawa, aron nga akong mapabangon ang ngalan sa
namatay nga tawo sa iyang panulondon, aron nga dili mawala ang iyang
ngalan diha sa iyang mga kaigsoonan ug gikan sa ganghaan sa iyang dapit.
Kamo mao karon ang mga saksi.” 11 Miingon ang tanang tawo nga atua sa
ganghaan ug ang mga kadagkoan, “Mga saksi kami. Hinaot nga himoon ni
Yahweh nga sama kang Raquel ug Lea, ang babayeng mahiadto sa imong
pinuy-anan, ang duha nga nagtukod sa panimalay sa Israel. Ug hinaot nga
magmauswagon ka pa diha sa Efrata ug mabantogan diha sa Bethlehem.
12 Hinaot nga ang imong panimalay mahisama sa panimalay ni Perez, nga
gipanganak ni Tamar si Juda, pinaagi sa kaliwat nga igahatag ni Yahweh
kanimo uban niining batan-ong babaye.” 13 Busa gidala ni Boaz si Ruth,
ug gipangasawa niya siya. Nakigdulog siya kaniya, ug mitugot si Yahweh
kaniya nga magmabdos, ug nanganak siya ug usa ka batang lalaki. 14 Ang
mga babaye miingon kang Naomi, “Bulahan si Yahweh, nga wala mobiya
kanimo ug nagbilin ug usa ka suod nga kadugo aron matawo, kining bataa.
Hinaot nga ang iyang ngalan mabantogan sa Israel. 15 Hinaot nga siya ang
magpabag-o sa imong kinabuhi ug magpabaskog sa imong katigulangon,
kay ang imong umagad nga babaye, nga nahigugma kanimo, nga mas
maayo pa kaysa sa imong pito ka mga anak nga lalaki, nagpakatawo man
kaniya. 16 Unya gikuha ni Naomi ang bata, ug gibutang sa iyang sabakan,
ug giatiman siya. 17 Ug ang mga babaye nga iyang mga silingan mihatag
kaniya sa ngalan, nga nag-ingon, “Ang usa ka anak nga lalaki gipakatawo
alang kang Naomi.” Ginganlan nila siya ug Obed. Nahimo siyang amahan
ni Jesse, nga nahimong amahan ni David. 18 Karon mao kini ang mga
kaliwatan ni Perez: Si Perez ang amahan ni Hezron, 19 si Hezron ang
amahan ni Ram, si Ram ang amahan ni Aminadab, 20 si Aminadab ang
amahan ni Nason, si Nason ang amahan ni Salmon, 21 si Salmon ang
amahan ni Boaz, si Boaz ang amahan ni Obed, 22 si Obed ang amahan
ni Jesse, si Jesse ang amahan ni David.

1 Samuel

1 Adunay tawo nga Ramataim nga Zupihanon, sa kabungtorang bahin sa
Efraim; ang iyang ngalan mao si Elkana nga anak ni Jeroham nga anak ni
Elihu nga anak ni Tohu nga anak ni Zup, nga taga Efraim. 2 Aduna siyay
duha ka mga asawa; ang ngalan sa una mao si Hana, ug ang ngalan sa
ikaduha mao si Penina. Adunay mga anak si Penina, apan si Hana wala.
3 Kining tawhana mogikan sa iyang siyudad matag tuig aron sa pagsimba
ug paghalad didto sa Shilo kang Yahweh nga pangulo sa kasundalohang
anghel. Anaa usab didto ang duha ka mga anak nga lalaki ni Eli, nga si
Hopni ug si Pinehas, nga mga pari usab ni Yahweh. 4 Sa dihang miabot ang
adlaw ni Elkana aron mohalad sa matag tuig, ginahatag niya kanunay ang
bahin sa karne alang sa iyang asawa nga mao si Pinena, ingon man usab
sa iyang mga anak nga lalaki ug babaye. 5 Apan ang bahin nga alang
kang Hanna kanunay niyang ginadoble, kay gihigugma man niya pag-
ayo si Hanna, bisan tuod ug gisirad-an ni Yahweh ang iyang tagoangkan.
6 Kanunay siyang hagiton sa iyang karibal sa tuyo nga pasuk-on siya,
tungod kay gisirad-an man ni Yahweh ang iyang tagoangkan. 7 Busa matag
tuig, sa dihang motungas siya sa balay ni Yahweh uban sa iyang pamilya,
kanunay nagahagit kaniya ang iyang karibal. Hinungdan nga kanunay
nalang siyang maghilak ug dili na mokaon. 8 Kanunay nagapangutana si
Elkana nga iyang bana ngadto kaniya, “Hanna, nganong naghilak kaman?
Nganong dili kaman mokaon? Nganong nagmagul-anon man ang imong
kasingkasing? Dili pa ba diay ako igo kay sa napulo ka mga anak?” 9 Usa
niini nga mga panagtigom, mibarog si Hanna human sila nangaon ug
nag-inom didto sa Shilo. Karon ang pari nga si Eli naglingkod duol sa
iyang nahimutangan duol sa pultahan sa templo ni Yahweh. 10 Labihan
kaayo ang kasubo ni Hanna; nag-ampo siya kang Yahweh ug naghilak
sa hilabihan. 11 Nanaad siya nga nag-ingon, “Yahweh nga pangulo sa
mga kasundalohang anghel, kung tan-awon nimo ang pag-antos sa imong
sulugoon ug hinumduman ako, ug ayaw kalimti ang imong sulugoon, apan
hatagi ug anak nga lalaki ang imong sulugoon, unya sa tanang adlaw sa
iyang kinabuhi ihatag ko siya kang Yahweh, ug dili ko patupihan ang
iyang buhok.” 12 Samtang nagpadayon siya pag-ampo sa atubagnan ni
Yahweh, gitan-aw ni Eli ang iyang baba. 13 Nag-istorya lamang si Hanna
pinaagi sa iyang kasingkasing. Ang iyang ngabil nagkibutkibot, apan dili
madungog ang iyang tingog. Hinungdan nga naghunahuna si Eli nga
nakainom si Hanna. 14 Miingon si Eli kaniya, “Hangtod kanus-a ka man
magsigi ug inom? Ipanglabay na ang imong mga bino.” 15 Mitubag si
Hana, “Wala, akong agalon, ako ang babaye nga nagsubo ang espiritu.
Wala ako makainom ug bino ni isog nga ilimnon, apan gipagawas ko lang
ang gibati sa akong kalag sa atubangan ni Yahweh.” 16 “Ayaw hunahunaa
nga makauulaw kining babaye nga imong sulugoon; nagsulti ako gikan
sa hilabihan nga kadako sa akong kabalaka ug kahagit.” 17 Unya si Eli
nga pari mitubag, “Lakaw nga malinawon; hinaot nga ang Dios sa Israel
motubag sa pangamuyo nga imong gihangyo.” 18 Miingon siya, “Hinaot
nga kaluy-an mo ang imong sulugoon.” Unya ang babaye mibalik sa iyang
dalan ug mikaon; ug wala na nasubo ang iyang panagway. 19 Namangon
sila sayo sa kabuntagon ug nangadto sa templo aron pagsimba kang
Yahweh, ug unya miuli sila sa ilang balay didto sa Rama. Nakigdulog

si Elkana uban kang Hanna nga iyang asawa, ug nahinumduman ni
Yahweh ang iyang pag-ampo. 20 Pag-abot sa takna, Nanamkon si Hanna ug
nanganak ug batang lalaki. Ginganlan niya ang bata ug Samuel, nga nag-
ingon, “Tungod kay gipangayo ko man siya gikan kang Yahweh.” 21 Sa
makausa, mitungas si Elkana ug ang tanan niyang panimalay aron sa
paghalad kang Yahweh sa matag tuig nga paghalad ug pagbayad sa iyang
saad. 22 Apan wala mikuyog si Hanna; miingon siya sa iyang bana, “Dili
ako mokuyog hangtod nga malutas ang bata; unya dalahon ko na siya,
aron nga mapakita siya atubangan ni Yahweh ug magpuyo didto hangtod
sa kahangtoran.” 23 Miingon si Elkana nga iyang bana, “Buhata kung unsa
ang maayo alang kanimo. Hulata hangtod nga malutas mo siya; si Yahweh
lamang ang magatuman sa iyang pulong.” Busa nagpabilin si Hanna ug
giatiman ang iyang anak nga lalaki hangtod nga nalutas niya siya. 24 Sa
dihang nalutas na niya ang bata, gidala niya kini ngadto sa Shilo, nagdala
usab siya ug tulo ka tuig nga laking baka, ug usa ka ephah sa pagkaon,
ug usa ka botilya nga bino, gidala niya siya sa balay ni Yahweh sa Shilo.
Karon bata pa siya. 25 Giihaw nila ang nating baka, ug gidala nila ang
bata ngadto kang Eli. 26 Miingon si Hanna, “O, akong agalon! Ingon nga
buhi ka, ako kadtong babaye nga nagtindog dinhi kaniadto nga nag-ampo
kang Yahweh. 27 Giampo ko kining bataa ug gihatag ni Yahweh ang akong
gihangyo nga akong gipangayo kaniya. 28 Ihatag ko siya kang Yahweh;
samtang buhi pa siya gipanag-iya siya ni Yahweh.” Ug gisimba niya si
Yahweh didto.

2

1 Nag-ampo si Hanna ug miingon, “Nalipay ang akong kasingkasing
kang Yahweh. Ang akong budyong ibayaw kang Yahweh. Nagpasigarbo
ang akong baba sa akong mga kaaway, tungod kay nagmaya ako sa
imong kaluwasan. 2 Walay usa nga balaan sama ni Yahweh, kay walay
lain gawas kanimo; walay bato nga sama sa among Dios. 3 Ayaw na
pagpasulabi sa pagkamapahitaas-on pag-ayo; ayaw pagawsa sa imong
baba ang pagpanghambog. Kay si Yahweh and Dios sa kahibalo; pinaagi
kaniya ang mga binuhatan pagatimbangon. 4 Ang pana sa kusgan nga
mga lalaki maguba, apan kadtong mapandol nagsul-ob ug kusog sama sa
bakos. 5 Kadtong nangabusog nagpatrabaho sa ilang kaugalingon alang sa
tinapay; kadtong gipanggutom miundang na sa pagkagutom. Bisan ang
baog nakapanganak ug pito, apan ang babaye nga adunay daghang anak
magmasub-anon. 6 Mopatay si Yahweh ug mohatag ug kinabuhi. Modala
siya paubos sa Seol ug mopataas. 7 Himoon ni Yahweh ang ubang mga
tawo nga kabos ug himoon ang ubang tawo nga dato. Siya magapaubos,
apan siya usab magapataas. 8 Pabarogon niya ang kabos gikan sa
abog. Ipataas niya ang nanginahanglan gikan sa abo nga tinapok aron
palingkoron sila uban sa mga prinsipe ug makapanunod sa lingkoranan
sa kadungganan. Kay ang mga haligi sa kalibotan iya ni Yahweh ug
gipahimutang niya ang kalibotan ibabaw kanila. 9 Bantayan niya ang mga
tiil sa iyang matinud-anong katawhan, apan ang daotan pahilomon diha
sa kangitngit, kay walay usa nga molampos pinaagi sa kusog. 10 Kadtong
makigbatok kang Yahweh pagadugmokon; magapadalugdog siya batok
kanila gikan sa langit. Pagahukman ni Yahweh hangtod ang kinatumyan
sa kalibotan; hatagan niya ug kusog ang iyang hari ug ibayaw ang budyong
sa iyang dinihogan. 11 Ug miadto si Elkana didto sa Rama, sa iyang
balay. Nag-alagad ang bata kang Yahweh diha sa presensya ni Eli nga

pari. 12 Karon ang mga anak nga lalaki ni Eli walay pulos nga mga
lalaki. Wala sila makahibalo kang Yahweh. 13 Ang nabatasan sa mga
pari uban sa mga tawo mao nga kung adunay tawo nga magbuhat ug
paghalad, ang sulugoon sa pari moadto nga magdalag tulo ug sima nga
tinidor, samtang gipabukalan ang karne. 14 Itusok niya kini diha sa
karahay, o kaldero, o kawa, o kolon. Ang tanang makuha sa tinidor
kuhaon sa pari alang sa iyang kaugalingon. Gibuhat nila kini didto sa
Silo uban sa tanang mga Israelita nga miadto didto. 15 Labi pang daotan,
sa dili pa nila sunogon ang tambok, moadto ang sulugoon sa pari, ug
moingon sa tawo nga maghalad, “Paghatag ug karne aron nga isugba
alang sa pari; kay dili siya modawat ug linat-an nga karne gikan kanimo,
apan hilaw lamang.” 16 Kung moingon ang tawo kaniya, “Kinahanglan
sunogon nila pag-una ang tambok, ug unya pagkuha kutob sa inyong
gusto.” Ug unya moingon siya, “Dili, ihatag nimo kini kanako karon;
kung dili, kuhaon ko kini sa pinugos nga paagi.” 17 Ang sala niining
batan-ong mga lalaki hilabihan kadako atubangan ni Yahweh, kay gitamay
nila ang halad alang kang Yahweh. 18 Apan nag-alagad si Samuel kang
Yahweh isip usa ka bata nga nagbisti ug lino nga epod. 19 Ang iyang
inahan maghimo kaniya ug gamay nga bisti ug dad-on kini ngadto kaniya
matag tuig, sa dihang moadto siya uban sa iyang bana aron sa paghalad sa
tinuig nga halad. 20 Magpanalangin si Eli kang Elkana ug sa iyang asawa
ug moingon, “Hinaot nga si Yahweh maghatag kaninyo ug dugang pang
mga anak pinaagi niining maong babaye tungod sa hangyo nga iyang
gihimo kang Yahweh.” Unya mobalik sila sa ilang kaugalingong pinuy-
anan. 21 Gitabangan pag-usab ni Yahweh si Hanna, ug nanamkon siya pag-
usab. Nanganak siya ug tulo ka lalaki ug duha ka babaye. Sa laing bahin,
ang bata nga si Samuel nagdako diha sa atubangan ni Yahweh. 22 Karon
tigulang na kaayo si Eli; nadungog niya ang tanang binuhatan sa iyang
mga anak sa tibuok Israel, ug nga nakigdulog sila uban sa mga babaye nga
nag-alagad sa ganghaan sa tolda nga tagboanan. 23 Miingon siya kanila,
“Nganong naghimo kamo nianang mga butanga? Kay akong nadungog
ang daotan ninyong mga buhat gikan niining tanang katawhan. 24 Hunong
na, akong mga anak; kay dili kini maayo nga balita nga akong nadungog.
Gihimo ninyo nga masinupakon ang mga katawhan ni Yahweh.” 25 “Kung
makasala ang usa ka tawo batok sa uban, hukman siya sa Dios; apan
kung makasala ang tawo batok kang Yahweh, kinsa man ang mosulti alang
kaniya?” Apan wala sila maminaw sa tingog sa ilang amahan, tungod kay
si Yahweh naglaraw sa pagpatay kanila. 26 Ang bata nga si Samuel nagtubo,
ug nagdako diha sa kaluoy ni Yahweh ug sa mga tawo usab. 27 Karon
miadto ang tawo sa Dios kang Eli ug miingon kaniya, “Si Yahweh nag-
ingon, 'Wala ba ako magpadayag sa akong kaugalingon ngadto sa balay
sa imong katigulangan, sa dihang didto pa sila sa Ehipto sa pagkaulipon
sa balay ni Paraon? 28 Gipili ko siya gikan sa tanang tribo sa Israel aron
mahimong akong pari, aron sa pag-adto sa akong halaran, ug sa pagsunog
ug insenso, sa pagsul-ob ug epod sa akong atubangan. Gihatag ko sa balay
sa inyong katigulangan ang tanang mga halad sa katawhan sa Israel nga
hinimo pinaagi sa kalayo. 29 Unya nganong, gipanamastamasan man ninyo
ang akong mga sakripisyo ug mga halad nga akong gipangayo sa dapit
diin ako magpuyo? Nganong gipasidunggan mo man ang imong mga anak
nga lalaki labaw kanako pinaagi sa paghimo sa inyong kaugalingon nga
tambok sa matag labing maayong halad sa akong katawhang Israel?' 30 Kay
si Yahweh, ang Dios sa Israel, nag-ingon, 'Akong isaad nga ang imong

balay, ug ang balay sa imong katigulangan, kinahanglan maglakaw kanako
sa kahangtoran.' Apan karon si Yahweh nag-ingon, 'Layo na kanako
ang pagbuhat niini, kay pasidunggan ko kadtong nagpasidunggog kanako,
apan kadtong nagtamay kanako mawad-an sa pagtahod. 31 Tan-awa, ang
mga adlaw nagsingabot nga ako nang putlon ang imong kusog ug ang
kusog sa balay sa imong amahan, aron wala nay mahibilin nga tigulang
sa inyong balay. 32 Makakita ka sa kasakit didto sa dapit diin ako magpuyo.
Bisan tuod igahatag sa Israel ang maayo, wala nay mahabilin nga tigulang
sa inyong balay. 33 Bisan kinsa kaninyo nga wala nako putla gikan sa akong
halaran, akong himoon nga mapakyas ang inyong mga mata, ug hatagan
ko ug kasubo ang inyong kinabuhi. Tanang lalaki nga natawo sa inyong
panimalay mamatay. 34 Mahimo nga timaan alang kanimo ang dangatan
sa imong duha ka anak, kang Hopni ug kang Pinehas: Mamatay silang
duha sa samang adlaw. 35 Magpatungha ako alang sa akong kaugalingon
ug matinud-anon nga pari nga mohimo kung unsa ang ania sa akong
kasingkasing ug sa akong kalag. Magtukod ako kaniya ug sigurado nga
puloy-anan; ug maglakaw siya sa atubangan sa akong dinihogan nga hari
sa kahangtoran. 36 Ang matag-usa nga mabilin sa imong balay moadto
ug moyukbo kaniya, mangayo ug tipik sa plata ug tinapay, ug moingon,
“Palihog ibutang ako sa usa sa nahimutangan sa mga pari aron makakaon
ako ug tipik sa tinapay.""

3

1 Ang bata nga si Samuel nag-alagad kang Yahweh ubos kang Eli.
Panagsa lang ang mga pulong ni Yahweh niadtong panahona; dili usab
kanunay makakita ug panan-awon ang mga propeta. 2 Nianang panahona,
sa dihang si Eli, nagsugod na ug dulom ang iyang panan-aw maong dili na
kaayo siya makakita, naghigda sa iyang kaugalingong higdaanan. 3 Ang
lampara sa Dios wala pa mapalong, samtang si Samuel naghigda na ug
natulog didto sa templo ni Yahweh, kung asa nahimutang ang sudlanan
sa kasabotan sa Dios. 4 Gitawag ni Yahweh si Samuel, nga miingon,
“Ania ako.” 5 Midagan si Samuel kang Eli ug miigon, “Ania ako, kay
gitawag mo man ako.” Miingon si Eli, “Wala ko ikaw gitawag; higda ug
balik.” Busa milakaw si Samuel ug mihigda pagbalik. 6 Mitawag pag-
usab si Yahweh, “Samuel.” Mibangon pagbalik si Samuel ug miadto kang
Eli ug miingon, “Ania ako, kay gitawag mo man ako.” Mitubag si Eli,
“Wala ko ikaw gitawag, akong anak; higda ug balik.” 7 Karon wala pay
kasinatian si Samuel kang Yahweh, bisan paman ang mga mensahe nga
gikan kang Yahweh wala pa mapadayag kaniya. 8 Gitawag pag-usab ni
Yahweh si Samuel sa ikatulong higayon. Mibangon pag-usab si Samuel
ug miadto kang Eli ug miingon, “Ania ako, kay gitawag mo man ako.”
Ug namatikdan ni Eli nga gitawag ni Yahweh ang maong batang lalaki.
9 Misulti si Eli kang Samuel, “Lakaw ug balik paghigda; kung tawgon ka
niya pag-usab, mao kini ang imong isulti, 'Sulti, Yahweh, kay maminaw
ang imong alagad.” Busa mibalik pag-usab si Samuel paghigda sa iyang
kaugalingong dapit. 10 Miabot si Yahweh ug nagtindog; mitawag siya sama
sa niaging pagtawag, “Samuel, Samuel.” Mitubag si Samuel, “Sulti, kay
maminaw ang imong alagad.” 11 Miingon si Yahweh kang Samuel, “Tan-
awa, aduna akoy pagabuhaton sa Israel nga diin ang mga dalunggan nga
makadungog niini motagning gayod. 12 Nianang adlawa pagakuhaon ko
ang tanan kong gisulti mahitungod sa panimalay ni Eli, gikan sa sinugdan
hangtod sa kataposan. 13 Giingnan ko na siya nga akong hukman ang

iyang panimalay sa tanang sala nga iyang nahibaloan, tungod kay nagdala
ug tunglo ang iyang mga anak nga lalaki sa ilang kaugalingon ug wala
niya sila badlonga. 14 Tungod niini akong gipanaad sa panimalay ni Eli
nga ang mga sala nga anaa sa iyang panimalay dili mapasaylo pinaagi
sa bisan unsang sakripisyo o halad." 15 Mihigda si Samuel hangtod nga
mibuntag; unya giablihan niya ang mga pultahan sa balay ni Yahweh.
Apan nahadlok si Samuel nga isulti ang iyang panan-awon bahin kang Eli.
16 Gitawag ni Eli si Samuel ug miingon, "Samuel, akong anak." Miingon
si Samuel, "Ania ako." 17 Miingon siya, "Unsa man ang mga pulong nga
iyang gisulti kanimo? Palihog ayaw kini ililong kanako. Hinaot buhaton
usab kini sa Dios kanimo, ug labaw pa, kung imong ililong kanako ang
tanang mga pulong nga iyang gisulti kanimo." 18 Busa gisulti ni Samuel
ang tanan; ug wala siyay gililong gikan kaniya. Miingon si Eli, "Siya si
Yahweh. Tugoti siya sa pagbuhat kung unsay maayo kaniya." 19 Midako na
si Samuel, ug nag-uban kanunay si Yahweh kaniya ug walay bisan usa nga
napakyas sa iyang gipangsulti nga mga pulong ug natuman kining tanan.
20 Ang tanang taga-Israel gikan sa Dan hangtod sa Beersheba nakabalo
nga gipili si Samuel aron mahimong propeta ni Yahweh. 21 Nagpakita pag-
usab si Yahweh didto sa Silo, kay gibutyag niya ang iyang kaugalingon
kang Samuel didto sa Silo pinaagi sa iyang mga pulong.

4

1 Ang pulong ni Samuel miabot sa tibuok Israel. Karon ang taga-Israel
nakiggubat batok sa mga Filistihanon. Nagkampo sila didto sa Ebenezer,
ug ang mga Filistihanon nagkampo usab didto sa Apek. 2 Naglinya ang
mga Filistihanon alang sa pagpakiggubat batok sa Israel. Sa dihang
nakigsangka na sila, nabuntog sa mga Filistihanon ang Israel, ug napatay
nila ang kapin 4, 000 ka mga lalaki didto sa gubat. 3 Sa dihang mibalik ang
mga katawhan sa kampo, miingon ang mga pangulo sa Israel, "Nganong
gibuntog man kita ni Yahweh karon batok sa mga Filistihanon? Atong
dad-on ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh gikan sa Silo, aron mag-
uban siya kanato, aron maluwas kita gikan sa mga kamot sa atong mga
kaaway." 4 Busa nagpadala ang katawhan ug mga lalaki paingon sa Silo;
ug gikan didto ilang gidala ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh nga
makagagahom, nga naglingkod ibabaw sa kerubim. Ang duha ka anak nga
lalaki ni Eli, nga si Hopni ug si Pinehas, anaa didto kauban sa sudlanan
sa kasabotan sa Dios. 5 Sa dihang naabot na ang sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh sa ilang kampo, ang tanang katawhan sa Israel naghatag ug
makusog nga pagsinggit, ug milanog ang tibuok kayutaan. 6 Sa dihang
nadungog sa mga Filistihanon ang maong saba sa pagsinggit, miingon
sila, "Unsa may buot pasabot sa mga pagsinggit didto sa kampo sa mga
Hebreohanon?" Ug ilang nahibaloan nga ang sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh miabot na ngadto sa ilang kampo. 7 Nangahadlok ang mga
Filistihanon; miingon sila, "Miabot ang dios sa ilang kampo." Miingon
sila, "Kaalaot nato! Wala pay nahitabo nga sama niini sukadsukad!
8 Kaalaot nato! Kinsa may maka panalipod kanato gikan sa kusog
niining gamhanan nga mga dios? Mao kini ang mga dios nga nag-sulong
sa mga Ehiptohanon ug nagdala ug bisan unsang katalagman didto sa
kamingawan. 9 Pagmaisogon, ug pagpakalalaki, kamong mga Filistihanon,
kondili mahimo kamong mga ulipon sa mga Hebreohanon, sama nga sila
inyong mga ulipon kaniadto. Pagpakalalaki, ug pakig-away." 10 Nakig-
away ang mga Filistihanon, ug nabuntog ang Israel. Ang matag lalaki

nanago sa ilang mga balay, ug daghan kaayo ang nangamatay; kay adunay
30, 000 ka mga sundalo ang nangamatay gikan sa Israel. 11 Nailog ang
sudlanan sa kasabotan sa Dios, ug nangamatay ang duha ka anak nga
lalaki ni Eli, nga si Hopni ug si Pinehas. 12 Midagan ang usa ka tawo nga
taga-Benjamin ug miabot sa Silo sa sama nga adlaw, miabot siya nga gisi
ang iyang bisti ug gibutangan niya ug yuta ang iyang ulo. 13 Sa dihang
miabot siya, naglingkod si Eli sa iyang lingkoranan ug nagtan-aw didto
sa kadalanan kay nagkurog ang iyang kasingkasing uban ang kabalaka
mahitungod sa sudlanan sa kasabotan sa Dios. Sa dihang nakasulod na
ang maong tawo sa siyudad ug gibalita ang nahitabo, nanghilak ang tibuok
siyudad. 14 Sa dihang nadungog ni Eli ang paghilak sa siyudad, miingon
siya, "Unsay buot pasabot sa kasaba?" Dali dayon nga nakaabot ang tawo
ug gisultihan si Eli. 15 Karon si Eli 98 na ang panuigon; dili na makaklaro
ang iyang mata, ug dili na siya makakita. 16 Miingon ang tawo kang Eli,
"Gikan ako sa gubat. Mikalagiw ako gikan sa gubat karon." Ug nangutana
siya, "Unsay nahitabo, akong anak?" 17 Mitubag ang tawo nga nagdala sa
balita ug miingon, "Mikalagiw ang mga Israelita gikan sa mga Filistihanon.
Ug usab, adunay dakong kapildihan ang nahitabo sa katawhan. Ug usab,
nangamatay ang imong duha ka anak nga lalaki, nga si Hopni ug si
Pinehas, ug nailog ang sudlanan sa kasabotan sa Dios." 18 Sa dihang
nahisgotan niya ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, nahayang si Eli gikan
sa iyang lingkoranan kilid sa ganghaan. Tungod sa iyang katigulangon
ug kabug-aton, nabali ang iyang liog, ug namatay siya. Nahimo siyang
maghuhukom sa Israel sulod sa 40 ka tuig. 19 Karon ang iyang umagad
nga babaye, ang asawa ni Pinehas, buntis ug manganakay na. Sa dihang
nadungog niya ang balita nga nailog ang sudlanan sa kasabotan sa Dios ug
namatay ang iyang ugangan ug ang iyang bana, miluhod siya ug nakaanak,
apan ang iyang pagbati maoy nakapalisod kaniya. 20 Sa panahon nga hapit
na ang iyang kamatayon miingon ang babaye nga nanabang kaniya, "Ayaw
kahadlok, kay gipakatawo mo ang usa ka batang lalaki." Apan wala siya
mitubag o manumbaling sa pagdasig nga ilang gisulti. 21 Ginganlan niya
ug Ikabod ang maong bata, nga nag-ingon, "Nawala na gayod ang himaya
nga anaa sa Israel!" tungod kay nailog man ang sudlanan sa kasabotan sa
Dios, ug tungod sa iyang ugangang lalaki ug sa iyang bana. 22 Ug miingon
siya, "Nawala na gayod ang himaya gikan sa Israel, tungod kay nailog man
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios."

5

1 Karon nailog sa mga Filistihanon ang sagradong sudlanan sa kasabotan
sa Dios, ug gidala nila kini gikan sa Ebenezer paingon ngadto sa Ashdod.
2 Gikuha sa mga Filistihanon ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios,
ug gidala ngadto sa balay ni Dagon, ug gibutang kini tapad ni Dagon. 3 Sa
pagka buntag sa dihang sayong namangon ang katawhan sa Ashdod, tan-
awa, ilang nakita nga nahulog si Dagon nga nahiumod ang nawong sa yuta
sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. Busa gikuha
nila si Dagon ug gipahimutang siya pag-usab sa iyang nahimutangan.
4 Apan sa pagbangaon nila sa sunod nga kabuntagon, tan-awa, nakita
na usab nila nga nahulog si Dagon nga nahiumod ang nawong sa yuta
sa atubangan sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. Ang ulo
ni Dagon ug mga kamot nangaputol duol sa pultahan. Bugtong lawas
nalang niini ang nagpabilin. 5 Mao nga, bisan karon, ang mga pari ni
Dagon ug si bisan kinsa nga moadto sa balay ni Dagon dili na motamak

sa pultahan sa balay ni Dagon didto sa Ashdod. 6 Bug-at ang kamot
ni Yahweh ngadto sa mga katawhan sa Ashdod. Gilaglag niya sila ug
gihampak ug mga hubaghubag, sa tanang sakop nga dapit sa Ashdod. 7 Sa
dihang naamgohan sa katawhan sa Ashdod ang maong panghitabo, nag-
ingnanay sila, "kinahanglan nga dili magpabilin dinhi uban kanato ang
sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel, tungod kay bug-at ang
iyang kamot batok kanato ug batok kang Dagon nga atong dios." 8 Busa
gipadala nila ug gitigom ang tanang mga pangulong Filistihanon; miingon
sila kanila, "Unsa man ang angay natong buhaton sa sagradong sudlanan
sa kasabotan sa Dios sa Israel?" Mitubag sila, "Kinahanglan nga dalahon
ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel libot sa Gat." Ug
gidala nila didto ang sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel.
9 Apan human nila kini malibot didto, ang kamot ni Yahweh mihampak
niana nga siyudad, nakapahimo sa labihan nga kalibog. Gisakit niya ang
mga katawhan niana nga siyudad, lakip na ang tanang dagko ug gagmay;
ug ang hubaghubag nitungha kanila. 10 Busa ilang gipadala ang sagradong
sudlanan sa kasabotan sa Dios didto sa Ekron, apan sa didto na kini sa
Ekron, nanghilak ang mga taga-Ekron, nga nag-ingon, "Gidala nila kanato
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel aron mangamatay kita ug
ang atong mga katawhan." 11 Busa nangadto sila ug nagtigom ang tanang
mga pangulo sa Filistihanon; miingon sila kanila, "Ipahilayo ninyo ang
sagradong sudlanan sa kasabotan sa Dios sa Israel, ug tugoti nga mabalik
kini sa iyang kaugalingong dapit, aron nga dili na kita niya pamatyon ug
ang atong mga katawhan." Tungod kay aduna may dakong pagkalisang
niana nga siyudad; labihan kabug-at ang kamot sa Dios didto. 12 Ang mga
tawo nga wala mamatay nag-antos sa mga hubaghubag, ug ang panaghilak
sa tibuok siyudad miabot sa kalangitan.

6

1 Karon ang sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh anaa sa nasod
sa mga Filistihanon sulod sa pito ka bulan. 2 Unya nagpatawag ang
Filistihanon nga katawhan ug mga pari ug mga mananagna; miingon
sila kanila, "Unsa man ang angay natong buhaton alang sa sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh? Sultihi kami kung unsaon namo kini
pagbalik sa iyang kaugalingong lungsod." 3 Miingon ang mga pari ug ang
mga mananagna, "Kung iuli ninyo pagbalik ang sagradong sudlanan sa
kasabotan sa Dios sa Israel, ayaw kini ibalik nga walay gasa; sa tanang
paagi padalhi siya ug halad sa sala. Unya mamaayo kamo, ug masayran
ninyo kung nganong hangtod karon wala niya gibakyaw ang iyang kamot."
4 Unya miingon sila, "Unsa man ang kinahanglan nga ihalad alang sa sala
kung ibalik kini kaniya?" Mitubag sila, "Lima ka bulawan nga mga hubag
ug lima ka bulawan nga nagpormag ilaga, lima sama sa gidaghanon sa
mga pangulo sa mga Filistihanon. Tungod kay samang katalagman ang
gihampak kaninyo ug sa inyong mga pangulo. 5 Busa kinahanglan nga
mobuhat kamo ug mga hulagway nga sama sa inyong mga hubag, ug mga
hulagway sa mga ilaga nga maoy nagguba sa yuta, aron himayaon ang
Dios sa Israel. Kay basin ug ibakyaw niya ang iyang kamot kaninyo, gikan
sa inyong mga diosdios, ug sa inyong yuta. 6 Nganong pagahion paman
ninyo ang inyong mga kasingkasing, sama sa pagpagahi sa kasingkasing
sa mga Ehiptohanon ug ni Paraon? Mao nga hilabihan ang paglutos kanila
sa Dios sa Israel; dili ba gipalingkawas man sa mga Ehiptohanon ang mga
katawhan, ug mibiya sila? 7 Busa karon, andama ang karo uban ang duha
ka nagpasuso nga mga baka nga wala pa gayod mayugohi. Ihikot ang

mga baka diha sa karo, apan ang mga nati niini ibalik sa ilang balay, ug
ipalayo sila gikan sa ilang inahan. 8 Unya ipahimutang ang sagradong
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ibabaw sa karo. Isulod sa kahon sa usa
ka bahin niini ang kinulit nga bulawan nga iuli ninyo kaniya ingon nga
halad sa sala. Unya ipadala kini ug tugoti nga molakaw kini sa iyang dalan.
9 Unya bantayi ninyo; kung mopaingon kini ngadto sa iyang yuta nga
anaa sa Bet Shemes, nagpasabot nga si Yahweh gayod ang nagpahamtang
niining dakong katalagman. Apan kung dili, masayran nato nga dili ang
iyang kamot ang naghampak kanato; hinuon, masayran nato nga sulagma
lamang kining nahitabo kanato." 10 Gibuhat sa mga kalalakin-an sumala
sa gisulti kanila; nagkuha sila ug duha ka nagpasuso nga mga baka, gihikot
nila sa karo, ug gibalik ang iyang mga nati sa balay. 11 Gikarga nila ang
sagradong sudlanan sa kasabotan ibabaw sa karo, kauban ang kahon nga
gisudlan sa bulawan nga ilaga ug mga hubag. 12 Nipadulong dayon ang
mga baka sa Bet Shemes. Nisubay sila sa usa ka taas nga dalan, ug naga-
inga samtang nagpadulong, ug wala sila niliko sa tuo ug sa wala. Ang
mga pangulong Filistihanon nagsunod kanila kutob sa utlanang bahin sa
Bet Shemes. 13 Karon ang katawhan sa Bet Shemes nag-ani sa ilang trigo
didto sa walog. Sa dihang pagtan-aw nila sa unahan ilang nakita ang
sagradong sudlanan sa kasabotan nga nagpadulong kanila, ug nagmaya
sila. 14 Miabot ang karo ngadto sa yuta ni Josue nga gikan sa lungsod
sa Bet Shemes ug nihunong kini didto. Anaa didto ang dako nga bato, ug
ilang gipangtunga ang kahoy gikan sa karo, ug gihalad ang mga baka ingon
nga halad sinunog ngadto kang Yahweh. 15 Gipakanaog sa mga Levita ang
sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ug ang kahon nga kauban
niini, kung asa gisulod ang mga bulawan nga hulagway, ug ila kining
gibutang ngadto sa dakong bato. Naghalad ang kalalakihan sa Bet Shemes
ug sinunog nga halad ug naghimog mga halad niana nga adlaw alang kang
Yahweh. 16 Sa dihang nakita kini sa lima ka mga pangulo nga Filistihanon,
mibalik sila niana nga adlaw didto sa Ekron. 17 Mao kini ang mga bulawan
nga mga hubaghubag nga gibalik sa mga Filistihanon alang sa halad sa sala
ngadto kang Yahweh: usa alang sa Ashdod, usa alang sa Gaza, usa alang
sa Ashkelon, usa alang sa Gat, usa usab alang sa Ekron. 18 Mao ra usab ka
daghan ang ilaga sama kadaghan sa mga siyudad sa mga Filistihanon nga
sakop sa lima ka mga pangulo, sakop sa mga kusgan nga siyudad ug baryo
sa mga nasod. Ang dako nga bato, kung asa ilang gipahimutang ang mao
sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, nagpabilin nga saksi hangtod
karong panahona sa uma ni Josue nga taga-Betshemes. 19 Gipangpatay
ni Yahweh ang pipila ka mga kalalakin-an sa Bet Shemes tungod kay
naglili man sila sa sagradong sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. Iyang
gipatay ang 70 ka mga kalalakin-an. Unya nagbangutan ang katawhan,
tungod kay gihatagan man ni Yahweh ang katawhan ug usa ka dakong
pagtayhop. 20 Unya miingon ang katawhan sa Bet Shemes, "Kinsa man
ang makahimo sa pagtindog sa atubangan ni Yahweh, kining balaan nga
Dios? Ug kinsa man ang iyang pagasak-on gikan kanato?" 21 Nagpadala
sila ug mga mensahero ngadto sa mga lumulupyo sa Kiriat Jearim, nga
nag-ingon. "Gibalik na sa mga Filistihanon ang sagradong sudlanan sa
kasabotan ni Yahweh; lugsong kamo dinhi ug kuhaa kini ug ibalik diha
kaninyo."

7

1 Nangabot ang katawhan sa Kiriat Jearim, gikuha nila ang arka ni
Yahweh, ug gidala sa balay ni Abinadab nga didto sa bungtod. Gipili nila

ang iyang anak nga si Eleazar aron maoy magbantay sa arka ni Yahweh.
2 Nagpabilin ang arka sa Kiriat Jearim sukad niadtong adlawa hangtod sa
hataas pa nga panahon, nga milungtad sa 20 ka tuig. Nagbangotan ang
tibuok panimalay sa Israel ug nagtinguha sa pagbalik kang Yahweh. 3 Si
Samuel miingon sa tibuok panimalay sa Israel, "Kung mobalik kamo kang
Yahweh sa bug-os ninyong kasingkasing, isalikway ang mga langyaw nga
mga dios ug ang Astarot diha kaninyo, itugyan ang inyong kasingkasing
kang Yahweh, ug siya lamang ang simbaha, unya siya magaluwas kaninyo
gikan sa kamot sa mga Filistihanon." 4 Unya gisalikway sa katawhan sa
Israel ang mga Baal ug ang Astarot, ug si Yahweh lamang ang gisimba.
5 Unya miingon si Samuel, "Tigoma ang tibuok Israel didto sa Mizpa ug
magaampo ako kang Yahweh alang kaninyo." 6 Nagtigom sila didto sa
Mizpa, nagkalos ug tubig ug gibubo kini atubangan ni Yahweh. Nagpuasa
sila nianang adlawa ug miingon, "Nakasala kami batok kang Yahweh."
Ug didto naghukom si Samuel sa panagbingkil sa katawhan sa Israel
ug nangulo sa katawhan. 7 Karon sa pagkadungog sa mga Filistihanon
nga nagtigom ang katawhan sa Israel didto sa Mizpa, ang mga pangulo
sa Filistihanon misulong sa Israel. Sa pagkadungog niini sa katawhan
sa Israel, nangahadlok sila sa mga Filistihanon. 8 Unya miingon ang
katawhan sa Israel kang Samuel, "Ayaw paghunong sa pagtuaw kang
Yahweh nga atong Dios alang kanamo, aron luwason niya kita gikan sa
kamot sa mga Filistihanon." 9 Mikuha si Samuel ug usa ka nagsuso pa
nga karnero ug gihalad kini ingon nga tibuok halad sinunog alang kang
Yahweh. Unya mituaw si Samuel kang Yahweh alang sa Israel, ug mitubag
si Yahweh kaniya. 10 Samtang si Samuel naghalad pa sa halad sinunog, ang
mga Filitishanon nagpadulong aron makig-away sa Israel. Apan si Yahweh
nagpadalugdog sa makusog nga dahunog nianang adlawa batok sa mga
Filistihanon ug nagkaguliyang sila, ug nabuntog sila atubangan sa Israel.
11 Nanggawas ang katawhan sa Israel gikan sa Mizpa, ug gipanggukod nila
ang mga Filistihanon ug gipamatay sila hangtod sa ubos sa Betcar. 12 Unya
mikuha si Samuel ug bato ug gipahimutang kini taliwala sa Mizpa ug sa
Shen. Ginganlan niya kini ug Ebenezer, nga nagpasabot, "Hangtod dinhi
si Yahweh nagtabang kanato." 13 Busa nabuntog ang mga Filistihanon ug
wala na mosulod pa sa utlanan sa Israel. Ang kamot ni Yahweh batok
sa mga Filistihanon sa tanang mga adlaw ni Samuel. 14 Ang mga lungsod
nga giilog sa mga Filistihanon gikan sa Israel nabalik na sa Israel, gikan
sa Ekron hangtod sa Gat; nabawi na sa Israel ang ilang ginsakopan gikan
sa mga Filistihanon. Unya aduna nay kalinaw tali sa Israel ug sa mga
Amorihanon. 15 Si Samuel mao ang maghuhukom sa Israel sa tanang mga
adlaw sa iyang kinabuhi. 16 Matag tuig mag-adtoan siya sa paglibot sa
Betel, sa Gilgal, ug sa Mizpa. Nagahukom siya sa mga panagbingkil sa
Israel niining mga dapita. 17 Unya mopauli siya sa Rama, kay atua man
ang iyang balay didto; ug didto nagahukom usab siya sa mga panagbingkil
sa Israel. Nagtukod usab siya didto ug usa ka halaran alang kang Yahweh.

8

1 Sa dihang tigulang na si Samuel, gihimo niyang maghuhukom ang
iyang mga anak nga lalaki sa Israel. 2 Ang ngalan sa iyang kamagulangan
mao si Joel, ug ang iyang ikaduhang anak mao si Abijah. Sila mao ang
mga maghuhukom sa Beerseba. 3 Ang iyang mga anak wala maglakaw
subay sa iyang pamaagi, kondili nag-apas hinoun sa suhol. Nagpasuhol
sila ug gituis ang hustisya. 4 Unya nagtigom ang tanang kadagkoan sa

Israel ug miadto kang Samuel sa Rama. 5 Miingon sila kaniya, “Tan-
awa, ikaw tigulang na, ug ang imong mga anak nga lalaki wala maglakaw
subay sa imong mga pamaagi. Pagpili ug usa ka hari alang kanamo aron
maoy maghukom kanamo sama sa tanang kanasoran.” 6 Apan wala kini
nakapahimuot kang Samuel sa pagsulti nila, “Hatagi kami ug usa ka hari
aron maoy maghukom kanamo.” Busa nag-ampo si Samuel kang Yahweh.
7 Miingon si Yahweh kang Samuel, “Tumana ang tingog sa katawhan sa
tanan nilang gisulti kanimo; tungod kay wala sila magsalikway kanimo,
kondili nagsalikway sila kanako ingon nga hari diha kanila. 8 Ang gibuhat
nila karon sama gihapon sa ilang mga gibuhat sukad niadtong adlaw nga
gipagawas ko sila sa Ehipto, misalikway kanako, ug nag-alagad sa laing
mga dios, busa mao usab ang buhaton nila kanimo. 9 Karon paminawa
sila; apan pahimangnoi gayod sila ug pahibaloa kung unsay pamaagi sa
hari nga maghari kanila. 10 Busa gisugilon ni Samuel ang tanang pulong ni
Yahweh ngadto sa katawhan nga nangayo ug hari. 11 Miingon siya, “Mao
kini ang pamaagi sa hari nga maghari kaninyo. Kuhaon niya ang inyong
mga anak nga lalaki ug pilion sila alang sa iyang mga karwahe ug mga
tawo nga magkabayo, ug mag-una sa iyang mga karwahe. 12 Magpili siya
alang kaniya ug kapitan sa mga linibo ka mga sundalo, ug mga kapitan
sa 50 ka mga sundalo. Padarohon niya ang uban sa iyang yuta, ang uban
mag-ani sa iyang alanihon, ug ang uban maghimo sa iyang mga hinagiban
sa gubat ug mga kasangkapan alang sa iyang mga karwahe. 13 Kuhaon
usab niya ang inyong mga anak nga babaye aron mahimong mga tiggama
sa mga pahumot, tigluto, ug tighimo sa mga tinapay. 14 Kuhaon niya ang
labing maayong abot sa inyong kaumahan, kaparasan, ug kaolibohan,
ug ihatag niya kini ngadto sa iyang mga sulugoon. 15 Pagakuhaon niya
ang ikapulo sa inyong trigo ug sa inyong kaparasan ug ihatag ngadto
sa mga pangulo ug sa iyang mga sulugoon. 16 Kuhaon usab niya ang
inyong mga sulugoon nga lalaki ug mga sulugoong babaye ug ang inyong
labing ambongan nga mga batan-ong lalaki ug ang inyong mga asno;
patrabahoon niya silang tanan alang kaniya. 17 Kuhaon niya ang ikapulo
sa inyong mga kahayopan, ug mahimo kamong iyang mga ulipon. 18 Unya
nianang adlawa magtuaw kamo tungod sa hari nga inyong gipili alang
sa inyong kaugalingon; apan si Yahweh dili motubag kaninyo nianang
adlawa.” 19 Apan nagdumili ang katawhan sa pagpaminaw kang Samuel;
miingon sila, “Dili! Kinahanglan nga adunay maghari kanamo 20 aron
mahisama kami sa ubang mga nasod, ug aron ang among hari maoy
maghukom kanamo, mangulo kanamo ug makiggubat alang kanamo. 21 Sa
pagkadungog ni Samuel sa tanang gipamulong sa katawhan gisubli niya
kini ngadto sa igdulongog ni Yahweh. 22 Si Yahweh miingon kang Samuel,
“Tumana ang ilang tingog ug buhatang hari ang usa ka tawo alang kanila.”
Busa gisultihan ni Samuel ang katawhan sa Israel, “Ang matag tawo
kinahanglan mopauli sa iyang kaugalingong siyudad.”

9

1 Adunay tawo nga gikan sa Benjamin, usa ka ilado nga tawo. Ginganlan
siyag Kis ang anak nga lalaki Abiel nga anak nga lalaki ni Zeror, ang
anak nga lalaki ni Becorat, ang anak nga lalaki ni Aphia, nga anak sa
Benjaminhon. 2 Aduna siyay anak nga lalaki nga ginganlan ug Saul, usa
ka ambongan nga batan-on. Wala gayoy tawo sa katawhan sa Israel nga
mas ambongan pa kay kaniya. Tungod sa iyang kataas ang mga tawo
tupong lamang sa iyang abaga. 3 Karon nawala ang mga asno ni Kis

nga amahan ni Saul. Busa miingon si Kis kang Saul nga iyang anak,
“Ubana ang usa sa mga sulugoon; barog ug lakaw pangitaa ang mga
asno.' 4 Busa si Saul miagi sa kabungtoran sa Efraim latas sa yuta sa
Salisa, apan wala nila sila makaplagi didto. Unya nangagi sila sa yuta
sa Saalim, apan wala usab sila didto. Unya milabay sila sa yuta sa mga
Benjaminhon, apan wala nila kini makaplagi. 5 Pag-abot nila sa yuta sa
Zup, miingon si Saul sa sulugoon nga iyang kauban, “Duol ngari, mamauli
na kita, o tingali ang akong amahan wala na magpakabana sa mga asno
ug mabalaka na hinuon kanato.” 6 Apan ang sulugoon miingon kaniya,
“Paminaw, adunay usa ka tawo sa Dios dinhi niining siyudara. Usa
siya ka tinahod nga tawo; ang tanang butang nga iyang isulti mahitabo
gayod. Mangadto kita didto; tingali ug makatudlo siya kanato kung asang
dalana ang angay natong adtoan sa atong panaw.” 7 Unya miingon si
Saul sa iyang sulugoon, “Apan kung mangadto kita, unsay atong madala
sa tawo? Kay ang tinapay nga anaa sa atong sudlanan nahurot na, ug
wala na kitay gasa nga madala ngadto sa tawo sa Dios. Unsa bay ania
kanato?” 8 Mitubag ang sulugoon kang Saul ug miingon, “Ania, aduna
akoy dala nga 1/4 nga shekel sa plata nga igahatag ko sa tawo sa Dios, aron
masultihan kita niya sa angay natong adtoan.” 9 (Kaniadto sa Israel, kung
ang tawo magpakisayod sa kahibalo sa kabubut-on sa Dios, mosulti siya,
“Dali, mangadto kita sa mananagna.” Kay karong panahona ang propeta
gitawag kanhi ug mananagna.) 10 Unya miingon si Saul sa iyang sulugoon,
“Maayo kana. Dali, mangadto na kita.” Busa nangadto sila sa siyudad
kung diin nahimutang ang tawo sa Dios. 11 Sa pagtungas nila sa bungtod
paingon sa siyudad, nakakita sila ug mga dalaga nga nanggawas aron sa
pagkalos ug tubig; si Saul ug ang iyang sulugoon miingon kanila, “Ania
ba dinhi ang mananagna?” 12 Mitubag sila, ug miingon, “Ania siya; tan-
awa, nag-una lamang siya kaninyo. Pagdali, kay moadto siya sa siyudad
karong adlawa, tungod kay karong adlawa maghalad ang katawhan didto
sa hataas nga dapit. 13 Kung makasulod na kamo sa siyudad makaplagan
ninyo siya, sa dili pa siya motungas ngadto sa hataas nga dapit aron
mokaon. Ang katawhan dili usab mangaon hangtod dili siya moabot,
tungod kay siya ang mopanalangin sa mga halad; pagkahuman niana
ang mga dinapit mangaon. Tungas kamo karon, kay makaplagan dayon
ninyo siya.” 14 Busa mitungas sila sa siyudad. Samtang pasulod na sila sa
siyudad, nakita nila si Samuel nga nagpadulong kanila, aron motungas sa
hataas nga dapit. 15 Karon, sa wala pa ang adlaw nga mahiabot si Saul,
nagpadayag si Yahweh kang Samuel: 16 “Ugma sa susama niining taknaa
ipadala ko kanimo ang usa ka tawo nga gikan sa yuta ni Benjamin, ug
pagadihogan mo siya sa pagkaprinsipe alang sa akong katawhan sa Israel.
Luwason niya ang akong katawhan gikan sa kamot sa mga Filistihanon.
Kay nagsud-ong ako sa akong katawhan nga adunay kalooy tungod kay
ang ilang pagpakitabang miabot nganhi kanako. 17 Sa pagkakita ni Samuel
kang Saul, si Yahweh miingon kaniya, “Ania na ang tawo nga gisulti ko
kanimo! Siya mao ang mangulo sa akong katawhan.” 18 Unya mipaduol
si Saul ngadto kang Samuel sa may ganghaan ug miingon, “Sultihi ako,
asa man ang balay sa mananagna?” 19 Si Samuel mitubag kang Saul ug
miingon, “Ako mao ang mananagna. Tungas uban kanako sa hataas nga
dapit, kay karong adlawa mokaon ka uban kanako. Pagkabuntag ko na
ikaw palakwon, ug isugilon ko kanimo ang tanang butang nga anaa sa
imong hunahuna. 20 Mahitungod sa imong mga asno nga nangawala tulo
na kaadlaw, ayaw na kabalaka alang kanila, kay nahikaplagan na sila. Ug

alang kang kinsa ba ang tanang mga tinguha sa Israel? Dili ba kini alang
man kanimo ug sa tibuok panimalay sa imong amahan?” 21 Mitubag si
Saul ug miingon, “Dili ba usa man ako ka Benjaminhon, gikan sa labing
gamay nga tribo sa Israel? Dili ba ang akong banay mao man ang labing
ubos sa tibuok kabanayan sa tribo ni Benjamin? Nan nganong nagsulti ka
man kanako sa ingon niining paagiha?” 22 Busa gikuyog ni Samuel si Saul
ug ang iyang sulugoon, gipasulod sila didto sa kan-anan, ug gipalingkod
sa pinasidunggang bahin sa mga dinapit, diin anaa sa mga 30 ka mga
tawo. 23 Miingon si Samuel sa tigluto, “Dad-a ang bahin nga gihatag ko
kanimo, nga akong gisulti kanimo, 'Ilahi kini.'” 24 Busa gikuha sa tigluto
ang tibuok paa nga gibayaw sa paghalad ug ang anaa niini, ug gibutang
kini atubangan ni Saul. Unya miingon si Samuel, “Tan-awa kung unsa
ang gitagana alang kanimo. Kaona kini, tungod kay gitipigan kini hangtod
sa gitakdang panahon alang kanimo. Kay sa pagkakaron makasulti ka,
'Ako mao ang nagdapit sa katawhan.”' Busa si Saul mikaon uban kang
Samuel nianang adlawa. 25 Sa paglugsong nila gikan sa hataas nga dapit
padulong sa siyudad, nakigsulti si Samuel kang Saul didto sa atop. 26 Unya
sa pagkakaadlawon, gitawag ni Samuel si Saul didto sa atop ug miingon,
“Bangon na, kay palakton ko na ikaw.” Busa mibangon si Saul, ug
nanggawas sila ni Samuel didto sa dalan. 27 Samtang nagpadulong sila sa
kinatumoyan sa siyudad, miingon si Samuel kang Saul, “Sultihi ang imong
sulugoon nga mag-una kanato”— ug miuna siya—”apan kinahanglan nga
magpabilin ka una dinhi sa makadiyot, aron nga akong mapahibalo ang
mensahe sa Dios alang kanimo.”

10

1 Unya gikuha ni Samuel ang tibod sa lana, gibubo kini sa ulo ni Saul,
ug gihagkan siya. Miingon siya, “Dili ba si Yahweh nagdihog man kanimo
aron nga mahimo kang pangulo sa iyang mga kaliwatan? 2 Inig biya nimo
kanako karong adlawa, makakita ka ug duha ka tawo duol sa lubnganan
ni Raquel, diha sa ginsakopan sa Benjamin didto sa Zelza. Moingon
sila kanimo, 'Ang mga asno nga inyong gipangita nakaplagan na. Karon
ang imong amahan wala na nagpakabana sa asno ug nabalaka na bahin
kanimo, nga nag-ingon, “Unsa man ang angay kong buhaton sa akong
anak?”' 3 Unya gikan didto mopadayon ka, ug makaabot ka sa kahoy nga
tugas sa Tabor. Mahimamat mo ang tulo ka tawo nga moadto sa Dios
sa Betel, ang usa nagdala ug tulo ka nating kanding, ang usa nagdala ug
tulo ka buok nga tinapay, ug ang usa nagdala ug nagdala ug bino nga
gisulod sa panit nga sudlanan, 4 Timbayaon ka nila ug hatagan ug duha
ka tinapay, nga imong dawaton gikan sa ilang mga kamot. 5 Pagkahuman
niana, moadto ka sa bungtod sa Dios, diin atua nahimutang ang kampo
sa mga Filistihanon. Sa pag-abot nimo sa siyudad, masugatan nimo ang
pundok sa mga propeta nga nanglugsong gikan sa hataas nga dapit ug
aduna silay dala nga alpa, tambor, plawta ug lira; managna sila. 6 Ang
Espiritu ni Yahweh mokunsad diha kanimo, ug managna ka uban kanila,
ug mabag-o ka ingon nga lahi nga tawo. 7 Karon, kung kini nga mga
ilhanan mahitabo kanimo, buhata ang bisan unsa nga maayong buhaton,
kay ang Dios uban kanimo. 8 Pag-una kanako didto sa Gilgal. Unya
mosunod ako kanimo aron maghalad ug mga halad sinunog ug maghalad
ug mga halad sa pakigdait. Hulata ako sulod sa pito ka adlaw hangtod
nga maabot ako ug ipakita ko kanimo ang angay mong buhaton.” 9 Sa
pagtalikod na ni Saul aron sa pagbiya kang Samuel, ang Dios naghatag

kaniya ug bag-ong kasingkasing. Unya ang tanang mga ilhanan nahitabo
nianang adlawa. 10 Sa dihang miabot sila sa bungtod, adunay pundok sa
mga propeta nga misugat kaniya, ug ang Espiritu sa Dios mikunsad kaniya
busa nanagna siya uban kanila. 11 Sa dihang ang mga tawo nga nakaila
kaniya nakakita nga nanagna siya uban ang mga propeta, ang mga tawo
nagsultihanay, "Unsay nahitabo sa anak nga lalaki ni Kis? Usa na ba ka
propeta karon si Saul?" 12 Ang usa ka tawo nga anaa sa samang dapit
ang mitubag, "Ug kinsa man ilang amahan?" Tungod niini, nahimo kining
usa ka panultihon, "Usa na ba diay si Saul sa mga propeta?" 13 Sa dihang
nahuman siya ug panagna, miadto siya sa hataas nga dapit. 14 Unya ang
uyoan ni Saul miingon kaniya ug sa iyang sulugoon, "Hain man kamo
gikan?" Unya mitubag siya, "Nangita kami sa mga asno; kay wala man
namo nakit-an, miadto kami kang Samuel," 15 Miingon ang uyoan ni Saul,
"Palihog sultihi ko kung unsay giingon ni Samuel kanimo." 16 Si Saul
mitubag sa iyang uyoan," Misulti siya kanamo nga nakaplagan na ang
mga asno." Apan wala niya siya sultihi mahitungod sa mga butang sa
gingharian, nga gisugilon ni Samuel. 17 Karon gipatawag ni Samuel ang
katawhan diha sa atubangan ni Yahweh sa Mizpa. 18 Miingon siya sa
katawhan sa Israel, "Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios sa Israel:
'Akong gipagawas ang Israel gikan sa Ehipto, ug giluwas ko kamo gikan
sa kamot sa mga Ehiptohanon, ug gikan sa mga kamot sa tanang mga
gingharian nga nagdaogdaog kaninyo.' 19 Apan karong adlawa gisalikway
ninyo ang inyong Dios, nga maoy nagluwas kaninyo gikan sa inyong mga
katalagman ug mga kalisdanan; ug miingon kamo kaniya, 'Pagpili ug hari
alang kanamo.' Karon pagtapok kamo sumala sa inyong tribo ug sa inyong
mga banay sa atubangan ni Yahweh." 20 Busa gipaduol ni Samuel ang
tanang tribo sa Israel, ug ang tribo ni Benjamin maoy napili. 21 Unya
iyang gipaduol ang tribo ni Benjamin sumala sa ilang mga banay; unya ang
banay nga Matrihanon mao ang napili; ug si Saul nga anak ni Kis mao ang
napili. Apan sa dihang nangita sila kaniya, wala siya makaplagi. 22 Unya
ang katawhan buot pang mangutana sa Dios, "Anaa pa bay laing tawo nga
moabot?" Si Yahweh mitubag, "Mitago siya luyo sa mga kasangkapan."
Unya nanagan sila ug gikuha si Saul gikan didto. 23 Unya pagtindog niya
taliwala diha sa katawhan, labing taas gayod siya kaysa ni bisan kinsang
tawo tungod kay ang mga tawo tupong lamang sa iyang abaga. 24 Unya
miingon si Samuel sa katawhan, "Nakita ba ninyo ang tawo nga gipili ni
Yahweh? Wala gayoy sama kaniya sa tanang katawhan. Unya ang tibuok
katawhan misinggit, "Mabuhi ang hari!" 25 Unya si Samuel misulti sa
katawhan sa mga pamaagi ug sa mga pamalaod sa pagkahari, ug gisulat
kini sa basahon, ug gibutang sa atubangan ni Yahweh. Unya gipapauli ni
Samuel ang katawhan sa tagsa-tagsa nila ka panimalay. 26 Mipauli usab
si Saul sa iyang balay sa Gabaon, ug kauban niya ang pipila ka kusgan
nga mga lalaki, kansang kasingkasing gihikap sa Dios. 27 Apan pipila ka
bugalbugalon nga mga tawo ang miingon, "Unsaon man niining tawhana
pagluwas kanato?" Kining mga tawhana ang mitamay kang Saul ug wala
nila siya gihatagan ug bisan unsang gasa. Apan si Saul nagpakahilom
lamang.

11

1 Unya miadto si Nahas nga Amonihanon ug gialirongan ang Jabes
Galaad. Ang tanang kalalakihan sa Jabes Gilead nag-ingon kang Nahas,
"Paghimo ug kasabotan kanamo, ug moalagad kami kanimo." 2 Mitubag

si Nahas nga Amonihanon, “Makigsabot ako kaninyo sa kondisyon, nga
lugiton ko ang tanan ninyong tuong mga mata, ug niini nga paagi
mapakaulawan ang tibuok Israel.” 3 Unya mitubag ang mga kadagkoan
sa Jabes kaniya, “Biyai kami sulod sa pito ka mga adlaw, aron nga
makapadala kami ug mga mensahero sa tibuok dapit sa Israel. Unya,
kung wala gayoy moluwas kanamo, itugyan namo ang among kaugalingon
kanimo.” 4 Sa pag-abot sa mensahero sa Gabaon, kung asa nagpuyo si Saul,
ug nagsugilon sa mga tawo kung unsa ang nahitabo. Ang tibuok katawhan
mihilak sa makusog. 5 Karon nagsunod si Saul sa iyang mga baka gikan sa
uma. Miingon si Saul, “Naunsa man kining mga tawo nganong nanghilak
man sila?” Gisultihan nila si Saul kung unsa ang giingon sa mga tawo sa
Jabes. 6 Sa dihang nadungog ni Saul ang ilang giingon, ang Espiritu sa Dios
mikunsad kaniya, ug nasuko siya pag-ayo. 7 Gikuha niya ang pangdaro
nga torong baka, ug gitadtad kini, ug gipadala niya kini sa mga mesahero
ngadto sa tibuok ginsakopan sa Israel. Miingon siya, “Si bisan kinsa ang
dili mogawas ug mosunod kang Saul ug kang Samuel, mao usab kini ang
buhaton kaniya sama sa torong baka.” Unya nahadlok ang katawhan kang
Yahweh, ug nanggula silang tanan ingon nga usa ka tawo. 8 Sa dihang
gitigom niya sila sa Besek, ang katawhan sa Israel mikabat ug 300, 000,
ug 30, 000 ang mga tawo sa Juda. 9 Gisultihan nila ang miabot nga mga
mensahero, “Sultihi ninyo ang mga tawo sa Jabes Galaad, “Ugma, sa dili pa
ang kaudtohon, pagaluwason kamo.” Busa milakaw ang mga mensahero
ug gisultihan ang mga tawo sa Jabes, ug nangalipay sila. 10 Unya ang mga
tawo sa Jabes miingon kang Nahas, “Ugma itugyan na namo kanimo ang
among mga kaugalingon, ug mahimo mo na kanamo ang bisan unsa nga
makaayo kanimo.” 11 Pagkasunod nga adlaw gibahin ni Saul ang mga tawo
sa tulo ka bahin. Miadto sila sa tungatunga sa kampo sa pagkakadlawon,
ug gisulong ug gipildi nila ang mga Amonihanon hangtod sa pagkaudto.
Kadtong nakaikyas nagkatibulaag, busa walay tagduha nga nagkauban
kanila sa pag-ikyas. 12 Unya ang katawhan miingon kang Samuel, “Kinsa
ba kadtong miingon nga, “Si Saul ba ang maghari kanato?' Dad-a kadtong
mga tawhana, aron ato silang patyon.” 13 Apan miingon si Saul, “Walay
usa nga pagapatyon karong adlawa, tungod kay karong adlawa giluwas
ni Yahweh ang Israel.” 14 Unya miingon si Samuel ngadto sa katawhan,
“Dali kamo, moadto kita sa Gilgal ug bag-ohon ang gingharian didto.”
15 Busa ang tanang katawhan nangadto sa Gilgal ug gihimo nga hari si
Saul sa atubangan ni Yahweh. Didto naghalad sila sa halad sa pakigdait
sa atubangan ni Yahweh, ug si Saul ug ang tibuok katawhan sa Israel
nagmaya pag-ayo.

12

1 Miingon si Samuel ngadto sa tibuok Israel, “Naminaw ako sa tanang
butang nga inyong gisulti kanako, ug gipahimutang ko ang hari labaw
kaninyo. 2 Karon, ania na ang hari sa inyong atubangan; ug tigulang na
ako ug giuban na; ug ang akong mga anak nga lalaki uban kaninyo. Nag-
uban kaninyo sukad pa sa akong pagkabatan-on hangtod karon. 3 Ania
ako; pagpamatuod batok kanako sa atubangan ni Yahweh ug sa atubangan
sa iyang pinili. Kang kinsang baka ang akong gikuha? Kang kinsang
asno ang akong gikuha? Kinsa ba ang akong gilupigan? Kinsa ba ang
akong gidaogdaog? Kang kinsa bang kamot gikan ang gidawat ko nga
suhol nga nagpabuta kanako? Pamatud-i, ug iuli ko kini nganha kaninyo.”
4 Miingon sila, “wala mo kami tikasi, ni midaogdaog kanamo, o nag-ilog

sa mga butang gikan sa ubang tawo.” 5 Miingon siya kanila, “Saksi si
Yahweh tali kaninyo, ug siya nga iyang gidihogan saksi karong adlawa,
nga wala kamoy nakaplagan sa akong mga kamot.” Ug mitubag sila,
“Saksi si Yahweh.” 6 Miingon si Samuel ngadto sa katawhan, “Si Yahweh
ang nagpili kang Moises ug kang Aaron, ug nagpagawas sa inyong mga
katigulangan gikan sa yuta sa Ehipto. 7 Unya karon, pangduol kamo, aron
mangamuyo ako uban kaninyo sa atubangan ni Yahweh mahitungod sa
tanang mga matarong nga buhat ni Yahweh, nga iyang gibuhat alang
kaninyo ug sa inyong mga katigulangan. 8 Sa dihang miabot si Jacob sa
Ehipto, ug nagtuaw ang inyong mga katigulangan ngadto kang Yahweh.
Gipadala ni Yahweh si Moises ug si Aaron, nga naggiya sa inyong mga
katigulangan pagawas sa Ehipto ug nagpuyo sila niining dapita. 9 Apan
gikalimtan nila si Yahweh nga ilang Dios; gitugyan niya sila ngadto sa
mga kamot ni Sesira, nga kapitan sa mga kasundalohan sa Hazor, ngadto
sa kamot sa mga Filistihanon, ug ngadto sa kamot sa hari sa Moab; kini
silang tanan nakig-away batok sa inyong mga katigulangan. 10 Mituaw
sila kang Yahweh ug miingon, 'Nakasala kami, tungod kay gisalikway
namo si Yahweh ug nag-alagad kami sa mga Baal ug sa mga Astarot.
Apan karon luwasa kami gikan sa kamot sa among mga kaaway, ug mag-
alagad kami kanimo.' 11 Busa gipadala ni Yahweh si Jero Baal, si Bedan,
si Jepte, ug si Samuel, ug gihatag ang kadaugan kaninyo sa tanang mga
kaaway nga nagpalibot kaninyo, aron nga magpuyo kamo nga luwas.
12 Sa dihang nakita ninyo nga miabot si Nahas ang hari sa katawhan sa
Ammon aron sa pakigbatok kaninyo, miingon kamo kanako, 'Dili! Hinuon,
kinahanglan nato ug usa ka hari nga maghari kanato"—bisan si Yahweh
nga inyong Dios, ang inyong hari. 13 Busa ania na karon ang hari nga
inyong gipili, nga inyong gipangayo ug gipili ni Yahweh karon ingon nga
magahari kaninyo. 14 Kung kahadlokan ninyo si Yahweh, alagari siya,
tumana ang iyang tingog, ug ayaw pagsupak batok sa mga sugo ni Yahweh,
unya kamo ug ang hari nga nagmando kaninyo mahimong sumusunod
ni Yahweh nga inyong Dios. 15 Kung dili ninyo tumanon ang tingog ni
Yahweh, apan mosupak hinuon batok sa mga sugo ni Yahweh, nan ang
kamot ni Yahweh makigbatok kaninyo, sama sa pagpakigbatok ngadto sa
inyong mga katigulangan. 16 Bisan pa karon ipaila ang inyong kaugalingon
ngadto kang Yahweh ug tan-awa kining dagkong butang nga buhaton ni
Yahweh sa inyong atubangan. 17 Dili ba panahon man karon sa ting-ani
sa trigo? Mag-ampo ako kang Yahweh, nga magpadala siya ug dalugdog
ug magpaulan. Unya masayod kamo ug makita nga hilabihan na ang
inyong pagkadaotan, nga inyong nabuhat sa panan-aw ni Yahweh, sa
pagpangayo ug hari alang sa inyong kaugalingon.” 18 Busa miampo si
Samuel kang Yahweh; ug sa maong adlaw gipadalugdog ni Yahweh ug
gipaulan. Unya ang tanang katawhan nangahadlok pag-ayo kang Yahweh
ug kang Samuel. 19 Unya nag-ingon ang tibuok katawhan ngadto kang
Samuel, “Pag-ampo alang sa imong mga sulugoon ngadto kang Yahweh
nga imong Dios, aron dili kami mangamatay. Kay among gidugangan ang
tanan namong sala niining daotan nga pagpangayo ug hari alang sa among
kaugalingon.” 20 Mitubag si Samuel, “Ayaw kahadlok. Nabuhat na ninyo
kining tanang daotan, apan ayaw pagbiya gikan kang Yahweh, hinuon
alagari si Yahweh sa bug-os ninyong kasingkasing. 21 Ayaw pag-apas sa
kawang nga mga butang nga dili makahatag o makaluwas, tungod kay
wala silay kapuslanan. 22 Tungod ug alang sa iyang bantugang ngalan,
dili isalikway ni Yahweh ang iyang katawhan, tungod kay nakapahimuot

kini kang Yahweh sa paghimo kaninyo nga iyang katawhan. 23 Apan
alang kanako, dili unta mahitabo kanako nga magpakasala ako batok
kang Yahweh pinaagi sa paghunong sa pag-ampo alang kaninyo. Hinuon,
tudloan ko kamo sa pamaagi nga maayo ug husto. 24 Kahadloki lamang
si Yahweh ug alagari siya sa kamatuoran sa bug-os ninyong kasingkasing.
Hunahunaa ang mga dagkong butang nga iyang nabuhat alang kaninyo.
25 Apan kung magpadayon kamo sa pagbuhat ug daotan, kamo ug ang
inyong hari pagalaglagon.”

13

1 Si Saul nagpangidaron ug 30 anyos sa dihang nagsugod siya sa paghari;
sa dihang naghari siya sa tibuok Israel sa 40 ka tuig, 2 nagpili siya ug 3,
000 ka mga lalaki sa Israel. 2, 000 ang uban kaniya sa Mikmas ug sa
kabungtoran sa Betel, samtang 1, 000 ang uban kang Jonatan sa Gabaon
sa Benjamin. Gipapauli niya ang ubang mga sundalo sa ilang mga tolda.
3 Gibuntog ni Jonatan ang kampo sa mga Filistihanon nga didto sa Gabaa
ug ang mga Filistihanon nakadungog niini. Unya gipatingog ni Saul ang
trumpeta sa tibuok dapit, nga nag-ingon, “Tugoti nga makadungog ang
mga Hebreohanon.” 4 Nadunggan sa tibuok Israel nga gibuntog ni Saul
ang kampo sa mga Filistihanon, ug gidumtan ang Israel alang sa mga
Filistihanon. Unya gipatawag ang tanang kasundalohan aron magtigom
uban kang Saul didto sa Gilgal. 5 Nagtigom ang tanang mga Filistihanon
aron sa pagpakiggubat batok sa Israel: Adunay 3, 000 ka mga karwahe,
ug 6, 000 ka mga tawo nga nagsakay niini, ug panon sa kasundalohan nga
sama ka gidaghanon sa balas sa baybayon. Mitungas sila ug nagkampo
sa Mikmas, sa sidlakang bahin sa Bet-aven. 6 Sa dihang nakita sa mga
tawo sa Israel nga anaa sila sa kasamok—tungod kay ang katawhan
nahadlok naman, nanago sila sa mga langob, sa ilalom sa mga sagbot,
sa mga bato, sa mga balon, ug sa mga bangag. 7 Ang uban sa mga
Hebreohanon mitabok sa Jordan ngadto sa yuta sa Gad ug Galaad. Apan si
Saul nagpabilin sa Gilgal, ug ang tanang mga tawo nga nagsunod kaniya
nangurog sa kahadlok. 8 Naghulat siya ug pito ka adlaw, ang panahon
nga gitakda ni Samuel. Apan wala miabot si Samuel didto sa Gilgal, ug
ang katawhan nagkatibulaag gikan kang Saul. 9 Miingon si Saul, “Dad-a
kanako ang halad sinunog ug ang mga halad alang sa pakigdait.” Unya
iyang gihalad ang halad sinunog. 10 Sa pagkahuman gayod niya ug halad
sa halad sinunog miabot si Samuel. Migawas si Saul aron sa pagtagbo
ug sa pag-abiabi kaniya. 11 Unya miingon si Samuel, “Unsa man kining
imong gibuhat?” Mitubag si Saul, “Sa dihang nakita nako nga ang mga
katawhan mibiya kanako, ug wala ka miabot sa gitakda nga panahon,
ug ang mga Filistihanon nagtigom na sa Mikmas, 12 Miingon ako, 'Karon
ang Filistihanon molugsong batok kanako sa Gilgal, ug wala ko nakita ang
pagdapig ni Yahweh.' Busa gipugos ko ang akong kaugalingon sa paghalad
sa halad sinunog.” 13 Unya miingon si Samuel kang Saul, “Binuang kining
imong gibuhat. Wala nimo tumana ang sugo nga gihatag ni Yahweh
nga imong Dios. Kay gitukod na unta ni Yahweh ang imong pagmando
sa Israel sa walay kataposan. 14 Apan karon dili ka na magpadayon sa
pagmando. Kay nakaplagan na ni Yahweh ang tawo nga duol sa iyang
kasingkasing, ug gipili siya ni Yahweh nga mahimong prinisipe sa iyang
katawhan, tungod kay wala mo man tumana kung unsa ang iyang gisugo
kanimo.” 15 Unya mitindog ug mitungas si Samuel gikan sa Gilgal ngadto
sa Gabaon sa Benjamin. Ug giihap ni Saul ang katawhan nga uban kaniya,

mga 600 ka mga kalalakihan. 16 Si Saul, ug ang iyang anak nga lalaki
nga si Jonatan, ug ang katawhan nga uban kanila, nagpabilin sa Gabaa sa
Benjamin. Apan ang mga Filistihanon nagkampo sa Mikmas. 17 Ang mga
nagkabayo nga nagkampo sa mga Filistihanon miabot sa tulo ka pundok.
Ang usa ka pundok nagpadulong ngadto sa Ofra, ngadto sa dapit sa Sual.
18 Ang laing panon nagpadulong ngadto sa Bethoron, ug ang laing pundok
nagpadulong ngadto sa utlanan nga madungaw ang walog sa Zeboyim
ngadto sa kamingawan. 19 Walay magpapanday sa espada nga makita sa
tibuok dapit sa Israel, tungod kay nag-ingon ang mga Filistihanon, "Tingali
ang mga Hebrohanon maghimo ug mga espada o mga bangkaw alang sa
ilang kaugalingon." 20 Apan ang tanang kalalakihan sa Israel kanunay
molugsong ngadto sa Filistihanon, ang tagsatagsa magpabaid sa mga lipya
sa iyang daro, sa iyang piko, sa iyang atsa, ug sa iyang sanggot. 21 Ang
bayad tag-2/3 ka shekel alang sa lipya sa mga daro, ug sa mga piko, ug 1/3
ka shekel alang sa pagpabaid sa mga atsa ug sa pagpatul-id sa mga garab.
22 Busa sa adlaw sa gubat walay mga espada o mga bangkaw nga makita
sa mga kamot kang bisan kinsa sa mga kasundalohan nga uban kang
Saul ug kang Jonatan; si Saul lamang ug Jonatan ang aduna niini. 23 Ang
mga magbabantay nga kasundalohan sa Filistihanon nanggula ngadto sa
unahan sa Mikmas.

14

1 Usa ka adlaw niana, miingon si Jonatan nga anak nga lalaki ni Saul
ngadto sa batan-ong tigdala sa iyang hinagiban, "Dali, mangadto kita sa
kuta sa mga Filistahanon nga anaa sa pikas bahin." Apan wala niya
sultihi ang iyang amahan. 2 Nagpuyo si Saul ibabaw sa sibsibanan sa
Gabaon ilalom sa kahoy nga granada nga anaa sa Migron. Adunay mga
600 ka mga tawo ang uban kaniya, 3 lakip na si Ahijah ang anak nga lalaki
ni Ahitub (nga igsoong lalaki ni Icabod) ang anak nga lalaki ni Pinehas
ang anak nga lalaki ni Eli, nga mao ang pari ni Yahweh didto sa Silo,
nga nagsul-ob sa ephod. Wala masayod ang katawhan nga milakaw si
Jonatan. 4 Sa matag-kilid nga bahin sa agianan nga gustong adtoan ni
Jonatan aron makaabot sa kampo sa mga Filistihanon, adunay usa ka
batoon nga pangpang sa pikas ug sa laing bahin usab ang usa ka batoon
nga pangpang. Ang ngalan sa usa nga batoon nga pangpang mao ang
Boses ug ang laing batoong pangpang gitawag ug Sene. 5 Ang usa ka
batoon nga pangpang nagbarog dapit sa amihanan atubangan sa Mikmas,
ug ang lain sa habagatan atubangan sa Gabaa. 6 Miingon si Jonatan
sa batan-ong tigdala sa iyang hinagiban, "Dali, adtoon ta ang kampo
niining mga walay tuli nga katawhan. Tingali ug mamuhat si Yahweh
alang kanato, kay wala gayoy makapugong kang Yahweh sa pagluwas sa
kadaghanan o sa diyutay lamang nga mga tawo." 7 Mitubag ang batan-
ong tigdala sa iyang hinagiban, "Buhata ang tanan nga anaa sa imong
kasingkasing. Padayon, kay tan-awa, magauban ako kanimo, sa pagtuman
sa tanan mong mga sugo." 8 Unya miingon si Jonatan, "Moagi kita sa
mga tawo ug magpakita kita ngadto kanila. 9 Kung moingon sila kanato
'Pabilin usa diha hangtod nga makaanha kami kaninyo'—nan magpabilin
lamang kita sa atong nahimutanangan ug dili moadto kanila. 10 Apan
kung motubag sila, 'Duol kamo kanamo,' nan moadto kita; tungod kay
gitugyan sila ni Yahweh sa atong mga kamot. Mao kini ang atong ilhanan."
11 Busa nagpakita silang duha sa ilang kaugalingon sa kampo sa mga
Filistihanon. Miingon ang mga Filistihanon, "Tan-awa, nanggawas na

sa mga lungag ang mga Hebreohanon kung asa sila nagtago.” 12 Unya
gitawag si Jonatan sa mga tawo nga anaa sa kampo ug ang batan-on
nga tigdala sa iyang hinagiban, ug miingon, “Saka kamo nganhi kanamo,
ug may ipakita kami kaninyo.” Miingon si Jonatan sa tigdala sa iyang
hinagiban, “Sunod kanako, tungod kay gitugyan sila ni Yahweh sa kamot
sa Israel.” 13 Misaka si Jonatan gamit ang iyang mga kamot ug mga tiil, ug
misunod ang tigdala sa iyang hinagiban. Gipangpatay ni Jonatan ang mga
Filistihanon ug ang tigdala sa iyang hinagiban mipatay sa pipila kanila nga
nagsunod kaniya. 14 Kana ang unang pagsulong nga gibuhat ni Jonatan ug
sa tigdala sa iyang hinagiban, mikabat sa 20 ka tawo ang napatay niadtong
dapita nga katunga sa usa ka ektarya. 15 Adunay kaguliyang sulod sa
kampo, sa kapatagan, ug taliwala sa katawhan. Bisan ang kasundalohan sa
kampo ug ang mga nagkabayo nagngalisang. Naglinog, ug adunay dakong
kaguliyang nga nahitabo. 16 Unya sa pagtan-aw sa mga magbalantay ni
Saul nga anaa sa Gabaon sa Benjamin; nagkatibulaag ang pundok sa
kasundalohan sa mga Filistihanon, ug nagpanganhi sila ug nagpangadto.
17 Unya miingon si Saul sa katawhan nga atua uban kaniya, “Ihapa ug
susiha kung kinsa ang nawala gikan kanato.” Sa pag-ihap nila, wala didto
si Jonatan ug ang tigdala sa iyang hinagiban. 18 Miingon si Saul kang Ahija,
“Dad-a dinhi ang arka sa Dios,” kay niadtong taknaa anaa man kini sa
katawhan sa Israel. 19 Samtang nakigsulti si Saul sa pari, ang kasamok sa
kampo sa mga Filistihanon nagpadayon ug nagkadako. Unya giingnan ni
Saul ang pari, “Buhii nalang kana.” 20 Si Saul ug ang tibuok katawhan nga
uban kaniya nagtigom ug miasdang ngadto sa panggubatan. Ang espada
sa matag Filistihanon nakigbatok sa iyang kaubanan nga lomulupyo, ug
adunay hilabihang pagkalibog. 21 Karon, kadtong mga Hebreohanon nga
uban kaniadto sa mga Filistihanon, ug nagpuyo uban kanila sa kampo,
nakig-abin sila sa mga Israelita nga uban ni Saul ug ni Jonatan. 22 Sa
pagkadungog sa tibuok katawhan nga nagtago sa kabungtoran duol sa
Efraim nga nanagan ang mga Filistihanon, bisan sila migukod usab kanila
diha sa gubat. 23 Busa giluwas ni Yahweh ang Israel niadtong adlawa, ug
ang gubat milapas pa ngadto sa Bet-aven. 24 Nianang adlawa nangaguol
ang katawhan sa Israel tungod kay nanumpa man si Saul sa katawhan
ug miingon, “Matinunglo ang tawong mokaon sa bisan unsang kalan-on
hangtod sa kagabhion ug ako magapanimalos sa akong mga kaaway.”
Busa walay bisan usa sa ka mga sundalo ang mitilaw ug pagkaon. 25 Unya
misulod ang tibuok katawhan sa lasang ug adunay dugos didto sa yuta.
26 Sa dihang nakasulod na ang katawhan sa lasang, midagayday ang dugos,
apan walay si bisan kinsa nga nagbutang sa iyang kamot sa iyang baba
kay ang katawhan nahadlok man sa panumpa. 27 Apan si Jonatan wala
makadungog sa pagpanumpa sa iyang amahan alang sa katawhan. Gituy-
od niya ang tumoy sa sungkod nga anaa sa iyang kamot ug gituslob
kini sa dugos. Gibutang niya ang iyang kamot ngadto sa iyang baba, ug
mihayag ang iyang panan-aw. 28 Unya ang usa sa mga tawo, miingon,
“Ang imong amahan hugtanon nga nanumpa sa katawhan, pinaagi sa
pagsulti, 'Matinunglo ang tawo nga mokaon sa kalan-on niining adlawa,'
bisan pa man kung naluya na ang katawhan tungod sa kagutom.” 29 Unya
miingon si Jonatan, “Ang akong amahan nagpasamok sa yuta. Tan-awa
kung giunsa paghayag sa akong panan-aw tungod kay nakatilaw ako ug
diyutay niining dugosa. 30 Unsa pa kaha kung gitugotan ang katawhan
sa pagkaon karong adlawa sa inilog gikan sa ilang mga kaaaway nga
ilang nakaplagan? Tungod kiini gamay ra ang ilang napatay nga mga

Filistihanon.” 31 Gisulong nila ang mga Filistihanon nianang adlawa gikan
sa Mikmas hangtod sa Aijalon. Gipangkapoy gayod ang katawhan. 32 Nag-
inilogay ang katawhan sa inilog ug nanguha sa mga karnero, mga torong
baka ug sa mga nating baka, ug gipang-ihaw nila kini sa yuta. Unya
nangaon niini ang katawhan lakip ang dugo. 33 Unya gisultihan nila si
Saul, “Tan-awa, nagpakasala ang katawhan batok kang Yahweh pinaagi sa
pagkaon lakip ang dugo.” Miingon si Saul, “Nagmaluibon kamo. Karon,
ipaligid ang dakong bato dinhi kanako.” 34 Miingon si Saul, “Adto kamo
sa katawhan, ug sultihi sila, 'Padad-a ang tagsatagsa ka tawo sa iyang
torong baka ug sa iyang karnero, ihawa kini dinhi, ug kan-a. Ayaw kamo
pagpakasala batok kang Yahweh pinaagi sa pagkaon lakip ang dugo.'”
Busa nagdala ang matag usa ka tawo sa iyang kaugalingong torong baka
niadtong gabhiona ug giihaw kini didto. 35 Nagtukod si Saul ug halaran
alang kang Yahweh nga mao ang unang halaran nga gibuhat ni Saul alang
kang Yahweh. 36 Unya miingon si Saul, “Gukdon ta ang mga Filistihanon sa
kagabhion ug ilogan sila hangtod sa kabuntagon; dili kita magbilin bisan
usa ka buhi.” Mitubag sila, “Buhata ang gituohan mong maayo.” Apan
miingon ang pari, “Moduol una kita sa Dios dinhi.” 37 Nangutana si Saul
sa Dios, “Angay ko bang gukdon ang mga Filistihanon? Itugyan mo ba
sila sa kamot sa Israel?” Apan wala mitubag ang Dios kaniya nianang
adlawa. 38 Unya miingon si Saul, “Paduol kamo dinhi, kamong tanan nga
pangulo sa katawhan; sayra ug susiha kung giunsa pagkahitabo kining sala
karong adlawa. 39 Kay, ingon nga buhi si Yahweh, nga nagluwas sa Israel,
bisan pa kung si Jonatan kini nga akong anak nga lalaki, sigurado gayod
nga mamatay siya.” Apan walay si bisan kinsa taliwala sa kalalakihan
ang mitubag kaniya. 40 Unya miingon siya sa tibuok Israel, “Kinahanglan
mobarog kamo didto sa pikas bahin, ug sa atbang ako ug si Jonatan
ang akong anak nga lalaki. Miingon ang katawhan kang Saul, “Buhata
ang gituohan mong maayo alang kanimo.” 41 Busa miingon si Saul kang
Yahweh, ang Dios sa Israel, “Ipadayag ang Thummim.” Napilian sa pagripa
si Jonatan ug si Saul, apan wala mapilii ang katawhan. 42 Unya miingon si
Saul, “Pagripa taliwala kanako ug sa akong anak nga lalaki nga si Jonatan.”
Unya ang napili mao si Jonatan. 43 Unya miingon si Saul kang Jonatan,
“Sultihi ako kung unsa ang imong nabuhat.” Miingon si Jonatan kaniya,
“Mitilaw ako sa diyutay nga dugos pinaagi sa tumoy sa akong sungkod
nga diha sa akong kamot. Ania ako; mamatay gayod ako.” 44 Miingon si
Saul, “Ang Dios ang magabuhat niana ug labaw na usab kanako, kung dili
ka mamatay, Jonatan.” 45 Unya miingon ang katawhan kang Saul, “Angay
bang mamatay si Jonatan, nga naghimo niining dakong kadaugan alang
sa Israel? Dili gayod! Ingon nga buhi si Yahweh, wala gayoy mahulog
nga bisan usa sa iyang buhok sa iyang ulo ngadto sa yuta, kay namuhat
siya uban sa Dios karong adlawa.” Busa giluwas sa katawhan si Jonatan
aron dili siya mamatay. 46 Unya mihunong na sa paggukod si Saul sa
mga Filistihanon, ug namauli ang mga Filistihanon sa ilang kaugalingong
dapit. 47 Sa pagsugod ni Saul sa paghari sa Israel, nakig-away siya batok sa
tanan niyang kaaway bisan asa. Nakig-away siya batok sa Moab, sa mga
Amonihanon, sa taga-Edom, sa mga hari sa Soba, ug sa mga Filistihanon.
Bisan asa siya makaliso, naghimo siya ug pagsilot kanila. 48 Nagmaisogon
gayod siya ug gipildi ang mga Amalekanhon. Giluwas niya ang Israel gikan
sa mga kamot niadtong nanulis kanila. 49 Ang mga anak nga lalaki ni
Saul mao sila si Jonatan, si Ishvi, ug si Malchishua. Ang ngalan sa iyang
duha ka mga anak nga babaye mao sila si Merab, ang kamagulangan, ug

ang kamanghoran mao si Mical. 50 Ang ngalan sa asawa ni Saul mao si
Ahinoam; anak siya nga babaye ni Ahimaas. Ang ngalan sa pangulo sa
iyang kasundalohan mao si Abner ang anak nga lalaki ni Ner, nga uyoan
ni Saul. 51 Si Kis mao ang amahan ni Saul; ug si Ner nga amahan ni Abner,
mao ang anak nga lalaki ni Abiel. 52 Adunay gubat kanunay batok sa mga
Filistihanon sa tanang adlaw ni Saul. Sa dihang makakita si Saul ug tawong
kusgan, o tawong lig-on, ipaduol niya ang iyang kaugalingon kaniya.

15

1 Miingon si Samuel kang Saul, “Gipadala ako ni Yahweh aron sa
pagdihog kanimo nga hari sa iyang katawhan sa Israel. Karon paminawa
ang mga pulong ni Yahweh. 2 Mao kini ang gisulti ni Yahweh nga
makagagahom, 'Gitiman-an ko kung unsa ang gibuhat ni Amalek sa Israel
sa pag-asdang niya kanila sa agianan, sa paggawas nila gikan sa Ehipto.
3 Karon adtoa ug gubata si Amalek ug laglaga ang tanan nga iyang gipanag-
iyahan. Ayaw sila binli, patya ang mga lalaki ug mga babaye, mga bata
ug mga masuso, mga baka ug mga karnero, mga kamelyo ug mga asno.”
4 Gipatawag ni Saul ang katawhan ug giihap sila didto sa siyudad sa
Telem: adunay mga 200, 000 ka mga tawo, ug 10, 000 ka tawo gikan
sa Juda. 5 Unya miabot si Saul sa siyudad ni Amalek ug nag-atang sa
walog. 6 Unya gisultihan ni Saul ang mga Kenihanon, “Lakaw, pahawa,
pahilayo kamo gikan sa mga Amalekanhon, aron nga dili ko kamo laglagon
uban kanila. Kay nagmaloloy-on kamo sa tibuok katawhan sa Israel, sa
paggawas nila gikan sa Ehipto.” Busa mipahawa ang mga Kenihanon
gikan sa mga Amalekanhon. 7 Unya gigubat ni Saul ang mga Amalekanhon,
sukad sa Havila hangtod sa Sur, nga mao ang sidlakang bahin sa Ehipto.
8 Unya nadakpan niya nga buhi si Agag ang hari sa mga Amalekanhon;
gipanglaglag niya sa hingpit ang tibuok katawhan pinaagi sa sulab sa
espada. 9 Apan wala niya patya si Agag, lakip na ang labing maayo
nga mga karnero, mga baka ug mga tambok nga mga nating baka, ug
ang mga nating karnero. Wala nila laglaga ang tanan nga mga maayo.
Apan gilaglag nila sa hingpit ang tanang butang nga talamayon ug walay
pulos. 10 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Samuel nga nag-
ingon, 11 “Nakapaguol kini kanako nga gihimo kong hari si Saul, kay
mitalikod na siya gikan sa pagsunod kanako ug wala na sunda ang akong
mga sugo.” Nasuko pag-ayo si Samuel; mituaw siya kang Yahweh tibuok
gabii. 12 Misayo pagbangon si Samuel aron sa pagpakigkita kang Saul sa
pagkabuntag. Adunay misulti kang Samuel, “Miadto si Saul sa Carmel
ug nagpatindog ug usa ka monumento alang sa iyang kaugalingon, unya
mibiya ug milugsong didto sa Gilgal.” 13 Unya miadto si Samuel kang
Saul, ug miingon si Saul kaniya, “Panalanginan ka pinaagi kang Yahweh!
Natuman ko na ang gisugo ni Yahweh.” 14 Miingon si Samuel, “Unsa man
kining mga pagbahihi sa mga karnero sa akong igdulongog, ug ang pag-
inga sa mga baka nga akong nadungog? 15 Mitubag si Saul, “Gidala nila sila
gikan sa mga Amalekanhon. Kay gipalingkawas sa katawhan ang labing
maayo sa mga karnero ug sa mga baka, aron ikahalad kang Yahweh nga
imong Dios. Ang nahibilin gihurot namo sa paglaglag.” 16 Unya miingon si
Samuel kang Saul, “Hulat, ug suginlan ko ikaw sa gisulti ni Yahweh kanako
karong gabhiona.” Miingon si Saul, “Sulti!” 17 Miingon si Samuel, “Bisan
gamay ka sa imong kaugalingon nga paglantaw, dili ba gihimo ka man
nga ulo sa mga banay sa Israel? Ug gidihogan ka ni Yahweh aron maghari
sa Israel; 18 Gipalakaw ka ni Yahweh ug gisultihan, 'Lakaw ug hutda sa

pagpamatay ang mga makasasala, ang mga Amalekanhon, ug pagpakig-away batok kanila hangtod nga malaglag sila.' 19 Nganong wala ka man motuman sa tingog ni Yahweh, apan hinoon gikuha nimo ang mga inilog ug gibuhat ang daotan sa panan-aw ni Yahweh?" 20 Unya miingon si Saul kang Samuel, "Gituman ko gayod ang tingog ni Yahweh, ug nag-adto sa dalan nga gipaadtoan ni Yahweh kanako. Gibihag ko si Agag, ang hari sa Amalek, ug gihurot sa paglaglag ang mga Amalekanhon. 21 Apan ang katawhan mikuha sa pipila ka mga inilog - mga karnero ug mga baka, ang labing maayong butang nga angayan laglagon, aron ihalad kang Yahweh nga imong Dios didto sa Gilgal." 22 Mitubag si Samuel, "Mas malipay ba si Yahweh sa halad nga mga sinunog ug sa mga halad, kay sa pagtuman sa tingog ni Yahweh? Ang pagtuman mas labaw pa kay sa paghalad, ug ang pagpatalinghog mas maayo pa sa tambok nga mga karnero. 23 Kay ang pagsupak sama ra sa sala sa pagpanag-an, ug ang pagmagahi sama ra sa kadaotan ug kalapasan. Tungod kay gisalikway mo man ang pulong ni Yahweh, magsalikway usab siya kanimo gikan sa imong pagkahari." 24 Unya miingon si Saul kang Samuel, "Nakasala ako; kay nakalapas ako sa sugo ni Yahweh ug sa imong mga pulong, tungod kay nahadlok ako sa katawhan ug nagtuman sa ilang tingog. 25 Karon, pasayloa intawon ang akong sala, ug balik uban kanako aron makasimba ako kang Yahweh." 26 Miingon si Samuel kang Saul, "Dili na ako mobalik pa uban kanimo; kay imong gisalikway ang pulong ni Yahweh, ug gisalikway ka usab ni Yahweh sa imong pagkahari sa Israel." 27 Sa mitalikod na si Samuel aron mobiya, gigunitan ni Saul ang sidsid sa iyang kupo, ug nagisi kini. 28 Miingon si Samuel kaniya, "Gilangkat na ni Yahweh gikan kanimo karong adlawa ang gingharian sa Israel ug gihatag kini sa imong silingan, nga mas maayo pa kay kanimo. 29 Usab, ang Kalig-on sa Israel dili mamakak ni mag-usab sa iyang hunahuna; kay dili man siya tawo, nga usbon niya ang iyang hunahuna." 30 Unya miingon si Saul, "Nakasala ako. Apan pasidunggi ako karon atubangan sa kadagkoan sa akong katawhan ug atubangan sa Israel. Pauli uban kanako, aron makasimba ako kang Yahweh nga imong Dios." 31 Busa mipauli si Samuel uban kang Saul, ug misimba si Saul kang Yahweh. 32 Unya miingon si Samuel, "Dad-a dinhi kanako si Agag ang hari sa mga Amalekanhon." Miduol si Agag nga nakagapos ug miingon, "Sa pagkatinuod milabay na ang kapaitan sa kamatayon." 33 Mitubag si Samuel, "Ingon nga daghang inahan ang nawad-an ug mga anak pinaagi sa imong espada, busa kawad-an usab ug mga anak ang imong inahan taliwala sa mga kababayen-an." Unya gitagodtagod ni Samuel si Agag sa atubangan ni Yahweh didto sa Gilgal. 34 Mipauli si Samuel sa Rama ug mitungas usab si Saul sa iyang pinuy-anan didto sa Gabaa. 35 Ug wala na makigkita pa si Samuel kang Saul hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon, kay nasubo siya alang kang Saul. Ug nagbasol si Yahweh nga gihimo niyang hari si Saul sa Israel.

16

1 Miingon si Yahweh kang Samuel, "Hangtod kanus-a ka man magsubo alang kang Saul tungod sa akong pagsalikway kaniya gikan sa pagkahari sa Israel? Pun-a ug lana ang budyong ug lakaw. Paadtoon ko ikaw kang Jesse sa Betlehem, kay nagpili ako ug hari alang kanako taliwala sa iyang mga anak nga lalaki." 2 Miingon si Samuel, "Unsaon ko man pag-adto? Kon madunggan kini ni Saul, patyon niya ako." Miingon si Yahweh, "Pagdala ug bayeng baka ug ingna, 'Mianhi ako aron maghalad

kang Yahweh.' 3 Dapita si Jesse sa pagtambong sa paghalad, ug ipakita
ko kanimo kung unsa ang imong buhaton. Dihogi alang kanako ang
tawo nga isulti ko kanimo." 4 Gibuhat ni Samuel ang gisulti ni Yahweh
ug miadto sa Betlehem. Nangurog ang mga kadagkoan sa siyudad sa
pagsugat nila kaniya ug miingon, "Mianhi ka ba sa kalinaw?" 5 Miingon
siya, "Sa kalinaw; mianhi ako aron sa paghalad alang kang Yahweh.
Magbalaan kamo sa inyong kaugalingon ug uban kanako aron maghalad."
Ug gibalaan niya si Jesse ug ang iyang mga anak nga lalaki ug gidapit sila
aron sa pagtambong sa paghalad. 6 Sa pag-abot nila, nakakita siya kang
Eliab ug naghunahuna siya nga ang gipili ni Yahweh mao na gayod ang
nagbarog sa iyang atubangan. 7 Apan miingon si Yahweh kang Samuel,
"Ayaw pagtan-aw sa iyang panagway, o sa iyang pamarug; tungod kay
dili siya mao ang akong napilian. Kay si Yahweh wala magtan-aw sama sa
nakita sa tawo; ang tawo nagtan-aw sa panagway, apan si Yahweh nagtan-
aw sa kasingkasing." 8 Unya gitawag ni Jesse si Abinadab ug gipaagi siya sa
atubangan ni Samuel. Ug miingon si Samuel, "Dili usab siya maoy gipili ni
Yahweh." 9 Unya gipaagi ni Jesse si Shamma. Ug miingon si Samuel, "Dili
usab siya maoy gipili ni Yahweh." 10 Gipalabay ni Jesse ang pito niya ka
mga anak nga lalaki sa atubangan ni Samuel. Ug miingon si Samuel kang
Jesse, "Dili kini sila maoy gipili ni Yahweh." 11 Unya miingon si Samuel
kang Jesse, "Ania ba dinhi ang tanan mong mga anak nga lalaki? Mitubag
siya, "Aduna pay kamanghuran, apan nag-atiman siya sa mga karnero."
Miingon si Samuel kang Jesse, "Pasugoi ug paanhia siya; kay dili kita
manglingkod hangtod moabot siya dinhi." 12 Gipakuha siya ni Jesse ug
gipasulod. Karon kini nga anak nga lalaki pulapula, adunay nindot nga
mga mata ug ambongan. Miingon si Yahweh, "Barog, dihogi siya; kay
siya mao ang pinili." 13 Unya gikuha ni Samuel ang budyong nga may
lana ug gidihogan siya taliwala sa iyang mga igsoong lalaki. Mikunsad
dayon ang Espiritu ni Yahweh kang David sukad niadtong adlawa. Unya
mibarog si Samuel ug miadto sa Rama. 14 Karon gibiyaan na si Saul sa
Espiritu ni Yahweh, ug gihasol na siya sa daotang espiritu nga gipadala
ni Yahweh. 15 Miingon ang sulugoon ni Saul kaniya, "Tan-awa, naghasol
na kanimo ang daotang espiritu nga gipadala sa Dios. 16 Karon among
agalon sugoa ang imong mga sulugoon nga ania sa imong atubangan sa
pagpangita ug tawo nga maayong motugtug sa alpa. Unya kon samukon ka
sa daotang espiritu nga gipadala sa Dios, tugtugon niya kini ug mamaayo
ka." 17 Miingon si Saul sa iyang mga sulugoon, "Pangitai ako ug tawo nga
maayong motugtog ug dad-a siya dinhi kanako." 18 Unya ang usa sa batan-
ong tawo mitubag, ug miingon, "Nakita ko ang usa sa mga anak nga lalaki
ni Jesse nga taga-Betlehem, nga batid sa pagtugtog, usa ka kusgan, usa
ka tawo nga isog, usa ka tawo sa gubat, buotan sa pagpamulong, usa ka
ambongan nga tawo; ug si Yahweh nag-uban kaniya." 19 Busa nagpadala
si Saul ug mensahero kang Jesse, ug miingon, "Paanhia ang imong anak
nga lalaki nga si David, nga magbalantay sa mga karnero." 20 Nagkuha si
Jesse ug usa ka asno nga gikargahan ug tinapay, usa ka sudlanan nga may
bino, ug usa ka nating kanding, ug gipaadto sila uban ang iyang anak nga
lalaki nga si David ngadto kang Saul. 21 Unya miadto si David kang Saul ug
mialagad kaniya. Nahigugma pag-ayo si Saul kaniya, ug nahimo siya nga
tigdala sa iyang hinagiban. 22 Nagpasugo si Saul kang Jesse nga nag-ingon,
"Tugoti si Dvid nga moalagad kanako, kay nakakaplag siya ug kalooy sa
akong panan-aw." 23 Sa matag higayon nga hasolon si Saul sa daotang
espiritu nga gipadala sa Dios, kuhaon ni David ang alpa ug tugtugon kini.

Busa mahuwasan si Saul ug mamaayo, ug mopahawa gikan kaniya ang daotang espiritu.

17

1 Karon ang mga Filistihanon nagtigom sa ilang kasundalohan alang
sa gubat. Nagtigom sila didto sa Soco, nga sakop sa Juda. Nagkampo
sila taliwala sa Soco ug sa Azeka, sa Efesdammim. 2 Si Saul ug ang
iyang katawhan sa Israel nagtigom ug nagkampo didto sa walog sa Ela,
ug nangandam aron sa pagpakiggubat sa mga Filistihanon. 3 Ang mga
Filistihanon nagtindog ibabaw sa bukid sa pikas bahin, ug nagtindog
usab ang Israel didto sa atbang nga bahin sa bukid ug adunay walog
sa ilang taliwala. 4 Ang usa ka kusgang tawo migawas gikan sa kampo
sa mga Filistihanon, usa ka tawo nga ginganlag Goliat nga taga-Gat, nga
may gitas-on nga unom ka cubits ug usa ka dangaw. 5 Nagkalo siyag
helmet nga tumbaga, ug nagsul-ob siya ug salipod nga puthaw. Ang
gibug-aton sa salipod nga puthaw mga 5, 000 ka shekels nga tumbaga.
6 Ang iyang mga batiis sinul-oban ug salipod nga tumbaga ug usa ka
tumbagang gamay nga bangkaw ang anaa sa tungatunga sa iyang mga
abaga. 7 Dako ang gunitanan sa iyang bangkaw, nga adunay higot aron
maayo ang paglabay sama sa lingkisan sa hablanan. Ang uhas sa iyang
bangkaw may gibug-aton nga 600 ka shekels sa puthaw. Nag-una kaniya
ang tigdala sa iyang taming. 8 Mibarog siya ug misinggit sa kasundalohan
sa Israel, “Nganong nanganhi man kamo aron makiggubat? Dili ba usa
man ako ka Filistihanon, ug kamo mga sulugoon ni Saul? Pagpili ug usa
ka tawo diha kaninyo ug paanhia siya dinhi kanako. 9 Kon makahimo
siya sa pagpakig-away ug sa pagpatay kanako, nan mahimo ninyo kaming
mga sulugoon. Apan kung mapildi ug mapatay ko siya, nan mahimo kamo
nga among mga sulugoon ug mag-alagad kanamo.” 10 Miingon pag-usab si
Goliat, “Akong gihagit karong adlawa ang kasundalohan sa Israel. Paaria
ang usa ka tawo aron magsangka kami.” 11 Sa pagkadungog ni Saul ug sa
tibuok Israel sa gisulti ni Goliat, nangaluya sila ug nangahadlok pag-ayo.
12 Karon si David mao ang anak sa taga-Efraim sa Bethlehem sa Juda, nga
ginganlan ug Jesse. Aduna siyay walo ka mga anak nga lalaki. Tigulang
na si Jesse sa panahon ni Saul, pinakatigulang sa tanang mga tawo. 13 Ang
tulo ka kamagulangang anak nga lalaki ni Jesse nagsunod kang Saul sa
panggubatan. Ang ngalan sa iyang tulo ka mga anak nga lalaki nga
miadto sa panggubatan mao si Eliab ang kamagulangan, si Abinadab ang
ikaduha, ug si Samma ang ikatulo. 14 Si David mao ang kamanghoran.
Ang tulo ka magulang misunod kang Saul. 15 Karon magpangadto-nganhi
si David tali sa kasundalohan ni Saul ug aron mapakaon ang mga karnero
sa iyang amahan sa Bethlehem. 16 Sulod sa 40 ka adlaw ang kusgang tawo
mopaduol buntag ug gabii aron mopakita sa iyang kaugalingon alang sa
gubat. 17 Unya miingon si Jesse kang David nga iyang anak nga lalaki,
“Dad-i ang imong mga igsoon ug usa ka epha sa sinanlag nga trigo ug
niining napulo ka buok tinapay, ug dad-a kini pagdali ngadto sa kampo sa
imong mga igsoon. 18 Dad-a usab kining napulo ka keso ngadto sa kapitan
sa ilang mga linibo. Tan-awa kung unsa ang kahimtang sa imong mga
igsoon ug pagdala dinhi ug pamatuod nga maayo ang ilang kahimtang.
19 Ang imong mga igsoon nag-uban kang Saul ug sa tibuok katawhan
sa Israel didto sa walog sa Ela, nakig-away sa mga Filistihanon.” 20 Si
David mibangon pagsayo sa buntag ug gibilin ang mga karnero sa usa
ka magbalantay. Gikuha niya ang mga pagkaon ug milakaw, sumala sa

gisugo ni Jesse kaniya. Miabot siya sa kampo samtang ang kasundalohan
nagpadulong na sa panggubatan nga naninggit. 21 Ug ang Israel ug mga
Filistihanon milinya alang sa gubat, nag-inatbangay ang kasundalohan
batok kasundalohan. 22 Gibilin ni David ang iyang mga dala sa tigbantay sa
mga butang, midagan padulong sa kasundalohan, ug mitimbaya sa iyang
mga igsoon. 23 Samtang nakigsulti siya kanila, ang usa ka tawong kusgan
nga Filistihanon nga taga-Gat nga ginganlan ug Goliat, mibulag gikan sa
panon sa kasundalohan sa mga Filistihanon, ug nagsulti sa susama ra
gihapon nga pulong. Ug nadungog kini ni David. 24 Sa pagkakita sa tibuok
katawhan sa Israel, nanagan sila palayo kaniya ug nangahadlok pag-ayo.
25 Miingon ang katawhan sa Israel, "Nakita ba ninyo kanang tawo nga
mitungas? Mianhi siya aron sa paghagit sa Israel. Ug pagahatagan sa
hari ug daghang kabtangan ang tawo nga makapatay kaniya, ipaasawa
niya ang iyang anak nga babaye kaniya, ug dili niya pabayron ug buhis
ang tibuok panimalay sa iyang amahan sa Israel." 26 Nangutana si David
sa tawo nga nagtindog duol kaniya, "Unsa may buhaton alang sa tawo
nga makapatay niining Filistihanon ug makapawagtang sa kaulawan sa
Israel? Kinsa ba kining walay tuli nga Filistihanon nga nanghagit man sa
kasundalohan sa buhing Dios?" 27 Unya gibalik sa mga tawo ang ilang
giingon ug gisultihan siya, "Busa mao kini ang pagabuhaton alang sa
tawo nga makapatay kaniya." 28 Nakadungong si Eliab nga kamagulangan
niyang igsoon sa pagpakigsulti niya sa mga tawo. Misilaob ang kasuko
ni Eliab batok kang David, ug miingon siya, "Nganong mianhi ka man
dinhi? Kang kinsa man nimo gibilin ang pipila ka mga karnero didto sa
kamingawan? Nasayod ako sa imong garbo, ug ang pagkamapahitas-on
sa imong kasingkasing; kay milugsong ka man dinhi aron makakita sa
gubat." 29 Miingon si David, "Unsa man ang akong nabuhat karon? Dili ba
usa lang man kini ka pangutana?" 30 Mitalikod siya kaniya ug miatubang
sa uban, ug misulti sa mao gihapong paagi. Ang mga tawo mitubag sa
susamang butang ingon sa nahiuna. 31 Sa dihang nadungog ang mga
gipamulong ni David, gisubli kini sa mga sundalo ngadto kang Saul, ug
iyang gipakuha si David. 32 Unya miingon si David kang Saul, "Hinaot nga
walay kasingkasing sa tawo nga maluya tungod nianang Filistihanon; ang
imong sulugoon moadto ug makig-away kang Goliat." 33 Miingon si Saul
kang David, "Dili ka makahimo sa pag-adto batok niining Filistihanon aron
sa pagpakig-away kaniya; kay ikaw usa lamang ka batan-on, ug siya usa
ka hanas sa gubat sukad pa sa iyang pagkabatan-on." 34 Apan miingon
si David kang Saul, "Ang imong sulugoon nagabantay sa mga karnero
sa iyang amahan. Sa dihang moabot ang liyon o oso ug kuhaon ang
nating karnero gikan sa panon niini, 35 gukdon ko siya ug bunalan, ug
luwason kini gikan sa iyang baba. Ug sa dihang mosukol siya kanako,
gunitan ko ang iyang bungot, bunalan siya, ug patyon. 36 Ang imong
sulugoon nakapatay sa liyon ug sa oso. Kining walay tuli nga Filistihanon
mahisama sa usa kanila, sanglit gihagit man niya ang kasundalohan sa
buhing Dios." 37 Miingon si David, "Giluwas ako ni Yahweh gikan sa
kamot sa liyon ug gikan sa kuko sa oso. Luwason usab niya ako gikan
sa kamot niining Filistihanon." Unya miingon si Saul kang David, "Lakaw,
ug hinaot nga si Yahweh magauban kanimo." 38 Gisul-oban ni Saul si
David sa iyang bisti sa panggubatan. Gikaloan niya ug tumbagang helmet,
ug gisul-oban niya siya sa salipod nga puthaw. 39 Gitakin ni David ang
espada sa iyang bisti sa panggubatan. Apan dili siya makalakaw, tungod
kay wala man siya maanad niini. Unya miingon si David kang Saul, "Dili

ako makaadto aron sa pagpakig-way nga sul-ob kini, kay wala man ako
maanad." Busa gihubo kini ni David. 40 Gibitbit niya ang iyang sungkod,
ug nagpili siya ug lima ka hamis nga mga bato didto sa sapa; gisulod
niya kini sa puntil. Bitbit niya ang iyang lambuyog sa pagpaduol niya sa
Filistihanon. 41 Mitagbo ang Filistihanon ug mipaduol kang David, uban
ang tawo nga nagdala sa iyang taming. 42 Sa paglingilingi sa Filistihanon
nakita niya si David, gitamay niya siya, kay usa lamang siya ka batan-
ong lalaki, ug pulapula, uban ang matahom nga panagway. 43 Unya nag-
ingon si Goliat kang David, " Iro ba ako, nga mianhi ka man kanako uban
ang bunal?" Ug gitunglo ni Goliat si David pinaagi sa iyang mga dios.
44 Miingon ang Filistihanon kang David, "Duol kanako, ug ipakaon ko ang
imong unod sa kalanggaman sa kalangitan ug ngadto sa mga ihalas nga
mananap sa kapatagan." 45 Mitubag si David kang Goliat, "Mianhi ka
kanako uban sa espada, sa bangkaw, ug sa gamay nga bangkaw. Apan
mianhi ako kanimo sa ngalan ni Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa
kasundalohan sa Israel nga imong gitamay. 46 Karong adlawa ihatahag
ni Yahweh kanako ang kadaogan batok kanimo, ug pagapatyon ko ikaw
ug pagalunggoan sa imong ulo. Karong adlawa ipakaon ko ang patay nga
mga lawas sa Filistihanong kasundalohan sa mga langgam sa kalangitan
ug sa mga ihalas nga mananap sa yuta, aron nga masayran sa tibuok
kalibotan nga adunay Dios sa Israel, 47 ug ang tanang nagkatigom masayod
nga dili magahatag si Yahweh sa kadaogan gamit ang espada o bangkaw.
Kay ang gubat iya ni Yahweh, ug igatugyan ka niya sa among kamot."
48 Sa dihang midasdas na ang Filistihanon ug mipaduol kang David, midali
dayon sa pagsugat si David padulong sa kasundalohang kaaway. 49 Mikuot
si David sa iyang puntil, gikuha ang bato, gilambuyog kini, ug naigo sa
agtang ang Filistihanon. Nalubong ang bato sa agtang sa Filistihanon, ug
natumba siya sa yuta. 50 Gibuntog ni David ang Filistihanon gamit ang
lambuyog ug usa ka bato. Naigo niya ang Filistihanon ug napatay niya.
Walay dalang espada si David. 51 Unya midagan si David ug mipatong
sa Filistihanon ug gikuha ang espada, giibot kini gikan sa sakuban, ug
gipatay niya kini, ug unya gipunggotan niya sa ulo gamit ang espada. Sa
pagkakita sa mga Filistihanon nga namatay na ang ilang kusgan nga tawo,
nanagan sila. 52 Busa miasdang nga nagsinggit ang katawhan sa Israel
ug sa Juda, ug gigukod ang mga Filistihanon hangtod sa walog ug sa mga
ganghaan sa Ekron. Ug ang mga patay nga Filistihanon nagbuy-od sa dalan
paingon sa Shaaraim, hangtod sa dalan sa Gat ug sa Ekron. 53 Mibalik ang
katawhan sa Israel gikan sa paggukod sa mga Filistihanon, ug giilog nila
ang ilang kampo. 54 Gikuha ni David ang ulo sa Filistihanon ug gidala
kini ngadto sa Jerusalem, apan gibutang niya ang iyang hinagiban sulod
sa iyang tolda. 55 Sa pagkakita ni Saul kang David nga migawas gikan
sa pagpakig-away batok sa Filistihanon, nangutana siya kang Abner, ang
kapitan sa mga kasundalohan, "Abner, kang kinsang anak kining batan-
ong lalaki? Mitubag si Abner, "Ingon nga buhi ka, O hari, wala ako
masayod." 56 Miingon ang hari, "Pangutan-a kadtong nasayod, kinsang
anak kining batan-on." 57 Sa nakabalik na si David gikan sa pagpatay kang
Goliat, gikuha siya ni Abner, ug gidala siya sa atubangan ni Saul bitbit ang
ulo ni Goliat sa iyang kamot. 58 Miingon si Saul kaniya, "Kang kinsa kang
anak, batan-ong lalaki? Ug mitubag si David, "Anak ako sa imong sulugoon
nga si Jesse nga taga-Bethlehem."

18

1 Human siya makigsulti kang Saul, nagkasuod dayon si Jonatan ug si
David, ug nahigugma si Jonatan kaniya sama sa iyang kaugalingong kalag.
2 Sukad niadtong adlawa gikuha ni Saul si David aron moalagad kaniya;
wala na niya siya tugoti nga mopauli pa sa balay sa iyang amahan. 3 Unya
naghimo ug kasabotan sa panaghigalaay si Jonatan ug si David tungod
kay nahigugma man si Jonatan kaniya sama sa iyang kaugalingong kalag.
4 Gihukas ni Jonatan ang iyang gisul-ob nga kapa ug gihatag kini kang
David uban ang kasangkapan, lakip na ang iyang espada, ang pana, ug
ang iyang bakos. 5 Miadto si David kung asa siya ipaadto ni Saul, ug
nagmalampuson siya. Gihimo siya ni Saul nga pangulo sa kasundalohan
sa gubat. Nakapahimuot kini sa mata sa katawhan ug sa panan-aw
usab sa mga sulugoon ni Saul. 6 Sa pag-abot nila sa pinuy-anan gikan
sa pagpakiggubat sa mga Filistihanon, ang mga babaye nangabot gikan
sa tanang siyudad sa Israel, nanag-awit ug nanagsayaw, aron mosugat
kang Haring Saul, inubanan sa mga gagmay nga tambor, uban sa kalipay,
ug uban sa mga tulunggon. 7 Nanag-awit ang mga babaye samtang
nagpatugtog sila; miawit sila "Si Saul nakapatay sa iyang linibo, Ug si
David sa iyang tinagpulo ka libo." 8 Nasuko pag-ayo si Saul, ug kining
awita wala nakapahimuot kaniya. Miingon siya, "Gipahinungod nila kang
David ang napulo ka libo, apan linibo lamang ang ilang gipahinungod
kanako. Unsa pay lain nga iyang maangkon kondili ang gingharian?"
9 Ug gibantayan na ni Saul si David uban ang pagduda sukad niadtong
adlawa. 10 Pagkasunod adlaw mikunsad kang Saul ang daotang espiritu
nga gipadala sa Dios. Ug daw nabuang siya sulod sa pinuy-anan. Busa
nagpatugtog si David sa iyang alpa, sama sa iyang gibuhat matag adlaw.
Ug si Saul naggunit sa iyang bangkaw. 11 Gibangkaw ni Saul si David, kay
naghunahuna siya, "Ipataop ko si David sa bungbong." Apan nakalikay si
David gikan sa atubangan ni Saul sa makaduha ka higayon. 12 Nahadlok
si Saul kang David, tungod kay si Yahweh nag-uban man kaniya, apan
wala na kang Saul. 13 Busa gipapahawa siya ni Saul sa iyang atubangan
ug gipili siyang pangulo sa usa ka libo. Niining paagiha migawas si David
ug mibalik sa atubangan sa katawhan. 14 Nagmalampuson si David sa
tanan niyang gibuhat, kay si Yahweh nagauban man kaniya. 15 Sa dihang
nakita ni Saul nga nagmalampuson siya, nahadlok siya kaniya. 16 Apan
gihigugma si David sa tibuok Israel ug sa Juda, kay migula siya ug mibalik
sa ilang atubangan. 17 Unya miingon si Saul kang David, "Ania ang akong
kamagulangang anak nga babaye nga si Merab. Ipaasawa ko siya kanimo.
Magmaisugon ka lamang alang kanako ug pakig-away sa mga gubat ni
Yahweh." Kay naghunahuna si Saul, "Dili ko itugot nga makadapat ang
akong kamot kaniya, kondili ang kamot sa mga Filistihanon maoy modapat
kaniya." 18 Miingon si David kang Saul, "Kinsa ba ako, ug ang akong
mga kabanay, o ang panimalay sa akong amahan sa Israel, nga mahimo
man akong umagad sa hari?" 19 Apan sa panahon na nga ihatag na
unta si Merab, ang anak nga babaye ni Saul, aron maasawa ni David,
gipaasawa hinuon siya kang Adriel nga taga-Mehola. 20 Apan si Mical
ang anak nga babaye ni Saul, nahigugma kang David. Gisultihan nila si
Saul, ug nakapahimuot kini kaniya. 21 Naghunahuna si Saul, "Ipaasawa
ko siya kang David aron nga siya maoy makalingla kaniya ug ang kamot
sa mga Filistihanon makapatay kaniya." Busa miingon si Saul kang David
sa ikaduhang higayon, "Mahimo ko na ikaw nga umagad." 22 Gisugo ni
Saul ang iyang mga sulugoon, Pakigsulti kang David sa tago, ug isulti 'Tan-

awa, ang hari nagmalipayon diha kanimo, ug ang tanan niyang sulugoon naghigugma kanimo. Busa karon, pag-uyon na nga mahimo kang umagad sa hari.”' 23 Busa gisulti kini nga mga pulong sa sulugoon ni Saul kang David. Ug miingon si David, “Daw gipakasayon lamang ninyo kining butanga nga maumagad sa hari, sanglit usa lamang ako ka kabos, ug dili mahinungdanon?” 24 Ang mga sulugoon ni Saul misugilon kaniya sa mga gipamulong ni David. 25 Unya miingon si Saul, “Mao kini ang inyong isulti kang David, 'Ang Hari wala magtinguha sa bisan unsang bugay, gawas sa usa ka gatos nga mga yamis sa mga Filistihanon, aron sa pagpanimalos sa kaaway sa hari.”' Karon naghunahuna si Saul nga mahulog na gayod si David sa kamot sa mga Filistihanon. 26 Sa pagsulti sa iyang mga sulugoon niining mga pulonga kang David, nakapahimuot kang David nga maumagad sa hari. 27 Sa wala pa mahuman kadtong mga adlawa, milakaw si David kuyog ang iyang mga tawo ug gipatay ang duha ka gatos nga mga Filistihanon. Gidala ni David ang ilang yamis, ug ilang gihatag kini sa saktong gidaghanon ngadto sa hari, aron maumagad na siya sa hari. Busa gipaasawa ni Saul kaniya si Mical ang iyang anak nga babaye. 28 Sa nakita ug nasayran ni Saul nga nag-uban si Yahweh kang David. Si Mical, nga anak ni Saul, nahigugma gayod kaniya. 29 Misamot ang kahadlok ni Saul kang David. Ug si Saul nagpadayon nga kaaway ni David. 30 Unya ang mga prinsipe sa mga Filistihanon migawas aron sa pagpakig-away, ug sunodsunod ang ilang paggawas, nagmalampuson gayod si David kay sa tanang sulugoon ni Saul, hinungdan nga giila pag-ayo ang iyang ngalan.

19

1 Gisultihan ni Saul si Jonatan ang iyang anak nga lalaki ug ang tanan niyang sulugoon nga kinahanglan nilang patyon si David. Apan si Jonatan, ang anak nga lalaki ni Saul, nahimuot pag-ayo kang David. 2 Busa gisultihan ni Jonatan si David, “Ang akong amahan nga si Saul nagpangita sa pagpatay kanimo. Busa pagmatngon ugma sa buntag ug tago sa dapit nga dili ka makita. 3 Moadto ako ug motindog tupad sa akong amahan didto sa kaumahan diin atua ka, ug makigsulti ako sa akong amahan mahitungod kanimo. Kung aduna akoy masayran, sultihan ko ikaw.” 4 Gidayeg pag-ayo ni Jonatan si David ngadto kang Saul nga iyang amahan ug miingon kaniya, “Ayaw tugoti nga makasala ang hari batok sa iyang sulugoon nga si David. Kay wala siya makasala batok kanimo, ug ang iyang buhat nakahatag ug kaayohan kanimo. 5 Kay gisugal man niya ang iyang kinabuhi aron sa pagpatay sa mga Filistihanon. Gipadaog gayod ni Yahweh ang tibuok Israel. Nakita mo kini ug nagmaya ka. Nganong magpakasala ka man sa dugo nga walay sala pinaagi sa pagpatay kang David sa walay kapasikaran?” 6 Naminaw si Saul kang Jonatan. Nanumpa si Saul, “Ingon nga buhi si Yahweh, dili gayod siya pagapatyon.” 7 Gitawag ni Jonatan si David, ug gisugilon niya kining tanang butang. Gidala ni Jonatan si David ngadto kang Saul, ug nag-alagad na usab siya kaniya. 8 Ug may gubat na usab. Midasdas si David ug nakig-away sa mga Filistihanon ug nabuntog sila sa daghang pagpamatay. Nangikyas sila sa iyang atubangan. 9 Ang daotang espiritu nga gipadala ni Yahweh mikunsad kang Saul samtang naglingkod siya sulod sa iyang pinuy-anan bitbit ang iyang bangkaw, ug nagtugtog si David sa iyang alpa. 10 Gisulayan ni Saul sa pagbangkaw si David aron ipataop sa bungbong, apan milikay siya kang Saul, busa mitaroy ang bangkaw sa bungbong. Midagan si David ug miikyas nianang

gabhiona. 11 Nagsugo si Saul ug mga tawo aron sa pagpaniid kang David didto sa iyang balay aron iyang patyon pagkabuntag. Si Mical nga asawa ni David, miingon kaniya, kung dili nimo luwason ang imong kaugalingon karong gabhiona, pagapatyon ka gayod ugma." 12 Busa gitunton ni Mical si David sa bintana. Milakaw siya, miikyas ug nakagawas. 13 Mikuha si Mical ug larawan sa diosdios ug gipahimutang kini sa higdaanan. Unya iyang gibutang ang usa ka unlan nga hinimo sa balahibo sa kanding dapit sa ulo niini, ug gitabonan kini sa mga panapton. 14 Sa dihang nagsugo si Saul sa mga tawo aron sa pagkuha kang David, miingon siya, "Nagsakit siya." 15 Unya gipasulod ni Saul ang mga tawo aron tan-awon si David; miingon siya, "Dad-a siya nganhi kanako nga anaa sa higdaanan, aron ako siyang patyon." 16 Sa pagsulod sa mga tawo, nakita nga, larawan diay sa diodios ang anaa sa higdaanan nga gipaunlanan sa balahibo sa kanding. 17 Miingon si Saul kang Mical, "Nganong gilimbongan mo man ako ug gitugotan ang akong kaaway nga makaikyas?" Mitubag si Mical kang Saul, "Miingon siya kanako, 'Tugoti ako nga makaikyas. Kondili patyon ko ikaw?"' 18 Karon mikalagiw ug miikyas si David, ug miadto kang Samuel didto sa Rama ug gisuginlan niya siya sa tanan nga gibuhat ni Saul kaniya. Unya nanglakaw si David ug si Samuel ug namuyo sa Naiot. 19 Adunay nakabalita kang Saul, nga miingon, "Tan-awa, si David atua sa Naiot sa Rama." 20 Unya nagpadala si Saul sa mga sinugo aron sa pagdakop kang David. Sa pagkakita nila sa pundok sa mga propeta nga nanagpanagna ug si Samuel nagtindog ingon nga maoy nangulo kanila, ang Espiritu sa Dios mikunsad sa mga sinugo ni Saul, ug nanagna usab sila. 21 Sa gisugilon kini kang Saul, nagpadala siya ug laing mga sinugo, ug sila usab nanagpanagna. Busa nagpadala pag-usab si Saul ug mga sinugo sa ikatulong higayon, ug sila usab nanagpanagna. 22 Unya siya na gayod ang miadto sa Rama ug nakaabot siya sa lawom nga atabay sa Secu. Nangutana siya, "Hain man sila si Samuel ug si David?" Ang usa ka tawo mitubag, "Atua sila sa Naiot sa Rama." 23 Miadto si Saul sa Niaot sa Rama. Ug gikunsaran usab siya sa Espiritu sa Dios, ug samtang naglakaw siya nanagna usab siya, hangtod miabot siya sa Naiot sa dapit sa Rama. 24 Ug siya usab migisi sa iyang mga bisti, ug nanagna usab sa atubangan ni Samuel ug naghigda nga hubo sa tibuok adlaw ug gabii. Tungod niini sila miingon, "Propeta na ba usab diay si Saul?"

20

1 Unya mibiya si David gikan sa Naiot sa Rama ug miadto kang Jonatan ug miingon, "Unsa bay akong nabuhat? Unsa bay akong kasaypanan? Unsa bay akong sala sa imong amahan, nga nagpangita man siya sa pagkuha sa akong kinabuhi?" 2 Miingon si Jonatan kang David, "Dili kana tinuod, dili ka mamatay. Walay buhaton ang akong amahan bisan dako man o gamay nga dili ipahibalo kanako. Nganong itago man kanako sa akong amahan kining butanga? Dili kana tinuod." 3 Bisan pa man niana miyukbo pag-usab si David ug miingon, "Nasayod gayod ang imong amahan nga gikahimut-an mo ako. Ug siya miingon, 'Ayaw gayod pahibaloa si Jonatan niini, tingali unya magsubo siya.' Apan sa pagkatinuod ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, aduna na lamay usa ka lakang tali kanako ug sa kamatayon." 4 Unya miingon si Jonatan kang David, "Bisan unsa ang imong isulti, buhaton ko alang kanimo." 5 Miingon si David kang Jonatan, "Ugma mao ang bag-ong bulan, ug kinahanglan ko nga molingkod aron makigsalo sa hari. Apan

palakta ako, aron magtago ako diha sa uma hangtod sa kagabhion sa ikatulong adlaw. 6 Kung mangita ang imong amahan kanako, nan ingna, 'Kinasingkasing nga mihangyo si David kanako nga makaadto siya sa Bethlehem sa iyang siyudad; tungod kay mao kini ang tinuig nga paghalad didto alang sa tibuok pamilya.' 7 Kung moingon siya, 'Maayo kini,' ang imong sulugoon makabaton ug kalinaw. Apan kung masuko gayod siya, nagpasabot kana nga may gitinguha siya nga daotan. 8 Busa pagpakamaayo sa imong sulugoon. Kay gidala mo ang imong sulugoon ngadto sa kasabotan ni Yahweh uban kanimo. Apan kung nakasala ako, patya ako; kay nganong kinahanglan pa man nimo akong dad-on sa imong amahan?" 9 Miingon si Jonatan, "Ipalayo kana kanimo! Kung masayran ko nga adunay kadaot ang ipadangat sa akong amahan kanimo, dili ko ba kini isulti kanimo?" 10 Unya miingon si David kang Jonatan, "Kinsa man ang mosulti kanako kung pananglitan pinasingka ang pagtubag sa imong amahan kanimo?" 11 Miingon si Jonatan kang David, "Dali, mangadto kita sa uma." Ug nangadto silang duha sa uma. 12 Miingon si Jonatan kang David, "Hinaot nga si Yahweh, ang Dios sa Israel, mahimong saksi. Kung mapangutana ko na ang akong amahan ugma sa ingon niini nga takna, o sa ikatulo ba nga adlaw, tan-awa, kung adunay kaayohan kang David, dili ba ibalita ko man kanimo ug ipahibalo kini kanimo? 13 Kung ikalipay sa akong amahan ang pagsakit kanimo, hinaot nga buhaton ni Yahweh kang Jonatan ug ang labaw pa kung dili ko kini itug-an kanimo ug magpalakaw kanimo, aron nga molakaw ka nga adunay kalinaw. Hinaot nga si Yahweh magauban kanimo, ingon nga siya nagauban sa akong amahan. 14 Kung buhi pa ako, dili mo ba ipakita kanako ang matinud-anong kasabotan ni Yahweh, nga dili ako mamatay? 15 Ug ayaw putla ang imong matinud-anong kasabotan gikan sa akong panimalay sa kanunay, sa dihang pagapuohon na ni Yahweh ang tagsatagsa sa mga kaaway ni David gikan sa ibabaw sa yuta." 16 Busa nagbuhat sa usa ka kasabotan si Jonatan uban sa panimalay ni David ug miingon, "Hinaot nga maningil si Yahweh gikan sa kamot sa mga kaaway ni David." 17 Gipapanumpa usab ni Jonatan si David tungod sa iyang gugma alang kaniya, tungod kay gihigugma niya siya sama sa paghigugma niya sa iyang kaugalingong kalag. 18 Unya miingon si Jonatan kaniya, "Ugma mao ang bag-ong pagsubang sa bulan. Pangitaon ka gayod tungod kay bakante ang imong lingkoranan. 19 Sa dihang makapuyo naka ug tulo ka adlaw, lugsong dayon ug adto sa dapit kung asa ka magtago sa dihang ang buluhaton dili pa mahuman, ug pabilin didto sa bato sa Ezel. 20 Ipana ko ang tulo ka udyong sa kilid niini, ingon nga nagpana ako sa ig-anan. 21 Ug ipakuha ko sa batang lalaki ug sultihan siya, 'Lakaw pangitaa ang mga udyong.' Kung sultihan ko ang batang lalaki, 'Tan-awa, kuhaa ang mga udyong nga anaa sa imong kilid," nan gawas; kay luwas ka ug walay kasakit, ingon nga si Yahweh buhi. 22 Apan kung moingon ako sa batang lalaki, 'Tan-awa, ang mga udyong anaa sa imong unahan,' nan kalagiw sa imong dalan, kay si Yahweh nagpalakaw kanimo. 23 Alang sa kasabotan nga atong gihisgotan, tan-awa, si Yahweh mao ang magpataliwala kanimo ug kanako sa walay kataposan.'" 24 Busa mitago si David sa uma. Sa pag-abot na sa bag-ong subang sa bulan, milingkod na ang hari aron mokaon. 25 Milingkod ang hari sa iyang lingkoranan, sa naandan, didto sa lingkoranan duol sa bungbong. Mitindog si Jonatan, ug milingkod si Abner sa kilid ni Saul. Apan ang dapit ni David walay naglingkod. 26 Bisan pa man niana nagpakahilom si Saul niadtong adlawa, tungod kay naghunahuna siya,

“Adunay nahitabo kaniya. Dili siya hinlo; sigurado nga dili siya hinlo.”
27 Apan sa ikaduhang adlaw, ang adlaw nga miagi sa bag-ong subang
sa bulan, wala gihapoy naglingkod sa dapit ni David. Giingnan ni Saul
si Jonatan ang iyang anak nga lalaki, “Nganong wala man makigsalo sa
pagkaon ang anak nga lalaki ni Jesse bisan gahapon o karon?” 28 Gitubag
ni Jonatan si Saul, “Matinud-anon nga nananghid si David kanako nga
moadto sa Bethlehem. 29 Miingon siya, 'Palakta intawon ako. Kay ang
among panimalay adunay paghalad didto sa siyudad, ug ang akong igsoong
lalaki nagsugo nga moadto ako didto. Karon, kung nakapahimuot ako sa
imong mga mata, palakta intawon ako ug makigkita sa akong mga igsoong
lalaki.' Mao kini ang hinungdan nga wala siya makatambong sa lamesa
sa hari.” 30 Unya misilaob ang kasuko ni Saul batok kang Jonatan, ug
miingon siya ngadto kaniya, “Ikaw anak sa usa ka daotan, masupilong
babaye! Gipakaingon mo ba nga wala ako masayod nga imong pinalabi
ang anak nga lalaki ni Jesse sa imong kaugalingong kaulawan, ug ngadto
sa kaulawan sa pagkahubo sa imong inahan? 31 Kay samtang buhi ang
anak nga lalaki ni Jesse sa kalibotan, dili ikaw ni ang imong gingharian
matukod. Unya karon, ipakuha siya ug dad-a nganhi kanako, kay angay
siyang patyon.” 32 Mitubag si Jonatan kang Saul nga iyang amahan, “Kay
unsa man ang hinungdan nga pagapatyon siya? Unsa man ang iyang
nabuhat?” 33 Busa gibangkaw siya ni Saul aron sa pagpatay kaniya. Busa
nasayod si Jonatan nga gitinguha sa iyang amahan ang pagpatay kang
David. 34 Mitindog si Jonatan gikan sa kan-anan nga hilabihang sukoa
ug wala mokaon sa ikaduhang adlaw sa bulan, kay nasubo siya kang
David, tungod kay ang iyang amahan nagpakaulaw man kaniya. 35 Sa
pagkabuntag, miadto si Jonatan sa uma aron sa pagpakigkita kang David,
ug uban kaniya ang usa ka batang lalaki. 36 Gisultihan niya ang batang
lalaki, “Dagan ug pangitaa ang udyong nga akong ipana.” Ug sa pagdagan
sa batang lalaki, gipana niya ang usa ka udyong ngadto sa iyang unahan.
37 Sa pag-abot sa batang lalaki sa dapit nga gipatugpahan sa udyong nga
gipana ni Jonatan, gitawag ni Jonatan ang batang lalaki, ug miingon,
“Dili ba ang udyong atua man sa imong unahan?” 38 Ug gisinggitan
ni Jonatan ang batang lalaki, “Pagdali, pagdali, ayaw pagdugay!” Busa
gitigom sa batang lalaki ang udyong ug miduol sa iyang agalon. 39 Apan
walay kalibotan ang batang lalaki sa tanan. Si Jonatan ug si David
lamang ang nasayod sa maong butang. 40 Gihatag ni Jonatan ang iyang
hinagiban sa batang lalaki ug miingon kaniya, “Lakaw, dad-a kini ngadto
sa siyudad.” 41 Sa pagkawala na sa batang lalaki, mitindog si David gikan
sa luyo sa tinapok, mihapa sa yuta ug miyukbo sa iyang kaugalingon sa
makatulo ka higayon. Naghinagkanay sila sa usag-usa ug naghinilakay,
ug hilabihan ang paghilak ni David. 42 Miingon si Jonatan kang David,
“Lakaw nga malinawon, tungod kay kitang duha nakapanumpa na sa
ngalan ni Yahweh ug miingon, 'Hinaot nga si Yahweh magapataliwala
kanatong duha, ug magapataliwala sa akong mga kaliwat ug sa imong
mga kaliwat, sa walay kataposan.”” Unya mitindog si David ug milakaw,
ug si Jonatan mibalik sa siyudad.

21

1 Unya miadto si David sa Nob aron sa pagpakigkita kang Ahimelek ang
pari. Misugat nga nangurog si Ahimelek kang David ug miingon kaniya,
“Nganong nag-inusara ka man ug walay kauban?” 2 Miingon si David kang
Ahimelek ang pari, “Gipaanhi ako sa hari sa usa ka tuyo ug misulti kanako,

'Ayaw pahibal-a si bisan kinsa sa bisan unsang butang mahitungod sa tuyo
nga gituga ko kanimo.' Gikasabot ko ang batan-ong mga lalaki didto sa usa
ka dapit. 3 Karon unsa man ang anaa sa imong kamot? Hatagi ako ug lima
ka buok tinapay, o bisan unsa nga ania dinhi." 4 Mitubag ang pari kang
David ug miingon, "Walay naandan nga tinapay nga ania sa akong kamot,
apan adunay balaang tinapay—kon ang mga batan-ong kalalakin-an wala
makahilabot ug mga babaye." 5 Gitubag ni David ang pari, "Ang tinuod
gipahilayo kanamo ang mga babaye sa milabay nga tulo na ka adlaw, sama
sa naandan sa dihang molakaw ako. Ang mga butang nga iya sa kalalakin-
an gipahilayo bisan gani sa yanong mga buluhaton. Labi na gayod karong
adlawa naglikay sila!" 6 Busa gihatagan siya sa pari ug tinapay nga
linain. Kay wala nay laing tinapay ang anaa didto gawas sa tinapay
diha sa atubangan, nga gikuha gikan sa atubangan ni Yahweh, aron nga
kapulihan ug init nga tinapay sa adlaw nga kuhaon kini. 7 Karon ang usa
sa mga sulugoon ni Saul atua didto nianang adlawa, nga nagpabilin sa
atubangan ni Yahweh. Siya mao si Doeg nga taga-Edomea, ang pangulo sa
tigbantay sa mga kahayopan ni Saul. 8 Miingon si David kang Ahimelek,
"Aduna bay bangkaw o espada nga anaa kanimo? Kay wala ko madala
ang akong espada ni ang akong mga hinagiban, tungod kay dinalian ang
buluhaton sa hari." 9 Miingon ang pari, "Ania dinhi ang espada ni Goliat
ang Filistihanon nga imong gipatay didto sa walog sa Ela, ania giputos ug
panapton luyo sa ephod. Kon buot nimo kanang kuhaon, kuhaa, kay walay
laing hinagiban dinhi." Miingon si David, "Wala na gayoy laing espada nga
sama niana; ihatag kini kanako." 10 Mibarog si David ug milikay nianang
adlawa gikan kang Saul ug miadto kang Akis, ang hari sa Gat. 11 Ang
mga sulugoon ni Akis miingon kaniya, "Dili ba mao man kini si David,
ang hari niining dapita? Dili ba nanag-awit man inubanan sa panagsayaw
ang tagsatagsa kanila mahitungod kaniya, 'Napatay ni Saul ang 1, 000,
ug 10, 000 kang David?'" 12 Ug kining mga pulonga gikinasingkasing ni
David ug nahadlok pag-ayo kang Akis, ang hari sa Gat. 13 Giusab niya ang
iyang panlihok sa ilang atubangan ug nagpabuangbuang didto sa ilang
mga kamot; gipatikan niya ang mga pultahan sa ganghaan ug gipatulo
ang laway sa iyang bungot. 14 Unya miingon si Akis ngadto sa iyang mga
sulugoon, "Tan-awa, nakita ninyo nga buang kanang tawhana. Nganong
gidala man ninyo siya dinhi kanako? 15 Nakulangan ba ako ug mga tawong
buang, nga nagdala man kamo ug tawo nga sama niining tawhana dinhi
sa akong atubangan? Mosulod ba gayod kining tawhana sa akong pinuy-
anan?"

22

1 Busa mibiya si David didto ug miikyas sa langob sa Adulam. Sa
pagkadungog sa iyang mga igsoon ug sa tibuok panimalay sa iyang
amahan, miadto sila didto kaniya. 2 Ang tanang tawo nga nagkalisodlisod,
ang tanang utangan, ug ang tanang nakulangan—midangop silang tanan
kaniya. Nahimong pangulo si David kanila. Mikabat sa 400 ka mga tawo
ang uban kaniya. 3 Unya gikan didto miadto si David sa Mispa sa Moab.
Giingnan niya ang hari sa Moab, "Hangyoon ko ikaw nga paubanon mo
ang akong amahan ug inahan hangtod nga masayran ko ang buhaton sa
Dios alang kanako." 4 Gibiyaan niya sila uban sa hari sa Moab. Nagpuyo
ang iyang amahan ug inahan uban kaniya sa tanang panahon samtang si
David anaa sa iyang kuta. 5 Unya miingon Gad nga propeta kang David,
"Ayaw na pagpuyo sa imong tagoanan. Lakaw ug adto sa yuta sa Juda."

Busa mibiya si David didto ug miadto sa lasang sa Heret. 6 Nakabalita
si Saul nga nakaplagan si David, kuyog ang mga tawong miuban kaniya.
Karon naglingkod si Saul sa ilalom sa kahoy nga tamarisbo sa Gabaon
didto sa Rama, nga naggunit sa iyang bangkaw, ug gialirongan siya sa
tanan niyang mga sulugoon. 7 Miingon si Saul sa iyang mga sulugoon nga
nag-alirong kaniya, "Karon paminaw, katawhan ni Benjamin! Mohatag
ba sa tagsatagsa kaninyo ang anak nga lalaki ni Jesse ug mga uma ug
kaparasan? Himoon ba niya kamong mga komandante sa liniboan o
mga komandante sa gatosan, 8 nga kamong tanan nagbudhi man kanako?
Walay si bisan kinsa kaninyo ang nagsulti kanako sa dihang nakigsabot
ang akong anak nga lalaki sa anak nga lalaki ni Jesse. Wala gayoy bisan
usa kaninyo ang naluoy kanako. Wala gayoy nagpahibalo kanako nga
ang akong anak nga lalaki nagdasig sa akong sulugoon nga si David sa
pagpakigbatok kanako. Karon nagtago ug nag-atang siya aron patyon
niya ako." 9 Unya si Doeg nga taga-Edomea, nga mitindog uban ang mga
sulugoon ni Saul, mitubag, "Nakita ko ang anak nga lalaki ni Jesse nga
miadto sa Nob, ngadto kang Ahimelek nga anak nga lalaki ni Ahitub.
10 Nag-ampo siya kang Yahweh nga unta tabangan niya siya, ug naghatag
kaniya sa mga makaon ug sa espada ni Goliat nga Filistihanon." 11 Unya
ang hari nagpadala ug tawo aron sa pagpahibalo sa pari nga si Ahimelek
nga anak nga lalaki ni Ahitub ug ang tanan sa balay sa iyang amahan,
ang mga pari nga anaa sa Nob. Silang tanan miadto sa hari. 12 Miingon
si Saul, "Karon paminaw, anak nga lalaki ni Ahitub." Mitubag siya, "Ania
ako, akong agalon." 13 Miingon si Saul kaniya, "Nganong nagbudhi ka man
kanako, ikaw ug ang anak nga lalaki ni Jesse, nga tungod niana gihatagan
mo man sa tinapay, ug sa espada, ug nag-ampo sa Dios nga tabangan
unta niya siya, aron nga makabatok siya kanako, nga nagtago, ingon sa
iyang gibuhat niining adlawa?" 14 Unya mitubag si Ahimelek sa hari ug
miingon, "Kinsa man sa tanan nimong mga sulugoon ang sama kamatinud-
anon kang David, nga umagad nga lalaki sa hari ug pangulo sa imong
sinaligan, ug gitamod sa imong pinuy-anan? 15 Mao ba kini ang unang
higayon nga nag-ampo ako sa Dios aron tabangan siya? Dili gayod! Ayaw
tugoti nga makapasangil ang hari sa iyang sulugoon o ngadto sa tibuok
panimalay sa akong amahan. Kay wala masayod ang imong sulugoon
niining butanga." 16 Mitubag ang hari, "Mamatay ka gayod, Ahimelek,
ikaw ug ang tibuok panimalay sa imong amahan." 17 Giingnan sa hari
ang sinaligan nga mialirong kaniya, "Atubanga ug pamatya ang mga pari
ni Yahweh. Tungod kay ang ilang mga kamot anaa usab kang David, ug
tungod kay nasayod sila nga mikalagiw siya, apan wala kini ipahibalo
kanako." Apan ang mga sulugoon sa hari wala makaako sa pagpatay sa
mga pari ni Yahweh. 18 Unya miingon ang hari kang Doeg, "Atubanga
ug pamatya ang mga pari." Busa gipamatay ni Doeg nga taga-Edomea
ang mga pari; nakapatay siya ug 85 ka mga tawo nga nagbisti ug lino
nga kapa nianang adlawa. 19 Pinaagi sa sulab sa espada, iyang gipamatay
ang taga-Nob, ang siyudad sa mga pari, lakip na ang mga lalaki ug mga
babaye, mga kabataan ug mga masuso, ug ang mga baka ug mga asno
ug mga karnero. Gipatay niya silang tanan pinaagi sa sulab sa espada.
20 Apan ang usa sa mga anak nga lalaki ni Ahimelek ang anak ni Ahitub,
nga ginganlan ug Abiatar, nakaikyas ug mikalagiw sunod kang David.
21 Gisuginlan ni Abiatar si David nga gipamatay ni Saul ang mga pari ni
Yahweh. 22 Giingnan ni David si Abiatar, "Nasayran ko gayod niadtong
adlawa, sa dihang si Doeg nga taga-Edomea anaa didto, nga sultihan gayod

niya si Saul. Ako ang nakaingon sa kamatayon sa tibuok panimalay sa
imong amahan! 23 Pabilin uban kanako ug ayaw kahadlok. Kay siya nga
nagapangita sa imong kinabuhi nagapangita usab kanako. Luwas ka uban
kanako."

23

1 Gisuginlan nila si David, "Tan-awa, nakig-away ang mga Filistihanon
batok sa Keila ug gitulis ang giukanan." 2 Busa nag-ampo si David aron
sa pagpakitabang kang Yahweh ug nangutana kaniya, "Moadto ba ako
ug mosulong niining mga Filistahanon?" Miingon si Yahweh kang David,
"Lakaw ug sulonga ang mga Filistihanon ug luwasa ang Keila." 3 Miingon
ang mga tawo ni David kaniya, "Tan-awa, nangahadlok kita dinhi sa
Juda. Unsa pa kaha kung mangadto kita sa Keila nga makigbatok sa
kasundalohan sa mga Filistihanon?" 4 Busa nag-ampo pag-usab si David sa
pagpakitabang kang Yahweh. Mitubag si Yahweh kaniya, "Barog, lugsong
ngadto sa Keila. Kay padaugon ko kamo batok sa mga Filistihanon." 5 Si
David ug ang iyang mga tawo miadto sa Keila ug nakig-away sa mga
Filistihanon. Giilog nila ang ilang mga baka ug gipamatay sila uban ang
dakong kamatay. Busa giluwas ni David ang lumulopyo sa Keila. 6 Sa
pagkalagiw ni Abiatar nga anak nga lalaki ni Ahimelek kang David sa Keila,
milugsong siya dala ang ephod. 7 May nakabalita kang Saul nga si David
atua sa Keila. Miingon si Saul, "Gitugyan na gayod siya sa Dios sa akong
kamot. Kay nakulong siya tungod sa pagsulod niya sa siyudad nga adunay
mga ganghaan ug mga trangka." 8 Gipatawag ni Saul ang tibuok niyang
mga sakop alang sa pagpakiggubat, aron sa paglugsong ngadto sa Keila,
aron palibotan si David ug ang iyang mga tawo. 9 Nasayran ni David nga
naglaraw ug daotan si Saul batok kaniya. Giingnan niya si Abiatar ang
pari, "Dad-a nganhi ang ephod." 10 Unya miingon si David, "O Yahweh,
ang Dios sa Israel, sa pagkatinuod ang imong sulugoon nakadungog nga
si Saul nagapangita aron sa pag-anhi sa Keila, sa paglaglag sa siyudad
tungod kanako. 11 Itugyan ba kaha ako sa katawhan sa Keila ngadto sa
iyang kamot? Molugsong ba gayod si Saul, sama sa nadungog sa imong
sulugoon? O Yahweh, ang Dios sa Israel, nagpakiluoy ako kanimo, sultihi
intawon ang imong sulugoon." Miingon si Yahweh, "Molugsong gayod
siya." 12 Unya miingon si David, "Itugyan ba kaha ako ug ang akong
mga tawo sa katawhan sa Keila ngadto sa kamot ni Saul?" Mitubag si
Yahweh, "Itugyan ka gayod nila." 13 Unya si David ug ang iyang mga tawo
nga mikabat ug 600, mitindog ug mipahawa gikan sa Keila, ug nangadto
sa nagkalainlaing mga dapit. Sa pagkabalita ni Saul nga nakaikyas si
David gikan sa Keila, miundang siya sa paggukod. 14 Nagpuyo si David
sa iyang mga tagoanan didto sa kamingawan, sa kabungtoran didto sa
kamingawan sa Zip. Nagpangita si Saul kaniya adlaw-adlaw, apan wala
siya gitugyan sa Dios sa iyang kamot. 15 Nahibalo si David nga miabot
si Saul aron sa pagpangita sa iyang kinabuhi; ug karon didto si David sa
kamingawan sa Zip sa Hores. 16 Unya si Jonatan, ang anak nga lalaki
ni Saul, mitindong ug miadto kang David sa Hores, ug nagpalig-on sa
iyang kamot diha sa Dios. 17 Miingon siya kaniya, "Ayaw kahadlok. Kay
ang kamot ni Saul nga akong amahan dili makakaplag kanimo. Mahimo
kang hari sa Israel, ug mahimo mo akong luyoluyo. Si Saul nga akong
amahan nasayod na niini." 18 Nagbuhat sila ug kasabotan atubangan
ni Yahweh. Ug nagpabilin si David sa Hores, ug mipauli si Jonatan.
19 Unya ang mga Zipihanon miadto kang Saul sa Gabaon ug miingon,

“Dili ba nagtago man si David uban kanamo didto sa tagoanan sa Hores,
sa kabungtoran sa Hachila, nga anaa sa habagatang bahin sa Jesimon?
20 Busa karon paglugsong, O hari! Sumala sa imong tinguha, paglugsong!
Ang among bahin mao lamang ang pagtugyan kaniya ngadto sa kamot sa
hari.” 21 Miingon si Saul, “Panalanginan kamo ni Yahweh. Kay aduna
kamoy kaluoy kanako. 22 Lakaw, ug paniguroha pa gayod. Sayra ug tan-
awa kung hain ang iyang tagoanang dapit ug si kinsa ang nakakita kaniya
didto. Gibalita kini kanako nga abtik kaayo siya. 23 Busa tan-awa, ug
panid-i ang tanang dapit kung hain siya magtago. Balik kamo kanako
uban ang siguradong kasayoran, ug unya mokuyog ako kaninyo. Kung
anaa siya sa yuta, pangitaon ko gayod siya taliwala sa mga liboan sa Juda.”
24 Unya nanindog sila ug nag-una kang Saul didto sa Zip. Karon si David
ug ang iyang mga tawo anaa sa kamingawan sa Maon, didto sa Araba sa
habagatang bahin sa Jesimon. 25 Si Saul ug ang iyang mga tawo nangadto
aron sa pagpangita kaniya. Ug gibalitaan si David niini, busa milugsong
siya ngadto sa batoon nga bungtod ug nagpuyo sa kamingawan sa Maon.
Sa pagkadungog ni Saul niini, gigukod niya si David didto sa kamingawan
sa Maon. 26 Miadto si Saul sa pikas bahin sa bukid, ug si David ug ang
iyang mga tawo nangadto usab sa pikas bahin sa bukid. Nagdali si David
aron sa pagpalayo gikan kang Saul. Samtang si Saul ug ang iyang mga
tawo nag-alirong pa kang David ug sa iyang mga tawo aron sa pagdakop
kanila, 27 miabot ang usa ka sinugo kang Saul ug miingon, “Pagdali ug pag-
uli, kay ang mga Filistihanon ming-asdang batok sa yuta.” 28 Busa mibalik
si Saul gikan sa paggukod kang David ug nakig-away sa mga Filistihanon.
Busa kanang dapita gitawag ug Bato sa Pag-ikyas. 29 Mitungas si David
gikan didto ug mipuyo sa mga tagoanan sa Engedi.

24

1 Sa pagbalik ni Saul gikan sa paglutos sa mga Filistihanon, gibalitaan
siya, “Atua si David sa kamingawan sa Engedi.” 2 Unya nagdala si Saul
ug 3, 000 ka piniling mga tawo gikan sa tibuok Israel ug milakaw aron sa
pagpangita kang David ug sa iyang mga tawo didto sa mga Bato sa Ihalas
nga mga Kanding. 3 Miabot siya sa toril sa mga karnero didto sa agianan,
nga adunay langob. Misulod si Saul aron sa pagtabon sa iyang tiil. Karon si
David ug ang iyang mga tawo nanglingkod sa kinasuokang bahin sa maong
langob. 4 Miingon ang mga tawo ni David kaniya, “Mao na kini ang adlaw
nga gisulti ni Yahweh sa pagsulti niya kanimo, 'Itugyan ko ang imong
kaaway sa imong kamot, aron buhaton mo kaniya ang imong tinguha.”
Unya mitindog si David ug mikamang sa hilom ug giputlan ang sidsid sa
kupo ni Saul. 5 Pagkahuman niana nagsakit ang kasingkasing ni David
tungod kay iyang giputlan ang sidsid sa kupo ni Saul. 6 Giingnan niya ang
iyang mga tawo, “Gidid-an ako ni Yahweh sa pagbuhat niining butanga
ngadto sa akong agalon, nga dinihugan ni Yahweh, sa pagbakyaw sa akong
kamot batok kaniya, sa nakita ko siya mao ang dinihogan ni Yahweh.”
7 Busa gibadlong ni David ang iyang mga tawo niining mga pulong, ug
wala siya magtugot kanila sa pagpatay kang Saul. Mitindog si Saul, mibiya
sa langob, ug mipadayon sa iyang panaw. 8 Pagkahuman, mitindog usab si
David, migawas sa langob, ug gitawag niya si Saul: “Akong agalong hari.”
Sa paglingi ni Saul, mihapa si David sa pagpakita ug katahoran. 9 Miingon
si David ngadto kang Saul, “Nganong naminaw ka man sa mga tawo
nga nagsulti, 'Tan-awa, nagapangita si David aron sa pagdagmal kanimo?'
10 Karong adlawa ang imong mga mata nakakita kung giunsa ka pagtugyan

ni Yahweh sa akong kamot samtang anaa pa kita sulod sa langob. Ang
pipila nagsugyot kanako nga patyon ka, apan wala ko kana buhata kanimo.
Miingon ako, 'Dili ko bakyawon ang akong kamot batok sa akong agalon;
kay siya mao ang dinihogan ni Yahweh.' 11 Tan-awa, amahan ko, tan-
awa ang sidsid sa imong kupo sa akong kamot. Kay ang kamatuoran nga
giputlan ko ang sidsid sa imong kupo ug wala ka patya, masayran mo
unta ug makita nga walay daotan o pagbudhi sa akong kamot, ug wala
ako makasala batok kanimo, bisan paman nga ginapangita mo ang akong
kinabuhi aron sa pagkuha niini. 12 Hinaot nga maghukom si Yahweh tali
kanimo ug kanako, ug si Yahweh magabalos kanimo alang kanako, apan
ang akong kamot dili gayod modapat kanimo. 13 Ingon sa gisulti sa karaang
panultihon, 'Gikan sa daotan mogula ang pagkadaotan.' Apan ang akong
kamot dili gayod modapat kanimo. 14 Kang kinsa ba mogawas ang hari sa
Israel? Kang kinsa ka man nagagukod? Sa usa ba ka irong patay! Sunod
sa usa ka pulgas! 15 Si Yahweh unta mao ang maghuhukom ug mohatag sa
paghukom tali kanimo ug kanako, ug mosusi niini, ug molaban sa akong
katungod ug magapaikyas kanako gikan sa imong kamot.” 16 Sa nahuman
na sa pagsulti si David niining mga pulong ngadto kang Saul, miingon si
Saul, “Mao ba kining imong tingog, David anak ko?” Gipatugbaw ni Saul
ang iyang tingog ug mihilak. 17 Miingon siya ngadto kang David, “Mas
matarong ka pa kay kanako. Kay gibalsan mo ako ug maayo, samtang
gibalsan ko ikaw sa kadaot. 18 Gipadayag mo karong adlawa kung unsa
kamaayo ang imong nabuhat kanako, kay wala mo man ako patya bisan
gitugyan na ako ni Yahweh nganha kanimo. 19 Kay kung makaplagan sa
usa ka tawo ang iyang kaaway, buhian ba niya kini nga luwas? Hinaot
nga moganti si Yahweh kanimo sa kamaayo nga imong nabuhat kanako
karong adlawa. 20 Karon, nasayran ko na nga mamahimo ka gayong hari
ug ang gingharian sa Israel malig-on diha sa imong kamot. 21 Ipanumpa
kanako pinaagi kang Yahweh nga dili mo putlon ang akong kaliwatan
sunod kanako, ug dili mo laglagon ang akong ngalan sa panimalay sa
akong amahan.” 22 Busa nanumpa si David kang Saul. Unya mipauli si
Saul, apan mitungas si David ug ang iyang mga tawo ngadto sa tagoanan.

25

1 Karon namatay na si Samuel. Ang tibuok Israel nagtigom ug
nagbangotan alang kaniya, ug gilubong nila siya sa iyang balay didto sa
Rama. Unya milakaw si David ug milugsong sa kamingawan sa Paran.
2 Adunay usa ka tawo didto sa Maon, nga ang katigayonan atua sa Carmel.
Adunahan kaayo ang maong tawo. Aduna siyay 3, 000 ka mga karnero ug
1, 000 ka mga kanding. Gitupihan niya ang iyang mga karnero didto sa
Carmel. 3 Ang ngalan sa tawo mao si Nabal, ug Abigail ang ngalan sa iyang
asawa. Maalamon ang babaye ug maanyag ang panagway. Apan mapintas
ang lalaki ug daotan sa iyang mga binuhatan. Kaliwat siya sa panimalay
ni Caleb. 4 Nadungog ni David didto sa kamingawan nga nagtupi si Nabal
sa balahibo sa iyang karnero. 5 Busa nagpadala si David ug napulo ka
mga batan-ong lalaki. Miingon si David sa batan-ong mga lalaki, “Tungas
didto sa Carmel, adto kang Nabal, ug pangumustaha siya pinaagi sa akong
ngalan. 6 Moingon kamo kaniya, 'Pagpuyo nga mauswagon. Ang kalinaw
maanaa kanimo ug ang kalinaw maanaa sa imong panimalay, ug ang
kalinaw maanaa sa tanan nimong gipanag-iyahan. 7 Nadungog ko nga
aduna kay mga tigtupi. Ang imong mga magbalantay sa karnero nag-
uban kanamo, ug wala kami gibuhat nga makapasakit kanila, ug wala

sila nawad-an sa tibuok higayon nga atua sila sa Carmel. 8 Pangutan-
a ang imong mga batan-ong lalaki, ug sultihan ka nila. Karon tugoti
nga ang akong mga batan-ong lalaki makakaplag ug pabor sa imong mga
mata, kay miabot kami sa adlaw sa pagsaulog. Palihog hatagi ang imong
mga sulugoon ug bisan unsa nga anaa kanimo ug ang imong anak nga si
David.'" 9 Sa pag-abot sa mga batan-ong lalaki, gisulti nila kining tanan
kang Nabal alang kang David ug unya naghulat. 10 Gitubag ni Nabal ang
mga sulugoon ni David, "Kinsa ba si David? Ug kinsa ba ang anak ni
Jese? Karong adlawa adunay daghang mga sulugoon nga milayas gikan
sa ilang mga agalon. 11 Kuhaon ko ba ang akong tinapay ug ang akong
tubig ug ang akong karne nga akong giihaw alang sa akong mga tigtupi,
ug ihatag kini sa mga tawo nga wala ko hingsayri kung asa gikan?" 12 Busa
namiya ug namalik ang mga batan-ong lalaki, ug gisulti kaniya ang tanan
nga gipamulong. 13 Miingon si David ngadto sa iyang mga tawo, "Ang
matag tawo magtakin sa iyang espada." Ug ang matag-usa nagtakin sa
iyang espada. Gitakin usab ni David ang iyang espada. Mga 400 ka mga
tawo ang misunod kang David, ug 200 ang nagpabilin uban sa mga gamit.
14 Apan usa sa mga batan-ong lalaki ang misugilon kang Abigail nga asawa
ni Nabal; miingon siya, "Nagpadala si David ug mga mensahero gikan sa
kamingawan aron pangumustahon ang atong agalon, ug giinsulto niya
sila. 15 Apan ang mga tawo maayo kaayo kanato. Wala kami gisakit ug
walay nakulang samtang nag-uban kami kanila sa dihang didto kami sa
kaumahan. 16 Sila mao ang among pader sa adlaw ug sa gabii, sa tanang
higayon nga uban pa kami kanila nga nag-atiman sa mga karnero. 17 Busa
sayri kini ug hunahunaa ang imong pagabuhaton, kay daotan ang gilaraw
batok sa atong agalon, ug batok sa iyang tibuok panimalay. Wala siyay
pulos nga tawo ug walay makapangatarongan kaniya." 18 Unya midali si
Abigail ug nagkuha ug 200 ka buok tinapay, duha ka botilya sa bino, lima
ka karnero nga naandam nang daan, lima ka bakid sa binulad nga lugas,
100 ka pungpong sa binulad nga ubas, ug 200 ka tinapay nga hinimo sa
trigo, ug gikarga kini sa mga asno. 19 Miingon siya sa iyang mga batan-
ong lalaki, "Pag-una kamo kanako, ug mosunod ako kaninyo." Apan wala
niya sultihi ang iyang bana nga si Nabal. 20 Samtang nagsakay siya sa
iyang asno ug milugsong sa nagsalipod nga bukid, si David ug ang iyang
mga tawo milugsong padulong kaniya, ug gikasugat niya sila. 21 Karon
si David miingon, "Sa pagkatinuod kawang lamang ang akong pagbantay
sa tanang anaa niining tawhana didto sa kamingawan, aron nga walay
mawala sa tanan niyang gipanag-iyahan, apan gibalosan niya ug daotan
ang maayo. 22 Buhaton unta sa Dios nganhi kanako, nga si David, ug
mas labaw pa, kung sa pagkabuntag akong binlan ug usa ka lalaki sa
tanan niyang gipanag-iyahan." 23 Sa pagkakita ni Abigail kang David,
nagdali siya ug mikanaog sa iyang asno ug mihapa sa yuta sa atubangan
ni David. 24 Mihapa siya sa tiilan ni David ug miingon, "Ako na lamang
ang pakasad-a, akong agalon. Palihog tugoti ang imong sulugoon nga
makigsulti kanimo, ug paminawa ang mga pulong sa imong sulugoon.
25 Akong agalon ayaw tagda kining walay pulos nga tawo nga si Nabal,
kay sama sa iyang ngalan, mao na siya. Nabal ang iyang ngalan, ug
ang kabuang anaa kaniya. Apan ako nga imong sulugoon wala makakita
sa mga batan-ong lalaki sa akong agalon, nga imong gipadala. 26 Ug
karon, akong agalon, ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga ikaw buhi,
sanglit si Yahweh nagpugong kanimo sa pagpabanaw sa dugo, ug gikan
sa pagpanimalos pinaagi sa imong kaugalingong kamot, karon tugoti nga

ang imong mga kaaway, ug kadtong nagtinguha sa pagbuhat ug daotan
sa akong agalon, mahisama kang Nabal. 27 Ug karon, kining mga gasa
nga gidala sa imong sulugoon alang sa akong agalon—tugoti nga igahatag
kini ngadto sa mga batan-ong lalaki nga nagsunod sa akong agalon.
28 Palihog pasayloa ang kalapasan sa imong sulugoon, kay sa pagkatinuod
pagahimoon gayod ni Yahweh sa akong agalon ang tinuod nga panimalay,
kay ang akong agalon nakig-away sa mga gubat ni Yahweh; ug walay
makita nga daotan diha kanimo hangtod nga ikaw buhi pa. 29 Ug bisan
pa kung mobarog ang mga tawo sa pagpangita kanimo aron pagkuha sa
imong kinabuhi, apan ang kinabuhi sa akong agalon mahigot sa bugkos
sa mga buhi pinaagi kang Yahweh nga imong Dios; ug iyang ilambuyog
ang mga kinabuhi sa imong mga kaaway, sama nga gikan sa puntil sa
usa ka lambuyog. 30 Ug mao kini ang mahitabo, sa dihang buhaton na
ni Yahweh alang sa akong agalon ang tanang maayong mga butang nga
iyang gisaad kanimo, ug kung himoon ka na niyang pangulo sa tibuok
Israel, 31 kini nga mga butang dili na makapaguol kanimo, ni makapasakit
sa kasingkasing sa akong agalon, kay wala ka nagpabanaw ug dugo nga
walay hinungdan, ug wala ka manimalos alang sa imong kaugalingon. Ug
kung palampuson ni Yahweh ang akong agalon, hinumdomi ang imong
sulugoon.” 32 Miingon si David kang Abigail, “Dalaygon si Yahweh, ang
Dios sa Israel, siya nga nagpadala kanimo aron pagsugat kanako karong
adlawa. 33 Ug bulahan ang imong kaalam, ug bulahan ka, tungod kay
gilikay mo ako gikan sa pagpabanaw sa dugo, ug gikan sa pagpanimalos
gamit ang akong kaugalingong kamot. 34 Kay sa pagkatinuod, ingon
nga si Yahweh buhi, ang Dios sa Israel, siya nga nagpugong kanako sa
pagsakit kanimo, kung wala ka pa nagdali sa pagsugat kanako, wala gayoy
mahibilin kang Nabal bisan usa ka batang lalaki pag-abot sa kabuntagon.”
35 Busa gidawat ni David ang iyang gipangdala alang kaniya; miingon siya
sa babaye, “Pauli nga malinawon ngadto sa imong pinuy-anan; tan-awa,
namati ako sa imong tingog ug gidawat ko ikaw.” 36 Mibalik si Abigail
ngadto kang Nabal; ug tan-awa, nagpakombira siya sa iyang balay, sama
sa kombira sa usa ka hari; ug nagmalipayon ang kasingkasing ni Nabal,
kay nahubog man siya pag-ayo. Busa wala niya siya sultihi hangtod sa
pagkabuntag. 37 Pag-abot sa kabuntagon, sa dihang nahuwasan na sa
pagkahubog si Nabal, gisultihan siya sa iyang asawa niining mga butanga;
giataki siya sa iyang kasingkasing, ug migahi siya sama sa bato. 38 Sa
paglabay sa napulo ka adlaw nga gikastigo ni Yahweh si Nabal, namatay
siya. 39 Ug sa pagkadungog ni David nga namatay na si Nabal, miingon
siya, “Dalaygon si Yahweh, nga maoy nagbawi sa akong kaulawan gikan
sa kamot ni Nabal, ug naglikay sa iyang sulugoon gikan sa daotan. Ug iyang
gibalik sa kaugalingong ulo ni Nabal ang iyang daotang binuhatan.” Unya
gipaadtoan ug gipasultihan ni David si Abigail, nga iya siyang pangasaw-
on. 40 Sa pag-abot sa mga sulugoon ni David ngadto kang Abigail didto
sa Carmel, nakigsulti sila kaniya ug miingon, “Gipadala kami ni David
nganhi kanimo aron dad-on ka ngadto kaniya ingon nga iyang asawa.”
41 Mibarog siya, ug mihapa sa yuta, ug miingon, “Tan-awa, ang imong
babayeng sulugoon mao ang sulugoon nga mohugas sa mga tiil sa mga
sulugoon sa akong agalon.” 42 Midali si Abigail ug mibarog, ug misakay
sa asno uban ang iyang lima ka babayeng sulugoon nga misunod kaniya;
ug misunod siya sa mga mensahero ni David ug nahimong iyang asawa.
43 Karon gikuha usab ni David si Ahinoam nga taga-Jesrel ingon nga asawa;
silang duha nahimo niyang mga asawa. 44 Gihatag usab ni Saul si Mical

nga anak niya nga babaye nga asawa ni David, ngadto kang Palti nga anak ni Lais, nga gikan sa Galim.

26

1 Miabot ang mga taga-Zif kang Saul didto sa Gabaon ug miingon, “Dili ba nagtago man si David sa kabungtoran sa Hakila, atbang sa Jesimon?” 2 Unya mitindog si Saul ug milugsong sa kamingawan sa Zif, nga may 3, 000 ka mga pinili nga mga tawo sa Israel nga mouban kaniya, aron pangitaon si David sa kamingawan sa Zif. 3 Nagkampo si Saul sa bungtod sa Hakila, nga atbang sa Jesimon, daplin sa dalan. Apan nagpuyo si David sa kamingawan, ug nakita niya nga nagpadulong si Saul kaniya didto sa kamingawan. 4 Busa nagpadala si David ug mga espiya ug nasayran nga moabot gayod si Saul. 5 Mitindog si David ug miadto sa dapit nga gikampohan ni Saul; nakita niya kung asa naghigda si Saul, ug si Abner ang anak nga lalaki ni Ner, ang heneral sa iyang kasundalohan; naghigda si Saul sulod sa kampo, ug ang mga tawo nga nagkampo palibot kaniya, nangatulog tanan. 6 Unya miingon si David kang Ahimelek ang Hitihanon, ug kang Abisai ang anak nga lalaki ni Seruai, ang igsoong lalaki ni Joab, “Kinsay molugsong uban kanako ngadto sa kampo ni Saul?” Miingon si Abisai, “Ako! Molugsong ako uban kanimo.” 7 Busa si David ug si Abisai miadto sa mga kasundalohan sa pagkagabii. Ug atua si Saul natulog sulod sa kampo, tupad sa iyang bangkaw nga giugbok sa yuta dapit sa iyang ulohan. Si Abner ug ang iyang mga sundalo nanghigda libot kaniya. 8 Unya si Abisai miingon kang David, “Karong adlawa gitugyan sa Dios ang imong kaaway sa imong kamot. Karon palihog tugoti ako nga duslakon siya niining bangkaw diha sa yuta sa usa lang ka pagbangkaw. Dili ko siya duslakon sa ikaduhang higayon.” 9 Miingon si David kang Abisai, “Ayaw siya patya; kay kinsa man ang makapahamtang sa iyang mga kamot batok sa dinihogan ni Yahweh ug mahimong dili sad-an?” 10 Miingon si David, “Ingon nga buhi si Yahweh, si Yahweh ang mopatay kaniya, o sa adlaw sa iyang kamatayon, o moadto siya sa pagkiggubat ug malaglag. 11 Dili unta itugot ni Yahweh nga bakyawon ko ang akong kamot sa iyang dinihogan; apan karon, naghangyo ako kanimo, kuhaa ang bangkaw nga anaa sa iyang ulohan ug ang tibod sa tubig, ug manlakaw na kita.” 12 Busa gikuha ni David ang bangkaw ug ang tibod sa tubig gikan sa ulohan ni Saul, ug nanlakaw dayon sila. Walay usa nga nakakita kanila o nasayod mahitungod niini, ni may bisan usa nga nakamata, tungod kay nahikatulog silang tanan, tungod kay gipahinanok man sila pag-ayo ni Yahweh. 13 Unya miadto si David sa pikas bahin ug mibarog sa ibabaw sa tumoy sa bukid; dako ang gilay-on sa ilang taliwala. 14 Misinggit si David ngadto sa mga tawo ug kang Abner ang anak nga lalaki ni Ner; miingon siya, “Dili ka ba motubag, Abner?” Unya mitubag si Abner ug miingon, “Kinsa ka man nga nagasinggit ngadto sa hari?” 15 Miingon si David kang Abner, “Dili ba usa ka man ka isog nga tawo? Kinsa man ang sama kanimo sa Israel? Unya nganong wala man nimo bantayi ang imong agalong hari? Kay adunay tawo nga mianha aron patyon ang hari nga imong agalon. 16 Dili maayo kining imong gibuhat. Ingon nga buhi si Yahweh, angay kang mamatay tungod kay wala mo man bantayi ang imong agalon, nga dinihogan ni Yahweh. Ug karon tan-awa kung asa na ang bangkaw sa hari ug ang tibod sa tubig nga anaa sa iyang ulohan.” 17 Nailhan ni Saul ang tingog ni David ug miingon, “Imo ba kanang tingog, David akong anak?” Miingon si David, “Akoa kining tingog, akong agalong hari.” 18 Miingon

siya, “Nganong gigukod sa akong agalon ang iyang sulugoon? Unsa man
ang akong nabuhat? Unsay daotan nga ania sa akong kamot? 19 Busa
karon, maghangyo ako kanimo, hinaot nga paminawon sa akong agalong
hari ang mga pulong sa iyang sulugoon. Kung si Yahweh ang hinungdan
nga nakigbatok ka kanako, tugoti nga modawat siya ug halad; apan kung
sa tawo lamang kini, matinunglo unta sila sa atubangan ni Yahweh, tungod
kay gipapahawa nila ako niining adlawa, nga dili na ako makakupot sa
panulondon ni Yahweh; miingon sila kanako, 'Lakaw simbaha ang ubang
mga dios.' 20 Busa karon, ayaw itugot nga ang akong dugo moagas sa yuta
nga halayo sa presensya ni Yahweh; kay ang hari sa Israel mianhi aron
sa pagpangita sa usa ka pulgas sama sa usa ka tawo nga nangayam ug
langgam sa kabukiran.” 21 Unya miingon si Saul kang David, “Nakasala
ako. Balik na David nga akong anak; kay dili ko na ikaw sakiton pa,
tungod kay ang akong kinabuhi bililhon man sa imong panan-aw karong
adlawa. Tan-awa, nagpakabuang ako ug nakabuhat ug dakong sayop.”
22 Mitubag si David ug miingon, “Tan-awa ang imong bangkaw ania dinhi,
hari! Paanhia ang usa ka batan-ong lalaki ug ipakuha kini ug dad-on kini
nganha kanimo. 23 Hinaot nga bayaran ni Yahweh ang matag tawo sa
iyang pagkamatarong ug sa iyang pagkamatinud-anon; tungod kay itugyan
ka unta ni Yahweh sa akong kamot karong adlawa, apan dili ko pasipad-
an ang iyang dinihogan. 24 Ug tan-awa, ingon nga bililhon ang imong
kinabuhi sa akong panan-aw karong adlawa, hinaot nga mahimong mas
bililhon ang akong kinabuhi sa panan-aw ni Yahweh, ug hinaot luwason
niya ako gikan sa tanang kasamok.” 25 Unya mitubag si Saul kang David,
“Hinaot nga mabulahan ka, David akong anak, aron mahimo pa nimo ang
dagkong mga butang, ug ikaw magmalamposon pa gayod.” Busa milakaw
si David sa iyang panaw, ug mibalik si Saul sa iyang dapit.

27

1 Miingon si David sulod sa iyang kasingkasing, “Usa ka adlaw mahanaw
gayod ako pinaagi sa kamot ni Saul; wala nay mas maayo pa alang kanako
kaysa pag-ikyas ngadto sa yuta sa mga Filistihanon; mohunong na si Saul
sa pagpangita kanako sa tanang utlanan sa Israel; sa ingon niini nga paagi
makaikyas ako sa iyang mga kamot.” 2 Mibarog si David ug milatas, siya
ug ang 600 ka mga tawo nga uban kaniya, paingon kang Akis anak nga
lalaki ni Maok, ang hari sa Gat. 3 Mipuyo si David uban kang Akis sa
Gat, siya ug ang iyang katawhan, ang matag tawo uban sa kaugalingon
niyang panimalay, ug si David uban ang iyang duha ka mga asawa nga si
Ahinoam nga taga-Jesrel ug si Abigail nga taga-Carmel nga asawa ni Nabal.
4 Gisultihan si Saul nga mikalagiw na si David ngadto sa Gat, busa wala
na siya nangita kaniya. 5 Miingon si David kang Akis, “Kung nakakaplag
ako ug pabor sa imong mga mata, tugoti sila nga hatagan ako ug dapit
sa usa sa mga siyudad dinhi sa nasod, aron magpuyo ako didto: kay
nganong magpuyo man ang imong sulugoon sa harianong siyudad uban
kanimo?” 6 Busa nianang adlawa gihatag ni Akis kaniya ang Siklag; mao
kana ang hinungdan nga ang Siklag gipanag-iyahan sa mga hari sa Juda
hangtod karong adlawa. 7 Usa ka tuig ug upat ka bulan ang gidugayon
sa pagpuyo ni David sa yuta sa mga Filistihanon. 8 Gisulong ni David
ug sa iyang mga katawhan ang nagkalainlaing dapit, gisamok ang mga
Gesurihanon, sa mga Girsihanon, ug sa mga Amalekanhon; kay kadtong
mga nasora mao ang mga lumulupyo sa yuta, kung moadto ka sa Sur,
sama ka halayo sa yuta sa Ehipto. Nagpuyo na sila niadtong yutaa sukad

pa kaniadto. 9 Gisulong ni David ang yuta ug walay gibiling buhi bisan
lalaki ni babaye man; gipanguha niya ang mga karnero, ang mga torong
baka, ang mga asno, ang mga kamelyo, ug ang mga bisti; mobalik siya
ug moadto pag-usab kang Akis. 10 Moingon si Akis, "Batok kang kinsa ka
man naghimo ug kasamok karong adlawa?" Motubag si David, "Batok sa
habagatan sa Juda," o "Batok sa habagatan sa mga taga-Jeramel," o "Batok
sa habagatan sa mga Kenihanon." 11 Walay ginabiling buhi nga lalaki ni
babaye si David aron dad-on nila sa Gat, nga nag-ingon, "Aron dili sila
makasumbong mahitungod kanato, 'Gibuhat kini kanunay ni David.'" Mao
kini ang iyang ginabuhat sa tibuok panahon nga nagpuyo siya sa nasod
sa mga Filistihanon. 12 Mituo si Akis kang David, nga nag-ingon, "Gihimo
gayod niyang kasilagan siya sa iyang katawhan sa Israel; busa mahimo
siyang akong sulugoon sa kahangtoran."

28

1 Nahitabo kini niadtong mga adlawa nga gitigom sa mga Filistihanon
ang ilang mga kasundalohan aron makiggubat sa Israel. Miingon si Akis
kang David, "Nasayod ka gayod nga makig-away ka uban kanako sa
dakong panon sa kasundalohan, ikaw ug ang imong mga tawo." 2 Miingon
si David kang Akis, "Aron masayran nimo kung unsay mabuhat sa imong
sulugoon." Miingon si Akis kang David, "Aron himoon ko ikaw nga
akong tigpanalipod sa dayon." 3 Karon namatay na si Samuel, ug ang
tibuok Israel nagbangotan kaniya ug gilubong siya didto sa Rama, sa iyang
kaugalingong siyudad. Ug usab, gipapahawa ni Saul sa yuta kadtong
nakigsulti sa mga patay o sa mga espiritu. 4 Unya nagtigom ang mga
Filistihanon ug nangadto ug nagkampo didto sa Sunem; ug gitigom ni
Saul ang tibuok Israel, ug nagkampo sila sa Gilboa. 5 Sa pagkakita ni
Saul sa kasundalohan sa mga Filistihanon, nalisang siya, ug nakulbaan
siya pag-ayo. 6 Nag-ampo si Saul kang Yahweh aron tabangan, apan wala
mitubag kaniya si Yahweh—bisan sa mga damgo, ni pinaagi sa Urim, ni
pinaagi sa mga propeta. 7 Unya miingon si Saul sa iyang mga sulugoon,
"Pangitai ako ug usa ka babaye nga makahimo sa pagpakigsulti sa mga
espiritu sa mga patay, aron moadto ako kaniya ug makisayod kaniya."
Miingon kaniya ang iyang mga sulugoon, "Tan-awa, adunay usa ka babaye
sa Endor nga miangkon nga makasulti sa mga espiritu sa mga patay."
8 Nagtakoban si Saul, nga nagsul-ob ug lahi nga bisti, ug milakaw, uban
kaniya ang duha ka lalaki; miadto sila sa babaye sa pagkagabii. Miingon
siya, "Hangyoon ko ikaw, panagna alang kanako, pinaagi sa usa ka espiritu
ug patunghaa si bisan kinsa nga akong hinganlan diha kanimo." 9 Ang
babaye mitubag kaniya, "Tan-awa, nasayod ka baya sa gibuhat ni Saul,
kung giunsa niya pagpahawa gikan dinhi sa yuta kadtong nakigsultli
sa mga patay o sa mga espiritu. Busa nganong lit-agon mo man ang
akong kinabuhi, aron patyon ako?" 10 Nanumpa si Saul kaniya pinaagi
kang Yahweh ug miingon, "Ingon nga buhi si Yahweh, walay silot nga
mahitabo kanimo tungod sa pagbuhat niining butanga." 11 Unya miingon
ang babaye, "Si kinsa man ang akong tawagon alang kanimo?" Miingon
si Saul, "Paanhia si Samuel ngari kanako." 12 Sa pagkakita sa babaye kang
Samuel, misinggit siya sa makusog nga tingog nga misulti ngadto kang
Saul, "Nganong gilingla mo man ako? Ikaw man diay si Saul." 13 Miingon
ang hari sa babaye, "Ayaw kahadlok. Unsa may imong nakita?" Miingon
ang babaye kang Saul, "Nakakita ako ug usa ka dios nga migula gikan sa
yuta." 14 Miingon siya sa babaye, "Unsa man ang iyang dagway?" Miingon

ang babaye, “Usa ka tigulang nga lalaki ang migula; nagsul-ob siya ug
kupo.” Nasayran ni Saul nga si Samuel kadto, ug mihapa siya sa yuta ug
nagpakitag pagtahod. 15 Miingon si Samuel kang Saul, “Nganong gihasol
mo ako ug gipaanhi?” Mitubag si Saul, “Nabalaka ako pag-ayo, kay ang
mga Filistihanon nakiggubat batok kanako, ug gibiyaan na ako sa Dios
ug wala na ako tubaga, bisan pinaagi sa mga propeta, bisan pinaagi sa
mga damgo. Busa gipatawag ko ikaw, aron ipahibalo unta nimo kanako
kung unsay akong buhaton.” 16 Miingon si Samuel, “Unsa man ang imong
ipangutana kanako, sanglit mibiya na man si Yahweh kanimo, ug nahimo
nimo siyang kaaway? 17 Gibuhat na ni Yahweh nganha kanimo ang iyang
gisulti nga iyang pagabuhaton. Gikuha ni Yahweh ang gingharian gikan sa
imong kamot ug gihatag na niya kini sa laing tawo—ngadto kang David.
18 Tungod kay wala nimo tumana ang tingog ni Yahweh ug wala nimo
gipahamtang sa mga Amelikanhon ang iyang bangis nga kapungot, busa
karong adlawa iya kining gibuhat nganha kanimo. 19 Dugang pa niana,
itugyan ka ni Yahweh ug ang Israel ug ikaw ngadto sa kamot sa mga
Filistihanon. Ugma ikaw ug ang imong mga anak nga lalaki mouban na
kanako. Itugyan usab ni Yahweh ang mga kasundalohan sa Israel ngadto
sa mga kamot sa mga Filistihanon.” 20 Unya dihadiha nahagba si Saul sa
yuta ug nahadlok pag-ayo tungod sa mga gipamulong ni Samuel. Wala
na siyay kusog, kay wala siya mikaon sa tibuok adlaw, ni sa tibuok gabii.
21 Miduol ang babaye ngadto kang Saul ug nakita nga nabalaka siya pag-
ayo, miingon siya kaniya, “Tan-awa, ang imong sulugoong babaye namati
sa imong tingog; gibutang ko ang akong kinabuhi sa akong kamot ug
namati sa mga pulong nga imong gisulti kanako. 22 Busa karon, naghangyo
ako kanimo, pamatia usab ang tingog sa imong sulugoong babaye, ug
tugoti ako nga mag-andam ug diyutay nga pagkaon sa imong atubangan.
Pagkaon aron aduna kay kusog sa imong paglakaw.” 23 Apan mibalibad
si Saul ug miingon, “Dili ako mokaon.” Apan ang iyang mga sulugoon,
uban sa babaye, namugos kaniya, ug namati siya sa ilang tingog. Busa
mibangon siya gikan sa yuta ug milingkod sa higdaanan. 24 Ang babaye
adunay gipatambok nga nating baka sa iyang balay; nagdalidali siya ug
giihaw kini; nagkuha siya ug harina, gimasa kini, ug giluto ang tinapay nga
walay patubo niini. 25 Gidala niya kini sa atubangan ni Saul ug sa iyang
mga sulugoon ug nangaon sila. Unya mibangon sila ug mibiya nianang
gabhiona.

29

1 Karon gitigom sa mga Filistihanon ang tanan nilang kasundalohan
didto sa Afek; ang mga Israelita nagkampo dapit sa tuboran nga anaa
sa Jesrel. 2 Milabay ang mga prinsipe sa mga Filistihanon sa gatosan ug
liboan; si David ug ang iyang mga tawo nagmartsa sa likod uban kang Akis.
3 Unya miingon ang mga prinsipe sa mga Filistihanon, “Unsay ginahimo
niining mga Hebreohanon dinhi?” Miingon si Akis sa ubang mga prinsipe
sa mga Filistihanon, “Dili ba mao man kini si David, ang sulugoon ni Saul,
nga hari sa Israel, nga uban kanako niining mga adlawa, o bisan niining
mga tuiga, ug wala akoy nakita nga sayop kaniya sukad sa iyang pag-
abot nganhi kanako hangtod karong adlawa?” 4 Apan ang mga prinsipe
sa mga Filistihanon nasuko kaniya; miingon sila kaniya, “Papaulia kanang
tawhana, aron nga mobalik siya sa iyang dapit nga imong gihatag kaniya;
ayaw siya pakuyoga kanato sa gubat, aron nga dili nato siya mahimong
kaaway sa gubat. Kay unsaon man diay sa pagpakig-uli sa iyang agalon?

Dili ba pinaagi man kini sa mga ulo sa atong mga tawo? 5 Dili ba mao man
kini ang David nga ilang giawitan sa usag usa diha sa mga panagsayaw,
nga nag-ingon, 'Linibo ang napatay ni Saul, ug napulo ka libo kang David?'"
6 Unya gitawag ni Akis si David ug miingon kaniya, "Ingon nga buhi si
Yahweh, maayo ka, ug sa imong paggawas ug sa pag-uban kanako sa
kasundalohan maayo sa akong tan-aw; kay wala akoy nakita nga sayop
diha kanimo sukad sa imong pag-abot nganhi kanako hangtod karong
adlawa. Apan bisan pa man niini, dili uyon kanimo ang mga prinsipe.
7 Busa karon pauli ug lakaw nga malinawon, aron dili masuko kanimo ang
mga prinsipe sa mga Filistihanon." 8 Miingon si David kang Akis, "Apan
unsa may akong nabuhat? Unsa may imong nakita sa imong sulugoon
sukad sa akong pag-uban kanimo hangtod karong adlawa, nga dili man
ako makauban ug makig-away batok sa mga kaaway sa akong agalong
hari?" 9 Mitubag si Akis ug miingon kang David, "Nasayod ako nga wala
kay sala sa akong panan-aw sama sa usa ka anghel sa Dios; apan ang
mga prinsipe sa mga Filistihanon miingon, 'Dili siya angay nga mouban
kanato sa pagpakiggubat.' 10 Busa bangon ug sayo sa buntag uban sa mga
sulugoon sa imong agalon nga miuban kanimo; sa imong pagmata sayo
sa kabuntagon ug kung hayag na, lakaw." 11 Busa sayo nga mibangon si
David, siya ug ang iyang mga tawo, aron sa pagbiya sa pagkabuntag, aron
mobalik sa yuta sa mga Filistihanon. Apan ang mga Filistihanon mitungas
padulong sa Jesrel.

30

1 Nahitabo kini sa ikatulo nga adlaw sa pag-abot ni David ug sa iyang
katawhan sa Siklag, nga ang mga Amalekanhon misamok sa Negeb ug
sa Siklag. Gisulong nila ang Siklag, gisunog kini, 2 ug gipangbihag ang
mga babaye ug ang tanang anaa niini, gamay man ug dako. Wala silay
gipamatay, apan gipangdala nila sila samtang nagpadayon sila sa ilang
panaw. 3 Sa pag-abot ni David ug sa iyang mga tawo sa siyudad, nasunog
na kini, ug gipangbihag na ang ilang mga asawa, ang ilang mga anak nga
lalaki, ug ang ilang mga anak nga babaye. 4 Unya si David uban ang
iyang mga mga tawo misinggit ug nanghilak hangtod nga wala na silay
kusog sa paghilak. 5 Gibihag ang duha ka asawa ni David, nga si Ahinoam
nga Jesrelihanon, ug si Abigail nga asawa ni Nabal ang Carmelihanon.
6 Nabalaka pag-ayo si David, tungod kay nagsinultihanay ang mga tawo
sa pagbato kaniya, kay nasubo man ang espiritu sa tanang tawo, ang
tagsatagsa alang sa iyang mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye;
apan gilig-on ni David ang iyang kaugalingon diha kang Yahweh, nga iyang
Dios. 7 Miingon si David kang Abiatar ang anak nga lalaki ni Ahimelek,
nga pari, "Naghangyo ako kanimo, dad-a ang efod dinhi kanako." Gidala
ni Abiatar ang efod ngadto kang David. 8 Nag-ampo si David kang Yahweh
sa pagpakisayod, nga nagaingon, "Kung gukdon ko kining panon, maapsan
ko ba sila?" Mitubag si Yahweh kaniya, "Gukda, kay sigurado gayod nga
maapsan mo sila, ug sigurado nga mabawi mo ang tanan." 9 Busa milakaw
si David, siya ug ang 600 ka mga tawo nga uban kaniya; miabot sila sa lugot
sa Besor, kung diin nagpabilin kadtong mga naulahi. 10 Apan nagpadayon
sa paggukod si David, siya ug ang 400 ka mga tawo; kay nagpabilin man
ang 200, nga mga luya na kaayo nga dili na makatabok sa lugot sa Besor.
11 Nakakaplag sila ug usa ka Ehiptohanon sa uma ug gidala siya ngadto
kang David; gihatagan nila siya ug tinapay, ug mikaon siya; gihatagan
nila siya ug tubig aron makainom; 12 ug gihatagan nila siya ug tinapay

nga hinimo gikan sa igos ug duha ka pungpong sa mga binulad nga ubas. Sa dihang nakakaon na siya, nahibalik pag-usab ang iyang kusog, tungod kay wala siya nakakaon ug tinapay ni nakainom ug tubig sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii. 13 Mingon si David kaniya, “Kinsay nanag-iya kanimo? Asa ka man gikan?” Miingon siya, “ Usa ako ka batan-ong lalaki nga taga-Ehipto, sulugoon sa Amalekanhon; gibiyaan ako sa akong agalon tungod kay tulo na ka adlaw ang milabay nga nagsakit ako. 14 Gisulong namo ang Negev sa Keretihanon, ug ang sakop sa Juda, ug ang Negev sa Caleb, ug gisunog namo ang Siklag.” 15 Miingon si David kaniya, “Mahimo bang dad-on mo ako niining nagasulong nga panon?” Mitubag ang Ehiptohanon, “Panumpa kanako pinaagi sa Dios nga dili mo ako patyon o itugyan ako ngadto sa mga kamot sa akong agalon, ug tultolan ko ikaw niining nagasulong.” 16 Sa dihang gidala sa Ehiptohanon si David, nagkatag ang mga tulisan sa tibuok yuta, nangaon ug nag-inom ug nanagsayaw tungod sa tanang mga butang nga ilang nakuha gikan sa yuta sa mga Filistihanon ug gikan sa yuta sa Juda. 17 Gisulong sila ni David sa pagkakilumkilom hangtod sa pagkagabii sa pagkasunod adlaw. Walay tawo nga nakaikyas gawas sa 400 ka mga tawo, nga misakay sa mga kamelyo ug mikalagiw. 18 Nabawi ni David ang tanan nga gikuha sa mga Amalekanhon; ug naluwas ni David ang iyang duha ka asawa. 19 Walay nawala, bisan gamay ni dagko, bisan mga anak nga lalaki ni mga anak nga babaye, bisan ang butang nga gikuha, bisan usa nga gikuha sa mga nagasulong alang sa ilang kaugalingon. Gidala pagbalik ni David ang tanan. 20 Gikuha ni David ang tanang panon sa karnero ug ang mga kahayopan, nga gidala sa mga tawo nga nag-una sa ubang mga baka. Miingon sila, “Kining mga butang iya kang David.” 21 Mibalik si David sa 200 ka mga tawo nga luya na kaayo nga mosunod pa kaniya, sila maoy nagpabilin sa lugot sa Besor. Kining mga tawhana mitagbo kang David ug sa ubang tawo nga miuban kaniya. Sa pag-abot ni David niining mga tawhana, gitimbaya niya sila. 22 Unya ang tanang daotang mga tawo ug walay pulos nga apil niadtong mikuyog kang David miingon, “Tungod kay kining mga tawhana wala man mag-uban kanato, dili nato sila hatagan sa bisan unsa nga mga butang nga atong nabawi. Gawas lamang sa ilang mga asawa ug mga anak, papahawaa sila, ug palakawa.” 23 Unya miingon si David, “Ayaw gayod ninyo buhata ang sama niini, akong mga igsoon, nga kung unsa ang gihatag ni Yahweh kanato. Gitipigan niya kita ug gitugyan sa atong mga kamot ang mga tulisan nga nakigbatok kanato. 24 Kinsay mamati kaninyo niining butanga? Kay sama sa bahin alang niadtong miadto sa gubat, ingon niana usab ang bahin sa tanan nga naghulat uban sa mga gamit; makaambit sila ug sama nga bahin.” 25 Ingon niana ang nahitabo gikan nianang adlawa hangtod karong adlawa, kay gibuhat ni David nga balaod kadto alang sa Israel. 26 Sa pag-abot ni David sa Siklag, gipadad-an niya ug tinulis nga mga butang ang mga kadagkoan sa Juda, sa iyang mga higala, nga nagaingon, “Tan-awa, ania ang gasa alang kaninyo gikan sa mga butang nga gikuha gikan sa mga kaaway ni Yahweh.” 27 Nagpadala usab siya ug pipila sa mga kadagkoan nga anaa sa Betuel, ug kadtong anaa sa Ramot sa habagatan, ug kadtong anaa sa Jatir, 28 ug kadtong anaa sa Aroer, ug kadtong anaa sa Sifmot, ug kadtong anaa sa Estemoa. 29 Nagpadala usab siya ug pipila ngadto sa mga kadagkoan nga anaa sa Racal, ug kadtong anaa sa mga siyudad sa Jerameliha non, ug kadtong anaa sa mga siyudad sa Kenihanon, 30 ug kadtong anaa sa Horma, ug kadtong anaa sa Borasan, ug kadtong anaa sa Atak, 31 ug kadtong anaa

sa Hebron, ug kadtong tanang mga dapit nga ginaadtoan kanunay ni David
ug sa iyang mga tawo.

31

1 Karon nakig-away ang mga Filistihanon batok sa Israel. Ang mga tawo
sa Israel mikalagiw gikan sa mga Filistihanon ug nangamatay sa Bukid sa
Gilboa. 2 Gigukod sa mga Filistihanon si Saul ug ang iyang mga anak nga
lalaki. Gipatay sa mga Filistihanon si Jonatan, si Abinadab, ug si Malkisua,
nga iyang mga anak. 3 Nagkalisod sa gubat si Saul, ug naapsan siya sa mga
magpapana. Nasamdan na siya pag-ayo tungod kanila. 4 Unya miingon si
Saul sa tigdala sa iyang hinagiban, "Hulbota ang imong espada ug duslaka
ako. Kay kung dili, kining dili tinuli nga mga tawo moabot ug mobiaybiay
kanako." Apan wala mituman ang tigdala sa hinagiban ni Saul, tungod
kay nahadlok siya pag-ayo. Busa gikuha ni Saul ang iyang kaugalingong
espada ug miukbo niini. 5 Sa pagkakita sa tigdala sa iyang hinagiban nga
namatay na si Saul, giukboan usab niya ang iyanng espada ug namatay
uban kaniya. 6 Busa namatay si Saul, ang iyang tulo ka mga anak, ug
ang tigdala sa iyang hinagiban—kining mga tawhana nangamatay nianang
adlawa. 7 Sa diha nga ang mga tawo sa Israel nga atua sa pikas bahin sa
walog, ug kadtong anaa sa unahan sa Jordan kadtong mga mikalagiw na
ang katawhan sa Israel, ug namatay na si Saul ug ang iyang mga anak,
gibiyaan nila ang ilang mga siyudad ug mikalagiw, ug miabot ang mga
Filistihanon ug mipuyo niini. 8 Sa pagkaugma, sa dihang miabot ang mga
Filistihanon aron hukasan ang mga patay, ilang nakita si Saul ug ang iyang
tulo ka mga anak nga lalaki nga namatay sa Bukid sa Gilboa. 9 Gipunggotan
nila siya ug ulo ug gihukas ang iyang hinagiban, ug nagpadala ug mga
mensahero ngadto sa tibuok yuta sa mga Filistihanon aron sa pagbalita
ngadto sa mga templo sa ilang mga diosdios ug ngadto sa mga tawo.
10 Gibutang nila ang iyang hinagiban sa templo ni Astoret, ug ilang gibitay
ang iyang lawas sa pader sa siyudad sa Bet San. 11 Sa pagkadungog sa
mga lumulupyo sa Jabes Gilead sa gibuhat sa mga Filistihanon kang Saul,
12 mibarog ang tanang manggugubat nga mga tawo ug miadto sa tibuok
gabii ug gikuha ang lawas ni Saul ug ang mga lawas sa iyang tulo ka mga
anak gikan sa pader sa Bet San. Miadto sila sa Jabes ug gisunog sila didto.
13 Unya gikuha nila ang ilang mga bukog ug gilubong ilalom sa kahoy nga
tamaris didto sa Jabes, ug nagpuasa sulod sa pito ka adlaw.

2 Samuel

1 Human sa kamatayon ni Saul, mibalik si David gikan sa iyang
pagsulong sa mga Amalekanhon ug nagpabilin sa Siklag sulod sa duha
ka adlaw. 2 Sa ikatulo nga adlaw, miabot ang usa ka tawo nga gikan sa
kampo ni Saul nga gisi ang mga bisti ug nagkahugaw ang iyang ulo. Sa
dihang miabot siya kang David mihapa siya sa yuta ug hilabihan gayod
ang iyang gibating kasubo. 3 Miingon si David kaniya, “Asa ka man gikan?”
Mitubag siya, “Mikagiw ako gikan sa kampo sa Israel.” 4 Miingon si David
kaniya, “Palihog sultihi ako kong unsa ang mga panghitabo.” Mitubag siya,
“Mikalagiw ang mga katawhan gikan sa gubat. Daghan ang nangalaglag
ug daghan usab ang nangamatay. Namatay usab si Saul ug ang iyang anak
nga lalaki nga si Jonatan.” 5 Miingon si David ngadto sa batan-ong lalaki,
“Giunsa mo man pagkahibalo nga patay na si Saul ug ang iyang anak nga
lalaki nga si Jonatan?” 6 Mitubag ang batan-ong lalaki, “Nahiatol nga didto
ako sa bukid sa Gilboa, ug didto si Saul nagsandig sa iyang bangkaw, ug ang
mga karwahe ug ang mga nagsakay niini nagpadulong aron sa pagdakop
kaniya. 7 Milingi si Saul ug nakita niya ako busa gitawag niya ako. Mitubag
ako, “Ania ako.” 8 Miingon si Saul kanako, 'Kinsa ka man?' Mitubag ako
kaniya, “Usa ako ka Amalekanhon.' 9 Miingon si Saul kanako, 'Palihog
tindog duol kanako ug patya ako, tungod kay hilabihan na gayod ang
akong pag-antos, apan nagpabilin pa gihapon ang akong kinabuhi.' 10 Busa
mitindog ako sa iyang duol ug gipatay ko siya, kay nasayod ako nga dili
na gayod siya mabuhi human siya mahagba. Unya gikuha ko ang korona
nga anaa sa iyang ulo ug ang higot nga anaa sa iyang bukton, ug gidala
ko kini dinhi alang kanimo, akong agalon.” 11 Unya gigisi ni David ang
iyang mga bisti, ug ang tanang kasundalohan nga uban kaniya nagbuhat
sa samang paagi. 12 Nagsubo sila, nanghilak, ug nagpuasa hangtod sa
pagkagabii alang kang Saul, sa iyang anak nga lalaki nga si Jonatan, sa mga
katawhan ni Yahweh, ug sa panimalay sa Israel tungod kay nangalaglag
sila pinaagi sa espada. 13 Miingon si David sa batan-ong lalaki, “Unsa
man ang imong kagikan?” Mitubag ang tawo, “Anak ako sa langyaw sa
maong yuta, nga Amalekanhon.” 14 Miingon si David kaniya, “Nganong
wala ka man mahadlok sa pagpatay sa dinihogang hari ni Yahweh pinaagi
sa imong kaugalingong kamot?” 15 Gitawag ni David ang usa sa mga batan-
ong lalaki ug giingnan, “Lakaw ug patya siya.” Busa miadto ang lalaki ug
gipatay niya kini, ug namatay ang Amalekanhon. 16 Unya miingon si David
ngadto sa patay nga Amalekanhon, “Ang imong dugo anaa sa imong ulo
tungod kay ang imong kaugalingong baba nagpamatuod batok kanimo ug
miingon, 'Akong gipatay ang dinihogang hari ni Yahweh.'” 17 Unya giawit
ni David kining alawiton nga alang sa patay mahitungod kang Saul ug
sa iyang anak nga lalaki nga si Jonatan. 18 Gisugo niya ang katawhan
nga itudlo kanila ang Alawiton sa Pana ngadto sa mga anak ni Juda,
nga nahisulat sa Libro ni Jasar. 19 “Ang imong himaya, Israel, patay na,
gipatay diha sa imong taas nga mga dapit! Giunsa man pagkalaglag sa
kusgan! 20 Ayaw kini isulti ngadto sa Gat, ayaw kini ibutyag sa kadalanan
sa Askelon, aron nga dili magmaya ang anak nga mga babaye sa mga
Filistihanon, aron nga dili magsaulog ang mga anak nga babaye sa mga
dili tinuli. 21 Sa kabungtoran sa Gilboa, unta walay yamog o ulan didto,
bisan ang kayutaan dili maghatag ug trigo alang sa mga halad, kay didto

nahugawan ang taming sa mga kusgan. Wala na madihogi ug lana ang
taming ni Saul. 22 Gikan sa dugo sa mga tawong nangamatay, gikan sa
lawas sa mga kusgan, wala na mabalik ang pana ni Jonatan, ug wala
mabalik nga haw-ang ang espada ni Saul. 23 Gihigugma ug gikaluy-an
gayod ang kinabuhi ni Saul ug ni Jonatan, ug bisan sa ilang kamatayon
wala sila magbulag. Mas abtik pa sila kaysa mga agila, mas kusgan pa sila
kaysa mga liyon. 24 Paghilak kamong mga anak nga babaye sa Israel alang
kang Saul, nga maoy nagbisti kaninyo ug pula inubanan sa mga alahas,
ug nagdayandayan kaninyo ug bulawan sa inyong mga bisti. 25 Giunsa
pagkalaglag sa kusgan taliwala sa gubat! Gipatay si Jonatan didto sa imong
taas nga mga dapit. 26 Nagsubo ako alang kanimo, akong igsoong Jonatan.
Gipangga ko ikaw pag-ayo, tiunay gayod ang imong gugma kanako, labaw
pa sa gugma sa mga babaye. 27 Giunsa man pagkalaglag sa kusgan, ug
pagkahanaw sa mga hinagiban sa panggubat!”

2

1 Human niini nangutana si David kang Yahweh ug miingon, “Motungas
ba ako sa usa sa mga siyudad sa Juda?” Mitubag si Yahweh kaniya,
“Tungas.” Miingon si David, “Asa man nga siyudad ang akong adtoan?”
Mitubag si Yahweh, “Sa Hebron.” 2 Busa mitungas si David uban ang
iyang duha ka asawa, si Ahinoam nga gikan sa Jezreel, ug si Abigail
nga gikan sa Carmel, ang biyuda ni Nabal. 3 Gidala usab ni David
ang mga kalalakin-an nga uban kaniya, nga nagdala sa ilang tagsatagsa
ka pamilya, didto sa mga siyudad sa Hebron, kung asa nagsugod sila
sa pagpuyo. 4 Miadto ang mga kalalakin-an sa Juda ug gidihogan
nila si David ingon nga hari sa panimalay ni Juda. Gisultihan nila si
David, “Gilubong si Saul sa mga kalalakin-an sa Jabes Gilead.” 5 Busa
nagpadala si David ug mga mensahero ngadto sa mga kalalakin-an sa
Jabes Gilead ug giingnan sila, “Gipanalanginan kamo ni Yahweh, sanglit
nagpakita man kamo ug pagkamaunongon sa inyong agalon nga si Saul ug
gilubong ninyo siya. 6 Karon hinaot nga ipakita ni Yahweh diha kaninyo
ang saad sa pagkamaunongon ug pagkamatinud-anon. Ipakita ko usab
kaninyo ang akong pagkamaayo tungod kay gibuhat ninyo kining butanga.
7 Busa karon, kinahanglan nga magmakusganon ang inyong mga kamot;
pagmadasigon kay patay na ang inyong agalon nga si Saul, ug gidihogan
ako sa panimlay ni Juda aron mahimong hari alang kanila.” 8 Apan si
Abner ang anak nga lalaki ni Ner, ang pangulo sa kasundalohan ni Saul,
mikuha kang Isboset ang anak nga lalaki ni Saul ug gidala niya kini didto
sa Mahanaim. 9 Gihimo niyang hari si Isboset sa Gilead, Aser, Jezreel,
Efraim, Benjamin, ug sa tibuok Israel. 10 Si Isboset ang anak nga lalaki
ni Saul, nagpangidaron ug 40 anyos sa dihang nagsugod siya sa paghari
sa Israel, ug naghari siya sulod sa duha ka tuig. Apan nagsunod kang
David ang panimalay ni Juda. 11 Pito ka tuig ug unom ka bulan ang
paghari ni David sa Hebron sa panimlay ni Juda. 12 Si Abner ang anak nga
lalaki ni Ner, ug ang mga sulugoon ni Isboset ang anak nga lalaki ni Saul,
miadto sa Mahanaim didto sa Gibeon. 13 Miadto ug gitagbo sila ni Joab
ang anak nga lalaki ni Zeruia ug sa mga sulugoon ni David didto sa lanaw
sa Gibeon. Nanglingkod sila, usa ka grupo sa pikas nga bahin sa lanaw
ug lain usab nga grupo sa pikas nga bahin sa lanaw. 14 Miingon si Abner
ngadto kang Joab, “ Tugoti ang mga batan-ong kalalakin-an nga manindog
ug mag-away sa atong atubangan.” Unya miingon si Joab, “Patindoga
sila,” 15 Unya mitindog ang mga batan-ong kalalakin-an ug nagtapok silang

tanan, napulo ug duha gikan kang Benjamin ug kang Isboset ang anak
nga lalaki ni Saul, ug napulo ug duha usab gikan sa mga sulugoon ni
David. 16 Naggunitanay ang matag usa sa ulo sa ilang mga kaaway ug
miduslak sa iyang espada sa kilid sa iyang kaaway, ug nangatumba silang
tanan. Busa ginganlan kadtong dapita sa Hebreo ug, "Helkat Hazzurim,"
o "Uma sa mga Espada," nga anaa sa Gibeon. 17 Hilabihan gayod ang
gubat niadtong adlawa ug nabuntog si Abner ug ang mga kalalakin-an sa
Israel sa atubangan sa mga sulugoon ni David. 18 Anaa didto ang tulo ka
anak nga lalaki ni Zeruia: si Joab, si Abisai, ug si Asahel. Abtik ang mga
tiil ni Asahel sama sa ihalas nga lagsaw. 19 Gigukod pag-ayo ni Asahel si
Abner ug gisundan niya siya ug wala motipas sa laing agianan. 20 Milingi
si Abner kaniya ug miingon, "Ikaw ba kana Asahel?" Mitubag siya, "Ako
kini." 21 Miingon si Abner kaniya, "Tipas sa imong tuo o sa imong wala,
ug dakpa ang usa sa mga batan-ong kasundalohan ug kuhaa ang iyang
taming." Apan wala motipas si Asahel. 22 Busa miingon pag-usab si Abner
kang Asahel, "Hunong na sa paggukod kanako. Nganong patyon ko man
ikaw? Unsaon ko man pagharong si Joab, nga imong igsoong lalaki?"
23 Apan nagdumili sa pagtipas si Asahel, busa giduslak siya ni Abner
pinaagi sa tumoy sa iyang bangkaw, hinungdan nga milapos ang bangkaw
sa pikas bahin. Natumba si Asahel ug namatay didto. Busa nahitabo nga si
kinsa kadtong moabot didto nga dapit diin natumba ug namatay si Asahel,
mohunong siya ug magpabilin sa pagtindog. 24 Apan gigukod ni Joab ug ni
Abisai si Abner. Sa dihang mosalop na ang adlaw, miabot sila sa bungtod
sa Amma, nga duol sa Gia didto sa kadalanan sa kamingawan sa Gibeon.
25 Nagtapok ang tanang mga kasundalohan ni Benjamin sa likod ni Abner
ug nagtindog sa tumoy sa bungtod. 26 Unya gitawag ni Abner si Joab ug
miingon, "Kinahanglan ba nga motukob ang espada hangtod sa hangtod?
Wala ba kamo nasayod nga mas pait kini sa kataposan? Hangtod kanus-
a mo man sultihan ang imong mga kasundalohan nga mohunong na sa
paggukod sa ilang mga kaigsoonan?" 27 Mitubag si Joab, "Ingon nga buhi
ang Dios, kung wala mo pa kana gisulti kanako, gukdon gayod sa akong
mga kasundalohan ang ilang mga kaigsoonan hangtod sa buntag!" 28 Busa
gipatingog ni Joab ang trumpeta, ug mihunong ang tanan niyang mga
kasundalohan ug wala na gukda ang taga-Israel, ni nakig-away pa sila.
29 Mipanaw si Abner kuyog ang iyang mga kasundalohan tibuok gabii
lapos sa Araba. Mitabok sila sa Jordan, nagmartsa sila pagkaugma, ug
unya nakaabot sa Mahanaim. 30 Mibalik si Joab gikan sa paggukod kang
Abner. Gitigom niya ang tanan niyang mga kalalakin-an, kung asa nawala
si Asahel ug lakip na ang 19 ka mga kasundalohan ni David. 31 Apan
nakapatay ang mga kasundalohan ni David ug 360 sa mga kasundalohan
ni Benjamin nga kauban ni Abner. 32 Unya gidala nila si Asahel ug gilubong
didto sa lubnganan sa iyang amahan, nga anaa sa Betlehem. Mipanaw si
Joab kuyog ang iyang mga kasundalohan tibuok gabii, ug nakaadlawonan
sila didto sa Hebron.

3

1 Karon adunay taas nga panag-away tali sa panimalay ni Saul ug
panimalay ni David. Nagkalig-on si David, apan nagkaluya ang panimalay
ni Saul. 2 Sa Hebron natawo ang mga anak ni David, ang kinamagulangan
mao si Amnon, pinaagi kang Ahinoam nga taga-Jezreel. 3 Ang ikaduha
niyang anak, mao si Kileab, pinaagi kang Abigail, ang biyuda ni Nabal
nga taga-Carmel. Ang ikatulo, mao si Absalom, pinaagi kang Maaca, nga

anak nga babaye ni Talmai, nga hari sa Gesur. 4 Ang ika-upat nga anak ni
David mao si, Adonija, nga anak ni Hagit. Ang ika-lima niyang anak mao
si Shefatia nga anak ni Abital, 5 ug ang ika-unom mao si, Itream, nga anak
sa asawa ni David nga si Egla. Natawo kining mga anak ni David didto
sa Hebron. 6 Nahitabo kini panahon sa gubat tali sa panimalay ni Saul ug
panimalay ni David ug si Abner mao ang nakapalig-on sa tibuok panimalay
ni Saul. 7 Adunay ulipon nga kaipon si Saul nga mao si Rizpa, anak siya
nga babaye ni Aiah. Miingon si Isboset ngadto kang Abner, "Nganong
nakigdulog ka man sa kaipon sa akong amahan?" 8 Unya labihan gayod
ang kasuko ni Abner sa mga gisulti ni Isboset ug miingon siya, "Ulo ba ako
sa iro nga sakop sa Juda? Karong adlawa nagpakita ako ug pagkamatinud-
anon sa panimalay ni Saul, nga imong amahan, ngadto sa imong igsoon
nga mga lalaki, ug sa iyang mga higala, pinaagi niini dili kamo matugyan
sa mga kamot ni David. Ug karon pasanginlan mo ako mahitungod niining
bayhana? 9 Hinaot nga buhaton usab sa Dios kanako, Abner, ug labaw pa
usab, kung dili nako buhaton alang kang David ang gisaad ni Yahweh
kaniya, 10 sa pagbalhin sa gingharian nga gikan sa panimalay ni Saul ug
sa pagpahimutang sa trono ni David sa tibuok Israel ug sa Juda, gikan
sa Dan ngadto sa Beerseba. 11 "Wala na makatubag si Isboset sa kang
Abner, tungod kay nahadlok man siya kaniya. 12 Unya nagpadala si Abner
ug mga mensahero ngadto kang David sa pagsulti kaniya nga nag-ingon,
"Kang kinsa man kining yutaa? Pagpakigsaad kanako, ug makita nimo nga
ang akong kamot magauban kanimo, aron dad-on ang tibuok Israel diha
kanimo." 13 Mitubag si David, "Maayo, maghimo ako ug pakigsaad kanimo.
Apan usa ka butang ang akong ihangyo kanimo nga dili nimo makita ang
akong panagway gawas kung madala nimo si Mical, nga anak nga babaye
ni Saul, sa panahon nga moanhi ka dinhi aron makigkita kanako." 14 Unya
nagpadala ug mga mensahero si David ngadto kang Isboset, nga anak ni
Saul nga nag-ingon, "Ihatag kanako ang akong asawa nga si Mical, nga
akong gibayaran ug usa ka gatos nga yamis sa mga Filistihanon." 15 Busa
miadto si Isboset kang Mical ug gikuha niya siya gikan sa iyang bana,
si Paltiel nga anak ni Lais. 16 Miuban ang iyang bana kaniya, mihilak
kini samtang naglakaw, ug nagsunod kaniya paingon ngadto sa Bahurim.
Unya miingon si Abner kaniya, "Balik na sa imong balay karon." Busa
mibalik siya. 17 Nakigsulti si Abner sa mga katigulangan sa Israel, nga
nag-ingon, "Sa mga milabay nga panahon buot ninyo nga maghari si
David diha kaninyo. 18 Karon buhata kini. Kay nagsulti man si Yahweh
alang kang David nga nag-ingon, 'Pinaagi sa akong sulugoon nga si David
luwason ko ang akong mga katawhan gikan sa kamot sa mga Filistihanon
ug gikan sa mga kamot sa tanan nilang mga kaaway.'" 19 Nangunay usab
sa pagpakig-istorya si Abner sa katawhan ni Benjamin. Unya miadto usab
si Abner sa Hebron aron sa pagpakig-istorya kang David aron ipasabot
ang tanang gitinguha nga buhaton sa tibuok Israel ug sa tanan nga sakop
sa banay ni Benjamin. 20 Sa dihang miabot si Abner kauban ang 20 ka
mga kalalakin-an ngadto sa Hebron aron sa pagpakigkita kang David,
nag-andam si David ug kombira alang kanila. 21 Nagsaysay si Abner
ngadto kang David, "Mobarog ako ug tigomon ko ang tanang Israel alang
kanimo, akong agalong hari, aron maghimo sila ug pakigsaad kanimo,
aron mahimo kang maghari sa kinatibuk-an sumala sa imong gitinguha."
Busa gipabiya ni David si Abner, ug migikan si Abner nga malinawon.
22 Unya miabot si Joab kauban ang mga kasundalohan ni David gikan sa
pagpangsulong ug nangdala sila ug daghang mga inilog. Apan wala na

si Abner sa Hebron kauban ni David. Kay gipabiya naman niya kini, ug
migikan si Abner nga malinawon. 23 Sa dihang miabot na si Joab ug ang
tanang kasundalohan uban kaniya, gitug-anan nila si Joab, “Si Abner nga
anak ni Ner ania, miadto siya sa hari ug pagkahuman gipalakaw siya sa
hari nga malinawon.” 24 Unya miadto si Joab sa hari ug miingon, “Unsa
man kining imong gibuhat? Tan-awa, si Abner mianhi kanimo! Nganong
gipapauli mo man siya, ug nakalakaw na ba siya? 25 Wala ka ba masayod
nga mianhi si Abner dinhi aron sa paglingla kanimo ug pagpakisayod sa
tanan nimong mga plano ug tun-an ang tanan nimong pagabuhaton?”
26 Sa dihang mibiya si Joab kang David, nagpadala siyag mensahero kang
Abner, ug gidala nila siya balik gikan sa balon sa Sira, apan si David
wala masayod niini. 27 Sa dihang mibalik si Abner sa Hebron, gitagbo
siya ni Joab taliwala sa ganghaan ug gidala sa kilid aron sa pagpakig-
istorya kaniya sa hilom. Didto gidunggab ni Joab si Abner sa tiyan ug
namatay kini. Niini nga paagi, gipanimaslan ni Joab ang dugo sa iyang
igsoon nga si Asahel. 28 Sa pagkadungog ni David niini miingon siya, “Ako
ug ang akong gingharian dili sad-an sa atubangan ni Yahweh hangtod sa
hangtod mahitungod sa dugo ni Abner nga anak ni Ner. 29 Hinaot nga
mahulog sa ulo ni Joab ang pagkasad-an sa kamatayon ni Abner ug sa
tibuok panimalay sa iyang amahan. Dili unta makabsan ang panimalay ni
Joab ug sakit sa panit o sanla o bakol ug kinahanglan mogamit ug tungkod
o mamatay pinaagi sa espada o magutman.” 30 Busa gipatay sa managsoon
nga si Joab ug Abisai si Abner, tungod kay gipatay man niya ang igsoon
ni Joab nga si Asahel didto sa gubat sa Gibeon. 31 Miingon si David
kang Joab ug sa tanang mga tawo nga uban kaniya, “Gisia ang inyong
sapot, ug suot kamog sako, ug pagbangotan atubangan sa lawas ni Abner.”
Ug nagsunod paglakaw si Haring David sa patayng lawas nga padulong
ngadto sa lubnganan. 32 Gilubong nila si Abner sa Hebron. Nagbakho ang
hari ug naghilak sa makusog sa lubnganan ni Abner, ug ang tanan nga
katawhan naghilak usab. 33 Nagbangotan ang hari alang kang Abner ug
nag-awit, “Kinahanglan ba nga mahisama ang kamatayon ni Abner sa usa
ka buangbuang? 34 Wala nagapos ang imong kamot. Wala magapos ang
imong tiil. Sama nga matumba ang tawo atubangan sa mga anak sa walay
hustisya, ikaw usab natumba.” Sa makausa naghilak ang tanang katawhan
uban kaniya. 35 Ang tanang katawhan miadto kang David aron pakaonon
siya samtang wala pa mosalop ang adlaw, apan nanumpa si David, "Silotan
unta ako sa Dios, ug labaw pa usab, kung motilaw ako ug tinapay o bisan
unsa sa dili pa mosalop ang adlaw.” 36 Nakita sa tanang katawhan ang
kasubo ni David, ug nakapalipay kini kanila, ingon nga nakapalipay kanila
ang bisan unsa nga gibuhat sa hari. 37 Busa nakasabot ang katawhan sa
Israel nianang adlawa nga dili tinguha sa hari ang pagpatay kang Abner
nga anak ni Ner. 38 Miingon ang hari sa iyang mga sulugoon, "Wala ba
kamo masayod nga usa ka prinsipe ug halangdon nga tawo ang nahulog
niining adlawa sa Israel? 39 Ug naluya ako karong adlawa, bisan tuod
dinihogan ako nga hari. Kining mga tawhana, nga mga anak ni Zeruia,
labihan ka bangis alang kanako. Hinaot nga si Yahweh ang mobalos sa
nagbuhat ug daotan pinaagi sa pagsilot sa iyang pagkadaotan, sumala sa
angay kaniya.”

4

1 Sa dihang nadungog ni Isboset, anak nga lalaki ni Saul, nga namatay na
si Abner didto sa Hebron, namuypoy ang iyang mga kamot, ug naguol ang

tanang katawhan sa Israel. 2 Karon ang anak ni Saul adunay duha ka mga
lalaki nga kapitan sa duha ka pundok sa mga kasundalohan. Ang ngalan
sa usa mao si Baana ug ang usa si Rekab, mga anak nga lalaki ni Rimon
nga Beerotihanon sa katawhan sa Benjamin (kay ang Beerot giila usab
nga kabahin sa Benjamin, 3 ug ang mga Beerotihanon mikalagiw ngadto
sa Gitaim ug nagpuyo sila didto hangtod karong panahona). 4 Karon si
Jonatan, anak nga lalaki ni Saul, adunay anak nga lalaki nga nabakol ang
tiil. Lima ka tuig ang iyang panuigon sa dihang ang balita mahitungod
kang Saul ug kang Jonatan miabot gikan sa Jezreel. Gipunit siya sa
iyang babayeng magbalantay ug midagan palayo. Apan samtang nagdagan
siya, nahulog ang anak ni Jonatan ug nabakol. Ang iyang ngalan mao si
Mefiboset. 5 Busa ang mga anak nga lalaki ni Rimon nga Beerotihanon,
si Rekab ug Baana, mipanaw panahon sa udtong tutok ngadto sa balay ni
Isboset, samtang nagpahulay siya panahon sa kaudtohon. 6 Ang babaye
nga nagbantay sa pultahan nakatulog samtang nagtahop sa trigo, unya
hinayhinay nga naglakaw si Rekab ug Baana nga milabay kaniya. 7 Busa
human sila nakasulod sa balay, giataki nila siya ug gipatay samtang
naghigda sa iyang higdaanan didto sa iyang kwarto. Unya gipunggotan
nila siyag ulo ug gidala nila kini, mipanaw sila tibuok gabii ngadto sa
Araba. 8 Gidala nila ang ulo ni Isboset kang David didto sa Hebron, ug
miingon sila sa hari, “Tan-awa, mao kini ang ulo ni Isboset ang anak nga
lalaki ni Saul, nga imong kaaway, nga maoy nangita sa imong kinabuhi.
Karong adlawa nanimalos si Yahweh alang sa among agalon nga hari
batok kang Saul ug sa iyang mga kaliwat.” 9 Gitubag ni David si Rekab
ug si Baana nga iyang igsoon, ang mga anak nga lalaki ni Rimon nga
Beerotihanon; miingon siya kanila, “Ingon nga buhi si Yahweh, nga maoy
nagluwas kanako sa tanang kasamok, 10 sa dihang adunay nag-ingon
kanako, 'Tan-awa, patay na si Saul,' naghunahuna siya nga nagdala siya
ug maayong balita, gidakop ko siya ug gipatay siya didto sa Siklag. Mao
kadto ang ganti nga akong gihatag kaniya sa iyang balita. 11 Unsa pa
kaha sa dihang mipatay ang daotang mga tawo ug dili sad-an nga tawo
sa iyang kaugalingong balay ug sa iyang higdaanan, dili ko ba singlon
ang iyang dugo gikan sa inyong kamot, ug papason kamo sa kalibotan?”
12 Unya gisugo ni David ang batan-ong mga lalaki, ug gipamatay nila sila
ug gipamutol ang ilang mga kamot ug tiil ug gipangbitay kini tupad sa
lanaw sa Hebron. Apan gikuha nila ang ulo ni Isboset ug gilubong kini sa
lubnganan ni Abner didto sa Hebron.

5

1 Unya miadto ang tanang mga tribo sa Israel ngadto kang David sa
Hebron ug miingon, “Tan-awa, unod ug bukog mo kami. 2 Kaniadto,
sa dihang si Saul pa ang naghari kanato, ikaw usab ang nagdumala sa
kasundalohan sa Israel. Miingon si Yahweh kanimo, 'Bantayan mo ang
akong katawhan nga mga Israelita, ug mahimo kang pangulo sa Israel.'”
3 Busa miadto ang tanang katigulangan sa Israel ngadto sa hari didto
sa Hebron, ug naghimo si David ug kasabotan tali kanila sa atubangan
ni Yahweh. Gidihogan nila si David ingon nga hari sa tibuok Israel.
4 Nagpangidaron si David ug 30 sa dihang nagsugod siya sa paghari, ug
naghari siya sulod sa 40 ka tuig. 5 Naghari siya sa Juda didto sa Hebron
sulod sa pito ka tuig ug unom ka bulan, ug naghari siya sa Jerusalem
sulod sa 33 ka tuig sa tibuok Israel ug Juda. 6 Miadto ang hari ug ang
iyang kasundalohan sa Jerusalem aron makigbatok sa mga Jebusihanon,

nga mga lumulupyo sa maong yuta. Miingon sila kang David, “Dili kamo
makaanhi dinhi gawas kung buot ninyo nga pildihon kamo sa mga buta
ug bakol. Dili makasulod si David dinhi.” 7 Bisan pa niana, nailog ni
David ang kota sa Sion, nga nahimo karong siyudad ni David. 8 Nianang
panahona miingon si David, “Kadtong nagsulong sa mga Jebusihanon
kinahanglan moagi sa agianan sa tubig aron maapsan ang 'bakol ug ang
buta' nga mga kaaway ni David.” Maong miingon ang katawhan, “Ang
'buta ug ang bakol' kinahanglan nga dili mosulod sa palasyo.” 9 Busa
mipuyo si David sa maong kota ug gitawag kini nga siyudad ni David.
Gilig-on niya ang tibuok palibot niini, gikan sa balkonahe hangtod sa
sulod. 10 Nahimong gamhanan si David tungod kang Yahweh, ang Dios sa
kasundalohang anghel, nga nag-uban kaniya. 11 Unya nagpadala ug mga
mensahero si Hiram nga hari sa Tiro ngadto kang David, ug mga kahoy
nga sidro, mga panday, ug mga mason. Nagtukod sila ug balay alang kang
David. 12 Nasayod si David nga gilig-on na siya ni Yahweh ingon nga hari
sa Israel, ug nga iyang gibayaw ang iyang gingharian alang sa kaayohan
sa iyang katawhan sa Israel. 13 Pagkahuman ug biya ni David sa Hebron
ug miadto sa Jerusalem, nagkuha siya ug dugang pang mga kaipon ug
mga asawa sa Jerusalem, ug dugang pang mga anak nga lalaki ug babaye
ang gipakatawo kaniya. 14 Mao kini ang mga ngalan sa mga anak nga
gipakatawo kaniya didto sa Jerusalem: Sammua, Sobab, Natan, Solomon,
15 Ibar, Elisua, Nefeg, Jafia, 16 Elisama, Eliada, ug si Elifelet. 17 Karon sa
dihang nadunggan sa mga Filistihanon nga gidihogan na si David ingon
nga hari sa Israel, migawas silang tanan aron sa pagpangita kaniya. Apan
nadunggan kini ni David ug miadto siya sa salipdanan. 18 Karon miabot
ang mga Filistihanon ug nagkatag sa walog sa Refaim. 19 Unya nangayo
ug panabang si David kang Yahweh. Miingon siya, “Sulongon ko ba ang
mga Filistihanon? Ihatag mo ba ang kadaogan batok kanila?” Miingon si
Yahweh kang David, “Sulonga, kay ihatag ko gayod kanimo ang kadaogan
batok sa mga Filistihanon.” 20 Busa misulong si David sa Baal Perazim, ug
didto gibuntog niya sila. Miingon siya, “Mibugwak si Yahweh ngadto sa
akong mga kaaway sa akong atubangan ingon nga mibugwak nga tubig sa
baha.” Busa nahimong Baal Perazim ang ngalan niana nga dapit. 21 Gibilin
sa mga Filistihanon ang ilang mga diosdios didto, ug gipangdala kini ni
David ug sa iyang mga kasundalohan. 22 Unya misubida ug nagkatag
na usab ang mga Filistihanon sa walog sa Refaim. 23 Busa nangayo na
usab ug tabang si David kang Yahweh, ug miingon si Yahweh kaniya,
“Kinahanglan nga dili kamo mosulong sa ilang atubangan, apan liputa
ninyo sila ug sulonga sila agi sa kakahoyan sa balsamo. 24 Sa dihang
madungog ninyo ang tingog sa pagmartsa pinaagi sa huros sa hangin agi sa
tumoy sa kakahoyan sa balsamo, sulong dayon kamo. Buhata kini tungod
kay mag-uban si Yahweh kaninyo aron sa pagsulong sa kasundalohan sa
mga Filistihanon.” 25 Busa gibuhat kini ni David sumala sa sugo ni Yahweh
kaniya. Gipamatay niya ang mga Filistihanon gikan sa Geba padulong sa
Gezer.

6

1 Karon gitigom ni David pag-usab ang tanang 30, 000 ka piniling
kalalakin-an sa Israel. 2 Mibarog si David ug milakaw uban sa tanang
katawhan nga nag-uban kaniya gikan sa Baala sa Juda aron dad-on didto
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, nga gitawag pinaagi sa ngalan ni
Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel, nga naglingkod ibabaw

sa kerubim. 3 Gipahimutang nila ang sudlanan sa kasabotan sa Dios sa
bag-ong karomata. Gidala nila kini pagawas gikan sa balay ni Abinadab,
nga anaa sa bungtod. Si Uza ug si Ahio, ang iyang mga anak nga lalaki,
naggiya sa bag-ong karomata. 4 Gidala nila pagawas ang karomata sa balay
ni Abinadab didto sa bungtod uban ang sudlanan sa kasabotan sa Dios nga
anaa niini. Naglakaw si Ahio atubangan sa sudlanan sa kasabotan. 5 Unya
si David ug ang tanang panimalay sa Israel nagsugod sa pagtugtog ngadto
kang Yahweh, nagadayeg pinaagi sa mga kahoy nga tulonggon, mga alpa,
mga lira, mga tambor, mga marakas ug piyangpiyang. 6 Sa dihang miabot
sila sa salog nga giukanan ni Nakon, nalup-og ang torong baka, ug gituy-od
ni Uza ang iyang kamot aron gunitan ang sudlanan sa kasabotan sa Dios,
ug nakuptan niya kini. 7 Unya misilaob ang kasuko ni Yahweh batok kang
Uza. Ang Dios miataki kaniya didto tungod sa iyang sala. Namatay si Uza
didto duol sa sudlanan sa kasabotan sa Dios. 8 Nasuko si David kay giataki
ni Yahweh si Uza, ug gitawag niya kadtong dapita nga Peres Uza. Gitawag
ang maong dapit nga Peres Uza hangtod niining mga adlawa. 9 Nahadlok
si David kang Yahweh nianang adlawa. Miingon siya, “Unsaon man sa
pag-anhi sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh nganhi kanako?” 10 Busa
dili buot ni David nga dad-on ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh uban
kaniya ngadto sa siyudad ni David. Hinuon, gibutang niya kini sa balay
ni Obed Edom nga Gitihanon. 11 Nagpabilin ang sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh sa balay ni Obed Edom nga Gitihanon sulod sa tulo ka bulan.
Busa gipanalanginan siya ni Yahweh ug ang iyang panimalay. 12 Karon
gisultihan si Haring David, “Gipanalanginan ni Yahweh ang panimalay ni
Obed Edom ug ang tanan nga iyaha tungod sa sudlanan sa kasabotan sa
Dios.” Busa miadto si David ug gidala nga adunay kalipay ang sudlanan
sa kasabotan sa Dios gikan sa balay ni Obed Edom ngadto sa siyudad ni
David. 13 Sa dihang unom na ka lakang ang gilay-on sa mga nagdala sa
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, naghalad siya ug toro ug tambok nga
baka. 14 Misayaw si David atubangan ni Yahweh sa tibuok niyang kusog;
nagsul-ob lamang siya ug lino nga epod. 15 Busa si David ug ang tanang
panimalay sa Israel nagdala sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh uban
ang panagsinggit ug pagpatingog sa mga trumpeta. 16 Karon sa dihang
miabot na ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh sa siyudad ni David, si
Mikal, ang anak nga babaye ni Saul, mitan-aw sa bintana. Nakita niya
si Haring David nga naglukso-lukso ug nagsayaw atubangan ni Yahweh.
Unya gitamay niya siya sulod sa iyang kasingkasing. 17 Gidala nila sa sulod
ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ug gibutang kini sa butanganan
niini, sa tunga-tunga sa tolda nga gipabarog ni David alang niini. Unya
naghalad si David ug mga halad sinunog ug mga halad sa pakigdait sa
atubangan ni Yahweh. 18 Sa dihang nahuman na si David sa pagsakripisyo
sa mga sinunog nga halad ug sa mga halad sa pakigdait, gipanalanginan
niya ang tanang tawo sa ngalan ni Yahweh nga pangulo sa kasundalohang
anghel. 19 Unya giapod-aporan niya ang tanang mga tawo, ang tibuok
katawhan sa Israel, ang tanang kalalakin-an ug kababayen-an, ug tinapay,
mga tipik sa karne, ug tinapay nga adunay pasas. Unya mibiya ang tanang
tawo; ang matag usa mibalik sa ilang kaugalingong pinuy-anan. 20 Unya
mibalik si David aron sa pagpanalangin sa iyang pamilya, si Mikal, ang
anak nga babaye ni Saul, migawas aron pagsugat kang David ug miingon,
“Pagkahalangdon sa hari sa Israel karong adlawa, nga naghubo sa iyang
kaugalingon atubangan sa mga mata sa mga ulipong babaye taliwala sa
iyang mga sulugoon, sama sa usa ka bastos nga tawo nga walay kaulaw sa

paghubo sa iyang kaugalingon!” 21 Mitubag si David kang Mikal, “Gibuhat
ko kana sa atubangan ni Yahweh, nga nagpili kanako labaw sa imong
amahan ug labaw sa tanan niyang pamilya, nga nagtuboy kanako nga
pangulo ibabaw sa katawhan ni Yahweh, ibabaw sa Israel. Magmalipayon
ako atubangan ni Yahweh! 22 Mas labaw pa akong tinamay kaysa niini,
ug mapakaulawan ako sa akong kaugalingong mga mata. Apan pinaagi
niining mga ulipong babaye nga imong giingon, mapasidunggan ako.”
23 Busa si Mikal, ang anak nga babaye ni Saul, walay anak hangtod sa
adlaw sa iyang kamatayon.

7

1 Nahitabo kini human nga nagpahimutang na ang hari sa iyang balay,
ug human siya gihatagan ni Yahweh ug pahulay gikan sa tanang kaaway
nga nakapalibot kaniya, 2 miingon ang hari kang Natan nga propeta, “Tan-
awa, nagpuyo ako sa balay nga sidro, apan ang sudlanan sa kasabotan
sa Dios anaa nahimutang sa tunga-tunga sa tolda.” 3 Unya miingon si
Natan ngadto sa hari, “Lakaw, buhata kung unsa ang anaa sa imong
kasingkasing, kay si Yahweh uban kanimo.” 4 Apan nianang gabhiona
miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Natan ug miingon, 5 “Lakaw ug
sultihi ang akong sulugoon nga si David, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh:
Magbuhat ka ba ug balay nga papuy-an kanako? 6 Kay wala ako magpuyo
sa balay gikan sa adlaw nga gidala ko ang katawhan sa Israel pagawas
sa Ehipto hangtod niining mga adlawa; hinuon, nagabalhin-balhin ako
sa mga tolda, sa tabernakulo. 7 Sa tanang dapit kung asa ako mibalhin
uban sa tanang katawhan sa Israel, nagsulti ba ako ug bisan unsa sa
bisan kinsang mga pangulo sa Israel nga akong gituboy nga mamahimong
magbalantay sa akong katawhang Israel, sa pag-ingon, “Nganong wala
man ninyo ako buhati ug balay nga sidro?”’” 8 Karon, sultihi ang akong
sulugoon nga si David, ‘Mao kini ang giingon ni Yahweh nga pangulo
sa kasundalohang anghel: 'Gikuha ko ikaw gikan sa sibsibanan, gikan
sa pagsunod sa mga karnero, aron mamahimo kang pangulo sa akong
katawhang Israel. 9 Miuban ako kanimo bisan asa ka miadto ug gipuo
ko ang tanan nimong kaaway sa imong atubangan. Karon himoon
kong bantogan ang imong ngalan, sama sa ngalan sa mga bantogan
nga mga tawo nga ania sa kalibotan. 10 Magtuboy akog dapit alang sa
akong katawhang Israel ug ipahiluna ko sila didto, aron magpuyo sila
sa ilang kaugalingong dapit ug dili na gayod masamok. Dili na gayod
sila daugdaogan sa mga daotang tawo, sama sa ilang gihimo kaniadto,
11 sama sa ilang gihimo gikan sa mga adlaw nga gisugo ko ang mga
maghuhukom nga mamahimong labaw sa akong katawhang Israel. Ug
hatagan ko ikaw ug kapahulayan gikan sa tanan nimong kaaway. Dugang
pa, ako, si Yahweh, nagpahayag kanimo nga himoan ko ikaw ug balay.
12 Kung matuman na ang imong mga adlaw ug maghigda ka na uban sa
imong mga amahan, magpatungha ako ug kaliwat sunod kanimo, usa nga
mogawas gikan sa imong lawas, ug ipahiluna ko ang iyang gingharian.
13 Magtukod siya ug balay alang sa akong ngalan, ug ipahiluna ko ang
trono sa iyang gingharian hangtod sa kahangtoran. 14 Mamahimo akong
amahan kaniya, ug mamahimo ko siyang anak. Sa dihang makasala siya,
pantunon ko siya sa sungkod sa mga tawo ug uban sa latos sa mga anak
sa kalalakin-an. 15 Apan ang akong matinud-anong kasabotan dili mobiya
kaniya, sama sa pagkuha ko niini gikan kang Saul, nga akong gikuha
sa wala ka pa. 16 Ang imong panimalay ug gingharian mapahimutang

hangtod sa hangtod diha kanimo. Ang imong trono magpabilin hangtod
sa kahangtoran.”” 17 Nakigsulti si Natan kang David ug gisugilon ngadto
kaniya kining tanan nga mga pulong, ug gisultihan niya siya mahitungod
sa kinatibuk-ang panan-awon. 18 Unya miadto ang hari nga si David
ug milingkod sa atubangan ni Yahweh; ug miingon siya, “Kinsa ba ako,
Yahweh nga Dios, ug unsa man ang akong pamilya nga gidala mo man
ako niining tungora? 19 Karon gamay ra kini nga butang sa imong panan-
aw, Yahweh nga Ginoo. Nagsulti ka sa panimalay sa imong sulugoon
mahitungod sa dakong kasamtangan nga moabot, ug gipakita mo kanako
ang umaabot nga mga kaliwatan, Yahweh nga Ginoo! 20 Unsa pa man ang
masulti nako, si David, kanimo? Gipasidunggan mo ang imong sulugoon,
Yahweh nga Ginoo. 21 Alang sa imong pulong, ug sa katumanan sa imong
kaugalingong tumong, gihimo mo kining dagkong butang ug gipadayag
ngadto sa imong sulugoon. 22 Busa bantogan ka, Yahweh nga Ginoo.
Tungod kay walay sama kanimo, ug walay laing Dios gawas kanimo,
sumala sa nadungog sa among kaugalingong mga igdulongog. 23 Unsa
nga nasod nahisama ang imong katawhan sa Israel, ang usa ka nasod
sa kalibotan nga imo, Dios, nga giadtoan ug giluwas alang sa imong
kaugalingon? Gihimo mo kini aron mamahimo nimo silang kaugalingong
katawhan, aron paghimo ug ngalan alang sa imong kaugalingon, ug sa
pagbuhat ug dagko ug makahahadlok nga mga buhat alang sa imong yuta.
Giabog mo pagawas ang mga nasod ug ang ilang mga dios sa atubangan
sa imong katawhan, nga imong giluwas gikan sa Ehipto. 24 Gipahiluna mo
ang Israel isip imong kaugalingong katawhan hangtod sa kahangtoran,
ug ikaw, Yahweh, nahimo nilang Dios. 25 Busa karon, Yahweh nga Dios,
hinaot nga ang imong gihimo nga saad mahitungod sa imong sulugoon ug
sa iyang panimalay mapahiluna hangtod sa kahangtoran. Buhata sumala
sa imong gisulti. 26 Hinaot nga mahimong bantogan ang imong ngalan
hangtod sa kahangtoran, aron moingon ang mga tawo, 'Si Yahweh nga
pangulo sa kasundalohang anghel ang Dios sa Israel,' samtang ang akong
balay, si David, nga imong sulugoon mapahiluna sa imong atubangan.
27 Kay ikaw, Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel, ang Dios
sa Israel, nagpadayag sa imong sulugoon nga himoan mo siya ug balay.
Mao na nga ako, ang imong sulugoon, nakakaplag ug kadasig sa pag-
ampo kanimo. 28 Karon, Yahweh nga Ginoo, ikaw ang Dios, ug ang
imong mga pulong kasaligan, ug gihimo nimo kining maayong saad sa
imong sulugoon. 29 Busa karon, himoa nga makapahimuot kanimo ang
pagpanalangin sa panimalay sa imong sulugoon, aron magpadayon kini
hangtod sa kahangtoran sa imong atubangan. Kay ikaw, Yahweh nga
Ginoo, nagsulti niining mga butanga, ug uban sa imong panalangin ang
panimalay sa imong sulugoon mapanalanginan hangtod sa kahangtoran.”

8

1 Human niini nahitabo nga gisulong ni David ang mga Filistihanon
ug gibuntog niya sila, busa nailog ni David ang Gat ug ang matag baryo
niini nga sakop sa mga Filistihanon. 2 Unya gibuntog usab niya ang Moab
ug gipangsukod ang ilang mga kalalakin-an pinaagi sa paghigda sa yuta.
Gisukod niya sila sa duha ka sukod aron patyon, ug ang usa ka linya
pagabuhion. Busa ang mga Moabihanon nahimong sulugoon ni David ug
nagsugod paghatag kaniyag buhis. 3 Unya gibuntog ni David si Hadadezer
ang anak ni Rehob, ang hari sa Zoba, samtang nagpadulong si Hadadezer
aron kuhaon pagbalik ang iyang pagdumala hangtod sa Suba sa Eufrates.

4 Nailog ni David gikan kaniya ang 1, 700 ka mga karwahi ug 20, 000
ka mga nagmartsa nga mga sundalo. Gipangpiangan ni David ang tanan
nga kinarwahiang mga kabayo, apan naggahin siya gikan kanila ug usa ka
gatos ka mga karwahe. 5 Sa dihang miabot ang mga Arameanhon nga taga-
Damasco aron pagtabang kang Hadadezer nga hari sa Zoba, gipamatay
ni David ang 22, 000 ka mga Arameanhon nga kalalakin-an. 6 Unya
gibutangan ni David ug mga kampo ang Aram nga sakop sa Damasco, ug
nahimo niyang mga sulugoon ang mga Arameanhon ug naghatag kaniyag
buhis. Gihatagan ug kadaogan ni Yahweh si David bisan asa siya moadto.
7 Gikuha ni David ang mga bulawan nga taming nga anaa sa mga sulugoon
ni Hadadezer ug gidala nila kini ngadto sa Jerusalem. 8 Gikuha usab ni
Haring David ang labihan ka daghan nga mga bronsi, gikan sa Beta ug
Berotai, nga mga siyudad ni Hadadezer. 9 Sa dihang nakadungog si Tou
nga hari sa Hamat, nga napildi ni haring David ang tanang kasundalohan
ni Hadadezer, 10 gipadala ni Tou ang iyang anak nga si Hadoram ngadto
kang Haring David aron sa pagtimbaya ug pagpanalangin kaniya. Tungod
kay gipildi ni David si Hadadezer, ug tungod kay si Hadadeser nakig-away
man batok kang Tuo. Nagdala si Hadoram ngadto kaniya ug mga butang
sama sa plata, bulawan, ug mga bronsi. 11 Gihalad ni Haring David kining
mga butanga ngadto kang Yahweh, uban ang mga plata ug bulawan nga
gikan sa tanang nasod nga iyang nabuntog— 12 gikan sa Aram, Moab, sa
katawhan sa Ammon, sa Filistihanon, ug sa Amalek, uban ang tanang
mga maayong butang nga inilog ni Hadadezer nga anak ni Rehob, ang
hari sa Zoba. 13 Nabantog ang ngalan ni David tungod sa pagbuntog niya
sa mga Arameanhon didto sa walog sa Asin, uban sa ilang 18, 000 ka
mga kalalakin-an. 14 Gibutangan niyag mga kampo ang tibuok nga Edom,
ug ang tanan nga Edomihanon nahimo niyang sulugoon. Gihatagan ug
kadaogan ni Yahweh si David bisan asa siya moadto. 15 Naghari si David
sa tibuok Israel, ug gipatuman niya ang kaangayan ug katarong sa tibuok
niyang katawhan. 16 Si Joab nga anak ni Zeruia mao ang pangulo sa
kasundalohan, ug si Jehosapat nga anak ni Ahilud mao ang tigpamaba.
17 Si Zadok nga anak ni Ahitub ug Ahimelec nga anak ni Abiatar mao ang
mga pari, ug si Seraia mao ang manunulat sa balaod. 18 Si Benaia nga anak
ni Jehoiada mao ang tigpatigayon sa mga Keretihanon ug mga Peletihanon,
ug ang mga anak ni David mao ang pangulo sa mga magtatambag sa hari.

9

1 Miingon si David, “Aduna pa bay nahibilin sa pamilya ni Saul
nga mapakitaan nako ug pagkamaayo alang kang Jonatan?” 2 Adunay
sulugoon sa pamilya ni David nga ginganlan ug Ziba, ug gitawag nila siya
paadto kang David. Miingon ang hari kaniya, “Ikaw ba si Ziba?” Mitubag
siya, “Oo, sulugoon mo ako.” 3 Busa miingon ang hari, “Aduna pa bay
nahibilin sa pamilya ni Saul nga akong mapakitaan sa kamaayo sa Dios?”
Mitubag si Ziba sa hari, “Aduna pay anak nga lalaki si Jonatan, nga bakol
ang tiil.” 4 Miingon ang hari kaniya, “Diin man siya?” Mitubag si Ziba
sa hari, “Tan-awa, anaa siya didto sa Lo Debar sa balay ni Makir nga
anak nga lalaki ni Ammiel.” 5 Unya nagsugo si Haring David sa pagkuha
kaniya sa balay ni Makir nga anak nga lalaki ni Ammiel gikan sa Lo Debar.
6 Busa si Mefiboset nga anak nga lalaki ni Jonatan nga anak nga lalaki
ni Saul, miadto kang David ug naghapa sa salog aron sa pagtahod kang
David. Miingon si David, “Mefiboset.” Mitubag siya, “Tan-awa, sulugoon
mo ako!” 7 Miingon si David kaniya, “Ayaw kahadlok, kay sigurado gayod

nga pakitaan ko ikaw ug maayo tungod ug alang sa imong amahan nga si
Jonatan, ug ibalik ko kanimo ang tanang yuta sa imong apohan nga si Saul,
ug kanunay ka nga magakaon sa akong lamesa.” 8 Miyukbo si Mefiboset
ug miingon, “Unsa man diay ang imong sulugoon, nga nagpakita ka man
ug kaluoy sa usa ka patay nga iro nga sama kanako?” 9 Unya gitawag
sa hari si Ziba, ang sulugoon ni Saul, ug miingon kaniya, “Gihatag ko
na sa apo sa imong agalon ang tanang gipanag-iya ni Saul ug sa iyang
pamilya. 10 Ikaw, ang imong mga anak nga lalaki, ug ang imong mga
sulugoon kinahanglan nga mag-uma sa yuta alang kaniya ug kinahanglan
nga anihon ninyo ang tanom aron nga adunay pagkaon nga kaonon ang
apo sa imong agalon. Ug alang kang Mefiboset, nga apo sa imong agalon,
kinahanglan nga dinhi siya magkaon sa akong lamesa.” Karon si Ziba
adunay 15 ka anak nga lalaki ug 20 ka mga sulugoon. 11 Unya miingon
si Ziba sa hari, “Ang imong sulugoon magabuhat sa tanan nga gisugo
sa akong agalon nga hari.” Midugang ang hari, “Alang kang Mefiboset
magakaon siya sa akong lamesa, ingon nga usa sa mga anak nga lalaki sa
hari.” 12 Adunay batan-ong anak nga lalaki si Mefiboset nga ginganlan ug
Mica. Ug ang tanan nga nagpuyo sa balay ni Ziba nahimong mga sulugoon
ni Mefiboset. 13 Busa nagpuyo si Mefiboset didto sa Jerusalem, ug kanunay
siyang gakaonan sa lamesa sa hari, bisan ug bakol na ang duha niya ka
tiil.

10

1 Nahitabo kini human nga namatay ang hari sa katawhan sa Ammon,
ug si Hanun nga iyang anak nahimong hari puli kaniya. 2 Miingon si David,
“Magpakita ako ug pagkamaayo ngadto kang Hanun nga anak ni Nahas,
ingon nga nagpakita ug kaayo ang iyang amahan kanako.” Busa nagpadala
si David ug iyang mga sulugoon aron sa paghupay kang Hanun kabahin
sa iyang amahan. Misulod ang iyang mga sulugoon sa yuta sa katawhan
sa Ammon. 3 Apan miingon ang mga pangulo sa katawhan sa Ammon
ngadto kang Hanun nga ilang agalon, “Naghunahuna ka ba gayod nga
gitahod ni David ang imong amahan tungod kay nagpadala siya ug mga
tawo aron sa paghupay kanimo? Wala ba gipadala ni David ang iyang
mga sulugoon aron sa pagtan-aw sa siyudad ug sa pagpaniid niini, aron
nga lumpagon kini?” 4 Busa gikuha ni Hanun ang mga sulugoon ni David,
ug gikiskisan ang katunga sa ilang mga bungot, ug giputlan ang ilang mga
bisti kutob sa ilang mga sampot, ug gipalakaw sila. 5 Sa dihang gisugilon
nila kini kang David, nagsugo siya ug tawo nga mosugat kanila, tungod
kay naulaw pag-ayo ang mga tawo. Miingon ang hari, “Pabilin kamo sa
Jerico hangtod nga motaas pagbalik ang inyong mga bungot, unya balik
kamo dinhi.” 6 Sa dihang nakita sa katawhan sa Ammon nga nahimo silang
baho kang David, nagpadala ang katawhan sa Ammon ug mga mensahero
ug gisuholan ang mga Arameanhon sa Bet Rehob ug Soba, 20, 000 ka mga
nagmartsa nga mga sundalo, ug ang hari sa Maaca uban sa 1000 ka mga
kalalakin-an, ug ang mga lalaki sa Tob uban sa 12, 000 ka mga kalalakin-
an. 7 Sa dihang nadungog kini ni David, gipadala niya si Joab ug ang
tanang kasundalohan. 8 Migawas ang mga Ammonihanon ug naglinya
alang sa pagpakiggubat diha sa ganghaan sa ilang siyudad, samtang ang
mga Arameanhon sa Soba ug sa Rehob, ug ang mga lalaki sa Tob ug Maaca,
nagtindog sa hawan nga dapit. 9 Sa dihang nakita ni Joab nga naglinya sila
sa iyang atubangan ug sa iyang likod, gipamili niya ang pinaka maayong
mga manggugubat ug gihan-ay sila batok sa mga Arameanhon. 10 Ug alang

sa nahibiling kasundalohan, gihatag niya ang pagdumala ngadto kang
Abisai nga iyang igsoon, ug iya silang gipalinya alang sa gubat batok sa
kasundalohan sa Ammon. 11 Miingon si Joab, “Kung lig-on ra kaayo ang
Arameanhon alang kanako, ikaw Abisai, kinahanglan moluwas kanako.
Apan kung mas lig-on alang kanimo ang kasundalohan sa Ammonihanon,
moabot ako ug luwason ta ka. 12 Pagmalig-on, ug atong ipakita nga lig-
on kita alang sa atong katawhan ug alang sa mga siyudad sa atong Dios,
kay buhaton ni Yahweh kung unsay maayo sa iyang katuyoan.” 13 Busa
misulong si Joab ug ang iyang mga kasundalohan sa mga Arameanhon,
nga napugos ug sibog batok sa kasundalohan sa Israel. 14 Sa dihang nakita
sa kasundalohan sa Ammon nga nanagan ang mga Arameanhon, misibog
usab sila batok kang Abisai ug mibalik sa siyudad. Unya mibalik si Joab
gikan sa katawhan sa Ammon ug mipauli sa Jerusalem. 15 Ug sa dihang
nakita sa mga Arameanhon nga mapildi na sila sa Israel, nagtapok sila pag-
usab. 16 Unya gipatawag ni Hadareser ang kasundalohan sa Aramean nga
atua sa tabok sa Suba sa Eufrates. Miabot sila sa Helam kauban si Sobak,
nag-una kanila ang pangulo sa mga kasundalohan ni Hadareser. 17 Sa
dihang gisuginlan si David niini, gitigom niya ang tanang Israelita, tabok
sa Jordan, ug miabot sa Helam. Ang mga Arameanhon naghan-ay sa ilang
mga kaugalingon alang sa pagpakiggubat batok kang David ug nakig-away
kaniya. 18 Mikalagiw ang mga Arameanhon batok sa Israel. Nakapatay si
David ug 700 ka mga Arameanhong kasundalohan nga nagsakay sa mga
karwahe ug 40, 000 ka mga sundalo nga nagkabayo. Nasamdan si Sobak
ang pangulo sa ilang mga kasundalohan ug namatay didto. 19 Sa dihang
nakita sa tanang mga hari nga sulugoon ni Hadareser nga napildi sila sa
Israel, nakighigala sila sa Israel ug nagpadumala kanila. Busa mahadlok
na gayod nga motabang ang mga Arameanhon sa mga Ammonihanon.

11

1 Nahitabo kini panahon sa tingpamulak, sa panahon nga ang mga hari
moadto sa gubat, nga gipadala ni David si Joab, ang iyang mga sulugoon,
ug ang tanang kasundalohan sa Israel. Gibuntog nila ang kasundalohan sa
Ammon ug gilibotan ang Rabba. Apan nagpabilin si David sa Jerusalem.
2 Busa miabot ang usa ka kagabhion nga mibangon si David gikan sa
iyang higdaanan ug naglakawlakaw sa atop sa iyang palasyo. Gikan didto
nakakita siya ug babaye nga naligo, ug maanyag kaayo nga lantawon ang
maong babaye. 3 Busa nagsugo si David ug tawo aron mangutana kung
kinsa ang nakaila sa maong babaye. Adunay miingon, “Dili ba si Batseba
man kini, ang anak nga babaye ni Eliam, ug dili ba siya man ang asawa ni
Uria nga Hitihanon?” 4 Nagpadala ug mga mensahero si David sa pagkuha
kaniya; miadto siya kaniya, ug nakigdulog siya kaniya (tungod kay mao
palay paghinlo niya sa iyang kaugalingon gikan sa pagregla). Unya mibalik
siya sa iyang balay. 5 Namabdos ang babaye, ug nagsugo siya ngadto kang
David sa pagsulti; nga nag-ingon, “Mabdos ako.” 6 Unya nagpadala si David
ngadto kang Joab ug mensahero nga nag-ingon, “Ipadala kanako si Uria
nga Hitihanon.” Busa gipadala ni Joab si Uria kang David. 7 Sa pag-abot ni
Uria, nangutana si David kaniya mahitungod sa kahimtang ni Joab, unsa
na ang kahimtang sa kasundalohan, ug kung unsa na usab ang kahimtang
sa pakiggubat. 8 Miingon si David kang Uria, “Lugsong sa imong balay ug
hugasi ang imong mga tiil.” Busa mibiya si Uria sa palasyo sa hari, ug sa
pagbiya ni Uria sa palasyo nagpadala ang hari ug gasa alang kaniya. 9 Apan
natulog hinoon si Uria sa pultahan sa palasyo sa hari uban ang tanan nga

mga sulugoon sa iyang agalon, ug wala siya milugsong sa iyang balay. 10 Sa
dihang gisultihan nila si David, “Wala nilugsong si Uria sa iyang balay,”
Miingon si David kang Uria, “Dili ba gikan ka man sa panaw? Nganong
wala ka man milugsong sa imong balay?” 11 Mitubag si Uria kang David,
“Ang sudlanan sa kasabotan, ug ang Israel ug ang Juda nagpuyo didto sa
mga tolda, ug ang akong agalon nga si Joab ug ang mga sulugoon sa akong
agalon anaa sa kampo sa hawan nga dapit. Unsaon ko man pag-adto sa
akong balay aron sa pagkaon ug pag-inom ug pagdulog sa akong asawa?
Ingon nga buhi ka, dili ko kini buhaton.” 12 Busa miingon si David kang
Uria, “Pabilin usab dinhi karong adlawa, ug ugma ko na ikaw palakwon.”
Busa nagpabilin si Uria sa Jerusalem nianang adlawa ug sa sunod pa nga
adlaw. 13 Sa dihang gipatawag siya ni David, mikaon siya ug miinom uban
kaniya, ug gihubog siya ni David. Sa pagkagabii natulog si Uria sa iyang
higdaanan uban ang mga sulugoon sa iyang agalon; wala siya milugsong sa
iyang balay. 14 Busa sa pagkabuntag nagpadala ug sulat si David kang Joab,
ug gipadala kini pinaagi kang Uria. 15 Nagsulat si David ug sulat nga nag-
ingon, “Ibutang si Uria sa atubangan sa nagpungasi nga bahin sa gubat,
ug biyai siya aron maigo siya ug mamatay.” 16 Busa samtang gilantaw
ni Joab ang linya sa mga kasundalohan libot sa siyudad, gibutang niya
si Uria sa dapit diin nahibaloan niya nga didto makig-away ang labing
kusgan nga mga sundalo. 17 Sa dihang migawas ang mga kalalakin-an
sa siyudad ug nakiggubat batok sa kasundalohan ni Joab, nalaglag ang
pipila sa mga kasundalohan ni David, ug lakip na usab didto sa gipatay si
Uria nga Hitihanon. 18 Sa dihang nagpadala si Joab ug sulat kang David
mahitungod sa gubat, 19 gisugo niya ang mensahero, nga nag-ingon, “Sa
dihang mahuman ka na sa pagsulti sa tanang mga butang mahitungod sa
gubat ngadto sa hari, 20 tingali ug masuko ang hari, ug mosulti siya kanimo,
'Nganong nagpaduol man kamo pag-ayo sa siyudad sa pakig-away? Wala
ba kamo nasayod nga panaon nila kamo gikan sa pader? 21 Kinsa man ang
mipatay kang Abimelek ang anak nga lalaki ni Jerubeset? Dili ba gihulogan
man siyag dako nga galingang bato sa usa ka babaye gikan sa pader, mao
nga namatay siya sa Tebez? Nganong nagpaduol man kamo pag-ayo sa
pader?' Unya kinahanglan nga tubagon mo siya, 'Patay na usab ang imong
sulugoon nga si Uria nga Hitihanon.'” 22 Busa mibiya ang mensahero ug
miadto kang David ug gisulti ang tanan nga gisugo kaniya. 23 Unya ang
mensahero miingon kang David, “Mas kusgan ang kaaway kaysa kanato
sa permiro; migawas sila ngadto kanamo sa kapatagan, apan napaatras
namo sila pabalik sa ganghaan. 24 Ug gipamana sa ilang tigpamana ang
imong mga kasundalohan gikan sa pader, ug pipila sa sulugoon sa hari
ang namatay, ug ang imong sulugoon nga si Uria nga usa ka Hitihanon
namatay usab.” 25 Unya miingon si David sa mensahero, “Sultihi si Joab
niini, “Ayaw tugoti nga dili kini makapahimuot kanimo, kay ang espada
magalamoy sa usa ingon man sa uban. Kusgi pa sa hilabihan ang imong
pakiggubat batok sa siyudad, ug pildiha kini.' ug dasiga si Joab.” 26 Busa sa
dihang nadunggan sa asawa ni Uria nga patay na si Uria nga iyang bana,
nagbangutan siya pag-ayo alang sa iyang bana. 27 Ug sa dihang milabay na
ang iyang pagsubo, gipakuha siya ni David ug gidala sa palasyo, ug giasawa
niya siya ug nanganak ug batang lalaki. Apan wala nakapahimuot kang
Yahweh ang gibuhat ni David.

12

1 Unya gipadala ni Yahweh si Natan ngadto kang David. Miadto siya

kaniya ug miingon, “Adunay duha ka tawo sa siyudad. Ang usa ka
tawo adunahan apan ang usa ka tawo kabos. 2 Ang adunahan adunay
daghang panon sa mga karnero ug panon sa mga baka, 3 apan walay gayoy
gipanag-iya ang tawong kabos gawas sa baye nga karnero, kung asa iya
kining gipalit, gipakaon, ug gipadako. Midako kini uban kaniya ug uban
sa iyang mga anak. Nakigsalo kaniya ang karnero ug miinom sa iyang
kaugalingong kupa, ug natulog kini sa iyang mga bukton ug gipakasama
niya kini sa iyang anak nga babaye. 4 Usa ka adlaw niana adunay miabot
nga bisita sa tawong adunahan, apan dili buot ang tawong adunahan nga
mokuha ug mananap gikan sa iyang kaugalingong panon sa mga karnero
ug panon sa mga baka aron sa pag-andam ug pagkaon sa iyang bisita.
Hinuon gikuha niya ang bayeng karnero sa tawong kabos ug giluto niya
kini alang sa iyang bisita.” 5 Nanginit sa kasuko si David batok sa tawong
adunahan, ug napungot siya kang Natan, “Ingon nga buhi si Yahweh, ang
tawo nga nagbuhat niini angay nga mamatay. 6 Kinahanglan nga bayaran
niya ang karnero sa upat ka pilo tungod kay gibuhat niya kini, ug tungod
kay wala siyay kaluoy ngadto sa tawong kabos.” 7 Unya miingon si Natan
kang David, “Ikaw kadtong tawhana! Si Yahweh, Ang Dios sa Israel nag-
ingon, 'Gidihogan ko ikaw isip hari sa Israel, ug giluwas ko ikaw gikan
sa kamot ni Saul. 8 Gihatag ko kanimo ang panimalay sa imong agalon,
ug ang mga asawa sa imong agalon diha si imong mga bukton. Gihatag
ko usab kanimo ang panimalay sa Israel ug sa Juda. Apan kung gamay
ra kaayo kana, hatagan ko pa ikaw ug daghan pang mga butang isip
dugang. 9 Busa nganong gisupak mo man ang mga sugo ni Yahweh, ug
nagbuhat ka ug daotan sa iyang panan-aw? Gipatay mo si Urias nga
Hitihanon pinaagi sa espada ug gikuha mo ang iyang asawa aron mahimo
nimong kaugalingong asawa. Gipatay nimo siya pinaagi sa espada sa
mga kasundalohan sa Ammon. 10 Busa karon dili mobiya ang espada
sa imong panimalay, tungod kay misupak ka kanako ug gikuha nimo
ang asawa ni Urias nga Hitihanon ingon nga imong asawa.' 11 Miingon
si Yahweh, 'Tan-awa, ipahamtang ko ang kadaot batok kanimo gikan sa
imong kaugalingong panimalay. Atubangan sa imong kaugalingong mga
mata, kuhaon ko ang imong mga asawa ug ihatag ngadto sa imong silingan,
ug makigdulog siya sa imong mga asawa sa adlawng dako. 12 Kay nagbuhat
ka ug sala sa tago, apan buhaton ko kining tanan sa atubangan sa tibuok
Israel, sa adlaw.” 13 Unya miingon si David ngadto kang Natan, “Nakasala
ako batok kang Yahweh.” Mitubag si Natan ngadto kang David, “Gipasaylo
usab ni Yahweh ang imong sala. Dili ka pagapatyon. 14 Hinuon, tungod
niining imong gibuhat nga pagsupak kang Yahweh, mamatay gayod ang
bata nga gipakatawo gikan kanimo.” 15 Unya mibiya si Natan ug mipauli sa
iyang balay. Gipahamtangan ni Yahweh ang anak ni David nga gihimugso
sa asawa ni Urias, ug nasakit kini pag-ayo. 16 Midangop si David kang
Yahweh alang sa iyang anak nga lalaki. Nagpuasa si David ug misulod
sa iyang lawak ug naghigda sa salog tibuok gabii. 17 Mitindog tupad
kaniya ang mga kadagkoan sa iyang balay, aron patindogon siya gikan
sa salog, apan wala siya motindog, ug wala siya mokaon uban kanila.
18 Nahitabo sa ikapito nga adlaw nga namatay ang bata. Nangahadlok ang
mga sulugoon ni David nga isulti kaniya nga patay na ang bata, kay nag-
ingon sila, “Tan-awa, sa dihang buhi pa ang bata nakigsulti kita kaniya,
ug wala siya mamati kanato. Tingali ug unsa ang iyang buhaton sa iyang
kaugalingon kung isulti nato kaniya nga patay na ang bata?!” 19 Apan sa
dihang nakita ni David nga naghinunghunganay ang iyang mga sulugoon,

nasabtan ni David nga patay na ang bata. Miingon siya sa iyang mga
sulugoon, “Patay na ba ang bata?” Mitubag sila, “Patay na ang bata.”
20 Unya mitindog si David gikan sa salog ug naligo, gidihogan niya ang
iyang kaugalingon, ug nag-ilis sa iyang bisti. Miadto siya sa tabernakulo
ni Yahweh ug nagsimba didto, ug unya mibalik siya sa iyang kaugalingong
palasyo. Sa dihang nangayo siya ug pagkaon, giandaman nila siya, ug
mikaon siya. 21 Unya miingon ang iyang mga sulugoon, “Nganong gibuhat
mo man kini? Nagpuasa ka ug naghilak alang sa bata samtang buhi pa
siya, apan sa namatay na ang bata, mitindog ka ug mikaon.” 22 Mitubag si
David, “Nagpuasa ako ug mihilak samtang buhi pa ang bata. Miingon ako,
'Kinsa may nakahibalo nga tingali ug kaluy-an ako ni Yahweh, ug buhion
niya ang bata?' 23 Apan karon patay na siya, busa nganong magpuasa
paman ako? Mabuhi ko pa ba siya pag-usab? Moadto ako kaniya, apan
dili na siya mobalik pa kanako.” 24 Gihupay ni David si Batseba nga
iyang asawa, ug miadto kaniya si David ug nakigdulog kaniya. Human
niini nanganak siya ug batang lalaki, ug ginganlag Solomon ang maong
bata. Gihigugma siya ni Yahweh 25 ug nagpadala siya ug pulong pinaagi
kang Natan nga propeta aron nga nganlan siya ug Jedidia, tungod kay
gihigugma siya ni Yahweh. 26 Karon nakig-away si Joab batok sa Rabba,
ang harianong siyudad sa katawhan sa Ammon, ug nailog niya ang ilang
dalangpanan. 27 Busa nagpadala ug mga mensahero si Joab ngadto kang
David ug miingon, 'Nakig-away ako batok sa Rabba, ug nailog ko ang
tinubdan sa tubig sa maong siyudad. 28 Karon tigoma ang nahibiling
mga kasundalohan ug pagkampo batok niining siyudara ug kuhaa kini,
tungod kay kung ako ang makailog niini nga siyudad, panganlan kini
sunod kanako.” 29 Busa gitigom ni David ang tibuok kasundalohan ug
miadto sa Rabba; nakig-away siya sa maong siyudad ug nailog niya kini.
30 Gikuha ni David ang korona nga anaa sa ulo sa hari—nagtimbang kini
ug 34 ka kilo nga bulawan, ug adunay bililhong bato niini. Gibutang ang
korona sa ulo ni David. Unya gidala niya ang mga inilog sa maong siyudad
nga hilabihan kadaghan. 31 Gidala pagawas ni David ang mga katawhan
nga anaa sa maong siyudad ug gipugos sila sa pagtrabaho gamit ang mga
gabas, puthaw nga mga piko, ug mga atsa; gipabuhat usab niya sila ug mga
tisa. Gipugos ni David sa pagtrabaho ang tanang katawhan sa siyudad sa
Ammon. Unya mibalik si David uban ang iyang mga kasundalohan didto
sa Jerusalem.

13

1 Nahitabo kini human nga si Amnon nga anak ni David, naibog pag-
ayo sa maanyag nga babaye nga iyang igsoon sa amahan nga si Tamar,
nga igsoon ni Absalom, usa sa mga anak nga lalaki ni David. 2 Wala na
mahimutang si Amnon ug nasakit siya tungod sa iyang igsoon sa amahan
nga si Tamar. Ulay siya, ug daw sa dili mamahimo alang kang Amnon ang
pagbuhat sa bisan unsa ngadto kaniya. 3 Apan adunay higala si Amnon
nga ginganlag Jehonadab ang anak nga lalaki ni Shama, nga igsoon ni
David. Si Jehonadab limbongan kaayo nga tawo. 4 Miingon si Jehonadab
kang Amnon, “Ngano man, nga ang anak sa hari, magul-anon sa matag
buntag? Dili ka ba mosulti kanako?” Busa mitubag si Amnon kaniya,
“Nahigugma ako kang Tamar, ang igsoon ni Absalom nga akong igsoon sa
amahan.” 5 Ug miingon si Jehonadab ngadto kaniya, “Paghigda sa imong
higdaanan ug pagpakaaron-ingnon nga nasakit. Sa dihang moadto ang
imong amahan sa pagtan-aw kanimo, hangyoa siya, 'Mamahimo mo ba

nga ipadala ang akong igsoon nga babaye nga si Tamar aron maghatag
ug pagkaon ug magluto niini sa akong atubangan, aron nga makita ko
kini ug makakaon gikan sa iyang kamot?”” 6 Busa mihigda si Amnon ug
nagpakaaron-ingnon nga nasakit. Sa dihang miadto ang hari sa pagtan-
aw kaniya, miingon si Amnon sa hari, “Palihog ipadala ang akong igsoon
nga si Tamar sa paghimo ug pipila ka pagkaon alang sa akong sakit sa
akong atubangan aron makakaon ako gikan sa iyang kamot.” 7 Sa iyang
palasyo nagpadala ug pulong si David ngadto kang Tamar, nga nag-ingon,
“Pag-adto karon sa balay sa imong igsoon nga lalaki nga si Amnon ug pag-
andam ug pagkaon alang kaniya.” 8 Busa miadto si Tamar sa balay sa iyang
igsoon nga lalaki nga si Amnon kung asa siya naghigda. Nagkuha siya
ug harina ug iya kining gimasa ug gihulma nga tinapay sa iyang panan-
aw, ug unya giluto niya kini. 9 Gikuha niya ang karahay ug gihatag ang
tinapay ngadto kaniya, apan nagdumili siya sa pagkaon. Unya miingon
si Amnon sa uban nga anaa, “Pagawsa ang matag-usa, palayo kanako.”
Busa ang matag-usa mipahawa sa iyang atubangan. 10 Busa miingon si
Amnon kang Tamar, “Dad-a ang pagkaon sa akong lawak aron makakaon
ako gikan sa imong kamot.” Busa gidala ni Tamar ang tinapay nga iyang
gihimo, ug gidala kini sa lawak sa iyang igsoon nga si Amnon. 11 Sa
dihang nadala na niya ang pagkaon ngadto kaniya, gikuptan niya ang
iyang kamot ug giingnan siya, “Dali, dulog uban kanako, akong igsoon.”
12 Mitubag siya kaniya, “Dili, akong igsoon, ayaw ako pugsa, kay walay
sama niini nga angay himoon sa Israel. Ayaw himoa kining makauulaw
nga butang! 13 Unsaon ko man pagwagtang sa akong kaulaw? Unya
unsaon naman lang ka? Mahimo kang sama sa usa ka buangbuang sa
tibuok Israel! Karon palihog, pakigsulti sa hari, tungod kay dili niya ako
ihikaw kanimo.” 14 Bisan pa niana wala maminaw si Amnon kaniya.
Tungod kay mas kusgan man siya kay kang Tamar, gidakop niya siya
ug nakigdulog siya kaniya. 15 Unya gikasilagan ni Amnon si Tamar sa
hilabihan nga kasilag. Gikasilagan niya siya mas labaw pa sa iyang
paghandom kaniya. Miingon si Amnon kaniya, “Barog ug lakaw.” 16 Apan
mitubag siya kaniya, “Dili! Tungod kay kining dakong kadaotan nga
pagpalakaw nimo kanako mas labi pang daotan sa imong gibuhat kanako!”
Apan wala maminaw si Amnon kaniya. 17 Hinuon, gitawag niya ang
iyang kaugalingong sulugoon ug giingnan, “Dad-a kining bayhana palayo
kanako, ug trangkahi ang pultahan pagkahuman.” 18 Unya gidala siya
sa iyang sulugoon ug gitrangkahan ang pultahan pagkahuman. Nagsul-
ob si Tamar ug bisti nga adunay mga dayandayan tungod kay ang mga
anak sa hari nga ulay magbisti man niana nga pamaagi. 19 Nagbutang
ug abo si Tamar sa iyang ulo ug gigisi niya ang iyang bisti. Gibutang
niya ang iyang kamot sa iyang ulo ug milakaw palayo, mihilak ug kusog
samtang nagpalayo siya. 20 Si Absalom nga iyang igsoon miingon kaniya,
“Didto ka ba uban ni Amnon nga imong igsoon? Apan karon paghilom
lang, akong igsoon. Imo siyang igsoon. Ayaw pagbaton niining butanga sa
imong kasingkasing.” Busa nagpabilin si Tamar nga nag-inusara sa balay
ni Absalom nga iyang igsoon. 21 Apan sa dihang nadunggan ni Haring
David kining tanang mga butang, nasuko siya pag-ayo. 22 Walay gisulti si
Absalom ngadto kang Amnon, kay nasilag si Absalom kaniya tungod sa
iyang gibuhat ug pagpakaulaw sa iyang igsoon nga si Tamar. 23 Nahitabo
kini human sa duha ka tuig nga si Absalom nagkuha ug tigpanupi sa mga
karnero sa Baal Hasor, nga duol sa Efraim, ug gidapit ni Absalom ang
tanang mga anak sa hari sa pagbisita didto. 24 Miadto si Absalom sa hari

ug miingon, “Tan-awa karon, ang imong sulugoon magpatupi sa iyang
mga karnero. Palihog, hinaot nga ang hari ug ang iyang mga sulugoon
mouban kanako, nga imong sulugoon.” 25 Ang hari mitubag kang Absalom,
“Dili, akong anak, ang tanan kanamo dili kinahanglan nga moadto kay
makapabug-at lamang kami kanimo.” Gidasig ni Absalom ang hari, apan
dili siya moadto, hinuon gipanalanginan niya si Absalom. 26 Unya miingon
si Absalom, “Kung dili, palihog itugot ang akong igsoon nga si Amnon
mouban kanamo.” Busa ang hari miingon kaniya, “Nganong kinahanglan
man nga mouban si Amnon kanimo?” 27 Namugos si Absalom kang David,
busa gitugotan niya si Amnon ug ang tanang mga anak sa hari sa pag-
uban kaniya. 28 Gisugo ni Absalom ang iyang mga sulugoon sa pag-
ingon, “Paminaw pag-ayo. Sa dihang magsugod si Amnon ug kahubog
sa bino, ug kung moingon ako kaninyo, 'Atakiha si Amnon,' patya dayon
siya. Ayaw kahadlok. Dili ba ako man ang nagsugo kaninyo? Pagmalig-
on ug pagmaisog.” 29 Busa gibuhat sa mga sulugoon ni Absalom ngadto
kang Amnon sumala sa iyang gisugo kanila. Unya nanindog ang tanang
mga anak sa hari, ug ang matag usa ka lalaki misakay sa ilang mula ug
mikagiw. 30 Busa nahitabo kini, samtang anaa pa sila sa dalan, ang balita
miabot kang David nga nag-ingon, “Gipamatay ni Absalom ang tanang
mga anak sa hari, ug walay usa kanila nga nahibilin.” 31 Mibarog ang
hari ug gigisi niya ang iyang bisti, ug miyaka diha sa salog; nagbarog ang
tanan niyang sulugoon uban sa paggisi sa ilang mga bisti. 32 Si Jehonadab
nga anak nga lalaki ni Shama, nga igsoon ni David, mitubag ug miingon,
“Hinaot nga dili motuo ang akong agalon nga ilang gipamatay ang tanang
batan-ong lalaki nga mao ang mga anak sa hari, kay si Amnon lamang
ang namatay. Giplano na kining daan ni Absalom sukad pa sa adlaw
nga gipanamastamasan ni Amnon ang iyang igsoon nga si Tamar. 33 Busa
hinaot nga dili magbaton niining balita sa iyang kasingkasing ang akong
agalon nga hari, sa pagtuo nga ang tanang mga anak sa hari gipamatay,
kay si Amnon lamang ang gipatay.” 34 Mikagiw si Absalom. Ang sulugoon
nga nagpabiling nagbantay miyahat sa iyang mata ug nakita niya ang
daghang mga tawo nga nagpadulong sa dalan nga anaa sa kabungtorang
dapit sa kasadpan. 35 Unya miingon si Jehonadab ngadto sa hari, “Tan-
awa, nagpadulong ang mga anak sa hari. Sama kini sa giingon sa imong
sulugoon.” 36 Busa sa pagkahuman gayod niya ug sulti, miabot ang mga
anak sa hari ug gipatugbaw ang ilang mga tingog ug nanghilak. Mapait
usab nga mihilak ang hari ug ang iyang mga sulugoon. 37 Apan si Absalom
mikagiw ug miadto kang Talmai nga anak ni Ammihud, nga hari sa Gesur.
Nagbangotan si David sa matag adlaw alang sa iyang anak. 38 Busa
mikagiw si Absalom ug miadto sa Gesur, diin nagpuyo siya sa tulo ka tuig.
39 Ang hunahuna ni Haring David naghandom nga moadto aron makita si
Absalom, kay nahupay na man siya mahitungod kang Amnon ug sa iyang
kamatayon.

14

1 Karon si Joab nga anak ni Zeruia nasayod nga nagtinguha ang
kasingkasing sa hari nga makita si Absalom. 2 Busa nagpadala ug mensahe
si Joab ngadto sa Tikoa nga paadtoon kaniya ang usa ka maalamong
babaye. Miingon siya kaniya, “Palihog pagpakaarong-ingnon nga ikaw
nagsubo ug magbisti ka ug pangsubo nga bisti. Palihog ayaw dihogi ug
lana ang imong kaugalingon, apan magpakasama ka sa usa ka babayeng
nagsubo sa dugay nga panahon alang sa namatay. 3 Unya adto sa hari

ug sultihi siya mahitungod sa akong ihulagway kanimo." Busa gisulti ni Joab kaniya ang mga pulong nga isulti niya ngadto sa hari. 4 Sa dihang ang babaye nga gikan sa Tekoa nakigsulti sa hari, mihapa siya sa yuta ug miingon, "Tabangi ako, hari." 5 Ang hari miingon kaniya, "Unsa may problema?" Mitubag siya, "Ang tinuod usa ako ka biyuda, ug ang akong bana patay na. 6 Ako, nga imong sulugoon, adunay duha ka mga anak nga lalaki, ug nag-away sila didto sa uma, ug walay makaulang kanila. Ang usa mibunal sa usa ug namatay kini. 7 Ug karon ang tibuok nga banay nakigbatok sa imong sulugoon, ug miingon sila, 'Itugyan ang lalaki nga nagbunal sa iyang igsoon, aron kapahamtangan ta siyag kamatayon, ingon nga bayad sa kinabuhi sa iyang igsoon nga iyang gipatay.' Aron dugmokon usab nila ang manununod. Palongon usab nila ang nagdilaab nga baga nga nahibilin kanako, wala silay ibilin alang sa akong bana bisan ngalan o kaliwat dinhi sa kalibotan." 8 Busa miingon ang hari sa babaye, "Pauli sa imong balay, ug magsugo ako ug tawo nga mobuhat niini alang kanimo." 9 Ang babaye nga taga-Tekoa mitubag sa hari, "Akong agalong hari, unta ang sala maana kanako ug sa pamilya sa akong amahan. Walay sala ang hari ug ang iyang trono." 10 Mitubag ang hari, "Bisan kinsa kadtong nagsultig bisan unsa kanimo, dad-a siya kanako, ug dili na gayod siya makatandog kanimo." 11 Unya miingon siya, "Palihog, hinaot nga hinumduman sa hari si Yahweh nga imong Dios, aron nga ang tigpanimalos sa dugo dili makalaglag ni bisan kinsa, aron nga dili nila laglagon ang akong anak nga lalaki." Mitubag ang hari, "Ingon nga buhi si Yahweh, walay bisan usa nga buhok sa imong anak nga mahulog sa yuta." 12 Unya miingon ang babaye, "Palihog tugoti ang imong sulugoon sa pagsulti ug dugang nga pulong sa akong agalong hari." Miingon siya, "Pagsulti." 13 Busa miingon ang babaye, "Nganong gibuhat mo man kining butanga batok sa katawhan sa Dios? Kay sa pagsulti niining butanga, ang hari mahimong sama sa tawo nga sad-an, tungod kay wala man niya gipabalik ang iyang anak nga milayas gikan sa iyang balay. 14 Kay mangamatay man kitang tanan, ug mahisama kita sa tubig nga mayabo sa yuta, nga dili na matigom pag-usab. Apan ang Dios dili mobawi sa kinabuhi; hinuon, mangita siyag paagi alang niadtong gipakagiw aron mapasig-uli. 15 Unya karon, tan-awa nga miabot ako sa pag-istorya niining mga butanga sa akong agalong hari, tungod kini kay ang katawhan naghimo kanako nga mahadlok. Busa ang imong sulugoon miingon sa iyang kaugalingon, 'Makigsulti na ako karon sa hari. Tingali ug buhaton sa hari ang hangyo sa iyang sulugoon. 16 Tungod kay maminaw kanako ang hari, sa tuyo nga ihatag ang iyang sulugoon gawas sa kamot sa tawo nga molaglag kanako ug sa akong anak, gawas sa panulondon sa Dios.' 17 Unya nag-ampo ang imong sulugoon, 'Yahweh, palihog tugoti nga ang pulong sa akong agalong hari mohatag kanako ug kahupayan, ingon nga manulonda sa Dios, mao usab ang akong agalong hari sa pagsulti ug maayo gikan sa daotan.' Hinaot nga magauban kanimo si Yahweh nga imong Dios." 18 Unya mitubag ang hari ug miingon ngadto sa babaye, "Palihog ayaw itago kanako ang tanan nga akong ipangutana kanimo." Ang babaye mitubag, "Sulti akong agalong hari." 19 Mitubag ang hari, "Dili ba uban kanimo ang kamot ni Joab niining tanan? Mitubag ang babaye ug miingon, "Ingon nga ikaw buhi, akong agalong hari, walay bisan kinsa nga makaikyas gikan sa tuo o sa walang kamot gikan sa bisan unsa nga gisulti sa akong agalong hari. Ang imong sulugoon nga si Joab ang nagmando kanako nga isulti kining mga butanga. Gibuhat kini sa imong sulugoon

nga si Joab aron mausab ang panghitabo. 20 Maalamon ang akong agalon,
sama sa kaalam sa usa ka manulonda sa Dios, ug nasayod siya sa tanan
nga nagakahitabo sa yuta." 21 Busa miingon ang hari ngadto kang Joab,
"Tan-awa karon, buhaton ko kining butanga. Lakaw, ug kuhaa ang bata-
ong lalaki nga si Absalom ug ibalik siya dinhi." 22 Busa mihapa si Joab
sa yuta atubangan sa hari aron sa pagtahod ug pagpasalamat kaniya.
Miingon si Joab, "Karon nasayod ang imong sulugoon nga nakakaplag ako
ug pabor diha sa imong panan-aw, akong agalong hari, niana gibuhat sa
hari ang gipangayo sa iyang sulugoon." 23 Busa mitindog si Joab, miadto
sa Gesur, ug gikuha niya si Absalom balik sa Jerusalem. 24 Miingon ang
hari, "Pabalika siya sa kaugalingon niyang balay, apan dili siya makakita
sa akong panagway." Busa mibalik si Absalom sa kaugalingon niya nga
balay, apan wala niya makita ang panagway sa hari. 25 Karon sa tibuok
nga Israel wala gayoy lain nga gidayeg nga sama sa kaguwapo ni Absalom.
Gikan sa iyang lapalapa hangtod sa iyang alimpulo walay gayod siyay
tatsa. 26 Sa dihang magpatupi siya sa matag kataposan sa tuig, tungod
kay bug-at naman kini kaayo kaniya, ginatimbang niya ang iyang buhok;
200 ka shekel ang gimbug-aton niini nga sukdon pinaagi sa kaugalingong
sukod sa hari. 27 Adunay tulo ka mga anak nga lalaki ug usa ka anak nga
babaye si Absalom, nga ginganlan ug Tamar. Maanyag siya nga babaye.
28 Nagpuyo sa Jerusalem si Absalom sa duha ka tuig, nga wala makakita sa
panagway sa hari. 29 Unya mipadala si Absalom ug mensahe ngadto kang
Joab aron ipadala siya ngadto sa hari, apan wala miadto kaniya si Joab.
Busa sa ikaduha nga higayon nagpadala na usab si Absalom ug mensahe,
apan sa gihapon wala miadto si Joab. 30 Busa miingon si Absalom sa
iyang mga sulugoon, "Tan-awa, ang uma ni Joab duol sa akoa, ug aduna
siyay mga sebada didto. Lakaw ug sunoga kini." Busa gisunog sa mga
sulugoon ang uma ni Joab. 31 Unya miadto si Joab sa balay ni Absalom, ug
nangutana kaniya, "Nganong gisunog man sa imong sulugoon ang akong
uma?" 32 Mitubag si Absalom kang Joab, "Tan-awa, nagpadala ako ug
mensahe kanimo nga nag-ingon, 'Ali aron ipadala ko ikaw ngadto sa hari
aron sa pag-ingon, "Nganong gipakuha man ako gikan sa Gesur? Mas
maayo alang kanako nga magpabilin didto. Karon pakit-a ako sa nawong
sa hari, ug kung sad-an ako, mahimo niya akong patyon."" 33 Busa miadto
si Joab sa hari ug gisuginlan siya. Sa dihang gipatawag sa hari si Absalom,
miduol siya sa hari ug mihapa sa yuta atubangan sa hari, ug mihalok ang
hari kang Absalom.

15

1 Nahitabo kini human nga si Absalom nangandam ug karwahe ug mga
kabayo alang sa iyang kaugalingon, uban sa 50 ka mga lalaki nga modagan
una kaniya. 2 Mobangon si Absalom sayo sa buntag ug magtindog kilid
sa dalan nga paingon sa ganghaan sa siyudad. Sa dihang may tawo
ang adunay kaso ug moadto sa hari alang sa paghukom, tawgon siya ni
Absalom ug ingnan, "Asang siyudara ka man gikan?" Unya motubag ang
tawo nga, "Ang imong sulugoon gikan sa usa sa mga tribo sa Israel." 3 Busa
moingon si Absalom kaniya, "Tan-awa, maayo ug husto ang imong kaso,
apan walay bisan usa nga gihatagan ug katungod sa hari aron mamati
sa imong kaso." 4 Midugang pa gayod si Absalom, "Naghandom ako nga
mahimo akong maghuhukom sa yuta, aron ang si bisan kinsang tawo
nga adunay panagbingkil o kaso makaduol kanako, ug mahatagan ko siya
ug hustisya!" 5 Busa nahitabo kini sa dihang ang si bisan kinsang tawo

moduol kang Absalom aron sa pagpasidungog kaniya, itunol ni Absalom
ang iyang kamot ug gakson ug hagkan siya. 6 Gibuhat kini ni Absalom sa
tanang Israelita nga moduol sa hari alang sa paghukom. Busa gikawat ni
Absalom ang kasingkasing sa katawhan sa Israel. 7 Miabot ang panahon
sa kataposan sa ikaupat nga tuig, miingon si Absalom sa hari, “Palihog
tugoti ako sa pag-adto ug pagbayad saad nga akong gihimo ngadto kang
Yahweh didto sa Hebron. 8 Kay naghimo ug panaad ang imong sulugoon
samtang nagpuyo pa ako sa Gesur didto sa Aram, miingon ako, 'Kung
dad-on ako pag-usab ni Yahweh sa Jerusalem, simbahon ko si Yahweh.”
9 Busa miingon ang hari kaniya, “Lakaw nga malinawon.” Busa mitindog
si Absalom ug miadto sa Hebron. 10 Apan nagpadala usab si Absalom ug
mga tigpaniid sa tibuok katribohan sa Israel, nga nag-ingon, “Sa takna nga
madungog ninyo ang lanog sa trumpeta, kinahanglan kamong moingon,
'Si Absalom ang hari sa Hebron.'” 11 Uban kang Absalom ang 200 ka mga
tawo nga gikan sa Jerusalem, nga mga dinapit. Miuban sila nga wala
masayod sa bisan unsang gilaraw ni Absalom. 12 Samtang naghalad si
Absalom sa mga halad, gipakuha niya si Ahitofel gikan sa iyang lungsod
sa Gilo. Magtatambag siya ni David. Milig-on ang pundok ni Absalom
batok kang David, tungod kay padayon nga nagkadaghan ang mga tawo
nga misunod kang Absalom. 13 Usa ka mensahero ang miadto kang David
ug miingon: “Ang kasingkasing sa mga tawo sa Israel nagsunod kang
Absalom.” 14 Busa miingon si David sa tanan niyang mga sulugoon nga
anaa sa Jerusalem uban kaniya, “Tindog ug mokalagiw kita, o walay bisan
usa kanato ang makaikyas gikan kang Absalom. Pangandam kamo aron
sa pagbiya dayon, o maapsan kita niya, ug magdala siyag dakong kadaot
kanato ug sulongon ang siyudad pinaagi sa sulab sa espada.” 15 Ang mga
sulugoon sa hari miingon, “Tan-awa, andam ang imong mga sulugoon
sa pagbuhat sa bisan unsang ipabuhat sa hari.” 16 Mibiya ang hari ug
miuban kaniya ang iyang tibuok pamilya, apan gibilin sa hari ang napulo
ka mga babaye, nga iyang mga puyopuyo, aron sa pag-atiman sa palasyo.
17 Human makagawas ang hari ug ang tanang mga tawo nga nagsunod
kaniya, mihunong sila sa kataposang balay. 18 Nagmartsa uban kaniya
ang tanan niyang mga kasundalohan, ug nag-una uban kaniya ang tanang
Keretihanon, ug ang tanang Peletihanon, ug tanang Gittihanon—600 ka
mga tawo ang mikuyog kaniya gikan sa Gat. 19 Unya miingon ang hari kang
Itai nga Gittihanon, “Nganong mouban man usab kamo kanamo? Balik ug
puyo uban sa hari, tungod kay langyaw ka ug walay puluy-anan. Balik
sa imong kaugalingong dapit. 20 Sanglit mibiya ka pa man kagahapon,
nganong himoon ko man ikaw nga maglatagaw hangtod sa hangtod uban
kanamo? Wala man gani ako masayod kung asa ako moadto. Busa balik
ug dalha ang imong isig ka tagilungsod. Hinaot nga ang pagkamatinud-
anon ug pagkamaunongon magauban kanimo.” 21 Apan mitubag si Itai sa
hari ug miingon, “Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ang akong
agalon nga hari, sigurado nga bisan asang dapit moadto ang akong agalong
hari, didto usab moadto ang imong sulugoon, bisan pa kung mabuhi o
mamatay.” 22 Busa miingon si David kang Itai, “Pag-una ug padayon uban
kanamo.” Busa milakaw si Itai nga Gittihanon uban sa hari, uban sa tanan
niyang mga tawo ug sa tanang pamilya nga mikuyog kaniya. 23 Mihilak
ug kusog ang tanang taga-lungsod samtang nanabok sa Walog sa Kidron
ang katawhan, ug mitabok usab ang hari. Ang tanang tawo mipanaw sa
dalan paingon sa kamingawan. 24 Bisan si Sadok uban sa tanang mga
Levita, nga nagpas-an sa sudlanan sa kasabotan sa Dios, atua usab didto.

Ilang giandam ang sudlanan sa kasabotan sa Dios aron ipakanaog, ug
miapil si Abiatar kanila. Ilang gipaabot nga makalabay na ang mga tawo
pagawas sa siyudad. 25 Miingon ang hari kang Sadok, “Pas-ana pagbalik
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios ngadto sa siyudad. Kung makakaplag
ako ug kaluoy sa panan-aw ni Yahweh, dalhon niya ako pagbalik nganhi
ug ipakita kanako pag-usab ang sudlanan sa kasabotan ug sa dapit diin
siya nagpuyo. 26 Apan kung moingon siya, 'Wala ako mahimuot kanimo,'
tan-awa, ania ako, tugoti siya sa pagbuhat nganhi kanako sa bisan unsang
maayo sa iyang panan-aw.” 27 Miingon usab ang hari ngadto kang Sadok
nga pari, “Dili ba tigpaniid ka man? Balik nga malinawon ngadto sa
siyudad, uban sa imong duha ka mga anak nga lalaki, si Ahimaas nga
imong anak ug si Jonatan nga anak ni Abiatar. 28 Tan-awa, maghulat
ako didto sa tabokanan sa Araba hangtod nga moabot ang pulong gikan
kanimo aron sa pagpahibalo kanako.” 29 Busa gidala pagbalik ni Sadok
ug Abiatar ang sudlanan sa kasabotan sa Dios ngadto sa Jerusalem, ug
nagpabilin sila didto. 30 Apan misubida si David nga nagtiniil ug naghilak
paingon sa Bukid sa mga Olibo, ug gitabonan niya ang iyang ulo. Ang
matag lalaki sa katawhan nga uban kaniya nagtabon sa iyang ulo, ug
nanghilak sila nga nagsubida. 31 Adunay usa ka tawo nga miingon kang
David, “Si Ahitofel usa sa mga naglaraw uban kang Absalom.” Busa nag-
ampo si David, “O Yahweh, palihog himoang binuang ang mga tambag ni
Ahitofel.” 32 Nahitabo kini sa dihang nakaabot na si David sa ibabaw sa
dalan, diin kasagarang ginasimba ang Dios, mitagbo kaniya si Husai nga
Arkihanon sul-ob ang gising bisti ug adunay yuta sa iyang ulo. 33 Miingon
si David kaniya, “Kung mopanaw ka uban kanako, mahimo ka lamang
nga pabug-at kanako. 34 Apan kung mobalik ka sa siyudad ug moingon
kang Absalom, 'Mahimo mo akong sulugoon, hari, ingon nga sulugoon ako
sa imong amahan kaniadto, karon mahimo mo akong sulugoon,' pinaagi
niana malibog mo ang tambag ni Ahitofel alang kanako. 35 Ug dili ba uban
man nimo didto si Sadok ug si Abiatar nga mga pari? Busa bisan unsa nga
imong madungog sa palasyo sa hari, kinahanglan mo kining isulti kang
Sadok ug Abiatar nga mga pari. 36 Tan-awa uban kanila ang duha nila ka
mga anak nga lalaki, si Ahimaas nga anak ni Sadok, ug si Jonatan nga anak
ni Abiatar. Kinahanglan mong ipadala kanako pinaagi sa ilang kamot ang
tanan mong madungog.” 37 Busa si Husai, nga higala ni David, miabot sa
siyudad samtang miabot si Absalom ug misulod didto sa Jerusalem.

16

1 Sa dihang nakalakaw na si David sa dili pa tantong layo, lampas sa
tumoy sa bungtod, misugat kaniya si Ziba ang sulugoon ni Mefiboset uban
sa paris nga mga asno nga adunay sakang; diha kanila adunay 200 ka buok
nga tinapay, 100 sa linain nga mga pasas, ug 100 ka pungpong sa igos, ug
panit nga gisudlan ug bino. 2 Ang hari miingon kang Ziba, “Nganong gidala
mo man kining mga butanga?” Mitubag si Ziba, “Ang mga asno mahimong
kasakyan sa panimalay sa hari, ang tinapay ug tinapay nga adunay igos
alang sa pagkaon sa imong katawhan, ug ang bino aron adunay mainom
alang kang bisan kinsa nga maluya didto sa kamingawan.” 3 Miingon
ang hari, “Ug hain man ang apo sa imong agalon?” Mitubag si Ziba
sa hari, “Tan-awa, nagpuyo siya duol sa Jerusalem, tungod kay miingon
siya, 'Karong adlawa iuli sa panimalay sa Israel ang gingharian sa akong
amahan kanako.” 4 Unya miingon ang hari kang Ziba, “Tan-awa, ang tanan
nga iya ni Mefiboset gipanag-iya na nimo.” Mitubag si Ziba, “Mohapa ako

sa pagpaubos kanimo, akong agalon, ang hari. Tugoti ako nga makakaplag
ug pabor sa imong panan-aw." 5 Sa dihang miabot si David sa Bahurim,
didto migawas ang usa ka tawo nga gikan sa banay ni Saul, nga ginganlan
ug Simei ang anak nga lalaki ni Gera. Migawas siya nga nagpunay
ug tunglo samtang naglakaw. 6 Gibato niya si David ug ngadto usab
sa tanang mga opisyal, bisan pag adunay mga kasundalohan ug mga
guwardiya nga anaa sa tuo ug wala sa hari. 7 Nagpunay ug singgit sa
pagtunglo si Simei, "Palayo, hawa nganhi, ikaw nga daotan, ikaw nga
mipatay ug daghang tawo! 8 Gipanimaslan kamong tanan ni Yahweh
sa tanang dugo sa pamilya ni Saul, nga imong giilogan ug gingharian.
Gihatag ni Yahweh ang gingharian ngadto sa kamot sa imong anak nga
si Absalom. Ug karon mapukan ka tungod kay mipatay ka ug daghang
tawo." 9 Unya miiingon sa hari si Abisai nga anak ni Seruia, "Nganong
kining patay nga iro nagtunglo man sa akong agalon nga hari? Palihog
tugoti ako sa pag-adto kaniya aron nga mapunggotan ko siya ug ulo."
10 Apan miingon ang hari, "Unsa may nabuhat ko kaninyo, mga anak
nga lalaki ni Seruia? Gitunglo tingali niya ako tungod kay si Yahweh
maoy miingon kaniya, 'Tungloha si David.' Karon kinsa may makaingon
kaniya, 'Nganong gitunglo mo man ang hari?'" 11 Busa miingon si David
kang Abisai ug ngadto sa tanan niyang mga sulugoon, "Tan-awa, ang
akong anak, nga gipakatawo gikan sa akong lawas, buot mokuha sa akong
kinabuhi. Unsa pa kaha kini nga Benjaminhon karon nga nagtinguha
sa akong pagkapukan? Pasagdi siya ug tugoti sa pagtunglo, tungod kay
gisugo siya ni Yahweh sa pagbuhat niini. 12 Basin pagmakita ni Yahweh
ang kagul-anan nga ania kanako, ug baslan ako ug maayo tungod sa iyang
pagtunglo kanako karon." 13 Busa mipadayon ug panaw si David ug ang
iyang mga katawhan, samtang si Simei miuban tupad kaniya hangtod sa
kilid sa bungtod, nagtunglo ug nanglabay ug abog ug mga bato kaniya
samtang naglakaw. 14 Unya ang hari ug ang tanang katawhan nga miuban
kaniya gipangkapoy, ug nagpahulay siya sa dihang mihunong sila alang
sa kagabhion. 15 Samtang si Absalom ug ang tanang katawhan sa Israel
nga uban kaniya, miabot sila sa Jerusalem, ug uban kaniya si Ahitofel.
16 Nahitabo kini sa dihang si Husai nga Arkihanon, nga higala ni David
miadto kang Absalom, ug si Husai miingon kang Absalom, "Mabuhi ang
hari! Mabuhi ang hari!" 17 Miingon si Absalom kang Husai, "Mao ba
kini ang imong pagkamaunongon sa imong higala? Nganong wala ka
man miuban kaniya?" 18 Miingon si Husai kang Absalom, "Dili! Hinuon,
kadtong gipili ni Yahweh ug niining mga tawo ug sa tanang katawhan
sa Israel, nianang tawhana ako mahisakop, ug magpabilin ako kaniya.
19 Ug usab, kinsa man ang tawo nga akong alagaran? Dili ba mag-alagad
man ako sa iyang anak? Sama sa akong pag-alagad sa imong amahan,
alagaran ko ikaw." 20 Unya miingon si Absalom kang Ahitofel, "Hatagi
kami ug tambag kung unsa ang among buhaton." 21 Mitubag si Ahitofel
kang Absalom, "Lakaw ug pakigdulog sa mga ulipong puyopuyo sa imong
amahan nga gibilin niya aron sa pag-atiman sa palasyo, ug makadungog
ang tanang Israel nga nahimo kang baho sa imong amahan. Ug ang tanang
kamot sa mga mikuyog kanimo malig-on." 22 Busa nagbukhad sila ug tolda
alang kang Absalom ngadto sa atop sa palasyo, ug nakigdulog si Absalom
sa mga ulipong asawa sa iyang amahan atubangan sa tanang tawo sa
Israel. 23 Karon ang tambag ni Ahitofel nga iyang gihatag niadtong mga
adlawa ingon sa usa ka tawo nga nakadungog gikan mismo sa baba sa
Dios. Mao kana ang pagtan-aw ni David ug ni Absalom sa tanang tambag

ni Ahitofel.

17

1 Unya miingon si Ahitofel kang Absalom, “Karon tugoti ako sa pagpili
ug 12, 000 ka mga kalalakin-an, ug mobarog ako aron gukdon si David
karong gabhiona. 2 Moabot ako kaniya samtang gikapoy siya ug luya unya
kuraton ko siya sa kahadlok. Ang mga tawo nga uban kaniya magakalagiw,
ug ang hari lamang ang akong sulungon. 3 Dalhon ko pagbalik ang tanang
katawhan kanimo, sama sa pangasaw-onon nga moadto sa iyang bana,
ug ang tanang tawo magmalinawon ubos kanimo.” 4 Nakapahimuot kang
Absalom ug sa tanan nga kadagkoan sa Israel ang gisulti ni Ahitofel. 5 Unya
miingon si Absalom, “Karon tawga si Husai nga Arkitihanon, ug atong
paminawon ang iyang isulti.” 6 Sa dihang miadto si Husai kang Absalom,
gipasabot ni Absalom kaniya kung unsa ang gisulti ni Ahitofel unya
gipangutana si Husai, “Buhaton ba nato ang gisulti ni Ahitofel? Kung dili,
sultihi kami kung unsa ang imong matambag.” 7 Busa miingon si Husai
kang Absalom, “Dili maayo ang tambag nga gihatag ni Ahitofel karon nga
panahon.” 8 Midugang pa gayod si Husai, “Nasayod ka nga kusgan ug lig-
on nga manggugubat ang imong amahan ug ang iyang mga kasundalohan,
ug nasakitan kaayo sila, sama sila sa oso nga giilogan sa iyang mga anak
didto sa uma. Hanas sa panggubatan ang imong amahan; dili siya matulog
uban ang iyang mga kasundalohan karong gabii. 9 Tan-awa, tingali ug
nagtago siya karon sa bung-aw o sa laing mga dapit. Mahitabo kini nga
sa unang pagsulong mangamatay ang pipila sa imong mga tawo, ug ang
si bisan kinsa nga makadungog niini makaingon, 'Gipamatay ang mga
kasundalohan ni Absalom.' 10 Unya bisan ang labing isog nga mga sundalo,
nga adunay mga kasingkasing nga sama sa liyon, mangahadlok tungod kay
nasayod ang tibuok Israel nga ang imong amahan usa ka kusgang tawo, ug
ang mga tawo nga uban kaniya hilabihan ka kusgan. 11 Busa tambagan ko
ikaw nga kinahanglan nga managtigom ang tibuok Israel kanimo, gikan sa
Dan hangtod sa Beerseba, sama kadaghan sa mga balas nga anaa daplin
sa dagat, ug nga moadto ka mismo sa panggubatan. 12 Unya moadto kita
kaniya kung diin nato siya makaplagan, ug tabonan nato siya sama sa
pagkahulog sa yamog sa yuta. Dili kita magbilin ug bisan usa nga buhi
sa iyang mga kasundalohan, o bisan siya. 13 Kung moatras siya ngadto
sa usa ka siyudad, magadala ang tibuok Israel ug mga pisi sa siyudad ug
ato kining birahon ngadto sa suba, hangtod nga walay makaplagan bisan
gamay nga bato didto.” 14 Unya miingon si Absalom ug ang iyang mga
kasundalohan sa Israel, “Mas maayo ang tambag ni Husai nga Arkihanon
kaysa kang Ahitofel.” Gitakda na ni Yahweh ang pagsalikway sa maayong
tambag ni Ahitofel aron mahimo kining hinungdan sa pagkalaglag ni
Absalom. 15 Unya miingon si Husai kang Sadok ug kang Abiatar nga mga
pari, “Nagtambag si Ahitofel kang Absalom ug sa mga katigulangan sa
Israel ug usa ka pamaagi, apan nagtambag ako ug laing pamaagi. 16 Karon,
pagdalig lakaw ug suginli si David; sulitihi siya, 'Ayaw pagkampo karong
gabii sa sapa sa Araba, apan sa bisan unsang paagi panabok kamo, kung
dili lamoyon ang hari lakip ang tanang tawo nga uban kaniya.'” 17 Karon
nagpuyo si Jonatan ug Ahimas sa tubod sa En Rogel. Adunay sulugoon nga
babaye ang kanunay nagasulti kanila kung unsa ang kinahanglan nilang
masayran, tungod kay dili sila mahimong moadto sa siyudad. Sa dihang
miabot ang mensahe, moadto dayon sila aron suginlan si Haring David.
18 Apan nianang panahona, usa ka batan-ong lalaki ang nakakita kanila

ug misumbong kang Absalom. Busa midali paglakaw si Jonatan ug si
Ahimas paingon sa balay sa tawo nga ginganlan ug Bahurim, nga adunay
atabay sa iyang hawanan, diin sila mikanaog. 19 Nikuha ug pangtabon
sa atabay ang asawa sa tawo ug gibuklad kini sa baba sa atabay, ug
gipangbutangan niya kini ug trigo, aron walay masayod nga atua didto
sa atabay si Jonatan ug si Ahimas. 20 Miadto ang mga kasundalohan
nga sakop ni Absalom sa balay sa maong babaye ug miingon, “Diin man
si Ahimas ug Jonatan?” Miingon ang babaye kanila, “Mitabok sila sa
suba.” Busa human sa ilang pagpangita ug wala nila sila mahikaplagi,
mibalik sila sa Jerusalem. 21 Nahitabo kini sa dihang nakalakaw na sila,
migawas si Jonatan ug si Ahimas sa atabay. Ug milakaw sila aron sa
pagsumbong ngadto kang Haring David; miingon sila kaniya, “Tindog
ug pagtabok dayon sa tubig tungod kay naghatag si Ahitofel ug usa ka
tambag mahitungod kanimo.” 22 Unya mitindog si David ug ang tanang
tawo nga uban kaniya, ug nanabok sila sa Jordan. Sa pagkabanagbanag
na walay bisan usa kanila ang wala nakatabok sa Jordan. 23 Sa dihang
nakita ni Ahitofel nga wala gisunod ang iyang tambag, gihampiloan niya
ang iyang asno ug mibiya. Mipauli siya sa iyang siyudad, gihan-ay niya ang
iyang mga buluhaton, ug gibitay ang iyang kaugalingon. Niini nga paagi
namatay siya ug gilubong sa lubnganan sa iyang amahan. 24 Unya miadto
si David sa Mahanaim. Samtang si Absalom, nagtabok siya sa Jordan, siya
ug ang tanan nga kasundalohan sa Israel uban kaniya. 25 Gipili ni Absalom
si Amasa nga mahimong labaw sa kasundalohan imbis nga si Joab. Si
Amasa anak nga lalaki ni Jeter nga Ismaelita, nga nakigdulog kang Abigail,
nga anak nga babaye ni Nahas ug igsoon nga babaye ni Seruia, ang inahan
ni Joab. 26 Unya nagkampo sa yuta sa Gilead ang katawhan sa Israel ug
si Absalom. 27 Nahitabo kini sa dihang miabot si David sa Mahanaim,
nga si Sobi anak nga lalaki ni Nahas nga gikan sa Raba sa Ammonihanon,
ug si Makir nga anak nga lalaki ni Ammiel nga gikan sa Lo Debar, ug si
Barzillai nga Gileadihanon nga gikan sa Rogelim, 28 nagdala ug mga banig
nga katulgan ug mga habol, mga panaksan ug mga kulon, ug trigo, sebada
nga harina, sinanglag nga trigo, mga liso, 29 dugos, mantikilya, karnero, ug
usa ka matang sa gatas, aron nga makakaon si David ug ang mga katawhan
uban kaniya. Kini nga mga kasundalohan miingon, “Gipanggutom ang
mga katawhan, gikapoy, ug giuhaw diha sa kamingawan.”

18

1 Giihap ni David ang mga sundalo nga kuyog kaniya ug nagpili
siyag mga kapitan sa liboan ug mga kapitan sa gatosan diha kanila.
2 Unya gipadala ni David ang mga kasundalohan, usa ka bahin ilalom
sa pagmando ni Joab, ug ang laing bahin ilalom sa pagmando ni
Abisai nga anak nga lalaki ni Seruia, igsoon ni Joab, ug ang lain pang
ikatulong bahin sa pagmando ni Itai ang Hitihanon. Miingon ang hari
sa mga kasundalohan, “Mogawas usab ako kuyog kaninyo.” 3 Apan
miingon ang katawhan, “Dili ka angay moadto sa panggubatan, kay kung
managan kami dili kami nila panumbalingon, o katunga man kanamo
ang mangamatay dili sila manumbaling. Apan mas bililhon ka pa kaysa
napulo ka libo kanamo! Busa mas maayo pa nga mangandam ka sa
pagtabang kanamo gikan sa siyudad.” 4 Busa mitubag kanila ang hari,
“Akong himoon kung unsa ang maayo alang kaninyo.” Mitindog ang hari
sa ganghaan sa siyudad samtang migawas ang mga sundalo sa ginatos ug
sa liboan. 5 Gimandoan sa Hari si Joab, si Abisai, ug si Itai nga nag ingon,

“Ayoha pagtagad ang batan-ong lalaki nga si Absalom alang kanako.”
Nadungog sa tanang katawhan nga gimandoan sa hari ang mga kapitan
mahitungod kang Absalom. 6 Busa miadto sa kabukirang bahin ang mga
kasundalohan batok sa Israel; ang gubat mikaylap paingon sa kalasangan
sa Efraim. 7 Nabuntog ang kasundalohan sa Israel sa mga kasundalohan ni
David; adunay dakong pagkamatay didto nianang adlawa, 20, 000 ka mga
kalalakin-an. 8 Mikaylap ang gubat sa tibuok kabukiran, ug daghang mga
kalalakin-an ang namatay sa kalasangan kaysa mga espada. 9 Nahitabo
nga natagboan ni Absalom ang pipila sa mga kasundalohan ni David.
Nagsakay siya sa iyang mula, ug ang mula miadto sa baga nga sanga sa
dako nga kahoyng togas, ug nasangit ang iyang ulo sa mga sanga sa kahoy.
Nabiyaan siya nga nagbitay taliwala sa yuta ug sa hangin samtang ang
mula nga iyang gisakyan nagpadayon sa pagdagan. 10 Adunay nakakita
niini ug giingnan si Joab. “Tan awa, nakita ko si Absalom nga nagbitay
sa kahoy nga togas!” 11 Miingon si Joab sa tawo nga nagsuliti kaniya
mahitungod kang Absalom, “Tan awa! Nakita mo siya! Nganong wala
mo man siya giduslak paubos sa yuta? Hatagan ko unta ikaw ug napulo
ka plata nga shekels ug bakos.” 12 Mitubag ang tawo kay Joab, “Bisan
makadawat pa ako ug liboan ka shekels nga plata, dili nako gamiton
ang akong mga kamot batok sa anak sa hari, tungod kay nakadungog
kaming tanan nga gimandoan kamo sa hari, Abisai ug Ittai, nga nag-
ingon, 'Kinahanglan walay bisan usa nga modapat sa batan-ong lalaki
nga si Absalom.' 13 Kung akong ibutang ang akong kinabuhi sa kakuyaw
pinaagi sa pagpamakak (ug walay lain matago sa hari), imo akong biyaan.”
14 Unya miingon si Joab, “Dili ako maghulat kanimo. “Busa mikuha si Joab
ug tulo ka bangkaw ug giduslak sa kasingkasing ni Absalom, samtang
buhi pa siya ug nagbitay sa togas nga kahoy. 15 Unya ang napulo ka
batan-ong lalaki nga nagdala sa mga hinagiban ni Joab ang mialirong
kay Absalom, nidasdas kaniya, ug gipatay siya. 16 Unya gipatingog ni
Joab ang trumpeta, ug namalik ang mga kasundalohan gikan sa pagukod
sa mga Israel, kay gipabalik ni Joab ang mga kasundalohan. 17 Gikuha
nila si Absalom ug gilabay ngadto sa dako nga bangag didto sa lasang;
gilubong nila ang iyang lawas ug gitabonan sa daghan kaayo nga mga
bato, samtang mikalagiw ang tanang mga Israelita, ang matag-usa sa iyang
kaugalingong panimalay. 18 Karon si Absalom, samtang buhi pa, nagtukod
siya ug dako nga haliging bato sa Walog sa Hari, kay nag- ingon siya,
“Wala akoy anak nga lalaki nga makadala sa paghinumdom sa akong
ngalan.” Ginganlan niya ang haligi sa iyang kaugalingong pangalan busa
gitawag kini nga Monumento ni Absalom hangtod karong adlawa. 19 Unya
miingon si Ahimaas nga anak ni Sadok, “Padagana ako karon ngadto sa
hari nga dala ang maayong balita, kung giunsa siya pagluwas ni Yahweh
gikan sa mga kamot sa iyang mga kaaway. 20 Mitubag si Joab kaniya,
“Dili ikaw ang magdala sa mga balita karong adlawa; kinahanglan nimo
kining buhaton sa sunod adlaw. Karong adlawa dili ka maghatag ug mga
balita tungod kay ang anak sa hari namatay.” 21 Unya miingon si Joab
sa taga-Cusi, “Lakaw, suginli ang hari sa imong nakita.” Miyukbo ang
taga-Cusi ngadto kang Joab, ug midagan. 22 Unya miingon pag-usab si
Ahimaas ang anak nga lalaki ni Sadok ngadto kang Joab, “Bisan unsay
mahitabo, palihog paadtoa usab ako ug mosunod sa taga-Cusi.” Mitubag
si Joab, “Nganong gusto ka man moadto, akong anak nga lalaki, nakita mo
man nga wala kay madawat nga ganti alang sa mga balita?” 23 Bisan unsa
man ang mahitabo,” Miingon si Ahimaas, Moadto ako.” Busa mitubag

si Joab kaniya, “Adto.” Unya miadto si Ahimaas sa patag nga dalan, ug
naunhan niya ang taga-Cusi. 24 Karong taknaa naglingkod si David sa
tungatunga sa sulod sa ganghaan ug gawas sa ganghaan. Misaka ang
magbalantay sa atop sa ganghaan ngadto sa pader ug mihangad. Sa iyang
paglantaw, nakita niya ang usa ka tawo nga nagpadulong, nag-inusarang
nagdagan. 25 Misinggit ang magbalantay ug giingnan ang hari. Unya
miingon ang hari, “Kung nag-inusara siya, adunay balita sa iyang baba.”
Ang nagdagan nagkaduol na ug hapit na maabot sa siyudad. 26 Unya
nakita sa guwardiya nga adunay laing tawo nga nagdagan, ug gitawag
sa guwardiya ang magbalantay sa ganghaan; miingon siya, “Tan-awa,
adunay laing tawo nga nag-inusara nga nagdagan. “Ang Hari miingon,
“Nagdala usab siya ug balita.” 27 Busa miingon ang guwardiya, “Sa akong
panghunahuna ang pagdagan sa tawo sa atubangan sama sa pagdagan ni
Ahimaas ang anak nga lalaki ni Sadok.” Miingon ang hari, “Maayo siya
nga tawo ug moanhi siya nga adunay maayong balita.” 28 Unya miingon
si Ahimaas sa hari, ang tanan maayo. “Miyukbo siya ug nadapat sa yuta
ang iyang nawong atubangan sa hari ug miingon, “Daygon si Yahweh nga
imong Dios! nga mitugyan sa tawo nga mibayaw sa ilang kamot batok sa
akong agalong hari.” 29 Busa mitubag ang hari, “Maayo lang ba ang batan-
ong lalaki nga si Absalom?” Mitubag si Ahimaas, “Sa dihang gipadala ako
ni Joab nga sulugoon sa hari, nganha kanimo nga hari, nakakita ako ug
dako kaayo nga kasamok, apan wala ako nakahibalo kung unsa kadto.”
30 Unya miingon ang hari, “Padaplin ug tindog dinhi.” Busa nagpadaplin
si Ahimaaz, ug nagpabilin sa pagtindog. 31 Unya miabot dayon ang taga-
Cusi ug miingon, “Adunay maayong balita alang sa akong agalong hari, kay
si Yahweh nanimalos alang kanimo karong adlawa sa tanang nakigbatok
kanimo.” 32 Unya ang hari miingon sa taga-Cusi, “Maayo lang ba ang
batan ong lalaki nga si Absalom?” Mitubag ang taga-Cusi, “Ang kaaway sa
akong agalon nga hari, ug ang tanang mibarog sa pakigbatok kanimo aron
sa pagsakit kanimo. Kinahanglan mahisama niadtong batan-ong lalaki.”
33 Unya wala mahimutang ang Hari ug nasamok pag-ayo, ug misaka siya sa
iyang lawak ibabaw sa ganghaan ug mihilak. Sa iyang paglakaw nasubo
siya, “Absalom akong anak, anak ko, Absalom! Ako nalang unta ang
namatay kaysa ikaw, akong anak, anak ko!”

19

1 Gisultihan si Joab, “Tan-awa, naghilak ang hari ug nagbangotan alang
kang Absalom.” 2 Busa ang kadaugan nianang adlawa nahimong pagban-
gotan alang sa tanang kasundalohan, kay nadungog kini sa kasundalohan
nga gisulti nianang adlawa, “Ang hari nagbangotan alang sa iyang anak
nga lalaki.” 3 Ang mga sundalo misekreto sa pagsulod sa siyudad niadtong
adlawa, sama sa katawhan nga naulaw sa pagsulod sa dihang mikalagiw
sila gikan sa gubat. 4 Gitabonan sa hari ang iyang panagway ug mihilak sa
makusog nga tingog, “Akong anak Absalom, Absalom, akong anak, anak!”
5 Unya misulod si Joab sa balay sa hari ug miingon kaniya, “Gipakaulawan
mo ang imong mga sundalo karong adlawa, nga maoy nagluwas sa imong
kinabuhi karong adlawa, ug sa kinabuhi sa imong mga anak nga lalaki ug
sa imong mga anak nga babaye, ug sa kinabuhi sa imong mga asawa, ug
sa kinabuhi sa imong mga asawa nga mga ulipon, 6 tungod kay gihigugma
mo kadtong mga nagdumot kanimo, ug gidumtan mo kadtong nahigugma
kanimo. Kay gipakita mo karong adlawa nga ang mga komandante ug
mga sundalo walay bili alang kanimo. Karong adlawa nagtuo ako nga

kung buhi pa si Absalom, ug namatay kaming tanan, tingali mao kana
ang makapahimuot kanimo. 7 Busa karon barog ug gula ug pakigsulti nga
malumo ngadto sa imong mga sundalo, kay ipanumpa ko pinaagi kang
Yahweh, kung dili ka moadto, walay bisan usa ka tawo ang magpabilin
uban kanimo karong gabhiona. Mas labing ngil-ad kana alang kanimo
kaysa tanan nga daotang katalagman nga nahitabo kanimo gikan sa imong
pagkabatan-on hangtod karon." 8 Busa mibarog ang hari ug milingkod
sa ganghaan sa siyudad, ug gisultihan ang tanang katawhan, "Tan-awa,
naglingkod ang hari sa ganghaan," ug ang tanang katawhan miatubang sa
hari. Busa mipauli ang katawhan sa Israel, ang matag usa ngadto sa iyang
panimalay. 9 Ang tanang katawhan naglalis sa usag-usa sa tanang mga
tribo sa Israel nga nag-ingon, "Giluwas kita sa hari gikan sa kamot sa atong
mga kaaway, ug giluwas niya kita gikan sa kamot sa mga Filistihanon,
apan karon mikalagiw siya sa yuta tungod kang Absalom. 10 Si Absalom
nga atong gidihogan nga magmando kanato, namatay na sa gubat. Busa
nganong wala man kamoy gisulti mahitungod sa pagdalag balik sa hari?"
11 Nagpadala ug tawo si Haring David ngadto kang Zadok ug kang Abiatar
ang mga pari nga nag-ingon, "Pakigsulti ngadto sa mga kadagkoan sa Juda
nga magaingon, 'Nganong kamo man ang ulahi sa pagdalag balik sa hari
ngadto sa iyang gingharian, sanglit dapig man sa hari ang gipangsulti sa
tibuok Israel, nga dad-on siya pagbalik ngadto sa iyang palasyo? 12 Mga
igsoon ko kamo, akong mga kadugo. Nganong kamo man ang ulahi sa
pagdalag balik sa hari?' 13 Unya sultihi si Amasa, 'Dili ba kadugo ko man
ikaw? Buhaton unta sa Dios nganhi kanako, ug labaw na usab, kung
sugod karon dili ka mahimong kapitan sa akong kasundalohan puli kang
Joab.'" 14 Busa nakabig niya ang mga kasingkasing sa katawhan sa Juda."
Nagpadala sila ngadto sa hari nga nag-ingon, "Balik, ikaw ug ang tanan
mong mga tawo." 15 Busa mibalik ang hari ug miabot sa Jordan. Karon
ang mga kalalakin-an sa Juda miabot ngadto sa Gilgal aron makigtagbo
sa hari ug aron dad-on ang hari patabok sa Jordan. 16 Si Shimei ang
anak nga lalaki ni Gera nga taga-Benjamin, nga gikan sa Bahurim, nagdali
sa paglugsong uban sa mga kalalakin-an sa Juda aron motagbo kang
Haring David. 17 Adunay usa ka libo nga kalalakin-an uban kaniya nga
gikan sa Benjamin, ug si Ziba ang sulugoon ni Saul, ug uban kaniya ang
iyang napulo ug lima ka mga anak nga lalaki ug 20 ka mga sulugoon.
Mitabok sila sa Jordan una sa hari. 18 Mitabok sila aron dad-on ang
pamilya sa hari ug aron buhaton ang bisan unsa nga iyang gihunahuna
nga maayo. Miyukbo sa atubangan sa hari si Shimei ang anak nga lalaki
ni Gera sa wala pa siya misugod pagtabok sa Jordan. 19 Miingon si Shimei
ngadto sa hari, "Ayaw ako pakasad-a, akong agalon, o hinumdomi kung
unsa kasukihan ang gibuhat sa imong sulugoon sa adlaw nga mibiya sa
Jerusalem ang akong agalon nga hari. Palihog, hinaot nga dili kini ibutang
sa kasingkasing sa hari. 20 Kay nasayod ang imong sulugoon nga nakasala
ako. Tan-awa, mao kana ang hinungdan nga mianhi ako karong adlawa
ingon nga nahauna gikan sa tanang banay ni Jose nga molugsong aron
motagbo sa akong agalon ang hari." 21 Apan si Abishai ang anak nga lalaki
ni Zeruya mitubag ug miingon, "Dili ba mahiagom si Shimei sa kamatayon
tungod niini, tungod sa iyang pagtunglo sa dinihogan ni Yahweh?" 22 Unya
miingon si David, "Unsa man ang akong buhaton kaninyo, kamong mga
anak nga lalaki ni Zeruya, nga kinahanglan man nga makigbatok kanako
karong adlawa? Aduna bay mahiagom sa kamatayon karong adlawa
sa Israel? Kay wala ako masayod nga karong adlawa ako pa ba ang

hari sa Israel?” 23 Busa miingon ang hari ngadto kang Shimei, “Dili ka
mamatay.” Busa ang hari misaad kaniya pinaagi sa panumpa. 24 Unya
si Mefiboset ang anak nga lalaki ni Saul milugsong aron sa pakigtagbo
sa hari. Nagtiniil siya, o walay pamalbas, o nagkagidlay ang iyang bisti
sukad pa sa adlaw nga mibiya ang hari hangtod sa adlaw nga nahiuli
siya nga malinawon. 25 Busa sa dihang nahiabot siya gikan sa Jerusalem
aron motagbo sa hari, ang hari miingon kaniya, “Nganong wala ka man
miuban kanako, Mefiboset?” 26 Mitubag siya, “Akong agalon nga hari,
gilimbongan ako sa akong sulugoon, kay miingon ako, 'Andamon ko ang
asno aron kasakyan ko unta kini ug mouban sa hari, tungod kay bakol man
ang imong sulugoon.' 27 Ang akong sulugoon nga si Ziba nagbutangbutang
kanako, nga imong sulugoon, ngadto sa akong agalon nga hari. Apan
ang akong agalon nga hari sama sa usa ka anghel sa Dios. Busa, buhata
kung unsa ang maayo sa imong panan-aw. 28 Kay ang tanan nga anaa
sa balay sa akong amahan nangamatay sa atubangan sa akong agalon
nga hari, apan gipaapil mo ang imong sulugoon taliwala niadtong mga
nangaon diha sa kaugalingon nimong kan-anan. Busa unsa man ang akong
katungod nga magpadayon sa pagtuaw ngadto sa hari?” 29 Unya miingon
ang hari kaniya, “Nganong magpahayag ka pa man? Nakahukom na ako
nga bahinon nimo ug ni Ziba ang kaumahan.” 30 Busa mitubag si Mefiboset
ngadto sa hari, “Oo, tugoti siya nga kuhaon ang tanan, sanglit ang akong
agalon nga hari nahiabot nga luwas sa kaugalingon niyang panimalay.”
31 Unya si Barzilai nga taga-Gilead milugsong gikan sa Rogelim aron
motabok sa Jordan uban ang hari, ug giubanan niya ang hari latas sa
Jordan. 32 Karon tigulang na kaayo si Barzilai, 80 na ang pangidaron.
Gisangkap niya ang mga gikinahanglan sa hari samtang nagpuyo siya
sa Mahanaim, sanglit adunahan man siya kaayo nga tawo. 33 Miingon
ang hari ngadto kang Barzilai, “Dali uban kanako, ug ipatagbo ko ang
imong gikinahanglan aron magpabilin ka uban kanako sa Jerusalem.”
34 Mitubag si Barzilai sa hari, “Pila na lang ba ka mga adlaw ang nahibilin
sa katuigan sa akong kinabuhi, nga kinahanglan motungas pa ako uban sa
hari paingon sa Jerusalem? 35 80 na ang akong pangidaron. Mailhan ko pa
ba ang maayo ug ang daotan? Makatilaw pa ba ang imong sulugoon kung
unsa ang lami sa akong pagkaon o unsa ang akong giinom? Makadungog
pa ba ako sa tingog sa panag-awit sa mga lalaki ug panag-awit sa mga
babaye? Nganong kinahanglan pa man sa imong sulugoon nga mahimong
palas-onon ngadto sa akong agalon nga hari? 36 Buot lamang sa imong
sulugoon nga mouban sa hari patabok sa Jordan. Nganong kinahanglan pa
man nga gantihan ako sa hari? 37 Palihog tugoti ang imong sulugoon nga
mopauli sa panimalay, aron mamatay ako sa kaugalingon kong siyudad
sa lubnganan sa akong amahan ug inahan. Apan tan-awa, ania ang
imong sulugoon nga si Kimham. Tugoti siya nga makatabok uban sa
akong agalon nga hari, ug buhata kaniya kung unsa ang maayo alang
kanimo.” 38 Mitubag ang hari, “Mouban si Kimham kanako, ug buhaton
ko alang kaniya kung unsa ang maayo kanimo, ug bisan unsa nga imong
gitinguha gikan kanako, buhaton ko kana alang kanimo.” 39 Unya ang
tanang katawhan mitabok sa Jordan, ug mitabok ang hari, ug mihalok ang
hari kang Barzilai ug gipanalanginan siya. Unya mipauli si Barzilai ngadto
sa kaugalingon niyang panimalay. 40 Busa ang hari mitabok latas sa Gilgal,
ug mitabok uban kaniya si Kimham. Gidala sa tanang kasundalohan sa
Juda ang hari, ug ang katunga usab sa kasundalohan sa Israel. 41 Sa wala
madugay ang tanang kalalakin-an sa Israel nagsugod sa pagduol sa hari

ug miingon ngadto sa hari, “Ngano man nga ang among mga igsoong
lalaki, ang kalalakin-an sa Juda, nagkuha man kanimo palayo ug gidala
ang hari ug ang iyang pamilya tabok sa Jordan, ug uban kaniya ang
tanang mga tawo ni David?” 42 Busa ang kalalakin-an sa Juda mitubag
sa katawhan sa Israel, “Tungod kini kay ang hari suod kanamo. Unya
nganong nasuko man kamo mahitungod niini? Mikaon ba kami ug bisan
unsa nga kinahanglan bayaran sa hari? Gihatagan ba niya kami ug bisan
unsang mga gasa?” 43 Ang kalalakin-an sa Israel mitubag sa kalalakin-
an sa Juda, “May napulo kami nga mga tribo nga kabanay sa hari, busa
may labaw kami nga katungod kang David kaysa kaninyo. Unya nganong
inyo man kaming gitamay? Dili ba nadungog ninyo nga kami ang unang
naglaraw sa pagdalag balik sa among hari?” Apan ang mga pulong sa mga
kalalakin-an sa Juda misamot ug kaisog labaw pa sa mga pulong sa mga
kalalakin-an sa Israel.

20

1 Nahitabo usab nga adunay tighimo ug kasamok nianang dapita nga
ang ngalan mao si Sheba anak nga lalaki ni Bicri, usa ka Benjaminhanon.
Gipatingog niya ang trumpeta ug miingon, “Wala kami bahin gikan kay
David, o bisan panulondon sa anak ni Jesse. Kinahanglan nga ang matag
tawo mopauli sa ilang balay, sa Israel.” 2 Busa gibiyaan si David sa
tanang katawhan sa Israel ug misunod sila kay Sheba anak ni Bicri.
Apan ang mga katawhan sa Judah misunod sa ilang hari, gikan sa Jordan
padulong sa Jerusalem. 3 Sa dihang miabot si David sa iyang palasyo
sa Jerusalem, gikuha niya ang iyang napulo ka mga ulipong asawa nga
iyang gibiyaan aron sa pag-atiman sa palasyo, ug gidala sa iyang balay
ilalom sa pagbantay sa mga guwardiya. Gihatag niya ang tanan nilang
mga gikinahanglan, apan wala na siya makigdulog pa kanila. Busa wala
sila gipagawas sa balay hangtod sa adlaw sa ilang kamatayon, nagpuyo
sila sama sa mga biyuda. 4 Unya miingon ang hari kay Amasa, “Tawaga
ang tanang mga kalalakin-an sa Juda sulod sa tulo ka adlaw; kinahanglan
usab nga ania ka dinhi.” 5 Busa miadto si Amasa aron sa pagtawag sa mga
kalalakin- an sa Juda, apan nagpabilin siya sa taas nga panahon gikan sa
gitakna nga gisugo sa hari kaniya. 6 Busa miingon si David kang Abishai,
“Karon mas mobuhat pa ug dugang kasamok si Sheba nga anak nga lalaki
ni Bicri labaw pa sa gihimo ni Absalom. Dad-a ang mga sulugoon sa
imong agalon, ang akong mga sundalo, ug gukda sila, o basin mangita
siya ug mga kinutaang siyudad ug makaikyas sila gikan sa atong mga
panan-aw.” 7 Unya mikuyog ang mga kasundalohan ni Joab uban kaniya,
uban ang mga Keretnon ug ang Peletnon ug ang tanang mga kusgan nga
manggugubat. Mibiya sila sa Jerusalem aron sa paggukod kang Sheba
nga anak nga lalaki ni Bicri. 8 Sa dihang anaa sila sa Gibeon didto sa
dakong bato. Miabot si Amasa aron pagtagbo kanila. Gisul-ob ni Joab
ang iyang panalipod sa gubat, uban sa bakos nga libot sa iyang hawak ug
ang sakuban sa espada. Samtang nagpaingon siya, nahagbong ang espada.
9 Busa miingon si Joab ngadto kang Amasa, “Kumusta ka man akong ig-
agaw?” Ug gigunitan ni Joab ang bangas ni Amasa pinaagi sa iyang tuong
kamot aron muhalok ngadto kaniya. 10 Wala mabantayan ni Amasa ang
kutsilyo nga anaa sa walang kamot ni Joab. Gidunggab ni Joab si Amasa
sa iyang tiyan ug nangahabwa ang iyang tinae sa yuta. Wala na siya
gidunggab pag-usab ni Joab, ug namatay si Amasa. Busa gigukod ni Joab ug
ni Abisai nga iyang igsoon si Sheba nga anak ni Bicri. 11 Unya mitindog ang
usa sa mga tawo ni Joab ngadto sa kay Amasa, miingon ang tawo, “Kinsa

kadtong modapig kang Joab, ug kinsa kadtong kay David, pasunda siya kay Joab." 12 Nagbuy-od si Amasa nga naglunang sa iyang kaugalingong dugo sa tunga sa dalan. Sa dihang nakita sa maong tawo nga ang tanang katawhan nagpabilin sa pagtindog aron pagtan-aw kaniya, iyang gidala si Amasa sa gikan sa dalan ngadto sa kaumahan. Gilabayan niya siya ug bisti tungod kay ang tanang makakita kaniya magpabilin sa pagtindog 13 Human makuha si Amasa gikan sa dalan, misunod ang tanang mga tawo kang Joab aron sa paggukod kang Sheba anak nga lalaki ni Bicri. 14 Milabay si Sheba sa tanang tribo sa Israel ngadto sa taga Abel sa Bet Maaca, ug sa tanang kayutaan sa mga Beritihanon, nagkahiusa sa pagtigom ug gigukod usab si Sheba. 15 Nasakpan nila siya ug gilibotan didto sa Abel sa Bet Maaca. Nagbuhat sila ug lapok nga agianan batok sa siyudad ug batok sa pader sa siyudad. Gibungkag sa mga kasundalohan nga mikuyog kang Joab ang pader aron mahugno kini. 16 Unya misinggit ang usa ka maalamong babaye gikan sa siyudad, "Paminaw, palihog paminaw, Joab! Duol kanako aron ako maka-istorya kanimo." 17 Unya miduol si Joab kaniya, ug miingon ang babaye kaniya, Ikaw ba si Joab? " Mitubag siya, "Ako." Unya miingon ang babaye kaniya, "Paminawa ang pulong sa imong sulugoon." Mitubag si Joab, "Maminaw ako." 18 Unya miingon siya, "Misulti sila kaniadto nga, 'Kinahanglan mangayo kita ug tambag gikan kay Abel,' ug kana nga tambag maoy motapos sa maong butang. 19 Kami ang siyudad nga usa sa pinakamalinawon ug matinud-anon sa Israel. Imong gisulayan sa pagguba ang siyudad nga mao ang inahan sa Israel. Nganong gusto mo man lamoyon ang panulondon ni Yahweh?" 20 Mitubag si Joab ug miingon. "Dili gayod, Dili gayod, nga akong lamoyon o gubaon. 21 Dili kana tinuod. Apan adunay tawo nga gikan sa kabukiran sa Ephraim, nga ginganlan ug Sheba anak nga lalaki ni Bicri, gipataas ang iyang kamot batok sa hari, batok kang David. Ihatag siya kanamo nga nag-inusara, ug mohawa kami sa siyudad. Miingon ang babaye kay Joab, "Ilabay namo ang iyang ulo ibabaw kanimo sa pader." 22 Unya miadto ang babaye sa tibuok katawhan gamit ang iyang kaalam. Giputol nila ang ulo ni Sheba anak nga lalaki ni Bicri, ug gilabay ngadto kay Joab. Unya iyang gihuyop ang trumpeta ug ang mga kasundalohan ni Joab mihawa sa siyudad, ug ang tanang mga tawo mipauli sa kaugalingon nilang panimalay. Unya mipauli si Joab sa Jerusalem didto sa hari. 23 Nagmando si Joab sa tanang kasundalohan sa Israel, ug Benaya anak nga lalaki ni Jehoyada mao ang nagdumala sa Keretnon ug nagdumala sa mga Peletnon. 24 Si Adoram ang nagdumala sa mga kalalakin-an nga gipugos sa pagpatrabaho ug si Jehosafat anak nga lalaki ni Ahilud mao ang tiglista. 25 Si Sheva mao ang eskriba ug si Sadok ug Abiatar mao ang mga pari. 26 Si Ira nga taga-Jair mao pangulong pari ni David.

21

1 Adunay kagutom sa panahon ni David sulod sa tulo ka tuig, ug si David nangita sa panagway ni Yahweh. Busa miingon si Yahweh, "Midangat kining kagutom kanimo tungod kang Saul ug sa iyang mamumuno nga pamilya, tungod kay iyang gipangpatay ang taga-Gibeon." 2 Karon ang mga taga-Gibeon dili gikan sa katawhan sa Israel; gikan sila sa nahibilin nga Amorihanon. Ang katawhan sa Israel nanumpa nga dili nila sila patyon, apan misulay si Saul sa pagpatay kanila sa tanang paagi alang sa katawhan sa Israel ug Juda. 3 Busa gipatawag ni Haring David ang mga taga-Gibeon ug miingon kanila, "Unsa man ang angay kong buhaton alang kaninyo?

Unsaon ko man pagpapas sa sala, aron imong panalanginan ang katawhan
ni Yahweh, nga maoy manununod sa iyang pagkamaayo ug sa iyang mga
saad?” 4 Ang mga taga-Gibeon mitubag kaniya, “Dili kini mahitungod sa
plata ug bulawan tali kanamo ug sa pamilya ni Saul. Sa samang paagi
dili kini alang kanamo aron ibutang sa kamatayon ang si bisan kinsa nga
tawo sa Israel.” Mitubag si David, “Unsa man ang inyong ginasulti nga
kinahanglan kong buhaton alang kaninyo?” 5 Mitubag sila sa hari, “Ang
maong tawo misulay sa pagpatay kanamong tanan, nga naglaraw batok
kanamo, aron nga mapukan kami karon ug walay luna sa mga utlanan sa
Israel— 6 tugoti ang pito ka mga tawo gikan sa iyang kaliwat nga itugyan
nganhi kanamo, ug bitayon namo sila sa atubangan ni Yahweh sa Gibea ni
Saul, ang tawo nga gipili ni Yahweh.” Busa miingon ang hari, “Ihatag ko
sila nganha kaninyo.” 7 Apan gibangkaw sa hari si Mefiboset ang anak nga
lalaki ni Jonatan ang anak nga lalaki ni Saul, tungod sa saad ni Yahweh tali
kanila, tali kang David ug kang Jonatan ang anak nga lalaki ni Saul. 8 Apan
gikuha sa hari ang duha ka anak nga lalaki ni Rispa ang anak nga babaye
ni Aia, nga mga anak niyang lalaki kang Saul— ang duha ka anak nga lalaki
ginganlan ug Armoni ug Mefiboset; ug gikuha usab ni David ang lima ka
anak nga lalaki ni Mical ang anak nga babaye ni Saul, nga iyang gimabdos
kang Adriel ang anak nga lalaki ni Barzilai ang Meholahihanon. 9 Gitugyan
niya sila sa mga taga-Gibeon. Gibitay nila sila sa bungtod sa atubangan ni
Yahweh, ug silang pito nangamatay. Gipatay sila sa panahon sa ting-ani,
sa unang adlaw sa pagsugod sa ting-ani sa sebada. 10 Unya si Rispa, ang
anak nga babaye ni Aia, mikuha ug bisti nga sako ug gibuklad kini alang
sa iyang kaugalingon didto sa bukid tupad sa patay nga mga lawas, sukad
sa pagsugod sa ting-ani hangtod nga mibundak kanila ang ulan gikan sa
kawanangan. Wala niya tugoti ang mga kalanggaman nga mosamok sa
mga lawas sa adlaw o sa mga ihalas nga mananap sa gabii. 11 Gisulti kini
kang David kung unsa ang gibuhat ni Rispa, ang anak nga babaye ni Aia,
ang ulipon nga asawa ni Saul. 12 Busa miadto si David ug gikuha niya ang
mga bukog ni Saul ug ang mga bukog ni Jonatan ang iyang anak nga lalaki
gikan sa mga tawo sa Jabes Gilead, nga gikawat nila gikan sa plasa ni Bet
San, kung diin sila gibitay sa mga Filistihanon, pagkahuman ug patay sa
mga Filistihanon kang Saul didto sa Gilboa. 13 Gikuha ni David gikan didto
ang mga bukog ni Saul ug ang mga bukog ni Jonatan ang iyang anak nga
lalaki, ug gitigom nila ang mga bukog sa pito ka mga tawo nga gibitay
usab. 14 Gilubong nila ang mga bukog ni Saul ug Jonatan nga iyang anak
nga lalaki sa nasod ni Benjamin sa Sela, sa lubnganan ni Kis nga iyang
amahan. Gibuhat nila ang tanang gisugo sa hari. Human tubaga sa Dios
ang ilang mga pag-ampo alang sa yuta. 15 Unya miadto pag-usab ang mga
Filistihanon aron sa pakiggubat sa Israel. Busa milugsong si David uban
ang iyang mga kasundalohan ug nakiggubat batok sa mga Filistihanon.
Giabot si David ug kakapoy sa pagpakiggubat. 16 Si Isbibenob, ang kaliwat
sa mga higante, nga adunay bronsi nga bangkaw nga adunay 300 ka sekel
ang gibug-aton ug nagtakin siya ug bag-ong espada, aron ipatay kang
David. 17 Apan si Abisai ang anak nga lalaki ni Zeruya miluwas kang David,
gisulong ang Filistihanon, ug gipatay siya. Unya nanumpa ang mga tawo
ni David nga nag-ingon,”Dili mo na kinahanglan nga moadto pa sa gubat
uban kanamo, aron nga dili mo mapalong ang suga sa Israel.” 18 Miabot
ang higayon pagkahuman niini nga may gubat na usab sa mga Filistihanon
didto sa Gob, sa dihang si Sibicai nga taga-Husa mipatay kang Sap, nga
usa sa mga kaliwat ni Repaim. 19 Miabot na usab ang higayon nga adunay

gubat sa mga Filistihanon didto sa Gob, nga si Elhanan ang anak nga lalaki ni Jari nga taga- Betlehem nga mipatay kang Goliat ang Hitihanon, ang kuptanan sa iyang bangkaw sama sa likisan sa maghahabol. 20 Miabot na usab ang higayon nga adunay laing gubat didto sa Gat nga adunay tawo nga taas kaayo ang barog nga adunay unom ka mga tudlo sa matag kamot ug adunay unom ka mga tudlo sa matag tiil, 24 tanan ang gidaghanon. Gikan usab siya sa kaliwat ni Repaim. 21 Sa dihang iyang giyubit ang Israel, si Jonatan ang anak nga lalaki ni Shama, mipatay kaniya. 22 Mao kini sila ang mga kaliwat ni Repaim sa Gat, ug gipamatay sila pinaagi sa kamot ni David ug sa kamot sa iyang mga sundalo.

22

1 Giawit ni David ngadto kang Yahweh ang mga pulong niini nga awit
sa adlaw nga giluwas siya ni Yahweh gikan sa kamot sa tanan niyang
mga kaaway, ug gikan sa kamot ni Saul. 2 Nag-ampo siya, “Si Yahweh
ang akong bato, ang akong salipdanan, nga maoy nagluwas kanako.
3 Ang Dios mao ang akong bato. Modangop ako kaniya. Siya ang
akong taming, ang budyong sa akong kaluwasan, ang akong lig-on nga
tagoanan, ug ang akong dalangpanan, siya mao ang nagluwas kanako
gikan sa kaalaotan. 4 Magtawag ako kang Yahweh, nga mao ang angayan
nga pagadayegon, ug maluwas ako gikan sa akong mga kaaway. 5 Kay
gipalibotan ako sa mga balod sa kamatayon, milumos kanako ang sulog
nga katubigan sa kagub-anan. 6 Gigapos ako sa pisi sa Seol; nalit-ag
ako sa bitik sa kamatayon. 7 Sa akong kagul-anan nagtawag ako kang
Yahweh; nagtawag ako sa akong Dios; gidungog niya ang akong tingog
gikan sa iyang templo, ug ang akong pagpakitabang nahiabot ngadto
sa iyang igdulungog. 8 Unya ang kalibotan nauyog ug mikurog. Ang
mga sukaranan sa kalangitan mikurog ug nauyog, tungod kay nasuko
man ang Dios. 9 Migula ang aso gikan sa iyang ilong, ug ang kusog
nga kalayo migula gikan sa iyang baba. Ang baga misiga tungod niini.
10 Giablihan niya ang kalangitan ug mikanaog siya, ug ang baga nga
kangitngit anaa ilalom sa iyang mga tiil. 11 Misakay siya sa usa ka kerubin
ug milupad. Makita siya sa mga pako sa kahanginan. 12 Gihimo niya nga
tolda ang kangitngit sa iyang palibot, gipadag-om ang kapanganoran sa
kawanangan. 13 Tungod sa kilat nahulog ang nagbagang kalayo sa iyang
atubangan. 14 Nagpadalugdog si Yahweh gikan sa kalangitan. Misinggit
ang Labing Halangdon. 15 Gipangpana niya ug gipatibulaag ang iyang mga
kaaway—sa makusog nga kilat ug gipangpukan sila. 16 Unya mitungha
ang tuboran sa katubigan; nadayag ang mga sukaranan sa kalibotan sa
pagtawag ni Yahweh sa gubat, sa paggula sa gininhawa sa iyang ilong.
17 Mikunsad siya gikan sa hataas; gikuptan niya ako! Gibira niya ako gikan
sa mibul-og nga tubig. 18 Giluwas niya ako gikan sa kusgan kong mga
kaaway, gikan niadtong nagdumot kanako, kay kusgan kaayo sila alang
kanako. 19 Miabot sila aron makigbatok kanako sa adlaw sa akong kagul-
anan, apan si Yahweh ang akong magtatabang. 20 Gidala usab niya ako
sa halapad nga dapit. Giluwas niya ako tungod kay nahimuot man siya
kanako. 21 Gigantihan ako ni Yahweh sumala sa akong pagkamatarong;
gibalik ako niya sibo sa kahinlo sa akong mga kamot. 22 Kay gitipigan
ko ang mga dalan ni Yahweh ug wala nagbuhat ug daotan pinaagi sa
pagbiya sa akong Dios. 23 Kay sa tanan niyang matuod nga kasugoan
nga ania kanako; sama sa iyang mga balaod, wala ako mitalikod gikan

niini. 24 Wala usab akoy sala sa iyang atubangan, ug gilikay ko ang
akong kaugalingon gikan sa sala. 25 Busa gibangon ako ni Yahweh sumala
sa akong pagkamatarong, ngadto sa kalidad sa akong pagkahinlo diha
sa iyang panan-aw. 26 Alang niadtong matinumanon, gipakita mo ang
imong kaugalingon nga matinumanon; ngadto sa mga walay ikasaway,
gipakita mo ang imong kaugalingon nga walay ikasaway. 27 Sa mga putli
gipakita mo ang imong kaugalingon nga putli, apan matuison ka ngadto
sa mga masinupakon. 28 Giluwas mo ang gisakit nga katawhan, apan ang
imong mga mata batok sa mapagarbohon, ug gipaubos nimo sila. 29 Kay
ikaw ang akong suga, Yahweh. Si Yahweh maoy nagpahayag sa akong
kangitngit. 30 Kay pinaagi kanimo makalukso ako sa ali; pinaagi sa akong
Dios makaambak ako ibabaw sa paril. 31 Alang sa Dios, ang iyang dalan
hingpit. Putli ang pulong ni Yahweh. Siya mao ang taming ngadto sa
tanan nga modangop kaniya. 32 Kay kinsa ba ang Dios gawas kang Yahweh
lamang, ug kinsa ba ang bato kondili ang atong Dios? 33 Ang Dios ang
akong dalangpanan, ug gigiyahan niya ang tawong walay ikasaway diha sa
iyang agianan. 34 Gihimo niyang idlas ang akong mga tiil sama sa binaw ug
gipahimutang ako sa hataas nga kabungtoran. 35 Gibansay niya ang akong
mga kamot sa pagpakiggubat, ug ang akong mga bukton sa pagbawog sa
tumbaga nga pana. 36 Gihatag mo kanako ang taming sa imong kaluwasan,
ug ang imong pabor naghimo kanako nga bantogan. 37 Naghimo ka ug
halapad nga dapit aron katumban sa akong mga tiil, aron dili madalin-
as ang akong mga tiil. 38 Gigukod ko ang akong mga kaaway ug gigun-
ob sila. Wala ako miatras hangtod nga mangalaglag sila. 39 Gitukob
ko ug gidugmok sila; nga dili na sila makabarog pa. Nangapukan sila
sa akong tiilan. 40 Gilig-on mo ako sama sa bakos sa pagpakiggubat;
gibutang mo ubos sa akong pagmando kadtong mibatok kanako. 41 Gihatag
mo kanako ang tangkugo sa akong mga kaaway; gipukan ko kadtong
nagdumot kanako. 42 Nanaghilak sila aron tabangan, apan walay bisan
usa nga miluwas kanila; nagtuaw sila ngadto kang Yahweh, apan wala niya
sila tubaga. 43 Gidugmok ko sila sa pino sama sa abog sa yuta, gipino ko
sila sama sa yuta sa kadalanan. 44 Giluwas usab nimo ako gikan sa panag-
away sa kaugalingon kong katawhan. Nagpabilin ako ingon nga pangulo
sa mga nasod. Ang katawhan nga wala ko mailhi nag-alagad kanako.
45 Napugos ang mga langyaw sa pagyukbo nganhi kanako. Sa dihang
madungog nila ako, motuman sila kanako. 46 Ang mga langyaw miabot
nga nagapangurog gikan sa ilang lig-on nga mga salipdanan. 47 Mabuhi
si Yahweh! Hinaot nga pagadayegon ang bato. Mapasidunggan unta ang
Dios, ang bato sa akong kaluwasan. 48 Mao kini ang Dios nga mobalos
ug silot alang kanako, ang Dios nga maoy maghatod sa katawhan ubos sa
akong pagmando. 49 Gipalingkawas niya ako gikan sa akong mga kaaway.
Tinuod gayod, gituboy mo ako sa kahitas-an niadtong nakigbatok kanako.
Giluwas mo ako gikan sa mga tawong daotan. 50 Busa maghatag ako ug
pagpasalamat nganha kanimo, Yahweh, taliwala sa mga nasod; mag-awit
ako ug mga pagdayeg nganha sa imong ngalan. 51 Mohatag ang Dios ug
dakong kadaogan ngadto sa hari, ug gipakita niya ang iyang matinud-
anong kasabotan ngadto sa tawo nga iyang dinihogan, ngadto kang David
ug ngadto sa iyang mga kaliwat hangtod sa kahangtoran.”

23

1 Karon mao kini ang kataposang mga pulong ni David— si David ang

anak nga lalaki ni Jese, ang tawo nga labaw nga gipasidunggan, ang tawo
nga gidihogan sa Dios ni Jacob, ang matam-is nga Salmista sa Israel. 2 “Ang
Espiritu ni Yahweh nakigsulti kanako, ug ang iyang mga pulong ania sa
akong dila. 3 Ang Dios sa Israel nakigsulti kanako, ang Bato sa Israel
miingon kanako, 'Ang tawo nga matarong nga magdumala sa mga tawo,
nga magdumala nga adunay kahadlok sa Dios. 4 Sama siya sa kahayag sa
kabuntagon sa dihang mosubang ang adlaw, ang kabuntagon nga walay
mga panganod, sa dihang moturok ang bag-ong sagbot gikan sa yuta
pinaagi sa kasanag sa adlaw human sa ulan. 5 Sa pagkatinuod, dili ba
sama niini ang akong pamilya atubangan sa Dios? Wala ba siya nagbuhat
ug malungtaron nga kasugoan kanako, nagmando ug nakasiguro sa matag
paagi? Wala ba niya gidugangan ang akong kaluwasan ug gituman ang
akong mga pangandoy? 6 Apan ang walay pulos mahisama sa mga tunok
nga isalibay lamang, tungod kay dili sila makuptan pinaagi sa usa ka
kamot. 7 Ang tawo nga maggunit kanila kinahanglan nga mogamit ug
puthaw o pul-an sa bangkaw. Kinahanglan sunogon sila kung diin sila
mapukan.”' 8 Mao kini ang ngalan sa mga banggiitan nga mga sundalo
ni David: si Jesbaal ang Hakmonihanon mao ang pangulo sa banggiitan
nga mga sundalo. Nakapatay siya ug 800 ka mga tawo sa usa lamang ka
higayon. 9 Sunod kaniya mao si Elesar ang anak nga lalaki ni Dodo, ang
anak nga lalaki sa Ahohihanon, ang usa sa tulo ka banggiitang sundalo
ni David. Atua siya didto sa dihang ilang gisuklan ang mga Filistihanon
nga nagkahiusa sa pagpakiggubat, ug sa dihang miatras ang mga tawo sa
Israel. 10 Mibarog si Elesar ug nakiggubat sa mga Filistihanon hangtod nga
gikapuyan na ang iyang kamot ug ang iyang kamot hugot nga migunit sa
pul-an sa iyang espada. Nagdala si Yahweh ug dakong kadaugan nianang
adlawa. Ang kasundalohan namalik sunod kang Elesar, aron hukasan
ang mga lawas sa mga gamit. 11 Sunod kaniya mao si Sama ang anak
nga lalaki ni Age, ang taga-Hara. Ang mga Filistihanon nagtigom didto sa
kaumahan sa mga balatong, ug ang kasundalohan mikalagiw gikan kanila.
12 Apan mitindog si Sama sa tunga sa uma ug gipanalipdan kini. Gipatay
niya ang mga Filistihanon, ug nagdala si Yahweh ug dakong kadaugan.
13 Tulo sa 30 ka mga sundalo milugsong ngadto kang David sa panahon
sa ting-ani, didto sa langub sa Adulam. Ang kasundalohan sa Filistihanon
nagkampo sa walog sa Repaim. 14 Niadtong panahona si David anaa sa
iyang taguanan, usa ka langub, samtang ang mga Filistihanon nagkuta
didto sa Betlehem. 15 Nangandoy si David ug tubig ug miingon, “Kung
aduna lamang untay mohatag ug tubig kanako aron makainom gikan sa
atabay sa Betlehem, ang atabay nga anaa tupad sa ganghaan!” 16 Busa
kining tulo ka banggiitang mga sundalo midasdas latas sa kasundalohan
sa mga Filistihanon ug mikalos sa tubig gikan sa atabay sa Betlehem, ang
atabay nga duol sa ganghaan. Mikuha sila ug tubig ug gidala kini ngadto
kang David, apan midumili siya sa pag-inom niini. Hinuon, gibubo niya
kini ngadto kang Yahweh. 17 Unya miingon siya, “Yahweh, ipalayo unta
kini gikan kanako, nga kinahanglan nga ako kining buhaton. Kinahanglan
ba nga moinom ako sa dugo sa katawhan nga nagbuhis sa ilang mga
kinabuhi?” Busa midumili siya sa pag-inom niini. Kining mga butanga
gihimo sa tulo ka mga banggiitan. 18 Si Abisai, ang igsoon ni Joab ug anak
nga lalaki ni Zeruya, nga mao ang kapitan kanilang tulo. Nakiggubat siya
gamit ang iyang bangkaw batok sa 300 ka mga kalalakin-an ug gipamatay
sila. 19 Kanunay siyang gihisgutan uban sa tulo ka sundalo. Dili ba siya
ang mas bantogan kaysa sa tulo? Gihimo nila siyang kapitan. Apan ang

iyang kabantogan dili sama sa tulo ka mga bantogang mga sundalo. 20 Si
Benaias nga gikan sa Kabseel mao ang anak nga lalaki ni Joyada; kusgan
siya nga tawo nga nagbuhat ug dagkong mga buhat. Gipatay niya ang
duha ka mga anak nga lalaki ni Ariel sa Moab. Milugsong usab siya didto
sa gahong sa Moab ug gipatay ang liyon samtang naganiyebe. 21 Unya
gipatay usab niya ang dako kaayo nga tawo sa Ehipto. Ang Ehiptohanon
nga adunay bangkaw sa iyang kamot, apan si Benaias nakig-away batok
kaniya uban sa usa lamang ka sungkod. Giilog niya ang bangkaw gikan
sa kamot sa Ehiptohanon ug unya gipatay siya pinaagi sa kaugalingon
niyang bangkaw. 22 Si Benaias ang anak nga lalaki ni Joyada naghimo
niining mga butanga, ug ginganlan siya kauban sa tulo ka banggiitan nga
mga tawo. 23 Tinahod siya labaw pa sa kinatibuk-ang 30 ka mga sundalo,
apan dili siya tinahod sama sa tulo ka mga banggiitan nga mga sundalo.
Bisan pa man niana gibutang siya ni David ingon nga pangulo sa iyang
tigbantay. 24 Ang 30 ka mga kalalakin-an mao ang mosunod: si Asahel nga
igsoong lalaki ni Joab, si Elhanan ang anak nga lalaki ni Dodo nga gikan sa
Betlehem, 25 Si Sama nga taga-Harod, si Elika ang taga-Harod, 26 Si Heles
ang taga-Palti, si Ira ang anak nga lalaki ni Ikes ang taga-Tekot, 27 si Abi
Eser ang taga-Anatot, si Mebunai ang taga-Huhat, 28 si Salmon ang taga-
Ahot, si Maharai ang taga-Netop; 29 si Heleb ang anak nga lalaki ni Baana,
nga taga-Netop, si Itai ang anak nga lalaki ni Ribai nga gikan sa Gibeah
nga taga-Benjamin, 30 si Benaia ang taga- Piraton, si Hidai sa mga walog
sa Gaas. 31 si Abialbon ang taga-Arbat, si Asmabet nga taga-Barhumit, 32 si
Eliaba ang taga-Salbon, ang anak nga lalaki ni Jasen, si Jonatan ang anak
nga lalaki ni Sama ang taga-Hararit; 33 si Ahiam ang anak nga lalaki ni
Sarar ang taga-Hararit, 34 si Elipelet ang anak nga lalaki ni Ahabai ang
Maacatite, si Elam ang anak nga lalaki ni Ahitopel ang taga-Gilon, 35 si
Hesro ang taga-Carmilita, si Paarai ang taga-Arbit, 36 si Igal ang anak nga
lalaki ni Natan nga gikan sa Zoba, si Bani nga gikan sa tribo ni Gad, 37 si
Selek ang taga-Amon, si Naharai ang taga-Berot, nga tigdala ug hinagiban
ni Joab ang anak nga lalaki ni Seruias, 38 si Ira ang taga-Itrit, si Gareb ang
taga-Itrite, 39 si Uraya ang taga-Hiti—37 silang tanan.

24

1 Misilaub pag-usab ang kasuko ni Yahweh batok sa Israel, ug gitandog
niya si David nga mobatok kanila nga nag-ingon, “Lakaw, ipha ang Israel
ug ang Juda.” 2 Ang hari miingon kang Joab ang labaw sa kasundalohan,
nga uban kaniya, “Lakaw ngadto sa tanang mga tribo sa Israel, gikan sa
Dan ngadto sa Berseba, ug ipha ang tanang katawhan, aron masayran ko
ang gidaghanon sa kalalakin-an nga angay sa pagpakiggubat.” 3 Miingon
si Joab sa hari, “Hinaot padaghanon ni Yahweh nga imong Dios ang
katawhan ngadto sa gatusan ka pilo, ug hinaot nga ang mga mata sa akong
agalon ang hari makakita niini nga mahimutang. Apan ngano nga ang
akong agalon nga hari buot niini?” 4 Bisan pa man, ang pulong sa hari
hugot na batok kang Joab ug batok sa mga komandante sa kasundalohan.
Busa si Joab ug ang mga komandante sa kasundalohan mibiya sa presenya
sa hari aron iphon ang katawhan sa Israel. 5 Mitabok sila sa Jordan
ug nagkampo duol sa Aroer, sa habagatan sa walog sa siyudad. Unya
mipanaw sila latas sa Gad paingon ngadto sa Jaser. 6 Nahiabot sila sa
Gilead ug ngadto sa Tatim Hodsi, unya ngadto sa Dan Jaan ug palibot
paingon sa Sidon. 7 Nahiabot sila sa taguanan sa Tiro ug ang tanan nga

siyudad sa Hibihanon ug sa taga-Canaan. Unya miadto sila sa Negeb sa
Juda didto sa Berseba. 8 Sa dihang natapos na nila sa pag-adto ang tibuok
kayutaan, mibalik sila sa Jerusalem human sa siyam ka bulan ug 20 ka mga
adlaw. 9 Unya gitaho ni Joab ngadto sa hari ang gidaghanon sa kalalakin-
an nga makiggubat. Adunay mga 800, 000 ka maisogon nga kalalakin-
an sa Israel ang nag-ibot sa espada, ug ang kalalakin-an sa Juda mga
500, 000 ka mga kalalakin-an. 10 Unya nasubo ang kasingkasing ni David
human niya maihap ang kalalakin-an. Busa miingon siya kang Yahweh,
“Nakasala ako ug dako pinaagi sa pagbuhat niini. Karon, Yahweh, kuhaa
ang sala sa imong alagad, kay nagbuhat ako ug hilabihang pagpakabuang.”
11 Sa dihang mibangon si David sa kabuntagon, miabot ang pulong ni
Yahweh ngadto kang propeta Gad, ang mananagna ni David, nga nag-
ingon, 12 “Lakaw ug sultihi si David: Mao kini ang gisulti ni Yahweh:
“Hatagan ko ikaw ug tulo ka pilianan. Pagpili ug usa kanila.”"" 13 Busa
miadto si Gad kang David ug miingon kaniya, “Aduna bay tulo ka tuig
nga kagutom ang moabot kanimo sa imong yuta? O moikyas ka sulod
sa tulo ka bulan gikan sa imong mga kaaway samtang mogukod sila
kanimo? O adunay tulo ka adlaw nga katalagman sa imong yuta? Karon
paghukom kung unsa ang tubag nga akong ibalik ngadto kaniya nga maoy
nagpadala kanako.” 14 Unya miingon si David ngadto kang Gad, “Ania
ako sa lawom nga kasamok. Mas maayo pa nga mangapukan kami sa
kamot ni Yahweh kaysa sa mga kamot sa tawo, kay dako kaayo ang iyang
maluluy-on nga mga buhat.” 15 Busa nagpadala si Yahweh ug katalagman
sa Israel gikan sa buntag hangtod sa gitagal nga takna, ug 70, 000 sa
katawhan ang nangamatay gikan sa Dan ngadto sa Berseba. 16 Sa dihang
gituy-od sa anghel ang iyang kamot ngadto sa Jerusalem aron sa paglaglag
niini, nausab ang hunahuna ni Yahweh tungod sa kadaot nga mahimo
niini, ug miingon siya ngadto sa anghel nga milaglag sa mga tawo, “Sakto
na! Karon bakwia ang imong kamot.” Niadtong higayona ang anghel
ni Yahweh nagbarog sa giokanan ug trigo ni Arauna nga Jebusihanon.
17 Unya nakigsulti si David kang Yahweh sa dihang nakita niya ang anghel
nga misulong sa katawhan, ug miingon, “Nakasala ako, ug sukwahi ang
akong gibuhat. Apan kining mga karnero, unsa man ang ilang nabuhat?
Palihog siloti ako sa imong kamot ug ang pamilya sa akong amahan!”
18 Unya miabot si Gad nianang adlawa ug miingon ngadto kaniya, “Tungas
ug pagbuhat ug halaran alang kang Yahweh didto sa giokanan ug trigo ni
Arauna ang Jebusihanon.” 19 Busa mitungas si David sumala sa gisugo
ni Gad nga iyang pagabuhaton, sama sa gisugo ni Yahweh. 20 Midungaw
si Arauna ug nakita niya nga nagpadulong ang hari ug ang iyang mga
sulugoon. Busa misugat si Arauna ug mihapa sa yuta ngadto sa hari.
21 Unya miingon si Arauna, “Nganong mianhi man kanako ang akong
agalon nga hari, sa iyang sulugoon?” Mitubag si David, “Aron paliton
ang imong giokanan sa trigo, aron akong pagatukoran ug halaran alang
kang Yahweh, aron nga ang katalagman matangtang gikan sa katawhan.”
22 Miingon si Arauna ngadto kang David, “Kuhaa kini ingon nga imoha
akong agalon nga hari. Buhata kini kung unsa ang maayo sa imong panan-
aw. Tan-awa, ania ang baka alang sa halad sinunog ug balsa sa paggiok
ug ang mga yugo aron isugnod. 23 Ang tanan niini, akong hari, ako si
Arauna, maghatag kanimo.” Unya miingon siya ngadto sa hari, “Hinaot
nga dawaton ka ni Yahweh.” 24 Miingon ang hari ngadto kang Arauna,
“Dili, paliton ko kini sa kantidad. Dili ako mohalad ug halad sinunog
ngadto kang Yahweh ug bisan unsang butang nga wala nako bayari.” Busa

gipalit ni David ang giokanan ug trigo ug ang baka sa 50 ka sekel nga plata.
25 Nagtukod si David ug halaran alang kang Yahweh didto ug naghalad
niini sa mga halad sinunog ug mga halad sa pakigdait. Busa nangamuyo
sila kang Yahweh alang sa yuta, ug gipahunong niya ang katalagman sa
tibuok Israel.

1 Hari

1 Sa dihang tigulang na si Haring David, gitabonan nila siya ug mga
habol, apan dili gihapon siya mainitan. 2 Busa miingon ang iyang
mga sulugoon ngadto kaniya, “Mangita kami ug batan-ong ulay alang
sa among agalon nga hari. Alagaran niya ang hari ug atimanon siya.
Papahigdaon siya sa mga bukton sa atong agalon nga hari aron mainitan
siya.” 3 Busa nangita sila ug maanyag nga babaye sa tanang utlanan
sa Israel. Nahikaplagan nila si Abishag nga taga-Shunem ug gidala siya
ngadto sa hari. 4 Maanyag kaayo ang babaye. Gialagaran niya ang hari
ug giatiman niya kini apan wala nakigdulog ang hari kaniya. 5 Niadtong
higayona, si Adonia ang anak nga lalaki ni Hagit mipasidungog sa iyang
kaugalingon, nga nag-ingon, “Mamahimo akong hari”. Busa nag-andam
siya ug mga karwahe sa iyang kaugalingon ug mga tigkabayo uban ang
50 ka kalalakin-an aron mag-una kaniya. 6 Wala gayod siya gisamok sa
iyang amahan nga miingon, “Nganong nabuhat mo man kini o kana?”
Ambongan usab kaayo si Adonia, nga sunod ni Absalom. 7 Nakigsabot
siya kang Joab, ang anak nga lalaki ni Zeruya ug uban ang pari nga si
Abiatar. Misunod sila kang Adonia ug mitabang kaniya. 8 Apan wala
misunod si Zadok nga pari, si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada,
si Natan nga propeta, si Shimei, si Rei ug ang mga kusgan nga lalaki
nga sakop ni David wala misunod kang Adonia. 9 Naghalad si Adonia
ug mga karnero, mga torong baka, ug pinatambok nga baka, ngadto sa
bato sa Zohelet, nga tapad sa En Rogel. Giawhag niya ang tanan niyang
mga igsoon nga lalaki, ang mga anak nga lalaki sa hari, ug ang tanan
nga kalalakin-an sa Juda, ug ang mga sulugoon sa hari. 10 Apan wala
niya awhaga si Natan nga propeta, si Benaya, ang mga kusgan nga mga
lalaki, o iyang igsoon nga lalaki nga si Solomon. 11 Unya nakigsulti si Natan
ngadto kang Batsheba ang inahan ni Solomon, nga nag-ingon, “ Wala ka ba
makadungog nga si Adonia ang anak nga lalaki ni Hagit mamahimong hari,
ug wala masayod ang atong agalon nga si David niini? 12 Karon hatagan ko
ikaw ug tambag, aron maluwas nimo ang imong kaugalingong kinabuhi
ug ang kinabuhi sa imong anak nga lalaki nga si Solomon. 13 Adtoa si
Haring David; ug sultihi siya 'Akong agalon nga hari, wala ka ba misaad
sa imong sulugoon, nga nag-ingon, “Tinuod si Solomon nga imong anak
nga lalaki maoy maghari sunod kanako, ug molingkod sa akong trono?”
Ngano man nga si Adonia mao may maghari?' 14 Samtang makigsulti ka
sa hari, mosunod ako kanimo ug pamatud-an ang imong mga pulong.”
15 Busa miadto si Batsheba sa lawak sa hari. Tigulang na kaayo ang hari,
ug si Abishag nga taga-Shunem maoy nag-alagad sa hari. 16 Miyukbo ug
nangatahoran si Batsheba sa atubangan sa hari. Unya miingon ang hari,
“Unsa bay imong gitingoha? 17 Miingon siya ngadto kaniya, “Akong agalon,
misaad ka sa imong sulugoon pinaagi kang Yahweh nga imong Dios, nga
nag-ingon, "Tinuod gayod nga maghari si Solomon nga imong anak sunod
kanako, ug maglingkod siya sa akong trono.' 18 Karon tan-awa, hari na si
Adonia, ug ikaw, akong agalon nga hari, wala masayod niini. 19 Naghalad
siya ug mga torong baka, mga pinatambok nga nating baka, ug daghan
kaayo nga mga karnero, ug giawhag ang tanan nga mga anak nga lalaki
sa hari, si Abiatar nga pari, ug si Joab nga kapitan sa mga sundalo, apan
wala niya awhaga si Solomon nga imong sulugoon. 20 Apan alang kanimo,

akong agalon nga hari, nagtan-aw ang mga mata sa tibuok Israel kanimo,
naghulat nga isulti mo kanila kung kinsa ba ang molingkod sa trono sunod
kanimo, akong agalon. 21 Kondili kini mahitabo, sa dihang magpahulay
ang akong agalon nga hari uban sa iyang mga amahan, nga ako ug ang
akong anak nga lalaki nga si Solomon ilhon nga sad-an." 22 Samtang
nagpadayon siya sa pakigsulti sa hari, misulod si Natan nga propeta.
23 Miingon ang mga sulugoon sa hari, "Ania si Natan nga propeta." Sa
dihang miabot siya atubangan sa hari, miyukbo siya atubangan sa hari
nga iyang dagway naghapa sa yuta. 24 Miingon si Natan, "Akong agalon
nga hari, miingon ba diay ikaw nga, 'si Adonia maoy magdumala sunod
kanimo, ug maglingkod sa akong trono?' 25 Kay milugsong siya karong
adlawa ug naghalad ug mga torong baka, pinatambok nga mga baka, ug
daghang mga karnero, ug giawhag ang tanang anak nga lalaki sa hari, mga
kapitan sa kasundalohan ug si Abiatar nga pari. Nangaon ug nang-inom
sila atubangan niya, ug miingon, 'Mabuhi ka sa dugay Haring Adonia!'
26 Apan alang kanako, ang imong sulugoon, Zadok nga pari, Benaya nga
anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang imong sulugoon nga si Solomon, wala
kami niya awhaga. 27 Mabuhat ba diay kini sa akong agalon nga hari
nga dili moingon kanato, imong mga sulugoon, nga molingkod sa trono
sunod kaniya?" 28 Unya mitubag si Haring David ug miingon, "Tawga si
Batsheba ug pabalika dinhi kanako." Miabot siya ngadto sa presensya
sa hari ug nagtindog atubangan sa hari. 29 Naghimo ug pakigsaad ang
hari ug miingon, "Ingon nga buhi si Yahweh, nga milukat kanako gikan sa
tanan nga kagubot, 30 ingon nga nanumpa ako kanimo pinaagi ni Yahweh,
ang Dios sa Israel, nga nag-ingon, "Si Solomon nga imong anak nga lalaki
maoy magdumala human kanako, ug molingkod siya puli sa akong trono,
'pagabuhaton ko kini karong adlawa." 31 Unya miyukbo si Batsheba nga
iyang dagway naghapa sa yuta ug naghatag ug katahoran atubangan sa
hari ug miingon, "Hinaot nga mabuhi hangtod sa kahangtoran ang akong
agalon nga si Haring David." 32 Miingon si Haring David, Tawga nganhi
kanako si Zadok nga pari, si Natan nga propeta, ug si Benaya nga anak
nga lalaki ni Jehoyada. "Busa miabot sila atubangan sa hari. 33 Miingon
ang hari ngadto kanila, "Dad-a uban kaninyo ang mga sulugoon sa inyong
agalon, ug pasakya si Solomon sa akong kaugalingong mula ug dad-a siya
ngadto sa Gihon. 34 Padihogi siya kang Zadok nga pari ug Natan nga
propeta nga mahimong hari sa tibuok Israel ug patingoga ang budyong
ug moingon, 'Mabuhi sa dugay si Haring Solomon!' 35 Unya mosaka ikaw
sunod kaniya, ug moduol siya ug molingkod sa akong trono; tungod kay
mamahimo siyang hari puli sa akong dapit. Gipili ko siya nga maoy
modumala sa tibuok Israel ug sa Juda," 36 Mitubag si Benaya nga anak nga
lalaki ni Jehoyada ngadto sa hari, ug miingon, "Busa tugoti! Si Yahweh, ang
Dios sa akong agalon nga hari, magpamatuod niini. 37 Ingon nga si Yahweh
uban sa akong agalon nga hari, hinaot nga uban siya kang Solomon, ug
himoon ang iyang trono nga labing bantogan kaysa trono sa akong agalon
nga si Haring David." 38 Busa milugsong si Zadok nga pari, si Natan nga
propeta, si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang mga Keretnon
ug mga Pelethanon ug gipasakay si Solomon sa mula ni Haring David; ug
gidala siya ngadto sa Gihon. 39 Gikuha ni Zadok nga pari ang lana nga anaa
sa sungay pagawas sa tolda ug gidihogan si Solomon. Unya gipatingog nila
ang budyong, ug ang tanan nga katawhan miingon, "Mabuhi sa dugay si
Haring Solomon!" 40 Unya misaka ang tanan nga mga katawhan sunod
kaniya, ug gipatugtog sa katawhan ang mga plawta ug nagsadya uban sa

dakong kalipay, aron ang kalibotan mauyog sa ilang tingog. 41 Nadungog
kini ni Adonia ug sa tanang mga bisita nga uban kaniya pagkahuman nila
ug kaon. Sa dihang nadungog ni Joab ang tingog sa budyong, miingon
siya, “Nganong aduna may banha sa siyudad?” 42 Sa dihang nagsulti pa
siya, miabot si Jonatan nga anak nga lalaki ni Abiatar nga pari. Miingon si
Adonia, “Sulod, kay bililhon ka nga tawo ug nagdala ka ug maayong mga
balita.” 43 Mitubag si Jonatan ug miingon ngadto kang Adonia, “Gihimo
sa among agalon nga si Haring David nga hari si Solomon, 44 ug gidala sa
hari uban kaniya si Zadok nga pari, si Natan nga propeta, si Benaya nga
anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang mga Keretnon ug mga Pelethanon.
Gipasakay nila si Solomon sa mula sa hari. 45 Gidihogan siya ni Zadok
nga pari ug Natan nga propeta nga mahimong hari ngadto sa Gihon, ug
mitungas gikan didto nga nanaghugyaw, aron ang siyudad mobanha. Mao
kini ang kasaba nga imong nadungog. 46 Milingkod usab si Solomon sa
trono sa gingharian. 47 Dugang pa niini, miabot ang mga sulugoon sa
hari aron sa pagpanalangin sa atong agalon nga si Haring David, nga nag-
ingon, 'Hinaot nga himoon sa inyong Dios ang ngalan ni Solomon nga mas
maayo pa kaysa imong ngalan, ug himoon nga mas bantogan ang iyang
trono kaysa imong trono.' Unya miyukbo ang hari sa iyang higdaanan.
48 Miingon usab ang hari, 'Bulahan si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga
naghatag ug tawo aron molingkod sa akong trono karong adlawa, ug
kinahanglan makita sa akong mga mata.” 49 Unya nalisang ang tanan nga
sulugoon ni Adonia. Mitindog sila ug milakaw ang matag-usa. 50 Nahadlok
si Adonia kang Solomon ug mitindog, milakaw, ug migunit sa sungay sa
halaran. 51 Unya miingon kini kang Solomon, nga nag-ingon, “Tan-awa
nahadlok si Adonia kang Haring Solomon, tungod kay migunit siya sa
mga sungay sa halaran, nga nag-ingon, 'Tugoti nga manumpa si Haring
Solomon una kanako nga dili niya patyon ang iyang sulugoon pinaagi sa
espada.” 52 Miingon si Solomon, “Kung ipakita niya sa iyang kaugalingon
nga takos siya, wala gayoy buhok nga matagak ngadto sa yuta, apan kung
makita kaniya ang pagkadaotan, mamatay gayod siya.” 53 Busa nagpadala
si Haring Solomon ug mga tawo, nga maoy nagdala kang Adonia gikan
sa halaran. Miabot siya ug miyukbo ngadto kang Haring Solomon, ug si
Haring Solomon miingon ngadto kaniya, “Pauli sa imong balay.”

2

1 Samtang hapit na ang adlaw sa kamatayon ni David, gimandoan niya
ang iyang anak nga lalaki nga si Solomon, nga nag-ingon, 2 “Moadto
na ako sa dalan sa tibuok kalibotan. Pagmakusganon, ug ipakita ang
imong pagkalalaki. 3 Tipigi ang mga mando ni Yahweh nga imong
Dios aron paglakaw sa iyang mga dalan, aron pagtuman sa iyang mga
balaod, iyang mga mando, iyang mga paghukom, ug iyang mga kasugoan,
pagmatngon ka sa pagbuhat kung unsa ang nahisulat sa balaod ni Moises,
aron magmalamposon ka sa tanan nimong pagabuhaton, bisan asa ka
moadto, 4 aron matuman ni Yahweh ang iyang mga pulong nga iyang
gisulti mahitungod kanako, nga nag-ingon, 'Kung ang imong mga anak
magmabinantayon sa ilang mga lihok, nga matinud-anong maglakaw sa
akong atubangan uban sa ilang tibuok nga kasingkasing ug tibuok nilang
kalag, dili gayod mahutdan ug tawo sa trono sa Israel.' 5 Nasayod ka
usab kung unsa ang gibuhat ni Joab nga anak nga lalaki ni Zeruya nganhi
kanako, ug sa iyang gibuhat sa duha ka mga pangulo sa kasundalohan sa
Israel, kang Abner nga anak nga lalaki ni Ner, ug kang Amasa nga anak nga

lalaki ni Jeter, nga iyang gipatay. Giula niya ang dugo sa pagpakiggubat
diha sa kalinaw ug nabutang ang dugo sa pagpakiggubat sa bakos palibot
sa iyang hawak ug sa iyang sandalyas. 6 Pakigsabot ngadto kang Joab uban
sa kaalam nga imong natun-an, apan ayaw tugoti nga magmalinawon ang
iyang ubanon nga ulo sa lubnganan. 7 Apan, ipakita ang imong kaayo
ngadto sa mga anak nga lalaki ni Barzilai nga taga-Gilead, ug tugoti nga
uban sila nga mokaon sa imong lamesa tungod kay miadto sila kanako sa
dihang mikalagiw ako gikan kang Absalom nga imong igsoon nga lalaki.
8 Tan-awa, anaa uban kanimo si Shimei nga anak nga lalaki ni Gera, nga
ang Benjaminhon nga taga-Bahurim, nga nagtunglo kanako sa bug-at nga
pagtunglo sa adlaw nga miadto ako sa Mahanaim. Milugsong si Shimei
aron pagtagbo kanako sa Jordan, ug nagsaad ako ngadto kaniya pinaagi
kang Yahweh, nga nag-ingon, 'Dili ko ikaw pagapatyon pinaagi sa espada.'
9 Karon ayaw itugot nga dili siya masilotan. Maalamon ikaw, ug nasayod
ka unsay angay nimong buhaton ngadto kaniya. Dad-on nimo ang ubanon
niya nga ulo ngadto sa lubnganan nga adunay dugo.” 10 Unya namatay si
David ug gilubong siya uban sa iyang mga katigulangan ngadto sa siyudad
ni David. 11 Sa adlaw nga naghari si David sa Israel sulod sa 40 ka tuig.
Naghari siya sa Hebron ug pito ka tuig ug 33 ka tuig sa Jerusalem. 12 Unya
milingkod si Solomon sa trono sa iyang amahan nga si David, ug lig-on
kaayo ang iyang gingharian. 13 Unya miadto si Adonia nga anak nga
lalaki ni Hagit ngadto kang Batsheba nga inahan ni Solomon. Miingon
siya, “Mianhi ka ba sa kalinaw?” Mitubag siya, “Sa kalinaw.” 14 Unya
miingon siya, “Anaa akoy buot isulti nganha kanimo.” Busa mitubag siya,
“Pagsulti.” 15 Miingon si Adonia, Nasayod ka nga ang gingharian akoa,
ug ang tibuok Israel naglaom nga mamahimo akong hari. Apan nausab
ang tanan, ug ang gingharian gihatag ngadto sa akong igsoon nga lalaki
nga si Solomon tungod kay iya man kini gikan kang Yahweh. 16 Karon
aduna akoy usa ka hangyo diha kanimo, ug ayaw ako balibari.” Miingon
si Batsheba ngadto kaniya, “Pagsulti.” 17 Miingon siya, “Palihog pakigsulti
kang Solomon nga hari, tungod kay dili gayod ka niya balibaran, nga
ihatag niya si Abishag nga taga-Shunem nga mamahimo kong asawa.”
18 Miingon si Batsheba, “Maayo, makigsulti ako sa hari.” 19 Busa miadto si
Batsheba ngadto kang Haring Solomon aron sa pagpakigsulti alang kang
Adonia. Mitindog ang hari aron pagtagbo kaniya ug miyukbo kaniya.
Unya milingkod siya sa iyang trono ug nagpadala ug usa ka trono alang
sa inahan sa hari. Milingkod siya sa tuong kamot nga bahin dapit sa hari.
20 Unya miingon siya, “Aduna akoy hangyo nganha kanimo, kay dili mo
ako pagabalibaran.” Mitubag ang hari kaniya, “Pangayo, akong inahan,
kay dili ko gayod ikaw pagabalibaran.” 21 Miingon siya, “Tugoti nga ihatag
si Abishag nga taga-Shunem ngadto kang Adonia nga imong igsoon nga
lalaki nga mamahimo niyang asawa.” 22 Mitubag si Haring Solomon ug
miingon sa iyang inahan, “Nganong gipangayo mo man si Abishag, nga
taga-Shunem para kang Adonia? Nganong dili mo man usab pangayoon
ang gingharian alang kaniya, tungod kay ako man siyang magulang—
alang kaniya, alang kang Abiatar nga pari, ug alang kang Joab nga anak
nga lalaki ni Zeruya?' 23 Unya nanumpa si Haring Solomon pinaagi kang
Yahweh, nga nag-ingon, “Hinaot nga pagabuhaton sa Dios kanako, ug
labaw pa usab, kung wala nagsulti si Adonia niini nga pulong batok sa
iyang kaugalingong kinabuhi. 24 Ug karon sama nga si Yahweh buhi,
nga kinsay nagpahiluna kanako sa trono ni David nga akong amahan,
ug naghimo kanako ug panimalay nga iyang gisaad, tinuod mamatay

gayod si Adonia karong adlawa.” 25 Busa gipadala ni Haring Solomon si
Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada, ug nakaplagan gayod ni Benaya
si Adonia ug gipatay siya. 26 Unya miingon ang hari ngadto kang Abiatar
nga pari, “Lakaw ngadto sa Anatot, sa imong kaumahan. Angayan ka nga
mamatay, apan dili ko usa ikaw pagapatyon karon tungod kay nagdala ka
sa kasabotan ni Yahweh atubangan ni David nga akong amahan ug nag-
antos sama nga nag-antos ang akong amahan.” 27 Busa gipapahawa ni
Solomon si Abiatar sa iyang pagkapari ngadto kang Yahweh, aron iyang
tumanon ang pulong ni Yahweh nga iyang gipamulong sa balay ni Eli didto
sa Shilo. 28 Miabot ang balita ngadto kang Joab, tungod kay gisuportahan
man niya si Adonia, bisan wala niya suportahi si Absalom. Busa mikalagiw
si Joab ngadto sa tolda ni Yahweh ug migunit sa mga sungay sa halaran.
29 Gisugilon kang Haring Solomon nga si Joab mikalagiw ngadto sa tolda
ni Yahweh ug anaa na tupad sa halaran. Unya gipadala ni Solomon
si Benaya nga anak ni Jehoyada, nga nag-ingon, “Lakaw, Patya siya.”
30 Busa miabot si Benaya sa tolda ni Yahweh, ug miingon ngadto kaniya.
“Miingon ang hari, 'Gawas diha.” Mitubag si Joab, “Dili, mamatay ako
dinhi.” Busa mibalik si Benaya ngadto sa hari, nga nag-ingon, “Miingon
si Joab nga buot siyang mamatay didto sa halaran.” 31 Miingon ang hari
ngadto kaniya, “Buhata sumala sa iyang gisulti. Patya siya ug ilubong
siya aron makuha gikan kanako ug sa balay sa akong amahan ang dugo
nga gipaagas ni Joab nga walay hinungdan. 32 Balosan unta ni Yahweh
sa dugo sa iyang ulo, tungod kay iyang gisulong ang duha ka mga labing
matarong ug maayo nga mga tawo kaysa iyang kaugalingon ug gipatay sila
gamit ang espada, si Abner nga anak nga lalaki ni Ner, ang mga kapitan
sa kasundalohan sa Israel, ug si Amasa nga anak nga lalaki ni Jeter, ang
kapitan sa kasundalohan sa Juda, nga wala man gani nasayran sa akong
amahan nga si David. 33 Busa balikan unta sa ilang dugo ang ulo ni Joab
ug ang ulo sa iyang mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran. Apan aduna
untay kalinaw hangtod sa kahangtoran ngadto kang David, ug sa iyang
mga kaliwatan, ug sa iyang panimalay, ug sa iyang trono nga gikan kang
Yahweh.” 34 Unya misaka si Benaya nga anak ni Jehoyada, ug misulong
ug gipatay si Joab. Gilubong siya sa iyang panimalay sa kamingawan.
35 Gibutang sa hari si Benaya nga anak ni Jehoyada nga puli kang Joab
ngadto sa mga kasundalohan, ug gibutang niya si Zadok nga pari sa puli
kang Abiatar. 36 Unya nagpaadto ang hari ug gipatawag si Shimei, ug
miingon kaniya, “Pagtukod ug puy-anan alang kanimo didto sa Jerusalem
ug magpuyo ka didto, ug ayaw gayod paggawas didto padulong sa laing
dapit. 37 Tungod kay sa adlaw nga mogawas ka, ug motabok sa walog sa
Kidron, mamatay ka gayod. Ang imong dugo maanaa sa imong kamot.
38 Busa miingon si Shimei ngadto sa hari, “Maayo imong gisulti. Ingon
nga gisulti sa akong agalon nga hari, buhaton kana sa imong sulugoon.”
Busa nagpuyo si Shimei sa Jerusalem sa daghan nga mga adlaw. 39 Apan
sa kataposan sa tulo ka tuig, duha sa mga sulugoon ni Shimei mikalagiw
ngadto kang Akis nga anak nga lalaki ni Maaca, nga hari sa Gat. Busa
giingnan nila si Shimei, nga nag-ingon, “Tan-awa, ang imong sulugoon
anaa sa Gat.” 40 Unya mibangon si Shimei, ug gihampiloan ang iyang
asno ug miadto kang Akis sa Gat aron pangitaon ang iyang mga sulugoon.
Miadto siya ug gidala pagbalik ang iyang mga sulugoon gikan sa Gat. 41 Sa
dihang giingnan si Solomon nga si Shimei milakaw gikan sa Jerusalem ug
miadto sa Gat ug nibalik, 42 nagpadala ang hari ug tawo ug gipatawag si
Shimei ug miingon kaniya, “Di ba gipapanumpa ko na ikaw pinaagi kang

Yahweh ug nagpamatuod ngadto kanimo, nga nag-ingon, 'Sa panahon nga mogawas ka ug moadto sa ubang dapit, mamatay gayod ikaw'? Unya miingon ka nganhi kanako, 'Maayo ang imong gisulti.' 43 Nganong wala mo man tipigi ang imong pakigsaad ngadto kang Yahweh ug ang sugo nga gihatag ko kanimo?" 44 Miingon usab ang hari ngadto kang Shimei, "Nasayod ka sa imong kasingkasing sa tanang pagkadaotan nga imong gihimo ngadto sa akong amahan nga si David. Busa ibalik ni Yahweh ang imong pagkadaotan sa imong kamot. 45 Apan mapanalanginan si Haring Solomon ug matukod ang trono ni David sa atubangan ni Yahweh hangtod sa kahangtoran." 46 Unya naghatag ang Hari ug sugo ngadto kang Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada. Milakaw siya ug gipatay si Shimei. Busa nagmalig-on ang pagdumala sa kamot ni Solomon.

3

1 Nakig-uyon si Solomon kang Paraon nga hari sa Ehipto pinaagi sa pagpakigminyo. Gikuha niya ang anak nga babaye ni Paraon ug gidala niya kini ngadto sa siyudad ni David hangtod nga nahuman niya pagtukod ang iyang kaugalingong balay, ang balay ni Yahweh, ug ang pader palibot sa Jerusalem. 2 Naghalad ang mga tawo sa taas nga mga dapit, tungod kay wala pa man natukod ang balay alang sa ngalan ni Yahweh 3 Gipakita ni Solomon ang iyang gugma alang kang Yahweh pinaagi sa pagtuman sa mga balaod sa iyang amahan nga si David, gawas lamang nga naghalad siya ug sinunog nga insenso ngadto sa hataas nga mga dapit. 4 Miadto ang hari ngadto sa Gibeon aron sa paghalad didto, kay atoa didto ang bantogan nga hataas nga dapit. Naghalad si Solomon ug libohan ka mga halad sinunog sa maong halaran. 5 Nagpakita si Yahweh sa kang Solomon didto sa Gibeon pinaagi sa usa ka damgo sa kagabhion; miingon siya, "Pangayo! Unsa ang kinahanglan nga akong ihatag kanimo?" 6 Busa miingon si Solomon, "Nagpakita ka ug dakong matinud-anon nga pagpakigsaad sa imong alagad, sa akong amahan nga si David, tungod kay naglakaw siya diha sa imong atubangan sa pagkamasaligan, sa pagkamatarong, ug sa matul-id nga kasingkasing. Nagtipig ka alang kaniya niining dako nga matinud-anon nga pakigsaad ug naghatag kaniya ug usa ka anak nga lalaki aron molingkod sa iyang trono karong adlawa. 7 Karon Yahweh nga akong Dios, gihimo nimo ang imong alagad nga hari puli sa akong amahan nga si David, bisan tuod ako usa lamang ka bata. Wala ako masayod kung unsaon paggawas o pagsulod. 8 Ang imong alagad anaa sa taliwala sa katawhan nga imong pinili, usa ka dakong katawhan, hilabihan kadaghan o dili na maihap. 9 Busa hatagi ang imong alagad ug usa ka masinabtanong kasingkasing aron sa paghukom sa imong katawhan, aron akong mahibalo-an ang maayo ug daotan. Kay si kinsa man ang makahimo sa paghukom niining imong dakong katawhan?" 10 Kini nga gipangayo ni Solomon nakapahimoot sa Ginoo. 11 Busa miingon ang Dios kaniya, "Tungod kay nangayo ka niining butanga ug wala ka nangayo alang sa imong kaugalingon ug taas nga kinabuhi o mga bahandi o kinabuhi sa imong mga kaaway, apan nangayo ka alang sa imong kaugalingon sa salabotan, ug aron pag-ila sa hustisya. 12 Tan-awa, karon buhaton ko ang tanan nimong pangayoon kanako sa dihang mangayo ka kanako. Pagahatagan ko ikaw ug kaalam ug usa ka masinabtanong kasingkasing, aron walay mahisama kanimo sa wala pa ikaw, ug walay mahisama kanimo nga moabot human kanimo. 13 Hatagan ko usab ikaw sa wala nimo gipangayo, mga bahandi ug kadungganan, aron walay mahisama

kanimo sa bisan kinsang mga hari sa tanan nimong mga adlaw. 14 Kung magalakaw ka sa akong mga dalan aron pagtipig sa akong mga balaod ug sa akong mga sugo, sama sa paglakaw sa imong amahan nga si David, pagalugwayan ko ang imong mga adlaw." 15 Unya nahigmata si Solomon, ug tan-awa, usa kadto ka damgo. Miadto siya ngadto sa Jerusalem ug mibarog atubangan sa sudlanan sa kasabotan sa Ginoo. Naghalad siya ug mga halad sinunog, ug mga halad pakigdait, ug nagkombira alang sa tanan niyang mga sulugoon. 16 Unya miabot ang duha ka babaye nga gabaligya sa ilang dungog ngadto sa hari ug mibarog sa iyang atubangan. 17 Miingon ang usa ka babaye, “O, akong agalon, ako ug kining bayhana nagpuyo sa samang panimalay, ug gipakatawo ko ang usa ka bata uban kaniya sa balay. 18 Nahitabo kini sa ikatulong adlaw human ako manganak sa akong anak ug nanganak usab kining bayhana. Nag-uban kami. Walay nay lain tawo uban kanamo diha sa balay, gawas namong duha. 19 Unya namatay ang anak nga lalaki aning bayhana sa gabii, tungod kay nahigdaan niya kini. 20 Busa mibangon siya sa tungang gabii ug gikuha ang akong anak nga lalaki sa akong kiliran, sa dihang nahinanok pagtulog ang imong sulugoon, ug gibutang niya sa iyang dughan, ug gibutang usab niya ang patay niya nga anak nga lalaki sa akong dughan. 21 Sa pagbangon nako sa kabuntagon aron pagpasuso sa akong anak, patay na siya. Apan sa dihang ako siyang gitan-aw pag-ayo sa buntag, dili siya ang akong anak nga lalaki, nga akong gipakatawo.” 22 Unya miingon ang laing babaye, “Dili, ang usa nga buhi mao ang akong anak nga lalaki, ug ang usa nga patay mao ang imong anak.” Miingon ang unang babaye, “Dili, ang patay mao ang imong anak nga lalaki, ug ang buhi mao ang akong anak.” Ingon niini ang ilang gisulti atubangan sa hari. 23 Unya miingon ang hari, “Miingon ang usa kaninyo, ' Kini mao ang akong anak nga lalaki, ug ang imong anak nga lalaki kay namatay na; ug miingon usab ang usa, 'Dili, ang imong anak nga lalaki mao ang namatay ug ang buhi mao ang akong anak.”' 24 Miingon ang hari, “Dad-i ako ug espada.” Busa nagdala sila ug espada ngadto sa hari. 25 Unya miingon ang hari, “Bahina sa duha kining buhing bata, ug ihatag ang katunga niini sa babaye ug ang katunga sa isa.” 26 Unya ang babaye nga buhi ang iyang anak miingon ngadto sa hari, kay ang iyang kasingkasing puno sa kaluoy alang sa iyang anak, ug miingon siya, “O, akong agalon, ihatag kaniya ang buhi nga bata, ug walay hinungdan nga siya patyon.” Apan miingon ang laing babaye, “Dili na gayod siya maako o maimo. Tungaa siya.” 27 Unya mitubag ang hari ug miingon, “Ihatag sa unang babaye ang buhi nga bata, ug ayaw siya patya. Siya mao ang iyang inahan.” 28 Sa dihang nadungog sa tibuok Israel ang maong paghukom, nga gihimo sa hari, nahadlok sila sa hari, tungod kay nakita nila ang kaalam sa Dios nga anaa kaniya alang sa paghatag ug mga hukom.

4

1 Si haring Solomon ang hari sa tibuok Israel. 2 Mao kini ang iyang mga opisyal: Azaria nga anak nga lalaki ni Zadok mao ang pari. 3 Si Elihoref ug si Ahia nga mga anak nga lalaki ni Shisha ang mga sekretaryo. Si Jehoshafat nga anak nga lalaki ni Ahilud mao ang tiglista. 4 Si Benaya nga anak nga lalaki ni Jehoyada ang nagdumala sa kasundalohan. Si Zadok ug si Abiatar mao ang mga pari. 5 Azaria nga anak nga lalaki ni Natan ang nagdumala sa mga opisyal. Si Zabud nga anak nga lalaki ni Natan mao ang pari ug ang higala sa hari. 6 Si Ahishar mao ang nagdumala sa panimalay. Si Adoniram nga anak ni Abda mao ang nagdumala sa mga

lalaki nga gipili aron pugson sa pagtrabaho. 7 Adunay dose ka mga opisyal
si Solomon sa tibuok Israel, nga nagahatag ug pagkaon alang sa hari ug
sa iyang panimalay. Ang matag-usa kanila mohatod ug pagkaon sulod
sa usa kabulan sa matag tuig. 8 Mao kini ang ilang ngalan: Ben Hur, sa
bungtod sa Efraim; 9 Ben Deker sa Makaz, sa Shaalbim, sa Bet Shemes,
ug sa Elonbet Hanan; 10 Ben Hesed, sa Arubot (kaniya nasakop ang Soco
ug ang tibuok yuta sa Hefer); 11 Si Ben Abinadab, sa tibuok distrito sa Dor
(asawa niya si Tafat nga anak nga babaye ni Solomon); 12 si Baana nga anak
sa Ahilud sa Taanac ug sa Megido, ug tanang Bet Shan nga mao tapad sa
Zaretan ubos sa Jezreel, gikan sa Bet Shan ngadto sa Abel Mehola hangtod
sa tabok sa Jokmeam; 13 si Ben Geber sa Ramot Gilead (kaniya nahisakop
ang mga lungsod sa Jair nga anak nga lalaki ni Manases, nga anaa sa
Gilead, ug ang rehiyon sa Argob nahisakop kaniya nga anaa sa Bashan, 60
ka mga dagkong siyudad nga adunay mga pader ug babag nga tumbaga
sa ganghaan); 14 si Ahinadab nga anak nga lalaki ni Ido, sa Mahanaim;
15 si Ahimaaz sa Neftali, (gipangasawa usab niya si Basemat nga anak nga
babaye ni Solomon); 16 si Baana nga anak ni Hushai, sa Asher ug sa Alot;
17 si Jehoshafat nga anak ni Parua, sa Isacar; 18 Shimei ang anak nga lalaki
ni Ela, sa Benjamin; 19 ug sa Geber nga anak nga lalaki ni Uri, sa yuta sa
Gilead, ang lungsod sa Sihon nga hari sa mga Amorihanon ug sa Og nga
hari sa Bashan, ug siya lamang ang opisyal nga anaa sa maong yuta. 20 Ang
Juda ug ang Israel labihan ang kadaghan sama sa balas sa dagat. Nangaon
sila ug nanggiinom ug nagmalipayon. 21 Gidumalaan ni Solomon ang
tibuok gingharian gikan sa Suba sa yuta sa mga Filistihanon ug paingon
sa utlanan sa Ehipto. Nagdala sila sa pahinungod ug nangalagad kang
Solomon sa tibuok niyang kinabuhi. 22 Ang ginahatag kang Solomon alang
sa usa ka adlaw mao ang 30 ka cor nga maayong harina ug 60 ka cor nga
kalan-on, 23 napulo ka tambok nga baka, 20 ka baka gikan sa sibsibanan,
ug 100 ka karnero, wala pay labot ang binaw, mga osa, mga lagsaw, ug
gipatambok nga langgam. 24 Kay iyang gimandoan ang tibuok rehiyon
sa kasikbit sa Suba, gikan sa Tifsa hangtod sa Gaza. lakip ang tanang
mga hari sa kasikbit niining Suba, ug aduna siyay pakigdait sa tanang
nakapalibot kaniya. 25 Nagpuyo ang Juda ug ang Israel sa kalinaw, ang
matag tawo nailalom sa iyang parasan ug ilalom sa iyang igera nga kahoy,
gikan sa Dan paingon sa Beersheba, sa tanang mga adlaw ni Solomon.
26 Si Solomon adunay 40, 000 ka mga kuwadra sa mga kabayo alang
sa iyang mga karwahe ug 12, 000 ka mga mangangabayo. 27 Kadtong
mga opisyal ang nagahatag ug pagkaon alang kang Haring Solomon ug
alang sa tanan nga anaa sa lamisa ni Haring Solomon, ang matag tawo
sa iyang binulan. Dili nila tugotan nga makulang. 28 Nagdala usab sila
ug maayong sebada ug kumpay alang sa ilang mga kabayo nga gamiton
sa karwahe ug ang ginasakyan nga mga kabayo, ang matag-usa nagadala
kung unsa ang iyang makaya. 29 Gihatagan sa Dios si Solomon ug dakong
kaalam ug pagpanabot, ug ang kalapad sa iyang panabot sama sa balas sa
baybayon. 30 Ang kaalam ni Solomon milabaw sa tanang kaalam sa mga
tawo sa taga-sidlakan ug sa tanang kaalam sa Ehipto. 31 Mas maalamon
pa siya sa tanang tawo—kaysa kang Etan ang kaliwat ni Esdras, kang
Heman, kang Calcol, ug kang Darda ang anak nga mga lalaki ni Mahol—
ug ang iyang kabantogan miabot sa tanang nakapalibot nga mga nasod.
32 Nakasulti siya sa 3, 000 ka mga panultihon ug ang iyang mga awit 2, 005
ka daghan. 33 Mahulagway niya ang mga pananom, gikan sa sidro nga

anaa sa Lebanon paingon sa hisopo nga mitubo sa pader. Makasaysay usab siya mahitungod sa mga mananap, mga langgam, mga nagakamang nga mananap, ug sa mga isda. 34 Nangadto ang katawhan nga gikan sa tanang kanasoran aron mamati sa kaalam ni Solomon. Naggikan silang tanan sa tanang mga hari sa kalibotan nga nakadungog sa iyang kaalam.

5

1 Si Hiram ang hari sa Tiro gipadala ang iyang sulugoon ngadto kang Solomon kay nadunggan niya nga gidihogan nila siya nga hari puli sa iyang amahan; kay si Hiram kanunay nga nahigugma kang David. 2 Nagpadala si Solomon ug pulong kang Hiram, nga miingon, 3 “Nasayod ka sa akong amahan nga si David nga dili makatukod sa balay alang sa ngalan ni Yahweh nga iyang Dios tungod sa mga gubat nga nag-alirong kaniya, kay sa panahon sa iyang kinabuhi gibutang ni Yahweh ang iyang mga kaaway ilalom sa tumbanan sa iyang tiil. 4 Apan karon, ang akong Dios nga si Yahweh naghatag kanako ug kapahulayan sa matag kasikbit. Wala nay kaaway ni katalagman. 5 Busa gitinguha ko ang pagtukod sa templo alang sa ngalan ni Yahweh nga akong Dios, sumala sa gisulti ni Yahweh sa akong amahan nga si David, nga miingon, 'Ang imong anak nga lalaki, nga akong gipapuli paglingkod sa imong trono, ang motukod sa templo alang sa akong ngalan.' 6 Busa karon pagsugo nga mamutol sila ug mga sidro gikan sa Lebanon alang kanako. Ang akong mga sulugoon mouban sa imong mga sulugoon ug bayaran ko ikaw alang sa imong mga sulugoon aron mabayran ko ikaw sa tama sa tanang butang nga imong nauyonan nga buhaton. Kay nasayod ka man nga walay maantigo kanamo sa pagputol ug kahoy sama sa mga taga-Sidon. 7 Sa dihang nadungog ni Hiram ang mga pulong ni Solomon, nalipay siya pag-ayo ug miingon, “Mahimaya si Yahweh karon adlawa, nga naghatag kang David ug usa ka manggialamong anak nga lalaki nga magdumala niining dakong katawhan.” 8 Nagpadala si Hiram ug pulong ngadto kang Solomon, nga miingon, “Nadungog ko ang mensahe nga imong gipadala kanako. Ihatag ko ang tanang sidro nga kahoy ug sipres nga imong gitinguha. 9 Ipanaog sa akong mga sulugoon ang mga kahoy gikan sa Lebanon paingon sa dagat, ug pabugkosan ko kini aron paagion sa dagat sa dapit nga imong gitudlo kanako. Badbaran ko kini didto, ug kuhaon nimo kini. Buhaton nimo kung unsa akong gitinguha pinaagi sa paghatag ug pagkaon alang sa akong panimalay.” 10 Busa naghatag si Hiram kang Solomon sa tanang sidro ug sepris nga kahoy nga iyang gitinguha. 11 Mihatag si Solomon ug 20, 000 ka gibug-aton nga trigo nga kalan-on sa iyang panimalay ug 20 ka gibug-aton sa maayong lana. Ginahatag kini ni Solomon kang Hiram matag tuig. 12 Gihatagan ni Yahweh si Solomon ug kaalam, sumala sa iyang gisaad kaniya. Adunay kalinaw tali kang Hiram ug kang Solomon, ug nagbuhat silang duha ug kasabotan. 13 Gipugos pagpatrabaho ni Haring Solomon ang tibuok Israel. Ang mga gipugos nga trabahante mikabat sa 30, 000 ka mga lalaki. 14 Gipadala niya sila ngadto sa Lebanon, ang 10, 000 ka libo kanila pulihanay. Usa ka bulan mangadto sila sa Lebanon ug duha ka bulan anaa sa panimalay. Si Adoniram maoy nagdumala sa mga tawo nga gipili aron pugson pagpatrabaho. 15 Si Solomon adunay 70, 000 ka mga tigdala sa mga bug-at ug 80, 000 ka mga tigtiltil ug bato didto sa kabukiran, 16 wala pay labot ang 3, 300 ka mga pangulong opisyal nga nagadumala sa trabahoon ug magdumala sa mga trabahante. 17 Ug sa mando sa hari gilukat nila ang mga dagkong bato nga maayo ang kalidad aron gamiton alang sa

pundasyon sa templo. 18 Busa gitiltil sa mga magtutukod ni Solomon ug sa
magtutukod ni Hiram ug sa mga taga-Gebal ug giandam ang mga kahoy
ug mga bato aron tukoron ang templo.

6

1 Busa gisugdan ni Solomon pagtukod ang templo ni Yahweh. Nahitabo
kini sa ika-480 ka tuig human nga nakagawas ang katawhan sa Israel
gikan sa yuta sa Ehipto, sa ika-upat ka tuig nga naghari si Solomon sa
Israel, sa bulan sa Ziv, nga mao ang ikaduhang bulan. 2 Ang templo nga
gitugod ni Solomon alang kang Yahweh adunay 60 ka cubit ang gitas-
on, 20 ka cubit ang gilapdon, ug 30 ka cubit ang gihabugon. 3 Ang
portico nga anaa sa atubangan sa templo, adunay 20 ka cubit ang gitas-
on, managsama ang gilapdon sa templo, ug napulo ka cubit ang gilalumon
sa atubangan sa templo. 4 Gibuhatan niya ang templo ug mga bintana
nga adunay mga porma nga maoy nakapagamay niini sa gawas kaysa sa
sulod. 5 Sa isig ka kilid sa tibuok pader iyang gihimoan ug mga lawak
palibot niini, gipalibotan ang gawas nga bahin nga lawak ug sa sulod nga
lawak. Gihimoan niya ug mga lawak ang tanang kilid nga nakapalibot. 6 Sa
pinakaubos nga bahin adunay lima ka cubit ang gilapdon, ang tungatunga
adunay unom ka cubit ang gilapdon, ug ang ika-tulo adunay pito ka cubit
ang gilapdon. Ug ang anaa sa gawas gibuhatan niya ug mga moldura
diha sa bongbong sa balay sa tanang palibot aron ang mga sagbayan
dili mag-abot sa mga bongbong sa balay. 7 Ang balay hinimo sa mga
bato nga giandam didto sa kuhaanan sa mga bato. Walay martilyo, atsa,
o bisan unsang puthaw nga gamit nga madunggan sa balay samtang
ginatukod kini. 8 Sa habagatang bahin sa templo adunay pultahan diha
sa ubos nga andana, unya adunay hagdanan pasaka sa tungatunga nga
andana, ug gikan sa tungatunga pasaka sa ika-tulo nga andana. 9 Busa
gitukod ni Solomon ang templo ug nahuman kini; gibongbongan niya
ang balay gamit ang mga sagbayan ug tabla nga sidro. 10 Gipahimoan
niya ug mga lawak ang matag kilid sa balaang lawak sa templo, ang
matag kilid adunay lima ka cubit ang gihabugon; gisumpay kini ngadto
sa balay gamit ang mga kahoy nga sidro. 11 Ang pulong ni Yahweh
miabot kang Solomon, nga nag-ingon, 12 “Mahitungod niining temploha
nga imong gitukod, kung maglakaw ka sa akong mga balaod ug magbuhat
ug matarong, tumanon ang akong mga mando ug maglakaw niini, unya
tumanon ko ang akong gisaad kanimo nga akong gisaad sa imong amahan
nga si David. 13 Magpuyo ako taliwala sa katawhan sa Israel ug dili ko
sila pasagdan.” 14 Busa gitukod ni Solomon ang balay ug gihuman kini.
15 Unya gibongbongan niya sa sulod sa balay ug mga tabla nga sidro. Gikan
sa salog paingon sa kisame sa sulod sa balay, gibongbongan niya kini ug
kahoy, ug gisalogan niya ang balay ug mga tabla nga sipres. 16 Gibuhatan
niya ug 20 ka cubit ang likod nga bahin sa balay gamit ang tabla nga
sidro gikan sa salog paingon sa kisame. Gitukod niya kini nga lawak aron
mahimong balaang lawak, ang labing balaang dapit. 17 Ang lawak, nga
mao ang balaang dapit anaa sa atubangan sa mas labing balaang dapit,
adunay 40 ka cubit ang gitas-on. 18 Adunay sidro sa sulod sa balay, nga
inokitan sa naghulagway nga nagtikyop ug nagbukhad nga mga bulak.
Mga sidro tanan ang anaa sa sulod. Walay makita nga binuhat gamit ang
bato diha sa sulod. 19 Giandam ni Solomon ang balaang lawak sa sulod
sa balay aron ibutang didto ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. 20 Ang
balaang lawak adunay 20 ka cubit ang gitas-on, 20 ka cubit ang gilapdon,

ug 20 ka cubit ang gihabogon. Gitaplakan ni Solomon ang mga bongbong
sa lunsay nga bulawan ug gihaklopan ang halaran ug sidro nga kahoy.
21 Gitaplakan ni Solomon ang sulod sa templo ug lunsay nga bulawan, ug
gibutangan niyag mga kadinang bulawan sa atubangan sa balaang lawak,
ug gihaklapan ug bulawan ang atubangan. 22 Gitaplakan niya ug bulawan
ang tibuok sulod hangtod nga nahuman ang templo. Gitaplakan usab niya
ug bulawan ang tibuok halaran nga anaa sa balaang lawak. 23 Nagbuhat
si Solomon ug duha ka kerubin gamit ang olibo nga kahoy, napulo ka
cubit ang gihabogon sa matag-usa alang sa balaang lawak. 24 Ang usa ka
pako sa unang kerubin adunay lima ka cubit ang gitas-on. Unya gikan
sa tumoy sa usa ka pako paingon sa tumoy sa laing pako adunay gilay-
on nga napulo ka cubit. 25 Ang laing kerubin aduna gihapoy napulo ka
cubit ang gilapdon sa pako. Ang duha ka kerubin managsama ang sukod
ug hulagway. 26 Napulo ka cubit ang gitas-on sa usa ka kerubin ug ang
usa ka kerubin managsama lang. 27 Gibutang ni Solomon ang kerubin sa
mas labing balaang dapit. Nagbukhad ang mga pako sa kerubin ug ang
pako sa usa misangko sa bongbong ug ang pako sa laing kerubin misangko
sa laing bongbong. Ang ilang mga pako nag-abot diha sa tungatunga sa
labing balaang dapit. 28 Gitaplakan ni Solomon ang kerubin ug bulawan.
29 Giukitan niya ang palibot sa tanang bongbong sa balay sa mga hulagway
sa kerubin, mga kahoy nga palmera, ug mga mibukhad nga bulak, sa gawas
ug sa balaang dapit. 30 Gitaplakan ug bulawan ni Solomon ang salog sa
balay, sa gawas ug sa sulod nga mga lawak. 31 Nagbuhat si Solomon ug
mga pultahan gamit ang kahoy nga olibo sa atubangan sa balaang lawak.
Ang ulohan ug ang matag kilid niini adunay lima ka mga porma. 32 Unya
nagbuhat siya ug duha ka pultahan gamit ang kahoy nga olibo, ug giukitan
niya kini ug mga kerubin, mga palmera nga kahoy, ug mga ningbukhad
nga bulak. Gitaplakan niya kini ug bulawan ug gikatag niya sa bulawan
ang kerubin ug mga kahoy nga olibo. 33 Sa ingon niini nga paagi, gibuhatan
usab ni Solomon ang porma sa sera sa templo nga kahoy nga olibo adunay
upat ka bahin 34 ug duha ka sera gamit ang sipres nga kahoy. Ang duha
ka dahon sa usa ka pultahan napilo ug ang duha ka dahon sa laing usa
ka pultahan napilo usab. 35 Giukitan niya kini ug kerubin, mga palmera
nga kahoy, ug mga mibukhad nga bulak, ug iyang susama nga gitaplakan
ug bulawan ang mga inukit. 36 Gibuhat niya ang hawanan sa sulod nga
tulo ka laray nga bato ug laray sa mga sagbayan nga sidro. 37 Natukod ang
pundasyon sa balay ni Yahweh sa ika-upat nga tuig, ang bulan sa Ziv. 38 Sa
ika-napulog usa ka tuig, sa bulan sa Bul, nga mao ang ika-walo nga bulan,
nahuman na ang balay sa tanang bahin niini ug sumala sa tanang plano
niini. Nahuman pagtukod ni Solomon ang templo sa pito ka tuig.

7

1 Miabot ug napulog tulo ka tuig ang pagtukod ni Solomon sa iyang
kaugalingong palasyo. 2 Gitukod niya ang Palasyo sa Kalasangan sa
Lebanon. Ang gitas-on niini 100 cubits, ang gilapdon 50 cubits, ug may
kahabugon nga 30 cubits. Gibuhat ang palasyo nga may upat ka laray sa
mga haliging sidro lakip na ang mga sagbayan nga sidro ibabaw sa mga
haligi. 3 Giatopan ang balay gamit ang sidro nga gipahimutang ibabaw
sa sagbayan. Kadtong mga sagbayan mao ang nagpugong sa mga haligi.
Adunay 45 ka sagbayan, ug may 15 ang matag laray. 4 Adunay mga
sagbayan ang tulo ka haligi, ug may mga bintana nga nag-inatbangay diha

sa tulo ka laray. 5 Ang tanang mga pultahan ug mga bintana kwadrado
uban ang mga sagbayan, ug nag-inatbangay ang mga bintana diha sa tulo
ka laray. 6 Adunay hawanan nga may 50 cubits ang gitas-on ug may 30
cubits ang gilapdon, uban ang inatopan nga portico sa atubangan nga
may mga haligi. 7 Gibuhat ni Solomon ang lawak sa trono kung asa siya
magpakanaog ug hukom, nga mao ang lawak hukmanan. Gihaklapan ug
sidro ang tibuok salog niini. 8 Ingon niini usab ang pagbuhat sa balay
nga puy-anan ni Solomon sa likod nga bahin sa laing hawanan sulod sa
palasyo. Gibuhat usab niya ang usa ka balay nga susama niini alang sa
iyang asawa nga anak nga babaye sa Paraon. 9 Kining mga balaya binuhat
sa mahalon nga mga sinapsapang bato, nga sinukod gayod, unya gigabas
kini, ug gipahamis ang matag kilid. Gigamit kining mga batoha gikan
sa patukoranan hangtod sa atop, ug ingon man usab didto sa gawas sa
dakong hukmanan. 10 Ang patukoranan binuhat sa dagkong mga bato nga
mahalon nga may tag-walo ug tag-napulo ka cubits ang gitas-on. 11 Sa
ibabaw mao ang mahalon nga sinapsapang mga bato nga gipikas sa ilang
mga sukod, ug ang mga sagbayan nga sidro. 12 Ang dakong hawanan nga
naglibot sa palasyo adunay tulo ka laray sa pinutol nga bato ug usa ka
laray sa mga sagbayan nga sidro susama sa sulod nga hawanan sa templo
ni Yahweh ug sa portico sa templo. 13 Gipakuha ni Solomon si Huram
ug migikan siya sa Tiro. 14 Si Huram mao ang anak nga lalaki sa usa ka
biyuda sa tribo ni Neftali; ang iyang amahan taga-Tiro, usa ka tawong
mananalsal sa bronse. Maalamon si Huram, unya may panabot, ug hanas
sa pagpamuhat gamit ang bronse. Miadto siya kang Haring Solomon aron
buhaton ang mga buluhaton gamit ang bronse alang sa hari. 15 Gibuhat
ni Huram ang duha ka haligi nga bronse, ang matag usa may gitas-on nga
18 cubits ug ang kalinginon may 12 cubits. 16 Gibuhat niya ang duha ka
ulohan sa pinasinaw nga bronse aron ipahimutang ibabaw sa tumoy sa
mga haligi. Ang gihabugon sa matag ulohan may 5 cubits. 17 May linala
nga kinuroskuros ug mga liningin nga kinadena alang sa dayandayan sa
mga ulohan nga atua sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi, may pito niini
alang sa matag ulohan. 18 Busa gibuhat si Huram ang duha ka laray sa mga
hulagway sa granada libot sa ibabaw sa matag haligi aron dayandayanan
ang ilang mga ulohan. 19 Ang mga ulohan sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi
nga atua sa portico gidayandayanan sama sa mga lirio nga may gitas-on
nga upat ka cubits. 20 Giapil usab ang mga ulohan niining duha ka mga
haligi, duol gamay sa ibabaw sa tumoy niini nga may 200 ka hulagway sa
granada nga naglaray sa palibot. 21 Gipabarog niya ang mga haligi didto
sa portico sa templo. Ang haligi sa tuong bahin ginganlan ug Jakin, ug ang
haligi sa wala nga bahin ginganlan ug Boaz. 22 Ibabaw sa tumoy sa mga
haligi gidayandayanan sama sa mga lirio. Natapos ang pagbuhat sa mga
haligi niini nga pamaagi. 23 Naghimo si Huram ug lingin nga dagatdagat
gikan sa tinunaw nga mga puthaw, nga may napulo ka cubits gikan sa
ngilit niini ngadto sa laing ngilit. May gitas-on kini nga 5 ka cubits, ug ang
kalinginon sa dagatdagat may 30 ka cubits. 24 Ilalom sa ngilit sa dagatdagat
may gipalibot nga mga kinulit nga mga putot, napulo sa matag usa ka cubit,
gidungan kini paghulma sa pagtunaw sa bronse sa paghimo sa dagatdagat.
25 Gipahimutang ang dagatdagat ibabaw sa napulog duha ka baka, ang tulo
nag-atubang sa kasadpan, ang laing tulo nag-atubang sa habagatan, ug ang
laing tulo nag-atubang sa sidlakan. Gitungtong ang dagatdagat sa ibabaw
niini, ug ang ilang mga ikog mao ang dapit sa sulod. 26 Usa ka dangaw
ang gibagaon sa dagatdagat, ug ang ngilit niini gibuhat sama sa baba sa

usa ka kupa, sama sa usa ka bulak sa lirio. Ang dagatdagat kasudlan ug 2,
000 ka bath nga tubig. 27 Gihimo ni Huram ang napulo ka tungtonganan
nga bronse. Ang matag tungtonganan may gitas-on nga upat ka cubits
ug may gihabugon nga tulo ka cubits. 28 Mao kini ang pagbuhat sa mga
tungtonganan. Adunay mga haklap taliwala sa mga kwadro, 29 ug ibabaw
sa mga haklap ug sa mga kwadro mao ang mga dagway sa liyon, mga
baka, ug mga kerubin. Sa ibabaw ug sa ubos sa mga hulagway sa liyon ug
sa mga baka may binuhat nga liningin nga purongpurong. 30 Ang matag
tungtonganan may upat ka bronse nga mga ligid ug mga ehe, ug sa upat
ka eskina mao ang mga tinunaw nga bronse aron tungtonganan sa mga
panaksan. Ang mga tungtonganan niini gidayandayanan sa mga liningin
nga mga butang ang matag kilid sa usag-usa. 31 Ang baba sa tungtonganan
lingin sama sa mga panaksan, nga may gilapdon nga 1/2 cubit, ug gipasibo
sa korona nga misaka gamay sa usa ka cubit. Sa baba niana may mga
linilok, ug kwadrado ang ilang mga haklap, dili lingin. 32 Ang upat ka
mga ligid anaa ilalom sa mga haklap, ug ang mga ehe sa mga ligid ug ang
mga yantas niini anaa sa tungtonganan. Ang gihabugon sa usa ka ligid
may 1/2 cubit. 33 Ang pagbuhat sa mga ligid sama sa mga ligid sa mga
karwahe. Ang mga ehe niini, ang mga yantas, ang mga rayos, ug ang mga
nagpugong sa ehe pulos mga tinunaw nga puthaw. 34 May upat ka mga
gunitanan ang upat ka eskina sa matag tungtonganan, nga unay sa mao ra
gihapong tungtonganan. 35 Ibabaw sa tumoy sa tungtonganan adunay usa
ka lingin nga gilibot nga may tunga ka cubit ang gilalomon, ug gisumpay
sa ibabaw sa tumoy sa tungtonganan ang mga nagpugong ug mga haklap.
36 Sa ibabaw sa mga nagpugong ug sa mga haklap gililok ni Huram ang
dagway sa mga kerubin, mga liyon, ug ang mga kahoy nga palmera nga
nagtabon sa luna sa usag-usa, ug gipalibotan sila sa mga liningin nga
mga butang. 37 Sa ingon niini nga paagi gihimo niya ang napulo ka mga
tungtonganan. Silang tanan gihulma sa samang hulmahan, uban sa usa
ka sukod, ug susama ang mga dagway. 38 Gibuhat ni Huram ang napulo ka
mga panaksan nga bronse. Ang usa ka panaksan kasudlan ug 40 ka bath
nga tubig. Ang gilay-on sa matag panaksan may upat ka cubits ug ang usa
ka panaksan may napulo ka tungtonganan. 39 Nagbuhat siya ug lima ka
tungtonganan sa habagatan nga nag-atubang sa pikas kilid sa templo ug
ang laing lima anaa sa amihanan nga nag-atubang usab sa pikas kilid sa
templo. Gipahimutang niya ang dagatdagat sa sidlakang eskina, nga nag-
atubang padulong sa habagatang bahin sa templo. 40 Gibuhat ni Huram
ang mga kolon, mga pala ug mga sudlanan pangbubu. Unya natapos na
niya ang iyang tanang mga buluhaton alang kang Haring Solomon sulod
sa templo ni Yahweh: 41 ang duha ka haligi, ug ang sama sa panaksan
nga atua sa mga ulohan sa ibabaw sa tumoy sa duha ka haligi, ug ang
duha ka linya sa liningin nga dayandayan aron motabon sa duha ka daw
panaksan sa ulohan nga anaa sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi. 42 Gibuhat
niya ang 400 ka mga hulagway sa granada alang sa duha ka pares sa
mga liningin nga mga dayandayan: duha ka linya sa mga hulagway sa
granada alang sa matag bahin sa mga dayandayan aron motabon sa duha
ka sama sa panaksan nga anaa sa ibabaw sa tumoy sa mga haligi, 43 ang
napulo ka mga tungtonganan, ug ang napulo ka daw mga panaksan sa
mga tungtonganan. 44 Gihimo niya ang dagatdagat nga nagpatong ibabaw
sa napulog duha ka mga torong baka; 45 usab ang mga kolon, mga pala,
mga panaksan, ug ang ubang mga sudlanan. Gibuhat ni Huram ang tanan
gamit ang pinasinaw nga bronse, alang kang Haring Solomon, sa templo

ni Yahweh. 46 Gipahulma kini sa hari didto sa kapatagan sa Jordan, sa mga
lapokon nga yuta taliwala sa Sucot ug sa Zarethan. 47 Wala na timbanga
pa ni Solomon ang tanang mga galamiton tungod sa kadaghan gayod niini,
tungod usab kay ang timbang sa bronse dili man masukod. 48 Gipabuhat ni
Solomon ang tanang mga galamiton sulod sa templo gamit ang bulawan;
ang bulawang halaran ug ang lamesa kung asa ibutang ang tinapay sa
presensiya. 49 Hinimo sa lunlon bulawan ang mga tungtonganan sa
mga suga, ang lima nga anaa sa tuo ug ang laing lima nga anaa sa
wala, sa atubangan sa dapit sa kinasulorang lawak, ug hinimo usab sa
bulawan ang mga bulak, ang mga lamparahan, ug ang mga gunitanan.
50 Hinimo sa lunlon bulawan ang mga kupa, mga igpapalong sa suga, mga
panaksan, mga luwag, ug ang mga sunoganan sa insenso. Hinimo usab
sa bulawan ang mga bisagra sa pultahan sa kinasulorang lawak sa labing
balaang dapit, ug ang mga pultahan nga atua sa hawanan sulod sa templo.
51 Tungod niini, natapos na ang tanang buluhaton nga buhaton ni Haring
Solomon sa balay ni Yahweh. Busa gidala ni Solomon ang mga butang nga
gilain sa iyang amahan nga si David, sama sa mga salapi, mga bulawan, ug
mga galamiton, unya gibutang niya kini sa tipiganan sa balay ni Yahweh.

8

1 Unya gitigom ni Solomon sa iyang atubangan ang mga kadagkoan
sa Israel, ang tanang mga pangulo sa matag tribo, ang mga pangulo
sa tagsatagsa ka mga banay sa katawhan sa Israel, didto sa Jerusalem,
aron dad-on ang arka sa kasabotan ni Yahweh gikan sa siyudad ni David
nga mao ang Zion. 2 Nagtigom ang tibuok katawhan sa Israel didto sa
atubangan ni Haring Solomon atol sa kasaulogan, sa bulan sa Etanim
nga mao ang ikapitong bulan. 3 Miabot ang mga kadagkoan ug ang
mga pari nga nagdayong sa arka sa kasabotan. 4 Gidala nila ang arka
sa kasabotan ni Yahweh, ang tolda nga tagboanan, ug ang tanan nga
mga balaang kasangkapan nga anaa sulod sa tolda. Gidala kining mga
butanga sa mga pari ug sa mga levita. 5 Si Haring Solomon ug ang tibuok
katilingban sa Israel nagtigom duol sa arka sa kasabotan, nga naghalad
sa dili maihap nga mga karnero ug mga torong baka. 6 Gidayongan sa
mga pari ang arka sa kasabotan ni Yahweh didtong dapita, ngadto sa
kinasulorang lawak sa templo, sa labing balaang dapit, ilalom sa mga
pako sa kerubin. 7 Kay gibukhad sa kerubin ang ilang mga pako sa
dapit sa arka sa kasabotan, ug gipandongan nila ang arka sa kasabotan
ug ang mga dayonganan niini. 8 Tag-as kaayo ang mga dayonganan nga
makita ang tumoy niini ngadto sa gawas sa pultahan sa labing balaang
lawak, apan dili nila kini makita didto sa gawas. Atua kini didto hangtod
niining adlawa. 9 Walay laing sulod sa arka sa kasabotan gawas lamang
sa duha ka papan nga bato nga gibutang ni Moises didto sa Horeb, sa
pagbuhat ni Yahweh sa kasabotan tali sa katawhan sa Israel sa dihang
migawas sila gikan sa yuta sa Ehipto. 10 Nahitabo kini nga sa paggawas
sa mga pari gikan sa balaang dapit, gilukop sa panganod ang templo ni
Yahweh. 11 Dili na makapadayon pa sa pag-alagad ang mga pari tungod sa
panganod, kay napuno sa himaya ni Yahweh ang templo. 12 Unya miingon
si Solomon, “Miingon si Yahweh nga mopuyo siya sa bagang kangitngit,
13 Apan gitukod ko alang kanimo ang halangdong pinuy-anan, usa ka dapit
nga kapuy-an mo hangtod sa kahangtoran.” 14 Unya miatubang ang hari
ug gipanalanginan ang tibuok katilingban sa Israel, samtang nanindog
pa sila. 15 Miingon siya, “Dalayegon si Yahweh ang Dios sa Israel, nga

nakigsulti sa akong amahan nga si David, ug gituman kini pinaagi sa
iyang kaugalingong mga kamot, nga nag-ingon, 16 'Sukad sa adlaw sa
akong pagpagawas sa akong katawhan sa Israel gikan sa Ehipto, wala
ako magpili ug siyudad gikan sa tanang tribo sa Israel nga katukoran
ug usa ka templo, aron maatua didto ang akong ngalan. Apan, gipili
ko si David nga maoy maghari sa akong katawhan sa Israel.' 17 Karon
mao kini ang tinguha sa kasingkasing sa akong amahan nga David nga
motukod ug usa ka templo alang sa ngalan ni Yahweh, ang Dios sa Israel.
18 Apan miingon si Yahweh sa akong amahan nga si David, 'Tungod kay
diha sa imong kasingkasing ang pagtukod ug usa ka templo alang sa akong
ngalan, maayo nga gibuhat mo kini sulod sa imong kasingkasing. 19 Bisan
pa niini dili ikaw mao ang magtukod sa templo; kondili ang imong anak
nga lalaki nga mahimugso gikan gayod kanimo, siya mao ang motukod
sa templo alang sa akong ngalan.' 20 Gituman ni Yahweh ang mga pulong
nga iyang gisulti, kay gituboy ako diha sa dapit sa akong amahan nga si
David, ug nagalingkod ako sa trono sa Israel, ingon sa gisaad ni Yahweh.
Gitukod ko ang templo alang sa ngalan ni Yahweh, ang Dios sa Israel.
21 Gibuhat ko didto ang usa ka dapit alang sa arka sa kasabotan, nga mao
ang gisaad ni Yahweh, nga gihimo niya uban sa atong mga amahan sa
dihang gipagawas niya sila gikan yuta sa Ehipto." 22 Mibarog si Solomon
atubangan sa halaran ni Yahweh, atubangan sa tibuok katilingban sa
Israel, ug gibayaw ang iyang mga kamot ngadto sa langit. 23 Miingon siya
"O Yahweh, ang Dios sa Israel, wala gayoy Dios nga sama kanimo diha sa
ibabaw sa kalangitan o dinhi sa ilalom sa yuta, nga nagtuman sa iyang
matinud-anong kasabotan uban sa mga sulugoon nga naglakaw diha sa
imong atubangan sa ilang bug-os nga kasingkasing; 24 ikaw nga nagtuman
sa imong gisaad ngadto sa imong sulogoon nga si David nga akong amahan.
Oo, gisulti mo kini ug gituman pinaagi sa imong kamot, hangtod karong
adlawa. 25 Busa karon, O Yahweh, ang Dios sa Israel, tumana ang imong
gipanaad sa imong sulugoon nga si David nga akong amahan, sa pagsulti
mo nga, 'Dili ka makabsan ug tawo diha sa imong panan-aw nga molingkod
sa trono sa Israel, kung magmatinumanon lamang kanako ang imong
kaliwatan, ingon sa imong pagtuman kanako.' 26 Busa karon, O Dios sa
Israel, nag-ampo ako nga matinuod ang saad nga imong gibuhat sa imong
sulugoon nga si David nga akong amahan. 27 Apan magpuyo ba gayod
ang Dios dinhi sa yuta? Lantawa, bisan ang tibuok kawanangan dili man
gani igo alang kanimo - unsa na lamang kaha kining akong gipatukod
nga templo alang kanimo. 28 Apan tagda intawon kining pangaliyupo sa
imong sulugoon ug ang iyang mga paghangyo, O Yahweh nga akong Dios;
patalinghogi ang mga pagpangaliyupo ug mga pag-ampo nga gibungat
sa imong sulugoon nganha kanimo karong adlawa. 29 Bantayan unta
sa imong mga mata kini nga templo adlaw ug gabii, nganhi sa dapit
nga imong gisulti, "Ang akong ngalan ug ang akong presensiya maanaa
didto - aron patalinghogan ang mga pag-ampo nga ibungat sa imong
mga sulugoon niining dapita. 30 Busa patalinghogi ang pangaliyupo sa
imong sulugoon ug sa imong katawhan sa Israel sa dihang mag-ampo
kami niining dapita. Oo, patalinghogi gikan sa imong pinuy-anan nga mao
ang kalangitan; ug sa dihang mopatalinghog ka, pagpasaylo. 31 Kung may
usa ka tawo nga makasala batok sa iyang isigkatawo, ug kung moanhi
siya ug manumpa atubangan sa imong halaran nga ania niining balaya,
32 nan mamati ka diha sa kalangitan ug buhata; hukmi ang imong mga
sulugoon, siloti ang sad-an, ug ipadangat ang iyang binuhatan diha sa

iyang kaugalingong ulo. Ug pakamatarunga ang walay sala, pinasikad
sa iyang ganti alang sa iyang pagkamatarong. 33 Sa dihang mapukan sa
ilang mga kaaway ang imong katawhan sa Israel tungod kay nakasala sila
batok kanimo, kung mobalik sila pag-usab kanimo, magasugid sa imong
ngalan, magaampo, ug magpakilooy sa kapasayloan gikan kanimo niini
nga templo - 34 nan mamati ka diha sa kalangitan ug pasayloa ang sala sa
imong katawhan sa Israel; dad-a sila pagbalik sa yuta nga imong gihatag sa
ilang mga katigulangan. 35 Sa dihang matakpan ang kalangitan ug walay
ulan tungod kay nakasala batok kanimo ang katawhan - kung mag-ampo
sila niining dapita, magasugid sa imong ngalan, ug mosalikway sa ilang
mga sala sa dihang gisakit mo sila - 36 nan mamati ka diha sa kalangitan
ug pasayloa ang sala sa imong mga sulugoon ug sa imong katawhan sa
Israel, sa dihang tudloan mo sila sa maayong mga pamaagi nga angay
nilang pagalaktan. Paulani ang imong yuta, nga imong gihatag sa imong
katawhan ingon nga panulondon. 37 Kung pananglitan adunay kagutom
sa yuta, o kung adunay kamatay, pagpangalaya o sakit sa mga tanom,
mga dulon o mga ulod, o kung sulongon sa kaaway ang mga ganghaan
sa siyudad sa ilang yuta, o kung may kamatay o balatian - 38 unya kung
pananglitan buhaton ang mga pag-ampo ug pangamuyo pinaagi sa usa ka
tawo o sa imong katawhan sa Israel - nga nasayod sa sala diha sa iyang
kasingkasing, nga magabayaw sa ilang mga kamot dinhi niini nga templo.
39 Nan mamati ka diha sa langit, ang dapit nga imong gipuy-an, unya
pasayloa sila ug pagpamuhat, ug gantihi ang matag tawo alang sa iyang
tanan nga nabuhat; nasayod ka sa iyang kasingkasing, tungod kay ikaw
lamang gayod ang nasayod sa kasingkasing sa tibuok katawhan. 40 Buhata
kini aron mahadlok sila kanimo sa tanang mga adlaw sa ilang pagpuyo sa
yuta nga imong gihatag sa among mga katigulangan. 41 Dugang pa niana,
mahitungod sa mga langyaw nga walay apil sa imong katawhan sa Israel:
sa dihang moabot siya gikan sa layong dapit tungod sa imong ngalan -
42 kay nadungog nila ang imong bantogang ngalan, ang imong gamhanang
kamot, ug ang imong binayaw nga mga bukton - kung moanhi siya ug mag-
ampo dinhi niining temploha, 43 nan palihog mamati ka diha sa langit,
ang dapit nga imong gipuy-an, ug buhata ang bisan unsang gipangayo sa
langyaw diha kanimo. Buhata kini aron ang tanang pundok sa katawhan
sa kalibotan makaila sa imong ngalan ug mahadlok kanimo, ingon sa
gibuhat mo sa imong katawhan sa Israel. Buhata kini aron nga masayod
sila nga kining balaya nga akong gitukod gitawag pinaagi sa imong ngalan.
44 Pananglitan kung ang imong katawhan moadto sa panggubatan batok
sa ilang kaaway, sumala sa bisan unsang paagi nga palakwon mo sila, ug
pananglitan kung mag-ampo sila kanimo, O Yahweh, ngadto sa siyudad
nga imong gipili, ug ngadto sa templo nga akong gitukod alang sa imong
ngalan. 45 Nan mamati ka sa ilang mga pag-ampo diha sa kalangitan, sa
ilang mga pangamuyo, ug tabangi sila. 46 Pananglitan kung makasala sila
batok kanimo, sanglit wala man gayoy dili makasala, ug kung masuko ka
kanila ug magtugyan kanila ngadto sa kaaway, aron bihagon sila sa ilang
kaaway ngadto sa ilang yuta, bisan pa man kung halayo kini o anaa sa
duol. 47 Unya kung pananglitan makaamgo sila nianang yutaa kung asa
sila mga binihag, ug kung maghinulsol sila ug magpakilooy kanimo gikan
sa yuta sa mga nagbihag kanila. Kung mosulti sila, 'Nagmasupilon kami
ug nakasala. Nagkinabuhi kami diha sa kadaotan.' 48 Pananglitan kung
mobalik sila kanimo uban sa ilang bug-os nga kasingkasing ug sa ilang
bug-os nga kalag sa yuta sa ilang mga kaaway nga nagbihag kanila, ug

kung mag-ampo sila kanimo niining yutaa nga gihatag mo sa ilang mga
katigulangan, ug nganhi sa siyudad nga imong gipilli, ug nganhi sa templo
nga gitukod ko alang sa imong ngalan. 49 Nan mamati ka sa ilang mga pag-
ampo, sa ilang mga pangamuyo diha sa kalangitan ang dapit nga imong
gipuy-an, ug tabangi sila. 50 Pasayloa ang imong katawhan nga nakasala
batok kanimo, ug ang ilang tanang mga kalapasan batok sa imong mga
sugo. Kaloy-i sila atubangan sa ilang mga kaaway nga nagbihag kanila,
aron nga ang ilang mga kaaway malooy usab sa imong katawhan. 51 Sila
mao ang imong piniling katawhan nga imong giluwas gikan sa Ehipto nga
daw gikan sa kinataliwad-an sa hudno kung asa gitunaw ang puthaw.
52 Nag-ampo ako nga makita sa imong mga mata ang mga pangamuyo
sa imong sulugoon ug sa imong katawhan sa Israel, aron patalinghogan
mo sila kung mosangpit sila kanimo. 53 Kay gipili mo sila taliwala sa
tanang katawhan sa kalibotan aron mahimo mong katawhan ug midawat
sa imong mga saad, sumala sa imong gisulti pinaagi kang Moises nga
imong sulugoon, sa pagpalingkawas mo sa among mga katigulangan gikan
sa Ehipto, O Yahweh nga among Ginoo.” 54 Busa sa natapos na si Solomon
sa pag-ampo niining tanang mga pag-ampo ug pangamuyo ngadto kang
Yahweh, mibarog siya atubangan sa halaran ni Yahweh, gikan sa pagluhod
nga binayaw ang iyang mga kamot ngadto sa kalangitan. 55 Mibarog
siya ug gipanalanginan ang tibuok katilingban sa Israel sa makusog nga
tingog nga nag-ingon, 56 “Hinaot nga dayegon si Yahweh, nga naghatag ug
kapahulayan sa iyang katawhan sa Israel, nga nagtuman sa tanan niyang
mga saad. Wala gayoy napakyas sa maayong mga saad ni Yahweh nga
iyang gibuhat uban kang Moises nga iyang sulugoon. 57 Hinaot nga mag-
uban kanato si Yahweh nga atong Dios, ingon nga nag-uban siya sa atong
mga katigulangan. Hinaot nga dili gayod kita niya biyaan o isalikway,
58 nga ipahiuyon gayod niya ang atong mga kasingkasing ngadto kaniya,
aron magkinabuhi diha sa iyang mga pamaagi ug magtuman sa iyang mga
sugo ug sa iyang mga lagda ug sa iyang mga balaod, nga iyang gisugo sa
atong mga amahan. 59 Ug hinaot unta nga kadtong mga pulong nga akong
gisulti, pinaagi sa akong pagpangamuyo atubangan ni Yahweh, mahiduol
kang Yahweh nga atong Dios adlaw ug gabii, aron matabangan niya ang
iyang sulugoon ug ang iyang katawhan sa Israel, sumala sa gikinahanglan
sa matag adlaw; 60 nga ang tanang katawhan sa kalibotan masayod nga
si Yahweh, mao gayod ang Dios, ug wala na gayoy laing Dios! 61 Busa
hingpita ang inyong kasingkasing ngadto kang Yahweh nga atong Dios,
ug magsubay diha sa iyang mga balaod ug magtuman sa iyang mga sugo,
hangtod niining adlawa.” 62 Busa ang hari ug ang tibuok Israel nga atua
uban kaniya naghalad sa mga halad ngadto kang Yahweh. 63 Naghalad si
Solomon sa usa ka halad sa panaghiusa nga iyang gibuhat alang kang
Yahweh: 22, 000 ka torong baka ug 120, 000 ka mga karnero. Busa
gihalad sa hari ug sa tibuok katawhan sa Israel ang templo ni Yahweh.
64 Niana usab nga adlaw gigahin sa hari ang tungatunga sa hawanan
diha sa atubangan sa templo ni Yahweh, kay didto naghalad siya sa mga
halad nga sunugon, ang mga trigo nga halad, ug ang tambok nga halad sa
pakig-ambit, tungod kay ang bronse nga halaran nga atua sa atubangan ni
Yahweh gamay ra kaayo aron kahalaran sa mga halad nga sunogon, sa mga
trigo, sa tambok nga mga halad sa pagpakig-ambit. 65 Busa nagpakombira
si Solomon niadtong higayona, ug ang tibuok Israel nga uban kaniya, usa
ka dakong katilingban sukad sa Lebo Hamat ngadto sa sapa sa Ehipto, sa
atubangan ni Yahweh nga atong Dios sulod sa pito ka adlaw ug sa laing

pito usab ka adlaw, nga miabot ug napulog upat ka adlaw. 66 Sa ikawalo
ka adlaw gipapauli niya ang katawhan, gipanalanginan nila ang hari ug
namauli sa ilang mga panimalay nga puno sa kasadya ug sa kalipay sa
kasingkasing tungod sa tanang kaayohan nga gipakita ni Yahweh kang
David, ang iyang sulugoon, ug sa iyang katawhan sa Israel.

9

1 Sa nahuman na matukod ni Solomon ang balay ni Yahweh ug ang
palasyo sa hari, ug nahuman na niya pagbuhat ang tanan niyang buot
buhaton, 2 mipakita si Yahweh kang Solomon sa ikaduhang higayon, sama
sa iyang pagpakita kaniya didto sa Gibeon. 3 Unya miingon si Yahweh
kaniya, "Nadungog ko ang imong pag-ampo ug ang imong pagpakilooy sa
akong atubangan. Gibalaan ko na kining balaya, nga imong gibuhat alang
kanako, aron ibutang didto ang akong ngalan sa walay kataposan. Ang
akong mga mata ug ang akong kasingkasing atua didto sa tanang panahon.
4 Alang kanimo, kung maglakaw ka sunod kanako ingon nga ang imong
amahan nga si David naglakaw diha sa pagkahingpit sa kasingkasing
ug diha sa katarong, sa pagbuhat sa tanan kong gisugo kanimo ug sa
pagtuman sa akong balaod ug sa akong tulumanon, 5 nan lig-onon ko ang
trono sa imong gingharian sa Israel sa walay kataposan, ingon sa gisaad
ko kang David nga imong amahan, sa pag-ingon, 'Wala gayoy makulang
sa imong kaliwatan sa trono sa Israel.' 6 Apan kung motalikod ka, ikaw
ug ang imong kaanakan, ug dili na motuman sa akong mga sugo ug sa
akong mga balaod nga akong gihatag diha kaninyo, ug moadto hinuon
kamo ug mosimba sa ubang mga dios ug moyukbo ngadto kanila, 7 nan
papahawaon ko ang Israel gikan sa yuta nga akong gihatag kanila; ug
kining balay nga akong gibalaan alang sa akong ngalan, wagtangon ko kini
sa akong panan-aw, ug ang Israel mahimong panig-ingnan sa pagbiaybiay
ug usa ka butang sa pagtamay taliwala sa tibuok katawhan. 8 Ug kining
templo mahimong tapok sa mga nangagun-ob, mangatingala ang tanan
nga moagi niini ug magbiaybiay. Mangutana sila, 'Nganong gibuhat man
kini ni Yahweh niining yutaa ug niining balaya?' 9 Motubag ang uban,
'Tungod kay gisalikway nila si Yahweh nga ilang Dios, nga nagpagawas sa
ilang mga katigulangan sa yuta sa Ehipto, ug nagsalig sa laing mga dios,
nagyukbo ug nagsimba kanila. Mao kana ang hinungdan nga gipahamtang
ni Yahweh kining tanang katalagman ngadto kanila.'" 10 Nahitabo kini
nga sa mahumanay na ang 20 ka tuig, nahuman na matukod ni Solomon
ang duha ka gambalay, ang templo ni Yahweh ug ang palasyo sa hari.
11 Karon si Hiram ang hari sa Tiro maoy naghatag kang Solomon sa
mga sidro ug sa mga kahoy nga sipre, ug inubanan sa mga bulawan—
kadtong tanan gikinahanglan ni Solomon—busa gihatag ni Solomon kang
Hiram ang 20 ka mga siyudad sa yuta sa Galilea. 12 Migawas sa Tiro
si Hiram aron sa pagtan-aw sa mga siyudad nga gihatag ni Solomon
kaniya, apan wala kini makapalipay kaniya. 13 Busa miingon si Hiram,
"Unsang mga siyudara kining gihatag mo kanako, igsoon ko?" Gitawag
kini ni Hiram ang Yuta sa Cabul, nga gitawag pa gihapon nila hangtod
niining adlawa. 14 Nagpadala si Hiram sa hari ug 120 ka talent nga
bulawan. 15 Ang mosunod mao ang mga hinungdan nga kinahanglanon sa
pagtrabaho nga gipatuman ni Solomon: sa pagtukod sa templo ni Yahweh
ug sa iyang palasyo, sa pagtukod sa Millo ug sa kuta sa Jerusalem, ug sa
pagtukod sa mga kuta sa Hazor, sa Megiddo, ug sa Gezer. 16 Mitungas
ang Paraon nga hari sa Ehipto ug giilog ang Gezer, gisunog niya kini, ug

gipamatay ang mga Canaanhon nga anaa sa siyudad. Unya gihatag sa
Paraon ingon nga gasa sa kasal ngadto sa iyang anak nga babaye nga
asawa ni Solomon. 17 Busa gitukod pag-usab ni Solomon ang Gezer ug
ang Ubos nga Bethoron, 18 ang Baalat ug ang Tamar didto sa kamingawan
sa yuta sa Juda, 19 ug ang tanang tipiganan nga mga siyudad nga iyang
gipanag-iyahan, ug ang mga siyudad alang sa iyang mga karwahe ug
alang sa iyang mangangabayo, ug ang bisan unsa nga gitinguha niyang
pagatukuron alang sa iyang kalipay sa Jerusalem, sa Lebanon, ug sa tibuok
yuta ubos sa iyang pagmando. 20 Mahitungod sa nahibiling katawhan
sa mga Amorihanon, sa mga Hitihanon, sa mga Perisihanon, sa mga
Hebihanon, ug sa mga Jebusihanon, nga dili sakop sa katawhan sa Israel,
21 ang ilang kaliwatan nga nahibilin sunod kanila diha sa yuta, nga wala
mahurot paglaglag sa mga katawhan sa Israel—giulipon sila ni Solomon
hangtod niining adlawa. 22 Apan, wala giulipon ni Solomon ang katawhan
sa Israel. Hinuon, nahimo sila nga iyang mga sundalo ug iyang mga
sulugoon, iyang mga opisyal, ug iyang mga kapitan ug mga tigdumala sa
iyang mga karwahe ug iyang mangangabayo. 23 Mao usab kini ang mga
pangulong opisyal nga nagdumala sa mga tigdumala nga nagtrabaho sa
buluhaton ni Solomon, 550 ka buok ang mga nagdumala sa katawhan nga
nangunay sa pagbuhat. 24 Mibalhin ang anak nga babaye sa Paraon gikan
sa siyudad ni David ngadto sa balay nga gibuhat ni Solomon alang kaniya.
Unya, gitukod ni Solomon ang Millo. 25 Makatulo sa usa ka tuig maghalaran
si Solomon sa mga halad nga sinunog ug pakigdait didto sa halaran nga
iyang gibuhat alang kang Yahweh, nga inubanan sa pagsunog sa insenso
didto sa halaran nga anaa sa atubangan ni Yahweh. Busa nahuman niya
ang templo ug gigamit na niya kini. 26 Nagbuhat si Haring Solomon ug
usa ka panon sa mga sakayan didto sa Ezion Geber, nga anaa duol sa Elat
sa baybayon sa Dagat nga Pula sa yuta sa Edom. 27 Nagpadala ug mga
sulugoon si Hiram alang sa panon sa sakayan ni Solomon, mga tawong
hanas sa pandagat, uban sa mga sulugoon ni Solomon. 28 Miadto sila sa
Ofir uban sa mga sulugoon ni Solomon. Gikan didto nakadala sila ug 420
ka talent nga bulawan alang kang Haring Solomon.

10

1 Sa pagkadungog sa rayna sa Seba sa kabantog ni Solomon mahitungod
sa ngalan ni Yahweh, miadto siya aron sa pagsulay kaniya sa malisod
nga mga pangutana. 2 Miadto siya sa Jerusalem inubanan ang dakong
panon sa ginsakopan, uban sa mga kamelyo nga may kargang mga
pahumot, daghang bulawan, ug daghang bililhong mga bato. Sa pag-abot
niya, giingnan niya si Solomon sa tanan nga anaa sa iyang kasingkasing.
3 Gitubag ni Solomon ang tanan niyang mga pangutana. Walay bisan
usa sa iyang mga pangutana nga wala matubag sa hari. 4 Sa nakita sa
rayna sa Seba ang tanang kaalam ni Solomon, ang palasyo nga iyang
gibuhat, 5 ang pagkaon nga anaa sa iyang lamesa, ang pagpahimutang
sa iyang mga sulugoon, ang pagpamuhat sa iyang mga sulugoon ug sa
ilang pagpamisti, lakip na usab ang mga tigdala sa iyang kupa, ug ang
pamatasan sa iyang paghalad sa mga halad sinunog didto sa balay ni
Yahweh, wala na siyay maisulti pa. 6 Miingon siya sa hari, “Tinuod gayod
ang mga balita nga akong nadungog sa akong yuta mahitungod sa imong
mga pulong ug kaalam. 7 Wala ako motuo sa akong nadungog hangtod
nga mianhi ako dinhi, ug karon nakita kini sa akong mga mata. Wala
gani makatunga ang gisugilon kanako mahitungod sa imong kaalam ug

bahandi! Milabaw pa gayod ang imong kabantog nga akong nadungog.
8 Pagkabulahan sa imong mga asawa, ug pagkabulahan sa imong mga
sulugoon nga kanunay nag-alagad kanimo, tungod kay makadungog sila
sa imong kaalam. 9 Hinaot nga mahimaya si Yahweh nga imong Dios nga
nahimuot kanimo, ug nagpahimutang kanimo sa trono sa Israel. Tungod
kay gihigugma ni Yahweh ang Israel sa walay kataposan, gihimo ka niyang
hari, aron buhaton mo ang hustisya ug pagkamatarong!” 10 Gihatagan
niya ang hari ug 120 ka talent nga bulawan ug daghan kaayong mga
pahumot ug bililhong mga bato. Wala gayoy makalabaw niining mga
pahumot nga gihatag sa rayna sa Seba ngadto kang Haring Solomon ug
wala nay naghatag pa kaniya niini pag-usab. 11 Ang panon sa mga sakayan
ni Hiram, nga nagdala sa bulawan gikan sa Ofir, nagdala usab gikan sa
Ofir sa daghang mga almug nga kahoy ug bililhong mga bato. 12 Gihaligi
sa hari ang mga almug nga kahoy sa templo ni Yahweh ug alang sa
palasyo sa hari, sa mga alpa usab ug sa mga lira alang sa mga mang-
aawit. Wala na gayoy lain pang almug nga kahoy o makita pa niining
panahona. 13 Gihatag ni Haring Solomon ang tanan nga gitinguha sa rayna
sa Seba, bisan unsay iyang gipangayo, dugang pa sa gihatag ni Solomon
kaniya sa iyang harianong kadagaya. Busa mipauli siya sa iyang yuta
uban ang iyang mga sulugoon. 14 Karon, ang gibug-aton nga nadawat
ni Solomon nga bulawan sa usa ka tuig mga 666 ka talent nga bulawan,
15 wala pay labot ang bulawan nga gidala sa mga tigpamaligya ug sa mga
tigpatigayon. Nagpadala usab ug mga bulawan ug mga plata ang tanang
mga hari sa Arabia ug mga gobernador didto sa nasod alang kang Solomon.
16 Nagbuhat si Haring Solomon ug 200 ka mga dagkong taming gikan sa
gipanipis nga bulawan. 600 ka shekels nga bulawan ang gigamit sa matag
taming. 17 Nagbuhat usab siya ug 300 ka mga taming gikan sa gipanipis
nga bulawan. Tulo ka mina nga bulawan ang gigamit sa matag taming;
gibutang kini sa hari didto sa Palasyo sa Kalasangan sa Lebanon. 18 Unya
nagbuhat ang hari ug dakong trono hinimo sa tango sa elepante unya
gibulitan kini ug lunlon nga bulawan. 19 Adunay unom ka ang-ang ngadto
sa trono, ug ang likod nga bahin niini adunay lingin sa ibabaw. Sa matag
kilid sa lingkoranan adunay tungtonganan sa bukton, ug ang duha ka mga
liyon nagtindog sa kilid sa tungtonganan sa bukton. 20 May napulog duha
ka mga liyon nga nagtindog sa mga ang-ang, nag-inatbangay ang usag-
usa sa matag kilid sa mga ang-ang. Walay trono nga sama niini sa ubang
gingharian. 21 Ang tanang imnanan nga kupa ni Haring Solomon mga
bulawan, ug ang tanang imananan nga kupa diha sa Palasyo sa Kalasangan
sa Lebanon mga hinimo sa lunlon bulawan. Wala gayoy plata, tungod
kay giisip nga dili mahinungdanon ang plata sa panahon ni Solomon.
22 Ang hari adunay panon sa mga sakayan nga pangdagat nga magalayag
sa kadagatan, uban sa panon sa sakayan ni Hiram. Kausa sa tulo ka
tuig magdala ang panon sa sakayan nga pangdagat ug mga bulawan, mga
plata, ug mga tango sa elepante, lakip na ang mga dagko ug gagmay nga
mga unggoy. 23 Busa misamot ug kadato ug kamaalamon si Solomon sa
tanang hari sa kalibotan. 24 Ang tibuok kalibotan nagpangita sa presensya
ni Solomon aron pagpamati sa iyang kaalam, nga gibutang sa Dios sa iyang
kasingkasing. 25 Kadtong mibisita nagdala ug mga gasa, mga sudlanan sa
plata ug sa bulawan, mga bisti, mga hinagiban, ug mga pahumot, lakip
na ang mga kabayo ug mga mula sa matag tuig. 26 Nagtigom si Solomon
ug mga karwahe ug mga mangangabayo. Aduna siyay 1, 400 ka mga
karwahe ug 12, 000 ka mga sundalong mangabayo nga iyang gibutang

sa mga siyudad sa karwahe ug uban kaniya sa Jerusalem. 27 Adunay plata
ang hari didto sa Jerusalem nga sama kadaghan sa mga bato sa yuta.
Gipadaghan niya ang kahoy nga sidro sama sa kahoy nga sikamoro nga
anaa sa kapatagan. 28 Nanag-iya si Solomon ug mga kabayo nga pinalit
gikan sa Ehipto ug sa Cilicia. Gipalit kini sa mga tigpatigayon sa hari
sa panon sa kahayopan, ang tagsatagsa ka panon may bili. 29 Mapalit
ang karwahe gikan sa Ehipto ug 600 ka shekels nga plata ang kada usa,
ug ang mga kabayo tag-150 ka shekels ang kada usa. Daghan niini ang
gipamaligya ngadto sa mga hari sa Hitihanon ug sa taga-Aram.

11

1 Karon, nahigugma si Haring Solomon sa daghang langyaw nga
mga babaye: ang anak nga babaye sa Paraon ug mga babaye nga
Moabihanon, mga Amonihanon, mga Edomihanon, mga Sidonihanon, ug
mga Hitihanon— 2 sa kanasoran nga gidili ni Yahweh ngadto sa katawhan
sa Israel, “Ayaw kamo pagpakigminyo kanila, ni manganha sila kaninyo,
kay modani sila sa inyong kasingkasing sa pagsimba sa ilang mga dios.”
Apan gihigugma ni Solomon kining mga babaye. 3 Adunay 700 ka mga
prensesang asawa si Solomon ug 300 ka mga puyopuyo. Ang iyang mga
asawa nagdani sa iyang kasingkasing. 4 Sa nagkatigulang na si Solomon,
gidani sa iyang mga asawa ang iyang kasingkasing sa ubang mga dios;
wala niya gitugyan sa hingpit ang iyang kasingkasing ngadto kang Yahweh
nga iyang Dios, sama sa kasingkasing sa iyang amahan nga si David. 5 Kay
nagsunod na si Solomon kang Ashtarot, ang diyosa sa mga Sidonihanon,
ug nagsunod na siya kang Molec, ang malaw-ay nga diosdios sa mga
Amonihanon. 6 Gibuhat ni Solomon ang daotan sa panan-aw ni Yahweh;
wala na siya magsunod nga hingpit kang Yahweh, sama sa gibuhat sa
iyang amahan nga si David. 7 Unya naghimo si Solomon ug usa ka habog
nga dapit alang kang Kemos, ang malaw-ay nga diosdios sa Moab, ibabaw
sa bungtod sa sidlakang bahin sa Jerusalem, ug alang kang Molek usab,
ang malaw-ay nga diosdios sa katawhan nga taga-Amon. 8 Nagbuhat usab
siya ug habog nga mga dapit sa tanan iyang langyaw nga mga asawa, nga
nagsunog sa insenso ug naghalad sa ilang mga dios didto. 9 Nasuko si
Yahweh kang Solomon, tungod kay ang iyang kasingkasing misalikway na
man kaniya, ang Dios sa Israel, bisan nagpakita siya kaniya sa makaduha
ka higayon 10 ug nagsugo gayod kaniya niining butanga, nga dili siya
magsunod sa laing mga dios. Apan wala motuman si Solomon sa gisugo
ni Yahweh. 11 Busa miingon si Yahweh kang Solomon, “Tungod kay
gibuhat mo man kini ug wala ka magtuman sa kasabotan ug sa akong
kabalaoran nga akong gisugo kanimo, langkaton ko gayod ang gingharian
gikan kanimo ug ihatag kini sa imong sulugoon. 12 Apan, tungod kang
David nga imong amahan, dili ko pa kana himoon sa imong kapanahonan,
kondili langkaton ko kini sa kamot sa imong anak nga lalaki. 13 Hinuon
dili ko langkaton ang tibuok gingharian; ihatag ko sa imong anak nga
lalaki ang usa ka tribo tungod kang David nga akong sulugoon, ug tungod
sa Jerusalem nga akong gipili.” 14 Unya giaghat ni Yahweh si Hadad
nga taga-Edom aron mobatok kang Solomon. Gikan siya sa harianong
panimalay sa Edom. 15 Sa didto pa si David sa Edom, mitungas si Joab
nga kapitan sa kasundalohan aron sa paglubong sa mga gipamatay, ang
tanang gipangpatay sa Edom. 16 Nagpabilin didto si Joab ug ang tibuok
Israel sulod sa unom ka bulan hangtod nga iyang napatay ang tanang
kalalakihan sa Edom. 17 Apan gipakalagiw si Hadad uban ang laing mga

Edomihanon nga mga sulugoon sa iyang amahan didto sa Ehipto, sanglit
bata pa man si Hadad. 18 Migikan sila sa Midian ug miabot sa Paran,
kung asa sila nagkuhag mga tawo nga mouban kanila padulong sa Ehipto,
ngadto sa Paraon nga mao ang hari sa Ehipto, nga naghatag kaniya ug
balay, kayutaan, ug pagkaon. 19 Gikahimut-an pag-ayo si Hadad sa Paraon,
busa gipaasawa siya sa Paraon sa igsoon mismo sa iyang asawa, ang
igsoong babaye ni Tapenes nga rayna. 20 Ang igsoong babaye ni Tapenes
nanganak ug batang lalaki alang kang Hadad. Ginganlan nila siya ug si
Genubat. Gipadako siya ni Tapenes sa palasyo sa Paraon. Busa nagpuyo
si Genubat sa palasyo sa Paraon uban sa kaanakan sa Paraon. 21 Samtang
didto pa siya sa Ehipto, nabalitaan ni Hadad nga nagpahulay na si David
tupad sa iyang katigulangan ug nagpahulay na usab si Joab nga kapitan sa
kasundalohan, miingon si Hadad sa Paraon, “Palakwa ako, aron makaadto
na ako sa akong kaugalingong nasod.” 22 Unya miingon ang Paraon kaniya,
“Apan unsa man ang nakulang kanimo dinhi kanako, nga nagtinguha
ka man sa pag-adto sa imong kaugalingong nasod?” Mitubag si Hadad,
“Wala man. Palihog palakwa lamang ako.” 23 Giaghat na usab sa Dios ang
laing kaaway nga si Rezon ang anak nga lalaki ni Eliada aron mobatok
kang Solomon, nga mikalagiw gikan sa iyang agalon nga si Hadadezer
ang hari sa Zoba. 24 Gitigom ni Rezon ang mga tawo ug nahimo siyang
kapitan sa gamay nga pundok, sa dihang napildi ni David ang mga tawo
sa Zoba. Nangadto ang mga tawo ni Rezon sa Damasco ug mipuyo didto,
ug si Rezon mao ang naghari sa Damasco. 25 Kaaway siya sa Israel sa
tanang panahon ni Solomon, sama sa kasamok nga nabuhat ni Hadad.
Gikasilagan ni Rezor ang Israel ug naghari sa tibuok Aram. 26 Unya si
Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat nga taga-Efraim sa Zereda, usa
ka opisyal ni Solomon, kansang ngalan sa iyang inahan mao si Zerua nga
usa ka balo, mibatok usab sa hari. 27 Ang hinungdan nga nakigbatok siya
sa hari tungod kay gitukod ni Solomon ang dapit sa Millo ug giayo ang
naguba nga ganghaan sa atubangan sa siyudad sa kuta ni David nga iyang
amahan. 28 Si Jeroboam usa ka gamhanang tawo nga may kaisog. Nakita
ni Solomon nga kugihan ang batan-ong lalaki, busa iyang gitugyan kaniya
ang pagmando sa tanang buluhaton sa balay ni Jose. 29 Niadtong taknaa,
sa dihang migawas si Jeroboam sa Jerusalem, nakita siya ni propeta Ahia
nga taga-Silo didto sa dalan. Karon, nagbisti si Ahia sa usa ka bag-ong
bisti ug sila lamang duha ang tawo sa kapatagan. 30 Unya gigunitan ni
Ahia ang bag-ong bisti nga iyang gisul-ob ug gigisi kini sa napulog duha ka
bahin. 31 Giingnan niya si Jeroboam, “Kuhaa ang napulo ka bahin, alang
kang Yahweh, ang Dios sa Israel, nga nag-ingon, 'Tan-awa, langkaton ko
ang gingharian sa kamot ni Solomon ug ihatag ko kanimo ang napulo
ka tribo 32 (apan maiya kang Solomon ang usa ka tribo, tungod ug alang
kang David nga akong sulugoon ug alang sa Jerusalem—ang siyudad nga
akong gipili sa tanang mga tribo sa Israel), 33 tungod kay gisalikway nila
ako ug nagsimba kang Ashtarot ang diyosa sa taga-Sidon, kang Kemos
ang dios sa Moab, ug kang Molec ang dios sa katawhan sa taga-Amon.
Wala sila magsubay sa akong mga pamaagi, sa pagbuhat kung unsa ang
matarong sa akong atubangan, ug sa pagtuman sa akong mga kabalaoran
ug tulumanon, ingon sa gibuhat sa iyang amahan nga si David. 34 Apan,
dili ko kuhaon ang tibuok gingharian sa kamot ni Solomon. Hinuon,
magpabilin siyang hari sa tibuok niyang kinabuhi, tungod ug alang sa
akong piniling sulugoon nga si David, ang tawo nga nagtuman sa akong
mga sugo ug sa akong kabalaoran. 35 Apan kuhaon ko ang gingharian

sa kamot sa iyang anak nga lalaki ug ihatag ko kanimo ang napulo ka
mga tribo. 36 Ihatag ko ang usa ka tribo sa anak nga lalaki ni Solomon,
aron makabaton kanunay sa usa ka lampara si David nga akong sulugoon
sa akong atubangan diha sa Jerusalem, ang siyudad nga akong pinili aron
ibutang ang akong ngalan. 37 Gipili ko ikaw, ug maghari ka aron matuman
ang tanan mong gitinguha, sa pagtuman, ug mahimo kang hari sa Israel.
38 Kung paminawon mo ang tanan kong imando kanimo, ug kung mosubay
ka sa akong mga pamaagi ug mobuhat kung unsa ang matarong sa akong
panan-aw, sa pagbantay sa akong kasugoan ug ang akong kabalaoran,
sama sa gibuhat sa akong sulugoon nga si David, nan mag-uban ako
kanimo ug tukoron ko ang imong balay, sama sa gibuhat ko kang David,
ug ihatag ko ang Israel kanimo. 39 Silotan ko ang kaliwatan ni David, apan
dili hangtod sa kahangtoran.'" 40 Busa naninguha si Solomon sa pagpatay
kang Jeroboam. Apan mibarog si Jeroboam ug mikagiw didto sa Ehipto,
ngadto kang Shishak ang hari sa Ehipto, ug nagpabilin siya sa Ehipto
hangtod nga namatay si Solomon. 41 Alang sa tanang butang mahitungod
kang Solomon, ang tanan nga iyang nabuhat ug ang iyang kaalam, dili ba
nahisulat man kini sa basahon sa mga panghitabo ni Solomon? 42 Naghari
si Solomon sulod sa 40 ka tuig sa Jerusalem sa tibuok Israel. 43 Mipahulay
na siya ug gilubong tupad sa iyang mga katigulangan didto sa siyudad ni
David nga iyang amahan. Ug mipuli paghari si Rehoboam ang iyang anak
nga lalaki.

12

1 Miadto si Rehoboam sa Siquem, kay ang tibuok Israel moadto man aron
himoon siyang hari. 2 Nakadungog niini si Jeroboam ang anak nga lalaki ni
Nebat (kay anaa pa siya sa Ehipto, diin mikalagiw siya gikan kang haring
Solomon), kay si Jeroboam didto nagpuyo sa Ehipto. 3 Busa gipasugoan
ug gipatawag nila siya, ug si Jeroboam ug ang katawhan sa Israel miabot
ug miingon kang Rehoboam, 4 "Gipabug-at sa imong amahan ang among
yugo. Karon himoang sayon ang malisod nga buluhaton sa imong amahan
ug himoang gaan ang bug-at nga yugo nga iyang gisangon kanamo, ug
mag-alagad kami kanimo." 5 Miingon si Rehoboam kanila, "Lakaw kamo
sulod sa tulo ka adlaw, ug balik nganhi kanako." Busa mibiya ang
katawhan. 6 Nagpakisayod si haring Rehoboam sa mga tigulang nga kanhi
nag-alagad sa iyang amahan nga si Solomon niadtong buhi pa siya, ug
miingon siya, "Unsa man ang inyong ikatambag kanako nga angay itubag
sa katawhan?" 7 Misulti sila kaniya ug miingon, "Kung ikaw mahimong
sulugoon niining katawhan karong adlawa ug silbihan sila, ug tubagon sila
pinaagi sa pagsulti sa mga maayong pulong, unya mahimo sila nga imong
mga sulugoon sa kanunay." 8 Apan wala gitagad ni Rehoboam ang tambag
sa mga tigulang ug nagpakisayod hinuon siya sa mga batan-on nga midako
uban kaniya ug mialagad kaniya. 9 Miingon siya kanila, "Unsa man ang
itambag ninyo kanako nga itubag nato sa katawhan nga misulti kanako
ug miingon, 'Pagaana ang yugo nga gibutang sa imong amahan kanamo'?"
10 Ang mga batan-on nga midako uban kang Rehoboam nagsulti kaniya,
ug miingon, "Ingna ang katawhan nga nagsulti kanimo nga ang imong
amahan nga si Solomon ang nagpabug-at sa ilang yugo ug kinahanglan
nga himoon mo kining gaan. Kinahanglang sultihian mo sila, "Ang akong
kumingking mas dako pa kay sa hawak sa akong amahan. 11 Busa karon,
bisan pa man ang akong amahan nagpabug-at sa inyong yugo, dugangan
ko ang inyong yugo. Ang akong amahan nagsilot kaninyo gamit ang latigo,

apan ako magsilot kaninyo gamit ang mga tanga.'" 12 Busa si Jeroboam
ug ang katawhan miadto kang Rehoboam sa ikatulo ka adlaw, sumala sa
gisugo sa hari sa dihang miingon siya, "Balik kanako sa ikatulo ka adlaw."
13 Masuk-anong mitubag ang hari sa mga tawo ug gibaliwala ang tambag
nga gihatag sa mga tigulang kaniya. 14 Misulti siya kanila nga subay sa
tambag sa mga batan-on; miingon siya, "Ang akong amahan nagpapas-an
kaninyo ug bug-at nga yugo, apan pagadugangan ko ang inyong yugo. Ang
akong amahan nagsilot kaninyo gamit ang latigo, apan silotan ko kamo
gamit ang mga tanga." 15 Busa wala naminaw ang hari sa katawhan, kay
kini nga panghitabo kabubut-on ni Yawheh, aron mahitabo ang pulong
nga iyang gisulti pinaagi kang Ahijah nga taga Silo ngadto kang Jeroboam
ang anak nga lalaki ni Nebat. 16 Sa pagkakita sa katawhan sa Israel nga
wala sila gipaminaw sa hari, ang katawhan mitubag kaniya ug miingon,
"Unsa man ang among bahin gikan kang David? Wala kami mapanunod
diha sa anak ni Jesse! Adto kamo sa inyong mga tolda, Israel. Karon tan-
awa ang inyong kaugalingong panimalay, nga si David." Busa namalik ang
katawhan sa Israel sa ilang mga tolda. 17 Apan alang sa katawhan sa Israel
nga anaa nagpuyo sa mga siyudad sa Juda, si Rehoboam ang nahimo nilang
hari. 18 Unya gisugo ni Haring Rehoboam si Adoram, ang nagdumala sa
mga napugos nga pagpatrabaho, apan gibato siya sa katawhan sa Israel
hangtod nga namatay. Nagdali sa pagkalagiw si haring Rehoboam sakay
sa iyang karwahe padulong sa Jerusalem. 19 Busa ang Israel padayon
nga misupak batok sa panimalay ni David sukad niadtong panahona.
20 Sa dihang nakadungog ang tibuok Israel nga nahibalik na si Jeroboam,
gipatawag nila siya sa ilang panagtigom ug gihimo siyang hari sa tibuok
Israel. Walay si bisan kinsa ang misunod sa panimalay ni David, gawas
lamang sa tribo sa Juda. 21 Sa pag-abot ni Rehoboam sa Jerusalem, gitigom
niya ang tibuok panimalay sa Juda ug ang tribo sa Benjamin; adunay 180,
000 ka mga sundalo ang napili, aron makig-away batok sa panimalay sa
Israel, aron mahibalik ang gingharian ngadto kang Rehoboam ang anak
nga lalaki ni Solomon. 22 Apan ang pulong sa Dios miabot kang Semaia,
ang tawo sa Dios; nga miingon, 23 "Pakigsulti kang Rehoboam ang anak
nga lalaki ni Solomon, ang hari sa Juda, sa tibuok panimalay sa Juda
ug sa Benjamin, ug sa tanang mga tawo; sultihi, 24 'Miingon si Yahweh
niini: Kinahanglan dili kamo mosulong o makig-away batok sa inyong mga
kadugo, ang katawhan sa Israel. Ang matag usa kinahanglan mopauli sa
iyang balay, tungod kay gitugotan ko kini nga mahitabo.'" Busa mipatuo
sila sa pulong ni Yahweh ug namauli ug nag-iyahay sa pagpanglakaw, ug
gituman nila ang iyang pulong. 25 Unya gitukod ni Jeroboam ang Sequim
didto sa kaumahan sa Efraim, ug mipuyo siya didto. Mipahawa siya gikan
didto ug gitukod ang Penuel. 26 Naghunahuna si Jeroboam, "Karon mahiuli
na gayod ang gingharian sa panimalay ni David. 27 Kung kini nga mga tawo
motungas aron sa paghatag ug halad sa templo ni Yahweh sa Jerusalem,
unya ang kasingkasing niining mga tawhana mobalik pag-usab sa ilang
agalon, ngadto kang Rehoboam ang hari sa Juda. Patyon nila ako ug
mobalik sila kang Rehoboam ang hari sa Juda." 28 Unya nagpakisayod
si Haring Jeroboam ug naghimo ug duha ka nating baka nga bulawan;
miingon siya sa katawhan, "Hasol na kaayo alang kaninyo ang pagtungas
ngadto sa Jerusalem. Tan-awa, mga Israelita, kini mao ang inyong mga
dios, nga nagpagawas kaninyo gikan sa yuta sa Ehipto." 29 Gibutang niya
ang usa sa Betel ug usa sa Dan. 30 Busa kini nga buhat nahimong sala. Ang
mga tawo moadto sa Betel ug ang uban sa Dan. 31 Naghimo si Jeroboam ug

mga balay sa hataas nga dapit ug nagpili ug mga pari gikan sa katawhan, nga dili kaliwat ni Levi. 32 Naghimo si Jeroboam ug kasaulogan sa ikawalo nga bulan, sa ika 15 nga adlaw sa bulan, sama sa kasaulogan sa Juda, ug mitungas siya sa halaran. Nagbuhat usab siya ug sama niini sa Betel, naghalad sa mga nating baka nga iyang gibuhat, ug gibutang niya sa Betel ang mga pari nga iyang gipili sa hataas nga mga dapit nga iyang gihimo. 33 Mitungas si Jeroboam ngadto sa halaran nga iyang gihimo didto sa Betel sa ika-15 nga adlaw sa ikawalo nga bulan, sa maong bulan nga gilaraw sa iyang hunahuna; naghimo siya ug kasaulogan alang sa katawhan sa Israel ug mitungas ngadto sa halaran aron magsunog ug insenso.

13

1 May usa ka tawo sa Ginoo nga gikan sa Juda nga miadto sa Betel pinaagi sa pulong ni Yahweh. Nagtindog si Jeroboam duol sa halaran aron magsunog ug insenso. 2 Misinggit siya batok sa halaran pinaagi sa pulong ni Yahweh: “O Halaran, halaran!” Mao kini ang gisulti ni Yahweh, 'Ania karon, matawo ang batang lalaki nga nganlan ug Josias diha sa panimalay ni David, ug diha kanimo ihalad niya ang mga pari nga anaa sa hataas nga dapit nga nagsunog karon sa mga insenso alang kanimo. Diha kanimo pagasunogon nila ang mga bukog sa tawo.'” 3 Unya niana ra usab nga adlaw, naghatag ug ilhanan ang tawo sa Dios, naga-ingon, “ Mao kini ang ilhanan nga gisulti ni Yahweh: 'Tan-awa, mabungkag ang halaran ug mangayabo ang abo niini.'” 4 Sa pagkadungog sa hari sa gisulti sa tawo sa Dios, nga misinggit siya batok sa halaran sa Betel, gituy-od ni Jeroboam ang iyang kamot gikan sa halaran, ug miingon, “Dakpa siya.” Unya mituskig ang kamot nga iyang gibakyaw batok sa tawo, busa dili na niya kini makungkong. 5 (Nabungkag usab ang halaran, ug nayabo ang abo niini, sama sa gihulagway nga ilhanan nga gipamulong sa tawo sa Dios pinaagi sa pulong ni Yahweh.) 6 Mitubag si Haring Jeroboam ug miingon sa tawo sa Dios, “Pagpakiluoy kang Yahweh nga imong Dios ug pag-ampo alang kanako, aron maulian ang akong kamot.” Busa ang tawo sa Dios nag-ampo kang Yahweh, ug naulian ang kamot sa hari, ug nahibalik kini sama sa naandan. 7 Ang hari miingon sa tawo sa Dios, “Uban kanako sa balay ug baskoga ang imong kaugalingon, ug hatagan ko ikaw ug ganti. 8 Ang tawo sa Dios miingon sa hari, “Bisan pa ug ihatag mo kanako ang katunga sa imong katigayonan, dili gayod ako mouban kanimo, ni mokaon o moinom sa tubig niining dapita, 9 tungod kay si Yahweh nagsugo kanako pinaagi sa iyang pulong, 'Dili ka mokaon ug tinapay bisan sa pag-inom ug tubig, ni mobalik sa dalan nga imong giagian.'” 10 Busa ang tawo sa Dios mitipas sa laing dalan ug wala miagi pagbalik sa dalan nga iyang giagian padulong sa Betel. 11 Karon adunay usa ka tigulang nga propeta nga nagpuyo sa Betel, ug miabot ang usa sa iyang mga anak nga lalaki ug misugilon kaniya sa tanang butang nga gibuhat sa tawo sa Dios nianang adlawa didto sa Betel. Gisugilon usab sa iyang anak nga lalaki ang gipamulong sa tawo sa Dios ngadto sa hari. 12 Ang ilang amahan nangutana kanila, “Asa man siya miagi?” Karon nakita sa iyang mga anak nga lalaki kung hain nga dalan miagi ang tawo sa Dios gikan sa Juda. 13 Busa giingnan niya ang iyang mga anak nga lalaki, “Sakangi ang asno alang kanako.” Busa gisakangan nila ang asno ug misakay siya niini. 14 Giapas sa tigulang nga propeta ang tawo sa Dios ug naabtan niya kini nga naglingkod ilalom sa kahoy nga tugas; ug miingon siya kaniya, “Ikaw ba ang tawo sa Dios nga gikan sa Juda?” Ang tawo sa Dios mitubag, “Oo! Ako.” 15 Unya miingon kaniya ang tigulang nga

propeta, “Uban kanako sa balay ug mangaon kita.” 16 Mitubag ang tawo
sa Dios, “Dili ako mobalik uban kanimo ni mokuyog kanimo, bisan pa ang
pagkaon ug pag-inom sa tubig uban kanimo niining dapita, 17 tungod kay
gisugo ako pinaagi sa pulong ni Yahweh, 'Dili ka mamahimong mokaon ni
ang pag-inom sa tubig didto, bisan ang pag-agi balik sa dalan nga imong
giagian.'” 18 Busa miingon kaniya ang tigulang nga propeta, “Usa usab
ako ka propeta sama kanimo, ug ang anghel misulti kanako pinaagi sa
pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 'Pabalika siya uban kanimo sa imong
balay, aron makakaon ug makainom.'” Apan namakak siya sa tawo sa
Dios. 19 Busa ang tawo sa Dios mibalik uban sa tigulang nga propeta
didto sa iyang balay ug unya mikaon ug miinom. 20 Sa pagpanglingkod
nila sa kan-anan, midangat ang pulong ni Yahweh sa propeta nga nagdala
kaniya pagbalik, 21 ug misinggit siya sa tawo sa Dios nga gikan sa Juda,
nga nag-ingon, “Miingon si Yahweh, 'Tungod kay gisupak mo man ang
pulong sa Dios ug wala mo tumana ang gisugo ni Yahweh nga imong Dios,
22 apan mibalik ka hinuon, mikaon ug miinom ug tubig niini nga dapit
nga gisulti ni Yahweh nga dili ka mokaon ni moinom ug tubig, ang imong
lawas dili ikalubong sa lubnganan sa imong katigulangan.” 23 Human siya
makakaon ug makainom, gisakangan sa propeta ang asno alang sa tawo sa
Dios, ang tawo nga miuban kaniya. 24 Sa dihang nakalakaw na ang tawo
sa Dios. Dihay usa ka liyon nga misugat kaniya sa dalan ug gipatay siya, ug
ang iyang patayng lawas nagbuy-od sa agianan. Unya ang asno nagtindog
tupad niini, ug ang liyon usab nagtindog tupad sa patayng lawas. 25 Sa
paglabay sa mga tawo ug sa pagkakita sa patayng lawas nga nagbuy-od sa
dalan, ug ang liyon nga nagtindog tupad sa patayng lawas, nangadto sila ug
nanugilon sa siyudad kung asa nagpuyo ang tigulang nga propeta. 26 Sa
dihang nadungog kini sa propeta nga nagpabalik kaniya, miingon siya,
“Mao kadto ang tawo sa Dios nga misupak sa pulong ni Yahweh. Busa
gitugyan siya ni Yahweh sa liyon, nga maoy nagkuniskunis ug nagpatay
kaniya, sumala sa gipahimangno kaniya sa pulong ni Yahweh.” 27 Busa
gisultihan sa tigulang nga propeta ang iyang mga anak nga lalaki, miingon,
“Sakangi ang akong asno,” ug gisakangan nila kini. 28 Milakaw siya ug
nakaplagan ang patayng lawas nga nagbuy-od sa dalan, unya ang asno
ug ang liyon nga nagtindog tupad sa patayng lawas. Wala kaona sa liyon
ang patayng lawas, bisan ang asno wala niya unsaa. 29 Gikuha sa propeta
ang patayng lawas sa tawo sa Dios, gikarga kini sa asno, ug gidala kini
pagbalik. Miadto siya sa iyang kaugalingong siyudad aron sa pagsubo
ug sa paglubong kaniya. 30 Gipahimutang niya ang patayng lawas sa
lubnganan, ug nagbangotan alang kaniya nga misulti, “Pagkaalaot, sa
akong igsoon!” 31 Unya sa nahuman na nila siya paglubong, nag-ingon
ang tigulang nga propeta sa iyang mga anak nga lalaki, “Kung mamatay
ako, ilubong ako sa lubnganan kung asa gilubong ang tawo sa Dios.
Ipahimutang ang akong mga bukog tupad sa iyang mga bukog. 32 Tungod
kay ang mensahe nga iyang gipadayag pinaagi sa pulong ni Yahweh, batok
sa halaran sa Betel ug batok sa tanang balay nga anaa sa hataas nga
dapit didto sa mga siyudad sa Samaria, mahitabo gayud.” 33 Human
niini wala gayod mibiya si Jeroboam sa iyang mga daotang buhat, kondili
nagpadayon hinuon sa pagpili sa mga pari alang sa hataas nga dapit
taliwala sa tanang matang sa mga tawo. Si bisan kinsang tawo nga gusto
mag-alagad iyang gibalaan ingon nga pari. 34 Kini nga butang nahimong
sala sa panimalay ni Jeroboam ug mao ang hinungdan nga malaglag sa
hingpit ang iyang panimalay ug mawagtang sa ibabaw sa kalibotan.

14

1 Nianang panahona nagsakit na si Abia ang anak nga lalaki ni Jeroboam.
2 Miingon si Jeroboam sa iyang asawa, “Palihog tindog unya pagtakuban,
aron walay makaila kanimo nga ikaw ang akong asawa, ug lakaw didto
sa Shilo, tungod kay atua didto si propeta Ahia; siya mao ang namulong
mahitungod kanako nga mahimo akong Hari niining katawhan. 3 Pagdala
ug napulo ka tinapay, pipila ka mga torta, ug usa ka tibod nga dugos, ug
pag-adto kang Ahia. Mosulti siya kanimo kung unsay mahitabo sa bata.”
4 Gibuhat kadto sa asawa ni Jeroboam; milakaw siya ug miadto sa Shilo
ug miabot siya sa balay ni Ahia. Karon dili na makakita si Ahia; halap na
ang iyang panan-aw tungod sa iyang katigulangon. 5 Miingon si Yahweh
ngadto kang Ahia, “Ania karon, mianhi ang asawa ni Jeroboam aron
magpakisusi kanimo mahitungod sa iyang anak nga lalaki, kay nagsakit
siya. Mao kini ang ipamulong mo kaniya, tungod kay mianhi siya nga
nagtakuban ingon nga laing babaye.” 6 Sa pagkadungog ni Ahia sa iyang
tunob padulong sa pultahan, miingon siya, “Sulod, asawa ni Jeroboam.
Nganong nagtakuban ka man ingon nga ikaw laing babaye? Aduna akoy
daotang balita nga ipadala kanimo. 7 Lakaw, sultihi si Jeroboam nga mao
kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios sa Israel, 'Gituboy ko ikaw gikan sa
katawhan aron mahimong pangulo sa akong katawhan sa Israel. 8 Gibahin
ko ang gingharian gikan sa panimalay ni David ug gihatag kini kanimo,
apan dili ka sama sa akong sulugoon nga si David, nga nagbantay sa
akong mga sugo ug nagtuman kanako sa tibuok niyang kasingkasing, sa
pagbuhat lamang kung unsay matarong sa akong mga mata. 9 Hinuon,
gibuhat mo ang daotan labaw sa tanan nga nahiuna kanimo. Nagbuhat
ka ug laing mga dios, ug mga hinulma nga larawan sa paghagit kanako
aron masuko, ug gisalikway mo ako. 10 Busa, ania karon, padad-an ko
ug kasakitan ang imong panimalay; puohon ko gikan kanimo ang matag
batang lalaki sa Israel, ulipon man o dili, ug wagtangon ko gayod sa
hingpit ang imong panimalay, sama sa usa ka tawo nga nagsunog sa
iyang hugaw hangtod nga magtang kini. 11 Ang tanang sakop sa imong
panimalay nga mamatay dinhi sa siyudad kan-on sa mga iro, ang mamatay
sa kapatagan kan-on sa mga langgam sa kalangitan, kay ako si Yahweh
mao ang nagsulti niini.' 12 Busa tindog, asawa ni Jeroboam, ug pauli
sa imong balay; sa pagtamak sa imong tiil sa siyudad, mamatay na ang
bata nga si Abia. 13 Magabangotan ang tibuok Israel alang kaniya ug
ilubong siya. Sa panimalay ni Jeroboam, siya lamang ang kahatagan
ug paglubong, tungod kay siya lamang sa panimalay ni Jeroboam ang
nakaplagan nga matarong sa panan-aw ni Yahweh, ang Dios sa Israel.
14 Labot pa niana, si Yahweh motuboy ug usa ka hari sa Israel nga mopuo
sa panimalay ni Jeroboam niadtong adlawa. Karon dayon nga adlaw.
15 Kay si Yahweh mosilot sa Israel sama sa usa ka bugang nga giuyog-uyog
diha sa tubig, ug langkaton niya ang Israel niining tabunok nga yuta nga
iyang gihatag sa ilang mga katigulangan. Patibulaagon niya sila saylo sa
Suba sa Eufrates, tungod kay naghimo man sila ug hulagway ni Ashera ug
maoy hinungdan sa kasuko ni Yahweh. 16 Itugyan niya ang Israel tungod
sa mga sala ni Jeroboam, ang mga sala nga iyang gipangbuhat, ug tungod
niini naangin niya ang Israel sa pagpakasala.” 17 Busa mitindog ang asawa
ni Jeroboam ug mipauli sa Tirza. Sa pag-abot niya sa pultahan sa iyang
pinuy-anan namatay ang bata. 18 Ang tibuok Israel mao ang naglubong
ug nagbangotan alang kaniya, sumala sa gipamulong ni Yahweh kanila
pinaagi sa iyang sulugoon nga si Ahia ang propeta. 19 Alang sa ubang mga

nabuhat ni Jeroboam, kung giunsa niya sa pagpakiggubat ug giunsa niya sa paghari, ania karon, nahisulat sila sa basahon sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel. 20 Naghari si Jeroboam sulod sa 22 ka tuig ug mipahulay siya unya gilubong uban sa iyang mga katigulangan, ug si Nadab nga iyang anak nga lalaki mao ang mipuli kaniya. 21 Karon si Rehoboam ang anak nga lalaki ni Solomon mao ang naghari sa Juda. Si Rehoboam nagpanuigon ug 41 ka tuig sa pagkahimo niya nga hari, ug naghari siya sulod sa 17 ka tuig didto sa Jerusalem, ang siyudad nga gipili ni Yahweh gikan sa tanang tribo sa Israel aron pasidunggan ang iyang ngalan. Ang iyang inahan mao si Naama ang Amonihanon. 22 Nagbuhat ug daotan ang Juda ug daotan sa panan-aw ni Yahweh; gihagit nila siya aron masina sa mga sala nga ilang gipangbuhat, labaw pa sa tanan nga nabuhat sa ilang mga amahan. 23 Kay nagtukod man usab sila alang sa ilang mga kaugalingon ug sa hataas nga mga dapit, mga batong haligi ug tag-as nga mga tukod ni Ashera sa tagsatagsa ka bungtod ug ilalom sa matag lunhaw nga kahoy. 24 May mga kulto usab nga mga nagbaligya sa ilang dungog niadtong yutaa. Gibuhat nila ang mangil-ad nga binuhatan sama sa mga nasod nga giabog na ni Yahweh atubangan sa katawhan sa Israel. 25 Nahitabo kini sa ikalima ka tuig ni Haring Rehoboam nga si Shishak ang hari sa Ehipto nakigbatok sa Jerusalem. 26 Gikuha niya ang mga kabtangan sa balay ni Yahweh, ug ang tanang bahandi sa balay sa hari. Gikuha niya ang tanang butang; ug gikuha usab niya ang tanang taming nga bulawan nga hinimo ni Solomon. 27 Naghimo si Haring Rehoboam ug mga taming nga tumbaga puli sa ilang dapit ug gitugyan kini sa mga kamot sa mga pangulo sa guwardiya, nga maoy nagbantay sa ganghaan sa balay sa hari. 28 Nahitabo kini sa matag higayon nga mosulod ang hari sa balay ni Yahweh, pas-anon kini sa mga guwardiya; unya dad-on nila kini pagbalik ngadto sa lawak nga bantayanan. 29 Alang sa ubang mga butang mahitungod kang Rehoboam, ang tanan nga iyang nabuhat, dili ba nahisulat man kini sa basahon sa panghitabo sa mga hari sa Juda? 30 Kanunay may gubat tali kang Rehoboam ug kang Jeroboam. 31 Busa mipahulay si Rehoboam uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong uban kanila didto sa siyudad ni David. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Naama nga Amonihanon. Mipuli kaniya sa paghari ang iyang anak nga lalaki nga si Abia.

15

1 Sa ikapulo ug walo ka tuig sa paghari ni Jeroboam nga anak ni Nebat, nagsugod si Abia sa paghari sa tibuok Juda. 2 Naghari siya sulod sa tulo ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Maaca. Anak siya nga babaye ni Absalom. 3 Nagsubay siya sa tanang sala nga gibuhat sa iyang amahan nga nahiuna kaniya; wala nagmatinud-anon ang iyang kasingkasing kang Yahweh nga iyang Dios sama sa kasingkasing ni David, nga gibuhat sa iyang katigulangan. 4 Bisan pa niini, tungod kang David, si Yahweh nga iyang Dios naghatag kaniya ug anak nga lalaki aron maoy mopuli kaniya sa paghari didto sa Jerusalem aron lig-onon ang Jerusalem. 5 Gibuhat kini sa Dios tungod kay gibuhat man ni David kung unsa ang matarong sa iyang mga mata; kay sa tibuok niyang kinabuhi, wala niya gisalikway ang tanang butang nga gisugo ni Yahweh kaniya, gawas lamang sa butang nga may kalabotan kang Uria nga Hitihanon. 6 Karon adunay gubat tali kang Rehoboam ug kang Jeroboam sa tibuok kinabuhi ni Abia. 7 Ang ubang butang nga nabuhat ni Abia, ang tanan niyang gibuhat,

wala ba nahisulat sa basahon sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda?
Adunay gubat tali kang Abia ug kang Jeroboam. 8 Mipahulay si Abia ug
gilubong uban sa iyang mga katigulangan didto sa siyudad ni David. Si
Asa nga iyang anak nga lalaki maoy naghari puli kaniya. 9 Sa ika-20 ka
tuig sa paghari ni Jeroboam sa Israel, nagsugod sa paghari si Asa sa Juda.
10 Naghari siya didto sa Jerusalem sulod sa 41 ka tuig. Ang iyang apohan
nga babaye mao si Maaca, ang anak nga babaye ni Absalom. 11 Gibuhat
ni Asa kung unsa ang matarong sa mga mata ni Yahweh, sama sa gibuhat
ni David, nga iyang katigulangan. 12 Gihinginlan niya ang mga nagbaligya
ug dungog gikan sa yuta ug gikuha niya ang tanang mga diosdios nga
gibuhat sa iyang mga katigulangan. 13 Gipapahawa usab niya si Maaca,
ang iyang apohan nga babaye, gikan sa iyang pagkarayna, tungod kay
buhat man siya ug malaw-ay nga larawan alang sa usa ka Ashera. Gikuha
ni Asa ang malaw-ay nga larawan ug gisunog didto sa walog sa Kidron.
14 Apan wala kuhaa ang anaa sa hataas nga mga dapit. Bisan pa niana,
matinud-anon gayod ang kasingkasing ni Asa kang Yahweh sa tibuok
niyang kinabuhi. 15 Gidala niya didto sa pinuy-anan ni Yahweh ang mga
butang nga ihalad alang sa iyang amahan, ug ang iyang kaugalingong
butang ingon man ang galamiton nga plata, ang bulawan ug ang mga
sakayan. 16 Kanunay ang gubat tali kang Asa ug kang Baasha ang hari sa
Israel, sa tibuok nilang kinabuhi. 17 Si Baasha ang hari sa Israel, isog nga
misulong sa Juda ug gikutaan ang Rama, aron dili makagawas ang bisan
kinsa o mosulod ngadto sa yuta ni haring Asa sa Juda. 18 Unya gikuha
ni Asa ang tanang plata ug ang bulawan nga nahibilin sa panudlanan sa
templo ni Yahweh, ug ang bahandi sa palasyo sa hari. Gihatag niya kini sa
iyang mga sulugoon ug gipadala kini ngadto kang Ben Hadad ang anak nga
lalaki ni Tabrimon ang anak nga lalaki ni Hezion, ang hari sa Aram, nga
nagpuyo sa Damasco. Miingon siya, 19 “Maghimo kita ug kasabotan tali
kanimo ug kanato, sama sa gibuhat sa atong amahan. Tan-awa, gipadad-
an ko ikaw ug gasa nga plata ug bulawan. Isalikway ang imong kasabotan
kang Baasha nga hari sa Israel, aron moundang na siya sa pagpakiggubat
kanako.” 20 Miuyon si Ben Hadad kang Haring Asa ug gipasulong niya ang
mga pangulo sa iyang kasundalohan, ug ilang gigubat ang mga siyudad
sa Israel. Gigubat nila si Ahion, si Dan, si Abel sa Bet Maaca, ug ang
tanang Chinneret, uban ang tibuok yuta sa Naftali. 21 Sa dihang nabalitaan
kini ni Baasha, giundangan niya pagtukod ang Rama ug mipauli sa Tirza.
22 Unya nagpahibalo si Haring Asa sa tibuok Juda. Walay bisan usa nga
gawasnon. Gikuha nila ang mga bato ug mga troso gikan sa Rama diin
gigamit ni Baasha sa patukod sa siyudad. Unya gigamit ni Haring Asa ang
mga galamiton aron sa pagtukod sa Geba sa yuta sa Benjamin ug sa Mispa.
23 Ang ubang mga butang nga nabuhat ni Asa, ang hingpit niyang gahom,
ang tanan niyang gibuhat, ug ang mga siyudad nga iyang gitukod, dili ba
nahisulat man kini sa basahon sa panghitabo sa mga hari sa Juda? Apan
sa iyang pagkatigulang aduna na siyay sakit sa tiil. 24 Unya mipahulay na
si Asa ug gilubong tapad sa iyang katigulangan didto sa siyudad ni David
nga iyang amahan. Si Josafat nga iyang anak nga lalaki maoy naghari puli
kaniya. 25 Si Nadab nga anak nga lalaki ni Jeroboam nagsugod paghari
sa tibuok Israel sa ikaduhang tuig sa paghari ni Asa sa Juda; naghari siya
sa Israel sulod sa duha ka tuig. 26 Gibuhat niya kung unsa ang daotan
sa panan-aw ni Yahweh ug nagsubay siya sama sa binuhatan sa iyang
amahan, ug sa iyang kaugalingon nga sala, giangin niya ang Israel sa
pagpakasala. 27 Si Baasha ang anak nga lalaki ni Ahia, sa banay ni Isacar,

naglaraw ug daotan batok kang Nadab; gipatay siya ni Baasha didto sa
Gibeton, nga sakop sa mga Filistihanon, kay si Nadab ug ang tibuok Israel
nagbutang ug paglikos sa Gibeton. 28 Sa ikatulo ka tuig sa paghari ni haring
Asa sa Juda, gipatay ni Baasha ni Nadab ug naghari siya puli kaniya. 29 Sa
paghari na niya, gipatay ni Baasha ang tanang pamilya ni Jeroboam. Wala
siyay gibilin nga buhi sa kaliwatan ni Jeroboam; niining paagiha gipatay
niya ang tanan niyang sakop, sama sa gipamulong ni Yahweh pinaagi
sa iyang sulugoon nga si Ahia nga Silonhon, 30 tungod sa mga sala nga
nabuhat ni Jeroboam naangin niya ang Israel sa pagpakasala, tungod kay
gihagit niya si Yahweh, ang Dios sa Israel, aron masuko. 31 Ang ubang
mga butang mahitungod kang Nadab, ang tanan niyang nabuhat, dili ba
nahisulat man kini sa basahon sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel?
32 Adunay gubat tali kang Asa ug kang Baasha ang hari sa Israel sa tibuok
nilang kinabuhi. 33 Sa ikatulong tuig sa paghari ni Asa sa Juda, si Baasha
nga anak ni Ahia nagsugod sa paghari sa tibuok Israel sa Tirza ug naghari
siya sulod 24 ka tuig. 34 Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh
ug nagbuhat siya sama sa binuhatan ni Jeroboam ug naangin niya ang
Israel sa pagpakasala.

16

1 Ang pulong ni Yahweh miabot kang Jehu ang anak nga lalaki ni Hanani
batok kang Baasha, nga nag-ingon, 2 “Bisan gituboy ko ikaw gikan sa
abog sa yuta ug naghimo kanimo nga pangulo sa akong katawhan sa
Israel, nagsubay ka sa pamaagi ni Jeroboam ug giangin mo sa pagpakasala
ang akong katawhan sa Israel, nga naghagit sa akong kasuko tungod
sa ilang mga sala. 3 Tan-awa, puohon ko sa hingpit si Baasha ug ang
iyang panimalay ug himoon ko ang imong panimalay nga mahisama sa
panimalay ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat. 4 Pagakaonon sa mga
iro ang si bisan kinsa nga mangamatay sulod siyudad nga nahisakop kang
Baasha, ug pagakaonon sa kalanggaman sa kawanangan ang mangamatay
sa kapatagan.” 5 Alang sa ubang mga butang mahitungod kang Baasha,
kung unsa ang iyang gibuhat, ug ang iyang kusog, dili ba nahisulat man
kini sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? 6 Mipahulay
si Baasha uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong sa Tirza, ug si Ela
nga anak niya nga lalaki nahimong hari puli sa iyang dapit. 7 Busa pinaagi
kang propeta Jehu ang anak nga lalaki ni Hanani midangat ang pulong
ni Yahweh batok kang Baasha ug sa iyang panimalay, tungod sa tanang
kadaotan nga iyang gibuhat sa panan-aw ni Yahweh, nga naghagit kaniya
nga masuko pinaagi sa buhat sa iyang mga kamot, sama sa panimalay
ni Jeroboam, ug tungod usab kay gipatay niya ang tibuok panimalay ni
Jeroboam. 8 Sa ika-26 ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, nagsugod si Ela ang
anak nga lalaki ni Baasha sa paghari sa tibuok Israel sa Tirza; naghari siya
sulod sa duha ka tuig. 9 Ang iyang sulugoon nga si Zimri, ang kapitan sa
katunga sa iyang mga karwahe, naglaraw ug daotan batok kaniya. Karon
atua si Ela sa Tirza, nag-inom ug naghubog siya sa balay ni Arza, nga maoy
tigdumala sa palasyo sa Tirza. 10 Misulod si Zimri, giatiki ug gipatay niya
si Ela, sa ika-27 ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, ug mihari puli kaniya
si Zimri. 11 Sa nagsugod na si Zimri sa paghari ug sa paglingkod na niya
sa iyang trono, gipamatay niya ang tibuok panimalay ni Baasha. Wala
siyay gibilin nga buhi bisan usa ka lalaki nga sakop sa mga kaparyentihan
o mga higala ni Baasha. 12 Busa gilaglag ni Zimri ang tanang panimalay
ni Baasha, sumala pulong ni Yahweh nga gisulti niya batok kang Baasha

pinaagi kang propeta Jehu, 13 tungod sa tanang kasal-anan nga gibuhat ni
Baasha ug ni Ela ang iyang anak nga lalaki, ug pinaagi sa ilang paggiya
sa Israel sa pagpakasala, niini gihagit nila ang kasuko ni Yahweh, ang
Dios sa Israel, tungod sa ilang mga diosdios. 14 Alang sa ubang butang
mahitungod kang Ela, ang tanan nga iyang nabuhat, dili ba nahisulat man
kini sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? 15 Sa ika-27
ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, si Zimri naghari sulod sa pito ka adlaw
didto sa Tirza. Karon, nagkampo ang mga kasundalohang Filistihanon
didto sa Gibeton. 16 Ang kasundalohan nga nagkampo didto nakadungog
niini nga may miingon, “Daan na nga naglaraw si Zimri ug gipatay ang
hari.” Busa nianang adlawa didto sa kampo, gihimo sa tibuok Israel nga
hari si Omri, ang pangulo sa kasundalohan. 17 Mitungas si Omri gikan sa
Gibeton ug mikuyog kaniya ang tibuok Israel, ug ilang gilibotan ang Tirza.
18 Busa sa dihang nakita ni Zimri nga nailog na ang siyudad, miadto siya
sa kuta nga nakasumpay sa palasyo sa hari ug gisunog niya ang palasyo
uban ang iyang kaugalingon; namatay siya pinaagi sa kalayo. 19 Alang
kadto sa mga sala nga iyang gibuhat nga daotan sa panan-aw ni Yahweh,
sa pagsubay sa pamaagi ni Jeroboam ug sa sala nga iyang gibuhat, nga
nag-angin sa Israel sa pagpakasala. 20 Alang sa ubang butang mahitungod
kang Zimri, ug ang pagbudhi nga iyang gibuhat, dili ba nahisulat man
kini sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? 21 Unya ang
katawhan sa Israel nabahin sa duha. Ang katunga sa katawhan misunod
kang Tibni ang anak nga lalaki ni Ginat, aron sa paghimo kaniya nga
hari, ug ang laing bahin misunod kang Omri. 22 Apan mas lig-on ang
katawhan nga misunod kang Omri kay sa katawhan nga misunod kang
Tibni ang anak nga lalaki ni Ginat. Busa namatay si Tibni, ug nahimong
hari si Omri. 23 Nagsugod si Omri sa paghari sa tibuok Israel sa ika-31
ka tuig sa paghari ni Asa sa Juda, ug naghari siya sulod sa napulog duha
ka tuig. Naghari siya sa Tirsa sulod sa unom ka tuig. 24 Gipalit niya ang
bungtod sa Samaria gikan kang Shemer sa kandtidad nga duha ka talent
nga plata. Gitukod niya ang siyudad ibabaw sa bungtod ug ginganlan niya
ang siyudad ug Samaria, gikan sa ngalan ni Shemer, nga maoy tag-iya sa
bungtod kaniadto. 25 Gibuhat ni Omri kung unsa ang daotan sa panan-
aw ni Yahweh ug gibuhat ang hilabihan nga pagkadaotan labaw pa kay
sa mga nag-una kaniya. 26 Nagsubay siya sa tanang pamaagi ni Jeroboam
ang anak nga lalaki ni Nebat ug pinaagi sa iyang mga sala sa paggiya niya
ang Israel sa pagpakasala, nga naghagit sa kasuko ni Yahweh, ang Dios
sa Israel, tungod sa ilang mga rebulto nga walay kapuslanan. 27 Alang
sa uban pang mga butang nga nahimo ni Omri, ug ang kusog nga iyang
gipakita, dili ba nahisulat man kini sa Basahon sa mga Panghitabo sa mga
Hari sa Israel? 28 Busa mipahulay si Omri uban sa iyang mga katigulangan
ug gilubong didto sa Samaria ug nahimong hari si Ahab puli sa iyang dapit.
29 Sa ika-38 nga tuig sa paghari ni Asa sa Juda, si Ahab nga anak ni Omri
nagsugod sa paghari sa tibuok Israel. Naghari si Ahab nga anak ni Omri
sa tibuok Israel didto sa Samaria sulod sa 22 ka tuig. 30 Si Ahab nga anak
nga lalaki ni Omri nagbuhat sa kung unsa ang daotan sa panan-aw ni
Yahweh, mas labaw pa niadtong tanang hari nga nahiuna kaniya. 31 Alang
kang Ahab usa lamang ka gamay nga butang ang pagsubay sa mga sala
ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, busa giasawa niya si Jezebel
ang anak nga babaye ni Etbaal, ang hari sa mga Sidonihanon; miadto siya
ug misimba kang Baal ug miyukbo kaniya. 32 Naghimo siya ug halaran
alang kang Baal sa balay ni Baal, nga iyang gitukod didto sa Samaria.

33 Nagbuhat si Ahab ug haligi alang kang Ashera. Gihagit pa gayod ni Ahab
ang kasuko ni Yahweh, ang Dios sa Israel, labaw pa sa tanang mga hari
sa Israel nga nahiuna kaniya. 34 Sa panahon sa paghari ni Ahab, si Hiel
nga taga-Betel nagtugod pag-usab sa Jerico. Gitukod ni Hiel ang sukaranan
sa siyudad sa kantidad sa kinabuhi ni Abiram, ang iyang kamagulangang
anak nga lalaki; ug namatay usab si Segub, ang iyang kamanghurang anak
nga lalaki, samtang gipanday niya ang ganghaan sa siyudad, sa katumanan
sa pulong ni Yahweh nga iyang gisulti pinaagi kang Josue ang anak nga
lalaki ni Nun.

17

1 Si Elias nga taga-Tishbe, gikan sa Tishbe Gilead, miingon kang Ahab,
"Ingon nga buhi si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga kaniya ako mibarog,
wala gayoy yamog o ulan niining mga tuiga gawas kung akong isulti."
2 Ang pulong ni Yahweh midangat kang Elias, nga nag-ingon, 3 "Pahawa
dinhi ug lakaw ngadto sa sidlakang bahin; pagtago didto sa sapa sa Kerit,
sa sidlakan sa Jordan. 4 Mahitabo kini nga didto ka magainom sa sapa, ug
sugoon ko ang mga uwak sa pagpakaon kanimo didto." 5 Busa milakaw
si Elias ug gibuhat ang gisugo sumala sa pulong ni Yahweh. Miadto siya
ug mipuyo sa daplin sa sapa sa Kerit, sa sidlakang bahin sa Jordan. 6 Ang
mga uwak nagdala kaniya ug mga tinapay ug mga karne matag buntag ug
gabii, ug gainom siya sa sapa. 7 Apan sa wala madugay mihubas ang sapa
tungod kay wala may ulan sa maong dapit. 8 Miabot kaniya ang pulong
ni Yahweh nga nag-ingon, 9 "Barog, lakaw ngadto sa Zarefat, nga sakop
sa Sidon, ug puyo didto. Tan-awa, gisugo ko ang usa ka balo didto sa pag-
atiman kanimo." 10 Busa mitindog siya ug miadto sa Zarefat, ug sa pag-abot
niya sa ganghaan sa siyudad nakita niya ang usa ka balo nga nangahoy.
Busa gitawag niya siya ug giingnan, "Palihog dad-i ako ug dyutay nga tubig
aron makainom ako." 11 Sa paglakaw na sa usa ka babaye aron mokuha
ug tubig gitawag niya siya, ug miingon, "Palihog dad-i usab ako ug usa ka
buok tinapay nga anaa kanimo." 12 Mitubag siya, "Samtang buhi si Yahweh
nga imong Dios, wala akoy tinapay, kondili usa lamang ka kumkom nga
harina nga anaa sa tadyaw ug diyutay nga lana nga anaa sa tibod. Tan-
awa, nangahoy ako ug duha ka kahoy aron mosulod na ako ug lutoon
kini alang kanako ug sa akong anak nga lalaki, aron kaonon namo kini ug
mamatay." 13 Miingon si Elias kaniya, "Ayaw kahadlok. Lakaw ug buhata
ang imong giingon, apan lutoi una ako ug dyutay nga tinapay ug dad-a
nganhi kanako. Unya human niana pagluto ug pipila alang kanimo ug
alang sa imong anak nga lalaki. 14 Kay nag-ingon si Yahweh, ang Dios sa
Israel, "Dili mahutdan sa harina ang tadyaw, ni moundang ang pagtubod
sa lana sa imong tibod, hangtod sa adlaw nga paulanan na ni Yahweh
ang yuta." 15 Busa gihimo niya ang gisulti ni Elias kaniya. Siya ug si
Elias, uban sa iyang panimalay, nakakaon sa daghang mga adlaw. 16 Ang
tadyaw sa harina wala mahutdi, ni miundang ang pagtubod sa lana sa
tibod, sumala sa pulong nga gisulti ni Yahweh, nga iyang gisulti pinaagi
kang Elias. 17 Human nianang mga butanga nagsakit ang anak nga lalaki
sa balo, nga mao ang tag-balay. Hilabihan kaayo ang iyang balatian nga
wala na siya nagginhawa. 18 Busa ang iyang inahan miingon kang Elias,
"Unsa man kining gidala mo batok kanako, tawo sa Dios? Mianhi ka ba
kanako aron sa pagpahinumdom kanako sa akong sala ug pagpatay sa
akong anak?" 19 Unya mitubag si Elias kaniya, "Ihatag kanako ang imong
anak." Gikuha niya ang batang lalaki gikan sa mga bukton sa babaye

ug gidala niya sa taas ang batang lalaki sa lawak nga iyang gipuy-an,
ug gipahigda niya ang bata sa iyang higdaanan. 20 Mituaw siya kang
Yahweh ug miingon, “Yahweh nga akong Dios, gipahamtang mo ba usab
ang katalagman niining balo nga akong gipuy-an, pinaagi sa pagpatay sa
iyang anak nga lalaki?” 21 Unya gihap-an ni Elias ang bata sa makatulo
ka higayon; nagtuaw siya kang Yahweh ug miingon, “Yahweh nga akong
Dios, naghangyo ako kanimo, ibalik intawon ang kinabuhi niining bataa.”
22 Gidungog ni Yahweh ang pag-ampo ni Elias; ug nabuhi ang bata pag-
usab. 23 Gialsa ni Elias ang bata padulong sa silong sa balay gikan sa
iyang lawak; gitunol niya ang bata ngadto sa iyang inahan ug miingon,
“Tan-awa, nabuhi ang imong anak.” 24 Miingon ang babaye kang Elias,
“Karon nasayod ako nga ikaw usa ka tawo sa Dios, ug tinuod ang pulong
ni Yahweh sa imong baba.”

18

1 Busa human sa daghang mga adlaw midangat ang pulong ni Yahweh
kang Elias, sa ikatulong tuig sa hulaw, nga nag-ingon, “Lakaw, pakita
ngadto kang Ahab ug paulanan ko na ang yuta.” 2 Milakaw si Elias
ug mipakita kang Ahab; karon hilabihan na kaayo ang hulaw didto
sa Samaria. 3 Gitawag ni Ahab si Obadia, nga mao ang tigdumala sa
palasyo. Karon si Obadia nagatahod pag-ayo kang Yahweh, 4 kay sa dihang
gipamatay ni Jezebel ang mga propeta ni Yahweh, gidala ni Obadia ang 100
ka mga propeta ug gitagoan niya sila sa tag-50 ka tawo sa matag langob,
ug gipakaon sila ug tinapay ug gipainom ug tubig. 5 Miingon si Ahab kang
Obadia, “Lakaw ngadto sa tibuok yuta ngadto sa tanang tuboran sa tubig
ug kasapaan. Tingali makakita pa kita ug mga sagbot ug maluwas pa ang
mga kabayo ug mabuhi pa ang mga mula, aron nga dili kita kawad-an sa
tanang kahayopan.” 6 Busa gibahin nila ang yuta nga ilang pagaadtoan ug
sa pagpangita ug tubig. Milakaw nga nag-inusara si Ahab sa laing dalan
ug si Obadia milakaw usab sa laing dalan. 7 Samtang atua na sa dalan
si Obadia, sa wala damha gikasugat niya si Elias. Unya nakaila si Obadia
kaniya ug mihapa siya sa yuta. Miingon siya, “Ikaw ba kana, akong agalon
nga si Elias?” 8 Mitubag si Elias kaniya, “Ako kini. Lakaw ug sultihi ang
imong agalon, 'Tan-awa, ania dinhi si Elias”' 9 Mitubag si Obadia, “Unsa
man ang akong sala, nga itugyan mo man ang imong sulugoon ngadto sa
kamot ni Ahab, aron iya akong patyon? 10 Ingon nga buhi si Yahweh nga
imong Dios, walay nasod o gingharian nga wala pasugoi ug tawo sa akong
agalon aron sa pagpangita kanimo. Sa matag higayon nga moingon ang
usa ka nasod o ang gingharian, 'Wala dinhi si Elias,' gipapanumpa sila ni
Ahab nga wala ka nila makaplagi. 11 Apan karon moingon ka, 'Lakaw,
sultihi ang imong agalon nga ania dinhi si Elias.' 12 Sa makabiya na ako
gikan kanimo, dad-on ka sa Espiritu ni Yahweh sa laing dapit nga wala ko
hibaloi. Unya kung molakaw na ako ug mosulti kang Ahab, ug kung dili
ka niya makaplagan, pagapatyon niya ako. Apan ako, nga imong sulugoon
nagsimba kang Yahweh sukad pa sa akong pagkabatan-on. 13 Wala ba kini
masugilon kanimo, akong agalon, kung unsa ang akong gibuhat sa dihang
gipamatay ni Jezebel ang mga propeta ni Yahweh, kung giunsa ko pagtago
ang 100 ka mga propeta ni Yahweh ngadto sa langob sa tinag-50 ka tawo
sa matag langob ug gipakaon sila ug tinapay ug gipainom ug tubig? 14 Ug
karon nagsulti ka kanako, “Lakaw, sultihi ang imong agalon nga ania dinhi
si Elias,' aron nga patyon niya ako.” 15 Unya mitubag si Elias, “Ingon
nga buhi si Yahweh nga labawng makagagahom sa tanan, nga kaniya

ako mibarog, magpakita gayod ako kang Ahab karong adlawa.” 16 Busa
milakaw si Obadia sa pagpakigkita kang Ahab, ug gisultihan siya kung
unsa ang gisulti ni Elias. Ug ang hari miadto sa pagpakigkita kang Elias.
17 Sa pagkakita ni Ahab kang Elias, miingon siya kaniya, “Ikaw ba kana?
Ikaw mao ang nagghimo ug kasamok sa Israel!” 18 Mitubag si Elias, “Wala
ako naghimo ug kasamok sa Israel, kondili ikaw ug ang banay sa imong
amahan ang nagsamok sa Israel pinaagi sa pagsalikway sa mga kasugoan
ni Yahweh ug pinaagi sa pagsunod kang Baal. 19 Busa karon, pagpadala
ug mensahe ug tigoma nganhi kanako ang tibuok Israel didto sa Bukid
sa Carmel, uban sa 450 ka mga propeta ni Baal ug 400 ka mga propeta
ni Ashera nga nagakaon sa kan-anan ni Jezebel. 20 Busa nagpadala ug
mensahe si Ahab ngadto sa tibuok katawhan sa Israel ug gitigom ang mga
propeta didto sa Bukid sa Carmel. 21 Mipaduol si Elias sa tibuok katawhan
sa Israel ug miingon, “Hangtod kanus-a man kamo magpunay ug usab-
usab sa inyong mga hunahuna? Kung Dios si Yahweh, sunda siya. Apan
kung Dios si Baal, nan sunod kaniya.” Apan wala mitubag ang katawhan
sa iyang gisulti. 22 Unya miingon si Elias ngadto sa katawhan, “Ako, ako
lamang usa, ang nagpabiling propeta ni Yahweh, apan 450 ka kalalakihan
ang propeta ni Baal. 23 Busa hatagi kami ug duha ka torong baka. Papilia
sila ug usa ka torong baka alang sa ilang kaugalingon ug tadtaron kini,
ug ibutang kini ibabaw sa mga sugnod, apan dili butangan ug kalayo sa
ilalom niini. Unya andamon ko usab ang laing torong baka ug ibutang kini
ibabaw sa mga sugnod, ug dili usab butangan ug kalayo sa ilalom niini.
24 Unya magtawag kamo sa ngalan sa inyong dios, ug magtawag usab ako
sa ngalan ni Yahweh, ug ang Dios nga motubag pinaagi sa kalayo, siya
ang mamahimong Dios.” Busa mitubag ang tibuok katawhan ug miingon,
“Maayo kini.” 25 Busa miingon si Elias ngadto sa mga propeta ni Baal,
“Pagpili na ug usa ka torong baka alang kaninyo ug unaha kini pag-andam,
kay daghan man kamo nga mga tawo. Unya tawaga ang ngalan sa inyong
dios, apan ayaw butangi ug kalayo ang ilalom sa torong baka.” 26 Gikuha
nila ang torong baka nga gihatag kanila ug giandam kini, ug nagtawag sila
sa ngalan ni Baal gikan sa buntag hangtod sa pagkaudto, nga nag-ingon,
“O Baal, dungga kami.” Apan walay tingog, o tawong mitubag. Nanayaw
sila palibot sa halaran nga ilang gihimo. 27 Sa pagkaudto gibugalbugalan
sila ni Elias ug miingon, “Kusga pa ang pagsinggit! Kay siya usa ka dios!
Tingali naghunahuna pa siya, o tingali atua pa siya sa kasilyas, o tingali
may gilakaw siya, o tingali natulog pa siya ug kinahanglan nga pukawon.
28 Busa naninggit sila sa mas kusog pa, ug gisamad-samaran nila ang ilang
kaugalingon, sama sa kasagaran nilang ginabuhat, pinaagi sa mga espada
ug sa mga bangkaw, hangtod nga nagkaligo na sila sa ilang kaugalingong
dugo. 29 Milabay ang kaudtohon ug nagpadayon gihapon sila sa ilang
panagsayaw hangtod sa takna sa paghalad sa halad sa kagabhion, apan
wala gihapoy tingog o bisan usa nga mitubag; wala gayoy naminaw sa
ilang mga pag-ampo. 30 Unya miingon si Elias sa tibuok katawhan, “Paduol
kamo kanako,” ug ang tibuok katawhan mipaduol kaniya. Unya giayo niya
ang nabungkag nga halaran ni Yahweh. 31 Mikuha si Elias ug napulog duha
ka bato, ang matag bato nagrepresentar sa napulog duha ka tribo sa mga
anak nga lalaki ni Jacob—kang Jacob midangat ang pulong ni Yahweh, nga
nag-ingon, “Israel na ang imong mamahimong ngalan.” 32 Gamit ang mga
bato nagbuhat siya ug halaran sa ngalan ni Yahweh ug gikanalan niya
ang palibot sa halaran nga igong kasudlan sa 15 ka litro nga mga binhi.
33 Unya gipahimutang niya ang mga sugnod alang sa kalayo ug gitadtad

ang torong baka, ug gipatong ang tinadtad ibabaw sa mga sugnod. Ug miingon siya, “Pun-a ug tubig ang upat ka banga ug ibubo kini sa halad sinunog ug sa mga sugnod.” 34 Unya miingon na usab siya, “Buboi kini sa ikaduhang higayon,” ug gibuboan nila sa ikaduhang higayon. Unya miingon siya, “Buboi kini sa ikatulong higayon,” ug gibuboan nila sa ikatulong higayon. 35 Miawas ang tubig gikan sa halaran ug napuno ang kanal. 36 Nahitabo kadto sa takna sa paghalad sa halad sa kagabhion, ug miduol si propeta Elias ug miingon, “O Yahweh, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel, ipaila karong adlawa nga ikaw mao ang Dios sa Israel, ug imo akong alagad, nga gibuhat ko kining tanang butang sumala sa imong pulong. 37 Dungga ako, O Yahweh, dungga ako, aron nga masayod kining katawhan nga ikaw, O Yahweh mao ang Dios, ug ipabalik mo pag-usab ang ilang kasingkasing diha kanimo.” 38 Unya mikunsad ang kalayo ni Yahweh ug milamoy sa halad sinunog, lakip na ang mga sugnod, ang mga bato, ug ang abog ug nahubas ang tubig nga anaa sa kanal. 39 Sa pagkakita niini sa tibuok katawhan, mihapa sila sa yuta ug miingon, “O Yahweh, siya gayod mao ang Dios! O Yahweh, siya gayod mao ang Dios!” 40 Busa miingon si Elias kanila, “Dakpa ninyo ang mga propeta ni Baal. Ayaw paikyasa ang bisan usa kanila.” Busa gidakop nila sila, ug gidala ni Elias ang mga propeta ni Baal didto sa ubos sa sapa sa Kishon ug gipamatay sila didto. 41 Miingon si Elias kang Ahab, “Barog, kaon ug inom, kay may dinahunog sa ulan.” 42 Busa mibarog si Ahab aron mokaon ug moinom. Unya mitungas si Elias ngadto sa tumoy sa Carmel, miyuko siya sa yuta nga ang iyang nawong duol sa iyang mga tuhod. 43 Miingon siya sa iyang sulugoon, “Tungas karon, ug lantawa ang dagat.” Mitungas ang iyang sulugoon ug milantaw ug miingon, “Wala man akoy nakita.” Miingon si Elias, “Balik didto sa makapito ka higayon.” 44 Ug sa ika-pito nga higayon miingon ang sulugoon, “Lantawa, adunay panganod nga mikayab gikan sa dagat, daw sama kagamay sa kinumo sa tawo.” Mitubag si Elias, “Lakaw ug sultihi si Ahab, 'Andama ang imong karwahe ug lugsong sa dili ka pa maabtan sa ulan.” 45 Nahitabo kini sa wala lamang madugay midag-om kalangitan ug mihangin, ug dihay makusog nga ulan. Misakay si Ahab ug miadto sa Jezreel, 46 apan ang kamot ni Yahweh nag-uban kang Elias. Gipasaka niya sa baksanan ang iyang kupo ug miabot pag-una kang Ahab didto sa ganghaan sa Jezreel.

19

1 Gisuginlan ni Ahab si Jezebel sa tanang gihimo ni Elias ug kung giunsa niya pagpatay ang tanang mga propeta pinaagi sa espada. 2 Unya nagpadala si Jezebel ug mensahero ngadto kang Elias, nga miingon, “Hinaot nga buhaton kana sa mga dios kanako ug mas labaw pa, kung dili nako mahimo sa imong kinabuhi ang sama sa kinabuhi niadtong nangamatay nga mga propeta ugma sa sama niini nga takna.” 3 Sa dihang nadungog kini ni Elias, mitindog siya ug mikalagiw alang sa iyang kinabuhi ug miadto didto sa Beersheba, nga nahisakop sa Juda, ug gibiyaan niya ang iyang sulugoon didto. 4 Apan siya sa iyang kaugalingon milakaw ug usa ka adlaw nga panaw didto sa kamingawan, ug miabot siya ug milingkod ilalom sa kahoy nga Enebro. Nanghangyo siya alang sa iyang kaugalingon nga mamatay na unta siya, ug miingon, “Husto na kini, karon, Yahweh; kuhaa na ang akong kinabuhi, kay ako dili man labing maayo kaysa akong nangamatay nga mga katigulangan. 5 Busa mihigda siya ug natulog ilalom sa kahoy nga Enebro. Sa kalit lang mihikap kaniya

ang manulonda ug miingon, “Bangon ug kaon.” 6 Mitan-aw si Elias, ug
duol sa iyang ulohan adunay tinapay nga giluto sa mga uling ug usa
ka tibod nga tubig. Busa mikaon ug miinom siya, ug mihigda pagbalik.
7 Mitungha pag-usab ang manulonda ni Yahweh sa ikaduha nga higayon
ug gihikap siya nga nag-ingon, “Bangon ug kaon, tungod kay halayo kaayo
ang panaw alang kanimo.” 8 Busa mibangon siya ug mikaon ug miinom,
ug mipanaw siya nga adunay kusog pinaagi niadtong pagkaon sulod sa
40 ka mga adlaw ug 40 ka mga gabii padulong sa Horeb, ang bukid sa
Dios. 9 Miadto siya sa usa ka langob ug nagpabilin didto, unya miabot ang
pulong ni Yahweh ug miingon kaniya, “Nag-unsa ka man dinhi, Elias?”
10 Mitubag si Elias, “Nagmakugihon ako sa hilabihan kang Yahweh, ang
pangulo sa mga kasundalohan sa angel, kay mitalikod ang katawhan sa
Israel sa imong kasabotan, gigun-ob ang imong mga halaran, ug gipatay
ang imong mga propeta pinaagi sa espada. Karon ako, ako na lamang,
ang nahibilin ug misulay sila sa pagkuha sa akong kinabuhi.” 11 Mitubag
si Yahweh, “Gawas ug barog ibabaw sa bukid sa akong atubangan.” Unya
milabay si Yahweh, ug ang hilabihan ka kusog nga hangin mihampak sa
mga bukid ug nangadugmok ang mga bato sa atubangan ni Yahweh, apan
wala si Yahweh diha sa hangin. Unya pagkahuman sa hangin, miabot ang
linog, apan wala si Yahweh diha sa linog. 12 Unya pagkahuman sa linog
miabot ang usa ka kalayo, apan wala si Yahweh diha sa kalayo. Unya
pagkahuman sa kalayo, miabot ang usa ka malinawon ug diyutay nga
tingog. 13 Sa pagkadungog ni Elias sa tingog, gitabonan niya ang iyang
nawong sa iyang kupo, migawas ug mitindog sa baba sa langob. Unya
miabot ngadto kaniya ang usa ka tingog nga naga-ingon, “Nag-unsa ka man
dinhi, Elias?” 14 Mitubag si Elias, “Nagmakugihon ako sa hilabihan kang
Yahweh, ang pangulo sa mga kasundalohan sa angel, tungod kay mitalikod
ang katawhan sa Israel sa imong kasabotan, gigun-ob ang imong mga
halaran ug gipatay ang imong mga propeta pinaagi sa espada. Karon ako,
ako na lamang, nahibilin ug misulay sila sa pagkuha sa akong kinabuhi.”
15 Unya miingon si Yahweh kaniya, “Lakaw, balik sa imong dalan padulong
sa kamingawan sa Damascus, ug sa pag-abot nimo dihogan nimo si Hazael
nga mamahimong hari sa tibuok Aram, 16 ug dihogan nimo si Jehu ang
anak nga lalaki ni Nimshi nga mamahimong hari sa tibuok Israel, ug
dihogan nimo si Eliseo ang anak nga lalaki ni Shafat sa Abel Mehola nga
mamahimong propeta puli kanimo. 17 Mahitabo kini nga pamatyon ni Jehu
si bisan kinsa nga makalingkawas sa espada ni Hazael, ug pagapatyon ni
Eliseo si bisan kinsa nga makaikyas gikan sa espada ni Jehu. 18 Apan
magbilin ako alang sa akong kaugalingon ug 7, 000 ka mga katawhan
sa Israel, kadtong wala miluhod kang Baal, ug kadtong wala mohalok
kaniya.” 19 Busa mibiya si Elias didto ug nakaplagan niya si Eliseo ang
anak nga lalaki ni Shafat, nga nagdaro uban ang dose ka mga yugo sa
torong baka nga naga-una kaniya, ug nagdaro usab siya ug ikadose ka
yugo. Miduol si Elias kang Eliseo ug gitabonan niya siya sa iyang kupo.
20 Unya gibiyaan ni Eliseo ang iyang torong baka ug midagan sunod kang
Elias; miingon siya, “Palihog tugoti ako nga mohalok sa akong amahan
ug sa akong inahan unya mosunod ako kanimo.” Unya miingon si Elias
kaniya, “Balik, apan hunahunaa kung unsa ang akong gibuhat kanimo.”
21 Busa mibalik si Eliseo kang Elias ug gitangtang ang yugo sa torong baka,
gipatay ang mga hayop, giluto ang karne ug gisugnod ang kahoy sa yugo
sa torong baka. Unya gipanghatag niya kini sa katawhan ug nangaon sila.
Unya mitindog siya, milakaw sunod kang Elias ug nag-alagad kaniya.

20

1 Gitigom ni Ben Hadad ang hari sa Aram ang tanan niyang kasundalohan. Adunay 32 ka mga ubos nga mga hari nga uban kaniya, mga kabayo, ug mga karwahe. Mitungas siya, gipalibotan ang Samaria ug nakig-away batok kanila. 2 Nagpadala siya ug mga mensahero ngadto sa siyudad alang kang Ahab nga hari sa Israel, ug miingon kaniya, “Miingon si Ben Hadad niini: 3 'Akoa ang imong mga plata ug ang imong mga bulawan. Lakip ang imong mga asawa ug imong mga anak, ang labing maayo, karon akoa na.'” 4 Mitubag ang hari sa Israel ug miingon, “Sama kini sa imong giingon akong agalon, nga hari. Ako ug ang tanan nga ania kanako imoha man.” 5 Miabot na usab ang mensahero ug miingon, “Miingon si Ben Hadad niini, 'Nagpadala ako ug pulong kanimo nga naga-ingon nga kinahanglan nga ihatag mo kanako ang imong mga plata, imong mga bulawan, imong mga asawa, ug ang imong mga anak. 6 Apan ipadala ko ang akong mga sulugoon ugma diha kanimo sa samang oras, ug susihon nila ang imong balay ug ang mga balay sa imong mga sulugoon. Sakmiton nila ug kuhaon ang bisan unsa nga makapalipay sa ilang mga mata.'” 7 Unya gipatawag sa hari sa Israel ang mga kadagkoan sa yuta ug miingon, “Palihog timan-i ug tan-awa kung giunsa pagpangita niining tawhana ug kasamok. Nagpadala siya ug pulong kanako aron kuhaon ang akong mga asawa, mga anak, ug mga plata ug mga bulawan, ug wala ako nagdumili kaniya.” 8 Miingon ang tanang kadagkoan ug ang tanang katawhan ngadto kang Ahab, “Ayaw siya paminawa o tugoti ang iyang mga hangyo.” 9 Busa miingon si Ahab sa mga mensahero ni Ben Hadad, “Sultihi ang akong agalon nga hari, 'Mitugot ako sa tanang mga butang nga gipabuhat mo sa imong alagad sa unang higayon, apan dili ko na madawat kining ikaduhang hangyo.'” Busa mibiya ang mga mensahero ug gidala kining tubag ngadto kang Ben Hadad. 10 Unya gipadala ni Ben Hadad ang iyang tubag ngadto kang Ahab, ug miingon, “Hinaot ang mga dios magabuhat kanako ug labaw pa, kung ang mga abo sa Samaria makaigo nga hakopon alang sa tanang katawhan nga mosunod kanako.” 11 Mitubag ang hari sa Israel ug miingon, “Sultihi si Ben Hadad, 'Walay bisan usa nga tawo nga mao pa lang ang pagsul-ob sa iyang hinagiban ang mahimong magpasigarbo ingon nga gihukas na niya kini.'” 12 Nadungog ni Ben Hadad kining maong mensahe samtang nag-inom siya, siya ug ang mga hari nga sakop kaniya nga anaa sa ilang mga tolda. Gisugo ni Ben Hadad ang iyang mga kalalakin-an, “Managtalay kamo alang sa gubat.” Busa giandam nila ang ilang mga kaugalingon alang sa pagpakiggubat aron sa pagsulong sa siyudad. 13 Unya tan-awa, miadto ang usa ka propeta ngadto kang Ahab ang hari sa Israel ug miingon, '“Miingon si Yahweh, 'Nakita ba nimo kining dakong kasundalohan? Tan-awa, ibutang ko sila sa imong mga kamot karong adlawa, ug masayod ka nga ako mao si Yahweh.'” 14 Mitubag si Ahab, '“Pinaagi kang kinsa?'” Mitubag si Yahweh ug miingon, “Pinaagi sa mga batan-ong opisyal nga nag-alagad sa mga gobernador sa distrito.” Unya miingon si Ahab, “Kinsa man ang magsugod sa gubat?” Mitubag si Yahweh, “Ikaw.” 15 Unya gitapok ni Ahab ang mga batan-ong opisyal nga nag-alagad sa gobernador sa maong mga distrito. Adunay 232 ang ilang gidaghanon. Sunod kanila gitapok niya ang tanang mga sundalo, ang tanan nga kasundalohan sa Israel; adunay 7, 000 ang ilang gidaghanon. 16 Nanglakaw sila pagkaudto. Nag-inom ug nahubog si Ben Hadad sa iyang tolda, siya ug ang 32 ka ubos nga mga hari nga nagasuporta kaniya. 17 Nag-una paghasmag ang mga batan-ong opisyal nga maoy nag-alagad sa mga gobernador sa mga

distrito. Unya gibalitaan si Ben Hadad sa iyang mga sundalo nga iyang
gipadala, “Migawas ang mga katawhan gikan sa Samaria.” 18 Miingon si
Ben Hadad, “Bisan pa ug nanganhi sila alang sa kalinaw o kasamok, dakpa
sila nga buhi.” 19 Busa ang mga batan-ong opisyal nga nag-alagad sa mga
gobernador sa maong mga distrito migawas sa siyudad ug misunod kanila
ang mga kasundalohan. 20 Gipamatay sa matag-usa kanila ang iyang mga
kaaway ug mikalagiw ang mga Arameanhon. Gigukod sila sa mga Israelita.
Nakaikyas si Ben Hadad ang hari sa Aram pinaagi sa pagsakay sa kabayo
uban sa pipila ka mga mangangabayo. 21 Unya gisulong sa hari sa Israel
ang mga kabayo ug mga karwahe, ug gipamatay ang mga Arameanhon
sa usa ka dakong pagpatay. 22 Busa miadto ang propeta ngadto sa hari sa
Israel ug miingon kaniya, “Lakaw, lig-ona ang imong kaugalingon, ug sabta
ug paglaraw kung unsa ang imong pagabuhaton, tungod kay sa sunod nga
tuig mobalik ang hari sa Aram aron sa pagpakigbatok pag-usab kanimo.”
23 Miingon ang mga sulugoon sa hari sa Aram kaniya, “Ang ilang dios maoy
dios sa mga kabungtoran. Mao nga mas kusgan sila kay kanato. Mao nga
karon makig-away kita batok kanila didto sa patag, ug sigurado gayod
nga mas kusgan kita kay kanila. 24 Busa kinahanglan buhaton nimo kini:
papahawaa ang mga hari gikan sa ilang mga katungdanan ug pulihi sila
sa mga pangulo sa kasundalohan. 25 Pagsanay ug kasundalohan sama sa
kasundalohan nga nawala kanimo—kabayo alang sa kabayo ug karwahe
alang sa karwahe—aron makahimo kita sa pagpakig-away kanila sa patag.
Unya sigurado nga mahimo kitang labing kusgan kay kanila.” Busa
naminaw si Ben Hadad sa ilang mga tambag ug gibuhat niya kung unsa
ang ilang gipangtambag. 26 Human sa bag-ong tuig, gitapok ni Ben Hadad
ang mga Arameanhon ug mitungas ngadto sa Afek aron sa pagpakig-
away batok sa Israel. 27 Gitapok ang katawhan sa Israel ug gihatagan
ug panginahanglanon aron sa pagpakig-away batok kanila. Nagkampo
ang katawhan sa Israel atbang kanila sama sa duha ka gagmay nga
panon sa mga kanding, apan gipuno sa mga Arameanhon ang kabukiran.
28 Unya mipaduol ang sulugoon sa Dios ug nakigsulti sa hari sa Israel
nga nag-ingon, “Miingon si Yahweh: 'Tungod kay nag-ingon man ang mga
Arameanhon nga si Yahweh mao ang dios sa mga kabungtoran, apan dili
siya dios sa kawalogan, ibutang ko kining dagkong kasundalohan sa imong
kamot, ug masayod ka nga ako mao si Yahweh.'” 29 Busa nag-atbang ug
kampo ang mga kasundalohan sulod sa pito ka adlaw. Unya sa ika-pito nga
adlaw nagsugod ang gubat. Nakapatay ang katawhan sa Israel ug 100, 000
ka mga Arameanhon nga nagbaktas sulod sa usa ka adlaw. 30 Ang uban
mikalagiw ngadto sa Afek, ngadto sa siyudad, ug ang paril napukan sa 27,
000 ka tawo kadtong mga nahibilin. Mikalagiw si Ben Hadad ug miadto sa
siyudad, ngadto sa kinasulorang lawak. 31 Miingon ang sulugoon ni Ben
Hadad kaniya, “Tan-awa karon, nadungog nato nga manggiluloy-on nga
mga hari ang mga hari sa panimalay sa Israel. Palihog magsul-ob kita ug
bisti nga sako palibot sa atong mga hawak ug maghikot ug mga pisi sa
atong mga ulo, ug moadto sa hari sa Israel. Tingali ug luwason niya ang
imong kinabuhi.” 32 Busa nagsul-ob sila ug sako nga bisti palibot sa ilang
mga hawak ug naghikot ug mga pisi sa ilang mga ulo ug miadto sila sa hari
sa Israel ug miingon, “Miingon ang imong sulugoon nga si Ben Hadad,
'Palihog tugoti ako nga mabuhi.'” Miingon si Ahab, “Buhi pa ba siya?
Igsoon nako siya.” 33 Karon naminaw ang kalalakin-an alang sa bisan unsa
nga sinyas gikan kang Ahab, busa midali sila sa pagtubag kaniya, “Oo, buhi
pa ang imong igsoon nga si Ben Hadad.” Unya miingon si Ahab, “Lakaw ug

dad-a siya.” Unya miadto si Ben Hadad kaniya, ug gipasakay siya ni Ahab
sa iyang karwahe. 34 Miingon si Ben Hadad ngadto kang Ahab, “Iuli ko
kanimo ang siyudad nga gikuha sa akong amahan gikan sa imong amahan,
ug makahimo ka ug mga merkado alang sa imong kaugalingon ngadto sa
Damascus, sama sa gibuhat sa akong amahan sa Samaria.” Mitubag si
Ahab, “Palakwon ko ikaw uban niini nga kasabotan.” Busa nagbuhat ug
kasabotan si Ahab uban kaniya ug gipalakaw niya siya. 35 Adunay usa
ka tawo, usa sa mga anak sa mga propeta, nga miingon sa usa sa iyang
kauban nga propeta pinaagi sa pulong ni Yahweh, “Palihog sumbaga ko.”
Apan nagdumili ang tawo sa pagsumbag kaniya. 36 Unya miingon ang
propeta sa iyang kauban nga propeta, “Tungod kay wala ka man motuman
sa tingog ni Yahweh, sa higayon nga mobiya ka kanako, usa ka liyon ang
mopatay kanimo.” Ug sa higayon nga mibiya siya gikan kaniya giataki siya
sa usa ka liyon ug gipatay siya. 37 Unya nakakaplag ang propeta ug laing
tawo ug miingon, “Palihog sumbaga ko.” Busa gisumbag siya sa tawo ug
nasamdan siya. 38 Unya mibiya ang propeta ug nagpaabot sa hari diha
sa dalan; nagtakuban sa iyang kaugalingon pinaagi sa pagtaptap ibabaw
sa iyang mga mata. 39 Sa paglabay na sa hari, gisinggitan sa propeta ang
hari ug miingon, “Ang imong sulugoon migula sa kataliwad-an sa gubat,
ug mihunong ang usa ka sundalo ug nagdala ug kaaway nganhi kanako
ug miingon, 'Bantayi kining tawhana. Kung mawala siya sa bisan unsang
paagi, nan ang imong kinabuhi maoy ihatag alang sa iyang kinabuhi, o
kung dili mobayad ka ug usa ka talent nga plata. 40 Apan tungod kay
nagkapuliki man ang imong sulugoon ngadto ug nganhi, nakaikyas ang
kaaway nga sundalo.” Unya miingon ang hari sa Israel kaniya, “Mao kini
ang mahimo nimo nga silot—ikaw mismo maoy naghukom niini.” 41 Unya
gikuha dayon sa propeta ang bugkos sa iyang mata, ug nailhan siya sa
hari sa Israel nga siya usa sa mga propeta. 42 Miingon ang propeta ngadto
sa hari, “Miingon si Yahweh, 'Tungod kay gibuhian man nimo ang tawo
nga akong gihukman sa kamatayon, ang imong kinabuhi maoy ipuli sa
iyang kinabuhi ug ang imong katawhan alang sa iyang katawhan.'” 43 Busa
mipauli ang hari sa Israel sa iyang panimalay nga masulub-on ug nasuko,
ug miabot sa Samaria.

21

1 Karon human niadtong mga panahona, adunay usa ka parasan si Nabot
nga taga-Jezreel didto sa Jezreel, duol sa palasyo ni Ahab, nga hari sa
Samaria. 2 Nakigsulti si Ahab ngadto kang Nabot, nga nag-ingon, “Ihatag
kanako ang imong parasan, aron himoon ko kining usa ka gulayan, tungod
kay duol kini sa akong balay. Isip baylo niini, hatagan ko ikaw ug usa
ka mas maayo nga parasan, o kung buot ka, bayaran ko ikaw ug kwarta
sa kantidad niini." 3 Mitubag si Nabot ngadto kang Ahab, “Hinaot nga
dili itugot ni Yahweh nga ihatag ko kanimo ang akong panulondon gikan
sa akong mga katigulangan." 4 Busa mipauli si Ahab ngadto sa iyang
palasyo nga adunay kaligutgot ug kasuko tungod sa tubag nga gihatag
kaniya ni Nabot nga taga-Jezreel sa dihang miingon siya nga, “Dili ko
ihatag kanimo ang akong panulondon gikan sa akong mga katigulangan."
Mihigda siya sa iyang higdaanan, gilingiw ang iyang nawong, ug nagdumili
sa pagkaon sa bisan unsang pagkaon. 5 Miadto kaniya si Jezebel nga
iyang asawa, ug miingon kaniya, "Nganong hilabihan man ang kasubo
sa imong kasingkasing, hinungdan nga wala ka mikaon?" 6 Mitubag siya
kaniya, "Nakigsulti ako kang Nabot nga taga-Jezreel ug miingon kaniya,

'Ihatag kanako ang imong parasan baylo sa kwarta, o kung makalipay
kini kanimo, hatagan ko ikaw sa laing parasan nga imong mapanag-iya.'
Unya mitubag siya kanako, 'Dili ko ihatag kanimo ang akong parasan.'"
7 Busa mitubag kaniya si Jezebel nga iyang asawa, "Dili ba ikaw man
ang nagdumala sa gingharian sa Israel? Bangon ug kaon; tugoti nga
malipay ang imong kasingkasing. Kuhaon ko ang parasan ni Nabot nga
taga-Jezreel alang kanimo." 8 Busa nagsulat si Jezebel gamit ang ngalan
ni Ahab, giselyohan niya kini sa iyang selyo, ug gipadala kini sa mga
kadagkoan ug sa mga adunahan nga naglingkod uban kaniya sa ilang mga
panagtigom, ug nagpuyo duol kang Nabot. 9 Nagsulat siya, nga nag-ingon,
"Imantala ang usa ka pagpuasa ug palingkora si Nabot labaw sa katawhan.
10 Pagbutang usab ug duha ka bakakon nga lalaki uban kaniya ug tugoti
sila sa pagpamatuod batok kaniya, nga moingon, 'Gitunglo nimo ang Dios
ug ang hari.'" Unya dad-a siya sa gawas ug batoha siya hangtod nga
mamatay. 11 Busa ang kalalakin-an sa iyang siyudad, ang mga kadagkoan,
ug ang mga adunahan nga namuyo sa iyang siyudad, nagbuhat sumala sa
gihulagway ni Jezebel ngadto kanila, sumala sa nahisulat sa mga sulat nga
iyang gipadala ngadto kanila. 12 Nagmantala sila pagpuasa ug gipalingkod
si Nabot labaw sa katawhan. 13 Miabot ang duha ka bakakon nga mga
lalaki ug milingkod sa atubangan ni Nabot; nagpamatuod sila batok kang
Nabot atubangan sa katawhan, nga nag-ingon, "Gitunglo ni Nabot ang
Dios ug ang hari." Unya gidala nila siya pagawas sa siyudad ug gibato
siya hangtod namatay. 14 Unya nagpadala ang mga kadagkoan ug pulong
ngadto kang Jezebel, nga nag-ingon, "Gibato si Nabot ug patay na." 15 Busa
sa dihang nadungog ni Jezebel nga gibato si Nabot ug namatay, miingon
siya ngadto kang Ahab, "Bangon ug panag-iyahi ang parasan ni Nabot nga
taga-Jezreel, nga nagdumili sa pagbaligya kanimo niini, tungod kay dili
na buhi si Nabot, apan patay na." 16 Sa dihang nadunggan ni Ahab nga
patay na si Nabot, mibangon siya aron sa pag-adto sa parasan ni Nabot nga
taga-Jezreel ug gipanag-iyahan kini. 17 Unya miabot ang pulong ni Yahweh
kang Elias nga taga-Tishbe, nga nag-ingon, 18 "Bangon ug pakigkita kang
Ahab nga hari sa Israel, nga nagpuyo sa Samaria. Anaa siya sa parasan
ni Nabot, diin miadto siya aron sa pagpanag-iya niini. 19 Kinahanglan
nga makigsulti ka kaniya ug ingna nga miingon si Yahweh, 'Mipatay ka
ug mipanag-iya usab?' Ug sultihan nimo siya nga miingon si Yahweh, 'Sa
dapit diin gitilapan sa mga iro ang dugo ni Nabot, tilapan usab sa mga iro
ang imong dugo, oo, ang imong dugo.'" 20 Miingon si Ahab ngadto kang
Eliseo, "Nakit-an mo ba ako, akong kaaway?" Mitubag si Elias, "Nakit-
an ko ikaw, tungod kay gibaligya mo man ang imong kaugalingon aron
sa pagbuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh. 21 Miingon si Yahweh
niini kanimo: 'Tan-awa, padad-an ko ikaw ug katalagman ug laglagon
ko sa hingpit ug patyon gikan kanimo ang matag batang lalaki, ulipon
ug gawasnon nga lalaki sa Israel. 22 Himoon ko ang imong pamilya nga
mahisama sa pamilya ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, ug sama
sa pamilya ni Baasha nga anak nga lalaki ni Ahia, tungod kay gipalagot
mo ako ug gipangulohan ang Israel sa pagpakasala.' 23 Nagsulti usab si
Yahweh mahitungod kang Jezebel, nga nag-ingon, 'Kaonon sa mga iro si
Jezebel kilid sa paril sa Jezreel.' 24 Si bisan kinsa nga nahisakop kang
Ahab ug kadtong mangamatay sa siyudad kaonon sa mga iro. Ug si bisan
kinsa nga mangamatay sa uma kaonon sa mga langgam sa kalangitan."
25 Walay usa nga sama kang Ahab nga mibaligya sa iyang kaugalingon
aron sa pagbuhat sa daotan sa panan-aw ni Yahweh, nga sinugyotan ni

Jezebel nga iyang asawa sa pagpakasala. 26 Naghimo si Ahab ug ngil-ad nga
mga buhat alang sa mga diosdios nga iyang ginasunod, sama sa gibuhat
sa tanang Amorihanon, kadtong gipapahawa ni Yahweh sa atubangan sa
katawhan sa Israel. 27 Sa pagkadungog ni Ahab niining mga pulonga, gigisi
niya ang iyang bisti ug nagsul-ob siya ug bisti nga sako ug nagpuasa, ug
naghigda siya nga nagbisti ug sako ug nagmasulob-on pag-ayo. 28 Unya
miabot ang pulong ni Yahweh kang Elias nga taga-Tishbe, nga nag-ingon,
29 "Nakita mo ba kung giunsa ni Ahab sa pagpaubos sa iyang kaugalingon
nganhi kanako? Tungod kay iyang gipaubos ang iyang kaugalingon nganhi
kanako, dili ko ipadala ang umaabot nga katalagman sa iyang mga adlaw.
Sa panahon sa iyang anak nga lalaki padad-an ko ug katalagman ang iyang
pamilya.

22

1 Milabay ang tulo ka mga tuig nga walay gubat taliwala sa Aram ug
Israel. 2 Unya nahitabo kini sa ika-tulo ka tuig, milugsong si Jehoshafat ang
hari sa Juda ngadto sa hari sa Israel. 3 Karon miingon ang hari sa Israel
ngadto sa iyang mga sulugoon, "Nasayod ba kamo nga atoa ang Ramot
Gilead, apan wala kitay gibuhat aron sa pagbawi niini gikan sa mga kamot
sa hari sa Aram?" 4 Busa miingon siya ngadto kang Jehoshafat, "Mouban
ka ba kanako aron sa pagpakiggubat ngadto sa Ramot Gilead?" Mitubag
si Jehoshafat sa hari sa Israel, "Sama ako kanimo, ang akong katawhan
daw imong katawhan, ug ang akong mga kabayo ingon nga imong mga
kabayo." 5 Miingon si Jehoshafat ngadto sa hari sa Israel, “Palihog pangita
ug giya gikan sa pulong ni Yahweh kung unsa ang kinahanglan nimo
nga unang buhaton." 6 Unya gitigom sa hari sa Israel ang mga propeta,
400 ka mga lalaki, ug miingon ngadto kanila, "Moadto ba ako sa Ramot
Gilead aron sa pagpakiggubat, o dili?" Miingon sila, "Sulonga, kay ang Dios
maghatag niini ngadto sa kamot sa hari." 7 Apan miingon si Jehoshafat,
"Wala na bay laing propeta ni Yahweh dinhi nga atong mapangayoan ug
tambag?" 8 Miingon ang hari sa Israel ngadto kang Jehoshafat, "Aduna pay
usa ka lalaki nga makatabang aron atong mapangayoan ug tambag gikan
kang Yahweh, si Micaya nga anak nga lalaki ni Imla, apan gikasilagan
ko siya tungod kay wala gayod siyay maayo nga pagpanagna mahitungod
kanako, kondili mga kalisod lamang." Apan miingon si Jehoshafat, "Dili
unta mosulti ang hari niana." 9 Unya nagtawag ang hari sa Israel ug usa
ka opisyal ug nagmando, "Dad-a dinhi si Micaya nga anak nga lalaki ni
Imla, karon dayon." 10 Karon si Ahab nga hari sa Israel ug si Jehoshafat
nga hari sa Juda naglingkod sa nagkadaiyang trono, nga nagbisti sa ilang
kupo, sa usa ka hawan nga dapit sa pultahan sa ganghaan sa Samaria,
ug ang tanang mga propeta nanagna sa atubangan nila. 11 Naghimo
si Zedekia nga anak nga lalaki ni Kenaana ug mga sungay nga puthaw
ug nag-ingon, "Misulti si Yahweh niini: 'Pinaagi niini mapildi ninyo ang
mga Arameanhon hangtod nga mahurot sila.'" 12 Ug managsama ang
gipanagna sa tanang propeta, nga nag-ingon, "Sulonga ang Ramot Gilead
ug pagmadaugon, kay gitugyan kini ni Yahweh ngadto sa kamot sa hari."
13 Ang mensahero nga miadto aron sa pagtawag kang Micaya miingon
kaniya, nga nag-ingon, "Karon tan-awa, ang mga gipamulong sa mga
propeta nagpahayag ug maayong mga butang ngadto sa hari pinaagi sa usa
lamang ka baba. Palihog himoa nga ang imong pulong mahisama kanila
ug mosulti sa maayong mga butang." 14 Mitubag si Micaya, "Ingon nga
buhi si Yahweh, kung unsay igasulti ni Yahweh kanako kini mao ang akong

igasulti." 15 Sa pag-adto niya sa hari, miingon ang hari kaniya, "Micaya, moadto ba kami sa Ramot Gilead aron sa pagpakiggubat, o dili?" Mitubag si Micaya kaniya, "Sulong ug pagmadaugon. Itugyan kini ni Yahweh ngadto sa kamot sa hari." 16 Unya miingon ang hari kaniya, "Kapila na ba ka higayon nga gipapanumpa ko ikaw sa pagsulti sa tinuod sa ngalan ni Yahweh?" 17 Busa miingon si Micaya, "Nakita ko ang tanang kasundalohan sa Israel nga nagkatibulaag ngadto sa kabukiran, sama sa mga karnero nga walay magbalantay, ug miingon si Yahweh, 'Wala kini magbalantay. Tugoti ang matag usa ka lalaki nga mopauli sa iyang balay uban ang kalinaw.'" 18 Busa miingon ang hari sa Israel kang Jehoshafat, "Wala ba ako mosulti kanimo nga wala siya managna ug maayo mahitungod kanako, apan katalagman lamang?" 19 Unya miingon si Micaya, "Busa paminaw sa pulong ni Yahweh: nakita nako si Yahweh nga naglingkod sa iyang trono, ug ang tanang binuhat sa langit nagtindog tupad kaniya sa iyang tuo ug wala nga kamot. 20 Miingon si Yahweh, 'Kinsa man ang magahaylo kang Ahab, aron moadto siya ug mamatay sa Ramot Gilead?' Ang usa kanila miingon niini, ug ang laing usa miingon niana. 21 Unya mipaduol ang usa ka espiritu, mitindog sa atubangan ni Yahweh, ug miingon, 'Danihon ko siya.' Miingon si Yahweh kaniya, 'Unsaon man?' 22 Mitubag ang espiritu, 'Mogula ako ug mamahimong bakakon nga espiritu sa baba sa tanan niyang mga propeta.' Mitubag si Yahweh, 'Danihon nimo siya, ug magmalamposon ka usab. Karon lakaw ug buhata.' 23 Karon tan-awa, gibutangan ni Yahweh ug usa ka bakakon nga espiritu ang baba sa tanan nimong mga propeta, ug nagsugo si Yahweh ug katalagman alang kanimo." 24 Unya miduol si Zedekia nga anak nga lalaki ni Kenaana, ug gisagpa si Micaya, ug miingon, "Diin mang dalana miadto ang espiritu ni Yahweh nga gikan kanako aron makigsulti kanimo?" 25 Miingon si Micaya, "Tan-awa, masayran lamang nimo kana nianang adlawa, sa dihang modagan ka ngadto sa kinasuloran sa lawak aron sa pagtago." 26 Miingon ang hari sa Israel ngadto sa iyang sulugoon, "Dakpa si Micaya ug dad-a ngadto kang Amon, nga gobernador sa siyudad, ug ngadto kang Joas, ang akong anak nga lalaki. 27 Sultihi siya, 'Nag-ingon ang hari, ibutang kining tawhana sa bilanggoan ug pakan-a siya ug diyutay lamang nga tinapay ug paimna ug diyutay nga tubig, hangtod nga makabalik ako nga luwas.'" 28 Unya miingon si Micaya, "Kung makabalik ka nga luwas, wala magsulti si Yahweh pinaagi kanako." Ug midugang siya sa pagsulti, "Paminawa kini, kamong tanan nga katawhan." 29 Busa mitungas si Ahab nga hari sa Israel, ug si Jehoshafat, nga hari sa Juda, paingon sa Ramot Gilead. 30 Miingon ang hari sa Israel ngadto kang Jehoshafat, "Magtakoban ako sa akong kaugalingon ug moadto sa gubat, apan magsul-ob ka sa imong harianong kupo." Busa ang hari sa Israel nagtakoban sa iyang kaugalingon ug miadto sa gubat. 31 Karon ang hari sa Aram nagmando sa 32 ka mga kapitan sa iyang mga karwahe, nga nag-ingon, "Ayaw sulonga ang dili mahinungdanon o mahinungdanon nga mga sundalo. Hinuon, sulonga lamang ang hari sa Israel." 32 Ug nahitabo nga sa dihang nakit-an sa mga kapitan sa karwahe si Jehoshafat miingon sila, "Mao gayod kana ang hari sa Israel." Miliko sila aron sa pagsulong kaniya, busa misinggit si Jehoshafat. 33 Ug nahitabo nga sa dihang nakit-an sa mga pangulo sa kasundalohan sa mga karwahe nga dili siya mao ang hari sa Israel, mibalik sila gikan sa paggukod kaniya. 34 Apan may usa ka tawo nga mipana sa walay tumong ug naigo ang hari sa Israel taliwala sa sinumpayan sa iyang gisul-ob nga hinagiban. Unya miingon si Ahab sa tigmaneho

sa iyang karwahe, "Balik ug dad-a ako pagawas niining pakiggubat, kay nasamdan ako pag-ayo." 35 Nagpadayon ang hilabihang pagpakiggubat niadtong adlawa ug misandig ang hari sa iyang karwahe nga nag-atubang sa mga Arameanhon. Namatay siya sa pagkagabii. Miagas ang dugo gikan sa iyang samad ngadto sa ilalom sa karwahe. 36 Unya sa hapit na mosalop ang adlaw, may usa ka singgit gikan sa kasundalohan, nga nag-ingon, "Ang matag usa kinahanglan mopauli ngadto sa iyang siyudad, ug ang matag usa kinahanglan mopauli ngadto sa iyang rehiyon!" 37 Busa namatay si haring Ahab, ug gidala ngadto sa Samaria, ug gilubong nila siya didto sa Samaria. 38 Gihugasan nila ang karwahe sa linaw sa Samaria, ug gitilapan sa mga iro ang iyang dugo (kini ang ligoanan sa mga babayeng nagabaligya sa ilang dungog), sumala sa gimantala sa pulong ni Yahweh. 39 Ug sa uban pang mga butang mahitungod kang Ahab, ug ang tanan niyang nabuhat, ang balay nga garing nga iyang gitukod, ug ang tanang mga siyudad nga iyang gitukod, wala ba kini mahisulat sa Libro sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Israel? 40 Busa mipahulay si Ahab uban sa iyang mga katigulangan, ug si Ahazia nga iyang anak nga lalaki nahimong hari puli kaniya. 41 Unya nagsugod si Jehoshafat nga anak nga lalaki ni Asa sa paghari sa Juda sa ika-upat nga tuig ni Ahab nga hari sa Israel. 42 35 na ang pangidaron ni Jehoshafat sa dihang nagsugod siya sa paghari, ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa 25 ka tuig. Azuba ang ngalan sa iyang inahan, ang anak nga babaye ni Shilhi. 43 Naglakaw siya sa mga dalan ni Asa, nga iyang amahan, wala siya motipas gikan niini, gibuhat niya ang husto sa mga mata ni Yahweh. Apan wala gikuha ang taas nga mga dapit. Nagpabilin ang katawhan sa paghalad ug mga sakripisyo ug sinunog nga insenso ngadto sa taas nga mga dapit. 44 Nakigdait si Jehoshafat ngadto sa hari sa Israel. 45 Sa lain pang mga butang mahitungod kang Jehoshafat, ug sa gahom nga iyang gipakita ug kung giunsa niya pagpakiggubat, wala ba kini mahisulat sa Libro sa mga Panghitabo sa mga Hari sa Juda? 46 Gipapahawa ni Jehoshafat gikan sa yuta ang tanan nga nahibilin nga mga nagabaligya sa ilang dungog sa mga adlaw ni Asa nga iyang amahan. 47 Walay hari sa Edom, apan usa ka gobernador ang nagdumala didto. 48 Naghimo si Jehoshafat ug mga sakayan nga pangdagat, moadto sila paingon sa Ofir alang sa bulawan, apan wala sila makaadto tungod kay nangadugmok ang mga sakayan sa Ezion Geber. 49 Unya miingon si Ahazia nga anak nga lalaki ni Ahab ngadto kang Jehoshafat, "Tugoti ang akong mga sulugoon nga mouban sa imong mga sulugoon sulod sa mga barko." Apan wala mitugot niini si Jehoshafat. 50 Mipahulay si Jehoshafat uban ang iyang mga katigulangan ug gilubong uban kanila sa siyudad ni David, nga iyang katigulangan, nahimong hari si Jehoram nga iyang anak nga lalaki puli kaniya. 51 Nagsugod paghari si Ahazia nga anak nga lalaki ni Ahab sa Israel diha sa Samaria sa ika-17 ka tuig ni Jehoshafat nga hari sa Juda, ug naghari siya sa Israel sulod sa duha ka tuig. 52 Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh ug naglakaw sa dalan sa iyang amahan, sa dalan sa iyang inahan, ug sa dalan ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, tungod niini gigiyahan niya ang Israel sa pagpakasala. 53 Nag-alagad siya kang Baal ug nagsimba kaniya ug gihagit niya si Yahweh, ang Dios sa Israel, sama sa gibuhat sa iyang amahan.

2 Hari

1 Nakigbatok ang Moab sa Israel human sa pagkamatay ni Ahab. 2 Unya
nahulog si Ahazia agi sa renehasan nga bintana ibabaw sa iyang lawak
sa Samaria, ug nabaldado. Busa nagpadala siya ug mga mensahero ug
miingon kanila, “Lakaw, pangutan-a si Baal Zebub, ang dios sa Ekron,
kung maulian pa ba ako niining pagkabaldado.” 3 Apan miingon ang
manulonda ni Yahweh kang Elias nga taga-Tishbe, “Bangon, tungas aron
sa pagpakigkita sa mga mensahero sa hari sa Samaria, ug pangutan-
a sila, 'Tungod ba kay walay Dios sa Israel mao nga mangutana kamo
kang Baal Zebub, ang dios sa Ekron? 4 Busa miingon si Yahweh, “Dili ka
makanaog gikan sa higdaanan nga imong gisak-an; hinuon, mamatay ka
gayod.”” Unya mibiya si Elias. 5 Sa dihang namalik ang mga mensahero
ni Ahazia, miingon siya kanila, “Nganong namalik man kamo?” 6 Miingon
sila kaniya, “Adunay usa ka tawo nga miabot aron sa pagtagbo kanamo ug
miingon kanamo, 'Pamalik kamo ngadto sa hari nga nagpadala kaninyo,
ug sultihi siya, “Miingon si Yahweh niini: 'Tungod ba kay walay Dios sa
Israel mao nga nagpadala ka ug mga lalaki aron sa pagpangutana kang
Baal Zebub, ang dios sa Ekron? Busa dili ka makanaog gikan sa imong
higdaanan nga imong gihigdaan; hinuon, mamatay ka gayod."”” 7 Miingon
si Ahazia sa iyang mga mensahero, “Unsa man siya nga matang sa tawo,
nga nakigkita man siya kaninyo ug misulti niining mga pulonga diha
kaninyo?” 8 Mitubag sila kaniya, “Nagbisti siya ug balhiboon nga panapton
ug nagbakos siya ug panit.” Busa mitubag ang hari, “Mao kana si Elias nga
taga-Tishbe.” 9 Unya nagpadala ang hari ug kapitan uban sa 50 ka mga
sundalo ngadto kang Elias. Mitungas ang kapitan ngadto kang Elias diin
naglingkod siya ibabaw sa usa ka bungtod. Miingon ang kapitan kaniya,
“Ikaw, tawo sa Dios, nag-ingon ang hari, 'Lugsong.”' 10 Mitubag si Elias
ug miingon ngadto sa kapitan, “Kung ako ang tawo sa Dios, hinaot nga
mokanaog ang kalayo gikan sa langit ug molamoy kanimo ug sa imong 50
ka mga katawhan.” Unya mikanaog ang kalayo gikan sa langit ug gilamoy
siya uban sa iyang 50 ka mga katawhan. 11 Nagpadala pag-usab si haring
Ahazia ngadto kang Elias ug laing kapitan uban sa 50 ka mga sundalo.
Miingon usab kini nga kapitan ngadto kang Elias, “Ikaw, tawo sa Dios,
miingon ang hari, 'Lugsong na dayon.”' 12 Mitubag si Elias ug miingon
kanila, “Kung ako ang tawo sa Dios, hinaot nga mokanaog ang kalayo
gikan sa langit ug molamoy kanimo uban sa imong 50 ka mga katawhan.”
Mikanaog pag-usab ang kalayo sa Dios gikan sa langit ug gilamoy siya
uban sa iyang 50 ka mga katawhan. 13 Unya nagpadala na usab ang hari
ug ikatulong pundok sa mga manggugubat. Mitungas kini nga kapitan,
miluhod siya sa atubangan ni Elias, ug nangamuyo ug miingon kaniya,
“Ikaw, tawo sa Dios, naghangyo ako kanimo, tugoti ang akong kinabuhi ug
ang kinabuhi niining 50 nimo ka mga sulugoon mahimong bililhon diha sa
imong panan-aw. 14 Ug tinuod gayod, mikanaog ang kalayo gikan sa langit
ug milamoy sa una ug sa ikaduha nga mga kapitan uban sa ilang mga
katawhan, apan karon tugoti nga mahimong bililhon ang akong kinabuhi
sa imong panan-aw.” 15 Miingon ang manulonda ni Yahweh kang Elias,
“Lugsong uban kaniya. Ayaw kahadlok kaniya.” Busa mitindog si Elias
ug milugsong uban kaniya padulong sa hari. 16 Human niini miingon si
Elias kang Ahazia, “Mao kini ang gisulti ni Yahweh, 'Nagpadala ka ug mga

mensahero aron sa pagpangutana kang Baal Zebub, ang dios sa Ekron. Tungod ba kay walay Dios sa Israel nga imong mapangutan-an alang sa kasayoran? Busa karon, dili ka na makanaog sa imong higdaanan nga imong gisak-an; mamatay ka gayod."' 17 Busa namatay si haring Ahazia sumala sa mga pulong ni Yahweh nga gipamulong ni Elias. Nagsugod na sa pagdumala si Joram sa iyang dapit, sa ikaduhang tuig ni Jehoram ang anak nga lalaki ni Jehoshafat ang hari sa Juda, tungod kay walay anak nga lalaki si Ahazia. 18 Alang sa ubang kasayoran mahitungod kang Ahazia, wala ba kini nahisulat Sa Libro sa mga Panghitabo sa mga hari sa Israel?

2

1 Busa nahitabo kini, sa dihang hapit na kuhaon ni Yahweh si Elias pinaagi sa alimpulos padulong sa langit, mibiya si Elias kauban si Eliseo gikan sa Gilgal. 2 Miingon si Elias ngadto kang Eliseo, "Palihog, pabilin dinhi, tungod kay paadtoon ako ni Yahweh sa Betel." Mitubag si Eliseo, "Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga ikaw buhi, dili ako mobiya kanimo." Busa milugsong sila ngadto sa Betel. 3 Miadto kang Eliseo ang mga anak sa mga propeta ug miingon kaniya, "Nasayod ka ba nga kuhaon na ni Yahweh ang imong agalon gikan kanimo karong adlawa?" Mitubang si Eliseo, "Oo, nasayod ako niini, apan ayaw kini hisgoti." 4 Miingon si Elias kaniya, "Eliseo, paghulat dinhi, palihog, kay ipadala ako ni Yahweh ngadto sa Jerico." Mitubag si Eliseo," Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, dili ako mobiya kanimo." Busa nangadto sila sa Jerico. 5 Unya miadto kang Eliseo ang mga anak sa mga propeta nga anaa sa Jerico ug miingon kaniya, "Nasayod ka ba nga kuhaon na ni Yahweh ang imong agalon gikan kanimo karong adlawa?" Mitubag si Eliseo, "Oo, nasayod ako niini, apan ayaw kini hisgoti." 6 Unya miingon si Elias ngadto kaniya, "Palihog, pabilin dinhi, kay ipadala ako ni Yahweh sa Jordan." Mitubag si Eliseo, "Ingon nga buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, dili ako mobiya kanimo." Busa nagpadayon silang duha. 7 Unya, ang 50 ka mga anak nga lalaki sa mga propeta nga nagtindog atbang kanila sa halayong dapit samtang nagtindog ang duha duol sa Jordan. 8 Gikuha ni Elias ang iyang kupo, gilukot kini, ug gihampak sa tubig. Nabahin ang tubig sa matag kilid busa nanabok ang duha latas sa mala nga yuta. 9 Nahitabo kini, pagkahuman nila ug tabok, miingon si Elias kang Eliseo, "Pangayo kanako kung unsa ang akong kinahanglan buhaton alang kanimo sa dili pa ako kuhaon gikan kanimo." Mitubag si Eliseo, "Palihog tugoti nga makaduha ka pilo ang bahin sa imong espiritu ang mokunsad kanako." 10 Mitubag si Elias, "Lisod nga butang ang imong gipangayo. Apan, kung makita ko nimo sa dihang kuhaon ako gikan kanimo, mahitabo kini alang kanimo, apan kung dili, dili kini mahitabo." 11 Samtang nagpadayon sila ug nag-istoryahanay, tan-awa, nagpakita ang karwahe ug mga kabayo nga nagkalayo, nga maoy nagbulag sa duha ka lalaki gikan sa matag usa, ug gipataas si Elias pinaagi sa alimpulos ngadto sa langit. 12 Nakita kini ni Eliseo ug misinggit, "Amahan ko, amahan ko, ang mga karwahe sa Israel ug ang ilang mga mangangabayo!" Wala na niya nakita si Elias, ug gikuptan niya ang iyang kaugalingon nga bisti ug gigisi kini sa makaduha ka bahin. 13 Gipunit niya ang kupo ni Elias nga nahulog kaniya, ug mibalik ug tindog sa duol sa Jordan. 14 Gihampak niya ang tubig pinaagi sa kupo ni Elias nga nahulog ug miingon, "Asa man si Yahweh, ang Dios ni Elias?" Sa dihang gihampak niya ang katubigan, nabahin kini sa matag kilid ug mitabok si Eliseo. 15 Sa dihang nakita siya sa mga anak sa mga propeta

nga gikan sa Jerico atbang kanila, miingon sila, “Mipuyo kang Eliseo ang
espiritu ni Elias!” Busa miadto sila ug mitagbo kaniya, ug mihapa sila sa
yuta diha sa iyang atubangan. 16 Miingon sila kaniya, “Tan-awa karon,
ang imong mga sulugoon adunay 50 ka mga kusgan nga kalalakin-an.
Tugoti sila nga molakaw, naghangyo kami, ug mangita alang sa imong
agalon, tingali ang espiritu ni Yahweh mikuha kaniya ug gilabay ngadto
sa pipila ka mga kabungtoran o ngadto sa pipila ka walog.” Mitubag si
Eliseo, “Dili, ayaw sila ipadala.” 17 Apan sa dihang napugos nila si Eliseo
hangtod nga naulaw na siya, miingon siya, “Ipadala sila.” Unya gipadala
nila ang 50 ka mga kalalakin-an, ug nangita sila sulod sa tulo ka adlaw,
apan wala nila siya makaplagi. 18 Namalik sila didto kang Eliseo, samtang
nagpuyo siya didto sa Jerico, ug miingon siya kanila, “Dili ba miingon ako
kaninyo, 'Ayaw pag-adto'?” 19 Miingon ang kalalakin-an sa siyudad kang
Eliseo, “Tan-awa, nanghangyo kami kanimo, maayo ang kahimtang niini
nga siyudad, sumala sa nakita sa akong agalon, apan dili maayo ang tubig
ug ang yuta dili mabungahon.” 20 Mitubag si Eliseo, “Dad-i ako ug bag-ong
panaksan ug butangi kini ug asin,” busa gidad-an nila siya niini. 21 Miadto
si Eliseo sa tuboran sa tubig ug gisabwag ang asin niini; unya miingon
siya, “Mao kini ang giingon ni Yahweh, 'Giayo nako kini nga katubigan.
Gikan karong taknaa, wala nay kamatayon ni dili mabungahon nga yuta.'”
22 Busa naayo ang mga tubig niining adlawa, pinaagi sa mga pulong nga
gipamulong ni Eliseo. 23 Unya mitungas si Eliseo gikan didto padulong sa
Betel. Sa diha nga nagatungas pa siya sa dalan, migula ang mga batan-ong
lalaki sa siyudad ug nagbugal-bugal kaniya; miingon sila kaniya, “Tungas,
opawa ka! Tungas, opawa ka!” 24 Milingi si Eliseo sa iyang likod ug nakita
niya sila; misangpit siya kang Yahweh aron sa pagtunglo kanila. Unya
migula ang duha ka babaye nga uso gikan sa kakahoyan ug midagmal sa
42 ka mga lalaki. 25 Unya gikan didto miadto si Eliseo sa Bukid sa Carmel,
ug gikan didto mibalik siya sa Samaria.

3

1 Karon sa ika-18 na ka tuig sa pagdumala ni Jehoshafat nga hari sa
Juda, nagsugod sa paghari si Joram ang anak nga lalaki ni Ahab sa tibuok
Israel sa Samaria; naghari siya sulod sa napulog duha katuig. 2 Gibuhat
niya kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, apan dili sama sa
iyang amahan ug sa iyang inahan; kay iyang gihawa ang sagradong haligi
nga bato sa Baal nga gibuhat sa iyang amahan. 3 Apan gihimo niya ang
mga sala ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan
nga nakasala ang Israel; wala siya mobiya gikan niini. 4 Karon si Mesha
ang hari sa Moab nagbuhi ug mga karnero. Kinahanglan maghatag siya
ngadto sa hari sa Israel ug 100, 000 ka mga nating kanero ug 100, 000
ka mga balahibo sa mga laking karnero. 5 Apan pagkamatay ni Ahab,
ang hari sa Moab nagsupak batok sa hari sa Israel. 6 Busa nianang
panahona mibiya si Haring Joram sa Samaria aron molibot sa tibuok
Israel alang sa gubat. 7 Nagpadala siya ug mensahe ngadto sa hari sa Juda
nga si Jehoshafat, nga naga-ingon, “Nakigbatok kanako ang hari sa Moab.
Mahimo ka bang mouban kanako batok sa Moab aron sa pagpakiggubat?”
Mitubag si Jehoshafat, “Mokuyog ako. Kay ingon nga ako mao man ikaw,
akong katawhan ingon nga imong katawhan, akong mga kabayo ingon
nga imong mga kabayo.” 8 Unya miingon siya, “Asa man nga dalan kita
moataki?” Mitubag si Jehoshafat, “Sa dalan sa kamingawan sa Edom.”
9 Busa nanglakaw ang mga hari sa Israel, Juda, ug Edom sa kurba nga

porma sulod sa pito ka adlaw. Wala nay makaplagan nga mga tubig alang
sa ilang mga sundalo, ni alang sa ilang mga kabayo o uban pang mga
kahayopan. 10 Busa miingon ang hari sa Israel, “Unsa man kini? Gitawag
ba ni Yahweh ang tulo ka mga hari aron itugyan sila ngadto sa mga
kamot sa Moab?” 11 Apan miingon si Jehoshafat, “Wala bay propeta dinhi
ni Yahweh, nga mahimo kitang makapangutana kang Yahweh pinaagi
kaniya?” Mitubag ang usa sa mga sulugoon sa hari sa Israel ug miingon,
“Anaa dinhi si Eliseo ang anak nga lalaki ni Safat, nga nagbubo ug tubig
sa mga kamot ni Elias.” 12 Miingon si Jehoshafat, “Ang pulong ni Yahweh
uban kaniya.” Busa ang hari sa Israel, si Jehoshafat, ug ang hari sa Edom
milugsong ngadto kaniya. 13 Miingon si Eliseo ngadto sa hari sa Israel,
“Unsa man ang akong mahimo kaninyo? Adto kamo sa mga propeta sa
inyong mga amahan ug inahan.” Busa miingon kaniya ang hari sa Israel,
“Dili, tungod kay gitigom ni Yahweh kining tulo ka mga hari aron ihatag
sila ngadto sa mga kamot sa Moab.” 14 Mitubag si Eliseo, “Ingon nga buhi
si Yahweh ang pangulo sa kasundalohang mga angel, nga nagbarog ako sa
iyang atubangan, sa pagkatinuod kung wala pa ako nagtahod sa presensya
ni Jehoshafat ang hari sa Juda, dili unta ako manumbaling kaninyo, ni
motan-aw kaninyo. 15 Apan karon dad-i ako ug manunugtog.” Ug nahitabo
kini sa dihang nagtugtog ang manunugtog sa alpa, ang kamot ni Yahweh
mikunsad ngadto kang Eliseo. 16 Miingon siya, “Miingon si Yahweh niini,
'Himoa kining mala nga sapa sa walog nga mapuno ug mga kanal.' 17 Kay
miingon si Yahweh niini, 'Dili kamo makakita ug hangin, ni makakita
ug ulan, apan kining walog nga sapa mapuno sa tubig, ug kamo mag-
inom, kamo ug ang inyong mga binuhing kahayopan ug tanan ninyong
mga mananap.' 18 Sayon lamang kini sa panan-aw ni Yahweh. Igahatag
usab niya kaninyo ang kadaogan ngadto sa mga Moabihanon. 19 Inyong
sulongon ang matag lig-on ug maayong siyudad, pamutlon ang tanang
maayong kahoy, ug sampongan ang tanang tuboran sa tubig, ug daoton
ang matag bahin sa yuta pinaagi sa mga bato. 20 Busa sa pagkabuntag
panahon sa paghalad sa mga halad, miabot ang tubig gikan sa Edom;
ang nasod napuno sa tubig. 21 Karon sa dihang nadungog sa tanang
Moabihanon nga moabot ang mga hari aron sa pakiggubat batok kanila,
nanagtigom sila, ang tanan nga makahimo sa pagsul-ob ug mga hinagiban,
ug nagtindog sila sa utlanan. 22 Mibangon sila sa sayo sa kabuntagon ug
midan-ag ang adlaw sa tubig. Sa dihang nakita sa mga Moabihanon ang
tubig nga anaa sa ilang atbang, sama kini kapula sa dugo. 23 Misinggit
sila, 'Dugo kini! Patay na gayod ang mga hari, ug nag-inunayay sila! Busa
karon, Moab, mangadto kita ug ilogan nato sila!” 24 Sa dihang nakaabot
sila sa kampo sa Israel, gipakuratan sila sa mga Israelita ug gisulong ang
mga Moabihanon, nga mikalagiw sa ilang atubangan. Gigukod sa mga
sundalo nga Israelita ang mga Moabihanon palayo sa yuta, ug gipamatay
sila. 25 Giguba sa mga Israelita ang mga siyudad, ug milabay ang matag
tawo ug bato sa matag maayo nga bahin sa yuta hangtod nga natabonan
kini. Gipangsampongan nila ang tanang mga tuboran sa tubig ug giputol-
putol ang tanang maayong mga kahoy. Ang Kir Hareset na lamang ang
nahibilin uban sa mga bato niini diha sa maong dapit. Apan misulong
ang mga sundalo nga nagdala ug mga lambuyog. 26 Sa dihang nakita ni
Mesha ang hari sa Moab nga nalupig na sila, giuban niya ang 700 ka mga
lalaki nga nagdala ug mga espada aron makaduol sa hari sa Edom, apan
napakyas sila. 27 Unya gikuha niya ang iyang kamagulangang anak nga
lalaki, nga maoy mohari sunod kaniya, ug gihalad siya ingon nga halad

nga sinunog ngadto sa paril. Busa adunay dakong kasuko batok sa Israel,
ug gibiyaan sa mga sundalong Israelita si Haring Mesha ug namalik sa
ilang kaugalingong yuta.

4

1 Karon miadto ang asawa sa usa sa mga anak sa mga propeta kang
Eliseo nga naghilak, nga miingon, “Ang imong sulugoon nga mao ang
akong bana patay na, ug nasayod ka nga adunay kahadlok ang imong
sulugoon ngadto kang Yahweh. Karon miabot ang maniningil aron kuhaon
ang akong duha ka anak aron mahimo niyang mga ulipon.” 2 Busa miingon
si Eliseo kaniya, “Unsa man ang akong mabuhat alang kanimo? Sultihi
ako kung unsa ang anaa sa imong balay?” Miingon siya, “Walay gipanag-
iyahan ang imong sulugoon didto sa balay, gawas sa usa ka kolon nga
lana.” 3 Unya miingon si Eliseo, “Gawas ug panghulam ug mga banga sa
imong mga silingan, mga banga nga walay sulod. Panghulam ug daghan
kung mahimo. 4 Unya kinahanglan nga mosulod ka ug sirad-i ang pultahan
ikaw ug ang imong mga anak nga lalaki, ug ibubo ang lana ngadto sa
tanang mga banga; ipadaplin ang mga banga nga napuno na.” 5 Busa
gibiyaan niya si Eliseo ug gisirad-an niya ug sa iyang mga anak nga lalaki
ang pultahan. Gidala nila ngadto kaniya ang mga banga, ug gipuno niya
kini ug lana. 6 Sa dihang napuno na ang mga sudlanan, miingon siya sa
iyang anak nga lalaki, “Hatagi ako ug lain pang banga.” Apan miingon siya
kaniya, “Wala nay mga banga.” Unya mihunong ug dagayday ang lana.
7 Unya milakaw siya ug gisultihan ang tawo sa Dios. Miingon siya, “Lakaw,
ibaligya ang lana; bayari ang imong utang, ug pagkinabuhi uban sa imong
mga anak pinaagi sa nahibilin.” 8 Usa ka adlaw, naglakaw si Eliseo didto
sa Shunem diin nagpuyo ang mahinungdanong babaye; giawhag niya siya
nga mokaon uban kaniya. Busa sa dihang moagi si Eliseo, mohapit siya
didto aron mokaon. 9 Miingon ang babaye ngadto sa iyang bana, “Tan-
awa, naamgohan ko karon nga kini usa ka balaan nga tawo sa Dios nga
kanunay nga nagaagi. 10 Magbuhat kita ug gamay nga lawak didto sa
atop alang kang Eliseo, ug magbutang kita didto ug higdaanan, usa ka
lamesa, usa ka lingkoranan, ug usa ka lampara. Busa kung moanhi siya
kanato, makapuyo siya didto.” 11 Busa sa dihang miabot na usab ang
panahon nga mihapit si Eliseo didto, mipuyo siya sa maong lawak ug
mipahulay didto. 12 Miingon si Eliseo sa iyang sulugoon nga si Gehazi,
“Tawga kining taga-Shunem.” Sa dihang gitawag niya siya, nagtindog siya
atubang kaniya. 13 Miingon si Eliseo kaniya, “Ingna siya, 'Nakasinati ka
niining tanan nga kahasol aron sa pag-atiman kanamo. Unsa man ang
angay buhaton alang kanimo? Mahimo ba nga makigsulti kami ngadto sa
hari alang kanimo o ngadto sa pangulo sa kasundalohan?'” Mitubag siya,
“Nagpuyo ako uban sa akong kaugalingong katawhan.” 14 Busa miingon
si Eliseo, “Unya unsa man ang atong mabuhat alang kaniya?” Mitubag
si Gehazi, “Sa pagkatinuod, wala siyay anak nga lalaki, ug tigulang na
ang iyang bana.” 15 Busa mitubag si Eliseo, “Tawga siya.” Sa dihang
gitawag niya siya, mitindog siya sa pultahan. 16 Miingon si Eliseo, “Niining
panahona sa tuig, sa sunod tuig, makabaton ka ug anak nga lalaki.”
Miingon siya, “Ayaw, agalon ko ug tawo sa Dios, ayaw pamakak sa imong
sulugoon.” 17 Apan nagmabdos ang babaye ug naghimugso ug anak nga
lalaki pagkasunod tuig sa samang panahon, sumala sa gisulti ni Eliseo
kaniya. 18 Sa dihang midako na ang bata, usa ka adlaw niana miadto
siya sa iyang amahan, nga uban sa mga mangangani. 19 Miingon siya

sa iyang amahan, “Ang akong ulo, ang akong ulo.” Miingon ang iyang
amahan ngadto sa iyang sulugoon, “Dad-a siya ngadto sa iyang inahan.”
20 Sa dihang gikuha siya sa sulugoon ug gidala ang batang lalaki ngadto sa
iyang inahan, milingkod ang bata ngadto sa iyang mga tuhod hangtod nag-
udto ug unya namatay. 21 Busa mibangon ang babaye ug gipahigda ang
bata sa higdaanan sa tawo sa Dios, gisirad-an ang pultahan, ug migawas.
22 Gitawag niya ang iyang bana, ug miingon, “Palihog padad-i ako ug usa
sa mga sulugoon ug usa sa mga asno aron makaadto dayon ako sa tawo sa
Dios ug unya mobalik.” 23 Miingon ang iyang bana, “Nganong buot man
nimo nga moadto kaniya karong adlawa? Dili man bag-o ang bulan karon
ni Adlaw nga Igpapahulay.” Mitubag siya, “Mahimo lamang kini.” 24 Unya
gihapinan niya ang asno ug miingon siya sa iyang sulugoon, “Pagdali ug
maneho; ayaw pagpahinay ug padagan alang kanako gawas kung moingon
ako.” 25 Busa milakaw siya ug miabot ngadto sa tawo sa Dios didto sa
Bukid sa Carmel. Busa sa dihang nakita siya sa tawo sa Dios sa layo
pa siya, miingon siya sa iyang sulugoon nga si Gehazi, “Tan-awa, ania
ang babaye nga taga-Shunem. 26 Palihog dagan aron sa pagtagbo kaniya
ug ingna siya, “Maayo ba ang tanan diha kanimo ug sa imong bana ug
sa bata?’” Mitubag siya, “Maayo lamang.” 27 Sa dihang nakaabot siya
ngadto sa tawo sa Dios didto sa bukid, gikuptan niya pag-ayo ang tiil niya.
Miduol si Gehazi aron birahon siya palayo apan miingon ang tawo sa Dios,
“Pasagdi siya, kay nasubo siya pag-ayo, ug gitago ni Yahweh ang suliran
gikan kanako, ug wala ako gisultihan.” 28 Unya miingon siya, “Nangayo
ba diay ako ug anak nga lalaki, akong agalon? Dili ba miingon man ako
nga, 'Ayaw akog ilara'?” 29 Unya miingon si Eliseo kang Gehazi, “Pag-ilis
alang sa panaw ug dad-a ang akong sungkod. Adto sa iyang balay. Kung
makasugat ka ug bisan kinsang tawo, ayaw siyag tagda, ug kung adunay
motagad kanimo, ayaw siyag tubaga. Ibutang ang akong sungkod ngadto
sa dagway sa bata.” 30 Apan miingon ang inahan sa bata, “Ingon nga
buhi si Yahweh, ug ingon nga buhi ka, dili ako mobiya kanimo.” Busa
mibangon si Eliseo ug misunod kaniya. 31 Nagdali nga nag-una si Gehazi
ug gibutang ang sungkod ngadto sa dagway sa bata, apan wala misulti o
nakadungog ang bata. Busa mibalik si Gehazi aron sa pagtagbo kang Eliseo
ug misugilon kaniya nga nag-ingon, “Wala mimata ang bata.” 32 Sa dihang
nakaabot na si Eliseo sa balay, patay na ang bata ug anaa sa higdaanan.
33 Busa misulod si Eliseo ug gisirad-an ang pultahan ug anaa ang bata
didto ug nag-ampo siya ngadto kang Yahweh. 34 Mipatong siya sa bata ug
mipahiluna ibabaw sa bata; gipahimutang niya ang iyang baba ngadto
sa iyang baba, ug ang iyang mga mata ngadto sa iyang mga mata, ug
ang iyang mga kamot ngadto sa iyang mga kamot. Gihap-an niya ang
batang lalaki, ug miinit ang lawas sa batang lalaki. 35 Unya mibangon si
Eliseo ug milakaw libot sa lawak ug mipatong na usab ug midupa ngadto
sa bata. Mihatsing ang bata sa makapito ug unya gibuka ang iyang mga
mata! 36 Busa gitawag ni Eliseo si Gehazi ug miingon, “Tawga ang taga-
Shunem!” Busa gitawag niya siya, ug sa dihang miabot siya sa lawak,
miingon si Eliseo, “Kuhaa ang imong anak.” 37 Unya mihapa siya sa yuta
dapit sa iyang tiil ug miyukbo, ug unya gikuha ang iyang anak nga lalaki
ug migawas. 38 Unya miadto pag-usab si Eliseo sa Gilgal. Adunay kagutom
sa yuta, ug naglingkod ang mga anak sa mga propeta atubang kaniya.
Miingon siya sa iyang sulugoon, “Pagtak-ang ug dako nga kolon ngadto sa
kalayo ug pagsabaw alang sa mga anak sa mga propeta.” 39 Migawas ang
usa kanila aron sa pagkuha ug mga utanon. Nakakaplag siya ug ihalas

nga bagon ug mikuha ug igong ihalas nga mga tanom nga mokatay aron
mopuno sa pilo sa iyang kupo. Gihiwa nila kini ug gibutang sa sabaw,
apan wala sila nasayod kung unsa kini nga matang. 40 Busa gibubo nila
ang sabaw alang sa mga tawo aron makakaon. Pagkataodtaod, samtang
nangaon sila, misinggit sila ug miingon, “Tawo sa Dios, adunay makamatay
sa sulod sa kolon!” Busa dili na nila kini makaon. 41 Apan miingon si
Eliseo, “Dad-i ako ug pipila ka harina.” Gibubo niya kini ngadto sa kolon
ug miingon, “Ibubo kini alang sa mga tawo, aron makakaon sila.” Unya
nawala ang makadaot nga anaa sa kolon. 42 Adunay tawo gikan sa Baal
Shalisa nga miadto sa tawo sa Dios ug nagdala ug 20 ka tinapay nga sebada
sulod sa iyang sako gikan sa bag-ong ani, ug bag-o nga mga lugas. Miingon
siya, “Ihatag kini sa mga tawo aron makakaon sila.” 43 Miingon ang iyang
sulugoon, “Unsa, ihatag ko ba kini ngadto sa gatosan ka mga tawo?” Apan
miingon si Eliseo, “Ihatag kini sa mga tawo, aron makakaon sila, tungod
kay miingon si Yahweh, 'Makakaon sila ug aduna pay mahibilin.'” 44 Busa
gihatag kini sa iyang sulugoon ngadto kanila; mikaon sila, ug aduna pay
pipila ka salin, sumala sa gisaad sa pulong ni Yahweh.

5

1 Karon si Naaman, pangulo sa kasundalohan sa hari sa Aram, usa ka
bantogan ug dungganon nga tawo sa panan-aw sa iyang agalon, tungod
kay pinaagi kaniya gihatagan ug kadaogan ni Yahweh ang Aram. Kusgan
usab siya, isog nga tawo, apan sanglahon siya. 2 Migawas ang mga
Arameanhon nga nagpanon ug gikuha ang batang babaye gikan sa yuta
sa Israel. Nag-alagad siya sa asawa ni Naaman. 3 Miingon ang bata nga
babaye ngadto sa iyang agalon nga babaye, “Hinaot nga ang akong agalon
uban sa propeta nga anaa sa Samaria! Ug unya ayohon niya ang akong
agalon sa iyang sangla.” 4 Busa milakaw si Naaman ug gisultihan ang hari
kung unsa ang gisulti sa batang babaye gikan sa yuta sa Israel. 5 Busa
miingon ang hari sa Aram, “Lakaw karon, ug magpadala ako ug sulat
ngadto sa hari sa Israel.” Milakaw si Naaman ug nagdala ug napulo ka
mga talent sa plata, 6, 000 ka buok bulawan, ug napulo ka paris sa mga
bisti. 6 Gidala usab niya ang sulat ngadto sa hari sa Israel nga nag-ingon,
“Karon kung madala kining sulat diha kanimo, makita nimo nga gipadala
ko si Naaman nga akong sulugoon diha kanimo, aron nga ayohon nimo
siya sa iyang sangla.” 7 Sa dihang nabasa sa hari sa Israel ang sulat,
gigisi niya ang iyang mga bisti ug miingon, “Dios ba ako, aron mopatay
ug mobuhi, nga buot niining tawhana nga ayohon ko ang usa ka tawo sa
iyang sangla? Daw buot niya nga magsugod ug usa ka panagbangi uban
kanako.” 8 Busa sa dihang nadungog ni Eliseo nga tawo sa Dios nga gigisi
sa hari sa Israel ang iyang mga bisti, mipadala siya ug pulong ngadto sa
hari nga nag-ingon, “Nganong gigisi man nimo ang imong bisti? Tugoti
siya nga moanhi kanako karon, ug masayran niya nga adunay propeta
dinhi sa Israel.” 9 Busa miabot si Naaman uban sa iyang mga kabayo ug
sa iyang mga karwahe didto sa pultahan sa balay ni Eliseo. 10 Nagpadala
ug mensahero si Eliseo ngadto kaniya nga nag-ingon, “Lakaw ug ituslob
ang imong kaugalingon ngadto sa Jordan sa makapito ka higayon, ug
maulian ang imong unod; ug mahinlo ka.” 11 Apan nasuko si Naaman ug
mipahawa ug miingon, “Tan-awa, naghunahuna ako nga mogawas siya
nganhi kanako ug motindog ug motawag sa ngalan ni Yahweh nga iyang
Dios, ug mokawaykaway sa iyang kamot sa maong dapit ug ayohon ang
akong sangla. 12 Dili ba ang Abana ug Farpar, ang mga suba sa Damascus,

mas maayo pa kaysa tanang katubigan sa Israel? Dili ba ako mahimong maligo didto ug mahinlo?" Busa mitalikod siya ug mipalayo nga napungot.
13 Unya mipaduol ang mga sulugoon ni Naaman ug nakigsulti kaniya,
"Amahan ko, kung gimandoan ka sa propeta sa pagbuhat ug lisod nga
butang, dili mo ba kini buhaton? Unsa pa kaha, sa dihang miingon lamang
siya kanimo nga, 'Ituslob ang imong kaugalingon ug mahinlo?'"
14 Unya
milugsong siya ug gituslob ang iyang kaugalingon sa makapito ngadto
sa Jordan, sa pagtuman sa mga giingon sa tawo sa Dios. Naulian ang
iyang unod sama sa gamay nga bata, ug naayo siya.
15 Mibalik si Naaman
ngadto sa tawo sa Dios, siya ug ang tanan niyang kauban, ug miabot ug
mitindog atubang kaniya. Miingon siya, "Tan-awa, karon nasayran ko nga
walay Dios sa tibuok kalibotan gawas sa Israel. Busa, palihog pagkuha
ug gasa gikan sa imong sulugoon."
16 Apan mitubag si Eliseo, "Ingon
nga buhi si Yahweh, diin ako nagbarog, wala akoy dawaton." Giawhag
ni Naaman si Eliseo nga mokuha ug gasa, apan mibalibad siya.
17 Busa
miingon si Naaman, "Kung dili, hangyoon ko ikaw nga mahatagan ang
imong sulugoon ug duha ka mula nga gikargahan ug yuta, kay gikan karon,
dili na maghalad ang imong sulugoon ug halad sinunog ni halad ngadto sa
bisan unsang dios apan kang Yahweh.
18 Hinaot nga pasayloon ni Yahweh
ang imong sulugoon niining usa ka butang, kay sa dihang mosulod ang
akong hari sa balay ni Remon aron sa pagsimba didto, ug mogunit siya
sa akong kamot ug moyukbo ako didto sa balay ni Remon, sa dihang
moyukbo ako sa balay ni Remon, hinaot nga pasayloon ni Yahweh ang
imong sulugoon niining butanga."
19 Miingon si Eliseo kaniya, "Lakaw
nga malinawon." Busa mibiya si Naaman.
20 Mubo pa lamang ang iyang
panaw, sa dihang miingon sa iyang kaugalingon si Gehazi nga sulugoon
ni Eliseo ang tawo sa Dios, "Tan-awa, gipalingkawas sa akong agalon si
Naaman nga Arameanhon pinaagi sa wala pagdawat ug gasa gikan sa
iyang mga kamot nga iyang gidala. Ingon nga buhi si Yahweh, moapas
ako kaniya ug modawat ug usa ka butang gikan kaniya.
21 Busa misunod
si Gehazi kang Naaman. Sa dihang nakita ni Naaman nga adunay usa ka
tawo nga nagdagan sunod kaniya, minaog siya sa iyang karwahe aron sa
pagtagbo kaniya ug miingon, "Maayo ba ang tanan?"
22 Miingon si Gehazi,
"Maayo ang tanan. Gipadala ako sa akong agalon, nga nag-ingon, 'Tan-
awa, adunay miabot kanako gikan sa kabungtoran sa Efraim nga duha ka
batan-ong lalaki nga mga anak sa mga propeta. Palihog hatagi sila ug usa
ka talent nga plata ug duha ka paris nga mga bisti.'"
23 Mitubag si Naaman,
"Malipayon akong maghatag kanimo ug duha ka talent." Giawhag ni
Naaman si Gehazi ug gihigot ang duha ka talent sa plata sa duha ka
puntil, uban sa duha ka mga bisti, ug gihatag kini ngadto sa duha niya ka
sulugoon, nga nagdala sa mga puntil sa plata sa atubangan ni Gehazi.
24 Sa
dihang nakaabot si Gehazi didto sa bungtod, gikuha niya ang mga puntil sa
plata gikan sa ilang mga kamot ug gitagoan kini sa balay; gipapahawa niya
sila, ug mibiya sila.
25 Sa dihang misulod si Gehazi ug mitindog atubang
sa iyang agalon, miingon si Eliseo kaniya, "Asa ka man gikan, Gehazi?"
Mitubag siya, "Wala milakaw ang imong sulugoon."
26 Miingon si Eliseo
kang Gehazi, "Dili ba uban man kanimo ang akong espiritu sa dihang
gipabalik sa tawo ang iyang karwahe aron sa pagtagbo kanimo? Mao ba
kini ang panahon sa pagdawat ug salapi ug mga bisti, mga olibo ug mga
kaparasan, karnero ug mga baka, ug mga sulugoon nga lalaki ug babaye?
Busa ang sangla ni Naaman maanaa kanimo ug sa imong mga kaliwat
hangtod sa kahangtoran."
27 Busa mibiya si Gehazi sa iyang presensya

nga usa na ka sanglahon sama ka puti sa niyebe.

6

1 Miingon ang mga anak sa mga propeta kang Eliseo, “Ang dapit
nga among gipuy-an uban kanimo gamay kaayo alang kanatong tanan.
2 Palihog moadto kita sa Jordan, ug tugoti nga moputol ug kahoy ang
matag lalaki didto, ug magtukod kitag dapit nga atong kapuy-an.” Mitubag
si Eliseo, “Makauna na kamo sa paglakaw.” 3 Miingon ang usa kanila,
“Palihog uban sa imong mga sulugoon.” Mitubag si Eliseo, “Mouban ako.”
4 Busa miuban siya kanila, sa dihang miabot sila sa Jordan, nagsugod
silag pamutol ug mga kahoy. 5 Apan samtang nagaputol ang usa, nahulog
ang ulo sa atsa ngadto sa tubig; misinggit siya ug miingon, “O dili, akong
agalon, hinulaman kini!” 6 Busa miingon ang tawo sa Dios, “Asa man kini
nahulog?” Gitudlo sa tawo ang dapit ngadto kang Eliseo. Unya miputol
siya ug gamay nga sanga, gilabay kini sa tubig, ug gipalutaw ang puthaw.
7 Miingon si Eliseo, “Punita kini.” Busa gikab-ot kini sa tawo ug gikuha.
8 Karon nakiggubat ang hari sa Aram batok sa Israel. Nagpakisayod siya
sa iyang mga sulugoon, nga nag-ingon, “Ang akong kampo maanaa ug
maanaa sa maong dapit.” 9 Busa nagpadala ang tawo sa Dios ngadto sa
hari sa Israel, nga nag-ingon, “Pagbantay nga dili ka moagi niana nga dapit,
kay molugsong didto ang mga Arameanhon.” 10 Nagpadala ug mensahe
ang hari sa Israel ngadto sa dapit diin mao ang gisulti sa tawo sa Dios
nga gipasidaan kaniya. Labaw pa sa makausa o makaduha, nagbantay
gayod siya, sa dihang miadto ang hari didto. 11 Napungot ang hari sa
Aram mahitungod niini nga mga pasidaan, ug gitawag niya ang iyang mga
sulugoon ug miingon kanila, “Dili ba ninyo ako sultihan kung kinsa kanato
dinhi ang dapig sa hari sa Israel?” 12 Busa miingon ang usa sa iyang mga
sulugoon, “Wala, akong agalon, hari, kay si Eliseo nga propeta sa Israel
maoy nagsulti sa hari sa Israel sa mga pulong nga imong gisulti sa imong
lawak!” 13 Mitubag ang hari, “Lakaw ug tan-awa kung asa si Eliseo aron
makapadala ako ug mga tawo ug dakpon siya.” Gisulti kini kaniya, “Tan-
awa, anaa siya sa Dotan.” 14 Busa mipadala ang hari ngadto sa Dotan ug
mga kabayo, mga karwahe, ug dakong panon sa kasundalohan. Miabot sila
panahon sa kagabhion ug gipalibotan ang siyudad. 15 Sa dihang mibangon
ug sayo ang sulugoon sa tawo sa Dios ug miadto sa gawas, tan-awa, ang
dako nga panon sa kasundalohan uban sa mga kabayo ug mga karwahe
nakapalibot sa siyudad. Miingon ang iyang sulugoon kaniya, “O, akong
agalon! Unsa man ang atong buhaton?” 16 Mitubag si Eliseo, “Ayaw
kahadlok, kay kadtong uban kanato labi pang daghan kaysa kauban nila.”
17 Nag-ampo si Eliseo ug miingon, “Yahweh, naghangyo ako kanimo nga
ablihan nimo ang iyang mga mata aron makakita siya.” Unya giablihan
ni Yahweh ang mga mata sa sulugoon, ug nakakita siya. Tan-awa, napuno
ang bukid ug mga kabayo ug mga karwahe nga kalayo palibot kang Eliseo!
18 Sa dihang milugsong ang mga Arameanhon ngadto kaniya, nag-ampo
si Eliseo ngadto kang Yahweh ug miingon, “Himoang buta kining mga
tawhana, naghangyo ako kanimo.” Busa gibutahan sila ni Yahweh, sumala
sa gihangyo ni Eliseo. 19 Unya giingnan ni Eliseo ang mga Arameanhon,
“Dili kini mao ang dalan, ni mao kini ang siyudad. Sunod kanako, ug dad-
on ko kamo sa tawo nga inyong gipangita.” Unya gipangulohan niya sila
ngadto sa Samaria. 20 Nahitabo kini nga sa dihang nakaabot sila didto
sa Samaria, miingon si Eliseo, “Yahweh, ablihi ang mga mata niining
mga tawhana aron makakita sila.” Giablihan ni Yahweh ang ilang mga

mata ug nakakita na sila, ug tan-awa, anaa sila sa taliwala sa siyudad sa Samaria. 21 Miingon ang hari sa Israel kang Eliseo, sa dihang nakita niya sila, “Amahan ko, pamatyon ko na ba sila? Pamatyon ko na ba sila?” 22 Mitubag si Eliseo, “Dili nimo sila patyon. Patyon ba nimo kadtong imong nabihag pinaagi sa imong espada ug pana? Pagbutang ug tinapay ug tubig sa ilang atubangan, aron makakaon sila ug makainom, ug makaadto sa ilang agalon.” 23 Busa nag-andam ug daghang pagkaon ang hari alang kanila, ug sa dihang nakakaon na sila ug nakainom, gipalakaw na niya sila, ug mibalik sila sa ilang agalon. Kadto nga panon sa kasundalohan nga Arameanhon wala mibalik sa yuta sa Israel sa taas nga panahon. 24 Pagkahuman niini gitigom ni Ben Hadad nga hari sa Aram ang tanan niyang kasundalohan ug misulong sa Samaria ug gipalibotan kini. 25 Busa adunay hilabihang kagutom sa Samaria. Tan-awa, gipalibotan nila kini hangtod nga ang ulo sa asno napalit ug 80 ka buok nga plata, ug ang ikaupat nga bahin sa litro sa iti sa salampati alang sa lima ka buok nga plata. 26 Samtang miagi ang hari sa Israel diha sa paril, misinggit ang babaye ngadto kaniya, nga nag-ingon, “Tabang, agalon ko, hari.” 27 Miingon siya, “Kung wala ka gitabangan ni Yahweh, unsaon man nako pagtabang kanimo? Aduna bay nagagikan sa giokanan o sa pug-anan ug ubas?” 28 Mipadayon ang hari, “Unsa man ang nakasamok kanimo?” Mitubag siya, “Miingon kining babaye kanako, 'Ihatag kanako ang imong anak nga lalaki aron kaonon nato siya karong adlawa, ug atong kaonon ang akong anak nga lalaki ugma.'” 29 Busa gipabukalan namo ang akong anak nga lalaki ug gikaon siya, ug miingon ako kaniya sa sunod adlaw, “Ihatag ang imong anak aron kan-on nato siya, apan gitagoan na niya ang iyang anak nga lalaki.” 30 Busa sa dihang nadungog sa hari ang mga pulong sa babaye, gigisi niya ang iyang mga bisti (nagaagi siya karon sa paril), ug nagtan-aw kaniya ang mga tawo ug nakakita nga aduna siyay sako sa ilalom nga bahin, sapaw sa iyang panit. 31 Unya miingon siya, “Hinaot nga buhaton sa Dios kanako, ug labaw pa usab, kung ang ulo ni Eliseo ang anak nga lalaki ni Shafat magpabilin kaniya karong adlawa.” 32 Apan naglingkod si Eliseo didto sa sulod sa iyang balay, ug naglingkod uban kaniya ang mga kadagkoan. Nagpadala ug tawo ang hari gikan sa iyang atubangan, apan sa dihang miabot ang mensahero ngadto kang Eliseo, miingon siya ngadto sa mga kadagkoan, “Tan-awa kung giunsa pagpadala niining anak sa mamumuno aron sa pagkuha sa akong ulo? Tan-awa, sa dihang moabot ang mensahero, sirad-i ang pultahan, ug pugngi ang pultahan nga nasira batok kaniya. Dili ba ang tunob sa mga tiil sa iyang agalon anaa lamang sa iyang luyo?” 33 Samtang nakigsulti pa siya kanila, tan-awa, milugsong ang mensahero ngadto kaniya. Miingon ang hari, “Tan-awa, kini nga kasamok naggikan kang Yahweh. Nganong kinahanglan paman ako maghulat ug dugay kang Yahweh?”

7

1 Miingon si Eliseo, “Paminawa ang pulong ni Yahweh. Mao kini ang giingon ni Yahweh: 'Ugmang adlawa sama niining taknaa mabaligya ang usa ka takos nga harina sa usa lamang ka shekel, ug ang duha ka takos nga sebada alang sa usa ka shekel, didto sa ganghaan sa Samaria.'” 2 Unya mitubag ang kapitan nga sinaligan sa hari ngadto sa tawo sa Dios, ug miingon, “Tan-awa, bisan pa ug maghimo si Yahweh ug mga bintana sa langit, mahitabo ba kining butanga?” Mitubag si Eliseo, “Tan-awa, makita mo kini nga mahitabo sa imong kaugalingon nga mga mata, apan dili ka

makakaon niini.” 3 Karon adunay upat ka mga lalaki nga sanglahon gawas
sa ganghaan sa siyudad. Nag-istoryahanay sila sa usag usa, “Nganong
maglingkod lamang kita dinhi hangtod mamatay kita? 4 Kung moingon
kita nga mangadto kita didto sa siyudad, unya ang kagutom anaa sa
siyudad, ug mangamatay kita didto. Apan kung magpadayon kita sa
paglingkod dinhi, mamatay gihapon kita. Busa karon, dali, mangadto kita
sa kasundalohan sa mga Arameanhon. Kung buhion kita nila, mabuhi
kita, ug kung patyon kita nila, mamatay gayod kita.” 5 Busa mibangon
sila pagkakilom-kilom ug miadto sa kampo sa Arameanhon; sa pag-abot
nila sa kinatumyan nga bahin sa kampo, walay bisan usa ka tawo didto.
6 Kay gipadungog sa Ginoo ang kasundalohan sa Aram ug kasaba sa
mga karwahe, ug kasaba sa mga kabayo—ang kasaba sa laing dako nga
kasundalohan, ug miingon sila sa matag usa, “Gisuholan sa hari sa Israel
ang mga hari sa mga Hitihanon ug sa Ehiptohanon aron pag-anhi batok
kanato.” 7 Busa namangon ang mga sundalo ug miikyas pagkakilom-kilom;
gibiyaan nila ang ilang mga tolda, ilang mga kabayo, ilang mga asno, ug
ang kampo nga sama gihapon, ug miikyas sila alang sa ilang mga kinabuhi.
8 Sa dihang miabot ang mga tawong sanglahon ngadto sa kinatumyang
bahin sa kampo, misulod sila sa usa ka tolda ug mikaon ug miinom, ug
nagdala sila ug plata ug bulawan ug mga bisti, ug milakaw ug gitagoan kini.
Mibalik napud sila ug misulod sa laing tolda ug nagbitbit ug mga inilog
gikan gihapon didto, milakaw ug gitagoan kini. 9 Unya nagsultihanay
sila sa usag usa, “Wala kita nagbuhat sa matarong. Karong adlawa ang
adlaw sa maayong balita, apan naghilom lamang kita mahitungod niini.
Kung maghulat pa kita hangtod sa banag-banag, masilotan gayod kita.
Busa karon, dali, manlakaw kita ug sultihan ang panimalay sa hari.”
10 Busa miadto sila ug gitawag ang mga tigbantay sa ganghaan sa siyudad.
Nanugilon sila kanila, nga nag-ingon, “Nangadto kami sa kampo sa mga
Arameanhon, apan walay bisan usa ka tawo didto, walay tingog sa bisan
kinsa, apan adunay mga kabayo, ug mga asno nga gipanghiktan, ug
ang mga tolda mao sa gihapon.” 11 Unya misinggit ang mga tigbantay
sa ganghaan mahitungod sa balita, ug unya gisugilon kini sa sulod sa
panimalay sa hari. 12 Unya mibangon ang hari panahon sa kagabhion ug
miingon sa iyang mga sulugoon, “Isugilon ko kaninyo kung unsay gibuhat
karon sa mga Arameanhon kanato. Nasayod sila nga gipanggutom kita,
busa migawas sila sa ilang kampo aron pagtago sa ilang mga kaugalingon
ngadto sa kaumahan. Miingon sila, 'Kung manggawas sila sa siyudad,
dakpon nato sila nga buhi, ug manulod ngadto sa siyudad.'” 13 Mitubag
ug miingon ang usa sa mga sulugoon sa hari, “Nagpakiluoy ako kanimo,
tugoti ang pipila ka mga tawo sa pagdala ug lima ka mga kabayo nga
nahibilin, kadtong nabilin sa siyudad. Sama sila sa gidaghanon sa tanang
panon sa Israel nga nangabilin—halos tanan nangamatay na; ipadala nato
sila ug tan-awon nato.” 14 Busa gidala nila ang duha ka mga karwahe uban
ang mga kabayo, ug gipadala sila sa hari ngadto sa kasundalohan sa mga
Arameanhon, nga nag-ingon, “Lakaw ug tan-awa.” 15 Miadto sila sunod
kanila paingon sa Jordan, ug ang tanang agianan napuno sa mga bisti
ug mga himan nga nabiyaan sa mga Arameanhon sa ilang pagdalidali.
Busa mibalik ang mga mensahero ug misugilon sa hari. 16 Nanggawas
ang mga tawo ug nangilog didto sa kampo sa Arameanhon. Busa ang usa
ka takos nga harina gibaligya sa usa lamang ka shekel, ug ang duha ka
takos nga sebada alang sa usa ka shekel, sama sa pulong nga gisulti ni
Yahweh. 17 Gimandoan sa hari ang kapitan nga iyang sinaligan nga maoy
magdumala sa ganghaan, ug gitunob-tunoban siya sa mga tawo didto sa

agianan sa ganghaan. Namatay siya sumala sa gisulti sa tawo sa Dios, nga misulti sa dihang mikanaog ang hari ngadto kaniya. 18 Busa nahitabo kini sumala sa gisulti sa tawo sa Dios ngadto sa hari, nga nag-ingon, “Niining mga taknaa didto sa ganghaan sa Samaria, ang duha ka takos sa sebada alang sa usa ka shekel, ug usa ka takos sa harina alang sa usa ka shekel.” 19 Mitubag kadto nga kapitan sa tawo sa Dios ug miingon, “Tan-awa, bisan ug maghimog mga bintana si Yahweh sa langit, mahitabo ba kining butanga?” Miingon si Eliseo, “Tan-awa, makita nimo kini nga mahitabo gamit ang imong kaugalingong mga mata, apan dili ka makakaon bisan usa niini.” 20 Ug mao gayod kadto ang nahitabo kaniya, kay gitunob-tunoban siya sa katawhan didto sa ganghaan, ug namatay siya.

8

1 Karon nakigsulti si Eliseo sa babaye kansang kinabuhi sa anak nga lalaki iyang gibanhaw. Miingon siya kaniya, “Tindog, ug lakaw uban ang imong panimalay, ug pagpuyo sa bisan asa sa laing dapit, tungod kay nagtawag si Yahweh ug kagutom nga moabot niini nga yuta sulod sa pito ka tuig.” 2 Busa mitindog ang babaye ug mituman siya sa pulong sa tawo sa Dios. Milakaw siya uban sa iyang panimalay ug nagpuyo sa yuta sa mga Filistihanon sulod sa pito ka tuig. 3 Ug nahitabo nga sa kataposan sa pito ka tuig nga mibalik ang babaye gikan sa yuta sa mga Filistihanon, ug miadto siya ngadto sa hari aron magpakiluoy kaniya alang sa iyang balay ug alang sa iyang yuta. 4 Karon nakigsulti ang hari kang Gehazi, ang sulugoon sa tawo sa Dios, nga nag-ingon, “Palihog sultihi ako sa dagkong mga butang nga nahimo ni Eliseo.” 5 Unya sa dihang gisultihan niya ang hari giunsa ni Eliseo pagbanhaw ang kinabuhi sa bata nga patay na, miabot ang babaye kansang kinabuhi sa anak nga lalaki nabanhaw aron sa pagpakiluoy sa hari alang sa iyang balay ug yuta. Miingon si Gehazi, “Akong agalon, nga hari, mao kini ang babaye, ug mao kini ang iyang anak nga lalaki, nga gibanhaw ni Eliseo.” 6 Sa dihang gipangutana sa hari ang babaye mahitungod sa iyang anak, gisugilon niya kini kaniya. Busa nagsugo ang hari ug usa ka opisyales alang kaniya, nga miingon, “Ihatag kaniya pagbalik ang iyang gipanag-iya ug ang tanang abot sa iyang kaumahan gikan sa adlaw nga mibiya siya sa yuta hangtod karon.” 7 Miadto si Eliseo sa Damascus diin ang hari sa Aram nga si Ben Hadad nagsakit. Giingnan ang hari, “Mianhi dinhi ang tawo sa Dios.” 8 Miingon ang hari ngadto kang Hazael, “Pagdala ug gasa diha sa imong kamot ug pakigkita sa tawo sa Dios, ug pagpakisayod kang Yahweh pinaagi kaniya, nga nagaingon, 'Maayo pa ba ako gikan niini nga balatian?'” 9 Busa milakaw si Hazael aron sa pagpakigkita kaniya ug nagdala siyag gasa uban kaniya sa tanang matang sa maayong butang sa Damascus, nga gikarga sa 40 ka mga kamelyo. Busa miabot si Hazael ug mitindog sa atubangan ni Eliseo ug miingon, “Ang imong anak nga si Ben Hadad nga hari sa Aram nagpadala kanako nganhi kanimo, nga nagaingon, 'Maayo pa ba ako gikan niini nga balatian?'” 10 Miingon si Eliseo kaniya, “Lakaw, ingna si Ben Hadad, 'Mamaayo gayod ikaw,' apan gipakita kanako ni Yahweh nga mamatay gayod siya.'” 11 Unya gitutokan ni Eliseo si Hazael hangtod nga naulaw siya, ug mihilak ang tawo sa Dios. 12 Nangutana si Hazael, “Nganong mihilak ka man, akong agalon?” Mitubag siya, “Tungod kay nasayod ako sa daotan nga imong buhaton sa katawhan sa Israel. Imong sunogon ang ilang mga dalangpanan, ug patyon mo ang mga batan-ong kalalakin-an pinaagi sa espada, dugmokon mo ang ilang mga gagmay'ng bata, ug pagatastason ang tiyan sa ilang

mabdos nga kababayen-an.” 13 Mitubag si Hazael, “Kinsa man ang imong
sulugoon, nga magbuhat siya niining dagkong butang? Iro lamang siya.”
Mitubag si Eliseo, “Gipakita ni Yahweh kanako nga mahimo kang hari sa
Aram.” 14 Unya gibiyaan ni Hazael si Eliseo ug miadto sa iyang agalon, nga
miingon kaniya, “Unsa man ang giingon ni Eliseo kanimo?” Mitubag siya,
“Miingon siya kanako nga mamaayo gayod ikaw.” 15 Unya pagkaugma
nagkuha ni Hazael ug habol ug gituslob niya kini sa tubig, ug gibukhad
kini sa nawong ni Ben Hadad maong namatay siya. Unya nahimong
hari si Hazael puli kaniya. 16 Sa ikalima ka tuig ni Joram nga anak nga
lalaki ni Ahab, ang hari sa Israel, nagsugod ug hari si Jehoram. Siya
ang anak nga lalaki ni Jehoshafat ang hari sa Juda. Nagsugod siya ug
hari sa dihang si Jehoshafat mao ang hari sa Juda. 17 Nag-edad ug 32 si
Jehoram sa dihang nagsugod siya ug hari, ug naghari siya sa Jerusalem
sulod sa walo ka tuig. 18 Naglakaw si Jehoram sa mga dalan sa mga hari
sa Israel, sama sa ginabuhat sa panimalay ni Ahab; kay asawa niya ang
anak nga babaye ni Ahab, ug nagbuhat siya kung unsa ang daotan sa mata
ni Yahweh. 19 Bisan pa niana, tungod sa iyang sulugoon nga si David, dili
buot laglagon ni Yahweh ang Juda, tungod kay giingnan niya siya nga
hatagan niya siya ug mga kaliwat. 20 Sa mga adlaw ni Jehoram, misupak
ang Edom gikan sa ilalom sa kamot sa Juda, ug nagpili sila ug hari alang sa
ilang kaugalingon. 21 Unya miadto si Jehoram uban ang iyang mga pangulo
sa kasundalohan ug ang tanan niyang mga karwahe. Nahitabo kini nga
mibangon siya pagkagabii ug misulong ug midasdas sa mga Edomhon, nga
nagpalibot kaniya ug sa mga pangulo sa mga karwahe. Unya mikalagiw
pauli sa ilang mga panimalay ang kasundalohan ni Jeroham. 22 Busa supak
gihapon ang Edom batok sa pagdumala sa Juda hangtod karong adlawa.
Misupak usab ang Libna sa samang panahon. 23 Ug bahin sa ubang mga
butang mahitungod kang Jehoram, ang tanan niyang gibuhat, wala ba kini
nahisulat sa Libro sa mga Panghitabo sa mga hari sa Juda? 24 Namatay ug
nagpahulay si Jehoram uban ang iyang mga amahan, ug gilubong uban sa
iyang mga amahan sa siyudad ni David. Unya ang iyang anak nga lalaki
nga si Ahazia maoy nahimong hari puli kaniya. 25 Sa ikanapulog duha ka
tuig ni Joram ang anak nga lalaki ni Ahab, ang hari sa Israel, si Ahazia ang
anak nga lalaki ni Jehoram, ang hari sa Juda, nagsugod ug hari. 26 Nag-
edad ug 22 si Ahazia sa dihang nagsugod siya ug hari; naghari siya ug usa
ka tuig sa Jerusalem. Atalia ang ngalan sa iyang inahan; siya ang anak nga
babaye ni Omri, ang hari sa Israel. 27 Naglakaw si Ahazia sa mga dalan
sa panimalay ni Ahab; nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh,
sama sa ginabuhat sa panimalay ni Ahab, kay umagad nga lalaki si Ahazia
sa panimalay ni Ahab. 28 Milakaw si Ahazia uban ni Joram ang anak
nga lalaki ni Ahab, aron sa pagpakiggubat batok kang Hazael, ang hari
sa Aram, didto sa Ramot Gilead. Nasamdan sa mga Arameanhon si Joram.
29 Mipauli sa Jezreel si Haring Joram aron matambalan ang mga samad
didto nga gihatag sa mga Arameanhon kaniya didto sa Rama, sa dihang
nakiggubat siya batok kang Hazael nga hari sa Aram. Busa si Ahazia ang
anak nga lalaki ni Jehoram, nga hari sa Juda, milugsong sa Jezreel aron
makita si Joram ang anak nga lalaki ni Ahab, tungod kay nasamdan man
si Joram.

9

1 Gipatawag ni Eliseo nga propeta ang usa sa mga anak sa mga propeta
ug miingon kaniya, “Pag-ilis alang sa panaw, unya dad-a kining gamay

nga botelya sa lana sa imong kamot ug pag-adto sa Ramot Gilead. 2 Sa
imong pag-abot, pangitaa si Jehu, ang anak nga lalaki ni Jehoshafat, ang
anak nga lalaki ni Nimshi, ug sulod didto ug patindoga siya gikan sa
iyang mga kaubanan, ug dad-a siya sa sulod sa lawak. 3 Unya kuhaa ang
botelya sa lana ug ibubo kini sa iyang ulo ug ingna, 'Miingon si Yahweh
niini: “Gidihogan ko ikaw nga mahimong hari sa Israel.'” Unya ablihi
ang pultahan, ug dagan; ayaw paglangan.” 4 Busa ang batan-ong lalaki,
ang batan-ong propeta, miadto sa Ramot Gilead. 5 Sa pag-abot niya, tan-
awa, naglingkod ang mga kapitan sa kasundalohan. Busa miingon ang
batan-ong propeta, “Mianhi ako kay aduna akoy tuyo kaninyo, kapitan.”
Mitubag si Jehu, “Kang kinsa man kanamo?” Mitubag ang batan-ong
propeta, “Kanimo, kapitan.” 6 Busa mitindog si Jehu ug miadto didto sa
balay, ug gibubo sa propeta ang lana sa iyang ulo ug miingon ngadto kang
Jehu, “Si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: 'Gidihogan ko ikaw
nga mahimong hari sa katawhan ni Yahweh, ang Israel. 7 Kinahanglan
nga patyon mo ang pamilya ni Ahab nga imong agalon, aron akong
mapanimaslan ang dugo sa akong mga sulugoon nga mga propeta, ug
ang dugo sa tanang sulugoon ni Yahweh, nga gipatay sa kamot ni Jezebel.
8 Kay patyon ang tibuok pamilya ni Ahab ug putlon ko gikan kang Ahab
ang matag batang lalaki, bisan ulipon siya o usa ka gawasnon nga tawo.
9 Himoon ko nga mahisama ang balay ni Ahab sa balay ni Jeroboam ang
anak nga lalaki ni Nebat ug sama sa balay ni Baasha ang anak nga lalaki
ni Ahia. 10 Kaonon sa mga iro si Jezebel didto sa Jezreel, ug walay bisan
usa nga molubong kaniya.'” Unya giablihan sa propeta ang pultahan ug
midagan. 11 Busa mitungha si Jehu sa mga sulugoon sa iyang agalon, ug
miingon ang usa kaniya, “Maayo ba ang tanan? Nganong mianhi man
kanimo kining buangbuang nga tawo?” Mitubag si Jehu kanila, “Kaila ka
niadtong tawhana ug sa mga matang sa mga butang nga iyang gisulti.”
12 Miingon sila, “Bakak kana. Sultihi kami.” Mitubag si Jehu, “Miingon
siya kanako niini ug niana, ug miingon usab siya, 'Mao kini ang gisulti
ni Yahweh: Gidihogan ko ikaw ingon nga hari sa Israel.'” 13 Unya ang
matag usa kanila nagdalidali sa paghubo sa ilang pangsapaw nga bisti ug
gibutang kini ilalom kang Jehu sa kinatumyan sa hagdanan. Gipatingog
nila ang trumpeta ug miingon, “Hari si Jehu.” 14 Niini nga paagi si Jehu
ang anak nga lalaki ni Jehoshafat nga anak nga lalaki ni Nimshi mibudhi
batok kang Joram. Karon si Joram nagapanalipod sa Ramot Gilead, siya ug
ang tanang Israel, tungod kang Hazael ang hari sa Aram, 15 apan miuli si
Haring Joram ngadto sa Jezreel aron magpaayo sa mga samad nga gihatag
kaniya sa mga Arameanhon, sa dihang nakiggubat siya batok kang Hazael
ang hari sa Aram. Miingon si Jehu sa mga sulugoon ni Joram, “Kung mao
kana ang inyong panghunahuna, ayaw tugoti nga adunay makaikyas o
makagawas sa siyudad, aron sa pagsulti niini nga balita ngadto sa Jezreel.”
16 Busa misakay si Jehu sa karwahe paingon sa Jezreel; kay nagpahulay si
Joram didto. Karon milugsong si Ahazia nga hari sa Juda aron makita si
Joram. 17 Nagtindog ang tigbantay sa tore sa Jezreel, ug nakit-an niya ang
panon ni Jehu sa dihang layo pa sila; miingon siya, “Nakakita ako ug usa ka
panon sa kalalakin-an nga nagpadulong.” Miingon si Joram, “Pagkuha ug
tigkabayo, ug ipadala siya aron pagtagbo kanila; ingna siya nga isulti kini,
'Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait?'” 18 Busa gipadala ang tawo nga
nagkabayo aron sa pagtabo kaniya; miingon siya, “Miingon ang hari niini:
'Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait?'” Busa miingon si Jehu, “Unsa
may labot nimo sa pagpakigdait? Talikod ug sakay sunod kanako.” Unya

giingnan sa tigbantay ang hari, “Nakigtagbo na ang mensahero kanila,
apan dili na siya mobalik.” 19 Busa nagpadala siya ug ikaduhang tawo
nga nagkabayo, nga miabot kanila ug miingon, “Miingon ang hari niini:
'Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait?'” Mitubag si Jehu, “Unsa may
labot nimo sa pagpakigdait? Talikod ug sakay sunod kanako.” 20 Mibalita
na usab ang tigbantay, “Mitagbo siya kanila, apan dili na siya mobalik.
Kay ang paagi nga gimaneho ang karwahe sama sa pagmaneho ni Jehu
ang anak nga lalaki ni Nimshi, mangtas siya nga nagmaneho.” 21 Busa
miingon si Joram, “Andama ang akong karwahe.” Giandam nila ang
iyang karwahe, ug misakay si Joram nga hari sa Israel ug si Ahazia nga
hari sa Juda, sa tagsatagsa nila ka karwahe, aron sa pagtagbo kang Jehu.
Nakit-an nila siya sa yuta ni Nabot nga taga-Jezreel. 22 Sa dihang nakita
ni Joram si Jehu, miingon siya, “'Mianhi ba kamo aron sa pagpakigdait,
Jehu?” Mitubag siya, “Unsa man ang maayo sa pagpakigdait, kung
nagpadayon ang daghan kaayong buhat sa mga pagbaligya ug dungog
ug pagpamarang sa imong inahan nga si Jezebel?” 23 Busa gipaliko ni
Joram ang iyang karwahe ug mikalagiw ug miingon kang Ahazia, “Adunay
pagluib, Ahazia.” 24 Unya gihulbot ni Jehu ang iyang pana uban sa tibuok
niyang kusog ug gipana si Joram taliwala sa iyang mga abaga; milapos ang
udyong sa iyang kasingkasing, ug nalup-og siya sulod sa iyang karwahe.
25 Unya miingon si Jehu sa iyang kapitan nga si Bidkar, “Kuhaa siya ug
ilabay siya sa uma ni Nabot nga taga-Jezreel. Hinumdomi sa dihang
ikaw ug ako nag-uban nga nagsakay sunod kang Ahab nga iyang amahan,
gihimo kini nga panagna ni Yahweh batok kaniya: 26 'Sa pagkatinuod
nakita ko kagahapon ang dugo ni Nabot ug ang dugo sa iyang mga anak
nga lalaki, miingon si Yahweh, ug mobalos ako kanimo niining yutaa,'
miingon si Yahweh. Unya karon, kuhaa siya ug ilabay siya niini nga uma,
sumala sa pulong ni Yahweh. 27 Sa dihang nakita kini ni Ahazia, ang hari
sa Juda, mikalagiw siya sa dalan paingon sa Bet Haggan. Apan misunod
kaniya si Jehu, ug miingon, “Patya usab siya sulod sa iyang karwahe,” ug
gipana nila siya didto sa tungason sa Gur, nga tapad sa Ibleam. Nakaikyas
si Ahazia ngadto sa Megido ug namatay didto. 28 Gidala sa iyang mga
sulugoon ang iyang lawas sulod sa karwahe padulong sa Jerusalem ug
gilubong siya didto sa iyang lubnganan uban ang iyang mga amahan sa
siyudad ni David. 29 Karon mao kini ang ikanapulog usa ka tuig sa panahon
ni Joram ang anak nga lalaki ni Ahab nga nagsugod sa paghari si Ahazia
sa Juda. 30 Sa dihang miabot si Jehu sa Jezreel, nakadungog si Jezebel
niini, ug gipintalan niya ang iyang mga mata, gihan-ay ang iyang buhok,
ug midungaw sa bintana. 31 Sa dihang pasulod na sa ganghaan si Jehu,
miingon siya kaniya, “Mianhi ka ba aron sa pagpakigdait, ikaw Zimri, nga
nagpatay sa imong agalon? 32 Mihangad si Jehu sa bintana ug miingon,
“Kinsa man ang dapig kanako? Kinsa?” Unya ang duha o tulo ka mga
yunoko midungaw. 33 Busa miingon si Jehu, “Ihulog siya.” Busa gihulog
nila si Jezebel, ug nanglagsik ang iyang dugo sa pader ug sa mga kabayo, ug
gitumban siya ni Jehu. 34 Sa dihang misulod na si Jehu sa palasyo, mikaon
siya ug miinom. Unya miingon siya, “Tan-awa karon kining bayhana nga
gitunglo ug ilubong siya, kay anak siya nga babaye sa hari.” 35 Milakaw sila
aron paglubong kaniya, apan wala na silay nakita kaniya gawas sa iyang
bagulbagol, mga tiil, ug mga palad sa iyang mga kamot. 36 Busa mibalik sila
ug misugilon kang Jehu. Miingon siya, “Mao kini ang pulong ni Yahweh
nga iyang gisugilon pinaagi sa iyang alagad nga si Elias nga taga-Tishbe,
nga nag-ingon, 'Kaonon sa mga iro ang unod ni Jezebel sa yuta sa Jezreel,

37 ug ang lawas ni Jezebel mahisama sa hugaw sa mananap sa kaumahan
diha sa yuta sa Jezreel, aron walay bisan usa nga makaingon, “Si Jezebel
kini.”’”

10

1 Karon si Ahab adunay 70 ka mga kaliwat didto sa Samaria. Nagsulat
si Jehu ug mga sulat ug gipadala kini ngadto sa Samaria, ngadto sa mga
tigdumala sa Jezreel, lakip ang mga kadagkoan ug mga magbalantay sa
mga kaliwat ni Ahab, nga nag-ingon, 2 “Ang mga kaliwat sa inyong agalon
uban kaninyo, ug aduna usab kamoy mga karwahe ug mga kabayo ug lig-
on nga siyudad ug mga taming. Busa, sa pag-abot gayod niini nga sulat
diha kaninyo, 3 pilia ang labing maayo ug labing angayan sa mga kaliwat
sa inyong agalon ug ipahiluna siya sa trono sa iyang amahan, ug pagpakig-
away alang sa harianon nga kaliwat sa inyong agalon.” 4 Apan nangalisang
sila ug nag-ingnanay sa ilang kaugalingon, “Tan-awa, ang duha ka mga
hari wala man gani makabarog sa atubangan ni Jehu. Busa unsaon man
nato pagbarog?” 5 Unya ang tawo nga gipadumala sa palasyo, ug ang tawo
nga nagdumala sa tibuok siyudad, ug ang mga kadagkoan usab, ug sila
nga nagpadako sa mga kabataan, nagpadala ug pulong balik kang Jehu,
nga nag-ingon, “Mga sulugoon nimo kami. Buhaton namo ang tanan nga
imong imando kanamo. Dili kami motuboy ug usa ka tawo nga mahimong
hari. Buhata kung unsa ang maayo sa imong panan-aw.” 6 Unya nagsulat
si Jehu ug sulat sa ikaduha nga higayon ngadto kanila, nga nag-ingon,
“Kung dapig kamo kanako, ug kung paminawon ninyo ang akong tingog,
kinahanglan nga punggotan ninyo ug mga ulo ang mga kalalakin-an nga
mga kaliwat sa inyong agalon, ug pagkaugma anhi kanako sa Jezreel sa
ingon niini nga takna.” Karon ang mga kaliwat sa hari, 70 ang gidaghanon,
nga uban sa mahinungdanon nga mga kalalakin-an sa siyudad, kansang
nag-atiman kanila. 7 Busa sa dihang miabot ang sulat kanila, gikuha nila
ang mga anak nga lalaki sa hari ug gipangpatay sila, 70 ka mga tawo,
gibutang ang ilang mga ulo sa mga bukag, ug gipadala kini ngadto kang
Jehu didto sa Jezreel. 8 Miabot ang mensahero ngadto kang Jehu, nga
nag-ingon, “Gidala nila ang mga ulo sa mga anak nga lalaki sa hari.”
Busa miingon siya, “Tapoka kini sa duha ka pundok didto sa agianan sa
ganghaan hangtod sa pagkabuntag.” 9 Sa pagkabuntag na migawas si Jehu
ug mibarog, ug miingon sa tanang katawhan, “Wala kamoy sala. Tan-
awa, naglaraw ako ug daotan batok sa akong agalon ug gipatay siya, apan
kinsa man ang nagpatay niining tanan? 10 Karon kinahanglan ninyo nga
hinuklogan nga walay bahin sa pulong ni Yahweh, ang pulong nga iyang
gisulti mahitungod sa pamilya ni Ahab, nga mahisukamod sa yuta, kay
gibuhat man ni Yahweh ang iyang gisulti pinaagi sa iyang sulugoon nga si
Elias.” 11 Busa gipatay ni Jehu ang tanan nga nahibilin sa pamilya ni Ahab
didto sa Jezreel, ug ang tanan niyang mahinungdanon nga mga kalalakin-
an, ang iyang suod nga mga higala, ug ang iyang mga pari, hangtod nga
wala nay nahibilin kanila. 12 Unya mibarog si Jehu ug mibiya; miadto siya
sa Samaria. Samtang nagapadulong pa siya sa Bet Eked sa magbalantay
ug karnero, 13 nahimamat niya ang mga igsoong lalaki ni Ahazia nga hari
sa Juda. Miingon si Jehu kanila, “Si kinsa man kamo?” Mitubag sila,
“Mga igsoon kami nga mga lalaki ni Ahazia, ug mopalugsong kami aron
sa pagtimbaya sa mga kaanakan sa hari ug sa kaanakan sa Reyna nga si
Jezebel.” 14 Miingon si Jehu sa iyang kaugalingon nga katawhan, “Dad-a
sila nga buhi.” Busa gidala nila sila nga buhi ug gipatay sila didto sa atabay
sa Bet Eked, 42 ka mga kalalakin-an tanan. Wala siyay gibiling buhi kanila.

15 Sa pagbiya ni Jehu didto, nahimamat niya si Jonadab nga anak nga
lalaki ni Recab nga nagpadulong aron sa pagpakigkita kaniya. Gitimbaya
siya ni Jehu ug miingon kaniya, “Ang imo bang kasingkasing nakigduyog
kanako, ingon nga ang akong kasingkasing nakigduyog kanimo?” Mitubag
si Jonadab, “Oo.” Miingon si Jehu, “Kung Oo, guniti ang akong kamot.”
busa gigunitan ni Jonadab ang iyang kamot, busa gipasakay siya ni Jehu
uban kaniya didto sa karwahe. 16 Miingon si Jehu, “Uban kanako ug
tan-awa ang akong kadasig alang kang Yahweh.” Busa miuban kaniya
si Jonadab nga misakay sa iyang karwahe. 17 Sa pag-abot niya sa Samaria,
gipatay ni Jehu ang tanang nahibilin sa mga kaliwat ni Ahab didto sa
Samaria, hangtod nga nalaglag niya ang harianon nga kaliwat ni Ahab,
sama sa gisulti kanila kaniadto pinaagi sa pulong ni Yahweh, nga gisulti
na niyang daan ngadto kang Elias. 18 Unya gitigom ni Jehu ang tanang
katawhan ug miingon kanila, “Gamay lamang ang pag-alagad ni Ahab
kang Baal, apan si Jehu mag-alagad kaniya sa mas labaw pa. 19 Busa
karon paanhia alang kanako ang tanang mga propeta ni Baal, ang tanan
niyang magsisimba, ug ang tanan niyang mga pari. Tugoti nga wala gayoy
masayloan bisan usa, tungod kay aduna akoy dakong halad nga ihalad
kang Baal. Si bisan kinsa nga dili moanhi mamatay.” Apan gibuhat kini ni
Jehu alang sa pagpanglimbong, sa tuyo nga patyon ang mga magsisimba ni
Baal. 20 Miingon si Jehu, “Pagtakda ug panahon sa panagtigom alang kang
Baal.” Busa gipahibalo nila kini. 21 Unya nagpadala si Jehu ug mensahe sa
tibuok Israel ug nangabot ang tanang magsisimba ni Baal, mao nga walay
nahibilin bisan usa ka tawo nga wala makaadto. Miabot sila sa templo
ni Baal, ug napuno kini gikan sa usa ka bahin ngadto sa kataposan nga
bahin. 22 Miingon si Jehu ngadto sa tawo nga nagtipig sa kupo sa pari,
“Ipagawas ang mga kupo alang sa tanan nga mga magsisimba ni Baal.”
Busa gipagawas sa tawo ang mga kupo ngadto kanila. 23 Busa miadto si
Jehu uban ni Jonadab nga anak nga lalaki ni Recab ngadto sa balay ni Baal,
ug miingon siya sa mga magsisimba ni Baal, “Susiha ug siguroha nga walay
bisan usa dinhi nga uban kaninyo nga gikan sa mga sulugoon ni Yahweh,
kondili ang mga magsisimba lamang ni Baal.” 24 Unya misulod sila aron sa
paghalad sa mga halad ug mga halad nga sinunog. Karon nagpili si Jehu
ug 80 ka mga kalalakin-an nga nagbarog sa gawas, ug gisultihan niya sila,
“Kung adunay mga tawo nga makaikyas sa akong gidala sa inyong mga
kamot, si bisan kinsa nga mopaikyas niana nga tawo, pagakuhaon ang
iyang kinabuhi alang sa kinabuhi sa usa nga nakaikyas.” 25 Busa dihadiha
dayon human ni Jehu mahalad ang mga halad nga sinunog, miingon siya
sa magbalantay ug sa mga kapitan, “Sulod kamo ug pamatya sila. Ayaw
tugoti nga adunay makagawas.” Busa gipatay nila sila pinaagi sa sulab
sa espada, ug giitsa sila sa magbalantay ug sa mga kapitan pagawas ug
miadto sa sulod nga lawak sa balay ni Baal. 26 Giguyod nila pagawas ang
mga haligi nga bato nga anaa sa balay ni Baal, ug gisunog nila kini. 27 Unya
gipulpog nila ang haligi ni Baal, ug gigun-ob ang balay ni Baal ug gihimo
kini nga kasilyas, diin mao pa kini hangtod karong adlawa. 28 Ingon niana
paggun-ob ni Jehu ang pagsimba kang Baal diha sa Israel. 29 Apan si Jehu
wala mibiya sa mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, sa
diin iyang gipakasala ang Israel—nga mao ang, pagsimba sa bulawang
nati nga mga baka didto sa Betel ug Dan. 30 Busa miingon si Yahweh kang
Jehu, “Tungod kay gihimo mo man ang maayo sa pagbuhat sa matarong
sa akong panan-aw, ug gibuhat sa balay ni Ahab ang sumala sa tanan
nga anaa sa akong kasingkasing, magalingkod ang imong mga kaliwat sa

trono sa Israel ngadto sa ikaupat nga kaliwatan.” 31 Apan wala gayod nag-
amping si Jehu diha sa paglakaw sa balaod ni Yahweh, nga Dios sa Israel, sa
tibuok niyang kasingkasing. Wala siya mitalikod sa mga sala ni Jeroboam,
nga diin iyang gipakasala ang Israel. 32 Niadtong mga adlawa gisugdan ni
Yahweh ang pagpuo sa mga rehiyon diha sa Israel, ug gibuntog ni Hazael
ang mga Israelita didto sa mga utlanan sa Israel, 33 gikan sa sidlakan nga
bahin sa Jordan, ang tanan nga yuta sa Gilead, ang mga Gadihanon, ug ang
mga Reubenhanon, ug ang mga Manasehanon, gikan sa Aroer, nga diin
anaa sa Walog sa Arnon, latas sa Gilead ngadto sa Basan. 34 Alang sa uban
pang mga butang mahitungod kang Jehu, ug sa tanan niyang nabuhat,
ug ang tanan niyang kagahom, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Israel? 35 Mipahulay si Jehu uban sa iyang mga
katigulangan, ug gilubong nila siya didto sa Samaria. Unya si Jehoahaz
nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya. 36 Ang panahon
sa paghari ni Jehu sa Israel didto sa Samaria 28 ka mga katuigan.

11

1 Karon sa dihang nakita ni Atalia, nga inahan ni Ahazia, nga ang iyang
anak nga lalaki patay na, mibarog siya ug gipangpatay ang harianong
banay nga mga kabataan. 2 Apan si Jehoseba, ang anak nga babaye
ni Haring Jehoram ug igsoong babaye ni Ahazia, mikuha kang Joas nga
anak nga lalaki ni Ahazia, ug gitagoan siya palayo gikan sa taliwala sa
mga anak nga lalaki sa hari nga gipangpatay, uban sa tig-atiman kaniya;
gibutang niya sila ngadto sa lawak nga tuloganan. Gitagoan nila siya
gikan kang Atalia aron nga dili siya mamatay. 3 Uban siya ni Jehoseba,
nga mitago didto sa balay ni Yahweh, sulod sa unom ka tuig, samtang
nagdumala si Atalia sa tibuok yuta. 4 Sa ikapito nga tuig, nagpadala si
Jehoyada ug mga mensahe ug gipaadto ang mga pangulo sa gatosan ka
mga Carite ug sa magbalantay, ug gipaadto sila kaniya, ngadto sa templo
ni Yahweh. Naghimo siya ug kasabotan uban kanila, ug gipapanumpa
niya sila didto sa balay ni Yahweh. Unya gipakita niya kanila ang anak
nga lalaki sa hari. 5 Gimandoan niya sila, nga nag-ingon, “Mao kini ang
angay ninyo nga buhaton. Ang ikatulo ninyo nga bahin nga moanhi sa
Adlaw nga Igpapahulay magpabilin nga magbantay sa balay sa hari, 6 ug
ang laing ikatulo nga bahin didto sa Ganghaan sa Sur, ug ang laing ikatulo
nga bahin anha sa ganghaan luyo sa balay sa magbalantay.” 7 Ug ang
laing duha ka pundok nga dili magtrabaho sa Adlaw nga Igpapahulay,
kinahanglan nga magbantay kamo sa tibuok nga balay ni Yahweh alang
sa hari. 8 Kinahanglan nga alirongan ninyo ang hari, ang matag tawo
uban sa iyang mga hinagiban sa iyang kamot. Si bisan kinsa nga mosulod
sa inyong linya, patya siya. Kinahanglan nga magpabilin kamo uban
sa hari sa dihang mogawas siya, ug sa dihang mosulod siya. 9 Busa
mituman ang mga pangulo sa gatosan sa tanan nga gimando ni Jehoyada
nga pari. Nagdala ang matag usa sa iyang mga tawo, kadtong moadto aron
sa pagtrabaho sa Adlaw nga Igpapahulay, ug kadtong pahumanay na sa
pagtrabaho sa Adlaw nga Igpapahulay; unya miadto sila kang Jehoyada
nga pari. 10 Unya gihatagan ni Jehoyada nga pari ang mga pangulo sa
gatosan ug mga bangkaw ug mga taming nga gipanag-iya ni Haring David
ug, nga anaa sa balay ni Yahweh. 11 Busa mibarog ang mga magbalantay,
ang matag tawo adunay hinagiban diha sa iyang kamot, gikan sa tuong
bahin sa templo ngadto sa walang bahin sa templo, duol sa halaran ug sa
templo, nga nag-alirong sa hari. 12 Unya gidala ni Jehoyada sa gawas ang

anak nga lalaki sa hari nga si Joas, gikoronahan siya, ug gihatag kaniya ang balaodnong kasabotan. Unya gidihogan siya ug gihimo nila siyang hari. Mipalakpak sila ug miingon, “Mabuhi ang hari!” 13 Sa pagkadungog ni Atalia sa masaba nga tingog sa magbalantay ug sa mga tawo, miadto siya sa mga tawo didto sa balay ni Yahweh. 14 Milantaw siya, ug, tan-awa, ang hari nagbarog tapad sa haligi, sama sa naandan, ug ang mga kapitan ug ang mga magbubudyong anaa tapad sa hari. Nagmaya ang tanang katawhan sa yuta ug nagpatingog sa mga budyong. Unya gigisi ni Atalia ang iyang mga bisti ug misinggit, “Mabudhion! Mabudhion!” 15 Unya gimandoan ni Jehoyada nga pari ang mga pangulo sa gatosan nga nagdumala sa mga sundalo, nga nag-ingon, “Dad-a siya sa gawas taliwala sa inyong mga linya. Si bisan kinsa nga mosunod kaniya, patya siya pinaagi sa espada.” Kay miingon man ang pari, “Ayaw siya patya sa balay ni Yahweh.” 16 Busa gidakop nila siya sa pag-abot niya sa dapit diin mosulod ang mga kabayo sa hawanan sa palasyo, ug didto gipatay siya. 17 Unya naghimo ug kasabotan si Jehoyada taliwala kang Yahweh ug sa hari ug sa mga tawo, nga kinahanglan mahimo gayod silang katawhan ni Yahweh, ug taliwala usab sa hari ug sa mga tawo. 18 Busa miadto ang tanang tawo sa yuta ngadto sa balay ni Baal ug gigun-ob kini. Gipulpog nila ang mga halaran ni Baal ug ang iyang mga larawan, ug ilang gipatay si Matan, ang pari ni Baal, sa atubangan niadto nga mga halaran. Unya nagpili ug mga magbalantay si Jehoyada nga pari nga magdumala sa templo ni Yahweh. 19 Gidala ni Jehoyada ang mga pangulo sa mga gatosan, ang mga Carite, ang magbalantay, ug ang tanang katawhan sa yuta, ug gidala nila paubos ang hari gikan sa balay ni Yahweh ug miadto sila sa balay sa hari agi sa ganghaan sa mga magbalantay. Milingkod si Joas sa iyang trono didto sa harianong trono. 20 Busa nagmaya ang tanang katawhan sa yuta, ug nagmalinawon na ang siyudad human namatay si Atalia pinaagi sa espada didto sa pinuy-anan sa hari. 21 Nagsugod sa paghari si Joas sa dihang Pito pa ka tuig ang iyang pangidaron.

12

1 Sa ikapito nga tuig ni Jehu, nagsugod ang paghari ni Joas; naghari siya sulod sa 40 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Sebia, nga taga-Berseba. 2 Gibuhat ni Joas ang matarong sa panan-aw ni Yahweh sa tanang panahon, tungod kay gitudloan man siya ni Jehoyada nga pari. 3 Apan wala giwagtang ang anaa sa taas nga mga dapit. Nagpadayon gihapon sa paghalad ang mga tawo ug nagsunog sa insenso didto sa taas nga mga dapit. 4 Miingon si Joas ngadto sa mga pari, “Ang tanang mga salapi nga gidala ingon nga balaang mga halad ngadto sa balay ni Yahweh, kana nga salapi nga gihatag sa matag tawo—salapi man kini nga nakolekta sa buwis, o salapi nga nadawat gikan sa kaugalingon nga mga panaad, o salapi nga gidala sa mga tawo pinaagi sa pagdasig ni Yahweh sumala sa ilang kinasingkasing nga paghatag—5 kinahanglan nga kohaon sa mga pari ang salapi gikan sa usa sa ilang mga tigtipig sa salapi ug ayohon ang bisan unsa nga guba nga makita diha sa templo.” 6 Apan sa ika-23 ka tuig sa paghari ni Joas, ang mga pari wala pay napaayo sa templo. 7 Unya gitawag ni Haring Joas si Jehoyada nga pari ug ang ubang mga pari; miingon siya kanila, “Nganong wala pa man kamoy napaayo sa templo? Karon dili na kamo magkuha ug salapi gikan sa mga magbabayad ug buhis, apan kuhaa lamang ang nakolekta alang sa ayuhonon sa templo ug ihatag kini niadtong makahimo sa pag-ayo.” 8 Busa

miuyon ang mga pari nga dili na magkuha pa ug salapi gikan sa katawhan
ug dili na sila ang moayo sa templo. 9 Hinuon, nagkuha si Jehoyada nga
pari ug usa ka kahon, gibangagan ang tabon niini, ug gipahimutang kini
tapad sa halaran, sa tuong bahin samtang mosulod ang tawo dito sa balay
ni Yahweh. Gibutang sa mga pari nga nagbantay sa pultahan sa templo
ang tanang salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh. 10 Inig tan-aw
nila nga daghan na kaayo ug salapi ang kahon, moadto ang escriba sa
hari ug ang labaw nga pari ug ibutang ang salapi sa mga sudlanan ug
ihapon kini, ang salapi nga nakaplagan sa templo ni Yahweh. 11 Gihatag
nila ang salapi nga naihap na ngadto sa mga kamot sa mga tawo nga nag-
atiman sa templo ni Yahweh. Gisuhol nila kini ngadto sa mga panday
ug sa mga magtutukod nga nagtrabaho didto sa templo ni Yahweh, 12 ug
ngadto sa mga mason ug sa mga tigtabas ug bato, alang sa pagpalit ug mga
ginabas nga kahoy ug pagtabas sa mga bato aron sa pag-ayo sa templo
ni Yahweh, ug alang sa tanan nga angayng bayaran sa pagpaayo niini.
13 Apan ang salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh wala gigasto aron
sa paghimo ug bisan unsa nga mga platang kupa, mga igpapalong sa suga,
mga panaksan, mga budyong, o bisan unsa nga bulawan o plata nga mga
butang. 14 Gihatag nila kini nga salapi niadtong nagtrabaho sa pag-ayo sa
balay ni Yahweh. 15 Dugang pa, wala na nila kinahanglana nga ihapon pa
ang salapi nga ibayaray sa pag-ayo alang sa mga tawo nga nagdawat niini
ug gisuhol kini sa mga trabahador, tungod kay matinud-anon man kining
mga tawhana. 16 Apan ang salapi alang sa mga halad sa dili tinuyoan nga
sala ug ang salapi alang sa mga halad sa sala wala na gidala ngadto sa
templo ni Yahweh, tungod kay iya man kini sa mga pari. 17 Unya misulong
ug nakig-away si Hazael nga hari sa Aram batok sa Gat, ug giilog kini.
Unya miliko si Hazael aron sa pagsulong sa Jerusalem. 18 Gikuha ni Joas
nga hari sa Juda ang tanang mga butang nga gilain ni Jehoshafat, ug ni
Jehoram, ug ni Ahazia, nga iyang mga amahan, nga mga hari sa Juda ug
ang tanang bulawan nga nakaplagan sa mga lawak nga tipiganan sa mga
balay ni Yahweh ug sa hari ug gipadala niya kini ngadto kang Hazael nga
hari sa Aram. Unya mipahilayo si Hazael gikan sa Jerusalem. 19 Alang sa
uban pang mga butang mahitungod kang Joas, ang tanan niyang nabuhat,
wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda?
20 Mibarog ang iyang mga sulugoon ug naglaraw sa tigom; gisulong nila si
Joas didto sa Bet Millo, sa dalan nga palugsong paingon sa Silla. 21 Gisulong
siya ni Jozacar nga anak nga lalaki ni Shimeat, ug ni Jehozabad nga anak
nga lalaki ni Shomer, nga iyang mga sulugoon, ug namatay siya. Gilubong
nila si Joas uban sa iyang mga katigulangan didto sa siyudad ni David, ug
si Amazia, nga iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli kaniya.

13

1 Sa ika-23 ka tuig ni Joas ang anak nga lalaki ni Ahazia nga hari sa
Juda, nagsugod sa paghari sa Israel si Jehoahaz nga anak nga lalaki ni
Jehu didto sa Samaria; naghari siya sulod sa 17 ka tuig. 2 Gihimo niya ang
daotan sa panan-aw ni Yahweh ug misunod sa mga sala ni Jeroboam ang
anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan nga nakasala ang Israel;
ug wala mibiya si Jehoahaz gikan niini. 3 Misilaob ang kasuko ni Yahweh
batok sa Israel, ug padayon sila nga gihatag ngadto sa kamot ni Hazael
ang hari sa Aram ug ngadto sa mga kamot ni Ben Hadad nga anak nga
lalaki ni Hazael. 4 Nangaliyupo si Jehoahaz kang Yahweh, ug naminaw
si Yahweh kaniya tungod kay nakita niya kung giunsa pagdaogdaog ang

Israel, kung giunsa sila pagdaogdaog sa hari sa Aram. 5 Busa gihatagan ni
Yahweh ang Israel ug manluluwas, ug nakalingkawas sila gikan sa kamot
sa mga Arameanhon, ug nagsugod pagpuyo ang katawhan sa Israel sa ilang
panimalay sama kaniadto. 6 Bisan pa niana, wala sila mobiya gikan sa
mga sala sa panimalay ni Jeroboam, nga maoy hinungdan sa pagpakasala
sa Israel, ug nagpadayon gihapon sila niini; ug nagpabilin gihapon ang
poste nga si Ashera sa Samaria. 7 Gibinlan lamang sa Arameanhon si
Jehoahaz ug 50 ka mga mangabayoay, napulo ka mga karwahe, ug 10, 000
ka mga tawo nga nagbaktas, kay gilaglag sila sa hari sa Aram ug gihimo
sila nga sama sa tahop sa panahon sa pag-giuk. 8 Alang sa uban pang
mga butang mahitungod kang Jehoahaz, ug sa tanan niyang nabuhat ug
sa iyang gahom, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Israel? 9 Busa nagpahulay si Jehoahaz uban sa iyang mga
katigulangan, ug gilubong nila siya didto sa Samaria. Si Jehoas nga iyang
anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya. 10 Sa ika-37 ka tuig ni
Joas nga hari sa Juda, nagsugod sa paghari si Jehoas nga anak nga lalaki
ni Jehoahaz sa Israel didto sa Samaria; naghari siya sulod sa 16 ka tuig.
11 Gihimo niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh. Wala siya mobiya sa
mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, diin gihimo niya nga
magpakasala ang Israel, apan milakaw hinuon siya niini. 12 Alang sa uban
pang mga butang mahitungod kang Jehoas, ug sa tanan niyang nabuhat,
ug sa iyang gahom pinaagi sa pagpakig-away niya batok kang Amazia nga
hari sa Juda, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga
hari sa Israel? 13 Mipahulay si Jehoas uban sa iyang mga katigulangan, ug
si Jeroboam ang milingkod sa iyang trono. Gilubong si Jehoas sa Samaria
uban sa mga hari sa Israel. 14 Karon nagsakit si Eliseo sa balatian nga iya
nang ikamatay, busa miadto kaniya si Jehoas ang hari sa Israel ug mihilak
ngadto kaniya. Miingon siya, “Amahan ko, amahan ko, ang mga karwahe
sa Israel ug ang mga mangabayoay nga kalalakin-an mokuha kanimo!”
15 Miingon si Eliseo kaniya, “Pagkuha ug pana ug pipila ka mga udyong,”
busa mikuha si Joas ug pana ug pipila ka mga udyong. 16 Miingon si Eliseo
ngadto sa hari sa Israel, “Guniti ang pana,” busa gigunitan niya kini. Unya
gigunitan ni Eliseo ang mga kamot sa hari. 17 Miingon si Eliseo, “Ablihi
ang bintana nga anaa sa sidlakang bahin,” busa giablihan niya kini. Unya
miingon si Eliseo, “Ipana!”, ug iyang gipana. Miingon si Eliseo, “Mao kini
ang udyong sa kadaogan ni Yahweh, ang udyong sa kadaogan ngadto sa
Aram, kay inyong solungon ang mga Arameanhon sa Afek hangtod nga
inyo silang mapuo.” 18 Unya miingon si Eliseo, “Kuhaa ang mga udyong,”
busa gikuha kini ni Joas. Miingon siya sa hari sa Israel, “Ibunal kini sa
yuta,” ug gibunal niya sa yuta sa makatulo ka higayon, unya miundang.
19 Apan nasuko kaniya ang tawo sa Dios ug miingon, “Gibunal unta nimo sa
yuta sa makalima o kaunom ka higayon. Unya imong sulongon ang Aram
hangtod nga imo kining malaglag, apan karon imong sulongon ang Aram
sa makatulo lamang ka higayon.” 20 Unya namatay si Eliseo, ug gilubong
nila siya. Karon ang mga pundok sa mga Moabihanon misakop sa yuta
sa pagsugod sa tuig. 21 Samtang naglubong sila ug usa ka tawo, nakita
nila ang pundok sa mga Moabihanon, busa giitsa nila ang lawas ngadto
sa lubnganan ni Eliseo. Sa pagdapat gayod sa tawo ngadto sa mga bukog
ni Eliseo, nabuhi siya ug mitindog. 22 Gidaogdaog ni Hazael nga hari sa
Aram ang Israel sa tanang mga adlaw ni Jehoahaz. 23 Apan nagmaluluy-
on si Yahweh ngadto sa Israel, ug adunay kahangawa ug kabalaka alang
kanila, tungod sa iyang kasabotan kang Abraham, kang Isaac, ug kang

Jacob. Busa wala sila laglaga ni Yahweh, ug wala niya sila hinginli gikan
sa iyang presensya. 24 Namatay si Hazael ang hari sa Aram ug mipuli
kaniya si Ben Hadad nga iyang anak nga lalaki. 25 Gikuha pagbalik ni
Jehoas nga anak nga lalaki ni Jehoahaz gikan kang Ben Hadad nga anak
nga lalaki ni Hazael ang mga siyudad nga giilog gikan kang Jehoahaz nga
iyang amahan pinaagi sa gubat. Gisulong siya ni Jehoas sa makatulo ka
higayon, ug iyang nabawi kadtong mga siyudad sa Israel.

14

1 Sa ikaduha ka tuig ni Jehoas nga anak nga lalaki ni Jehoahaz, ang hari
sa Israel, si Amazia ang anak nga lalaki ni Joas, nga hari sa Juda, nagsugod
sa paghari. 2 Nagpanuigon siya ug 25 ka tuig sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sa Jerusalem sulod sa 29 ka tuig. Ang ngalan sa
iyang inahan mao si Jehoadan, nga taga Jerusalem. 3 Gihimo niya ang
matarong sa mga mata ni Yahweh, apan dili sama kang David nga iyang
amahan. Gibuhat niya ang tanan nga nabuhat sa iyang amahan, nga
si Joas. 4 Apan wala gihapon mawala ang anaa sa taas nga mga dapit.
Nagpadayon gihapon ang katawhan sa paghalad ug pagsunog sa insenso
didto sa taas nga mga dapit. 5 Nahitabo kini nga sa dihang lig-on na ang
iyang pagdumala, gipamatay niya ang mga sulugoon nga mipatay sa iyang
amahan, nga hari. 6 Apan wala niya patya ang mga anak nga lalaki sa mga
mamumuno; hinuon, nagbuhat siya subay sa nahisulat sa balaod, sa Libro
ni Moises, sama sa gimando ni Yahweh nga nag-ingon, “Kinahanglan nga
dili patyon ang mga amahan tungod sa ilang mga anak, ni kinahanglan nga
patyon ang mga anak tungod sa ilang mga ginikanan. Hinuon, ang matag
tawo kinahanglan nga patyon tungod sa iyang kaugalingon nga sala.”
7 Gipamatay niya ang 10, 000 ka mga sundalo sa Edomea didto sa Walog
sa Asin; nailog usab niya ang Sela pinaagi sa paggubat ug gitawag kini nga
Jokteel, nga maoy gitawag hangtod niining adlawa. 8 Unya nagpadala si
Amazia ug mga mensahero kang Jehoas ang anak nga lalaki ni Jehoahaz
nga anak nga lalaki ni Jehu nga hari sa Israel, nga nag-ingon, “Dali,
magkita kita sa usag-usa nawong sa nawong aron sa pagpakiggubat.”
9 Apan nagpadala pag-balik ug mga mensahero si Jehoas nga hari sa Israel
kang Amazia nga hari sa Juda, nga nag-ingon, “Ang sampinit nga anaa
sa Lebanon nagpadala ug mensahe ngadto sa sidro sa Lebanon, nga nag-
ingon, 'Ihatag ang imong anak nga babaye sa akong anak nga lalaki aron
mahimong usa ka asawa,' apan miagi ang ihalas nga mananap sa Lebanon
ug gitunobtunoban ang sampinit. 10 Sa pagkatinuod gayod nabuntog mo
ang Edomea, ug gibayaw ka sa imong kasingkasing. Ipasigarbo ang imong
kadaogan, apan pagpuyo sa imong balay, kay nganong kinahanglan man
nga himuon nimong hinungdan ang imong kaugalingon sa kagubot ug
pagkalaglag, ikaw ug uban kanimo ang Juda?” 11 Apan wala mamati si
Amazia. Busa misulong si Jehoas nga hari sa Israel; siya ug si Amazia
ang hari sa Juda, nagkita sa usag-usa nawong sa nawong ngadto sa Bet
Shemes, nga gipanag-iya sa Juda. 12 Nabuntog sa Israel ang Juda, ug ang
matag kalalakin-an mikalagiw sa puloy-anan. 13 Gidakop ni Jehoas nga
hari sa Israel si Amazia, nga hari sa Juda nga anak nga lalaki ni Jehoas nga
anak nga lalaki ni Ahazia, didto sa Bet Shemes. Miadto siya sa Jerusalem
ug gilumpag ang paril sa Jerusalem gikan sa Ganghaan sa Efraim ngadto
sa Ganghaan sa Eskina, nga 400 ka kubiko ang gilay-on. 14 Gikuha niya
ang tanang bulawan, ug plata, ang tanang mga butang nga nakita sa balay
ni Yahweh, ug ang mga mahinongdanon nga mga butang sa palasyo sa

hari, uban usab ang mga binihag, ug mibalik ngadto sa Samaria. 15 Alang
sa uban pang mga butang mahitungod kang Jehoas, ang tanan nga iyang
nahimo, sa iyang gahom, ug giunsa niya pagpakig-away kang Amazia nga
hari sa Juda, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari
sa Israel? 16 Unya mipahulay si Jehoas uban sa iyang mga katigulangan ug
gilubong didto sa Samaria uban sa mga hari sa Israel, ug si Jeroboam, nga
iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli kaniya. 17 Si Amazia ang
anak nga lalaki ni Jehoas, nga hari sa Juda, nabuhi sa 15 ka tuig human sa
kamatayon ni Jehoas nga anak nga lalaki ni Jehoahaz, ang hari sa Israel.
18 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Amazia, wala ba kini
nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 19 Naglaraw
sila ug daotan batok kang Amazia didto sa Jerusalem, ug mikalagiw siya
ngadto sa Lakis. Mikalagiw siya ngadto sa Lakis, apan nagpadala sila ug
mga kalalakin-an ngadto kaniya paingon sa Lakis aron sa pagpatay kaniya
didto. 20 Gidala nila siya balik sakay sa mga kabayo, ug gilubong siya
uban sa iyang mga katigulangan ngadto sa siyudad ni David. 21 Gikuha sa
tanang katawhan sa Juda si Azaria, nga nagpanuigon ug 16, ug gihimo siya
nga hari puli sa iyang amahan nga si Amazia. 22 Si Azaria ang mitukod
pagbalik sa Elat ug gibalik kini ngadto sa Juda, human mipahulay si Haring
Amazia uban sa iyang mga katigulangan. 23 Sa ikanapulo ug lima ka tuig
ni Amazia nga anak nga lalaki ni Jehoas nga hari sa Juda, si Jeroboam
nga anak nga lalaki ni Jehoas nga hari sa Israel misugod sa paghari sa
Samaria; naghari siya sulod sa 41 ka tuig. 24 Gihimo niya ang daotan
sa panan-aw ni Yahweh. Wala siya mibiya gikan sa bisan unsa nga mga
sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan sa
pagpakasala sa Israel. 25 Gibalik niya ang utlanan sa Israel gikan sa Lebo
Hamat ngadto sa Dagat sa Araba, nga nagsunod sa mga mando sa pulong
ni Yahweh, ang Dios sa Israel, nga iyang gisulti pinaagi sa iyang alagad
nga si Jona nga anak nga lalaki ni Amitai, ang propeta, nga gikan sa Gat
Hefer. 26 Kay nakita ni Yahweh ang pag-antos sa Israel, nga nagkalisod
pag-ayo ang matag-usa, ulipon man o gawasnon, ug walay manluluwas
alang sa Israel. 27 Busa miingon si Yahweh nga dili ko bulingan ang
ngalan sa Israel ilalom sa langit; hinuon, luwason niya sila pinaagi sa mga
kamot ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Jehoas. 28 sa uban pang mga
butang mahitungod kang kang Jeroboam, ang tanan nga iyang nabuhat,
ang iyang gahom, ug giunsa niya pagpakiggubat ug pagbawi sa Damasco
ug sa Hamat, nga gipanag-iyahan sa Juda, alang sa Israel, wala ba kini
mahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel? 29 Mipahulay
si Jeroboam uban sa iyang mga katigulangan, uban sa mga hari sa Israel,
ug si Zacarias nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya.

15

1 Sa ika-27 ka tuig ni Jeroboam nga hari sa Israel, nagsugod ang paghari
ni Azaria nga anak nga lalaki ni Amazia nga hari sa Juda. 2 16 anyos
si Azaria sa dihang nagsugod ang iyang pagkahari. Naghari siya sulod
sa 52 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jecolia,
nga taga Jerusalem. 3 Gibuhat niya kung unsa ang husto sa mga mata ni
Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan nga si Amazia. 4 Apan, wala
hawaa ang anaa sa taas nga mga dapit. Nagpadayon gihapon ang mga
tawo sa paghalad ug pagsunog sa insenso didto sa taas nga mga dapit.
5 Gisakit ni Yahweh ang hari aron nga mahimo siyang sanglahon hangtod
sa adlaw sa iyang kamatayon ug magpuyo sa laing balay. Si Jotam, nga

anak nga lalaki sa hari, maoy nangulo sa panimalay ug nagdumala sa
katawhan sa yuta. 6 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang
kang Azaria, ug ang tanan nga iyang nabuhat, wala ba kini masulat sa
libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 7 Busa mipahulay si Azaria
uban sa iyang mga katigulangan; gilubong nila siya uban sa iyang mga
katigulangan sa siyudad ni David. Si Jotam, nga iyang anak nga lalaki, mao
ang nahimong hari puli kaniya. 8 Sa ika-38 ka tuig nga paghari ni Azaria
sa Juda, si Zacarias nga anak nga lalaki ni Jeroboam ang naghari sa tibuok
Israel didto sa Samaria sulod sa unom ka bulan. 9 Gibuhat niya kung unsa
ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa nabuhat sa iyang amahan.
Wala siya miundang gikan sa mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki
ni Nebat, nga maoy hinungdan sa pagpakasala ang Israel. 10 Naglaraw
ug daotan batok kang Zacarias si Shalum nga anak nga lalaki ni Jabes,
pagsulong kaniya sa Ibleam, ug gipatay siya. Unya nahimo siyang hari
puli kaniya. 11 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Zacarias,
nahisulat kini sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel. 12 Mao
kini ang pulong ni Yahweh nga iyang gisulti ngadto kang Jehu, nga nag-
ingon, "Maglingkod sa trono sa Israel ang imong mga kaliwat hangtod sa
ikaupat ka kaliwatan." Ug mao kana ang nahitabo. 13 Sa ika-39 ka tuig
ni Azaria nga hari sa Juda nagsugod sa paghari si Shalum nga anak nga
lalaki ni Jabes, ug naghari siya sa sulod sa usa lamang ka bulan ngadto sa
Samaria. 14 Mitungas gikan sa Tirsa paingon sa Samaria si Menahem ang
anak nga lalaki ni Gadi. Gisulong niya si Shalum ang anak nga lalaki ni
Jabes, didto sa Samaria. Gipatay niya siya ug nahimong hari puli kaniya.
15 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Shalum ug sa iyang
daotang laraw nga iyang gihimo, nasulat kini sa libro sa mga panghitabo sa
mga hari sa Israel. 16 Unya gibuntog ni Menahem ang Tifsa ug ang tanan
nga anaa didto, ug ang mga utlanan palibot sa Tirsa, tungod kay wala
nila ablihi ang siyudad alang kaniya. Busa gisulong niya kini, ug iyang
gipanglaslas ang tiyan sa tanang mga mabdos nga mga babaye niana nga
baryo. 17 Sa ika-39 ka tuig nga paghari ni Azaria nga hari sa Juda nagsugod
paghari si Menahem nga anak nga lalaki ni Gadi sa tibuok Israel; napulo
siya ka tuig nga naghari sa Samaria. 18 Gibuhat niya kung unsa ang daotan
sa panan-aw ni Yahweh. Sa tibuok niyang kinabuhi, wala siya mibiya
gikan sa mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy
hinungdan sa pagpakasala sa Israel. 19 Unya miadto si Pul nga hari sa
Asiria aron sa pagpakigbatok sa yuta, ug gihatagan ni Menahem si Pul ug
salapi nga usa ka libo ka talent nga plata, aron nga tabangan siya ni Pul nga
palig-unon ang gingharian sa Israel sa iyang mga kamot. 20 Gikuha kini ni
Menahem nga salapi gikan sa Israel pinaagi sa pagpabayad sa adunahan
nga mga kalalakin-an ug 50 ka shekels nga plata ngadto kaniya aron nga
ihatag didto sa hari sa Asiria. Busa mibalik ang hari sa Asiria ug wala na
magpuyo didto sa yuta. 21 Alang sa uban pang mga butang mahitungod
kang Menahem, ug sa tanan nga iyang nabuhat, wala ba kini nahisulat
sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel? 22 Busa mipahulay si
Menahem uban sa iyang mga katigulangan, ug si Pekahia nga iyang anak
nga lalaki nahimong hari puli kaniya. 23 Sa ika-50 ka tuig nga paghari
ni Azaria sa Juda, nagsugod sa paghari si Pekahia nga anak nga lalaki ni
Menahem nga taga Israel didto sa Samaria; naghari siya sulod sa duha ka
tuig. 24 Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh. Wala niya biyai
ang mga sala ni Jeroboam nga anak lalaki ni Nebat, nga diin siya mao
ang hinungdan sa pagpakasala sa Israel. 25 Si Peka nga anak nga lalaki ni

Remelia, ang kapitan nga nag-alagad kang Pekahia, naglaraw ug daotan batok kaniya. Kauban ang 50 ka mga kalalakin-an sa Geliad gipatay ni Peka si Pekahia lakip si Argob ug si Arie sa Samaria ngadto sa salipdanan sa palasyo sa hari. Gipatay ni Peka si Pekahia ug nahimong hari puli kaniya. 26 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Pekahia, ang tanan nga iyang nabuhat, nasulat kini sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel. 27 Sa ika-52 ka tuig nga paghari ni Azaria sa Juda, nagsugod paghari si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia sa Israel didto sa Samaria; Naghari siya sulod sa 20 ka tuig. 28 Gibuhat niya kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh. Wala siya mibiya gikan sa mga sala ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat, nga maoy hinungdan sa pagpakasala sa Israel. 29 Sa mga adlaw ni Peka nga hari sa Israel, miabot si Tiglat Piliser nga hari sa Asiria ug gikilog ang Ijon, ang Abel Bet Maaca, ang Janoa, ang Kedes, ang Hasor, ang Gilead, ang Galilea, ug ang tanan nga yuta sa Neftali. Gidala niya ang katawhan paingon sa Asiria. 30 Busa si Hosea nga anak nga lalaki ni Ela naglaraw ug daotan batok kang Peka nga anak nga lalaki ni Remalia. Gisulong niya siya ug gipatay siya. Unya nahimo siyang hari puli kaniya, sa ika-20 ka tuig nga paghari ni Jotam nga anak nga lalaki ni Uzia. 31 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Peka, ang tanan nga iyang nabuhat, nasulat kini sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Israel. 32 Sa ikaduha ka tuig ni Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, nga hari sa Israel, nagsugod ang paghari ni Jotam nga anak nga lalaki ni Azaria, nga hari sa Juda. 33 25 ang iyang pangidaron sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya sa Jerusalem sulod sa 16 ka tuig. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Jerusa; anak siya nga babaye ni Zadok. 34 Gibuhat ni Jotam ang husto sa mga mata ni Yahweh. Misunod siya sa panig-ingnan sa tanan nga nabuhat sa iyang amahan nga si Azaria. 35 Apan, wala hawaa ang anaa sa taas nga mga dapit. Nagpadayon gihapon ang mga tawo sa paghalad ug pagsunog sa insenso didto sa taas nga mga dapit. Gitukod ni Jotam ang anaa sa taas nga ganghaan sa balay ni Yahweh. 36 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Jotam, ug ang tanan nga iyang nabuhat, wala ba kini nasulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 37 Niadtong mga adlawa nagsugod si Yahweh sa pagpadala kang Rasin batok sa Juda nga hari sa Aram ug si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia. 38 Mipahulay ug gilubong si Jotam uban sa iyang mga katigulangan didto sa siyudad ni David, nga iyang katigulangan. Unya si Ahaz, nga iyang anak nga lalaki, ang nahimong hari puli kaniya.

16

1 Sa ikanapulo ug pito ka tuig ni Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, nagsugod sa paghari si Ahaz nga anak nga lalaki ni Jotam nga hari sa Juda. 2 Nagsugod sa paghari si Ahaz sa dihang 20 pa ka tuig ang iyang pangidaron, ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa napulo ug unom ka tuig. Wala siya nagbuhat ug matarong sa panan-aw ni Yahweh nga iyang Dios, sama sa nabuhat sa iyang katigulangan nga si David. 3 Hinuon, naglakaw siya sa dalan sa mga hari sa Israel; sa pagkatinuod, gisunog niya ang iyang anak nga lalaki ingon nga halad sinunog, sa pagsunod sa salawayon nga naandan nga mga buluhaton sa mga nasod, nga gipapahawa ni Yahweh sa atubangan sa katawhan sa Israel. 4 Naghalad siya ug mga halad ug nagsunog ug insenso didto sa taas nga mga dapit, sa tumoy sa bungtod, ug sa ilalom sa matag lunhaw nga kahoy. 5 Unya si Rezin, nga hari sa Aram ug si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, nga hari sa Israel, mitungas sa

Jerusalem aron sa pagsulong. Gipalibotan nila si Ahaz, apan dili nila siya mabuntog. 6 Nianang higayona, nabawi ni Rezin nga hari sa Aram ang
Elat alang sa Aram ug gipapahawa ang kalalakin-an sa Juda gikan sa Elat.
Unya miabot ang mga Arameanhon sa Elat diin ilang gipuy-an hangtod
niining adlawa. 7 Busa nagpadala ug mga mensahero si Ahaz kang Tiglat
Piliser nga hari sa Asiria, nga nag-ingon, "Ako ang imong alagad ug ang
imong anak nga lalaki. Tungas ug luwasa ako gikan sa kamot sa hari sa
Aram ug gikan sa kamot sa hari sa Israel, nga misulong kanako." 8 Busa
gikuha ni Ahaz ang plata ug bulawan nga nakaplagan didto sa balay ni
Yahweh ug diha sa mga bahandi sa palasyo sa hari ug gipadala kini ingon
nga gasa ngadto sa hari sa Asiria. 9 Unya naminaw ang hari sa Asiria
kaniya, unya mitungas ang hari sa Asiria batok sa Damascus, gibuntog
kini ug gidala ang katawhan niini ingon nga mga binilanggo ngadto sa
Kir. Gipatay usab niya si Rezin ang hari sa Aram. 10 Miadto si Haring
Ahaz ngadto sa Damascus aron makigkita kang Tiglat Piliser nga hari sa
Asiria. Didto sa Damascus nakakita siya ug halaran. Gipadala niya kang
Uria nga pari ang usa ka modelo sa halaran ug ang sumbanan niini ug ang
disenyo alang sa tanan nga galamiton nga gikinahanglan. 11 Busa nagtukod
si Uria nga pari ug halaran nga sama sa mga plano nga gipadala ni Haring
Ahaz nga gikan sa Damascus. Nahuman niya kini sa wala pa nakabalik
ang hari nga si Ahaz gikan sa Damascus. 12 Sa dihang miabot ang hari
gikan sa Damascus nakita niya ang halaran; nagpaduol ang hari sa halaran
ug naghalad niini. 13 Naghalad siya sa iyang sinunog nga halad ug sa
iyang halad nga mga trigo, gibubo niya ang halad ilimnon, ug giwisikwisik
niya ang dugo nga halad sa pakigdait ngadto sa halaran. 14 Ang tumbaga
nga halaran nga anaa sa atubangan ni Yahweh—gidala niya kini gikan sa
atubangan sa templo, gikan sa taliwala sa iyang halaran ug sa templo ni
Yahweh ug gibutang kini ngadto sa amihanang bahin sa iyang halaran.
15 Unya gimandoan ni Haring Ahaz si Uria nga pari, nga nag-ingon, "Sa
kabuntagon sunoga ang halad nga sinunog, ug sa kagabhion sunoga ang
halad nga trigo, ug ang halad sinunog sa hari ug ang iyang halad nga
trigo, uban sa halad sinunog sa tanang katawhan sa yuta, ug ang ilang
halad nga trigo ug ang ilang mga halad nga ilimnon didto sa dako nga
halaran. Iwisikwisik niini ang tanan nga dugo sa halad sinunog, ug ang
tanan nga dugo nga halad. Apan ang tumbaga nga halaran mahimong
giya alang sa akong pagpakigsayod." 16 Gibuhat ni Uria nga pari kung
unsa ang gimando ni Haring Ahaz. 17 Busa gihawa ni Haring Ahaz ang
mga hulagway ug ang mga palanggana nga gikan sa tungtonganan; gikuha
usab niya ang tumbaga nga tangke ang gikan sa tumbaga nga baka nga
anaa sa ubos niini ug gibutang kini sa salog nga bato. 18 Gitanggal niya
ang tabon sa agianan alang sa Adlaw nga Igpapahulay nga ilang gitukod
didto sa templo, uban sa agianan sa pagsulod sa hari gawas sa templo
ni Yahweh, tungod sa hari sa Asiria. 19 Alang sa uban pang mga butang
mahitungod kang Ahaz ug sa iyang gibuhat, wala ba kini nahisulat sa
libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 20 Mipahulay si Ahaz uban
sa iyang mga katigulangan ug gilubong uban sa iyang mga katigulangan
ngadto sa siyudad ni David. Nahimong hari si Hezekia nga iyang anak nga
lalaki puli kaniya.

17

1 Sa ikanapulo ug duha ka tuig ni Haring Ahaz sa Juda, nagsugod ang
paghari ni Hosea nga anak nga lalaki ni Ela. Nagdumala siya sa Samaria

didto sa Israel sulod sa siyam ka tuig. 2 Gibuhat niya ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh, apan dili sama sa mga hari sa Israel nga nauna
kaniya. 3 Gisulong siya ni Shalmaneser nga hari sa Asiria, ug nahimo
niyang sulugoon si Hosea ug nagbayad kaniya. 4 Unya nakaamgo ang hari
sa Asiria nga naglaraw ug daotan si Hosea batok kaniya, kay nagpadala
ug mga mensahero si Hosea ngadto kang So nga hari sa Ehipto; wala usab
siya naghatag ug buhis ngadto sa hari sa Asiria, sama sa iyang gibuhat
sa matag tuig. Busa gipahilom siya sa hari sa Asiria ug gibilanggo siya.
5 Unya gisulong sa hari sa Asiria ang tibuok yuta, ug gisulong ang Samaria
ug gipalibotan kini sulod sa tulo ka tuig. 6 Sa ikasiyam ka tuig ni Hosea,
giilog sa hari sa Asiria ang Samaria ug gidala ang mga Israelita ngadto
sa Asiria. Gipahimutang niya sila ngadto sa Hala, didto sa Suba sa Habor
sa Gozan, ug sa mga siyudad sa Medes. 7 Nahitabo kining pagkabihag
tungod kay nakasala ang katawhan sa Israel batok kang Yahweh nga ilang
Dios, nga nagpagawas kanila gikan sa yuta sa Ehipto, gikan sa kamot ni
Faraon nga hari sa Ehipto. Nagasimba ang katawhan sa ubang mga dios
8 ug nagalakaw sa mga naandan nga mga buluhaton sa mga nasod nga
gipapahawa ni Yahweh sa atubangan sa katawhan sa Israel, ug sa mga
naandan nga mga buluhaton sa mga hari sa Israel nga ilang nabuhat.
9 Hilom nga gibuhat sa katawhan sa Israel—ang mga butang nga dili
maayo—batok kang Yahweh nga ilang Dios. Nagtukod sila alang sa ilang
kaugalingon ug taas nga mga dapit sa tanan nilang mga siyudad, gikan
sa bantayanang tore ngadto na sa salipdanan. 10 Nagbutang usab sila ug
mga haligi nga bato ug mga poste nga si Asera sa matag taas nga bungtod
ug ilalom sa matag lunhaw nga kahoy. 11 Nagsunog sila didto ug insenso
sa tanang taas nga mga dapit, sama sa gibuhat sa mga nasod, kadtong
gikuha ni Yahweh sa ilang atubangan. Nagbuhat ug daotang mga butang
ang mga Israelita aron sa paghagit kang Yahweh nga masuko; 12 nagsimba
sila ug mga diosdios, mahitungod sa gisulti ni Yahweh ngadto kanila nga,
“Dili ninyo kini buhaton nga butang.” 13 Apan gipasidan-an ni Yahweh ang
Israel ug ang Juda pinaagi sa matag propeta ug sa matag manalagna, nga
nag-ingon, “Biya gikan sa inyong daotang mga gawi ug tumana ang akong
mga kasugoan ug ang akong mga balaod, ug pag-amping sa pagtuman sa
tanang mga balaod nga gimando ko sa inyong mga amahan, ug nagpadala
ako kaninyo pinaagi sa akong mga sulugoon nga mga propeta.” 14 Apan
dili sila maminaw; nagmagahi hinuon sila sama sa gibuhat sa ilang mga
amahan nga wala nagsalig kang Yahweh nga ilang Dios. 15 Gisalikway nila
ang iyang mga balaod ug ang kasugoan nga iyang gibuhat uban sa ilang
mga katigulangan, ug ang kasugoan sa kasabotan nga iyang gihatag ngadto
kanila. Gisunod nila ang walay pulos nga naandan nga mga buluhaton
ug nahimo nga walay pulos ang ilang mga kaugalingon. Gisunod nila
ang pagano nga mga nasod nga nakapalibot kanila, kadtong gimando
ni Yahweh kanila nga dili sundon. 16 Gisalikway nila ang tanan nga
mga kasugoan ni Yahweh nga ilang Dios. Nagtunaw sila ug puthaw nga
hulagway sa duha ka baka aron nga simbahon. Nagbuhat sila ug poste nga
si Asera, ug gisimba nila ang tanang kabituonan sa kalangitan ug si Baal.
17 Gisunog nila ang ilang mga anak nga lalaki ug mga babaye, migamit
ug pagpanagna ug mga pagpanglamat, gibaligya ang ilang kaugalingon
aron sa pagbuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh, ug gihagit siya aron
nga masuko. 18 Busa nasuko pag-ayo si Yahweh sa Israel ug gipapas
sila sa iyang panan-aw. Wala gayoy nahibilin gawas sa tribo lamang ni
Juda. 19 Bisan wala magtuman ang Juda sa mga sugo ni Yahweh nga

ilang Dios, apan misunod hinuon sa samang pagano nga mga naandan nga
mga buluhaton nga gisunod sa Israel. 20 Busa gisalikway ni Yahweh ang
tanan nga mga kaliwat sa Israel; gisakit niya sila ug gitugyan sila ngadto
sa mga kamot niadtong mokuha sa kabtangan ingon nga inilog, hangtod
nga gipapas niya sila sa iyang panan-aw. 21 Gipapahawa niya ang Israel
gikan sa harianong banay ni David, ug gihimo nilang hari si Jeroboam ang
anak nga lalaki ni Nebat nga hari. Giabog ni Jeroboam ang katawhan sa
Israel gikan sa pagsunod kang Yahweh ug giangin sa pagbuhat ug dakong
sala. 22 Gisunod sa katawhan sa Israel ang tanang mga sala ni Jeroboam
ug wala sila mibiya niini, 23 busa gipahawa ni Yahweh ang Israel gikan
sa iyang panan-aw, sama sa iyang giingon sa tanan niyang mga alagad
nga mga propeta nga iyang buhaton. Busa gipadala ang mga Israelita
gikan sa ilang kaugalingon nga yuta ngadto sa Asiria, ug sama gihapon
niini hangtod niining adlawa. 24 Gidala sa hari sa Asiria ang katawhan
nga gikan sa Babilonia ug gikan sa Cuta, ug gikan sa Ava, ug gikan sa
Hamat ug sa Sefarvaim, ug gipapuyo sila sa mga siyudad sa Samaria puli
sa katawhan sa Israel. Gipanag-iya nila ang Samaria ug namuyo sa mga
siyudad niini. 25 Nahitabo kini sa pagsugod sa ilang pagpuyo didto nga
wala sila magtahod kang Yahweh. Busa nagpadala si Yahweh ug mga liyon
taliwala kanila nga maoy nagpatay sa pipila kanila. 26 Busa nakigsulti sila
sa hari sa Asiria, nga nag-ingon, “Ang mga nasod nga inyong gidala ug
gipapuyo sa mga siyudad sa Samaria wala masayod sa naandan nga mga
buluhaton nga gikinahanglan sa dios sa yuta. Busa nagpadala siya ug mga
liyon taliwala kanila, ug, tan-awa, gimapatay sa mga liyon ang mga tawo
didto tungod kay wala sila masayod sa naandan nga mga buluhaton nga
gipabuhat sa dios niana nga yuta.” 27 Unya nagsugo ang hari sa Asiria, nga
nag-ingon, “Pagkuha ug usa sa mga pari didto nga inyong gidala gikan
didto, ug tugoti siya nga molakaw ug mopuyo didto, ug tugoti siya nga
magtudlo kanila sa naandan nga mga buluhaton nga ipabuhat sa dios
niana nga yuta.” 28 Busa miabot ang usa sa mga pari nga ilang gidala
gikan sa Samaria ug mipuyo sa Betel; gitudloan niya sila kung unsaon
pagpasidungog kang Yahweh. 29 Nagbuhat ang matag pundok sa tribo ug
kaugalingon nilang mga dios, ug gibutang kini sa taas nga mga dapit nga
gibuhat sa mga Samaritanhon—matag pundok sa tribo sa mga siyudad
diin sila nagpuyo. 30 Gihimo sa katawhan sa Babilonia ang Sucot Benot;
gihimo sa katawhan sa Cuta ang Nergal; gihimo sa katawhan sa Hamat ang
Ashima; 31 gihimo sa mga taga-Ava ang Nibhaz ug ang Tartak. Gisunog sa
mga taga-Sefarvaim ang ilang mga anak ngadto kang Adramelec ug kang
Anamelec, ang mga dios sa mga taga-Sefarvaim. 32 Nagpasidungog usab
sila kang Yahweh, ug nagpili gikan sa ilang taliwala nga mahimong pari
sa taas nga mga dapit, nga mohalad alang kanila ngadto sa mga templo
nga anaa sa taas nga mga dapit. 33 Nagpasidungog sila kang Yahweh ug
nagsimba usab sa ilang mga dios, sa mga nabatasan sa mga nasod gikan
niadtong nagkuha kanila. 34 Hangtod niining adlawa nagpadayon sila sa
ilang daan nga mga nabatasan. Wala sila magpasidungog kang Yahweh, ni
magsunod sila sa mga kabalaoran, mga kasugoan, mga balaod, o ang mga
mando nga gihatag ni Yahweh sa katawhan ni Jacob—nga ginganlan niya
ug Israel— 35 ug uban sa gihimo ni Yahweh nga kasabotan ug gimando
kanila, “Ayaw ninyo kahadloki ang laing mga dios, ni iyukbo ang inyong
kaugalingon niini, ni mosimba niini, ni maghalad niini. 36 Apan si Yahweh,
nga nagdala kaninyo pagawas gikan sa Ehipto uban sa dako nga gahom ug
sa inisa nga bukton, mao ang kinahanglan ninyong pasidunggan; ngadto

lamang kaniya iyukbo ang inyong mga kaugalingon, ug ngadto lamang kaniya kamo maghalad. 37 Ang mga kabalaoran ug ang kasugoan, ang balaod ug ang mga mando nga gisulat alang kaninyo, tipigi ninyo kini hangtod sa kahangtoran. Busa kinahanglan nga dili kamo mahadlok sa ubang mga dios, 38 ug ang kasabotan nga akong gibuhat tali kaninyo, dili ninyo mahikalimtan; ni mopasidungog kamo sa ubang mga dios. 39 Apan si Yahweh nga inyong Dios mao lamang ang inyong pasidunggan. Pagaluwason niya kamo gikan sa gahom sa inyong mga kaaway.” 40 Dili sila maminaw, tungod kay nagpadayon sa pagbuhat kung unsa ang ilang gibuhat kaniadto. 41 Busa nahadlok kining mga nasora ngadto kang Yahweh ug nagsimba usab sila sa ilang mga kinulit nga hulagway, ug gibuhat usab kini sa ilang mga anak—ingon nga gibuhat sa mga anak sa ilang mga anak. Nagpadayon sila sa pagbuhat kung unsa ang gibuhat sa ilang mga katigulangan, hangtod niining adlawa.

18

1 Karon sa ikatulong tuig ni Hosea ang anak nga lalaki ni Ela, nga hari sa Israel, nagsugod sa paghari si Hezekia nga anak nga lalaki ni Ahaz, nga hari sa Juda. 2 Nagsugod siya sa paghari sa dihang 25 pa ka tuig ang iyang pangidaron; naghari siya sulod sa 29 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Abia; anak siya nga babaye ni Zacarias. 3 Nagbuhat siya ug matarong sa panan-aw ni Yahweh, gisunod niya ang tanang panag-ingnan nga nabuhat ni David, nga iyang katigulangan. 4 Gitanggal niya ang anaa sa taas nga mga dapit, giguba ang bato nga mga haligi, ug giputol ang mga mga poste nga si Asera. Gidugmok niya ang tumbaga nga bitin nga gibuhat ni Moises, tungod kay niadtong mga adlawa ang katawhan sa Israel nagsunog ug insenso niini; gitawag kini nga “Nehustan.” 5 Misalig si Hezekia kang Yahweh, ang Dios sa Israel, mao nga human kaniya wala na gayoy susama kaniya taliwala sa mga hari sa Juda, ni taliwala sa mga hari nga nauna kaniya. 6 Kay nagpabilin siya ngadto kang Yahweh. Wala gayod siya mihunong sa pagsunod kaniya apan mituman sa iyang mga mando, nga gimando ni Yahweh kang Moises. 7 Busa nag-uban si Yahweh kang Hezekia, ug nagmauswagon siya bisan asa moadto. Misupak siya batok sa hari sa Asiria ug wala mag-alagad kaniya. 8 Gisulong niya ang mga Filistihanon hangtod sa Gaza ug ang utlanan nga nagpalibot niini, gikan sa tore sa mga tigbantay ngadto sa lig-on nga siyudad. 9 Sa ikaupat nga tuig ni Haring Hezekia, nga maoy ikapito nga tuig ni Hosea nga anak nga lalaki ni Ela nga hari sa Israel, miabot si Shalmaneser nga hari sa Asiria batok sa Samaria ug gipalibotan kini. 10 Sa kataposan sa tulo ka tuig gikuha nila kini, sa ikaunom nga tuig ni Hezekia, nga maoy ikasiyam nga tuig ni Hosea nga hari sa Israel; niini nga pamaagi nailog nila ang Samaria. 11 Busa gidala sa hari sa Asiria ang Israel ngadto sa Asiria ug gibutang sila sa Hala, ug sa Suba sa Habor didto sa Gozan, ug sa mga siyudad sa Medes. 12 Gibuhat niya kini tungod kay wala sila mituman sa tingog ni Yahweh nga ilang Dios, apan gisupak nila ang kasabotan sa iyang pagpakigsaad, ang tanan nga gimando ni Moises nga alagad ni Yahweh. Nagdumili sila sa pagpamati o sa pagbuhat niini. 13 Unya sa ikanapulo ug upat ka tuig ni Haring Hezekia, gisulong ni Senakerib nga hari sa Asiria ang tanang lig-on nga mga siyudad sa Juda ug nailog kini. 14 Busa nagpadala si Hezekia nga hari sa Juda ug pulong ngadto sa hari sa Asiria, nga anaa sa Lakis, nga nag-ingon, “Nakasala ako kanimo. Ayaw na pagsulong nganhi kanako. Bisan unsa ang imong ipabuhat kanako akong pagabuhaton.” Gipabayad

sa hari sa Asiria si Hezekia nga hari sa Juda ug 300 ka mga talent sa
plata ug 30 ka talent sa bulawan. 15 Busa gihatag ni Hezekia kaniya ang
tanan nga plata nga anaa sa balay ni Yahweh ug ang anaa sa tipiganan
sa bahandi sa palasyo sa hari. 16 Unya giputol ni Hezekia ang bulawan
nga gikan sa mga pultahan sa templo ni Yahweh ug gikan sa mga haligi
nga iyang gitaklap; gihatag niya ang bulawan ngadto sa hari sa Asiria.
17 Apan gipangtawag sa hari sa Asiria ang iyang daghang kasundalohan,
gipadala si Tartan ug si Rabsaris ug ang pangulo sa kasundalohan nga
gikan sa Lakis ngadto kang Haring Hezekia sa Jerusalem. Mitungas sila
ngadto sa kadalanan ug miabot gawas sa Jerusalem. Miabot sila sa tubo
sa tubig nga paingon sa tigomanan sa tubig sa ibabaw, didto sa dalan sa
dapit nga labhanan, ug mitindog sa kilid niini. 18 Sa dihang gitawag nila
si Haring Hezekia, migawas si Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia, nga
nagdumala sa panimalay, ug si Shebna nga escriba, ug si Joa nga anak
nga lalaki ni Asaf, ang tiglista, migawas aron paghimamat kanila. 19 Busa
giingnan sila sa pangulo sa kasundalohan nga sultihan si Hezekia kung
unsa ang gisulti sa bantogan nga hari, ang hari sa Asiria, nga miingon:
“Unsa man ang gigikanan sa imong pagsalig? 20 Nagsulti ka lamang ug
walay pulos nga mga pulong, nga nagsulti nga adunay mga kadapig ug
kusog alang sa gubat. Karon kinsa man ang imong gisaligan? Kinsa man
ang naghatag kanimo ug kaisog aron sa pagpakigbatok kanako? 21 Tan-
awa, nagsalig ka sa sungkod niining makasamad nga bagakay sa Ehipto,
apan kung ang tawo mosalig niini, makatuslok kini ngadto sa iyang kamot
ug makasamad kini. Mahisama niana ang si bisan kinsa nga mosalig
kang Faraon nga hari sa Ehipto. 22 Apan kung moingon ka kanako,
'Nagasalig kami kang Yahweh nga among Dios,' dili ba siya man mismo
ang anaa sa taas nga mga dapit ug sa mga halaran nga gipangkuha ni
Hezekia, ug miingon ngadto sa Juda ug sa Jerusalem, 'Kinahanglan nga
mosimba kamo sa atubangan niini nga halaran sa Jerusalem'? 23 Busa
karon, buot ko nga maghatag kanimo ug maayong tanyag gikan sa akong
agalon ang hari sa Asiria. Hatagan ko ikaw ug 2, 000 ka mga kabayo,
kung makakaplag ka ug mangabayo niini. 24 Unsaon man nimo pagsukol
sa bisan usa lang ka kapitan sa labing ubos nga mga sulugoon sa akong
agalon? Nagsalig ka sa Ehipto alang sa mga karwahe ug nagkabayo nga
kalalakin-an! 25 Mopanaw ba ako dinhi kung dili makig-away si Yahweh
batok niining dapita ug laglagon kini? Miingon si Yahweh kanako, 'Sulonga
kining yutaa ug laglaga kini.'” 26 Unya miingon si Eliakim nga anak nga
lalaki ni Hilkia, ug si Shebna, ug si Joa ngadto sa pangulo sa kasundalohan,
“Palihog pakigsulti sa imong mga sulugoon sa Aramaico nga pinulongan,
kay makasabot kami niini. Ayaw pakigsulti kanamo sa pinulongan sa Juda
kay madunggan sa katawhan nga anaa sa paril.” 27 Apan miingon ang
pangulo sa kasundalohan kanila, “Gipadala ba ako sa akong agalon ngadto
sa inyong agalon ug diha kaninyo aron sa pagsulti niining mga pulonga?
Wala ba niya ako gipadala ngadto sa kalalakin-an nga naglingkod sa paril,
nga magakaon sa kaugalingon nga hugaw ug moinom sa ilang kaugalingon
nga ihi uban kanimo?” 28 Unya mitindog ang pangulo sa kasundalohan
ug misinggit sa makusog nga tingog sa Judio nga pinulongan, nga nag-
ingon, “Paminawa ang pulong sa bantogan nga hari, ang hari sa Asiria.
29 Miingon ang hari, 'Ayaw tugoti nga limbongan kamo ni Hezekia, kay dili
siya makahimo sa pagluwas kaninyo gikan sa akong gahom. 30 Ayaw tugoti
si Hezekia nga ipasalig kamo kang Yahweh, nga moingon, “Pagaluwason
gayod kita ni Yahweh, ug kining siyudara wala gihatag ngadto sa kamot sa

hari sa Asiria.'" 31 Ayaw paminaw kang Hezekia, kay mao kini ang giingon
sa hari sa Asiria: 'Pakighigala kanako ug umari kanako. Unya ang matag
usa kaninyo mokaon gikan sa iyang kaugalingon nga paras ug gikan sa
iyang kaugalingon nga kahoy sa igera, ug moinom gikan sa tubig sa iyang
kaugalingon nga atabay. 32 Pagabuhaton ninyo kini hangtod nga moabot
ako ug dad-on kamo ngadto sa yuta ingon nga inyong kaugalingon nga
yuta, ang yuta sa trigo ug bag-o nga bino, ang yuta sa tinapay ug kaparasan,
ang yuta sa olibo nga mga kahoy ug ang dugos, aron nga mabuhi kamo
ug dili mamatay.' Sa dihang mosulay sa pagdani si Hezekia kaninyo ayaw
kamo ug paminaw kaniya, nga moingon, 'Pagaluwason kita ni Yahweh.'
33 Aduna bay mga dios sa katawhan nga mitabang kanila gikan sa kamot sa
hari sa Asiria? 34 Diin man ang mga dios ni Hamat ug ni Arpad? Diin man
ang mga dios ni Sefarvaim, Hena, ug Iva? Giluwas ba nila ang Samaria
gikan sa akong kamot? 35 Taliwala sa mga dios sa kayutaan, aduna bay dios
nga niluwas sa iyang yuta gikan sa akong gahom? Unsaon man pagluwas
ni Yahweh ang Jerusalem gikan sa akong gahom?" 36 Apan nagpabilin
nga hilom ang katawhan ug wala mitubag, kay nagmando ang hari nga,
"Ayaw siyag tubaga." 37 Unya si Eliakim nga anak nga lalaki ni Hilkia,
nganagdumala sa panimalay; si Shebna nga escriba; ug si Joa nga anak
nga lalaki ni Asaf, ang tigsulat, miadto kang Hezekia uban sa gisi nila
nga mga bisti, ug gisugilon ngadto kaniya ang mga pulong sa pangulo sa
kasundalohan.

19

1 Nahitabo kini nga sa dihang nadungog ni Haring Hezekia ang ilang
balita, gigisi niya ang iyang mga bisti, ug nagsul-ob siya ug sako, ug miadto
sa balay ni Yahweh. 2 Gipadala niya si Eliakim, nga maoy tigdumala
sa sulod sa iyang panimalay, ug ang escriba nga si Shebna, ug ang mga
kadagkoan sa mga pari, tanan nagsul-ob ug sako, ngadto kang Isaias nga
anak nga lalaki ni Amos, nga propeta. 3 Miingon sila kaniya, "Miingon
si Hezekia, 'Kini nga adlaw ang adlaw sa pag-antos, sa pagbadlong, ug
kaulaw, kay miabot na ang takna nga ipakatawo ang kaanakan, apan
walay kusog aron nga matawo sila. 4 Tingali ug madunggan ni Yahweh
nga imong Dios ang tanan nga pulong sa pangulong kasundalohan, nga
gipadala sa iyang agalon nga hari sa Asiria aron nga hagiton ang buhi
nga Dios, ug mosalikway sa mga pulong nga nadungog sa imong Dios
nga si Yahwheh. Karon ipasibaw ang imong pag-ampo alang sa nahibilin
nga ania gihapon dinhi.'" 5 Busa miadto ang mga sulugoon ni Haring
Hezekia ngadto kang Isaias, 6 ug giingnan sila ni Isaias, "Sultihi ang
inyong agalon: 'Miingon si Yahweh, "Ayaw kahadlok sa mga pulong
nga imong nadungog, nga gipasipala sa mga sulugoon sa hari sa Asiria
kanako. 7 Tan-awa, hatagan ko siya ug espiritu, ug makadungog siya
ug usa ka balita ug mopauli sa iyang kaugalingon nga yuta. Laglagon
ko siya pinaagi sa espada diha sa iyang kaugalingon nga yuta.'" 8 Unya
miuli ang pangulo sa kasundalohan ug nakita niya ang hari sa Asiria nga
nakigbatok sa Libna, tungod kay nadunggan man niya nga miikyas ang
hari gikan sa Lakis. 9 Unya nadungog ni Senakerib nga naglihok na si
Tirhaka nga hari sa Etiopia ug sa Ehipto aron makigbatok kaniya, busa
nagpadala na usab siya ug mga mensahero ngadto kang Hezekia uban
niini nga mensahe: 10 Sultihi si Hezekia nga hari sa Juda, 'Ayaw tugoti
nga linglahon ka sa Dios nga imong gisaligan, nga nag-ingon, "Dili ihatag
ang Jerusalem ngadto sa kamot sa hari sa Asiria," 11 Tan-awa, nadungog

nimo ang gibuhat sa mga hari sa Asiria sa tanang kayutaan pinaagi sa paglaglag kanila sa hingpit. Busa pagaluwason ka ba? 12 Naluwas ba sila sa mga dios sa mga nasod, ang mga nasod nga gilaglag sa akong mga amahan: ang Gozan, Haran, Resef, ug ang katawhan sa Eden didto sa Telasar? 13 Asa naman ang hari sa Hamat, ang hari sa Arpad, ang hari sa mga siyudad sa Sefarvaim, sa Hena, ug sa Iva?'" 14 Nadawat ni Hezekia kini nga sulat gikan sa mga mensahero ug gibasa kini. Unya mitungas siya sa balay ni Yahweh ug gisugilon niya kini kaniya 15 Unya nag-ampo si Hezekia sa atubangan ni Yahweh ug miingon, "Yawheh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, ikaw nga naglingkod sa ibabaw sa kerubin ikaw lamang ang Dios sa tanang mga gingharian sa kalibotan. Ikaw ang nagbuhat sa kalangitan ug kalibotan. 16 Ipatalinghog ang imong igdulongog, Yahweh, ug paminaw. Ibuka ang imong mga mata, Yahweh ug tan-awa, ug paminawa ang mga pulong ni Senakerib, nga iyang gipadala aron pasipad-an ang buhi nga Dios. 17 Tinuod, Yahweh, gilaglag sa mga hari sa Asiria ang mga nasod ug ang ilang kayutaan. 18 Gipangsunog nila ang ilang mga dios, tungod kay dili man sila mga dios apan mga binuhat lamang sa mga kamot sa tawo, kahoy ug bato lamang. Busa gilaglag sila sa katawhan sa Asiria. 19 Busa karon, luwasa kami, Yahweh nga among Dios, gisangpit ko ikaw, gikan sa iyang gahom, aron nga masayod ang tanang gingharian sa kalibotan nga ikaw lamang ang Dios, Yahweh." 20 Unya nagpadala ug mensahe si Isaias nga anak ni Amos ngadto kang Hezekia, nga nag-ingon, "Nag-ingon si Yahweh, nga Dios sa Israel, 'Tungod kay nag-ampo kaman kanako bahin kang Senakerib nga hari sa Asiria, nadungog ko ikaw. 21 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga gisulti mahitungod kaniya: "Gibugalbugalan ug gibiay-biay ka sa ulay nga anak nga babaye sa Zion aron sa pagtamay kanimo. Nagpanlingo kanimo ang anak nga babaye sa Jerusalem. 22 Kinsa man ang imong gihagit ug gitamay? Batok kang kinsa man ang pagsingka ug ang pagkamapahitas-on sa imong mga mata? Batok sa Balaan sa Israel! 23 Pinaagi sa imong mga mensahero gihagit nimo ang Ginoo, ug miingon, 'Uban sa daghan nakong mga karwahe mitungas ako sa kinatumyan sa kabukiran, sa kahitas-an sa Lebanon. Didto, pamutlon ko ang mga tag-as nga mga sidro ug ang labing maayong kahoy nga sipre. Mosulod ako sa kinalayoan nga bahin, ang labing mabungahon nga kalasangan niini. 24 Nagkalot ako ug mga atabay ug nakainom ug mga tubig sa laing nasod. Gipahubas ko ang mga suba sa Ehipto ilalom sa akong mga lapalapa.' 25 Wala ba nimo nadungog kung giunsa ko kini pagkahibalo sa dugay na nga panahon, ug gibuhat kini sa karaan nga kapanahonan? Karon buhaton ko kini. Ania ikaw aron kuhaan ang dili mapildi nga mga siyudad ug himoon silang tinapok sa pagkaguba. 26 Ang ilang mga lumulopyo, diyutay lamang ang kusog, nangapukan ug nangaulawan. Mga tanom sila sa uma, lunhaw nga sagbot, ang sagbot sa atop o sa uma, nga gisunog sa wala pa kini milabong. 27 Apan nasayod ako sa imong paglingkod, sa imong paggawas, ug sa imong pagsulod, ug sa imong pagpakigbatok kanako. 28 Tungod sa imong pagpakigbatok kanako, ug tungod kay miabot sa akong dalunggan ang imong pagkamapasigarbohon, ibutang ko ang akong taga sa imong ilong, ug ang akong renda nganha sa imong baba; ibalik ko ikaw kung diin ka gikan." 29 Mao kini ang timaan alang kanimo: Karong tuiga imong kaonon ang motubo nga ihalas nga tanom, ug sa ikaduhang tuig kung unsa ang motubo gikan niana. Apan sa ikatulong tuig kinahanglan nga magtanom ka ug mag-ani, pagtanom ug kaparasan ug kaona ang bunga

niini. 30 Moturok ug mamunga pag-usab ang nahibilin sa panimalay ni
Juda nga nangaluwas. 31 Kay gikan sa Jerusalem adunay mahibilin, gikan
sa Bukid sa Zion adunay mangaluwas. Ang pagkamainiton ni Yahweh
nga labawng makagagahom maoy mobuhat niini. 32 Busa gisulti kini
ni Yahweh mahitungod sa hari sa Asiria: “Dili siya makaadto niini nga
siyudad ni makapana dinhi. Ni makaadto siya dinhi uban sa ilang taming
o makahimo ug tinapok nga yuta batok niini. 33 Ang pamaagi sa iyang pag-
anhi mao usab ang pamaagi sa iyang pagbiya; dili siya makasulod niini
nga siyudad— mao kini ang gipadayag ni Yahweh.” 34 Kay panalipdan ko
kini nga siyudad ug luwason kini, alang sa akong kaugalingon ug alang
sa akong alagad nga si David.'” 35 Nahitabo kini niadtong gabhiona nga
miabot ang anghel ni Yahweh ug gisulong ang kampo sa mga taga-Asiria,
ug gipamatay ang 185, 000 ka mga kasundalohan. Sa dihang mibangon
ang mga tawo sayo sa kabuntagon, nagbuy-od ang patay nga mga lawas
bisan asa. 36 Busa mibiya sa Israel ang hari sa Asiria nga si Senakerib
ug mipauli sa iyang panimalay ug mipuyo sa Nineve. 37 Unya, samtang
nagsimba siya sa balay ni Nisroc nga iyang dios, gipatay siya sa iyang mga
anak nga lalaki nga mao sila Adramelec ug Sharezer pinaagi sa espada.
Unya miikyas sila ngadto sa yuta sa Ararat. Unya si Esarhadon nga iyang
anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya.

20

1 Niadtong mga adlawa nagsakit si Hezekia ug himalatyon na. Busa
miadto kaniya ang propeta nga si Isaias nga anak nga lalaki ni Amos, ug
miingon kaniya, “Miingon si Yahweh, 'Ipahiluna ang imong panimalay;
tungod kay mubo nalang ang imong kinabuhi, ug mamatay kana.”
2 Human niini mitalikod si Hezekia ug miatubang sa paril ug nag-ampo
kang Yahweh, nga nag-ingon, 3 “Yahweh, palihog hinumdomi kung giunsa
nako paglakaw nga matinud-anon sa imong atubangan sa tibuok kong
kasing-kasing, ug kung unsa ang mga maayo nakong nabuhat sa imong
panan-aw.” Unya midanguyngoy si Hezekia. 4 Sa wala pa makagawas si
Isaias didto sa tungatunga sa hawanan, miabot ang pulong ni Yahweh
kaniya, nga nag-ingon, 5 “Balik, ug sultihi si Hezekia, nga pangulo sa
akong katawhan, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios ni David nga
imong katigulangan, “Nadungog ko ang imong pag-ampo, ug nakita ko ang
imong mga luha. Pagaayohon ko ikaw sa ikatulo nga adlaw, ug motungas
ka sa balay ni Yahweh. 6 Dugangan ko ug napulo ug lima ka tuig ang
imong kinabuhi, ug pagaluwason ko ikaw ug kini nga siyudad gikan sa
kamot sa hari sa Asiria, ug panalipdan ko kini nga siyudad alang sa akong
kaugalingon ug alang sa akong alagad nga si David.”” 7 Busa miingon si
Isaias, “Pagkuha ug unod sa bunga sa igera.” Gibuhat nila kini ug gibutang
sa iyang hubag, ug naayo siya. 8 Miingon si Hezekia kang Isaias, “Unsa man
ang timaan nga ayohon ako ni Yahweh, ug nga kinahanglan motungas ako
ngadto sa templo ni Yahweh sa ikatulo nga adlaw?” 9 Mitubag si Isaias,
“Mao kini ang timaan alang kanimo gikan kang Yahweh, nga himoon ni
Yahweh ang butang nga iyang gisulti. Kinahanglan ba nga moabante ang
anino ug napulo ka tikang, o moatras ug napulo ka tikang? 10 Mitubag si
Hezekia, “Sayon lamang alang sa anino nga moabante ug napulo ka tikang.
Dili, tugoti nga moatras ang anino ug napulo ka tikang.” 11 Busa mituaw
si Isaias ngadto kang Yahweh, ug gipaatras niya ang anino ug napulo ka
tikang, gikan sa gilihokan niini sa hagdanan ni Ahaz. 12 Niana nga takna
nagpadala ug mga sulat ug gasa si Merodac Baladan nga anak sa hari

sa Babilonia nga si Baladan ngadto kang Hezekia, tungod kay nadungog niya nga nagsakit si Hezekia. 13 Gitagad ni Hezekia kadto nga mga sulat, ug unya gipakita ngadto sa mga mensahero ang tibuok palasyo ug ang tanang bililhon nga mga butang, ang plata, bulawan, mga pahumot ug bililhon nga lana, ug ang tipiganan sa iyang mga hinagiban, ug ang tanan nga makita sa iyang mga tipiganan. Walay butang sa iyang panimalay, ni sa tibuok niyang gingharian, nga wala gipakita ni Hezekia ngadto kanila.
14 Unya miadto ang propeta nga si Isaias ngadto kang Haring Hezekia ug nangutana kaniya, "Unsa man ang giingon niining mga tawhana diha kanimo? Diin man sila gikan?" Miingon si Hezekia, "Gikan sila sa layong nasod sa Babilonia." 15 Nangutana si Isaias, "Unsa man ang ilang nakita sa imong panimalay?" Mitubag si Hezekia, "Nakita nila ang tanan sa akong panimalay. Walay ni usa sa akong bililhon nga mga butang ang wala nako gipakita kanila." 16 Busa miingon si Isaias ngadto kang Hezekia, "Paminawa ang pulong ni Yahweh: 17 'Tan-awa, moabot ang mga adlaw nga ang tanan nga anaa sa imong palasyo, ang mga butang nga gitipigan sa imong mga katigulangan hangtod karong adlawa, pagadad-on ngadto sa Babilonia. Walay mahibilin, miingon si Yahweh. 18 Ang mga anak nga lalaki nga gipakatawo gikan kanimo, nga imong giamoma—kuhaon nila silang tanan, ug mahimo silang mga yunoko sa palasyo sa hari sa Babilonia.'" 19 Unya miingon si Hezekia ngadto kang Isaias, "Maayo ang pulong ni Yahweh nga imong gisulti." Kay nagtuo man siya, "Wala bay kalinaw ug kahapsay sa akong mga adlaw?" 20 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang Hezekia, ug sa tanan niyang kagahom, ug kung giunsa niya paghimo sa linaw ug ang agianan sa tubig, ug kung giunsa niya pagpaagas ang tubig paingon sa siyudad—wala ba kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 21 Mipahulay si Hezekia uban sa iyang mga katigulangan, ug ang iyang anak nga lalaki nga si Manases ang nahimong hari puli kaniya.

21

1 Nagpanuigon si Manases ug napulo ug duha sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa 55 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Hefziba. 2 Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa malaw-ay nga mga butang sa mga nasod nga gipahawa ni Yahweh atubangan sa katawhan sa Israel. 3 Kay gitukod man niya pagbalik ang mga anaa sa taas nga mga dapit nga gigun-ob sa iyang amahan nga si Hezekia, ug nagtukod siya ug mga halaran alang kang Baal, naghimo ug poste ni Ashera, sama sa gibuhat ni Ahab nga hari sa Israel, ug miyukbo siya ngadto sa tanang kabituonan sa kalangitan ug misimba niini. 4 Nagtukod ug pagano nga mga halaran si Manases ngadto sa balay ni Yahweh, bisan pa ug nagmando si Yahweh, "Diha sa Jerusalem molungtad ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran." 5 Nagtukod siya ug mga halaran alang sa tanang kabituonan sa kalangitan didto sa duha ka mga hawanan sa balay ni Yahweh. 6 Gisunog niya ang iyang anak nga lalaki; nanagna siya ug naghimo ug salamangka ug nagpakisayod niadtong mga nakigsulti sa mga patay ug niadtong nakigsulti sa mga espiritu. Nagbuhat gayod siya ug hilabihan ka daotan diha sa panan-aw ni Yahweh ug iyang gipasuko ang Dios. 7 Gibutang niya sa balay ni Yahweh ang kinulit nga hulagway ni Ashera nga iyang hinimo. Dinhi niining balaya nakigsulti si Yahweh ngadto kang David ug kang Solomon nga iyang anak nga lalaki; miingon siya: "Dinhi niining balaya ug dinhi

sa Jerusalem, nga akong gipili gikan sa tanang katribohan sa Israel, nga
akong ibutang ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran. 8 Dili ko na
gayod pahisalaagon ang mga tiil sa katawhan sa Israel gikan sa yuta
nga akong gihatag sa ilang mga katigulangan, kung magmatngon lamang
sila sa pagtuman sa tanan nga akong gimando kanila, ug mosunod sa
tanang mga balaod nga gimando kanila sa akong alagad nga si Moises."
9 Apan wala naminaw ang katawhan, ug gipangulohan sila ni Manases sa
pagbuhat ug hilabihan pa gayod kadaotan kaysa sa mga nasod nga gigun-
ob ni Yahweh sa atubangan sa katawhan sa Israel. 10 Busa nakigsulti si
Yahweh pinaagi sa iyang mga alagad nga mga propeta, nga nag-ingon,
11 "Tungod kay nakabuhat man ug salawayon nga mga butang ang hari
sa Juda nga si Manases, ug hilabihan kaayo ka daotan ang iyang mga
binuhatan kaysa sa tanang mga Amorihanon nga nag-una kaniya, ug iyang
gipakasala ang Juda uban ang iyang mga diosdios, 12 busa giingon kini ni
Yahweh, nga Dios sa Israel: Tan-awa, magdala ako ug hilabihan kadaotan
diha sa Jerusalem ug sa Juda nga si bisan kinsa nga makadungog niini,
magataginting ang iyang mga dalunggan. 13 Akong gamiton sa Jerusalem
ang sukdanan nga gigamit batok sa Samaria, ug ang tunton nga gigamit
batok sa balay ni Ahab; limpyohan ko ang Jerusalem sama sa pagtrapo
sa usa ka tawo sa plato, balibalihon niya kini pagtrapo. 14 Ilabay ko ang
mga nahibilin sa akong mga panulondon ug ihatag sila sa kamot sa ilang
mga kaaway. Mahimo silang mga tukbonon ug inilog alang sa ilang mga
kaaway, 15 tungod kay nagbuhat man sila ug daotan sa akong panan-
aw, ug gipasuko nila ako, sukad sa adlaw nga migawas ang ilang mga
katigulangan sa Ehipto, hangtod karong adlawa." 16 Dugang pa niana,
daghan ug giula nga dugo sa mga tawo nga walay sala si Manases, hangtod
nga gipuno niya ang Jerusalem gikan sa utlanan niini ngadto sa pikas
uban ang kamatayon. Dugang kini sa sala nga gipabuhat niya sa Juda, sa
dihang nagbuhat sila ug daotan diha sa panan-aw ni Yahweh. 17 Alang sa
uban pang mga butang mahitungod kang Manases, tanan niyang gibuhat,
ug sa sala nga iyang nabuhat, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Juda? 18 Mipahulay si Manases uban sa iyang
mga katigulangan ug gilubong sa tanaman sa iyang kaugalingon nga balay,
sa tanaman sa Uza. Si Amon nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari
puli kaniya. 19 Nagpanuigon si Amon ug 22 sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sulod sa duha ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan
sa iyang inahan mao si Meshulemet; anak siya nga babaye ni Haruz nga
taga Jotba. 20 Gibuhat niya kung unsa ang daotan sa panan-aw ni Yahweh,
sama sa gibuhat sa iyang amahan nga si Manases. 21 Gisunod ni Amon
ang tanang dalan nga gilaktan sa iyang amahan ug nagsimba siya sa mga
diosdios nga gisimba sa iyang amahan, ug miyukbo niini. 22 Gitalikdan
niya si Yahweh, ang Dios sa iyang mga amahan, ug wala maglakaw sunod
sa dalan ni Yahweh. 23 Naglaraw ug daotan ang mga sulugoon ni Amon
batok kaniya ug gipatay ang hari didto sa iyang kaugalingon nga balay.
24 Apan gipamatay sa mga katawhan sa yuta kadtong mga naglaraw ug
daotan batok kang Haring Amon, ug gihimo nga hari ang iyang anak
nga lalaki nga si Josia puli kaniya. 25 Alang sa uban pang mga butang
mahitungod sa gibuhat ni Amon, wala ba kini nahisulat sa libro sa mga
panghitabo sa mga hari sa Juda? 26 Gilubong siya sa katawhan sa iyang
lubnganan didto sa tanaman sa Uza, ug nahimong hari ang iyang anak
nga lalaki nga si Josia puli kaniya.

22

1 Nagpanuigon ug walo ka tuig si Josia sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sulod sa 31 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa
iyang inahan mao si Jedida (ang anak nga babaye ni Adaya nga taga-
Boskat). 2 Gibuhat niya ang matarong sa pana-aw ni Yahweh. Naglakaw
siya sa tanang dalan ni David nga iyang katigulangan, ug wala siya mitipas
ngadto sa wala o sa tuo. 3 Nahitabo kini sa ika-18 ka tuig ni Haring
Josia, gipadala niya si Shafan nga anak nga lalaki ni Azalia nga anak nga
lalaki ni Meshullam, ang escriba, ngadto sa balay ni Yahweh, nga nag-
ingon, 4 "Tungas ngadto kang Hilkia ang labaw nga pari ug sultihi siya
sa pag-ihap sa salapi nga gidala ngadto sa balay ni Yahweh, nga gitigom
sa mga tigbantay sa templo gikan sa katawhan. 5 Ihatag kini ngadto sa
kamot sa mga trabahante nga sinaligan sa balay ni Yahweh, ug ipahatag
kini ngadto sa mga trabahante nga anaa sa balay ni Yahweh, aron nga
ilang ayohon ang mga guba sa sulod sa templo. 6 Ipahatag kanila ang
salapi ngadto sa mga panday, sa mga magtutukod, ug sa mga mason, ug
aron ipalit usab ug ginabas nga kahoy ug pagtabas ug bato aron ayohon
ang templo." 7 Apan wala na kinahanglana ang pag-ihap sa salapi nga
gihatag ngadto kanila, tungod kay gigamit man nila kini nga matinud-
anon. 8 Miingon ang labaw nga pari nga si Hilkia ngadto kang Shafan
nga escriba, "Nakaplagan ko ang libro sa balaod sa balay ni Yahweh."
Busa gihatag ni Hilkias ang libro ngadto kang Shafan, ug gibasa niya kini.
9 Milakaw si Shafan ug gidala ang libro ngadto sa hari, ug nagbalita usab
siya kaniya, nga nag-ingon, "Gigasto sa imong mga sulugoon ang salapi
nga anaa sa templo ug gihatag nila kini sa kamot sa mga trabahante nga
nagdumala sa pag-atiman sa balay ni Yahweh." 10 Unya miingon ang
escriba nga si Shafan ngadto sa hari, "Gihatagan ako ug libro ni Hilkia
nga pari." Unya gibasa kini ni Shafan ngadto sa hari. 11 Nahitabo kini
nga sa dihang nadungog sa hari ang mga pulong sa balaod, gigisi niya
ang iyang mga bisti. 12 Gimandoan sa hari si Hilkia nga pari, si Ahikam
nga anak nga lalaki ni Shafan, si Acbor nga anak nga lalaki ni Mikaya, si
Shafan nga escriba, ug si Asaya, nga iyang kaugalingong sulugoon, nga
nag-ingon, 13 "Lakaw ug pagpakisayod kang Yahweh alang kanako, ug
alang sa katawhan ug alang sa tibuok Juda, tungod kay ang mga pulong
niini nga libro nakaplagan na. Tungod kay hilabihan kadako ang kasuko
ni Yahweh nga nisilaob batok kanato tungod kay wala man naminaw ang
atong mga katigulangan sa mga pulong niini nga libro alang sa pagtuman
sa tanan nga nahisulat niini mahitungod kanato." 14 Busa miadto ang pari
nga si Hilkia, si Ahikam, si Acbor, si Shapan, ug si Asaya ngadto kang
Hulda nga usa ka babaye nga propeta, nga asawa ni Shalum nga anak nga
lalaki ni Tikva nga anak nga lalaki ni Harhas, nga tigtipig sa butanganan
sa mga bisti (nagpuyo siya sa ikaduhang bahin sa siyudad sa Jerusalem),
ug nakigsulti sila kaniya. 15 Miingon siya kanila, "Mao kini ang giingon ni
Yahweh, nga Dios sa Israel: 'Ingna ang tawo nga nagpadala kaninyo nganhi
kanako, 16 "Mao kini ang giingon ni Yahweh: 'Tan-awa, magdala ako ug
katalagman niini nga dapit ug sa mga namuyo niini, sumala sa tanan nga
nahisulat sa libro nga gibasa sa hari sa Juda. 17 Tungod kay gisalikway
nila ako, ug nagsunog sila ug insenso sa laing mga dios, aron nga mahagit
nila ako nga masuko sa tanan nilang mga binuhatan—busa misilaob ang
akong kasuko batok niini nga dapit ug dili na kini mapalong."' 18 Apan
alang sa hari sa Juda, nga nagpadala kaninyo aron sa pagpangutana sa
kabubut-on ni Yahweh, mao kini ang inyong isulti kaniya: "Si Yahweh,

nga Dios sa Israel miingon niini: 'Mahitungod sa mga pulong nga imong
nadungog, 19 tungod kay malumo man ang imong kasingkasing, ug tungod
kay gipaubos mo man ang imong kaugalingon sa atubangan ni Yahweh,
sa dihang imong nadungog ang akong giingon batok niini nga dapit ug sa
mga nagpuyo niini, nga mabungkag ug matinunglo sila, ug tungod kay imo
mang gigisi ang imong mga bisti ug mihilak sa akong atubangan, naminaw
usab ako kanimo—mao kini ang gipadayag ni Yahweh. 20 Tan-awa, ibutang
ko ikaw uban sa imong mga katigulangan, ug mahimutang ka sa imong
lubnganan nga may kalinaw. Dili makakita ang imong mga mata sa tanang
mga katalagman nga akong ipahamtang niini nga dapit.'"" Busa gidala sa
mga tawo kini nga mensahe balik sa hari.

23

1 Busa nagpadala ang hari ug mga mensahero nga maoy nagpatigom sa
tanang mga kadagkoan sa Juda ug sa Jerusalem ngadto kaniya. 2 Unya
mitungas ang hari ngadto sa balay ni Yahweh, ug ang tanang katawhan sa
Juda ug ang tanang namuyo sa Jerusalem uban kaniya, ug ang mga pari,
ang mga propeta, ug ang tanang katawhan, gikan sa gagmay padulong sa
dagko. Unya gibasa niya sa ilang igdulongog ang tanang mga pulong sa
libro sa Kasabotan nga nakaplagan sa balay ni Yahweh. 3 Mibarog ang
hari duol sa haligi ug naghimo ug kasabotan sa atubangan ni Yahweh,
sa paglakaw sunod kang Yahweh ug sa pagtuman sa iyang kasugoan, sa
iyang mga patakaran, ug sa iyang mga balaod, uban sa tibuok niyang
kasingkasing ug sa tibuok niyang kalag, sa pagpamatuod sa mga pulong
niini nga kasabotan nga nahisulat niini nga libro. Busa miuyon ang
tanang tawo nga mobarog sa kasabotan. 4 Gimandoan sa hari si Hilkia
nga labaw nga pari, ang mga pari nga ubos kaniya, ug ang mga tigbantay
sa ganghaan, sa pagdala ngadto sa gawas sa templo ni Yahweh sa tanang
mga sudlanan nga gihimo alang kang Baal ug Ashera, ug alang sa tanang
kabituonan sa langit. Gisunog niya kini sa gawas sa Jerusalem ngadto
sa kaumahan sa Walog sa Kidron ug gidala ang mga abo niini ngadto sa
Betel. 5 Gipapahawa niya ang mga pari nga nagsimba ug diosdios nga pinili
sa mga hari sa Juda aron sa pagsunog ug insenso sa taas nga mga dapit
ngadto sa mga siyudad sa Juda ug ngadto sa mga dapit nga nagpalibot
sa Jerusalem—kadtong nagsunog ug insenso alang kang Baal, ngadto sa
adlaw ug sa bulan, ngadto sa mga planeta, ug ngadto sa tanang kabituonan
sa langit. 6 Gipagawas niya ang poste nga si Ashera gikan sa Templo ni
Yahweh, sa gawas sa Jerusalem ngadto sa Walog sa Kidron ug gisunog nila
kini didto. Gidugmok niya kini hangtod naabog ug gisabwag kana nga
abog ngadto sa mga lubnganan sa yanong mga tawo. 7 Gihinloan niya
ang mga lawak sa mga lalaki nga nagbaligya sa ilang dungog nga atua sa
templo ni Yahweh, diin nagbuhat ug mga bisti ang mga babaye alang kang
Ashera. 8 Gidala ni Josia ang tanang mga pari gikan sa mga siyudad sa Juda
ug gihugawhugawan ang mga anaa sa taas nga mga dapit diin nagsunog
ug insenso ang mga pari, gikan sa Geba padulong sa Berseba. Gigun-ob
niya ang mga anaa sa taas nga mga dapit sa mga ganghaan nga atua sa
pultahan paingon sa ganghaan ni Josue (ang gobernador sa siyudad), sa
wala nga bahin sa ganghaan sa siyudad. 9 Bisan tuod ug wala gitugotan sa
pag-alagad sa halaran ni Yahweh sa Jerusalem ang mga pari niadtong taas
nga mga dapit, nangaon sila ug tinapay nga walay igpapatubo taliwala sa
ilang mga kaigsoonan. 10 Gihugawhugawan ni Josia ang Tofet, diin atua sa
walog sa Ben Hinom, aron nga wala nay magsunog sa iyang anak nga lalaki
o sa iyang anak nga babaye ingon nga halad ngadto kang Molec. 11 Gikuha

niya ang mga kabayo nga gihatag sa mga hari sa Juda ngadto sa adlaw.
Atua sila sa usa ka dapit sa pultahan sa templo ni Yahweh, nga duol sa
lawak ni Natan Melec, nga tigdumala sa palasyo. Gisunog ni Josia ang mga
karwahe sa adlaw. 12 Giguba ni Josia nga hari ang mga halaran nga anaa
sa atop sa kinatas-an nga lawak ni Ahaz, nga gihimo sa mga hari sa Juda,
ug ang mga halaran nga gihimo ni Manases didto sa duha ka hawanan
sa templo ni Yahweh. Gidugmok kini ni Josia ug gilabay kini ngadto sa
Walog sa Kidron. 13 Giguba sa hari ang mga anaa sa taas nga mga dapit sa
Jerusalem, sa habagatan sa bukid sa pagkadunot nga gitukod ni Solomon
nga hari sa Israel alang sa Astoret, ang dulomtanan nga diosdios sa mga
Sidonhon; alang kang Cemos, ang dulomtanan nga diosdios sa Moab; ug
alang kang Molec, ang dulumtanan nga diosdios sa katawhan sa Amon.
14 Gibuak niya ang mga haligi nga mga bato ug gipamutol ang mga poste
nga si Ashera ug gipuno niya kadtong mga dapita ug mga bukog sa mga
tawo. 15 Giguba usab ni Josia sa hingpit ang halaran nga atua sa Betel ug
ang anaa sa taas nga dapit nga gitukod ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni
Nebat (ang tawo nga maoy hinungdan sa pagpakasala sa Israel). Gisunog
usab niya ang halaran ug ang anaa sa taas nga dapit ug gidugmok kini
hangtod naabog. Gisunog usab niya ang poste nga si Ashera. 16 Samtang
nagsusi si Josia sa dapit, nakamatikod siya sa mga lubnganan nga atua
sa bukid. Nagpadala siya ug mga lalaki aron sa pagkuha sa mga bukog
gikan sa mga lubnganan; unya gisunog niya kini ngadto sa halaran, nga
nakahugaw niini. Sumala kini sa pulong ni Yahweh nga gisulti sa tawo sa
Dios, ang tawo nga nagsulti nang daan niining mga butanga sa wala pa kini
nahitabo. 17 Unya miingon siya, “Unsa ba kanang monumento nga akong
nakita?” Gisultihan siya sa mga lalaki nga anaa sa siyudad, “Mao kana ang
lubnganan sa tawo sa Dios nga naggikan sa Juda ug nagsulti niining mga
butanga nga imong nabuhat batok sa halaran sa Betel.” 18 Busa miingon
si Josia, “Ayaw kini hilabti. Kinahanglan nga walay mobalhin sa iyang
mga bukog.” Busa wala nila hilabti ang iyang mga bukog, uban sa mga
bukog sa propeta nga naggikan sa Samaria. 19 Unya giguba ni Josia ang
tanang mga balay nga anaa sa taas nga mga dapit nga atua didto sa mga
siyudad sa Samaria, nga gihimo sa mga hari sa Israel, ug nga nakapahagit
kang Yahweh nga masuko. Gibuhat niya kanila ang iyang gibuhat sa Betel.
20 Gipamatay niya ang tanang mga pari sa taas nga mga dapit didto sa mga
halaran ug gisunog niya ang mga bukog sa mga tawo diha niini. 21 Unya
gimandoan sa hari ang tanang katawhan, nga nag-ingon, “Hinumdomi
ang Pagsaylo alang kang Yahweh nga inyong Dios, sumala sa nahisulat
niini nga Libro sa Kasabotan.” 22 Wala gayod napahigayon ang maong
kasaulogan sa Pagsaylo gikan sa mga adlaw sa mga maghuhukom nga
nagdumala sa Israel, ni sa tanang adlaw sa mga hari sa Israel o sa Juda.
23 Apan sa ika-18 nga tuig ni Haring Josia gisaulog kini nga Pagsaylo alang
kang Yahweh didto sa Jerusalem. 24 Gipapahawa usab ni Josia kadtong
nakigsulti sa mga patay o sa mga espiritu. Gipapahawa usab niya ang mga
salamangkero, ang mga diosdios, ug ang tanang mga dulumtanan nga mga
butang nga nakita didto sa yuta sa Juda ug didto sa Jerusalem, aron nga
uyonan ang mga pulong sa balaod diin nahisulat sa libro nga nakaplagan
ni Hilkia nga pari didto sa balay ni Yahweh. 25 Wala pa gayoy hari nga
nahiuna kang Josue, nga sama kaniya, nga mibalik kang Yahweh sa tibuok
niyang kasingkasing, sa tibuok niyang kalag, ug sa tibuok niyang kusog,
nga nagsunod sa tanang balaod ni Moises. Ni adunay hari nga sama kang
Josia nga mibarog sunod kaniya. 26 Bisan paman niana, wala gipaiway ni
Yahweh ang kabangis sa iyang hilabihang kapungot, nga misilaob batok sa

Juda tungod sa tanang pagano nga pagsimba nga maoy gibuhat ni Manases
nga nakapahagit kaniya. 27 Busa miingon si Yahweh, “Papason ko usab ang
Juda sa akong panan-aw, sama sa akong pagpapas sa Israel, ug isalikway
ko kini nga siyudad nga akong gipili, ang Jerusalem, ug ang balay nga diin
nag-ingon ako, 'Maanaa didto ang akong ngalan.”' 28 Alang sa uban pang
mga butang mahitungod kang Josia, ang tanan nga iyang gibuhat, wala ba
kini nahisulat sa libro sa mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 29 Sa iyang
mga adlaw, si Faraon Neco, nga hari sa Ehipto, miadto aron sa pagpakig-
away batok sa hari sa Asiria didto sa Suba sa Eufrates. Miadto si Haring
Josia aron sa pagpakigkita kang Neco alang sa gubat, ug gipatay siya ni
Neco didto sa Megido. 30 Gisakay sa sulugoon ni Josia ang iyang patay nga
lawas sa karwahe gikan sa Megido, gidala siya padulong sa Jerusalem, ug
gilubong siya sa iyang kaugalingon nga lubnganan. Unya gikuha sa mga
tawo sa yuta si Jehoahaz nga anak nga lalaki ni Josia, gidihogan siya, ug
gihimo siya nga hari puli sa iyang amahan. 31 Nagsugod sa paghari si
Jehoahaz sa dihang 23 pa ka tuig ang iyang pangidaron, ug naghari siya
sulod sa tulo ka bulan sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao
si Hamutal; siya ang anak nga babaye ni Jeremias sa Libna. 32 Gibuhat
ni Jehoahaz ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa tanang butang
nga gibuhat sa iyang mga katigulangan. 33 Gibilanggo siya ni Faraon
Neco sa Ribla ngadto sa yuta sa Hamat, aron nga dili siya makahari sa
Jerusalem. Unya gipabuhis ni Neco ang Juda ug 100 ka mga talent sa
plata ug usa ka talent sa bulawan. 34 Gihimo nga hari ni Faraon Neco
si Eliakim nga anak nga lalaki ni Josia, ug giilisan ang iyang ngalan ug
Jehoyakim. Apan gidala niya si Jehoahaz padulong sa Ehipto, ug namatay
si Jehoahaz didto. 35 Gibayad ni Jehoyakim ang plata ug bulawan kang
Faraon. Aron nga mapahinagbo ang gipangayo ni Faraon, gipabuhisan ni
Jehoyakim ang yuta ug gipugos niya ang matag tawo taliwala sa katawhan
sa yuta nga bayran siya ug plata ug bulawan sumala sa angay nilang
bayaran. 36 Nagsugod sa paghari si Jehoyakim sa dihang 25 pa ka tuig
ang iyang pangidaron, ug naghari siya sulod sa napulo ug usa ka tuig
sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Zebida; anak siya nga
babaye ni Pedaya nga taga-Rama. 37 Gibuhat ni Jehoyakim ang daotan sa
panan-aw ni Yahweh, sama sa gihimo sa iyang mga katigulangan.

24

1 Sa mga adlaw ni Jehoyakim, gisulong ni Nebucadnezar nga hari sa
Babilonia ang Juda; nahimo niyang sulugoon si Jehoyakim sulod sa tulo
ka tuig. Unya misukol si Jehoyakim ug nakigbatok kang Nebucadnezar.
2 Nagpadala si Yahweh ug mga panon sa mga Caldeanhon, mga Aramean-
hon, mga Moabihanon, ug mga Amonihanon batok kang Jehoyakim;
gipadala niya sila batok sa Juda aron sa paglaglag niini. Mao kini ang
pagpamatuod sa pulong ni Yahweh nga gisulti pinaagi sa mga propeta nga
iyang mga alagad. 3 Gikan gayod kini sa baba ni Yahweh nga midangat kini
sa Juda, aron papahawaon sila gikan sa iyang panan-aw, tungod sa mga
sala ni Manases, ang tanan nga iyang gibuhat, 4 ug tungod usab sa iyang
gipaula nga dugo sa mga tawo nga walay sala, kay gipuno niya ug dugo
sa mga tawo nga walay sala ang Jerusalem. Dili gayod buot mopasaylo
si Yahweh niana. 5 Alang sa uban pang mga butang mahitungod kang
Jehoyakim, ug sa tanan niyang gibuhat, wala ba kini nahisulat sa libro sa
mga panghitabo sa mga hari sa Juda? 6 Mipahulay si Jehoyakim uban sa
iyang mga katigulangan, ug si Jehoyakin nga iyang anak nga lalaki ang

nahimong hari puli kaniya. 7 Wala na gayod misulong ang hari sa Ehipto
sa gawas sa iyang yuta, tungod kay nabuntog na man sa hari sa Babilonia
ang tanang mga yuta nga gidumalahan sa hari sa Ehipto, gikan sa sapa
sa Ehipto padulong sa Suba sa Eufrates. 8 Nagpanuigon si Jehoyakin sa
dihang 18 pa ka tuig ang iyang pangidaron; naghari siya sa Jerusalem
sulod sa tulo ka bulan. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Nehusta; anak
siya nga babaye ni Elnatan nga taga-Jerusalem. 9 Gibuhat niya ang daotan
sa panan-aw ni Yahweh; gibuhat niya ang tanan nga gibuhat sa iyang
amahan. 10 Nianang higayona gisulong ang Jerusalem sa kasudalohan ni
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ug gipalibotan ang siyudad. 11 Miabot
si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia didto siyudad samtang gipalibotan
kini sa iyang mga kasundalohan, 12 ug miadto si Jehoyakin ang hari sa
Juda ngadto sa hari sa Babilonia, siya, ang iyang inahan, ang iyang mga
sulugoon, ang iyang mga prinsipe, ug ang iyang mga opisyal. Gidakop
siya sa hari sa Babilonia sa ikawalo nga tuig sa iyang paghari. 13 Gikuha
ni Nebucadnezar ang tanang mahinungdanong mga butang sa balay ni
Yahweh, ug kadtong atua sa palasyo sa hari. Gipangdugmok niya ang
tanang bulawanon nga mga butang nga gihimo ni Solomon nga hari
sa Israel didto sa templo ni Yahweh, sumala sa giingon ni Yahweh nga
mahitabo. 14 Gibihag niya ang tibuok Jerusalem, ang tanang mga pangulo,
ug ang tanang lalaki nga manggugubat, ang 10, 000 nga mga binihag, ug
ang tanang hanas nga trabahador ug ang mga panday sa puthaw. Walay
bisan usa nga nahibilin gawas lamang sa mga tawong kabos didto sa yuta.
15 Gibihag ni Nebucadnezar si Jehoyakin ngadto sa Babilonia, ingon man
usab ang inahan sa hari, ang mga asawa, ang mga opisyal, ug ang pangulo
nga mga kalalakin-an sa yuta. Gibihag niya sila gikan sa Jerusalem
paingon sa Babilonia. 16 Ang tanang manggugubat nga kalalakin-an, 7,
000 ang gidaghanon, ug 1, 000 ka mga hanas nga mga trabahador ug mga
panday sa puthaw, ang tanan kanila hanas sa pagpakig-away—gibihag sa
hari sa Babilonia kining mga kalalakin-an ngadto sa Babilonia. 17 Gihimo
nga hari si Matania sa hari sa Babilonia, ang igsoon nga lalaki sa amahan
ni Jehoyakin, nga puli kaniya, ug giilisan ang iyang ngalan ug Zedekia.
18 Nagsugod sa paghari si Zedekia sa dihang 21 pa ka tuig ang iyang
pangidaron; naghari siya sulod sa napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem.
Ang ngalan sa iyang inahan mao si Libna. 19 Gibuhat niya ang daotan
sa panan-aw ni Yahweh; gibuhat niya ang tanang gibuhat ni Jehoyakim.
20 Tungod sa kasuko ni Yahweh, nahitabo kining tanan sa Jerusalem ug sa
Juda, hangtod nga gipapahawa sila sa iyang presensya. Unya nakigbatok
si Zedekia sa hari sa Babilonia.

25

1 Nahitabo kini sa ikasiyam nga tuig sa paghari ni Haring Zedekia, sa
ikanapulo nga bulan, ug sa ikanapulo nga adlaw sa bulan, miabot si
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia uban sa iyang kasundalohan batok sa
Jerusalem. Nagkampo siya atbang niini, ug nagtukod sila ug kuta palibot
niini. 2 Busa napalibotan ang siyudad hangtod sa ikanapulo ug usa ka tuig
sa paghari ni Haring Zedekia. 3 Sa ikasiyam nga adlaw sa ikaupat nga
bulan sa tuig, hilabihan gayod ang kagutom didto sa siyudad nga wala
nay pagkaon alang sa mga tawo sa maong yuta. 4 Unya nalumpag ang
siyudad, ug mikalagiw ang tanang manggugubat nga mga kalalakin-an sa
pagkagabii pinaagi sa agianan sa ganghaan taliwala sa duha ka mga paril,
pinaagi sa tanaman sa hari, bisan tuod gipalibotan sa mga Caldeanhon ang

tibuok siyudad. Miadto ang hari sa dalan nga paingon sa Araba. 5 Apan
gigukod sa kasundalohan sa Caldeanhon si Haring Zedekia ug naapsan
siya didto sa kapatagan sa walog sa Suba sa Jordan nga duol sa Jerico.
Nagkatibulaag ang tanan niyang kasundalohan palayo kaniya. 6 Gidakop
nila ang hari ug gidala siya ngadto sa hari sa Babilonia didto sa Ribla,
diin gihukman nila siya. 7 Alang sa mga anak nga lalaki ni Zedekia,
gipangpatay nila sila sa iyang atubangan. Unya gilugit nila ang iyang mga
mata, gigapos siya sa mga kadena nga tumbaga, ug gidala siya ngadto sa
Babilonia. 8 Karon sa ikalima nga bulan, sa ikapito nga adlaw sa bulan,
nga ika-19 ka tuig sa paghari ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia,
miabot sa Jerusalem ang sulugoon sa hari sa Babilonia ug pangulo sa
iyang mga magbalantay, nga si Nebuzaradan. 9 Gisunog niya ang balay
ni Yahweh, ang palasyo sa hari, ug ang tanang mga balay sa Jerusalem;
gisunog usab niya ang tanang mahinungdanon nga mga dagkong balay sa
siyudad. 10 Ingon man sa tanang mga paril nga nakapalibot sa Jerusalem,
gigun-ob kini sa tanang kasundalohan sa Babilonia nga ubos sa pagdumala
sa pangulo sa magbalantay. 11 Alang sa uban pang mga katawhan nga
nahibilin didto sa siyudad, kadtong mga mibiya sa hari sa Babilonia,
ug ang mga nahibilin sa katawhan—si Nebuzaradan, ang pangulo sa
magbalantay, mibihag kanila. 12 Apan gibilin sa pangulo sa magbalantay
ang labing kabos sa yuta aron motrabaho sa kaparasan ug sa kaumahan.
13 Alang sa mga haligi nga tumbaga nga atua sa balay ni Yahweh, ang
tungtonganan ug ang tumbaga nga tangke nga atua sa balay ni Yahweh,
gidugmok sa mga Caldeanhon ug gidala pagbalik ang tumbaga didto sa
Babilonia. 14 Ang mga kolon, mga pala, mga igpapalong sa lampara,
mga kutsara, ug ang tanang mga butang nga tumbaga nga ginagamit sa
mga pari nga nag-alagad didto sa templo—gikuha kining tanan sa mga
Caldeanhon. 15 Ang mga kolon alang sa pagkuha sa mga abo ug ang mga
panaksan nga hinimo sa bulawan, ug kadtong hinimo sa plata—gikuha
usab kini sa kapitan sa magbalantay sa hari. 16 Ang duha ka mga haligi,
ang tumbaga nga tangke, ang mga tungtonganan nga gihimo ni Solomon
alang sa balay ni Yahweh dili maalsa tungod sa kadaghan sa tumbaga.
17 18 ka kubiko ang gitas-on sa unang haligi, ug ang ulohan nga tumbaga
anaa sa ibabaw niini. Tulo ka kubiko ang gitas-on sa ulohan nga tumbaga
uban sa binuhat nga rehas ug napalibotan sa mga granada ang ulohan, ang
tanan hinimo sa tumbaga. Ang ubang haligi ug ang binuhat nga rehas niini
managsama lamang sa nauna. 18 Gikuha sa pangulo sa mga magbalantay
si Seraya ang pangulo nga pari, kauban si Zefania, ang ikaduha nga pari,
ug ang tulo ka tigbantay sa ganghaan. 19 Gikan sa siyudad gidala niya
ang opisyal nga maoy sinaligan sa mga kasundalohan, ug ang lima ka
mga kalalakin-an nga nagtambag sa hari, nga anaa gihapon sa siyudad.
Gidala usab niya ang opisyal nga sundalo sa hari nga maoy sinaligan alang
sa pagtigom sa mga kalalakin-an ngadto sa kasundalohan, uban sa 60 ka
mahinungdanon nga mga kalalakin-an gikan sa yuta nga atua sa siyudad.
20 Unya gikuha sila ni Nebuzaradan, ang pangulo sa magbalantay, ug gidala
sila ngadto sa hari sa Babilonia sa Ribla. 21 Gipangpatay sila sa hari sa
Babilonia sa Ribla didto sa yuta sa Hamat. Niini nga paagi, gipagawas nga
binihag ang Juda sa ilang yuta. 22 Alang sa mga tawo nga nahibilin sa
yuta sa Juda, kadtong gibiyaan ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia,
gihimo niya nga tinugyanan kanila, si Gedalia nga anak nga lalaki ni
Ahikam ang anak nga lalaki ni Shafan. 23 Karon sa dihang nadungog
sa mga pangulo sa mga kasundalohan, sila ug ang ilang mga kalalakin-

an, nga gihimo sa hari sa Babilonia si Gedalia nga gobernador, miadto
sila kang Gedalia nga anaa sa Mizpa. Kini nga mga kalalakin-an mao si
Ismael nga anak nga lalaki ni Netania, si Johanan nga anak nga lalaki ni
Karea, si Seraya nga anak nga lalaki ni Tanhumet nga Netofatihanon, ug si
Jaazania nga anak nga lalaki sa Maacatihanon—sila ug ang ilang kalalakin-
an. 24 Naghimo ug pakigsaad si Gedalia kanila ug sa ilang kalalakin-an, ug
miingon siya kanila, “Ayaw kahadlok sa mga opisyal sa mga Caldeanhon.
Pagpuyo sa yuta ug pag-alagad sa hari sa Babilonia, ug maayo ang tanan
nga mahitabo diha kaninyo.” 25 Apan nahitabo kini sa ikapito nga bulan
nga si Ismael nga anak nga lalaki ni Netania nga anak nga lalaki ni
Elishama, gikan sa harianon nga pamilya, miabot uban sa napulo ka mga
kalalakin-an ug gisulong si Gedalia. Namatay si Gedalia, uban sa mga
kalalakin-an sa Juda ug ang mga taga-Babilonia nga uban kaniya didto
sa Mizpa. 26 Unya mibarog ug miadto sa Ehipto ang tanang katawhan,
gikan sa dili mahinungdanon ngadto sa labing mahinungdanon, ug ang
mga pangulo sa mga kasundalohan, tungod kay nangahadlok sila sa mga
taga-Babilonia. 27 Nahitabo kini human sa ika-37 ka tuig sa pagkabihag
ni Jehoyakin nga hari sa Juda, sa ikanapulo ug duha nga bulan, sa ika-
27 nga adlaw sa bulan, gibuhian ni Evil Merodac nga hari sa Babilonia si
Jehoyakin nga hari sa Juda gikan sa pagkabinilanggo. Nahitabo kini sa tuig
nga nagsugod sa paghari si Evil Merodac. 28 Malumo siya nga nakigsulti
kaniya ug gihatagan siya ug mas halangdon pa nga lingkoranan kaysa sa
ubang mga hari nga uban kaniya sa Babilonia. 29 Gihubo ni Evil-Merodac
ang mga bisti ni Jehoyakin sa pagkabinilanggo, ug kanunay nga nagkaon
si Jehoyakin didto sa lamesa sa hari sa tibuok niya nga kinabuhi. 30 Ug
ginahatagan siya ug panggasto alang sa iyang pagkaon sa matag adlaw
alang sa tibuok niyang kinabuhi.

1 Cronicas

1 Ang mga kaliwat ni Adan mao sila si Set, 2 Enos, Kenan, Mahalalel,
Jared, 3 Enoc, Metusela, ug si Lamec. 4 Ang mga anak nga lalaki ni Noe
mao sila si Shem, Ham, ug si Jafet. 5 Ang mga anak nga lalaki ni Jafet
mao sila si Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshec, ug si Tiras. 6 Ang
mga anak nga lalaki ni Gomer mao sila si Ashkenaz, Rifat ug si Togarma.
7 Ang mga anak nga lalaki ni Javan mao sila si Elisha, Tarshis, Kitim, ug
si Rodanim. 8 Ang mga anak nga lalaki ni Ham mao sila si Cus, Mizraim,
Put, ug si Canaan. 9 Ang mga anak nga lalaki ni Cus mao sila si Seba,
Havila, Sabta, Raama, ug si Sabteca. Ang mga anak ni Raama mao si
Sheba ug si Dedan. 10 Si Cus mao ang amahan ni Nimrod, nga unang
manggugubat sa kalibotan. 11 Si Mizraim mao ang katigulangan sa mga
Ludhanon, Anamnon, Lehabnon, Naftunon, 12 Patrusnon, Caslunon (diin
naggikan ang mga Filistihanon), ug sa mga Caftornon. 13 Si Canaan mao
ang amahan ni Sidon, nga iyang kamagulangan, ug ni Het. 14 Siya usab
ang katigulangan sa mga Jebusnon, Amornon, Girgasnon, 15 Hivhanon,
Arkanhon, Sinhanon, 16 Arvadnon, Zemarnon, ug sa mga Hamatnon.
17 Ang mga anak nga lalaki ni Shem mao sila si Elam, Ashur, Arfaxad, Lud,
Aram, Uz, Hul, Geter, ug si Meshec. 18 Si Arfaxad mao ang amahan ni Shela,
ug si Shela mao ang amahan ni Eber. 19 Adunay duha ka anak nga lalaki si
Eber. Ang ngalan sa usa mao si Peleg, kay nabahin ang kalibotan sa iyang
kapanahonan. Ang ngalan sa iyang igsoon mao si Joktan. 20 Si Joktan
mao ang amahan nila ni Almodad, Shelef, Hazarmavet, Jera, 21 Hadoram,
Uzal, Dikla, 22 Obal, Abimael, Sheba, 23 Ofir, Havila, ug ni Jobab; kini silang
tanan mga kaliwat ni Joktan. 24 Si Shem, Arfaxad, Shela, 25 Eber, Peleg,
Reu, 26 Serug, Nahor, Tera, 27 Abram nga mao si Abraham. 28 Ang mga
anak nga lalaki ni Abraham mao si Isaac ug si Ishmael. 29 Mao kini ang
ilang mga anak nga lalaki: ang kamagulangan ni Ishmael mao si Nebaiot,
unya si Kedar, Adbeel, Mibsam, 30 Mishma, Duma, Massa, Hadad, Tema,
31 Jetur, Nafis, ug si Kedema. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Ishmael.
32 Ang mga anak nga lalaki ni Ketura, nga puyopuyo ni Abraham, mao sila
si Zimran, Jokshan, Medan, Midian, Ishbak, ug si Shua. Ang mga anak nga
lalaki ni Jokshan mao si Sheba ug si Dedan. 33 Ang mga anak nga lalaki
ni Midian mao sila si Efa, Efer, Hanok, Abida, ug si Eldaa. Tanan kini sila
mga kaliwat ni Ketura. 34 Si Abraham mao ang amahan ni Isaac. Ang
mga anak nga lalaki ni Isaac mao si Esau ug si Israel. 35 Ang mga anak
nga lalaki ni Esau mao sila si Elifaz, Reuel, Jeus, Jalam, ug si Kora. 36 Ang
mga anak nga lalaki ni Elifaz mao sila si Teman, Omar, Zefo, Gatam, Kenaz,
Timna ug si Amalek. 37 Ang mga anak nga lalaki ni Reuel mao sila si Nahat,
Zera, Shama, ug si Miza. 38 Ang mga anak nga lalaki ni Seir mao sila si
Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, Dishon, Ezer, ug si Dishan. 39 Ang mga anak
nga lalaki ni Lotan mao si Hori ug si Homam, ug si Timna nga igsoong
babaye ni Lotan. 40 Ang mga anak nga lalaki ni Shobal mao sila si Alvan,
Manahat, Ebal, Shefo, ug si Onam. Ang mga anak nga lalaki ni Zibeon mao
si Aya ug si Ana. 41 Ang anak nga lalaki ni Ana mao si Dishon. Ang mga
anak nga lalaki ni Dishon mao sila si Hemdan, Eshban, Itran, ug si Keran.

42 Ang mga anak nga lalaki ni Ezer mao sila si Bilhan, Zaavan, ug si Jaakan.
Ang mga anak nga lalaki ni Dishan mao si Uz ug si Aran. 43 Mao kini ang
mga hari nga naghari sa yuta sa Edom sa wala pay hari nga naghari sa
mga Israelita: si Bela nga anak ni Beor, ug Dinhaba ang ngalan sa iyang
siyudad. 44 Sa dihang namatay si Bela, mipuli paghari sa iyang dapit si
Jobab ang anak nga lalaki ni Zera nga taga-Bozra. 45 Sa dihang namatay
si Jobab, mipuli paghari sa iyang dapit si Husham nga taga-Teman. 46 Sa
dihang namatay si Husham, mipuli paghari sa iyang dapit si Hadad nga
anak ni Bedad, nga maoy nakapildi sa mga Midianhon didto sa yuta sa
Moab. Avit ang ngalan sa iyang siyudad. 47 Sa dihang namatay si Hadad,
mipuli paghari sa iyang dapit si Samla nga taga-Masreka. 48 Sa dihang
namatay si Samla, mipuli paghari sa iyang dapit si Shaul nga taga-Rehobot
Hannahar. 49 Sa dihang namatay si Shaul, mipuli paghari sa iyang dapit si
Baal Hanan nga anak ni Acbor. 50 Sa dihang namatay si Baal Hanan nga
anak ni Acbor, mipuli paghari sa iyang dapit si Hadar. Pai ang ngalan sa
iyang siyudad. Ang ngalan sa iyang asawa mao si Mehetabel nga anak nga
babaye ni Matred nga anak nga babaye ni Mezahab. 51 Unya namatay si
Hadad. Ang mga pangulo sa mga banay sa Edom mao sila si Timna, Alva,
Jetet, 52 Oholibama, Ela, Pinon, 53 Kenaz, Teman, Mibzar, 54 Magdiel, ug si
Iram. Mao kini ang mga pangulo sa mga banay sa Edom.

2

1 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Israel: sila si Ruben, Simeon, Levi,
Juda, Isacar, Zebulun, 2 Dan, Jose, Benjamin, Neftali, Gad, ug si Asher. 3 Ang
mga anak nga lalaki ni Juda mao sila si Er, Onan, ug si Shela, nga anak
niya sa anak nga babaye ni Shua nga Canaanhon. Daotan sa panan-aw
ni Yahweh ang kamagulangang anak ni Juda nga si Er, ug gipatay siya ni
Yahweh. 4 Si Tamar nga iyang umagad, nanganak alang kaniya kang Perez
ug kang Zera. Adunay lima ka mga anak nga lalaki si Juda. 5 Ang mga anak
nga lalaki ni Perez mao si Hezron ug si Hamul. 6 Ang lima ka mga anak
nga lalaki ni Zera mao sila si Zimri, Etan, Heman, Calcol, ug si Dara. 7 Ang
anak nga lalaki ni Carmi mao si Acar nga nagdala ug kasamok sa Israel sa
dihang gikawat niya kung unsa ang giandam alang sa Dios. 8 Ang anak nga
lalaki ni Etan mao si Azaria. 9 Ang mga anak nga lalaki ni Hezron mao sila
si Jerameel, Ram, ug si Caleb. 10 Si Ram mao ang amahan ni Aminadab, ug
si Aminadab mao ang amahan ni Naason, ang pangulo sa mga kaliwat ni
Juda. 11 Si Naason mao ang amahan ni Salma, ug si Salma mao ang amahan
ni Boaz. 12 Si Boaz mao ang amahan ni Obed, ug si Obed mao ang amahan
ni Jesse. 13 Si Jesse mao ang amahan ni Eliab ang iyang kamagulangang
anak, ikaduha mao si Abinadab, ikatulo mao si Shimea, 14 ikaupat mao
si Netanel, ikalima mao si Radai, 15 ikaunom mao si Ozem, ug ang ikapito
mao si David. 16 Ang ilang mga igsoong babaye mao si Zeruya ug si Abigail.
Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Zeruya mao sila si Abishai, Joab, ug
si Asahel. 17 Nanganak si Abegail kang Amasa, nga ang amahan mao si
Jeter nga Ismaelinhon. 18 Si Caleb nga anak ni Hezron mao ang amahan
sa mga anak pinaagi kang Azuba, nga iyang asawa, ug pinaagi kang Jeriot.
Ang iyang mga anak mao sila si Jesher, Shobab, ug si Ardon. 19 Namatay si
Azuba, ug unya gipangasawa ni Caleb si Efrat, nga nanganak alang kaniya
kang Hur. 20 Si Hur mao ang amahan ni Uri ug si Uri mao ang amahan
ni Bezalel. 21 Unya si Hezron(sa dihang nagpangidaron na siya ug 60 ka

tuig) gipangasawa ang anak ni Makir, ang amahan ni Gilead. Gipanganak
niya si Segub. 22 Si Segub mao ang amahan ni Jair, nga nagdumala sa
23 ka mga siyudad sa yuta sa Gilead. 23 Giilog ni Gesor ug ni Aram ang
mga lungsod sa Jair ug Kenat, lakip ang 60 ka mga baryo sa palibot niini.
Kining tanan nga mga lumulupyo mga kaliwat ni Makir, nga amahan ni
Gilead. 24 Human sa kamatayon ni Hezron, nakighilawas si Caleb kang
Efrata, ang asawa sa iyang amahan nga si Hezron. Gipanganak niya si
Ashur, nga amahan ni Tekoa. 25 Ang mga anak nga lalaki ni Jerameel, nga
kamagulangang anak ni Hezron, mao sila si Ram ang kamagulangan, si
Buna, Oren, Ozem ug si Ahija. 26 Adunay laing asawa si Jerameel, nga ang
ngalan mao si Atara. Siya mao ang inahan ni Onam. 27 Ang mga anak nga
lalaki ni Ram, nga kamagulangan ni Jerameel, mao sila si Maaz, Jamin, ug
si Eker. 28 Ang mga anak nga lalaki ni Onam mao si Shamai ug si Jada. Ang
mga anak nga lalaki ni Shamai mao si Nadab ug si Abishur. 29 Ang ngalan
sa asawa ni Abishur mao si Abihail, ug nanganak siya alang kaniya kang
Aban ug kang Molid. 30 Ang mga anak nga lalaki ni Nadab mao si Seled
ug si Apaim, apan namatay si Seled nga walay mga anak. 31 Ang anak nga
lalaki ni Apaim mao si Ishi. Ang anak nga lalaki ni Ishi mao si Shesan. Ang
anak nga lalaki ni Shesan mao si Alai. 32 Ang mga anak nga lalaki ni Jada,
nga igsoon ni Shamai, mao si Jeter ug si Jonathan. Namatay si Jeter nga
walay mga anak. 33 Ang mga anak nga lalaki ni Jonathan mao si Pelet ug
si Zaza. Mao kini ang mga kaliwat ni Jerameel. 34 Karon walay mga anak
nga lalaki si Shesan, mga anak nga babaye lamang. Adunay Ehiptohanong
sulugoon si Shesan, nga ang ngalan mao si Jarha. 35 Gipaminyo ni Shesan
ang iyang anak nga babaye kang Jarha nga iyang sulugoon ingon nga iyang
asawa. Nanganak siya alang kaniya kang Atai. 36 Si Atai mao ang amahan
ni Natan, ug si Natan mao ang amahan ni Zabad. 37 Si Zabad mao ang
amahan ni Eflal, ug si Eflal mao ang amahan ni Obed. 38 Si Obed mao ang
amahan ni Jehu, ug si Jehu mao ang amahan ni Azaria. 39 Si Azaria mao
ang amahan ni Helez, ug si Helez mao ang amahan ni Eleasa. 40 Si Eleasa
mao ang amahan ni Sismai, ug si Sismai mao ang amahan ni Shalum. 41 Si
Shalum mao ang amahan ni Jekamia, ug si Jekamia mao ang amahan ni
Elishama. 42 Ang mga anak nga lalaki ni Caleb, nga Igsoon ni Jerameel,
mao si Mesha nga iyang kamagulangan, nga amahan ni Zif. Ang ikaduha
niyang anak, mao si Maresha, nga amahan ni Hebron. 43 Ang mga anak
nga lalaki ni Hebron mao sila si Kora, Tapua, Rekem, ug si Shema. 44 Si
Shema mao ang amahan ni Raham, nga amahan ni Jorkeam. Si Rekem
mao ang amahan ni Shamai. 45 Ang anak ni Shamai mao si Maon, ug si
Maon mao ang amahan ni Bet Zur. 46 Si Efa, ang laing puyopuyo ni Caleb,
nanganak kang Haran, Moza, ug kang Gazez. Si Haran mao ang amahan
ni Gazez. 47 Ang mga anak nga lalaki ni Jahdai, mao sila si Regem, Jotam,
Geshan, Pelet, Efa, ug si Shaaf. 48 Ang usa pa gayod ka puyopuyo ni Caleb
mao si Maaca, nga nanganak kang Sheber ug kang Tirhana. 49 Nanganak
usab siya kang Shaaf ang amahan ni Madmana, si Sheva ang amahan ni
Macbena ug ang amahan ni Gibea. Ang anak nga babaye ni Caleb mao
si Acsa. Mao kini ang mga kaliwat ni Caleb. 50 Mao kini ang mga anak
nga lalaki ni Hur, ang iyang kamagulangang anak pinaagi kang Efrata: si
Shobal ang amahan ni Kiriat Jearim, 51 Si Salma ang amahan ni Bethlehem,
ug si Haref ang amahan ni Bet Gader. 52 Adunay mga kaliwat si Shobal
nga amahan ni Kiriat Jearim: si Haroe, ang katunga sa katawhan nga

Manahat, 53 ug ang mga banay ni Kiriat Jearim: mao ang mga Itrahanon,
Puthanon, Shumatnon, ug ang Mishranon. Naggikan niini ang kaliwat sa
mga Zorahanon ug sa mga Eshtaolnon. 54 Ang mga banay ni Salma mao
ang mosunod: ang mga taga-Betlehem, ang mga Netofanon, ang mga Artot
Bet Joab, ug ang katunga sa mga Manahatnon—ang mga Zorahanon, 55 ang
mga banay sa mga escriba nga nagpuyo didto sa Jabez: ang mga Tiratnon,
Shimeatnon, ug Sucatnon. Mao kini ang mga Kenhanon nga naggikan kang
Hamat, ang katigulangan sa mga Recabnon.

3

1 Karon mao kini ang mga anak nga lalaki ni David nga natawo alang
kaniya didto sa Hebron: ang kamagulangan mao si Amnon, pinaagi kang
Ahinoam nga gikan sa Jezreel; ang ikaduha mao si Daniel, pinaagi kang
Abigail nga gikan sa Carmel; 2 ang ikatulo mao si Absalom, nga ang inahan
mao si Maaca, ang anak nga babaye ni Talmai nga hari sa Geshur. Ang
ikaupat mao si Adonia ang anak nga lalaki ni Hagit; 3 ang ikalima mao
si Shefatia pinaagi kang Abital; ang ikaunom mao si Itream pinaagi kang
Egla nga iyang asawa. 4 Natawo kining unom alang kang David didto sa
Hebron, diin naghari siya sulod sa pito ka tuig ug unom ka bulan. Unya
nagdumala siya sa Jerusalem sulod sa 33 ka tuig. 5 Kining upat ka mga
anak nga lalaki, pinaagi kang Batsheba nga anak nga babaye ni Amiel,
nga natawo alang kaniya sa Jerusalem: si Shamua, Shobab, Natan, ug si
Solomon. 6 Ang laing siyam nga mga anak nga lalaki ni David mao sila:
si Ibhar, Elishua, Elifelet, 7 Noga, Nefeg, Jafia, 8 Elishama, Eliada, ug si
Elifelet. 9 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni David, walay labot ang
mga anak nga lalaki sa uban niyang mga puyopuyo. Si Tamar ang ilang
igsoong babaye. 10 Ang anak ni Solomon mao si Rehoboam. Ang anak ni
Rehoboam mao si Abija. Ang anak ni Abija mao si Asa. Ang anak ni Asa
mao si Jehoshafat. 11 Ang anak ni Jehoshafat mao si Joram. Ang anak ni
Joram mao si Ahazia. Ang anak ni Ahazia mao si Joas. 12 Ang anak ni Joas
mao si Amazia. Ang anak ni Amazia mao si Azaria. Ang anak ni Azaria
mao si Jotam. 13 Ang anak ni Jotam mao si Ahaz. Ang anak ni Ahaz mao
si Hezekia. Ang anak ni Hezekia mao si Manases. 14 Ang anak ni Manases
mao si Amon. Ang anak ni Amon mao si Josia. 15 Ang mga anak nga lalaki
ni Josia mao si Johanon ang iyang kamagulangang anak, ang ikaduha mao
si Jehoyakim, ang ikatulo mao si Zedekia, ug ang ikaupat mao si Shalum.
16 Ang mga anak nga lalaki ni Jehoyakim mao si Jehoyakin ug si Zedekia.
17 Ang mga anak nga lalaki ni Jehoyakin, ang binihag, mao sila si Shealtiel,
18 Malkiram, Pedaya, Shenazar, Jekamia, Hoshama, ug si Nedabia. 19 Ang
mga anak nga lalaki ni Pedaya mao si Zerubabel ug si Shimei. Ang mga
anak nga lalaki ni Zerubabel mao si Meshulam ug si Hanania; ang ilang
igsoong babaye mao si Shelomit. 20 Ang ubang lima niya ka mga anak nga
lalaki mao sila si Hashuba, Ohel, Berekia, Hasadia, ug si Jushab Hesed.
21 Ang mga anak nga lalaki ni Hanania mao si Pelatia ug si Jeshaya. Ang
iyang anak mao si Refaya, ug ang uban pa nga kaliwat mao sila si Arnan,
Obadia, ug si Shecania. 22 Ang anak nga lalaki ni Shecania mao si Shemaya.
Ang mga anak nga lalaki ni Shemaya mao sila si Hatus, Igal, Baria, Nearia,
ug si Shafat. 23 Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Nearia mao sila si
Elyoenai, Hizkia, ug si Azrikam. 24 Ang pito ka mga anak nga lalaki ni
Elyoenai mao sila si Hodavia, Eliashib, Pelaya, Akub, Johanan, Delaya, ug
si Anani.

4

1 Ang mga kaliwat ni Juda mao sila Perez, Hezron, Carmi, Hur, ug
si Shobal. 2 Si Shobal mao ang amahan ni Reaya. Si Reaya mao ang
amahan ni Jahat. Si Jahat mao ang amahan ni Ahumai ug ni Lahad. Mao
kini ang mga katigulangan sa banay sa mga Zorahanon. 3 Mao kini ang
mga katigulangan sa banay sa siyudad sa Etam: Si Jezreel, Ishma, ug si
Idbas. Ang ngalan sa ilang igsoong babaye mao si Hazelelponi. 4 Si Penuel
mao ang katigulangan sa banay sa siyudad sa Gedor. Si Ezer mao ang
katigulangan sa banay sa Husha. Mao kini ang mga kaliwat sa Hur, ang
kamagulangan nga anak ni Efrata ug ang kagikan sa mga taga-Betlehem.
5 Si Ashur ang amahan ni Tekoa nga adunay duha ka asawa, si Hela ug
si Naara. 6 Si Ahuzam, Hefer, Temeni, ug si Haahashtari ang iyang mga
anak nga lalaki kang Naara. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Naara.
7 Ang mga anak nga lalaki ni Hela mao sila Zeret, Izhar, Etnan, 8 ug si Koz,
nga amahan ni Anub ug ni Zobeba, ug ang ubang mga banay naggikan
kang Aharhel ang anak nga lalaki ni Harum. 9 Labaw nga tinahod si
Jabez kay sa iyang mga igsoong lalaki. Ginganlan siya sa iyang inahan ug
Jabez. Miingon siya, “Tungod kay gipanganak ko siya sa kasakit.” 10 Nag-
ampo si Jabez ngadto sa Dios sa Israel ug miingon, “Kung panalanginan
lamang nimo ako, palaparon ang akong nasakopan, ug ang imong kamot
magauban kanako. Sa dihang buhaton mo kini malikay mo ako gikan sa
kadaot, aron mahimo akong gawasnon gikan sa kasakit!” Busa gitubag sa
Dios ang iyang pag-ampo. 11 Si Kelub nga igsoong lalaki ni Shuha mao ang
amahan ni Mehir, nga amahan ni Eshton. 12 Si Eshton mao ang amahan
nila Bet Rafa, Pasea, ug ni Tehina, ang nagsugod sa siyudad sa Nahas. Mao
kini ang mga tawo nga nagpuyo sa Reca. 13 Ang mga anak nga lalaki ni
Kenaz mao sila Otniel ug si Seraya. Ang mga anak nga lalaki ni Otniel
mao si Hatat ug si Meonotai. 14 Si Meonotai mao ang amahan ni Ofra,
ug si Seraya ang amahan ni Joab, ang nagpundar sa Ge Harashim, ang
iyang katawhan mga hanas nga panday. 15 Ang mga anak nga lalaki ni
Caleb ang anak nga lalaki ni Jefune mao si Iru, Ela ug si Naam. Ang anak
nga lalaki ni Ela mao si Kenaz. 16 Ang mga anak nga lalaki ni Jehalelel
mao sila Zif, Zifa, Tiria, ug si Asarel. 17 - 18 Ang mga anak nga lalaki ni
Ezra mao sila Jeter, Mered, Efer, ug si Jalon. Gipakatawo sa Ehiptohanon
nga asawa ni Mered sila Miriam, Shamai, ug si Ishba, nga amahan ni
Eshtemoa. Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Bitya, ang anak nga
babaye sa Paraon, nga giminyoan ni Mered. Ang asawa ni Mered nga
Judio nanganak kang Jered, ang amahan ni Gedor; si Heber, ang amahan
ni Soco; ug si Jekutiel, ang amahan ni Zanoa. 19 Sa duha ka anak nga
lalaki sa asawa ni Hodia, nga igsoong babaye ni Naham, ang usa mao
ang amahan ni Keila ang Garminhon. Ug ang usa mao ang amahan ni
Eshtemoa nga Maacaton. 20 Ang mga anak nga lalaki ni Shimon mao sila
Amnon, Rina, Ben Hanan, ug si Tilon. Ang mga anak nga lalaki ni Ishi
mao sila Zohet ug si Ben Zohet. 21 Ang mga kaliwat ni Shela nga anak
nga lalaki ni Juda, mao si Er ang amahan ni Leca, si Laada ang amahan
ni Maresha ug ang banay sa tighimo ug lino sa Bet Ashbea, 22 Si Jokim,
ang katawhan sa Cozeba, ug sa Joas ug sa Saraph, nga adunay kabtangan
sa Moab, apan mipauli sa Bethlehem. (Kini nga kasayoran naggikan sa
karaang mga talaan.) 23 Ang ubang katawhan niini mga magkukulon nga
nagpuyo sa Netaim ug sa Gedera ug nagatrabaho alang sa hari. 24 Ang
mga kaliwat ni Simeon mao sila Nemuel, Jamin, Jarib, Zera, ug Shaul. 25 Si

Shalum mao ang anak nga lalaki ni Shaul, si Mibsam mao ang anak nga
lalaki ni Shalum, ug si Mishma mao ang anak nga lalaki ni Mibsam. 26 Ang
mga kaliwat ni Mishma mao si Hamuel ang iyang anak nga lalaki, si Zacur
ang iyang apo, ug si Shimei ang iyang apo sa tuhod. 27 Si Shimei adunay
16 ka mga anak nga lalaki ug unom ka nga mga babaye. Ang iyang mga
igsoong lalaki walay daghang mga anak, busa wala midaghan ang ilang
banay sama usab sa katawhan sa Juda. 28 Nagpuyo sila didto sa Beersheba,
Molada, ug sa Hazar Shual. 29 Nagpuyo usab sila sa Bilha, Ezem, Tolad,
30 Betuel, Horma, Ziklag, 31 Bet Markabot, Hazar Susim, Bet Biri, ug sa
Shaaraim. Mao kini ang ilang mga siyudad hangtod sa paghari ni David.
32 Ang lima nila ka mga baryo mao ang Etam, Ain, Rimon, Token, ug ang
Ashan, 33 lakip ang mga baryo sa palibot hangtod sa Baalat. Mao kini ang
dapit nga ilang mga gipuy-an, ug gitipigan nila ang talaan sa ilang kagikan.
34 Ang mga pangulo sa mga banay mao sila Meshobab, Jamlek, si Josha nga
anak nga lalaki ni Amazia, 35 si Joel, si Jehu nga anak nga lalaki ni Joshibia
nga anak nga lalaki ni Seraya ug anak nga lalaki ni Aziel, 36 si Elyoenai,
Jaakoba, Jeshohaya, Asaya, Adiel, Jesimiel, Benaya, 37 ug si Ziza nga anak
nga lalaki ni Shifi ug anak nga lalaki ni Alon nga anak nga lalaki ni Jedaya
nga anak nga lalaki ni Shimri nga anak nga lalaki ni Shemaya. 38 Kining
gihisgotan nga mga ngalan mao ang mga pangulo sa ilang mga banay, ug
midaghan pag-ayo ang ilang mga banay. 39 Miadto sila haduol sa Gedor, sa
sidlakang bahin sa walog, aron sa pagpangita ug pasabsaban alang sa ilang
mga karnero. 40 Nakakaplag sila ug abugana ug maayong sabsabanan.
Halapad ang yuta, hilom, ug malinawon. Didto nagpuyo kaniadto ang
mga Hamihanon. 41 Nahisulat kini nga mga ngalan sa pag-abot sa adlaw
ni Hezekia ang hari sa Juda, ug gisulong ang gipuy-an sa mga Hamihanon
ug ang mga Meunhon, nga atua usab didto. Gilaglag nila sila sa hingpit ug
nagpuyo didto tungod kay nakakaplag sila ug pasabsaban alang sa ilang
mga karnero. 42 500 ka mga kalalakin-an ang gikan sa tribo ni Simeon
ang miadto sa Bukid sa Seir, uban sa ilang mga pangulo nga si Pelatia,
Nearia, Refaya, ug si Uziel, ang anak nga lalaki ni Ishi. 43 Nalupig nila
ang nahibiling mga Amaleknon nga midangop, ug mipuyo didto hangtod
karong adlawa.

5

1 Ang mga anak nga lalaki ni Ruben ang kamagulangang anak sa Israel—
karon si Ruben mao ang kamagulangang anak ni Israel, apan gihatag
ngadto sa mga anak nga lalaki ni Jose nga anak sa Israel ang katungod sa
pagkamagulang tungod kay gihugawan ni Ruben ang higdaanan sa iyang
amahan. Busa wala siya nahisulat isip kamagulangang anak nga lalaki.
2 Si Juda ang pinakakusgan sa iyang mga igsoong lalaki, ug ang pangulo
magagikan kaniya. Apan ang katungod sa pagkaanak gihatag kang Jose—
3 ang mga anak nga lalaki ni Ruben, ang kamagulangang anak ni Israel
mao sila Hanok, Palu, Hezron, ug si Carmi. 4 Mao kini sila ang mga kaliwat
ni Joel: ang anak nga lalaki ni Joel mao si Shemaya. Ang anak nga lalaki
ni Shemaya mao si Gog. Ang anak nga lalaki ni Gog mao si Shimei. 5 Ang
anak nga lalaki ni Shimei mao si Mica. Ang anak nga lalaki ni Mica mao si
Reaya. Ang anak nga lalaki ni Reaya mao si Baal. 6 Ang anak nga lalaki ni
Baal mao si Beera, nga gibihag ni Tilgat Pileser nga hari sa Asiria. Si Beera
mao ang pangulo sa tribo sa Ruben. 7 Ang mosunod mao ang matag banay
nga mga kadugo ni Beera, nga nahisulat sa talaan sa ilang mga kagikan:

Si Jeiel ang kamagulangan, Zecarias, 8 ug si Bela ang mga anak nga lalaki
ni Azaz nga anak nga lalaki ni Shema ug anak nga lalaki ni Joel. Nagpuyo
sila sa Aroer, hangtod sa Nebo ug sa Baal Meon, 9 ug ngadto sa sidlakan
hangtod sa sinugdanan sa kamingawan nga paingon sa Suba sa Eufrates.
Tungod kini sa kadaghan sa ilang mga baka sa yuta sa Gilead. 10 Sa mga
adlaw ni Saulo, gisulong sa tribo ni Ruben ang mga Hagarnon ug gipildi
sila. Nagpuyo sila sa mga tolda sa mga Hagarnon sa tibuok yuta sa sidlakan
sa Gilead. 11 Ang mga membro sa tribo sa Gad nagpuyo duol kanila, sa yuta
sa Bashan ngadto sa Saleca. 12 Ang ilang pangulo mao si Joel, nga labaw
sa maong banay, ug si Shafam mao usab ang labaw sa laing banay, ug sila
Janai ug si Shafat sa Bashan. 13 Ang ilang mga kadugo, sumala sa pamilya
sa ilang mga amahan, mao sila Micael, Meshulam, Sheba, Jorai, Jacan, Zia,
ug si Eber—pito silang tanan. 14 Kining mga tawo nga ginganlan sa ibabaw
mao ang mga kaliwat ni Abihail, ug si Abihail mao ang anak nga lalaki ni
Huri. Si Huri mao ang anak nga lalaki ni Jaroa. Si Jaroa mao ang anak nga
lalaki ni Gilead. Si Gilead mao ang anak nga lalaki ni Micael. Si Micael
mao ang anak nga lalaki ni Jeshishai. Si Jeshishai mao ang anak nga lalaki
ni Jado. Si Jado mao ang anak nga lalaki ni Buz. 15 Si Ahi mao ang anak
nga lalaki ni Abdiel nga anak nga lalaki ni Guni, nga labaw sa pamilya sa
ilang mga amahan. 16 Nagpuyo sila sa Gilead, sa Bashan, sa mga lungsod
niini, ug sa tibuok pasabsabang dapit sa Sharon ngadto sa kinatumyan sa
mga utlanan niini. 17 Kining tanan nalista sa talaan sa mga kagikan sa
panahon ni Jotam ang hari sa Juda ug kang Jeroboam ang hari sa Israel.
18 Ang mga Rubenhon, ang mga Gadhanon, ug ang katunga sa tribo sa
Manases adunay 44, 000 ka mga sundalo nga gibansay sa pagpakiggubat,
sa pagdala ug taming ug espada, ug pana. 19 Gisulong nila ang kaliwat
ni Hagar, Jetur, Nafis, ug Nodab. 20 Nakadawat sila ug langitnong tabang
batok kanila. Niini nga paagi, napildi ang mga taga-Hagar ug ang tanan
nga miuban kanila. Tungod kini sa pagtuaw sa mga Israelita ngadto sa
Dios diha sa gubat, ug mitubag siya kanila, tungod kay misalig man sila
kaniya. 21 Gikuha nila ang ilang mga kahayopan, lakip na ang 50, 000 ka
mga kamelyo, 250, 000 ka mga karnero, 2, 000 ka mga asno, ug 100, 000 ka
mga kalalakin-an. 22 Daghan ang ilang napatay nga mga kaaway, tungod
kay nakig-away man ang Dios alang kanila. Nagpuyo sila sa ilang yuta
hangtod sa panahon sa pagkabihag. 23 Ang katunga sa tribo ni Manases
nagpuyo sa yuta sa Bashan ngadto sa Baal Hermon ug sa Senir (Bukid
kini sa Hermon). 24 Mao kini ang mga pangulo sa ilang mga pamilya: Si
Efer, Ishi, Eliel, Azriel, Jeremias, Hodavia, ug si Jadiel. Kusgan ug mga
maisog sila nga mga tawo, inila nga mga tawo, mga pangulo sa ilang mga
pamilya. 25 Apan dili sila matinud-anon sa Dios sa ilang katigulangan.
Hinuon, misimba sila sa mga dios sa katawhan niadtong yutaa, nga gigun-
ob sa Dios sa wala pa sila. 26 Ang Dios sa Israel nagsugo kang Pul ang
hari sa Asiria (gitawag usab ug Tilgat Pileser, ang hari sa Asiria). Gibihag
niya ang mga Rubenhon, Gadhanon, ug ang katunga sa tribo sa Manases.
Gikuha niya ug gidala ngadto sa Hala, Habor, Hara, ug ngadto sa suba sa
Gozan, diin nagpabilin sila hangtod karong adlawa.

6

1 Ang mga anak nga lalaki ni Levi mao sila Gershom, Kohat, ug si Merari.
2 Ang mga anak nga lalaki ni Kohat mao sila Amram, Izhar, Hebron, ug
Uziel. 3 Ang mga anak nga lalaki ni Amram mao sila Aaron, Moises, ug si

Miriam. Ang mga anak nga lalaki ni Aaron mao si Nadab, Abihu, Eleazar,
ug si Itamar. 4 Si Eleazar mao ang amahan ni Finehas, ug si Finehas mao
ang amahan ni Abishua. 5 Si Abishua mao ang amahan ni Buki, ug si
Buki mao ang amahan ni Uzi. 6 Si Uzi mao ang amahan ni Zerahia, ug si
Zerahia mao ang amahan ni Merayot. 7 Si Merayot mao ang amahan ni
Amaria, ug si Amaria mao ang amahan ni Ahitub. 8 Si Ahitub mao ang
amahan ni Zadok, ug si Zadok mao ang amahan ni Ahimaaz. 9 Si Ahimaaz
mao ang amahan ni Azaria, ug si Azaria mao ang amahan ni Johanan. 10 Si
Johanan mao ang amahan ni Azaria, nga nag-alagad sa templo ni Solomon
nga gitukod sa Jerusalem. 11 Si Azaria mao ang amahan ni Amaria, ug si
Amaria mao ang amahan ni Ahitub. 12 Si Ahitub mao ang amahan ni
Zadok, ug si Zadok mao ang amahan ni Shalum. 13 Si Shalum mao ang
amahan ni Hilkia, ug si Hilkia mao ang amahan ni Azaria. 14 Si Azaria
mao ang amahan ni Seraya, ug si Seraya mao ang amahan ni Jehozadak.
15 Nabihag si Jehozadak sa dihang gipabihag ni Yahweh ang Juda ug ang
Jerusalem pinaagi kang Nebucadnezar. 16 Ang mga anak nga lalaki ni Levi
mao sila Gershom, Kohat, ug si Merari. 17 Ang mga anak nga lalaki ni
Gershom mao sila Libni ug si Shimei. 18 Ang mga anak nga lalaki ni Kohat
mao sila Amram, Izhar, Hebron, ug si Uziel. 19 Ang mga anak nga lalaki ni
Merari mao sila Mali ug si Mushi. Sila ang mga banay sa mga levita nga
nalista sumala sa pamilya sa ilang mga katigulangan. 20 Nagsugod ang
mga kaliwat ni Gershom sa iyang anak nga lalaki nga si Libni. Ang anak
nga lalaki ni Libni mao si Jahat. Ang iyang anak nga lalaki mao si Zima.
21 Ang iyang anak nga lalaki mao si Joa. Ang iyang anak nga lalaki mao
si Ido. Ang iyang anak nga lalaki mao si Zera. Ang iyang anak nga lalaki
mao si Jeaterai. 22 Ang mga kaliwat ni Kohat nagsugod sa iyang anak nga
lalaki nga si Aminadab. Ang iyang anak nga lalaki mao si Kora. Ang iyang
anak nga lalaki mao si Asir. 23 Ang iyang anak nga lalaki mao si Elkana.
Ang iyang anak nga lalaki mao si Ebiasaf. Ang iyang anak nga lalaki mao
si Asir. 24 Ang iyang anak nga lalaki mao si Tahat. Ang iyang anak nga
lalaki mao si Uriel. Ang iyang iyang anak nga lalaki mao si Uzia. Ang
iyang anak nga lalaki mao Shaul. 25 Ang mga anak nga lalaki ni Elkana
mao sila Amasai, Ahimot, ug si Elkana. 26 Ang anak niining ikaduhang
Elkana mao si Zofai. Ang iyang anak nga lalaki mao si Nahat. 27 Ang iyang
anak nga lalaki mao si Eliab. Ang anak nga lalaki ni Eliab mao si Jeroham.
Ang iyang anak nga lalaki mao si Elkana. 28 Ang kamagulangang anak ni
Samuel mao si Joel, ug ang ikaduhang anak mao si Abija. 29 Anak nga lalaki
ni Merari mao si Mali. Ang iyang anak nga lalaki mao si Libni. Ang iyang
anak nga lalaki mao si Shimei. Ang anak nga lalaki ni Shimei mao si Uza.
30 Ang iyang anak nga lalaki mao si Shimea. Ang iyang anak nga lalaki
mao si Hagia. Ang iyang anak nga lalaki mao si Asaya. 31 Mao kini ang
mga ngalan sa mga kalalakin-an nga gitugyanan ni David sa mga pag-awit
sa sulod sa templo ni Yahweh, human nga nabalhin didto ang sudlanan
sa kasabotan. 32 Nag-alagad sila pinaagi sa pag-awit didto sa tabernakulo,
ang tolda nga tagboanan, hangtod nga natukod ni Solomon ang balay ni
Yahweh sa Jerusalem. Gituman nila ang ilang mga bulohaton sumala sa
mga sugo nga gihatag kanila. 33 Mao kini kadtong ang nag-alagad uban sa
ilang mga anak nga lalaki. Gikan sa banay ni Kohat mao si Heman nga
manunugtog. Ania ang iyang mga katigulangan, balik ngadto sa nanglabay
nga panahon: Si Heman mao ang anak nga lalaki ni Joel. Si Joel mao ang

anak nga lalaki ni Samuel. 34 Si Samuel mao ang anak nga lalaki ni Elkana.
Si Elkana mao ang anak nga lalaki ni Jeroham. Si Jeroham mao ang anak
nga lalaki ni Eliel. Si Eliel mao ang anak nga lalaki ni Toa. 35 Si Toa mao ang
anak nga lalaki ni Zuf. Si Zuf mao ang anak nga lalaki ni Elkana. Si Elkana
mao ang anak nga lalaki ni Mahat. Si Mahat mao ang anak nga lalaki ni
Amasai. Si Amasai mao ang anak nga lalaki ni Elkana. 36 Si Elkana mao
ang anak nga lalaki ni Joel. Si Joel mao ang anak nga lalaki ni Azaria. Si
Azaria mao ang anak nga lalaki ni Zefania. 37 Si Zefania mao ang anak nga
lalaki ni Tahat. Si Tahat mao ang anak lalaki ni Asir. Si Asir mao ang anak
nga lalaki ni Ebiasap. Si Ebiasap mao ang anak lalaki ni Kora. 38 Si Kora
mao ang anak nga lalaki ni Izar. Si Izar mao ang anak nga lalaki ni Kohat.
Si Kohat mao ang anak nga lalaki ni Levi. Si Levi ang anak nga lalaki ni
Israel. 39 Ang mga kaubanan ni Heman mao si Asaf, nga mitindog sa iyang
tuong bahin. Si Asaf mao ang anak nga lalaki ni Berekia. Si Berekia mao
ang anak nga lalaki ni Shimea. 40 Si Shimea mao ang anak nga lalaki ni
Micael. Si Micael mao ang anak nga lalaki ni Baaseya. Si Baaseya mao
ang anak nga lalaki ni Malkia. 41 Si Malkia mao ang anak nga lalaki ni
Etni. Si Etni ang anak nga lalaki ni Zera. Si Zera mao ang anak nga lalaki
ni Adaya. 42 Si Adaya mao ang anak nga lalaki ni Etan. Si Etan mao ang
anak nga lalaki ni Zima. Si Zima mao ang anak nga lalaki ni Shimei. 43 Si
Shimei mao ang anak nga lalaki ni Jahat. Si Jahat mao ang anak nga lalaki
ni Gershom. Si Gershom mao ang anak nga lalaki ni Levi. 44 Ang anaa
sa walang bahin sa kamot ni Heman mao ang iyang mga kaubanan nga
mga anak nga lalaki ni Merari. Gilakip nila si Ethan ang anak nga lalaki
ni Kishi. Si Kishi ang anak nga lalaki ni Abdi. Si Abdi ang anak nga lalaki
ni Maluc. 45 Si Maluc ang anak nga lalaki ni Hashabia. Si Hashabia ang
anak nga lalaki ni Amazia. Si Amazia ang anak nga lalaki ni Hilkia. 46 Si
Hilkia ang anak nga lalaki ni Amzi. Si Amzi ang anak nga lalaki ni Bani.
Si Bani ang anak nga lalaki ni Shemer. 47 Si Shemer ang anak nga lalaki
ni Mali. Si Mali ang anak nga lalaki ni Mushi. Si Mushi ang anak nga
lalaki ni Merari. Si Merari ang anak nga lalaki ni Levi. 48 Ang ilang mga
kaubanan, nga mga Levita, gisaligan sa pagbuhat sa tanang buluhaton sa
tabernakulo, ang balay sa Dios. 49 Si Aaron ug ang iyang mga anak nga
lalaki ang nagahalad sa halad sinunog ngadto sa halaran; ug ang halad
diha sa halaran sa insenso alang sa tanang buluhaton sa labing balaang
dapit. Kini nga mga halad gihimo alang sa pagpasaylo sa sala sa Israel,
sumala sa tanang gimando ni Moises nga alagad sa Dios. 50 Ang gituohan
nga mga kaliwat ni Aaron mao ang mga mosunod: Ang anak nga lalaki
ni Aaron mao si Eleazar. Ang anak nga lalaki ni Eleazar mao si Finehas.
Ang anak nga lalaki ni Finehas mao si Abishua. 51 Ang anak nga lalaki ni
Abishua mao si Buki. Ang anak nga lalaki ni Buki mao si Uzi. Ang anak
nga lalaki ni Uzi mao si Zerahia. 52 Ang anak nga lalaki ni Zerahia mao si
Merayot. Ang anak nga lalaki ni Merayot mao si Amaria. Ang anak nga
lalaki ni Amaria mao si Ahitub. 53 Ang anak nga lalaki ni Ahitub mao si
Zadok. Ang anak nga lalaki ni Zadok mao si Ahimaaz. 54 Mao kini ang mga
dapit nga gipapuy-an sa mga kaliwat ni Aaron, alang kini sa mga kaliwat ni
Aaron nga gikan sa mga banay ni Kohat (ilaha ang unang luna). 55 Gihatag
kanila ang Hebron sa yuta sa Juda ug ang mga sabsabanang dapit, 56 apan
ang kaumahan sa siyudad ug ang mga baryo niini gihatag ngadto kang
Caleb nga anak ni Jefune. 57 Gihatag nila ngadto sa mga kaliwat ni Aaron:
ang Hebron (ang siyudad nga dalangpanan), ug ang Libna lakip ang mga

sabsabanang dapit niini, Jatir, Eshtemoa lakip ang mga sabsabanang dapit niini, 58 ang Hilen lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Debir lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 59 Gihatag nila sa mga kaliwat ni Aaron: ang Ashan lakip ang mga sabsabanang dapit niini ug ang Bet shemes lakip ang mga sabsabanang dapit niini; 60 ug ang gikan sa tribo ni Benjamin gihatag nila ang Geba lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Alemet lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Anatot lakip ang mga sabsabanang dapit niini. Napulo ug tulo ang gidaghanon sa ilang mga siyudad. 61 Gihatag nila ngadto sa mga nahibilin nga mga kaliwat ni Kohat ang napulo ka luna sa mga siyudad gikan sa katunga sa tribo ni Manases. 62 Alang sa mga kaliwat ni Gershom sa nagkalainlain nilang kabanay gihatagan ug napulo ug tulo ka mga siyudad gikan sa mga tribo ni Isacar, Asher, Neftali, ug gikan sa katunga sa tribo ni Manases sa Bashan. 63 Gihatag nila ang napulo ug duha ka mga siyudad ngadto sa mga kaliwat ni Merari, sumala sa ilang mga banay, gikan sa mga tribo ni Ruben, Gad, ug kang Zebulun. 64 Busa gihatag sa katawhan sa Israel kini nga mga siyudad lakip ang ilang mga sabsabanan ngadto sa mga Levita. 65 Gihatag nila ang matag luna sa mga lungsod nga gihisgotan sa nahiuna gikan sa mga tribo sa Juda, Simeon, ug sa Benjamin. 66 Alang sa ubang banay sa mga Kohatihanon gihatag nila ang mga siyudad gikan sa tribo sa Efraim. 67 Gihatag nila: ang Shekem (usa ka siyudad nga dalangpanan) lakip ang mga sabsabanang dapit niini sa bungtod sa kaumahan sa Efraim, Gezer lakip ang mga sabsabanang dapit niini, 68 ang Jokmeam lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Bet Horon lakip ang mga sabsabanang dapit niini, 69 ang Ayalon lakip ang sabsabanang dapit niini, ug ang Gat Rimon lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 70 Gihatag sa katunga sa tribo ni Manases sa mga Kohatnon: ang Aner lakip ang sabsabanang dapit niini ug ang Bileam lakip ang mga sabsabanang dapit niini. Nahimo kining gipanag-iya sa ubang banay ni Kohat. 71 Alang sa mga kaliwat ni Gershom gikan sa banay sa katunga sa tribo ni Manases, gihatag nila: ang Golan sa Bashan lakip ang mga sabsabanang dapit niini ug ang Ashtarot lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 72 Gihatag sa tribo ni Isacar ngadto sa mga kaliwat ni Gershom: ang Kedes lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Daberat lakip ang mga sabsabanang dapit niini, 73 ang Ramot lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Anem lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 74 Nadawat ni Isacar gikan sa tribo ni Asher: ang Mashal lakip ang mga sabsabanang dapit niini, Abdon lakip ang mga sabsabanang dapit niini, 75 ang Hukok lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Rehob lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 76 Nadawat nila gikan sa tribo ni Neftali: ang Kedes sa Galilea lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Hamon lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Kiriataim lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 77 Alang sa nahibiling mga Levita, ang mga kaliwat ni Merari, gihatagan gikan sa tribo ni Zebulun: ang Rimono lakip ang mga sabsabanang dapit niini ug ang Tabor lakip ang mga sabsabanang dapit niini. 78 - 79 Gihatag usab alang kanila, ang laing bahin sa Jordan ug sa Jerico, sa sidlakang bahin sa suba: ang Bezer sa kamingawan lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Jaza lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Kedemot lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ug ang Mefaat lakip ang mga sabsabanang dapit niini. Gihatag kini gikan sa tribo ni Ruben. 80 Nadawat sa mga Levita ang gikan sa tribo ni Gad: ang Ramot sa Gilead lakip ang mga sabsabanang dapit niini, ang Mahanaim lakip ang

mga sabsabanang dapit niini, 81 ang Heshbon lakip ang mga sabsabanang
dapit niini, ug ang Jazer lakip ang mga sabsabanang dapit niini.

7

1 Ang upat ka mga anak nga lalaki si Isacar mao sila si Tola, Pua, Jashub,
ug si Shimron. 2 Ang mga anak nga lalaki ni Tola mao sila si Uzi, Refaya,
Jeriel, Jamai, Ibsam, ug si Samuel. Sila mao ang mga pangulo sa panimalay
sa ilang amahan, gikan sa mga kaliwat ni Tola ug sila mao ang mga
nalista ingon nga maisog nga mga manggugubat taliwala sa ilang kaliwat.
Mikabat sila ug 22, 600 sa mga adlaw ni David. 3 Ang anak nga lalaki ni
Uzi mao si Izrahia. Ang mga anak ni Izrahia mao sila si Micael, Obadia,
Joel, ug si Ishia, silang lima mao ang mga pangulo sa ilang banay. 4 Diha
kanila aduna silay 36, 000 ka kasundalohan alang sa gubat, sumala sa mga
listahan nga natala sa mga kaliwat sa ilang mga katigulangan, kay daghan
man silag mga asawa ug mga anak nga lalaki. 5 Ang ilang kaigsoonan, ang
tribo ni Isacar, adunay 87, 000 ka manggugubat, sumala sa listahan nga
natala sa banay sa ilang mga katigulangan. 6 Ang tulo ka mga anak nga
lalaki ni Benjamin mao sila si Bela, Beker, and Jediel. 7 Ang lima ka mga
anak nga lalaki ni Bela mao sila si Ezbon, Uzi, Uziel, Jerimot, ug si Iri. Sila
mao ang mga sundalo ug mga pangulo sa mga banay. Mikabat ang ilang
katawhan ug 22, 034 ka manggugubat, sumala sa nalista nga natala sa mga
banay sa ilang mga katigulangan. 8 Ang mga anak nga lalaki ni Beker mao
sila si Zemira, si Joas, si Eliezer, si Elyoenai, si Omri, si Jeremot, si Abija,
si Anatot, ug si Alemet. Kining tanan mao ang iyang mga anak nga lalaki.
9 Ang nalista sa ilang mga banay mikabat ug 20, 200 nga mga pangulo sa
panimalay ug mga manggugubat. 10 Ang anak nga lalaki ni Jediel mao si
Bilhan. Ang mga anak nga lalaki ni Bilhan mao sila si Jeus, si Benjamin,
si Ehud, si Kenaana, si Zetan, si Tarshis, ug si Ahishahar. 11 Kining tanan
mao ang mga anak nga lalaki ni Jediel. Ang nalista sa talaan sa ilang banay
17, 200 ka mga pangulo ug mga manggugubat nga angay moalagad sa
kasundalohan. 12 (Sila si Shupim ug si Hupim mao ang mga anak nga lalaki
ni Ir, ug si Hushim mao ang anak ni Aher.) 13 Ang mga anak nga lalaki ni
Neftali mao sila si Jaziel, si Guni, si Jezer, ug si Shalum. Mao kini ang mga
apo ni Bilha. 14 Adunay usa ka lalaki nga anak si Manases nga ginganlan
ug Asriel, nga gipanamkon sa iyang puyopuyo nga taga-Aram. Nanganak
usab siya kang Makir ang amahan ni Gilead. 15 Naminyo si Makir gikan sa
mga Hufanon ug mga Shufanon. Ang ngalan sa iyang igsoong babaye mao
si Maaca. Ang laing kaliwat ni Manases mao si Zelofehad, nga may mga
anak nga babaye lamang. 16 Si Maaca ang asawa ni Makir, nanganak ug
usa ka lalaki ug ginganlan niya siya ug Peres. Ang ngalan sa iyang igsoong
lalaki mao si Sheres, ug ang iyang mga anak nga lalaki mao sila si Ulam
ug si Rakem. 17 Ang anak nga lalaki ni Ulam mao si Bedan. Mao kini ang
mga kaliwat ni Gilead ang anak ni Makir nga anak ni Manases. 18 Ang
igsoon nga babaye ni Gilead nga si Hamoleket nanganak kang Ishod, kang
Abiezer, ug kang Mala. 19 Ang mga anak nga lalaki ni Shemida mao sila si
Ahian, si Shekem, si Likhi, ug si Aniam. 20 Ang mga mosunod mao ang mga
kaliwat ni Efraim: Si Shutela mao ang anak nga lalaki ni Efraim. Ang anak
ni Shutela mao si Bered. Ang anak ni Bered mao si Tahat. 21 Ang anak ni
Tahat mao si Zabad. Ang anak ni Zabad mao si Shutela. (Si Ezer ug si Elead
gipatay sa mga lalaki sa Gat, nga mga lumulupyo nianang yutaa, sa dihang
gikawat nila ang ilang mga kahayopan. 22 Nagsubo ang ilang amahan nga

si Efraim alang kanila sulod sa daghang mga adlaw, ug nangadto kaniya
ang iyang mga igsoong lalaki aron hupayon siya. 23 Nakighilawas siya
sa iyang asawa. Nanamkon siya ug nanganak ug usa ka batang lalaki.
Ginganlan siya ni Efraim ug Beria, tungod kay ang katalagman midangat
man sa iyang pamilya. 24 Ang iyang anak nga babaye mao si Sheera, nga
nagtukod sa Ubos ug sa Taas nga bahin sa Bet Horon ug sa Uzen Sheera.)
25 Ang iyang anak nga lalaki mao si Refa. Ang anak ni Refa mao si Resep.
Ang anak ni Resep mao si Tela. Ang anak ni Tela mao si Tahan. 26 Ang
anak ni Tahan mao si Ladan. Ang anak ni Ladan mao si Amihud. Ang anak
ni Amihud mao si Elishama. 27 Ang anak ni Elishama mao si Nun. Ang
anak ni Nun mao si Josue. 28 Ang ilang gipanag-iyahan ug mga gipuy-an
mao ang Betel ug ang kasikbit nga mga baryo. Gipalapdan pa nila dapit sa
silangan nga bahin hangtod sa Naaran ug sa kasadpan nga dapit hangtod
sa Gezer ug sa mga baryo niini, ug hangtod sa Shekem ug sa mga baryo
sa Aya ug sa mga baryo niini. 29 Didto sa utlanan ni Manases mao ang Bet
Shan ug ang baryo niini, ang Taanac ug ang mga baryo niini, ang Megido
ug ang mga baryo niini, ug ang Dor ug ang mga baryo niini. Nagpuyo dinhi
nga mga lungsod ang mga kaliwat ni Jose nga anak ni Israel. 30 Ang mga
anak nga lalaki ni Asher mao sila si Imna, Ishva, Ishvi, ug si Beria. Si Sera
mao ang ilang igsoong babaye. 31 Ang mga anak nga lalaki ni Beria mao
sila si Heber ug si Malkiel, nga maoy amahan ni Birzait. 32 Ang mga anak
nga lalaki ni Heber mao sila si Jaflet, si Shomer, ug si Hotam. Si Shua mao
ang ilang igsoong babaye. 33 Ang mga anak nga lalaki ni Jaflet mao sila
si Pasac, Bimhal ug si Ashvat. Mao kini sila ang mga anak ni Jaflet. 34 Si
Shomer, ang igsoong lalaki ni Jaflet adunay tulo ka anak nga mga lalaki: si
Roga, si Jehuba, ug si Aram. 35 Ang igsoon ni Shemer nga si Helem adunay
mga anak nga sila si Zofa, si Imna, si Sheles, ug si Amal. 36 Ang mga anak
nga lalaki ni Zofa mao sila si Sua, si Harnefer, si Shual, si Beri, si Imra, 37 si
Bezer, si Hod, si Shama, si Shilsha, si Itran, ug si Beera. 38 Ang mga anak
nga lalaki ni Jeter mao sila si Jefune, si Pispa, ug si Ara. 39 Ang mga anak
nga lalaki ni Ula mao sila si Ara, si Haniel, ug si Rizia. 40 Kining tanan
mao ang mga kaliwat ni Asher. Sila mao ang mga katigulangan sa banay,
pangulo sa ilang mga panimalay, mga mahinungdanong mga tawo, mga
manggugubat, ug mga pangulo taliwala sa mga pangulo. Adunay nalista
nga 26, 000 ka mga lalaki nga angay moalagad sa kasundalohan, sumala
sa ilang gidaghanon nga nalista.

8

1 Ang lima ka mga anak nga lalaki ni Benjamin mao sila si Bela ang
iyang kamagulangan, si Ashbel, si Ahara, 2 si Noha, ug si Rafa. 3 Ang mga
anak ni Bela mao sila si Adar, si Gera, si Abihud, 4 si Abishua, si Naaman,
si Ahoa, 5 si Gera, si Shefufan, ug si Huram. 6 Mao kini ang mga kaliwat ni
Ehud nga mao ang mga pangulo usab sa banay alang sa mga lumolupyo
sa Geba, nga gipapahawa ngadto sa Manahat: 7 si Naaman, si Ahija, ug
si Gera. Sa kataposan, si Gera ang nangulo sa ilang pagbiya. Siya mao
ang amahan ni Uza ug ni Ahihud. 8 Si Shaharaim ang nahimong amahan
sa mga kabataan sa yuta sa Moab, human siya makigbulag sa iyang mga
asawa nga si Hushim ug si Baara. 9 Sa iyang asawa nga si Hodes, nahimong
amahan si Shaharaim ni Jobab, ni Zibia, ni Mesha, ni Malcam, 10 ni Jeuz, ni
Sakia, ug ni Mirma. Mao kini ang iyang mga anak nga maoy mga pangulo
sa ilang mga banay. 11 Nahimo na siyang amahan daan ni Abitub ug ni

Elpaal pinaagi kang Hushim. 12 Ang mga anak nga lalaki ni Elpaal mao
sila si Eber, Misham, ug si Shemed (nga nagtukod sa Ono ug sa Lod uban
ang mga kasikbit nga mga baryo). 13 Anaa usab si Beria ug si Shema.
Sila mao ang mga pangulo sa mga banay nga lumulupyo sa Ayalon, nga
nagpapahawa sa mga lumulupyo sa Gat. 14 Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Beria: si Ahio, si Sashak, si Jeremot, 15 si Zebadia, si Arad, si Eder,
16 si Micael, si Ishpa, ug si Joha. 17 _ 18 Mao kini ang mga anak nga lalaki
ni Elpaal: si Zebadia, si Meshulam, si Hizki, si Heber, si Ishmerai, si Izlia,
ug si Jobab. 19 _ 20 _ 21 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Shimei: si
Jakim, si Zicri, si Zabdi, si Elienai, si Ziletai, si Eliel, si Adaya, si Beraia, ug
si Shimrat. 22 _ 23 _ 24 _ 25 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Sashak: si
Ishpan, si Eber, si Eliel, si Abdon, si Zicri, si Hanan, si Hanania, si Elam,
si Antotia, si Ifdeia, ug si Penuel. 26 _ 27 _ Mao kini ang mga anak nga
lalaki ni Jeroham: si Shamsherai, si Sheharia, si Atalia, si Jaareshia, si
Elija, ug si Zicri. 28 Mao kini ang mga pangulo sa mga banay nga nagpuyo
sa Jerusalem. 29 Ang amahan ni Gibeon mao si Jeil kansang ngalan sa
asawa mao si Maaca nga nagpuyo sa Gibeon. 30 Ang iyang kamagulangan
mao si Abdon, gisundan ni Zur, ni Kis, ni Baal, ni Nadab, 31 ni Gedor, ni
Ahio ug ni Zeker. 32 Ang laing anak nga lalaki ni Jeil mao si Meklot nga
maoy amahan ni Shimea. Nagpuyo usab sila duol sa ilang mga kabanay
sa Jerusalem. 33 Si Ner mao ang amahan ni Kis. Si Kis mao ang amahan
ni Saul. Si Saul mao ang amahan ni Jonathan, ni Malkisua, ni Abinadab,
ug ni Ishbaal. 34 Ang anak ni Jonathan mao si Merib Baal. Si Merib Baal
mao ang amahan ni Mica. 35 Ang mga anak nga lalaki ni Mica mao sila
si Piton, si Melec, si Tarea, ug si Ahaz. 36 Si Ahaz mao ang amahan ni
Jehoada. Si Jehoada mao ang amahan ni Alemet, ni Azmavet, ug ni Zimri.
Si Zimri mao ang amahan ni Moza. 37 Si Moza mao ang amahan ni Binea.
Si Binea mao ang amahan ni Rafa. Si Rafa mao ang amahan ni Eleasa. Si
Eleasa mao ang amahan ni Azel. 38 Adunay unom ka mga anak nga lalaki
si Azel: si Azrikam, si Bokeru, si Ishmael, si Searia, si Obadia, ug si Hanan.
Kining tanan mao ang mga anak ni Azel. 39 Ang mga anak nga lalaki sa
iyang igsoon nga si Eshek mao sila si Ulam ang iyang kamagulangan, si
Jeus ang ikaduha, ug ang ikatulo si Elifelet. 40 Ang mga anak ni Ulam mga
manggugubat ug mga mamamana. Daghan silag mga anak ug mga apo
nga lalaki, mga 150 ang gidaghanon. Kining tanan sakop sa mga kaliwat
ni Benjamin.

9

1 Busa nalista ang kagikan sa tibuok Israel. Gisulat nila kini sa libro sa
mga hari sa Israel. Mahitungod sa Juda, gibihag sila padulong sa Babilonia
tungod sa ilang sala. 2 Ang unang mopuyo pag-usab sa ilang mga siyudad
mao ang pipila sa mga Israelita, mga pari, mga Levita, ug nag-alagad sa
templo. 3 Ang pipila sa mga kaliwat ni Juda, ni Benjamin, ni Efraim, ug ni
Manases anaa nagpuyo sa Jerusalem. 4 Ang mga lumolupyo naglakip kang
Utai ang anak ni Amihud nga anak ni Omri nga anak ni Imri nga anak ni
Bani, nga usa sa mga kaliwat ni Perez nga anak ni Juda. 5 Taliwala sa mga
taga-Shilon mao si Asaya ang kamagulangan ug ang iyang mga anak nga
lalaki. 6 Taliwala sa mga kaliwat ni Zera mao si Jeuel. May gidaghanon
nga 690 ang ilang mga kaliwat. 7 Taliwala sa mga kaliwat ni Benjamin
mao si Salu ang anak nga lalaki ni Meshulam nga anak ni Hodavia nga
anak ni Hasenua. 8 Lakip usab si Ibnea ang anak ni Jeroham; si Ela ang

anak ni Uzi nga anak ni Micri; ug si Meshulam ang anak ni Shefatia nga
anak ni Reuel nga anak ni Ibnija. 9 Nahisulat ang ilang mga kabanay nga
sa talaan sa mga kagikan nga mikabat ug 956 tanan. Kining tanan nga
mga lalaki mao ang mga pangulo sa banay sa ilang mga katigulangan.
10 Ang mga pari mao sila si Jedaya, si Jehoyarib, ug si Jakin. 11 Lakip
usab si Azaria ang anak nga lalaki ni Hilkia nga anak ni Meshulam nga
anak ni Zadok nga anak ni Merayot nga anak ni Ahitub, ang tigdumala
sa balay sa Dios. 12 Lakip usab si Adaya nga anak ni Jeroham nga anak
ni Pashur nga anak ni Malkia. Lakip usab si Maasai ang anak ni Adiel
nga anak ni Jazera nga anak ni Meshulam nga anak ni Meshilemit nga
anak ni Imer. 13 Ang ilang mga kabanay, kinsa mga pangulo sa mga banay
sa ilang katigulangan, mikabat ug 1, 760 tanan. Sila mao ang kalalaki-
an nga labing angayan sa buluhaton sa balay sa Dios. 14 Taliwala sa mga
Levita, anaa sila si Shemaya ang anak nga lalaki ni Hashub nga anak ni
Azrikam nga anak ni Hashabia, nga mga kaliwat ni Merari. 15 Lakip usab
sila si Bakbakar, si Heres, si Galal, ug si Matania nga anak nga lalaki ni
Mica nga anak ni Zicri nga anak ni Asaf. 16 Lakip usab si Obadia ang
anak nga lalaki ni Shemaya nga anak ni Galal nga anak ni Jedutun; ug si
Berekia ang anak nga lalaki ni Asa nga anak ni Elkana, nga nagpuyo sa
mga baryo sa mga taga-Netofat. 17 Ang mga magbalantay sa pultahan mao
sila si Shalum, si Akub, si Talmon, si Ahiman, ug ang ilang mga kaliwat. Si
Shalum mao ang ilang pangulo. 18 Kaniadto nagbantay sila sa ganghaan
sa hari nga atua sa kasadpan nga bahin alang sa kampo sa mga kaliwat ni
Levi. 19 Si Shalum ang anak nga lalaki ni Kore nga anak ni Ebiasaf nga mao
ang anak ni Kora, ug ang iyang kabanay nga gikan sa panimalay sa iyang
amahan nga mao ang mga taga-Kora, mao ang tigdumala sa buluhaton,
nagbantay sila sa pultahan paingon sa tolda, ingon nga gibantayan sa
ilang mga katigulangan ang kampo ni Yahweh, ug gibantayan usab nila
ang agianan. 20 Si Finehas nga anak ni Eleazar mao ang tigdumala kanila
kaniadto, ug si Yahweh nag-uban kaniya. 21 Si Zacarias ang anak nga lalaki
ni Meshelemia mao ang tigbantay sa pultahan paingon sa templo, ang
“tolda nga tagboanan.” 22 Kadtong tanan nga napili ingon nga tigbantay
sa mga pultahan mikabat ug 212. Nalista ang ilang mga ngalan sa talaan
sa katawhan sa ilang mga baryo. Ang mananagna nga si David ug si
Samuel ang mananagna maoy nagpili kanila sa ilang mga katungdanan
nga sinaligan. 23 Busa sila ug ang ilang mga kaanakan nga tigbantay
sa mga pultahan sa balay ni Yahweh, ang tabernakulo. 24 Nagbantay sa
upat ka mga bahin ang tigbantay sa pultahan, padulong sa sidlakan, sa
kasadpan, sa amihanan, ug sa habagatan. 25 Mangadto ang ilang mga
kaigsoonan nga namuyo sa ilang mga baryo aron mopulipuli kanila sulod
sa pito ka adlaw. 26 Apan ang upat ka mga pangulo nga tigbantay sa
ganghaan nga mga Levita mao ang gipabantay sa mga lawak ug sa mga
lawak nga tipiganan sa balay sa Dios. 27 Tibuok gabii bantayan nila ang
ilang mga dapit palibot sa balay ni Yahweh, kay sila man ang gitugahan
sa pagbantay niini. Unya ablihan nila kini matag buntag. 28 Ang pipila
kanila mao ang tigdumala sa mga kasangkapan sa templo; ihapon nila
ang mga butang sa dihang ipasulod kini ug ipagawas. 29 Pipila usab kanila
ang gitugyanan nga maoy mag-atiman sa balaang mga butang, sa mga
kasangkapan, ug mga kagamitan, lakip na ang labing maayong harina,
mga bino, mga lana, mga insenso, ug mga panakot. 30 Ang pipila sa mga
anak nga lalaki sa mga pari mao ang mosagol sa mga panakot. 31 Si Matitia
ang usa sa mga Levita nga kamagulangan ni Shalum nga taga-Kora, mao

ang tigdumala sa pag-andam sa tinapay alang sa paghalad. 32 Pipila sa
ilang mga igsoon, nga kaliwat ni Kohat, mao ang tigdumala sa tinapay
diha sa presensya, aron andamon kini sa matag Adlaw nga Igpapahulay.
33 Nagpuyo ang mga mang-aawit ug ang mga pangulo sa panimalay sa
Levita sa mga lawak sa balay alampoanan sa dihang wala na silay buhaton,
tungod kay kinhanglan nilang buhaton ang gisangon kanila nga buluhaton
adlaw ug gabii. 34 Mao kini ang mga pangulo taliwala sa panimalay sa
mga Levita, ingon nga nalista diha sa listahan sa kagikan. Nagpuyo sila sa
Jerusalem. 35 Ang amahan ni Gibeon nga si Jeil kansang ngalan sa asawa
mao si Maaca, nga nagpuyo didto sa Gibeon. 36 Ang iyang kamagulangang
anak mao si Abdon, 37 unya sila si Zur, si Kis, si Baal, si Ner, si Nadab, si
Gedor, si Ahio, si Zacarias, ug si Miklot. 38 Si Miklot mao ang amahan ni
Shimeam. Nagpuyo usab sila duol sa ilang kaigsoonan sa Jerusalem. 39 Si
Ner mao ang amahan ni Kis. Si Kis mao ang amahan ni Saul. Si Saul mao
ang amahan ni Jonathan, ni Malki Shua, ni Abinadab, ug ni Eshbaal. 40 Ang
mga anak nga lalaki ni Jonathan mao si Merib Baal. Si Merib Baal mao
ang amahan ni Mica. 41 Ang mga anak nga lalaki ni Mica mao sila si Piton,
si Melec, si Tarea, ug si Ahaz. 42 Si Ahaz mao ang amahan ni Jara. Si Jara
mao ang amahan ni Alemet, ni Azmavet, ug ni Zimri. Si Zimri mao ang
amahan ni Moza. 43 Si Moza mao ang amahan ni Binea. Si Binea mao ang
amahan ni Refaya. Si Refaya mao ang amahan ni Eleasah. Si Eleasa mao
ang amahan ni Azel. 44 Ang unom ka mga anak nga lalaki ni Azel mao sila
si Azrikam, si Bokeru, si Ishmael, si Searia, si Obadia, ug si Hanan. Mao
kini ang mga anak nga lalaki ni Azel.

10

1 Karon nakiggubat ang mga Filistihanon batok sa Israel. Ang matag
tawo sa Israel miikyas gikan sa Filistihanon ug nangamatay sa Bukid sa
Gilboa. 2 Hapit na maapsan sa mga Filistihanon si Saul ug ang iyang anak
nga lalaki. Gipatay sa mga Filistihanon si Jonathan, si Abinadab, ug si
Malkishua, ang iyang mga anak nga lalaki. 3 Misamot na pag-ayo ang
gubat batok kang Saul, ug naigo siya sa mga tigpana. Hilabihan ang iyang
gibating kasakit tungod sa pana. 4 Unya miingon si Saul sa iyang tigdala
sa hinagiban, “Hulbota ang imong espada ug duslaka ako gamit niini. Kay
kung dili, moabot kining mga walay tuli ug magpasipala kanako.” Apan
midumili ang iyang tigdala sa hinagiban, kay nahadlok man siya pag-
ayo. Busa gihulbot ni Saul ang iyang kaugalingong espada ug miubo niini.
5 Sa pagkakita sa iyang tigdala sa hinagiban nga namatay na si Saul, siya
usab miubo sa iyang espada ug namatay. 6 Busa namatay si Saul, ug ang
iyang tulo ka mga anak nga lalaki, busa nangamatay ang tibuok sakop sa
iyang panimalay. 7 Sa pagkakita sa matag tawo sa Israel nga atua didto sa
walog nga nangikyas sila, ug namatay na si Saul ug ang iyang mga anak,
gibiyaan nila ang ilang mga siyudad ug nangikyas. Unya nangabot ang
mga Filistihanon ug namuyo niini. 8 Nahitabo nga sa pagkasunod adlaw,
sa pagpangabot sa mga Filistihanon aron sa pagkuha sa mga butang sa mga
patay, nakaplagan nila si Saul ug ang iyang mga anak nga nagbuy-od didto
sa Bukid sa Gilboa. 9 Gihuboan nila siya ug gidala ang iyang ulo ug ang
iyang hinagiban. Nagpadala sila ug mga mensahero sa tibuok Filistia aron
sa pagbalita sa ilang mga diosdios ug sa katawhan. 10 Gibutang nila ang
iyang hinagiban sulod sa templo sa ilang mga diosdios, ug gibitay ang iyang
ulo sa templo ni Dagon. 11 Sa pagkadungog sa tibuok Jabes Gilead sa tanang

gibuhat sa mga Filistihanon ngadto kang Saul, 12 nangadto ang tanang mga
lalaking manggugubat ug gikuha ang lawas ni Saul ug sa iyang mga anak
nga lalaki, ug gidala sila sa Jabes. Gisunog nila ang ilang mga bukog ilalom
sa kahoy nga tugas ug nagpuasa sulod sa pito ka adlaw. 13 Busa namatay si
Saul tungod sa iyang pagkamasinupakon kang Yahweh. Wala niya tumana
ang mga gitudlo ni Yahweh, apan nagpakisayod hinuon gikan sa tawo nga
makasulti sa mga patay. 14 Wala niya pangitaa ang giya nga gikan kang
Yahweh, busa gipatay siya ni Yahweh ug gitugyan ang gingharian ngadto
kang David nga anak ni Jesse.

11

1 Unya miadto ang tibuok Israel ngadto kang David didto sa Hebron
ug miingon, “Paminaw, kami ang imong unod ug ang imong bukog. 2 Sa
milabay nga panahon, sa dihang si Saul pa ang naghari kanamo, ikaw na
ang nagdumala sa kasundalohan nga mga Israelita. Si Yahweh nga imong
Dios miingon kanimo, 'Pagabantayan mo ang akong katawhan sa Israel, ug
mahimo kang magmamando sa akong katawhan sa Israel.”' 3 Busa miadto
ang tanang pangulo sa Israel ngadto sa hari didto sa Hebron, ug naghimo
ug kasabotan si David tali kanila sa atubangan ni Yahweh. Gidihogan nila
si David ingon nga hari sa Israel. Niini nga paagi, ang pulong ni Yahweh
nga gipadayag pinaagi kang Samuel natinuod. 4 Miadto si David ug ang
tanang Israelita sa Jerusalem (nga mao ang, Jebus). Karon anaa didto
ang mga kaliwat ni Jebus, nga lumolupyo sa yuta. 5 Ang mga lumolupyo
sa Jebus miingon ngadto kang David, “Dili ka makasulod dinhi.” Apan
gikuha ni David ang lig-ong salipdanan sa Zion, nga mao ang, siyudad
ni David. 6 Miingon si David, “Si Bisan kinsa nga mouna ug sulong sa
mga Jebusehanon mahimong kumandante.” Busa misulong ug una si Joab
ang anak nga lalaki ni Zeruya, busa nahimo siyang kumandante. 7 Unya
nagpuyo si David sa lig-ong salipdanan. 8 Busa gitawag nila kini nga
siyudad ni David. Gikutaan niya palibot ang siyudad gikan sa Milo ug ang
likod palibot sa pader. Gikutaan ni Joab ang ubang siyudad. 9 Nahimo si
David nga mas labaw tungod kay nagauban man kaniya si Yahweh. 10 Mao
kini ang mga pangulo ni David, nga nagpakita sa ilang pagkakusgan uban
kaniya sa iyang gingharian, uban sa tibuok Israel, aron mahimo siyang
hari, nga nagatuman sa pulong ni Yahweh mahitungod sa Israel. 11 Mao
kini ang listahan sa bantogang mga sundalo ni David: Si Jashobeam, ang
anak nga lalaki sa usa ka Hakmonihanon, ang kumandante sa 30. Gipatay
niya ang 300 ka mga kalalakin-an sa iyang bangkaw sa usa lamang ka
higayon. 12 Sunod kaniya mao si Eleazer, ang anak nga lalaki ni Dodo, ang
Ahotihanon, nga usa sa tulo ka bantogang mga kalalakin-an. 13 Kauban
siya ni David didto sa Pasdamim, ug didto nagtigom ang mga Filistihanon
alang sa gubat, diin didto adunay umahan sa sebada ug mikalagiw ang
kasundalohan gikan sa mga Filistihanon. 14 Nagbarog sila taliwala sa
maong uma. Gipanalipdan nila kini ug gipamatay ang mga Filistihanon
ug giluwas sila ni Yahweh uban ang dakong kadaogan. 15 Unya ang tulo sa
30 ka mga pangulo milugsong paingon kang David ngadto sa kabatohan,
sa langub sa Adulam. Nagkampo ang kasundalohan sa Filistihanon didto
sa walog sa Refaim. 16 Niana nga panahon anaa si David sa iyang
salipdanan nga usa ka langub, samtang ang mga Filistihanon nagtigom
sa ilang kampo didto sa Betlehem. 17 Giuhaw si David ug miingon, “Kung
aduna untay tawo nga makahatag kanako ug tubig aron imnon nga gikan
sa atabay didto sa Betlehem, ang atabay nga anaa duol sa ganghaan!”

18 Busa mingsulod kining tulo ka bantogang mga sundalo taliwala sa
kasundalohan sa Filistihanon ug nagkabo ug tubig sa atabay sa Betlehem,
ang atabay nga anaa tupad sa ganghaan. Nagkuha sila ug tubig ug gidala
kini ngadto kang David, apan nagdumili siya sa pag-inom niini. Hinuon,
gibubo niya kini ngadto kang Yahweh. 19 Unya miingon siya, “o Yahweh,
ipalayo kini kanako, nga ako kining imnon. Kinahanglan ko ba nga imnon
ang dugo sa mga tawo nga nagbutang sa ilang mga kinabuhi sa kakuyaw?”
Tungod kay gibutang man nila sa kakuyaw ang ilang kinabuhi, nagdumili
siya sa pag-inom niini. Mao kini ang mga butang nga gibuhat sa tulo
ka bantogang mga sundalo. 20 Si Abisai ang igsoong lalaki ni Joab, ang
kapitan sa tulo. Gibangkaw niya sa usa ka higayon ang 300 ka tawo ug
gipamatay sila. Gipasidunggan siya taliwala sa tulo. 21 Taliwala sa Tulo,
siya ang labing gipasidunggan ug nahimong ilang kapitan. Bisan paman
ug dili siya sakop sa tulo. 22 Si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada ang
kusgan nga tawo nga nakabuhat sa dagkong mga butang. Gipatay niya
ang duha ka anak nga lalaki ni Ariel sa Moab. Mikanaog usab siya ngadto
sa bangag ug gipatay ang usa ka liyon samtang panahon sa tingtugnaw.
23 Gipatay usab niya ang usa ka Ehiptohanon, ang tawo nga adunay lima
ka cubit ang gitas-on. Adunay usa ka bangkaw ang Ehiptohanon nga
sama sa likisan sa manghahabol, apan milugsong siya paingon kaniya dala
lamang ang usa ka sungkod. Giilog niya ang bangkaw nga anaa sa kamot
sa Ehiptohanon ug gipatay siya pinaagi sa iyang kaugalingong bangkaw.
24 Si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada ang nagbuhat sa dagkong
butang, ug gipasidunggan siya taliwala sa tulo ka bantogang mga sundalo.
25 Sa kinatibuk-an mas labaw gayod siya kay sa 30 ka mga sundalo, apan
wala niya makab-ot ang sama ka labing labaw sa tulo ka mas labing
bantogang mga sundalo. Apan gihimo siya ni David nga pangulo sa iyang
mga tigbantay. 26 Ang bantogang mga sundalo mao si Asahel nga igsoong
lalaki ni Joab, si Elhanan nga anak nga lalaki ni Dodo sa Betlehem, 27 si
Shamot nga taga-Haror, si Helez nga taga-Pelon, 28 si Ira nga anak nga
lalaki ni Ikes nga taga-Tekoa, si Abiezer nga taga-Anatot, 29 si Sibecai nga
taga-Husha, si Ilai nga taga-Aho, 30 Si Maharai nga taga-Netofa, si Heled
anak nga lalaki ni Baana nga taga-Netofa, 31 si Itai anak nga lalaki ni Ribai
nga taga-Gibea sa kaliwatan ni Benjamin, si Benaya nga taga-Piraton, 32 si
Hurai nga nagpuyo sa mga walog sa Gaas, si Abiel nga taga-Araba 33 si
Azmavet nga taga-Baharum, si Eliaba nga taga-Shaalbon, 34 ang mga anak
nga lalaki ni Hasem nga taga-Gizon, si Jonathan nga anak nga lalaki ni
Shagee nga taga-Harar, 35 si Ahiam nga anak nga lalaki ni Sacar nga taga-
Harar, si Elifal nga anak nga lalaki ni Ur, 36 si Hefer nga taga-Mekerat, si
Ahia nga taga-Pelon, 37 si Hezro nga taga-Carmel, si Naarai nga anak ni
Ezbai, 38 Si Joel ang igsoong lalaki ni Natan, si Mibhar nga anak nga lalaki
ni Hagri, 39 si Zelek nga taga-Amon, si Naharai nga taga-Berot (ang tigdala
sa hinagiban ni Joab nga anak nga lalaki ni Zeruya), 40 si Ira ug si Gareb
nga taga-Jatir, 41 si Uria nga Hitihanon, si Zabad nga anak nga lalaki ni
Alai, 42 Si Adina nga anak nga lalaki ni Shiza nga kaliwat ni Ruben (usa ka
pangulo sa mga tribo ni Ruben) ug uban ang 30 ka mga sakop, 43 si Hanan
nga anak nga lalaki ni Maaca, ug si Joshafat nga taga-Mitna, 44 si Uzia nga
taga-Ashterat, si Shama ug si Jeil nga mga anak nga lalaki ni Hotam nga
taga-Aroer, 45 si Jediel nga anak nga lalaki ni Shimri sa Juda (igsoon niya
nga taga-Tiz), 46 si Eliel nga taga-Mahav, si Jeribai ug si Joshovia nga mga
anak nga lalaki ni Elnaam, si Itma nga taga-Moab, 47 si Eliel, si Obed, ug si

Jaasiel nga taga-Zoba.

12

1 Mao kini ang kalalakin-an nga miadto kang David sa Ziklag, samtang
gihinginlan pa siya sa presensya ni Saul nga anak nga lalaki ni Kis. Uban
sila sa mga kasundalohan, nga iyang mga kaubanan sa gubat. 2 Aduna
silay mga pana ug makahimo sila sa pagpana ug paglambuyog ug mga bato
gamit ang ilang tuo ug wala nga kamot. Mga kaliwat sila ni Benjamin, nga
katribo ni Saul. 3 Ang pangulo mao si Ahi Ezer, unya si Joas, nga mga anak
nga lalaki ni Shemaa nga taga-Gibea. Anaa usab si Jeziel ug si Pelet, nga
anak nga lalaki ni Azmavet. Anaa usab si Beraca. Si Jehu nga taga-Anatot,
4 si Ismaya nga taga-Gibeon, ang sundalo uban sa 30 (ug nagmando sa 30);
si Jeremias, si Jahaziel, si Johanan, si Jozabad nga taga-Gedera, 5 Si Eluzai, si
Jerimot, si Bealia, si Shemaria, si Shefatia nga taga-Haruf, 6 ang taga-Kora
nga si Elkana, si Isia, si Azarel, si Joezer, si Jashobeam, ug 7 si Joela ug
si Zebadia, nga mga anak nga lalaki ni Jeroham sa Gedor. 8 Nakighiusa
ang pipila ka mga kaliwat ni Gad kang David sa tagoanan didto sa
kamingawan. Manggugubat sila nga mga lalaki nga gibansay sa gubat,
nga hanas sa taming ug bangkaw; nga adunay isog nga mga panagway
nga sama sa panagway sa mga liyon. Paspas silang managan sama sa
mga binaw nga anaa sa kabukiran. 9 Si Eser mao ang pangulo, si Obadia
ang ikaduha, si Eliab ang ikatulo, 10 si Mismanna ang ikaupat, si Jeremias
ang ikalima, 11 si Atai ang ikaunom, si Eliel ang ikapito, 12 si Johanan ang
ikawalo, si Elzabad ang ikasiyam, 13 si Jeremias ang ikanapulo, si Macbanai
ang ika-onse. 14 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Gad nga mga pangulo
sa kasundalohan. Ang labing ubos nangulo sa gatosan, ug ang labing
bantogan nangulo sa liboan. 15 Nanabok sila sa Jordan sa unang bulan,
sa dihang mibaha kini, ug giabog nila ang tanan nga nagpuyo didto sa
walog, gikan sa sidlakang bahin paingon sa kasadpang bahin. 16 Miadto
ang pipila ka kalalakin-an nga naggikan sa banay ni Benjamin ug ni Juda
sa tagoanan ni David. 17 Migawas si David aron sa paghimamat kanila ug
miingon kanila, “Kung mianhi kamo sa kalinaw aron sa pagtabang kanako,
mahimo kamong makig-abin kanako. Apan kung mianhi kamo aron sa
pagbudhi kanako alang sa akong mga kaaway, hinaot nga makita sa Dios
sa atong mga katigulangan ug badlongon kamo, sanglit wala man akoy
nabuhat nga daotan.” 18 Unya mikunsad ang Espiritu kang Amasai, nga
pangulo sa 30. Miingon si Amasai, “Imo kami, David. Dapig kami kanimo,
anak ni Jesse. Kalinaw, hinaot nga ang kalinaw maanaa kang bisan kinsa
nga motabang kanimo. Maanaa unta ang kalinaw sa mga nagtabang
kanimo, kay nagtabang man kanimo ang imong Dios.” Unya gidawat
sila ni David ug gihimo silang mga pangulo sa tibuok niyang katawhan.
19 Mikuyog usab ang pipila nga gikan sa mga kaliwat ni Manases kang
David sa dihang miabot siya uban ang mga Filistihanon aron makiggubat
batok kang Saul. Apan wala sila mitabang sa mga Filistihanon, tungod kay
nagsultihanay ang mga pangulo sa Filistihanon ug gipapahawa si David.
Miingon sila, “Mibiya siya sa iyang agalon nga si Saul alang sa kadaot
sa atong mga kinabuhi.” 20 Sa dihang miadto siya sa Ziklag, nakig-abin
kaniya ang katawhan ni Manases nga sila si Adna, si Jozabad, si Jediel, si
Micael, si Jozabad, si Elihu, ug si Ziletai, nga mga kapitan sa liboan nga
kaliwat ni Manases. 21 Gitabangan nila si David sa pagpakig-away batok
sa mga pundok sa kawatan, kay isog sila nga mga tawo. Sa wala madugay
nahimo silang mga pangulo sa kasundalohan. 22 Sa matag adlaw, miadto

kang David ang mga kasundalohan aron sa pagtabang kaniya, hangtod nga midaghan ang kasundalohan, sama sa kasundalohan sa Dios. 23 Mao kini ang talaan sa kasundalohan nga sinangkapan alang sa gubat nga miadto kang David sa Hebron, aron sa pagbalhin sa gingharian ni Saul ngadto kaniya, nga katumanan sa pulong ni Yahweh. 24 6, 800 kadtong gikan sa banay ni Juda nga nagdala ug taming ug bangkaw nga gisangkapan alang sa gubat. 25 Gikan sa banay ni Simeon adunay 7, 100 ka mga manggugubat. 26 Gikan sa banay sa mga Liveta adunay 4, 600 ka mga manggugubat. 27 Si Jehoyada mao ang pangulo sa mga kaliwat ni Aaron, ug adunay 3, 700 ang uban kaniya. 28 Uban kang Zadok, ang batan-on, kusgan ug isog nga tawo, nga adunay 22 ka pangulo gikan sa panimalay sa iyang amahan. 29 Gikan sa banay ni Benjamin, nga tribo ni Saul, adunay 3, 000. Nagpabilin nga matinud-anon ang kadaghanan kanila kang Saul hangtod niining panahona. 30 Gikan sa banay ni Efraim adunay 20, 800 ka mga manggugubat, nga bantogan sa panimalay sa ilang amahan. 31 Gikan sa katunga sa tribo ni Manases adunay 18, 000 ka bantogan nga mga lalaki ang miadto aron nga himoon nga hari si David. 32 Gikan sa banay ni Isacar, adunay 200 ka mga pangulo nga may salabotan sa mga panahon ug nasayod kung unsa ang angayang buhaton sa Israel. Ubos sa ilang pagmando ang tanan nilang mga kadugo. 33 Gikan sa banay ni Zebulun adunay 50, 000 ka isog nga mga lalaki, nga andam sa gubat, uban ang tanang mga hinagiban sa gubat, ug andam sa paghatag sa ilang pagsalig sa walay pagduhaduha. 34 Gikan sa banay ni Neftali adunay 1, 000 ka opisyal, ug uban kanila ang 37, 000 ka lalaki nga may mga taming ug mga bangkaw. 35 Gikan sa banay ni Dan adunay 28, 600 ka lalaki nga andam sa gubat. 36 Gikan sa banay ni Aser adunay 40, 000 ka lalaki nga andam sa gubat. 37 Gikan sa laing bahin sa Jordan, gikan sa banay ni Ruben, ni Gad, ug sa katungang banay ni Manases, adunay 120, 000 ka isog nga kalalakin-an uban ang tanang matang sa hinagiban sa gubat. 38 Kining tanan nga kasundalohan, gisangkapan alang sa gubat, miadto sa Hebron uban ang ligdong nga mga tinguha aron himoon nga hari si David sa tibuok Israel. Nagkauyon usab ang tibuok Israel nga himoong hari si David. 39 Sulod sa tulo ka adlaw atoa sila didto sa pakigsalo sa pagkaon ug pag-inom uban kang David, kay gipadad-an sila ug mga pagkaon sa ilang mga kadugo. 40 Ug dugang pa, kadtong anaa duol kanila, ingon man ang anaa sa layo sama sa kaliwat ni Isacar, ni Zebulun, ug ni Neftali, nagdala ug mga tinapay, mga mamon, minasa nga mga pasas, bino, lana, nating baka, ug karnero, nga gikarga sa mga asno, sa mga kamelyo, sa mga mula, ug sa mga baka, kay nagsaulog ang Israel.

13

1 Nagpakisayod si David sa mga komandante sa liboan ug sa gatosan, uban sa matag pangulo. 2 Miingon si David ngadto sa tibuok katilingban sa Israel, “Kung maayo kini alang kaninyo, ug kung gikan kini kang Yahweh nga atong Dios, magpadala kita ug mga mensahero sa bisan asa ngadto sa atong mga kaigsoonan nga nagpabilin sa tibuok rehiyon sa Israel, ug ngadto sa mga pari ug mga Levita nga anaa sa ilang mga siyudad. Kinahanglan masultihan sila aron makighiusa kanato. 3 Dad-on nato ang sudlanan sa kasabotan sa atong Dios balik ngadto sa atong dapit, kay wala nato gisusi ang iyang kabubot-on sa mga panahon sa paghari ni Saul.” 4 Miuyon ang tibuok pundok nga buhaton kini nga mga butang, tungod

kay daw husto kini sa panan-aw sa tanang katawhan. 5 Busa gitigom ni
David ang tanang katawhan sa Israel, gikan sa Suba sa Sihor sa Ehipto
hangtod sa Lebo Hamat, aron dad-on ang sudlanan sa kasabotan sa Dios
gikan sa Kiriat Jearim. 6 Miadto si David ug ang tibuok Israel sa Baala, mao
kini, ang Kiriat Jearim, nga nahisakop sa Juda, aron dad-on gikan didto
ang sudlanan sa kasabotan sa Dios, kinsa gitawag sa ngalan ni Yahweh, si
Yahweh, nga naglingkod sa trono ibabaw sa mga kerubin. 7 Busa gibutang
nila ang sudlanan sa kasabotan sa Dios sa bag-ong karomata. Gidala
nila kini sa gawas sa balay ni Abinadab. Gigiyahan ni Uzza ug ni Ahio
ang karomata. 8 Nagsaulog si David ug ang tibuok Israel sa atubangan
sa Dios sa tibuok nilang kusog. Nag-awit sila uban ang kinuwerdasan
nga mga tulonggon, mga tamborin, mga piyangpiyang, ug mga trumpeta.
9 Pag-abot nila sa giokanan sa Kidon, gigunitan ni Uzza ang sudlanan sa
kasabotan, tungod kay natumba ang torong baka. 10 Unya misilaob ang
kasuko ni Yahweh batok kang Uzza, ug gipatay ni Yahweh si Uzza tungod
kay gigunitan man niya ang sudlanan sa kasabotan. Namatay siya didto
sa atubangan sa Dios. 11 Nasuko si David tungod kay gipatay ni Yahweh si
Uzza. Kadto nga dapit gitawag ug Perez Uzza hangtod niining adlawa.
12 Nahadlok si David sa Dios nianang adlawa. Miingon siya, “Unsaon
ko man pagdala ang sudlanan sa kasabotan sa Dios ngadto sa akong
panimalay?” 13 Busa wala gidala ni David ang sudlanan sa kasabotan
ngadto sa siyudad ni David, apan gibutang kini sa balay ni Oben Edom nga
kaliwat ni Gite. 14 Nagpabilin ang sudlanan sa kasabotan sa Dios sa balay
ni Obed Edom sulod sa tulo ka bulan. Busa gipanalanginan ni Yahweh ang
iyang panimalay ug ang tanan niyang gipanag-iya.

14

1 Unya nagpadala si Haring Hiram sa Tyre ug mga mensahero ngadto
kang David, lakip ang mga kahoy nga sedro, mga panday, ug mga mason.
Nagtukod sila ug balay alang kaniya. 2 Nahibaloan ni David nga gipili siya
ni Yahweh isip hari sa tibuok Israel, ug tungod niana gibayaw ang iyang
gingharian alang sa kaayohan sa iyang katawhan sa Israel. 3 Sa Jerusalem,
nangasawa ug daghan si David, ug nahimong amahan sa daghang mga
anak nga lalaki ug mga anak nga babaye. 4 Mao kini ang mga ngalan sa
iyang mga anak nga natawo sa Jerusalem: si Shamua, si Shobab, si Natan,
si Solomon, 5 si Ibhar, si Elishua, si Elpelet, 6 si Noga, si Nefeg, si Jafia,
7 si Elishama, si Beeliada, ug si Elifelet. 8 Karon sa dihang nahibaloan sa
mga Filistihanon nga gidihogan si David ingon nga hari sa tibuok Israel,
migawas silang tanan ug gipangita siya. Apan nahibaloan kini ni David
ug migawas aron makigbatok kanila. 9 Karon miabot ang mga Filistihanon
ug misulong sa Walog sa Refaim. 10 Unya nangayo ug pakitabang si David
ngadto sa Dios. Miingon siya, “Kinahanglan bang sulongon ko ang mga
Filistihanon? Ihatag mo ba ang kadaogan batok kanila?” Ug miingon si
Yahweh ngadto kaniya, “Sulonga, tungod kay itugyan ko sila diha kanimo.”
11 Busa miadto sila sa Baal Perazim, ug didto gibuntog niya sila. Unya
nagpahayag siya, “Gibanlas ni Yahweh ang akong mga kaaway pinaagi sa
akong kamot sama sa haguros nga baha sa tubig.” Busa nahimong Baal
Perazim ang ngalan nianang dapita. 12 Gisalikway sa mga Filistihanon ang
ilang mga diosdios didto, ug naghatag ug mando si David nga kinahanglan
pagasunogon kini. 13 Unya gisulong na usab sa mga Filistihanon ang
maong walog. 14 Busa nangayo pag-usab ug pakitabang si David ngadto sa
Dios. Miingon ang Dios ngadto kaniya, “Kinahanglan dili mo sila sulongon

sa ilang atubangan, apan paliboti hinuon sila ug adto kanila taliwala
sa mga kahoy nga balsamo. 15 Sa dihang madunggan ninyo ang tingog
nga nagmartsa pinaagi sa hangin nga mohuyop taliwala sa mga kahoy
nga balsamo, unya sulonga dayon sila uban sa puwersa. Buhata kini
tungod kay ang Dios ang nag-una kaninyo sa pagsulong sa kasundalohan
sa mga Filistihanon." 16 Busa gibuhat ni David kung unsa ang gisugo
sa Dios kaniya. Gibuntog niya ang kasundalohan sa Filistihanon gikan
sa Gibeon hangtod sa Gezer. 17 Unya mikaylap sa tibuok kayutaan ang
pagkabantogan ni David, ug gihimo ni Yahweh nga mahadlok kaniya ang
tibuok kanasoran.

15

1 Nagtukod ug mga balay si David alang sa iyang kaugalingon didto
sa siyudad ni David. Nag-andam usab siya ug usa ka dapit alang sa
sudlanan sa kasabotan sa Dios ug nagpatindog usab ug tolda alang niini.
2 Unya miingon si David, "Ang mga Levita lamang ang makahimo sa
pagdala sa sudlanan sa kasabotan sa Dios, kay gipili sila ni Yahweh aron
pagdala sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, ug aron pag-alagad kaniya
hangtod sa kahangtoran." 3 Unya gitigom ni David ang tanang Israel sa
Jerusalem, aron dad-on ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh ngadto
sa dapit nga iyang giandam alang niini. 4 Gitigom ni David ang mga
kaliwat ni Aaron ug ang mga Levita. 5 Gikan sa mga kaliwat ni Kohat,
adunay 120 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Uriel ug sa iyang mga
kaparyentihan. 6 Gikan sa mga kaliwat ni Merari, adunay 220 ka kalalakin-
an nga gipangulohan ni Asaya ug sa iyang mga kaparyentihan. 7 Gikan sa
mga kaliwat ni Gershom, adunay 130 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni
Joel ug sa iyang mga kaparyentihan. 8 Gikan sa mga kaliwat ni Elizafan,
adunay 200 ka kalalakin-an nga gipangulohan ni Shemaya ug sa iyang mga
kaparyentihan. 9 Gikan sa mga kaliwat ni Hebron, adunay 80 ka kalalakin-
an nga gipangulohan ni Eliel ug sa iyang mga kaparyentihan. 10 Gikan
sa mga kaliwat ni Uziel, adunay 112 ka kalalakin-an nga gipangulohan
ni Aminadab ug sa iyang mga kaparyentihan. 11 Gipatawag ni David
sila Zadok ug si Abiatar nga mga pari, uban ang mga Levita nga sila si
Uriel, si Asaya, si Joel, si Shemaya, si Eliel, ug si Aminadab. 12 Miingon
siya ngadto kanila, "Kamo ang mga pangulo sa mga pamilya sa Levita.
Balaana ang inyong kaugalingon, kamo ug ang inyong mga igsoong lalaki,
aron madala ninyo ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, ang Dios sa
Israel, ngadto sa dapit nga akong giandam alang niini. 13 Wala ninyo
kini dad-a sa unang higayon. Mao kana ang hinungdan nga si Yahweh
nga atong Dios nakigbatok kanato, kay wala nato siya pangitaa o tumana
ang iyang mando." 14 Busa gibalaan sa mga pari ug sa mga Levita ang
ilang kaugalingon aron madala nila ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh,
ang Dios sa Israel. 15 Busa gidayongan sa mga Levita ang sudlanan sa
kasabotan sa Dios, sama sa gimando ni Moises—ang pagsunod sa mga
sugo nga gihatag sa pulong ni Yahweh. 16 Nakigsulti si David ngadto sa
mga pangulo sa mga Levita nga mopili sa ilang mga igsoong lalaki aron
mahimong manunugtog uban sa mga tulonggon, mga lira, mga harpa ug
mga piyangpiyang, sa makusog nga pagtugtog ug malipayong mopasibaw
sa ilang mga tingog. 17 Busa gipili sa mga Levita si Heman ang anak
nga lalaki ni Joel ug usa sa iyang mga igsoon, si Asaf ang anak nga
lalaki ni Berekia. Gipili usab nila si Etan ang anak nga lalaki ni Kusaya
ang kadugo nga gikan sa mga kaliwat ni Merari. 18 Uban kanila ang

ilang kadugo sa ikaduhang ranggo: nga mao sila si Zacarias, si Jaaziel,
si Shemiramot, si Jehiel, si Uni, si Eliab, si Benaya, si Maasea, si Matitia, si
Elifelehu, si Miknea, si Obed Edom ug Jeil, ang mga tigbantay sa ganghaan.
19 Ang mga manunugtog nga sila Heman, si Asaf, ug si Etan maoy gipili
aron mopatugtog ug makusog sa bronse nga mga piyangpiyang. 20 Ang
mopatugtog sa mga lira mao sila si Zacarias, si Aziel, si Shemiramot, si
Uni, si Eliab, si Maasea, ug si Benaya. 21 Ang nanguna sa dalan uban sa
mga harpa mao sila si Matitia, si Elifelehu, si Miknea, si Obed Edom, si
Jeil, ug si Azazia. 22 Si Kenania, ang pangulo sa mga Levita, siya mao
ang nagdumala sa panag-awit tungod kay usa man siya ka magtutudlo
sa musika. 23 Si Berekia ug si Elkana mao ang tigbantay sa sudlanan sa
kasabotan. 24 Sila si Shebania, si Joshafat, si Netanel, si Amasai, si Zacarias,
si Benaya ug Eliezer, nga mga pari mao ang nagpatingog sa mga trumpeta
atubangan sa sudlanan sa kasabotan sa Dios. Sila Obed Edom ug si Jehia
mao ang tigbantay sa sudlanan sa kasabotan. 25 Busa miadto si David,
ang mga kadagkoan sa Israel, ug ang mga komandante sa liboan aron
pagdala sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh pagawas sa balay ni Obed
Edom uban sa kalipay. 26 Samtang gitabangan sa Dios ang mga Levita
nga nagpas-an sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, naghalad sila ug pito
ka mga torong baka ug pito usab ka mga torong karnero. 27 Nagbisti si
David ug maanindot nga kupo nga lino, lakip ang mga Levita nga nagpas-
an sa sudlanan sa kasabotan, ang mga mag-aawit, ug si Kenania, ang
nangulo sa pagkanta uban sa mga mag-aawit. Nagsul-ob usab si David
ug efod nga lino. 28 Busa gidala sa tanang Israelita ang maong sudlanan
sa kasabotan ni Yahweh uban sa malipayong panagsinggit, ug uban sa
tingog sa mga budyong, uban sa mga piyangpiyang, ug uban usab sa mga
lira ug mga harpa. 29 Apan sa dihang miabot ngadto sa siyudad ni David
ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh, midungaw sa bintana si Michal
ang anak nga babaye ni Saulo. Nakit-an niya nga nagsayaw-sayaw ug
nagsaulog si Haring David. Ug unya gitamay niya siya sulod sa iyang
kasingkasing.

16

1 Gidala nila sa sulod ang sudlanan sa kasabotan sa Dios ug gibutang
taliwala sa tolda nga giandam ni David alang niini. Unya naghalad sila
ug mga halad sinunog ug halad sa pakigdait sa atubangan sa Dios. 2 Sa
dihang nahuman ni David ang paghalad ug mga halad sinunog ug halad
sa pakigdait, gipanalanginan niya ang katawhan sa ngalan ni Yahweh.
3 Giapod-apod niya ang usa kabuok nga tinapay ngadto sa matag Israelita,
sa mga kalalakin-an ug mga kababayen-an, usa ka bahin sa karne, ug
usa ka torta nga may mga pasas. 4 Nagpili si David ug pipila ka mga
Levita aron moalagad atubangan sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh,
ug aron pagsaulog, ug pagpasalamat ug pagsimba diha kang Yahweh,
ang Dios sa Israel. 5 Kini nga mga Levita mao sila si Asaf ang nangulo,
ug ikaduha sila Zacarias, si Jeil, si Shemiramot, si Jehiel, si Matitia, si
Eliab, si Benaya, si Obed Edom, ug si Jeil. Mao kini sila ang nagpatugtog
sa mga lira ug uban sa mga harpa. Ang nagpatingog ug kusog sa mga
piyangpiyang mao si Asaf. 6 Ang nagpatingog sa mga budyong kada
adlaw diha sa atubangan sa sudlanan sa kasabotan sa Dios mao sila
Benaya ug si Jahaziel nga mga pari. 7 Unya nianang adlawa unang gipili
ni David si Asaf ug ang iyang mga kaigsoonan aron moawit sa awit sa
pagpasalamat ngadto kang Yahweh. 8 Pasalamati si Yahweh, sangpit sa

iyang ngalan; ipasundayag ang iyang mga binuhatan sa tibuok kanasoran.
9 Awiti siya, pag-awit ug mga pagdayeg ngadto kaniya; imantala ang tanan
niyang kahibulongang mga buhat. 10 Ipasigarbo ang iyang balaang ngalan;
magmaya ang kasingkasing niadtong nangita kang Yahweh. 11 Pangitaa
si Yahweh ug ang iyang kusog; pangitaa kanunay ang iyang presensya.
12 Hinumdomi ang kahibulongang mga butang nga iyang nahimo, ang
iyang mga milagro ug ang mga mando nga gikan sa iyang baba, 13 kamong
mga kaliwat sa Israel nga iyang sulugoon, kamong katawhan ni Jacob,
nga iyang mga pinili. 14 Siya si Yahweh, nga atong Dios. Ang iyang mga
mando anaa sa tibuok kalibotan. 15 Tipigi sa imong hunahuna ang iyang
kasabotan hangtod sa kahangtoran, ang pulong nga iyang gisugo alang
sa liboan ka mga kaliwatan. 16 Gihinumdoman niya ang kasabotan nga
iyang gihimo tali kang Abraham, ug ang iyang saad ngadto kang Isaac.
17 Mao kini ang iyang gipamatuod kang Jacob isip usa ka kasabotan, ug
ngadto sa Israel isip usa ka walay kataposan nga kasabotan. 18 Miingon
siya, “Ihatag ko diha kanimo ang yuta sa Canaan isip imong bahin sa
imong panulundon.” 19 Gisulti ko kini sa dihang diyutay pa lamang kamo,
diyutay lamang kaayo, ug mga langyaw lamang niining yutaa. 20 Miadto
sila sa matag nasod, gikan sa usa ka gingharian paingon ngadto sa uban.
21 Wala niya tugoti ang si bisan kinsa nga modaogdaog kanila; gisilotan
niya ang mga hari alang sa ilang mga kaayohan. 22 Ug miingon siya,
“Ayaw hilabti ang akong mga gipangdihogan, ug ayaw usab dagmali ang
akong mga propeta.” 23 Awiti si Yahweh, tibuok kalibotan; imantala ang
iyang kaluwasan matag adlaw. 24 Ipahayag ang iyang himaya sa tibuok
kanasoran, ang iyang kahibulongang mga buhat sa tibuok kanasoran.
25 Tungod kay bantogan si Yahweh ug angayan nga dayegon ug angayan
nga kahadlokan labaw sa ubang mga dios. 26 Kay ang tanang mga dios
sa kanasoran mga diosdios, apan si Yahweh nga nagbuhat sa kalangitan.
27 Anaa sa iyang presensya ang katahom ug kahalangdon. Ang kusog ug
kalipay anaa sa iyang dapit. 28 Dayega si Yahweh, kamong mga banay sa
katawhan, dayega ang himaya ug kusog ni Yahweh; 29 Dayega ang himaya
ni Yahweh tungod sa iyang ngalan. Pagdala ug halad ug duol diha kaniya.
Pagyukbo diha kang Yahweh tungod sa iyang pagkabalaan. 30 Kahadloki
siya, tibuok kalibotan. Natukod usab ang kalibotan; ug dili gayod kini
matay-og. 31 Pagmaya kalangitan, ug pagmalipayon kalibotan; pasultia
sila sa tibuok kanasoran nga, “Maghari si Yahweh.” 32 Modahunog ang
kadagatan, ug malukop kini sa mga singgit uban sa kalipay. Magsadya
ang kaumahan, ug ang tanan nga anaa niini. 33 Unya mosinggit sa kalipay
ang mga kahoy didto sa kalasangan sa atubangan ni Yahweh, tungod kay
moabot siya aron paghukom sa kalibotan. 34 Pasalamati si Yahweh, tungod
kay maayo siya, kay ang iyang matinud-anong kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. 35 Unya pag-ingon, “Luwasa kami, Dios sa
among kaluwasan. Tigoma ug luwasa kami gikan sa ubang kanasoran,
aron magahatag kami ug pagpasalamat diha sa imong balaang ngalan ug
himaya sa imong mga pagdayeg.” 36 Pagadayegon si Yahweh, ang Dios
sa Israel, hangtod sa walay kataposan. Moingon ang tanang katawhan,
“Amen” ug pagadayegon si Yahweh. 37 Busa gibiyaan ni David si Asaf
ug ang iyang mga igsoon didto atubangan sa sudalanan sa kasabotan ni
Yahweh, aron padayon nga mag- alagad sa maong sudalanan sa kasabotan,
ingon nga matag adlaw nga buluhaton. 38 Lakip si Obed Edom uban ang

iyang 68 ka mga kaliwat. Ang mga magbalantay sa ganghaan mao sila
Obed Edom ang anak nga lalaki ni Jedutun ug si Hosa. 39 Ang moalagad
sa tabernakulo ni Yahweh sa hataas nga dapit sa Gibeon mao sila si Zadok
ug ang iyang kaubanang mga pari. 40 Maghalad sila ug mga halad sinunog
ngadto kang Yahweh sa halaran alang sa mga halad sinunog matag buntag
ug matag gabii, sumala sa tanang nahisulat sa balaod ni Yahweh, nga
iyang gihatag isip usa ka sugo ngadto sa Israel. 41 Uban usab kanila
mao si Heman ug si Jedutun, lakip ang nahibilin nga gipili pinaagi sa
ilang ngalan, aron magpasalamat kang Yahweh, tungod sa iyang matinud-
anong kasabotan nga molungtad hangtod sa kahangtoran. 42 Sila Heman
ug si Jedutun ang gitahasan nga magpatugtog sa mga budyong, sa mga
piyangpiyang, ug sa laing mga tulonggon alang sa balaang musika. Ang
nagbantay sa ganghaan mao ang mga anak nga lalaki ni Jedutun. 43 Ug
unya mipauli ang katawhan sa ilang mga panimalay, ug mipauli usab si
David aron panalanginan ang iyang kaugalingong panimalay.

17

1 Nahitabo kini human nga nakapahimutang na ang hari sa iyang puluy-
anan, miingon siya kang Natan nga propeta, “Tan-awa, nagpuyo ako
sa puluy-anan nga sedro, apan ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh
anaa nahimutang sulod sa tolda.” 2 Unya miingon si Natan kang David,
“Lakaw, buhata kung unsa ang anaa sa imong kasingkasing, kay nag-
uban man ang Dios kanimo.” 3 Apan sa samang kagabhion ang pulong sa
Dios miabot kang Natan, nga nag-ingon, 4 “Lakaw ug sultihi si David nga
akong alagad, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh: Dili ikaw ang magtukod
ug puluy-anan nga akong kapuy-an. 5 Kay wala ako nagpuyo sa puluy-
anan sukad sa panahon nga niabot ako sa Israel hangtod niining mga
adlawa. Hinuon, nagpuyo ako sa tolda, sa tabernakulo, sa nagkalainlaing
mga dapit. 6 Sa tanang mga dapit nga akong gibalhinan uban ang tanang
Israelita, aduna ba akoy gisulti sa bisan kinsa sa mga pangulo sa Israelita
nga akong gipili nga mahimong magbalantay sa akong katawhan, nga nag-
ingon, “Nganong wala man ninyo ako tukori ug puluy-anan nga sedro?'"'
7 “Busa karon, sultihi ang akong alagad nga si David, 'Mao kini ang
gisulti ni Yahweh nga labaw nga makagagahom: Gikuha ko ikaw gikan
sa sibsibanan, gikan sa pagsunod sa mga karnero, aron mahimo ka nga
tigdumala sa akong katawhan sa Israel. 8 Nag-uban ako kanimo bisan
asa ka miadto ug gibuntog ang tanan mong mga kaaway, ug himoan ko
ikaw ug ngalan, sama sa ngalan sa mga bantogan nga anaa sa kalibotan.
9 Magpili ako ug dapit alang sa akong katawhan sa Israel ug itanom sila
didto, aron nga makapuyo na sila sa ilang kaugalingong dapit ug dili na
samokon. Wala nay daotang katawhan ang magdaogdaog kanila, sama
sa ilang gibuhat kaniadto, 10 sama sa ilang gibuhat sa mga panahon nga
nagsugo ako ug mga paghukom nga maoy magmando sa tanan kong
katawhan sa Israel. Unya buntogon ko ang tanan nimo nga mga kaaway.
Labaw pa niini sultihan ko ikaw nga ako, si Yahweh, ang motukod sa
imong puluy-anan. 11 Moabot kini nga higayon nga sa dihang matuman
na ang imong mga adlaw nga moadto na ikaw sa imong mga amahan,
padaghanon ko ang imong mga kaliwat sunod kanimo, ug alang sa usa sa
imong mga kaliwat, pagatukoron ko ang iyang gingharian. 12 Tukoran
niya ako ug puluy-anan, ug tukoron ko ang iyang trono hangtod sa
kahangtoran. 13 Mahimo akong amahan ngadto kaniya, ug mahimo siyang
akong anak nga lalaki. Dili ko ipahilayo ang akong matinud-anon nga

kasabotan tali kaniya, sama nga gikuha ko kini gikan kang Saul, nga
nagmando una kanimo. 14 Ipahimutang ko siya sa akong puluy-anan
ug sa akong gingharian hangtod sa kahangtoran, ug ang iyang trono
molungtad hangtod sa kahangtoran.”” 15 Nakigsulti si Natan kang David
ug gisugilon kaniya kining tanan nga mga pulong, ug gisulti niya kaniya
ang mahitungod sa tibuok panan-awon. 16 Unya misulod si David nga
hari ug milingkod sa atubangan ni Yahweh, miingon siya, “Kinsa man
ako, Yahweh nga Dios, ug unsa man ang akong panimalay, nga miabot
man ako niini nga punto? 17 Kay kining butanga gamay lamang sa
imong panan-aw, O Dios. Nakigsulti ka sa banay sa imong alagad nga
mahimong bantogan sa umaabot, ug gipakita kanako ang umaabot nga
mga kaliwatan, Yahweh nga Dios. 18 Unsa pa man ang akong ikasulti
kanimo? Gipasidunggan mo ang imong alagad. Gihatagan mo ug pinasahi
nga pagtagad ang imong alagad. 19 O Yahweh, alang sa kaayohan sa imong
alagad, ug aron sa pagtuman sa imong kaugalingong katuyoan, nabuhat
mo kining dagkong butang aron mapadayag nimo ang tanang dakong
mga buhat. 20 O Yahweh, wala gayoy sama kanimo, ug walay laing Dios
gawas lamang kanimo, sama sa kanunay namong madungog. 21 Kay unsa
man nga nasod sa kalibotan ang sama sa imong katawhan sa Israel, diin
imong giluwas, O Dios, gikan sa Ehipto ingon nga imong katawhan, aron
paganganlan sa imong kaugalingon pinaagi sa bantogan ug maayong mga
buhat? Gipapahawa mo ang kanasoran gikan sa imong katawhan, nga
imong giluwas gikan sa Ehipto. 22 Gihimo mong kaugalingong katawhan
ang Israelita hangtod sa kahangtoran, ug ikaw, Yahweh, nahimong ilang
Dios. 23 Busa karon, Yahweh, hinaot unta nga molungtad hangtod sa
kahangtoran ang imong saad nga gihimo kabahin sa imong alagad ug sa
iyang banay. Buhata ang imong gisulti. 24 Molungtad unta ang imong
ngalan hangtod sa kahangtoran ug mahimong bantogan, aron mosulti ang
katawhan nga, 'si Yahweh nga labawng makagagahom ang Dios sa Israel,'
samtang sa akong panimalay ako si David, nga imong alagad molungtad sa
imong atubangan. 25 Kay ikaw, akong Dios, nagpadayag sa imong alagad
nga tukoran mo siya ug puluy-anan. Mao kana ang hinungdan, nga ang
imong alagad, nakakaplag ug kadasig sa pag-ampo kanimo. 26 Karon, O
Yahweh, ikaw ang Dios, ug gihimo kining maayong saad sa imong alagad:
27 Karon nahimuot ka sa pagpanalangin sa banay sa imong alagad, nga
unta mopadayon kini hangtod sa kahangtoran sa imong atubangan. Ikaw,
O Yahweh, ang nagpanalangin niini, ug panalanginan kini hangtod sa
kahangtoran.”

18

1 Human niini miabot ang higayon nga gisulong ni David ang mga
Filistihanon ug gibuntog sila. Nailog niya gikan sa pagdumala sa mga
Filistihanon ang Gat ug ang mga baryo niini. 2 Unya nabuntog niya ang
Moab, ug nahimong mga sulugoon ni David ang mga Moabihanon ug
nagbayad ug buhis kaniya. 3 Unya gibuntog ni David si Hadadezer, ang
hari sa Zoba didto sa Hamat, samtang nagpanaw si Hadadezer aron sa
pagpatuman sa iyang balaod duol sa Suba sa Eufrates. 4 Giilog ni David
gikan kaniya ang liboan ka mga karwahe, 7, 000 ka mangangabayo, ug
20, 000 ka mga sundalo. Gipiangan ni David ang tanang kabayo nga
adunay mga karwahe, apan nagbilin ug igo kanila alang sa gatosan ka mga
karwahe. 5 Sa dihang miabot ang mga Aramihanon gikan sa Damascus
aron pagtabang kang Hadadezer nga hari sa Zoba, gipatay ni David ang

22, 000 ka mga kalalakin-an nga Aramihanon. 6 Unya nagbutang si David
ug mga kampo sa Aram didto sa Damascus, ug iyang nahimong mga
sulugoon ang mga Aramihanon ug nagdala ug buhis kaniya. Gihatagan
ni Yahweh ug kadaogan si David bisan asa siya moadto. 7 Gikuha ni David
ang bulawang mga taming nga anaa sa mga sulugoon ni Hadadezer ug
gidala kini sa Jerusalem. 8 Gikuha ni David ang daghang mga bronse
gikan sa Teba ug sa Cun, ang mga siyudad ni Hadadezer. Mao kini
ang bronse nga gigamit ni Solomon sa wala madugay sa pagbuhat ug
dagat nga bronse, sa mga haligi, ug sa mga kagamitan nga bronse. 9 Sa
dihang nadungog ni Toi, nga hari sa Hamat, nga nabuntog ni David
ang tanang kasundalohan ni Hadadezer nga hari sa Zoba, 10 gipadala
ni Toi si Hadoram ang iyang anak nga lalaki ngadto kang Haring David
aron sa pagtimbaya ug pagpanalangin kaniya, tungod kay nakig-away ug
nabuntog ni David si Hadadezer, ug tungod kay nakigbatok si Hadadezer
kang Toi. Nagdala si Hadoram ug mga gasa nga hinimo sa plata, sa
bulawan, ug sa bronse. 11 Gilain kini nga mga butang ni Haring David
ngadto kang Yahweh, uban sa mga plata ug sa mga bulawan nga iyang
gikuha gikan sa tanang kanasoran: Sa Edom, sa Moab, sa katawhan sa
Amon, sa mga Filistihanon, ug sa Amalek. 12 Nakapatay si Abishai ang
anak nga lalaki ni Zeruya ug 18, 000 ka mga Edomihanon didto sa Walog
sa Asin. 13 Nagbutang siya ug mga kampo didto sa Edom, ug nahimong mga
sulugoon ni David ang tanang mga Edomihanon. Gihatagan ni Yahweh si
David ug kadaogan bisan asa siya moadto. 14 Naghari si David sa tibuok
Israel, ug nagdumala siya nga adunay hustisya ug pagkamatarong sa tanan
niyang katawhan. 15 Ang komandante sa kasundalohan mao si Joab ang
anak nga lalaki ni Zeruya, ug ang tigsulat mao si Jehoshafat ang anak nga
lalaki ni Ahilud. 16 Ang mga pari mao si Zadok ang anak nga lalaki ni
Ahitub ug si Ahimelek ang anak nga lalaki ni Abiatar, ug ang eskriba mao
si Shavsha. 17 Ang nangulo sa mga Keretihanon ug sa mga Peletihanon
mao si Benaya ang anak nga lalaki ni Jehoyada, ug ang mga anak nga
lalaki ni David mao ang nangulo sa iyang mga magtatambag.

19

1 Human nga namatay si Nahas, ang hari sa katawhan sa Amon, ug
nahimong hari ang iyang anak nga lalaki puli kaniya. 2 Miingon si David,
“Ipakita ko ang akong kaluoy kang Hanun ang anak nga lalaki ni Nahas,
tungod kay nagpakita man usab ug kaluoy ang iyang amahan nganhi
kanako.” Busa nagpadala si David ug mga mensahero aron makig-unong
kabahin sa iyang amahan. Misulod sa yuta sa mga Amonihanon ang
mga sulugoon ni David ug miadto kang Hanun, aron mounong kaniya.
3 Apan ang mga prinsipe sa Amonihanon miingon kang Hanun, “Sa imong
hunahuna gipasidunggan ba ni David ang imong amahan tungod kay
nagpadala siya ug mga kalalakin-an aron maghupay kanimo? Wala ba
kaha mianhi ang iyang mga sulugoon aron sa pagpangispiya ug pagsusi
sa yuta aron laglagon kini?” 4 Busa gidakop ni Hanun ang mga sulugoon
ni David, gipangbalbasan sila, gigisi ang ilang mga bisti gikan sa hawak
hangtod sa ilang mga sampot, ug gipahilayo sila. 5 Samtang gisaysay
nila kini ngadto kang David, nagpadala siya aron makigkita kanila, kay
naulaw gayod pag-ayo ang kalalakin-an. Miingon ang hari, “Pagpuyo una
sa Jerico hangtod nga motubo ang inyong mga bungot, ug unya balik.”
6 Sa dihang nakaamgo ang mga Amonihanon nga nakapabaho lamang sila
kang David, nagpadala si Hanun ug ang mga Amonihanon ug liboan ka

talent nga plata aron mag-abang ug mga karwahe sa mga Aramihanon
ug mangangabayo gikan sa Naharaim, sa Maaca, ug sa Zoba. 7 Nag-
abang sila ngadto kanila ug 32, 000 ka mga karwahe uban ang hari sa
Maaca ug ang iyang katawhan, nga miabot ug nagkampo duol sa Medeba.
Nagtigom ang mga Amonihanon gikan sa ilang mga siyudad, ug migawas
aron sa pagpakiggubat. 8 Sa dihang nadungog kini ni David, gipadala
niya si Joab uban ang tibuok niyang kasundalohan aron pagsugat kanila.
9 Migawas ang katawhan sa Amon ug naglinya alang sa pakiggubat didto
sa ganghaan sa siyudad, samtang nag-uban usab kanila ang ilang mga
hari sa hawanan. 10 Sa dihang nakita ni Joab ang posisyon sa gubat
nga anaa sa iyang atubangan ug luyo, nagpili siya ug pipila ka maayong
manggugubat sa Israel ug gihan-ay sila batok sa mga Aramihanon. 11 Ang
nahibilin nga kasundalohan, gihatag niya kini sa pagmando ni Abishai
nga iyang igsoong lalaki, ug gibutang niya sila ngadto sa posisyon sa
gubat batok sa kasundalohan sa Amon. 12 Miingon si Joab, “Kung mas
kusgan pa kay kanako ang mga Aramihanon, unya kinahanglan ikaw
Abishai, ang moluwas kanako. Apan kung mas kusgan pa kay kanimo
ang Amonihanon, moabot ako ug lawason ka. 13 Pagmalig-on, ug atong
ipakita sa atong kaugalingon nga magmalig-on alang sa atong katawhan
ug sa mga siyudad sa atong Dios, kay buhaton ni Yahweh ang maayo alang
sa iyang katuyoan.” 14 Busa nag-una si Joab ug ang iyang kasundalohan
sa pagpakiggubat batok sa mga Aramihanon, nga napugos sa pagkagiw
sa kasundalohan sa Israel. 15 Sa dihang nakita sa kasundalohan sa Amon
nga mikalagiw na ang mga Aramihanon, mikalagiw na usab sila gikan sa
igsoong lalaki ni Joab nga si Abishai ug mipauli didto sa siyudad. Unya
mibalik si Joab gikan sa katawhan sa Amon ug mipauli sa Jerusalem.
16 Sa dihang nakita sa mga Aramihanon nga mabuntog na sila sa mga
Israelita, nagpadala sila ug daghang mga sundalo gikan sa halayo pa sa
Suba sa Eufrates, uban si Shofac ang komandante sa kasundalohan ni
Hadadezer. 17 Sa dihang gisultihan si David niini, gitigom niya ang tanang
mga Israelita, mitabok sa Jordan, ug misulong kanila. Gihan-ay niya ang
kasundalohan aron makiggubat batok sa mga Aramihanon, ug nakig-away
sila kaniya. 18 Mikalagiw ang mga Aramihanon gikan sa Israel, ug gipatay
ni David ang 7, 000 ka mga tigmaneho sa karwahe nga Aramihanon ug
40, 000 ka mga sundalo. Gipatay usab niya si Shofac, ang komandante
sa kasundalohan. 19 Sa dihang nakita sa tanang mga hari nga nag-alagad
kang Hadadezer nga nabuntog na sila sa mga Israelita, nagpasig-uli sila
kang David ug nag-alagad kanila. Busa wala na gitabangan sa katawhan
sa Aram ang mga Amonihanon.

20

1 Miabot kini sa panahon sa tingpamulak, ang kasagarang higayon nga
makig-away ang mga hari, nga gipangulohan ni Joab ang kasundalohan
sa pagpakiggubat ug gilaglag ang kayutaan sa mga Amonihanon. Miadto
siya ug gipalibotan ang Raba. Nagpabilin si David sa Jerusalem. Gisulong
ni Joab ang Raba ug gibuntog kini. 2 Gikuha ni David ang korona sa ilang
hari gikan sa iyang ulo, ug nakaplagan niya nga motimbang kini ug talent
nga bulawan, ug adunay matahom nga mga bato niini. Gibutang ang
korona sa ulo ni David, ug labihan ka daghan ang nakuha niya nga mga
kinawat sa siyudad. 3 Gipagawas niya ang katawhan nga anaa sa siyudad
ug gipugos sila sa pagtrabaho uban sa mga gabas ug mga piko ug mga
atsa. Gipabuhat kini nga buluhaton ni David sa tanang mga siyudad sa

katawhan sa Amon. Unya mibalik si David ug ang tanang kasundalohan sa Jerusalem. 4 Human niini adunay gubat nga nahitabo didto sa Gezer uban sa mga Filistihanon. Gipatay ni Sibecai nga taga-Husha si Sipai, usa sa mga kaliwat sa Refaimnon, ug nabuntog ang mga Filistihanon. 5 Miabot na usab ang gubat uban sa mga Filistihanon didto sa Gob, nga gipatay ni Elhanan ang anak nga lalaki ni Jair nga taga-Bethlehem nga si Lami ang igsoong lalaki ni Goliat nga taga-Gat, diin ang iyang bangkaw sama sa kahoy sa manghahabol. 6 Miabot ang higayon nga adunay laing gubat sa Gat nga adunay usa ka tawo nga taas kaayo nga adunay unom ka tudlo sa matag kamot ug tiil. Kaliwat usab siya gikan sa Refaimnon. 7 Sa dihang gibugalbugalan niya ang kasundalohan sa Israel, gipatay siya ni Jehonadab ang anak nga lalaki ni Shimea, ang igsoong lalaki ni David. 8 Mao kini ang mga kaliwat sa Refaimnon sa Gat, ug gipatay sila pinaagi sa mga kamot ni David ug pinaagi sa mga kamot sa iyang kasundalohan.

21

1 Miabot ang kaaway batok sa Israel ug nag-aghat kang David nga ihapon ang Israel. 2 Miingon si David kang Joab ug sa mga komandante sa kasundalohan, “Lakaw ug ihapa ang katawhan sa Israel gikan sa Barsheba hangtod sa Dan ug sultihi ako sa imong pagbalik, aron masayran ko ang ilang gidaghanon.” 3 Miingon si Joab, “Himoon unta ni Yahweh ang iyang mga kasundalohan sa gatosan ka pilo labaw pa niini. Apan agalon kong hari, dili ba nag-alagad man silang tanan kanimo? Nganong buot man sa akong agalon nga ipabuhat kini? Nganong pakasad-on man ang Israel?” 4 Apan hingpit na ang hukom sa hari batok kang Joab. Busa mibiya si Joab ug miadto sa tibuok Israel. Unya mibalik siya sa Jerusalem. 5 Unya gisugilon ni Joab ang tibuok gidaghanon sa manggugubat nga mga kalalakin-an ngadto kang David. Adunay 1, 100, 000 ka mga kalalakin-an nga batid sa paggamit sa espada sa Israel. Adunay 470, 000 lamang ka mga sundalo sa Juda. 6 Apan wala mahiapil sa ihap ang banay ni Levi ug ni Benjamin, kay wala nakauyon si Joab sa gisugo sa hari. 7 tungod niini nga buhat wala nahimuot ang Dios, busa gisulong niya ang Israel. 8 Miingon si David ngadto sa Dios, “Nakasala ako sa paghimo niini. Busa karon pasayloa ang mga sala sa imong alagad, kay naghimo ako ug binuang.” 9 Gisutihan ni Yahweh si Gad, ang propeta ni David. 10 “Lakaw ug sultihi si David, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh: Hatagan ko ikaw niining tulo ka butang nga imong pilian. Pagpili ug usa kanila.'" 11 Busa miadto si Gad kang David ug miingon kaniya, “Miingon si Yahweh niini, 12 'Pagpili ug usa niini: ang kagutom ba sulod sa tulo ka tuig, o tulo ba ka bulan nga gukdon ka sa imong mga kaaway ug madakpan pinaagi sa ilang espada, o tulo ba ka adlaw diha sa espada ni Yahweh, nga mao ang katalagman sa yuta, pinaagi sa anghel ni Yahweh nga maoy moguba sa tibuok yuta sa Israel.' Busa karon, paghukom kung unsa ang imong tubag nga akong isulti sa nagpadala kanako.” 13 Unya miingon si David kang Gad, “Nahasol ako pag-ayo. Itugyan ako sa kamot ni Yahweh kaysa mapukan ako sa kamot sa tawo, kay hilabihan kaayo ang iyang pagkamaluluy-on.” 14 Busa nagpadala si Yahweh ug katalagman sa Israel, ug namatay ang 70, 000 ka tawo. 15 Nagpadala ang Dios ug anghel sa Jerusalem aron sa paglaglag niini. Sa dihang laglagon na unta niya kini, mitan-aw si Yahweh ug nausab ang iyang panghunahuna mahitungod sa kadaot. Miingon siya sa angel nga tiglaglag, “Husto na! Bakwia ang imong kamot.” Nianang higayona nagtindog ang anghel ni Yahweh sa giokanan ni Ornan nga Jebusihanon.

16 Mihangad si David ug nakita niya ang anghel ni Yahweh nga nagtindog
taliwala sa yuta ug langit, nga adunay espada sa iyang kamot nga gipataas
ibabaw sa Jerusalem. Unya nagsul-ob si David ug ang mga pangulo ug bisti
nga sako ug nanghapa sa yuta. 17 Miingon si David sa Dios, "Dili ba ako
man ang nagsugo nga iphon ang kasundalohan? Gihimo ko kining daotang
butang. Apan kining mga karnero, unsa may ilang nahimo? Yahweh nga
akong Dios! Tugoti ang imong kamot nga mohampak kanako ug sa akong
pamilya, apan ayaw tugoti nga magpabilin ang mga katalagman sa imong
katawhan." 18 Busa gimandoan sa anghel ni Yahweh si Gad nga sultihan si
David, nga kinahanglan motungas ug magtukod si David ug halaran alang
kang Yahweh sa giokanan ni Ornan ang Jebusihanon. 19 Busa miadto si
David sumala sa gimando kaniya ni Gad nga himoon sa ngalan ni Yahweh.
20 Samtang naggiok si Ornan ug trigo, milingi siya ug nakita niya ang
anghel. Mitago siya uban ang iyang upat ka mga anak nga lalaki. 21 Sa pag-
abot ni David kang Ornan, mitan-aw siya ug nakita niya si David. Gibiyaan
niya ang giokanan ug mihapa siya sa atubangan ni David. 22 Unya miingon
si David kang Ornan, "Ibaligya kanako kining giokanan, aron makatukod
ako ug halaran alang kang Yahweh. Bayran ko kini sa tibuok kantidad,
aron mawala ang katalagman gikan sa katawhan." 23 Miingon si Ornan
kang David, "Ikaw na ang manag-iya niini, akong agalong hari. Buhata
kung unsa ang maayo sa imong panan-aw. Tan-awa, ihatag ko kanimo ang
mga baka alang sa mga halad nga sinunog, ang giokanan aron himoong
sugnod, ug ang trigo alang sa halad nga trigo; Ihatag ko kining tanan
kanimo." 24 Miingon si Haring David kang Ornan, "Dili, buot ko gayod
nga paliton kini sa tibuok kantidad. Dili ko kuhaon kung unsa ang anaa
kanimo ug ihalad kini ingon nga halad sinunog ngadto kang Yahweh, nga
kini walay bili kanako." 25 Busa mibayad si David ug 600 ka shekel nga
bulawan alang sa maong dapit. 26 Nagtukod si David ug halaran didto
alang kang Yahweh ug naghalad niini ug mga halad nga sinunog ug halad
sa pakigdait. Nag-ampo siya kang Yahweh, ug gitubag siya pinaagi sa
kalayo gikan sa langit ngadto sa halaran alang sa mga halad sinunog.
27 Unya gimandoan ni Yahweh ang anghel, ug gibalik sa anghel ang iyang
espada sa sakuban niini. 28 Sa dihang nakita ni David nga gitubag siya ni
Yahweh didto sa giokanan ni Ornan nga Jebusihanon, sa samang higayon
naghimo siya ug paghalad nga sakripisyo didto. 29 Niadtong tungora, ang
Tabernakulo ni Yahweh nga gihimo ni Moises didto sa kamingawan, ug
ang halaran alang sa mga halad nga sinunog didto mahimutang sa habog
nga dapit sa Gibeon. 30 Bisan paman niana, dili makaadto didto si David
aron sa pagpangayo ug giya sa Dios, tungod kay nahadlok man siya sa
espada sa anghel ni Yahweh.

22

1 Unya miingon si David: "Mao kini ang dapit sa puluy-anan ni Yahweh
nga akong Dios, uban ang halaran alang sa mga halad nga sinunog sa
Israel." 2 Busa gimandoan ni David ang iyang mga alagad nga tigomon
ang nagpuyo nga mga langyaw sa yuta sa Israel. Gitahasan niya sila nga
mahimong tigtiltil sa mga bato, aron sa pagtabas sa mga bato, alang sa
pagtukod sa templo sa Dios. 3 Naghatag si David ug dakong kantidad sa
puthaw aron himoon ug mga lansang ug alang sa mga bisagra sa mga
pultahan sa ganghaan. Naghatag usab siya ug dugang mga bronse nga dili
matimbang, 4 ug dugang mga kahoy nga sedro nga dili maihap. (Daghan
kaayo ang gipadala sa mga taga-Sidon ug taga-Tiro nga dili maihap ni

David. 5 Miingon si David, “Batan-on pa ang akong anak nga lalaki nga
si Solomon ug wala pa siyay kasinatian, ug kinahanglan nga pinasahi ang
katahom sa templo nga tukoron alang kang Yahweh, aron nga mahimo
kining bantogan ug mahimayaon sa ubang kayutaan. Busa pangandaman
ko gayod ang pagtukod niini.” Busa gipangandaman gayod ni David sa
wala pa siya mamatay. 6 Unya gipatawag niya ang iyang anak nga si
Solomon ug gimandoan nga tukoron niya ang templo ni Yahweh, ang Dios
sa Israel. 7 Miingon si David kang Solomon, “Akong anak, akong gitinguha
nga ako ang magtukod sa puluy-anan alang sa ngalan ni Yahweh nga akong
Dios. 8 Apan miabot si Yahweh kanako ug miingon, 'Daghang naula nga
dugo tungod kanimo ug nakig-away sa daghang mga gubat. Dili ikaw
ang motukod sa templo alang sa akong ngalan, tungod kay daghang mga
dugo ang naula sa kalibotan sa akong panan-aw. 9 Bisan pa man niana,
aduna kay anak nga lalaki nga malinawong tawo. Hatagan ko siya ug
kapahulayan gikan sa tanan niyang mga kaaway sa palibot. Kay ang iyang
ngalan mao si Solomon, ug hatagan ko ug kalinaw ang Israel sa iyang mga
adlaw. 10 Tukoron niya ang templo alang sa akong ngalan. Mamahimo
siyang akong anak, ug mamahimo niya akong amahan. Ug ipatunhay ko
ang trono sa iyang gingharian sa tibuok Israel hangtod sa kahangtoran.'
11 Karon, akong anak, manghinaot ako nga mag-uban si Yahweh kanimo
ug himoon ka niyang magmalampuson. Manghinaot ako nga tukoron mo
ang templo ni Yahweh nga imong Dios, sama sa iyang gisulti nga imong
buhaton. 12 Hinaot nga hatagan ka ni Yahweh ug kaalam ug panabot,
aron nga matuman mo ang balaod ni Yahweh nga imong Dios, sa dihang
ipadumala niya kanimo ang tibuok Israel. 13 Unya magmalampuson ka,
kung imong tumanon ang mga kasugoan ug mga balaod nga gihatag ni
Yahweh kang Moises mahitungod sa Israel. Pagmalig-on ug pagmaisogon.
Ayaw kahadlok o kaluya. 14 Karon, Tan-awa, gipangandaman ko uban
sa dakong paghago ang pagtukod sa templo ni Yahweh ug 100, 000 ka
talent nga bulawan, 1, 000, 000 ka talent nga plata, ug bronsi ug puthaw
nga daghan kaayo. Naghatag usab ako ug kahoy ug bato. Kinahanglan
dugangan mo pa kining tanan. 15 Aduna kay daghang mga trabahante:
mga tigtiltil ug bato, mga mason, mga panday, ug daghan nga mga tawong
hanas nga trabahante nga makabuhat sa bisan unsang butang 16 nga
makatrabaho sa bulawan, sa plata, sa bronsi, ug sa puthaw. Busa sugdi sa
pagtrabaho, ug hinaot nga mag-uban kanimo si Yahweh.” 17 Gimandoan
usab ni David ang tanang mga pangulo sa Israel nga tabangan ang iyang
anak nga si Solomon nga miingon, 18 “Nag-uban kaninyo si Yahweh nga
inyong Dios ug gihatagan kamo ug kalinaw sa inyong palibot. Gihatag niya
sa akong mga kamot ang mga lumulupyo niini nga rehiyon. Naulipon ang
rehiyon sa atubangan ni Yahweh ug sa iyang katawhan. 19 Karon pangitaa
si Yahweh nga inyong Dios sa tibuok ninyong kasingkasing ug kalag. Barog
ug tukora ang balaang dapit sa Dios nga si Yahweh. Unya madala ninyo
ang sudlanan sa Kasabotan ni Yahweh ug ang mga butang nga gipanag-
iyahan sa Dios ngadto sa templo nga gitukod alang sa ngalan ni Yahweh.”

23

1 Sa dihang tigulang na si David, ug hapit na siya mamatay, gihimo
niyang hari ang iyang anak nga si Solomon sa tibuok Israel. 2 Gitigom
niya ang tanang mga pangulo sa Israel, lakip ang mga pari ug mga Levita.
3 Giihap ang mga Levita nga nagpangidaron ug 30 ka tuig pataas. Ang ilang
gidaghanon mokabat ug 38, 000. 4 Miingon si David niining 24, 000 nga

mao ang magdumala sa tibuok buluhaton sa templo ni Yahweh, ug ang
6, 000 mao ang mga opisyal ug mga maghuhukom. 5 Ang 4, 000 mao ang
magbalantay sa mga ganghaan ug ang laing 4, 000 mao ang magdayeg kang
Yahweh uban ang mga tulunggon nga akong gibuhat aron sa pagdayeg,”
6 Gibahin niya sila sa mga pundok sumala sa mga anak nga lalaki ni Levi:
si Gershon, si Kohat ug si Merari. 7 Gikan sa mga banay nga kaliwat ni
Gershon, anaa si Ladan ug si Shemei. 8 Adunay tulo ka mga anak nga lalaki
si Ladan: nga mao sila si Jeheil ang pangulo, si Zetam ug si Joel. 9 Adunay
tulo ka mga anak nga lalaki ni Shimei: nga mao sila si Selomot, si Haziel,
ug si Haran. Mao kini ang mga pangulo sa banay ni Ladan. 10 Adunay upat
ka mga anak nga lalaki si Shimei: nga mao sila si Jahath, si Ziza, si Jeush,
ug si Beriah. 11 Si Jahat mao ang kamagulangan, ug ang ikaduha mao si
Ziza, apan si Jeush ug si Beria walay mga anak nga lalaki, busa giisip sila
nga usa lamang ka banay nga adunay samang mga buluhaton. 12 Adunay
upat ka mga anak nga lalaki si Kohat nga mao sila si Amram, si Izhar, si
Hebron, ug si Uzziel. 13 Mao kini ang mga anak nga lalaki ni Amram: sila
mao si Aaron ug si Moises. Gipili si Aaron aron igahin ang labing balaang
mga butang, nga siya ug ang iyang mga kaliwat mohalad ug insenso sa
atubangan ni Yahweh, aron mag-alagad kaniya ug magpanalangin diha
sa iyang ngalan hangtod sa kahangtoran. 14 Apan alang kang Moises ang
alagad sa Dios, ang iyang mga anak nga lalaki giisip nga mga Levita. 15 Ang
mga anak ni Moises mao sila si Gershom ug si Eliezer. 16 Ang kaliwat
ni Gershom mao sila si Shebuel ang kamagulangan. 17 Ang kaliwat ni
Eliezer mao si Rehabia. Walay laing mga anak nga lalaki si Eliezer apan
si Rehabia adunay daghang mga kaliwat. 18 Ang anak nga lalaki ni Izhar
mao si Shelomit ang pangulo. 19 Ang mga kaliwat ni Hebron mao si Jeria
ang kamagulangan, si Amaria ang ikaduha, si Jahaziel ang ikatulo, ug si
Jekameam ang ika-upat. 20 Ang mga anak nga lalaki ni Uziel mao si Mica
ang kamagulangan, ug si Ishia ang ikaduha. 21 Ang mga anak nga lalaki
ni Merari mao si Mali ug si Mushi. Ang mga anak nga lalaki ni Mali mao
si Eleazar ug si Kis. 22 Namatay si Eleazar nga wala gayoy mga anak nga
lalaki. Aduna lamang siyay mga anak nga babaye. Gipangasawa sila sa
mga anak nga lalaki ni Kis. 23 Ang tulo ka mga anak nga lalaki ni Mushi
mao sila si Mali, si Eder, ug si Jeremot 24 Mao kini ang mga kaliwat ni
Levi sumala sa ilang mga banay. Sila mao ang mga pangulo, nga giihap ug
gilista sumala sa ilang ngalan, sa mga banay nga nagbuhat sa buluhaton
sa pag-alagad sa templo ni Yahweh, gikan sa nagpangidaron ug 20 ka tuig
pataas. 25 Kay miingon si David, “Yahweh, ang Dios sa Israel, naghatag
ug kalinaw sa iyang katawhan. Gihimo niya nga iyang pinuy-anan ang
Jerusalem hangtod sa kahangtoran. 26 Dili na kinahanglan nga dad-on sa
mga Levita ang tabernakulo ug ang tanang butang nga gamiton niining
buluhaton.” 27 Kay pinaagi sa kataposang mga pulong ni David giihap
ang mga Levita gikan sa 20 ka tuig ang pangidaron pataas. 28 Ang ilang
buluhaton mao ang pagtabang sa mga kaliwat ni Aaron sa mga buluhaton
sa templo ni Yahweh. Sila ang mag-atiman sa hawanan, sa mga lawak,
ug sa tanang butang sa seremonyas sa pagputli nga alang ni Yahweh, ug
sa laing buluhaton sa templo sa Dios. 29 Atimanon usab nila ang tinapay
sa presensya, ang lunlon nga harina alang sa mga halad nga trigo, sa pan
nga walay igpatubo, sa torta ug sa ubang halad nga gisagolan ug lana, ug
sa tanang timbangan ug sudlanan sa mga butang. 30 Nagtindog usab sila
matag buntag alang sa pagpasalamat ug pagdayeg kang Yahweh. Gihimo

usab nila kini matag gabii 31 ug sa matag higayon nga maghalad ug halad
sinunog nga ihalad ngadto kang Yahweh, sa Adlaw nga Igpapahulay ug
sa Kasaulogan sa Pagsubang sa bag-ong Bulan, ug sa adlaw sa mga pista.
Kanunay nga moatubang kang Yahweh ang insaktong gidaghanon sumala
sa kasugoan. 32 Sila ang tigdumala sa tolda nga tagboanan, ang balaang
dapit, ug ginatabangan ang ilang mga kaubanan nga kaliwat ni Aaron sa
pag-alagad sa templo ni Yahweh.

24

1 Mao kini ang pundok sa mga magbubuhat gikan sa mga kaliwat ni
Aaron: si Nadab, si Abihu, si Eleazar ug si Itamar. 2 Namatay si Nadab ug
si Abihu sa wala pa namatay ang ilang amahan. Wala silay mga anak, busa
nag-alagad si Eleazar ug si Itamar ingon nga mga pari. 3 Si David, uban
kang Zadok, nga kaliwat ni Eleazar ug ni Ahimelec, nga kaliwat ni Itamar,
gibahin sila ngadto sa mga pundok alang sa ilang mga gimbuhaton ingon
nga mga pari. 4 Daghan ang nangulo nga kalalakin-an sa mga kaliwat ni
Eleazar kaysa mga kaliwat ni Itamar, busa gibahin nila ang mga kaliwat ni
Eleazar ngadto sa 16 ka pundok. Gibuhat nila kini pinaagi sa mga pangulo
sa mga banay ug pinaagi sa mga kaliwat ni Itamar. Walo ka bahin kining
pundok sumala sa ilang banay. 5 Gibahin nila sila nga walay pinalabi
pinaagi sa pagripa, kay sila ang mga balaang opisyal ug mga opisyal sa
Dios, gikan sa mga kaliwat ni Eleazar ug sa mga kaliwat ni Itamar. 6 Si
Shemaya ang anak nga lalaki ni Natanel ang sekretaryo, ang Levita, ang
nagsulat sa ilang mga ngalan sa presensya sa hari, ang mga opisyal, si
Zadok ang pari, si Ahemelec ang anak nga lalaki ni Abiatar, ug ang mga
pangulo sa mga pari ug ang mga pamilya sa Levita. Ang usa ka banay
nga napili pinaagi sa pagripa gikan sa mga kaliwat ni Eleazar, ug ang
sunod nga napili pinaagi sa pagripa gikan sa mga kaliwat ni Itamar. 7 Ang
unang napilian sa pagripa mao si Jehoyarib, ang ikaduha mao si Jedaya,
8 Ang ikatulo mao si Harim, ang ikaupat mao si Seorim, 9 ang ikalima
mao si Malkia, ang ikaunom mao si Miamin, 10 ang ikapito mao si Hakoz,
ang ikawalo mao si Abija, 11 Ang ikasiyam mao si Josue, ang ikapulo mao
si Shecania, 12 ang ika-napulo ug usa mao si Eliashib, ang ika-napulo ug
duha mao si Jakim, 13 ang ika-napulo ug tulo mao si Hupa, Ang ika-napulo
ugupat mao si Jeshebead, 14 ang ika-15 mao si Bilga, ang ika-16 mao si
Imer, 15 Ang ika-17 mao si Hazir, ang ika-18 mao si Happizez, 16 ang ika-19
mao si Petahia, ang ika-20 mao si Jehezkel, 17 ang ika-21 mao si Jakin, ang
ika-22 mao si Gamul, 18 ang ika-23 mao si Delaya, ug ang ika-24 mao si
Maazia. 19 Mao kini ang paagi sa ilang pag-alagad, sa dihang moadto sila
sa balay ni Yahweh, subay sa paagi nga gihatag kanila pinaagi ni Aaron
nga ilang katigulangan, sumala sa gisulti ni Yahweh kaniya ang Dios sa
Israel. 20 Mao kini ang kaliwat ni Levi: ang mga anak nga lalaki ni Amram,
ni Shebuel; mga anak nga lalaki Shebael, si Jedea. 21 Ang mga anak nga
lalaki ni Rehabia, 22 mga anak nga lalaki ni Rehabia, ni Ishia ang pangulo.
Si Izhar, si Shelomot; ang mga anak nga lalaki ni Shelomot, Jahar. 23 Ang
mga anak nga lalaki ni Hebron: si Jeria ang pangulo, ang ikaduha mao
si Amaria, ang ikatulo mao si Jahaziel, ug ang ikaupat mao si Jekameam.
24 Ang mga anak nga lalaki sa mga kaliwat ni Uziel lakip na si Mica. Ang
mga kaliwat ni Mica lakip si Shamir. 25 Ang igsoon nga lalaki ni Mica mao
si Ishia. Ang iyang mga anak nga lalaki lakip na si Zacarias 26 Ang anak
nga lalaki ni Merari: si Mali ug si Mushi. Ang anak nga lalaki ni Jaazia,

si Beno. 27 Ang anak nga lalaki ni Merari: si Jaazia, si Beno, si Shoham,
si Zacur, ug si Ibri. 28 Ang anak nga lalaki ni Mahil: si Eleazar, nga walay
mga anak nga lalaki. 29 Ang anak nga lalaki ni Kis, mao si Jerameel 30 ang
mga anak nga lalaki ni Mushi: mao si Mali, si Eder, ug si Jerimot. Kini
sila ang mga Levita, nga nalista pinaagi sa ilang mga pamilya. 31 Mao kini
ang kalalakin-an nga pangulo sa balay sa ilang mga amahan ug sa matag
usa sa ilang kamanghorang lalaki, mao ang napili pinaagi sa pagripa sa
presensya ni Haring David, ug ni Zadok ug ni Ahimelec, uban sa mga
pangulo sa mga pamilya sa mga pari ug sa mga Levita. Nagripa sila sama
sa gibuhat sa mga kaliwat ni Aaron.

25

1 Si David ug ang mga pangulo sa tabernakulo gigahin alang sa
buluhaton sa pipila ka mga anak nga lalaki ni Asaf, ni Heman, ug ni
Jedutun. Kining kalalakin-an nagpropesiya pinaagi sa harpa, lira, ug mga
piyangpiyang. Mao kini ang listahan sa kalalakin-an nga nagbuhat sa
buluhaton: 2 Gikan sa mga anak nga lalaki ni Asaf, ni Zacur, ni Jose, ni
Netania, ug ni Asarela, ang mga anak nga lalaki ni Asaf, ubos sa pagmando
ni Asaf, nga nagpropesiya ubos sa pagmando sa hari. 3 Gikan sa mga
anak nga lalaki ni Jedutun: ni Gedalia, ni Zeri, ni Jeshaya, ni Shimei, ni
Hashabia, ug ni Matitia, unom silang tanan, ubos sa pagmando sa ilang
amahan nga si Jedutun, nga nagtugtog sa harpa alang sa paghatag sa mga
pagpasalamat ug pagdayeg kang Yahweh. 4 Gikan sa mga anak nga lalaki
ni Heman: mao si Bukia, si Matania, si Uziel, si Shebuel, ug si Jerimot, si
Hanania, si Hanani, si Eliata, si Gidalti, si Romanti Ezer, ug si Joshbekasha,
si Maloti, si Hotir ug si Mahaziot. 5 Silang tanan mga anak nga lalaki ni
Heman nga propeta sa hari. Gihatagan sa Dios si Heman ug 14 ka mga
anak nga lalaki ug tulo ka mga anak nga babaye aron pagpasidungog
kaniya. 6 Kining tanan ubos sa pagmando sa ilang mga amahan. Sila
ang nagtugtog sa balay ni Yahweh, inubanan sa mga piyangpiyang ug sa
mga lira samtang moalagad sila sa balay sa Dios. Si Asaf, si Jedutun, ug
si Heman ubos sa pagmando sa hari. 7 Sila ug ang ilang mga igsoong
lalaki nga adunay kahibalo ug gibansay sa pagtugtog alang kang Yahweh
nga adunay gidaghanon nga 288 ka manunugtog. 8 Nagripa sila alang sa
ilang mga katungdanan, managsama ang tanan, susama sa mga batan-on
ingon man sa mga tigulang, ang magtutudlo ingon man ang mga tinun-
an. 9 Karon mahitungod sa anak nga lalaki ni Asaf: ang unang napilian
pinaagi sa pagripa mao ang pamilya ni Jose; ang ikaduha mao ang pamilya
ni Gedalia, napulo ug duha silang tanan; 10 ang ikatulo mao si Zacur, ang
iyang mga anak nga lalaki ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan 11 ang ikaupat mao si Izri, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang
iyang mga pareyente, napulo ug duha silang tanan; 12 ang ikalima mao
si Netania, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente,
napulo ug duha silang tanan; 13 ang ikaunom mao si Bukia, ang iyang
mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang
tanan; 14 ang ikapito mao si Jesarela, ang iyang mga anak nga lalaki ug
ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang tanan 15 ang ikawalo mao
si Jeshaya, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang napulo ug duha
ka mga paryente; 16 ang ikasiyam mao si Matania, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang tanan; 17 ang
ikanapulo mao si Shimei, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga

paryente, napulo ug duha silang tanan; 18 ang ika-napulo ug usa mao si
Azarel, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo
ug duha silang tanan; 19 ang ika-napulo ug duha mao si Hashabia, ang
iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha
silang tanan; 20 ang ika-napulo ug tulo mao si Shubael, ang iyang mga
anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo ug duha silang tanan;
21 Ang ika-napulo ug upat mao si Matitia, ang iyang mga anak nga lalaki ug
ang iyang mga paryente, napulo ug upat silang tanan; 22 ang ika-15 mao si
Jerimot, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, napulo
ug upat silang tanan; 23 ang ika-16 mao si Hanania, ang iyang mga anak
nga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose silang tanan; 24 ang ika-17 mao
si Joshbekasha, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente,
dose silang tanan; 25 ang ika-18 mao si Hanani, ang iyang mga anak nga
lalaki ug ang iyang mga paryente dose silang tanan; 26 ang ika-19 mao si
Maloti, ang iyang mga anak mga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose
silang tanan; 27 ang ika-20 mao si Eliata, ang iyang mga anak nga lalaki ug
ang iyang mga paryente, dose silang tanan; 28 ang ika-21 mao si Hotir, ang
iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose silang tanan;
29 ang ika-22 mao si Gidalti, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang
mga paryente, dose silang tanan; 30 ang ika-23 mao si Mahaziot, ang iyang
mga anak nga lalaki ug ang iyang mga paryente, dose silang tanan; 31 ang
ika-24 mao si Romamti Ezer, ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang
mga paryente, dose silang tanan.

26

1 Mao kini ang mga pundok sa tigbantay sa ganghaan: Gikan kang
Kora, si Meshelemia nga anak nga lalaki ni Kore, ang mga kaliwat ni
Asaf. 2 Adunay mga anak nga lalaki ni Meshelemia: Si Zacarias mao ang
kamagulangan, si Jedial mao ang ikaduha, si Zebadia mao ang ikatulo, 3 si
Jatniel mao ang ikaupat, si Elam mao ang ikalima, si Jehohanan mao ang
ikaunom, si Eleihoenai mao ang ikapito. 4 Adunay mga anak nga lalaki
ni Obed Edom: Si Shemaya mao ang kamagulangan, si Jehozabad mao
ang ikaduha, ang ikatulo mao si Joa, ug ang ikaupat mao si Sacar, ug ang
ikalima mao si Netanel, 5 ang ikaunom mao si Amiel, ang ikapito mao
si Isacar, ang ikawalo mao si Peulethai. Gipanalanginan sa Dios si Obed
Edom. 6 Ang iyang anak nga lalaki nga mao si Shemaya adunay mga anak
nga lalaki nga nagdumala sa ilang mga pamilya; sila ang kalalakin-an nga
daghan ug mga abilidad. 7 Ang mga anak nga lalaki ni Shemaya mao sila
Otni, si Refail, si Obed, ug si Elzabad. Ang iyang mga paryente nga si Elihu
ug si Semakia mga kalalakin-an usab nga adunay daghang mga abilidad.
8 Mga kaliwat kining tanan ni Obed Edom. Sila ug ang ilang mga anak nga
lalaki ug ang ilang mga paryente nga mga lalaki nga adunay katakos nga
mobuhat sa ilang mga katungdanan sulod didto sa tabernakulo. Adunay
62 kanila nga paryente ni Obed Edom. 9 Si Meshelemia adunay mga
anak nga mga lalaki ug mga paryente, 18 silang tanan. 10 Si Hosa, nga
kaliwat ni Merari, adunay mga anak nga lalaki: si Shimri ang pangulo (
bisan tuod dili siya ang kamagulangan, gihimo siya nga pangulo sa iyang
amahan), 11 ang ikaduha mao si Hilkia, ang ikatulo mao si Tebalia, ang
ikaupat mao si Zacarias. Adunay napulo ug tulo ang gidaghanon sa mga
anak nga lalaki ni Hosa ug mga paryente. 12 Mao kini ang mga grupo
sa tigbantay sa ganghaan, uban sa ilang mga pangulo, nga adunay mga

katungdanan, sama sa ilang mga paryente, aron sa pag-alagad sa balay
ni Yahweh. 13 Nagripa sila, ang managsamang mga batan-on ug mga
tigulang, sa ilang mga pamilya, alang sa matag ganghaan. 14 Sa dihang
magripa na alang sa sidlakan nga ganghaan, natunong kini kang Shelemia.
Unya nagripa sila alang sa anak nga lalaki ni Zacarias, ang maalamon nga
magtatambag, ug ang iyang napili pinaagi sa pagripa mao ang amihanang
ganghaan. 15 Gipahimutang si Obed Edom sa habagatang ganghaan, ug
ang iyang mga anak nga lalaki gipahimutang sa mga balay tipiganan. 16 Si
Shupim ug Hosa gipahimutang sa ganghaan nga kasadpan nga duol sa
ganghaan sa Shalechet, ibabaw sa dalan. Ang pagbantay gibahinbahin sa
matag pamilya. 17 Sa sidlakang bahin adunay unom ka mga Levita, upat
ang anaa sa amihanan sa matag adlaw, ug sa habagatan upat sa matag
adlaw, ug duha ka paris ang anaa sa bodega. 18 Didto sa hawanan sa
kasadpan adunay upat nga nagbantay, ug upat ang anaa sa dalan, ug duha
ang anaa sa hawanan. 19 Mao kini ang mga gibahin nga mga magbalantay
sa mga ganghaan. Puno sila sa mga kaliwat ni Kora ug ni Merari. 20 Diha
sa mga Levita, si Ahija ang gitugyanan sa panudlanan sa balay sa Dios,
ug sa panudlanan sa mga butang nga gipanag-iya ni Yahweh. 21 Ang mga
kaliwat ni Ladan, gikan kang Gershon pinaagi kaniya ug sa mga pangulo
sa mga pamilya ni Ladan ang taga-Gershon, mao si Jehieli ug sa iyang mga
anak nga lalaki, 22 mao si Zetam, ug si Joel nga iyang igsoong lalaki, nga
mao ang magbalantay sa bodega ni Yahweh. 23 Adunay magbalantay usab
nga gikuha gikan sa mga banay ni Amram, ni Izhar, ni Hebron, ug ni Uziel.
24 Si Shebuel ang anak nga lalaki ni Geshom ang anak nga lalaki ni Moises,
mao ang labaw nga nagdumala sa mga balay tipiganan. 25 Ang iyang mga
paryente gikan sa banay ni Eliezer ang iyang mga anak nga lalaki nga si
Rehabia, ang anak nga lalaki ni Rehabia mao si Jeshaia, ang iyang anak
nga lalaki nga si Joram, ang iyang anak nga lalaki nga si Zicri, ug ang
iyang anak nga lalaki nga si Shelomit. 26 Si Shelomit ug ang iyang mga
paryente mao ang gitugyanan sa balay tipiganan nga gitigoman sa mga
butang nga gipanag-iya ni Yahweh, nga si David nga hari, ang mga pangulo
sa mga pamilya, ang mga komandante sa liboan ug gatosan, ug sa mga
komandante sa mga sundalo. 27 Gilain nila ang kinawat nga nadaogan nila
sa mga gubat aron tipigan alang sa puluy-anan ni Yahweh. 28 Gitugyanan
usab sila sa tanang butang nga gilain ngadto kang Yahweh pinaagi kang
Samuel nga propeta, si Saul ang anak ni Kis, si Abner ang anak nga lalaki
ni Ner, ug si Joab ang anak nga lalaki ni Zeruya. Ang tanang butang nga
gilain alang kang Yahweh nga ubos sa pagbantay ni Shelomit ug sa iyang
mga paryente. 29 Ang mga kaliwat ni Izhar, ni Kenania ug ang iyang mga
anak nga lalaki mao ang gitugyanan sa mga butang nga pangkatawhan nga
kalihokan sa Israel. Sila ang mga opisyal ug mga maghuhukom. 30 Gikan sa
mga kaliwat ni Hebron, ni Hashabia ug ang iyang igsoong lalaki, 1, 700 ang
adunay katakos nga kalalakin-an ang gitugyanan sa buluhaton ni Yahweh
ug sa buluhaton sa hari. Anaa sila sa kasadpang bahin sa Jordan. 31 Gikan
sa mga kaliwat ni Hebron, ni Jeria nga mao ang pangulo sa iyang mga
kaliwat, giihap gikan sa ilang listahan sa ilang mga pamilya. Sa ika-40 ka
tuig sa paghari ni David gisusi ang mga talaan ug nakaplagan gikan kanila
ang mga tawo nga maabilidad sa Jazer sa Gilead. 32 Si Jeria adunay 2, 700
ka mga paryente, nga mga takos nga pangulo sa pamilya. Gihimo siya ni
David nga tigdumala sa mga tribo ni Ruben ug ni Gad, ug ang katunga
sa tribo ni Manases, alang sa matag butang nga alang lamang sa Dios, ug
alang sa mga buluhaton sa hari.

27

1 Mao kini ang talaan sa mga pangulo sa banay sa mga Israelita, nga
mga komandante sa liboan ug gatosan, ingon man usab ang mga opisyal
sa kasundalohan nga nag-alagad sa hari sa nagkalainlaing mga paagi.
Nag-
alagad ug usa ka bulan sa tibuok tuig ang matag pundok sa kasundalohan.
Adunay 24, 000 ka kalalakin-an ang matag pundok. 2 Ang nangulo sa
pundok alang sa unang bulan mao si Jashobeam ang anak nga lalaki ni
Zabdiel. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 3 Kaliwat siya
ni Perez ug gitugyanan sa tanang mga opisyal sa kasundalohan alang sa
unang bulan. 4 Ang nangulo sa pundok alang sa ikaduhang bulan mao si
Dodai, nga gikan sa banay ni Ahohi. Si Miklot mao ang ikaduha sa ranggo.
Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 5 Ang komandante sa
kasundalohan alang sa ikatulong bulan mao si Benaya ang anak nga lalaki
ni Jehoyada, nga usa ka pari ug pangulo. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an
sa iyang pundok. 6 Si Benaya mao ang pangulo sa 30 ug lapas sa 30 ka
kalalakin-an. Nahisakop sa iyang pundok si Amizabad ang iyang anak
nga lalaki. 7 Ang komandante sa ikaupat nga bulan mao si Asahel nga
igsoong lalaki ni Joab. Nahimong komandante sunod kaniya si Zebadia ang
iyang anak nga lalaki. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok.
8 Ang komandante sa ikalimang bulan mao si Shamhut, ang kaliwat ni
Izra. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 9 Ang komandante
alang sa ika-unom nga bulan mao si Ira ang anak nga lalaki ni Ikkes,
nga gikan sa Tekoa. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok.
10 Ang komandante alang sa ikapito nga bulan mao si Helez nga taga-
Pelon, gikan sa katawhan ni Efraim. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa
iyang pundok. 11 Ang komandante sa ikawalo nga bulan mao si Sibecai
nga taga-Husha, gikan sa banay ni Zera. Adunay 24, 000 ka kalalakin-
an sa iyang pundok. 12 Ang komandante sa ikasiyam nga bulan mao si
Abiezer nga taga-Anatot, nga gikan sa tribo ni Benjamin. Adunay 24,
000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 13 Ang komandante sa ikanapulo
nga bulan mao si Maharai nga gikan sa siyudad sa Netofa, ug gikan sa
banay ni Zera. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 14 Ang
komandante alang sa ikanapulo ug usa ka bulan mao si Benaya nga gikan
sa siyudad sa Piraton, ug gikan sa tribo ni Efraim. Adunay 24, 000 ka
kalalakin-an sa iyang pundok. 15 Ang komandante sa ikanapulo ug duha
ka bulan mao si Heldai nga gikan sa siyudad sa Netofa, ug gikan sa banay
ni Otniel. Adunay 24, 000 ka kalalakin-an sa iyang pundok. 16 Mao kini ang
mga pangulo sa mga tribo sa Israel: Alang sa tribo ni Ruben, ang pangulo
mao si Eliezer ang anak nga lalaki ni Zicri. Alang sa tribo ni Simeon, ang
pangulo mao si Shefatia ang anak nga lalaki ni Maaca. 17 Alang sa tribo
ni Levi, ang pangulo mao si Hashabia ang anak nga lalaki ni Kemuel, ug
si Zadok mao ang nangulo sa mga kaliwat ni Aaron. 18 Alang sa tribo ni
Juda, ang pangulo mao si Elihu, ang usa sa mga igsoong lalaki ni David.
Alang sa tribo ni Isacar, ang pangulo mao si Omri ang anak nga lalaki
ni Micael. 19 Alang sa tribo ni Zebulun, ang pangulo mao si Ishmaya ang
anak nga lalaki ni Obadia. Alang sa tribo ni Naftali, ang pangulo mao si
Jeremoth ang anak nga lalaki ni Azriel. 20 Alang sa tribo ni Efraim, ang
pangulo mao si Hoshea ang anak nga lalaki ni Azazia. Alang sa katunga sa
tribo ni Manases, ang pangulo mao si Joel ang anak nga lalaki ni Pedaya.
21 Alang sa katunga nga tribo ni Manases sa Gilead, ang pangulo mao si Ido
ang anak nga lalaki ni Zacarias. Alang sa tribo ni Benjamin, ang pangulo

mao si Jaasiel ang anak nga lalaki ni Abner. 22 Alang sa tribo ni Dan,
ang pangulo mao si Azarel ang anak nga lalaki ni Jeroham. Mao kini
ang mga pangulo sa mga tribo sa Israel. 23 Wala giihap ni David kadtong
nagpangidaron ug 20 hangtod paubos, tungod kay nagsaad man si Yahweh
nga padaghanon ang Israel sama sa mga bituon sa langit. 24 Nagsugod sa
pag-ihap sa kalalakin-an si Joab ang anak nga lalaki ni Zeruya, apan wala
kini nahuman. Gipahamtang sa Israel ang kapungot tungod niini. Wala
nahisulat sa basahon ni Haring David ang gidaghanon niini. 25 Si Azmavet
ang anak nga lalaki ni Adiel mao ang gitugyanan sa mga bahandi sa hari.
Si Jonathan ang anak nga lalaki ni Uzia mao ang nagdumala sa mga balay
tipiganan sa kaumahan, sa mga siyudad, ug sa mga baryo, ug sa lig-ong
mga tore. 26 Si Ezri ang anak nga lalaki ni Kelub mao ang nagdumala
sa mga mag-uuma, nga maoy nag-ugmad sa yuta. 27 Si Shimei nga gikan
sa Rama mao ang nagdumala sa mga parasan, ug si Zabdi nga gikan sa
Sefam mao ang nagdumala sa ubasan ug sa mga bodega sa bino. 28 Si Baal
Hanan nga gikan sa Geder mao ang nagdumala sa mga kahoy nga olibo
ug sa mga kahoy nga sikamoro diha sa patag nga mga dapit, ug si Joas
mao ang nagdumala sa mga balay tipiganan sa lana. 29 Ang nagdumala
sa panon sa kahayopan nga nagpasibsib sa Sharon mao si Shitrai nga
gikan sa Sharon, ug ang nagdumala sa panon sa kahayopan sa mga walog
mao si Shafat ang anak nga lalaki ni Adlai. 30 Ang nagdumala sa mga
kamelyo mao si Obil ang Ismaelinhon, ug ang nagdumala sa mga bayeng
asno mao si Jedea nga gikan sa Meronot. Ang nagdumala sa panon sa mga
karnero mao si Jaziz nga taga-Hagrite. 31 Silang tanan mao ang gitugyanan
sa kabtangan ni Haring David. 32 Ang uyoan ni David, nga si Jonathan,
mao ang magtatambag, sanglit usa man siya ka tawong maalamon ug usa
ka eskriba. Si Jehiel ang anak nga lalaki ni Hacmoni maoy nag-atiman
sa mga anak nga lalaki sa hari. 33 Si Ahitofel mao ang magtatambag sa
hari, ug si Hushai nga gikan sa katawhan sa Arkanhon mao ang suod
nga magtatambag sa hari. 34 Gipulihan ni Jehoyada ang anak nga lalaki
ni Benaya ug ni Abiatar, ang katungdanan ni Ahitofel. Si Joab mao ang
komandante sa kasundalohan sa hari.

28

1 Gitigom ni David sa Jerusalem ang tanang mga opisyal sa Israel: ang
mga opisyal sa mga tribo, ang mga opisyal sa mga pundok nga nag-alagad
sa hari sa ilang gitakda nga buluhaton, ang mga komandante sa liboan
ug gatosan, ang mga tigdumala sa tanang kabtangan ug sa mga gipanag-
iyahan sa hari ug sa iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga opisyal
ug ang mga manggugubat, lakip ang mga labing hanas kanila. 2 Unya
mitindog si David ug miingon, “Patalinghogi ako, akong mga kaigsoonan
ug akong katawhan. Ako kining katuyoan nga magtukod ug templo alang
sa sudlanan sa kasabotan ni Yahweh; usa ka tumbanan alang sa atong
Dios, ug naghimo ako ug pagpangandam aron matukod kini. 3 Apan
miingon ang Dios kanako, 'Dili ikaw ang magtukod sa templo alang sa
akong ngalan, tungod kay usa ka man ka tawong manggugubat ug nakaula
ug dugo.' 4 Apan si Yahweh, ang Dios sa Israel, nagpili kanako gikan sa
banay sa akong amahan nga mahimong hari sa tibuok Israel hangtod
sa kahangtoran. Gipili niya ang tribo sa Juda ingon nga pangulo. Sa
tribo sa Juda, ug sa panimalay sa akong amahan, sa tanang mga anak
nga lalaki sa akong amahan, gipili niya ako nga mahimong hari sa tibuok
Israel. 5 Gikan sa daghang mga anak nga mga lalaki nga gihatag kanako ni

Yahweh, gipili niya si Solomon, ang akong anak nga lalaki, aron molingkod
sa trono sa gingharian ni Yahweh, sa tibuok Israel. 6 Miingon siya kanako,
'Si Solomon nga imong anak nga lalaki mao ang magtukod sa puluy-anan
ug sa akong mga hawanan, kay gipili ko siya nga mahimong akong anak,
ug mahimo niya akong amahan. 7 Ipatunhay ko ang akong gingharian
hangtod sa kahangtoran, kung magpabilin siya sa pagtuman sa akong
mga mando ug mga kasugoan, sama kanimo niining adlawa.' 8 Busa
karon, sa atubangan sa tanan sa Israel, niining panagtigom alang kang
Yahweh, ug sa presensya sa atong Dios, kinahanglan nga tipigan ninyong
tanan ug tumanon ang tanang mga mando ni Yahweh nga inyong Dios.
Buhata kini aron nga mapanag-iya ninyo kining maayong yuta ug ibilin
kini ingon nga panulondon sa mosunod ninyong mga anak hangtod sa
kahangtoran. 9 Alang kanimo, Solomon nga akong anak, tumana ang Dios
sa imong amahan, ug alagari siya sa tibuok mong kasingkasing ug sa
masinugtanong espiritu. Buhata kini tungod kay nagasusi si Yahweh sa
tanang mga kasingkasing ug nasayod sa matag tinguha nga gihunahuna
sa matag usa. Kung mangita ka kaniya, mahikaplagan mo siya, apan
kung mobiya ka kaniya, isalikway ka gayod niya sa dayon. 10 Hinunoa
nga gipili ka ni Yahweh aron sa pagtukod niini nga templo ingon nga
iyang balaang dapit. Pagmalig-on ug buhata kini." 11 Unya gihatag ni
David ngadto kang Solomon nga iyang anak nga lalaki, ang mga plano
alang sa pagbuhat sa portico sa templo, ang mga gambalay sa templo, ang
mga lawak nga tipiganan, ang mga lawak sa hataas, ang mga lawak sa
sulod, ug ang lawak diin nahimutang ang balaang sudlanan sa kasabotan.
12 Gihatag niya kang Solomon ang mga plano nga iyang gihimo alang
sa mga hawanan sa puluy-anan ni Yahweh, ang tanang nakapalibot nga
mga lawak, ang mga lawak nga mga tipiganan sa puluy-anan sa Dios,
ug sa mga bahandi alang sa mga butang nga gipanag-iyahan ni Yahweh.
13 Gihatagan niya siya ug mga lagda alang sa mga pundok sa mga pari
ug sa mga Levita, alang sa mga gisangon nga mga katungdanan alang sa
pag-alagad sa puluy-anan ni Yahweh, ug alang sa tanang mga butang sa
pag-alagad sa puluy-anan ni Yahweh. 14 Gihatagan niya siya sa gidaghanon
sa tanang bulawan nga mga sudlanan sa kada matang sa mga buluhaton
ug sa tanang mga plata nga mga sudlanan, alang sa tanang mga butang
sa matag matang sa buluhaton. 15 Kini nga mga detalye gihatag pinaagi sa
kabug-aton, lakip ang mga detalye sa patunganan sa lampara nga bulawan
ug sa mga lampara nga bulawan, ang mga detalye pinaagi sa kabug-aton
sa matag patunganan sa lampara, alang sa mga lampara, alang sa mga
patunganan sa mga lampara nga plata, ug mga detalye alang sa galamiton
sa matag patunganan sa lampara. 16 Naghatag siya sumala sa kabug-aton
sa bulawan alang sa mga lamesa sa tinapay sa presensya, alang sa matag
lamesa, ug sumala sa kabug-aton sa plata alang sa mga lamesa nga plata.
17 Naghatag siya sumala sa kabug-aton sa lunsay nga bulawan alang sa mga
tinidor sa karne, sa mga planggana, ug sa mga kopa. Naghatag siya sumala
sa kabug-aton sa matag panaksan nga bulawan, ug sumala sa kabug-aton
sa matag panaksan nga plata. 18 Naghatag siya sumala sa kabug-aton sa
lunsay nga bulawan alang sa halaran sa insenso, ug bulawan alang sa
desinyo sa kerubim nga nagbukhad sa ilang mga pako ug nagtabon sa
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh. 19 Miingon si David, "Gisulat ko kini
sama sa gidikta ni Yahweh kanako ug gipasabot niya ako mahitungod sa
desinyo." 20 Miingon si David kang Solomon nga iyang anak nga lalaki,
"Pagmalig-on ug pagmaisogon. Buhata ang buluhaton. Ayaw kahadlok o
kabalaka, kay si Yahweh nga Dios, nga akong Dios, mag-uban kanimo.

Dili siya mobiya kanimo ni magpasagad kanimo hangtod nga matapos
ang tanang buluhaton sa templo ni Yahweh. 21 Tan-awa, ania ang mga
pundok sa mga pari ug sa mga Levita alang sa buluhaton sa templo sa
Dios. Magauban sila kanimo, uban sa mga masinugtanon ug hanas nga
kalalakin-an, aron sa pagtabang sa buluhaton ug sa pagbuhat sa pag-
alagad. Andam sa pagsunod sa imong mga mando ang mga opisyal ug
ang tanang katawhan.”

29

1 Miingon si Haring David sa tibuok tigom sa katawhan, “Solomon akong
anak, nga maoy gipili sa Dios, nga batan-on pa ug walay kasinatian, ug
dako ang katungdanan. Kay ang templo dili alang sa katawhan apan
alang kang Yahweh nga Dios. 2 Busa gibuhat ko ang kutob sa akong
mahimo aron ipatagbo ang gikinahanglan alang sa templo sa akong
Dios. Maghatag ako ug bulawan alang sa mga butang nga himoon sa
bulawan, plata alang sa mga butang nga himoon sa plata, bronse alang
sa mga butang nga himoon sa bronse, puthaw alang sa mga butang
nga himoon sa puthaw, ug kahoy alang sa mga butang nga himoon
sa kahoy. Maghatag usab ako ug onyx nga mga bato, mga bato nga
idayandayan, mga bato nga adunay nagkalainlaing mga kolor—tanang
matang sa bililhong mga bato— ug daghan pang marbol nga mga bato.
3 Karon, tungod kay nahimuot man ako sa puluy-anan sa akong Dios,
ihatag ko ang kaugalingon kong mga bahandi nga bulawan ug plata alang
niini. Gibuhat ko kini aron idugang sa tanan nga akong giandam alang
niining balaang templo: 4 3, 000 ka talent sa bulawan gikan sa Ophir,
ug 7, 000 ka talent sa lunsay nga plata, aron ibutang sa mga paril sa
mga gambalay. 5 Maghatag ako ug bulawan alang sa mga butang nga
himoon sa bulawan, ug plata alang sa mga butang nga himoon sa plata,
ug mga butang alang sa tanang matang sa buluhaton nga himoon sa
mga hanas nga trabahante. Kinsa pa man ang buot maghatag ngadto
kang Yahweh ug ihatag ang iyang kaugalingon ngadto kaniya?” 6 Unya
naghimo ug kinabubut-ong mga halad ang mga pangulo sa ilang mga
pamilya nga katigulangan, ang mga pangulo sa mga tribo sa Israel, ang
mga komandante sa liboan ug gatosan, ug ang mga opisyal nga nagdumala
sa buluhaton sa hari. 7 Naghatag sila ug 5, 000 ka talent ug 10, 000 ka
darics sa bulawan, 10, 000 ka talent sa plata, 18, 000 ka talent sa plata, ug
100, 000 ka talent sa puthaw alang sa buluhaton sa puluy-anan sa Dios.
8 Kadtong adunay bililhong mga bato ilang gihatag ngadto sa tipiganan
sa puluy-anan ni Yahweh, ilalom sa pagdumala ni Jehiel, nga kaliwat ni
Gershon. 9 Nagmalipayon ang katawhan tungod niining kinabubut-ong
mga halad, tungod kay naghatag man sila sa tibuok nilang kasingkasing
ngadto kang Yahweh. Nagmalipayon usab pag-ayo si David. 10 Gidayeg ni
David si Yahweh atubangan sa tanang tigom sa katawhan. Miingon siya,
“Hinaot nga pagadayegon ka hangtod sa kahangtoran, Yahweh, ang Dios
sa Israel sa among katigulangan. 11 Kanimo, Yahweh, ang kadungganan,
ang gahom, ang himaya, ang kadaogan, ug ang kahalangdon. Kay imo
man ang tanan sa kalangitan ug sa kalibotan. Imo ang gingharian,
Yahweh, ug pasidunggan ka ingon nga magmamando sa tanan. 12 Ang
kadagaya ug kadungganan naggikan kanimo, ug nagmando ka sa tanang
katawhan. Sa imong mga kamot adunay gahom ug kusog. Kusgan ka
ug bantogan nga makahimo nga bantogan sa katawhan ug maghatag
ug kusog kang bisan kinsa. 13 Busa karon, among Dios, nagpasalamat
kami kanimo ug nagdayeg sa mahimayaon nimong ngalan. 14 Apan kinsa

man ako, ug kining akong katawhan, nga makahimo sa kinabubut-ong paghalad niining mga butanga? Sa pagkatinuod, kining tanang mga butanga naggikan kanimo, ug gibalik lamang namo paghatag diha kanimo kung unsa ang imo. 15 Sanglit mga langyaw ug dumuduong lamang kami sa imong atubangan, sama sa tanan namong mga katigulangan. Ang among mga adlaw sa kalibotan sama sa anino, ug walay mahibilin nga paglaom dinhi. 16 Yahweh nga among Dios, kining tanang bahandi nga among natigom alang sa pagtukod sa templo aron sa pagpasidungog sa balaan mong ngalan—naggikan kini kanimo ug imo man kini. 17 Nasayod usab ako, akong Dios, nga gisusi mo ang kasingkasing ug nahimuot ka sa matarong. Alang kanako, kinabubut-on kong gihalad kining tanang mga butanga uban sa matarong kong kasingkasing, ug karon nalipay ako sama sa imong katawhan nga ania karon nga kinabubut-ong naghalad ug mga gasa diha kanimo. 18 Yahweh, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, ug ni Israel—nga among mga katigulangan—itisok kini sa mga hunahuna sa imong katawhan hangtod sa kahangtoran. Giyahi ang ilang mga kasingkasing nganha kanimo. 19 Hatagi ang akong anak nga lalaki nga si Solomon ug kinasingkasing nga magtinguha sa pagtuman sa imong mga mando, sa imong mga kasugoan sa kasabotan, ug sa imong mga balaod, ug ipahimutang kining tanan nga mga plano aron matukod ang palasyo nga akong gipatagboan.” 20 Miingon si David ngadto sa tanang tigom sa katawhan, “Karon dayega si Yahweh nga inyong Dios.” Nagdayeg ang tanang tigom sa katawhan ngadto kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, nangyukbo ug nagsimba kang Yahweh ug nanghapa sila atubangan sa hari. 21 Sa pagkasunod adlaw, naghimo sila ug mga halad sakripisyo ngadto kang Yahweh ug naghalad ug halad sinunog alang kaniya. Naghalad sila ug liboan ka mga torong baka, liboan ka mga torong karnero, ug liboan ka mga nating karnero, lakip ang ilang mga halad ilimnon ug madagayaon nga mga halad sakripisyo alang sa tibuok Israel. 22 Nianang adlawa, nagkaon ug nag-inom sila sa atubangan ni Yahweh uban sa dakong kasaulogan. Gihimo nilang hari sa ikaduhang higayon si Solomon, ang anak nga lalaki ni David, ug gidihogan siya nga mahimong magmamando pinaagi sa katungod ni Yahweh. Gidihogan usab nila si Zadok nga mahimong pari. 23 Unya milingkod si Solomon sa trono ni Yahweh ingon nga hari imbes nga si David nga iyang amahan. Nagmauswagon siya, ug ang tanan sa Israel nagtuman kaniya. 24 Nagmatinud-anon kang Haring Solomon ang tanang mga pangulo, mga sundalo, ug ang mga anak nga lalaki ni David. 25 Gipasidunggan pag-ayo ni Yahweh si Solomon atubangan sa tibuok Israel ug gigamhan siya labaw pa sa ubang mga hari sa Israel nga nahauna kaniya. 26 Naghari si David ang anak nga lalaki ni Jesse sa tibuok Israel. 27 Nahimong hari si David sulod sa 40 ka tuig. Nagmando siya sulod sa pito ka tuig sa Hebron ug 33 ka tuig sa Jerusalem. 28 Namatay siya sa maayong katigulangon, human sa malipayong taas nga pagkinabuhi, bahandi ug kadungganan. Si Solomon nga iyang anak maoy nagpanunod kaniya. 29 Nahisulat sa kasaysayan ni Samuel nga usa ka propeta ang mga kadaogan ni Haring David, sa kasaysayan ni Nathan nga usa ka propeta, ug sa kasaysayan ni Gad nga usa ka propeta. 30 Nalista didto ang mga binuhatan sa iyang pagdumala, ang iyang mga nabuhat ug ang mga panghitabo nga iyang nasinatian, sa Israel, ug sa tanang mga gingharian sa ubang kayutaan.

2 Cronicas

1 Gipakusgan ni Solomon nga anak ni David ang iyang pagdumala,
ug si Yahweh nga iyang Dios nag-uban kaniya ug naghimo kaniya nga
labing gamhanan. 2 Nakigsulti si Solomon ngadto sa tibuok Israel, sa mga
pangulo sa kasundalohan sa liboan ug sa gatosan, sa mga maghuhukom,
sa matag prinsipe sa tibuok Israel, ug sa mga nagdumala sa mga balay
sa mga amahan. 3 Busa miadto si Solomon ug ang tanan nga nagtigom
uban kaniya sa taas nga dapit nga anaa sa Gibeon, kay atua didto ang
tolda nga tagboanan sa Dios, nga gibuhat ni Moises nga sulugoon ni
Yahweh didto sa kamingawan. 4 Apan gidala ni David ang sudlanan
sa kasabotan sa Dios gikan sa Kiriat Jearim ngadto sa dapit nga iyang
giandam alang niini, kay nagtukod siya ug tolda alang niini didto sa
Jerusalem. 5 Dugang pa niini, ang tumbaga nga halaran nga binuhat
ni Bezalel ang anak nga lalaki ni Uri nga anak nga lalaki ni Hur atua
didto sa atubangan sa tabernakulo ni Yahweh; miadto didto si Solomon
ug ang panagtigom. 6 Mitungas si Solomon didto padulong sa tumbaga
nga halaran sa atubangan ni Yahweh, nga anaa sa tolda nga tagboanan,
ug naghalad ug usa ka libo nga mga halad sinunog didto. 7 Mipakita
ang Dios kang Solomon nianang gabhiona ug miingon ngadto kaniya,
“Pangayo! Unsa man ang ihatag ko kanimo?” 8 Miingon si Solomon
ngadto sa Dios, “Gipakita nimo ang dakong kasabotan sa pagkamatinud-
anon ngadto sa akong amahan nga si David, ug gihimo mo akong hari puli
kaniya. 9 Karon, Yahweh nga Dios, tugoti nga matuman ang imong saad
ngadto sa akong amahan nga si David, kay gihimo mo akong hari labaw
niining katawhan nga sama kadaghan sa abog sa kalibotan. 10 Karon
hatagi ako ug kaalam ug kahibalo, aron nga makahimo ako sa pagdumala
niining katawhan, kay kinsa man ang makahukom sa imong katawhan,
nga hilabihan kadaghan?” 11 Miingon ang Dios ngadto kang Solomon,
“Tungod kay mao kini ang anaa sa imong kasingkasing, ug tungod kay
wala ka mangayo ug bahandi, kabtangan, o kadungganan, ni kinabuhi
niadtong nasilag kanimo, ni taas nimo nga kinabuhi, apan nangayo ka ug
kaalam ug kahibalo alang sa imong kaugalingon, aron nga makahimo ka
sa pagdumala sa akong katawhan, diin gihimo ko ikaw nga hari labaw
kanila, ug mao kini ang akong pagabuhaton. 12 Hatagan ko ikaw karon
ug kaalam ug kahibalo. Hatagan ko usab ikaw ug bahandi, kabtangan,
ug kadungganan, nga wala nabatonan sa mga hari nga nag-una kanimo;
ug dili mabatonan sa mosunod kanimo.” 13 Busa miadto si Solomon sa
Jerusalem gikan sa taas nga dapit nga anaa sa Gibeon, gikan sa atubangan
sa tolda nga tagboanan; naghari siya sa Israel. 14 Gitigom ni Solomon
ang mga karwahe ug ang mga tigkabayo, ug aduna siyay 1, 400 ka mga
karwahe ug 12, 000 nga mga tigkabayo, nga iyang gibutang sa mga
siyudad sa karwahe, ug uban kaniya, nga mao ang hari sa Jerusalem.
15 Gipakasama sa hari ang plata ug bulawan ngadto sa mga kasagarang
mga bato sa Jerusalem, ug gipakasama niya ang sedro nga kahoy sa mga
sikomoro nga kahoy nga kasagarang anaa sa kapatagan. 16 Alang usab sa
mga kabayo nga ipadala ngadto kang Solomon gikan sa Ehipto ug sa Kue,
gipalit kini sa iyang mga tigpatigayon sa usa ka kantidad. 17 Nagkuha sila
ug karwahe gikan sa Ehipto sa kantidad nga 600 ka shekel nga plata, ug

ang kabayo sa kantidad nga 150 ka shekel. Gidala usab nila kini ngadto sa mga hari sa mga Hitihanon ug sa mga Arameanhon.

2

1 Karon nagmando si Solomon sa pagtukod ug balay alang sa ngalan ni Yahweh ug sa pagtukod ug palasyo alang sa iyang gingharian. 2 Gigahin ni Solomon ang 70, 000 nga kalalakin-an aron pagdala sa mga dad-onon, ug 80, 000 nga kalalakin-an ingon nga tigpanggabas didto sa kabukiran, ug 3, 600 nga kalalakin-an nga magdumala kanila. 3 Nagpadala si Solomon ug mensahe ngadto kang Hiram, nga hari sa Tiro, nga nag-ingon, "Sama sa gibuhat nimo sa akong amahan nga si David, sa pagpadala kaniya ug mga troso nga sedro aron sa pagtukod ug balay nga pagapuy-an, buhata usab kini kanako. 4 Tan-awa, magtukod ako ug balay alang sa ngalan ni Yahweh nga akong Dios, aron paglain niini alang kaniya, aron sa pagsunog ug insenso nga humot sa iyang atubangan, aron sa pag-andam ug tinapay sa presensya, ug alang sa mga halad sinunog sa buntag ug sa gabii, sa mga adlaw nga igpapahulay ug sa mga bag-ong bulan, ug sa mga pinili nga kombira alang kang Yahweh nga among Dios. Hangtod kini sa kahangtoran, alang sa Israel. 5 Dako kaayo ang balay nga akong pagatukoron, kay mas dako ang among Dios kaysa sa ubang mga dios. 6 Apan kinsa man ang makahimo sa pagtukod ug balay alang sa Dios, nga bisan ang tibuok kawanangan ug bisan ang langit mismo dili man makaarang kaniya? Kinsa ba ako nga magtukod ug balay alang kaniya, gawas sa pagsunog ug mga halad diha sa iyang atubangan? 7 Busa padad-i ako ug tawo nga hanas sa pagtrabaho sa bulawan, sa plata, sa tumbaga, sa puthaw, ug sa tapul, sa dagtom pula, ug sa asul nga balahibo sa karnero, ug tawo nga nasayod sa pagbuhat sa tanang matang sa pagkulit sa kahoy. Makauban niya ang mga hanas nga mga tawo nga uban kanako sa Juda ug sa Jerusalem, nga gihatag sa akong amahan nga si David. 8 Padad-i usab ako ug sedro, sipres, kahoy nga algum nga gikan sa Lebanon, kay nasayod ako nga ang imong mga sulugoon kahibalo kung unsaon pagputol ang mga kahoy sa Lebanon. Tan-awa, mag-uban ang akong mga sulugoon sa imong mga sulugoon, 9 aron sa pag-andam alang kanako ug daghang mga kahoy, kay dako ug kahibulongan ang balay nga akong pagatukoron. 10 Tan-awa, hatagan ko ang imong mga sulugoon, ang mga kalalakin-an nga magputol sa mga kahoy, ug 20, 000 ka takos nga trigo, ug 20, 000 ka takos nga sebada, ug 20, 000 ka galon nga bino, ug 20, 000 ka galon nga lana. 11 Unya si Hiram nga hari sa Tiro, mitubag sa gisulat, nga gipadala ni Solomon: "Tungod kay nahigugma si Yahweh sa iyang katawhan, gihimo ka niya nga hari labaw kanila." 12 Dugang pa, miingon si Hiram, "Dalaygon si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga nagbuhat sa langit ug sa yuta, nga maoy naghatag kang David ug anak nga lalaki nga manggialamon, gigasahan sa pagkamaampingon ug pagsabot, nga magtukod sa balay alang kang Yahweh, ug balay alang sa iyang gingharian. 13 Karon magpadala ako ug batid nga tawo, gigasahan uban sa pagsabot, si Huram, ang akong hanas nga trabahante. 14 Anak siya nga lalaki sa usa sa mga anak nga babaye ni Dan. Taga-Tiro ang iyang amahan. Hanas siya sa pagtrabaho sa bulawan, plata, tumbaga, puthaw, bato ug sa kahoy, ug sa tapul, asul, ug dagtom pula ug pino nga lino. Hanas usab siya sa paghimo ug bisan unsa nga matang sa pagkulit ug sa pagbuhat sa bisan unsa nga mga dayandayan. Tugoti nga mahimo ang usa ka dapit alang kaniya kauban sa imong mga hanas nga trabahante, ug kauban niadtong akong agalon, si David, nga imong amahan. 15 Busa karon, ang trigo ug ang sebada, ang lana ug ang bino, nga gisulti sa akong agalon,

ipadala kaniya kining mga butang sa iyang mga sulugoon. 16 Magputol
kami ug mga kahoy gikan sa Lebanon, sumala sa imong gikinahanglan
nga mga kahoy. Dad-on namo kini diha kanimo pinaagi sa gakit agi sa
dagat ngadto sa Jopa, ug dad-on nimo kini ngadto sa Jerusalem." 17 Giihap
ni Solomon ang tanang mga langyaw nga anaa sa yuta sa Israel, sama sa
pag-ihap ni David kanila, nga iyang amahan. Nakaplagan nga 153, 600 sila
kabuok. 18 Gigahin niya ang 70, 000 kanila nga tigdala ug mga dad-onon,
80, 000 ang mga tigputol ngadto sa kabukiran, ug 3, 600 ang mga tigdumala
nga magsugo sa katawhan sa pagtrabaho.

3

1 Unya gisugdan ni Solomon ang pagtukod sa balay ni Yahweh didto
sa Jerusalem sa Bukid sa Moria, diin nagpakita si Yahweh ngadto kang
David nga iyang amahan. Giandam niya ang dapit nga giplano ni David
alang niini, didto sa giokanan ni Arauna nga Jebusihanon. 2 Nagsugod siya
sa pagtukod sa ikaduha nga adlaw sa ikaduhang bulan, sa ika-upat nga
tuig sa iyang paghari. 3 Karon mao kini ang mga sukod sa patukoranan
nga gipahimutang ni Solomon alang sa balay ni Yahweh. Ginamit ang
karaang pamaagi nga cubit, 60 ka cubit ang gitas-on, ug 20 ka cubit ang
gilapdon. 4 20 ka cubit ang gitas-on sa portiko nga anaa sa atubangan
sa balay ug 20 ka cubit ang gilapdon. 20 ka cubit usab ang iyang
gihabogon, ug gisapawan ni Solomon ug lunsay nga bulawan ang sulod
niini. 5 Gikisamihan niya ang sentrong hawanan ug kahoy nga sipres ug
gisapawan niya ug pino nga bulawan, ug iyang gikulitan ug mga palmera
ug mga kadena. 6 Gidayandayanan niya ang balay sa mga bililhong bato;
ang bulawan nga gikan sa Parvaim. 7 Gisapawan usab niya ug bulawan
ang mga sagbayan, mga tamakanan, mga bongbong, ug mga pultahan;
gikulitan niya ug mga kerubim diha sa ibabaw sa mga bongbong. 8 Gitukod
niya ang labing balaang dapit. Ang katas-on niini sama sa kalapdon sa
balay, 20 ka cubit ug 20 ka cubit usab ang gilapdon niini. Gisapawan
niya kini sa pino nga bulawan, nga nagkantidad ug 600 ka mga talent.
9 50 ka shekel nga bulawan ang gibug-aton sa mga lansang. Gisapawan
usab niya ug bulawan ang taas nga bahin. 10 Nagbuhat siya ug duha ka
hulagway sa mga kerubim alang sa labing balaang dapit; gisapawan kini
ug bulawan sa mga batid nga magbubuhat. 11 20 ka cubit tanan ang gitas-
on sa mga pako sa mga kerubim; 5 ka cubit ang gitas-on sa usa ka pako
sa kerubim, ug misangko kini sa bongbong sa lawak; 5 ka cubit usab ang
laing pako kay, nag-abot sa pako sa laing kerubim. 12 5 ka cubit usab ang
pako sa laing kerubim, nga misangko sa bongbong sa lawak; 5 ka cubit
usab ang laing pako, nasumpay kini sa pako sa unang kerubim. 13 20 ka
cubit ang kinatibuk-ang sukod sa bukhad sa mga pako sa duha ka kerubim.
Nagtindog ang mga kerubin, nga ang ilang mga nawong nag-atubang sa
sentrong tigomanan. 14 Nagbuhat siya ug tabil nga asul, tapul ug dagtom
pula nga balahibo sa karnero ug pino nga lino, ug giburdahan kini ug
mga kerubim. 15 Naghimo usab si Solomon ug duha ka haligi, 35 ka cubit
ang gitas-on sa matag haligi, alang sa atubangan sa balay; 5 ka cubit ang
gitas-on sa ulo-ulo nga anaa sa ibabaw niini. 16 Naghimo usab siya ug mga
kadena alang sa mga haligi ug gibutang kini sa ibabaw niini; nagbuhat
usab siya ug 100 ka porma ug prutas nga granada ug gisumpay kini sa
mga kadena. 17 Gipahilona niya ang mga haligi sa atubangan sa templo,
ang usa anaa sa tuong kamot, ug ang lain anaa sa wala; ginganlan niya ug
Jakin ang haligi nga anaa sa tuo, ug Boaz ang haligi nga anaa sa wala.

4

1 Dugang pa niini, nagbuhat siya ug tumbaga nga halaran; 20 ka cubit
ang gitas-on ug 20 ka cubit ang gilapdon. Ug 10 ka cubit ang gihabogon.
2 Naghimo usab siya ug lingin nga tangke nga tinunaw nga puthaw, 10 ka
cubit ang gikan sa unang baba hangtod sa ikaduhang baba. 5 ka cubit ang
gihabogon niini, ug 30 ka cubit ang sukod sa tangke. 3 Ilalom sa baba nga
nakapalibot sa tangke mao ang mga baka, napulo sa matag cubit, gihulma
ang usa kabuok uban sa tangke sa dihang gihimo kini. 4 Gipahimutang
ang tangke sa ibabaw sa napulo ug duha ka torong baka, tulo ang nag-
atubang ngadto sa amihanan, tulo ang nag-atubang ngadto sa kasadpan,
tulo ang nag-atubang ngadto sa habagatan ug tulo usab ang nag-atubang
ngadto sa sidlakan. Gipahimutang ang tangke sa ibabaw niini, ug ang
tanan nga likod niini paingon sa sulod. 5 Sama ka baga ang tangke sa
kabag-on sa kamot, ug ang baba niini gihimo sama sa baba sa usa ka
tasa, sama sa bulak sa liryo. Masudlan kini ug 3, 000 ka banga sa tubig.
6 Naghimo usab siya ug napulo ka dagko nga panaksan alang sa paghugas
sa mga butang; gibutang niya ang lima sa tuo nga kamot, ug lima sa
wala; hugasan didto ang mga butang nga gigamit sa paghimo ug halad
sinunog. Sa laing bahin, ang tangke, gamiton sa paghugas sa mga pari.
7 Nagbuhat usab siya ug napulo ka tungtonganan ug suga nga bulawan
nga gihimo pinaagi sa gimando sa mga dayandayan niini; gibutang niya
kini sa templo, ang lima anaa sa tuo nga bahin, ug ang lima anaa sa
wala. 8 Nagbuhat siya ug napulo ka lamesa ug gibutang kini didto sa
templo, lima ngadto sa tuo nga bahin, ug lima ngadto sa wala. Naghimo
siya ug 100 ka dagko nga panaksan nga bulawan. 9 Dugang pa niana
nagbuhat siya ug hawanan alang sa mga pari ug dakong hawanan, ug
mga pultahan alang sa hawanan; gisapawan niya ang ilang mga pultahan
ug tumbaga. 10 Gibutang niya ang tangke sa tuo nga bahin sa balay,
sa sidlakan, nag-atubang sa habagatan. 11 Nagbuhat si Huram ug mga
kolon, mga pala, ug mga panaksan alang sa pagpisikpisik. Busa nahuman
ni Huram ang trabaho nga iyang gibuhat alang kang Haring Solomon
ngadto sa balay sa Dios: 12 ang duha ka haligi, ang sama sa panaksan
nga mga ulo-ulo nga anaa sa ibabaw sa duha ka haligi, ug ang duha
ka paris nga gidayandayanan nga linala aron sa pagtabon sa duha ka
sama sa panaksan nga mga ulo-ulo nga anaa sa ibabaw sa mga haligi.
13 Nagbuhat siya ug 400 ka porma ug prutas nga granada alang sa duha
ka paris nga gidayandayanan nga linala: duha ka laray nga mga porma
ug prutas nga granada alang sa matag paris nga linala aron sa pagtabon
sa duha ka sama sa panaksan nga mga ulo-ulo nga anaa ibabaw sa mga
haligi. 14 Nagbuhat usab siya ug mga tungtonganan ug mga dagko nga
panaksan nga itungtong sa tindoganan; 15 usa ka tangke ug napulog duha
ka torong baka ang anaa sa ilalom niini, 16 ang mga kolon usab, mga
pala, mga tinidor alang sa karne, ug ang ubang mga sudlanan. Gibuhat
kini ni Huram nga hanas alang kang Haring Solomon, alang sa balay ni
Yahweh, sa gipasinaw nga tumbaga. 17 Gitunaw kini sa hari didto sa
kapatagan sa Jordan, sa lapokon nga yuta taliwala sa Sucot ug Zereda.
18 Busa gibuhat ni Solomon ang tanang mga sudlanan nga daghan kaayo;
sa pagkatinuod, wala nahibaloan ang gibug-aton sa tumbaga. 19 Gibuhat
ni Solomon ang tanan nga mga gamit nga anaa sa balay sa Dios, ang
bulawan nga halaran usab, ug ang mga lamesa nga butangan ug tinapay sa
presensya; 20 ang mga tungtonganan ug suga uban sa mga suga niini, nga
gibuhat sa pagsunog atubangan sa kinasuloran nga lawak— gibuhat kini

gikan sa lunsay nga bulawan; 21 ug ang mga bulak, ang mga suga, ang mga
kompit, nga bulawan, lunsay nga bulawan. 22 Lakip ang mga pangkorte
sa pabilo, mga panaksan, mga kutsara, ug mga pangsunog sa insenso nga
gibuhat gikan sa lunsay nga bulawan. Alang sa agianan paingon sa balay,
ang sulod nga mga pultahan niini paingon sa labing balaang dapit ug ang
mga pultahan sa balay, nga anaa sa templo, gibuhat gikan sa bulawan.

5

1 Sa dihang nahuman ang tanan nga bulohaton ni Solomon alang sa
balay ni Yahweh, gidala ni Solomon ang mga butang ni David, ang iyang
amahan, nga gigahin niya alang niini nga katuyoan, lakip ang mga plata,
ang bulawan, ug ang tanang mga gamit—gibutang niya kini didto sa mga
tipiganan sa balay sa Dios. 2 Unya gitigom ni Solomon ang kadagkoan
sa Israel, ang tanan nga mga pangulo sa mga tribo, ug ang mga nangulo
sa mga banay sa katawhan sa Israel, sa Jerusalem, aron sa pagdala sa
sudlanan sa kasabotan ni Yahweh gikan sa siyudad ni David, nga mao
ang, Zion. 3 Nagtigom ang tanang kalalakin-an sa Israel sa atubangan
sa hari diha sa kombira, nga anaa sa ikapito nga bulan. 4 Miabot
ang tanan nga mga kadagkoan sa Israel, ug gikuha sa mga Levita ang
sudlanan sa kasabotan. 5 Gidala nila ang sudlanan sa kasabotan, ang
tolda nga tagboanan, ug ang tanang balaan nga mga butang nga anaa
sa tolda. Gidala kining mga butanga sa mga pari nga tribo ni Levi.
6 Nagtigom si Haring Solomon ug ang tanang katawhan sa Israel atubangan
sa sudlanan sa kasabotan, naghalad ug dili maihap nga mga karnero ug
mga torong baka. 7 Gidala sa mga pari ang sudlanan sa kasabotan ni
Yahweh didto sa butanganan niini, didto sa kinasuloran nga lawak sa
balay, ngadto sa labing balaan nga dapit, ilalom sa mga pako sa kerubim.
8 Kay gibukhad sa kerubim ang mga pako niini ibabaw sa sudlanan sa
kasabotan, ug gitabonan nila ang sudlanan sa kasabotan ug ang mga tukon
nga pangyayong niini. 9 Tag-as kaayo ang mga tukon ug ang ilang mga
tumoy makita gikan sa balaan nga dapit atubangan sa kinasuloran nga
lawak, apan dili nila kini makita gikan sa gawas. Anaa pa gihapon kini
karong adlawa. 10 Walay laing sulod ang sudlanan sa kasabotan gawas
sa duha ka papan nga gibutang ni Moises kaniadto didto sa Horeb, sa
dihang naghimo si Yahweh ug kasabotan tali sa katawhan sa Israel, sa
dihang migawas sila sa Ehipto. 11 Nahitabo kini sa dihang migawas ang
mga pari sa balaang dapit. Ang tanang mga pari nga anaa didto nagbalaan
sa ilang mga kaugalingon alang kang Yaweh, wala sila nagsubay sumala sa
kaugalingon nilang pundok. 12 Ang mga Levita usab nga mga mag-aawit,
silang tanan, lakip na si Asaf, Heman, Jedutun, ug ang ilang mga anak nga
lalaki ug mga igsoon nga lalaki, nagbistig pinong lino ug nagtugtog ug mga
piyangpiyang, alpa, ug mga lira, nagtindog sa sidlakang bahin sa halaran.
Kauban nila ang 120 ka mga pari nga nagpatingog ug mga budyong.
13 Nahitabo kini nga naghiusa sa pagtugtog ang mga tigpatingog sa mga
budyong ug mga mag-aawit, naghimo ug usa ka lanog aron madungog ang
pagdayeg ug pagpasalamat alang kang Yahweh. Gipatugbaw nila ang ilang
mga tingog inubanan sa mga budyong ug mga piyangpiyang ug inubanan
sa laing mga tulonggon, ug nagdayeg sila kang Yahweh. Nag-awit sila, “Kay
maayo siya, kay ang iyang maunongong kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran.” Unya ang balay, ang balay ni Yahweh, napuno sa panganod.
14 Dili makabarog ang mga pari aron sa pag-alagad tungod sa panganod,
kay ang himaya ni Yahweh milukop sa iyang balay.

6

1 Unya miingon si Solomon, “Miingon si Yahweh nga mopuyo siya sa
baga nga kangitngit, 2 apan nagtukod ako ug dungganon nga pinuy-anan
alang kanimo, usa ka dapit nga imong puy-an hangtod sa kahangtoran.”
3 Unya miatubang ang hari ug gipanalanginan ang tibuok panagtigom sa
Israel, samtang nagtindog ang tibuok panagtigom sa Israel. 4 Miingon
siya, “Hinaot nga daygon si Yahweh, ang Dios sa Israel, nga nakigsulti
sa akong amahan nga si David, ug gituman kini pinaagi sa iyang mga
kamot, nga nag-ingon, 5 'Sukad sa adlaw nga gipagawas ko ang akong
katawhan sa yuta sa Ehipto, wala akoy gipili nga siyudad gikan sa tanang
mga tribo sa Israel diin motukod ug balay, aron maanaa didto ang akong
ngalan. Ni nagpili ako ug tawo nga mahimong prinsipe sa Israel nga akong
katawhan. 6 Bisan pa niini, gipili ko ang Jerusalem, aron nga maanaa
ang akong ngalan didto, ug gipili ko si David aron mahimong pangulo sa
Israel nga akong katawhan.' 7 Karon anaa kini sa kasingkasing ni David
nga akong amahan, nga magtukod ug balay alang sa ngalan ni Yahweh,
ang Dios sa Israel. 8 Apan miingon si Yahweh sa akong amahan nga
si David, 'Ug niana anaa sa imong kasingkasing ang pagtukod ug balay
alang sa akong ngalan, maayo ang imong gibuhat alang niini nga maanaa
kini sa imong kasingkasing. 9 Apan, dili ka kinahanglan magtukod ug
balay; hinuon, ang imong anak nga lalaki, nga moabot gikan sa imong
pus-on, maoy magtukod ug balay alang sa akong ngalan.' 10 Gituman
ni Yahweh ang pulong nga giingon niya, kay mibarog ako sa dapit sa
akong amahan nga si David, ug milingkod ako sa trono sa Israel, sumala
sa gisaad ni Yahweh. Gitukod ko ang balay alang sa ngalan ni Yahweh,
ang Dios sa Israel. 11 Gibutang ko ang sudlanan sa kasabotan didto, diin
atua ang kasabotan ni Yahweh, nga gihimo niya uban sa katawhan sa
Israel.” 12 Mitindog si Solomon atubangan sa halaran ni Yahweh diha
sa presensya sa tibuok panagtigom sa Israel, ug gibayaw ang iyang mga
kamot. 13 Kay naghimo siya ug tumbaga nga entablado, lima ka cubit
ang gitas-on, lima ka cubit ang gilapdon, ug tulo ka cubit ang kahabogon.
Gibutang niya kini sa tunga nga bahin sa hawanan. Nagtindog siya niini ug
miluhod atubangan sa tibuok panagtigom sa Israel, ug unya gibayaw niya
ang iyang mga kamot ngadto sa kalangitan. 14 Miingon siya, “Yahweh,
Dios sa Israel, walay Dios nga sama kanimo diha sa kalangitan o sa
kalibotan, nga nagtipig sa kasabotan ug sa gugmang walay paglubad uban
sa imong mga sulugoon nga naglakaw diha sa imong atubangan sa bug-os
nilang kasingkasing; 15 ikaw nga nagtipig uban sa imong sulugoon nga
si David nga akong amahan, kung unsa ang gisaad nimo kaniya. Oo,
nagsulti ka ug gituman nimo kini pinaagi sa imong kamot, sama niining
adlawa. 16 Karon, Yahweh, Dios sa Israel, tumana ang imong gisaad sa
imong sulugoon nga si David nga akong amahan, sa dihang miingon ka,
'Dili ka mapakyas sa pagbaton ug tawo diha sa akong panan-aw aron
molingkod sa trono sa Israel, kung magmainampingon lamang ang imong
mga kaliwat sa paglakaw diha sa akong mga balaod, sama sa imong
paglakaw diha sa akong atubangan.' 17 Karon, Dios sa Israel, nag-ampo
ako nga matuman ang saad nga gihimo nimo sa imong sulugoon nga
si David. 18 Apan mopuyo ba gayod ang Dios uban sa mga tawo dinhi
sa kalibotan? Tan-awa, ang tibuok kawanangan ug ang langit mismo
dili makaarang kanimo—unsa pa kaha kining templo nga akong gitukod!
19 Apan palihog hatagig pagtahod kining pag-ampo sa imong sulugoon
ug ang iyang hangyo, Yahweh nga akong Dios; paminawa ang paghilak

ug pag-ampo nga gipangaliyupo sa imong sulugoon sa imong atubangan.
20 Hinaot nga magtan-aw ka niining templo sa adlaw ug gabii, ang dapit
diin nagsaad ka nga ibutang ang imong ngalan. Hinaot nga paminawon
nimo ang pag-ampo nga iampo sa imong sulugoon atubang niini nga dapit.
21 Busa paminawa ang mga hangyo sa imong sulugoon ug sa Israel nga
imong katawhan sa dihang mag-ampo kami niining dapita. Oo, paminaw
gikan sa dapit nga imong gipuy-an, gikan sa kalangitan; ug sa dihang
maminaw ka, pagpasaylo. 22 Kung makasala ang tawo sa iyang silingan
ug kinahanglan nga manumpa siya, ug kung moanhi siya ug manumpa
atubangan sa imong halaran niini nga balay, 23 unya paminaw gikan sa
kalangitan ug buhata, ug hukmi ang imong mga sulugoon, balosi ang
daotan, sa pagpabalik sa iyang nahimo sa iyang kaugalingong kamot.
Ipahayag nga walay sala ang mga matarong, sa paghatag kaniya ug
ganti alang sa iyang pagkamatarong. 24 Sa dihang mapildi sa kaaway
ang imong katawhan sa Israel tungod kay nakasala sila batok kanimo,
kung mobalik sila kanimo, ug mosugid sa imong ngalan, mag-ampo, ug
mangayog kapasayloan sa imong atubangan dinhi sa templo— 25 palihog
paminaw gikan sa kalangitan ug pasayloa ang sala sa imong katawhan
sa Israel; pabalika sila sa yuta nga imong gihatag kanila ug sa ilang mga
katigulangan. 26 Sa dihang masirado ang kalangitan ug walay ulan tungod
kay nakasala ang katawhan batok kanimo— kung mag-ampo sila nga mag-
atubang niini nga dapit, mosugid sa imong ngalan, ug mobiya sa ilang
sala sa dihang gisakit nimo sila— 27 unya paminaw diha sa langit ug
pasayloa ang sala sa imong mga sulugoon ug sa imong katawhan sa Israel,
sa dihang giyahan mo sila sa maayong dalan nga angay nilang lakwan.
Pagpadala ug ulan sa imong yuta, nga gihatag nimo sa imong katawhan
ingon nga panulondon. 28 Pananglit adunay kagutom sa yuta, o pananglit
adunay balatian, pagkalawos sa tanom o pagkadaot, mga dulon o ulod;
o pananglit sulongon sa mga kaaway ang mga ganghaan sa siyudad sa
ilang yuta, o adunay hampak o mga sakit— 29 ug pananglit nga gihimo ang
mga pag-ampo ug ang mga hangyo pinaagi sa tawo o sa tibuok Israel nga
imong katawhan—ug nasayod sa matag usa kanila sa hampak ug kasubo
diha sa iyang kasingkasing samtang gibayaw niya ang iyang mga kamot
atubang niini nga templo. 30 Unya paminaw gikan sa langit, ang dapit diin
ka nagpuyo; pasayloa ug gantihi ang matag usa alang sa tanan niyang
mga paagi; nasayod ka sa iyang kasingkasing, tungod kay ikaw lamang
gayod ang nasayod sa mga kasingkasing sa mga tawo. 31 Buhata kini aron
mahadlok sila kanimo, aron molakaw sila sa tanan nimong mga dalan sa
tanang adlaw nga magkinabuhi sila sa yuta nga gihatag nimo sa among
mga katigulangan. 32 Alang sa mga langyaw nga dili sakop sa Israel nga
imong katawhan, apan mosulod ug mag-ampo niini nga balay—tungod sa
imong bantogan nga ngalan, sa imong makagagahom nga kamot, ug sa
gibayaw nimo nga bukton, 33 palihog paminaw gikan sa langit, ang dapit
diin ka nagpuyo, ug buhata ang tanang gihangyo sa langyaw kanimo,
aron nga ang tanang katawhan sa kalibotan masayod sa imong ngalan
ug mahadlok kanimo, ingon man ang Israel nga imong katawhan, ug aron
masayod sila nga kining balay nga akong gitukod gitawag pinaagi sa imong
ngalan. 34 Pananglit molakaw ang imong katawhan aron makiggubat
batok sa ilang mga kaaway, sa bisan unsang paagi nimo sila ipadala, ug
pananglit mag-ampo sila kanimo niining siyudad nga imong gipili, ug sa
balay nga gitukod nako alang sa imong ngalan. 35 Paminaw gikan sa
kalangitan sa ilang mga pag-ampo, sa ilang mga hangyo, ug labani ang

ilang katungod. 36 Pananglit nakasala sila kanimo—sanglit walay bisan usa
nga wala makasala—ug pananglit nasuko ka kanila ug gitugyan sila ngadto
sa kaaway, aron dad-on sila sa kaaway palayo ingon nga mga binihag
ngadto sa ilang yuta, sa layo man o sa duol. 37 Unya pananglit makaamgo
sila nga anaa sila sa yuta diin gibihag sila, ug pananglit maghinulsol sila
ug mangita ug pagdapig gikan kanimo sa yuta diin sila gibihag. Pananglit
moingon sila, 'Ngil-ad kaayo ang among gibuhat ug nakasala kami. Daotan
kaayo ang among binuhatan.' 38 Pananglit mobalik sila kanimo sa bug-
os nilang kasingkasing ug sa bug-os nilang kalag didto sa yuta diin
gibihag sila, diin gidala nila sila ingon nga mga bihag, ug pananglit mag-
ampo sila nga nag-atubang sa ilang yuta, nga gihatag nimo sa ilang mga
katigulangan, ug ngadto sa siyudad nga gipili nimo, ug sa balay nga gitukod
nako alang sa imong ngalan. 39 Unya paminaw gikan sa kalangitan, sa
dapit diin ka nagpuyo, sa ilang mga pag-ampo ug sa ilang mga hangyo,
labani ang ilang katungod. Pasayloa ang imong katawhan, nga nakasala
batok kanimo. 40 Karon, akong Dios, nagpakiluoy ako kanimo, hinaot nga
motan-aw ka, ug hinaot nga maminaw ka sa pag-ampo nga buhaton dinhi
nga dapit. 41 Karon barog, Yahweh nga Dios, sa imong pahulayanang dapit,
ikaw ug ang sudlanan sa kasabotan nga nagpakita sa imong kusog. Hinaot
nga ang imong mga pari, Yahweh nga Dios, masul-oban ug kaluwasan, ug
hinaot nga magmaya ang imong mga balaan diha sa imong pagkamaayo.
42 Yahweh nga Dios, ayaw ipalayo ang panagway sa imong dinihogan gikan
kanimo. Hinumdomi ang imong mga buhat sa matinud-anong kasabotan
alang kang David, nga imong alagad.”

7

1 Karon sa dihang nahuman na ug ampo si Solomon, mikunsad ang
kalayo gikan sa langit ug gisunog ang mga halad sinunog ug ang mga
halad, ug napuno ang balay sa himaya ni Yahweh. 2 Dili makasulod ang
mga pari sa balay ni Yahweh, tungod kay napuno sa iyang himaya ang
iyang balay. 3 Mitan-aw ang tibuok katawhan sa Israel sa dihang mikunsad
ang kalayo ug anaa sa balay ang himaya ni Yahweh. Mihapa sila nga
sangko ang ilang nawong sa agianang bato, misimba, ug nagpasalamat
kang Yahweh. Miingon sila, “Kay maayo siya, ang iyang matinud-anong
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.” 4 Busa naghalad ug mga
halad ngadto kang Yahweh ang hari ug ang tanang katawhan. 5 Naghalad
si haring Solomon ug 22, 000 ka mga torong baka ug 120, 000 ka mga
karnero ug mga kanding. Busa gihalad sa hari ug sa tanang katawhan
ang balay sa Dios. 6 Nagtindog ang mga pari, nagtindog ang matag
usa sa dapit diin sila nagaalagad; ang mga Levita usab uban sa mga
instrumento sa mga tugtog kang Yahweh, nga gibuhat ni haring David aron
sa pagpasalamat kang Yahweh diha sa awit nga, “Kay ang iyang matinud-
anong kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.” Nagpatingog ug
mga budyong ang mga pari sa atubangan nila, ug mitindog ang tibuok
Israel. 7 Gilain ni Solomon ang tunga nga bahin sa hawanan sa atubangan
sa balay ni Yahweh. Naghalad siya didto ug mga halad sinunog ug
ang tambok nga mga halad alang sa pakigdait, tungod kay ang tumbaga
nga halaran nga gihimo niya dili makahimo sa pagpaigo sa mga halad
sinunog, sa mga halad nga trigo, ug sa tambok. 8 Busa gipahigayon ni
Solomon ang kasaulogan nianang panahona sulod sa pito ka adlaw, ug
uban kaniya ang tibuok Israel, usa ka dako kaayo nga panagtigom, gikan
sa Lebo Hamat padulong sa lugut sa Ehipto. 9 Gipahigayon nila ang
sagrado nga panagtigom sa ikawalo nga adlaw, kay gitipigan nila ang

paghalad sa halaran sulod sa pito ka adlaw, ug ang kasaulogan sulod sa pito ka adlaw. 10 Sa ika-23 nga adlaw sa ikapito nga bulan, gipauli ni Solomon ang katawhan sa ilang mga panimalay uban ang pagmaya ug sa malipayong mga kasingkasing tungod sa pagkamaayo nga gipakita sa Dios kang David, kang Solomon, ug sa Israel, nga iyang katawhan. 11 Unya nahuman ug nabuhat ni Solomon ang balay ni Yahweh ug ang iyang kaugalingong balay. Ang tanang butang nga miabot sa kasingkasing ni Solomon nga buhaton didto sa balay ni Yahweh ug sa iyang kaugalingong balay, nagmalampuson siya sa pagtuman niini. 12 Mipakita si Yahweh kang Solomon panahon sa kagabhion ug miingon kaniya, “Nadungog ko ang imong pag-ampo, ug gipili ko kining dapita alang sa akong kaugalingon ingon nga balay sa paghalad. 13 Ug pananglit sirad-an ko ang kalangitan aron walay ulan, o kung sugoon ko ang mga dulon sa pagdaot sa yuta, o kung magpadala ako ug balatian sa akong katawhan, 14 unya kung ang akong katawhan, nga gitawag pinaagi sa akong ngalan, magpaubos sa ilang kaugalingon, mag-ampo, mangita sa akong dagway, ug mobiya gikan sa ilang daotang mga paagi, maminaw ako gikan sa langit, mopasaylo sa ilang sala, ug moayo sa ilang yuta. 15 Karon buka ang akong mga mata ug maminaw ang akong dalunggan sa mga pag-ampo nga himoon niini nga dapit. 16 Kay karon gipili ko ug gilain kining balaya nga maanaa didto ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran. Maanaa didto ang akong mga mata ug ang akong kasingkasing sa matag adlaw. 17 Alang kanimo, kung maglakaw ka sa akong atubangan sama sa paglakaw sa imong amahan nga si David, sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kanimo ug sa pagtipig sa akong mga balaod ug sa akong mga sugo, 18 unya tukoron ko ang trono sa imong gingharian, sama sa akong gisulti diha sa kasabotan uban sa imong amahan nga si David, sa dihang miingon ako, 'Dili gayod mapakyas ang imong kaliwat nga mahimong tigdumala sa Israel.' 19 Apan kung mopalayo ka, ug isalikway ang akong mga balaod ug ang akong mga kasugoan nga akong gibutang sa imong atubangan, ug kung mosimba ka sa laing mga dios ug moyukbo kanila, 20 ibton ko sila gikan sa akong yuta nga gihatag ko kanila. Kini nga balay nga akong gigahin alang sa akong ngalan, pahawaon ko sa akong atubangan, ug himoon ko kining panultihon ug usa ka tiawtiaw taliwala sa tanang katawhan. 21 Bisan tuod ug dungganon kini nga templo karon, matingala ang tanan nga makaagi niini ug manghupaw. Mangutana sila, 'Nganong gibuhat man kini ni Yahweh niini nga yuta ug niini nga balay?' 22 Motubag ang uban, 'Tungod kay gisalikway nila si Yahweh, ang ilang Dios, nga nagpagawas sa ilang katigulangan gikan sa yuta sa Ehipto, ug nagkupot sila sa laing mga dios ug miyukbo ngadto kanila ug misimba kanila. Mao kana ang hinungdan nga gidala ni Yahweh kining tanan nga katalagman ngadto kanila.'”

8

1 Nahitabo kini sa kataposan sa 20 ka tuig, panahon sa pagtukod ni Solomon sa balay ni Yahweh ug sa iyang kaugalingong balay, 2 ug gitukod pag-usab ni Solomon ang mga lungsod nga gihatag ni Hiram kaniya, ug gipahiluna niya ang mga Israelita didto. 3 Gisulong ni Solomon ang Hamatzoba ug gibuntog kini. 4 Gitukod niya ang Tadmor sa kamingawan, ug tanang tipiganang siyudad, nga gitukod niya sa Hamat. 5 Gitukod usab niya sa Ibabaw nga bahin sa Bethoron, ug sa Ubos nga bahin sa Bethoron, ang gipalig-on nga mga siyudad pinaagi sa mga paril, mga ganghaan, ug mga rehas. 6 Gitukod niya ang Baalat ug tanan nga tipiganang mga siyudad

nga iyang gipanag-iyahan, ug tanan nga mga siyudad alang sa iyang mga karwahe, ug ang mga siyudad alang sa iyang mga tigkabayo, ug bisan unsa nga gitinguha niyang tukoron alang sa iyang kalipay didto sa Jerusalem, sa Lebanon ug sa tanang yuta ilalom sa iyang pagdumala. 7 Ug alang sa tanang katawhan nga nahibilin ang mga Hetihanon, mga Amorihanon, ang Perezihanon, ang Hevihanon ug ang Jebusihanon nga wala nahisakop sa Israel, 8 ang ilang kaliwatan nga nahibilin sunod kanila sa yuta, kadtong wala nalaglag sa mga Israelita—gihimo sila ni Solomon nga mga sulugoon ug gipugos sa pagpatrabaho, hangtod karong adlawa. 9 Apan, wala gipugos ni Solomon sa pagtrabaho ang mga Israelita. Hinuon, gihimo niya silang iyang mga sundalo, iyang mga pangulo sa kasundalohan, mga opisyal, ug mga pangulo sa iyang mga tigkarwahe ug mga tigkabayo. 10 Mao usab kini ang mga pinakalabaw nga opisyal nga nagdumala nga sakop ni Haring Solomon, 250 kanila, nga maoy magdumala sa mga tawo nga nagtrabaho. 11 Gidala ni Solomon ang anak nga babaye ni Paraon pagawas sa siyudad ni David ngadto sa balay nga iyang gipatukod alang kaniya, kay miingon siya, “Dili angay mopuyo ang akong asawa sa balay ni David nga hari sa Israel, tungod kay bisan asa moabot ang sudlanan sa kasabotan ni Yahweh balaan gayod.” 12 Unya naghalad si Solomon ug halad nga sinunog ngadto kang Yahweh didto sa iyang halaran nga gihimo atubangan sa portiko. 13 Naghalad siya ug mga halad ingon nga tulomanon sa matag adlaw; gihalad niya kini, pagsunod sa mga panudlo nga makita sa kasugoan ni Moises, sa Adlaw nga Igpapahulay, sa bag-ong mga bulan, ug sa tulo ka higayon sa Kasaulogan matag tuig: ang Kasaulogan sa mga tinapay nga walay patubo, ang kasaulogan sa mga Semana, ug ang Kasaulogan sa mga Tolda. 14 Sa pagtipig sa mga balaod sa iyang amahan nga si David, gibahinbahin ni Solomon ang mga bulohaton sa mga pari, ug ang mga Levita sa ilang mga bulohaton, aron modayeg sa Dios ug pag-alagad sa atubangan sa mga pari, ingon nga bulohaton sa matag adlaw. Nagtudlo usab siya ug tigbantay sa ganghaan ngadto sa matag ganghaan, kay si David, ang sulugoon sa Dios, nagmando usab niini. 15 Wala mibiya kining mga katawhan gikan sa mga sugo sa hari ngadto sa mga pari ug sa mga Levita mahitungod sa ubang mga butang, o mahitungod sa tipiganang mga lawak. 16 Nahuman ang tanang bulohaton nga gimando ni Solomon, gikan sa adlaw nga gitukod ang balay ni Yahweh hangtod nga nahuman kini. 17 Unya miadto si Solomon sa Ezion Geber ug sa Elat, sa baybayon sa yuta sa Edom. 18 Gipadad-an siya ni Hiram ug mga barko nga minandoan sa mga hanas nga mga manlalawig. Naglawig sila uban ang mga sulugoon ni Solomon paingon sa Ofir. Nagkuha sila didto ug 450 ka mga talents sa bulawan nga gihatag nila kang Haring Solomon.

9

1 Sa dihang nakadungog ang rayna sa Sheba mahitungod sa pagkainila ni Solomon, miadto siya sa Jerusalem aron sulayan siya pinaagi sa lisod nga mga pangutana. Miabot siya uban sa dakong panon sa iyang ginsakopan, uban sa mga kamelyo nga gikargahan ug mga pahumot, daghang mga bulawan, ug daghang bililhon nga mga bato. Sa dihang miabot na siya ngadto kang Solomon, gisultihan niya siya sa tanan nga anaa sa iyang kasingkasing. 2 Gitubag ni Solomon ang tanan niyang mga pangutana; walay lisod alang kang Solomon; walay pangutana nga wala niya natubag. 3 Sa dihang nakita sa rayna sa Sheba ang kaalam ni Solomon ug ang palasyo nga gitukod niya, 4 ang pagkaon nga anaa sa iyang lamesa, ang

paglingkod sa iyang mga sulugoon, ang buhat sa iyang mga sulugoon ug
ang ilang mga bisti, ang mga tigdala usab niya ug kopa ug ang ilang
bisti, ug ang paagi sa iyang paghalad ug halad sinunog diha sa balay
ni Yahweh, wala nay espiritu diha kaniya. 5 Miingon siya ngadto sa
hari, “Tinuod gayod, ang balita nga akong nadungog didto sa akong
kaugalingong yuta mahitungod sa imong mga pulong ug sa imong kaalam.
6 Wala ako mituo sa akong nadungog hangtod nga miabot ako dinhi,
ug karon nakita kini sa akong mga mata. Wala masugilon kanako ang
katunga sa imong kaalam ug bahandi! Nalabwan nimo ang pagkainila nga
nadungog nako. 7 Pagkabulahan sa imong katawhan, ug pagkabulahan
sa imong mga sulugoon nga kanunay nagatindog sa imong atubangan,
tungod kay madungog nila ang imong kaalam. 8 Dalaygon si Yahweh nga
imong Dios, nga nagakalipay diha kanimo, nga nagbutang kanimo diha
sa iyang trono, nga mahimong hari alang kang Yahweh nga imong Dios.
Tungod kay gihigugma sa imong Dios ang Israel, aron mapahimutang sila
hangtod sa kahangtoran, gihimo ka niya nga hari ngadto kanila, aron
buhaton nimo ang hustisya ug pagkamatarong!” 9 Gihatagan niya ang hari
ug 120 ka talent nga bulawan ug daghang pahumot ug mga bililhong bato.
Wala nay sama niini kadaghan nga mga pahumot nga gihatag sa rayna sa
Sheba ngadto kang Haring Solomon nga nahatag kaniya pag-usab. 10 Ang
mga sulugoon ni Hiram ug ang mga sulugoon ni Solomon, nga nagdala
ug mga bulawan gikan sa Ofir, nagdala usab ug mga kahoy nga algum ug
bililhong mga bato. 11 Gamit ang kahoy nga algum, naghimo ang hari ug
mga hagdanan alang sa balay ni Yahweh ug alang sa iyang balay, ug mga
alpa ug mga lira usab alang sa mga manunugtog. Walay kahoy nga makita
sama niini kaniadto sa yuta sa Juda. 12 Gihatag ni haring Solomon ngadto
sa rayna sa Sheba ang tanang butang nga iyang gitinguha, bisan unsa nga
gipangayo niya, dugang pa niana nga gidala niya ngadto sa hari. Busa
mibiya siya ug mipauli sa iyang kaugalingong yuta, siya ug ang iyang mga
sulugoon. 13 Karon ang kabug-aton sa mga bulawan nga ginahatag kang
Solomon sa usa ka tuig mokabat ug 666 ka talent nga bulawan, 14 wala
pay labot ang bulawan nga gidala sa mga tigbaylo ug mga tigpatigayon.
Nagdala usab ug mga bulawan ug mga plata ngadto kang Solomon ang
tanang mga hari sa Arabia ug ang mga gobernador sa nasod. 15 Naghimo
si haring Solomon ug 200 ka mga dagkong taming nga bulawan gikan sa
gidukdok nga bulawan. 600 ka shekel nga bulawan ang nagamit sa matag
usa niini. 16 Nagbuhat usab siya ug 300 ka mga taming gikan sa gidukdok
nga bulawan. Tulo ka mina nga bulawan ang nagamit sa matag taming;
gibutang kini sa hari ngadto sa Palasyo sa Kalasangan sa Lebanon. 17 Unya
naghimo ang hari ug bantogang trono gamit ang tango ug gisapawan
kini ug lunsay nga bulawan. 18 Adunay unom ka ang-ang sa hagdanan
padulong sa trono, ug adunay lingin sa luyo nga bahin sa ibabaw sa trono.
Adunay patonganan ug kamot sa matagkilid sa lingkoranan, ug duha ka
mga liyon nga nagtindog sa kilid sa patonganan ug kamot. 19 Napulo
ug duha ka mga liyon ang nagtindog sa mga ang-ang sa hagdanan, nag-
atbangay kini sa matag usa sa unom ka ang-ang sa hagdanan. Walay trono
nga sama niini sa bisan asa nga gingharian. 20 Bulawan ang tanang kopa
ni Haring Solomon, ug lunsay nga bulawan ang tanang kopa didto sa Balay
sa Kalasangan sa Lebanon. Walay plata tungod kay giila nga dili bililhon
ang plata sa mga adlaw ni Solomon. 21 Adunay mga barko ang hari diha sa
dagat, uban sa mga barko ni Hiram. Makausa sa tulo ka tuig kargahan ang
mga barko ug mga bulawan, mga plata, ug mga tango, ug lakip na usab ang

mga aliwas ug mga unggoy. 22 Busa milabaw si Haring Solomon sa tanang
mga hari sa kalibotan diha sa bahandi ug kaalam. 23 Nangita ang tibuok
kalibotan sa presensya ni Solomon aron maminaw sa iyang kaalam, nga
gibutang sa Dios sa iyang kasingkasing. 24 Kadtong miduaw nagdala ug
mga gasa, mga panaksan nga plata ug bulawan, mga bisti, hinagiban, ug
mga pahumot, lakip na usab ang mga kabayo ug mga mula, sa matag tuig.
25 Adunay 4, 000 ka mga kuwadra si Solomon alang sa iyang mga kabayo
ug mga karwahe, ug 12, 000 ka mga tigkabayo, nga gipahiluna niya sa
siyudad sa mga karwahe ug uban kaniya didto sa Jerusalem. 26 Nagdumala
siya sa tanang mga hari gikan sa Suba sa Eufrates paingon sa yuta sa
mga Filistihanon, ug ngadto sa utlanan sa Ehipto. 27 Adunay mga plata
ang hari didto sa Jerusalem, sama kadaghan sa mga bato diha sa yuta.
Gipadaghan niya ang kahoy nga sedro sama sa mga kahoy nga sikomoro
sa kapatagan. 28 Nagdala sila ug mga kabayo alang kang Solomon gikan
sa Ehipto ug gikan sa tanang kayutaan. 29 Alang sa ubang mga butang
mahitungod kang Solomon, sa sinugdanan ug sa kataposan, wala ba kini
nahisulat sa Kasaysayan ni Natan nga Propeta, sa Panagna ni Ahia nga
taga-Shilo, ug sa Mga Panan-awon ni Ido ang Tigpanagna mahitungod
kang Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat? 30 Naghari si Solomon sa
Jerusalem sa tibuok Israel sulod sa 40 ka tuig. 31 Mipahulay siya uban sa
iyang mga katigulangan ug gilubong siya sa katawhan didto sa siyudad sa
iyang amahan nga si David. Nahimong hari si Rehoboam, ang iyang anak
nga lalaki, puli sa iyang dapit.

10

1 Miadto si Rehoboam sa Shequim, kay ang tibuok Israel miadto man
sa Shequim aron himoon siya nga hari. 2 Nahitabo nga nadunggan kini
ni Jeroboam ang anak nga lalaki ni Nebat (kay atua man siya sa Ehipto,
diin mikalagiw siya gikan sa atubangan ni Haring Solomon, apan mibalik
si Jeroboam gikan sa Ehipto). 3 Busa gipadala ug gipatawag nila siya, ug
miabot si Jeroboam ug ang tibuok Israel; nakigsulti sila kang Rehoboam ug
miingon, 4 “Gipabug-at sa imong amahan ang among yugo. Busa karon,
pasayona ang lisod nga gipatrabaho sa imong amahan, ug pagaana ang
bug-at nga yugo nga iyang gibutang kanamo, ug moalagad kami kanimo.”
5 Miingon si Rehoboam ngadto kanila, “Balik nganhi kanako human sa
tulo ka adlaw.” Busa mibiya ang katawhan. 6 Nagpakisayod si Haring
Rehoboam sa mga katigulangang lalaki nga nagtindog atubangan sa iyang
amahan nga si Solomon samtang buhi pa siya; miingon siya, “Unsa
man ang inyong ikatambag kanako aron itubag niini nga katawhan?”
7 Nakigsulti sila kaniya ug miingon, “Kung maayo ka niining mga tawhana
ug mapahimuot sila, ug mosulti ug maayong mga pulong ngadto kanila,
unya mahimo nimo kanunay silang sulugoon.” 8 Apan wala gihatagan ug
bili ni Rehoboam ang tambag nga gihatag sa mga katigulangang lalaki
ngadto kaniya, ug nagpakisayod sa mga batan-ong lalaki nga nagdako
uban kaniya, nga nagbarog sa iyang atubangan. 9 Miingon siya ngadto
kanila, “Unsa man nga tambag ang ihatag ninyo kanako, aron matubag
nato ang mga tawo nga nakigsulti kanako ug miingon, 'Pagaana ang yugo
nga gibutang sa imong amahan nganhi kanamo'?” 10 Nakigsulti ang mga
batan-ong lalaki nga nagdako uban kang Rehoboam ngadto kaniya, nga
nag-ingon, “Mao kini ang kinahanglan nimong isulti ngadto sa katawhan
nga misulti nga ang imong amahan nga si Solomon nagpabug-at sa ilang
yugo, apan kinahanglan pagaanon nimo kini. Mao kini ang angay nimong

isulti ngadto kanila, 'Ang akong kumingking mas baga pa kaysa hawak sa
akong amahan. 11 Busa karon, bisan gipapas-an kamo sa akong amahan
ug bug-at nga yugo, pagadugangan ko ang inyong yugo. Gikastigo kamo
sa akong amahan pinaagi sa mga latigo, apan pagakastigohon ko kamo
pinaagi sa mga tanga."' 12 Busa miadto si Jeroboam ug ang tanang
katawhan ngadto kang Rehoboam sa ikatulo ka adlaw, sumala sa gisulti sa
hari, "Balik nganhi kanako sa ikatulo nga adlaw." 13 Misingka si Rehoboam
ngadto kanila, wala hatagi ug pagtagad ang tambag sa mga katigulangang
lalaki. 14 Nakigsulti siya ngadto kanila nga nagsunod sa tambag sa mga
batan-ong lalaki, nga nag-ingon, "Gipabug-at sa akong amahan ang inyong
yugo, apan pagadugangan ko kini. Gikastigo kamo sa akong amahan
pinaagi sa mga latigo, apan kastigohon ko kamo pinaagi sa mga tanga."
15 Busa wala nagpatalinghog ang hari ngadto sa katawhan, kay gituyo
kini sa Dios nga mga panghitabo, aron mapatuman ni Yahweh ang iyang
pulong nga gipamulong ni Ahia nga taga-Shilo ngadto kang Jeroboam nga
anak nga lalaki ni Nebat. 16 Sa dihang nakita sa tibuok Israel nga wala
naminaw ang hari kanila, mitubag ang katawhan kaniya ug miingon,
"Unsa may bahin namo kang David? Wala kami panulondon sa anak nga
lalaki ni Jesse! Matag usa kaninyo kinahanglan mobalik sa iyang tolda, sa
Israel. Karon tan-awa sa imong kaugalingong panimalay, David." Busa
namalik ang tibuok Israel sa ilang mga tolda. 17 Apan alang niadtong
katawhan sa Israel nga nagpuyo sa mga siyudad sa Juda, gidumalahan
sila ni Rehoboam. 18 Unya gipadala ni Haring Rehoboam si Adoniram,
nga nagdumala sa pinugos nga mga mamumuhat, apan gibato siya sa
katawhan sa Israel hangtod nga namatay. Mikalagiw dayon si Haring
Rehoboam sakay sa iyang karwahe paingon sa Jerusalem. 19 Mao nga
ang Israel nagmasinupakon batok sa panimalay ni David hangtod karong
adlawa.

11

1 Sa pag-abot ni Rehoboam sa Jerusalem, gitigom niya ang panimalay
sa Juda ug Benjamin, 180, 000 ka mga pinili nga kalalakin-an nga mga
sundalo, aron sa pakig-away batok sa Israel, aron pagbawi sa gingharian
ngadto kang Rehoboam. 2 Apan mikunsad ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Shemaya nga tawo sa Dios, nga nag-ingon, 3 "Isulti kang Rehoboam
ang anak nga lalaki ni Solomon, ang hari sa Juda, ug ngadto sa tibuok
Israel diha sa Juda ug Benjamin, 4 'Miingon si Yahweh niini, "Dili kamo
angay mosulong o makiggubat batok sa inyong kaigsoonan. Kinahanglan
mopauli ang matag usa sa iyang kaugalingong balay, kay gitugotan ko kini
nga mahitabo.'" Busa mituman sila sa mga pulong ni Yahweh ug mitalikod
gikan sa pagsulong kang Jeroboam. 5 Nagpuyo si Rehoboam sa Jerusalem
ug nagtukod ug mga siyudad ngadto sa Juda alang sa pagpanalipod.
6 Gitukod niya ang Betlehem, Etam, Tekoa, 7 Betzur, Soco, Adulam, 8 Gat,
Maresha, Zif, 9 Adoraim, Lakis, Azeka, 10 Zora, Ayalon, ug Hebron. Mao kini
ang lig-on nga mga siyudad diha sa Juda ug Benjamin. 11 Gipalig-on niya
ang mga salipdanan ug gibutangan kini ug mga pangulo sa kasundalohan,
gipundohan ug pagkaon, lana, ug bino. 12 Nagbutang siya ug mga taming
ug mga bangkaw sa tanang siyudad ug naghimo kanila nga lig-on kaayo.
Busa nahisakop kaniya ang Juda ug Benjamin. 13 Miadto kaniya ang
mga pari ug mga Levita nga anaa sa tibuok Israel gikan sa ilang mga
utlanan. 14 Kay gibiyaan sa mga Levita ang ilang mga sibsibanan ug
kabtangan aron moadto sa Juda ug Jerusalem, kay gipapahawa man sila

ni Jeroboam ug sa iyang mga anak nga lalaki, aron dili na sila makabuhat
sa mga katungdanan ingon nga mga pari alang kang Yahweh. 15 Nagpili
si Jeroboam ug mga pari alang sa hataas nga mga dapit ug kanding ug
baka nga mga diosdios nga iyang gihimo. 16 Miabot sunod kanila ang
katawhan nga gikan sa tanang tribo sa Israel, kadtong nagtinguha sa ilang
mga kasingkasing sa pagpangita kang Yahweh, ang Dios sa Israel; miadto
sila sa Jerusalem aron sa paghalad ngadto kang Yahweh, ang Dios sa ilang
mga amahan. 17 Busa gipalig-on nila ang gingharian sa Juda ug gihimo
nila nga kusgan si Rehoboam, ang anak nga lalaki ni Solomon sulod sa
tulo ka tuig, ug naglakaw sila sa dalan ni David ug Solomon sulod sa tulo
ka tuig. 18 Mikuha ug asawa si Rehoboam alang sa iyang kaugalingon; si
Mahalat, ang anak nga babaye ni Jerimot, nga anak nga lalaki ni David,
ug ni Abihail, ang anak nga babaye ni Eliab, nga anak nga lalaki ni
Jesse. 19 Nakaanak siya kaniya ug mga lalaki: si Jeus, si Shemaria, ug
si Zaham. 20 Human kang Mahalat, gipangasawa ni Rehoboam si Maaca,
ang anak nga babaye ni Absalom; nanganak siya kang Abija, Attay, Ziza,
ug Shelomit. 21 Gihigugma ni Rehoboam si Maaca, ang anak nga babaye
ni Absalom, labaw sa tanan niyang mga asawa ug mga kabit (aduna siyay
18 ka mga asawa ug 60 ka mga kabit, ug nahimong amahan sa 28 ka mga
anak nga lalaki ug 60 ka mga anak nga babaye). 22 Gipili ni Rehoboam si
Abija nga anak nga lalaki ni Maaca nga mahimong pangulo, ang mangulo
sa iyang mga igsoong lalaki; kay naghunahuna siya nga himoon siyang
hari. 23 Maalamong nagdumala si Rehoboam; gikatagkatag niya ang tanan
niyang mga anak nga lalaki sa tibuok yuta sa Juda ug Benjamin ngadto
sa matag lig-on nga siyudad. Gihatagan usab niya sila ug daghang mga
pagkaon ug gipangitaan sila ug daghang mga asawa.

12

1 Nahitabo kini sa dihang gitukod na ang gingharian ni Rehoboam ug lig-
on na siya, nga iyang gibiyaan ang balaod ni Yahweh—ug uban kaniya ang
tibuok Israel. 2 Nahitabo kini sa ikalima ka tuig ni Haring Rehoboam, nga
si Shishak, ang hari sa Ehipto, misulong batok sa Jerusalem, tungod kay
wala na nagmatinud-anon ang katawhan ngadto kang Yahweh. 3 Miabot
siya uban ang 1, 200 ka mga karwahe ug 60, 000 ka mga tigkabayo. Miabot
uban kaniya ang dili maihap nga mga sundalo gikan sa Ehipto: mga
taga-Libya, taga-Sucot, ug taga-Etiopia. 4 Nailog niya ang lig-on nga mga
siyudad nga nahisakop sa Juda ug miabot ngadto sa Jerusalem. 5 Karon
miadto si propeta Shemaya kang Rehoboam ug sa mga pangulo sa Juda
nga nanagtigom sa Jerusalem tungod kang Shishak. Miingon si Shemaya
ngadto kanila, “Mao kini ang gisulti ni Yahweh: Gisalikway ninyo ako,
busa gitugyan ko usab kamo ngadto sa kamot ni Shisak.” 6 Unya nagpaubos
sa ilang mga kaugalingon ang mga prinsipe sa Israel ug ang hari ug
miingon, “Matarong si Yahweh.” 7 Sa pagkakita ni Yahweh nga nagpaubos
sila sa ilang mga kaugalingon, mikunsad kang Shemaya ang pulong ni
Yahweh, nga nag-ingon, “Nagpaubos sila sa ilang mga kaugalingon. Dili
ko na sila laglagon; pagaluwason ko sila, ug dili ko ibubo ang akong kasuko
ngadto sa Jerusalem pinaagi sa kamot ni Shishak. 8 Bisan pa niini, mahimo
silang iyang mga sulugoon, aron masabtan nila kung unsa ang pag-alagad
kanako ug ang pag-alagad sa mga tigdumala sa ubang mga nasod.” 9 Busa
si Shishak, ang hari sa Ehipto misulong batok sa Jerusalem ug gipangkuha
ang mga bahandi sa balay ni Yahweh, ug ang mga bahandi sa balay sa
hari. Gikuha niya ang tanang butang; gikuha usab niya ang mga taming

nga bulawan nga gihimo ni Solomon. 10 Naghimo si Haring Rehoboam
ug mga taming nga tumbaga nga puli niana ug gitugyan kini ngadto sa
mga kamot sa mga pangulo sa tigbantay, nga nagbantay sa mga pultahan
sa balay sa hari. 11 Nahitabo nga sa dihang mosulod ang hari sa balay ni
Yahweh, magbitbit ang mga tigbantay niini; unya dad-on nila kini pagbalik
ngadto sa balay sa tigbantay. 12 Sa dihang nagpaubos si Rehoboam sa iyang
kaugalingon, nawala ang kasuko ni Yahweh gikan kaniya, ingon nga dili
siya laglagon sa hingpit; ug labot pa niana, aduna pay mga maayo nga
makaplagan didto sa Juda. 13 Busa gipalig-on ni Haring Rehoboam ang
iyang pagdumala didto sa Jerusalem, ug naghari siya. Nagpangidaron ug
41 si Rehoboam sa dihang nagsugod siya ug paghari, ug naghari siya sulod
sa 17 ka tuig sa Jerusalem, ang siyudad nga gipili ni Yahweh gikan sa
tanang tribo sa Israel aron mabutang niya ang iyang ngalan didto. Ang
ngalan sa iyang inahan mao si Naama, ang Amonhon. 14 Gibuhat niya
kung unsa ang daotan, tungod kay wala niya gipahimutang ang iyang
kasingkasing sa pagpangita kang Yahweh. 15 Ug sa ubang mga butang
mahitungod kang Rehoboam, ang sinugdanan ug ang kataposan, wala
ba kini nahisulat sa mga sinulat ni Shemaya nga propeta ug ni Ido nga
mananagna, nga aduna usab natala nga mga kagikan ug ang kanunay
nga pakiggubat taliwala nila Rehoboam ug Jeroboam? 16 Mipahulay si
Rehoboam uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong sa siyudad ni
David; si Abija nga iyang anak nga lalaki ang nahimong hari puli kaniya.

13

1 Sa ika-18 ka tuig ni Haring Jeroboam, nagsugod sa paghari si Abija sa
tibuok Juda. 2 Nagdumala siya sa Jerusalem sulod sa tulo ka tuig; ang
ngalan sa iyang inahan mao si Maaca, ang anak nga babaye ni Uriel
sa Gibea. Adunay pakiggubat taliwala kang Abija ug kang Jeroboam.
3 Miadto si Abija sa gubat uban ang kusgan nga kasundalohan, maisogon
nga mga sundalo, 400, 000 ka mga piniling kalalakin-an. Gipahimutang ni
Jeroboam ang 800, 000 ka mga piniling kalalakin-an, kusgan, maisogon
nga kasundalohan sa paglaray sa pagpakiggubat atbang kang Abija.
4 Nagtindog si Abija sa Bukid sa Zemaraim, diin nahimutang sa kabukiran
sa Efraim, ug miingon, “Paminaw kanako, Jeroboam ug tibuok Israel!
5 Wala ba kamo masayod nga si Yahweh, ang Dios sa Israel, naghatag sa
pagdumala sa tibuok Israel ngadto kang David hangtod sa kahangtoran,
ngadto kaniya ug sa iyang mga anak nga lalaki pinaagi sa ligdong nga
kasabotan? 6 Apan mibarog si Jeroboam nga anak nga lalaki ni Nebat,
ang sulugoon ni Solomon nga anak nga lalaki ni David, ug misupak batok
sa iyang agalon. 7 Nagtigom ngadto kaniya ang mga tawong walay pulos
ug mga malaw-ay. Miabot sila batok kang Rehoboam nga anak nga lalaki
ni Solomon, sa dihang batan-on pa si Rehoboam ug walay kasinatian ug
dili makasukol kanila. 8 Karon moingon kamo nga makasukol na kamo
sa kagahom sa pagdumala ni Yahweh diha sa kamot sa mga kaliwat ni
David. Daghan kamo nga kasundalohan, ug uban kaninyo ang bulawan
nga mga baka nga gihimo ni Jeroboam alang kaninyo ingon nga inyong
mga dios. 9 Wala ba ninyo papahawaa ang mga pari ni Yahweh, ang mga
kaliwat ni Aaron, ug ang mga Levita? Wala ba kamo naghimo ug mga
pari alang sa inyong mga kaugalingon sa batasan sa mga katawhan sa
laing mga yuta? Si bisan kinsa nga moduol aron sa paghalad sa iyang
kaugalingon uban ang laki nga nating baka ug pito ka mga torong karnero
mamahimong usa ka pari sa dili mga dios. 10 Apan alang kanamo, si

Yahweh mao ang among Dios, ug wala namo siya gisalikway. Aduna kami
mga pari, mga kaliwat ni Aaron, nga nag-alagad kang Yahweh, ug mga
Levita, nga anaa sa ilang bulohaton. 11 Nagasunog sila matag buntag ug
gabii ug mga halad sinunog ug mahumot nga insenso alang kang Yahweh.
Gihan-ay usab nila ang tinapay nga gibutang sa atubangan diha sa putli
nga lamesa; giatiman usab nila ang bulawan nga tungtonganan sa suga
uban sa mga suga niini, aron magsiga kini matag gabii. Gituman namo
ang mga kasugoan ni Yahweh, nga among Dios, apan gisalikway ninyo
siya. 12 Tan-awa, ang Dios nag-uban kanato isip atong pangulo, ug ania
ang iyang mga pari uban sa mga budyong aron sa pagpatingog ug usa
ka pasidaan batok kaninyo. Katawhan sa Israel, ayaw pakig-away batok
kang Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan, kay dili gayod kamo
magmalampuson." 13 Apan nag-andam ug pag-atang si Jeroboam luyo
kanila; ang iyang kasundalohan anaa sa atubangan sa Juda, ug ang pag-
atang anaa sa ilang luyo. 14 Sa dihang milingi ang mga taga-Juda, tan-
awa, ang pakig-away anaa sa atubangan ug sa luyo kanila. Nagpakitabang
sila ngadto kang Yahweh, ug gipatingog sa mga pari ang mga budyong.
15 Unya misinggit ang katawhan sa Juda; sa ilang panagsinggit, nahitabo
nga gihampak sa Dios si Jeroboam ug ang tibuok Israel sa atubangan
ni Abija ug sa Juda. 16 Mikalagiw ang katawhan sa Israel atubangan sa
Juda, ug gihatag sila sa Dios ngadto sa kamot sa Juda. 17 Gipamatay sila
ni Abija ug sa iyang kasundalohan; 500, 000 ka mga piniling kalalakin-
an ang nangamatay. 18 Niini nga paagi, napildi ang katawhan sa Israel
niadtong taknaa; nakadaog ang katawhan sa Juda tungod kay misalig sila
kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan. 19 Gigukod ni Abija
si Jeroboam; giilog niya ang mga siyudad gikan kaniya; ang Betel uban
sa mga baryo niini, ang Jeshana uban sa mga baryo niini, ug ang Efron
uban sa mga baryo niini. 20 Wala na gayod nahiuli pagbalik ang iyang
kagahom sa mga adlaw ni Abija; gihampak siya ni Yahweh, ug namatay
siya. 21 Apan nahimong gamhanan si Abija; nangasawa siya ug napulog
upat ka mga babaye ug nahimong amahan sa 22 ka mga anak nga lalaki
ug 16 ka mga anak nga babaye. 22 Ang ubang mga buhat ni Abija, iyang
pamatasan ug mga pulong nahisulat sa basahon ni propeta Ido.

14

1 Mipahulay si Abija uban sa iyang mga katigulangan, ug gilubong nila
siya sa siyudad ni David. Si Asa, ang iyang anak nga lalaki, ang nahimong
hari puli kaniya. Nagmalinawon ang yuta sa iyang mga adlaw sulod sa
napulo ka tuig. 2 Gibuhat ni Asa kung unsa ang maayo ug matarong sa mga
mata ni Yahweh nga iyang Dios, 3 kay gipangkuha niya ang langyaw nga
mga halaran ug ang anaa sa hataas nga mga dapit. Giguba niya ang mga
haliging bato ug gipangputol ang mga poste ni Ashera. 4 Gimandoan niya
ang Juda sa pagpangita kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan,
ug sa pagtuman sa balaod ug sa mga kasugoan. 5 Gipangkuha usab niya
ang anaa sa hataas nga mga dapit ug ang mga halaran sa insenso gikan
sa tanang siyudad sa Juda. Nakapahulay ang gingharian ilalom sa iyang
pagdumala. 6 Nagtukod siya ug lig-on nga mga siyudad sa Juda, kay
mingaw ang yuta, ug wala siyay gubat niadtong mga tuiga, tungod kay
gihatagan siya ni Yahweh ug kalinaw. 7 Kay miingon si Asa sa Juda,
"Tukoran nato kining mga siyudara ug maghimo ug mga paril palibot
niini, ug mga tore, mga ganghaan, ug mga rehas; atoa gihapon ang yuta
tungod kay nangita kita kang Yahweh nga atong Dios. Nangita kita kaniya,

ug gihatagan kita ug kalinaw sa matag bahin." Busa nagtukod sila ug
nagmalampuson. 8 Adunay kasundalohan si Asa nga nagdala ug mga
taming ug mga bangkaw; aduna siyay 300, 000 nga kalalakin-an nga gikan
sa Juda, ug sa Benjamin, 280, 000 ka mga kalalakin-an nga nagdala ug mga
taming ug tigpana. Kining tanan mga kusgan, ug maisogon nga kalalakin-
an. 9 Miabot si Zera nga taga-Etiopia batok kanila uban sa iyang 1, 000, 000
ka mga sundalo ug 300 ka mga karwahe; miabot siya sa Maresha. 10 Unya
migawas si Asa aron pagsugat kaniya, ug gipahimutang nila ang gubat
diha sa Walog sa Zefata sa Maresha. 11 Nangamuyo si Asa ngadto kang
Yahweh, ang iyang Dios, ug miingon, "Yahweh, walay lain gawas kanimo
ang makatabang sa tawo nga walay kusog sa dihang moatubang siya sa
kadaghanan. Tabangi kami, Yahweh nga among Dios, kay nagsalig kami
kanimo, ug sa imong ngalan mianhi kami batok niining daghan kaayo nga
kasundalohan. Yahweh, ikaw ang among Dios; ayaw tugoti nga adunay
tawo nga mobuntog kanimo." 12 Busa gilaglag ni Yahweh ang mga taga-
Etiopia sa atubangan ni Asa ug sa Juda, ug mikalagiw ang mga taga-Etiopia.
13 Gigukod sila ni Asa uban sa iyang mga sundalo hangtod sa Gerar. Busa
daghan kaayo ang nangapukan nga mga taga-Etiopia hinungdan nga wala
na sila maulii, kay nalaglag sila sa hingpit sa atubangan ni Yahweh ug
sa iyang kasundalohan. Nagdala ang kasundalohan ug daghan kaayo nga
mga inilog. 14 Gilaglag sa kasundalohan ang tanang baryo palibot sa Gerar,
kay ang kahadlok kang Yahweh miabot sa mga lumolupyo. Gipang-ilog sa
kasundalohan ang mga kabtangan sa tanang baryo, ug adunay daghang
bahandi niini. 15 Gipangguba usab sa kasundalohan ang mga tolda sa mga
magbalantay ug karnero; gipanguha nila ang hilabihan kadaghan nga mga
karnero, ingon usab ang mga kamelyo, ug unya namalik sila sa Jerusalem.

15

1 Mikunsad ang espiritu sa Dios kang Azaria ang anak nga lalaki
ni Oded. 2 Miadto siya aron makigkita kang Asa ug miingon kaniya,
"Paminaw kanako, Asa, ug ang tibuok Juda ug Benjamin: mag-uban si
Yahweh kaninyo, samtang anaa kamo kaniya. Kung pangitaon ninyo siya,
makaplagan ninyo siya; apan kung isalikway ninyo siya, isalikway usab
kamo niya. 3 Karon sa hataas nga higayon, walay tinuod nga Dios ang
Israel, walay magtutudlo nga pari, ug walay balaod. 4 Apan sa dihang
anaa sila sa kalisdanan mibalik sila ngadto kang Yahweh, ang Dios sa
Israel, ug nangita kaniya, nakaplagan nila siya. 5 Niadtong panahona
walay kalinaw alang kaniya nga milakaw palayo, ni alang kaniya nga
mianhi; hinuon, dakong mga kasamok ang anaa sa tanang lumolupyo sa
kayutaan. 6 Nadugmok sila sa pino, nasod batok nasod, ug siyudad batok
siyudad, kay gisamok sila sa Dios pinaagi sa tanang matang sa mga pag-
antos. 7 Apan pagmalig-on, ug ayaw tugoti nga maluya ang imong mga
kamot, kay pagagantihan ang imong mga buhat." 8 Sa dihang nadungog
ni Asa kining mga pulong, ang panagna ni Oded nga propeta, nagmaisogon
siya ug gipakuha ang mangil-ad nga mga butang gikan sa tanang kayutaan
sa Juda ug Benjamin, ug gikan sa mga siyudad nga iyang nabihag gikan sa
kabungtoran sa Efraim, ug gitukod niya pag-usab ang halaran ni Yahweh,
nga anaa sa atubangan sa portiko sa balay ni Yahweh. 9 Gitigom niya
ang tibuok Juda ug Benjamin, ug kadtong nagpuyo uban kanila—mga
tawo nga gikan sa Efraim ug Manases, ug gikan sa Simeon. Kay mianha
sila kaniya gikan sa Israel nga hilabihan kadaghan, sa dihang nakita nila
nga si Yahweh nga iyang Dios nag-uban kaniya. 10 Busa nagtigom sila sa

Jerusalem sa ikatulo ka bulan, sa ikanapulo ug lima ka tuig sa paghari ni
Asa. 11 Naghalad sila kang Yahweh nianang adlawa sa pipila ka mga inilog
nga ilang gidala: 700 ka mga torong baka ug 7, 000 ka mga karnero ug
mga kanding. 12 Misulod sila sa usa ka kasabotan aron sa pagpangita kang
Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, sa bug-os nilang kasingkasing
ug sa bug-os nilang kalag. 13 Nagkauyon sila nga si bisan kinsa ang
magdumili sa pagpangita kang Yahweh, ang Dios sa Israel, kinahanglan
nga pagapatyon, bisan kining tawhana ubos man o bantogan, lalaki man o
babaye. 14 Nanumpa sila kang Yahweh uban sa makusog nga tingog, uban
sa panagsinggit, ug inubanan sa mga budyong ug mga sungay. 15 Nagmaya
ang tibuok Juda sa pagpakigsaad, kay nanumpa sila inubanan sa bug-
os nilang kasingkasing, ug nangita sila sa Dios inubanan sa hilabihan
nilang tinguha, ug nakaplagan nila siya. Gihatagan sila ni Yahweh ug
kalinaw sa tibuok nilang palibot. 16 Gikuha usab niya si Maaca, ang iyang
apohan nga babaye, gikan sa iyang pagkarayna, tungod kay naghimo siya
ug usa ka dulomtanang hulagway nga poste ni Ashera. Giputol ni Asa
ang dulomtanang hulagway, gidugmok kini sa pino ug gisunog kini didto
sa lugot sa Kidron. 17 Apan wala kuhaa ang anaa sa hataas nga mga
dapit sa Israel. Apan bisan pa niana, ang kasingkasing ni Asa hingpit nga
nagmatinud-anon sa tanan niyang mga adlaw. 18 Gidala niya ngadto sa
balay sa Dios ang mga butang sa iyang amahan ug ang iyang mga butang
nga nahisakop kang Yahweh: plata ug bulawan nga mga butang. 19 Wala
nay kagubot hangtod sa ika-35 ka tuig sa paghari ni Asa.

16

1 Sa ika-36 ka tuig sa paghari ni Asa, si Baasha, ang hari sa Israel,
nagmaisogon batok sa Juda ug gitukod ang Rama, aron nga dili niya
tugotan si bisan kinsa nga mobiya ug mosulod ngadto sa yuta ni Asa,
ang hari sa Juda. 2 Unya gidala ni Asa ang plata ug bulawan gikan sa
lawak nga tipiganan sa balay ni Yahweh ug sa panimalay sa hari, ug
gipadala kini ngadto kang Ben Hadad ang hari sa Aram, nga nagpuyo
sa Damascus. Miingon siya, 3 “Tugoti nga adunay kasabotan tali kanako
ug kanimo, ingon nga anaa tali sa akong amahan ug sa imong amahan.
Tan-awa, gipadad-an ko ikaw ug plata ug bulawan. Gub-a ang imong
pagpakigsaad kang Baasha, ang hari sa Israel, aron nga biyaan ko niya nga
mag-inusara.” 4 Naminaw si Ben Hadad kang Haring Asa ug gipadala niya
ang mga pangulo sa iyang kasundalohan batok sa mga siyudad sa Israel.
Gisulong nila ang Ijon, Dan, Abelmaim, ug ang tanang tipiganan nga mga
siyudad sa Neftali. 5 Nahitabo nga sa dihang nadungog kini ni Baasha,
miundang siya sa pagtukod sa Rama, ug gitugotan niya nga mohunong
ang bulohaton. 6 Unya gidala ni Haring Asa ang tibuok Juda uban kaniya.
Gidala nila ang mga bato ug mga poste sa Rama kung diin gitukod ni
Baasha ang siyudad. Unya gigamit ni Haring Asa kadtong mga galamiton
alang sa gambalay aron sa pagtukod sa Geba ug Mizpa. 7 Nianang higayona
si Hanani nga manalagna miadto kang Asa, ang hari sa Juda, ug miingon
kaniya, “Tungod kay nagsalig ka lamang sa hari sa Aram, ug wala nagsalig
kang Yahweh nga imong Dios, ang mga sundalo sa hari sa Aram nakaikyas
gikan sa imong mga kamot. 8 Dili ba ang mga taga-Etiopia ug ang mga
taga-Libya usa ka dakong kasundalohan, inubanan sa hilabihan kadaghan
nga mga karwahe ug mga tigkabayo? Apan, tungod kay nagsalig ka kang
Yahweh, gihatagan ka niya ug kadaogan batok kanila. 9 Kay ang mga mata
ni Yahweh nagtan-aw sa bisan asa sa tibuok kalibotan, aron nga iyang

mapakita ang iyang kaugalingon nga lig-on niadtong mga kasingkasing nga hingpit ngadto kaniya. Apan nagpakabuangbuang ka niining butanga. Sukad karon, kanunay kana nga makiggubat." 10 Unya nasuko si Asa sa propeta; gibilanggo niya siya, kay nasuko siya kaniya mahitungod niining butanga. Sa samang higayon, gidaugdaog ni Asa ang pipila ka mga tawo. 11 Tan-awa, ang mga binuhatan ni Asa, gikan sa sinugdanan hangtod sa kataposan, tan-awa, nahisulat kini sa libro sa mga hari sa Juda ug sa Israel. 12 Sa ika-39 ka tuig sa iyang paghari, adunay sakit ang tiil ni Asa; hilabihan ang iyang sakit. Bisan pa niana, wala siya nagpakitabang kang Yahweh, apan sa mga mananambal lamang. 13 Nagpahulay si Asa uban sa iyang mga katigulangan; namatay siya sa ika-41 ka tuig sa iyang paghari. 14 Gilubong nila siya sa iyang kaugalingon nga lubnganan, diin gikalot niya alang sa iyang kaugalingon didto sa siyudad ni David. Gibutang nila siya sa higdaanan nga puno sa mga pahumot ug nagkalainlaing matang sa mga pahumot nga giandam sa mga hanas nga tighimo ug pahumot. Unya nagbuhat sila ug usa ka dako nga kalayo alang sa iyang kadungganan.

17

1 Nahimong hari si Jehoshafat ang anak nga lalaki ni Asa puli kaniya. Gipalig-on ni Jehoshafat ang iyang kaugalingon batok sa Israel. 2 Nagbutang siya ug mga sundalo sa tanang lig-on nga mga siyudad sa Juda, ug nagtagana siya ug mga sundalong bantay sa yuta sa Juda ug sa mga siyudad sa Efraim, diin nailog sa iyang amahan nga si Asa. 3 Nag-uban si Yahweh kang Jehoshafat tungod kay naglakaw siya sa unang mga dalan sa iyang amahan nga si David, ug wala nangita sa mga Baal. 4 Hinuon, nagsalig siya sa Dios sa iyang amahan, ug naglakaw sa iyang mga kasugoan, dili sa mga pamatasan sa Israel. 5 Busa gipahimutang ni Yahweh ang pagdumala sa iyang mga kamot; nagdala ug gasa ang tanang taga-Juda ngadto kang Jehoshafat. Aduna siyay mga bahandi ug kadungganan nga madagayaon. 6 Nagmatinud-anon ang iyang kasingkasing sa mga dalan ni Yahweh. Gikuha usab niya ang hataas nga mga dapit ug ang mga poste ni Ashera nga gikan sa Juda. 7 Sa ikatulong tuig sa iyang paghari gipadala niya ang iyang mga opisyal nga sila si Benhail, Obadia, Zacarias, Netanel, ug Micaya, aron magtudlo didto sa mga siyudad sa Juda. 8 Uban kanila ang mga Levita: sila si Shemaya, Netania, Zebadia, Asahel, Shemiramot, Jehonatan, Adonia, Tobia, ug Tobadonia; ug uban kanila ang mga pari nga sila si Elishama ug Jehoram. 9 Nagtudlo sila sa Juda, anaa kanila ang libro sa balaod ni Yahweh. Miadto sila sa tibuok siyudad sa Juda ug nagtudlo sa mga tawo. 10 Ang pagkahadlok kang Yahweh anaa sa tanang mga gingharian sa mga yuta nga nagpalibot sa Juda, aron nga dili sila makiggubat batok kang Jehoshafat. 11 Nagdala ang pipila ka mga Filistihanon ug mga gasa ug plata ingon nga buhis ngadto kang Jehoshafat. Nagdala usab kaniya ang mga taga-Arabia ug mga panon, 7, 700 ka mga torong karnero ug 7, 700 ka mga kanding. 12 Nahimong gamhanan kaayo si Jehoshafat. Nagpatukod siya ug mga salipdanan ug tipiganan sa mga siyudad sa Juda. 13 Daghan siya ug mga kahimanan sa mga siyudad sa Juda, ug kasundalohan—kusgan, maisogon nga kalalakin-an—sa Jerusalem. 14 Mao kini ang ilang mga talaan, nahan-ay sumala sa ngalan sa panimalay sa ilang mga amahan: Gikan kang Juda, ang pangulo sa liboan ka kasundalohan; si Adna ang pangulo, ug uban kaniya ang 300, 000 ka mga manggugubat nga kalalakin-an; 15 sunod kaniya mao si

Jehohanan ang pangulo, uban kaniya ang 280, 000 ka mga lalaki; 16 sunod
kaniya mao si Amasia ang anak nga lalaki ni Zicri, nga kinabubut-ong
mihalad sa iyang kaugalingon aron sa pag-alagad kang Yahweh; ug uban
kaniya ang 200, 000 ka mga manggugubat. 17 Gikan kang Benjamin: Si
Eliada ang usa ka gamhanang tawo nga maisogon, ug uban kaniya ang
200, 000 ka mga sundalo nga adunay mga udyong ug mga taming; 18 sunod
kaniya mao si Jehozabad, ug uban kaniya ang 180, 000 nga andam na alang
sa pagpakiggubat. 19 Mao kini kadtong nag-alagad sa hari, gawas niadtong
gibutang sa hari sa lig-on nga mga siyudad sa tibuok Juda.

18

1 Karon si Jehoshafat adunay dakong mga bahandi ug kadungganan;
nakighiusa siya kang Ahab pinaagi sa pagpakigminyo sa usa sa iyang
pamilya sa anak nga babaye ni Ahab. 2 Human sa pipila ka mga tuig,
milugsong siya paingon kang Ahab didto sa Samaria. Nag-ihaw si Ahab ug
daghang mga karnero ug torong baka alang kaniya ug sa mga tawo nga
mikuyog kaniya. Gidani usab siya ni Ahab aron sa pagsulong sa Ramot
Gilead uban kaniya. 3 Si Ahab, ang hari sa Israel, miingon kang Jehoshafat,
ang hari sa Juda, “Mokuyog ka ba kanako sa Ramot Gilead?” Mitubag si
Jehoshafat kaniya, “Nahisama ako kanimo, ug ang akong mga katawhan
sama sa imong mga katawhan; mouban kami kanimo sa pagpakiggubat.”
4 Miingon si Jehoshafat sa hari sa Israel, “Palihog pangitaa una ang pulong
ni Yahweh alang sa imong katubagan.” 5 Unya gitigom sa hari sa Israel
ang mga propeta, 400 ka mga lalaki, ug miingon kanila, “Kinahanglan ba
kita moadto sa Ramot Gilead aron sa pagpakiggubat, o dili na?” Miingon
sila, “Sulong, kay itugyan kini sa Dios ngadto sa kamot sa hari.” 6 Apan
miingon si Jehoshafat, “Wala bay laing propeta ni Yahweh dinhi nga
makahimo kita sa pagpangayo ug tambag?” 7 Miingon ang hari sa Israel
kang Jehoshafat, “Aduna pay usa ka tawo nga atong mapangayoan ug
tambag ni Yahweh, si Micaya ang anak nga lalaki ni Imla, apan nasuko
ako kaniya tungod kay wala siyay maayong panagna mahitungod kanako,
apan kanunay daotan.” Apan miingon si Jehoshafat, “Dili kinahanglan
mosulti ang hari niana.” 8 Unya nagpatawag ug opisyal ang hari sa Israel
ug miingon, “Pagdali dad-a si Micaya ang anak nga lalaki ni Imla.” 9 Karon
naglingkod sa tagsatagsa nila ka mga trono ang hari sa Israel nga si
Ahab ug si Jehoshafat ang hari sa Juda, nagbisti sa ilang mga kupo, sa
hawan nga dapit pasulod sa ganghaan sa Samaria, ug ang tanang mga
propeta nanagna sa ilang atubangan. 10 Naghimo ang anak nga lalaki ni
Kenaana nga si Zedekia ug mga sungay nga puthaw ug miingon, “Miingon
si Yahweh niini: Pinaagi niini laglagon mo ang mga Arameanhon hangtod
mahurot sila.” 11 Managsama ang panagna sa tanang mga propeta, nga
nag-ingon, “Sulonga ang Ramot Gilead ug pagmadaogon, kay gihatag kini
ni Yahweh ngadto sa kamot sa hari.” 12 Ang mensahero nga miadto aron
sa pagtawag kang Micaya nakigsulti kaniya, nga nag-ingon, “Karon tan-
awa, ang mga pulong sa mga propeta nagpadayag ug maayong mga butang
ngadto sa hari pinaagi sa usa ka baba. Palihog tugoti ang imong mga
pulong nga mahisama sa pulong sa usa kanila ug mosulti sa maayong mga
butang.” 13 Mitubag si Micaya, “Ingon nga buhi si Yahweh, kung unsa
ang gisulti sa Dios mao ang akong isulti.” 14 Sa dihang miabot siya sa hari,
miingon ang hari ngadto kaniya, “Micaya, kinahanglan ba kami moadto sa
Ramot Gilead alang sa pagpakiggubat, o dili?” Mitubag si Micaya kaniya,
“Sulong ug pagmadaogon! Kay mahimo kining usa ka dakong kadaogan.”

15 Unya miingon ang hari ngadto kaniya, “Makapila ba kahigayon ako
kinahanglan magpapanumpa kanimo nga dili ka magsulti ug bisan unsa
kanako apan ang kamatuoran lamang sa ngalan ni Yahweh?” 16 Busa
miingon si Micaya, “Nakita ko nga nagkatibulaag ang tibuok Israel sa
kabungtoran, sama sa karnero nga walay magbalantay, ug miingon si
Yahweh, 'Wala kini magbalantay. Tugoti ang matag usa nga mobalik
sa iyang panimalay nga adunay kalinaw.”' 17 Busa miingon ang hari sa
Israel kang Jehoshafat, “Wala ko ba ikaw sultihi nga wala siya managna
ug maayo mahitungod kanako, apan kadaot lamang?” 18 Unya miingon
si Micaya, “Busa kinahanglan makadungog kamong tanan sa pulong ni
Yahweh: Nakita ko nga naglingkod si Yahweh sa iyang trono, ug ang
pangulo sa kasundalohang manulonda sa langit nagtindog sa iyang tuong
kamot ug sa iyang walang kamot. 19 Miingon si Yahweh, “Kinsa man
ang molingla kang Ahab, ang hari sa Israel, aron nga motungas siya ug
mapukan sa Ramot Gilead?' Ang usa miingon niini ug ang uban miingon
niana. 20 Unya miabot ang espiritu ug mitindog sa atubangan ni Yahweh
ug miingon, 'Linglahon ko siya.' Miingon si Yahweh kaniya, 'Unsaon
man?' 21 Mitubag ang espiritu, 'Mogula ako ug magpakabakakon nga
espiritu sa baba sa tanan niyang mga propeta.' Mitubag si Yahweh, 'Ikaw
ang molingla kaniya, ug magmalampuson ka. Karon lakaw ug buhata.'
22 Karon tan-awa, nagbutang si Yahweh ug usa ka bakakon nga espiritu sa
baba niining imong mga propeta, ug nagpadala si Yahweh ug kadaot alang
kanimo” 23 Unya mipaduol si Zedekia ang anak nga lalaki ni Kenaana,
gisagpa sa aping si Micaya, ug miingon, “Asa man nga dalan miagi ang
Espiritu ni Yahweh aron mopahawa gikan kanako sa pagpakigsulti nganha
kanimo?” 24 Miingon si Micaya, “Tan-awa, masayod ka ana nianang
adlawa, sa dihang modagan ka sa kinasuloran nga lawak aron motago.”
25 Miingon ang hari sa Israel sa pipila ka mga sulugoon, “Dakpa si Micaya
kamo nga mga tawo ug dad-a siya kang Amon, ang Gobernador sa siyudad,
ug ngadto kang Joas, ang akong anak nga lalaki. 26 Kamo nga mga tawo ang
magsulti kaniya, 'Miingon ang hari: Bilanggoa kining tawhana ug pakan-a
siya ug diyutay lamang nga tinapay ug diyutay lamang nga tubig, hangtod
makabalik ako nga luwas.”' 27 Unya miingon si Micaya, “Kung makabalik
ka nga luwas, nagpasabot nga wala nakigsulti si Yahweh pinaagi kanako.”
Unya gidugang pa niya, “Paminaw niini, kamong tanang katawhan.”
28 Busa si Ahab, ang hari sa Israel, ug si Jehoshafat, ang hari sa Juda,
mitungas batok sa Ramot Gilead. 29 Miingon ang hari sa Israel ngadto kang
Jehoshafat, “Magtakoban ako ug moadto sa gubat, apan sul-ubon nimo ang
imong harianon nga kupo.” Busa nagtakoban ang hari sa Israel, ug miadto
sa gubat. 30 Karon gisugo sa hari sa Aram ang mga kapitan sa iyang mga
karwahe, nga nag-ingon, “Ayaw sulonga ang dili mahinungdanon ug ang
mahinungdanon nga mga sundalo. Hinuon, sulonga lamang ang hari sa
Israel.” 31 Nahitabo kini sa dihang nakita sa kapitan sa mga karwahe si
Jehoshafat ug miingon sila, “Mao kana ang hari sa Israel.” Mibalik sila
aron sa pagpakig-away kaniya, apan mituaw si Jehoshafat, ug gitabangan
siya ni Yahweh. Gipalayo sila sa Dios gikan kaniya. 32 Ug nahitabo nga
sa pagkakita sa mga pangulo sa mga karwahe nga dili kini mao ang hari
sa Israel, namalik sila gikan sa paggukod kaniya. 33 Apan adunay usa
ka lalaki nga namana nga wala sa tumong ug naigo ang hari sa Israel
tungatunga sa sinumpayan sa iyang hinagiban. Unya miingon si Ahab
sa tigmaneho sa iyang karwahe, “Balik ug dad-a ako pagawas sa gubat,

kay nasamdan ako pag-ayo.” 34 Misamot ang gubat nianang adlawa, ug
ang hari sa Israel nagpabilin sa iyang karwahe nga nag-atubang sa mga
Arameanhon hangtod pagkahapon. Ug sa hapit na mosalop ang adlaw,
namatay siya.

19

1 Luwas nga mibalik si Jehoshafat ang Hari sa Juda didto sa iyang
balay sa Jerusalem. 2 Unya si Jehu ang anak nga lalaki ni Hanani, ang
mananagna, miadto aron makigkita kaniya ug miingon kang Jehoshafat,
“Tabangan pa ba nimo ang daotan? Higugmaon pa ba nimo kadtong
nasilag kang Yahweh? Kay niini nga binuhatan, ang kasuko ni Yahweh
maanaa kanimo. 3 Apan, adunay pipila ka maayo nga nakita diha
kanimo, kay gikuha nimo ang mga poste ni Ashera pagawas sa yuta,
ug gipahimutang nimo ang imong kasingkasing sa pagpangita sa Dios.”
4 Nagpuyo si Jehoshafat sa Jerusalem; ug miadto siya pag-usab uban
ang katawhan gikan sa Beersheba paingon sa kabukiran sa Efraim ug
gidala sila pagbalik ngadto kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga amahan.
5 Nagbutang siya ug mga maghuhukom sa yuta sa tanang kinutaan
nga mga siyudad sa Juda, matag siyudad. 6 Miingon siya ngadto sa
mga maghuhukom, “Hunahunaa kung unsa ang angay ninyong buhaton,
tungod kay wala kamo maghukom alang sa tawo, apan alang kang
Yahweh; nag-uban siya kaninyo sa pagbuhat ninyo ug hukom. 7 Unya
karon, tugoti nga ang kahadlok kang Yahweh maanaa kaninyo. Pag-
amping sa dihang maghukom kamo, kay walay pagkadaotan diha kang
Yahweh nga atong Dios, ni adunay pinalabi o pagdawat ug suhol.”
8 Dugang pa niini, nagpili si Jehoshafat didto sa Jerusalem ug pipila ka
mga Levita ug mga pari, ug pipila ka mga pangulo sa mga kabalayan sa
katigulangan sa Israel, alang sa paghukom ni Yahweh, ug alang sa mga
panaglalis. Nagpuyo sila sa Jerusalem. 9 Gitudloan niya sila, nga nag-
ingon, “Kinahanglan nga mag-alagad kamo nga adunay pagtahod kang
Yahweh, matinud-anon, ug sa bug-os ninyong kasingkasing.” 10 Sa dihang
moabot ang bisan unsa nga mga panaglalis kaninyo gikan sa imong mga
igsoon nga nagpuyo sa ilang mga siyudad, nga adunay kalabotan sa pag-
ula sa dugo, kung mahitungod kini sa mga balaod ug mga kasugoan, mga
tugon o mga sugo, kinahanglan nga pasidan-an ninyo sila aron dili sila
mahimong sad-an sa atubangan ni Yahweh, o moabot ang kasuko diha
kaninyo ug sa inyong mga kaigsoonan. Buhata ninyo kini ug dili kamo
mahimong sad-an. 11 Tan-awa, ang pangulong pari nga si Amaria anaa
kaninyo sa tanang mga butang ni Yahweh. Si Zebadia ang anak nga lalaki
ni Ismael, ang pangulo sa banay sa Juda, maoy nagdumala sa tanang
butang sa hari. Ug, ang mga Levita mao ang mga opisyal nga mag-alagad
kaninyo. Pagmalig-on ug tumana ang inyong mga pagpanudlo, ug hinaot
nga mag-uban si Yahweh niadtong mga maayo.”

20

1 Pagkahuman niini kini ang nahitabo, nga ang katawhan sa Moab ug
Amon, ug uban sa pipila ka Meanhon miabot aron sa pagpakiggubat batok
kang Jehoshafat. 2 Unya miabot ang pipila nga nagsugilon kang Jehoshafat,
nga nag-ingon, "Nagpadulong ang dakong pundok batok kanimo gikan
sa tabok sa Patay nga Dagat, gikan sa Edom. Tan-awa, anaa na sila sa
Hazezon Tamar," nga mao ang En Gedi. 3 Nahadlok si Jehoshafat ug
nangita siya kang Yahweh. Gimantala niya ang usa ka pagpuasa sa tibuok

Juda. 4 Nagkatigom ang Juda sa pagpangita kang Yahweh; miabot sila
gikan sa tanang mga siyudad sa Juda aron sa pagpangita kang Yahweh.
5 Nagbarog si Jehoshafat sa panagtigom sa Juda ug sa Jerusalem, sa balay
ni Yahweh, atubangan sa bag-ong hawanan. 6 Miingon siya, "Yahweh,
ang Dios sa among mga katigulangan, dili ba ikaw man ang Dios sa
langit? Dili ba ikaw man ang nagdumala sa mga gingharian sa tanang
kanasoran? Ang gahom ug kusog anaa sa imong kamot, busa walay bisan
kinsa nga makasukol kanimo. 7 Among Dios, dili ba gipapahawa mo
man ang mga lumolupyo niini nga yuta, atubangan sa imong katawhan
sa Israel, ug ihatag kini hangtod sa kahangtoran sa mga kaliwat ni
Abraham? 8 Namuyo sila niini ug nagtukod ug balaang dapit alang sa
imong ngalan, nga nag-ingon, 9 'Kung moabot ang katalagman kanamo—
ang espada, ang paghukom, o mga balatian, o kagutom—mobarog kami
atubang niining balaya, ug sa imong atubangan (kay ang imong ngalan
anaa niining balaya), ug mangamuyo kami diha kanimo sa among pag-
antos, ug dunggon nimo kami ug luwason.' 10 Tan-awa karon, ania
ang katawhan sa Amon, Moab, ug gikan sa Bukid sa Seir kadtong wala
nimo itugot nga sulongon sa Israel sa dihang migawas sila gikan sa
yuta sa Ehipto; hinuon, mipalayo ang Israel gikan kanila ug wala sila
gilaglag. 11 Tan-awa kung giunsa nila pagganti kanamo; ania sila aron
sa pag-abog kanamo gikan sa imong yuta nga imong gihatag kanamo
aron among mapanunod. 12 Among Dios, dili ba nimo sila hukman?
Tungod kay wala man kami gahom batok niining dakong kasundalohan
nga nagpadulong batok kanamo. Wala kami nasayod unsay angay nga
buhaton, apan ang among mga mata anaa kanimo." 13 Nagbarog ang
tibuok Juda sa atubangan ni Yahweh, uban sa ilang mga kabataan, mga
asawa, ug mga anak. 14 Unya sa taliwala sa panagtigom, miabot ang
espiritu ni Yahweh kang Jahaziel, ang anak nga lalaki ni Zacarias, ang
anak nga lalaki ni Benaya ang anak nga lalaki ni Jeil, ang anak nga lalaki
ni Matania nga Levita, usa sa mga anak nga lalaki ni Asaf. 15 Miingon si
Jahaziel, "Pamati, kamong tibuok Juda ug kamong lumolupyo sa Jerusalem,
ug Haring Jehoshafat. Mao kini ang giingon ni Yahweh kaninyo, 'Ayaw
kahadlok; ug ayaw kaluya tungod niining dakong kasundalohan, kay
dili alang kaninyo ang pagpakiggubat, apan sa Dios. 16 Kinahanglan
molugsong kamo ugma batok kanila. Tan-awa, mitungas sila agi sa dalan
sa Ziz. Makaplagan ninyo sila sa kataposang bahin sa kapatagan, sa dili
pa ang kamingawan sa Jeruel. 17 Dili na kinahanglan nga makig-away
pa kamo niini nga gubat. Barog kamo sa inyong mga nahimutangan,
pabilin sa pagbarog, ug tan-awa ang pagluwas ni Yahweh kaninyo, Juda
ug Jerusalem. Ayaw kahadlok ni kaluya. Panggawas kamo ugma batok
kanila, kay si Yahweh uban kaninyo.'" 18 Miyukbo si Jehoshafat nga
sangko ang nawong sa yuta. Miyukbo ang tibuok Juda ug ang tanang
lumolupyo sa Jerusalem sa atubangan ni Yahweh, nga nagsimba kaniya.
19 Nagbarog ang mga Levita, kadtong mga kaliwat ni Kohat ug ni Kora
aron sa pagdayeg kang Yahweh ang Dios sa Israel, uban sa makusog nga
tingog. 20 Mibangon sila sayo sa kabuntagon ug miadto sa kamingawan
sa Tekoa. Samtang nanglakaw sila, mibarog si Jehoshafat ug miingon,
"Pamati kamo kanako, Juda, ug kamong mga lumolupyo sa Jerusalem!
Salig kamo kang Yahweh nga inyong Dios, ug tabangan kamo. Salig sa
iyang mga propeta ug magmalampuson kamo." 21 Sa dihang nagpakisayod
si Jehoshafat sa katawhan, gipili niya kadtong moawit kang Yahweh ug
modayeg alang sa iyang balaan nga himaya, samtang mibiya sila nga nag-

una sa kasundalohan, ug miingon, "Pasalamati si Yahweh, kay ang iyang matinud-anonong kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran." 22 Sa dihang misugod sila sa pag-awit ug pagdayeg, nagpahimutang si Yahweh ug kalalakin-an aron pag-atang batok sa katawhan sa Amon, Moab, ug sa mga lumolupyo sa Bukid sa Seir, nga nagpaingon batok sa Juda. Napildi sila. 23 Kay nakig-away man ang katawhan sa Amon ug sa Moab batok sa mga lumolupyo sa Bukid sa Seir, aron pamatyon sila sa hingpit ug laglagon sila. Sa dihang nahurot na nila ug pamatay ang mga namuyo sa Bukid sa Seir, nag-unay sila ug pinatyanay. 24 Sa dihang nakaabot ang Juda sa dapit diin malantawan ang kamingawan, mitan-aw sila sa kasundalohan. Tan-awa, nangamatay na sila, nagbuy-od sa yuta; walay nakaikyas bisan usa. 25 Sa dihang miabot si Jehoshafat ug ang iyang katawhan aron sa pag-ilog ug mga butang gikan kanila, nakaplagan nila gikan kanila ang daghan kaayo nga maayong mga butang, mga bisti, ug mga bililhon nga alahas, nga gikuha nila alang sa ilang kaugalingon, labaw pa kay sa ilang madala. Miabot ug tulo ka adlaw ang ilang pagpanguha sa inilog nga mga butang, daghan kaayo kini. 26 Sa ikaupat ka adlaw nagtigom sila sa Walog sa Beraca. Nagdayeg sila kang Yahweh didto, busa ang ngalan sa dapit "Walog sa Beraca" hangtod karong adlawa. 27 Unya namalik sila, ang matag tawo sa Juda ug sa Jerusalem, ug gipangulohan sila ni Jehoshafat, aron sa pagbalik ngadto sa Jerusalem uban ang kalipay, kay gihimo sila ni Yahweh nga nagmaya batok sa ilang mga kaaway. 28 Miabot sila sa Jerusalem ug ngadto sa balay ni Yahweh uban sa mga lira, sa mga alpa, ug sa mga budyong. 29 Ang kahadlok sa tanang mga gingharian sa kanasoran anaa sa Dios sa dihang nadungog nila nga nakig-away si Yahweh batok sa mga kaaway sa Israel. 30 Busa nagmalinawon ang gingharian ni Jehoshafat, kay gihatagan man siya ug kalinaw sa iyang Dios sa tanang nakapalibot kaniya. 31 Naghari si Jehoshafat sa Juda; 35 ang iyang pangidaron sa dihang misugod siya sa paghari, ug naghari siya sa Jerusalem sulod sa 25 ka tuig. Si Azuba ang iyang inahan, nga anak ni Shilhi. 32 Nagkinabuhi siya sa mga paagi ni Asa, nga iyang amahan; wala siya mibiya gikan niini; gihimo niya ang matarong sa mga mata ni Yahweh. 33 Bisan paman niini, wala gun-oba ang anaa sa tag-as nga mga dapit. Nagpabilin ang katawhan nga wala nagmatinumanon sa ilang mga kasingkasing ngadto sa Dios sa ilang mga katigulangan. 34 Ang uban nga mga butang mahitungod kang Jehoshafat, sa sinugdan ug sa kataposan, tan-awa, nahisulat kini sa kasaysayan ni Jehu nga anak nga lalaki ni Hanani, nga nahisulat sa libro sa mga hari sa Israel. 35 Human niini si Jehoshafat, ang hari sa Juda nakighiusa uban kang Ahazia, ang hari sa Israel, nga nagbuhat ug hilabihang pagkadaotan. 36 Nakighiusa siya uban kaniya aron sa pagbuhat ug mga sakayang pandagat nga mobiyahe ngadto sa Tarshish. Naghimo sila ug mga sakayang pandagat didto sa Ezion-Geber. 37 Unya si Eliezer nga anak nga lalaki ni Dodavahu nga taga-Maresha, nanagna batok kang Jehoshafat; miingon siya, "Tungod kay nakighiusa ka man kang Ahazia, gun-obon ni Yahweh ang inyong mga sakayang pandagat." Naguba ang mga sakayang pandagat busa wala na kini nakalawig.

21

1 Mipahulay si Jehoshafat uban sa iyang mga katigulangan ug gilubong siya uban kanila sa siyudad ni David; si Jehoram, ang iyang anak nga lalaki, nahimong hari puli kaniya. 2 Adunay mga igsoon si Jehoram, ang mga anak nga lalaki ni Jehoshafat: si Azaria, si Jehiel, si Zacarias, si

Azariahu, si Micael, ug si Shefatia. Kining tanan mao ang mga anak nga
lalaki ni Jehoshafat ang hari sa Israel. 3 Gihatagan sila sa ilang amahan
ug daghan kaayong mga gasa nga mga plata, mga bulawan, ug uban
pang bililhon nga mga butang, lakip na usab ang mga lig-on nga siyudad
sa Juda, apan gihatag niya ang trono kang Jehoram, kay siya man ang
kamagulangan. 4 Karon sa dihang mibarog na si Jehoram sa gingharian
sa iyang amahan ug napalig-on na niya pag-ayo ang iyang kaugalingon
ingon nga hari, gipamatay niya ang tanan niyang mga igsoon nga lalaki
pinaagi sa espada, ug uban sa nagkalainlaing mga pangulo sa Israel. 5 32
ang pangidaron ni Jehoram sa dihang nagsugod siya paghari, ug naghari
siya sulod sa walo ka tuig sa Jerusalem. 6 Nagkinabuhi siya sa mga paagi
sa mga hari sa Israel, sama sa gibuhat sa balay ni Ahab, tungod kay
naminyoan man niya ang anak nga babaye ni Ahab, ug gibuhat niya ang
daotan sa panan-aw ni Yahweh. 7 Bisan pa niana, wala nangandoy si
Yahweh sa paglaglag sa panimalay ni David, tungod sa kasabotan nga
iyang gihimo uban kang David; misaad siya nga kanunay niya siyang
hatagan ug kinabuhi ug ang iyang mga kaliwat. 8 Sa mga adlaw ni Jehoram,
misupak ang Edom gikan sa pagdumala sa Juda, ug nagbutang sila ug
hari labaw kanila. 9 Unya mitabok si Jehoram uban sa mga pangulo sa
iyang kasundalohan ug sa tanan niyang mga karwahe. Mibangon siya
sa pagkagabii ug nakig-away batok sa Edomhon nga mipalibot kaniya
ug sa mga pangulo sa iyang karwahe. 10 Busa misupak ang Edom
gikan sa pagdumala sa Juda hangtod karon. Misupak usab ang Libna sa
samang panahon gikan sa iyang pagdumala, tungod kay gisalikway man
ni Jehoram si Yahweh, ang Dios sa iyang mga katigulangan. 11 Dugang pa,
nagtukod usab si Jehoram ug tag-as nga mga dapit sa kabukiran sa Juda ug
gihimo niya ang mga lumolupyo sa Jerusalem nga magkinabuhi sama sa
mga nagbaligya ug dungog, ug gipahisalaag niya ang Juda. 12 Miabot ang
sulat gikan kang propeta Elias ngadto kang Jehoram. Nag-ingon kini, "Kini
ang giingon ni Yahweh, ang Dios ni David, nga imong katigulangan, nag-
ingon: Tungod kay wala ka man nagkinabuhi sa mga paagi ni Jehoshafat,
nga imong amahan, ni sa mga paagi ni Asa, ang hari sa Juda, 13 apan
nagkinabuhi ka sa mga paagi sa mga hari sa Israel, ug gihimo mo ang Juda
ug ang mga lumolupyo sa Jerusalem nga magkinabuhi sama sa nagbaligya
ug dungog, sama sa gihimo sa balay ni Ahab—ug gipamatay usab nimo ang
imong mga igsoon gikan sa pamilya sa imong amahan pinaagi sa espada,
ang mga kalalakin-an nga mas maayo kay kanimo— 14 tan-awa, padad-
an ni Yahweh ug dakong hampak ang imong katawhan, ang imong mga
anak, ang imong mga asawa, ug ang imong mga katigayonan. 15 Magsakit
ka tungod sa balatian sa imong mga tinae, hangtod nga manggawas ang
imong mga tinae tungod sa imong sakit, sa matag-adlaw. 16 Gipahigmata
ni Yahweh ang mga espiritu sa mga Filistihanon ug sa mga Arabo nga
namuyo duol sa Etiopia batok kang Jehoram. 17 Gisulong nila ang Juda,
ug giataki nila kini, ug gidala ang tanan nga mga katigayonan nga ilang
nakaplagan sa balay sa hari. Gidala usab nila ang iyang mga anak nga
lalaki ug ang iyang mga asawa. Walay anak nga lalaki nga nahibilin kaniya
gawas kang Jehoahaz, ang iyang kinamanghorang anak. 18 Human niining
tanan, gipadad-an ni Yahweh si Jehoram ug sakit sa iyang mga tinae nga
dili matambalan. 19 Nahitabo kini sa gitakdang panahon, pagkahuman
sa duha ka tuig, sa dihang nanggawas ang iyang mga tinae tungod sa
iyang sakit, ug namatay siya niining hilabihan nga balatian. Wala siya
gipasidunggan sa iyang katawhan pinaagi sa pagsunog sama sa ilang

gibuhat sa iyang mga katigulangan. 20 Nagsugod siya paghari sa dihang
nagpangidaron siya ug 32; naghari siya sa Jerusalem sulod sa walo ka tuig,
ug namatay siya nga walay nagbangotan. Gilubong nila siya sa siyudad ni
David, apan dili sa mga harianong lubnganan.

22

1 Gihimong hari sa mga lumulopyo sa Jerusalem si Ahazia, ang
kamanghorang anak nga lalaki ni Jehoram puli kaniya, tungod kay
gipamatay ang tanan niyang mga kamagulangang anak nga lalaki sa
panon sa mga kalalakin-an kauban ang taga-Arabia didto sa kampo. Busa
nahimong hari si Ahazia ang anak nga lalaki ni Jehoram. 2 Nagpangidaron
ug 40 ka tuig si Ahazia sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya
sulod sa usa ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si
Atalia; anak siya nga babaye ni Omri. 3 Nagasubay usab siya sa paagi
sa panimalay ni Ahab kay ang iyang inahan mao ang iyang tigtambag
sa pagbuhat ug daotang mga butang. 4 Ginabuhat ni Ahazia kung unsa
ang daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa gipangbuhat sa panimalay
ni Ahab, tungod kay sila man ang iyang mga magtatambag human sa
kamatayon sa iyang amahan, sa iyang pagkapukan. 5 Gituman usab niya
ang ilang tambag; miadto siya uban ni Joram ang anak nga lalaki ni
Ahab, ang hari sa Israel, aron makig-away batok kang Hazael, ang hari
sa Aram, didto sa Ramot Gilead. Nasamdan si Joram sa mga taga-Aram.
6 Mibalik si Joram ngadto sa Jezreel aron pagpaayo sa iyang samad nga
iyang nabatonan didto sa Ramah, samtang nakig-away siya batok kang
Hazael, ang hari sa Aram. Busa milugsong ngadto sa Jezreel si Ahazia ang
anak nga lalaki ni Jehoram, ang hari sa Juda aron makita si Joram nga anak
nga lalaki ni Ahab, tungod kay samaran man si Joram. 7 Karon gidala sa
Dios ang pagkalaglag ni Ahazia pinaagi sa pagbisita niya kang Joram. Sa
dihang niabot siya, mikuyog dayon siya kang Joram aron sulongon si Jehu
ang anak nga lalaki ni Nimshi, nga maoy gipili ni Yahweh aron molaglag
sa panimalay ni Ahab. 8 Miabot ang higayon, nga gipahamtang ni Jehu
ang paghukom sa Dios sa panimalay ni Ahab, ug nakita niya ang mga
pangulo sa Juda ug ang mga anak nga lalaki sa kaigsoonan ni Ahazia nga
nag-alagad kang Ahazia. Ug gipamatay sila ni Jehu. 9 Gipangita ni Jehu
si Ahazia; nadakpan nila siya nga nagtago sa Samaria, gidala siya ngadto
kang Jehu, ug gipatay siya. Unya gilubong nila siya, tungod kay matod
pa nila, “Anak siya nga lalaki ni Jehoshafat, nga nagpakita kang Yahweh
sa tibuok niyang kasingkasing.” Busa wala nay gahom ang panimalay
ni Ahazia nga magdumala sa gingharian. 10 Sa pagkakita ni Atalia, nga
inahan ni Ahazia nga patay na ang iyang anak nga lalaki, milihok siya ug
gipamatay ang tanang harianong mga anak didto sa panimalay ni Juda.
11 Apan gikuha ni Jehoshaba, ang anak nga babaye sa hari, si Joas, ang
anak nga lalaki ni Ahazia, ug gisibat niya gikan niadtong mga anak nga
lalaki sa hari nga gipamatay. Gibutang niya siya sa iyang lawak ug uban sa
iyang tig-atiman. Busa gitagoan si Joas ni Jehoshaba, ang anak nga babaye
sa hari (kay siya man ang igsoon nga babaye ni Ahazia), nga asawa ni
Jehoyada nga pari, gikan kang Atalia, busa wala siya gipatay ni Atalia.
12 Nagtago siya uban kanila sa puloy-anan sa Dios sulod sa unom ka tuig,
samtang naghari si Atalia sa tibuok kayutaan.

23

1 Sa ikapito nga tuig, gipakita ni Jehoyada ang iyang kusog ug misulod
sa kasabotan uban sa mga gatosan ka mga komandante, si Azaria ang

anak nga lalaki ni Jehoram, si Ishmael ang anak nga lalaki ni Jehohanan,
si Azaria ang anak nga lalaki ni Obed, si Maasea ang anak nga lalaki
ni Adaya, ug si Elishafat ang anak nga lalaki ni Zicri. 2 Miadto sila
ngadto sa Juda ug gihiusa ang tanang mga Levita gikan sa tanang mga
siyudad sa Juda, lakip usab ang mga pangulo sa mga banay sa kaliwatan
sa Israel, ug miabot sila ngadto sa Jerusalem. 3 Naghimo ug kasabotan
ang tanang katilingban tali sa hari sa puluy-anan sa Dios. Miingon si
Jehoyada ngadto kanila, "Tan-awa, maghari gayod ang anak nga lalaki
sa hari, sumala sa gisulti ni Yahweh bahin sa kaliwatan ni David. 4 Mao
kini ang angay ninyong buhaton: ang usa sa tulo ka bahin kaninyong
mga pari ug sa mga Levita nga moadto aron mag-alagad sa Adlaw nga
Igpapahulay, maoy magabantay sa mga pultahan. 5 Ang laing usa sa tulo
ka bahin didto sa puluy-anan sa hari, ug ang laing usa sa tulo ka bahin
didto dapit sa Sukaranan sa Ganghaan. Didto ang tanang katawhan sa
hawanan sa puly-anan ni Yahweh. 6 Ayaw tugoti nga adunay mosulod sa
puluy-anan ni Yahweh, gawas sa mga pari ug mga Levita nga nagaalagad.
Makahimo sila pagsulod tungod kay gibalaan man sila. Apan kinahanglan
ang tanang katawhan motuman sa mga mando ni Yahweh. 7 Kinahanglan
nga palibotan sa mga Levita ang hari, ang matag-usa maghawid sa iyang
hinagiban. Patyon ang si bisan kinsa nga mosulod sa puluy-anan. Pabilin
kamo uban sa hari sa dihang mosulod ug mogawas siya." 8 Busa nag-
alagad ang tanan nga mga Levita ug ang tanan nga taga-Juda sa tanang
paagi nga gimando ni Jehoyada nga pari. Mikuha ang matag-usa sa
iyang mga tawo, nga kadtong misulod aron sa pag-alagad sa Adlawng
Igpapahulay, ug kadtong mga wala sa sulod aron sa pag-alagad sa Adlawng
Igpapahulay, alang kang Jehoyada nga pari, wala niya papahulaya ang
bisan usa sa ilang mga pundok. 9 Unya gidala ni Jehoyada nga pari,
ngadto sa mga komandante ang mga bangkaw ug ang gagmay ug dagko
nga mga taming nga gipangbutang ni Haring David sa puluy-anan sa Dios.
10 Gipahimutang ni Jehoyada ang tanan nga mga sundalo palibot sa hari,
ang matag-usa nagkupot sa iyang hinagiban, gikan sa tuong bahin sa
templo ngadto sa walang bahin sa templo, duol sa halaran ug palibot sa
templo. 11 Unya gipagawas nila ang anak nga lalaki sa hari, gikoronahan
siya, ug gihatag kaniya ang mga kasugoan sa kasabotan. Unya gihimo nila
siyang hari, ug gidihogan siya ni Jehoyada ug sa iyang anak nga lalaki.
Miingon sila, "Mabuhi sa dugay ang hari." 12 Sa pagkadungog ni Atalia sa
kasaba sa katawhan nga nagadagan ug nanagdayeg sa hari, miadto siya
ngadto sa katawhan sa puluy-anan ni Yahweh. 13 Ug milantaw siya, ug
tinuod, nagtindog ang hari dapit sa haligi sa ganghaan tapad sa iyang mga
komandante ug sa mga tigpatingog sa budyong. Nagmaya ug nagpatugtog
sa mga budyong ang tanang mga katawhan sa kayutaan, ug ang tanan
nga mga mang-aawit mipatugtog sa mga tulonggon ug nangulo sa panag-
awit ug panagdayeg. Unya gigisi ni Atalia ang iyang bisti ug misinggit,
"Mabudhion! Mabudhion!" 14 Unya gidala ni Jehoyada nga pari, ang
gatosan ka mga komandante nga nagdumala sa kasundalohan ug miingon
ngadto kanila, "Pagawasa siya taliwala sa kasundalohan, si bisan kinsa
ang mosunod kaniya, pagapatyon siya pinaagi sa espada." Kay miingon
ang pari, "Ayaw siya patya dinhi sa puluy-anan ni Yahweh." 15 Busa
gipaagi nila siya, latas sa Ganghaan sa Kabayo paingon sa balay sa hari, ug
gipatay nila siya didto. 16 Unya naghimo si Jehoyada ug kasabotan sa iyang
kaugalingon, tali sa tanang katawhan, ug sa hari, nga mahimo gayod silang
katawhan ni Yahweh. 17 Busa miadto ang tanang katawhan ngadto sa

panimalay ni Baal ug gipanglumpag kini. Gibungkag nila ang mga halaran
ni Baal ug gidugmok ang iyang mga larawan, ug gipatay nila si Matan,
ang pari ni Baal, sa atubangan sa mga halaran. 18 Nagpili si Jehoyada ug
mga opisyal alang sa balay ni Yahweh ilalom sa pagbuot sa mga pari, mga
Levita, nga gitahasan ni David sa puluy-anan ni Yahweh, aron maghalad
ug halad sinunog ngadto kang Yahweh, sumala sa nahisulat sa balaod ni
Moises, uban sa panagsadya ug panag-awit, sumala sa gitudlo ni David.
19 Nagbutang si Jehoyada ug mga tigbantay sa mga ganghaan sa puluy-
anan ni Yahweh, aron walay makasulod nga mga tawo nga mahugaw.
20 Gipauban ni Jehoyada kaniya ang gatosan ka mga komandante, ang
mga dungganong mga tawo, ang mga gobernador sa katawhan, ug ang
tanang katawhan sa kayutaan. Gidala niya ang hari gikan sa puluy-anan
ni Yahweh; miabot ang katawhan latas sa Amihanang Ganghaan paingon
sa balay sa hari ug gipalingkod ang hari sa trono sa gingharian. 21 Busa
nagmaya ang tanang katawhan sa kayutaan, ug aduna nay kalinaw ang
siyudad. Tungod kay si Atalia, gipatay na nila siya pinaagi sa espada.

24

1 Nagpangidaron ug pito ka tuig si Joas sa dihang nagsugod siya sa
paghari; Naghari siya sa Jerusalem sulod sa 40 ka tuig. Si Zibia ang
iyang inahan, nga taga-Beersheba. 2 Gibuhat ni Joas kung unsa ang maayo
sa mga mata ni Yahweh sa tanang mga adlaw ni Jehoyada, nga pari.
3 Gihatagan siya ni Jehoyada ug duha ka mga asawa, ug nahimo siyang
amahan sa iyang mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye. 4 Miabot
ang higayon, nga nakahukom si Joas nga tukoron pag-usab ang puluy-
anan ni Yahweh. 5 Gitigom niya ang mga pari ug mga Levita, ug miingon
ngadto kanila, “Gawas ngadto sa siyudad sa Juda sa matag tuig ug tigoma
ang salapi sa tibuok Israel aron pag-ayo sa puluy-anan sa inyong Dios.
Siguradoha gayod nga masugdan dayon kini.” Sa sinugdanan wala kini
buhata sa mga Levita. 6 Busa gipatawag sa hari si Jehoyada, ang labaw nga
pari, ug giingnan siya, “Ngano wala mo man gisultihan ang mga Levita nga
kinahanglan dad-on gikan sa Juda ug sa Jerusalem ang buhis sa katawhan
sa Israel nga gipakolekta ni Moises nga sulugoon ni Yahweh alang sa tolda
sa kasuguan sa kasabotan?” 7 Kay alang sa mga anak nga lalaki ni Atalia,
ang daotan nga babaye, nga naglumpag sa puluy-anan sa Dios ug naghatag
sa tanang mga balaang butang sa puluy-anan ni Yahweh ngadto sa mga
Baal. 8 Busa nagmando ang hari, ug naghimo sila ug sudlanan ug gibutang
kini gawas sa agianan diha sa puluy-anan ni Yahweh. 9 Unya nagmantala
sila ngadto sa Juda ug sa Jerusalem, alang sa katawhan sa Israel nga dad-
on ang buhis alang kang Yahweh nga gipakolekta ni Moises nga sulugoon
sa Dios didto sa kamingawan. 10 Nagsadya ang tanang mga pangulo ug
ang tanang katawhan ug gidala sa sulod ang salapi ug gibutang kini sa
sudlanan hangtod nga napuno nila kini. 11 Sa matag higayon nga dad-on
sa mga Levita ang sudlanan ngadto sa mga opisyal sa hari, ug sa matag
tan-aw nila nga aduna kini daghang salapi, mobalik ang mga eskriba sa
hari ug mga opisyal sa mga labaw nga pari, habwaon ang sudlanan, ug
kuhaon kini ug dad-on pagbalik sa nahimutangan niini. Gibuhat nila kini
sa matag-adlaw, sa pagtigom ug dakong kantidad sa salapi. 12 Gihatag sa
hari ug ni Jehoyada ang salapi ngadto sa mga nagatrabaho sa puluy-anan
ni Yahweh. Nagsuhol kining mga tawhana ug mga mason, ug mga panday
aron ayohon ang puluy-anan ni Yahweh, ug kadto usab nga nagatrabaho
sa puthaw ug bronsi. 13 Busa nagmakugihon kaayo ang mga trabahante,

ug paspas ang ilang pagtrabaho, gipatindog nila pag-usab ang balay sa
Dios sama sa daang disenyo ug gipalig-on kini. 14 Sa dihang nahuman
nila kini, gidala nila ang nabilin nga mga salapi ngadto sa hari ug kang
Jehoyada. Gigamit kining salapi alang sa kagamitan sa puluy-anan ni
Yahweh, mga gamit alang sa pag-alagad ug paghalad—mga kutsara ug mga
gamit nga hinimo sa bulawan ug plata. Nagpadayon sila sa paghalad ug
mga sinunog sa puluy-anan ni Yahweh sa tanang mga adlaw ni Jehoyada.
15 Nagkatigulang na si Jehoyada ug taas nga mga adlaw, ug unya namatay
siya; 130 ang iyang pangidaron sa dihang namatay siya. 16 Gilubong
nila siya sa siyudad ni David uban sa mga hari, tungod kay nagbuhat
man siya ug maayo sa Israel, ngadto sa Dios, ug sa puluy-anan sa Dios.
17 Karon human sa kamatayon ni Jehoyada, miabot ang mga pangulo
sa Juda ug nagpasidungog ngadto sa hari. Unya nagpatalinghog ang
hari kanila. 18 Mibiya sila sa balay ni Yahweh, ang Dios sa ilang mga
katigulangan, ug misimba sa diosa nga si Ashera ug sa mga diosdios.
Gipahamtang ang kasuko sa Dios ngadto sa Juda ug sa Jerusalem tungod
niining sayop nilang gipangbuhat. 19 Bisan pa niana, nagpadala si Yahweh
ug mga propeta ngadto kanila aron mahibalik sila pag-usab ngadto kaniya,
ang mga propeta nagsaksi ngadto sa katawhan, apan midumili sila nga
mopatalinghog. 20 Ang Espiritu ni Yahweh miabot kang Zacarias ang
anak nga lalaki ni Jehoyada, nga pari; mibarog si Zacarias taliwala sa
katawhan ug miingon ngadto kanila, “Miingon ang Dios niini: Ngano
man nga naglapas kamo sa mga sugo ni Yahweh, mao nga wala kamo
mouswag? Sanglit gisalikway man ninyo si Yahweh, isalikway usab niya
kamo.” 21 Apan naglaraw sila batok kaniya; sa mando sa hari, gibato nila
siya diha sa hawanan sa puluy-anan ni Yahweh. 22 Niining panghitaboa,
wala tagda ni Joas, nga hari, ang kamaayo nga gibuhat kaniya ni Jehoyada,
nga amahan ni Zacarias. Hinuon, gipatay niya ang anak nga lalaki ni
Jehoyada. Sa dihang kamatyonon na si Zacarias, miingon siya, “Makita
unta kini ni Yahweh ug paninglan ka niini.” 23 Sa pag-abot sa kataposan
sa tuig, miabot ang kasundalohan sa Aram aron makigbatok kang Joas.
Miabot sila ngadto sa Juda ug sa Jerusalem; gipamatay nila ang tanang
mga pangulo sa katawhan ug gipadala ngadto sa hari sa Damascus ang
tanang kinawat gikan kanila. 24 Gamay ra ang miabot nga kasundalohan
sa mga taga-Aram, apan gihatagan sila ug kadaogan batok sa dakong
kasundalohan tungod kay gisalikway man sa Juda si Yahweh, ang Dios
sa ilang mga katigulangan. Niini nga paagi gihukman sa taga-Aram si
Joas. 25 Sa wala na nianang tungora ang mga taga-Aram, nasamdan pag-
ayo si Joas. Ang kaugalingon niyang mga sulugoon naglaraw batok kaniya
tungod sa pagpatay sa mga anak nga lalaki ni Jehoyada, nga pari. Gipatay
nila siya sa iyang higdaanan, ug namatay siya; gilubong nila siya ngadto
sa siyudad ni David, apan dili sa mga lubnganan sa mga hari. 26 Mao kini
ang mga tawo nga naglaraw batok kaniya: si Zabad ang anak nga lalaki ni
Shimeat, nga Amonihanon, ug si Jehozabad ang anak nga lalaki ni Shimrit,
nga Moabihanon. 27 Karon ang mga talaan mahitungod sa iyang mga anak
nga lalaki, ang mahinungdanon nga panagna nga naghisgot bahin kaniya,
ug ang pagtukod sa puluy-anan sa Dios, tan-awa, nahisulat kini sa Basahon
sa mga Pahayag sa Hari. Si Amazia, ang iyang anak nga lalaki, nahimong
hari puli kaniya.

25

1 Nagpangidaron si Amazia ug 25 sa dihang nagsugod siya sa paghari;

naghari siya sulod sa 29 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan
mao si Jehoadan, nga taga-Jerusalem. 2 Gibuhat niya kung unsa ang maayo
sa mga mata ni Yahweh, apan dili hingpit nga kinasingkasing. 3 Miabot
ang higayon nga maayo ang iyang pagdumala, gipamatay niya ang mga
sulugoon nga mipatay sa iyang amahan, nga hari. 4 Apan wala niya patya
ang mga anak sa mipatay sa iyang amahan. Apan gituman niya kung
unsa ang nahisulat sa balaod, sa basahon ni Moises, sumala sa gimando
ni Yahweh nga, "Dili kinahanglan mamatay ang mga amahan alang sa
mga anak, ni ang mga anak mamatay alang sa mga amahan. Hinuon,
ang matag-usa kinahanglan mamatay alang sa iyang kaugalingong sala."
5 Dugang pa niana, gitigom ni Amazia ang tanan nga taga-Juda, ug gilista
sila sumala sa ilang mga banay sa katigulangan, ilalom sa liboan ka mga
komandante ug gatosan ka mga komandante—sa tibuok Juda ug Benjamin.
Giihap niya sila gikan sa 20 ang pangidaron pataas, ug nalista nila ang
300, 000 ka mga pinili nga mga kalalakin-an, nga makahimo pag-adto sa
gubat, nga kahibalo mogamit ug bangkaw ug mga taming. 6 Nagsuhol
usab siya ug laing 100, 000 ka mga kalalakin-an nga manggugubat gikan
sa Israel sa kantidad nga 100 ka talent nga plata. 7 Apan miabot ang usa
ka tawo sa Dios ug miingon ngadto kaniya, "Among hari, ayaw tugoti ang
kasundalohan sa Israel nga mokuyog kanimo, tungod kay dili magauban
si Yahweh sa Israel— dili usab sa katawhan sa Efraim. 8 Apan bisan kung
moadto ka pa ug magmaisugon ug magmakusganon sa gubat, itugyan ka
gayod sa Dios ngadto sa imong mga kaaway, tungod kay may gahom ang
Dios sa pagtabang, ug gahom sa pagpapukan." 9 Miingon si Amazia ngadto
sa tawo sa Dios, "Apan unsa man ang among buhaton sa 100 ka talent nga
gihatag nako ngadto sa kasundalohan sa Israel?" Mitubag ang tawo sa
Dios, "Makahimo si Yahweh sa paghatag ug mas labaw pa niana." 10 Busa
gilain ni Amazia ang kasundalohan nga gikan sa Efraim nga mikuyog
kaniya; gipapauli pabalik sa ilang panimalay. Busa hilabihan ang ilang
kasuko batok sa Juda, ug mibalik sila sa ilang panimalay sa labihang
kapungot. 11 Nagmaisugon si Amazia ug gipangulohan ang iyang mga
katawhan nga moadto ngadto sa Walog sa Asin; didto gibuntog niya ang 10,
000 ka mga kalalakin-an sa Seir. 12 Gidala usab sa kasundalohan sa Juda
ang laing buhi nga mga 10, 000. Gidala sila ngadto sa tumoy sa pangpang
ug gipanghulog sila didto, mao nga nangadugmok silang tanan. 13 Apan
ang mga kasundalohan nga gipapauli pabalik ni Amazia, aron dili sila
makakuyog kaniya sa maong gubat, nagsulong sa mga siyudad sa Juda
gikan sa Samaria paingon sa Bethhoron. Gipukan nila ang 3, 000 ka mga
katawhan ug gipanguha ang mga daghang mga butang. 14 Karon miabot
ang higayon, human nga nahibalik si Amazia gikan sa pagpatay sa mga
taga-Edom, gidala niya ang diosdios sa katawhan sa Seir, ug gipahimutang
sila aron himuon nga iyang kaugalingon nga diosdios. Miyukbo siya
ug nagsunog ug insenso sa atubangan kanila. 15 Busa misilaob ang
kasuko ni Yahweh batok kang Amazia. Nagpadala siya ug propeta ngadto
kaniya, nga nag-ingon, "Nganong nangita ka man sa mga diosdios sa
katawhan nga dili gani makaluwas sa ilang kaugalingong katawhan gikan
sa imong kamot?" 16 Nianang higayona samtang nakigsulti pa ang propeta
kaniya, miingon ang hari ngadto kaniya, "Gihimo ba diay ka namo nga
magtatambag ngadto sa hari? Hilom! Kung dili ka gusto mamatay?"
Unya mihilom ang propeta ug miingon, "Nasayod ako nga nakahukom na
ang Dios sa pagpukan kanimo tungod kay gibuhat mo man kini ug wala
ka maminaw sa akong tambag." 17 Unya nakisayod si Amazia ang hari

sa Juda sa mga magtatambag ug nagpadala ug mga mensahero ngadto
kang Jehoas ang anak nga lalaki ni Jehoahaz nga apo ni Jehu, ang hari
sa Israel, nga nag-ingon, “Dali, mag-atubangay kita sa gubat.” 18 Apan
gipabalik ni Jehoas ang hari sa Israel ang mga mensahero ngadto kang
Amazia ang hari sa Juda, nga nag-ingon, “Nagpadala ug mensahe ang
sampinit nga anaa sa Lebanon ngadto sa sedro sa Lebanon, nga nag-ingon,
'Ihatag ang imong anak nga babaye ngadto sa akong anak nga lalaki aron
mahimo niyang asawa,' apan milabay ang ihalas nga mananap sa Lebanon
ug gitunobtunoban ang sampinit. 19 Miingon ka, 'Tan-awa, gipukan ko
ang Edom,' ug mibukad dayon ang imong atay. Ipasigarbo ang imong
kadaogan, apan pagpuyo diha sa imong panimalay, kay nganong ibutang
mo man ang imong kaugalingon sa kaalaotan ug kalaglagan, lakip ka ug
ang Juda uban kanimo?” 20 Apan wala nagpatalinghog si Amazia tungod
kay gikan man kini sa Dios, busa iyang gitugyan ang katawhan sa Juda
ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway, tungod kay nangita man sila ug
tambag gikan sa mga diosdios sa Edom. 21 Busa gisulong ni Jehoas ang hari
sa Israel, siya ug si Amazia nga hari sa Juda nagtagboay sa Bet Shemes, nga
sakop sa Juda. 22 Napukan sa Israel ang Juda, ug mipauli sa panimalay ang
matag tawo. 23 Nadakpan sa hari sa Israel nga si Jehoas ang hari sa Juda
nga si Amazia ang anak nga lalaki ni Jehoas ang anak nga lalaki ni Ahazia,
didto sa Bet Shemes. Gidala ni Jehoas si Amazia ngadto sa Jerusalem ug
gilumpag ang paril sa Jerusalem gikan sa Ganghaan sa Efraim paingon
sa Eskinang Ganghaan, mga 400 ka cubit ang gilay-on. 24 Gipakuha niya
ang tanang bulawan ug plata, ang tanang mga kabtangan nga makit-an
sa puluy-an sa Dios nga anaa kang Obed Edom, ug ang bililhong mga
butang sa puluy-an sa hari, uban usab ang mga bihag ug mibalik ngadto
sa Samaria. 25 Nabuhi ug 15 ka tuig si Amazia ang anak nga lalaki ni
Joas, ang hari sa Juda human sa kamatayon ni Jehoas, ang anak nga
lalaki ni Jehoahaz, nga hari sa Israel. 26 Ang uban pang mga butang
mahitungod kang Amazia, sa sinugdanan ug sa kataposan, tan-awa, wala
ba mahisulat sa basahon sa mga hari sa Juda ug sa Israel? 27 Karon miabot
ang higayon nga mitalikod si Amazia sa pagsunod kang Yahweh, nagsugod
sila sa paghimo ug daotang laraw batok kaniya sa Jerusalem. Mikalagiw
siya ngadto sa Lakis, apan gipasundan nila siya ug mga kalalakin-an didto
sa Lakis ug gipatay siya didto. 28 Gidala nila siya pagbalik sakay sa mga
kabayo ug gilubong siya uban sa iyang mga katigulangan sa siyudad sa
Juda.

26

1 Ang tanang katawhan sa Juda mikuha kang Uzia, nga nagpangidaron
ug 16 ka tuig, ug gihimo siya nga hari puli sa iyang amahan nga si
Amazia. 2 Siya mao ang nagtukod pag-usab sa Elat ug gibalik kini ngadto sa
Juda. Human mipahulay ang hari uban siya sa iyang mga katigulangan.
3 Si Uzia nagpangidaron ug 16 ka tuig sa dihang naghari siya. Naghari
siya sulod sa 52 ka tuig sa Jerusalem. Ang iyang inahan mao si Jecilia;
nga gikan sa Jerusalem. 4 Nagbuhat siya ug matarong sa mga mata ni
Yahweh, nagsunod siya sa panag-ingnan sa iyang amahan, nga si Amazia,
sa tanang mga butang. 5 Gipahimutang niya ang iyang kaugalingon sa
pagpahimuot sa Dios sa mga adlaw ni Zacarias, nga maoy naghatag kaniya
sa pahimangno alang sa pagtuman sa Dios. Samtang gipangita niya si
Yahweh, gipalambo siya sa Dios. 6 Miadto si Uzia ug nakig-away batok sa
mga Filistihanon. Gilumpag niya ang mga paril sa siyudad sa Gat, Jabne,

ug Asnod; nagtukod siya ug siyudad sa nasod sa Asdod ug taliwala sa mga
Filistihanon. 7 Mitabang ang Dios kaniya batok sa mga Filistihanon, batok
sa Arabianhon nga nagpuyo sa Gurbaal, ug batok sa taga-Maon. 8 Ang
taga Amon nanumpa ngadto kang Uzia, ug ang iyang kabantog mikaylap,
bisan sa ganghaan sa Ehipto, tungod kay nahimo siyang gamhanan kaayo.
9 Dugang pa niana, gitukod ni Uzia ang mga tore sa Jerusalem diha sa
Eskina sa Ganghaan, ug diha sa Ganghaan sa Walog, ug sa likounon nga
paril, ug gilig-on kini. 10 Gipatukod niya ang bantayanang mga tore didto
sa kamingawan ug nagkalot sila ug daghang pundohanan ug tubig, kay
daghan man kaayo siya ug kahayopan, ubos sa buntod ingon man usab sa
mga kapatagan. Aduna siyay mga mag-uuma ug mga tigpatubo ug ubas
sa bukid ug sa mga prutasan, kay gusto kaayo niya ang pagpanguma.
11 Dugang pa niana, adunay mga hanas nga kasundalohan si Uzia nga
manggugubat nga miadto sa gubat nga gipundok nga gihan-ay sa ilang
gidaghanon nga giihap ni Jeiel, ang escriba, ug si Maasea, ang opisyal, ubos
sa pagmando ni Hanania, usa sa mga komandante sa hari. 12 Adunay 2,
600 nga gidaghanon sa tibuok pangulo sa katigulangan sa banay, ug mga
hanas nga manggugubat. 13 Ubos sa ilang pagdumala ang kasundalohan
nga 307, 500 ka mga kalalakin-an nga makiggubat nga may dakong gahom
aron sa pagtabang sa hari batok sa ilang mga kaaway. 14 Giandaman sila ni
Uzia—ang tanan nga mga kasundalohan—ug mga taming, mga bangkaw,
mga helmet, mga salipod sa dughan, mga pana, ug mga bato alang sa
lambuyog. 15 Sa Jerusalem nagbuhat siya ug mga makina, nga gibuhat
sa mga hanas nga tawo, aron ibutang sa mga tore ug sa panggubatan,
uban sa pagpamana niini ug sa paglabay sa mga dagkong mga bato. Ang
iyang kabantog mikaylap sa halayo nga kayutaan, gitabangan siya pag-
ayo hangtod nga nahimo siyang gamhanan kaayo. 16 Apan sa dihang
si Uzia nahimong gamhanan, ang iyang kasingkasing nagmapagarbohon
mao nga nahimo siya nga daotan; gisupak niya si Yahweh, ang iyang Dios,
kay miadto siya sa balay ni Yahweh aron sa pagsunog ug insenso ngadto
sa halaran sa mga insenso. 17 Si Azaria, ang pari, misunod kaniya, ug
kuyog niya ang 80 ka mga pari ni Yahweh, nga mga maisugon nga tawo.
18 Gibadlong nila si Uzia, ang hari, ug miingon ngadto kaniya, “Dili ikaw,
Uzia, ang magsunog sa insenso ngadto kang Yahweh, apan alang kini sa
mga pari, ang mga anak nga lalaki ni Aaron, nga gibalaan aron magsunog
sa insenso. Gawas sa balaan nga dapit, kay wala ka man nagmatinud-anon
ug dili ka dawaton ni Yahweh nga Dios.” 19 Unya nasuko si Uzia. Nagbitbit
siya ug panaksan aron sa pagsunog sa insenso. Samtang nasuko siya sa
mga pari, ang sanla migula sa iyang agtang sa atubangan sa mga pari sa
balay ni Yahweh, tapad sa halaran sa insenso. 20 Ang labaw nga pari nga
si Azaria ug ang tanang mga pari mitutok kaniya, ug, tan-awa, adunay
sanla mitubo sa iyang agtang. Gipadalidali nila siya ug pagawas didto.
Hinuon, nagdali siya ug gawas, tungod kay gisilotan siya ni Yahweh. 21 Si
Uzia, ang hari, adunay sanla sa adlaw sa iyang kamatayon ug nagpuyo
siya sa laing balay kay usa naman siya ka sanlahon, kay gipapahawa man
siya sa balay ni Yahweh. Si Jotam, ang iyang anak nga lalaki, mipuli sa
balay sa hari ug nagdumala sa mga tawo sa maong dapit. 22 Sa lain pang
mga butang mahitungod kang Uzia, ang sinugdanan ug ang katapusan,
diin mao ang gisulat ni Isaias ang anak nga lalaki ni Amoz, ang propeta.
23 Busa mipahulay si Uzia uban sa iyang mga katigulangan; gilubong nila
siya uban sa iyang katigulangan sa lubnganan nga gipanag-iya sa mga
hari, kay nag-ingon sila, “Sanlahon siya.” Ang iyang anak nga lalaki nga

si Jotam, ang nahimong hari puli sa iyang dapit.

27

1 Nagpangidaron si Jotam ug 25 ka tuig sa dihang misugod siya paghari;
naghari siya sulod sa16 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan
mao si Jerusha; ang anak ni Zadok. 2 Nagbuhat siya ug matarong sa mga
mata ni Yahweh, misunod siya sa panag-ingnan sa iyang amahan nga mao
si Uzia, sa tanang butang. Wala usab siya misulod sa templo ni Yahweh.
Apan ang katawhan nagpabilin sa pagbuhat ug daotang paagi. 3 Gipabuhat
niya ang taas nga ganghaan sa balay ni Yahweh, ug daghan kaayo ang
iyang gipatukod sa bukid sa Ofel. 4 Labaw sa tanan gipatukod niya ang
mga siyudad sa bungtod sa Juda, ug gipatukod niya ang mga palasyo ug
mga tore didto sa kalasangan. 5 Nakiggubat usab siya uban sa hari sa
katawhan sa Amon ug gibuntog niya sila. Samang tuig, ang katawhan sa
Amon naghatag kaniya ug 100 ka talents nga plata, 10, 000 ka tonelada nga
trigo, 10, 000 ka tonelada nga sebada. Ang katawhan sa Amon naghatag
kaniya sa susama sa ikaduha ug sa ikatulo ka tuig. 6 Busa nahimong
gamhanan si Jotam tungod kay naglakaw siya nga matinud-anon diha
kang Yahweh nga iyang Dios. 7 Ingon sa laing mga butang mahitungod
kang Jotam, sa tanan niyang pakiggubat, ug sa iyang pamaagi, tan-awa,
nahisulat kini sa libro sa mga hari sa Israel ug sa Juda. 8 Nagpangidaron
siya ug 25 ka tuig sa dihang misugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa
16 ka katuig sa Jerusalem. 9 Namatay si Jotam ug gilubong uban sa iyang
mga katigulangan, ug gilubong siya sa siyudad ni David. Si Ahaz nga iyang
anak, nahimong hari puli kaniya.

28

1 Nagpangidaron si Ahaz ug 20 ka tuig sa dihang misugod siya sa paghari,
ug naghari siya sulod sa 16 ka tuig sa Jerusalem. Wala siya magbuhat ug
matarong sa panan-aw ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang katigulangan
nga si David. 2 Hinuon, naglakaw siya sa mga paagi sa mga hari sa
Israel; nagbuhat usab siya ug mga puthaw nga rebolto alang sa mga Baal.
3 Dugang pa niana, nagsunog siya ug insenso sa Walog sa Ben Hinom ug
gisunog niya ang iyang mga anak, sumala sa pagtulon-an sa mga pagano
nga katawhan nga gihinginlan ni Yahweh sa ilang yuta sa atubangan sa
katawhan sa Israel. 4 Naghalad siya ug nagsunog ug insenso ngadto sa
hataas nga mga dapit ug sa mga bungtod ug ubos sa mga lunhaw nga
kahoy. 5 Busa si Yahweh ang Dios ni Ahaz, mitugyan kaniya ngadto sa
kamot sa hari sa Aram. Gipukan siya sa taga-Aram ug gikuha gikan kaniya
ang dakong panon sa binihag, gidala sila paingon sa Damascu. Gitugyan
usab si Ahaz ngadto sa mga kamot sa hari sa Israel nga mibuntog kaniya
pinaagi sa dakong kamatay. 6 Kay si Pika nga anak ni Remalia, nakapatay
ug 120, 000 ka mga sundalo sa Juda sulod sa usa ka adlaw, silang tanan
mga maisogon nga lalaki, tungod kay gisalikway nila si Yahweh, ang Dios
sa ilang mga katigulangan. 7 Si Zicri, ang gamhanan nga tawo nga gikan
sa Efraim, mipatay kang Maasea ang anak sa hari, si Azrikam, ang opisyal
sa palasyo, ug si Elkana, ang sinaligan sa hari. 8 Ang mga sundalo sa
Israel nga mibihag gikan sa ilang kaparyentihan nga 200, 000 ka mga
asawa, mga anak nga lalaki ug mga anak nga babaye. Daghan ang ilang
kinawat, diin ilang gidala pagbalik sa Samaria. 9 Apan ang propeta ni
Yahweh atua didto, ang iyang ngalan mao si Oded. Miadto siya aron sa
pakigkita sa mga sundalo nga nangabot sa Samaria. Miingon siya kanila,

“Tungod kay si Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan, nasuko sa Juda,
gitugyan sila sa inyong kamot. Apan inyo silang gipamatay tungod sa
kasuko nga misangko sa langit. 10 Karon buot ninyo nga tipigan ang
mga lalaki ug mga babaye sa Juda ug sa Jerusalem ingon nga inyong
mga ulipon. Apan wala ba kamoy sala batok kang Yahweh nga inyong
Dios? 11 Unya karon, paminaw kanako: Ipadala pagbalik ang mga binihag,
kadtong dinakpan nga inyong mga kaugalingong igsoong lalaki, kay ang
kapungot ni Yahweh anaa kaninyo.” 12 Unya sa mga pangulo sa katawhan
ni Efraim—si Azaria ang anak nga lalaki ni Johanan, si Berekia ang anak
nga lalaki ni Meshilemot, si Jehizkia ang anak nga lalaki ni Shalum, ug
si Amasa anak ni Hadlai, nakigbatok kanila niadtong mibalik gikan sa
gubat. 13 Miingon sila kanila, “Ayaw ninyo dad-a dinhi ang mga binihag,
kay nagbuhat kamo sa mga butang nga maoy magdala kanato sa sala batok
kang Yahweh, aron pagdungag sa atong mga sala ug mga kalapasan, kay
daghan na kaayo ang atong kalapasan, ug adunay hilabihan nga kapungot
batok sa Israel.” 14 Busa gibuhian sa mga sundalo ang mga binihag ug ang
kinawat sa atubangan sa mga pangulo ug sa tanang katawhan. 15 Unya
ang kalalakin-an nga gitahasan sa matag ngalan nga mitindog ug mikuha
sa mga binihag, ug gisininaan kadtong mga hubo taliwala kanila gamit
ang mga kinawat. Gisininaan nila sila ug gihatagan sila ug mga sandalyas.
Gihatagan nila sila ug pagkaon ug gipainom. Gitambalan nila ang ilang
mga samad ug gipasakay ang mga luyahon sa mga asno. Gidala nila sila
pagbalik sa ilang mga panimalay sa Jerico, (ang siyudad sa Palmira). Unya
mibalik sila ngadto sa Samaria. 16 Niadtong panahona nagpadala si haring
Ahaz ug mensahero ngadto sa mga hari sa Asiria aron sa paghangyo kanila
nga tabangan siya. 17 Kay sa maka-usa pa ang taga-Edom moanhi ug
sulongon ang Juda, ug dad-on ang mga binihag palayo. 18 Sakupon usab
sa mga Filistihanon ang mga siyudad sa kapatagan ug ang Negev sa Juda.
Gisakop nila ang Bet Shemes, ang Ayalon, Gederot, Soco uban pang mga
bario, ang Timna ug ang mga bario niini ug ang Ginzo usab uban ang
mga baryo niini. Miadto sila aron sa pagpuyo niadtong mga dapit. 19 Kay
gipaubos ni Yahweh ang Juda tungod kang Ahaz, ang hari sa Israel; kay
nagbuhat man siya ug daotan sa Juda ug labihan kabug-at ang sala batok
kang Yahweh. 20 Si Tilgat Pileser, ang hari sa Asiria, miadto kaniya ug
nagsamok kaniya imbis nga dasigon siya. 21 Kay si Ahaz nangawat sa balay
ni Yahweh ug sa balay sa hari ug sa mga pangulo, aron ihatag ang mga
mahinungdanong butang ngadto sa mga hari sa Asiria. Apan sa pagbuhat
niini dili makaayo kaniya. 22 Kining hari nga si Ahaz nagpakasala batok
kang Yahweh sa panahon sa iyang pag-antos. 23 Kay naghalad man siya
sa diosdios sa Damascu, ang diosdios nga nagbuntog kaniya. Miingon
siya, “Tungod kay ang diosdios sa mga hari sa Aram nagtabang kanila,
magahalad ako kanila, aron nga tabangan unta ako nila.” Apan sila mao
ang nakapukan kaniya ug sa tibuok Israel. 24 Gitigom ni Ahaz ang mga
galamiton sa balay sa Dios ug gipamoak. Gisirad-an niya ang mga pultahan
sa balay ni Yahweh ug nagbuhat siya sa iyang kaugalingon nga halaran sa
matag eskina sa Jerusalem. 25 Sa matag siyudad sa Juda nagbuhat siya sa
taas nga mga dapit aron sunogon ang mga halad ngadto sa mga diosdios.
Gihagit niya si Yahweh, ang Dios sa iyang mga katigulangan, aron masuko.
26 Karon ang tanan nga iyang mga nabuhat, ug sa tanan niyang pamaagi,
sa sinugdanan ug sa katapusan, tan-awa, nahisulat kini sa basahon sa
mga hari sa Juda ug sa Israel. 27 Namatay si Ahaz uban sa iyang mga
katigulangan, ug ila siyang gilubong sa siyudad, sa Jerusalem, apan wala

nila siya dad-a sa lubnganan sa mga hari sa Israel. Si Hezekia, ang iyang anak, ang nahimong hari puli kaniya.

29

1 Nagsugod si Hezekia sa paghari sa dihang nagpangidaron siya ug 25 ka tuig; naghari siya sulod sa 29 ka tuig sa Jerusalem. Ang ngalan sa iyang inahan mao si Abija; anak siya nga babaye ni Zacarias. 2 Nagbuhat siya ug matarong sa mga mata ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan nga si David. 3 Sa unang tuig sa iyang paghari, sa unang bulan, giablihan ni Hezekia ang mga pultahan sa balay ni Yahweh ug giayo kini. 4 Gipasulod niya ang mga pari ug ang mga Levita, ug nagtigom sila sa hawanan sa silangang bahin. 5 Miingon siya kanila, "Paminaw kamong mga Levita kanako! Balaana ang inyong mga kaugalingon, ug balaana ang balay ni Yahweh, ang Dios sa inyong mga katigulangan, ug isalikway ang mga kahugaw gikan sa balaan nga dapit. 6 Kay ang atong mga katigulangan nakalapas ug nagbuhat ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga atong Dios; gitalikdan nila siya, mibiya sila sa dapit kung asa nagpuyo si Yahweh, ug mitalikod sila niini. 7 Gisirad-an usab nila ang mga pultahan sa portico ug gipalong ang mga lampara; wala sila nagsunog ug insenso o wala usab naghalad ug mga halad sinunog sa balaan nga dapit sa Dios sa Israel. 8 Busa ang kapungot ni Yahweh gipahamtang sa Juda ug sa Jerusalem, ug gihimo niya silang sentro sa kalisang, sa kahadlok, ug sa pagtamay sumala sa inyong makita sa inyong kaugalingon nga mga mata. 9 Mao kini ang hinungdan nga ang atong katigulangan nangamatay pinaagi sa espada, ug ang atong mga anak nga lalaki, ang atong mga anak nga babaye, ug ang atong mga asawa nangabihag tungod niini. 10 Karon mao kini ang akong kinasingkasing nga saad kang Yahweh, ang Dios sa Israel, aron nga ang iyang hilabihan nga kasuko mobiya kanato. 11 Akong mga anak, karon ayaw pagtinapulan, kay si Yahweh mipili kaninyo nga mobarog sa iyang atubangan, aron nga mosimba kaniya, ug mahimo kamo nga iyang mga sulugoon ug magsunog sa insenso." 12 Unya mitindog ang mga Levita: Si Mahat ang anak nga lalaki ni Amasai, ug si Joel ang anak lalaki ni Azaria, sa katawhan sa taga-Kohat; ug sa katawhan sa Merari, si Kis ang anak nga lalaki ni Abdi, ug si Azaria ang anak lalaki ni Jehalel; ug sa taga-Gersonit, si Joa ang anak nga lalaki ni Zima, ug si Eden ang anak nga lalaki Joa; 13 sa mga anak ni Elizpan, Shimri ug si Jeil; ug sa mga anak niyang lalaki Asaf, ni Zacarias ug ni Matania; 14 sa mga anak ni Heman, si Jehiel ug Shimri ug sa anak nga lalaki ni Jedutun, si Shemaya ug si Uziel. 15 Gitigom nila ang ilang mga kaigsoonan, ilang gibalaan ang ilang mga kaugalingon, ug misulod sila, sama sa gimando sa hari, nagsunod sila sa mga pulong ni Yahweh, aron sa paghinlo sa balay ni Yahweh. 16 ang mga pari nisulod sa tungatunga sa balay ni Yahweh, aron sa paghinlo niini; gipagawas nila ang tanang hugaw nga ilang nakaplagan didto sa templo ni Yahweh ngadto sa hawanan sa balay. Gidala kini sa mga Levita aron nga ipagawas didto sa sapa sa Kidron ug dugmokon. 17 Karon gisugdan nila ang paghinlo sa unang adlaw sa unang bulan. Sa ika-walo ka adlaw sa bulan miabot na sila sa portico ni Yahweh. Unya sa lain pang walo ka adlaw nahinloan na nila ang balay ni Yahweh. Ug nahuman sila sa ika-16 na ka adlaw sa unang bulan. 18 Unya nangadto sila kang Hezekia, ang hari, sulod sa palasyo ug nag-ingon, "Nahinloan na namo ang balay ni Yahweh, ang halaran alang sa halad sinunog lakip ang tanan niining mga butang, ug sa lamesa sa tinapay sa presensya, uban sa tanang mga

butang. 19 Busa giandam namo ug gibalaan ang tanang butang nga gikuha
ni haring Ahaz sa dihang wala siya nagmatinud-anon sa iyang pagkahari.
Tan-awa, anaa sila sa atubangan sa halaran ni Yahweh." 20 Unya mibangon
si haring Hezekia sa sayo sa kabuntagon ug gitigom niya ang mga pangulo
sa siyudad; misaka siya sa balay ni Yahweh. 21 Nagdala siya ug pito ka
torong baka, pito ka laking karnero, pito ka nating karnero, ug pito ka
laking kanding ingon nga halad sa sala alang sa gingharian, alang sa
templo, ug alang sa Juda. Gimandoan niya ang mga pari, ang mga anak
ni Aaron, aron paghalad sa halaran ni Yahweh. 22 Busa giihaw nila ang
mga torong baka, ug gikuha sa mga pari ang dugo ug giwisik-wisik kini
sa halaran. Ilang giihaw ang laking karnero ug ang dugo giwisik-wisik sa
halaran; giihaw usab nila ang nating karnero ug giwisik-wisik ang dugo
ngadto sa halaran. 23 Gidala usab nila ang mga laki nga kanding alang
sa halad sa sala sa atubangan sa hari ug sa katawhan, gitapion nila ang
ilang mga kamot niini. 24 Unya giihaw kini sa mga pari, ug naghimo
sila sa halad alang sa sala ug sa ilang dugo ngadto sa halaran aron sa
pagpasig-uli sa mga Israelita, kay gimando sa hari nga ang halad sinunog
ug ang halad alang sa sala kinahanglan buhaton sa tanang mga Israelita.
25 Gipahimutang ni Hezekia ang mga Levita ngadto sa balay ni Yahweh
dala ang mga piyang-piyang, ang mga alpa, ug mga lira, gipahimutang sila
sumala sa mando ni David, si Gad ang propeta sa hari, ug si Natan, nga
propeta, kay ang mando gikan kang Yahweh pinaagi sa buhat sa iyang mga
propeta. 26 Mitindog ang mga Levita dala ang mga tulunggon ni David, ug
ang mga pari dala ang mga trumpeta. 27 Nagmando si Hezekia kanila nga
maghalad sa halad sinunog ngadto sa halaran. Sa gisugdan na ang halad
sinunog, gisugdan usab ang awit ni Yahweh, diyugan sa mga trumpeta,
dinuyogan sa mga tulunggon ni David, ang hari sa Israel. 28 Nagdayeg
ang tanang katawhan, nanag-awit ang mga mag-aawit, ug samtang ang
tigtugtog sa mga trumpeta nagtugtog; nagpadayon kining tanan hangtod
nahuman ang halad sinunog. 29 Sa dihang nahuman na sila sa paghalad,
ang hari ug ang tanan nga anaa uban kaniya miyukbo ug nagsimba.
30 Gawas pa niini, si Hezekia, ang hari, ug ang mga pangulo nagmando
sa mga Levita nga mag-awit ug mga pagdayeg ngadto kang Yahweh uban
sa mga pulong ni David ug ni Asap, ang propeta. Nanag-awit sila ug mga
pagdayeg uban sa kalipay, ug miyukbo sila ug nagdayeg. 31 Unya miingon
si Hezekia, "Karon pagbalaan kamo sa inyong mga kaugalingon ngadto
kang Yahweh. Duol kamo dinhi ug pagdala ug mga halad ug halad sa
pagpasalamat ngadto sa balay ni Yahweh." Nagdala ang katawhan ug mga
halad ug halad sa pagpasalamat, ug kadtong tanang nagmasinugtanon ang
kasingkasing nagdala ug mga halad sinunog. 32 Ang gidaghanon sa mga
halad sinunog nga gidala sa mga katawhan mga 70 ka turong baka, 100
ka laking karnero, ug 200 ka laking nating karnero. Kining tanang halad
sinunog alang kang Yahweh. 33 Ang gibalaan nga mga halad 600 ka mga
baka ug 3, 000 ka mga karnero. 34 Apan gamay lang kaayo ang mga pari
nga mopanit sa tanang halad sinunog, busa ang ilang mga kaigsoonan,
nga mga Levita, mitabang kanila hangtod nga nahuman ang bulohaton,
ug hangtod nga ang mga pari kinahanglan nga magbalaan sa ilang mga
kaugalingon, kay ang mga Levita maampingon kaayo kay sa mga pari.
35 Dugang pa niana, aduna pay daghang mga halad sinunog; naghimo sila
sa halad sa pakigdait uban sa tambok nga mga halad, ug adunay halad
ilimnon alang sa matag halad sinunog. Busa ang bulohaton sa balay ni
Yahweh nahan-ay. 36 Naglipay si Hezekia, ug ang tanang katawhan usab,

tungod kay mao kini ang giandam sa Dios sa tanan nga katawhan, kay ang tanan nga gimbuhaton dali lang nahuman.

30

1 Nagpadala si Hezekia ug mga mensahero sa tibuok Israel ug sa Juda,
ug gisulatan usab niya ang Efraim ug Manases, nga moadto sila sa balay
ni Yahweh sa Jerusalem, aron sa pagsaulog sa Pista sa Pagsaylo ngadto
kang Yahweh, ang Dios sa Israel. 2 Kay ang hari, ang iyang mga pangulo,
ang tanang katawhan sa Jerusalem, nagpangutan-anay sila sa usag-usa
ug nagkauyong mosaulog sa Pista sa Pagsaylo sa ikaduhang bulan. 3 Kay
wala dayon sila makasaulog niini, tungod kay walay igong mga pari
nga nakabalaan sa ilang kaugalingon, ni mga tawo nga makatambong
sa panagtigom niana sa Jerusalem. 4 Nakita kini sa hari ug sa tanang
katawhan nga maayo ang maong plano. 5 Busa nagkauyon sila nga
imantala sa tibuok Israel, gikan sa Beersheba paingon sa Dan, kinahanglan
mangadto ang tanang tawo aron pagsaulog sa Pista kang Yahweh, ang
Dios sa Israel, diha sa Jerusalem. Tungod kay wala nila kini mahimo
uban sa daghang katawhan, sumala kung unsa ang nahisulat. 6 Busa
ang mensahero milakaw ug dala ang sulat gikan sa hari ug sa iyang mga
pangulo sa tibuok Israel ug sa Juda, pinaagi sa mando sa hari. Miingon
sila, "Kamong katawhan sa Israel, balik kamo kang Yahweh, ang Dios ni
Abraham, ni Isaac, ug ni Israel, aron siya mobalik kaninyo nga nahibilin
ug nakaikyas gikan sa kamot sa mga hari sa Asiria. 7 Ayaw ninyo sunda
ang inyong mga katigulangan o inyong mga kaigsoonan, nga nakalapas
batok kang Yahweh, ang Dios sa ilang katigulangan, busa gitugyan sila sa
kadaot, sumala sa inyong nakita. 8 Karon ayaw kamo pagmagahi, sama sa
inyong katigulangan; hinuon, ihatag ang inyong kaugalingon kang Yahweh
ug pangadto kamo sa iyang balaan nga dapit, nga iyang gibalaan hangtod
sa kahangtoran, ug simbaha si Yahweh nga imong Dios, aron ang iyang
hilabihang kapungot mobiya diha gikan kaninyo. 9 Kay kung mobalik
kamo kang Yahweh, ang inyong mga igsoon ug mga anak makadawat
ug kalooy sa nagbihag kanila ingon nga mga piniriso, ug mobalik sila
niining yutaa. Kay si Yahweh nga inyong Dios, mahigugmaon ug maluluy-
on, ug dili gayod siya motalikod kaninyo, kon mobalik kamo kaniya."
10 Busa gitagsatagsa sa mga mensahero ang mga siyudad hangtod sa tibuok
rehiyon sa Efraim ug sa Manases, hangtod sa Zebulun, apan gikataw-an
lamang sila sa mga tawo ug gibugalbugalan sila. 11 Bisan pa niana, dihay
mga kalalakin-an sa Aser ug sa Manases ug sa Zebulun ang nagpaubos
sa ilang kaugalingon ug miadto sa Jerusalem. 12 Niabot usab ang kaayo sa
Dios sa Juda, aron hatagan sila ug mahiusa ang ilang kasingkasing, alang sa
pagtuman sa sugo sa hari ug sa mga pangulo pinaagi sa pulong ni Yahweh.
13 Daghang mga tawo, ug dakong panon sa katawhan, ang nagtigom sa
Jerusalem sa ikaduhang bulan aron sa pagsaulog sa Pista sa Pan nga
Walay Patubo. 14 Mitindog sila ug gikuha ang mga halaran nga anaa sa
Jerusalem, ug ang tanang mga halaran sa insenso; ug gilabay nila kini sa
sapa Kidron. 15 Unya nag-ihaw sila ug nating karnero alang sa Kasaulogan
sa ika-katorse nga adlaw sa ikaduhang bulan. Naulaw ang mga pari ug
ang mga Levita, busa gibalaan nila ang ilang kaugalingon ug nagdala sila
ug mga halad sinunog ngadto sa balay ni Yahweh. 16 Mitindog sila sa
dapit sumala sa ilang banay, gituman nila ang patakaran nga gihatag sa
balaod ni Moises, ang alagad sa Dios. Giwisik-wisik sa mga pari ang dugo
nga ilang nadawat gikan sa mga Levita. 17 Tungod kay daghan kaayo

nga anaa didto sa katawhan nga wala nagbalaan sa ilang kaugalingon. Busa giihaw sa mga Levita ang mga nating karnero alang sa Pista alang sa tanang wala mahinloan sa ilang kaugalingon ug dili makabalaan sa ilang halad kang Yahweh. 18 Alang sa daghang panon sa katawhan, ang wala makapahinlo sa ilang kaugalingon, apan mikaon gihapon sa pagkaon sa Pista ug supak kini sa nahisulat nga balaod, kadaghanan kanila ang gikan sa Efraim ug sa Manases, ug sa Issachar ug sa Zebulun. Busa nag-ampo si Hezekia alang kanila, nga miingon, “Pasayloon unta sa maayo nga Yahweh ang tanan 19 nga nagapangita sa kinasingkasing sa Dios, kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan, bisan pa nga dili siya mahinloan basi sa patakaran sa balaang dapit.” 20 Busa gipaminaw ni Yahweh si Hezekia ug gihatagan ug kaayohan ang mga tawo. 21 Gipadayon sa mga katawhan sa Israel nga anaa didto sa Jerusalem ang pagsaulog sa Pista sa Pan nga Walay Patubo uban sa dakong kalipay sulod sa pito ka adlaw. Nagdayeg ang mga pari ug mga Levita kang Yahweh matag adlaw, nag-awit sila nga dinuyogan sa kusog nga tingog sa mga tulonggon ngadto kang Yahweh. 22 Nagsulti si Hezekia sa tanang mga Levita ug mga pagdasig kay nasabtan man nila ang ilang pag-alagad kang Yahweh. Busa nangaon sila sa tibuok Kasaulogan sulod sa pito ka adlaw, nanaghalad sila ug mga halad alang sa pakigdait, ug nanagsugid ngadto kang Yahweh, ang Dios sa ilang katigulangan. 23 Nakahukom ang tibuok katawhan nga magsaulog sila ug lain pang pito ka adlaw, ug gihimo nila kini uban sa kalipay. 24 Kay gihatagan sa hari sa Juda nga si Hezekia ang katawhan ug 1, 000 ka torong baka, ug 7, 000 ka karnero aron ihalad; ug ang mga pangulo naghatag sa katawhan ug 1, 000 ka torong baka ug 10, 000 ka mga karnero ug mga kanding. Daghan kaayo nga mga pari ang nagbalaan sa ilang kaugalingon. 25 Nagsadya ang tibuok katawhan sa Juda, uban ang mga pari ug mga Levita, ug ang tanang tawo nga nagkahiusa sa pag-adto gikan sa Israel, ug ang mga langyaw usab nga gikan sa yuta sa Israel, ug ang tanang nagpuyo sa Juda. 26 Busa adunay dakong kalipay sa Jerusalem, walay sama niini nga panghitabo sukad sa panahon ni Solomon ang anak nga lalaki ni David, nga hari sa Jerusalem. 27 Unya mitindog ang mga pari, ang mga Levita, ug gipanalanginan nila ang mga katawhan. Gidungog ang ilang mga tingog, ug mikayab ngadto sa langit ang ilang mga pag-ampo, ang balaang dapit diin nagpuyo ang Dios.

31

1 Karon sa dihang nahuman na kining tanan, ang tanang katawhan sa Israel nga atua didto miadto sa siyudad sa Juda ug ilang gidugmok ang haliging bato ug gibungkag nila ang mga poste ni Ashera. Gipangguba nila ang mga habog nga dapit ug ang mga halaran sa tibuok Juda ug sa Benjamin, sa Efraim, ug sa Manases hangtod nga giguba nila ang tanan. Mipauli ang tanang katawhan sa Israel, ang matag-usa sa iyang kaugalingong pinuy-anan ug sa iyang kaugalingong siyudad. 2 Gitahasan ni Hezekia ang matag bahin sa mga pari ug ang mga Levita nagpahiluna pinaagi sa ilang mga pundok, gihatagan ang matag-usa ug buluhaton, ang mga pari ug ang mga Levita. Gitahasan niya sila aron paghimo sa mga halad sinunog ug mga halad alang sa pakigdait, aron sa pag-alagad, sa pagpasalamat, ug sa pagdayeg diha sa ganghaan sa templo ni Yahweh. 3 Gihatag usab sa hari ang iyang bahin alang sa mga halad sinunog gikan sa iyang mga kabtangan, alang sa buntag ug sa gabii nga halad sinunog, ug ang mga halad sinunog alang sa Adlaw nga Igpapahulay, sa mga pagsubang sa bulan, ug sa mga kapistahan, nga nahisulat sumala sa balaod

ni Yahweh. 4 Labaw sa tanan, gimandoan sa hari ang mga katawhan nga
nagpuyo sa Jerusalem nga mohatag sa bahin sa mga pari ug sa mga Levita,
aron ikahatag nila ang ilang panahon sa pagtuman sa balaod ni Yahweh.
5 Sa dihang napadala na ang mga mando, malipayon nga naghatag ang
katawhan sa Israel sa ilang unang abot sa trigo, sa bino, sa lana, sa dugos,
ug sa uban pang abot sa kaumahan. Gidala nila ang ilang ikapulo sa tanan;
nga daghan kaayo. 6 Nagdala usab ang mga katawhan sa Israel ug sa
Juda nga nagpuyo sa siyudad sa Juda sa ilang ikapulo sa mga baka ug sa
mga karnero, ug ikapulo nga mga halad nga balaang butang nga gigahin
alang kang Yahweh nga ilang Dios, ug ila kining gitapok. 7 Anaa kadto sa
ikatulo ka bulan sa dihang nagsugod sila sa pagtigom sa ilang hatagon ug
nahuman kini sa ikapito nga bulan. 8 Sa pag-abot ug pagkakita ni Hezekia
ug sa iyang mga pangulo ang dakong tapok, gidayeg nila si Yahweh ug ang
iyang katawhan sa Israel. 9 Unya gipangutana ni Hezekia ang mga pari
ug ang mga Levita mahitungod sa mga tinapok. 10 Mitubag ug miingon
si Azaria ang pangulong pari sa balay ni Zadok, “Sukad nga nagsugod
pagdala ang mga tawo sa ilang halad sa balay ni Yahweh, nakakaon
kami ug sakto, ug adunay daghang mga sobra, kay gipanalanginan ni
Yahweh ang iyang katawhan. Kining daghan nga anaa dinhi mao kini ang
nahibilin.” 11 Nagmando si Hezekia nga andamon ang lawak tipiganan sa
balay ni Yahweh, ug giandam nila kini. 12 Unya gidala nila nga matinud-
anon ang ilang mga halad, ug mga ikapulo, ug ang mga butang nga iya
ni Yahweh. Si Konanias nga usa ka Levita, mao ang gitugyanan nga
magdumala niini, ug si Shemei, ang iyang igsoon nga lalaki mao ang iyang
katabang. 13 Giipili usab nga mga tigdumala si Jeheil, si Azazia, si Nahat, si
Asahel, si Jerimot, si Jozabad, si Eliel, si Ismakia, si Mahat, ug si Benaya nga
ubos sa pagmando ni Konanias ug si Shimei nga iyang igsoon, pinaagi ni
Hezekia, ang hari, ug si Azaria nga pangulong opisyal sa balay sa Dios. 14 Si
Kore ang anak nga lalaki ni Imna nga Levita, ang tigdala nga nagbantay sa
ganghaan sa sidlakan, mao ang tinugyanan sa kinabubut-on nga halad sa
Dios, ang gitugyanan sa pag-apod apod sa mga halad ngadto kang Yahweh
ug ang labing balaan nga halad. 15 Ilalom sa iyang pagdumala si Eden,
si Miniamin, si Jeshua, si Shemaya, si Amaria, ug si Shecania. Gihatag
nila sa may mga katungdanan aron sa pag-apod-apod niining mga bahin
sa ilang mga igsoon, sa mahinungdanon ug sa walay bili. 16 Gihatagan
usab nila ang mga lalaki nga nagpangidaron ug tulo ka tuig pataas, nga
nahisulat sa talaan sa ilang katigulangan nga misulod sa balay ni Yahweh,
nga gikinahanglan sa ilang adlaw-adlaw nga buluhaton, aron himoon ang
trabaho sumala sa ilang grupo ug mga bahin. 17 Giapod-apod sa mga pari
sumala sa mga talaan sa ilang katigulangan, ug sama usab sa mga Levita
ang nagpangidaron ug 20 pataas sumala sa ilang katungdanan ug sa ilang
banay. 18 Gilakip usab nila ang mga bata, ang ilang mga asawa, ang ilang
mga anak nga lalaki, ug ilang mga anak nga babaye ang tibuok katilingban,
kay nagmatinumanon man sila sa pagtipig sa ilang mga kaugalingon nga
balaan. 19 Alang usab sa mga pari, nga mga kaliwat ni Aaron nga anaa sa
mga uma sa mga baryo nga nahisakop sa ilang mga siyudad, o sa matag
siyudad, adunay mga kalalakin-an nga gitahasan didto sumala sa ilang
ngalan aron paghatag sa bahin sa tanang mga lalaki nga uban sa mga
pari, ug sa tanang nahisulat sa talaan sa ilang mga katigulangan nga sila
nahisakop sa mga Levita. 20 Nahimo kini ni Hezekia sa tibuok Juda. Iyang
gihuman ang maayo, ang matarong, ug matinud-anon sa atubangan ni
Yahweh nga iyang Dios. 21 Sa matag buluhaton nga iyang gisugdan sa pag-

alagad sa balay sa Dios, ang balaod, ug mga sugo, aron sa pagpangita sa Dios, gibuhat niya kini sa tibuok niyang kasingkasing, ug nagmalampuson siya.

32

1 Pagkahuman niining mga butanga ug niining mga buhat sa pagka-matinumanon, miabot ug misulod sa Juda si Senakerib, hari sa Asiria. Nagkampo siya aron sa pagsulong sa lig-on nga mga siyudad, diin gusto niyang ilugon kini alang sa iyang kaugalingon. 2 Sa dihang nakita ni Hezekia nga miadto si Senakerib ug ang iyang tuyo mao ang pagpakig-away batok sa Jerusalem, 3 Nagpakisayod siya sa iyang mga pangulo ug sa iyang mga gamhanan nga kalalakin-an aron paundangon ang tubig sa tuboran nga anaa sa gawas sa siyudad; gitabangan nila siya sa pagbuhat niini. 4 Daghang mga tawo ang nagtigom nga nagkahiusa sa pagpaundang sa mga tuboran ug sa mga sapa diha sa taliwala sa kayutaan. Miingon sila, "Nganong moanhi man ang hari sa Asiria aron sa pagpangita ug daghang tubig?" 5 Nagmaisogon si Hezekia ug gipabuhat ang mga paril nga nangalumpag. Gipahabog niya ang mga tore, ug ang laing mga paril sa gawas. Gipalig-on usab niya ang Milo sa siyudad ni David, ug nagbuhat siya sa daghang mga hinagiban ug mga taming. 6 Nagbutang siya ug mga pangulo sa kasundalohan nga magdumala sa mga tawo. Gitigom niya sila ngadto kaniya sa hawan nga dapit didto sa ganghaan sa siyudad ug madasigon nga miingon ngadto kanila. Miingon siya, 7 "Pagmalig-on ug pagmaisogon. Ayaw kamo kahadlok o kaluya tungod sa hari sa Asiria ug sa tanang kasundalohan nga nag-uban kaniya, kay adunay nag-uban kanato nga mas dako pa kaysa nag-uban kaniya. 8 Kusog sa iyang bukton ang anaa lamang kaniya, apan ang nag-uban kanato mao si Yahweh, atong Dios, aron motabang kanato ug makig-away sa atong pakiggubat." Unya nahupay ang mga tawo sa ilang kaugalingon tungod sa mga pulong ni Hezekia, ang hari sa Juda. 9 Human niini, si Senakerib, ang hari sa Asiria gipadala ang iyang sulugoon sa Jerusalem (niining tungora anaa siya sa atubangan sa Lakis ug ang tanan niyang mga kasundalohan uban kaniya), Miingon siya, alang kang Hezekia, ang hari sa Juda, ug sa tibuok Juda nga anaa sa Jerusalem, 10 "Mao kini ang gisulti ni Senakerib, ang hari sa Asiria: Unsay inyong gisaligan aron makalahotay sa pagsulong diha sa Jerusalem? 11 Wala ba kaha kamo gilingla ni Hezekia, nga itugyan kamo niya ngadto sa kamatayon ug kagutom ug sa kauhaw, sa dihang gisultihan niya kamo, 'Si Yahweh nga atong Dios magluwas kanato gikan sa kamot sa hari sa Asiria'? 12 Dili ba sama usab nga gipakuha ni Hezekia ang mga hataas nga dapit ug ang mga halaran ug gimandoan ang Juda ug ang Jerusalem, 'Sa usa lang ka halaran kamo kinahanglan mosimba, ug diha kamo magsunog ug mga halad'? 13 Wala ba kamo nasayod kung unsa ang akong gibuhat ug sa akong mga katigulangan sa tanang pundok sa katawhan sa ubang kayutaan? Nabuhat ba sa mga diosdios sa pundok sa mga katawhan sa kayutaan ang pagluwas sa ilang yuta gikan sa akong gahom? 14 Sa tanang mga diosdios niadtong mga kanasoran nga giguba sa hingpit sa akong katigulangan, aduna bay laing dios nga nakaluwas sa iyang katawhan gikan sa akong mga kamot? Nganong makahimo man pagluwas kaninyo ang inyong Dios gikan sa akong gahom? 15 Karon ayaw kamo palingla ni Hezekia o danihon kamo niining paagiha. Ayaw kamo pagtuo kaniya, kay walay dios sa bisan asang nasod o gingharian nga makahimo sa pagluwas sa iyang katawhan gikan sa akong mga kamot, o sa mga kamot sa akong katigulangan. Pagkagamay sa inyong Dios nga makahimo sa pagluwas

kaninyo gikan sa akong mga kamot?” 16 Nagsulti ug dugang kadaot
batok kang Yahweh ug sa iyang alagad nga si Hezekia ang sulugoon ni
Senekerib. 17 Nagsulat usab si Senekerib aron sa pagtamay kang Yahweh,
ang Dios sa Israel, ug aron sa pagsulti batok kaniya. Miingon siya, “Sama
sa diosdios sa mga nasod sa mga kayutaan nga wala miluwas sa ilang
mga katawhan gikan sa akong mga kamot, busa dili luwason sa Dios ni
Hezekia ang iyang katawhan gikan sa akong mga kamot.” 18 Gisinggitan
nila sa pinulongan sa mga Judio ang mga katawhan sa Jerusalem nga anaa
didto sa paril, aron sa paghadlok kanila ug paglisang aron mailog nila
ang siyudad. 19 Nakigsulti sila sa Dios sa Jerusalem sama sa nagsulti sila
sa mga diosdios sa ubang mga tawo sa kalibotan, nga binuhat sa mga
kamot sa mga tawo. 20 Busa tungod niining butanga miampo ug mituaw
sa langit si Hezekia, ang hari, ug si propeta Isaias ang anak nga lalaki ni
Amoz. 21 Nagpadala si Yahweh ug usa ka anghel, nga mopatay sa mga
kasundalohan, sa mga komandante, ug opisyal sa hari didto sa kampo.
Busa mipauli si Senakerib nga walay nawong nga ikaatubang sa iyang
kaugalingong yuta. Sa dihang miadto siya sa balay sa iyang diosdios, ang
pipila sa iyang mga anak ang mipatay kaniya pinaagi sa espada. 22 Niining
paagiha, giluwas ni Yahweh si Hezekia ug ang lumolupyo sa Jerusalem
gikan sa mga kamot ni Senakerib, ang hari sa Asiria, ug gikan sa kamot sa
uban, ug gihatagan sila ug kapahulayan sa tanang bahin. 23 Daghan kanila
ang nagdala ug mga halad ngadto kang Yahweh sa Jerusalem, ug bililhon
nga mga gasa kang Hezekia ang hari sa Juda, ug taas ang panglantaw sa
tanang nasod kaniya gikan niadtong panahona. 24 Niadtong mga adlawa
nagsakit si Hezekia ug miabot sa punto nga himatyonon na siya, nag-ampo
siya kang Yahweh, nga nakigsulti kaniya ug naghatag kaniya ug timailhan
nga siya mamaayo. 25 Apan wala mibalos si Hezekia kang Yahweh sa
tabang nga gihatag kaniya, kay nagmapahitas-on ang iyang kasingkasing.
26 Bisan pa niana, nagpaubos si Hezekia sa iyang kaugalingon alang sa
garbo sa iyang kasingkasing, siya ug ang lumolupyo sa Jerusalem, aron ang
kasuko ni Yahweh dili moabot kanila sa adlaw ni Hezekia. 27 Si Hezekia
hilabihan ka adunahan ug kabantogan. Nagpahimo siya alang sa iyang
kaugalingon ug tipiganan alang sa plata, sa bulawan, sa mahalong mga
bato, sa pahumot, ug ingon man sa mga taming ug uban pang bililhon
nga mga butang. 28 Aduna usab siyay tipiganan alang sa iyang mga
abot nga trigo, bag-ong bino, ug lana, ug nagpahimo usab siya ug puy-
anan sa tanang mga kahayopan. Aduna usab siyay panon sa kahayopan
sa ilang kulongan. 29 Dugang pa niini, nagpahimo usab siya ug mga
siyudad ug nakapanag-iya ug daghang mga karnero ug mga baka, kay
ang Dios naghatag kaniya ug daghang katigayonan. 30 Sama usab nga
si Hezekia ang nagpasampong sa agianan sa tubig sa ibabaw sa tuboran
sa Gihon, ug gipadagayday kini nila sa kasadpang bahin sa siyudad ni
David. Nagmalamposon si Hezekia sa tanan niyang mga gipangbuhat.
31 Bisan pa niana, sa mga tigpamaba sa prinsipe sa Babilonia, nga gipadala
ngadto kaniya aron sa pagpangutana niadtong nahibalo, mahitungod sa
kahibulongang timailhan nga nahitabo sa kayutaan, gibiyaan siya sa
Dios, aron siya sulayan, aron mahibaw-an ang tanan nga anaa sa iyang
kasingkasing. 32 Sa ubang mga butang mahitungod kay Hezekia, apil
ang mga buhat sa matinud-anon nga pag-alagad, makita nimo kini nga
nahisulat sa Panan-awon ni Propeta Isaias ang anak nga lalaki ni Amoz,
ug sa basahon sa mga hari sa Juda ug sa Israel. 33 Mipahulay siya kauban
ang iyang mga katigulangan, ug gilubong siya sa bungtod nga bahin sa

lubnganan sa kaliwat ni David. Gipasidunggan siya sa tanang taga -Juda ug tanang lumolupyo sa Jerusalem sa iyang kamatayon. Si Manases nga iyang anak mao ang nahimong hari puli kaniya.

33

1 Nagpangidaron ug napulog duha si Manases sa dihang nahimo siyang hari; naghari siya sa Jerusalem sulod sa 55 ka tuig. 2 Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama sa malaw-ay nga mga butang nga gibuhat sa kanasoran nga gipapahawa ni Yahweh sa wala pa ang katawhan sa Israel. 3 Kay gitukod niya pag-usab ang mga habog nga dapit nga gilumpag kaniadto sa iyang amahan nga si Hezekia, ug nagbuhat usab siya ug mga halaran alang kang Baal, ug nagbuhat usab siya ug mga poste ni Ashera, miyukbo usab siya sa mga bituon nga anaa sa kalangitan ug iya kining ginasimba. 4 Nagtukod si Manases ug mga halaran nga pagano sa puloy-anan ni Yahweh bisan nagmando na si Yahweh niini, "Sa Jerusalem mahimutang ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran." 5 Nagbuhat siya ug mga halaran alang sa tanan nga mga bituon nga anaa sa kalangitan nga diha sa duha ka hawanan sa puloy-anan ni Yahweh. 6 Gisunog niya ang iyang mga anak nga lalaki sa Walog sa Ben Hinom. Nagapatagna siya ug nagapasalamangka, nagabasa siya ug mga orasyon; ug nakisayod siya niadtong nakigsulti sa mga patay ug niadtong nakigsulti sa mga espiritu. Nagbuhat siya ug daotan kaayo sa panan-aw ni Yahweh ug gihagit niya ang Dios nga masuko. 7 Gibutang niya sa puloy-anan ni Yahweh ang gihimo niya nga kinulit nga imahe ni Ashera gibutang niya kini sa puloy-anan sa Dios. Mahitungod kini sa balay nga gisulti sa Dios kang David ug kang Solomon nga iyang anak; miingon siya, "Niini nga puloy-anan ug sa Jerusalem, nga akong gipili gikan sa tanang katribuhan sa Israel, akong ipaila ang akong ngalan hangtod sa kahangtoran. 8 Dili ko papahawaon ang katawhan sa Israel sa yuta nga akong gihatag alang sa ilang mga katigulangan, kung magmaampingon lamang sila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kanila, sa pagsunod sa tanang balaod ug kasugoan nga akong gihatag kanila pinaagi kang Moises." 9 Gipangulohan ni Manases ang Juda ug ang lumulupyo sa Jerusalem nga maghimo ug daotan nga labaw pa sa kanasoran nga gigun-ob ni Yahweh sa wala pa ang katawhan sa Israel. 10 Nakigsulti si Yahweh kang Manases, ug sa iyang katawhan apan wala sila namati. 11 Busa gidala ngadto kanila ni Yahweh ang komandante sa kasundalohan sa hari sa Asiria, nga maoy nagkadena kang Manases, naggapos sa iyang mga tiil ug gidala siya ngadto sa Babilonia. 12 Sa dihang anaa sa kagul-anan si Manases, nangamuyo siya kang Yahweh, nga iyang Dios, ug nagpaubos sa iyang kaugalingon sa atubangan sa Dios sa iyang mga katigulangan. 13 Nag-ampo siya sa Dios; ug nagpakiluoy siya kaniya, ug gidungog sa Dios ang iyang pagpakiluoy ug gibalik siya sa Jerusalem, sa iyang pagkahari. Unya nasayran ni Manases nga si Yahweh mao ang Dios. 14 Pagkahuman niini, nagtukod si Manases ug paril palibot sa siyudad ni David, sa kasadpang bahin sa Gihon, sa walog, sa agianan sa Ganghaan sa mga Isda. Nagtukod siya ug paril nga habog kaayo palibot sa bungtod sa opel. Gipahimutangan niya ug mga maisugong mga komandante ang tanang lig-on nga mga siyudad sa Juda. 15 Gipangsalikway niya ang mga langyaw nga mga diosdios pagawas sa puloy-anan ni Yahweh, ug ang tanan nga mga halaran nga iyang gibuhat sa bukid nga balay ni Yahweh ug sa Jerusalem, gilabay niya kini pagawas sa siyudad. 16 Gibuhat pag-usab ni Manases ang halaran sa Dios ug naghalad

siya niini ug mga halad sa pakigdait ug halad sa pagpasalamat; gimandoan
niya ang Juda nga moalagad kang Yahweh, ang Dios sa Israel. 17 Bisan
pa niana, ang mga katawhan naghalad gihapon sa hataas nga mga dapit,
apan alang lamang kang Yahweh, nga ilang Dios. 18 Alang sa ubang mga
butang mahitungod kang Manases, ang iyang mga pag-ampo sa iyang Dios,
ug ang mga pulong nga gisulti kaniya pinaagi sa mga propeta sa ngalan
ni Yahweh, ang Dios sa Israel, nahisulat kini sa mga buhat sa mga hari
sa Israel. 19 Sa kana nga talaan adunay mga kasaysayan sa iyang mga
pag-ampo, ug kung giunsa nga natandog ang Dios niini. Adunay mga
talaan usab sa tanan niyang kasal-anan ug sa iyang mga kalapasan, ug sa
mga dapit kung diin nagtukod siya ug mga habog nga dapit ug kung diin
nagbarog ang mga poste ni Ashera ug ang mga kinulit nga larawan, sa
wala pa siya nagpaubos sa iyang kaugalingon—nahisulat kining tanan sa
Kasaysayan sa mga Propeta. 20 Mipahulay na si Manases uban sa iyang
mga katigulangan, ug gilubong nila siya sa kaugalingon niyang puloy-
anan. Ang iyang anak nga lalaki nga si Amon, nahimong hari puli kaniya.
21 Nagpangidaron si Amon ug 22 ka tuig; naghari siya sulod sa 2 ka tuig
sa Jerusalem. 22 Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh, sama
sa binuhatan ni Manases, nga iyang amahan. Naghalad si Amon ngadto
sa mga kinulit nga imahe nga gibuhat sa iyang amahan nga si Manases,
ug ginasimba niya kini. 23 Wala niya gipaubos ang iyang kaugalingon sa
atubangan ni Yahweh, sama sa gibuhat sa iyang amahan nga si Manases.
Hinuon, nagpakasala pa gayod si Amon sa makadaghan. 24 Naglaraw
ang mga sulugoon ni Amon batok kaniya ug gipatay siya sulod sa iyang
puloy-anan. 25 Apan, gipatay usab sa mga katawhan sa kayutaan kadtong
naglaraw batok kang Haring Amon, ug gihimo nilang hari si Josia, nga
iyang anak puli kaniya.

34

1 Nagpangidaron ug walo ka tuig si Josia sa dihang nagsugod siya sa
paghari; naghari siya sulod sa 31 ka tuig sa Jerusalem. 2 Gibuhat niya
kung unsa ang husto sa panan-aw ni Yahweh, ug nagsubay sa dalan ni
David nga iyang katigulangan, ug wala misimang bisan sa tuo ni ngadto
sa wala. 3 Sa ika-walo nga tuig sa iyang paghari, samtang bata pa siya,
nagsugod siya sa pagpangita sa Dios ni David, nga iyang katigulangan.
Sa ika-napulo ug duha ka tuig, nagsugod siya sa paghinlo sa Juda ug
sa Jerusalem gikan sa hataas nga mga dapit, ang mga poste ni Ashera,
ug ang mga kinulit nga mga larawan ug ang mga hinulmang puthaw
nga rebulto. 4 Gipanglumpag sa katawhan ang mga halaran ni Baal sa
iyang atubangan; gipangguba niya ang mga insenso nga anaa ibabaw sa
mga halaran. Gipangbuak niya ang mga poste ni Ashera ug ang mga
kinulit nga mga larawan, ug gidugmok ang mga hinulma nga puthaw nga
rebulto hangtod nangapino kini. Gikatag niya ang abog ngadto sa mga
lubnganan niadtong mga naghalad kanila. 5 Gipangsunog niya ang mga
bukog sa ilang mga pari diha sa mga halaran. Sa ingon niini nga paagi,
gihinloan niya ang Juda ug ang Jerusalem. 6 Sama usab niini ang iyang
gibuhat sa mga siyudad sa Manases, sa Efraim, ug sa Simeon, hangtod sa
Neftali, ug sa nangagun-ob nga nakapalibot niini. 7 Gipanglumpag niya
ang mga halaran, gipangdugmok sa pino ang mga poste ni Ashera ug ang
kinulit nga mga larawan, ug gipangtunga ang tanang halaran sa insenso
sa tibuok yuta sa Israel; unya mibalik siya sa Jerusalem. 8 Karon sa ika-
18 ka tuig sa iyang paghari, pagkahuman sa paghinlo ni Josia sa yuta

ug sa templo, gipadala niya si Shafan ang anak nga lalaki ni Azalia, ug ni Maasea, ang gobernador sa siyudad, ug si Joa ang anak nga lalaki ni Joahaz ang sekretaryo, aron ayohon ang puloy-anan ni Yahweh nga iyang Dios. 9 Miadto sila kang Hilkia, ang labaw nga pari, ug gisalig kaniya ang salapi nga gidala ngadto sa puloy-anan sa Dios, ang mga Levita, ang mga guwardiya sa mga pultahan, nagkatigom gikan sa Manases ug sa Efraim, gikan sa tanang nahibilin sa Israel, ang tanan nga gikan sa Juda ug sa Benjamin, ug gikan sa mga lumolupyo sa Jerusalem. 10 Gitugyan nila ang salapi ngadto sa mga tawo nga nagadumala sa buluhaton sa templo ni Yahweh. Kini nga mga tawo maoy nagsuhol sa mga nag-ayo ug nagpahiuli sa templo. 11 Gisuhol nila kini sa mga panday ug magtutukod aron ipalit sa tiniltil nga mga bato ug mga kahoy aron pangtukod, ug aron himoong sagbayan alang sa mga pinanday nga gipasagdan sa ubang mga hari sa Juda nga malumpag. 12 Matinud-anong nagtrabaho ang mga tawo. Ang ilang mga tigdumala sa mga buluhaton mao si Jahat ug si Obadia, ang mga Levita, ang mga anak nga lalaki ni Merari; ug ni Zacarias ug ni Meshulam, gikan sa mga anak nga lalaki sa Kohatihanon. Nagdumala sa mga trabahante ang ubang mga Levita nga maayong mga manunugtog. 13 Kini nga mga Levita mao ang mga sinaligan niadtong mga tighakot sa mga kagamitan sa pagtukod ug sa ubang tawo nga nagtrabaho sa bisan unsang paagi. Adunay mga Levita usab nga mao ang mga sekretaryo, mga tigtipig sa talaan, ug mga guwardiya sa ganghaan. 14 Sa dihang gikuha nila ang salapi nga gidala sa puloy-anan ni Yahweh, nahikaplagan ni Hilkia nga usa ka pari ang libro sa balaod ni Yahweh nga gihatag pinaagi kang Moises. 15 Miingon si Hilkia kang Shafan ang eskriba, “Nakakaplag ako ug libro sa balaod sa puloy-anan ni Yahweh.” Gidala ni Hilkia ngadto kang Shafan ang libro. 16 Gidala ni Shafan ang libro ngadto sa hari, ug gisuginlan usab niya siya nga nag-ingon, “Gibuhat sa imong mga sulugoon ang tanan nga gisalig ngadto kanila. 17 Gikuha nila ang salapi nga nakaplagan sa puloy-anan ni Yahweh, ug gihatag kini sa mga tigdumala ug ngadto sa mga trabahante.” 18 Si Shafan ang eskriba nagsulti sa hari, “Gihatag ni Hilkia nganhi kanako ang libro.” Unya gibasa kini ni Shafan ngadto sa hari. 19 Sa dihang nabatian sa hari ang mga pulong sa balaod, gigisi niya ang iyang bisti. 20 Gimandoan sa hari si Hilkia, si Ahikam ang anak nga lalaki ni Shafan, si Abdon ang anak nga lalaki ni Mica, si Shafan ang eskriba, ug si Asaya, ang kaugalingon niyang sulugoon, nga nag-ingon, 21 “Lakaw ug pangutana kang Yahweh alang kanako, ug alang niadtong nahibilin sa Israel ug sa Juda, bahin sa mga pulong sa libro nga nakaplagan. Sanglit hilabihan man ang kasuko ni Yahweh nga gibubo nganhi kanato. Kay hilabihan kini, tungod kay wala man gipatalinghogan sa atong mga katigulangan ang mga pulong niining libroha ingon man ang pagtuman sa tanang nahisulat niini.” 22 Busa si Hilkia, ug kadtong gipangmandoan sa hari, miadto kang Hulda nga usa ka propeta, ang asawa ni Sallum ang anak nga lalaki ni Tokat ang anak nga lalaki Hasra, nga maoy nagatipig sa mga bisti (nagpuyo siya sa Jerusalem nga anaa sa Ikaduhang Distrito), ug nakigsulti sila kaniya sa ingon niini nga paagi. 23 Miingon siya ngadto kanila, “Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios sa Israel, nga nag-ingon: Sultihi ang tawo nga nagpadala kaninyo nganhi kanako, 24 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh: Tan-awa, magpadala ako ug katalagman niining dapita ug sa mga lumolupyo niini, ang tanang mga tunglo nga nahisulat sa libro nga gibasa atubangan sa hari sa Juda. 25 Sanglit mibiya man sila kanako ug nagsunog ug insenso ngadto sa laing mga dios, busa nahagit nila ako nga

masuko sa tanang butang nga ilang nabuhat—busa igabubo ko ang akong kasuko niining dapita, ug dili kini mapalong.' 26 Apan ngadto sa hari sa Juda, nga nagpadala kaninyo aron mangutana kang Yahweh kung unsa ang angay nga pagabuhaton, mao kini ang inyong isulti kaniya, 'Si Yahweh, ang Dios sa Israel miingon niini: Mahitungod sa mga pulong nga imong nadungog, 27 sanglit malumo man ang imong kasingkasing, ug gipaubos mo ang imong kaugalingon diha sa Dios sa dihang nadungog mo ang iyang mga pulong mahitungod niining dapita ug sa mga lumolupyo niini, ug sanglit kay nagmapainubsanon ka man nganhi kanako, ug gigisi ang imong bisti ug nagbakho sa akong atubangan, nagpatalinghog usab ako kanimo—mao kini ang gisugilon ni Yahweh— 28 tan-awa, itipon ko ikaw sa imong mga katigulangan. Ibutang ka sa imong lubnganan nga malinawon, ug dili mo makita bisan ang katalagman nga akong ipahamtang niining dapita ug sa mga lumolupyo niini.'" Gidala kini nga mensahe sa mga tawo balik ngadto sa hari. 29 Unya nagpadala ang hari ug mga mensahero ug gipatigom ang tanang kadagkoan sa Juda ug sa Jerusalem. 30 Unya miadto ang hari sa puloy-anan ni Yahweh, ug ang tanang katawhan sa Juda ug ang mga lumolupyo sa Jerusalem, ug ang mga pari, mga Levita, ug ang tanang katawhan, gikan sa inila ngadto sa dili inila. Gibasa dayon niya sa ilang panagtigom ang tanang mga pulong sa libro sa Kasabotan nga nahikaplagan sa puloy-anan ni Yahweh. 31 Mitindog ang hari sa iyang nahimutangan ug naghimo ug kasabotan sa atubangan ni Yahweh, nga mosunod kang Yahweh, ug tipigan ang iyang mga mando, ang iyang mga balaod, ug ang iyang mga kasugoan, sa tibuok niyang kasingkasing ug sa tibuok niyang kalag, aron tumanon ang mga pulong sa kasabotan nga nahisulat niini nga libro. 32 Gipabarog niya diha sa kasabotan ang tanan nga anaa sa Jerusalem ug sa Benjamin. Gituman sa mga lumolupyo sa Jerusalem ang kasabotan sa Dios, ang Dios sa ilang mga katigulangan. 33 Gisalikway ni Josia ang tanang malaw-ay nga mga butang gikan sa kayutaan nga gipanag-iyahan sa katawhan sa Israel. Gipasimba niya ang tanan sa Israel kang Yahweh. Sa tanan niyang mga adlaw, wala sila mitalikod sa pagsunod kang Yahweh, ang Dios sa ilang mga katigulangan.

35

1 Gisaulog ni Josia ang Pagsaylo alang kang Yahweh sa Jerusalem, ug nag-ihaw sila ug mga nating karnero alang sa Pagsaylo sa ika-14 nga adlaw sa unang bulan. 2 Gipahimutang niya ang mga pari sa ilang mga katungdanan ug gidasig sila sa pag-alagad sa puloy-anan ni Yahweh. 3 Miingon siya ngadto sa mga Levita nga nagtudlo sa tibuok Israel ug gigahin ngadto kang Yahweh, “Ibutang ang balaang sudlanan sa puloy-anan nga gitukod sa hari sa Israel nga mao si Solomon ang anak nga lalaki ni David. Ayaw na kini pas-ana pa sa imong mga abaga. Karon simbaha si Yahweh nga imong Dios, ug alagari ang iyang katawhan sa Israel. 4 Ihan-ay ang inyong mga kaugalingon sumala sa ngalan sa banay sa inyong katigulangan ug sa inyong mga pundok, sa pagsunod sa nahisulat nga mga kasugoan ni David, ang hari sa Israel, ug kang Solomon, nga iyang anak. 5 Barog diha sa balaang dapit, ug buhata ang inyong katungdanan uban ang inyong mga pundok sa banay sa katigulangan sa inyong mga igsoon, ang mga kaliwat sa katawhan, ug pagpahimutang sa inyong mga dapit uban ang inyong mga pundok sa banay sa katigulangan sa mga Levita. 6 Pag-ihaw ug mga nating karnero alang sa Pagsaylo, balaana ang inyong mga kaugalingon, andama ang mga nating karnero alang sa inyong mga igsoong lalaki, buhata kini sumala sa pulong ni Yahweh nga gihatag kang

Moises.” 7 Gihatagan ni Josia ang tanang katawhan ug 30, 000 ka mga
nating karnero ug mga nating kanding gikan sa panon sa mga kahayopan
alang sa paghalad sa Pagsaylo sa tanan nga atua didto. Naghatag usab
siya ug 3, 000 ka mga torong baka; gikan kini sa gipanag-iyahan sa hari.
8 Naghatag ang iyang mga pangulo ug kinabubut-ong halad ngadto sa
katawhan, mga pari, ug mga Levita. Si Hilkia, si Zacarias, ug si Jehiel, ang
mga opisyal nga tinugyanan sa puluy-anan sa Dios, naghatag ug mga halad
ngadto sa mga pari alang sa Pagsaylo nga mokabat ug 2, 600 ka mga nating
baka ug 300 ka mga baka. 9 Naghatag usab si Konanias, ug si Shemaya ug si
Netanel, ang iyang mga igsoong lalaki, ug si Hashabia, si Jeil, ug si Jozabad,
ang mga pangulo sa mga Levita, ngadto sa mga Levita alang sa paghalad sa
Pagsaylo nga mokabat ug 5, 000 ka mga nating baka ug 5, 000 ka mga laking
baka. 10 Busa naandam na ang buluhaton, ug ang mga pari nagbarog sa
ilang mga dapit, uban sa mga Levita sumala sa ilang mga pundok, ingon
nga pagtuman sa mando sa hari. 11 Nag-ihaw sila ug mga nating karnero
alang sa Pagsaylo, ug giwisikwisik sa mga pari ang dugo nga ilang nadawat
gikan sa mga Levita, ug gipanitan sa mga Levita ang mga nating karnero.
12 Gikuha nila ang mga halad sinunog, aron iapod-apod kini sa katawhan
sa matag pundok nga banay sa katigulangan, aron igahalad kini ngadto
kang Yahweh, sumala sa nahisulat sa Libro ni Moises. Sama usab niini ang
gihimo nila sa mga torong baka. 13 Gisugba nila sa kalayo ang mga nating
karnero alang sa Pagsaylo subay sa kasugoan. Alang sa mga balaang halad,
gilat-an nila kini sa mga kolon, mga kaldero, ug sa mga kawa, ug gidala
dayon nila kini ngadto sa tanang katawhan. 14 Unya giandam nila ang mga
halad alang sa ilang mga kaugalingon ug alang sa mga pari, tungod kay ang
mga pari, ang mga kaliwat ni Aaron, nagpatigayon man sa halad nga mga
halad sinunog ug sa tambok nga mga halad hangtod sa pagkagabii, busa
giandam sa mga Levita ang mga halad alang sa ilang mga kaugalingon
ug alang sa mga pari, nga mga kaliwat ni Aaron. 15 Ang mga mag-aawit,
ang mga kaliwat ni Asaf anaa sa ilang dapit, sumala sa gimando ni David
kang Asaf, kang Heman, ug kang Jedutun nga mananagna sa hari, ug ang
mga magbalantay anaa sa matag ganghaan. Wala nila biyai ang ilang
mga dapit, sanglit giandaman man sila sa ilang mga igsoong lalaki nga
mga Levita. 16 Busa, nahuman nianang higayona ang tibuok buluhaton
alang kang Yahweh sa kasaulogan sa Pagsaylo ug aron sa paghalad ug
mga halad sinunog sa halaran ni Yahweh, sumala sa gimando ni Haring
Josia. 17 Nianang higayona ang katawhan nga atua didto nagsaulog sa
Pagsaylo, ug unya misunod ang Pista sa Pan nga walay Patubo sulod sa
pito ka adlaw. 18 Wala pay pagsaulog nga nahitabo sama niadto sa Israel
sukad sa mga adlaw ni propeta Samuel, ni bisan ang ubang mga hari sa
Israel wala nagsaulog sa ingon niini nga Pagsaylo sama sa gibuhat ni Josia,
uban sa mga pari, mga Levita ug sa tanang katawhan sa Juda ug sa Israel
nga atua didto, ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem. 19 Gisaulog kini nga
Pagsaylo sa ika-18 nga tuig sa paghari ni Josia. 20 Pagkahuman niining
tanan, human sa paghan-ay ni Josia sa templo, miadto si Neco, ang hari sa
Ehipto, aron makig-away batok sa Carkemis nga daplin sa Suba sa Eufrates,
ug miadto si Josia aron makig-away batok kaniya. 21 Apan nagpadala ug
mga mensahero si Neco ngadto kaniya, nga nag-ingon, “Unsa man ang
akong buhaton kanimo, hari sa Juda? Wala ako mianhi aron makigbatok
kanimo karong adlawa, apan batok sa panimalay nga akong gubaton.
Gimandoan ako sa Dios nga magdali, busa ayaw babagi ang Dios, nga nag-
uban kanako, kay tingali ug laglagon ka niya.” 22 Bisan pa niana, mibalibad

si Josia sa pag-atras gikan kaniya. Nagtakuban siya sa iyang kaugalingon aron makig-away kaniya. Wala niya patalinghogi ang mga pulong ni Neco nga naggikan sa baba sa Dios; busa miadto siya sa Walog sa Megido aron makig-away. 23 Naigo si Haring Josia sa mga tigpamana, ug miingon siya sa iyang mga sulugoon, “Ipalayo ako, kay nasamdan ako pag-ayo.” 24 Busa gikuha siya sa iyang mga sulugoon gikan sa karwahe, ug gisakay siya sa laing karwahe. Gidala siya ngadto sa Jerusalem, kung diin siya namatay. Gilubong siya sa lubnganan sa iyang mga katigulangan. Ang tibuok Juda ug Jerusalem nagbangotan alang kang Josia. 25 Nagbangotan si Jeremias alang kang Josia; ang tanang kalalakin-an ug mga mag-aawit nga mga kababayen-an nagbangotan alang kang Josia nianang adlawa. Kini nga mga awit nahimong kabahin sa tulomanon sa Israel; ug nahisulat kini sa mga awit sa pagbangotan. 26 Alang sa ubang mga butang bahin kang Josia, ug sa maayo niyang mga binuhatan sa pagtuman sa nahisulat sa balaod ni Yahweh— 27 ug ang iyang mga binuhatan, sukad pa sa sinugdanan hangtod sa kataposan, nahisulat sa libro sa mga hari sa Juda ug sa Israel.

36

1 Unya gipili sa katawhan sa yuta si Jehoahaz ang anak nga lalaki ni Josia, ug gihimo siya nga hari sa Jerusalem puli sa iyang amahan. 2 Nagpangidaron ug 23 ka tuig si Jehoahaz sa dihang nagsugod siya sa paghari, ug naghari siya sulod sa tulo ka bulan sa Jerusalem. 3 Ang hari sa Ehipto nagpapahawa kaniya sa Jerusalem, ug gipabayad ang katawhan ug usa ka gatos nga plata ug usa ka talent nga bulawan. 4 Ang hari sa Ehipto naghimo kang Eliakim, nga iyang igsoon, nga maghari sa tibuok Juda ug Jerusalem, ug giilisan ang iyang ngalan ug Jehoiakim. Unya gikuha niya ang igsoon ni Eliakim nga si Joahaz ug gidala siya sa Ehipto. 5 Nagpangidaron ug 25 ka tuig si Jehoiakim sa dihang nagsugod siya sa paghari, ug naghari siya sulod sa napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem. Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga iyang Dios. 6 Unya si Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia, misulong kaniya ug gigapos siya sa kadena aron dad-on siya ngadto sa Babilonia. 7 Nagdala usab si Nebucadnezar ug pipila ka mga butang sa puloy-anan ni Yahweh ngadto sa Babilonia, ug gibutang kini sa iyang palasyo sa Babilonia. 8 Ingon man sa ubang mga butang bahin kang Jehoiakim, ang malaw-ay nga mga butang nga iyang nabuhat, ug kung unsa ang nakaplagan batok kaniya, tan-awa, nahisulat kini sa libro sa mga hari sa Juda ug sa Israel. Unya si Jehoiakin, nga iyang anak, nahimong hari puli kaniya. 9 Nagpangidaron ug walo ka tuig si Jehoiakin sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa tulo ka bulan ug napulo ka adlaw sa Jerusalem. Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh. 10 Sa panahon sa tingpamulak, nagpadala ug mga tawo si Haring Nebucadnezar ug gidala siya ngadto sa Babilonia, lakip ang mga bililhong mga butang gikan sa puloy-anan ni Yahweh, ug gihimong hari si Zedekias, nga iyang paryente sa tibuok Juda ug Jerusalem. 11 Nagpangidaron ug 21 ka tuig si Zedekias sa dihang nagsugod siya sa paghari; naghari siya sulod sa napulo ug usa ka tuig sa Jerusalem. 12 Nagbuhat siya ug daotan sa panan-aw ni Yahweh nga iyang Dios. Wala siya nagpaubos sa iyang kaugalingon sa atubangan ni Jeremias ang propeta, nga nagsulti sa mga pulong nga naggikan kang Yahweh. 13 Nagrebelde usab si Zedekia batok kang Haring Nebucadnezar, nga nagpanumpa kaniya pinaagi sa Dios nga magmatinud-anon kaniya. Apan nagmagahi si Zedekia sa iyang ulo ug kasingkasing

bahin sa pagbalik ngadto kang Yahweh, ang Dios sa Israel. 14 Labaw pa
niana, hilabihan ang pagkamasinupakon sa tanang mga pangulo sa mga
pari ug sa katawhan, ug gisunod nila ang malaw-ay nga mga binuhatan sa
mga nasod. Gihugawan nila ang puloy-anan ni Yahweh nga iyang gibalaan
sa Jerusalem. 15 Nagpadala ug pulong si Yahweh ngadto kanila, ang Dios sa
ilang mga katigulangan, pinaagi sa iyang mga mensahero sa makadaghan,
tungod aduna siyay kaluoy sa iyang katawhan ug sa dapit nga iyang gipuy-
an. 16 Apan ilang gibugalbugalan ang mga mensahero sa Dios, gisalikway
ang iyang mga pulong, ug gidagmalan ang iyang mga propeta, hangtod
nga ang kapungot ni Yahweh midangat sa iyang katawhan, hangtod walay
makatabang niini. 17 Busa gipadala sa Dios ngadto kanila ang hari sa
Caldeahanon, nga milaglag sa ilang mga batan-ong lalaki pinaagi sa espada
sulod sa templo, ug walay kaluoy sa mga batan-ong lalaki o sa mga ulay,
mga tigulang nga lalaki o mga ubanon. Gitugyan silang tanan sa Dios
ngadto sa iyang kamot. 18 Ang tanang mga kagamitan sa puloy-anan sa
Dios, gagmay man o dagko, ang mga bahandi sa puloy-anan ni Yahweh,
ug ang mga bahandi sa hari ug sa iyang mga opisyal— kining tanan
gidala niya ngadto sa Babilonia. 19 Gisunog nila ang puloy-anan sa Dios,
gilumpag ang paril sa Jerusalem, gisunog ang tanang palasyo niini, ug
gigun-ob ang tanang mga maanyag nga mga butang niini. 20 Gipangbihag
sa hari ang mga tawo nga wala nangamatay pinaagi sa espada. Gihimo
silang mga ulipon alang kaniya ug sa iyang mga anak nga lalaki hangtod
sa pagmando sa gingharian sa Persia. 21 Nahitabo kini aron matuman
ang pulong ni Yahweh pinaagi sa gisulti ni Jeremias, hangtod nga ang
yuta magmalipayon sa Adlawng Igpapahulay. Nagsaulog kini sa Adlawng
Igpapahulay hangtod nga napasagdan kini, sulod sa 70 ka tuig naingon
ani kini. 22 Karon sa unang tuig sa paghari ni Cyrus, ang hari sa Persia,
aron nga imantala ang pulong ni Yahweh pinaagi kang Jeremias, gidasig
ni Yahweh ang espiritu ni Cyrus, ang hari sa Persia, nga imantala niya
sa tibuok niyang gingharian, ug isulat usab kini sa talaan. Miingon siya,
23 “Mao kini ang gisulti ni Cyrus, nga hari sa Persia: si Yahweh, ang
Dios sa langit, naghatag kanako sa tanang mga gingharian sa kalibotan.
Gimandoan niya ako sa pagtukod sa puloy-anan alang kaniya sa Jerusalem,
nga anaa sa Juda. Si bisan kinsa ang nahisakop kaninyo sa tibuok niyang
katawhan, hinaot nga si Yahweh nga inyong Dios, mag-uban kaninyo.
Tugoti siya nga moadto sa maong yuta.”

Esdras

1 Sa unang tuig ni Ciro, ang hari sa Persia, gituman ni Yahweh ang
iyang pulong nga gikan sa baba ni Jeremias, ug gitandog ang espiritu ni
Ciro. Mikaylap ang pulong ni Ciro sa tibuok niyang gingharian. Mao
kini ang gisulat ug gisulti: 2 "Si Ciro, ang hari sa Persia, miingon: si
Yahweh, ang Dios sa Langit, gihatag kanako ang tanang gingharian sa
kalibotan, ug gipili niya ako aron sa pagpatukod alang kaniya sa usa ka
balay sa Jerusalem didto sa Judea. 3 Bisan kinsa kaninyo nga gikan sa
iyang katawhan (hinaot nga ang iyang Dios magauban kaniya) mahimong
motungas ngadto sa Jerusalem ug magtukod sa balay alang kang Yahweh,
ang Dios sa Israel, nga mao ang Dios sa Jerusalem. 4 Ang nahibiling mga
katawhan nga nagpuyo sa yuta sa bisan asa nga bahin sa gingharian
kinahanglan mohatag kanila ug plata ug bulawan, mga kabtangan ug mga
kahayopan, ingon man ang kinabubut-ong halad alang sa balay sa Dios sa
Jerusalem." 5 Unya mitindog ang pangulo sa mga banay sa katigulangan
ni Juda ug ni Benjamin, ang mga pari ug ang mga Levita ug ang tanan
kansang ang espiritu gitandog sa Dios nga moadto ug motukod sa iyang
balay. 6 Kadtong nag-alirong kanila mitabang sa ilang buluhaton uban
ang mga plata ug mga bulawan, mga kabtangan, mga kahayopan, mga
bililhong butang, ug mga halad nga kinabubut-on. 7 Giuli usab ni Haring
Ciro ang mga galamiton nga gipanag-iya sa balay ni Yahweh nga gidala
ni Nabucodonozor gikan sa Jerusalem ug gibutang sulod sa mga balay
sa iyang diosdios. 8 Gitugyan kini ni Ciro ngadto sa kamot ni Mitredates
ang tinugyanan sa panudlanan, nga giihap kini alang kang Sesbasar, ang
pangulo sa Judea. 9 Mao kini ang ilang gidaghanon: 30 ka plangganang
bulawan, 1, 000 ka plangganang plata, 29 ka lain pang planggana, 10 30 ka
panaksang bulawan, 410 ka gagmay nga panaksang plata, ug 1, 000 ka mga
dugang kabtangan. 11 Ang tanang butang nga bulawan ug plata mikabat
ug 5, 400. Gipangdala kining tanan ni Sesbasar sa dihang ang mga binihag
nanguli gikan sa Babilonia paingon sa Jerusalem.

2

1 Mao kini ang katawhan sa probinsya nga mitungas gikan sa pagk-
abihag ni Haring Nabucodonozor, nga nagbihag kanila sa Babilonia,
ang katawhan nga namalik sa ilang mga tagsatagsa ka mga siyudad sa
Jerusalem ug sa Judea. 2 Miabot sila kuyog si Sorobabel, si Josue, si
Nehemias, si Seraias, si Reeliaias, si Mardoqueo, si Bilsan, si Mispar, si
Bigvai, si Rehum, ug si Baana. Mao kini ang talaan sa mga kalalakin-an sa
katawhan sa Israel. 3 Ang mga kaliwat ni Paros: 2, 721. 4 Ang mga kaliwat
ni Sefatias: 372. 5 Ang mga kaliwat ni Arak: 775. 6 Ang mga kaliwat ni
Pahat Moab: pinaagi kang Josue ug kang Joab: 2, 812. 7 Ang mga kaliwat
ni Elam: 1, 254. 8 Ang mga kaliwat ni Satu: 945. 9 Ang mga kaliwat ni
Sacai: 760. 10 Ang mga kaliwat ni Bani: 642. 11 Ang mga kaliwat ni Bebai:
623. 12 Ang mga kaliwat ni Asgad: 1, 222. 13 Ang mga kaliwat ni Adonikam:
666. 14 Ang mga kaliwat ni Bigvai: 2, 056. 15 Ang mga kaliwat ni Adin: 454.
16 Ang kalalakin-an ni Ater, pinaagi ni Hesekias: 98. 17 Ang mga kaliwat ni
Besai: 323. 18 Ang mga kaliwat ni Jora: 112. 19 Ang kalalakin-an ni Hasum:
223. 20 Ang kalalakin-an ni Gibar: 95. 21 Ang kalalakin-an sa Bethlehem:

123. 22 Ang kalalakin-an sa Netofa: 56. 23 Ang kalalakin-an sa Anatot: 128.
24 Ang kalalakin-an sa Asmavet: 42. 25 Ang kalalakin-an sa Kiriat Arim, sa
Chefira, ug sa Beerot: 743. 26 Ang kalalakin-an sa Rama ug sa Geba: 621.
27 Ang kalalakin-an sa Mikmas: 122. 28 Ang kalalakin-an sa Betel ug sa Ai:
223. 29 Ang kalalakin-an sa Nebo: 52. 30 Ang kalalakin-an sa Magbis: 156.
31 Ang kalalakin-an sa ubang dapit sa Elam: 1, 254. 32 Ang kalalakin-an sa
Harim: 320. 33 Ang kalalakin-an sa Lod, sa Hadid, ug sa Ono: 725. 34 Ang
kalalakin-an sa Jerico: 345. 35 Ang kalalakin-an sa Senaa: 3, 630 36 Ang
mga pari: ang mga kaliwat ni Jedaias sa panimalay ni Josue: 973. 37 Ang
mga kaliwat ni Imer: 1, 052. 38 Ang mga kaliwat ni Pasur: 1, 247. 39 Ang
mga kaliwat ni Harim: 1, 017. 40 Ang mga Levita: ang mga kaliwat ni
Josue ug ni Kadmeil, mga kaliwat ni Hodavias: 74. 41 Ang mga mag-aawit
sa templo, mga kaliwat ni Asaf: 128. 42 Ang mga kaliwat sa mga tigbantay
sa ganghaan: mga kaliwat ni Salum, ni Ater, ni Talmon, ni Akub, ni Hatita,
ug ni Sobai: 139 tanan. 43 Kadtong gitahasan aron moalagad sa templo:
ang mga kaliwat ni Siha, ni Hasufa, ni Tabaot, 44 ni Keros, ni Siaha, ni
Padon, 45 ni Lebana, ni Hagaba, ni Akub, 46 ni Hagab, ni Salmai, ug ni
Hanan. 47 Ang mga kaliwat ni Gidel: si Gahar, si Reaias, 48 si Resin, si
Nekoda, si Gasam, 49 si Usa, si Pasea, si Besai, 50 si Asna, si Meunim, ug si
Nefisim. 51 Ang mga kaliwat ni Bakbuk: si Hakufa, si Harhur, 52 si Baslut,
si Mehida, si Harsa, 53 si Barkos, si Sisera, si Tema, 54 si Nesia, ug si Hatifa.
55 Ang mga kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon: ang mga kaliwat ni Sotai,
ni Hasoferet, ni Peruda, 56 ni Jaala, ni Darkon, ni Gidel, 57 ni Sefatias, ni
Hatil, ni Poceret Hasebaim, ug ni Ami. 58 Mikabat sa 392 ka mga kaliwat
nga gitahasan aron moalagad sa templo ug mga kaliwat sa mga sulugoon
ni Solomon. 59 Kadtong mibiya sa Tel Mela, sa Tel Carsa, sa Kerub, sa Adan,
ug sa Imer—apan dili makapamatuod sa ilang katigulangan nga gikan sa
Israel 60 —lakip ang 652 ka mga kaliwat ni Delaias, ni Tobias, ug ni Nekoda.
61 Ug ang mga kaliwat sa pari: Ang mga kaliwat ni Habaias, ni Hakos, and
ni Barsilai (nga mikuha sa iyang asawa gikan sa mga anak nga babaye sa
Barsilai sa Gilead ug gitawag pinaagi sa ilang ngalan). 62 Gisulayan nila sa
pagpangita ang talaan sa ilang kagikan, apan wala nila nakaplagan sanglit
gihugawan nila ang ilang pagkapari. 63 Busa gisultihan sila sa gobernador
nga dili sila angay mokaon sa bisan unsang mga balaang halad hangtod
nga mouyon ang pari gamit ang Urim ug Tumim. 64 Mikabat sa 42, 360
ang tibuok pundok, 65 wala pay labot ang ilang mga sulugoong lalaki ug
mga sulugoong babaye (kini mga 7, 337) ug ang ilang mang-aawit nga
lalaki ug babaye sa templo (200). 66 Ang ilang mga kabayo: 736. Ang ilang
mga mula: 245. 67 Ang ilang mga kamelyo: 435. Ang ilang mga asno: 6,
720. 68 Sa dihang miabot na sila sa balay ni Yahweh sa Jerusalem, ang
pangulong patriyarka naghalad sa kinabubut-ong gasa aron sa pagtukod
sa balay. 69 Mihatag sila sumala sa ilang katakos ngadto sa panudlanan:
61, 000 ka daric nga bulawan, 5, 000 ka platang mina, ug 100 ka mga
parianong kupo. 70 Busa ang mga pari, ug mga Levita, ang katawhan,
mga mang-aawit sa templo, ug mga tigbantay sa ganghaan, ug kadtong
gitahasan aron moalagad sa templo nagpuyo sa ilang mga siyudad. Ang
tibuok katawhan sa Israel anaa sa ilang mga siyudad.

3

1 Sa ikapito ka bulan human nakabalik ang katawhan sa Israel sa ilang

mga siyudad, sa dihang nagkatigom ingon nga usa ka tawo diha Jerusalem.
2 Mitindog si Josue ang anak nga lalaki ni Jozadak ug ang iyang mga igsoon
nga mga pari, ug si Zerubabel nga anak ni Sealtiel, ug ang iyang mga
igsoong lalaki ug gitukod ang halaran sa Dios sa Israel aron sa paghalad
sa mga halad sinunog sumala sa gisugo sa balaod ni Moises, ang alagad
sa Dios. 3 Unya gipahimutang nila ang halaran sa tungtunganan niini,
kay nangahadlok sila tungod sa mga tawo niadtong yutaa. Naghalad sila
ug mga halad sinunog ngadto kang Yahweh sa kaadlawon ug sa gabii.
4 Gisaulog gihapon nila ang Pista sa Balongbalong sumala sa nahisulat
ug naghalad sa mga halad sinunog adlaw-adlaw sumala sa kasugoan, sa
gikinahanglan sa matag adlaw. 5 Tungod niini, adunay mga halad sinunog
adlaw-adlaw ug kausa sa usa ka bulan ug mga halad alang sa tanan
nga natudlong kasaulogan ni Yahweh, lakip ang tanang mga halad nga
kinabubut-on. 6 Nagsugod sila sa paghalad sa mga halad sinunog alang
kang Yahweh sa unang adlaw sa ikapito nga bulan, bisan tuod wala pa
matukod ang templo. 7 Busa gihatagan nila ug plata ang mga tigtiltil ug
bato ug mga panday; ug pagkaon, mainom, ug lana ngadto sa katawhan
sa Sidon ug sa Tiro, aron nga sila magdala sa mga kahoy nga sidro gikan
sa Lebanon paingon sa Jopa agi sa dagat, sumala sa pagtugot kanila ni
Ciro, ang hari sa Persia. 8 Unya sa ikaduhang bulan sa ikaduhang tuig
sa ilang pag-abot ngadto sa balay sa Dios sa Jerusalem, si Sorobabel, si
Jesua ang anak nga lalaki ni Josadak, ang nahibilin nga mga pari, ang
mga Levita ug kadtong nakabalik gikan sa pagkabihag ngadto sa Jerusalem
nagsugod na sa pagtrabaho. Gitahasan nila ang mga Levita nga may 20
ang panuigon pataas aron maoy magdumala sa buluhaton sa balay ni
Yahweh. 9 Si Josue uban sa iyang mga anak nga lalaki ug iyang mga igsoong
lalaki, si Kadmiel ug iyang mga anak nga lalaki, ug ang mga kaliwat ni
Juda aron sa pagdumala sa katawhan nga nagtrabaho sa balay sa Dios.
Kauban nila ang mga kaliwat ni Henadad, ang ilang mga kaliwat, ug ang
ilang kaubanang mga Levita usab. 10 Gipahiluna sa mga magtutukod ang
patukoranan sa templo ni Yahweh. Nanindog ang mga pari nga nagsul-
ob sa parianong bisti nga may trumpeta, ug ang mga Levita, mga anak
ni Asaf, aron pagdayeg kang Yahweh inubanan sa mga piyangpiyang,
sumala sa sugo ni David, nga hari sa Israel. 11 Nag-awit sila sa pagdayeg
ug pagpasalamat kang Yahweh, “Maayo siya! Ang iyang matinud-anong
kasabotan sa Israel molungtad sa kahangtoran.” Ang tibuok katawhan
misinggit sa dakong kalipay sa pagdayeg ngadto kang Yahweh kay ang
patukoranan sa templo napahimutang na. 12 Apan daghan sa mga pari,
sa mga Levita, sa mga pangulong patriyarka ug sa mga tigulang nga tawo
nga nakakita sa unang balay ang mihilak sa makusog, sa dihang kining
patukoranan sa balay nahimutang na sa atubangan sa ilang panan-aw.
Apan daghan ang misinggit sa kalipay uban sa pagmaya ug sa madasigong
tugtog. 13 Tungod niini wala na makaila ang katawhan sa kalahian sa
malipayon ug sa nagmayang tingog gikan sa tingog sa panaghilak sa
mga tawo, kay naninggit man ang katawhan uban sa dakong kalipay, ug
nadungog ang kasaba sa layong dapit.

4

1 Karon nakadungog ang pipila sa mga kaaway sa Juda ug sa Benjamin
nga ang katawhan nga mga binihag nagtukod ug templo alang kang
Yahweh, ang Dios sa Israel. 2 Busa miduol sila kang Sorobabel ug ang
mga pangulo sa ilang mga katigulangang mga banay. Miingon sila ngadto
kanila, “Magtukod kita uban kaninyo, kay sama kaninyo, nangita kami sa

inyong Dios ug naghalad ngadto kaniya sukad pa sa panahon ni Esardad,
nga hari sa Asiria, nagdala kanato dinhing dapita." 3 Apan si Sorobabel, si
Josue, ug ang mga pangulo sa ilang mga katigulangang banay nag-ingon,
"Dili kamo, apan kami ang kinahanglan magtukod sa balay sa among Dios,
tungod kay kami motukod sa balay alang kang Yahweh, ang Dios sa Israel,
ingon nga mando ni Haring Ciro sa Persia." 4 Busa ang katawhan sa yuta
gihimong maluya ang mga kamot sa taga-Juda; gihadlok nila ang mga taga-
Juda sa pagtukod. 5 Gisuholan usab nila ang mga magtatambag aron sa
pagpakyas sa ilang plano. Gibuhat nila kini sa tanang mga adlaw ni Ciro
ug ngadto sa paghari ni haring Dariu sa Persia. 6 Unya sa sinugdanan sa
paghari ni Asuero nagsulat sila ug sumbong batok sa mga lumolupyo sa
Juda ug sa Jerusalem. 7 Sa panahon kini sa mga adlaw ni Asuero nga si
Bislam, si Mitredates, si Tabel, ug sa ilang mga kaubanan nagsulat kang
Asuero. Ang maong sulat gisulat sa pinulongan nga Aramaica ug gihubad.
8 Si Rehum ang labaw ug si Simsai ang eskriba maoy nagsulat niining
paagi ngadto kang Artajerjes mahitungod sa Jerusalem. 9 Unya si Rehum,
si Simsai, ug ang iyang mga kaubanan, nga mga maghuhukom ug ang
uban pang mga opisiyal sa gobyerno, gikan sa Erec, sa Babilonia, ug sa
Susa sa Elam—misulat sila ug sulat— 10 ug nahiapil sila niadtong mga tawo
nga gipugos pagpapuyo sa Samaria sa bantogan ug inila nga si Asbanipal,
uban sa tanan nga anaa sa probinsya unahan sa Suba. 11 Mao kini ang
kopya sa sulat nga ilang gipadala ngadto kang Artajerjes: "Ang imong
mga sulugoon, mga katawhan tabok sa suba, nagsulat niini: 12 Tugoti ang
hari masayod nga ang mga Judio nga gikan kanimo moanhi batok kanato
dinhi sa Jerusalem aron itukod ang masinupakon nga siyudad. Gihuman
nila ang mga pader ug gitukod pag-usab ang mga pundasyon. 13 Karon
tugoti ang hari nga masayod niana nga kung kining siyudara matukod
ug mahuman na ang pader, dili sila maghatag ug pahinungod ug buhis
apan ilang pagasakiton ang mga hari. 14 Tungod kay kami nagakaon ug
asin sa palasyo, dili kini husto kanamo nga motan-aw sa bisan unsang
pagpakaulaw nga nahitabo sa hari. Tungod niini mao nga nagpahibalo
kami ngadto sa hari 15 nga pangitaon ang talaan sa imong amahan ug
aron sa pagsuta nga kining masinupakon nga siyudad magpasakit sa mga
hari ug sa mga probinsya. Mao kini ang hinungdan sa daghang mga
suliran ngadto sa mga hari ug sa mga probinsya. Nahimo kining sentro
sa masinupakon sukad pa kaniadto. Mao kini ang hinungdan nga kining
siyudara nagun-ob. 16 Nagpahibalo kami sa hari nga kung matukod kining
siyudara ug ang pader, unya walay mabilin alang kanimo sa unahan sa
dako nga suba sa Eufrates." 17 Busa nagpadala ang hari ug tubag ngadto
kang Rehum ug kang Simsai ug sa ilang mga kaubanan sa Samaria ug sa
uban pang bahin unahan sa Suba: "Ang kalinaw maanaa kaninyo. 18 Ang
maong sulat nga imong gipadala kanako gihubad ug gibasa dinhi kanako.
19 Busa nagsugo ako sa pagsusi ug nahibaloan nga kaniadto misupak sila ug
misukol batok sa mga hari. 20 Adunay mga hari nga kusgan nga nagdumala
sa Jerusalem ug adunay gahom sa tanang butang sa unahan sa Suba. Ang
pahinungod ug mga buhis ginabayad kanila. 21 Karon, paghimo ug balaod
alang niining mga tawhana aron mohunong ug dili na pagatukoron kining
siyudara hangtod nga makahimo ako ug balaod. 22 Pagmabinantayon
nga dili kini masalikway. Nganong gitugotan man nga modako kining
kadaot ug maoy hinungdan nga midako ang nawala sa bahin alang sa
hari? 23 Sa dihang nabasa ni haring Artajerjes ang balaod sa atubangan
ni Rehum, ni Simsai, ug sa ilang mga kaubanan, nagdali sila ug gawas sa

Jerusalem ug gipugos ang mga Judio sa pagpaundang sa pagtukod. 24 Busa
ang bulohaton sa balay sa Dios ngadto sa Jerusalem naundang hangtod sa
ikaduhang tuig sa paghari ni haring Dario sa Persia.

5

1 Unya si Hageo nga propeta ug si Zecarias ang anak nga lalaki ni Idonga
nga propeta nanagna sa ngalan sa Dios sa Israel ngadto sa mga Judio sa
Juda ug sa Jerusalem. 2 Si Sorobabel ang anak nga lalaki ni Salatiel ug
Josue ang anak nga lalaki ni Josadak mibangon ug misugod sa pagtukod
sa balay sa Dios sa Jerusalem uban sa mga propeta nga nagdasig kanila.
3 Unya si Tatenai ang gobernador sa probinsya sa unahan sa Suba, si Setar
Bosenai, ug ang ilang mga kaubanan miduol ug miingon kanila, “Kinsa
man ang naghatag kaninyo ug kasugoan aron tokuron kining balay ug
humanon kining mga pader?” 4 Miingon usab sila, “Kinsa man ang mga
ngalan sa katawhan nga nagtukod niining maong balay?” 5 Apan ang mata
sa Dios anaa sa mga pangulo sa Judio ug ang ilang mga kaaway wala
nakapaundang kanila. Naghulat sila sa sulat nga ipadala ngadto sa hari ug
alang sa kasugoan nga ibalik ngadto kanila mahitungod niini. 6 Mao kini
ang sulat ni Tatenai, ni Setar Bosenai, ug sa ilang mga kaubanan nga mga
opisyal ngadto kang Dario ang hari. 7 Nagpadala sila ug balita, gisulat
kini ngadto kang Haring Dario, “Ang tanang kalinaw maanaa kaninyo.
8 Tugoti nga masayod ang hari nga mangadto kita sa Juda ngadto sa balay
sa gamhanang Dios. Pagatukoron kini gamit ang dagkong mga bato ug mga
kahoy nga troso nga ibutang sa mga pader. Mahuman kining buluhaton sa
hingpit ug maayo nga pagabuhaton sa ilang mga kamot. 9 Nangutana kami
sa mga pangulo, 'Kinsa man ang naghatag kaninyo kasugoan aron tukoron
kining balay ug kining mga pader?' 10 Gipangutana usab namo ang ilang
mga ngalan aron imong masayran ang ngalan sa matag tawo nga nangulo
kanila. 11 Mitubag sila ug miingon, 'Mga sulugoon kami sa Dios nga anaa
sa langit ug sa yuta, ug tukoron namo pag-usab kining balay nga gitukod
sa milabay nga daghang katuigan sa dihang gitukod kini ug gihuman sa
bantogan nga hari sa Israel. 12 Bisan pa niana, sa dihang gipalagot sa
among mga katigulangan ang Dios sa langit, gitugyan niya sila ngadto sa
mga kamot ni Nabucodonosor ang hari sa Babilonia, nga migun-ob niining
balaya ug nagkuha sa katawhan sa pagkabihag didto sa Babilonia. 13 Bisan
pa, sa unang tuig sa paghari ni Ciro sa Babilonia, naghatag si Ciro ug
kasugoan nga tukoron pag-usab ang balay sa Dios. 14 Giuli usab ni Haring
Ciro ang mga butang nga bulawan ug plata ngadto sa balay sa Dios nga
gidala ni Nabucodonosor nga gikan sa templo sa Jerusalem nga gidala sa
templo sa Babilonia. Giuli niya kini ngadto kang Sesbasar, nga gihimo
niyang gobernador. 15 Miingon siya kaniya, “Dad-a kining mga butanga.
Lakaw ug ibutang kini sa templo sa Jerusalem. Tugoti nga pagatukoron
pag-usab didto ang balay sa Dios.” 16 Unya kini si Sesbasar miabot ug
nagpahiluna sa pundasyon alang sa balay sa Dios sa Jerusalem; ug kini
natukod, apan wala pa kini nahingpit.' 17 Karon kung makapahimuot kini
sa hari, tugoti nga kini masusi ngadto sa balay nga tipiganan sa Babilonia
kung ang paghukom gikan kang Haring Ciro sa pagtukod niining balay
sa Dios sa Jerusalem. Unya tugoti ang hari magpadala sa iyang hukom
nganhi kanato.”

6

1 Busa nagsugo si Haring Dario nga susihon ang balay tipiganan sa

Babilonia. 2 Ngadto sa lig-on nga siyudad sa Ecbatana didto sa Media diin
nakaplagan ang basahon; mao kini ang nahisulat sa talaan: 3 Sa unang
tuig sa paghari ni Haring Ciro, naghatag si Ciro ug kasugoan mahitungod
sa balay sa Dios sa Jerusalem: 'Pagatukoron pag-usab ang balay ingon
nga dapit sa paghalad. 'Ipahimutang ang pundasyon. Nga ang katas-
on 60 ka cubit ug ang kalapdon 60 ka cubit, 4 uban sa tulo ka laray sa
dagkong mga bato ug laray sa bag-ong troso. Ug tugoti nga bayran ang
kantidad pinaagi sa balay sa hari. 5 Dad-a usab ang bulawan ug plata
nga gipanag-iya sa balay sa Dios nga gidala ni Nabucodonosor gikan sa
templo sa Jerusalem ngadto sa templo sa Babilonia. Ipadala kini ngadto
sa Jerusalem ug ibutang sila sa balay sa Dios.' 6 Karon ipahilayo si Tatenai,
si Setar Bosenai, ug ang imong kauban nga mga opisyal nga anaa sa tabok
sa Suba. 7 Pasagdi ang bulohaton niining balay sa Dios. Ang gobernador ug
ang mga pangulo sa Judio maoy magtukod sa balay sa Dios sa maong dapit.
8 Nagmando ako nga kinahanglan inyo kining buhaton alang niining mga
pangulo sa mga Judio nga magtukod niining balay sa Dios: Ang suhol nga
gidalit gikan sa hari sa tabok sa Suba maoy gamiton aron ibayad niining
mga tawhana aron dili sila moundang sa ilang pagtrabaho. 9 Bisan unsa
ang gikinahanglan—mga nati nga laking baka, torong karnero, o nating
karnero alang sa halad sinunog ngadto sa Dios sa Langit, trigo, asin, bino
o lana sumala sa mando sa mga pari sa Jerusalem—ayaw pakyasa ang
paghatag niining mga butanga ngadto kanila sa matag-adlaw. 10 Buhata
kini aron dad-on nila ang halad ngadto sa Dios sa Langit ug pag-ampo
alang kanako, ang hari, ug sa akong mga anak nga lalaki. 11 Nagamando
ako nga kung si binsa kinsa ang mosupak niining kasugoan, kinahanglan
nga ipabunlot ang sakbayan sa iyang balay ug bitayon gayod siya niini.
Ang iyang balay mahimo gayod nga nagkatipun-og nga basura tungod
niini. 12 Pukanon unta sa Dios nga buhi ang si bisan kinsa nga hari ug
ang katawhan nga mosupak niining balay sa Dios sa Jerusalem. Ako, si
Dario, nagamando niini. Mahitabo unta kini nga makugihon!” 13 Unya si
Tatenai, si Setar Bosenai, ug ang ilang mga kaubanan mibuhat sa tanan
nga gisugo ni Haring Dario. 14 Busa ang mga pangulo sa Judio mitukod sa
paagi sa gitudlo ni Hageo ug ni Zecarias pinaagi sa pagpanagna. Ilang
gitukod sumala sa gisugo sa kasugoan sa Dios sa Israel ug si Ciro, si
Dario ug si Artajerjes, ang mga hari sa Persia. 15 Ang balay nahuman
sa ikatulo ka adlaw sa bulan sa Adar, sa ikaunom ka tuig sa paghari ni
Haring Dario. 16 Ang mga Israelita, mga pari, mga Levita, ug ang uban
pang mga dinakpan nagsaulog nga malipayon alang sa paghalad niining
balay sa Dios. 17 Naghalad sila ug 100 ka mga laking baka, 100 ka gatos ka
mga torong karnero ug 400 ka nating karnero alang sa paghalad sa balay
sa Dios. Dose ka mga lalaking kanding gihalad usab ingon nga halad sa
sala sa tibuok Israel, usa sa matag tribo sa Israel. 18 Gitahasan usab nila
ang mga pari ug ang mga Levita sa pagpamuhat sa pag-alagad sa Dios sa
Jerusalem, ingon nga kini gisulat sa Libro ni Moises. 19 Busa kadtong mga
nabihag nagsaulog sa pagsaylo sa ika-katorse ka adlaw sa unang bulan.
20 Ang tanang mga pari ug mga Levita naghinlo sa ilang kaugalingon ug
nag-ihaw sila sa mga ihalad sa Pagsaylo alang sa tanang gibihag, lakip
ang ilang mga kaugalingon. 21 Ang mga Israelita nga nagkaon sa pipila
ka karne mao kadtong nahibalik gikan sa pagkabihag ug gilain ang ilang
kaugalingon gikan sa kahugawan sa katawhan sa yuta ug nangita kang
Yahweh, ang Dios sa Israel. 22 Malipayon silang nagsaulog sa Pista sa
Pan nga Walay Patubo sulod sa pito ka adlaw, kay gihatagan man sila

ug kalipay ug giusab ang kasingkasing sa hari sa Asiria aron lig-onon ang
ilang mga kamot sa pagtrabaho sa iyang balay, ang balay sa Dios sa Israel.

7

1 Pagkahuman niini, sa panahon sa paghari ni Artajerjes nga hari sa
Persia, miabot si Esdras gikan sa Babilonia. Ang mga katigulangan ni
Esdras mao si Seraias, si Asarias, si Hilkias, 2 si Salum, si Sadoc, si Ahitub,
3 si Amarias, si Asarias, si Merayot, 4 si Serahias, si Usi, si Buki, 5 si Abisue,
si Pinehas, ug si Eleasar, nga mao ang anak ni Aaron ang labaw nga pari.
6 Miabot si Esdras gikan sa Babilonia ug usa siya ka batid nga eskriba sa
balaod ni Moises nga gihatag ni Yahweh, ang Dios sa Israel. Gihatagan
siya sa hari sa bisan unsang mga butang nga iyang gipangayo sanglit ang
kamot ni Yahweh nag-uban man kaniya. 7 Ang pipila sa mga kaliwat
sa Israel ug ang mga pari, mga levita, mga mang-aawit sa templo, ang
mga tigbantay sa ganghaan, ug kadtong mga gitahasan nga moalagad sa
templo mikuyog usab sa pagtungas ngadto sa Jerusalem sa ikapito nga
tuig ni Haring Artajerjes. 8 Miabot siya sa Jerusalem sa ikalimang bulan sa
samang tuig. 9 Mibiya siya sa Babilonia sa unang adlaw sa unang bulan.
Unang adlaw kadto sa ikalimang bulan nga miabot siya sa Jerusalem,
sanglit ang maayong kamot sa Dios nag-uban man kaniya. 10 Gihatag
ni Esdras ang iyang kasingkasing diha sa pagtuon, sa pagkinabuhi, ug sa
pagtudlo sa balaod ug sa mga kasugoan sa balaod ni Yahweh. 11 Mao kini
ang kasugoan nga gihatag ni Haring Artajerjes ngadto kang Esdras ang pari
ug eskriba sa mga kasugoan ni Yahweh ug sa mga balaod alang sa Israel:
12 "Ang hari sa mga hari nga si Artajerjes, ngadto kang Esdras nga pari, ang
eskriba sa balaod sa Dios sa langit: 13 Nagmando ako nga si bisan kinsa nga
gikan sa Israel nga ania sa akong gingharian uban sa ilang mga pari ug sa
mga Levita nga nagtinguha sa pag-adto sa Jerusalem, makauban kanimo.
14 Ako, ang hari, ug ang akong pito ka mga magtatambag magpalakaw
kaninyong tanan aron sa pagsusi bahin sa Juda ug sa Jerusalem sumala
sa inyong nasabtan nga mga balaod sa Dios, 15 ug aron dad-on ang plata
ug bulawan nga gihatag nila nga walay bayad ngadto sa Dios sa Israel
didto sa Jerusalem, nga iyang puloy-anan. 16 Ihatag nga walay bayad ang
tanang plata ug bulawan nga gihatag sa tanang taga-Babilonia uban sa
kinabubut-ong gihalad sa katawhan ug sa mga pari alang sa balay sa Dios
sa Jerusalem. 17 Busa pagpalit ug mga torong baka, mga torong karnero
ug mga nating karnero ug trigo ug mga halad ilimnon. Ihalad kini sa
halaran nga anaa sa sulod sa balay sa inyong Dios sa Jerusalem. 18 Bahin sa
nahibilin nga plata ug bulawan buhata ang bisan unsa nga makaayo alang
kanimo ug sa imong mga kaigsoonan, aron sa pagpahimuot sa inyong Dios.
19 Ibutang ang mga butang nga gihatag kanimo nga walay bayad diha sa
iyang atubangan alang sa pag-alagad sa balay sa inyong Dios sa Jerusalem.
20 Bisan unsa pa nga kinahanglanon sa balay sa inyong Dios nga inyong
gikinahanglan, kuhaa kini nga kantidad gikan sa akong panudlanan sa
bahandi. 21 Ako, si Haring Artajerjes, naghimo ug kasugoan ngadto sa
tanang mga tinugyanan sa panudlanan sa unahan sa Suba, nga ihatag ang
bisan unsang butang nga pangayoon ni Esdras gikan kaninyo, 22 kutob sa
100 ka talents nga plata, 100 ka cors nga trigo, 100 ka baths nga bino,
ug 100 ka baths nga lana, ug asin nga walay kinutoban. 23 Ang bisan
unsa nga kasugoan nga naggikan sa Dios sa Langit, buhaton kini uban
ang pagkamatinud-anon alang sa iyang balay. Kay nganong kinahanglan
man nga ipahamtang ang iyang kapungot nganhi sa akong gingharian ug

sa akong mga anak nga lalaki? 24 Gipahibalo namo kanila ang mahitungod
kaninyo nga dili magkuha ug bisan unsang bayad o buhis sa kang bisan
kinsa nga mga pari, mga Levita, mga manunugtog, mga tigbantay sa
templo, o sa mga tawo nga gitahasan nga mag-alagad sa templo ug sa
mga alagad sa balay sa Dios. 25 Esdras, pinaagi sa kaalam nga gihatag
sa Dios kanimo, kinahanglan magpili ka ug mga maghuhukom ug mga
maalamong tawo nga mag-alagad sa tanang katawhan sa unahan sa Suba,
ug mag-alagad kang bisan kinsa nga nasayod sa balaod sa imong Dios.
Kinahanglan tudloan mo usab kadtong mga wala masayod sa balaod.
26 Siloti ang bisan kinsa nga dili hingpit nga motuman sa mga balaod sa
Dios ug sa mga balaod sa hari, pinaagi sa kamatayon, pagpahawa, pagbawi
sa ilang mga kabtangan, o sa pagbilanggo.” 27 Miingon si Esdras, “Dalaygon
si Yahweh, ang Dios sa among mga katigulangan, nga nagpahiluna niining
tanan sa kasingkasing sa hari aron pagpatahom sa balay ni Yahweh sa
Jerusalem, 28 ug siya mao ang naghatag sa matinud-anong kasabotan
nganhi kanako sa atubangan sa hari, sa iyang mga magtatambag, ug sa
tanan niyang mga bantogang opisyal. Gilig-on ako pinaagi sa tabang ni
Yahweh nga akong Dios, ug gitigom ko ang mga pangulo gikan sa Israel
aron mokuyog kanako.”

8

1 Mao kini ang mga pangulo sa mga banay sa katigulangan nga mibiya
uban kanako sa Babilonia sa panahon sa paghari ni Haring Artajerjes.
2 Sa mga kaliwat ni Pinehas: si Gersom. Sa mga kaliwat ni Itamar: si
Daniel. Sa mga kaliwat ni David: si Hatus. 3 Sa mga kaliwat ni Seconias,
sa mga kaliwat ni Paros: si Zacarias. Uban kaniya nalista ang 150 ka
mga lalaki. 4 Sa mga kaliwat ni Pahat Moab: si Elioenai ang anak nga
lalaki ni Seraias. Uban kaniya nalista ang 200 ka mga lalaki. 5 Sa mga
kaliwat ni Seconias: si Ben Jahasiel. Uban kaniya nalista ang 300 ka mga
lalaki. 6 Sa mga kaliwat ni Adin: si Ebed ang anak nga lalaki ni Jonatan.
Uban kaniya nalista ang 50 ka mga lalaki. 7 Sa mga kaliwat ni Elam: si
Jesaias ang anak ni Atalia. Uban kaniya nalista ang 70 ka mga lalaki. 8 Sa
mga kaliwat ni Sefatias: si Sebadias ang anak nga lalaki ni Miguel. Uban
kaniya nalista ang 80 ka mga lalaki. 9 Sa mga kaliwat ni Joab: si Obadias
ang anak nga lalaki ni Jehiel. Uban kaniya nalista ang 218 ka mga lalaki.
10 Sa mga kaliwat ni Selomit ang anak nga lalaki ni Josefias. Uban kaniya
nalista ang 160 ka mga lalaki. 11 Sa mga kaliwat ni Bebai: si Zacarias ang
anak nga lalaki ni Bebai. Uban kaniya nalista ang 28 ka mga lalaki. 12 Sa
mga kaliwat ni Asgad: si Johanan ang anak nga lalaki ni Hacatan. Uban
kaniya nalista ang 110 ka mga lalaki. 13 Sa wala madugay miabot kadtong
mga kaliwat ni Adonicam. Mao kini ang ilang mga ngalan: si Elifelet,
si Jeuel, ug si Semaias. Uban kanila miabot ang 60 ka mga lalaki. 14 Sa
mga kaliwat ni Bigvai: si Utai ug si Sacur. Uban kaniya nalista ang 70 ka
mga lalaki. 15 Miingon si Esdras, “Gitigom ko ang mga tawong nagapanaw
didto sa kanal nga paingon sa Ahava, ug nagkampo kami didto sulod sa
tulo ka adlaw. Gisusi ko ang katawhan ug ang mga pari, apan wala akoy
nakaplagan didto bisan usa sa mga kaliwat ni Levi. 16 Busa nagpasugo
ako alang kang Elieser, Ariel, Semaias, Elnatan, Jarib, ug Elnatahan ug
kang Natan, Zecaraias, ug kang Mesulam—nga mga pangulo— ug alang
kang Joarib ug kang El Natan— nga mga magtutudlo. 17 Sunod gipaadto ko
sila ngadto kang Edo, ang pangulo sa Casfia. Gisultihan ko sila kung unsa

ang isulti kang Ido ug sa iyang mga kaparyentihan, ang mga sulugoon sa templo nga nagpuyo sa Casfia, nga padad-an kita ug mga sulugoon alang sa balay sa Dios. 18 Busa pinaagi sa maayong kamot sa Dios gipadad-an kita ug usa ka maalamong tawo nga ginganlan ug Serebias. Kaliwat siya ni Mali ang anak nga lalaki ni Levi nga anak ni Israel. Miabot siya uban ang iyang 18 ka mga anak nga lalaki ug mga igsoong lalaki. 19 Miabot uban kaniya si Hasabias. Anaa usab si Jesaias, usa sa mga anak ni Merari, uban sa iyang mga igsoong lalaki ug sa ilang mga anak nga lalaki, 20 ka mga lalaki tanan. 20 Kadtong gitahasan nga mag-alagad sa templo, nga gitugyan ni David ug sa iyang mga opisyal aron sa pag-alagad sa mga Levita: adunay 220 ka mga lalaki nga ang matag usa kanila gilista ang ngalan. 21 Unya nagpahibalo ako ug pagpuasa didto sa Kanal sa Ahava aron sa pagpaubos sa among mga kaugalingon sa atubangan sa Dios, aron sa pagpangita gikan kaniya sa tul-id nga agianan alang kanamo, sa among mga kabataan, ug sa tanan namong kabtangan. 22 Naulaw ako nga mohangyo sa hari ug kasundalohan o mangangabayo aron mopanalipod kanamo batok sa mga kaaway sa agianan, sanglit nagsulti man kami sa hari, 'Ang kamot sa among Dios magauban sa tanan nga magapangita kaniya alang sa kaayohan, apan ang iyang gahom ug kapungot modangat usab sa tanan nga makalimot kaniya.' 23 Busa nagpuasa kami ug nagpakisayod sa Dios mahitungod niini, ug nangaliyupo kami kaniya. 24 Sunod nagpili ako ug napulog duha ka mga lalaki gikan sa mga parianong opisyal: si Serebias, si Hasabias, ug ang napulo sa ilang mga igsoong lalaki. 25 Gitimbang ko alang kanila ang plata, ang bulawan, ug ang mga butang ug ang mga halad alang sa balay sa Dios nga gihalad nga walay bayad sa hari, sa iyang magtatambag ug sa mga opisyal, ug sa tibuok Israel. 26 Busa gitimbang ko diha sa ilang mga kamot ang 22, 100 ka kilong plata, 3, 400 ka kilo nga bulawan, 27 20 ka panaksan nga bulawan nga kung timbangon mokabat ug 1, 000 ka darics, ug duha ka sudlanan nga tumbaga nga gipasinaw pag-ayo nga sama ka bililhon sa bulawan. 28 Unya gisultihan ko sila, 'Gibalaan kamo ngadto kang Yahweh, ug kining mga butanga usab. Ug kining plata ug bulawan mao ang mga kinabubut-ong halad ngadto kang Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan. 29 Bantayi kini ug tipigi hangtod matimbang ninyo kini atubangan sa mga parianong opisyal, mga Levita, ug mga pangulo sa mga banay sa katigulangan sa Israel didto sa Jerusalem sulod sa mga lawak sa balay sa Dios.' 30 Gidawat sa mga pari ug sa mga Levita ang natimbang nga plata, bulawan, ug mga butang aron dad-on kini ngadto sa Jerusalem, ngadto sa balay sa among Dios. 31 Milakaw kami gikan sa Kanal sa Ahava sa ika-napulo ug duha ka adlaw sa unang bulan aron moadto sa Jerusalem. Ang kamot sa among Dios nag-uban kanamo; gipanalipdan niya kami gikan sa kamot sa kaaway ug niadtong mga tawo nga nagtinguha sa pagtulis kanamo sa dalan. 32 Busa nakasulod kami sa Jerusalem ug nagpabilin didto sulod sa tulo ka adlaw. 33 Unya sa ikaupat nga adlaw gitimbang ang plata, bulawan, ug mga butang sulod sa balay sa Dios ngadto sa kamot ni Meremot ang anak nga lalaki ni Uria nga usa ka pari. Uban kaniya si Eleasar nga anak ni Pinehas, si Josabad nga anak ni Josue, ug si Noadias ang anak nga lalaki ni Binui nga usa ka Levita. 34 Nasayran ang kinatibuk-ang gidaghanon ug gibug-aton; ang kinatibuk-ang timbang nahasulat niadtong higayona. 35 Ang mga tawo nga nahibalik gikan sa pagkaulipon, ang katawhan nga binihag, naghalad ug mga halad sinunog ngadto sa Dios sa Israel: napulog duha ka mga torong baka alang sa tibuok Israel, 96 ka mga laking karnero, 77 ka nating

karnero, ug napulog duha ka mga kanding ingon nga halad tungod sa sala. Ang tanan mao ang halad sinunog alang kang Yahweh. 36 Unya gihatag nila ang mga kasugoan ngadto sa mga labaw nga opisyal sa hari ug sa mga gobernador sa unahan sa suba, ug gitabangan nila ang katawhan ug ang balay sa Dios.”

9

1 “Sa dihang nahuman na kining mga butanga, miduol kanako ang mga opisyal ug miingon, 'Ang katawhan sa Israel, ang mga pari ug ang mga Levita wala mibulag sa ilang mga kaugalingon gikan sa katawhan sa ubang mga nasod ug gikan sa ilang mga kalaw-ayan: mga Canaanhon, mga Hetihanon, mga Perisihanon, mga Jebusihanon, mga Amorihanon, mga Moabihanon, mga Ehiptohanon, ug mga Amorihanon. 2 Tungod kay giminyoan nila ang pipila sa ilang mga anak nga babaye ug mga anak nga lalaki, ug nasagolan ang balaang katawhan sa mga tawo sa ubang mga nasod. Ug ang mga opisyal ug mga pangulo mao ang nagsugod sa pagka dili matinumanon.' 3 Sa pagkadungog nako niini, gigisi ko ang akong bisti ug kupo ug gilabnot ang buhok gikan sa akong ulo ug bungot, ug milingkod ako nga nasubo. 4 Kadtong tanan nga nangalisang sa mga pulong sa Dios sa Israel mahitungod niining pagkadili matinumanon miduol kanako samtang nagalingkod ako sa kaulawan hangtod sa pagkagabii nga paghalad. 5 Apan sa gabii nga paghalad mitindog ako sa akong nahimutangan sa kaulawan sa nagisi kong mga bisti ug kupo, ug miluhod ug gidupa ko ang akong mga kamot ngadto kang Yahweh nga akong Dios. 6 Miingon ako, “Dios ko, naulaw ako ug makauulaw nga iyahat ang akong panagway nganha kanimo, tungod sa among kasaypanan nga milapaw na sa among mga ulo, ug ang among mga sala misangko na ngadto sa kalangitan. 7 Sukad pa sa mga adlaw sa among katigulangan hangtod karon anaa na kami sa dakong pagpakasala. Sa among mga kasaypanan kami, ang among mga hari, ug ang among mga pari gitugyan ngadto sa kamot sa mga hari niining kalibotana, ngadto sa espada, ngadto sa pagkaulipon, ug ngadto sa mga tulisan ug ngadto sa kaulawan, sama kanamo niining panahona. 8 Apan karon sa hamubo nga panahon, miabot ang kaluoy gikan kang Yahweh nga among Dios aron adunay mahibilin pa nga diyutay kanamo ug aron hatagan kami ug tumbanan sa iyang balaang dapit. Alang kini sa among Dios aron malamdagan ang among mga panan-aw ug aron hatagan kami ug diyutay nga tabang sa among pagkaulipon. 9 Sanglit mga ulipon kami, apan ang among Dios wala malimot kanamo kondili iyang gipakita ang matinud-anong saad nganhi kanamo. Gipakita niya kini ngadto sa hari sa Persia aron sa paghatag kanamo ug bag-ong kusog, aron among tukoron pag-usab ang balay sa Dios ug pabarogon ang mga naguba. Gibuhat niya kini aron nga hatagan kami ug luwas nga pader didto sa Juda ug sa Jerusalem. 10 Apan karon, among Dios, unsa man ang among ikasulti human niini? Gikalimtan namo ang imong mga mando, 11 ang mga mando nga imong gihatag sa imong mga alagad nga mga propeta, sa dihang miingon ka nga, “Kining yuta nga inyong adtoan aron panag-iyahon usa ka yuta nga mahugaw. Nahugawan kini pinaagi sa pagkamalaw-ay sa katawhan sa maong dapit. Gilukop nila kini sa ilang kahugawan gikan sa usa ka bahin hangtod sa pikas bahin. 12 Busa karon, ayaw ihatag ngadto kanila ang inyong mga anak nga babaye ngadto sa ilang mga anak nga lalaki; ayaw kuhaa ang ilang mga anak nga babaye alang sa inyong mga anak nga lalaki, ug ayaw tinguhaa ang padayon nilang kalinaw ug kauswagan, aron mahimo kamong kusgan ug makakaon

sa abot sa yuta, aron nga makapanunod niini ang inyong mga anak sa tanang panahon.” 13 Apan human sa tanang butang nga nahitabo kanamo
tungod sa among daotang binuhatan ug sa dako namong sala—sanglit
ikaw, among Dios, nagpugong kung unsa ang angay sa among kasaypanan
ug gibilin nga buhi— 14 supakon ba namo pag-usab ang imong mga mando
ug makigminyo niining mga tawong daotan? Dili ka ba diay masuko ug
molaglag kanamo aron nga wala nay bisan usa nga mahibilin kanamo,
walay bisan usa nga makaikyas? 15 Yahweh, Dios sa Israel, matarong ka,
kay ang pipila kanamo nahibilin nga buhi hangtod niining adlawa. Tan-
awa! Ania kami dinhi sa imong atubangan uban sa among mga sala, kay
walay si bisan kinsa ang makabarog sa imong atubangan tungod niini.”

10

1 Samtang nag-ampo si Esdras ug nagsugid, mihilak siya ug mihapa siya
atubangan sa balay sa Dios. Ang dakong pundok sa mga Israelita nga
kalalakin-an, mga kababayen-an, ug mga kabataan nagtigom uban kaniya,
kay hilabihan ang panaghilak sa katawhan. 2 Si Sekanias ang anak nga
lalaki ni Jehiel nga kaliwat ni Elam miingon ngadto kang Esdras, “Wala
kami nagmatinumanon sa atong Dios ug nakigminyo sa mga babayeng
langyaw gikan sa katawhan sa ubang mga nasod. Apan bisan pa man
niini, aduna pa gihapoy paglaom alang sa Israel. 3 Busa karon maghimo
kita ug usa ka kasabotan sa atong Dios nga papaulion ang tanang mga
babaye ug ang ilang mga anak sumala sa gitudlo sa Ginoo ug sa mga
gipanudlo niadtong nagmahinadlokon sa mga mando sa atong Dios, ug
tugoti kini nga mahitabo sumala sa balaod. 4 Barog, kay kining butanga
alang kanimo aron ipatuman, ug mag-uban kami kanimo. Pagmalig-on ug
buhata kini.” 5 Busa mibarog si Esdras ug ang mga parianong opisyal,
mga Levita, ug ang tanan sa Israel gipasaad sa pagbuhat niini. Busa
silang tanan maligdong nga nanumpa. 6 Unya mibarog si Esdras gikan
sa atubangan sa balay sa Dios ug miadto sa lawak ni Jehohanan ang anak
nga lalaki ni Eliasib. Wala siya mikaon sa bisan unsang tinapay o miinom
bisan ug tubig, sanglit nagbangotan man siya mahitungod sa pagka dili
matinumanon niadtong mga binihag. 7 Busa nagpadala sila ug pulong sa
Juda ug sa Jerusalem ngadto sa tanang katawhan nga mibalik gikan sa
pagkabihag aron magtigom sa Jerusalem. 8 Si bisan kinsa ang dili moadto
sulod sa tulo ka adlaw sumala sa mga panudlo gikan sa mga opisyal ug mga
kadagkoan pagailogon ang tanan nilang kabtangan ug dili na mahiapil
sa dakong panagtigom sa katawhan nga nahibalik gikan sa pagkabihag.
9 Busa ang tanang katawhan sa Juda ug sa Benjamin nagtigom sa Jerusalem
sulod sa tulo ka adlaw. Ika-siyam nga bulan kadto ug ika-20 nga adlaw
sa bulan. Ang tibuok katawhan nagbarog sa hawanan atubangan sa balay
sa Dios ug nangurog tungod sa pulong ug sa ulan. 10 Mibarog si Esdras
nga pari ug miingon, “Nagbudhi kamo. Nagpuyo kamo uban ang mga
babayeng langyaw nga maoy nakapadako sa sala sa Israel. 11 Apan karon
dayega si Yahweh, ang Dios sa inyong katigulangan, ug buhata ang iyang
kabubut-on. Bulag gikan sa katawhan sa maong yuta ug gikan sa mga
babayeng langyaw.” 12 Ang tibuok tigom mitubag sa makusog nga tingog,
“Buhaton namo ang imong gisulti. 13 Apan, adunay daghang mga tawo,
ug ting-ulan kini nga panahon. Wala na kami kusog nga mobarog pa sa
gawas, ug dili lamang kini usa o duha ka adlaw nga buhaton, sanglit
dako man ang among kalapasan niining butanga. 14 Busa tugoti ang
among mga opisyal nga magpaila sa tibuok tigom. Paanhia ang tanan nga

mitugot sa mga babayeng langyaw nga magpuyo sa atong mga siyudad sa
gitakdang panahon sa mga kadagkoan ug sa mga maghuhukom sa siyudad
hangtod nga mawagtang gikan kanamo ang hilabihang kapungot sa Dios."
15 Misupak niini ang anak nga lalaki ni Asahel nga si Jonatan ug si Jaaseia
ang anak nga lalaki ni Tekoa, unya miuyon kanila si Mesulam ug si Sabetai
nga usa ka Levita. 16 Busa gibuhat kining tanan sa mga tawo nga nahibalik
gikan sa pagkabihag. Si Esdras ang pari nagpili ug mga lalaki, ang mga
pangulo sa mga banay sa ilang katigulangan ug panimalay—ang tanan
sumala sa ilang ngalan, ug gisusi nila ang mga butang sa unang adlaw sa
ika-napulo nga bulan. 17 Sa unang adlaw sa unang bulan nahuman nila
ang pagsusi kung kinsa ang mga tawo nga nakigminyo sa mga babayeng
langyaw. 18 Taliwala sa mga kaliwat sa mga pari adunay mga nakigminyo
sa mga babayeng langyaw. Lakip ang mga kaliwat ni Josue ang anak ni
Josadak ug ang iyang mga igsoong lalaki nga si Maasias, si Elieser, si Jarib,
ug si Gedalias. 19 Busa hugot silang misaad nga isalikway ang ilang mga
asawa. Sanglit nakasala man sila, naghalad sila ug torong karnero gikan sa
panon sa kahayopan alang sa ilang sala. 20 Lakip sa mga kaliwat ni Imer: si
Hanani ug si Sebadias. 21 Lakip sa mga kaliwat ni Harim: mao si Maasias,
si Elias, si Semaias, si Jehiel, ug si Usias. 22 Lakip sa mga kaliwat ni Pasur:
si Elionai, si Maasias, si Ismael, si Netanel, si Josabad, ug si Elasa. 23 Lakip
sa mga Levita: mao si Josabad, Simei, Kelaias—nga ang laing ngalan mao
si Kelita, si Fetaias, si Juda, ug si Elieser. 24 Lakip sa mga mag-aawit: mao
si Eliasib. Lakip sa mga tigbantay sa ganghaan: mao si Salum, si Telem, ug
si Uri. 25 Taliwala sa nabilin nga mga Israelita—ang mga kaliwat ni Faros:
nga si Remeya, si Isias, si Malquias, si Eleasar, si Malquias, si Benaias ug si
Hasabias. 26 Lakip sa mga kaliwat ni Elam: mao si Matanias, si Zecarias,
si Jehiel, si Abni, si Jeremot, ug si Elias. 27 Lakip sa mga kaliwat ni Sato:
mao si Elioenai, si Eliasib, si Matanias, si Jeremot, si Zabad, ug si Asisa.
28 Lakip sa mga kaliwat ni Bebai: mao si Johakanan, si Hananias, si Zabai,
ug si Atlai. 29 Lakip sa mga kaliwat ni Bani: mao si Mesulam, si Maluc,
si Adaias, si Jasub, ug si Saal Jeremot. 30 Lakip sa mga kaliwat ni Pahat
Moab: mao si Adna, si Calal, sii Benaias, si Maaseias, si Matanias, si Besalel,
si Binui ug si Manases. 31 Lakip sa mga kaliwat ni Harim: mao si Elieser,
si Isiha, si Melquias, si Semaias, si Simeon, 32 si Benjamin, si Maluc, ug si
Semarias. 33 Lakip sa mga kaliwat ni Hasum: mao si Matenai, si Matata,
si Sabad, si Elifelet, si Jeremai, si Manases, ug si Simei. 34 Lakip sa mga
kaliwat ni Bani: mao si Maadai, si Amram, si Uel, 35 si Benaias, si Badeias,
si Seluhi, 36 si Banias, si Merimot, si Eliasib. 37 si Matanias, si Matenai, ug
si Jasu. 38 Lakip sa mga kaliwat ni Binui: mao si Simei Bani, si Binui, si
Simei, 39 si Selemias, si Natan, si Adaias, 40 si Maknadebai, si Sasai, si Sarai,
si Sacai, 41 si Asarel, si Selemias, si Semarias, 42 si Salum, si Amarias, ug
si Jose. 43 Sa mga kaliwat ni Nebo: si Jeiel, si Matitias, si Sabad, si Sebina,
si Ido, si Joel, ug si Benaias. 44 Kining tanan nakigminyo sa mga langyaw
apan gipalakaw nila uban ang ilang mga anak.

Nehemias

1 Ang mga pulong ni Nehemias anak nga lalaki ni Hacalia: Niining
tungora nahitabo kini sa bulan sa Kislev, sa ika-20 ka tuig, samtang
anaa ako sa portico sa Susa, 2 usa sa akong igsoon nga lalaki, si Hanani,
ang miabot kuyog ang pipila ka mga tawo sa Juda, ug nangutana ako
kanila mahitungod sa mga Judio nga nakaikyas, ug sa nahabilin nga
mga Judio nga anaa didto, ug mahitungod sa Jerusalem. 3 Miingon
sila kanako, "Katong anaa sa probinsya nga nahibilin sa pagkabihag
kanila anaa sa dakong kagubot ug kaulawan tungod kay ang paril sa
Jerusalem nangalumpag ug nasunog ang mga ganghaan niini." 4 Sa
nadungog ko kining mga pulong, Milingkod ako ug mihilak, ug sa pila
ka adlaw nagpadayon ako sa pagbangotan ug pagpuasa ug nag-ampo
atubangan sa Dios sa langit. 5 Unya miingon ako, "Ikaw si Yahweh, ang
Dios sa langit, ang Dios nga bantogan ug kahibulongan, nga nagtipig
sa kasabotan ug nagpabilin nga nahigugma uban niadtong nahigugma
kanimo ug nagtuman sa imong mga sugo. 6 Paminaw sa akong mga
pag-ampo ug ablihi ang imong mga mata, aron madungog nimo ang pag-
ampo sa imong alagad nga nag-ampo ako kanimo adlaw ug gabii alang sa
katawhan sa Israel nga imong mga sulugoon. Isugid ko kanimo ang mga
sala sa katawhan sa Israel, nga nakasala kami batok kanimo. Nakasala ako
ug ang panimalay sa akong amahan. 7 Nagpakadaotan kami pag-ayo, ug
wala namo gituman ang imong mga sugo, mga balaod, ug ang tulumanon
nga imong gimando sa imong alagad nga si Moises. 8 Palihog hinumdomi
ang pulong nga imong gimando sa imong alagad nga si Moises, 'Kung
dili kamo magmatinumanon, patibulaagon ko kamo sa ubang mga nasod,
9 apan kung mobalik kamo kanako ug sundon ninyo ang akong mga sugo
ug tumanon kini, bisan magkatibulaag ang imong katawhan sa halayo nga
dapit, tigomon ko kamo pag-usab gikan didto ug dalhon ko kamo sa dapit
nga akong gipili aron magpabilin ang akong ngalan.' 10 Karon imoha silang
mga sulugoon ug imong katawhan, sa diin imong giluwas pinaagi sa imong
dakong gahom ug sa kusgang kamot. 11 Nagpakilooy ako kanimo, Yahweh,
paminawa karon ang pag-ampo sa imong alagad ug sa pag-ampo sa imong
mga alagad nga nagpasidungog sa imong ngalan. Karon hatagi ang imong
alagad ug kalamposan, ug ihatag kaniya ang kalooy sa atubangan niining
tawhana." Nag-alagad ako ingon nga tigtagay ngadto sa hari.

2

1 Sa bulan sa Nisan, sa ika-20 ka tuig nga naghari si Artaxerxes, nagpili
siya ug bino, ug gikuha ko ang bino ug gihatag kini ngadto sa hari. Niining
tungora wala pa gayod ako nasubo sa iyang atubangan. 2 Apan gisultihan
ako sa hari, "Nganong nasubo man ang imong panagway? Wala man ka
nagmasakiton. Nasubo gayod ang imong kasingkasing." Unya nahadlok
gayod ako pag-ayo. 3 Miingon ako ngadto sa hari, "Mabuhi unta ang hari
sa kahangtoran! Nganong dili man magsubo ang akong panagway? Ang
siyudad, ang dapit nga lubnganan sa akong katigulangan nangapukan,
ug ang mga ganghaan niini nangaguba tungod sa pagkasunog." 4 Unya
miingon ang hari kanako, "Unsa may buot nimo nga akong buhaton?"
Busa nag-ampo ako sa Dios sa langit. 5 Mitubag ako ngadto sa hari, "Kung
maayo kini ngadto sa hari, ug kung ang imong sulugoon nagbuhat ug

maayo sa imong panan-aw, makahimo ka sa pagpadala kanako paingon
sa Juda, ngadto sa siyudad nga lubnganan sa akong katigulangan aron
tukoron ko unta kini pag-usab." 6 Mitubag ang hari kanako (ug naglingkod
usab tupad kaniya ang rayna), "Unsa ka man kadugay mawala ug kanus-
a ka man mobalik?" Sa pagsulti ko sa maong pitsa sa hari nahimuot
siya sa pagpadala kanako. 7 Unya miingon ako ngadto sa hari, "Kung
makapahimuot kini sa hari, hatagi unta ako ug mga sulat alang sa mga
gobernador didto sa Probinsiya sa Tabok sa Suba aron tugotan nila ako sa
pag-agi sa ilang mga teritoryo sa akong pagpaingon sa Juda. 8 Usa usab ka
sulat alang kang Asaf ang tig-atiman sa kalasangan sa hari, aron hatagan
unta niya ako ug mga kahoy aron himoong mga sagbayan alang sa mga
ganghaan sa kota tupad sa templo, ug alang sa paril sa siyudad, ug alang
sa balay nga akong pagapuy-an." Busa gihatag sa hari kanako ang akong
mga gipangayo tungod kay ang kamaayo sa Dios ania kanako. 9 Miabot
ako sa mga gobernador sa Probinsiya sa Tabok sa Suba ug gihatag kanila
ang mga sulat sa hari. Unya gipakuyogan ako sa hari ug mga opisyal
sa kasundalohan ug sa mga nagkabayo. 10 Sa dihang nakadungog niini si
Sanbalat nga taga-Horon ug si Tobia nga sulugoon sa Amonihanon, nasuko
sila pag-ayo nga adunay tawo nga moabot aron sa pagtabang sa katawhan
sa Israel. 11 Busa miabot ako sa Jerusalem ug anaa ako didto sulod sa
tulo ka adlaw. 12 Mibangon ako sa kagabhion ug kuyog kanako ang pipila
ka mga kalalakin-an. Wala akoy gisultihan kung unsa ang gibutang sa
akong Dios dinhi sa akong kasingkasing nga buhaton alang sa Jerusalem.
Wala akoy dala nga mananap, gawas lang sa akong gisakyan. 13 Migawas
ako sa pagkagabii latas sa Ganghaan sa Walog paingon sa Atabay sa mga
Lobo ug lahos sa Ganghaan sa mga Basura, ug gisubay ang mga paril sa
Jerusalem nga nangalumpag na ug nangaugdaw ang mga ganghaan nga
hinimo sa kahoy tungod sa pagkasunog. 14 Unya giadto ko ang Ganghaan
sa Tuboran ug ngadto sa Lanaw sa Hari. Sigpit na kaayo ang dapit aron
agian sa mananap nga akong gisakyan. 15 Busa mitungas ako nianang
gabhiona latas sa walog ug gisusi ang paril, ug mipauli ako ug misulod
latas sa Ganghaan sa Walog ug aron makabalik. 16 Wala nasayod ang mga
tigdumala kung asa ako gikan ug unsa ang akong gibuhat, ug wala ko pa
usab gisuginlan ang mga Judio, ni ang mga pari, ni ang mga tinahod, ni
ang mga tigdumala, ni ang uban nga nahibilin nga mobuhat sa buluhaton.
17 Miingon ako kanila, "Nakita ninyo ang kalisod sa atong kahimtang,
pagkagun-ob gayod sa Jerusalem ug nangasunog ang mga ganghaan niini.
Dali, tukoron nato pag-usab ang paril sa Jerusalem, aron dili na kita
maulawan." 18 Gisultihan ko sila nga ang kamaayo sa akong Dios ania
kanako ug ang mga pulong usab sa hari nga iyang gisulti kanako. Miingon
sila, "Molihok na kita ug magtukod." Busa gilig-on nila ang ilang mga
kamot alang sa maayo nga buluhaton. 19 Apan sa dihang nadungog kini
ni Sanbalat nga taga-Horon, ug ni Tobia ang sulugoon sa Amonihanon,
ug ni Geshem nga Arabihanon, nagbugalbugal sila ug gitamay kami ug
miingon sila, "Unsa man kini ang inyong ginabuhat? Nagarebelde na ba
kamo sa hari?" 20 Unya gitubag ko sila, "Ang Dios sa langit maghatag
kanamo ug kalamposan. Mga sulugoon kami niya ug molihok kami ug
magtukod. Apan wala kamoy makuha, walay katungod, ug walay kabahin
sa kasaysayan sa Jerusalem."

3

1 Unya si Eliashib ang labaw nga pari milihok kauban sa iyang mga

kaigsoonang pari, ug gitukod nila ang Ganghaan sa mga Karnero. Gibalaan
nila kini ug gitaoran kini ug mga pultahan. Gibalaan nila kini hangtod
sa Tore sa Gatosan ug paingon sa Tore sa Hananel. 2 Sunod kaniya
nga nagtrabaho mao ang kalalakin-an sa Jerico, ug sunod kanila nga
nagtrabaho mao si Zacur ang anak ni Imri. 3 Ang mga anak nga lalaki
ni Hashenaa nagtukod sa Ganghaan sa mga Isda. Gibutangan nila kini ug
mga sagbayan, ug gitaoran kini ug mga pultahan, ug mga trangkahan ug
mga babag niini. 4 Giayo ni Meremot ang sunod nga bahin. Anak siya
nga lalaki ni Uria ang anak nga lalaki ni Hakoz. Sunod kanila nga nag-ayo
mao si Meshulam. Anak siya nga lalaki ni Berekia ang anak nga lalaki
ni Meshezabel. Sunod kanila nga nag-ayo mao si Zadok. Anak siya nga
lalaki ni Baana. 5 Sunod kanila nga nag-ayo mao ang taga-Tekoa, apan
ang ilang mga pangulo nagdumili sa pagbuhat sa buluhaton nga gisugo
sa ilang mga tigmando. 6 Si Joyada ang anak nga lalaki ni Pasea ug si
Meshulam ang anak nga lalaki ni Besodea mao ang nag-ayo sa Daang
Ganghaan. Gibuhatan nila kini ug mga sagbayan, gitaoran kini ug mga
pultahan, ug mga trankahan ug mga babag niini. 7 Sunod kanila mao
si Melatia ang taga-Gibeon ug si Jadon ang taga-Meronot, nga mga tawo
nga gikan sa Gibeon ug sa Mizpa, mao ang nag-ayo sa usa ka bahin nga
gipuy-an sa mga gobernador sa Probinsiya Tabok sa Suba. 8 Sunod kaniya
nga nag-ayo mao si Uziel ang anak nga lalaki ni Harhaya, usa sa mga
platero ug sunod kaniya mao si Hanania ang tigbuhat ug mga pahumot.
Gitukod nila pag-usab ang Jerusalem paingon sa Lapad nga Paril. 9 Sunod
kanila nga nag-ayo mao si Refaya ang anak nga lalaki ni Hur. Siya mao
ang tigdumala sa katunga sa distrito sa Jerusalem. 10 Sunod kanila mao
si Jedaya ang anak nga lalaki ni Harumaf nga nag-ayo sa tupad sa iyang
balay. Sunod kaniya nga nag-ayo mao si Hatus ang anak nga lalaki ni
Hashabnea. 11 Si Malkia ang anak nga lalaki ni Harim ug si Hashub ang
anak nga lalaki ni Pahat Moab mao ang nag-ayo sa laing bahin haduol sa
Tore sa mga Hudno. 12 Sunod kanila mao si Shalum ang anak nga lalaki ni
Halohes, ang tigdumala sa katunga sa distrito sa Jerusalem, ang nag-ayo
kauban ang iyang mga anak nga babaye. 13 Si Hanun ug ang mga nagpuyo
sa Zanoa mao ang nag-ayo sa Ganghaan sa Walog. Gitukod nila kini pag-
usab ug gitaoran kini ug mga pultahan, mga trangkahan ug mga babag
niini. Giayo nila ang 1, 000 ka cubit paingon sa Ganghaan sa mga Basura.
14 Si Malkia ang anak nga lalaki ni Recab, ang tigdumala sa distrito sa
Bet Hakerem mao ang nag-ayo sa Ganghaan sa mga Basura. Gitukod niya
kini ug gitaoran kini ug mga pultahan, mga trangkahan ug mga babag
niini. 15 Si Shalum ang anak nga lalaki ni Colhoze, ang tigdumala sa
distrito sa Mizpa, mao ang nag-ayo sa Ganghaan sa mga Tuboran. Gitukod
niya kini, ug gibutangan kini ug tabon ug gitaoran kini ug mga pultahan,
mga trankahan ug mga babag niini. Gitukod niya pag-usab ang paril sa
Lanaw sa Siloam sa tanaman sa hari, hangtod sa hagdanan paubos gikan
sa siyudad ni David. 16 Si Nehemias ang anak nga lalaki ni Azbuk, ang
tigdumala sa katunga sa distrito sa Bet Zur, mao ang nag-ayo sa tabok
nga gikan sa mga lubnganan ni David paingon sa lanaw nga binuhat sa
tawo, hangtod sa mga balay sa mga bantogang tawo. 17 Human kaniya nga
nag-ayo mao ang mga Levita, lakip si Rehum ang anak nga lalaki ni Bani
ug sunod kaniya, mao si Hashabia, ang nagdumala sa katunga sa distrito
sa Keila, alang sa iyang distrito. 18 Sunod kaniya nga nag-ayo mao ang
lumolupyo sa ilang lungsod, lakip si Bavai ang anak nga lalaki ni Henadad,
ang tigdumala sa katunga sa distrito sa Keila. 19 Sunod kaniya mao si Ezer

ang anak nga lalaki ni Jeshua, ang tigdumala sa Mizpa, ang nag-ayo sa laing
bahin nga nag-atubang sa butanganan ug mga hinagiban diha sa eskina
sa paril. 20 Sunod kaniya mao si Baruk ang anak nga lalaki ni Zabai nga
madasigon nga nag-ayo sa laing bahin, gikan sa eskina sa paril paingon
sa pultahan sa balay ni Eliashib ang labaw nga pari. 21 Sunod kaniya mao
si Meremot ang anak nga lalaki ni Uria nga anak nga lalaki ni Hakoz ang
nag-ayo sa laing bahin, gikan sa pultahan sa balay ni Eliashib hangtod sa
tumoy sa iyang balay. 22 Sunod kaniya nga nag-ayo mao ang mga pari,
ug ang mga kalalakin-an nga nagpuyo gikan sa dapit nga nakapalibot sa
Jerusalem. 23 Sunod kanila, mao si Benjamin ug si Hashub ang nag-ayo sa
atbang sa ilang kaugalingong balay. Sunod kanila mao si Azaria ang anak
nga lalaki ni Maasea nga anak nga lalaki ni Ananias ang nag-ayo sa tupad
sa iyang kaugalingong balay. 24 Sunod kaniya, mao si Binui ang anak nga
lalaki ni Henadad ang nag-ayo sa laing bahin, gikan sa balay ni Azaria
paingon sa eskina sa paril. 25 Si Palal ang anak nga lalaki ni Uzai mao
ang nag-ayo sa atbang sa eskina sa paril ug sa tore nga milabaw gikan sa
ibabaw nga bahin sa balay sa hari nga anaa sa hawanan sa guwardya.
Sunod kaniya nga nag-ayo mao si Pedaya ang anak nga lalaki ni Paros.
26 Karon ang mga sulugoon sa templo nga nagpuyo sa Ofel mao ang nag-
ayo sa atbang sa Ganghaan sa Tubig sa sidlakan nga bahin ug sa habog
nga tore. 27 Sunod kaniya mao ang taga-Tekoa ang nag-ayo sa pikas bahin
nga atbang sa habog kaayo nga tore paingon sa paril sa Ofel. 28 Ang mga
pari mao ang nag-ayo sa ibabaw nga bahin sa Ganghaan sa mga Kabayo,
ang atbang sa iyang kaugalingong balay. 29 Sunod kanila mao si Zadok
ang anak nga lalaki ni Imer ang nag-ayo sa atbang nga bahin sa iyang
kaugalingong balay. Unya human kaniya nga nag-ayo mao si Shemaya ang
anak nga lalaki ni Shecania, ang tigbantay sa ganghaan sa sidlakan nga
bahin. 30 Human kaniya mao si Hanania ang anak nga lalaki ni Shelemia,
ug si Hanun ang ika-unom nga anak nga lalaki ni Zalaf, ang nag-ayo sa
laing bahin. Sunod kaniya mao si Meshulam ang anak nga lalaki ni Berekia
ang nag-ayo sa atbang sa iyang gipuy-an nga mga lawak. 31 Sunod kaniya
mao si Malkia, usa sa mga platero, ang nag-ayo sa balay sa mga sulugoon
sa templo ug sa mga negosyante nga mao ang atbang sa Ganghaan nga
Tigomanan ug sa mga puy-anan nga lawak sa eskina. 32 Ang mga platero
ug mga negosyante mao ang nag-ayo sa tungatunga sa mga lawak sa taas
sa eskina ug Ganghaan sa mga Karnero.

4

1 Karon sa pagkadungog ni Sanbalat nga gitukod namo ang paril,
nakapasilaob kini kaniya, ug hilabihan ang iyang kasuko, ug iyang
gibugalbugalan ang mga Judio. 2 Sa atubangan sa iyang mga igsoong lalaki
ug sa kasundalohan sa Samaria, miingon siya, “Unsay gibuhat niining mga
huyang nga mga Judio? Tukoron ba nila pag-usab ang siyudad alang sa
ilang mga kaugalingon? Maghimo ba sila ug mga paghalad? Mahuman ba
nila kini pagtrabaho sa usa lamang ka adlaw? Buhion ba nila pag-usab ang
nangadugmok nga mga bato human kini masunog? 3 Uban kaniya si Tobia
nga Amonihanon, ug miingon siya, “Bisan gani mosaka lamang ang milo
sa ilang gitukod, malumpag niini ang ilang paril nga bato!” 4 Patalinghogi,
O among Dios, kay gitamay kami. Ibalik sa ilang kaugalingong mga ulo
ang ilang pagtamay kanamo ug tugoti nga kawaton ang ilang bahandi
sa yuta kung diin sila pagabihagon. 5 Ayaw taboni ang ilang kalapasan
ug ayaw papasa ang ilang mga sala nga gikan sa imong atubangan, kay

gipasuko man nila pag-ayo ang mga magtutukod. 6 Busa, gitukod namo ang
paril ug ang tanang paril miabot sa katunga ang kahabugon, kay aduna
may tinguha ang mga katawhan nga magtrabaho. 7 Apan sa pagkadungog
ni Sanbalat, ni Tobia, ang mga taga-Arabia, ang mga taga-Amonihanon,
ug mga taga-Asdod nga padayon ang pag-ayo sa paril sa Jerusalem, ug
natabunan na ang mga bahin nga adunay bangag, ang hilabihang kasuko
misilaob kanila. 8 Nagkahiusa sila sa pagplano ug daotan, ug miabot
sila aron makig-away batok sa Jerusalem aron magkagubot. 9 Apan nag-
ampo kami sa among Dios ug nagbutang ug magbalantay aron manalipod
kanamo batok kanila sa adlaw ug gabii tungod sa ilang panghulga. 10 Unya
nag-ingon ang katawhan sa Juda, "Nagkaluya na kadtong nagdala ug bug-
at nga palas-anon. Daghan ang nangadugmok nga bato, ug dili na kami
makahimo sa pagtukod ug paril." 11 Miingon ang among mga kaaway,
"Dili nila masayran o makita kung moadto kita kanila ug patyon sila,
ug pahunongon ang trabaho." 12 Niadtong panahona ang mga Judio nga
nagpuyo duol kanila miabot gikan sa tanan nga dapit ug nagsulti kanamo
sa ikapulo ka higayon, nagpasidaan kanamo mahitungod sa daotang laraw
nga ilang gihimo batok kanamo. 13 Busa gipahimutang ko ang mga tawo sa
ubos nga bahin sa paril sa hawan nga dapit. Gipahimutang ko ang matag
pamilya uban sa ilang mga espada, mga bangkaw, ug mga pana. 14 Unya
mitan-aw ako, ug mitindog, ug gisultihan ko ang mga halangdon, ug ang
mga tigmando, ug ang uban pang mga tawo, "Ayaw kamo kahadlok kanila.
Hunahunaa nga ang Dios, maoy gamhanan ug makalilisang. Makig-away
alang sa inyong mga banay, sa inyong mga anak nga lalaki ug inyong
anak nga mga babaye, sa inyong mga asawa, ug sa inyong panimalay."
15 Niabot ang higayon nga ang among mga kaaway nakadungog nga
nasayran namo ang ilang mga laraw, ug gipakyas sa Dios ang ilang mga
laraw, busa mibalik kaming tanan sa paril, ug ngadto sa tagsatagsa namo
nga buluhaton. 16 Busa niadtong higayona nagtrabaho ang katunga sa
akong mga sulugoon sa pagtukod sa paril, ug ang katunga kanila nagkupot
ug mga bangkaw, mga taming, mga pana ug nagsul-ob ug armadora,
samtang nagtindog ang mga pangulo luyo sa tanang tawo sa Juda. 17 Ang
maong mga trabahante nga nagtukod sa paril ug ang nag-alsa sa mga karga
nagmabinantayon sa ilang nahimutangan. Nagtrabaho sila sa usa lamang
ka kamot ug ang laing kamot nagkupot sa iyang hinagiban. 18 Nagtakin
sa iyang espada ang matag magtutukod ug mao kini ang paagi sa iyang
pagtrabaho. Ang tigpatingog sa budyong anaa sa akong tapad. 19 Akong
gisultihan ang mga halangdon, mga opisyal ug ang ubang katawhan, "Dako
ug malisod ang buluhaton, ug nagkabulag kita sa paril, halayo sa usag-
usa. 20 Kinahanglan magdali ka paingon sa dapit kung diin madungog mo
ang tingog sa budyong ug pagtigom didto. Ang atong Dios makig-away
alang kanato." 21 Busa buhaton namo ang buluhaton. Naggunit ug mga
bangkaw ang katunga kanila gikan sa pagsubang sa sayo sa kabuntagon
hangtod sa paggawas sa mga bituon. 22 Miingon usab ako ngadto sa mga
tawo nianang higayona, "Tugoti ang matag tawo ug ang iyang sulugoon
nga magpabilin pagkagabii diha sa tunga sa Jerusalem, aron mobantay
kanato panahon sa gabii ug motrabaho inig ka adlaw." 23 Bisan ug ako,
ni akong mga igsoon nga lalaki, bisan akong mga sulugoon, bisan pa ang
mga tawo sa tigbantay musunod kanako, walay usa kanamo ang mag-ilis
sa among mga bisti, ug ang matag usa kanamo nagdala sa kaugalingon
nga hinagiban, bisan molakaw siya aron sa pagsag-ob ug tubig.

5

1 Unya mipatugbaw sa hilabihan nga pagtuaw ang mga kalalakin-an ug
ang ilang mga asawa batok sa ilang isigka mga Judio. 2 Tungod kay adunay
pipila nga nag-ingon, “Daghan kami uban sa among mga anak nga lalaki
ug mga anak nga babaye. Busa tugoti kami nga makakuha ug trigo aron
makakaon kami ug magpabilin nga buhi.” 3 Miingon usab ang pipila,
“Giprenda namo ang among kaumahan, ang among mga kaparasan, ug
ang among mga balay aron makabaton ug trigo panahon sa tinggutom.”
4 Miingon usab ang uban, “Nanghulam kami ug salapi nga ibuhis sa
hari sa among mga kaumahan ug sa among mga kaparasan. 5 Apan
karon ang among unod ug dugo sama lang sa among mga kaigsoonan,
ug ang among mga anak sama lang sa ilang mga anak. Napugos kami sa
pagbaligya sa among mga anak nga mga lalaki ug sa among mga anak
nga mga babaye aron mamahimong mga ulipon. Ang pipila sa among
mga anak nga babaye ulipon nang daan. Apan wala kami gahom sa
pagtabang niini tungod kay gipanag-iya na karon sa ubang mga tawo
ang among mga kaumahan ug ang among mga kaparasan.” 6 Nasuko
ako pag-ayo sa dihang nadungog ko ang ilang pagtuaw ug kining mga
pulong. 7 Unya naghunahuna ako mahitungod niini, ug mipasaka ako ug
mga sumbong batok sa mga halangdon ug sa mga opisyal. Miingon ako
kanila, “Nagpatanto kamo, ang matag-usa sa iyang kaugalingong igsoon.”
Nagpahigayon ako ug dakong panagtigom batok kanila 8 ug giingnan ko
sila, “Kutob sa among mahimo, gipalit namo pagbalik ang atong mga
kaigsoonang mga Judio gikan sa pagkaulipon ug sa pagkabaligya ngadto
sa mga nasod, apan gibaligya hinuon ninyo ang inyong mga igsoong lalaki
ug igsoong babaye aron ibaligya nila kini pagbalik kanamo!” Mihilom sila
ug wala gayod makakaplag ug pulong nga isulti. 9 Miingon usab ako, “Dili
maayo ang inyong gibuhat. Dili ba kamo maglakaw nga adunay kahadlok
sa atong Dios aron kapugngan ang pagbiaybiay sa atong mga kaaway
nga mga nasod? 10 Magpahulam ako ug ang akong mga igsoong lalaki
ug ang akong mga sulugoon kanilag salapi ug trigo. Apan kinahanglan
nga moundang na kita sa pagkuha ug tubo niining maong mga hulam.
11 Ibalik kanila karong adlawa ang ilang mga kaumahan, ang ilang mga
kaparasan, ang ilang olibohan ug ang ilang mga balay ug ang tubo sa
salapi, ang trigo, ang bag-ong bino, ug ang lana nga inyong gikuha gikan
kanila.” 12 Unya miingon sila, “Ibalik namo kung unsa ang among gikuha
gikan kanila, ug wala kami pangayoon gikan kanila. Buhaton namo ang
imong gisulti.” Unya gitawag ko ang mga pari, ug gipapanumpa ko sila nga
himoon nila kung unsa ang ilang gisaad. 13 Giuyog ko ang sidsid sa akong
bisti ug miingon, “Hinaot nga uyogon sa Dios ang balay ug mga kabtangan
sa matag tawo nga dili magtuman sa iyang saad. Aron nga mauyog siya ug
makabsan.” Miingon ang tanan nga nagkatigom, “Amen,” unya gidayeg
nila si Yahweh ug gibuhat sa mga tawo ang ilang gisaad. 14 Busa sukad
sa higayon sa pagtuboy kanako nga mamahimong gobernador sa yuta
sa Juda, gikan sa ika-20 ka tuig hangtod sa ika-32 ka tuig sa paghari ni
Artaxerxes, 12 ka tuig, wala ako mikaon ni ang akong mga kaigsoonan
sa pagkaon nga giandam alang sa gobernador. 15 Apan ang gobernador
kaniadto nga nahiuna kanako naghatag ug bug-at nga mga palas-anon sa
mga tawo, ug nagkuha gikan kanila ug 40 ka mga shekels nga plata alang
sa ilang matag-adlaw nga pagkaon ug bino. Bisan ang ilang mga sulugoon
nagdaogdaog sa katawhan. Apan wala ako magbuhat sama niana tungod
kay may kahadlok ako sa Dios. 16 Nagpadayon usab ako sa pagtukod sa
pader, ug wala kami nagpalit ug yuta, ug nagkatigom ang tanan nakong

mga sulugoon didto alang sa pagtrabaho. 17 Sa akong lamesa anaa ang mga
Judio ug mga opisyal, 150 ka mga kalalakin-an, gawas niadtong miadto
kanamo gikan sa mga nasod nga nakapalibot kanamo. 18 Karon sa matag
adlaw mag-andam ug usa ka torong baka, unom ka piniling karnero, ug
mga langgam usab, ug sa matag ikanapulo nga adlaw abundansya ang
tanang matang sa bino, apan bisan niining tanan wala ako mangayo
ug pagkaon nga alang sa gobernador, tungod kay bug-at ra kaayo ang
maong pagpangayo ngadto sa katawhan. 19 Hinumdomi ako, akong Dios,
sa pagbuhat ug maayo, tungod kay gibuhat ko kining tanan alang niining
katawhan.

6

1 Karon sa dihang nadungog ni Sanbalat, ni Tobia, ug ni Gershem nga
taga-Arabia ug ang uban namo nga mga kaaway nga gitukod nako pagbalik
ang pader ug wala nay nahibiling guba nga mga bahin nga abri, bisan tuod
wala pa nako mataod ang mga pultahan sa mga ganghaan, 2 nagpadala ug
mensahe kanako si Sanbalat ug si Gershem nga nag-ingon, “Dali, magtagbo
kita didto sa kapatagan sa Ono.” Apan nagtinguha sila sa pagdagmal
kanako. 3 Nagpadala ako ug mga mensahero ngadto kanila, sa pag-ingon,
“Nagbuhat ako ug dako nga buluhaton, ug dili ako makalugsong. Nganong
kinahanglan man maundang ang trabaho samtang biyaan ko kini ug
molugsong diha kaninyo?” 4 Nagpadala sila ug mao gihapon nga mensahe
kanako sa upat ka higayon, ug gitubag ko sila sa samang paagi sa matag
higayon. 5 Gipadala ni Sanbalat ang iyang sulugoon nganhi kanako sa
samang paagi sa ikalima nga higayon, uban sa binukhad nga sulat nga
anaa sa iyang kamot. 6 Mao kini ang nahisulat, “Gibalita kini sa mga nasod,
ug miingon usab si Gershem niini, nga ikaw ug ang mga Judio naglaraw
sa pagpakigbatok, tungod niana gitukod nimo pagbalik ang pader. Gikan
niining maong balita giingon, nga hapit kana nila nga mamahimong hari.
7 Nagtuboy ka usab ug mga propeta aron maghimo niining pagpahayag
mahitungod kanimo didto sa Jerusalem, nga nag-ingon, 'Adunay hari sa
Juda!' Makasigurado ka gayod nga madungog sa hari kining maong mga
balita. Busa dali, mag-istorya kita.” 8 Unya nagpadala ako ug mensahe
ngadto kaniya nga nag-ingon, “Walay mga butang nga nahitabo sama
sa imong gipanulti, tungod kay tinumotumo lang kini gikan sa imong
kasingkasing.” 9 Tungod kay buot nila nga mahadlok kaming tanan, sa
paghunahuna nga, “Moundang sila sa pagtrabaho, ug dili kini mahuman.”
Apan karon, O Dios, palihog lig-ona ang akong mga kamot. 10 Miadto ako
sa balay ni Shemaya ang anak nga lalaki ni Delaya nga anak nga lalaki ni
Mehetabel, nga dili makabiya sa iyang balay. Miingon siya, “Magtagbo kita
sa balay sa Dios, sa sulod sa templo, ug sirad-an nato ang mga pultahan sa
templo, kay moanhi sila aron sa pagpatay kanimo. Sa pagkagabii moanhi
sila aron sa pagpatay kanimo.” 11 Mitubag ako, “Modagan ba ang tawo
nga sama kanako? Moadto ba sa templo ang tawo nga sama kanako aron
lang maluwas niya ang iyang kaugalingong kinabuhi? Dili ako moadto!”
12 Nakaamgo ako nga dili ang Dios ang nagpadala kaniya, apan nanagna
siya batok kanako. Gisuholan siya ni Sanbalat ug ni Tobia. 13 Gisuholan
nila siya aron hadlokon ako, aron nga himoon nako ang iyang giingon ug
makasala, aron nga daoton nila ang akong ngalan ug aron nga maulawan
ako. 14 Hinumdomi si Tobia ug si Sanbalat, akong Dios, ug ang tanan nilang
gibuhat. Hinumdomi usab ang babayeng propeta nga si Noadia ug ang
ubang mga propeta nga misulay paghadlok kanako. 15 Busa nahuman ang

pader sa ika-25 nga adlaw sa bulan sa Elul, human sa 52 ka mga adlaw.
16 Sa dihang nadungog kini sa tanan namong mga kaaway, ang tanang
nasod nga naglibot kanamo, nangahadlok sila pag-ayo ug nangawad-an ug
pagsalig sa ilang mga kaugalingon. Tungod kay nasayod sila nga nahuman
ang buluhaton pinaagi sa panabang sa among Dios. 17 Nagpadala ug
daghang mga sulat ang mga halangdon nga tawo sa Juda ngadto kang
Tobia niining higayona, ug miabot ang mga sulat ni Tobia ngadto kanila.
18 Tungod kay daghan ang anaa sa Juda nga nakahimo ug panaad ngadto
kaniya, tungod kay umagad siya nga lalaki ni Shecania ang anak nga lalaki
ni Ara. Ang iyang anak nga lalaki nga si Jehohanan gipangasawa ang anak
nga babaye ni Meshulam nga anak nga lalaki ni Berekia. 19 Gisultihan
usab ako nila mahitungod sa iyang mga maayong buhat ug gisulti usab
nila pagbalik ngadto kaniya ang akong mga gipamulong. Gipadad-an ako
ug mga sulat gikan kang Tobia aron sa paghadlok kanako.

7

1 Sa dihang nahuman na ang pader ug napahiluna ko na ang mga
pultahan, ug nakapili na ug mga magbalantay sa ganghaan, mga mag-
aawit ug mga Levita, 2 gipiyal ko kang Hanani nga akong igsoon ang
pagdumala sa Jerusalem, uban kang Hanania nga maoy nagdumala sa
mga kota, tungod kay matinud-anon siya nga tawo ug adunay kahadlok
sa Dios labaw sa kadaghanan. 3 Miingon ako kanila, “Ayaw abrihi ang
mga ganghaan sa Jerusalem hangtod nga moinit ang adlaw. Samtang
nagbantay pa ang mga tigbantay sa mga ganghaan, mahimo mong isarado
ang mga pultahan ug alihan kini. Pagpili ug mga magbalantay gikan
niadtong nagpuyo sa Jerusalem, ang pipila sa dapit diin napahiluna ang
puy-anan sa mga guwardiya, ug ang uban sa atubangan sa ilang mga
balay.” 4 Karon lapad ang siyudad ug dako, apan gamay lamang ang
mga tawo sa sulod niini, ug wala pay mga balay nga natukod pag-usab.
5 Ang akong Dios mao ang nagbutang sa akong kasingkasing sa pagtigom
sa mga inila nga mga tawo, mga opisyal, ug ang mga katawhan aron ilista
ang ilang mga pamilya. Nahikaplagan ko ang libro sa kaliwatan niadtong
nakabalik ug una ug nakaplagan ang mga nahisulat niini. 6 Mao kini
ang mga tawo sa probinsya nga mitungas pagawas gikan sa pagkabihag
niadtong mga gipangbihag ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia. Mibalik
sila sa Jerusalem ug sa Juda, ang matag usa sa iyang kaugalingong lungsod.
7 Miabot sila uban kang Zerubabel, Jeshua, Nehemias, Azaria, Raamia,
Nahamani, Mordecai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum, ug Baana. Ang
gidaghanon sa kalalakin-an sa Israel lakip ang mga mosunod. 8 Ang mga
kaliwat ni Paros, 2, 172. 9 Ang mga kaliwat ni Shefatia, 372. 10 Ang mga
kaliwat ni Ara, 652. 11 Ang mga kaliwat ni Pahat Moab, pinaagi sa mga
kaliwat ni Jeshua ug Joab, 2, 818. 12 Ang mga kaliwat ni Elam, 1, 254.
13 Ang mga kaliwat ni Zatu, 845. 14 Ang mga kaliwat ni Zacai, 760. 15 Ang
mga kaliwat ni Binui, 648. 16 Ang mga kaliwat ni Bebai, 628. 17 Ang mga
kaliwat ni Azgad, 2, 322. 18 Ang mga kaliwat ni Adonikam, 667. 19 Ang
mga kaliwat ni Bigvai, 2, 067. 20 Ang mga kaliwat ni Adin, 655. 21 Ang
mga kaliwat ni Ater, ni Hezekia, 98. 22 Ang mga kaliwat ni Hashum, 328.
23 Ang mga kaliwat ni Bezai, 324. 24 Ang mga kaliwat ni Harif, 112. 25 Ang
mga kaliwat ni Gibeon, 95. 26 Ang katawhan nga gikan sa Betlehem ug
Netofa, 188. 27 Ang katawhan nga gikan sa Anatot, 128. 28 Ang katawhan
sa Bet Azmavet, 42. 29 Ang katawhan sa Kiriat Jearim, Kefira, ug Beerot,

743. 30 Ang katawhan sa Rama ug Geba, 621. 31 Ang katawhan sa Micmas,
122. 32 Ang katawhan sa Betel ug Ai, 123. 33 Ang katawhan sa laing pang
Nebo, 52. 34 Ang katawhan sa lain pang Elam, 1, 254. 35 Ang katawhan
sa Harim, 320. 36 Ang katawhan sa Jerico, 345. 37 Ang katawhan sa Lod,
Hadid, ug Ono, 721. 38 Ang katawhan sa Senaa, 3, 930. 39 Ang mga pari:
sa kaliwatan ni Jedaya (sa panimalay ni Jeshua), 973. 40 Sa kaliwatan ni
Imer, 1, 052. 41 Sa kaliwatan ni Pashur, 1, 247. 42 Sa kaliwatan ni Harim, 1,
017. 43 Ang mga Levita: sa mga kaliwat ni Jeshua, ni Kadmiel, ni Binui, ug
ni Hodeva, 74. 44 Ang mga mag-aawit: sa mga kaliwat ni Asaf, 148. 45 Ang
tigbantay sa mga ganghaan sa mga kaliwat ni Shalum, sa mga kaliwat ni
Ater, sa mga kaliwat ni Talmon, sa mga kaliwat ni Akub, sa mga kaliwat ni
Hatita, sa mga kaliwat ni Shobai, 138. 46 Ang mga sulugoon sa templo: sa
mga kaliwat ni Ziha, sa mga kaliwat ni Hasufa, sa mga kaliwat ni Tabaot,
47 sa mga kaliwat ni Keros, sa mga kaliwat ni Sia, sa mga kaliwat ni Padon,
48 sa mga kaliwat ni Lebana, sa mga kaliwat ni Hagaba, sa mga kaliwat
ni Shalmai, 49 sa mga kaliwat ni Hanan, sa mga kaliwat ni Gidel, sa mga
kaliwat ni Gahar. 50 Sa mga kaliwat ni Reaya, sa mga kaliwat ni Rezin,
sa mga kaliwat ni Nekoda, 51 sa mga kaliwat ni Gazam, sa mga kaliwat ni
Uza, sa mga kaliwat ni Pasea, 52 sa mga kaliwat ni Besai, sa mga kaliwat
ni Meunim, sa mga kaliwat ni Nefushesim. 53 Sa mga kaliwat ni Bakbuk,
sa mga kaliwat ni Hakufa, sa mga kaliwat ni Harhur, 54 sa mga kaliwat
ni Bazlit, sa mga kaliwat ni Mehida, sa mga kaliwat ni Harsha, 55 sa mga
kaliwat ni Barkos, sa mga kaliwat ni Sisera, sa mga kaliwat ni Tema, 56 sa
mga kaliwat ni Nezia, sa mga kaliwat ni Hatifa. 57 Ang mga kaliwat sa
mga sulugoon ni Solomon: ang mga kaliwat ni Sotai, ang mga kaliwat
ni Soferet, ang mga kaliwat ni Perida, 58 ang mga kaliwat ni Jaala, ang
mga kaliwat ni Darkon, ang mga kaliwat ni Gidel, 59 ang mga kaliwat ni
Shefatia, ang mga kaliwat ni Hatil, ang mga kaliwat ni Pokeret Hazebaim,
ang mga kaliwat ni Amon. 60 Ang tanang mga sulugoon sa templo, ug
ang kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon, miabot ug 392. 61 Mao kini ang
mga tawo nga misubida gikan sa Tel Mela, Tel Harsha, Querub, Adon, ug
Imer. Apan dili sila makapamatuod nga sila o ang pamilya sa ilang mga
kaliwatan mga kaliwat gikan sa Israel: 62 ang mga kaliwat ni Delaya, ang
mga kaliwat ni Tobia, ug ang mga kaliwat ni Nekoda, 642. 63 Kadtong
gikan sa mga pari: ang mga kaliwat ni Habaya, Hakoz, ug Barzilai nga
mikuha sa iyang asawa gikan sa mga anak nga babaye ni Barzilai nga taga-
Gilead ug gitawag sa ilang mga pangalan). 64 Gipangita nila ang ilang mga
listahan sumala niadtong mga nalista subay sa ilang kaliwatan, apan dili
nila kini makaplagan, busa wala sila gilakip sa pagkapari ug giila sila nga
hugaw. 65 Unya miingon ang gobernador kanila nga kinahanglan nga dili
sila tugotan sa pagkaon sa bahin sa pari nga gikan sa mga halad hangtod
nga mouyon ang pari sa Urim ug Tumim. 66 Ang tibuok panagtigom miabot
ug 42, 360, 67 gawas sa ilang mga lalaki ug mga babaye nga sulugoon, nga
mga 7, 337. Aduna silay 245 ka mag-aawit nga mga lalaki ug babaye. 68 Ang
ilang mga kabayo miabot ug 736 ang kadaghanon, ang ilang mga mula, 245,
69 ang ilang mga kamelyo, 435, ug ang ilang mga asno, 6, 720. 70 Ang pipila
gikan sa mga pangulo sa pamilya sa mga katigulangan naghatag ug mga
gasa alang sa buluhaton. Ang gobernador mihatag ngadto sa panudlanan
ug usa ka libo nga darics nga bulawan, 50 ka mga palanggana, ug 530
ka parianong mga bisti. 71 Ang pipila sa mga pangulo sa pamilya sa mga

katigulangan mihatag ngadto sa panudlanan alang sa pagtrabaho ug 20,
000 ka darics nga bulawan ug 2, 200 ka mina nga plata. 72 Ang nahibiling
katawhan mihatag ug 20, 000 ka darics nga bulawan, ug 2, 000 ka mga
mina nga plata, ug 67 ka parianong mga bisti. 73 Busa ang mga pari, mga
Levita, ang mga magbalantay sa ganghaan, ang mga mag-aawit, ang pipila
sa mga tawo, ang sulugoon sa templo, ug ang tanang mga Israel nagpuyo sa
ilang mga siyudad. Sa ika-pitong bulan ang katawhan sa Israel napahiluna
na sa ilang mga siyudad.”

8

1 Nagtapok ang tanang katawhan ingon nga usa ka tawo didto sa hawan
nga dapit atubangan sa Ganghaan sa Tubig. Gihangyo nila si Ezra nga
escriba nga dad-on ang libro sa balaod ni Moises, nga maoy gimando
ni Yahweh ngadto sa Israel. 2 Sa unang adlaw sa ikapito nga bulan,
gidala ni Ezra nga pari ang balaod atubangan sa panagtigom, taliwala sa
mga kababayen-an ug mga kalalakin-an, ug sa tanan nga makadungog ug
makasabot. 3 Miatubang siya sa hawan nga dapit atubangan sa Ganghaan
sa Tubig, ug gibasa niya kini sugod sa sayo sa kabuntagon hangtod sa
udtong tutok, atubangan sa mga kalalakin-an ug mga kababayen-an, ug
ni bisan kinsa nga makasabot, ug naminaw gayod pag-ayo ang tanang
katawhan sa libro sa balaod. 4 Unya mitindog si Ezra nga escriba didto
sa habog nga kahoyng entablado nga gihimo sa mga katawhan alang
niini nga katuyoan. Nagtindog tupad kaniya sila Matitia, Shema, Anaya,
Uria, Hilkia, ug si Maasea, sa iyang tuo nga bahin; ug si Pedaya, Mishael,
Malkia, Hashum, Hashbadana, Zacarias, ug si Meshulam nga nagtindog
sa iyang wala nga bahin. 5 Gibukhad ni Ezra ang libro sa atubangan sa
tanang mga katawhan, kay nagtindog man siya labaw sa mga katawhan,
ug sa dihang gibukhad na niya kini nanindog ang tanang katawhan.
6 Nagpasalamat si Ezra ngadto kang Yahweh, ang bantogan nga Dios, ug
gibayaw sa tanang katawhan ang ilang mga kamot ug mitubag, “Amen!
Amen!” Unya miyukbo sila ug nagsimba kang Yahweh nga nanghapa sa
yuta. 7 Bisan paman sila Jeshua, Bani, Sherebia, Jamin, Akub, Shabetai,
Hodia, Maasea, Kelita, Azaria, Jozabad, Hanan, Pelaya- nga mga Levita-
nga mitabang sa pagpasabot sa balaod ngadto sa katawhan, samtang
nagpabilin ang katawhan sa ilang mga dapit. 8 Gibasa nila ang libro,
Ang Balaod sa Dios, gipaklaro kini uban ang paghubad ug gihatag ang
buot ipasabot aron nga masabtan sa katawhan ang maong basahon. 9 Si
Nehemias nga gobernador, ug si Ezra nga pari ug escriba, ug ang mga
Levita nga naghubad sa mensahe ngadto sa mga katawhan miingon ngadto
kanila, “Balaan kini nga adlaw alang kang Yahweh nga inyong Dios. Ayaw
pagsubo ug paghilak.” Tungod kay nanghilak ang tanang katawhan sa
dihang nadungog nila ang mga pulong sa balaod. 10 Unya miingon si
Nehemias kanila, “Pamalik kamo, kaona ang tambok sa karne ug pag-
inom sa matam-is nga ilimnon, ug ipadala ang uban niini ngadto sa
usa nga wala makaandam, kay balaan kini nga adlaw sa atong Ginoo.
Ayaw pagbangotan, kay ang kalipay ni Yahweh mao ang imong kusog.”
11 Busa gipahilom sa mga Levita ang katawhan, ug miingon, “Paghilom!
kay balaan kini nga adlaw. Ayaw pagbangotan.” 12 Ug mipauli ang
tanang katawhan aron sa pagpangaon ug pag-inom ug sa pagpangdalit
ug pagkaon ug aron sa pagsaulog uban ang dakong kalipay tungod kay
nasabtan nila ang mga pulong nga gisulti ngadto kanila. 13 Sa ikaduha nga
adlaw ang mga pangulo sa mga katigulangan, ang mga pamilya gikan sa

tibuok katawhan, ang mga pari ug ang mga Levita, nanagtigom ngadto
kang Ezra nga escriba aron sa pagbaton ug panglantaw gikan sa mga
pulong sa balaod. 14 Nahibaloan nila sa sinulat nga balaod ang mando
ni Yahweh pinaagi kang Moises nga kinahanglan magpuyo sa mga tolda
ang katawhan sa Israel sa panahon sa kasaulogan sa ikapito nga bulan.
15 Kinahanglan magbuhat sila ug pagsangyaw sa tibuok mga siyudad,
ug sa Jerusalem, nga nag-ingon, "Pangadto kamo sa kabungtoran nga
nasod, ug pagdala ug mga sanga gikan sa olibo ug ihalas nga mga olibong
kahoy, ug gikan sa mirtol, mga palmera ug dahonon nga mga kahoy,
aron sa pagbuhat ug mga tolda, sama sa nahisulat." 16 Busa nangadto
ang mga katawhan nga nagdala ug mga sanga ug nagbuhat alang sa
ilang kaugalingon ug mga tolda, sa ilang matag-usa ka mga atop, sa
ilang mga hawanan, sa hawanan sa balay sa Dios, sa hawanang dapit
atubangan sa Ganghaan sa Tubig, ug sa plasa didto sa Ganghaan sa Efraim.
17 Nagbuhat ug mga tolda ang tanang pundok niadtong mga namalik gikan
sa pagkabinihag ug didto na sila namuyo. Kay sukad pa sa panahon ni
Josue ang anak nga lalaki ni Nun hangtod nianang adlawa, wala na gayod
magsaulog pa ang katawhan sa Israel niining maong kasaulogan, ug busa
hilabihan gayod ang ilang kalipay. 18 Bisan paman matag adlaw, gikan
sa unang adlaw hangtod sa kataposan, gibasa ni Ezra ang libro gikan sa
balaod sa Dios. Nagsaulog sila sa kasaulogan sulod sa pito ka adlaw ug sa
ikawalo nga adlaw mao ang maligdong nga panagtigom, aron sa pagtuman
sa kasugoan.

9

1 Karon sa ika 24 nga adlaw sa samang bulana nagtigom ang tanang
katawhan sa Israel ug nagpuasa sila, ug nagbisti sila ug sako, ug nagbutang
ug abog sa ilang mga ulo. 2 Gibulag sa mga kaliwat sa Israel ang ilang
kaugalingon gikan sa tanang mga langyaw. Mitindog sila ug gisugid ang
ilang kaugalingong mga sala ug ang mga daotang binuhatan sa ilang mga
katigulangan. 3 Nagbarog sila sa ilang mga dapit, ug sulod sa tulo ka oras
gibasa nila ang libro sa balaod ni Yahweh nga ilang Dios. Sa ikaupat nga
bahin sa adlaw gisugid nila ang ilang mga sala ug nagyukbo atubangan
kang Yahweh nga ilang Dios. 4 Ang mga Levita, si Jeshua, si Bani, si
Kadmiel, si Shebania, si Buni, si Sherebia, si Bani, ug si Kenani, mitindog
sa hagdanan ug mitawag sa makusog nga tingog ngadto kang Yahweh nga
ilang Dios. 5 Unya ang mga Levita, nga sila Jeshua, ug si Kadmiel, si Bani,
si Hashabnea, si Sherebia, si Hodia, si Shebania, ug si Petahia miingon,
"Pagtindog ug dayga si Yahweh nga imong Dios hangtod sa kahangtoran."
"Hinaot nga daygon nila ang imong balaanong ngalan, ug hinaot nga
mapasidunggan kini sa matag panalangin ug pagdayeg. 6 Ikaw si Yahweh.
Ikaw lamang. Gibuhat nimo ang kalangitan, ang kinatas-ang kalangitan,
uban ang tibuok nilang panon sa kasundalohang anghel, ug ang kalibotan
ug ang tanan nga anaa niini, ug ang mga kadagatan ug ang tanan nga
anaa kanila. Gihatagan nimo ug kinabuhi kining tanan, ug nagsimba
ang mga kasundalohang anghel diha kanimo. 7 Ikaw si Yahweh, ang Dios
nga nagpili kang Abram, ug ang nagkuha kaniya gawas sa Ur sa Chaldes,
ug naghatag kaniya sa ngalan nga Abraham. 8 Nakaplagan nimo nga
matinud-anon gayod ang iyang kasingkasing diha kanimo, ug nagbuhat
ka ug kasabotan uban kaniya nga ihatag ngadto sa iyang mga kaliwat
ang yuta sa mga Canaanhon, sa mga Hithanon, sa mga Amornon, sa mga
Pereznon, sa mga Jebusnon, ug sa mga Girgasnon. Gituman mo gayod
ang imong saad tungod sa imong pagkamatinud-anon. 9 Nakita nimo

ang pag-antos sa among mga katigulangan didto sa Ehipto ug nadungog
nimo ang ilang mga paghilak didto sa Pula nga Dagat. 10 Naghatag ka
ug mga timailhan ug katingalahang mga butang batok sa Paraon, ug
sa tanan niyang mga sulugoon, ug sa tanang katawhan sa iyang yuta,
kay nasayod ka nga mapasigarbohon gayod ang mga Ehiptohanon batok
kanila. Apan nagbuhat ka ug ngalan alang sa imong kaugalingon nga
nagpabilin hangtod karon. 11 Unya gitunga nimo ang dagat sa ilang
atubangan, aron nga makalabang sila sa tungatunga sa dagat nga agi sa
mala nga yuta; ug gipanglabay nimo kadtong naggukod kanila didto sa
kinahiladman, sama sa bato didto sa lawom nga katubigan. 12 Panahon
sa kabuntagon gigiyahan nimo sila pinaagi sa haligi nga panganod, ug sa
haligi nga kalayo panahon sa kagabhion aron sa paghatag ug kahayag
sa ilang agianan aron nga makalakaw sila. 13 Mikanaog ka gikan sa
Bukid sa Sinai ug nakigsulti ka kanila gikan sa kalangitan ug gihatag nimo
kanila ang matarong nga mga kasuguan ug matuod nga mga balaod, ug
maayong mga lagda ug mga mando. 14 Gipahibalo nimo ngadto kanila
ang balaan nga Igpapahulay, ug gihatagan nimo sila sa mga mando ug
mga kasugoan ug mga balaod pinaagi kang Moises nga imong sulugoon.
15 Gihatagan nimo sila ug tinapay gikan sa langit alang sa ilang kagutom,
ug tubig gikan sa bato alang sa ilang kauhaw, ug giingnan nimo sila nga
molakaw ug angkonon ang yuta nga imong gisaad uban ang panumpa
nga gihatag kanila. 16 Apan wala gayod silay pagtahod ug ang among
mga katigulangan, ug nagmagahi ang ilang mga ulo, ug wala mamati sa
imong mga kasugoan. 17 Nagdumili sila sa pagpaminaw, ug wala nila
panumbalinga ang mga katingalahang butang nga imong nabuhat ngadto
kanila, apan nagmagahi ang ilang mga ulo, ug sa ilang pagkamasinupakon
nagpili sila ug pangulo aron nga makabalik sa ilang pagkaulipon. Apan
ikaw ang Dios nga puno sa pagpasaylo, puno sa grasya ug maluluy-on,
dili daling masuko, ug napuno sa tiunay nga gugma. Ug wala nimo sila
gibiyaan. 18 Bisan tuod ug nagbuhat sila ug larawan sa nating baka nga
gikan sa tinunaw nga puthaw ug miingon, 'Mao kini ang inyong Dios
nga nagpagawas kaninyo gikan sa Ehipto,' ug nagbuhat ug hilabihan nga
pagbugalbugal, 19 ikaw, sa imong kaluoy, wala ka mibiya kanila didto
sa kamingawan. Gigiyahan sila pinaagi sa haligi nga panganod sa ilang
dalan ug wala kini mibiya kanila panahon sa kabuntagon, bisan paman
sa pagkagabii ang haligi nga kalayo naggiya kanila aron sa pag-iwag sa
ilang dalan aron nga makalakaw sila. 20 Gihatag nimo ang imong maayong
Espiritu aron sa pagmatuto kanila, ug wala nimo ihikaw ngadto sa ilang
baba ang imong manna, ug ang tubig nga imong gihatag kanila alang sa
ilang pagkauhaw. 21 Kay gihatag nimo ang ilang gikinahanglan sulod sa 40
ka tuig didto sa kamingawan, ug walay nakulang kanila. Wala mangagisi
ang ilang mga bisti ug wala nanghubag ang ilang mga tiil. 22 Gihatagan
nimo sila ug mga gingharian ug mga katawhan, gipahimutang sila sa
matag suok sa maong dapit. Unya gipanag-iya nila ang yuta ni Sihon nga
hari sa Heshbon ug ang yuta ni Og nga Hari sa Bashan. 23 Gipadaghan
nimo ang ilang mga anak sama sa kabituonan sa kalangitan, ug gidala
nimo sila didto sa yuta nga imong gisulti nga panag-iyahon ngadto sa
ilang mga katigulangan. 24 Busa miadto ang katawhan ug gipanag-iya
ang yuta sa mga Canaanhon ug gibuntog nimo gikan kanila ang mga
lumulupyo niadtong yutaa. Gitugyan nimo sila ngadto sa ilang mga
kamot, uban sa ilang mga hari ug sa mga katawhan sa maong yuta, aron
nga buhaton sa taga-Israel kung unsa ang ilang nahimut-an. 25 Nabihag

nila ang lig-on nga mga siyudad ug ang tabunok nga yuta, ug ilang
gibihag ang mga balay nga napuno ug maayong mga butang, mga atabay
nga nakalot na, mga parasan ug mga tanaman sa mga olibo, ug mga
kahoy nga namunga sa madagayaon. Busa nangaon sila ug nangabusog
ug nanambok ug gilipay ang ilang kaugalingon sa imong hilabihan nga
pagkamaayo. 26 Unya nagmasupilon sila ug nagmasinupakon batok
kanimo. Gitalikdan nila ang imong balaod. Gipatay nila ang imong mga
propeta nga maoy nagpahimangno kanila aron nga mobalik diha kanimo,
ug nagbuhat sila ug hilabihan nga pagbugalbugal. 27 Busa gitugyan nimo
sila ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway, nga maoy nagpaantos kanila.
Sa panahon sa ilang pag-antos, nagtawag sila kanimo, ug nadungog nimo
sila gikan sa kalangitan, ug tungod sa imong dakong kaluoy nagpadala
ka ug moluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway. 28 Apan
human sila makapahulay, nagbuhat na usab sila ug daotan diha kanimo,
ug gipasagdan nimo sila didto sa kamot sa ilang mga kaaway, busa
gidumalahan sila sa ilang mga kaaway. Apan sa dihang mibalik sila ug
nagtawag diha kanimo, nadungog nimo gikan sa langit, ug sa kadaghan
nga higayon tungod sa imong kaluoy giluwas nimo sila. 29 Gipasidan-
an nimo sila aron nga mobalik sa imong balaod. Apan hinuon nahimo
silang garboso ug wala mamati sa imong mga mando. Nakasala sila
batok sa imong mga balaod nga maoy naghatag ug kinabuhi niadtong
nagtuman niini. Gipatig-a nila ang ilang mga abaga ug gipagahi ang
ilang mga liog ug nagdumili sa pagpaminaw. 30 Sa daghang mga katuigan
gipahimangnoan nimo sila pinaagi sa imong Espiritu ngadto sa imong
mga propeta. Apan wala sila mamati. Busa gitugyan nimo sila ngadto
sa kamot sa ilang mga kasilinganang katawhan. 31 Apan sa imong dakong
kaluoy wala nimo sila gipukan sa hingpit, o mibiya kanila, tungod kay
puno ka sa grasya ug maluluy-on ka nga Dios. 32 Busa karon, ang atong
Dios—ikaw nga bantogan, makagagahom, ug katingalahan nga Dios nga
mituman sa imong mga panaad ug tiunay nga gugma—ayaw tugoti nga
mahimong daw diyutay lamang diha kanimo ang tanang kalisdanan nga
miabot nganhi kanamo, sa among mga hari, sa among mga prinsipe,
ug sa among mga pari, ug sa among mga propeta, ug sa among mga
katigulangan, ug sa tanan nimong katawhan gikan sa adlaw sa mga hari sa
Asiria hangtod karon. 33 Makiangayon ka sa tanan nga midangat kanamo,
kay nagmatinud-anon ka man, apan nagpakadaotan kami. 34 Wala gayod
nagtuman sa imong balaod ug naminaw sa imong mga mando o bisan
paman sa imong mga kasabotan nga balaod nga imong gapasidaan sa
among mga hari, among mga prinsipe, among mga pari, ug among
mga katigulangan. 35 Bisan paman sa ilang kaugalingong gingharian,
samtang naglipay sila sa imong hilabihan nga kaayo ngadto kanila, sa
halapad ug tabunok nga yuta nga imong gitagana ngadto kanila, wala
sila mag-alagad kanimo o bisan mibiya sa ilang mga daotang binuhatan.
36 Karon mga ulipon kami niining maong yuta nga imong gihatag sa among
mga katigulangan aron nga mapahimuslan ang mga bunga ug ang mga
maayong gasa, ug tan-awa, mga ulipon kami niini! 37 Ang kaadunahan
sa among yuta moadto gayod sa mga hari nga imong gitagana kanamo
tungod sa among mga sala. Nagdumala sila ubos sa among mga lawas ug
ubos sa among mga kahayopan sumala sa ilang nahimut-an. Anaa kami sa
dakong kalisang. 38 Tungod niining tanan, magbuhat kami ug lig-on nga
panaad nga sinulat. Sa nasilyohan nga sinulat anaa ang mga ngalan sa
among mga prinsipe, mga Levita, ug mga pari.”

10

1 Sulod sa nasilyohan nga mga dokumento, anaa ang ngalan ni
Nehemias, nga gobernador, ang anak nga lalaki ni Hacalia ug ni Zedekia,
2 si Seraya, si Azaria, si Jeremias, 3 si Pashur, si Amaria, si Malkia, 4 si
Hatus, si Shebania, si Maluc 5 si Harim, si Meremot, si Obadia, 6 si Daniel,
si Gineton, si Baruk, 7 si Meshulam, si Abija, si Miamin, 8 si Maazia, si Bilgai,
ug si Shemaya. Mao kini ang mga pari. 9 Ang mga Levita mao sila si: Jeshua
ang anak nga lalaki ni Azania, si Binui nga gikan sa panimalay ni Henadad,
si Kadmiel, 10 ug ang ilang mga kauban nga mga Levita, si Shebania, si
Hodia, si Kelita, si Pelaya, si Hanan, 11 si Mica, si Rehob, si Hashabia, 12 si
Zacur, si Sherebia, si Shebania, 13 si Hodia, si Bani, ug si Beninu. 14 Ang mga
pangulo sa katawhan mao sila si: Paros, si Pahat Moab, si Elam, si Zatu, si
Bani, 15 si Buni, si Azgad, si Bebai, 16 si Adonia, si Bigvai, si Adin, 17 si Ater,
si Zedekia, si Azur, 18 si Hodia, si Hashum, si Bezai, 19 si Harif, si Anatot, si
Nebai, 20 si Magpias, si Meshulam, si Hezir, 21 si Meshezabel, si Zadok, si
Jadua, 22 si Pelatia, si Hanan, si Anaya, 23 si Hoshea si Hanania, si Hashub,
24 si Halohes, si Pilha, si Shobek, 25 si Rehum, si Hashabna, si Maasea, 26 si
Ahia, si Hanan, si Anan, 27 si Maluc, si Harim, si ug si Baana. 28 Alang
sa nahibilin nga mga katawhan, nga mga pari, mga Levita, mga tigbantay
sa ganghaan, mga mag-aawit, mga sulugoon sa templo, ug ang tanan nga
nagpahimulag sa ilang mga kaugalingon gikan sa mga tawo sa kasikbit
nga kayutaan ug nanaad sa ilang mga kaugalingon ngadto sa balaod sa
Dios, lakip ang ilang mga asawa, ang ilang mga anak nga mga lalaki ug
ang ilang mga anak nga mga babaye, ang tanan nga adunay kahibalo ug
panabot, 29 naghiusa silang tanan uban sa ilang mga kaigsoonang mga
lalaki, ang ilang mga halangdon, ug gigapos ang ilang kaugalingon uban
sa tunglo ug panumpa nga mosubay sa balaod sa Dios, nga gihatag ni
Moises ang sulugoon sa Dios, ug sa pagmatngon ug pagtuman sa tanan
nga mga kasugoan ni Yahweh nga among Dios ug sa iyang mga balaod ug
sa iyang mga mando. 30 Misaad kami nga dili namo ihatag ang among mga
anak nga mga babaye ngadto sa katawhan sa maong yuta o kuhaon ang
ilang mga anak nga mga babaye alang sa among mga anak nga mga lalaki.
31 Misaad usab kami nga dili mopalit ug bisan unsa nga butang o trigo
gikan kanila kung magdala nganhi kanamo ang katawhan sa maong yuta
sa Adlawng Igpapahulay o sa bisan unsang balaan nga adlaw. Papason
namo ang tanang utang tali sa ubang mga Judio, ug papahulayon namo
ang among mga kaumahan sa matag ikapito nga tuig. 32 Gidawat namo
ang mga sugo nga mohatag sa usa ug tunga nga shekel sa matag tuig alang
sa pag-alagad sa balay sa among Dios, 33 sa pag-andam ug tinapay alang
sa presensya, ug alang sa naandang halad nga trigo, ang mga sinunog
nga halad sa mga Igpapahulay, ang kasaulogan sa bag-ong bulan ug ang
gitakda nga mga kasaulogan, ug alang sa mga halad nga balaan, ug alang
sa mga halad sa sala aron sa paghimo ug kapasayloan alang sa Israel, ug
alang sa tanang mga buluhaton sa balay sa among Dios. 34 Nagripa ang
mga pari, ang mga Levita ug ang katawhan alang sa halad nga kahoy.
Pinaagi sa ripa mapili kung kinsa sa among mga pamilya ang magdala
ug kahoy ngadto sa balay sa among Dios sa gitakda nga mga panahon
sa matag tuig, nga pagasunogon diha sa halaran ni Yahweh nga among
Dios, sumala sa nahisulat sa balaod. 35 Misaad kami nga dad-on ngadto
sa balay ni Yahweh ang unang mga bunga nga nanurok sa among yuta,
ug ang unang mga bunga sa kahoy sa matag tuig. 36 Sumala sa nahisulat
sa balaod, misaad kami nga dad-on namo sa balay sa Dios ug ngadto sa

mga pari nga nag-alagad didto, ang kamagulangan namong mga anak nga
mga lalaki ug ang kamagulangan sa among mga baka ug karnero. 37 Dad-
on namo ang unang abot sa among mga harina ug ang among mga halad
nga trigo, ug ang bunga sa matag kahoy, ug ang bag-ong bino ug ang lana
pagadad-on ngadto sa mga pari, ngadto sa lawak nga tipiganan sa balay
sa among Dios. Dad-on namo ngadto sa mga Levita ang ikanapulo gikan
sa among yuta tungod kay ang mga Levita ang magkuha sa mga ikanapulo
sa tanang lungsod kung diin kami magtrabaho. 38 Ang pari, nga kaliwat ni
Aaron, kinahanglan nga mouban sa mga Levita sa dihang modawat sila sa
mga ikanapulo. Kinahanglan nga dad-on sa mga Levita ang ikanapulo nga
bahin sa mga ikanapulo ngadto sa balay sa among Dios ngadto sa lawak
nga tipiganan sa mga bahandi. 39 Tungod kay magdala ang katawhan sa
Israel ug ang mga kaliwat ni Levi sa mga giamot nga mga trigo, bag-ong
bino, ug lana ngadto sa lawak nga tipiganan diin ang mga kahimanan sa
sagradong dapit gitipigan ug diin nagpuyo ang mga pari nga nag-alagad,
ug ang mga magbalantay sa ganghaan, ug ang mga mag-aawit. Dili namo
isalikway ang balay sa among Dios.

11

1 Nagpuyo ang mga pangulo sa katawhan didto sa Jerusalem, ug ang
nahibilin nga mga katawhan nagripa aron mopili ug usa gikan sa napulo
ka tribo aron maoy mopuyo sa Jerusalem, ang balaan nga siyudad, ug ang
laing siyam nagpabilin sa ubang mga lungsod. 2 Unya gipanalanginan sa
tanang katawhan kadtong nagtanyag ug miuyon nga mopuyo sa Jerusalem.
3 Mao kini ang mga opisyal sa probinsiya nga nagpuyo sa Jerusalem. Apan
ang uban nga anaa sa lungsod sa Juda nagpuyo sa ilang kaugalingon nga
yuta, lakip ang pipila sa mga Israelita, mga pari, mga Levita, mga sulugoon
sa templo, ug ang mga kaliwat sa mga sulugoon ni Solomon. 4 Sa Jerusalem
nagpuyo usab ang pipila sa mga kaliwat sa Juda ug ang pipila sa mga
kaliwat sa Benjamin. Mao kini ang nalakip sa katawhan sa Juda: Si Ataya
ang anak ni Uzia nga anak ni Zacarias nga anak ni Amaria nga anak ni
Shefatia nga anak ni Mahalalel, nga kaliwat ni Perez. 5 Si Maasea anak
nga lalaki ni Baruk nga anak nga lalaki ni Col Hoze nga anak nga lalaki
ni Hazaya nga anak nga lalaki ni Adaya nga anak nga lalaki ni Joyarib
nga anak nga lalaki ni Zacarias, ang anak sa Shilohanon. 6 Ang tanan
nga mga anak nga lalaki ni Perez nga nagpuyo sa Jerusalem mikabat ug
468. Kusgan kaayo sila nga mga lalaki. 7 Mao kini ang mga kaliwatan ni
Benjamin: Si Salu ang anak nga lalaki ni Meshulam nga anak nga lalaki
ni Joed nga anak nga lalaki ni Pedaya nga anak nga lalaki ni Kolaya nga
anak nga lalaki ni Maasea nga anak nga lalaki ni Itiel nga anak nga lalaki ni
Jeshaya, 8 ug ang tanan niadtong misunod kaniya, mao si Gabay ug Salay,
mikabat ug 928 ka mga kalalakin-an. 9 Si Joel nga anak nga lalaki ni Zicri
mao ang ilang tigdumala, ug si Juda nga anak nga lalaki ni Hasenua mao
ang ikaduhang magmamando sa tibuok siyudad. 10 Gikan sa mga pari:
Si Jedaya ang anak nga lalaki ni Joyarib, Jakin, 11 si Seraya ang anak nga
lalaki ni Hilkia nga anak nga lalaki ni Meshulam nga anak nga lalaki ni
Zadok nga anak nga lalaki ni Merayot nga anak nga lalaki ni Ahitub, mao
ang labawng pangulo sa balay sa Dios, 12 ug ang ilang katambayayong sa
pagtrabaho sa buluhaton alang sa balay, mga 822 ka kalalakin-an, uban
kang Adaya nga anak nga lalaki ni Jeroham nga anak nga lalaki ni Pelalia
nga anak nga lalaki ni Amzi nga anak nga lalaki ni Zacarias nga anak nga
lalaki ni Pashur nga anak nga lalaki ni Malkia. 13 Ang iyang mga igsoon

nga mga lalaki mao ang mga nangulo sa mga banay, nga mikabat ug 242
ka mga kalalakin-an; ug si Amasai nga anak nga lalaki ni Azarel nga anak
nga lalaki ni Azai nga anak nga lalaki ni Meshilemot nga anak nga lalaki
ni Imer, 14 ug ang ilang mga igsoon, mikabat ug 128 ka mga isog nga mga
kalalakin-an; ang ilang tigdumala mao si Zabdiel nga anak nga lalaki ni
Hagedolim. 15 Gikan sa mga Levita: Si Shemaya nga anak nga lalaki ni
Hashub nga anak nga lalaki ni Azrikam nga anak nga lalaki ni Hashabia
nga anak nga lalaki ni Buni, 16 ug si Shabetai ug Jozabad, nga gikan sa mga
pangulo sa mga Levita nga mao ang tigdumala sa buluhaton sa gawas sa
balay sa Dios. 17 Didto anaa usab si Matania nga anak nga lalaki ni Mica
nga anak nga lalaki ni Zabdi, ang kaliwat ni Asaf, nga mao ang nangulo sa
pag-ampo sa pagpasalamat, ug si Bakbukia, ang ikaduha sa tanan niyang
mga igsoon, ug si Abda nga anak nga lalaki ni Shamua nga anak nga lalaki
ni Galal nga anak nga lalaki ni Jedutun. 18 Mikabat ug 284 ang tanan nga
mga Levita nga anaa sa balaang siyudad. 19 Ang mga magbalantay sa
mga ganghaan: Mao sila si Akub, Talmon, ug ang ilang mga kaabag, nga
nagbantay usab sa mga ganghaan, mikabat ug 172 ka mga kalalakin-an.
20 Anaa sa mga lungsod sa Juda ang nahibilin sa Israel ug ang mga pari
ug ang mga Levita. Ang matag usa kanila nagpuyo sa kaugalingon nilang
napanunod nga yuta. 21 Ang mga trabahante sa templo nagpuyo sa Ofel, ug
si Ziha ug si Gishpa mao ang nagdumala kanila. 22 Ang labaw nga pangulo
sa mga Levita sa Jerusalem mao ang mga anak nga lalaki ni Uzi nga anak
nga lalaki ni Bani nga anak nga lalaki ni Hashabia nga anak nga lalaki ni
Matania nga anak nga lalaki ni Mica, gikan sa kaliwatan ni Asaf, nga mag-
aawit didto sa balay sa Dios. 23 Ubos sila sa mga mando sa hari, ug adunay
gihatag nga mga mando sa mga mag-aawit nga paigo sa matag adlaw nga
gikinahanglan. 24 Unya si Petahia nga anak nga lalaki ni Meshezabel, ang
kaliwat ni Zera nga anak nga lalaki ni Juda, mao ang kanunay nga anaa
sa kiliran sa hari alang sa tanang mga butang mahitungod sa katawhan.
25 Mahitungod sa ilang mga baryo ug sa ilang mga kaumahan, ug ang
pipila sa mga katawhan sa Juda mipuyo sa Kiriat Arba ug sa mga baryo
niini, ug sa Dibon ug sa mga baryo niini, ug sa Jekabzel ug sa mga baryo
niini, 26 ug sa Jeshua, Molada, Bet Pelet, 27 Hazar Shual, ug Beersheba ug sa
mga baryo niini. 28 Pipila sa mga katawhan sa Juda nagpuyo sa Ziklag, sa
Mecona ug sa matag baryo niini, 29 Sa En Rimon, Zora, Jarmut, 30 Zanoa,
Adulam, ug sa mga baryo niini, ug sa Lakis ug ang mga uma niini ug
Azeka ug sa mga baryo niini. Busa nagpuyo sila gikan sa Beersheba ug sa
mga baryo sa Hinom. 31 Ang katawhan sa Benjamin nagpuyo usab gikan
sa Geba, ngadto sa Micmas ug Aija, sa Betel ug sa mga baryo niini, 32 sa
Anatot, Nob, Anania, 33 Hazor, Rama, Gitaim, 34 Hadid, Zeboim, Nebalat,
35 Lod, ug Ono, ang walog sa mga hanas nga manggagama nga mga lalaki.
36 Ang pipila sa mga Levita nga nagpuyo sa Juda nahimong tigdumala sa
katawhan sa Benjamin.

12

1 Mao kini ang mga pari ug mga Levita nga mitungas uban kang
Zerubabel nga anak nga lalaki ni Shealtiel ug uban kang Jeshua: Seraya,
Jeremias, Ezra, 2 Amaria, Maluk, Hatus, 3 Shecania, Rehum, ug si Meremot.
4 Anaa sila Ido, Gineton, Abija, 5 Miamin, Moadia, Bilga, 6 Shemaya, ug
Joyarib, Jedaya, 7 Salu, Amok, Hilkia, ug si Jedaya. Mao kini ang mga
pangulo sa mga pari ug ang ilang mga kaubanan sa panahon ni Jeshua.

8 Ang mga Levita mao sila si Jeshua, Binui, Kadmiel, Sherebia, Juda, ug
si Matania, nga maoy gitahasan sa mga kanta sa pagpasalamat, uban sa
iyang mga kaubanan. 9 Nagtindog sa atbang si Bakbukia ug si Uni, ug
ang ilang mga kaubanan samtang nag-alagad. 10 Si Jeshua ang amahan
ni Joyakim, si Joyakim ang amahan ni Eliashib, si Eliashib ang amahan ni
Joyada, 11 si Jehoyada ang amahan ni Jonatan, ug si Jonatan ang amahan ni
Jadua. 12 Mao kini ang mga pari sa panahon ni Joyakim, ang mga pangulo
sa pamilya: si Meraya ang pangulo ni Seraya, si Hanania ang pangulo ni
Jeremias, 13 si Meshulam ang pangulo ni Ezra, si Jehohanan ang pangulo
ni Amaria, 14 si Jonatan ang pangulo ni Maluc, ug si Jose ang pangulo
ni Shebania. 15 Si Adna ang pangulo ni Harim, si Helkai ang pangulo
ni Merayot, 16 si Zacarias ang pangulo ni Ido, si Meshulam ang pangulo
ni Gineton, ug 17 si Zicri ang pangulo ni Abija, si Abija ang pangulo ni
Miniamin. Si Piltai ang pangulo ni Moadia. 18 Si Shamua ang pangulo ni
Bilga, si Jehonatan ang pangulo ni Shemaya, 19 si Matenai ang pangulo
ni Joyarib, si Uzi ang pangulo ni Jedaya, 20 si Kalai ang pangulo ni Salai,
si Eber ang pangulo ni Amok, 21 si Hashabia ang pangulo ni Hilkia, ug si
Netanel ang pangulo ni Jedaya. 22 Sa kapanahonan ni Eliashib, ang Levita
nga si Eliashib, Joyada, Johanan, ug si Jadua mao ang nalista nga mga
pangulo sa mga pamilya, ug ang mga pari nalista panahon sa paghari ni
Darius nga taga-Persia. 23 Nalista sa basahon sa kasaysayan ang kaliwatan
ni Levi ug ang ilang mga pangulo sa pamilya hangtod sa kapanahonan
ni Johanan nga anak nga lalaki ni Eliashib. 24 Ang mga pangulo sa mga
Levita mao sila si Hashabia, Sherebia, ug si Jeshua nga anak nga lalaki
ni Kadmiel, uban ang ilang mga kaubanan, nga nagtindog atbang kanila
aron magdayeg ug maghatag ug pagpasalamat, nga magtubag-tubag sa
pag-awit kada pundok, agig pagtuman sa sugo ni David, nga tawo sa
Dios. 25 Si Matania, Bakbukia, Obadia, Meshulam, Talmon, ug si Akub mao
ang mga magbalantay sa ganghaan nga nagtindog sa lawak nga tipiganan
tapad sa mga ganghaan. 26 Nag-alagad sila sa kapanahonan ni Joyakim
nga anak nga lalaki ni Jozadak, ug sa kapanahonan ni Nehemias nga
gobernador ug ni Ezra nga pari ug escriba. 27 Sa pagpahinungod sa pader
sa Jerusalem, gipangita sa katawhan ang mga Levita sa bisan asang dapit
nga ilang gipuy-an, aron sa pagdala kanila sa Jerusalem alang sa pagsaulog
sa pagpahinungod uban ang kalipay, uban ang mga pagpasalamat ug
pag-awit gamit ang mga piyangpiyang, mga alpa, ug uban ang mga lira.
28 Nanagtigom ang pundok sa mga mag-aawit gikan sa distrito libot sa
Jerusalem ug gikan sa mga baryo sa Netofatihanon. 29 Gikan usab sila
sa Bet Gilgal ug gikan sa kaumahan sa Geba ug Azmavet, tungod kay
nagtukod man ug mga baryo libot sa Jerusalem ang mga mag-aawit alang
sa ilang kaugalingon. 30 Giputli sa mga pari ug sa mga Levita ang ilang
mga kaugalingon, ug unya ilang giputli ang mga katawhan, ang mga
ganghaan, ug ang pader. 31 Unya akong gipaadto sa ibabaw sa pader
ang mga pangulo sa Juda, ug nagpili akog duha ka dagkong pundok sa
mga mag-aawit nga nanagpasalamat. Ang usa miadto sa tuong bahin sa
pader padulong sa Ganghaan sa Hugaw sa Hayop. 32 Nagsunod kanila si
Hoshaya ug ang katunga sa mga pangulo sa Juda, 33 ug sunod kanila si
Azaria, Ezra, Meshulam, 34 Juda, Benjamin, Shemaya, Jeremias, 35 ug ang
pipila sa mga anak sa pari uban ang mga trumpeta, ug si Zacarias nga
anak nga lalaki ni Jonatan nga anak nga lalaki ni Shemaya nga anak nga
lalaki ni Matania nga anak nga lalaki ni Micaya nga anak nga lalaki ni

Zacur nga anak nga lalaki ni Asaf. 36 Anaa usab ang mga paryente ni
Zacarias, nga sila si Shemaya, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juda,
Hanani, uban ang mga instrumento sa musika ni David nga tawo sa Dios.
Anaa sa ilang atubangan ang escriba nga si Ezra. 37 Gikan sa Ganghaan
sa Tuboran sa Tubig miadto sila sa hagdanan sa siyudad ni David, gikan
sa hagdanan sa pader ibabaw sa palasyo ni David, hangtod sa Ganghaan
sa Tubig sa sidlakan. 38 Misubay sa laing agianan ang laing mga mag-
aawit nga tigpasalamat. Gisundan ko sila sa pader uban ang katunga sa
katawhan, ibabaw sa Tore sa mga Hudno, hangtod sa Lapad nga Pader,
39 ug ibabaw sa Ganghaan sa Efraim, ug gikan sa Ganghaan nga Karaan,
ug padulong sa Ganghaan sa Isda ug sa Tore ni Hananel ug sa Tore sa Usa
ka Gatos, hangtod sa Ganghaan sa Karnero, ug nihunong sila sa Ganghaan
sa Guwardiya. 40 Busa gipahimutang sa balay sa Dios ang duha ka pundok
sa mga mag-aawit nga tigpasalamat, ug gipahimutang ko usab ang akong
kaugalingon uban ang katunga sa mga opisyal. 41 Unya gipahimutang
usab sa mga pari ang ilang kaugalingon: Eliakim, Maasea, Miniamin,
Micaya, Elyoenai, Zacarias, ug Hanania, uban ang mga trumpeta, 42 ug
usab si Maasea, Shemaya, Eleazar, Uzi, Jehohanan, Malkia, Elam, ug
Ezer, unya nanganta ang mga mag-aawit nga gipangulohan ni Jezrahia.
43 Naghalad sila ug dakong mga halad nianang adlawa, ug naglipay, tungod
kay gilipay sila sa Dios uban ang dakong pagsadya. Naglipay usab ang
mga kababayen-an ug ang mga kabataan. Busa madungog ang pagsadya
sa Jerusalem hangtod sa layong dapit. 44 Nianang adlawa, nagpili sila ug
mga kalalakin-an nga magdumala sa mga lawak nga tipiganan alang sa
mga amot, sa mga unang bunga, ug sa mga ikanapulo, aron tigomon didto
kanila ang mga bahin nga gikinahanglan sa balaod alang sa mga pari ug
sa mga Levita. Gipili ang matag usa sa pagtrabaho sa mga kaumahan nga
duol sa mga lungsod. Tungod kay nagsadya ang Juda diha sa mga pari
ug sa mga Levita nga nagtindog sa ilang atubangan. 45 Nag-alagad sila sa
ilang Dios, ug ang seremonya sa pagputli, ug lakip na usab ang mga mag-
aawit ug ang mga magbalantay sa ganghaan, aron sa pagtuman sa sugo ni
David ug ni Solomon nga iyang anak nga lalaki. 46 Tungod kay kaniadto, sa
kapanahonan ni David ug ni Asaf, adunay pangulo sa mga mag-aawit, ug
adunay kanta sa pagdayeg ug sa pagpasalamat sa Dios. 47 Sa kapanahonan
ni Zerubabel ug sa kapanahonan ni Nehemias, nagahatag ang tibuok Israel
ug matag adlaw nga bahin alang sa mag-aawit ug sa mga magbalantay sa
ganghaan. Gigahin nila ang bahin nga alang sa mga Levita, ug gigahin sa
mga Levita ang bahin nga alang sa mga kaliwat ni Aaron.

13

1 Gibasa nila nianang adlawa ang Basahon ni Moises diha sa panagtigom
sa katawhan. Nakaplagan nila ang nahisulat niini nga kinahanglan walay
Amonihanon ug Moabihanon nga motambong sa panagtigom sa Dios,
hangtod sa kahangtoran. 2 Tungod kini kay wala sila miadto sa katawhan
sa Israel uban ang tinapay ug tubig, apan gisuholan hinuon nila si Balaam
sa pagtunglo sa Israel. Apan, gihimo sa among Dios nga panalangin ang
tunglo. 3 Sa pagkadungog nila sa balaod, gilain dayon nila gikan sa Israel
ang matag langyaw nga tawo. 4 Karon, sa wala pa kini, si Eliasib nga pari
ang gituboy nga mahimong tigdumala sa lawak nga tipiganan sa balay
sa among Dios. Paryente siya ni Tobia. 5 Giandam ni Eliasib alang kang
Tobia ang dakong lawak nga tipiganan, nga kaniadto maoy gibutangan

sa halad nga trigo, insenso, kahimanan, ug ang ikanapulo nga trigo, bag-
ong bino, ug lana, nga gitagana alang sa mga Levita, sa mga mag-aawit,
sa mga magbalantay sa ganghaan, ug ang mga giamot alang sa mga pari.
6 Apan sa tanan niining panahona wala ako sa Jerusalem. Tungod kay
miadto ako sa hari sa ika-32 ka tuig ni Artaxerxes nga hari sa Babilonia.
Pagkahuman sa pipila ka panahon nananghid ako sa hari nga mobiya,
7 ug mibalik ako sa Jerusalem. Nasayran ko ang daotan nga nabuhat ni
Eliasib pinaagi sa paghatag kang Tobia ug lawak nga tipiganan sa mga
hawanan sa balay sa Dios. 8 Nasuko ako pag-ayo ug akong gipanglabay
ang tanang kahimanan ni Tobia sa iyang panimalay pagawas sa lawak
nga tipiganan. 9 Gimanduan ko sila nga ilang putlion ang mga lawak nga
tipiganan, ug ibalik ko kanila ang mga kahimanan sa balay sa Dios, ang
mga halad nga trigo, ug ang insenso. 10 Nasayran ko nga ang mga bahin sa
mga Levita wala gihatag kanila ug sa mga mag-aawit nga maoy namuhat,
busa nangadto na lang sila sa ilang kaugalingon nga kaumahan. 11 Busa
akong giatubang ang mga opisyal ug giingnan, “Nganong gipasagdan man
ang balay sa Dios?” Gitigom ko silang tanan ug gipahiluna sa ilang mga
dapit. 12 Unya gidala sa tibuok Juda ang ikanapulo nga bahin sa trigo,
ang bag-ong bino, ug ang lana ngadto sa lawak nga tipiganan. 13 Gituboy
ko nga tigtipig sa salapi si Shelemaya nga pari ug si Zadok nga escriba,
ug si Pedaya nga gikan sa mga Levita. Ang sunod kanila mao si Hanan
nga anak nga lalaki ni Zacur nga anak nga lalaki ni Matanaya, tungod kay
giila man sila nga kasaligan. Ang ilang buluhaton mao ang pagpanghatag
sa mga gikinahanglan ngadto sa ilang mga kaubanan. 14 Hinumdomi ako,
akong Dios, mahitungod niini ug ayaw wagtanga ang akong mga maayong
buhat nga gihimo alang sa balay sa akong Dios ug sa pag-alagad niini.
15 Nakita ko sa Juda niadtong mga adlawa ang mga tawo nga nagpuga ug
ubas sa Adlawng Igpapahulay ug nagdala ug mga tinapok nga mga trigo
ug gisakay kini sa mga asno, ug ang mga bino usab, mga ubas, mga igos, ug
ang tanang matang sa mga bug-at nga palas-anon, nga ilang gidala ngadto
sa Jerusalem sa Adlawng Igpapahulay. Wala ako miuyon nga mamaligya
sila ug pagkaon nianang adlawa. 16 Nagdala ug isda ug nagkalainlaing
mga butang ang mga kalalakin-an nga gikan sa Tiro nga nagpuyo sa
Jerusalem, ug gibaligya nila kini sa adlaw nga Igpapahulay ngadto sa
katawhan sa Juda ug sa siyudad! 17 Unya giatubang ko ang mga pangulo sa
Juda, “Unsa kining daotang butang nga inyong gipangbuhat, pagpasipala
sa Adlawng Igpapahulay? 18 Dili ba gibuhat man kini sa inyong mga
amahan? Dili ba gipadala man sa Dios kining tanang kadaotan kanato ug
niining siyudara? Karon nagdala kamog dugang pang kapungot sa Israel
pinaagi sa pagpasipala sa adlaw nga Igpapahulay.” 19 Sa pagkagabii, didto
sa mga ganghaan sa Jerusalem sa wala pa ang adlaw nga Igpapahulay,
gipasirad-an nako ang pultahan ug kinahanglan nga dili kini ablihan
hangtod wala pa nahuman ang adlaw nga Igpapahulay. Gipabantay nako
ang pipila sa akong mga sulugoon sa mga ganghaan aron nga walay
butang nga madala sa adlaw nga Igpapahulay. 20 Nagkampo sa makausa
o makaduha ka higayon ang mga tigpatigayon ug ang mamaligyaay sa
tanang matang sa mga butang gawas sa Jerusalem. 21 Apan gipasidan-an
ko sila, “Nganong nagkampo man kamo gawas sa pader? Kung buhaton
pa ninyo kini pag-usab, itapion ko ang akong mga kamot diha kaninyo!”
Sukad nianang adlawa wala na sila nangadto sa panahon sa Adlawng
Igpapahulay. 22 Unya gimandoan ko ang mga Levita sa pagputli sa ilang
mga kaugalingon, ug unya magbantay sa mga ganghaan, aron sa pagputli

sa Adlawng Igpapahulay. Hinumdomi usab kini, akong Dios, ug kaluy-i ako
tungod sa maunongon nimo nga kasabotan nganhi kanako. 23 Niadtong
mga adlawa nakakita usab ako ug mga Judio nga naminyo ug mga babaye
nga taga-Ashdod, taga-Ammon, ug taga-Moab. 24 Katunga sa ilang mga
anak nagasulti sa pinulongan sa Ashdod. Walay usa kanila nga makasulti
sa pinulongan sa Juda, apan ang pinulongan lamang sa usa sa laing mga
banay. 25 Gisukmatan ko sila, ug gitunglo, ug gipangdapatan ko ang pipila
kanila ug gipanglabnot ang ilang buhok. Gipapanumpa ko sila sa Dios,
sa pag-ingon, “Kinahanglan nga dili ninyo ihatag ang inyong mga anak
nga babaye sa ilang mga anak nga lalaki, o kuhaon ang ilang mga anak
nga babaye alang sa inyong mga anak nga lalaki, o alang sa inyong mga
kaugalingon. 26 Dili ba nakasala man si Solomon nga hari sa Israel tungod
niining mga bayhana? Walay laing hari sama kaniya taliwala sa daghang
mga nasod, ug gihigugma siya sa iyang Dios, ug gihimo siya sa Dios nga
hari sa tibuok Israel. Apan, nakasala siya tungod sa iyang mga langyaw
nga asawa. 27 Unya kinahanglan ba nga maminaw kami kaninyo ug
buhaton kining dakong kadaotan, ug magbuhat ug daotan batok sa atong
Dios pinaagi sa pagminyo sa mga langyaw nga babaye?” 28 Ang usa sa
mga anak nga lalaki ni Joyada nga anak ni Eliasib nga labawng pari nga
umagad nga lalaki ni Sanballat nga Horonihanon. Busa gipakalagiw ko
siya gikan kanako. 29 Hinumdomi sila, akong Dios, tungod kay gipasipad-
an nila ang pagkapari, ug ang kasabotan sa pagkapari ug sa mga Levita.
30 Busa gihinloan ko sila gikan sa tanang langyaw, ug gilig-on ang mga
buluhaton sa mga pari ug mga Levita, sa ilang matag usa kabuluhaton.
31 Naghatag ako ug halad nga kahoy sa gitakda nga mga panahon ug sa
unang mga bunga. Hinumdomi ako, akong Dios, alang sa kaayohan.

Ester

1 Sa mga adlaw ni Ahasuerus (mao kini nga Ahasuerus nga naghari gikan
sa India hangtod sa Etiopia, labaw sa 127 ka mga probinsya), 2 niadto
nga mga adlaw naglingkod si Haring Ahasuerus sa iyang harianong
trono sa salipdanan sa Susa. 3 Sa ikatulo nga tuig sa iyang paghari,
nagpakombira siya sa tanan niya nga mga opisyal ug sa iyang mga
sulugoon. Ang kasundalohan sa Persia ug sa Media, ang dungganong mga
tawo, ug mga gobernador sa mga probinsya nga anaa sa iyang atubangan.
4 Gipasundayag niya ang mga mahimayaong bahandi sa gingharian ug ang
kadungganan sa pagkamahimayaon sa iyang pagkabantogan sa daghang
mga adlaw, sulod sa 180 ka adlaw. 5 Sa dihang nahuman na kini nga
mga adlaw, nagpakombira ang hari sulod sa pito ka adlaw. Alang kini
sa tanang katawhan sa salipdanan sa susa, gikan sa labing dako hangtod
sa labing ubos. Gipahigayon kini sa hawanan sa tanaman sa palasyo sa
hari. 6 Gidayandayanan ang hawanan sa tanaman ug puti nga mga tabil
nga gapas ug ube, uban sa mga pisi nga pinong lino ug tapul, gibitay sa
singsing nga mga plata gikan sa mga haligi nga marmol. Didto adunay
mga lingkoranan nga bulawan ug plata ibabaw sa usa ka salog nga bato,
marmol, perlas, ug de-kolor nga mga bato. 7 Gidalit ang mga ilimnon
pinaagi sa mga kopa nga bulawan. Pinasahi ang matag kopa ug adunay
daghang harianong bino ang miabot tungod sa pagkamanggihatagon sa
hari. 8 Gipatuman ang pag-inom pinaagi sa sugo nga, "Kinahanglan
nga walay pagpamugos." Naghatag ug mga mando ang hari ngadto sa
tanang sulugoon sa iyang palasyo aron buhaton nila ang bisan unsa nga
gitinguha sa matag bisita. 9 Nagpakombira usab si Rayna Vasti alang sa
mga babaye sa harianong palasyo ni Haring Ahasuerus. 10 Sa ikapito nga
adlaw, sa dihang nakabati sa kalipay ang kasingkasing sa hari tungod sa
bino, miingon siya kang Mehuman, Bizta, Harbona, Bigta, Abagta, Zetar,
ug Carkas (ang pito ka opisyal nga nag-alagad sa atubangan niya), 11 sa
pagdala kang Rayna Vasti sa iyang atubangan uban sa iyang harianong
korona. Buot niyang ipakita sa katawhan ug sa mga opisyal ang iyang
pagkamaanyag, kay ang iyang katahom makadani. 12 Apan midumili sa
pag-adto si Rayna Vasti sa pulong sa hari nga gipadala ngadto kaniya
pinaagi sa mga opisyal. Unya nasuko pag-ayo ang hari; ang iyang kasuko
misilaob diha kaniya. 13 Busa gipatawag ni Haring Ahasuerus ang iyang
kalalakin-an nga mga inila nga manggialamon, nga makasabot sa mga
panahon (kay mao kini ang nabatasan nga buhaton sa hari ngadto sa
tanang mga batid sa balaod ug paghukom). 14 Karon ang duol kaniya mao
sila Karshena, Zetar, Admata, Tarshis, Meres, Marsena, Memukan, pito ka
prinsipe sa Persia ug sa Media. Makaduol dayon sila ngadto sa hari, ug
gikuptan nila ang labing taas nga mga katungdanan sulod sa gingharian.
15 "Pinasikad sa balaod, unsa man ang buhaton kang Rayna Vasti tungod
kay midumili siya sa pagtuman sa sugo ni Haring Ahasuerus, nga gipadala
kaniya pinaagi sa mga opisyal?" 16 Miingon si Memukan sa atubangan sa
hari ug sa mga opisyal, "Dili lamang batok sa hari nakabuhat ug sayop
si Rayna Vasti, apan batok usab sa tanang mga opisyal ug sa tibuok
katawhan nga anaa sa tanang mga probinsya ni Haring Ahasuerus. 17 Kay
ang panghitabo sa rayna masayran sa tanang kababayen-an. Mahimo
kining hinungdan nga dili nila tahoron ang ilang mga bana. Moingon

sila, 'Nagsugo si Haring Ahasuerus kang Rayna Vasti nga dad-on sa iyang atubangan, apan midumili siya.' 18 Sa dili pa mahuman kini nga adlaw ang halangdong mga babaye sa Persia ug sa Media nga nakadungog sa panghitabo mahitungod sa rayna mosulti sa sama nga butang ngadto sa tanang mga opisyal sa hari. Adunay hilabihan nga kasuko ug pagkawalay pagtahod. 19 Kung makalipay kini sa hari, pagpadala ug harianong sugo gikan kaniya, ug isulat ang mga balaod sa mga taga-Persia ug sa taga-Medes, nga dili na mabakwi, nga dili na moatubang si Vasti diha kaniya. Tugoti nga ihatag sa hari ang iyang katungdanan ingon nga rayna ngadto sa uban nga mas maayo pa kay kaniya. 20 Sa dihang gimantala ang sugo sa hari ngadto sa halapad niya nga gingharian, ang tanang mga asawa motahod sa ilang mga bana, gikan sa labing bantogan ngadto mga labing ubos. 21 Gikalipay kini nga tambag sa hari ug sa iyang halangdong mga tawo, ug gibuhat kini sa hari sumala sa gitanyag ni Memukan. 22 Nagpadala siya ug mga sulat ngadto sa tanan nga harianong mga probinsya, sa kaugalingong sinulatan sa matag probinsya, ug ngadto sa matag katawhan sa ilang kaugalingong pinulongan. Nagmando siya nga ang matag lalaki maoy mahimong pangulo sa iyang kaugalingong panimalay. Gihatag kini nga sugo sa pinulongan sa matag katawhan sa gingharian.

2

1 Human niini nga mga butang, sa dihang nahupay na ang kasuko ni Haring Ahasuerus, naghunahuna siya mahitungod kang Vasti ug kung unsa ang iyang nabuhat. Naghunahuna usab siya mahitungod sa sugo nga iyang gihimo batok kaniya. 2 Unya miingon ang batan-ong mga lalaki sa hari nga nag-alagad kaniya, “Pagpangita ug maanyag nga mga batan-ong ulay nga babaye sa ngalan sa hari. 3 Tugoti nga magpili ang hari ug mga opisyal sa tanang mga probinsya sa iyang gingharian, aron pagtigom sa tanang maanyag nga mga batan-ong ulay didto sa harem sa salipdanan sa Susa. Ibutang sila ilalom sa pag-atiman ni Hegay, ang opisyal sa hari, nga tinugyanan sa kababayen-an, ug ipahatag kaniya ngadto kanila ang ilang mga gamit pangpaanyag. 4 Tugoti nga ang batan-ong babaye nga makapalipay sa hari mahimong rayna nga puli kang Vasti.” Nakapahimuot kini nga tambag sa hari, ug gibuhat niya kini. 5 Adunay usa ka Judio sa salipdanan sa Susa nga ginganlan ug Mordecai ang anak nga lalaki ni Jair nga anak nga lalaki ni Shimei nga anak nga lalaki ni Kis, nga taga-Benjamin. 6 Gidala siya palayo gikan sa Jerusalem uban ang mga binihag niadtong gidala uban kang Jehoyakin, nga hari sa Juda, nga gidala ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia. 7 Nag-atiman siya kang Hadasa, nga mao si, Ester, anak nga babaye sa iyang uyoan, tungod kay wala na siyay amahan ug inahan. Adunay maanyag nga pamarog ug matahom nga panagway ang batan-ong babaye. Giatiman siya ni Mordecai ingon nga iyang kaugalingong anak nga babaye. 8 Sa dihang gimantala ang mando ug kasugoan sa hari, daghang batan-ong mga babaye ang gidala ngadto sa salipdanan sa Susa. Gibutang sila ubos sa pag-atiman ni Hegay. Gidala usab si Ester ngadto sa palasyo sa hari ug gibutang ilalom sa pag-atiman ni Hegay, ang tigbantay sa kababayen-an. 9 Nakapahimuot kaniya ang batan-ong babaye, ug nakaangkon siya ug pabor ngadto kaniya. Dihadiha dayon gihatagan niya siya ug mga gamit pangpaanyag ug bahin niya nga pagkaon. Nagpatagana siya ug pito niya ka sulugoon nga mga babaye gikan sa palasyo sa hari, ug gidala niya siya ug ang sulugoong mga

babaye didto sa labing maayo nga dapit sa balay sa kababayen-an. 10 Wala misugilon si Ester kang bisan kinsa sa iyang katawhan o mga paryenti, kay gitudloan man siya ni Mordecai nga dili siya magsulti. 11 Matag adlaw nagalakaw paadto ug pabalik si Mordecai atubangan sa gawas sa hawanan sa balay sa kababayen-an, aron masayod mahitungod sa kahimtang ni Ester, ug mahitungod kung unsa ang nahitabo kaniya. 12 Sa dihang moatubang na ang matag babaye ngadto kang Haring Ahasuerus—sa pagtuman sa mga patakaran alang sa kababayen-an, matag babaye adunay napulog duha ka bulan aron sa pagpaanyag sa hingpit, unom ka bulan uban sa lana sa mira, ug unom ka bulan uban sa mga pahumot ug mga gamit pangpaanyag— 13 sa dihang miadto ang batan-ong babaye sa hari, ang bisan unsa nga iyang gitinguha gihatag ngadto kaniya gikan sa balay sa kababayen-an, aron pagadad-on niya didto sa palasyo. 14 Sa gabii moadto siya sa palasyo ug sa pagkabuntag mobalik siya didto sa ikaduhang balay sa kababayen-an, ug didto sa pagbantay ni Shaashgaz, ang opisyal sa hari, nga nagbantay sa mga kabit. Dili siya mobalik pag-usab ngadto sa hari gawas kung gikahimut-an siya pag-ayo sa hari ug tawgon siya pag-usab. 15 Karon sa dihang miabot na ang panahon alang kang Ester (anak nga babaye ni Abihail, ang uyoan ni Mordecai, nga nag-atiman kaniya ingon nga iyang kaugalingong anak nga babaye) aron moadto sa hari, wala siya nangayo alang sa bisan unsa nga mga butang apan kung unsa ang gitudlo ni Hegay ang opisyal sa hari, nga tig-atiman sa kababayen-an. Karon nadawat ni Ester ang pabor sa tanang nakakita kaniya. 16 Gidala si Ester ngadto kang Haring Ahasuerus didto sa harianong puloy-anan sa ikanapulo nga bulan, nga bulan sa Tebet, sa ikapito nga tuig sa iyang paghari. 17 Gihigugma si Ester sa hari labaw sa tanang mga babaye ug nakapahimuot siya pag-ayo sa hari ug nadawat ang pabor sa iyang atubangan, labaw sa tanang mga ulay. Busa gikoronahan niya siya ug harianong korona ug gihimo siya nga rayna puli kang Vasti. 18 Naghimo ang hari ug dakong kombira alang sa tanang mga opisyal ug sa iyang mga sulugoon, “Kombira ni Ester”, ug wala niya gipabuhis ang mga probinsya. Naghatag usab siya ug mga gasa uban sa harianong pagkamanggihatagon. 19 Karon sa dihang nagkatigom ang mga ulay sa ikaduha nga higayon, naglingkod si Mordecai didto sa ganghaan sa hari. 20 Wala pay tawo nga gisultihan ni Ester mahitungod sa iyang mga paryenti o iyang katawhan, sumala sa gitudlo ni Mordecai kaniya. Nagpadayon siya sa pagtuman sa mga tambag ni Mordecai, sama sa iyang pagtuman sa dihang gipadako siya niini. 21 Niadtong mga adlawa, samtang naglingkod si Mordecai didto sa ganghaan sa hari, duha ka mga opisyal sa hari, si Bigtan ug si Teres, nga tigbantay sa pultahan, nasuko ug nagtinguha sa pagbuhat ug daotan ngadto kang Haring Ahasuerus. 22 Sa dihang nasayran kini ni Mordecai, gisultihan niya si Rayna Ester, ug unya misulti si Ester ngadto sa hari sa ngalan ni Mordecai. 23 Gisusi ang sumbong ug napamatud-an gayod, ug gibitay ang duha ka lalaki sa mga bitayanan. Kini nga panghitabo nahisulat sa Ang Libro sa mga Cronicas atubangan sa hari.

3

1 Human niining mga butanga, gipauswag ni Haring Ahasuerus si Haman ang anak nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon, ug gibutang ang iyang lingkoranan labaw sa tanang mga opisyal nga uban niya. 2 Kanunay moluhod ug mohapa ang tanang mga sulugoon sa hari nga anaa sa ganghaan sa hari ngadto kang Haman, sama sa gimando sa hari nga ilang

pagabuhaton. Apan wala miluhod ni mihapa si Mordecai. 3 Unya miingon
kang Mordecai ang mga sulugoon sa hari nga anaa sa ganghaan sa hari,
“Nganong misupak ka man sa mando sa hari?” 4 Misulti sila kaniya adlaw-
adlaw, apan midumili siya sa pagtuman sa ilang mga hangyo. Busa misulti
sila kang Haman aron tan-awon kung magpabilin nga sama niana ang mga
butang mahitungod kang Mordecai, kay miingon siya ngadto kanila nga
siya usa ka Judio. 5 Sa dihang nakita ni Haman nga wala miluhod ug
miyukbo si Mordecai kaniya, napuno sa kasuko si Haman. 6 Nagpasipala
siya sa panghunahuna nga patyon lamang si Mordecai, kay ang sulugoon
sa hari miingon kaniya kung kinsa ang katawhan ni Mordecai. Buot
pamatyon ni Haman ang tanang mga Judio, ang katawhan ni Mordecai,
nga anaa sa tibuok gingharian ni Ahasuerus. 7 Sa unang bulan (nga bulan
sa Nisan), sa ikanapulo ug duha ka tuig ni Haring Ahasuerus, ang Pur—
nga maoy ripa giitsa sa—atubangan ni Haman, aron pagpili sa adlaw ug
bulan. Giitsa nila ang ripa hangtod napadulong sa ikanapulo ug duha
ka bulan (nga bulan sa Adar). 8 Unya miingon si Haman ngadto kang
Haring Ahasuerus, “Adunay usa ka pundok sa katawhan nga nagkatag ug
nagkatibulaag sa tanang mga probinsya sa imong gingharian. Lahi ang
ilang mga balaod gikan niadtong ubang katawhan, ug wala nila tumana
ang mga balaod sa hari, busa dili maayo alang sa hari nga tugotan sila
nga magpabilin. 9 Kung ikahimuot kini sa hari, paghatag ug sugo nga
pamatyon sila, ug magbayad ako ug 10, 000 ka talent nga plata ngadto
sa kamot niadtong sinaligan nga tigpatigayon sa hari, aron ibutang nila
kini didto sa panudlanan sa hari.” 10 Unya gitanggal sa hari ang iyang
pangselyo nga singsing sa iyang kamot ug gihatag kang Haman nga anak
nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon, ang kaaway sa mga Judio. 11 Miingon
ang hari kang Haman, “Sigurohon ko nga mabalik ang salapi diha kanimo
ug sa imong katawhan. Buhata ang bisan unsa nga gitinguha nimo nga
buhaton.” 12 Unya gipatawag ang mga escriba sa hari sa ikanapulo ug tulo
ka adlaw sa unang bulan, ug ang sugo naglangkob sa tanan nga gimando ni
Haman gisulat ngadto sa mga gobernador sa probinsya sa hari, niadtong
anaa sa tibuok nga mga probinsya, ngadto sa tanang nagkalainlaing
mga katawhan, ug ngadto sa mga opisyal sa tanang katawhan, sa matag
probinsya sa ilang kaugalingong sinulatan, ug sa matag katawhan sa ilang
kaugalingong pinulongan. Gisulat kini sa ngalan ni Haring Ahasuerus ug
giselyohan sa iyang singsing. 13 Gihatod ang mga sulat pinaagi sa mga
tigdala ug sulat ngadto sa tanang mga probinsya sa hari, aron pagpuo,
pagpatay, ug paglaglag sa tanang mga Judio, gikan sa batan-on hangtod sa
hamtong, mga bata ug mga babaye, sulod sa usa ka adlaw—sa ikanapulo
ug tulo ka adlaw sa ikanapulo ug duha ka bulan (nga bulan sa Adar) —ug
aron pagkuha sa ilang mga gipanag-iyahan. 14 Ang kopya sa maong sulat
gihimo nga balaod sa matag probinsya. Nasayran sa tanang katawhan sa
matag probinsya nga kinahanglan mangandam sila alang niini nga adlaw.
15 Miadto ug nagdalidali sa pagpang-apod-apod ang mga tigdala ug sulat
sa mando sa hari. Ang sugo giapod-apod usab sa salipdanan sa Susa. Nag-
inom ang hari ug si Haman, apan ang siyudad sa Susa anaa sa hilabihan
nga kaguliyang.

4

1 Sa dihang nasayran ni Mordecai ang tanan nga nahimo, gigisi niya
ang iyang bisti ug nagbisti ug sako ug nagbutang ug mga abo. Miadto siya
taliwala sa siyudad, ug mituaw sa makusog ug nagdangoyngoy. 2 Mitungas
siya hangtod lamang didto sa ganghaan sa hari, tungod kay walay bisan

usa ang makasulod niini nga nagbisti ug sako. 3 Sa matag probinsya, kung
asa man dapit naabot ang mando ug kasugoan sa hari, adunay dakong
kasubo sa mga Judio, uban ang pagpuasa, panaghilak ug pagbangotan.
Daghan kanila ang nagbisti ug sako ug naglingkod sa mga abo. 4 Sa
dihang miadto ug gisuginlan si Ester sa iyang mga dalaga ug sa iyang
mga sulugoon, nagmasulob-on pag-ayo ang rayna. Nagpadala siya ug mga
bisti aron sul-obon ni Mordecai (aron iyang huboon ang iyang bisti nga
sako), apan wala niya kini dawata. 5 Unya gipatawag ni Ester si Hatak,
usa sa mga opisyal sa hari nga gitagana aron sa pag-alagad kaniya. Gisugo
niya siya aron sa pag-adto kang Mordecai aron masayran kung unsa ang
nahitabo ug kung unsa ang buot ipasabot niini. 6 Busa miadto si Hatak
kang Mordecai didto sa plasa sa siyudad atubangan sa ganghaan sa hari.
7 Gibalita ni Mordecai kaniya ang tanan nga nahitabo kaniya, ug ang
kinatibuk-ang kantidad sa plata nga gisaad ni Haman nga ibutang ngadto
sa panudlanan sa hari aron pagapatyon ang mga Judio. 8 Gihatagan usab
niya siya ug usa ka kopya sa kasugoan nga gimantala sa Susa alang sa
kalaglagan sa mga Judio. Gibuhat niya kini aron mapakita ni Hatak ngadto
kang Ester, ug kinahanglan nga ihatag niya kaniya ang katungdanan
sa pag-adto sa hari aron sa pagpakiluoy alang sa iyang pabor, ug aron
sa magpakitabang kaniya alang sa iyang katawhan. 9 Busa miadto ug
gisuginlan ni Hatak si Ester kung unsa ang gisulti ni Mordecai. 10 Unya
nakigsulti si Ester kang Hatak ug giingnan niya nga mobalik ngadto kang
Mordecai. 11 Miingon siya, “nasayod ang tanang sulugoon sa hari ug ang
katawhan sa mga probinsya sa hari nga si bisan kinsang lalaki o babaye
nga moadto sa sulod nga hawanan nga wala gipatawag sa hari, adunay
usa lamang ka balaod: nga kinahanglan siyang patyon—gawas lamang sa
tawo nga tunolan sa hari sa bulawang setro aron nga mabuhi siya. Wala
na ako gipatawag aron sa pag-adto sa hari sulod sa 30 na ka mga adlaw.”
12 Busa gisugilon ni Hatak ang mga pulong ni Ester ngadto kang Mordecai.
13 Gipadala pagbalik ni Mordecai kini nga mensahe: “Ayaw hunahunaa
nga anaa ka sa palasyo sa hari, makalingkawas ka labaw pa sa ubang mga
Judio. 14 Kung magpakahilom ka niining taknaa, kahupayan ug kaluwasan
ang mopatigbabaw alang sa mga Judio gikan sa laing dapit, apan ikaw ug
ang panimalay sa imong amahan mangamatay. Kinsa man ang nasayod
kung moabot ka niining harianon nga katungdanan alang sa panahon nga
sama niini?” 15 Unya gipadala ni Ester kini nga mensahe ngadto kang
Mordecai, 16 “Lakaw, tigoma ang tanang mga Judio nga nagpuyo sa Susa,
ug pagpuasa alang kanako. Ayaw kamo pagkaon ni moinom sulod sa
tulo ka adlaw, sa gabii o sa adlaw. Magapuasa usab ako ug ang akong
kadalagahan sa samang paagi. Unya moadto ako sa hari, bisan tuod
nga supak kini sa balaod, ug kung mamatay ako, mamatay gayod ako.”
17 Miadto si Mordecai ug gibuhat ang tanang gisulti ni Ester nga iyang
buhaton.

5

1 Human sa tulo ka adlaw, nagsuot si Ester sa iyang harianon nga
bisti ug miadto aron sa pagtindog sa sulod nga hawanan sa palasyo sa
hari, nga anaa sa atubangan sa balay sa hari. Naglingkod ang hari sa
iyang harianon nga trono diha sa harianon nga balay, nga nag-atubang
sa agianan sa balay. 2 Sa dihang nakita sa hari si Ester ang rayna nga
nagtindog sa hawanan, nakadawat siya ug pagtugot sa iyang mga mata.
Gitunol niya ang iyang bulawan nga setro ngadto sa kamot ni Ester. Busa

mipaduol si Ester ug mihikap sa tumoy sa setro. 3 Unya miingon ang hari
ngadto kaniya, “Unsa man ang imong gusto, Rayna Ester? Unsa man
ang imong hangyo? Bisan ang katunga sa akong gingharian, igahatag
kini nganha kanimo.” 4 Miingon si Ester, “Kung makapahimuot kini sa
hari, itugot nga ang hari ug si Haman moadto karon sa kombira nga
akong giandam alang kaniya.” 5 Unya miingon ang hari, “Pagdali dad-a
si Haman, aron buhaton kung unsa ang gisulti ni Ester.” Busa miadto
sa kombira ang hari ug si Haman nga giandam ni Ester. 6 Sa dihang
nadalit na ang bino sa kombira, miingon ang hari ngadto kang Ester,
“Unsa man ang imong gusto? Igahatag kini kanimo. Unsa man ang imong
hangyo? Ang katunga sa akong gingharian, igahatag kini nganha kanimo.”
7 Mitubag si Ester, “Ang akong gusto ug ang akong hangyo mao kini, 8 kung
makakaplag ako ug pabor sa panan-aw sa hari ug kung makapahimuot
kini sa hari aron sa paghatag sa akong gusto ug sa pagtahod sa akong
hangyo, tugoti ang hari ug si Haman nga moadto sa kombira nga akong
andamon alang kanimo pagkaugma ug akong tubagon ang pangutana sa
hari.” 9 Niadto si Haman nianang adlawa nga malipayon ug nasadya ang
iyang kasingkasing. Apan sa dihang nakita ni Haman si Mordecai nga anaa
sa ganghaan sa hari, nga wala nagtindog ni nagpangurog si Mordecai sa
iyang atubangan inubanan sa kahadlok, napuno siya sa kalagot batok kang
Mordecai. 10 Bisan pa niana, nagpugong si Haman sa iyang kaugalingon
ug miuli sa iyang balay. Gipatawag niya ang iyang mga higala ug gitigom
sila, uban sa iyang asawa nga si Zeres. 11 Gipasigarbo ni Haman kanila ang
kadagaya sa iyang bahandi, ang gidaghanon sa iyang mga anak nga lalaki,
ang tanang pagtuboy nga gipasidungog kaniya sa hari, ug giunsa siya sa
pagpauswag labaw sa tanan nga mga opisyal ug sa mga sulugoon sa hari.
12 Miingon si Haman, “Walay laing gidapit ni Rayna Ester gawas lamang
kanako nga mouban sa hari aron moadto sa kombira nga iyang giandam.
Bisan ugma gidapit ako niya pag-usab uban sa hari. 13 Apan kining tanan
walay bili alang kanako kung makita ko gihapon si Mordecai ang Judio nga
nagalingkod sa ganghaan sa hari.” 14 Unya miingon ang iyang asawa nga
si Zeres ngadto kang Haman ug sa tanan niyang mga higala, “Tugoti sila
nga maghimo ug bitayanan nga 50 ka cubit ang gitas-on. Sa pagkabuntag
pagpakigsulti sa hari alang kanila aron ibitay si Mordecai niini. Unya pag-
uban nga malipayon sa hari ngadto sa kombira.” Nakapahimuot kini kang
Haman ug gipabuhat niya ang bitayanan.

6

1 Nianang gabhiona dili makatulog ang hari. Gisugo niya ang iyang mga
sulugoon nga dad-on ang mga talaan sa mga panghitabo sa iyang paghari,
ug gibasa nila kini sa makusog atubangan sa hari. 2 Ug nakaplagan sa
talaan nga si Mordecai misugilon mahitungod kang Bigtan ug kang Teres,
duha sa mga opisyal sa hari nga nagbantay sa agianan, nga nagsulay sa
pagbuhat ug daotan kang Haring Ahasuerus. 3 Nangutana ang hari, “Unsa
man ang nahatag aron sa pagpasidungog o pag-ila kang Mordecai alang
sa pagbuhat niini?” Unya miingon ang batan-ong kalalakin-an nga nag-
alagad sa hari, “Walay nabuhat alang kaniya.” 4 Miingon ang hari, “Kinsa
man kanang anaa sa hawanan?” Karon misulod na si Haman sa gawas
nga hawanan sa balay sa hari aron sa pagpakigsulti kaniya mahitungod
sa pagbitay kang Mordecai sa bitayanan nga iyang gihimo alang kaniya.
5 Miingon ang mga sulugoon sa hari ngadto kaniya, “Nagtindog si Haman
sa hawanan.” Miingon ang hari, “Pasudla siya.” 6 Sa pagsulod ni Haman,

miingon ang hari ngadto kaniya, “Unsa man ang angay buhaton sa hari
alang sa pagpasidungog sa tawo nga nakapahimuot kaniya?” Karon
miingon si Haman sa iyang kasingkasing, “Kinsa pa man ang nakahatag
sa hari ug kalipay sa pagpasidungog labaw pa kay kanako?” 7 Miingon si
Haman ngadto sa hari, “Alang sa tawo nga gikahimut-an sa hari aron nga
pasidunggan, 8 tugoti nga ipadala ang harianong mga kupo, mga kupo nga
gisuot sa hari, ug usa ka kabayo nga ginasakyan sa hari ug ang ulo niini
butangan ug harianon nga purongpurong. 9 Unya ihatag ang mga kupo ug
ang kabayo ngadto sa usa nga halangdong mga opisyal sa hari. Bistihan
nila ang tawo nga nakapahimuot sa hari alang sa pagpasidungog, ug
giyahan nila siya sa kabayo ngadto sa kadalanan sa siyudad. Imantala nila
sa iyang atubangan, 'Mao kini ang buhaton sa tawo nga nakapahimuot sa
hari sa pagpasidungog!”' 10 Unya misulti ang hari kang Haman, “Pagdali,
kuhaa ang mga kupo ug ang kabayo, sama sa imong giingon, ug buhata
kini alang kang Mordecai ang Judio nga naglingkod sa ganghaan sa hari.
Ayaw pakyasa bisan usa sa mga butang nga imong giingon.” 11 Unya
gikuha ni Haman ang kupo ug ang kabayo. Gibistihan niya si Mordecai
ug gipasakay sa kabayo ug gigiyahan siya ngadto sa kadalanan sa siyudad.
Gimantala niya sa iyang atubangan, “Mao kini ang buhaton alang sa tawo
nga nakapahimuot sa hari aron pasidunggan!” 12 Mibalik si Mordecai
sa ganghaan sa hari. Apan nagdali sa pag-uli si Haman sa iyang balay,
nasubo, ug nagtabon sa iyang ulo. 13 Gisuginlan ni Haman ang iyang asawa
ug ang tanan niyang mga higala sa tanan nga nahitabo kaniya. Unya ang
iyang katawhan nga inila sa ilang pagkamaalamon, ug ang iyang asawa
nga si Zeres, miingon kaniya, “Kung Judio si Mordecai, diin napukan ka,
dili mo gayod siya mabuntog, apan mapakaulawan ka gayod sa iyang
atubangan.” 14 Samtang nag-istoryahanay sila kaniya, miabot ang mga
opisyal sa hari. Nagdali sila sa pagdala kang Haman ngadto sa kombira
nga giandam ni Ester.

7

1 Busa miadto ang hari ug si Haman sa kombira ni Rayna Ester. 2 Sa
ikaduhang adlaw, samtang gidalitan sila ug bino, miingon ang hari kang
Ester, “Unsa man ang imong gusto, Rayna Ester? Igahatag kini nganha
kanimo. Unsa man ang imong hangyo? Bisan sa katunga sa akong ginghar-
ian, igahatag kini.” 3 Unya mitubag si Rayna Ester, “Kung nakakaplag ako
ug pabor sa imong panan-aw, hari, ug kung makapahimuot kini kanimo,
tugoti nga ihatag kanako ang akong kinabuhi—mao kini ang akong gusto,
ug gihangyo ko usab kini alang sa akong katawhan. 4 Kay gibaligya na
kami, ako ug ang akong katawhan, aron pagalaglagon, patyon, ug puohon.
Kung gibaligya lamang unta kami ngadto sa pagkaulipon, ingon nga lalaki
ug babaye nga mga ulipon, magpakahilom na lamang ako, kay walay igong
kalisdanan nga hinungdan aron sa pagsamok sa hari.” 5 Unya miingon si
Haring Ahasuerus ngadto kang Rayna Ester, “Kinsa man siya? Asa man
nato makaplagan kining tawhana nga nagpuno sa iyang kasingkasing aron
sa pagbuhat niining butanga?” 6 Miingon si Ester, “Ang masupilon nga
tawo, nga kaaway, mao kining daotan nga si Haman!” Unya nalisang si
Haman atubangan sa hari ug sa rayna. 7 Mitindog sa kalagot ang hari gikan
sa pag-inom ug bino sa kombira ug miadto sa tanaman sa palasyo, apan
nagpabilin si Haman aron sa paghangyo alang sa iyang kinabuhi gikan
kang Rayna Ester. Nakita niya nga nakahukom na ug katalagman ang hari
batok kaniya. 8 Unya mibalik ang hari gikan sa tanaman sa palasyo ngadto
sa lawak kung diin gidalit ang bino. Mao usab ang pagkahapa ni Haman

sa bangko kung diin nahimutang si Ester. Miingon ang hari, “Lugoson ba
niya ang rayna sa akong atubangan sa akong kaugalingon nga balay?” Sa
dihang migawas kini nga silot gikan sa baba sa hari, gitabonan sa mga
sulugoon ang nawong ni Haman. 9 Unya miingon si Harbona, usa sa mga
opisyal nga nag-alagad sa hari, “Adunay usa ka bitayanan nga 50 ka cubit
ang gitas-on nga gitukod tapad sa balay ni Haman. Gitukod niya kini alang
kang Mordecai, ang tawo nga nanugilon aron sa pagpanalipod sa hari.”
10 Miingon ang hari, “Ibitay siya didto.” Busa gibitay nila si Haman sa
bitayanan nga iyang giandam alang kang Mordecai. Unya nahuwasan ang
hari sa iyang kasuko.

8

1 Niadtong adlawa gihatag ni Haring Ahasuerus kang Rayna Ester ang
kabtangan ni Haman, ang kaaway sa mga Judio, ug nagsugod sa pag-
alagad si Mordecai atubangan sa hari, kay gisultihan man ni Ester ang
hari nga paryenti sila ni Mordecai. 2 Gihubo sa hari ang iyang pangselyo
nga singsing, nga iyang gikuha pagbalik gikan kang Haman, ug gihatag kini
kang Mordecai. Gitagana ni Ester si Mordecai aron mahimong tigdumala
sa mga kabtangan ni Haman. 3 Unya nakigsulti pag-usab si Ester sa
Hari. Mihapa siya sa yuta ug mihilak samtang nagpakitabang kaniya
nga tapuson na ang daotang laraw ni Haman nga Agagnon, kadtong mga
laraw nga iyang gihimo batok sa mga Judio. 4 Unya gitunol sa hari ngadto
kang Ester ang bulawan nga setro, mibangon ug mitindog siya atubangan
sa hari. 5 Miingon siya, “Kung makapahimuot kini sa hari, ug kung
nakakaplag ako ug pabor sa imong panan-aw, kung kining butanga daw
matarong atubangan sa hari, ug kung nakapahimuot ako sa imong mga
mata, tugoti nga mahisulat ang usa ka sugo sa pagbakwi sa mga sulat
nga gisulat ni Haman nga anak nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon,
ang mga sulat nga iyang gisulat aron sa paglaglag sa mga Judio nga anaa
sa tanang mga probinsya sa hari. 6 Kay unsaon ko man pagsugakod sa
paglantaw sa katalagman nga modangat sa akong katawhan? Unsaon ko
man paglahutay nga maglantaw sa kalaglagan sa akong kaparyentihan?”
7 Miingon si Haring Ahasuerus kang Rayna Ester ug kang Mordecai nga
Judio, “Tan-awa, gihatag ko na kang Ester ang balay ni Haman, ug
gibitay nila siya sa bitayanan, tungod kay iyang sulongon ang mga Judio.
8 Pagsulat ug laing kasugoan alang sa mga Judio pinaagi sa ngalan sa
hari ug selyohi kini pinaagi sa singsing sa hari. Kay ang kasugoan nga
nahisulat na sa ngalan sa hari ug naselyohan na sa singsing sa hari dili
na mahimong bawion pa.” 9 Unya niadtong higayona gipatawag ang mga
escriba sa hari, sa ikatulong bulan, nga mao ang bulan sa Sivan, sa ika-23
nga adlaw sa bulan. Gisulat ang kasugoan nga naglangkob sa tanan nga
gimando ni Mordecai mahitungod sa mga Judio. Gisulat kini ngadto sa
mga gobernador sa probinsya, mga gobernador ug mga opisyal sa mga
probinsya nga nahimutang gikan sa India paingon sa Etiopia, 127 ka mga
probinsya, ngadto sa matag probinsya nga gisulat sa ilang kaugalingong
sinulatan, ug ngadto sa matag katawhan sa ilang pinulongan, ug ngadto
sa mga Judio sa ilang sinulatan ug pinulongan. 10 Nagsulat si Mordecai
pinaagi sa ngalan ni Haring Ahasuerus ug giselyohan kini sa singsing nga
pangselyo sa hari. Gipadala niya ang mga kasulatan pinaagi sa mga tigdala
ug mensahe nga nagsakay sa paspas kaayo nga mga kabayo nga ginagamit
sa pag-alagad sa hari, kaliwat gikan sa harianong kabayo. 11 Tugotan sa
hari ang mga Judio nga anaa sa matag siyudad nga magtigom ug mobarog
aron sa pagpanalipod sa ilang mga kinabuhi: sa pagpuo, sa pagpatay, ug

sa paglaglag ni bisan kinsa gikan sa bisan unsang katawhan o probinsya
nga mosulong kanila, lakip ang mga bata ug kababayen-an, o sa pag-ilog
sa ilang mga kabtangan. 12 Ipatuman kini sa tanang mga probinsya ni
Haring Ahasuerus, sa ikanapulog tulo ka adlaw sa ikanapulog duha nga
bulan, nga mao ang bulan sa Adar. 13 Gihatag ang kopya sa kasugoan
ingon nga usa ka balaod ug gipakita sa tanang katawhan. Nag-andam
na ang mga Judio nianang adlawa aron sa pagpanimalos sa ilang mga
kaaway. 14 Busa nagsakay ang mga tigdala sa mensahe sa harianong
mga kabayo nga gigamit sa pag-alagad sa hari. Milakaw sila sa walay
paglangan. Gimantala usab ang kasugoan sa hari gikan sa palasyo sa Susa.
15 Unya mibiya si Mordecai sa presensya sa hari nga nagsul-ob sa asul ug
puti nga harianong mga bisti, uban sa dakong korona nga bulawan ug
tapul nga kupo sa pinong lino, ug naninggit ug nagmaya ang siyudad sa
Susa. 16 Adunay kahayag ug kalipay, ug kasadya ug kadungganan ang mga
Judio. 17 Sa matag probinsya ug sa matag siyudad, sa bisan asa nga naabot
ang kasugoan sa hari, adunay kalipay ug kasadya sa mga Judio, usa ka
kombira ug kasaulogan. Daghan ang nahimong Judio gikan sa nagkalain-
laing katawhan sa yuta, tungod kay miabot kanila ang pagkahadlok ngadto
sa mga Judio.

9

1 Karon sa ikanapulog duha nga bulan, nga mao ang bulan sa Adar, sa
ikanapulog tulo ka adlaw, sa dihang ipatuman na ang balaod ug kasugoan
sa hari, sa adlaw nga gilaoman sa mga kaaway sa mga Judio aron sa
pagbaton ug gahom labaw kanila, nasukwahi kini. Nagbaton ug gahom
ang mga Judio labaw niadtong adunay kalagot kanila. 2 Nagtigom ang mga
Judio sa ilang mga siyudad sa tanang mga probinsya ni Haring Ahasuerus,
aron sa pagdapat sa ilang mga kamot niadtong buot mosulay sa pagdala ug
katalagman kanila. Walay makabarog batok kanila, kay ang pagkahadlok
kanila midangat ngadto sa tanang katawhan. 3 Mitabang sa mga Judio
ang tanang opisyal sa mga probinsya, mga gobernador sa probinsya, mga
gobernador, ug mga tigdumala sa hari, tungod kay midangat kanila ang
pagkahadlok kang Mordecai. 4 Kay bantogan si Mordecai sa panimalay
sa hari, ug ang iyang pagkainila mikaylap sa tanang mga probinsya, kay
nahimong bantogan si Mordecai. 5 Gisulong sa mga Judio ang ilang mga
kaaway pinaagi sa espada, sa pagpatay ug paglaglag kanila, ug gibuhat
ang nakapahimuot kanila niadtong nagdumot kanila. 6 Gipamatay ug
gipanglaglag sa mga Judio ang 500 ka kalalakin-an didto sa salipdanan
sa Susa. 7 Gipamatay nila si Parshandata, Dalfon, Aspata, 8 Porata, Adalia,
Aridata, 9 Parmashta, Arisay, Ariday, Vaysata, 10 ug ang napulo ka mga
anak nga lalaki ni Haman nga anak nga lalaki ni Hamedata, ang kaaway
sa mga Judio. Apan wala sila nanguha ug bisan unsang inilog. 11 Niadtong
adlawa gibalita ngadto sa hari ang gidaghanon sa gipamatay sa salipdanan
sa Susa. 12 Miingon ang hari kang Rayna Ester, “Gipamatay sa mga Judio
ang 500 ka kalalakin-an didto sa salipdanan sa Susa, lakip ang napulo ka
mga anak nga lalaki ni Haman. Unsa pa man ang ilang gibuhat sa ubang
mga probinsya sa hari? Karon unsa pa man ang imong hangyoon? Kay
igahatag kini kanimo. Unsa pa man ang imong hangyo? Kay igahatag kini
kanimo.” 13 Miingon si Ester, “Kung makapahimuot kini sa hari, tugoti
ang mga Judio nga anaa sa Susa sa pagtuman sa sugo niining adlawa ug
sa sunod adlaw usab, ug tugoti nga bitayon ang napulo ka mga anak nga
lalaki ni Haman didto sa bitayanan.” 14 Busa nagsugo ang hari sa pagbuhat

niini. Gimantala ang kasugoan didto sa Susa, ug gibitay ang napulo ka
mga anak nga lalaki ni Haman. 15 Nagtigom ang mga Judio didto sa Susa
sa ikanapulog upat nga adlaw sa bulan sa Adar, ug mipatay ug dugang
300 ka kalalakin-an sa Susa, apan wala sila nanghilabot sa mga inilog.
16 Nagtigom ang ubang mga Judio nga anaa sa mga probinsya sa hari aron
sa pagpanalipod sa ilang mga kinabuhi, ug nagmadaugon sila gikan sa
ilang mga kaaway ug gipatay ang 75, 000 niadtong adunay kalagot kanila,
apan wala sila nanghilabot niadtong mga bililhong kabtangan sa ilang
gipamatay. 17 Nahitabo kini sa ikanapulog tulo nga adlaw sa bulan sa Adar.
Nagpahulay sila sa ikanapulog upat nga adlaw ug gihimo kini nga adlaw sa
pagsaulog ug paglipay. 18 Apan nagtigom ang mga Judio nga anaa sa Susa
sa ikanapulog tulo ug sa ikanapulog upat nga mga adlaw. Nagpahulay
sila sa ikanapulog lima ka adlaw ug gihimo kini nga adlaw sa pagsaulog
ug paglipay. 19 Mao nga ang mga Judio sa mga baryo, nga nagtukod sa
ilang mga panimalay didto sa mga lungsod, nagsaulog sa ikanapulog upat
nga adlaw sa bulan sa Adar ingon nga adlaw sa paglipay ug pagsaulog,
ug ingon nga adlaw nga magpadala sila ug mga gasa nga pagkaon sa usag
usa. 20 Gisulat ni Mordecai kining mga butanga ug nagpadala ug mga
sulat sa tanang mga Judio nga anaa sa tanang mga probinsya ni Haring
Ahasuerus, sa duol ug sa layo, 21 gihatagan sila ug kaakohan sa pagsaulog
sa ikanapulog upat ug ikanapulog lima nga adlaw sa Adar matag tuig.
22 Mao kini ang mga adlaw nga nagmadaugon ang mga Judio gikan sa
ilang mga kaaway, ug ang bulan sa dihang ang ilang kasubo napulihan ug
kalipay, ug ang pagbangotan nahimong adlaw sa pagsaulog. Gihimo nila
kini nga mga adlaw sa kombira ug paglipay, ug pagpadala ug mga gasa nga
pagkaon sa usag usa, ug mga gasa ngadto sa mga kabos. 23 Busa gipadayon
sa mga Judio ang kasaulogan nga ilang nasugdan, ug gibuhat kung unsa
ang gisulat ni Mordecai kanila. 24 Niadtong panahona si Haman nga anak
nga lalaki ni Hamedata nga Agagnon, ang kaaway sa tanang mga Judio
naglaraw sa paglaglag kanila, ug gipaagi niya sa Pur (mao kini ang iyang
pagripa), aron sa paggun-ob ug paglaglag kanila. 25 Apan sa dihang naabot
kini nga butang sa atubangan sa hari, nagmando siya pinaagi sa mga sulat
nga ang daotang laraw nga gihimo ni Haman batok sa mga Judio angay
lamang nga mahibalik kaniya, ug nga siya ug ang iyang mga anak nga
lalaki ang angay nga bitayon didto sa dapit nga bitayanan. 26 Busa gitawag
nila kining mga adlawa ug Purim, sunod sa ngalan nga Pur. Tungod sa
tanang butang nga nahisulat niini nga sulat, ug sa tanang butang nga ilang
nakita ug nahitabo kanila, 27 gidawat sa mga Judio ang bag-ong gawi ug
katungdanan. Kini nga gawi alang sa ilang mga kaugalingon, sa ilang mga
kaliwat, ug sa tanan nga nakighiusa kanila. Saulogon nila kining duha
ka mga adlaw matag tuig. Magsaulog sila niini sa samang paagi ug sa
samang panahon sa matag tuig. 28 Pagasaulogon ug pagahinumdoman
kini nga mga adlaw sa matag kaliwatan, matag pamilya, matag probinsya,
ug matag siyudad. Dili moundang ang mga Judio ug ilang mga kaliwat
sa matinud-anong pagsaulog niining mga adlawa sa Purim, aron nga dili
nila kini mahikalimtan. 29 Nagsulat si Rayna Ester nga anak nga babaye
ni Abihail ug si Mordecai nga Judio uban sa hingpit nga katungod ug
gipamatud-an kining ikaduhang sulat mahitungod sa Purim. 30 Gipadala
ang mga sulat ngadto sa tanang mga Judio sa 127 ka mga probinsya sa
gingharian ni Ahasuerus, nga nanghinaot ug kaluwasan ug kamatuoran sa
mga Judio. 31 Gipamatud-an kini nga mga sulat sa mga adlaw sa Purim sa
ilang gitakda nga panahon, sumala sa gihatag nga kaakohan ni Mordecai

nga Judio ug Rayna Ester ngadto sa mga Judio. Gidawat sa mga Judio
kini nga kaakohan alang kanila ug sa ilang mga kaliwat, sama usab sa
ilang pagdawat sa panahon sa pagpuasa, ug pagbangotan. 32 Ang mando
ni Ester nagpamatuod niini nga mga kalagdaan mahitungod sa Purim, ug
nahisulat kini sa libro.

10

1 Unya nagpahamtang si Haring Ahasuerus ug buhis sa yuta ug sa
mga baybayon sa dagat. 2 Ang tanang nakab-ot sa iyang gahom ug
pagkagamhanan, uban sa kinatibuk-ang kasayoran sa pagkabantogan ni
Mordecai nga gituboy siya sa hari, nahisulat kini sa libro sa mga cronicas
sa mga hari sa Media ug Persia. 3 Si Mordecai nga Judio mao ang ikaduha
sa katungdanan ni Haring Ahasuerus. Bantogan siya taliwala sa mga Judio
ug inila sa iyang kaigsoonang mga Judio, kay nangita siya sa kauswagan
sa iyang katawhan ug nakigsulti siya alang sa kalinaw sa tanan niyang
katawhan.

Job

1 Adunay usa ka tawo didto sa yuta sa Uz nga ginganlan ug Job; ug si
Job usa ka hingpit ug matarong, nga mahadlokon sa Dios ug nagpahilayo
sa daotan. 2 May natawo kaniya nga pito ka mga anak nga lalaki ug
tulo ka mga anak nga babaye. 3 Gipanag-iyahan niya ang 7000 nga mga
karnero, 3000 nga mga kamelyo, 500 nga pares sa mga baka, ug 500 nga
mga asno ug daghan kaayong mga sulugoon. Kining tawhana mao ang
labing inila sa tibuok katawhan sa Sidlakan. 4 Sa adlaw nga gitagana
sa tagsatagsa niya ka mga anak nga lalaki, nagpakombira siya sa iyang
pinuy-anan ug nagpasugo sila ug modapit sa ilang tulo ka igsoong babaye
aron mangaon ug manginom uban kanila. 5 Sa mga adlaw nga matapos
na ang kombira, nagpasugo si Job alang kanila ug nagpabalaan kanila.
Mobangon siya sayo sa kabuntagon ug maghalad sa mga halad sinunog
alang sa tagsatagsa niya ka mga anak, kay mosulti man siya, "Tingali
nakasala ug nakapasipala ang akong mga anak sa Dios diha sa ilang
kasingkasing." Gibuhat kini kanunay ni Job. 6 Ug unya miabot ang usa
ka adlaw nga ang mga anak sa Dios miduol aron sa pagpakita sa ilang
kaugalingon sa atubangan ni Yahweh, ug miabot usab si Satanas taliwala
kanila. 7 Miingon si Yahweh kang Satanas, "Diin ka man gikan?" Unya
mitubag si Satanas kang Yahweh ug miingon, "Gikan ako sa pagsuroysuroy
sa kalibotan, ug gikan sa pagsaka ug sa pagkanaog niini." 8 Si Yahweh
miingon kang Satanas, "Gihunahuna mo ba ang akong sulugoon nga si
Job? Kay wala gayoy sama kaniya ibabaw sa kalibotan, usa ka hingpit ug
matarong nga tawo, nga mahadlokon sa Dios ug nagpahilayo sa daotan.
9 Unya mitubag si Satanas kang Yahweh ug miingon, "Nagmahadlokon
lang ba si Job sa Dios sa walay hinungdan? 10 Dili ba gikuralan mo man
ang palibot sa iyang pinuy-anan aron panalipdan siya, ug ang palibot sa
matag bahin sa tanan nga iyang gipanag-iyahan? Gipanalanginan mo ang
gipangbuhat sa iyang mga kamot, ug midaghan ang iyang gipanag-iyahan
nga yuta. 11 Apan karon bakyawa ang imong kamot ug hilabti ang tanan
nga iya, ug magpasipala siya diha sa imong panagway." 12 Miingon si
Yahweh kang Satanas, "Ania karon, ang tanan nga iyang gipanag-iyahan
anaa na sa imong mga kamot. Apan ayaw bakyawa ang imong kamot
batok sa tawo mismo." Busa mibiya si Satanas gikan sa atubangan ni
Yahweh. 13 Unya miabot ang adlaw nga ang iyang mga anak nga lalaki
ug iyang mga anak nga babaye nangaon ug nanginom sa bino didto sa
pinuy-anan sa ilang kamagulangang igsoon nga lalaki, 14 miabot ang usa ka
sinugo ngadto kang Job ug miingon, "Ang mga baka gipadaro ug gipasibsib
ang mga asno duol kanila; 15 midasmag ang mga Sabeohanon kanila ug
gikuha sila. Tinuod gayod, gipangpatay nila ang mga sulugoon pinaagi
sa sulab sa mga espada; ako lamang ang nakaikyas aron sa pagsugilon
kanimo." 16 Samtang nagsulti pa siya, miabot usab ang laing tawo ug
miingon, "Ang kalayo sa Dios nahulog gikan sa kalangitan ug misunog
sa mga karnero ug sa mga sulugoon; ug ako lamang ang nakaikyas aron
sa pagsugilon kanimo." 17 Ug samtang nagsulti pa siya, miabot na usab
ang laing tawo ug miingon, "Ang mga Caldeahanon nga nabahin sa tulo
ka pundok, mihasmag sa mga kamelyo, ug gikuha sila. Oo, ug gipangpatay
pa gayod nila ang mga sulugoon pinaagi sa sulab sa mga espada, ug ako
lamang ang nakaikyas aron sa pagsugilon kanimo." 18 Samtang nagsulti pa

siya, miabot na usab ang laing tawo ug miingon, “Ang imong mga anak nga
lalaki ug ang imong mga anak nga babaye nangaon ug nanginom sa bino
didto sa pinuy-anan sa ilang kamagulangan nga igsoong lalaki. 19 Ug dihay
miabot nga usa ka kusog nga hangin gikan sa kamingawan ug mihuros sa
matag upat ka suok sa balay ug natumpagan niini ang mga batan-on, ug
nangamatay silang tanan, ug ako lamang ang nakaikyas aron sa pagsugilon
kanimo.” 20 Unya mibarug si Job, gigisi ang iyang bisti ug gikiskisan ang
iyang ulo, mihapa siya sa yuta, ug gisimba ang Dios. 21 Miingon siya “Hubo
ako nga migawas sa tagoangkan sa akong inahan, ug mobalik ako didto
nga hubo. Si Yahweh ang mihatag, ug si Yahweh usab ang mikuha; hinaot
nga mabulahan ang ngalan ni Yahweh.” 22 Sa tanang panghitabo, wala
nagpakasala si Job, ni nagbinuang nga mibutangbutang sa Dios.

2

1 Nahitabo na usab ang adlaw sa dihang nakig-atubang ang mga anak sa
Dios sa ilang kaugalingon sa atubangan ni Yahweh, miabot usab si Satanas
taliwala kanila aron sa pagpakita sa iyang kaugalingon sa atubangan ni
Yahweh. 2 Miingon si Yahweh kang Satanas, “Diin ka ba gikan?” Mitubag
si Satanas kang Yahweh ug miingon, “Gikan sa akong pagsuroysuroy sa
kalibotan ug sa pagsaka ug sa pagkanaog niini.” 3 Miingon si Yahweh
kang Satanas, “Giila mo ba ang akong sulugoon nga si Job? Kay wala
gayoy sama kaniya ibabaw sa kalibotan, usa ka hingpit ug matarong nga
tawo, nga mahinadlokon sa Dios ug nagpahilayo sa daotan. Gihuptan
gihapon niya ang iyang kadungganan, bisan ug gidani mo ako sa pagbatok
kaniya, aron sa paglaglag kaniya sa walay hinungdan.” 4 Mitubag si
Satanas kang Yahweh ug miingon, “Ang panit alang sa panit, oo tinood
gayod; ang usa ka tawo mohatag sa tanan nga iya alang sa iyang kinabuhi.
5 Apan bakyawa karon ang imong kamot ug tandoga ang iyang kabukogan
ug ang iyang lawas, ug balikason ka niya diha sa imong panagway.”
6 Miingon si Yahweh kang Satanas, “Ania karon, anaa na siya sa imong
kamot; ayaw lamang hilabti ang iyang kinabuhi.” 7 Busa mibiya dayon
si Satanas sa atubangan ni Yahweh ug misakit kang Job sa makalilisang
nga mga hubaghubag gikan sa iyang lapalapa hangtod sa iyang alimpulo.
8 Mikuha si Job sa usa ka bahin sa nabuak nga banga aron maoy ikalot
sa iyang kaugalingon, ug milingkod siya sa abo. 9 Unya miingon ang
iyang asawa kaniya, “Mokupot ka ba pa gihapon sa imong kadungganan?
Tungloha ang Dios ug pagpakamatay.” 10 Apan mitubag si Job kaniya,
“Nagsulti ka sama sa usa ka buangbuang nga babaye. Naghunahuna ka
ba nga modawat lamang kita sa kaayohan gikan sa kamot sa Dios ug
dili kadaotan? Sa tanan nga nahitabo, wala magpakasala si Job pinaagi
sa iyang mga ngabil. 11 Karon sa pagkadungog sa tulo ka mga higala ni
Job mahitungod sa tanang kadaotan nga midangat kaniya, ang tagsatagsa
kanila migikan mismo sa ilang dapit: si Eliphaz ang Timanitanhon, si
Bildad ang Suhitanon, ug si Sophar Naamitihanon. Nagkasabot sila sa pag-
adto aron sa pagsubo uban kaniya ug sa paghupay kaniya. 12 Sa pagtan-aw
nila sa ilang mga mata sa halayo, wala na sila makaila kaniya; misinggit
sila ug mihilak; ang tagsatagsa kanila migisi sa ilang mga bisti ug milabay
ug abog sa hangin ug sa ibabaw sa ilang mga ulo. 13 Busa nanglingkod sila
sa yuta uban kaniya sulod sa pito ka adlaw ug pito ka gabii, ug walay bisan
usa nga misulti ug pulong ngadto kaniya, kay nakita nila nga hilabihan
gayod ang iyang kaguol.

3

1 Human niini, mibungat si Job sa iyang baba ug mibalikas sa adlaw sa
iyang pagkahimugso. 2 Miingon siya: 3 “Wagtanga ang adlaw sa akong
pagkahimugso, ang gabii nga miingon, “Gipanamkon ang usa ka batang
lalaki.' 4 Pangitngita kanang adlawa; ayaw ipahinumdom sa Dios sa
kahitas-an, ni mosidlak ang adlaw niini. 5 Pasagdi ang kangitngit ug ang
landong sa kamatayon nga moangkon niini alang sa ilang kaugalingon;
palukopa ang panganod ibabaw niini; pasagdi nga ang tanang nagpahimo
ug itom sa adlaw moguba niini. 6 Alang niadtong gabhiona, ipasakop kini
sa baga nga kangitngit: ayaw pagpasadyaa kini nga mga adlaw sa tuig;
ayaw kana ilakip sa pag-ihap sa mga bulan. 7 Tan-awa, himoa nga mangiob
kanang gabhiona; ayaw pasudla ang tingog nga malipayon. 8 Ipatunglo
kanila kanang adlawa, niadtong nasayod sa pagpamata sa Leviathan.
9 Pangitngita ang mga bituon sa kagabhion. Papangitaa kanang adlawa
sa kahayag, apan ayaw ipakita; ni pakit-on sa mga mata sa kaadlawon,
10 tungod kay wala patak-uma niini ang ganghaan sa tagoangkan sa
akong inahan, ni gitagoan niini ang kasamok gikan sa akong mga mata.
11 Nganong wala man ako mamatay sa paggawas ko gikan sa tagoangkan?
Nganong wala man mibiya ang akong espiritu sa pagpahimugso kanako
sa akong inahan? 12 Nganong gidawat man ako sa iyang mga tuhod? O
nganong gidawat man ako sa iyang mga dughan aron makasuso ako niini?
13 Kay karon unta naghigda na ako sa hilom; natulog na unta ako ug
nakapahulay 14 kauban ang mga hari ug mga magtatambag sa kalibotan,
nga nagtukod sa mga lubnganan alang sa ilang kaugalingon nga nagun-
ob na karon. 15 O naghigda na unta ako kauban sa mga prinsipe nga
adunay mga bulawan kanhi, nga napuno sa mga plata ang ilang mga
pinuy-anan. 16 O dili ba kaha namatay na lamang unta ako sa tagoangkan
sa akong inahan, sama sa mga gagmay'ng bata nga wala na makakita
sa kahayag. 17 Didto ang daotan dili na makasamok pa; ug didto ang
gikapuyan may kapahulayan. 18 Didto ang mga binilanggo managkatigom;
dili na nila madunggan ang tingog sa labaw sa sulugoon. 19 Ang ubos ug
bantogan nga mga tawo atua usab didto; ang sulugoon gawasnon na sa
iyang agalon didto. 20 Nganong ang kahayag gihatag man kaniya nga anaa
sa kaalaot; nganong ang kinabuhi gihatag man sa tawong may mapait nga
kalag; 21 ngadto sa tawong nangandoy alang sa kamatayon, apan wala
kini miabot; ngadto sa tawo nga nangita sa kamatayon labaw pa niadtong
nangita sa bahanding tinagoan? 22 Nganong ang kahayag gihatag man sa
nagmaya pag-ayo ug malipay kung makaplagan na niya ang lubnganan?
23 Nganong gihatag man ang kahayag sa tawo nga kansang dalan tinagoan,
usa ka tawo nga gisalikway sa Dios? 24 Kay nanghupaw ako inay mokaon;
ang akong pag-agulo ginayabo sama sa tubig. 25 Kay ang butang nga akong
gikahadlokan midangat kanako; kung unsa ang akong gikalisangan miabot
kanako. 26 Wala na akoy kalinaw, dili na ako maghilom, ug wala na akoy
pahulay; kasamok na hinoon ang miabot.

4

1 Unya mitubag si Eliphaz nga Temanitanhon ug miingon, 2 Kung adunay
mosulay sa pagpakigsulti kanimo, maguol ka ba? Apan si kinsa man ang
makapugong kaniya sa pagsulti? 3 Tan-awa, daghan ang imong natudloan;
gilig-on mo ang huyang nga mga kamot. 4 Ang imong mga pulong nagaagak
niadtong nagakatumba, gibaskog mo ang mahuyang nga mga tuhod.

5 Apan karon ang kasakitan midangat kanimo, ug naluya ka; mitandog
kini kanimo, ug nasamok ka. 6 Dili ba ang imong kahadlok sa Dios mao
ang imong gisandigan? Dili ba ang pagkamatul-id sa imong mga dalan mao
ang imong gilaoman? 7 Hunahunaa kini, nagpakiluoy ako kanimo: kinsa
ba ang nawagtang nga walay sala? O kanus-a ba gilaglag ang matarong nga
tawo? 8 Sumala sa akong namatikdan, kadtong magdaro ug kasaypanan
ug magpugas sa kasamok susama usab ang anihon. 9 Pinaagi sa gininhawa
sa Dios nalaglag sila; pinaagi sa pag-ulbo sa iyang kasuko nangaut-ut sila.
10 Ang pagngulob sa liyon, ang tingog sa mabangis nga liyon, ang bangkil sa
mga gagmay nga liyon— nangapudpod. 11 Ang tigulang nga liyon mamatay
sa kakulangon sa tukbonon; ang mga anak sa baye nga liyon nagkatibulaag
bisan asa. 12 Karon ang usa ka butang gisugilon kanako sa tago ug ang
akong igdulongog nakadawat sa hunghong mahitungod niini. 13 Unya
miabot ang mga panumdoman gikan sa mga panan-awon sa kagabhion,
sa dihang nahinanok ang katawhan. 14 Panahon kadto sa kagabhion sa
dihang midangat kanako ang kakulba ug pagpangurog ug nakapauyog sa
tanan kong kabukogan. 15 Unya ang espiritu milabay sa akong atubangan
ug nanindog ang balahibo sa akong kalawasan. 16 Nagpabilin nga mibarog
ang espiritu, apan wala ako makakita sa panagway niini. Dihay anino nga
anaa sa akong mga mata; adunay kahilom, ug nadungog ko ang tingog nga
miingon, 17 “Molabaw ba ang pagkamatarong sa usa ka tawo kay sa Dios?
Molabaw ba ang pagkaputli sa usa ka tawo kay sa iyang Magbubuhat?
18 Tan-awa, kung wala pa mosalig ang Dios sa iyang mga sulugoon; kung
namasangil siya sa iyang mga anghel sa kahungog, 19 unsa nalang kaha
katinuod kini alang niadtong nagpuyo sa mga balay nga lapok, kansang
patukoranan anaa sa abog, nga nadugmok lang dayon una pa sa mga anay?
20 Taliwala sa kabuntagon ug sa kagabhion gilaglag sila; mangawagtang
sila sa walay kataposan nga walay makabantay kanila. 21 Dili ba ang hikot
sa ilang tolda pang-ibton diha kanila? Mangamatay sila; mangamatay sila
nga walay kaalam.

5

1 Pagtawag karon; aduna bay motubag kanimo? Kinsa man sa mga
balaan ang imong kaadtoan? 2 Kay ang kasuko mopatay sa tawong
buangbuang; ang kasina molaglag sa tawong pahong. 3 Nakita ko ang
tawong buangbuang nga nakagamot na, apan gitunglo ko dayon ang iyang
puluy-anan. 4 Layo sa kaluwasan ang iyang kaanakan; nangadugmok
sila diha sa ganghaan sa siyudad. Walay bisan usa ang magaluwas
kanila— 5 kadtong alanihon gipangaon sa uban nga gipanggutom, bisan
sa katunokan pagakuhaon kini sa katawhan; kadtong katigayonan gihurot
sa katawhan nga giuhaw niini. 6 Kay ang kalisdanan dili motubo gikan
sa yuta; ni ang kasamok moturok sa yuta; 7 Apan ang tawo mao ang
naghimo sa iyang kaugalingong kalisdanan, sama sa agipo nga milupad
paitaas. 8 Apan alang kanako, mobalik ako sa Dios; didto kaniya itugyan
ko ang akong mga tuyo— 9 kaniya nga nagbuhat sa dagko ug dili matukib
nga mga butang, kahibulongang mga butang nga dili maihap. 10 Naghatag
siya ug ulan sa yuta, ug nagpadalag tubig sa kaumahan. 11 Gibuhat niya
kini aron ipahimutang sa hataas kadtong anaa sa ubos; aron igabayaw
sa kaluwasan kadtong nagbangotan sa abo. 12 Gisumpo niya ang mga
laraw sa malimbongong mga tawo, aron nga ang ilang mga kamot
dili makahimo sa ilang bulohaton. 13 Gilit-ag niya ang malimbongong

mga tawo sa ilang kaugalingong pagkamalimbongon; ang mga laraw
sa mga tawong hanas mapakyas sa dili madugay. 14 Masagubang nila
ang kangitngit panahon sa adlaw, ug masukarap sa kaudtohon ingon
nga kini gabii. 15 Apan iyang giluwas ang kabos nga tawo gikan sa
espada sa ilang mga baba ug ang nanginahanglan nga mga tawo gikan
sa kamot sa gamhanang mga tawo. 16 Busa may paglaom ang kabos nga
tawo, ug ang dili makataronganon magatak-om sa iyang baba. 17 Tan-
awa, pagkamalipayon sa tawo nga pagabadlongon sa Dios; busa, ayaw
pagbiaybiay sa mga kastigo sa Makagagahom. 18 Kay siya ang magasamad
ug unya pagabugkosan; siya magasakit ug unya ang iyang mga kamot
magaayo. 19 Siya ang magaluwas kanimo sa unom ka kasamok; bisan
paman, sa pito ka kasamok, ang daotan dili makadapat kanimo. 20 Sa
tinggutom magaluwas siya kanimo gikan sa kamatayon; ug sa gubat
gikan sa mga kamot niadtong migamit sa espada. 21 Pagatagoan ka gikan
sa hampak sa dila; ug dili ka mahadlok sa kalaglagan nga modangat.
22 Pagakataw-an mo ang paglaglag ug tinggutom, ug dili ka mahadlok
sa mga ihalas nga mga mananap. 23 Kay aduna kay kasabotan uban sa
mga bato sa imong kapatagan; aduna kay kalinaw kauban ang ihalas
nga mga mananap. 24 Masayod ka nga ang imong tolda anaa sa luwas;
moduaw ka sa imong kahayopan ug walay nawala niini. 25 Masayod ka
usab nga ang imong kaliwat modaghan, nga ang imong mga kaliwatan
mahisama sa sagbot sa yuta. 26 Moadto ka sa imong lubnganan sa hingkod
nga panuigon, sama sa usa ka tapok sa mga binugkosang trigo nga gidala
didto sa giokanan. 27 Tan-awa, gisusi ta kining butanga; sama kini niini;
patalinghugi kini, ug sayri alang sa imong kaugalingon.”

6

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Kung matimbang pa lamang unta
ang akong pag-agulo; kung ang tanan kong kagul-anan mapahimutang pa
sa timbangan! 3 Kay karon mas bug-at pa kini kay sa balas sa kadagatan.
Mao kana ang hinungdan nga sakit ang akong mga pulong. 4 Kay ang pana
sa Makagagahom mitaop man kanako, miinom sa hilo ang akong espiritu;
ang kalisang sa Dios naglaray sa pagpakigbatok kanako. 5 Magabahihi ba
sa kaguol ang ihalas nga asno kung siya aduna pay sagbot? O magaunga
ba ang baka kung siya may kumpay? 6 Makaon ba ang walay lami nga
pagkaon kung walay asin? O aduna bay lami ang puti sa itlog? 7 Nagdumili
ako sa paghikap niini; sama sila sa kalan-on nga luod alang kanako. 8 O,
maangkon ko unta ang akong gipangayo; O, nga tumanon unta sa Dios ang
butang nga akong gipangandoy: 9 nga makapahimuot unta kini sa Dios ang
pagdugmok kanako, nga buhian unta niya ang iyang kamot ug putlon ako
niining kinabuhia! 10 Nga mao na unta kini ang akong ganti—bisan paman
kung maglipay ako sa kasakit nga dili mawala: nga wala ko ilimod ang mga
pulong sa Balaang Pinili. 11 Unsa ba ang akong kusog, nga ako magapaabot
man? Unsa ba ang akong kataposan, nga ako magpakabuhi pa man?
12 Ang kusog ba sa mga bato ang akong kusog? O binuhat ba sa tumbaga
ang akong unod? 13 Dili ba tinuod man kini nga wala akoy ikatabang
sa akong kaugalingon, ug ang kaalam gipapahawa na kanako? 14 Ngadto
sa tawo nga hapit nang maluya, ang pagkamatinud-anon kinahanglan
ipakita sa iyang higala; bisan paman kaniya nga mibiya sa kahadlok
sa Makagagahom. 15 Apan ang akong kaigsoonan nagluib kanako ingon
nga ugang sapa, sama sa tubig sa kasapaan nga molabay lamang kadali,

16 nga miitom tungod sa yelo nga mitabon kanila, ug tungod sa niyebe
nga nagtago niini. 17 Sa pagkatunaw niini, mangawala sila; sa dihang
ting-init, mangatunaw sila sa ilang dapit. 18 Ang mga magbabaklay nga
nanglakaw sa ilang dalan misimang alang sa tubig; nangasaag sila didto
sa mamingaw nga yuta ug unya nangalaglag. 19 Ang mga magbabaklay
nga gikan sa Tema mingtan-aw didto, samtang ang kapundokan sa Seba
naglaom kanila. 20 Nasubo sila tungod kay naglaom sila nga makakita ug
tubig. Miadto sila didto, apan nalimbongan sila. 21 Kay karon kamong mga
higala wala nay pulos alang kanako; nakakita kamo sa akong makalilisang
nga kahimtang ug nangahadlok. 22 Nag-ingon ba ako kaninyo, 'Hatagi ako
ug usa ka butang?' O, 'Hatagi ako ug gasa gikan sa inyong bahandi?' 23 O,
'Luwasa ako gikan sa kamot sa akong mga kaaway?' O, 'Bawia ako gikan
sa kamot sa mga nagdaogdaog kanako?' 24 Tudloi ako, ug pagagunitan
ko ang akong kalinaw; pasabta ako kung asa ako nasayop. 25 Pagkasakit
gayod sa matuod nga mga pulong! Apan ang inyong pagbadlong, unsay
gibadlong niana kanako? 26 Naglaraw ba kamo nga dili tagdon ang akong
mga pulong, ang pagtagad sama sa hangin sa mga pulong sa tawong
nawad-an ug paglaom? 27 Tinuod, giripahan ninyo ang mga batang ilo,
ug mibaligya sa inyong mga higala sama sa nagpatigayon. 28 Busa karon,
tan-awa intawon ako, kay sigurado gayod nga dili ako mamakak diha sa
inyong atubangan. 29 Hunong na, nagpakiluoy ako kaninyo; wad-a ang
inyong pagkadili-makatarunganon; Sa pagkatinuod, hunonga na, kay ang
akong tinguha matarong. 30 Aduna bay daotan sa akong dila? Dili ba ang
akong baba makaila man sa malaw-ay nga mga butang?

7

1 Wala bay lisod nga buluhaton sa tagsatagsa nga tawo sa yuta? Dili ba
ang iyang mga adlaw sama sa mga adlaw sa sinuholang tawo? 2 Sama sa
ulipon nga nagtinguha gayod sa landong sa kagabhion, sama sa sinuholang
tawo nga nagapangita sa iyang suhol— 3 busa naglahutay ako sa mga bulan
sa kaalautan; gihatagan ako sa kagabhion nga puno sa kalisdanan. 4 Sa
dihang magahigda na ako, moingon ako sa akong kaugalingon, 'Kanus-
a pa ako mobangon ug kanus-a ba matapos ang kagabhion?' Kanunay
akong maglimbaglimbag hangtod sa pagkabanagbanag. 5 Ang akong unod
nalukop na sa mga ulod ug sa nagtibugol nga abog; ang mga nuka sa
akong panit namurot na, unya namuto ug makaluod. 6 Ang akong mga
adlaw mas labing paspas kay sa lansadera sa maghahabol; milabay kini
nga walay paglaom. 7 O Dios, hinumdomi ang akong kinabuhi nga usa
lamang ka gininhawa; ang akong mga mata dili na makakita sa maayo.
8 Ang mata sa Dios nga nagatan-aw kanako, dili na makakita kanako; ang
mata sa Dios ilantaw kanako, apan mawala na ako. 9 Sama sa panganod
nga mahurot ug mahanaw, mao usab kaninyo nga mokanaog sa Seol dili
na gayod mobalik sa ibabaw. 10 Dili na gayod siya mobalik sa iyang pinuy-
anan; ni makaila pa kaniya sa iyang dapit. 11 Busa dili ako mopugong sa
akong baba; mosulti ako sa kaguol sa akong espiritu; mag-agulo ako sa
kapait sa akong kalag. 12 Dagat ba ako o usa ka mabangis nga mananap
sa dagat nga magbutang ka man ug usa ka magbalantay alang kanako?
13 Sa dihang moingon ako, 'Ang akong higdaanan molipay kanako, ug
ang akong banig mohupay sa akong inagulo,' 14 unya gihadlok mo ako
sa mga damgo ug gilisang ako pinaagi sa mga panan-awon, 15 aron nga
palabihon pa nako ang malumsan ug mamatay kay sa pagtipig niining

akong kabukogan. 16 Giluod ako sa akong kinabuhi; dili na ako buot pa
nga mabuhi sa kanunay; pasagdi ako nga mag-inusara kay kawang na
man ang akong mga adlaw. 17 Unsa ba ang tawo nga gitagad mo man
siya, nga gihunahuna mo man gayod siya, 18 nga gibantayan mo man
siya matag buntag ug gisulayan sa matag gutlo? 19 Hangtod kanus-a ka
pa ba mohunong sa pagsud-ong kanako, nga pasagdan mo akong mag-
inusara hangtod nga matulon ko ang akong kaugalingong laway? 20 Bisan
kung nakasala ako, unsa man ang mabuhat niini alang kanimo, ikaw nga
magbalantay sa katawhan? Nganong ako man ang imong gipunting, aron
ba nga mahimo akong palas-onon alang kanimo? 21 Nganong dili mo man
ako pasayloon ang akong kalapasan, ug kuhaon ang akong kasaypanan?
Kay karon naghigda ako sa abog; magapangita ka pag-ayo kanako, apan
mawala na ako.”

8

1 Unya mitubag si Bildad nga Suhitanon ug miingon, 2 “Hangtod kanus-a
ka ba mosulti niining mga butanga? Hangtod kanus-a ang mga pulong sa
imong baba mahisama sa makusog nga hangin? 3 Tuison ba sa Dios ang
hustisya? Tuison ba sa Makagagahom ang pagkamatarong? 4 Ang imong
mga anak nakasala batok kaniya; nasayod kita niini, kay gitugyan niya
sila ngadto sa kamot sa ilang mga sala. 5 Apan pananglitan naningkamot
ka sa pagpangita sa Dios ug gitugyan mo ang imong pangamuyo sa
Makagagahom. 6 Pananglitan putli ka ug matarong; nan sigurado gayod
nga siya mamuhat alang kanimo ug moganti kanimo uban ang panimalay
nga gipanag-iya mo gayod. 7 Bisan tuod diyutay ra imong gisugdan,
sa gihapon mas magmauswagon pa ang imong kaulahiang kahimtang.
8 Palihog pangutan-a ang miagiing kaliwatan, ug susiha ang nakat-onan
sa atong mga katigulangan. 9 (Kay natawo lamang kita sa kagahapon
ug walay kasayoran tungod kay ang atong mga adlaw sa kalibotan sama
lamang sa usa ka anino). 10 Dili ba sila motudlo ug mosugilon kanimo? Dili
ba sila magasulti sa mga pulong gikan sa ilang kasingkasing? 11 Motubo
ba ang papyrus nga mga tanom kung walay lapok? Motubo ba ang mga
bugang kung walay tubig? 12 Samtang lunhaw pa kini ug dili pinutol,
mangalaya kini una sa ubang mga tanom. 13 Busa mao usab ang maagian
sa tanan nga nahikalimot sa Dios, ang paglaom sa walay Dios mahanaw.
14 Ang iyang kalig-on pagaputlon, ug ang iyang pagsalig sama ka huyang
sa lawa-lawa. 15 Mosandig siya sa iyang balay, apan mangatumpag kini;
pugngan niya kini, apan dili na kini molungtad. 16 Ilalom sa adlaw
malunhaw siya, ug ang iyang mga salingsing molabaw sa tibuok tanaman.
17 Ang iyang mga gamot mangapot duol sa nagtapok nga mga bato; mangita
sila ug maayong kahimutangan taliwala sa kabatoan. 18 Apan kung kining
tawhana laglagon sa iyang dapit, nan kanang dapita molimod kaniya ug
moingon, 'Wala gayod ako makakita kanimo.' 19 Tan-awa, mao kini ang
“kalipay” nga kinaiya sa usa ka tawo; ang ubang mga tanom manurok sa
samang yuta nga iyang nahimutangan. 20 Tan-awa, ang Dios dili gayod
mosalikway sa tawong walay sala; ni motabang siya sa mga nagbuhat
ug daotan. 21 Pagapun-on niya ang imong baba sa katawa, ang imong
mga ngabil sa pagsinggit. 22 Kadtong nagdumot kanimo pagasul-oban sa
kaulaw; ang tolda niadtong mga daotan mangawagtang.”

9

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Sa pagkatinuod nasayod ako nga
mao gayod kini. Apan unsaon man sa usa ka tawo mamatarong atubangan
sa Dios? 3 Kung buot niyang mangatarongan sa Dios, dili siya makatubag
kaniya bisan sa usa ka libo pa nga higayon. 4 Ang Dios manggialamon
sa kasingkasing ug makagagahom sa kusog; kinsa man ang nagpagahi
sa iyang kaugalingon batok kaniya ug nagmalampuson? — 5 siya nga
nagbalhin sa kabukiran nga wala nagpahibalo kang bisan kinsa sa dihang
ang iyang kapungot naglukat niini. — 6 siya nga nag-uyog sa kalibotan
sa nahimutangan niini ug nagpakurog sa patukoranan niini. 7 Mao ra
usab kini nga Dios ang magasugo sa adlaw nga dili mosubang, ug dili
gayod kini mosubang, ug magatabon sa kabituonan, 8 nga mao lamang
ang magabuklad sa kalangitan, ug magatamak sa kabaloran sa dagat,
9 nga mao ang nagbuhat sa Oso, sa Orion, ug sa mga Pleyadas, ug sa
mga laray sa kabituonan sa habagatan. 10 Mao ra usab kini nga Dios ang
nagabuhat sa dagkong mga butang, ang dili matukib nga mga butang—oo
tinuod gayod, ang kahibulongang mga butang nga dili maihap. 11 Tan-awa,
mipadayon siya kanako, ug wala ko siya makita; milabay usab siya, apan
wala ko siya nahimatngoni. 12 Kung iyang sakmiton ang usa ka tukbonon,
kinsa man ang makapakgang kaniya? Kinsa man ang makasulti kaniya,
'Unsa man ang imong gibuhat?' 13 Dili gayod bawion sa Dios ang iyang
kasuko; ang magatabang kang Rahab nagyukbo sa ilalom niya. 14 Unsa
ka mubo ang akong igatubag kaniya, makapili ba ako ug mga pulong
aron ipangatarungan kaniya? 15 Bisan kung ako matarong pa, dili gayod
ako motubag kaniya; makahangyo lamang nga kaloy-an uban sa akong
maghuhukom. 16 Bisan kung ako nagtawag ug siya mitubag kanako, dili
pa gayod ako motuo nga nagpatalinghog siya sa akong tingog. 17 Kay
gipukan niya ako sa usa ka dakong unos ug gipadaghan ang akong samad
sa walay hinungdan. 18 Dili niya ako tugotan sa pagginhawa; hinuon,
gipuno niya sa kapaitan. 19 Kung mosulti kita bahin sa kusog, nganong
kusgan man siya! Ug kung mosulti kita sa hustisya? Nag-ingon siya,
kinsa man ang magapatawag kanako?' 20 Bisan kung ako matarong pa,
ang akong kaugalingong baba ang magahukom kanako; bisan kung ako
hingpit pa, magpamatuod gihapon kini nga sad-an ako. 21 Ako hingpit,
apan wala na gayod ako magpakabana mahitungod sa akong kaugalingon;
gitamay ko ang akong kinabuhi. 22 Wala kini kalahian, mao nga misulti
ako nga dunganon niya paglaglag ang mga tawong hingpit ug mga tawong
daotan. 23 Kon ang hampak magapatay sa kalit, mokatawa siya sa mga
kasakitan sa mga tawong walay sala. 24 Ang kalibotan gitugyan ngadto
sa kamot sa mga tawong daotan; ang Dios nagtabon sa panagway sa mga
maghuhukom niini. Kung ugaling dili siya ang nagbuhat niini, nan kinsa
man diay kana? 25 Ang akong mga adlaw mas paspas pa kay sa nagdagan
nga sinugo; nanglabay na ang akong mga adlaw; wala silay makita nga
kaayohan bisan asa. 26 Sama sila katulin sa mga sakayang hinimo sa mga
bugang sa papyrus nga tanom, ug sama ka paspas sa agila nga modagit
sa tukbonon niini. 27 Kung moingon ako nga kalimtan ko na lamang ang
mahitungod sa akong mga sumbong, nga akong isalikway ang masulob-
on kong panagway ug magmaya, 28 nahadlok ako sa tanan kong kasub-
anan tungod kay nasayod ako nga dili mo ako pagailhon nga walay sala.
29 Pagahukman ako; nan nganong kinahanglan man nga maningkamot pa
ako sa walay kapuslanan? 30 Kung ang akong kaugalingon magahugas

sa niyebe sa tubig ug mahinloan ang akong mga kamot, 31 ang Dios
magaunlod gihapon kanako sa kalapukan, ug ang akong kaugalingong
mga bisti makapaluod kanako. 32 Kay ang Dios dili tawo nga sama kanako
nga motubag ako kaniya, nga mokuyog kita didto sa hukmanan. 33 Walay
maghuhukom sa atong taliwala nga makabakyaw usab sa iyang kamot
kanato. 34 Walay laing maghuhukom nga makakuha sa sungkod sa Dios
kanako, nga makapalikay sa iyang kapungot nga nakapahadlok kanako.
35 Unya mosulti na ako ug dili mahadlok kaniya. Apan sama sa mga butang
karon, dili ako makabuhat niana.

10

1 Gikapuyan na ako sa akong kinabuhi; ipadayag ko na ang akong
sumbong; mosulti na ako sa kapaitan sa akong kalag. 2 Mosulti ako sa
Dios, 'Ayaw dayon ako hukmi; ipakita una kanako nganong gipasanginlan
mo ako. 3 Maayo ba kini alang kanimo nga makapanlupig kanako, aron
tamayon ang buhat sa imong mga kamot samtang mipahiyom ikaw sa mga
laraw sa mga daotan? 4 Aduna ka bay mga mata nga unodnon? Makita
mo ba ang sama sa nakita sa tawo? 5 Ang imong mga adlaw sama ba sa
mga adlaw sa katawhan o ang imong mga katuigan sama ba sa katuigan
sa mga tawo, 6 nga nagpangita ka man sa akong kalapasan ug nagsusi
sa akong mga sala, 7 bisan tuod nasayod ka nga ako dili sad-an ug walay
usa nga makaluwas kanako gikan sa imong kamot? 8 Ang imong mga
kamot naghulma ug nag-umol kanako, apan nagalaglag ka man kanako.
9 Hinumdumi, ipakilooy ko kanimo nga giumol mo ako sama sa lapok; dad-
on mo ba ako pag-usab sa abug? 10 Dili ba gibubo mo man ako sama sa
gatas ug gipagahi daw sama sa keso? 11 Giputos mo ako sa panit ug sa unod
ug gisumpay mo ang akong kabukogan uban ang kaugatan. 12 Gihatagan
mo ako sa kinabuhi ug matinud-anong kasabotan; ang imong pagtabang
nagbantay sa akong espiritu. 13 Apan kining mga butanga gitagoan mo sa
imong kasingkasing— nasayod ako nga mao kini ang imong gihunahuna:
14 nga kung makasala ako, timan-an mo kini; dili mo ako ipalingkawas
sa akong kasaypanan. 15 Kung daotan man ako, alaot ako; bisan kung
ako matarong pa, dili ko mahangad ang akong ulo, sanglit kay puno
man ako sa kaulawan ug nagtan-aw sa akong kaugalingong pag-antos.
16 Kung ang akong ulo mohangad lamang sa iyang kaugalingon, mogukod
ka kanako sama sa usa ka liyon; ikaw nagpadayag na usab kanako sa
imong pagkagamhanan. 17 May bag-o kang mga saksi batok kanako ug
misamot ang imong kasuko batok kanako; gigubat mo ako uban sa mga
bag-ong kasundalohan. 18 Nan, nganong gipagawas mo pa man ako sa
tagoangkan? Namatay na lamang unta ako ug wala na untay mata nga
nakakita kanako. 19 Wala na lamang unta ako gipakatawo; Gihatod na
lamang unta ako gikan sa tagoangkan paingon sa lubnganan. 20 Dili ba
hamubo na lamang ang akong mga adlaw? Nan undanga na, pasagdi ako
nga mag-inusara, aron nga makapahulay ako sa makadiyut, 21 sa dili pa
ako molakaw sa dapit ug dili na mobalik, ngadto sa yuta sa kangitngit ug
sa anino sa kamatayon, 22 ang yuta mangitngit ingon sa tungang gabii, sa
yuta sa anino sa kamatayon, walay kahapsayan diin ang kahayag sama sa
tungang gabii.”'

11

1 Unya si Zophar nga taga-Naama mitubag ug miingon, 2 “Dili ba

kinahanglan man tubagon ang daghang mga pulong? Dili ba kining
tawhana nga puno sa pangatarungan, pagatuohan? 3 Makapahilom ba
sa mga tawo ang imong pagpanghambog? Sa pagbiaybiay mo sa among
gipanudlo, wala bay tawo nga makapakaulaw kanimo? 4 Kay ikaw
nag-ingon sa Dios, 'Ang akong gituohan putli, ug hingpit ako sa imong
mga mata.' 5 'Apan, O kung magasulti pa lamang unta ang Dios ug
magabuka pa unta sa iyang ngabil batok kanimo; 6 nga ikapakita pa
unta niya kanimo ang mga tinago nga kaalam! Kay walay makatupong
sa iyang pagkamasinabuton. Nan, hibaloi gayod nga ang Dios maningil
gikan kanimo sa labing diyutay kay sa silot nga angay sa imong mga
kasaypanan. 7 Makasabot ka ba sa Dios pinaagi sa pagpangita kaniya?
Makab-ot mo ba ang kahingpit sa Makagagahom? 8 Ang mga butang
sama sa gitas-on sa kalangitan; unsa man ang imong mabuhat? Labing
halalom kini kay sa Seol; unsa man ang imong masayran? 9 Ang gitas-
on niini mas hataas pa kay sa kalibotan, ug mas halapad pa kay sa
kadagatan. 10 Kung molabay siya ug mopahilom kang bisan kinsa, kung
manawag siya kang bisan kinsa aron maghukom, nan kinsa man ang arang
makapugong kaniya? 11 Kay nasayod siya sa mga tawong malimbungon;
Kung makakita siya ug kasaypanan, dili ba siya magatagad niini? 12 Apan
ang tawong buangbuang walay salabutan; makakuha na sila niini kung
ang usa ka ihalas nga asno manganak na ug usa ka tawo. 13 Apan
pananglitan gipakamatarong mo ang imong kasingkasing ug gituy-od mo
ang imong mga kamot sa Dios; 14 pananglitan ang kasaypanan anaa
sa imong kamot, apan gipahilayo mo kini gikan kanimo, ug wala mo
tugoti nga ang pagkadili-matarong magpuyo sa imong mga tolda. 15 Nan
makayahat ka gayod sa imong panagway nga walay ilhanan sa kaulawan;
sa pagkatinuod, mahimo kang lig-on ug dili mahadlok. 16 Mahikalimot
ka sa imong kaalaot; mahinumduman mo lamang nga kini sama sa
tubig nga midagayday. 17 Mohayag pa ang imong kinabuhi labaw kay sa
udto; bisan aduna pay kangitngit, mahisama kini sa kabuntagon. 18 May
kasigurohan ka tungod kay adunay paglaom; oo tinuod gayod, makakaplag
ka ug kaluwasan mahitungod kanimo ug makapahulay ka nga luwas.
19 Magahigda ka usab, ug walay makapahadlok kanimo; sa pagkatinuod,
daghan ang magahangyo sa imong kaayo. 20 Apan mapakyas ang mga
mata sa mga tawong daotan; wala silay agianan nga kaikyasan; ang ila
lamang paglaom mao ang kataposang gininhawa sa kinabuhi.”

12

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Sa walay pagduhaduha kamo mao
ang katawhan; ang kaalam mamatay uban kaninyo. 3 Apan aduna akoy
salabutan sama usab kaninyo; dili ako ubos kaninyo. Oo matuod gayod,
kinsa ba ang wala makahibalo niining mga butanga? 4 Usa na ako ka
tawo nga nahimong kataw-anan sa akong silingan—ako nga nagtawag sa
Dios ug mitubag siya kanako! Ako nga usa ka matarong ug hingpit nga
tawo—gihimo na ako karong kataw-anan. 5 Sa hunahuna sa tawo nga anaa
sa kaharuhay, adunay pagtamay alang sa kaalautan; naghunahuna siya
ug pamaagi nga makapadala ug dugang pang kaalautan alang niadtong
mga tiil nga nangadalin-as. 6 Ang mga balongbalong sa mga tulisan
nagmalamboon, ug kadtong nagpasuko sa Dios mibati nga luwas; ang
ilang kaugalingong mga kamot mao ang ilang mga dios. 7 Apan pangutan-
a karon ang mga mananap, ug sila magatudlo kanimo; pangutan-a ang

mga langgam sa kalangitan ug sila magasulti kanimo. 8 O pakigsulti
sa yuta, ug sila magatudlo kanimo; ang isda sa kadagatan mopahayag
kanimo. 9 Asa man niining tanang mga mananap ang wala masayod
nga ang kamot ni Yahweh mao ang nagbuhat niini—naghatag kanila sa
kinabuhi— 10 kang Yahweh, kansang mga kamot anaa ang kinabuhi sa
matag buhing binuhat ug ang gininhawa sa tanang katawhan? 11 Dili
ba ang igdulungog man ang nagaila sa mga pulong sama sa dila nga
nagatilaw sa pagkaon? 12 Anaa sa mga tawong tigulang ang kaalam; ang
kataas sa mga adlaw mao ang salabutan. 13 Sa Dios anaa ang kaalam ug
kagahom; aduna siyay maayong mga panghunahuna ug panabot. 14 Tan-
awa, nagalumpag siya, ug dili na kini matukod pag-usab; kung bilanggoon
niya ang usa tawo, wala nay makapalingkawas. 15 Tan-awa, kung pugngan
niya ang katubigan, mahubas sila; ug kung buhian niya sila, molunop
sa kayutaan. 16 Kaniya ang kusog ug ang kaalam; ang mga tawo nga
nalimbongan ug ang malimbungon managsama man nga anaa sa iyang
gahom. 17 Nagpalakaw siya sa mga magtatambag nga nagtiniil diha kasub-
anan; ang mga maghuhukom iyang himoong buang. 18 Gitanggal niya ang
kadina sa katungdanan gikan sa mga hari; giputos niya ang ilang mga
hawak sa panapton. 19 Nagpalakaw siya sa mga pari nga magtiniil diha
sa kagul-anan ug nagpukan sa mga tawong gamhanan. 20 Gipahilom niya
ang mga tawo nga masaligan ug gikuha ang salabutan sa mga tigulang.
21 Pagabubuan niya sa pagtamay ang mga prinsipe ug pagatanggalon ang
bakos sa mga tawong kusgan. 22 Magpadayag siya sa mga halalom nga
mga butang gikan sa kangitngit ug dad-on ngadto sa kahayag ang mga
landong kung asa nahimutang ang mga tawong patay. 23 Magapalig-
on siya sa kanasoran, ug magalaglag usab siya kanila; padakuon niya
ang mga kanasoran, ug ihatod usab niya sila ingon nga mga binilanggo.
24 Kuhaon niya ang salabutan gikan sa mga pangulo sa katawhan sa
kalibotan; palatagawon niya sila sa kamingawan nga walay agianan.
25 Nagpangapkap sila sa kangitngit nga walay kahayag; gipasukarap niya
sila sama sa tawong hubog.

13

1 Tan-awa, ang akong mga mata nakakita niining tanan; ang akong
mga dalunggan nakadungog ug nakasabot niini. 2 Kung unsa ang inyong
nasayran, mao usab ang akong nasayran. Dili ako ubos kaninyo. 3 Apan,
mas mosulti pa ako ngadto sa Makagagahom; hinaot nga makapangataron-
gan ako ngadto sa Dios. 4 Apan gituis ninyo ang kamatuoran pinaagi
sa inyong mga bakak; kamong tanan mao ang mananambal nga walay
bili. 5 O, magmalinawon nalang unta kamo! Kana mahimo nga inyong
kaalam. 6 Paminawa karon ang akong pangatarongan; pamatia ang mga
paghangyo sa akong mga ngabil. 7 Magasulti ba diay kamo ug mga dili
matarong alang sa Dios, ug magasulti ba diay kamo ug bakak alang kaniya?
8 Magpakita ba gayod kamo sa inyong kabuotan kaniya? Makiglantugi ba
gayod kamo sulod sa hukmanan ingon nga manlalaban alang sa Dios?
9 Mas maayo ba kini alang kaninyo kung siya ingon nga maghuhukom
mobalik kaninyo ug susihon na hinuon kamo? O sama sa usa ka tawo
nga naglimbong sa laing tawo, pagasaypon ba ninyo ang pagpaila kaniya
sa hukmanan? 10 Magabadlong gayod siya kaninyo kung may pagpalabi
kamo sa tago alang kaniya. 11 Dili ba makapahadlok kaninyo ang iyang

pagkagamhanan? Dili ba modangat kaninyo ang iyang kahadlok? 12 Ang
inyong mga handumanang pulong mao ang mga panultihong hinimo sa
abo; ang imong mga salipdanan mao ang salipdanan nga hinimo sa lapok.
13 Pagmalinawon kamo, pasagdi ako nga mag-inusara, aron nga makasulti
ako, tugoti nga modangat ang alang kanako. 14 Kuhaon ko ang akong
unod sa akong mga ngipon; kutloon ko ang akong kinabuhi sa akong mga
kamot. 15 Tan-awa, kung patyon niya ako, wala nay paglaom nga mahibilin
kanako; apan, panalipdan ko ang akong mga dalan sa iyang atubangan.
16 Mao kini ang mga katarongan sa akong kagawasan, nga dili ako makig-
atubang kaniya sama sa tawong walay Dios. 17 O Dios, patalinghogi pag-
ayo ang akong mga gipanulti; tugoti ang akong pagpahayag nga moabot
sa imong mga igdulongog. 18 Tan-awa karon, giandam ko sa han-ay ang
akong pangatarongan; nasayod ako nga dili ako sad-an. 19 Kinsa man ang
makiglantugi batok kanako sa hukmanan? Kung moanhi kamo aron sa
pagbuhat sa ingon, ug kung mapamatud-an nga sayop ako, nan mohilom
na ako ug ihatag ang akong kinabuhi. 20 O Dios, buhata ang duha lamang
ka butang alang kanako, ug unya dili ko na itago ang akong kaugalingon
gikan sa imong panagway: 21 bakwia ang imong madaugdaugong kamot
gikan kanako, ug ayaw tugoti nga ang imong kasuko nga makapahadlok
kanako. 22 Unya tawga ako, ug motubag ako; o tugoti ako nga mosulti
kanimo, ug tubagon mo ako. 23 Unsa ba kadaghan ang akong mga
kasaypanan ug kasal-anan? Pahibaloa ako sa akong kalapasan ug sa akong
sala. 24 Nganong gitago mo man ang imong panagway gikan kanako ug
giisip mo ako sama sa imong kaaway? 25 Lutoson mo ba ang linabay nga
mga dahon? Gukoron mo ba ang uga nga uhot? 26 Kay nagasulat ka man sa
mapait nga mga butang batok kanako; gihimo mo ako nga makapanunod
sa kasal-anan sa akong pagkabatan-on. 27 Gibutang mo usab sa sepohan
ang akong mga tiil; gibantayan mo pag-ayo ang tanan kong mga dalan;
gisusi mo ang yuta kung asa ang mga tunob nga akong gilaktan. 28 Bisan
sama lamang ako sa malata nga butang nga mawala, sama sa bisti nga
gikutkot sa mga anay.

14

1 Ang tawo, nga gipakatawo sa usa ka babaye, mabuhi lamang sa
hamubo nga mga adlaw ug puno sa kalisdanan. 2 Motubo siya gikan sa
yuta sama sa usa ka bulak ug pagaputlon lamang; mikalagiw siya sama
sa anino ug wala magdugay. 3 Lantawon mo ba lamang kini? Dad-on mo
ba ako ngadto sa hukmanan uban kanimo? 4 Kinsa ba ang makadala ug
hinlo nga butang gikan sa butang nga hugaw? Wala gayod. 5 Gitagal na ang
adlaw sa tawo. Ang gidaghanon sa iyang mga bulan anaa kanimo; gitakda
mo ang iyang kinutoban nga dili niya malabang. 6 Ayaw na siya tan-awa
aron nga makapahulay siya, aron nga ikalipay niya ang iyang adlaw sama
sa sinuholang tawo kung mabuhat niya kana. 7 Adunay paglaom sa usa
ka kahoy; kung putlon man kini, manalingsing pa kini pag-usab, aron
ang iyang linghod nga sanga dili mawala. 8 Bisan magkagulang na ang
ugat niini sa yuta, ug ang tuod madunot na sa yuta, 9 apan bisan kung
kini makasimhot lamang ug tubig, makasalingsing kini ug makapananga
sama sa usa ka tanom. 10 Apan ang tawo mamatay; maluya siya; tinuod,
mabugto ang gininhawa sa tawo, ug unya asa naman siya? 11 Sama sa tubig
nga mahanaw gikan sa linaw, ug maingon man ang suba nga mahubas ug
mauga, 12 busa mohigda ang mga tawo ug dili na makabangon pag-usab.

Hangtod ang kalangitan mahanaw, dili na sila makamata ni makabangon
gikan sa ilang pagkatulog. 13 O, igatago mo unta ako pahilayo sa Sheol
halayo gikan sa kalisdanan, ug ibutang mo ako sa tago hangtod nga
mahupay na ang imong kaligutgot, nga imo unta akong tagalan sa hustong
panahon nga magpabilin didto ug unya hinumdomi ako! 14 Kung ang usa
ka tawo mamatay, mabuhi pa ba siya pag-usab? Kung mao kana, hulaton
ko na lamang didto ang tanang panahon sa akong kakapoy hangtod nga
moabot ang akong kagawasan. 15 Motawag ka unta, ug ako magatubag
kanimo. Magatinguha ka unta sa buhat sa imong mga kamot. 16 Pagaiphon
mo unta ug atimanon ang akong mga lakang; dili mo unta pagasubayon
kanunay ang akong sala. 17 Ang akong kalapasan gisilyohan sulod sa
usa ka panudlanan; gitabunan mo ang akong mga kasaypanan. 18 Apan
bisan matumpag ang kabukiran ug mawagtang kini; bisan ang mga bato
mabalhin gikan sa ilang nahimutangan; 19 ang katubigan magahilis sa mga
bato; ang ilang pagbaha mobanlas sa abog sa yuta. Sama niini, gilaglag
mo ang mga paglaom sa tawo. 20 Padayon ka nga magapukan kaniya, ug
siya mamatay; giusab mo ang iyang dagway ug gipalakaw aron mamatay.
21 Ang iyang mga anak nga lalaki mapasidunggan, apan wala na siya
masayod niini; mapakaulawan sila, apan dili siya makakita nga nahitabo
kini. 22 Mabati lamang niya ang kasakit sa iyang kaugalingong lawas, ug
magsubo siya alang sa iyang kaugalingon.

15

1 Unya si Eliphaz nga taga Teman mitubag ug miingon, 2 “Kinahanglan
ba nga motubag ang usa ka maalamong tawo pinasikad sa mga walay
hinungdan nga kahibalo ug pun-on ang iyang kaugalingon sa hangin
sa sidlakan? 3 Kinahanglan ba nga mangatarungan siya sa walay
kapuslanang mga pagpanulti o uban sa pagpamulong nga dili makaayo
kaniya? 4 Tinuod gayod, nawad-an ka na ug pagtahod sa Dios; nawala
na ang imong pagpamalandong kaniya, 5 kay ang imong kasaypanan
nagatudlo sa imong baba; gipili nimo ang pagbaton sa dila sa tawong
malimbongon. 6 Ang imong kaugalingong baba naghukom kanimo, dili
ako; tinuod gayod, ang imong kaugalingong ngabil nagpamatuod batok
kanimo. 7 Ikaw ba ang unang tawo nga nahimugso? Nauna ka na ba diay
nga gibuhat sa wala pa ang kabungtoran? 8 Nadungog mo na ba ang mga
tinagong kahibalo sa Dios? Gituga lang ba alang sa imong kaugalingon ang
kaalam? 9 Unsa ba ang imong nasayran nga wala namo masayri? Unsa
man ang imong nasabtan nga wala kanamo? 10 Ania kanamo ang mga
ubanon ug tigulang na kaayo nga mga tawo nga mas magulang pa kay sa
imong amahan. 11 Gamay lang ba diay alang kanimo ang mga paglipay sa
Dios, ang mga pulong nga malumo alang kanimo? 12 Nganong nadala ka
man sa imong kasingkasing? Nganong hait man ang imong tinan-awan,
13 aron ba makabatok ang imong espiritu ngadto sa Dios ug maipagawas
kanang mga pulonga gikan sa imong baba? 14 Unsa ba ang tawo nga
kinahanglan man siyang hinloan? Unsa ba siya nga gihimugso sa usa ka
babaye nga kinahanglan man siyang ipakamatarong? 15 Tan-awa, ang Dios
wala mosalig bisan sa iyang mga balaan; tinuod gayod, ang kalangitan dili
hinlo sa iyang panan-aw; 16 labi pa nga dili hinlo ang tawo nga malaw-ay
ug malimbongon, ang tawo nga naga-inom sa kasaypanan sama sa tubig!
17 Ipakita ko kanimo, paminawa ako; Ipahibalo ko kanimo ang mga butang
nga akong nakita, 18 ang mga butang nga gikabilin sa mga maalamong

tawo gikan pa sa ilang mga amahan, ang mga butang nga wala gililong
sa ilang mga katigulangan. 19 Mao kini ang ilang mga katigulangan, nga
kanila lamang gihatag ang yuta, ug sa taliwala niini wala malabyi sa
mga langyaw. 20 Ang tawong daotan molimbaglimbag sa kasakit sa tanan
niyang mga adlaw, ang kadaghan sa mga katuigan nga giandam alang
sa madaugdaogon aron paantuson. 21 Ang tingog sa kalisang anaa sa
iyang mga igdulungog; samtang anaa siya sa kauswagan, ang manglalaglag
moabot kaniya. 22 Wala siya naghunahuna nga makabalik pa siya gikan
sa kangitngit; ang espada nagpaabot kaniya. 23 Naglakawlakaw siya sa
nagkalainlaing mga dapit alang sa tinapay, nga nagaingon, 'Asa naman
kini?' Nasayod siya nga ang adlaw sa kangitngit moabotay. 24 Ang kaguol
ug kasakit makapahadlok kaniya; mopatigbabaw kini kaniya, sama sa
hari nga andam alang sa pakiggubat. 25 Tungod kay gituy-od niya ang
iyang kamot batok sa Dios ug nagmagarbohon batok sa Makagagahom,
26 kining tawong daotan miasdang sa Dios uban ang liog nga nagtikig,
uban sa baga nga taming. 27 Tinuod gayod kini, bisan gilukop niya ang
iyang panagway sa iyang tambok ug gitigom ang tambok sa iyang hawak,
28 ug nagpuyo sa mamingaw nga mga siyudad; sa mga balay nga wala
nay tawo nga nagpuyo karon ug andam na nga mahimong tipun-og.
29 Dili na gayod siya maadunahan; ang iyang bahandi dili na molungtad;
bisan pa ang iyang anino dili molungtad sa kalibotan. 30 Dili na siya
mogawas gikan sa kangitngit; 31 Ayaw siya tugoti nga mosalig sa mga
walay kapuslanan nga mga butang, nga naglimbong sa iyang kaugalingon;
kay ang pagkawalay kapuslanan mao ang iyang ganti. 32 Mahitabo kini
sa dili pa moabot ang iyang takna nga mamatay; ang iyang sanga dili
molunhaw. 33 Ipanghulog niya ang iyang linghod pa nga ubas sama
sa bagon sa parasan; Ipangtaktak niya ang iyang mga bulak sama sa
kahoy nga olibo. 34 Kay ang pundok niadtong mga tawong walay dios
dili makabunga; pagaut-uton sa kalayo ang ilang tolda sa pagpangsuhol.
35 Manamkon sila sa kalapasan ug manganak sa kasaypanan; ang ilang
tagoangkan manamkon sa pagpanglimbong.”

16

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Nakadungog na ako sa daghang mga
butang nga ingon niana; kamong tanan walay pulos nga manghuhupay.
3 Aduna bay katapusan ang walay hinungdan nga mga pulong? Unsa bay
nakapahagit kaninyo nga mitubag man kamo sama niini? 4 Makasulti
usab ako sama sa inyong gibuhat, kung kamo pa ang anaa sa akong
kahimtang; Makatigom ako ug usahon ang mga pulong batok kaninyo ug
magpanglingo sa akong ulo sa pagbugalbugal kaninyo. 5 O, pagadasigun
ko gayod kamo sa akong baba! Pagahupayon ko gayod ang inyong
kasubo gikan sa akong mga ngabil! 6 Kung mosulti ako, ang akong
pagsubo dili mokunhod; kung magpadayon ako sa pagsulti, sa unsang
paagi ako matabangan? 7 Apan karon, O Dios, gipasubo mo ako; gikuha
mo ang tanan kong pamilya. 8 Gihimo mo akong uga, nga maoy usa ka
pagpamatuod batok kanako; ang kapayat sa akong kalawasan mibatok
kanako, ug nagpamatuod kini batok sa akong panagway. 9 Gikuniskunis
ako sa Dios sa iyang kapungot ug gilutos ako; mikagot ang iyang ngipon
kanako; gisigaan ako sa mga mata sa akong kaaway samtang iya akong
gikuniskunis. 10 Nagnganga ang baba sa mga tawo; gisagpa nila ang akong
aping uban ang pagpakaulaw; nagkatigom sila batok kanako. 11 Gitugyan

ako sa Dios sa dili diosnon nga mga tawo, ug gilabay ako ngadto sa
mga kamot sa mga tawong daotan. 12 Anaa ako sa kaharuhay, ug iya
akong gipikas. Tinuod gayod, gituok niya ang ako ug gidugmok ako sa
pino; gihimo usab niya ako ingon nga iyang ig-onon. 13 Ang iyang mga
magpapana nag-alirong kanako sa tanang higayon; gitusok sa Dios ang
akong mga kidney ug wala niya ako luwasa; giula niya ang akong apdo
sa yuta. 14 Gibalikbalik niya sa pagdugmok ang akong pader; midasmag
siya kanako sama sa manggugubat. 15 Gitahi ko ang sako nga bisti sa
akong panit; Gihulog ko ang akong budyong ngadto sa yuta. 16 Ang
akong panagway mipula na sa paghilak; sa akong mga mata anaa ang
landong sa kamatayon 17 bisan walay pagpanlupig ang akong mga kamot,
ug putli ang akong mga pag-ampo. 18 Yuta, ayaw taboni ang akong
dugo; ayaw papahulaya ang akong paghilak. 19 Bisan karon, tan-awa,
ang akong saksi atua sa langit; siya nga nagsaksi alang kanako atua sa
kahitas-an. 20 Gibiaybiay ako sa akong mga higala, apan ang akong mata
mihilak ngadto sa Dios. 21 Maghangyo ako nianang saksi sa langit aron
mangatarungan alang niining tawhana uban sa Dios sama sa gibuhat sa
usa ka tawo ngadto sa iyang silingan! 22 Kay sa paglabay sa pipila ka mga
katuigan, moadto ako sa dapit nga kung diin dili na ako mobalik pa.

17

1 Ang akong espiritu naluya na, ang akong mga adlaw nahurot na;
ang lubnganan andam na alang kanako. 2 Nakasiguro ako nga adunay
mangyubit kanako; ang akong mata kinahanglan kanunay gayod makakita
sa ilang pagpanghagit. 3 Paghatag na karon sa bayad, pangakohon mo
ako uban ang imong kaugalingon; kinsa pa man didto ang makatabang
kanako? 4 Kay ikaw, O Dios, ang nagtabon sa ilang kasingkasing gikan
sa salabotan; busa, dili ka motuboy kanila labaw pa kay kanako. 5 Siya
nga nagbudhi sa iyang mga higala alang sa usa ka ganti, ang mga mata
sa iyang mga anak mangapakyas. 6 Apan gihimo niya ako nga yubitanan
sa mga tawo; giluwaan nila ang akong nawong. 7 Ang akong mga mata
mihalap usab tungod sa kasubo; ang tanang bahin sa akong lawas sama
na kapayat sa mga anino. 8 Ang mga tawong matarong natingala niini;
ang tawong walay sala mao ang mobatok sa mga tawong walay dios.
9 Ang tawong matarong magapadayon sa iyang dalan; siya nga hinlo ang
mga kamot magatubo sa kalig-on pa gayod. 10 Apan alang kaninyong
tanan, karon duol kamo; wala akoy nakita nga maalamong tawo taliwala
kaninyo. 11 Ang akong mga adlaw nanglabay na; ang akong mga laraw
nangakawang na. Ingon man ang mga pangandoy sa akong kasingkasing...
12 Kining mga tawhana, kining mga mabiaybiayon, nag-usab sa gabii
ngadto sa adlaw; ang kahayag haduol na sa kangitngit. 13 Sanglit gitan-
aw ko na ang Sheol ingon nga akong pinuy-anan; tungod kay gibukhad
ko na ang akong higdanan sa kangitngit; 14 sanglit nag-ingon na ako sa
bung-aw, 'Ikaw mao ang akong amahan,' ug sa ulod, 'Ikaw mao ang akong
inahan o ang akong igsoong babaye,' 15 nan asa may akong paglaom? Alang
sa akong paglaom, kinsa pa may makakita niana? 16 Mouban ba kanako
ang paglaom paingon sa ganghaan sa Sheol sa dihang mopadulong kita sa
abug?”

18

1 Unya si Bildad nga taga-Shua mitubag ug miingon, 2 “Kanus-a ka ba

moundang sa imong pagsulti? Pagpakabana, ug pagkahuman mosulti kami. 3 Nganong giisip man kami ingon nga mga mananap; nganong nahimo na man kaming mga hungog sa imong panan-aw? 4 Ikaw nga misakit sa imong kaugalingon diha sa imong kasuko, kinahanglan ba nga isalikway ang kalibotan alang kanimo o angay bang balhinon ang mga bato gikan sa ilang mga nahimutangan? 5 Tinuod gayod, mapalong ang suga sa tawong daotan; ang agipo sa iyang kalayo dili na modan-ag. 6 Mongitngit ang suga sa iyang tolda; mapalong ang lampara sa iyang ibabaw. 7 Ang mga lakang sa iyang pagkamakusganon mamahimong hamubo; ang iyang kaugalingong laraw mopatumba kaniya. 8 Kay malit-ag ang iyang mga tiil ngadto sa usa ka pukot; magalakaw siya padulong sa bung-aw. 9 Ang lit-ag mokupot kaniya sa tikod; ang bitik mogapos kaniya. 10 Anaay higot nga giandam sa yuta alang kaniya; ug alang kaniya ang lit-ag sa dalan. 11 Ang kalisang magpahadlok kaniya sa bisan asang bahin; dakpon nila siya diha sa iyang mga tikod. 12 Ang iyang kadato mamahimong kagutom, ug ang katalagman giandam na sa iyang kilid. 13 Ang mga bahin sa iyang lawas pagalamyon; tinuod gayod, ang kamagulangan sa kamatayon magalamoy sa iyang mga bahin. 14 Langkaton siya gikan sa luwas niyang tolda ug gipalakaw paingon sa hari sa mga kalisang. 15 Ang ubang mga tawo magpuyo na sa iyang tolda human nila masabwagi ug asupre sa iyang pinuy-anan. 16 Mangauga ang iyang mga ugat sa ilalom; pagaputlon ang iyang sanga sa ibabaw. 17 Ang iyang handumanan mangahanaw ibabaw sa kalibotan; mangapapas na ang iyang ngalan sa mga kadalanan. 18 Papahawaon siya gikan sa kahayag ngadto sa kangitngit ug abugon niining kalibotana. 19 Dili siya makabaton ug anak nga lalaki o mga apo nga lalaki taliwala sa iyang katawhan, ni adunay mahibiling banay sa iyang gipuy-an. 20 Kadtong nagpuyo sa kasadpan mangahadlok sa mahitabo kaniya sa umaabot nga adlaw; kadtong nagpuyo sa sidlakan mangalisang pinaagi niini. 21 Tinuod gayod nga mao kana ang pinuy-anan sa mga tawong dili matarong, ang mga dapit niadtong wala masayod sa Dios.

19

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Hangtod kanus-a man ninyo ako paantoson ug dugmokon pinaagi sa mga pulong? 3 Ikanapulo na kini nga higayon nga inyo akong gisaway; wala kamo naulaw sa daotan ninyo nga pagtagad kanako. 4 Kung tinuod man nga ako nasayop, ang akong sayop magpabilin nga akoa nang tulubagon. 5 Kung ikaw manghambog batok kanako ug mapatuo nimo ang matag-usa nga ako nagpakaulaw, 6 nan angay nimong mahibaloan nga ang Dios nagbuhat ug daotan kanako ug nadakpan ako sa iyang pukot. 7 Tan-awa, nagtawag ako ug nag-ingon nga nakabuhat ako ug sayop, apan wala ako gidungog; nagpakitabang ako, apan walay katarong. 8 Giparilan niya ang akong dalan aron dili ako makaagi, ug gipangitngit niya ang akong agianan. 9 Gitanggal niya kanako ang akong himaya, ug gikuha niya ang korona sa akong ulo. 10 Giguba niya ako sa tanang bahin, ug nawala ako; giibot niya ang akong mga paglaom sama sa kahoy. 11 Gipasilaob usab niya ang iyang kapungot batok kanako; giisip niya ako nga usa sa iyang mga kaaway. 12 Nanagtigom ang iyang kasundalohan; naghimo silag mapatungan nga yuta batok kanako ug nagkampo libot sa akong tolda. 13 Gipahilayo niya kanako ang akong

kaigsoonan; ang akong mga kaila layo na kanako. 14 Gipakyas ako sa akong
kaparyentihan; gikalimtan ako sa akong mga suod nga higala. 15 Ang
mga nagpuyo isip bisita sa akong balay ug ang akong mga babaye nga
sulugoon nag-isip kanako nga dumuduong; langyaw ako sa ilang panan-
aw. 16 Gitawag ko ang akong sulugoon, apan wala siya mitubag bisan pag
nangaliyupo ako kaniya pinaagi sa akong baba. 17 Ang akong gininhawa
makapasuko sa akong asawa; ang akong mga pangaliyupo gidumtan sa
akong kaugalingong mga igsoong lalaki ug babaye. 18 Bisan ang mga bata
nagbiaybiay kanako; kung mobarog ako aron pagsulti, mosulti sila batok
kanako. 19 Ang tanan nakong mga higala naglikay na kanako; kadtong
akong mga gihigugma nakigbatok na kanako. 20 Ang akong mga bukog
nagpilit sa akong panit ug sa akong unod; nakasugakod nalang ako pinaagi
sa akong lagus. 21 Kaluy-i ako, kaluy-i ako, akong mga higala, kay ang
kamot sa Dios mihikap kanako. 22 Nganong gilutos man ninyo ako nga
daw kamo ang Dios? Nganong wala man kamo matagbaw sa pagsakit sa
akong unod? 23 Oh, hinaot nga ang akong mga pulong mahisulat karon!
Oh, hinaot nga gisulat kini sa libro! 24 Oh, hinaot nga pinaagi sa puthaw
nga tinalinisan ug tingga ikulit kini diha sa bato hangtod sa hangtod!
25 Apan alang kanako, nasayod ko nga ang akong Manluluwas buhi, ug sa
kataposan mobarog siya sa kalibotan; 26 human ang akong panit, madunot
kining lawasa, unya diha sa akong unod makita ko ang Dios. 27 Makita
ko siya, ako mismo makakita kaniya sa akong kiliran; makita ko siya sa
akong mga mata, ug dili sama sa langyaw. Ang akong kidney mawala
uban kanako. 28 Kung moingon ka, 'Unsaon nato siya paglutos! Ang gamot
sa iyang kagubot anaa kaniya,' 29 angay kang mahadlok sa espada, kay
ang kapungot nagdala sa silot sa espada, aron ka makahibalo nga adunay
paghukom."

20

1 Unya mitubag si Zofar nga Naamatihanon ug miingon, 2 "Paspas
ako makatubag tungod sa kabalaka nga anaa sa akong mga hunahuna.
3 Naulawan ako tungod sa akong nadungog nga pagbadlong gikan kanimo,
apan ang espiritu nga labaw pa sa akong panabot nagatubag kanako.
4 Wala ka ba nasayod niini nga kamatuoran nga gikan sa karaang
kapanahonan, sa dihang gibutang sa Dios ang tawo sa kalibotan: 5 hamubo
lamang ang kadaogan sa tawong daotan, ug hamubo lamang ang kalipay sa
tawo nga walay dios? 6 Bisan tuod ang iyang katas-on mosangko hangtod
sa kalangitan, ug ang iyang ulo mosangko sa kapanganoran, 7 apan ang
maong tawo mahanaw gayod sama sa iyang kaugalingong hugaw; kadtong
nakakita kaniya moingon, 'Hain naman siya?' 8 Mahanaw siya sama sa
damgo ug dili na makaplagan; sa pagkatinuod, gukdon siya sama sa panan-
awon sa kagabhion. 9 Dili na makakita kaniya pag-usab ang mata nga
nakakita kaniya; ug ang iyang dapit dili na makakita kaniya. 10 Mangayog
pasaylo ang iyang mga anak ngadto sa mga tawong kabos; ibalik niyag
hatag ang iyang bahandi pinaagi sa iyang kamot. 11 Puno ang iyang
kabukogan sa kusog sa pagkabatan-on, apan mohigda kini uban kaniya
sa abog. 12 Bisan tuod tam-is ang kadaotan sa iyang baba, bisan tuod
ug gitago niya kini ilalom sa iyang dila, 13 bisan ug gipundo niya kini ug
gitipigan sa iyang baba— 14 ang pagkaon sa iyang tinai mahimong pait;
mahimo kining lala sa bitin sa iyang kinasuloran. 15 Tunlon niya ang

bahandi, apan isuka gihapon niya kini pag-usab; pagawson kini sa Dios
gikan sa iyang tiyan. 16 Suyupon niya ang lala sa bitin; ang dila sa bitin
maoy makapatay kaniya. 17 Dili na siya makapahimulos sa mga sapa, ang
paghaganas sa dugos ug sa mantikilya. 18 Ibalik niya ang bunga sa iyang
paghago apan dili na siya makakaon niini; dili na siya makapahimulos
sa bahandi nga halin sa iyang negosyo. 19 Tungod kay gidaogdaog ug
gipasagdan niya ang mga tawong kabos; mapugsanon niya nga giilog ang
mga balay nga dili siya ang nagtukod. 20 Tungod kay wala siya makasinati
sa katagbawan, dili niya matipigan ang bisan unsang mga butang nga
makapalipay kaniya. 21 Walay laing nahibilin nga wala niya gilamoy;
nagpasabot nga dili molungtad ang iyang pagkaadunahan. 22 Mahulog siya
sa kagubot tungod sa kadagaya sa iyang bahandi; moduol kaniya ang mga
kamot sa tanan nga anaa sa kawalad-on. 23 Sa dihang busgon na niya ang
iyang tiyan, ilabay sa Dios ang kabangis sa iyang kasuko ngadto kaniya;
paulanan siya niini sa Dios samtang gakaon siya. 24 Bisan tuod ug kanang
tawhana mopalayo gikan nianang puthaw nga hinagiban, ang bronsi nga
pana moigo kaniya. 25 Motaop ang pana sa iyang likod ug molapos sa
pikas; sa pagkatinuod, moigo gayod sa iyang atay ang sinaw nga hait
niini; ang pagkalisang moabot kaniya. 26 Nakatagana ang hingpit nga
kangitngit alang sa iyang mga bahandi; molamoy kaniya ang kalayo nga
dili matayhop; lamoyon niini ang bisan unsa nga nahibilin sa iyang tolda.
27 Ibutyag sa kalangitan ang iyang kasal-anan, ug makigbatok kaniya ang
yuta ingon nga saksi. 28 Mawagtang ang bahandi sa iyang balay; maanod
ang iyang kabtangan sa adlaw sa kasuko sa Dios. 29 Mao kini ang bahin sa
tawong daotan gikan sa Dios, ang kabilin nga gitagana kaniya sa Dios.”

21

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Patalinghogi pag-ayo ang akong
isulti, ug tugoti kini nga mohupay kaninyo. 3 Paantosa ako, ug magasulti
usab ako; human ako makasulti, tamaya dayon ako. 4 Alang kanako, sa
tawo ba ang akong sumbong? Nganong kinahanglan man nga dili ako mag-
apura? 5 Tan-wa ako ug katingala, ug ibutang ang imong kamot sa imong
baba. 6 Sa paghunahuna ko sa akong mga pag-antos, nasamok gayod ako,
ug nagagunit ang kahadlok sa akong unod. 7 Nganong nagpadayon man
ang mga daotang tawo sa pagkabuhi, hangtod matigulang, ug magdako
nga kusgan diha sa gahom? 8 Nagmalig-on ang ilang mga kaliwatan
atubangan sa ilang panan-aw, ug nalig-on ang ilang kaliwatan atubangan
sa ilang mga mata. 9 Ang ilang mga balay mahilayo gikan sa kahadlok;
bisan ang sungkod sa Dios anaa kanila. 10 Misanay ang ilang torong baka;
wala gayod kini napakyas sa pagbuhat niana; ang ilang mga bayeng baka
nanagpanganak ug wala nangamatay ang ilang mga nati. 11 Pagawason
nila ang ilang mga anak sama sa panon sa mananap, ug nanagsayaw
ang ilang mga anak. 12 Nanag-awit sila uban ang mga tambor ug alpa
ug nagsadya uban sa mga sonata sa plawta. 13 Gigawi nila ang ilang mga
adlaw sa kadagaya, ug hilom nga mokanaog sila sa Sheol. 14 Moingon sila
sa Dios, 'Biya gikan kanamo tungod kay wala kami nangandoy ug bisan
unsa nga kahibalo sa imong mga pamaagi. 15 Unsa man ang Gamhanan,
nganong kinahanglan man nga mosimba kita kaniya? Unsa man ang
atong makuha kung moampo kita kaniya?' 16 Tan-awa, dili ba ang ilang
kadagaya anaa man sa ilang mga kamot? Wala akoy mahimo sa tambag

sa daotang tawo. 17 Makapila man ka higayon nga ang suga sa tawong
daotan palungon, o nga ang kalamidad mahitabo kanila? Makapila man
ka higayon nga maghatag kanila ang Dios ug kalisdanan pinaagi sa iyang
kasuko? 18 Makapila man ka higayon nga mahimo silang sama sa uhot
atubangan sa hangin o sama sa tahop nga mapalid sa bagyo? 19 Miingon
kamo, 'Nagalista ang Dios sa kasal-anan sa iyang mga anak aron bayran
nila kini.' Tugoti nga siya mismo ang mobayad niini, aron masayod siya
sa iyang kasal-anan. 20 Tugoti nga makita niya ang iyang pagkalaglag,
ug tugoti siya sa pag-inom sa kasuko sa Makagagahom. 21 Kay unsa
man ang kalabotan niya sa iyang pamilya sa dihang ang gidaghanon sa
iyang mga bulan giputol na? 22 Aduna bay makatudlo sa Dios ug kaalam
nga bisan man gani ang anaa sa kahitas-an iyang ginahukman? 23 Ang
tawo mamatay diha sa iyang tibuok kusog, hingpit nga hilom ug kalmado.
24 Napuno sa gatas ang iyang lawas, ug ang kinauyokan sa iyang bukog
nagyamog ug anaa sa maayo nga panlawas. 25 Ang usa ka tawo namatay
sa kapait sa kalag, ang usa ni wala nakasinati ug bisan unsang butang nga
maayo. 26 Managsama sila nga mihigda sa yuta; ang mga ulod nitabon
kanilang duha. 27 Tan-awa, nasayod ako sa inyong mga hunahuna, ug sa
inyong mga pamaagi aron himoon akong sayop. 28 Kay kamo moingon,
'Asa man karon ang balay sa prinsipe? Asa man ang tolda nga gipuy-an
kaniadto sa daotang tawo?' 29 Wala ba kamo nangutana sa mga tawong
nagapanaw? Wala ba kamo nasayod sa kamatuoran nga ilang giingon,
30 nga ang daotang tawo ipahilayo sa adlaw sa kalamidad, ug nga ipahilayo
siya gikan sa adlaw sa kasuko? 31 Kinsa man ang mohukom sa binuhatan
sa tawong daotan sa iyang atubangan? Kinsa man ang mobayad sa iyang
gibuhat? 32 Hinuon ipakatawo siya aron ilubong; ang tawo magbantay
sa iyang lubnganan. 33 Ang tibugol nga yuta sa walog mahimong tam-
is kaniya; ang tanang mga tawo magasunod kaniya, ingon nga adunay
dili maihap nga katawhan sa iyang atubangan. 34 Unsaon man ninyo ako
paghupay sa walay pulos nga butang, nga bakak man gani ang inyong mga
tubag?”

22

1 Unya mitubag si Elifaz nga Temanihanon ug miingon, 2 “Magamit ba
gayod ang tawo diha sa Dios? Magamit ba gayod ang maalamon nga tawo
diha kaniya? 3 Makapalipay ba sa Makagagahom kung ikaw matarong?
Maayo ba kini kaniya kung walay ikasaway sa imong mga pamaagi?
4 Tungod ba sa imong pagtahod kaniya nga siya nagbadlong kanimo ug
nagdala kanimo sa hukmanan? 5 Dili ba dako ang imong kadaotan? Wala
bay kataposan ang imong kasal-nan? 6 Tungod kay imong gisiguro ang
bayad gikan sa imong igsoon sa walay hinungdan; gihuboan nimo ang
usa ka tawo sa ilang sapot. 7 Wala nimo gihatagan ug tubig nga mainom
ang mga tawong gipangkapoy; nagdinalo ka ug tinapay sa mga tawong
gipanggutom, 8 bisan tuod ikaw, ang kusgan ug usa ka halangdon nga
tawo, nagpanag-iya sa kalibotan ug nagpuyo niini. 9 Gipapahawa nimo
ang mga biyuda nga walay dala; ang mga bukton sa walay mga amahan
nangabali. 10 Busa, ang mga lit-ag naglibot kanimo, ug ang kalit nga
kahadlok makapagubot kanimo. 11 Adunay kangitngit, hinungdan nga
dili ka makakita; ug ang kadagaya sa tubig magatabon kanimo. 12 Dili
ba ang Dios anaa man sa langit? Tan-awa ang kataas sa mga bituon,

unsa sila kataas! 13 Makaingon kamo, 'Unsa man ang nasayran sa Dios?
Makahukom ba siya pinaagi sa kabaga sa kangitngit? 14 Ang baga nga
mga panganod nagatabon kaniya, aron nga dili siya makakita kanato;
nagalakaw siya sa lig-on nga ali sa langit.' 15 Ipadayon mo ba gihapon ang
daang dalan nga gisubay sa tawong daotan— 16 alang niadtong gisakmit
sa wala pa ang ilang panahon, kadtong gianod ang ilang mga patukoranan
sama sa suba, 17 kadtong miingon sa Dios, 'Palayo kanamo'; kadtong
nagsulti, 'Unsa man ang mabuhat sa Makagagahom kanato?' 18 Hinuon
gipuno niya ang ilang mga balay sa maayong mga butang; ang mga laraw
sa daotang mga tawo halayo kanako. 19 Makakita ang matarong nga
mga tawo sa ilang kapalaran ug malipay; ang walay kabangkaagang mga
tawo magkatawa kanila sa pagtamay. 20 Magaingon sila, 'Sa pagkatinuod
kadtong magaalsa batok kanato mangawala; ang kalayo maglamoy sa ilang
mga kabtangan.' 21 Karon pag-uyon sa Dios ug pagpasig-uli uban kaniya;
kay sa niana nga paagi, ang maayo moabot kanimo. 22 Dawata, naghangyo
ako kanimo, ang pagpanudlo naggikan sa iyang baba; ibutang ang iyang
mga pulong sa imong kasingkasing. 23 Kung mobalik ka sa Makagagahom,
mahimo kang lig-on, kung ipahilayo nimo ang daotan diha sa imong mga
tolda. 24 Ibutang ang imong katigayonan sa abog, ang bulawan sa Ophir
nga anaa sa mga bato sa kasapaan, 25 ug ang Makagagahom mao ang imong
bahandi, ug bililhon nga plata alang kanimo. 26 Ug unya magmalipayon
ka tungod sa Makagagahom; ihangad nimo ang imong nawong ngadto sa
Dios. 27 Moampo ka kaniya, ug dunggon ka niya; mobayad ka sa imong
panumpa kaniya. 28 Magbuhat ka ug bisan unsa nga butang, ug himoon
kining malampuson alang kanimo; modan-ag ang kahayag sa imong mga
dalan. 29 Ipaubos sa Dios kadtong mapahitas-on nga tawo, ug luwason niya
kadtong nagpaubos. 30 Tabangan niya ang tawo nga walay kabangkaagan;
luwason ka pinaagi sa kahinlo sa imong mga kamot.”

23

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 “Bisan karong adlawa ang akong
pagbagulbol mapait; ang akong mga pag-antos mas bug-at kaysa sa akong
pag-agulo. 3 Oh, aron nga masayran ko kung hain ko siya makaplagan!
Oh, aron nga mahiabot ako sa iyang dapit! 4 Ipahimutang ko sa iyang
atubangan ang akong katarongan ug pun-on ko ang akong baba sa mga
pakiglalis. 5 Pagatun-an ko ang mga pulong nga iyang itubag kanako ug
sabton ang iyang mga isulti kanako. 6 Makiglalis ba siya kanako pinaagi
sa iyang dakong gahom? Dili, maminaw hinuon siya kanako. 7 Didto
ang mga matarong nga tawo tingali maoy makiglalis kaniya. Niini nga
paagi dili ako pakasad-on hangtod sa kahangtoran sa akong maghuhukom.
8 Tan-awa, miadto ako sa sidlakang bahin, apan wala siya didto, ug sa
kasadpang bahin, apan dili ko siya masabtan. 9 Ngadto sa amihanan, nga
diin siya nagtrabaho, apan dili ko siya makita, ug ngadto sa habagatan,
diin gitagoan niya ang iyang kaugalingon aron dili ko siya makita. 10 Apan
nasayod siya sa dalan nga akong pagalaktan; sa dihang gisulayan niya ako,
migula ako nga sama sa bulawan. 11 Ang akong tiil nagsunod ug tunob sa
iyang mga lakang; gisubay ko ang iyang dalan ug wala nitipas. 12 Wala
ako nahisalaag sa mga sugo sa iyang mga ngabil; gitipigan ko sa akong
kasingkasing ang mga pulong sa iyang baba. 13 Apan walay sama kaniya,
kinsay makabatok kaniya? Unsa ang iyang gitinguha, iyang pagabuhaton.

14 Kay gidala niya ang iyang sugo batok kanako; ug aduna pay daghang
sama kanila. 15 Busa, malisang ako diha sa iyang atubangan; sa dihang
maghunahuna ako kaniya, mahadlok ako kaniya. 16 Kay ang Dios naghimo
sa akong kasingkasing nga huyang; ang Labawng Makagagahom maoy
naglisang kanako. 17 Kana dili tungod kay giputol ako sa kangitngit, ni
ang bagang kangitngit nagtabon sa akong dagway.

24

1 Nganong wala man nagtakda ang Makagagahom ug tukmang panahon
sa iyang paghukom alang sa tawong daotan? Nganong wala man nakita
niadtong nagmatinud-anon sa Dios ang pag-abot sa iyang paghukom?
2 Adunay mga tawong daotan nga mikuha sa mga ilhanan sa utlanan;
ug adunay mga tawong daotan nga nangawat ug mga panon sa karnero
ug gibutang kini nila sa ilang sibsibanan. 3 Gipahilayo nila ang asno
sa mga walay amahan; gikuha usab nila ang toro nga baka sa biyuda
ingon nga garantiya. 4 Gipugos nilag papahawa sa ilang mga agianan
ang mga timawa; ang tanang kabos nga katawhan sa kalibotan nanago
gikan kanila. 5 Tan-awa, kining mga tawong kabos miadto sa ilang mga
trabaho sama sa ihalas nga mga asno sa kamingawan, maampingon nga
nangita sa ilang pagkaon; tingali ug hatagan silag pagkaon sa Araba alang
sa ilang mga anak. 6 Ang mga tawong kabos nag-ani panahon sa kagabhion
sa kaumahan sa ubang tawo, namunit sila ug mga ubas gikan sa mga
tawong daotan nga nag-ani. 7 Nangatulog sila tibuok gabii nga hubo ug
walay bisti; ug wala silay tabon panahon sa tingtugnaw. 8 Nangabasa
sila tungod sa ulan sa kabukiran; ug tungod kay wala silay balay nga
mapuy-an nanghigda na lamang sila tupad sa mga dagkong bato. 9 Adunay
mga tawong daotan nga mikuha sa ilang mga anak gikan sa suso sa
ilang inahan, mga tawong daotan nga nagapanguha ug bata ingon nga
garantiya gikan sa mga tawong kabos. 10 Apan ang mga tawong kabos
nagalakaw nga hubo ug walay bisti; bisan tuod naglakaw sila nga gutom,
ginapas-an gihapon nila ang mga pung-pung sa humay sa ubang tawo.
11 Ang mga tawong kabos nagbuhat ug lana gikan sa balay sa mga daotan;
gitamaktamakan nila ang pug-anan ug bino sa mga tawong daotan, apan
sila mismo nag-antos sa kauhaw. 12 Nag-agulo ang mga tawo sa siyudad;
nagpakitabang ang mga samaran, apan wala nagpanumbaling ang Dios sa
ilang mga pag-ampo. 13 Ang uban niining mga tawong daotan misupak
batok sa kahayag; wala sila nasayod sa pamaagi niini; ni nagpabilin
sa iyang pamaagi. 14 Ang mamumuno mobangon panahon sa kahayag;
patyon niya ang mga kabos ug timawa nga katawhan; sa kagabhion sama
siya sa kawatan. 15 Usab, ang mata sa mananapaw naghulat sa pagsalop
sa adlaw; miingon siya, 'Walay mata nga makakita kanako'. Gitabonan
niya ang iyang dagway. 16 Panahon sa kangitngit ang mga tawong daotan
nanglungkab sa mga balay; apan motago sila panahon sa adlaw; ug wala
nila gitagaan ug pagtagad ang kahayag. 17 Kay kanila ang kabuntagon
sama lamang sa usa ka baga nga kangitngit; ug mas ganahan sila sa
makalilisang nga mahitabo sa baga nga kangitngit. 18 Dali silang namatay,
hinuon, sama sa mga bula ilalom sa katubigan; tinunglo ang ilang gipanag-
iya nga yuta; ug walay si bisan kinsa nga motrabaho sa ilang mga parasan.
19 Lamuyon sa kauga ug kainit ang mga tubig sa niyebe; busa lamuyon
usab sa Sheol kadtong nakasala. 20 Kalimtan gayod siya sa nagsabak
kaniya; kaunon siya sa mga ulod; ug wala nay makahinumdom pa kaniya;

ug sa ingon niini nga paagi, ang pagkadaotan mabungkag sama sa kahoy.
21 Lamunon sa daotan ang babaye nga dili makaanak; wala gayod siya'y
mabuhat nga maayo sa biyuda. 22 Apan birahon sa Dios ang mga kusgang
mga tawo pinaagi sa iyang gahom; motindog siya ug dili niya sila hatagan
ug kusog sa kinabuhi. 23 Gitugotan sila sa Dios nga maghunahuna nga
aduna silay kasigurohan, ug nalipay sila niana, apan ang iyang mga mata
nagatan-aw sa ilang mga pamaagi. 24 Napasidunggan kining mga tawhana;
apan, sa dali lamang nga panahon, mawala sila; sa pagkatinuod, dad-on
sila paubos; pagatigumon sila sama sa uban; ug pagaputlon sila sama sa
usa ka mag-uuma nga nanggarab ug trigo. 25 Kung dili man, kinsa may
makapamatuod nga ako bakakon; kinsa man ang makahimo sa akong
pagpamulong nga walay bili?"

25

1 Unya mitubag si Bildad nga Shuhitihanon ug misulti, 2 "Ang katungod
ug kahadlok anaa kaniya; nagbuhat siya ug mga mando didto sa kahitas-
an sa langit. 3 Aduna bay kataposan ang pag-ihap sa iyang kasundalohan?
Kang kinsa man wala midan-ag ang iyang kahayag? 4 Unsaon man aron
ang tawo mahimong matarong diha sa Dios? Unsaon man siya nga gianak
sa babaye nga malimpyo, ug madawat niya? 5 Tan-awa, bisan ang bulan
walay kahayag kaniya; bisan ang kabituonan dili hingpit sa iyang panan-
aw. 6 Unsa pa kaha ang tawo, nga usa ka ulod—anak nga lalaki sa tawo,
nga mao ang ulod!"

26

1 Unya mitubag si Job ug miingon, 2 "Giunsa nimo pagtabang kadtong
tawo nga walay gahom! Giunsa nimo pagluwas ang bukton nga walay
kusog! 3 Giunsa man nimo pagtambag kadtong walay kaalam ug
pagpahibalo kaniya sa maayong kahibalo! 4 Kang kinsa man nga panabang
ang mga pulong nga imong gipanulti? Kang kinsa man nga espiritu ang
migawas gikan kanimo? 5 Nagkurog ang patay ilawom sa katubigan, ug
kadtong nagpuyo uban kanila. 6 Ang Sheol hubo atubangan sa Dios; bisan
pa ang pagkaguba walay tabon batok kaniya. 7 Giinat niya ang amihan
ibabaw sa kawanangan ug gisab-it ang kalibotan sa wala. 8 Gibugkos
niya ang katubigan sa iyang baga nga mga panganod, apan ang mga
panganod wala magisi diha kanila. 9 Gitabonan niya ang panagway sa
bulan ug gipakatag ang iyang mga panganod niini. 10 Gikulit niya ang
lingin nga utlanan ibabaw sa katubigan sama sa linya taliwala sa kahayag
ug kangitngit. 11 Ang mga haligi sa langit magkurog ug nahibulong sa
iyang pagbadlong. 12 Gipahunong niya ang dagat sa iyang gahom; pinaagi
sa iyang panabot gigupok niya si Rahab. 13 Pinaagi sa iyang gininhawa,
gihawanan niya ang kalangitan sa bagyo; ang kalangitan nahawanan sa
bagyo; nitusok ang iyang kamot sa mikagiw nga bitin. 14 Tan-awa, kini
tipik lamang sa iyang mga pamaagi; unsa kagamay sa hunghong nga
madungog nato kaniya! Kinsa man ang makasabot sa dalugdog sa iyang
gahom?"

27

1 Mibalik sa pagsulti si Job ug miingon, 2 "Kay ang Dios buhi, nga
nagkuha sa akong katarong, ang Gamhanan, nga naghimo sa akong
kinabuhi nga pait, 3 samtang ang akong kinabuhi ania pa kanako ug

ang gininhawa sa Dios anaa pa sa bangag sa akong ilong. 4 Ang akong
mga ngabil dili gayod magsulti ug dili matarong, ni bisan ang akong dila
magsulti ug bakak. 5 Dili gayod ako modawat nga husto kamo; hangtod sa
akong kamatayon dili ko gayod isalikway ang akong gibarogan. 6 Gigunitan
ko pag-ayo ang akong pagkamatarong ug dili ko gayod kini buhian; ang
akong hunahuna dili magsudya kanako samtang ako buhi pa. 7 Himoa
ang akong mga kaaway nga sama sa daotang tawo; himoa nga kadtong
mibarog batok kanako mahimong sama sa tawong dili matarong. 8 Kay
unsa man ang paglaom sa tawong walay Dios sa dihang pouhon na siya
sa Dios, kung kuhaon na sa Dios ang iyang kinabuhi? 9 Mamati ba ang
Dios sa iyang paghilak kung ang kagubot moabot kaniya? 10 Itugyan
ba niya ang iyang kaugalingon ngadto sa Makagagahom ug motawag sa
Dios sa tanang panahon? 11 Tudloan ko kamo mahitungod sa kamot sa
Dios; dili ko itago ang hunahuna sa Makagagahom. 12 Tan-awa, kamong
tanan mismo nakakita niini; nganong nagsulti pa man kamo niining mga
walay pulos? 13 Mao kini ang kapalaran sa daotang tawo diha sa Dios,
ang panulundon gikan sa Makagagahom ngadto sa nagdaogdaog: 14 Kung
ang iyang anak modaghan, kini alang sa espada; ang iyang kaliwat dili
gayod makabaton ug igo nga pagkaon. 15 Kadtong makasugakod kaniya
ilubong sa hampak, ug ang ilang mga biyuda dili magbangotan alang
kanila. 16 Bisan ang daotang tawo magtigom ug plata sama sa abog, ug
magtigom ug sinina sama sa lapok, 17 mahimo siyang magtigom ug sinina,
apan ang mga matarong nga tawo magsuot niini, ug ang mga tawong dili
sad-an ang magbahin sa plata diha kanila. 18 Gitukod niya ang iyang balay
sama sa damang, sama sa payag nga gihimo sa magbalantay. 19 Maghigda
siya sa iyang higdaanan nga bahandianon, apan dili siya magpadayon sa
pagbuhat niini; nawala ang tanan pagbuka niya sa iyang mata. 20 Ang
kahadlok nakaapas kaniya sama sa katubigan; ang bagyo mokuha kaniya
sa gabii. 21 Ang sidlakan nga hangin mopalid kaniya palayo, ug mobiya
siya; silhigon siya niini pagawas sa iyang dapit. 22 Iitsa kini sa iyang
kaugalingon ug dili moundang; mosulay siya paglikay sa kamot niini.
23 Magpalakpak siya sa iyang kamot sa pagbiaybiay kaniya; pagatayhopon
siya niini pagawas sa iyang lugar.

28

1 Sigurado gayod nga adunay minahan sa plata, ang dapit diin nila
ginalunsay ang bulawan. 2 Ginakuha ang puthaw gikan sa yuta; Pulpogon
nila ang bato ug tunawon aron mogawas ang tumbaga gikan sa bato.
3 Ang tawo modala ug suga sa ngitngit nga dapit ug magapangita, sa
kinalayoan nga kinutoban, ang mga bato sa hilit ug baga nga kangitngit.
4 Giablihan niya ang sigpit nga lungag layo sa puy-anan sa mga tawo,
dapit nga wala matultoli ni bisan kinsang tiil. Magkumbitay siya layo
gikan sa mga tawo; nagalabyog siya padulong ug pabalik. 5 Alang sa yuta,
gikan niini ang tinapay, apan ingon nga gibaliktad kini pinaagi sa kalayo.
6 Sa mga bato niini ang dapit kung asa makita ang safiro, ug ang abog
niini adunay bulawan. 7 Walay dumadagit nga langgam ang nasayod niini
nga dalan, ni wala kini nakita sa mata sa banog. 8 Ang magarbohon nga
mga mananap wala nilakaw niini nga dalan, ni ang bangis nga liyon wala
nakaagi didto. 9 Gigunitan sa tawo ang gahi nga bato; gilintuwad niya ang
mga bukid hangtod sa mga gamot. 10 Nagkalot siyag kanal taliwala sa mga
bato; ang iyang mga mata nakakita sa mga bililhong mga butang didto.

11 Sampongan niya ang mga tubod aron nga dili kini makaagas; kung unsa
ang nakatago didto dalahon niya sa kahayag. 12 Asa man makaplagan ang
kaalam? Asa man ang dapit sa panabot? 13 Wala nasayod ang tawo sa
kantidad niini; ni makita kini sa yuta sa mga buhi. 14 Ang lawom nga
mga tubig ilalom sa yuta moingon, 'Wala kini kanako'; ang dagat moingon,
'Wala kini uban kanako.' 15 Dili kini makuha pinaagi sa bulawan; ni ang
plata timbangon aron mahimong makatupong sa kantidad niini. 16 Dili
kini bililhon uban ang bulawan sa Ophir, uban ang bililhon nga onyx o
safiro. 17 Ang bulawan ug kristal dili makatupong sa bili niini; ni ibaylo
kini alang sa mga alahas nga hinimo sa lunsay nga bulawan. 18 Wala
pa naingon ang kabililhon sa mga coral o haspe; sa pagkatinuod, ang
kantidad sa kaalam labaw pa kay sa mga rubi. 19 Ang topaz sa Ethiopia
wala nakatandi niini; ni kini mahimong sama ka bililhon sa lunsay nga
bulawan. 20 Asa man gikan ang kaalam? Asa man ang dapit sa panabot?
21 Ang kaalam dili makita sa mga mata sa tanang buhing butang ug dili
makita sa mga langgam sa kalangitan. 22 Ang Pagkaguba ug Kamatayon
moingon, 'Nadungog namo ang hungihong mahitungod niini sa among
mga dalunggan.' 23 Nakasabot ang Dios niini nga paagi; nakakita siya niini
nga dapit. 24 Kay siya nagtan-aw sa kinatumyan sa yuta ug nakakita ang
tanan nga anaa sa ilalom sa kalangitan. 25 Kaniadto, gihimo niya ang
hangin ug gibahinbahin ang katubigan pinaagi sa taksanan. 26 Naghimo
siya ug balaod sa mga ulan ug agianan sa kilat ug dalugdog. 27 Unya
nakita niya ang kaalam ug nagpasayod niini; gipahiluna niya kini, tinuod,
ug gisuta niya kini. 28 Miingon siya ngadto sa mga tawo, 'Tan-awa, ang
kahadlok sa Ginoo—mao ang kaalam; ang pagpahilayo sa daotan mao ang
panabot.”

29

1 Mipadayon sa pagsulti si Job ug miingon, 2 “O, unta anaa ako sa mga
nilabay nga mga bulan sa dihang giamuma pa ako sa Dios, 3 sa dihang
ang iyang lampara misidlak sa akong ulohan, ug sa dihang naglakaw ako
sa kangitngit pinaagi sa iyang kahayag. 4 O, unta anaa ako sa panahon
nga ako hinog sa dihang ang pagpakighigala sa Dios anaa sa akong tolda,
5 sa dihang ang Labawng Makagagahom uban pa kanako, ug ang akong
mga anak naglibot pa kanako, 6 sa dihang ginahugasan ug mantikilya ang
akong dalan, ug ang bato nagbubo kanako ug mga tubod sa lana! 7 Sa
dihang migawas ako sa ganghaan sa siyudad, sa dihang milingkod ako
dapit sa plasa sa siyudad, 8 ang mga batan-ong lalaki nakakita kanako ug
mipadaplin gikan kanako sa pagtahod, ug ang mga hamtong nga mga tawo
mibarog alang kanako. 9 Mihunong pagsulti ang mga prinsipe sa dihang
miabot ako; ug gisampongan nila ang ilang mga baba pinaagi sa ilang mga
kamot. 10 Ang mga tingog sa bantogang mga tawo daw hunghong, ug ang
ilang dila nipilit sa ibabaw sa ilang alingagngag. 11 Human nila nadungog
ang akong gisulti, gipanalanginan nila ako; human nila ako nakita,
gitagaan nila ako ug pagsaksi ug giuyonan nila ako, 12 tungod kay giluwas
ko ang mga tawong kabos nga nagpakitabang, ug kadtong mga walay
amahan usab, nga wala gayo'y makatabang kaniya. 13 Ang panalangin
niadtong hapit na mamatay miabot kanako; ako ang hinungdan nganong
nagkanta sa kalipay ang mga biyuda sa ilang kasingkasing. 14 Gisul-ob ko
ang pagkamatarong, ug gibisthan ako niini; ang akong katarong sama sa

usa ka kupo ug purong sa ulo. 15 Ako ang mga mata sa mga buta nga
tawo; ug ako ang tiil sa mga tawo nga bakol. 16 Amahan ako sa mga
tawo nga timawa; ug akong gisusi ang kaso sa uban bisan ug wala ko sila
mailhi. 17 Gibuak nako ang panga sa tawong dili matarong; gikuha nako
ang biktima gikan sa iyang mga ngipon. 18 Unya miingon ako, 'Mamatay
ako sa akong salag; ug padaghanon ko ang akong mga adlaw sama sa
balas sa baybayon. 19 Ang akong ugat nagkatag sa katubigan, ug ang
yamog sa tibuok gabii anaa sa akong mga sanga. 20 Ang pagtahod kanako
kanunay nga bag-o, ug ang akong kusog sama sa usa ka bag-ong pana sa
akong kamot. 21 Naminaw ang mga tawo kanako; naghulat sila kanako;
nagpabilin sila nga hilom aron sa pagpaminaw sa akong mga tambag.
22 Sa dihang nahuman na ako sa pagpamulong; wala na silay ikasulti pa;
ang akong mga pulong daw tubig nga gibubo diha kanila. 23 Kanunay
silang naghulat kanako sama nga naghulat sila sa ulan; ilang ginganga
ug dako ang ilang baba aron sa pag-inom sa akong mga pulong, sama
sa ilang ginabuhat kung mag-ulan. 24 Mipahiyom ako kanila sa dihang
wala sila magdahom niini; ug wala nila gisalikway ang kahayag sa akong
panagway. 25 Ako ang nagpili sa ilang dalan ug milingkod ingon nga ilang
pangulo; nagpuyo ako ingon nga hari sa iyang kasundalohan; sama sa usa
ka maghuhupay sa mga nagbangotan sa lamay.

30

1 Karon kadtong mga mas batan-on pa kay kanako puro lamang
pagbiaybiay ang ilang ginabuhat kanako— kini nga mga batan-ong
kalalakin-an kansang mga amahan nga wala nako gitugotan sa pagtrabaho
tupad sa mga iro sa akong mga panon. 2 Sa pagkatinuod, ang kusog sa
mga kamot sa ilang amahan, unsaon man niini pagtabang kanako— mga
kalalakin-an nga ang mga kusog sa pagkahamtong nahanaw na? 3 Payat
na kaayo sila tungod sa kawalad-on ug sa kagutom; nag-usap sila sa
ugang yuta diha sa kangitngit sa kamingawan ug biniyaan. 4 Nangutlo
sila ug dahon sa tunokong mga tanom; ang mga gamot sa tambo mao ang
ilang mga pagkaon. 5 Gipalayas sila gikan sa taliwala sa katawhan nga
nagasinggit kanila ingon nga sila mga kawatan. 6 Maong nagpuyo sila sa
suba sa mga walog, sa mga lungag sa yuta ug sa mga bato. 7 Uban sa
tonukong mga sagbot nag-ngisi sila sama sa mga asno; ilalom sa tonukong
mga sagbot nagtigom sila. 8 Mga kaliwat sila sa mga buangbuang, sa
pagkatinuod, wala silay mga pulos nga mga lalaki; gipalayas sila sa yuta
pinaagi sa mga bunal. 9 Apan karon, ang ilang mga anak nga lalaki
maoy nagbugalbugal kanako pinaagi sa alawiton; sa pagkatinuod, kataw-
anan ako alang kanila. 10 Nagdumot ug nagpalayo sila kanako; wala sila
nagduhaduha sa pagluwa sa akong dagway. 11 Tungod kay gitanggalan sa
Dios ug pisi ang akong pana ug gipaantos ako, ug mao nga kining mga
tawhana dili na makapugong sa ilang kaugalingon dinhi kanako. 12 Sa
akong tuong kamot mibangon ang mga tigpasiugda ug kagubot; gipalayas
nila ako ug nagbuhat sila ug harang batok kanako. 13 Giguba nila ang
akong agianan; gipahamtangan nila ako ug mga katalagman, mga lalaki
nga walay bisan usa nga makapugong. 14 Gisulong nila ako sama sa
mga sundalo nga miagi sa dakong lungag sa paril sa siyudad; taliwala
sa pagkagun-ob nagligidligid sila sa ilang kaugalingon padulong kanako.
15 Miabot ang kalisang kanako; nahanaw ang akong dungog ingon nga
gipadpad sa hangin; ang akong kaadunahan milabay lamang sama sa

panganod. 16 Karon ang akong kinabuhi gibubo gikan kanako; daghang
mga adlaw sa pag-antos ang gibutang kanako. 17 Sa kagabhion ang akong
mga kabukogan gipangtusok; ang kasakitan nga nagkitkit kanako walay
pagpahulay. 18 Ang dakong kusog sa Dios mikupot sa akong bisti; miputos
kini kanako sama sa kwelyo sa akong kupo. 19 Gilabay niya ako ngadto sa
lapok; nahisama ako sa abog ug abo. 20 Nagtuaw ako kanimo, Dios, apan
wala mo ako gitubag; mibarog ako, apan wala mo ako tan-awa. 21 Nausab
kana ug nagmadagmalon kanako; pinaagi sa kusog sa imong kamot imo
akong gilutos. 22 Gisakwat mo ako ngadto sa hangin ug gipasagdan mo kini
nga magdala kanako; gilabay mo ako pabalikbalik diha sa unos. 23 Tungod
kay nasayod ako nga dalhon ako nimo ngadto sa kamatayon, ngadto sa
balay nga mao gayoy padulngan sa tanang buhi. 24 Bisan pa man, dili ba
walay makatuy-od sa iyang kamot aron sa pagpangayo ug tabang sa dihang
matumba siya? Dili ba magpakitabang man kadtong anaa sa kalisod?
25 Wala ba ako mihilak kaniya nga anaa sa kalisdanan? Wala ba ako
nagsubo sa tawo nga nanginahanglan? 26 Sa dihang nangita ako sa maayo,
daotan hinuon ang miabot; sa dihang nagpaabot ako sa kahayag, ang
kangitngit hinuon maoy niabot. 27 Nasamok ang akong kasingkasing ug
walay pahulay; ang mga adlaw sa kasakitan miabot kanako. 28 Naglakaw
ako nga itom ang panit apan dili tungod sa adlaw; nagbarog ako diha sa
panagtigom ug nangayog tabang. 29 Nahimo akong igsoon sa ihalas nga
mga iro, ug nahimong kauban sa mga ostrits. 30 Itom ang akong panit
ug nangataktak kini gikan kanako; ang akong kabukogan nangasunog sa
kainit. 31 Busa ang akong alpa nakatono sa mga alawiton sa pagbangotan,
ang akong plawta alang niadtong nanganta nga nagdangoyngoy.

31

1 Nagbuhat ako ug kasabotan sa akong mga mata; nganong motan-
aw man ako nga adunay kaibog sa usa ka ulay? 2 Kay unsa man ang
bahin gikan sa Dios sa kahitas-an, ang panulondon gikan sa Gamhanan
sa kahitas-an? 3 Nagtuo ako kaniadto nga ang kalamidad alang lamang
sa mga tawong dili matarong, ug ang katalagman alang lamang sa
magbubuhat ug daotan. 4 Wala ba nakita sa Dios ang akong mga
dalan ug giihap ang akong mga lakang? 5 Kung wala ako naglakaw
sa kamatuoran, kung ang akong tiil nagdali ug lakaw padulong sa
pagpanglimbong, 6 timbanga ako sa sakto aron nga mahibaw-an sa Dios
ang akong baroganan. 7 Kung ang akong lakang misimang palayo sa husto
nga dalan, kung ang akong kasingkasing milakaw sunod sa akong mga
mata, kung adunay kahugawan nga mitapot sa akong kamot, 8 patamna
ako ug ipakaon kini sa uban; sa pagkatinuod, tugoti nga ibton ang ani gikan
sa akong uma. 9 Kung nadani ang akong kasingkasing sa ubang babaye,
kung naghulat ako sa pultahan sa akong silingan alang sa iyang asawa,
10 tugoti nga mogaling ug trigo ang akong asawa alang sa ubang lalaki,
ug tugoti nga ang ubang mga lalaki modulog uban kaniya. 11 Tungod kay
daotan kaayo kana nga salaod; sa pagkatinuod, mao kini nga salaod ang
pahamtangan sa mga maghuhukom. 12 Tungod kay mao kana ang kalayo
nga maglamoy sa tanan alang sa Sheol ug magsunog sa tanan nakong ani.
13 Kung wala nako panumbalinga ang hangyo alang sa hustisya gikan sa
akong mga lalaki ug babaye nga sulugoon sa dihang nakiglalis sila kanako,
14 unsa man ang akong buhaton sa dihang makigbatok ang Dios kanako

aron pasanginlan ako? Kon moabot siya aron sa paghukom kanako,
unsaon ko man siya pagtubag? 15 Dili ba ang usa nga nagbuhat kanako
sa tagoangkan nagbuhat man usab kanila? Dili ba usa lang man siya nga
naghulma kanato sulod sa tagoangkan? 16 Kung akong gipugngan ang mga
tawong kabos sa ilang tinguha, o kung ako ang hinungdan nga magdulom
ang panan-aw sa biyuda gikan sa mga paghilak, 17 o kung nagkaon ako
ug gamay unya wala nako gitugotan ang mga walay amahan sa pagkaon
usab niini— 18 tungod kay sukad sa akong pagkabatan-on siya nga walay
ginikanan nagdako uban kanako ingon nga adunay amahan, ug gigiyahan
ko ang iyang inahan, nga usa ka biyuda, gikan sa tagoangkan sa akong
kaugalingong inahan. 19 Kung aduna akoy bisan kinsa nga nakita nga
namatay tungod sa kakulangon ug bisti, o kung akong nakita nga walay
bisti ang nanginahanglan nga tawo, 20 kung ang iyang kasingkasing wala
nakapanalangin kanako tungod kay wala siya nasul-oban sa balhibo sa
akong mga karnero, 21 kung akong gialsa ang akong kamot batok sa mga
tawong walay amahan tungod kay akong nakita ang akong pagtabang
sa ganghaan sa siyudad, hukmi gayod ako! 22 Unya tugoti ang akong
bukton nga matanggal gikan sa abaga, ug tugoti nga mabali ang akong
bukton gikan sa buko-buko niini. 23 Kay gikahadlokan ko ang kalaglagan
gikan sa Dios; tungod sa paghunahuna sa iyang kahalangdon, nabuhat
ko unta kadtong mga butanga. 24 Kung gihimo nako nga paglaom ang
bulawan, ug kung nag-ingon ako sa lunsayng bulawan nga, 'Ikaw ang
akong gisaligan', 25 kung nagmaya ako tungod sa kadako sa akong bahandi,
kay nakakuha ang akong kamot ug daghang mga kabtangan, hukmi ako!
26 Kung akong nakita ang adlaw nga nagsidlak, o ang bulan nga naglakaw
sa iyang kahayag, 27 ug kung ang akong kasingkasing nadani sa tago, unya
gihalokan nako ang akong kamot sa pagsimba kanila— 28 usa usab kini ka
sala nga silotan sa mga maghuhukom, tungod kay ako untang isalikway
ang Dios sa kahitas-an. 29 Kung nagmaya ako sa pagkalaglag ni bisan
kinsa nga nasilag kanako o akong gipasidunggan ang akong kaugalingon
sa dihang naabtan siya sa katalagman, hukmi ako! 30 Sa pagkatinuod,
wala man gani nako gitugotan ang akong baba sa pagpakasala pinaagi
sa pagpangayo sa iyang kinabuhi uban ang tunglo. 31 Kung ang mga
kalalakin-an sa akong tolda wala nakaingon, 'Kinsa man ang makakaplag
ug si bisan kinsa nga wala nabusog sa pagkaon ni Job?' 32 (bisan ang
mga langyaw wala nakapuyo sa plasa sa siyudad tungod kay kanunay
nakong ginaablihan ang pultahan alang sa mga magpapanaw), ug kung
wala gayod, hukmi ako! 33 Kung, sama sa katawhan, gitagoan ko ang akong
mga sala, pinaagi sa pagbutang sa akong pagkasad-an sulod sa akong kupo
34 — tungod kay nahadlok ako sa kadaghanan, kay ang kalagot sa mga
pamilya nakapalisang kanako, ug hinungdan nga nagpakahilom ako ug
wala nagaadto sa gawas, hukmi ako! 35 O, kung aduna untay maminaw
kanako! Tan-awa, ania ang akong pirma; tugoti nga motubag kanako ang
Labing Gamhanan! Kung anaa unta kanako ang silot nga gisulat sa akong
kaaway! 36 Sigurado nga dayag nako kining pas-anon; sul-obon ko kini
ingon nga korona. 37 Ibutyag ko kaniya ang gidaghanon sa akong mga
lakang; mosaka ako ingon nga prinsipe nga walay kahadlok. 38 Kung
mohilak ang akong yuta batok kanako, ug modanguyngoy, 39 kung kaonon
ko ang abot niini ug dili kini bayran o ako ang hinungdan nga mawad-an
sa kinabuhi ang tag-iya niini, 40 tugoti nga motubo ang tunok kaysa trigo
ug sagbot kaysa sebada.” Nahuman na ang mga pulong ni Job.

32

1 Busa ang tulo ka mga lalaki miundang na sa pagtubag kang Job tungod
kay matarong siya sa iyang kaugalingong mata. 2 Unya nakapasilaob
kini sa kasuko ni Elihu nga anak ni Barakel nga Buzihanon, nga sakop
sa pamilya ni Ram; misilaob kini batok kang Job tungod kay gimatarong
niya ang iyang kaugalingon kaysa sa Dios. 3 Nagsilaob usab ang kalagot ni
Elihu batok sa iyang tulo ka mga higala tungod kay wala silay nakaplagan
nga tubag kang Job, apan gihukman gihapon nila si Job. 4 Karon,
naghulat si Elihu aron makigsulti kang Job kay ang ubang mga lalaki
mas tigulang paman kaysa kaniya. 5 Apan, sa dihang nakita ni Elihu
nga walay tubag gikan sa tulo ka lalaki, nagsilaob ang iyang kasuko.
6 Unya si Elihu nga anak ni Barakel nga usa ka Buzihanon miingon,
'Batan-on pa ako ug tigulang na kaayo kamo. Mao nga nagpugong ako
ug wala nagsulay sa pagpadayag sa akong hunahuna. 7 Miingon ako,
“Ang katas-on sa adlaw kinahanglan mosulti; ang gidaghanon sa tuig
kinahanglan maghatag ug kaalam. 8 Apan adunay espiritu sa usa ka tawo;
ang gininhawa sa Halangdon maoy naghatag kaniya ug panabot. 9 Dili
lamang ang mga tawong bantugan ang maalamon, ni ang mga tawong
tigulang lang ang makasabot sa hustisya. 10 Busa moingon ako kaninyo,
'Paminaw kanako; sultihan ko usab kamo sa akong kahibalo.' 11 Tan-awa,
naghulat ako sa inyong mga pulong; naminaw ako sa inyong panaglalis
samtang naghunahuna kamo sa inyong isulti. 12 Sa pagkatinuod, naniid
ako kaninyo, apan tan-awa, walay bisan usa kaninyo ang nakakumbinsi
kang Job o nakatubag sa iyang mga pulong. 13 Pagbantay nga dili kamo
makaingon, 'Nakaplagan na namo ang kaalam!' gipildi na sa Dios si Job;
ang tawo dili makahimo niini. 14 Kay dili man ako ang gitumong ni Job
sa iyang mga pulong, busa dili ko siya tubagon sa inyong mga pulong.
15 Wala na gayoy masulti pa kining tulo ka kalalakin-an; dili na gayod sila
makatubag kang Job; wala na silay dugang pang maingon. 16 Kinahanglan
ba ako maghulat tungod kay wala na sila nagsulti, tungod kay hilom sila
nga nagtindog ug wala na nagtubag? 17 Dili, magtubag usab ako sa akong
bahin; isulti ko usab kanila ang akong kahibalo. 18 Tungod kay daghan ako
ug mga pulong; ang espiritu nga ania kanako mao ang naghatag kanako
ug kusog. 19 Tan-awa, ang akong dughan sama sa gipadugay nga bino nga
walay kahungawan; sama sa bag-ong mga panit sa bino nga kabutohon
na. 20 Mosulti ako aron nga mahimutang na ako; akong ibuka ang akong
mga ngabil ug motubag. 21 Dili ako magpakita ug pinalabi; ni maghatag ug
makapasidungog nga mga titulo kang bisan kinsang tawo. 22 Kay wala ako
nasayod kung unsaon paghatag niana nga mga titulo; kung nakahibalo
ako, kuhaon na ako sa akong Magbubuhat sa dili madugay.

33

1 Ug karon, Job, hangyoon ko ikaw, pamati sa akong isulti; paminawa
ang tanan kong mga pulong. 2 Tan-awa karon, abrihan ko akong baba; ang
akong dila nagsulti diha sa akong baba. 3 Ang akong mga pulong magsulti
sa pagkamatarong sa akong kasingkasing; kung unsa ang nahibaloan sa
akong ngabil, mosulti kini nga matinud-anon. 4 Ang Espiritu sa Dios
nagbuhat kanako; ang gininhawa sa Makagagahom naghatag kanako ug
kinabuhi. 5 Kung makahimo ka, tubaga ako; andama ang imong mga
pulong kanako ug barog. 6 Tan-awa, sama lamang ako kanimo diha sa
panan-aw sa Dios; hinimo usab ako gikan sa lapok. 7 Tan-awa, ang kalisang

kanako dili makahimo kanimo nga mahadlok; ni bisan ang akong pagduot
mamahimong bug-at kanimo. 8 Dayag sa akong pagdungog ang imong
gisulti; nadungog ko ang tingog sa imong pulong nga nag-ingon, 9 'Hinlo
ako ug walay kalapasan; matarong ako, ug walay sala dinhi kanako.
10 Tan-awa, nangita ang Dios ug kahigayonan sa pagsulong kanako; giisip
niya ako ingon nga iyang kaaway. 11 Gigapos niya ang akong mga tiil;
ug gibantayan ang tanan kong mga agianan. 12 'Tan-awa, niini dili ka
husto— tubagon ko ikaw, kay ang Dios mas labaw kaysa tawo. 13 Nganong
nakigbatok ka man tali kaniya? Wala siyay tulobagon sa tanan niyang
gihimo. 14 Kay makausa lamang mosulti ang Dios— oo, kaduha, bisan
ang tawo dili makabantay niini. 15 Diha sa damgo, diha sa panan-awon
sa gabii, kung mahinanok ang mga tawo, diha sa ilang higdaanan— 16 ug
ang Dios mag-abli sa dalunggan sa mga tawo, ug hadlokon sila sa mga
hulga, 17 aron birahon pagbalik ang tawo gikan sa iyang makasasala nga
mga tumong, ug kuhaon ang garbo kaniya. 18 Kuhaon pagbalik sa Dios
ang kinabuhi sa tawo gikan sa bung-aw, ang iyang kinabuhi sa pagtabok
ngadto sa kamatayon. 19 Silotan ang tawo usab pinaagi sa kasakit diha
sa iyang higdaanan, pinaagi sa padayon nga pag-antos diha sa iyang mga
bukog, 20 aron ang iyang kinabuhi maglikay sa pagkaon, ug ang iyang
kalag maglikay sa mga kalan-on. 21 Ang iyang unod nadunot aron dili
na makita; ang iyang mga bukog, kaniadto dili na makita, karon nakita
na. 22 Tinuod, ang iyang kalag nagpaduol pag-ayo sa bung-aw, ang iyang
kinabuhi niadtong nangandoy sa pagguba niini. 23 Apan kung adunay
anghel nga magpataliwala alang kaniya, ang tigpataliwala, usa nga gikan
sa liboan ka mga anghel, aron pakit-on siya unsa ang husto nga himoon,
24 ug kung ang anghel maluoy kaniya ug moingon sa Dios, 'Luwasa kining
tawhana sa pagpadulong sa bung-aw; nakakita akog bayad alang kaniya,'
25 unya ang iyang unod mamahimong bag-o labaw pa sa bata; mobalik
siya sa mga adlaw sa iyang batan-on nga kusog. 26 Mag-ampo siya sa Dios,
ug ang Dios maluoy kaniya, aron nga makita niya ang nawong sa Dios nga
may kalipay. Tagaan sa Dios ang tawo sa iyang kadaogan. 27 Ug kanang
tawhana mag-awit atubangan sa laing tawo ug moingon, 'Nakasala ako ug
gituis ko ang maayo, apan wala siloti ang akong sala. 28 Ang Dios nagluwas
sa akong kalag padulong ngadto sa bung-aw; ang akong kinabuhi padayon
nga makakita sa kahayag.' 29 Tan-awa, nagbuhat ang Dios niining tanang
butang sa tawo, kaduha, oo, bisan sa tulo ka higayon, 30 aron pagdala balik
sa iyang kalag gikan sa bung-aw, aron nga mahayagan siya sa kahayag
sa kinabuhi. 31 Hatagig pagtagad, Job, ug paminaw kanako, paghilom ug
mosulti ako. 32 Kung aduna kay masulti, tubaga ako; sulti, kay nagtinguha
ako nga mapamatud-an nga ikaw anaa sa husto. 33 Kung dili, paminaw
kanako; pabilin sa paghilom, ug tudloan ko ikaw sa kaalam.”

34

1 Dugang pa, nagpadayon sa pagsulti si Elihu: 2 “Paminaw sa akong
mga pulong, kamong mga maalamon; paminaw kanako, kamong adunay
kahibalo. 3 Kay ang dalunggan mosulay sa mga pulong sama sa dila
nga motilaw sa pagkaon. 4 Pilion nato alang sa atong kaugalingon kung
unsa ang husto: hibaloan nato sa atong kaugalingon kung unsa ang
makaayo. 5 Kay miingon si Job, 'Matarong ako, apan gikuha sa Dios
ang akong katungod. 6 Bisan paman sa akong katungod, giisip ako nga

usa ka bakakon. Ang akong samad walay kaayohan, bisan tuod ug wala akoy sala'. 7 Unsa man nga tawo ang sama kang Job, nga nag-inom ug pagbiaybiay sama sa tubig, 8 nga nakig-uban sa katawhan nga nagabuhat ug daotan, ug naglakaw uban sa mga tawong daotan? 9 Kay miingon man siya, 'Walay pulos sa usa ka tawo ang pagbati ug kalipay sa pagbuhat sa mga gikahimut-an sa Dios.' 10 Busa paminaw kanako, kamong mga tawo nga adunay panabot: dili gayod makabuhat ang Dios ug daotan; dili gayod magpakasala ang Makagagahom. 11 Kay bayaran niya ang gibuhat sa tawo; himuon niya nga makadawat ang matag tawo sa ganti sa iyang mga binuhatan. 12 Sa pagkatinuod, ang Dios wala magbuhat ug daotan, ni ang Makagagahom motuis sa katarong. 13 Kinsa man ang nagbutang kaniya aron sa pagdumala sa kalibotan? Ug kinsa man ang nagbutang sa tibuok kalibotan ubos kaniya? 14 Kung naghunahuna lamang siya sa iyang kaugalingon, ug kung tigumon lamang niya pabalik sa iyang kaugalingon ang iyang espiritu ug iyang gininhawa, 15 ang tanang unod mahanaw; ug ang katawhan mobalik sa abog pag-usab. 16 Kung karon aduna kanay panabot, paminawa kini; paminawa ang tingog sa akong mga pulong. 17 Makahimo ba sa pagdumala kadtong adunay kasilag sa katarong? Imo bang pagahukman ang Dios, nga maoy Matarong ug Gamhanan? 18 Ang Dios, nga nagsulti sa hari, 'Mahugaw ka,' o nagsulti sa mga halangdon, 'Daotan kamo'? 19 Ang Dios, wala nagpakita ug pagdapig sa mga pangulo, ug wala nag-ila sa mga adunahan ingon nga labaw sa mga kabos, kay binuhat lamang silang tanan sa iyang mga kamot. 20 Unya moabot ang takna nga sila mamatay; sa tungang gabii ang tanang mga tawo mangurog ug mamatay; ang gamhanang mga tawo pagakuhaon, apan dili pinaagi sa kamot sa mga tawo. 21 Kay ang mga mata sa Dios anaa sa mga binuhatan sa tawo, ug nakita niya ang tanan nilang mga lakang. 22 Wala nay kangitngit, ug wala nay baga nga dulom diin ang nagabuhat sa daotan matago. 23 Kay dili na kinahanglan susihon pa sa Dios ang tawo, dili na kinahanglan nga moadto pa ang tawo kaniya aron hukman. 24 Gidugmok niya ang mga kusgan nga mga tawo tungod sa ilang binuhatan nga dili na kinahanglan pa sukitsukiton; ug iyang gibutang ang uban sa ilang mga dapit. 25 Niini nga paagi nakabalo siya mahitungod sa ilang mga binuhatan; gipanglabay niya kining mga tawhana sa kagabhion; ug nangalaglag gayod sila. 26 Sa dayag nga pagtan-aw sa uban, gipamatay niya sila tungod sa ilang daotang binuhatan sama sa mga mamumuno 27 tungod kay mibiya sila gikan sa pagsunod kaniya ug nagdumili sila sa pag-ila sa bisan unsa niyang mga pamaagi. 28 Niini nga paagi, gipaduol nila kaniya ang paghilak sa mga katawhan ngadto, ug nadungog niya ang mga paghilak sa mga dinaogdaog nga katawhan. 29 Kung magpakahilom siya, kinsa man ang maghukom kaniya? Kung iyang tabonan ang iyang dagway, kinsa man ang makaila kaniya? Nagdumala siya sa tibuok nasod ug sa matag tawo, 30 aron nga dili makadumala ang mga tawo nga walay dios, ug aron wala nay si bisan kinsa nga manlimbong sa mga tawo. 31 Pananglitan adunay mosulti sa Dios, 'Sad-an gayod ako, apan dili na ako magpakasala pa; 32 tudloi ako kung unsa ang wala ko makita; nakabuhat ako ug sala, apan dili ko na gayod kini pagabuhaton.' 33 Pagasilotan ba gayod sa Dios ang sala niadtong tawhana, kay dili ka man ganahan sa mga binuhatan sa Dios? Kinahanglan nga mopili ka, ug dili ako. Busa isulti kung unsa ang imong nahibaloan. 34 Ang mga lalaki nga adunay panabot magasulti kanako— sa pagkatinuod, ang matag maalamon nga tawo nga makadungog kanako mosulti gayod,

35 'Misulti si Job nga walay kahibalo, ang iyang mga pulong walay kaalam.'
36 Kung mahimo lang nga dad-on si Job didto sa hukmanan bisan sa
pinakagamay nga kasayoran sa iyang sumbong tungod sa iyang sinultian
nga sama sa daotang tawo. 37 Kay gidungagan niya ug pagsupak ang iyang
sala; gipalakpak niya ang iyang kamot taliwala kanamo sa pagbiaybiay; ug
nagpundo siya ug daotang mga pulong batok sa Dios."

35

1 Dugang pa niana mipadayon si Elihu sa pag-ingon, 2 "Nagtuo ka ba
nga matarong kini sa dihang moingon ka, 'Ang akong katungod anaa
diha sa Dios'? 3 Kay nangutana ka, 'Unsa man ang gamit niini kanako'
ug 'Mas maayo pa ba kung nakasala ako?' 4 Tubagon ko ikaw, ikaw
ug ang imong mga higala. 5 Hangad sa kawanangan, ug tan-awa kini;
tan-awa ang kawanangan, nga mas taas kanimo. 6 Kung nakasala ka,
unsa man nga pagsakit ang imong mabuhat sa Dios? Kung ang imong
kalapasan gipatong-patong, unsa man ang imong mabuhat kaniya? 7 Kung
ikaw matarong, unsa man ang imong mahatag kaniya? Unsa man
ang iyang madawat gikan sa imong kamot? 8 Ang imong pagkadaotan
tingali makapasakit ug tawo, ingon nga ikaw tawo usab, ug ang imong
pagkamatarong makaayo sa anak nga lalaki sa ubang tawo. 9 Tungod sa
daghang buhat sa pagdaogdaog, nanghilak ang katawhan; nagpakitabang
sila gikan sa mga bukton sa mga kusgang lalaki. 10 Apan walay usa nga
miingon, 'Hain man ang Dios nga akong Magbubuhat, nga naghatag ug
mga alawiton panahon sa kagabhion, 11 nga nagtudlo kanato labaw pa sa
iyang pagtudlo sa mga bangis nga mananap sa kalibotan, ug ang naghimo
kanato nga mas maalamon kaysa sa mga kalanggaman sa kawanangan?'
12 Didto nagtuaw sila, apan wala mihatag ug tubag ang Dios tungod sa
garbo sa daotang mga lalaki. 13 Sigurado gayod nga dili dunggon sa Dios
ang pagtuaw sa buangbuang; ang Makagagahom dili gayod mamati niana.
14 Unsa pa kaha kamo nga mosangpit kaniya nga nag-ingon nga wala kamo
makakita kaniya, mao kana ang inyong kahimtang diha kaniya, ug kamo
nagpaabot kaniya! 15 Dili gayod niya kamo tubagon kung moingon kamo
nga dili gayod niya silotan ang si bisan kinsa diha sa kasuko, ug dili siya
magtagad ug maayo mahitungod sa garbo sa mga tawo. 16 Busa giablihan
ni Job ang iyang baba aron lamang sa pagsulti ug binuang; nagtigom siya
ug mga pulong nga walay kahibalo."

36

1 Mipadayon si Elihu ug miingon, 2 Tugoti ako sa pagsulti sa makadiyut,
ug ipakita ko kanimo ang pipila ka mga butang tungod kay aduna pa
gayod akoy masulti aron sa pagpanalipod ngadto sa Dios. 3 Nakuha ko ang
akong kaalam gikan sa halayo nga dapit; Giila ko nga ang pagkamatarong
iyaha sa akong Magbubuhat. 4 Sa pagkatinuod, ang akong mga pulong dili
bakak; usa ka tawo nga hingkod ug kahibalo ang uban kanimo. 5 Tan-awa,
ang Dios gamhanan, ug wala mipakaulaw kang bisan kinsa; gamhanan
siya sa kusog sa panabot. 6 Wala niya tipigi ang kinabuhi sa mga tawo
nga daotan apan gibuhat niya hinuon ang matarong alang niadtong nag-
antos. 7 Wala niya gilingiw ang iyang panan-aw gikan sa mga tawong
matarong apan gibutang hinuon niya sila sa mga trono ingon nga mga
hari hangtod sa kahangtoran, ug gituboy sila. 8 Kung mahigtan sila sa
mga kadena ug malit-ag sa mga pisi sa mga pag-antos, 9 unya ipakita

niya kanila ang ilang nabuhat, ug ang ilang mga kasaypanan ug ang
ilang mga garbo. 10 Ablihan usab niya ang ilang mga igdulungog alang
sa iyang pagpanudlo, ug mandoan sila nga biyaan ang mga sala. 11 Kung
maminaw sila kaniya ug mosimba, magkinabuhi silang madagayaon, ang
ilang mga katuigan diha sa pagkatagbaw. 12 Apan, kung dili sila maminaw,
mangalaglag sila pinaagi sa espada; mangamatay sila tungod kay wala
silay kahibalo. 13 Kadtong mga tawo nga walay Dios sa kasingkasing
mitipig sa ilang mga kasuko; wala sila nagpakitabang bisan sa dihang
gihigtan sila sa Dios. 14 Mangamatay sila sa ilang pagkabatan-on; matapos
ang ilang mga kinabuhi uban sa kulto nga mga babaye nga nagbaligyag
dungog. 15 Luwason sa Dios ang gisakit nga mga tawo pinaagi sa ilang
mga kasakit; ablihan niya ang ilang mga igdulungog pinaagi sa ilang
mga kalisdanan. 16 Sa pagkatinuod, gusto niyang birahon ka gikan sa
kalisdanan ngadto sa luag nga dapit nga diin walay kalisdanan ug diin ang
imong lamesa mapuno sa mga tambok nga mga pagkaon. 17 Apan puno
ka sa paghukom sa mga tawong daotan; ang paghukom ug ang katarong
giandam alang kanimo. 18 Ayaw tugoti nga ang bahandi makadani kanimo
sa pagpangilad; ayaw itugot nga ang dakong sukod sa suborno maoy
makahimo kanimo nga mobiya sa katarong. 19 Makatabang ba kanimo
ang imong bahandi, aron nga dili ka maproblema, o makatabang ba
kanimo ang tibuok nimong mga kusog? 20 Ayaw tinguhaa ang kagabhion,
aron sa pagbuhat ug sala batok sa uban, sa dihang papahawaon ang
katawhan sa ilang lugar. 21 Pag-amping nga dili ka makasala tungod
kay gisulayan ka pinaagi sa kalisdanan aron nga dili ka magpakasala.
22 Tan-awa, gipataas ang Dios diha sa iyang gahom, kinsay magtutudlo
nga sama kaniya? 23 Kinsa ba ang nakahimo sa pagtudlo kaniya sa iyang
mga pamaagi? Kinsa man ang maka-ingon kaniya, 'Nakabuhat ka ug
daotan?' 24 Hinumdomi ang pagdayeg sa iyang mga nabuhat, nga gipang-
awit sa katawhan. 25 Nagtan-aw ang tanang katawhan niadtong iyang
mga buhat, apan naglantaw sila niadtong mga buhat gikan sa layo. 26 Tan-
awa, bantugan ang Dios, apan wala nato siya nasabtan pag-ayo; ang iyang
katuigan dili gayod maihap. 27 Kay gikalos niya ang mga tinulo sa tubig
nga iyang gihinloan ingon nga ulan gikan sa alisngaw, 28 nga diin gibubo
sa kapanganoran alang sa kaayohan sa katawhan. 29 Sa pagkatinuod,
aduna bay makasabot sa hilabihan nga pagkatag sa mga panganod ug ang
pagdalugdog gikan sa iyang payag? 30 Tan-awa, gipakatag niya ang iyang
kilat libot kaniya, ug gitabonan ang mga gamot sa dagat. 31 Niining paagiha
gihukman niya ang mga tawo ug gihatagan ug madagayaong pagkaon.
32 Gipuno niya ug kilat ang iyang mga kamot hangtod nga iya kining
sugoon sa pag-igo ngadto sa ilhanan. 33 Ang matag dalugdog nagpasidaan
sa unos, ang mga baka makadungog usab nga moabot kini.

37

1 Sa pagkatinuod, nagkurog ang akong kasingkasing tungod niini; daw
misibog kini sa nahimutangan niini. 2 Dungga, o, dungga ang kasaba
sa iyang tingog, ang tingog nga migula gikan sa iyang baba. 3 Gipadala
niya kini ilalom sa tibuok kalangitan, ug iyang gipadala ang iyang kilat
ngadto sa mga utlanan sa kalibotan. 4 Midahunog ang usa ka tingog
human niini; midalugdog siya uban sa tingog sa iyang pagkahalangdon;
wala niya gipugngan ang kilat sa dihang nadunggan ang iyang tingog.

5 Makahibulonganong midalugdog ang Dios pinaagi sa iyang tingog;
nagbuhat siya ug bantogang mga butang nga dili nato masabtan.
6 Kay miingon siya sa niyebe, 'Pangahulog kamo sa yuta';
ngadto usab sa ulan, 'Mahimo kang kusog kaayo nga ulan'.
7 Gipahunong niya ang kamot sa tanang katawhan
gikan sa pagtrabaho, aron ang iyang binuhat nga mga tawo makakita sa iyang mga buhat.
8 Unya ang mapintas nga mga mananap manago
ug magpabilin sa ilang mga lungib.
9 Naggikan ang unos sa iyang lawak sa habagatan
ug ang katugnaw daw nagkatibulaag nga hangin sa amihanan.
10 Pinaagi sa gininhawa gihatag sa Dios ang ice;
ang gilapdon sa katubigan migahi sama sa puthaw.
11 Sa pagkatinuod, gipabug-atan niya ang baga nga panganod sa yamog;
gikatag niya ang iyang kilat agi sa mga panganod.
12 Gipatuyok niya ang panganod pinaagi sa iyang paggiya,
aron buhaton nila ang bisan unsang gimando niya kanila
ibabaw sa tibuok kalibotan.
13 Gitugotan niya nga mahitabo kining tanan;
usahay nahitabo kini aron sa pagpanudlo,
usahay alang sa iyang yuta,
ug usahay isip mga buhat sa matinud-anong kasabotan.
14 Paminawa kini, Job;
hunong ug pamalandongi ang kahibulongang mga buhat sa Dios.
15 Nasayod ka ba giunsa pagpatuman sa Dios sa iyang kabubut-on ngadto sa panganod
ug gihimo ang kilat aron sa pagkidlap kanila?
16 Nasabtan ba nimo ang paglutaw sa kapanganoran,
ang kahibulongang mga buhat sa Dios, nga hingpit ang kahibalo?
17 Nasabtan ba nimo kung giunsa pag-init sa imong bisti sa dihang walay hangin
nga naggikan sa habagatan diha sa yuta?
18 Mabukhad ba nimo ang kalangitan sama sa iyang mahimo—
ang langit, nga sama kalig-on sa hinulmang puthaw nga samin?
19 Tudloi kami kung unsa ang angay namong isulti kaniya,
kay dili namo masulti sa han-ay ang among mga pangatarongan tungod sa kangitngit sa among mga hunahuna.
20 Angay ba siyang masultihan nga buot kong makigsulti kaniya?
Buot ba sa usa ka tawo nga lamoyon?
21 Karon, dili makalantaw ang mga tawo sa adlaw kung nagsidlak pa kini diha sa langit
human mohuyop ang hangin ug gihawanan kini sa mga panganod.
22 Gikan sa amihan miabot ang bulawanong katahom—ibabaw sa Dios ang halangdong kahadlok.
23 Mahitungod sa Makagagahom, dili gayod nato siya makaplagan;
bantogan siya sa gahom ug pagkamatarong.
Dili niya daogdaogon ang mga tawo.
24 Busa, gikahadlokan siya sa mga tawo.
Wala niya panumbalinga kadtong maalamon sa ilang kaugalingong mga panghunahuna.”

38

1 Unya gitawag ni Yahweh si Job gikan sa mabangis nga unos ug miingon,
2 “Kinsa kining nagdala ug kangitngit sa mga plano pinaagi lamang sa mga pulong nga walay kahibalo?
3 Karon, itaod imong bakos ug tindog sama sa usa ka lalaki kay daghan ako ug pangutana kanimo, ug kinahanglan nga imo akong tubagon.
4 Asa ka man sa dihang gibutang ko ang mga patukoranan sa kalibotan?
Sultihi ako, kung nakasabot ka man ugaling.
5 Kinsa man ang nagbuot sa iyang kadak-on?
Sultihi ako, kung nasayod ka man ugaling.
Kinsa man ang nag-inat sa linya nga sukdanan niini?
6 Unsa man ang gibutangan sa patukoranan niini?
Kinsa man ang nagbutang sa batong patukoranan
7 sa dihang nanag-awit ang mga bituon sa kabuntagon
ug ang tanang anak sa Dios nanaghugyaw sa kalipay?
8 Kinsa man ang misira sa dagat pinaagi sa pultahan sa dihang mibuhagay kini, nga daw gikan kini sa tagoangkan—
9 sa dihang gihimo ko ang panganod nga

iyang bisti, ug ang bagang kangitngit nga iyang lampin? 10 Mao kadto
ang higayon nga akong gimarkahan ang dagat sa akong utlanan, ug sa
dihang gibutang ko ang mga babag ug pultahan niini, 11 ug sa dihang
gisultihan ko kini, 'Moabot ka niini nga kalay-on, apan dinhi lamang; dinhi
ang dapit diin butangan ko ug utlanan ang garbo sa imong mga balod.'
12 Nasulayan na ba nimo, sukad nga nagsugod ang imong mga adlaw,
nga mihatag ka ug mando sa kabuntagon nga magsugod, ug nahimong
hinungdan sa banagbanag nga mahibalo sa iyang dapit diha sa kahan-
ayan sa mga butang, 13 aron mahuptan niini ang kinatumyan sa kalibotan
ug aron ang daotang mga tawo mangurog tungod niini? 14 Nabag-o ang
panagway sa kalibotan sama nga mabag-o ang lapok ilalom sa silyo;
ang tanang butang niini maklaro pag-ayo sama sa pinilo nga panapton.
15 Gikan sa daotang mga tawo gikuha ang ilang 'kahayag'; ang ilang
gibayaw nga kamot nabali. 16 Nakaabot ka na ba sa mga tinubdan sa
tubig sa dagat? Nakalakaw ka na ba sa kinahiladman nga bahin sa dagat?
17 Gipadayag na ba kanimo ang ganghaan sa kamatayon? Nakita na ba
nimo ang ganghaan sa anino sa kamatayon? 18 Nasabtan ba nimo ang
kadak-on sa kalibotan? Sultihi ako, kung nasayod ka man ugaling niining
tanan. 19 Asa man ang dalan sa pahulayanang dapit sa kahayag— ug sa
kangitngit, asa man ang dapit niini? 20 Magiyahan mo ba ang kahayag ug
ang kangitngit sa mga dapit sa ilang trabahoan? Makaplagan mo ba ang
dalan balik sa ilang mga panimalay alang kanila? 21 Nasayod ka gayod sa
walay pagduhaduha, tungod natawo ka na kaniadto; ang gidaghanon sa
imong mga adlaw dako kaayo! 22 Nakasulod ka na ba sa pundohanan sa
niyebe, o nakita ba nimo ang pundohanan sa ice, 23 kining mga butang
nga gigahin ko sa panahon sa kagubot, alang sa mga adlaw sa pakig-
away ug pakiggubat? 24 Unsa man ang dalan diin ang mga kidlap sa
kilat gibahinbahin, o diin man nagkatibulaag ang hangin gikan sa sidlakan
ibabaw sa kalibotan? 25 Kinsa man ang nagbuhat sa agianan alang sa mga
baha sa ulan, o kinsa man ang naghimo ug mga agianan alang sa kusog
nga dalugdog, 26 aron moulan sa dapit nga walay tawo nga nagpuyo, ug sa
kamingawan, diin walay usa ka tawo, 27 aron tagboon ang panginahanglan
sa mga walay tanom ug mingaw nga mga rehiyon, ug aron maghimo
sa mga gagmay nga sagbot nga moturok? 28 Aduna bay amahan ang
ulan? Kinsa man ang nagmugna sa tulo sa yamog? 29 Kang kinsa mang
tagoangkan naggikan ang ice? Kinsa man ang nagpakatawo sa puti nga
tun-og sa kalangitan? 30 Gitagoan sa mga tubig ang ilang kaugalingon ug
nahimong daw sama sa bato; ug migahi ang ibabaw sa kinahiladman.
31 Mahugtan ba nimo ang kadena sa Pleiades o usabon ang hikot sa
Orion? 32 Magiyahan ba nimo ang mga bituon nga magpakita sa ilang
hustong panahon? Magiyahan ba nimo ang Oso uban sa mga anak niini?
33 Nasayod ka ba sa mga patakaran sa kalangitan? Mabutang ba nimo ang
pagdumala sa kalangitan ibabaw sa kalibotan? 34 Mapadungog ba nimo
ang imong tingog ibabaw sa kapanganoran, aron ang kadagaya sa ulan
motabon kanimo? 35 Makapadala ka ba ug kidlap sa kilat aron manggawas
sila, nga miingon sila kanimo, 'Ania na kami'? 36 Kinsa bay nagbutang ug
kaalam sa panganod o naghatag ug kahibalo sa yamog? 37 Kinsa man
ang makaihap sa panganod pinaagi sa iyang kahanas? Kinsa man ang
makayabo sa panit nga sudlanan ug tubig sa kalangitan 38 sa dihang ang
abog matapok ug ang tibugol nga yuta mogahi? 39 Makapangayam ka ba
ug pagkaon alang sa babayeng liyon o matagbaw ang iyang mga batan-ong

anak nga liyon 40 sa dihang naghupo sila sa ilang lungib ug nagtago aron
sa pag-atang sa ilang kan-onon? 41 Kinsa man ang naghatag ug bihagonon
sa mga uwak sa dihang ang iyang mga anak misinggit ngadto sa Dios ug
ningbarag tungod sa kakulang sa pagkaon?

39

1 Nasayod ka ba kung kanus-a manganak sa ilang mga nati ang mga
ilahas nga kanding sa kabukiran? Nakakita ka ba sa dihang ang mga
binaw nakabaton sa ilang mga nati? 2 Makaihap ka ba sa mga bulan
nga nanamkon sila? Nasayod ka ba sa panahon nga nakabaton sila sa
ilang mga nati? 3 Naglubog sila ug gianak ang ilang nati, ug unya natapos
na ang kasakit sa ilang pagpanganak. 4 Nahimong kusgan ang ilang mga
nati ug mitubo diha sa kaumahan; manggawas sila ug dili na mamalik
pag-sab. 5 Kinsa may nagpalingkawas sa ihalas nga asno? Kinsa man
ang nagbadbad sa hikot sa paspas nga asno, 6 kansang puloy-anan akong
gihimo sa Arabah, iyang balay sa parat nga yuta? 7 Mikatawa siya sa
pagtamay sa mga kasaba sa siyudad; wala niya nadunggan ang singgit
sa nagmaneho. 8 Naglatagaw siya sa kabukiran isip iyang sibsibanan;
didto nangita siya sa tanang lunhaw nga tanom aron kaonon. 9 Malipayon
bang moalagad kanimo ang ihalas nga torong baka? Magtugot ba siya
nga magpabilin sa imong pasongan? 10 Pinaagi sa pisi, madumalahan
ba nimo ang ihalas nga torong baka aron darohon ang mga tudling?
Darohon ba niya ang walog alang kanimo? 11 Saligan ba nimo siya
tungod kay kusgan kaayo siya? Biyaan ba nimo ang imong bulohaton
ngadto kaniya? 12 Magsalig ka ba nga dad-on niya ang imong lugas sa
balay, aron tigomon ang lugas sa imong giokanan? 13 Magarbohon ang
ostrits nga mibukhad sa mga pako, apan tag-as ba ug nalukop ang ilang
balahibo sa gugma? 14 Kay biyaan niya ang iyang mga itlog diha sa
yuta, ug gipainitan niya sila diha sa abog; 15 nalimot siya nga mahimong
matamakan sila o nga madugmok sila sa usa ka mapintas nga mananap.
16 Dili maayo ang iyang pagtagad sa iyang mga piso nga daw dili kini iya;
wala siya nahadlok nga mahimong kawang ang iyang paghago, 17 tungod
kay gihikawan siya sa Dios sa kaalam ug wala siya gihatagan ug panabot.
18 Sa dihang paspas siyang modagan, magkatawa siya nga magtamay sa
kabayo ug sa nagsakay niini. 19 Gihatagan mo ba ang kabayo sa iyang
kusog? Gibistihan mo ba ang iyang liog sa iyang daw nag-awas nga buhok
sa ulo? 20 Napalukso na ba nimo siya sama sa dulon? Gikahadlokan
pag-ayo ang kahalangdon sa iyang pagpangusmo. 21 Nagpanikad siya sa
tibuok niyang kusog ug nagmalipayon sa iyang kusog; nagdali siya sa
pagsugat sa mga hinagiban. 22 Gitamay niya ang kahadlok ug wala naluya;
dili siya motalikod sa espada. 23 Ang sakoban nag-uyog diha sa iyang
kiliran, uban sa nagpangidlap nga bangkaw. 24 Gilamoy niya ang yuta sa
kabangis ug hilabihang kasuko; sa tingog sa budyong, dili siya magpabilin
ug barog sa usa lamang ka dapit. 25 Sa tanang higayon nga motingog
na ang budyong, moingon siya, 'Aha!' Nasimahoan na niya ang gubat sa
layo pa lamang— ang daw dalugdog nga panagsinggit sa mga nagdumala
sa kasundalohan ug sa mga singgit panahon sa gubat. 26 Pinaagi ba sa
imong kaalam nga habog nga milupad ang banog, nga iyang gibukhad
ang iyang mga pako alang sa habagatan? 27 Pinaagi ba sa imong mga
mando nga ang agila mipataas ug nagbuhat ug salag ngadto sa habog nga

dapit? 28 Nagpuyo siya sa mga pangpang ug lig-on nga naghimo sa iyang
panimalay sa kinatumyan sa pangpang. 29 Gikan didto nangita siya sa
iyang mga dagitonon; nakita sila sa iyang mga mata gikan sa layo kaayo
nga dapit. 30 Ang iyang mga piso usab moinom ug dugo; kung diin ang
mga patay nga tawo, atua usab siya."

40

1 Nagpadayon sa pagpakigsulti si Yahweh ngadto kang Job; miingon
siya, 2 "Si bisan kinsa ba nga buot manaway mosulay sa pagbadlong
sa Makagagahom? Siya nga makiglalis sa Dios, patubaga siya." 3 Unya
mitubag si Job kang Yahweh ug miingon, 4 "Tan-awa, dili ako mahinung-
danon; busa unsaon ko man ikaw pagtubag? Ibutang ko ang akong kamot
sa akong baba. 5 Misulti ako sa makausa, ug dili na ako motubag; sa
pagkatinuod, kaduha, apan dili na ako magpadayon pa." 6 Unya mitubag
si Yahweh kang Job gikan sa bangis kaayo nga unos ug miingon, 7 "Karon,
itaod ang imong bakos sama sa usa ka lalaki, tungod kay pangutan-on
ko ikaw, ug kinahanglan nga tubagon mo ako. 8 Moingon ka ba gayod
nga dili ako makataronganon? Hukman mo ba ako aron angkonon mo
nga sakto ka? 9 May bukton ka ba sama sa Dios? Makapadalugdog ka ba
sa imong tingog sama kaniya? 10 Karon, sul-obi ang imong kaugalingon
sa himaya ug dungog; sul-obi ang imong kaugalingon sa kadungganan
ug kahalangdon. 11 Ipakatag ang naghinubra nimong kasuko; tan-awa
ang tanan nga garboso ug ipaubos siya. 12 Tan-awa ang tanan nga
mapasigarbohon ug ipaubos siya; tamaki ang daotang mga tawo kung diin
sila nagbarog. 13 Ilubong silang tanan ilalom sa yuta; bilanggoa ang ilang
mga dagway sa tagong dapit. 14 Unya ilhon ko usab ikaw nga ang imong
tuong kamot makaluwas kanimo. 15 Tan-awa karon ang behemot, nga
hinimo usab nako sama sa paghimo ko kanimo; nagakaon siya ug sagbot
sama sa torong baka. 16 Tan-awa karon, ang iyang kusog anaa sa iyang
hawakan; ang iyang gahom anaa sa mga unod sa iyang tiyan. 17 Lihokon
niya ang iyang ikog sama sa kahoy nga sedro; ang unod sa iyang paa nag-
abot. 18 Ang iyang mga bukog sama sa mga tubo nga tumbaga; ang iyang
tiil sama sa mga babag nga puthaw. 19 Siya ang pangulo sa mga binuhat sa
Dios. Ang Dios lamang, nga nagbuhat kaniya, ang makalupig kanila. 20 Kay
ang kabungtoran naghatag kaniya ug pagkaon; ang mabangis nga mga
mananap sa yuta nagduladula sa duol. 21 Naghigda siya ilalom sa bulak
nga lirio diha sa landong sa kasagbotan ug diha sa lamakan. 22 Nagtabon
kaniya ang landong sa bulak nga lirio; ang kahoy nga tambo diha sa gamay
nga sapa naglibot kaniya. 23 Tan-awa, kung magbaha ang kilid sa sapa, dili
siya mangurog; masaligon siya, bisan kung ang Suba sa Jordan moabot
hangtod sa iyang ilong. 24 Aduna bay makadakop kaniya gamit ang taga,
o makatusok sa iyang ilong pinaagi sa lit-ag?

41

1 Madakpan ba nimo ang Leviathan pinaagi sa taga sa isda? O mahiktan
ang iyang panga pinaagi sa pisi? 2 Makabutang ka ba ug pisi sa iyang
ilong, o makatusok sa iyang panga pinaagi sa taga? 3 Magpakiluoy ba siya
sa makadaghan kanimo? Magsulti ba siya ug mga malumo nga mga pulong
kanimo? 4 Maghimo ba siya ug kasabotan uban kanimo, nga himoon
nimo siyang sulugoon hangtod sa kahangtoran? 5 Makigdula ka ba kaniya

sama sa imong buhaton sa langgam? Hiktan ba nimo siya alang sa imong
mga sulugoon nga mga babaye? 6 Makigbaylo ba alang kaniya ang mga
pundok sa mga mananagat? Bahinbahinon ba nila siya aron ibaylo ngadto
sa mga nagpatigayon? 7 Madutlan ba nimo ang iyang panit pinaagi sa
tinalinisan nga puthaw o ang iyang ulo pinaagi sa mga bangkaw alang
sa isda? 8 Guniti siya sa makausa, ug mahinumdoman nimo ang gubat
ug dili na kini buhaton pag-usab. 9 Tan-awa, ang paglaom ni bisan kinsa
nga nagbuhat niana usa lamang ka bakak; dili ba matumba sa yuta ang
si bisan kinsa pinaagi lamang sa pagtan-aw kaniya? 10 Walay bangis nga
makaako sa pagpukaw sa Leviathan; unya, kinsa man siya nga makabarog
sa akong atubangan? 11 Kinsa man ang unang nakahatag kanako ug bisan
unsa aron nga bayran ko siya pagbalik? 12 Akoa ang bisan unsa nga anaa
ilalom sa kawanangan. Dili ako magpakahilom mahitungod sa mga batiis
sa Leviathan, ni mahitungod sa iyang pagkakusgan, ni mahitungod sa
iyang matahom nga panagway. 13 Kinsa man ang makalangkat sa iyang
panggawas nga sapot? Kinsa man ang makapadulot sa iyang duha ka
sapaw nga kalasag? 14 Kinsa man ang makaabli sa mga pultahan sa iyang
nawong— gipalibotan sa iyang ngipon, nga makalilisang? 15 Ang iyang
likod hinimo gikan sa naglaray nga mga taming, hugot kaayo sama sa
usa ka nasirado nga selyo. 16 Duol kaayo ang usa ngadto sa usa nga
walay hangin nga makasulod niini. 17 Nahiusa sila sa matag usa; dug-ol
kaayo sila, aron dili sila mabulag. 18 Sa iyang pagpangusmo may mokidlap
nga kayahag; ang iyang mga mata sama sa tabontabon sa banagbanag sa
kabuntagon. 19 Nagagawas gikan sa iyang baba ang nagkalayo nga mga
sulo, daw nangambak ang siga sa kalayo. 20 Nagagawas gikan sa bangag
sa iyang ilong ang aso nga sama sa nagbukal nga kolon diha sa kalayo diin
gipaypayan aron moinit ug maayo. 21 Ang iyang gininhawa makapasilaob
sa mga uling ngadto sa kalayo; mogawas ang kalayo gikan sa iyang baba.
22 Ang pagkakusgan anaa sa iyang liog, ug ang kalisang nagasayaw diha
sa iyang atubangan. 23 Ang mga bahin sa iyang unod nagtapot; lig-on
kini ngadto kaniya; dili kini matarog. 24 Ang iyang kasingkasing sama
kagahi sa bato— sa pagkatinuod, sama kagahi sa bato nga anaa sa ubos
nga bahin sa galingan. 25 Sa dihang motindog siya, bisan ang mga diosdios
mangahadlok; tungod sa kahadlok, moatras sila. 26 Kung tigbason siya
pinaagi sa espada, wala kini mahimo— ug bisan pa ang bangkaw, ang
pana, o bisan unsang talinis nga hinagiban. 27 Alang kaniya ang puthaw
daw usa lamang ka uhay, ug ang tumbaga daw usa lamang ka gabok
nga kahoy. 28 Dili makapadagan kaniya ang pana; alang kaniya ang mga
lambuyog mahimong tipasi. 29 Ang mga bunal giisip ingon nga uhay;
nagkatawa siya sa hinadyong sa mga bangkaw. 30 Ang ilalom niyang bahin
sama sa hait nga mga tipik sa buak nga mga kolon; nagabilin siya ug
agi diha sa lapok ingon nga kini usa ka balsa nga panggiok. 31 Gipabula
niya ang kahiladman sama sa nagbukal nga tubig diha sa kolon; gihimo
niya ang dagat nga sama sa kolon sa lana. 32 Gipadan-ag niya ang iyang
maagian; makahunahuna ang tawo nga puti ang kahiladman. 33 Walay
makatupong kaniya dinhi sa kalibotan, nga gimugna aron magpuyo nga
walay kahadlok. 34 Nagtan-aw siya sa tanang butang nga adunay garbo;
hari siya sa tanang mga anak sa garbo.”

42

1 Unya mitubag si Job kang Yahweh ug miingon, 2 “Nasayod ako
nga mabuhat mo ang tanang butang, ug walay makapugong sa imong
katuyoan. 3 'Kinsa man kining walay alamag nga nagtago sa mga plano?'
Sa pagkatinuod, nagsulti ako ug mga butang nga wala ko masabti, mga
butang nga lisod kaayo alang kanako nga sabton, diin wala nako nasayran.
4 Miingon ka kanako, 'Paminaw, karon, ug mosulti ako; pangutan-on
ko ikaw, ug sultihan mo ako.' 5 Nakadungog ako mahitungod kanimo
pinaagi sa akong igdulongog, apan karon nakita ka sa akong mga mata.
6 Busa gitamay ko ang akong kaugalingon; naghinulsol ako diha sa abog
ug mga abo.” 7 Ug nahitabo nga pagkahuman niyag sulti niining mga
butanga ngadto kang Job, miingon si Yahweh ngadto kang Elifaz nga
Timanitanhon, “Ang akong kapungot misilaob batok kanimo ug sa imong
duha ka higala tungod kay wala kamo nagsulti ug hustong mga butang
mahitungod kanako sama sa gibuhat sa akong sulugoon nga si Job. 8 Busa
karon, pagdala kamo alang sa inyong kaugalingon ug pito ka torong baka
ug pito ka torong karnero, adto kamo sa akong sulugoon nga si Job, ug
paghalad ug sinunog nga halad alang sa inyong kaugalingon. Mag-ampo
ang akong sulugoon nga si Job alang kaninyo, ug dawaton ko ang iyang
pag-ampo, aron nga dili ko kamo silotan sa inyong pagkabuangbuang.
Wala kamo nagsulti kung unsa ang husto mahitungod kanako, sama sa
gibuhat sa akong sulugoon nga si Job.” 9 Busa miadto si Elifaz nga
Timanitanhon, Bildad nga Suhitanhon, ug si Zophar nga Naamatitanhon
ug gibuhat ang gisugo ni Yahweh kanila, ug gidawat ni Yahweh si Job.
10 Sa dihang nag-ampo si Job alang sa iyang mga higala, gibalik ni Yahweh
ang iyang kabtangan. Gihatagan siya ni Yahweh ug duha ka pilo labaw
pa kaysa iyang gipanag-iyahan kaniadto. 11 Unya ang tanang mga igsoon
nga lalaki ni Job, ug ang tanan niyang mga igsoon nga babaye, ug ang
tanan niyang nakahimamat kaniadto—miadto kaniya didto ug nagkaon
uban kaniya ngadto sa iyang balay. Nagsubo sila uban kaniya ug gihupay
siya mahitungod sa tanang katalagman nga gidala ni Yahweh ngadto
kaniya. Naghatag ang matag tawo ngadto kang Job ug pipila ka plata
ug singsing nga bulawan. 12 Gipanalanginan ni Yahweh ang kataposang
gutlo sa kinabuhi ni Job labaw pa kay kaniadto; aduna siyay 14, 000 ka
karnero, 6, 000 ka kamelyo, 1, 000 ka mga baka nga igdadaro, ug 1, 000
ka mga baye nga asno. 13 May pito usab siya ka anak nga lalaki ug tulo
ka anak nga babaye. 14 Ginganlan niya ang unang anak nga babaye ug
Jemima, ang ikaduha si Kezia, ug ang ikatulo si Kerenhappuch. 15 Walay
nakaplagan nga sama kaanyag sa mga anak nga babaye ni Job sa tibuok
yuta. Gihatagan sila sa ilang amahan ug panulondon uban sa ilang mga
igsoong lalaki. 16 Human niini, nagkinabuhi si Job ug 140 ka katuigan;
ug nakita pa niya ang iyang mga anak nga lalaki ug ang iyang mga apo,
hangtod sa ikaupat nga kaliwatan. 17 Unya namatay si Job, tigulang na ug
puno sa mga adlaw.

Mga Salmo

1

1 Bulahan ang tawo nga wala magalakaw sa tambag sa mga daotan,
o magabarog sa dalan uban sa mga makasasala, o magalingkod sa
panagtigom sa mga bugalbugalon. 2 Apan ang iyang kalipay anaa sa balaod
ni Yahweh, ug sa iyang balaod namalandong siya adlaw ug gabii. 3 Sama
siya sa usa ka kahoy nga natanom daplin sa kasapaan nga naghatag sa
bunga niini sa iyang panahon, nga kansang mga dahon dili malaya; bisan
unsa ang iyang buhaton magmauswagon. 4 Ang daotan dili sama niini,
apan sama hinuon kini sa uhot nga ipadpad sa hangin. 5 Busa ang daotan
dili gayod makabarog sa hukmanan, ni bisan ang mga makasasala diha
sa panagtigom sa mga matarong. 6 Kay gitugotan ni Yahweh ang dalan sa
matarong, apan mahanaw ang dalan sa daotan.

2

1 Nganong nagkaguliyang man ang kanasoran, ug nganong makawang
lamang ang laraw sa mga tawo? 2 Ang mga hari sa kalibotan nagkahiusa sa
pagbatok ug ang mga magmamando nagkahiusa sa paglimbong batok kang
Yahweh ug sa pagbatok sa iyang Mesiyas, nga nag-ingon, 3 “Bugtoon ta ang
talikala nga gigapos nila kanato ug ilabay ang ilang mga kadena.” 4 Siya
nga naglingkod sa kalangitan magakatawa ngadto kanila; magbiaybiay
ang Ginoo kanila. 5 Unya mosulti siya kanila sa iyang kasuko ug hadlokon
sila sa iyang kapungot, nga nag-ingon, 6 Ako sa akong kaugalingon
nagpili sa akong hari sa Zion, ang balaan kong bukid.” 7 Ipahibalo
ko ang kasugoan ni Yahweh. Miingon siya kanako, “Ikaw ang akong
anak nga lalaki! Karong adlawa mahimo mo na akong imong amahan.
8 Pangayo kanako, ug igahatag ko kanimo ang kanasoran alang sa imong
panulondon ug ang kinatumyang mga dapit sa kalibotan aron imong
mapanag-iyahan. 9 Pagadukmokon mo sila sa sungkod nga puthaw; sama
sa banga sa magkukolon, pulpugon mo sila sa pino.” 10 Busa karon,
pagmabinantayon kamong mga hari; pagpatudlo kamong magmamando
sa kalibotan. 11 Simbaha si Yahweh sa kahadlok ug pagmaya uban ang
pagkurog. 12 Haloki ang anak nga lalaki kay kondili masuko siya kaninyo,
ug mamatay kamo sa dihang mosilaob ang iyang kasuko sa makadiyot nga
higayon. Pagkabulahan niadtong tanan nga modangop diha kaniya.

3

1 Ang salmo ni David, sa pag-ikyas niya gikan ni Absalom ang iyang anak
nga lalaki. O Yahweh, pagkadaghan sa akong mga kaaway! Daghan ang
nakigbatok na kanako. 2 Daghan ang nagsulti mahitungod kanako, “Walay
tabang alang kaniya gikan sa Dios.” Sela 3 Apan ikaw, O Yahweh, mao ang
taming nga naglibot kanako, ang akong himaya, ug ang nagpahangad sa
akong ulo. 4 Nagtuaw ako kang Yahweh, ug gitubag niya ako gikan sa iyang
balaang bungtod. Sela 5 Mihigda ako ug nakatulog; nakamata ako, kay si
Yahweh nanalipod kanako. 6 Dili ako mahadlok sa daghang mga tawo
nga nag-andam sa ilang kaugalingon sa pagpakigbatok kanako sa matag
bahin. 7 Barog, O Yahweh! Luwasa ako, akong Dios! Kay pagasagpaon mo

ang tanan kong mga kaaway; pagapudpuron mo ang mga ngipon sa mga
daotan. 8 Ang kaluwasan naggikan kang Yahweh. Hinaot nga ang imong
mga panalangin maanaa sa imong katawhan. Sela

4

1 Alang sa pangulo sa musikero; sa mga tulonggon nga adunay kwerdas.
Ang salmo ni David. Tubaga ako sa dihang mosangpit ako kanimo, O
Dios sa akong pagkamatarong; hatagi ako ug lawak sa dihang gisakit ako.
Kaloy-i ako ug paminawa ang akong mga pag-ampo. 2 Kamong mga tawo,
hangtod kanus-a ba ninyo pagabalihon ang akong kadungganan ngadto sa
kaulawan? Hangtod kanus-a ba kamo mahigugma nianang walay pulos
ug ang pagpangita sa mga kabakakan? Sela. 3 Apan hibaloi nga si Yahweh
naglain sa mga diosnon alang sa iyang kaugalingon. Magapatalinghog si
Yahweh sa dihang mosangpit ako kaniya. 4 Pagkurog sa kahadlok, apan
ayaw pagpakasala! Pamalandong sa inyong kasingkasing didto sa inyong
higdaanan ug paghilom. Sela 5 Paghalad sa mga halad sa pagkamatarong
ug ibutang ang inyong pagsalig diha kang Yahweh. 6 Daghan ang miingon,
“Kinsa man ang makapakita kanato sa bisan unsang butang nga maayo?”
O Yahweh, ipadan-ag ang kahayag sa imong panagway nganhi kanamo.
7 Gihatagan mo ug dakong kalipay ang akong kasingkasing labaw pa sa
naangkon sa uban sa dihang midaghan ang ilang trigo ug mga bag-ong
bino. 8 Sa kalinaw magahigda ako ug matulog, kay kanimo lamang, O
Yahweh, nahimo akong luwas ug adunay kasigurohan.

5

1 Pangulo sa mang-aawit; uban ang mga tulonggon nga huypan. Ang
salmo ni David. Paminawa ang akong pagsangpit kanimo, O Yahweh;
hunahunaa ang akong mga pag-agulo. 2 Paminawa ang tingog sa akong
pagsangpit kanimo, akong Hari ug akong Dios, kay kanimo ako nag-ampo.
3 Yahweh, sa buntag patalinghogan mo ang akong pagtuaw; sa kabuntagon
dalhon ko ang akong mga pag-ampo kanimo ug malaomong magahulat.
4 Sa pagkatinuod ikaw ang Dios nga dili mouyon sa daotan; ang mga
tawong daotan dili nimo mahimong mga dinapit. 5 Dili magabarog ang
mapahitas-on sa imong presensya; kay gikasilagan mo man ang tanan
nga nagbuhat ug daotan. 6 Laglagon mo ang mga bakakon; tamayon ni
Yahweh ang mga mabangis ug ang mga tawong malimbongon. 7 Apan
alang kanako, tungod sa imong matinud-anong kasabotan, mosulod ako sa
imong pinuy-anan; sa pagtahod mohapa ako atubangan sa imong balaang
templo. 8 O Ginoo, giyahi ako sa imong pagkamatarong tungod sa akong
mga kaaway; tul-ira ang imong agianan sa akong atubangan. 9 Kay wala
gayoy kamatuoran sa ilang baba; daotan ang ilang kinasulorang tinguha;
ang ilang tutonlan mao ang inablihan nga lubnganan; magaulog-ulog
sila uban sa ilang dila. 10 Hukmi sila nga sad-an, O Dios; hinaot nga
maunay sila ug kahulog sa ilang mga laraw! Isalikway sila tungod sa
ilang mga kalapasan, kay nagsupak sila batok kanimo. 11 Apan hinaot nga
malipay kadtong tanan nga midangop kanimo; sa gihapon pasinggita sila
kanunay sa kalipay tungod kay ikaw ang nanalipod kanila; pasagdi sila
nga magmalipayon diha kanimo, kadtong nahigugma sa imong ngalan.
12 Kay ikaw ang magpanalangin sa mga matarong, O Yahweh; ikaw ang
nag-alirong kanila uban ang kaluoy ingon nga taming.

6

1 Alang sa pangulo sa musikero; sa mga tulonggon nga adunay kwerdas,
gisunod ngadto sa Sheminith nga paagi. Ang salmo ni David. O Yahweh,
ayaw ako badlonga sa imong kasuko o pantona sa imong kapungot. 2 O
Yahweh, Kaloy-i intawon ako kay naluya na ako; ayoha ako O Yahweh,
kay nagapangurog na ang akong kabukogan. 3 Ang akong kalag usab
nahasol na pag-ayo. Apan ikaw, O Yahweh—hangtod kanus-a man kini
magpadayon? 4 O Yahweh, balik ug tabangi na ako. Luwasa ako tungod
sa imong matinud-anong kasabotan! 5 Kay sa kamatayon wala nay
makahinumdom kanimo. Kinsa ba ang makapasalamat pa kanimo didto
sa Sheol? 6 Naluya na ako sa tumang pag-agulo. Sa tibuok gabii nabasa
ang akong higdaan sa akong mga luha; nabasa ang akong kama sa mga
luha. 7 Mihalap na ang akong mga mata tungod sa kasubo; naluya na kini
tungod sa tanan kong kaaway. 8 Palayo gikan kanako, kamong tanan nga
nagbuhat ug sala; kay nadungog ni Yahweh ang tingog sa akong pagbakho.
9 Nadungog ni Yahweh ang tingog sa akong pagpangaliya; gidawat ni
Yahweh ang akong pag-ampo. 10 Ang tanan kong kaaway maulawan ug
mahasol pag-ayo. Motalikod sila ug dihadiha maulawan.

7

1 Ang mga awit nga gisulat ni David, nga giawit niya alang kang Yahweh
mahitungod sa mga pulong ni Cus nga gikan sa tribo ni Benjamin. O
Yahweh nga akong Dios, midangop ako diha kanimo! Luwasa ako gikan
sa tanang migukod kanako, ug tabangi ako. 2 Kay tingali, kuniskunison
nila ako sama sa usa ka liyon, nga magawataswas kanako nga wala nay
si bisan kinsa ang magaluwas kanako. 3 O Yahweh nga akong Dios, wala
ko gibuhat ang giingon sa akong mga kaaway nga akong buhaton; kay
walay pagpanlupig sa akong mga kamot. 4 Wala akoy nabuhat nga sayop
kang bisan kinsa nga nagmalinawon uban kanako, o nagpasakit nga walay
kapasikaran kang bisan kinsa nga nakigbatok kanako. 5 Kung wala ako
magsulti sa kamatuoran nan tugoti ang akong kaaway nga maglutos sa
akong kinabuhi ug maapsan kini; tugoti siya nga moyatakyatak sa akong
lawas ibabaw sa yuta ug mobiya kanako nga naghigda nga naulawan
diha sa abog. Sela 6 Barog, O Yahweh, diha sa imong kasuko; bangon
batok sa kapungot sa akong mga kaaway; pagmata alang kanako ug
ipakita ang matarong nga kasugoan nga imong gisugo alang kanila. 7 Nag-
alirong kanimo ang panagtigom sa kanasoran; bawia pag-usab ang imong
naandan nga dapit ibabaw kanila. 8 O Yahweh, hukmi ang kanasoran;
tubsa ako, O Yahweh, nga Labing Halangdon, tungod kay ako matarong
ug walay sala. 9 Hinaot nga ang daotang mga binuhatan sa mga daotan
matapos na, apan tukora ang matarong nga katawhan, matarong nga Dios,
ikaw nga nagsusi sa mga kasingkasing ug sa mga hunahuna. 10 Ang akong
taming naggikan sa Dios, siya nga moluwas sa matarong nga kasingkasing.
11 Ang Dios mao ang matarong nga maghuhukom, usa ka Dios nga may
kapungot sa matag adlaw. 12 Kung ang usa ka tawo dili maghinulsol,
pagabairon sa Dios ang iyang espada ug pagaandamon ang iyang pana
alang sa gubat. 13 Andam na siya nga mogamit sa mga hinagiban batok
kaniya; gihimo niya nga magakalayo ang iyang pana. 14 Hunahunaa ang
babayeng mabdos uban sa kadaotan, nga nanamkon sa malimbongong
mga laraw, nga nanganak sa makalilisang nga mga bakak. 15 Mikalot siya
sa usa ka bangag ug mihaw-as sa tanan ug unya nahulog sa bangag nga

iyang kinalot. 16 Ang iyang kaugalingon nga daotang mga laraw magabalik
sa iyang ulo, kay ang iyang kabangis nahulog ibabaw sa iyang alimpulo.
17 Magapasalamat ako kang Yahweh sumala sa iyang katarong; Magaawit
ako sa pagdayeg alang kang Yahweh nga Labing Halangdon.

8

1 Alang sa pangulong musikero, nga gikuha sa gittith nga pamaagi.
Ang salmo ni David. O Yahweh nga among Ginoo, pagkahalangdon
sa imong ngalan sa tibuok kalibotan, ikaw nga nagpakita sa imong
himaya sa kalangitan. 2 Gikan sa baba sa gagmay nga mga bata ug
sa mga masuso gihimo mo ang mga pagdayeg tungod sa imong mga
kaaway, aron makapahilom sa kaaway ug sa tigpanimalos. 3 Sa dihang
mohangad ako sa imong kalangitan, nga binuhat sa imong mga tudlo,
ang bulan ug ang mga kabituonan, nga imong gipahimutang. 4 Unsa ba
ka mahinungdanon ang katawhan nga gihunahuna mo man sila, o ang
anak sa tawo nga gitagad mo man sila? 5 Apan gibuhat mo sila nga ubos
lamang sa mga langitnong binuhat ug gipurongpurongan sila sa himaya
ug sa kadungganan. 6 Gibuhat mo siya aron magdumala ibabaw sa tanang
buhat sa imong mga kamot; gibutang mo ang tanang butang ilalom sa
iyang tiilan: 7 ang tanang karnero ug mga baka, ug bisan pa ang mga
mananap sa kapatagan, 8 ang kalanggaman sa kawanangan, ug ang mga
isda sa dagat, ang bisan unsa nga moagi sa sulog sa kadagatan. 9 O Yahweh
nga among Ginoo, pagkahalangdon sa imong ngalan sa tibuok kalibotan!

9

1 Alang sa pangulong musikero; nga gikan sa Muth Labben nga pamaagi.
Ang salmo ni David. Pasalamatan ko ikaw O Yahweh sa tibuok kong
kasingkasing; isugilon ko ang mga kahibulongan mong mga buhat.
2 Maglipay ug magmaya ako diha kanimo; ug magaawit ako sa pagdayeg
sa imong ngalan, O Labing Halangdon! 3 Sa dihang motalikod ang akong
mga kaaway, mangapokan ug mangahanaw sila diha sa imong atubangan.
4 Kay gidapigan mo ang akong katarong; milingkod ka sa imong trono,
usa ka matarong nga maghuhukom! 5 Gibadlong mo ang kanasoran;
gilaglag mo ang mga daotan; gipapas mo ang ilang mga ngalan hangtod
sa kahangtoran. 6 Napukan ang kaaway sama sa kalaglagan sa dihang
gibuntog mo ang ilang mga siyudad. Nangahanaw ang tanan nilang
handomanan. 7 Apan si Yahweh magpabilin hangtod sa kahangtoran;
gitukod niya ang iyang trono alang sa katarong. 8 Hukman niya ang
kalibotan uban ang pagkamatarong, ug pagahukman niya ang kanasoran
uban ang kaangayan. 9 Si Yahweh mao usab ang dalangpanan sa mga
dinaogdaog, ang dalangpanan sa panahon sa kalisdanan. 10 Kadtong
nakaila sa imong ngalan nagsalig diha kanimo, alang kanimo, O Yahweh,
ayaw isalikway kadtong nangita kanimo. 11 Awiti ug mga pagdayeg si
Yahweh, nga naghari sa Zion; suginli ang kanasoran kung unsa ang iyang
nahimo. 12 Kay ang Dios nga manimalos sa naulang dugo magahinumdom;
wala niya hikalimti ang hilak sa mga dinaogdaog. 13 Kaloy-i ako, O Yahweh;
tan-awa kung giunsa ako pagdaogdaog niadtong nagdumot kanako, ikaw
nga makasakmit kanako gikan sa mga ganghaan sa kamatayon. 14 O,
aron maimantala ko ang tanan nimong pagdayeg. Diha sa mga ganghaan
sa anak nga babaye sa Zion magmaya ako diha sa imong kaluwasan!
15 Nangahulog ang kanasoran ngadto sa bangag nga ilang kinalot; ang

ilang mga tiil nalit-ag sa pukot nga ilang gitagoan. 16 Gipaila ni Yahweh
ang iyang kaugalingon; maghukom siya; nangalit-ag ang mga daotan
pinaagi sa ilang kaugalingong mga buhat. Sela 17 Ang mga daotan mibalik
ug gipadala sa Sheol, ang dangatan sa tanang kanasoran nga nakalimot
sa Dios. 18 Kay ang nagkinahanglan dili mahikalimtan, ni mahanaw
sa kahangtoran ang mga paglaom sa mga dinaogdaog. 19 Barog, O
Yahweh; ayaw tugoti nga ang tawo modaog batok kanimo; hinaot nga ang
kanasoran mahukman diha sa imong panan-aw. 20 Lisanga sila, O Yahweh;
hinaot nga ang kanasoran masayod nga tawo lamang sila. Sela

10

1 O Yahweh, nganong nagpalayo ka man kanako? Nganong gitagoan mo
man ang imong kaugalingon sa panahon sa kalisdanan? 2 Tungod sa ilang
pagkamapahitas-on, gilutos sa mga tawong daotan ang mga dinaogdaog;
apan palihog tugoti nga malit-ag ang mga daotan pinaagi sa ilang
kaugalingong gipanglaraw. 3 Kay gipasigarbo sa tawong daotan sa iyang
labing lalom nga mga tinguha; gipanalanginan niya ang mga hakog ug
gibiaybiay si Yahweh. 4 Ang tawong daotan nagpataas sa iyang panagway;
wala niya pangitaa ang Dios. Wala gayod siya maghunahuna mahitungod
sa Dios tungod kay wala gayod siya magpakabana mahitungod kaniya.
5 Luwas siya sa tanang panahon, apan ang imong matarong nga kasugoan
hataas pa kaayo alang kaniya; giyam-iran niya ang tanan niyang mga
kaaway. 6 Nag-ingon siya sa iyang kasingkasing, “Dili gayod ako mapakyas;
sa tibuok kaliwatan dili ako makatagamtam ug kalisod.” 7 Ang iyang baba
napuno sa mga pagtunglo ug sa mga bakak, makadaot nga mga pulong;
ang iyang dila makadaot ug makalaglag. 8 Mag-atang siya sa kabaryohan;
diha sa hilit nga dapit pamatyon niya ang walay sala; ang iyang mga mata
naniid sa mga tawong walay mahimo. 9 Nagbantay siya sa hilit sama
sa liyon nga anaa sa kasagbotan; naghupo ug naghulat sa pagtukob sa
mga dinaogdaog. Gidakop niya ang mga dinaogdaog pinaagi sa pagbira
niya sa iyang pukot. 10 Gidugmok ug gilutos niya ang iyang gibiktima;
nahulog sila ngadto sa iyang lig-on nga mga pukot. 11 Nag-ingon siya sa
iyang kasingkasing, “Nahikalimot na ang Dios; gitagoan niya ang iyang
panagway; dili na siya magpakabana sa pagtan-aw.” 12 Barog, O Yahweh!
Bayawa ang imong kamot, O Dios! Ayaw kalimti ang mga dinaogdaog.
13 Nganong gisalikway man sa tawong daotan ang Dios ug nag-ingon sa
iyang kasingkasing, “Dili mo ako basolon”? 14 Nakakita ka niini, kay nakita
mo kanunay ang nagpahamtang sa mga pag-antos ug mga kagul-anan.
Gitugyan sa mga makaluluoy ang ilang kaugalingon diha kanimo; giluwas
mo ang mga ilo. 15 Dugmoka ang bukton sa masalaypon ug tawong daotan.
Paningli siya sa iyang daotang mga binuhatan, nga gihunahuna niya nga
dili mo masayran. 16 Si Yahweh Hari hangtod sa kahangtoran; gipapahawa
niya ang kanasoran sa iyang yuta. 17 O Yahweh, gidungog mo ang mga
panginahanglan sa mga dinaogdaog; gilig-on mo ang ilang kasingkasing,
gipatalinghogan mo ang ilang pag-ampo; 18 Gipanalipdan mo ang mga ilo
ug ang mga dinaogdaog aron walay tawo sa kalibotan ang mangalisang
pag-usab.

11

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Midangop ako
diha kang Yahweh; unsaon mo pagsulti kanako, “Kalagiw sama sa langgam

ngadto sa bukid”? 2 Kay tan-awa! Ang daotan nag-andam na sa ilang
mga pana. Giandam nila ang ilang mga udyong diha sa mga pisi aron sa
pagpana diha sa kangitngit ngadto sa matarong ang kasingkasing. 3 Kay
kung magun-ob ang mga patukoranan, unsa man ang mahimo sa mga
matarong? 4 Si Yahweh anaa sulod sa iyang balaang templo; nagtan-aw
ug nagsusi ang iyang mga mata sa mga anak sa katawhan. 5 Nagsusi si
Yahweh sa mga matarong ug sa mga daotan, apan nagdumot siya niadtong
nahigugma sa pagbuhat sa pagpanlupig. 6 Paulanan niya sa kalayo ug
asupre ang mga daotan; ang makapaso nga hangin mao ang ilang bahin
gikan sa iyang kupa! 7 Kay si Yahweh matarong, ug nahigugma siya sa
pagkamatarong; ang mga matarong makakita sa iyang panagway.

12

1 Alang sa pangulong musikero; nga gikan sa Sheminith. Ang salmo ni
David. Tabangi, O Yahweh, kay nahanaw na ang mga diosnon; nawagtang
na ang mga matinumanon. 2 Ang tanan nagsulti sa walay pulos nga
mga pulong batok sa ilang silingan; ang tanan nagsulti uban sa ngabil
nga maulog-ulogon ug palingpaling nga kasingkasing. 3 O Yahweh, putla
ang tanang ngabil nga maulog-ulogon, ang matag dila nga nagmantala sa
dakong mga butang. 4 Mao kini kadtong nag-ingon, “Uban sa among mga
dila magmalamposon kami. Sa dihang magsulti ang among mga ngabil,
kinsa ba ang makamando kanamo?” 5 “Tungod sa panpanlupig batok sa
mga kabos, tungod sa pag-agulo sa mga timawa, mobarog ako,” nag-ingon
si Yahweh. “Ihatag ko ang kasigurohan nga ilang gipangandoy.” 6 Ang
mga pulong ni Yahweh mao ang mga pulong nga putli, sama sa plata nga
giputli sa hudno sa kalibotan, sa makapito ka higayon. 7 Ikaw O Yahweh!
Gibantayan mo sila. Gitipigan mo ang diosnong mga tawo gikan sa daotang
kaliwatan hangtod sa kahangtoran. 8 Ang mga tawong daotan naglakaw
sa bisan asa nga bahin sa dihang ang daotan gipasidungan taliwala sa mga
anak sa katawhan.

13

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Hangtod kanus-a,
O Yahweh, nga padayon kang mahikalimot kanako? Hangtod kanus-a mo
man itago ang imong panagway nganhi kanako? 2 Hangtod kanus-a man
ako mabalaka ug masubo sulod sa akong kasingkasing sa tibuok adlaw?
Hangtod kanus-a man padayon nga magmadaogon ang akong kaaway
batok kanako? 3 Tan-awa ug tubaga ako, O Yahweh nga akong Dios!
Hayagi ang akong panan-aw, kay kondili mahikatulog ako sa kamatayon.
4 Ayaw tugoti ang akong kaaway nga moingon, “Gibuntog ko siya,” aron
nga ang akong kaaway dili makaingon, “Nagmadaugon ako batok sa akong
kaaway”; kay kondili, magmaya gayod ang akong mga kaaway sa dihang
mapukan ako. 5 Apan nagsalig ako sa imong matinud-anong kasabotan;
nagmaya ang akong kasingkasing diha sa imong kaluwasan. 6 Mag-awit
ako kang Yahweh tungod kay hilabihan gayod ang iyang pagtagad kanako.

14

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Ang buangbuang
moingon sa iyang kasingkasing, “Wala gayoy Dios,” Malimbongon sila ug
nagbuhat sa makauulaw nga pagpakasala; walay bisan usa nga nagbuhat
ug maayo. 2 Si Yahweh nagatan-aw gikan sa langit ngadto sa mga anak sa
tawo aron sa pagpangita kung aduna bay nakasabot, nga nangita kaniya.

3 Nahisalaag silang tanan. Ug nadunot silang tanan. Walay bisan usa nga
nagbuhat ug maayo, wala gayod bisan usa. 4 Wala ba silay bisan unsang
nahibaloan, kadtong nagpakasala, kadtong milamoy sa akong katawhan
sama nga mikaon sila sa tinapay, apan wala magtawag kang Yahweh?
5 Nangurog sila sa kahadlok, kay ang Dios anaa man sa panagtigom sa mga
matarong! 6 Buot ninyong pakaulawan ang tawong kabos bisan pa kung si
Yahweh ang iyang dalangpanan. 7 O, kana nga kaluwasan sa Israel moabot
pa unta gikan sa Zion! Sa dihang bawion na ni Yahweh ang iyang mga
katawhan gikan sa pagkabihag, unya magmaya si Jacob ug magmalipayon
ang Israel!

15

1 Ang salmo ni David. O Yahweh, kinsa man ang makapuyo sa imong
tabernakulo? Kinsa man ang magpuyo sa imong balaan nga bungtod?
2 Si bisan kinsa ang nagalakaw nga walay kasaypanan, nagabuhat kung
unsa ang husto ug nagasulti sa kamatuoran gikan sa iyang kasingkasing.
3 Dili siya magbutangbutang uban sa iyang dila, dili siya mangdaot sa
uban, ug dili niya tamayon ang iyang silingan. 4 Ang tawong walay pulos
ginatamay sa iyang mga mata, apan gipasidunggan niya kadtong adunay
kahadlok kang Yahweh. Nagapanumpa siya bisan pa sa iyang kalisod
ug dili niya bakwion ang iyang mga gipanaad. 5 Dili niya patuboan ang
salapi sa dihang magpautang siya. Dili siya magdawat ug suhol aron sa
pagpamatuod batok sa mga dili sad-an. Si bisan kinsa kadtong magbuhat
niining mga butanga dili gayod matarog.

16

1 Ang michtam ni David. Panalipdi ako, O Dios, kay midangop ako
kanimo. 2 Nag-ingon ako kang Yahweh, “Ikaw ang akong Ginoo; ang
pagkamaayo ko kawang lamang kung wala ka. 3 Sa mga balaang tawo
nga anaa sa kalibotan, maalamon sila nga mga tawo; ang bug-os kong
kalipay anaa kanila. 4 Modaghan pa ang ilang mga kalisdanan, niadtong
mga nangita ug laing dios. Dili ko gayod ibubo ang halad nga dugo sa ilang
mga dios ni bayawon ang ilang mga ngalan sa akong ngabil. 5 O Yahweh,
ikaw ang akong pinili nga bahin ug ang akong kupa. Gikuptan mo ang
akong kaugmaon. 6 Ang gisukod nga utlanan gipahimutang alang kanako
sa maanindot nga mga dapit; tinuod gayod nga akong maangkon ang
maayong panulondon. 7 Dayegon ko si Yahweh, nga mao ang nagtambag
kanako; bisan sa kagabhion ang akong hunahuna nagapanudlo kanako.
8 Giuna ko si Yahweh sa kanunay, aron dili gayod ako matarog gikan sa
iyang tuong kamot! 9 Busa malipayon ang akong kasingkasing; nagamaya
ang akong dungog. Tinuod gayod nga magpuyo ako nga luwas. 10 Kay
dili mo isalikway ang akong kalag ngadto sa Sheol. Dili mo pagatugotan
nga ang imong mga nagmatinumanon makakita sa bung-aw. 11 Gitudloan
mo ako sa dalan sa kinabuhi; ang madagayaon nga kalipay nagapabilin sa
imong presensya; ang kalipay nagasunod sa imong tuong kamot hangtod
sa walay kahangtoran!”

17

1 Ang pag-ampo ni David. Paminawa ang akong paghangyo sa katarong,
O Yahweh; patalinghogi ang akong pagpakitabang! Dungga ang pag-
ampo gikan sa akong ngabil nga wala manglimbong. 2 Tugoti ang

akong pagpamatuod magagikan sa imong presensya; tugoti nga makita
sa imong mga mata kung unsa ang husto! 3 Kung sulayan mo ang akong
kasingkasing, kung duawon mo ako sa kagabhion, putlion mo ako ug
wala nay makaplagan nga bisan unsang daotang mga laraw; ang akong
baba wala nay kalapasan. 4 Sa mga binuhatan sa katawhan, pinaagi kini
sa pulong sa imong ngabil nga naglikay ako gikan sa pamaagi sa mga
masupilon. 5 Ang akong mga lakang nagsubay gayod sa imong agianan;
wala gayod nadalin-as ang akong mga tiil. 6 Nagtawag ako kanimo, kay
tubagon mo ako, O Dios; Patalinghogi ako ug paminawa sa dihang mosulti
ako. 7 Ipakita ang imong matinud-anong kasabotan sa katingalahang
paagi, giluwas mo kadtong midangop kanimo pinaagi sa imong tuong
kamot gikan sa ilang mga kaaway! 8 Panalipdi ako sama sa kalimutaw
sa imong mata; tagoi ako ilalom sa landong sa imong mga pako 9 gikan sa
presensya sa mga daotan nga naghasmag kanako, sa akong mga kaaway
nga nag-alirong kanako. 10 Wala gayod silay kaluoy kang bisan kinsa;
pagkamasigarbohon sa ilang mga baba. 11 Gialirongan nila ang akong
mga lakang. Gitutok nila ang ilang mga mata aron sa pagpatumba kanako
ngadto sa yuta. 12 Sama sila sa liyon nga naghinamhinam na nga motukob
sa iyang tukbonon, sama sa batan-ong liyon nga nagpahipi sa mangiob nga
mga dapit. 13 Barog, O Yahweh! Sulonga sila! Ipalukapa sila! Luwasa ang
akong kinabuhi gikan sa mga daotan pinaagi sa imong espada! 14 Luwasa
ako gikan sa mga tawo pinaagi sa imong kamot, O Yahweh, gikan sa
mga tawo niining kalibotana kansang kauswagan anaa lamang niining
kinabuhia! Pagabusgon mo ang tiyan niadtong mga bililhon kanimo uban
ang mga bahandi; makabaton sila ug daghang kaanakan ug igabilin ang
ilang katigoyanan sa ilang kaanakan. 15 Alang kanako, tan-awon ko ang
imong panagway sa pagkamatarong; matagbaw ako, sa akong pagmata, sa
pagkakita kanimo.

18

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David, nga sulugoon ni
Yahweh, sa dihang giawit niya kang Yahweh ang mga pulong niini nga
awit sa adlaw nga giluwas siya ni Yahweh gikan sa kamot sa tanan niyang
mga kaaway ug gikan sa kamot ni Saul. Nag-awit siya: Gihigugma ko
ikaw, O Yahweh, ang akong kusog. 2 Si Yahweh mao ang akong bato, ang
akong lig-on nga kuta, siya nga nagluwas kanako; siya mao ang akong Dios,
ang akong bato; midangop ako kaniya. Siya mao ang akong taming, ang
budyong sa akong kaluwasan, ug ang akong dalangpanan. 3 Magtawag
ako kang Yahweh nga takos nga pagadaygon, ug maluwas ako gikan sa
akong mga kaaway. 4 Ang mga hikot sa kamatayon migapos kanako, ug
ang naghaganas nga tubig sa pagkawalay kapuslanan naglumos kanako.
5 Ang mga hikot sa Sheol migapos kanako; ug ang bitik sa kamatayon
naglit-ag kanako. 6 Sa akong kasakitan nagtawag ako kang Yahweh;
nagpakitabang ako sa akong Dios. Nadungog niya ang akong tingog diha
sa iyang templo; ang akong pagpakitabang miabot sa iyang presensya;
nahiabot kini sa iyang igdulungog. 7 Unya ang kalibotan miuyog ug
mikurog; ang patukoranan usab sa mga kabukiran nauyog ug nangurog
tungod sa kasuko sa Dios. 8 Miulbo ang aso nga migawas sa iyang ilong,
ug ang nagdilaab nga kalayo migawas sa iyang baba. Gipasiga niini ang
mga baga. 9 Giablihan niya ang kalangitan ug mikanaog, ug ang tumang
kangitngit anaa ilalom sa iyang mga tiil. 10 Misakay siya sa kerubin ug

milupad; nagpatianod siya sa mga pako sa hangin. 11 Gihimo niya ang
kangitngit ingon nga usa ka tolda nga nagpalibot kaniya, baga nga mga
dag-om sa kawanangan. 12 Nangahulog ang mga yelo ug ang nagdilaab
nga mga kalayo sa pagkilat nga gikan sa iyang atubangan. 13 Nagdalugdog
si Yahweh sa kalangitan! Nagsinggit ang Labing Halangdon. 14 Gipana
niya ug nagkatibulaag ang iyang mga kaaway; daghang mga kilat ang
nagpahisalaag kanila. 15 Unya mitungha ang tuboran sa mga katubigan;
ang mga patukoranan sa kalibotan nadayag diha sa panagsinggit sa imong
pagpakiggubat, O Yahweh— sa pag-ulbo sa gininhawa sa imong ilong.
16 Mikab-ot siya gikan sa kahitas-an; gigunitan niya ako! Gihaw-as niya
ako gikan sa makusog nga tubig. 17 Giluwas niya ako gikan sa lig-on
kong mga kaaway, gikan niadtong nagdumot kanako, kay hilabihan sila
ka kusgan kay kanako. 18 Gisulong nila ako sa adlaw sa akong kasakitan
apan si Yahweh mao ang mitabang kanako! 19 Gipalingkawas niya ako
sa halapad nga hawan; giluwas niya ako tungod kay nahimuot siya
kanako. 20 Gigantihan ako ni Yahweh tungod sa akong pagkamatarong;
gilig-on niya ako tungod kay hinlo ang akong mga kamot. 21 Kay akong
gisubay ang dalan ni Yahweh ug diha sa pagkadaotan wala gayod ako
mitalikod gikan sa akong Dios. 22 Kay ang tanan niyang matarong nga
kasugoan nagauna kanako; maingon man sa iyang mga mando, wala
ko kini gisalikway. 23 Wala usab akoy sayop sa iyang atubangan, ug
gilikay ko ang akong kaugalingon gikan sa sala. 24 Busa gilig-on ako ni
Yahweh tungod sa akong pagkamatarong, tungod kay ang akong mga
kamot hinlo diha sa iyang atubangan. 25 Alang niadtong nagmatinumanon,
gipakita mo nga ikaw matinumanon; sa tawo nga hingpit, gipakita mo
nga ikaw hingpit. 26 Alang niadtong putli, gipakita mo nga ikaw putli;
apan maabtikon ka ngadto ni bisan kinsang sukwahi. 27 Kay giluwas
mo kadtong mga tawong gisakit, apan gipaubos mo kadtong mga mata
nga mapasigarbohon! 28 Kay gidagkotan mo ang akong suga; gihayagan
ni Yahweh nga akong Dios ang akong kangitngit. 29 Kay pinaagi kanimo
makadagan ako ngadto sa usa ka babag; pinaagi sa akong Dios makaambak
ako sa kuta. 30 Alang sa Dios: hingpit ang iyang mga pamaagi. Ang
pulong ni Yahweh putli! Siya mao ang taming sa tanan nga modangop
kaniya. 31 Kinsa pa ba ang Dios gawas kang Yahweh? Kinsa pa ba ang
bato gawas sa among Dios? 32 Mao kini ang Dios nga naghatag ug kusog
kanako sama sa bakos, nga nagbutang sa tawong matarong sa iyang dalan.
33 Gipaabtik niya ang akong mga tiil sama sa binaw ug gibutang ako sa
hataas nga mga dapit! 34 Gibansay niya ang akong mga kamot alang sa
gubat ug ang akong mga bukton sa pagbira sa pana nga bronse. 35 Gihatag
mo kanako ang taming sa imong kaluwasan. Ang imong tuong kamot
nagtabang alang kanako, ug ang imong kaluoy ang naghimo kanako nga
bantogan. 36 Naghimo ka ug halapad nga hawan ilalom sa akong mga
tiil aron dili madalin-as ang akong mga tiil. 37 Gigukod ko ang akong
mga kaaway ug ako silang nadakpan; wala gayod ako mipauli hangtod
nga malaglag sila. 38 Gidugmok ko sila aron dili na sila makabangon pa;
nangatumba sila sa akong tiilan. 39 Kay gihatagan mo ako ug kusog sama sa
bakos sa panggubatan; gipailalom mo kanako kadtong nakigbatok kanako.
40 Gihatag mo kanako ang tangkugo sa akong mga kaaway; giwagtang ko
kadtong nagdumot kanako. 41 Nagpakitabang sila, apan walay si bisan
usa ang nagluwas kanila; nagtawag sila kang Yahweh, apan wala siya

mitubag kanila. 42 Gidugmok ko sila hangtod nga mapulpog sama sa
abog nga gipalid sa hangin; gilabay ko sila sama sa lapok sa kadalanan.
43 Giluwas mo ako gikan sa panag-away sa mga tawo. Gihimo mo akong
pangulo sa tibuok kanasoran. Gialagaran ako sa mga tawo nga wala ko
mailhi. 44 Sa dihang madungog nila ako, mituman sila kanako; ang mga
langyaw napugos sa pagyukbo kanako. 45 Nanggawas ang mga langyaw
nga nagpangurog gikan sa ilang mga kuta. 46 Buhi si Yahweh; hinaot nga
pagadayegon ang akong bato. Hinaot nga mapasidunggan ang Dios sa
akong kaluwasan. 47 Siya mao ang Dios nga manimalos alang kanako, nga
nagbuntog sa mga kanasoran ilalom kanako. 48 Gipalingkawas ako gikan
sa akong mga kaaway! Sa pagkatinuod, gibayaw mo ako labaw niadtong
nakigbatok kanako! Giluwas mo ako gikan sa mga tawong malupigon.
49 Busa pasalamatan ko ikaw, O Yahweh, taliwala sa mga kanasoran; mag-
awit ako ug mga pagdayeg sa imong ngalan! 50 Gihatag sa Dios ang
dakong kadaogan sa iyang hari, ug gipakita niya ang iyang maunongon
nga kasabotan ngadto sa iyang pinili, ngadto kang David ug ngadto sa
iyang kaliwatan hangtod sa kahangtoran.

19

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Ang kalangitan
nagpadayag sa himaya sa Dios, ug ang kawanangan nagpakita sa iyang
mga binuhat! 2 Adlaw-adlaw nagaawas ang pagpanugilon; matag gabii
nagapadayag kini sa kaalam. 3 Walay mga sinultihan o pinulongan; ang
ilang mga tingog dili madungog. 4 Apan mikaylap ang ilang mga pulong
ngadto sa tibuok yuta, ug ang ilang mga gipanugilon miabot sa kinatumyan
sa kalibotan. Gipabarog niya ang tolda sa adlaw diha kanila. 5 Ang adlaw
sama sa usa ka pamanhonon nga migula sa iyang lawak ug sama sa
kusgang lalaki nga nagmaya sa iyang pagdagan sa lumba. 6 Misubang
ang adlaw gikan sa usa ka bahin ug milatas sa kawanangan ngadto sa
laing bahin; walay makaikyas sa kainit niini. 7 Ang balaod ni Yahweh
hingpit, nga nagpabag-o sa kalag; ang pagpamatuod ni Yahweh kasaligan
nga naghimo nga maalamon sa mga yano. 8 Matarong ang pagpanudlo ni
Yahweh, nga naghimo sa kasingkasing nga malipayon; ang kasugoan ni
Yahweh putli, nga nagahayag sa mga mata. 9 Ang kahadlok kang Yahweh
putli nga molungtad hangtod sa kahangtoran; ang matarong nga kasugoan
ni Yahweh matuod ug ang tanan lunlon matarong! 10 Mas bililhon pa
sila kay sa bulawan, labaw pa kay sa lunlong bulawan; mas tam-is pa
sila kay sa dugos ug sa tinulo nga dugos gikan sa balayan niini. 11 Oo,
pinaagi kanila ang imong sulugoon gipahimangnoan; nga sa pagtuman
niini adunay dakong ganti. 12 Kinsa ba ang nasayod sa tanan niyang
mga sayop? Hinloi ako gikan sa tinagong mga kalapasan. 13 Ilikay ang
imong sulugoon gikan sa mga sala sa pagkamapahitas-on; ug ayaw tugoti
nga magmando sila kanako. Unya mahimo akong hingpit, ug dili ako
mahimong sad-an gikan sa tanang kalapasan. 14 Hinaot nga ang mga
pulong sa akong baba ug ang mga panghunahuna sa akong kasingkasing
madawat diha sa imong panan-aw, O Yahweh, ang akong bato ug ang
akong manluluwas.

20

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Hinaot nga
tabangan ka ni Yahweh sa adlaw sa kasamok; hinaot nga ang ngalan sa

Dios ni Jacob magapanalipod kanimo 2 ug ipadala ang tabang gikan sa
balaang dapit aron sa pagtabang kanimo gikan sa Zion. 3 Hinaot nga
hinumdoman niya ang imong mga halad ug pagadawaton ang imong
halad sinunog. Sela 4 Hinaot nga ihatag niya kanimo ang gipangandoy
sa imong kasingkasing ug tumanon ang tanan mong mga laraw. 5 Unya sa
imong kadaogan magmaya kita, ug diha sa ngalan sa atong Dios, ituboy
nato ang mga bandila. Hinaot nga ihatag ni Yahweh ang tanan mong
gipangamuyo. 6 Karon nasayod ako nga si Yahweh magaluwas sa iyang
pinili; siya magatubag kaniya gikan sa iyang balaang langit uban sa kusog
sa iyang tuong kamot nga makaluwas kaniya. 7 Ang uban nagsalig sa
ilang mga karwahe ug ang uban sa ilang mga kabayo, apan motawag kita
kang Yahweh nga atong Dios. 8 Mangalaglag sila ug mangapukan, apan
mobangon kita ug mobarog nga matarong! 9 O Yahweh, luwasa ang hari;
tabangi kami sa dihang magatawag kami.

21

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Maglipay ang hari
diha sa imong kusog, O Yahweh! Pagkadako gayod sa iyang kalipay sa
kaluwasan nga imong gihatag! 2 Ikaw ang naghatag kaniya sa gipangandoy
sa iyang kasingkasing ug wala ka nagdumili sa gihangyo sa iyang mga
ngabil. Sela 3 Kay ikaw ang nagdala kaniya sa daghang panalangin;
gipurongpurongan mo siya ug lunlon bulawan. 4 Nangayo siya ug
kinabuhi; gihatag mo kini kaniya; gilugwayan mo pa siya sa taas nga mga
adlaw hangtod sa walay kataposan. 5 Dako ang iyang himaya tungod sa
imong kadaogan; gihatag mo kaniya ang imong katahom ug kahalangdon.
6 Kay gihatag mo kaniya ang molungtad nga mga panalangin; gilipay
mo siya uban ang kalipay diha sa imong presensya. 7 Kay ang hari
nagsalig kang Yahweh; pinaagi sa matinud-anong kasabotan sa Labing
Halangdon dili siya matarog. 8 Ang imong kamot modakop sa tanan mong
kaaway; ang imong tuong kamot modakop niadtong nagdumot kanimo.
9 Sa panahon sa imong kasuko, pagasunogon mo sila sama sa nagdilaab
nga hudno. Gipukan sila ni Yahweh sa iyang kapungot, ug ang kalayo
magaut-ot kanila. 10 Pagalaglagon mo ang ilang mga anak gikan sa yuta
ug ang ilang kaliwatan diha sa katawhan. 11 Kay gitinguha nila ang
daotan batok kanimo; naglaraw sila nga dili magmalampuson! 12 Kay
ikaw ang magpapauli kanila; gipunting mo ang imong pana batok kanila.
13 Bayawon ka, O Yahweh, diha sa imong kusog; magaawit ug magadayeg
kami sa imong gahom.

22

1 Alang sa pangulong musikero; gihan-ay sa “Timpo sa binaw.” Ang
salmo ni David. Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo man ako? Nganong
halayo ka man kaayo gikan sa pagluwas kanako ug halayo gikan sa mga
pulong sa akong pag-agulo? 2 Dios ko, nagtuaw ako sa adlaw, apan wala
ka mitubag, ug sa kagabhion wala ako maghilom! 3 Apan balaan ka;
naglingkod ka ingon nga hari uban ang mga pagdayeg sa Israel. 4 Nagasalig
kanimo ang among katigulangan; nagsalig sila kanimo, ug giluwas mo
sila. 5 Nagtuaw sila kanimo ug giluwas mo sila. Nagsalig sila kanimo
ug wala sila napakyas. 6 Apan ulod lamang ako ug dili usa ka tawo,
kaulawan ako ngadto sa mga tawo ug tinamay sa katawhan. 7 Ang tanang
nakakita kanako nagtamay kanako; nagbugalbugal kanako; nagpanglingo

sila kanako. 8 Miingon sila, “Nagsalig siya kang Yahweh; pasagdi nga si
Yahweh ang moluwas kaniya. Pasagdi nga siya ang moluwas kaniya, kay
nahimuot man siya kaniya.” 9 Kay gipagula mo ako gikan sa tagoangkan;
gihimo mo ako nga mosalig kanimo sa dihang nagsuso pa ako sa akong
inahan. 10 Gipahimugso ako diha kanimo gikan sa tagoangkan; ikaw
mao ang akong Dios sukad pa nga anaa ako sa tagoangkan sa akong
inahan! 11 Ayaw pagpahilayo kanako, kay ang kasamok haduol lamang;
walay si bisan usa ang motabang kanako. 12 Gilibotan ako sa daghan nga
torong baka; mga kusgan nga mga torong baka sa Basan ang nagapalibot
kanako. 13 Ginganga nila pag-ayo ang ilang mga baba batok kanako
sama sa nagangulob nga liyon nga magkuniskunis sa iyang biktima.
14 Gibubo ako sama sa tubig, ug ang tanan kong kabukogan nangalisa. Ang
akong kasingkasing sama sa kandila; natunaw kini sa akong kinasuloran.
15 Nauga ang akong kusog sama sa kolon; ang akong dila mitapot sa
akong alingagngag. Gipahimutang mo ako sa abog sa kamatayon. 16 Kay
gilibotan ako sa mga iro; ang panon sa mga daotan nag-alirong kanako;
gitusok nila ang akong mga kamot ug mga tiil. 17 Maihap ko na ang
tanan kong kabukogan. Gitan-aw ug gitutokan nila ako. 18 Gibahin-bahin
nila ang akong mga bisti sa ilang taliwala, nagripa sila alang sa akong
mga sapot. 19 Ayaw pagpahilayo, O Yahweh; palihog pagdali aron sa
pagtabang kanako, akong kusog! 20 Luwasa ang akong kalag gikan sa
espada, ang akong usa lamang ka kinabuhi gikan sa mga kuko sa mga
ihalas nga iro. 21 Luwasa ako gikan sa baba sa liyon; luwasa ako gikan sa
sungay sa mga ihalas nga baka. 22 Imantala ko ang imong ngalan ngadto
sa akong mga kaigsoonan; taliwala sa panagtigom pagadaygon ko ikaw.
23 Kamo nga nagmahadlokon kang Yahweh, dayega siya! Kamong tanan
nga kaliwat ni Jacob, pasidunggi siya! Barog nga may pagtahod kaniya,
kamong tanan nga kaliwatan sa Israel! 24 Kay wala niya gipasagdan
o gisalikway ang pag-antos sa mga dinaogdaog; wala gitago ni Yahweh
ang iyang panagway gikan kaniya; sa dihang nagtawag kaniya ang mga
dinaogdaog, gidungog niya. 25 Tungod kanimo magdayeg ako diha sa
dakong panagtigom; tumanon ko ang akong gipanaad atubangan niadtong
nagmahadlokon kaniya. 26 Ang dinaogdaog magakaon ug matagbaw;
kadtong nangita kang Yahweh magadayeg kaniya. Hinaot nga ang
inyong mga kasingkasing mabuhi hangtod sa kahangtoran. 27 Ang tanang
katawhan sa kalibotan mahinumdom ug mobalik kang Yahweh; ang
tanang kabanayan sa kanasoran manghapa sa imong atubangan. 28 Kay
iya ni Yahweh ang gingharian; siya mao ang magmamando labaw sa
tanang kanasoran. 29 Ang tanang malampusong katawhan sa kalibotan
magakombira ug magasimba; kadtong tanan nga mikanaog ngadto sa abog
magayukbo sa iyang atubangan, kadtong dili arang makatipig sa ilang
kaugalingong kinabuhi. 30 Ang moabot nga kaliwatan magaalagad kaniya;
magasugilon sila sa mosunod nga kaliwatan sa Ginoo. 31 Moabot sila ug
magasulti sa iyang pagkamatarong; magasugilon sila ngadto sa katawhan
nga wala pa matawo kung unsa ang iyang nabuhat!

23

1 Ang salmo ni David. Si Yahweh mao ang akong magbalantay; walay
makulang kanako. 2 Gipahigda niya ako sa lunhaw nga mga sibsibanan;
gitultolan niya ako sa linaw nga tubig. 3 Gilig-on niya ang akong kinabuhi;
gigiyahan niya ako sa hustong dalan tungod sa iyang ngalan. 4 Bisan

magalakaw ako latas sa walog sa labing mangitngit nga landong; dili ako mahadlok sa kadaot sanglit nag-uban ka man kanako; ang imong bunal ug ang imong sungkod nanalipod man kanako. 5 Giandam mo ang lamesa sa akong atubangan diha sa presensiya sa akong mga kaaway; gidihogan mo sa lana ang akong ulo; nagaawas ang akong kupa. 6 Ang pagkamaayo gayod ug ang matinud-anong kasabotan magasunod kanako sa tanang adlaw sa akong kinabuhi; ug magapuyo ako sa balay ni Yahweh sa hataas gayod nga panahon!

24

1 Ang salmo ni David. Ang kalibotan iya ni Yahweh, ug ang tanan niini, ang kalibotan, ug ang tanang nagpuyo niini. 2 Kay gitukod niya kini ibabaw sa kadagatan ug gipalig-on kini ibabaw sa kasapaan. 3 Kinsa ba ang motungas sa bukid ni Yahweh? Kinsa ba ang mobarog sa iyang balaang dapit? 4 Siya nga adunay hinlo nga mga kamot ug putli nga kasingkasing; nga wala nagpasaka ug kabakakan, ug wala manumpa aron sa pagpanlimbong. 5 Makadawat siya sa panalangin nga gikan kang Yahweh ug ang pagkamatarong gikan sa Dios sa iyang kaluwasan. 6 Ingon niini ang kaliwatan niadtong nangita kaniya, kadtong nagapangita sa panagway sa Dios ni Jacob. Sela 7 Ablihi ang mga ganghaan; ablihi ang walay kataposang mga pultahan, aron ang Hari sa himaya makasulod! 8 Kinsa ba kining Hari sa himaya? Si Yahweh ang kusgan ug makagagahom; si Yahweh ang makagagahom sa panggubatan. 9 Ablihi ang mga ganghaan; ablihi ang walay kataposang mga pultahan, aron makasulod ang Hari sa himaya! 10 Kinsa ba kining Hari sa himaya? Si Yahweh sa panon, siya ang Hari sa himaya. Sela

25

1 Ang Salmo ni David. Nganha kanimo, O Yahweh, itugyan ko ang akong kinabuhi! 2 Akong Dios, nagasalig ako kanimo. Ayaw ako pakaulawi; ayaw tugoti ang akong mga kaaway nga magmadaogon batok kanako. 3 Hinaot nga walay si bisan kinsa nga naglaom kanimo ang maulawan, hinaot nga ang maulawan mao kadtong malimbungon nga walay hinungdan! 4 Ipaila kanako ang imong mga dalan, O Yahweh; itudlo kanako ang imong mga agianan. 5 Tultoli ako ngadto sa imong kamatuoran ug tudloi ako, kay ikaw mao man ang Dios sa akong kaluwasan; naglaom ako kanimo sa tibuok adlaw. 6 Hinumdomi, O Yahweh, ang imong pagkamaluloy-on ug ang imong matinud-anong kasabotan; kay sa kanunay anaa sila. 7 Ayaw hinumdomi ang mga sala sa akong pagkabatan-on o sa akong pagkamasinupakon; Hinumdomi ako uban sa matinud-anong saad tungod sa imong kaayo, O Yahweh! 8 Si Yahweh maayo ug matarong; busa gitudloan niya ang mga makasasala sa dalan. 9 Gitultolan niya ang mapainubsanon sa kung unsa ang matarong ug gitudloan niya sila sa iyang dalan. 10 Ang tanang agianan ni Yahweh mao ang mahigugmaong kalolot ug pagkamatinumanon alang niadtong nagtipig sa iyang kasabotan ug sa iyang ligdong nga mga sugo. 11 Tungod ug alang sa imong ngalan, O Yahweh, pasayloa ang akong sala, kay dako na kini kaayo. 12 Kinsa mang tawhana ang nahadlok kang Yahweh? Ang Ginoo magtudlo kaniya sa dalan nga angay niyang pilion. 13 Ang iyang kinabuhi mosubay sa pagkamaayo; ug ang iyang mga kaliwatan makapanunod sa yuta. 14 Ang pagpakighigala ni Yahweh alang niadtong nagpasidungog kaniya, ug ang

iyang kasabotan gipaila ngadto kanila. 15 Ang akong mga mata anaa
kanunay kang Yahweh, kay ipalingkawas niya ang akong mga tiil gikan
sa pukot. 16 Patalinghogi intawon ako ug kaloy-i ako; kay ako nag-
inusara ug sinakit. 17 Ang kasamok sa akong kasingkasing nagkadako na;
ipalingkawas ako sa akong kagul-anan! 18 Tan-awa ang akong kasakit ug
ang akong pag-antos; pasayloa ang tanan nakong mga sala. 19 Tan-awa ang
akong mga kaaway, kay daghan kaayo sila; nagdumot sila kanako uban sa
mabangis nga pagdumot. 20 Panalipdi ang akong kinabuhi ug luwasa ako;
ayaw ako pakaulawi, kay midangop ako diha kanimo! 21 Hinaot nga ang
pagkamatinud-anon ug ang pagkamatarong mapatunhay kanako, kay ako
naglaom diha kanimo. 22 Luwasa ang Israel, O Dios, sa tanan niyang mga
kalisdanan!

26

1 Ang Salmo ni David. Hukmi ako, O Yahweh, kay naglakaw man ako
uban sa kahingpitan; nagsalig ako kang Yahweh nga walay pagduhaduha.
2 Susiha ako, O Yahweh, ug sulayan mo ako; sulayi ang kaputli sa
akong kinasulorang bahin ug sa akong kasingkasing! 3 Kay ang imong
matinud-anong kasabotan anaa atubangan sa akong mga mata, ug
maglakaw ako diha sa imong pagkamatinud-anon. 4 Wala ako makig-
abin sa malimbongong mga tawo, ni makig-uban sa bakakong mga tawo.
5 Gidumtan ko ang panagtigom sa mga tawong daotan, ug wala ako
magpuyo tipon sa mga daotan. 6 Manghunaw ako sa akong kamot diha
sa pagkawalay sala, ug molibot ako sa imong halaran, O Yahweh, 7 aron
moawit sa usa ka makusog nga awit sa pagdayeg ug mosugilon sa tanan
nimong katingalahang mga buhat. 8 O Yahweh, gihigugma ko ang pinuy-
anan kung diin ka nagpuyo, ang dapit kung diin magpuyo ang imong
himaya! 9 Ayaw ako laglaga uban sa mga makasasala, o ang akong
kinabuhi uban sa mga tawong uhaw sa dugo, 10 nga diha sa mga kamot
nga adunay laraw, ug nga sa tuong kamot napuno sa mga suhol. 11 Apan
alang kanako, magalakaw ako diha sa kahingpitan; luwasa ako ug kaloy-i
ako. 12 Ang akong tiil nagabarog patag nga yuta; diha sa mga panagtigom
maghimaya ako kang Yahweh!

27

1 Ang Salmo ni David. Si Yahweh mao ang akong kahayag ug ang
akong kaluwasan; kinsa ba ang akong angay kahadlokan? Si Yahweh
mao ang dalangpanan sa akong kinabuhi; kinsa ba ang akong angay
kalisangan? 2 Sa pagpakigbatok kanako sa mga tawong daotan aron sa
pagkaon sa akong unod, natumba ug napukan ang akong mga kalaban ug
mga kaaway. 3 Bisan pa ang kasundalohan mag-alirong batok kanako, dili
mahadlok ang akong kasingkasing; bisan pa kung ang gubat motungha
batok kanako, bisan pa man niini magpabilin akong magmaisogon. 4 Usa
lamang ka butang ang akong gihangyo kang Yahweh; ug pagapangitaon
ko kana: nga makapuyo ako diha sa pinuy-anan ni Yahweh sa tanang
mga adlaw sa akong kinabuhi, aron makita ko ang kaanyag ni Yahweh
ug makapamalandong sulod sa iyang templo. 5 Kay sa adlaw sa kasamok
pagatagoan niya ako sa iyang pinuy-anan; diha sa tabil sa iyang tolda
pagatagoan niya ako. Igatuboy niya ako ibabaw sa taas nga bato!
6 Unya ang akong ulo ihangad batok sa akong mga kaaway nga nag-
alirong kanako, ug magahalad ako ug halad sa kalipay diha sa iyang

tolda! Magaawit ako ug magbuhat sa mga awit alang kang Yahweh!
7 Patalinghogi, O Yahweh, ang akong tingog sa paghilak! Kaloy-i ako,
ug tubaga ako! 8 Nagsulti ang akong kasingkasing mahitungod kanimo,
"Pangitaa ang iyang panagway!" Gipangita ko ang imong panagway, O
Yahweh! 9 Ayaw tagoi ang imong panagway gikan kanako; ayaw isalikway
ang imong sulogoon diha sa kasuko! Ikaw ang akong magtatabang; ayaw
ako talikdi o pasagdi, O Dios sa akong kaluwasan! 10 Bisan kung talikdan
ako sa akong amahan ug sa akong inahan, dawaton ako ni Yahweh.
11 Tudloi ako sa imong dalan, O Yahweh! Giyahi ako sa patag nga agianan
tungod sa akong mga kaaway. 12 Ayaw ako itugyan ngadto sa mga tinguha
sa akong mga kaaway, kay ang bakak nga mga saksi mibatok na kanako,
ug mibuga sila sa kabangis. 13 Unsa man ang mahitabo kanako kung wala
ako mituo nga makita ko ang kamaayo ni Yahweh ibabaw sa yuta sa mga
buhi? 14 Maghulat ka alang kang Yahweh; pagmalig-on ug pagmaisogon
sa imong kasingkasing! Maghulat alang kang Yahweh!

28

1 Ang salmo ni David. Kanimo, O Yahweh, naghilak ako; akong bato,
ayaw pagpakabungol kanako. Kung dili mo ako patalinghogan, mahiapil
ako niadtong nagpadulong sa lubnganan. 2 Patalinghogi ang tingog sa
akong pagpangaliya sa dihang magtawag ako alang sa tabang gikan
kanimo, sa dihang ibayaw ko ang akong mga kamot ngadto sa imong
labing balaang dapit! 3 Ayaw ako guyora uban sa mga daotan, kadtong
nagpakasala, kadtong nagsulti nga malinawon sa ilang mga silingan apan
aduna diay pagkadaotan sa ilang kasingkasing. 4 Hatagi sila kung unsa
ang angay sa ilang binuhatan ug balosi sila sa ilang daotang mga hangyo,
balosi sila sumala sa buhat sa ilang mga kamot ug ihatag kanila ang igong
bayad. 5 Tungod kay wala sila makasabot sa mga buhat ni Yahweh o sa
mga buhat sa iyang mga kamot, pagagun-obon niya sila ug dili na gayod
sila pagatukoron pag-usab. 6 Dalaygon si Yahweh tungod kay gidungog
niya ang tingog sa akong pagtuaw! 7 Si Yahweh mao ang akong kusog ug
ang akong taming; ang akong kasingkasing nagsalig kaniya, ug gitabangan
ako. Busa, dako ang pagmaya sa akong kasingkasing, ug dayegon ko siya
uban sa panag-awit. 8 Si Yahweh mao ang kusog sa iyang katawhan ug
siya ang dalangpanan sa iyang pinili. 9 Luwasa ang imong katawhan ug
panalangini ang imong panulondon. Magbalantay ka kanila ug sapnaya
sila hangtod sa kahangtoran.

29

1 Ang salmo ni David. Dayega si Yahweh, kamong mga anak sa Dios!
Dayega si Yahweh tungod sa iyang himaya ug kusog. 2 Ihatag kang
Yahweh ang himaya nga angay sa iyang ngalan. Yukboi si Yahweh diha
sa katahom sa pagkabalaan. 3 Ang tingog ni Yahweh nadungog ibabaw sa
katubigan; ang Dios sa mahimayaong dalogdog, nagdalogdog si Yahweh
ibabaw sa daghang katubigan. 4 Ang tingog ni Yahweh gamhanan; ang
tingog ni Yahweh halangdon. 5 Ang tingog ni Yahweh nagbali sa mga
cedro; gibalibali ni Yahweh ang mga cedro sa Lebanon. 6 Gipalukso niya
ang Lebanon ug ang Sirion sama sa nating baka. 7 Ang tingog ni Yahweh
nagpadala sa nagdilaab nga kalayo. 8 Ang tingog ni Yahweh nagauyog sa
kamingawan; si Yahweh nagauyog sa kamingawan sa Cades. 9 Ang tingog
ni Yahweh naglubag sa kahoy nga tugas ug gihukasan ang kalasangan.

Ang tanan nga anaa sa sulod sa iyang templo nanag-ingon “Himaya!”
10 Milingkod si Yahweh ingon nga hari ibabaw sa lunop; naglingkod si
Yahweh ingon nga hari hangtod sa kahangtoran. 11 Maghatag si Yahweh
ug kusog sa iyang katawhan; magpanalangin si Yahweh sa iyang katawhan
diha sa pakigdait.

30

1 Ang salmo; awit alang sa paghalad sa templo. Ang salmo ni David.
Pagabayawon ko ikaw, O Yahweh, kay gituboy mo ako ug wala mitugot
nga ang akong mga kaaway magmaya batok kanako. 2 O Yahweh nga
akong Dios, naghilak ako kanimo aron tabangan, ug giayo mo ako. 3 O
Yahweh, gikuha mo ang akong kalag gikan sa Sheol, gipakabuhi mo
ako gikan sa pagkanaog sa akong lubnganan. 4 Awiti ug dayega si
Yahweh, kamo nga iyang matinumanong katawhan. Pagpasalamat sa
dihang mahinumdoman ninyo ang iyang pagkabalaan. 5 Kay sa makadiyot
lamang ang iyang kasuko, apan ang iyang kaluoy molungtad sa tibuok
kinabuhi. Ang panaghilak moabot sa kagabhion, apan moabot ang
kalipay sa kabuntagon. 6 Diha sa kaisog mosulti ako, “Dili ako matarog.”
7 O Yahweh, pinaagi sa imong kalooy gipabarog mo ako ingon nga lig-
ong bukid; apan sa dihang gitagoan mo ang imong panagway, nahasol
ako. 8 Naghilak ako kanimo, O Yahweh, ug nangita sa kaluoy gikan sa
akong Ginoo. 9 Unsa man ang kaayohan nga anaa sa akong kamatayon,
kung moadto man lamang ako sa lubnganan? Dayegon ka ba sa mga
abog? Makapadayag ba kini sa imong pagkamasaligan? 10 Patalinghogi,
O Yahweh, ug kaloy-i intawon ako! O Yahweh, mahimo kang akong
magtatabang. 11 Gipulihan mo ug panagsayaw ang akong pagbangotan,
gihukas mo ang akong bisting sako ug gisul-oban mo ako sa kalipay.
12 Busa karon ang akong himaya magaawit sa pagdayeg diha kanimo ug
dili magpakahilom; O Yahweh nga akong Dios, magpasalamat ako kanimo
hangtod sa kahangtoran.

31

1 Kanimo, Yahweh, midangop ako, ayaw gayod itugot nga maulawan
ako. Luwasa ako diha sa imong pagkamatarong. 2 Paminawa ako; luwasa
dayon ako; ikaw ang bato nga akong dalangpanan, ang tigpanalipod nga
magluwas kanako. 3 Kay ikaw mao ang akong bato ug ang akong kota; busa
alang sa imong ngalan, tultuli ug giyahi ako. 4 Sakmita ako gikan sa lit-ag
nga ilang giandam alang kanako, kay ikaw ang akong dalangpanan. 5 Sa
imong kamot itugyan ko ang akong espiritu; luwasa ako, Yahweh, Dios
nga kasaligan. 6 Gikasilagan ko kadtong nag-alagad sa mga walay pulos
nga mga diosdios, apan nagsalig ako kang Yahweh. 7 Magmalipayon ug
magmaya ako diha sa imong matinud-anong kasabotan, kay nakita nimo
ang akong kagul-anan; nasayod ka sa kalisdanan sa akong kalag. 8 Wala
nimo ako itugyan ngadto sa kamot sa akong kaaway. Gipahimutang mo
ang akong mga tiil sa lapad ug hawan nga dapit. 9 Kaloy-i intawon ako,
Yahweh, kay anaa ako sa kalisdanan; nanghubag na ang akong mga mata
kay nagsubo ang akong kalag ug ang akong lawas. 10 Kay ang akong
kinabuhi naluya tungod sa pagsubo ug nag-agulo ang akong katuigan.
Naluya ang akong kusog tungod sa akong sala, ug nagkagabok na ang
akong kabukogan. 11 Tungod sa tanan kong mga kaaway, gitamay ako
sa mga tawo; nangahadlok ang akong mga silingan sa nahitabo kanako,

ug nangalisang kadtong nakaila kanako. Kadtong nakakita kanako sa
dalan, magpalayo kanako. 12 Gikalimtan ako sama sa patay nga tawo
nga wala nay nakahinumdom. Sama ako sa buak nga kulon. 13 Kay
nadungog ko ang paghinunghongay sa kadaghanan, makalilisang nga mga
balita bisan asa nga daw naglaraw sila batok kanako. Naglaraw sila
sa pagkuha sa akong kinabuhi. 14 Apan nagsalig ako kanimo, Yahweh;
moingon ako, “Ikaw ang akong Dios.” 15 Ang akong padulngan anaa sa
imong kamot. Luwasa ako gikan sa kamot sa akong mga kaaway ug gikan
niadtong naggukod kanako. 16 Padan-aga ang imong nawong ngadto sa
imong sulugoon; luwasa ako sa imong matinud-anong kasabotan. 17 Ayaw
gayod itugot nga maulawan ako, Yahweh; kay nagsangpit ako kanimo!
Maulawan unta ang mga daotan! Mahilom unta sila didto sa Sheol.
18 Mahilom unta ang mga bakakong ngabil nga mahagitong nanghimaraot
sa mga matarong uban ang mga mapahitas-on ug ang mapasipalahon.
19 Pagkadako gayod sa imong kaayo nga imong gitagana sa mga nagtahod
kanimo, nga gipakita nimo niadtong midangop kanimo diha sa atubangan
sa mga anak sa katawhan! 20 Sa puloy-anan sa imong presensya, gitago
mo sila gikan sa mga laraw sa mga tawo. Gitago mo sila sa puloy-anan
gikan sa daotang mga dila. 21 Bulahan si Yahweh, kay gipakita niya kanako
ang iyang kahibulongang matinud-anong kasabotan sa dihang anaa ako sa
linikosan nga siyudad. 22 Sa akong pagdalidali miingon ako, “Giwala mo
na ako sa imong panan-aw,” apan gidungog mo ang akong paghangyo sa
dihang nagpakitabang ako kanimo. 23 O, higugmaa si Yahweh, kamong
tanan nga matinud-anon nga mga sumusunod. Panalipdan ni Yahweh
ang matinud-anon, apan panimaslan niya ang mga mapahitas-on sa angay
kanila. 24 Pagmalig-on ug pagmasaligon, kamong tanan nga nagsalig sa
pagtabang ni Yahweh.

32

1 Bulahan ang tawo nga gipasaylo na ang kalapasan, ang sala gitabonan
na. 2 Bulahan ang tawo nga wala na isipa ni Yahweh nga sad-an ug wala
nay paglimbong sa espiritu. 3 Sa dihang nagpakahilom ako, nagkagabok
ang akong kabukogan samtang nag-agulo sa ako tibuok adlaw. 4 Kay adlaw
ug gabii ang imong kamot nagkabug-at nganhi kanako. Nalawos ang akong
kusog sama sa panahon sa ting-init. Selah 5 Unya giila ko ang akong sala
diha kanimo ug wala ko gililong ang akong mga daotang buhat. Miingon
ako, “Isugid ko ang akong mga kalapasan kang Yahweh,” ug gipasaylo mo
ang pagkadaotan sa akong sala. Selah. 6 Tungod niini, ang tanang diosnon
angay mag-ampo kanimo sa panahon sa dakong kalisdanan. Unya sa
dihang moawas ang baha, dili kini moabot niadtong mga tawhana. 7 Ikaw
ang akong tagoanan; bantayan mo ako gikan sa kasamok. Palibotan mo
ako uban sa mga awit sa kadaogan. Selah 8 Mandoan ug tudloan ko ikaw
sa dalan nga imong pagalaktan. Mandoan ko ikaw samtang nagatan-aw
ako kanimo. 9 Ayaw pagpahisama sa kabayo o sama sa mula, nga walay
salabotan; pinaagi lamang sa rinda ug latigo nga maoy nagdumala kanila
kung asa nimo sila buot paadtuon. 10 Daghan ang kagul-anan sa daotang
mga tawo, apan nagpalibot ang matinud-anong kasabotan ni Yahweh
niadtong nagsalig kaniya. 11 Paglipay diha kang Yahweh, ug pagmaya,
kamong mga matarong; singgit sa kalipay, kamong tanan nga matarong
ang kasingkasing.

33

1 Paglipay diha kang Yahweh, kamong mga matarong; ang pagdayeg
angay sa mga matarong. 2 Pasalamati si Yahweh dinuyogan sa alpa; ug
awiti siyag mga pagdayeg dinuyogan sa alpa nga napulo ang kuwerdas.
3 Awiti siyag bag-ong awit; ayoha pagtugtog ug singgit sa kalipay. 4 Kay ang
pulong ni Yahweh matarong, ug ang tanan niyang gibuhat makiangayon.
5 Gihigugma ni Yahweh ang pagkamatarong ug ang hustisya. Napuno sa
matinud-anong kasabotan ni Yahweh ang kalibotan. 6 Pinaagi sa pulong
ni Yahweh nahimo ang kalangitan, ug nahimo ang tanang kabituonan
pinaagi sa gininhawa sa iyang baba. 7 Gitigom niya ang tubig sa
dagat sama sa usa ka pundok; gibutang niya ang kadagatan sa lawak-
pundohanan. 8 Tugoti nga mahadlok ang tibuok kalibotan kang Yahweh;
tugoti ang tanan nga lumulupyo sa kalibotan nga mobarog nga may
kahadlok kaniya. 9 Kay misulti siya, ug nahimo kini; nagsugo siya, ug
mitungha kini. 10 Gibabagan ni Yahweh ang panag-abin sa kanasoran,
gidumalahan niya ang mga laraw sa katawhan. 11 Ang mga laraw ni
Yahweh molungtad sa kahangtoran, ang mga laraw sa iyang kasingkasing
alang sa tanang kaliwatan. 12 Bulahan ang nasod nga ang Dios mao si
Yahweh, ang katawhan nga iyang gipili ingon nga iyang mapanunod.
13 Mitan-aw si Yahweh gikan sa langit; nakita niya ang tanang katawhan.
14 Sa dapit kung diin siya nagpuyo, midungaw siya sa tanan nga nagpuyo
sa kalibotan. 15 Siya nga maoy nag-umol sa kasingkasing nilang tanan,
nagtan-aw sa ilang mga binuhatan. 16 Walay hari nga maluwas pinaagi
sa panon sa kasundalohan; walay manggugubat nga maluwas pinaagi sa
iyang kakusgan. 17 Ang kabayo dili kasaligan alang sa kadaogan, bisan
pa sa iyang kakusgan, dili siya makaluwas. 18 Tan-awa, ang mata ni
Yahweh anaa niadtong may kahadlok kaniya, ug kadtong nagsalig sa iyang
matinud-anong kasabotan 19 aron ilikay nila ang ilang kinabuhi gikan sa
kamatayon ug giatiman sila panahon sa kagutom. 20 Maghulat kita kang
Yahweh; siya ang atong magtatabang ug tigpanalipod. 21 Maglipay ang
atong kasingkasing diha kaniya, kay misalig man kita sa iyang balaang
ngalan. 22 Yahweh, mag-uban unta kanamo ang imong matinud-anong
kasabotan samtang nagalaom kami kanimo.

34

1 Daygon ko si Yahweh sa tanang panahon, daygon ko siya kanunay
sa akong baba. 2 Daygon ko si Yahweh! Makadungog unta ang mga
dinaugdaog ug maglipay. 3 Dayga si Yahweh duyog kanako, ug atong
ipataas ang iyang ngalan. 4 Nagpakitabang ako kang Yahweh ug gitubag
niya ako, ug gihatagan niya akog kadaogan sa tanan kong mga kahadlok.
5 Kadtong nangita kaniya magmasanagon, ug ang ilang mga nawong dili
maulawan. 6 Misangpit kining dinaugdaog nga tawo ug gidungog siya
ni Yahweh ug giluwas siya sa tanan niyang kalisdanan. 7 Ang anghel
ni Yahweh nagkampo libot niadtong nagmahadlokon kaniya ug giluwas
sila. 8 Sulayi ug makita ninyo ang kaayo ni Yahweh. Bulahan ang tawo
nga modangop kaniya. 9 Kahadloki si Yahweh, kamo nga iyang balaang
katawhan. Walay makulang niadtong nagmahadlokon kaniya. 10 Ang
batan-ong liyon makabsan usahay sa pagkaon ug mag-antos sa kagutom,
apan kadtong moduol kang Yahweh dili makabsan sa bisan unsa nga
maayong mga butang. 11 Duol, mga anak nga lalaki, paminawa ako.

Tudloan ko kamo nga magmahadlokon kang Yahweh. 12 Kinsa man ang
tawo nga nagtinguha sa kinabuhi ug naghigugma sa daghang mga adlaw,
aron makita niya ang maayo? 13 Busa bantayi ang inyong dila sa pagsultig
daotan ug bantayi ang inyong ngabil sa pagsultig bakak. 14 Biyai ang
daotan ug buhata ang maayo. Pangitaa ang kalinaw ug paninguhaa kini.
15 Ang mga mata ni Yahweh anaa sa matarong ug ang iyang mga dalunggan
nakadungog sa ilang pagtuaw. 16 Apan ang nawong ni Yahweh nagabatok
sa nagbuhat og daotan, puohon sila aron dili na mahinumdoman sa
kalibotan. 17 Dunggon ni Yahweh ang pagtuaw sa mga matarong ug
luwason niya sila gikan sa tanan nilang mga kalisdanan. 18 Duol si Yahweh
sa samdan og kasingkasing, ug luwason niya kadtong dugmok sa espiritu.
19 Daghan ang kalisdanan sa mga matarong, apan luwason sila ni Yahweh
gikan niining tanan. 20 Ampingan niya ang tanan niyang kabukogan, nga
walay mabali bisan usa niini. 21 Ang daotan maoy mopatay sa daotang
tawo. Kadtong nagdumot sa matarong pagasilotan. 22 Luwason ni Yahweh
ang kinabuhi sa iyang mga sulugoon. Dili niya silotan kadtong midangop
kaniya.

35

1 Yahweh, pakigbatok niadtong nakigbatok kanako; pakig-away niadtong
nakig-away kanako. 2 Kupti ang imong gamay ug dako nga taming,
tindog ug tabangi ako. 3 Gamita ang imong bangkaw ug atsa alang
niadtong naggukod kanako; sultihi ang akong kalag, “Ako ang imong
kaluwasan.” 4 Maulawan ug mapakyas unta kadtong nangita sa akong
kinabuhi. Moatras ug malibog unta kadtong naglaraw og daotan kanako.
5 Mahisama unta sila sa uhot nga gipadpad sa hangin, samtang abugon sila
sa anghel ni Yahweh. 6 Mongitngit ug modanlog unta ang ilang agianan,
samtang gukdon sila sa anghel ni Yahweh. 7 Sa walay hinungdan nag-
andam silag lit-ag alang kanako; sa walay hinungdan nagkalot silag bangag
alang sa akong kinabuhi. 8 Laglaga sila sa wala nila damha. Mangaunay
sila sa ilang giandam nga lit-ag. Mangahulog sila niini, ngadto sa ilang
kalaglagan. 9 Apan magmalipayon ako diha kang Yahweh ug magmaya
sa iyang kaluwasan. 10 Ang tanan nakong kabukogan moingon, “Yahweh,
kinsa gayod ang sama kanimo, nga maoy magaluwas sa mga dinaugdaog
gikan niadtong mga gamhanan ug ang kabos ug nanginahanglan gikan
niadtong mangawat kanila?” 11 Ang dili matarong nga mga saksi mibarog;
nagpasangil sila ug bakak batok kanako. 12 Gibalosan nila ug daotan ang
akong pagkamaayo. Nagmasulub-on ako. 13 Apan, sa dihang nagsakit sila,
nagbisti ako ug sako; nagpuasa ako alang kanila ug giduko ko ang akong
ulo. 14 Nagsubo ako ingon nga alang sa akong igsoong lalaki; nagluhod
ako sa pagbangotan ingon nga alang sa akong inahan. 15 Apan sa dihang
napandol ako, naglipay sila ug nagtigom; nagtigom sila batok kanako, ug
nahibulong ako kanila. Gikuniskunis nila ako sa walay hunong. 16 Sa
walay pagtahod nga gibugalbugalan nila ako; gipakagotan nila ako sa
ilang mga ngipon. 17 Ginoo, hangtod kanus-a man ka nga magtan-aw lang
kanako? Luwasa ang akong kalag gikan sa ilang paglaglag, ang akong
kinabuhi gikan sa mga liyon. 18 Unya pasalamatan ko ikaw didto sa dakong
panagtigom; daygon ko ikaw taliwala sa daghang katawhan. 19 Ayaw itugot
nga maglipay ang akong mga limbongan nga mga kaaway tungod kanako;
ayaw itugot nga matuman ang ilang daotang mga laraw. 20 Kay wala

sila nagasulti ug kalinaw, apan naghimo silag malimbongong mga pulong
batok niadtong nagpuyo nga malinawon sa among yuta. 21 Ang ilang
mga baba nakigbatok kanako; miingon sila, “Hala! nakita namo kini.”
22 Nakita nimo kini, Yahweh, ayaw pagpakahilom; Ginoo, ayaw pagpalayo
kanako. 23 Pagmata ug bangon labani ako; Akong Dios ug akong Ginoo,
panalipdi ako. 24 Panalipdi ako, Yahweh nga akong Dios, tungod sa imong
pagkamatarong; ayaw itugot nga magmaya sila tungod kanako. 25 Ayaw
itugot nga moingon sila sa ilang kasingkasing, “Aha, natuman na ang
among gitinguha.” Ayaw itugot nga moingon sila, “Gilamoy na namo siya.”
26 Pakaulawi sila ug liboga kadtong buot magpasakit kanako. Masul-oban
unta sa kaulawan ug mapakyas kadtong nagdaugdaog kanako. 27 Hinaot
nga kadtong nagtinguha sa akong katubsanan magsinggit sa kalipay ug
magmaya; hinaot nga magpadayon sila sa pag-ingon, “Dalaygon si Yahweh,
siya nga malipay sa kadaogan sa iyang sulugoon.” 28 Unya isugilon ko ang
imong hustisya ug daygon ka sa tibuok adlaw.

36

1 Ang sala magsulti sama sa mananagna nga anaa sa kasingkasing sa
daotang tawo; walay kahadlok sa Dios diha sa iyang mga mata. 2 Kay
gihupay na niya ang iyang kaugalingon, naghunahuna nga dili makita
ang iyang sala ug dili pagadumtan. 3 Makasasala ug malimbongon ang
iyang mga pulong; dili niya buot nga mahimong maalamon ug magbuhat
og maayo. 4 Samtang naghigda siya sa iyang higdaanan, naglaraw siya sa
pagpakasala; naglaraw siyag daotan nga paagi; dili niya isalikway ang
daotan. 5 Ang imong matinud-anong kasabotan, Yahweh, misangko sa
kalangitan; ang imong kamaunongon misangko sa kapanganoran. 6 Ang
imong pagkamatarong nahisama sa bukid sa Dios; ang imong paghukom
nahisama sa kinahiladman. Yahweh, gitipigan nimo ang katawhan ug ang
mga mananap. 7 Pagkabililhon sa imong matinud-anong kasabotan, Dios!
Ang katawhan mopasilong sa landong sa imong mga pako. 8 Mabuhong
sila sa kadaghan sa pagkaon sa imong balay; gipainom nimo sila gikan sa
suba sa imong bililhong mga panalangin. 9 Kay ikaw man ang tinubdan sa
kinabuhi; sa imong kahayag makita namo ang kahayag. 10 Ipadayon gayod
ang imong matinud-anong kasabotan niadtong nakaila kanimo, ug ang
imong pagpanalipod niadtong mga matarong ang kasingkasing. 11 Ayaw
itugot ang tiil sa mapahitas-on nga moduol kanako. Ayaw itugot ang kamot
sa mga daotan nga moabog kanako. 12 Didto mapukan ang mga daotan;
matumba sila ug dili na makabangon.

37

1 Ayaw kalagot tungod sa mga nagbuhat og daotan; ayaw kasina
niadtong dili matarong ang binuhatan, 2 Kay sa dili madugay mangalaya
sila sama sa mga sagbot ug mangalarag sama sa lunhaw nga mga tanom.
3 Salig kang Yahweh ug buhata ang maayo; puyo sa yuta ug sibsib sa
pagkamatinud-anon. 4 Unya paglipay diha kang Yahweh, ug ihatag niya
ang gitinguha sa imong kasingkasing. 5 Ihatag ang imong mga pamaagi
kang Yahweh; salig kaniya, ug siya motabang kanimo. 6 Ipakita niya ang
imong hustisya sama sa kahayag sa adlaw, ug ang imong pagkawalay sala,
sama sa udtong tutok. 7 Pagmalinawon diha kang Yahweh ug hulata siya
nga mapailubon. Ayaw kasuko kung adunay nagmalampuson sa iyang
gibuhat, o kung maglaraw siyag daotan. 8 Ayaw kasuko ug ayaw kalain.

Ayaw kabalaka. Maghimo lamang kinig kasamok. 9 Ang nagbuhat og
daotan pagaputlon, apan kadtong naghulat kang Yahweh makapanunod
sa yuta. 10 Sa makadiyot ang daotang tawo mahanaw; tan-awon mo ang
iyang nahimutangan, apan wala na siya. 11 Apan ang mapainubsanon
makapanunod sa yuta ug magmalipayon sa dako nga kauswagan. 12 Ang
daotang tawo maglaraw ug magpangagot sa iyang ngipon batok sa mga
matarong. 13 Ang Ginoo mokatawa sa daotang tawo, tungod kay nakita
niya nga ang iyang adlaw moabot na. 14 Ang mga daotan mihulbot sa
ilang mga espada, ug miinat sa ilang mga pana aron sa pagpukan sa
mga dinaugdaog ug sa mga nanginahanglan, aron sa pagpatay niadtong
matarong. 15 Ang ilang mga espada motusok sa ilang kaugalingong mga
kasingkasing, ug ang ilang mga pana mangabali. 16 Mas maayo ang diyutay
nga nabatonan sa tawong matarong kay sa kadagaya sa mga daotan. 17 Kay
ang mga bukton sa mga daotan mangabali, apan tabangan ni Yahweh
ang mga tawo nga matarong. 18 Sa matag adlaw gibantayan ni Yahweh
ang mga walay sala, ug ang ilang napanunod molungtad. 19 Dili sila
maulawan kung ang panahon dili maayo. Sa dihang moabot ang kagutom,
aduna silay igong makaon. 20 Apan ang daotang mga tawo mangalaglag.
Ang mga kaaway ni Yahweh mahisama sa himaya sa mga bulak diha sa
sibsibanan; mangasunog sila ug mahanaw diha sa aso. 21 Ang daotang
mga tawo manghulam apan dili mobayad, apan ang tawong matarong
manggihatagon. 22 Kadtong gipanalanginan sa Dios makapanunod sa yuta;
kadtong iyang gitunglo pagaputlon. 23 Pinaagi kang Yahweh ang mga
lakang sa tawo magmalampuson, ang tawo nga ang paagi nakapahimuot
sa panan-aw sa Dios. 24 Bisan kung mapandol siya, dili siya mahagba, kay
naggunit kaniya ang kamot ni Yahweh. 25 Sa batan-on pa ako ug karon
tigulang na; wala gayod ako makakitag matarong nga gipasagdan o ang
iyang mga anak nga nagapangayo ug pan. 26 Sa tanang adlaw siya maluluy-
on ug nagapahulam, ang iyang mga anak nahimong panalangin. 27 Biya-i
ang daotan ug buhata ang husto; ug maluwas ka hangtod sa kahangtoran.
28 Kay gihigugma ni Yahweh ang hustisya ug wala niya biya-i ang iyang
matinud-anong mga sumusunod. Gitipigan sila sa walay kataposan, apan
pagaputlon ang kaliwatan sa mga daotan. 29 Ang matarong makapanunod
sa yuta ug magpuyo didto hangtod sa kahangtoran. 30 Ang baba sa
matarong nga tawo magsultig kaalam ug mopa-uswag sa hustisya. 31 Ang
balaod sa Dios anaa sa iyang kasingkasing; ang iyang mga tiil dili madakin-
as. 32 Panid-an sa daotan ang matarong ug mangitag paagi sa pagpatay
kaniya. 33 Apan dili siya pasagdan ni Yahweh ngadto sa kamot sa daotan o
pakasad-on siya sa dihang siya hukman. 34 Hulat kang Yahweh ug pabilin
sa iyang mga pamaagi, ug patindugon ka niya aron mapanag-iya ang yuta.
Makita nimo ang mga daotan sa dihang sila pagaputlon. 35 Nakita ko ang
daotan ug ang makalilisang nga tawo nga nagkatag sama sa lunhaw nga
kahoy diha sa iyang kaugalingong yuta. 36 Apan sa dihang milabay ako
pag-usab, wala na siya didto. Gipangita ko siya, apan dili na siya makit-an.
37 Panid-i ang tawong may baruganan, ug timan-i ang matarong; adunay
maayong kaugmaon alang sa tawo nga may kalinaw. 38 Mangalaglag
gayod sa hingpit ang mga makasasala; ug putlon ang kaugmaon sa tawong
daotan. 39 Ang kaluwasan sa mga matarong naggikan kang Yahweh;
panalipdan niya sila panahon sa kagubot. 40 Tabangan ug luwason sila ni
Yahweh. Luwason sila gikan sa daotang mga tawo ug luwason sila tungod

kay nagdangop man sila kaniya.

38

1 Yahweh, ayaw ako badlonga sa imong kasuko; ayaw ako siloti sa imong
kapungot. 2 Kay ang imong mga pana mitusok kanako, ug ang imong
mga kamot miduot pag-ayo kanako. 3 Ang tibuok kung lawas nagsakit
tungod sa imong kasuko; walay kaayohan sa akong mga bukog tungod
sa akong sala. 4 Tungod kay mitabon kanako ang akong mga kasal-
anan; ug palas-anon sila nga hilabihan kabug-at alang kanako. 5 Nadaot
ug nabaho na ang akong mga samad tungod sa akong buangbuang nga
mga sala. 6 Nagtikuko ako ug gibiaybiay sa matag adlaw; halos tibuok
adlaw ako magbangotan. 7 Kay dinhi kanako, napuno ako sa kainit;
walay kaayohan dinhi sa akong unod. 8 Naminhod na ang akong lawas
ug hilabihan na ang akong pagkadugmok; nag-agulo ako tungod sa pag-
antos sa akong kasingkasing. 9 Ginoo, nasabtan nimo ang gitinguha sa
kinahiladman sa akong kasingkasing, ug ang akong mga pag-agulo wala
matago gikan kanimo. 10 Ang akong kasingkasing nagbuto-buto, ang akong
kusog nagkawala, ug mingitngit ang akong panan-aw. 11 Ang akong mga
higala ug mga kauban naglikay kanako tungod sa akong kahimtang; ang
akong mga silingan nagpalayo kanako. 12 Kadtong buot mopatay kanako
naghimo ug lit-ag alang kanako. Kadtong nangandoy sa pagpasakit kanako
nagsultig makadaot nga mga pulong, ug nagsultig mga malimbongong
mga pulong sa tibuok adlaw. 13 Apan ako, sama sa bungol nga tawo
nga dili gayod makadungog; sama ako sa amang nga dili gayod makasulti.
14 Sama ako sa tawo nga dili makadungog ug dili makatubag. 15 Magpaabot
gayod ako sa imong tubag, Yahweh; Ginoo nga akong Dios. 16 Gisulti ko
kini aron ang akong mga kaaway dili magbiaybiay kanako. Kung ang
akong mga tiil madakin-as, maghimo silag makalilisang nga mga butang
kanako. 17 Kay hapit ako madagma, ug anaa ako sa kanunayng kasakit.
18 Isugid ko ang akong kalapasan; may pagtagad ako sa akong sala. 19 Apan
daghan kaayo ang akong mga kaaway; daghan kaayo kadtong sayop nga
nagdumot kanako. 20 Ilang gibalosan og daotan ang maayo nga akong
gibuhat kanila; giduot nila kanako ang mga pasangil bisan og naningkamot
ako sa pagbuhat og maayo. 21 Ayaw ako biyai, Yahweh; nga akong Dios,
ayaw palayo kanako. 22 Dalia ang pagtabang kanako, Ginoo, nga akong
manluluwas.

39

1 Nakahukom ako, “Bantayan ko ang akong isulti aron dili ako makasala
pinaagi sa akong dila. Akong busalan ang akong baba samtang anaa ako
atubangan sa daotang tawo.” 2 Nagpakahilom ako; gipugngan ko ang
akong mga pulong bisan sa pagsulti sa maayong mga butang, ug misamot
ang akong kasakit. 3 Nagmainiton ang akong kasingkasing; sa dihang
naghunahuna ako niining mga butanga, nagdilaab kini sama sa kalayo.
Ug sa kataposan misulti ako, 4 “Yahweh, pahibaloa ako sa kataposan sa
akong kinabuhi ug sa gidugayon sa akong mga adlaw. Ipakita kanako
ang kamubo sa akong kinabuhi. 5 Tan-awa, gihimo mo ang akong mga
adlaw nga sama lamang kalapdon sa akong kamot, ug ang katas-on sa
akong kinabuhi daw walay pulos kanimo. Sa pagkatinuod ang matag
tawo usa lamang ka gininhawa. Selah 6 Sa pagkatinuod ang tanang tawo
nagalakaw sama lamang sa anino. Tinuod nga ang matag-usa nagdali sa

pagtigom og bahandi bisan pa nga wala sila masayod kung kinsa ang
makadawat niini. 7 Karon, Ginoo, unsa man ang akong gipaabot? Ikaw
lamang ang akong paglaom. 8 Luwasa ako gikan sa akong mga sala;
ayaw ako himoang maulawan sa mga buangbuang. 9 Naghilom ako ug
dili mabuka ang akong baba, tungod kay ikaw man ang hinungdan niini.
10 Undangi ang pagsamad kanako; makuyawan ako sa sumbag sa imong
kamot. 11 Sa dihang imong pantunon ang katawhan tungod sa sala, imong
ut-uton ang butang nga ilang gitinguha sama sa anay; tinuod nga ang
tanang tawo walay pulos ug hinungaw lamang. Selah 12 Dungga ang akong
mga pag-ampo, Yahweh, ug paminawa ako; paminawa ang akong mga
paghilak! Ayaw pagpakabungol kanako, tungod kay sama ako sa langyaw
diha kanimo, ang mikalagiw sama sa tanan nakong katigulangan. 13 Ayaw
na ako tan-awa aron makapahiyom ako pag-usab sa dili pa ako mamatay.

40

1 Mapailubon akong nagpaabot kang Yahweh; naminaw siya kanako
ug gidungog niya ang akong mga pagsangpit. 2 Gikuha niya ako gikan
sa makalilisang nga bangag, pagawas sa lapok, ug gibutang niya ang
akong mga tiil ibabaw sa bato ug gihimong luwas ang akong mga lakang.
3 Gibutang niya ang bag-ong awit sa akong baba, dalaygon ang atong Dios.
Daghan ang makakita niini ug magtahod kaniya ug mosalig kang Yahweh.
4 Bulahan ang tawo nga nagsalig kang Yahweh ug wala nagtahod niadtong
mapagarbohon o niadtong mibiya kaniya aron sa pagpamakak. 5 Yahweh
nga akong Dios, pagkadaghan sa maanindot nga mga butang nga imong
nahimo, ug dili namo maihap ang imong mga hunahuna mahitungod
kanamo; kung ako silang isulti, dili kini maihap. 6 Wala mo kahimut-i ang
mga paghalad o mga gasa, apan giabrihan mo ang akong mga dalunggan;
wala ka nagkinahanglan sa sinunog nga mga gasa alang sa sala. 7 Ug ako
miingon, "Tan-awa moanha ako; nahisulat sa linukot nga basahon ang
mahitungod kanako. 8 Ikalipay nako ang pagtuman sa imong kabubut-
on, akong Dios; ang imong mga balaod ania sa akong kasingkasing."
9 Isangyaw ko ang maayong balita sa imong pagkamatarong sa dako
nga panagtigom; Yahweh, nasayod ka nga ang akong mga ngabil dili
magpanuko sa pagsulti niini. 10 Wala ko giwala ang imong pagkamatarong
nganhi sa akong kasingkasing; gisulti ko ang imong pagkamatinud-anon
ug ang imong kaluwasan; wala ko giwala ang imong matinud-anong
kasabotan o ang imong pagkamasaligan gikan sa dakong panagtigom.
11 Ayaw bakwia ang imong kaluoy kanako, himoa ang imong matinud-
anong kasabotan ug ang imong pagkamasaligan kanunayng magtipig
kanako. 12 Ang kalisdanan nga nag-alirong kanako dili maihap; midakop
kanako ang akong mga sala aron dili ako makakita sa bisan unsa; mas
daghan pa sila kaysa sa mga buhok sa akong ulo, ug napakyas ang
akong kasingkasing. 13 Palihog, Yahweh, luwasa ako; pagdali tabangi
ako, Yahweh. 14 Tugoti nga mapaulawan ug mapakyas sila nga buot
mogukod aron sa pagkuha sa akong kinabuhi. Tugoti nga masumbalikan
sila ug mapaulawan, kadtong buot mopasakit kanako. 15 Himoa nga
makuyawan sila tungod sa ilang kaulaw, kadtong nagbiaybiay kanako.
16 Apan hinaot nga kadtong nangita kanimo magmaya ug magmalipayon
diha kanimo; hinaot nga ang tanan nga nahigugma sa imong kaluwasan
padayon nga mag-ingon, "Dalaygon si Yahweh." 17 Kabos ako ug anaa
sa panginahanglan; apan ang Ginoo naghunahuna kanako. Ikaw mao

ang akong magtatabang ug moabot ka aron sa pagluwas kanako; ayaw paglangan akong Dios.

41

1 Bulahan siya nga adunay pagtagad sa mga huyang; sa adlaw sa
kagubot, luwason siya ni Yahweh. 2 Tipigan siya ni Yahweh ug ipabilin
siya nga buhi, ug panalanginan siya sa kalibotan; dili siya itugyan ni
Yahweh ngadto sa iyang mga kaaway. 3 Tabangan siya ni Yahweh diha
sa higdaanan sa pag-antos; himuon mo ang iyang higdaanan sa mga
balatian ngadto sa higdaanan sa kaayohan. 4 Miingon ako, “Yahweh,
kaloy-i ako! Ayoha ako, kay nakasala ako batok kanimo.” 5 Ang akong
mga kaaway nagsultig daotan batok kanako, nga nag-ingon 'Kanus-a man
siya mamatay ug ang iyang ngalan mahanaw?' 6 Kon ang akong kaaway
moduaw kanako, magsulti siyag walay pulos nga mga butang; gitigom
sa iyang kasingkasing ang mga daotang nahitabo kanako; ug sa dihang
mobiya na siya kanako, ipanabi niya kini sa uban. 7 Ang tanan nga
nagdumot kanako naghunghonganay batok kanako; naghandom sila sa
pagsakit kanako. 8 Miingon sila, “Ang daotang sakit nagpabilin kaniya;
karon nga naglubog siya, dili na gayod siya makabangon pag-usab.” 9 Sa
pagkatinuod, bisan ang suod nako nga higala, nga akong gisaligan, ug
mikaon sa akong pan, nag-alsa sa iyang tikod batok kanako. 10 Apan ikaw,
Yahweh, kaloy-i ug bangona ako aron nga kapanimaslan ko sila. 11 Pinaagi
niini masayran ko nga ikaw nahimuot kanako, kay wala nagmadaugon
ang akong mga kaaway batok kanako. 12 Alang kanako, gitabangan mo
ako sa akong kaligdong ug gitipigan mo ako sa imong atubangan hangtod
sa kahangtoran. 13 Hinaot nga si Yahweh, ang Dios sa Israel, daygon sa
walay kataposan. Amen ug Amen. Ikaduhang Libro.

42

1 Sama sa binaw nga nangandoy sa lunsayng tubig, giuhaw usab ako
kanimo, O Dios. 2 Giuhaw ako sa Dios, sa buhing Dios, kanus-a man ako
moadto ug mopakita sa iyang atubangan? 3 Ang akong mga luha mao ang
akong pagkaon adlaw ug gabii, samtang ang akong mga kaaway kanunay
nga nagaingon kanako, “Hain naman ang imong Dios?” 4 Gihinumdoman
ko kining mga butanga samtang gibubo ko ang akong kalag: sa dihang nag-
uban ako sa dakong pundok sa katawhan ug gigiyahan ko sila paingon sa
balay sa Dios uban ang singgit sa kalipay ug pagdayeg, ang daghang mga
tawo nagsaulog sa pista. 5 Nganong miyukbo ka man kalag ko? Nganong
naguol ka man? Laom sa Dios, kay daygon ko na usab siya nga mao
ang akong kaluwasan. 6 Akong Dios, ang akong kalag miyukbo, busa
gihinumdoman ko ikaw gikan sa yuta sa Jordan, gikan sa tulo ka tumoy
sa bukid sa Hermon, ug gikan sa bungtod sa Mizar. 7 Ang kahiladman
nagsangpit sa kahiladman sa kasaba sa imong busay; ang tanan nimo
nga balod ug dagkong balod miabot kanako. 8 Apan sugoon ni Yahweh
ang iyang matinud-anong kasabotan panahon sa adlaw; sa pagkagabii ang
iyang awit mag-uban kanako, usa ka pag-ampo ngadto sa Dios sa akong
kinabuhi. 9 Moingon ako sa Dios, ang akong bato, “Nganong gikalimtan
mo man ako? Nganong magbangotan man ako tungod sa pagdaugdaog sa
akong kaaway?” 10 Sama sa espada nga ania sa akong mga bukog, ang
akong mga kaaway nagbadlong kanako, sa dihang kanunay silang nag-
ingon, “Asa naman ang imong Dios?” 11 Nganong nagyukbo ka man akong

kalag? Nganong nasuko ka man kanako? Laom sa Dios, kay daygon ko na
usab siya nga mao ang akong Dios ug ang akong kaluwasan.

43

1 Ihatag kanako ang hustisya, Dios, ug naghangyo nga panalipdan mo
ako batok sa mga nasod nga dili diosnon. 2 kay ikaw ang Dios sa akong
kusog. Nganong gisalikway mo man ako? Nganong nagbakho man ako
tungod sa pagdaugdaog sa kaaway? 3 O, ipadala ang imong kahayag ug ang
imong kamatuoran, tugoti sila sa paggiya kanako. Tugoti sila sa pagdala
kanako sa imong balaang bungtod ug sa imong puloy-anan. 4 Unya moadto
ako sa altar sa Dios, kay sa Dios labihan ang akong kalipay. Daygon ko
ikaw dinuyogan sa alpa, Dios, akong Dios. 5 Nganong nagyukbo ka man,
akong kalag? Nganong nahiubos ka man kanako? Pagmalaomon diha
sa Dios, kay makadayeg ako pag-usab kaniya nga akong manluluwas ug
akong Dios.

44

1 Nadungog namo sa among mga igdulongog, Dios, ang among katigu-
langan nag-sulti kanamo sa mga butang nga imong nabuhat sa ilang
mga panahon, sa karaang mga panahon. 2 Gipapahawa mo ang mga
nasod pinaagi sa imong mga kamot, apan gitanom mo ang among mga
katawhan; gipasakitan mo ang imong mga katawhan, apan gipakatag mo
ang among katawhan sa kayutaan. 3 Kay wala nila naangkon ang yuta
nga ilang gipanag-iya pinaagi sa ilang espada, ni ang ilang mga bukton
nagluwas kanila; apan pinaagi sa imong tuong kamot, sa imong bukton,
ug sa kahayag sa imong panagway, tungod kay midapig kaman kanila.
4 Dios, Ikaw ang akong Hari; pagmando ug kadaogan kang Jacob. 5 Pinaagi
kanimo ipaubos namo ang among mga kaaway; pinaagi sa imong ngalan
amo silang tamak-tamakan, kadtong nakigbatok kanamo. 6 Kay wala
ako misalig sa akong pana, ni ang akong espada nga magluwas kanako.
7 Apan giluwas mo kami gikan sa among mga kaaway, ug gipakaulawan
kadtong nagdumot kanamo. 8 Diha sa Dios makapasigarbo kami sa
tibuok nga adlaw, ug kami magapasalamat sa imong ngalan hangtod sa
hangtod. Selah 9 Apan karon gihulog mo kami ug gipakaulawan, ug
wala ka miuban sa among mga sundalo. 10 Gipabalik mo kami gikan
sa mga kaaway; ug kadtong nagdumot kanamo giilog ang among mga
kabtangan alang sa ilang kaugalingon. 11 Gihimo mo kaming sama sa
karnero nga gitagana alang sa pagkaon ug gitibulaag taliwala sa mga
kanasoran. 12 Gibaligya mo ang imong katawhan alang sa wala; ug
wala nadugangan ang imong bahandi tungod niana. 13 Gipahinginlan mo
kami sa among mga silingan, gipakaulawan ug gipasipalahan niadtong
nagpalibot kanamo. 14 Gipabugalbugalan mo kami taliwala sa mga nasod,
ug nagpanglingolingo ang mga tawo sa ilang mga ulo taliwala sa mga
katawhan. 15 Sa tibuok adlaw ang kaulaw anaa kanako, ug ang kaulawan
nagtabon sa akong panagway. 16 Tungod sa iyang tingog sa pagbadlong
ug pagtamay, tungod sa kaaway ug sa nagapanimalos. 17 Kining tanan
miabot kanamo; apan kami wala nakalimot kanimo o nakalapas sa imong
kasabotan. 18 Ang among kasingkasing wala mibalik, ang among lakang
wala mawala sa imong dalan. 19 Apan gibuak mo kami sa dapit sa mga
ihalas nga iro ug gitabonan kami sa landong sa kamatayon. 20 Kung among
nalimtan ang ngalan sa among Dios o nagbayaw sa among mga kamot

sa diosdios, 21 Dili ba makita man kini sa Dios? Kay nasayod siya sa
gitago sa kasingkasing. 22 Sa pagkatinuod, alang kanimo nabutang kami
sa kamatayon sa tibuok adlaw; sama kami sa karnero nga ihawonon.
23 Pagmata, nganong natulog ka man, Ginoo? Barog, ayaw kami isalikway
kanunay. 24 Nganong gitago mo man ang imong panagway ug gikalimtan
ang among kasakit ug ang among pagkadinaugdaog? 25 Kay kami natunaw
ug nahimong abog; ug ang among mga lawas nasagol sa yuta. 26 Tindog
ug tubsa kami alang sa imong matinud-nong kasabotan.

45

1 Nagaawas ang akong kasingkasing sa maayong mga butang; kusgon ko
pagbasa ang mga pulong nga akong nasulat mahitungod sa hari; ang akong
dila ang tinta alang sa andam na nga tigsulat. 2 Ikaw ang pinakaambongan
kaysa kabataan sa mga katawhan; gibubo ang grasya sa imong mga ngabil;
busa nasayod kami nga panalanginan ka sa Dios hangtod sa hangtod.
3 Ibutang ang imong espada sa imong kilid, ikaw nga kusgan, sa imong
himaya ug sa imong kahalangdon. 4 Sa imong kahalangdon pagsakay sa
kadaugan tungod sa pagkamasaligon, pagkamaaghop, ug pagkamatarong;
ang imong tuong kamot magatudlo kanimo sa makahahadlok nga mga
butang. 5 Hait ang imong mga pana; ang mga katawhan naghapa kanimo;
ang imong mga pana anaa sulod sa kasingkasing sa mga kaaway sa hari.
6 Ang imong trono, Dios, walay kataposan; ang baton sa hustisya mao
ang baton sa imong gingharian. 7 Nahigugma ka sa pagkamatarong ug
gikasilagan mo ang pagkadaotan; busa Dios, ang imong Dios, nagdihog
kanimo sa lana sa kalipay labaw pa kay sa imong mga kaabin. 8 Tanan
sa imong mga bisti humot ug mira, aloes, ug casia; sa palasyo sa mga
tango ang adunay mga kwerdas nga instrumento maglipay kanimo. 9 Ang
mga anak nga babaye sa Hari anaa taliwala sa imong halangdon nga
kababayen-an; sa imong tuong kamot nagatindog ang rayna nga nagsul-
ob sa bulawan nga Ophir. 10 Pamati, anak nga babaye, tugoti ug ipaduol
ang imong igdulongog; kalimti ang imong katawhan ug ang pinuy-anan
sa imong amahan. 11 Kay niining paagiha ang hari nagtinguha sa imong
kaanyag; siya ang imong agalon; tahora siya. 12 Ang anak nga babaye sa
Tiro mahimong atoa didto uban ang gasa; ang dato taliwala sa katawhan
maghangyo sa imong pabor. 13 Ang anak sa harianong babaye sa palasyo
mahimayaon sa tanan; ang iyang bisti binordahan sa bulawan. 14 Dad-on
siya ngadto sa hari sinul-oban sa binurdahan nga bisti; ang mga kauban
niya nga berhin nagsunod kaniya, pagadalhon diha kanimo. 15 Magdala
sila sa kalipay ug kasadya; mosulod sila ngadto sa palasyo sa hari. 16 Sa
dapit sa imong mga amahan anaa ang imong mga anak, nga himuon
mo unya nga mga prinsipe sa tibuok nga kalibotan. 17 Himuon ko nga
ang imong ngalan mahinumdoman sa tanan nga kaliwatan; busa ang
katawhan magpasalamat kanimo hangtod sa kahangtoran.

46

1 Ang Dios mao ang atong dalangpanan ug ang atong kusog, kanunay
andam motabang panahon sa kalisdanan. 2 Busa dili kami mahadlok,
bisan ang kayutaan mausab, bisan ang mga kabukiran mauyog ngadto
sa kasingkasing sa kadagatan, 3 bisan ang mga tubig magngulob ug
mahimong bangis, ug mangatay-ug man ang mga kabukiran sa paglapaw
niini. Selah. 4 Adunay suba, ang mga tubod niini makahimo sa siyudad

sa Dios nga malipayon, ang balaang dapit sa tabernakulo sa Labing
Halangdon. 5 Ang Dios anaa sa iyang taliwala; dili siya matarog; ang
Dios magtabang kaniya, ug himuon niya kini sayo sa kabuntagon. 6 Ang
mga nasod nagkaguliyang ug ang mga gingharian nauyog; gipatugbaw
niya ang iyang tingog, ug ang kalibotan natunaw. 7 Si Yahweh nga
pangulo sa kasudalohang anghel nagauban kanato; ang Dios ni Jacob mao
ang atong dalangpanan. Selah 8 Dali, tan-awa ang nabuhat ni Yahweh,
ang pagkaguba nga iyang nahimo sa kalibotan. 9 Iyang gipahunong ang
mga gubat hangtod sa kinatumyan sa kalibotan; iyang pangbalion ang
pana ug putolputolon ang bangkaw; ug iyang sunogon ang mga taming.
10 Paghilom ug sayri nga ako ang Dios; ituboy ako sa mga kanasoran; ituboy
ako sa kalibotan. 11 Si Yahweh nga tinubdan nag-uban kanato; ang Dios ni
Jacob mao ang atong dalangpanan. Selah

47

1 Ipakpak ang inyong mga kamot, kamong tanan nga mga katawhan;
singgit sa Dios uban ang tingog sa kadaogan. 2 Kay makahahadlok si
Yahweh nga Labing Halangdon; siya mao ang labaw nga Hari sa tibuok
kalibotan. 3 Iyang gipaluhod ang katawhan ubos kanato ug ang mga
nasod ubos sa atong mga tiil. 4 Gipili niya ang panulondon alang kanato,
ang himaya ni Jacob nga iyang hinigugma. Selah. 5 Mipataas ang Dios
uban sa pagsinggit, mipataas si Yahweh uban ang tingog sa trumpeta.
6 Awiti ang Dios sa mga pagdayeg, pag-awit sa mga pagdayeg; awiti sa
mga pagdayeg ang atong Hari, pag-awit sa mga pagdayeg. 7 Kay ang Dios
mao ang Hari sa tibuok kalibotan; pag-awit sa mga pagdayeg uban ang
pagsabot. 8 Maghari ang Dios sa mga kanasoran; naglingkod ang Dios
sa iyang balaang trono. 9 Ang mga prinsipe sa katawhan nanagtigom sa
katawhan sa Dios ni Abraham; kay ang mga taming sa kalibotan gipanag-
iya sa Dios; pasidunggan gayod siya.

48

1 Bantugan si Yahweh ug angayan sa pagdayeg, sa siyudad sa atong
Dios sa iyang balaan nga bukid. 2 Maanyag diha sa kahitas-an, ang
kalipay sa tibuok nga kalibotan, mao ang Bukid sa Sion, sa kasadpan
nga mga bahin, ang siyudad sa labaw nga Hari. 3 Gihimo sa Dios nga
mailhan ang iyang kaugalingon ngadto sa iyang mga palasyo ingon nga
dalangpanan. 4 Tan-awa, ang mga hari nanagtigom; nangagi ang matag-
usa kanila. 5 Nakita nila kini, unya sila natingala; sila nangadismaya, ug
mipahawa ug dali. 6 Nangurog sila, sama sa kasakit nga bation sa babaye
nga manganak. 7 Uban sa hangin sa silangan gipaguba nimo ang mga
barko sa Tarsis. 8 Ingon sa among nadungog, busa nakita usab namo
ang siyudad ni Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel, sa siyudad
sa atong Dios; lig-onon sa Dios ang iyang siyudad hangtod sa hangtod.
Selah 9 Nakahinumdom kami sa imong matinud-anong kasabotan, Dios,
taliwala sa imong templo. 10 Sama sa imong ngalan, Dios, ang pagdayeg
kanimo lamang hangtod sa kinatumyan sa kalibotan; ang imong tuong
kamot puno sa pagkamatarong. 11 Pagmaya Bukid sa Sion, palipaya ang
anak nga babaye sa Juda tungod sa imong matarong nga mando. 12 Lakaw
ug libot sa Bukid sa Sion, libota siya; ihapa ang iyang mga tore, 13 timan-i
ang iyang mga pader, ug tan-awa ang iyang palasyo aron masaysay mo kini

sa sunod nga kaliwatan. 14 Kay kini nga Dios mao ang atong Dios hangtod
sa kahangtoran; siya mao ang maggiya kanato hangtod sa kamatayon.

49

1 Paminawa kini, kamong tanang katawhan; dungga, kamong tanan nga
mga nagpuyo sa kalibotan, 2 ang mga anaa sa taas ug ang anaa sa ubos,
uban ang kabos ug dato. 3 Ang akong baba magsulti ug kaalam ug ang
pagpamalandong sa akong kasingkasing mao ang pagpanabot. 4 Ipaduol
ko ang akong dalunggan sa usa ka sambingay; sugdan ko ang akong
sambingay dinuyugan sa alpa. 5 Nganong mahadlok man ako sa mga
adlaw sa daotan, nga ang kasal-anan nag-alirong man kanako sa akong
mga tikod? 6 Nganong mahadlok man ako niadtong nagsalig sa ilang
bahandi ug nanghambog sa kantidad sa ilang katigayonan? 7 Sigurado
gayod nga walay makatubos sa iyang igsoon o makahatag sa Dios ug
panglukat alang kaniya, 8 kay dako ang kantidad sa pagtubos sa usa
ka kinabuhi, ug walay bisan kinsa nga makabayad sa atong mga utang.
9 Walay si bisan kinsa nga mabuhi hangtod sa kahangtoran aron nga ang
iyang lawas dili madunot. 10 Tungod kay siya makakita ug pagkadunot.
Ang maalamong mga tawo mamatay; ang buangbuang ug ang walay buot
mangamatay usab ug mabiyaan nila ang ilang bahandi sa uban. 11 Ang
ilang kinasulorang hunahuna mao nga ang ilang pamilya ug ang mga lugar
diin sila nagpuyo nga magpadayon hangtod sa kahangtoran sa tanang
mga kaliwatan; gitawag nila ang ilang yuta subay sa ilang mga ngalan.
12 Apan ang tawo nga adunay bahandi, dili magpabiling buhi; sama siya
sa mapintas nga mananap nga mamatay. 13 Kini, ang ilang padulngan
mao ang ilang binuang; apan human nila, ang mga tawo mouyon sa ilang
gipanulti. Selah 14 Sama sa karnero gitagana sila alang sa Sheol, ug ang
kamatayon mao ang ilang magbalantay. Ang matarong magdumala kanila
sa kabuntagon, ug ang ilang kalawasan lamuyon sa Sheol, ug wala na silay
kapuy-an. 15 Apan ang Dios magtubos sa akong kinabuhi gikan sa gahom
sa Sheol; dawaton niya ako. Selah 16 Ayaw kahadlok kung adunay usa nga
madato, ug ang himaya sa iyang balay magmalamboon. 17 Tungod kay
kung mamatay siya wala siyay madala; ang iyang himaya dili ilubong uban
kaniya. 18 Gipanalanginan niya ang iyang kalag samtang buhi pa siya— ug
ang mga tawo magdayeg kanimo kung ikaw nagkinabuhi alang sa imong
kaugalingon— 19 moadto siya sa kaliwatan sa iyang mga amahan ug dili
na sila makakita pag-usab sa kahayag. 20 Ang usa nga adunay bahandi
apan walay panabot sama sa mapintas nga mananap, nga mamatay.

50

1 Siya nga Gamhanan, Dios, Yahweh, nagsulti ug nagtawag sa yuta gikan
sa pagsubang sa adlaw hangtod sa pagsalop niini. 2 Gikan sa Zion ang
hingpit nga katahom, gipadan-ag sa Dios. 3 Ang atong Dios moabot ug dili
magpakahilom; ang kalayo naglamoy diha kaniya, ug nagbagyo gayod pag-
ayo ang iyang palibot. 4 Nagtawag siya sa kalangitan ug sa yuta aron iyang
pagahukman ang iyang katawhan. 5 “Tigoma ang mga matinumanon
kanako, kadtong naghimo ug kasabotan tali kanako pinaagi sa paghalad.”
6 Ang kalangitan mao ang magpadayag sa iyang pagkamatarong, kay ang
Dios mismo ang maghuhukom. Selah 7 “Paminaw akong katawhan, ug
magasulti ako; ako ang Dios, ang inyong Dios. 8 Dili ko kamo badlongon
sa inyong mga halad, ang inyong sinunog nga mga halad kanunay nga

anaa kanako. 9 Dili ako magkuha ug torong baka gikan sa inyong balay, o
laki nga mga kanding diha sa inyong mga kulongan. 10 Tungod kay akoa
ang tanang ihalas nga mananap sa kalasangan, ug ang mga baka sa 1, 000
ka kabungtoran. 11 Nakaila ako sa tanang langgam sa kabukiran, ug akoa
ang mga ihalas nga mananap sa kapatagan. 12 Kung gutomon ako, dili ko
kamo sultihan; kay ang kalibotan akoa man, ug ang tanan nga anaa niini.
13 Mokaon ba ako sa unod sa mga torong baka o moinom sa dugo sa mga
kanding? 14 Ihalad diha sa Dios ang halad sa pagpasalamat, ug bayri ang
inyong panaad sa Labing Halangdon. 15 Sangpita ako sa adlaw sa inyong
kalisdanan; luwason ko kamo, ug himayaon ninyo ako.” 16 Apan miingon
ang Dios sa mga daotan, “Unsa man ang kalabotan ninyo sa pagpahayag
sa akong mga balaod, nga gikuha ninyo ang akong kasabotan sa inyong
mga baba, 17 sanglit nagdumot man kamo sa mga gipanudlo ug gisalikway
ang akong mga pulong? 18 Sa dihang makakita kamo ug kawatan,
mouyon dayon kamo kaniya; nag-apil-apil kamo kanila nga nagbuhat ug
pagpanapaw. 19 Gihatag ninyo ang inyong baba sa daotan, ug ang inyong
dila nagsultig pagpanglimbong. 20 Naglingkod kamo ug nagsulti batok sa
inyong igsoong lalaki; nanghimaraot kamo sa anak nga lalaki sa inyong
kaugalingong inahan. 21 Gibuhat ninyo kining tanan nga mga butang apan
naghilom lamang ako, busa naghunahuna kamo nga sama lamang ako
kaninyo. Apan badlongon ko kamo ug ipagawas sa inyong atubangan ang
tanan nga mga butang nga inyong gibuhat. 22 Pamalandongi kini pag-ayo,
kamo nga nakalimot sa Dios, kondili pagakuniskunison ko kamo, ug wala
na gayoy moabot aron motabang kaninyo! 23 Ang magahalad kanako sa
halad sa pagpasalamat nagdayeg kanako, ug si bisan kinsa nga nagplano
sa iyang dalan ngadto sa husto nga dalan pakit-on ko sa kaluwasan sa
Dios.”

51

1 Kaloy-i ako, O Dios, tungod sa imong matinud-anong kasabotan; tungod
sa imong daghang manggiluluy-on nga mga buhat, papasa ang akong
kalapasan. 2 Hugasi ako pag-ayo sa akong kasal-anan ug hinloi ako gikan
sa akong sala. 3 Tungod kay nasayod ako sa akong mga kalapasan, ug
anaa kanako kanunay ang akong sala. 4 Batok kanimo, ug kanimo lamang,
nakasala ako ug nakabuhat ug daotan sa imong panan-aw; husto ka sa
imong pagpanulti; insakto ka sa imong paghukom. 5 Tan-awa, natawo ako
gikan sa kasal-anan, sugod pa sa pagmabdos sa akong inahan kanako, anaa
na ako sa sala. 6 Tan-awa, nagtinguha ka nga magmatinud-anon ang akong
kasingkasing; ipahibalo mo sulod sa akong kasingkasing ang kaalam.
7 Putlia ako gamit ang hisopo, ug mahinlo ako; hugasi ako, ug mahimo
akong mas puti pa kaysa sa niyebe. 8 Padungga ako sa kalipay ug kasadya
aron nga magmaya ang kabukogan nga imong gidugmok. 9 Itago ang
imong nawong gikan sa akong mga sala ug papaa ang akong kasal-anan.
10 Himoa nga hinlo ang akong kasingkasing, O Dios, ug bag-oha ang espiritu
nga masinugtanon dinhi kanako. 11 Ayaw ako isalikway gikan sa imong
presensya, ug ayaw kuhaa ang imong balaang Espiritu gikan kanako.
12 Ibalik kanako ang kalipay sa imong kaluwasan, ug hatagi ako kanunay
ug andam nga espiritu. 13 Unya akong tudloan ang mga malapason sa
imong mga pamaagi, ug makabig ang mga makasasala nganha kanimo.
14 Pasayloa ang akong pag-ula ug dugo, O Dios sa akong kaluwasan, ug
magsinggit ako sa kalipay sa imong pagkamatarong. 15 Ginoo, ablihi ang

akong ngabil, aron ang akong baba magpahayag sa pagdayeg kanimo.
16 Kay dili ka malipay sa halad, o kining akong igahatag; dili ka mahimuot
sa sinunog nga mga halad. 17 Ang mga halad sa Dios mao ang guba nga
mga espiritu. Ikaw, O Dios, dili mosalikway sa guba ug mahinulsolon nga
kasingkasing. 18 Buhata ang maayo sa imong kalipay sa Sion; tukora pag-
usab ang mga pader sa Jerusalem. 19 Unya malipay ka sa mga halad sa
pagkamatarong, sa sinunog nga mga halad ug sa tibuok sinunog nga mga
halad; unya maghalad ang among katawhan ug mga torong baka sa imong
halaran.

52

1 Nganong nagpasigarbo ka man sa paghimog kagubot, kusgan ka ba
diay nga lalaki? Ang matinud-anong kasabotan sa Dios moabot matag
adlaw. 2 Ang imong dila naglaraw ug pagguba sama sa hait nga labaha,
nga nanglimbong. 3 Nahigugma ka sa daotan labaw pa sa maayo, ug sa
pagpamakak kaysa sa pagsultig pagkamatarong. Selah 4 Nahigugma ka
sa pulong nga nagalamoy sa uban, ikaw nga malimbongong dila. 5 Ang
Dios usab magalaglag kanimo hangtod sa kahangtoran; kuhaon ka niya ug
sakmiton ka sa imong tolda ug ibton ka gikan sa yuta sa mga buhi. Selah
6 Ang mga matarong makakita usab niini ug mangahadlok; kataw-an nila
siya ug moingon; 7 "Tan-awa, mao kini ang tawo nga wala naghimo sa Dios
nga iyang dalangpanan, apan nagsalig siya sa kadagaya sa iyang bahandi,
ug kusgan siya sa dihang iyang giguba ang uban." 8 Apan alang kanako,
sama ako sa lunhaw nga kahoy nga olibo sa balay sa Dios; magsalig ako
sa matinud-anong kasabotan sa Dios sa walay kataposan. 9 Magpasalamat
ako kanimo sa walay kataposan tungod sa imong nabuhat. Magahulat ako
sa imong ngalan, kay maayo kini, sa atubangan sa imong diosnon nga mga
katawhan.

53

1 Ang buangbuang nagsulti sa iyang kasingkasing, "Walay Dios." Hugaw
sila ug nakabuhat ug malaw-ay nga kasal-anan; walay bisan usa nga
nagbuhat ug maayo. 2 Midungaw ang Dios gikan sa langit ngadto sa
mga anak sa katawhan aron makita kung aduna bay nakasabot, nga
nangita kaniya. 3 Mibiya na silang tanan. Silang tanan nahimong daotan.
Walay nagbuhat ug maayo kanilang tanan, wala gayod bisan usa. 4 Kadto
bang nagbuhat ug kasal-anan wala bay alamag— kadtong naglamoy sa
akong katawhan nga daw sila nagkaon lamang ug tinapay ug sila wala ba
nagtawag sa Dios? 5 Anaa sila sa dakong kahadlok, bisan tuod walay angay
kahadlokan didto; tungod kay ang Dios maoy mokatag sa bukog ni bisan
kinsa nga magkampo batok kaninyo; kana nga mga tawo mapaulawan kay
gisalikway man sila sa Dios. 6 O, nga ang kaluwasan sa Jerusalem moabot
gikan sa Sion! Sa dihang dad-on pagbalik sa Dios ang iyang katawhan
gikan sa pagkabihag, unya magmaya si Jacob ug maglipay ang Israel!

54

1 Luwasa ako, O Dios, pinaagi sa imong ngalan, ug hukmi ako sa imong
kusog. 2 Dungga ang akong pag-ampo, Dios; paminawa ang mga pulong
sa akong baba. 3 Kay ang mga langyaw nakigbatok kanako, ug ang mga
walay kaluoy nga kalalakin-an nangita sa akong kinabuhi. Wala nila
gibutang ang Dios taliwala kanila. Selah 4 Tan-awa, ang Dios maoy akong
magtatabang, ang Ginoo maoy naglaban kanako. 5 Panimaslan niya ug

daotan ang akong mga kaaway; sa imong pagkamatinud-anon, laglaga sila!
6 Magahalad ako kanimo ug kinabubut-ong halad; magpasalamat ako sa
imong ngalan, Yahweh, tungod kay maayo kini. 7 Kay giluwas niya ako sa
tanang pagsulay; ang akong mata nagtan-aw sa kadaogan ngadto sa akong
mga kaaway.

55

1 Patalinghogi ang akong mga pag-ampo, O Dios; ug ayaw itago ang
imong kaugalingon sa akong paghangyo. 2 Patalinghogi ako ug tubaga
ako; wala akoy kapahulayan sa akong mga kalisdanan, 3 tungod sa
tingog sa akong mga kaaway, tungod sa pagpangdaugdaog sa mga
daotan; kay nagdala sila ug kalisdanan kanako ug gilutos ako uban sa
kasuko. 4 Ang akong kasingkasing nagpangurog sa akong kinasuloran,
ug nahulog kanako ang kalisang sa kamatayon. 5 Ang kahadlok ug
ang pagpangurog niabot kanako, ug nagtabon kanako ang hilabihan nga
kahadlok. 6 Miingon ako, “O, kung aduna lamang akoy pako nga sama
sa salampati! Unya molupad ako sa layo ug mopahulay. 7 Tan-awa,
mahisalaag ako sa layo; magpuyo ako didto sa kamingawan. Selah
8 Mangita dayon ako ug katagoan gikan sa mapintas nga hangin ug unos.”
9 Lamoya sila, Ginoo, liboga ang ilang pinulongan! Kay nakita nako ang
kasamok ug panagbingkil sa siyudad. 10 Adlaw ug gabii naglibotlibot
sila sa mga pader niini; ang kadaotan ug ang kasamok anaa sa taliwala
niini. 11 Ang pagkadaotan anaa sa taliwala niini; ang pagpangdaugdaog
ug pagpanglimbong wala mobiya sa mga kadalanan niini. 12 Dili kaaway
ang nagbadlong kanako, kay maantos ko pa unta kini; ni dili siya nga
nasuko kanako ang nagpataas sa iyang kaugalingon batok kanako, kay
itago ko lang unta ang akong kaugalingon gikan kaniya. 13 Apan ikaw
mismo, ang tawo nga sama sa akong kaugalingon, ang akong kauban
ug ang akong suod nga higala. 14 Aduna kitay matam-is nga panag-
uban; naglakaw kita ngadto sa pinuy-anan sa Dios uban ang hut-ong
sa katawhan. 15 Tugoti nga moabot sa kalit lang ang kamatayon ngadto
kanila; tugoti nga mahiadto sila nga buhi sa Sheol, kay magpuyo sila didto
sa pagkadaotan, taliwala kanila. 16 Alang kanako, tawgon ko ang Dios, ug
luwason ako ni Yahweh. 17 Sa pagkagabii, buntag ug udto nagbagulgbol ug
nag-agulo ako; madungog niya ang akong tingog. 18 Luwason gayod niya
ang akong kinabuhi gikan sa gubat batok kanako, tungod kay daghan ang
nakigbatok kanako. 19 Ang Dios nga maoy magdumala sa walay kataposan,
makadungog kanila ug pakaulawan sila. Selah. Dili sila mausab, ug wala
sila mahadlok sa Dios. 20 Gibakyaw sa akong higala ang iyang kamot
batok niadtong makigdait kaniya; wala niya gitahod ang kasabotan nga
iyang gihimo. 21 Ang iyang baba sama kahumok sa mantikilya, apan ang
iyang kasingkasing malimbungon; ang iyang mga pulong mas danlog pa
sa lana, apan ang tinuod naghulbot sila sa espada. 22 Itugyan ang imong
palas-onon ngadto kang Yahweh, ug tabangan ka niya; dili gayod niya
tugotan nga matarog ang matarong nga tawo. 23 Apan ikaw, O Dios, ang
magdala sa mga daotan ngadto sa bangag sa kaalaotan; ang uhaw sa dugo
ug malimbungon nga mga tawo dili mabuhi bisan katunga sama sa uban,
apan mosalig ako kanimo.

56

1 Kaloy-i ako, O Dios, kay gisulong ako sa mga tawo! Tibuok adlaw

kadtong nakig-away kanako nagpadayon sa ilang pagsulong. 2 Giyatakan
ako sa akong mga kaaway tibuok adlaw; kay adunay daghan kaayong
mapasigarbuhon nga makig-away batok kanako. 3 Sa dihang mahadlok
ako, mosalig ako kanimo. 4 Sa Dios, kansang pulong nga akong gidayeg—
sa Dios akong gibutang ang akong pagsalig; dili ako mahadlok; unsa may
mabuhat sa tawo kanako? 5 Tibuok adlaw ilang gituis ang akong mga
pulong; daotan ang tanan nilang gihunahuna batok kanako. 6 Nagtigom
sila ug nagtago sa ilang mga kaugalingon, ug ilang gimarkahan ang akong
mga tunob, ingon nga naghulat sila sa akong kinabuhi. 7 Ayaw tugoti
nga makaikyas sila sa pagbuhat ug kasal-anan. Laglaga ang katawhan
sa imong kasuko, O Dios. 8 Imong giihap ang akong pagkahisalaag ug
gisulod ang akong mga luha sa imong botelya; wala ba kini sa imong
basahon? 9 Unya ang akong mga kaaway mobalik sa adlaw nga ako
nagtawag kanimo; nasayod ako niini, nga ang Dios alang kanako. 10 Sa
Dios—kansang pulong nga akong gidayeg, kang Yahweh—kansang pulong
akong gidayeg, 11 sa Dios ako mosalig, dili ako mahadlok. Unsa man ang
mabuhat nila kanako? 12 Ang katungdanan sa pagtuman sa akong mga
saad kanimo ania kanako, O Dios; maghatag ako ug mga halad pasalamat
kanimo. 13 Kay imong giluwas ang akong kinabuhi gikan sa kamatayon;
imong gitipigan ang akong mga tiil sa pagkadakin-as, aron nga magalakaw
ako atubangan sa Dios sa kahayag sa mga buhi.

57

1 Kaloy-i ako, O Dios, kaloy-i ako, kay ikaw ang akong dalangpanan
hangtod nga mahuman kini nga mga kalisdanan. Magpabilin ako ilalom
sa imong mga pako aron mapanalipdan hangtod nga mahuman kining
kadaot. 2 Mohilak ako sa Labing Halangdon nga Dios, ang Dios nga
nagbuhat sa tanang mga butang alang kanako. 3 Magpadala siya ug tabang
gikan sa langit aron luwason ako, masuko siya niadtong magdugmok
kanako. Selah. Ang Dios magpadala kanako sa iyang mahigugmaong
kaluoy ug sa iyang pagkamatinud-anon. 4 Ang akong kinabuhi anaa
taliwala sa mga liyon; anaa ako taliwala niadtong andam molamoy
kanako. Anaa ako taliwala sa mga tawo nga ang mga ngipon sama sa
mga bangkaw ug mga pana, nga ang mga dila sama kahait sa mga espada.
5 Bayawon ka, O Dios ibabaw sa kalangitan; tugoti ang imong himaya nga
mopatigbabaw sa tibuok kalibotan. 6 Gikatag nila ang lit-ag alang sa akong
mga tiil; nasubo ako. Nagkalot sila sa akong atubangan. Apan ang ilang
mga kaugalingon mismo ang nahulog taliwala niini! Selah 7 Ang akong
kasingkasing nahimutang na, O Dios, ang akong kasingkasing nahimutang
na; Moawit ako, oo, moawit ako ug mga pagdayeg. 8 Pagmata, tinahod
kong kasingkasing; pagmata, salterio ug alpa; Pukawon ko ang kaadlawon.
9 Pasalamatan ko ikaw, Ginoo, taliwala sa katawhan; moawit ako ug
mga pagdayeg kanimo taliwala sa mga nasod. 10 Kay dako ang imong
gugma nga walay paglubad, nisangko sa mga kalangitan; ug ang imong
pagkamatinud-anon ngadto sa mga panganod. 11 Bayawon ka, O Dios,
ibabaw sa mga kalangitan; hinaot nga ang imong himaya magpatigbabaw
sa tibuok kalibotan.

58

1 Kamo nga magmamando, matarong ba ang inyong gipamulong?
Kamong mga tawhana naghukom ba kamo sa husto? 2 Wala, nagbuhat

kamo ug daotan sa inyong kasingkasing; nagpakaylap kamo ug kasamok
sa tibuok yuta pinaagi sa inyong mga kamot. 3 Ang daotan mahisalaag
bisan pa nga anaa pa sila sa tagoangkan; mahisalaag sila gikan pa sa
pagkahimugso, nagsulti ug mga bakak. 4 Ang ilang mga lala sama sa lala sa
mga bitin; sama sila sa usa ka bungol nga bitin nga gisampongan ang iyang
mga igdulungog, 5 nga wala naghatag ug pagtagad sa mga magdadani,
bisan unsa pa sila kahanas. 6 Luboa ang ilang mga ngipon sa ilang mga
baba, O Dios; luboa ang lig-on nga mga ngipon sa batan-on nga mga liyon,
Yahweh. 7 Pasagdi sila nga matunaw sama sa tubig nga motuhop; sa
dihang ipunting nila ang ilang mga pana, pasagdi nga daw kini walay
talinis. 8 Pasagdi sila nga mahisama sa kuhol nga matunaw ug mahanaw,
sama sa usa ka bata nga gihimugso sa usa ka babaye nga dili pa panahon
ug dili na gayod makakita sa kahayag sa adlaw. 9 Sa dili pa mabati sa
imong kolon ang makapaso nga kainit sa tunok, paliron niya sila sa usa ka
kusog nga hangin, ang lunhaw nga tunok ug ang nasunog nga tunok usab.
10 Magmaya ang mga matarong sa dihang makita nila ang panimalos sa
Dios; pagahugasan niya ang iyang mga tiil sa dugo sa mga daotan, 11 aron
nga ang mga tawo moingon, "sa pagkatinuod, adunay ganti ang mga tawo
nga matarong; sa pagkatinuod adunay Dios nga maghukom sa kalibotan."

59

1 Luwasa ako gikan sa akong mga kaaway, akong Dios; ipahimutang ako
sa ibabaw gikan niadtong makigbatok kanako. 2 Tipigi ako gikan niadtong
mobuhat ug daotan, ug luwasa ako gikan sa mga tawo nga uhaw sa dugo.
3 Kay tan-awa, naghulat sila alang sa pagkuha sa akong kinabuhi. Ang
gamhanan nga magbubuhat ug daotan nagtigom batok kanako, apan dili
tungod sa akong kalapasan o sa akong sala, Yahweh. 4 Nangandam sila
alang sa paggukod kanako bisan wala akoy sala; Pagmata ug tabangi ako
ug tan-awa. 5 Ikaw, Yahweh ang Dios sa mga kasundalohang anghel, ang
Dios sa Israel, tindog ug siloti ang tanang mga nasod; ayaw kaloy-i ang
tanang mga daotan nga malapason. Selah 6 Mibalik sila sa kagabhion,
nag-uwang sila sama sa mga iro ug naglibotlibot sa siyudad. 7 Tan-awa,
nagginhawa sila agi sa ilang mga baba; ang mga espada anaa sa ilang
mga ngabil, kay miingon sila, "kinsa ang makadungog kanato?" 8 Apan
ikaw, Yahweh, kataw-i sila; gihimo mo ang tanang nasod nga kataw-anan.
9 Dios akong kusog, hatagan ko ikaw ug pagtagad; ikaw ang akong taas nga
tore. 10 Ang Dios magatagbo kanako sa iyang matinud-anon nga kasabotan;
ipakita sa Dios kanako ang tinguha sa akong mga kaaway. 11 Ayaw sila
patya, o ang akong mga tawo makalimot. Kataga sila pinaagi sa imong
gahom ug laglaga sila, Ginoo nga among taming. 12 Kay ang sala sa ilang
mga baba ug ang mga pulong sa ilang mga ngabil, tugoti sila nga madakpan
sa ilang mga garbo, ug alang sa mga tunglo ug sa mga bakak nga ilang
gipahayag. 13 Lamoya sila sa kasuko, lamoya sila aron nga mahanaw
na sila; tugoti sila nga masayod nga ang Dios nagdumala kang Jacob ug
hangtod sa kinatumyan sa yuta. Selah 14 Mibalik sila sa kagabhion, nga
nag-uwang sama sa iro ug naglibotlibot sa siyudad. 15 Nanagsuroy sila
sa pagpangita ug mga pagkaon ug nagngulob sila sama sa iro kung dili
sila matagbaw. 16 Apan moawit ako mahitungod sa imong kusog, ug sa
kabuntagon moawit ako sa imong gugma nga dili matarog! Kay ikaw
man ang akong taas nga tore ug dalangpanan sa adlaw sa akong kasubo.
17 Nganha kanimo ang akong kusog, moawit ako og mga pagdayeg; kay

ang Dios man ang akong taas nga tore, ang Dios sa matinud-anon nga kasabotan.

60

1 Dios imo kaming gipahilayo; imong giguba ang among mga panalipod;
nasuko ka; ipasig-uli kami pag-usab. 2 Giuyog nimo ang yuta; gipaliki
mo kini; ayoha ang mga liki niini, kay kini nauyog. 3 Gihimo nimo ang
imong katawhan nga makakita ug lisod nga mga butang; gipainom mo
kami ug bino aron magsumparay. 4 Alang niadtong nagtahod kanimo,
imong gipahimutang ang bandila nga madayag batok niadtong nagbitbit
sa pana. Selah. 5 Aron nga kadtong imong gihigugma maluwas, luwasa
kami sa imong tuo nga kamot ug tubaga ako. 6 Ang Dios nagsulti sa iyang
pagkabalaan, "Magmaya ako; tungaon ko ang Siquem ug bahinbahinon
ang walog sa Succoth. 7 Akoa ang Gilead, ug akoa ang Manasseh; ug
ang Efraim usab ang panalipod sa akong ulo; Ang Juda ang akong setro.
8 Ang Moab mao ang akong hunawanan; akong ilabay ang akong sapatos
ngadto sa Edom; mosinggit ako sa kadaogan tungod sa Filistia. 9 Kinsa
ang magdala kanako ngadto sa lig-on nga siyudad? Kinsa ang maggiya
kanako sa Edom? 10 Apan ikaw, O Dios, wala mo ba kami gisalikway?
Wala ka moadto sa gira uban ang among mga kasundalohan. 11 Hatagi
kami ug tabang batok sa kaaway, kay ang tabang sa tawo walay pulos.
12 Magmalampuson kami pinaagi sa tabang sa Dios; iyang pagayatakan
ang among mga kaaway.

61

1 Alang sa pangulong musikero; dinuyogan sa tulunggon nga adunay
kuwerdas. Ang salmo ni David. Pamatia ang akong pagtuaw, O
Dios; paminawa ang akong mga pag-ampo. 2 Gikan sa kinalayoang
bahin sa kalibotan mosangpit ako kanimo sa dihang naghuot ang akong
kasingkasing; dad-a ako sa bato nga mas habog pa kay kanako. 3 Tungod
kay ikaw ang kanunay kong dalangpanan, usa ka lig-ong tore batok sa
kaaway. 4 Papuy-a ako sa imong puluy-anan hangtod sa kahangtoran!
Padangopa ako sa landong sa imong mga pako. Selah 5 Kay ikaw,
Dios, nakadungog sa akong mga panumpa ug gihatagan mo ako sa mga
panulundon niadtong nagpasidungog sa imong ngalan. 6 Lugwayan nimo
ang kinabuhi sa hari; ang iyang katuigan mahisama sa daghang kaliwatan.
7 Magpabilin siya sa atubangan sa Dios hangtod sa kahangtoran. 8 Mag-
awit ako sa pagdayeg sa imong ngalan hangtod sa kahangtoran aron sa
matag adlaw mabuhat ko ang akong mga panumpa.

62

1 Alang sa pangulong musikero; sumala kang Jedutun. Ang salmo ni
David. Magpaabot lamang ako sa Dios; gikan kaniya ang akong kaluwasan.
2 Siya lang ang akong bato ug ang akong kaluwasan; siya ang akong
habog nga tore; dili gayod ako matarog. 3 Hangtod kanus-a ba kamong
tanan mag-atake sa tawo, nga inyong itulak nga sama sa nagharag nga
paril o katumbahon nga koral? 4 Nagpakisayod lamang sila kaniya aron
ipaubos siya gikan sa iyang halangdong katungdanan; gihigugma nila ang
pagpamakak; gipanalanginan nila siya pinaagi sa ilang mga baba, apan sa
ilang mga kasingkasing gitunglo diay nila siya. Selah 5 Magpaabot lang ako
sa Dios; kay ang akong paglaom anaa lang kaniya. 6 Siya lang ang akong

bato ug akong kaluwasan; siya ang akong habog nga tore; dili gayod ako matarog. 7 Diha sa Dios ang akong kaluwasan ug akong himaya; ang bato sa akong kusog ug ang akong dalangpanan anaa sa Dios. 8 Kamong mga katawhan salig kaniya sa tanang panahon, ibubo ang inyong kasingkasing diha kaniya; ang Dios ang atong dalangpanan. Selah 9 Sa pagkatinuod, ang yano nga mga tawo walay pulos, ug ang tinamod nga mga tawo usa ka bakak; gaan lang sila kung timbangon; mas gaan pa sila sa walay bili. 10 Ayaw pagsalig diha sa pagpangdaugdaog o pagpangawat; ug ayaw paglaom sa walay pulos nga bahandi, kay dili gayod kini magapamunga; ayaw isalig ang imong kasingkasing niini. 11 Misulti ang Dios sa makausa, nadungog ko kini sa makaduha: iya sa Dios ang gahom. 12 Imo usab, Ginoo, ang pagkamatinud-anon sa kasabotan, tungod kay gantihan mo ang matag tawo sumala sa iyang binuhatan.

63

1 Ang salmo ni David, sa dihang atua siya sa kamingawan sa Juda. Dios, ikaw ang akong Dios! Gipangita ko ikaw pag-ayo, giuhaw ang akong kalag kanimo, ug ang akong unod nangandoy kanimo, diha sa usa ka uga ug malang yuta diin wala gayoy tubig. 2 Busa nangita ako kanimo diha sa imong balaang katawhan aron makita ang imong gahom ug ang imong himaya. 3 Tungod kay ang imong pagkamatinud-anon sa kasabotan mas maayo pa kaysa kinabuhi, magadayeg ang akong mga ngabil kanimo. 4 Busa dayegon ko ikaw samtang ako buhi pa; ibayaw ko ang akong mga kamot diha sa imong ngalan. 5 Sama kini ingon nga nagkaon ako sa unod nga anaa sa bukog ug sa tambok; pinaagi sa malipayong ngabil dayegon ko ikaw sa akong baba, 6 sa dihang maghunahuna ako kanimo sa akong higdaanan ug mamalandong ako kanimo sa takna sa kagabhion. 7 Kay ikaw nagatabang kanako ug nagmaya ako sa landong sa imong mga pako. 8 Migunit ako kanimo; ang imong tuong kamot nag-agak kanako. 9 Apan kadtong naninguha sa paglaglag sa akong kinabuhi mahiadto sa kinahiladmang bahin sa yuta; 10 itugyan sila ngadto sa mga kamot nga migamit ug espada, ug mahimo silang pagkaon sa mga lobo. 11 Apan magmaya ang hari diha sa Dios; tanan nga nanumpa kaniya mapasigarbohon kaniya, apan ang baba niadtong nagapamakak pahilumon.

64

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David. Pamatia ang akong tingog, O Dios, paminawa ang akong mga mulo; tipigi ang akong kinabuhi gikan sa kahadlok sa akong mga kaaway. 2 Tagoi ako gikan sa tinagong laraw sa mga daotan, ug gikan sa kasamok sa nagabuhat ug kasal-anan. 3 Gibaid nila ang ilang mga dila sama sa mga espada; gition nila ang ilang mga pana, ang sakit nga mga pulong, 4 aron ipana ngadto sa mga walay sala diha sa tagong dapit; unya sa kalit ilang panaon siya sa walay kahadlok. 5 Gidasig nila ang ilang kaugalingon sa pagplano ug daotan; nagsabot sila sa tago aron sa pagbuhat ug lit-ag; unya miingon sila, “Kinsa ang makakita kanato?” 6 Nagplano sila ug daotan; “Nahuman na kita,” unya miingon sila, “Maayo ang pagkaplano.” Dili matukib ang hunahuna ug kasingkasing sa tawo. 7 Apan panaon sila sa Dios; ug sa kalit lang masamdan sila sa iyang mga pana. 8 Mapandol sila, sanglit ang ilang mga dila mounay kanila; ang tanan nga makakita kanila maglingolingo.

9 Mangahadlok ang tanang mga tawo ug magsulti sa mga gibuhat sa Dios.
Maghunahuna sila pag-ayo mahitungod kung unsa ang iyang nabuhat.
10 Magmaya ang mga matarong ngadto kang Yahweh ug modangop kaniya;
ang tanang adunay matarong nga kasingkasing mapasigarbohon diha
kaniya.

65

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo nga awit ni David. Alang
kanimo, O Dios sa Zion, nagpaabot ang among mga pagdayeg; tumanon
namo ang among mga panaad diha kanimo. 2 Ikaw nga naminaw sa
mga pag-ampo, ang tanang may unod moduol kanimo. 3 Mipatigbabaw
ang kasal-anan batok kanamo; ingon man ang among mga kalapasan,
apan pasayloon nimo kini. 4 Bulahan ang tawo nga imong gipili nga
ipaduol kanimo aron nga siya magpuyo sa imong templo. Matagbaw
kami sa pagkamaayo sa imong puluy-anan, ang imong balaang templo.
5 Diha sa pagkamatarong imo kaming tubagon pinaagi sa pagbuhat
sa mga kahibulongang butang, Dios sa among kaluwasan; ikaw nga
paglaom sa tibuok kalibotan ug niadtong anaa sa layong dapit sa tabok
sa kadagatan. 6 Kay ikaw ang nagbuhat sa lig-on nga mga kabukiran,
ikaw nga nagbakos sa kusog. 7 Ikaw ang nagpahilom sa pagngulob sa
kadagatan, sa pagdahunog sa mga balod niini ug sa kasamok sa mga tawo.
8 Kadtong nagpuyo sa halayong dapit sa kalibotan mangahadlok sa timaan
sa imong mga buhat; magmaya ang sidlakan ug ang kasadpan tungod
kanimo. 9 Moanhi ka aron pagtabang sa yuta; gipatubigan nimo kini;
gipatambok nimo kini; ang sapa sa Dios puno sa tubig; gihatagan nimo ang
mga tawo ug trigo sa dihang giandam mo ang yuta. 10 Gipatubigan nimo
pag-ayo ang mga tudling; gipahiluna nimo ang dinarong yuta; gipahumok
nimo kini pinaagi sa taligsik; gipanalanginan nimo ang nagturok niini.
11 Gikoronahan nimo ang tuig sa imong pagkamaayo; ang maagian sa
imong karwahe adunay nangahulog nga patambok sa yuta. 12 Ang
sibsibanan sa kamingawan napuno sa yamog, ug ang kabungtoran nagsul-
ob sa kalipay. 13 Nagsul-ob ang sibsibanan sa mga panon sa mananap;
napuno usab ang mga walog sa mga trigo; nagsinggit sila sa kalipay, ug
nag-awit sila.

66

1 Alang sa pangulong musikero. Usa ka awit, ang salmo. Paghimo ug
malipayong kasaba ngadto sa Dios, tibuok kalibotan; 2 Awita ang himaya sa
iyang ngalan; himoa nga mahimayaon ang iyang pagdayeg. 3 Isulti sa Dios,
“Pagkamakalilisang sa imong mga buhat! Tungod sa kadako sa imong
gahom moyukbo kanimo ang imong mga kaaway. 4 Ang tibuok kalibotan
magsimba kanimo ug mag-awit kanimo; magaawit sila sa imong ngalan.”
Selah 5 Ngari ug tan-awa ang mga gibuhat sa Dios; kahadlokan siya ug ang
iyang mga gibuhat ngadto sa mga anak sa katawhan. 6 Gipamala niya ang
dagat; milatas sila sa suba; didto nagmalipayon kita diha kaniya. 7 Pinaagi
sa iyang kusog nagdumala siya hangtod sa kahangtoran; nagtaw-an siya
sa kanasoran; ayaw itugot nga magpataas ang mga masupilon sa ilang
kaugalingon. Selah 8 Dayega ang Dios, kamong katawhan, ipalanog ang
pagdayeg alang kaniya. 9 Giampingan kita niya taliwala sa mga buhi,
ug wala niya gitugot nga madalin-as ang atong mga tiil. 10 Kay ikaw, O
Dios, nagsulay kanamo; gisulayan nimo kami sama sa plata nga giulay.

11 Gihatod nimo kami sa pukot; gibutang nimo sa among likod ang labihang
palas-anon. 12 Gipayatakan nimo sa mga tawo ang among mga ulo; miagi
kami sa kalayo ug sa tubig, apan gidala mo kami sa usa ka hawan nga
dapit. 13 Moadto ako sa imong puluy-anan nga dala ang mga halad nga
sinunog; akong tumanon ang akong panumpa 14 nga gisaad sa akong mga
ngabil ug ang gisulti sa akong baba sa dihang anaa ako sa kagul-anan.
15 Maghalad ako kanimo ug sinunog nga tambok nga mga mananap nga
adunay humot sa laking karnero; maghalad ako ug mga torong baka
ug mga kanding. Selah 16 Ngari ug paminaw, kamong tanan nga may
kahadlok sa Dios, ug imantala ko ang gibuhat niya alang sa akong kalag.
17 Mituaw ako kaniya pinaagi sa akong baba, ug gidayeg siya sa akong dila.
18 Kung aduna akoy makita nga sala sa akong kasingkasing, ang Ginoo dili
maminaw kanako. 19 Apan ang Dios naminaw gayod; gitagad niya ang
tingog sa akong pag-ampo. 20 Dalayegon ang Dios, nga wala niya pasagdi
ang akong pag-ampo o ang iyang pagkamatinud-anon sa kasabotan nganhi
kanako.

67

1 Alang sa pangulong musikero; dinuyogan sa tulunggon nga adunay
kuwerdas. Ang salmo, nga usa ka awit. Magmaluluy-on unta ang Dios
kanato ug magpanalangin kanato ug iyang ipadan-ag ang iyang panagway
nganhi kanato Selah 2 aron masayod ang kalibotan sa imong paagi, nga
ang imong kaluwasan alang sa tanang kanasoran. 3 Tugoti nga dayegon
ka sa katawhan, Dios; tugoti nga dayegon ka sa tanang katawhan. 4 O,
tugoti ang kanasoran nga magmaya ug mag-awit sa kalipay, tungod kay
hukman mo ang katawhan uban sa hustisya ug dumalahan ang kanasoran
sa kalibotan. Selah 5 Tugoti nga dayegon ka sa katawhan, O Dios; tugoti
nga dayegon ka sa tanang katawhan. 6 Mihatag ang yuta sa abot niini ug
ang Dios nga atong Dios nagpanalangin kanato. 7 Gipanalanginan kita sa
Dios, ug ang tanang anaa sa kalibotan nagpasidungog kaniya.

68

1 Alang sa pangulong musikero; Ang salmo ni David, usa ka awit.
Hinaot motindog ang Dios; magkatibulaag unta ang iyang mga kaaway;
ug kadtong nasilag usab kaniya mokalagiw unta sa iyang atubangan.
2 Sama sa aso nga ipadpad; busa pahawaa sila; sama sa kandila nga
matunaw sa kalayo, aron nga ang daotan mahanaw sa presensiya sa Dios.
3 Apan magmaya ang matarong; magsadya sila diha sa Dios; hinaot nga
magmaya sila ug magmalipayon. 4 Awiti ang Dios! Awiti ug pagdayeg
ang iyang ngalan! Dayega siya nga nagsakay latas sa walog sa Suba sa
Jordan! Yahweh ang iyang ngalan! Pagmaya kaniya! 5 Ang amahan
sa mga walay amahan, tigpanalipod sa mga biyuda, ang Dios anaa sa
balaang dapit diin siya nagpuyo. 6 Gibutang sa Dios ang mga nag-inusara
ngadto sa matag pamilya; gipagawas niya ang mga binilanggo uban ang
panag-awit; apan ang mga masupilon gipapuyo sa ugang yuta. 7 O Dios,
sa dihang nag-una ka sa imong katawhan, sa pagmartsa nimo latas sa
kamingawan, Selah 8 Nangurog ang kalibotan; ug nag-ulan ang kalangitan
sa presensiya sa Dios, diha sa presensiya sa Dios sa iyang pag-abot sa Sinai,
diha sa presensiya sa Dios, ang Dios sa Israel. 9 Ikaw, Dios nagpadala
ug dakong ulan; imong gilig-on ang imong panulundon sa dihang naluya
kini. 10 Mipuyo ang imong katawhan niini; ikaw, O Dios mihatag sa imong

kamaayo ngadto sa mga kabos. 11 Naghatag ang Ginoo ug kasugoan, ug
kadtong nagpahibalo niini mao ang daghang kasundalohan. 12 - 13 Ang mga
hari sa kasundalohan mikalagiw, nanagan sila, ug ang mga babaye nga
nagpaabot sa panimalay nagbahinbahin sa mga kinuha: mga salampati
nga plata ug ang mga pako sa naggilakgilak nga bulawan. Sa dihang ang
pipila kaninyo nagpabilin sa kulongan sa karnero, nganong gibuhat ninyo
kini? 14 Gipatibulaag sa Labing Gamhanan ang mga hari didto, atol kini
nga nag-ulan ug nyebe sa Bukid sa Zalmon. 15 Ang kusgan nga bukid mao
ang bungtod sa Basan; ang usa ka habog nga bukid mao ang bungtod sa
Basan. 16 Nganong nasina ka man, ikaw habog nga bukid, sa bukid nga
gipili sa Dios nga iyang puy-an? Sa pagkatinuod, si Yahweh magpuyo niini
hangtod sa kahangtoran. 17 Ang mga karwahe sa Dios 20, 000, nilibo ka
liboan; uban ang Ginoo kanila didto sa balaang dapit sa Sinai. 18 Misaka
siya sa kinatumyan; nga dala ang mga binihag; nagdawat ka sa mga gasa
gikan sa katawhan, bisan pa niadtong nakig-away kanimo, aron ikaw
Yahweh nga Dios mopuyo didto. 19 Bulahan ang Ginoo, nga sa matag adlaw
nagdala sa atong mga palas-anon, ang Dios nga mao ang atong kaluwasan.
Selah 20 Ang atong Dios mao ang Dios nga moluwas; si Yahweh ang Ginoo
nga maoy makaluwas kanato gikan sa kamatayon. 21 Apan dugmukon
sa Dios ang mga ulo sa iyang mga kaaway, ang buhokon nga mga ulo
niadtong naglakaw sa pagpakasala batok kaniya. 22 Miingon ang Ginoo,
“Dad-on ko ang akong mga kaaway balik sa Basan, ako silang ipabalik
ngadto sa kinahiladman sa dagat 23 aron inyong dugmukon ang inyong
mga kaaway, ug mabasa ang inyong tiil sa dugo, ug aron ang mga dila sa
inyong mga iro adunay bahin sa inyong mga kaaway.” 24 Nakita nila ang
imong pagpasundayag, Dios, ang pasundayag sa akong Dios, akong Hari,
didto sa balaang dapit. 25 Nag-una ang mga mag-aawit, ang misunod mao
ang mga musikero, ug sa tungatunga ang mga dalaga nga nagtugtog sa mga
tamborin. 26 Bulahan ang Dios sa panagtigom; dayega si Yahweh, kamong
mga tinuod nga kaliwat sa Israel. 27 Nag-una ang Benjamin nga labing
gamay nga banay, unya ang pangulo sa Juda ug ilang panon, ug ang mga
pangulo sa Zebulun ug ang mga pangulo sa Neftali. 28 Ang inyong Dios, O
Israel nagsugo sa inyong kusog; ipadayag kanamo ang imong gahom, Dios,
sama sa imong pagpadayag niini kaniadto. 29 Ipadayag ang imong gahom
kanamo gikan sa imong templo sa Jerusalem, diin ang mga hari magdala
sa mga gasa nganha kanimo. 30 Singgit diha sa gubat batok sa ihalas
nga mananap diha sa kasagbotan, batok sa katawhan, kanang panon sa
mga torong baka ug mga nati. Pakaulawi sila ug himoa nga sila magdala
ug mga gasa; patibulaaga ang mga tawo nga nagtinguha sa pakiggubat.
31 Mogawas ang mga prinsipe gikan sa Ehipto; ibayaw dayon sa Etiopia
ang iyang mga kamot ngadto sa Dios. 32 Awiti ang Dios, kamong mga
gingharian sa kalibotan; Selah Awiti ug pagdayeg si Yahweh. 33 Kaniya
nga nagsakay diha sa kalangitan nga anaa na sukad pa kaniadto; tan-
awa nagsinggit siya uban ang gahom. 34 Ang kusog iya gayod sa Dios;
ang iyang pagkahalangdon anaa sa tibuok Israel, ug ang iyang kusog anaa
sa kalangitan. 35 O Dios, gikahadlokan ka diha sa imong balaang dapit;
ang Dios sa Israel—naghatag siyag kusog ug gahom sa iyang katawhan.
Dalayegon ang Dios.

69

1 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Shoshanim. Ang salmo ni

David. Luwasa ako, Dios; kay ang katubigan nagbutang sa akong kinabuhi
diha sa kakuyaw. 2 Naunlod ako sa lalom nga lapok, diin walay dapit
nga katindogan; nahiabot ako sa lalom nga katubigan, diin ang baha
milumos kanako. 3 Gikapoy ako tungod sa akong paghilak; nauga na
ang akong tutonlan; naluya na ang akong mga mata samtang naghulat
sa akong Dios. 4 Kadtong nagdumot kanako nga walay hinungdan mas
daghan pa kaysa buhok sa akong ulo; kadtong buot mopuo kanako,
nga walay kapasikaran, nahimo nakong mga kaaway, mga kusgan sila;
ang wala nako gikawat, kinahanglan nakong ibalik. 5 Dios, nasayod
ka sa akong pagkabuangbuang, ug ang akong mga sala wala nalilong
diha kanimo. 6 Ayaw itugot nga kadtong naghulat kanimo maulawan
tungod kanako, Yahweh nga Ginoong makagagahom; ayaw itugot nga
kadtong nagapangita kanimo pagatamayon tungod kanako, O Dios sa
Israel. 7 Tungod kanimo nabug-atan ako sa pagtamay; ang kaulaw mitabon
sa akong nawong. 8 Nahimo akong dumuduong ngadto sa akong mga
igsoong lalaki, usa ka langyaw ngadto sa mga anak sa akong inahan. 9 Kay
ang tumang kadasig sa imong puluy-anan milamoy kanako, ug ang mga
pagtamay niadtong mga nagtamay kanimo naania kanako. 10 Sa dihang
mihilak ako ug wala mikaon, gitamay nila ako. 11 Sa dihang gihimo
kong bisti ang sako, nahimo akong buangbuang sa panultihon ngadto
kanila. 12 Gihisgotan ako niadtong naglingkod sa ganghaan sa siyudad;
ako mao ang awit sa mga palahubog. 13 Apan alang kanako, ang akong
pag-ampo diha kanimo, Yahweh, sa takna nga imong dawaton; tubaga
intawon ako diha sa kasaligan mong kaluwasan. 14 Biraha ako gikan sa
lapok, ug ayaw itugot nga maunlod ako; kuhaa ako palayo gikan niadtong
mga nagdumot kanako ug luwasa ako gikan sa lalom nga katubigan.
15 Ayaw itugot nga ang baha molumos kanako, ni ang lalom molamoy
kanako. Ayaw itugot nga ang bung-aw motak-om sa iyang baba nganhi
kanako. 16 Tubaga ako, O Yahweh, kay ang imong pagkamatinud-anon
sa kasabotan maayo man; tungod kay dako ang imong kaluoy kanako,
lingia ako. 17 Ayaw itago ang imong nawong gikan sa imong sulugoon,
kay ania ako sa kalisdanan; tubaga dayon ako. 18 Anhia ako ug luwasa
ako. Tungod sa akong mga kaaway, lukata ako. 19 Nasayod ka sa mga
pagsaway kanako, sa pagpakaulaw kanako, ug sa pagtamay kanako; ang
tanan kong mga kaaway anaa sa imong atubangan. 20 Nasakitan ang
akong kasingkasing sa mga pagtamay; napuno ako sa kabug-aton; nangita
ako ug tawo nga maluoy kanako, apan walay bisan usa; nangita ako ug
maghuhupay, apan wala akoy nakaplagan. 21 Gidalitan nila ako ug hilo
aron akong kan-on; sa akong kauhaw gidalitan nila ako ug suka aron
akong imnon. 22 Itugot nga ang lamesa sa ilang atubangan mahimong
lit-ag; sa dihang sila maghunahuna nga luwas sila, mahimo unta kining
bitik. 23 Mangitngitan unta ang ilang mga mata aron dili sila makakita;
ug himoa kanunay nga ang ilang mga dapidapi mangurog. 24 Ibubo
ngadto kanila ang imong kasuko, ug unta maapsan sila sa kabangis sa
imong kapungot. 25 Unta mahimo biniyaan ang ilang dapit; wala na
untay bisan usa nga mopuyo sa ilang mga tolda. 26 Tungod kay gilutos
nila ang usa nga imong gilatos. Gibalik nila pag-usab ang mga kasakit
niadtong imong gisamaran. 27 Pakasad-a sila sa pagbuhat ug daghang mga
sala; ayaw sila tugoti nga makaduol sa imong matarong nga kadaogan.
28 Papason unta sila gikan sa Libro sa Kinabuhi ug dili mahisulat uban
sa mga matarong. 29 Apan kabos ako, ug masulob-on; unta ang imong

kaluwasan, O Dios, mopahiluna kanako sa hataas. 30 Dayegon ko ang
ngalan sa Dios inubanan sa awit ug ako siyang pasidunggan inubanan
sa mga pagpasalamat. 31 Makapahimuot kini kang Yahweh labaw pa
sa torong baka nga adunay mga sungay. 32 Makita kini sa malumo
ug magmaya sila; kamo nga nagapangita sa Dios, magmadasigon ang
inyong mga kasingkasing. 33 Tungod kay mopatalinghog si Yahweh sa
mga nagkinahanglan ug dili niya pasagdan ang iyang mga binilanggo.
34 Hinaot nga ang langit ug ang yuta magadayeg kaniya, ang kadagatan
ug ang tanan nga nagalihok niini. 35 Tungod kay luwason sa Dios ang
Zion, ug pagatukoron pag-usab ang mga siyudad sa Juda; ang katawhan
mopuyo didto ug makapanag-iya niini. 36 Ang kaliwatan sa iyang mga
sulugoon maoy makapanunod niini; ug kadtong nahigugma sa iyang
ngalan makapuyo didto.

70

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo ni David; alang sa
paghinumdom. Luwasa ako, O Dios! Yahweh, dali dayon ug tabangi
ako. 2 Tugoti nga kadtong mosulay sa pagkuha sa akong kinabuhi
mapaulawan ug pagatamastamasan; motalikod unta sila ug dad-on sa
kaulawan, kadtong nagmalipayon sa akong kasakitan. 3 Motalikod unta
sila tungod sa ilang kaulaw, kadtong mga nagkatawa. 4 Ang tanan nga
nagapangita kanimo maglipay unta ug magmaya diha kanimo; kadtong
nahigugma sa imong kaluwasan kanunay unta nga magasulti, “Dalayegon
ang Dios.” 5 Apan kabos ako ug timawa; pagdali nganhi kanako, Dios; ikaw
ang akong magtatabang ug luwasa ako. Yahweh, ayaw paglangan.

71

1 Diha kanimo, Yahweh, magdangop ako; ayaw gayod itugot nga
mabutang ako sa kaulawan. 2 Luwasa ako ug himoa akong luwas sa imong
pagkamatarong; ikiling ang imong igdulungog nganhi kanako ug luwasa
ako. 3 Mahimo kang bato nga akong kadangpan diin kanunay kong adtoan;
gihatag mo ang pagmando sa pagluwas kanako, kay ikaw ang akong bato
ug akong salipdanan. 4 Luwasa ako, akong Dios, gikan sa kamot sa mga
daotan, gikan sa kamot sa mga dili matarong ug mapintas. 5 Tungod
kay ikaw ang akong paglaom, Yahweh nga Ginoo. Nagsalig ako kanimo
sukad pa sa akong pagkabata. 6 Pinaagi kanimo giamoma ako gikan sa
tagoangkan; ikaw mao siya nga nagkuha kanako gikan sa tagoangkan
sa akong inahan; ang akong pagdayeg kanunay lang nga mahitungod
kanimo. 7 Ako ang panag-ingnan sa daghang katawhan; ikaw ang akong
lig-ong dalangpanan. 8 Ang akong baba mapuno sa pagdayeg kanimo, sa
tanang mga adlaw uban sa imong kadungganan. 9 Ayaw ako isalikway
sa takna sa akong katigulangon; ayaw ako biyai sa dihang wala na akoy
kusog. 10 Tungod kay ang akong mga kaaway naghisgot mahitungod
kanako; kadtong nagalantaw sa akong kinabuhi nagkahiusa sa paglaraw.
11 Miingon sila, “Gipasagdan na siya sa Dios; gukdon ug patyon nato
siya, kay wala nay moluwas kaniya.” 12 Dios, ayaw pagpahilayo gikan
kanako; akong Dios, pagdali ug tabangi ako. 13 Mabutang unta sila sa
kaulawan ug magun-ob, kadtong nagbatok sa akong kinabuhi; matabonan
unta sila sa mga pagtamay ug kaulawan, kadtong nagtinguha sa pagpasakit
kanako. 14 Apan kanunay akong molaom kanimo ug modayeg kanimo
sa makadaghan. 15 Ang akong baba mosulti mahitungod sa imong

pagkamatarong ug sa imong kaluwasan sa tanang adlaw, bisan dili ko
kini masabtan. 16 Moabot ako uban sa makagagahom nga mga buhat ni
Yahweh nga Ginoo; isulti ko ang imong pagkamatarong, kanimo lang.
17 O Dios, gitudloan mo ako sukad pa sa akong pagkabatan-on; bisan
karon akong gimantala ang imong mga kahibulongang gibuhat. 18 Sa
pagkatinuod, bisan sa dihang ako matigulang ug ubanon na, Dios, ayaw
ako pasagdi, samtang akong ginamantala ang imong kusog ngadto sa
mosunod nga mga kaliwatan, ang imong gahom ngadto sa tanan nga
moabot. 19 Ang imong pagkamatarong man usab, Dios, hataas kaayo;
ikaw nga nagbuhat sa dagkong mga butang, O Dios, kinsa man ang sama
kanimo? 20 Ikaw nga nagpakita kanamo sa daghang makalilisang nga mga
kalisdanan maoy modasig kanamo pag-usab ug mobangon kanamo pag-
usab gikan sa kinahiladman sa yuta. 21 Hinaot nga imong dugangan ang
akong kadungganan; balik pag-usab ug hupaya ako. 22 Magpasalamat
usab ako kanimo dinuyogan sa alpa alang sa imong pagkamasaligan,
akong Dios; magaawit ako kanimo sa mga pagdayeg dinuyogan sa alpa,
Balaan sa Israel. 23 Ang akong mga ngabil magasinggit sa kalipay sa
dihang mag-awit ako ug mga pagdayeg alang kanimo—bisan ang akong
kalag, nga imong giluwas. 24 Ang akong dila magalitok usab mahitungod
sa imong pagkamatarong sa tanang adlaw; tungod kay napaulawan ug
nagkaguliyang sila, kadtong nagtinguha sa pagpasakit kanako.

72

1 Ang salmo ni Solomon. Hatagi ang hari sa imong matarong nga
kasugoan, Dios, ang imong pagkamatarong ngadto sa anak sa hari.
2 Hinaot nga mohukom siya sa imong katawhan uban ang pagkamatarong
ug sa imong mga kabos uban ang hustisya; 3 hinaot nga ang kabukiran
mohatag ug kalinaw alang sa katawhan; hinaot nga ang kabungtoran
mohatag ug pagkamatarong. 4 Hinaot hukman niya ang kabos sa mga
katawhan; hinaot nga luwason niya ang mga anak sa mga nagkinahanglan
ug dugmukon ang mga nagdaugdaog. 5 Hinaot nga pasidunggan ka nila
samtang ang adlaw molungtad, ug hangtod nga ang bulan magpabilin sa
tanang mga kaliwatan. 6 Hinaot nga mokanaog siya sama sa ulan diha sa
pinutol nga mga sagbot, sama sa ulan nga mobisbis sa yuta. 7 Hinaot
nga ang matarong modagsang sa iyang mga adlaw, ug hinaot adunay
kadagaya sa kalinaw hangtod nga ang bulan mahanaw. 8 Hinaot nga
iyang dumalahan ang gikan sa dagat hangtod sa dagat, ug gikan sa Suba
hangtod sa kinatumyan sa kalibotan. 9 Hinaot nga kadtong mga nagpuyo
sa kamingawan moyukbo sa iyang atubangan; hinaot nga ang iyang mga
kaaway molukapa sa abog. 10 Hinaot nga ang mga hari sa Tarsis ug sa
mga isla mohatag ug buhis; hinaot nga ang mga hari sa Sheba ug sa Seba
mohatag ug mga gasa. 11 Hinaot gayod nga ang tanang mga hari moyukbo
sa iyang atubangan; hinaot nga ang tanang kanasoran moalagad kaniya.
12 Tungod kay iyang gitabangan ang mga nagkinahanglan nga nagtuaw ug
ang mga kabos nga walay laing magtatabang. 13 Aduna siyay kaluoy sa
mga kabos ug sa mga nagkinahanglan, ug iyang luwason ang kinabuhi sa
mga nagkinahanglang katawhan. 14 Iyang gitubos ang ilang mga kinabuhi
gikan sa pagdaugdaog ug kasamok, ug ang ilang dugo bililhon sa iyang
panan-aw. 15 Hinaot nga mabuhi pa siya! Hinaot nga ang bulawan
sa Sheba igahatag kaniya. Hinaot ang katawhan kanunay nga mag-
ampo alang kaniya; hinaot nga ang Dios magpanalangin kaniya sa tanang

adlaw. 16 Hinaot nga ang ilang yuta adunay kadagaya sa trigo; hinaot
nga ipalidpalid ang mga tanom sa kinatumyan sa kabukiran. Hinaot nga
ang bunga niini mahimong sama sa Lebanon; hinaot nga molabong ang
katawhan sa mga siyudad sama sa mga sagbot sa kaumahan. 17 Hinaot
nga ang iyang ngalan molungtad hangtod sa kahangtoran; hinaot nga
ang iyang ngalan magapadayon hangtod aduna pay adlaw; hinaot nga
ang katawhan mapanalanginan pinaagi kaniya; hinaot nga ang tanang
kanasoran motawag kaniya ug bulahan. 18 Hinaot nga si Yahweh nga Dios,
ang Dios sa Israel, mahimaya, nga mao ang nagbuhat sa kahibulongang
mga butang. 19 Hinaot nga ang iyang mahimayaong ngalan pagadayegon
hangtod sa kahangtoran, ug hinaot ang tibuok kalibotan mapuno sa iyang
himaya. Amen ug Amen. 20 Natapos na ang mga pag-ampo ni David nga
anak ni Jess. Ikatulong Libro.

73

1 Ang salmo ni Asaf. Tinuod gayod nga ang Dios maayo ngadto sa
Israel, niadtong adunay putli ug kasingkasing. 2 Apan alang kanako,
hapit madalin-as ang akong mga tiil; ang akong mga tiil hapit madalin-
as samtang ako naglakaw 3 tungod kay nasina ako sa mga garboso sa
dihang nakita ko ang pag-uswag sa mga daotan. 4 Tungod kay wala silay
kasakitan hangtod sa ilang kamatayon, apan mga kusgan sila ug maayo
ang ginakaon. 5 Gawasnon sila gikan sa mga kabug-aton sa ubang tawo;
wala sila gisakit sama sa ubang tawo. 6 Ang garbo gidayandayan kanila
sama sa kuwentas sa ilang liog; ang kasamok gibisti kanila sama sa kupo.
7 Tungod sa pagkabuta miabot ang sala; ang daotang mga panghunahuna
milahos sa ilang mga kasingkasing. 8 Nagbugalbugal sila ug nagsulti ug
daotan; sa ilang pagkagarboso nagbahad sila sa pagdaugdaog. 9 Ang ilang
mga baba nagsulti batok sa kalangitan, ug ang ilang mga dila nagmartsa
sa tibuok kalibotan. 10 Busa mibalik ang iyang katawhan ngadto kanila
ug ang kadagaya sa katubigan nahubas. 11 Miingon sila, “Giunsa man
pagkasayod sa Dios? Aduna bay kahibalo diha sa Labing Halangdon?”
12 Timan-i kini: mga daotan kini nga katawhan; kanunay silang walay
pagpakabana, nahimong hilabihan ka dato. 13 Tinuod gayod nga kawang
lamang nga akong gipanalipdan kining akong kasingkasing ug gihugasan
ang akong mga kamot sa pagkawalay sala. 14 Tungod kay sa tanang adlaw
gisakit ako ug gipanton sa matag buntag. 15 Kung misulti ako, “Akong
isulti kining mga butanga,” unya akong gibudhian kining kaliwatan sa
imong mga anak. 16 Bisan gisulayan ko sa pagsabot kining mga butanga,
lisod kaayo kini alang kanako. 17 Unya miadto ako sa puluy-anan sa Dios
ug nasabtan ko ang ilang dangatan. 18 Tinuod gayod gibutang nimo sila
sa danlog nga mga dapit; gihatod nimo sila sa kalaglagan. 19 Naunsa
nga nahimo silang kamingawan sa usa ka higayon! Moabot ang ilang
kataposan ug matapos sila sa makalilisang nga paagi. 20 Sama sila sa
damgo nga sa pagkahuman ang tawo mahigmata; O Ginoo, sa dihang ikaw
mobangon, dili na nimo hunahunaon kadtong mga damgoha. 21 Tungod
kay ang akong kasingkasing nagmasulob-on, ug nasamdan ako pag-ayo.
22 Usa ako ka walay alamag ug kulang sa panabot; sama lang ako sa usa ka
walay pagbati nga mananap sa imong atubangan. 23 Apan kanunay akong
magauban kanimo; gigunitan mo ang akong tuong kamot. 24 Giyahi ako sa
imong mga tambag ug human niana dawata ako sa himaya. 25 Kinsa may

ako nga anaa sa langit apan ikaw? Walay bisan usa sa kalibotan nga akong gitinguha kung dili ikaw. 26 Ang akong unod ug ang akong kasingkasing maluya man, apan ang Dios mao ang kusog sa akong kasingkasing hangtod sa kahangtoran. 27 Kadtong halayo gikan kanimo mangalaglag; gun-obon mo kadtong tanan nga wala nagmatinud-anon kanimo. 28 Apan alang kanako, ang gikinahanglan kong buhaton mao ang pagdangop kanimo Dios. Gihimo nakong dalangpanan si Yahweh nga Ginoo. Akong imantala ang tanan nimong gibuhat.

74

1 Usa ka maskil ni Asaf. O Dios, nganong gisalikway mo kami sa kahangtoran? Ngano nga ang imong kasuko misunog batok sa karnero diha sa imong sibsibanan? 2 Hinumdomi ang imong katawhan, nga imong gipalit niadtong karaang kapanahonan, ang banay nga imong gitubos nga mahimo nga imong kaugalingong panulundon, ug ang Bukid sa Zion, diin ikaw mipuyo. 3 Ngari tan-awa ang hingpit nga pagkagun-ob, ang tanang kadaot nga gibuhat sa mga kaaway sa balaang dapit. 4 Ang imong mga kaaway nagngulob taliwala sa imong piniling dapit; gipahimutang nila ang ilang mga bandira. 5 Nanigbas sila gamit ang mga hatsa sama diha sa baga nga kalasangan. 6 Gidugmok nila ug gipangguba ang tanang kinulitan; giguba nila kini pinaagi sa mga hatsa ug mga maso. 7 Gisunog nila ang imong puluy-anan; gipanamastamasan nila ang imong pinuy-anan; gipukan kini ngadto sa yuta. 8 Miingon sila sa ilang mga kasingkasing, "Laglagon nato silang tanan." Gisunog nila ang tanan nimong tigomanan sa yuta. 9 Wala na kitay makita nga mga timaan, wala nay mga propeta, ug walay usa kanato ang nasayod kung hangtod kanus-a kini molungtad. 10 Hangtod kanus-a, O Ginoo, nga magtamay ang kaaway kanimo? Ang kaaway magpasipala ba sa imong ngalan sa kahangtoran? 11 Nganong imo mang gipugngan ang imong kamot, ang imong tuong kamot? Ipagawas ang imong tuong kamot sa imong bisti ug laglaga sila. 12 Bisan pa niini ang Dios maoy akong hari gikan pa sa karaang kapanahonan, nga nagadala sa kaluwasan sa kalibotan. 13 Gibahin mo ang dagat pinaagi sa imong kusog; gidugmok mo ang mga ulo sa makalilisang nga mga mananap diha sa katubigan. 14 Gidugmok mo ang mga ulo sa Leviatan; gipakaon mo siya sa mga nagpuyo sa kamingawan. 15 Giablihan mo ang mga tuboran ug kasapaan; gipahubas mo ang mga kasubaan. 16 Imo ang adlaw, ug ang kagabhion imo man usab; gipahimutang mo ang adlaw ug bulan sa ilang dapit. 17 Gipahimutang mo ang tanang utlanan sa kalibotan; ug ikaw ang naghimo sa ting-init ug sa tingtugnaw. 18 Hinumdomi kung giunsa sa kaaway paglabay ug mga pagtamay kanimo, O Yahweh, ug ang pagpasipala sa mga buangbuang nga mga tawo sa imong ngalan. 19 Ayaw itugyan ang kinabuhi sa imong salampati ngadto sa ihalas nga mananap. Ayaw kalimti hangtod sa kahangtoran ang kinabuhi sa dinaugdaog nimong katawhan. 20 Hinumdomi ang imong kasabotan, kay ang mangitngit nga mga rehiyon sa yuta napuno sa mga dapit sa kabangis. 21 Ayaw itugot nga ang dinaugdaog mahibalik uban sa kaulaw; itugot nga ang kabos ug ang dinaugdaog modayeg sa imong ngalan. 22 Bangon, O Dios; panalipdi ang imong kadungganan; hinumdomi kung giunsa ka pagtamay sa mga buangbuang sa tibuok adlaw. 23 Ayaw kalimti ang tingog sa imong mga kaaway o ang kabanha niadtong padayon nga nagsupak kanimo.

75

1 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Al Tasyet. Ang salmo ni
Asaf, usa ka awit. Magapasalamat kami kanimo, O Dios; magapasalamat
kami, kay gipadayag mo ang imong presensiya; ang mga tawo magasulti
sa imong kahibulongang mga buhat. 2 Sa gitakda nga panahon ako
magahukom sa walay pinalabi. 3 Bisan ang kalibotan ug ang tanang
lumulupyo niini mangurog sa kahadlok, akong lig-onon ang mga haligi
sa kalibotan. Selah 4 Moingon ako ngadto sa mga garboso, “Ayaw
pagpagarbo,” ug ngadto sa mga daotan, “Ayaw ipataas ang sungay.
5 Ayaw ipataas ang inyong sungay; ayaw pagsulti uban ang mapahitas-
ong liog.” 6 Dili gikan sa sidlakan o gikan sa kasadpan, ug kini dili
gikan sa kamingawan nga ang pagbayaw moabot. 7 Apan ang Dios mao
ang maghuhukom; siya ang magadala paubos ug siya ang magabayaw.
8 Tungod kay si Yahweh nagkupot ug kupa sa nagabulabula nga bino, nga
sinagolan ug mga lamas, ug ibubo kini. Sigurado gayod nga ang tanang
daotan sa kalibotan moinom niini hangtod sa kataposang tulo. 9 Apan
magpadayon ako sa pagsulti kung unsa ang imong nabuhat; magaawit ako
ug mga pagdayeg sa Dios ni Jacob. 10 Siya miingon, “Akong pagaputlon
ang tanang sungay sa daotan, apan ang mga sungay sa mga matarong
igabayaw.”

76

1 Alang sa pangulong musikero, dinuyogan sa tulunggon nga adunay
kuwerdas. Ang salmo ni Asaf, usa ka awit. Gipaila sa Dios ang iyang
kaugalingon ngadto sa Juda; ang iyang ngalan bantogan sa Israel. 2 Ang
iyang tolda anaa sa Salem; ang iyang puluy-anan anaa sa Zion. 3 Didto
gibali niya ang mga uhas sa pana, ang taming, ang espada, ug ang uban
pang mga hinagiban sa gubat. Selah 4 Hilabihan ang imong kasanag
ug gipadayag mo ang imong himaya, samtang milugsong ka gikan sa
mga kabukiran, diin imong gipatay ang imong mga biktima. 5 Ang mga
maisugon ug kasingkasing nakawatan; ug nahinanok sila. Ang tanang
manggugubat wala nay nahimo. 6 Sa imong pagbadlong, O Dios ni
Jacob, ang mga nagkabayo ug ang kabayo nahinanok. 7 Ikaw, oo ikaw,
ang angay kahadlokan; kinsa ang makabarog sa imong atubangan kung
ikaw masuko? 8 Gikan sa langit nadungog ang imong paghukom; ang
kalibotan mahadlok ug mahilom 9 sa dihang ikaw O Dios, mobarog aron
sa paghukom ug pagluwas sa tanang dinaugdaog sa kalibotan. Selah
10 Sigurado gayod nga ang imong masuk-anon nga paghukom sa katawhan
magdala ug pagdayeg kanimo; baksi ang imong kaugalingon sa kung unsa
ang nahilabilin sa imong kasuko. 11 Paghimo ug pakigsaad kang Yahweh
nga imong Dios, ug tumana kini. Hinaot nga ang nakapalibot kaniya nga
angay kahadlokan magdala ug mga gasa alang kaniya. 12 Giputol niya ang
espiritu sa mga prinsipe; gikahadlokan siya sa mga hari sa kalibotan.

77

1 Alang sa pangulong musikero; sunod sa istilo ni Jedutun. Ang salmo
ni Asaf. Magtawag ako sa Dios uban sa akong tingog; tawgon ko ang
Dios uban sa akong tingog, ug ang akong Dios makadungog kanako. 2 Sa
adlaw sa akong kalisdanan nangita ako sa Ginoo; sa kagabhion akong
gibayaw ang akong mga kamot, ug dili gayod kini makapoyan. Midumili
ang akong kalag nga mahupay. 3 Naghunahuna ako sa Dios sa dihang

ako nag-agulo; naghunahuna ako kaniya sa dihang ako naluya. Selah
4 Imong giablihan ang akong mga mata; dili ako makasulti sa hilabihang kalibog. 5 Naghunahuna ako sa nangaging mga adlaw, mahitungod sa
mga adlaw nga dugay nang milabay. 6 Sa kagabhion nahinumdoman ko ang usa ka awit nga kaniadto akong giawit. Gipamalandongan ko
pag-ayo ug gisulayan sa pagsabot kung unsa ang nahitabo. 7 Isalikway ba ako sa Dios sa kahangtoran? Dili na ba siya magpakita kanako ug
pabor? 8 Ang iya bang pagkamatinud-anon sa kasabotan mawala na sa hingpit? Napakyas ba ang iyang saad sa kahangtoran? 9 Nakalimot ba ang
Dios nga magmaluluy-on? Nasirad-an na ba sa iyang kapungot ang iyang kahangawa? Selah 10 Miingon ako, “Mao kini ang akong kagul-anan: ang
pagkausab sa tuong kamot sa Labing Halangdon nganhi kanato.” 11 Apan akong hinumdoman ang imong mga buhat, O Yahweh; hunahunaon ko
ang imong kahibulongan nga mga buhat kaniadto. 12 Pamalandongan ko ang imong mga buhat ug pagahunahunaon ko kini. 13 Ang imong
pamaagi, O Dios, balaan; unsa nga dios ang ikatandi sa atong bantogang Dios? 14 Ikaw ang Dios nga naghimo sa mga kahibulongan; gipakita
mo sa katawhan ang imong kusog. 15 Gihatagan mo ug kadaogan ang imong katawhan pinaagi sa imong dakong gahom— ang mga kaliwat
ni Jacob ug ni Jose. Selah 16 Ang katubigan nakakita kanimo, O Dios; ang katubigan nakakita kanimo, ug nangahadlok sila; ang kinahiladman
nangurog. 17 Ang mga panganod nagbubo ug tubig; ang mapanganorong kawanangan naghatag ug tingog; ang imong mga pana nanagpanglupad.
18 Ang imong gadalugdog nga tingog madungog diha sa hangin; ang kilat midan-ag sa kalibotan, ang yuta mikurog ug nauyog. 19 Ang imong dalan
diha sa dagat ug ang imong agianan diha sa dagkong mga tubig, apan ang imong mga tunob dili makita. 20 Gigiyahan mo ang imong katawhan sama
sa panon pinaagi sa kamot ni Moises ug ni Aaron.

78

1 Usa ka maskil ni Asaf. Pamatia ang akong pagpanudlo, O akong katawhan, patalinghogi ang mga pulong sa akong baba. 2 Akong pagaablihan ang akong baba sa mga sambingay; ako magaawit mahitungod sa tinagong mga butang mahitungod kaniadto. 3 Mao kini ang mga butang
nga atong nadungog ug nakat-onan, mga butang nga gitudlo kanato sa atong mga katigulangan. 4 Dili nato kini ililong sa ilang mga kaliwatan.
Isugilon ta sa sunod nga kaliwatan ang mahitungod sa dalayegong mga buhat ni Yahweh, ang iyang kusog, ug ang mga kahibulongan nga iyang
gibuhat. 5 Kay nagbuhat siya ug mga kasugoan kang Jacob ug nagbutang ug balaod sa Israel. Gimandoan niya ang atong mga katigulangan nga ila
kining itudlo ngadto sa ilang mga anak. 6 Gimando niya kini aron nga ang sunod nga kaliwatan masayod sa iyang kasugoan, ang mga bata nga wala
pa matawo, mao na usab ang mosulti sa ilang kaugalingong mga anak. 7 Unya mosalig sila sa Dios ug dili nila kalimtan ang iyang mga buhat apan
tumanon ang iyang mga kasugoan. 8 Unya dili sila mahisama sa ilang mga katigulangan, nga mga gahig ulo ug mga masinupakong kaliwatan,
kaliwatan nga ang kasingkasing dili maayo, ug ang mga espiritu nga dili maunongon ug matinud-anon sa Dios. 9 Ang mga Efraimihanon adunay
mga pana, apan mibalik sila sa adlaw sa pagpakiggubat. 10 Wala nila tipigi ang ilang kasabotan tali sa Dios, ug nagdumili sila sa pagtuman sa iyang
balaod. 11 Gikalimtan nila ang iyang mga buhat, ang kahibulongang mga

butang nga iyang gipakita kanila. 12 Gikalimtan nila ang katingalahang
mga butang nga iyang gibuhat sa atubangan sa ilang mga katigulangan
didto sa yuta sa Ehipto, sa yuta sa Zoan. 13 Gitunga niya ang dagat
ug gigiyahan sila patabok niini; gipatindog niya ang katubigan sama sa
mga pader. 14 Panahon sa adlaw gigiyahan niya sila uban ang panganod
ug sa tanang gabii inubanan sa kahayag sa kalayo. 15 Gipikas niya ang
mga bato didto sa kamingawan, ug gihatagan niya sila ug tubig nga
madagayaon gayod, nga igo nga makapuno sa kinahiladman sa dagat.
16 Naghimo siya ug mga tuboran nga nag-agas gikan sa bato ug iyang
gipadagayday ang tubig sama sa kasubaan. 17 Apan nagpadayon sila sa
pagpakasala batok kaniya, nagasupak batok sa Labing Halangdon didto
sa kamingawan. 18 Gisulayan nila ang Dios sa ilang mga kasingkasing
pinaagi sa pagpangayo ug pagkaon nga makatagbaw sa ilang kaugalingon.
19 Nagsulti sila batok sa Dios; miingon sila, “Makahatag ba gayod ang Dios
ug lamesa alang kanato diha sa kamingawan? 20 Tan-awa, sa dihang iyang
gibunalan ang bato, miagas ang tubig ug midagayday. Apan makahatag
ba usab siya ug tinapay? Magahatag ba siya ug karne alang sa iyang
katawhan?” 21 Sa dihang nadungog kini ni Yahweh, nasuko siya; busa ang
iyang kalayo misunog batok kang Jacob, ug ang iyang kasuko misulong sa
Israel, 22 tungod kay wala man sila mituo sa Dios ug wala misalig sa iyang
kaluwasan. 23 Apan gimandoan niya ang kalangitan ug naablihan ang
mga pultahan sa langit. 24 Nagpaulan siya ug mana aron sila makakaon,
ug gihatagan sila ug trigo gikan sa langit. 25 Gikaon sa mga tawo ang
tinapay sa mga anghel. Nagpadala siya ug pagkaon nga madagayaon
gayod. 26 Gipahuros niya ang hangin sa sidlakan aron motayhop sa
kawanangan, ug pinaagi sa iyang gahom gigiyahan niya ang hangin sa
kasadpan. 27 Gipaulanan niya sila ug karne sama sa abog, mga langgam
nga dili maihap sama sa balas sa kadagatan. 28 Nangahulog kini taliwala
sa ilang kampo, palibot sa ilang mga tolda. 29 Busa nangaon sila ug
nangabusog. Gihatag niya ngadto kanila ang ilang gitinguha. 30 Apan
wala pa sila nangabusog; ang ilang kalan-on anaa pa sa ilang mga baba.
31 Unya gisulong sila sa kasuko sa Dios ug gipamatay ang labing kusgan
kanila. Gipuo niya ang mga batan-ong lalaki sa Israel. 32 Bisan pa niini,
nagpadayon sila sa pagpakasala ug wala mituo sa iyang kahibulongang
mga buhat. 33 Busa gipamubo sa Dios ang ilang mga adlaw; ang ilang
katuigan napuno sa kalisang. 34 Sa dihang ang Dios mosakit kanila,
mosugod sila sa pagpangita kaniya, ug unya mobalik sila ug mangita gayod
kaniya. 35 Mahinumdoman nila nga ang Dios mao ang ilang bato ug
nga ang Labing Halangdong Dios mao ang ilang manluluwas. 36 Apan
giulog-ulogan nila siya pinaagi sa ilang mga baba ug namakak kaniya
sa ilang mga pulong. 37 Kay ang ilang mga kasingkasing dili lig-ong
mitutok kaniya, ug dili sila matinud-anon sa iyang kasabotan. 38 Apan
siya, sanglit maluluy-on, nagpasaylo sa ilang kasal-anan ug wala niya
sila laglaga. Oo, daghang mga panahon nga iyang gipugngan ang iyang
kasuko ug wala pukawa ang tanan niyang kapungot. 39 Gihinumdoman
niya nga gibuhat sila gikan sa unod, usa ka hangin nga molabay ug dili
na mobalik. 40 Sa makadaghang higayon misupak sila batok kaniya didto
sa kamingawan ug nagpasubo kaniya didto sa umaw nga mga rehiyon!
41 Sa kanunay gisulayan nila ang Dios ug minghagit sa Balaan sa Israel.
42 Wala sila maghunahuna mahitungod sa iyang gahom, kung giunsa

niya sila pagluwas gikan sa ilang kaaway 43 sa dihang gipakita niya ang
iyang makalilisang nga mga timaan didto sa Ehipto ug ang iyang mga
kahibulongan sa rehiyon sa Zoan. 44 Gihimo niyang dugo ang mga suba
sa mga Ehiptohanon aron dili sila makainom gikan sa ilang mga tuboran.
45 Nagpadala siya ug labihan kadaghang langaw nga milamoy kanila ug
mga baki nga milukop sa ilang yuta. 46 Iyang gihatag ang ilang mga
pananom sa mga apan-apan ug ang ilang mga hinagoan ngadto sa mga
dulon. 47 Gilaglag niya ang ilang mga kaparasan tungod sa pagpaulan ug
yelo ug ang ilang mga kahoy nga sikomoro. 48 Gipaulanan niya ug yelo
ang ilang mga baka ug gipanglitian ang ilang binuhing mga mananap.
49 Ang iyang hilabihang kasuko mihampak batok kanila. Gipadala niya ang
kapungot, kaligutgot, ug kalisdanan sama sa mga anghel nga nagdala ug
kasamok. 50 Naghimo siya ug dalan alang sa iyang kasuko; wala niya sila
ilikay gikan sa kamatayon apan gitugyan sila sa katalagman. 51 Gipamatay
niya ang tanang panganay didto sa Ehipto, ang kinamagulangan sa
ilang kusog didto sa mga tolda ni Ham. 52 Gigiyahan niya ang iyang
mga katawhan pagawas sama sa karnero ug gitultolan sila didto sa
kamingawan sama sa panon sa mananap. 53 Gigiyahan niya sila nga
luwas ug walay kahadlok, apan ang dagat mitabon sa ilang mga kaaway.
54 Unya gidala niya sila sa utlanan sa iyang balaang yuta, niining bukira
nga naangkon sa iyang tuong kamot. 55 Gipapahawa niya ang mga nasod
nga nauna kanila ug gipanghatag kanila ang ilang panulundon. Gipapuyo
niya ang mga banay sa Israel sa ilang mga tolda. 56 Apan ilang gisulayan
ug gisupak ang Labing Halangdong Dios ug wala gituman ang iyang mga
kasugoan. 57 Sila dili mga matinud-anon ug nagmabudhi-on sama sa ilang
mga amahan; dili sila kasaligan sama sa baliko nga pana. 58 Kay gipasuko
nila siya sa ilang hataas nga mga dapit ug gihagit siya aron mangabugho
sa ilang mga diosdios. 59 Sa dihang nadungog kini sa Dios, nasuko siya
ug hingpit nga gisalikway ang Israel. 60 Gibiyaan niya ang puluy-anan sa
Silo, ang tolda diin siya mipuyo uban sa mga tawo. 61 Gitugotan niya
nga ang iyang kusog makuha ug gihatag ang iyang himaya ngadto sa
mga kamot sa kaaway. 62 Gitugyan niya ang iyang katawhan ngadto sa
espada, ug nasuko siya sa iyang panulundon. 63 Gilamoy sa kalayo ang
ilang mga batan-ong lalaki, ug ang ilang mga kadalagahan wala nay mga
awit sa kasal. 64 Ang ilang mga pari nangapukan pinaagi sa espada, ug
ang ilang mga balo dili makahimo sa pagbangotan. 65 Unya ang Ginoo
nahigmata sama sa tawo nga gikan sa pagkatulog, sama sa manggugubat
nga nagsinggit tungod sa bino. 66 Giabog niya ang iyang mga kaaway;
gipakaulawan niya sila sa walay kataposan. 67 Gisalikway niya ang tolda
ni Jose, ug wala niya pilia ang banay ni Efraim. 68 Gipili niya ang banay ni
Juda ug ang Bukid sa Zion nga iyang gihigugma. 69 Gitukod niya ang iyang
pinuy-anan sama sa mga langit, sama sa kalibotan nga iyang palungtaron
sa kahangtoran. 70 Gipili niya si David, nga iyang sulugoon, ug gikuha
siya gikan sa puluy-anan sa mga karnero. 71 Gikuha niya siya gikan
sa pagbantay sa mga babayeng karnero ug sa mga anak niini ug gidala
niya siya aron mahimong magbalantay ni Jacob, nga iyang katawhan,
ug sa Israel, nga iyang panulundon. 72 Gibantayan sila ni David uban
sa kaligdong sa iyang kasingkasing, ug gigiyahan niya sila sa kahanas sa
iyang mga kamot.

79

1 Ang salmo ni Asaf. O Dios, ang langyaw nga kanasoran miabot sa
imong panulundon; giguba nila ang imong balaang templo; ug gihimo
nilang nagtipun-og nga kagun-ob ang Jerusalem. 2 Gipakaon nila sa mga
langgam sa kalangitan ang patay nga lawas sa imong mga sulugoon, ug
ang lawas sa imong mga matinud-anon nga katawhan ngadto sa mga
ihalas nga mananap sa yuta. 3 Gipabanaw nila ang ilang dugo sama sa
tubig palibot sa Jerusalem, ug walay milubong kanila. 4 Nahimo kaming
salawayon sa among mga silingan, gibiaybiay ug gitamay kami sa mga
nakapalibot kanamo. 5 Hangtod kanus-a, O Yahweh? Magpabilin ka
bang masuko hangtod sa kahangtoran? Hangtod kanus-a mosilaob nga
daw kalayo ang imong pagpangabugho? 6 Ibubo ang imong kapungot
ngadto sa mga nasod nga wala makaila kanimo ug sa mga gingharian
nga wala magtawag sa imong ngalan. 7 Tungod kay gilamoy nila si Jacob,
ug giguba ang iyang mga kabalayan. 8 Ayaw tipigi ang mga sala sa
among mga katigulangan batok kanamo; moabot unta ang imong maluluy-
ong buhat nganhi kanamo, tungod kay huyang kami. 9 Tabangi kami,
O Dios sa among kaluwasan, alang sa himaya sa imong ngalan; luwasa
kami ug pasayloa kami sa among mga sala tungod ug alang sa imong
ngalan. 10 Nganong miingon man ang mga kanasoran, “Asa man ang ilang
Dios?” Mapanimaslan unta sa among atubangan ang dugo sa imong mga
sulugoon nga gipabanaw sa mga kanasoran. 11 Makaabot unta kanimo
ang mga pag-agulo sa mga binilanggo; uban sa kadako sa imong gahom
tipigi ang mga anak gikan sa kamatayon. 12 Balosi sa mas labaw pa sa
makapito ka pilo ang mga sabakan sa among kasilinganang mga nasod
ang mga pagpasipala nga ilang gipakaulaw kanimo, O Ginoo. 13 Aron kami
nga imong mga katawhan ug karnero sa imong sibsibanan maghatag ug
pagpasalamat diha kanimo hangtod sa kahangtoran. Among isulti ang
imong mga pagdayeg ngadto sa tanang kaliwatan.

80

1 Alang sa pangulong musikero, sumala sa Shoshanim Edut nga istilo.
Ang salmo ni Asaf. Paminaw, Magbalantay sa Israel, ikaw nga naggiya
kang Jose sama sa panon sa karnero; ikaw nga naglingkod ibabaw sa
kerubin, dan-ag kanamo! 2 Sa atubangan ni Efraim ug Benjamin ug
Manases, palihoka ang imong gahom; anhi ug luwasa kami. 3 O Dios,
ipahiuli kami; padan-aga ang imong nawong nganhi kanamo, ug maluwas
kami. 4 Yahweh Dios nga makagagahom, hangtod kanus-a ka masuko sa
imong mga katawhan sa dihang mag-ampo sila? 5 Gipakaon mo sila ug
tinapay sa mga luha ug gihatagan mo sila ug daghang luha aron imnon.
6 Nagbuhat ka kanamo ug butang nga gilalisan sa among mga silingan,
ug gikataw-an kami sa among mga kaaway. 7 Dios nga makagagahom,
ipahiuli kami; ipadan-ag ang imong nawong nganhi kanamo, ug maluwas
kami. 8 Nagdala ka ug paras gikan sa Ehipto; giabog mo ang kanasoran
ug gibalhin mo kini sa pagtanom. 9 Gihinloan nimo ang yuta alang niini;
ug nakagamot kini ug nipuno sa yuta. 10 Ang mga kabukiran natabonan
sa landong niini, ang mga cedar sa Dios sa mga sanga niini. 11 Miabot
ang mga sanga niini hangtod sa dagat ug ang linghod nga sanga ngadto
sa Suba sa Eufrates. 12 Nganong giguba man nimo ang paril niini ug ang
tanan nga moagi mopupo sa bunga niini. 13 Gipangguba kini sa ihalas nga
mga baboy nga gikan sa kalasangan, ug gipangaon kini sa mapintas nga

mga mananap sa kaumahan. 14 Lingia kami, O Dios nga makagagahom;
dungaw gikan sa langit ug tagda ug atimana kining paras. 15 Mao kini
ang gamot nga gitanom sa imong tuo nga kamot, ang linghod nga sanga
nga imong gipatubo. 16 Nangasunog kini ug gipamutol; nangahanaw sila
tungod sa imong pagbadlong. 17 Ang imong kamot maanaa unta sa tawo
nga anaa diha sa imong tuong kamot, sa anak sa tawo nga imong gilig-
on alang sa imong kaugalingon. 18 Unya dili kami mobiya gikan kanimo;
dasiga kami, ug mosangpit kami sa imong ngalan. 19 Yahweh, Dios nga
makagagahom, ipahiuli kami; ipadan-ag kanamo ang imong nawong, ug
mamaluwas kami.

81

1 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Getit nga istilo. Ang salmo
ni Asaf. Pag-awit ug makusog sa Dios nga atong kusog; singgit sa kalipay
sa Dios ni Jacob. 2 Pag-awit ug alawiton ug tugtoga ang tamborin, ang
maanindot nga lira ug alpa. 3 Patingoga ang trumpeta nga sungay sa
panahon sa pagsubang sa bag-ong bulan, sa adlaw sa pagtakdol sa bulan,
sa adlaw sa pagsugod sa atong pista. 4 Kay kini balaod alang sa Israel,
usa ka mando nga gihatag sa Dios ni Jacob. 5 Iyang kini gihatag ingon
nga lagda kang Jose sa dihang miadto siya batok sa yuta sa Ehipto, diin
nakadungog ako ug usa ka tingog nga wala nako nailhan: 6 “Akong kuhaon
ang palas-anon sa iyang abaga; ang iyang mga kamot gawasnon na gikan
sa paghawid sa bukag. 7 Sa imong mga kasakit misangpit ka, ug gitabangan
ko ikaw; gitubag ko ikaw gikan sa gadag-om nga panganod. Gisulayan
ko ikaw didto sa katubigan sa Meriba. Selah 8 Paminaw, O akong mga
katawhan, tungod kay pasidan-an ko kamo, Israel, kung maminaw lang
unta kamo kanako! 9 Kinahanglan walay langyaw nga dios diha kaninyo;
ayaw gayod kamo pagsimba sa bisan unsang langyaw nga dios. 10 Ako
si Yahweh nga inyong Dios, nga mao ang nagpagawas kaninyo gikan sa
yuta sa Ehipto. Ablihi ug dako ang inyong mga baba, ug pun-on ko kini.
11 Apan wala magpatalinghog ang akong mga katawhan sa akong mga
pulong; ang Israel wala motuman kanako. 12 Busa gipasagdan ko sila sa
ilang kaugalingon nga pamaagi aron buhaton nila kung unsa ang maayo
alang kanila. 13 O, nga ang akong katawhan maminaw kanako; O, nga
ang akong katawhan maglakaw sa akong dalan. 14 Unya buntugon ko
dayon ang ilang mga kaaway ug itumong ko ang akong kamot batok sa
ilang mga manglulutos. 15 Kadtong nasilag kang Yahweh unta mangurog
sa kahadlok diha sa iyang atubangan! Mapakaulawan unta sila hangtod
sa kahangtoran. 16 Akong pakan-on ang Israel ug pino nga trigo; tagbawon
ko kamo ug dugos nga gikan sa bato.”

82

1 Ang salmo ni Asaf. Nagbarog ang Dios sa balaang panagtigom; sa
taliwala sa mga dios naghatag siya ug paghukom. 2 Hangtod kanus-a ka
mohukom nga dili makataronganon ug magpakita ug pagdapig sa mga
daotan? Selah 3 Panalipdi ang mga kabos ug ang mga walay amahan;
atimana ang katungod sa mga gisakit ug sa mga nagkalisod. 4 Luwasa
ang mga kabos ug ang mga nagkinahanglan; kuhaa sila gikan sa kamot sa
mga daotan. 5 Wala sila mahibalo ni makasabot; naglatagaw sila diha sa
kangitngit; ang tanan nga patukoranan sa kalibotan napukan. 6 Miingon
ako, “Mga dios kamo, ug kamong tanan mga anak sa Labing Halangdon.

7 Apan mamatay kamo sama sa mga kalalakin-an ug mangahulog sama
niadtong mga prinsipe.” 8 Tindog, O Dios, hukmi ang kalibotan, tungod
kay aduna kay panulundon sa tanang kanasoran.

83

1 Usa ka awit. Ang salmo ni Asaf. O Dios, ayaw pagpakahilom! Ayaw
kami pasagdi ug magpabilin nga dili mairog, O Dios. 2 Tan-awa, ang
imong mga kaaway nagbuhat ug kasamok, ug kadtong nasilag kanimo
mipataas sa ilang mga ulo. 3 Nag-abin sila batok sa imong mga katawhan
ug nagsabot batok sa imong mga gipanalipdan. 4 Miingon sila, “Dali kamo,
laglagon ta sila ingon nga nasod. Ug ang ngalan nga Israel dili na gayod
mahinumdoman.” 5 Nagplano sila ug usa ka pamaagi; batok kanimo
naghimo sila ug panag-abin. 6 Naglakip kini sa mga tolda ni Edom ug sa
mga Ismaelinhon, ug sa mga katawhan sa Moab ug sa mga Hagarnon, nga
nakig-abin uban sa 7 Gebal, sa Amonihanon, sa Amalekanhon; lakip usab
niini ang Filistia ug ang mga lumulupyo sa Tiro. 8 Nakig-abin usab kanila
ang Assyria; gitabangan nila ang mga kaliwat ni Lot. Selah 9 Buhata ngadto
kanila ang sama sa gibuhat mo ngadto sa Midian, ug sama sa gibuhat
mo sa Sisera ug sa Jabin didto sa Suba sa Kishon. 10 Nangahanaw sila
didto sa Endor ug nahimong sama sa patambok sa yuta. 11 Himoa ang
ilang kadagkoan nga mahisama kang Oreb ug Zeeb, ug ang tanan nilang
mga prinsipe mahisama kang Zeba ug Zalmuna. 12 Miingon sila, “Kuhaon
nato alang sa atong kaugalingon ang sibsibanan sa Dios.” 13 O akong Dios,
himoa sila nga daw nagkatag nga abog, sama sa uhot nga gipalid sa hangin,
14 sama sa kalayo nga misunog sa lasang, ug sama sa kalayo nga misilaob sa
kabukiran. 15 Gukora sila sa kusgan mong hangin, ug hadloka sila sa imong
bagyo. 16 Pun-a ang ilang mga nawong sa kaulaw aron ilang pangitaon ang
imong ngalan, O Yahweh. 17 Maulawan unta sila ug mangalisang sa walay
kataposan; mangamatay unta sila nga walay dungog. 18 Unya masayod sila
nga ikaw lang, O Yahweh, ang Labing Halangdon sa tibuok kalibotan.

84

1 Alang sa pangulong musikero; sumala sa Gitit nga istilo. Ang salmo
sa mga anak ni Kora. Pagkatahom gayod sa dapit nga imong gipuy-an, O
Yahweh nga makagagahom! 2 Naghandom ako sa templo ni Yahweh, ang
akong pagtinguha niini maoy nakapaluya kanako. Ang akong kasingkasing
ug ang tibuok nakong pagkatawo nagtawag sa buhi nga Dios. 3 Bisan
gani ang gorion nakakaplag sa iyang balay, ug ang sayaw nagbuhat sa
iyang salag aron kabutangan sa iyang piso duol sa imong mga altar,
O Yahweh nga makagagahom, akong Hari, ug akong Dios. 4 Bulahan
sila nga nagpuyo sa imong balay; kanunay silang gadayeg diha kanimo.
Selah 5 Bulahan kadtong tawo nga ang kusog anaa kanimo, nga ang
kasingkasing mao ang dalan patungas sa Zion. 6 Latas sa walog sa mga
Luha, makakaplag sila ug mga tuboran sa tubig aron mainom. Ang
unang ulan nagpuno niini sa mga panalangin. 7 Manglakaw sila uban sa
kusog; ang matag-usa kanila magpakita sa Dios didto sa Zion. 8 O Yahweh
Dios nga makagagahom, patalinghogi ang akong mga pag-ampo; Dios ni
Jacob, paminaw kung unsa ang akong ginasulti! Selah 9 O Dios, bantayi
ang among tigpanalipod; pagpakita ug kahangawa sa imong dinihogan.
10 Kay ang usa ka adlaw sa imong templo mas labing maayo kaysa liboan

ka mga adlaw sa ubang dapit. Palabihon ko pa nga mamahimong tig-abli sa pultahan sa balay sa akong Dios, kaysa mopuyo sa tolda sa mga daotan. 11 Tungod kay si Yahweh nga Dios mao ang atong adlaw ug taming;
maghatag si Yahweh ug grasya ug himaya; dili niya ihikaw ang mga
maayong butang alang niadtong maglakaw nga adunay kaligdong. 12 O
Yahweh nga makagagahom, bulahan ang tawo nga nagsalig diha kanimo.

85

1 Alang sa pangulong musikero. Ang salmo sa mga anak ni Kora. O
Yahweh, nagpakita ka ug pabor sa imong yuta; ug gipahiuli nimo ang
maayo nga kahimtang ni Jacob. 2 Gipasaylo mo ang mga sala sa imong
mga katawhan; gitabonan mo ang tanan nga ilang mga kalapasan. Selah.
3 Gibakwi mo ang tanan nimong kapungot; mitalikod ka gikan sa imong
hilabihang kasuko. 4 Ipahiuli kami, O Dios sa among kaluwasan, ug
buhii na ang wala nimo gikahimut-an kanamo. 5 Masuko ka ba kanamo
hangtod sa hangtod? Magbilin ka bang masuko hangtod sa umaabot
nga mga kaliwatan? 6 Dili mo ba kami dasigon pag-usab? Ug unya
ang imong katawhan magmaya diha kanimo. 7 Ipakita kanamo ang
imong pagkamatinud-anon sa kasabotan, O Yahweh, ihatag kanamo ang
imong kaluwasan. 8 Maminaw ako kung unsa ang isulti ni Yahweh nga
Dios, tungod kay magbuhat siya ug kalinaw sa iyang mga katawhan,
ang iyang matinud-anon nga mga sumusunod. Apan kinahanglan nga
dili na sila mobalik pag-usab sa buangbuang nila nga mga binuhatan.
9 Tinuod gayod nga ang iyang kaluwasan haduol niadtong nahadlok
kaniya; unya ang himaya magpabilin sa atong yuta. 10 Pagkamatinud-
anon sa kasabotan ug pagkamasaligan, nagtagbo; ang pagkamatarong ug
ang kalinaw naghagkanay sa usag-usa. 11 Ang pagkamasaligan mibuswak
gikan sa yuta, ug ang pagkamatarong midungaw gikan sa langit. 12 Oo,
si Yahweh maghatag sa iyang maayong mga panalangin, ug ang atong
yuta maghatag sa iyang abot. 13 Ang pagkamatarong mag-una kaniya ug
magbuhat ug dalan alang sa iyang mga lakang.

86

1 Ang pag-ampo ni David. Paminaw, O Yahweh, ug tubaga ako,
tungod kay ako kabos ug dinaugdaog. 2 Panalipdi ako, tungod kay ako
maunongon; akong Dios, luwasa ang imong alagad nga nagsalig kanimo.
3 Pagmaluluy-on kanako, O Ginoo, tungod kay nagtuaw ako kanimo sa
tibuok adlaw. 4 Lipaya ang imong alagad, kay diha kanimo, O Ginoo,
nag-ampo ako. 5 Ikaw, O Ginoo, maayo, ug andam nga mopasaylo, ug
nagpakita ka ug dakong kaluoy niadtong nagtuaw kanimo. 6 O Yahweh,
paminawa ang akong pag-ampo; patalinghogi ang tingog sa akong mga
paghangyo. 7 Sa adlaw sa akong mga kalisdanan mitawag ako kanimo, kay
ikaw magatubag kanako. 8 Walay maitandi kanimo sa mga dios, O Ginoo.
Walay mga buhat nga sama sa imong mga buhat. 9 Ang tanang kanasoran
nga imong gihimo moduol ug moyukbo kanimo, O Ginoo. Pasidunggan
nila ang imong ngalan. 10 Tungod kay gamhanan ka ug nagbuhat sa
kahibulongang mga butang; ikaw lamang ang Dios. 11 Tudloi ako sa imong
dalan, O Yahweh. Unya magalakaw ako sa imong kamatuoran. Bug-osa
ang akong kasingkasing sa pagyukbo kanimo. 12 Ginoo nga akong Dios,
dayegon ko ikaw sa tibuok nakong kasingkasing; himayaon ko ang imong

ngalan sa walay kataposan. 13 Tungod kay dako ang imong pakamatinud-
anon sa kasabotan nganhi kanako; giluwas mo ang akong kinabuhi gikan
sa kinahiladman sa Seol. 14 O Dios ko, ang mga mapahitas-on miabot ug
nakigbatok kanako. Ang panon sa bangis nga mga tawo nangita sa akong
kinabuhi. Wala sila makaila kanimo. 15 Apan ikaw, O Ginoo, maluluy-
on ug puno sa grasya nga Dios, dili daling masuko, ug madagayaon sa
pagkamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan. 16 Lingi kanako ug
kaluy-i ako; ihatag ang imong kusog sa imong alagad; luwasa ang anak sa
imong sulugoong babaye. 17 Ipakita kanako ang timaan sa imong pabor.
Unya kadtong nasilag kanako makakita niini ug mapakaulawan tungod
kay ikaw, O Yahweh, ang nagtabang kanako ug naghupay kanako.

87

1 Salmo sa mga anak ni Kora; usa ka awit. Sa balaang bukid nagbarog
ang siyudad nga iyang gitukod; 2 gihigugma ni Yahweh ang mga ganghaan
sa Zion labaw sa tanang mga tolda ni Jacob. 3 Mahimayaong mga butang
ang gisulti mahitungod kanimo, siyudad sa Dios. Selah 4 “Gihisgotan ko
ang Rahab ug ang Babilonia sa akong mga sumusunod. Tan-awa, ang
Filistia ug ang Tiro, uban ang Etiopia — ug moingon, 'Kini natawo didto.'”
5 Isulti kini ngadto sa Zion, “Ang matag usa niini nahimugso diha kaniya;
ug ang Labing Halangdon mismo maoy molig-on kaniya.” 6 Gisulat ni
Yahweh sa libro sa mga nasod, “Kini natawo didto.” Selah 7 Busa ang mga
mang-aawit ug ang magsasayaw nag-ingon, “Ang tanan kong tuboran anaa
kanimo.”

88

1 Usa ka awit, salmo sa mga anak ni Kora, alang sa pangulong musikero,
sumala sa Mahalat Lenot nga istilo. Usa ka maskil ni Heman ang
Ezrahanon. O Yahweh, Dios sa akong kaluwasan, adlaw ug gabii nagtuaw
ako kanimo. 2 Paminawa ang akong pag-ampo; patalinghogi ang akong
pagpangamuyo. 3 Kay napuno ako sa mga kalisdanan, ug ang akong
kinabuhi nahiabot sa Seol. 4 Gitagad ako sa mga tawo sama niadtong
mikanaog sa bung-aw; usa ako ka tawo nga wala nay kusog. 5 Gipasagdan
ako uban sa mga patay; sama ako sa patay nga naghigda diha sa
lubnganan, nga wala na nimo gipanumbaling tungod kay sila giputol na
gikan sa imong gahom. 6 Gibutang mo ako sa pinakaubos nga bahin
sa bung-aw, sa mangitngit ug sa lalom nga mga dapit. 7 Gipapas-an mo
kanako ang imong kaligutgot, ug ang tanan mong balod midat-og kanako.
Selah 8 Tungod kanimo, gilikayan ako sa akong mga kauban. Gihimo mo
akong makalilisang nga talan-awon ngadto kanila. Gigaid ako ug dili ako
makaikyas. 9 Nagkaluya na ang akong mga mata tungod sa kalisdanan;
sa tanang adlaw nagtawag ako kanimo, Yahweh; gibayaw ko ang akong
mga kamot diha kanimo. 10 Mobuhat ka ba ug mga kahibulongan alang
sa patay? Kadtong mga nangamatay mabanhaw ba ug modayeg kanimo?
Selah 11 Mahimo ba nga maimantala ang imong pagkamatinud-anon sa
kasabotan diha sa lubnganan, ang imong pagkamaunongon diha sa dapit
sa mga patay? 12 Masayran ba ang imong kahibulongang mga buhat diha
sa kangitngit, o ang imong pagkamatarong sa dapit sa pagkalimot? 13 Apan
nagtuaw ako kanimo Yahweh; sa kabuntagon ang akong pag-ampo anaa
kanimo. 14 Yahweh, nganong imo man akong gisalikway? Nganong gitago

mo man ang imong panagway kanako? 15 Kanunay akong gisakit ug nag-
ungaw sa kamatayon sukad pa sa akong pagkabatan-on. Nag-antos ako
tungod sa imong kaisog; ug nawad-an ako ug paglaom. 16 Ang imong mga
buhat sa kasuko anaa kanako, ug ang imong makalilisang nga mga buhat
naglaglag kanako. 17 Gialirongan nila ako sama sa tubig sa tibuok adlaw;
gipalibotan ako nilang tanan. 18 Gipahilayo mo ang matag higala ug mga
kauban gikan kanako. Kangitngit na lamang maoy akong kauban.

89

1 Ang maskil ni Etan ang Ezrahanon. Magaawit ako sa kahangtoran
mahitungod sa mga buhat sa pagkamatinud-anon sa kasabotan ni Yah-
weh. Imantala ko ang imong pagkamatinud-anon sa umaabot nga mga
kaliwatan. 2 Kay ako nagaingon, “Ang pagkamatinud-anon sa kasabotan
molahutay sa kahangtoran; ang imong pagkamatinud-anon nga imong
gitukod sa kalangitan.” 3 “Naghimo ako ug kasabotan uban sa akong
pinili, nanumpa ako kang David nga akong sulugoon. 4 Himoon ko
nga magpadayon ang imong mga kaliwat sa kahangtoran, ug himoon ko
nga molahutay ang imong trono sa tanang henerasyon.” Selah 5 Ang
kalangitan nagadayeg sa imong mga kahibulongan, Yahweh; gidayeg ang
imong pagkamatinud-anon diha sa pundok sa mga balaan. 6 Kay si
kinsa man sa kalangitan ang ikatandi kang Yahweh? Kinsa man sa
mga anak sa mga dios ang sama kang Yahweh? 7 Siya ang Dios nga
gipasidunggan pag-ayo sa pundok sa mga balaan ug takos kahadlokan sa
mga nag-alirong kaniya. 8 Yahweh, Dios nga makagagahom, kinsa ang
kusgan sama kanimo, Yahweh? Napalibotan ka sa imong pagkamatinud-
anon. 9 Gimandoan mo ang bangis nga dagat; kung ang mga balod
motaas, palinawon mo sila. 10 Gidugmok mo ang Rahab sama sa gipatay.
Pinaagi sa imong kusgan nga bukton gipatibulaag mo ang imong mga
kaaway. 11 Imo ang kalangitan, ug ang kalibotan man usab. Gibuhat
mo ang kalibotan ug ang tanang anaa niini. 12 Gibuhat mo ang amihan
ug ang habagatan. Ang Tabor ug ang Hermon nagmaya diha sa imong
ngalan. 13 Aduna kay gamhanang bukton ug kusgan nga kamot, ug taas
ang imong tuong kamot. 14 Pagkamatarong ug hustisya mao ang mga
patukoranan sa imong trono. Ang pagkamatinud-anon sa kasabotan ug
ang pagkamasaligan naggikan kanimo. 15 Bulahan ang mga tawo nga
nagsimba kanimo! Yahweh, naglakaw sila uban sa kahayag sa imong
panagway. 16 Sa tanang adlaw nagmaya sila diha sa imong ngalan, ug
sa imong pagkamatarong gibayaw ka nila. 17 Ikaw ang ilang halangdong
kusog, ug pinaagi sa imong pabor nagmadaugon kami. 18 Kay ang among
taming iya kang Yahweh; ang among hari nahisakop sa Balaan sa Israel.
19 Kaniadto nakigsulti ka sa mga matinumanon kanimo pinaagi sa panan-
awon; ikaw miingon, “Akong gikoronahan ang usa ka gamhanan; gituboy
ko ang usa nga pinili gikan sa katawhan. 20 Gipili ko si David nga akong
sulugoon; uban sa akong balaan nga lana gidihogan ko siya. 21 Ang
akong kamot motabang kaniya; ang akong bukton maoy molig-on kaniya.
22 Walay kaaway ang molingla kaniya; walay anak sa pagkadaotan ang
modaugdaog kaniya. 23 Pagadugmukon ko ang iyang mga kaaway diha
sa iyang atubangan; patyon ko kadtong modumot kaniya. 24 Ang akong
kamatuoran ug ang akong pagkamatinud-anon sa kasabotan maanaa
kaniya; pinaagi sa akong ngalan magmadaugon siya. 25 Ibutang ko ang
iyang kamot ngadto sa dagat ug ang iyang tuong kamot ngadto sa mga

suba. 26 Pagatawgon niya ako, 'Ikaw ang akong Amahan, ang akong Dios,
ug ang bato sa akong kaluwasan.' 27 Isipon ko siya ingon nga akong
kinamagulangang anak nga lalaki, ang pinakahalangdon sa mga hari sa
kalibotan. 28 Ang akong pagkamatinud-anon sa kasabotan diha kaniya
molahutay hangtod sa kahangtoran; ug molungtad ang akong kasabotan
uban kaniya. 29 Himoon ko nga ang iyang mga kaliwatan molahutay sa
kahangtoran ug ang iyang trono magmalungtaron sama sa kalangitan nga
anaa sa ibabaw. 30 Kung kalimtan sa iyang mga anak ang akong balaod
ug dili motuman sa akong kasugoan, 31 kung supakon nila ang akong
mga sugo ug dili tipigan ang akong mga mando, 32 silotan ko ang ilang
pagkamasupilon gamit ang sungkod ug ang ilang kasal-anan uban sa mga
hampak. 33 Apan dili ko kuhaon gikan kaniya ang akong mapinadayunong
gugma o dili magmatinumanon sa akong gisaad. 34 Dili ko pakyason
ang akong kasabotan o bag-ohon ang mga pulong sa akong mga ngabil.
35 Sa makausa pa manumpa ako pinaagi sa akong pagkabalaan— dili
ako magbakak kang David: 36 ang iyang mga kaliwatan magapadayon
sa kahangtoran ug ang iyang trono sama sa adlaw nga molahutay sa
akong atubangan. 37 Molungtad kini sa kahangtoran sama sa bulan, ang
matinud-anong saksi diha sa langit.” Selah 38 Apan ikaw midumili ug
misalikway; nasuko ka sa imong dinihogang hari. 39 Imong gibawi ang
kasabotan sa imong sulugoon. Gipasipalahan mo ang iyang korona ngadto
sa yuta. 40 Gigun-ob mo ang tanan niyang paril. Giguba mo ang iyang
mga kota. 41 Gikawatan siya sa tanang nanagpangagi. Nahimo siyang
malaw-ay ngadto sa iyang mga silingan. 42 Gipataas mo ang tuong kamot
sa iyang mga kaaway; gihimo mo nga magmalipayon ang tanan niyang
kaaway. 43 Gilumping mo ang sulab sa iyang espada ug wala mo siya
patindoga sa gubat. 44 Gitapos mo ang iyang katahom; gibutang mo sa yuta
ang iyang trono. 45 Gipamubo mo ang mga adlaw sa iyang pagkabatan-
on. Giputos mo siya sa kaulawan. Selah 46 Hangtod kanus-a Yahweh?
Igatago mo ba ang imong kaugalingon sa kahangtoran? Hangtod kanus-
a magdilaab ang imong kasuko sama sa kalayo? 47 O, hunahunaa kung
unsa ka mubo ang akong panahon, ug alang sa unsa nga pagkawalay
pulos nga gibuhat mo ang tanang anak sa katawhan! 48 Si kinsa man ang
mabuhi ug dili mamatay, o ang makaluwas sa iyang kaugalingon gikan
sa kamot sa Seol? Selah 49 O Ginoo, asa ang imong mga buhat kaniadto
sa pagkamatinud-anon sa kasabotan nga imong gisaad kang David diha
sa imong kamatuoran? 50 Hinumdomi, O Ginoo, ang pagbiaybiay batok sa
imong mga sulugoon ug giunsa nako pagdala sa akong kasingkasing ang
daghang mga pagtamay gikan sa mga nasod. 51 Nagtamay ang imong mga
kaaway, Yahweh; ilang gibiaybiayan ang mga lakang sa imong dinihogan.
52 Pagadayegon si Yahweh sa kahangtoran. Amen ug Amen. Ikaupat nga
Libro

90

1 Pag-ampo ni Moises ang tawo sa Dios. O Ginoo, ikaw ang among
dalangpanan sa tanang kaliwatan. 2 Sa wala pa namugna ang kabukiran, o
sa imong pagmugna sa yuta ug sa kalibotan, gikan sa kahangtoran hangtod
sa walay kataposan, ikaw ang Dios. 3 Gibalik mo ang tawo sa abog, ug
miingon ka, “Balik kamo nga mga kaliwat sa katawhan.” 4 Kay ang liboan
ka mga katuigan sa imong panan-aw sama sa kagahapon sa dihang kini

molabay, ug sama sa pagtukaw sa kagabhion. 5 Gibanlas mo sila pinaagi sa
baha ug sila nahinanok; sa kabuntagon sama sila sa sagbot nga moturok.
6 Sa pagkabuntag molabong kini ug motubo; sa pagkagabii mangalaya kini
ug mauga. 7 Sa pagkatinuod, gilamoy kami sa imong kasuko, ug nalisang
kami sa imong kaligutgot. 8 Imong gibutang ang among mga kasal-anan
diha sa imong atubangan, ang among tinagong mga sala diha sa kahayag sa
imong presensiya. 9 Ang among kinabuhi mahanaw sa imong kaligutgot;
ang among katuigan matapos dayon sama sa usa ka panghupaw. 10 Ang
among katuigan 70, o 80 kung kami himsog; apan bisan ang among
labing maayo nga katuigan mga napuno sa kasakit ug kagul-anan. Oo,
molabay dayon kini, ug kami mangahanaw. 11 Kinsa man ang nasayod sa
kadako sa imong kasuko, ug sa imong kaligutgot nga sama sa kahadlok
kanimo? 12 Busa tudloi kami nga matngonan ang among kinabuhi aron
nga magkinabuhi kami nga maalamon. 13 Balik Yahweh! Hangtod kanus-
a ba kini? Kaluy-i ang imong mga sulugoon. 14 Sa kabuntagon tagbawa
kami sa imong pagkamatinud-anon sa kasabotan aron nga magmaya kami
ug magmalipayon sa tanang namong mga adlaw. 15 Lipaya kami sumala
sa mga adlaw nga imo kaming gisakit ug sa mga tuig nga nakasinati
kami ug kalisdanan. 16 Tugoti ang imong mga sulugoon nga makakita
sa imong buhat, ug tugoti ang among mga anak nga makakita sa imong
kahalangdon. 17 Hinaot nga maania kanamo ang pabor sa Ginoo nga
among Dios; palamboa ang buhat sa among mga kamot; palamboa gayod
ang buhat sa among mga kamot.

91

1 Siya nga nagpuyo sa puloy-anan sa Labing Halangdon magpabilin
sa anino sa Labing Gamhanan. 2 Magasulti ako kang Yahweh, “Siya
ang akong dalangpanan ug ang akong tigpanalipod, akong Dios, nga
akong gisaligan.” 3 Kay siya magaluwas kanimo gikan sa lit-ag sa mga
mangangayam ug gikan sa sakit nga makapatay. 4 Panalipdan ka niya sa
iyang mga pako, ug ilalom sa iyang mga pako aduna kay dalangpanan. Ang
iyang pagkamasaligan mao ang taming ug panalipod. 5 Dili ka mahadlok sa
makalilisang nga butang sa kagabhion, o sa mga udyong nga nagalupad
sa adlaw, 6 o sa kasakitan nga nagapalibot sa kangitngit, o sa mga sakit
nga moabot sa kaudtohon. 7 Bisan ug mangatumba ang 1000 sa imong
kiliran ug 10, 000 sa imong tuong kamot, apan dili kini makaabot kanimo.
8 Mapanid-an ug makita lamang nimo ang pagsilot sa daotan. 9 Kay si
Yahweh ang akong dalangpanan! Himo-a usab ang Labing Halangdon nga
imong dalangpanan. 10 Walay daotan nga makauna kanimo; walay kasakit
nga moabot sa imong panimalay. 11 Kay iyang sugoon ang iyang mga
anghel sa pagpanalipod kanimo, sa pagbantay kanimo sa tanan nimong
mga dalanon. 12 Pagasapnayon ka nila sa ilang mga kamot aron ang imong
mga tiil dili maigo sa mga bato. 13 Imong pagadugmokon ang mga liyon
ug ang mga malalang bitin ilalom sa imong mga tiil; ikaw magatamak sa
mga batan-ong liyon ug sa mga serpenti. 14 Tungod kay matinud-anon
siya kanako, luwason ko siya. Panalipdan ko siya tungod kay maunongon
siya kanako. 15 Sa dihang magatawag siya kanako, pagatubagon ko siya.
Ubanan ko siya diha sa kalisdanan; hatagan ko siya ug kadaogan ug
pasidunggan siya. 16 Tagbawon ko siya pinaagi sa taas nga kinabuhi ug
ipakita ko kaniya ang akong kaluwasan.

92

1 Maayo ang magpasalamat ngadto kang Yahweh ug mag-awit sa mga
alawiton alang sa imong ngalan, o Labing Halangdon, 2 aron imantala
ang imong matinud-anong kasabotan sa kabuntagon ug ang imong
pagkamatinud-anon sa matag kagabhion, 3 inubanan sa alpa nga may
napulo ka mga kuwerdas ug inubanan sa tono sa mga lira. 4 Kay ikaw,
Yahweh, ang naglipay kanako pinaagi sa imong mga buhat. Magaawit ako
sa kalipay tungod sa mga buhat sa imong mga kamot. 5 Pagkabantogan
gayod sa imong mga buhat, Yahweh! Pagkalalom gayod sa imong
hunahuna. 6 Ang tawong hayopnon ang kinaiya wala masayod, ni ang
buangbuang nga tawo makasabot niini: 7 Sa dihang manalinsing ang
daotan sama sa sagbot, ug bisan pa ug molambo ang tanang nagabuhat sa
daotan, magpabilin gihapon sila sa walay kataposang kalaglagan. 8 Apan
ikaw, Yahweh, maghari sa walay kataposan. 9 Sa pagkatinuod, tan-awa
ang imong mga kaaway, Yahweh! Sa pagkatinuod, tan-awa ang imong
mga kaaway. Mangamatay sila! Ang tanan nga nagbuhat ug daotan
magkatibulaag. 10 Gibayaw mo ang akong sungay sama sa sungay sa ihalas
nga baka; gidihogan ako sa bag-ong lana. 11 Nakita sa akong mga mata ang
kalaglagan sa akong mga kaaway, nadungog sa akong mga dalunggan ang
kataposan sa mga daotan kong kaaway. 12 Ang mga matarong molambo
sama sa kahoy nga palmera; motubo sila sama sa sedro sa Lebanon.
13 Gitanom sila sa balay ni Yahweh; molambo sila sa templo sa atong
Dios. 14 Mamunga gihapon sila bisan mga tigulang na sila; magpabilin
gihapon sila nga bag-o ug lunhaw, 15 aron sa pagmantala nga si Yahweh
makataronganon. Siya ang akong bato, ug walay dili pagkamatarong
kaniya.

93

1 Naghari si Yahweh; nagbisti siya sa pagkahalangdon; gibistihan
ug gibakosan ni Yahweh ang iyang kaugalingon uban sa kusog. Ang
kalibotan natukod nga lig-on; dili kini matarog. 2 Ang imong trono
natukod sukad pa kaniadto; gikan ka sa walay kataposan. 3 Motaas ang
kadagatan; Yahweh; gipataas nila ang ilang mga tingog; ang mga balod
sa kadagatan nagbanggaay ug nagngulob. 4 Ibabaw sa panagbangga sa
mga balod, ang dagkong mga balod sa dagat, gamhanan si Yahweh nga
anaa sa kahitas-an. 5 Ang imong matinud-anon nga mga mando kasaligan
kaayo; ang pagkabalaan nagpanindot sa imong balay, Yahweh, hangtod sa
kahangtoran.

94

1 Si Yahweh, ang Dios nga nagapanimalos, ang Dios nga nagapanimalos,
dan-agi kami. 2 Barog, maghuhukom sa kalibotan, ihatag ngadto sa mga
garboso ang angay kanila. 3 Hangtod kanus-a man ang mga daotan, O
Yahweh, hangtod kanus-a man maglipay ang mga daotan? 4 Ilang gibubo
ang ilang magarbohon nga mga pulong; nanghambog ang tanan nga
nagbuhat ug daotan. 5 Gidugmok nila ang imong katawhan, Yahweh;
gisakit nila ang nasod nga nahisakop kanimo. 6 Ilang gipatay ang biyuda
ug ang langyaw nga nagpuyo sa ilang nasod, ug ilang gipamatay ang
mga ilo. 7 Miingon sila, “Dili makakita si Yahweh, ang Dios ni Jacob dili
makamatikod niini.” 8 Sabta, kamong mga buangbuang nga katawhan!
Kamong mga buangbuang, kanus-a man kamo makakat-on? 9 Siya nga

nagbuhat sa dalunggan, dili ba siya makadungog? Siya nga naghulma sa
mata, dili ba siya makakita? 10 Siya nga nagpanton sa kanasoran, dili ba
siya mobadlong? Siya ang naghatag og kahibalo sa tawo. 11 Nasayod si
Yahweh sa hunahuna sa mga tawo, nga mga aso lamang kini. 12 Bulahan
siya nga imong gitudloan, Yahweh, siya nga imong gitudloan gikan sa
imong balaod. 13 Gihatagan mo siya ug kapahulayan sa mga panahon
sa kalisdanan hangtod nga makalot na ang bangag alang sa mga daotan.
14 Kay dili isalikway ni Yahweh ang iyang katawhan o biyaan ang iyang
panulondon. 15 Kay ang paghukom mahimong matarong pag-usab; ug ang
tanan nga mga matarong ang kasingkasing mosunod niini. 16 Si kinsa man
ang mobarog sa pagpanalipod kanako batok sa mga nagabuhat ug daotan?
Si kinsa man ang motindog alang kanako batok sa mga daotan? 17 Gawas
kung wala ang tabang ni Yahweh, dugay ra unta ako naghigda sa dapit
nga mamingaw. 18 Sa dihang misulti ako, “Nadalin-as ako,” ang imong
matinud-anong kasabotan, Yahweh, nagpabarog kanako. 19 Sa dihang
daghan ang kahangawa sulod kanako, ang imong paghupay maoy naglipay
kanako. 20 Makahimo ba ang trono sa kadaotan sa pagpakig-uban kanimo,
siya nga nagbuhat ug dili makiangayon pinaagi sa balaod? 21 Nagsabot sila
sa pagkuha sa kinabuhi sa matarong ug gihukman nila ug kamatayon ang
dili sad-an. 22 Apan si Yahweh ang akong taas nga tore, ug ang akong Ginoo
maoy bato nga akong dalangpanan. 23 Dad-on niya kanila ang ilang mga
sala ug wagtangon sila sa ilang pagkadaotan. Wagtangon sila ni Yahweh
nga among Dios.

95

1 O dali kamo, manag-awit kita ngadto kang Yahweh; manag-awit kita
nga malipayon ngadto sa bato sa atong kaluwasan. 2 Mosulod kita sa iyang
presensya inubanan sa pagpasalamat; manag-awit kita kaniya ug mga
salmo nga pagdayeg. 3 Kay bantogan nga Dios si Yahweh ug bantogan
nga Hari nga labaw sa tanang dios. 4 Anaa sa iyang mga kamot ang
kinahiladman sa kalibotan; ang kahabogon sa kabukiran iyaha. 5 Iyaha
ang dagat, kay siya ang nagbuhat niini, ug ang iyang mga kamot maoy
naghulma sa mala nga yuta. 6 O dali kamo, magsimba kita ug magyukbo;
mangluhod kita atubangan ni Yahweh nga atong magbubuhat: 7 Kay siya
ang atong Dios, ug kita ang katawhan sa iyang sibsibanan ug ang karnero
sa iyang kamot. O karong adlawa—nga madungog ninyo ang iyang tingog!
8 “Ayaw pagahia ang inyong kasingkasing, sama didto sa Meriba, o sama
niadtong adlaw sa Massa didto sa kamingawan, 9 diin gitintal ug gisulayan
ako sa inyong mga katigulangan, bisan ug nakita na nila ang akong mga
buhat. 10 Sulod sa 40 ka katuigan nasuko ako niana nga kaliwatan ug
miingon, 'Mao kini ang katawhan kansang mga kasingkasing nahisalaag;
wala nila nasayran ang akong pamaagi.' 11 Busa sa akong kasuko nanumpa
ako nga dili gayod sila makasulod sa akong pahulayanang dapit.”

96

1 O, awiti si Yaweh ug bag-ong awit; awiti si Yahweh, sa tibuok kalibotan.
2 Awiti si Yahweh, dayga ang iyang ngalan; ipahibalo ang iyang kaluwasan
sa matag adlaw. 3 Imantala ang iyang himaya sa tanang kanasoran, ang
iyang katingalahang buhat sa tanang kanasoran. 4 Kay bantogan si Yahweh
ug angayan siyang daygon. Angayan siyang kahadlokan labaw sa tanang

dios. 5 Kay ang tanang dios sa kanasoran mga diosdios, apan si Yahweh
ang nagbuhat sa kalangitan. 6 Ang katahom ug kahalangdon anaa sa iyang
presensya. Ang kalig-on ug katahom anaa sa iyang templo. 7 Hatagi ug
pagdayeg si Yahweh, kamong mga banay sa katawhan, hatagi ug pagdayeg
si Yahweh tungod sa iyang himaya ug kusog. 8 Ihatag kang Yahweh ang
himaya nga angay sa iyang ngalan. Pagdala kamo ug halad ug adto sa
hawanan sa iyang templo. 9 Yukbo ngadto kang Yahweh nga nagsul-ob
ug bisti nga nagpasidungog sa iyang pagkabalaan. Pangurog sa iyang
atubangan, tibuok kalibotan. 10 Isulti taliwala sa kanasoran, “Naghari si
Yahweh.” Natukod usab ang kalibotan; ug dili kini matarog. Hukman niya
ang katawhan nga may kaangayan. 11 Tugoti nga maglipay ang kalangitan,
ug magmaya ang kalibotan; tugoti nga magdahunog ang kadagatan ug
ang anaa niini managsinggit sa kalipay. 12 Tugoti nga magmaya ang mga
kaumahan ug ang tanan nga anaa niini. Unya tugoti ang tanang mga
kahoy sa kalasangan nga managsinggit sa kalipay 13 atubangan ni Yahweh,
kay siya hapit na moabot. Moabot siya aron sa paghukom sa kalibotan.
Hukman niya ang kalibotan inubanan sa pagkamatarong ug ang mga tawo
sa iyang pagkamatinumanon.

97

1 Naghari si Yahweh; tugoti ang kalibotan nga magmaya; tugoti ang
daghang mga baybayon nga maglipay. 2 Ang mga panganod ug kangitngit
nagpalibot kaniya. Ang katarong ug hustisya ang patukoranan sa iyang
trono. 3 Kalayo ang nag-una kaniya ug lamoyon ang iyang kaaway sa
matag kilid. 4 Gisindihan sa iyang kilat ang kalibotan; ang kalibotan
nakakita ug nangurog. 5 Ang kabukiran matunaw sama sa kandila diha
sa atubangan ni Yahweh, ang Ginoo sa tibuok kalibotan. 6 Ang kalangitan
nagpahayag sa iyang hustisya, ug ang tanang kanasoran nakakita sa iyang
himaya. 7 Kadtong tanan nga nagsimba sa kinulit nga mga larawan
maulawan, kadtong nagpasigarbo sa walay pulos nga mga diosdios—
yukbo kaniya, kamong tanan nga mga dios! 8 Nakadungog ang Zion ug
nalipay, ug ang tanang kalungsoran sa Judah nagmaya tungod sa imong
matarong nga mga sugo, Yahweh. 9 Kay ikaw, Yahweh, ang labaw sa
tanan dinhi sa kalibotan. Gibayaw ka labaw sa tanang mga dios. 10 Kamo
nga nahigugma kang Yahweh, dumti ang daotan! Iyang panalipdan ang
kinabuhi sa iyang mga balaan, ug kuhaon niya sila gikan sa kamot sa
daotan. 11 Kahayag ang itanom alang niadtong mga matarong ug kalipay
alang niadtong adunay matinud-anon nga mga kasingkasing. 12 Paglipay
diha kang Yahweh, kamong mga matarong; ug pagpasalamat sa dihang
inyong mahinumdoman ang iyang pagkabalaan.

98

1 O, Pag-awit kang Yahweh ug bag-ong awit, tungod kay nagbuhat siya
ug katingalahan nga mga butang; ang iyang tuong kamot ug ang iyang
balaang bukton naghatag kaniya ug kadaogan. 2 Gipahayag ni Yahweh
ang iyang kaluwasan; ug dayag niyang gipakita ang iyang hustisya sa
tanang kanasoran. 3 Gihinumdoman niya ang iyang maunongon ug
matinud-anon nga kasabotan ngadto sa panimalay ni Israel; ang tibuok
kalibotan makakita sa kadaogan sa atong Dios. 4 Panagsinggit sa kalipay
ngadto kang Yahweh, tibuok kalibotan, singgit diha sa mga pag-awit,
pag-awit diha sa kalipay, ug pag-awit sa mga pagdayeg. 5 Pag-awit ug

mga pagdayeg ngadto kang Yahweh pinaagi sa alpa, inubanan sa alpa ug maanindot nga tono sa awit. 6 Inubanan sa mga trumpeta ug ugong sa budyong, pagmugna ug malipayong panaghugyaw atubangan sa Hari, nga si Yahweh. 7 Pasinggita ang kadagatan ug ang tanan nga anaa niini, ang kalibotan ug ang tanang lumolupyo niini! 8 Ang kasapaan mopalakpak, ug ang kabukiran managsinggit sa kalipay. 9 Moabot si Yahweh aron maghukom sa kalibotan; magahukom siya sa kalibotan inubanan sa katarong ug ang kanasoran inubanan sa kaangayan.

99

1 Naghari si Yahweh; tugoti nga mangurog ang kanasoran. Siya naglingkod sa iyang trono ibabaw sa mga kerubin; molinog ang kalibotan. 2 Si Yahweh bantogan sa Zion; siya gibayaw ibabaw sa tanang kanasoran. 3 Tugoti nga magdayeg sila sa imong bantogan ug halangdon nga ngalan; siya balaan. 4 Ang hari kusgan, ug siya nahigugma sa katarong. Imong gitukod ang kaangayan; nabuhat mo ang pagkamatarong ug hustisya kang Jacob. 5 Daygon si Yahweh nga atong Dios ug simbaha siya diha sa iyang tiilan. Siya balaan. 6 Si Moises ug Aaron lakip sa iyang mga pari, ug si Samuel usa niadtong nag-ampo kaniya. Nag-ampo sila kang Yahweh ug gitubag niya sila. 7 Siya nakigsulti kanila pinaagi sa haliging panganod. Gituman nila ang iyang balaan nga mga balaod ug ang mga sugo nga gihatag niya kanila. 8 Gitubag mo sila, Yahweh nga among Dios. Dios ka nga mapinasayloon ngadto kanila, apan mosilot sa ilang makasasalang binuhatan. 9 Dalaygon si Yahweh nga atong Dios, ug panagsimba sa iyang balaang bungtod, tungod si Yahweh nga atong Dios balaan.

100

1 Singgit nga malipayon ngadto kang Yahweh, tibuok kalibotan. 2 Pag-alagad kang Yahweh inubanan sa kalipay; paduol sa iyang prensensya inubanan sa malipayong mga awit. 3 Hibaloi nga si Yahweh Dios, siya ang nagbuhat kanato. Iya kitang katawhan, ug ang karnero sa iyang sibsibanan. 4 Sulod sa iyang ganghaan inubanan sa pagpasalamat ug ngadto sa iyang templo inubanan sa pagdayeg. Pasalamati siya ug dayga ang iyang ngalan. 5 Kay maayo si Yahweh; ang iyang matinud-anong kasabotan magpabilin sa walay kataposan ug ang iyang pagkamatinud-anon magpabilin sa tanang kaliwatan.

101

1 Mag-awit ako ug matinud-anon nga kasabotan ug hustisya; alang kanimo, Yahweh, magaawit ako ug mga pagdayeg. 2 Maglakaw ako sa dalan sa pagkamatinud-anon. O, kanus-a ka man moanhi kanako? Maglakaw ako inubanan sa pagkamatinud-anon sulod sa akong balay. 3 Dili ako motugot ug daotang mga binuhatan sa akong panan-aw; nagdumot ako sa mga daotan; dili kini makakupot kanako. 4 Ang masinupakon nga mga tawo mobiya kanako; dili ako magmaunongon sa daotan. 5 Laglagon ko kadtong nanglibak sa iyang silingan sa tago. Dili nako pasagdan nga magpadayon kadtong mapasigarbohon ug mapahitas-on ang kinaiya. 6 Tugotan ko nga ang matinud-anon sa yuta maglingkod sa akong kiliran. Kadtong naglakaw sa dalan sa pagkamatinud-anon mahimong mag-alagad kanako. 7 Ang malimbongon nga mga tawo dili magpabilin sa akong balay; ang mga bakakon dili madawat sa akong

panan-aw. 8 Matag buntag akong laglagon ang daotan gikan sa yuta.
Wagtangon ko ang tanan nga nagabuhat ug daotan gikan sa siyudad ni
Yahweh.

102

1 Dungga ang akong pag-ampo, Yahweh; dungga ang akong paghilak
kanimo. 2 Ayaw tagoi ang imong panagway gikan kanako sa panahon
sa akong kalisdanan. Pamatia ako. Sa dihang motawag ako kanimo,
tubaga dayon ako. 3 Kay ang akong adlaw lumalabay lamang sama sa
aso, ug ang akong mga bukog daw nasunog sa kalayo. 4 Nadugmok
ang akong kasingkasing, ug sama ako sa sagbot nga nalaya. Nakalimot
ako sa pagkaon sa bisan unsa nga pagkaon. 5 Sa padayon kong pag-
agulo, naniwang ako pag-ayo. 6 Sama ako sa pilicano sa kamingawan,
ug nahisama ako sa kwago nga anaa sa kadaot. 7 Nagatukaw ako sama sa
biniyaan nga langgam, nga nag-inusara sa atop. 8 Gihagit ako sa akong mga
kaaway sa tibuok adlaw; ug kadtong nagbugalbugal kanako ginamit ang
akong ngalan sa pagpanunglo. 9 Nagkaon ako ug abo sama sa tinapay ug
nasagolan ang akong imnonon sa mga luha. 10 Tungod sa imong hilabihan
nga kasuko, gialsa mo ako aron ibundak. 11 Ang akong mga adlaw sama
sa anino nga mahanaw, ug malaya ako sama sa sagbot. 12 Apan ikaw,
Yahweh, magpabilin sa walay kataposan, ug ang imong kabantogan alang
sa tanang kaliwatan. 13 Motindog ka ug kaluy-an ang Zion. Karon ang
takna nga maluoy ka kaniya; ang gitagana nga takna miabot na. 14 Kay
ang imong mga sulugoon nagpugong sa ilang mga pinalanggang mga bato
ug naluoy alang sa abog sa iyang kadaot. 15 Ang kanasoran magpasidungog
sa imong ngalan, Yahweh, ug ang tanang mga hari sa kalibotan magatahod
sa imong himaya. 16 Gitukod pag-usab ni Yahweh ang Zion ug magpakita
diha sa iyang himaya. 17 Nianang tungora, pagatubagon niya ang pag-
ampo sa mga kabos; dili niya isalikway ang ilang mga pag-ampo. 18 Kay
nahisulat kini alang sa umaabot nga kaliwatan, ug ang mga tawo nga wala
pa nahimugso magadayeg kang Yahweh. 19 Kay midungaw siya gikan sa
habog nga balaang dapit; gikan sa langit nakita ni Yahweh ang kalibotan,
20 aron sa pagpaminaw sa agulo sa mga binilanggo, aron sa pagpagawas
niadtong nasilotan sa kamatayon. 21 Unya imantala sa mga tawo ang
ngalan ni Yahweh sa Zion ug ang iyang pagdayeg sa Jerusalem 22 sa dihang
magatigom ang katawhan ug ang mga gingharian aron sa pag-alagad
kang Yahweh. 23 Gikuha niya ang akong kusog sa kinatung-an sa akong
kinabuhi. Gipamubo niya ang akong mga adlaw. 24 Miingon ako, “Akong
Dios, ayaw kuhaa ang akong kinabuhi sa akong pagkabatan-on; anaa ka sa
tanang kaliwatan. 25 Kaniadto pa imo nang gipahimutang ang kalibotan;
ang kalangitan mao ang buhat sa imong mga kamot. 26 Mangahanaw
sila, apan ikaw magapabilin; mangadaan silang tanan sama sa panapton;
sama sa bisti, pahawa-on mo sila, ug mangahanaw sila. 27 Apan ikaw mao
lamang gihapon, ug walay kataposan ang imong katuigan. 28 Ang mga
anak sa imong mga sulugoon managpadayon, ug ang ilang mga kaliwatan
magkinabuhi diha sa imong presensya.”

103

1 Gidayeg ko si Yahweh sa tibuok kong kinabuhi; ug sa tanan nga ania
kanako, gidayeg ko ang iyang balaang ngalan. 2 Gidayeg ko si Yahweh
sa tibuok kong kinabuhi, ug gihinumdoman ko ang tanan niyang mga

maayong buhat. 3 Iyang gipasaylo ang tanan ninyong mga sala; iyang giayo
ang tanan ninyong mga balatian. 4 Iyang giluwas ang inyong kinabuhi
gikan sa kalaglagan; gikoronahan niya kamo sa iyang matinud-anon nga
kasabotan ug sa buhat sa iyang malumong kaluoy. 5 Gitagbaw niya
ang inyong kinabuhi sa tanang maayong mga butang aron ang inyong
pagkabatan-on mabag-o sama sa agila. 6 Makiangayon ang buhat ni
Yahweh ug nagapakita ug hustisya alang niadtong tanan nga gidaogdaog.
7 Iyang gipaila ang iyang mga pamaagi kang Moises, ang iyang mga
buhat sa kaliwatan ni Israel. 8 Maluloy-on ug mahigugmaon si Yahweh;
mapailubon siya; aduna siyay bantogan nga pagkamaunongon sa iyang
kasabotan. 9 Dili siya kanunay nga nagapanton; dili siya kanunay masuko.
10 Wala kita niya gitagad sumala sa angay sa atong mga sala o balosan
sumala sa silot nga angay sa atong mga sala. 11 Kay sama sa kahabog
sa kalangitan ibabaw sa kalibotan, sama niana ka bantogan ang iyang
matinud-anon nga kasabotan niadtong nagtahod kaniya. 12 Sama kalayo
sa sidlakan gikan sa kasadpan, sama niini ang iyang pagwagtang sa
atong mga kasal-anan gikan kanato. 13 Sama nga ang amahan adunay
kahangawa sa iyang mga anak, si Yahweh usab adunay kahangawa
niadtong nagpasidungog kaniya. 14 Kay nasayod siya kung unsang paagi
kita nahulma; nasayod siya nga kita mga abog. 15 Mahitungod sa tawo,
ang iyang mga adlaw sama sa sagbot; mamukhad siya sama sa bulak diha
sa kaumahan. 16 Ang hangin mohuyop niini, ug kini mawala, ug wala nay
makasulti kung diin kini mitubo kaniadto. 17 Apan ang matinud-anon nga
kasabotan ni Yahweh walay kataposan alang niadtong nagtahod kaniya.
Ang iyang pagkamatarong molungtad ngadto sa ilang mga kaliwatan.
18 Ilang gitipigan ang iyang kasabotan ug gihinumdoman sa pagtuman ang
iyang mga gipanudlo. 19 Gitukod ni Yahweh ang iyang trono sa kalangitan,
ug ang iyang gingharian nagmando sa tanan. 20 Dayega si Yahweh, kamong
iyang mga anghel, kamong mga bantogan nga kusgan ug nagbuhat sa
iyang pulong, ug nagtuman sa tingog sa iyang pulong. 21 Dayega si Yahweh,
tanan niyang kasundalohan nga anghel, kamo ang iyang mga sulugoon
nga nagpatuman sa iyang kabubut-on. 22 Dayega si Yahweh, tanan niyang
binuhat, sa tanang dapit diin siya naghari. Magadayeg ako kang Yahweh
sa tibuok nakong kinabuhi.

104

1 Daygon ko si Yahweh sa tibuok nakong kinabuhi, Yahweh nga akong
Dios, matahom ka kaayo; nagbisti ka sa kadungganan ug pagkahalangdon.
2 Gitabonan mo ang imong kaugalingon sa kahayag ingon nga usa ka
panapton; giabre mo ang kalangitan sama sa usa ka tabil sa tolda.
3 Gipahimutang mo ang mga sablayan sa imong lawak sa kapanganoran;
gihimo mo ang kapanganoran nga imong karwahi; naglakaw ka sa mga
pako sa hangin. 4 Iyang gihimo ang kahanginan nga iyang mga mensahero,
ug ang mga dilaab sa kalayo iyang mga sulugoon. 5 Gitukod niya ang
mga patukoranan sa kalibotan, ug dili gayod kini matarog. 6 Gitabonan
mo ang kalibotan ug tubig sama sa panapton; ang tubig mitabon sa
mga kabukiran. 7 Ang imong pagbadlong nagpahubas sa katubigan; sa
dinahunog sa imong tingog sila mikalagiw. 8 Mitugbaw ang kabukiran,
ug ang mga walog mikatag ngadto sa dapit nga gitagana alang kanila.
9 Gibutangan mo sila ug utlanan aron nga dili sila makalabang; aron dili
nila matabonan pag-usab ang kalibotan. 10 Gihimo niya ang tuboran nga

modagaygay ngadto sa mga walog; ang mga sapa modagayday taliwala
sa kabukiran. 11 Nagahatag sila ug tubig alang sa tanang mananap sa
kaumahan; ang mga ihalas nga mga asno natagbaw sa ilang kauhaw.
12 Sa daplin sa sapa ang mga langgam naghimo sa ilang mga salag; nanag-
awit sila diha sa mga sanga. 13 Bisbisan niya ang kabukiran gikan sa mga
lawak sa tubig sa kawanangan. Napuno ang kalibotan sa bunga sa iyang
mga buhat. 14 Gipatubo niya ang mga sagbot alang sa mga baka ug ang
mga tanom alang sa mga tawo aron atimanon ug aron nga ang mga tawo
makakuha ug pagkaon gikan sa yuta. 15 Naghimo siya ug bino aron sa
paglipay sa tawo, lana aron mosinaw ang iyang dagway, ug pagkaon aron
sa paghatag kaniya ug kinabuhi. 16 Ang kakahoyan ni Yahweh naulanan
pag-ayo; ang sedro sa Lebanon diin iyang gitanom. 17 Didto nanagsalag
ang mga langgam. Ang langgam nagbuhat sa iyang puloy-anan sa sipris
nga kahoy. 18 Ang mga ihalas nga kanding nanagpuyo sa habog nga
kabukiran; ang habog nga bukid mao ang dalangpanan alang sa kuneho.
19 Iyang gitagana ang bulan aron mahimong timaan sa mga panahon; ug
ang adlaw masayod sa takna sa iyang pagsalop. 20 Gihimo nimo ang
kangitngit sa kagabhion sa dihang mogawas ang tanang mapintas nga
mananap sa kalasangan. 21 Ang batan-ong mga liyon nagngulob sa ilang
tukbonon ug nagpangita sa ilang pagkaon gikan sa Dios. 22 Sa dihang
mosubang ang adlaw, manago sila ug matulog sa ilang langob. 23 Sa
kasamtangan, mogawas ang mga tawo alang sa ilang buhat ug mamuhat
hangtod sa kagabhion. 24 Yahweh, daghan kaayo ug nagkalain-lain ang
imong mga buhat! Inubanan sa kaalam imong gibuhat kining tanan; ang
kalibotan nag-awas sa imong mga buhat. 25 Sa unahan mao ang dagat,
lalom ug halapad, nag-awas sa dili matukib nga mga binuhat, gagmay
ug dagko. 26 Ang mga sakayan naglawig didto, ug atua usab didto ang
mga Leviathan, diin gihulma mo aron magdula diha sa dagat. 27 Kining
tanan nangita kanimo aron sa paghatag kanila sa ilang mga pagkaon sa
tukmang panahon. 28 Sa dihang maghatag ka kanila, magatigom sila; sa
dihang ibukhad mo ang imong mga kamot, matagbaw sila. 29 Kung itago
mo ang imong panagway, mabalaka sila; kung kuhaon mo ang ilang mga
gininhawa, mamatay sila ug mobalik sa abog. 30 Sa dihang gipadala mo
ang imong Espiritu, namugna sila, ug imong gibag-o ang kabungtoran.
31 Hinaot nga ang himaya ni Yahweh molungtad sa kahangtoran, ug hinaot
nga mahimuot si Yahweh sa iyang binuhat. 32 Modungaw siya sa kalibotan,
ug mauyog kini; iyang hikapon ang kabukiran, ug moaso sila. 33 Magaawit
ako kang Yahweh sa tibuok kong kinabuhi; magaawit ako ug mga pagdayeg
ngadto sa akong Dios samtang buhi pa ako. 34 Hinaot nga ang akong
mga panghunahuna tam-is ngadto kaniya; magalipay ako kang Yahweh.
35 Hinaot ang mga makasasala mawagtang sa kalibotan, ug tugoti nga
mawala na ang mga daotan. Daygon ko si Yahweh sa tibuok nakong
kinabuhi. Daygon si Yahweh.

105

1 Pasalamati si Yahweh, sangpita ang iyang ngalan; ibalita sa kanasoran
ang iyang nabuhat. 2 Awiti siya, awiti siya ug mga pagdayeg; isugilon ang
tanang katingalahang butang nga iyang nahimo. 3 Pagpasigarbo sa iyang
balaang ngalan; tugoti nga magmaya ang kasingkasing niadtong nangita
kang Yahweh. 4 Pangitaa si Yahweh ug ang iyang kusog; pangitaa kanunay

ang iyang presensya. 5 Hinumdomi ang katingalahang mga butang nga
iyang nahimo, ang iyang milagro ug ang kasugoan sa iyang baba, 6 kamong
mga kaliwat ni Abraham nga iyang sulugoon, kamong katawhan ni Jacob,
nga iyang pinili. 7 Siya si Yahweh, nga atong Dios. Ang iyang kasugoan
anaa sa tibuok kalibotan. 8 Kanunay niyang hinumdoman ang iyang
kasabotan sa kahangtoran, ang pulong nga iyang gimando alang sa liboan
nga mga kaliwatan. 9 Hinumdoman niya ang kasabotan nga iyang gihimo
kang Abraham ug ang iyang gipanumpa ngadto kang Isaac. 10 Mao kini ang
iyang gipamatud-an ngadto kang Jacob ingon nga balaod ug ngadto kang
Israel ingon nga walay kataposang kasabotan. 11 Miingon siya, “Ihatag
ko kanimo ang yuta sa Canaan ingon nga bahin sa imong panulondon.”
12 Gisulti niya kini sa dihang diyutay pa lamang sila, gamay pa gayod,
ug mga langyaw sa yuta. 13 Miadto sila sa nagkalainlaing kanasoran
ug gikan sa usa ka gingharian ngadto sa uban. 14 Wala niya tugoti nga
daogdaogon sila ni bisan kinsa; gibadlong niya ang mga hari alang sa
ilang kaayohan. 15 Miingon siya, “Ayaw hilabti ang akong mga pinili, ug
ayaw pasipad-i ang akong mga propeta.” 16 Mitawag siya ug kagutom
ibabaw sa yuta; giundang niya ang pagpadala ug tinapay. 17 Nagpadala
siya ug tawo una kanila; gibaligya si Jose ingon nga sulugoon. 18 Ang
iyang mga tiil gibugkosan ug mga kadena; ang iyang liog giyugohan ug
puthaw, 19 hangtod sa takna nga ang iyang mga pulong natuman, ug ang
pulong ni Yahweh misulay kaniya. 20 Nagpadala ang hari ug sulugoon
aron pagpagawas kaniya; ang magmamando sa katawhan nagpalingkawas
kaniya. 21 Gihimo niya siyang piniyalan sa iyang panimalay ingon nga
tigdumala sa tanan niyang gipanag-iyahan 22 aron sa pagpanudlo sa iyang
mga prinsipe sama sa iyang gipangandoy ug sa pagtudlo sa kaalam sa
iyang mga kadagkoan. 23 Unya miadto si Israel sa Ehipto, ug nagpuyo si
Jacob ngadto sa yuta ni Ham. 24 Gihimong mabungahon ni Yahweh ang
iyang katawhan, ug gihimo sila nga mas kusgan kaysa ilang mga kaaway.
25 Gitugotan niya ang ilang mga kaaway nga masilag sa iyang katawhan,
aron pasipad-an ang iyang mga sulugoon. 26 Gipadala niya si Moises, nga
iyang sulugoon, ug si Aaron, nga iyang gipili. 27 Naghimo sila sa iyang
timaan taliwala sa mga Ehiptohanon, ug ang iyang mga kahibulongan
didto sa yuta ni Ham. 28 Nagpadala siya ug kangingit ug gihimo niya
kadtong yutaa nga ngitngit, apan ang mga katawhan wala motuman sa
iyang mga sugo. 29 Gihimo niyang dugo ang ilang mga tubig ug gipatay
ang ilang mga isda. 30 Ang ilang yuta nalukop sa mga baki, bisan sa lawak
sa ilang mga magmamando. 31 Miingon siya, ug nalukop sa langaw ug
tagnok ang tibuok nilang kanasoran. 32 Gihimo niyang ice ang ilang ulan,
uban ang nagdilaab nga kalayo sa ilang yuta. 33 Gidaot niya ang ilang
mga paras ug mga kahoy nga igera; gidaot niya ang kakahoyan sa ilang
kabukiran. 34 Misulti siya, ug ang mga dulon miabot, ug daghang mga
dulon. 35 Gikaon sa mga dulon ang tanang tanom sa ilang yuta; gikaon
nila ang tanang abot sa yuta. 36 Gipatay niya ang tanang kinamagulangang
anak sa ilang dapit, ang tanang unang bunga sa ilang kusog. 37 Gipagawas
niya ang mga Israelita inubanan sa bulawan ug mga plata; walay napandol
sa iyang banay diha sa dalan. 38 Nangalipay ang mga Ehiptohanon sa ilang
pagbiya, tungod kay nangahadlok kanila ang mga Ehiptohan. 39 Iyang
gibukhad ang panganod aron sa pagtabon kanila ug naghimo ug kalayo
aron pag-iwag sa kagabhion. 40 Nangayo ug pagkaon ang mga Israelita,

ug gidad-an sila ug buntog ug gitagbaw sila pinaagi sa tinapay nga gikan
sa langit. 41 Gipaliki niya ang bato, ug mibuhagay ang tubig gikan niini;
midagayday kini sa kamingawan sama sa sapa. 42 Kay gihinumdoman
niya ang iyang balaang saad ngadto kang Abraham nga iyang sulugoon.
43 Gigiyahan niya ang iyang katawhan pagawas inubanan sa kalipay, ang
iyang pinili inubanan sa panagsinggit sa kadaogan. 44 Gihatag niya kanila
ang yuta sa kanasoran; gipanag-iyahan nila ang kabtangan sa katawhan
45 aron nga ilang tipigan ang iyang mga sugo ug tumanon ang iyang mga
balaod. Dalaygon si Yahweh.

106

1 Dayega si Yahweh. Pasalamati si Yahweh, kay siya maayo, kay
ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran.
2 Kinsa ba ang makaihap pag-usab sa gamhanang mga buhat ni Yahweh
o makamantala sa tanan niyang mga buhat nga takos sa pagdayeg?
3 Bulahan kadtong nagbuhat kung unsa ang husto, ug nagbuhat kanunay
sa makataronganon. 4 Hinumdomi ako sa imong hunahuna, O Yahweh,
sa dihang magpakita ka ug kaluoy sa imong katawhan; tabangi ako sa
dihang luwason mo sila. 5 Unya makita ko ang pagkamauswagon sa imong
pinili, pagmaya sa kalipay sa imong nasod, ug ang himaya uban sa imong
panulundon. 6 Nakasala kita sama sa atong mga katigulangan; nakabuhat
kita ug sayop, ug nakabuhat kita ug daotan. 7 Ang among mga amahan
wala midayeg sa imong kahibulongan nga mga buhat sa Ehipto; wala sila
nagpakabana sa daghang buhat sa imong matinud-anon nga kasabotan;
nagmasupilon sila ngadto sa dagat, sa Pula nga Dagat. 8 Apan, giluwas
niya sila alang sa kaayohan sa iyang ngalan aron mapadayag niya ang
iyang gamhanang gahom. 9 Gibadlong niya ang Pula nga Dagat, ug nauga
kini. Unya gigiyahan niya sila ngadto agi sa kinahiladman, daw sama sa
kamingawan. 10 Giluwas niya sila gikan sa kamot sa nagdumot kanila, ug
giluwas niya sila gikan sa kamot sa kaaway. 11 Apan ang tubig mitabon
sa ilang mga kaaway; walay usa kanila nga nakalingkawas. 12 Unya mituo
sila sa iyang mga pulong, ug nag-awit sa iyang pagdayeg. 13 Apan dali
ra silang nalimot kung unsa ang iyang nabuhat; wala sila naghulat sa
iyang pagtudlo. 14 Hilabihan ang ilang pangandoy didto sa kamingawan,
ug ilang gihagit ang Dios didto sa desiyerto. 15 Gihatag niya kanila ang ilang
hangyo, apan gipadad-an sila ug sakit nga miut-ut sa ilang mga lawas. 16 Sa
kampo gikasinahan nila si Moises ug si Aaron, ang balaang pari ni Yahweh.
17 Naabli ang yuta ug gilamoy si Dathan ug gitabonan ang manununod ni
Abiram. 18 Misilaob ang kalayo kanila; ang kalayo misunog sa daotan.
19 Nagbuhat sila ug nating baka didto sa Horeb ug gisimba ang kinulit
nga puthaw nga hulagway. 20 Ilang gibaylo ang himaya sa Dios alang
sa hulagway sa torong baka nga mokaon ug sagbot. 21 Ilang nalimtan
ang Dios nga ilang manluluwas, nga nagbuhat sa bantogang mga buhat sa
Ehipto. 22 Nagbuhat siya ug kahibulongang mga butang sa yuta ni Ham ug
gamhanan nga mga buhat didto sa Pula nga Dagat. 23 Iya unta nga gisugo
ang ilang pagkapukan, kung wala pa si Moises, nga iyang pinili, mibabag sa
iyang paglaglag aron sa pag-iway sa iyang kasuko gikan sa paguba kanila.
24 Unya ilang gisalikway ang mabungahon nga yuta; wala sila mituo sa
iyang saad, 25 apan nagbagolbol sa ilang mga tolda, ug wala nagtuman
kang Yahweh. 26 Busa gipataas niya ang iyang kamot ug nanumpa ngadto

kanila nga iya silang tugotan nga mamatay sa kamingawan, 27 itibulaag
ang ilang mga kaliwat taliwala sa kanasoran, ug itibulaag sila sa langyaw
nga kayutaan. 28 Ilang gisimba ang Baal sa Peor ug gikaon ang halad nga
gihalad ngadto sa mga patay. 29 Ila siyang gihagit aron masuko pinaagi
sa ilang mga binuhatan, ug ang pagkaylap sa hampak milukop kanila.
30 Unya mibarog si Pinehas aron sa pagbabag, ug ang hampak nikunhod.
31 Kini giisip alang kaniya ingon nga matarong nga buhat alang sa tanang
kaliwatan hangtod sa kahangtoran. 32 Gipasuko usab nila si Yahweh didto
sa katubigan sa Meriba, ug nag-antos si Moises tungod kanila. 33 Gipasuko
nila pag-ayo si Moises ug nagsulti siya nga maisog. 34 Wala nila giguba
ang mga nasod sama sa gisugo ni Yahweh kanila, 35 apan nakig-uban sila
sa lahi nga mga nasod ug nakatuon sa ilang mga pamaagi 36 ug gisimba
ang ilang mga diosdios, nga nahimong lit-ag ngadto kanila. 37 Gihalad
nila ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye sa mga demonyo. 38 Giula
nila ang dugo sa mga walay alamag, ang dugo sa ilang mga anak nga
lalaki ug babaye, nga ilang gihalad sa mga diosdios sa Canaan, nahugawan
ang yuta sa dugo. 39 Nahugaw sila pinaagi sa ilang kaugalingon nga mga
binuhatan; sa ilang mga buhat nahimo silang susama sa mga babayeng
nagbaligya ug dungog. 40 Busa nasuko si Yahweh sa iyang katawhan
ug gisalikway niya ang iyang kaugalingong katawhan. 41 Gihatag niya
sila ngadto sa kamot sa kanasoran ug kadtong nagdumot kanila maoy
nagdumala kanila. 42 Ang ilang mga kaaway nagdaogdaog kanila, ug gidala
sila ilalom sa ilang kagahom. 43 Daghang higayon nga miabot siya aron
sa pagtabang kanila, apan nagpadayon sila sa pagsukol ug gipaubos sila
pinaagi sa ilang kaugalingong mga sala. 44 Apan, gihatagan niya sila ug
pagtagad sa ilang pag-antos sa dihang nadungog niya sila nga nangayo
ug tabang. 45 Nahinumdoman niya ang iyang kasabotan uban kanila ug
naluoy tungod sa iyang walay paglubad nga gugma. 46 Gihimo niya ang
tanan nilang mamimihag nga maluoy kanila. 47 Luwasa kami, Yahweh,
among Dios. Tigoma kami gikan sa mga nasod aron nga makahatag kami
ug pagpasalamat sa imong balaan nga ngalan ug himaya sa imong mga
pagdayeg. 48 Hinaot si Yahweh, nga Dios sa Israel, madayeg sa walay
kataposan. Ang tanang katawhan miingon, “Amen.” Dalaygon si Yahweh.
Ikalima nga Libro

107

1 Pasalamati si Yahweh, kay siya maayo, ug ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad sa kahangtoran. 2 Tugoti nga mosulti ang giluwas ni
Yahweh, kadtong iyang gitubos gikan sa kamot sa ilang kaaway. 3 Gitigom
niya sila gikan sa langyaw nga kayutaan, gikan sa sidlakan ug gikan sa
kasadpan, gikan sa amihan ug gikan sa habagatan. 4 Naglatagaw sila
sa kamingawan sa desiyerto nga dalan ug wala nakakaplag ug siyudad
nga mapuy-an. 5 Tungod kay gigutom ug giuhaw sila, nakuyapan sila
tungod sa kaluya 6 Unya mitawag sila kang Yahweh sa ilang kalisdanan,
ug giluwas niya sila sa ilang pag-antos. 7 Gitultolan niya sila sa maayong
dalan aron nga makaadto sila sa siyudad nga ilang pagapuy-an. 8 O, kana
nga mga tawo magadayeg kang Yahweh tungod sa iyang matinud-anon
nga kasabotan ug alang sa kahibulongang mga butang nga iyang nabuhat
alang sa katawhan! 9 Kay pagatagbawon niya ang gipangandoy niadtong
giuhaw, ug ang tinguha niadtong gigutom iyang pagabusgon sa maayong

mga butang. 10 Ang pipila naglingkod sa kangitngit ug sa ngiob, binilanggo
sa pag-antos ug mga kadena. 11 Tungod kay sila misupak batok sa pulong
sa Dios ug gisalikway ang pagtudlo sa Labing Halangdon. 12 Gipaubos
niya ang ilang mga kasingkasing pinaagi sa kalisdanan; napandol sila
ug walay bisan usa nga motabang kanila. 13 Unya mitawag sila kang
Yahweh sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya sila sa ilang pag-antos.
14 Gipagawas niya sila sa kangitngit ug ngiob ug gitangtang ang ilang mga
gapos. 15 O, ang mga tawo magadayeg kang Yahweh tungod sa iyang
matinud-anon nga kasabotan ug alang sa kahibulongan nga mga butang
nga iyang nabuhat alang sa katawhan! 16 Kay iyang giguba ang ganghaan
nga tumbaga ug giputol ang mga rehas nga puthaw. 17 Buangbuang sila sa
ilang masinupakon nga pamaagi ug nag-antos tungod sa ilang mga sala.
18 Nawala ang ilang tinguha sa pagkaon sa bisan unsa nga pagkaon, ug
nagkaduol sila sa ganghaan sa kamatayon. 19 Unya mitawag sila kang
Yahweh sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya sila sa ilang pag-antos.
20 Gipadala niya ang iyang pulong ug giayo sila, ug giluwas niya sila gikan
sa ilang kalaglagan. 21 O, nga ang mga tawo magadayeg kang Yahweh
alang sa iyang matinud-anon nga kasabotan ug alang sa kahibulongan
nga mga butang nga iyang nabuhat alang sa katawhan! 22 Tugoti sila
nga maghatag ug mga halad sa pagpasalamat ug sa pagmantala sa iyang
mga buhat sa pag-awit. 23 Ang pipila naglawig sa dagat sakay sa sakayan
ug nagpatigayon sa layo. 24 Nakita nila ang mga buhat ni Yahweh ug
ang iyang kahibulongan ngadto sa kadagatan. 25 Kay iyang gisugo ang
dagat nga modako ug ang hangin nga magkutaw sa kadagatan. 26 Miabot
sila sa kawanangan; mipaubos sila sa kinahiladman. Ang ilang mga
kinabuhi nahanaw sa pag-antos. 27 Natabyog ug nagsarasay sila sama sa
hubog ug wala masayod sa ilang buhaton. 28 Unya mitawag sila kang
Yahweh sa ilang kalisdanan, ug gipalingkawas niya sila sa ilang pag-
antos. 29 Gipakalma niya ang bagyo, ug ang mga balod nahapsay. 30 Unya
naglipay sila tungod kay ang dagat kalma na, ug gidala niya sila sa ilang
gitinguha nga dunggoan. 31 O, nga ang mga tawo magadayeg kang Yahweh
alang sa iyang matinud-anon nga kasabotan ug alang sa kahibulongan
nga mga butang nga iyang nabuhat alang sa katawhan! 32 Tugoti nga
pasidunggan nila siya diha sa panagtigom sa mga tawo ug dayegon siya
ngadto sa konseho sa mga kadagkoan. 33 Ang kasapaan gihimo niya
nga kamingawan, mga tuboran sa tubig ngadto sa mala nga yuta, 34 ug
ang mabungahon nga yuta ngadto sa dili mabungahon nga dapit tungod
sa kadaotan sa iyang katawhan. 35 Ang kamingawan gihimo niya nga
linaw sa tubig ug ang uga nga yuta ngadto sa tuboran sa tubig. 36 Ang
mga gipanggutom gipahilona niya didto, ug nagtukod sila ug siyudad nga
kapuy-an. 37 Nagbuhat sila sa siyudad aron umahan, aron katanoman ug
parasan, ug maghatag ug madagayaon nga ani. 38 Gipanalanginan niya
sila aron nga sila modaghan pa kaayo. Wala niya tugoti nga ang ilang mga
baka nga makunhon ang gidaghanon. 39 Nagkakunhod sila ug gipaubos
pinaagi sa hilabihang kasakit ug pag-antos. 40 Gibuboan niya ug pagtamay
ang mga pangulo ug gitibulaag sila ngadto sa kamingawan, diin walay
agianan. 41 Apan iyang gipanalipdan ang nanginahanglan gikan sa kasakit
ug nag-amping sa iyang mga banay sama sa panon. 42 Ang matarong
nga mga tawo makakita niini ug maglipay, ug ang tanan nga mga daotan
magtak-om sa ilang baba. 43 Si bisan kinsa nga maalamon kinahanglan

maghunahuna niining mga butanga ug mamalandong sa buhat ni Yahweh sa matinud-anon nga kasabotan.

108

1 Ang akong kasingkasing nahimutang, O Dios; magaawit ako, oo, magaawit usab ako sa mga pagdayeg uban sa akong matinahuron nga kasingkasing. 2 Pagmata na, lira ug alpa; pagapukawon ko ang kaadlawon. 3 Magapasalamat ako kanimo, Yahweh, taliwala sa katawhan; magaawit ako ug mga pagdayeg kanimo taliwala sa kanasoran. 4 Kay ang imong matinud-anon nga kasabotan bantogan ibabaw sa kalangitan; ug ang imong pagkamasaligan misangko sa kawanangan. 5 Mabayaw ka, O Dios, ibabaw sa kalangitan, ug ang imong himaya mabayaw sa tibuok kalibotan. 6 Aron nga kadtong imong gihigugma maluwas, luwasa kami sa imong tuong kamot ug tubaga ako. 7 Nagsulti ang Dios sa iyang pagkabalaan; “Maglipay ako; bahinon ko ang Siquem ug bahinbahinon ang walog sa Succot. 8 Akoa ang Gilead, ug ang Manases akoa; ang Efraim usab mao ang akong kalo; ug ang Judah mao ang akong setro. 9 Ang Moab mao ang akong hugasan nga planggana; ngadto sa Edom akong ilabay ang akong sapatos; magasinggit ako sa kadaogan tungod sa Filistia.” 10 Kinsa may modala kanako ngadto sa lig-on nga siyudad? Kinsa man ang moggiya kanako ngadto sa Edom?” 11 O Dios, wala mo ba kami gisalikway? Wala ka makig-uban sa among kasundalohan sa gubat. 12 Tabangi kami batok sa kaaway, kay ang tabang sa tawo walay pulos. 13 Magmadaogon kami uban sa tabang sa Dios; iyang buntogon ang among mga kaaway.

109

1 Dios nga akong gidayeg, ayaw intawon pagpakahilom. 2 Kay ang daotan ug limbongan mihasmag kanako; nagsulti sila ug bakak batok kanako. 3 Gilibotan nila ako ug nagsulti ug dulumtanong mga butang, ug mihasmag sila kanako nga walay hinungdan. 4 Isip balos sa akong gugma ila akong gidaot, apan nag-ampo ako alang kanila. 5 Gibalosan nila ako ug daotan alang sa maayo, ug ilang gidumtan ang akong gugma. 6 Pagpili ug daotan nga tawo ibabaw niini nga mga kaaway sama niining mga tawhana; pagpili ug tigpamasangil nga mobarog sa iyang tuong kamot. 7 Sa dihang gihukman na siya, hinaot nga makaplagan siyang sad-an; hinaot nga ang iyang pag-ampo isipon nga makasasala. 8 Hinaot nga mamubo ang iyang mga adlaw; hinaot nga adunay laing tawo nga mopuli sa iyang katungdanan. 9 Hinaot nga ang iyang mga anak mailo, ug hinaot ang iyang asawa mabiyuda. 10 Hinaot nga ang iyang mga anak maglatagaw ug magpakiluoy, manglimos sa ilang pagbiya sa ilang nagun-ob nga panimalay. 11 Hinaot nga ang tanan nga iyang gipanag-iyahan sakmiton sa iyang nautangan; hinaot nga ang mga dumuduong mokawat sa tanan niyang abot. 12 Hinaot nga walay usa nga maluoy kaniya; hinaot nga walay maluoy sa nailo niya nga mga anak. 13 Hinaot ang iyang mga anak mangawala; hinaot nga ang ilang ngalan mawagtang sa sunod nga kaliwatan. 14 Hinaot nga ang sala sa iyang katigulangan mahisgotan ngadto kang Yahweh; hinaot nga ang sala sa iyang inahan dili malimtan. 15 Hinaot nga ang ilang pagkasad-an magpabilin kanunay kang Yahweh; hinaot nga wagtangon ni Yahweh ang ilang panumdoman gikan sa kalibotan. 16 Hinaot nga buhaton kini ni Yahweh tungod kay kining tawhana wala nagpakabana sa pagpakita sa matinud-anon nga kasabotan,

apan hinuon gidaogdaog ang makaluluoy, ang mga nanginahanglan ug
ang naluyahan sa kasingkasing hangtod mamatay. 17 Kalipay niya ang
pagpanunglo; hinaot nga mobalik kini ngadto kaniya. Gidumtan niya ang
panalangin; hinaot nga walay panalangin nga moabot kaniya. 18 Iyang
gisul-oban ang iyang kaugalingon sa pagpanunglo sama nga iya kining
bisti, ug ang iyang tunglo moabot sa kinahiladman sa iyang pagkatawo
sama sa tubig, sama sa lana ngadto sa iyang kabukogan. 19 Hinaot nga
ang iyang mga tunglo mahisama sa bisti nga iyang gisul-ob aron nga
motabon kaniya, sama sa bakos nga kanunay niyang gisul-ob. 20 Hinaot
nga mao kini ang ganti sa mga nagpasangil kanako gikan kang Yahweh,
alang niadtong nagsulti ug daotan batok kanako. 21 Yahweh akong Ginoo,
tagda ako uban ang kaluoy alang sa imong ngalan. Tungod kay ang imong
matinud-anon nga kasabotan maayo, luwasa ako. 22 Kay gidaogdaog ako
ug nanginahanglan, ug samdan ang akong kasingkasing nganhi kanako.
23 Nagakahanaw ako sama sa anino sa kagabhion; ginapalidpalid ako
sama sa dulon. 24 Ang akong mga tuhod nangaluya tungod sa pagpuasa.
Bukog na lang ako ug panit. 25 Gilibak ako sa mga nagpasangil kanako;
sa dihang makita nila ako, naglingolingo sila. 26 Tabangi ako, Yahweh nga
akong Dios; luwasa ako pinaagi sa imong matinud-anon nga kasabotan.
27 Hinaot masayran nila nga imo kining buhat, nga ikaw, Yahweh, ang
nagbuhat niini. 28 Bisan kung ila akong gitunglo, palihog panalangini ako;
sa dihang mohasmag sila kanako, hinaot nga maulawan sila, apan hinaot
nga ang imong sulugoon magmaya. 29 Hinaot nga ang akong mga kaaway
magabisti sa kaulawan; hinaot sul-obon nila ang kaulaw sama sa kupo.
30 Sa akong baba pasalamatan ko pag-ayo si Yahweh; dayegon ko siya
taliwala sa panon sa katawhan. 31 Tungod kay mobarog siya sa tuong
kamot sa nanginahanglan, aron luwason siya sa mga naghukom kaniya.

110

1 Si Yahweh misulti sa akong agalon, “Lingkod sa akong tuong kamot
hangtod nga himoon kong tumbanan sa imong tiil ang imong mga
kaaway.” 2 Hawiran ni Yahweh ang setro sa imong kusog gikan sa
Zion; dumalahi ang imong mga kaaway. 3 Motuman kanimo ang imong
katawhan sa ilang kabubut-on sa adlaw sa imong gahom nga nagsul-ob
sa ilang balaang bisti; gikan sa tagoangkan sa banagbanag ang imong
pagkabatan-on sama lamang sa yamog. 4 Nanumpa si Yahweh ug dili
na kini mausab: “Ikaw ang pari sa kahangtoran sunod sa laray ni
Melquizedec.” 5 Ang Ginoo anaa sa imong tuong kamot. Patyon niya ang
mga hari sa adlaw sa iyang kapungot. 6 Hukman niya ang kanasoran; pun-
on niya ang panggubatan ug mga patay nga mga lawas; patyon niya ang
mga pangulo sa daghang mga nasod. 7 Moinom siya sa sapa diha sa dalan,
ug unya mohangad siya human sa kadaogan.

111

1 Dayga si Yahweh. Magpasalamat ako kang Yahweh sa tibuok nakong
kasingkasing diha sa panagtigom sa mga matarong. 2 Ang mga buhat ni
Yahweh bantogan, madasigong gihulat niadtong nagtinguha kanila. 3 Ang
iyang buhat halangdon ug mahimayaon, ug ang iyang pagkamatarong
molungtad sa kahangtoran. 4 Nagbuhat siya ug katingalahang mga butang
nga dili malimtan; si Yahweh mahigugmaon ug maluloy-on. 5 Gihatagan
niya ug pagkaon ang matinumanon niyang mga sumusunod. Kanunay

moabot sa iyang hunahuna ang iyang kasabotan. 6 Gipakita niya ang
iyang gamhanang mga buhat sa iyang katawhan sa paghatag kanila sa
panulondon sa kanasoran. 7 Ang buhat sa iyang mga kamot masaligan ug
makiangayon; ang tanan niyang mga gipanudlo masaligan. 8 Natukod sila
sa kahangtoran, nga angayang tumanon nga matinumanon ug inubanan
ang kahan-ay. 9 Gihatagan niya ug kadaogan ang iyang katawhan;
iyang gipanalanginan ang iyang kasabotan sa kahangtoran; balaan ug
katingalahan ang iyang ngalan. 10 Ang pagtahod kang Yahweh ang
sinugdanan sa kaalam; kadtong nagatuman sa iyang gipanudlo adunay
maayong panabot. Ang iyang pagdayeg molungtad sa kahangtoran.

112

1 Dayegon si Yahweh. Bulahan ang tawo nga motuman kang Yahweh,
nga nalipay pag-ayo sa iyang mga kasugoan. 2 Ang iyang kaliwatan
mahimong gamhanan sa kalibotan; ang kaliwatan sa diosnon nga tawo
mabulahan. 3 Ang kabtangan ug bahandi anaa sa iyang balay; ang iyang
pagkamatarong molungtad sa kahangtoran. 4 Mosidlak ang kahayag diha
sa kangitngit alang sa tawo nga diosnon; mahigugmaon siya, maluloy-
on, ug makataronganon. 5 Maayo kini alang sa tawo nga nagtagad
nga maluloy-on ug nagapahulam ug salapi, nga nagahimo sa iyang mga
buluhaton nga matinud-anon. 6 Kay dili gayod siya matarog; ang matarong
nga tawo mahinumdoman sa kahangtoran. 7 Dili siya mahadlok sa dili
maayo nga balita; siya walay pagduhaduha, nga nagasalig kang Yahweh.
8 Ang iyang kasingkasing malinawon, walay kahadlok, hangtod makita
niya ang kadaogan batok sa iyang mga kaaway. 9 Manggihatagon siya
sa mga kabos; ang iyang pagkamatarong molungtad sa kahangtoran;
igabayaw siya uban sa kadungganan. 10 Ang mga daotang tawo makakita
niini ug masuko; magkagot siya sa iyang ngipon ug mahanaw; ang tinguha
sa daotang mga tawo mawala.

113

1 Dayega si Yahweh. Dayega siya, kamong mga sulugoon ni Yahweh;
dayega ang ngalan ni Yahweh. 2 Dalaygon ang ngalan ni Yahweh, gikan
karon hangtod sa kahangtoran. 3 Gikan sa pagsubang sa adlaw hangtod
sa pagsalop niini, angayang dayegon ang ngalan ni Yahweh. 4 Ibayaw
si Yahweh ibabaw sa tanang kanasoran, ug ang iyang himaya mosangko
ibabaw sa kalangitan. 5 Kinsa man ang sama kang Yahweh nga atong
Dios, nga anaa ang iyang lingkoranan sa kahitas-an, 6 nga nagdungaw sa
kalangitan ug sa kalibotan? 7 Gihaw-as niya ang mga kabos gikan sa lapok
ug gisakwat ang mga nanginahanglan gikan sa tapok sa abo, 8 aron iya
silang palingkoron uban sa mga prinsipe, uban sa mga prinsipe sa iyang
katawhan. 9 Gihatagan niya ug puloy-anan ang babayeng walay anak sa
usa ka balay, pagahimoon niya siyang malipayon nga inahan sa daghang
mga kabataan. Dayegon si Yahweh!

114

1 Sa dihang mibiya ang Israel sa Ehipto, ang balay ni Jacob gikan
niadtong langyaw nga katawhan, 2 nahimo niyang balaang dapit ang Juda,
ang Israel iyang gingharian. 3 Ang dagat nakakita ug mikalagiw; mitalikod
ang Jordan. 4 Ang kabukiran milukso sama sa mga laking karnero, ang
kabungtoran milukso sama sa nating karnero. 5 Dagat, nganong mikalagiw

ka man? Jordan, nganong mitalikod ka man? 6 Kabukiran, nganong
milukso man kamo sama sa laking mga karnero? Kamong gagmay nga
mga bungtod, nganong milukso man kamo sama sa mga nating karnero?
7 Pangurog, kalibotan, sa atubangan sa Ginoo, sa presensya sa Dios ni
Jacob. 8 Gihimo niyang linaw ang dakong bato, ang gahi nga bato ngadto
sa tuboran sa tubig.

115

1 Dili alang kanamo, Yahweh, dili alang kanamo, apan alang sa imong
ngalan ang pasidungog, tungod sa imong matinud-anon nga kasabotan ug
sa imong pagkamasaligan. 2 Nganong misulti man ang kanasoran, “Asa
man ang ilang Dios?” 3 Ang among Dios anaa sa langit; buhaton niya
ang bisan unsa nga makapahimuot kaniya. 4 Ang diosdios sa kanasoran
hinimo sa plata ug bulawan, hinimo sa kamot sa mga tawo. 5 Kadto nga
mga diosdios adunay mga baba, apan dili sila makasulti; aduna silay mga
mata, apan dili sila makakita; 6 aduna silay mga dalunggan, apan dili sila
makadungog; aduna silay mga ilong, apan dili sila makasimhot. 7 Kadto
nga mga diosdios adunay mga kamot, apan dili sila makabati; aduna silay
tiil, apan dili sila makalakaw; dili gani sila makasulti pinaagi sa ilang mga
baba. 8 Kadtong naghimo kanila sama kanila, lakip usab kadtong tanan
nga nagsalig kanila. 9 Israel, salig kang Yahweh; siya ang inyong tabang ug
taming. 10 Panimalay ni Aaron, salig kang Yahweh, siya ang inyong tabang
ug taming. 11 Kamo nga nagtahod kang Yahweh, salig kaniya; siya ang
inyong tabang ug taming. 12 Gibantayan kita ni Yahweh ug panalanginan
kita niya; panalanginan niya ang pamilya ni Israel; panalanginan niya ang
panimalay ni Aaron. 13 Panalanginan niya kadtong nagtahod kaniya, bata
man o tigulang. 14 Hinaot nga padaghanon kamo ni Yahweh sa hilabihan,
kamo ug ang inyong kaliwatan'. 15 Hinaot nga panalanginan kamo ni
Yahweh, nga nagbuhat sa langit ug yuta. 16 Ang kalangitan gipanag-iyahan
ni Yahweh; apan ang kalibotan iyang gihatag sa katawhan. 17 Ang mga
patay dili magdayeg kang Yahweh, ni bisan kinsa niadtong mopaubos
padulong sa kamingawan; 18 apan among dayegon si Yahweh karon ug
sa walay kataposan. Dalaygon si Yahweh.

116

1 Gihigugma ko si Yahweh tungod kay iyang nadungog ang akong tingog
ug ang akong pagpakiluoy. 2 Tungod kay naminaw siya kanako, magtawag
ako kaniya hangtod nga buhi pa ako. 3 Ang hikot sa kamatayon nagpalibot
kanako ug ang lit-ag sa Seol nagpaduol kanako; gibati ko ang kasakit ug
kaguol. 4 Unya mitawag ako sa ngalan ni Yahweh: “Palihog Yahweh,
luwasa ang akong kinabuhi.” 5 Si Yahweh maluloy-on ug makiangayon;
ang atong Dios maluloy-on. 6 Panalipdan ni Yahweh ang mga dili
makapanalipod sa ilang kaugalingon; gipaubos ako, ug iya akong giluwas.
7 Ang akong kalag mahimo nang mobalik sa iyang dapit nga kapahulayan,
tungod kay maayo gayod si Yahweh kanako. 8 Kay imong giluwas ang
akong kinabuhi gikan sa kamatayon, ang akong mga mata gikan sa mga
luha, ug ang akong mga tiil gikan sa pagkapandol. 9 Alagaran ko si Yahweh
sa yuta sa mga buhi. 10 Mituo ako kaniya, bisan sa higayon nga misulti
ako, “Hilabihan ang akong kasakit.” 11 Dali akong misulti, “Ang tanang
tawo mga bakakon.” 12 Unsaon ko man pagbayad si Yahweh sa tanan

niyang kaayo kanako? 13 Ipataas ko ang kopa sa kaluwasan, ug motawag
sa ngalan ni Yahweh. 14 Tumanon ko ang akong mga saad kang Yahweh sa
atubangan sa tanan niyang katawhan. 15 Bililhon sa panan-aw ni Yahweh
ang kamatayon sa iyang mga balaan. 16 Tinuod gayod, Yahweh, ako imong
sulugoon; ako imong alagad, ang anak nga lalaki sa imong sulugoon nga
babaye; gikuha mo ang akong mga gapos. 17 Ihalad ko kanimo ang halad
sa pagpasalamat ug motawag sa ngalan ni Yahweh. 18 Tumanon ko ang
akong mga saad kang Yahweh atubangan sa tanan niyang katawhan, 19 sa
hawanan sa panimalay ni Yahweh, sa imong taliwala, Jerusalem. Dayega
si Yahweh.

117

1 Dayega si Yahweh, kamong tanan nga kanasoran; ibayaw siya, kamong
tanan nga katawhan. 2 Kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
bantogan nganhi kanato, ug ang pagkamasaligan ni Yahweh molungtad
sa kahangtoran. Dayega si Yahweh.

118

1 Pasalamati si Yahweh, tungod kay siya maayo, kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran. 2 Tugoti nga moingon
ang Israel, “Ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad sa
kahangtoran.” 3 Tugoti ang panimalay ni Aaron nga mosulti, “Ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran.” 4 Tugoti ang
maunongon nga mga sumusunod ni Yahweh mosulti, “Ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad sa kahangtoran.” 5 Sa akong pag-antos
mitawag ako kang Yahweh; gitubag ako ni Yahweh ug gihimo niya akong
gawasnon. 6 Uban kanako si Yahweh; dili ako mahadlok; unsa may
mabuhat sa tawo kanako? 7 Anaa si Yahweh sa akong kiliran isip akong
magtatabang; maglantaw ako sa kadaogan batok niadtong nagdumot
kanako. 8 Mas maayo pa nga modangop kang Yahweh kaysa mosalig sa
tawo. 9 Mas maayo pa nga modangop kang Yahweh kaysa ibutang ang
pagsalig sa mga prinsipe. 10 Ang tanang kanasoran nagpalibot kanako; sa
ngalan ni Yahweh gipamutol ko sila. 11 Gilibotan ako nila; oo, gilibotan
ako nila; sa ngalan ni Yahweh gipamutol ko sila. 12 Gilibotan ako nila
sama sa mga buyog; nangawala sila sama kapaspas sa kalayo diha sa mga
tunok; sa ngalan ni Yahweh gipamutol ko sila. 13 Mihasmag sila kanako
aron tumbahon ako, apan gitabangan ako ni Yahweh. 14 Si Yahweh ang
akong kusog ug kalipay, ug siya ang nagluwas kanako. 15 Ang malipayong
panaghugyaw sa kadaogan madunggan sa mga tolda sa matarong; ang
tuong kamot ni Yahweh nagmadaugon. 16 Ang tuong kamot ni Yahweh
gibayaw; ang tuong kamot ni Yahweh nagmadaugon. 17 Dili ako mamatay
apan mabuhi ug ipahayag ang mga buhat ni Yahweh. 18 Apan hilabihan
ang pagsilot kanako ni Yahweh; apan wala niya ako itugyan sa kamatayon.
19 Ablihi alang kanako ang ganghaan sa pagkamatarong; mosulod ako
kanila ug magpasalamat ako kang Yahweh. 20 Mao kini ang ganghaan
ni Yahweh; ang matarong makasulod pinaagi niini. 21 Pasalamatan ko
ikaw, tungod kay imo akong gitubag, ug ikaw ang nahimo kong kaluwasan.
22 Ang bato nga gisalikway sa mga magtutukod nahimo nang patukoranan.
23 Buhat kini ni Yahweh; katingalahan kini sa atong mga mata. 24 Mao
kini ang adlaw nga namuhat si Yahweh; magmaya ug maglipay kita

niini. 25 Palihog, Yahweh, ihatag kanamo ang kadaogan! Palihog, Yahweh,
ihatag kanamo ang kalamposan! 26 Bulahan siya nga miduol sa ngalan ni
Yahweh; gipanalanginan namo kamo gikan sa panimalay ni Yahweh. 27 Si
Yahweh Dios, ug gihatagan kita niya ug kahayag; hikti ang halad ngadto sa
sungay sa halaran. 28 Ikaw ang akong Dios, ug magpasalamat ako kanimo;
ikaw ang akong Dios; ibayaw ko ikaw. 29 O, pasalamati si Yahweh; kay
siya maayo; kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad sa
kahangtoran.

119

1 ALEPH. Bulahan kadtong walay ikasaway sa ilang dalan, nga naglakaw
sa balaod ni Yahweh. 2 Bulahan sila nga nagtipig sa iyang matinud-anon
nga kasugoan, nga nagapangita kaniya sa tibuok nilang kasingkasing.
3 Wala sila nagbuhat ug sayop; naglakaw sila diha sa iyang mga dalan.
4 Gimandoan mo kami sa pagtipig sa imong pagpanudlo aron nga
matuman gayod namo kini. 5 O, nga mahimutang ako nga lig-on diha
sa pagtuman sa imong mga balaod! 6 Unya dili ako maulawan sa dihang
maghunahuna ako sa tanan mong kasugoan. 7 Magpasalamat ako kanimo
inubanan sa matinud-anon nga kasingkasing sa dihang makat-onan ko ang
imong matarong nga kasugoan. 8 Tumanon ko ang imong mga balaod;
ayaw ako biyai nga mag-inusara. BETH. 9 Unsaon man sa usa ka batan-on
nga magpabiling tul-id ang iyang dalan? Pinaagi sa pagtuman sa imong
pulong. 10 Sa tibuok kong kasingkasing gipangita ko ikaw; ayaw ako tugoti
nga mahisalaag gikan sa imong kasugoan. 11 Gitipigan ko ang imong
pulong sa akong kasingkasing aron nga dili unta ako makasala batok
kanimo. 12 Dalaygon ka, Yahweh; tudloi ako sa imong mga balaod. 13 Sa
akong baba gipahayag ko ang tanang matarong nga kasugoan nga imong
gipadayag. 14 Nagmaya ako sa paagi sa imong sugo sa kasabotan labaw pa
kaysa tanang bahandi. 15 Pamalandongan ko ang imong pagpanudlo ug
hatagan ko ug pagtagad ang imong mga paagi. 16 Gikalipay ko ang imong
mga balaod; dili ko kalimtan ang imong pulong. GIMEL. 17 Pagmaluluy-on
sa imong sulugoon aron nga mabuhi pa ako ug magtipig sa imong pulong.
18 Ablihi ang akong mga mata aron nga makita ko ang mga katingalahang
mga butang sa imong balaod. 19 Langyaw ako niini nga yuta; ayaw
itago ang imong kasugoan gikan kanako. 20 Nadugmok ang akong mga
tinguha pinaagi sa pagpangandoy nga masayod sa imong matarong nga
kasugoan sa tanang panahon. 21 Gibadlong mo ang mga garboso, nga
gitunglo, kadtong wala mituman sa imong kasugoan. 22 Luwasa ako
gikan sa pagkawalay dungog ug kaulawan, kay gituman ko man ang
imong kasugoan sa kasabotan. 23 Bisan naglaraw ug daotan ang mga
magmamando ug nanglibak kanako, namalandong ang imong sulugoon
sa imong mga balaod. 24 Ang imong kasugoan sa kasabotan maoy akong
kalipay, ug sila ang akong mga magtatambag. DALETH. 25 Midikit ang
akong kinabuhi sa abog! Hatagi ako ug kinabuhi pinaagi sa imong pulong.
26 Gisulti ko kanimo ang akong mga dalan, ug gitubag mo ako; tudloi ako
sa imong mga balaod. 27 Pasabta ako sa pamaagi sa imong pagpanudlo,
aron makapamalandong ako sa imong mga kahibulongang pagtulon-an.
28 Napuno ako sa kasub-anan! Lig-ona ako pinaagi sa imong pulong.
29 Ipalayo ako gikan sa dalan sa pagpanglimbong; inubanan sa kaluoy
tudloi ako sa imong balaod. 30 Gipili ko ang dalan sa pagkamatinumanon;

gitipigan ko kanunay ang imong matarong nga kasugoan nganhi kanako.
31 Nagkupot ako sa imong kasugoan sa kasabotan; O Yahweh, ayaw tugoti
nga maulawan ako. 32 Modagan ako diha sa dalan sa imong kasugoan, kay
imong gipadako ang akong kasingkasing sa pagbuhat niini. HE. 33 Tudloi
ako, Yahweh, sa dalan sa imong mga balaod, ug tipigan ko kini hangtod
sa kataposan. 34 Hatagi akog panabot, ug tipigan ko ang imong balaod;
tumanon ko kini sa tibuok kong kasingkasing. 35 Giyahi ako sa dalan
sa imong mga sugo, kay gikalipay ko ang pagkinabuhi niini. 36 Giyahi
ang akong kasingkasing diha sa imong kasugoan sa kasabotan ug ipalayo
gikan sa dili matarong nga pagbaton sa mga butang. 37 Ilikay ang akong
mga mata sa pagtan-aw sa mga butang nga walay pulos; buhia ako diha
sa imong mga paagi. 38 Dad-a alang sa imong sulugoon ang imong saad
nga gihimo nimo alang niadtong nagpasidungog kanimo. 39 Kuhaa ang
mga pagtamay nga akong gikalisangan, kay maayo ang imong matarong
nga paghukom. 40 Tan-awa, nagtinguha ako sa imong pagpanudlo; buhia
ako diha sa imong pagkamatarong. VAV. 41 Yahweh, ihatag kanako ang
imong gugma nga walay pagkapakyas— ang imong kaluwasan, sumala sa
imong saad; 42 unya makatubag ako alang niadtong nagbiaybiay kanako,
kay nagsalig ako sa imong pulong. 43 Ayaw kuhaa ang mga pulong sa
kamatuoran gikan sa akong baba, kay naghulat ako sa imong matarong
nga kasugoan. 44 Tumanon ko kanunay ang imong balaod, hangtod
sa kahangtoran. 45 Magalakaw ako nga luwas, kay gipangita ko ang
imong pagpanudlo. 46 Isulti ko ang imong matinud-anon nga kasugoan
ngadto sa mga hari ug dili gayod maulaw. 47 Gikalipay ko ang imong
mga sugo, nga gihigugma ko pag-ayo. 48 Igabayaw ko ang akong mga
kamot diha sa imong mga sugo, nga akong gihigugma; pamalandongan
ko ang imong mga balaod. ZAYIN. 49 Hinumdomi ang imong saad ngadto
sa imong sulugoon tungod kay gihatagan mo akog paglaom. 50 Mao
kini ang akong kahupay sa akong kasakitan: nga ang imong saad maoy
nagbuhi kanako. 51 Ang mga garboso nagtamay kanako, apan wala ako
mitalikod gikan sa imong balaod. 52 Naghunahuna ako mahitungod sa
imong matarong nga mga sugo gikan pa kaniadto, Yahweh, ug gihupay
ko ang akong kaugalingon. 53 Ang hilabihang kasuko midumala kanako
tungod sa mga daotan nga nagsalikway sa imong balaod. 54 Ang imong
mga balaod maoy akong mga alawiton sa balay nga akong gipuy-an sa
mubo nga panahon. 55 Naghunahuna ako sa imong ngalan panahon sa
kagabhion, O Yahweh, ug gitipigan ko ang imong balaod. 56 Mao na kini
ang akong tulumanon tungod kay gituman ko ang imong pagpanudlo.
HETH. 57 Si Yahweh ang akong bahin; nakahukom ako sa pagtuman sa
imong mga pulong. 58 Matinud-anon akong naghangyo sa imong pagdapig
inubanan sa tibuok kong kasingkasing; kaloy-i intawon ako, sama sa
gisaad sa imong pulong. 59 Gisusi ko ang akong mga paagi ug gipabalik
ang akong mga tiil sa imong kasugoan sa kasabotan. 60 Nagdali ako ug
wala magdugay sa pagtipig sa imong kasugoan. 61 Ang mga higot sa
daotan mibalikos kanako; wala ko hikalimti ang imong balaod. 62 Sa
tungang gabii nagabangon ako sa pagpasalamat kanimo tungod sa imong
matarong nga kasugoan. 63 Kauban ako sa tanan nga nagapasidungog
kanimo, sa tanan nga mga nagatuman sa imong pagpanudlo. 64 Ang
kalibotan, Yahweh, napuno sa imong matinud-anon nga kasabotan; tudloi
ako sa imong mga balaod. TETH. 65 Maayo ang imong gibuhat sa imong

sulugoon, O Yahweh, pinaagi sa imong pulong. 66 Tudloi ako sa husto nga
pag-ila ug panabot, kay nagtuo ako sa imong mga sugo. 67 Sa wala pa ako
gisakit nahisalaag na ako, apan karon nagtuman ako sa imong pulong.
68 Maayo ka, ug ikaw ang nagabuhat ug maayo; tudloi ako sa imong
mga balaod. 69 Gihugawan ako sa mga garboso pinaagi sa mga bakak,
apan gitipigan ko ang imong pagpanudlo sa tibuok kong kasingkasing.
70 Nagmagahi ang ilang mga kasingkasing, apan gikalipay ko ang imong
balaod. 71 Maayo kini alang kanako nga mag-antos aron makakat-on
ako sa imong mga balaod. 72 Ang panudlo nga gikan sa imong baba
mas bililhon pa alang kanako kaysa linibo nga bulawan ug mga plata.
YOD. 73 Ang imong mga kamot maoy nag-umol ug naghulma kanako;
hatagi ako ug panabot aron nga makakat-on ako sa imong mga sugo.
74 Kadtong nagpasidungog kanimo maglipay sa dihang makita nila ako
tungod kay nakakaplag ako ug paglaom diha sa imong pulong. 75 Nasayod
ako, Yahweh, nga ang imong kasugoan makataronganon, ug diha sa
pagkamatinumanon gisakit mo ako. 76 Tugoti ang imong matinud-anong
kasabotan nga mohupay kanako, sama sa gisaad mo sa imong sulugoon.
77 Ipakita kanako ang imong kaluoy aron nga mabuhi ako, kay ang imong
balaod maoy akong kalipay. 78 Tugoti ang mga garboso nga maulawan,
kay gilibak nila ako; apan pamalandongan ko ang imong pagpanudlo.
79 Hinaot nga kadtong nagpasidungog kanimo mobalik kanako, kadtong
nasayod sa imong kasugoan sa kasabotan. 80 Hinaot nga walay masaway
sa akong kasingkasing inubanan sa pagtahod sa imong mga balaod aron
nga dili ako maulawan. KAPH. 81 Naluya ako sa pagtinguha nga luwason
mo ako! May paglaom ako sa imong pulong. 82 Ang akong mga mata
nagtinguha sa pagtan-aw sa imong saad; kanus-a mo man ako hupayon?
83 Kay nahisama ako sa panit nga sudlanan ug bino diha sa aso; wala ko
hikalimti ang imong mga balaod. 84 Hangtod kanus-a man makalahutay
niini ang imong sulugoon; kanus-a man nimo hukman kadtong naglutos
kanako? 85 Ang mga garboso nagbangag ug daghan alang kanako, ug
nagasupak sa imong balaod. 86 Ang tanan mong mga sugo masaligan;
kadtong mga tawhana nasayop sa paglutos kanako; tabangi ako. 87 Halos
gihimoan na nila ako sa akong kataposan dinhi sa kalibotan, apan wala
ko gisalikway ang imong pagpanudlo. 88 Pinaagi sa imong gugmang
walay paglubad, lugwayi ang akong kinabuhi, aron nga matuman ko ang
imong mga sugo. LAMEDH. 89 Yahweh, ang imong pulong magpabilin
sa walay kataposan; ang imong pulong lig-on nga gipahimutang didto sa
langit. 90 Ang imong pagkamatinumanon nagalungtad alang sa tanang
kaliwatan; gipahimutang mo ang kalibotan, ug nagpabilin kini. 91 Ang
tanang butang nagapadayon hangtod karong adlawa, sama sa gisulti mo
sa imong matarong nga kasugoan, kay ang tanang butang imong mga
sulugoon. 92 Kung dili ko pa kalipay ang imong balaod, nalaglag na
unta ako sa akong kasakitan. 93 Dili ko kalimtan ang imong pagpanudlo,
kay pinaagi niini gilugwayan mo ang akong kinabuhi. 94 Imoha ako;
luwasa ako, kay gipangita ko ang imong pagpanudlo. 95 Ang mga daotan
nangandam sa paglaglag kanako, apan magapangita ako sa pagsabot sa
imong kasugoan sa kasabotan. 96 Nakita ko nga ang tanang butang adunay
kinutoban, apan ang imong mga sugo halapad, ug walay kinutoban. MEM.
97 O gihigugma ko pag-ayo ang imong balaod! Mao kini ang akong
pagpamalandong sa tibuok adlaw. 98 Ang imong mga sugo naghimo

kanako nga mas maalamon kaysa akong mga kaaway, kay ang imong mga
sugo kanunay nga uban kanako. 99 Aduna akoy mas labaw nga panabot
kaysa tanan nakong mga magtutudlo, kay namalandong ako sa imong
kasugoan sa kasabotan. 100 Nakasabot ako labaw pa sa mga tigulang;
tungod kay gitipigan ko ang imong pagpanudlo. 101 Gilikay ko ang akong
mga tiil gikan sa daotang dalan aron matuman ko ang imong pulong.
102 Wala ko gisalikway ang imong matarong nga kasugoan, kay gitudloan
mo ako. 103 Pagkatam-is gayod sa imong mga pulong, oo, mas tam-is pa
kaysa dugos nganhi sa akong baba! 104 Pinaagi sa imong pagpanudlo
nakaangkon akog pag-ila; busa gikasilagan ko ang tanang bakak nga
dalan. NUN. 105 Ang imong pulong maoy suga sa akong mga tiil ug ang
kahayag sa akong agianan. 106 Gipanumpa ko ug gipamatud-an kini, nga
tumanon ko ang imong matarong nga kasugoan. 107 Gisakit ako pag-ayo;
lugwayi ang akong kinabuhi, Yahweh, sama sa imong gisaad sa imong
pulong. 108 Yahweh, palihog dawata ang kinabubut-ong halad sa akong
baba, ug tudloi ako sa imong matarong nga kasugoan. 109 Ang akong
kinabuhi ania kanunay sa akong kamot, apan wala ko gikalimtan ang
imong balaod. 110 Ang mga daotan nag-andam ug lit-ag alang kanako,
apan wala ako nahisalaag gikan sa imong pagpanudlo. 111 Giangkon
ko ang imong kasugoan sa kasabotan ingon nga akong panulondon sa
kahangtoran, kay mao kini ang kalipay sa akong kasingkasing. 112 Andam
ang akong kasingkasing sa pagtuman sa imong mga balaod hangtod sa
kataposan. SAMEKH. 113 Gikasilagan ko kadtong maduhaduhaon, apan
gihigugma ko ang imong balaod. 114 Ikaw ang akong dalangpanan ug
akong taming; naghulat ako sa imong pulong. 115 Palayo gikan kanako,
kamong mga nagabuhat ug daotan, aron matuman ko ang mga sugo sa
akong Dios. 116 Tabangi ako pinaagi sa imong pulong aron mabuhi ako ug
dili maulaw sa akong paglaom. 117 Tabangi ako, ug mahimo akong luwas;
kanunay akong mamalandong sa imong mga balaod. 118 Gisalikway mo
kadtong nahisalaag sa imong mga balaod, kay kadto nga katawhan mga
malimbongon ug dili masaligan. 119 Giwagtang mo ang tanang daotan
sa kalibotan sama sa taya; busa gihigugma ko ang imong matinud-anon
nga mga sugo. 120 Ang akong lawas nagkurog sa pagkahadlok kanimo, ug
nahadlok ako sa imong matarong nga kasugoan. AYIN. 121 Gibuhat ko ang
makataronganon ug husto; ayaw ako pasagdi ngadto sa mga nagdaogdaog
kanako. 122 Siguroha ang kaayohan sa imong sulugoon; ayaw tugoti nga
daogdaogon ako sa mga garboso. 123 Ang akong mga mata naluya samtang
naghulat ako sa imong kaluwasan ug sa imong matarong nga pulong.
124 Ipakita sa imong sulugoon ang imong matinud-anon nga kasabotan,
ug tudloi ako sa imong mga balaod. 125 Sulugoon mo ako; hatagi ako ug
panabot aron masayran ko ang imong kasugoan sa kasabotan. 126 Mao
na kini ang panahon alang kang Yaweh nga mobuhat, kay gisupak sa
katawhan ang imong balaod. 127 Sa pagkatinuod gihigugma ko ang imong
mga sugo labaw pa kaysa bulawan, labaw pa kaysa lunsay nga bulawan.
128 Busa mainampingon akong nagsunod sa tanan mong pagpanudlo, ug
gikasilagan ko ang tanang dalan sa pagkabakakon. PE. 129 Ang imong
mga balaod kahibulongan, mao nga gituman ko kini. 130 Ang imong mga
pulong nga walay pagkabalhin naghatag ug kahayag; naghatag kini ug
salabotan sa mga tawo nga wala mabansay. 131 Gibuka ko ang akong
baba ug naghangos, kay nagtinguha ako sa imong mga sugo. 132 Tagda

ako ug kaloy-i ako, sama sa gibuhat mo kanunay niadtong nahigugma
sa imong ngalan. 133 Giyahi ang akong mga lakang pinaagi sa imong
pulong; ayaw tugoti ang bisan unsa nga sala nga magdumala kanako.
134 Luwasa ako gikan sa pagdaogdaog sa mga tawo aron matuman ko
ang imong pagpanudlo. 135 Tugoti ang imong panagway nga moda-
ag sa imong sulugoon, ug tudloi ako sa imong mga balaod. 136 Ang
sapa sa mga luha midagayday gikan sa akong mga mata tungod kay ang
katawhan wala mituman sa imong balaod. TSADHE. 137 Matarong ka,
Yahweh, ug ang imong mga sugo makiangayon. 138 Gihatag mo ang imong
kasugoan sa kasabotan nga makataronganon ug matinumanon. 139 Ang
kasuko milaglag kanako tungod kay gikalimtan sa akong mga kaaway ang
imong mga pulong. 140 Ang imong mga pulong nasulayan na pag-ayo, ug
ang imong sulugoon nahigugma niini. 141 Dili ako mahinungdanon ug
ginabiaybiay, apan wala ko hikalimti ang imong pagpanudlo. 142 Ang
imong pagkamakiangayon husto sa walay kataposan, ug kasaligan ang
imong balaod. 143 Bisan tuod ang kasakit ug pag-antos nakakaplag kanako,
ang imong mga sugo nagpabilin nga akong kalipay. 144 Ang imong
kasugoan sa kasabotan matarong sa kahangtoran; hatagi akog panabot
aron mabuhi ako. QOPH. 145 Nagtuaw ako sa tibuok kong kasingkasing,
“Tubaga ako, Yahweh, tipigan ko ang imong mga balaod. 146 Nagtawag ako
kanimo; luwasa ako, ug tumanon ko ang imong kasugoan sa kasabotan.”
147 Nagabangon ako sa wala pa ang pagbanagbanag sa kabuntagon ug
nagpakitabang. Naglaom ako sa imong mga pulong. 148 Nagmata na
ako sa wala pa nagtukaw ang kagabhion aron makapamalandong ako
sa imong pulong. 149 Dungga ang akong tingog diha sa imong matinud-
anong kasabotan; lugwayi ang akong kinabuhi, Yahweh, sama sa imong
gisaad sa imong matarong nga kasugoan. 150 Kadtong nagalutos kanako
nagakaduol kanako, apan layo sila sa imong balaod. 151 Haduol ka,
Yahweh, ug kasaligan ang tanan mong mga sugo. 152 Kaniadto nakat-onan
ko gikan sa imong kasugoan sa kasabotan nga gitukod mo kini hangtod
sa kahangtoran. RESH. 153 Lantawa ang akong kasakit ug tabangi ako, kay
wala ko gikalimtan ang imong balaod. 154 Labani ang akong pagpakigbisog
ug luwasa ako; tipigi ako, sama sa imong gisaad sa imong pulong. 155 Ang
kaluwasan layo sa mga daotan, kay wala nila gihigugma ang imong mga
balaod. 156 Bantogan ang imong manggiluluy-ong mga buhat, Yaweh;
lugwayi ang akong kinabuhi, sama sa ginabuhat mo kanunay. 157 Daghan
ang akong mga maglulutos ug ang akong mga kaaway, apan wala ako
mitalikod sa imong kasugoan sa kasabotan. 158 Gitan-aw ko ang mga
maluibon inubanan sa kalagot tungod kay wala nila gitipigan ang imong
pulong. 159 Tan-awa kung giunsa ko paghigugma ang imong pagpanudlo;
lugwayi ang akong kinabuhi, Yahweh, sama sa imong gisaad pinaagi
sa imong matinud-anong kasabotan. 160 Ang patukoranan sa imong
pulong kamatuoran; ang matag usa sa imong matarong nga kasugoan
magalungtad sa kahangtoran. SHIN. 161 Ang mga prinsipe naglutos kanako
bisan walay hinungdan; nagkurog ang akong kasingkasing, nahadlok sa
pagsupak sa imong pulong. 162 Naglipay ako sa imong pulong sama
niadtong nakakaplag ug dakong bahandi. 163 Gikasilagan ug gibiaybiay ko
ang pagkabakakon, apan gihigugma ko ang imong balaod. 164 Makapito
sa usa ka adlaw nagadayeg ako kanimo tungod sa imong matarong nga
kasugoan. 165 Dakong kalinaw ang ilang naangkon, kadtong nahigugma

sa imong balaod; walay makapandol kanila. 166 Naghulat ako sa imong
kaluwasan, Yahweh, ug gituman ko ang imong mga sugo. 167 Gituman
ko ang imong matinud-anon nga mga sugo, ug gihigugma ko kini pag-
ayo. 168 Gitipigan ko ang imong pagpanudlo ug ang imong matinud-anon
nga mga sugo, kay nasayod ka sa tanan kong buhaton. TAV. 169 Pamatia
ang akong pagpakitabang, Yahweh; hatagi akog pagsabot sa imong pulong.
170 Hinaot nga ang akong pagpakitabang moabot kanimo; tabangi ako,
sama sa imong gisaad sa imong pulong. 171 Hinaot nga igabubo sa
akong ngabil ang pagdayeg, kay gitudloan mo ako sa imong mga balaod.
172 Tugoti nga mag-awit ang akong dila mahitungod sa imong pulong,
kay husto ang tanan mong mga sugo. 173 Hinaot nga tabangan ako sa
imong kamot, kay gipili ko ang imong pagpanudlo. 174 Nagtinguha ako
sa imong pagluwas, Yahweh, ug ang imong balaod maoy akong kalipay.
175 Hinaot nga mabuhi ako ug magadayeg kanimo, ug hinaot nga ang
imong matarong nga mga sugo magtabang kanako. 176 Naglatagaw ako
sama sa nawala nga karnero; pangitaa ang imong sulugoon, kay wala ko
hikalimti ang imong mga sugo.

120

1 Sa akong pag-antos gitawag ko si Yahweh, ug iya akong gitubag.
2 Luwasa ang akong kinabuhi, O Yahweh, gikan niadtong namakak uban sa
ilang mga ngabil ug naglimbong gamit ang ilang mga dila. 3 Unsaon man
kamo niya pagsilot, ug unsa pa gayod ang iyang buhaton kaninyo, kamong
adunay bakakon nga mga dila? 4 Silotan kamo niya inubanan sa pana sa
manggugubat nga gipahait pinaagi sa nagbagang oling. 5 Pagkaalaot ko
tungod kay nagpuyo ako sa makadiyot sa Mesec; nagpuyo ako kaniadto
taliwala sa tolda sa Kedar. 6 Kay sa dugay nga panahon nagpuyo ako uban
niadtong nagdumot sa kalinaw. 7 Ako alang sa kalinaw, apan sa dihang
magsulti ako, sila alang sa gubat.

121

1 Iyahat ko ang akong mga mata sa kabukiran. Asa man maggikan ang
akong panabang? 2 Ang akong panabang naggikan kang Yahweh, nga
maoy nagbuhat sa langit ug kalibotan. 3 Dili niya itugot nga madalin-as ang
imong mga tiil; siya nga nagpanalipod kanimo dili magduka. 4 Tan-awa,
ang magbalantay sa Israel dili magduka ni matulog. 5 Si Yahweh ang imong
magbalantay; si Yahweh ang landong sa imong tuong kamot. 6 Ang adlaw
dili makapasakit kanimo sa panahon sa adlaw, ni ang bulan panahon sa
kagabhion. 7 Si Yahweh ang manalipod kanimo sa tanan nga kasakitan, ug
panalipdan niya ang imong kinabuhi. 8 Si Yahweh ang manalipod kanimo
sa tanan nimong buhaton sukad karon ug hangtod sa kahangtoran.

122

1 Nalipay ako pag-ayo sa dihang miingon sila kanako, “Mangadto
kita sa balay ni Yahweh.” 2 Jerusalem, ang among mga tiil nagtindog
diha sa imong mga ganghaan! 3 Jerusalem, ang usa ka siyudad nga
maayong pagkatukod! 4 Motungas ang kabanayan didto sa Jerusalem—
ang kabanayan ni Yahweh—ingon nga pagpamatuod alang sa Israel, aron
makapasalamat sa ngalan ni Yahweh. 5 Atua didto nahimutang ang mga
trono sa paghukom, ang trono sa balay ni David. 6 Pag-ampo alang sa

kalinaw sa Jerusalem! “Hinaot nga kadtong nahigugma kanimo adunay
kalinaw. 7 Hinaot nga adunay kalinaw diha sa mga paril nga maoy
nagpanalipod kanimo, ug hinaot nga aduna silay kalinaw diha sa imong
mga kota.” 8 Alang sa kaayohan sa akong mga kaigsoonan ug sa akong mga
higala ako moingon, “Hinaot nga adunay kalinaw diha kanimo.” 9 Alang
sa kaayohan sa balay ni Yahweh nga atong Dios, mangita ako ug kaayohan
alang kanimo.

123

1 Iyahat ko kanimo ang akong mga mata, ikaw nga naghari sa kalangitan.
2 Tan-awa, sama sa mga mata sa mga sulugoon nga nagtan-aw sa kamot
sa ilang agalon, sama sa mga mata sa sulugoong babaye nga nagtan-aw sa
kamot sa iyang agalong babaye, busa itutok ta ang atong mga mata kang
Yahweh nga atong Dios hangtod nga kaluy-an kita niya. 3 Kaluy-i kami,
Yahweh, kaluy-i kami, kay napuno na kami sa pagpakaulaw. 4 Napuno na
kami sa pagbugalbugal sa mga matinamayon ug uban ang pagtamay sa
mapahitas-on.

124

1 “Kung wala pa modapig si Yahweh kanato,” tugoti ang Israelita nga
mosulti karon, 2 “kung wala pa modapig si Yahweh kanato sa dihang
ang atong mga kaaway mitungha batok kanato, 3 gilamoy na unta kita
nila nga buhi sa dihang misilaob ang ilang kaligutgot kanato. 4 Gibanlas
na unta kita sa tubig; nalapawan na unta kita sa baha. 5 Nalumos na
unta kita sa sulog nga tubig.” 6 Dalaygon si Yahweh, nga wala mitugot
nga wataswatason kita pinaagi sa ilang mga ngipon. 7 Sama kita sa mga
langgam nga nakaikyas sa lit-ag sa mga mangangayam; ang lit-ag naguba,
ug kita nakaikyas. 8 Ang atong panabang anaa kang Yahweh, nga maoy
nagbuhat sa langit ug kalibotan.

125

1 Kadtong mosalig kang Yahweh sama sila sa Bukid sa Zion, dili
matarog, molahotay hangtod sa kahangtoran. 2 Ingon nga ang kabukiran
nag-alirong sa Jerusalem, busa si Yahweh nag-alirong usab sa iyang
katawhan sukad karon ug hangtod sa kahangtoran. 3 Ang sungkod sa
pagkadaotan kinahanglan nga dili maghari sa yuta sa mga matarong.
Tingalig ang matarong mohimo kung unsa ang daotan. 4 Buhati ug
maayo, Yahweh, kadtong mga maayo ug kadtong matarong sa ilang mga
kasingkasing. 5 Apan kadtong nagpadayon pagbuhat sa ilang hiwi nga
dalan, pahisalaagon sila ni Yahweh uban sa daotan ug mga binuhatan.
Hinaot nga ang kalinaw maanaa sa Israel.

126

1 Sa dihang gibalik ni Yahweh ang kadato sa Zion, sama lamang
kita niadtong nagdamgo. 2 Unya ang atong mga baba napuno sa
pagkatawa ug ang atong mga dila sa pag-awit. Unya sila miingon
taliwala sa mga kanasoran, “Nagbuhat si Yahweh ug dagkong mga butang
kanila.” 3 Nagbuhat si Yahweh ug dagkong mga butang alang kanato;
pagkamalipayon nalang gayod nato! 4 Ibalik ang among kadato, Yahweh,
sama sa mga tubod didto sa Negeb. 5 Kadtong nagpugas uban ang mga
luha mag-ani uban ang panagsinggit sa kalipay. 6 Siya nga naglakaw

nga naghilak, nga nagdala ug binhi alang sa pagpugas, mopauli nga magasinggit sa kalipay, nga magdala sa iyang binugkos uban kaniya.

127

1 Gawas kung si Yahweh ang magtukod sa balay, walay kapuslanan ang paghago niadtong nagtukod niini. Gawas kung si Yahweh ang magbantay sa siyudad, walay pulos ang pagbantay sa mga magbalantay. 2 Walay pulos alang kanimo ang pagmata ug sayo, nga muoli ug dugay, o ang pagkaon sa tinapay nga hinagoan, kay si Yahweh ang naghatag alang sa iyang hinigugma samtang natulog pa sila. 3 Tan-awa, ang mga kabataan panulondon gikan ni Yahweh, ug ang bunga nga anaa sa sabakan ganti usab gikan kaniya. 4 Sama sa mga udyong nga anaa sa kamot sa manggugubat, mao usab ang mga anak sa pagkabatan-on. 5 Pagkabulahan sa tawo kansang iyang baslayan puno niini. Dili siya mapakaulawan kung makig-atubang na siya sa iyang mga kaaway ngadto sa ganghaan.

128

1 Awit sa pagtungas. Bulahan ang matag-usa nga nagpasidungog kang Yahweh, ug naglakaw sumala sa iyang pamaagi. 2 Makapahimulos ka kung unsa ang mahatag sa imong kamot; mabulahan ka ug magmauswagon. 3 Ang imong asawa mahisama sa paras nga mabungahon diha sa imong balay; ang imong mga anak sama sa olibo nga mga tanom samtang manglingkod sila palibot sa imong lamesa. 4 Oo, tinuod, panalanginan ang tawo nga nagpasidungog kang Yahweh. 5 Hinaot nga panalangin ka ni Yahweh gikan sa Zion; hinaot nga makita pa nimo ang pag-uswag sa Jerusalem sa tanan nga adlaw sa imong kinabuhi. 6 Hinaot nga mabuhi ka pa aron makita nimo ang mga anak sa imong mga anak. Hinaot nga ang kalinaw maanaa sa Israel.

129

1 Awit sa pagtungas. “Sukad pa sa akong pagkabatan-on kanunay silang nagsulong kanako,” tugoti nga mosulti ang Israel. 2 “Sukad pa sa akong pagkabatan-on kanunay silang nagsulong kanako, apan wala pa gayod sila makabuntog kanako. 3 Ang magdadaro nagdaro sa akong likod; gipalaloman nila ang agi sa daro. 4 Matarong si Yahweh; putlon niya ang mga pisi sa mga daotan. 5 Hinaot nga maulawan silang tanan ug mangatras, kadtong nagdumot sa Zion. 6 Hinaot nga mahisama sila sa sagbot nga anaa sa ibabaw sa balay nga mangalaya sa dili pa kini motag-as, 7 nga dili na magpuno sa kamot sa magtitigom o sa dughan sa tawo nga magbugkos niini. 8 Hinaot nga kadtong moagi dili moingon, “Hinaot nga ang panalangin ni Yahweh maanaa kanimo; panalanginan ka namo sa ngalan ni Yahweh.”

130

1 Awit sa pagtungas. Didto sa kinahiladman naghilak ako kanimo, Yahweh. 2 Ginoo, dungga ang akong tingog, paminawa ang akong mga paghangyo sa kaluoy. 3 Kung ikaw Yahweh magtimaan sa kalapasan, Ginoo, kinsa man ang makabarog? 4 Apan adunay kapasayloan diha kanimo, aron nga ikaw pagatahuron. 5 Nagpaabot ako kang Yahweh, nagpaabot ang akong kalag, ug naglaom ako sa iyang mga pulong. 6 Ang akong kalag nagpaabot sa Ginoo labaw pa sa magbalantay nga nagpaabot

sa kabuntagon. 7 Israel, laomi si Yahweh. Maluluy-on si Yahweh, ug andam
gayod siya nga mopasaylo. 8 Siya ang maglukat sa Israel gikan sa tanan
niyang mga sala.

131

1 Awit sa pagtungas; ni David. Yahweh, ang akong kasingkasing wala
nagmapagarbohon o nagmapahitas-on ang akong mga mata. Wala akoy
dakong gilaoman sa akong kaugalingon o naghunahuna sa mga butang
nga dili nako matugkad. 2 Nagmalinawon gayod ako ug naghilom na gayod
ang akong kalag; sama sa gilutas nga bata nga anaa sa iyang inahan, ang
akong kalag sama sa gilutas nga bata. 3 Israel, laomi si Yahweh gikan karon
ug hangtod sa kahangtoran.

132

1 Awit sa pagtungas. Yahweh, alang sa kaayohan ni David hinumdomi
ang tanan niyang mga kasakit. 2 Hinumdomi ang iyang gisaad kang
Yahweh, kung giunsa niya pagpanaad sa pinakagamhanan nga gitamod
ni Jacob. 3 Miingon siya, “Dili ako mosulod sa akong balay o mohigda
sa akong higdaanan, 4 dili ako matulog o magpahulay sa akong tabon-
tabon sa mata 5 hangtod nga makakaplag ako ug dapit alang kang Yahweh,
ang tabernakulo sa pinakagamhanan nga gitamod ni Jacob.” 6 Tan-
awa, nadungog namo ang mahitungod niini sa Efrata; nakaplagan namo
kini sa kaumahan sa Jaar. 7 Mangadto kita sa tabernakulo sa Dios;
magsimba kita didto sa iyang tiilan. 8 Lakaw, Yahweh, ngadto sa dapit
nga imong pahulayan, ikaw ug ang arka sa imong kusog! 9 Hinaot
nga ang imong mga pari sul-oban sa dungog; mosinggit unta sa kalipay
ang mga nagmatinumanon kanimo. 10 Tungod sa imong alagad nga si
David, ayaw isalikway ang imong pinili nga hari. 11 Nagsaad si Yahweh
kang David, saad nga dili gayod niya pakyason: “Ibutang nako ang usa
sa imong mga kaliwat ngadto sa imong trono. 12 Kung magtuman ang
imong mga anak sa akong kasabotan ug sa mga balaod nga akong itudlo
kanila, maglingkod usab ang ilang mga anak sa imong trono hangtod
sa kahangtoran.” 13 Gipili gayod ni Yahweh ang Zion, nagtinguha siya
kaniya alang sa iyang kalingkoran. 14 Mao kini ang dapit nga akong
pahulayan hangtod sa kahangtoran. Magpuyo ako dinhi, kay nagtinguha
ako kaniya. 15 Panalanginan ko siya nga madagayaon uban sa iyang mga
gikinahanglan. Tagbawon ko ang iyang mga kabos sa tinapay. 16 Sul-oban
ko ang iyang mga pari sa kaluwasan, ang mga nagmatinumanon kaniya
magsinggit sa makusog tungod sa kalipay. 17 Maghimo ako ug budyong
didto nga motubo alang kang David unya magpahimutang ug suga alang
sa akong pinili. 18 Sul-oban nako sa kaulawan ang iyang mga kaaway, apan
ngadto kaniya modan-ag ang iyang korona.”

133

1 Tan-awa, maayo ug nindot gayod alang sa mga kaigsoonan nga
magpuyo nga nagkatigom! 2 Sama kini sa mahalon nga lana nga gidihog
sa ulo paingon sa balbas— balbas ni Aaron, ug unya midagayday kini
ngadto sa kuwelyo sa iyang mga kupo. 3 Sama kini sa yamog sa Hermon
nga mihugpa sa kabukiran sa Zion. Kay didto gimandoan ni Yahweh ang
panalangin— kinabuhi nga walay kataposan.

134

1 Umari kamo, dayega si Yahweh, kamong tanan nga mga sulugoon ni
Yahweh, kamo nga nag-alagad sa balay ni Yahweh panahon sa kagabhion.
2 Ibayaw ang inyong mga kamot ngadto sa balaang dapit ug dayega si
Yahweh. 3 Hinaot nga panalanginan kamo ni Yahweh gikan sa Zion, siya
nga naghimo sa langit ug kalibotan.

135

1 Dayega si Yahweh. Dayega ang ngalan ni Yahweh. Dayega siya, kamong
mga sulugoon ni Yahweh, 2 kamo nga nagbarog sa balay ni Yahweh, diha
sa hawanan sa balay sa atong Dios. 3 Dayega si Yahweh, kay maayo siya;
pag-awit ug mga pagdayeg sa iyang ngalan, kay maayo ang pagbuhat
niini. 4 Kay gipili ni Yahweh si Jacob alang sa iyang kaugalingon, ug
ang Israel ingon nga iyang gipanag-iyahan. 5 Nasayod ako nga si Yahweh
bantogan, nga ang atong Ginoo labaw sa tanan nga mga dios. 6 Bisan
unsa ang mga gitinguha ni Yahweh, mabuhat niya sa langit, sa yuta,
sa kadagatan ug sa kinahiladman sa tibuok kadagatan. 7 Gidala niya
ang kapanganoran nga gikan sa layo, naghimo sa mga kilat uban sa
ulan ug nagpagula sa hangin sa iyang tipiganan. 8 Gipatay niya ang
kinamagulangan nga anak sa Ehipto, tawo ug mga mananap. 9 Nagpadala
siya ug mga timaan ug mga kahibulongan ngadto sa imong taliwala,
Ehipto, batok kang Paraon ug sa tanan niyang mga sulugoon. 10 Gisulong
niya ang daghang kanasoran ug gipangpatay ang mga bantogan nga hari,
11 si Sihon nga hari sa mga Amorihanon ug si Og nga hari sa Basan ug
ang tanang gingharian sa Canaan. 12 Gihatag niya kanato ang ilang yuta
ingon nga panulundon, panulundon sa Israel nga iyang katawhan. 13 Ang
imong ngalan, Yahweh, molungtad hangtod sa kahangtoran; ang imong
pagkainila, Yahweh, molungtad hangtod sa tanang mga kaliwatan. 14 Kay
panalipdan ni Yahweh ang iyang mga katawhan ug kaluy-an ang iyang
mga alagad. 15 Ang mga diosdios sa kanasoran mga plata ug bulawan,
mga hinimo sa mga kamot sa tawo. 16 Kadto nga mga diosdios adunay mga
baba, apan dili makasulti; adunay mga mata, apan dili makakita; 17 adunay
mga dalunggan, apan dili makadungog, ni magginhawa sa ilang mga
baba. 18 Kadtong naghimo kanila sama ra usab kanila, ingon usab kadtong
nagsalig kanila. 19 Mga kaliwat ni Israel, dayega si Yahweh; mga kaliwat
ni Aaron dayega si Yahweh. 20 Mga kaliwat ni Levi, dayega si Yahweh;
kamo nga nagpasidungog kang Yahweh, dayega si Yahweh. 21 Dayegon si
Yahweh didto sa Zion, siya nga nagpuyo sa Jerusalem. Dayega si Yahweh.

136

1 O, pasalamati si Yahweh; kay maayo siya, kay ang iyang matinud-anon
nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran. 2 O, pasalamati ang
Dios sa mga dios, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. 3 O, pasalamati ang Ginoo sa mga ginoo, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.
4 Pasalamati siya nga mao lamang ang makahimo sa dagkong mga
kahibulongan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran— 5 ngadto kaniya nga pinaagi sa kaalam nahimo
ang kalangitan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran. 6 Pasalamati siya nga maoy nagpakuyanap sa

yuta ngadto sa ibabaw sa katubigan, kay ang iyang matinud-anon nga
kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— 7 kaniya nga naghimo
sa dagkong mga kahayag, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran. 8 Pasalamati siya nga naghatag sa
adlaw nga maoy magmando panahon sa adlaw, kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran — 9 ang bulan
ug ang kabituonan nga maoy magmando panahon sa kagabhion, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.
10 Pasalamati siya nga nagpatay sa kinamagulangan nga anak sa Ehipto,
kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran— 11 ug nagpagawas sa Israel gikan sa ilang taliwala, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran—
12 inubanan sa kusgan nga kamot ug gipataas nga bukton, kay ang
iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran.
13 Pasalamati siya nga nagtunga sa Dagat nga Kabugangan, kay ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— 14 ug
gipalabang ang Israel sa tunga-tunga niini, kay ang iyang matinud-anon
nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— 15 apan naglaglag
kang Paraon ug sa iyang mga kasundalohan didto sa Dagat nga Kabugan-
gan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa
kahangtoran. 16 Pasalamati siya nga nangulo sa iyang katawhan latas
sa kamingawan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran— 17 kaniya nga nagpatay sa mga bantogang
hari, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod
sa kahangtoran. 18 Pasalamati siya nga nagpatay sa inila nga mga
hari, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod
sa kahangtoran— 19 si Sihon nga hari sa Amorihanon, kay ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— 20 ug
si Og nga hari sa Basan, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan
molungtad hangtod sa kahangtoran. 21 Pasalamati siya nga naghatag sa
ilang yuta ingon nga panulundon, kay ang iyang matinud-anon nga kasab-
otan molungtad hangtod sa kahangtoran— 22 panulondon sa Israel nga
iyang sulugoon, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran— 23 ngadto kaniya nga nakahinumdom kanato
ug nagtabang kanato sa atong kaulawan, kay ang iyang matinud-anon
nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran. 24 Pasalamati siya nga
naghatag kanato ug kadaogan batok sa atong mga kaaway, kay ang iyang
matinud-anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran— 25 nga
naghatag ug pagkaon sa tanang buhing binuhat, kay ang iyang matinud-
anon nga kasabotan molungtad hangtod sa kahangtoran. 26 O, pasalamati
ang Dios sa langit, kay ang iyang matinud-anon nga kasabotan molungtad
hangtod sa kahangtoran.

137

1 Nanglingkod kami ug nanghilak daplin sa suba sa Babilonia sa dihang
naghunahuna kami mahitungod sa Zion. 2 Gisangit namo ang among mga
alpa didto sa mga kahoy nga poplara. 3 Didto ang mga nagdakop kanamo
namugos sa pagpaawit ug mga alawiton kanamo, ug kadtong nagbiaybiay
kanamo namugos nga magmalipayon kami, nga nag-ingon, “Awiti kami ug
usa sa mga alawiton sa Zion.” 4 Unsaon man namo pag-awit sa usa ka awit
mahitungod kang Yahweh dinhi sa langyaw nga dapit? 5 Kung hikalimtan

ko ikaw, Jerusalem, tugoti nga ang akong tuong kamot mahikalimot sa iyang kahanas. 6 Tugoti nga modikit ang akong dila sa ngala-ngala sa akong baba kong hikalimtan ko na ikaw, kung dili na nako pilion ang Jerusalem labaw sa akong hilabihan nga kalipay. 7 Hinumdomi, Yahweh, ang gibuhat sa mga taga-Edumea sa adlaw sa pagkahugno sa Jerusalem. Miingon sila, "Gun-oba kini, gun-oba ang matag-patukoranan niini." 8 Anak nga babaye sa Babilonia, nga laglagon sa dili madugay— bulahan ang tawo, nga manimalos kanimo gumikan sa imong gibuhat kanamo. 9 Hinaot nga mabulahan ang tawo, nga mokuha ug mobunal sa imong mga masuso ngadto sa bato.

138

1 Pasalamatan ko ikaw sa tibuok nako nga kasingkasing; atubangan
sa mga dios mag-awit ako ug mga pagdayeg kanimo. 2 Moyukbo ako
atubangan sa imong balaan nga templo ug pasalamatan ang imong
ngalan tungod sa imong matinud-anon nga kasabotan ug tungod sa imong
pagkamatinud-anon. Gihimo nimong mahinungdanon ang imong pulong
ug ang imong ngalan labaw pa kay sa uban nga mga butang. 3 Sa panahon
nga nagsangpit ako kanimo, gitubag mo ako; gidasig ug gilig-on mo ang
akong kalag. 4 Ang tanang mga hari sa kalibotan magpasalamat kanimo,
Yahweh, kay madunggan nila ang mga pulong gikan sa imong baba. 5 Sa
pagkatinuod, mag-awit sila sa mga buhat ni Yahweh, kay dako ang himaya
ni Yahweh. 6 Bisan tuod halangdon si Yahweh, gitagad gihapon niya ang
anaa sa ubos, apan mipahilayo sa nasayran niya nga mapahitas-on. 7 Bisan
maglakaw ako taliwala sa kakuyaw, panalipdan nimo ang akong kinabuhi;
santaon nimo pinaagi sa imong kamot ang kapungot sa akong mga kaaway,
ug ang tuo nimo nga kamot maoy magluwas kanako. 8 Nag-uban si Yahweh
kanako hangtod sa kataposan; ang imong matinud-anon nga kasabotan,
Yahweh, molungtad hangtod sa kahangtoran. Ayaw sila talikdi nga hinimo
sa imong mga kamot.

139

1 Yahweh, gisusi nimo ako, ug nakaila ka kanako. 2 Nasayod ka sa dihang
molingkod ug motindog ako; gikan sa layo nasabtan nimo ang akong mga
panghuna-huna. 3 Nakita nimo ang akong agianan ug ang akong paghigda;
nasayod ka sa tanan nakong mga pamaagi. 4 Kay sa wala pa malitok ang
pulong sa akong dila, nasayran mo na ang kinatibuk-an niini, Yahweh. 5 Sa
akong likod, ug sa akong atubangan gilibotan mo ako ug gitapion nimo
ang imong kamot kanako. 6 Kana nga kahibalo sobra gayod kaayo alang
kanako; hilabihan kini ka taas ug dili ko kini matukib. 7 Asa man ako
moadto gikan sa imong Espiritu? Asa man ako mokalagiw gikan sa imong
presensiya? 8 Kung mosaka ako sa kalangitan, atua ka didto; kung mohimo
ako ug higdaanan sa Seol, tan-awa, atua ka usab didto. 9 Kung molupad
ako pinaagi sa mga pako sa kabuntagon unya mopuyo sa kinalayoang
dapit tabok sa dagat, 10 bisan didto ang imong kamot maoy mogiya
kanako, ang imong tuong kamot maoy mogunit kanako. 11 Kung miingon
ako, "Sigurado nga ang kangitngit gayod ang motabon kanako, ug ang
kahayag mahimong kagabhion palibot kanako," 12 bisan ang kangitngit
dili mahimong ngitngit alang kanimo. Ang kagabhion modan-ag sama
sa adlaw, tungod kay ang kangitngit ug ang kahayag managsama lamang
alang kanimo. 13 Gihulma nimo ang mga bahin sa akong lawas; gihulma

nimo ako sa sabakan sa akong inahan. 14 Dayegon ko ikaw, tungod kay
gihimo ako sa kahibulongan nga paagi. Nasayod gayod ang akong kalag
niini. 15 Wala nalilong kanimo ang akong kabukogan sa dihang gimugna
ako didto sa tago, sa dihang gihulma ako sa kinahiladman sa kalibotan.
16 Nakakita ka kanako sulod sa sabakan; nahisulat na diha sa imong libro
ang tanang adlaw nga alang kanako bisan sa wala pa nahitabo ang unang
adlaw niini. 17 Pagkabililhon gayod sa imong mga panghunahuna nganhi
kanako, Dios! Pagkadaghan gayod niini! 18 Kung sulayan ko kini pag-
ihap, mas daghan pa kini kay sa balas. Sa akong pagmata uban gihapon
ako kanimo. 19 Dios, kung patyon unta nimo ang daotan; palayo kanako,
kamo nga mga tawong bangis. 20 Nakigbatok sila kanimo ug nanglimbong;
nagsulti ug bakak ang imong mga kaaway. 21 Dili ko ba kasilagan, kadtong
nasilag kanimo, Yahweh? Dili ko ba tamayon kadtong mga nakigbatok
kanimo? 22 Gikasilagan ko sila pag-ayo; nahimo ko na silang mga kaaway.
23 Susiha ako, Dios, ug hibaloi ang akong kasingkasing; sulayi ako ug
hibaloi ang akong mga panghunahuna. 24 Tan-awa kung aduna ba akoy
daotang mga pamaagi, ug giyahi ako sa dalan ngadto sa walay kataposan.

140

1 Yahweh, luwasa ako gikan sa mga daotan; ipahilayo ako sa mga
tawong bangis. 2 Naglaraw sila ug daotan sulod sa ilang mga kasingkasing;
sila ang hinungdan sa mga panag-away sa matag-adlaw. 3 Makasamad
ang ilang mga dila susama sa mga serpente; ug ang lala sa bitin anaa
sa ilang mga ngabil. Selah 4 Ipahilayo ako sa mga kamot sa daotan,
Yahweh, panalipdi ako sa mga tawong bangis nga naglaraw sa pagpuo
kanako. 5 Nagbutang ug lit-ag ang mga garboso alang kanako; nagbukhad
sila ug pukot; nagbutang sila ug bitik alang kanako. Selah 6 Miingon
ako kang Yahweh, “Ikaw ang akong Dios; paminawa ang akong mga
paghilak sa pagpakiluoy.” 7 Yahweh, akong Ginoo, gamhanan ka ug
makahimo sa pagluwas kanako, gipanalipdan mo ang akong ulo panahon
sa gubat. 8 Yahweh, ayaw ihatag ang mga gitinguha sa daotan; ayaw tugoti
nga molampos ang ilang mga laraw. Selah 9 Kadtong mga nag-alirong
kanako nagpataas sa ilang mga ulo; tugoti nga ang pagpasipala sa ilang
kaugalingong mga ngabil maoy motabon kanila. 10 Tugoti nga mahulogan
sila ug nagdilaab nga mga uling; itambog sila ngadto sa kalayo, didto sa
walay kataposan nga bung-aw ug dili na gayod makatungha pa. 11 Hinaot
nga ang mga tawong mabutangbutangon dili maluwas sa kalibotan; hinaot
nga gukdon sa daotan ang bangis nga tawo aron patyon siya. 12 Nasayod
ako nga ang hukom ni Yahweh dapig didto sa mga nag-antos, ug hatagan
niya ug hustisya ang mga nanginahanglan. 13 Pasalamatan gayod sa mga
tawong matarong ang imong ngalan; magpuyo sa imong presensiya ang
mga tawong matarong.

141

1 Yahweh, nagpakitabang ako kanimo; anhi dayon kanako. Paminawa
ako sa dihang mosangpit ako kanimo. 2 Hinaot nga ang akong pag-ampo
mahisama sa insenso diha sa imong atubangan; hinaot nga ang binayaw
kong mga kamot mahisama sa halad sa kagabhion. 3 Yahweh, butangi ug
magbalantay ang akong baba; bantayi ang pultahan sa akong mga ngabil.
4 Ayaw tugoti ang akong kasingkasing sa pagtinguha ug daotang butang
o mobuhat ug mga makasasalang buhat uban sa mga tawong nagabuhat

ug daotan. Hinaot nga dili unta ako mokaon sa ilang mga inandam nga pagkaon. 5 Tugoti nga bunalan ako sa tawong matarong; mahimo kining usa ka malumong buhat alang kanako. Tugoti siya sa pagtudlo kanako; mahisama kini sa lana nga anaa sa akong ulo; dili unta mobalibad ang akong ulo sa pagdawat niini. Apan ang akong pag-ampo kanunay nga nakigbatok sa ilang daotang mga binuhatan. 6 Itambog ang ilang mga pangulo gikan sa taas sa mga pangpang; madunggan nila nga maayo ang akong kaugalingong mga pulong. 7 Magsulti sila, “Sama sa pagdaro ug pagbungkal sa yuta, ingon man nga mikatag ang among mga bukog sa baba sa Seol.” 8 Ang akong mga mata anaa lamang gayod kanimo, Yahweh, Ginoo; modangop ako kanimo, ayaw biyai nga huyang ang akong kalag. 9 Panalipdi ako gikan sa mga bitik nga ilang giandam alang kanako, gikan sa mga lit-ag sa mga nagbuhat ug daotan. 10 Tugoti nga maunay sa ilang kaugalingong mga pukot ang mga daotan samtang ako magaikyas.

142

1 Pinaagi sa akong tingog nagpakitabang ako kang Yahweh; pinaagi sa akong tingog nagpakiluoy ako sa pagdapig ni Yahweh. 2 Gibubo nako ang akong pagbangotan sa iyang atubangan; gisultihan nako siya sa akong mga kalisdanan. 3 Sa dihang naluya ang akong espiritu, nasayod ka sa akong agianan. Nagtago sila ug lit-ag sa dalan nga akong ginalakwan. 4 Nilingi ako sa akong tuo ug akong nasayran nga walay nagpakabana kanako. Wala koy kapaingnan; walay nahingawa sa akong kinabuhi. 5 Misangpit ako kanimo, Yahweh; miingon ako, “Ikaw ang akong dalangpanan, ang akong gikinahanglan dinhi sa yuta sa mga buhi. 6 Paminawa ang akong pagtawag, kay gipaubos gayod ako pag-ayo. Luwasa ako gikan sa mga naglutos kanako, kay mas kusgan man sila kay kanako. 7 Pagawsa ang akong kalag sa bilanggoan aron makapasalamat ako sa imong ngalan. Moalirong kanako ang mga matarong tungod kay maayo ka man kanako.”

143

1 Paminawa ang akong pag-ampo, Yahweh; dungga ang akong mga paghangyo. Tungod sa imong pagkamatinumanon ug pagkamatarong, tubaga ako! 2 Ayaw hukmi ang imong sulugoon, kay wala man gayoy matarong diha sa imong panan-aw. 3 Gigukod gayod sa kaaway ang akong kalag; giumod niya ako sa yuta; gipapuyo niya ako sa kangitngit sama niadtong mga minatay sa dugay na nga panahon. 4 Naguol gayod ang akong espiritu; nawad-an na ug paglaom ang akong kasingkasing. 5 Nahinumdoman ko ang kagahapon, gipamalandongan ko ang tanan nimong gibuhat; gihunahuna nako ang imong mga kalamposan. 6 Gibayaw ko ang akong mga kamot nganha kanimo sa pag-ampo; giuhaw ang akong kalag kanimo diha sa uga nga yuta. Selah 7 Tubaga dayon ako, Yahweh, tungod kay naluya na ang akong espiritu. Ayaw itago ang imong panagway nganhi kanako, o mahisama ako niadtong nipadulong sa lubnganan. 8 Sa kabuntagon ipapaminaw kanako ang imong matinumanon nga kasabotan, kay nagsalig man ako kanimo. Ipakita kanako ang dalan nga angay kong lakwan, kay gihalad ko ang akong kalag kanimo. 9 Luwasa ako gikan sa akong mga kaaway, O Yahweh; niadto ako kanimo aron magtago. 10 Tudloi ako sa pagbuhat sa imong kabubut-on, kay ikaw man ang akong Dios. Hinaot nga giyahan ako sa imong Espiritu ngadto sa yuta sa pagkamatarong. 11 Alang sa imong ngalan, Yahweh, luwasa ako sa

kamatayon; pinaagi sa imong pagkamatarong pagawsa ang akong kalag
sa kalisdanan. 12 Sa imong matinud-anon nga kasabotan puoha ang akong
mga kaaway ug laglaga ang tanang mga kaaway sa akong kinabuhi, kay
imo man akong sulugoon.

144

1 Dayega si Yahweh, nga akong bato, nga maoy nagbansay sa akong
mga kamot alang sa gubat ug sa akong mga tudlo alang sa pagpakig-away.
2 Ikaw ang akong matinud-anon nga kasabotan ug ang akong salipdanan,
ang akong taas nga tore ug maoy nagluwas kanako, ang akong taming ug
ang akong dalangpanan, ang nibuntog sa mga nasod nga ubos kanako.
3 Yahweh, unsa man ang tawo nga gihatagan mo man siya ug pagtagad
o ang anak sa tawo nga imo man siyang gihuna-huna? 4 Ang tawo sama
sa gininhawa; ang iyang mga adlaw lumalabay lamang sama sa anino.
5 Ipaubos ang kawangangan ug kanaog, Yahweh; hikapa ang kabukiran ug
paasoha kini. 6 Pakilati ug patibulaaga ang akong mga kaaway, panaa sila
ug liboga sila pag-usab. 7 Gikan sa taas ikab-ot ang imong kamot; haw-
asa ako gikan sa katubigan, gikan sa kamot sa mga langyaw. 8 Nagsulti
ug mga bakak ang ilang mga baba, ug bakak lamang ang ilang tuong
kamot. 9 Awitan ko ikaw ug bag-ong awit, Dios; inubanan sa lira nga
adunay napulo ka kuwerdas, moawit ako ug mga pagdayeg kanimo, 10 nga
maoy naghatag ug kaluwasan sa mga hari, nga maoy niluwas kang David
nga imong sulugoon gikan sa espada nga daotan. 11 Luwasa ug pagawsa
ako gikan sa kamot sa mga langyaw. Nagsulti ug mga bakak ang ilang
mga baba, ug bakak lamang ang ilang tuong kamot. 12 Mahisama unta sa
mga tanom nga nanagko sa ilang pagkabatan-on ang among mga anak nga
lalaki ug mahisama unta sa mga kinulit nga haligi nga sama niadtong anaa
sa palasyo ang among mga anak nga babaye. 13 Mapuno unta sa tanang
matang sa abot ang among mga kamalig, ug manganak unta ug liniboan
ug 10, 000 ang among mga karnero sa kaumahan. 14 Unya manganak
untag daghan ang among mga baka. Wala nay makaguba sa among mga
paril, wala nay mobihag ug wala nay maghilak pa sa among kadalanan.
15 Bulahan ang mga tawo nga nakaangkon niini nga mga panalangin;
malipayon ang mga tawo nga ang Dios mao si Yahweh.

145

1 Isangyaw ko ikaw, akong Dios, nga Hari; dayegon ko ang imong ngalan
hangtod sa kahangtoran. 2 Dayegon ko ikaw sa matag adlaw; dayegon
ko ang imong ngalan hangtod sa kahangtoran. 3 Bantogan si Yahweh
ug angayan gayod nga dayegon; dili matukib ang iyang kabantogan.
4 Dayegon sa usa ka kaliwatan ang imong mga buhat ngadto sa mosunod
ug imantala ang imong gamhanang mga buhat. 5 Pamalandongan ko
ang kahalangdon sa imong himaya ug ang imong kahibulongan nga
mga buhat. 6 Isangyaw nila ang gahom sa imong kahibulongang mga
buhat, ug ipahayag ko ang imong kabantogan. 7 Ipahayag nila ang
imong madagayaon nga kaayo, ug magaawit sila mahitungod sa imong
pagkamatarong. 8 Mahigugmaon ug maluluy-on si Yahweh, dili daling
masuko ug madagayaon sa matinud-anon nga kasabotan. 9 Maayo si
Yahweh sa tanan; ang iyang malumong kaluoy anaa sa tanan niyang
mga buhat. 10 Magpasalamat ang tanan nimong mga binuhat nganha
kanimo, Yahweh; ang mga nagmatinud-anon magadayeg nganha kanimo.

11 Ang mga nagmatinud-anon diha kanimo magasugid sa himaya sa imong gingharian, ug isulti nila ang imong gahom. 12 Ipahibalo nila sa katawhan
ang gamhanang mga buhat sa Dios ug ang mahimayaong katahom sa
iyang gingharian. 13 Ang imong gingharian walay kataposan, ug ang
imong paghari molungtad sa tibuok kaliwatan. 14 Tabangan ni Yahweh
ang tanang nangapukan ug pabangonon kadtong tanan nga nasukamod.
15 Ang tanang mga mata nagpaabot alang kanimo; ihatag mo kanila ang
ilang pagkaon sa husto nga panahon. 16 Gibukhad mo ang imong kamot ug
gitagbaw ang gitinguha sa matag buhing binuhat. 17 Matarong si Yahweh
sa tanan niyang mga pamaagi ug maluluy-on siya sa tanan niyang gibuhat.
18 Haduol si Yahweh niadtong tanan nga nagsangpit kaniya, sa tanan
nga masaligon nga nagsangpit kaniya. 19 Tumanon niya ang gitinguha
niadtong nagpasidungog kaniya; dunggon niya ang ilang paghilak ug
luwason sila. 20 Bantayan ni Yahweh kadtong tanan nga nahigugma
kaniya, apan pagalaglagon niya ang tanang daotan. 21 Ang akong baba
magasulti sa pagdayeg kang Yahweh; padayega ang tanang katawhan sa
iyang balaan nga ngalan hangtod sa kahangtoran.

146

1 Dayega si Yahweh. Dayega si Yahweh, akong kalag. 2 Dayegon ko
si Yahweh sa tibuok kong kinabuhi; magaawit ako ug mga pagdayeg sa
akong Dios samtang ako buhi pa. 3 Ayaw ibutang ang imong pagsalig
sa mga prinsipe o sa mga tawo, kay dili sila makaluwas. 4 Sa dihang
moundang na ang gininhawa sa tawo, mobalik na siya sa yuta; nianang
adlawa ang iyang mga laraw matapos. 5 Bulahan siya nga adunay Dios
ni Jacob nga motabang kaniya, nga ang paglaom anaa kang Yahweh nga
iyang Dios. 6 Gibuhat ni Yahweh ang langit ug ang yuta, ang dagat, ug
ang tanan nga anaa niini; nagpabilin siya nga matinud-anon hangtod sa
kahangtoran. 7 Gipahamtang niya ang katarong alang sa mga dinaogdaog
ug naghatag ug pagkaon sa gigutom. Gibuhian ni Yahweh ang mga
binilanggo; 8 gibuka ni Yahweh ang mga mata sa buta; gipatindog ni
Yahweh kadtong nangasukamod; gihigugma ni Yahweh ang mga tawo
nga matarong. 9 Gipanalipdan ni Yahweh ang mga langyaw diha sa yuta;
giagak niya ang mga walay amahan ug ang mga balo, apan gipakigbatokan
niya ang daotan. 10 Maghari si Yahweh hangtod sa kahangtoran, imong
Dios, Zion, alang sa tanang mga kaliwatan. Dayega si Yahweh.

147

1 Dayega si Yahweh, kay maayo nga mag-awit sa mga pagdayeg sa atong
Dios, maayo kini, ug angay ang pagdayeg. 2 Gitukod pag-usab ni Yahweh
ang Jerusalem, gitigom niya ang mga nagkatibulaag nga katawhan sa
Israel. 3 Giayo niya ang nasakitan nga kasingkasing ug gibugkosan ang
ilang mga samad. 4 Naihap niya ang mga bituon, ginganlan niya kining
tanan. 5 Bantogan ang atong Ginoo ug hilabihan kagamhanan, ang iyang
panabot dili masukod. 6 Gipataas ni Yahweh ang mga dinaogdaog, ug
gipalukapa niya ang mga daotan ngadto sa yuta. 7 Awiti si Yahweh uban
ang pagpasalamat, awiti ug mga pagdayeg ang atong Dios dinuyogan sa
alpa. 8 Gitabonan niya ang kalangitan sa mga panganod ug giandam ang
ulan alang sa kalibotan, aron motubo ang sagbot sa kabukiran. 9 Gihatagan
niya ug mga pagkaon ang mga mananap ug ang mga pisu sa uwak sa

dihang sila mopiyak. 10 Wala siya makakaplag ug kalipay diha sa kusog sa
kabayo, wala siya mahimuot sa kusgan nga mga paa sa tawo. 11 Mahimuot
lamang si Yahweh niadtong magpasidungog kaniya, nga naglaom sa iyang
matinud-anon nga kasabotan. 12 Dayega si Yahweh, Jerusalem, dayega ang
imong Dios, Zion. 13 Kay gipalig-on niya ang mga babag sa imong mga
ganghaan, gipanalanginan niya ang imong mga anak taliwala kanimo.
14 Magdala siya ug kauswagan sulod sa imong mga utlanan, tagbawon
ka niya sa labing maayo nga trigo. 15 Gipadala niya ang iyang kasugoan
ngadto sa kalibotan, ang iyang sugo moabot dayon. 16 Gihimo niya ang
niyebe sama sa balahibo sa karnero, gikatag niya ang gagmay nga ice sama
sa abo. 17 Nagpaulan siya ug ice sama sa dinugmok nga tinapay, kinsa
man ang makaagwanta sa kabugnaw nga iyang gipadala? 18 Gipadala
niya ang iyang sugo ug nangalanay kini, gipahuros niya ang hangin ug
gipadagayday ang tubig. 19 Gimantala niya ang iyang pulong ngadto kang
Jacob, ang iyang kabalaoran ug ang iyang matarong nga kasugoan sa
Israel. 20 Wala niya kini buhata sa uban nga nasod, ug mahitungod sa
iyang kasugoan, wala sila masayod niini. Dayega si Yahweh.

148

1 Dayega si Yahweh. Dayega si Yahweh, kamo nga anaa sa kalangitan;
dayega siya, kamo nga anaa sa kahitas-an. 2 Dayega siya, tanan niyang mga
anghel; dayega siya, tanan niyang kasundalohan nga anghel. 3 Dayega
siya, adlaw ug bulan; dayega siya, tanang nagasidlak nga kabituonan.
4 Dayega siya, kinatas-ang langit ug kamong katubigan nga anaa ibabaw
sa kawanangan. 5 Padayega sila sa ngalan ni Yahweh, kay naghatag
siya ug sugo, ug nabuhat sila. 6 Gipahimutang usab niya sila hangtod
sa kahangtoran; naghatag siya ug kasugoan nga dili na gayod mausab.
7 Dayega siya gikan sa kalibotan, kamong mga binuhat nga anaa sa dagat
ug ang tanang anaa sa kinahiladman sa dagat, 8 kalayo ug ulan nga
ice, niyebe ug kapanganoran, naghaguros nga hangin nga nagtuman sa
iyang pulong. 9 Dayega siya, kabukiran ug ang tanang kabungtoran, mga
kahoy nga mamunga ug tanang mga sidro, 10 ihalas ug dili ihalas nga
mga mananap, nagkamang nga mga binuhat ug kalanggaman. 11 Dayega
si Yahweh, mga hari sa kalibotan ug tanang kanasoran, mga prinsipe
ug tanang nagdumala sa kalibotan, 12 batan-ong lalaki man ug batan-
ong babaye, tigulang ug mga bata. 13 Padayega silang tanan sa ngalan
ni Yahweh, kay ang iyang ngalan lamang ang labaw sa tanan ug ang
iyang himaya nilukop sa tibuok kalibotan ug kalangitan. 14 Gibayaw
niya sa iyang katawhan ang sungay alang sa pagdayeg gikan sa tanang
nagmatinud-anon kaniya, ang mga Israelita, ang katawhan nga duol
kaniya. Dayega si Yahweh.

149

1 Dayega si Yahweh. Awiti si Yahweh ug bag-ong awit; dayega siya sa pag-
awit diha sa panagtigom sa mga nagmatinud-anon. 2 Tugoti nga magmaya
ang Israel diha sa nagbuhat kanila; tugoti nga magmaya ang katawhan sa
Zion sa ilang hari. 3 Padayega sila sa iyang ngalan uban sa panagsayaw;
paawita sila sa mga pagdayeg ngadto kaniya dinuyogan sa tambor ug alpa.
4 Kay mahimuot si Yahweh sa iyang katawhan; himayaon niya ang mga
mapainubsanon uban ang kaluwasan. 5 Tugoti nga magmaya ang mga

diosnon sa kadaogan; tugoti sila nga mag-awit sa kalipay diha sa ilang mga
higdaanan. 6 Hinaot nga ang mga pagdayeg ngadto sa Dios maanaa sa ilang
mga baba ug ang espada nga duhay sulab maanaa sa ilang kamot 7 aron
mapatuman ang pagpanimalos sa kanasoran ug mga buhat sa pagsilot sa
katawhan. 8 Gapuson nila ang ilang mga hari pinaagi sa mga kadena ug
ang ilang mga pangulo pinaagi sa puthaw nga mga posas. 9 Ipatuman nila
ang paghukom nga nahisulat. Mapasidunggan ang tanan nga nagmatinud-
anon kaniya. Dayega si Yahweh.

150

1 Dayega si Yahweh. Dayega ang Dios sa iyang balaan nga dapit;
dayega siya diha sa gamhanang kalangitan. 2 Dayega siya tungod sa
iyang gamhanan nga mga buhat, dayega siya kay labaw ang iyang
pagkabantogan. 3 Dayega siya dinuyogan sa pagpatingog sa sungay;
dayega siya dinuyogan sa lira ug alpa. 4 Dayega siya dinuyogan sa
mga tambor ug panagsayaw; dayega siya dinuyogan sa kuwinerdasan ug
tinayhupan nga mga tulonggon. 5 Dayega siya dinuyogan sa makusog nga
mga piyangpiyang; dayega siya uban sa masaba nga mga piyangpiyang.
6 Padayega ang tanan nga may gininhawa diha kang Yahweh. Dayega si
Yahweh.

Panultihon

1 Ang mga panultihon ni Solomon nga anak ni David, ang hari sa
Israel. 2 Kini nga mga panultihon motudlo ug kaalam ug pagpanudlo,
aron pagtudlo sa mga pulong sa panabot, 3 aron makadawat ka sa
pagbadlong aron mabuhi pinaagi sa pagbuhat sa insakto, matarong, ug
may kaangayan. 4 Kini nga mga panultihon mohatag usab ug kaalam
niadtong walay alamag, ug mohatag sa kahibalo ug sa pagkamabinantayon
alang sa kabatan-onan. 5 Papaminawa ang maalamon nga mga tawo ug
padugangi ang ilang panabot, ug pakuhaa ug kaalam ang mga tawong
may salabotan, 6 aron sa pagsabot sa mga panultihon, mga gipanulti,
ug mga pulong sa maalamon nga mga tawo ug sa ilang mga tanghaga.
7 Ang kahadlok kang Yahweh maoy sinugdanan sa kahibalo, ginasalikway
sa buangbuang ang kaalam ug pagpanton. 8 Akong anak, paminawa
ang pagtudlo sa imong amahan ug ayaw isalikway ang mga balaod sa
imong inahan; 9 mahimo sila nga matahom nga purongpurong sa imong
ulo ug mga kwentas diha sa imong liog. 10 Akong anak, kung ang
makasasala modani kanimo ngadto sa ilang sala, pagdumili sa pagsunod
kanila. 11 Kung moingon sila, “Uban kanamo, maghulat kita aron
mopatay, magtago kita ug atakihon ang mga walay sala nga tawo sa walay
hinungdan. 12 Lamyon nato sila nga buhi, sama sa Sheol nga kuhaon
kadtong mga himsog, ug himoon silang sama niadtong mga nahulog sa
bangag. 13 Pangitaon nato ang tanang matang sa mga butang nga bililhon;
pun-on nato ang atong mga balay sa atong mga kinawat gikan sa uban.
14 Pagripa uban kanamo; hiusahon ta ang atong sudlanan.” 15 Akong
anak, ayaw paglakaw sa dalan kuyog kanila; ayaw itugot nga motunob
ang imong tiil sa ilang gilaktan; 16 ang ilang mga tiil magdagan sa daotan
ug nagdali sila aron sa pagpaawas ug dugo. 17 Tungod kay walay pulos ang
pagbukhad sa pukot aron sa panglit-ag sa langgam samtang nagatan-aw
ang langgam. 18 Kining mga tawhana naghulat aron sa pagpatay sa ilang
kaugalingon— nag-andam sila ug lit-ag alang sa ilang mga kaugalingon.
19 Mao usab ang mga pamaagi sa tanan nga nakaangkon sa bahandi
pinaagi sa pagpanglupig; ang naangkon sa dili makataronganon molaglag
sa mga kinabuhi niadtong nagkupot niini. 20 Ang kaalam nagsinggit sa
kadalanan, gipatugbaw niya ang iyang tingog sa dapit nga daghang mga
tawo; 21 diha sa ulohan sa masaba nga kadalanan, misinggit siya, diha
sa agianan sa ganghaan sa siyudad misulti siya. 22 “Hangtod kanus-a,
kamong walay alamag nga mga tawo, buot ba kamo nga magpakawalay
alamag? Hangtod kanus-a ba, kamong mga mabugalbugalon, mahimuot
ba kamo sa pagkamabugalbugalon, ug hangtod kanus-a ba kamo, kamong
mga buangbuang, magdumot sa kahibalo? 23 Patalinghogi ang akong
pagbadlong; akong ibubo ang akong mga gihinahuna alang kaninyo;
akong ipahibalo kaninyo ang akong mga pulong. 24 Nagtawag ako, ug
nagdumili kamo sa pagpaminaw; gitunol ko ang akong kamot, apan
walay usa nga nanumbaling. 25 Apan wala kamo nagpakabana sa
tanan kong pagbadlong kaninyo ug wala nagpanumbaling sa akong mga
pagpaglong. 26 Kataw-an ko ang inyong kalisdanan, bugalbugalan ko
kamo kung moabot ang mga makalilisang— 27 sa dihang mohasmag
kaninyo ang inyong gikahadlokan nga sama sa unos ug ang katalagman

mobanlas kaninyo sama sa alimpulos, sa diha nga ang kalisod ug ang
kasakit modangat kaninyo. 28 Unya mosangpit sila kanako, ug dili ko
sila pagatubagon; magtinguha gayod sila sa pagtawag kanako, apan dili
nila ako mahikaplagan. 29 Tungod kay nagdumot sila sa kahibalo ug
wala pilia ang pagkahadlok kang Yahweh, 30 wala sila magtuman sa
akong mga gitudlo, ug gisalikway nila ang tanan kung mga pagbadlong.
31 Magakaon sila sa bunga sa ilang mga paagi, ug uban sa bunga sa ilang
mga laraw mapuno sila. 32 Kay ang yano mangamatay sa dihang motalikod
sila, ug ang kawalay pagpakabana sa mga buangbuang mopukan kanila.
33 Apan si bisan kinsa kadtong maminaw kanako magauyo nga luwas ug
makapahulay nga walay kahadlok sa katalagman.”

2

1 Akong anak, kung dawaton nimo ang akong mga pulong ug tipigan
ang akong mga mando diha kanimo, 2 paminawa ang kaalam ug itutok
ang imong kasingkasing sa pagsabot. 3 Kung mosangpit ka alang sa
pagsabot ug ipatugbaw ang imong tingog alang niini, 4 kung mangita ka
niini sama sa imong pagpangita sa plata ug mangita sa panabot sama
sa imong pagpangita sa tinagong mga bahandi, 5 unya imong masabtan
ang pagkahadlok kang Yahweh ug imong makaplagan ang kahibalo sa
Dios. 6 Kay ihatag ni Yahweh ang kaalam, gikan sa iyang baba mogawas
ang kahibalo ug panabot. 7 Nagtigom siya ug maayong kaalam alang
niadtong nagpahimuot kaniya, taming siya alang niadtong naglakaw diha
sa katarong, 8 bantayan niya ang agianan sa hustisya ug iyang tipigan ang
dalan niadtong nagmatinud-anon kaniya. 9 Unya imong masabtan ang
pagkamatarong, hustisya, ug katarong, ug sa matag maayo nga agianan.
10 Kay ang kaalam motisok sa imong kasingkasing, ug ang kahibalo
makapalipay sa imong kalag. 11 Ang pagkamabinantayon magbantay
kanimo, ang pagsabot mopanalipod kanimo. 12 Luwason ka nila gikan sa
dalan sa kadaotan, gikan niadtong nagsulti sa mangil-ad nga mga butang,
13 nga mibiya sa saktong mga agianan ug naglakaw sa mga dalan sa
kangitngit. 14 Malipay sila sa dihang magbuhat sila ug daotan ug mahimuot
diha sa mga kangil-ad sa daotan. 15 Nagsunod sila sa hiwi nga mga agianan,
ug ilang gitagoan ang ilang giagian pinaagi sa pagpanglimbong. 16 Ang
kaalam ug ang pagkamabinantayon makaluwas kanimo gikan sa daotang
babaye, gikan sa babaye nga nangita sa kalaagan ug gikan sa maulog-
ulogon niyang mga pulong. 17 Gibiyaan niya ang iyang kauban sa iyang
pagkabatan-on ug gikalimtan ang kasabotan sa iyang Dios. 18 Kay ang
iyang panimalay mosangpot sa kamatayon ug ang iyang dalan mohatod
kanimo niadtong anaa sa lubnganan. 19 Kadtong tanan nga mosunod
kaniya dili na makabalik pag-usab ug dili na nila makaplagan ang agianan
sa kinabuhi. 20 Busa lakaw sa dalan sa maayong mga tawo ug subaya ang
agianan niadtong nagbuhat ug matarong. 21 Kay kadtong nagabuhat sa
matarong makahimo ug puluy-anan sa yuta, ug kadtong adunay katarong
magpabilin niini. 22 Apan ang daotan pagapuohon gikan sa yuta, ug ang
walay pagtuo pagapuohon gikan niini.

3

1 Akong anak, ayaw kalimti ang akong mga mando ug tipigi ang akong
pagpanudlo diha sa imong kasingkasing, 2 kay ang gitas-on sa mga adlaw

ug katuigan sa kinabuhi ug ang kalinaw igadugang kini diha kanimo.
3 Ayaw tugoti nga ang pakamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan
mahimulag kanimo, ihigot kini sa imong liog, isulat kini sa papan sa imong
kasingkasing. 4 Unya makakaplag ka ug pabor ug maayong kadungganan
sa panan-aw sa Dios ug sa tawo. 5 Salig kang Yahweh sa tibuok nimong
kasingkasing ug ayaw gayod pagsalig sa kaugalingon nimong panabot; 6 sa
tanan nimong mga dalan ilha siya ug itul-id niya ang imong agianan.
7 Ayaw pagmanggialamon sa kaugalingon nimong panan-aw; kahadloki
si Yahweh ug talikdi ang daotan. 8 Makaayo kini sa imong unod ug
makapabaskog sa imong lawas. 9 Pasidunggi si Yahweh uban sa imong
bahandi ug uban sa unang mga bunga sa tanang nimong abot, 10 ug
mapuno ang imong mga kamalig ug ang imong sudlanan moawas, mapuno
sa bag-ong bino. 11 Akong anak, ayaw isalikway ang pagpanton ni Yahweh
ug ayaw pagdumot sa iyang pagbadlong, 12 kay pagapantonon ni Yahweh
kadtong iyang gihigugma, sama sa pagpanton sa amahan sa iyang anak
nga lalaki nga nakapahimuot kaniya. 13 Ang usa nga makakaplag ug
kaalam malipayon, makaangkon usab siya ug pagsabot. 14 Ang imong
maangkon gikan sa kaalam mas maayo pa kung unsa ang maihatag
pagbalik sa plata ug ang ginansya niini mas maayo pa kaysa bulawan.
15 Mas bililhon pa ang kaalam kaysa mga alahas ug walay imong gitinguha
nga ikatandi siya. 16 Adunay siyay hataas nga mga adlaw sa iyang tuong
kamot; sa iyang walang kamot ang mga bahandi ug kadungganan. 17 Ang
iyang mga dalan mao ang mga paagi sa kaluoy ug ang tanan niyang
mga agianan mao ang kalinaw. 18 Siya ang kahoy sa kinabuhi niadtong
nagkupot niini, malipay kadtong nagkupot niini. 19 Pinaagi sa kaalam
gitukod ni Yahweh ang kalibotan, pinaagi sa panabot iyang gipahimutang
ang kalangitan. 20 Pinaagi sa iyang kahibalo ang kahiladman naabli ug
ang mga panganod nagahulog sa ilang yamog. 21 Akong anak, padayon sa
hustong paghukom ug pagpanabot, ug ayaw ibulag ang imong panan-aw
kanila. 22 Mahimo sila nga kinabuhi sa imong kalag ug dayandayan nga
pabor aron isul-ob sa imong liog. 23 Unya maglakaw ka sa imong dalan
nga layo sa kakuyaw ug dili mapandol ang imong tiil; 24 kung mohigda
ka, dili ka mahadlok; kung mohigda ka nindot ang imong pagkatulog.
25 Ayaw kahadlok sa kalit nga kasamok ug pagpanggun-ob sa daotan, sa
dihang moabot kini, 26 kay si Yahweh anaa sa imong kiliran ug maglikay sa
imong tiil gikan sa pagkalit-ag. 27 Ayaw ihikaw ang maayo gikan niadtong
angayan niini, kung anaa kanimo ang kagahom sa pagbuhat. 28 Ayaw
sultihi ang imong silingan, “Lakaw ug balik pag-usab, ug ihatag ko kini
ugma nganha kanimo,” kung aduna kay salapi. 29 Ayaw pagbuhat ug
laraw nga makadaot sa imong silingan— ang tawo nga haduol nagpuyo ug
misalig kanimo. 30 Ayaw pakiglalis sa tawo kung walay rason, kung wala
siyay nabuhat nga makadaot kanimo. 31 Ayaw kasina sa tawong bangis
o pilia ang bisan unsa sa iyang mga dalan. 32 Tungod kay ang tawong
malimbongon dulumtanan kang Yahweh, apan ang tawong matarong
mahimo niyang suod nga higala. 33 Ang tunglo ni Yahweh anaa sa balay
sa mga tawong daotan, apan panalanginan niya ang panimalay sa tawong
matarong. 34 Bugalbugalan niya ang mabugalbugalon, apan hatagan niya
ug pabor ang mga tawong mapainubasanon. 35 Mapanunod sa mga
maalamong tawo ang kadungganan, apan ang buangbuang pagabayawon
diha sa kaulawan.

4

1 Mga anak, paminaw sa pagpanudlo sa amahan, ug patalinghogi aron
mahibaloan ninyo kung unsa ang panabot. 2 Hatagan ko kamo ug maayo
nga mga pagpanudlo; ayaw talikdi ang akong pagpanudlo. 3 Sa dihang
bata pa ako diha sa akong amahan, huyang ug nag-inusarang anak sa
akong inahan, 4 gitudloan niya ako ug miingon kanako, “Kupti dayon
sa imong kasingkasing ang akong mga pulong; tumana ang akong mga
mando ug pagkinabuhi. 5 Batoni ang kaalam ug pagpanabot; ayaw kalimti
ug ayaw isalikway ang mga pulong sa akong baba; 6 ayaw biyai ang
kaalam ug magbantay siya kanimo; higugmaa siya ug panalipdan ka
niya. 7 Ang kaalam mao ang mahinungdanong butang, busa batoni ang
kaalam ug gastoha ang tanan kanimo aron makab-ot nimo ang panabot.
8 Pangandoya ang kaalam ug bayawon ka niya; pasidunggan ka niya kung
gakson mo siya. 9 Pagapurong-purongan ka niya ug kadungganan sa
imong ulo; hatagan ka niya ug matahom nga korona.” 10 Akong anak,
paminaw ug patalinghogi ang akong mga pulong, ug makabaton ka ug
daghang katuigan sa imong kinabuhi. 11 Giyahan ko ikaw sa dalan sa
kaalam; tultolan ko ikaw sa tul-id nga mga agianan. 12 Sa imong paglakaw,
walay mobabag sa imong dalan ug kung ikaw modagan, dili ka mapandol.
13 Kupti ang pagpanton, ayaw kini buhii; panalipdi kini, kay mao kini ang
imong kinabuhi. 14 Ayaw sunda ang agianan sa daotan ug ayaw paglakaw
sa dalan niadtong nagbuhat sa daotan. 15 Likayi kini, ayaw pag-adto
niini; talikod gikan niini ug lakaw sa laing dalan. 16 Tungod kay dili sila
makatulog hangtod dili sila makahimo ug daotan ug dili sila makatulog
hangtod mapandol nila ang uban. 17 Tungod kay nagkaon sila ug tinapay
sa kadaotan ug nag-inom sa bino sa kasamok. 18 Apan ang agianan sa
tawo nga nagbuhat ug matarong sama sa unang kahayag nga modan-
ag; nagkaanam kini ug kahayag hangtod nga mihayag na gayod. 19 Ang
dalan sa daotan sama sa kangitngit—wala sila masayod kung unsa ang
makapandol kanila. 20 Akong anak, patalinghogi ang akong mga pulong;
paminaw ang akong gipanulti. 21 Ayaw itugot nga mawala sila sa imong
panan-aw; tipigi sila sa imong kasingkasing. 22 Kay ang akong mga pulong
mao ang kinabuhi alang niadtong nagapangita niini ug kaayohan sa ilang
tibuok panglawas. 23 Panalipdi ang imong kasingkasing ug bantayi kini
uban sa tanang pagkugi, kay gikan niini modagayday ang tuboran sa
kinabuhi. 24 Isalikway ang hiwi nga pamulong gikan kanimo ug biyai ang
mga daotang pagpanulti diha kanimo. 25 Itan-aw ang imong mga mata sa
unahan ug itutok ang imong panan-aw sa imong atubangan. 26 Himoang
patag ang imong agianan; unya tanan nimong mga dalan mahilayo sa
kakuyaw. 27 Ayaw pagtipas diha sa tuo o diha sa wala; ilikay ang imong
tiil gikan sa daotan.

5

1 Akong anak, tagda ang akong kaalam; paminawa pag-ayo ang akong
pagpanabot, 2 aron makakat-on ka sa pagkamabinantayon ug ang imong
mga ngabil manalipod sa kahibalo. 3 Kay ang mga ngabil sa mananapaw
gidagaydayan sa dugos ug ang iyang baba mas danlog pa kaysa lana,
4 apan sa kataposan sama siya kapait sa panyawan, moputol sama sa hait
nga espada. 5 Ang iyang mga tiil mokanaog ngadto sa kamatayon; ang
iyang mga lakang mopadulong sa Sheol. 6 Wala siyay paghunahuna sa

dalan sa kinabuhi. Naglatagaw ang iyang mga lakang; wala siya masayod
kung asa siya mopadulong. 7 Ug karon, akong mga anak, paminaw
kanako; ayaw talikdi ang pagpaminaw sa mga pulong sa akong baba.
8 Ipahilayo ang imong dalan gikan kaniya ug ayaw pagpaduol sa pultahan
sa iyang balay. 9 Sa ingon niana nga paagi dili nimo mahatag ang imong
dungog sa uban o ang mga tuig sa imong kinabuhi ngadto sa bangis nga
tawo; 10 ang mga langyaw dili magkombira sa imong bahandi; ang imong
hinagoan dili maadto sa balay sa mga langyaw. 11 Sa kataposan sa imong
kinabuhi mag-agulo ka kung ang imong unod ug ang imong lawas mawad-
an na ug kapuslanan. 12 Moingon ka, “Gidumtan ko ang pagpanton ug
nasilag ang akong kasingkasing sa pagbadlong! 13 Wala ako mituman sa
akong mga magtutudlo o naminaw sa akong mga tigpanudlo. 14 Hapit
ako madaot sa hingpit diha sa taliwala sa katilingban, sa panagtigom
sa katawhan.” 15 Pag-inom ug tubig nga gikan sa imong kaugalingong
sudlanan ug pag-inom ug tubig nga gikan sa imong kaugalingong atabay.
16 Nag-awas ba ang imong mga tuboran sa bisan asa ug ang imong mga
sapa nagdagayday ba sa mga plaza? 17 Himoa nga kini alang lamang
sa imong kaugalingon ug dili alang sa mga langyaw nga uban kanimo.
18 Hinaot nga mapanalanginan ang imong tuboran ug hinaot nga magmaya
ka sa asawa sa imong pagkabatan-on. 19 Kay siya mao ang mahigugmaong
usa ug bayeng usa nga malumo. Tugoti nga ang iyang mga dughan
mopuno kanimo sa kalipay sa tanang panahon; pagpaulipon kanunay sa
iyang gugma. 20 Kay nganong ikaw, akong anak, magpaulipon sa usa ka
mananapaw; nganong imong gakson ang mga dughan sa laing babaye?
21 Si Yahweh makakita sa tanang buhaton sa tawo ug naglantaw sa tanang
dalan nga iyang gilakwan. 22 Ang daotang tawo madakpan pinaagi sa iyang
kaugalingong mga kasaypanan; ang mga pisi sa iyang sala mohikot kaniya
pag-ayo. 23 Mamatay siya tungod kay wala siya napanton; nahisalaag siya
tungod sa iyang hilabihang pagkabuangbuang.

6

1 Akong anak, kung gigahin nimo ang imong salapi ingon nga bayad sa
utang sa imong silingan, kung nagsaad ka alang sa utang sa usa ka tawo
nga wala nimo mailhi, 2 imong gilit-ag ang imong kaugalingon pinaagi
sa imong saad ug nabihag ka pinaagi sa mga pulong sa imong baba.
3 Kung nabihag ka pinaagi sa imong mga pulong, akong anak, buhata
kini ug luwasa ang imong kaugalingon, sanglit nahulog ka man sa kamot
sa imong silingan; lakaw ug ipaubos ang imong kaugalingon ug isulti
ang imong kahimtang ngadto sa imong silingan. 4 Ayaw pakatulga ang
imong mga mata ug ayaw papahulaya ang imong mga pilok. 5 Luwasa
ang imong kaugalingon sama sa lagsaw gikan sa kamot sa mangangayam,
sama sa langgam gikan sa kamot sa mangangayam ug langgam. 6 Tan-
awa ang hulmigas, ikaw nga tawong tapulan, hunahunaa ang iyang
mga pamaagi, ug pagmanggialamon. 7 Kini walay pangulo, opisyal, o
magmamando, 8 apan nag-andam kini ug pagkaon sa ting-init ug sa
panahon sa ting-ani nagtigom kini kung unsay kaonon. 9 Hangtod kanus-
a ka matulog, ikaw nga tawong tapulan? Kanus-a ka man mobangon sa
imong pagkatulog? 10 “Diyutay nga pagkatulog, diyutay nga pagpahulay,
gamay nga pagtiklop sa mga kamot aron sa pagpahulay”— 11 ug ang
imong kakabos moabot sama sa kawatan ug ang imong panginahanglanon
sama sa armadong sundalo. 12 Ang walay hinungdan nga tawo—ang

daotang tawo—nagkinabuhi pinaagi sa pagkabaliko sa iyang sinultihan,
13 nagapangidhat ang iyang mga mata, nagasinyas gamit ang iyang mga
tiil ug nagatudlo gamit ang iyang mga tudlo. 14 Nagplano siya ug daotan
uban sa iyang malinlahong kasingkasing; kanunay siyang nagabuhat ug
kasamok. 15 Busa sa kalit modangat kaniya ang iyang kalisdanan; sa
diyutay nga panahon mabuak siya nga walay kaayohan. 16 Adunay unom
ka mga butang nga gidumtan ni Yahweh, pito nga malaw-ay alang kaniya.
17 Ang mga mata sa mapahitas-ong tawo, ang dila nga nagapamakak,
mga kamot nga nagpaawas sa dugo sa mga tawong walay sala, 18 ang
kasingkasing nga mobuhat ug daotang mga laraw, mga tiil nga dali lang
modagan sa pagbuhat ug daotan, 19 ang saksi nga nagabuga ug mga bakak
ug ang tawo nga nagtanom ug kasamok taliwala sa managsoon. 20 Akong
anak, tumana ang mando sa imong amahan ug ayaw isalikway ang gitudlo
sa imong inahan. 21 Kanunay kining ihigot diha sa imong kasingkasing;
ihigot kini sa imong liog. 22 Kung maglakaw ka, mogiya kini kanimo; kung
matulog ka, mobantay kini kanimo; ug kung magmata ka, motudlo kini
kanimo. 23 Kay ang mga pagmando mao ang lampara, ug ang pagtudlo mao
ang kahayag; ang pagbadlong sa pagpanton mao ang dalan sa kinabuhi.
24 Ipahilayo ka niini gikan sa daotang babaye, gikan sa malumo nga mga
pulong sa mananapaw. 25 Ayaw kaibog diha sa imong kasingkasing sa
iyang kaanyag ug ayaw itugot nga madani ka sa iyang mga pilok. 26 Ang
pakigdulog sa babayeng gabaligya ug dungog nagkantidad lamang sa usa
ka tinapay, apan ang asawa sa uban maoy hinungdan nga kawad-an
ka sa imong kinabuhi. 27 Makahimo ba sa pagdala ug kalayo ang tawo
sa iyang dughan nga dili masunog ang iyang bisti? 28 Makahimo ba sa
paglakaw sa baga ang tawo nga dili mapaso ang iyang mga tiil? 29 Mao
usab ang tawo nga modulog sa asawa sa iyang silingan; ang tawo nga
modulog kaniya pagasilotan gayod. 30 Ang mga tawo dili motamay sa
kawatan kung mangawat kini aron sa pagtagbaw sa iyang panginahanglan
sa dihang gutom kini. 31 Apan kung masakpan siya, magbayad gayod siya
sa makapito ka pilo sa kung unsa ang iyang gikawat; kinahanglan iyang
ihatag ang tanan nga adunay bili diha sa iyang panimalay. 32 Ang tawo
nga nanapaw walay panabot; ang tawo nga mobuhat niini naglaglag sa
iyang kaugalingon. 33 Mga samad ug kaulawan mao ang angay kaniya ug
ang iyang kaulawan dili mawala. 34 Kay ang pangabugho makapasuko
pag-ayo sa usa ka lalaki; dili siya magpakita ug kaluoy kung manimalos
siya. 35 Dili siya modawat ug bayad ug dili siya mahaylo, bisan ug hatagan
nimo siya ug daghang gasa.

7

1 Akong anak, tumana ang akong mga pulong ug tipigi ang akong mga
pagmando diha sa imong kaugalingon. 2 Tumana ang akong mga mando
ug pagkinabuhi ug tipigi ang akong gitudlo ingon nga mansanas sa imong
mga mata. 3 Ihigot kini sa imong mga tudlo; isulat kini sa papan sa
imong kasingkasing. 4 Sultihi ang kaalam, “Ikaw ang akong igsoong
babaye,” ug tawaga ang panabot nga imong suod nga paryente, 5 aron
nga malikay ang imong kaugalingon gikan sa dili matarong nga babaye,
gikan sa langyaw nga babaye uban sa iyang malumo nga mga pulong.
6 Sa bintana sa akong balay nagtan-aw ako sa rehas. 7 Nagtan-aw ako sa
walay kasinatian nga mga tawo, ug namatikdan ko taliwala sa batan-ong

mga kalalakin-an ang usa ka batan-on nga walay panabot. 8 Kana nga
batan-ong lalaki milabay sa dalan duol sa kanto sa babaye, ug miadto siya
padulong sa balay niini. 9 Kilomkilom kadto, sa pagsalop sa adlaw, sa
panahon sa kagabhion ug sa kangitngit. 10 Didto gitagbo siya sa babaye,
nga nagbisti sama sa usa ka gabaligya ug dungog, nga adunay bakak nga
kasingkasing. 11 Sabaan siya ug sukwahi ang iyang mga pamaagi; dili
makapuyo ang iyang mga tiil sa balay. 12 Karon anaa sa kadalanan, unya
diha sa mercado, ug diha sa matag kanto naghulat siya aron sa pag-atake.
13 Busa gigunitan niya siya ug gihalokan siya, uban sa isog nga panagway
miingon siya kaniya, 14 “Naghalad ako karong adlawa, gituman ko ang
akong mga panumpa, 15 busa migawas ako aron sa pagtagbo kanimo, sa
matinguhaong pagpangita sa imong panagway, ug nakaplagan ko ikaw.
16 Gihapinan ko ang akong higdaanan sa dekolor nga lino gikan sa Ehipto.
17 Gibutangan ko ang akong higdaanan ug mira, aloe, ug cinamon. 18 Dali,
mag-inom kita hangtod matagbaw sa gugma hangtod buntag; maglipay
kita pag-ayo sa mga buhat sa gugma. 19 Kay ang akong bana wala sa iyang
balay; naglakaw siya sa halayo nga panaw. 20 Nagdala siya ug puntil sa
salapi; mobalik siya sa adlaw sa pagtakdol sa bulan.” 21 Sa daghang pulong
nahaylo niya siya; uban sa iyang malumo nga mga ngabil napahisalaag
niya siya. 22 Sa walay langan misunod siya kaniya sama sa baka nga
pagapatyon, sama sa lagsaw nga nalit-ag, 23 hangtod ang pana motusok
sa atay niini. Sama siya sa langgam nga nagdali pagpadulong sa lit-ag.
Wala siya masayod nga kawad-an siya sa iyang kinabuhi. 24 Ug karon
akong mga anak, paminaw kanako, pamatia ang mga pulong sa akong
baba. 25 Hinaot nga ang imong kasingkasing dili mopadulong sa iyang
mga dalan; ayaw pagpahisalaag ngadto sa iyang mga dalan. 26 Siya ang
hinungdan nga daghang mga tawo ang nasamdan; daghan na kaayo ang
iyang gipamatay nga mga tawo. 27 Ang iyang balay anaa sa dalan padulong
sa Sheol; padulong kini sa ubos ngadto sa mga lawak sa kamatayon.

8

1 Wala ba nagtawag ang kaalam? Wala ba gipatugbaw sa panabot
ang iyang tingog? 2 Sa kinatumyan sa kabungtoran nga daplin sa
dalan, diha sa nagsangang dalan, nagbarog ang kaalam. 3 Sa kilid sa
pultahan sa siyudad, haduol sa mga ganghaan sa siyudad, nagtawag
siya. 4 “Katawhan, nagtawag ako kaninyo ug akong gipatugbaw ang
akong tingog ngadto sa mga anak sa mga tawo. 5 Kamong mga uyamot,
tun-i ang kaalam, ug kamong mga nagdumot sa kahibalo, kinahanglan
nga inyong maangkon ang masinabtanon nga kasingkasing. 6 Paminaw
ug mosulti ako ug mga bililhong mga butang ug sa dihang mobuka
ang akong mga ngabil isulti ko ang matarong— 7 kay ang akong baba
mohisgot kung unsa ang kasaligan ug ang akong mga ngabil nagdumot
sa pagkadaotan. 8 Ang tanang mga pulong sa akong baba matarong;
walay gituis o makapahisalaag niini. 9 Ang tanan kong mga pulong tul-id
alang niadtong nakasabot; ang akong mga pulong husto alang niadtong
nagapangita ug kahibalo. 10 Pilia ang akong pagpanudlo labaw pa sa
plata ug ang kahibalo labaw pa kaysa lunsay nga bulawan. 11 Kay ako,
ang Kaalam, mas maayo labaw kaysa mga alahas; walay imong gitinguha
ang ikatandi kanako. 12 Ako, ang Kaalam, nagkinabuhi sa Pagkamaalam,
ug gibatonan ko ang kahibalo ug ang pagkamabinantayon. 13 Ang

pagkahadlok kang Yahweh mao ang pagdumot sa daotan—gikasilagan ko
ang garbo ug ang pagkamapahitas-on, ang daotang dalan, ug ang tinuis
nga sinultihan—gikasilagan ko sila. 14 Aduna akoy maayong panambagon
ug maayo nga kaalam; ako ang panghunahuna; akoa ang kusog. 15 Pinaagi
kanako naghari ang mga hari— ang mga tawong bantogan usab, ug
ang tanang makiangayon nga nangulo. 16 Pinaagi kanako nagmando
ang mga prinsipe ug ang mga bantogan ug ang tanang nangulo uban
ang hustisya. 17 Gihigugma ko kadtong nahigugma kanako, ug kadtong
nagkugi sa pagpangita kanako, makakaplag kanako. 18 Ania kanako ang
mga bahandi ug ang kadungganan, ang malungtaron nga bahandi ug
ang pagkamatarong. 19 Ang akong bunga mas maayo kaysa bulawan,
mas maayo pa bisan sa lunsay nga bulawan; ang akong mahatag labaw
pa kaysa lunsay nga plata. 20 Naglakaw ako sa matarong nga dalan,
sa agianan nga mopadulong sa katarong, 21 busa makahatag ako ug
panulundon niadtong nahigugma kanako ug magpuno sa ilang tipiganan.
22 Gibuhat ako ni Yahweh sukad pa sa sinugdanan—ang nahiuna sa iyang
mga binuhat sa karaang kapanahonan. 23 Gikan sa dugay na nga mga
katuigan gipahimutang na ako—gikan sa una, gikan sa sinugdanan sa
kalibotan. 24 Kaniadto sa wala pa ang kadagatan, nahimugso na ako—
sa wala pa ang mga tubod nga madagayaon sa tubig, 25 sa wala pa
napahimutang ang kabukiran ug sa wala pa ang kabungtoran, nahimugso
na ako. 26 Nahimugso na ako sa wala pa nabuhat ni Yahweh ang
kalibotan, o ang kapatagan, o bisan sa unang abog sa kalibotan. 27 Atua
ako sa dihang gipahimutang niya ang kalangitan, sa dihang gihimo niya
ang kapunawpunawan ibabaw sa kinahiladman. 28 Atua ako sa dihang
gipahimutang niya ang kalangitan sa kawanangan ug sa dihang gibuhat
niya ang mga tuboran sa kinahiladman. 29 Atua ako sa dihang gibuhat niya
ang utlanan alang sa dagat, aron nga ang katubigan dili malapas kung diin
kini niya gimandoan, ug sa dihang gimandoan niya kung asa mahimutang
ang mga patukoranan sa kalibotan. 30 Anaa ako sa iyang kiliran, ingon nga
hanas nga magbubuhat, ug ako ang iyang kalipay sa matag adlaw, kanunay
nga nagmalipayon uban kaniya. 31 Nagmalipayon ako sa tibuok niyang
kalibotan ug ang akong kalipay anaa sa mga anak sa katawhan. 32 Ug
karon, akong mga anak, paminaw kanako, kay magmalipayon kadtong
nagtipig sa akong mga dalan. 33 Paminawa ang akong mga pagpanudlo
ug pagmanggialamon; ayaw kini isalikway. 34 Ang tawo nga maminaw
kanako magmalipayon— nagabantay sa akong mga ganghaan sa matag
adlaw, nagapaabot kanako sa kilid sa mga pultahan sa akong puluy-anan.
35 Kay si bisan kinsa nga nakakaplag kanako, makakaplag sa kinabuhi,
ug iyang nakaplagan ang pabor ni Yahweh. 36 Apan siya nga mapakyas
sa pagpangita kanako, nagdaot sa iyang kaugalingon; ang tanan nga
nagdumot kanako nahigugma sa kamatayon.”

9

1 Ang kaalam nagtukod sa kaugalingon niyang panimalay; naglilok siya
ug pito ka mga haligi gikan sa mga bato. 2 Giandam niya ang iyang mga
mananap aron idalit sa panihapon; gisagolan niya ang iyang bino; ug
giandam niya ang iyang lamisa. 3 Gisugo niya ang iyang mga sulugoong
babaye aron pagdapit ug pagpanawag gikan sa hataas nga bahin sa
siyudad: 4 “Paanhia dinhi ang mga wala natudloan!” Miingon siya ngadto
sa mga walay alamag. 5 “Dali, kaon sa akong pagkaon, ug pag-inom sa

bino nga akong gisagolan. 6 Biyai ang yano nimong mga binuhatan, ug
pagkinabuhi; paglakaw sa dalan nga adunay salabotan. 7 Si bisan kinsa
nga mobadlong sa mabugalbugalon nag-awhag ug pagdaogdaog ug si bisan
kinsa nga mobadlong sa tawong daotan masakitan. 8 Ayaw badlonga ang
mabugalbugalon, kay dumtan ka niya; badlonga ang tawong maalamon,
ug higugmaon ka niya. 9 Hatagi ug pagpanudlo ang tawong maalamon,
ug mahimo pa gayod siyang maalamon; tudloi ang tawong matarong, ug
madugangan pa ang iyang nakat-onan. 10 Ang pagkahadlok kang Yahweh
mao ang sinugdanan sa kaalam ug ang kahibalo sa Balaan mao ang
pagsabot. 11 Kay pinaagi kanako modaghan pa ang imong mga adlaw ug
madugangan ang mga tuig sa imong kinabuhi. 12 Kung maalamon ka,
maalam ka sa imong kaugalingon, apan kung magbugalbugal ka, mag-
inusara kang magpas-an niini." 13 Ang babayeng buangbuang sabaan—
wala siya natudloan ug walay nahibaloan. 14 Naglingkod siya sa pultahan
sa iyang puluy-anan, sa lingkoranan sa hataas nga mga dapit sa lungsod.
15 Nagatawag siya niadtong nangagi, ngadto sa mga tawong tul-id nga
nagalakaw sa ilang dalan. 16 "Paanhia dinhi ang mga wala natudloan!"
Giingnan niya kadtong mga walay alamag. 17 "Tam-is ang kinawat nga
tubig ug maayo ang tinapay nga gikaon sa tago." 18 Apan wala siya
nasayod nga atua didto ang mga patay, nga ang iyang mga dinapit anaa
sa kinahiladman sa Sheol.

10

1 Ang mga panultihon ni Solomon. Ang anak nga maalamon makapali-
pay sa iyang amahan apan ang anak nga buangbuang maghatag ug kasub-
anan sa iyang inahan. 2 Walay bili ang kabtangan nga naangkon pinaagi
sa pagkadaotan, apan ang pagbuhat ug matarong maglikay kanimo sa
kamatayon. 3 Dili itugot ni Yahweh nga magutman ang nagbuhat kung
unsa ang matarong, apan iyang pakyason ang mga tinguha sa daotan.
4 Ang kamot nga tapulan makapahimong kabos sa tawo, apan ang kamot
sa tawong kugihan makaangkon ug mga bahandi. 5 Ang maalamon
nga anak magtigom sa abot sa yuta sa ting-init apan makauulaw alang
kaniya kung matulog siya panahon sa ting-ani. 6 Ang mga gasa nga
gikan sa Dios anaa sa ulo niadtong mga mobuhat sa matarong, apan
ang baba sa daotan motabon sa kasamok. 7 Ang tawo nga mobuhat sa
matarong makapalipay kanato sa dihang maghunahuna kita mahitungod
kaniya, apan ang ngalan sa daotan madunot. 8 Kadtong adunay panabot
modawat sa mga pagmando, apan ang sabaan nga buangbuang magun-
ob. 9 Siya nga maglakaw sa kaligdong maglakaw nga luwas, apan ang
tawong mohimo sa iyang mga dalan nga baliko, masakpan ra unya siya.
10 Siya nga mangidhat makapasubo, apan pagalumpagon ang sabaan nga
buangbuang. 11 Ang baba sa tawo nga mobuhat sa matarong mao ang
tubig sa kinabuhi, apan ang baba sa daotan motabon sa kasamok. 12 Ang
kaligutgot hinungdan sa panagbingkil, apan tabonan sa gugma ang tanang
kasal-anan. 13 Ang kaalam makaplagan diha sa mga ngabil sa tawong
adunay maayong paghukom, apan ang bunal alang sa likod sa tawong
walay alamag. 14 Ang mga tawong maalamon magtigom ug kahibalo,
apan ang baba sa buangbuang nagapaduol sa kagub-anan. 15 Ang bahandi
sa tawong adunahan mao ang iyang lig-on nga siyudad; ang kawad-on
sa kabos mao ang iyang kagub-anan. 16 Ang bayad niadtong magbuhat
kung unsa ang matarong mogiya kanila ngadto sa kinabuhi; ang ginansiya

sa daotan mogiya kanila ngadto sa sala. 17 Adunay agianan paingon sa
kinabuhi alang niadtong mosunod sa pagpanton, apan mahisalaag ang
tawo nga magsalikway sa pagbadlong. 18 Si bisan kinsa nga adunay
tinago nga pagdumot adunay bakakon nga mga ngabil, ug si bisan kinsa
nga magbutangbutang mga buangbuang. 19 Kung adunay daghang mga
pulong, dili mawala ang kalapasan, apan siya nga nagmaampingon sa
iyang isulti maalamon. 20 Ang dila sa mobuhat ug matarong, lunsay nga
plata; adunay gamay nga bili sa kasingkasing sa daotan. 21 Ang mga
ngabil sa tawong mobuhat kung unsa ang matarong makapahimsog sa
kadaghanan, apan mangamatay ang mga buangbuang tungod kay wala
silay alamag. 22 Ang maayong mga gasa ni Yahweh magdala ug bahandi
ug walay kasakit niini. 23 Ang pagkadaotan mao ang dula nga ginadula
sa buangbuang, apan ang kaalam mao ang makapahimuot sa tawong
adunay panabot. 24 Ang kahadlok sa daotan mogukod kaniya, apan
ang tinguha sa matarong igahatag. 25 Ang daotan sama sa bagyo nga
molabay lang, ug mahanaw dayon, apan kadtong mobuhat kung unsa ang
matarong mao ang patukoranan nga molungtad hangtod sa kahangtoran.
26 Sama sa suka nga anaa sa ngipon ug aso sa mga mata, mao usab
ang tapulan alang niadtong nagpadala kaniya. 27 Ang pagkahadlok kang
Yahweh makapalugway sa kinabuhi, apan ang mga katuigan sa daotan
mapamubo. 28 Ang paglaom niadtong mobuhat sa matarong mao ang
ilang kalipay, apan ang katuigan sa mga daotan mapamubo. 29 Ang dalan
ni Yahweh mopanalipod niadtong adunay dungog, apan kagub-anan kini
alang sa daotan. 30 Kadtong mobuhat sa matarong dili gayod mapukan,
apan ang daotan dili magpabilin sa yuta. 31 Gikan sa baba niadtong
magbuhat ug matarong adunay bunga sa kaalam, apan ang bakakon
nga dila pagaputlon. 32 Ang mga ngabil niadtong mobuhat sa matarong
nasayod kung unsa ang angayan, apan ang baba sa daotan, nasayod sila
kung unsa ang tinuis.

11

1 Gikasilagan ni Yahweh ang sukdanan nga dili husto, apan gikahimut-
an niya ang husto nga pagsukod. 2 Kung ang garbo moabot, ang kaulaw
unya modangat, apan diha sa pagpaubos moabot ang kaalam. 3 Ang
dungog sa matarong mogiya kanila, apan ang baliko nga mga dalan sa
mga malimbongon moguba kanila. 4 Walay pulos ang bahandi sa adlaw
sa kapungot, apan ang pagbuhat ug matarong maglikay kanimo gikan
sa kamatayon. 5 Ang matarong nga binuhatan sa tawong walay sala
magtul-id sa iyang dalan, apan ang daotan mapukan tungod sa ilang
pagkadaotan. 6 Ang matarong nga binuhatan niadtong makapahimuot sa
Dios magluwas kanila, apan ang malimbongon malit-ag pinaagi sa ilang
mga tinguha. 7 Sa dihang ang tawong daotan mamatay, ang iyang paglaom
mahanaw ug ang paglaom nga anaa sa iyang kusog mawagtang. 8 Ang
tawo nga magbuhat kung unsa ang matarong malikay gikan sa kagubot
ug modangat hinuon kini ngadto sa daotan. 9 Ang baba sa dili diosnon
makadaot sa iyang silingan, apan pinaagi sa kahibalo kadtong mobuhat
kung unsa ang matarong maluwas. 10 Kung magmauswagon kadtong
magbuhat ug matarong, ang siyudad magmalipayon; kung ang daotan
malaglag, adunay panagsinggit sa kalipay. 11 Pinaagi sa maayong mga
gasa niadtong makapahimuot sa Dios, mouswag ang siyudad; pinaagi sa
baba sa daotan, magun-ob ang siyudad. 12 Ang tawo nga magtamay sa

iyang higala walay alamag, apan ang tawo nga adunay panabot maghilom.
13 Si bisan kinsa nga nagapanglibak mopadayag sa mga tinago, apan ang
tawong matinud-anon motipig sa mga butang nga gitago. 14 Kung walay
maalamong padulngan, ang nasod mapukan, apan moabot ang kadaogan
pinaagi sa pagpakisayod sa daghang magtatambag. 15 Si bisan kinsa
nga magpasalig sa utang sa usa ka langyaw mag-antos gayod sa kasakit,
apan ang tawo nga dili buot mohimo ug kasabotan sa ingon ana nga
matang sa saad maluwas. 16 Ang maluluy-on nga babaye makadawat ug
pagpasidungog, apan ang mga tawong mangtas mga hakog sa bahandi.
17 Ang tawong maluluy-on makapahimulos sa iyang kaugalingon, apan
ang tawong bangis magpasakit sa iyang kaugalingon. 18 Ang tawong
daotan manglimbong aron lang makuha ang iyang suhol, apan ang tawong
magpugas kung unsa ang matarong moani sa bayad sa kamatuoran. 19 Ang
tawong matinud-anon nga mobuhat kung unsa ang matarong mabuhi,
apan mamatay ang tawo nga mosunod sa daotan. 20 Gikasilagan ni
Yahweh kadtong mga kasingkasing nga dili matarong, apan gikahimut-
an niya kadtong mga dalan sa mga walay sala. 21 Siguradoha kini—
ang mga tawong daotan dili pasagdan nga dili masilotan, apan ang mga
kaliwat niadtong mobuhat kung unsa ang matarong maluwas. 22 Sama
sa singsing nga bulawan nga anaa sa ilong sa baboy mao man ang
maanyag nga babaye nga walay maayong paghukom. 23 Ang mga tinguha
niadtong mobuhat kung unsa ang matarong mosangpot sa kaayohan,
apan ang mga tawong daotan molaom lang sa kapungot. 24 Adunay
tawo nga magpugas ug binhi—makatigom siya ug mas daghan pa; ang
uban nga wala magpugas—modangat kaniya ang kakabos. 25 Ang tawong
manggihatagon mouswag ug ang tawong mohatag ug tubig ngadto sa uban
makabaton ug tubig sa iyang kaugalingon. 26 Tunglohon sa mga tawo ang
tawong mobalibad sa pagbaligya ug trigo, apan ang maayong mga gasa
magpurongpurong sa ulo niadtong magbaligya niini. 27 Ang tawo nga
kugihan mangita sa maayo nagapangita usab ug pabor, apan ang tawo
nga mangita sa daotan makakaplag niini. 28 Kadtong misalig sa ilang
kaadunahan mapukan, apan sama sa dahon, molabong kadtong mobuhat
kung unsa ang matarong. 29 Ang tawo nga magdala ug kagubot sa iyang
kaugalingong panimalay makapanunod ug hangin ug ang buangbuang
mahimong ulipon sa maalamon ug kasingkasing. 30 Kadtong mobuhat
kung unsa ang matarong mahimong sama sa kahoy sa kinabuhi, apan
ang kasamok molaglag ug mga kinabuhi. 31 Kung kadtong mga mobuhat
ug matarong makadawat kung unsa ang angay kanila, unsa pa kaha ang
daotan ug ang makasasala!

12

1 Bisan kinsa nga nahigugma sa pagpanton nahigugma sa kahibalo,
apan ang tawo nga nagdumot sa pagbadlong buangbuang. 2 Kaluy-an ni
Yahweh ang maayong tawo, apan iyang silotan ang tawo nga nagplano ug
daotan. 3 Ang tawo dili malig-on pinaagi sa pagkadaotan, apan kadtong
nagbuhat ug maayo dili gayod maibot. 4 Ang asawa nga may katakos
mao ang korona sa iyang bana, apan siya nga modala ug kaulawan
sama sa sakit nga modunot sa iyang kabukogan. 5 Ang mga plano
niadtong nagbuhat kung unsa ang husto matarong, apan malimbongon
ang tambag sa daotan. 6 Ang mga pulong sa daotang mga tawo nag-
atang sa kahigayonan aron sa pagpatay, apan ang mga pulong sa matarong

maoy motipig kanila. 7 Ang daotang mga tawo mapukan ug mangahanaw
sila, apan ang panimalay niadtong nagbuhat ug matarong motindog.
8 Ang tawo pagadayegon pinaagi sa kadako sa kaalam nga anaa kaniya,
apan ang mga tawo nga mopili sa sukwahi isalikway. 9 Maayo pa ang
adunay dili mahinungdanon nga katungdanan— nga sulugoon lamang—
kay sa magpasigarbo mahitungod sa imong pagkamahinungdanon apan
walay pagkaon. 10 Ang tawong nagbuhat ug matarong nag-atiman sa
panginahanglan sa iyang mananap, apan bisan ang kahangawa sa tawong
daotan bangis. 11 Ang tawo nga nagatrabaho sa iyang yuta makabaton
ug daghang pagkaon, apan si kinsa kadtong nagsunod sa walay pulos nga
mga buluhaton walay salabotan. 12 Gitinguha sa daotang mga tawo ang
gikawat sa daotang kalalakin-an nagdto sa uban, apan ang bunga niadtong
nagbuhat ug matarong nagagikan sa ilang mga kaugalingon. 13 Ang
tawong daotan malit-ag pinaagi sa iyang daotang sinultihan, apan kadtong
nagbuhat ug matarong makalingkawas gikan sa kasamok. 14 Gikan sa
bunga sa iyang mga pulong ang tawo mapuno sa mga maayong butang,
ingon nga ang buhat sa iyang mga kamot moganti kaniya. 15 Ang dalan sa
buangbuang matarong sa iyang kaugalingong panan-aw, apan ang tawong
maalamon maminaw sa tambag. 16 Ipadayag dayon sa buangbuang
ang iyang kasuko, apan ang tawong mobaliwala sa pagtamay maalamon
17 Ang tawong nagsulti sa kamatuoran nagsulti kung unsa ang matarong,
apan ang mini nga saksi mosulti ug mga bakak. 18 Ang mga pulong sa
tawong madalidalion sama sa tusok sa espada, apan ang dila sa maalamon
magdala ug kaayohan. 19 Ang matinud-anon nga ngabil molungtad sa
kahangtoran, apan ang bakakong dila lumalabay lamang. 20 Adunay
paglingla diha sa kasingkasing niadtong nagplano sa pagbuhat ug daotan,
apan ang kalipay nagagikan sa mga magtatambag sa kalinaw. 21 Walay
kasakit nga mahitabo niadtong nagbuhat ug matarong, apan ang tawong
daotan napuno sa mga kalisdanan. 22 Dumtan ni Yahweh ang bakakong
mga ngabil, apan kadtong nagpuyo sa pagkamatinud-anon mao ang iyang
kalipay. 23 Ang maalamon nga tawo nagtago sa iyang kahibalo, apan ang
kasingkasing sa mga buangbuang nagasinggit sa binuang. 24 Ang kamot
sa makugihon magdumala, apan ang tawong tapulan ibutang ngadto sa
lisod nga trabaho. 25 Ang kabalaka nga anaa sa kasingkasing sa usa
ka tawo maoy mobira kaniya paubos, apan ang mga maayong pulong
makapalipay kaniya. 26 Ang tawo nga nagbuhat ug matarong usa ka giya
sa iyang higala, apan ang dalan sa daotan maoy mopahisalaag kanila.
27 Ang tawong tapulan dili makasugba sa ilang kaugalingong inayam, apan
ang makugihon nga tawo makaangkon sa bililhong bahandi. 28 Kadtong
naglakaw diha sa matarong nga dalan makakaplag ug kinabuhi ug diha
sa iyang agianan walay kamatayon.

13

1 Ang maalamon nga anak mamati sa pagtudlo sa iyang amahan, apan
ang mabugalbugalon dili maminaw sa pagbadlong. 2 Gikan sa bunga
sa iyang baba ang tawo maglipay sa mga maayong butang, apan ang
kagana sa maluibon alang sa kabangis. 3 Ang tawo nga nagabantay
sa iyang baba nanalipod sa iyang kinabuhi, apan ang tawong moabli
ug dako sa iyang mga ngabil mogun-ob sa iyang kaugalingon. 4 Ang
kagana sa tawong tapulan motinguha apan walay makuha, apan ang
kagana sa tawong kugihan tagbawon pag-ayo. 5 Ang tawo nga nagbuhat

ug matarong nagdumot sa mga bakak, apan ang daotang tawo naghimo
sa iyang kaugalingon nga mangilngig, ug nagbuhat siya ug kaulawan.
6 Ang pagkamatarong manalipod niadtong dili sad-an sa ilang agianan,
apan ang pagkadaotan molaglag sa nagbuhat ug sala. 7 Adunay tawo
nga nagpalambo sa iyang kaugalingon, apan wala gayoy nahot ug adunay
tawo nga naghatag sa tanan, apan tinuod nga adunahan. 8 Malukat sa
tawong adunahan ang iyang kinabuhi pinaagi sa iyang mga katigayonan,
apan ang tawong kabos dili gayod makadawat sa maong pagtagad. 9 Ang
kahayag sa tawong nagbuhat sa matarong maglipay, apan ang lampara sa
daotan pagapalungon. 10 Ang garbo manganak lamang ug panagbangi,
apan alang niadtong maminaw sa maayong tambag adunay kaalam.
11 Ang bahandi mahanaw kung adunay dakong garbo, apan ang tawo nga
mangita ug salapi pinaagi sa pagkugi sa iyang kamot modaghan ang iyang
salapi. 12 Kung ang paglaom malangan, makaguba kini sa kasingkasing,
apan ang pangandoy nga natuman mao ang kahoy sa kinabuhi. 13 Ang
tawo nga motamay sa pagtudlo mahitumpawak gihapon niini, apan
ang tawong motuman sa mando pagagantihan. 14 Ang pagpatudlo sa
tawong maalamon tuboran sa kinabuhi, maglikay kanimo gikan sa lit-
ag sa kamatayon. 15 Ang maayong panghunahuna makuha ug pabor,
apan ang dalan sa mabudhion wala gayoy kataposan. 16 Ang tawong
maalaman mobuhat inubanan sa kahibalo sa matag hukom, apan ang
buangbuang magpasundayag sa iyang pagkabuangbuang. 17 Ang daotan
nga mensahero mahitumpawak ngadto sa kasamok, apan ang matinud-
anon nga tigbalita magdala ug pagpasig-uli. 18 Ang tawo nga mosalikway
sa pagpanton mahimong kabos ug maulawan, apan ang dungog moabot
kaniya nga nagtuon gikan sa pagbadlong. 19 Ang pangandoy nga natuman
tam-is sa panlasa, apan ang mga buangbuang dili gayod motalikod sa
pagkadaotan. 20 Paglakaw uban sa mga maalamon ug magmaalamon
ka, apan ang kauban sa mga buangbuang mag-antos sa kasakit. 21 Ang
katalagman mosunod sa mga makasasala, apan kadtong nagbuhat ug
matarong adunay maayong ganti. 22 Ang tawong matarong adunay
ikabilin nga panulundon alang sa iyang mga apo, apan ang bahandi
sa makasasala mahiadto sa tawo nga nagbuhat ug matarong. 23 Ang
wala gidaro nga uma nga gipanag-iyahan sa usa ka kabos makahatag ug
daghang pagkaon, apan gibanlas kini pinaagi sa dili pagkamatarongan.
24 Ang tawong dili mopanton sa iyang anak wala naghiguma kaniya,
apan ang tawo nga naghigugma sa iyang anak maampingon sa pagpanton
kaniya. 25 Ang tawong nagbuhat ug matarong mokaon hangtod sa iyang
katagbawan, apan ang tiyan sa mga daotan kanunay gutom.

14

1 Ang maalamong babaye motukod sa iyang panimalay, apan gubaon
kini sa buangbuang nga babaye pinaagi sa iyang mga kamot. 2 Ang tawong
naglakaw sa pakamatarong adunay kahadlok kang Yahweh, apan ang
tawo nga dili matinud-anaon sa iyang mga dalan nagsalikway kaniya.
3 Gikan sa baba sa buangbuang mogawas ang salingsing sa iyang garbo,
apan ang ngabil sa maalamon magtipig kanila. 4 Kung walay mga baka
ang pasungan hinlo, apan ang kadagaya sa pananom moabot pinaagi sa
kusog sa baka. 5 Ang matinud-anon nga saksi dili mamakak, apan ang mini
nga saksi mobuga ug mga bakak. 6 Ang mayubiton mangita sa kaalam
ug walay makaplagan, apan ang kahibalo sayon lang moabot ngadto sa

tawong adunay panabot. 7 Palayo sa tawong buangbuang, kay dili ka
makakaplag ug kahibalo sa iyang mga ngabil. 8 Ang kaalam sa tawong
maampingon mao ang pagsabot sa iyang kaugalingong dalan, apan ang
kabuang sa mga buangbuang mao ang pagpanglimbong. 9 Mayubiton
ang mga buangbuang kung ang halad sa sala ihalad, apan taliwala sa
matarong ang pabor gipaambit. 10 Nasayod ang kasingkasing sa iyang
kaugalingong kapaitan ug walay langyaw nga moambit sa kalipay niini.
11 Ang balay sa tawong daotan magun-ob, apan ang barongbarong sa
tawong matarong malig-on. 12 Adunay dalan nga daw matarong alang sa
usa ka tawo, apan sa kataposan niini mopadulong sa kamatayon. 13 Ang
kasingkasing makahimo sa pagkatawa apan anaa gihapon sa kasakitan
ug ang kalipay mosangpot sa kasub-anan. 14 Ang tawong dili matinud-
anon makaangkon kung unsa ang angay sa iyang mga dalan, apan ang
maayong tawo makaangkon kung unsay ang iyaha. 15 Ang tawo nga wala
gitudlo-an motuo sa bisan unsang butang, apan ang tawo nga maampingon
maghunahuna sa iyang mga lakang. 16 Ang tawo nga maalamon
mahadlokon ug mopalayo sa daotan, apan ang buangbuang mosalikway
gayod sa pagpasidaan. 17 Ang tawong dali ra masuko nagabuhat sa
buangbuang nga mga butang, ug gikasilagan ang tawong naglaraw ug
daotan. 18 Ang yano nga tawo makapanunod sa pagkabuangbuang, apan
ang maalamon nga mga tawo napalibotan sa kahibalo. 19 Kadtong mga
daotan moyukbo sa atubangan niadtong matarong ug kadtong mga daotan
moyukbo sa mga ganghaan sa mga matarong. 20 Ang tawong kabos
dumtan bisan sa iyang mga kauban, apan ang tawong adunahan daghan
ug mga higala. 21 Ang tawong nagtamay sa iyang silingan nakasala, apan
ang tawong nagpakita ug kaluoy sa mga kabos malipayon. 22 Dili ba
kadtong naglaraw ug daotan mahisalaag man? Apan kadtong nagplano
sa pagbuhat ug maayo makadawat sa pagkamatinud-anon sa kasabotan
ug pagkamasaligan. 23 Uban sa tanang kakugi moabot ang ganansiya,
apan kung kanunay lamang panagsultihanay, mogiya kini sa pagkakabos.
24 Ang korona sa tawong maalamon mao ang ilang bahandi, apan ang
pagkabuangbuang sa mga buangbuang magdala lamang kanila sa dugang
kabuang. 25 Ang matinud-anon nga saksi moluwas sa mga kinabuhi, apan
ang mini nga saksi mobuga ug mga bakak. 26 Kung ang usa ka tawo
adunay kahadlok kang Yahweh, siya usab adunay hilabihang pagsalig
kaniya; kining mga butanga sama sa lig-ong dapit nga mapanalipdan sa
mga anak nianing tawhana. 27 Ang kahadlok kang Yahweh maoy tuboran
sa kinabuhi, aron nga motalikod ang tawo gikan sa lit-ag sa kamatayon.
28 Ang himaya sa hari makita diha sa kadaghan sa iyang katawhan, apan
kung walay mga tawo ang prinsipe magguba. 29 Ang tawong mapailubon
adunay dakong panabot, apan ang tawong dali ra masuko motuboy sa
pagkabuangbuang. 30 Ang malinawon nga kasingkasing mao ang kinabuhi
sa lawas, apan ang kasina modunot sa kabukogan. 31 Ang tawong
nagdaogdaog sa mga kabos nagatunglo sa iyang Magbubuhat, apan ang
tawong nagpakita ug kaluoy sa nanginahanglan nagpasidungog kaniya.
32 Ang tawong daotan malaglag pinaagi sa iyang daotang mga binuhatan,
apan ang tawong matarong adunay dalangpanan bisan diha sa kamatayon.
33 Ang kaalam anaa sa kasingkasing sa adunay panabot, apan bisan sa
taliwala sa mga buangbuang gipaila niya ang iyang kaugalingon. 34 Ang
pagbuhat kung unsa ang matarong motuboy sa nasod, apan ang sala
kaulawan sa kang bisan kinsa. 35 Ang kaluoy sa hari anaa sa sulugoon nga

nagmaampingon, apan ang iyang kasuko alang sa tawo nga nagpakaulaw.

15

1 Ang malumo nga tubag makapahupay sa kapungot, apan ang sakit nga
pulong makapasamot sa kasuko. 2 Ang dila sa mga tawong maalamon
magasulti ug kahibalo, apan ang baba sa mga buangbuang magasulti ug
mga binuang. 3 Ang mata ni Yahweh anaa sa bisan asa, nagabantay sa
mga daotan ug sa mga maayo. 4 Ang makapaayo nga dila mao ang kahoy
sa kinabuhi, apan ang dila nga malimbongon makapasubo sa espiritu.
5 Ang buangbuang adunay pagtamay sa pagpanton sa iyang amahan, apan
siya nga nakakat-on sa mga pagbadlong usa ka maampingon. 6 Adunay
dakong bahandi sa balay niadtong nagbuhat ug matarong, apan ang
kinitaan sa mga tawong daotan naghatag kanila ug kasamok. 7 Ang
mga ngabil sa mga tawong maalamon nagasabwag ug kahibalo, apan
dili sama niini ang mga kasingkasing sa mga buangbuang. 8 Gidumtan
ni Yahweh ang mga sakripisyo sa mga tawong daotan, apan ang pag-
ampo sa mga tawong matarong maoy iyang kalipay. 9 Gidumtan ni
Yahweh ang dalan sa mga tawong daotan, apan gihiguma niya kadtong
nagtinguha sa matarong. 10 Mapintas nga pagpanton ang naghulat kang
bisan kinsa nga mibiya sa ilang dalan, ug mamatay kadtong mga nagdumot
sa pagbadlong. 11 Ang Sheol ug ang kalaglagan dayag sa atubangan ni
Yahweh; unsa pa kaha ang mga kasingkasing sa mga anak sa katawhan?
12 Ang mga bugalbugalon nagsalikway sa pagbadlong; dili siya moadto sa
mga manggialamon. 13 Ang malipayon nga kasingkasing makapasadya sa
nawong, apan ang kaguol makapasubo sa espiritu. 14 Ang kasingkasing
nga adunay panabot nagapangita sa kahibalo, apan ang baba sa mga
buangbuang nagtagbaw sa kabuang. 15 Alaot ang tanang adlaw sa mga
dinaogdaog, apan ang kasingkasing nga malipayon adunay kombira nga
walay kataposan. 16 Mas maayo pa ang diyutay nga adunay kahadlok
kang Yahweh kaysa dako nga bahandi nga puno sa kalibog. 17 Mas
maayo pa ang pagkaon nga adunay mga gulay diin anaay gugma kaysa
tambok nga nating baka nga gidalit uban sa pagdumot. 18 Ang masuk-
anon nga tawo makapakutaw sa mga panaglantugi, apan ang tawo nga
dili daling masuko makahupay sa panaglalis. 19 Ang dalan sa mga tapolan
sama sa dapit nga adunay daghang mga tunok, apan ang dalan sa mga
matarong halapad ug patag. 20 Ang maalamon nga anak nagdala ug
kalipay sa iyang amahan, apan ang buangbuang nga tawo nagtamay sa
iyang inahan. 21 Ang kabuang makalipay sa tawong walay alamag, apan
kadtong adunay panabot magalakaw sa tul-id nga dalan. 22 Ang plano
mapakyas kung walay mga panambagon, apan magmalamposon sila kung
daghan ang mga magtatambag. 23 Ang tawo makakaplag ug kalipay kung
siya mohatag ug hustong tubag; pagkamaayo nalang sa tukma nga pulong!
24 Ang dalan sa kinabuhi mogiya pataas alang niadtong mga maampingon
nga mga tawo, aron mobiya sila gikan sa kinahiladman sa Sheol 25 Gun-
obon ni Yahweh ang kabilin sa mga mapagarbohon, apan panalipdan
niya ang kabtangan sa mga balo. 26 Gidumtan ni Yahweh ang mga
panghunahuna sa mga tawong daotan, apan putli ang mga pulong sa mga
matarong. 27 Ang kawatan nagdala ug kasamok sa iyang pamilya, apan
ang usa nga nagdumili sa suhol mabuhi. 28 Ang kasingkasing niadtong
nagabuhat ug matarong nagahunahuna sa dili pa motubag, apan ang
baba sa mga tawong daotan mosulti sa tanang kadaotan. 29 Halayo si

Yahweh niadtong mga tawong daotan, apan paminawon niya ang pag-
ampo niadtong nagbuhat ug matarong. 30 Ang kahayag sa mga mata
nagdala ug kalipay sa kasingkasing ug ang maayong balita kaayohan
alang sa lawas. 31 Kung patalinghogan mo ang tawo nga magbadlong
kanimo kung giunsa nimo pagkinabuhi, magpabilin ka uban sa mga
tawong maalamon. 32 Kadtong nagdumili sa pagpanton nagtamay sa iyang
kaugalingon, apan siya nga nagapaminaw ug pagbadlong makaangkon ug
panabot. 33 Ang pagkahadlok kang Yahweh nagatudlo ug kaalam, ug diha
sa pagpaubos moabot ang kadungganan.

16

1 Ang mga laraw sa kasingkasing iya sa tawo, apan nagagikan kang
Yahweh ang tubag sa iyang dila. 2 Ang tanan nga pamaagi sa tawo putli
sa iyang kaugalingong panan-aw, apan sukdon ni Yahweh ang espiritu.
3 Itugyan kang Yahweh ang imong mga buluhaton ug ang imong mga laraw
magmalamposon. 4 Gibuhat ni Yahweh ang tanang butang nga adunay
katuyoan, bisan ang mga daotan sa adlaw sa kalisdanan. 5 Gidumtan
ni Yahweh ang tanan nga adunay mapahitas-on nga kasingkasing, bisan
tuod makabarog sila nga nagkahiusa, dili sila makalingkawas sa silot.
6 Pinaagi sa pagkamatinud-anon sa kasabotan ug pagkamasaligan ang sala
napasaylo ug pinaagi sa pagkahadlok kang Yahweh ang mga tawo mobiya
sa pagkadaotan. 7 Kung ang pamaagi sa usa ka tawo nakapahimuot
kang Yahweh, himoon niya bisan pa ang kaaway nianang tawhana nga
mapasig-uli kaniya. 8 Mas maayo pa ang diyutay nga kinitaan uban ang
pagkamatarong, kaysa dako nga uban pagkadili matarong. 9 Sa iyang
kasingkasing, ang tawo naglaraw sa iyang dalan, apan si Yahweh ang
mogiya sa iyang mga lakang. 10 Ang pagpanagna anaa sa ngabil sa hari,
sa paghukom ang iyang baba dili gayod mosulti ug bakak. 11 Ang husto
nga sukdanan nagagikan kang Yahweh; ang tibuok nga gibug-aton sa
sudlanan mao ang iyang bulohaton. 12 Kung ang mga hari magbuhat
ug daotan nga mga butang, mao kana ang butang nga hinginlan, tungod
kay ang trono gitukod sa pagbuhat ug maayo. 13 Ang hari malipay sa
ngabil nga nagsulti sa matuod ug gihiguma niya ang nagsulti sa walay
pagduhaduha. 14 Ang kapungot sa hari usa ka mensahero sa kamatayon
apan ang tawong maalamon mosulay sa paghupay sa iyang kasuko. 15 Diha
sa kahayag sa nawong sa hari mao ang kinabuhi, ug ang iyang pabor
sama sa panganod nga nagdala ug ulan. 16 Mas maayo ang pagbaton
ug kaalam kaysa bulawan. Ang pagbaton ug panabot kinahanglan pilion
labaw sa plata. 17 Ang dalan sa mga tawong matarong maglikay kanila
gikan sa daotan; kadtong mopanalipod sa iyang kinabuhi mobantay sa
iyang dalan. 18 Ang garbo mosangpot sa kalaglagan ug ang mapahitas-
on nga espiritu sa pagkapukan. 19 Mas maayo ang pagpaubos diha sa mga
kabos nga mga tawo kaysa pagbahin sa mga inilog uban sa mga mapahitas-
on nga mga tawo. 20 Si kinsa kadtong namalandong sa gitudlo kanila
makakaplag ug maayo ug kadtong nagsalig kang Yahweh magmalipayon.
21 Siya nga maalamon sa iyang kasingkasing gitawag nga adunay panabot
ug ang katam-is sa pagpanulti magdugang sa iyang katakos sa pagtudlo.
22 Ang panabot mao ang tuboran sa kinabuhi alang kaniya nga nagbaton
niini, apan ang silot sa mga buangbuang mao ang ilang pagkabuang-
buang. 23 Ang kasingkasing sa maalamon nga tawo maghatag ug panabot
sa iyang baba ug makadugang sa pagkamadanihon sa iyang mga ngabil.

24 Ang malumo nga mga pulong sama sa dugos— tam-is alang sa kalag ug
kaayohan alang sa kabukogan. 25 Adunay dalan nga ang hunahuna sa tawo
husto, apan ang tumoy niini dalan paingon sa kamatayon. 26 Ang tinguha
sa usa ka mamumuo ang makapakaon kaniya; ang iyang kagutom mao ang
nag-aghat kaniya nga magpadayon. 27 Ang walay pulos nga tawo nangita
ug kagubot ug ang iyang sinultihan sama sa makapaso nga kalayo. 28 Ang
mga tawong daotan makapasamot sa panagbangi ug ang pagpanglibak
makapabulag sa suod nga mga managhigala. 29 Ang tawo nga mangtas
mamakak sa iyang silingan ug maggiya kaniya sa dalan nga dili matarong.
30 Siya nga mokidhat sa iyang mata naglaraw ug daotang mga butang;
kadtong mongisi magabuhat ug daotan. 31 Ang puti nga buhok mao ang
purongpurong sa himaya; naangkon kini tungod sa pagkinabuhi sa husto
nga pamaagi. 32 Mas maayo nga dili daling masuko kaysa mahimong
manggugubat ug ang nagdumala sa iyang espiritu mas kusgan pa sa usa
ka tawo nga makalupig ug siyudad. 33 Ang ripa giitsa ngadto sa sabakan,
apan ang pagbuot nagagikan kang Yahweh.

17

1 Mas maayo pa nga adunay kahilom uban sa diyutay nga bahaw
nga tinapay kaysa balay nga puno sa kombira apan adunay panag-
away. 2 Ang maalamon nga sulugoon maoy magmando sa anak nga
magpakaulaw ug makigbahin sa mga katigayonan ingon nga usa sa mga
igsoon. 3 Ang hulmahan alang sa plata ug ang hudno alang sa bulawan,
apan si Yahweh ang magputli sa mga kasingkasing. 4 Ang tawo nga
nagabuhat ug daotan maminaw niadtong mga nagasultig daotan; ang
bakakon motagad niadtong nagasulti ug daotan nga mga butang. 5 Si
bisan kinsa nga nagabiaybiay sa kabos nagatamay sa iyang magbubuhat
ug ang nagmaya sa kalisdanan dili makalikay sa silot. 6 Ang mga apo
maoy korona sa mga tigulang, ug ang mga ginikanan maghatag ug
pagpasidungog sa ilang mga anak. 7 Ang maayo nga pagpanulti dili angay
sa usa ka buangbuang; ingon man ang ngabil nga bakakon dili angay
sa mga halangdon. 8 Ang pagsuhol sama sa usa ka batong salamangka
alang niadtong naghatag niini; bisan asa siya paingon, magmalamposon
siya. 9 Si bisan kinsa ang wala maghunahuna sa sayop nagapangita sa
gugma, apan kadtong nagabalik-balik sa usa ka butang makapabulag sa
suod nga panaghigala. 10 Ang pagbadlong modulot sa kinahiladman sa
tawong adunay panabot kaysa gatosan ka lapdos ngadto sa buangbuang.
11 Ang tawong daotan nangita lamang ug kasamok, busa ang mangtas nga
sinugo ipadala batok kaniya. 12 Mas maayo pa nga makasugat ug oso nga
gikawatan sa iyang mga anak kay sa makasugat ug usa ka buangbuang
diha sa iyang pagkabuang-buang. 13 Kung ang usa ka tawo nagbalos
ug daotan sa maayo, ang pagkadaotan dili mobiya sa iyang panimalay.
14 Ang sinugdanan sa panagbingkil sama sa usa ka tawo nga nagsabwag
ug tubig sa bisan asa, busa palayo sa panaglalisay sa dili pa kini modako.
15 Ang tawo nga magpalingkawas sa mga tawong daotan o maghukom
niadtong magbuhat sa matarong— kining duha ka mga tawo dulumtanan
kang Yahweh. 16 Nganong magsuhol man ang buangbuang ug salapi aron
makakat-on mahitungod sa kaalam, nga wala man siyay katakos sa pagkat-
on niini? 17 Ang managhigala maghigugmaay sa tanang higayon ug ang
managsoon nahimugso sa panahon sa kalisdanan. 18 Ang tawo nga walay
alamag magahimo ug hugot nga mga pakigsaad ug maoy moangkon sa

mga utang sa iyang silingan. 19 Si bisan kinsa kadtong mahigugma sa
panagbingkil nahigugma sa sala; siya nga maghimo sa hataas nga babag sa
iyang pultahan maoy mahimong hinungdan nga makabali sa mga bukog.
20 Ang tawo nga daotan ug kasingkasing walay makaplagan nga maayo;
siya nga adunay daotan nga dila mahiagom ngadto sa katalagman. 21 Si
bisan kinsa kadtong ginikanan sa buangbuang magdala ug kasubo sa
iyang kaugalingon; ug ang amahan sa buangbuang walay kalipay. 22 Ang
malipayon nga kasingkasing maayo nga tambal, apan ang dugmok nga
espiritu makauga sa bukog. 23 Ang tawong daotan modawat ug tinago
nga suhol aron tuison ang dalan sa hustisya. 24 Ang usa ka tawo nga
adunay panabot nagatumong sa iyang nawong ngadto sa kaalam, apan
ang mata sa buangbuang nagatumong sa tumoy sa kalibotan. 25 Ang
anak nga buangbuang mao ang kasub-anan ngadto sa iyang amahan, ug
kapaitan alang sa babaye nga naghimugso kaniya. 26 Dili usab maayo
nga silotan ang nagbuhat ug matarong; ni maayo ang paglatigo sa mga
tawong halangdon nga adunay baroganan. 27 Ang tawo nga adunay
kahibalo mogamit ug diyutay lamang nga mga pulong ug ang tawo nga
adunay panabot mapinugnganon. 28 Bisan ang buangbuang daw sama sa
maalamon kung siya magpakahilom; kung dili siya mosulti, isipon siyang
usa ka utokan.

18

1 Siya nga naglain sa iyang kaugalingon nangita sa kaugalingon niyang
tinguha ug gisupak niya ang tanan nga maayo. 2 Ang buangbuang dili
makakaplag ug kalipay sa pagsabot, apan kadto lang ginapadayag sa
iyang kasingkasing. 3 Kung ang tawong daotan moabot, ang pagtamay
moabot kaniya— uban sa kaulaw ug pagsaway. 4 Ang mga pulong sa baba
sa usa ka tawo sama sa lalom nga katubigan; ang tuboran sa kaalam
mao ang nagadagayday nga sapa. 5 Dili maayo ang pagdapig ngadto
sa daotan, ni sa paghikaw sa hustisya niadtong magbuhat ug matarong.
6 Ang mga ngabil sa buangbuang magdala kaniya sa panagbingkil ug ang
iyang baba mag-awhag sa mga paglatos. 7 Ang baba sa buangbuang mao
ang iyang kalaglagan ug gilit-ag niya ang iyang kaugalingon sa iyang
dila. 8 Ang mga pulong sa pagpanglibak sama sa diyutay ug lamian
nga pagkaon nga moadto sa kinahiladman nga bahin sa lawas. 9 Mao
usab, ang tawo nga maglangaylangay sa iyang buluhaton sama lamang
sa tawo nga nagguba niini sa husto. 10 Ang ngalan ni Yahweh mao
ang lig-on nga tore; ang tawo nga magbuhat ug matarong modangop
niini ug maluwas. 11 Ang katigayonan sa dato mao ang iyang lig-on
nga siyudad ug sa iyang panghunahuna sama kini sa hataas nga paril.
12 Sa dili pa siya mapukan ang kasingkasing sa tawo magarbohon, apan
pasidunggan kadtong magpaubos. 13 Ang tawo nga magtubag nga wala
maminaw— iya kining kabuang ug kaulawan. 14 Ang espiritu sa tawo
makasugakod sa balatian, apan sa nagluya nga espiritu kinsa man ang
makalahutay niini? 15 Ang kasingkasing sa utokan magtinguha sa kahibalo
ug ang igdulongog sa mga maalamon magapangita niini. 16 Ang gasa sa
tawo mag-abli sa iyang dalan ug magdala kaniya ngadto sa atubangan
sa tawong mahinungdanon. 17 Ang unang mosulti sa husay daw husto
hangtod nga moabot ang iyang kontra ug magsukitsukit kaniya. 18 Ang
pagripa makahusay sa panaglantugi ug magpahimulag sa lig-on nga mga
kaaway. 19 Lisod dag-on ang usa ka igsoon nga nasakitan kaysa sa usa

ka lig-on nga siyudad, ug ang panaglalis sama sa haligi sa usa ka palasyo.
20 Gikan sa bunga sa iyang baba mapuno ang tiyan sa usa ka tawo; pinaagi
sa ani sa iyang mga ngabil matagbaw siya. 21 Ang kamatayon ug ang
kinabuhi gidumalahan sa dila, ug kadtong nahigugma sa dila makakaon
sa bunga niini. 22 Siya nga makakaplag ug asawa makakaplag ug maayong
butang ug makadawat siya ug pabor gikan kang Yahweh. 23 Ang tawong
kabos maghangyo nga kaluy-an, apan ang tawong adunahan motubag
ug pinasingka. 24 Ang tawo nga daghan ug mga higala mosangpot sa
kalaglagan tungod kanila, apan adunay higala nga mahimong mas suod
kay sa igsoon.

19

1 Mas maayo pa ang tawo nga kabos nga naglakaw diha sa iyang
katarong kaysa kaniya nga sukwahi sa iyang pagpanulti ug buangbuang.
2 Dili usab maayo ang pagpangandoy nga dili inubanan sa kahibalo ug
siya nga kusog modagan mahisalaag sa dalan. 3 Ang kabuang sa tawo
nagdaot sa iyang kinabuhi ug napungot ang iyang kasingkasing batok
kang Yahweh. 4 Makadugang ang bahandi ug daghang mga higala, apan
ang tawong kabos nahimulag gikan sa iyang mga higala. 5 Ang bakakon
nga saksi pagasilotan ug siya nga nagsulti ug bakak dili gayod makaikyas.
6 Daghan ang magapangayo ug tabang gikan sa tawong manggihatagon ug
higala sa tanan siya nga manggihatagon ug mga gasa. 7 Ang tanang mga
igsoong lalaki sa kabos nasilag kaniya; unsa pa kaha ang iyang mga higala
nga mipahilayo kaniya! Motawag siya kanila apan wala na sila. 8 Siya
nga nagbaton sa kaalam naghigugma sa iyang kinabuhi; siya nga nagtipig
sa pagsabot makakaplag kung unsa ang maayo. 9 Ang bakakon nga saksi
pagasilotan gayod, apan ang nagsulti ug bakak malaglag. 10 Dili angay
sa tawo nga buangbuang ang pagpuyo sa kaharuhay— labi na gayod nga
walay angay ang ulipon nga maoy magdumala sa mga prinsipe. 11 Ang
pagkamabinantayon maghimo sa tawo nga dili daling masuko ug ang dili
pagtagad sa sayop maoy makahatag kaniya ug himaya. 12 Ang kapungot
sa hari sama sa ngulob sa batan-ong liyon, apan ang iyang kaluoy sama
sa yamog nga anaa sa sagbot. 13 Ang buangbuang nga anak nga lalaki
nagdaot sa iyang amahan ug ang malalison nga asawa sama sa tubig
nga kanunay magtulo. 14 Ang balay ug ang bahandi maoy panulondon
gikan sa mga ginikanan, apan ang maalamon nga asawa gikan kang
Yahweh. 15 Ang pagkatapolan maghatod kanimo ngadto sa pagkahinanok
ug tulog, apan siya nga dili magtrabaho gutomon. 16 Siya nga nagtuman
sa sugo nanalipod sa iyang kinabuhi, apan mamatay ang tawo nga wala
maghunahuna mahitungod sa iyang mga pamaagi. 17 Si bisan kinsa
nga maluluy-on sa kabos sama ra nga nagpahulam kang Yahweh ug
magbayad siya kaniya sa iyang nahimo. 18 Pantona ang imong anak
samtang aduna pay paglaom ug ayaw pangandoya nga mabutang siya sa
kamatayon. 19 Ang tawo nga daling masuko kinahanglan nga mobayad sa
kasaypanan, kung imo siyang luwason, buhaton mo pa gihapon kini sa
ikaduhang higayon. 20 Paminawa ang tambag ug dawata ang pagtudlo,
aron nga magmaalamon ka hangtod sa kataposan sa imong kinabuhi.
21 Daghan ang mga laraw sa kasingkasing sa tawo, apan ang kabubut-
on lamang ni Yahweh maoy matuman. 22 Ang pagkamatinud-anon maoy
gipangandoy sa tawo ug mas maayo pa ang tawong kabos kaysa bakakon.
23 Ang pagpasidungog kang Yahweh magtultol sa katawhan ngadto sa

kinabuhi; si bisan kinsa nga aduna niini matagbaw ug dili mahiagom sa
kadaot. 24 Maglubong sa iyang kamot ang tapolan ngadto sa pagkaon;
dili gani siya makahimo sa paghungit niini padulong sa iyang baba.
25 Kung imong silotan ang mabugalbugalon, mahimong magmaalamon
ang walay alamag; badlonga siya nga adunay pagsabot ug makabaton siya
ug kahibalo. 26 Siya nga mangawat sa iyang amahan ug maghingilin sa
iyang inahan mao ang anak nga lalaki nga magpakaulaw ug salawayon.
27 Kung mohunong ka sa pagpaminaw sa pagtudlo, akong anak nga lalaki,
mahisalaag ka gikan sa mga pulong sa kahibalo. 28 Magbugalbugal sa
katarong ang bakak nga saksi ug ang baba sa daotan magalamoy sa
pagkadaotan. 29 Andam na ang paghukom alang sa mga mabugalbugalon
ug ang paglatos alang sa mga likod sa mga buangbuang.

20

1 Ang bino mao ang mabugalbugalon ug ang isog nga ilimnon mao
ang sabaan; si bisan kinsa nga mahisalaag pinaagi sa ilimnon dili
manggialamon. 2 Ang pagkahadlok ngadto sa hari sama sa pagkahadlok sa
nagngulob nga batan-ong liyon; siya nga nagpasuko kaniya makabsan sa
iyang kinabuhi. 3 Dungog gayod kini alang ni bisan kinsa nga makalikay
sa panagbingkil, apan ang matag kabuang mosangko sa pagpakiglalis.
4 Dili magdaro ang tawong tapolan sa panahon sa tingtugnaw; mangita
siya ug abot panahon sa ting-ani apan wala gayod siyay makuha. 5 Ang
mga katuyoan sa kasingkasing sa tawo sama sa lalom nga tubig, apan
makasag-ob niini ang tawo nga may panabot. 6 Daghang mga tawo ang
magpahayag nga matinud-anon siya, apan kinsa man ang makakaplag
kaniya nga matinumanon? 7 Ang tawo nga nagbuhat ug maayo nagalakaw
diha sa iyang katarong ug magmalipayon ang iyang mga anak nga lalaki
nga magsunod kaniya. 8 Ang hari nga maglingkod diha sa trono nga
magabuhat sa buluhaton sa maghuhukom magapatibulaag sa tanang
daotan pinaagi sa iyang mata. 9 Kinsa man ang makaingon, “Hinlo ang
akong kasingkasing; gawasnon ako sa akong sala”? 10 Ang nagkalainlain
nga timbangan ug ang dili insakto nga mga sukdanan, kasilagan kini ni
Yahweh. 11 Bisan pa ang batan-on maila pinaagi sa iyang mga buhat,
kung putli ug matarong ba ang iyang binuhatan. 12 Ang mga dalunggan
nga makadungog ang mga mata nga makakita, gibuhat kini ni Yahweh.
13 Ayaw higugmaa ang pagkatulog o mahiagom ka sa pagkakabos; bukha
ang imong mga mata ug aduna kay daghan nga makaon. 14 “Dili maayo!
Dili maayo!” miingon ang tigpamalit, apan sa dihang makalakaw na siya
magpagarbo na siya. 15 Adunay bulawan ug daghan nga mga mahalon
nga mga bato, apan ang mga ngabil sa kahibalo mao ang bililhon nga
alahas. 16 Kuhaa ang bisti sa tag-iya nga naghulam ug salapi ingon nga
garantiya sa utang sa usa ka langyaw, ug kuhaa kini kung siya garantiya
alang sa mga babaye nga mananapaw. 17 Tam-is ang tinapay nga nakuha
pinaagi sa pagpanlimbong, apan sa kinaulahian mapuno sa balas ang
iyang baba. 18 Natukod ang mga laraw pinaagi sa tambag ug uban lamang
sa maalamong giya nga makiggubat ka. 19 Ang pagtabi makabutyag sa
mga tinago ug busa kinahanglan nga dili ka makig-uban sa mga tawo nga
tabian. 20 Kung tunglohon sa tawo ang iyang amahan o ang iyang inahan,
mapalong ang iyang lampara taliwala sa kangitngit. 21 Ang panulondon
nga gidalidali lamang sa pagkuha sa sinugdanan walay maayong mahimo
sa kaulahian. 22 Ayaw pagsulti, “Mobalos ako sa imong sayop nga gihimo!”

Paghulat kang Yahweh kay siya ang moluwas kanimo. 23 Gikasilagan ni
Yahweh ang dili insakto nga mga timbangan ug dili gayod maayo ang mga
limbongan nga taksanan. 24 Gigiyahan ni Yahweh ang mga lakang sa tawo;
unsaon man niya pagsabot sa iyang paagi? 25 Lit-ag alang sa tawo ang
pagdalidali ug ingon nga, “Balaan kini nga butang,” ug magsugod lang
ug hunahuna sa buot ipasabot niini human sa iyang panaad. 26 Lainon
sa maalamon nga hari ang mga daotan ug patuyokon ang galingan alang
kanila. 27 Ang espiritu sa tawo mao ang lampara ni Yahweh, nga magsusi
sa kinahiladman niya nga mga bahin. 28 Ang matinud-anon nga kasabotan
ug pagkamasaligan maoy makapanalipod sa hari; nahimong luwas ang
iyang trono pinaagi sa gugma. 29 Ang himaya sa batan-ong mga lalaki
mao ang ilang kusog, ug ang dungog sa mga tigulang mao ang ilang puti
nga buhok. 30 Ang mga paghuyop makahimo paghinlo sa samad sa daotan
ug ang mga pagbunal makapahinlo sa kinauyokan nga mga bahin.

21

1 Ang kasingkasing sa hari usa ka nagadagayday nga tubig diha sa kamot
ni Yahweh; gipasimang niya kini sa bisan asa niya gusto. 2 Ang tagsatagsa
ka pamaagi sa tawo matarong sa iyang kaugalingon nga mga mata, apan si
Yahweh ang magatimbangtimbang sa mga kasingkasing. 3 Ang pagbuhat
sa pagkamatarong ug pagkamakiangayon labi pang dawaton ni Yahweh
kay sa halad. 4 Ang mapahitas-on nga mga mata ug mapasigarbohon
nga kasingkasing— ang suga sa daotan— mga sala. 5 Ang mga laraw
sa makugihon mogiya lamang ngadto sa pagkamauswagon, apan ang
tagsatagsa nga nagabuhat nga madalidalion mosangko lamang sa kawalad-
on. 6 Ang pagbaton ug mga bahandi pinaagi sa bakakon nga dila usa
ka lumalabayng inalisngaw nga aso ug usa ka lit-ag nga makapatay.
7 Ang kabangis sa daotan mao ang moguyod kanila palayo, kay nagdumili
man sila sa pagbuhat sa katarong. 8 Baliko ang dalan sa tawong sad-
an, apan siya nga putli nagabuhat ug matarong. 9 Mas maayo pa nga
mopuyo sa lawak sa ibabaw sa balay kaysa mopuyo sa balay uban
ang asawa nga malalison. 10 Ang pangpagana sa daotan nangita sa
pagkadaotan; walay kaluoy nga makit-an sa iyang mga silingan diha
sa iyang mga mata. 11 Sa dihang masilotan na ang matamayon, ang
walay alamag mahimong maalamon, ug sa dihang pahamatngonan ang
maalamon nga tawo, madugangan ang iyang kahibalo. 12 Siya nga
nagabuhat ug matarong nagabantay sa balay sa daotan; iyang ipasukamod
ang daotan ngadto sa pagkagun-ob. 13 Siya nga magasampong sa iyang
mga igdulungog sa mga pagtuaw sa mga kabos, magatuaw usab siya, apan
dili siya patalinghogan. 14 Makapahupay sa kasuko ang gasa sa tago ug
makapahupay sa hilabihan nga kaligutgot ang gasa sa tago. 15 Sa dihang
mapahamtang na ang katarong, magdala kini ug kalipay ngadto sa tawo
nga nagabuhat sa matarong, apan magdala kini ug kalisang sa nagabuhat
ug daotan. 16 Siya nga nahisalaag gikan sa dalan sa panabot, magapahulay
siya ngadto sa tigomanan sa mga patay. 17 Bisan kinsa nga nahigugma sa
kahilayan mahimo nga kabos; siya nga nahigugma sa bino ug lana dili
maadunahan. 18 Ang daotan nga tawo maoy lukat alang sa nagabuhat
ug matarong, ug ang maluibon maoy lukat alang sa matinud-anon.
19 Mas maayo pang magpuyo sa kamingawan kay sa uban ang babaye
nga tigpasiugda ug kasamok ug hilabihan ka bagulbolan. 20 Adunay

bililhon nga bahandi ug lana sa panimalay sa manggialamon, apan usik-usikan lamang kini sa tawong buangbuang. 21 Siya nga nagabuhat ug matarong ug manggiluluy-on— kining tawhana makakaplag ug kinabuhi, pagkamatarong, ug kadungganan. 22 Ang tawong maalamon makakatkat sa siyudad sa mga bantogan, ug mapokan niya ang mga salipdanan nga diin ilang gisaligan. 23 Bisan kinsa nga magabantay sa iyang baba ug sa iyang dila magapahilayo sa iyang kaugalingon sa kasamok. 24 Ang mapahitas-on ug mapasigarbohon nga tawo— "Matamayon" ang iyang ngalan— nagabuhat uban ang mapalabilabihon nga garbo. 25 Ang tinguha sa tapolan makapatay kaniya, kay ang iyang mga kamot nagadumili sa pagtrabaho. 26 Sa tibuok adlaw nagatinguha ug nagatinguha pa gayod siya, apan siya nga nagabuhat ug matarong nagahatag ug wala nagatihiktihik. 27 Dulomtanan ang halad sa tawong daotan; mas dulomtanan pa gayod kini kung dad-on niya kini uban sa daotan nga mga tinguha. 28 Mahanaw ang bakakon nga saksi, apan siya nga nagapatalinghog magasulti sa tanang panahon. 29 Ang usa ka tawong daotan magapagahi sa iyang panagway, apan ang tawong matinud-anon masaligon mahitungod sa iyang mga paagi. 30 Wala gayoy kaalam, wala gayoy panabot, ug wala gayoy tambag nga makabarog batok kang Yahweh. 31 Giandam ang kabayo alang sa adlaw sa pagpakiggubat, apan ang kadaogan iya lamang kang Yahweh.

22

1 Ang maayong ngalan pagapilion labi pa sa dagkong mga bahandi ug ang kaluoy mas maayo pa kay sa plata ug bulawan. 2 Ang adunahan ug kabos nga mga tawo managsama lamang sa niini nga paagi— si Yahweh ang nagbuhat kanilang tanan. 3 Ang mabinantayon nga tawo makakita sa kasamok ug magatago sa iyang kaugalingon, apan ang walay pagtagad mopadayon ug mag-antos tungod niini. 4 Ang ganti sa pagkamapainubsanon ug pagkamahadlokon kang Yahweh mao ang mga bahandi, dungog, ug kinabuhi. 5 Mga tunok ug mga lit-ag ang naglaray sa agianan sa masinupakon; si bisan kinsa nga nagbantay sa iyang kinabuhi mapahilayo gikan kanila. 6 Tudloi ang bata sa dalan nga angay niyang pagaadtoan ug sa dihang matigulang na siya dili siya motalikod gikan niana nga pagpanudlo. 7 Ang adunahan nga mga tawo modumala ibabaw sa mga kabos nga mga tawo ug siya nga nangutang ulipon sa usa nga nagapautang. 8 Siya nga nagpugas sa dili matarong magaani ug kasamok ug ang iyang sungkod sa kapungot mahanaw. 9 Siya nga adunay mata sa pagkamahinatagon pagapanalanginan, kay gipakigbahin niya ang iyang tinapay ngadto sa mga kabos. 10 Papahawaa ang mga matamayon, ug pagulaa ang samokan; ug mohunong ang mga panaglalis ug mga pagtamay. 11 Siya nga nahigugma sa putli nga kasingkasing ug kansang mga pagpanulti malumo, mahimo niyang higala ang hari. 12 Ang mga mata ni Yahweh kanunay nga nagabantay sa kahibalo, apan isalikway niya ang mga pulong sa mabudhion. 13 Ang tawong tapolan moingon, "Adunay liyon sa dalan! Pagapatyon ako diha sa hawan nga mga dapit." 14 Ang baba sa babaye nga mananapaw usa ka lalom nga bung-aw; mosilaob ang kasuko ni Yahweh batok sa tawo nga mahulog niini. 15 Nabugkos ang mga binuang diha sa kasingkasing sa bata, apan ang bunal sa pagpanton magapahawa niini palayo. 16 Siya nga namintaha sa mga kabos nga mga tawo aron madugangan ang iyang bahandi, o paghatag ngadto sa mga adunahan nga tawo, mosangko ngadto sa kawalad-on. 17 Ipapaminaw ang

imong dalunggan ug patalinghogi ang mga pulong sa maalamon ug gamita
ang imong kasingkasing sa akong kahibalo, 18 kay makaayo kanimo kung
ampingan mo kini diha sa imong kinasuloran, kung kining tanan andam
na diha sa imong mga ngabil. 19 Aron nga ang imong pagsalig maanaa kang
Yahweh, gitudlo ko kini kanimo karong adlawa— bisan kanimo. 20 Wala ba
diay ako makasulat alang kanimo ug 30 ka mga panultihong pagpanudlo
ug kahibalo, 21 aron sa pagtudlo kanimo sa kamatuoran niining kasaligan
nga mga pulong, aron makahatag ka ug kasaligan nga mga tubag niadtong
nagpadala kanimo? 22 Ayaw kawati ang kabos tungod kay kabos siya, o
yatakan ang mga nagkinahanglan nga anaa sa ganghaan, 23 kay labanan
ni Yahweh ang ilang kahimtang, ug kawatan niya sa kinabuhi kadtong
nagakawat kanila. 24 Ayaw pagpakighigala sa tawo nga gidumalahan sa
kasuko ug kinahanglan nga dili ka mouban sa tawo nga maligutguton,
25 o tingali ug makakat-on ka sa iyang mga paagi ug motukob ka sa paon
alang sa imong kalag. 26 Ayaw paisip nga usa niadtong mohapak sa mga
kamot, nga nagapasalig sa utang. 27 Kung makulang ka sa pagbayad, unsa
man ang makapahunong sa usa ka tawo sa pagkuha sa higdaanan nga
imong gihigdaan? 28 Ayaw ibalhin ang karaan nga utlanang bato nga
gipahimutang sa imong mga amahan. 29 Nakakita ka ba ug usa ka tawo
nga hanas sa iyang trabaho? Mobarog siya atubangan sa mga hari; dili
siya mobarog atubangan sa mga yano lamang nga mga tawo.

23

1 Sa dihang molingkod ka aron mokaon uban ang magmamando,
pagbantay pag-ayo kung unsa ang anaa sa imong atubangan, 2 ug ibutang
ang kutsilyo sa imong tutonlan kung ikaw ang matang sa tawo nga gusto
mokaon ug daghang pagkaon. 3 Ayaw pagtinguha sa iyang lamiang mga
pagkaon, kay pagkaon kini sa mga bakak. 4 Ayaw paghago ug maayo
aron makaangkon ug bahandi; pagmaalamon aron masayod kung kanus-
a moundang. 5 Tugotan ba nimo ang imong mga mata nga masilaw
niini? Mahanaw lamang kini, kay sigurado gayod nga tugkan kini ug
mga pako sama sa agila ug molupad sa kawanangan. 6 Ayaw kan-a ang
pagkaon sa tawong adunay daotan nga tinan-awan— ug ayaw pagtinguha
sa iyang lamiang mga pagkaon, 7 kay siya ang matang sa tawo nga nag-
ihap sa kantidad sa pagkaon. “Kaon ug inom!” moingon siya kanimo,
apan ang iyang kasingkasing wala diha kanimo. 8 Isuka nimo bisan ang
diyutay nga imong gikaon ug giusik-usikan lang nimo ang imong mga
pagdayeg. 9 Ayaw pakigsulti sa igdulungog sa usa ka buangbuang, kay
tamayon lamang niya ang imong maalamon nga mga pulong. 10 Ayaw
ibalhin ang karaang bato nga utlanan o ilogon ang kaumahan sa mga ilo,
11 kay ang ilang Manluluwas kusgan ug molaban siya sa ilang katungod
batok kanimo. 12 Ibutang sa imong kasingkasing ang pagpanudlo ug sa
imong mga dalunggan ang mga pulong sa kahibalo. 13 Ayaw pagdumili sa
pagpanton sa usa ka bata, kay kung latoson nimo siya ug bunal, dili siya
mamatay. 14 Kinahanglan nga ikaw gayod ang molatos kaniya pinaagi sa
bunal ug moluwas sa iyang kalag gikan sa Seol. 15 Akong anak nga lalaki,
kung maalamon ang imong kasingkasing, nan ang akong kasingkasing
magmaya usab; 16 malipay ang akong kinasuloran sa dihang ang imong
mga ngabil magsulti ug husto. 17 Ayaw itugot nga masina ang imong
kasingkasing sa mga makasasala, apan padayon diha sa pagkahadlok kang

Yahweh sa tibuok adlaw. 18 Sigurado gayod nga adunay kaugmaon ug
dili mahanaw ang imong paglaom. 19 Paminaw- ikaw! - akong anak nga
lalaki, ug pagmaalamon ug giyahi ang imong kasingkasing ngadto sa dalan.
20 Ayaw pakig-uban sa mga palahubog ug sa kusog mokaon ug karne, 21 kay
ang palahubog ug ang kusog mokaon mahimong kabos ug mahinanok nga
magbisti na lamang sila ug mga trapo. 22 Paminawa ang imong amahan
nga maoy nagpakatawo kanimo ug ayaw tamaya ang imong inahan sa
dihang matigulang na siya. 23 Palita ang kamatuoran, apan ayaw kini
ibaligya; pagpalit ug kaalam, pagpanton, ug panabot. 24 Ang amahan sa
matarong maglipay gayod, ug siya nga magpakatawo ug maalamon nga
bata magmaya diha kaniya. 25 Tugoti nga magmaya ang imong amahan
ug imong inahan ug tugoti nga maglipay siya nga maoy nagpakatawo
kanimo. 26 Akong anak nga lalaki, ihatag kanako ang imong kasingkasing
ug ipaniid ang imong mga mata sa akong mga dalan. 27 Kay ang babaye
nga nagbaligya sa iyang dungog usa ka lalom nga bung-aw, ug ang asawa
sa laing lalaki usa ka masigpit nga atabay. 28 Nagpauraray siya nga nag-
atang sama sa kawatan ug padaghanon niya ang mga maluibon taliwala
sa katawhan. 29 Kinsa man ang adunay kaalaot? Kinsa man ang adunay
kasubo? Kinsa man ang adunay mga kaaway? Kinsa man ang adunay
pagbagulbol? Kinsa man ang adunay mga samad nga walay hinungdan?
Kinsa man ang adunay mapula nga mga mata? 30 Kadtong magpabilin
sa pag-inom ug bino, kadtong misulay sa sinagolan nga bino. 31 Ayaw
tan-awa ang bino sa dihang pula na kini, sa dihang mangidlap kini diha
sa baso ug hamloy nga lad-okon. 32 Sa kataposan mamaak kini sama sa
bitin ug molikos kini sama sa udto-udto nga bitin. 33 Makita sa imong
mga mata ang katingalahang mga butang ug ang imong kasingkasing
magapamulong sa sukwahi nga mga butang. 34 Mahisama ka sa natulog
ngadto sa kinahiladman sa kadagatan o naghigda tumoy sa tukon sa layag.
35 “Gibunalan nila ako,” moingon ka, “apan wala ako nasakitan. Gikulata
nila ako, apan wala ko kini mabati. Kanus-a ba ako makamata? Mangita
ako ug laing ilimnon.”

24

1 Ayaw kasina niadtong mga daotan, ni magtinguha sa pagpakig-uban
kanila, 2 tungod kay ang ilang mga kasingkasing naglaraw ug kadaot
ug ang ilang mga ngabil nagsulti mahitungod sa kasamok. 3 Pinaagi
sa kaalam natukod ang balay ug pinaagi sa panabot napabarog kini.
4 Pinaagi sa kahibalo napuno ang mga lawak sa tanang bililhon ug
maanindot nga mga bahandi. 5 Kusgan ang manggugubat sa kaalam,
ug ang tawo sa kahibalo makadugang sa iyang kusog; 6 kay pinaagi sa
maalamon nga paggiya makaasdang ka sa imong pagpakiggubat ug uban
sa daghang mga magtatambag adunay kadaogan. 7 Ang kaalam hataas
kaayo alang sa usa ka buangbuang; wala niya bukha ang iyang baba
diha sa ganghaan. 8 Adunay naglaraw nga magbuhat ug daotan— gitawag
siya sa mga tawo nga agalon sa daotang mga laraw. 9 Sala ang binuang
nga laraw ug biaybiayon sa mga lalaki ang mga matamayon. 10 Kung
magmaluyahon ka uban ang kahadlok sa adlaw sa kasamok, nan diyutay
ra ang imong kusog. 11 Luwasa kadtong gidala ngadto sa kamatayon
ug kupti kadtong nagsusapinday ngadto sa ihawanan. 12 Kung moingon
ka, “Tan-awa, wala kami nasayod mahitungod niini,” ang nagtimbang-
timbang sa kasingkasing wala ba siya makasabot sa imong giingon? Ug

siya nga nagabantay sa imong kinabuhi, wala ba siya masayod niini? Ug
dili ba ihatag sa Dios sa matag usa ang angay kaniya? 13 Akong anak
nga lalaki, pagkaon ug dugos tungod kay maayo kini, tungod kay ang
tinulo sa balayan sa putyokan tam-is sa imong pagtilaw. 14 Mao usab
ang kaalam alang sa imong kalag— kung makaplagan mo kini, aduna
gayoy kaugmaon ug ang imong paglaom dili mahanaw. 15 Ayaw pangatang
sama sa daotan nga mosulong sa balay sa matarong. Ayaw gubaa ang
iyang pinuy-anan! 16 Kay mapukan ang matarong sa makapito ka higayon
ug mobarog pag-usab, apan malaglag ang daotan pinaagi sa katalagman.
17 Ayaw paglipay sa dihang mapukan ang imong kaaway ug ayaw tugoti
nga magmaya ang imong kasingkasing sa dihang mahisukamod siya, 18 o
makakita si Yahweh ug dili na itugot ug iiway niya ang iyang kapungot
diha kaniya. 19 Ayaw kabalaka tungod sa mga nagabuhat ug daotan, ug
ayaw kasina sa mga tawong daotan, 20 kay walay kaugmaon ang tawong
daotan ug pagapalungon ang lampara sa mga tawong daotan. 21 Kahadloki
si Yahweh, ug kahadloki ang hari, akong anak nga lalaki; ayaw pakig-
uban niadtong nakigbatok tali kanila, 22 kay ang ilang katalagman moabot
dayon ug kinsa man ang masayod sa gidak-on sa kalaglagan nga moabot
gikan kanilang duha? 23 Kini usab ang mga panultihon sa maalamon.
Ang dili makatarunganon nga paghukom sa katungod diha sa balaod
dili maayo. 24 Si bisan kinsa nga mosulti ngadto sa sad-an, “Anaa
ka sa katarong,” matinunglo sa mga tawo ug kasilagan sa kanasoran.
25 Apan magmalipayon kadtong mobadlong sa daotan ug ang mga gasa
sa pagkamaayo moabot kanila. 26 Siya nga mohatag ug tinud-anay nga
tubag naghatag usab ug halok sa mga ngabil. 27 Andama ang imong
buluhaton sa gawas, ug himoa nga andam ang tanan alang sa imong
kaugalingon diha sa uma; human niana, tukora ang imong balay. 28 Ayaw
pagsaksi batok sa imong silingan kung wala kay kapasikaran ug ayaw
panglimbong pinaagi sa imong mga ngabil. 29 Ayaw pag-ingon, “buhaton
ko kaniya kung unsa ang iyang gibuhat kanako; balosan ko siya tungod
sa iyang gibuhat.” 30 Miagi ako sa uma sa tawong tapolan, agi sa parasan
sa tawong walay alamag. 31 Mitubo ang mga tunok bisan asa, ang yuta
naputos sa mga sampinit, ug nahugno ang paril nga hinimo sa bato.
32 Unya ako kining nakita ug gihunahuna; mitan-aw ako ug nadawat
ang gitudlo. 33 Ang diyutay nga pagkatulog, ang diyutay nga hinanok,
ang diyutay nga pagkiyugpos sa mga kamot aron mopahulay— 34 ug ang
kawalad-on nagapadulong nga nagpanon nganha kanimo, ug ang imong
mga gikinahanglan sama sa sundalo nga sinangkapan sa hinagiban.

25

1 Kini ang dugang pa nga mga panultihon ni Solomon, nga gikopya
sa mga tawo ni Ezequias, ang hari sa Juda. 2 Mao kini ang himaya sa
Dios aron itago ang usa ka butang, apan ang himaya sa mga hari ang
mosusi niini. 3 Sama nga ang kalangitan alang sa kahitas-an ug ang
kalibotan alang sa kinahiladman, busa dili matukib ang kasingkasing sa
mga hari. 4 Tanggala ang hugaw gikan sa plata ug ang magbubuhat ug
puthaw makagamit sa plata sa iyang binuhat. 5 Bisan pa niana, tanggala
ang mga tawong daotan gikan sa presensya sa hari ug ang iyang trono
matukod pinaagi sa pagbuhat ug matarong. 6 Ayaw pasidunggi ang imong
kaugalingon diha sa presensya sa hari ug ayaw pagbarog diha sa dapit

nga gitagana alang sa bantogan nga mga tawo. 7 Mas maayo nga moingon
siya alang kanimo, “Saka ngari,” kaysa pakaulawan ka diha sa presensya
sa halangdon. Kung unsa imong nasaksihan, 8 ayaw dayon dad-a sa
hukmanan. Kay unsa man ang imong buhaton sa kataposan, sa dihang
pakaulawan ka sa imong silingan? 9 Pakiglantugi sa imong katungod
tali lamang kanimo ug sa imong silingan ug ayaw ibutyag ang tinago sa
uban, 10 o tingali ang usa nga nakadungog kanimo magdala ug kaulawan
nganha kanimo ug ang daotang balita mahitungod kanimo dili mahilom.
11 Ang pagsulti ug pulong nga maayo ang pagkapili, sama sa hulmahan
sa bulawan nga nahimutang sa plata. 12 Sama sa bulawan nga singsing
o alahas nga hinimo sa labing maayo nga bulawan mao ang maalamon
nga pagbadlong alang sa nagapatalinghog nga dalunggan. 13 Sama sa
kabugnaw sa niyebe sa panahon sa ting-ani mao ang matinumanon
nga mensahero alang niadtong nagpadala kaniya; gipasig-uli niya ang
kinabuhi sa iyang mga agalon. 14 nga mapasigarbuhon mahitungod sa
gasa nga wala niya gihatag sama sa mga panganod ug hangin nga walay
ulan. 15 Pinaagi sa pagpailob ang magmamando mahimong malukmay ug
ang malumo nga dila makadugmok sa bukog. 16 Kung makakaplag ka ug
dugos, pagkaon ug insakto lang— kondili, ang pagpasobra niini, masuka
mo lamang kini. 17 Ayaw pakanunaya ang imong tiil sa balay sa imong
silingan, kay mahimong kapoyon siya kanimo ug masilag kanimo. 18 Ang
tawo nga nagdala ug bakak nga pagsaksi batok sa iyang silingan sama sa
usa ka puspos nga gigamit sa pagpakiggubat, o sa espada, o sa hait nga
pana. 19 Ang tawo nga dili matinud-anon nga imong gisaligan sa panahon
sa kasamok sama sa daot nga ngipon o sa tiil nga madakin-as. 20 Sama
sa usa ka tawo nga naghukas ug bisti sa bugnaw nga panahon, o sama sa
suka nga gibubo sa ibabaw sa nagbulabula nga soda, siya nga nagaawit ug
mga alawiton diha sa gibug-atan nga kasingkasing. 21 Kung gigutom ang
imong kaaway, hatagi siya ug pagkaon aron makakaon ug kung giuhaw
siya, hatagi siya ug tubig aron makainom, 22 kay palahon nimo ang mga
baga sa kalayo ngadto sa iyang ulo ug gantihan ka ni Yahweh. 23 Ingon
kasigurado nga magdala gayod ug ulan ang hangin sa amihan, ang usa ka
tawo nga magsulti ug mga tinago makapasuko sa mga panagway. 24 Mas
maayo pa nga magpuyo sa suok sa atop kay sa makig-ipon sa balay kauban
ang babaye nga malalison. 25 Sama sa bugnaw nga mga tubig alang sa
tawo nga giuhaw, mao man usab ang maayo nga balita gikan sa halayo
nga nasod. 26 Sama sa nahugaw nga tinubdan o sa nadaot nga tuboran
mao ang tawo nga maayo nga nadaog atubangan sa daotan nga mga tawo.
27 Dili maayo ang paghinobra ug kaon sa dugos; sama kana sa pagpangita
ug dungog human sa kadungganan. 28 Ang tawo nga walay pagpugong sa
kaugalingon sama sa siyudad nga nalumpag ug walay mga paril.

26

1 Sama sa niyebe sa ting-init o sa ulan sa ting-ani, busa dili angay
pasidunggan ang buangbuang. 2 Sama ka paspas sa goryon ug sa sayaw
nga nagpaingon ug nagpabalik samtang sila naglupad, busa dili makadulot
ang tunglo nga wala nagakaangay. 3 Ang latos alang sa kabayo, ang renda
alang sa asno, ug ang bunal alang sa likod sa mga buangbuang. 4 Ayaw
tubaga ang buangbuang ug moapil sa iyang mga kabuang, o mahisama
ka usab kaniya. 5 Tubaga ang buangbuang ug apil sa iyang kabuang,
aron dili siya mahimong maalamon sa iyang kaugalingong mga mata. 6 Si

bisan kinsa nga magpadala ug mensahe pinaagi sa kamot sa buangbuang
nagputol sa iyang kaugalingong tiil ug miinom sa kadaotan. 7 Ang
panultihon nga anaa sa baba sa mga buangbuang sama lamang sa nagbitay
nga tiil sa mga paralitiko. 8 Ang pagpasidungog sa usa ka buangbuang
sama lamang sa paghigot ug bato sa lambuyog. 9 Ang panultihon nga
anaa sa baba sa mga buangbuang sama lamang sa hubog nga mikab-ot
ug sampinit sa iyang kamot. 10 Ang mamamana nga mosamad sa tanan
sama lamang niadtong nagpatrabaho ug usa ka buang-buang o si bisan
kinsa na lamang nga molabay. 11 Sama sa iro nga mobalik ug kaon
sa iyang sinuka, busa mao usab ang buangbuang nga mousab sa iyang
kabuang. 12 Nakakita ka ba ug tawo nga maalamon sa iyang kaugalingong
mga mata? Mas aduna pay paglaom ang mga buangbuang kay kaniya.
13 Moingon ang tawo nga tapolan, “Adunay liyon sa dalan! Adunay liyon
taliwala sa mga hawanan!” 14 Sama sa pultahan nga masirado ug maabli
pinaagi sa bisagra niini, mao man usab ang tapolan nga tawo nga anaa sa
iyahang higdaanan. 15 Ikab-ot sa tawong tapolan ang iyang kamot ngadto
sa pagkaon apan wala siyay kusog aron sa paghungit niini sa iyang baba.
16 Gilantaw sa tawong tapolan nga mas maalamon pa siya kaysa sa pito ka
tawong adunay panabot. 17 Sama sa tawo nga mogunit sa dalunggan sa iro,
ang lumalabay nga nasuko tungod sa usa ka suliran nga dili iyaha. 18 Sama
sa nasuko nga tawo nga namana gamit ang nagkalayo nga mga udyong,
19 ang tawo nga nanglimbong sa iyang silingan ug moingon, “Wala ba
diay ako nangumidya lang?” 20 Kay ang kakulangon sa sugnod, mapalong
ang kalayo; ug kung walay manglibak mohunong ang panaglalis. 21 Sama
nga ang uling mahimong nagdilaab nga baga ug ang kahoy mahimong
kalayo, mao man usab ang malalison nga tawo nga mohaling sa panag-
away. 22 Sama sa lamiang pagkaon ang mga pulong nga libak; mosulod sila
ngadto sa kinasuloran nga mga bahin sa lawas. 23 Ang plata nga gitabon
sa kulon sama sa nagdilaab nga mga ngabil ug daotan nga kasingkasing.
24 Ang tawo nga nasilag sa uban makatago sa iyang mga gibati pinaagi sa
iyang mga ngabil ug gilimbongan niya ang iyang kaugalingon. 25 Malumo
siya nga mosulti, apan ayaw ug tuo kaniya, tungod kay adunay pito ka
daotan sa iyang kasingkasing. 26 Bisan tuod ug gitabonan sa paglimbong
ang iyang pagdumot, ang iyang kadaotan mapadayag diha sa kadaghanan.
27 Si bisan kinsa nga mokalot ug bung-aw maoy mahulog niini ug ang tawo
nga moligid sa bato maoy maligiran niini. 28 Gikasilagan sa bakakon nga
dila ang mga tawo nga gidugmok niini ug ang maulog-ulogon nga baba
nagdala ug kadaot.

27

1 Ayaw panghambog mahitungod sa ugma, kay wala ka masayod kung
unsa ang dalhon nianang adlawa. 2 Pasagdi nga dayegon ka sa uban
ug dili ang imong kaugalingon nga baba; ang dumuduong ug dili ang
imong kaugalingong mga ngabil. 3 Hunahunaa ang kabug-aton sa bato ug
ang kabug-aton sa balas–mas bug-at pa nianang duha ang pagpanghagit
sa usa ka buangbuang. 4 Adunay kasamok diha sa kapungot ug baha
diha sa kasuko, apan kinsa man ang makabarog diha sa pagpangabugho?
5 Mas maayo pa ang dayag nga pagbadlong kaysa gitagoan nga gugma.
6 Matinud-anon ang mga samad nga gikan sa usa ka higala, apan
mahimong malinlahon ang halok sa usa ka kaaway. 7 Ang tawo nga
nabusog na pag-ayo mobalibad bisan gani sa dugos, apan alang sa tawong

gigutom, ang tanang pait nga butang tam-is. 8 Ang langgam nga nahisalaag
gikan sa iyang salag sama sa tawo nga nahisalaag gikan sa iyang gipuy-
an. 9 Ang pahumot ug ang insenso makapalipay sa kasingkasing, apan ang
kaayo sa usa ka higala mas maayo pa kaysa sa iyang tambag. 10 Ayaw
isalikway ang imong higala ug ang mga higala sa imong amahan, ug
ayaw pag-adto sa balay sa imong igsoon nga lalaki sa panahon sa imong
kalisdanan. Mas maayo pa ang silingan nga anaa sa duol kaysa igsoon
nga atua sa layo. 11 Pagmaalamon, akong anak, ug lipaya ang akong
kasingkasing; unya tubagon ko ang motamay kanako. 12 Sa dihang
makakita ug kagubot ang tawo nga adunay kahibalo, motago siya, apan
mopadayon ang tawong walay alamag ug mag-antos siya tungod niini.
13 Kuhaa ang bisti kung ang tag-iya niini nagbutang ug salapi alang sa
utang sa usa ka dumuduong; ug kuhaa kini kung nagbutang siya ug kwarta
alang sa usa ka babaye nga mananapaw. 14 Si bisan kinsa nga naghatag
ug panalangin sa iyang silingan uban sa makusog nga tingog sayo sa
kabuntagon, kana nga panalangin isipon nga tunglo! 15 Ang malalison
nga asawa sama sa kanunay nga tagaktak sa ulan sa tibuok adlaw; 16 ang
pagpugong kaniya sama sa pagpugong sa hangin, o ang pagsulay sa
paghakop sa lana sa imong tuo nga kamot. 17 Ang puthaw mobaid sa
puthaw; sa samang paagi, ang tawo mobaid sa iyang higala. 18 Siya nga
nag-atiman sa kahoy nga igera magakaon sa bunga niini, ug ang tawo nga
nagpanalipod sa iyang agalon mapasidunggan. 19 Sama nga makita ang
dagway sa tawo kung motan-aw siya sa tubig, busa ang kasingkasing sa
tawo magapakita kung unsa siya nga pagkatawo. 20 Ingon nga dili gayod
matagbaw ang Sheol ug ang Abaddon, busa dili gayod matagbaw ang mga
mata sa tawo. 21 Ang tunawanan alang sa plata ug ang hudnohan alang sa
bulawan; ug masulayan ang tawo sa dihang dayegon siya. 22 Bisan pa ug
imong dugmokon ang buangbuang pinaagi sa lubokanan–uban sa trigo–
apan sa gihapon dili siya biyaan sa iyang pagkabuangbuang. 23 Siguroha
nga nasayod ka sa kahimtang sa panon sa imong mga karnero ug hatagi ug
pagtagad ang panon sa imong mga kanding, 24 kay ang bahandi dili man
molungtad hangtod sa kahangtoran. Molungtad ba ang paghari sa tanang
kaliwatan? 25 Nahanaw ang sagbot ug mitubo ang bag-o ug sa kabukiran
gitigom ang pagkaon alang sa mga baka. 26 Ang mga nating karnero ang
mohatag kanimo ug bisti ug ang mga kanding ang magpahinagbo sa bayad
sa inyong uma. 27 Adunay gatas sa kanding alang sa imong pagkaon–
ang pagkaon alang sa imong panimalay–ug kalan-on alang sa imong mga
sulugoon nga babaye.

28

1 Managan ang mga daotan bisan walay naggukod kanila, apan kadtong
nagbuhat sa matarong mga maisogon sama sa bata nga liyon. 2 Tungod
sa kasaypanan sa usa ka yuta, daghan kini ug mga magmamando, apan
diha sa tawo nga adunay panabot ug kahibalo, molungtad kini sa dugay
nga kapanahonan. 3 Ang tawong kabos nga modaogdaog sa uban pang
tawo nga kabos daw sama lamang nga nakigbugno sa ulan nga nagdaot
sa pagkaon. 4 Kadtong nagsalikway sa balaod nagdayeg sa mga tawong
daotan, apan kadtong mituman sa balaod nakigbatok kanila. 5 Ang mga
tawong daotan dili makasabot sa katarong, apan kadtong nagtinguha
kang Yahweh nakasabot gayod sa tanan. 6 Mas maayo pa ang tawong
kabos nga naglakaw uban ang iyang dungog, kaysa sa tawong adunahan

nga baliko sa iyang mga pamaagi. 7 Siya nga nagtuman sa balaod
usa ka anak nga adunay panabot, apan ang tawo nga kauban sa mga
dakog kaon nagpakaulaw lamang sa iyang amahan. 8 Ang tawo nga
nanginabuhi pinaagi sa pagpabayad ug dako nga tubo nagtigom lamang
sa iyang bahandi alang niadtong adunay kaluoy sa mga tawong kabos.
9 Kung ilingiw sa tawo ang iyang dalunggan aron dili makapaminaw sa
balaod, kasilagan bisan gani ang iyang pag-ampo. 10 Si bisan kinsa nga
mopahisalaag sa mga matarong ngadto sa daotan nga dalan, maunay ug
kahulog sa iyang kaugalingon nga bung-aw, apan ang mga dili sad-an
makaangkon gayod ug maayo nga panulondon. 11 Ang tawong adunahan
maalamon sa iyang kaugalingong mga mata, apan ang tawong kabos nga
adunay panabot maoy makasakop kaniya. 12 Kung adunay kadaogan
alang niadtong nagbuhat kung unsay matarong, adunay dakong himaya,
apan kung mobarog ang mga daotan, motago ang katawhan. 13 Siya
nga nagtago sa iyang mga sala dili gayod mouswag, apan ang tawo nga
mosulti niini ug mosalikway niini kaluy-an gayod. 14 Malipayon gayod
siya nga kanunay nagkinabuhi uban ang pagtahod, apan si bisan kinsa
nga nagapagahi sa iyang kasingkasing mahiagom sa kasamok. 15 Sama sa
nagngulob nga liyon o kadasmagon nga oso ang daotan nga magmamando
sa mga tawong kabos. 16 Ang magmamando nga nakulangan ug panabot
mapintas nga modaogdaog, apan ang tawo nga nasilag sa pagkabakakon
maoy makalugway sa iyang mga adlaw. 17 Kung ang tawo nasad-an
tungod kay nakapaagas siya ug dugo sa tawo, motagotago siya hangtod
sa iyang kamatayon ug wala gayoy motabang kaniya. 18 Si bisan kinsa
nga maglakaw uban ang dungog mapanalipdan, apan ang tawo nga
baliko ang dalan malaglag gayod. 19 Ang tawo nga nagtrabaho sa
iyang yuta makaangkon ug daghang pagkaon, apan si bisan kinsa nga
nagsunod sa walay pulos nga mga tinguha makahiagom gayod sa tumang
kakabos. 20 Ang tawong matinud-anon makaangkon gayod ug dagkong
mga panalangin, apan ang tawo nga naadunahan ug kalit masilotan gayod.
21 Dili maayo ang pagpakita ug pagkapinalabi, apan alang sa usa ka tinapay
mobuhat ug daotan ang tawo. 22 Ang tawo nga tihikan nag-apas sa mga
bahandi, apan wala siya masayod nga moabot kaniya ang kawalad-on.
23 Si bisan kinsa nga nagbadlong sa usa ka tawo mas makaangkon pa ug
labaw nga kaluoy gikan kaniya sa kina-ulahian kaysa niadtong nidayeg
kaniya pinaagi sa iyang dila. 24 Si bisan kinsa nga nangawat sa iyang
amahan ug inahan ug moingon, “Dili kana sala,” kauban siya niadtong
tawo nga molaglag. 25 Ang hakog nga tawo makaaghat ug panagbingkil,
apan ang tawo nga misalig kang Yahweh magmauswagon. 26 Siya nga
mosalig sa iyang kaugalingong kasingkasing usa ka buangbuang, apan ang
maglakaw sa kaalam mahilayo gayod gikan sa kakuyaw. 27 Ang tawo nga
nagahatag sa mga kabos dili gayod makulangan, apan si bisan kinsa nga
mopiyong sa iyang mga mata diha kanila makadawat gayod ug daghang
tunglo. 28 Sa dihang mobarog ang mga tawong daotan, motago ang
katawhan, apan kung mahanaw na ang mga tawong daotan, magkadaghan
gayod kadtong mobuhat sa matarong.

29

1 Ang tawo nga midawat ug daghang mga pagbadlong apan nagpatikig
sa iyang liog moabot ang higayon nga mapukan ug dili na gayod
maayo. 2 Kung kadtong nagabuhat ug matarong modaghan, maglipay

ang katawhan, apan kung ang daotan nga tawo ang magmamando,
manghupaw ang katawhan. 3 Si bisan kinsa nga nahigugma sa kaalam
makalipay sa iyang amahan, apan siya nga nagkig-uban sa mga nagbaligya
ug dungog nagaguba sa iyang bahandi. 4 Ang hari magtukod sa yuta
pinaagi sa katarong, apan siya nga gusto makasapi maoy moguba
niini. 5 Ang tawo nga nag-ulog-ulog sa iyang silingan sama lamang nga
nagbukhad ug pukot alang sa iyang mga tiil. 6 Malit-ag ang tawong
daotan pinaagi sa iyang kaugalingon nga sala, apan siya nga nagbuhat ug
matarong mag-awit ug magmalipayon. 7 Siya nga nagbuhat ug matarong
nag-amping sa katungod sa mga kabos; ang tawong daotan dili makasabot
niana nga kahibalo. 8 Ang mga matamayon nagbutang ug kalayo sa
siyudad, apan kadtong maalamon molikay sa kapungot. 9 Kung adunay
panaglalis sa tawong maalamon ug sa buangbuang, masuko lamang siya
ug mokatawa, ug wala gayoy pagpahulay. 10 Ang mga mamumuno
magdumot kaniya nga walay sala ug pangitaon ang kinabuhi sa mga
matarong. 11 Ipakita gayod sa buangbuang ang tanan niyang kasuko,
apan ang tawong maalamon makapugong niini ug mapailubon sa iyang
kaugalingon. 12 Kung ang magmamando magtagad sa mga bakak, ang
tanan niyang mga kadagkoan mahimong daotan. 13 Ang tawong kabos
ug ang madaogdaogon managsama lamang, kay si Yahweh ang naghatag
ug kahayag sa ilang mga mata. 14 Kung maghukom ang hari sa mga kabos
pinaagi sa kamatuoran, matukod ang iyang trono hangtod sa kahangtoran.
15 Ang bunal ug ang pagpadlong mohatag ug kaalam; apan ang bata nga
gilikay gikan sa pagpanton magpakaulaw sa iyang inahan. 16 Kung ang
mga tawong daotan anaa sa gahom, modagsang ang pagpakasala, apan
kadtong nagbuhat ug matarong makakita sa pagkapukan sa mga tawong
daotan. 17 Pantuna ang imong anak nga lalaki ug papahulayon ka niya;
ug magdala siya ug kalipay sa imong kinabuhi. 18 Diin wala nay makita
nga mga pagpanagna ang mga tawo managdagan, apan bulahan siya nga
nagtuman sa balaod. 19 Dili nimo mabadlong ang mga ulipon pinaagi sa
mga pulong, bisan tuod makasabot siya, magpakahilom lamang gihapon.
20 Nakakita na ba ka ug tawo nga madali-dalion sa iyang gipamulong?
Mas aduna pay paglaom ang usa ka buangbuang kaysa kaniya. 21 Siya
nga mapatuyangon sa iyang ulipon gikan sa iyang pagkabatan-on, adunay
kasamok sa kaulahian niini. 22 Ang masuk-anon nga tawo makapukaw
sa panagbingkil ug ang hanas sa kaligutgot makahimo ug daghang mga
sala. 23 Ang garbo sa tawo makapaubos kaniya; apan siya nga adunay
mapainubsanon nga espiritu mapasidunggan. 24 Siya nga makig-uban
sa mga kawatan masilag sa iyang kaugalingon nga kinabuhi; madungog
niya ang pagtunglo ug walay ikasulti. 25 Ang kahadlok sa tawo naghimo
ug lit-ag, apan siya nga mosalig kang Yahweh mapanalipdan. 26 Daghan
ang nagapangita sa dagway sa magmamando, apan gikan kang Yahweh
moabot ang katarong alang kaniya. 27 Ang walay katarong nga tawo
gidumtan niadtong nagbuhat ug matarong, apan siya nga matarong ang
dalan gidumtan sa mga tawong daotan.

30

1 Ang mga panultihon ni Agur nga anak nga lalaki ni Jaque—ang
panagna: Kining tawhana gipahayag ngadto kang Itiel, kang Itiel ug kang
Ucal: 2 Sigurado gayod nga labaw pa ako kasusama sa mananap kaysa

bisan kinsa nga tawo ug wala akoy panabot sa tawo. 3 Wala ako nakakat-
on sa kaalam, ni aduna akoy kahibalo Kaniya nga Balaan. 4 Kinsa ba
ang miadto sa langit ug mikanaog? Kinsa ba ang nakatigom sa hangin
diha sa walay sulod niyang mga kamot? Kinsa ba ang nakatigom sa
katubigan diha sa panapton? Kinsa ba ang nagpahimutang sa kinutoban
sa kalibotan? Unsa man ang iyang ngalan, ug unsa man ang ngalan sa
iyang anak? Sigurado nga nasayod gayod kamo! 5 Ang matag pulong
sa Dios napamatud-an na, siya ang taming niadtong modangop kaniya.
6 Ayaw dugangi ang iyang mga pulong, o pagabadlongon ka niya, ug
mapamatud-an ka nga bakakon. 7 Naghangyo ako kanimo ug duha ka
butang, ayaw intawon ihikaw kini gikan kanako sa dili pa ako mamatay:
8 Ipahilayo gikan kanako ang mga walay pulos nga pulong ug mga bakak.
Ayaw ako hatagi ug kawalad-on ni mga bahandi, ihatag lamang kanako
ang pagkaon nga akong gikinahanglan. 9 Kay kung hatagan mo ako ug
sobra, tingali ug ilimod ko ikaw ug moingon, “Kinsa man si Yahweh?”
O kung mahimo akong kabos, makapangawat ako ug mapasipad-an ang
ngalan sa akong Dios. 10 Ayaw daota ang ulipon atubangan sa iyang agalon,
o pagatunglohon ka niya ug pagailhon ka nga sad-an. 11 Ang kaliwatan
nga magtunglo sa ilang amahan ug wala magpanalangin sa ilang inahan,
12 mao kana ang kaliwatan nga putli sa ilang kaugalingong mga mata, apan
wala sila nahugasan sa ilang mga hugaw. 13 Mao kana ang kaliwatan—mga
mapahitas-on sa ilang mga mata ug nagpataas sa ilang mga tabontabon sa
mata! — 14 sila ang kaliwatan nga daw mga espada ang ilang mga ngipon,
ug ang ilang mga panga daw mga kutsilyo, mao nga mahimo nilang lamyon
ang mga kabos gikan sa kalibotan ug ang mga nagakinahanglan gikan sa
taliwala sa katawhan. 15 Ang mga alimatok adunay duha ka anak nga
mga baye, “Hatag ug hatag,” mihilak sila. Adunay tulo ka butang nga
dili gayod matagbaw, upat nga dili moiingon ug, “Igo na”: 16 Ang Seol, ang
sabakan nga dili makapanamkon, yuta nga giuhaw sa tubig, ug ang kalayo
nga dili moingon ug, “Igo na.” 17 Ang mata nga nagatamay sa amahan
ug nagasupak sa inahan, pagatukaon ang iyang mga mata pinaagi sa mga
uwak sa walog, ug kan-on siya sa mga agila. 18 Adunay tulo ka mga butang
nga kahibulongan kaayo alang kanako, upat nga dili nako masabtan:
19 ang dalan sa agila sa kawanangan; ang dalan sa bitin nga anaa sa bato;
ang dalan sa sakayan nga anaa sa kinalaloman nga bahin sa dagat; ug
ang dalan sa lalaki uban sa batan-ong babaye. 20 Mao kini ang dalan
sa babaye nga mananapaw— mokaon siya ug iyang trapohan ang iyang
baba ug moingon, “Wala akoy nabuhat nga sayop.” 21 Adunay tulo ka mga
butang nga makapatay-og sa kalibotan ug ang ikaupat dili kini molahutay:
22 kung mahimong hari ang usa ka ulipon; kung ang buangbuang mapuno
sa pagkaon; 23 kung magminyo ang babaye nga gikasilagan; ug kung ang
sulugoong babaye mopuli sa dapit sa iyang agalong babaye. 24 Upat ka
mga butang sa kalibotan nga gagmay apan maalamon kaayo: 25 ang mga
lamigas nga mga binuhat dili kusgan, apan nag-andam sila sa ilang mga
pagkaon panahon sa ting-init; 26 ang mga ilaga sa bato dili kusgan nga
mga binuhat, apan nagbuhat sila sa ilang balay sa kabatoan. 27 Ang
mga dulon walay hari, apan silang tanan magpanon nga han-ay. 28 Ang
taluto, makuptan mo kini sa duha nimo ka mga kamot, apan makita sila
sa mga palasyo sa hari. 29 Adunay tulo ka mga butang nga halangdon
lantawon sa ilang pagtikang ug upat nga halangdon lantawon kung unsa
sila molakaw: 30 ang lion, ang labing kusgan taliwala sa mga ihalas nga

mananap— walay talikdan niini gikan sa tanan; 31 ang hambog nga sunoy;
ang kanding; ug ang hari diin ang iyang mga sundalo anaa sa iyang tupad.
32 Kung ikaw nagpakabuang, nagdayeg sa imong kaugalingon, o naglaraw
ka ug daotan— ibutang ang imong kamot sa imong baba. 33 Ingon nga
ang pagkutaw sa gatas makahimo ug mantekilya ug ingon nga magdugo
ang ilong sa tawo kung lubagon kini, busa ang mga buhat nga gibuhat sa
kasuko magahatag kini ug panagbingkil.

31

1 Ang mga pulong ni Haring Lemuel— ang panagna nga gitudlo sa
iyang inahan. 2 Unsa man, akong anak? Ug unsa man, anak sa akong
sabakan? ug unsa man, anak sa akong mga panaad? — 3 Ayaw ihatag ang
imong kusog sa babaye, o ang imong mga pamaagi niadtong maglaglag
sa mga hari. 4 Dili kini alang sa mga hari, Lemuel, dili kini alang sa mga
hari aron pag-inom sa bino, ni ang mga magmamando aron mangutana,
“Hain man ang isog nga ilimnon?” 5 Tungod kay kung moinom sila,
makalimtan nila kung unsa ang kasugoan, ug yatakan ang mga katungod
sa tanang mga gidaogdaog. 6 Hatagi ug isog nga ilimnon ang mga tawo
nga mangahanaw ug bino niadtong hilabihan ang kasakit. 7 Moinom siya
ug mahikalimtan niya ang iyang kawalad-on ug dili niya mahinumdoman
ang iyang kasamok. 8 Pakigsulti alang niadtong dili makasulti, alang sa
kaayohan sa tanan nga hapit na mangahanaw. 9 Pagsulti ug paghukom
pinaagi sa sukdanan kung unsa ang husto ug labani ang katungod sa mga
kabos ug nagakinahanglan nga mga tawo. 10 Kinsa man ang makakita ug
takos nga asawa? Ang iyang kabililhon labaw pa sa mga alahas. 11 Ang
kasingkasing sa iyang bana mosalig kaniya, ug dili gayod siya mahimong
kabos. 12 Mobuhat gayod siya ug maayong mga butang alang kaniya ug
dili ang daotan sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi. 13 Magpili siya
ug balahibo sa karnero ug lanot sa lino nga tanom, ug magabuhat uban
ang kalipay sa iyang mga kamot. 14 Sama siya sa nagpatigayon nga mga
sakayan; nagdala siya sa iyang pagkaon gikan sa halayo. 15 Mobangon
siya samtang gabii pa ug mohatag ug pagkaon sa iyang panimalay, ug
ibahinbahin niya ang buluhaton alang sa iyang mga sulugoong babaye.
16 Maghunahuna siya ug uma ug paliton kini, uban sa kinitaan sa iyang
mga kamot motanom siya ug paras. 17 Bistihan niya ang iyang kaugalingon
sa kusog ug himoon niyang kusgan ang iyang mga bukton. 18 Makita
niya kung unsa ang maayo nga makaginansya siya; sa tibuok gabii wala
gipalong ang iyang lampara. 19 Gibutang niya ang iyang mga kamot sa
lamboranan, ug iyang gigunitan ang nilubid nga tanod. 20 Gituy-od niya
ang iyang kamot sa mga tawong kabos; gituy-od niya ang iyang kamot
sa mga tawong nanginahanglan. 21 Dili siya mahadlok sa niyebe alang
sa iyang panimalay, kay ang tibuok niya nga panimalay nabistihan sa
dagtom pula. 22 Naghimo siya ug hapin alang sa iyang higdaanan, ug
nagbisti siya ug labing maayo nga tapul nga lino. 23 Inila ang iyang bana
sa mga ganghaan, kung molingkod siya kauban sa mga kadagkoan sa
yuta. 24 Naghimo siya ug lino nga mga panapton ug gibaligya kini, ug
nagbaligya siya ug mga bakus sa mga nagapatigayon. 25 Nabistihan siya
uban ang kusog ug kadungganan, ug mokatawa siya sa dihang moabot
ang panahon. 26 Magabuka siya sa iyang baba uban ang kaalam ug ang
balaod sa pagkamaluluy-on anaa sa iyang dila. 27 Nagabantay siya sa

tanang pamaagi sa iyang panimalay ug dili mokaon sa tinapay nga walay
pulos 28 Mobangon ang iyang mga anak ug tawgon siya ug bulahan ug
ang iyang bana modayeg kaniya, ug moingon, 29 “Daghang buotan nga
mga babaye, apan silang tanan dili makalabaw kanimo.” 30 Ang katahom
malimbongon, ug ang kaanyag walay kapuslanan, apan ang babaye nga
mahinadlokon kang Yahweh, pagadayegon siya. 31 Ihatag kaniya ang
kinitaan sa iyang mga kamot ug tugoti ang iyang mga buhat nga modayeg
kaniya diha sa mga ganghaan.

Ecclesiastes

1 Mao kini ang mga pulong sa Magtutudlo, ang kaliwat ni David ug
hari sa Jerusalem. 2 Miingon ang Magtutudlo niini. “Sama sa aso, sama
sa huyuhoy sa hangin, mahanaw ang tanan, ug nagbilin ug daghang
pangutana. 3 Unsa man ang makuha sa mga tawo gikan sa tanang buhat
nga ilang gihagoan ilalom sa adlaw? 4 Ang usa ka kaliwatan mahanaw, ug
moabot ang laing kaliwatan, apan ang kalibotan magpabilin hangtod sa
kahangtoran. 5 Mosubang ang adlaw, ug mosalop kini ug modalig balik
ngadto sa dapit nga subangan niini pag-usab. 6 Mohuyop ang hangin
ngadto sa habagatan ug molibot sa amihanan, kanunay lamang nagalibot
sa agianan niini ug mobalik pag-usab. 7 Ang tanang kasapaan nagaagas
padulong sa dagat, apan wala gayod napuno ang dagat. Ngadto sa dapit
diin nagaagas ang mga sapa, mobalik kini pag-usab. 8 Ang tanang butang
makaluya, ug walay makapasabot niini. Dili matagbaw ang mata sa
makita niini, bisan paman ang dalunggan dili matagbaw sa madungog
niini. 9 Ang bisan unsa nga nahitabo kaniadto mao gayod ang mahitabo,
ug ang bisan unsa nga nabuhat mao gayod ang buhaton. 10 Walay bag-o
ilalom sa adlaw. Aduna bay butang diin mahimong maingnan, 'Tan-awa,
bag-o kini'? Ang bisan unsa nga naglungtad milungtad na sa dugay nga
panahon, sa kapanahonan nga dugay nang miabot una kanato. 11 Wala
nay bisan usa nga nahinumdom sa mga butang nga nahitabo kaniadto.
Ug sa mga butang nga nahitabo sa nangagi ug ang mahitabo sa umaabot
dili na usab mahinumdoman.” 12 Ako ang Magtutudlo, ug nahimo akong
hari sa Israel diha sa Jerusalem. 13 Gigamit ko ang akong hunahuna sa
pagtuon ug sa pagpangita pinaagi sa kaalam sa tanang butang nga nahimo
ilalom sa langit. Ang pagpangita usa ka makahasol nga buhat nga gihatag
sa Dios sa kaanakan sa katawhan aron pagabuhaton. 14 Nakita ko ang
tanang mga buhat nga nahimo ilalom sa adlaw, ug tan-awa, kining tanan
sama lamang sa aso ug usa ka sulay sa pagbantay sa hangin. 15 Ang
baliko dili na matul-id! Ang nawala dili na maihap! 16 Nakigsulti ako sa
akong kasingkasing nga nag-ingon, “Tan-awa, nakaangkon ako ug dakong
kaalam kaysa tanan nga nag-una kanako sa Jerusalem. Nakita sa akong
hunahuna ang dakong kaalam ug kahibalo.” 17 Busa gigamit ko ang
akong kasingkasing sa pagsayod sa kaalam ug sa pagkabuangbuang ug
pagkawalay pulos. Nasabtan nako nga kini usa ka sulay sa pagbantay sa
hangin. 18 Kay diha sa kadagaya sa kaalam anaa ang tumang suliran, ug
siya nga nagadaghan ang kahibalo nagadaghan ang kasub-anan.

2

1 Miingon ako sa akong kasingkasing, “Dali karon, sulayan ko ikaw
pinaagi sa kalipay. Busa pagpahimulos sa kalipay.” Apan tan-awa,
lumalabay lamang usab kini nga huyuhoy sa hangin. 2 Miingon ako
mahitungod sa pagkatawa, “Binuang kini,” ug mahitungod sa kalingawan,
“Unsa may pulos niini?” 3 Gisusi ko sa akong kasingkasing kung unsaon
pagtagbaw ang akong mga tinguha pinaagi sa bino. Gitugotan ko ang
akong hunahuna sa paggiya kanako pinaagi sa kaalam bisan tuod ug
nagkupot pa ako sa pagkabuangbuang. Buot kong makita kung unsa
ang maayong buhaton sa mga tawo ilalom sa langit panahon sa mga

adlaw sa ilang kinabuhi. 4 Nagbuhat ako ug bantogang mga butang.
Nagtukod ako ug mga balay alang sa akong kaugalingon ug nagtanom ug
mga paras. 5 Naghimo ako ug mga tanaman ug mga suroyanan alang sa
akong kaugalingon; diha niini gitanom ko ang tanang matang sa kahoy
nga mamungag prutas. 6 Nagbuhat akog mga punong sa tubig aron
sa pagpatubig sa lasang diin nagatubo ang mga kahoy. 7 Nagpalit ako
ug mga ulipon nga lalaki ug mga ulipon nga babaye; aduna akoy mga
ulipon nga natawo diha sa akong palasyo. Aduna usab akoy dakong
pundok sa mga baka ug mga karnero, labaw pa kaysa bisan kinsang
hari nga nagdumala una kanako sa Jerusalem. 8 Nagtigom usab akog
plata ug bulawan alang sa akong kaugalingon, ang mga bahandi sa mga
hari ug mga probinsya. Nakakuha ko ug mga mang-aawit nga lalaki ug
babaye alang sa akong kaugalingon, ug mga kalipay gikan sa kaanakan sa
katawhan, mga kabit ug mga asawa. 9 Busa nahimo akong mas bantogan
ug mas dato kaysa tanan nga nahiuna kanako sa Jerusalem, ug ang
akong kaalam nagpabilin kanako. 10 Bisan unsa nga gitinguha sa akong
mga mata, wala ko pugngi ang akong kaugalingon gikan niini. Wala ko
gipugngan ang akong kasingkasing gikan sa bisan unsang kalipay, tungod
kay naglipay ang akong kasingkasing sa tanan nakong kahago ug ang
kalipay maoy akong ganti alang sa tanan nakong buhat. 11 Unya gitan-
aw ko ang tanang buhat nga nahimo sa akong mga kamot, ug sa buhat
nga akong nahimo, apan sa gihapon, ang tanan aso lamang ug usa ka
sulay sa pagbantay sa hangin. Walay makuha niini ilalom sa adlaw.
12 Unya milingi ako aron sa pag-ila sa kaalam, ug sa pagkabuangbuang ug
pagkawalay pulos usab. Kay unsa man ang mabuhat sa sunod nga hari nga
moabot human sa usa ka hari, nga wala pa nabuhat? 13 Unya nasabtan ko
nga bintaha ang kaalam kaysa pagkabuangbuang, sama lamang nga ang
kahayag mas maayo kaysa kangitngit. 14 Ang maalamon nga tawo mogamit
sa iyang mga mata nga anaa sa iyang ulo aron sa pagtan-aw kung asa
siya padulong, apan ang buangbuang magalakaw diha sa kangitngit, bisan
tuod ug nasayod ako nga managsamang kapaingnan ang gitagana alang
sa matag usa. 15 Unya miingon ako sa akong kasingkasing, “Kung unsa
ang mahitabo sa buangbuang, mao usab ang mahitabo kanako. Busa unsa
man ang kalahian kung ako maalamon kaayo?” Nakahukom ako sa akong
kasingkasing, “Sama lamang usab kini sa aso.” 16 Kay ang maalamon,
sama sa buangbuang, dili mahinumdoman sa dugay nga panahon. Sa mga
adlaw nga moabot ang tanang butang mahikalimtan lamang. Mamatay
ang maalamon nga tawo sama lamang nga mamatay ang buangbuang.
17 Busa gikasilagan ko ang kinabuhi tungod kay ang tanang buhat nga
nahimo ilalom sa adlaw daotan nganhi kanako. Tungod kay ang tanang
butang aso lamang ug usa ka sulay sa pagbantay sa hangin. 18 Gidumtan
ko ang tanan nakong nakab-ot nga akong nahimo ilalom sa adlaw tungod
kay igabilin ko lamang kini ngadto sa tawo nga mopuli kanako. 19 Ug
kinsa man ang nasayod kung maalamon siya nga tawo o buangbuang?
Apan mahimo siya nga modumala sa tanang butang nga gitukod sa akong
paghago ug kaalam ilalom sa adlaw. Aso lamang usab kini. 20 Busa nawad-
an ug paglaom ang akong kasingkasing sa tanang buhat nga akong nahimo
ilalom sa adlaw. 21 Kay tingalig adunay nagbuhat uban ang kaalam, uban
ang kahibalo, ug katakos, apan ibilin lamang niya kining tanan ngadto sa
tawo nga wala gayod nagbuhat bisan usa niini. Aso lamang usab kini ug
dakong kadaot. 22 Kay unsa man ang makuha sa tawo nga naghago pag-ayo
ug naningkamot diha sa iyang kasingkasing aron sa paghingpit sa iyang

mga buhat ilalom sa adlaw? 23 Matag adlaw ang iyang bulohaton sakit ug
makahasol, busa panahon sa kagabhion dili makakaplag ug kapahulayan
ang iyang kalag. Aso lamang usab kini. 24 Wala nay laing maayo nga
buhaton ang si bisan kinsa gawas sa pagkaon ug pag-inom ug pagkatagbaw
kung unsa ang maayo diha sa iyang mga buhat. Nakita ko nga kini nga
kamatuoran naggikan sa kamot sa Dios. 25 Kay si kinsa man ang makakaon
o kinsa man ang makabaton ug bisan unsa nga kalipay kung wala ang
Dios? 26 Kay ngadto ni bisan kinsa nga nakapahimuot kaniya, nagahatag
ang Dios ug kaalam, kahibalo, ug kalipay. Bisan paman niini, naghatag
siya ngadto sa makasasala ug buhat sa pagkuha ug pagtigom aron mahatag
niya kini ngadto sa tawo nga nakapahimuot sa Dios. Sama lamang usab
kini sa aso ug usa ka sulay sa pagbantay sa hangin.

3

1 Kay ang tanang butang adunay gitagana nga panahon, ug panahon
alang sa matag katuyoan ilalom sa langit. 2 Adunay panahon sa pagkatawo
ug panahon sa pagkamatay, panahon sa pagtanom ug panahon sa pag-ibot
sa mga tanom, 3 panahon sa pagpatay ug panahon sa pag-ayo, panahon
sa paglumpag ug panahon sa pagtukod. 4 Adunay panahon sa paghilak
ug panahon sa pagkatawa, panahon sa pagbangotan ug panahon sa
pagsayaw, 5 panahon sa paglabay ug mga bato ug panahon sa pagtigom ug
mga bato, panahon sa paggakos sa ubang mga tawo, ug panahon sa pag-
undang gikan sa paggakos. 6 Adunay panahon alang sa pagpangita sa mga
butang ug panahon sa paghunong sa pagpangita, panahon sa pagtipig sa
mga butang ug panahon sa paglabay sa mga butang, 7 panahon sa paggisi
sa bisti ug panahon sa pagtahi sa bisti, panahon sa paghilom ug panahon
sa pagsulti. 8 Adunay panahon sa paghigugma ug panahon sa pagdumot,
panahon alang sa pakiggubat ug panahon alang sa pakigdait. 9 Unsa man
ang makuha sa usa ka nagtrabaho sa iyang kahago? 10 Nakita ko ang buhat
nga gihatag sa Dios sa mga tawo aron humanon. 11 Gihimo sa Dios ang
tanang butang nga tukma alang sa kaugalingong takna niini. Gibutangan
usab niya ug butang nga molungtad ang ilang mga kasingkasing. Apan
dili makasabot ang tawo sa mga buhat nga nahimo sa Dios, gikan sa
ilang sinugdanan hangtod sa ilang kataposan. 12 Nasayod ako nga walay
laing mas maayo alang ni bisan kinsa kaysa paglipay ug sa pagbuhat ug
maayo samtang buhi pa siya— 13 ug nga ang tanan mokaon ug moinom,
ug kinahanglan makasabot unsaon paglipay sa maayong butang nga
moabot gikan sa tanan niyang paghago. Usa kini ka gasa gikan sa Dios.
14 Nasayod ako nga bisan unsa nga gibuhat sa Dios magpadayon hangtod
sa kahangtoran. Walay madugang niini o makuha, tungod kay ang Dios
ang nagbuhat niini aron ang katawhan moduol kaniya uban sa dungog.
15 Ang bisan unsa nga anaa na, anaa nang daan; ang bisan unsa nga
moabotay pa, anaa nang daan. Gihimo sa Dios ang mga tawo sa pagpangita
sa mga butang nga tinago. 16 Ug nakita ko kana ilalom sa adlaw nga
anaa ang pagkadaotan diin kinahanglan adunay hustisya, ug sa dapit sa
pagkamatarong kasagaran makaplagan ang pagkadaotan. 17 Miingon ako
sa akong kasingkasing, “Hukman sa Dios ang matarong ug ang daotan sa
hustong panahon alang sa matag butang ug matag buhat.” 18 Misulti ako
sa akong kasingkasing, “Gisulayan sa Dios ang mga tawo aron makita nila
nga sila daw sama sa mga mananap.” 19 Kay ang mahiagoman sa mga
anak sa tawo ug ang mahiagoman sa mga mananap managsama lamang.
Ang kamatayon sa usa sama sa kamatayon sa uban. Ang gininhawa

managsama alang kanilang tanan. Dili labaw ang tawo ibabaw sa mga mananap. Kay dili ba ang tanang butang gininhawa lamang? 20 Ang tanang butang mopadulong sa samang dapit. Ang tanang butang naggikan sa abog, ug ang tanang butang mobalik ngadto sa abog. 21 Kinsa man ang nakabalo kung ang espiritu sa tawo mopataas ug ang espiritu sa mga mananap mopaubos ngadto sa yuta? 22 Ug namatngonan nako pag-usab nga walay mas maayo alang ni bisan kinsa kaysa paglipay sa iyang buhat, kay mao kana ang gitagana kaniya nga bulohaton. Kinsa man ang makadala kaniya ug balik aron makita kung unsay mahitabo sunod kaniya?

4

1 Sa makausa pa, naghunahuna ako mahitungod sa pagdaog-daog nga nahitabo ilalom sa adlaw. Tan-awa ang mga luha sa dinaog-daog nga mga tawo. Walay tighupay kanila. Ang gahom anaa sa kamot sa mga nagdaog-daog kanila, apan walay nagahupay sa dinaog-daog nga mga tawo. 2 Busa gidayeg ko ang patay nga mga tawo, kadtong nangamatay na, dili ang mga buhi, kadtong mga buhi pa. 3 Apan, labing bulahan pa kaysa duha kadtong tawo nga wala pa matawo, ang tawo nga wala pay nakita nga bisan unsa nga mga daotang binuhatan nga nahimo ilalom sa adlaw. 4 Unya nakita ko nga ang matag buhat sa paghago ug matag batid nga buhat nahimong gikasinahan sa iyang silingan. Kini usab sama sa aso ug usa ka pagsulay sa pagbantay sa hangin. 5 Ang buangbuang maghiyugpos sa iyang mga kamot ug wala nagtrabaho, busa ang iyang pagkaon mao ang iyang kaugalingong unod. 6 Apan mas labing maayo ang usa ka kumkom nga ginansya uban ang hilom nga pagtrabaho kaysa sa duha ka kumkom uban ang pagbuhat nga nagasulay sa pagbantay sa hangin. 7 Unya nahunahunaan ko pag-usab ang mahitungod sa daghan pang kakawangan, daghang nagakahanaw nga aso ilalom sa adlaw. 8 Adunay matang sa tawo nga nag-inusara. Wala siyay si bisan kinsa, walay anak nga lalaki o igsoon nga lalaki. Walay kataposan ang tanan niyang buhat, ug walay katagbawan ang iyang mga mata sa pagbaton ug bahandi. Natingala siya, “Alang kang kinsa man ang akong paghago ug paghikaw sa akong kaugalingon sa kalipay?” Kini usab sama sa aso, usa ka dili maayo nga kahimtang. 9 Mas maayo ang buhat sa duha kaysa usa ka tawo; silang duha makaangkon ug maayo nga bayad alang sa ilang paghago. 10 Kay kung ang usa mapukan, ang usa magbangon sa iyang higala. Apan, magsunod ang kasub-anan niadtong nag-inusara sa dihang mapukan siya kung walay tawo nga magbangon kaniya. 11 Ug kung ang duha mag-uban ug higda, mainitan sila, apan unsaon man sa tawo nga nag-inusara aron mainitan? 12 Mabuntog ang tawo nga nag-inusara, apan makabarog sa pagsulong ang duha, ug lisod bugtoon ang tulo ka lubid sa pisi. 13 Labi pang maayo nga mahimong kabos apan maalamon nga batan-on kaysa usa ka tigulang ug buangbuang nga hari nga dili na kahibalo maminaw sa mga pasidaan. 14 Tinuod kini bisan kung ang batan-on nga lalaki mahimong hari gikan sa bilanggoan, o bisan kung natawo siya nga kabos sa iyang gingharian. 15 Apan, nakita ko ang tanan nga buhi ug nagalakawlakaw ilalom sa adlaw nga nagtugyan sa ilang mga kaugalingon sa laing batan-on nga lalaki nga mibarog isip hari. 16 Walay kinutoban alang sa tanang tawo nga buot motuman sa bag-ong hari, apan sa dili madugay daghan kanila ang dili na magadayeg kaniya. Sa pagkatinuod kini nga kahimtang sama sa aso ug usa ka pagsulay sa pagbantay sa hangin.

5

1 Bantayi ang imong lihok sa dihang moadto ka sa balay sa Dios.
Adto didto aron sa pagpaminaw. Mas maayo pa ang pagpaminaw kaysa
maghalad ug sakripisyo ang mga buangbuang nga wala masayod nga
daotan ang ilang ginabuhat sa kinabuhi. 2 Ayaw pagdali ug sulti sa
imong baba, ug ayaw tugoti ang imong kasingkasing nga dali maghisgot
ug butang atubangan sa Dios. Ang Dios atua sa langit, apan ikaw anaa
sa yuta, busa himoa nga pipila lamang ang imong mga pulong. 3 Kung
aduna kay daghang mga butang nga buhaton ug gikabalak-an, mahimong
makabaton ka ug daotang mga damgo. Ug kung mas daghan ang imong
gisulti nga mga pulong, mahimong mas daghan ang walay pulos nga mga
butang nga imong masulti. 4 Sa dihang maghimo ka ug panumpa sa
Dios, ayaw dugaya ang pagbuhat niini, kay ang Dios wala malipay sa mga
buangbuang. Buhata ang imong gipanumpa nga buhaton. 5 Mas maayo
pa nga dili maghimo ug panumpa kaysa maghimo ka nga dili tumanon.
6 Ayaw tugoti ang imong baba nga mahimong hinungdan nga makasala
ang imong unod. Ayaw pagsulti ngadto sa mensahero sa pari, "Sayop kana
nga pagpanumpa." Nganong pasuk-on man ang Dios pinaagi sa bakak
nga panumpa, ug hagiton ang Dios sa paglaglag sa buhat sa imong mga
kamot? 7 Kay sa daghan nga mga damgo, sa daghan nga mga pulong,
anaa usab ang walay kapuslanan nga aso. Busa kahadloki ang Dios. 8 Sa
dihang makita mo ang tawong kabos nga gidaog-daog ug gihikawan sa
katarong ug husto nga pagtagad sa imong probinsya, ayaw kahibulong
ingon nga walay nakabalo, tungod kay adunay labaw nga mga tawo nga
nagtan-aw niadtong ubos kanila, ug adunay mas labaw pa ibabaw kanila.
9 Dugang pa niini, alang sa tanan ang abot sa yuta, ug ang hari mismo maoy
magakuha sa abot gikan sa kaumahan. 10 Si bisan kinsa nga nahigugma
sa plata dili gayod matagbaw sa plata, ug si bisan kinsa nga nahigugma
sa katigayonan mangandoy pa gayod ug mas daghan pa. Kini, usab, sama
sa aso. 11 Sa dihang magadaghan ang imong bahandi, magadaghan usab
ang mga tawo nga mohurot niini. Unsa may pulos sa bahandi sa nanag-
iya niini gawas sa pagtan-aw niini uban sa iyang mga mata? 12 Matam-
is gayod ang tulog sa tawo nga nanarbaho, bisan kung gamay lang ang
iyang gikaon o daghan, apan ang bahandi sa dato nga tawo dili magtugot
kaniya nga mahinanok sa pagtulog. 13 Adunay hilabihan ka daotan nga
akong nakita ilalom sa adlaw: mga bahandi nga gitagoan sa tag-iya, nga
misangpot sa iyang kaugalingong kaalaot. 14 Sa dihang mawad-an ang dato
nga tawo sa iyang bahandi pinaagi sa daotan nga pagpatigayon, ang iyang
kaugalingong anak nga lalaki, iyang giatiman isip amahan, wala gayoy
bisan unsa nga mabilin sa iyang kamot. 15 Ingon nga ang tawo nahimugso
nga hubo gikan sa tagoangkan sa iyang inahan, ug mobiya usab siya nga
hubo niining kinabuhia. Walay madala ang iyang mga kamot gikan sa
iyang buhat. 16 Usa pa ka hilabihan ka daotan mao nga sa paagi nga miabot
ang tawo, sama usab niana nga paagi ang iyang pagbiya. Busa unsa man
ang makuha ni bisan kinsa sa pagbuhat alang sa hangin? 17 Sa panahon
sa iyang mga adlaw nagakaon siya uban ang kangitngit ug hilabihan nga
nag-antos sa sakit ug kaligutgot. 18 Tan-awa, ang nakita nako nga maayo ug
haom mao ang pagkaon ug pag-inom ug paglipay sa abot gikan sa tanan
natong buhat, samtang nagbuhat kita ilalom sa adlaw panahon sa mga
adlaw niini nga kinabuhi nga gihatag sa Dios kanato. Kay mao kini ang
bulohaton nga gibilin ngadto sa tawo. 19 Si bisan kinsa nga gihatagan sa
Dios sa bahandi ug katigayonan ug katakos sa pagdawat sa iyang bahin ug

paglipay sa iyang buhat—usa kini ka gasa gikan sa Dios. 20 Kay dili niya
kanunay hinumdoman ang mga adlaw sa iyang kinabuhi, tungod kay ang
Dios maghatag kaniya ug daghang bulohaton nga makalipay kaniya sa
pagbuhat.

6

1 Adunay daotan nga akong nakita ilalom sa adlaw, ug hilabihan ka
daotan kini alang sa mga tawo. 2 Mahimong maghatag ang Dios ug
mga bahandi, katigayonan, ug kadungganan sa usa ka tawo aron walay
makulang sa iyang gitinguha alang sa iyang kaugalingon, apan ang Dios
wala maghatag kaniya ug katakos sa paglipay niini. Hinuon, ang ubang
tawo ang migamit sa iyang mga kabtangan. Kini sama sa aso, usa ka
daotan nga kasakit. 3 Kung ang tawo gihatagan ug gatosan ka mga anak
ug magapuyo sa daghang katuigan, aron daghan ang mga adlaw sa iyang
katuigan, apan kung wala natagbaw ang iyang kasingkasing sa maayo
ug wala siya gilubong uban ang dungog, busa makasulti ako nga mas
maayo pa ang bata nga patay na nga nahimugso kaysa kaniya. 4 Bisan
tuod kana nga bata nahimugso sa kakawangan ug namatay sa kangitngit,
ug ang ngalan niini nagpabilin sa tago. 5 Bisan kung kini nga bata wala
nakakita sa adlaw o nasayod sa bisan unsang butang, nakapahulay na
kini bisan ang tawo wala pa. 6 Bisan kung ang usa ka tawo magpuyo
sa duha ka libo ka tuig apan wala nakatuon sa paglipay sa mga maayong
butang, mopadulong siya sa samang dapit nga padulngan sa tanan. 7 Bisan
ang tanang buhat sa tawo mao ang pagpuno sa iyang baba, apan wala
napuno ang iyang kagana. 8 Sa pagkatinuod, unsa man ang nakabintaha
sa usa ka maalaom nga tawo ngadto sa buangbuang? Unsa man ang
nakabintaha nga nabatonan sa kabos nga tawo bisan kung nasayod siya
unsaon paglihok atubangan sa ubang mga tawo? 9 Mas maayo nga
matagbaw sa kung unsa ang nakita sa mga mata kaysa magtinguha sa
gitinguha sa naglatagaw nga kagana, diin sama usab sa aso ug usa ka
pagsulay sa pagbantay sa hangin. 10 Kung unsa kadtong anaa nang daan
gihatagan nang daan ug ngalan, ug nasayran nang daan kung sa unsa
gisusama ang tawo. Busa mahimong walay pulos nga makiglalis sa tawo
nga gamhanang maghuhukom sa tanan. 11 Kung mas daghan ang mga
pulong nga isulti, mas daghan ang kakawangan, busa unsa ang kapuslanan
niini sa tawo? 12 Kay kinsa man ang nasayod kung unsa ang maayo alang
sa kinabuhi sa tawo sa panahon sa iyang walay kapuslanan ug inihap nga
mga adlaw nga daw miagi lamang siya sama sa anino? Kinsa man ang
makasulti sa tawo kung unsa ang moabot ilalom sa adlaw human siya
mamatay?

7

1 Ang maayong ngalan mas maayo kaysa mahalon nga pahumot, ug ang
adlaw sa kamatayon mas maayo kaysa adlaw sa pagkahimugso. 2 Mas
maayo nga moadto sa balay sa pagbangotan kaysa balay sa pagkombira,
kay ang pagbangotan moabot ngadto sa tanang katawhan sa kataposan
sa kinabuhi, busa ang buhi nga mga tawo angay magtipig niini ngadto
sa kasingkasing. 3 Ang kasubo mas maayo kaysa pagkatawa, kay human
sa kagul-anan sa panagway moabot ang kalipay sa kasingkasing. 4 Ang
kasingkasing sa malaamon anaa sa balay sa nagbangotan, apan ang
kasingkasing sa buangbuang anaa sa balay sa nagkombira. 5 Mas maayo
nga maminaw sa pagbadlong sa maalamon kaysa maminaw sa awit sa

buangbuang. 6 Kay sama sa piti-piti sa mga tunok nga nagkalayo ilalom
sa kolon, sama usab niana ang pagkatawa sa mga buangbuang. Kini,
usab, sama sa aso. 7 Sa pagkatinuod ang pagpangayo ug kwarta pinaagi
sa pagpanghulga makapabuang sa maalamon nga tawo, ug ang suhol
makadaot sa kasingkasing. 8 Mas maayo ang kataposan sa usa ka butang
kaysa sinugdanan; ug ang katawhan nga mapailubon sa espiritu mas
maayo kaysa mapahitas-on sa espiritu. 9 Ayaw dayon kasuko diha sa
imong espiritu, kay ang kasuko nagpuyo sa mga kasingkasing sa mga
buangbuang. 10 Ayaw pagsulti, "Nganong mas maayo man ang mga
adlaw kaysa niining adlawa karon?" Kay dili kini tungod sa kaalam
nga ikaw mangutana niini nga pangutana. 11 Ang kaalam sama ka
maayo sa mahinungdanon nga mga butang nga atong mapanunod gikan
sa atong mga katigulangan. Makahatag kini ug kaayohan niadtong
makakita sa adlaw. 12 Kay ang kaalam makapanalipod sama sa salapi nga
makapanalipod, apan ang nakamaayo sa kahibalo mao nga ang kaalam
makahatag ug kinabuhi niadtong nakabaton niini. 13 Hunahunaa ang
mga buhat sa Dios: Kinsa man ang makatul-id sa bisan unsang butang
nga iyang gihimo nga baliko? 14 Sa dihang maayo ang panahon, pagpuyo
nga malipayon niana nga maayo nga panahon, apan sa dihang dili maayo
ang higayon, hunahunaa kini: Gitugot sa Dios nga maanaa kining duha
sa samang higayon. Kay niini nga hinungdan, walay bisan usa nga
makakaplag sa bisan unsang butang nga moabot sunod kaniya. 15 Nakita
ko ang daghang mga butang sa walay pulos nakong mga adlaw. Adunay
mga tawong matarong nga mahanaw bisan pa sa ilang pagkamatarong,
ug adunay mga tawong daotan nga nalugwayan ang kinabuhi bisan sa
ilang pagkadaotan. 16 Ayaw pagpakamatarong sa imong kaugalingon,
pagmaalamon sa imong kaugalingong mga mata. Nganong kinahanglan
mo mang laglagon ang imong kaugalingon? 17 Ayaw pagpakadaotan o
pagpakabuang kaayo. Nganong kinahanglan man nga mamatay ka sa dili
pa nimo panahon? 18 Maayo nga kuptan mo gayod kining kaalam, ug
kinahanglan nga dili nimo buhian ang pagkamatarong. Kay ang tawo nga
adunay kahadlok sa Dios makabuhat sa tanan niyang mga katungdanan.
19 Ang kaalam gamhanan diha sa maalamon nga tawo, labaw pa sa
napulo ka mga pangulo sa siyudad. 20 Walay matarong nga tawo sa
kalibotan nga nagbuhat ug maayo ug dili makasala. 21 Ayaw paminaw sa
mga pulong nga gipanulti, tungod kay basin madungog nimo ang imong
sulugoon nga magtunglo kanimo. 22 Sa samang paagi, nasayod ka sa imong
kaugalingon nga sa imong kasingkasing usab kanunay kang nanunglo sa
uban. 23 Kining tanan akong napamatud-an pinaagi sa kaalam. Miingon
ako, "Magmaalamon ako," apan labaw pa kini sa akong mabuhat. 24 Ang
kaalam lapad ug lalom kaayo. Kinsa man ang makakaplag niini? 25 Milingi
ang akong kasingkasing aron magtuon ug magtuki ug mangita sa kaalam
ug mga pagpasabot sa kamatuoran, ug sa pagsabot nga ang daotan
buangbuang ug ang pagka walay pulos pagkabuangbuang. 26 Nakaplagan
ko ang labing pait kaysa kamatayon ang si bisan kinsa nga babaye nga
ang kasingkasing puno sa mga lit-ag ug mga pukot, ug ang mga kamot
daw mga kadina. Si bisan kinsa nga magapahimuot sa Dios makagawas
gikan kaniya, apan ang makasasala pagakuhaon niya. 27 "Hunahunaa
kung unsa ang akong nasayran," miingon ang Magtutudlo. "Nagadugang
ug anam ang akong nasayran aron makita ang pagpasabot sa kamatuoran.
28 Mao gihapon kini ang akong gipangita, apan wala nako kini nakaplagi.
Nakaplagan ko ang usa ka matarong nga tawo taliwala sa liboan, apan

wala nako nakaplagi ang usa ka babaye taliwala niadtong tanan. 29 Mao
lamang kini ang akong nasayran: gibuhat sa Dios ang katawhan nga matul-
id, apan nagpalayo sila ug nangita sa daghang kalisdanan."

8

1 Kinsa man ang maalamon nga tawo? Kinsa man ang nasayod sa
pasabot sa mga panghitabo sa kinabuhi? Ang kaalam nga anaa sa tawo
makapadan-ag sa iyang dagway, ug ang kaisog sa iyang panagway mausab.
2 Tambagan ko ikaw nga magtuman sa mando sa hari tungod sa panumpa
sa Dios sa pagpanalipod kaniya. 3 Ayaw pagdali sa paghawa sa iyang
presensya, ug ayaw pagbarog sa pagtabang sa sayop nga mga butang, kay
buhaton sa hari kung unsa ang iyang mga gitinguha. 4 Ang pulong sa
hari maoy matuman, busa kinsa man ang mosulti ngadto kaniya, "Unsa
man ang imong gibuhat?" 5 Si bisan kinsa ang magtipig sa mga mando
sa hari makalikay sa kadaot. Ang kasingkasing sa maalamon nga tawo
makaila sa husto nga hukom ug panahon sa pagbuhat. 6 Kay ang matag
butang adunay hustong tubag ug panahon aron sa pagtubag, tungod kay
hilabihan ang mga kasamok sa tawo. 7 Walay usa nga nasayod kung
unsa ang mahitabo sa sunod. Kinsa man ang makasulti kaniya kung
unsa ang moabot? 8 Walay usa nga magdumala sa iyang gininhawa
ingon nga makapahunong siya sa gininhawa, ug walay usa nga adunay
gahum sa iyang kamatayon. Walay usa sa kasundalohan nga mahimulag
atol sa gubat, ug ang pagkadautan dili makaluwas niadtong iyang mga
giulipon. 9 Nakaamgo ako niining tanan; Kinasingkasing kong gituman ang
tanang matang sa buhat nga gipabuhat matag adlaw. Adunay panahon
diin ang usa ka tawo adunay gahom sa pagdaugdaug sa laing tawo
aron sa pagpasakit niini. 10 Busa nakita ko ang daotan nga gilubong
diha sa kadaghanan. Gikuha sila gikan sa balaang dapit ug gilubong
ug gidayeg sa mga tawo sa siyudad diin nagbuhat sila sa ilang daotan
nga mga binuhatan. Kini usab walay kapuslanan. 11 Kung ang hukom
batok sa daotang binuhatan wala gipatuman dayon, makapadani kini
sa mga kasingkasing sa katawhan mga magbuhat ug daotan. 12 Bisan
pa kung ang makasasala magbuhat ug daotan sa gatosan ka higayon ug
padayon nga mabuhi sa taas nga panahon, apan nasayod ako nga maayo
ang mahitabo niadtong nagtahod sa Dios, nga nagpasidungog sa iyang
presensya uban kanila. 13 Apan dili mahimong maayo ang mahitabo
sa daotang tawo; ang iyang kinabuhi dili malugwayan. Ang iyang mga
adlaw sama sa naglupad nga anino tungod kay wala siya nagpasidungog
sa Dios. 14 Adunay lain pang walay pulos nga aso—usa ka butang nga
nahimo sa kalibotan. Mga butang nga mahitabo ngadto sa matarong
nga mga tawo sama nga mahitabo ngadto sa daotan nga mga tawo, ug
mga butang nga mahitabo ngadto sa daotan nga mga tawo sama nga
mahitabo kini ngadto sa matarong nga mga tawo. Magsulti ako nga
kini usab walay pulos sama sa aso. 15 Busa nagsugyot ako ug kalipay,
tungod kay ang tawo wala nay maayong buhaton ilalom sa adlaw gawas
sa pagkaon ug pag-inom ug pagmalipayon. Kalipay kini nga magduyog
kaniya sa iyang pagpaningkamot sa tanang mga adlaw sa iyang kinabuhi
nga gihatag sa Dios kaniya ilalom sa adlaw. 16 Sa dihang gigamit nako ang
akong kasingkasing aron sa pagpakigsayod ug sa pagsabot sa buhat nga
nahitabo sa kalibotan, mga buhat nga kanunay nahimo nga walay tulog sa
kagabhion o sa adlaw, 17 unya akong gihunahuna ang tanang mga buhat
sa Dios, ug nga ang tawo dili makasabot sa buhat nga nahimo ilalom sa

adlaw. Bisan unsaon sa pagpaningkamot sa tawo aron makakaplag ug katubagan, dili niya kini makaplagan. Bisan pa ug ang maalamon nga tawo nagtuo nga nasayod siya, apan wala gayod siya nasayod.

9

1 Kay namalandong ako mahitungod niining tanan sa akong hunahuna
aron sa pagsabot mahitungod sa matarong ug maalamon nga mga tawo ug
sa ilang mga binuhatan. Silang tanan anaa sa kamot sa Dios. Walay usa
nga masayod kung ang gugma o kasuko moabot ngadto sa usa ka tawo.
2 Ang matag usa adunay managsamang kapadulngan. Ang managsamang
kapadulngan naghulat sa matarong nga mga tawo ug daotan, ang maayo,
ang hinlo ug ang dili hinlo, ug ang naghalad ug ang wala naghalad. Ingon
nga ang maayong mga tawo mamatay, busa ang makasasala mamatay
usab. Sama nga ang usa ka tawo nanumpa nga mamatay, mao usab
ang tawo nga nahadlok nga maghimo sa panumpa. 3 Adunay daotan nga
kapadulngan ang tanan nga nahimo ilalom sa adlaw, usa ka kapaingnan
alang sa tanan. Ang kasingkasing sa mga tawo puno sa kadaotan, ug ang
kasuko anaa sa ilang mga kasingkasing samtang buhi pa sila. Busa human
niana moadto sila sa mga patay. 4 Kay ang matag usa nga nahiusa ngadto
sa tanang buhi, adunay paglaom, sama sa buhi nga iro kaysa patay nga
liyon. 5 Kay ang buhi nga mga tawo nasayod nga sila mamatay, apan
ang mga patay walay nasayran nga bisan unsang butang. Dili na sila
makaangkon ug bisan unsa nga ganti tungod kay gilimtan na ang ilang
panumdoman. 6 Ang ilang gugma, kasuko, ug ang kasina nahanaw na sa
dugay nga panahon. Wala na gayod silay luna pag-usab sa bisan unsang
butang nga nahimo ilalom sa adlaw. 7 Adto sa imong dalan, kan-a ang
imong tinapay inubanan sa kalipay, ug imna ang imong bino inubanan
sa malipayon nga kasingkasing, kay uyonan sa Dios ang pagsaulog sa
maayong mga buhat. 8 Paputia kanunay ang imong mga bisti ug dihogi ang
imong ulo sa lana. 9 Pagpuyo nga malipayon uban ang imong hinigugmang
asawa sa tanang mga adlaw sa imong kinabuhi nga walay kapuslanan,
mga adlaw nga gihatag sa Dios kanimo ilalom sa adlaw panahon sa
imong mga adlaw nga walay kapuslanan. Mao kana ang imong ganti
sa kinabuhi alang sa imong mga buhat ilalom sa adlaw. 10 Bisan unsa
nga makaplagan sa imong kamot nga buhaton, buhata kini inubanan sa
imong kusog, tungod kay walay buhat o pagpasabot o kahibalo o kaalam
sa Seol, diin ikaw moadto. 11 Nakakita ako ug pipila ka mga maayong
butang ilalom sa adlaw: Ang lumba dili alang sa paspas nga mga tawo.
Ang gubat dili alang sa kusgan nga mga tawo. Ang tinapay dili alang sa
maalamon nga mga tawo. Ang kadato dili alang sa mga tawo nga adunay
pagsabot. Ang pagdapig dili alang sa mga tawo nga adunay kahibalo.
Hinuon, ang panahon ug kahigayonan makaapekto kanilang tanan. 12 Kay
walay nasayod sa takna sa iyang kamatayon, sama sa isda nga nabitik sa
pukot sa kamatayon, o sama sa mga langgam nga naigo sa pana. Sama
sa mga mananap, ang mga tawo nabilanggo sa daotan nga kapanahonan
nga sa kalit lang nahitabo kanila. 13 Nakita ko usab ang kaalam ilalom sa
adlaw sa paagi nga daw dako kaayo alang kanako. 14 Adunay gamay nga
siyudad nga aduna na lamang pipila ka tawo niini, ug ang bantogang hari
miabot batok niini ug gilibotan kini ug nagtukod ug dako nga baluarte
batok niini. 15 Karon sa maong siyudad adunay nakaplagan nga kabos,
tawo nga maalamon, pinaagi sa iyang kaalam naluwas ang siyudad. Apan
sa wala madugay, walay nakahinumdom nianang kabos nga tawo. 16 Busa

napamatud-an nako, “Ang kaalam mas maayo kaysa kusog, apan ang
kaalam sa kabos nga tawo gibiaybiay, ug ang iyang mga pulong wala
gidungog.” 17 Ang mga pulong sa maalamon nga mga tawo nga gisulti
sa hilom gidungog kaysa singgit sa bisan kinsa nga magmamando taliwala
sa mga buangbuang. 18 Ang kaalam mas maayo kaysa mga hinagiban sa
gubat, apan ang makasasala makadaot gayod sa maayo.

10

1 Sama sa patay nga langaw nga nakapabaho sa pahumot, busa ang
diyutay nga binuang makatabon sa kaalam ug sa kadungganan. 2 Ang
kasingkasing sa maalamon nga tawo anaa sa tuo, apan ang kasingkasing
sa buangbuang anaa sa wala. 3 Sa dihang ang buangbuang magalakaw
sa dalan, ang iyang panghunahuna walay pulos, nagpamatuod ngadto
sa tanan nga buangbuang siya. 4 Kung ang pagbati sa magmamando
mosilaob batok kanimo, ayaw biya-i ang imong buluhaton. Ang kalumo
makapakunhod sa dakong kasuko. 5 Adunay daotan nga akong nakita
ilalom sa adlaw, usa ka matang sa sayop nga magaabot gikan sa usa
ka magmamando. 6 Ang mga buangbuang gihatagan ug katungdanan,
apan ang malamposon nga mga tawo gihatagan ug ubos nga katungdanan.
7 Nakita nako ang mga ulipon nga nagsakay sa mga kabayo, ug ang
malamposon nga tawo naglakaw sama sa mga ulipon ngadto sa yuta.
8 Si bisan kinsa nga mokalot ug bangag mahimong mahulog niini, ug sa
bisan kanus-a nga adunay usa ka tawo nga moguba sa paril, mapaakan sa
bitin. 9 Si bisan kinsa nga magbuak sa mga bato mahimong masakitan
niini, ug ang tawo nga magbugha ug kahoy mamiligro pinaagi niini.
10 Kung ang sundang habol, ug wala kini gibaid sa tawo, kinahanglan
mogamit siya ug kusog, apan ang kaalam maghatag ug kaayohan alang
sa kalamposan. 11 Kung ang bitin makapaak sa dili pa kini lamaton, walay
bintaha alang sa manglamat. 12 Ang mga pulong sa baba sa maalamon
nga tawo maluloy-on, apan ang mga ngabil sa buangbuang magatulon sa
iyang kaugalingon. 13 Sama sa mga pulong nga nagsugod sa pag-awas
gikan sa baba sa buangbuang, mogawas ang pagkabuangbuang, ug sa
kataposan magaawas sa iyang baba ang daotan nga pagkabuangbuang.
14 Ang buangbuang magapadaghan sa mga pulong, apan walay nasayod
kung unsa ang moabot. Kinsa man ang nasayod kung unsa ang moabot
sunod kaniya? 15 Ang pagkugi sa mga buangbuang makahago kanila, busa
wala sila nasayod bisan sa dalan paingon sa lungsod. 16 Alaot ikaw, yuta,
kung ang imong hari usa ka batan-ong lalaki, ug kung ang imong mga
pangulo nagsugod sa pagpakombira sa kabuntagon! 17 Apan bulahan ikaw,
yuta, kung ang imong hari anak sa mga halangdon, ug kung ang imong
mga pangulo magakaon sa husto nga takna, alang sa kusog, ug dili alang
sa pagkapalahubog! 18 Tungod sa pagkatapolan ang atop mahugno, ug
tungod sa walay gibuhat nga mga kamot ang balay magatulo. 19 Ang mga
tawo mag-andam ug pagkaon alang sa pagkatawa, ang bino magadala ug
kalipay sa kinabuhi, ug ang salapi magahatag sa panginahanglanon alang
sa tanang butang. 20 Ayaw tungloha ang hari, bisan sa imong hunahuna,
ug ayaw tungloha ang adunahan nga mga tawo sa imong higdaanan. Kay
basin ang langgam sa kawanangan magdala sa imong mga pulong; bisan
unsang adunay mga pako makahimo sa pagpakaylap sa maong butang.

11

1 Ipaanod ang imong tinapay ngadto sa katubigan, kay makaplagan
ra nimo kini pagkahuman sa daghang mga adlaw. 2 Angaya kini
ngadto sa pito, bisan pa sa walo ka mga tawo, kay wala ka masayod
kung unsa ang mga katalagman nga moabot sa kalibotan. 3 Kung ang
kapanganoran puno sa ulan, ilang pahubsan ang ilang kaugalingon ngadto
sa kalibotan, ug kung ang usa ka kahoy matumba sa habagatan o sa
amihang bahin, bisan asa matumba ang kahoy, magpabilin kini didto.
4 Kinsa kadtong magabantay sa hangin tingali dili makatanom, ug kinsa
kadtong magabantay sa panganod tingali dili makaani. 5 Sama ra nga wala
ka masayod sa agianan sa hangin, ni giunsa pagtubo sa mga bukog sa
bata nga anaa sa tagoangkan sa nagmabdos, ingon man usab nga wala ka
masayod sa tanang buhat sa Dios, nga nagbuhat sa tanan. 6 Sa kabuntagon
ipugas ang imong binhi; hangtod sa kagabhion, hangtod kinahanglan
pa, padayon sa pagpamuhat pinaagi sa imong mga kamot, kay wala ka
nasayod kung asa ang dili mouswag, kung sa buntag o sa gabii, o kini o
kana, o managsama ba sila nga maayo. 7 Sa pagkatinuod ang kahayag
tam-is, ug makalipay kini nga butang alang sa mga mata nga makakita
sa adlaw. 8 Kung nabuhi ang usa ka tawo sa daghang mga katuigan,
tugoti siya nga magmalipayon diha kanilang tanan, apan tugoti siya nga
mamalandong mahitungod sa umaabot nga mga adlaw sa kangitngit, kay
daghan kining mga adlawa. Ang tanang butang nga moabot mawala sama
sa aso. 9 Paglipay, batan-ong lalaki, sa imong pagkabatan-on, ug tugoti nga
magmaya ang imong kasingkasing sa mga adlaw sa imong pagkabatan-
on. Ipadayon ang maayong tinguha sa imong kasingkasing, ug kung
unsa man ang makita sa imong mga mata. Apan, hibaloi nga ang Dios
magdala kanimo ngadto sa paghukom alang sa tanan niining mga butanga.
10 Kuhaa ang kasuko gikan sa imong kasingkasing, ug ayaw tagda ang bisan
unsang sakit sa imong lawas, tungod kay ang pagkabatan-on ug ang kusog
niini sama lamang sa aso.

12

1 Hinumdomi usab ang imong Magbubuhat sa mga adlaw sa imong
pagkabatan-on, sa dili pa moabot ang adlaw sa kalisdanan, ug sa dili pa
moabot ang katuigan sa dihang moingon ka, “Wala akoy kalipay kanila,”
2 buhata kini sa dili pa mongitngit ang kahayag sa adlaw, sa bulan ug sa
mga bituon, ug ang mga dag-om sa panganod mobalik pagkahuman sa
ulan. 3 Mao na kana ang takna sa dihang mangurog ang magbalantay sa
palasyo, ug ang kusgan nga mga tawo makaluhod, ug ang mga babaye
nga naggaling moundang tungod kay gamay na lamang sila, ug kadtong
nagdungaw sa mga bintana dili na makaklaro. 4 Mao na kana ang takna
sa dihang masirado ang mga pultahan sa kadalanan, ug ang tingog sa
paggaling mohunong, sa dihang makuratan ang tawo sa huni sa usa ka
langgam, ug ang tingog sa babaye nga nag-awit mawala. 5 Mao na kana
ang takna sa dihang ang mga tawo mahadlok sa kahabog ug sa kakuyaw
daplin sa dalan, ug sa dihang mamulak ang kahoy nga almendro, ug
sa dihang ang mga dulon magguyod sa ilang mga kaugalingon, ug sa
dihang mapakyas ang naandan nga tinguha. Unya moadto ang mga tawo
sa walay kataposang panimalay ug ang nagbangotan molugsong sa mga
dalan. 6 Hinumdomi ang inyong Magbubuhat sa dili pa maputol ang
pisi nga plata, o madugmok ang bulawan nga panaksan, o ang banga
mabuak ngadto sa tuboran, o madugmok ang ligid nga anaa sa atabay,

7 sa dili pa mobalik ang abog ngadto sa yuta kung diin kini naggikan,
ug ang espiritu mobalik ngadto sa Dios nga naghatag niini.
8 "Yamog sa aso," miingon ang Magtutudlo, "ang tanan sama sa nagakawala nga aso."
9 Maalamon ang Magtutudlo kaniadto ug nagtudlo siya sa kahibalo sa katawhan.
Nagtuon siya ug namalandong ug naghan-ay ug daghang mga panultihon.
10 Naninguha ang Magtutudlo nga magsulat ug klaro, ug matul-id nga mga pulong sa kamatuoran.
11 Ang mga pulong sa maalamon nga mga tawo sama sa sungkod nga talinis.
Sama sa mga lansang nga gipataop ug maayo ang mga pulong sa pangulo sa pagkolekta sa ilang mga panultihon, diin gitudlo sa usa ka magbalantay.
12 Akong anak nga lalaki, pagbantay sa daghan pang mga butang: ang pagbuhat sa daghan nga mga libro, dili matapos ug ang hilabihang pagtuon makahago sa kalawasan.
13 Ang kataposan niining mga butanga human madungog ang tanan, mao nga kinahanglan mahadlok ka sa Dios ug tipigan ang iyang mga kasugoan, kay mao kini ang tibuok katungdanan sa tawo.
14 Kay pagadad-on sa Dios ang matag binuhatan ngadto sa paghukom, uban sa matag tinagong butang, kung maayo o daotan kini.

Awit sa mga Awit

1 Ang Awit sa mga Awit, ni Solomon. Ang batan-ong babaye misulti sa
iyang hinigugma. 2 O, nga hagkan mo ako sa mga halok sa imong baba,
kay ang imong gugma labaw pa sa bino. 3 Makatagbaw ang kahumot sa
imong pandihog nga mga lana; ang imong ngalan sama sa nagadagayday
nga pahumot, mao nga ang mga batan-ong babaye nahigugma kanimo.
4 Dad-a ako uban kanimo, ug modagan kita. Nagsulti ang babaye sa iyang
kaugalingon. Gidala ako sa hari sa iyang mga lawak. Malipayon ako;
ang babaye nagsulti sa iyang hinigugma; malipayon ako bahin kanimo;
tugoti ako nga isaulog ang imong gugma; mas maayo pa kini kaysa bino.
Angay lang nga modayeg ang ubang babaye kanimo. Ang babaye nagsulti
sa ubang babaye. 5 Itomon ako apan matahom, kamong mga anak nga
babaye sa kalalakin-an sa Jerusalem— itom sama sa mga tolda sa Kedar,
matahom sama sa mga tabil ni Solomon. 6 Ayaw akog tutoki tungod
kay itomon ako, tungod kay ang adlaw nagsunog kanako. Ang anak
nga mga lalaki sa akong inahan nasuko kanako; gihimo nila akong tig-
atiman sa kaparasan, apan wala nako naatiman ang akong kaugalingon
nga parasan. Ang babaye nagsulti sa iyang hinigugma. 7 Sultihi ako,
akong hinigugma, diin mo man gipasibsib ang imong kamananapan? Diin
mo man gipapahulay ang imong kamananapan panahon sa kaudtohon?
Nganong kinahanglan man nga mahisama ako sa tawo nga nasaag-saag
tupad sa kamananapan ug sa imong kaubanan? Mitubag kaniya ang iyang
hinigugma. 8 Kung wala ikaw masayod, labing matahom taliwala sa mga
babaye, sunda ang mga tunob sa akong kamananapan, ug pasibsiba ang
imong nating mga kanding duol sa mga tolda sa magbalantay. 9 Gitandi
ko ikaw, akong hinigugma, sa kabayong baye taliwala sa mga kabayo nga
anaa sa karwahe ni Paraon. 10 Matahom ang imong mga aping uban
ang mga dayandayan, ang imong liog uban ang binitay nga mga alahas.
11 Buhatan ko ikaw ug dayandayan nga bulawan inubanan sa batones nga
plata. Ang babaye nagsulti sa iyang kaugalingon. 12 Samtang naghigda ang
hari sa iyang higdaanan, mialisngaw ang kahumot sa akong nardo. 13 Ang
akong hinigugma sama sa sudlanan sa mira nga naghatag ug usa ka gabii
nga nagpauraray sa akong dughan. 14 Ang akong hinigugma sama sa usa
ka pongpong sa henna nga mga bulak nga anaa sa kaparasan sa En Gedi.
Ang iyang hinigugma nagsulti kaniya. 15 Tan-awa, matahom ka gayod,
akong hinigugma; tan-awa, matahom ka gayod; ang imong mga mata sama
sa mga salampati. Ang babaye nagsulti sa iyang hinigugma. 16 Tan-awa,
ambungan ka gayod, akong hinigugma, pagkaambungan mo gayod. Ang
lunhaw nga mga tanom maoy atong higdaan. 17 Ang mga damba sa atong
balay mao ang mga sanga sa cidro nga kahoy, ug ang atong mga sagbayan
mao ang mga sanga sa fir nga kahoy.

2

1 Usa lamang ako ka bulak sa hawanan, ingon nga usa ka lirio sa
walog. Nagsulti ang lalaki kaniya. 2 Ingon nga lirio taliwala sa mga tunok,
ikaw usab akong hinigugma, taliwala sa mga anak nga babaye sa akong
kanasudnon. Nagsulti ang babaye sa iyang kaugalingon. 3 Ingon nga
kahoy nga apricot nga anaa sa taliwala sa mga kakahoyan sa kalasangan,

mao usab akong hinigugma nga anaa taliwala sa mga batan-ong lalaki.
Naglingkod ako ubos sa iyang landong uban sa dakong kalipay, ug ang
iyang bunga matam-is sa akong panlasa. 4 Gidala niya ako sa balay nga
kombirahanan, ug ang iyang bandila ibabaw kanako mao ang gugma. Ang
babaye nagsulti sa iyang hinigugma. 5 Buhia ako uban sa mga keyk nga
may pasas ug atimana ako uban sa mga apricot, kay huyang ako sa gugma.
Ang babaye nagsulti sa iyang kaugalingon. 6 Ang iyang kamot nga wala
anaa sa akong ulo, ug ang iyang tuong kamot nagagakos kanako. Ang
babaye nagsulti sa ubang babaye. 7 Buot ko nga magsaad kamo, mga
anak nga babaye sa Jerusalem, pinaagi sa mga lagsaw nga laki ug mga
lagsaw nga baye nga anaa sa kaumahan, dili ninyo samokon ang among
paghinigugmaay hangtod nga mahuman kini. Nagsulti ang babaye sa
iyang kaugalingon. 8 Adunay tingog sa akong hinigugma! O, ania miabot
siya, milukso sa mga kabukiran, naglukso-lukso sa mga kabungtoran.
9 Ang akong hinigugma sama sa laki nga lagsaw o nating usa; tan-awa,
nagtindog siya luyo sa among paril, mitan-aw pinaagi sa bintana, milili
pinaagi sa latis. 10 Nagsulti ang akong hinigugma kanako ug miingon,
“Tindog, akong hinigugma; ang matahom, uban kanako. 11 Tan-awa,
milabay na ang tingtugnaw; wala nay ulan ug natapos na. 12 Mitungha
ang mga bulak sa kayutaan; ang panahon alang sa pagpamutol ug panag-
awit sa mga langgam miabot, ug ang tingog sa mga salampati nadungog
sa among kayutaan. 13 Ang igera nga kahoy nagapahinog sa iyang lunhaw
nga mga higos, ug ang kaparasan nagpamulak; nagahatag sila sa ilang
kahumot. Tindog, akong hinigugma, ang akong maanyag, ug umari ka.
14 Akong salampati, nga anaa sa bangag sa bato, sa tagong mga bangag
sa kabukiran sa mahait nga kabatoan, patan-awa ako sa imong panagway.
Padungga ako sa imong tingog, kay nindot ang imong tingog, ug ang imong
panagway matahom.” Ang babaye nagsulti sa iyang kaugalingon. 15 Dakpa
ang mga milo alang kanamo, ang gagmay nga mga milo nga nagdaot sa
kaparasan, kay ang among kaparasan namulak na. 16 Ako ang akong
hinigugma, ug kaniya ako; nagpasibsib siya taliwala sa mga lirio uban ang
kalipay. Ang babaye nagsulti sa iyang hinigugma. 17 Pahawa na, akong
hinigugma, sa dili pa moaguros ang mabugnaw nga hangin sa kaadlawon
ug ang mga landong mahanaw. Lakaw na; pagpakasama sa usa ka lagsaw
o nating lagsaw nga anaa sa kabatoan sa mga kabukiran.

3

1 Sa pagkagabii sa akong higdaanan nagtinguha ako sa akong hinigugma;
nangita ako kaniya, apan wala ko siya mahikaplagi. 2 Miingon ako
sa akong kaugalingon, “Mobangon ako ug moadto sa siyudad, ngadto
sa kadalanan ug sa mga plasa; pangitaon ko ang akong hinigugma.”
Nangita ako kaniya, apan wala ko siya mahikaplagi. 3 Nakaplagan ako
sa mga magbalantay samtang naglibotlibot sila sa siyudad. Gipangutana
ko sila, “Nakita ba ninyo ang akong hinigugma?” 4 Wala madugay human
ako milabay kanila nga nahikaplagan ko ang gihigugma sa akong kalag.
Gigunitan ko siya ug wala ko na siya palakwa hangtod nga nadala nako
siya ngadto sa balay sa akong inahan, ngadto sa lawak nga tuloganan
sa tawo nga maoy nanamkon kanako. Nakigsulti ang babaye sa ubang
mga babaye. 5 Buot ko nga manumpa kamo, nga mga anak nga babaye
sa kalalakin-an sa Jerusalem, pinaagi sa mga laki nga lagsaw ug sa mga
baye nga binaw didto sa kaumahan, nga dili ninyo samokon ang among
paghigugmaay hangtod nga mahuman kini. Miingon ang babaye sa iyang

kaugalingon 6 Unsa man kanang nanungas gikan sa kamingawan nga
sama sa hugpong nga aso, gipahumotan sa mira ug insenso, uban sa
tanang mga pulbos nga gibaligya sa tigpatigayon? 7 Tan-awa, mao kini
ang higdaanan ni Solomon; 60 ka mga manggugubat ang nag-alirong
niini, 60 ka kasundalohan sa Israel. 8 Hanas sila sa espada ug batid
sa pagpakiggubat. Ang matag lalaki adunay espada sa iyang kiliran,
sinangkapan sa hinagiban batok sa kalisang sa kagabhion. 9 Naghimo si
Haring Solomon alang sa iyang kaugalingon ug sedan nga lingkoranan
gikan sa kahoy sa Lebanon. 10 Hinimo sa plata ang mga tukod niini;
hinimo sa bulawan ang sandiganan, ug tapol ang panapton sa lingkoranan.
Ang sulod niini gidayandayanan uban sa gugma pinaagi sa mga anak
nga babaye sa kalalakin-an sa Jerusalem. Nakigsulti ang batan-on nga
babaye ngadto sa mga babaye sa Jerusalem. 11 Panggula kamo, mga anak
nga babaye sa kalalakin-an sa Zion, ug sud-onga si Haring Solomon, nga
nagsul-ob sa korona nga gikorona kaniya sa iyang inahan sa adlaw sa
iyang kasal, sa malipayon nga adlaw sa iyang kinabuhi.

4

1 Pagkamaanyag mo gayod, hinigugma ko, pagkamaanyag mo. Ang
imong mga mata sama sa mga salampati luyo sa imong belo. Ang imong
buhok sama sa panon sa mga kanding nga milugsong gikan sa Bukid sa
Gilead. 2 Ang imong mga ngipon sama sa mga panon sa baye nga karnero
nga bag-ong gitupihan, nga nanungas gikan sa dapit nga hugasanan. Ang
matag-usa kanila adunay kaluha, ug walay usa kanila nga nawala. 3 Ang
imong mga ngabil sama sa dagtompula nga sinulid; ug matahom gayod ang
imong baba. Ang imong aping sama sa natunga nga granada luyo sa imong
belo. 4 Ang imong liog sama sa tore ni David nga gitukod diha sa gilinya
nga bato, uban sa liboan ka mga taming nga gibitay niini, ang tanang mga
taming sa kasundalohan. 5 Ang imong duha ka mga dughan sama sa duha
ka nating usa, mga kaluha nga lagsaw, nga nanibsib taliwala sa mga lirio.
6 Hangtod nga moabot ang kaadlawon ug molabay ang ang mga landong,
moadto ako sa bukid sa mira ug sa bungtod sa insenso. 7 Maanyag ka sa
tanang paagi, hinigugma ko ug walay hugaw diha kanimo. 8 Uban kanako
gikan sa Lebanon, pangasaw-onon ko. Uban kanako gikan sa Lebanon;
lugsong gikan sa kinatumyan sa Amana, gikan sa kinatumyan sa Senir ug
sa Hermon, gikan sa mga lungib sa liyon, gikan sa bukid sa mga lungib
sa mga leopardo. 9 Imong gikawat ang akong kasingkasing, akong igsoong
babaye, akong pangasaw-onon; imong gikawat ang akong kasingkasing,
pinaagi lamang sa pagtan-aw kanako, pinaagi lamang sa usa ka alahas sa
imong kuwentas. 10 Pagkatahom gayod sa imong gugma, akong igsoong
babaye, akong pangasaw-onon! Mas maayo pa ang imong gugma kaysa
bino, ug ang kahumot sa imong pahumot kaysa bisan unsang mga lamas.
11 Ang imong mga ngabil, akong pangasaw-onon, nagapaagas ug dugos;
ang dugos ug ang gatas anaa sa ilalom sa imong dila; ang kahumot diha sa
imong mga bisti sama sa kahumot sa Lebanon. 12 Akong igsoong babaye,
sama sa tanaman nga gisirad-an ang akong pangasaw-onon, ang tanaman
nga gisirad-an, ang tuboran nga gitak-upan. 13 Ang imong mga sanga
mao ang mga gagmay nga kahoy sa granada uban ang pinili nga mga
prutas, ug sa henna ug nardo nga mga tanom, 14 Nardo ug dulaw, calamus
ug sinamon uban ang tanang matang sa mga lamas, mira ug mga aloe
uban sa tanang labing maayo nga mga igpapahumot. 15 Ikaw ang tuboran
sa tanaman, ang tuboran nga naghatag ug limpyo nga tubig, mga sapa

nga midagayday gikan sa Lebanon. Ang batan-ong babaye misulti ngadto
sa iyang hinigugma. 16 Pagmata, hangin sa amihan; umari ka, hangin
sa habagatan; huros ngadto sa akong tanaman aron nga maghatag ug
pahumot ang mga igpapahumot niini. Hinaot unta nga moadto ang akong
hinigugma sa iyang tanaman ug mokaon sa pipila ka mga pinili nga bunga.

5

1 Mianhi ako sa akong tanaman, akong igsoong babaye, akong pangasaw-
onon; natigom ko na ang akong mira uban sa akong lamas. Nakaon ko na
ang balayan sa putyokan uban sa akong dugos; Nainom ko na ang akong
bino uban ang akong gatas. Nagsulti ang mga higala sa naghinigugmaay
pangaon kamo, mga higala; inom ug pagpakahubog sa gugma. Ang batan-
ong babaye nagsulti sa iyang kaugalingon 2 natulog ako, apan ang akong
kasingkasing nagmata sa akong damgo. Nadungog ko ang tingog sa akong
hinigugma nga nanuktok ug nag-ingon, “Ablihi ako, akong igsoong babaye,
akong hinigugma, akong salampati, akong ulay, kay ang akong ulo nabasa
sa yamog, ang akong buhok diha sa tinulo sa kagabhion.” 3 Nahukas ko
na ang akong kupo, sul-obon ko pa ba kini pagbalik? Nahugasan ko na
ang akong mga tiil, hugawan ko pa ba kini pag-usab?” 4 Gibutang sa
akong hinigugma ang iyang kamot ngadto sa ablihanan sa pultahan, ug
natandog ang akong kasingkasing alang kaniya. 5 Mibangon ako aron
ablihan ang pultahan alang sa akong hinigugma; nagtulotulo ang mira
sa akong mga kamot, ang akong mga tudlo nalukop sa mira, samtang
naggunit sa ablihanan sa pultahan. 6 Giablihan ko ang pultahan alang
sa akong hinigugma, apan nitalikod ug nawala ang akong hinigugma.
Naunlod ang akong kasingkasing; nawad-an akog paglaom. Gipangita ko
siya, apan wala ko siya hikit-i; Gitawag ko siya, apan wala siya mitubag
kanako. 7 Ang magbalantay nga miadto sa siyudad nakakita kanako;
gibunalan nila ako ug gisamaran; gilabnot sa mga magbalantay sa mga
paril ang akong kupo. Nakigsulti ang batan-ong babaye sa mga kababayen-
an sa siyudad 8 buot ko nga manumpa kamo, mga anak nga babaye sa
Jerusalem, nga kung makaplagan ninyo ang akong hinigugma, sultihi siya
nga nagsakit ako tungod sa akong gugma alang kaniya. Miingon ang mga
babaye nga taga siyudad ngadto sa batan-ong babaye 9 Nganong labaw
pa man ang imong hinigugma kaysa ubang hinigugma nga lalaki, ikaw
nga maanyag sa tanang mga babaye? Nganong mas labaw pa man ang
imong hinigugma kaysa laing hinigugma, nga imo man kaming sugoon
nga manumpa ug sama niini? Miingon ang batan-ong babaye sa mga
babaye sa siyudad 10 “Ang akong hinigugma hamis ug pulapula, labaw
pa siya kay sa 10, 000. 11 Ang iyang ulo lunsay nga bulawan; kulot ang
iyang buhok ug sama kini kaitom sa uwak. 12 Ang iyang mga mata sama
sa mga salampati nga anaa sa daplin sa nagdagayday nga tubig, gihugasan
sa gatas, ug maayo ang pagkahiluna sama sa mga alahas. 13 Ang iyang mga
aping sama sa mga tugkanan sa mga igpapahumot, nga adunay hilabihan
nga kahumot. Ang iyang mga ngabil sama sa mga lirio, nga nagatulotulo
sa mira. 14 Ang iyang mga bukton lingin nga bulawan nga gilibotan sa mga
alahas; ang iyang tiyan sama kaputi sa tango sa elepante nga gitabonan
sa mga sapiro. 15 Ang iyang mga paa sama sa mga haligi nga marmol, nga
nagtindog sa lunsay nga bulawan; ang iyang panagway sama sa Lebanon,
pinili sama sa mga cidro. 16 Ang iyang baba hilabihan katam-is; ambongan
gayod siya. Mao kini ang akong hinigugma, ug mao kini ang akong higala,
mga anak nga babaye sa Jerusalem.

6

1 Asa man miadto ang imong hinigugma, labing maanyag sa tanang
kababayen-an? Asa man padulong ang imong hinigugma, aron nga
pangitaon namo siya uban kanimo? 2 Ang batan-on nga babaye miingon
sa iyang kaugalingon Milugsong ang akong hinigugma ngadto sa iyang
tanaman, ngadto sa tugkanan sa mga igpapahumot, aron sa pagpasibsib
didto sa tanaman ug sa pagtigom sa mga lirio. 3 Iya man ako sa akong
hinigugma ug ang akong hinigugma akoa; nagapasibsib siya taliwala sa
kaliriohan uban sa kalipay. Ang hinigugma sa babaye miingon kaniya
4 Pagkamaanyag nalang nimo sama sa Tirsa, akong hinigugma, matahom
ingon sa Jerusalem, makalilisang sama sa panon sa kasundalohan uban
sa ilang mga bandera. 5 Ilingiw ang imong mga mata gikan kanako, kay
maaghat nila ako. Ang imong buhok sama sa panon sa mga kanding nga
nagapalugsong gikan sa mga bakilid sa bukid sa Gilead. 6 Ang imong mga
ngipon sama sa panon sa baye nga mga karnero nga nanungas gikan sa
dapit nga hugasanan. Ang matag usa adunay kaluha, ug walay namatay
kanila. 7 Ang imong mga aping sama sa katunga sa kahoy nga granada
sa likod sa imong belo. Ang hinigugma sa babaye miingon sa iyang
kaugalingon 8 Adunay 60 ka mga rayna, 80 ka mga kabit, ug dili maihap
nga mga batan-ong babaye. 9 Ang akong salampati, akoa nga walay buling,
nag-inusara; pinasahi siya nga anak nga babaye sa iyang inahan; siya ang
pinalangga sa babaye nga nagpakatawo kaniya. Nakakita kaniya ang mga
anak nga babaye sa akong mga katawhan ug gitawag siya nga bulahan;
nakakita usab kaniya ang mga rayna ug ang mga kabit, ug gidayeg nila
siya: Mao kana ang giingon sa rayna ug sa mga kabit 10 “Si kinsa ba kini
nga mipakita sama sa kaadlawon, matahom ingon sa bulan, masilaw ingon
sa adlaw, makalilisang ingon sa panon sa kasundalohan uban sa mga
bandera niini?” Ang hinigugma sa babaye miingon sa iyang kaugalingon
11 Milugsong ako ngadto sa mga gagmayng kakahoyan nga almendras
aron sa paglantaw sa bag-ong tubo nga anaa sa walog, aron makita kung
nanalingsing na ba ang kaparasan, ug kung namulak na ba ang kahoy nga
granada. 12 Hilabihan ang akong kalipay nga gibati ko nga daw nagsakay
ako sa karwahe sa prinsipe. Ang hinigugma sa babaye miingon kaniya
13 Pauli, pauli, ikaw nga babayeng hingpit; pauli, pauli aron nga makasud-
ong ako kanimo. Ang batan-on nga babaye miingon sa iyang hinigugma,
Nganong sud-ongon mo man ako, ang hingpit nga babaye, ingon nga
nagsayaw ako taliwala sa duha ka panon sa mga mananayaw?

7

1 Pagkaanindot sa imong mga tiil diha sa imong mga sandalyas, anak nga
babaye sa prinsipe! Ang porma sa imong mga paa sama sa mga mutya,
ang buhat sa mga kamot sa usa ka hanas nga mangkukulit. 2 Ang imong
pusod sama sa lingin nga yahong; ug dili unta kini makulangan sa gisagol
nga bino. Ang imong tiyan sama sa pundok sa trigo nga gipalibotan ug
mga lirio. 3 Ang imong duha ka suso sama sa duha ka nating binaw,
kaluha sa lagsaw. 4 Ang imong liog sama sa tore nga gikan sa tango
sa elepante; ang imong mga mata sama sa linaw sa Heshbon duol sa
ganghaan sa Bath Rabbim. Ang imong ilong sama sa tore sa Lebanon
nga nag-atubang sa Damascus. 5 Ang imong ulo sama sa Carmel; dagtom
tapol ang imong buhok sa ulo. Ang hari nabihag sa mga salapid niini.
6 Pagkatahom ug pagkamahigugmaon mo gayod, hinigugma, inubanan
sa imong kalipay! 7 Ang imong katas-on sama kaanindot ug barog sa

kahoy nga palmera, ug ang imong mga suso sama sa pongpong sa mga
bunga. 8 Naghunahuna ako, “Gusto ko nga mokatkat niana nga kahoy
nga palmera; Mokupot ako sa matag sanga niini.” Hinaot nga ang imong
mga suso mahisama sa pungpong sa mga ubas, ug ang kahumot sa imong
ilong mahisama sa mga apricot. 9 Ang imong baba mahisama sa labing
maayo nga bino, nga mihinayhinay ug awas sa akong hinigugma, nga
nagpadailos sa atong mga ngabil ug mga ngipon. Nakigsulti ang batan-
ong babaye sa iyang hinigugma. 10 Ako iya man sa akong gihigugma,
ug nagtinguha siya kanako. 11 Dali, akong hinigugma, mangadto kita sa
bukid; didto kita mangatulog sa mga baryo. 12 Mobangon kita ug sayo
ug moadto sa parasan; tan-awon nato kung nangudlot ang mga paras,
kung namukhad ang ilang bulak, ug kung namulak na ang mga granada.
Didto akong ihatag kanimo ang akong gugma. 13 Ang mga mandragora
nagahatag sa ilang kahumot; didto sa pultahan diin kita nagpuyo anaa
ang tanan nga nagkalainlaing matang sa pinili nga mga prutas, bag-o ug
daan, nga akong gitipigan alang kanimo, akong hinigugma.

8

1 Nangandoy ako nga ikaw sama sa akong igsoon nga lalaki, nga nagsuso
sa akong inahan. Aron kung bisan asa ko ikaw matagboan sa gawas,
makahimo ako sa paghalok kanimo, ug walay bisan usa nga motamay
kanako. 2 Giyahan ko ikaw ug dad-on ko ikaw ngadto sa panimalay sa
akong inahan, ug tudloan mo ako. Hatagan ko ikaw sa gipahumot nga
bino ug duga sa akong mga granada aron imnon. Nagsulti ang batan-
ong babaye sa iyang kaugalingon. 3 Ang iyang wala nga kamot anaa sa
ilalom sa akong ulo ug ang iyang tuong kamot naggakos kanako. Nakigsulti
ang babaye ngadto sa laing babaye. 4 Gusto ko nga manumpa ka, mga
anak nga babaye sa katawhan sa Jerusalem, nga dili mo kami samokon sa
among paghinigugmaay samtang dili pa kini mahuman. Nagsulti ang mga
babaye sa Jerusalem. 5 Kinsa man kining miabot gikan sa kamingawan,
nga nagsandig sa iyang hinigugma? Ang batan-on nga babaye nakigsulti
sa iyang hinigugma, gipukaw ko ikaw ilalom sa kahoy nga apricot;
didto gipanamkon ka sa imong inahan; didto ka niya gimabdos, siya
ang naghimugso kanimo. 6 Himoa ako ingon nga silyo sa tibuok mong
kasingkasing, sama sa silyo sa imong bukton, kay ang gugma kusgan sama
sa kamatayon. Ang kainit sa hilabihan nga pagbati sama sa Sheol; miulbo
ang kalayo niini; nagdilaab kini nga kalayo, usa ka kalayo nga mas init
kaysa ubang kalayo. 7 Ang baha dili makapahunong sa gugma, ni ang
baha makabanlas niini. Kung ihatag sa usa ka lalaki ang tanan niyang
mga kabtangan nga anaa sa iyang balay alang sa gugma, ang tanyag
pagatamayon gayod. Ang igsoon nga mga lalaki sa batan-ong babaye
nagsultianay sa ilang mga kaugalingon. 8 Aduna kami igsoon nga batan-
ong babaye, ug wala pa siya namukol. Unsa man ang among mabuhat
alang sa among igsoon nga babaye sa adlaw nga saaran siya nga minyoan?
9 Kung siya usa ka paril, pagatukoran namo siya ug usa ka tore nga plata.
Kung siya usa ka pultahan, pagadayandayanan namo siya sa tabla nga
sedro. Ang batan-ong babaye nakigsulti sa iyang kaugalingon. 10 Usa
ako ka paril kaniadto, apan ang akong suso karon sama sa kahabog sa
mga tore; busa hamtong na gayod ako sa iyang mga mata. Ang batan-ong
babaye nakigsulti sa iyang kaugalingon. 11 Adunay kaparasan si Solomon
didto sa Baal Hamon. Gipaabangan niya ang kaparasan niadtong gusto
mag-atiman niini. Ang matag usa magdala sa liboan ka mga shekel nga

plata alang sa bunga niini. 12 Ang akong kaparasan, akoa lang gayod;
ang liboan ka mga shekel nahisakop kanimo, akong hinigugma nga si
Solomon, ug ang duha ka gatos nga mga shekel alang niadtong nag-atiman
sa bunga niini. Nakigsulti ang hinigugma sa babaye ngadto kaniya. 13 Ikaw
nga nagpuyo sa mga tanaman, naminaw sa imong tingog ang akong mga
kaubanan; hinaot nga ako lamang ang makadungog niini. Ang batan-
ong babaye nakigsulti sa iyang hinigugma. 14 Pagdali, akong hinigugma,
ug pahisama sa usa ka lagsaw o sa nating binaw nga anaa ibabaw sa
kabukiran sa mga pahumot.

Isaias

1 Ang Panan-awon ni Isaias nga anak nga lalaki ni Amoz, nga nakita
niya mahitungod sa Juda ug sa Jerusalem, sa mga adlaw ni Uzia, Jotam,
Ahaz, ug Hezekia nga mga hari sa Juda. 2 Dungga kalangitan, ug paminaw
kalibotan; kay nagsulti si Yahweh: “giatiman ko ug gipadako ang mga
katawhan, apan misupak sila batok kanako. 3 Nakaila ang baka sa tag-iya
niini, ug ang asno sa pasungan sa iyang agalon, apan wala makaila ang
Israel, ug wala makasabot ang Israel.” 4 Alaot ang nasod nga makasasala!
Ang katawhan nga napuno sa pagkadaotan, kaliwat sa mga nagabuhat
ug daotan, mga anak nga nagabuhat ug mahugaw! Gisalikway nila si
Yahweh, gitamay nila ang Usa ka Balaan sa Israel, mibiya sila gikan
kaniya. 5 Nganong gibunalan pa man gihapon kamo? Nganong hilabihan
man kamo kamasinupakon? Nagmasakiton ang tibuok ulo, naluya ang
tibuok kasingkasing. 6 Gikan sa lapalapa hangtod sa ulo walay bahin niini
nga maayo; apan mga samad lamang, ug mga pangos, ug bag-ong mga
samad; nga wala pa naulian, nahinloan, nabugkosan, ni gipahiran ug lana.
7 Nagun-ob ang inyong nasod ug nasunog ang inyong mga siyudad; gun-
obon sa mga langyaw diha sa inyong atubangan—ang inyong kaumahan,
—biniyaang guba gibuntog sa mga langyaw. 8 Mahibilin ang anak nga
babaye sa Zion sama sa usa ka payag nga anaa sa parasan, sama sa
usa ka silonganan nga anaa sa pipinohan, sama sa usa ka siyudad nga
gipalibotan sa kaaway. 9 Kung wala nagbilin si Yahweh nga labawng
makagagahom ug gamay nga kaliwat alang kanato, mahisama kita sa
Sodoma ug Gomora. 10 Dungga ang pulong ni Yahweh, kamong mga
pangulo sa Sodoma; paminaw sa balaod sa atong Dios, kamong katawhan
sa Gomora: 11 Miingon si Yahweh “Unsa man ang gidaghanon sa inyong
halad nganhi kanako?” “Nakabaton ako ug igong halad nga sinunog nga
mga karnero ug gipatambok nga mga mananap; ug dugo sa mga baka,
mga nating karnero, o mga kanding nga wala ko gikahimut-an. 12 Sa
dihang moabot kamo aron sa pagpakita sa akong atubangan, kinsa man
ang nagsugo niini kaninyo, aron sa pagtunob sa akong mga hawanan?
13 Ayaw na pagdala ug mga walay pulos nga halad; usa ka dulomtanan ang
insenso alang kanako; ang inyong bag-ong bulan ug ang mga panagtigom
sa Adlawng igpapahulay—dili ko maantos kining daotan kaayo nga mga
panagtigom. 14 Gikasilagan ko ang inyong bag-ong mga bulan ug ang
inyong pinili nga mga kasaulogan; kabug-aton kini alang kanako; gikapoy
ako sa pag-antos kanila. 15 Busa sa dihang ibayaw ninyo ang inyong mga
kamot sa pag-ampo, itago ko ang akong mga mata gikan kaninyo; bisan pa
ug mag-ampo kamo sa makadaghan, dili ako maminaw; nabulit sa dugo
ang inyong mga kamot. 16 Hugasi, hinloi ang inyong kaugalingon, biyai ang
daotan ninyong mga binuhatan gikan sa akong panan-aw; hunonga ang
pagkadaotan; 17 pagtuon sa pagbuhat ug maayo; pangita ug kaangayan,
tul-ira ang pagdaugdaog, hatagi ug kaangayan ang mga ilo, ug labani
ang balo.” 18 Dali karon, ug maghusay kita,” miingon si Yahweh; “bisan
pa ug pula ang inyong mga sala, maputi kini sama sa niebe; bisan pa
ug sama sa dagtom pula ang inyong mga sala, maputi kini sama sa
balahibo sa karnero. 19 Kung magmasinugtanon ug magmatinuman kamo,
makakaon kamo sa abot sa yuta, 20 apan kung modumili ug mosupak
kamo, laglagon kamo sa espada,” kay gisulti kini sa baba ni Yahweh.

21 Giunsa pagkahimong nagbaligya ug dungog sa matinud-anong siyudad!
Puno siya sa hustisya—puno siya sa pagkamatarong, apan karon puno
siya sa mga mamumuno. 22 Dili lunsay ang imong plata, sinagolan ug
tubig ang imong bino. 23 Nagmasinupakon ang imong mga prinsipe ug
kauban sa mga kawatan; nahigugma ang tanan sa suhol ug nagtinguha
sa bayad. Wala nila dapigi ang mga ilo, ni ang mga sumbong sa mga
balo nga miabot sa ilang atubangan. 24 Busa mao kini ang gipahayag sa
Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Usa ka Gamhanan
sa Israel: " Alaot sila! Panimaslan ko ang mga nakigbatok kanako, ug
panimaslan ko mismo ang akong mga kaaway; 25 ipaatubang ko batok
kanimo ang akong kamot, pagahinloan ko ang imong taya, ug mawala
kining tanan. 26 Ipahibalik ko ang imong mga maghuhukom sama sa
una, ug ang imong mga magtatambag sama sa sinugdan; human niana
pagatawagon ka nga siyudad sa pagkamatarong, usa ka matinud-anon
nga lungsod." 27 Lukaton ang Zion pinaagi sa hustisya, ug ang iyang
paghinulsol pinaagi sa pagkamatarong. 28 Malaglag ang mga masinupakon
ug ang mga makasasala, ug kadtong mibiya kang Yahweh makahiagom sa
ingon. 29 Kay maulawan kamo pinaagi sa sagradong mga kahoy nga akasya
nga inyong gitinguha, ug maulawan kamo pinaagi sa mga tanaman nga
inyong gipili. 30 Kay mahisama kamo sa akasya nga malaya ang dahon,
ug sama sa tanaman nga walay tubig. 31 Mahisama sa sugnod ang kusgan
nga tawo, ug sama sa siga ang iyang buhat; modilaab silang duha ug walay
makapalong niini."

2

1 Ang mga butang nga nakita ni Isaias ang anak nga lalaki ni Amoz,
mahitungod sa Juda ug Jerusalem. 2 Mahitabo kini sa kataposang
mga adlaw nga pagatukoron ang bukid sa balay ni Yahweh ingon nga
pinakataas nga kabukiran, ug mobarog kini ibabaw sa kabungtoran, ug
modagayday ang tanang kanasoran niini. 3 Daghang mga tawo nga
moabot ug moingon, "Dali motungas kita sa bukid ni Yahweh, ngadto
sa balay sa Dios ni Jacob, aron tudloan niya kita sa iyang mga paagi,
ug molakaw kita sa iyang mga dalan." Kay gikan sa Zion mogula ang
kasugoan, ug ang pulong ni Yahweh gikan sa Jerusalem. 4 Hukman niya
ang mga nasod ug magbuot alang sa daghang katawhan; himoon nila ang
ilang mga espada ug mga lipya sa daro, ug himoon nila ang ilang mga
bangkaw ug mga garab; dili na makigbatok ang nasod sa laing nasod, ni
magbansay pa alang sa gubat. 5 Dali balay ni Jacob, manglakaw kita diha
sa kahayag ni Yahweh. 6 Kay imong gibiyaan ang imong katawhan, ang
balay ni Jacob, kay napuno sila sa mga pamatasan nga gikan sa sidlakan
ug mga mananagna sama sa mga Filistihanon, ug nagkumusta sila sa
mga anak nga lalaki sa mga langyaw. 7 Napuno sa plata ug bulawan
ang ilang yuta, ug walay kataposan ang ilang bahandi; napuno usab sa
mga kabayo ang ilang yuta, walay kataposan ang ilang mga karwahe.
8 Napuno usab sa mga diosdios ang ilang yuta; nagsimba sila sa binuhat
sa ilang kaugalingong mga kamot, mga butang nga gibuhat mismo sa
ilang mga kamot. 9 Manghapa ang katawhan, ug mangatumba ang matag
usa; busa ayaw sila patindoga. 10 Pag-adto sa batoon nga mga dapit
ug tago ilalom sa yuta gikan sa kasuko ni Yahweh ug gikan sa himaya
sa iyang pagkahalangdon. 11 Ipaubos ang mapahitas-ong tinan-awan sa
tawo, ug ipaubos ang mga tawo nga garboso, ug si Yahweh lamang ang

ibayaw nianang adlawa. 12 Kay adunay adlaw si Yahweh nga labawng
makagagahom batok sa tanan nga mga garboso ug mapalabilabihon, ug
sa tanan nga mga mapahitas-on—ug ipaubos niya sila— 13 ug batok sa
tanang mga sedro sa Lebanon nga taas ug labong, ug batok sa tanang mga
akasya sa Basan. 14 Sa adlaw ni Yahweh nga labawng makagagahom batok
kini sa tanang tag-as nga kabukiran, ug batok sa tanang kabungtoran nga
tinuboy, 15 ug batok sa matag taas nga tore, ug batok sa matag salipdanan
nga paril, 16 ug batok sa tanang mga sakayang pandagat sa Tarshis, ug
batok sa tanang matahom nga mga sakayang pandagat. 17 Ipaubos ang
garbo sa tawo, ug mapukan ang pagkamapasigarbohon sa mga tawo; si
Yahweh lamang ang ibayaw nianang adlawa. 18 Mahanaw sa hingpit ang
mga diosdios. 19 Gikan sa kahadlok kang Yahweh, ug gikan sa himaya sa
iyang pagkahalangdon, moadto ang mga tawo sa mga langob diha sa mga
bato ug sa mga bangag diha sa yuta, sa dihang mobarog siya sa paglisang
sa kalibotan. 20 Nianang adlawa isalikway sa katawhan ang ilang mga
diosdios nga plata ug bulawan nga ilang gibuhat aron ilang simbahon—
ilabay nila kini ngadto sa mga ilaga ug mga kabog. 21 Gikan sa kahadlok
kang Yahweh ug gikan sa himaya sa iyang pagkahalangdon, moadto ang
mga tawo sa mga bangag diha sa mga bato ug ngadto sa gansalgansalon
nga mga bato, sa dihang mobarog siya aron sa paglisang sa kalibotan.
22 Undanga ang pagsalig sa tawo, nga nabuhi pinaagi sa pagginhawa, kay
unsa man ang iyang bili?

3

1 Tan-awa, kuhaon sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom,
gikan sa Jerusalem ug Juda ang tukod ug sungkod: ang tanang tinubdan
sa tinapay ug tubig; 2 ang kusgan nga tawo, ang maggugubat, ang
maghuhukom, ang propeta, ang mananagna, ang pangulo; 3 ang kapitan sa
50, ang inila nga mga tawo, ang magtatambag, ang hanas nga magbubuhat,
ug ang hanas nga maglalamat. 4 Ibutang ko ang mga batan-on ingon nga
ilang mga pangulo, ug ang batan-on mangulo labaw kanila. 5 Daugdaogon
ang katawhan, ang matag usa pinaagi sa ubang tawo ug sa iyang silingan;
pakaulawan sa bata ang hamtong, ug hagiton sa yanong tawo ang
halangdon. 6 Gunitan sa tawo ang iyang igsoong lalaki diha sa balay sa
iyang amahan ug moingon, 'Aduna kay kupo; dumalahi kami, ug tugoti nga
maanaa sa imong mga kamot kining naguba.' 7 Nianang adlawa mosinggit
siya ug moingon, 'Dili ako mahimong mananambal; wala akoy tinapay
o bisti. Dili mahimo nga himoon mo ako nga pangulo sa katawhan.”'
8 Kay nadagma ang Jerusalem, ug napukan ang Juda, tungod kay ang ilang
gipamulong ug mga buhat batok man kang Yahweh, nga nagdumili sa mga
mata sa iyang himaya. 9 Ang hulagway sa ilang mga nawong nagpamatuod
batok kanila; ug isugilon nila ang ilang sala sama sa Sodoma; dili nila kini
itago. Alaot sila! Kay aduna silay hingpit nga katalagman alang sa ilang
mga kaugalingon. 10 Sultihi ang maayong tawo nga mamaayo kini, kay
makakaon sila sa bunga sa ilang mga binuhatan. 11 Pagkaalaot sa daotan!
Kadaot kini alang kaniya, kay ang bayad sa iyang mga kamot moabot
gayod kaniya. 12 Akong katawhan—mga anak ang magdaugdaog kanila,
ug ang mga babaye ang magdumala labaw kanila. Akong katawhan,
gipatibulaag kamo niadtong naggiya kaninyo ug gilibog kamo sa inyong
padulngan nga dalan. 13 Mibarog si Yahweh alang sa pag-akusar; mibarog
siya aron sa pag-akusar sa katawhan. 14 Moabot si Yahweh aron sa

paghukom batok sa mga kadagkoan sa iyang katawhan ug sa ilang mga
pangulo: Gigun-ob ninyo ang parasan; ang inilog gikan sa mga kabos nga
anaa sa inyong mga balay. 15 Nganong gidugmok man ninyo ang akong
katawhan ug gigaling ang nawong sa mga kabos?" Mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo nga labaw nga makagagahom. 16 Misulti si Yahweh
niana tungod kay garboso ang anak nga mga babaye sa Zion, naglakaw
sila nga naghangad, ug nagkidhat ang ilang mga mata, naghinayhinay
sila sa paglakaw uban sa kilingkiling nga anaa sa ilang mga tiil, 17 busa
pahamtangan sa Ginoo ug nuka ang mga ulo sa anak nga mga babaye sa
Zion, ug upawan sila ni Yahweh. 18 Nianang adlawa kuhaon sa Ginoo ang
maanindot nga mga alahas nga anaa sa ilang tikod, ang mga dayandayan
sa ulo, ang mga dayandayan nga pormang bag-ong subang nga bulan,
19 ang mga ariyos, ang mga pulsiras, ug ang mga tabon sa nawong; 20 ang
mga purong, ang mga kadena nga anaa sa tikod, ang mga bakos, ug ang
mga sudlanan sa pahumot, ug ang mga anting-anting. 21 Kuhaon niya ang
mga singsing ug mga alahas nga anaa sa ilong; 22 ang mga kupo alang sa
kasaulogan, ang mga mantiletas ug ang mga puntil; 23 ang mga samin, ang
pinong lino, ang mga purong, ug ang mga turban. 24 Imbis nga humot nga
pahumot adunay dili maayong baho; imbis nga turban, adunay usa ka pisi;
imbis nga maayong pagkasudlay nga buhok, adunay pagkaupaw; ug imbis
nga kupo, nagsul-ob ug sako; ug paso imbis nga kaanyag. 25 Mapukan ang
imong mga tawo pinaagi sa espada, ug mapukan didto sa gubat ang imong
kusgan nga kalalakin-an. 26 Magbangotan ug magsubo ang mga ganghaan
sa Jerusalem; ug mag-inusara siya ug maglingkod sa yuta.

4

1 Nianang adlawa pito ka babaye ang mogunit sa usa ka lalaki ug
moingon, "Ang among kaugalingong pagkaon ang among kan-on, ang
among kaugalingong bisti ang among sul-obon. Apan tugoti kami nga
mobaton sa imong ngalan aron pagkuha sa among kaulawan." 2 Nianang
adlawa mahimong nindot ug mahimayaon ang sanga ni Yahweh, ug
mahimong lamian ug makapahimuot ang abot sa yuta alang niadtong
mga nahibilin sa Israel. 3 Mahitabo kini nga ang mahibilin sa Zion ug
ang magpabilin sa Jerusalem pagatawagon nga balaan, ang matag usa
nga nahisulat ingon nga nagpuyo sa Jerusalem. 4 Mahitabo kini sa dihang
banlason sa Ginoo ang ikalima nga anak nga babaye sa Zion, ug hinloan
ang mga mansa nga dugo gikan sa taliwala sa Jerusalem, pinaagi sa
espiritu sa paghukom ug sa espiritu sa nagdilaab nga kalayo. 5 Unya
magbuhat ug panganod ug aso si Yahweh sa tibuok dapit sa Bukid sa Zion
ug ibabaw sa dapit sa iyang tigomanan, maghimo si Yahweh ug panganod
ug aso panahon sa adlaw, ug masiga nga dilaab sa kalayo panahon sa
kagabhion; mahimo kining silonganan labaw sa tanang himaya. 6 Mahimo
kining silonganan ang landong gikan sa kainit panahon sa adlaw, ug usa
ka dalangpanan ug usa ka salipdanan gikan sa unos ug ulan.

5

1 Tugoti ako sa pag-awit alang sa akong gihigugma pag-ayo, usa ka awit
sa akong gihigugma mahitungod sa iyang parasan. Ang akong gihigugma
pag-ayo adunay parasan sa tabunok kaayo nga bungtod. 2 Gibungkal niya
kini, gikuha ang mga bato, ug gitamnan sa labing maayo nga matang
sa paras. Gitukoran niya ug tore sa taliwala niini, ug nagtukod usab
siya ug pug-anan sa ubas. Nagpaabot siya sa pagpamunga niini, apan

ihalas lamang nga mga ubas ang bunga niini. 3 Busa karon, lumolupyo
sa Jerusalem ug tawo sa Juda, hukmi ako ug ang akong parasan. 4 Unsa
pa man ang akong buhaton alang sa akong parasan, nga wala nako
nabuhat alang niini? Sa dihang nagpaabot ako nga mobunga kini, nganong
namunga man hinuon kini ug ihalas nga mga ubas? 5 Karon sultihan ko
kamo kung unsa ang akong buhaton sa akong parasan: kuhaon ko ang
kural niini, himoon ko kini nga usa ka sibsibanan, gubaon ko ang paril
niini, ug yatakyatakan kini. 6 Gun-obon ko na kini, ug dili na kini pagapul-
ongan ni kapnan. Hinuon, moturok ang mga sampinit ug mga tunok.
Sugoon ko usab ang mga panganod nga dili mopaulan niini. 7 Kay ang
parasan ni Yahweh nga labawng makagagahom mao ang balay sa Israel, ug
ang tawo sa Juda mao ang makapahimuot niyang tanom; nagpaabot siya
ug hustisya, apan adunay pagpinatyanay; alang sa pagkamatarong, apan
singgit lamang sa pagpakitabang. 8 Alaot kadtong nagpadaghan ug mga
balay, kadtong nagpadaghan ug mga uma, hangtod nga wala nay lawak
nga mahibilin, ug magpabilin kang mag-inusara sa yuta! 9 Gisultihan ako
ni Yahweh nga labawng makagagahom, daghang kabalayan ang biyaan,
bisan pa ang dagko ug nindot, wala nay lumolupyo. 10 Kay ang napulo ka
yugo nga parasan mohatag lamang ug usa ka bath, ug ang usa ka homer
nga binhi mohatag lamang ug usa ka ephah. 11 Alaot kadtong nagsayo
ug bangon sa buntag aron sa pag-inom ug isog nga ilimnon, kadtong
naglangaylangay diha sa kangitngit hangtod nga mahubog sila sa bino.
12 Nagbangketi sila uban sa alpa, gamay nga gitara, tamborin, plawta,
ug bino, apan wala nila ilha ang buhat ni Yahweh, ni gihunahuna ang
mga buhat sa iyang mga kamot. 13 Busa giulipon ang akong katawhan
kay kulang ug pagsabot; gigutom ang ilang halangdon nga mga pangulo,
ug walay mainom ang yano nilang mga tawo. 14 Busa adunay mas
dakong kagana ang Sheol ug nagnganga kini ug maayo; ang inila diha
kanila, ang katawhan, ang mga pangulo, ug ang mga tigmaya ug kadtong
nagmalipayon, mangadto sa Sheol. 15 Mapugos sa pagyukbo ang tawo,
ug magpaubos ang katawhan; ipaubos ang mga mata sa mapahitas-
on. 16 Ibayaw si Yahweh nga labawng makagagahom diha sa iyang
hustisya, ug ipakita sa Dios nga Usa ka Balaan ang iyang pagkamatarong.
17 Unya manibsib ang mga karnero ingon nga anaa sa ilang kaugalingong
sibsibanan, ug diha sa mga guba, ang nating mga karnero manibsib ingon
nga mga langyaw. 18 Alaot kadtong nagguyod sa pagkadaotan uban sa
walay pulos nga mga pisi ug kadtong nagguyod sa sala ingon nga hikot sa
kariton. 19 Alaot kadtong nag-ingon, “Padalia ang Dios, tugoti siya nga
mamuhat ug dali, aron makita nato kini nga mahitabo; ug tugoti nga
moabot ang mga laraw sa Usa ka Balaan sa Israel, aron nga masayod
kita niini.” 20 Alaot kadtong nagtawag sa daotan nga maayo, ug maayo
ang daotan; kadtong nagpaila sa kangitngit ingon nga kahayag, ug ang
kahayag ingon nga kangitngit; kadtong nagpaila sa pait ingon nga tam-is,
ug ang tam-is ingon nga pait! 21 Alaot kadtong mga maalamon sa ilang
kaugalingong mga mata, ug ang mga maampingon sa ilang kaugalingong
panabot! 22 Alaot kadtong mga mananaog sa pag-inom ug bino, ug mga
hanas sa pagtimpla sa isog nga mga ilimnon; 23 kadtong nagpakamatarong
sa daotan pinaagi sa suhol, ug pagkuha sa katungod sa mga walay sala!
24 Busa ingon nga ang dila sa kalayo molamoy sa dagami, ug ingon nga
masunog ang nalaya nga sagbot, busa malata ang gamot niini, ug mapalid
ang bulak niini sama sa abog. Mahitabo kini kay gisalikway nila ang
balaod ni Yahweh nga labawng makagagahom, ug tungod kay gitamay

nila ang pulong sa Usa ka Balaan sa Israel. 25 Busa mosilaob ang kasuko
ni Yahweh batok sa iyang katawhan. Gituy-od niya ang iyang kamot
batok kanila ug gisilotan sila. Mokurog ang kabukiran, ug mahisama sa
basura diha sa kadalanan ang ilang mga patayng lawas. Dili mahupay
ang iyang kasuko niining mga butanga; hinuon, magpabilin nga gituy-od
ang iyang kamot. 26 Ipatindog niya ang usa ka timailhan nga bandera
alang sa layo nga mga nasod ug taghoyan kadtong anaa sa kinatumyan
sa kalibotan. Tan-awa, moabot dayon sila sa walay langan. 27 Walay
gikapoyan o napandol diha kanila; walay nagduka o nangatulog. Ni miluag
ang ilang mga bakos, o nabugto ang mga liston sa ilang sandalyas. 28 Hait
ang ilang mga udyong ug gibawog ang tanan nilang pana; sama sa santik
ang mga koko sa ilang mga kabayo, ug sama sa bagyo ang mga ligid sa ilang
karwahe. 29 Mahisama sa usa ka liyon ang ilang pagngulob; magngulob
sila sama sa nating mga liyon. Magngulob sila ug gunitan ang biktima ug
dad-on kini palayo, nga walay makaluwas. 30 Nianang adlawa magngulob
sila batok sa biktima sama sa dagat nga nagngulob. Kung motan-aw si
bisan kinsa ibabaw sa yuta, makita niya ang kangitngit ug pag-antos; bisan
ang kahayag mahimong ngitngit pinaagi sa mga panganod.

6

1 Sa tuig nga namatay si haring Uzia, nakita ko ang Ginoo nga naglingkod
sa usa ka trono; hataas siya ug habog, ug ang sidsid sa iyang kupo milukop
sa templo. 2 Adunay mga serafim ibabaw kaniya; ang matag usa adunay
unom ka mga pako; ang duha nagtabon sa iyang nawong, ug ang duha
nagtabon siya sa iyang mga tiil, ug ang duha gigamit niya sa paglupad.
3 Nagtinawagay sila sa usag usa ug nag-ingon, “Balaan, balaan, balaan,
si Yahweh nga labawng makagagahom! Napuno ang tibuok kalibotan
sa iyang himaya.” 4 Natay-og ang mga pultahan sa mga patukoranan sa
mga tingog niadtong nagasinggit, ug nalukop ang balay sa aso. 5 Unya
miingon ako, “Alaot ako! Gilaglag ako tungod kay usa ako ka tawo nga
hugaw ug mga ngabil, ug nagpuyo ako uban sa mga tawong hugaw ug
mga ngabil. Tungod kay nakita ko ang Hari, si Yahweh, si Yahweh nga
labawng makagagahom!” 6 Unya milupad ang usa sa mga serafim nganhi
kanako; aduna siyay nagbaga nga uling sa iyang kamot, nga gikuha niya
pinaagi sa mga kimpit gikan sa halaran. 7 Gipahid niya kini sa akong baba
ug miingon, “Tan-awa, midapat kini sa imong mga ngabil; gikuha na ang
imong pagkadaotan, ug gipasaylo na ang imong mga sala.” 8 Nadungog ko
ang tingog sa Ginoo nga nag-ingon, “Kinsa man ang akong ipadala; kinsa
man ang molakaw alang kanato?” Unya miingon ako, “Ania ako; ipadala
ako.” 9 Miingon siya, “Lakaw ug sultihi kini nga katawhan, 'Naminaw,
apan dili makasabot; nagtan-aw, apan walay pagsabot.' 10 Patig-aha ang
kasingkasing niining mga tawhana, ug himoang bungol ang ilang mga
igdulongog ug butahi ang ilang mga mata. Kay basin ug makakita sila,
makadungog, ug makasabot ang ilang mga kasingkasing, ug unya mamalik
ug mamaayo.” 11 Unya miingon ako, “Ginoo, hangtod kanus-a man?”
Mitubag siya, “Hangtod madugmok ug magun-ob ang mga siyudad ug
wala nay mga lumolupyo, ug wala nay mga tawo ang mga balay, ug
mahimong hingpit nga biniyaan ang yuta, 12 ug hangtod abogon ni Yahweh
ang katawhan ngadto sa layong dapit, ug maawaaw na sa hingpit ang yuta.
13 Bisan pa magpabilin ang ikanapulo ka bahin sa katawhan niini, maguba
kini pag-usab; sama sa giputol nga terebinto o akasiya nga mabilin ang
punoan niini, ang balaanong binhi anaa sa mga tuod niini.”

7

1 Panahon sa mga adlaw ni Ahaz nga anak nga lalaki ni Jotam nga
anak nga lalaki ni Uzia, ang hari sa Juda, mitungas ngadto sa Jerusalem
si Rezin ang hari sa Aram, ug si Peka nga anak nga lalaki ni Remalia, ang
hari sa Israel aron sa pagpakiggubat batok niini, apan dili sila makadaog
batok niini. 2 Gisugilon kini sa panimalay ni David nga ang Aram nakig-
abin sa Efraim. Nagkurog ang iyang kasingkasing, ug ang kasingkasing sa
iyang katawhan, sama sa mga kahoy sa kalasangan nga giuyog sa hangin.
3 Unya miingon si Yahweh ngadto kang Isaias, “Lakaw uban sa imong
anak nga lalaki nga si Shear Jashub aron tagboon si Ahaz sa tumoy sa
agianan sa tubig sa ibabaw nga dapit sa linaw, sa dalan paingon sa Dapit
nga Labhanan. 4 Sultihi siya, 'Pag-amping, pagpabilin nga malinawon,
ayaw kahadlok o kakulba niining duha ka sanga nga nagaaso apan walay
kalayo, pinaagi sa hilabihan nga kasuko ni Rezin ug sa Aram, ug ni Peka
nga anak nga lalaki ni Remalia. 5 Naglaraw ang Aram, ang Efraim, ug
ang anak nga lalaki ni Remalia ug daotan batok kanimo; miingon sila,
6 “Sulongon nato ang Juda ug lisangon siya, ug bungkagon nato siya
ug ipahimutang ang atong hari didto, ang anak nga lalaki ni Tabeel.”
7 Miingon si Yahweh nga Ginoo, “Dili kini mahimo; dili kini mahitabo,
8 tungod kay ang pangulo sa Aram mao ang Damascus, ug ang pangulo
sa Damascus mao si Rezin. Sulod sa 65 ka mga tuig, malaglag ang Efraim
ug dili na kini matawag nga katawhan. 9 Ang pangulo sa Efraim mao ang
Samaria, ug ang pangulo sa Samaria mao ang anak nga lalaki ni Remalia.
Kung dili kamo magpabiling lig-on sa inyong pagtuo, dili gayod kamo
magpabilin nga luwas.”'” 10 Nakigsulti pagbalik ang Ginoo kang Ahaz,
11 “Pangayo ug timailhan kang Yahweh nga imong Dios; pangayo niini
diha sa kinahiladman o diha sa ibabaw sa kahitas-an.” 12 Apan miingon si
Ahaz, “Dili ako mangayo, ni sulayan si Yahweh.” 13 Busa mitubag si Isaias,
“Paminaw, panimalay ni David. Dili pa ba igo kaninyo nga katawhan
ang pagsulay sa pailob sa katawhan? Sulayan ba usab ninyo ang pailob
sa akong Dios? 14 Busa ang Ginoo mohatag kaninyo nga katawhan sa
timailhan; tan-awa, magmabdos ang batan-ong babaye, manganak ug usa
ka lalaki, ug pagatawgon ang iyang ngalan nga Immanuel. 15 Magakaon
siya ug keso ug dugos sa dihang makabalo na siya sa pagdumili sa daotan
ug pagpili sa maayo. 16 Kay sa dili pa mahibalo ang bata sa pagdumili sa
daotan ug sa pagpili sa maayo, mamingaw ug mabiyaan na ang yuta sa
duha ka mga hari nga imong gikahadlokan. 17 Pagadad-on ni Yahweh
kanimo, sa imong katawhan, ug sa balay sa imong amahan ang mga
adlaw nga walay sama kaniadto sanglit mibulag ang Efraim gikan sa
Juda— pagadad-on niya kanimo ang hari sa Asiria.” 18 Nianang panahona,
motaghoy si Yahweh sa langaw nga gikan sa layong mga sapa sa Ehipto, ug
alang sa putyokan nga gikan sa yuta sa Asiria. 19 Manganhi silang tanan
ug mamuyo sa mga lalom nga lugot, ngadto sa mga bangag sa dagkong
mga bato, sa tanang sampinitan, ug sa tanang sibsibanan. 20 Nianang
panahona kiskisan sa Ginoo pinaagi sa labaha ang mga buhok sa ulo ug
sa paa nga giabangan unahan sa Suba sa Eufrates—ang hari sa Asiria;
pagakiskisan usab niini ang bangas. 21 Nianang adlawa, magbuhi ang
usa ka tawo ug nating baka ug duha ka mga karnero, 22 ug tungod sa
kadaghan sa gatas nga ilang mahatag, mokaon siya ug keso, kay ang ang
tanang nahibilin sa yuta makakaon sa keso ug dugos. 23 Nianang taknaa,
ang dapit nga adunay 1, 000 ka parasan nga nagkantidad ug 1, 000 ka mga

shekels, walay bisan unsang butang nga maanaa gawas sa mga sampinit ug mga tunok. 24 Moadto ang kalalakin-an didto aron mangayam gamit ang ilang mga pana, tungod kay ang tanang yuta mahimong sampinitan ug katunokan. 25 Magpalayo sila gikan sa tanang kabungtoran nga kanhing tanaman gamit ang bara, gumikan sa kahadlok sa mga sampinit ug tunok; apan mahimo kining sibsibanan sa mga baka ug mga karnero.

8

1 Miingon si Yahweh kanako, “Pagkuha ug dagkong papan nga bato ug sulati kini, 'Maher Shalal Has Baz.' 2 Magpatawag ako ug matinud-anong mga saksi aron sa pagpamatuod alang kanako, si Uria nga pari, ug si Zacarias nga anak nga lalaki ni Jeberekia.” 3 Miadto ako sa propeta nga babaye, ug nagmabdos siya ug nanganak ug usa ka batang lalaki. Unya miingon si Yahweh kanako, “Tawga siya ug 'Maher Shalal Has Baz.' 4 Kay sa dili pa makalitok ang bata ug, 'Amahan ko,' ug, 'Inahan ko,' kuhaon na sa hari sa Asiria ang mga bahandi sa Damascus ug ang inilog sa Samaria.” 5 Nakigsulti pagbalik si Yahweh kanako, 6 “Tungod kay misalikway kini nga katawhan sa maayong tubig sa Shiloa, ug nalipay kang Rezin ug sa anak nga lalaki ni Remalia, 7 busa ipadala na sa Ginoo ngadto kanila ang katubigan sa Suba, kusog ug daghan, ang hari sa Asiria ug ang tanan niyang himaya. Mogawas kini ngadto sa tanang mga kanal ug moawas kini. 8 Mohaguros ang Suba paingon sa Juda, mibaha ug mitaas ang tubig hangtod miabot na kini sa inyong liog. Lukopon sa gibukhad nga mga pako niini ang gilapdon sa inyong yuta, Immanuel.” 9 Kamo nga katawhan, madugmok sa pino. Paminaw, kamong tanan nga anaa sa layong mga nasod; andama ang inyong kaugalingon alang sa gubat ug madugmok sa pino; andama ang inyong kaugalingon ug madugmok sa pino. 10 Paghimo ug laraw, apan dili kini matuman; paghatag ug sugo, apan dili kini matuman, kay ang Dios nag-uban kanamo. 11 Nakigsulti si Yahweh kanako, uban sa iyang kusgan nga kamot dinhi kanako, ug nagpasidaan kanako nga dili maglakaw sa dalan niini nga katawhan. 12 Ayaw pagatawga nga pagsukol ang bisan unsa nga butang nga gitawag nga pagsukol niini nga katawhan, dili ninyo kahadlokan ang ilang gikahadlokan, ug ayaw kalisang. 13 Si Yahweh nga labawng makagagahom lamang ang inyong tahoron ingon nga balaan; siya lamang ang angay ninyong kahadlokan, ug kaniya lamang kamo angay nga malisang. 14 Mamahimo siyang dalangpanan; apan mamahimo siyang bato nga kadagmaan ug kapandolan— alang sa duha ka mga balay sa Israel, ug mamahimo siyang lit-ag ug bitik ngadto sa katawhan sa Jerusalem. 15 Daghan ang mangadagma niini ug matumba ug malaglag, ug mahimong malit-ag ug mabihag. 16 Hugti ang akong pagpamatuod, selyohi ang opisyal nga talaan, ug ihatag kini ngadto sa akong mga tinun-an. 17 Maghulat ako alang kang Yahweh, nga nagtago sa iyang panagway gikan sa balay ni Jacob; maghulat ako kaniya. 18 Tan-awa, ako ug ang akong mga anak nga lalaki nga gihatag kanako ni Yahweh mao ang mga timailhan ug mga kahibulongan sa Israel gikan kang Yahweh nga labawng makagagahom, nga nagpuyo sa Bukid sa Zion. 19 Moingon sila kaninyo, “Pagpakigsayod sa mga espiritista ug mga salamangkero,” niadtong nagayawyaw nga nagapangyamyam. Apan angay ba nga dili makisayod ang katawhan sa ilang Dios? Angay ba silang makisayod sa patay alang sa buhi? 20 Sa balaod ug sa pagpamatuod! Kung dili sila mosulti niana nga mga butang, tungod kini kay wala silay kahayag sa

banagbanag. 21 Moagi sila latas sa yuta uban ang hilabihang kaguol ug
kagutom. Sa dihang gutomon sila, masuko sila ug tunglohon ang ilang
hari ug ang ilang Dios, ug mohangad sila sa taas. 22 Motan-aw sila sa
yuta ug makita ang kagul-anan, kangitngit, ug kadulom sa pagpanghupaw.
Pagaabogon sila ngadto sa yuta sa kangitngit.

9

1 Mahanaw ang kangitngit gikan kaniya nga anaa sa hilabihang kasakit.
Kaniadto gipakaulawan niya ang yuta sa Zebulun ug ang yuta sa Neftali,
apan sa umaabot nga panahon himoon niya kining mahimayaon, sa dalan
paingon sa dagat, tabok sa Jordan, ang Galilea sa mga nasod. 2 Makakita
ug dakong kahayag ang katawhan nga naglakaw sa kangitngit; midan-ag
ang kahayag kanila, niadtong namuyo sa yuta sa landong sa kamatayon.
3 Gipadaghan mo ang mga nasod; gidugangan mo ang ilang kalipay.
Nagsadya sila sa imong atubangan sama sa kalipay sa panahon sa ting-
ani, sama sa kalalakin-an nga nagsadya sa dihang gibahinbahin nila ang
inilog. 4 Kay ang yugo sa iyang palas-anon, ang yayongan sa iyang abaga,
ang bunal sa iyang tigdaugdaog, gilaglag nimo sama sa adlaw sa Midian.
5 Kay pagasunogon ang matag sapatos nga gitamak diha sa kagubot ug
ang sapot nga nabulitan sa dugo, igasugnod sa kalayo. 6 Kay nahimugso
ang usa ka bata alang kanato, gihatag alang kanato ang usa ka anak nga
lalaki; ug ang pagdumala anaa sa iyang abaga; ug pagatawgon ang iyang
ngalan nga Kahibulongang Magtatambag, Gamhanan nga Dios, Walay
Kataposang Amahan, Prinsipe sa Kalinaw. 7 Walay kataposan ang pag-
uswag sa iyang panggamhanan ug sa pakigdait, samtang nagdumala siya
sa trono ni David, ug sa iyang gingharian, sa pagtukod ug pagpabilin niini
uban sa pagkamakiangayon ug pagkamatarong gikan niini nga panahon
hangtod sa umaabot ug hangtod sa kahangtoran. Ang magbuhat niini
mao ang kadasig sa tinguha ni Yahweh nga labawng makagagahom.
8 Nagpadala ang Ginoo ug pulong batok kang Jacob, ug miabot kini
sa Israel. 9 Masayod ang tanang katawhan, bisan ang Efraim ug ang
mga lumolupyo sa Samaria, nga mapasigarbohong nagsulti inubanan sa
mapahitas-on nga kasingkasing, 10 “Nangatumpag na ang mga tisa, apan
tukoron namo pag-usab uban sa tiniltilan nga bato; gipangputol ang mga
kahoy nga sikamoro, apan mobutang kami ug mga kahoy nga sedro puli
niini.” 11 Busa pabarogon ni Yahweh ang nakigbatok kang Rezin, ang iyang
kaatbang, ug pasulongon ang iyang mga kaaway, 12 ang mga Arameanhon
sa sidlakan, ug ang mga Filistihanon sa kasadpan. Magnganga sila sa
paglamoy sa Israel. Wala gayod nahuwasi ang iyang kasuko bisan pa
niining tanan nga mga butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang iyang
kamot. 13 Apan dili mobalik kaniya ang katawhan nga maoy naghampak
kanila, ni mangita sila kang Yahweh nga labawng makagagahom. 14 Busa
pagaputlon ni Yahweh gikan sa Israel ang ulo ug ikog, ang sanga sa
palmera ug bugang, sa usa lamang ka adlaw. 15 Ang pangulo ug ang inila
nga tawo mao ang ulo; ug ang propeta nga nagatudlo ug bakak mao ang
ikog. 16 Ang gipangulohan niini mahisalaag gayod, ug malaglag kadtong
ilang gipangulohan. 17 Busa dili malipay ang Ginoo sa ilang mga batan-ong
kalalakin-an ni maluoy sa ilang mga ilo ug mga balo, sanglit ang matag
usa walay dios ug nagabuhat ug daotan, ug ang matag baba nagsulti ug
binuang nga mga butang. Wala gayod nahuwasi ang iyang kasuko, bisan
pa niining tanan nga mga butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang iyang
kamot. 18 Masunog ang pagkadaotan sama sa kalayo; lamoyon niini ang

mga sampinit ug mga tunok; sunogon niini bisan pa ang kalibonan sa lasang, moulbo kini sama sa usa ka haligi nga aso. 19 Nagdilaab ang yuta tungod sa kasuko ni Yahweh nga labawng makagagahom, ug ang katawhan sama sa sugnod alang sa kalayo. Walay tawo nga makaluwas sa iyang igsoon. 20 Mokuha sila ug pagkaon gamit ang ilang tuong kamot apan gutomon gihapon sila; mokaon sila gamit ang ilang walang kamot apan dili gihapon sila matagbaw. Kaonon man gani sa matag usa ang unod sa iyang kaugalingong bukton. 21 Lamoyon ni Manases si Efraim, ug si Efraim, ni Manases; ug sulongon nilang duha ang Juda. Wala gayod nahuwasi ang iyang kasuko bisan pa niining tanan nga mga butang; hinuon, nagtuy-od gihapon ang iyang kamot.

10

1 Alaot kadtong mga nagbuhat ug dili makataronganon nga mga balaod
ug nagsulat sa mga dili makiangayon nga mga kasugoan. 2 Gihikawan nila
ang mga nanginahanglan sa hustisya, gikawatan sa ilang mga katungod
ang mga kabos nakong katawhan, giilogan ang mga balo, ug gihimo nilang
tukbonon ang mga ilo! 3 Unsa man ang inyong buhaton sa adlaw sa
paghukom kung ang kalaglagan maggikan sa layong dapit? Kang kinsa
man kamo modangop aron mangayo ug tabang, ug asa man ninyo ibilin
ang inyong kabtangan? 4 Walay mahibilin, ug magtikuko kamo uban sa
mga binilanggo o malaglag uban sa mga gipatay. Wala gayod nahuwasi
ang iyang kasuko bisan pa niining tanan nga mga butang; hinuon, nagtuy-
od gihapon ang iyang kamot. 5 Pagkaalaot sa mga taga-Asiria, ang bunal
sa akong kasuko, ang tungkod nga gibutangan ko sa akong kapungot!
6 Gipadala ko siya batok sa garbosong nasod ug batok sa katawhan nga
nagdala sa akong nag-awas nga kaligutgot. Gisugo ko siya sa pagkuha sa
inilog, sa pagkuha sa tukbonon, ug sa pagyatak-yatak kanila sama sa lapok
diha sa kadalanan. 7 Apan dili kini mao ang iyang tumong, ni ang iyang
gihunahuna. Anaa sa iyang kasingkasing ang paglaglag ug pagbuntog sa
daghang kanasoran. 8 Kay miingon siya, “Dili ba sama sa mga hari ang
tanan nakong mga prinsipe? 9 Dili ba ang Calno sama sa Carkemis, ang
Hamat sama sa Arpad, ug ang Samaria sama sa Damascus? 10 Ingon nga
nabuntog na sa akong kamot ang mga gingharian nga nagsimba ug mga
diosdios, nga ang kinulit nga mga imahe mas labaw pa kaysa niadtong
sa Jerusalem ug sa Samaria, 11 sama sa akong gibuhat didto sa Samaria
ug sa walay pulos nga mga diosdios niini, dili ko ba usab kini buhaton sa
Jerusalem ug sa mga diosdios niini?” 12 Sa dihang natapos na sa Ginoo
ang iyang bulohaton didto sa Bukid sa Zion ug sa Jerusalem, pagasilotan
ko ang mga gipamulong sa garbosong kasingkasing sa hari sa Asiria ug sa
iyang pagkamapahitas-on. 13 Kay miingon siya, “Pinaagi sa akong kusog
ug sa akong kaalam namuhat ako. Aduna akoy kahibalo, ug gikuha ko
ang mga utlanan sa akong mga katawhan. Gikawat ko ang ilang mga
bahandi ug sama sa usa ka torong baka, gipildi ko ang mga lumolupyo.
14 Nakasakmit ang akong kamot, gikan sa mga salag, ang katigayonan sa
kanasoran, ug sama sa tawo nga nagtigom sa gisalikway nga mga itlog,
gitigom ko ang tibuok kalibotan. Walay mikapa-kapa sa ilang mga pako
o mipiyak.” 15 Magpasigarbo ba ang atsa sa iyang kaugalingon batok sa
naggunit niini? Daygon ba sa gabas ang iyang kaugalingon labaw pa sa
tawo nga nagputol gamit niini? Daw sama nga ang tungkod makaalsa
niadtong miisa niini, o nga daw ang kahoy nga bunal makaalsa ug tawo.
16 Busa si Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom magpadala ug

sakit ngadto sa iyang kusgang mga manggugubat; ug adunay magdagkot
ug kalayo nga magdilaab ilalom sa iyang himaya. 17 Ang kahayag sa
Israel mahimong kalayo, ug ang iyang Balaan usa ka dilaab; sunogon ug
ugdawon niini ang iyang mga tunok ug mga sampinit sulod sa usa lamang
ka adlaw. 18 Lamoyon ni Yahweh ang himaya sa iyang kalasangan ug
mabungahong yuta, ang kalag ug ang lawas; mahisama kini sa dihang
nausik ang kinabuhi sa usa ka masakiton nga tawo. 19 Diyutay na lamang
ang mahibilin sa mga kahoy diha sa iyang kalasangan, nga maihap na
lamang sa usa ka bata. 20 Nianang adlawa, ang nahibilin sa Israel,
ang nakaikyas nga pamilya ni Jacob, dili na mosalig niadtong nakapildi
kanila, apan mosalig lamang kang Yahweh, ang Balaan sa Israel. 21 Ang
nahibilin kang Jacob mobalik ngadto sa Dios nga makagagahom. 22 Kay
bisan ang imong katawhan, ang Israel, daw sama sa balas sa baybayon,
ang nahibilin lamang kanila ang mahimong mobalik. Gimando na ang
kalaglagan, ingon nga gikinahanglan sa nagaawas nga pagkamatarong.
23 Kay ipatuman na ni Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom
ang kalaglagan nga gihukom sa tibuok yuta. 24 Busa miingon si Yahweh
nga Ginoo nga labawng makagagahom, "Akong katawhan nga namuyo sa
Zion, ayaw kahadlok sa mga taga-Asiria. Latoson niya kamo pinaagi sa
bunal ug moisa sa iyang sungkod batok kaninyo, sama sa gibuhat sa mga
Ehiptohanon. 25 Ayaw kahadlok kaniya, kay sa dili madugay mahupay
na ang akong kasuko batok kaninyo, ug ang akong kasuko motumong sa
iyang kalaglagan." 26 Unya mohampak ug latigo si Yahweh nga labawng
makagagahom batok kanila, sama sa iyang pagbuntog sa Midian didto
sa bato sa Oreb. Iyang ipataas ang iyang sungkod ibabaw sa dagat ug
iisa kini sama sa iyang gibuhat sa Ehipto. 27 Nianang adlawa, gikuha
ang iyang palas-anon gikan sa inyong abaga ug ang iyang yugo gikan
sa inyong liog, ug mabali ang yugo tungod sa katambok. 28 Miabot ang
kaaway didto sa Ayat ug milatas sa Migron; gitapok niya sa Micmas ang
iyang mga kabtangan. 29 Mitabok sila sa agianan ug natulog sila sa Geba.
Nangurog ang Rama ug mikalagiw ang Gibea ni Saul. 30 Paghilak sa
makusog, anak nga babaye ni Galim! Hatagig pagtagad, Lais! Ikaw alaot
nga Anatot! 31 Mikalagiw na ang Madmena, ug nanagan na ang mga
lumolupyo sa Gebim aron maluwas. 32 Mohunong siya niining adlawa
sa Nob ug uyogon ang iyang kinumo diha sa bukid sa anak nga babaye
sa Zion, ang bungtod sa Jerusalem. 33 Tan-awa, pagaputlon ni Yahweh
nga Ginoo nga labawng makagagahom ang mga dagkong sanga uban
sa makalilisang nga pagkabungkag; pamutlon ang pinakataas nga mga
kahoy, ug ang taas iyang ipaubos. 34 Putlon niya ang mga kalibonan diha
sa kalasangan pinaagi sa atsa, ug laglagon ang Lebanon uban sa himaya
niini.

11

1 Manalingsing ang bag-ong tuod gikan ni Jesse, ug mamunga ang sanga
nga gikan sa iyang mga gamot. 2 Mopuyo kaniya ang Espiritu ni Yahweh,
ang espiritu sa kaalam ug sa pagsabot, ang espiritu sa pagpanudlo ug sa
gahom, ang espiritu sa kahibalo ug sa kahadlok kang Yahweh. 3 Kalipay
niya ang pagkahadlok sa Ginoo; dili siya mohukom pinaagi sa iyang nakita,
o mohukom pinaagi kung unsa ang iyang nadungog. 4 Hinuon, hukman
niya ang kabos uban sa pagkamatarong ug makiangayon niyang hukman
ang mapaubsanon dinhi sa kalibotan. Hampakon niya ang kalibotan
pinaagi sa sungkod sa iyang baba, ug patyon niya ang daotan pinaagi sa

gininhawa sa iyang mga ngabil. 5 Ang pagkamatarong mao ang bakos
sa iyang hawak, ug ang pagkamatinud-anon ang bakos sa iyang bat-ang.
6 Makig-uban ang lobo uban sa mga nating karnero, ug mohigda ang
leopardo uban sa mga nating kanding, mag-uban ang nating baka ang
nating liyon ug ang gipatambok nga nating baka. Giyahan sila sa gamay
nga bata. 7 Magdungan ug sabsab ang baka ug ang oso, ug magtapad ug
higda ang ilang mga anak. Mosabsab ug dagami ang liyon sama sa torong
baka. 8 Magdula ang gamay nga bata ibabaw sa bangag nga puy-anan sa
bitin, ug ibutang sa linutas nga bata ang iyang kamot ngadto sa lungib sa
mga bitin. 9 Dili nila pasakitan ni gun-obon ang tanan nakong balaang
bukid; kay mapuno sa kahibalo ni Yahweh ang kalibotan, sama sa tubig
nga mitabon sa dagat. 10 Nianang adlawa, mobarog ang gamot ni Jesse
ingon nga bandera alang sa katawhan. Pangitaon siya sa mga nasod, ug
mahimaya ang iyang pahulayanan nga dapit. 11 Nianang adlawa, ituy-od
pag-usab sa Ginoo ang iyang kamot aron luwason ang nahibilin niyang
katawhan sa Asiria, Ehipto, Patros, Cush, Elam, Shinar, Hamat, ug ang
mga isla sa dagat. 12 Magtukod siya ug bandera alang sa mga nasod ug
tigomon ang mga sinalikway sa Israel ug ang nagkatibulaag sa Juda gikan
sa upat ka suok sa kalibotan. 13 Walaon niya ang kasina sa Efraim, ug
mawala na ang kasamok sa Juda. Dili na masina ang Efraim sa Juda,
ug dili na magsamok ang Juda sa Efraim. 14 Hinuon molugsong sila sa
kabukiran sa mga Filistihanon sa kasadpang bahin, ug mag-uban sila sa
pag-ilog sa katawhan didto sa sidlakan. Sulongon nila ang Edom ug ang
Moab, ug motuman kanila ang katawhan sa Amon. 15 Laglagon gayod
sa hingpit ni Yahweh ang gulpo sa Dagat sa Ehipto. Uban sa iyang init
nga hangin ikaway niya ang iyang kamot ibabaw sa Suba sa Eufrates ug
mabahin kini ngadto sa pito ka mga sapa, aron malatas lamang kini sa
mga nagsandalyas. 16 Adunay lapad nga dalan alang sa iyang nahibilin
nga katawhan nga mobalik gikan sa Asiria, sama sa Israel sa ilang paggula
gikan sa yuta sa Ehipto.

12

1 Nianang adlawa moingon kamo, “Pasalamatan ko ikaw, Yahweh. Kay
bisan nasuko ka kanako, nawala ang imong kapungot, ug gihupay mo
ako. 2 Tan-awa, ang Dios maoy akong kaluwasan; mosalig ako ug dili
mahadlok, kay si Yahweh, oo, si Yahweh ang akong kusog ug awit. Siya
ang nahimo nakong kaluwasan.” 3 Inubanan sa kalipay magsag-ob kamo
ug tubig gikan sa mga atabay sa kaluwasan. 4 Moingon kamo nianang
adlawa, “Pasalamati si Yahweh ug sangpita ang iyang ngalan; ipahayag
ang iyang mga buhat ngadto sa katawhan, imantala nga gipasidunggan
ang iyang ngalan. 5 Awiti si Yahweh, kay naghimo siya ug mahimayaong
mga butang; ipahibalo kini ngadto sa tibuok kalibotan. 6 Paghugyaw ug
singgit alang sa kalipay, kamong lumolupyo sa Zion, kay bantogan ang Usa
ka Balaan sa Israel nga anaa sa inyong taliwala.”

13

1 Ang pamahayag mahitungod sa Babilonia, nga nadawat ni Isaias nga
anak nga lalaki ni Amoz: 2 Didto sa hawan nga bukid iisa ang usa ka
timailhan nga bandera, singgit ug kusog ngadto kanila, iwarawara ang
inyong kamot aron moadto sila sa mga ganghaan sa mga inila. 3 Gisugo
ko na ang akong mga balaan, oo, gipatawag ko na ang akong kusgan nga

kalalakin-an aron magpahamtang sa akong kasuko, bisan pa ang akong
nagakalipay nga katawhan. 4 Ang kasaba sa daghang mga tawo didto sa
kabukiran, sama sa daghang katawhan! Ang kasaba sa hugyaw sa mga
gingharian sama sa nagtigom nga daghan nga kanasoran! Gitigom ni
Yahweh nga labawng makagagahom ang kasundalohan alang sa gubat.
5 Gikan sila sa halayo nga nasod, gikan sa dalan paingon sa halayo nga
dapit. Mao kini si Yahweh uban sa iyang mga galamiton sa paghukom,
aron sa paglaglag sa tibuok yuta. 6 Pagdangoyngoy, kay duol na ang
adlaw ni Yahweh; moabot kini uban sa kalaglagan gikan sa Makagagahom.
7 Busa kawad-ag umoy ang tanang mga kamot, ug matunaw ang matag
kasingkasing. 8 Mangalisang sila; bihagon sila sa kasakit ug pag-antos,
sama sa usa ka babaye nga nagbati. Magtinan-away sila sa usag usa nga
mahibulong; manginit ug mamula ang ilang mga nawong. 9 Tan-awa,
moabot ang adlaw ni Yahweh inubanan sa mapintas nga kapungot ug
hilabihang kasuko, aron himoong biniyaan ang yuta ug laglagon ang mga
makasasala gikan niini. 10 Dili na modan-ag ang mga bituon sa langit ug
sa nahimutangan niini. Ngitngit na ang adlaw bisan pa sa kaadlawon,
ug dili na usab mohayag ang bulan. 11 Silotan ko ang kalibotan alang sa
pagkadaotan niini, ug ang daotan alang sa ilang kalapasan. Taposon ko
ang pagkamapahitas-on sa mga garboso ug ipaubos ko ang mapahitas-on
nga walay kaluoy. 12 Himoon ko ang katawhan nga mas talagsaon pa kaysa
lunsay nga bulawan ug lisod pa pangitaon ang katawhan kaysa sa lunsay
nga bulawan sa Ofir. 13 Busa pakurogon ko ang kalangitan, ug matay-
og ang kalibotan sa nahimutangan niini, pinaagi sa kapungot ni Yahweh
nga labawng makagagahom, ug sa adlaw sa iyang hilabihan nga kasuko.
14 Sama sa usa ka gipangayam nga lagsaw o sama sa karnero nga walay
magbalantay, motalikod ang tagsatagsa ka tawo sa iyang kaugalingon nga
katawhan ug mokalagiw sa iyang kaugalingong yuta. 15 Patyon ang matag
usa nga makaplagan, ug patyon ang matag usa nga madakpan pinaagi
sa espada. 16 Pagapinopinohon usab ang ilang masuso nga mga anak sa
ilang atubangan. Pagailogon ang ilang mga balay ug lugoson ang ilang
mga asawa. 17 Tan-awa, hapit ko na libogon ang mga Midianhon aron sa
pagsulong kanila, kinsa man ang dili magpakabana mahitungod sa plata, o
dili malipay sa bulawan. 18 Matusok sa pana ang ilang batan-ong kalalakin-
an. Wala silay kaluoy alang sa mga gagmay nga bata ug wala silay ibilin
nga mga bata. 19 Unya ang Babilonia, ang mga gingharian nga gidayeg
pag-ayo, ang himaya sa mga Caldeanhon, pagalaglagon sa Dios sama sa
Sodoma ug Gomora. 20 Dili na kini pagapuy-an o wala nay magpuyo gikan
sa kaliwatan hangtod sa laing kaliwatan. Dili na magtukod ug tolda didto
ang mga taga-Arabia, o ipapahulay sa mga magbalantay ang panon sa ilang
mga karnero didto. 21 Apan mohigda didto ang ihalas nga mga mananap,
mapuno sa mga ngiwngiw ang ilang kabalayan; ug ang mga ostrits ug
molukso-lukso didto ang ihalas nga mga kanding. 22 Manag-uwang ang
mga hyenas sa ilang lig-on nga mga salipdanan, ug ang ihalas nga mga iro
sa maanindot nga mga palasyo. Duol na ang iyang panahon, ug dili na
malangay ang iyang mga adlaw.

14

1 Adunay kaluoy si Yahweh kang Jacob; pilion niya pag-usab ang Israel
ug pabalikon sila sa ilang yuta. Mouban kanila ang mga langyaw ug
makigtipon sila didto sa balay ni Jacob. 2 Pagadad-on sila sa mga nasod
sa ilang kaugalingong dapit. Unya kuhaon sila sa balay ni Israel sa yuta

ni Yahweh ingon nga lalaki ug babaye nga mga sulugoon. Ilang bihagon
kadtong mibihag kanila, ug dumalahan nila kadtong nagdaugdaog kanila.
3 Sa adlaw nga hatagan ka ni Yahweh ug kapahulayan gikan sa imong
mga pag-antos ug kasubo, ug gikan sa imong paghago nga gikinahanglan
nimong buhaton, 4 awiton nimo kining awit sa pagtamay batok sa hari
sa Babilonia, “Nalaglag na ang tigdaugdaog, natapos na ang hilabihan
nga pagkagarboso! 5 Gibali ni Yahweh ang sungkod sa daotan, ang setro
niadtong mga tigdumala, 6 nga naghampak sa katawhan sa kaligutgot
pinaagi sa walay hunong nga pagbunal, nga nagdumala sa kanasoran
sa kasuko, uban ang paglutos nga walay pagpugong. 7 Nagpahulay ug
malinawon ang tibuok kalibotan; nagsugod na sila ug saulog uban sa
panag-awit. 8 Bisan ang sipres nga mga kahoy naglipay alang kanimo
uban sa mga sedro sa Lebanon; miingon sila, 'Sanglit napukan na ikaw,
wala nay tigputol ug kahoy nga moanhi aron sa pagputol kanamo.' 9 Buot
na makigkita kanimo ang Sheol sa dihang moadto kana didto. Gipukaw
na ang mga patay alang kanimo, ang tanang hari sa kalibotan, mitindog
gikan sa ilang mga trono, ang tanang hari sa kanasoran. 10 Makigsulti
silang tanan ug moingon kanimo, 'Nahimo ka nang huyang sama kanamo.
Managsama na kita. 11 Gidala ang imong kabantog didto sa Sheol uban
sa huni sa imong kinuwerdasan nga mga instrumento. Nagkatag ang
mga ulod ilalom kanimo, ug matabonan ka sa mga ulod. 12 Giunsa man
nimo pagkahulog gikan sa kalangitan, bituon sa kabuntagon, anak nga
lalaki sa buntag! Giunsa nimo pagkalumpag sa yuta, ikaw nga mibuntog
sa mga nasod! 13 Miingon ka sa imong kasingkasing, 'Mokayab ako sa
langit, ituboy ko ang akong trono ibabaw sa kabituonan sa Dios, ug
molingkod ako sa bukid nga tigomanan, sa halayong dapit sa amihanan.
14 Mokayab ako ibabaw sa kahitas-an sa mga panganod; himoon ko ang
akong kaugalingon nga Labing Halangdon nga Dios.' 15 Apan karon gidala
na ikaw sa Sheol, ngadto sa kahiladman nga bung-aw. 16 Kadtong mga
nakakita kanimo motutok gayod ug maminaw sila kanimo. Moingon
sila, “Mao ba kini ang tawo nga nakapakurog sa yuta, miuyog sa mga
gingharian, 17 nga naghimo sa kalibotan sama sa usa ka kamingawan,
nagguba sa mga siyudad niini ug wala nagpapauli sa iyang mga binilanggo
sa ilang mga panimalay?' 18 Ang tanang hari sa kanasoran, naghigda silang
tanan uban ang kadungganan, sa matag usa nila ka lubnganan. 19 Apan
gikuha ka pagawas sa imong lubnganan sama sa sanga nga gilabay sa
layo. Tabonan ka sa mga patay sama sa panapton, kadtong gipatay pinaagi
sa espada, nga manaog sa kabatoan sa bangag. 20 Dili ka iipon kanila
sa paglubong, tungod kay gilaglag mo ang imong yuta ug gipamatay ang
imong katawhan. Dili na gayod hisgotan pag-usab ang mga anak sa mga
nagbuhat ug daotan.” 21 Andama ang inyong ihawanan alang sa iyang
mga anak, alang sa kasal-anan sa ilang mga katigulangan, aron dili na
sila mobarog pa ug makaangkon sa yuta ug magpuno sa tibuok kalibotan
pinaagi sa mga siyudad. 22 “Mobarog ako batok kanila”—mao kini ang
pahayag ni Yahweh nga labawng makagagahom. “Pagaputlon ko gikan sa
Babilonia ang ngalan, kaliwat, ug mga kaliwatan”—mao kini ang pahayag
ni Yahweh. 23 “Himoon ko usab siya nga puy-anan sa mga ngiwngiw, ug
mga lunangan, ug silhigon ko siya pinaagi sa silhig sa kalaglagan”—mao
kini ang pahayag ni Yahweh nga labawng makagagahom. 24 Nanumpa
si Yahweh nga labawng makagagahom, “Sa pagkatinuod, sama sa akong
katuyoan, ingon niana ang mahitabo; ug sama sa akong gitumong, mao

gayod ang matuman: 25 Gun-obon ko ang mga taga-Asiria diha sa akong
yuta, ug tumban ko siya sa akong kabukiran. Unya kuhaon ang iyang
yugo gikan kanila ug ang iyang palas-anon diha sa ilang abaga." 26 Mao
kini ang laraw nga gitumong alang sa tibuok kalibotan, ug mao kini ang
kamot nga gipataas ibabaw sa tanang kanasoran. 27 Kay gilaraw kini ni
Yahweh nga labawng makagagahom; kinsa man ang makapugong kaniya?
Gipataas ang iyang kamot, ug kinsa man ang makapabalik niini? 28 Sa tuig
nga namatay si Haring Ahaz, miabot kini nga pahayag: 29 Ayaw paglipay,
kamong tanan nga Filistihanon, nga nabali ang bunal nga naghampak
kaninyo. Kay gikan sa gamot sa bitin mogula ang malala nga halas,
ug ang iyang mga anak mahimong mas lala pa nga bitin nga molupad.
30 Magpasabsab ang kamagulangang anak sa kabos sa ilang mga karnero
didto sa akong sibsibanan, ug maghigda ang timawa nga luwas. Pamatyon
ko ang imong mga gamot pinaagi sa kagutom nga mopatay sa tanan
nimong mga nahibiling katawhan. 31 Pagngulob, ganghaan; paghilak,
siyudad; mangatunaw kamong tanan, nga mga taga-Filistia. Kay mogawas
gikan sa amihanan ang panganod sa aso, ug walay mahibilin sa iyang
laray. 32 Unsaon man pagtubag sa usa sa mga tigdala ug mensahe niana
nga nasod? Nga si Yahweh ang nagtukod sa Zion, ug makadangop kaniya
ang mga nag-antos sa iyang katawhan.

15

1 Ang pamahayag mahitungod sa Moab. Sa pagkatinuod, sa usa kagabii
magun-ob ug malaglag ang Ar sa Moab; nagun-ob ug nalaglag usab ang
Kir sa Moab sa usa lamang ka gabii. 2 Niadto sila sa templo, nitungas
ang katawhan sa Dibon sa habog nga mga dapit aron sa paghilak;
magbangotan ang Moab alang sa Nebo ug sa Medeba. Kiskisan nila
ang ilang mga ulo ug ang ilang ang mga bangas. 3 Nagbisti sila ug
sako sa ilang kadalanan; magbakho ang tanan didto sa ilang mga atop
ug sa plasa, nagdangoyngoy pag-ayo. 4 Nagpakitabang ang Hesbon ug
Eleale; nadungog ang ilang mga tingog sama kalayo sa Jahas. Busa
nagpakitabang ang kasundalohan sa Moab; nangurog sila. 5 Mihilak ang
akong kasingkasing alang sa Moab; nikalagiw ang iyang katawhan ngadto
sa Zoar ug ngadto sa Eglat Shilishia. Nitungas sila nga naghilak didto
sa tungasonon nga Luhit; nitiyabaw sila sa dalan sa Horonaim tungod
sa ilang kalaglagan. 6 Nahubas ang mga tubig sa Nimrim; nalaya ang
sagbot ug namatay ang bag-ong tubo nga sagbot; wala nay lunhaw. 7 Ang
kadagaya nga ilang gipatubo ug gitigom gidala na didto sa tabok sa lugot
sa poplars. 8 Nadunggan ang panaghilak palibot sa ginsakopan sa Moab;
ang pagbakho ingon kalayo sa Eglaim ug sa Beer Elim. 9 Kay napuno sa
dugo ang katubigan sa Dibon; apan magpadala pa ako ug mas labaw pa
ngadto sa Dibon. Tukbon sa liyon ang moikyas gikan sa Moab ug kadtong
mahibilin usab didto sa yuta.

16

1 Pagpadala ug mga toro nga karnero ngadto sa tigdumala sa yuta
nga gikan sa Sela diha sa kamingawan, ngadto sa bukid sa anak nga
babaye sa Zion. 2 Sama sa naglatagaw nga mga langgam ug sama sa
nagkatibulaag nga salag, busa ang mga babaye sa Moab anaa sa mga
tabokanan sa Suba sa Arnon. 3 Paghatag ug panudlo ug buhata ang
hustisya. Hatagi ug landong nga sama sa kagabhion taliwala sa kahayag;
tagoi ang mga dinakpan; ayaw budhii ang mga dinakpan. 4 Papuy-a

sila uban kaninyo, ang mga binihag nga gikan sa Moab; kinahanglan
nga mahimo kamong tagoanang dapit alang kanila gikan sa tiglaglag."
Kay mahunong na ang pagdaudaog, ug maundang na ang pagpangdaot,
ug mahanaw kadtong nagyatak gikan sa yuta. 5 Matukod ang trono sa
matinud-anong kasabotan; ug molingkod didto nga matinud-anon ang usa
ka tawo nga gikan sa tolda ni David. Maghukom siya sumala sa iyang
pagpangita ug hustisya ug pagbuhat sa matarong. 6 Nadungog namo ang
garbo sa Moab, ang iyang pagkamapahitas-on, iyang pagkagarboso, ug ang
iyang kasuko. Apan ang iyang mga pagpasigarbo, walay sulod nga pulong.
7 Busa magdangoyngoy ang Moab alang sa Moab—magdangoyngoy silang
tanan! Pagsubo, kamong nalaglag sa hingpit, alang sa mga pan nga adunay
pasas sa Kir Hareset. 8 Nangalaya ang mga kaumahan sa Heshbon sama sa
kaparasan sa Sibma. Giyatakyatakan sa mga tigdumala sa mga nasod ang
gipili nga kaparasan nga nakaabot ngadto sa Jazer ug mikatay ngadto sa
disyerto. Mikatay ang mga udlot niini; nagpadulong kini sa dagat. 9 Sa
pagkatinuod mohilak ako uban sa Jazer alang sa kaparasan sa Sibma.
Patubigan ko kamo pinaagi sa akong mga luha, Heshbon, ug Eleale. Kay
gitapos ko ang mga panagsinggit sa kalipay diha sa inyong kaumahan
alang sa mga bunga sa ting-init ug ting-ani. 10 Nawala ang kasadya ug
ang kalipay gikan sa mga mabungahon nga kahoy; ug wala nay panag-
awit, ug panagsinggit diha sa kaparasan. Wala nay magpuga ug bino
diha sa mga pug-anan ug ubas, kay gitapos ko ang panagsinggit niadtong
nagpuga. 11 Busa nanghupaw ang akong kasingkasing sama sa alpa alang
sa Moab, ug ang akong kinasulorang bahin alang sa Kir Hareset. 12 Sa
dihang kapuyon ang Moab ngadto sa tag-as nga dapit ug mosulod sa iyang
templo aron moampo, walay kahimoan ang iyang mga pag-ampo. 13 Mao
kini ang pulong nga gisulti ni Yahweh kaniadto mahitungod sa Moab.
14 Nagsulti pag-usab si Yahweh, "Sulod sa tulo ka tuig, mahanaw na ang
himaya sa Moab; bisan pa ug daghan ang katawhan, diyutay na lamang
ang mahibilin ug dili mahinungdanon."

17

1 Ang pahayag mahitungod sa Damascus. 2 Biyaan na ang mga siyudad
sa Aroer. Mahimo kining mga dapit diin mohigda ang mga panon sa
karnero, ug walay bisan usa nga makapalisang kanila. 3 Mahanaw ang lig-
ong mga siyudad gikan sa Efraim, ang gingharian gikan sa Damascus, ug
ang nahibilin sa Aram—mahisama sila sa himaya sa katawhan sa Israel—
mao kini ang pahayag ni Yahweh nga labawng makagagahom. 4 Moabot
kini sa adlaw nga mokunhod ang himaya ni Jacob, ug moniwang ang
katambok sa iyang unod. 5 Mahisama kini sa dihang tapokon sa mag-
aani ang nagbarog nga trigo, ug anihon niya ang mga uhay sa trigo.
Mahisama kini sa dihang adunay manghagdaw ug uhay sa mga trigo diha
sa Walog sa Refaim. 6 Mahibilin ang mga hagdaw, bisan pa niana, sama
sa dihang uyogon ang kahoy nga olibo: duha o tulo nga olibo ang anaa
sa pinakaibabaw nga sanga, upat o lima ang anaa sa kinatas-an nga mga
sanga sa mabungahon nga kahoy—mao kini ang gipahayag ni Yahweh,
ang Dios sa Israel. 7 Nianang adlawa motan-aw ang kalalakin-an sa ilang
Magbubuhat, ug motutok ang ilang mga mata ngadto sa Usa nga Balaan sa
Israel. 8 Dili na sila motan-aw ngadto sa mga halaran, ang buhat sa ilang
mga kamot, ni motan-aw kung unsay nahimo sa ilang mga kulamoy, ang
mga poste nga Asera o ang mga hulagway sa adlaw. 9 Nianang adlawa
ang ilang lig-on nga mga siyudad mahisama sa biniyaang bakilid nga

kakahoyan ngadto sa ibabaw sa kabungtoran, nga gisalikway tungod sa
katawhan sa Israel ug mahimo kana nga biniyaan. 10 Kay gikalimtan
nimo ang Dios sa imong kaluwasan, ug wala gitagad ang bato nga imong
kusog. Busa nagtanom ka ug matahom nga mga tanom, ug gipagawas
ang mga sanga sa paras nga nadawat gikan sa langyaw, 11 sa adlaw nga
magtanom ka, ug magkoral, ug mag-atiman sa yuta. Sa dili madugay
motubo ang imong binhi, apan mapakyas ang ani sa adlaw sa kasakitan
ug sa hilabihan nga kasub-anan. 12 Pagkaalaot! Ang panagsinggit sa
daghang katawhan, nga nagdahunog sama sa dahunog sa kadagatan, ug
ang pagdagan sa mga nasod, mihaguros sama sa hinaguros sa dagkong
katubigan! 13 Modahunog ang mga nasod sama sa naghaguros nga mga
tubig, apan hinginlan sila sa Dios. Mokalagiw sila palayo ug gukuron sama
sa laya nga mga sagbot ngadto sa kabukiran atubangan sa hangin, ug sama
sa nagtuyoktuyok nga sagbot atubangan sa bagyo. 14 Sa pagkagabii, tan-
awa, makalilisang! Mangahanaw sila sa dili pa ang kabuntagon! Mao kini
ang bahin niadtong nanulis kanato, ang luna niadtong nangawat kanato.

18

1 Pagkaalaot sa yuta sa naghaguros nga mga pako, nga daplin sa mga
suba sa Etiopia; 2 nga nagpadala ug mga tigpamaba diha sa dagat, ug
naggakit ug papyrus diha sa katubigan. Lakaw, kamong paspas nga mga
mensahero, ngadto sa nasod nga tag-as ug hamis, ngadto sa katawhan
nga gikahadlokan sa layo ug sa duol, ang lig-on ug moyatak nga nasod,
nga nabahin sa kasubaan ang ilang yuta. 3 Kamong tanan nga mga
lumolupyo sa kalibotan ug kamo nga nagpuyo sa yuta, sa dihang ipataas na
ang timailhan didto sa kabungtoran, pagtan-aw; ug sa dihang patingogon
na ang budyong, paminaw. 4 Mao kini ang giingon ni Yahweh kanako,
“Magpakahilom ako nga maniid gikan sa akong balay, sama sa nagkaanam
nga kainit sa pagsidlak sa adlaw, sama sa panganod nga yamog diha sa
kainit sa ting-ani. 5 Sa dili pa ang ting-ani, sa dihang nahuman na ang
pagpamulak, ug ang bulak mahimo nang ubas nga hapit na mahinog,
pamutlon niya ang mga gagmay nga sanga pinaagi sa karit, putlon niya
ug ipalayo ang nagkatay nga mga sanga. 6 Mahibilin kini alang sa mga
langgam sa kabukiran ug alang sa mga mananap sa yuta. Kaonon kini
sa mga langgam panahon sa ting-init, ug kaonon kini sa tanan nga mga
mananap sa yuta panahon sa tingtugnaw”. 7 Nianang panahona igahatag
ngadto kang Yaweh nga labawng makagagahom ang gasa nga gikan sa mga
tawo nga tag-as ug hamis, gikan sa mga tawo nga gikahadlokan sa layo ug
sa duol, ang lig-on ug moyatak nga nasod, nga gibahin sa kasubaan ang
ilang yuta, didto sa dapit sa ngalan ni Yahweh nga labawng makagagahom,
sa Bukid sa Zion.

19

1 Ang pahayag mahitungod sa Ehipto. Tan-awa, nagsakay si Yahweh sa
paspas nga panganod padulong sa Ehipto. Nangurog sa iyang atubangan
ang mga diosdios sa Ehipto, ug natunaw ang mga kasingkasing sa mga
Ehiptohanon. 2 “Ipag-unay ko ang mga Ehiptohanon batok sa mga
Ehiptohanon, ug makig-away ang tawo batok sa iyang igsoong lalaki, ang
tawo batok sa iyang silingan; siyudad batok siyudad, ug gingharian batok
gingharian. 3 Mangaluya ang espiritu sa mga Ehiptohanon gikan sa sulod.
Gub-on ko ang iyang tambag, bisan nangita sila sa tambag sa mga diosdios,
mga espiritu sa patay nga mga tawo, mga orasyon, ug mga espiritista.
4 Itugyan ko ang mga Ehiptohanon ngadto sa kamot sa mabangis nga

agalon, ug modumala ang kusgan nga hari ngadto kanila—mao kini
ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom.
5 Mahubas ang katubigan sa dagat, ug mahubas ang suba ug mauga.
6 Mobaho ang kasubaan; momabaw ug momabaw ang kasapaan sa Ehipto;
mangalaya ang kabugangan ug katigbawan. 7 Mangalaya ang kabugangan
sa Nilo, sa tinubdan sa Nilo, ug ang tanang tinamnan nga kaumahan sa
Nilo, mahimong abog, ug pagapaliron. 8 Magtuaw ug magbangotan ang
mga mangingisda, ug magbangotan ang tanan nga namingwit ngadto sa
Nilo, ug magsubo kadtong nagtaktak ug mga pukot didto sa katubigan.
9 Mangluspad ang tigtrabaho sa gisudlay nga lanot ug kadtong naghimo
ug puti nga panapton. 10 Malaglag ang tigtrabaho ug panapton sa Ehipto;
magsubo ang tanan nga sinuholan sa pagtrabaho. 11 Buangbuang gayod
ang mga prinsipe sa Zoan. Nahimong walay pulos ang tambag sa labing
maalamon nga mga magtatambag sa Paraon. Unsaon man ninyo pag-
ingon ngadto sa Paraon, “Ako ang anak nga lalaki sa maalamon nga
mga tawo, ang anak nga lalaki sa karaan nga mga hari?” 12 Unya asa
naman ang imong maalamong kalalakin-an? Tugoti sila nga mosulti
kanimo ug ipaila kung unsa ang mga laraw ni Yahweh nga labawng
makagagahom mahitungod sa Ehipto. 13 Nahimo gayod nga buangbuang
ang mga prinsipe sa Zoan, malimbongon ang mga prinsipe sa Memfis;
gipahisalaag nila ang Ehipto, nga mao ang bato nga patukoranan sa iyang
katribohan. 14 Gisagol ni Yahweh ang espiritu sa kalibog diha sa iyang
taliwala, ug gipahisalaag nila ang Ehipto sa tanan nga iyang nabuhat, sama
sa hubog nga nagsusapinday sa iyang suka. 15 Wala gayoy mabuhat si bisan
kinsa alang sa Ehipto, bisan ang ulo o ikog, palwa sa palmira o bugang.
16 Nianang adlawa, mahisama sa mga babaye ang mga Ehiptohanon.
Mangurog ug mahadlok sila tungod sa giisa nga kamot ni Yahweh nga
labawng makagagahom ibabaw kanila. 17 Mahimong hinungdan ang yuta
sa Juda sa pagsapinday sa Ehipto. Sa dihang pahinumdoman sila sa usa
ka tawo mahitungod kanila, mangahadlok gayod sila, tungod sa laraw ni
Yaweh, nga iyang gilaraw batok kanila. 18 Nianang adlawa adunay lima ka
mga siyudad diha sa yuta sa Ehipto nga mosulti ug sinultihan sa Canaan
ug manumpa sa pagpakig-abin kang Yahweh nga labawng makagagahom.
Pagatawgon ang usa niini nga mga siyudad nga Ang Siyudad sa Adlaw.
19 Nianang adlawa adunay halaran alang kang Yahweh diha sa taliwala sa
yuta sa Ehipto, ang haligi nga bato diha sa utlanan ngadto kang Yahweh.
20 Mahimo kini nga timailhan ug saksi ngadto kang Yahweh nga labawng
makagagahom diha sa yuta sa Ehipto. Sa dihang mohilak sila ngadto kang
Yahweh tungod sa mga tigdaugdaog, padad-an niya sila ug manluluwas ug
tigpanalipod, ug luwason niya sila. 21 Mahimong inila si Yahweh ngadto
sa Ehipto, ug pagailhon si Yahweh sa mga Ehiptohanon nianang adlawa.
Magsimba sila uban ang mga halad, ug maghimo ug mga panumpa ngadto
kang Yahweh ug tumanon kini. 22 Sakiton ni Yahweh ang Ehipto, sakiton
ug ayohon. Mobalik sila ngadto kang Yahweh; paminawon niya ang ilang
pag-ampo ug ayohon sila. 23 Nianang adlawa aduna unyay dalan gikan sa
Ehipto paingon sa Asiria, ug moadto ang mga taga-Asiria ngadto sa Ehipto,
ug ang Ehiptohanon ngadto sa Asiria; ug magsimba ang mga Ehiptohanon
kauban ang mga taga-Asiria. 24 Nianang adlawa, mahimong ikatulo ang
Israel uban sa Ehipto ug Asiria, usa ka panalangin taliwala sa kalibotan;
25 panalanginan sila ni Yahweh nga labawng makagagahom ug moingon,
“Bulahan gayod ang Ehipto, nga akong katawhan; ang Asiria nga mao
buhat sa akong mga kamot; ug ang Israel nga akong panulondon.”

20

1 Sa tuig nga miabot si Tartan didto sa Ashdod, sa dihang gipadala siya ni
Sargon nga hari sa Asiria, nakig-away siya batok sa Ashdod ug nailog kini.
2 Nianang panahona nakigsulti si Yahweh ngadto kang Isaias nga anak ni
Amoz nga nag-ingon, “Lakaw ug huboa ang sako gikan sa imong hawak, ug
huboa ang sandalyas sa imong tiil.” Busa gibuhat niya kini nga naglakaw
nga hubo ug nagtiniil. 3 Miingon si Yahweh, “Sama nga naglakawlakaw
nga hubo ug nagtiniil ang akong sulugoon nga si Isaias sulod sa tulo ka tuig.
Mao kini ang timailhan ug tilimad-on mahitungod sa Asiria ug mahitungod
sa Etiopia— 4 niini nga paagi pangulohan palayo sa hari sa Asiria ang
mga dinakpan sa Ehipto, ug ang mga hininginlan sa Etiopia, batan-on ug
tigulang nga hubo ug nagtiniil, ug walay tabon ang mga sampot, alang sa
kaulawan sa Ehipto. 5 Mangahadlok ug mangaulaw sila, tungod sa Etiopia
nga ilang paglaom ug sa Ehipto nga ilang himaya. 6 Moingon unya nianang
adlawa ang mga lumolupyo sa baybayon, 'Sa pagkatinuod, mao kini ang
tinubdan sa atong paglaom, asa man kita modangop sa pagpakitabang
aron luwason gikan sa hari sa Asiria, ug karon, unsaon man nato pag-
ikyas?”'

21

1 Ang pahayag mahitungod sa disyerto daplin sa dagat. Sama sa mga
alimpulos nga mohaguros ngadto sa Negev ug molabang kini gikan sa
kamingawan, gikan sa makalilisang nga yuta. 2 Gihatag kanako ang
makasusubo nga panan-awon: ang maluibon nga tawo magmaluibon
gayod, ug ang tiglaglag molaglag. Tungas ug sulong, Elam; ug liboti, Media;
pahunongon ko ang tanan nilang pag-agulo. 3 Busa nalukop sa kasakit
ang akong dapi-dapi; naghawid kanako ang mga kasakit nga sama sa mga
kasakit sa babaye nga nagbati; nahugno ako sa akong nadungog; nasamok
ako sa akong nakita. 4 Mipitik pag-ayo ang akong kasingkasing, nagkurog
ako sa kahadlok. Nahadlok na ako sa sayo sa kagabhion, nga mao ang
akong pinakagusto nga takna. 5 Giandam nila ang lamesa, ug gibuklad
nila ang mga hapin, nangaon ug nag-inom; barog, mga prinsipe, dihogi
ang inyong mga taming pinaagi sa lana. 6 Kay mao kini ang gisulti sa
Ginoo kanako, “Lakaw, pagbutang ug usa ka tigbantay; kinahanglan nga
mobalita siya sa iyang makita. 7 Sa dihang makakita siya ug karwahe, usa
ka paris sa tigkabayo, mga tawo nga nagsakay sa mga asno, ug mga tao
nga nagsakay sa mga kamelyo, kinahanglan nga hatagan niya ug pagtagad
ug magmaigmat gayod.” 8 Misinggit ang tigbantay, “Ginoo, nagtindog ako
sa bantayanang tore sa tibuok adlaw, sa matag adlaw, ug nagtindog ako
sa akong nahimutangan tibuok gabii.” 9 Adunay miabot nga karwahe nga
adunay tawo ug usa ka paris sa tigkabayo. Misinggit siya, “Napukan ang
Babilonia, napukan, ug nangabuak sa yuta ang tanang mga kinulit nga
imahe sa mga dios niini.” 10 Akong giokanan ug paliranan sa tahop, mga
anak sa akong giokanan nga salog! Akong ipahayag kaninyo kung unsa
ang akong nadungog gikan kang Yahweh nga labawng makagagahom,
ang Dios sa Israel. 11 Ang pahayag mahitungod sa Duma. Adunay tawo
nga nagtawag kanako gikan sa Seir, “Tigbantay, unsa man ang nahibilin
sa kagabhion?” 12 Miingon ang tigbantay, “Moabot ang kabuntagon ug
ang kagabhion usab. Kung buot ka nga mangutana, unya pangutana;
ug balik pag-usab.” 13 Ang pahayag mahitungod sa Arabia. Nagpahulay
kamo sa kamingawan sa Arabia panahon sa gabii, kamong mga panon sa
magpapanaw nga Dedanhon. 14 Pagdala ug tubig alang sa mga giuhaw;

mga lumolupyo sa yuta sa Tema, sugata ang mga miikyas uban sa tinapay.
15 Kay miikyas sila gikan sa espada, gikan sa gihulbot nga espada, gikan
sa gibawog nga pana, ug gikan sa kabug-aton sa gubat. 16 Kay mao kini
ang gisulti sa Ginoo kanako, “Sulod sa usa ka tuig, makita niini nga sama
sa sinuholan nga trabahador alang sa usa ka tuig, matapos na ang tanang
himaya sa Kedar. 17 Gamay na lamang ang mabilin sa mga magpapana,
ang mga manggugubat sa Kedar.” Kay miingon si Yahweh, ang Dios sa
Israel.

22

1 Ang pahayag mahitungod sa Walog sa usa ka Panan-awon: Unsa man
ang hinungdan nga misaka man kamo sa atop sa kabalayan? 2 Aron ba
nga makadungog kamo sa siyudad nga napuno sa kasaba, ang lungsod
nga puno sa paghudyaka? Wala gipatay ang inyong mga patay pinaagi
sa espada, ug wala sila namatay sa gubat. 3 Miikyas ang tanan ninyong
mga tigdumala, apan nadakpan sila nga wala gigamitan ug mga pana;
nadakpan silang tanan, bisan ug miikyas sila sa layo. 4 Busa miingon ako,
“Ayaw ako tan-awa, magtuaw ako; ayaw pagsulay sa paghupay kanako
mahitungod sa pagkalaglag sa anak nga babaye sa akong katawhan.”
5 Kay adunay adlaw sa kasaba, kaguliyang, ug kalibog alang sa Ginoo
nga si Yahweh nga labawng makagagahom, sa Walog sa Panan-awon,
ang pagkabungkag sa mga paril, ug ang paghilak sa katawhan ngadto
sa kabukiran. 6 Nagdala ug baslayan si Elam, uban sa mga karwahe
sa kalalakin-an ug mga tigkabayo, ug gihukasan ni Kir ang taming.
7 Mahitabo nga mapuno sa mga karwahe ang inyong pinili nga mga walog,
ug magpahiluna ang mga tigkabayo diha sa ilang ganghaan. 8 Gikuha
niya ang nagpanalipod sa Juda; ug nangita kamo niana nga adlaw sa mga
hinagiban diha sa Palasyo sa Kalasangan. 9 Nakita ninyo ang daghang
gubang bahin sa siyudad ni David, ug gitigom ninyo ang tubig sa ubos nga
linaw. 10 Giihap ninyo ang mga balay sa Jerusalem, ug giguba ang mga
balay aron sa pagpalig-on sa mga paril. 11 Nagbuhat kamo ug pundohanan
taliwala sa duha ka paril alang sa tubig sa karaan nga linaw. Apan wala
ninyo hunahunaa ang nagbuhat sa siyudad, nga naglaraw niini kaniadto.
12 Nagtawag si Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom niana nga
adlaw alang sa paghilak, alang sa pagbangotan, alang sa pagpaupaw, ug sa
pagsul-ob ug bisti nga sako. 13 Apan tan-awa, hinuon, adunay kasaulogan
ug paglipay, pagpatay ug mga nating baka ug pag-ihaw sa mga karnero,
pagkaon ug karne ug pag-inom ug bino; mangaon kita ug mag-inom, kay
ugma mangamatay na kita. 14 Gipaabot kini ni Yahweh nga labawng
makagagahom sa akong mga dalunggan: miingon si Yahweh nga Ginoo
nga labawng makagagahom “Sigurado gayod dili kamo mapasaylo niini
nga sala, bisan pa ug mamatay kamo.” 15 Miingon niini si Yahweh nga
Ginoo nga labawng makagagahom, “Adtoa kini nga tigdumala, ngadto
kang Shebna, nga tinugyanan sa balay, ug ingna, 16 “Unsa man ang imong
gibuhat dinhi ug kinsa man ang nagtugot kanimo aron sa pagkalot ug
lubnganan alang sa imong kaugalingon, paghimo ug lubnganan sa taas
nga dapit ug pagkulit ug kapahulayang dapit sa bato?'” 17 Tan-awa, ilabay
ka na ni Yahweh, usa ka gamhanang tawo, ilabay ka na paubos; gunitan
ka niya pag-ayo. 18 Sigurado gayod nga ituyok-tuyok ka niya, ug isalibay
ka sama sa bola ngadto sa halapad nga nasod. Mamatay ka didto, ug
itapad sa imong mahimayaong mga karwahe; ikaulaw ka sa balay sa
imong agalon! 19 “Papahawaon ko ikaw gikan sa imong katungdanan

ug gikan sa imong nahimutangan. Birahon ka paubos. 20 Ug mahitabo
nianang adlawa pagatawgon ko ang akong sulugoon nga si Eliakim nga
anak nga lalaki ni Hilkia. 21 Sul-oban ko siya sa imong kupo ug bakosan
ko siya sa imong bakos, ug ibalhin ko ang imong katungod diha sa iyang
kamot. Mahimo siyang amahan ngadto sa tanang lumolupyo sa Jerusalem
ug ngadto sa balay sa Juda. 22 Ibutang ko ang yabi sa balay ni David
sa iyang abaga; iyang ablihan, ug walay makasirado; iyang siradoan, ug
walay makaabli. 23 Itaod ko kaniya, ang ugsok nga anaa sa luwas nga dapit,
ug mahimo siyang lingkoranan sa himaya alang sa balay sa iyang amahan.
24 Isab-it nila kaniya ang tanang himaya sa balay sa iyang amahan, ang
mga anak ug ang mga kaliwat, ang matag sudlanan gikan sa mga kopa
ngadto sa tanang mga tibod. 25 Nianang adlawa—mao kini ang pahayag
ni Yahweh nga labawng makagagahom—maibot, mabali ug mahulog ang
ugsok nga giugsok sa lig-on nga dapit, ug pagaputlon ang gipatong nga
anaa sa ibabaw niini—kay nagsulti si Yahweh.

23

1 Ang pahayag mahitungod sa Tyre: Paghilak, kamong mga barko sa
Tarshis; kay wala nay puy-anan ni dunggoanan; gipadayag kini ngadto
kanila gikan sa yuta sa Cyprus. 2 Paghilom, kamong mga lumolupyo
sa baybayon; mga tigpatigayon sa Sidon, nga nagalawig sa kadagatan,
maoy nagpatagbo kaninyo. 3 Ibabaw sa halapad nga katubigan mao ang
trigohan sa Shihor, ang ani sa Nilo maoy iyang abot; ug nahimo kining
tigpatigayon sa mga nasod. 4 Kaulaw, Sidon; kay misulti na ang dagat, ang
makagagahom sa dagat. Miingon siya, “wala ako nagbati ni manganak,
wala usab ako nagpadako ug batan-ong mga lalaki ni nag-atiman ug batan-
ong mga babaye.” 5 Sa dihang miabot ang balita sa Ehipto, nagmasulob-
on sila mahitungod sa Tyre. 6 Tabok ngadto sa Tarshis; pagdangoyngoy,
kamong mga lumolupyo sa baybayon. 7 Nahitabo ba kini diha kaninyo,
ang malipayon nga siyudad, nga ang kagikan mao ang karaan nga mga
panahon, nga nagdala sa iyang mga tiil palayo ngadto sa langyaw nga
mga dapit aron magpahiluna? 8 Kinsa man ang naglaraw niini batok sa
Tyre, ang tighatag ug mga korona, nga ang mga tigpatigayon mao ang
mga prinsipe, nga ang tigpatigayon giila nga dungganon sa kalibotan? 9 Si
Yahweh nga labawng makagagahom ang naglaraw niini aron wad-an ug
dungog ang iyang garbo ug ang tanan niya nga himaya, aron pakaulawan
ang tanan niyang mga halangdon sa yuta. 10 Daroha ang imong yuta,
sama sa pagdaro sa Nilo, anak nga babaye sa Tarshis. Wala na gayoy
baligyaanan sa Tyre. 11 Gituy-od ni Yahweh ang iyang kamot ibabaw
sa dagat, ug giuyog niya ang mga gingharian; naghatag siya ug mando
mahitungod sa Fenicia, aron pagguba sa mga lig-on nga dalangpanan.
12 Miingon siya, “Dili kana maglipay pag-usab, dinaugdaog nga anak nga
babayeng ulay sa Sidon; barog, lakaw ngadto sa Cyprus; apan dili gihapon
ka makapahulay didto.” 13 Tan-awa ang yuta sa mga Caldeanhon. Nawala
na kini nga katawhan; gibuhat kini sa mga taga-Asiria nga kamingawan
alang sa ihalas nga mga hayop. Nagtukod sila ug mga tore nga adunay
hagdanan; gipangguba nila ang mga palasyo niini; gibuhat nila kini nga
tipun-og sa mga guba. 14 Paghilak, kamong mga sakayan sa Tarshis; kay
nagun-ob na ang inyong dalangpanan. 15 Nianang adlawa, makalimtan
ang Tyre sulod sa 70 ka tuig, sama sa mga adlaw sa hari. Human sa 70
ka tuig adunay mahitabo sa Tyre nga usa ka butang nga sama sa awit
sa nagbaligya ug dungog. 16 Dad-a ang alpa, lakaw niana nga siyudad,

ikaw gikalimtan nga nagbaligya ug dungog; patugtoga kini pag-ayo, pag-awit ug daghang alawiton, aron mahinumdoman ka. 17 Mahitabo kini nga human sa 70 ka tuig, tabangan ni Yahweh ang Tyre, ug magsugod usab siyag panalapi pinaagi sa pagbaligya ug dungog, ug ihalad niya ang iyang mga pag-alagad ngadto sa tanang gingharian sa kalibotan. 18 Igahin ngadto kang Yahweh ang iyang mga ginansya ug mga halin. Dili kini tagoan o ibutang sa panudlanan, kay ihatag ang iyang mga ginansya niadtong nagpuyo sa presensya ni Yahweh ug gamiton aron sa pagpatagbo kanila uban ang kadagaya sa pagkaon ug aron aduna silay maayong mga bisti.

24

1 Tan-awa, hapit na himoon ni Yahweh nga awaaw ang kalibotan, laglagon kini, gun-obon ang matag yuta, ug patibulaagon ang mga lumolupyo niini. 2 Mahitabo kini, ingon man sa katawhan, mao usab sa pari, ingon man sa sulugoon, mao usab sa iyang agalon; ingon man sa katabang, mao usab sa iyang kabit, ingon man sa mga mopalit, mao usab sa mobaligya; ingon man sa nagpautang; mao usab sa mangutang; ingon man sa modawat ug tubo, mao usab sa mohatag ug tubo. 3 Laglagon ug mawagtang ang yuta sa hingpit; kay misulti si Yahweh niini nga pulong. 4 Mauga ug mogahi ang yuta, mokaging ug mahanaw ang kalibotan, madunot ang inila nga katawhan sa yuta. 5 Gihugawan ang kalibotan sa mga lumolupyo niini tungod kay wala nila tumana ang mga balaod, gisupak ang mga kasugoan, ug giguba ang walay kataposang kasabotan. 6 Busa lamoyon sa tunglo ang yuta, ug makaplagan nga sad-an ang mga lumolupyo niini. Masunog ang mga lumolupyo sa yuta, ug diyutay nalang ang katawhan nga mabilin. 7 Mohubas ang bag-ong bino, malaya ang paras, ug magdangoyngoy ang tanang malipayon. 8 Mohunong ang malipayon nga tingog sa mga tamborin, ug ang paghudyaka niadtong nagakalipay; ug miundang ang malipayon nga lira. 9 Dili na sila moinom ug bino ug moawit, ug pait na ang ilimnon niadtong moinom niini. 10 Nagun-ob na ang siyudad sa kagubot; sirado ug walay sulod ang matag balay. 11 Adunay panaghilak sa kadalanan tungod sa bino; mingitngit ang tanang kalipay, nahanaw ang pagkamalipayon sa yuta. 12 Magpabilin sa siyudad nga awaaw, maguba ang ganghaan ngadto sa pino. 13 Kay mao kini ang mahitabo sa tibuok yuta taliwala sa mga nasod, sama sa dihang pukpokon ang kahoy nga olibo, ug sama sa hagdawonon sa dihang mahuman na ang pagpupo sa ubas. 14 Ipatugbaw nila ang ilang mga tingog ug mosinggit sa kahalangdon ni Yahweh, ug malipayon nga mosinggit gikan sa dagat. 15 Busa himayaa si Yahweh sa sidlakan, ug sa gagmay nga mga pulo sa dagat maghatag ug kahimayaan sa ngalan ni Yahweh, ang Dios sa Israel. 16 Nadungog namo gikan sa layong dapit nga bahin sa kalibotan ang alawiton, “Himaya alang sa usa nga matarong!” Apan miingon ako, “Nagkaluya ako, alaot ako! Ang maluibon nagmaluibon; oo, ang maluibon nagmaluibon gayod.” 17 Kahadlok, ang bung-aw ug ang lit-ag anaa kaninyo, mga lumolupyo sa yuta. 18 Si bisan kinsa nga moikyas sa tingog sa kahadlok mahulog ngadto sa bung-aw, ug si bisan kinsa ang makagawas sa taliwala sa bung-aw madakpan sa lit-ag. Maabli ang mga bintana sa kalangitan, ug mauyog ang mga patukoranan sa yuta. 19 Maguba sa hingpit ang kalibotan, mapikas ang yuta; mauyog sa mapintason ang yuta. 20 Magsusapinday ang yuta sama sa nahubog nga tawo ug matabyog ngadto ug nganhi sama sa usa ka payag. Mabug-at ang sala niini ug matumba kini ug dili na gayod makabarog pag-usab.

21 Mahitabo kini nianang adlawa, silotan ni Yahweh ang mga gamhanan
nga anaa sa langit, ug ang mga hari nga anaa sa kalibotan. 22 Pagatigomon
sila uban sa mga binilanggo sa usa ka bung-aw, ug sirad-an sa bilanggoan;
ug silotan sila human sa daghang mga adlaw. 23 Unya maulawan ang
bulan, ug maulawan ang adlaw, kay maghari si Yahweh nga labawng
makagagahom sa Bukid sa Zion ug sa Jerusalem, ug atubangan sa iyang
mga katigulangan sa himaya.

25

1 Yahweh, ikaw ang akong Dios; ituboy ko ikaw, daygon ko ang imong
ngalan; kay nagbuhat ka ug kahibulongang mga butang, mga butang
nga gilaraw kaniadto, sa husto nga pagkamatinud-anon. 2 Kay gibuhat
mong tipun-og ang siyudad, ang lig-on nga siyudad, usa ka gun-ob, ug ang
salipdanan sa mga langyaw aron nga wala nay siyudad. 3 Busa himayaon
ka sa mga kusgan nga katawhan; mahadlok kanimo ang siyudad sa walay
kaluoy nga mga nasod. 4 Kay ikaw ang dapit sa kaluwasan alang niadtong
mga kabos, kapasilongan alang niadtong nagkinahanglan nga anaa sa
iyang kasub-anan— kapasilongan gikan sa unos ug landong gikan sa init.
Sa dihang mohuyop ang walay kaluoy nga hangin nga sama sa unos batok
sa paril, 5 ug sama sa kainit sa uga nga yuta, nabuntog mo ang kasaba
sa mga langyaw, sama nga nabuntog sa landong sa panganod ang kainit,
busa gitubag ang awit sa mga walay kaluoy. 6 Niini nga bukid maghimo
si Yahweh nga labawng makagagahom ug kombira sa mga tambok nga
mga butang alang sa tanang katawhan, sa gipili nga mga bino, sa humok
nga mga karne, usa ka kombira sa labing maayong bino. 7 Pagagun-obon
niya niini nga bukid ang nakatabon sa tanang katawhan, ang pandong nga
nabuklad ibabaw sa tanang mga nasod. 8 Lamoyon niya ang kamatayon
hangtod sa kahangtoran, ug pahiran ni Yahweh nga Ginoo ang mga luha
nga gikan sa tanan ninyong mga nawong; kuhaon niya ang kaulaw sa
iyang katawhan gikan sa tanang yuta, kay gisulti kini ni Yahweh. 9 Isulti
kini nianang adlawa, “Tan-awa, mao kini ang atong Dios; nagpaabot kita
niya, ug luwason kita niya. Mao kini si Yahweh; ang atong gipaabot,
magpalipayon kita ug magmaya sa iyang kaluwasan.” 10 Kay niini nga
bukid mopahulay ang kamot ni Yahweh; ug pagayatak-yatakan ang Moab
sa iyang dapit, sama sa uhot nga giyatak-yatakan didto sa bangag nga puno
sa mga hugaw sa hayop. 11 Ibuklad nila ang ilang mga kamot taliwala
niini, sama sa manlalangoy nga nagbuklad sa iyang mga kamot aron
makalangoy. Apan ipaubos ni Yahweh ang ilang garbo taliwala sa kahanas
sa ilang mga kamot. 12 Tumpagon niya ang imong habog nga salipdanang
mga paril ngadto sa yuta, ngadto sa abog.

26

1 Nianang adlawa pagaawiton kini nga awit diha sa yuta sa Juda: Aduna
kami lig-on nga siyudad; gihimo sa Dios ang kaluwasan ingon mga paril
ug mga salipdanan. 2 Ablihi ang mga ganghaan, aron makasulod ang
matarong nga nasod nga nagtipig sa ilang pagtuo. 3 Ang hunahuna nga
nagpabilin kanimo, pagatipigan nimo siya sa hingpit nga kalinaw, kay
nagasalig siya kanimo. 4 Salig kang Yahweh hangtod sa kahangtoran; kay
kang Yah, si Yahweh, usa ka bato nga walay kataposan. 5 Kay ipaubos
niya kadtong nagkinabuhi nga mapahitas-on; tumpagon niya ngadto sa
yuta ang lig-ong siyudad; itupong niya kini sa abog. 6 Tamak-tamakan kini
sa mga kabos ug mga timawa. 7 Patag ang dalan sa matarong, Matarong

nga Dios; gihimo nimong tul-id ang dalan sa matarong. 8 Oo, maghulat
kami kanimo Yahweh diha sa dalan sa imong mga paghukom; gitinguha
namo ang imong ngalan ug ang imong kadungganan. 9 Nagtinguha ako
kanimo diha sa kagabhion; oo, nangita gayod kanimo sa tinuoray ang
akong espiritu sulod kanako. Kay sa dihang moabot na ang imong mga
paghukom dinhi sa kalibotan, makakat-on ang lumolupyo sa kalibotan
mahitungod sa pagkamatarong. 10 Tugoti nga ang pabor mapakita ngadto
sa daotan, apan dili siya makakat-on sa pagkamatarong. Nagbuhat siya
ug daotan sa yuta sa pagkamatarong ug wala makakita sa kahalangdon
ni Yahweh. 11 Yahweh, gipataas ang imong kamot, apan wala sila
nakamatikod. Apan makita nila ang imong pagkamainiton alang sa
katawhan ug mapakaulawan sila, tungod kay lamoyon sila sa kalayo sa
imong mga kaaway. 12 Yahweh, magdala ka ug kalinaw alang kanamo;
kay sa pagkatinuod, gitapos mo usab ang tanan namong mga bulohaton
alang kanamo. 13 Yahweh nga among Dios, gawas kanimo nagdumala ang
ubang mga agalon nganhi kanamo; apan ang imong ngalan lamang ang
among daygon. 14 Patay na sila, dili na sila mabuhi; patay na sila, dili na
sila mobangon. Sa pagkatinuod, mianhi ka sa paghukom ug paglaglag
kanila, ug gihanaw ang matag handomanan nila. 15 Gipadaghan mo
ang mga nasod, Yahweh, gipadaghan mo ang mga nasod; gitahod ikaw;
gipalapdan mo ang tanang utlanan sa yuta. 16 Yahweh, mangita sila
kanimo panahon sa kalisdanan; mag-ampo sila sa hilom sa dihang anaa
kanila ang imong pagpanton. 17 Sama sa mabdos nga babaye nga hapit na
manganak, sa dihang magbati siya ug maghilak sa hilabihang kasakit sa
pagpanganak, sama usab nga anaa kami diha sa imong atubangan, Ginoo.
18 Namabdos kami, nagbati kami, apan daw sama lamang nga naghimugso
kami sa hangin. Wala kami nagdala ug kaluwasan ngadto sa yuta, ug
wala nangapukan ang mga lumolupyo sa kalibotan. 19 Mabuhi ang imong
patay, mobangon ang ilang mga patay nga lawas. Pagmata ug pag-awit sa
kalipay, kamo nga nagpuyo sa abog; kay ang imong yamog mao ang yamog
sa kahayag, ug banhawon sa kalibotan ang mga patay niini. 20 Lakaw,
akong katawhan, sulod kamo sa inyong mga lawak ug sirad-i ang inyong
mga pultahan; tago sa makadiyot, hangtod nga mahanaw ang hilabihang
kasuko. 21 Kay tan-awa, mogawas na si Yahweh sa iyang dapit aron sa
pagsilot sa mga lumolupyo sa kalibotan alang sa ilang kasal-anan; ipakita
na sa yuta ang naula nga mga dugo niini, ug dili na tabonan pa ang iyang
mga gipamatay.

27

1 Nianang adlawa silotan ni Yahweh ang Leviatan ang nagkamang nga
bitin uban sa lig-on, dako ug hait niya nga espada, baliko nga bitin ang
Leviatan, ug patyon niya ang mapintas nga mananap nga anaa sa dagat.
2 Nianang adlawa: Moawit ang parasan sa bino mahitungod niini. 3 Ako,
si Yahweh, nga iyang tigpanalipod; patubigan ko kini matag higayon.
Bantayan ko kini adlaw ug gabii aron walay makapasakit niini. 4 Wala
ako nasuko, O, nga adunay mga sampinit ug mga tunok! Magmartsa ako
batok kanila sa gubat; sunogon ko silang tanan; 5 gawas kung kuptan
nila ang akong pagpanalipod ug makigdait nganhi kanako; tugoti sila nga
makigdait nganhi kanako. 6 Sa umaabot nga adlaw, mogamot si Jacob;
mamulak ang Israel ug mosalingsing; ug malukop nila ang yuta uban sa
bunga.” 7 Gisulong ba ni Yahweh si Jacob ug ang Israel ingon nga gisulong
niya ang mga nasod nga nagsulong kanila? Gipatay ba si Jacob ug ang

Israel sama sa pagpamatay niadtong mga nasod nga ilang gipamatay? 8 Sa
hustong sukdanan nakiglantugi kamo, gipahilayo si Jacob ug ang Israel;
gipapahawa niya sila uban sa kusog nga hangin, sa adlaw sa sidlakan nga
hangin. 9 Busa niining paagiha, pasayloon ang pagkadaotan ni Jacob, kay
mao kini ang hingpit nga bunga nga mopapas sa iyang sala: sa dihang
dugmokon niya ang halaran nga mga bato sama sa tisas, ug wala nay mga
poste ni Ashera o magpabilin nga mobarog nga mga halaran sa insenso.
10 Kay mahimong mingaw ang pinarilang siyudad, mabiyaan ang puloy-
anan ug isalikway sama sa kamingawan. Didto manibsib ang nating baka,
ug didto molubog ug mokaon sa mga sanga niini. 11 Sa dihang malaya
ang mga sanga, mangabali kini. Moabot ang mga babaye ug mosugnod
pinaagi niini, kay mao kini ang katawhan nga walay salabotan. Busa wala
nay kaluoy ang ilang Magbubuhat kanila, ug siya nga nagbuhat kanila
dili na magmaluloy-on ngadto kanila. 12 Mahitabo kini sa adlaw nga
giokon ni Yahweh gikan sa Suba sa Eufrates ngadto sa Wadi sa Ehipto ug
pagatigomon kamo nga katawhan sa Israel. 13 Nianang adlawa patingogon
ang dako nga budyong; ug mamalik ang mga binihag sa yuta sa Asiria, ug
ang mga sinalikway sa yuta sa Ehipto mosimba sila kang Yahweh didto sa
balaang bukid sa Jerusalem.

28

1 Pagkaalaot sa garbo sa korona nga bulak nga gisul-ob sa tagsatagsa
ka mga palahubog sa Efraim, ug sa nagkalawos nga bulak sa iyang
mahimayaong katahom, ang bulak nga gibutang ngadto sa ulohan sa
nagdagayday nga Walog niadtong nalupig sa bino! 2 Tan-awa, nagpadala
ang Ginoo ug usa ka gamhanan ug kusgan; sama sa unos nga yelo ug
makaguba nga bagyo, sama sa kusog nga ulan ug naghaguros nga mga
tubig; ug ipanglabay niya ang tagsatagsa ka korona nga bulak didto sa
yuta. 3 Pagayatakyatakan ang garbo nga koronang bulak sa mga palahubog
sa Efraim. 4 Ang nalawos nga bulak sa iyang mahimayaong katahom,
nga anaa sa ulo sa adunahan nga walog, mamahimong unang hinog sa
igos sa dili pa ang ting-init, nga, kung adunay makakita niini, tunlon
niya kini samtang anaa pa kini sa iyang kamot. 5 Nianang adlawa
mahimong matahom nga korona ug matahom nga purongpurong si
Yahweh nga labawng makagagahom alang sa nahibilin sa iyang katawhan,
6 ang espiritu sa hustisya alang kaniya nga naglingkod sa hukmanan, ug
ang kusog niadtong mipasibog sa ilang mga kaaway diha sa ilang mga
ganghaan. 7 Apan bisan niining nabarag uban sa bino, ug nagsusapinday
pinaagi sa isog nga ilimnon. Nabarag ang pari ug ang propeta pinaagi
sa isog nga ilimnon, ug gilamoy sila pinaagi sa bino. Nagsusapinday
sila uban ang maisog nga ilimnon, nagsusapinday sa panan-awon ug
nabarag diha sa paghukom. 8 Tinuod, nalukop sa suka ang mga lamesa,
busa wala na gayoy limpyo nga dapit. 9 Kang kinsa man niya itudlo
ang kaalam, ug kang kinsa man niya ipasabot ang mensahe? Niadto
bang nalutas gikan sa gatas o niadtong bag-o pa lang gipanguha gikan
sa mga dughan? 10 Kay kini sugo ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa
sugo; pagdumala ibabaw sa pagdumala, pagdumala ibabaw sa pagdumala;
diyutay dinhi, diyutay didto. 11 Bisan paman, uban sa mapasipalaon nga
mga ngabil ug langyaw nga baba makigsulti siya niining mga tawhana.
12 Nagsulti siya kanila kaniadto “Mao kini ang kapahulayan, papahulaya
siya nga gikapoy; ug mao kini ang makapahayahay,” apan dili sila
mamati. 13 Busa ang pulong ni Yahweh ngadto kanila mahimong sugo

ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa sugo; pagdumala ibabaw sa pagdumala,
pagdumala ibabaw sa pagdumala; diyutay dinhi, diyutay didto; aron nga
mangadto sila ug mangabalintong, ug mapiangan, malit-ag, ug madakpan.
14 Busa paminawa ang pulong ni Yahweh, kamong nagbiaybiay, kamong
nagdumala niining katawhan nga anaa sa Jerusalem. 15 Mao kini ang
mahitabo tungod kay nagsulti kamo, “Nagbuhat kami ug kasabotan tali
sa kamatayon, ug nakabaton kami ug panag-uyon uban sa Seol. Busa sa
dihang moagi ang naghaguros nga latigo, dili kini moabot kanamo. Kay
gihimo namong dalangpanan ang bakak, ug gihimong puloy-anan ang
pagkabakakon.” 16 Busa nagsulti ang Ginoo nga si Yahweh, “Tan-awa:
Ipahimutang ko diha sa Zion ang patukoranan nga bato, ang nasulayan
nga bato, ang bililhong patukoranan nga bato, ang lig-on nga patukoranan.
Kadtong motuo dili gayod maulawan. 17 Himoon ko ang kahoyng
igsusukod nga hustisya, ug ang tunton sa pagkamatarong. Banlason sa
unos nga yelo ang dalangpanan sa mga bakak, ug ang mga baha maoy
molapaw sa tagoanan nga dapit. 18 Matunaw ang inyong kasabotan tali
sa kamatayon, ug dili molungtad ang inyong pakig-uyon uban sa Seol.
Sa dihang molabay na ang naghaguros nga baha, mangalumos kamo
pinaagi niini. 19 Sa dihang molabay kini mangalumos kamo, ug sa matag
buntag modangat kini sa adlaw ug gabii. Kung masabtan na ang mensahe,
makahatag kini ug kalisang. 20 Kay mubo lamang ang higdaanan alang sa
usa ka tawo aron iyang katuy-oran, ug dili halapad ang habol alang kaniya
aron ibukot sa iyang kaugalingon.” 21 Mobarog si Yahweh ingon nga anaa
sa Bukid sa Perazim; mobarog siya sa iyang kaugalingon didto sa Walog
sa Gibeon aron sa pagbuhat sa iyang buluhaton, sa iyang talagsaon nga
buluhaton, ug ipakita ang iyang talagsaon nga binuhatan. 22 Busa karon
ayaw pagbiaybiay, kay basin mahugot ang inyong hikot. Nadungog ko
gikan sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom, ang kasugoan
sa kalaglagan didto sa kalibotan. 23 Patalinghogi ug paminawa ang akong
tingog; pamatia ug paminawa ang akong mga pulong. 24 Ang mag-uuma
ba nga nagdaro kada adlaw aron magpugas, nagdaro lang ba sa yuta?
Nagpadayon ba siya sa pagbungkal ug sa pagkaras sa uma? 25 Sa dihang
naandam na niya ang yuta, wala ba niya gipangsabwag ang binhi nga
lunga, gipugas ang anis, gibutang ang trigo diha sa mga tudling ug ang
sebada sa angay nga dapit, ug ang gisabwag sa matag tumoy niini?
26 Gipahimangnoan siya sa iyang Dios; gitudloan niya kini nga maalamon.
27 Dugang pa, wala pa nagiok ang binhi nga lunga pinaagi sa karomata, ni
paligsan sa ligid sa kariton ang anis; apan gipusposan ang lunga pinaagi
sa kahoy, ug ang anis pinaagi sa sungkod. 28 Gigaling ang lugas alang sa
tinapay apan dili kaayo pino, bisan pa ug katagon kini sa ligid sa iyang
kariton ug sa iyang mga kabayo, dili kini madugmok sa iyang kabayo.
29 Naggikan usab kini kang Yahweh nga labawng makagagahom, nga maoy
kahibulongan sa pagtambag ug halangdon sa kaalam.

29

1 Pagkaalaot sa Ariel, ang Ariel, ang siyudad kung asa nagkampo si
David! Dugangi ang mga katuigan; sauloga ang mga kasaulogan. 2 Apan
palibotan ko ang Ariel, ug magminatay siya ug magbangotan; ug mahimo
siya nga sama sa Ariel alang kanako. 3 Magkampo ako libot kaninyo ug
ipahimutang ko ang toreng panggubatan batok kaninyo, ug magtukod
ako ug mga hinagibang panggubatan batok kaninyo. 4 Magun-ob ka
ug magsulti gikan sa yuta; mahagawhaw ang imong pakigpulong gikan

sa abog. Mahisama sa kalag nga gikan sa yuta ang imong tingog, ug
mahimong luya kaayo ang imong tingog gikan sa abog. 5 Ang panon sa
inyong mga manunulong mahisama sa pino nga abog, ug ang panon sa
mga mabangis ingon sa uhot nga mapadpad palayo. Mahitabo kini sa kalit
lamang. 6 Moanha si Yahweh nga labawng makagagahom diha kaninyo
uban ang dalugdog, linog, kasaba sa dahunog, uban ang naghaguros nga
hangin ug mapintas nga bagyo, ug ang molamoy nga siga sa kalayo.
7 Mahisama kini sa damgo, panan-awon sa kagabhion: Ang panon sa
tanang kanasoran makig-away batok sa Ariel ug sa iyang salipdanan.
Sulongon nila siya ug ang iyang mga malig-ong salipdanan aron sa
pagdasok kaniya. 8 Mahisama kini sa tawong gigutom nga nagdamgo
nga nagkaon siya, apan sa dihang nakamata na siya, haw-ang ang iyang
tiyan. Mahisama kini sa tawong giuhaw nga nagdamgo nga aduna siyay
gíinom, apan sa dihang nakamata na siya, naghangos siya, uban sa iyang
kauhaw nga wala matagbaw. Oo, maingon sa hilabihan ka daghan
nga mga nasod ang makig-away batok sa Bukid sa Zion. 9 Katingala
sa inyong kaugalingon ug katingala; butahi ang inyong kaugalingon ug
pagpakabuta! Pagpakahubog, apan dili pinaagi sa bino; pagsusapinday,
apan dili pinaagi sa ilimnon. 10 Kay gibubo ni Yahweh diha kaninyo
ang espiritu sa pagkahinanok. Gipiyong niya ang mga mata sa mga
propeta, ug gitabonan ang mga ulo sa mga manalagna. 11 Ang tanan nga
gipadayag diha kaninyo nahimong ingon sa mga pulong sa basahon nga
nasilyohan, nga mahimong ihatag sa tawo ngadto sa usa ka maalamon,
ug moingon, “Basaha kini.” Moingon usab siya, “Dili ako makahimo, kay
nasilyohan man kini.” 12 Kung ihatag ang basahon ngadto sa usa nga dili
makabasa, ug moingon, “Basaha kini,” moingon siya, “Dili ako makabasa.”
13 Miingon ang Ginoo, “Mianhi kining mga tawhana kanako uban sa ilang
mga baba ug nagpasidungog kanako pinaagi sa ilang mga ngabil, apan
halayo ang ilang kasingkasing kanako. Ang ilang pagpasidungog kanako
ingon lamang sa kasugoan nga gitudlo sa katawhan. 14 Busa, tan-awa,
magpadayon ako sa pagbuhat ug mga kahibulongang butang taliwala
niining katawhan, katingalahan human sa katingalahan. Mahanaw ang
kaalam sa ilang maalamong mga tawo, ug mangawala ang panabot sa ilang
mabinantayon nga mga tawo.” 15 Pagkaalaot niadtong gitago pag-ayo ang
ilang mga laraw gikan kang Yahweh, ug kansang mga binuhatan anaa sa
kangingit. Moingon sila, “Kinsa man ang makakita kanato, ug kinsa man
ang makaila kanato?” 16 Giusab ninyo ang tanang mga butang! Mahimo
bang sama sa lapok ang magkukolon, aron nga ang butang nga iyang
gihimo magsulti mahitungod kaniya nga maoy nagbuhat niini, “Wala niya
ako buhata,” o magsulti ang gihulma nga butang mahitungod kaniya nga
maoy naghulma niini, “Wala siya makasabot?” 17 Sa diyutay nga panahon,
mahimong uma ang Lebanon, ug ang uma mahimong lasang. 18 Nianang
adlawa makadungog ang bungol sa mga pulong sa basahon, ug makakita
ang mga mata sa buta diha sa kadulom sa kangitngit. 19 Magmaya pag-
usab ang mga dinaugdaog diha kang Yahweh, ug magmaya ang kabos
taliwala sa katawhan diha sa Balaang Dios sa Israel. 20 Kay mawagtang ang
mga mabangis, ug mangahanaw ang mga mabiaybiayon. Pagawad-on ang
tanan nga nahigugma sa pagbuhat ug daotan, 21 kansang pinaagi sa pulong
naghimo sa usa ka tawo nga maoy sad-an. Nagpahimutang sila ug lit-ag
diha sa ganghaan alang kaniya nga nagpangita sa hustisya ug nagpasangil
sa matarong pinaagi sa walay hinungdan nga mga bakak. 22 Busa mao
kini ang gisulti ni Yahweh mahitungod sa panimalay ni Jacob—Yahweh,

nga maoy naglukat kang Abraham, “Dili na gayod maulawan si Jacob, ni mangluspad pa ang iyang dagway. 23 Apan sa dihang makita niya ang iyang mga anak, ang buhat sa akong mga kamot, balaanon nila ang akong ngalan. Balaanon nila ang ngalan sa Balaang Dios ni Jacob ug magatindog sila diha sa pagtahod sa Dios sa Israel. 24 Kadtong nasayop diha sa espiritu makabaton ug pagsabot, ug ang mga nagbagulbol makakat-on sa kahibalo.”

30

1 Pagkaalaot sa masinupakon nga mga anak,” mao kini ang gipamulong ni Yahweh. “Naglaraw sila, apan wala naggikan kanako; nakig-abin sila sa ubang nga mga nasod, apan wala sila gigiyahan pinaagi sa akong Espiritu, busa nagdugang sila ug sala sa pagpakasala. 2 Nanggawas sila aron sa paglugsong didto sa Ehipto, apan wala mangayo sa akong giya. Midangop sila sa panalipod gikan sa Faraon ug mipasalipod sa landong sa Ehipto. 3 Busa mahimo ninyong kaulawan ang pagpanalipod sa Faraon, ug inyong kaulawan ang dalangpanan sa landong sa Ehipto, 4 bisan anaa ang ilang mga prinsipe sa Zoan, ug miadto ang ilang mga mensahero didto sa Hanes. 5 Maulawan silang tanan tungod sa katawhan nga dili makatabang kanila, apan makahatag hinuon ug kaulawan.” 6 Ang gipamulong mahitungod sa mga mananap sa Negev: Latas sa yuta sa kasamok ug kakuyaw, sa babayeng liyon ug sa liyon, sa bitin ug ang daw kalayo nga halas nga molupad, gidala nila ang ilang mga kaadunahan diha sa likod sa ilang mga asno, ug ang ilang mga bahandi diha sa bukobuko sa mga kamelyo, ngadto sa katawhan nga dili makatabang kanila. 7 Kay kawang lamang ang tabang sa Ehipto; busa gitawag ko siya nga Rahab, nga nagpabilin sa paglingkod. 8 Karon lakaw, ikulit kini diha sa papan sa ilang atubangan, ug isulat kini diha sa linukot nga basahon, aron nga matipigan kini alang sa moabotay nga panahon ingon nga pagpamatuod. 9 Kay mga masinupakon kini nga katawhan, bakakon nga mga anak, mga anak nga dili mamati sa pahimangno ni Yahweh. 10 Gisultihan nila ang mga manalagna, “Ayaw pagtan-aw;” ug ngadto sa mga propeta, “Ayaw pagpanagna sa kamatuoran kanamo; pagsulti ug mga pulong nga pag-ulog-ulog, panagna sa mga tinumotumo. 11 Agi ngadto sa laing dalan, tipas sa laing agianan; himoa nga mohunong na sa pagsulti diha sa among atubangan ang Balaang Dios sa Israel.” 12 Busa miingon ang Balaang Dios sa Israel, “Tungod kay gisalikway man ninyo kini nga pulong ug nagsalig sa pagpanglupig ug pagpanglimbong ug midangop niini, 13 busa kini nga kasal-an mahimo alang kaninyo nga sama sa nagliki nga bahin nga andam nang matumpag, sama nga nakapatong diha sa taas nga pader nga sa kalit lang mahitabo dayon ang pagkatumpag.” 14 Buakon niya kini sama sa pagbuak sa hulmahan sa kolon sa magkukolon; wala siyay ibilin niini, aron nga wala nay makita sa mga natipak niini nga mahimong kabutangan ug kalayo gikan sa halinganan, o aron sa pagsag-ob ug tubig gikan sa atabay, 15 Kay mao kini ang gisulti sa Ginoong Dios, ang Balaang Dios sa Israel, “Sa pagbalik ug sa pagpahulay maluwas kamo; sa kalinaw ug sa pagsalig mao ang inyong kusog. Apan dili kamo gusto. 16 Miingon kamo, 'Dili, kay mokalagiw kami pinaagi sa mga kabayo,' busa mokalagiw kamo; ug, 'Mosakay kami sa matulin nga mga kabayo,' busa kadtong mogukod kaninyo matulin usab. 17 Mokalagiw ang usa ka libo tungod sa pagpanghulga sa usa; sa pagpanghulga sa lima mokalagiw kamo hangtod nga ang mahibilin kaninyo mahisama sa poste sa bandila didto sa tumoy

sa bukid, o sama sa bandila didto sa bungtod.” 18 Sa gihapon naghulat
si Yahweh nga manggiluy-on kaninyo, busa andam siya sa pagpakita ug
kaluoy kaninyo. Kay si Yahweh ang Dios sa hustisya; bulahan kadtong
tanan nga naghulat alang kaniya. 19 Kay magpuyo ang katawhan didto sa
Zion, sa Jerusalem, ug dili na kamo maghilak pa. Magmaluluy-on gayod
siya kaninyo diha sa tingog sa inyong pagtuaw. Sa dihang madungog niya
kini, motubag siya kaninyo. 20 Bisan ug gihatagan kamo ni Yahweh ug
tinapay sa kalisdanan, ug tubig sa kasakit, bisan pa niana, dili na gayod
motago ang inyong magtutudlo, apan makita ninyo ang inyong magtutudlo
pinaagi sa inyong kaugalingong mga mata. 21 Makadungog ang imong
mga igdulongog ug pulong sa imong likod nga moingon, “Mao kini ang
dalan, lakaw niini,” kung moliko ka sa tuo o kung moliko ka sa wala.
22 Pagabulingan ninyo ang inyong kinulit nga mga larawan nga gihaklapan
sa plata ug sa inyong bulawan nga mga larawan. Ipanglabay ninyo kini
sama sa hugaw nga pasador. Moingon ka kanila, “Pahawa dinhi.” 23 Ihatag
niya ang ulan alang sa inyong binhi sa dihang magpugas kamo sa yuta,
ug ang tinapay uban sa kadagaya gikan sa yuta, ug managhan ang mga
ani. Nianang adlawa ang inyong mga mananap manibsib sa halapad nga
mga sibsibanan. 24 Ang mga torong baka ug ang mga asno, nga nagdaro
sa yuta, magakaon sa lamian nga kumpay nga gikaykay pinaagi sa pala
ug karas. 25 Sa matag hataas nga bukid ug sa matag hataas nga bungtod,
adunay magdagayday nga mga sapa ug magdagayday nga mga tubig, sa
adlaw sa dakong kamatay sa dihang mangatumpag ang mga tore. 26 Ang
kahayag sa bulan mahisama sa kahayag sa adlaw, ug ang siga sa adlaw
mahimong pito ka pilo sa kahayag, sama sa siga sa adlaw sa pito ka mga
adlaw. Pagabugkoson ni Yahweh ang pagkabungkag sa iyang katawhan
ug alibyohan ang mga pangos nga naka samad kanila. 27 Tan-awa, ang
ngalan ni Yahweh naggikan sa halayo nga dapit, nga nagdilaab uban sa
iyang kasuko ug sa baga nga aso. Napuno sa kasilag ang iyang mga ngabil,
ug ang iyang dila sama sa molamoy nga kalayo. 28 Ang iyang gininhawa
sama sa nag-awas nga baha nga miabot hangtod sa liog, aron sa pag-alig-ig
sa mga nasod pinaagi sa pagyagyag sa kagub-anan. Ang iyang gininhawa
ingon nga rinda sa apapangig sa mga katawhan aron sa pagpahisalaag
kanila. 29 Makabaton kamog awit sa kagabhion sa dihang pagahimoon
ang balaang pagsaulog, ug kalipay sa kasingkasing, ingon sa usa ka tawo
nga nagpaingon didto sa bukid ni Yahweh uban ang plawta, ngadto sa
Bato sa Israel. 30 Ipadungog ni Yahweh ang iyang matahom nga tingog ug
ipakita ang paglihok sa iyang bukton diha sa iyang mapintas nga kasuko
ug nagdilaab nga kalayo, uban sa unos, bagyo, ug ulan nga yelo. 31 Kay
tungod sa tingog ni Yahweh, magupok ang Asiria; bunalan niya sila pinaagi
sa sungkod. 32 Sa matag hampak sa gituboy nga sungkod nga ipahamtang
ni Yahweh kanila pagaduyogan pinaagi sa tugtog sa mga tamborin ug mga
alpa samtang makiggubat siya ug makig-away kanila. 33 Kay giandam na
kaniadto pa ang dapit sa pagsunog. Sa pagkatinuod, giandam kini alang sa
hari, ug gibuhat kini sa Dios nga lalom ug halapad. Andam na ang daghang
tinapok nga mga kahoy uban sa kalayo. Ang gininhawa ni Yahweh, sama
sa sapa sa asupre, nga maoy mopasilaob sa kalayo.

31

1 Pagkaalaot niadtong milugsong didto sa Ehipto aron sa pagpakitabang
ug midangop sa mga kabayo, ug nagsalig sa mga karwahe (kay daghan
sila) ug sa mga mangabayoay (hilabihan gayod sila kadaghan). Apan

wala silay pagpakabana mahitungod sa Balaang Dios sa Israel, ni bisan
mangita sila kang Yahweh! 2 Apan maalamon siya, ug magdala siya ug
katalagman ug dili mobakwi sa iyang mga pulong. Mobarog siya batok
sa daotang panimalay ug batok niadtong nagatabang sa nagbuhat ug
sala. 3 Tawo lamang ang Ehipto ug dili Dios, unod lamang ang ilang
mga kabayo ug dili espiritu. Sa dihang kab-oton kini ni Yahweh pinaagi
sa iyang kamot, mapandol lakip ang usa nga mitabang, ug malaglag
siya nga gitabangan; mangamatay silang tanan. 4 Mao kini ang gisulti
ni Yahweh kanako, "Ingon nga ang liyon, bisan ang batan-ong liyon,
mongulob ngadto sa iyang tukbunon, sa dihang misinggit ang panon sa
mga magbalantay sa karnero batok niini, apan wala kini mahadlok sa
ilang mga tingog, ni mikamang palayo gikan sa ilang saba; ingon niini
mokanaog si Yahweh nga labawng makagagahom aron makig-away didto
sa Bukid sa Zion, niana nga bungtod. 5 Sama sa mga langgam nga
nanglupad, busa panalipdan ni Yahweh nga labawng makagagahom ang
Jerusalem; panalipdan niya ug luwason kini sa dihang molabay siya ug
tipigan kini. 6 Balik kamo kaniya nga inyong gitalikdan sa hilabihan,
katawhan sa Israel. 7 Kay nianang adlawa mopahilayo ang matag-usa sa
iyang mga diosdios nga plata ug sa iyang diosdios nga bulawan nga gibuhat
sa inyong kaugalingong makasasala nga kamot. 8 Mapukan ang Asiria
pinaagi sa espada; ang espada nga dili hinimo sa tawo maoy molamoy
kaniya. Mokalagiw siya gikan sa espada, ug mapugos sa pagbuhat ug
lisod nga trabaho ang iyang batan-ong kalalakin-an. 9 Mangawad-an silang
tanan ug pagsalig tungod sa kalisang, ug mangahadlok ang iyang mga
prinsipe sa pagkakita sa panggubatan nga bandera ni Yahweh — mao kini
ang gipamulong ni Yahweh, kansang kalayo anaa sa Zion ug kansang kalan
anaa sa Jerusalem."

32

1 Tan-awa, ang hari maghari diha sa pagkamatarong, ug magdumala ang
mga prinsipe diha sa hustisya. 2 Nahisama ang matag usa sa dalangpanan
gikan sa hangin ug dalangpanan gikan sa bagyo, sama sa mga sapa sa
tubig diha sa uga nga dapit, sama sa landong sa dakong bato diha usa ka
malaay nga yuta. 3 Unya dili mahanap ang mga mata niadtong makakita,
ug mamati gayod ang mga dalunggan niadtong makadungog. 4 Ang
madali-dalion maghunahuna pag-ayo uban ang panabot, ug ang yungit
sayon lang nga makasulti. 5 Dili na gayod pagatawgon nga halangdon
ang buangbuang, ni pagatawgon nga limbongan ang adunay baroganan.
6 Tungod kay magsulti man ug binuang ang buangbuang, ug naglaraw ang
iyang kasingkasing ug daotan ug dili diosnon nga mga buhat, ug nagsulti
siya ug sayop batok kang Yahweh. Wala niya pakan-a ang gigutom, ug
wala niya painoma ang gipang-uhaw. 7 Daotan ang mga pamaagi sa
malimbongon. Naglaraw siya sa paglimbong sa mga kabos aron gub-on
sila pinaagi sa mga bakak, bisan makasulti ang mga kabos sa kung unsa
ang sakto. 8 Apan ang halangdong tawo maghimo ug halangdong mga
laraw; ug mobarog siya tungod sa iyang halangdon nga mga binuhatan.
9 Tindog, kamong mga babaye nga nagpahayahay lamang, ug pamatia ang
akong tingog; kamong mga walay kabalaka nga mga anak nga babaye,
paminaw kamo kanako. 10 Tungod kay sa mubong panahon nga kapin
usa ka tuig maguba ang inyong pagsalig, kamong mga haruhay nga
mga babaye, tungod kay sa tingpamupo sa ubas wala na gayod kamoy
mapupo, ug ang pag-ani dili gayod moabot. 11 Pangurog, kamong mga

babayeng nagpahayahay lamang; kabalaka, kamong nagsalig sa inyong kaugalingon; huboa ang inyong labing maayo nga mga bisti ug himoa nga hubo ang inyong kaugalingon; pagtapis ug sako libot sa inyong mga hawak. 12 Magdangoyngoy kamo alang sa inyong maanindot nga mga kaumahan, alang sa mabungahon nga mga paras. 13 Ang yuta sa akong katawhan magturok ang mga sampinit ug tunokon nga mga tanom, bisan ang tanang malipayong panimalay didto sa masadyang siyudad. 14 Tungod kay isalikway ang palasyo, ug mahimong biniyaan ang gubot nga siyudad; mahimong mga langob ang bungtod ug ang bantayanang tore hangtod sa kahangtoran, ang kalipay sa ihalas nga mga asno, ang sibsibanan sa mga karnero; 15 hangtod nga ibubo kanato ang Espiritu gikan sa kahitas-an, ug mahimong mabungahong kaumahan ang kamingawan, ug ilhon ingon nga lasang ang mabungahong kaumahan. 16 Unya magpuyo ang hustisya diha sa kamingawan; ug magpuyo ang pagkamatarong diha sa mabungahong kaumahan. 17 Ang buhat sa pagkamatarong mao ang kalinaw; ug ang sangpotanan sa pagkamatarong, mao ang kahilom ug pagsalig hangtod sa kahangtoran. 18 Magpuyo diha sa malinawong pinuy-anan ang akong katawhan, diha sa mga balay nga layo sa kakuyaw, ug diha sa malinawong mga dapit nga pahulayanan. 19 Apan bisan pa kung mag-ulan ug yelo ug maguba ang kalasangan, ug hingpit nga maguba ang siyudad, 20 pagapanalanginan kamong tanan nga nagpugas sa daplin sa tanang kasapaan, kamo nga nagpagawas sa inyong baka ug asno ngadto sa sibsibanan.

33

1 Alaot ka, tiglaglag nga wala pa gayod malaglag! Alaot ang maluibon nga wala gayod luibi! Sa paghunong mo na sa pagpanglaglag, pagalaglagon ka usab. Sa paghunong mo sa pagpangluib, luiban ka nila. 2 Yahweh, kaluy-i kami; mohulat kami kanimo; himoa nga ikaw ang among bukton sa matag buntag, among kaluwasan panahon sa kalisod. 3 Mokalagiw ang katawhan sa makusog nga dahunog; sa imong pag-abot, magkatibulaag ang kanasoran. 4 Ang imong kalugmok gitigom sama sa pagtigom sa mga dulon; sama nga manglukso ang mga dulon, manglukso usab ang mga kalalakin-an niini. 5 Bayawon si Yahweh. Nagpuyo siya sa kinatas-an nga dapit. Pun-on niya ang Zion sa hustisya ug pagkamatarong. 6 Siya ang kasaligan sa inyong kapanahonan, madagayaon sa kaluwasan, kaalam, ug kahibalo; ang pagkahadlok kang Yahweh mao ang iyang bahandi. 7 Tan-awa, nanghilak diha sa kadalanan ang mga gipadala nila; midangoyngoy pag-ayo ang mga gipadala nga naglaom ug kalinaw. 8 Gibiyaan ang mga kadalanan; wala na gayoy magpapanaw. Naguba ang mga kasabotan, gitamay ang mga saksi, ug wala na tahora ang mga katawhan. 9 Nagbangotan ang yuta ug nalawos kini; naulaw ang Lebanon ug nalawos kini; nahisama ang Sharon sa patag nga kamingawan; ug giuyog sa Bashan ug sa Carmel ang ilang mga dahon. 10 Miingon si Yahweh, "karon motindog na ako"; "Karon pagabayawon na ako; karon ipataas na ako. 11 Nanamkon ka ug tahop, ug nagpahimugso ug dagami; ang imong gininhawa sama sa kalayo nga molamoy kanimo. 12 Mangasunog ang katawhan hangtod mahimong apog, sama sa mga sampinit nga gipamutol ug gisunog. 13 Kamo nga anaa sa layo, paminawa kung unsa ang akong nabuhat; ug, kamo nga ania sa duol, ilha ang akong gahom." 14 Nangahadlok ang mga makakasala sa Zion; ang pagkurog maoy nagdakop sa mga dili diosnon. Kinsa man kanato ang mopanaw

uban ang walay kataposang nagdilaab nga kalayo? 15 Siya nga naglakaw
sa pagkamatarong ug nagsulti nga matinud-anon; siya nga nagtamay
sa ginansiya sa pagpangdaugdaog, siya nga nagdumili sa pagkuha sa
suborno, siya nga wala naglaraw sa pagpatay, ug wala motan-aw sa
daotan— 16 himoon niya ang iyang balay sa hataas nga dapit; ang
dapit nga iyang salipdanan mahimong mga kota nga mga bato; dili siya
makabsan ug pagkaon ug tubig. 17 Makita ninyo ang kaanyag sa hari;
ilang pagasud-ongon ang halapad nga yuta. 18 Mahinumdoman sa imong
kasingkasing ang kalisang; hain na man ang manunulat, hain na man
kadtong tigdumala sa salapi? Hain na man kadtong nag-ihap sa tore?
19 Dili na gayod ninyo makita ang mga masinupakong tawo, ang katawhan
nga lahi ang pinulongan, nga dili ninyo masabtan. 20 Tan-awa ang Zion,
ang siyudad sa atong mga kasaulogan; makita ninyo ang Jerusalem ingon
nga malinawong pinuy-anan, ang tolda nga dili mabalhin, kansang mga
ugsok dili gayod maibot ug kansang mga higot dili mabugto. 21 Hinuon,
mag-uban kanato si Yahweh diha sa pagkahalangdon, nga anaa sa lapad
nga mga suba ug mga sapa. Walay sakayan nga panggubat nga adunay
pangbugsay ang moagi niini, ug walay dakong sakayan nga molawig.
22 Tungod kay si Yahweh ang atong maghuhukom, si Yahweh ang atong
tighatag ug balaod, si Yahweh ang atong hari; luwason niya kita. 23 Ang
inyong banting dili hugot; dili gayod nila makuptan ang poste nga anaa sa
tunga sa sakayan; dili nila mabukhad ang layag; sa dihang bahinon ang
dakong inilog, bisan ang bakol maguyod sa inilog. 24 Dili moingon ang mga
lumolupyo, "Nagsakit ako;" ang katawhan nga namuyo didto pasayloon sa
ilang kasal-anan.

34

1 Paduol, kamo nga mga nasod, ug paminaw; hatagi kinig pagtagad,
kamong katawhan! Ang kalibotan ug ang tanang naglukop niini angay nga
maminaw, ang kalibotan, ug ang tanang butang nga gikan niini. 2 Tungod
kay nasuko si Yahweh sa tanang kanasoran, ug napungot batok sa tanan
nilang mga kasundalohan; gilaglag niya sila sa hingpit, gitugyan niya sila
sa kamatayon. 3 Ipanglabay gayod ang ilang patayng lawas. Ang baho
sa ilang mga patayng lawas moabot bisan asa; ug mapuno sa ilang dugo
ang kabukiran. 4 Mangahanaw ang tanang kabituonan sa kalangitan, ug
malukot ang langit sama sa linukot nga basahon; ug mangahanaw gayod
ang tanan nilang kabituonan, sama sa dahon nga mangalarag gikan sa
paras, ug ingon sa hilabihan ka hinog nga igos gikan sa kahoy nga igera.
5 Tungod kay kung malukop na sa akong espada ang langit; tan-awa,
mokanaog kini ngadto sa Edom, ngadto sa katawhan nga akong gilain
alang sa kalaglagan. 6 Nagtulo ang dugo gikan sa espada ni Yahweh ug
naputos kini ug tambok, nagtulo sa dugo sa mga karnero ug mga kanding,
natabonan sa tambok sa rinyon sa mga torong karnero. Tungod kay
naghalad si Yahweh didto sa Bozra ug daghang gipamatay didto sa yuta
sa Edom. 7 Pamatyon nila ang mga ihalas nga baka, uban ang nati ug
torong baka. Mahubog sa dugo ang ilang yuta, ug ang ilang abog mobaga
uban sa tambok. 8 Tungod kay mao kini ang adlaw sa pagpanimalos alang
kang Yahweh ug ang tuig nga paninglan nila sila pag-usab tungod sa Zion.
9 Mahimong alkitran ang kasapaan sa Edom ug ang iyang abo ngadto sa
asupre, ug ang iyang yuta mahimong sinunog nga alkitran. 10 Magsiga
kini adlaw ug gabii; moutbo ang aso niini hangtod sa hangtod; gikan sa
kaliwatan hangtod sa kaliwatan ug mahimo kining biniyaan nga yuta;

wala nay bisan usa nga moagi niini hangtod sa kahangtoran. 11 Apan
mamuyo didto ang ihalas nga mga langgam ug mga mananap; ang kuwago
ug ang uwak magsalag didto. Pagainaton niya ibabaw niini ang igsusukod
sa pagkagun-ob ug ang tunton sa kalaglagan. 12 Wala na gayoy mahibilin
nga pagatawgon nga gingharian ang iyang mga pangulo, mahimong walay
pulos ang tanan niyang mga prinsipe. 13 Manurok ang mga tunok diha sa
iyang palasyo, ang mga kudyapa ug ang mga sampinit diha sa iyang mga
kota. Mahimo kining puloy-anan sa mga ihalas nga iro, ug dapit sa mga
ostrits. 14 Magtagbo didto ang ihalas nga mananap ug ang ihalas nga iro,
ug magtawag sa usag-usa ang ihalas nga mga kanding. Makakaplag ug
dapit nga kapahulayan ang mga mananap nga mutongha sa kagabhion
ug mamuyo didto. 15 Maghimo ug salag ang mga kuwago, mangitlog ug
mamusa, ug panalipdan ang mga pispis niini. Oo, magkatigom ang mga
uwak didto, ang matag-usa uban sa iyang paris. 16 Pangitaa pinaagi sa
linukot nga basahon ni Yahweh; walay bisan usa nga mawala niini. Walay
nakulangan sa iyang kaparis; tungod kay ang iyang baba ang nagmando
niini, ug ang iyang espiritu ang nagtapok kanila. 17 Nagripa siya alang
sa ilang mga dapit, ug gisukod niya kini pinaagi sa higot alang kanila.
Panag-iyahon nila kini hangtod sa hangtod; mamuyo sila didto gikan sa
kaliwatan hangtod sa mosunod nga mga kaliwatan.

35

1 Maglipay ang kamingawan ug ang Araba; ug ang disyerto magmaya ug
mamulak. Sama sa rosas, 2 mamulak kini nga madagayaon ug magmaya
uban ang panag-awit sa kalipay; ang himaya sa Lebanon igahatag niini,
ang katahom sa Carmel ug Sharon; makita nila ang himaya ni Yahweh,
ang katahom sa atong Dios. 3 Lig-ona ang huyang nga mga kamot, ug
pahunonga ang pagkurog sa mga tuhod. 4 Ingna kadtong nangahadlok
nga kasingkasing, “Pagmaisugon, ayaw kahadlok! Tan-awa, moabot ang
imong Dios uban ang panimalos, uban ang iyang ganti. Moanhi siya sa
pagluwas kanimo.” 5 Unya makakita ang mga buta ug makadungog ang
mga bungol. 6 Unya ang tawo nga bakol makalukso sama sa binaw, ug ang
amang maka-awit, kay mobuhagay naman ang tubig ngadto sa Araba, ug
ang mga tubod sa kamingawan. 7 Ang nagdilaab nga mga balas mahimong
usa ka linaw, ug mobugwak ang tubig sa nagmala nga yuta; sa puy-anan
sa mga ihalas nga mga iro, diin motubo ang mga sagbot uban sa mga
bugang ug kupongkupong. 8 Didto adunay usa ka dalan nga gitawag “Ang
Balaang Dalan.” Ug walay mahugaw nga makaagi niini. Apan mahimong
kining alang kaniya nga nagalakaw niini. 9 Walay liyon ang atoa didto, ug
walay manunukob nga anaa niini; dili sila makaplagan didto, apan ang
linuwas magalakaw didto. 10 Ang linuwas ni Yahweh mamalik sa Zion
uban ang panag-awit, ug ang walay kataposang kalipay anaa sa ilang mga
ulo; kasadya ug kalipay ang mag-una kanila; ang kaguol ug panghupaw
mangahanaw.

36

1 Sa ika-14 ka tuig ni Haring Hezekia, si Senakerib, nga hari sa Asiria,
misulong sa tanang kinotaan nga mga siyudad sa Juda ug giilog kini.
2 Unya gipadala sa hari sa Asiria ang pangulo sa kasundalohan gikan sa
Lakis paingon sa Jerusalem ngadto kang Haring Hezekia uban ang dakong
pundok sa kasundalohan. Nagpaduol siya sa agianan sa tubig ibabaw
sa pundohanan niini, didto sa dalan paingon sa dapit nga labahanan,

ug nagtindog didto. 3 Ang mga opisyal sa mga Israelita nga migawas sa
siyudad aron sa pagpakigsulti kanila mao si Hilkia ang anak nga lalaki
ni Eliakim, nga sinaligan sa palasyo, si Shebna nga sekretaryo sa hari, ug
si Joa nga anak nga lalaki ni Asaf, nga maoy tigsulat sa mga hukom sa
panggamhanan. 4 Miingon kanila ang pangulo sa kasundalohan, “Sultihi
si Hezekia nga miingon ang bantogang hari, nga hari sa Asiria, nga,
'Unsa man ang inyong gisaligan? 5 Nagsulti lamang kamo ug walay pulos
nga mga pulong, sa pag-ingon nga adunay tambag ug kusog alang sa
pagpakig-away. Karon kinsa man ang inyong gisaligan? Kinsa man ang
naghatag kaninyo ug kadasig aron sa pagsukol batok kanako? 6 Tan-awa,
nagsalig kamo sa Ehipto, nga sama sa tipak sa bagakay nga imong gigamit
ingon nga sungkod, apan kung motukod ang tawo niini, motusok kini
sa iyang kamot ug motaop. Ingon niana ang Faraon nga hari sa Ehipto
alang niadtong si bisan kinsa nga mosalig kaniya. 7 Apan kung moingon
ka kanako, “Nagsalig kami kang Yahweh nga among Dios,” dili ba siya
man gayod ang gipanguhaan ni Hezekia ug taas nga mga dapit ug mga
halaran, ug miingon ngadto sa Juda ug sa Jerusalem, “Kinahanglan nga
mosimba kamo atubangan niining halaran dinhi sa Jerusalem”? 8 Busa
karon, buot akong motanyag kanimo ug maayo gikan sa akong agalon nga
hari sa Asiria. Hatagan ko ikaw ug duha ka libo nga mga kabayo, kung
makahimo ka sa pagpangitag mangangabayo alang niini. 9 Unsaon man
nimo pagbuntog ang bisan usa sa labing ubos nga kapitan nga sulugoon
sa akong agalon? Gibutang nimo ang imong pagsalig ngadto sa Ehipto
alang sa mga karwahe ug mangangabayo! 10 Busa karon, mopanaw ba
ako padulong dinhi nga wala si Yahweh aron sa pagpakig-away niining
yutaa ug sa paggun-ob niini? Miingon si Yahweh kanako, “Sulonga kining
yutaa ug laglaga kini.”'” 11 Unya miingon si Eliakim nga anak nga lalaki
ni Hilkia, ug Shebna, ug Joa ngadto sa pangulo sa kasundalohan, “Palihog
pakigsulti sa imong mga sulugoon pinaagi sa pinulongan nga Aramico,
tungod kay makasabot kami niini. Ayaw pagsulti sa pinulongan sa Juda
uban kanamo kay madunggan ka sa katawhan nga anaa sa paril.” 12 Apan
miingon ang pangulo sa kasundalohan, “Gipadala ba ako sa akong agalon
ngadto sa inyong agalon aron sa pagsulti niining mga pulonga nganha
kaninyo? Dili ba gipadala man niya ako alang niadtong mga kalalakin-an
nga naglingkod didto sa paril, nga mokaon sa ilang kaugalingong hugaw
ug moinom sa ilang kaugalingong ihi uban kaninyo?” 13 Unya mitindog
ang pangulo sa kasundalohan ug misinggit sa makusog sa pinulongang
Hebreo, nga nag-ingon, “Pamati kamo sa mga pulong sa bantogang hari,
ang hari sa Asiria. 14 Miingon ang hari, 'Ayaw tugoti nga malimbongan
kamo ni Hezekia, tungod kay dili siya makahimo sa pagluwas kaninyo.
15 Ayaw itugot nga himoon kamo ni Hezekia nga mosalig kang Yahweh,
sa pag-ingon, “luwason gayod kita ni Yahweh; kining siyudara dili gayod
itugyan ngadto sa kamot sa hari sa Asiria.” 16 Ayaw kamo pamati kang
Hezekia, tungod kay mao kini ang giingon sa hari sa Asiria: 'pagpasig-uli
kamo kanako ug panganhi kamo kanako. Unya makakaon ang matag-usa
kaninyo gikan sa inyong paras ug sa inyong igera, ug makainom ug tubig
gikan sa inyong atabay. 17 Buhaton ninyo kini hangtod nga mobalik ako
ug dad-on ko kamo ngadto sa yuta nga sama sa inyong kaugalingong yuta,
ang yuta sa trigo ug bag-ong bino, ang yuta sa tinapay ug sa kaparasan.'
18 Ayaw tugoti nga linglahon kamo ni Hezekia, sa pag-ingon, 'luwason kita
ni Yahweh.' aduna bay dios nga makaluwas sa katawhan gikan sa kamot
sa hari sa Asiria? 19 Hain naman ang dios sa Hamat ug sa Arpad? Hain

naman ang dios sa Sefarvaim? Naluwas ba nila ang Samaria gikan sa
akong gahom? 20 Taliwala sa tanang dios niining yutaa, aduna bay dios nga
nakaluwas sa iyang yuta gikan sa akong gahom, daw ingon nga maluwas
ni Yahweh ang Jerusalem gikan sa akong gahom?” 21 Apan nagpabilin
nga hilom ang katawhan ug wala gayod mitubag, tungod kay nagmando
ang hari nga, “Dili siya tubagon.” 22 Unya miadto kang Hezekia si Eliakim
nga anak nga lalaki ni Hilkia, nga mao ang tigdumala sa panimalay, ang
manunulat nga si Shebna, ug si Joa nga anak nga lalaki ni Asaf, nga tiglista,
uban sa ilang nagisi nga mga bisti, ug gisulti ngadto kaniya ang mga pulong
sa pangulo sa kasundalohan.

37

1 Miabot ang panahon nga sa dihang nadungog ni Haring Hezekias ang
ilang balita, gigisi niya ang iyang mga bisti, pagkahuman nagbisti siyag
sako, ug miadto sa balay ni Yahweh. 2 Gipadala niya si Eliakim, nga
mao ang gipiyalan sa panimalay, ug si Sebna nga eskriba, ug ang mga
katigulangan sa mga pari, silang tanan nagbisti ug sako, ug miadto kang
Isaias nga anak ni Amos, nga propeta. 3 Miingon sila kaniya, “Nag-ingon
si Hezekias, 'Kini nga adlaw mao ang adlaw sa kaguol, pagbadlong, ug
kaulaw, sama nga ang bata andam na nga ihimugso, apan ang inahan
walay kusog sa paghimugso sa iyang anak. 4 Tingali ug madungog ni
Yahweh nga imong Dios ang mga pulong sa labawng pangulo, nga gipadala
sa hari sa Asiria nga iyang agalon aron sa pagbugalbugal sa buhing Dios,
ug badlongon ang mga pulong nga nadungog ni Yahweh nga imong Dios.
Karon ipatugbaw ang imong mga pag-ampo alang sa kaliwatan nga ania
pa gihapon dinhi.'” 5 Busa miadto ang mga sulugoon ni Haring Hezekias
ngadto kang Isaias, 6 ug giingnan sila ni Isaias, “Ingna ang imong agalon:
miingon si Yahweh, “Ayaw kamo kahadlok sa mga pulong nga inyong
nadungog, gikan sa mga sulugoon sa hari sa Asiria aron sa pag-insulto
kanako. 7 Tan-awa, butangan ko siya ug espiritu, ug makadungog siya ug
usa ka balita ug mobalik gayod siya sa iyang kaugalingong yuta. Himoon
ko nga mahagba siya pinaagi sa espada ngadto sa iyang kaugalingong
yuta.'” 8 Unya mibalik ang labawng pangulo ug nakaplagan niya ang
hari sa Asiria nga nakig-away batok sa Libna, kay nadungog niya nga
nakasibat ang hari gikan sa Lakis. 9 Unya nadungog ni Senakerib nga si
Tirhaka nga hari sa Etiopia ug sa Ehipto nagpundok ug mga tawo aron
sa pagpakig-away batok kaniya, busa nagpadala siya pag-usab ug mga
mensahero ngadto kang Hezekias uban sa mensahe nga: 10 “Ingna si
Hezekias, nga hari sa Juda, 'Ayaw tugoti nga limbongan kamo sa Dios nga
inyong gisaligan, nga nag-ingon, “Dili gayod itugyan ang Jerusalem ngadto
sa kamot sa hari sa Asiria.” 11 Tan-awa, nadungog nimo kung unsa ang
gibuhat sa hari sa Asiria sa tanang yuta pinaagi sa pagpukan kanila sa
hingpit. Busa maluwas ka kaha? 12 Nakaluwas ba kanila ang mga dios sa
mga nasod, ang mga nasod nga gipanglaglag sa akong amahan nga mao
ang: Gosan, Haran, Resep, ug ang katawhan sa Eden sa Telasar? 13 Asa
naman ang hari sa Hamat, ang hari sa Arpad, ang hari sa mga lungsod
sa Sefarvaim, sa Hena, ug Ivva?'” 14 Nadawat ni Hezekias kini nga sulat
gikan sa kamot sa mga mensahero ug iya kining gibasa. Unya mitungas
siya ngadto sa balay ni Yahweh ug gibukhad niya kini sa atubangan ni
Yahweh. 15 Nag-ampo si Hezekias ngadto kang Yahweh: 16 “Yahweh nga
labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, ikaw nga naglingkod ibabaw
sa kerubim, ikaw lamang ang Dios nga labaw sa tanang gingharian sa

kalibotan. Ikaw ang nagbuhat sa langit ug sa yuta. 17 Ikiling ang imong
igdulungog, Yahweh, ug paminawa. Bukha ang imong mga mata, Yahweh,
ug tan-awa, pamatia ang mga pulong ni Senakerib, nga iyang gipadala
aron sa pagbiaybiay sa buhing Dios. 18 Tinuod gayod, Yahweh, nga
gipangpukan sa mga hari sa Asiria ang mga nasod ug ang ilang mga yuta.
19 Gipangbutang nila ang ilang mga dios ngadto sa kalayo, tungod kay dili
man gayod sila mga dios apan binuhat lamang sa kamot sa mga tawo,
mga kahoy lamang ug bato. Busa gilaglag sila sa mga taga-Asiria. 20 Busa
karon, Yahweh nga among Dios, luwasa kami gikan sa iyang gahom, aron
nga ang tanang mga gingharian sa kalibotan masayod nga ikaw si Yahweh
ug wala nay lain pa. 21 Unya si Isaias nga anak ni Amos nagpadala
ug mensahe ngadto kang Hezekias, nga nagkanayon, “Si Yahweh, ang
Dios sa Israel nag-ingon, 'Tungod kay nag-ampo ka man kanako kabahin
kang Senakerib nga hari sa Asiria, 22 mao kini ang pulong nga gisulti ni
Yahweh mahitungod kaniya: “Gitamay ka sa berhen nga babayeng anak sa
Zion ug nagkatawa uban ang pagtamay kanimo; nagpanglingo ang anak
nga babaye sa Jerusalem kanimo. 23 Kinsa man ang imong gitamay ug
giinsulto? Batok kang kinsa man nimo gipataas ang imong tingog ug
gipataas ang imong mga mata uban sa garbo? Batok sa Balaang Dios sa
Israel. 24 Pinaagi sa imong mga sulugoon gibiaybiay nimo ang Ginoo ug
miingon ka, 'Uban sa daghan nako nga mga karwahe mitungas ako sa
mga habog nga mga kabukiran, sa pinakahabog nga dapit sa Lebanon.
Pamutlon ko ang tag-as nga mga kahoyng sedro niini ug mamili ug sepres
nga mga kahoy didto, ug mosulod ako sa pinakalayong mga dapit niini, sa
dapit diin hilabihan ang pagpamunga sa kalasangan. 25 Nagkalot ako ug
mga atabay ug nag-inom ug tubig; Gipahubas ko ang tanang kasapaan sa
Ehipto ilalom sa mga tikod sa akong mga tiil.' 26 Wala ka ba makadungog
kung giunsa ko kini pagplano sa una pang mga panahon ug gitrabaho
kini sa kaniadto pang mga katuigan? Karon ipahamtang ko na kini.
Ania ka aron sa pagpakunhod sa mabungahon nga mga siyudad sama
sa mga uhot nga mangabungkag. 27 Ang ilang mga lumulopyo, nga wala
kaayoy kusog, nabungkag ug naulawan. Mga tanom sila sa kaumahan,
nga lunhawng mga sagbot, mga sagbot nga anaa sa atop o sa kaumahan,
nga gipadpad sa hangin sa sidlakan. 28 Apan nasayod ako sa imong
paglingkod, sa imong paggawas, sa imong pagsulod, ug ang imong kasuko
batok kanako. 29 Tungod sa imong kasuko kanako, ug tungod kay miabot
sa akong mga dalunggan ang imong pagkahambogiro, ibutang ko ang
akong kaw-it diha sa imong ilong, ug ang akong rinda diha sa imong baba;
pabalikon ko ikaw sama sa pamaagi sa imong pag-abot.” 30 Mao kini ang
timaan alang kanimo: Karon nga tuig magkaon kamo sa mga nanubo sa
kalasangan, ug sa ikaduhang tuig sa mga nanubo gikan niana. Apan sa
ikatulo nga tuig kinahanglan kamong magtanom ug mag-ani, pagtanom
ug mga paras ug kaon sa ilang mga bunga. 31 Ang nahibilin sa panimalay
ni Juda nga nakalahutay mangugat pag-usab ug mamunga. 32 Kay gikan
sa Jerusalem mogawas ang nahibilin; gikan sa Bukid sa Zion moabot ang
mga nakalahutay. Ang kasibot ni Yahweh nga labawng makagagahom
mao ang magbuhat niini.'” 33 Busa nag-ingon si Yahweh niini mahitungod
sa hari sa Asiria: “Dili siya makasulod niini nga siyudad, ni makapana
padulong dinhi. Ni makaduol niini uban ang taming o makatukod ug
patunganan batok niini. 34 Ang paagi nga siya naabot mao usab ang paagi
sa iyang pagbiya; dili siya mosulod niini nga siyudad—mao kini ang gisulti
ni Yahweh. 35 Kay panalipdan ko kining siyudara ug luwason kini, alang

sa akong kaugalingong kaayohan ug alang kang David nga akong alagad.”
36 Unya migawas ang anghel ni Yahweh ug gisulong ang kampo sa mga
Asirianhon, gipamatay ang 185, 000 ka mga kasundalohan. Sa pagmata
sa mga kalalakin-an sa sayo sa kabuntagon, nakita nila ang mga patayng
lawas nga nagbuy-od sa bisan asang dapit. 37 Busa mibiya sa Israel ug
mipauli sa iyang balay ang hari sa Asiria nga si Senakerib ug nagpuyo
sa Nenive. 38 Sa wala madugay, samtang nagsimba siya didto sa balay ni
Nisrok nga iyang diosdios, ang duha niya ka anak nga mga lalaki nga si
Adramelek ug si Sharezer mipatay kaniya gamit ang espada. Unya misibat
sila ngadto sa yuta sa Ararat. Ug ang iyang anak nga si Esarhadon maoy
mipuli kaniya sa paghari.

38

1 Niadtong mga adlawa nagsakit si Hezekias ug himalatyon na. Busa
miadto kaniya si Isaias nga anak ni Amos, ang propeta, ug miingon
kaniya, “Nag-ingon si Yahweh, 'Ipahiluna ang imong panimalay; tungod
kay mamatay kana, ug dili na mabuhi.'” 2 Unya miatubang si Hezekias
sa bongbong ug nag-ampo ngadto kang Yahweh. 3 Miingon siya, “Palihog,
Yahweh, hinumdomi kung unsa ako nagmatinud-anon sa paglakaw diha
kanimo sa tibuok nako nga kasingkasing, ug kung unsa ang maayong mga
butang nga akong nabuhat diha sa imong panan-aw.” Unya mihilak ug
kusog si Hezekia. 4 Unya miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang
Isaias, nga nag-ingon 5 “Lakaw ug ingna si Hezekias, ang pangulo sa
akong katawhan, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Dios ni David
nga imong katigulangan: Nadungog ko ang imong pag-ampo, ug nakita ko
ang imong mga luha. Tan-awa, dugangan ko ug kinsi katuig ang imong
kinabuhi. 6 Unya luwason ko ikaw ug kining siyudad gikan sa kamot
sa hari sa Asiria, ug panalipdan ko kini nga siyudad. 7 Mao kini ang
timaan alang kanimo nga gikan kang Yahweh, nga buhaton ko gayod
ang akong gisaad. 8 Tan-awa, akong paatrason ug napulo ka lakang
ang anino nga anaa sa hagdanan ni Ahas.'” Busa miatras ang anino ug
napulo ka lakang diha sa hagdanan sumala gayod sa gisulti. 9 Mao kini
ang gisulat nga mga pag-ampo ni Hezekias nga hari sa Juda, sa dihang
nasakit siya ug naulian: 10 “Miingon ako nga hapit sa katunga sa akong
kinabuhi moagi gayod sa mga ganghaan sa Sheol; Gipadala ako didto
hangtod sa kinatibuk-an sa akong mga tuig. 11 Nag-ingon ako nga dili
ko na gayod makita si Yahweh, si Yahweh diha sa yuta sa mga buhi; dili
na gayod ako motutok sa mga tawo o sa tanang lumulopyo sa kalibotan.
12 Gitanggal ang akong kinabuhi ug gikuha kini gikan kanako sama sa
tolda sa magbalantay ug karnero; gilukot ko ang akong kinabuhi sama sa
manghahabi; giputol mo ako gikan sa himoanan ug tela; sa tungatunga
sa adlaw ug gabii taposon mo ang akong kinabuhi. 13 Naghilak ako
hangtod sa pagkabuntag; sama sa lion nga mibali sa tanan nako nga mga
bukog. Sa tungatunga sa adlaw ug sa kagabhion taposon mo ang akong
kinabuhi. 14 Sama sa sayaw, nagatingog ako; nagtukorok ako sama sa
salampati; gikapoy ang akong mga mata sa pagyahat. Ginoo, gidaogdaog
ako; tabangi ako. 15 Unsa man ang akong isulti? Managsama ang iyang
gisulti kanako, ug gibuhat kini; maglakaw ako ug hinay sa tibuok nakong
mga tuig tungod kay napuno ako sa hilabihan nga kaguol. 16 Ginoo,
ang mga pag-antos nga imong gipadala makaayo alang kanako; hinaot
nga ihatag pagbalik nganhi kanako ang akong kinabuhi; gibalik mo ang
akong kinabuhi ug ang akong maayong panglawas. 17 Alang kini sa akong

kaayohan maong nakasinati ako sa kaguol. Giluwas mo ako gikan sa bung-aw sa kalaglagan; tungod kay imong gilabay ang tanan kong mga sala diha sa imong likod. 18 Kay dili magpasalamat kanimo ang Seol; dili modayeg kanimo ang kamatayon; kadtong nanaug ngadto sa bung-aw wala naglaom sa imong pagkamasaligan. 19 Ang buhi nga tawo, ang buhi nga tawo, mao ang magpasalamat kanimo, sama sa akong gibuhat karong adlawa; ang amahan magasugilon sa ilang mga anak nga kasaligan ka. 20 Hapit na ako luwason ni Yahweh, ug magsaulog kita uban ang musika sa tanang mga adlaw sa atong kinabuhi ngadto sa balay ni Yahweh.” 21 Karon miingon si Isaias, “Pakuhaa sila ug sanga sa igera ug ibutang kini sa hubag, ug mamaayo siya.” 22 Miingon usab si Hezekias, “Unsa man ang timaan nga moadto ako sa balay ni Yahweh?

39

1 Nianang higayona nagpadalag mga sulat ug gasa si Merodac Baladan nga anak nga lalaki ni Baladan, nga hari sa Babilonia, ngadto kang Hezekia; tungod kay nakadungog siya nga nagsakit si Hezekia ug naayo. 2 Nahimuot si Hezekia niining mga butanga; ug gipakita niya sa mga mensahero ang lawak nga tipiganan sa iyang mga bililhong butang—ang plata, ang bulawan, ang mga pahumot ug mga mahalong lana, ang lawak nga tipiganan sa iyang mga hinagiban, ug ang tanan nga makita diha sa iyang mga lawak nga tipiganan. Walay bisan unsa diha sa iyang balay, ni bisan diha sa tibuok niyang gingharian, nga wala ipakita ni Hezekia ngadto kanila. 3 Unya miadto si propeta Isaias kang Haring Hezekia ug nangutana, “Unsa man ang gisulti niining mga kalalakin-an kanimo? Diin man sila naggikan?” Miingon si Hezekia, “Mianhi sila kanako gikan sa layong nasod sa Babilonia.” 4 Nangutana si Isaias, “Unsa man ang ilang nakita diha sa imong balay?” Mitubag si Hezekia, “Nakita nila ang tanang butang diha sa akong balay. Walay bisan unsa sa akong bililhong mga butang nga wala nako ipakita kanila.” 5 Unya miingon si Isaias ngadto kang Hezekia, “Paminawa ang pulong ni Yahweh nga labawng makagagahom: 6 Nag-ingon si Yahweh. 'Tan-awa, hapit na moabot ang mga adlaw nga ang tanang butang diha sa imong palasyo, ang mga butang nga gitigom sa imong mga katigulangan hangtod niining adlawa, pagadad-on ngadto sa Babilonia. Walay mahibilin. 7 Pagadad-on nila, ang imong mga anak nga mga lalaki, ug mamahimo silang mga yunoko didto sa palasyo sa hari sa Babilonia.”' 8 Unya miingon si Hezekia ngadto kang Isaias, “Maayo ang pulong ni Yahweh nga imong gisulti.” Kay naghunahuna man siya, “Adunay kalinaw ug maayong kahimtang sa akong kapanahonan.”

40

1 “Paghupay, hupaya ang akong katawhan,” nag-ingon ang inyong Dios. 2 “Pakigsulti nga malumo ngadto sa Jerusalem; ug imantala ngadto kaniya nga natapos na ang iyang pagpakiggubat, nga gipasaylo na ang iyang sala, nga nakadawat na siya ug pinilo gikan sa kamot ni Yahweh sa tanan niyang mga sala.” 3 Adunay tingog nga misinggit, “Diha sa kamingawan andama ang dalan ni Yahweh; paghimo ug tul-id nga dalan diha sa Araba nga usa ka lapad nga agianan alang sa atong Dios.” 4 Ipataas ang matag walog, ug mapatag ang bukid ug bungtod; ug mapatag ang dili patag nga yuta; 5 ug mapadayag ang himaya ni Yahweh, ug makita kini sa tanang katawhan; tungod kay ang baba ni Yahweh maoy nagsulti niini. 6 Miingon ang usa ka tingog, “Hilak.” Adunay mitubag, “Unsa may akong ihilak?” “Sagbot ang

tanang unod, ug ang tanan nilang mga kasabotan sa pagkamatinud-anon
sama sa bulak sa kaumahan. 7 Malawos ang mga sagbot ug mangalarag
ang bulak sa dihang motayhop ang gininhawa ni Yahweh niini; sigurado
gayod nga ang katawhan sama sa sagbot. 8 Malawos ang sagbot, ug
mangalarag ang bulak, apan magpabilin hangtod sa kahangtoran ang
pulong sa atong Dios." 9 Tungas sa taas nga bukid, sa Zion, tigdala sa
maayong balita. Singgit sa makusog, Jerusalem. Ikaw nga nagdala sa
maayong balita, ipatugbaw ang imong tingog, ayaw kahadlok. Ingna ang
mga siyudad sa Juda, "Ania ang imong Dios!" 10 Tan-awa, moabot si
Yahweh ingon sa madaogon nga manggugubat, ug ang iyang lig-on nga
bukton maoy nagdumala alang kaniya. Tan-awa, anaa kaniya ang iyang
ganti, ug ang tanan nga iyang giluwas miuban kaniya. 11 Pakaonon niya
ang iyang panon sa karnero sama sa magbalantay sa karnero, tapokon
niya ang mga nating karnero diha sa iyang bukton, ug kugoson sila paduol
sa iyang kasingkasing, ug hinay nga giyahan ang bayeng karnero nga
nagapasuso sa mga anak niini. 12 Kinsa man ang nagsukod sa mga tubig
diha sa hakop sa iyang mga kamot, nagsukod sa kawanangan pinaagi sa
dangaw sa iyang kamot, nagbutang sa abog sa kalibotan diha sa basket,
nagtimbang sa mga kabukiran diha sa mga timbangan, o nagbalansi sa
mga kabungtoran? 13 Kinsa man ang nakasabot sa hunahuna ni Yahweh,
o nagtudlo kaniya ingon nga magtatambag? 14 Kang kinsa man siya
nakadawat ug pagtudlo? Kinsa man ang nagtudlo kaniya sa hustong paagi
sa pagbuhat sa mga butang, ug kinsa ang nagtudlo kaniya sa kaalam,
o nagpakita kaniya sa dalan paingon sa panabot? 15 Tan-awa, ang mga
nasod nga sama lamang sa usa katinulo nga tubig diha sa balde, ug giisip
nga sama sa abog diha sa mga timbangan; tan-awa, gitimbang niya ang
gagmay nga mga isla sama sa tipik. 16 Dili paigo nga sugnod ang Lebanon,
ni paigo ang ihalas nga mga mananap niini alang sa halad sinunog. 17 Dili
paigo ang tanang mga nasod diha kaniya; giisip niya sila ingon nga walay
bili. 18 Kang kinsa man ninyo ikatandi ang Dios? Sa unsa man nga diosdios
ninyo siya ipakasama? 19 Ang diosdios! Usa ka batid nga magkukulit ang
naghimo niini: ang mananalsal ug bulawan naghal-op niini ug bulawan
ug naghulma sa plata nga mga kadena alang niini. 20 Aron sa paghimo
ug halad, ang usa nagpili ug kahoy nga dili gabok; nangita siya ug batid
nga magkukulit aron sa paghimo ug diosdios nga dili matumba. 21 Wala
ka ba masayod? Wala ka ba nakadungog? Wala ba kini gisugilon kanimo
sukad pa sa sinugdan? Wala ka ba nakasabot sukad pa sa pagpahiluna sa
kalibotan? 22 Siya mao ang naglingkod sa ibabaw sa kalibotan; ug sama
lamang sa mga apan-apan diha kaniya ang mga lumulopyo sa kalibotan.
Gibukhad niya ang kalangitan sama sa kurtina ug gibukhad ko sila sama
sa tolda aron nga puy-an. 23 Gipaubos niya ang mga nagdumala ngadto
sa pagkawalay nahot ug naghimo kanila nga mga dili mahinungdanon.
24 Natanom sila, gipugas, ang ilang mga punoan nakagamot gayod sa
yuta, sa dihang huypan niya sila, mangalawos kini, ug paliron sila sa
hangin sama sa uhot. 25 "Kang kinsa man kaninyo ako ikatandi, kang
kinsa man ako nahisama?" miingon ang Balaan nga Dios. 26 Tan-awa
ang kawanangan! Kinsa man ang nagbuhat niining tanang kabituonan?
Siya ang naggiya sa ilang pagkahan-ay ug nagtawag sa ilang tanan sumala
sa ilang kaugalingong mga ngalan. Pinaagi sa kadako sa iyang gahom
ug pinaagi sa kusog sa iyang gahom, wala gayoy bisan usa nga nawala.
27 Nganong nag-ingon man kamo, Jacob, ug nagsulti nga, Israel, "Natago
ang akong agianan gikan kang Yahweh, ug dili manghilabot ang Dios sa

akong mga paghukom?” 28 Wala ka ba masayod? Wala ka ba nakadungog?
Ang walay kataposang Dios, si Yahweh, ang Nagbuhat sa tibuok kalibotan,
dili kapoyan o maluya; walay kinutoban ang iyang panabot. 29 Naghatag
siya ug kusog sa mga gipangkapoy; ug naghatag siya ug bag-ong kabaskog
sa mga nangaluya. 30 Bisan ang mga batan-on kapoyan ug maluya,
mapandol ug mahagba ang batan-ong mga lalaki: 31 apan makabaton ug
bag-ong kusog kadtong nagpaabot kang Yahweh; manglupad sila sama
sa mga agila; managan sila ug dili kapoyan; manglakaw sila ug dili
mangaluya.

41

1 “Pamatia ako sa hilom, kamong mga kabaybayonan; tugoti nga bag-
ohon sa mga kanasoran ang ilang kusog; tugoti sila nga moanhi ug mosulti;
managtigom kita aron mahusay ang atong gilantugian. 2 Kinsa man ang
mipatungha kaniya gikan sa sidlakan, ug nag-ingon nga matarong ang
iyang binuhatan? Gigunitan niya ang mga nasod ug gitabangan nga
mabuntog niya ang mga hari. Gihimo niya sila nga abog pinaagi sa iyang
espada, sama sa tahop nga gipalid sa iyang pana. 3 Gigukod niya sila ug
luwas nga nakalatas, pinaagi sa kusog niyang pagdagan nga daw wala
magtunob sa dalan ang iyang mga tiil. 4 Kinsa man ang nagbuhat ug
nagtapos niini nga mga buluhaton? Kinsa man ang nagpatawag sa mga
kaliwatan gikan pa sa sinugdan? Ako, si Yahweh, ang nahiuna, ug ang
ulahi, Ako mao siya. 5 Nakakita ang mga Isla ug nangahadlok; nangurog
ang kinatumyan sa kalibotan; miabot sila ug nanuol. 6 Mitabang ang
matag-usa sa iyang silingan, ug miingon ang matag-usa ngadto sa uban,
'Pagmalig-on.' 7 Busa gidasig sa tigpanday ang tiggama sa bulawan, ug
siya nga nagtrabaho gamit ang maso nagdasig kaniya nga naggamit sa
pandayan, ug miingon sa tigsumpay sa puthaw, 'Maayo kini.' Gilansangan
nila kini busa dili na kini mahagsa. 8 Apan ikaw, Israel, akong sulugoon,
si Jacob nga akong gipili, ang kaliwat ni Abraham nga akong higala,
9 pagadad-on ko ikaw gikan sa kinatumyan sa kalibotan, ug ikaw nga akong
gitawag gikan sa lagyong mga dapit, ako moingon, 'Ikaw akong sulugoon;'
gipili ko ikaw ug wala gisalikway. 10 Ayaw kahadlok, kay magauban ako
kanimo. Ayaw kabalaka, kay ako ang imong Dios. Lig-onon ko ikaw
ug tabangan, ituboy ko ikaw pinaagi sa tuo ug matarong kong kamot.
11 Tan-awa, maulawan sila ug mawad-ag dungog, ang tanan nga nasuko
kanimo; mahimong walay mga pulos ug mangahanaw, tanan niadtong
nakigbatok kanimo. 12 Mangita ka ug dili makaplagan kadtong nakigbatok
kanimo; mangahanaw kadtong makig-away batok kanimo, sa pagkatibuod
mahanaw gayod. 13 Tungod kay ako, si Yahweh ang imong Dios, magagunit
sa tuo mong kamot, ug moingon kanimo, 'Ayaw kahadlok; tabangan ko
ikaw.' 14 Ayaw kahadlok, ikaw Jacob nga usa ka ulod, ug kamong katawhan
sa Israel; tabangan ko kamo—mao kini ang gipamulong ni Yahweh, ingon
nga inyong manluluwas, ang Labing Balaan sa Israel. 15 Tan-awa, himoon
ko ikaw nga sama sa hait nga giukanan, bag-o ug duhay-sulab; giukon mo
ang mga kabukiran ug dugmokon kini; himoon mo ang mga kabungtoran
nga sama sa uhot. 16 Alig-igon mo sila, ug padparon sila sa hangin
palayo; pagakatagon sila sa hangin. Maglipay kamo diha kang Yahweh,
magmaya kamo sa Labing Balaan sa Israel. 17 Ang mga dinaogdaog ug
timawa nangita ug tubig, apan wala makakaplag, ug ang ilang mga dila
nauga sa kauhaw; Ako, si Yahweh, motubag sa ilang mga pag-ampo; Ako,
ang Dios sa Israel, dili mobiya kanila. 18 Paagason ko ang mga tubod

diha sa mga bakilid nila nga yuta, ug mga tubod taliwala sa mga walog;
himoon ko nga mapuno ug tubig ang disyerto, ug patubigan ko ang mga
nagmala nga yuta. 19 Patuboon ko ang mga sedro sa kamingawan, ang
mga akasya, mga mirtol, ug ang mga olibo nga kahoy. Patuboon ko usab
ang mga sepros sa patag nga disyerto, ug mga palo de tsina ug uban
pang mga kahoy. 20 Buhaton ko kini aron makita sa katawhan, maila,
ug masabtan sa tanan, nga ang kamot ni Yahweh mao ang nagbuhat
niini, ang Labing Balaang Dios sa Israel ang naghimo niini. 21 "Ipadayag
ang imong sumbong," Nag-ingon si Yahweh, "Ipadayag ang imong mga
pangatarongan alang sa imong diosdios," Nag-ingon ang Hari ni Jacob.
22 Tugoti sila nga dalahon ang ilang mga pangatarongan nganhi kanamo;
paanhia sila ug pasultiha kung unsa ang mahitabo, aron nga masayran
namo kining mga butanga. Pasultiha sila kanamo mahitungod sa ilang
unang gipanagna, aron nga mapamalandungnan nato kini aron masayran
kung kini natuman. 23 Pagsultig mga butang mahitungod sa umaabot,
aron nga masayran namo kung mga dios ba gayod kamo; pagbuhat kamo
ug maayo o daotan, aron nga mahadlok kami ug mahibulong. 24 Tan-
awa, walay pulos kamo nga mga diosdios ug ang mga butang nga inyong
gibuhat kawang; gikasilagan ang tawo nga nagpili kaninyo. 25 Motuboy
ako ug usa gikan sa amihan, ug moabot siya; gipatawag ko siya gikan
sa sidlakan nga nagsangpit sa akong ngalan, ug tamakan niya ang mga
magmamando sama sa lapok, sama sa magkukulon nga naghimog kulon.
26 Kinsa man ang nagsulti niini gikan sa sinugdanan, aron nga masayod
kami? Sa wala pa kini nga panahon, aron nga makasulti kami, "Husto
siya"? Sa pagkatinuod wala gayoy nagmando kanila bahin niini, oo, walay
nakadungog kaninyo nga nagsulti sa bisan unsang butang. 27 Miingon ako
pag-una sa Zion, "Tan-awa anaa sila dinhi;" nagpadala ako ug mensahero
sa Jerusalem. 28 Sa dihang milan-aw ako, walay bisan usa ang anaa,
nga gikan kanila nga mihatag ug maayong tambag, kinsa man, sa dihang
nangutana ako, ang nagtubag. 29 Tan-awa, silang tanan wala gayoy pulos,
ingon man usab ang ilang binuhatan; ang ilang gipangpurma nga mga
hulagway usa lamang ka hangin ug walay bili.

42

1 Tan-awa, akong sulugoon, nga akong gituboy; akong pinili, nahimuot
ako kaniya. Gibutang ko ang akong Espiritu kaniya; magdala siyag
hustisya ngadto sa mga kanasoran. 2 Dili siya mohilak ni mosinggit, ni
madungog ang iyang tingog diha sa mga kadalanan. 3 Dili niya balion
ang mga nabuak nga bugang, ug dili niya palungon ang nagkapalong
nga pabilo: matinud-anon siya nga mopakanaog sa iyang hukom. 4 Dili
gayod siya mawad-ag paglaom ni maluya hangtod nga matukod niya ang
kaangayan sa kalibotan; ug nagpaabot ang mga kabaybayonan sa iyang
balaod. 5 Mao kini ang giingon ni Yahweh—ang nagbuhat sa mga langit ug
nagpahimutang niini, ang naghimo sa kalibotan ug sa tanang bunga niini,
ang naghatag ug gininhawa sa katawhan ug kinabuhi niadtong nagpuyo
niini: 6 "Ako, si Yahweh, nagtawag kanimo sa pagkamatarong ug naggunit
sa imong kamot. Ampingan ko ikaw ug himoon ko kanimo ang usa ka
kasabotan alang sa katawhan, ingon nga kahayag alang sa mga Gentil,
7 aron sa pagbuka sa mga mata sa buta, ug paghatag ug kagawasan sa
mga binilanggo, ug gikan sa mangitngit nga bilanggoan. 8 Ako si Yahweh,
mao kini ang akong ngalan; ug dili ko ipaambit sa uban ang akong himaya
ni ang pagdayeg nga alang kanako ug ngadto sa mga kinulit nga mga

diosdios. 9 Tan-awa, ang mga butang nga nahitabo kaniadto, karon mosulti
na usab ako sa mga bag-ong panghitabo. Sa dili pa kini mahitabo moingon
ako kaninyo mahitungod niini.” 10 Pag-awit ug bag-ong awit ngadto kang
Yahweh, ug ang pagdayeg nga alang kaniya gikan sa kinatumyan sa
kalibotan; kamo nga anaa sa ilawom sa kadagatan, ug ang tanang ania
niini, ug kamong tanan nga anaa sa kabaybayonan, ug kadtong nagpuyo
niini. 11 Tugoti ang disyerto ug ang mga siyudad nga mosinggit, ang
mga baryo nga gipuy-an sa Kedar, pagsinggit sa kalipay! Paawita ang
mga lumolupyo sa Sela; pasinggita sila nga anaa sa kinatumyan sa mga
bungtod. 12 Tugoti sila nga himayaon si Yahweh ug mopahayag sa ilang
mga pagdayeg diha sa kabaybayonan. 13 Mogawas si Yahweh ingon nga
manggugubat; ingon nga manggugubat kutawon niya ang iyang kadasig.
Mosinggit siya, oo, magngulob siya diha sa singgit sa gubat; pakit-on
niya sa iyang gahom ang iyang mga kaaway. 14 Nagpakahilom ako sa
dugayng panahon; nagpuyo ako ug nagpugong sa akong kaugalingon;
karon mohilak ako sama sa babaye nga manganak, mohingal ug moutong.
15 Lumpagon ko ang mga kabukiran ug kabungtoran ug palayaon ko ang
tanan nilang mga tanom; himoon ko nga isla ang mga suba ug pahubson
ko ang mga linaw. 16 Dad-on ko ang mga buta sa dalan nga wala nila
nasayran; giyahan ko sila sa mga dalan nga wala nila nasayran. Himoon
ko nga kahayag ang kangitngit sa ilang atubangan, ug tul-iron ang hiwi
nga mga dapit. Himoon ko kining mga butanga, ug dili ko gayod sila
isalikway. 17 Tumban mo sila, ug maulawan sa hingpit, kadtong misalig
sa kinulit nga hulagway, ug moingon sa gibuhat nga hulagway, “Kamo
mao ang among diosdios.” 18 Paminaw, kamong mga bungol; ug tan-aw,
kamong mga buta, aron inyong makita. 19 Kinsa man ang buta apan ang
akong sulugoon? O bungol sama sa mensahero nga akong gipadala? Kinsa
mang buta nga sama sa akong gipakigsaaran, o buta sama sa sulugoon ni
Yahweh? 20 Makakita ka sa daghang mga butang, apan dili makasabot;
abri ang mga igdulongog, apan walay nakadungog. 21 Ikalipay ni Yahweh
ang pagdayeg sa iyang hustisya ug paghimaya sa iyang balaod. 22 Apan
kini ang katawhan nga nakawatan ug natulisan; silang tanan nalit-agan,
ug pangbilanggoon; mahimo silang mga binihag ug walay bisan usa nga
makaluwas kanila, ug walay moingon, “Dad-a sila pabalik!” 23 Kinsa diha
kaninyo ang maminaw niini? Kinsa man ang naminaw ug nakadungog
sa umaabot? 24 Kinsa man ang nagtugyan kang Jacob ngadto sa kawatan,
ug sa Israel ngadto sa mga tulisan? Dili ba si Yahweh, kung diin kita
nakasala, ug siya ang gidumilian nga sundon, ug gisupakan sa pagsunod
sa iyang balaod? 25 Busa gibubo niya ang iyang labihang kasuko batok
kanila, pinaagi sa pagguba tungod sa gubat. Nagdilaab kini libot kanila,
apan wala sila makaamgo niini; misunog kini kanila, apan wala nila kini
tipigi sa ilang kasingkasing.

43

1 Apan karon mao kini ang giingon ni Yahweh, siya nga nagbuhat
kanimo, Jacob, ug siya nga naghulma kanimo, Israel: “Ayaw kahadlok,
tungod kay gilukat ko na ikaw; gitawag ko ikaw pinaagi sa imong ngalan,
gipanag-iya ko na ikaw. 2 Sa dihang moagi ka sa tubig, magauban ako
kanimo; ug bisan molatas ka sa kasapaan, dili kini makalumos kanimo.
Sa dihang molakaw ka sa kalayo dili ka masunog, ug ang kalayo dili
makalaglag kanimo. 3 Tungod kay ako si Yahweh ang imong Dios, ang
Labing Balaan sa Israel, ang imong Manluluwas. Ihatag ko ang Ehipto

ingon nga lukat kanimo, ug ang Etopia ug Seba maoy baylo kanimo.
4 Tungod kay bililhon ka ug pinasahi sa akong panan-aw, gihigugma ko
ikaw; busa ihatag ko ang katawhan ingon nga baylo alang kanimo, ug ang
ubang katawhan ingon nga baylo sa imong kinabuhi. 5 Ayaw kahadlok, kay
magauban ako kanimo; dad-on ko ang imong mga anak gikan sa sidlakan,
ug tapukon ko ang imong gingsakpan gikan sa kasadpan. 6 Ingnon ko
ang amihan, 'Himoa silang gawasnon;' ug ang anaa sa habagatan, 'Ayaw
pagdala ug bisan unsa;' dad-a ang akong mga anak nga lalaki gikan sa
layo, ug ang akong mga anak nga babaye gikan sa hilit nga mga dapit sa
kalibotan, 7 ang tanan nga akong gitawag pinaagi sa akong ngalan, nga
akong gibuhat alang sa akong himaya, oo, akong mga hinimo. 8 Dad-
a ang mga tawong buta, bisan tuod ug makakita sila, ug ang bungol
bisan tuod ug makadungog sila. 9 Magtigom ang mga kanasoran, ug
magtapok usab ang katawhan. Kinsa man kanila ang nakapahayag niini
ug nagsulti sa bag-o palang nahitabo nga mga butang? Padad-a silag saksi
aron makapamatuod nga sila husto, papaminawa sila ug paingna, “Tinuod
kini.' 10 Kamo ang akong mga saksi,” nag-ingon si Yahweh, “ug ang akong
sulugoon nga akong gipili, aron nga masayod kamo ug motuo kanako, ug
makasabot nga ako mao siya. Walay laing dios gawas kanako, ug wala nay
mosunod kanako. 11 Ako, ako si Yahweh, ug wala nay laing manluluwas
gawas kanako. 12 Ako nagpahayag, nagluwas, ug misugilon, ug wala nay
laing dios taliwala kaninyo. Kamo ang akong mga saksi,” nag-ingon si
Yahweh, Ako ang Dios. 13 Gikan karong adlawa Ako mao siya, ug wala
nay makaluwas kang bisan kinsa gikan sa akong kamot. Mamuhat ako
ug kinsay makapugong niini?” 14 Mao kini ang gipamulong ni Yahweh,
ang imong Manlulukat, ang Labing Balaan sa Israel: “Tungod ug alang
kanimo ipasulong ko ang Babilonia ug ihatod silang tanan nga mapukan
ingon nga mga binihag, ilisan ko ang kalipay nga gibati sa mga taga-
Babilonia ngadto sa mga pag-awit sa pagbangotan. 15 Ako si Yahweh, ang
inyong Labing Balaan, ang Nagbuhat sa Israel, ang inyong Hari.” 16 Mao
kini ang giingon ni Yahweh (nga nag-abri sa dalan sa dagat ug agianan
sa halapad nga katubigan, 17 nga maoy naggiya sa karwahe ug kabayo,
sa mga kasundalohan ug sa labawng makagagahom. Nangatumba silang
tanan; ug dili na gayod makabarog pag-usab; napalong sila, gipalong sila
sama sa pabilo nga nagsiga.) 18 “Ayaw na hunahunaa ang mga butang
nga nangagi, ni hinumdoman ang mga butang nga nilabay na. 19 Tan-
awa, magahimo ako ug bag-ong mga butang; ug karon nagapanghitabo
na kini; wala ba ninyo kini nabantayan? Butangan ko ug mga sapa ang
disyerto ug patubigan ko ang mga kamingawan. 20 Ang mga ihalas nga
mga mananap sa kaumahan moyukbo kanako, apil ang mga ihalas nga iro
ug ang mga ostrits, tungod kay gipatubigan ko man ang kamingawan, ug
gipasubaan ang mga disyerto, aron mainom sa akong piniling katawhan,
21 kining katawhan nga akong gihulma sama sa akong kaugalingon, aron
nga modayeg sila kanako. 22 Apan wala ka misangpit kanako, Jacob;
gikapuyan kamo kanako, Israel. 23 Wala kamo midala kanako sa inyong
mga karnero ingon nga halad sinunog, o nagpasidungog kanako pinaagi sa
inyong mga halad. Wala ko kamo gipabug-atan sa mga trigo nga ihalad, ni
sa pagpadala kaninyo ug halad incenso. 24 Wala kamo magdala kanako ug
humot nga tubo uban sa salapi, ni mibubo nganhi kanako sa tambok ninyo
nga halad; apan gipabug-atan ninyo ako sa inyong mga sala, gipakapuy
ninyo ako sa daotan ninyong mga buhat. 25 Ako, Oo, ako, ang nagpapas sa
inyong mga kasal-anan alang sa akong kagahom; ug dili ko na hinumdumi

ang inyong mga sala. 26 Pahinumdomi ako unsay nahitabo. Maghusay kita;
ipasaka ang imong sumbong, aron nga mapamatuod nga ikaw walay sala.
27 Ang inyong katigulangan, ug ang inyong mga pangulo misupak batok
kanako. 28 Busa dili ko putlion ang balaang mga pangulo; gitugyan ko si
Jacob sa hingpit nga pagkaguba, ug ang Israel sa labihang kaulawan.”

44

1 Karon paminaw, Jacob nga akong sulugoon, ug Israel, nga akong pinili.
2 Mao kini ang giingon ni Yahweh, siya nga nagbuhat ug nag-umol kanimo
diha sa tagoangkan ug ang motabang kanimo: “Ayaw kahadlok, Jacob
nga akong sulugoon; ug ikaw, Jeshurun, nga akong pinili. 3 Tungod
kay buboan ko ug tubig ang giuhaw nga yuta, ug magadagayday ang
sapa diha sa uga nga yuta; Ibubo ko ang akong Espiritu diha sa inyong
kaliwat, ug ang akong panalangin diha sa inyong mga anak. 4 Manubo
sila taliwala sa mga sagbot, sama sa mga balili daplin sa mga sapa.
5 Adunay moingon, 'iya ako ni Yahweh,' ug ang uban magtawag sa ngalan
ni Jacob, ug ang uban magsulat diha sa iyang kamot nga 'Gipanag-iya ni
Yahweh,' ug nganlan niya ang iyang kaugalingon pinaagi sa ngalan sa
Israel.” 6 Mao kini ang giingon ni Yahweh— ang Hari sa Israel ug ang iyang
Manunubos, Yahweh nga labawng makagagahom: “Ako ang sinugdanan,
ug ako ang kataposan: ug walay laing Dios gawas kanako. 7 Kinsa man ang
sama kanako? Tugoti siya nga mopahibalo niini ug ipasabot kanako ang
mga panghitabo nga nahitabo sukad sa akong pagpahimutang sa akong
katawhan kaniadto, ug tugoti sila nga isulti ang mga mahitabo sa umaabot.
8 Ayaw kahadlok o kalisang. Wala ko ba kini gipamulong, ug gipahibalo
kaninyo kaniadto? kamo ang akong mga saksi: Aduna bay laing Dios
gawas kanako? Walay laing Bato; wala akoy laing nailhan.” 9 Walay pulos
ang tanan nga nagbuhat ug mga diosdios; walay pulos ang mga butang nga
ilang gikalipay; dili makakita ug walay nahibaloan ang ilang mga saksi, ug
maulawan sila. 10 Kinsa man ang maghimo ug dios o magbuhat ug diosdios
nga walay pulos? 11 Tan-awa, maulawan ang tanan niyang mga kaabin;
tawo lamang ang mga manggagama. Tugoti silang tanan nga mobarog;
mangurog sila ug maulawan. 12 Nagatrabaho pinaagi sa iyang mga
kahimanan ang manggagama, sa paghulma niini, sa pagtrabaho ibabaw
sa mga baga. Hulmahon niya kini pinaagi sa mga martilyo ug himoon kini
pinaagi sa kusgan niyang mga bukton. Gigutom siya, ug nawad-an siya ug
kusog; wala siya makainom ug tubig ug nakuyapan. 13 Sukdon sa panday
ang kahoy pinaagi sa igsusukod, ug butangan kini ug timailhan pinaagi sa
hait nga puthaw. Hulmahon niya kini pinaagi sa iyang mga kahimanan
ug butangan kini ug timailhan pinaagi sa pangmarka. Hulmahon niya
kini sama sa hulagway sa lalaki, sama sa makadani nga tawo, aron nga
magpabilin kini diha sa balay. 14 Mamutol siya ug mga sedro, o magpili ug
kahoy nga sepros o kahoy nga tugas. Manguha siya ug mga kahoy didto sa
kalasangan alang sa iyang kaugalingon. Nagtanom siya ug kahoy nga fir ug
mitubo kini tungod sa ulan. 15 Unya gamiton kini sa tawo ingon nga sugnod
aron mainitan ang iyang kaugalingon. Oo, maghaling siya ug magluto ug
tinapay. Unya maghimo siya ug dios gikan niini ug iya kining yukboan.
16 Isugnod niya ang ubang bahin sa kahoy, ug isugba ang karne ibabaw
niini. Mokaon siya ug matagbaw. Painitan niya ang iyang kaugalingon ug
moingon, “nainitan ako, nakita ko ang kalayo.” 17 Maghimo siya ug dios
gamit ang nahibilin nga kahoy, ang iyang kinulit nga hulagway; yukboan
niya kini ug tahoron, ug mag-ampo niini nga mag-ingon, “Luwasa ako,

tungod kay ikaw ang akong dios.” 18 Wala sila masayod, ni makasabot,
tungod kay buta sila ug dili makakita, ug dili makabati ang ilang mga
kasingkasing. 19 Walay nakahunahuna, ni nakasabot ug miingon, “Gisunog
ko ang ubang bahin sa kahoy diha sa kalayo; oo, nagluto usab ako ug
tinapay ibabaw sa mga baga niini. Nagsugba ako ug karne ibabaw sa mga
baga niini ug mikaon. Karon angay ko bang himoon ang ubang bahin sa
kahoy ngadto sa usa ka malaw-ay nga butang aron simbahon? Angay ba
akong moyukbo sa tipak sa kahoy?” 20 Daw sama kini nga magkaon siya
ug mga abo; ang nalimbongan niya nga kasingkasing ang migiya kaniya
ngadto sa sayop. Dili siya makaluwas sa iyang kaugalingon, ni makaingon
siya, “Kining butang nga ania sa akong tuong kamot usa ka mini nga dios.”
21 Hunahunaa kining mga butanga, Jacob, ug Israel, tungod kay ikaw ang
akong sulugoon: Giumol ko ikaw; ikaw ang akong sulugoon: Israel, dili
ko gayod ikaw hikalimtan. 22 Gipapas ko, sama sa mabaga nga panganod,
ang imong masinupakon nga mga binuhatan, ug sama sa panganod, ang
imong mga sala; balik kanako, tungod kay gitubos ko na ikaw. 23 Pag-awit,
kamo kalangitan, tungod kay gibuhat kini ni Yahweh; singgit, kamong
kinahiladman sa kalibotan. Paninggit kamo mga kabukiran, kamong
kalasangan uban sa matag kahoy niini; tungod kay gitubos ni Yahweh
si Jacob, ug ipakita ang iyang himaya ngadto sa Israel. 24 Mao kini ang
giingon ni Yahweh, ang imong Manunubos, siya nga nag-umol kanimo
diha sa tagoangkan: “Ako si Yahweh, nga maoy nagbuhat sa tanang
butang, ang bugtong nga nagpahimutang sa kalangitan, ang nagmugna
sa kalibotan. 25 Ako nga mipakyas sa mga panagna sa mga bakakong
mananagna ug nagpakaulaw niadtong nagbasa sa mga panagna; ako nga
mibuntog sa kaalam sa maalamon ug naghimo nga walay pulos ang ilang
mga tambag. 26 Ako, si Yahweh, nga nagpamatuod sa mga pulong sa iyang
sulugoon ug mopadangat sa mga panagna sa iyang mga mensahero, nga
nag-ingon ngadto sa Jerusalem, 'Pagapuy-an siya,' ug ang mga lungsod sa
Juda, "Tukoron sila pagbalik, ug pabarogon ko ang ilang pagkaguba'; 27 ang
miingon ngadto sa lawom nga dagat, 'kauga, ug paughon ko ang imong
pag-agas.' 28 Si Yahweh ang miingon ngadto kang Cyrus, 'Siya ang akong
magbalantay, buhaton niya ang akong matag pangandoy; maghukom siya
mahitungod sa Jerusalem, 'Matukod siya pagbalik,' ug mahitungod sa
templo, 'Itukod ang mga pasukaranan niini.”'

45

1 Mao kini ang giingon ni Yahweh ngadto sa iyang dinihogan, ngadto
kang Cyrus, nga akong gikuptan ang tuong kamot, aron sakopon ang
mga nasod sa iyang atubangan, aron kuhaon ang mga hinagiban sa mga
hari, ug aron abrihan ang mga pultahan sa iyang atubangan, aron nga
magpabiling abri ang mga ganghaan: 2 Mag-una ako kanimo ug patagon ko
ang kabukiran; dugmokon ko ang mga bronsi nga ganghaan ug pamutlon
ang mga puthaw nga babag, 3 ug ihatag ko kanimo ang mga bahandi
nga anaa sa kangitngit ug ang gitago nga pagkaadunahan, aron nga
mahibaloan nimo nga ako, si Yahweh, ang nagtawag sa imong ngalan,
ako, ang Dios sa Israel. 4 Alang kang Jacob nga akong sulugoon, ug sa
Israel nga akong pinili, gitawag ko ikaw pinaagi sa imong ngalan: hatagan
ko ikaw ug kadungganan, bisan nga wala pa nimo ako mailhi. 5 Ako
si Yahweh, ug wala nay laing Dios gawas kanako. Sangkapan ko ikaw
sa hinagiban alang sa gubat, bisan wala pa nimo ako mailhi; 6 aron
nga mahibaloan sa katawhan gikan sa pagsubang sa adlaw, ug gikan

sa kasadpan, nga walay laing Dios gawas kanako: Ako si Yahweh, ug
wala nay lain. 7 Gihimo ko ang kahayag ug ang kangitngit; nagadala
akog kalinaw ug nagahimo ug katalagman; Ako si Yahweh nga nagbuhat
niining tanang butang. 8 Kamong mga kalangitan, ibubo ang ulan!
Tugoti nga magpaulan ug pagkamatarong ang kawanangan. Tugoti nga
motuhop kini sa yuta, aron nga moturok ang kaluwasan, ug motubo ang
pagkamatarong uban niini. Ako, si Yahweh, ang nagbuhat niini. 9 Alaot
ang si bisan kinsa nga nakiglalis ngadto sa nag-umol kaniya, kaniya nga
sama sa ubang lapok nga kolon taliwala sa tanang lapok nga mga kolon
diha sa yuta! Moingon ba ang lapok ngadto sa magkokolon, 'Unsa man
ang imong gibuhat?' o 'Wala kay katakos sa pagbuhat niini'? 10 Alaot
siya nga moingon ngadto sa amahan, “Alang sa unsa man ang imong
pagkaamahan?' o ngadto sa babaye, 'Alang sa unsa man ang imong
pagpanganak?' 11 Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang Balaang Dios
sa Israel, ang iyang Magbubuhat: 'Nganong gipangutana man ninyo ako
kung unsa ang akong himoon sa akong mga anak? Sultihan ba ninyo
ako kung unsa ang buhaton mahitungod sa buhat sa akong mga kamot?'
12 Gimugna ko ang kalibotan ug gibuhat ang tawo nga anaa niini. Ang
akong mga kamot ang nagpahimutang sa kalangitan, ug gimandoan ko
nga motumaw ang kabituonan. 13 Himoon ko nga tinguhaon ni Cyrus ang
pagkamatarong, ug patagon ko ang tanan niyang mga agianan. Tukoron
niya ang akong siyudad; ug tugotan niya nga mamauli sa ilang balay
ang akong mga binihag nga katawhan, ug buhaton niya kini dili tungod
sa ganti ug suborno,”' mi-ingon si Yahweh nga labawng makagagahom.
14 Mao kini ang giingon ni Yahweh, “Pagadad-on diha kaninyo, ang mga
tinigom sa Ehipto ug ang katigayonan sa Etopia uban sa mga tag-as nga
mga kalalakin-an nga taga Seba. Panag-iyahon ninyo sila. Mosunod sila
kaninyo, nga kinadinahan. Moyukbo ug magpakiluoy sila kaninyo nga
mag-ingon, 'Sa pagkatinuod nag-uban ang Dios kaninyo, ug walay lain
gawas kaniya.”' 15 Sa pagkatinuod ikaw ang Dios nga nagtago sa imong
kaugalingon, ang Dios sa Israel, ang Manluluwas. 16 Mapakaulawan silang
tanan; kadtong nagkulit ug mga diosdios maglakaw sa kaulaw. 17 Apan
luwason ni Yahweh ang Israel pinaagi sa walay kataposan nga kaluwasan;
dili na gayod kamo maulaw o mapakaulawan pag-usab. 18 Mao kini ang
giingon ni Yahweh, nga nagbuhat sa kalangitan, ang tinuod nga Dios
nga nagbuhat sa kalibotan, ug nagpahimutang niini. Gibuhat niya kini,
dili ingon nga walay pulos, apan gihimo kini aron pagapuy-an: “Ako
si Yahweh, ug wala nay lain pa. 19 Wala ako makigsulti sa tago, diha
sa tago nga dapit; wala ako moingon ngadto sa mga kaliwat ni Jacob,
'Pangitaa ninyo ako sa walay pulos!' Ako si Yahweh, ang matinud-anon
nga nagasulti; isulti ko ang mga butang nga husto. 20 Pagtigom kamo ug
panganhi! Pagtigom kamong tanan, nga namakwit gikan sa mga nasod!
Wala silay kahibalo, kadtong nagdala ug mga kinulit nga mga hulagway
ug nag-ampo sa mga dios nga dili makaluwas 21 Paduol ug isulti kini
kanako, dad-a ang pagpamatuod! Tugoti nga makig-abin silang tanan.
Kinsa ang nagpakita niini kaniadto? kinsa ang nagpahibalo niini? Dili ba
ako man, si Yahweh? Walay laing Dios gawas kanako, ang makiangayon
nga Dios ug ang Manluluwas; walay lain gawas kanako. 22 Balik kamo
kanako aron maluwas, kamong tanang katawhan sa tibuok kalibotan;
tungod kay ako ang Dios, ug walay lain. 23 Pinaagi sa akong kaugalingon
manumpa ako, magsulti sa akong makiangayon nga paghukom, ug dili
kini mosumbalik: 'Dinhi kanako moluhod ang matag tuhod, ang matag

dila manumpa. 24 Moingon sila kanako, “Diha lamang kang Yahweh ang
kaluwasan ug kusog.”’” Maulaw ang tanan nga nasuko kaniya. 25 Diha
kang Yahweh pagamatarongon ang tanan nga mga kaliwatan sa Israel;
makapasigarbo sila diha kaniya.

46

1 Mihapa sa yuta si Bel, miyukbo si Nebo; gipas-an sa mga mananap ang
ilang mga diosdios ug sa mananap nga gibug-atan. Kini nga mga diosdios
nga inyong gipas-an usa ka bug-at nga palas-onon alang sa gikapoy nga
mga mananap. 2 Nagdungan sila ug paubos, ug miluhod; dili nila maluwas
ang mga larawan, ug nangabihag sila. 3 Paminaw kanako, panimalay
ni Jacob, kamong tanan nga mga nahibilin sa panimalay ni Israel, nga
akong gidala sa wala pa kamo nahimugso, ug gisabak. 4 Bisan pa sa
imong pagkatigulang ako mao siya, ug hangtod nga moputi na ang inyong
buhok pas-anon ko kamo. Ako ang nagbuhat kaninyo ug dalhon ko kamo;
Pas-anon ko kamo ug luwason. 5 Kang kinsa man ninyo ako ikatandi?
Sa inyong hunahuna kang kinsa man ako ipakasama, aron nga matandi
kami? 6 Iyabo sa katawhan ang bulawan gikan sa bag ug magtimbang ug
plata sa timbangan. Magkuha sila ug tigpanday sa puthaw, ug himoon
niya kini ug mga dios; yukboan ug simbahon nila kini. 7 Gialsa nila
kini ug gipas-an; gipahiluna nila kini sa ilang butanganan, ug nagtindog
kini sa ilang dapit ug dili mabalhin gikan niini. Naghilak sila niini,
apan dili kini makatubag ni makaluwas kang bisan kinsa nga anaa sa
kagubot. 8 Hunahunaa kining mga butanga; ayaw gayod sila baliwalaa,
kamong mga masinupakon! 9 Hunahunaa ang bag-o palang nga mga
butang, kadtong milabay nga mga panahon, kay ako ang Dios, ug wala
nay lain pa, ako ang Dios, ug walay laing sama kanako. 10 Gisulti ko ang
kataposan gikan sa sinugdanan palang daan, ug ang butang nga wala pa
mahitabo; miingon ako, “Mahitabo ang akong laraw, ug buhaton ko ang
akong gitinguha.” 11 Magtawag ako ug mandaragit nga langgam gikan sa
sidlakan, ang tawo nga akong gipili nga gikan sa layong dapit; oo, ako ang
nagsulti; ako usab nga pagatumanon; aduna akoy katuyoan, buhaton ko
usab kini. 12 Paminaw kanako, kamong gahig ulo nga mga tawo, kamong
wala nagbuhat ug matarong. 13 Ipaduol ko ang akong pagkamatarong; dili
na kini layo, ug dili maghulat ang akong kaluwasan; ug hatagan ko ug
kaluwasan ang Zion ug ang akong katahom ngadto sa Israel.

47

1 Kanaog ug lingkod diha sa abog, ulay nga babayeng anak sa
Babilonia; lingkod diha sa yuta nga walay trono, anak nga babaye sa
mga Caldeahanon. Dili na gayod kamo pagatawgon nga maanindot
ug haruhay. 2 Kuhaa ang galingan nga bato ug paggaling ug harina;
kuhaa ang imong tabon hukasa ang imong bisti, kuhaa ang tabon sa
imong paa, ug tabok sa mga sapa. 3 Makita ang imong pagkahubo, oo,
maulawan ka: Manimalos ako ug wala gayod akoy tawo nga kaluy-an.
4 Ang among Manunubos, si Yahweh nga labawng makagagahom mao ang
iyang ngalan, ang Balaang Dios sa Israel. 5 Lingkod diha sa kahilom ug
adto ngadto sa kangitngit, mga anak nga babaye sa mga Caldeahanon;
tungod kay dili na gayod kamo pagatawgon nga rayna sa mga gingharian.
6 Nasuko ako sa akong katawhan; gipasipad-an ko ang akong panulondon
ug gitugyan ko sila ngadto sa imong kamot, apan wala ka magpakitag
kaluoy ngadto kanila; gisangonan nimo ug bug-at kaayo nga yugo ang

mga tigulang. 7 Miingon ka, “Magdumala ako hangtod sa kahangtoran
ingon nga gamhanang rayna.” Wala ka magbaton niining mga butanga
diha sa imong kasingkasing, ni magtagad kung maunsa sila. 8 Busa
karon paminawa kini, kamo nga nahigugma sa kalipay ug naglingkod
nga walay kabalaka; kamo nga nag-ingon diha sa inyong kasingkasing,
“Ania ako, ug walay sama kanako; dili gayod ako molingkod ingon nga
balo, ni makasinati nga mawad-an ug mga anak.” 9 Apan moabot kining
duha ka butang diha kaninyo sa usa ka adlaw: ang pagkawala sa mga
anak ug ang pagkabalo; moabot kini kaninyo sa kalit, bisan paman sa
inyong mga pagpamarang ug ang inyong daghan nga pagyamyam ug mga
anting-anting. 10 Nagsalig kamo sa inyong pagkadaotan; miingon kamo,
“Walay nakakita kanako”; ang inyong kaalam ug ang inyong kahibalo
nagpasalaag kaninyo, apan nag-ingon kamo diha sa inyong kasingkasing,
“ania ako, ug walay sama kanako.” 11 Moabot ang katalagman kaninyo;
dili kamo makahimo sa pag-abog niini pinaagi sa inyong mga pagyamyam.
Modangat diha kaninyo ang kalaglagan; dili kamo makahimo sa pag-
abog niini. Mohapak kaninyo ang katalagman sa kalit, sa dili pa ninyo
kini mahibaloan. 12 Padayon sa pagbuhat sa inyong mga salamangka ug
sa inyong pagpamarang nga matinud-anon ninyong ginabuhat sukad pa
sa inyong pagkabatan-on; tingali ug magmalamposon kamo, tingali ug
maabog ninyo palayo ang katalagman. 13 Gikapoy na kamo sa daghan
ninyong mga pagpakitambag; tugoti nga mobarog kadtong mga kalakin-
an ug luwason kamo—kadtong mga nanagna sa kalangitan ug nagtan-
aw sa mga bituon, kadtong nagpahayag sa mga bag-ong bulan—tugoti
sila nga moluwas kaninyo. 14 Tan-awa, mahimo silang sama sa dagami.
Ugdawon sila sa kalayo. Dili nila maluwas ang ilang mga kaugalingon
gikan sa kamot sa pagdilaab. Wala nay baga nga mopainit kanila ug wala
nay kalayo alang kanila! 15 Mao kini ang mahitabo kanila diha kaninyo,
kadtong inyong gitrabahoan, ug namalit kamo ug namaligya uban kanila
sa dihang batan-on pa kamo, ug ang tanan kanila nagpadayon sa pagbuhat
sa ilang kaugalingong mga binuang; ug sa dihang manawag kamo aron sa
pagpakitabang, walay bisan usa nga makaluwas kaninyo.”

48

1 Paminawa kini, panimalay ni Jacob, nga gitawag sa ngalan nga Israel,
ug miabot gikan sa binhi ni Juda; kamo nga nanumpa pinaagi sa ngalan
ni Yahweh ug nagpasuko sa Dios sa Israel, apan dili matinud-anon ni
sa matarong nga paagi. 2 Kay gitawag nila ang ilang kaugalingon nga
katawhan sa balaang siyudad ug misalig sa Dios sa Israel. Yahweh nga
labawng makagagahom mao ang iyang ngalan. 3 Gisulti ko ang mga
butang kaniadto; migula sila gikan sa akong baba, ug gitugotan ko kini nga
mahibaloan; ug sa kalit lang gibuhat ko kini, ug nahanaw sila. 4 Tungod
kay nasayod ako nga masinupakon kamo, gahi kamo ug liog sama sa
puthaw, ug ang inyong agtang sama sa bronsi, 5 busa gisulti ko kining
mga butanga kaninyo kaniadto pa; sa wala pa kini mahitabo gipahibalo
ko na kamo, aron dili kamo makaingon, 'Gibuhat sila sa akong diosdios,' o
'Ang akong kinulit ug ang puthaw nga hulagway mao ang naghimo niining
mga butanga.' 6 Nakadungog kamo mahitungod niining mga butanga; tan-
awa kining tanan nga pagpamatuod; ug kamo, dili ba ninyo angkonon
nga tinuod ang akong gisulti? Gikan karon, pakit-on ko kamo ug bag-
ong mga butang, tinagong mga butang nga wala pa ninyo mahibaloi.
7 Karon, ug dili sa milabay, anaa na silang daan, sa wala pa kining adlawa
wala kamo makadungog mahitungod kanila, busa dili kamo makahimo sa

pag-ingon, 'Oo, nasayod ako mahitungod kanila.' 8 Wala pa gayod kamo
makadungog; wala kamo nahibalo; kining mga butanga wala malilong
sa inyong mga igdulungog kaniadto. Tungod kay nasayod ako nga mga
limbongan kaayo kamo, ug nga masinupakon kamo sukad pa sa inyong
pagkatawo. 9 Alang sa akong ngalan pugngan ko ang akong kasuko, ug
alang sa akong dungog dili ko idayon ang paglaglag kaninyo. 10 Tan-
awa, gilunsay ko kamo, apan dili sama sa plata; giputli ko kamo diha sa
hudno sa kasakit. 11 Alang sa akong kaugalingon mamuhat ako; matugotan
ko ba nga mawad-an ug dungog ang akong ngalan? Dili ko ihatag ang
akong himaya kang bisan kinsa. 12 Paminaw kanako, Jacob, ug Israel
nga akong tinawag: ako ang sinugdanan, ug ako usab ang kataposan.
13 Oo, ang akong mga kamot ang nagpahimutang sa pasukaranan sa
kalibotan, ug ang akong tuong kamot ang nagpakatag sa kalangitan; sa
dihang tawgon ko sila, mobarog silang tanan. 14 Pagtigom kamo, kamong
tanan, ug paminaw! Kinsa man kaninyo ang nagpahibalo niining mga
butanga? Ang kaabin ni Yahweh mao ang motapos sa iyang katuyoan
batok sa Babilonia. Himoon niya ang kabubut-on ni Yahweh batok sa
mga Caldeahanon. 15 Ako ang nag-ingon, oo, gipatawag ko siya, gidala
ko siya, ug magmalamposon siya. 16 Paduol kanako, paminawa kini:
Sukad sa sinugdanan wala ako magsulti diha sa tago; sa dihang mahitabo
kini, atua ako didto." Karon gipadala ako sa Ginoo nga si Yahweh,
ug sa iyang Espiritu. 17 Mao kini ang giingon ni Yahweh, ang inyong
Manunubos, ang Balaang Dios sa Israel, " Ako si Yahweh nga inyong
Dios, ang nagtudlo kaninyo unsaon nga magmalamposon, ang naggiya
kaninyo sa dalan nga angayan ninyong subayon. 18 Kung gituman lamang
ninyo ang akong mga sugo! Magadagayday unta sama sa suba ang inyong
kalinaw ug kauswagan, ug ang inyong kaluwasan sama sa mga balod sa
dagat. 19 Sama unta kadaghan sa balas ang inyong mga kaliwatan, ug ang
mga anak nga gikan sa inyong tagoangkan sama kadaghan sa mga lugas
sa balas; dili unta mawagtang ni mapapas ang ilang mga ngalan gikan
sa akong atubangan. 20 Gula gikan sa Babilonia! Kalagiw gikan sa mga
Caldeahanon! Uban sa makusog nga pagsinggit ipahibalo kini! Ipahibalo
kini, ipaabot kini ngadto sa mga kinatumyan sa kalibotan! Isulti, 'Gitubos
ni Yahweh ang iyang sulugoon nga si Jacob.' 21 Wala sila uhawa sa dihang
gigiyahan niya sila latas sa kamingawan; gipadagayday niya ang tubig
gikan sa bato alang kanila; gibuak niya ang bato, ug mibugwak ang tubig.
22 Walay kalinaw alang sa daotan—nag-ingon si Yahweh."

49

1 Patalinghogi ako, kamong mga baybayon! Hatagi ninyo ako karon ug
pagtagad, kamong katawhan nga anaa sa halayo. Gitawag ako ni Yahweh
sa akong ngalan sukad pa sa akong pagkahimugso, sa dihang gihimugso
ako sa akong inahan niining kalibotana. 2 Gihimo niyang sama sa hait nga
espada ang akong baba; gitagoan niya ako sa landong sa iyang mga kamot;
gihimo niya ako sama sa bag-ong pana; gitagoan niya ako sa baslayan
sa mga udyong. 3 Miingon siya kanako, "Ikaw ang akong alagad, Israel,
nga gipadayagan sa akong himaya." 4 Apan mitubag ako, "Bisan pa ug
gihunahuna ko nga kawang lamang ang akong mga paghago, giusikan ko
lamang ang akong kusog sa walay kapuslanan, apan anaa kang Yahweh
ang akong hustisya, ug ang akong ganti anaa sa akong Dios." 5 Karon
nagsulti si Yahweh—siya mao ang nag-umol kanako sa tagoangkan aron
mahimo niyang alagad, aron pagpahibalik pag-usab kang Jacob, aron

mahiusa kaniya ang Israel, kay gipasidunggan ako sa mga mata ni Yahweh,
ug ang akong Dios mao ang akong kusog— 6 ug miingon siya, “Gamay
lamang kini nga butang alang kanimo nga mahimong akong alagad aron
pagatukoron pag-usab ang mga tribo ni Jacob, ug aron ipahibalik ang
mga naluwas sa Israel. Himoon ko ikaw nga kahayag ngadto sa mga
Gentil, aron mahimo kang akong kaluwasan hangtod sa kinatumyan sa
kalibotan.” 7 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Manluluwas sa Israel,
ang Balaang Dios, ngadto sa tawo nga gitamay ang kinabuhi, gidumtan
sa kanasoran, ug giulipon sa mga magmamando, “Makita ka sa mga hari
ug motindog sila, ug makita ka sa mga prinsipe ug moyukbo sila, tungod
kang Yahweh nga matinud-anon, nga bisan ang Balaang Dios sa Israel,
nagpili man kanimo.” 8 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Sa takna nga
makahukom na ako nga ipakita ko ang akong kaluoy tubagon ko ikaw,
ug tabangan ko ikaw sa adlaw sa kaluwasan; panalipdan ko ikaw, ug
igatugyan ka ingon nga kasabotan alang sa katawhan, aron tukoron pag-
usab ang yuta, ug aron ihatag pag-usab ang mapanunod nga awaaw.
9 Sultihi ang mga binilanggo, 'Gawas'; ug kadtong anaa sa kangitngit nga
mga bilanggoan, 'Pakita kamo.' Manabsab sila sa kadalanan, ug mahimo
nilang sabsabanan ang tanang umaw nga bakilid. 10 Dili sila gutomon
o uhawon; ni ang kainit sa adlaw mopaso kanila, kay siya nga adunay
kaluoy kanila mao ang mogiya kanila; giyahan niya sila ngadto sa tuboran
sa tubig. 11 Unya himoon kong agianan ang kabukiran, ug himoong patag
ang kadalanan.” 12 Tan-awa, maggikan kini sa halayo, ang uban maggikan
sa amihanan ug sa kasadpan; ug ang uban maggikan sa yuta sa Sinim.
13 Pag-awit kalangitan, ug pagmaya kayutaan; paghugyaw sa panag-awit,
kamong mga kabukiran! Kay hupayon ni Yahweh ang iyang katawhan, ug
magmaluluy-on siya sa mga gisakit. 14 Apan miingon ang Zion, “Gibiyaan
na ako ni Yahweh, ug gikalimtan na ako sa Ginoo.” 15 “Mahimo ba
nga kalimtan sa babaye ang masuso niyang anak, nga magpasuso diha
sa iyang dughan, nga walay kaluoy sa iyang anak nga gihimugso? Oo,
mahikalimot sila, apan dili ako mahikalimot kanimo. 16 Tan-awa, gikulit ko
ang imong ngalan sa akong mga palad; ang imong mga paril anaa kanunay
sa akong atubangan. 17 Nagdali sa pagbalik ang imong mga anak, samtang
nagpalayo kadtong milaglag kanimo. 18 Tan-awa ang palibot ug imong
makita, nga nagkatigom sila ug moduol kanimo. Ingon nga ako buhi—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sul-obon mo gayod sila sama sa mga
dayandayan, ug ibutang mo sila sama sa usa ka pangasaw-onon. 19 Bisan
pa man ug nakawang ka ug naawaaw, usa ka yuta nga nagun-ob, diyutay
ka na lamang karon alang sa mga lumulupyo, ug mopahilayo kadtong
molamoy kanimo. 20 Madungog nimo ang kabataan nga nahimugso sa
takna sa imong kagul-anan nga magaingon, 'Guot na kaayo ang dapit alang
kanamo, buhati kami ug lawak, aron makapuyo kami dinhi.' 21 Unya
makapangutana ka sa imong kaugalingon, “Kinsa man ang naghimugso
niining mga kabataan alang kanako? Nakuhaan ako ug dili makaanak,
binihag ug binulagan. Kinsa man ang nagpadako niining mga kabataan?
Tan-awa, gibiyaan ako nga nag-inusara; asa man kini gikan?'” 22 Mao kini
ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo, “Tan-awa, ituboy ko ang akong kamot
ngadto sa kanasoran; ituboy ko ang akong ilhanan nga bandira ngadto
sa katawhan. Kugoson nila ang imong mga anak nga lalaki sa ilang mga
bukton ug sung-ayon nila sa ilang mga abaga ang imong mga anak nga
babaye. 23 Mahimo nimong amahan ang mga hari nga maoy mag-atiman
kanimo, ug ang ilang mga rayna maoy magpasuso kanimo; mangyukbo

sila ug manghapa sa imong atubangan ug tilapan ang abog sa imong mga tiil; ug imong masayran nga ako si Yahweh; kadtong magpaabot kanako dili mahiagom sa kaulawan.” 24 Mailog ba ang nakuha nga mga butang gikan sa manggugubat, o maluwas ba ang mga binihag gikan sa kabangis? 25 Apan mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Oo, mailog ang mga binihag gikan sa mga manggugubat, ug maluwas ang mga butang; kay babagan ko ang imong mga kaaway ug luwason ko ang imong anak.” 26 Pakan-on ko ang mga nagdaogdaog kanimo sa ilang kaugalingong mga unod; ug mangahubog sila sa ilang kaugalingong mga dugo, nga sama kini sa bino. Unya masayran sa tanang katawhan nga ako, si Yahweh, ako ang imong Manluluwas ug ang imong Manunubos, ang Gamhanang Dios ni Jacob.”

50

1 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Hain na ba ang kasulatan sa pagpakigbulag nga nagpamatuod sa akong pakigbulag sa imong inahan? Nga maoy hinungdan nga gibaligya ko ikaw sa mga utangan? Tan-awa, gibaligya ka tungod sa imong mga sala, ug tungod sa imong pagkamasinupakon, gisalikway ang imong inahan. 2 Miabot ako apan nganong wala may usa nga atua didto? Nagtawag ako apan nganong wala may usa nga mitubag? Mubo ba ang akong mga kamot aron paglukat kanimo? Wala ba akoy gahom aron pagluwas kanimo? Tan-awa, pinaagi sa akong pagbadlong gipahubas ko ang dagat; gihimo kong kamingawan ang kasubaan; nangamatay ug nangadubok ang mga isda niini tungod kay wala nay tubig. 3 Gibistihan ko ang kalangitan sa kangitngit; gitabonan ko kini sa bisti sa pagbangotan.” 4 Gihatagan ako ni Yahweh nga Ginoo ug dila nga sama niadtong natudloan, aron magpadayon ako sa pagdasig niadtong mga gikapoyan; gipukaw niya ako sa matag buntag; gipukaw niya ang akong igdulongog aron makadungog sama niadtong mga natudloan. 5 Giablihan ni Yahweh nga Ginoo ang akong salabotan, ug wala ako nagmasinupakon, ni mibiya. 6 Gihatag ko ang akong likod niadtong nagbun-og kanako, ug ang akong mga aping niadtong naglabnot sa akong bungot; wala ko gitagoan ang akong nawong gikan sa kaulawan ug sa pagtamay. 7 Kay motabang kanako si Yahweh nga Ginoo; busa dili ako maulaw; busa gihimo kong madasigon ang akong nawong sama sa bantilis, kay nasayod ako nga dili ako mahiagom sa kaulawan. 8 Siya nga magpakamatarong kanako haduol lamang. Kinsa ba ang mobatok kanako? Patindoga kami ug maghusay sa usag usa. Kinsa ba ang magbutangbutang kanako? Paduola siya kanako. 9 Tan-awa, tabangan ako ni Yahweh nga Ginoo. Kinsa ba ang magpahayag nga sad-an ako? Tan-awa, mangagisi sila sama sa panapton; nga pagakaonon sila sa mga anay. 10 Kinsa ba kaninyo ang adunay kahadlok kang Yahweh? Kinsa ba ang magtuman sa tingog sa iyang alagad? Kinsa ba ang maglakaw sa hilabihang kangitngit nga walay kahayag? Kinahanglan mosalig sila sa ngalan ni Yahweh ug mosandig sa iyang Dios. 11 Tan-awa, kamong tanan nga nagdagkot sa kalayo, nga nagsangkap sa ilang mga kaugalingon inubanan sa mga sulo: paglakaw subay sa kahayag sa inyong kalayo ug sa suga nga inyong gidagkotan. Mao kini ang inyong nadawat gikan kanako: maghigda kamo sa dapit sa kasakitan.

51

1 Patalinghogi ako, kamo nga nagtinguha sa pagkamatarong, kamo nga nangita kang Yahweh: tan-awa ang bato kung diin kamo gitipak ug gibuak sa kubkubanan ug mga bato. 2 Tan-awa si Abraham, nga inyong

amahan ug si Sara, nga nagmabdos kaninyo; kay sa dihang wala pa
silay anak, gitawag ko na siya. Gipanalanginan ko siya ug gipasanay.
3 Oo, hupayon ni Yahweh ang Zion; hupayon niya ang tanan niyang
awaaw nga mga dapit; gihimo niya ang iyang kamingawan nga sama
sa Eden, ug ang iyang mga patag nga disyerto nga haduol sa walog sa
Suba sa Jordan gihimo niya nga sama sa tanaman ni Yahweh; makita ang
kalipay ug pagmaya kaniya, ang pagpasalamat, ug ang tingog sa panag-
awit. 4 "Patalinghogi ako, akong katawhan; ug paminawa ako, akong
katawhan! Kay maghatag ako ug kasugoan, ug himoon kong masayon
ang hustisya alang sa kanasoran. 5 Haduol na ang akong pagkamatarong;
mogula na ang akong kaluwasan, ug ang akong mga bukton magahukom
sa kanasoran; magpaabot kanako ang baybayon; kay ang akong mga
bukton magtinguha sa pagpaabot kanila. 6 Iyahat ang inyong mga mata
sa langit, ug tan-awa ang kayutaan, kay mahanaw ang kalangitan sama
sa aso, magisi ang kalibotan sama sa panapton, ug mangamatay ang
mga lumulopyo niini sama sa mga langaw. Apan ang akong kaluwasan
magpadayon hangtod sa kahangtoran, ug ang akong pagkamatarong dili
matapos sa pagpamuhat. 7 Paminaw kanako, kamo nga nasayod kung
unsa ang matarong, kamong katawhan nga adunay balaod sa inyong mga
kasingkasing; Ayaw kahadloki ang mga pagtamay sa mga tawo, ni maguol
sa ilang pagpatuyang. 8 Kay sama sa panapton nga anayon sila, ug sama
sa balhibo sa karnero nga kaonon sila sa ulod; apan ang akong pagka-
matarong ug ang akong kaluwasan molungtad hangtod sa kahangtoran
ngadto sa tanang kaliwatan." 9 Pagmata, pagmata, bistihi ang inyong mga
kaugalingon sa kalig-on, pinaagi sa bukton ni Yahweh. Pagmata sama sa
mga adlaw kaniadto, sa kaliwatan sa karaang kapanahonan. Dili ba ikaw
ang mibuntog kang Rahab, nga maoy mitusok sa mapintas nga mananap?
10 Wala ba nimo gipahubas ang dagat, ang katubigan sa kinahiladmang
bahin, ug naghimo ug dalan sa kinahiladman sa dagat aron makalatas
ang mga niluwas? 11 Mobalik ang mga niluwas ni Yahweh ug moabot sa
Zion uban ang panaghilak sa kalipay ug pagmaya hangtod sa kahangtoran
sa tibuok nilang pagkatawo; matagamtaman nila ang pagmaya ug kalipay,
ug mokalagiw ang kasub-anan ug ang pagbangotan. 12 "Ako, ako mao
ang maghupay kaninyo. Nganong mahadlok man kamo sa mga tawo, nga
mamatay lamang, ang mga anak sa mga tawo, nga gibuhat sama sa sagbot?
13 Nganong gikalimtan man ninyo si Yahweh nga inyong Magbubuhat, nga
maoy nagbukhad sa kalangitan ug nagpahimutang sa mga patukoranan
sa kalibotan? Anaa kamo sa hilabihang kalisang matag adlaw tungod
sa kainit nga kapungot sa mga nagdaogdaog sa dihang makahukom siya
sa pagguba. Hain na man ang kapungot sa nagdaodaog? 14 Luwason
dayon ni Yahweh ang moyukbo kaniya; dili siya mamatay ug mahulog
sa bung-aw, ni makulangan sa tinapay. 15 Kay ako si Yahweh nga imong
Dios, nga maoy nagkutaw sa dagat aron nga modahunog ang mga balod
niini—Yahweh nga Makagagahom ang iyang ngalan. 16 Gibutang ko ang
akong mga pulong sa imong baba, ug gitabonan ko ikaw sa landong sa
akong mga kamot, aron akong matanom ang kalangitan, mapahimutang
ang patukoranan sa kalibotan, ug moingon sa Zion, 'Kamo ang akong
katawhan." 17 Pagmata, pagmata, tindog Jerusalem, ikaw nga miinom
gikan sa panaksan sa iyang kasuko nga gihatag ni Yahweh; ikaw nga
miinom gikan sa panaksan, nga gitilok gikan sa kopa nga makahubog.
18 Walay usa sa tanan niyang mga anak nga lalaki nga iyang gihimugso
ang mogiya kaniya; walay usa sa tanang mga anak nga lalaki nga iyang

gipadako ang mogunit sa iyang mga kamot. 19 Kining duha ka katalagman
mahitabo kanimo—kinsa ba ang magsubo uban kanimo? — ang kaawaaw
ug pagkagun-ob, ug ang kagutom ug ang espada. Kinsa ba ang maghupay
kanimo? 20 Naluya ang imong mga anak nga lalaki; nanghigda sila sa
matag eskina, sama sa binaw nga nalit-ag sa pukot; napuno sila sa kasuko
ni Yahweh, pinaagi sa pagbadlong sa imong Dios. 21 Apan karon paminawa
kini, ikaw nga dinaogdaog ug palahubog, apan wala miinom sa bino:
22 Ang imong Ginoo nga si Yahweh, nga imong Dios, nga nagpakiluoy
alang sa iyang katawhan, miingon niini, “Tan-awa, gikuha ko ang kopa
sa pagsarasay gikan sa imong kamot—ang panaksan, nga mao ang kopa
sa akong kasuko—aron nga dili ka moinom niini pag-usab. 23 Itugyan ko
kini ngadto sa kamot sa imong mga tiglutos, kadtong nag-ingon kanimo,
'Paghigda, aron makalakaw kami ibabaw kanimo'; gihimo mong sama sa
yuta ang imong likod ug sama sa dalan nga ilang pagalakwan.”

52

1 Pagmata, pagmata, pagmalig-on, Zion; sul-oba ang imong maanyag nga
mga bisti, Jerusalem, ang balaang siyudad; kay dili na mosulod pag-usab
diha kanimo ang mga dili tinuli o mga hugaw. 2 Itaktak ang abog gikan sa
imong kaugalingon; tindog ug lingkod, Jerusalem; tangtanga ang kadena sa
imong liog, binihag, anak nga babaye sa Zion. 3 Kay mao kini ang gisulti ni
Yahweh, “Gibaligya ka nga walay bayad, ug tuboson ka nga walay bayad.”
4 Kay mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo, “Sa sinugdanan milugsong
ang akong katawhan ngadto sa Ehipto aron magpuyo didto sa makadiyot;
sa wala madugay gidaogdaog sila sa Asiria. 5 Karon unsa man ang
ania kanako dinhi—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga makita ang
akong katawhan nga panguhaon nga walay hinungdan? Gibugalbugalan
sila niadtong nagdumala kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
ug padayon sila nga nagpasipala sa akong ngalan sa tanang mga adlaw.
6 Busa masayran sa akong katawhan ang akong ngalan; masayran nila
nianang adlawa nga ako mao ang nagsulti, “Oo, ako kini!” 7 Pagkaanindot
niadtong mga tiil sa mensahero nga nagdala sa maayong balita ngadto
sa kabukiran, nga nagmantala sa kalinaw, nga nagdala sa maayong mga
balita, nga nagmantala sa kaluwasan, nga nagsulti sa Zion, “Maghari ang
imong Dios!” 8 Patalinghogi, ang imong mga magbalantay nga nagpasibaw
sa ilang mga tingog, nagdungan sila sa pagsinggit sa kalipay, kay ilang
makita, sa kaugalingon nilang mga mata, nga mobalik si Yahweh sa Zion.
9 Paghugyaw kamong tanan sa panag-awit sa kalipay, kamong nagun-
ob nga Jerusalem; kay gihupay ni Yahweh ang iyang katawhan; gitubos
niya ang Jerusalem. 10 Gipakita ni Yahweh ang iyang balaang bukton
sa atubangan sa tanang kanasoran; makita sa tanan sa kalibotan ang
kaluwasan sa atong Dios. 11 Pahawa, pahawa, gawas gikan diha; ayaw
paghikap sa mga mahugaw; pahawa gikan sa iyang taliwala; putlia ang
inyong mga kaugalingon, kamo nga nagdala sa mga butang ni Yahweh.
12 Kay dili na kamo magdalidali sa paggawas, ni magkaguliyang kamo sa
pagbiya; kay mag-una si Yahweh kaninyo; ug ang Dios sa Israel mahimo
ninyong tigpanalipod. 13 Tan-awa, magmalampuson ang akong alagad;
ipahitaas siya ug igatuboy, ug pasidunggan siya. 14 Ingon nga daghan
ang mangalisang kanimo—dili na mahitsura ni bisan kinsa ang iyang
panagway, ug dili na sama sa tawo ang iyang hulagway. 15 Bisan pa man
niana, wisik-wisikan sa akong alagad ang daghang kanasoran ug itak-om
sa mga hari ang ilang mga baba tungod kaniya. Tungod niana bisan wala

sila gisultihan, makakita sila, ug bisan wala sila nakadungog, makasabot sila.

53

1 Kinsa ba ang motuo sa ilang mga nadungog gikan kanato, ug kinsa
man ang padayagan sa gahom ni Yahweh? 2 Kay motubo siya sama sa
linghod nga tanom sa atubangan ni Yahweh, ug sama nga moturok kini sa
uga nga yuta; dili siya maayong tan-awon o matahom; sa dihang makita
nato siya, wala siyay kaanyag nga makadani kanato. 3 Gitamay siya ug
gisalikway sa katawhan; usa ka tawo sa kasub-anan, ug adunay kasakitan.
Kansang mga tawo nga nagtabon sa ilang mga nawong palayo kaniya, ug
gitamay siya; ug giisip nato siya nga walay bili. 4 Apan giako niya ang
atong mga kasakitan ug gipas-an ang atong mga kasub-anan; bisan pa
man niana, giisip nato nga gisilotan siya sa Dios, gilatos sa Dios, ug gisakit.
5 Apan gisamaran siya tungod sa daotan natong binuhatan; gidagmalan
siya tungod sa atong mga sala. Nasinatian niya ang pagsilot alang sa
atong kalinaw, ug nangaayo kita pinaagi sa iyang mga samad. 6 Sama
kitang tanan sa mga karnero nga nahisalaag; nga ang matag-usa kanato
nagsubay sa kaugalingong dalan, ug gipahamtang ni Yahweh kaniya ang
tanan natong kalapasan. 7 Gilutos siya; bisan pa man niana gipaubos
niya ang iyang kaugalingon, wala niya giablihan ang iyang baba; sama
sa nating karnero nga gidala ngadto sa ihawanan, ug mihilom siya sama
sa nating karnero nga dad-on sa tigtupi sa balhibo niini, busa wala siya
mitingog. 8 Gidakop siya ug gihukman siya sa hukmanan; wala na bay
nakahunahuna mahitungod kaniya nianang panahona? Apan gipapahawa
siya gikan sa yuta sa mga buhi; gisilotan siya tungod sa kasaypanan sa
akong katawhan. 9 Gitipon ang iyang lubnganan sa mga makasasala, uban
sa tawong dato sa iyang kamatayon, bisan tuod wala siya makasala, walay
pagpanglimbong sa iyang baba. 10 Apan mao kini ang pagbuot ni Yahweh
nga pagasamaran siya ug pagasakiton. Sa dihang gihalad niya ang iyang
kinabuhi alang sa sala, makita niya ang iyang kaliwat, lugwayan niya
ang iyang mga adlaw, ug matuman diha kaniya ang katuyoan ni Yahweh.
11 Human sa pag-antos sa iyang kinabuhi, makita niya ang kahayag ug
mapuno siya sa kahibalo. Ang akong alagad nga matarong maoy mohatag
ug katarong sa kadaghanan; pas-anon niya ang ilang mga kalapasan.
12 Busa ihatag ko ang iyang bahin taliwala sa kasundalohan, ug bahinon
niya ang mga butang uban sa kadaghanan, kay gitugyan man niya ang
iyang kaugalingon sa kamatayon ug giisip nga makasasala. Gipas-an niya
ang sala sa tanan ug nangamuyo alang sa mga kasaypanan.

54

1 "Pag-awit, ikaw babaye nga dili makaanak, ikaw nga wala pa gayod
makaanak; pag-awit nga malipayon, ug pagtiyabaw, ikaw nga wala gayod
makasinati nga magbati. Kay mas daghan pa ang mga anak sa biniyaan
nga asawa kay sa mga anak sa babayeng minyo," miingon si Yahweh.
2 "Padakoa ang imong tolda ug padakoa sa pagbukhad ang mga tabil sa
imong tolda, ayaw pagdaginot; pataasa ang imong mga pisi ug palig-ona
ang imong mga ugsok. 3 Kay magkatag ka sa nagkalainlaing dapit, ug
buntogon sa imong mga kaliwat ang mga kanasoran ug mopuyo pag-usab
sa biniyaan nga mga siyudad. 4 Ayaw kahadlok kay dili ka man maulawan,
ni maluya kay dili ka na man pagatamayon; imong mahikalimtan ang
kaulawan sa imong pagkabatan-on ug sa imong pagkabiniyaan. 5 Kay

ang imong Magbubuhat mao ang imong bana; si Yahweh nga labing
gamhanan mao ang iyang ngalan. Ang Balaan sa Israel mao ang imong
Manluluwas; gitawag siya nga Dios sa tibuok kalibotan. 6 Kay gitawag ka
pagbalik ni Yahweh ingon nga asawa nga biniyaan ug nagsubo diha sa
espiritu, sama sa babaye nga nagminyo nga batan-on pa ug gisalikway,”
miingon ang imong Dios. 7 “Kay sa hamubo lamang nga higayon
gisalikway ko ikaw, apan pinaagi sa dakong kaluoy tigomon ko ikaw.
8 Sa nagbaha nga kapungot gitago ko sa makadiyot ang akong panagway
gikan kanimo; apan uban sa walay kataposan nga matinud-anon nga
kasabotan kaluy-an ko ikaw— miingon si Yahweh, nga maoy nagluwas
kanimo. 9 Kay alang kanako sama kini sa lunop sa panahon ni Noa:
ingon nga nanumpa ako nga ang lunop sa panahon ni Noa dili na gayod
mahitabo sa kalibotan, busa manumpa ako nga dili na ako masuko kanimo
o mobadlong kanimo. 10 Bisan pa ug matumpag ang mga kabukiran ug
matay-og ang kabungtoran, apan ang akong gugma nga walay paglubad
dili gayod mobiya kanimo, ni mahanaw ang akong kasabotan sa kalinaw—
miingon si Yahweh, nga naluoy kanimo. 11 Mga sinakit, gikusokuso sa
unos ug walay kalipay, tan-awa, ipahiluna ko ang imong sukaranan gamit
ang mga batong torquoise, ug ibutang ko ang mga batong safiro sa imong
patukoranan. 12 Dayandayanan ko sa mga batong rubi ang imong tore ug
ang imong mga ganghaan sa naggilakgilak nga mga bato, ug ang imong
kuta sa matahom nga mga bato. 13 Unya tudloan ni Yahweh ang imong
mga kaanakan; ug magmalinawon ang imong mga anak. 14 Pagatukoron
ko ikaw sa pagkamatarong. Dili mo na masinatian ang paglutos, kay
dili ka naman mahadlok, ug walay kalisang nga modangat duol kanimo.
15 Tan-awa, kung adunay nagpasiugda sa kasamok, dili kini gikan kanako;
si bisan kinsa nga magpasiugda sa kasamok nganha kanimo mabuntog
gayod. 16 Tan-awa, gibuhat ko ang hanas nga mga trabahante, nga maoy
naghuyop sa nagbagang oling ug mohulma sa mga hinagiban ingon nga
iyang buluhaton, ug gibuhat ko ang tigguba aron mangguba. 17 Walay
hinulma nga hinagiban ang magmalamposon batok kanimo; ug hukman
mo ang tanan nga nagpasangil kanimo. Mao kini ang panulondon sa mga
alagad ni Yahweh, ug ang akong pagtubos kanila—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh.”

55

1 “Duol, kamong tanan nga giuhaw, duol kamo sa tubig, ug kamo nga
walay mga salapi, duol, palit ug kaon! Duol, palit kamo ug bino ug gatas
nga walay salapi ug walay kantidad. 2 Nganong gastohon man ninyo ang
plata sa dili tinapay, ug nganong maghago man kamo sa dili makatagbaw?
Paminaw gayod kanako ug kaona kung unsa ang maayo, ug kalipay sa
inyong kaugalingong katambok. 3 Paminaw ug duol kanako! Paminaw,
aron mabuhi kamo! Maghimo ako ug walay kataposang kasabotan tali
kaninyo: ang akong kasaligan, ang matinud-anon nga gugmang gisaad
kang David. 4 Tan-awa, gibutang ko siya ingon nga saksi sa kanasoran,
ingon nga pangulo ug komandante sa katawhan. 5 Tan-awa, tawgon
ninyo ang kanasoran nga wala ninyo mailhi; ug modangop kaninyo ang
kanasoran nga wala makaila kaninyo tungod kang Yahweh nga inyong
Dios, ang Balaan sa Israel, nga maoy nahimaya kaninyo.” 6 Pangitaa
si Yahweh samtang mahikaplagan pa siya; sangpita siya samtang anaa
pa siya sa duol. 7 Pabiyaa ang daotan sa iyang agianan, ug ang tawo
nga makasasala sa iyang hunahuna. Pabalika siya kang Yahweh, ug

maluoy siya kaniya, ug sa atong Dios, nga madagayaong mopasaylo kaniya.
8 “Kay ang akong hunahuna dili inyong hunahuna, ni ang inyong pamaagi
sa akong pamaagi —mao kini ang gipahayag ni Yahweh— 9 kay ingon
nga ang kalangitan habog kay sa kalibotan, busa ang akong pamaagi
mas labaw sa inyong mga pamaagi, ug ang akong hunahuna kay sa
inyong hunahuna. 10 Kay ingon nga ang ulan ug niyebe mangahulog
gikan sa langit ug dili na kini mobalik hinuon mopatubig kini sa yuta
ug makapatubo ug makapaturok ug makahatag kini ug binhi ngadto sa
mag-uuma nga maoy nagpugas ug makahatag sa tinapay ngadto sa mga
mokaon, 11 busa sama usab sa akong pulong nga migula sa akong baba:
dili kini mobalik kanako nga walay kapuslanan, apan matuman ang akong
gitinguha, ug magmalamposon kini diin ko kini gipadala. 12 Kay mogula
kamong malipayon ug giyahan nga malinawon; mosinggit sa tumang
kalipay ang kabukiran ug ang kabungtoran sa inyong atubangan, ug ang
tanang kakahoyan sa kaumahan mopakpak sa ilang mga kamot. 13 Imbis
ang mga sampinit, motubo ang sipres; ug imbis nga briyer, motubo ang
kahoy nga mirto, ug alang kini kang Yahweh, kay ang iyang ngalan, ingon
nga timaan sa walay kataposan nga dili gayod mawagtang.”

56

1 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Matngoni kung unsa ang husto, ug
buhata ang matarong; kay haduol na ang akong kaluwasan, ug hapit
na mapadayag ang akong pagkamatarong. 2 Bulahan ang tawo nga
magbuhat niini, ug hugot nga mikupot niini. Siya nga nagbantay sa
Adlaw nga Igpapahulay, nga wala makalapas niini, ug nagabantay sa
iyang kamot sa pagbuhat ug daotan.” 3 Ayaw tugoti nga ang langyaw
nga nahimong sumusunod ni Yahweh mosulti, “Isalikway gayod ako ni
Yahweh gikan sa iyang katawhan.” Kinahanglan nga ang yunuko dili
mosulti, “Tan-awa, usa ako ka laya nga kahoy.” 4 Kay mao man kini
ang gisulti ni Yahweh, “Alang sa mga yunuko nga nagatuman sa Adlaw
nga Igpapahulay ug nagabuhat kung unsa ang makapahimuot kanako ug
nagkupot sa akong kasabotan, 5 alang kanila ipahimutang ko sa akong
puloy-anan ug diha sulod sa akong mga pader ang handomanan nga mas
maayo pa kay sa pagbaton ug mga anak nga lalaki ug babaye. Hatagan
ko sa walay kataposang handomanan nga dili gayod mawala. 6 Alang
usab sa mga langyaw nga nahiusa diha kang Yahweh—aron mag-alagad
kaniya, ug nahigugma sa ngalan ni Yahweh, aron magsimba kaniya, ang
matag-usa nga nagtuman sa Adlaw nga Igpapahulay ug nagbantay nga
dili kini mapasidan-an, ug ang nagkupot gayod sa akong kasabotan 7 —
Dad-on ko didto sa balaang bukid ug himoon ko silang magmalipayon
sa balay alampoanan; ang ilang mga halad sinunog ug ang ilang mga
halad pagadawaton diha sa akong halaran. Kay ang akong puloy-anan
pagatawgon nga balay alampoanan sa tanang kanasoran, 8 mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo, nga maoy nagtigom sa mga nagkatibulaag
sa Israel— tigomon ko gihapon ang uban aron idugang kanila.” 9 Kamong
tanan nga mga ihalas nga mananap sa kaumahan, duol ug panukob,
kamong tanan nga mga mananap sa kalasangan! 10 Buta ang tanan nila
nga magbalantay, wala sila makasabot. Amang silang tanan nga mga iro
nga dili makapaghot. Nagdamgo sila, ug nanghigda kay gusto lamang
nila nga matulog. 11 Hakog ang mga iro; dili gayod sila matagbaw; mga
magbalantay sila sa karnero nga walay alamag: mibalik silang tanan sa
ilang kaugalingong pamaagi, ang tagsatagsa naninguha nga makaangkon

pinaagi sa pagpanikas. 12 Miingon sila “Dali, manginom kita ug bino ug
makahubog nga ilimnon. Ang ugma mahisama lamang niining adlawa,
ang adlaw nga dili hitupngan.”

57

1 Mamatay ang mga matarong, apan walay nagpakabana niini, ug gikuha
ang katawhan nga matinud-anon sa kasabotan, apan walay makasabot
nga ang mga matarong gikuha gikan sa daotan. 2 Magsulod sila diha sa
kalinaw; mopahulay sila sa ilang mga higdaanan, kadtong naglakaw sa
ilang pagkamatarong. 3 Apan duol dinhi, kamong mga anak nga lalaki sa
mga diwatahan, mga anak sa mananapaw ug ang babaye nga nagbaligya
sa iyang dungog. 4 Kinsa ba ang inyong gikahimut-an sa pagtamay? Batok
kang kinsa ba kamo naganganga sa inyong baba ug nagdiwaldiwal sa
inyong dila? Dili ba mga anak man kamo sa pagsupak, mga anak sa
limbong? 5 Nagdulog kamo ilalom sa kahoy nga tugas aron magpainit sa
inyong mga kaugalingon, ug ilalom sa matag lunhaw nga kahoy, nagpatay
kamo sa inyong mga anak sa nahubas nga suba, ilalom sa batohon nga
mga langub. 6 Taliwala sa mga hamis nga bato diha sa walog gipiyal
kaninyo kanang mga butanga. Sila ang inyong ginasimba. Nagbubo
kamo ug mga halad ilimnon alang kanila ug nagtuboy ug halad nga trigo.
Mahimuot na ba ako niining mga butanga? 7 Gipahimutang ninyo ang
inyong higdaanan sa hataas nga bukid; mitungas usab kamo didto aron sa
paghalad. 8 Gipahimutang ninyo sa luyo sa pultahan ug sa mga haligi niini
ang mga timaan sa inyong mga diosdios; gitalikdan ninyo ako, naghubo
kamo, ug misaka; gipadako ninyo ang inyong mga higdaanan. Nakigsaad
kamo tali kanila; nahigugma kamo sa ilang mga higdaanan; nakita ninyo
ang ilang mga pribadong bahin sa lawas. 9 Miadto kamo kang Molec
dala ang lana; inyong gidaghan ang mga pahumot. Gipakalagiw ninyo
sa layo ang inyong mga sinugo; miadto kamo sa Sheol. 10 Gikapoy kamo
sa taas ninyong panaw, apan wala gayod kamo misulti nga, “Wala na
kini paglaom.” Nakakaplag kamo ug kinabuhi diha sa inyong kamot;
busa wala gayod kamo maluya. 11 “Kinsa ba ang inyong gikabalak-an?
Kinsa ba ang inyong gikahadlokan pag-ayo nga nakapanlimbong man
gayod kamo, wala na gani kamo maghandom o maghuhuna mahitungod
kanako? Tungod sa akong pagpakahilom sa hataas nga panahon, dili na
kamo mangahadlok kanako. 12 Imantala ko ang inyong tanang matarong
mga buhat ug isulti ang tanan ninyong nabuhat, apan dili gayod kini
makatabang kaninyo. 13 Kung magtuaw kamo, pagpakitabang sa inyong
tinigom nga mga diosdios. Hinuon paliron lamang sila sa hangin, sa usa ka
huyop mangapalid sila. Apan siya nga modangop kanako makapanunod
sa yuta ug makapanag-iya sa akong balaang bukid. 14 Moingon siya,
“Pagtukod, pagtukod! Hawani ang dalan! Kuhaa ang tanang mga babag
sa agianan sa akong katawhan!'" 15 Kay mao kini ang gisulti sa labaw
ug halangdon nga Dios, nga buhi hangtod sa kahangtoran, kansang
ngalan balaan, “Nagpuyo ako sa halangdon ug sa balaang dapit, uban
usab kaniya ang nagmasulob-on ug mapainubsanon nga espiritu, aron
pagdasig sa espiritu niadtong mga mapaubsanon, ug sa kasingkasing sa
mga mahinulsolon. 16 Kay dili na ako maghukom, ni masuko hangtod
sa kahangtoran, kay diha sa akong atubangan mangaluya ang espiritu sa
tawo, ang mga kinabuhi nga akong binuhat. 17 Tungod sa sala nga iyang
nahimo, nasuko ako, ug gisilotan ko siya; gitago ko ang akong panagway
ug nasuko, apan mibalik siya sa pamaagi sa iyang kasingkasing. 18 Nakita

ko ang iyang mga pamaagi, apan ayuhon ko siya. Giyahan ko siya ug
hupayon ug lipayon kadtong nagbangotan alang kaniya, 19 ug gibuhat ko
ang bunga sa mga ngabil. Kalinaw, kalinaw, alang niadtong atua sa halayo
ug anaa sa duol—miingon si Yahweh—Pagaayuhon ko sila. 20 Apan ang
mga daotan mahisama sa balod sa dagat, nga dili gayod makapahulay, ug
ang tubig niini magdalag lapok ug hugaw. 21 Wala gayoy kalinaw ang mga
daotan—miingon si Yahweh.”

58

1 “Singgit sa makusog, ayaw pugngi. Ipatugbaw ang imong tingog sama
sa trumpeta. Sultihi ang akong katawhan sa ilang pagkamasinupakon, ug
ang banay ni Jacob sa ilang mga sala. 2 Apan nagapangita sila kanako
adlaw-adlaw ug nalipay sa pagkasayod sa akong mga pamaagi, sama
sa usa ka nasod nga nagbuhat sa pagkamatarong ug wala nagsalikway
sa balaod sa ilang Dios. Naghangyo sila kanako sa matarong nga
mga paghukom; nalipay sila nga naghunahuna nga mopaduol ang Dios.
3 Miingon sila “Nganong nagpuasa man kami, apan wala mo kini makita?
Nganong nagapaubos man kami sa among mga kaugalingon, apan wala
ka magtagad?' Tan-awa, sa adlaw sa inyong pagpuasa gipalabi ninyo
ang inyong kaugalingong kalipay ug gidaogdaog ang tanan ninyong mga
sinuholan. 4 Tan-awa, nagpuasa kamo aron makiglalis ug makig-away,
ug aron manumbag kamo sa pagkadaotan; wala kamo nagpuasa karong
adlawa aron madungog ang inyong tingog sa hataas. 5 Mao ba gayod
kini ang matang sa pagpuasa nga akong gitinguha: Ang adlaw nga
magpaubos ang tawo sa iyang kaugalingon, aron moyukbo sama sa
kogon, ug sa pagbukhad sa bisting-sako ug moyaka sa abo? Gitawag
ba gayod ninyo kini nga pagpuasa, ang adlaw nga makapahimuot kang
Yahweh? 6 Dili ba mao man kini ang akong gipili nga pagpuasa: Sa
pagbadbad sa mga gapos sa pagkadaotan, sa pagtangtang sa mga hikot
sa yugo, sa paghatag ug kagawasan sa gidaogdaog, ug sa pagbali sa
matag yugo? 7 Dili ba mao man kini ang pagpikas sa inyong tinapay sa
mga gipanggutom ug sa pagpadayon sa kabos ug sa mga walay puloy-
anan nganha sa inyong mga balay?” Kung makakita kamo ug tawong
hubo, kinahanglan bistihan ninyo siya; ug dili ninyo tagoan ang inyong
kaugalingon sa inyong mga paryente. 8 Unya ang inyong kahayag mosidlak
sama sa pagsubang sa adlaw, ug dali ra ang inyong kaayohan, mag-
una kaninyo ang inyong pagkamatarong, ug ang himaya ni Yahweh
manalipod kaninyo. 9 Unya motawag kamo, ug motubag si Yahweh;
magpakitabang kamo ug moingon siya, “Ania ako.” Kung isalikway ninyo
ang yugo sa matag-usa, ang pagtulisok sa tudlo, ug ang pagsulti ug mga
daotan, 10 kung inyong pakan-on kadtong gipanggutom ug tagbawon ang
panginahanglan sa nagsubo; nan mosubang ang inyong kahayag diha
sa kangitngit, ug ang inyong kangitngit sama sa kaudtohon. 11 Unya
giyahan kamo sa kanunay ni Yahweh ug tagbawon kamo sa mga dapit
nga walay tubig, ug lig-onon niya ang inyong kabukogan. Mahisama kamo
sa pinatubigan nga tanaman, ug sama sa tuboran sa tubig, nga adunay
tubig nga walay pagkahubas. 12 Daghan kaninyo ang motukod pag-usab
sa karaang nangaguba; patindogon ninyo ang mga nagun-ob sa daghang
kaliwatan; nganlan kamo ug “Ang mga tig-ayo sa pader,” “Ang mga tig-
ayo sa mga dalan aron kapuy-an.” 13 Kung ilikay ninyo ang inyong mga
tiil sa pagpanaw sa Adlaw nga Igpapahulay, ug sa pagtagbaw sa inyong
kaugalingong kalipay sa akong balaan nga adlaw. Kung tawagon ninyong

kalipay ang Adlaw nga Igpapahulay, ug kung tawagon ninyong balaan ug
halangdon ang mga butang ni Yahweh. Kung gipasidunggan ninyo ang
Adlaw nga Igpapahulay pinaagi sa pagbiya sa inyong trabaho, ug dili sa
pagpangita sa inyong kaugalingon nga kalipay ug dili sa pagsulti sa inyong
kaugalingong mga pulong. 14 "Nan makakaplag kamo ug kalipay diha kang
Yahweh; pasak-on ko kamo sa hataas nga dapit sa kalibotan; pakan-on ko
kamo gikan sa kabilin ni Jacob nga inyong amahan— kay mao kini ang
gisulti ni Yahweh."

59

1 Tan-awa, dili mubo ang kamot ni Yahweh nga dili makaluwas; o bungol
nga dili makadungog. 2 Kondili ang inyong daotang mga binuhatan, maoy
nakapahimulag kaninyo gikan sa inyong Dios, ug ang inyong mga sala
maoy nakapatago sa iyang panagway gikan kaninyo ug sa pagpaminaw
kaninyo. 3 Kay nalamaan sa dugo ang inyong mga kamot ug mga tudlo
tungod sa sala. Pulos bakak ang gipanulti sa inyong mga ngabil ug ang
inyong dila nagsultig daotan. 4 Walay nagtawag sa pagkamatarong, ug
walay nagpamatuod sa giakosa kaniya diha sa kamatuoran. Misalig sila
sa walay unod nga mga pulong, ug nagsulti ug mga bakak; nanamkon
sila sa kasamok ug nanganak ug sala. 5 Nagpusa sila sa mga itlog sa
malalang bitin ug naghabi gamit ang lawalawa sa damang. Si bisan kinsa
nga mokaon sa mga itlog niini mangamatay, ug kung mapusa na ang itlog,
mogula niini ang usa ka malalang bitin. 6 Dili magamit alang sa mga bisti
ang ilang mga lawalawa o matabonan nila ang ilang kaugalingon sa ilang
mga binuhatan. Ang ilang mga binuhatan mga buhat sa pagpakasala,
ug anaa sa ilang mga kamot ang mga buhat sa kasamok. 7 Ang ilang
mga tiil managan padulong sa kadaotan, ug nagdali sila sa pag-ula sa
dugo sa dili sad-an. Ang ilang hunahuna napuno sa sala; kadaot ug
kalaglagan ang ilang mga agianan. 8 Wala sila makabalo sa dalan sa
kalinaw, ug walay hustisya sa ilang mga agianan. Nagbuhat sila ug
baliko nga mga agianan; kay si bisan kinsa nga moagi niining dalana
wala makaila sa kalinaw. 9 Busa halayo kanato ang hustisya, ni wala
midangat kanato ang pagkamatarong. Naghulat kita sa kahayag, apan
kangitngit ang nakita; nangita kita sa kahayag, apan naglakaw kita sa
kangitngit. 10 Nagapangapkap kita diha sa bongbong nga daw buta, sama
niadtong dili makakita. Mangapandol kita bisag udtong tutok; taliwala sa
mga kusgan sama kita sa mga patayng mga tawo. 11 Mongulob kita daw
uso ug moagulo sama sa salampati; naghulat kita alang sa hustisya, apan
wala kini; sa kaluwasan, apan layo kini kanato. 12 Kay ang atong mga
kalapasan midaghan na diha sa imong atubangan, ug ang among mga
sala nagpamatuod batok kanamo; kay ang among mga kalapasan ania
uban kanamo, ug nasayod kami sa among mga sala. 13 Misupak kami,
milimod kang Yahweh ug mitalikod gikan sa pagsunod sa among Dios.
Pagdaogdaog ug pagsupil ang among gisulti, nanamkon ug pagbagolbol
gikan sa kasingkasing ug bakak nga mga pulong 14 Gibakwi ang hustisya,
ug nagtindog sa halayo ang pagkamatarong; kay ang kamatuoran napukan
didto sa hawanan ug dili na makaabot. 15 Ang pagkamasaligan nahanaw
na, ug kadtong motalikod sa daotan nakapahimo kaniya nga usa ka
tukbonon. Nakita kini ni Yahweh ug wala nakapahimuot kaniya tungod
sa wala nay hustisya. 16 Nakita niya nga wala nay tawo, ug natingala
siya nga walay bisan usa nga nagpakabana. Busa giluwas niya ang iyang
kaugalingon pinaagi sa iyang mga bukton, ug ang iyang pagkamatarong

maoy nakapalig-on kaniya. 17 Gisul-ob niya ang pagkamatarong ingon
nga salipod sa dughan ug gikalo ang kaluwasan. Gibistihan niya ang
iyang kaugalingon sa sapot sa pagpanimalos ug gisuot ang kadasig ingon
nga kupo. 18 Gipanimaslan niya sila sa ilang mga nahimo, kasuko nga
paghukom ngadto sa iyang mga kaaway ug pagpanimalos batok sa iyang
mga kaaway, pagsilot alang sa mga isla ingon nga ilang mga ganti. 19 Busa
kahadlokan nila ang ngalan ni Yahweh didto sa kasadpan, ug ang iyang
himaya gikan sa pagsubang sa adlaw; tungod kay moabot siya ingon nga
nagbaha nga suba, nga gihuyop sa gininhawa ni Yahweh. 20 "Moabot
ang manluluwas didto sa Zion ug niadtong naglikay sa ilang masinupakon
nga mga binuhatan diha kang Jacob—mao kini ang pahayag ni Yahweh.
21 Alang kanako, mao kini ang akong kasabotan alang kanila—miingon si
Yahweh—ang akong espiritu nga anaa kaninyo, ug ang akong mga pulong
nga anaa sa inyong mga baba, dili gayod mawala diha sa inyong baba, o
sa baba sa inyong mga anak, o sa baba sa inyong mga apo—miingon si
Yahweh—sukad niining taknaa ug hangtod sa kahangtoran."

60

1 Bangon, ug sidlak; kay ang inyong kahayag miabot na, ug ang himaya
ni Yahweh midan-ag na diha kaninyo. 2 Bisan pa man kung motabon
ang kangitngit sa kalibotan, ug ang kangiob sa kanasoran; modan-ag
gihapon si Yahweh diha kaninyo, ug ang iyang himaya makita diha
kaninyo. 3 Mopaduol ang kanasoran sa inyong kahayag, ug ang mga
hari sa dan-ag sa inyong kahayag nga misidlak. 4 Tan-awa ang tibuok
palibot. Nagkatigom sila ug miduol kaninyo. Moabot ang inyong mga
anak nga lalaki gikan sa layo, ug kugoson nila ang inyong mga anak
nga babaye. 5 Unya malipayon kamong motan-aw ngadto kanila, ug
maghinubra ang kalipay nga anaa sa inyong kasingkasing, tungod kay
ang kadagaya sa dagat igabubo diha kaninyo, ug modangat kaninyo ang
bahandi sa kanasoran. 6 Malukop kamo sa mga panon sa kamelyo, ang
mga nating kamelyo nga gikan sa Midian ug sa Efa; kining tanan naggikan
sa Seba; magdala sila ug bulawan ug insenso, ug maga-awit sa mga
panagdayeg alang kang Yahweh. 7 Mangadto kaninyo ang tanang panon
sa kahayopan sa Kedar, ang mga torong karnero sa Nebaioth mohatag sa
inyong panginahanglan; dawaton ko sila nga mga halad sa akong halaran;
ug himayaon ko ang katahom sa akong puluy-anan. 8 Kinsa man kining
naglupad nga sama sa panganod, ug daw salampati nga paingon sa ilang
puy-anan? 9 Nagtan-aw kanako ang mga baybayon, ug gipangunahan
kini sa mga barko sa Tarsis, aron dad-on ang inyong mga anak nga
lalaki gikan sa layong dapit, uban kanila ang ilang mga plata ug mga
bulawan, alang sa ngalan ni Yahweh nga inyong Dios, ug alang sa Balaang
Dios sa Israel, tungod kay gipasidunggan man niya kamo. 10 Tukoron
pagbalik sa mga anak nga lalaki sa mga langyaw ang inyong mga kota,
ug moalagad kaninyo ang ilang mga hari; kay bisan diha sa akong kasuko
gisilotan ko kamo, apan sa akong maayong kabubut-on kaluy-an ko kamo.
11 Magpabilin usab nga abli ang inyong mga ganghaan; dili kini sirad-
an adlaw ug gabii, aron mahatod ang mga bahandi sa kanasoran uban
sa pagpangulo sa ilang mga hari. 12 Sa pagkatinuod, mangalaglag gayod
ang kanasoran ug ang mga gingharian nga dili moalagad kaninyo; magun-
ob gayod sa hingpit kadtong mga nasora. 13 Modangat diha kaninyo ang
himaya sa Lebanon, ang kahoy nga sipre, ang kahoy nga fir, ug ang
kahoy nga pino aron sa pagpanindot sa akong templo; ug himayaon ko

ang dapit sa akong mga tumbanan. 14 Moanhi sila dinhi kaninyo aron
sa pagyukbo, ang mga anak nga lalaki niadtong nagdaogdaog kaninyo;
manghapa sila sa imong tiilan; pagatawagon ka nila Ang Siyudad ni
Yahweh, ang Zion sa Balaang Dios sa Israel. 15 Bisan ug magpabilin kang
sinalikway ug gikasilagan, nga walay usa nga miagi kaninyo, himoon ko
ikaw nga halangdon hangtod sa kahangtoran, kalipay sa tanang kaliwatan.
16 Magainom ka usab sa gatas sa kanasoran, ug magasuso sa dughan
sa mga hari; mahibaloan mo kana nga, ako si Yahweh, ang inyong
Manluluwas ug ang inyong Manunubos, ang Makagagahom nga Dios ni
Jacob. 17 Dad-an ko kamo ug bulawan imbis nga bronse, dad-an ko kamo
ug plata imbis nga puthaw, imbis nga kahoy, mahimong bronse, ug imbis
nga mga bato, mahimong puthaw. Pilion ko ang kalinaw ingon nga inyong
mga gobernador, ug ang hustisya ingon nga inyong magmamando. 18 Dili
na madungog ang kasamok sa inyong yuta, o ang kadaot o ang pagkalaglag
sulod sa inyong mga utlanan; apan tawagon ninyo nga Kaluwasan ang
inyong mga paril, ug Pagdayeg ang inyong mga ganghaan. 19 Ang adlaw
dili na mao ang inyong kahayag sa panahon sa adlaw, o modan-ag pa
ang kahayag sa bulan nganha kaninyo; Apan si Yahweh mao na ang
inyong walay pagkapalong nga kahayag, ug ang inyong himaya mao ang
inyong Dios. 20 Dili na mosalop ang inyong adlaw, o ang bulan; kay ang
inyong kahayag nga dili mapalong mao man si Yahweh, ug matapos na ang
mga adlaw sa inyong pagbangotan. 21 Mahimong matarong ang tibuok
mong katawhan; mapuyo sila sa yuta sa tanang panahon, ang sanga sa
akong tanom, ang buhat sa akong mga kamot, nga mahimaya gayod ako.
22 Mahimong liboan ang pipila lamang, ug mahimong kusgan ang huyang
nga nasod; ako, si Yahweh, magadali sa pagbuhat niining mga butanga sa
pag-abot na sa panahon.

61

1 Ang Espiritu ni Yahweh nga Ginoo ania kanako, tungod kay gidihogan
man ako ni Yahweh aron sa pagsangyaw sa maayong balita ngadto sa
mga sinakit. Gipadala niya ako aron sa pag-ayo sa mga kasingkasing
nga nagmagul-anon, sa pagsangyaw sa kagawasan ngadto sa mga binihag,
ug sa pag-abli sa mga bilanggoan niadtong mga gibilanggo. 2 Gipadala
niya ako aron sa pagmantala sa tuig sa kaluoy ni Yahweh, ang adlaw
sa pagpanimalos sa atong Dios, ug pagdasig niadtong mga nagmasulob-
on. 3 Gipadala niya ako—aron paghatag niadtong mga nagmasulob-on
sa Zion—sa paghatag kanila ug purongpurong imbis abo, lana sa kalipay
imbis kagul-anan, usa ka kupo sa pagdayeg puli sa dapit sa espiritu sa
kapuol, aron sa pagtawag kanila nga mga kahoy sa pagkamatarong, nga
gitanom ni Yahweh, aron mahimaya siya. 4 Tukoron nila pag-usab ang
daang dapit nga nagun-ob; patindogon nila ang daang biniyaan. Ayohon
nila ang nagubang mga siyudad, ang mga biniyaan nga gikan sa miaging
mga kaliwatan. 5 Motindog ang mga langyaw ug pakaonon ang inyong
panon sa kahayopan, ug modaro ang mga anak sa mga langyaw diha
sa inyong kaumahan ug kaparasan. 6 Gitawag kamo nga mga pari ni
Yahweh; tawagon nila kamo nga sulugoon sa atong Dios. Kan-on ninyo
ang katigayonan sa kanasoran, ug mapasigarbohon ka sa ilang kadato.
7 Imbis sa inyong kaulawan duha ang inyong maangkon, ug imbis nga
kaulawan maglipay hinuon kamo sa ilang bahin. Busa maangkon nila
ang duha ka bahin sa ilang kayutaan; ug magmalipayon sila sa walay
kataposan. 8 Kay ako, si Yahweh, nahigugma sa hustisya, ug gikasilagan

ko ang pagpangawat ug pagpanlupig. Matinumanon akong manimalos
alang kanila, ug himoon ko ang walay kataposan nga kasabotan alang
kanila. 9 Mailhan ang ilang kaliwatan sa kanasoran, ug ang ilang mga
kaliwat taliwala sa tibuok katawhan. Ug ilhon sila sa tanan nga nakakita
kanila, nga sila ang katawhan nga gipanalanginan ni Yahweh. 10 Magmaya
ako pag-ayo diha kang Yahweh; diha sa akong Dios maglipay ako pag-ayo.
Tungod kay gisul-oban niya ako sa mga bisti sa kaluwasan; gikupoan niya
ako sa kupo sa pagkamatarong, daw pamanhonon nga nagdayandayan sa
iyang kaugalingon sa usa ka purongpurong, ug daw pangasaw-onon nga
nagdayandayan sa iyang kaugalingon sa mga alahas. 11 Kay ingon nga ang
yuta mopaturok sa mga tanom niini, ug ingon sa tanaman nga magpatubo
sa mga pananom niini, Busa paturokon usab ni Yahweh nga Ginoo ang
pagkamatarong ug ang pagdayeg atubangan sa tanang kanasoran.

62

1 Dili gayod ako magpakahilom alang sa kaayohan sa Zion ug sa
Jerusalem, hangtod nga ang iyang pagkamatarong modan-ag, ug ang iyang
kaluwasan nga daw sulo nga nagsiga. 2 Makita sa kanasoran ang imong
pagkamatarong, ug makita sa mga hari ang imong himaya. Pagatawagon
ka sa bag-ong ngalan nga gipili ni Yahweh. 3 Mahimo usab kamong
maanyag nga korona diha sa kamot ni Yahweh, ug usa ka purongpurong
sa pagkahari diha sa kamot sa inyong Dios. 4 Dili na kamo pagatawagon
ug, “Sinalikway”; o tawagon sa inyong yuta ug, “Biniyaan.” Sa tinuod,
pagatawagon kamo nga “Ang akong kalipay anaa kanila,” ug ang inyong
yuta motawag kaninyo nga “Minyo,” kay ang kalipay ni Yahweh anaa
kaninyo, ug ang inyong yuta pagaminyoan. 5 Sa pagkatinuod, ingon nga
ang batan-ong lalaki mangasawa sa batan-ong babaye, busa pangasaw-on
kamo sa inyong mga anak nga lalaki, ug maingon sa usa ka pamanhonon
nga magakalipay sa iyang pangasaw-onon, ang inyong Dios magmaya
uban kaninyo. 6 Nagbutang ako ug tigbantay sa inyong mga kota, O
Jerusalem; dili sila magpakahilom sa adlaw ug sa gabii. Kinahanglan
dili ka mohunong sa pagpahinumdom kang Yahweh. 7 Ayaw gayod siya
papahulaya hangtod nga matukod niya pagbalik ang Jerusalem ug mahimo
kining usa ka pagdayeg sa yuta. 8 Nanumpa si Yahweh pinaagi sa iyang
tuong kamot ug pinaagi sa kusog sa iyang bukton, “Sa pagkatinuod dili ko
na gayod ihatag ang inyong pagkaon ngadto sa inyong mga kaaway. Dili
na imnon sa mga langyaw ang inyong bag-ong bino, kay gihagoan man
ninyo kini. 9 Kay kadtong nag-ani sa mga trigo maoy mokaon niini ug
modayeg kang Yahweh, ug kadtong nagpupo sa mga ubas maoy moinom
sa bino sa hawanan sa akong balaan nga templo.” 10 Adto, pag-adto sa
ganghaan! Andama ang agianan alang sa katawhan! Himoa kini, paghimo
ug lapad nga dalan! Hawani sa mga bato! Pagpataas ug bandila alang sa
kanasoran! 11 Tan-awa, nagpahibalo si Yahweh ngadto sa kinatumyan sa
kalibotan, “Sultihi ang anak nga babaye sa Zion: Tan-awa, ang inyong
manluluwas moabot na! Tan-awa, dala niya ang iyang ganti, ug nag-una
kaniya ang iyang bayad.” 12 Tawgon ka nila, “Ang balaang katawhan; ang
tinubos ni Yahweh,” ug “Pinangita; usa ka siyudad nga dili biniyaan.”

63

1 Kinsa ba kining gikan sa Edom, nga nagsul-ob ug pula nga bisti
nga gikan sa Bozra? Kinsa ba kining nagsul-ob sa harianong bisti,
nga naglakaw nga walay gikahadlokan? Ako kini, nga nagsulti sa

pagkamatarong ug gamhanan nga makaluwas. 2 Nganong pula man
ang imong bisti, ug daw nagpuga ka sa mga ubas didto sa giokanan?
3 Gipuga ko nga nag-inusara ang mga ubas didto sa giokanan, ug walay
usa gikan sa ubang kanasoran ang miapil kanako. Gitunobtunoban ko
sila sa akong kasuko ug giyatakyatakan sa akong kapungot. Mipisik ang
ilang mga dugo sa akong bisti ug namansahan ang akong tibuok sapot.
4 Kay nagtinguha na ako sa adlaw sa pagpanimalos, ug miabot na ang tuig
sa akong pagtubos. 5 Milantaw ako, ug wala gayoy usa nga makatabang
kanako. Nahibulong ako nga walay ni usa nga mitabang kanako, apan
nagmadaugon ako pinaagi sa akong bukton, ug ang hilabihan kong kasuko
nagdasig kanako. 6 Gitunobtunoban ko ang katawhan sa akong kasuko ug
gihubog sila sa akong kaligutgot, ug gibubo ko ang ilang dugo sa kalibotan.
7 Isulti ko ang buhat sa matinumanong kasabotan ni Yahweh, ang mga
binuhatan ni Yahweh takos sa pagdayeg. Isulti ko kanang tanan nga
nahimo ni Yahweh alang kanato, ug ang iyang pagkamaayo ngadto sa
balay sa Israel. Kining kaayo nga gipakita ni Yahweh kanato tungod sa
iyang kaluoy, ug uban sa daghang mga buhat sa matinumanong kasabotan.
8 Kay miingon siya, "Tinuod gayod nga katawhan ko sila, mga anak
nga dili moluib." Ug nahimo siyang ilang Manluluwas. 9 Bisan pa sa
ilang mga kalisdanan, nag-antos usab siya, ug giluwas sila sa anghel nga
gikan sa iyang presensiya. Sa iyang gugma ug kaluoy giluwas niya sila,
ug gibayaw niya sila ug giagak sila sa tibuok nga nangaging panahon.
10 Apan misupak sila ug gipasubo ang iyang Balaang Espiritu. Busa nahimo
siyang ilang kaaway ug nakig-away batok kanila. 11 Nahinumdom ang
iyang katawhan bahin sa milabay nga kapanahonan ni Moises. Miingon
sila, "Asa man ang Dios, nga nagpagawas kanila sa dagat uban ang mga
magbalantay sa panon sa iyang mga kahayopan? Asa man ang Dios, nga
nagbutang sa iyang Balaang Espiritu taliwala kanila? 12 Asa man ang
Dios, nga nagpauban sa iyang mahimayaong gahom sa tuong kamot ni
Moises, ug mibahin sa tubig sa ilang atubangan, aron manganlan ang
iyang kaugalingon sa walay kataposan? 13 Asa man ang Dios, nga migiya
kanila latas sa kinahiladman sa tubig? Daw kabayo nga nagdagan sa patag,
nga wala gayod madagma. 14 Daw mga baka nga milugsong padulong sa
walog, ang Espiritu ni Yahweh nagpapahulay kanila. Busa gipangulohan
mo ang imong katawhan, aron paghimo sa imong kaugalingon ug usa ka
ngalan nga daygon. 15 Sud-onga kami gikan sa langit ug tan-awa kami
gikan sa imong balaan ug mahimayaon nga pinuy-anan. Asa naman
ang imong kadasig ug gamhanang mga buhat? Gipahilayo mo na man
kanamo ang imong kaluoy ug ang imong pagpangga. 16 Kay ikaw man
ang among amahan, bisan pa ug wala kami mailhi ni Abraham, ug wala
kami tagda sa Israel, ikaw, O Yahweh, mao ang among amahan. 'Among
Manunubos' ang imong ngalan sukad pa sa nangaging panahon. 17 O
Yahweh, nganong gipahisalaag mo man kami gikan sa imong mga dalan ug
gipatig-a ang among mga kasingkasing, aron dili kami motuman kanimo?
Balik alang sa kaayohan sa imong mga sulugoon, ang mga tribo sa imong
mga kabilin. 18 Gipanag-iya sa imong katawhan ang imong balaang
dapit sulod sa mubong panahon, apan giyatakyatakan kini sa among mga
kaaway. 19 Nahisama kami niadtong mga wala mo gayod mandoi, sama
niadtong wala gayod gitawag sa imong ngalan."

64

1 "O, kung imong gision ang kalangitan ug mokanaog ka! Mangurog ang

kabukiran diha sa imong presensya, 2 ingon nga ang kalayo magsunog sa
kasagbotan, o ang kalayo nga makapabukal sa tubig, O, nga masayran sa
imong mga kaaway ang imong ngalan, aron mangurog ang kanasoran diha
sa imong presensya! 3 Kaniadto, sa dihang gihimo mo ang kahibulongang
mga butang nga wala namo gidahom, mikanaog ka, ug nangurog ang
kabukiran sa imong presensya. 4 Sukad kaniadto wala gayoy usa nga
nakadungog o nakasabot, ni nakakita sa Dios gawas kanimo, nga naghimo
sa mga butang nga nagpaabot alang kaniya. 5 Mianhi ka aron sa pagtabang
sa mga nagmaya sa pagbuhat ug matarong, kadtong naghinumdom sa
imong mga pamaagi ug nagtuman niini. Nasuko ka sa dihang nakasala
kami. Kanunay sa imong mga pamaagi kami naluwas. 6 Kay nahimo
kaming tanan sama sa usa ka hugaw, ug ang tanan namong matarong
nga buhat sama lamang sa hugaw nga trapo. Nangalaya kaming tanan
sama sa mga dahon; ang among mga kasaypanan, sama sa hangin
nga mipalid kanamo. 7 Wala gayoy mitawag sa imong ngalan, nga
naningkamot sa pagkupot kanimo. Kay gilingiw mo man ang imong
panagway gikan kanamo ug gipasagdan sa among mga kasaypanan.
8 Apan, O Yahweh, ikaw ang among amahan; kami ang lapok. Ikaw
ang among magkukolon; ug kaming tanan mga binuhat sa imong kamot.
9 Busa ayaw intawon palabi ug kasuko, O Yahweh, ni hinumdomi ang
among mga sala. Palihog tan-awa kaming tanan, nga imong katawhan.
10 Nahimong kamingawan ang balaan mong mga siyudad; ang Zion
nahimong kamingawan, naawaaw na ang Jerusalem. 11 Gisunog ang
among balaan ug matahom nga templo kung diin gisimba ka sa among
mga katigulangan, ug nagun-ob ang tanang matahom didto. 12 Giunsa mo
man sa pagpugong O Yahweh? Magpakahilom ka ba lamang ug padayon
mo ba kaming pakaulawan?”

65

1 “Andam ako sa pagtubag niadtong wala maghangyo; ug andam ako sa
pagpakita alang niadtong wala mangita. Miingon ako, 'Ania ako! Ania ako!
ngadto sa nasod nga wala mitawag sa akong ngalan. 2 Gibukhad ko ang
akong mga kamot tibuok adlaw alang niadtong mga tawong masupilon,
nga naglakaw sa dalan nga dili maayo, nga nagsubay sa ilang kaugalingong
hunahuna ug mga laraw! 3 Sila mao ang katawhan nga padayon sa
paghagit kanako, naghalad diha sa mga tanaman, ug nagasunog sa insenso
ibabaw sa mga tisa. 4 Naglingkod sila sa mga lubnganan ug nagtukaw sa
tibuok gabii, ug nagkaon sila sa unod sa baboy uban ang sinabawan sa
daot nga karne ang ilang sudlanan. 5 Nag-ingon sila, 'Palayo, ayaw pagduol
kanako, kay mas balaan ako kay kaninyo.' Kining mga butanga aso sa
akong ilong, usa ka kalayo nga nagdilaab sa tibuok adlaw. 6 Tan-awa,
nahisulat kini sa akong atubangan: Dili ako magpakahilom lamang, kay
manimalos ako kanila; manimalos ako kanila diha sa ilang mga sabakan,
7 alang sa ilang mga sala ug sa sala sa ilang mga katigulangan,” nag-ingon
si Yahweh. “Pabayron ko sila sa pagsunog ug insenso ibabaw sa kabukiran
ug tungod sa pagbugalbugal kanako didto sa kabungtoran. Busa sukdon
ko ang ilang miaging mga binuhatan diha sa ilang mga sabakan.” 8 Mao
kini ang gisulti ni Yahweh, “Sa dihang makaplagan ang duga sa usa ka
pungpong nga ubas, sa dihang adunay moingon, 'Ayaw kini puoha, kay
adunay maayo niini,' mao usab kini ang akong himoon alang sa kaayohan
sa akong mga sulogoon! Dili ko puohon silang tanan. 9 Dad-on ko ang
mga kaliwat ni Jacob, ug gikan sa Juda nga maoy makapanag-iya sa

akong kabukiran. Ang akong mga pinili maoy makapanag-iya sa yuta,
ug magpuyo ang akong mga sulogoon didto. 10 Ang Sharon mahimong
sibsibanan alang sa mga karnero, ug ang Walog sa Achor mahimong
pahulayanan sa mga kahayopan, alang kini sa katawhan nga nangita
kanako. 11 Apan kamo nga mibiya kang Yahweh, nga nalimot sa akong
balaang bukid, nga nag-andam sa lamisa alang sa dios sa kapalaran, ug
nagpuno sa mga sudlanan sa sinagulang bino alang sa dios nga gitawag
sa kapalaran. 12 Itugyan ko kamo ngadto sa espada, ug moyukbo kamong
tanan sa ihawan, tungod kay sa dihang mitawag ako, wala kamo mitubag;
sa dihang nagsulti ako, wala kamo namati. Apan gihimo ninyo kung
unsa ang daotan sa akong panan-aw ug gipili ang paghimo sa wala ko
kahimut-i." 13 Mao kini ang giingon sa Ginoo nga si Yahweh, "Tan-
awa, mangaon ang akong mga alagad, apan gutomon gihapon kamo;
tan-awa, mag-inom ang akong alagad, apan uhawon gihapon kamo; tan-
awa magmaya ang akong mga alagad, apan pakaulawan kamo. 14 Tan-
awa, mosinggit sa kalipay ang akong mga alagad tungod sa pagmaya sa
kasingkasing, apan mohilak kamo tungod sa kasakit sa kasingkasing, ug
magminatay tungod sa kaguol sa espiritu. 15 Ibilin ninyo ang inyong
ngalan ingon nga tunglo nga isulti sa akong mga pinili; Ako si Yahweh
nga Ginoo, magapatay kaninyo; tawgon ko ang akong mga alagad sa laing
ngalan. 16 Si bisan kinsa kadtong mopanalangin niining kalibotan akong
panalanginan, ang Dios sa kamatuoran. Si bisan kinsa kadtong manumpa
dinhi sa kalibotan manumpa kanako, ang Dios sa kamatuoran, tungod kay
nalimtan na ang daang mga kalisdanan, kay nasalipdan na sila sa akong
panan-aw. 17 Tan-awa, maghimo ako ug bag-ong langit ug bag-ong yuta; ug
kalimtan ko na gayod ang daang mga butang o dili na gayod hinumdoman.
18 Apan magmaya ug magmalipayon kamo hangtod sa kahangtoran sa
akong gibuhat. Tan-awa himoon ko ang Jerusalem ingon nga usa ka
kalipay, ug ang iyang katawhan ingon nga usa ka pagmaya. 19 Magsadya
ako diha sa Jerusalem ug magmalipayon diha sa akong katawhan; dili
na madungog ang pagdanguyngoy ug pagbakho diha kaniya. 20 Wala na
gayoy mga batang masuso nga mabuhi sa hamubo lamang nga mga adlaw,
ni mamatay ang mga tawong tigulang sa wala pa ang ilang panahon. Kay
ang tawo nga mamatay sa 100 ang pangidaron isipon nga batan-on pa.
Ug si bisan kinsa nga dili moabot sa panuigon nga 100 isipon siya nga
tinunglo. 21 Magtukod sila ug mga balay ug magpuyo niini, ug magtanom
sila sa ilang mga parasan ug mokaon sa mga bunga niini. 22 Dili sila
motukod ug balay ug puy-an lamang sa uban; dili sila magtanom, ug ang
lain lamang ang mokaon; kay ang mga adlaw sa mga kahoy mao man
ang adlaw sa akong katawhan. Kapahimuslan gayod sa akong pinili ang
buhat sa ilang mga kamot. 23 Dili na sila maghago sa walay kapuslanan,
ni manganak diha sa kagul-anan. Kay sila mao ang mga anak niadtong
gipanalanginan ni Yahweh, ug ingon man ang ilang mga kaliwat. 24 Sa
dili pa sila motawag, tubagon ko na sila; ug samtang magasulti pa sila,
madungog ko na. 25 Magsalo na sa pagsibsib ang lobo ug ang nating
karnero, ug mokaon na ang liyon sa dagami sama sa baka; apan abog
na ang kan-on sa mga halas. Dili na sila modaot ni mogun-ob sa akong
balaang bukid," nag-ingon si Yahweh.

66

1 Mao kini ang giingon ni Yahweh, "Ang langit mao ang akong trono
ug ang kalibotan maoy akong tumbanan. Asa man ang balay nga inyong

tukoron alang kanako? Asa man ang dapit diin akong pahulayan? 2 Ang
akong mga kamot maoy naghimo niining tanang mga butang; ingon
niana ang pagtungha niining mga butanga—mao kini ang pahayag ni
Yahweh. Mao kini ang tawo nga akong nauyonan, ang mapainubsanon,
ang mahinulsulon nga ispiritu, ug mahadlokon sa akong pulong. 3 Siya
nga nag-ihaw sa baka sama ra usab nga nagpatay sa usa ka tawo; siya
nga naghalad sa nating karnero sama ra usab nga naglubag sa liog sa iro;
siya nga naghalad sa trigo sama ra usab nga naghalad sa dugo sa baboy;
siya nga naghalad sa insenso nagpanalangin ra usab sa pagkadaotan.
Gipili nila ang kaugalingon nilang dalan, ug nalipay sila sa ilang kalaw-
ayan. 4 Sa samang paagi pilion ko ang ilang silot, ipadangat ko kanila ang
ilang gikahadlokan, tungod kay sa dihang nagtawag ako, walay mitubag;
sa dihang nagsulti ako walay naminaw. Gihimo hinuon nila kung unsa
ang daotan sa akong panan-aw, ug gipili ang paghimo kung unsa ang
dili makapahimuot kanako.” 5 Paminawa ang pulong ni Yahweh, kamo
nga nagpangurog sa iyang mga pulong, “Miingon ang inyong igsoon nga
nasilag ug misalikway kaninyo tungod sa akong ngalan, 'Mahimaya si
Yahweh, unya makita namo ang inyong kalipay,' apan mapakaulawan
sila. 6 Ang tingog sa gubat madungog gikan sa siyudad, ang tingog nga
gikan sa templo, ang tingog ni Yahweh nga nanimalos sa iyang mga
kaaway. 7 Sa wala pa siya magbati, manganak na siya; sa wala pa niya
batia ang sakit, manganak na siya ug usa ka batang lalaki. 8 Kinsa may
nakadungog nianang mga butanga? Kinsa may nakakita nianang mga
butanga? Mahimugso ba sa usa lang ka adlaw ang usa ka yuta? Motungha
ba sa usa lamang ka gutlo ang usa ka nasod? Kay sa dihang nagbati
ang Zion, manganak dayon siya sa iyang mga anak. 9 Magpamabdos
ba ako ug usa ka bata sa tagoangkan ug dili tugotan nga matawo? —
nangutana si Yahweh. O magpakatawo ba ako ug usa ka bata ug dili
madayon? nangutana ang Dios.” 10 Pagmaya kamo uban ang Jerusalem ug
paglipay alang kaniya, kamong nahigugma kaniya; pagmaya uban kaniya,
kamong tanan nga nagbangotan tungod kaniya. 11 Kay makasuso kamo ug
matagbaw; sa iyang dughan mahupay kamo; kay mag-inom kamo hangtod
mabusog ug malipay sa kadagaya sa iyang gatas. 12 Mao kini ang gisulti
ni Yahweh, “Ipakaylap ko ang kadagaya nganha kaniya sama sa suba, ug
ang bahandi sa mga kanasoran sama sa nagdagayday nga sapa. Mosuso ka
diha sa iyang kiliran, kuguson sa iyang mga bukton, ug yogyogon ibabaw
sa iyang mga tuhod. 13 Sama sa inahan nga naglipay sa iyang anak, busa
lipayon ka usab sa Jerusalem.” 14 Makita mo kini, ug magmalipayon ang
imong kasingkasing, ug moturok ang imong kabukogan sama sa lunhaw
nga sagbot. Maila sa iyang mga alagad ang kamot ni Yahweh, apan ipakita
niya ang iyang kasuko batok sa iyang mga kaaway. 15 Kay tan-awa, moabot
si Yahweh uban ang kalayo, ug moabot ang iyang mga karwahe sama
sa naghuros nga hangin aron modala sa kainit sa iyang kasuko ug sa
iyang pagbadlong uban ang nagdilaab nga kalayo. 16 Kay ipahamtang
ni Yahweh ang paghukom sa katawhan pinaagi sa kalayo ug pinaagi sa
iyang espada. Daghan kadtong mapatay ni Yahweh. 17 Nagbalaan sila
ug nagputli sa ilang kaugalingon, aron makasulod sila sa mga tanaman,
nga nagsunod sa tawo nga atua sa taliwala niadtong mikaon sa karneng
baboy ug sa mahugaw nga mga butang sama sa ilaga. “Moabot kanila ang
kataposan—mao kini ang pahayag ni Yahweh. 18 Kay nasayod ako sa ilang
binuhatan ug hunahuna. Moabot ang panahon nga akong tigomon ang
tanang kanasoran ug ang mga pinulongan. Manganhi sila ug makita nila

ang akong himaya. 19 Magbutang ako ug ilhanan diha kanila. Unya ipadala
ko ang mga nahibilin kanila sa mga kanasoran sa: Tarshis, sa Put, ug sa
Lud, mga tigpana nga namana sa ilang mga pana ngadto sa Tubal, sa Javan,
ug sa halayo nga mga baybayon nga wala pa makadungog mahitungod
kanako o makita ang akong himaya. Imantala nila ang akong himaya
taliwala sa kanasoran. 20 Dad-on nila pagbalik ang tanan mong mga igsoon
nga gikan sa tanang kanasoran, ingon nga halad ngadto kang Yahweh.
Moabot sila sakay sa mga kabayo, ug sa mga karwahe, sa mga karomata,
sa mga asno, ug sa mga kamelyo, aron moadto sa akong balaang bukid
sa Jerusalem—nag-ingon si Yahweh. Kay dad-on sa katawhan sa Israel
ang mga halad nga trigo nga anaa sa hinlo nga sudlanan ngadto sa balay
ni Yahweh. 21 Magpili ako ug mga pari ug Levita sa pipila kanila—nag-
ingon si Yahweh. 22 Kay sama nga molungtad diha sa akong atubangan ang
bag-ong langit ug bag-ong yuta nga akong himoon—mao kini ang pahayag
ni Yahweh—busa magpabilin ang imong mga kaliwat, ug magpabilin ang
imong ngalan. 23 Sukad sa usa ka bulan hangtod sa sunod, ug sa matag
Adlaw nga Igpapahulay, manganhi ang tibuok katawhan aron moyukbo
kanako—nag-ingon si Yahweh. 24 Manggawas sila ug makita nila ang mga
patay nga lawas sa mga tawo nga misupak kanako, kay ang mga ulod
nga mokutkot kanila dili mamatay, ug ang kalayo nga milamoy kanila dili
mapalong; ug kaligutgotan kini sa tanang mga binuhat.”

Jeremias

1 Mao kini ang mga pulong ni Jeremias nga anak nga lalaki ni Hilkia,
ang usa sa mga pari sa Anatot sa yuta ni Benjamin. 2 Miabot kaniya ang
pulong ni Yahweh sa mga adlaw ni Josia nga anak nga lalaki ni Amon,
nga hari sa Juda, sa ikanapulog tulo ka tuig sa iyang paghari. 3 Miabot
usab kini sa mga adlaw ni Jehoyakim nga anak nga lalaki ni Josia, ang
hari sa Juda, hangtod sa ikalima nga bulan sa ikanapulog usa ka tuig
ni Zedekia nga anak ni Josia, ang hari sa Juda, sa dihang gikuha ang
katawhan sa Jerusalem ingon nga mga binilanggo. 4 Miabot kanako ang
pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 5 “Gipili ko na ikaw; sa wala ko pa
ikaw gihulma sa tagoangkan, gilain ko na ikaw sa wala ka pa nahimugso
gikan sa tagoangkan; gihimo ko na ikaw nga propeta sa kanasoran.” 6 Ah,
Ginoong Yahweh!” Miingon ako, “Dili ako kahibalo mamulong, tungod
kay batan-on pa kaayo ako.” 7 Apan miingon si Yahweh kanako, “Ayaw
pagsulti nga, 'Batan-on pa kaayo ako.' Kinahanglan nga molakaw ka bisan
asa ko ikaw ipadala, ug kinahanglan nimong isulti kung unsa ang gimando
ko kanimo! 8 Ayaw kahadlok kanila, kay mag-uban ako kanimo aron sa
pagluwas kanimo—mao kini ang pahayag ni Yahweh.” 9 Unya gituy-od ni
Yahweh ang iyang kamot ug gihikap ang akong baba, ug miingon kanako,
“Karon, gibutang ko na ang akong pulong sa imong baba. 10 Gipili ko ikaw
karon ibabaw sa mga nasod ug ibabaw sa mga gingharian, aron sa pag-
ibot ug sa paggun-ob, aron sa paglaglag ug pagpukan, aron sa pagtukod
ug sa pagtanom.” 11 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
“Unsa man ang imong nakita, Jeremias?” Miingon ako, “Nakita ko ang usa
ka sanga sa kahoy nga almond.” 12 Miingon si Yahweh kanako, “Husto ang
imong nakita, kay nagabantay ako sa akong pulong aron nga matuman
kini.” 13 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh sa ikaduhang higayon,
nga nag-ingon, “Unsa man ang imong nakita?” Miingon ako, “Nakita
ko ang gipainit nga kolon nga nagbukal-bukal, nag-atubang kini gikan sa
amihanan.” 14 Miingon si Yahweh kanako, “Moabot ang katalagman gikan
sa amihanang bahin, ngadto sa tanang namuyo niini nga yuta. 15 Kay
pagatawgon ko ang tanang tribo sa amihanang mga gingharian, gipahayag
ni Yahweh. Moabot sila, ug magtukod ang matag usa sa iyang trono sa
agianan sa mga ganghaan sa Jerusalem, batok sa tanang mga paril nga
nakapalibot niini, ug batok sa tanang mga siyudad sa Juda. 16 Magpahayag
ako ug silot batok kanila alang sa ilang daotang binuhatan sa pagsalikway
kanako, sa pagsunog ug insenso ngadto sa laing mga dios, ug sa pagsimba
sa mga binuhat sa ilang mga kamot. 17 Andama ang imong kaugalingon!
Barog ug isulti kanila ang gisugo ko kanimo. Ayaw kalisang sa ilang
atubangan, o lisangon ko ikaw sa ilang atubangan! 18 Tan-awa! Karon
gihimo ko ikaw nga sama sa lig-on nga siyudad, usa ka puthaw nga haligi,
ug tumbaga nga mga paril batok sa tibuok yuta—batok sa mga hari sa Juda,
sa mga opisyal niini, sa mga pari niini ug sa katawhan sa yuta. 19 Makig-
away sila batok kanimo, apan dili sila makapildi kanimo, kay mag-uban
ako aron sa pagluwas kanimo—mao kini ang pahayag ni Yahweh.”

2

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Lakaw ug

pagmantala ngadto sa igdulongog sa Jerusalem. Isulti kini, 'miingon
si Yahweh niini: nahinumdoman ko alang kanimo ang matinud-anong
kasabotan sa imong pagkabatan-on, ang imong gugma sa panahon nga
minyoonon na kita, sa dihang misunod ka kanako didto sa kamingawan,
ang yuta nga wala gitamnan. 3 Gilain ang Israel ngadto kang Yahweh,
ang unang mga bunga sa iyang ani! Ang tanang mikaon gikan sa unang
mga bunga giila nga sad-an; miabot kanila ang katalagman—mao kini
ang pahayag ni Yahweh.'" 4 Paminawa ang pulong ni Yahweh, balay ni
Jacob ug ang matag pamilya sa balay sa Israel. 5 Miingon si Yahweh niini,
"Unsa man ang nakita nga sayop sa inyong mga amahan nganhi kanako,
nga mipalayo man sila gikan sa pagsunod kanako? Nga misunod sila sa
mga walay pulos nga mga diosdios ug nahimo silang walay pulos? 6 Wala
sila miingon, 'Asa man si Yahweh, nga maoy nagpagawas kanato gikan
sa yuta sa Ehipto? Asa man si Yahweh, nga nangulo kanato ngadto sa
kamingawan, ngadto sa yuta sa Araba ug sa mga bung-aw, ug sa yuta nga
uga ug sa hilabihan nga kangitngit, usa ka yuta nga walay nagaagi ug
walay nagpuyo?' 7 Apan gidala ko kamo sa yuta sa Carmel, sa pagkaon sa
bunga niini ug sa ubang maayong mga butang! Apan sa dihang miabot
kamo, gihugawan ninyo ang akong yuta, gihimo ninyong dulomtanan ang
akong panulondon! 8 Wala miingon ang mga pari, 'Asa man si Yahweh?'
ug wala nagtagad kanako ang mga hanas sa balaod! Nagpakasala ang mga
magbalantay batok kanako. Nanagna ang mga propeta alang kang Baal
ug naglakaw sunod sa walay pulos nga mga butang. 9 Busa pakasad-on
ko gihapon kamo—mao kini ang pahayag ni Yahweh—pakasad-on ko ang
mga anak sa inyong mga anak nga lalaki. 10 Kay tabok sa mga baybayon sa
Kitim ug tan-awa. Pagpadala ug mga mensahero ngadto sa Kedar ug sutaa
ug tan-awa kung aduna bay sama niini kaniadto. 11 Nagbaylo ba ang nasod
sa ilang mga dios, bisan tuod dili sila mga dios? Apan gibaylo sa akong
katawhan ang ilang himaya alang sa mga butang nga dili makatabang
kanila. 12 Pagkurog, kalangitan, tungod niini! Katingala ug kalisang—
mao kini ang pahayag ni Yahweh. 13 Kay nakabuhat ug duha ka daotan
ang akong katawhan batok kanako: Gibiyaan nila ang mga tuboran sa
buhing katubigan, ug nagkalot sila ug mga atabay alang sa mga ilang
kaugalingon, guba nga mga atabay nga dili makapundo ug tubig. 14 Ulipon
ba ang Israel? Natawo ba siya sa panimalay sa iyang agalon? Busa
nganong nahimo man siyang inilog? 15 Nagngulob ang batan-ong mga
liyon batok kaniya. Nagsabasaba sila pag-ayo ug gihimong kahadlokan
ang iyang yuta. Naguba ang iyang mga siyudad nga walay mga lumolupyo.
16 Ug kiskisan usab sa katawhan sa Memfis ug sa Tapanhes ang imong
bagolbagol. 17 Wala ba ninyo kini buhata sa inyong kaugalingon sa dihang
gisalikway ninyo si Yahweh nga inyong Dios, samtang gipangulohan niya
kamo diha sa dalan? 18 Busa karon, nganong moagi man kamo sa dalan sa
Ehipto ug moinom sa katubigan sa Shihor? Nganong moagi man sa dalan
sa Asiria ug moinom sa katubigan sa Suba sa Eufrates? 19 Ang inyong
pagkadaotan maoy mibadlong kaninyo, ug ang inyong pagkawalay pagtuo
maoy misilot kaninyo. Busa hunahunaa kini ug sabta nga daotan ug pait
gayod kaayo kini sa dihang gisalikway ninyo si Yahweh nga inyong Dios,
ug walay kahadlok kanako—mao kini ang pahayag sa Ginoo nga si Yahweh
ang labaw nga makagagahom. 20 Kay gibali ko ang yugo nga gipas-an ninyo
kaniadto; gibugto ko ang nakagapos kaninyo. Miingon gihapon kamo,
'Dili ako moalagad!' sanglit miyukbo kamo sa matag tag-as nga bungtod
ug ilalom sa lunhaw nga kahoy, ikaw nga mananapaw. 21 Gitanom ko

kamo ingon nga piniling paras, hingpit gayod nga gikan sa maayong binhi.
Giunsa man pagkahitabo nga giusab ninyo ang inyong kaugalingon ngadto
sa dunot ug walay pulos nga paras? 22 Kay bisan ug hinloan ninyo ang
inyong kaugalingon sa sapa o maghugas gamit ang sabon nga makalimpyo,
ang inyong pagkadaotan usa ka lama sa akong atubangan—mao kini ang
pahayag sa Ginoo nga si Yahweh. 23 Giunsa man ninyo pag-ingon, 'Wala
ako mahugawi! Wala kami misunod sa mga Baal'? Tan-awa kung unsa
ang inyong gibuhat didto sa kawalogan! Hunahunaa kung unsa ang
inyong gibuhat—mga abtik kamo nga bayeng kamelyo nga nagdagan dinhi
ug didto, 24 usa ka ihalas nga asno nga anad sa kamingawan, sa iyang
kainit nagahanggap sa hangin! Kinsa man ang makapugong sa iyang
kaulag? Wala nay mga lalaki nga kapoyon sa paggukod kaniya; makita
nila siya panahon sa tingpangulag. 25 Kinahanglan dili ninyo tugotan nga
magtiniil kamo ug uhawon ang inyong tutonlan! Apan miingon kamo,
'Wala nay paglaom! Dili, gihigugma ko ang mga langyaw ug mosunod
kanila!' 26 Sama sa kaulaw sa usa ka kawatan sa dihang makit-an siya, busa
maulawan usab ang panimalay sa Israel—sila, ilang mga hari, ilang mga
prinsipe, ilang mga pari ug mga propeta! 27 Mao kini ang miingon ngadto
sa kahoy, 'Ikaw ang akong amahan,' ug ngadto sa bato, 'Ikaw ang naghatag
kanakog kinabuhi.' Kay ang ilang likod maoy nag-atubang kanako ug
dili ang ilang mga dagway. Bisan pa niana, moingon sila sa panahon
sa kagubot, 'Barog ug luwasa kami!' 28 Apan asa naman ang mga dios
nga gihimo ninyo alang sa inyong kaugalingon? Pabaroga sila kung buot
nila nga luwason kamo panahon sa mga kalisdanan, kay ang inyong mga
diosdios sama kadaghan sa inyong mga siyudad, Juda! 29 Busa nganong
pasanginlan man ninyo ako sa pagbuhat ug sayop! Nakasala kamong
tanan batok kanako—mao kini ang pahayag ni Yahweh. 30 Gisilotan ko ang
inyong katawhan sa walay kapuslanan. Dili sila modawat ug pagpanton.
Gilamoy sa inyong espada ang inyong mga propeta sama sa usa ka mangtas
nga liyon! 31 Kamo nga nahisakop niini nga kaliwatan! Hatagi ug pagtagad
ang akong pulong, ang pulong ni Yahweh! Nahimo ba akong kamingawan
sa Israel? O usa ka yuta nga hilabihan kangitngit? Nganong moingon
man ang akong katawhan, 'Maglatagaw kita, dili na kami moanha pa
kanimo'? 32 Malimtan ba sa ulay ang iyang alahas, ug sa pangasaw-
onon ang iyang mga belo? Apan nalimtan ako sa akong katawhan sulod
sa daghang mga adlaw! 33 Pagkamaayo gayod nimo mobuhat ug paagi
aron mangita ug gugma. Gitudlo pa gani nimo ang imong mga paagi sa
daotang mga babaye. 34 Nakaplagan diha sa imong bisti ang dugo nga
mao ang kinabuhi sa mga walay sala, ang mga kabos nga mga tawo. Wala
nakaplagan kining mga tawhana sa mga buhat sa pagpangawat. 35 Apan
miingon ka, 'Wala akoy sala; sigurado nga mipahilayo na ang iyang kasuko
kanako.' Apan tan-awa! Magpahamtang ako ug paghukom diha kanimo
tungod kay miingon ka, 'Wala ako nakasala.' 36 Nganong taphaw lamang
kaayo ang inyong pagtagad niining kabag-ohan diha sa imong mga paagi?
37 Mahiubos usab kamo sa Ehipto, sama lamang sa nahitabo kaninyo sa
Asiria. Mogawas usab kamo didto nga magsubo, inubanan sa inyong mga
kamot ibabaw sa inyong ulo, kay gisalikway ni Yahweh kadtong inyong
gisaligan, busa dili ka nila matabangan.”

3

1 “Kung makigbulag ang lalaki sa iyang asawa ug mobiya ang babaye
gikan kaniya ug mahimong asawa sa laing lalaki, mobalik pa ba ang

lalaki kaniya? Dili ba mahugaw pag-ayo kana nga yuta? Nagkinabuhi ka
ingon nga usa ka nagabaligya ug dungog nga adunay daghang hinigugma;
ug mobalik ka kanako? —mao kini ang pahayag ni Yahweh. 2 Hangad
ngadto sa tag-as nga dapit nga walay tanom ug tan-awa! Aduna bay laing
dapit nga wala ka nagbuhat ug malaw-ay nga pakighilawas? Naglingkod
ka daplin sa dalan nga naghulat sa imong mga hinigugma, ingon nga
Arabo didto sa kamingawan. Gihugawan nimo ang yuta pinaagi sa
pagbaligya ug dungog ug pagkadaotan. 3 Busa gipugngan ang ulan sa
panahon sa tingpamulak ug wala miabot ang ulan sa kataposan. Apan
mapasigarbohon ang imong panagway, sama sa dagway sa bigaon nga
babaye. Nagdumili ka sa pagbati ug kaulaw. 4 Dili ba nagtawag ka
man kanako karon: 'Amahan ko! Labing suod ko nga higala bisan
pa sa akong pagkabatan-on! 5 Masuko pa ba siya kanunay? Tipigan
ba niya ang iyang kasuko hangtod sa kataposan?' Tan-awa! Mao kini
ang imong giingon, apan gibuhat nimo ang tanang daotan nga imong
mahimo!" 6 Unya miingon si Yahweh kanako sa mga adlaw ni Josia nga
hari, "Nakita ba nimo kung unsa ang gibuhat sa Israel nga walay pagtuo?
Mitungas siya sa matag bungtod ug ngadto sa ilalom sa matag lunhaw
nga kahoy, ug didto nagbuhat siya nga sama sa nagbaligya ug dungog.
7 Miingon ako, 'Human niya buhata kining mga butanga, mobalik siya
kanako,' apan wala siya mibalik. Unya nakita sa iyang walay pagtuo
nga igsoong babaye nga mao ang Juda kining mga butanga. 8 Busa
nakita ko kana, sa samang paagi nga nakabuhat ug pagpanapaw ang
walay pagtuo nga Israel ug gipahawa ko siya ug naghatag ug sulat sa
pagpakigbulag batok kaniya, wala nahadlok ang walay pagtuo niya nga
igsoong babaye nga mao ang Juda; migawas usab siya ug nagbuhat nga
sama sa nagbaligya ug dungog. 9 Wala lamang kaniya ang iyang pagbaligya
ug dungog; gihugawan niya ang yuta, ug nanapaw siya pinaagi sa mga
bato ug mga kahoy. 10 Unya human niining tanan, mibalik kanako ang
walay pagtuo nga Juda nga iyang igsoong babaye, dili uban sa bug-os
niyang kasingkasing, apan inubanan sa bakak—mao kini ang pahayag ni
Yahweh." 11 Unya miingon si Yahweh kanako, 'Nahimong mas matarong
ang walay pagtuo nga Israel kaysa walay pagtuo nga Juda! 12 Lakaw
ug imantala kini nga mga pulong didto sa amihanan. Pag-ingon, 'Balik,
walay pagtuo nga Israel! —mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili na
gayod ako masuko kaninyo sa kanunay. Sanglit matinud-anon man ako—
mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili ako magpabiling masuko hangtod
sa kahangtoran. 13 Ilha ang imong pagkadaotan, kay nakasala ka batok
kang Yahweh nga imong Dios; gipaambit nimo ang imong mga binuhatan
ngadto sa mga dumoduong ilalom sa matag lunhaw nga kahoy! Kay wala
ka naminaw sa akong tingog! —mao kini ang pahayag ni Yahweh. 14 Balik,
katawhan nga walay pagtuo! —mao kini ang pahayag ni Yahweh—ako
ang imong bana! Dad-on ko ikaw, usa gikan sa imong siyudad ug duha
gikan sa pamilya, ug dad-on ko kamo sa Zion! 15 Hatagan ko kamo ug mga
magbalantay nga sunod sa akong kasingkasing, ug bantayan nila kamo
inubanan sa kahibalo ug panglantaw. 16 Unya mahitabo kini nga motubo
ka ug mamunga didto sa maong yuta niadtong mga adlawa—mao kini ang
pahayag ni Yahweh—dili na sila moingon, "Ang sudlanan sa kasabotan
ni Yahweh!" Kining butanga dili na moabot sa ilang mga kasingkasing
o mahinumdoman; dili na kini malimtan, ug dili na magbuhat ug lain.'
17 Nianang panahona magmantala sila mahitungod sa Jerusalem, 'Mao
kini ang trono ni Yahweh,' ug magtigom ang ubang kanasoran didto

sa Jerusalem sa ngalan ni Yahweh. Dili na sila maglakaw pa diha sa
pagkamasinupakon sa ilang daotan nga mga kasingkasing. 18 Niadtong
mga adlawa, maglakaw ang panimalay sa Juda uban sa panimalay sa
Israel. Moabot sila gikan sa yuta sa amihanan ngadto sa yuta nga gihatag
nako sa inyong mga katigulangan ingon nga panulondon. 19 Alang kanako,
moingon ako, “Buot ko gayod nga pasidunggan ka ingon nga akong anak
nga lalaki ug hatagan ka ug maayong yuta, usa ka panulondon nga mas
nindot pa kaysa anaa sa ubang mga nasod!' Moingon ako, 'Tawgon mo
ako nga “akong amahan”.' Moingon ako nga dili ka motalikod gikan sa
pagsunod kanako. 20 Apan sama sa babaye nga walay pagtuo sa iyang
bana, giluiban mo ako, balay sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh.”
21 Adunay tingog nga nadungog didto sa kapatagan, ang paghilak ug
pagpangamuyo sa katawhan sa Israel! Kay giusab nila ang ilang mga
paagi; gikalimtan nila si Yahweh nga ilang Dios. 22 “Balik, katawhan nga
walay pagtuo! Ayohon ko kamo gikan sa pagluib!” “Tan-awa! Moanha
kami kanimo, kay ikaw si Yahweh nga among Dios! 23 Sa pagkatinuod
naggikan sa kabungtoran ang mga bakak, ug ang makalibog nga kasaba
naggikan sa kabukiran; tinuod gayod nga si Yahweh nga atong Dios ang
kaluwasan sa Israel. 24 Apan ang makauulaw nga mga diosdios maoy
nagkuha sa gibuhat sa atong mga katigulangan—ang ilang mga karnero
ug mga baka, ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye! 25 Manghigda kita
sa kaulaw. Hinaot nga tabonan kita sa atong kaulaw, kay nakasala kita
batok kang Yahweh nga atong Dios! Kita ug ang atong mga katigulangan,
gikan sa panahon sa atong pagkabatan-on hangtod karong adlawa, wala
naminaw sa tingog ni Yahweh nga atong Dios!”

4

1 “Kung mobalik ka, Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh—
kinahanglan nga kanako ka lamang mobalik. Kung kuhaon nimo
ang mga dulomtanang butang gikan sa akong atubangan ug dili na
maglatagaw pag-usab gikan kanako. 2 Kinahanglan nga magmatinud-
anon ka, makiangayon, ug magpakamatarong sa dihang manumpa ka,
'Ingon nga buhi si Yahweh.' Unya panalanginan sa kanasoran ang ilang
kaugalingon diha kaniya, ug diha kaniya mahimaya sila.” 3 Kay gisulti
kini ni Yahweh sa matag tawo didto sa Juda ug sa Jerusalem: 'Daroha
ang imong kaugalingong yuta, ug ayaw pagpugas ngadto sa sampinitan.
4 Tulia ang inyong kaugalingon ngadto kang Yahweh, ug kuhaa ang yamis
sa inyong kasingkasing, katawhan sa Juda ug lumolupyo sa Jerusalem, kay
kondili, mosilaob ang akong kasuko sama sa kalayo, ug mosiga nga walay
makapalong niini, tungod sa pagkadaotan sa inyong binuhatan. 5 Ibalita
ngadto sa Juda ug tugoti nga madungog ngadto sa Jerusalem. Isulti kini,
“Patingoga ang budyong didto sa yuta.” Imantala, “Pagtigom. Mangadto
kita sa lig-on nga mga siyudad.” 6 Ipataas ang bandera ug iatubang
kini ngadto sa Zion, ug dagan alang sa kaluwasan! Ayaw pagpabilin,
kay magdala ako ug katalagman gikan sa amihanan ug usa ka dako nga
pagkalaglag. 7 Mogawas na ang liyon gikan sa iyang lungib ug nag-andam
na ang tawo nga moguba sa kanasoran. Mobiya na siya sa iyang dapit
aron magdala ug kahadlok sa imong yuta, aron gubaon ang imong mga
siyudad, diin wala nay bisan usa nga magpuyo. 8 Tungod niini, sul-obi
ang imong kaugalingon ug sako, pagbangotan ug pagdangoyngoy. Kay ang
kadako sa kasuko ni Yahweh wala mipalayo kanato. 9 Unya mahitabo kini
nianang adlawa—mao kini ang pahayag ni Yahweh—nga mamatay ang

mga kasingkasing sa hari ug sa iyang mga opisyal. Mahadlok ang mga
pari, ug malisang ang mga propeta.'" 10 Busa miingon ako, "Ah! Yahweh
nga Ginoo. Sigurado gayod nga gilimbongan mo kining katawhan ug ang
Jerusalem pinaagi sa pag-ingon, 'Adunay kalinaw alang kaninyo.' Apan
mitigbas ang espada batok sa ilang kinabuhi." 11 Nianang panahona isulti
kini sa katawhan ug sa Jerusalem, "Ang init nga hangin gikan sa kapatagan
sa kamingawan maghimo ug dalan padulong sa anak nga babaye sa
akong katawhan. Dili kini makatahop o maghinlo kanila. 12 Moabot ang
hangin nga mas kusog pa niadto pinaagi sa akong sugo, ug maghukom
ako batok kanila. 13 Tan-awa, misulong siya sama sa mga panganod,
ug ang iyang mga karwahe sama sa unos. Mas paspas pa kaysa mga
agila ang iyang mga kabayo. Pagkaalaot alang kanato, kay madaot gayod
kita! 14 Hinloi ang imong kasingkasing gikan sa pagkadaotan, Jerusalem,
aron maluwas ka. Hangtod kanus-a ka man maghunahuna pag-ayo kung
unsaon pagpakasala? 15 Kay adunay tingog nga nagdala ug balita gikan
sa Dan, ug nadungog gikan sa kabukiran sa Efraim ang umaabot nga
katalagman. 16 Pahunahunaa ang kanasoran mahitungod niini: Tan-
awa, ipahibalo sa Jerusalem nga padulong na ang mga moalirong kanato
gikan sa layong dapit aron sa pagsinggit ug pagkiggubat batok sa mga
siyudad sa Juda. 17 Mahisama sila sa tigbantay sa naugmad nga uma batok
kaniya sa tibuok palibot, sanglit nagmasinupakon man siya kanako—mao
kini ang pahayag ni Yahweh— 18 ug ang imong paggawi ug ang imong
binuhatan maoy naghimo niining mga butanga kanimo. Mao kini ang
imong silot. Pagkamakalilisang gayod niini! Hampakon gayod niini ang
kasingkasing. 19 Kasingkasing ko! Kasingkasing ko! Gisakit ang sulod sa
akong kasingkasing. Nagubot ang sulod sa akong kasingkasing. Dili ako
makapabiling hilom tungod kay nadungog nako ang tingog sa budyong,
usa ka pahimangno alang sa gubat. 20 Nagsunod ang mga katalagman;
kay nagguba ang tibuok yuta. Sa kalit lamang naguba ang akong mga
tolda, ang akong mga tabil sa usa lamang ka higayon. 21 Hangtod kanus-
a man ako magtan-aw sa sukdanan? Madungog pa ba nako ang tingog
sa budyong? 22 Kay ang pagkabuangbuang sa akong katawhan—wala sila
makaila kanako. Mga hungog sila nga mga tawo ug wala silay panabot.
Aduna silay kahibalo sa daotan, apan wala nasayod sa pagbuhat ug maayo.
23 Nakita ko ang yuta. Tan-awa! Wala kini porma ug walay sulod. Kay
walay kahayag alang sa kalangitan. 24 Nagtan-aw ako sa kabukiran. Tan-
awa, nagkurog kini, ug nauyog ang tanang kabungtoran. 25 Nagtan-aw
ako. Tan-awa, walay bisan usa, ug nanglupad ang tanang kalanggaman
sa kalangitan. 26 Nagtan-aw ako. Tan-awa, nahimong kamingawan ang
tanaman ug nagun-ob ang tanang siyudad sa atubangan ni Yahweh,
atubangan sa iyang hilabihan nga kapungot." 27 Mao kini ang giingon ni
Yahweh, "Malaglag ang tibuok yuta, apan dili ko kini gubaon sa hingpit.
28 Tungod niini, magbangotan ang yuta, ug mongitngit ang kalangitan. Kay
gipadayag ko ang akong katuyoan; dili ako magpugong; dili ako moundang
sa pagpatuman niini. 29 Mokalagiw ang matag siyudad gikan sa kasaba sa
mga nagkabayo ug sa mga tigpana nga adunay mga udyong; modagan
sila ngadto sa kalasangan. Mosaka ang matag siyudad ngadto sa mga
batoon nga mga dapit. Isalikway ang mga siyudad, kay wala nay magpuyo
niini. 30 Karon nga nalaglag kana, unsa man ang imong buhaton? Kay
bisan nagbisti ka ug dagtom pula, gidayandayanan ang imong kaugalingon
pinaagi sa mga bulawan nga alahas, ug gipadako tan-awon ang imong
mata pinaagi sa pintura, ang kalalakin-an nga nagtinguha kanimo karon

nagsalikway na kanimo. Hinuon, nagsulay sila sa pagkuha sa imong kinabuhi. 31 Busa nadungog ko ang tingog sa kasakit, kasakit nga sama sa pagkatawo sa kamagulangang bata, ang tingog sa anak nga babaye sa Zion. Naghangus siya sa pagginhawa. Gidupa niya ang iyang mga kamot, 'Pagkaalaot nako! Naluya ako tungod niini nga mga mamumuno.'"

5

1 Pagdali ug adto sa kadalanan sa Jerusalem; pangita usab ngadto sa iyang mga plasa sa siyudad. Unya tan-awa ug paghunahuna mahitungod niini: Kung makakita ka ug tawo o bisan kinsa nga nagbuhat ug matarong ug nagmatinud-anon sa pagbuhat, pasayloon ko ang Jerusalem. 2 Bisan tuod nag-ingon sila, 'Ingon nga buhi si Yahweh,' apan bakak diay sila nga nanumpa." 3 Yahweh, dili ba nagtan-aw man ang imong mga mata alang sa pagkamatinud-anon? Gisilotan nimo ang mga tawo, apan wala nila nabati ang kasakit. Gibuntog nimo sila sa hingpit, apan nagdumili gihapon sila sa pagdawat ug pagpanton. Gipagahi nila ang ilang mga nawong kaysa bato, ug nagdumili sila sa paghinulsol. 4 Busa miingon ako, "Tinuod nga kabos lamang kini nga mga tawo. Mga buangbuang sila, kay wala sila nasayod sa mga paagi ni Yahweh, ni sa mga sugo sa ilang Dios. 5 Moadto ako sa mahinungdanon nga mga tawo ug ipahayag ang mga mensahe sa Dios ngadto kanila, aron nga masayod sila sa mga paagi ni Yahweh, ang mga kasugoan sa ilang Dios." Apan gibali nilang tanan ang ilang yugo; ug gibugto nila ang mga kadena nga naghiusa kanila ngadto sa Dios. 6 Busa hasmagan sila sa liyon nga gikan sa kalibonan. Laglagon sila sa lobo nga gikan sa Araba. Moabot ang leopardo nga maoy magtukaw batok sa ilang mga siyudad. Pagakuniskunison ang bisan kinsa nga mogawas sa siyudad niini. Kay nagkadaghan ang ilang kalapasan. Walay puas ang ilang pagkawalay pagtuo. 7 Nganong pasayloon ko man kining mga tawhana? Gisalikway ako sa inyong mga anak nga lalaki ug naghimo ug mga panumpa sa dili mga dios. Gipakaon nako sila pag-ayo, apan nanapaw sila ug nagpanon ngadto sa mga balay sa mga nagbaligyag dungog. 8 Nahisama sila sa mga kabayo nga nanginit. Nangita sila ug kahabalan. Nagbahihi ang tagsatagsa ka tawo ngadto sa asawa sa iyang silingan. 9 Busa dili ba nako sila silotan—mao kini ang pahayag ni Yahweh— ug dili ba ako manimalos alang sa akong kaugalingon sa nasod nga sama niini? 10 Tungas sa iyang naghagdanhagdan nga parasan ug laglaga. Apan ayaw sila laglaga sa hingpit. Pul-ongi ang ilang mga paras, sanglit wala man naggikan kang Yahweh kadto nga mga paras. 11 Kay ang mga panimalay sa Israel ug sa Juda nagbudhi gayod kanako sa hingpit—mao kini ang pahayag ni Yahweh. 12 Nagsulti sila ug mga bakak mahitungod kang Yahweh ug miingon sila, "Wala siyay buhaton; walay kadaot nga moabot kanato, ug dili kita makakita ug espada o kagutom. 13 Mahimong hangin ang mga propeta, ug wala ang pulong diha kanila, busa tugoti nga matuman diha kanila ang ilang gipanulti." 14 Busa si Yahweh, ang Dios nga labawng makagagahom nagsulti niini, "Tungod kay misulti ka niini, tan-awa, ibutang ko ang akong pulong diha sa imong baba. Sama kini sa kalayo, ug sama sa kahoy kining katawhan! Kay lamyon sila niini. 15 Tan-awa! Magpadala ako ug nasod batok kaninyo nga gikan sa layo, balay sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh—molungtad kini nga nasod, ang karaan nga nasod! Mao kini ang nasod nga wala nimo nasayran ang pinulongan, ni masabtan nimo kung unsa ang ilang giingon. 16 Ang baslayan niini sama sa naabli nga lubnganan. Mga sundalo silang

tanan. 17 Busa mahurot ang inyong inani, ang inyo usab nga mga anak
nga lalaki ug mga anak nga babaye, ug ang inyong pagkaon. Pangkaonon
nila ang inyong mga kahayopan ug mga baka; kaonon nila ang bunga
gikan sa inyong parasan ug bunga sa mga kahoy nga igera. Lumpagon
nila pinaagi sa espada ang inyong lig-on nga mga siyudad nga inyong
gisaligan. 18 Apan bisan pa niadtong mga adlawa—mao kini ang pahayag
ni Yahweh—dili nako buot nga laglagon kamo sa hingpit. 19 Sa dihang
miingon kamo, Israel ug Juda, 'Nganong gibuhat man ni Yahweh nga atong
Dios kining mga butanga dinhi kanato?' unya ikaw, Jeremias, mosulti
ngadto kanila, 'Ingon nga inyong gisalikway si Yahweh ug nag-alagad sa
mga langyaw nga dios diha sa inyong yuta, busa kinahanglan mag-alagad
usab kamo sa mga dumuduong diha sa yuta nga dili inyo. 20 Isugid kini
ngadto sa balay ni Jacob ug tugoti nga madungog kini sa Juda. Pag-ingon,
21 'Pamatia kini, kamong buangbuang nga katawhan nga walay panabot,
nga adunay mga mata apan dili makakita, ug aduna kamoy mga dalunggan
apan dili makadungog. 22 Wala ba kamo nahadlok kanako—mao kini ang
pahayag ni Yahweh—o nangurog sa akong atubangan? Nagbutang ako
ug balas aron mahimong utlanan sa dagat, ang mapadayonon nga sugo
nga dili gayod supakon niini—bisan pa ug motaob ug mohunas ang dagat,
dili gayod kini mosupak. Bisan pa ug modahunog ang mga balod, dili
sila molapas niini. 23 Apan tig-a ang kasingkasing niini nga katawhan.
Hinungdan nga nagmasupilon kini ug nagpalayo. 24 Kay wala sila miingon
sa ilang mga kasingkasing, “Kahadlokan nato si Yahweh nga atong Dios,
nga maoy naghatag ug ulan —ang sayo nga ulan ug ang dugay nga ulan—
sa hustong panahon niini, nagtipig ug tukmang mga semana sa pag-ani
alang kanato. 25 Ang inyong mga kalapasan maoy nagpugong niining
mga butanga nga mahitabo. Ang inyong mga sala maoy nagpahunong sa
maayo nga moabot kaninyo. 26 Kay nakaplagan ang daotan nga kalalakin-
an nga uban sa akong katawhan. Nagbantay sila nga daw sama sa
naghapa nga tawo aron modakop ug mga langgam; nag-andam sila ug
lit-ag sa pagdakop sa katawhan. 27 Sama sa hawla nga napuno sa mga
langgam, napuno usab ug limbong ang ilang mga balay. Busa midako
sila ug nadato. 28 Nanambok sila; nihamis sila ug nahimsog. Gilatas
nila ang tanang bahin sa pagkadaotan. Wala nila labani ang katungod
sa katawhan, o ang katungod sa mga ilo. Nagmauswagon sila bisan wala
sila naghatag ug hustisya ngadto sa nagkinahanglan. 29 Dili ko ba sila
silotan alang niining mga butanga—mao kini ang pahayag ni Yahweh—
ug dili ba ako manimalos alang sa akong kaugalingong nasod nga sama
niini? 30 Midagsang ang kabangis ug ang kalisang diha sa yuta. 31 Nanagna
ang mga propeta ug bakak, ug nagdumala ang mga pari pinaagi sa ilang
kaugalingong gahom. Nahigugma ang akong katawhan niini nga paagi,
apan unsa man ang mahitabo sa kaulahian?”

6

1 Pangita ug katagoan, katawhan ni Benjamin, pinaagi sa pagbiya sa
Jerusalem. Patingoga ang budyong didto sa Tekoa. Iisa ang timailhan
didto sa Bet Hakeram, sanglit mipakita man ang pagkadaotan gikan
sa amihanan; nagpadulong ang dakong kaguliyang. 2 Ang anak nga
babaye sa Zion, nga maanyag ug huyang nga babaye, malaglag gayod.
3 Mangadto kanila ang mga magbalantay sa mga karnero ug ang ilang
mga panon; magtukod sila ug mga tolda palibot batok kaniya; ang matag
usa ka tawo mobantay pinaagi sa iyang kaugalingong kamot. 4 Ihalad

ang inyong mga kaugalingon ngadto sa mga dios alang sa pakiggubat.
Bangon, ug mosulong kita pagkaudto. Dili gayod kini maayo nga mahanaw
ang kahayag, ug motabon ang anino sa kagabhion. 5 Apan, mosulong
gihapon kita panahon sa kagabhion ug gun-obon ang iyang lig-on nga
mga salipdanan." 6 Kay miingon si Yahweh ang labawng makagagahom
niini. Pangputla ang iyang kakahoyan, ug pagtapok ug yuta palibot sa
Jerusalem. Mao kini ang siyudad nga hustong sulongon, tungod kay
napuno kini sa mga pagdaugdaog. 7 Sama sa tubod nga nagpadagayday
ug presko nga tubig, busa naghatag usab ug kadaotan kining siyudara.
Kasamok ug kaguliyang ang nadungog diha kaniya; nagpadayon ang
balatian ug mga samad sa akong atubangan. 8 Dawata ang pagpanton,
Jerusalem, o motalikod ako palayo gikan kanimo ug himoon ko ikaw nga
awaaw, ang yuta nga walay mopuyo."' 9 Miingon si Yahweh nga labawng
makagagahom niini, "Tilukon gayod nila kadtong nahibilin sa Israel sama
sa parasan. Ikab-ot pag-usab ang imong kamot aron pupuon ang mga
ubas gikan sa mga paras. 10 Kinsa man gayod ang akong pahayagan ug
pahimangnoan aron maminaw sila? Tan-awa! Gisampungan nila ang
ilang mga dalunggan; ug wala sila manumbaling! Tan-awa! Miabot ngadto
kanila ang pulong ni Yahweh aron sa pagbadlong kanila, apan dili nila kini
gusto. 11 Busa napuno na ako sa kapungot ni Yahweh. Gikapoy na ako sa
pagdala niini. Miingon siya kanako, "Ibubo kini ngadto sa kabataan nga
anaa sa kadalanan ug diha sa mga pundok sa mga batan-ong lalaki. Kay
dad-on palayo ang matag lalaki uban sa iyang asawa; ug ang matag usa
nga tigulang na kaayo. 12 Ipanghatag ngadto sa uban ang ilang kabalayan,
lakip na ang ilang kaumahan ug mga asawa. Kay sulongon ko ang mga
lumolupyo sa yuta pinaagi sa akong kamot—mao kini ang pahayag ni
Yahweh. 13 Gipahayag ni Yahweh nga ang gikan sa pinakaubos ngadto
sa pinakabantogan, hakog silang tanan sa panalapi. Malimbongon silang
tanan, gikan sa propeta ngadto sa mga pari. 14 Giayo sa diyutay lamang
ang mga samad sa akong katawhan, nga nag-ingon, 'Kalinaw, Kalinaw,'
sa dihang walay kalinaw. 15 Nangaulaw ba sila sa dihang nagbuhat sila
ug mga dulomtanan? Wala gayod sila naulaw; wala sila masayod kung
unsa ang kaulaw! Busa mapukan sila uban sa mga napukan; mahugno
sila sa dihang silotan sila, miingon si Yahweh. 16 Miingon si Yahweh
niini, "Barog diha sa gisang-an sa dalan ug tan-awa; pangutana sa mga
karaan nga agianan. "Asa man kining maayo nga dalan?' Unya pag-adto
niini ug pangita ug dapit nga inyong kapahulayan. Apan miingon ang
katawhan, 'Dili kami moadto.' 17 Nagpili ako alang kaninyo ug tigbantay
aron maminaw sa budyong. Apan miingon sila, 'Dili kami maminaw.'
18 Busa, paminaw, kanasoran! Tan-awa, kamong mga saksi, kung unsa
ang mahitabo kanila. 19 Paminawa, kalibotan! Tan-awa, magdala ako
ug katalagman niini nga katawhan—ang bunga sa ilang hunahuna. Wala
sila manumbaling sa akong pulong o balaod, apan gisalikway hinuon nila
kini." 20 Unsa man ang buot pasabot niining insenso nga miabot kanako
gikan sa Sheba? O kining mga pahumot nga gikan sa halayo nga yuta?
Dili ko madawat ang inyong mga halad nga sinunog, ni ang inyong mga
halad. 21 Busa miingon si Yahweh niini, "Tan-awa, magbutang ako ug
kapandolan batok niini nga katawhan. Mapandol sila niini—ang mga
amahan ug mga anak nga lalaki. Mangamatay usab ang mga lumolupyo ug
ang ilang mga silingan.' 22 Miingon si Yahweh niini, 'Tan-awa, mangabot
ang katawhan nga gikan sa amihanang yuta. Kay moabot ang dakong
nasod nga nanghagit gikan sa lagyong yuta. 23 Magdala silag mga pana

ug mga bangkaw. Mga bangis sila ug walay kaluoy. Ang ilang tingog
ingon sa nagdahunog nga dagat, ug nagsakay sila sa mga kabayo nga
naglaray nga sama sa makig-away nga kalalakin-an, anak nga babaye
sa Zion. 24 “Nadungog namo ang balita mahitungod kanila. Nangaluya
ang among mga kamot sa kaguol. Nag-antos kami sa hilabihang kasakit
sama sa babaye nga manganak. 25 Ayaw pag-adto sa kaumahan, ug ayaw
paglakawlakaw diha sa kadalanan, kay ang mga espada sa kaaway ug ang
kalisang nagpalibot niini. 26 Anak nga babaye sa akong katawhan, pagsul-
ob kamo ug sako ug pagligid diha sa abog sa lubong alang sa bugtong
anak. Pangandam sa hilabihang pagminatay alang sa inyong kaugalingon,
kay moabot sa kalit lang dinhi kanato ang tiglaglag. 27 “Gihimo ko ikaw,
Jeremias, nga maoy magsulay sa akong katawhan sama sa tigsulay sa
puthaw, busa susihon ug sulayan nimo ang ilang mga paagi. 28 Hilabihan
sila ka masinupakon sa tanang katawhan, nga mogawas aron magbalikas
sa uban. Tumbaga ug puthaw silang tanan, nga nagbuhat ug kadaotan.
29 Naghatag ug kusog nga hangin ang hasohasan uban sa kalayo nga maoy
misunog kanila; ug naut-ot ang tingga diha sa kalayo. Mipadayon ang
pagpaputli kanila, apan wala kini pulos, tungod kay wala man nahawa
ang daotan. 30 Pagatawgon sila nga sinalikway nga plata, kay gisalikway
man sila ni Yahweh.”

7

1 Miabot ang pulong nga gikan kang Yahweh ngadto kang Jeremias,
2 “Tindog ngadto sa ganghaan sa balay ni Yahweh ug imantala kini
nga pulong! Pag-ingon, 'Pamatia ang pulong ni Yahweh, kamong tanan
sa Juda, nagsulod kamo niini nga ganghaan aron sa pagsimba kang
Yahweh. 3 Si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel,
miingon niini: “Himoa nga maayo ang inyong mga pamaagi ug mga
binuhatan, ug tugotan ko kamo sa pagpuyo niining dapita. 4 Ayaw isalig
ang inyong kaugalingon ngadto sa malimbongon nga mga pulong ug
moingon, “Templo ni Yahweh! Templo ni Yahweh! Templo ni Yahweh!”
5 Kay kung himoon ninyo nga maayo ang inyong mga pamaagi ug mga
binuhatan; kung ipatuman gayod ninyo ang hustisya taliwala sa tawo ug
sa iyang silingan— 6 kung dili ninyo pahimuslan ang nagpuyo sa yuta,
ang ilo, o ang balo ug dili magpaagas ug dugo sa walay sala niini nga
dapit, ug dili maglakaw sunod sa laing mga dios nga makadaot kaninyo—
7 ipapuyo ko kamo niining dapita, ang yuta nga akong gihatag sa inyong
mga katigulangan gikan kaniadto ug hangtod sa kahangtoran. 8 Tan-
awa! Nagsalig kamo sa malimbongong mga pulong nga dili makatabang
kaninyo. 9 Nangawat ba kamo, nagpatay, ug nakapanapaw? Malimbongon
ba kamong nanumpa ug naghalad ug insenso ngadto kang Baal ug
misunod sa laing mga dios nga wala ninyo nailhi? 10 Ug mianhi ba kamo sa
akong atubangan ug nagbarog niining balaya nga gitawag pinaagi sa akong
ngalan ug moingon, “Naluwas kami,” aron mahimo ninyo kining tanang
mga salawayon? 11 Sa inyong panan-aw, tagoanan ba sa mga tulisan kining
balaya nga nagdala sa akong ngalan? Apan tan-awa, nakita ko kini—
mao kini ang pahayag ni Yahweh.' 12 Busa pag-adto sa akong dapit nga
anaa sa Shilo, diin gitugotan ko nga magpabilin didto ang akong ngalan
sa sinugdanan, ug tan-awa kung unsa ang akong gihimo niini tungod
sa pagkadaotan sa akong katawhan sa Israel. 13 Busa karon, alang sa
kasayoran sa tanan nga inyong gibuhat niining daotan nga bulohaton—
mao kini ang pahayag ni Yahweh—nagsulti ako kaninyo pag-usab sa matag

panahon, apan wala kamo maminaw. Gipatawag ko kamo, apan wala
kamo mitubag. 14 Busa, kung unsa ang akong gibuhat sa Shilo, buhaton ko
usab niini nga balay nga gitawag pinaagi sa akong ngalan, ang balay nga
inyong gisaligan, kini nga dapit nga akong gihatag kaninyo ug sa inyong
mga katigulangan. 15 Kay ipadala ko kamo palayo sa akong atubangan
ingon nga gipadala ko palayo ang tanan ninyong mga igsoon nga lalaki,
ang tanan nga mga kaliwat ni Efraim.' 16 Ug alang kanimo, Jeremias, ayaw
pag-ampo alang niini nga katawhan, ug ayaw pagpatugbaw sa kasubo
sa paghilak o mag-ampo alang kanila, ug ayaw paghangyo kanako, kay
dili ako maminaw kanimo. 17 Wala ka ba nakakita kung unsa ang ilang
gipangbuhat diha sa siyudad sa Juda ug diha sa kadalanan sa Jerusalem?
18 Nagtapok ug kahoy ang kabataan ug naghaling ug kalayo ang mga
amahan! Nagmasa ug harina ang kababayen-an aron himoon nga tinapay
alang sa rayna sa kalangitan ug nagbubo ug mga halad nga mainom alang
sa ilang mga dios aron sa paghagit nila kanako. 19 Tinuod ba gayod
nga naghagit sila kanako? —mao kini ang pahayag ni Yahweh—dili ba
ang ilang kaugalingon maoy ilang gihagit, aron nga ang kaulaw maanaa
kanila? 20 Busa miingon ang Ginoo nga si Yahweh niini, 'Tan-awa, ang
akong kasuko ug kaligutgot igabubo niining dapita, diha sa tawo ug sa
mananap, diha sa kahoy sa kaumahan ug bunga diha sa yuta. Mosilaob
kini ug dili gayod mapalong.' 21 Si Yahweh nga labawng makagagahom,
ang Dios sa Israel miingon niini, 'Idugang ang inyong mga halad nga
sinunog ngadto sa inyong mga halad ug ang unod gikan niini. 22 Kay
sa dihang gipadala ko ang inyong mga katigulangan pagawas sa yuta
sa Ehipto, wala ako nagkinahanglan ug bisan unsang butang nga gikan
kanila. Wala ako naghatag ug sugo ngadto kanila mahitungod sa mga
matang sa mga halad nga sinunog ug mga halad. 23 Naghatag lamang
ako kanila niini nga sugo, “Paminaw sa akong tingog, ug mahimo ninyo
akong Dios, ug kamo mahimong akong katawhan. Busa lakaw sa tanan
nga mga dalan nga gisugo ko kaninyo, aron nga mahimo kining maayo
alang kaninyo.” 24 Apan wala sila naminaw o naghatag ug pagtagad.
Nagkinabuhi sila pinaagi sa ilang masinupakon nga laraw sa daotan nila
nga mga kasingkasing, busa mibalik sila, ug wala mipadayon. 25 Sukad sa
adlaw nga migawas ang inyong mga katigulangan gikan sa yuta sa Ehipto
hangtod karong adlawa, gipadala ko ang matag usa sa akong mga sulugoon
ug akong mga propeta diha kaninyo. Nagpadayon ako sa pagpadala kanila.
26 Apan wala sila naminaw kanako. Wala sila manumbaling. Hinuon,
nagpagahi sila sa ilang mga liog. Labaw pa ang ilang pagkadaotan kaysa
ilang mga katigulangan.' 27 Busa imantala kining tanan nga mga pulong
ngadto kanila apan dili sila maminaw kanimo. Imantala kining mga
butanga ngadto kanila, apan dili sila motubag kanimo. 28 Isulti ngadto
kanila, 'Mao kini ang nasod nga wala maminaw sa tingog ni Yahweh
nga Dios niini ug wala midawat sa pagpanton. Nalaglag ug naputol
ang kamatuoran gikan sa ilang mga baba.' 29 Tupihi ang inyong mga
buhok ug upawi ang inyong kaugalingon. Ug ilabay ang inyong buhok.
Pag-awit ug mga awit sa patay duol sa hawan nga mga dapit. Kay
gisalikway ug gibiyaan ni Yahweh kini nga kaliwatan tungod sa iyang
kasuko. 30 Kay nakabuhat ug daotan ang mga anak nga lalaki ni Juda sa
akong panan-aw—mao kini ang pahayag ni Yahweh—gipahimutang nila
ang dulomtanan nga mga butang diha sa balay nga gitawag pinaagi sa
akong ngalan aron pasipad-an kini. 31 Unya gitukod nila ang taas nga
dapit sa Tofet nga anaa sa Walog sa Ben Hinom. Gihimo nila kini aron

sunogon ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye diha sa kalayo—usa ka
butang nga wala nako gimando, ni misulod sa akong hunahuna. 32 Busa
tan-awa, moabot na ang mga adlaw—mao kini ang pahayag ni Yahweh—
sa diha nga dili na kini tawgon nga Tofet o Walog sa Ben Hinom. Mahimo
na kini nga Walog sa Ihawanan; maglubong sila ug mga patay nga lawas sa
Tofet hangtod nga wala nay mahibilin nga lawak. 33 Mahimong pagkaon
alang sa mga langgam sa kawanangan ug sa mga mananap sa yuta ang
mga patay nga lawas niini nga katawhan, ug wala nay bisan usa nga
makapalisang kanila. 34 Tapuson ko ang tingog sa paghudyaka ug ang
tingog sa kalipay, ang tingog sa pamanhonon ug ang tingog sa pangasaw-
onon diha sa mga siyudad sa Juda ug sa mga kadalanan sa Jerusalem, kay
mahimong awaaw ang yuta.

8

1 Nianang panahona—kini ang gipahayag ni Yahweh—kuhaon nila gikan
sa mga lubnganan ang mga bukog sa mga hari sa Juda ug sa mga opisyal
niini, ang mga bukog sa mga pari ug sa mga propeta, ug ang mga bukog
sa mga lumolupyo sa Jerusalem. 2 Unya katagon nila kini ilalom sa
kahayag sa adlaw ug bulan ug sa tanang mga bituon sa kalangitan; gisunod
ug gialagaran nila kini nga mga butang sa kalangitan, nga gisundan
nila ug gipangita, ug gisimba nila. Dili na tigomon ang mga bukog
o ilubong pag-usab. Mahisama kini sa hugaw sa mga hayop ibabaw
sa yuta. 3 Sa matag nahibiling dapit diin giabog ko sila, mas pilion
nila ang kamatayon kaysa kinabuhi alang sa ilang mga kaugalingon,
kadtong tanan nga nahibilin gikan niining daotan nga nasod—kini ang
gipahayag ni Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel. 4 Busa
sultihi sila, miingon si Yahweh niini: Dili ba mobangon si bisan kinsa
nga matumba? Dili ba mosulay sa pagbalik si bisan kinsa nga nawala?
5 Nganong kini nga katawhan, sa Jerusalem, nagpadayon sa pagkawalay
pagtuo? Nagpabilin sila sa pagkamabudhion ug nagdumili sa paghinulsol.
6 Nagpatalinghog ug naminaw ako, apan wala sila nagsulti ug matarong;
walay usa nga nagbasol sa iyang pagkadotan, walay usa nga miingon,
“Unsa man ang akong nabuhat?” Silang tanan mipadayon sa ilang
gitinguha, sama sa laki nga kabayo nga nagdali padulong sa gubat. 7 Bisan
pa ang tolabong sa langit nasayod sa hustong mga panahon; ug ang mga
salampati, mga sayaw, ug mga lapay. Moadto sila sa mga dapit nga ilang
padulngan sa hustong panahon, apan wala masayod ang akong katawhan
sa mga sugo ni Yahweh. 8 Unsaon ninyo pag-ingon, nga “Maalamon
kami, kay ang balaod ni Yahweh anaa kanato”? Sa pagkatinuod, tan-
awa! Ang malimbongong pangsulat sa mga escriba nagbuhat ug bakak.
9 Maulaw ang maalamong mga tawo. Mahadlok ug malit-ag sila. Tan-
awa! Gisalikway nila ang pulong ni Yahweh, busa unsa may kapuslanan
sa ilang kaalam? 10 Busa ihatag ko sa uban ang ilang mga asawa, ug
ang ilang kaumahan ngadto sa mopanag-iya niini, tungod kay gikan sa
yano ngadto sa pinakamahinungdanon, hakog silang tanan alang sa dili
matinud-anon nga katuyoan! Gikan sa propeta ngadto sa pari, nagbuhat
silang tanan ug bakak. 11 Giayo nila ang mga samad sa akong katawhan,
sa pag-ingon “Kalinaw, Kalinaw” bisan walay kalinaw. 12 Naulaw ba sila
sa dihang nagbuhat sila ug mga dulomtanan? Wala man gani sila naulaw!
Busa mangapukan sila uban niadtong nangapukan; miingon si Yahweh,
mapukan sila sa dihang silotan na sila. 13 Papahawaon ko gayod sila sa
hingpit—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—wala na unyay mga ubas

sa paras, ni mga bunga sa mga kahoy nga igera. Kay malaya ang dahon,
ug mangahanaw lamang ang gihatag ko kanila. 14 Nganong nanglingkod
man kita dinhi? magtigom kita; mangadto kita sa pinarilang mga siyudad,
ug mangahilom kita didto sa kamatayon. Kay pahilomon kita ni Yahweh
nga atong Dios. Paimnon niya kita ug hilo, tungod kay nakasala man kita
batok kaniya. 15 Naghandom kita ug kalinaw, apan wala gayoy maayo.
Naghandom kita ug panahon sa pagkaayo, apan tan-awa, adunay kalisang.
16 Ang kinusmo sa iyang mga lalaking kabayo nadungog gikan sa Dan.
Nauyog ang tibuok kalibotan sa dinahunog sa pagbahihi sa iyang kusgang
mga kabayo. Kay moabot sila ug molamoy sa yuta ug sa kabtangan niini,
ang siyudad ug sa nagpuyo niini. 17 Kay tan-awa, magpadala ako ug mga
bitin sa inyong taliwala, mga malala nga bitin nga dili ninyo maorasyonan.
Paakon nila kamo—kini ang gipahayag ni Yahweh."' 18 Walay kataposan
ang akong kasubo, ug nasakitan ang akong kasingkasing. 19 Tan-awa! Ang
pagtuaw sa anak nga babaye sa akong katawhan gikan sa layong yuta!
Wala ba si Yahweh sa Zion? O wala ba ang iyang hari? Nganong gipasuko
man nila ako pinaagi sa ilang kinulit nga mga larawan ug walay bili
nga langyaw nga mga diosdios? 20 Milabay na ang ting-ani ug nahuman
na ang ting-init. Apan wala pa kita naluwas. 21 Nasakitan ako tungod
kay nasakitan ang anak nga babaye sa akong katawhan. Nasubo ako
sa makalilisang nga mga butang nga nahitabo kaniya; nadismaya ako.
22 Wala bay tambal sa Gilead? Wala bay mananambal didto? Nganong
wala man naayo ang anak nga babaye sa akong katawhan?

9

1 Kung makahatag pa lamang unta ug tubig ang akong ulo ug mahimong
tuboran sa mga luha ang akong mga mata! Kay gitinguha ko ang paghilak
adlaw ug gabii alang niadtong gipamatay nga anak nga babaye sa akong
katawhan. 2 Kung aduna pa untay tawo nga makahatag kanako ug usa
ka dapit aron kapuy-an alang sa mga magpapanaw sa kamingawan, diin
moadto ako aron biyaan ang akong katawhan. Kung mabiyaan ko lamang
sila, tungod kay mga mananapaw silang tanan, usa ka pundok sa mga
mabudhion! 3 Mipahayag si Yahweh, "Gibawog nila ang mga pana nga
mga bakak nga anaa sa ilang mga dila, apan dili kini tungod sa bisan
unsa nga pagkamatinud-anon nga anaa kanila nga nakahimo kanilang
kusgan ibabaw sa kalibotan. Nagpadayon sila sa pagkadaotan. Wala
sila makaila kanako." 4 Ang matag-usa kaninyo, magbantay batok sa
inyong silingan ug ayaw pagsalig kang bisan kinsa ninyo nga igsoong
lalaki. Kay malimbongon gayod ang matag igsoong lalaki, ug ang
matag silingan naglakaw sa pagkamabutangbutangon. 5 Ang matag
tawo magbiaybiay sa iyang silingan ug wala magsulti sa kamatuoran.
Nagtudlo ug malimbongong mga butang ang ilang mga dila. Naghago
sila sa pagbuhat ug daotan. 6 Ang imong puloy-anan anaa taliwala sa
limbong; pinaagi sa ilang limbong nagdumili sila sa pag-ila kanako—
kini ang gipahayag ni Yahweh." 7 Miingon si Yahweh nga pangulo sa
kasundalohang anghel niini, "Tan-awa, tunawon ko sila ug sulayan, kay
unsa paman ang akong mabuhat, tungod sa nabuhat sa akong katawhan?
8 Daw hait nga mga udyong ang ilang mga dila; nagsulti sila sa dili
matinud-anong mga butang. Nagmantala sila ug kalinaw sa ilang mga
baba ngadto sa ilang mga silingan, apan namakak sila sulod sa ilang mga
kasingkasing ngadto kanila. 9 Dili ko ba gayod sila silotan tungod niini
nga mga butang—kini ang gipahayag ni Yahweh— ug dili ko ba gayod

mismo panimaslan ang nasod nga sama niini? 10 Moawit ako ug usa
ka awit sa pagbangotan ug pagtuaw alang sa kabukiran, ug pagaawiton
ang awit alang sa patay sa kasagbotan. Kay gisunog sila aron walay
bisan usa nga makalatas kanila. Dili sila makadungog sa tingog sa mga
baka. Mikalagiw ang tanang kalanggaman sa kawanangan ug kahayopan.
11 Busa himoon ko ang Jerusalem nga mga tapok sa mga nagun-ob, usa
ka tagoanan sa mga ihalas nga mga iro. Himoon ko nga magun-ob ang
mga siyudad sa Juda ang mga dapit nga walay mga lumolupyo. 12 Kinsa
man gayod ang maalamon nga tawo ang makasabot niini? Alang kang
kinsa man nagsulti si Yahweh, ug gipahayag niya kini? Nganong namatay
man ug nagun-ob ang yuta sama sa kamingawan nga walay makalatas?
13 Miingon si Yahweh, "Tungod kay gisalikway nila ang akong balaod
nga akong gihimo sa ilang atubangan, kay wala sila naminaw sa akong
tingog o nagsubay pinaagi niini. 14 Tungod kay nagsubay sila pinaagi
sa ilang tig-a nga mga kasingkasing ug nagsunod sa mga Baal sumala sa
gitudlo sa ilang mga amahan nga ilang buhaton. 15 Busa miingon niini
si Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel, ang Dios sa Israel, 'Tan-
awa, pakan-on ko kining katawhan ug panyawan ug paimnon ug makahilo
nga tubig. 16 Unya patibulaagon ko sila taliwala sa mga nasod nga wala nila
nasayran, sila ni ang ilang mga katigulangan. Padad-an ko sila ug espada
hangtod nga malaglag ko gayod sila sa hingpit."' 17 Miingon si Yahweh nga
pangulo sa kasundalohang anghel niini, "Hunahunaa kini: Ipatawag ang
mga mag-aawit alang sa patay; paanhia sila. Ipadala ang mga babaye nga
hanas sa pagbangotan; paanhia sila. 18 Padalia sila ug paawita sa awit sa
pagbangotan alang kanato, aron modagayday ang mga luha sa atong mga
mata ug ang tubig sa atong mga pilok. 19 Kay nadungog ang pagtuaw didto
sa Zion, 'Kung unsa kita kaalaot. Naulawan kita pag-ayo, kay gibiyaan
nato ang yuta sukad gigun-ob nila ang atong mga balay.' 20 Busa kamong
mga babaye, paminawa ang pulong ni Yahweh; patalinghogi ang mga
mensahe nga mogikan sa iyang baba. Unya tudloi ang inyong anak nga
mga babaye ug awit sa pagbangotan, ug ang matag silingan nga babaye
ug awit alang sa patay. 21 Kay miabot ang kamatayon agi sa atong mga
bintana; miadto kini sa atong mga palasyo. Mipatay kini sa mga bata
nga anaa sa gawas, ug sa batan-ong mga lalaki nga anaa sa mga plasa
sa siyudad. 22 Gipahayag kini, 'Kini ang gipahayag ni Yahweh—ang mga
patayng lawas sa mga tawo mangatagak sama sa mga hugaw sa hayop
nga anaa sa kaumahan, ug sama sa mga uhay human sa mga mag-aani,
ug wala nay motigom niini."' 23 Miingon si Yahweh niini, "Ayaw tugoti nga
magpasigarbo ang maalamong tawo sa iyang kaalam, o ang maggugubat
sa iyang kusog. Ayaw tugoti nga magpasigarbo ang adunahan sa iyang
mga bahandi. 24 Kay kung magpasigarbo ang tawo sa bisan unsa, tugoti
nga anaa kini, nga aduna siyay pagsabot ug nakaila kanako. Kay ako si
Yahweh, nga nagbuhat uban sa maunongong kasabotan, pagkamaangayon
ug pagkamatarong ibabaw sa kalibotan. Kay mao kini ang makapahimuot
kanako—kini ang gipahayag ni Yahweh." 25 Tan-awa, moabot ang mga
adlaw—kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang silotan ko ang tanan
nga tinuli sa ilang lawas lamang. 26 Silotan ko ang Ehipto ug Juda, ang
Edom, ang katawhan sa Amon, ang Moab, ug ang tanang katawhan nga
nagpagupit ug mubo kaayo. Kay dili mga tinuli kining mga nasora, ug ang
tanang balay sa Israel adunay dili tinuli nga kasingkasing."

10

1 “Paminawa ang pulong ni Yahweh nga gipahibalo kaninyo, balay sa
Israel. 2 Miingon si Yahweh niini, 'Ayaw pagtuon sa mga pamaagi sa
mga nasod, ug ayaw kadismaya pinaagi sa mga timailhan nga anaa sa
kalangitan, kay nakuyawan ang kanasoran pinaagi niini. 3 Kay walay
pulos ang relihiyoso nga tulomanon niining mga tawhana. Namutol sila
ug kahoy diha sa lasang, ug ang magkukulit nagkulit sa kahoy. 4 Unya
dayandayanan nila kini ug plata ug bulawan. Gipalig-on nila kini pinaagi
sa martilyo ug mga lansang aron dili kini matumba. 5 Ang gibuhat sa ilang
mga kamot sama sa mga tawo-tawo nga anaa sa uma sa pipino, tungod kay
dili usab sila makasulti, ug pagaalsahon sila kay dili man sila makalakaw.
Ayaw kahadlok kanila, kay dili man sila modala ug daotan, ni makahimo sa
bisan unsang maayo.”' 6 Walay usa nga sama kanimo, Yahweh. Bantogan
ka, ug bantogan sa gahom ang imong ngalan. 7 Kinsa may dili mahadlok
kanimo, hari sa kanasoran? Kay mao kini ang angay kanimo, kay walay
sama kanimo taliwala sa mga maalamong tawo sa kanasoran o sa tanan
nilang mga harianong gingharian. 8 Managsama silang tanan, tampalasan
sila ug buangbuang, mga tinun-an sa mga diosdios nga walay pulos apan
kahoy lamang. 9 Nagdala sila ug dinukdok nga plata nga gikan sa Tarshis,
ug bulawan nga gikan sa Ufaz nga hinimo sa mga hanas nga magkukulit,
ang mga kamot sa mga tigpanindot. Asul ug tapul nga tila ang ilang
mga bisti. Gibuhat kining tanan nga mga butang sa hanas nilang mga
tawo. 10 Apan si Yahweh ang tinuod nga Dios. Siya ang buhi nga Dios
ug walay kataposang hari. Matay-og ang kalibotan sa iyang kasuko, ug
dili makasugakod ang kanasoran sa iyang kasuko. 11 Sultihan mo sila
sama niini, “Ang mga dios nga wala nagbuhat sa kalangitan ug kalibotan
mahanaw gikan sa yuta ug sa ilalom niining kalangitan.” 12 Apan siya
ang nagbuhat sa kalibotan pinaagi sa iyang gahom, ug gitukod niya ang
kalibotan pinaagi sa iyang kaalam, ug pinaagi sa iyang kahibalo gibuklad
niya ang kalangitan. 13 Makapadahunog ang iyang tingog sa katubigan
diha sa kalangitan, ug gipaalisngaw niya ang mga gabon gikan sa yuta.
Nagpakilat siya alang sa ulan ug nagpadala ug hangin gikan sa iyang balay
nga tipiganan. 14 Nahimong walay alamag ug walay kahibalo ang matag
tawo. Pakaulawan ang matag trabahante sa puthaw pinaagi sa iyang mga
diosdios. Kay malimbongon ang iyang binuhat nga mga larawan; wala kini
kinabuhi. 15 Wala silay pulos, ang buhat sa mga mabiaybiayon; malaglag
sila panahon nga silotan na sila. 16 Apan ang Dios, ang bahin ni Jacob,
dili sama niini, kay siya ang tighulma sa tanang mga butang. Ang Israel
ang tribo sa iyang panulondon; si Yahweh nga pangulo sa kasundalohang
anghel ang iyang ngalan. 17 Tigoma ang inyong binugkos ug biya sa yuta,
kamong katawhan nga nagpuyo ilalom sa pagsulong. 18 Kay miingon si
Yahweh niini, “Tan-awa, isalikway ko ang mga lumolupyo sa yuta niini
nga panahon. Sakiton ko sila, ug bation nila kini.” 19 Alaot ako! Tungod
sa nangabali kong kabukogan, nagnana ang akong samad. Busa miingon
ako, “Sa pagkatinuod kasakit kini, apan kinahanglan antoson ko kini.”
20 Nabungkag ang akong tolda, ug naputol ang tanan nga mga pisi niini.
Gikuha nila ang akong mga anak gikan kanako, busa wala na gayod sila.
Wala nay bisan kinsa nga motukod sa akong tolda o sa pagtaod sa mga
tabil sa akong tolda. 21 Kay hungog ang mga magbalantay sa karnero ug
wala sila nangita kang Yahweh; busa wala sila miuswag, ug nagkatibulaag
ang tanan nilang kahayopan. 22 Miabot ang balita, “Tan-awa! Moabot na
kini, moabot ang hilabihang linog nga gikan sa yuta sa amihanan aron

sa pagguba sa mga siyudad sa Juda ug mahimong mga tagoanan alang sa
ihalas nga mga iro.” 23 Nasayod ako, Yahweh, nga ang dalan sa tawo wala
naggikan sa iyang kaugalingon. Walay tawo nga molakaw nga makagiya
sa iyang kaugalingong mga lakang. 24 Badlonga ako, Yahweh, uban sa
katarong, dili sa imong kasuko o laglagon mo ako. 25 Ibubo ang imong
hilabihan nga kasuko ngadto sa mga nasod nga wala makaila kanimo ug
ngadto sa mga pamilya nga wala nagsangpit sa imong ngalan. Kay gitukob
nila ug gilamoy si Jacob aron sa paglaglag kaniya sa hingpit ug gigun-ob
ang iyang puloy-anan.

11

1 Miabot kang Jeremias ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
2 “Paminaw sa mga pulong niining maong kasabotan, ug isangyaw kini sa
matag lalaki didto sa Juda ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem. 3 Sultihi sila,
'si Yahweh, nga Dios sa Israel nagsulti niini: Tinunglo ang si bisan kinsa
nga dili maminaw sa mga pulong niining maong kasabotan. 4 Mao kini ang
kasabotan nga akong gisugo sa inyong mga katigulangan nga hinumdoman
nila ang adlaw sa akong pagdala kanila pagawas sa Ehipto, gikan sa hudno
nga tunawanan ug puthaw. Miingon ako, “Paminaw sa akong tingog
ug buhata kining tanang butang sumala sa akong gisugo kaninyo, kay
mahimo kamo nga akong katawhan ug mahimo ako nga inyong Dios.”
5 Tumana ako aron nga mapamatud-an ko ang panumpa nga akong gisaad
sa inyong mga katigulangan, ang panumpa nga ihatag ko kanila ang
yuta diin nagadagayday ang gatas ug dugos, nga mao ang inyong gipuy-
an karon.”' Unya ako, si Jeremias, mitubag ug miingon, “Oo, Yahweh!”
6 Miingon si Yahweh kanako, “Isangyaw kining tanang butang diha sa mga
siyudad sa Juda ug diha sa mga kadalanan sa Jerusalem. Isulti, 'Paminaw
sa mga pulong niining maong kasabotan ug tumana kini. 7 Tungod kay
nagahatag ako ug maligdong nga mga sugo sa inyong mga katigulangan
gikan sa adlaw sa akong pagdala kanila pagawas sa yuta sa Ehipto hangtod
niining higayona, mapinadayonon ako nga nagpasidaan kanila ug naga-
ingon, “Paminaw sa akong tingog.”' 8 Apan wala sila maminaw o mihatag
ug pagtagad. Naglakaw ang matag tawo diha sa pagkamasinupakon sa
iyang daotang kasingkasing. Busa gidala ko ang tanang tunglo niining
kasabotan nga akong gimando nga moabot batok kanila. Apan wala
gihapon nagtuman ang katawhan.” 9 Pagkahuman miingon si Yahweh
kanako, “Adunay pagpakig-abin nga nahibaloan taliwala sa kalalakin-
an sa Juda ug sa mga lumolupyo sa Jerusalem. 10 Mibalik sila sa mga
kasaypanan sa ilang nahiunang mga katigulangan, nga nagdumili sa
pagpaminaw sa akong pulong, ug hinuon milakaw sila ug misunod sa laing
mga dios aron sa pagsimba kanila. Gilapas sa panimalay sa Israel ug sa
panimalay sa Juda ang akong kasabotan nga akong gibuhat uban sa ilang
mga katigulangan. 11 Busa misulti si Yahweh niini, 'Tan-awa, hapit ko na
ipahamtang ngadto kanila ang katalagman, ang katalagman nga dili nila
maikyasan. Unya magtawag sila kanako, apan dili ako maminaw kanila.
12 Moadto ug magtawag ang mga siyudad sa Juda ug ang mga lumolupyo
sa Jerusalem ngadto sa mga dios nga ilang gihatagan ug mga halad, apan
dili gayod nila sila luwason sa panahon sa katalagman. 13 Tungod kay
ikaw Juda, midaghan pag-ayo ang imong mga dios sama sa gidaghanon
sa imong mga siyudad. Gihimo nimo ang daghang makauulaw nga mga
halaran sa Jerusalem, mga halaran sa insenso alang kang Baal, sumala
sa gidaghanon sa iyang kadalanan. 14 Busa ikaw mismo, Jeremias, dili

angay nga mag-ampo alang niining mga tawhana. Dili ka angay nga magbakho o mag-ampo alang kanila. Tungod kay dili ako maminaw sa dihang magpakitabang sila kanako diha sa ilang katalagman. 15 Ngano nga ang akong hinigugma, ang usa nga adunay hilabihan kadaghan ang daotang tinguha, diha sa akong balay? Dili makatabang kaninyo ang karne sa inyong mga halad. Nagmaya kamo tungod sa inyong daotang mga binuhatan. 16 Gitawag kamo ni Yahweh kaniadto nga dahonon nga kahoyng olibo, maanindot uban sa bunga niini. Apan sunogon niya kini nga molanog sama sa dahunog sa bagyo; mangabali ang mga sanga niini. 17 Kay si Yahweh nga labawng makagagahom, ang usa nga mipahiluna kaninyo, nagsugo ug katalagman batok kaninyo tungod sa daotang mga binuhatan nga gihimo sa panimalay sa Israel ug sa panimalay sa Juda—gipasuko nila ako pinaagi sa paghatag ug mga halad kang Baal."' 18 Gitugot ni Yahweh nga mahibaloan ko kining mga butanga, busa nahibaloan ko sila. Ikaw, Yahweh, ang naghimo nga makita ko ang ilang mga binuhatan. 19 Sama ako sa malumo nga karnero nga gigiyahan padulong ngadto sa ihawanan. Wala ako masayod nga naglaraw sila batok kanako, "Daoton ta ang kahoy uban sa bunga niini! Wagtangon ta siya gikan sa yuta sa mga buhi aron nga dili na gayod mahinumdoman ang iyang ngalan." 20 Apan si Yahweh nga labawng makagagahom mao ang matarong nga maghuhukom nga magsusi sa kasingkasing ug sa hunahuna. Mosaksi ako sa imong panimalos batok kanila, tungod kay gipadangat ko diha kanimo ang akong sumbong. 21 Busa gisulti kini ni Yahweh mahitungod sa mga tawo sa Anatot nga nagtinguha sa akong kinabuhi, "Miingon sila, 'Dili ka angay nga managna sa ngalan ni Yahweh, kondili mamatay ka pinaagi sa among mga kamot. 22 Busa misulti niini si Yahweh nga labawng makagagahom, 'Tan-awa, hapit ko na sila silotan. Mangamatay pinaagi sa espada ang ilang kusgan nga mga batan-ong kalalakin-an. Mangamatay pinaagi sa kagutom ang ilang mga anak nga lalaki ug babaye. 23 Walay mahibilin kanila, tungod kay magdala ako ug katalagman batok sa katawhan sa Anatot, tuig sa pagsilot kanila."'

12

1 Matarong ka, Yahweh, sa dihang magdala ako ug panagbingkil diha kanimo. Angay ko gayod ikaw nga sultihan sa hinungdan sa akong pagmulo: Nganong molampos man ang pamaagi sa mga daotan? Malamposon ang tanang walay pagtuo nga mga tawo. 2 Gitanom mo sila ug nakagamot. Nagpadayon sila sa pagpamunga. Duol ka sa ilang mga baba, apan halayo sa ilang mga kasingkasing. 3 Apan ikaw, Yahweh, nakaila kanako. Nakita mo ako ug gisulayan nimo ang akong kasingkasing diha kanimo. Kuhaa sila sama sa karnero paingon ngadto sa ihawanan, ug ilain sila alang sa adlaw sa pag-ihaw! 4 Hangtod kanus-a nga magpadayon sa pagka-uga ang yuta, ug malawos ang mga tanom sa matag uma tungod sa pagkadaotan sa mga lumolupyo niini? Gipanguha ang mga mananap ug ang langgam. Sa pagkatinuod, ang katawhan nagsulti, "Wala masayod ang Dios kung unsa ang mahitabo kanato." 5 Miingon si Yahweh, "sa pagkatinuod, kung ikaw, Jeremias, modagan uban sa mga magbaktas nga mga sundalo ug pakapoyon ka nila, unsaon man nimo pagpakiglumba batok sa mga kabayo? Kung mahulog ka didto sa luwas nga kabukiran, unsa man ang mahitabo kanimo didto sa kabagnotan kilid sa Jordan? 6 Kay bisan ang imong mga igsoong lalaki ug ang pamilya sa imong amahan nagluib kanimo ug makusganon nga naghingilin kanimo. Ayaw

pagsalig kanila, bisan pa ug mosulti sila kanimo ug nindot nga mga butang.
7 Gibiyaan ko ang akong balay; gitalikdan ko ang akong panulondon.
Gihatag ko ang akong kaugalingong hinigugma nga katawhan ngadto sa
mga kamot sa ilang mga kaaway. 8 Nahisama ang akong panulondon
sa liyon nga anaa sa kabagnotan; giandam niya ang iyang kaugalingon
batok kanako uban sa iyang kaugalingong tingog, busa nasilag ako kaniya.
9 Wala ba mahimo nga puntikpuntik nga langgam ang akong gipanag-iya,
nga ang ubang mga langgam nga mangdadagit miadto ug milibot batok
kaniya? Lakaw ug tigoma ang tanang ihalas nga mga mananap ug dad-a
sila aron kan-on siya. 10 Giguba sa daghang mga magbalantay sa karnero
ang akong parasan. Gitunobtunoban nila ang tibuok bahin sa akong
yuta; gihimo nila nga kamingawan ug biniyaan ang akong maanindot nga
dapit. 11 Gihimo nila siya nga biniyaan. Nagbangotan ako alang kaniya;
biniyaan siya. Ang tanang yuta nahimong biniyaan, kay wala nay bisan
usa nga naghunahuna niini diha sa iyang kasingkasing. 12 Miabot ang mga
tigguba batok sa tanang haw-ang nga mga dapit diha sa kamingawan, kay
nagatukob ang espada ni Yahweh gikan sa kataposan sa yuta ngadto sa
lain. Wala nay luwas nga dapit diha sa yuta alang sa bisan unsang buhing
binuhat. 13 Nagpugas sila ug trigo apan miani sila ug mga sampinit. Naluya
sila gikan sa pagtrabaho apan walay naani. Busa angay kamong maulaw
sa inyong naani tungod sa kasuko ni Yahweh.” 14 Gisulti kini ni Yahweh
batok sa tanan nako nga mga silingan, ang mga daotan nga midagmal
sa gipanag-iya sa akong katawhang Israel nga ilang napanunod gikan
kanako, “Tan-awa, ako ang moibot kanila gikan sa ilang kaugalingong
yuta, ug birahon ko pataas ang panimalay ni Juda gikan sa ilang taliwala.
15 Unya human sa akong pag-ibot niadtong maong mga nasod, mahitabo
nga maluoy ako kanila ug dad-on ko sila pagbalik; Ibalik ko sila—ang
matag usa ka tawo ngadto sa iyang napanunod ug sa iyang yuta. 16 Moabot
ang higayon nga kung kadtong mga nasod maampingon nga makakat-on
sa mga pamaagi sa akong katawhan, sa pagpanumpa pinaagi sa akong
ngalan "Ingon nga buhi si Yahweh' ingon nga gitudloan nila ang akong
katawhan nga manumpa pinaagi kang Baal, unya mapahimutang sila diha
taliwala sa akong katawhan. 17 Apan si bisan kinsa nga dili maminaw,
wagtangon ko kanang maong nasod. Mawagtang gayod kini ug malaglag—
mao kini ang gisulti ni Yahweh.”

13

1 Misulti si Yahweh kanako niini, “Lakaw ug pagpalit ug lino nga bahag
ug isul-ob kini libot sa imong hawak, apan ayaw una kini ibutang sa tubig.”
2 Busa mipalit ako ug bahag sumala sa pahimangno ni Yahweh, ug gisul-
ob ko kini libot sa akong hawak. 3 Unya miabot kanako ang pulong ni
Yahweh sa ikaduhang higayon, nga nag-ingon, 4 “Kuhaa ang bahag nga
imong gipalit nga anaa libot sa imong hawak, lakaw ug panaw ngadto sa
Eufrates. Tagoi kini didto sa lungag sa bato.” 5 Busa miadto ako ug gitagoan
kini didto sa Eufrates sumala sa gisugo ni Yahweh kanako. 6 Human sa
daghang mga adlaw, miingon si Yahweh kanako, “Barog ug balik ngadto
sa Eufrates. Kuhaa gikan didto ang bahag nga akong gipatagoan kanimo.”
7 Busa mibalik ako sa Eufrates ug gikalot ang bahag nga akong gitagoan.
Apan tan-awa! Nadaot na ang bahag; dili na kini mapuslan. 8 Unya miabot
kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 9 “Miingon si Yahweh niini:
Sa samang paagi gub-on ko ang hilabihan nga pagkagarboso sa Juda ug sa
Jerusalem. 10 Kining daotan nga katawhan nga nagdumili sa pagpaminaw

sa akong pulong, nga naglakaw sa kagahi sa ilang kasingkasing, nga miadto
sa laing mga dios sa pagsimba ug sa pagyukbo kanila—mahisama sila
niining bahag nga dili na mapuslan. 11 Tungod kay ingon nga ang bahag
motapot sa dapidapi sa usa ka tawo, gihimo ko usab ang tanang panimalay
sa Israel ug ang tanang panimalay sa Juda nga motapot kanako—mao
kini ang gisulti ni Yahweh—nga mahimong akong katawhan, sa pagdala
kanako ug kabantog, pagdayeg, ug dungog. Apan dili sila maminaw
kanako. 12 Busa angay nimo kining isulti nga pulong ngadto kanila, 'si
Yahweh, ang Dios sa Israel, nag-ingon niini: Ang matag sudlanan mapuno
ug bino.' Moingon sila kanimo, 'Wala ba gayod kita mahibalo nga ang
matag sudlanan mapuno ug bino?' 13 Busa sultihi sila, 'Miingon si Yahweh
niini: Tan-awa, pun-on ko na sa pagkahubog ang matag lumolupyo niining
yutaa, ang mga hari nga naglingkod sa trono ni David, ang mga pari, ang
mga propeta, ug ang tanang lumulopyo sa Jerusalem. 14 Unya dugmokon
ko ang matag lalaki batok sa uban, ang mga amahan ug ang mga anak—
mao kini ang gisulti ni Yahweh—Dili ko sila kaluy-an, ug dili ko sila
paikyason gikan sa katalagman.'" 15 Paminaw ug hatagig pagtagad. Ayaw
pagpagarbo, tungod kay si Yahweh nag-ingon. 16 Pasidunggi si Yahweh
nga inyong Dios sa dili pa niya dad-on ang kangitngit, ug sa dili pa
niya itugot nga mapandol ang inyong mga tiil diha sa mga kabukiran sa
pagkakilomkilom. Tungod kay nangandoy kamo ug kahayag, apan himoon
niyang hilabihan kangitngit ang dapit, ngadto sa mangitngit nga panganod.
17 Busa kung dili kamo maminaw, mohilak ako nga mag-inusara tungod
sa inyong pagkagarboso. Mohilak gayod ako ug modagayday ang mga
luha, tungod kay gibihag ang panon sa mga karnero ni Yahweh. 18 Isulti
kini ngadto sa hari ug sa inahan nga rayna, 'Ipaubos ang inyong mga
kaugalingon ug lingkod, tungod kay ang mga korona nga anaa sa inyong
ulo, ang inyong garbo ug himaya, nawala na.' 19 Pagasirad-an ang mga
siyudad sa Negev, ug walay usa nga moabri kanila. Pagabihagon ang
Juda, ang tanan nga iya ngadto sa pagkabihag. 20 Iyahat ang inyong mga
mata ug tan-awa ang usa nga nagpadulong gikan sa amihanan. Asa man
ang panon sa mga karnero nga iyang gihatag kaninyo, ang panon sa mga
karnero nga maanindot alang kaninyo? 21 Unsa man ang inyong isulti
sa dihang ipahimutang sa Dios labaw kaninyo kadtong mga tawo nga
gituohan ninyo nga inyong mga higala? Dili ba kini ang mga sinugdanan
sa pag-antos sa mga kasakit nga modakop kaninyo sama sa babaye nga
nanganak? 22 Unya tingali makaingon kamo diha sa inyong kasingkasing,
'Nganong nagakahitabo man kining mga butanga kanako?' Tungod kini
sa daghan ninyong kasaypanan nga walisan kamo sa inyong palda ug
panamastamasan. 23 Mamahimo ba nga usbon sa katawhan sa Cush
ang kolor sa ilang panit, o mausab sa leopardo ang iyang puntikpuntik?
Kung mao kana, kamo usab sa inyong kaugalingon, bisan naanad na sa
pagkadaotan, mamahimong makabuhat ug maayo. 24 Busa ipakatag ko
sila sama sa tahop nga mawala diha sa hangin sa disyerto. 25 Mao kini ang
akong gihatag kaninyo, ang bahin nga akong gigahin alang kaninyo—mao
kini ang gisulti ni Yahweh—tungod kay gikalimtan ninyo ako ug misalig
kamo sa pagpangilad. 26 Busa ako usab mismo ang mogisi sa inyong mga
palda, ug makita ang inyong mga tinagoang bahin. 27 Nakita ko ang inyong
pagpanapaw ug ang pagbahihi, ang pagkadaotan sa inyong pagbaligya
ug dungog diha sa mga kabungtoran ug sa mga kaumahan, ug nakita ko
kining dulumtanang mga butang! Alaot ka, Jerusalem! Hangtod kanus-a
ka mamahimong limpyo pag-usab?"

14

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Jeremias mahitungod
sa hulaw, 2 “Pasagdi nga magbangotan si Juda; pasagdi nga mangatumba
ang iyang mga ganghaan. Magsubo sila tungod sa yuta; mopatigbabaw
gayod ang ilang paghilak alang sa Jerusalem. 3 Nagpasag-ob ug tubig ang
mga agalon ngadto sa ilang mga sulugoon. Sa pag-adto nila sa mga atabay
wala silay nakita nga tubig. Mibalik sila nga walay dala; gitabonan nila ang
ilang mga ulo sa hilabihang kaulaw. 4 Tungod niini nangliki ang mga yuta,
tungod kay walay ulan nga niabot sa yuta. Naulaw ang magdadaro nga
mga lalaki busa gitabonan nila ang ilang mga ulo. 5 Kay bisan paman ang
bayeng binaw mibiya sa iyang anak sa kaumahan, kay wala nay sagbot.
6 Nagtindog ang mga ihalas nga mga asno ngadto sa hawan nga kapatagan
ug naghalhal sila sama sa ihalas nga mga iro. Nangahalap na ang ilang
mga mata, tungod kay wala na silay masibsib. 7 Bisan pa kung mosaksi
ang among mga sala batok kanamo, Yahweh, lihok alang sa kaayohan sa
imong ngalan. Tungod kay nagkadaghan ang walay pagtuo namong mga
binuhatan; nakasala kami batok kanimo. 8 Ang paglaom sa Israel, siya
nga maoy moluwas kaniya panahon sa kalisdanan, nganong mahisama ka
man sa usa ka dumuduong sa yuta, sama sa langyaw nga naglatagaw ug
nagpabilin lamang sa usa kagabii? 9 Nganong nahisama ka man sa tawong
nalibog, sama sa manggugubat nga wala nakahimo pagluwas kang bisan
kinsa? Tungod kay anaa ka sa among taliwala, Yahweh! Ang imong ngalan
gimantala nganhi kanamo. Ayaw kami biyai. 10 Miingon si Yahweh niini
sa iyang katawhan: “Tungod kay ganahan silang maglatagaw, wala gayod
nila gihikaw ang ilang mga tiil sa paghimo niini.” Wala gayod nahimuot
si Yahweh kanila. Karon iyang hinumdoman ang ilang pagkadaotan ug
silotan ang ilang mga sala. 11 Miingon si Yahweh kanako, “Ayaw pag-
ampo alang sa kaayohan niining mga tawhana. 12 Tungod kay kung
magpuasa sila, dili ko gayod dunggon ang ilang mga pagdangoyngoy, ug
kung mohalad sila ug mga halad nga sinunog ug mga halad nga pagkaon,
dili ako mahimuot niini. Tungod kay ako silang tapuson pinaagi sa espada,
kagutom, ug hampak.” 13 Unya miingon ako, “O, Ginoo nga Yahweh! Tan-
awa! Miingon ang mga propeta ngadto sa mga katawhan, 'Dili ninyo
makita ang espada; wala gayoy kagutom alang kaninyo, tungod kay ihatag
ko kaninyo ang tinuod nga kasigurohan niining dapita.'" 14 Miingon
si Yahweh kanako, “Nanagna ang mga propeta ug mga bakak pinaagi
sa akong ngalan. Wala ko sila gipadala, ni mihatag kanila ug bisan
unsang sugo o nakig-sulti man lang kanila. Apan ang ilang gipanagna
diha kaninyo mao ang malimbongon nga mga panan-awon nga walay
kapuslanan, ug malimbongon nga pagpanagna nga naggikan sa ilang mga
hunahuna.” 15 Busa miingon si Yahweh niini, “Mahitungod sa mga propeta
nga nanagna pinaagi sa akong ngalan apan wala nako gipadala—kadtong
miingon nga wala na gayoy espada o kagutom niining dapita: Mangamatay
gayod kining mga propetaha pinaagi sa espada ug kagutom. 16 Unya ilabay
kadtong mga tawo nga ilang gitagnaan ngadto sa kadalanan sa Jerusalem
tungod sa kagutom ug espada, tungod kay wala na gayoy bisan usa nga
molubong kanila—sila, ilang mga asawa, ilang mga anak nga lalaki, o ang
ilang mga anak nga babaye— tungod kay ibubo ko ngadto kanila ang
ilang pagkadaotan. 17 Isulti kini nga pulong ngadto kanila, 'Pasagdi nga
magdagayday ang mga luha sa akong mga mata, adlaw ug gabii. Ayaw
kini tugoti nga mohunong, tungod kay adunay dako nga pagkapukan sa
putli nga mga anak nga babaye sa akong katawhan—usa ka dako ug dili

matambalan nga samad. 18 Kung moadto ako sa kaumahan, adunay usa
nga mamatay pinaagi sa espada! Kung moadto ako sa siyudad, adunay
mga sakit tungod sa kagutom. Naglatagaw sa yuta ang propeta ug ang
pari, ug wala sila nasayod niini.'" 19 Gisalikway mo na ba sa hingpit ang
Juda? Nagdumot kaba sa Zion? Nganong gisakit mo man kami kung
wala na gayod kami kaayohan? Naglaom kami ug kalinaw, apan wala
gayoy maayo— ug panahon sa kaayohan, apan tan-awa, ang kahadlok
lamang ang anaa. 20 Among angkonon, Yahweh, ang among mga sala, ang
sala sa among mga katigulangan, tungod kay nakasala gayod kami batok
kanimo. 21 Ayaw kami isalikway! Alang sa imong ngalan, ayaw himoa nga
maulawan ang imong mahimayaong trono. Hinumdomi ug ayaw putla ang
imong kasabotan uban kanamo. 22 Aduna bay mga diosdios nga makahimo
sa kalangitan nga mohatag ug ulan ngadto sa kanasoran? Dili ba ikaw
lang man, Yahweh nga among Dios, ang makabuhat niini? Naglaom kami
kanimo, tungod kay ikaw ang nagbuhat niining tanan.

15

1 Unya miingon si Yahweh kanako, "Bisan pa ug motindog si Moises o si
Samuel sa akong atubangan, dili ko gayod kaluy-an kining mga tawhana.
Papahawaa sila sa akong atubangan, aron mopahawa sila. 2 Mahitabo nga
moingon sila kanimo, 'Asa man kami moadto?' Unya kinahanglan nga
sultihan nimo sila, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh: Kadtong gitakda nga
mamatay kinahanglan mamatay ngadto sa kamatayon; kadtong gitakda sa
espada kinahanglan mopadulong sa espada. Kadtong gitakda sa kagutom
kinahanglan gutomon; ug kadtong gitakda sa pagkabihag, kinahanglan
mabihag.' 3 Tungod kay ako silang ibutang sa upat ka pundok—mao kini
ang gipamulong ni Yahweh—ang espada sa pagpatay sa pipila, ang mga
iro aron sa paglabnot sa uban, ang mga langgam sa kalangitan ug ang mga
ihalas nga mananap sa kalibotan aron sa pagkaon ug pagpatay sa pipila.
4 Himoon ko silang butang nga makalilisang alang sa tanang gingharian
sa kalibotan, tungod kini sa gibuhat ni Manases nga anak nga lalaki ni
Hezekia, ang hari sa Juda didto sa Jerusalem. 5 Tungod kay kinsa man
ang maluoy kanimo, Jerusalem? Kinsa man ang magsubo kanimo? Kinsa
man ang molingi aron sa pagpangutana mahitungod sa imong kaayohan?
6 Gibiyaan mo ako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh—nawala ka
gikan kanako. Busa bunalan ko gayod ikaw sa akong kamot ug gub-on.
Gikapoy na ako sa paghatag ug kaluoy kanimo. 7 Busa lainon ko sila gamit
ang pangkaykay didto sa mga ganghaan sa yuta. Patyon ko sila. Silotan ko
ang akong katawhan tungod kay wala sila mibiya sa ilang mga binuhatan.
8 Himoon ko nga mas daghan pa sa mga balas sa baybayon ang ilang mga
biyuda. Batok sa mga inahan sa batan-ong mga lalaki ipadala ko ang
tiglaglag panahon sa kaudtohon. Ipahamtang ko sa pinakalit ang kakurat
ug kahadlok kanila. 9 Makuyapan ang inahan nga nanganak ug pito ka
mga bata. Maglisud siyag ginhawa. Mosalop ang iyang adlaw samtang
hayag pa. Maulaw siya, tungod kay ihatag ko ngadto sa espada ang
nahibilin sa atubangan sa ilang mga kaaway —mao kini ang gipamulong
ni Yahweh." 10 Alaot ako, akong inahan! Tungod kay gipakatawo mo
ako, ako mao ang tawo sa kagubot ug pakiglalis sa tanang kayutaan.
Wala ako nanghulam kang bisan kinsa o ni gihatagan ako ni bisan kinsa,
apan gitunglo ako nilang tanan. 11 Miingon si Yahweh: "Dili ko ba gayod
ikaw luwason? Sa pagkatinuod himoon ko gayod nga magpakiluoy ug
mangayo ug tabang ang imong mga kaaway sa panahon sa katalagman

ug kalisod. 12 Aduna bay tawo nga makadukdok sa puthaw? Ilabi na ang
puthaw nga gikan sa amihanan nga gisagolan ug bronsi? 13 Ihatag nako
sa imong mga kaaway ang bahandi ug mga kabtangan ingon nga inilog.
Buhaton ko kini tungod sa imong mga sala nga nabuhat sulod sa imong
mga utlanan. 14 Unya himoon ko ikaw nga moalagad sa imong mga kaaway
didto sa yuta nga wala pa nimo hisayri, tungod kay ang kalayo mosilaob,
ug madagkotan ang akong kasuko batok kanimo." 15 Yahweh, nasayod
ka! Hinumdomi ug tabangi ako. Dad-a ang pagpanimalos alang kanako
batok niadtong mga nagdaogdaog kanako. Mainantoson ka, apan ayaw
sila tugoti nga kuhaon ako; Sayra nga nag-antos ako sa mga pagdaogdaog
alang kanimo. 16 Nakaplagan ang imong mga pulong, ug gisabot ko
kini. Nahimong akong kalipay ug nahimuot ang akong kasingkasing sa
imong mga pulong, tungod kay gidala ko ang imong ngalan, Yahweh,
Dios nga labawng makagagahom. 17 Wala ako milingkod palibot niadtong
mga nagsaulog o naglipay. Milingkod ako nga malinawon tungod sa
imong makagagahom nga kamot, tungod kay gipuno mo ako sa kasuko.
18 Nganong nagpadayon man ang akong kasakit ug dili matambalan ang
akong samad, nagdumili nga mamaayo? Sama ka ba sa malimbongon
nga tubig, nga mohubas ra? 19 Busa miingon si Yahweh niini, "Kung
maghinulsol ka, Jeremias, pagahinloan ko ikaw, ug motindog ka sa akong
atubangan ug moalagad kanako. Tungod kay kung ilain nimo ang binuang
nga mga butang gikan sa bililhong mga butang, mahisama ka gayod sa
akong baba. Mamalik kanimo ang mga tawo, apan dili ka mobalik ngadto
kanila. 20 Himoon ko gayod ikaw nga sama sa bronsi nga pader nga dili
masudlan niining mga tawhana, ug makig-away sila batok kanimo. Apan
dili ka nila mabuntog, kay nag-uban man ako kanimo aron sa pagluwas
ug pagtabang kanimo—mao kini ang gipamulong ni Yahweh— 21 Tungod
kay luwason ko ikaw gikan sa kamot sa mga daotan ug lukaton gikan sa
kamot sa mga madaugdaogon nga tigdumala."

16

1 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, 2 "Ayaw
pagkuha ug asawa alang sa imong kaugalingon, ug ayaw pagbaton ug
anak nga mga lalaki o anak nga mga babaye alang sa imong kaugalingon
niining dapita. 3 Tungod kay miingon si Yahweh niini ngadto sa mga
anak nga lalaki ug anak nga mga babaye nga natawo niining dapita,
ngadto sa mga inahan nga nagsapupo kanila, ug ngadto sa mga amahan
nga maoy hinungdan sa ilang pagkatawo niining yutaa, 4 'Mangamatay
sila sa makamatay nga balatian. Dili na sila magbangotan o malubong.
Mahisama sila sa hugaw sa hayop nga anaa sa yuta. Tungod kay matapos
sila pinaagi sa espada ug kagutom, ug ang ilang mga patayng lawas
mahimong pagkaon sa mga langgam sa kawanangan ug sa mga mananap
sa yuta.' 5 Kay ang pulong ni Yahweh miabot kanako, nga nag-ingon,
'Ayaw pagsulod sa balay diin adunay pagbangotan. Ayaw pag—adto
aron sa pagsubo o sa pagpakitag simpatiya alang kanila, tungod kay
gikuha ko ang akong kalinaw gikan niining mga tawhana, ang akong
gugmang walay paglubad ug kaluoy—mao kini ang giingon ni Yahweh.
6 Managsama nga mangamatay niining yutaa ang inila ug dili inila. Dili
sila malubong, ug walay magbangotan alang kanila o ni adunay magsamad
sa ilang mga kaugalingon o magpaupaw alang kanila. 7 Kinahanglan nga
walay bisan usa nga mohatag ug pagkaon sa mga nagbangotan aron sa
paghupay kanila tungod sa kamatay, ug kinahanglan nga walay mohatag
ug makahupay nga kupa sa iyang amahan o sa iyang inahan aron sa

paghupay kanila. 8 Kinahanglan nga dili ka moadto sa panimalay nga
nagkumbira aron lamang sa pagkaon ug pag-inom'. 9 Tungod kay si
Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini,
'Tan-awa, ug makita ninyo, sa inyong mga adlaw ug niining dapita, hapit
ko na butangan ug utlanan ang tingog sa kalipay ug ang tingog sa kasadya,
ang tingog sa pamanhonon ug ang tingog sa pangasaw-onon.' 10 Unya
mahitabo nga imong isugilon kining mga pulonga ngadto sa katawhan,
ug moingon sila kanimo, 'Nganong gipahamtang man ni Yahweh batok
kanamo kining dakong kadaot? Unsa man ang nahimo namo nga
kalapasan nga nakasala man kami kang Yahweh nga among Dios?' 11 Busa
ingna sila, 'Tungod kay gibiyaan ako sa inyong mga katigulangan—mao
kini ang giingon ni Yahweh—ug miadto sila sa ubang mga dios ug misimba
ug miyukbo kanila. Gibiyaan nila ako ug wala nagtuman sa akong
balaod. 12 Apan kamo mismo nagdala ug hilabihang pagkadaotan kaysa
sa inyong mga katigulangan, kay tan-awa, ang matag tawo naglakaw sa
pagkamasinupakon sa daotan niyang kasingkasing; walay bisan usa nga
naminaw kanako. 13 Busa ilabay ko kamo gikan niining yutaa ngadto sa
yuta nga wala ninyo hisayri, bisan kamo ni ang inyong mga katigulangan,
ug magsimba kamo sa ubang mga dios didto adlaw ug gabii, tungod kay
dili ko kamo hatagan ug bisan unsang pabor.' 14 Busa, tan-awa, moabot
ang mga adlaw—mao kini ang giingon ni Yahweh—sa dihang dili na
kini igasulti, 'Ingon nga buhi si Yahweh, siya nga nagdala sa katawhan
sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto.' 15 apan, 'Ingon nga buhi si Yahweh,
ang nagdala sa katawhan sa Israel gikan sa yuta sa amihanan ug gikan
sa mga yuta diin niya sila gipatibulaag.' Tungod kay dalhon ko sila
pagbalik sa yuta nga akong gihatag sa ilang mga katigulangan. 16 Tan-awa!
magpadala ako ug daghang mangingisda-mao kini ang giingon ni Yahweh-
aron nga ilahang panakpon ang katawhan. Human niini magpadala
ako ug daghang mangangayam aron nga pangayamon silang tanan sa
kabukiran ug kabungtoran, ug diha sa mga bangag sa dagkong mga bato.
17 Tungod kay nagtan-aw ako sa tanan nilang mga pamaagi; dili sila
makatago gikan kanako. Dili matago ang ilang mga sala gikan sa akong
mga mata. 18 Panimaslan ko sila ug doble sa ilang pagkadaotan ug sa
ilang paghugaw sa akong yuta pinaagi sa mga kinulit nga larawan, ug
sa paglukop sa akong panulondon sa ilang mga hugaw nga mga rebulto."
19 Yahweh, ikaw mao ang akong kota ug ang akong dalangpanan, ang dapit
nga akong kaduolan panahon sa mga kagul-anan. Ang mga kanasoran
moduol kanimo gikan sa mga kinatumyan sa kalibotan ug moingon,
'Tinuod nga ang among katigulangan nagpanunod ug bakak. Wala silay
dala; wala gayoy ginansiya diha kanila. 20 Makahimo ba ug mga diosdios
ang katawhan alang sa ilang kaugalingon? Apan dili sila mga dios.' 21 Busa
tan-awa! Niini nga panahon pasayron ko sila, ipaila ko kanila ang akong
kamot ug ang akong gahom, aron nga masayran nila nga ang akong ngalan
mao si Yahweh.

17

1 "Ang sala sa Juda gisulat pinaagi sa puthaw nga pangsulat nga hait ang
tumoy. Gikulit kini diha sa papan sa ilang mga kasingkasing ug diha sa
mga sungay sa imong mga halaran. 2 Bisan pa ug mahinumdoman sa ilang
mga anak ang ilang mga halaran ug ang mga poste ni Asera nga anaa sa
nagkatag nga mga kahoy ug anaa sa habog nga mga kabungtoran. 3 Ang
mga poste ni Asera nga atoa sa bukid sa hawan nga dapit. Ihatag ko ingon
nga inilog ang imong kadato ug ang tanan nimong mga kabtangan, lakip

ang imong habog nga mga lugar, tungod sa sala nga imong nabuhat sa
tanan nimong ginsakopan. 4 Mawala kaninyo ang panulundon nga akong
gihatag kaninyo. Himoon ko kamo nga ulipon sa inyong mga kaaway didto
sa yuta nga wala ninyo hisayri, tungod kay gihalingan ninyo ang akong
kasuko, nga magkalayo hangtod sa kahangtoran." 5 Miingon si Yahweh;
"Tinunglo ang tawo nga nagsalig sa laing tawo; gihimo niyang kusog ang
unod apan gipalayo niya ang iyang kasingkasing kang Yahweh. 6 Tungod
kay mahisama siya sa gamay nga sampinit didto sa Araba ug dili makakita
sa bisan unsang maayo nga moabot. Magpuyo siya sa batoong mga dapit
diha sa kamingawan, yuta nga walay tanom ug walay mga lumolupyo.
7 Apan bulahan ang tawo nga mosalig kang Yahweh, tungod kay si Yahweh
mao ang hinungdan sa iyang pagsalig. 8 Kay sama siya sa kahoy nga
natanom daplin sa sapa, magkatag ang iyang mga gamot sa katubigan. Dili
kini mahadlok sa pag-abot sa ting-init, tungod kay kanunay nga lunhaw
ang mga dahon niini. Dili kini mabalaka sa tuig nga tinghulaw, ug dili
kini mohunong sa paghatag ug bunga. 9 Ang kasingkasing mao ang labing
limbongan sa tanan. Usa kini ka balatian; kinsa man ang makasabot niini?
10 Ako si Yahweh, mao ang nag-susi sa hunahuna, ug ang mosulay sa
kasingkasing. Hatagan ko ang tawo sumala sa iyang mga pamaagi, sumala
sa bunga sa iyang mga binuhatan. 11 Adunay langgam nga maglumlom
sa itlog sa uban. Adunay tawo nga madato sa dili matarong nga paagi,
apan kung mahurot na ang katunga sa iyang mga adlaw, kadto nga
pagkadato mobiya kaniya, ug sa katapusan mahimo siyang buangbuang."
12 "Halangdon nga trono ang dapit sa atong templo, sa sinugdan palang
anaa na kini sa habog. 13 Si Yahweh ang paglaom sa Israel. Maulawan ang
tanan nga mobiya kanimo. Kadtong anaa sa yuta nga mitalikod kanimo
isulat diha sa abog. Tungod kay ilang gibiyaan si Yahweh, ang tuboran
sa buhing tubig. 14 Ayoha ako, Yahweh, ug mamaayo ako! Luwasa ako,
ug maluwas ako. Tungod kay ikaw mao ang akong awit sa pagdayeg.
15 Tan-awa, nag-ingon sila kanako, 'Asa naman ang pulong ni Yahweh?
Paanhia kini!' 16 Alang kanako, wala ako midagan ingon nga magbalantay
sa pagsunod kanimo. Wala ako nangandoy sa adlaw sa katalagman.
Nasayod ka sa mga pulong nga akong gisulti gikan sa akong mga ngabil.
Nahimo kini diha sa imong presensya. 17 Ayaw intawon ug kasuko kanako.
Ikaw mao ang akong dalangpanan sa adlaw sa kalamidad. 18 Hinaot nga
maulawan ang mga naggukod kanako, apan ayaw tugoti nga maulawan
ako. Hinaot nga mahadlok sila, apan ayaw tugoti nga mahadlok ako.
Ipadala ang adlaw sa kalamidad ngadto kanila ug dugmoka sila uban sa
doble nimo nga bahin sa pagguba." 19 Miingon si Yahweh niini kanako:
"Lakaw ug tindog ngadto sa ganghaan sa mga tawo diin mosulod ang mga
hari sa Juda ug sa dapit diin sila mogawas, unya sa uban usab nga mga
ganghaan sa Jerusalem. 20 Ingna sila, 'Paminawa ang pulong ni Yahweh,
mga hari sa Juda ug kamong tanang katawhan sa Juda, ug ang tanang
lumulupyo sa Jerusalem nga mosulod pinaagi niini nga mga ganghaan.
21 Miingon si Yahweh niini: "Pag-amping alang sa inyong mga kinabuhi
ug ayaw kamo pagpas-an ug mga bug-at sa adlaw nga Igpapahulay aron
dalhon kini ngadto sa mga ganghaan sa Jerusalem. 22 Ayaw pagdala
ug mga palas-anon pagawas sa imong balay sa adlaw nga Igpapahulay.
Ayaw pagtrabaho sa bisan unsang buluhaton, apan igahin ang adlaw
nga Igpapahulay, ingon sa akong gisugo sa inyong mga katigulangan.'"
23 Wala sila naminaw o nagpatalinghog, apan ilang gipagahi ang ilang liog
aron nga dili sila makadungog kanako ni modawat sa akong pagbadlong.

24 Mahitabo nga kung maminaw gayod kamo kanako-mao kini ang giingon
ni Yahweh—ug dili magdala ug palas-anon ngadto sa mga ganghaan sa
siyudad sa adlaw nga Igpapahulay apan igahin hinuon kini nga adlaw
ngadto kang Yahweh ug dili magbuhat ug bisan unsang buluhaton nianang
adlawa, 25 unya ang mga hari, mga prinsipe, ug kadtong naglingkod sa
trono ni David moadto sa mga ganghaan sa siyudad sakay sa karwahe ug
sa mga kabayo, sila ug ang ilang mga pangulo, mga kalalakin-an sa Juda
ug mga lumulupyo sa Jerusalem, ug kini nga siyudad pagapuy-an hangtod
sa kahangtoran. 26 Mangabot sila gikan sa mga siyudad sa Juda ug gikan sa
tanang nakapalibot sa Jerusalem, gikan sa yuta sa Benjamin ug sa ubos nga
mga yuta, gikan sa mga kabungtoran, ug gikan sa Negeb, nagdala ug mga
halad sinunog ug mga sakripisyo, mga halad nga trigo ug mga insenso,
pagpasalamat nga mga halad ngadto sa balay ni Yahweh. 27 Apan kung
dili sila mamati kanako—sa paglain sa adlaw nga Igpapahulay ug magpas-
an ug mga palas-unon ug mosulod sa mga ganghaan sa Jerusalem sa
adlaw nga Igpapahulay—unya pagasindihan ko ang ilang mga ganghaan,
ug sunugon niini ang mga kota sa Jerusalem, ug dili kini mapalong.”

18

1 Ang pulong nga miabot kang Jeremias gikan kang Yahweh, nag-ingon,
2 “Tindog ug pag-adto sa balay sa magkukolon, kay didto nako ipadungog
kanimo ang akong pulong.” 3 Busa miadto ako sa balay sa magkukolon,
ug tan-awa! Nagtrabaho ang magkukolon didto sa himoanan ug kolon.
4 Apan nangabungkag ang lapok nga iyang gihulma diha sa iyang kamot,
busa nausab ang iyang hunahuna ug naghimo ug laing butang nga nindot
sumala sa iyang panan-aw. 5 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako,
nga nag-ingon, 6 “Dili ko ba mahimo ang gibuhat sa magkukolon diha
kaninyo, panimalay sa Israel? —mao kini ang gisulti ni Yahweh. Tan-awa!
Sama sa lapok nga anaa sa kamot sa magkukolon—sama kamo niana sa
akong kamot, panimalay sa Israel. 7 Sa usa ka higayon, mosangyaw ako
mahitungod sa usa ka nasod o sa usa ka gingharian, nga papahawaon
ko kini, pukanon o laglagon. 8 Apan kung isalikway sa nasod nga akong
gisangyawan ang ilang pagkadaotan, dili ko na ipadayon ang kadaot nga
akong gilaraw nga ipahamtang kanila. 9 Sa laing higayon, magsangyaw
ako mahitungod sa nasod o gingharian, nga tukoron ko kini o itanom.
10 Apan kung magbuhat sila ug daotan sa akong panan-aw pinaagi sa dili
pagpaminaw sa akong tingog, unya hunongon ko ang kaayo nga akong
gisulti nga buhaton alang kanila. 11 Busa karon, pakigsulti sa katawhan
sa Juda ug sa mga lumulupyo sa Jerusalem ug pag-ingon, 'Gisulti kini ni
Yahweh: Tan-awa, magbuhat na ako ug kadaot batok kaninyo. Naglaraw
na ako ug daotan batok kaninyo. Paghinulsol, matag tawo gikan sa iyang
daotang mga binuhatan, aron nga magdala ug kaayohan diha kaninyo ang
inyong mga pamaagi ug ang inyong mga binuhatan.' 12 Apan moingon
sila, 'Wala kiniy pulos. Magbuhat kami sumala sa among kaugalingong
mga laraw. Ang matag usa kanamo magbuhat kung unsa ang gitinguha
sa among daotan ug masinupakon nga kasingkasing.' 13 Busa gisulti kini
ni Yahweh, 'Pangutan-a ang mga nasod, kinsa man ang nakadungog sa
sama niining mga butanga? Nagbuhat sa makalilisang nga binuhatan
ang ulay nga Israel. 14 Mibiya ba sukadsukad ang niyebe sa Lebanon
didto sa batoon nga bahin sa bungtod? Natumpag na ba sukadsukad
ang mga tubod sa kabukiran nga gikan sa halayo, kadtong bugnaw nga
mga tubod? 15 Apan gikalimtan ako sa akong katawhan. Nagbuhat sila

ug mga halad sa mga walay pulos nga mga diosdios ug maoy nahimong
kapandulan sa ilang mga agianan; gibiyaan nila ang karaan nga mga dalan
aron sa paglakaw sa dali nga agianan. 16 Mahimong awaaw ang ilang
yuta, butang nga talamayon hangtod sa kahangtoran. Magpangurog ug
magpanglingo sa iyang ulo kadtong mga moagi. 17 Katagon ko sila sa
atubangan sa ilang mga kaaway sama sa sidlakan nga hangin. Ipakita
ko kanila ang akong likod, ug dili ang akong dagway, sa adlaw sa ilang
katalagman."' 18 Busa miingon ang katawhan, "Dali, magbuhat kita ug
daotang laraw batok kang Jeremias, sanglit nga dili man mahanaw ang
balaod gikan sa mga pari, o ang mga tambag sa mga maalamong tawo,
o ang mga pulong sa mga propeta. Dali, sulongon nato siya pinaagi sa
atong mga pulong ug dili nato panumbalingon ang bisan unsang butang
nga iyang gisangyaw." 19 Paminaw kanako, Yahweh, ug paminawa ang
tingog sa akong mga kaaway. 20 Ang katalagman ba nga gikan kanila mao
ang akong ganti alang sa akong pagkamaayo kanila? Kay nagkalot sila
ug bangag alang kanako. Hinumdomi kung giunsa nako pagbarog diha
kanimo aron nga mosulti alang sa ilang kaayohan, aron nga mawala na
ang imong kapungot gikan kanila. 21 Busa itugyan ang ilang mga anak
ngadto sa kagutom, ug ihatag sila ngadto sa mga kamot nga naggamit ug
espada. Busa himoa nga magbangotan ang ilang mga kababayen-an ug ang
mga biyuda, ug mangamatay ang ilang mga kalalakin-an, ug mangamatay
sa espada ang ilang mga batan-on nga lalaki didto sa gubat. 22 Tugoti nga
madungog ang singgit sa kasub-anan didto sa ilang mga balay, sama sa
imong kalit nga pagpadala ug mga kaaway batok kanila. Kay nagkalot sila
ug bangag aron sa pagdakop kanako ug nagbuhat ug mga lit-ag alang sa
akong tiil. 23 Apan ikaw, Yahweh, nasayod ka sa tanan nilang laraw batok
sa pagpatay kanako. Ayaw pasayloa ang ilang mga kalapasan ug mga sala.
Ayaw papasa ang ilang mga sala diha kanimo. Hinuon, laglaga sila diha
sa imong atubangan. Pamuhat batok kanila sa adlaw sa imong kaligutgot.

19

1 Miingon si Yahweh niini, "Lakaw ug palita ang kolon samtang anaa
kauban nimo ang mga kadagkoan sa katawhan ug ang mga pari. 2 Unya
pag-adto sa Walog sa Ben Hinom duol sa Ganghaan sa Buak nga Kolon,
ug didto isangyaw ang mga pulong nga akong isulti kanimo. 3 Sulti,
'Paminawa ang pulong ni Yahweh, mga hari sa Juda ug ang mga lumulupyo
sa Jerusalem! Si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel,
miingon niini, "Tan-awa, magdala ako ug katalagman niining dapita,
ug mobagting gayod ang mga dalunggan niadtong makadungog niini.
4 Gibuhat ko kini tungod kay gibiyaan nila ako ug gihugawan kining dapita.
Naghalad sila niining dapita ug mga sakripisyo sa uban nga mga diosdios
nga wala nila mailhi. Sila, ang ilang mga katigulangan, ug ang mga hari sa
Juda nagpuno usab niining dapita ug dugo sa mga walay sala. 5 Nagtukod
sila ug habog nga mga dapit kang Baal aron sa pagsunog sa ilang mga
anak nga lalaki sa kalayo ingon nga sinunog nga halad kaniya—butang nga
wala nako gimando o gisulti, ni wala misulod sa akong hunahuna. 6 Busa,
tan-awa, moabot na ang mga adlaw—mao kini ang gisulti ni Yahweh—
sa dihang dili na pagatawgon kining dapita ug Tofet, ang Walog sa Ben
Hinom, kay mamahimo na kining Walog nga Ihawanan. 7 Himuon kong
walay bili dinhing dapita ang tanan nga mga laraw sa Juda ug sa Jerusalem.
Pagalaglagon ko sila pinaagi sa espada atubangan sa ilang mga kaaway ug
pinaagi sa kamot niadtong nagpangita sa ilang mga kinabuhi. Unya ihatag

ko ang ilang mga patay nga lawas ingon nga pagkaon sa mga langgam sa
kalangitan ug sa mga mananap sa kalibotan. 8 Unya pagagun-obon ko
kining siyudara ug mahimong butang nga talamayon, kay ang tanan nga
moagi niini magpangurog ug magpanglingiw mahitungod sa tanang mga
hampak. 9 Ipakaon ko kanila ang unod sa ilang mga anak nga lalaki ug mga
anak nga babaye; kan-on sa matag tawo ang unod sa ilang mga silingan
sa panahon nga pagalibotan sila ug paantoson sa ilang mga kaaway ug sa
mga nagpangita sa ilang mga kinabuhi.”' 10 Unya buakon nimo ang kolon
sa atubangan sa katawhan nga miuban kanimo. 11 Moingon ka kanila,
'Nagsulti niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Pagabuhaton ko
kining samang butang sa mga katawhan ug niining siyudara—mao kini
ang gisulti ni Yahweh—ingon nga gipangkatag ni Jeremias ang kolon aron
nga dili na kini mahulma pag-usab. Ilubong sa katawhan ang mga patay
didto sa Tofet hangtod nga wala nay luna nga nahibilin sa dugang pa
nga mga patay. 12 Mao kini ang akong buhaton niining dapita ug sa mga
lumulupyo niini sa dihang buhaton ko kining siyudara sama sa Tofet—
mao kini ang gisulti ni Yahweh— 13 busa mahisama sa Tofet ang mga
panimalay sa Jerusalem ug ang mga hari sa Juda—ang tanan nga mahugaw
nga katawhan nga nagsimba sa tanan nga mga kabituonan sa kalangitan
ug nagbubo sa halad nga ilimnon sa uban nga mga diosdios diha sa atop
sa ilang mga balay.”' 14 Unya miadto si Jeremias gikan sa Tofet, kung
asa gipadala siya ni Yahweh aron sa pagpanagna. Nagtindog siya sa
hawanan sa balay ni Yahweh ug miingon ngadto sa tanang katawhan, 15 “Si
Yahweh nga labawng makagagahom, Dios sa Israel, miingon niini, 'Tan-
awa, magdala ako ug katalagman niining siyudara ug sa tanang lungsod
niini nga akong gisangyawan batok niini, tungod kay gipagahi nila ang
ilang liog ug nagdumili sa pagpaminaw sa akong mga pulong.'”

20

1 Si Pashur ang anak nga lalaki ni Imer nga pari—nga maoy pangulo
sa opisyal—nakadungog nga nanagna si Jeremias niining mga pulonga
atubangan sa balay ni Yahweh. 2 Busa gikulata ni Pashur si Jeremias
nga propeta ug unya giposasan siya nga anaa sa Taas nga Ganghaan
sa Benjamin didto sa balay ni Yahweh. 3 Nahitabo sa pagkaugma nga
gipagawas ni Pashur si Jeremias ug gitanggal ang iyang mga posas. Unya
miingon si Jeremias kaniya, “Wala tawga ni Yahweh nga Pashur ang
imong ngalan, apan ikaw si Magor Missabib. 4 Kay miingon si Yahweh
niini, 'Tan-awa, himoon ko ikaw nga butang nga makahahadlok, ikaw
ug ang tanan nimong mga hinigugma, kay mangalaglag sila pinaagi sa
espada sa ilang mga kaaway ug makita mo kini. Ihatag ko ang tibuok
Juda ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia. Mahimo silang mga binihag
didto sa Babilonia o sulongon sila pinaagi sa espada. 5 Ihatag ko kaniya
ang tanan nga katigayonan niining siyudara ug ang tanan nga mga
kaadunahan, ang tanang bililhong mga butang ug ang tanan nga mga
bahandi sa mga hari sa Juda. Ibutang ko kini ngadto sa kamot sa imong
mga kaaway, ug pagasakmiton nila kini. Kuhaon nila kini ug dad-on
didto sa Babilonia. 6 Apan ikaw, Pashur, ug ang tanan nga lumulupyo
sa imong panimalay mahimong binihag. Moadto ka sa Babilonia ug
mamatay didto. Ilubong ka didto ug ang imong mga hinigugma nga imong
gipanagnaan ug malimbongon nga mga butang.”' 7 Yahweh, gilimbongan
mo ako, ug nalimbongan ako. Kusgan ka kaysa kanako, ug nabuntog mo
ako. Nahimo akong kataw-anan sa tibuok adlaw; ang tanan nagbiaybiay

kanako. 8 Kay sa dihang mosulti ako, motawag ako ug mosangyaw,
'Kaguliyang ug kasamok.' Unya nahimong pagbadlong ug pagbiaybiay
alang kanako ang pulong ni Yahweh kada adlaw. 9 Kung mosulti ako, 'Dili
ko na hunahunaon pa si Yahweh. Dili na gayod ako mosulti mahitungod sa
iyang ngalan.' Unya sama kini sa kalayo sa akong kasingkasing, nagkupot
sa akong mga kabukogan. Busa nahasol ako sa pagpugong niini apan
dili ko kini mahimo. 10 Nadungog ko ang mga hungihong sa kalisang
gikan sa daghang mga katawhan. 'Ibalita! Kinahanglan nga ibalita nato
kini!' Kadtong suod kanako nagtan-aw kung malaglag ba ako. 'Basin
pa diay ug malimbongan siya. Kung mao kana, mabuntog ta siya ug
makapanimalos kita kaniya.' 11 Apan nag-uban kanako si Yahweh sama
sa makagagahom nga manggugubat, busa magsusapinday gayod kadtong
naggukod kanako. Dili nila ako mabuntog. Maulawan gayod sila pag-
ayo, tungod kay wala man sila nagmalampuson. Walay kataposan ang
ilang kaulaw, ug dili na kini malimtan. 12 Apan Ikaw, Yahweh nga
labawng makagagahom, ikaw nga nagsusi sa matarong ug ang nakakita
sa hunahuna ug sa kasingkasing. Pakit-a ako sa imong pagpanghimalos
kanila sukad nga gipakita ko kanimo ang akong sumbong. 13 Awiti si
Yahweh! Dayga si Yahweh! Kay giluwas niya ang kinabuhi niadtong
gidaogdaog gikan sa kamot sa nagbuhat ug mga daotan. 14 Matunglo unta
ang adlaw nga ako nahimugso. Ayaw tugoti nga mahimong panalangin
ang adlaw nga gihimugso ako sa akong inahan. 15 Matunglo unta ang tawo
nga nagsulti sa akong amahan, ang usa nga nag-ingon, 'Lalaki nga bata
ang natawo diha kanimo,' nga maoy hinungdan sa hilabihan nga kalipay.
16 Himoa nga mahisama sa mga siyudad nga gilaglag ni Yahweh kanang
tawhana ug wala maluoy si Yahweh kanila. Padungga siya sa tingog sa
pagpakitabang sa pagkakaadlawon, ang singgit sa panaggubat panahon
sa udtong tutok, 17 tungod kay wala niya ako patya sa tagoangkan, nga
naghimo sa akong inahan nga daw akong lubnganan, ang tagoangkan nga
kanunayng mabdos hangtod sa kahangtoran. 18 Nganong gipakatawo man
ako gikan sa tagoangkan aron lamang makakita sa mga kagubot ug kasakit,
aron nga mapuno sa kaulaw ang akong mga adlaw?”

21

1 Ang pulong nga miabot kang Jeremias nga gikan kang Yahweh sa
dihang gipadala ni Haring Zedekia si Pashur nga anak nga lalaki ni
Malkia ug Zefania anak nga lalaki ni Maaseia ang mga pari alang kaniya.
Miingon sila kaniya, 2 “Pangayo ug tambag gikan kang Yahweh alang
kanamo, tungod kay makiggubat kanamo si Nebucadnesar ang hari sa
Babilonia. Tingali ug magbuhat siyag milagro alang kanamo, sama sa
nilabay nga mga panahon, ug iyang paatrason ang among mga kaaway
gikan kanamo.” 3 Busa miingon si Jeremias kanila, “Mao kini ang imong
isulti kang Zedekia, 4 'Si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: Tan-
awa, hapit ko na balihon ang gamit nga alang sa gubat nga anaa sa imong
kamot, nga imong gigamit aron sa pagpakig-away sa hari sa Babilonia
ug sa mga Chaldeanhon nga nagpaduol kaninyo gikan sa gawas sa mga
pader! Tungod kay tapokon ko sila diha sa tungatunga sa siyudad. 5 Ug
ako mismo ang makig-away batok kanimo uban sa gibakyaw nga kamot
ug sa lig-on nga bukton, ug sa hilabihang kasuko. 6 Tungod kay akong
atakihon ang mga lumulupyo niining siyudara, ang mga tawo ug ang mga
mananap. Mangamatay sila sa hilabihang hampak. 7 Human niini-mao
kini ang giingon ni Yahweh—si Zedekia ang hari sa Juda, ang iyang mga

sulugoon, ang katawhan, ug si bisan kinsa nga magpabilin dinhi niining
nasora pagkahuman sa hampak, sa espada ug sa kagutom, ihatag ko silang
tanan ngadto sa kamot ni Nebucadnesar ang hari sa Babilonia, ug ngadto
sa kamot sa ilang mga kaaway, ug sa kamot niadtong buot mopatay kanila.
Unya patyon niya sila pinaagi sa sulab sa iyang espada. Dili niya sila
kaluy-an, o luwason.' 8 Unya alang niining mga tawhana kinahanglan nga
moingon ka, Nag-ingon si Yahweh niini: Tan-awa, Papilion ko kamo sa
dalan sa kinabuhi ug sa dalan sa kamatayon. 9 Bisan kinsa nga magpabilin
dinhi nga siyudad mamatay pinaagi sa espada, kagutom, ug sa hampak;
apan si bisan kinsa nga mogawas ug moluhod sa mga Chaldeanhon nga
anaa na sa inyong duol, mabuhi. Maluwas ang iyang kinabuhi. 10 Tungod
kay moatubang ako batok niining nasora aron sa pagpadala ug katalagman
ug dili kaayohan—mao kini ang giingon ni Yahweh. Itugyan kini ngadto sa
kamot sa hari sa Babilonia ug iya kining pagasunogon.' 11 Mahitungod sa
panimalay sa hari sa Juda, pamati sa pulong ni Yahweh. 12 Panimalay ni
David, miingon si Yahweh, Pagdala ug hustisya sa kabuntagon. Luwasa
ang usa ka tawo nga gikawatan pinaagi sa kamot sa tigdaogdaog, o
mogawas ang akong kasuko sama sa nagdilaab nga kalayo, ug walay bisan
usa nga makapalong niini, tungod sa daotan ninyo nga mga binuhatan.
13 Tan-awa, lumulupyo sa mao nga walog! Nakigbatok ako kaninyo, bato sa
patag—mao kini ang giingon ni Yahweh-nakigbatok ako kang bisan kinsa
nga nag-ingon, “Kinsa man ang mokanaog aron sa pag-ataki kanato?” o
“Kinsa man ang mosulod sa atong mga balay?” 14 Giandam ko na ang
bunga sa inyong mga tulomanon aron moanha kaninyo—mao kini ang
giingon ni Yahweh— ug maghaling ako ug kalayo diha sa mga baga nga
sampinit, ug ugdawon niya ang tanan nga nakapalibot niini.'”

22

1 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, “Lakaw ngadto sa balay sa hari sa
Juda ug isulti kini nga pulong didto. 2 Ug isulti, 'Hari sa Juda, paminawa
ang pulong ni Yahweh—ikaw nga naglingkod sa trono ni David—ikaw,
ug ang imong mga sulugoon, ug ang imong katawhan nga moagi niining
mga ganghaan. 3 Nagsulti si Yahweh niini, “Buhata ang husto ug ang
matarong, ug si bisan kinsa nga gikawatan—luwasa siya gikan sa mga
kamot sa nagdaogdaog. Ayaw daogdaoga ang mga langyaw o mga batang
ilo o balo diha sa inyong yuta. Ayaw pagpasiugda ug kasamok o paawasi
ug dugo sa walay sala kining dapita. 4 Kay kung buhaton gayod ninyo
kining mga butanga, nan magpadayon sa paglingkod ang mga hari nga
naglingkod sa trono ni David nga mosulod sa ganghaan sakay sa usa ka
karwahe ug sa mga kabayo, siya, lakip na ang iyang mga sulugoon, ug
ang iyang katawhan! 5 Apan kung dili ninyo patalinghogan kini nga mga
pulong nga akong gipahibalo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nan
mapukan gayod kining harianong balay.”' 6 Kay nag-ingon si Yahweh
niini mahitungod sa balay sa hari sa Juda, 'Sama ka sa Gilead, o sama
sa bungtod sa Lebanon alang kanako. Apan himoon ko ikaw nga usa
ka kamingawan, mga siyudad nga walay mga nagpuyo. 7 Kay paanhaon
ko ang mga tawo nga mogun-ob kanimo! Pamutlon sa mga kalalakin-
an gamit ang ilang mga hinagiban ang inyong labing maayo nga mga
kahoyng sidro ug sunogon nila kini. 8 Unya daghang kanasoran ang
mangagi niining siyudara. Ang tagsatagsa ka tawo magpangutan-anay,
“Nganong gibuhat man kini ni Yahweh sa bantogang siyudad?” 9 Unya
motubag ang ubang tawo, “Tungod kay gisalikway nila ang kasabotan

ni Yahweh nga ilang Dios ug nagyukbo sa ubang mga dios ug misimba niini." 10 Ayaw paghilak sa tawong patay na ug ayaw pagbangotan alang kaniya; apan hilaki hinoon ang tawong molakaway na, tungod kay dili na siya mobalik pa ug dili na niya makita pa ang iyang yutang natawhan.' 11 Kay misulti niini si Yahweh mahitungod kang Jehoahaz ang anak nga lalaki ni Josias, ang hari sa Juda nga mipuli ingon nga hari kang Josias nga iyang amahan, 'Mibiya siya niining dapita ug dili na makabalik pa. 12 Mamatay siya didto sa dapit kung diin siya gibihag, ug dili na niya makita pa kining yutaa.' 13 Alaot siya nga nagtukod sa iyang balay sa dili matarong nga paagi, mga lawak sa itaas pinaagi sa pagpanlupig, nga nagpatrabaho sa iyang isigkatawo nga walay suhol; 14 ug miingon siya, 'Magtukod ako alang sa akong kaugalingon ug usa ka dakong balay nga may mga luag nga lawak sa itaas.' ug gibutangan niya kini ug dagkong mga bintana, ug gibungbongan niya kini gamit ang kahoyng sedro, ug gipintalan niya kini ug pula.' 15 Mao ba kini ang makahimo kanimo nga maayong hari, nga buot mo man nga makabalay gamit ang mga tabla sa sedro? Dili ba mikaon ug miinom man usab ang imong amahan, apan nagbuhat gihapon sa husto ug matarong? Unya malampuson ang tanan alang kaniya. 16 Naghukom siya dapig sa husto sa kabos ug mga nanginahanglan. Nan maayo gayod kini. Dili ba mao man kini ang buot ipasabot sa pag-ila kanako? —mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 17 Apan walay laing gitinguha sa imong mga mata ug kasingkasing gawas lamang sa kabalaka alang sa imong dili makatarongan nga pagbaton ug salapi ug pagpaawas sa dugo sa tawong walay sala, sa pagpanglupig ug pagdaogdaog sa uban. 18 Busa misulti si Yahweh niini mahitungod kang Jehoyakim ang anak nga lalaki ni Josias, ang hari sa Juda: Dili sila magbangotan alang kaniya, nga mag-ingon, 'Pagkamakaluluoy sa akong igsoon nga lalaki! o 'Pagkamakaluluoy sa akong igsoon nga babaye!' Dili sila magbangotan alang kaniya, nga mag-ingon, 'Pagkamakaluluoy sa akong agalon!' o 'Pagkamakaluluoy sa akong halangdong hari!' 19 Ilubong siya sama sa paglubong sa usa ka asno, guyoron ug ilabay sa gawas nga bahin sa mga ganghaan sa Jerusalem. 20 Tungas sa kabukiran sa Lebanon ug singgit. Singgit ngadto sa Bashan. Pagsinggit gikan sa kabungtoran sa Abarim, kay mangapukan na ang tanan ninyong mga higala. 21 Nakigsulti ako kanimo samtang luwas ka pa, apan mitubag ka, 'Dili gayod ako maminaw.' Batasan na nimo kini sukad pa sa imong pagkabatan-on, tungod kay wala mo gayod paminawa ang akong tingog. 22 Ipadpad sa hangin ang tanan ninyong mga magbalantay, ug mangabihag ang inyong mga higala. Unya mangaulaw gayod kamo ug maulawan kamo tungod sa tanan ninyong daotang mga binuhatan. 23 Kamong mga nagpuyo sa 'Lebanon,' nga nahimutang sa sedro nga mga dagkong balay, pagkamakaluluoy ninyo sa dihang modangat kaninyo ang kasakit, ang kasakit nga sama sa babaye nga nagbati!" 24 Ingon nga ako buhi—mao kini ang giingon ni Yahweh—bisan pa ug ikaw, Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Jehoyakim, ang hari sa Juda, mao ang singsing nga pangsilyo sa akong tuong kamot, tangtangon ko gayod ikaw. 25 Kay gitugyan ko na ikaw sa mga kamot niadtong nagtingoha sa imong kinabuhi ug niadtong imong gikahadlokan, bisan pa sa mga kamot ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia ug sa mga Caldeahanon. 26 Ilabay ko ikaw ug ang imong inahan nga naghimugso kanimo ngadto sa laing dapit, ang nasod nga dili imong natawhan, ug mangamatay kamo didto. 27 Mahitungod niining yutaa nga buot nilang balikan, dili na sila makabalik pa dinhi. 28 Tinamay na ba kini ug buak nga sudlanan? Kini

bang tawo nga si Jehoyakin usa ka tadyaw nga dili na makapahimuot
sa uban? Nganong gihinginlan man siya ug ang iyang kaliwatan, ug
gibihag sila sa yuta nga wala nila mahibaloi? 29 O yuta, yuta, yuta!
Patalinghogi ang pulong ni Yahweh! 30 Nagsulti si Yahweh niini, 'Isulat
ang mahitungod niining tawo nga si Jehoyakin: Dili gayod siya makaanak.
Dili siya magmauswagon sulod sa iyang mga adlaw, ug wala sa iyang
mga kaliwat ang magmalampuson o makalingkod pa sa trono ni David
ug maghari sa tibuok Juda.'"

23

1 Pagkaalaot sa mga magbalantay nga naggun-ob ug nagpatibulaag
sa mga karnero diha sa akong sibsibanan—mao kini ang giingon ni
Yahweh." 2 Busa si Yahweh, ang Dios sa Israel, misulti niini batok sa
mga magbalantay nga nag-atiman sa iyang katawhan, "Gipatibulaag ninyo
ang panon sa akong kahayopan ug gipang-abog sila. Wala ninyo sila
atimana. Busa pagasilotan ko kamo alang sa daotan ninyong nahimo—
mao kini ang giingon ni Yahweh. 3 Tigomon ko ang mga nahibilin
nga panon sa akong kahayopan gikan sa tibuok kayutaan diin ko sila
gipatibulaag, ug ibalik ko sila ngadto sa sibsibanan nga dapit, kung diin sila
magmabungahon ug managhan. 4 Unya magpili ako ug mga magbalantay
nga mag-atiman kanila aron dili na sila mangahadlok o magkatibulaag.
Wala nay bisan usa kanila nga mawala—mao kini ang giingon ni Yahweh.
5 Tan-awa taliabot na ang mga adlaw—mao kini ang giingon ni Yahweh—
sa dihang pilion ko na alang kang David ang usa ka matarong nga sanga.
Maghari siya; magmaalamon siya, ug himoon ang husto ug matarong
sa kayutaan. 6 Maluwas ang Juda, ug magpuyo ang Israel nga layo sa
piligro. Unya mao kini ang ngalan nga siya pagatawagon: Si Yahweh
mao ang atong pagkamatarong. 7 Busa tan-awa, taliabot na ang mga
adlaw—mao kini ang giingon ni Yahweh—sa dihang dili na sila magsulti
nga, 'Ingon nga buhi si Yahweh, nga nagpagawas sa katawhan sa Israel
gikan sa yuta sa Ehipto.' 8 Hinoon magasulti na sila nga, 'Ingon nga buhi
si Yahweh, nga nagkuha ug nagpabalik sa mga kaliwat dinhi sa balay
sa Israel sukad sa amihanang bahin ug sa tibuok kayutaan kung diin
sila gipang-abog.' Unya magpuyo na sila sa ilang kaugalingong yuta."
9 Mahitungod sa mga propeta, nadugmok ang akong kasingkasing, ug
nangurog ang akong mga kabukogan. Nahisama ako sa tawong hubog,
sama sa tawo nga nasobrahan sa bino, tungod kang Yahweh ug sa iyang
balaan nga mga pulong. 10 Tungod kay ang kayutaan nalukop na sa mga
mananapaw. Tungod niini nagmala na ang yuta. Nangalaya na ang mga
tanom didto sa kamingawan. Daotan ang pamaagi niining mga propeta;
ang ilang gahom wala gamita sa hustong pamatasan. 11 "Daotan ang
mga propeta ug ang mga pari. Nakita ko usab ang ilang pagkadaotan
bisan sa akong puluy-anan! —mao kini ang giingon ni Yahweh— 12 busa
ang ilang mga dalan mahisama sa danlog nga dapit diha sa kangitngit.
Ug mangasukamod sila. Mangatumba sila niini. Kay magpadala ako ug
katalagman batok kanila sa tuig sa ilang pagsilot—mao kini ang giingon
ni Yahweh. 13 Kay nahikaplagan ko nga nagbuhat ug daotan ang mga
propeta sa Samaria: Nagpropesiya sila pinaagi kang Baal ug gipahisalaag
ang akong katawhan sa Israel. 14 Lakip ang mga propeta sa Jerusalem
nahikaplagan ko usab ug malaw-ay nga mga binuhatan: Nanapaw sila
ug naglakaw nga malimbongon. Gipalig-on nila ang mga kamot sa mga
tawong daotan; walay namiya sa iyang daotan nga binuhatan. Nahisama

na silang tanan sa Sodoma alang kanako ug ang ilang pinuy-anan sama sa Gomora!” 15 Busa nagsulti si Yahweh nga labawng makagagahom mahitungod sa mga propeta, “Tan-awa, pakaonon ko sila ug panyawan ug paimnon ug makahilo nga tubig, kay migula ang kadaotan gikan sa propeta sa Jerusalem paingon sa tibuok nga kayutaan." 16 Nagsulti niini si Yahweh nga labawng makagagahom, “Ayaw paminaw sa pulong sa mga propeta nga naghatag ug propesiya diha kaninyo. Gilimbongan lamang nila kamo! Nagpahayag sila sa ilang mga panan-awon bunga lamang sa ilang kaugalingong mga hunahuna, ug dili gikan sa baba ni Yahweh. 17 Kanunay silang nagasulti niadtong misupak kanako, 'Nag-ingon si Yahweh nga magmalinawon kamo.' Kay gisultihan usab nila katong tanan nga nagmagahi sa ilang kasingkasing, magaingon, 'Walay katalagman nga modangat kaninyo.' 18 Apan kinsa man ang nagbarog sa panagtigom ni Yahweh? Kinsa man ang nakakita ug nakadungog sa iyang pulong? Kinsa man ang nanumbaling ug naminaw sa iyang pulong? 19 Tan-awa, adunay unos nga moabot gikan kang Yahweh! Migula usab ang iyang naghingapin nga kasuko, ug ang buhawi nga kapungot. Motuyoktuyok kini sa ulo sa mga daotan. 20 Dili mahunong ang kapungot ni Yahweh hangtod nga dili kini mapagawas ug mahatod ngadto sa gitudlo sa iyang kasingkasing. Sa kataposang mga adlaw, masabtan ra ninyo kini. 21 Wala ko sugoa kining mga propeta. Migula lamang sila. Wala gayod akoy giingon ngadto kanila, apan nagpadayon gihapon sila sa pagpropesiya. 22 Kay kung nagbarog pa sila sa akong panagtigom, mahimo gayod nga maminaw ang akong katawhan sa akong pulong; mahimo usab nila nga mobiya sa ilang mga daotang mga pulong ug mga malaw-ay nga binuhatan. 23 Dios ba lamang ako nga anaa sa duol—mao kini ang giingon ni Yahweh—ug dili ba Dios usab sa halayo? 24 May makatago ba sa hilit nga dapit aron dili ko siya makita? —mao kini ang giingon ni Yahweh—ug dili ba anaa man ako bisan asa sa kalangitan ug sa kalibotan? — mao kini ang giingon ni Yahweh. 25 Nadungog ko kung unsa ang gisulti sa mga propeta, kadtong mga nagpropesiya ug mga bakak pinaagi sa akong ngalan. Ug miingon sila, 'Nagdamgo ako! Nagdamgo ako!' 26 Hangtod kanus-a ba kini magpadayon, ang mga propeta nga nagpropesiya nga bunga lamang sa ilang hunahuna ug nga nagpropesiya nga gikan sa malimbongon nilang kasingkasing? 27 Nagaplano sila nga pahikalimtan sa akong katawhan ang akong ngalan pinaagi sa mga damgo nga ilang gipadayag, ang matag-usa ngadto sa iyang isigkatawo, sama sa paghikalimot sa ilang mga katigulangan sa akong ngalan nga midapig sa ngalan ni Baal. 28 Pasultiha sa iyang damgo ang propeta nga adunay damgo. Apan kadtong akong gipadayagan sa usa ka butang, pasultiha siya sa akong ngalan nga matinud-anon. Unsa man ang kalabotan sa dagami ngadto sa lugas? —mao kini ang gipahayag ni Yahweh— 29 Dili ba nga akong pulong sama man sa kalayo? — mao kini ang gipahayag ni Yahweh— ug sama sa maso nga nagpinopino sa bato? 30 Busa tan-awa, kontra ko ang mga propeta—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— si bisan kinsa nga mangangkon sa mga pulong gikan sa ubang tawo ug mosulti nga gikan kini kanako. 31 Tan-awa, kontra ko ang mga propeta—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga migamit sa ilang mga dila aron sa pagpropesiya. 32 Tan-awa, kontra ko ang mga propeta nga may damgo nga bakak— mao kini ang gipahayag ni Yahweh— ug isugilon nila kini ug niini nga paagi gipasalaag ang akong katawhan pinaagi sa ilang bakak ug pagpanghambog. Kontra ko sila, tungod kay wala ko sila gipadala ni gimandoan ko sila. Busa dili gayod nila matabangan kining katawhan—

mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 33 Kung mangutana kanimo kining
mga tawhana, o ang usa ka propeta, o ang pari, 'Unsa man ang palas-
anon ni Yahweh?' Sultihi sila, 'Kamo mao ang palas-anon, ug hinginlan
ko ikaw'—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 34 Alang sa mga propeta,
mga pari, ug katawhan nga moingon, 'Mao kini ang palas-anon ni Yahweh'
pagasilotan ko kanang tawhana ug ang iyang panimalay. 35 Magpadayon
kamo sa pagsulti, ang matag-usa sa iyang isigkatawo ug ngadto sa iyang
mga kaigsoonan, 'Unsa man ang tubag ni Yahweh?' ug 'Unsa man ang
gipahayag ni Yahweh?' 36 Apan kinahanglan dili na kamo mosulti bahin
sa 'palas-anon ni Yahweh,' kay ang palas-anon pulong lamang sa tawo, ug
gituis ninyo ang mga pulong sa buhi nga Dios, nga mao si Yahweh ang
labawng makagagahom, nga atong Dios. 37 Mao kini ang imong angay
isulti sa propeta, 'Unsa man ang tubag nga gihatag ni Yahweh kanimo? o
'Unsa man ang gisulti ni Yahweh?' 38 Apan kung isulti nimo, 'Ang palas-
anon ni Yahweh', mao kini ang giingon ni Yahweh: Tungod kay gisulti
man ninyo kining mga pulonga, 'Ang palas-anon ni Yahweh,' sa dihang
gipadala ko ikaw, nga gisultihan, 'Dili ninyo isulti ang "Ang Palas-anon ni
Yahweh,"' 39 busa, tan-awa, puniton ko ikaw ug ilabay palayo kanako, lakip
ang siyudad nga akong gihatag kanimo ug sa imong mga katigulangan.
40 Unya pahamtangan ko kamo sa walay kataposang kaulawan ug kaalaot
kaninyo nga dili gayod hikalimtan.

24

1 Gipakita ni Yahweh kanako ang usa ka butang. Ania karon, adunay
duha ka mga basket sa mga bunga sa igera nga gipahimutang sa atubangan
sa templo ni Yahweh. (Nahitabo kini nga panan-awon human mabihag ni
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, si Jehoyakin ang anak nga lalaki ni
Jehoyakim, ang hari sa Juda, ang mga opisyal sa Juda, ang mga batid nga
trabahante ug ang mga tighimo ug mga puthaw nga gikan sa Jerusalem
ug gidala sila ngadto sa Babilonia.) 2 Ang usa ka basket may maayong
mga bunga sa igera sama sa nahinog pag-una nga bunga sa igera, apan
ang laing basket may daot nga bunga sa igera nga dili na nila makaon.
3 Miingon si Yahweh kanako, "Unsa man ang imong nakita, Jeremias?"
Miingon ako, "Mga bunga sa igera. Ang maayong mga bunga sa igera
ug mga daot nga mga bunga sa igera nga dili na makaon." 4 Unya ang
pulong ni Yahweh miabot kanako, nga nag-ingon, 5 "Si Yahweh, ang Dios
sa Israel, nag-ingon niini: Maglantaw ako sa kaayohan sa mga binihag
sa Juda, sama niining maayong mga bunga sa igera, ang mga binihag
nga akong gipapahawa gikan niining dapita paingon sa yuta sa Caldea.
6 Bantayan ko sila alang sa ilang kaayohan ug pabalikon ko niining yutaa.
Tukoron ko sila, ug dili ko na sila lumpagon. Itanom ko sila, ug dili ko
na sila ibton. 7 Unya hatagan ko sila ug kasingkasing nga moila kanako,
kay ako si Yahweh. Mahimo sila nga akong katawhan ug ako mahimong
ilang Dios, busa mobalik sila kanako sa tibuok nilang kasingkasing. 8 Apan
sama sa daot nga mga bunga sa igera nga dili makaon—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—buhaton ko kini kang Zedekia, nga hari sa Juda,
uban sa iyang mga opisyal, ug sa uban pang taga-Jerusalem nga nahibilin
niining yutaa o namuyo didto sa yuta sa Ehipto. 9 Himoon ko silang
mangil-ad nga butang, usa ka katalagman, diha sa panan-aw sa tanang
gingharian sa kalibotan, usa ka makauulaw ug mahimong mga hisgotanan,
talamayon, ug panghimaraoton sa bisan asang dapit nga akong dad-an
kanila. 10 Ipadala ko batok kanila ang espada, kagutom, ug katalagman,

hangtod nga mangamatay sila gikan sa yuta nga akong gihatag kanila ug sa ilang mga katigulangan.”

25

1 Mao kini ang mga pulong nga miabot kang Jeremias mahitungod
sa tanang katawhan sa Juda. Nahitabo kini sa ikaupat nga tuig nga si
Jehoyakim ang anak nga lalaki ni Josia, ang hari sa Juda. Mao kadto ang
unang tuig sa paghari ni Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia. 2 Gimantala
kini ni Jeremias nga propeta sa tanang katawhan sa Juda ug sa tanang
lumolupyo sa Jerusalem. 3 Miingon siya, “Sulod sa 23 ka tuig, sukad
sa ika-13 nga tuig sa paghari ni Josia ang anak nga lalaki ni Amon,
ang hari sa Juda hangtod niining adlawa, miabot kanako ang pulong
ni Yahweh ug gibalikbalik ko kini sa pagsugilon kaninyo, apan wala
gayod kamo maminaw. 4 Gipadala ni Yahweh sa makadaghan nganha
kaninyo ang tanan niyang mga sulugoon nga mao ang mga propeta,
apan wala gayod kamo naminaw ni nanumbaling. 5 Miingon kining mga
propeta, “Kinahanglan mobiya ang tagsatagsa ka tawo gikan sa iyang
pagkadaotan ug sa malaw-ay niyang mga binuhatan ug balik sa yuta
nga gihatag na kaniadto ni Yahweh ngadto sa inyong mga katigulangan
ug alang kaninyo, ingon nga makanunayong gasa. 6 Busa ayaw kamo
pagsunod sa laing mga dios sa pagsimba kanila o sa pagyukbo kanila, ug
ayaw ninyo siya hagita pinaagi sa buhat sa inyong mga kamot aron dili
niya kamo silotan.' 7 Apan wala kamo naminaw kanako—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—tungod niana gihagit hinuon ninyo ako pinaagi
sa buhat sa inyong mga kamot aron masilotan kamo. 8 Busa miingon
niini si Yahweh nga labawng makagagahom, 'Tungod kay wala man ninyo
paminawa ang akong mga pulong, 9 tan-awa, pasugoan ko nga tigomon
ang tanang katawhan sa amihanan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
pinaagi kang Nebucadnezar nga akong sulugoon, ang hari sa Babilonia,
ug ipasulong ko sila batok niining yutaa ug sa mga lumolupyo niini, ug
batok sa tanang kasikbit nga kanasoran diha kaninyo. Kay lainon ko
sila sa kalaglagan. Himoon ko silang kahadlokan, biaybiayon, ug walay
kataposang paggun-ob. 10 Pahilumon ko ang kasaba sa kalipay ug sa
pagmaya, ang kabanha sa pamanhonon ug sa pangasaw-onon, ang tingog
sa mga galingan ug palungon ko ang kahayag sa lampara. 11 Unya kining
yutaa mahimong awaaw ug kahadlokan, ug kining mga nasora mag-alagad
sa hari sa Babilonia sulod sa 70 ka tuig. 12 Unya mahitabo kini nga sa
dihang matapos na ang 70 ka tuig, silotan ko ang hari sa Babilonia ug ang
siyudad nga yuta sa Caldeanhon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
tungod sa ilang mga sala ug mahimo kining awaaw hangtod sa hangtod.
13 Unya ipahamtang ko batok nianang yutaa ang akong gipanulti, ug ang
tanang nahisulat sa libro nga gipanagna ni Jeremias batok sa tanang
kanasoran. 14 Uliponon usab sila sa ubang kanasoran ug bantogang mga
hari. Panimaslan ko sila sa ilang mga nabuhat ug sa gibuhat sa ilang mga
kamot.”' 15 Kay miingon niini kanako si Yahweh, ang Dios sa Israel, “Kuhaa
kining kupa sa bino sa kapungot gikan sa akong kamot ug paimna niini
ang tanang kanasoran nga paadtoan ko kanimo. 16 Kay kung makainom
masupinday dayon sila, ug mangabuang gumikan sa akong gipadala nga
espada nganha kanila.” 17 Busa gidawat ko ang kupa sa bino gikan sa
kamot ni Yahweh, ug gipainom ko ang tanang kanasoran nga gipaadtoan
kanako ni Yahweh: 18 sa Jerusalem, sa mga siyudad sa Juda, sa mga hari
niini, ug sa mga opisyal—aron malaglag sila ug kahadlokan, ug biaybiayon

ug tinunglo, sama sa nahitabo kanila sa kasamtangang panahon. 19 Ang
ubang mga nasod gipainom usab niini: si Faraon nga hari sa Ehipto
ug ang iyang mga ulipon; ang iyang mga opisyal ug ang tanan niyang
katawhan; 20 ang tanang katawhan nga nagkasagol ang kaliwatan ug ang
tanang hari sa yuta sa Uz; ang tanang hari sa Filistia—sa Ashkelon, sa
Gaza, sa Ekron, ug ang nahibiling bahin sa Ashdod; 21 sa Edom ug sa
Moab ug ang katawhan sa Amon. 22 Ang mga hari sa Tyre ug sa Sidon,
ang mga hari sa mga baybayon sa pikas bahin sa dagat, 23 sa Dedan, sa
Tema, ug sa Buz uban ang tanang katawhan nga nagpatupi, kinahanglan
paimnon usab sila niini. 24 Mao usab kini ang mga tawo nga moinom
niini: ang tanang hari sa Arabia ug ang mga hari sa katawhan nga
nagkasagol ang kaliwatan nga nagpuyo sa kamingawan; 25 ang tanang
hari sa Zimri, ang tanang hari sa Elam, ug ang tanang hari sa Medes;
26 ang tanang hari sa amihanan, ang mga katawhan nga duol ug lagyo—
ang tanang katawhan nga uban sa iyang igsoong lalaki ug ang tanang mga
gingharian sa kalibotan nga anaa ibabaw sa yuta. Sa kataposan ang hari
sa Babilonia ang gipainom human nilang tanan. 27 Miingon si Yahweh
kanako, “Karon kinahanglan sultihan mo sila, 'Si Yahweh ang labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini: Inom hangtod mahubog,
unya magsuka, mangatumba, ug dili na makabangon tungod sa espada nga
ipadangat ko diha kaninyo.'' 28 Unya kung mahitabo nga magdumili sila
sa pagdawat sa kupa nga anaa sa imong kamot aron imnon, sultihi sila, 'Si
Yahweh ang labawng makagagahom miingon niini: Kinahanglan moinom
gayod kamo niini. 29 Kay tan-awa, ipahamtang ko na ang katalagman sa
siyudad nga gitawag pinaagi sa akong ngalan, ug makalingkawas ba kamo
gikan sa silot? Dili gayod kamo makalingkawas, kay pahamtangan ko ug
espada ang tanang lumolupyo niining yutaa! —mao kini ang gipahayag
ni Yahweh ang labawng makagagahom.' 30 Kinahanglan ipanagna mo
kining mga pulong batok kanila, ug isulti ngadto kanila, 'Modahunog ang
tingog ni Yahweh gikan sa kahitas-an ug mosinggit gikan sa iyang balaang
dapit, ug modahunog gayod ang iyang tingog batok sa iyang katawhan; ug
mosinggit siya batok sa tanan nga nagpuyo sa kalibotan, sama niadtong
mga katawhan nga nagpuga sa mga ubas. 31 Ang tingog sa pagpakiggubat
molanog hangtod sa kinatumyan sa kalibotan, tungod kay paninglon man
ni Yahweh ang mga sumbong batok sa tanang kanasoran, ug pagahukman
niya ang tanang buhing binuhat. Itugyan niya ang mga daotan ngadto
sa espada—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.' 32 Nag-ingon niini si
Yahweh ang labawng makagagahom, 'Tan-awa, ang katalagman modangat
gayod sa tagsatagsa ka mga nasod, ug ang dakong bagyo magsugod gikan
sa labing suok nga bahin sa kalibotan. 33 Unya kadtong gipamatay ni
Yahweh nianang adlawa magkatag sa bisan asang bahin sa kalibotan;
walay magbangotan kanila, maghipos, o maglubong. Mahisama sila sa
hugaw nga anaa sa yuta. 34 Pagminatay ug pagpakitabang kamong mga
magbalantay! Pagligid diha sa mga abog, kamong mga pangulo sa panon,
kay ang mga adlaw nga pagaihawon kamo nahiabot na; mabungkag kamo
sa dihang malaglag kamo sama sa mahalon nga kolon. 35 Walay kadangpan
alang sa mga magbalantay, wala gayoy kaikyasan sa mga pangulo sa
panon. 36 Pamatia ang paghilak sa mga magbalantay ug ang pagminatay
sa mga pangulo sa panon, kay gilaglag ni Yahweh ang ilang mga sibsiban.
37 Busa ang malinawon nga mga sibsiban mahimong biniyaan tungod sa
tumang kasuko ni Yahweh. 38 Sama sa batang liyon nga mibiya sa iyang
langub, kay ang ilang dapit nahimong kahadlokan tungod sa kasuko sa

nagdaogdaog, ug tungod usab sa iyang mabangis nga kapungot.'"

26

1 Sa pagsugod sa paghari ni Jehoyakim ang anak nga lalaki ni Josia,
miabot kini nga pulong gikan kang Yahweh, nga nag-ingon, 2 "Si Yahweh
miingon niini: Tindog didto sa hawanan sa akong puloy-anan ug isulti
sa tanang mga siyudad sa Juda nga mangabot aron sa pagsimba dinhi sa
akong puloy-anan. Imantala ang tanang mga pulong nga akong gisugo
kanimo nga isulti kanila. Ayaw gayod kulangi bisan usa ka pulong!
3 Kay tingali maminaw sila niini, nga ang tagsatagsa ka tawo mobiya sa
iyang daotang mga binuhatan, aron dili ko ipahamtang batok kanila ang
katalagman nga akong giplano tungod sa daotan nilang mga binuhatan.
4 Busa kinahanglang isulti mo kini kanila, 'Si Yahweh miingon niini: Kung
dili kamo maminaw kanako pinaagi sa pagtuman sa akong balaod nga
gihatag ko nganha kaninyo— 5 kung dili ninyo patalinghogan ang mga
pulong sa akong mga sulugoon nga mao ang mga propeta nga kanunay
kong gipadala nganha kaninyo—nga wala gayod ninyo paminawa! —
6 busa himoon ko gayod kining puloy-anan sama sa Shilo; himoon kong
tinunglo kining siyudara sa panan-aw sa tanang mga kanasoran sa
kalibotan.'" 7 Nakadungog sa pagpahibalo ni Jeremias ang mga pari, ang
mga propeta, ug ang tanang katawhan didto sa puloy-anan ni Yahweh.
8 Sa nahuman na si Jeremias sa pagsulti sa tanang gisugo kaniya ni Yahweh
gidakop siya sa tanang katawhan, sa mga pari, sa mga propeta, ug miingon,
"Angay ka gayod nga patyon! 9 Nganong nagpropesiya ka man sa ngalan
ni Yahweh ug miingon nga kining puloy-anan mahisama sa Shilo ug ang
kining siyudara maawaaw nga wala nay magpuyo?" Busa gipalibotan sa
tanang katawhan si Jeremias didto sa puloy-anan ni Yahweh. 10 Unya sa
pagkadungog sa mga opisyal sa Juda niining mga pulonga miadto dayon
sila sa puloy-anan ni Yahweh gikan sa balay sa hari. Nanglingkod sila
sa ganghaan sa Bag-ong Ganghaan sa puloy-anan ni Yahweh. 11 Ang mga
pari ug ang mga propeta nakigsulti sa mga opisyal ug sa tanang katawhan.
Miingon sila, "Angayan gayod patyon kining tawhana, kay nagpropesiya
man siya batok niining nasora, sumala gayod sa inyong nang dungog!"
12 Busa misulti si Jeremias ngadto sa tanang mga opisyal ug sa tanang
katawhan, "Gipadala ako ni Yahweh aron managna batok niining puloy-
anan ug niining siyudara, sa pagsulti sa tanang mga pulong nga inyong
nadungog mismo. 13 Busa karon, bag-oha ang inyong mga pamaagi ug
ang inyong pagkinabuhi, ug patalinghogi ang tingog ni Yahweh nga inyong
Dios aron dili na niya ipadayon ang pagpahamtang kaninyo sa katalagman
nga iyang gisulti batok kaninyo. 14 Tan-awa—ako mismo anaa sa inyong
mga kamot! Buhata nganhi kanako kung unsa ang maayo ug matarong
sa inyong panan-aw. 15 Apan angay ninyong masayran nga kung patyon
ninyo ako, nan sad-an kamo, kining siyudara ug ang mga lumolupyo niini
sa dugo sa tawong walay sala, tungod kay matuod gayod nga gipadala
ako ni Yahweh nganha kaninyo aron sa pagmantala sa tanang pulong sa
inyong mga igdulongog." 16 Unya miingon ang mga opisyal, ug ang tanang
katawhan ngadto sa mga pari ug sa mga propeta, "Dili angay nga mamatay
kining tawhana, tungod kay gimantala man niya ang mga butang nganhi
kanato pinaagi sa ngalan ni Yahweh nga atong Dios." 17 Unya mitindog ang
pipila sa mga kadagkoan sa kayutaan ug nakigsulti sa tibuok panagtigom
sa katawhan. 18 Miingon sila, "Si Mika nga taga-Moreset nagppropesiya
sa panahon sa paghari ni Hezekia sa Juda. Nakigsulti siya sa tanang

katawhan sa Juda ug miingon, 'Nagsulti niini si Yahweh ang labawng makagagahom: Ang Zion pagadarohon sama sa usa ka uma, ang Jerusalem mahimong tinapok sa mga tinumpag, ug ang bungtod nga nahimutangan sa templo mahimong kalasangan.' 19 Gipatay ba siya ni Hezekia nga hari sa Juda ug sa tanang taga-Juda? Dili ba nahadlok man siya kang Yahweh ug nagpakiluoy siya atubangan ni Yahweh aron dili niya ipadayon ang katalagman nga iyang gimantala kanila? Busa buhaton ba nato ang mas labaw pa kadaotan batok sa atong kaugalingong kinabuhi?" 20 Sa wala madugay adunay laing tawo na usab ang nagpropesiya pinaagi sa ngalan ni Yahweh—si Uria ang anak nga lalaki ni Shemaya nga taga-Kiriat Jearim—nagpropesiya usab siya batok niining siyudara ug niining yutaa, nga uyon sa mga pulong ni Jeremias. 21 Apan sa pagkadungog ni Haring Jehoyakim ug sa tanan niyang kasundalohan ug sa mga opisyal ang iyang pulong, gipapatay siya sa hari, apan nakabalita si Uria ug nahadlok siya, busa mikalagiw siya ug miadto sa Ehipto. 22 Unya nagpadala si Haring Jehoyakim ug mga tawo nga moadto sa Ehipto—si Elnatan ang anak nga lalaki ni Acbor ug mga tawo aron moadto sa Ehipto sa pagdakop kang Uria. 23 Gidakop nila si Uria sa Ehipto ug gidala ngadto kang Haring Jehoyakim. Unya gipapatay siya ni Jehoyakim pinaagi sa espada ug gipalubong ang iyang patay nga lawas sa lubnganan sa mga yano nga tawo. 24 Apan ang kaluoy ni Ahikam ang anak nga lalaki Shafan anaa kang Jeremias, busa wala siya gitugyan ngadto sa katawhan aron pagapatyon.

27

1 Sa pagsugod sa paghari ni Zedekia ang anak nga lalaki ni Josia, nga hari sa Juda, kining pulong miabot kang Jeremias nga gikan kang Yahweh. 2 Mao kini ang gisulti ni Yahweh kanako, "Paghimo ug gapos ug yugo alang sa imong kaugalingon ug sangoni ang imong kaugalingon. Isangon kini sa imong liog. 3 Unya ipadala kini sa hari sa Edom, sa hari sa Moab, sa hari sa katawhan sa Amon, sa hari sa Tyre, ug sa hari sa Sidon. Ipadala sila sa kamot sa mga embahador sa hari nga mangadto sa Jerusalem ngadto kang Zedekia ang hari sa Juda. 4 Hatagi sila ug mga mando sa ilang mga agalon ug sultihi, 'Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, nagsulti niini: Mao kini ang kinahanglan nimong isulti sa imong mga agalon, 5 Ako ang nagbuhat sa kalibotan pinaagi sa akong dakong kusog ug sa akong bukton. Gibuhat ko usab ang katawhan ug ang mga mananap diha sa kalibotan, ug ihatag ko kini kang bisan kinsa nga matarong sa akong mga mata. 6 Busa karon, akong ihatag kining tanang kayutaan ngadto sa mga kamot ni Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia, nga akong alagad. Ihatag ko usab, ang mga buhing binuhat sa kaumahan ngadto kaniya, aron mag-alagad kaniya. 7 Kay ang tanang kanasoran mag-alagad kaniya, ang iyang mga anak nga lalaki, ug ang iyang mga apo nga lalaki hangtod sa pag-abot sa panahon nga matapos ang iyang pagdumala. Unya daghan ang mga nasod ug ang mga gamhanan nga hari mobuntog kaniya. 8 Busa ang nasod ug ang gingharian nga wala mag-alagad kang Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia, ug wala nagpasangon sa yugo sa ilang liog sa hari sa Babilonia—akong pagasilotan ang nasod pinaagi sa espada, kagutom, ug katalagman—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—hangtod nga ako silang laglagon pinaagi sa iyang kamot. 9 Busa ayaw paminaw sa inyong mga propeta, sa inyong mga tighubad sa damgo, sa inyong mga mananagna, sa inyong mga babaylan, ug sa inyong mga espiritista, nga nagsulti kaninyo, 'Ayaw pag-alagad sa hari sa Babilonia.' 10 Kay nanagna sila sa mga bakak diha

kaninyo aron ipadala kamo pahilayo sa inyong kayutaan, kay gipakalagiw ko kamo, ug mamatay. 11 Apan ang nasod nga nagpasangon niini sa liog ilalom sa yugo sa hari sa Babilonia ug nag-alagad kaniya, tugotan ko kini nga makapahulay sa iyang yuta—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug ila kining paga-ugmaron ug maghimo sa ilang mga puloy-anan.”” 12 Busa misulti ako ngadto kang Zedekia ang hari sa Juda ug gihatag kaniya kining mensahe, “Pagpasangon kamo sa inyong mga liog ilalom sa yugo sa hari sa Babilonia ug pag-alagad kaniya ug sa iyang katawhan, ug mabuhi kamo. 13 Nganong mamatay ka man—ikaw ug ang imong katawhan—pinaagi sa espada, kagutom, ug katalagman, sama sa akong gipahayag bahin sa nasod nga midumili sa pag-alagad sa hari sa Babilonia? 14 Ayaw paminaw sa mga pulong sa mga propeta nga misulti kaninyo ug miingon, 'Ayaw alagari ang hari sa Babilonia,' kay nagpropesiya sila ug mga bakak diha kaninyo. 15 Kay wala ko sila gipadala—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay nagpropesiya sila sa bakak pinaagi sa akong ngalan busa palayason ko ikaw ug mamatay ka, ikaw ug ang mga propeta nga nagpropesiya diha kanimo.”' 16 Ako kining isulti ngadto sa mga pari ug sa tanan nga katawhan ug moingon, “Nag-ingon si Yahweh niini: Ayaw paminaw sa mga pulong sa imong mga propeta nga nagpropesiya diha kaninyo ug nag-ingon, 'Tan-awa! Ang mga butang nga anaa sa balay ni Yahweh giuli na karon gikan sa Babilonia!' nagpropesiya sila ug mga bakak diha kaninyo. 17 Ayaw paminaw kanila. Kinahanglan mag-alagad kamo sa hari sa Babilonia ug mabuhi. Nganong kinahanglan man gun-obon kining siyudara? 18 Kung mga propeta sila, ug kung tinuod gayod nga miabot kanila ang pulong ni Yahweh, tugoti sila nga magpakiluoy ngadto kang Yahweh nga makagagahom nga dili ipadala ngadto sa Babilonia ang mga butang nga nahibilin sa iyang balay, ang balay sa hari sa Juda, ug sa Jerusalem. 19 Nagsulti si Yahweh nga makagagahom niini mahitungod sa mga haligi, sa dagat, ug ang mananap, ug ang tanan nga mga butang nga nahibilin niining siyudad— 20 ang mga butang nga wala nadala ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia sa dihang gibihag niya si Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Jehoyakim, ang hari sa Juda, ngadto sa pagkabihag gikan sa Jerusalem ngadto sa Babilonia uban sa tanan nga mga pangulo sa Juda ug sa Jerusalem. 21 Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini mahitungod sa mga butang nga nahibilin sa balay ni Yahweh, ang balay sa hari sa Juda, ug sa Jerusalem, 22 Pagadad-on sila sa Babilonia, ug magpabilin sila didto hangtod sa adlaw nga mobalik ako kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—unya ako silang dad-on ug ibalik dinhi niining dapita”

28

1 Nahitabo kini niadtong tuig, sa pagsugod sa paghari ni Zedekia ang hari sa Juda, sa ikaupat nga tuig ug sa ikalima nga bulan, si Hanania ang anak nga lalaki ni Azur nga propeta, nga naggikan sa Gibeon, nakigsulti kanako didto sa balay ni Yahweh sa atubangan sa mga pari ug sa tanang katawhan. Miingon siya, 2 “Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, misulti niini: Akong gibuak ang yugo nga gibutang sa hari sa Babilonia. 3 Sulod sa duha ka tuig akong dad-on pagbalik niining dapita ang tanang mga butang nga iya sa balay ni Yahweh nga gidala ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia nga gikuha gikan niining dapita ug gidala didto sa Babilonia. 4 Unya akong dad-on pagbalik niining dapita si Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Jehoyakim, ang hari sa Juda, ug ang tanan nga mga binihag

sa Juda nga gipadala ngadto sa Babilonia—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay akong gub-on ang yugo sa hari sa Babilonia.” 5 Busa si propeta Jeremias nakigsulti kang Hanania nga propeta sa atubangan sa mga pari ug sa tanan nga katawhan nga mitindog sa atubangan sa balay ni Yahweh. 6 Miingon ang propeta nga si Jeremias, “Buhaton unta kini ni Yahweh! Ipamatuod unta ni Yahweh ang mga pulong nga imong nagpropesiya ug dad-on pagbalik niining dapita ang mga butang nga iya sa balay ni Yahweh, ug ang tanang binihag nga gikan sa Babilonia. 7 Apan, paminawa ang pulong nga akong gipahayag sa imong igdulungog ug sa igdulungog sa tanan nga katawhan. 8 Ang mga propeta nga anaa nang daan sa wala pa ako ug ikaw nagpropesiya nang daan mahitungod sa daghang mga nasod ug batok sa gamhanang mga gingharian, mahitungod sa gubat, kagutom, ug katalagman. 9 Busa ang propeta nga nagpropesiya nga adunay kalinaw—kung mahitabo ang iyang pulong, unya masayran kini nga siya gayod ang propeta nga gipadala ni Yahweh.” 10 Apan gikuha ni propeta Hanania ang yugo gikan sa liog ni propeta Jeremias ug giguba kini. 11 Unya nagsulti si Hanania sa atubangan sa tanang katawhan ug miingon, “Miingon si Yahweh niini: ingon niini, sulod sa duha ka tuig akong gubaon gikan sa liog sa matag nasod ang yugo nga gisangon ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia.” Unya mibiya ang propeta nga si Jeremias. 12 Human gubaa ni Hanania nga propeta ang yugo gikan sa liog ni Jeremias nga propeta, ang pulong ni Yahweh miabot kang Jeremias, nga nag-ingon, 13 “Lakaw ug sultihi si Hanania, nga miingon si Yahweh niini: Giguba mo ang yugo nga kahoy, apan magbuhat ako ug puthaw nga yugo.' 14 Kay miingon niini si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel: Akong isangon ang yugo nga puthaw sa liog sa tanang kanasoran aron mag-alagad kang Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, ug mag-alagad sila kaniya. Hatagan ko usab siya ug ihalas nga mga mananap didto sa kaumahan nga ilalom sa iyang pagmando.” 15 Unya miingon ang propeta nga si Jeremias ngadto kang propeta Hanania, “Paminaw Hanania! Wala ikaw gipadala ni Yahweh, apan imong gipatuo kining katawhan sa mga bakak. 16 Busa miingon si Yahweh niini: Tan-awa, ipadala ko ikaw gawas sa kalibotan. Mamatay ka karong tuiga, tungod kay imo mang gipahayag ang pagsupak batok kang Yahweh.” 17 Sa ikapito ka bulan sa samang tuig, namatay ang propeta nga si Hanania.

29

1 Mao kini ang mga pulong sa linukot nga basahon nga gipadala ni propeta Jeremias nga gikan sa Jerusalem sa mga nahibilin nga mga pangulo sa mga binihag ug ngadto sa mga pari, mga propeta, ug sa tanang katawhan nga gibihag ni Nebucadnezar gikan sa Jerusalem ngadto sa Babilonia. 2 Nahitabo kini human sa paghari ni Jehoyakin, ang rayna nga inahan, ug labaw nga mga opisyal, ang mga pangulo sa Juda ug sa Jerusalem, gipadala pahilayo ang mga trabahante gikan sa Jerusalem. 3 Gipadala niya kining linukot nga basahon pinaagi sa kamot ni Elasa ang anak nga lalaki ni Shafan ug Gemaria nga anak ni Hikias nga lalaki ngadto kang Zedekia, ang hari sa Juda, nga gipadala ngadto kang Nebucadnezar nga hari sa Babilonia. 4 Ang linukot nga basahon miingon, “Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel, nagsulti niini ngadto sa mga binihag kansang akong gipabihag gikan sa Jerusalem ngadto sa Babilonia, 5 'Pagtukod ug mga balay ug pagpuyo kanila. Pagtanom sa mga tanaman ug pagkaon sa bunga niini. 6 Pangasawa ug panganak ug mga lalaki ug

mga babaye. Unya hatagi ug pangasaw-onon ang inyong mga anak nga
lalaki, ug hatagi ang inyong mga anak nga babaye ug mga pamanhunon.
Tugoti sila nga makaanak ug lalaki ug mga babaye ug panaghan didto
aron dili kamo mokunhod. 7 Pagmalinawon sa maong siyudad kung
diin ko kamo gipabihag, ug pag-ampo kanako alang niini sanglit aduna
may kalinaw alang kaninyo.' 8 Kay si Yahweh nga makagagahom, ang
Dios sa Israel, nag-ingon niini, 'Ayaw tugoti nga ang inyong mga propeta
nga anaa sa inyong taliwala ug sa inyong mga tighubad sa damgo nga
molingla kaninyo, ug ayaw paminawa ang imong mga damgo. 9 Kay
nagpropesiya sila nga malimbongon diha kaninyo sa akong ngalan. Wala
ko sila gipadala—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.' 10 Kay miingon
si Yahweh niini, 'Sa dihang gidumalahan kamo sa Babilonia sulod sa 70
ka tuig, tabangan ko kamo ug tumanon ko ang akong maayong pulong
alang kaninyo aron dad-on ko kamo pagbalik niining dapita. 11 Kay ako
nasayod sa akong mga plano alang kanimo—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh—plano alang sa kalinaw ug dili sa kalisdanan, aron hatagan kamo
sa kaugmaon ug paglaom. 12 Unya magtawag kamo kanako, ug maglakaw
ug mag-ampo kanako, ug patalinghogan ko kamo. 13 Kay pangitaon ninyo
ako ug makaplagan ako ninyo, tungod kay nangita man kamo kanako sa
tibuok ninyong kasingkasing. 14 Makaplagan ako ninyo—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—ug akong dad-on pagbalik ang inyong kadagaya;
tigumon ko kamo gikan sa tanan nga kanasoran ug sa mga dapit diin
ako kamong gipatibulaag—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay ako
kamong pabalikon sa dapit kung diin gipabihag ko kamo.' 15 Sukad
miingon ka nga si Yahweh magpili ug mga propeta alang kanato sa
Babilonia, 16 Nagsulti niini si Yahweh ngadto sa hari nga naglingkod sa
trono ni David ug sa tanan nga katawhan nga nagpuyo nianang siyudara,
ang imong mga igsoong lalaki nga wala nahiapil kaninyo sa pagkabihag—
17 Nag-ingon si Yahweh nga makagagahom niini, 'Tan-awa, padad-an ko
kamo ug espada, kagutom, ug mga balatian diha kaninyo. Kay himoon
ko sila nga sama sa lata nga igera nga dili na maayong kan-on. 18 Unya
gukdon ko sila pinaagi sa espada, kagutom, ug katalagman ug himoon
silang makalilisang sa panan-aw sa tanan nga gingharian sa kalibotan—
makalilisang, mahimo silang tinunglo ug pagabugalbogalan, ug kaulawan
nga butang sa mga kanasoran diin ako silang gipatibulaag. 19 Tungod kay
wala sila naminaw sa akong mga pulong— mao kini ang gipahayag ni
Yahweh— nga akong gipadala ngadto kanila pinaagi sa akong mga alagad
nga mga propeta. Gipadala ko sila pag-usab, apan wala kamo naminaw
kanila— mao kini ang gipahayag ni Yahweh.' 20 Busa paminaw kamo sa
pulong ni Yahweh, kamong tanan nga mga binihag nga gipadala gikan
sa Jerusalem ngadto sa Babilonia, 21 Si Yahweh nga makagagahom, ang
Dios sa Israel, nagsulti niini mahitungod kang Ahab ang anak nga lalaki
ni Kolaias ug Zedekia ang anak nga lalaki ni Maasea, nga nagpropesiya
ug mga bakak diha kaninyo sa akong ngalan: Tan-awa, ako silang itugyan
sa kamot ni Nebucadnezar ang hari sa Babilonia. Pagapatyon niya sila
sa imong atubangan. 22 Unya magasulti sa pagtunglo mahitungod niining
mga tawhana pinaagi sa tanan nga mga binihag nga taga-Juda nga anaa
sa Babilonia. Ang tunglo nag-ingon: Himoon unta kamo ni Yahweh
nga mahisama kang Zedekia ug Ahab, nga gisunog sa hari sa Babilonia.
23 Mahitabo kini tungod sa makauulaw nga mga butang nga ilang gibuhat
sa Israel sa dihang nanapaw sa asawa sa ilang mga silingan ug nagpahayag
ug bakak nga mga pulong sa akong ngalan, mga butang nga wala ko

gimando kanila nga isulti. Kay ako lamang ang nasayod; ako ang saksi—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” 24 “Mahitungod kang Shemaya nga
taga-Nehelam, nag-ingon niini: 25 Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios
sa Israel, nag-ingon niini: Tungod kay nagpadala ka ug sulat sa imong
ngalan ngadto sa tanang katawhan sa Jerusalem, ngadto kang Zofonias
nga anak nga lalaki ni Maasea ang pari, ug sa tanan nga mga pari, ug
nag-ingon, 26 Gihimo ikaw ni Yahweh nga pari imbis nga si Jehoyada
ang pari, kay ikaw man ang tinugyanan sa balay ni Yahweh. Ikaw ang
magdumala sa tanang katawhan nga nagpakabuang ug nagpakapropeta.
Kinahanglan butangan mo sila ug kahoy nga lapad ug kadenahan. 27 Busa
karon, nganong wala man nimo badlonga si Jeremias nga taga-Anatot,
nga nagpakapropeta batok kanimo? 28 Kay gipadala kita niya ngadto sa
Babilonia ug nag-ingon, 'Taas kini nga panahon. Pagtukod ug mga balay ug
pagpuyo niini, ug tamni ang mga tanaman ug kaon sa ilang mga bunga.’”
29 Gibasa sa pari nga si Zofonias kining maong sulat samtang naminaw si
propeta Jeremias. 30 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias,
nga nag-ingon, 31 “Ipadala ang pulong sa tanang mga binihag ug sultihi,
'Nag-ingon si Yahweh niini mahitungod kang Shemaya ang taga-Nehelam:
Tungod kay si Shemaya nagpropesiya kaninyo, ug iya kamong gipatuo ug
mga bakak, 32 Busa nag-ingon si Yahweh niini: Tan-awa, akong silotan si
Shemaya ang taga-Nehelam ug ang iyang mga kaliwat. Wala gayoy tawo
nga magpabilin niining katawhan. Wala gayoy maayo nga akong buhaton
niining katawhan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay nagmantala
man siya sa pagrebelde batok kang Yahweh.”

30

1 Miabot kang Jeremias ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 2 “Mao
kini ang giingon ni Yahweh ang Dios sa Israel, 'Isulat sa linukot nga
sulatanan ang tanang pulong nga akong gisulti kanimo diha sa sulatanan.
3 Kay tan-awa, moabot ang adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
sa dihang ibalik ko ang kadagaya sa akong katawhan sa Israel ug sa
Juda. Ako si Yahweh, nag-ingon niini. Kay pabalikon ko sila ngadto sa
yuta nga akong gihatag sa ilang katigulangan, ug magpuyo sila niini.'"
4 Mao kini ang mga pulong nga giingon ni Yahweh mahitungod sa
Israel ug sa Juda, 5 “Kay miingon si Yahweh niini, 'Nakadungog kita sa
pagtiyabaw sa kahadlok ug walay kalinaw. 6 Pangita ug tan-awa kung
makabaton ug anak ang usa ka lalaki. Nganong nakita ko man ang
matag batan-on nga naninghawak sama sa usa ka babaye nga nagbati?
Nganong nangluspad man ang tanan nilang panagway? 7 Pagkaalaot!
Kay kana nga adlaw makuyaw ug walay sama niini. Panahon kini
sa kagul-anan alang kang Jacob, apan pagaluwason gihapon siya gikan
niini. 8 Kay mahitabo kini nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga labawng makagagahom—nga pangbalion ko ang mga yugo
nga anaa sa inyong liog, ug pagatanggalon ko ang inyong mga kadena,
aron dili na kamo maulipon pa sa mga langyaw. 9 Hinuon magsimba
sila kang Yahweh nga ilang Dios ug mag-alagad kang David nga ilang
hari, nga himoon ko nga hari alang kanila. 10 Busa ikaw, Jacob nga
akong alagad, ayaw kahadlok—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug
ayaw kabalaka Israel. Kay timan-i, papaulion ko ikaw sa dili madugay
gikan sa halayong dapit, ug ang imong mga kaliwat nga gikan sa yuta sa
pagkaulipon. Mobalik si Jacob ug magmalinawon; layo siya sa piligro, ug
wala na gayoy gikahadlokan. 11 Kay mag-uban ako kaninyo—mao kini

ang gipahayag ni Yahweh—aron sa pagluwas kaninyo. Unya taposon ko
sa hingpit ang tanang mga nasod kung diin kamo akong gipatibulaag.
Apan dili ko gayod kamo puohon, bisan nga gipanton ko kamo pinasubay
sa hustisya ug dili gayod kamo tugotan nga dili masilotan.' 12 Kay
miingon si Yahweh niini, 'Dili na maulian ang inyong samad; hilabihan
na kaayo ang inyong samad. 13 Walay usa nga magpakiluoy sa inyong
kahimtang; wala nay makatambal alang sa inyong samad aron kamo
maulian. 14 Gikalimtan na kamo sa tanan nga nahigugma kaninyo. Dili na
sila mangita kaninyo, tungod kay gisamaran ko kamo sama sa kaaway nga
nagsamad kaninyo ug sa pagpanton sa usa ka mangtas nga agalon tungod
sa daghan ninyong kasaypanan ug sa inyong mga sala nga dili maihap.
15 Nganong magpakitabang man kamo alang sa inyong mga samad? Dili
na maulian ang inyong kasakit. Tungod sa daghan ninyong kasaypanan,
ang inyong sala nga dili maihap, gihimo ko kining tanan alang kaninyo.
16 Busa ang tanan nga naglamoy kaninyo pagalamoyon, ug ang tanan nga
inyong mga kaaway mamahimong ulipon. Kay ang mga nangawat kaninyo
makawatan, ug himoon ko ang tanang nangilog kaninyo nga mailogan.
17 Kay magdala ako ug kaayohan kaninyo; ayohon ko ang inyong mga
samad—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— buhaton ko kini tungod kay
gitawag nila kamo: mga sinalikway. Walay nagtagad niini nga Zion.'"
18 Miingon si Yahweh niini, "Tan-awa, akong ibalik ang kadagaya sa mga
tolda ni Jacob ug kaluy-an ang iyang mga panimalay. Unya matukod ang
siyudad gikan sa labihang pagkagun-ob, ug ang kota molungtad pag-usab
kung asa kini gamiton. 19 Unya ang awit sa pagdayeg ug tingog sa pagmaya
madungog gikan kanila, kay padaghanon ko sila ug dili ko sila puohon;
pasidunggan ko sila aron dili sila madaogdaog. 20 Unya ang ilang katawhan
mahimong sama kaniadto, ug ang ilang katawhan matukod sa akong
atubangan sa dihang silotan ko ang tanan nga nagsakit kanila. 21 Ang
ilang pangulo maggikan kanila. Moipon siya sa inyong taliwala sa dihang
moduol ako kaniya ug sa dihang moduol siya kanako. Kay kung dili ko kini
buhaton, kinsa man ang mangahas sa pagduol kanako? —mao kini ang
gipahayag ni Yahweh. 22 Unya mahimo kamong akong katawhan ug ako
mahimong inyong Dios. 23 Tan-awa, migawas na ang kasuko ni Yahweh
ug ang iyang kapungot. Mapadayonon kini nga unos. Motuyoktuyok sa
mga ulo sa daotang mga tawo. 24 Ang kapungot ni Yahweh dili mahupay
hangtod dili kini matuman ang katuyoan sa iyang kasingkasing. Sa ulahing
mga adlaw, masabtan ra ninyo kini."

31

1 Mao kini ang gipahayag ni Yahweh, niadtong higayona mamahimo
ako nga Dios sa tibuok kaliwat sa Israel, ug sila mamahimong akong
katawhan." 2 Nagsulti si Yahweh niini, "Ang katawhan nga nakalingkawas
sa espada nakakaplag ug kaluoy didto sa kamingawan; mogawas ako
aron papahulayon ang Israel." 3 Nagpakita si Yahweh kanako kaniadto
ug miingon, "Gihigugma ko ikaw Israel sa gugmang walay kataposan.
Busa gipaduol ko ikaw ngari kanako uban sa matinud-anong kasabotan.
4 Tukoron ko kamo pag-usab aron matukod kamo, putli nga Israel.
Gamiton na ninyo pag-usab ang inyong mga tamborin ug manggawas
uban sa malipayong panagsayaw. 5 Magtanom na kamo pag-usab ug
mga ubas didto sa kabukiran sa Samaria; magtanom ang mga mag-uuma
ug pahimuslan ang bunga niini sa husto. 6 Kay moabot ang adlaw nga
imantala sa mga tigbantay sa kabukiran sa Efraim nga, 'Dali na, motungas

na kita sa Zion ngadto kang Yahweh nga atong Dios.' 7 Kay miingon si
Yahweh niini, “Singgit sa kalipay alang kang Jacob! Pagmaya alang sa
pangulo sa katawhan sa kanasoran! Ipadungog ang pagdayeg nga nag-
ingon, 'Giluwas ni Yahweh ang iyang katawhan, ang mga nahibilin sa
Israel.' 8 Tan-awa, dad-on ko na sila pagbalik gikan sa amihanang dapit
nga kayutaan. Tigomon ko sila sa dili madugay gikan sa mga pinakalayong
bahin sa kalibotan. Mokuyog kanila ang buta ug bakol; mokuyog kanila
ang mga mabdos nga babaye ug kadtong mga nagbati. Mobalik dinhi
ang usa ka dakong pundok sa katawhan. 9 Moabot sila nga maghilak;
ihatod ko sila kung magahangyo sila. Palakwon ko sila sa kasapaan sa
tul-id nga dalan. Dili sila mapandol niini, kay mahimo akong amahan
sa Israel, ug ang Efraim mahimo nakong kamagulangang anak.” 10 “O
kanasoran, patalinghogi ang pulong ni Yahweh. Ibalita ngadto sa lagyong
baybayong mga dapit. Kamong kanasoran magaingon gayod, 'Siya nga
nagpatibulaag sa Israel mao ang mitigom niini ug sama sa magbalantay
nga nag-atiman sa iyang karnero.' 11 Kay gitubos ni Yahweh si Jacob ug
gilukat siya gikan sa kamot nga mas kusgan pa kay kaniya. 12 Unya moabot
sila ug magmaya sa kahitas-an sa Zion. Modan-ag ang ilang mga panagway
tungod sa pagkamaayo ni Yahweh, sa daghang mais ug sa bag-ong bino,
sa daghang lana ug sa mga anak sa mga karnero ug sa mga baka. Kay
ang ilang mga kinabuhi mahisama sa usa ka binisbisang tanaman, ug
dili na sila mobati ug kagul-anan pag-usab. 13 Unya managsayaw nga
malipayon ang mga dalagang ulay, ug ang mga batan-on ug ang mga
tigulang makigsayaw uban kanila. Kay pulihan ko ang ilang pagbangotan
sa paglipay. Kaluy-an ko sila ug lipayon sila imbis magkaguol. 14 Unya
lukopon ko ang kinabuhi sa mga pari diha sa kadagaya. Mapuno sa akong
pagkamaayo ang akong katawhan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.”
15 Misulti si Yahweh niini, “Adunay tingog nga nadungog didto sa Rama,
pagdangoyngoy ug labihang paghilak. Ang naghilak mao si Raquel alang
sa iyang mga anak. Midumili siya sa pagpahupay kanila, tungod kay wala
na silay kinabuhi.” 16 Misulti si Yahweh niini, “Undanga na ang inyong
paghilak ug ang inyong mga mata sa pagluha; tungod kay adunay balos
alang sa inyong pag-antos—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—mamalik
ra ang inyong mga anak gikan sa yuta sa kaaway. 17 Adunay paglaom
kaninyo sa umaabot—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—mamalik ang
inyong mga kaliwat sa sulod sa ilang mga utlanan.” 18 “Nadungog ko gayod
ang pagbakho ni Efraim, “Gisilotan mo ako, ug gibunalan mo ako sama sa
baka nga wala mamanso. Pabalika ako ug aron makabalik ako kanimo,
kay ikaw si Yahweh nga akong Dios. 19 Kay nagbasol ako human sa akong
pagtalikod kanimo; human ako namanso, gibunalan ko ang akong paa.
Naulaw ako ug gipakaulawan, tungod kay gidala-dala ko ang sala sa akong
pagkabatan-on.' 20 Dili ba si Efraim man ang akong bililhong anak? Dili ba
siya man ang akong pinalangga, ug gikahimut-ang anak nga lalaki? Kay
bisan nagasulti ako batok kaniya, gihunahuna ko gihapon siya. Sa ingon
niini nga paagi, gimingaw ang akong kasingkasing kaniya. Magmaluluy-
on gayod ako kaniya—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” 21 Paghimo
kamo ug mga timailhan sa dalan. Pagbutang ug mga ugsok nga ilhanan
alang sa inyong kaugalingon. Ipahiluna ang inyong hunahuna sa saktong
dalan, ang dalan nga inyong agian. Balik na, O putli nga Israel! Balik na
niining siyudara nga imong gipanag-iya. 22 Hangtod kanus-a man kamo
magmasinupakon mga babaye nga walay pagtuo? Kay nagbuhat si Yahweh
ug bag-ong butang sa kalibotan—gipanalipdan sa babaye ang kusgan nga

lalaki. 23 Si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel nagsulti niini, “Kung dad-on ko na pagbalik ang katawhan sa ilang yuta, isulti nila kini sa kayutaan sa Juda ug sa mga siyudad niini, 'Panalanginan unta kamo ni Yahweh, kamo nga matarong nga dapit diin siya nagpuyo, kamo nga balaang bukid.' 24 Kay ang Juda ug ang tanang siyudad niini maghiusa sa pagpuyo didto, ingon nga mga mag-uuma ug mga magbalantay kuyog sa ilang mga kahayopan. 25 Kay hatagan ko ug tubig kadtong gibudlayan, ug akong tagbawon ang nag-antos sa kauhaw.” 26 Human niini nakamata ako, ug naamgohan ko nga nakaayo sa akong panimuot ang akong pagkatulog. 27 Tan-awa, taliabot na ang adlaw, —mao kini ang gipahayag ni Yahweh— sa dihang tukoron ko na ang mga balay sa Israel ug sa Juda lakip na ang kaliwat sa mga tawo ug mananap. 28 Kaniadto, gibantayan ko sila aron nga pagaibton sila ug aron pukanon sila, aron ilabay, gub-on ug sakiton sila. Apan sa umaabot nga mga adlaw, bantayan ko na sila, aron lig-onon sila ug tukoron sila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 29 Nianang adlawa wala nay makaingon pa, “Mikaon ug mga aslom nga ubas ang mga amahan, apan nadaot ang ngipon sa mga anak.' 30 Kay ang matag tawo mamatay sa iyang kaugalingong kasaypanan; ang matag usa nga mokaon ug aslom nga mga ubas, ang iyang ngipon maoy madaot. 31 Tan-awa, taliabot na ang adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang himoon ko ang bag-ong kasabotan tali sa panimalay sa Israel ug sa panimalay sa Juda. 32 Dili kini sama sa kasabotan nga akong gihimo tali sa ilang katigulangan sa panahon nga giagak ko sila aron ipagawas sila gikan sa yuta sa Ehipto. Kadtong panahona mao ang pagsupak nila sa akong kasabotan, bisan ako ang ilang bana alang kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 33 Apan mao kini ang kasabotan nga akong himoon tali sa panimalay sa Israel human niining panahona—mao kini ang gipahayag ni Yahweh: ibutang ko ang akong balaod nganha kanila ug isulat kini sa ilang kasingkasing, kay ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan. 34 Unya ang matag tawo dili na kinahanglan tudloan pa ang ilang silingan, o tudloan pa sa tawo ang iyang igsoong lalaki ug moingon, 'Ilha si Yahweh!' Kay silang tanan makaila na kanako gikan sa pinakauyamot kanila ngadto sa pinakabantogan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kay pasayloon ko ang ilang kasaypanan ug dili ko na hinumdoman pa ang ilang mga sala.” 35 Nagsulti si Yahweh niini—'Si Yahweh, ang nagbuhat sa adlaw aron mohayag sa panahon sa adlaw ug gipahimutang ang bulan ug mga kabituonan aron mohayag sa kagabhion. Siya mao ang nagpalihok sa kadagatan aron modahunog ang mga balod niini. Si Yahweh ang iyang ngalan ang labawng makagagahom. Nagsulti siya niini, 36 “Bisan kung mahanaw man sa akong panan-aw kining mga lig-ong mga butang— mao kini ang gipahayag ni Yahweh—hangtod sa kahangturan padayon nga mahimong nasod ang mga kaliwat sa Israel sa akong atubangan.” 37 Nagsulti si Yahweh niini, “Kung masukod pa ang kalapad sa kalangitan, ug kung masusi ang patukoranan ilalom sa kalibotan, isalikway ko ba ang tanang kaliwat sa Israel tungod sa tanan nga ilang gibuhat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” 38 Tan-awa, taliabot na ang panahon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang matukod na pagbalik ang siyudad alang kanako, gikan sa Tore sa Hananel paingon sa Ganghaan sa Eskina. 39 Unya ang pagsukod mogikan sa bungtod sa Gareb ug palibot sa Goa. 40 Ang tibuok walog sa mga patay nga lawas ug mga abo, ug ang tanang kaumahan paingon sa walog sa Kidron lahos sa eskina sa Ganghaan sa mga Kabayo sa sidlakan nga bahin, igahin kini alang kang Yahweh. Dili

na pagaibton ang siyudad o isalibay pag-usab hangtod sa kahangtoran.”

32

1 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias sa ikanapulo ka tuig sa
paghari ni Zedekia nga hari sa Juda, ang ika-18 ka tuig ni Nebucadnezar.
2 Nianang panahona, gilibotan sa mga sundalo sa hari sa Babilonia ang
Jerusalem, ug gibilanggo si Jeremias nga propeta didto sa hawanan sa
guwardiya nga atua didto sa balay sa hari sa Juda. 3 Gibilanggo siya sa
hari sa Juda nga si Zedekia ug miingon, “Nganong nagpropesiya ka man
ug miingon, 'Miingon si Yahweh niini: Tan awa, hapit ko na nga itugyan
kining siyudara ngadto sa mga kamot sa hari sa Babilonia, ug ilogon niya
kini. 4 Dili makalingkawas si Zedekia nga hari sa Juda gikan sa mga kamot
sa mga Caldeanhon, kay itugyan gayod siya sa mga kamot sa hari sa
Babilonia. Magsulti siya sa hari, ug makita niya ang mga mata sa hari.
5 Dad-on niya si Zedekia sa Babilonia, ug magpabilin siya didto hangtod
nga silotan ko siya—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. Bisan makig-
away ka pa batok sa mga Caldeanhon, dili ka gayod magmalamposon.'"
6 Miingon si Jeremias, “Miabot ang pulong ni Yahweh kanako, ug miingon,
7 'Tan-awa, moanha diha kanimo ang imong uyoan nga si Hanamel ang
anak nga lalaki ni Shalum ug magaingon, Palita ang akong uma nga
atua didto sa Anatot alang sa imong kaugalingon, kay anaa kanimo ang
katungod sa pagpalit niini.'"" 8 Unya, sumala sa gipahayag ni Yahweh,
nga si Hanamel, ang anak nga lalaki sa akong uyoan, mianhi kanako sa
hawanan sa guwardiya, ug miingon siya kanako, 'Palita ang akong uma
nga atua sa Anatot sa yuta sa Benjamin, kay ang katungod nga manag-
iya niini anaa kanimo. Palita kini alang sa imong kaugalingon.' Unya
nakahibalo ako nga kini mao ang pulong ni Yahweh. 9 Busa gipalit ko
ang uma nga atua sa Anatot gikan kang Hanamel, ang anak nga lalaki sa
akong uyoan, ug nagtimbang ako ug plata alang kaniya, ug 17 ka shekels
ang gibug-aton niini. 10 Unya nagsulat ako sa linukot nga basahon ug
giselyohan ko kini, ug adunay mga nagsaksi niini. Unya akong gitimbang
ang plata sa timbangan. 11 Pagkahuman gikuha ko ang kasabotan sa
pagpalit nga senilyohan, gituman ang mga mando ug mga kasugoan, lakip
usab ang wala na selyohi nga kasabotan. 12 Gihatag ko ang senilyohan nga
linukot nga basahon ngadto kang Baruk ang anak nga lalaki ni Neria nga
anak nga lalaki ni Masea, sa atubangan ni Hanamel, nga anak nga lalaki
sa akong uyoan, ug ang mga saksi nga nahisulat sa senilyohan nga linukot
nga basahon, ug sa atubangan sa tanang taga-Juda nga naglingkod didto
sa hawanan sa guwardiya. 13 Busa naghatag ako ug mando kang Baruk sa
atubangan nila. Miingon ako, 14 Miingon niini si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, Kuhaa kining mga dokumento, ang
resibo sa pagpalit nga senilyohan ug sa wala naselyohan nga mga kopya
sa kasabotan sa pagpalit, ug isulod kini sa usa ka kulon aron molungtad
kini sa dugay nga panahon. 15 Kay miingon niini si Yahweh nga labawng
makakagahom, ang Dios sa Israel, pagapaliton pag-usab niining yutaa
ang mga balay, mga uma, ug mga parasan.” 16 Human nako mahatag
ang resibo sa pagpalit kang Baruk nga anak nga lalaki ni Neria, nag-
ampo ako kang Yahweh ug miingon, 17 'Yahweh nga Ginoo! Tan-awa!
Ikaw lamang ang nagbuhat sa kalangitan ug sa yuta pinaagi sa imong
dakong gahom ug uban sa imong giisa nga bukton. Wala kay isulti nga
lisod alang kanimo nga buhaton. 18 Gipakita nimo ang imong matinud-
anon nga kasabotan sa liboan ug gipahamtang mo ang mga sala sa imong

katawhan ngadto sa mga paa sa ilang mga anak. Ikaw ang bantogan
ug gamhanan nga Dios; Yahweh nga labawng makagagahom ang imong
ngalan. 19 Dako ang imong kaalam ug gamhanan ang imong mga buhat,
kay imong nakita ang tanang gihimo sa imong katawhan, aron hatagan ang
matag-usa kung unsa ang angay sa ilang batasan ug binuhatan. 20 Naghimo
ikaw ug mga timaan ug mga kahibulongang butang sa yuta sa Ehipto.
Gihimo mo nga bantogan ang imong ngalan hangtod karong mga adlawa
sa Israel ug sa tibuok katawhan. 21 Kay gidala mo ang imong katawhan
gikan sa yuta sa Ehipto pinaagi sa mga timaan ug ang mga kahibulungang
butang, pinaagi sa gahom sa mga kamot, ug giisa nga bukton ug pinaagi
sa dakong kalisang. 22 Unya gihatag mo kanila kining yutaa—nga imong
gisaad sa ilang mga katigulangan nga imong ihatag kanila—ang yuta
nga nagdagayday ang gatas ug dugos. 23 Busa misulod ug giangkon nila
kini. Apan wala nila gituman ang imong tingog o nagtuman sa imong
balaod. Wala silay gihimo sa imong gimando kanila nga ilang himoon,
busa gipahamtang mo kining tanang katalagman ngadto kanila. 24 Tan-
awa! Miabot ang pagsulong sa yuta nga salipdanan ngadto sa siyudad
aron mailog kini. Kay tungod sa espada, sa kagutom, mga katalagman,
gitugyan ang siyudad sa kamot sa mga Caldeanhon nga nakig-away batok
niini. Kay mahitabo gayod kung unsa ang imong gisulti nga mahitabo, ug
tan-awa, ug naglantaw ka. 25 Unya miingon ka kanako, “Pagpalit ug uma
alang sa imong kaugalingon uban sa plata ug pagkuha ug mga mosaksi
niini, bisan pa ug itugyan kini nga siyudad ngadto sa mga Caldeanhon.""
26 Miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias, nga nag-ingon,
27 “Tan-awa! Ako si Yahweh, ang Dios sa tanang katawhan. Aduna bay mga
butang nga lisod alang kanako nga buhaton? 28 Busa miingon si Yahweh
niini, 'Tan-awa, buot kung itugyan kining siyudara ngadto sa mga kamot sa
mga Caldeanhon ug kang Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia. Ug mailog
niya kini. 29 Moabot ang mga Caldeanhon nga nakig-away batok niini
nga siyudad ug sunogon kining siyudara, sa mga atop sa mga balay diin
nagsimba ang mga tawo kang Baal ug nag-ipis ug mga halad nga ilimnon sa
laing mga dios aron paghagit sa pagpasuko kanako. 30 Kay nagbuhat gayod
ug daotan ang katawhan sa Israel ug sa Juda sa akong panan-aw gikan pa
sa ilang pagkabatan-on. Nasilo gayod ako sa katawhan tungod sa ilang
ginabuhat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 31 Giingon ni Yahweh nga
kining siyudara maoy hinungdan sa iyang kasuko ug kapungot sukad sa
adlaw nga ila kining gitukod. Ug nilungtad kini hangtod karong adlawa.
Busa ako kining kuhaon sa akong atubangan 32 tungod sa tanang kadaotan
sa katawhan sa Israel ug sa Juda, ang mga butang nga ilang nabuhat nga
maoy nakapasuko kanako—sila, ilang mga hari, ug mga prinsipe, ug mga
pari, ug mga propeta, ug ang matag-tawo nga nagpuyo sa Juda ug sa
Jerusalem. 33 Gitalikdan nila ako imbis nga ilang atubangon, bisan ako
silang gitudloan pag-ayo. Gisulayan ko sila sa pagtudlo apan walay usa
kanila nga naminaw aron modawat sa pagbadlong. 34 Gipahimutang nila
ang ilang malaw-ay nga mga diosdios sa balay nga gitawag pinaagi sa
akong ngalan, aron hugawan kini. 35 Nagtukod sila ug taas nga mga dapit
alang kang Baal sa Walog sa Ben Hinom aron paghalad sa ilang mga anak
nga lalaki ug babaye sa kalayo alang kang Molec. Wala ako nagmando
kanila. Wala gayod misantop sa akong hunahuna nga buhaton nila kining
mangil-ad nga butang nga maoy hinungdan nga makasala ang Juda.'
36 Busa karon, ako si Yahweh, ang Dios sa Israel, nagsulti niini mahitungod
niining siyudara, ang siyudad nga imong giingon, 'Gitugyan kini sa kamot

sa hari sa Babilonia pinaagi sa espada, sa kagutom, ug katalagman.' 37 Tan-awa, buot ko nga tigomon sila gikan sa kayutaan nga akong gidad-an kanila sa akong kapungot, hilabihang kasuko, ug dakong kaligutgot. Buot ko nga dad-on sila pagbalik niining dapita ug makapuyo sila nga malinawon. 38 Unya mahimo ko silang akong katawhan ug mahimo nila ako nga ang ilang Dios. 39 Hatagan ko sila ug usa ka kasingkasing ug usa ka dalan aron sa pagpasidungog kanako matag adlaw alang sa ilang kaayohan ug sa mosunod nilang kaliwatan. 40 Unya maghimo ako ug walay kataposang kasabotan diha kanila, nga dili ako motalikod sa paghimo ug maayo kanila. Hatagan ko sila ug kasingkasing nga magpasidungog kanako, aron dili na gayod sila motalikod kanako. 41 Unya magmaya ako sa paghimo ug maayo ngadto kanila. Matinud-anon ko silang ipahimutang niining yutaa sa tibuok nakong kasingkasing ug kinabuhi. 42 Kay miingon si Yahweh niini, 'Sama nga akong gidala kining dakong katalagman niining katawhan, busa buhaton ko usab kanila ang tanang mga maayong butang nga akong gisulti nga akong buhaton alang kanila. 43 Unya mapalit niining mga yutaa ang mga kaumahan, mahitungod sa imong gisulti, “Mao kini ang yutang nagun-ob, nga walay tawo o mananap. Gitugyan kini sa kamot sa mga Caldeanhon.” 44 Mopalit sila ug mga uma pinaagi sa plata ug isulat kini sa sinelyohan nga linukot nga basahon. Magtigom sila ug mga saksi sa yuta ni Benjamin, sa tibuok Jerusalem ug sa mga siyudad sa Juda, sa mga siyudad sa kabungtoran ug sa kapatagan, ug sa mga siyudad sa Negev. Kay akong ibalik ang ilang kadagaya—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.”'

33

1 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias sa ikaduhang higayon, samtang gibilanggo siya sa sulod sa hawanan sa guwardiya, nga nag-ingon, 2 “Si Yahweh nga magbubuhat miingon niini— Si Yahweh nga maoy naghulma aron mapahiluna —si Yahweh ang iyang ngalan, 3 Tawga ako, ug ako magatubag kanimo. Ipakita ko kanimo ang dagkong mga butang, ug mga katingalahan nga wala nimo nasayran.' 4 Kay si Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini mahitungod sa mga balay sa siyudad ug sa balay sa mga hari sa Juda nga gipanglumpag tungod sa yuta nga salipdanan ug sa espada, 5 Moabot ang mga Caldeanhon aron makig-away ug aron pun-on ang mga balay sa mga patay nga lawas sa mga tawo nga akong patyon tungod sa akong kasuko ug kapungot, sa dihang talikdan ko kining siyudara tungod sa tanan nilang pagkadaotan. 6 Apan tan-awa, magdala ako ug kaayohan, kay ako silang ayohon ug dad-on ko kanila ang kauswagan, ang kalinaw, ug pagkamatinumanon. 7 Kay dad-on ko pag-usab ang kadagaya sa Juda ug sa Israel; tukuron ko sila sama sa sinugdanan. 8 Unya akong hinloan ang tanan nilang mga kasaypanan nga ilang nahimo batok kanako. Pasayloon ko ang tanan nilang mga sala nga ilang nahimo batok kanako, ug ang tanang mga pamaagi nga misupak sila kanako. 9 Kay kining siyudara mahimong hinungdan sa akong kalipay, usa ka awit sa pagdayeg ug dungog sa tanang kanasoran sa kalibotan nga makadungog sa tanang maayong mga butang nga akong himoon alang niini. Unya mangahadlok ug mangurog sila tungod sa tanang maayong butang ug sa kalinaw nga akong ihatag niini.' 10 Miingon si Yahweh niini, 'Niining dapita nga inyong giingon karon, “Awaaw kini, ang dapit nga walay tawo o mananap,” sa siyudad sa Juda, ug sa kadalanan sa Jerusalem nga nahimong awaaw nga walay tawo o mananap, ug didto madunggan pag-usab 11 ang tingog sa kalipay ug pagmaya, ang tingog sa pamanhonon

ug sa pangasaw-onon, ang tingog niadtong nagsulti, samtang gidala nila
ang mga halad sa pagpasalamat ngadto sa balay ni Yahweh, “Pagpasalamat
kang Yahweh nga labawng makakagahom, kay maayo si Yahweh, ug ang
iyang gugma nga dili mopakyas molungtad hangtod sa kahangtoran!” Kay
ibalik ko ang kadagaya sa kayutaan kung unsa kini kaniadto,' miingon si
Yahweh. 12 Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: 'Niining
awaaw nga dapit, diin wala nay tawo ni mananap—maanaa na usab
sibsibanan niining siyudara diin mapapahulay sa mga magbalantay ang
panon sa ilang mga karnero. 13 Sa mga siyudad sa kabungturan, sa
kapatagan, ug sa Negev, ug sa yuta sa Benjamin ug sa tibuok Jerusalem,
ug sa siyudad sa mga Juda, moagi na usab ang panon sa karnero niadtong
moihap kanila,' miingon si Yahweh. 14 Tan-awa! Moabot ang mga adlaw—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga sa dihang akong himoon kung
unsa ang akong gisaad sa balay sa Israel ug sa balay sa Juda. 15 Niadtong
mga adlawa ug panahona himoon ko ang matarong nga sanga nga motubo
alang kang David, ug magdala siya kaangayan ug katarong sa yuta.
16 Niadtong mga adlawa maluwas ang Juda ug magpuyo nga adunay
kasigurohan ang Jerusalem, kay mao kining itawag kaniya, “Si Yahweh
ang atong pagkamatarong.”' 17 Kay miingon si Yahweh niini: 'Adunay
tawo nga gikan sa kaliwat ni David nga kanunay nga molingkod sa trono
sa balay sa Israel, 18 ni wala gayoy tawo nga gikan sa mga nga Levita
nga makabsan sa paghalad ug mga halad sinunog sa akong atubangan, ug
aron mosunog sa halad nga pagkaon, ug sa paghalad sa trigo sa tanang
higayon.'” 19 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, nga nag-
ingon, 20 “Miingon si Yahweh niini: 'Kung mabakwi ang akong kasabotan
mahitungod sa panahon sa adlaw ug sa gabii aron wala nay adlaw ug
gabii sa hustong panahon, 21 unya mahimo nimong mabakwi ang akong
kasabotan sa akong alagad nga si David, aron nga wala na siyay anak
nga lalaki nga molingkod sa iyang trono, ug ang akong kasabotan sa mga
pari nga Levita, nga akong mga alagad. 22 Ingon nga ang mga pangulo sa
langit dili maihap, sama sa mga balas sa baybayon nga dili masukod, busa
dugangan ko ang kaliwat ni David nga akong alagad ug ang mga Levita nga
nag-alagad kanako.”' 23 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, nga
nag-ingon, 24 “Wala ba nimo gihunahuna kung unsa ang giingon niining
katawhan sa dihang miingon sila, 'Ang duha ka pamilya nga gipili ni
Yahweh, gisalikway na niya sila karon'? Niining paagiha gitamay nila ang
akong katawhan, sa pag-ingon nga dili na sila usa ka nasod sa ilang mga
panan-aw. 25 Ako, si Yahweh ang miingon niini. 'Kung wala ko buhata ang
kasabotan sa adlaw ug sa gabii, ug kung wala ko gipahimutang ang mga
balaod sa langit ug sa yuta, 26 unya akong isalikway ang mga kaliwat ni
Jacob ug ni David nga akong alagad, ug dili nako dad-on ang tawo aron
nga magdumala kanila sa mga kaliwat ni Abraham, ni Isaac, ug ni Jacob.
Kay akong ibalik ang ilang mga kadagaya ug magmangiluluy-on kanila.”'

34

1 Miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias, sa dihang nakiggubat si
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ug ang tanan niyang mga kasundalo-
han, uban ang tanang gingharian sa kalibotan, nga iyang mga ginsakopan
ilalom sa iyang gahom, ug ang tanan nilang katawhan nga nakiggubat
batok sa Jerusalem ug sa tanang mga siyudad niini, nga nag-ingon: 2 'Si
Yahweh, ang Dios sa Israel, miingon niini: Lakaw ug pakigsulti kang

Zedekia nga hari sa Juda ug sultihi siya,” miingon si Yahweh niini: Tan-awa, igatugyan ko kining siyudara ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia. Sunogon niya kini. 3 Dili ka makaikyas gikan sa iyang kamot, kay dakpon ka gayod ug itugyan sa iyang kamot. Magkakit-anay kamo sa hari sa Babilonia; ug sultihan dayon ka niya sa dihang mahiabot ka sa Babilonia.' 4 Patalinghogi ang pulong ni Yahweh, Zedekia nga hari sa Juda! Gisulti kini ni Yahweh bahin kanimo, 'Dili ka mamatay pinaagi sa espada. 5 Mamatay ka nga malinawon. Pagasunogon ang imong patayng lawas sama sa imong mga katigulangan nga gisunog paglubong, ug sa mga hari nga nag-una kanimo. Moingon sila, “Pagkaalaot, agalon!” Magbangotan sila alang kanimo. Nagsulti ako karon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” 6 Busa gimantala ni propeta Jeremias didto sa Jerusalem kining tanan nga mga pulong ngadto kang Zedekia nga hari sa Juda. 7 Nakiggubat ang kasundalohan sa hari sa Babilonia batok sa Jerusalem ug sa tanang nahibiling mga siyudad sa Juda: ang Lachis ug ang Azeka. Mao kini ang mga siyudad nga nagpabiling lig-on. 8 Miabot ang pulong ngadto kang Jeremias gikan kang Yahweh human sa pakigsaad ni Haring Zedekia uban sa tanang katawhan sa Jerusalem, aron sa pagmantala ug kagawasan ngadto kanila nga kinahanglan ipalingkawas 9 sa matag tawo ang iyang mga ulipon nga Hebreo, ang mga lalaki ug ang mga babaye, bisan kadtong nag-ulipon ug usa ka Judio, nga iyang igsoon. 10 Busa nagsaad ang tanang mga pangulo ug katawhan nga ipalingkawas sa matag tawo ang iyang mga ulipong lalaki ug mga ulipong babaye aron dili na sila mahimong mga ulipon pa. Gituman nila ug gipalingkawas sila. 11 Apan human niini nausab ang ilang mga hunahuna. Gidala nila pagbalik ang mga ulipon nga ilang gipalingkawas. Gipugos nila sila nga mahimong mga ulipon pag-usab. 12 Busa miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias, nga nag-ingon, 13 “Si Yahweh, ang Dios sa Israel, nag-ingon niini, 'Ako mismo naghimo ug kasabotan tali sa imong mga katigulangan sa adlaw nga ako silang gidala pagawas gikan sa yuta sa Ehipto, gawas gikan sa puloy-anan sa pagkaulipon. Gisulti ko kini, 14 “Sa kataposan sa matag pito ka tuig, kinahanglan papaulion sa matag tawo ang iyang igsoon, ang iyang isigka-Hebreo nga nagbaligya sa iyang kaugalingon diha kaninyo ug nag-alagad kaninyo sulod sa unom ka tuig. Papaulia siya nga adunay kagawasan.” Apan wala namati ang imong mga katigulangan kanako ni mipatalinghog kanako. 15 Karon naghinulsol kamo sa inyong mga kaugalingon ug nagsugod sa pagbuhat kung unsa ang husto sa akong panan-aw. Gimantala ninyo ang kagawasan, ang matag usa kaninyo ngadto sa iyang silingan, ug naghimo kamo ug kasabotan atubangan sa akong puloy-anan nga gitawag pinaagi sa akong ngalan. 16 Apan mitalikod kamo ug gihugawan ang akong ngalan; gikuha ninyo pagbalik ang inyong mga ulipong lalaki ug mga ulipong babaye, nga inyong gipakagiw sa bisan diin nila buot moadto. Gipugos ninyo sila nga mahimo ninyong mga ulipon pag-usab.' 17 Busa nagsulti si Yahweh niini, 'Wala kamo namati kanako. Kinahanglan nga imantala ninyo ang kagawasan, ang matag usa kaninyo, ngadto sa inyong mga igsoon ug sa mga isigka-Israelita. Busa tan-awa! Imantala ko ang kagawasan nganha kaninyo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—kagawasan gikan sa espada, sa katalagman, ug sa kagutom, kay himoon ko kamong kahadlokan sa panan-aw sa matag gingharian sa kalibotan. 18 Unya pagasilotan ko ang katawhan nga misupak sa akong kasabotan, nga wala nagtuman sa mga pulong sa kasabotan nga ilang gihimo sa akong atubangan sa dihang gitunga nila ang torong baka sa

duha ka bahin ug milakaw taliwala sa mga bahin niini, 19 ug unya ang
mga pangulo sa Juda ug sa Jerusalem, ang mga yunoko ug ang mga pari,
ug ang tanang katawhan sa yuta nga milakaw taliwala sa mga bahin sa
torong baka. 20 Itugyan ko sila ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway ug
ngadto sa kamot niadtong nagapangita sa ilang mga kinabuhi. Ang ilang
mga lawas mahimong pagkaon alang sa kalanggaman sa kalangitan ug sa
mga mananap sa yuta. 21 Busa itugyan ko si Zedekia ang hari sa Juda ug
ang iyang mga pangulo ngadto sa kamot sa ilang mga kaaway ug ngadto sa
kamot niadtong nagapangita sa ilang mga kinabuhi, ug ngadto sa kamot sa
kasundalohan sa hari sa Babilonia nga makiggubat batok kaninyo. 22 Tan-
awa, maghatag ako ug mando—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— ug
magdala pagbalik kanila dinhi sa siyudad aron makiggubat batok niini ug
moilog, ug magsunog niini. Kay gun-obon ko ang mga siyudad sa Juda nga
wala nay lumolupyo.”'

35

1 Miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias sa mga adlaw ni
Jehoyakin ang anak nga lalaki ni Josia nga hari sa Juda, nga nag-ingon,
2 “Lakaw ngadto sa panimalay sa mga Recabnon ug pakigsulti kanila.
Unya dad-a sila sa akong puloy-anan, sulod sa usa sa mga lawak didto,
ug daliti sila ug bino aron imnon.” 3 Busa gidala ko si Jaazania ang
anak nga lalaki ni Jeremias ang anak nga lalaki ni Habazinia ug ang
iyang mga igsoong lalaki, ang tanan niyang mga anak nga lalaki, ug ang
tanang panimalay sa Recabnon. 4 Gidala ko sila ngadto sa puloy-anan
ni Yahweh, sulod sa mga lawak sa mga anak nga lalaki ni Hanan ang
anak nga lalaki ni Igdalia, ang tawo sa Dios. Kini nga mga lawak tupad
sa lawak sa mga pangulo, nga anaa sa ibabaw sa lawak ni Maasea ang
anak nga lalaki ni Shalum, ang tigbantay sa ganghaan. 5 Unya akong
gibutang sa atubangan sa mga Recabnon ang mga panaksan ug mga kopa
nga puno sa bino ug miingon ako kanila, “Inom kamo ug diyutay nga
bino.” 6 Apan miingon sila, “Dili kami moinom sa bisan unsang bino,
kay si Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab, nagmando man kanamo,
'Ayaw kamo pag-inom sa bisan unsang bino, bisan ikaw o ang imong
mga kaliwat, hangtod sa kahangtoran. 7 Ayaw usab kamo pagtukod ug
bisan unsang mga puloy-anan, magpugas ug mga binhi, ni magtanom ug
bisan unsang parasan; dili kini alang kaninyo. Kay kinahanglan magpuyo
kamo sa mga tolda sa tanan ninyong mga adlaw, aron nga magpuyo kamo
sa daghang mga adlaw sa yuta kung diin kamo nagpuyo ingon nga mga
langyaw.' 8 Nagtuman kami sa tingog ni Jonadab ang anak nga lalaki ni
Recab, ang among katigulangan, sa tanan nga iyang gimando kanamo,
nga dili moinom ug bino sa tanan namong mga adlaw, kami, ang among
mga asawa, ang among mga anak nga lalaki, ug among mga anak nga
babaye. 9 Dili gayod kami magtukod sa among mga puloy-anan nga among
kapuy-an, ug walay parasan, uma, o binhi nga among panag-iyahon.
10 Nagpuyo kami sa mga tolda ug nagtuman kami ug gibuhat ang tanang
gimando kanamo sa among katigulangan nga si Jonadab. 11 Apan sa
dihang gisulong ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ang yuta, miingon
kami, 'Dali, kinahanglan nga moadto kita sa Jerusalem aron makaikyas
gikan sa kasundalohan sa Chaldean ug sa Armenian.' Busa nagpuyo na
kami sa Jerusalem.” 12 Unya miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang
Jeremias, nga nag-ingon, 13 “Si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa
Israel, nag-ingon niini, 'Lakaw ug sultihi ang mga tawo sa Juda ug ang

mga lumolupyo sa Jerusalem, “Dili ba kamo modawat ug pagbadlong
ug mopatalinghog sa akong mga pulong? —mao kini ang gipahayag ni
Yahweh. 14 Ang mga pulong ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab nga
gihatag ngadto sa iyang mga anak nga lalaki ingon nga usa ka mando, nga
dili moinom sa bisan unsang bino, nga ginasunod pa gihapon hangtod
karon. Gituman nila ang mga mando sa ilang mga katigulangan. Apan
alang kanako, magpadayon ako sa pagmantala nganha kaninyo, apan
wala kamo nagpatalinghog kanako. 15 Gipadala ko nganha kaninyo ang
tanan kong mga alagad, ang mga propeta. Nagpadayon ako sa pagpadala
kanila aron sa pagsulti, 'Pabiyaa ang matag tawo gikan sa daotan niyang
binuhatan ug magbuhat sa maayong binuhatan; tugoti nga wala nay bisan
usa ang magsunod sa laing mga dios ug magsimba niini. Hinuon, balik
sa yuta nga akong gihatag kaninyo ug sa inyong katigulangan.' Apan
wala gihapon kamo mipatalinghog kanako ni nagtagad kanako. 16 Kay
ang mga kaliwat ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab nagsunod man
sa mga mando sa ilang katigulangan nga iyang gihatag kanila, apan kining
mga tawhana nagdumili sa pagpamati kanako.'” 17 Busa si Yahweh, ang
Dios nga makagagahom ug ang Dios sa Israel, miingon niini, 'Tan-awa,
ipahamtang ko sa Juda ug sa tanang lumolupyo sa Jerusalem, ang tanang
katalagman nga akong gisulti batok kanila tungod kay nagsulti man ako
kanila apan wala sila namati kanako; nagtawag ako kanila, apan wala sila
mitubag.'” 18 Miingon si Jeremias ngadto sa panimalay sa mga Recabnon,
“Miingon niini si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa Israel: Namati
kamo sa mga mando ni Jonadab nga inyong katigulangan ug gitipigan
ninyo kining tanan—gituman ninyo ang tanan nga iyang gimando kaninyo
nga inyong buhaton— 19 busa si Yahweh nga makagagahom, ang Dios sa
Israel, miingon niini, 'Kanunay gayod nga adunay usa nga maggikan sa
kaliwat ni Jonadab ang anak nga lalaki ni Recab aron mag-alagad kanako.'”

36

1 Sa pag-abot sa ikaupat nga tuig sa paghari ni Jehoyakim ang anak nga
lalaki ni Josia nga hari sa Juda, miabot kini nga pulong kang Jeremias
gikan kang Yahweh, ug miingon siya, 2 “Pagkuha ug linukot nga sulatanan
ug isulat niini ang tanang mga pulong nga akong isulti kanimo bahin
sa Israel ug sa Juda, ug sa matag nasod. Buhata kini alang sa tanan
nga akong isulti sukad sa mga adlaw ni Josia hangtod niining adlawa.
3 Kay basin pa ug mamati ang katawhan sa Juda sa tanang katalagman
nga akong ipahamtang kanila. Kay basin pa ug mobiya ang matag-usa
gikan sa daotan niyang binuhatan, aron nga pasayloon ko ang ilang
kalapasan ug ang ilang mga sala.” 4 Unya gitawag ni Jeremias si Baruk
ang anak nga lalaki ni Neria, ug gisulat ni Baruk sa linukot nga sulatanan
ang gidikta ni Jeremias, ang tanang mga pulong ni Yahweh nga gisulti
kaniya. 5 Unya gimandoan ni Jeremias si Baruk. Miingon siya, “Ania
ako sa bilanggoan ug dili makaadto sa puloy-anan ni Yahweh. 6 Busa
kinahanglan nga moadto ka ug basaha gikan sa linukot nga sulatanan
ang imong gisulat nga akong gidikta. Sa adlaw sa pagpuasa, kinahanglan
nga imong basahon ang mga pulong ni Yahweh nga makadungog ang
katawhan sulod sa iyang puloy-anan, ug makadungog usab ang katawhan
sa Juda nga miabot gikan sa ilang mga siyudad. Imantala kining mga
pulonga ngadto kanila. 7 Kay basin pa ug mahiabot ngadto kang Yahweh
ang ilang mga pagpakiluoy. Kay basin pa ug mobiya ang matag tawo gikan
sa daotan niyang binuhatan, sanglit hilabihan na man ang kapungot ug
kaligutgot nga gisulti ni Yahweh batok niining katawhan.” 8 Busa gibuhat

ni Baruk ang anak nga lalaki ni Neria ang tanan nga gimando ni Jeremias
nga usa ka propeta nga iyang pagabuhaton. Gibasa niya sa makusog ang
mga pulong ni Yahweh diha sa iyang templo. 9 Sa pag-abot sa ikalima
nga tuig ug sa ikasiyam nga bulan sa paghari ni Jehoyakim ang anak nga
lalaki ni Josia, ang hari sa Juda, nga ang tanang katawhan sa Jerusalem
ug ang katawhan nga miabot sa Jerusalem gikan sa mga siyudad sa Juda
nagmantala ug pagpuasa alang sa pagpasidungog kang Yahweh. 10 Kusog
nga gibasa ni Baruk ang mga pulong ni Jeremias sa puloy-anan ni Yahweh,
gikan sa lawak ni Gemaria ang anak nga lalaki ni Shafan ang eskriba,
sa ibabaw nga hawanan, nga kilid sa ganghaan pasulod sa puloy-anan
ni Yahweh. Gibasa niya kini nga makadungog ang tanang katawhan.
11 Karon nadungog ni Micaya ang anak nga lalaki ni Gemaria ang anak nga
lalaki ni Shafan ang tanang mga pulong ni Yahweh sa linukot nga basahon
12 Miadto siya sa puloy-anan sa hari, ngadto sa lawak sa sekretaryo. Nakita
niya ang tanang opisyal nga naglingkod didto: si Elishama ang sekretaryo,
si Delaya ang anak nga lalaki ni Shemaya, si Elnatan ang anak nga lalaki
ni Acbor, si Gemaria ang anak nga lalaki ni Shafan, ug si Zedekia ang
anak nga lalaki ni Hanania, ug ang tanang mga opisyal. 13 Unya gibalita
ni Micaya ngadto kanila ang tanang mga pulong nga iyang nadungog nga
kusog nga gibasa ni Baruk ngadto sa katawhan. 14 Busa ang tanang mga
opisyal nagpadala kang Jehudi ang anak nga lalaki ni Netania ang anak
nga lalaki ni Shelemia ang anak nga lalaki ni Cushi, ngadto kang Baruk.
Miingon si Jehudi kang Baruk, “Dad-a ang linukot nga basahon nga imong
gibasa ngadto sa katawhan, ug anhi dinhi.” Busa gidala ni Baruk ang anak
nga lalaki ni Neria ang linukot nga basahon ug miadto sa mga opisyal.
15 Unya miingon sila kaniya, “Lingkod ug basaha kini aron madunggan
namo kini.” Busa gibasa ni Baruk ang linukot nga basahon. 16 Nahitabo
kini sa dihang nadungog nila kining tanang mga pulonga, nagtinan-away
ang matag-usa nga adunay kalisang ug miingon kang Baruk, “Kinahanglan
ibalita nato kining tanang mga pulong ngadto sa hari.” 17 Unya nangutana
sila kang Baruk, “Sultihi kami, giunsa nimo pagsulat kining tanang mga
pulong nga gidikta ni Jeremias?” 18 Miingon si Baruk kanila, “Gidikta niya
nganhi kanako kining tanang mga pulong, ug gisulat ko kini pinaagi sa
tinta niining linukot nga basahon.” 19 Unya miingon ang mga opisyal
ngadto kang Baruk, “Lakaw, pagtago, ug si Jeremias man usab. Ayaw
tugoti ang si bisan kinsa nga masayod kung hain kamo.” 20 Busa gibutang
nila ang linukot nga basahon sa lawak ni Elishama ang sekretaryo, ug
miadto sila sa hari diha sa hawanan ug gibalita nila ang tanan diha sa
panagtigom sa hari. 21 Unya gipalakaw sa hari si Jehudi aron kuhaon ang
linukot nga basahon. Gikuha kini ni Jehudi gikan sa lawak ni Elishama
nga sekretaryo. Unya gibasa niya kini nga makadungog ang hari ug ang
tanang mga opisyal nga nagtindog tupad niya. 22 Karon nagpuyo ang hari
sa dapit kung diin siya nagapuyo panahon sa tingtugnaw sa ikasiyam nga
bulan, ug nagkalayo ang pugon nga anaa sa iyang atubangan. 23 Sa matag
higayon nga basahon ni Jehudi ang tulo o upat ka mga linya, tabason
kini sa hari pinaagi sa kutsilyo ug itambog niya kini ngadto sa kalayo
sa pugon hangtod nga nahurot ang maong linukot nga basahon. 24 Apan
ang hari bisan ang iyang mga sulugoon nga nakadungog sa tanang mga
pulong niini, wala nalisang, ni migisi sa ilang mga bisti. 25 Si Elnatan,
si Delaya, ug si Gemaria naghangyo sa hari nga dili sunogon ang linukot
nga basahon, apan wala siya namati kanila. 26 Unya nagmando ang hari
kang Jerameel, ang paryente ni Seraya ang anak nga lalaki ni Azriel, ug si

Shelemia ang anak nga lalaki ni Abdeel aron dakpon si Baruk nga eskriba
ug si Jeremias nga propeta, apan gitagoan sila ni Yahweh. 27 Unya miabot
ang pulong ni Yahweh ngadto kang Jeremias human nga gisunog sa hari
ang linukot nga basahon ug ang mga pulong nga gisulat ni Baruk nga
gidikta ni Jeremias, nga nag-ingon, 28 "Balik, pagkuha ug laing linukot nga
sulatanan, ug isulat niini ang tanang mga pulong nga anaa sa orihinal
nga linukot nga basahon, kadtong gisunog ni Jehoyakim nga hari sa Juda.
29 Unya kinahanglan nimo kining isulti kang Jehoyakim nga hari sa Juda:
'Gisunog nimo kadtong linukot nga basahon, nga nag-ingon, "Nganong
gisulat mo man kini, 'Ang hari sa Babilonia moabot gayod ug gun-obon
kining yutaa, kay laglagon gayod niya ang mga tawo ug ang mga mananap
niini?'" 30 Busa gisulti kini ni Yahweh bahin kanimo, Jehoyakim nga hari
sa Juda: "Walay kaliwat nimo ang molingkod sa trono ni David. Alang
kanimo, ang imong patay nga lawas ilabay ngadto sa gawas nga mainitan
sa adlaw ug matun-ogan sa gabii. 31 Kay pagasilotan ko ikaw, ang imong
mga kaliwat, ug ang imong mga sulugoon tungod sa kalapasan ninyong
tanan. Ipahamtang ko kanimo, sa tanang mga lumulopyo sa Jerusalem,
ug sa matag tawo sa Juda ang tanang katalagman nga akong gisulti diha
kaninyo, apan wala kamo nagpanumbaling." 32 Busa nagkuha si Jeremias
ug laing linukot nga sulatanan ug gihatag kini kang Baruk ang anak nga
lalaki ni Neria ang eskriba. Gisulat ni Baruk ang tanang mga pulong nga
gidikta ni Jeremias nga gisulat sa linukot nga sulatanan nga gisunog ni
Jehoyakim nga hari sa Juda. Labot pa niana, daghan pa ug samang mga
pulong ang nadugang niining linukot nga basahon.

37

1 Karon naghari si Zedekia nga anak nga lalaki ni Josia imbis nga
si Jehoyakin nga anak nga lalaki ni Jehoyakim. Gihimong hari ni
Nebucadnezar nga hari sa Babylonia si Zedekia sa tibuok yuta sa Juda.
2 Apan wala naminaw si Zedekia, ang iyang mga sulugoon, ug ang
katawhan sa mga pulong ni Yahweh nga iyang gimantala pinaagi sa
kamot ni Jeremias nga propeta. 3 Busa gisugo ni Haring Zedekia, si
Jehucal nga anak nga lalaki ni Shelemia, ug si Zefania nga anak nga lalaki
ni Maasea nga pari sa pagdala ug mensahe ngadto kang Jeremias nga
propeta. Miingon sila, "Pag-ampo alang kanamo ngadto kang Yahweh
nga atong Dios." 4 Karon gawas sulod si Jeremias diha sa katawhan,
tungod kay wala pa man siya mabilanggo. 5 Minggula ang kasundalohan
sa Faraon gikan sa Ehipto, ug mibiya sa Jerusalem ang mga Caldeanhon
nga nagpalibot sa Jerusalem sa dihang nadungog ang balita mahitungod
kanila. 6 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias nga propeta,
nga nag-ingon, 7 "Si Yahweh, nga Dios sa Israel, miingon niini: Mao kini
ang inyong isulti ngadto sa hari sa Juda, tungod kay gipadala ka niya aron
sa pagpangayo ug tambag kanako, 'Tan-awa, ang kasundalohan sa Faraon,
nga miabot aron sa pagtabang kaninyo, mamalik na sa Ehipto, sa ilang
kaugalingon nga yuta. 8 Mobalik ang mga Caldeanhon. Makig-away sila
batok niining siyudara, ilogon, ug sunogon kini.' 9 Miingon si Yahweh
niini: Ayaw limbongi ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa pag-ingon,
'Sigurado gayod nga mobiya ang mga Caldeanhon kanato,' kay dili gayod
sila mobiya. 10 Bisan pa ug nabuntog ninyo ang tibuok kasundalohan
sa mga Caldeanhon nga nakig-away kaninyo ug ang nahibilin sa ilang
mga tolda mao lamang ang samaran nga mga kalalakin-an, mamangon
sila ug sunogon nila kining siyudara." 11 Nahitabo kini sa dihang mibiya

ang kasundalohan sa mga Caldeanhon sa Jerusalem samtang nagsingabot
ang kasundalohan sa Faraon, 12 unya migikan si Jeremias sa Jerusalem
padulong sa yuta ni Benjamin. Buot niya nga panag-iyahon ang bahin sa
yuta didto taliwala sa katawhan. 13 Samtang atua siya sa Ganghaan sa
Benjamin, anaa didto ang pangulo sa mga tigbantay. Ang iyang ngalan
mao si Irija nga anak nga lalaki ni Shelemia nga anak nga lalaki ni
Hanania. Gigunitan niya si Jeremias nga propeta ug miingon, “Ikaw
mobiya gayod paingon sa mga Caldeanhon.” 14 Apan miingon si Jeremias,
“Dili kana tinuod. Dili ako mobiya paingon sa mga Caldeanhon.” Apan
wala naminaw si Irija kaniya. Gigunitan niya si Jeremias ug gidala ngadto
sa mga opisyal. Nasuko ang mga opisyal kang Jeremias. 15 Gikulata nila
siya ug gibilanggo, sa balay kaniadto ni Jonathan nga escriba, kay gihimo
naman nila kini nga bilanggoan. 16 Busa gibilanggo si Jeremias sa lawak
nga anaa sa ilalom sa yuta, diin nagpuyo siya sulod sa daghang mga
adlaw. 17 Unya nagpadala ug usa ka tawo si Haring Zedekia nga maoy
nagdala kaniya sa palasyo. Sa iyang balay, nangutana ang hari kaniya sa
tago, “Aduna bay pulong nga gikan kang Yahweh?” Mitubag si Jeremias,
“Aduna: Igatugyan ka ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia.” 18 Unya
miingon si Jeremias kang Haring Zedekia, “Unsa man ang akong sala
batok kanimo, sa imong mga sulugoon, o niining katawhan nga gibilanggo
man ninyo ako? 19 Asa man ang imong mga propeta, ang mga tawo nga
nanagna alang kanimo ug miingon nga dili gayod moanhi ang hari sa
Babilonia batok kanimo o batok niining yutaa? 20 Apan karon paminaw,
akong agalong hari! Tugoti nga moabot kanimo ang akong mga hangyo.
Ayaw ako ibalik sa balay ni Jonathan nga escriba, o kondili mamatay gayod
ako didto.” 21 Busa nagmando si Haring Zedekia. Gibutang sa iyang mga
sulugoon si Jeremias didto sa hawanan sa tigbantay. Ginahatagan siya
ug tipik sa tinapay matag adlaw gikan sa kadalanan sa tighimo ug mga
tinapay, hangtod nga nahurot na ang tanang tinapay sa siyudad. Busa
nagpabilin si Jeremias sa hawanan sa tigbantay.

38

1 Nakadungog sila si Shefatia nga anak nga lalaki ni Matan, si Gedalia
nga anak nga lalaki ni Pashur, si Jehucal nga anak nga lalaki ni Shelemia,
ug si Pashur nga anak nga lalaki ni Malkia sa mga pulong nga gipahayag
ni Jeremias sa tanang katawhan. Miingon siya kanila, 2 nga miingon si
Yahweh niini: “Si bisan kinsa nga magpabilin niining siyudara pagapatyon
pinaagi sa espada, kagutom, ug hampak. Apan maluwas ang si bisan
kinsa nga moadto sa mga Caldeanhon. Makaikyas siya, ug mabuhi.
3 Miingon si Yahweh niini: Igatugyan kining siyudara ngadto sa kamot
sa kasundalohan sa hari sa Babilonia, ug ilogon niya kini.” 4 Busa
miingon ang mga opisyal ngadto sa hari, “Ipapatay kining tawhana,
tungod kay niini nga paagi gipaluya niya ang mga kamot sa manggugubat
nga magpabilin niining siyudara, ug ang mga kamot sa tanang katawhan.
Nagmantala siya niining mga pulonga, kay kining tawhana wala nagbuhat
alang sa kaayohan niining katawhan, apan sa kadaot lamang.” 5 Busa
miingon si Zedekia, “Tan-awa, anaa na siya sa imong kamot sanglit wala
may hari nga makahimo sa pagpugong kanimo.” 6 Unya gidala nila si
Jeremias ug gihulog siya ngadto sa atabay ni Malkia, nga anak nga lalaki
sa hari. Nahimutang ang atabay sa hawanan sa tigbantay. Gitunton nila si
Jeremias gamit ang mga pisi. Walay tubig sa atabay, apan lapokon kini, ug
nalubong siya sa lapok. 7 Karon si Ebed Melec nga Cusitihanon nga usa sa

mga yunoko sa balay sa hari. Nadungog niya nga gibutang nila si Jeremias
ngadto sa atabay. Karon naglingkod ang hari sa Ganghaan sa Benjamin.
8 Busa migawas si Ebed Melec gikan sa balay sa hari ug nakigsulti sa hari.
Miingon siya, 9 “Akong agalon nga hari, nagbuhat ug daotan kini nga
mga kalalakin-an pinaagi sa pagbuhat nila ug dili maayo kang Jeremias
nga propeta. Gihulog nila siya ngadto sa atabay aron mamatay siya sa
kagutom, sanglit wala nay pagkaon sa siyudad.” 10 Unya gimandoan sa
hari si Ebed Melec nga Cusitihanon. Miingon siya, “Mandoi ang 30 ka
kalalakin-an gikan dinhi ug ipakuha si Jeremias nga propeta gikan sa
atabay sa dili pa siya mamatay.” 11 Busa gimandoan ni Ebed Melec kadto
nga mga kalalakin-an ug miadto sa balay sa hari, ngadto sa lawak nga
tipiganan sa mga bisti ilalom sa balay. Nagkuha siya ug mga nuog ug daan
nga bisti didto ug gitunton kini kang Jeremias pinaagi sa mga pisi ngadto sa
atabay. 12 Miingon si Ebed Melec nga Cusitihanon ngadto kang Jeremias,
“Ibutang ang mga nuog ug ang daan nga bisti sa ilalom sa imong mga
bukton ug sa ibabaw sa mga pisi.” Busa gibuhat kini ni Jeremias. 13 Unya
gibira nila si Jeremias pinaagi sa mga pisi. Niini nga paagi napagawas
nila siya gikan sa atabay. Busa nagpuyo si Jeremias sa hawanan sa
tigbantay. 14 Unya nagpadala ug pulong si Haring Zedekia ug gipadala
si Jeremias nga propeta ngadto kaniya, sa ikatulo nga pultahan sa balay ni
Yahweh. Miingon ang hari kang Jeremias, “Aduna akoy buot ipangutana
kanimo. Ayaw ililong kanako ang tubag.” 15 Miingon si Jeremias kang
Zedekia, “Kung tubagon ko ikaw, dili ba gayod nimo ako patyon? Apan
kung mohatag ako kanimo ug tambag, dili ka man maminaw kanako.”
16 Apan nanumpa si Haring Zedekia sa tago ug miingon, “Ingon nga buhi si
Yahweh, nga maoy naghimo kanato, dili ko ikaw patyon o itugyan ngadto
sa kamot sa mga kalalakin-an nga nangita sa imong kinabuhi.” 17 Busa
miingon si Jeremias ngadto kang Haring Zedekia, “Mao kini ang giingon
ni Yahweh, ang Dios nga labawng makagagahom, nga Dios sa Israel: Kung
moadto gayod kamo sa mga opisyal sa Hari sa Babilonia nan mabuhi ka,
ug dili sunogon kini nga siyudad. Ikaw ug ang imong pamilya mabuhi.
18 Apan kung dili ka moadto sa mga opisyal sa hari sa Babilonia, nan
itugyan kining siyudara ngadto sa kamot sa mga Caldeanhon. Sunogon
nila kini, ug dili kamo makaikyas gikan sa ilang kamot.” 19 Miingon si
Haring Zedekia ngadto kang Jeremias, “Apan nahadlok ako sa katawhan
sa Juda nga miikyas padulong sa mga Caldeanhon, tungod kay tingali ug
itugyan ako sa ilang kamot, aron daugdaogon nila ako.” 20 Miingon si
Jeremias, “Dili ka nila itugyan ngadto kanila. Tumana ang mensahe nga
gikan kang Yahweh nga akong ginasulti kanimo, aron nga mamaayo ang
tanan alang kanimo, ug aron nga mabuhi ka. 21 Apan kung modumili ka
sa pag-adto, mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako. 22 Tan-awa! Ang
tanang mga babaye nga nahibilin sa imong balay, hari sa Juda, pagadad-
on ngadto sa balay sa mga opisyal sa hari sa Babilonia. Moingon kini
nga mga babaye kanimo, 'Nalimbongan ka sa imong mga higala; gidaot
ka nila. Nalubong na karon ang imong mga tiil sa lapok, ug managan
ang imong mga higala.' 23 Kay ang tanan nimong mga asawa ug mga
anak pagadad-on ngadto sa mga Caldeanhon, ug dili ka makaikyas gikan
sa ilang kamot. Pagadakpon ka pinaagi sa kamot sa hari sa Babilonia,
ug pagasunogon kini nga siyudad.” 24 Unya miingon si Haring Zedekia
ngadto kang Jeremias, “Ayaw ipahibalo kang bisan kinsa kining mga
pulonga, aron nga dili ka mamatay. 25 Kung madunggan sa mga opisyal
nga nakigsulti ako kanimo, ug kung moanhi sila ug mosulti kanimo, 'Sultihi

kami sa imong giingon sa hari ug ayaw kini itago kanamo, o patyon ka
namo,' 26 unya kinahanglan nga sultihan nimo sila, 'Naghangyo ako nga
mapainubsanon sa atubangan sa hari nga dili niya ako ibalik sa balay ni
Jonathan aron mamatay didto.”' 27 Unya nangadto ang tanang mga opisyal
ngadto kang Jeremias ug nangutana kaniya, busa gitubag niya sila sumala
sa gisugo sa hari kaniya. Busa miundang sila sa pagpakigsulti kaniya,
tungod kay wala man nila nadungog ang gihisgotan tali ni Jeremias ug sa
hari. 28 Busa nagpabilin si Jeremias sa hawanan sa tigbantay hangtod sa
adlaw nga nailog ang Jerusalem.

39

1 Sa ikasiyam nga tuig ug ikanapulo nga bulan sa paghari ni Zedekia
nga hari sa Juda, miabot si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia uban
sa iyang mga kasundalohan batok sa Jerusalem ug gilibotan kini. 2 Sa
ikanapulo ug usa ka tuig ug sa ikaupat nga bulan ni Zedekia, sa ikasiyam
nga adlaw sa bulan, gisulod nila ang siyudad. 3 Unya miabot ang tanang
mga opisyal sa hari sa Babilonia ug milingkod didto sa tunga nga ganghaan
nga mao sila si: Nergal Sharezer, Samgar Nebo, ug si Sarsekim, nga usa
ka mahinungdanon nga opisyal. Si Nergal Sharezer usa ka labaw nga
opisyal ug ang ubang mga opisyal sa hari sa Babilonia. 4 Nahitabo kini
sa dihang nakita sila ni Zedekia, nga hari sa Juda, ug sa tanan niyang
manggugubat nga kalalakin-an, mikalagiw sila. Minggula sila sa kagabhion
gikan sa siyudad agi sa agianan sa tanaman sa hari, latas sa ganghaan
taliwala sa duha ka mga paril. Migula ang hari paingon sa Araba. 5 Apan
gigukod sila sa kasundalohan sa mga Caldeanhon ug naapsan si Zedekia
ngadto sa kapatagan sa walog sa Suba sa Jordan nga duol sa Jerico. Unya
gidakop nila siya ug gidala siya ngadto kang Nebucadnezar, nga hari
sa Babilonia, didto sa Ribla sa yuta sa Hamat, diin gihukman siya ni
Nebucadnezar. 6 Gipatay sa hari sa Babilonia ang mga anak nga lalaki
ni Zedekia sa iyang atubangan didto sa Ribla. Gipatay usab niya ang
tanang halangdon nga mga tawo sa Juda. 7 Unya gilugit niya ang mga
mata ni Zedekia ug gikadenahan siya ug tumbaga aron nga madala niya
siya ngadto sa Babilonia. 8 Unya gipangsunog sa mga Caldeanhon ang
balay sa hari ug ang balay sa mga tawo. Gilumpag usab nila ang mga
paril sa Jerusalem. 9 Gipangbihag ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga
tigpanalipod sa hari, ang tanang katawhan nga nahibilin sa siyudad.
Lakip na ang mga tawo nga miikyas padulong sa mga Caldeanhon ug ang
ubang mga tawo nga nahibilin ngadto sa siyudad. 10 Apan gitugotan ni
Nebuzaradan nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari nga magpabilin sa
yuta sa Juda ang labing kabos nga mga tawo nga walay nahot. Gihatagan
niya sila ug kaparasan ug kaumahan nianang adlawa. 11 Unya nagmando
si Nebucadnezar nga hari sa Babylonia ngadto kang Nebuzaradan nga
pangulo sa mga tigpanalipod sa hari mahitungod kang Jeremias. Miingon
siya, 12 “Kuhaa ug atimana siya. Ayaw siya pasakiti. Buhata ang bisan
unsa nga isulti niya kanimo.” 13 Busa nagsugo ug mga kalalakin-an si
Nebuzaradan nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari, si Nebushazban
nga labawng yunoko, si Nergal Sharezer nga labawng opisyal, ug ang
tanang mahinungdanon nga mga opisyal sa hari sa Babilonia. 14 Gikuha
sa ilang mga tawo si Jeremias gikan sa hawanan sa tigbantay ug gisalig
siya kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki
ni Shafan, aron dad-on siya sa iyang balay, busa nagpabilin si Jeremias
uban sa katawhan. 15 Karon miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias

samtang gibilanggo pa siya didto sa hawanan sa tigbantay, nga nag-ingon,
16 “Pagpakigsulti kang Ebed Melec nga Cusitihanon ug ingna siya, “Si
Yahweh nga labawng makakagahom, nga Dios sa Israel, miingon niini:
Tan-awa, ipatuman ko na ang akong gipamulong batok niining siyudara
alang sa kaalaotan ug dili sa kaayohan. Tungod kay matuman kining
tanan diha sa imong atubangan nianang adlawa. 17 Apan luwason ko ikaw
nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—ug dili ka itugyan
ngadto sa kamot sa mga tawo nga imong gikahadlokan. 18 Kay luwason ko
gayod ikaw. Dili ka mamatay pinaagi sa espada. Makaikyas ka nga buhi,
tungod kay misalig ka man kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.”'

40

1 Miabot ang pulong ngadto kang Jeremias gikan kang Yahweh human
nga gibuhian siya ni Nebuzaradan nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari
didto sa Rama. Nakita niya si Jeremias nga gikadenahan uban sa tanang
mga binihag sa Jerusalem ug sa Juda nga gidala ngadto sa pagkabihag
sa Babilonia. 2 Gikuha si Jeremias sa pangulo sa guwardiya ug miingon
ngadto kaniya, “Gitakda ni Yahweh nga imong Dios kini nga katalagman
alang niini nga dapit. 3 Busa gituman gayod kini ni Yahweh. Gibuhat gayod
niya sumala sa iyang gisugo, sanglit nakasala man kamong katawhan
batok kaniya ug wala magtuman sa iyang tingog. Mao nga nahitabo kini
nga butang kaninyo. 4 Apan karon tan-awa! Gitanggalan ko ikaw gikan
sa mga kadena nga anaa sa imong mga kamot. Kung maayo kini alang
kanimo nga mouban ka kanako didto sa Babilonia, uban, ug atimanon
ko ikaw. Apan kung dili kini maayo alang kanimo nga mouban kanako
sa Babilonia, ayaw kana buhata. Tan-awa ang tibuok yuta sa imong
atubangan. Lakaw kung asa ang maayo ug husto sa imong panan-aw nga
adtoan.” 5 Sa dihang wala mitubag si Jeremias, miingon si Nebuzaradan,
“Lakaw ngadto kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga
lalaki ni Shafan, nga maoy gipadumala sa hari sa Babilonia sa mga siyudad
sa Juda. Pabilin ngadto kaniya uban sa katawhan o lakaw bisan asa nga
maayo sa imong panan-aw nga adtoan.” Gihatagan siya sa pangulo sa
mga tigpanalipod sa hari ug pagkaon ug gasa, ug unya gipalakaw siya.
6 Busa miadto si Jeremias kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam,
sa Mizpa. Mipuyo siya uban kaniya ug uban sa katawhan nga nahibilin
sa yuta. 7 Karon, nakadungog ang ubang mga pangulo sa kasundalohan
nga taga-Juda—sila ug ang ilang mga katawhan—nga atua pa gihapon sa
kabukiran, nga gihimo sa hari sa Babilonia nga gobernador sa tibuok yuta
si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. Nadunggan usab nila nga siya
ang gibutang aron magdumala sa mga kalalakin-an, kababayen-an ug mga
kabataan nga labing kabos sa tanang katawhan sa yuta, kadtong wala
nabihag didto sa Babilonia. 8 Busa miadto sila kang Gedalia didto sa Mizpa.
Kining mga tawhana mao sila Ismael nga anak nga lalaki ni Netania; si
Johanan ug Jonatan nga mga anak nga lalaki ni Karea; Seraya nga anak
nga lalaki ni Tanhumet; mga anak nga lalaki ni Efai nga taga-Netofa; ug
Jaazania nga anak nga lalaki sa taga-Maaca—sila ug ilang mga katawhan.
9 Nanumpa si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni
Shafan ngadto kanila ug sa ilang mga katawhan ug miingon ngadto kanila,
“Ayaw kahadlok sa pag-alagad sa mga opisyal sa Caldeanhon. Puyo kamo
sa yuta ug alagari ang hari sa Babilonia, ug maghatag kini ug kaayohan
nganha kaninyo. 10 Tan-awa, magpuyo ako sa Mizpa aron makigtagbo sa
mga Caldeanhon nga mianhi kanato. Busa, pamupo ug ubas aron himoong

bino, pag-ani ug mga prutas sa ting-init, ug lana ug tipigi kini sa inyong
mga sudlanan. Puyo kamo sa mga siyudad nga inyo nang gipuy-an.”
11 Unya nadunggan sa tanang taga-Juda sa Moab, nga kauban sa katawhan
sa Amon, ug sa Edom, ug sa tanang yuta, nga gitugotan sa hari sa Babilonia
ang nahibilin nga taga-Juda nga magpabilin, ug gipili niya si Gedalia nga
anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan nga magdumala
kanila. 12 Busa namalik ang tanang taga-Juda gikan sa tanang dapit diin
sila nagkatibulaag. Mibalik sila sa yuta sa Juda, ngadto kang Gedalia sa
Mizpa. Namupo sila ug mga ubas aron himoong bino ug nag-ani ug mga
bunga sa ting-init sa hilabihan nga kadagaya. 13 Miadto si Johanan nga
anak nga lalaki ni Karea ug ang tanang pangulo sa kasundalohan nga
anaa sa kabukiran ngadto kang Gedalia sa Mizpa. 14 Miingon sila kaniya,
“Nasayod ka ba nga gipadala ni Baalis nga hari sa katawhan sa Amon si
Ismael nga anak nga lalaki ni Netania aron sa pagpatay kanimo?” Apan
wala mituo kanila si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. 15 Busa
gisultihan sa hilom ni Johanan nga anak nga lalaki ni Karea si Gedalia
sa Mizpa ug miingon, “Tugoti ako sa pagpatay kang Ismael nga anak nga
lalaki ni Netania. Walay maghunahuna nga ako ang mibuhat. Ug nganong
patyon ka man niya? Nganong tugotan man ang tanang taga-Juda nga
nagkatigom nganha kanimo aron magkatibulaag ug mapuo ang nahibilin
sa Juda?” 16 Apan miingon si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam
kang Johanan nga anak nga lalaki ni Karea, “Ayaw buhata kining butanga,
tungod kay nagsulti ka lang ug bakak mahitungod kang Ismael.”

41

1 Apan nahitabo kini sa ikapitong bulan, nga miadto kang Gedalia nga
anak nga lalaki ni Ahikam sa Mizpa si Ismael nga anak nga lalaki ni
Elishama, gikan sa harianong pamilya, ug ang pipila ka mga opisyal sa
hari- napulo ka mga tawo nga uban kaniya. Nag-uban sila ug kaon didto
sa Mizpa. 2 Mitindog ug gipatay ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania,
ug sa napulo ka mga tawo uban kaniya si Gedalia nga anak nga lalaki
ni Ahikam nga anak nga lalaki ni Shafan, pinaagi sa espada. Gipatay
ni Ismael si Gedalia nga gihimo sa hari sa Babilonia nga magdumala
sa yuta. 3 Unya, gipatay usab ni Ismael ang tanang mga taga-Juda nga
uban ni Gedalia sa Mizpa ug ang mga manggugubat nga kalalakin-an
nga Caldeanhon nga nakaplagan didto. 4 Unya ikaduha na kadto nga
adlaw human sa pagpatay kang Gedalia, apan wala pa gihapoy usa nga
nasayod. 5 Adunay pipila ka mga tawo gikan sa Shekem, gikan sa Shilo, ug
gikan sa Samaria—80 ka mga tawo nga gikiskisan ang ilang mga balbas,
gigisi ang ilang mga bisti ug gisamaran ang ilang mga kaugalingon—nga
nagdala ug mga pagkaon nga halad ug insenso sa ilang mga kamot aron
moadto sa balay ni Yahweh. 6 Busa mitagbo kanila si Ismael nga anak nga
lalaki ni Netania gikan sa Mizpa samtang nagpadulong sila, nga nagbaktas
ug nanaghilak. Unya nahitabo kadto sa dihang natagboan na niya sila,
miingon siya kanila, “Uban kamo ngadto kang Gedalia nga anak nga
lalaki ni Ahikam!” 7 Nahitabo kana sa dihang miabot na sila sa siyudad,
gipangpatay sila ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania ug gilabay sila
ngadto sa atabay, siya ug ang mga tawo nga uban kaniya. 8 Apan adunay
napulo ka mga tawo nga uban kanila ang misulti kang Ismael, “Ayaw
kami patya, kay aduna kami mga pagkaon didto sa among uma: trigo
ug sebada, lana ug dugos.” Busa wala niya sila patya uban sa iyang mga
kaubanan. 9 Dako ang atabay diin gilabay ni Ismael ang mga patay nga

lawas sa mga tawo nga iyang gipatay, nga gipakalot ni Haring Asa aron pagpanalipod batok kang Haring Baasha sa Israel. Gipuno kini ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania ug patay nga mga lawas. 10 Human niini, gidakop usab ni Ismael ang uban pang katawhan nga atua sa Mizpa, ang mga anak nga babaye sa hari ug ang tanang katawhan nga nahibilin sa Mizpa nga gitugyan ni Nebuzaradan nga pangulo sa tigpanalipod ngadto kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. Busa nadakpan sila ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania ug mipadayon sa pagtabok ngadto sa mga katawhan sa Amon. 11 Apan nadunggan ni Johanan nga anak ni Karea ug sa mga pangulo sa kasundalohan nga uban kaniya ang tanang kadaot nga gibuhat ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania. 12 Busa gidala nila ang tanan nilang katawhan ug nakiggubat batok kang Ismael nga anak nga lalaki ni Netania. Nakit-an nila siya sa dakong linaw sa Gibeon. 13 Unya nahitabo kadto nga sa dihang nakita sa tanang katawhan nga uban ni Ismael si Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug ang tanang mga pangulo sa kasundalohan nga uban kaniya, nalipay sila pag-ayo. 14 Busa mibalhin ang tanang katawhan nga nadakpan ni Ismael sa Mizpa ug miadto kang Johanan nga anak nga lalaki ni Karea. 15 Apan mikalagiw si Ismael nga anak nga lalaki ni Netania uban ang walo ka kalalakin-an gikan kang Johanan. Miadto siya sa katawhan sa Amon. 16 Gidala ni Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug sa tanang mga pangulo sa kasundalohan ang tanang katawhan nga ilang naluwas gikan kang Ismael nga anak nga lalaki ni Netania gikan sa Mizpa. Nahitabo kini human gipatay ni Ismael si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam. Gikuha ni Johanan ug sa iyang mga kaubanan ang mga kusgan nga kalalakin-an, mga manggugubat, mga kababayen-an ug mga kabataan ug ang mga yunuko nga ilang naluwas gikan sa Gibeon. 17 Unya miadto sila ug nagpabilin sa mubo nga higayon sa Gerut Kimham, nga duol sa Betlehem. Padulong sila sa Ehipto 18 tungod sa mga Caldeanhon. Nahadlok sila kanila tungod kay gipatay man ni Ismael nga anak nga lalaki ni Netania si Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam, nga maoy gipadumala sa hari sa yuta sa Babilonia.

42

1 Unya miadto kang Jeremias nga propeta ang tanang mga pangulo sa kasundalohan ug si Johanan nga anak nga lalaki ni Karea, si Jezania nga anak nga lalaki ni Hoshaya, ug ang tanang katawhan gikan sa labing ubos ngadto sa inila. 2 Miingon sila kaniya, “Tugoti ang among mga paghangyo nga moabot diha kanimo. Iampo kami ngadto kang Yahweh nga imong Dios alang niining katawhan nga nahibilin, sanglit pipila nalang man kami, sama sa imong nakita. 3 Hangyoa si Yahweh nga imong Dios nga isulti kanamo ang dalan nga angay namong padulngan ug kung unsa ang angay namong buhaton.” 4 Busa miingon si Jeremias nga propeta kanila, “Nadungog ko kamo. Paminaw, mag-ampo ako kang Yahweh nga inyong Dios sumala sa inyong gihangyo. Sultihan ko kamo, kung unsa ang itubag ni Yahweh. Wala akoy itago gikan kaninyo.” 5 Miingon sila kang Jeremias, “Hinaot nga si Yahweh ang mahimong tinuod ug matinud-anon nga saksi batok kanamo, kung dili namo buhaton ang tanan nga gisulti ni Yahweh nga imong Dios nga among buhaton. 6 Maayo man kini o daotan, tumanon gayod namo ang tingog ni Yahweh nga among Dios, diin gipadala ka namo, aron mahimong maayo ang mga butang alang kanamo kung tumanon namo ang tingog ni Yahweh nga among Dios.” 7 Human sa napulo ka adlaw, miabot ang pulong ni Yahweh kang Jeremias.

8 Busa gipatawag ni Jeremias si Johanan nga anak nga lalaki ni Karea
ug ang tanang mga pangulo sa kasundalohan nga uban kaniya, ug ang
tanang katawhan gikan sa labing ubos hangtod ngadto sa inila. 9 Unya
miingon siya kanila, “Mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang Dios sa Israel—
diin gipadala ako ninyo aron isulti ko ang inyong mga hangyo sa iyang
atubangan, 10 'Kung mobalik kamo ug mopuyo niini nga yuta, tukoron ko
kamo ug dili gun-obon; itanom ko kamo ug dili ibton, kay walaon ko ang
mga katalagman nga akong gipadala nganha kaninyo. 11 Ayaw kahadlok
sa hari sa Babilonia nga inyong gikahadlokan. Ayaw siya kahadloki—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sanglit mag-uban man ako kaninyo
aron sa pagluwas kaninyo gikan sa iyang mga kamot. 12 Kay kaluy-an ko
kamo. Magmaluluy-on ako kaninyo, ug dad-on ko kamo pagbalik sa inyong
yuta. 13 Apan kung pananglitan moingon kamo, “Dili kami magpabilin
niini nga yuta”— kung dili kamo maminaw sa akong tingog, ang tingog
ni Yahweh nga inyong Dios. 14 Pananglitan moingon kamo, “Dili! Moadto
gayod kami sa yuta sa Ehipto, diin dili na kami makakita ug gubat, ni
makadungog sa tingog sa budyong, ug dili na kami magutman. Mopuyo
kami didto.” 15 Karon paminaw kamo niini nga pulong ni Yahweh, kamo
nga nahibilin sa Juda. Si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios
sa Israel, ang miingon niini, 'Kung buot gayod kamo moadto paingon sa
Ehipto, aron molakaw ug mopuyo didto, 16 ug ang espada nga inyong
gikahadlokan mag-una kaninyo didto sa yuta sa Ehipto. Ang kagutom
nga inyong gikabalak-an mogukod kaninyo didto sa Ehipto, ug mamatay
kamo didto. 17 Busa mahitabo kini nga ang tanang katawhan nga mogawas
aron mopuyo didto sa Ehipto mamatay pinaagi sa espada, kagutom o
hampak. Wala gayoy mangaluwas kanila, walay makaikyas sa katalagman
nga akong ipahamtang ngadto kanila. 18 Kay miingon si Yahweh nga
labawng makagagahom, ang Dios sa Israel niini: Sama nga gibubo ang
akong kaligutgot ug kapungot didto sa lumolupyo sa Jerusalem, sa samang
paagi ibubo ko ang akong kapungot diha kaninyo kung moadto kamo sa
Ehipto. Matinuglo kamo ug kalisangan, talamayon, ug dili tahuron, ug
dili na gayod ninyo makita kining dapita pag-usab.'” 19 Unya miingon si
Jeremias, “Nagsulti si Yahweh mahitungod kaninyo—ang mga nahibilin sa
Juda. Ayaw pag-adto sa Ehipto! Nasayod gayod kamo nga ako ang saksi
batok kaninyo karong adlawa. 20 Kay makamatay ang inyong pag-ilad sa
inyong kaugalingon sa dihang gipadala ninyo ako ngadto kang Yahweh nga
inyong Dios ug miingon, 'Pag-ampo ngadto kang Yahweh nga atong Dios
alang kanamo. Isulti kanamo ang tanan nga isulti ni Yahweh nga among
Dios, ug tumanon namo kini.' 21 Kay gisuginlan ko kamo karong adlawa,
apan wala kamo naminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong Dios o sa bisan
unsang butang mahitungod sa iyang pagpadala kanako nganha kaninyo.
22 Busa karon, makasiguro gayod kamo nga mamatay kamo pinaagi sa
espada, kagutom, ug hampak sa dapit nga buot ninyong puy-an.”

43

1 Nahitabo kini human namantala ni Jeremias sa tanang katawhan
ang tanang mga pulong nga ipasulti kaniya ni Yahweh nga ilang Dios.
2 Miingon si Azaria nga anak nga lalaki ni Hoshaya, si Johanan nga anak
nga lalaki ni Karea, ug ang tanang mga mapahitas-on nga tawo ngadto
kang Jeremias, “Nagasulti ka ug bakak. Wala ka gipadala ni Yahweh nga
among Dios aron sa pag—ingon kanamo nga, “Ayaw kamo pangadto sa
Ehipto aron sa pagpuyo didto.' 3 Tungod kay si Baruk nga anak nga lalaki

ni Neria ang naghulhog kanimo batok kanamo aron itugyan kami sa mga
kamot sa Caldeanhon, aron ipapatay mo kami ug mahimong binihag didto
sa Babilonia." 4 Busa midumili sa pagpamati si Johanan nga anak nga
lalaki ni Karea, ang tanang mga prinsipe sa kasundalohan, ug ang tanang
mga tawo sa tingog ni Yahweh nga magpuyo didto sa yuta sa Juda. 5 Gidala
ni Johanan nga anak nga lalaki ni Karea ug sa tanang mga pangulo sa
kasundalohan ang tanang mga nahibilin sa Juda nga namalik gikan sa
tanang kanasoran diin nagkatibulaag sila aron magpuyo didto sa yuta sa
Juda. 6 Gidala nila ang kalalakin-an ug kababayen-an, ang kabataan ug
ang mga anak nga babaye sa hari, ug ang matag tawo nga gitugotan ni
Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari, nga magpabilin
uban kang Gedalia nga anak nga lalaki ni Ahikam nga anak nga lalaki ni
Shafan. Gidala usab nila si Jeremias nga propeta ug si Baruk nga anak nga
lalaki ni Neria. 7 Miadto sila sa yuta sa Ehipto, ngadto sa Tapanhes, tungod
kay wala sila maminaw sa tingog ni Yahweh. 8 Busa miabot ang pulong ni
Yahweh kang Jeremias didto sa Tapanhes, nga nag-ingon, 9 "Pagkuha ug
pipila ka dagkong mga bato, ug, sa atubangan sa mga katawhan sa Juda,
tagoi kini sa alkitran diha sa agianan sa pultahan sa balay sa Faraon didto
sa Tapanhes." 10 Unya sultihi sila, "Nag-ingon si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, 'Tan-awa! magpadala ako ug mga
mensahero aron dad-on si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ingon nga
akong sulugoon. Ibutang ko ang iyang trono ibabaw niining mga bato nga
ikaw, Jeremias, naglubong. Ug ibutang ni Nebucadnezar ibabaw kanila
ang iyang harianong tolda. 11 Tungod kay moabot siya ug sulongon niya
ang yuta sa Ehipto. Mangamatay si bisan kinsa nga gitagana nga mamatay.
Pagabihagon si bisan kinsa nga gitagana nga bihagon. Mangamatay sa
espada si bisan kinsa nga gitagana nga mamatay sa espada. 12 Unya
sunogon ko ang mga templo sa mga dios sa Ehipto. Pagasunogon o
pagabihagon sila ni Nebucadnezar. Hinloan niya ang yuta sa Ehipto nga
daw sama sa usa ka magbalantay sa karnero nga nagakuha ug mga kuto
sa ilang mga bisti. Mobiya siya niana nga dapit nga madaogon. 13 Gun-
ubon niya ang mga haligi nga bato sa Heliopolis didto sa yuta sa Ehipto.
Ug pagasunogon niya ang mga templo sa mga dios sa Ehipto.'"

44

1 Ang pulong nga miabot kang Jeremias mahitungod sa tanang mga taga-
Judea nga namuyo didto sa yuta sa Ehipto, sa mga siyudad sa Migdol,
Tapanhes, Memfis, ug sa yuta sa Patros. 2 "Miingon niini si Yahweh,
nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel: Nakita ninyo ang tanang
mga kadaot nga gipahamtang ko sa Jerusalem ug sa tanang mga siyudad
sa Juda. Tan-awa, guba kini hangtod karon. Ug wala nay bisan usa
nga nagpuyo niini. 3 Tungod kini sa ilang mga daotang binuhatan nga
nakapasuko kanako pinaagi sa pagsunog ug insenso ug pagsimba sa laing
mga dios. Mao kini ang mga dios nga wala nila mailhi, o kamo, o sa
inyong mga katigulangan. 4 Busa nagpadala ako kanunay sa akong mga
alagad nga mga propeta ngadto kanila. Gipadala ko sila aron sa pag-ingon
nga 'Undangi na ninyo ang pagbuhat ug mangil-ad nga mga butang nga
akong gikasilagan.' 5 Apan wala sila namati. Nagdumili sila sa pagtagad
ug pagbiya gikan sa ilang pagkadaotan diha sa pagsunog ug insenso sa
laing mga dios. 6 Busa gibubo ko ang akong kapungot ug kaligutgot ug
nagpasilaob ug kalayo diha sa mga siyudad sa Juda ug sa mga kadalanan sa
Jerusalem. Busa nagun-ob ug nalaglag kini hangtod karong adlawa. 7 Busa

karon, miingon niini, si Yahweh ang Dios nga labawng makagagahom ug ang Dios sa Israel, “Nganong nagbuhat man kamo ug hilabihan kadaotan batok sa inyong kaugalingon? Nganong mibuhat man kamo ug mga butang nga makapapuo kaninyo gikan sa Juda—sa kalalakin-an ug sa kababayen-an, sa mga kabataan ug sa mga masuso? wala gayoy mahibilin diha kaninyo. 8 Gipasuko ninyo ako pinaagi sa inyong pagkadaotan uban sa mga buhat sa inyong mga kamot, pinaagi sa inyong pagsunog ug insenso ngadto sa ubang mga dios diha sa yuta sa Ehipto, nga diin anaa kamo nagpuyo. Miadto kamo didto aron nga malaglag, aron nga matinunglo kamo ug biaybiayon sa tanang kanasoran sa kalibotan. 9 Nakalimot na ba kamo sa kadaotan nga gibuhat sa inyong mga katigulangan ug sa mga hari sa Juda ug sa ilang mga asawa? Nakalimot na ba kamo sa inyong nabuhat nga daotan ug sa inyong mga asawa diha sa yuta sa Juda ug sa kadalanan sa Jerusalem? 10 Hangtod karon, wala gihapon sila nagpaubos. Wala nila tahora ang akong mga balaod ni mga kasugoan, ni sa pagtuman niini nga akong gibutang sa ilang atubangan, ug sa ilang mga katigulangan." 11 Busa miingon niini, si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa Israel, “Tan-awa, moatubang ako batok kaninyo aron magdala ug kaalaotan ug aron sa paglaglag sa tibuok Juda. 12 Kay kuhaon ko ang mga nahibilin sa Juda nga miadto sa yuta sa Ehipto aron sa pagpuyo didto. Buhaton ko kini aron mangalaglag silang tanan didto sa yuta sa Ehipto. Mangamatay sila pinaagi sa espada ug kagutom. Malaglag pinaagi sa espada ug kagutom ang gikan sa labing ubos hangtod sa inila. Mangamatay sila ug himoong kataw-anan, panghimaraotan, biaybiayon ug kalisangan. 13 Tungod kay pagasilotan ko ang katawhan nga namuyo sa yuta sa Ehipto, sama nga gisilotan ko ang Jerusalem pinaagi sa espada, kagutom ug hampak. 14 Walay makaikyas ni maluwas sa mga nahibilin sa Juda nga namuyo didto sa yuta sa Ehipto ang makabalik pa sa yuta sa Juda, bisan tuod buot nila nga mobalik ug mopuyo didto. Walay makabalik kanila, gawas sa pipila nga makaikyas gikan dinhi.” 15 Unya mitubag kang Jeremias ang tanang kalalakin-an nga nasayod nga nagsunog ug insenso ang ilang mga asawa sa laing dios, ug ang tanang pundok sa kababayen-an, ug ang tanang katawhan nga namuyo sa yuta sa Ehipto didto sa Patros. 16 Miingon sila, “Dili kami mamati kanimo—mahitungod sa pulong nga gisulti nimo kanamo sa ngalan ni Yahweh. 17 Tungod kay pagabuhaton gayod namo ang tanan namong giingon nga among buhaton—magsunog kami ug insenso alang sa Rayna sa Langit ug magbubo kami ug mga halad nga ilimnon kaniya sama sa among gibuhat, sa among mga katigulangan, sa among mga hari, ug sa among mga pangulo sa mga siyudad sa Juda ug sa kadalanan sa Jerusalem. Unya mapuno kami sa mga pagkaon, magmauswagon, ug dili makasinati ug bisan unsa nga katalagman. 18 Sa dihang wala na kami nagbuhat niining mga butanga, ang dili paghalad ug insenso sa Rayna sa Langit ug dili pagbubo ug mga halad nga ilimnon kaniya, nag-antos hinuon kami sa kawalad-on ug nangamatay pinaagi sa espada ug kagutom." 19 “Miingon ang mga kababayen-an, “Sa dihang nagahimo kami ug mga halad nga insenso sa Rayna sa Langit ug nagabubo ug mga ilimnon nga halad ngadto kaniya, nisupak ba ang among mga bana sa pagbuhat namo niining mga butanga, sa pagbuhat ug mga keyk nga sama sa iyang panagway ug pagbubo ug mga halad nga ilimnon ngadto kaniya?” 20 Unya miingon si Jeremias sa tanang katawhan—sa kalalakin-an, sa kababayen-an, ug sa tanang katawhan nga mitubag kaniya—nagmantala siya ug miingon, 21 Wala ba diay makahinumdom si Yahweh nga nagsunog kamo ug mga insenso sa mga siyudad sa Juda ug sa

kadalanan sa Jerusalem—kamo ug ang inyong mga katigulangan, inyong
mga hari ug mga pangulo, ug ang tanang katawhan sa maong yuta? Kay
nahinumdoman kini ni Yahweh; ug nahunahunaan niya kini. 22 Unya
wala na siya makaagwanta tungod sa inyong daotan ug mangil-ad nga
mga binuhatan. Unya nahimong awaaw ang inyong yuta, makalilisang,
ug tinunglo mao nga wala nay namuyo niini ingon man karong adlawa.
23 Nahitabo kini nga katalagman batok kaninyo hangtod karong adlawa
tungod kay nagsunog kamo ug insenso ug nakasala batok kang Yahweh,
ug tungod kay wala kamo namati sa iyang tingog, sa iyang balaod, sa iyang
mga mando ug kasugoan sa kasabotan." 24 Unya miingon si Jeremias
sa tanang katawhan ug sa tanang mga kababayen-an, "Paminawa ang
pulong ni Yahweh, kamong tanang taga-Juda nga anaa sa yuta sa Ehipto.
25 Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom, ang Dios sa
Israel, Misulti kamo ug ang inyong mga asawa pinaagi sa inyong mga
baba ug nagpatuman niini pinaagi sa inyong mga kamot, miingon kamo,
"Tumanon gayod namo ang among mga saad nga magsimba sa Rayna
sa Langit, ug magbubo ug mga halad nga ilimnon diha kaniya." Karon
tumana ang inyong mga saad; ug buhata kini. ' 26 Busa, Pamatia ang
pulong ni Yahweh, kamong tanan nga taga-Juda nga nagpuyo sa yuta sa
Ehipto, 'Miingon si Yahweh—tan-awa, gipanumpa ko pinaagi sa akong
bantogan nga ngalan. Wala na gayoy kalalakin-an sa Juda didto sa tibuok
yuta sa Ehipto ang magsangpit sa akong ngalan pinaagi sa ilang mga baba,
kamo nga miingon karon, "Ingon nga buhi ang Ginoo nga si Yahweh."
27 Tan-awa, magbantay ako kanila alang sa kaalaotan ug dili sa kaayohan.
Mangamatay pinaagi sa espada ug kagutom ang matag tawo sa Juda nga
anaa sa yuta sa Ehipto, hangtod nga mahurot sila. 28 Unya mamalik ang
mga naluwas sa espada gikan sa yuta sa Ehipto paingon sa yuta sa Juda,
ang pipila lamang kanila. Busa masayod ang tanang mga nahibilin sa Juda
nga miadto sa yuta sa Ehipto kung kang kinsa ba nga pulong ang tinuod:
akoa ba o ilaha. 29 Mao kini ang timaan alang kaninyo—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—nga akong buhaton batok kaninyo niining dapita,
aron nga masayran ninyo nga ang akong mga pulong mohamtang gayod
kaninyo pinaagi sa katalagman.' 30 Miingon si Yahweh niini, 'Tan-awa,
itugyan ko ang Faraon nga si Hopra nga hari sa Ehipto ngadto sa mga
kamot sa iyang mga kaaway ug sa mga kamot sa mga buot mopatay kaniya.
Sama kini sa akong pagtugyan kang Zedekia nga hari sa Juda ngadto sa
mga kamot ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, nga kaaway niya nga
buot usab mopatay kaniya.'"

45

1 Mao kini ang pulong nga gisulti ni Jeremias nga propeta kang Baruk
nga anak nga lalaki ni Neria. Nahitabo kini sa dihang gisulat ni Baruk
sa linukot nga basahon kining mga pulonga nga gisulti ni Jeremias—
mao kini ang ikaupat nga tuig ni Jehoyakim nga anak nga lalaki ni Josia,
nga hari sa Juda, ug miingon siya, 2 "Miingon niini kanimo si Yahweh,
ang Dios sa Israel, Baruk: 3 Miingon ka, 'Pagkaalaot ko, tungod kay
gidungagan ni Yahweh ug kasubo ang akong kasakit. Gikapoy na ako
sa pag-agulo, ug wala akoy kapahulayan.' 4 Mao kini ang kinahanglan
mong isulti kaniya: "Miingon si Yahweh niini: Tan-awa, pagalumpagon
ko, ang akong gitukod. Ibton ko ang akong gitanom—buhaton ko kini sa
tibuok kalibotan. 5 Apan naghandom ka ba ug mga dagkong butang alang
sa imong kaugalingon? Ayaw paghandom niini. Tan-awa, moabot ang

katalagman sa tanang katawhan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—
apan ihatag ko kanimo ang imong kinabuhi ingon nga imong gipanag-
iyahan bisan asa ka moadto.'"

46

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Jeremias nga propeta
bahin sa mga nasod. 2 Alang sa Ehipto: "Mahitungod kini sa kasundalohan
sa Faraon nga si Neco, ang hari sa Ehipto nga anaa sa Carkemis didto
sa suba sa Eufrates. Mao kini ang kasundalohan nga gibuntog ni
Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia sa ikaupat nga tuig sa paghari ni
Jehoyakim nga anak nga lalaki ni Josia, nga hari sa Juda: 3 Andama
ang gagmay ug dagko nga mga taming, ug lakaw aron sa pagpakig-away.
4 Ipangbutang ang mga hikot diha sa mga kabayo; kabay-i ninyo kini ug
pagbarog kamo suot ang inyong mga kalo nga puthaw; baira ang mga
bangkaw ug isul-ob ang inyong panagang. 5 Unsa man kining akong
nakita? Nalisang sila ug maayo ug nanagan sila, tungod kay nabuntog na
ang ilang mga sundalo. Nanagan sila aron maluwas ug wala nay lingilingi.
Anaa ang kalisang bisan asa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— 6 dili
makadagan ang kusog modagan, ug dili makaikyas ang mga sundalo.
Nangapandol sila sa amihanan ug nangahagba daplin sa Suba sa Eufrates.
7 Kinsa man kining mibarog nga sama sa Nilo, kansang mga katubigan
mibalodbalod nga sama sa kasubaan? 8 Mibarog ang Ehipto nga sama sa
Nilo, sama sa kasubaan sa tubig nga mibalodbalod. Miingon ang Ehipto,
'Mobarog ako ug lunopan ang yuta. Gun-obon ko ang mga siyudad ug ang
mga lumolupyo niini. 9 Pangisog, panungas kamong mga kabayo uban sa
mga karwahe. Pagawsa ang mga sundalo, sa Cus ug sa Put, mga hanas nga
kalalakin-an uban sa taming, ug sa Ludim, mga kalalakin-an nga hanas sa
pagpamana.' 10 Nianang adlawa mao ang adlaw sa pagpanimalos alang
sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom, ug siya mismo ang
manimalos sa iyang mga kaaway. Molamoy ang espada ug matagbaw
kini. Moinom kini hangtod nga mapuno sa ilang mga dugo. Tungod kay
adunay ihalad alang sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom
didto sa amihanang dapit sa Suba sa Eufrates. 11 Panungas kamo sa
Gilead aron makapatambal, babayeng ulay nga anak sa Ehipto. Walay
pulos ang imong pagtambal sa imong kaugalingon. Wala nay makaayo
kanimo. 12 Nadungog na sa mga nasod ang imong kaulawan. Napuno
ang kalibotan sa imong mga pagbangotan, tungod kay nagkadinasmagay
man ang mga sundalo; nagdungan sila ug kahagba." 13 Mao kini ang
pulong ni Yahweh nga gisulti ngadto kang Jeremias nga propeta sa dihang
miabot si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ug gisulong ang yuta sa
Ehipto. 14 "Ipahibalo sa Ehipto, ug imantala kini sa Migdol, Memfis, ug
sa Tapanhes. Barog na kamo sa angay ninyong tindogan ug andama
ang inyong kaugalingon, tungod kay lamyon sa espada ang tanan nga
anaa sa inyong palibot.' 15 Nganong nangasukamod man sa yuta ang
inyong labing kusgan nga mga tawo? Dili na sila makatindog, tungod kay
Ako, si Yahweh, ang mitukmod kanila sa yuta. 16 Gipadaghan niya ang
mga tawong nahisukamod. Nangahagba ang mga sundalo. Nag-ingnanay
sila, 'Tindog. Manguli na kita. Mamalik na kita sa atong kaugalingong
katawhan, didto sa atong yutang natawhan. Biyaan nato kining espada
nga maoy nagpalukapa kanato.' 17 Gimantala nila didto nga, 'Kutob lamang
sa istorya ang Faraon nga hari sa Ehipto, ang tawo nga nagpalabay lamang
sa iyang higayon.' 18 Ingon nga buhi ako—gipahayag sa Hari, kansang

ngalan mao si Yahweh nga labawng makagagahom— adunay moabot
nga sama sa Bukid sa Tabor ug Bukid sa Carmel nga duol sa dagat.
19 Andama ang inyong mga gamit nga dad-on kay pagabihagon kamo,
kamong namuyo sa Ehipto. Tungod kay mahimong biniyaan ang Memfis,
hingpit kining magun-ob ug wala nay mopuyo didto. 20 Sama sa himsog
kaayo nga bayeng baka ang Ehipto, apan moabot gikan sa amihanan
ang usa ka insekto nga mamaak. Moabot kini. 21 Sama sa tambok nga
torong baka ang sinuholang mga sundalo nga anaa sa iyang taliwala, apan
mangatras gihapon sila ug managan. Dili sila magkahiusa sa pagbarog,
tungod kay moabot na ang adlaw sa hilabihan nga kadaot batok kanila,
ang takna sa pagsilot kanila. 22 Nagtingog ang Ehipto nga sama sa bitin
unya mikamang palayo, kay nagpadulong man ang iyang mga kaaway
batok kaniya. Mopadulong sila kaniya ingon nga mga tigpamutol ug kahoy
gamit ang mga atsa. 23 Pamutlon nila ang mga kahoy sa kalasangan—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh—bisan pa ug labong kaayo kini. Tungod
kay mas daghan pa ang mga kaaway kaysa sa mga dulon, nga dili maihap.
24 Mapakaulawan ang anak nga babaye sa Ehipto. Itugyan siya ngadto
sa kamot sa mga tawo nga naggikan sa amihanan.” 25 Si Yahweh nga
labawng makagagahom, nga Dios sa Israel, miingon, “Tan-awa, silotan
ko si Amon nga taga-Tebes, ang Faraon, ang Ehipto ug ang iyang mga
dios, ang mga Faraon nga iyang mga hari, ug kadtong nagsalig kanila.
26 Itugyan ko sila ngadto sa kamot sa mga tawo nga naggukod sa ilang mga
kinabuhi, ug ngadto sa kamot ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ug
sa iyang mga sulugoon. Unya human niini pagapuy-an ang Ehipto sama sa
milabay nga panahon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 27 Apan ikaw
Jacob nga akong alagad, ayaw kahadlok. Ayaw kabalaka, Israel, tan-awa,
ipahibalik ko ikaw gikan sa layong dapit, ug ang imong mga anak gikan
sa yuta sa ilang pagkabinihag. Unya mobalik si Jacob, magmalinawon,
ug makasiguro, ug wala gayoy si bisan kinsa nga makapalisang kaniya.
28 Ikaw, Jacob, nga akong alagad, ayaw kahadlok—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh—tungod kay nag-uban man ako kanimo, busa magdala ako ug
hingpit nga kalaglagan batok sa tanang kanasoran diin ko kamo gipakatag.
Apan dili ko kamo hingpit nga laglagon. Hinuon, makiangayon ko kamong
pantonon ug dili ko gayod kamo biyaan nga dili masilotan.”

47

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Jeremias nga propeta
mahitungod sa mga Filistihanon. Miabot kini nga pulong kaniya sa wala
pa gisulong sa Faraon ang Gaza. 2 “Miingon si Yahweh niini: Tan-awa,
motungha ang lunop gikan sa amihanan. Mahisama kini sa milapaw nga
suba! Unya lunopan niini ang yuta ug ang tanang anaa niini, ang mga
siyudad ug ang mga lumolupyo niini! Busa mosinggit sa pagpakitabang
ang tanang tawo, ug magbangotan ang tanang lumolupyo sa yuta. 3 Sa
dahunog sa kusgang mga tiil sa ilang mga kabayo, sa masaba nga mga
ligid sa ilang mga karwahe, dili tabangan sa mga amahan ang ilang mga
anak tungod sa ilang kaugalingon nga kaluyahon. 4 Tungod kay moabot
na ang adlaw nga magalaglag sa tanang mga Filistihanon, aron puohon
gikan sa Tiro ug sa Sidon ang tanang mga naluwas nga buot motabang
kanila. Tungod kay laglagon man sa hingpit ni Yahweh ang tanang mga
Filistihanon, kadtong nahibilin gikan sa isla sa Caftor. 5 Magpaupaw
ang mga taga Gaza. Bahin kang Askelon, manghilom ang mga tawo nga
nahibilin sa ilang walog. Hangtod kanus-a paman ninyo samadsamaran

ang inyong mga kaugalingon diha sa pagbangotan? 6 Pagkaalaot, espada ni
Yahweh! Kanus-a ka pa man mohilom? Balik sa imong sakuban! Hunong
ug pagpakahilom. 7 Unsaon man nimo pagpakahilom, nga gimandoan ka
man ni Yahweh. Gipatawag ka niya aron sa pagsulong sa Askelon ug batok
sa mga kabaybayonan.”

48

1 Ngadto sa Moab, mao kini ang giingon ni Yahweh nga labawng
makagagahom, nga Dios sa Israel, “Pagkaalaot sa Nebo, tungod kay
hilabihan gayod ang pagkalaglag niini. Gibihag ug gipakaulawan ang
Kiriataim. Gipangpulpog ug gipakaulawan ang mga kota niini. 2 Nawad-
an na ug dungog ang Moab. Naglaraw ug kadaot ang iyang mga kaaway
sa Hesbon batok kaniya. Miingon sila, 'Dali ug gun-obon nato siya
ingon nga usa ka nasod. Mangahanaw usab ang Madmin—gukdon ka sa
espada. 3 Paminaw! Adunay panagsinggit nga naggikan sa Horonaim,
diin adunay pagkaguba ug hilabihang pagkalaglag. 4 Nalaglag na ang
Moab. Nadunggan na ang hilak sa iyang mga anak. 5 Nanungas sila
sa bungtod sa Luhit nga naghilak, hangtod sa paglugsong padulong
sa Horonaim, nadungog ang mga panagsinggit tungod sa pagkalaglag.
6 Kalagiw! Luwasa ang inyong mga kinabuhi sama sa sampinit nga
anaa sa kamingawan. 7 Kay tungod sa inyong pagtuo sa inyong mga
tulumanon ug sa inyong bahandi, mangabihag usab kamo. Unya mabihag
si Chemos, uban sa iyang mga pari ug mga pangulo. 8 Tungod kay
moadto ang tiglaglag sa matag siyudad; walay siyudad nga makaikyas.
Busa mahanaw ang walog ug mangalaglag ang patag, sama sa giingon
ni Yahweh. 9 Hatagi ug mga pako ang Moab, kay kinahanglan gayod
niyang molupad palayo. Mahimong biniyaan ang iyang mga siyudad,
ug wala nay mopuyo niini. 10 Hinaot nga matinunglo si bisan kinsa nga
tapolan sa pagbuhat sa buluhaton ni Yahweh! Hinaot nga matinunglo si
bisan kinsa nga maglikay nga mopaagas ug dugo diha sa iyang espada!
11 Nibati gayod ug kasigurohan ang Moab tungod sa iyang pagkabatan-
on. Sama siya sa iyang bino nga wala pa gayod mabubo ngadto sa laing
mga sudlanan. Wala pa gayod siya mabihag. Busa hilabihan gayod
ang iyang kalami; wala gayod mausab ang iyang lasa. 12 Busa tan-awa,
moabot ang mga adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang
ipadala ko kadtong mosulong kaniya ug magayabo sa tanan niyang mga
bino nga anaa sa sudlanan ug magabuak sa iyang mga tibod. 13 Unya
mapakaulawan ang Moab sa Chemos sama nga napakaulawan ang balay
sa Israel ngadto sa Betel, nga ilang gisaligan. 14 Unsaon man ninyo pag-
ingon, 'Mga sundalo kami, mga kusgan nga manggugubat'? 15 Magun-ob
ang Moab ug sulongon ang mga siyudad niini. Tungod kay mikanaog
man ang iyang hanas nga mga batan-on nga kalalakin-an ngadto sa dapit
nga ihawanan. Mao kini ang gipahayag sa hari! Ang iyang ngalan mao
si Yahweh nga labawng makagagahom. 16 Sa dili madugay moabot na
ang kalaglagan sa Moab; naghaguros ang kaalaotan. 17 Pagdangoyngoy,
kamong tanan nga anaa palibot sa Moab; ug kamong tanan nga nasayod
sa iyang kabantogan, isinggit kini, 'Pagkaalaot, sa gamhanang sungkod,
sa pinasidunggan nga baston, kay nabali na kini.' 18 Kanaog sa imong
dungganon nga dapit ug lingkod sa mala nga yuta, ikaw nga anak nga
babaye nga nagpuyo sa Dibon. Kay mosulong na kanimo ang molaglag sa
Moab, ang mogun-ob sa imong mga kota. 19 Tindog sa dalan ug tan-awa,
kamong katawhan nga namuyo sa Aroer. Pangutan-a ang mga nanagan

ug mikalagiw. Ingna, 'Unsa man ang nahitabo?' 20 Napakaulawan ang
Moab, tungod kay nabungkag na kini. Pagdangoyngoy ug pagbangotan;
singgit sa pagpakitabang. Isulti sa mga tawo nga anaa daplin sa Suba sa
Arnon nga nalaglag na ang Moab. 21 Karon miabot na ang pagsilot sa
kabungtoran, ngadto sa Holon, sa Jaczah, ug Mepat, 22 ngadto sa Dibon,
Nebo, ug Bet Diblataim, 23 ngadto sa Kiriataim, Bet Gamul, ug Bet Meon,
24 ngadto sa Keriot ug sa Bozra, ug ngadto sa tanang mga siyudad sa yuta
sa Moab—ang kinalayoan ug ang kinaduolang mga siyudad. 25 Giputol
na ang sungay sa Moab; napiang na ang iyang bukton—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh. 26 Huboga siya, tungod kay nagmapahitas-on man
siya batok kang Yahweh. Tugoti nga moligid ang Moab sa iyang suka,
ug tugoti nga biaybiayon siya. 27 Kay dili ba gihimo mo man usab nga
kataw-anan ang Israel? Nakaplagan ba siya uban sa mga kawatan, nga
nagpanglingo ka man sa dihang naghisgot ka bahin kaniya? 28 Biyai
ang mga siyudad ug pagkampo kamo sa mga pangpang, kamong mga
lumolupyo sa Moab. Pakighisama sa salampati nga nagsalag sa baba sa
lungag diha sa mga bato. 29 Nadungog namo ang pagpasigarbo sa Moab—
ang iyang pagkamapahitas-on, pagkahambogiro, pagkamapasigarbohon,
paghimaya sa iyang kaugalingon ug nanghinobrang garbo sa iyang
kasingkasing. 30 Mao kini ang gipahayag ni Yahweh—Nasayod gayod ako
sa iyang masinupakong pamulong, nga wala gayoy bili, sama sa iyang mga
binuhatan. 31 Busa modangoyngoy ako sa pagbangotan alang sa Moab, ug
mosinggit ako sa kasubo alang sa tibuok Moab. Magbangotan ako alang
sa katawhan sa Kir Heres. 32 Modangoyngoy ako alang kanimo nga mas
hilabihan pa kay sa akong pagdangoyngoy alang sa Jazer, paras sa Sibma!
Mitabok ang imong mga sanga lahos ngadto sa Dagat nga Asin paingon
sa Jazer. Gisulong sa mga tiglaglag ang imong mga bunga sa ting-init ug
ang imong bino. 33 Busa gisakmit ang pagmaya ug ang panaglipay gikan
sa mga kahoy nga mamunga ug sa yuta sa Moab. Giundang ko na ang
paghimo ug mga bino diha sa ilang mga pugaanan sa mga ubas. Dili na sila
makagiok uban sa panaghugyaw. Adunay panagsinggit apan dili tungod
sa kalipay. 34 Gikan sa mga singgit sa Hesbon hangtod sa Eleale, madungog
ang ilang mga tingog sa Jahaz, gikan sa Zoar ngadto sa Horonaim ug Eglat
Shelishia, kay bisan ang katubigan sa Nimrim nihubas na. 35 Tungod
kay pagataposon ko si bisan kinsa nga nagahalad sa taas nga mga dapit
ug nagasunog ug mga insenso sa iyang mga dios didto sa Moab—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh. 36 Busa nagbangotan gayod ang akong
kasingkasing alang sa Moab sama sa usa ka plawta. Nagbangotan ang
akong kasingkasing sama sa mga plawta alang sa katawhan sa Kir Hareset.
Nangahanaw na ang ilang mga bahandi nga ilang naangkon. 37 Kay
nangaupaw ang matag ulo ug gibalbasan ang matag balbas. Adunay mga
samad ang matag kamot, ug nagpalda sila ug sako. 38 Adunay pagbangotan
bisan asa, sa atop sa Moab o sa mga plasa. Tungod kay gilaglag ko ang
Moab sama sa mga sudlanan nga gisalibay na—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh. 39 Nabungkag na gayod kini! Hilabihan gayod ang ilang
pagdangoyngoy sa ilang pagbangotan! Mitalikod ang Moab tungod sa
kaulaw! Busa pagabiaybiayon ug kalisangan ang Moab sa tanan nga anaa
sa iyang palibot.” 40 Tungod kay giingon kini ni Yahweh, “Tan-awa, moabot
ang mga kaaway sama sa usa ka naglupad nga agila, nga magabukhad sa
iyang mga pako ngadto sa Moab. 41 Nabuntog na ang Keriot, ug nailog na
ang mga kota niini. Kay nianang adlawa mahisama sa mga kasingkasing
sa babaye nga nagbati ang mga kasingkasing sa kasundalohan sa Moab.

42 Busa mapukan ang Moab ug dili na sila pagatawgon nga usa ka
katawhan, tungod kay gihimo man niyang labaw ang iyang kaugalingon
batok kang Yahweh. 43 Padulong na ang kalisang, ang bung-aw, ug ang
lit-ag, diha kaninyo mga lumolupyo sa Moab—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh. 44 Si bisan kinsa nga moikyas tungod sa kalisang mahulog
gayod sa bung-aw, ug si bisan kinsa nga mokatkat pagawas sa bung-aw
malit-ag, tungod kay dad-on ko kini kanila sa tuig sa akong pagpanimalos
batok kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 45 Motindog nga walay
umoy didto sa landong sa Hesbon ang mga mikalagiw, tungod kay moutbo
ang kalayo gikan sa Hesbon, kalayo nga gikan sa tungatunga sa Sihon.
Pagalamoyon niini ang agtang sa Moab ug ang mga ulo sa mga tawong
mapahitas-on. 46 Pagkaalaot mo, Moab! Nalaglag na ang katawhan sa
Chemos, tungod kay gibihag na ang imong mga anak nga lalaki ug babaye.
47 Apan ibalik ko ang pagkaanindot sa Moab sa ulahing mga adlaw—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh." Dinhi natapos ang paghukom alang sa
Moab.

49

1 Mahitungod sa katawhan sa Amon, miingon si Yahweh niini, "Wala
bay mga anak ang Israel? Wala ba gayoy tawo nga makapanunod sa mga
butang sa Israel? Nganong gisakop man ni Molec si Gad, ug ang iyang
katawhan nga namuyo sa mga siyudad niini? 2 Busa tan-awa, moabot na
ang mga adlaw—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—sa dihang ipatingog
ko ang timaan alang sa pagpakiggubat batok sa Raba taliwala sa katawhan
sa Amon, busa mahimo kining biniyaan nga tinapok ug pagasunogon ang
matag baryo niini. Kay panag-iyahon sa mga Israelita kadtong nanag-iya
kaniya," miingon si Yahweh. 3 Nagminatay sa pagbangotan, ang Heshbon,
kay napukan na ang Ai! Singgit, anak nga mga babaye sa Raba! Pagsul-ob
ug sako. Pagbangotan ug pagdagan sa walay hinungdan, kay mabihag na
si Molec, kauban sa iyang mga pari ug sa mga pangulo niini. 4 Nganong
nagpagarbo man kamo sa inyong mga walog, mga walog nga hilabihan
kamabungahon, pagkawalay pagtuo nga anak nga babaye? kamo nga
nagasalig sa inyong mga bahandi ug moingon, 'Kinsa man ang makigbatok
kanako?' 5 Tan-awa magdala ako ug kalisang diha kaninyo—mao kini ang
gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom—kini nga
kalisang moabot sa tanan niadtong nagpalibot kaninyo. Magkatibulaag
ang matag usa kaninyo. Wala na gayoy makahimo sa pagtigom niadtong
nanagan. 6 Apan human niini ipahibalik ko ang kadagaya sa katawhan
sa Amon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh." 7 Mahitungod sa Edom,
nagsulti si Yahweh niini nga labawng makagagahom, "Wala na ba gayoy
makita nga kaalam sa Teman? Nawala na ba ang maayong tambag
niadtong adunay pagsabot? Nadaot naba ang ilang kaalam? 8 Kalagiw!
Biya! Pagpuyo ngadto sa mga bangag sa yuta, mga lumolupyo sa Dedan.
Kay magpadala ako ug katalagman kang Esau sa panahon nga silotan
ko siya. 9 Kung moanha ang mangangani sa ubas diha kanimo, dili ba
sila mobilin bisan gamay? Kung ang kawatan moabot sa kagabhion, dili
ba kuhaon lamang nila kung unsa ang ilang gusto? 10 Apan huboan ko
gayod si Esau sa iyang bisti. Ipakita ko ang iyang mga tagoanan nga dapit.
Aron nga dili na niya matagoan ang iyang kaugalingon. Nangalaglag ang
iyang mga anak, ang iyang mga igsoon, ug ang iyang mga silingan, ug
nahanaw siya. 11 Biyai ang imong mga bata nga ilo. Atimanon ko sila, ug
makasalig ang imong mga balo kanako." 12 Kay miingon si Yahweh niini,

“Tan-awa, kadtong dili takos niini kinahanglan nga mag-inom ug pipila
ka kopa. Naghunahuna ka ba sa imong kaugalingon nga magalakaw nga
dili silotan? 13 Kay nanumpa ako sa akong kaugalingon—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—nga mahimong kahadlokan ang Bozra, biaybiayon,
malaglag, ug gamiton alang sa pagtunglo. Ang tanang mga siyudad niini
malaglag hangtod sa kahangtoran. 14 Nakadungog ako ug balita gikan
kang Yahweh, ug adunay gipadala nga mensahero ngadto sa mga nasod,
'Paghiusa kamo ug sulonga siya. Pangandam alang sa gubat.' 15 “Tan-
awa, gipagamay ko ikaw tandi sa ubang mga nasod, gitamay sa mga
tawo. 16 Alang sa imong pagkamahinadlokon, ang pagkagarboso sa imong
kasingkasing mao ang nakalimbong kanimo, mga lumolupyo ngadto sa
mga pangpang, kamo nga nagpuyo sa tumoy sa kabungtoran aron nga
makasalag kamo sa taas sama sa agila. Dad-on ko kamo paubos gikan
didto—mao kini ang gipahayag ni Yawheh. 17 Kalisangan ang Edom sa
tanan nga moagi niini. Magkurog ug makapanghupaw ang matag usa
tungod sa tanang mga katalagman. 18 Sama sa pagkalaglag sa Sodoma
ug sa Gomora ug sa ilang mga silingan,” miingon si Yahweh, “walay
tawo nga mopuyo didto; walay tawo nga magpabilin didto. 19 Tan-awa,
motungas siya sama sa liyon nga gikan sa kalasangan sa Jordan ngadto sa
lunhaw nga sibsibanan. Kay padaganon ko dayon ang Edom gikan niini,
ug magbutang ako ug tawo nga mapilian nga magdumala niini. Kay kinsa
man ang sama kanako, ug kinsa man ang mopatawag kanako? Kinsa man
nga magbalantay sa karnero ang makasukol kanako?” 20 Busa pamati
sa mga laraw ni Yahweh nga himoon batok sa Edom, mga laraw nga
iyang nahimo batok sa mga lumolupyo sa Teman. Pagaguyoron gayod sila
palayo, bisan ang labing gamay nga pundok sa mga karnero. Mahimong
guba nga mga dapit ang ilang mga sibsibanan. 21 Matay-og ang yuta sa
linagubo sa ilang pagkapukan. Madunggan ang kakusog sa pagsinggit
hangtod sa Dagat nga Kabugangan. 22 Tan-awa, adunay mosulong nga
sama sa agila, ug mohugpa ug mobukhad sa iyang mga pako ngadto
sa Bozra. Unya nianang adlawa, mahisama sa kasingkasing sa usa ka
babayeng nagbati ang mga kasingkasing sa mga kasundalohan sa Edom.”
23 Mahitungod sa Damascus, “Mahimong maulawan ang Hamat ug ang
Arpad, kay nadungog nila ang balita sa katalagman. Mangatunaw sila!
Masamok sila sama sa dagat, nga dili gayod makapahulay. 24 Mahimong
huyang pag-ayo ang Damascus, miikyas kini; gisakmit kini sa kalisang.
Ang kalisod ug ang kasakit midakop niini, sama sa kasakit sa babayeng
manganak. 25 Naunsa man nga ang siyudad sa pagdayeg wala biyai,
ang lungsod sa akong kalipay? 26 Busa mangahagba ang matag batan-
ong lalaki ngadto sa mga plasa niini, ug nianang adlawa mangahanaw
ang tanang manggugubat nga kalalakin-an—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga labawng makagagahom.” 27 “Kay sunogon ko ang paril sa
Damascus, ug lamuyon niini ang mga kota sa Ben Hadad.” 28 Mahitungod
sa Kedar ug sa gingharian sa Hazor, miingon si Yahweh niini ngadto kang
Nebucadnezar (karon sulongon ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia
kining mga dapita): “Barog ug sulonga ang Kedar ug laglaga kadtong mga
tawo nga anaa sa sidlakan. 29 Pagakuhaon ang ilang mga tolda ug ang
ilang mga panon sa karnero, uban sa mga tabil sa ilang tolda ug ang
tanan nilang mga gamit; pagakuhaon ang ilang mga kamelyo gikan kanila,
ug maninggit ang kalalakin-an ngadto kanila, “Anaa sa matag kilid ang
kalisang!” 30 Kalagiw! Paglatagaw sa halayo! Pagpabilin sa mga bangag sa
yuta, mga lumolupyo sa Hazor—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— kay

naglaraw ug daotan si Nebucadnezar nga hari sa Babilonia batok kaninyo. Kalagiw! Biya! 31 Barog! Sulonga ang malinawon nga nasod, nga nagpuyo nga luwas," miingon si Yahweh. Wala silay mga ganghaan o mga rehas didto kanila, ug nagpuyo ang mga tawo niini pinaagi sa ilang kaugalingon lamang. 32 Kay mahimong inilog ang ilang mga kamelyo, ug mahimong inilog sa gubat ang kadagaya sa ilang mga kabtangan. Unya patibulaagon ko sa matag dapit kadtong nagagupit sa ilang mga buhok, ug pahamtangan ko sila ug katalagman gikan sa matag kilid—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 33 Mahimong puloy-anan sa mga ihalas nga mga iro ang Hazor, usa ka biniyaan nga yuta hangtod sa kahangtoran. Wala gayoy mopuyo didto; walay tawo nga magpabilin didto." 34 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang propeta Jeremias mahitungod sa Elam. Nahitabo kini sa sinugdanan sa paghari ni Zedekia nga hari sa Juda, ug miingon siya, 35 "Mao kini ang giingon ni Yahweh nga labawng makagagahom: Tan-awa, laglagon ko ang mga tigpana sa Elam, nga maoy labing kusgan nilang bahin. 36 Kay dad-on ko ang upat ka mga hangin nga gikan sa upat ka mga bahin sa kalangitan, ug patibulaagon ko ang katawhan sa Elam niadto nga mga hangin. Walay nasod nga dili pagaadtoan niadtong nagkatibulaag nga gikan sa Elam. 37 Unya dugmokon ko ang Elam sa atubangan sa ilang mga kaaway ug niadtong nangita sa ilang mga kinabuhi. Kay magdala ako ug katalagman batok kanila, ang kabangis sa akong kasuko—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— ug ipadala ko ang espada didto kanila hangtod nga malaglag ko sila. 38 Unya ibutang ko ang akong trono didto sa Elam ug laglagon ang hari niini ug ang mga pangulo nga gikan didto—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— 39 ug mahitabo kini sa umaabot nga mga adlaw nga ipahibalik ko ang kadagaya sa Elam—mao kini ang gipahayag ni Yahweh."

50

1 Mao kini ang pulong nga gipahayag ni Yahweh mahitungod sa Babilonia, ang yuta sa mga Caldeanhon, pinaagi sa kamot ni Jeremias nga propeta, 2 "Ibalita ngadto sa kanasoran ug papaminawa sila. Ipataas ang bandera ug papaminawa sila. Ayaw kini itago. Isulti, 'nga nabihag na ang Babilonia. Napaulawan si Bel. Nalisang si Marduk. Napaulawan ang mga diosdios niini; nangalisang ang larawan niini.' 3 Motungha batok niini ang nasod nga gikan sa amihanan nga bahin, aron nga himoon ang iyang yuta nga biniyaan. Walay si bisan kinsa, ni tawo man o bangis nga mananap, ang mopuyo niini. Mokalagiw sila. 4 Niadtong mga adlawa ug nianang panahona—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—maghiusa ang katawhan sa Israel ug ang katawhan sa Juda aron sa paghilak ug mangita kang Yahweh nga ilang Dios. 5 Mangutana sila kung asa ang dalan paingon sa Zion ug moadto sila niini, nga moingon, "Mangadto kami ug makighiusa ngadto kang Yahweh sa walay kataposan nga kasabotan nga dili gayod mahikalimtan." 6 Nahisalaag ang akong katawhan sama sa panon sa mga karnero. Gipahisalaag sila sa mga magbalantay ngadto sa mga kabukiran; gipamuhian nila sila ngadto sa matag bungtod. Miadto sila, nakalimot sila sa dapit diin sila nagpuyo. 7 Gilamoy sila sa tanan nga nakakita kanila. Miingon ang ilang mga kaaway, "Dili kami sad-an, tungod kay nakasala sila batok kang Yahweh, ang tinuod nila nga pinuy-anan—si Yahweh, ang paglaom sa ilang mga katigulangan.' 8 Biya gikan sa taliwala sa Babilonia; gawas gikan sa yuta sa mga Caldeanhon; pagpakasama sa mga laking kanding nga mobiya sa atubangan sa panon sa karnero. 9 Tan-awa, agdahon ko ug paanhion ang dakong pundok

sa mga nasod gikan sa amihanan batok sa Babilonia. Maghiusa sila
batok kaniya. Mabihag ang Babilonia gikan didto. Sama sa hanas nga
manggugubat ang ilang mga pana nga walay mahibalik nga kawang.
10 Mahimong inilog ang Caldea. Matagbaw ang tanan nga moilog niini—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 11 Magmaya ka, magsaulog ka sa
akong mga panulondon; magluksolukso ka sama sa usa ka nating baka
nga nagtamaktamak sa sibsibanan niini; sama sa kusgan nga kabayo ang
imong pagbahihi. 12 Busa maulawan gayod pag-ayo ang imong inahan;
maulawan gayod ang tawo nga nagpakatawo kanimo. Tan-awa, mahimo
siyang dili mahinungdanon sa mga nasod, sa kamingawan, sa mala nga
yuta, ug sa disyerto. 13 Tungod sa kasuko ni Yahweh, dili na mapuy-an
ang Babilonia, apan hingpit kini nga magun-ob. Mangurog ang tanan nga
moagi sa Babilonia ug moagulo tungod sa mga samad niini. 14 Andama
ang inyong kaugalingon batok sa Babilonia ug sa tanan nga nakapalibot
niini. Kinahanglan nga mopana ngadto kaniya ang matag usa nga miinat
ug pana. Hutda ang tanan ninyong mga udyong, kay nakasala man siya
batok kang Yahweh. 15 Paninggit kamo nga nakapalibot kaniya! Gitugyan
na niya ang iyang kaugalingon; nangatumba na ang iyang mga tore,
nangalumpag na ang iyang mga paril, kay mao kini ang panimalos ni
Yahweh. Panimalos ngadto kaniya! Buhata ngadto kaniya ang sama sa
iyang nabuhat! 16 Laglaga ang tanan nga mga mag-uuma nga nagtanom
ug mga binhi ug ang tawo nga nigamit ug galab sa panahon sa ting-
ani didto sa Babilonia. Tugoti ang matag usa ka tawo nga mobalik sa
kaugalingon niya nga katawhan gikan sa espada sa madaugdaogon; tugoti
sila nga mokalagiw gikan sa kaugalingon nila nga yuta. 17 Usa ka karnero
ang Israel nga natibulaag nga gipasalaag sa mga liyon. Gilamoy siya pag-
una sa hari sa Asiria; unya human niini, gibali ang iyang mga bukog sa
hari sa Babilonia nga si Nebucadnezar. 18 Busa si Yahweh nga labawng
makagagahom, ang Dios sa Israel, miingon niini: Tan-awa, pagasilotan
ko ang hari sa Babilonia ug ang iyang yuta, sama sa akong pagsilot sa
hari sa Asiria. 19 Ibalik ko ang Israel sa iyang pinuy-anan; mosibsib siya
ngadto sa Carmel ug sa Bashan. Unya matagbaw siya didto sa kabungtoran
sa Efraim ug sa Gilead. 20 Niadtong mga adlawa ug nianang panahona,
miingon si Yahweh, pangitaon ang kasal-anan sa Israel, apan wala gayoy
makaplagan. Nagapangita ako mahitungod sa mga sala sa Juda, apan
wala gayoy mahikaplagan, tungod kay pasayloon ko ang nahibilin nga
akong giluwas.” 21 “Barog batok sa yuta sa Merataim, batok niini ug ang
tawo nga nagpuyo sa Pekod. Pamatyon mo sila pinaagi sa espada ug ilain
sila alang sa kalaglagan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—buhata ang
tanan nga gimando ko kanimo. 22 Ang tingog sa gubat ug ang hilabihan
nga pagkalaglag anaa sa yuta. 23 Naputol ug naguba gayod ang martilyo
sa tibuok kayutaan. Naunsa nga gikalisangan sa mga nasod ang Babilonia.
24 Nagbutang ako ug lit-ag alang kanimo ug nalit-ag ka, Babilonia, ug wala
ka masayod niini! Nakaplagan ka ug nabihag, tungod kay nagsupak ka
man kang Yahweh. 25 Giablihan ni Yahweh ang iyang tipiganan sa mga
hinagiban ug gipagawas ang tanan nga mga hinagiban sa iyang kasuko.
Adunay buhat ang Ginoo nga si Yahweh nga labawng makagagahom didto
sa yuta sa mga Caldeanhon. 26 Sulonga siya gikan sa halayo. Ablihi
ang iyang mga kamalig ug tapoka siya sama sa tinapok nga trigo. Ilain
siya alang sa kalaglagan. Ayaw tugoti nga adunay mahibilin kaniya.
27 Pamatya ang tanan niyang torong mga baka. Dad-a kini sa dapit diin
paga-ihawon kini. Pagkaalaot nila, kay miabot na ang ilang panahon—ang

panahon alang sa pagsilot kanila. 28 Adunay tingog niadtong mikalagiw,
niadtong mga naluwas, nga gikan sa yuta sa Babilonia. Mao kini ang
balita sa pagpanimalos ni Yahweh nga among Dios alang sa Zion, ug ang
pagpanimalos alang sa iyang templo.” 29 “Ipatawag ang mga tigpana batok
sa Babilonia—ang tanan nga nagbinat sa ilang mga pana. Pagkampo batok
kaniya, ug ayaw tugoti nga adunay makaikyas. Pabayra siya alang sa iyang
nabuhat. Buhata ngadto kaniya pinaagi sa sukdanan nga iyang gigamit.
Kay gipasipad-an man niya si Yahweh, ang Balaan sa Israel. 30 Busa
mangahagba ang iyang batan-ong kalalakin-an didto sa plasa sa siyudad,
ug mangalaglag ang tanan niyang mga manggugubat nga kalalakin-an
nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.” 31 “Tan-awa,
makigbatok ako kanimo, mapahitas-on—mao kini ang gipahayag sa Ginoo
nga labawng makagagahom nga si Yahweh—kay miabot na ang imong
adlaw, nga mapahitas-on, ang panahon sa dihang pagasilotan ko ikaw.
32 Busa mangapandol ug mangatumba ang mga mapahitas-on. Wala
na gayoy mobangon kanila. Pagasunogon ko ang ilang mga siyudad;
pagalamuyon niini ang tanan nga nakapalibot kaniya. 33 Miingon niini si
Yahweh nga labawng makagagahom: Dinaugdaog ang katawhan sa Israel,
kauban sa katawhan sa Juda. Ang tanan nga nagbihag kanila nagpabilin
nga nagpugong kanila; nagdumili sila sa pagpalakaw kanila. 34 Kusgan
ang tawo nga nagluwas kanila. Si Yahweh nga labawng makagagahom
ang iyang ngalan. Modapig gayod siya sa ilang mga kahimtang, aron nga
magdala ug kapahulayan sa yuta, ug magdala ug kasamok sa mga nagpuyo
sa Babilonia. 35 Ang espada batok sa mga Caldeanhon—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—ug batok sa mga lumolupyo sa Babilonia, sa iyang
mga pangulo, ug sa iyang manggialamon nga kalalakin-an. 36 Moabot na
ang espada batok niadtong nagsulti sa mga pulong alang sa pagpanagna,
aron nga mapadayag ang ilang kaugalingon ingon nga mga buangbuang.
Moabot na ang espada batok sa iyang mga sundalo, aron nga mangalisang
sila pag-ayo. 37 Moabot na ang espada batok sa ilang mga kabayo, sa ilang
mga karwahe ug sa tanang katawhan nga anaa taliwala sa Babilonia, ug
mahisama sila sa usa ka babaye. Moabot na ang espada batok sa iyang
mga lawak nga tipiganan, ug mailog sila. 38 Moabot ang hulaw ngadto sa
iyang katubigan, aron nga mangahubas kini. Kay yuta man siya sa walay
pulos nga mga diosdios, ug magbuhat sila sama sa mga tawo nga nabuang
pinaagi sa makauulaw nila nga mga diosdios. 39 Busa mopuyo didto sa
disyerto ang mga bangis nga mga mananap uban sa ihalas nga mga iro,
ug mopuyo didto kaniya ang dumalaga nga mga ostrich. Dili na gayod siya
mapuy-an sa tanang panahon. Gikan sa kaliwatan hangtod sa mosunod
nga kaliwatan, dili na gayod siya mapuy-an. 40 Sama sa paggun-ob sa Dios
sa Sodoma ug sa Gomora ug sa ilang mga silingan—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh—wala na gayoy tawo nga mopuyo didto; wala na gayoy tawo
nga magpabilin kaniya.” 41 “Tan-awa, moabot ang katawhan nga gikan sa
amihanan, ang dakong nasod ug ang mga hari niini nangandam gikan sa
halayong dapit. 42 Aduna silay mga pana ug mga bangkaw. Mabangis
sila ug walay kaluoy. Sama sa hampak sa dagat ang ilang tingog, ug
nagkabayo sila sa han-ay nga sama sa manggugubat nga kalalakin-an,
batok kanimo, anak nga babaye sa Babilonia. 43 Nadungog sa hari sa
Babilonia ang ilang balita ug nangaluya ang iyang mga kamot tungod sa
kasubo. Mikupot kaniya ang kasakit sama sa babaye nga nagbati. 44 Tan-
awa! Motungha siya sama sa liyon nga gikan sa kalasangan sa Jordan
ngadto na sa sibsibanan nga dapit kay sa kalit padaganon ko sila gikan

niini, ug magbutang ako ug tawo nga pilion aron nga magdumala niini. Kay kinsa man ang sama kanako, ug kinsa man ang mopatawag kanako? Kinsa man nga magbalantay sa karnero ang makaasdang kanako? 45 Busa pamati sa mga laraw ni Yahweh nga himoon batok sa Babilonia, ang mga laraw nga iyang gilaraw batok sa yuta sa mga Caldeanhon. Pagaguyoron gayod sila palayo, bisan pa ang labing gamay nga panon sa karnero. Mahimong awaaw ang ilang sibsibanan. 46 Matay-og ang yuta sa dahunog sa pagkabuntog sa Babilonia, ug nadungog taliwala sa mga nasod ang ilang panagsinggit sa kasubo.”

51

1 “Miingon si Yahweh niini: Tan-awa, pahuroson ko ang hangin sa kalaglagan batok sa Babilonia ug batok niadtong namuyo sa Leb Kamai. 2 Magpadala ako ug mga langyaw ngadto sa Babilonia. Patibulaagon nila siya ug gun-obon ang iyang yuta, kay moabot sila gikan sa tanang bahin batok kaniya sa adlaw sa katalagman. 3 Ayaw tugoti nga makabinat pa ang mga tigpana sa ilang mga pana; ayaw sila tugoti nga makasul-ob pa ug panagang. Ayaw saylohi ang iyang mga batan-on nga kalalakin-an; igahin ang tibuok niya nga kasundalohan alang sa kalaglagan. 4 Kay mangahagba ang samaran nga mga tawo diha sa yuta sa mga Caldeanhon; kadtong mangamatay mangahagba sa iyang kadalanan. 5 Kay wala gisalikway ang Israel ug ang Juda sa ilang Dios, ni Yahweh nga labawng makagagahom, bisan tuod nga napuno ang ilang yuta sa nabuhat nga mga kasaypanan batok kaniya nga Balaan sa Israel. 6 Kalagiw gikan sa taliwala sa Babilonia; tugoti nga luwason sa matag tawo ang iyang kaugalingon. Ayaw ug kalaglag sa iyang kasal-anan. Tungod kay mao na kini ang takna sa pagpanimalos ni Yahweh. Panimaslan niya kining tanan diha kaniya. 7 Ang Babilonia usa ka kupa nga bulawan nga gigunitan ni Yahweh nga nakapahubog sa tibuok kalibotan; giinom sa mga nasod ang bino sa Babilonia ug nangabuang sila. 8 Kalit lamang nga mahugno ug malaglag ang Babilonia. Pagdangoyngoy alang kaniya! Hatagi siya ug tambal alang sa iyang kasakit; tingali ug mamaayo siya. 9 'Nangandoy kami nga maayo ang Babilonia, apan wala siya naayo. Mamiya kitang tanan ug mopahilayo kaniya, ngadto sa atong kaugalingon nga yuta. Kay misangko ngadto sa kalangitan ang iyang pagkasad-an; misangko na kini ngadto sa kapanganoran. 10 Gipahayag ni Yahweh ang atong pagka walay sala. Dali kamo, isugid nato sa Zion ang mga nabuhat ni Yahweh nga atong Dios.' 11 Baira ang mga udyong ug dad-a ang mga taming. Gidasig ni Yahweh ang kasingkasing sa hari sa Medes diha sa laraw nga laglagon ang Babilonia. Alang kini sa pagpanimalos ni Yahweh, pagpanimalos alang sa pagkagun-ob sa iyang templo. 12 Iisa ang bandera diha sa mga paril sa Babilonia; lig-ona ang pagbantay; ipahiluna ang mga tigbantay; andama ang mga pagbanhig; tungod kay pagabuhaton sa GINOO ang iyang giingon mahitungod sa mga lumolupyo sa Babilonia. 13 Kamong katawhan nga namuyo daplin sa daghan nga mga sapa, kamong katawhan nga adunahan sa mga bahandi, moabot na ang inyong kataposan. Mubo na lamang karon ang hut-ong sa inyong kinabuhi. 14 Misaad si Yahweh nga labawng makagagahom pinaagi sa kaugalingon niyang kinabuhi, 'Pun-on ko ikaw sa imong mga kaaway, sama sa hampak sa panon sa mga dulon; magpatugbaw sila ug singgit sa pagpakiggubat batok kanimo.' 15 Gibuhat niya ang kalibotan pinaagi sa iyang gahom; gipahimutang niya ang kalibotan pinaagi sa iyang

kaalam. Pinaagi sa iyang panabot gipahalapad niya ang kalangitan.
16 Sa dihang magpadalugdog siya, adunay pagdahunog sa katubigan diha
sa kalangitan, kay gipasaka niya ang alisngaw gikan sa kinatumyan
sa kalibotan. Nagpakilat siya alang sa ulan ug nagpadala ug hangin
gikan sa iyang mga lawak nga tipiganan. 17 Nahimong walay alamag
ang matag tawo, mga walay kahibalo. Naulawan ang matag tigpanday
sa puthaw pinaagi sa iyang mga diosdios. Tungod kay dili tinuod ug
walay kinabuhi ang iyang hinimo nga mga larawan. 18 Wala kini mga
pulos, ang binuhat sa mga bugalbugalon; mangahanaw kini sa takna
nga pagasilotan na kini. 19 Apan ang Dios, nga Dios ni Jacob, dili sama
niini, tungod kay siya man ang naghulma sa tanang mga butang. Ang
Israel mao ang tribo sa iyang panulondon; ang iyang ngalan mao si
Yahweh nga labawng makagagahom. 20 Ikaw ang akong martilyo sa gubat,
ang akong hinagiban alang sa gubat. Pinaagi kanimo pagadugmokon ko
ang mga kanasoran ug laglagon ang mga gingharian. 21 Pinaagi kanimo
pagadugmokon ko ang mga kabayo ug ang mga nagsakay niini; pinaagi
kanimo pagadugmokon ko ang mga karwahe ug ang mga nagpadagan
niini. 22 Pinaagi kanimo pagadukmokon ko ang matag lalaki ug babaye;
pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga tigulang ug ang mga batan-on.
Pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga batan-on nga mga kalalakin-
an ug ang mga babayeng ulay. 23 Pinaagi kanimo pagadukmokon ko
ang mga magbalantay sa mga karnero ug ang mga panon sa ilang mga
karnero; pinaagi kanimo pagadugmokon ko ang mga magdadaro nga mga
kalalakin-an ug ang ilang mga pundok. Pinaagi kanimo pagadugmokon
ko ang mga gobernador ug ang mga opisyal. 24 Panimaslan ko ang
Babilonia ug ang tanan nga mga lumolupyo sa Caldea diha sa imong
atubangan tungod sa tanang daotan nga mga butang nga ilang gibuhat
sa Zion—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 25 Tan-awa, batok ako
kanimo, bukid sa kalaglagan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—nga
molaglag sa tibuok kalibotan. Iisa ko ang akong kamot batok kaninyo,
ug ipaligid ko kamo paubos gikan sa mga pangpang, ug pagaugdawon
ko ang kabukiran. 26 Busa dili na sila mokuha ug bisan unsa nga bato
diha kanimo aron sa pagtukod sa suok o sa patukoranan sa dako nga
balay; tungod kay maguba ka hangtod sa kahangtoran—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh. 27 Iisa ang usa ka bandera ibabaw sa kalibotan.
Patingoga ang budyong ngadto sa mga nasod. Tawga ang mga nasod sa
pagsulong kaniya: Ararat, Mini, ug Ashkenaz. Pagpili ug usa ka pangulo
aron sa pagsulong kaniya; pagdala ug mga kabayo sama sa nagpanon nga
mga dulon. 28 Andama ang mga nasod aron sa pagsulong kaniya: Ang
mga hari sa Medes ug ang mga gobernador niini, ang tanan nga mga
opisyal niini ug ang tanan nga mga yuta nga ilalom sa iyang pagdumala.
29 Kay matay-og ug mag-agulo ang yuta, sanglit magapadayon man ang
mga laraw ni Yahweh batok sa Babilonia, aron nga mahimong awaaw
ang yuta sa Babilonia diin wala nay magpuyo. 30 Mihunong sa pagpakig-
away ang mga kasundalohan sa Babilonia; nagpabilin lamang sila sa
ilang mga kota. Nawad-an sila ug umoy; nahimo silang mga babaye—
nangasunog ang iyang mga balay, nangaguba ang mga babag sa iyang mga
ganghaan. 31 Midagan ang mensahero aron sa pagbalita ngadto sa lain pa
nga mensahero, ug gisultihan sa tighatod ug balita ang lain nga tighatod
sa balita aron ibalita ngadto sa hari sa Babilonia nga nailog na ang tibuok
niyang siyudad. 32 Busa nailog na ang mga tabokanan sa suba; gisunog sa
kaaway ang kabugangan nga anaa sa huyonghuyong nga yuta ug naglibog

na ang mga kalalakin-an nga manggugubat nga gikan sa Babilonia. 33 Kay
miingon si Yahweh nga labawng makakagahom, nga Dios sa Israel: Sama
sa giokanan ang anak nga babaye sa Babilonia. Mao na kini ang takna
nga tunob-tunoban siya. Sa dili madugay moabot na ang takna sa pag-ani
kaniya. 34 Gilamoy ako ni Nebucadnezar nga hari sa Babilonia; gilibog
niya ako. Ug gihimo akong tibod nga walay sulod; gilamoy niya ako sama
sa mapintas nga mananap; gibusog niya ang iyang tiyan pinaagi sa lamian
nako nga mga pagkaon; gihugasan niya ako.' 35 Siya nga nagpuyo sa Zion
moingon, 'Hinaot nga maanaa sa Babilonia ang kadaot nga gibuhat kanako
ug sa akong unod. 'Moingon ang Jerusalem, 'Hinaot nga maanaa sa mga
lumolupyo sa Caldea ang akong dugo.' 36 Busa miingon si Yahweh niini:
Tan-awa, dapigan ko ang inyong mga kahimtang ug manimalos ako alang
kaninyo. Kay pahubason ko ang katubigan sa Babilonia ug mohunong sa
pagdagayday ang iyang mga tubod. 37 Mahimong tinapok sa ginuba ang
Babilonia, puloy-anan sa ihalas nga mga iro, kahadlokan, talamayon, diin
walay mga lumolupyo. 38 Magdungan ug ngulob ang mga taga Babilonia
sama sa batan-on nga mga liyon. Magngulob sila sama sa batang laki
nga liyon. 39 Sa dihang magmainiton sila uban sa pagkahakog, maghimo
ako ug kumbira alang kanila; hubogon ko sila aron nga mangalipay sila
pag-ayo, ug unya matulog sa walay kataposan nga pagkatulog ug dili na
gayod makamata—mao kini ang gipahayag ni Yahweh— 40 ipadala ko sila
sama sa mga karnero ngadto sa ihawanan, sama sa toro nga mga karnero
uban sa laki nga mga kanding. 41 Nailog na gayud ang Babilonia! Busa
gisakmit ang tanang pagdayeg sa tibuok kalibotan. Tan-awa napukan na
gayud ang dapit sa Babilonia taliwala sa mga kanasoran. 42 Mitungha
ang dagat ibabaw sa Babilonia! Natabonan siya sa hampak sa mga balod.
43 Nahimong biniyaan ang iyang mga siyudad, usa ka mala nga yuta ug
usa ka kamingawan, usa ka yuta nga wala gayoy nagpuyo, ug walay tawo
nga moagi. 44 Busa silotan ko si Bel nga anaa sa Babilonia; ipasuka ko
kaniya ang iyang nalamoy, ug dili na modagayday ang kanasoran diha
kaniya uban sa ilang mga halad. Mangalumpag ang mga paril sa Babilonia.
45 Gawas sa iyang taliwala, akong katawhan. Tugoti nga luwason sa
matag usa kaninyo ang iyang kaugalingon nga kinabuhi gikan sa akong
nagdilaab nga kapungot. 46 Ayaw tugoti nga maluya o mahadlok ang
inyong mga kasingkasing sa balita nga nadungog diha sa yuta, kay moabot
ang balita sulod sa usa ka tuig. Human niini sa sunod nga tuig aduna
pay moabot nga balita, ug maanaa ang kasamok sa yuta. Makigbatok
ang magmamando sa ubang magmamando. 47 Busa, tan-awa, moabot ang
mga adlaw nga pagasilotan ko na ang mga kinulit nga mga diosdios sa
Babilonia. Maulawan ang tibuok niyang yuta, ug mangahagba sa iyang
taliwala ang tanan niyang katawhan nga gipamatay. 48 Unya magmaya
ang kalangitan ug ang kalibotan, ug ang tanan nga anaa niini atubangan
sa Babilonia. Kay moabot alang kaniya ang tiglaglag gikan sa habagatan—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 49 “Ingon nga gipahagba sa Babilonia
ang tanan niyang mga gipatay sa Israel, busa mangahagba ang tanang
mga gipamatay sa iyang yuta diha sa Babilonia. 50 Pahilayo! kamong
mga nakalingkawas sa espada, Ayaw pagpabilin dinhi. Hinumdomi si
Yahweh sa halayo nga dapit; tugoti nga mahinumdoman ang Jerusalem.
51 Naulawan kami, tungod kay nakadungog kami ug mga pagbiaybiay;
mitabon sa among mga panagway ang mga pagbugalbugal, tungod kay
nakasulod man ang mga langyaw sa balaan nga mga dapit sa balay ni
Yahweh. 52 Busa, tan-awa, moabot na ang mga adlaw—mao kini ang

gipahayag ni Yahweh—sa dihang silotan ko na ang iyang kinulit nga
mga diosdios, ug mag-agulo ang mga tawong samaran sa tibuok niyang
yuta. 53 Kay bisan pa ug moadto sa kalangitan ang Babilonia o lig-
onon ang mga tag-as niya nga mga kota, moabot ang tiglaglag nga gikan
kanako ngadto kaniya—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 54 Miabot
ang usa ka singgit sa kasakit gikan sa Babilonia, usa ka hilabihan nga
pagkahugno gikan sa yuta sa mga Caldeanhon. 55 Tungod kay laglagon
ni Yahweh ang Babilonia. Gipahanaw niya ang kusog nga tingog sa
Babilonia. Naninggit sama sa mga balod sa daghang katubigan ang ilang
mga kaaway; mikusog ug maayo ang ilang tingog. 56 Kay miabot na
ang mga tiglaglag batok kaniya—batok sa Babilonia! —ug nabihag ang
iyang mga manggugubat. Nangabali ang ilang mga udyong, tungod kay si
Yahweh mao ang Dios sa pagpanimalos; sigurado gayod nga ipahamtang
niya kini nga pagpanimalos. 57 Kay pagahubogon ko ang iyang mga
prinsipe, ang iyang mga magtatambag, ang iyang mga opisyal, ug ang
iyang mga kasundalohan, ug mangatulog sila sa walay kataposan nga
pagkatulog ug dili na gayod makamata—mao kini ang gipahayag sa Hari:
si Yahweh nga labawng makagagahom ang iyang ngalan. 58 Miingon si
Yahweh nga labawng makagagahom niini: Lumpagon gayod sa hingpit
ang mga lig-ong paril sa Babilonia, ug pagasunogon ang iyang tag-as nga
mga ganghaan. Unya mahimong walay pulos ang pagtabang sa mga tawo
nga moduol kaniya; mangasunog ang tanang butang nga gisulayan sa
pagbuhat sa mga nasod alang kaniya.” 59 Mao kini ang pulong ni Jeremias
nga propeta nga gimando ngadto kang Seraya nga anak nga lalaki ni Neria
nga anak nga lalaki ni Masea sa dihang miadto siya sa Babilonia uban ni
Zedekia nga hari sa Juda sa ikaupat nga tuig sa iyang paghari. Karon
si Seraya usa ka pangulong opisyal. 60 Kay gisulat ni Jeremias diha sa
linukot nga basahon ang mahitungod sa tanang katalagman nga moabot
sa Babilonia—Kining tanan nga mga pulong nga nahisulat mahitungod
kini sa Babilonia. 61 Miingon si Jeremias kang Seraya, “Inig adto nimo sa
Babilonia, nan makita ug basahon nimo sa makusog kining mga pulonga.
62 Unya moingon ka, 'Yahweh, ikaw mismo ang nagpahayag nga laglagon
mo kining dapita, ug nga wala nay tawo o mananap ang mopuyo niini,
ug mabiniyaan kini hangtod sa kahangtoran.' 63 Unya sa dihang matapos
mo na pagbasa kining linukot nga basahon, hikti kini uban ang bato ug
ilabay kini ngadto sa tungatunga sa Eufrates. 64 Pag-ingon, 'Maunlod ang
Babilonia sama niini. Dili kini makabangon tungod sa katalagman nga
akong ipadala batok niini, ug mangahagba sila.”' Dinhi natapos ang mga
pulong ni Jeremias.

52

1 Nagsugod sa paghari si Zedekia sa dihang nagpangidaron siya ug 21 ka
tuig; naghari siya sa Jerusalem sulod sa napulo ug usa ka tuig. Ang ngalan
sa iyang inahan mao si Hamutal; anak siya nga babaye ni Jeremias nga
taga-Libna. 2 Gibuhat niya ang daotan sa panan-aw ni Yahweh; gibuhat
niya ang tanang butang nga gibuhat ni Jehoyakim. 3 Tungod sa kasuko
ni Yahweh, nahitabo kining tanan nga mga panghitabo sa Jerusalem
ug sa Juda, hangtod nga napahawa niya sila gikan sa iyang atubangan.
Unya nakigbatok si Zedekia tali sa hari sa Babilonia. 4 Nahitabo nga sa
ikasiyam nga tuig sa paghari ni Haring Zedekia, sa ikanapulo nga bulan,
ug sa ikanapulo nga adlaw niana nga bulan, miabot si Nebucadnezar, nga
hari sa Babilonia, uban sa iyang mga kasundalohan batok sa Jerusalem.

Nagkampo sila sa atbang niini, ug nagtukod sila ug mga salipdanan nga
hinimo sa yuta sa palibot niini. 5 Mao nga napalibotan ang siyudad
hangtod sa ikanapulo ug usa ka tuig sa paghari ni Haring Zedekia. 6 Sa
ikaupat nga bulan, sa ikasiyam nga adlaw niana nga tuig, hilabihan ang
kagutom diha sa siyudad nga wala na gayoy pagkaon alang sa katawhan
sa yuta. 7 Unya nagun-ob ang siyudad, ug nangikyas ang tanang mga
manggugubat panahon sa kagabhion ug nanggawas sa siyudad pinaagi
sa dalan sa ganghaan nga anaa sa tungatunga sa duha ka pareil, tapad
sa tanaman sa hari, bisan tuod napalibotan na sa mga Caldeanhon
ang siyudad. Busa miadto sila paingon sa Araba. 8 Apan gigukod sa
kasundalohan sa mga Caldeanhon ang hari ug naapsan si Zedekia didto sa
kapatagan sa walog sa Suba sa Jordan nga duol sa Jerico. Nagkatibulaag
ang tanan niyang mga kasundalohan palayo kaniya. 9 Gidakop nila ang
hari ug gidala siya ngadto sa hari sa Babilonia didto sa Ribla sa yuta
sa Hamat, nga diin gipahamtang sa hari sa Babilonia ang hukom ngadto
kaniya. 10 Gipangpatay sa hari ang mga anak nga lalaki ni Zedekia diha sa
iyang atubangan, ug gipangpatay usab niya ang tanan nga mga pangulo
sa Juda didto sa Ribla. 11 Unya gilugit niya ang mga mata ni Zedekia,
ug gigapos siya sa tumbaga nga mga kadena, ug gidala siya ngadto sa
Babilonia. Gibilanggo siya sa hari sa Babilonia hangtod sa adlaw sa iyang
kamatayon. 12 Karon sa ikalima nga bulan, sa ikanapulo nga adlaw niana
nga bulan, nga diin mao kana ang ika-19 nga tuig sa paghari ni Haring
Nebucadnezar, nga hari sa Babilonia, miabot si Nebuzaradan sa Jerusalem.
Siya ang pangulo sa mga tigpanalipod sa hari ug usa ka sulugoon sa
hari sa Babilonia. 13 Gisunog niya ang balay ni Yahweh, ang palasyo sa
hari, ug ang tanan nga mga balay sa Jerusalem; gisunog usab niya ang
matag mahinungdanon nga mga dagkong balay diha sa siyudad. 14 Gigun-
ob sa tanang kasundalohan sa Babilonia kauban ang pangulo sa mga
tigpanalipod, ang mga pareil nga nakapalibot sa Jerusalem. 15 Alang sa
tanan nga labing kabos nga katawhan, ang tanang mga tawo nga nahibilin
sa siyudad, kadtong mga miikyas padulong sa hari sa Babilonia, ug ang
tanan nga mga magkukulit—gidala ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga
tigpanalipod, ang pipila kanila ngadto sa pagkabinihag. 16 Apan gibilin
ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod, ang pipila sa mga
labing kabos niana nga yuta aron sa pagtrabaho sa mga kaparasan ug
sa mga kaumahan. 17 Alang sa tumbaga nga mga haligi nga nahisakop sa
balay ni Yahweh, ug sa mga tungtonganan ug lampara ug sa tangke nga
tumbaga nga anaa sa balay ni Yahweh, gipulpog kini sa mga Caldeanhon
ug gidala ang tanan nga mga tumbaga ngadto sa Babilonia. 18 Ang mga
kulon, mga pala, mga igpapalong sa lampara, mga panaksan, ug ang
tanang tumbaga nga kahimanan nga ginagamit sa pagpamuhat sa mga
pari diha sa templo—gikuha kining tanan sa mga Caldeanhon. 19 Ang mga
dagko nga panaksan ug ang mga sunoganan sa insenso, mga panaksan,
mga kulon, mga tungtongan sa lampara, mga kawa, ug mga dagko nga
panaksan nga hinimo sa bulawan, ug kadtong hinimo sa plata—gidala
usab kini sa pangulo sa mga tigpanalipod sa hari. 20 Ang duha ka mga
haligi, ang tangke nga tumbaga ug ang napulo ug duha ka mga torong baka
nga tumbaga nga anaa ilalom sa tungtonganan, mga butang nga gihimo ni
Solomon alang sa balay ni Yahweh, nga hinimo sa tumbaga nga hilabihan
ka bug-at. 21 Anaa sa mga napulo ug walo ka cubit ang gitas-on sa mga
haligi, ug ang sukod sa matag palibot niini anaa sa mga napulo ug duha ka
cubit. Anaa sa upat ka mga tudlo ang gibagaon niini ug wala kini sulod.

22 Anaa sa taas niini ang ulohan sa tumbaga. Adunay gitas-on nga lima ka
cubit ang ulohan niini, ang tanang palibot niini adunay kinulit nga mga
dayandayan ug porma nga bunga sa kahoy nga granada. Hinimo kining
tanan sa tumbaga. Sama lang nga gikulit sa una nga haligi ang lain nga
haligi ug ang mga porma nga bunga sa kahoy nga granada niini. 23 Adunay
96 ka porma sa bunga sa kahoy nga granada nga nakapalibot sa ulohan
nga bahin ug adunay nakapalibot nga 100 ka mga porma sa bunga sa
kahoy nga granada ibabaw sa kinulit nga mga dayandayan. 24 Gikuha sa
pangulo sa mga tigpanalipod ang binilanggo nga si Seraya, nga labaw nga
pari, uban ni Zefania, nga ikaduhang pari, ug ang tulo ka mga tigbantay
sa ganghaan. 25 Gikan sa siyudad gibilanggo niya ang gibihag nga opisyal
nga nagadumala sa mga sundalo, ug ang pito sa mga kalalakin-an nga
tigtambag sa hari, nga anaa pa gihapon sa siyudad. Gibihag usab niya ang
opisyal sa sundalo sa hari nga nagapili ug mga kalalakin-an nga mahimong
sundalo, uban sa 60 ka mga mahinungdanon nga mga kalalakin-an gikan
sa yuta nga anaa sa siyudad. 26 Unya gikuha sila ni Nebuzaradan, nga
pangulo sa mga tigpanalipod, ug gidala sila ngadto sa hari sa Babilonia
ngadto sa Ribla. 27 Gipamatay sila sa hari sa Babilonia didto sa Ribla sa
yuta sa Hamat. Niini nga paagi, migawas ang Juda gikan sa iyang yuta
ngadto sa pagkabinihag. 28 Mao kini ang mga katawhan nga gibihag ni
Nebucadnezar: sa ikapito nga tuig, 3, 023 ka mga taga-Juda. 29 Sa ika-18 ka
tuig nga paghari ni Nebucadnezar, gibihag niya ang 832 ka mga katawhan
gikan sa Jerusalem. 30 Sa ika-23 ka tuig nga paghari ni Nebucadnezar,
gibihag ni Nebuzaradan, nga pangulo sa mga tigpanalipod sa hari, ang 745
ka mga tawo sa Juda. Mikabat ug 4, 600 ang tanang katawhan nga nabihag.
31 Nahitabo nga human sa ika-37 ka tuig nga pagkabihag ni Jehoyakin, nga
hari sa Juda, sa ikanapulo ug duha ka bulan, sa ika-25 nga adlaw sa bulan,
gibuhian ni Evil Merodac, nga hari sa Babilonia si Jehoyakin nga hari sa
Juda gikan sa pagkabinilanggo. Nahitabo kini sa tuig nga nagsugod sa
paghari si Evil Merodac. 32 Malumo siyang nakigsulti kaniya ug gihatagan
siya ug lingkoranan nga mas halangdon pa kaysa sa ubang mga hari nga
uban kaniya diha sa Babilonia. 33 Gihukas ni Evil Merodac ang bisti ni
Jehoyakin sa pagkabinilanggo, ug kanunay nga nagakaon si Jehoyakin diha
sa lamesa sa hari sa nahibilin nga mga adlaw sa iyang kinabuhi, 34 ug
ginahatagan siya kanunay sa iyang matag adlaw nga pagkaon sa nahibiling
mga adlaw sa iyang kinabuhi hangtod sa iyang kamatayon.

Pagbangotan

1 Ang siyudad nga puno ug mga tawo kaniadto naglingkod na karon
nga masulob-on kaayo! Nahisama siya sa usa ka biyuda, bisan ug usa
siya ka gamhanan nga nasod! Prinsesa siya taliwala sa kanasoran, apan
karon gipugos ngadto sa pagkaulipon! 2 Naghilak siya ug nagtiyabaw sa
kagabhion, ug ang iyang mga luha mitabon sa iyang mga aping. Walay
bisan usa sa iyang mga hinigugma nga mihupay kaniya. Gibudhian siya
sa tanan niyang mga higala. Nahimo niya sila nga mga kaaway. 3 Human
sa kakabos ug pag-antos, nabihag ang Juda. Mipuyo siya taliwala sa
kanasoran ug wala makakaplag ug kapahulayan. Ang tanan niyang mga
maglulutos midakop kaniya sa iyang pagkawalay paglaom. 4 Ang mga
kadalanan sa Zion nagbangotan tungod kay walay miadto sa nakatakda
nga mga pista. Ang tanan niyang mga ganghaan mingaw na. Nag-agulo
ang iyang mga pari. Ang iyang mga ulay nagmasulob-on, ug siya mismo
anaa sa tumang kasakit. 5 Ang iyang mga kalaban nahimo niyang agalon;
niuswag ang iyang mga kaaway. Gipaantos siya ni Yahweh tungod sa
iyang daghan nga kasal-anan. Ang gagmay niyang mga anak nahimong
binihag sa iyang kalaban. 6 Ug mibiya ang katahom sa anak nga babaye
sa Zion. Ang iyang mga prinsipe nahisama sa mga binaw nga wala
makakita ug kasabsaban, ug milakaw sila nga walay kusog atubangan sa
mga nagalutos kanila. 7 Sa mga adlaw sa iyang pag-antos ug sa iyang
pagkawalay pinuy-anan, hinumdoman sa Jerusalem ang tanan niya nga
bililhong mga bahandi nga gipanag-iyahan niya kaniadto. Sa dihang
nabihag ang iyang katawhan ngadto sa kamot sa iyang kalaban, walay
mitabang kaniya. Nakita siya sa iyang mga kalaban ug mikatawa sa iyang
kalaglagan. 8 Nakasala pag-ayo ang Jerusalem, busa, gihimaraot siya ingon
nga usa ka butang nga mahugaw. Ang tanan nga nagpasidungog kaniya
nagbugalbugal na kaniya karon sanglit nakita nila ang iyang pagkahubo.
Nag-agulo siya ug misulay sa pagpalayo. 9 Nahimo siyang dili hinlo
ilalom sa iyang palda. Wala na siya naghunahuna mahitungod sa iyang
kaugmaon. Makalilisang ang iyang pagkapukan. Walay naghupay kaniya.
Misinggit siya, “Tan-awa ang akong pag-antos, Yahweh, kay nahimong
hilabihan ka gamhanan ang kaaway!” 10 Ang kaaway mikuha sa tanan
nato nga mga bililhong bahandi. Nakita niya ang mga nasod nga misulod
sa iyang balaang dapit, bisan tuod ug misugo ka nga dili gayod sila mosulod
sa imong tigomanang dapit. 11 Ang tanan niyang katawhan nag-agulo
samtang nangita sila ug tinapay. Gihatag nila ang ilang bililhong mga
bahandi alang sa pagkaon aron sa pagpahiuli sa ilang kinabuhi. Tan-
awa, Yahweh, ug isipa ako, kay nahimo akong walay pulos. 12 Wala
lamang ba kini kaninyo, kamong tanan nga nagapangagi? Sud-onga
ug tan-awa kung aduna bay kasubo sa uban nga sama sa kasubo nga
gipahamtang kanako, sanglit gipaantos ako ni Yahweh sa adlaw sa iyang
bangis nga kasuko. 13 Gikan sa kahitas-an mipadala siya ug kalayo sa
akong kabukogan, ug kini mibuntog kanila. Mibukhad siya ug pukot alang
sa akong tiil ug gipabalik niya ako. Gihimo niya ako nga masub-anon ug
huyang kanunay. 14 Ang yugo sa akong paglapas gihigot pinaagi sa iyang
kamot. Gitahi sila ug gibutang sa akong liog. Giwala niya ang akong kusog.
Gitugyan ako sa Ginoo ngadto sa ilang mga kamot, ug dili ako makahimo sa

pagtindog. 15 Gipanglabay sa Ginoo ang kusgan nako nga mga kalalakin-
an nga nanalipod kanako. Nagtawag siya ug panagtigom batok kanako
aron sa pagdugmok sa akong kusgan nga mga kalalakin-an. Giyatakan
sa Ginoo ang mga ulay nga anak nga babaye sa Juda sama sa mga ubas
diha sa pug-anan ug bino. 16 Mihilak ako tungod niining mga butanga. Sa
akong mga mata, miagas ang tubig gikan sa akong mga mata sanglit ang
tighupay nga magpahiuli sa akong kinabuhi layo kanako. Nagsubo ang
akong mga anak tungod kay nagmadaugon ang mga kaaway. 17 Gidupa
pag-ayo sa Zion ang iyang mga kamot; walay mihupay kaniya. Misugo
si Yahweh nga kadtong anaa sa palibot ni Jacob mahimo niyang mga
kalaban. Dili hinlo ang Jerusalem alang kanila. 18 Matarong si Yahweh,
tungod kay misupak ako sa iyang kasugoan. Paminaw, kamong tanan
nga katawhan, ug tan-awa ang akong kasubo. Ang akong mga ulay ug
ang akong kusgan nga mga kalalakin-an nahimong binihag. 19 Mitawag
ako sa akong mga higala, apan nagmaluibon sila kanako. Ang akong
mga pari ug ang akong mga kadagkoan nangalaglag ngadto sa siyudad,
samtang nangita sila ug pagkaon aron sa pagpahiuli sa ilang mga kinabuhi.
20 Tan-awa, Yahweh, kay ania ako sa kasakit; ang akong kinahiladmang
mga bahin gigaling. Gikumot ang akong kasingkasing sulod kanako kay
hilabihan gayod ang akong pagsupak. Gikan sa gawas ang espada moputol
sa kinabuhi. Nahisama kini sa kamatayon diha sa balay. 21 Dungga ang
akong pag-agulo. Walay bisan usa nga mihupay kanako. Nakadungog ang
akong mga kaaway sa akong kalisod. Naglipay sila nga gibuhat nimo kini.
Ipaabot ang adlaw nga imong gisaad, nga mahisama sila kanako. 22 Tugoti
nga ang tanan nilang pagkadaotan moabot sa imong atubangan. Paantosa
sila sama sa imong pagpaantos kanako tungod sa akong paglapas; kay
daghan ang akong mga pag-agulo, ug huyang ang akong kasingkasing.

2

1 Tungod sa dakong kasuko sa Ginoo iyang gitakloban ug itom nga
panganod ang mga anak nga babaye sa Zion! Gilumpag niya ang katahom
sa Israel gikan sa langit paingon sa yuta; gisalikway niya ang iyang
kaugalingong tumbanan sa adlaw sa iyang kasuko. 2 Gilamoy sa Ginoo
ug wala niya kaloy-i ang mga lungsod ni Jacob. Gilabay niya ang kusgan
nga mga siyudad sa anak nga babaye sa Juda tungod sa iyang kapungot;
gipukan niya sila unya gikuhaag dungog ug gipakaulawan niya ang
gingharian ug ang iyang mga prinsipe. 3 Uban sa kabangis sa iyang kasuko
iyang giwagtang ang tanang kusog sa Israel. Gibawi niya ang iyang tuong
kamot ngadto kanila atubangan sa kaaway. Gisunog niya si Jacob sama
sa nagdilaab nga kalayo nga nipukan sa tanang mga butang libot niini.
4 Gipana kita niya sama sa iyang kaaway. Mitindog siya sa nahimutangan
sa gubat ingon nga kaaway, ug ang iyang kamot andam na sa pagpatay.
Gipangpatay niya ang tanang mga tawo nga mahinungdanon kaayo sa
panan-aw. Gibubo niya ang iyang kasuko sama sa kalayo diha sa tolda
sa anak nga babaye sa Zion. 5 Nahimong sama sa kaaway ang Ginoo.
Gilamoy niya ang Israel. Gilamoy niya ang tanan niyang mga palasyo;
giguba niya ang ilang mga salipdanan. Gidugangan niya ang ilang mga
pagbakho ug ang ilang pagbangotan sulod sa anak nga babaye sa Juda.
6 Gisulong niya ang iyang tabernakulo nga daw usa ka lamang kini ka
payag sa tanaman. Giguba niya ang dapit sa hilom nga tigomanan. Si
Yahweh ang hinungdan nganong nakalimtan sa mga taga Zion ang hilom
nga panagtigom ug ang lgpapahulay, tungod kay gisalikway niya ang
hari ug pari diha sa kalagot sa iyang kasuko. 7 Gisalikway sa Ginoo ang

iyang halaran; wala niya gihatagan ug bili ang balaan niya nga puluy-anan. Gihatag niya ang mga pader sa iyang mga palasyo ngadto sa kamot sa kaaway. Nanagsinggit sila sa kadaogan diha sa balay ni Yahweh, sa adlaw sa hilom nga panagtigom. 8 Nakahukom na gayod si Yahweh sa pagbungkag sa pader sa anak nga babaye sa Zion. Gibinat niya ang sukdanan ug wala niya pugngi ang iyang kamot gikan sa pagbungkag sa pader. Gipahuyang niya ang mga pader ug gipasubo niya kini. 9 Nalumpag ang iyang mga ganghaan ngadto sa yuta; gibungkag ug gibali niya ang mga rehas sa ganghaan. Ang iyang hari ug ang iyang mga prinsipe uban na sa mga Gentil, diin wala nay balaod ni Moises. Bisan ang iyang mga propeta dili na makakita ug panan-awon gikan kang Yahweh. 10 Nanaglingkod sa yuta ang mga katigulangan sa anak nga babaye sa Zion ug nagsubo sila sa hilom. Giwisik-wisikan nila ug abog ang ilang mga ulo; ug nagsul-ob sila ug sako. Miyukbo sa yuta ang mga ulay sa Jerusalem. 11 Miundang na sa pagtulo ang akong mga luha; pula na kaayo ang akong mga mata; anaa sa kasakit ang akong kinasuloran nga bahin. Nilugwa ngadto sa yuta ang akong atay tungod sa pagkadugmok sa mga anak nga babaye sa akong katawhan, tungod kay wala nay kusog ang mga bata ug ang mga masuso nga anaa sa mga dalan sa mga baryo. 12 Nangutana sila sa ilang mga inahan, “Hain man ang tinapay ug bino?” nangakuyapan sila sama sa mga tawong samdan sa mga dalan sa siyudad, nangabugto ang ilang mga kinabuhi diha sa sabakan sa ilang mga inahan. 13 Unsa man ang akong ikasulti kanimo, anak nga babaye sa Jerusalem? Unsa man ang akong ikatandi kanimo aron makahupay kanimo, ulay nga anak nga babaye sa Zion? Ang imong pagkalumpag daw sama kalapad sa dagat. Kinsa man ang makaayo kanimo? 14 Malimbongon ug binuang ang mga panan-awon nga nakita sa imong mga propeta alang kanimo. Wala nila gipadayag kanimo ang imong mga kasal-anan aron ipasig-uli ang imong bahandi, apan nagtudlo hinuon sila ug mga panlimbong ug mga pangtintal alang kanimo. 15 Kadtong tanan nga milabay sa dalan namakpak sa ilang mga kamot diha kanimo. Nagpanlingo sila sa ilang mga ulo batok sa anak nga babaye sa Jerusalem ug nag-ingon, “Mao ba kini ang siyudad nga ilang gitawag, 'Ang Kahingpit sa Pagkamaanyag,' 'Ang Kalipay sa Tibuok Kalibotan?'” 16 Ang tanan nimong mga kaaway nagbuka sa ilang mga baba aron sa pagbiay-biay kanimo. Nanaghoy ug nagpangagot sila sa ilang mga ngipon; nga nag-ingon, “Gilamoy na namo siya! Mao na gayod kini ang adlaw nga among gipaabot! Nakaplagan na namo kini! Nakita na namo kini!” 17 Nabuhat na ni Yahweh kung unsa ang iyang hukom. Natuman na niya ang iyang pulong nga gimantala niya kaniadto. Iyang gilaglag; wala siya mipakita ug kaluoy, kay gitugot man niya nga magmaya ang imong mga kaaway batok kanimo; gidugangan niya ang kusog sa imong mga kaaway. 18 Naninggit ang ilang mga kasing-kasing ngadto sa Ginoo, “Mga pader sa anak nga babaye sa Zion, patuloa nga daw sama sa suba ang mga luha matag-adlaw ug gabii. Ayaw paundanga ang imong kaugalingon. Ayaw hunonga ang imong paghilak. 19 Tindog ug hilak matag gabii; gikan sa pagsugod sa kagabhion ibubo daw sama sa tubig ang imong kasing-kasing ngadto sa atubangan sa Ginoo. Ibayaw ang imong mga kamot ngadto sa Ginoo alang sa kinabuhi sa imong mga kabataan nga nanghigda sa kaluya uban sa kagutom diha sa kadalanan.” 20 Tan-awa, Yahweh, ug hatagi ug pagtagad kadtong mga tawo nga hilabihan nimong gipaantos. Kinahanglan bang kan-on sa mga kababayin-an ang ilang kaugalingong bunga, ang mga anak nga ilang giatiman? Kinahanglan bang ihawon ang pari ug ang propeta sulod sa balaang puluy-anan sa Ginoo? 21 Nagbuy-od

sa kadalanan ang mga tigulang ug mga batan-on. Nangamatay ang akong
mga ulay ug ang akong kusgan nga mga kalalakin-an pinaagi sa espada.
Gipatay nimo sila sa adlaw sa imong kapungot; gipatay mo sila sa bangis
nga pamaagi ug wala ka mipakita ug kaluoy. 22 Imong gipatawag ang tanan
kong mga kaaway palibot diha sa adlaw sa hilom nga panagtigom; walay
nakaikyas, ug walay nagpabilin nga buhi sa adlaw sa kapungot ni Yahweh.
Gitapos sa akong mga kaaway ang tanan nakong giatiman ug gipadako.

3

1 Ako ang tawo nga nakakita sa kaalaotan sa bunal sa kapungot ni
Yahweh. 2 Gipahilayo niya ako ug gipalakaw sa kangitngit kay sa kahayag.
3 Sigurado gayod nga gihimo niya ako nga kaaway; gidagmalan niya ako
sa iyang kamot sa tibuok adlaw. 4 Gikuniskunis niya ang akong kaunoran
ug akong panit; gidugmok niya ang akong mga bukog. 5 Nagtukod siya ug
mga babag alang kanako, ug gipaalirongan ako sa kapaitan ug kalisdanan.
6 Gipapuyo niya ako sa mangitngit nga mga dapit, sama niadtong dugay
na nga nangamatay. 7 Nagtukod siya ug pader libot kanako, ug dili
ako makaikyas. Gipabug-atan niya ang akong mga gapos. 8 Bisan tuod
nagtawag ug nagsinggit ako alang sa pakitabang, wala niya tagda ang
akong mga pag-ampo. 9 Gibabagan niya ang akong agianan sa mga pader
sa mga bato nga sinapsapan; baliko ang matag dalan nga akong agian.
10 Sama siya sa usa ka oso nga naghulat sa paghasmag kanako, usa ka
liyon nga nagtago. 11 Gipatipas niya ang akong mga agianan. Gikuniskunis
niya ako ug gibiyaan. 12 Gibinat niya ang iyang pana ug gitumong niya
ako nga ig-onon alang sa udyong. 13 Gipana niya ang mga udyong sa
iyang baslayan aron mosulod sa akong mga kidni. 14 Nahimo akong
kataw-anan sa tanan nakong katawhan, ang ulohan sa ilang biaybiay
nga alawiton adlaw-adlaw. 15 Gipuno niya ako sa kapait ug gipugos
ako pag-inom sa panyawan. 16 Gigupok niya ang akong mga ngipon sa
graba, ug gimu-mo niya ako ngadto sa abog. 17 Gikuhaan mo ako ug
kalinaw sa akong kinabuhi; dili na ako makahinumdom sa bisan unsa
nga kalipay. 18 Busa miingon ako, “Ang akong paglahutay nahanaw na, ug
ang akong paglaom diha kang Yahweh nawala na.” 19 Nahunahunaan ko
ang akong kasakitan ug akong pagkahisalaag sa panyawan ug sa kapaitan.
20 Nahunahunaan ko gayod kini, ug moyukbo ako nga wala nay paglaom.
21 Apan nahunahunaan ko kini, ug mao kini ang hinungdan nga ako aduna
pay paglaom: 22 Pinaagi kini sa matinud-anon nga kasabotan ni Yahweh
mao nga wala kita gilaglag, kay ang maluloy-on niya nga mga buhat dili
matapos. 23 Ang iyang maluloy-on nga mga buhat nganhi kanato bag-o
matag buntag. Ang imong pagkamatinud-anon hilabihan! 24 “Si Yahweh
mao ang akong panulondon,” miingon ako sa akong kaugalingon, busa
molaom ako kaniya. 25 Maayo si Yahweh sa magahulat kaniya, sa kinabuhi
nga nangita kaniya. 26 Maayo gayod nga maghulat nga hilom sa kaluwasan
ni Yahweh. 27 Maayo kini alang sa usa ka tawo nga magpas-an ug yugo
sa iyang pagkabatan-on. 28 Palingkora siya nga mag-inusara ug maghilom,
tungod kay gibutang kini ni Yahweh nganha kaniya. 29 Tugoti nga ibutang
niya ang iyang baba sa abog, ug tingali mahimong adunay paglaom.
30 Tugoti nga ihatag niya ang iyang aping sa tawo nga nagsagpa kaniya.
Tugoti nga mapuno siya sa kaulawan, 31 kay ang Ginoo dili mosalikway

kaniya hangtod sa kahangtoran! 32 Kay bisan tuod nagdala siya ug kagul-
anan, mopakita usab siya ug kaluoy nga naggikan sa pagkamaayo sa
matinud-anon niyang kasabotan. 33 Kay dili siya magdaogdaog gikan
sa iyang kasingkasing, o pasakitan ang mga anak sa mga tawo. 34 Ang
pagdugmok sa tanan nga binihag sa kalibotan ilalom sa iyang tiil, 35 ang
dili pagtagad sa hustisya sa mga tawo atubangan sa Labing Taas, 36 ang
pagbaliwala sa usa ka tawo sa iyang katungod—wala ba nakakita ang
Ginoo? 37 Kinsa man ang nagasulti ug unya kini mahitabo sa dihang ang
Ginoo wala nagmando niini? 38 Dili ba ang katalagman ug kalamposan
mogawas man sa baba sa Labing Taas? 39 Nganong magmulo man ang
bisan kinsa nga tawo nga buhi? Nganong magmulo man ang bisan kinsa
nga tawo mahitungod sa pagsilot alang sa iyang mga sala? 40 Sulayan ug
susihon nato ang atong mga pamaagi, ug mobalik pag-usab kang Yahweh.
41 Ipataas nato ang atong mga kasingkasing ug atong mga kamot ngadto
sa Dios sa kalangitan ug mag-ampo: 42 “Nakalapas kami ug misukol batok
kanimo, busa wala mo kami pasayloa. 43 Gitabonan nimo ang imong
kaugalingon uban sa kasuko ug nagalutos kanamo. Gipatay mo kami, ug
wala mo kami gikaluy-an. 44 Gitabonan nimo ang imong kaugalingon sa
panganod, aron nga walay pag-ampo nga makalahos. 45 Gisalikway mo
kami ug gidumilian sa katawhan. 46 Ang tanan namong kaaway nagbuka
sa ilang mga baba aron sa pagbiay-biay batok kanamo. 47 Ang kahadlok
sa bung-aw miabot kanamo, ang pagkabiniyaan ug pagkadugmok.” 48 Ang
akong mata mihilak sama sa tubig sa suba tungod sa pagkadugmok sa anak
nga babaye sa akong katawhan. 49 Ang akong mga mata wala naghunong
sa pagdagayday, kay wala nay kahumanan niini 50 hangtod nga si Yahweh
modungaw ug makakita gikan sa langit. 51 Ang akong mata nagdala
ug hilabihan nga kasakit sa akong kinabuhi tungod sa tanang anak nga
babaye sa akong siyudad. 52 Walay hunong ako nga gipangita sa akong
mga kaaway sama sa usa ka langgam nga walay kapasikaran. 53 Gilaglag
nila ang akong kinabuhi sa atabay ug gibutangan ug bato ang akong ulo.
54 Milapaw ang mga tubig ibabaw sa akong ulo; Miingon ako, “Mamatay na
ako!” 55 Gitawag nako ang imong ngalan, Yahweh, gikan sa kinahiladman
sa bung-aw. 56 Nadungog nimo ang akong tingog sa dihang miingon ako,
“Ayaw tagoi ang imong igdulongog gikan sa akong tawag sa pagpahupay,
gikan sa akong hilak sa pagpakitabang.” 57 Giduol mo ako sa adlaw nga
mitawag ako kanimo; gisultihan mo ako, “Ayaw kahadlok!” 58 Ginoo,
gipanalipdan mo ako sa dihang nahukman ang akong kinabuhi; giluwas
mo ang akong kinabuhi! 59 Yahweh, nakita mo ang ilang pagdaogdaog
kanako. Hukmi ang akong kahimtang nga makataronganon. 60 Nakita
mo ang tanan nilang mga buhat sa pagpanimalos, ang tanan nilang mga
laraw batok kanako. 61 Nadungog mo ang ilang pagpanghimaraot, Yahweh,
ug ang tanan nilang mga laraw mahitungod kanako. 62 Nadungog nimo
ang mga ngabil niadtong nakigbatok kanako; nadungog mo ang halalom
nilang mga panghunahuna batok kanako sa tibuok adlaw. 63 Sa paglingkod
man nila o sa ilang pagtindog, tan-awa, Yahweh! Ako mao ang ilang
gibiaybiay sa ilang alawiton. 64 Balosi sila Yahweh, sama sa kalisod sumala
sa nahimo sa ilang mga kamot. 65 Ihatag ang pagkamahinadlokon sa ilang
mga kasingkasing; ihatag ang tunglo kanila. 66 Gukda sila sa imong kasuko
ug laglaga sila bisan asa ilalom sa kalangitan, Yahweh!

4

1 Ang bulawan hingpit nang natay-an; ang labing lunsay nga bulawan
nausab na. Ang balaan nga mga bato gibubo na sa ulohan sa matag dalan.
2 Ang mga anak nga lalaki sa Zion bililhon, gihatagan ug mas dako nga
bili kaysa lunsay nga bulawan. Apan karon giisip na sila ingon nga walay
pulos nga banga nga hinimo sa magkukulon. 3 Bisan ang ihalas nga mga
iro mopagawas man sa ilang mga suso aron sa pagpasuso sa ilang mga
itoy, apan ang anak nga babaye sa akong mga katawhan ingon na kapintas
sama sa mga langgam nga abistros sa kamingawan. 4 Ang dila sa bata nga
masuso mitapot na sa alingagngag sa iyang baba uban sa kauhaw; ang
mga bata nangayo ug tinapay, apan walay alang kanila. 5 Ang usa nga
nagakaon ug mahalon nga mga pagkaon nahimo na karong tinalikdan, ug
gipanggutom sa kadalanan; kadtong nagsuot ug pula nga mga bisti anaa
na karon sa ibabaw sa dinam-ok nga mga basura. 6 Ang kasal-anan sa
anak nga babaye sa akong katawhan mas dako pa kaysa sala sa Sodoma,
nga gipukan sa usa ka higayon, bisan tuod walay mga kamot nga naggapos
kaniya. 7 Ang iyang mga pangulo kaniadto nagadan-ag sama sa nieve ug
sama kaputi sa gatas. Ang ilang mga lawas mas mapula kaysa pagang; ang
ilang hulagway sama sa sapiro. 8 Apan karon ang kangitngit nagpaitom
na sa ilang mga panagway, ug dili na sila mailhan diha sa kadalanan,
kay ang ilang mga panit mitapot na sa nauga nilang mga bukog. Nahimo
na kining ingon kauga sa kahoy! 9 Kadtong gipatay pinaagi sa espada
mas maayo pa kaysa niadtong namatay pinaagi sa kagutom; mas maayo
pa sila kaysa niadtong gipanglabay, giduslak pinaagi sa kagutom tungod
sa kakulang sa bisan unsang mga tanom gikan sa kaumahan. 10 Ang
mga kamot kaniadto sa manggiluluy-on nga mga kababayen-an nagluto
na sa ilang kaugalingon nga mga anak! Ang ilang mga anak nahimo na
nilang pagkaon sa dihang nangalaglag ang akong katawhan. 11 Natagbaw
si Yahweh sa iyang kapungot. Gibubo niya ang nagdilaab niya nga kasuko;
gidagkotan niya ang usa ka kalayo diha sa Zion, ug gilamoy niini ang
iyang mga patukoranan. 12 Bisan ang mga hari sa kalibotan ni bisan
kinsa nga mga lumulupyo sa kalibotan dili makatuo nga ang kabatok ug
ang kaaway makasulod sa mga ganghaan sa Jerusalem. 13 Apan nabuhat
nila kini, tungod sa mga sala sa iyang mga propeta, ug sa mga kasal-
anan sa iyang mga pari nga nagpaula sa dugo sa mga matarong sa iyang
taliwala. 14 Kadtong mga propeta ug mga pari naglatagaw na karon sama
sa mga tawo nga buta diha sa kadalanan. Nahugawan sila pinaagi sa
dugo busa walay bisan usa nga makahimo sa paghikap bisan sa ilang mga
bisti. 15 “Palayo! Mahugaw,” kining mga propeta ug mga pari misinggit.
“Palayo! palayo! ayaw kamig hikapa!” Busa naglatagaw sila ngadto sa
lahi nga mga kayutaan, apan bisan ang mga Gentil miingon, “Dili na sila
makahimo pa sa pagpuyo dinhi ingon nga mga langyaw.” 16 Gipatibulaag
sila ni Yahweh gikan sa iyang presensya; wala gayod siya nagtan-aw
kanila uban sa pagdapig. Walay bisan usa nga midawat sa mga pari uban
sa bisan unsa nga pagtahod, ug wala sila mipakita ug pagpakabana sa
mga katigulangan. 17 Ang among mga mata kanunay nga mapakyas sa
pagpangita bisan sa walay pulos nga mga pagtabang, bisan tuod buot na
nilang motan-aw sa usa ka nasod nga dili makaluwas kanamo. 18 Gisubay
nila ang among mga tunob padulong sa among mga kadalanan. Ang
among kataposan haduol na ug ang among mga adlaw natapos na, kay
ang among kataposan miabot na. 19 Ang among manggugukod mas paspas
pa kaysa mga agila sa kawanangan. Gipangita nila kami sa kabukiran

ug naghulat kanamo diha sa kamingawan. 20 Ang gininhawa sa among
mga ilong, ang usa nga dinihogan ni Yahweh—ang among hari, nadakpan
diha sa ilang mga lungag; mao kini ang among hari nga among giingon,
“Magpuyo kami ilalom sa iyang pagpanalipod taliwala sa mga nasod.”
21 Pagmaya ug pagmalipayon, anak nga babaye sa Edom nga nagpuyo diha
sa yuta sa Uz, kay ang kupa moabot usab diha kaninyo. Mangahubog kamo
ug hukasan ninyo ang inyong kaugalingon. 22 Anak nga babaye sa Zion,
ang silot alang sa inyong mga kasal-anan matapos na. Dili na gayod niya
kamo ipabiling mga binihag. Apan anak nga babaye sa Edom, pagasilotan
niya ang inyong mga sala ug ibutyag ang inyong pagkadaotan.

5

1 Hinumdumi Yahweh kung unsa ang nahitabo kanamo. Sud-onga
ug tan-awa ang among makauulaw nga kahimtang. 2 Ang among mga
panulondon gipangkuha sa mga dumuduong; ug ang among mga balay
gipang-ilog sa mga langyaw. 3 Nahimo kaming mga ilo ug ang among
mga inahan nahimong mga balo kay nangamatay na ang mga amahan.
4 Ang tubig paliton pa namo sa plata nga kantidad, ug ang among mga
kahoy gipalit usab namo. 5 Ang among mga kaaway naggukod kanamo;
duol na kaayo sila nga mabatian na namo ang ilang gininhawa sa among
liog. Gikapoy kami apan wala kami papahulaya. 6 Nanglimos kami sa
mga taga-Ehipto ug taga-Assyria aron kami makakaon. 7 Ang among mga
Amahan nakasala; wala na sila karon ug kami ang nag-antos sa silot sa
ilang mga sala. 8 Ang mga ulipon mao ang nagdumala kanamo, ug walay
makaluwas kanamo gikan sa ilang mga kamot. 9 Namiligro ang among
kinabuhi sa pagkuha ug tinapay atubangan sa espada sa kamingawan.
10 Ang among panit init kaayo sama sa pugon, nasunog tungod sa kalintura
dala sa kagutom. 11 Ilang gipanglugos ang kababayin-an sa Zion, ang mga
ulay sa mga siyudad sa Juda. 12 Ilang gibitay ang mga prinsipe pinaagi
sa ilang kaugalingong kamot, ug wala sila nagtahod sa mga katigulangan.
13 Gidala nila sa galingan ang mga lagsik pa nga kalalakin-an ug ang mga
kabataan nagbaragbarag na sa pagpas-an ug mga kahoy. 14 Gipapahawa
nila ang mga katigulangan sa ganghaan sa siyudad ug ang lagsik nga
kalalakin-an sa ilang mga panagtugtug. 15 Naundang ang kalipay sa among
kasingkasing; ang among mga sayaw nahimong pagbangotan. 16 Natagak
ang among mga korona! Pagkalaot namo! Tungod kay nakasala kami!
17 Ang among mga kasingkasing gipangkapoy na, ug nihanap na ang
among mga mata, 18 tungod sa mga ihalas nga iro nga naglatagaw sa
Bungtod sa Zion nga nahimong kamingawan. 19 Apan ikaw si Yahweh;
maghari ka sa walay kataposan, ug ang imong trono molungtad sa tanang
kaliwatan. 20 Nganong gikalimtan mo man kami sa walay kataposan?
Isalikway mo ba kami sa dugay pang panahon? 21 Pabalika kami diha
kanimo Yahweh ug maghinulsol kami. Ipasig-uli ang among adlaw sama
kaniadtong panahon, 22 gawas kung gisalikway mo na gayod kami ug ang
imong kasuko kanamo hilabihan gayod kaayo!

Ezequiel

1 Sa ika-30 ka tuig, sa ika-lima nga adlaw sa ika-upat nga bulan,
sa panahon nga nagpuyo ako uban sa mga binihag didto sa Suba sa
Kebar. Naabli ang kalangitan ug nakita ko ang mga panan-awon gikan sa
Dios. 2 Sa ika-lima ka adlaw nianang bulana—ika-lima nga tuig kadto sa
pagkabihag ni Haring Jehoyakin— 3 miabot ang pulong ni Yahweh ngadto
kang Ezekiel ang anak ni Buzi nga pari, diha sa kayutaan sa Caldeanhon
didto sa Suba sa Kebar, ug nakig-uban kaniya didto ang kamot ni Yahweh.
4 Unya nakita ko ang usa ka bagyo nga gikan sa amihanan; usa ka dakong
panganod inubanan sa pagkilat ug gipalibotan kini sa kahayag ug ang
sulod niini, ug ang kalayo nga anaa sa sulod sa panganod naggilakgilak
sama sa nagbagang bulawan. 5 Diha sa taliwala, may upat ka mga buhing
binuhat. Mao kini ang ilang panagway: sama sila sa dagway sa tawo,
6 apan ang matag-usa kanila adunay upat ka mga nawong ug ang matag
binuhat adunay upat ka mga pako. 7 Tul-id ang ilang mga batiis, ug ang
mga tikod sa ilang mga tiil daw sama sa mga kuko sa baka nga nagagilak
sama sa gipahamis nga bronse. 8 Apan aduna silay mga kamot nga sama
sa tawo diha ilalom sa ilang tagsatagsa ka mga pako. Silang upat, adunay
panagway ug mga pako nga sama niini: 9 nag-abot ang ilang mga pako sa
katapad nga binuhat, ug dili na sila molisoliso pa kung molakaw na sila;
hinuon, ang matag-usa kanila molakaw paabanti. 10 Sama sa dagway sa
tawo ang ilang mga hitsura. Ang upat kanila may panagway nga sama
sa liyon sa tuong bahin, ug ang sa wala nga bahin sama sa panagway sa
baka, ug ang likoran nga bahin sama sa panagway sa agila. 11 Sama niana
ang ilang mga panagway, ug gibukhad nila ang ilang mga pako, aron mag-
abot ang duha ka mga pako sa matag binuhat, ug ang laing paris sa pako
nagtabon sa ilang mga lawas. 12 Molakaw ang matag binuhat kung asa sila
giyahan sa Espiritu, molakaw sila nga dili na molisoliso pa. 13 Ingon niini
ang panagway sa buhing mga binuhat, sama sila sa nagbagang kalayo,
sama sa sulo; ang hayag nga kalayo nagauban usab sa paglihok sa mga
binuhat, ug adunay pagkidlap sa kilat. 14 Paspas nga nagalihok ang mga
buhing binuhat nga nagbahisbahis sama sila sa kilat! 15 Unya gitan-aw
ko ang buhing mga binuhat; adunay usa ka ligid nga anaa sa yuta sa
tapad sa buhing mga binuhat. 16 Mao kini ang hulagway ug ang porma
sa mga ligid: sama sa beryl nga bato ang matag ligid, ug managsama
ang upat; ang ilang hulagway ug porma sama sa ligid nga nagsumpay
sa laing ligid. 17 Kung motuyok na ang mga ligid, motuyok kini nga dili
na molikoliko sa bisan asa nga padulngan sa giatubangan sa mga binuhat.
18 Kay ang ilang mga yantas, habog kini ug makuyaw, kay nalukop sa mga
mata ang palibot sa mga yantas. 19 Bisan asa moadto ang buhing binuhat,
motuyok usab ang ligid uban kanila. Kung molupad ang buhing binuhat
gikan sa yuta, madala usab ang maong mga ligid. 20 Bisan asa moadto ang
Espiritu, atua sila ug molupad ang ligid nga anaa sa kilid niini, kay ang
espiritu sa buhing binuhat anaa sa mga ligid. 21 Bisan asa moadto ang mga
binuhat, motuyok usab ang mga ligid; ug kung mopundo ang mga binuhat,
mopundo usab ang mga ligid; kung molupad ang mga binuhat gikan sa
yuta, motuyok usab ang mga ligid tapad kanila, tungod kay ang espiritu
sa buhing binuhat anaa sa mga ligid. 22 Sa ibabaw sa mga ulo sa buhing

binuhat may hulagway sa atop-atop; sama kini sa naggilakgilak nga kristal
ibabaw sa ilang mga ulo. 23 Ilalom sa atop-atop, ang matag pako sa binuhat
mibukhad ug nag-abot ang ilang mga pako. Ang matag binuhat adunay
laing paris sa mga pako nga motabon sa iyang kaugalingon lawas. 24 Unya
nadungog ko ang tingog sa ilang mga pako sama sa haguros sa katubigan.
Sama sa tingog sa Makagagahom sa bisan asa sila molihok. Sama sa tingog
sa bagyo. Sama sa tingog sa mga kasundalohan. Sa panahon nga mopundo
sila, itiklop nila ang ilang mga pako. 25 May tingog gikan sa atop-atop
ibabaw sa ilang mga ulo sa panahon nga mopundo sila ug itiklop ang
ilang mga pako. 26 Ang ibabaw sa atop-atop diha sa ilang mga ulo, may
sama sa trono nga naghulagway sa batong sapiro, ug ang sama sa usa ka
panagway sa tawo ang hulagway sa trono. 27 Aduna akoy nakita nga sama
sa nagsinawsinaw nga nagbagang puthaw gikan sa iyang hawak pataas;
nakita ko usab gikan sa iyang hawak paubos ang dagway sa kalayo ug ang
kahayag nga nagpalibot niini. 28 Sama kini sa bangaw diha sa panganod
sa panahon nga moulan mao ang kahayag nga nagpalibot niini. Mipakita
kini sama sa himaya ni Yahweh. Sa dihang nakita ko kini, mihapa ako ug
nadungog ko ang tingog nga misulti.

2

1 Miingon siya kanako, “Barog anak sa tawo; kay sultihan ko ikaw.”
2 Unya, samtang nagsulti pa siya kanako, mikunsad ang Espiritu kanako ug
gipatindog ako ug nadungog ko nga nakigsulti siya kanako. 3 Miingon siya
kanako, “Anak sa tawo, ipadala ko ikaw ngadto sa katawhan sa Israel, sa
masinupakon nga nasod nga misupak batok kanako—nakasala sila ug ang
ilang katigulangan batok kanako bisan niining higayona! 4 Gahig mga ulo
ug tig-ag mga kasingkasing ang ilang mga kaliwat. Ipadala ko ikaw ngadto
kanila, ug sultihi sila, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh.' 5 Maminaw man
sila o dili maminaw. Masinupakon sila nga panimalay, apan masayran
nila nga adunay propeta nga uban kanila. 6 Ikaw, anak sa tawo, ayaw
kahadlok kanila o sa ilang mga pulong. Ayaw kahadlok, bisan anaa ka sa
sampinitan ug sa mga tunok ug bisan nagpuyo ka kauban ang mga tanga.
Ayaw kahadlok sa ilang mga pulong ug kahulga sa ilang mga nawong
tungod kay masinupakon sila nga panimalay. 7 Apan isulti mo ang akong
mga pulong ngadto kanila, mamati man sila o dili, kay masinupakon sila
kaayo. 8 Apan ikaw, anak sa tawo, paminaw sa akong gisulti kanimo.
Ayaw pagsupak sama sa masinupakon nga panimalay. Ablihi ang imong
baba ug kaona ang akong ihatag kanimo!” 9 Unya mitan-aw ako, ug may
mitunol kanako; sa usa ka sinulat nga basahon. 10 Gibukhad niya kini sa
akong atubangan; gisulatan kini sa atubangan ug sa luyo, ug ang nasulat
niini mao ang pagbangotan, ang kasubo, ug ang kaalaotan.

3

1 Miingon siya kanako, “Anak sa tawo, kaona ang imong nakita. Kaona
kining linukot nga basahon, unya lakaw ug suginli ang panimalay sa
Israel.” 2 Busa minganga ako, ug gipakaon niya kanako ang maong linukot
nga basahon. 3 Miingon siya kanako, “Anak sa tawo, pakan-a ug busga
ang imong tiyan niining linukot nga basahon nga akong gihatag kanimo!”
Busa mikaon ako, ug tam-is kini sa akong baba sama sa dugos. 4 Unya
miingon siya kanako, “Anak sa tawo, lakaw ngadto sa panimalay sa Israel
ug isulti kanila ang akong mga pulong. 5 Kay wala ko ikaw gipadala sa
katawhan nga lahig sinultihan o lisod ang pinulongan, apan ngadto sa

katawhan sa Israel— 6 dili sa gamhanang nasod nga lahig sinultihan o
lisod nga pinulongan nga dili masabtan! Kung ipadala ko ikaw kanila,
maminaw gayod sila kanimo. 7 Apan ang panimalay sa Israel dili mouyon
sa pagpaminaw kanimo, kay dili sila buot maminaw kanako. Busa ang
tanan nga panimalay sa Israel gahig ulo ug tig-ag kasingkasing. 8 Tan-
awa! Pagahion ko ang imong ulo nga mas gahi pa sa ilang mga ulo, ug ang
imong agtang nga mas gahi pa sa ilang mga agtang. 9 Gihimo kong sama
sa diyamante ang imong agtang, nga mas gahi pa kaysa batong bantilis!
Ayaw kahadlok kanila o pagpahulga sa ilang mga panagway, tungod kay
masinupakon sila nga panimalay." 10 Unya miingon siya kanako, "Anak
sa tawo, ang tanan nga mga pulong nga akong gipahibalo kanimo ibutang
kini sa imong kasingkasing ug paminawa gayod kini! 11 Unya lakaw
ngadto sa mga binihag, sa imong katawhan, ug sultihi sila. Sultihi sila
nga, 'Mao kini ang gisulti sa Ginoong Yahweh,' bisan kung mamati man
sila o dili." 12 Unya gibayaw ako sa Espiritu ug nadungog ko sa akong
luyo ang dahunog sa usa ka dakong linog: "Dayega ang himaya ni Yahweh
diha sa iyang dapit!" 13 May tingog sa mga pako sa buhing binuhat sa
dihang nagkasangko sila, ug ang tingog sa mga ligid nga anaa kanila, ug
ang dahunog sa dakong linog. 14 Gibayaw ako sa Espiritu ug gidala palayo,
ug milakaw ako nga may kalagot ug kasuko sa akong kasingkasing, kay
ang gamhanan nga kamot ni Yahweh mao ang mipalakaw kanako! 15 Busa
miadto ako sa mga binihag didto sa Tel Abib nga nagpuyo daplin sa Suba
sa Kebar, ug mipuyo ako uban kanila sa pito ka adlaw, ug nahibulong.
16 Unya sa milabay na ang pito ka adlaw miabot ang pulong ni Yahweh
kanako nga nag-ingon, 17 "Anak sa tawo, gihimo ko ikaw nga tigbantay sa
panimalay sa Israel, busa paminaw sa pulong gikan sa akong baba ug isulti
kanila ang akong pagpasidaan. 18 Kung moingon ako ngadto sa daotan,
'Mamatay gayod ikaw' ug wala mo siya pasidan-i o suginli sa pagpasidaan
ang daotan mahitungod sa iyang daotang binuhatan aron siya mabuhi—
mamatay ang daotan sa iyang sala, apan paninglon ko ang iyang dugo
diha sa imong kamot. 19 Apan kung gipasidan-an nimo ang daotan, ug
wala siya mitalikod sa pagkadaotan o sa iyang daotang binuhatan, unya
namatay siya sa iyang sala, apan giluwas mo ang imong kaugalingong
kinabuhi. 20 Kung ang usa ka matarong motalikod sa iyang pagkamatarong
ug nagbuhat sa daotan, ug magbutang ako ug kapandolan kaniya, unya
mamatay siya. Tungod kay wala mo siya pasidan-i, mamatay siya sa
iyang sala, ug dili ko hinumdoman ang iyang nabuhat nga matarong,
apan paninglon ko ang iyang dugo diha sa imong kamot. 21 Apan kung
gipasidan-an mo ang matarong nga tawo nga moundang sa pagpakasala
aron dili na makasala, mabuhi gayod siya tungod kay gipasidan-an mo
man siya; ug giluwas nimo ang imong kaugalingong kinabuhi." 22 Busa
ang kamot ni Yahweh anaa didto ug miingon siya kanako, "Bangon! Gawas
sa patag ug makigsulti ako kanimo didto!" 23 Mibangon ako ug miadto
sa patag, ug anaa didto ang himaya ni Yahweh, sama sa himaya nga
akong nakita duol sa suba sa Kebar; busa gipaubos ko ang akong nawong.
24 Mikunsad ang Espiritu kanako ug mipatindog kanako; ug nakigsulti
siya kanako ug miingon siya, "Lakaw ug panirado sulod sa imong balay,
25 kay karon, anak sa tawo, dad-an ka nilag pisi ug gaposon ka aron dili
ka na makaadto kanila. 26 Patikigon ko ang imong dila diha sa imong
alingagngag aron maamang ka, ug dili ka na makahimo sa pagbadlong
kanila, tungod kay masinupakon man sila nga panimalay. 27 Apan kung
mosulti na ako kanimo, ablihan ko ang imong baba aron sa pagsulti

kanila nga, 'Mao kini ang gisulti ni Yahweh.' Ang tawo nga maminaw makadungog; apan ang tawo nga dili maminaw dili makadungog, kay masinupakon man sila nga panimalay!”

4

1 “Apan ikaw, anak sa tawo, pagkuhag tisa ug ibutang kini sa imong atubangan. Unya iukit ang siyudad sa Jerusalem niini. 2 Unya paliboti kini ug kasundalohan, ug buhati kini ug mga kota. Paghimo ug kasakahan nga yuta niini ug paliboti kini ug mga kampo. Butangi ug mga troso nga pangguba ang palibot niini. 3 Unya pagkuha ug lapad nga puthaw ug gamita kini ingon nga paril nga puthaw tali kanimo ug sa siyudad ug pag-atubang niini, kay sulongon na kini, ug ikaw ang mosulong niini. Mamahimo kining timailhan sa panimalay sa Israel. 4 Ug unya, pagtakilid ug higda sa imong wala nga bahin ug ibutang niini ang sala sa panimalay sa Israel; pas-anon mo ang ilang sala sulod sa daghang mga adlaw sa imong paghigda batok sa panimalay sa Israel. 5 Ako mismo ang magtahas kanimo ug usa ka adlaw nga magpaila alang sa usa katuig nga ilang silot: 390 ka mga adlaw! Sa ingon niini, pas-anon mo ang sala sa panimalay sa Israel. 6 Kung mahuman na kini nga mga adlaw, takilid sa ikaduhang higayon sa imong tuong bahin, kay pas-anon mo ang sala sa panimalay sa Juda sulod sa 40 ka mga adlaw. Tahasan ko ikaw ug usa ka adlaw alang sa matag tuig. 7 Atubanga ang Jerusalem nga gisulong, ug pinaagi sa imong kamot nga walay tabontabon sa pagpropesiya niini. 8 Tan-awa! Gaposon ko ikaw aron dili ka makalisoliso hangtod nga mahuman ang mga adlaw sa imong pagsulong. 9 Pagkuha ug mga trigo, sibada ug mga liso, mga batong, mga dawa ug lain pang matang sa trigo; ibutang kini sa usa ka sudlanan ug paghimo ug tinapay alang sa imong kaugalingon sumala sa gidaghanon sa mga adlaw sa imong pagtakilid. Kay kaonon mo kini sulod sa 390 ka mga adlaw. 10 Ang kaonon nimo nga pagkaon mokabat ug 20 ka shekel ang gibug-aton matag adlaw, ug kaonon mo kini sa tukmang mga takna sa matag-adlaw. 11 Unya moinom ka ug tubig, nga tunga sa litro, ug imnon nimo kini sa insaktong higayon. 12 Kan-on mo kini ingon nga sibada nga tinapay, apan lutoon nimo kini sa ilang atubangan gamit ang tae sa tawo!" 13 Kay miingon si Yahweh, "Nagpasabot kini nga hugaw ang tinapay nga kaonon sa katawhan sa Israel, taliwala didto sa kanasoran diin ko sila papahawaon." 14 Apan mitubag ako, “Ayaw, Ginoong Yahweh! Wala pa gayod ako mahugawi! Wala pa ako mikaon sa bisang unsa nga patay o bisan unsang gipatay sa mga mananap, sukad pa sa akong pagkabatan-on hangtod karon, ug wala pa nasudlan ang akong baba ug hugaw nga karne!" 15 Busa misulti siya kanako, "Tan-awa! Gihatagan ko ikaw ug tae sa baka imbis nga tae sa tawo aron makapangandam ka diha sa imong tinapay." 16 Misulti usab siya kanako, “Anak sa tawo, tan-awa! Paundangon ko ang gigikanan sa tinapay diha sa Jerusalem, ug mokaon sila ug tinapay nga may kabalaka samtang gibahinbahin kini ug moinom sa tubig nga may kahadlok samtang gibahinbahin kini. 17 Tungod kay makabsan na sila ug tinapay ug tubig, ang matag usa maulawan sa iyang igsoong lalaki ug magniwang tungod sa ilang mga kalapasan."

5

1 “Unya ikaw, anak sa tawo, pagkuha ug hait nga espada ingon nga pangkiskis alang sa imong kaugalingon, ug kiskisi ang imong ulo ug ang imong bangas, unya pagkuha ug timbangan aron timbangon kini ug

bahina ang imong buhok. 2 Sunoga ang ikatulo nga bahin niini taliwala
sa siyudad sa dihang mahuman na ang adlaw sa paglibot, ug kuhaa ang
ikatulo nga bahin sa buhok ug tagodtagora kini pinaagi sa espada ug
ibutang palibot sa siyudad. Unya isabwag ngadto sa kahanginan ang
nahibilin pang ikatulo nga bahin niini, ug hulboton ko ang espada aron
sa paggukod sa katawhan. 3 Apan pagkuha ug pipila ka mga buhok nga
gikan niini ug ihikot kini ngadto sa gipilo nga sidsid sa imong kupo. 4 Unya
pagkuha pa ug dugang nga buhok ug ilabay kini ngadto sa kalayo; ug
sunoga kini; gikan didto mokatag ang kalayo ngadto sa tanang panimalay
sa Israel." 5 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini, "Mao kini ang Jerusalem
nga anaa sa taliwala sa kanasoran, diin ko siya gipahimutang, ug diin
gipalibotan ko siya sa ubang kayutaan. 6 Apan tungod sa iyang kadaotan
gisalikway niya ang akong mga kasugoan labaw pa sa gibuhat sa ubang
mga nasod, ug gisalikway niya ang akong mga balaod nga mas labaw pa
sa gibuhat sa mga nasod nga nakapalibot kaniya. Gisalikway sa katawhan
ang akong mga paghukom ug wala milakaw sa akong mga balaod." 7 Busa
miingon si Yahweh nga Ginoo niini, "Tungod kay mas hilabihan man ang
imong kadaotan kaysa sa ubang mga nasod nga nagpalibot kanimo ug
wala maglakaw sa akong mga balaod o magbuhat sumala sa akong mga
kasugoan, o bisan sa pagbuhat sumala sa mga kasugoan sa mga nasod nga
nakapalibot kanimo," 8 busa miingon niini si Yahweh nga Ginoo, "Tan-
awa! Mamuhat ako batok kanimo. Ipahamtang ko ang mga paghukom
diha sa imong taliwala aron nga makakita ang mga kanasoran. 9 Buhaton
ko kanimo ang butang nga wala pa nako sukad himoa ug dili na nako
pagahimoon pag-usab, tungod sa tanan nimong malaw-ay nga binuhatan.
10 Busa kaonon sa mga amahan ang mga kabataan sa imong taliwala,
ug kaonon sa mga anak nga lalaki ang ilang mga amahan, ug sanglit
ipahamtang ko ang paghukom diha kaninyo ug ipatibulaag sa matag dapit
ang tanan nga nahibilin diha kanimo. 11 Busa, ingon nga ako buhi—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—mahitabo gayod kini tungod
kay imong gihugawan ang akong balaan nga dapit uban sa tanan nga
gikasilagan nga mga butang diha kanimo ug sa tanan nimong malaw-ay
nga mga binuhatan, ug pagamyon ko kamo; Dili ako maluoy diha kanimo,
ug dili ko ikaw palingkawason. 12 Mangamatay sa hampak ang ikatulo
nga bahin kaninyo, ug lamyon sila sa kagutom diha sa imong taliwala.
Mangahagba pinaagi sa espada ang ikatulo nga bahin nga nagpalibot
kanimo. Unya ipatibulaag ko ang ikatulo nga bahin sa bisan asa nga dapit,
ug hulboton ko ang espada aron sa paggukod kanila. 13 Unya mahuwasan
na ako sa akong hilabihan nga kapungot ug papahulayon ko ang akong
kaligutgot diha kanila. Matagbaw na ako, ug ilang masayran nga Ako,
si Yahweh, ang nakigsulti diha sa akong kapungot sa dihang nahuman na
ang akong kaligutgot batok kanila. 14 Gub-on ko kamo ug pakaulawan diha
sa mga nasod nga nakapalibot kaninyo sa atubangan sa matag usa nga
mangagi. 15 Busa mamahimong mahisama sa usa ka butang ang Jerusalem
nga talamayon ug bugalbugalan ngadto sa ubang katawhan, mahimong
usa ka pasidaan ug kalisangan ngadto sa mga nasod nga nakapalibot
kanimo. Ipahamtang ko ang mga paghukom batok kanimo pinaagi sa
akong kapungot ug kaligutgot, ug uban sa mapintas nga pagbadlong—Ako,
si Yahweh ang nagpahayag niini! 16 Pagadad-an ko ikaw ug bangis nga
mga udyong sa kagutom nga mahimong paagi sa akong paglaglag kanimo.
Tungod kay dugangan ko ang imong kagutom ug gub-on ang tipiganan sa
imong tinapay. 17 Pagadad-an ko ikaw ug kagutom ug mga katalagman
aron nga mangawad-an ka ug anak. Moagi kanimo ang hampak ug ang

dugo ug magpadala ako ug espada batok kanimo—Ako, si Yahweh, ang nagpahayag niini.”

6

1 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-ingon, 2 “Anak
sa tawo, atubanga ang kabukiran sa Israel ug pagpanagna ngadto kanila.
3 Ingna, 'Kabukiran sa Israel, paminawa ang pulong ni Yahweh nga Ginoo!
Miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa kabukiran ug sa kabung-
toran, ngadto sa agianan sa sapa, ug ngadto sa mga walog: Tan-awa!
Magdala ako ug espada batok kaninyo, ug gub-on ko ang anaa sa inyong
taas nga mga dapit. 4 Unya mahimong biniyaan ang inyong mga halaran
ug mangalumpag ang inyong mga haligi, ug ilabay nako ang inyong
mga patayng lawas ngadto sa atubangan sa ilang mga diosdios. 5 Akong
ipahimutang ang mga patayng lawas sa katawhan sa Israel sa atubangan
sa ilang mga diosdios, ug katagon ang inyong mga bukog palibot sa inyong
mga halaran. 6 Bisan asa kamo mopuyo, pagalaglagon ang mga siyudad
ug mangalumpag ang mga anaa sa inyong taas nga mga dapit, aron
nga mangaguba ug mahimong biniyaan ang inyong mga halaran. Unya
mangaguba ug mangahanaw kini, mangalumpag ang inyong mga haligi
ug mangahanaw ang inyong mga binuhat. 7 Mangahagba ang mga patay
diha sa inyong taliwala ug mahibaloan ninyo nga ako mao si Yahweh.
8 Apan luwason ko ang pipila nga nahibilin diha kaninyo, ug adunay pipila
nga makaikyas sa espada taliwala sa mga kanasoran, sa dihang natibulaag
kamo ngadto sa ubang kanasoran. 9 Unya naghunahuna kanako kadtong
nakaikyas taliwala sa kanasoran diin sila pagabihagon, nga nagsubo ako
tungod sa ilang maluibon nga kasingkasing nga mibiya gikan kanako, ug
pinaagi sa ilang mga mata nga malaw-ay nga nagatan-aw sa ilang mga
diosdios. Unya ipakita nila diha sa ilang mga panagway ang kasilag tungod
sa kadaotan nga ilang gibuhat pinaagi sa tanan nilang malaw-ay nga mga
binuhatan. 10 Busa mahibaloan nila nga ako mao si Yahweh. Adunay
katuyoan nga miingon ako nga akong ipadala kining mga katalagman
ngadto kanila. 11 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Ipakpak ang inyong
mga kamot ug iindak-indak ang inyong tiil! Singgit, 'Pagkaalaot!' tungod
sa tanang daotan nga binuhatan sa panimalay sa Israel! Tungod kay
mahagba sila pinaagi sa espada, kagutom ug hampak. 12 Mamatay pinaagi
sa hampak ang atua sa layo, ug mamatay pinaagi sa espada ang anaa sa
duol. Mamatay pinaagi sa kagutom kadtong mga nahibilin ug nangaluwas.
Niini nga paagi mapatuman ko ang akong kapungot batok kanila. 13 Unya
mahibaloan ninyo nga ako mao si Yahweh, sa dihang ipahimutang ang
mga patay taliwala sa ilang mga diosdios, palibot sa ilang mga halaran, sa
matag taas nga bungtod—ngadto sa tanang kinatumyan sa bukid, ug ilalom
sa matag dagkong kahoy ug labong nga kahoy sa tugas—ang mga dapit
diin sila nagsunog ug mga insenso ngadto sa tanan nilang mga diosdios.
14 Hampakon nako sila pinaagi sa akong kamot ug himoon kung awa-aw ug
biniyaan ang maong yuta, gikan sa kamingawan paingon sa Dibla, diha sa
tanang dapit diin sila namuyo. Unya mahibaloan nila nga ako si Yahweh.”

7

1 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-ingon, 2 “Ikaw,
anak sa tawo—miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa yuta sa
Israel.”'Ang kataposan! Miabot na ang kataposan ngadto sa upat ka
utlanan sa yuta. 3 Karon anaa na kaninyo ang kataposan, kay ipahamtang

ko ang akong kapungot diha kaninyo, pagahukman ko kamo sumala
sa inyong mga pamaagi; unya ipasumbalik ko diha kaninyo ang tanan
ninyong daotan nga mga binuhatan. 4 Tungod kay dili ako magpakita
ug kaluoy diha kaninyo, ug dili ko kamo papalingkawason. Hinuon,
ipasumbalik ko kaninyo ang inyong mga pamaagi, ug maanaa sa inyong
taliwala ang inyong daotang mga binuhatan, busa mahibaloan ninyo nga
ako mao si Yahweh. 5 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Katalagman!
Usa ka talagsaon nga katalagman! Tan-awa, moabot kini. 6 Moabot na
gayod ang kataposan. Mibarog batok kaninyo ang kataposan. Tan-awa,
padulong na kini! 7 Padulong na ang inyong kaalaotan kamong nagpuyo
sa yuta. Miabot na ang panahon; haduol na ang adlaw sa kalaglagan, ug
dili na gayod magmalipayon ang mga kabukiran. 8 Karon ipahamtang ko
sa dili madugay ang akong kapungot batok kaninyo ug pun-on ko kamo
sa akong kaligutgot sa dihang hukman ko na kamo sumala sa inyong
mga pamaagi ug ipasumbalik ko kaninyo ang inyong daotan nga mga
binuhatan. 9 Tungod kay dili gayod ako magpakita ug kaluoy diha kaninyo,
ug dili ko gayod kamo palingkawason. Buhaton ko nganha kaninyo, ang
inyong binuhatan; ug maanaa sa inyong taliwala ang daotan ninyo nga
mga binuhatan aron nga mahibaloan ninyo nga ako mao si Yahweh, ang
nagsilot kaninyo. 10 Tan-awa, ang adlaw! Tan-awa, padulong na kini!
Miabot na ang kalaglagan! Namulak na ang sungkod, nanalingsing na ang
pagkamapahitas-on! 11 Nahimong sungkod sa pagkadaotan ang kabangis—
wala ni usa kanila, ug wala ni usa sa ilang pundok, wala ni usa sa ilang mga
kabtangan, ug wala ni usa sa ilang pagkamahinungdanon ang molungtad!
12 Padulong na ang panahon; nagkaduol na ang adlaw. Ayaw tugoti nga
magmaya ang mga tigpalit, ni magbangotan ang mga tigbaligya, sanglit
anaa sa tibuok pundok sa katawhan ang akong kasuko! 13 Tungod kay dili
gayod makabalik ang tigbaligya sa mga butang nga napalit na, samtang
buhi pa sila, sanglit batok man sa tibuok pundok sa katawhan ang panan-
awon. Dili sila mamalik, tungod kay walay tawo nga nabuhi diha sa
iyang sala ang mapalig-on! 14 Gipatingog nila ang budyong ug giandam
ang tanan, apan walay nagmartsa aron sa pagpakiggubat; sanglit anaa
sa tibuok pundok sa katawhan ang akong kapungot. 15 Anaa sa gawas
ang espada, ug anaa sa sulod sa dakong balay ang hampak ug kagutom.
Mangamatay pinaagi sa espada kadtong anaa sa uma, samtang lamoyon
sa kagutom ug sa hampak kadtong anaa sa siyudad. 16 Apan moikyas
gikan kanila ang naluwas, ug mangadto sila didto sa kabukiran. Mag-
agulo silang tanan sama sa mga salampati diha sa mga walog—ang matag
tawo tungod sa iyang kasal-anan. 17 Mawad-an ug umoy ang matag kamot
ug mamuypoy ang mga tuhod sama sa tubig, 18 ug magbisti sila ug sako, ug
maputos sila sa kalisang; makita ang kaulaw diha sa matag panagway, ug
ang pagkaupaw sa ilang mga ulo. 19 Ipanglabay nila ang ilang mga plata
ngadto sa mga kadalanan ug ang ilang mga bulawan daw sama sa hugaw
nga butang. Dili makaluwas kanila ang ilang mga plata ug bulawan sa
adlaw sa kapungot ni Yahweh. Dili maluwas ang ilang mga kinabuhi, ug
dili matagbaw ang ilang kagutom, tungod kay nahimo nila nga kapandolan
ang ilang pagpakasala. 20 Sa ilang garbo gikuha nila ang katahom sa
iyang mga dayandayan, ug pinaagi niini naghimo sila ug diosdios nga
larawan, ug sa ilang dulumtanang mga butang. Busa, gihimo nako kini nga
mahugaw nga butang ngadto kanila. 21 Unya ihatag nako kadto nga mga
butang ngadto sa kamot sa mga dumoduong ingon nga mga kinawat ug
ngadto sa daotan dinhi sa kalibotan ingon nga kinawat, ug hugawhugawan

nila kini. 22 Motalikod ako kanila sa dihang hugawhugawan nila ang akong
gihigugma nga dapit; mosulod niini ang mga kawatan ug hugawhugawan
kini. 23 Paghimo ug kadena, tungod kay napuno ang yuta sa paghukom
sa dugo, ug napuno sa kabangis ang siyudad. 24 Busa dad-on ko ang
hilabihang kadaotan sa kanasoran, ug panag-iyahon nila ang ilang mga
balay, ug pagataposon ko ang garbo sa mga gamhanan, tungod kay
hugawhugawan ang ilang mga balaang dapit! 25 Moabot ang kahadlok!
Magapangita sila ug kalinaw, apan wala silay makaplagan. 26 Moabot ang
daghang katalagman, ug daghang mga hungihong. Unya mangita sila ug
panan-awon gikan sa propeta, apan mahanaw ang balaod gikan sa pari
ug ang tambag gikan sa mga kadagkoan. 27 Magbangotan ang hari ug daw
isul-ob sa prinsipe ang kasub-anan, samtang ang mga kamot sa katawhan
diha sa yuta mangurog tungod sa kahadlok. Buhaton ko kini ngadto kanila
sumala sa ilang mga binuhatan! Hukman ko sila sumala sa ilang mga
pamaagi hangtod nga mahibaloan nila nga ako mao si Yahweh.'"

8

1 Busa nahitabo kini sa ikaunom nga tuig ug sa ikaunom nga bulan,
sa ikalima nga adlaw sa bulan, samtang naglingkod ako sa akong balay
ug naglingkod sa akong atubangan ang mga kadagkoan sa Juda, mitapion
kanako didto pag-usab ang kamot ni Yahweh nga Ginoo. 2 Busa mitan-aw
ako, ug tan-awa, adunay susama sa panagway sa usa ka tawo. Adunay
kalayo gikan sa iyang mga dapidapi hangtod sa ubos nga bahin. Ug gikan
sa iyang mga dapidapi paingon sa taas nga bahin adunay panagway sa usa
ka butang nga nagsinaw, sama sa naggilak nga puthaw. 3 Unya mikab-ot
siya nga daw usa ka kamot ug gikuha ako pinaagi sa buhok sa akong ulo;
gibayaw ako sa Espiritu taliwala sa yuta ug sa langit, ug sa mga panan-
awon gikan sa Dios, gidala niya ako sa Jerusalem, sa pultahan sulod sa
amihanang bahin sa ganghaan, diin nagbarog ang diosdios nga naghagit
ug hilabihang pangabugho. 4 Unya tan-awa, anaa didto ang himaya sa
Dios sa Israel, sumala sa panan-awon nga akong nakita didto sa patag.
5 Unya miingon siya kanako, "Anak sa tawo, iyahat ang imong mga mata
ngadto sa amihanan." Busa giyahat ko ang akong mga mata ngadto sa
amihanan, ug ngadto sa amihanan sa ganghaan padulong sa halaran,
didto sa pultahan, anaa ang diosdios sa pangabugho. 6 Busa miingon siya
kanako, "Anak sa tawo, nakita ba nimo ang ilang ginabuhat? Mao kini
ang mga hilabihan kadaotan nga ginabuhat sa panimalay sa Israel dinhi
aron mopahilayo ako gikan sa akong balaang dapit. Apan molingi ka ug
makakita ug hilabihan pa kadaotan nga mga butang." 7 Unya gidala niya
ako sa pultahan sa hawanan ug mitan-aw ako, ug adunay bangag ang paril.
8 Miingon siya kanako, "Anak sa tawo, pagbakbak niini nga paril. "Busa
gibakbakan ko ang paril, ug didto adunay pultahan. 9 Unya miingon siya
kanako, "Lakaw ug tan-awa ang daotang mga butang nga ilang ginabuhat
dinhi." 10 Busa misulod ako ug mitan-aw, ug tan-awa! Adunay matag
porma sa nagakamang ug dulumtanan nga mananap! Gikulit ngadto sa
tibuok paril ang matag diosdios sa panimalay sa Israel. 11 Atua didto ang 70
ka mga kadagkoan sa panimalay sa Israel, ug nagabarog sa ilang taliwala
si Jaazania nga anak nga lalaki ni Shafan. Nagabarog sila sa atubangan
sa mga larawan, ug adunay dala nga butanganan sa insenso ang matag
tawo aron mopataas ang kahumot sa aso sa insenso. 12 Miingon siya
kanako, "Anak sa tawo, nakita ba nimo ang ginabuhat sa mga kadagkoan
sa panimalay sa Israel didto sa ngitngit? Nagabuhat ang matag-usa niini

sa tago nga lawak sa iyang diosdios, kay miingon sila, “Dili kita makita
ni Yahweh! Gisalikway na ni Yahweh ang yuta.” 13 Unya miingon siya
kanako, “Lingi pag-usab ug tan-awa ang uban pang hilabihan kadaotan
nga ilang ginabuhat.” 14 Pagkahuman gidala niya ako sa pultahan sa
ganghaan sa balay ni Yahweh nga atua sa amihanang bahin, ug tan-
awa! Naglingkod didto ang kababayen-an nga nagbangotan alang kang
Tamuz. 15 Busa miingon siya kanako, “Nakita ba nimo kini, anak sa tawo?
Lingi pag-usab ug tan-awa bisan pa ang hilabihan kadaotan kaysa niini.”
16 Gidala niya ako ngadto sa sulod sa hawanan nga balay ni Yahweh,
ug tan-awa! sa pultahan sa templo ni Yahweh taliwala sa portico ug
sa halaran, adunay mga 25 ka kalalakin-an nga nagtalikod sa templo ni
Yahweh ug nag-atubang sila sa sidlakan, ug nagasimba sila sa adlaw.
17 Miingon siya kanako, “Nakita ba nimo kini, anak sa tawo? Diyutay
ba lamang kini nga mga butang alang sa panimalay sa Juda nga buhaton
kining daotang mga butang nga ilang ginabuhat dinhi? Kay gipuno nila
ang yuta sa kabangis ug mibalik sila pag-usab aron sa paghagit kanako
nga masuko, diha sa pagbutang ug sanga sa ilang mga ilong. 18 Busa
pagabuhaton ko usab diha kanila; dili ako magpakita ug kaluoy, dili ko
sila palingkawason. Bisan pa ug mohilak sila sa makusog nga tingog sa
akong igdulungog, dili ko sila paminawon.”

9

1 Unya nadungog ko ang iyang singgit, ug miingon, “Tugoti nga moadto
ang mga tigbantay ngadto sa siyudad, padad-a ang matag-usa uban sa
iyang hinagiban sa kalaglagan.” 2 Unya tan-awa! Miabot ang unom ka
kalalakin-an gikan sa agianan sa ibabaw nga ganghaan nga nag-atubang
sa amihanan, dala sa matag usa ang iyang hinagiban sa pagpatay. Adunay
usa ka tawo sa ilang taliwala nga nagbisti ug lino nga adunay kagamitan
sa escriba sa iyang kiliran. Busa misulod sila ug mibarog sa tapad sa
tumbaga nga halaran. 3 Unya mikayab ang himaya sa Dios sa Israel gikan
sa mga kerubin diin kini nahimutang sa pultahan sa balay. Gitawag niya
ang tawo nga nagbisti ug lino nga adunay kagamitan sa escriba sa iyang
kiliran. 4 Miingon si Yahweh kaniya, “Agi taliwala sa siyudad —taliwala
sa Jerusalem—ug paghimo ug timailhan sa mga agtang niadtong mga nag-
agulo ug nanghupaw tungod sa tanang kadaotan nga gibuhat taliwala sa
siyudad.” 5 Unya nakigsulti siya sa uban samtang ako naminaw, “Agi sa
siyudad sunod kaniya ug pagpatay. Ayaw pagpakita ug kaluoy, ug ayaw
palingkawasa 6 hamtong man nga lalaki, batan-ong lalaki, ulay, gamay nga
mga bata o kababayen-an. Pamatya silang tanan! Apan ayaw ilakip ang si
bisan kinsa nga adunay timailhan sa iyang ulo. Pagsugod sa akong balaang
dapit!” Busa nagsugod sila sa mga kadagkoan nga anaa atubangan sa
balay. 7 Miingon siya kanila, “Hugawi ang balay, ug pun-a sa patay kining
mga hawanan. Padayon!” Busa milakaw sila ug gisulong ang siyudad.
8 Samtang gisulong nila kini, nakita ko ang akong kaugalingon nga nag-
inusara, mihapa ug midanguyngoy ako ug miingon, “O, Yahweh nga Ginoo,
laglagon mo ba ang tanang nahibilin sa Israel diha sa pagbubo sa imong
kapungot sa Jerusalem?” 9 Miingon siya kanako, “Hilabihan gayod kadako
ang kasal-anan sa panimalay sa Israel ug Juda.” Napuno ug dugo ang
yuta ug napuno sa mga kadaotan ang siyudad, sanglit miingon man sila,
'Gikalimtan ni Yahweh ang yuta,' ug 'wala nakakita si Yahweh!' 10 Busa, dili
ako magpakita ug kaluoy, dili ko sila palingkawason. Dad-on ko hinuon
kining tanan diha kanila.” 11 Tan-awa! mibalik ang tawo nga nagbisti ug

lino nga adunay kagamitan sa escriba sa iyang kiliran. Nagpahibalo siya ug miingon, “Gibuhat ko na ang tanan nimong gimando.”

10

1 Samtang nagtan-aw ako sa daw atop nga anaa sa ibabaw sa mga ulo
sa mga kerubin; adunay mitungha ibabaw kanila nga daw sama sa usa
ka safiro nga susama sa trono. 2 Unya nakigsulti si Yahweh sa tawo nga
nagbisti ug lino ug miingon, “Adto taliwala sa mga ligid ilalom sa mga
kerubin, ug pun-a sa mga nagbaga nga uling ang duha nimo ka mga
kamot gikan sa taliwala sa mga kerubin ug ikatag kini sa siyudad.” Unya
misulod ang tawo samtang nagtan-aw ako. 3 Nagbarog ang mga kerubin sa
tuong bahin sa balay sa dihang misulod ang tawo, ug napuno sa panganod
ang kinasulorang hawanan. 4 Mikayab ang himaya ni Yahweh gikan sa
kerubin ug mibarog ibabaw sa pultahan sa balay. Napuno niini ang balay
sa panganod, ug napuno sa kahayag sa himaya ni Yahweh ang hawanan.
5 Nadungog ang tingog sa mga pako sa kerubin hangtod sa gawas nga
hawanan, sama sa tingog sa labing Gamhanang Dios sa dihang misulti
siya. 6 Nahitabo kini, sa dihang gimandoan sa Dios ang tawo nga nagbisti
ug lino ug miingon, “Pagkuha ug baga gikan sa taliwala sa mga ligid nga
anaa sa taliwala sa mga kerubin,” misulod ang tawo ug mibarog tapad sa
ligid. 7 Gikab-ot sa usa ka kerubin ang baga nga anaa taliwala sa mga
kerubin, ug giisa ug gibutang kini ngadto sa mga kamot sa tawo nga
nagbisti ug lino. Gikuha kini sa tawo ug mibalik. 8 Nakita ko sa mga
kerubin ang daw kamot sa tawo nga anaa sa ilalom sa ilang mga pako.
9 Busa mitan-aw ako, ug tan-awa! Adunay upat ka mga ligid sa tapad
sa mga kerubin—usa ka ligid tapad sa matag kerubin—ug sama sa beril
nga bato ang hulagway sa mga ligid. 10 Managsama ang hulagway niining
upat ka mga ligid, sama sa ligid nga mitagbo sa lain pang ligid. 11 Kung
milihok sila, mosunod sila sa bisan asa sa upat ka dapit ug dili mosaylo
sa bisan asang dapit. Hinuon, bisan asa moatubang ang ulo, gisunod nila
kini. Wala sila misaylo sa bisan asang dapit samtang nagpadulong sila.
12 Ang tibuok nilang lawas—lakip ang ilang mga likod, ilang mga kamot ug
ilang mga pako—nalukop sa mga mata, ug nalukop usab sa mga mata ang
palibot sa upat ka mga ligid. 13 Samtang naminaw ako, gitawag ang mga
ligid nga, “Nagatuyok.” 14 Adunay upat ka mga panagway ang matag usa
kanila; ang unang panagway mao ang panagway sa usa ka kerubin, ang
ikaduhang panagway mao ang panagway sa usa ka tawo, ang ikatulo mao
ang panagway sa liyon, ug ang ikaupat mao ang panagway sa agila. 15 Unya
mikayab ang mga kerubin—mao kini ang mga buhing binuhat nga akong
nakita daplin sa Chebar Canal. 16 Sa dihang milihok ang mga kerubin,
moadto usab ang mga ligid sa tapad niini, ug sa dihang ibukhad sa mga
kerubin ang ilang mga pako aron molupad gikan sa yuta, dili moliko ang
mga ligid. Nagpabilin gihapon kini sa ilang tapad. 17 Sa dihang mobarog
ang mga kerubin, mobarog usab ang mga ligid, ug sa dihang mokayab
sila, mokayab usab ang mga ligid uban kanila, tungod kay anaa sa mga
ligid ang espiritu sa buhing binuhat. 18 Unya migawas gikan sa ibabaw
sa pultahan sa balay ang himaya ni Yahweh ug mibarog ibabaw sa mga
kerubin. 19 Sa akong atubangan gibukhad sa mga kerubin ang ilang mga
pako ug mikayab gikan sa yuta sa dihang migawas sila, ug gibuhat usab
kini sa mga ligid nga anaa sa ilang tapad. Mibarog sila sa sidlakan nga
bahin sa pultahan sa balay ni Yahweh, ug mikunsad kanila ang himaya sa
Dios sa Israel gikan sa kahitas-an. 20 Mao kini ang mga buhing binuhat

nga akong nakita ilalom sa Dios sa Israel kilid sa Chebar Canal, busa nakahibalo ako nga sila mga kerubin! 21 Adunay upat ka mga panagway ug upat ka mga pako ang matag-usa kanila, 22 ug nahisama ang ilang mga panagway sa mga panagway nga akong nakita sa panan-awon didto sa Chebar Canal, ug milakaw dayon ang matag-usa kanila.

11

1 Unya gibayaw ako sa Espiritu ug gidala ngadto sa sidlakang bahin sa ganghaan sa balay ni Yahweh, nga nag-atubang sa sidlakan, ug tan-awa, diha sa pultahan sa ganghaan adunay 25 ka kalalakin-an. Taliwala kanila, akong nakita si Jaazania nga anak nga lalaki ni Azur ug si Pelatia nga anak nga lalaki ni Benaya. 2 Miingon ang Dios kanako, “Anak sa tawo, mao kini ang mga kalalakin-an nga nagbuhat ug sala ug ang mga naglaraw ug daotan niini nga siyudad. 3 Nagaingon sila, 'Dili pa karon ang panahon sa pagtukod ug mga balay; kini nga siyudad mao ang kulon, ug kita ang karne.' 4 Busa pagpanagna batok kanila. Pagpanagna, anak sa tawo.” 5 Unya mikunsad ang Espiritu ni Yahweh kanako ug miingon, “Isulti: Mao kini ang giingon ni Yahweh: sama sa inyong ginaingon, panimalay sa Israel; tungod kay nasayod ako kung unsa ang inyong gihunahuna. 6 Gipadaghan ninyo ang mga tawo nga inyong gipamatay niini nga siyudad ug gipuno ang kadalanan niini. 7 Busa, miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Ang mga tawo nga inyong gipamatay, kansang mga lawas inyong gipabuy-od taliwala sa Jerusalem, mao ang karne, ug kini nga siyudad mao ang kulon. Apan pagawason kamo gikan sa taliwala niini nga siyudad. 8 Gikahadlokan ninyo ang espada, busa ipadala ko ang espada diha kaninyo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 9 Pagawason ko kamo gikan sa taliwala niini nga siyudad, ug itugyan kamo ngadto sa mga kamot sa mga langyaw, tungod kay pagahukman ko kamo. 10 Mangahagba kamo pinaagi sa espada. Pagahukman ko kamo sulod sa mga utlanan sa Israel aron nga mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. 11 Dili ninyo mahimong kulon nga lutoanan kini nga siyudad, ni mahimo kamong karne sa iyang taliwala. Pagahukman ko kamo sulod sa mga utlanan sa Israel. 12 Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh, kansang mga balaod wala ninyo lakwi ug kansang mga kasugoan wala ninyo tumana. Gituman hinuon ninyo ang mga kasugoan sa ubang mga nasod nga nagpalibot kaninyo.” 13 Nahitabo nga samtang nagapanagna ako, namatay ang anak nga lalaki ni Benaya nga si Pelatia. Busa mihapa ako ug midanguyngoy ug miingon, “Pagkaalaot, Yahweh nga Ginoo, pagalaglagon mo ba gayod sa hingpit ang mga nahibilin sa Israel?” 14 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 15 “Anak sa tawo, ang imong mga kaigsoonan! Ang imong mga kaigsoonan! Ang mga kalalakin-an sa imong banay ug ang tanang panimalay sa Israel! Silang tanan nga ginaingon niadtong mga namuyo sa Jerusalem, 'Halayo sila gikan kang Yahweh! Gihatag na kini nga yuta kanato ingon nga atong panag-iyahan.' 16 Busa isulti, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Bisan pa ug gipahilayo ko sila sa mga nasod, ug bisan pa ug gipatibulaag ko sila sa mga kayutaan, sa gihapon ako ang nahimo nilang dalangpanan sa mubo nga panahon diha sa mga yuta diin sila miabot.' 17 Busa isulti, 'Mao kini ang giingon ni Yahweh nga Ginoo: Pagatapokon ko kamo gikan sa mga katawhan ug tigomon kamo gikan sa mga kayutaan diin kamo nagkatibulaag, ug ihatag ko kaninyo ang yuta sa Israel.' 18 Unya mangadto sila didto ug kuhaon ang tanang dulumtanang butang ug ang tanang kadaotan gikan niana nga dapit. 19 Hatagan ko

sila ug usa ka kasingkasing, ug bag-o nga espiritu. Kuhaon ko ang ilang
kasingkasing nga sama sa bato gikan sa ilang unod ug hatagan ko sila ug
malumo nga kasingkasing, 20 aron nga maglakaw sila sa akong mga balaod,
ug tumanon nila ang akong mga kasugoan ug buhaton kini. Unya mahimo
sila nga akong katawhan, ug ako ang mahimo nilang Dios. 21 Apan kadtong
naglakaw uban sa paghigugma sa ilang dulumtanan nga mga butang ug
sa ilang mga kadaotan, ipasumbalik ko kanila ang ilang binuhatan—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo." 22 Gibukhad sa mga kerubin
ang ilang mga pako ug ang mga ligid nga anaa sa ilang tapad, ug anaa sa
ilang ibabaw ang himaya sa Dios sa Israel. 23 Unya mikayab ang himaya
ni Yahweh gikan sa taliwala sa siyudad ug mitungtong sa bukid ngadto
sa sidlakan nga bahin sa siyudad. 24 Gibayaw ako sa Espiritu ug gidala
ngadto sa Caldea, ngadto sa mga binihag, diha sa panan-awon nga gikan
sa Espiritu sa Dios, ug mikayab ibabaw kanako ang panan-awon nga akong
nakita. 25 Unya akong gipahayag ngadto sa mga binihag ang tanang mga
butang nga akong nakita gikan kang Yahweh.

12

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 2 "Anak sa
tawo, nagpuyo ka taliwala sa masinupakon nga panimalay, diin aduna
silay mga mata aron sa pagtan-aw apan dili sila makakita; ug aduna
silay mga dalunggan aron maminaw apan dili makadungog, tungod kay
masinupakon man sila nga panimalay. 3 Busa alang kanimo, anak sa tawo,
andama ang imong mga butang alang sa pagbihag kanimo, ug pagsugod
sa paglakaw panahon sa adlaw diha sa ilang atubangan, tungod kay
pagabihagon ko ikaw sa ilang atubangan gikan sa imong dapit ngadto
sa laing dapit. Tingali ug makakita sila, bisan pa ug masinupakon sila
nga panimalay. 4 Dad-on nimo ang imong mga butang alang sa pagbihag
kanimo samtang adlaw pa diha sa ilang atubangan; gawas inig kagabii
diha sa ilang atubangan sa samang pamaagi nga bihagon ang usa ka
tawo. 5 Bakbaki ang paril diha sa ilang atubangan ug gawas agi niini.
6 Pas-ana ang imong mga butang diha sa ilang atubangan, ug dad-a kini
ngadto sa ngitngit. Taboni ang imong dagway, tungod kay kinahanglan
nga dili nimo makita ang yuta, sanglit gihimo ko ikaw ingon nga timaan
alang sa panimalay sa Israel." 7 Busa gibuhat ko kini, sama sa gimando
kanako. Gipagawas nako ang akong mga butang alang sa pagbihag
samtang adlaw pa, ug gibakbakan ko ang paril inig kagabii. Gidala ko
ang akong mga butang sa ngitngit, ug gipas-an ko kini diha sa ilang
atubangan. 8 Unya pagkabuntag miabot kanako ang pulong ni Yahweh
nga nag-ingon, 9 "Anak sa tawo, wala ba nakapangutana ang panimalay sa
Israel, ang masinupakon nga panimalay, 'Unsa man ang imong ginabuhat?'
10 Sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: kini nga buhat usa ka
pagpanagna mahitungod sa prinsipe sa Jerusalem, ug sa tibuok panimalay
sa Israel nga anaa sa ilang taliwala.' 11 Isulti, 'Usa ako ka timaan alang
kaninyo. Sama sa akong gibuhat, busa mao usab kini ang pagabuhaton
ngadto kanila; pagadakpon ug pagabihagon sila. 12 Magapas-an sa iyang
mga butang ang prinsipe nga uban kanila diha sa ngitngit, ug mogawas
agi sa paril. Bakbakon nila ang paril ug ipagawas ang ilang mga butang.
Tabonan niya ang iyang dagway, aron nga dili niya makita ang yuta.
13 Ibukhad ko ang akong pukot diha kaniya ug malit-ag ko siya; unya
pagadad-on ko siya ngadto sa Babilonia, ang yuta sa mga Caldeanhon,
apan dili niya kini makita. Mamatay siya didto. 14 Patibulaagon ko

usab sa nagkalainlain nga bahin kadtong mga nag-alirong nga motabang
kaniya ug sa iyang tibuok kasundalohan, ug magpadala ako ug espada nga
magagukod kanila. 15 Unya mahibaloan nila nga ako si Yahweh, sa dihang
patibulaagon ko sila diha sa mga kanasoran ug ipakatag sila sa tibuok
kayutaan. 16 Apan luwason ko ang pipila sa ilang mga kalalakin-an gikan
sa espada, kagutom, ug hampak, aron nga adunay makalista sa tanan
nilang kadaotan diha sa kayutaan diin ko sila gikuha, aron nga mahibaloan
nila nga ako si Yahweh.”' 17 Miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga
nag-ingon, 18 “Anak sa tawo, kaona ang imong tinapay ug imna ang imong
tubig uban sa pagpangurog tungod sa kahadlok ug kabalaka. 19 Unya ingna
ang katawhan sa yuta, “Miingon si Yahweh nga Ginoo niini mahitungod
sa mga lumolupyo sa Jerusalem, ug sa yuta sa Israel: Pagakan-on nila ang
ilang tinapay ug pagaimnon nila ang ilang tubig uban sa pagpangurog
tungod sa kahadlok, sanglit pagakawaton ang tanang anaa sa yuta tungod
sa kabangis niadtong namuyo didto. 20 Busa maawaaw ang gipuy-an nga
mga siyudad, ug mabiniyaan ang yuta; busa mahibaloan ninyo nga ako
si Yahweh.”' 21 Miabot pag-usab kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, 22 “Anak sa tawo, unsa man kining panultihon nga anaa sa yuta sa
Israel nga nagaingon, 'Gilugwayan ang mga adlaw, ug nangapakyas ang
matag panan-awon'? 23 Busa, sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Pagataposon ko na kini nga panultihon, ug dili na gayod kini isulti
pa sa mga Israelita.' Sultihi sila, 'Haduol na ang mga adlaw nga matuman
ang matag panan-awon. 24 Tungod kay wala na gayoy dili tinuod nga
mga panan-awon o mga maanindot nga pagpanagna diha sa panimalay
sa Israel. 25 Tungod kay ako si Yahweh! Mosulti ako, ug tumanon ko ang
mga pulong nga akong giingon. Dili na gayod malangay kining butanga.
Tungod kay isulti ko kini nga pulong sa inyong mga adlaw, masinupakon
nga panimalay, ug tumanon ko kini! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo.”' 26 Miabot pag-usab kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-
ingon, 27 “Anak sa tawo! Tan-awa, miingon ang panimalay sa Israel,
'Dugay pa mahitabo ang panan-awon nga iyang nakita, ug mahitabo sa
layo pa nga panahon ang iyang mga gipanagna.' 28 Busa sultihi sila,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Dili na gayod malangay ang akong
mga pulong, apan mahitabo na ang mga pulong nga akong gisulti—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.”'

13

1 Miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh nga nagaingon, 2 “Anak
sa tawo, pagpanagna batok sa mga propeta nga nagapanagna sa Israel,
ug sultihi kadtong nagapanagna nga subay sa ilang kaugalingong mga
hunahuna, 'Paminawa ang pulong ni Yahweh. 3 Miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Pagkaalaot sa buangbuang nga mga propeta nga nagasunod
sa ilang kaugalingon nga espiritu, apan wala gayoy nakita! 4 Israel, daw
sama sa ihalas nga mga iro diha sa biniyaan nga mga yuta ang inyong
mga propeta. 5 Wala kamo mangadto sa mga paril nga nakapalibot sa
panimalay sa Israel aron ayohon ang guba nga mga bahin niini, aron nga
malig-on sa gubat sa adlaw ni Yahweh. 6 Adunay dili tinuod nga mga
panan-awon ug mga panagna ang mga tawo, kadtong nag-ingon, “Mao
kini, ug mao kana ang gipahayag ni Yahweh.” Wala sila gipadala ni
Yahweh, apan gipalaom nila ang mga tawo nga mahitabo ang ilang mga
mensahe. 7 Wala ba kamo nagsulti ug dili tinuod nga mga panan-awon ug
naghimo ug bakak nga mga panagna, kamo nga nag-ingon, “Mao kini, ug

mao kana ang gipahayag ni Yahweh” sa dihang wala man ako miingon?'
8 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini, 'Tungod kay nagbuhat man
kamo ug dili tinuod nga mga panan-awon ug nagsulti ug mga bakak—busa
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo batok kaninyo: 9 Makigbatok
ang akong kamot ngadto sa mga propeta nga adunay dili tinuod nga mga
panan-awon ug naghimo ug bakak nga mga panagna. Dili sila mahiapil
sa tigom sa akong katawhan, o malangkob sa listahan sa panimalay sa
Israel; kinahanglan nga dili gayod sila moadto sa yuta sa Israel. Aron
nga mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh nga Ginoo! 10 Tungod niini, ug
tungod kay gipahisalaag nila ang akong katawhan ug miingon, “Kalinaw!”
sa dihang walay kalinaw, nagtukod sila ug mga paril nga ilang pintalan
ug puti.' 11 Sultihi kadtong nagpintal ug puti sa paril, 'Malumpag kini;
mobundak ang kusog nga ulan, ug magpadala ako ug ulan nga ice, ug
usa ka unos aron nga malumpag kini. 12 Tan-awa, malumpag ang paril.
Wala ba kamo sultihi sa uban, “Asa man ang pintal nga inyong gitabon
niini?” 13 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Magpadala ako ug
unos tungod sa akong kapungot, ug magbunok ang ulan tungod sa akong
kaligutgot! Laglagon kini sa hingpit pinaagi sa ulan nga ice tungod sa
akong kapungot. 14 Kay pagalumpagon ko gayod ang paril nga inyong
gitabonan ug pintal, ug pagalumpagon ko kini ngadto sa yuta hangtod nga
makita na ang mga patukoranan niini. Busa malumpag kini, ug madat-
ogan gayod kamo sa taliwala niini. Unya mahibaloan ninyo nga ako si
Yahweh. 15 Kay pagalaglagon ko sa hingpit ang paril ug kadtong nagpaputi
niini tungod sa akong kapungot. Sultihan ko ikaw, “Nahanaw na ang
paril, ni ang mga tawo nga nagpaputi niini— 16 ang mga propeta sa Israel
nga nanagna mahitungod sa Jerusalem ug niadtong adunay mga panan-
awon sa kalinaw alang kaniya. Apan walay kalinaw! —mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.”' 17 Busa ikaw, anak sa tawo, pagpakig-
atubang batok sa mga anak nga babaye sa imong katawhan nga nanagna
gikan sa ilang kaugalingong mga hunahuna, ug pagpanagna batok kanila.
18 Isulti, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Pagkaalaot sa mga babaye
nga nagbuhat ug mga anting-anting diha sa tanang bahin sa ilang kamot
ug nagbuhat ug nagkalainlain nga sukod sa mga belo alang sa ilang
mga ulo, aron gamiton sa pagpanglimbong sa mga tawo. Limbongan
mo ba ang akong katawhan apan luwason ang inyong mga kaugalingong
kinabuhi? 19 Gipasipad-an mo ako diha sa akong katawhan alang sa pipila
ka kumkom nga sebada ug mga tinipik sa tinapay, aron sa pagpatay sa mga
tawo nga dili angay mamatay, ug pagbuhi niadtong dili na unta angay
mabuhi, tungod sa inyong mga bakak ngadto sa akong katawhan nga
nakadungog kaninyo. 20 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Supak
ako niadtong mga anting-anting nga inyong gigamit aron sa paglit-ag sa
kinabuhi sa mga tawo nga daw mga langgam lamang sila. Tinuod gayod,
pagakuhaon ko kana gikan sa inyong mga bukton; ug kadtong mga tawo
nga inyong gilit-ag sama sa mga langgam—pagabuhian ko sila. 21 Gision
ko ang inyong mga belo ug luwason ko ang akong katawhan gikan sa
inyong kamot, aron nga makalingkawas na sila sa inyong mga kamot.
Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. 22 Tungod kay gipaluya ninyo ang
kasingkasing sa mga tawong matarong pinaagi sa mga bakak, bisan tuod
ug wala nako tinguhaa ang iyang pagkaluya, ug tungod kay gidasig hinuon
ninyo ang binuhatan sa usa ka tawong daotan aron nga dili siya magbag-o
aron nga maluwas ang iyang kinabuhi— 23 busa dili na kamo makabuhat
ug dili tinuod nga mga panan-awon o makapadayon sa paghimo ug mga

pagpanagna, tungod kay luwason ko ang akong katawhan gikan sa inyong kamot. Mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh.”'

14

1 Mianhi kanako ang pipila ka mga kadagkoan sa Israel ug milingkod
sa akong atubangan. 2 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga
nag-ingon, 3 “Anak sa tawo, nahigugma kining mga tawhana sa ilang mga
diosdios ug nagbutang ug babag nga kapandolan diha sa ilang atubangan.
Angay ko bang tubagon ang ilang mga pangutana nganhi kanako? 4 Busa
ipahibalo ug isulti kini kanila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Ang
matag tawo sa panimalay sa Israel nga naghigugma sa iyang mga diosdios
ug nagbutang sa sala ingon nga babag nga iyang kapandolan diha sa iyang
atubangan ug unya moadto sa propeta—ako, si Yahweh, ang motubag
kaniya sumala sa kadaghan sa iyang mga diosdios. 5 Buhaton ko kini
aron mahibalik ko ang panimalay sa Israel sa ilang mga kasingkasing nga
gipahilayo gikan kanako pinaagi sa ilang mga diosdios.' 6 Busa sultihi ang
panimalay sa Israel, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: “Paghinulsol ug
biyai ang inyong mga diosdios! Talikdi ang tanan ninyong daotan nga
mga binuhatan. 7 Tungod kay ang matag-usa nga gikan sa panimalay sa
Israel ug ang matag langyaw nga nagpuyo sa Israel nga mibiya kanako, nga
naghigugma sa iyang mga diosdios ug nagbutang sa sala ingon nga babag
nga iyang kapandolan diha sa iyang atubangan ug unya miadto sa propeta
aron sa pagpangita kanako—Ako, si Yahweh, ang motubag kaniya. 8 Busa
moatubang ako batok nianang tawhana ug himoon ko siya nga timaan
ug pasidaan, tungod kay papahawaon ko siya diha sa taliwala sa akong
katawhan, ug mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. 9 Kung malimbongan
ang propeta ug mosulti ug usa ka mensahe, nan, ako, si Yahweh, mao
ang maglimbong sa maong propeta; Ituy-od ko ang akong kamot batok
kaniya ug laglagon siya sa taliwala sa akong katawhan nga mga Israelita.
10 Magpas-an sila sa ilang kaugalingong kasal-anan; ang sala sa propeta
sama lamang sa sala sa tawo nga nagpakisayod gikan kaniya. 11 Tungod
niini, dili na mahisalaag gikan sa pagsunod kanako ang panimalay sa
Israel ni hugawan ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa tanan nilang mga
kalapasan. Mahimo silang akong katawhan ug ako ang mahimo nilang
Dios—Mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'" 12 Unya miabot ang
pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, 13 “Anak sa tawo, kung makasala
batok kanako ang yuta pinaagi sa pagbuhat ug busa ituy-od ko ang akong
kamot batok niini ug putlon ang sungkod sa tinapay, ug pagadad-an ko
kini ug kagutom ug mangamatay ang tawo ug mananap nga gikan sa yuta;
14 unya bisan kining tulo ka kalalakin-an—si Noa, Daniel, ug si Job—anaa
sa taliwala niini nga yuta, maluwas lamang nila ang ilang mga kinabuhi
pinaagi sa ilang pagkamatarong—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo. 15 Kung magpadala ako ug bangis nga mga mananap sa yuta
ug himoon kining dili mabungahon aron mahimong biniyaan nga yuta
diin wala nay tawo nga makaagi tungod sa mabangis nga mga mananap,
16 unya bisan pa kung anaa kining tulo ka kalalakin-an sa maong dapit—
ingon nga ako buhi, gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—dili gayod nila
maluwas bisan ang ilang mga anak nga lalaki o mga babaye; ang ilang
kaugalingong kinabuhi lamang ang maluwas, apan mahimong biniyaan
ang yuta. 17 O kung magdala ako ug espada batok nianang yutaa ug
moingon “Espada, adto sa maong yuta ug patya ang tawo ug mananap nga
anaa niini,' 18 unya bisan pa ug anaa kining tulo ka kalalakin-an taliwala sa

maong dapit—ingon nga ako buhi, gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—dili
gayod nila maluwas bisan ang ilang kaugalingong anak nga mga lalaki
o mga babaye; ang ilang kaugalingong kinabuhi lamang ang maluwas.
19 O kung magpadala ako ug hampak batok niini nga yuta ug ibubo ko ang
akong kapungot batok niini pinaagi sa pagpaagas ug dugo, aron pamatyon
ang mga tawo ug ang mga mananap, 20 unya bisan ug anaa sa maong
yuta si Noa, Daniel, ug Job—ingon nga ako buhi, gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—dili gayod nila maluwas bisan ang kaugalingon nilang mga anak
nga lalaki o babaye, ang ilang kaugalingong kinabuhi lamang ang maluwas
pinaagi sa ilang pagkamatarong. 21 Tungod kay miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Sa walay pagduhaduha buhaton ko gayod ang hilabihang
kadaot pinaagi sa pagpadala sa akong upat ka mga silot—kagutom, espada,
ihalas nga mga mananap, ug hampak—batok sa Jerusalem aron pamatyon
ang mga tawo ug mga mabangis nga mga mananap nga anaa sa maong
yuta. 22 Apan, tan-awa! adunay nasalin nga nahibilin diha sa yuta, mga
nangaluwas nga moanha uban ang mga anak nga lalaki ug babaye. Tan-
awa! moanha sila diha kaninyo, ug makita ninyo ang ilang mga pamaagi
ug mga binuhatan ug mahupay kamo mahitungod sa silot nga gipadala
ko ngadto sa Jerusalem, ug mahitungod sa tanan pang mga butang nga
akong gipadala batok sa yuta. 23 Pagahupayon kamo sa mga nangaluwas
sa dihang makita ninyo ang ilang mga pamaagi ug mga binuhatan, busa
mahibaloan ninyo kining tanan nga mga butang nga akong gibuhat batok
kaniya, nga wala ko kini gibuhat nga walay kapuslanan! —mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo."

15

1 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, 2 “Anak
sa tawo, sa unsa man nga paagi nga mahimong mas maayo ang paras
kaysa bisan unsang kahoy nga adunay mga sanga nga anaa taliwala
sa kalasangan? 3 Makakuha ba ang katawhan ug kahoy nga gikan sa
paras aron makahimo ug bisan unsang butang? O makahimo ba sila ug
mga ugsok gikan niini aron masab-itan ug bisan unsang butang? 4 Tan-
awa! Kung ilabay kini ngadto sa kalayo ingon nga sugnod, ug kung
masunog ang matag tumoy ug tunga niini, may kapuslanan pa ba kini
alang sa bisan unsang butang? 5 Tan-awa! Sa dihang tibuok pa kini,
dili kini makabuhat ug bisan unsang butang; sigurado gayod nga, sa
dihang nasunog na kini, nan dili gihapon kini makabuhat ug bisan unsang
butang nga mahinungdanon. 6 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Dili sama sa mga kahoy sa mga kalasangan, gihatag ko ang paras ingon
nga pangsugnod sa kalayo; buhaton ko ang samang paagi ngadto sa mga
lumolupyo sa Jerusalem. 7 Tungod kay moatubang ako batok kanila. Bisan
ug migula sila gikan sa kalayo, apan lamuyon gihapon sila sa kalayo; busa
makahibalo kamo nga ako si Yahweh, sa dihang moatubang ako batok
kanila. 8 Unya himoon kung biniyaan ang maong yuta tungod kay nakasala
man sila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo."

16

1 Unya miabot ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, 2 “Anak
sa tawo, ipahibalo sa Jerusalem ang mahitungod sa iyang daotan nga
mga binuhatan, 3 ug ipahayag, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini
ngadto sa Jerusalem: Ang imong sinugdanan ug ang imong pagkahimugso
nahimutang sa yuta sa Canaan; Amorihanon ang imong amahan ug

Hitihanon ang imong inahan. 4 Sa adlaw sa imong pagkahimugso, wala
giputol sa imong inahan ang imong pusod, ni gihugasan ka niya ug
tubig o gihaplasan ka ug asin, o gibalot ka sa panapton. 5 Wala gayoy
nagpakita ug kaluoy aron buhaton ang bisan unsa niining mga butanga
alang kanimo, aron maluoy diha kanimo. Sa adlaw nga ikaw nahimugso,
diin gidumtam ang imong kinabuhi, gilabay ka ngadto sa hawan nga
kaumahan. 6 Apan miagi ako diha kanimo, ug nakita ko nga nagalunang
ka sa imong kaugalingong dugo; busa miingon ako kanimo diha sa imong
dugo, “Mabuhi ka! Miingon ako kanimo diha sa imong dugo, “Mabuhi ka!"
7 Gipatubo ko ikaw nga sama sa tanom diha sa kaumahan. Midaghan ka
ug midako, ug nahimo ka nga alahas sa mga alahas. Naumol ang imong
mga dughan, ug mibaga ang imong mga buhok, bisan pa ug hubo ka.
8 Miagi ako kanimo pag-usab ug nakita ko ikaw. Tan-awa! miabot na
ang panahon sa gugma diha kanimo, busa gibukhad ko ang akong kupo
diha kanimo ug gitabonan ang imong pagkahubo. Ug nanumpa ako diha
kanimo ug gidala ikaw ngadto sa kasabotan—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo—ug ikaw nahimong akoa. 9 Busa gihugasan ko ikaw ug
tubig ug gitanggal ang dugo diha kanimo, ug gidihogan ko ikaw ug lana.
10 Gibistihan ko ikaw ug ginansilyo nga mga bisti ug gisuotan ug sandalyas
nga hinimo gikan sa panit sa mananap. Gibalot ko ikaw sa labing maayo
nga lino ug gitabonan ug seda. 11 Human gidayandayan ko ikaw ug mga
alahas, gibutangan ug mga pulseras ang imong kamot, ug gikwentasan
ang imong liog. 12 Gibutangan ko ug singsing ang imong ilong ug ariyos
sa imong mga dalunggan, ug matahom nga korona sa imong ulo. 13 Busa
gidayandayanan ka ug bulawan ug plata, ug gibistihan ikaw ug labing
maayo nga lino, seda, ug ginansilyo nga mga bisti; nagkaon ikaw ug labing
maayo nga harina, dugos, ug lana, ug hilabihan ang imong kaanyag, ug
nahimo kang rayna. 14 Miabot ang imong kabantog ngadto sa kanasoran
tungod sa imong kaanyag, tungod kay haom kini sa kahalangdon nga
gihatag ko kanimo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 15 Apan
misalig ka sa imong kaanyag, ug nagpakasama ka sa babayeng nagabaligya
ug dungog tungod sa imong kabantog; gibubo nimo ang imong malaw-ay
nga binuhatan sa matag tawo nga moagi, aron nga maangkon niya ang
imong katahom. 16 Ug gihukas nimo ang imong mga bisti ug naghimo ikaw
uban kanila ug taas nga mga dapit nga gidayandayanan ug nagkalainlain
nga kolor, ug didto nagpakasama ka sa babayeng nagabaligya ug dungog.
Dili unta kini angay nga mahitabo. Ni maanaa kini nga butang. 17 Gikuha
nimo ang labing maayo nga mga alahas nga bulawan ug plata nga gihatag
ko kanimo, ug naghimo ka alang sa imong kaugalingon ug hulagway sa
mga lalaki, ug gibuhat nimo ang ginabuhat sa babayeng nagabaligya ug
dungog. 18 Gikuha nimo ang imong mga ginansilyo nga mga bisti ug
gisul-ob kanila, ug gibutang nimo sa ilang atubangan ang akong mga
lana ug mga pahumot. 19 Giandam nimo sa ilang atubangan ang tinapay
nga gihatag ko kanimo—nga hinimo sa labing maayo nga harina, lana,
ug dugos—aron makahatag ug kahumot, kay mao kini ang nahitabo—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 20 Unya gikuha nimo
ang imong mga anak nga lalaki ug babaye nga imong gihimugso alang
kanako ug gihalad mo sila ngadto sa mga larawan aron lamoyon ingon
nga pagkaon. Gamay lamang ba nga butang ang imong malaw-ay nga mga
binuhatan? 21 Gipamatay nimo ang akong mga anak ug gisunog sila ngadto
sa kalayo. 22 Sa tanan nimong daotan ug malaw-ay nga mga binuhatan
wala ka naghunahuna sa mga adlaw sa imong pagkabatan-on, sa dihang

hubo ka pa ug naglunang sa imong dugo. 23 Alaot! Alaot ka! —mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—busa, dugang niining tanan
nga kadaotan, 24 nagtukod ka ug mga simbahan alang sa mga diosdios
sa matag plasa. 25 Gitukod mo ang imong taas nga dapit diha sa matag
kanto sa kadalanan ug gihugawan nimo ang imong kaanyag, tungod kay
gitanyag mo ang imong lawas sa matag tawo nga molabay ug nagbuhat ka
ug daghang malaw-ay nga binuhatan. 26 Nagpakasama ka sa babayeng
nagabaligya ug dungog uban sa mga Ehiptohanon, ang maulagon mo
nga mga silingan, ug nagbuhat pa ikaw ug daghang malaw-ay nga
binuhatan, nga nakapasuko kanako. 27 Tan-awa! hampakon ko ikaw
pinaagi sa akong kamot ug kuhaan ka ug pagkaon. Itugyan ko ang imong
kinabuhi ngadto sa imong mga kaaway, ang mga anak nga babaye sa
mga Filistihanon, nga nangaulaw sa imong malaw-ay nga mga binuhatan.
28 Nagpakahisama ka sa babayeng nagabaligya ug dungog ngadto sa mga
taga-Asiria tungod kay dili ka matagbaw. Nagpakahisama ka sa babayeng
nagabaligya ug dungog ug sa gihapon wala gayod matagbaw. 29 Nagbuhat
ka ug daghang malaw-ay nga binuhatan sa yuta sa mga tigpatigayon sa
Caldea, ug bisan pa niini wala gihapon ka matagbaw. 30 Pagkahuyang
sa imong kasingkasing—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—
nga gibuhat mo kining tanan nga mga butang, mga binuhatan sa mga
walay ulaw nga babayeng nagabaligya ug dungog? 31 Nagtukod ka sa
imong taas nga mga dapit sa matag kanto sa kadalanan ug naghimo
ka ug simbahan sa imong mga diosdios sa matag plasa. Apan dili ka
sama sa mga babayeng nagabaligya ug dungog tungod kay midumili ka
man sa pagdawat ug bayad. 32 Ikaw babayeng mananapaw, nagdawat
ka ug mga dumoduong puli sa imong bana. 33 Nagahatag ug bayad
ang katawhan sa matag babaye nga nagabaligya ug dungog, apan ikaw
ang nagahatag ug mga bayad sa imong tanan nga mga hinigugma ug
nagasuhol kanila aron moadto kanimo ug magbuhat ug malaw-ay nga
butang. 34 Busa adunay kalainan tali kanimo ug niadtong ubang mga
babaye, sanglit wala may moadto kanimo aron maghangyo kanimo nga
makigdulog kanila. Hinuon, gibayran mo sila. Walay nagbayad diha
kanimo. 35 Busa, ikaw babayeng nagabaligya ug dungog, paminaw sa
pulong ni Yahweh. 36 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tungod kay
gibubo mo man ang imong kaulag ug gipakita ang imong mga tinagoang
bahin pinaagi sa imong pagbuhat ug malaw-ay nga mga butang uban sa
imong mga hinigugma uban sa imong dulumtanan nga mga diosdios, ug
tungod sa dugo sa imong mga anak nga imong gihatag sa imong mga
diosdios, 37 busa, tan-awa! Tigomon ko ang imong mga hinigugma nga
imong nakaila, tanan nga imong gihigugma ug gikasilagan, ug tigomon
ko sila batok kanimo sa matag kiliran. Ipakita ko kanila ang imong mga
tinagoang bahin aron makita nila ang imong pagkahubo. 38 Tungod kay
silotan ko ikaw sa imong pagpanapaw ug pagpaagas sa dugo, ug dad-
on ko diha kanimo ang giula nga dugo sa akong hilabihang kapungot ug
kalagot. 39 Itugyan ko ikaw ngadto sa ilang mga kamot aron nga tumpagon
nila ang simbahan alang sa imong mga diosdios, ug gun-obon ang imong
taas nga mga dapit ug huboan ka nila sa imong mga bisti ug kuhaon ang
tanan nimong mga alahas. Biyaan ka nila nga hubo. 40 Unya magdala
sila ug pundok sa katawhan batok kanimo ug batoon ug tagudtagoron
ka pinaagi sa ilang mga espada. 41 Pagasunogon nila ang imong mga
balay ug magbuhat ug daghang silot diha kanimo sa atubangan sa daghang
mga babaye, tungod kay undangon ko ang imong pagkamalaw-ay, ug dili

na nimo pagabayran ang imong mga hinigugma. 42 Unya mahupay ang
akong kapungot batok kanimo; mawala ang akong kasuko diha kanimo,
tungod kay matagbaw na ako, ug dili na gayod ako masuko. 43 Tungod
kay wala nimo gihinumdoman ang mga adlaw sa imong pagkabatan-on
ug nakahimo kanako nga magpangurog sa kasuko tungod niining tanan
nga mga butang, busa, tan-awa! Ibalik ko kanimo ang silot tungod sa
imong mga gibuhat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. Wala
ba nimo gidugang ang pagbuhat ug malaw-ay nga mga butang diha sa
tanan nimong dulumtanan nga mga binuhatan? 44 Tan-awa! Nagaingon
ang matag usa nga nagsulti ug mga panultihon mahitungod kanimo nga,
“Kung unsa ang inahan, mao usab ang iyang anak nga babaye." 45 Anak ka
nga babaye sa imong inahan, nga gidumtan ang iyang bana ug mga anak,
ug igsoon ka nga babaye sa imong mga igsoon nga babaye nga gidumtan
ang ilang mga bana ug mga kaanakan. Hitihanon ang imong inahan, ug
Amorihanon ang imong amahan. 46 Ang Samaria ang imong magulang nga
babaye ug ang iyang mga anak nga babaye mao ang namuyo sa amihanang
bahin, samtang ang imong manghod nga babaye ug ang iyang mga anak
nga babaye mao ang namuyo sa habagatang bahin, nga mao ang, Sodoma.
47 Wala lamang ikaw naglakaw nga sama sa ilang pamaagi ug nagasunod
sa ilang mga pamatasan ug naandan, apan mas labaw pa kanila ang tanan
nimong binuhatan. 48 Ingon nga ako buhi—mao kini ang gipahayag ni
Yahweh nga Ginoo—ang imong igsoon nga babaye nga mao ang Sodoma
ug ang iyang mga anak nga babaye, wala makahimo ug kadaotan nga
mas labaw pa sa daotan nga imong nahimo ug sa imong mga anak nga
babaye. 49 Tan-awa! Mao kini ang sala sa Sodoma nga imong igsoon
nga babaye: mapahitas-on siya, walay kabalaka ug walay pagpakabana
sa bisan unsang butang. Wala niya gipalig-on ang iyang mga kamot alang
sa mga tawong kabos ug nagkinahanglan. 50 Mapahitas-on ug nagbuhat
siya ug daotang mga binuhatan sa akong atubangan, busa gilaglag ko sila
sumala sa imong nakita. 51 Wala gayod nakahimo ang Samaria bisan
katunga sa imong mga sala; hinuon, nagbuhat ka ug daghang malaw-
ay nga mga butang nga labaw pa sa ilang gibuhat, ug gipakita mo nga
mas matarong pa ang imong mga igsoong babaye tungod sa tanang mga
malaw-ay nga butang nga imong gibuhat! 52 Ilabina ikaw, ipakita ang
imong kaugalingong kaulawan; niini nga paagi gipakita nimo nga mas
matarong pa ang imong mga igsoon nga babaye kaysa kanimo, tungod sa
mga sala nga imong nabuhat niadtong tanang malaw-ay nga mga pamaagi.
Karon labi pang matarong ang imong igsoon nga babaye kaysa kanimo.
Ilabina na ikaw usab, ipakita ang imong kaugalingong kaulawan, tungod
kay niini nga paagi gipakita nimo nga mas matarong pa ang imong mga
igsoon nga babaye kaysa kanimo. 53 Tungod kay ibalik ko kanila ang
ilang mga kadagaya—ang kadagaya sa Sodoma ug sa iyang mga anak nga
babaye, ug ang kadagaya sa Samaria ug sa iyang mga anak nga babaye;
apan mahilakip kanila ang imong mga kadagaya. 54 Tungod niining mga
butanga ipakita ninyo ang inyong mga kaulawan; tamayon kamo tungod
sa tanang butang nga inyong nabuhat, ug niini nga paagi mahimo kamong
tighupay kanila. 55 Busa mahibalik sa ilang karaan nga kahimtang ang
Sodoma nga imong igsoon nga babaye ug ang iyang mga anak nga babaye,
ug mahibalik usab sa iyang karaan nga kahimtang ang Samaria ug ang
iyang mga anak nga babaye. Unya mahibalik ka usab ug ang imong mga
anak nga babaye sa imong karaan nga kahimtang. 56 Wala gayod nimo
nahisgotan ang Sodoma nga imong igsoon nga babaye sa mga adlaw diin
ikaw garboso, 57 sa wala pa mapadayag ang imong pagkadaotan. Apan

karon, nahimo kang talamayon sa mga anak nga babaye sa Edom ug
sa tanang mga anak nga babaye sa Filistihanon nga nagpalibot kaniya.
Biaybiayon ka sa tanang tawo. 58 Magpakita ka sa imong kaulaw ug
malaw-ay nga mga binuhatan! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh!
59 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Buhaton ko ang angay kanimo, ikaw
nga nagsalikway sa imong panumpa pinaagi sa pagsupak sa kasabotan.
60 Apan hinumdoman ko ang kasabotan nga gihimo ko tali kanimo sa
mga adlaw sa imong pagkabatan-on, ug magbuhat ako ug kasabotan
uban kanimo hangtod sa kahangtoran. 61 Unya mahinumdoman nimo
ang imong mga binuhatan ug maulaw ka sa dihang dawaton nimo ang
imong mga magulang ug mga manghod nga babaye. Ihatag ko sila kanimo
ingon nga mga anak nga babaye, apan dili tungod sa imong kasabotan.
62 Magbuhat ako ug kasabotan tali kanimo, ug makahibalo ka nga ako
si Yahweh. 63 Tungod niining mga butanga, mahinumdoman nimo ang
tanan ug maulaw ka, busa dili na nimo ibuka ang imong mga baba aron
nga mosulti tungod sa imong kaulaw, sa dihang gipasaylo ko ikaw sa tanan
mong nabuhat—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.""

17

1 Miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-ingon, 2 "Anak
sa tawo, paghatag ug usa ka tigmo ug pagsulti ug usa ka sambingay
ngadto sa panimalay sa Israel. 3 Isulti nga, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Miadto sa Lebanon ang dakong agila nga adunay dagko ug taas
nga mga pako, napuno sa mga balahibo nga nagkalainlain ug kolor ug
mitugpa sa tumoy sa kahoy nga sidro. 4 Gibali niini ang tumoy sa mga
sanga ug gidala kini ngadto sa yuta sa Canaan; gitanom niya kini ngadto
sa siyudad sa mga tigpatigayon. 5 Mikuha usab siya ug pipila ka mga
binhi sa maong yuta ug gitanom kini sa tabunok nga yuta. Gitanom
niya kini daplin sa suba nga sama sa usa ka bagon. 6 Unya miturok
kini ug nahimong nagakatay nga paras diha sa yuta. Mipaingon kaniya
ang mga sanga niini, ug migamot kini. Busa nahimo kining paras ug
misangasanga ug nanalingsing. 7 Apan adunay laing dakong agila nga
adunay dagko nga mga pako ug daghang balahibo. Tan-awa! Mikatay ang
gamot niini nga paras paingon sa agila, ug mikatay ang mga sanga niini
paingon sa agila gikan sa dapit diin kini gitanom aron nga matubigan kini.
8 Natanom kini sa maayong yuta daplin sa suba aron nga mohatag kini
ug daghang sanga ug mohatag ug bunga, aron nga mahimong maanindot
nga paras.' 9 Isulti ngadto sa katawhan, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Molabong ba kini? Dili ba kini ibton ug pupoon ang bunga niini
aron nga mangalaya kini, ug mangalaya ba ang tanang udlot sa tanom?
Dili na kinahanglan ug kusgan nga bukton o daghang mga tawo aron sa
pag-ibot sa mga gamot niini. 10 Busa tan-awa! Human kini matanom,
motubo ba kini? Dili ba kini malaya sa dihang huypon sa hangin nga
gikan sa sidlakan? Hingpit gayod kini nga malaya diha sa gitamnan
niini."' 11 Unya miabot ang pulong ni Yahweh nganhi kanako nga nag-
ingon, 12 "Pagpakigsulti ngadto sa masinupakon nga panimalay, 'Wala
ba kamo masayod kung unsa ang buot ipasabot niining mga butanga?
Tan-awa! Miabot ang hari sa Babilonia ngadto sa Jerusalem ug gikuha
ang iyang hari ug ang iyang mga prinsipe ug gidala sila ngadto kaniya
didto sa Babilonia. 13 Unya nagkuha siya ug usa ka harianon nga kaliwat,
naghimo ug kasabotan tali kaniya, ug gipapanumpa siya. Gikuha niya
ang gamhanan nga mga tawo sa yuta, 14 aron nga mahimong huyang ang

gingharian ug dili na makabarog. Maluwas ang yuta pinaagi sa pagtuman
sa iyang kasabotan. 15 Apan misupak batok kaniya ang hari sa Jerusalem
pinaagi sa pagpadala sa iyang mga tigpamaba ngadto sa Ehipto aron sa
pagkuha ug mga kabayo ug kasundalohan. Molampos ba siya? Makaikyas
ba ang tawo nga nagbuhat niining mga butanga? Kung supakon niya ang
kasabotan, makaikyas ba siya? 16 Ingon nga ako buhi! —mao kini ang
gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—mamatay gayod siya didto sa yuta sa
hari nga maoy naghimo kaniya nga hari, kansang hari nga misalikway
sa iyang gipanumpa, ug misupak sa kasabotan. Mamatay siya taliwala
sa Babilonia. 17 Dili manalipod kaniya sa gubat ang Faraon kauban sa
iyang kusgan nga kasundalohan ug sa dakong pundok sa kalalakin-an, sa
dihang magtukod ug salipdanan ug katkatanan ang mga kasundalohan sa
Babilonia aron sa paglaglag ug daghang kinabuhi. 18 Kay gisalikway sa
hari ang iyang gipanumpa pinaagi sa pagsupak sa kasabotan. Tan-awa,
gituy-od niya ang iyang kamot aron sa pagsaad apan gibuhat gihapon
niya kining mga butanga. Dili gayod siya makaikyas. 19 Busa miingon
si Yahweh nga Ginoo niini: Ingon nga ako buhi, dili ba gisalikway man
niya ang akong gipanumpa ug gisupak niya ang akong kasabotan? Busa
silotan ko gayod siya! 20 Ibukhad ko ang akong pukot ngadto kaniya, ug
mabitik siya sa akong pukot. Unya dad-on ko siya ngadto sa Babilonia ug
pagahukman ko siya didto tungod sa iyang pagluib nga iyang nabuhat sa
dihang gibudhian niya ako! 21 Mangahagba pinaagi sa espada ang tanan
niyang mga kasundalohan nga buot moikyas, ug magkatibulaag sa matag
dapit ang mga nahibilin. Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh;
gipahayag ko nga mahitabo gayod kini.” 22 Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini, 'Busa pagakuhaon ko ang labing taas nga bahin sa kahoy nga sidro,
ug itanom ko ang salingsing niini. Putolputolon ko kini, ug itanom ko
kini ngadto sa taas nga kabukiran. 23 Itanom ko kini sa mga kabukiran
sa Israel aron nga mosangasanga kini ug mamunga, ug mahimo kining
maanindot nga kahoy nga sidro aron nga mopuyo ilalom niini ang mga
langgam. Mosalag sila sa landong sa mga sanga niini. 24 Unya mahibaloan
sa tanang kahoy sa uma nga ako si Yahweh. Pamutlon ko ang taas nga mga
kahoy ug patuboon ko ang mubo nga mga kahoy. Palayaon ko ang labong
nga kahoy ug buhion ko ang laya nga kahoy. Ako si Yahweh, gipahayag ko
nga mahitabo gayod kini; ug gibuhat ko kini.”'

18

1 Miabot ang pulong ni Yahweh kanako pag-usab, nga nag-ingon, 2 “Unsa
man ang buot mong ipasabot, ikaw nga migamit niini nga panultihon
mahitungod sa yuta sa Israel ug miingon, 'Nikaon ang mga amahan ug
aslom nga mga ubas, ug ang gingilohan ug mga ngipon mao ang mga
bata'? 3 Ingon nga ako buhi, mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—wala na gayoy higayon alang kaninyo sa paggamit niini nga mga
panultihon diha sa Israel. 4 Tan-awa! Akoa ang matag kinabuhi—ang
kinabuhi sa amahan ingon man usab ang kinabuhi sa anak nga lalaki, akoa
sila! Ang kalag nga nakasala mao ang mamatay! 5 Unsa man ang ikasulti
mahitungod sa tawong matarong ug nagpahamtang sa pagkamakiangayon
ug pagkamatarong— 6 kung dili siya mokaon ibabaw sa mga kabukiran
o iyahat ang iyang mga mata ngadto sa mga diosdios sa panimalay sa
Israel, ug kung wala niya gihugawan ang asawa sa iyang silingan, ni
agdahon ang babaye panahon sa iyang regla, matarong ba siya nga tawo?
7 Unsa man ang ikaingon mahitungod sa tawong wala midaugdaog ni

bisan kinsa, ug ginabalik niya ngadto sa nakautang ang garantiya alang
sa utang, ug wala siya nangawat apan gihatag niya ang iyang pagkaon
ngadto sa mga gigutom ug gibistihan niya ang hubo, matarong ba siya nga
tawo? 8 Unsa man ang ikaingon mahitungod sa tawo nga wala magpatubo
sa hilabihan alang sa kwarta nga iyang gipautang, ug wala kaayo siya
magpaginansiya sa iyang gibaligya? Gikaingon na nga ginapahamtang
niya ang iyang pagkamakiangayon ug nagmatinud-anon siya taliwala sa
katawhan. 9 Kung kanang tawhana naglakaw sa akong mga balaod ug
nagtuman nga matinud-anon sa akong mga kasugoan, nan mao kini ang
saad alang niining tawong matarong: Mabuhi gayod siya! —mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 10 Apan kung aduna siyay anak nga
lalaki nga bangis nga nagpaagas ug dugo ug nagbuhat niining daghang
mga butang nga nalista dinhi, 11 bisan pa ug wala nagbuhat ang iyang
amahan niining mga butanga, apan mikaon siya didto sa kabukiran ug
gihugawan niya ang asawa sa iyang silingan, unsa man ang ikaingon
mahitungod kaniya? 12 Gidaugdaog niining tawhana ang mga kabos ug
mga nanginahanglan, ug nagapangilog ug nagapangawat siya, ug wala
niya ginabalik ang gisaad nga ihatag, ug giyahat niya ang iyang mga mata
ngadto sa mga diosdios ug nagbuhat ug malaw-ay nga mga binuhatan,
13 ug nagapatubo siya ug taas kaayo sa kwarta nga iyang gipahulam, ug
nagpaginansiya siya ug dako sa iyang ginabaligya, kinahanglan ba nga
mabuhi kanang tawhana? Dili gayod! Mamatay gayod siya ug maanaa
gayod kaniya ang iyang dugo tungod kay gibuhat man niya kining malaw-
ay nga mga butang. 14 Apan tan-awa! Pananglitan adunay usa ka tawo nga
adunay anak nga lalaki, ug nakita sa iyang anak nga lalaki ang tanang
sala nga nabuhat sa iyang amahan, ug bisan tuod nga nakita niya kini,
wala niya buhata kadtong mga butanga. 15 Wala mikaon ang anak nga
lalaki ibabaw sa kabukiran, ug wala niya giyahat ang iyang mga mata
ngadto sa mga diosdios sa panimalay sa Israel, ug wala niya gihugawan
ang asawa sa iyang silingan, unsa man ang ikaingon mahitungod kaniya?
16 Walay bisan usa nga gidaugdaog kanang anak nga lalaki, o mikuha
sa gisaad nga ihatag o nangawat ug mga butang, apan naghatag hinuon
siya ug pagkaon ngadto sa mga gigutom ug gibistihan ang hubo. 17 Wala
magdaugdaog kanang anak nga lalaki ni bisan kinsa o hilabihan nga
nagapatubo o nagpaginansiya ug dako alang sa utang, apan gituman
niya ang akong kasugoan ug naglakaw sumala sa akong mga balaod;
dili mamatay kanang anak nga lalaki alang sa sala sa iyang amahan:
Mabuhi gayod siya! 18 Sanglit gidaugdaog man sa iyang amahan ang ubang
tawo pinaagi sa pagpanguha ug gikawatan ang iyang igsoong lalaki, ug
nagbuhat ug dili maayo taliwala sa iyang katawhan—tan-awa, mamatay
siya tungod sa iyang mga sala. 19 Apan moingon kamo, 'Nganong dili
man silotan ang anak nga lalaki sa sala sa iyang amahan?' Tungod kay
nagmakiangayon man ang anak nga lalaki ug matarong ug nagtuman sa
tanan nakong balaod; gibuhat niya kini. Mabuhi gayod siya! 20 Ang tawo
nga nakasala, siya mao ang mamatay. Dili silotan ang anak nga lalaki
sa sala sa iyang amahan, ug dili silotan ang amahan sa sala sa iyang
anak nga lalaki. Anihon sa tawong matarong ang iyang pagkamatarong,
ug anihon sa tawong daotan ang kaalaotan. 21 Apan kung mobiya ang
tawong daotan gikan sa tanang sala nga iyang nabuhat, ug tumanon ang
tanan nakong mga balaod ug buhaton ang pagkamakiangayon ug ang
pagkamatarong, unya mabuhi gayod siya ug dili mamatay. 22 Dili na
hinumdoman batok kaniya ang tanang sala nga iyang nabuhat. Mabuhi

siya pinaagi sa matarong niyang binuhatan. 23 Magmaya ba gayod ako
diha sa kamatayon sa daotan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo—ug sa dili niya pagbiya gikan sa daotan niyang binuhatan aron
nga mabuhi siya? 24 Apan kung mobiya ang tawong matarong gikan sa
iyang pagkamatarong ug nagbuhat ug mga sala ug nagbuhat ug malaw-ay
sama sa gibuhat sa tawong daotan, unya mabuhi ba siya? Kalimtan na
ang tanang matarong nga iyang gibuhat sa dihang nagbudhi siya kanako
pinaagi sa iyang pagluib. Busa mamatay siya sa mga sala nga iyang
nabuhat. 25 Apan moingon kamo, 'Dili makiangayon ang pamaagi sa
Ginoo!' Paminaw, panimalay sa Israel! Dili ba makiangayon ang akong
mga pamaagi? Dili ba ang inyoha mang pamaagi ang dili makiangayon?
26 Sa dihang mobiya ang tawong matarong gikan sa iyang pagkamatarong,
ug mobuhat ug sala ug mamatay tungod niini, nan mamatay siya sa
sala nga iyang nabuhat. 27 Apan kung mobiya ang tawong daotan gikan
sa iyang pagkadaotan ug nagbuhat nga makiangayon ug matarong, nan
maluwas niya ang iyang kinabuhi. 28 Tungod kay nakita ug mibiya siya
gikan sa tanang sala nga iyang nabuhat. Mabuhi gayod siya, ug dili siya
mamatay. 29 Apan miingon ang panimalay sa Israel, 'Dili makiangayon ang
pamaagi sa Ginoo!' Nganong dili man makiangayon ang akong pamaagi,
panimalay sa Israel? Ang inyohang mga pamaagi ang dili makiangayon.
30 Busa hukman ko ang matag usa diha kaninyo sumala sa iyang mga
pamaagi, panimalay sa Israel! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
Ginoo. Paghinulsol ug pagbiya gikan sa tanan ninyong mga sala aron
nga dili kini mahimong kapandolan sa sala batok kaninyo. 31 Biyai ang
tanang mga sala nga inyong nabuhat; bag-oha ang inyong kasingkasing
ug espiritu. Nganong kinahanglan man kamong mamatay, panimalay sa
Israel? 32 Kay wala ko gikalipay ang kamatayon sa usa ka tawo—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—busa paghinulsol aron nga mabuhi!”

19

1 Karon ikaw, pagdala ug pagbangotan batok sa mga pangulo sa Israel
2 ug ingna, 'Kinsa man ang imong inahan? Usa ka bayeng liyon, nagpuyo
siya kauban ang anak sa liyon; ngadto sa taliwala sa mga batan-ong liyon,
giamuma niya ang iyang mga batang liyon. 3 Siya mismo ang nagpadako
sa usa sa iyang mga batang liyon aron nga mahimong batan-ong liyon,
usa ka liyon nga nakakat-on sa pagkuniskunis sa iyang mga tukbonon, ug
unya gilamoy niya ang mga tawo. 4 Unya nakadungog ang mga nasod
mahitungod kaniya. Nadakpan siya sa ilang lit-ag, ug gidala nila siya
pinaagi sa mga kaw-it ngadto sa yuta sa Ehipto. 5 Unya nakita sa bayeng
liyon nga bisan ug naghulat siya sa iyang pagbalik, nahanaw na ang iyang
paglaom, busa nagkuha siya ug lain niyang anak nga batang liyon ug
gipadako kini aron mahimong usa ka batan-ong liyon. 6 Naglibotlibot
kining batan-ong liyon taliwala sa laing mga liyon. Usa siya ka batan-ong
liyon ug nakakat-on sa pagkuniskunis sa iyang tukbonon; gilamoy niya
ang mga tawo. 7 Gisakmit niya ang ilang mga balo ug giguba ang ilang
mga siyudad. Nahimong biniyaan ang yuta ug ang tanan nga anaa niini
tungod sa lanog sa iyang pagngulob. 8 Apan miadto batok kaniya ang mga
nasod gikan sa nakapalibot nga mga probinsya; gibukhad nila ang ilang
mga pukot nganha kaniya. Nadakpan siya sa ilang lit-ag. 9 Gibutang nila
siya sa hawla pinaagi sa mga kaw-it ug unya gidala nila siya ngadto sa hari
sa Babilonia. Gidala nila siya sa mga salipdanan aron dili na madunggan
ang iyang tingog ngadto sa kabukiran sa Israel. 10 Sama sa paras ang imong

inahan nga gitanom diha sa imong dugo daplin sa tubig, nagmabungahon
kini ug nagsangasanga pag-ayo tungod sa kadagaya sa tubig. 11 Aduna
kiniy lig-on nga mga sanga nga gigamit alang sa mga setro sa tigdumala,
ug milapaw ang gidak-on niini ibabaw sa ubang mga sanga, ug nakita ang
gitas-on niini pinaagi sa kalabong sa mga dahon niini. 12 Apan giibot ang
paras tungod sa kapungot ug gilabay ngadto sa yuta, ug gipalaya sa hangin
nga gikan sa sidlakan ang bunga niini. Nangabali ug nangalaya ang lig-
ong mga sanga niini, ug gilamoy kini sa kalayo. 13 Busa karon gitanom
na kini ngadto sa kamingawan, sa init ug mala nga yuta. 14 Kay migula
ang kalayo gikan sa iyang dagkong mga sanga ug gilamoy ang bunga niini.
Wala nay lig-on nga sanga, wala nay setro nga modumala niini.' Usa kini
ka pagbangotan ug pagaawiton ingon nga pagbangotan.”

20

1 Nahitabo kini sa ikapito nga tuig, sa ikanapulo nga adlaw sa ikalima
nga bulan, nga miabot ang mga kadagkoan sa Israel aron sa pagpakisayod
kang Yahweh ug milingkod sa akong atubangan. 2 Unya miabot ang pulong
ni Yahweh nganhi kanako, nga nag-ingon, 3 “Anak sa tawo, ipahayag
ngadto sa mga kadagkoan sa Israel ug sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Mianhi ba kamo aron sa pagpakisayod kanako? Ingon nga
ako buhi, dili na gayod ninyo ako mapangutana! —mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo.' 4 Hukman mo ba sila? Maghukom ka ba, anak sa
tawo? Pahibaloa sila mahitungod sa daotang mga butang nga gipangbuhat
sa ilang mga amahan. 5 Isulti kini kanila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Sa adlaw nga akong gipili ang Israel ug giisa nako ang akong kamot
aron sa pagpanumpa ngadto sa mga kaliwat sa panimalay ni Jacob, ug
gipaila ang akong kaugalingon ngadto kanila sa yuta sa Ehipto, sa dihang
giisa ko ang akong kamot aron sa pagpanumpa kanila. Miingon ako,
“Ako si Yahweh nga inyong Dios”— 6 nianang adlawa giisa ko ang akong
kamot aron sa pagpanumpa ngadto kanila nga pagawson ko sila gikan
sa yuta sa Ehipto ngadto sa yuta nga gipili ko gayod pag-ayo alang kanila.
Nagadagayday niini ang gatas ug dugos; labing maanindot ug tabunok kini
taliwala sa tanang kayutaan. 7 Miingon ako kanila, “Ipalabay sa matag
tawo ang dulumtanang mga butang ug ang mga diosdios sa Ehipto nga
iyang gisimba. Ayaw hugawi ang inyong kaugalingon; Ako si Yahweh nga
inyong Dios.” 8 Apan misupak sila batok kanako ug dili buot maminaw
kanako. Wala gipanglabay sa matag tawo ang dulumtanang mga butang
ni gisalikway ang mga diosdios sa Ehipto nga iyang gisimba, busa buot ko
gayod nga ibubo ang akong kapungot ngadto kanila aron sa pagtagbaw
sa akong kaligutgot ngadto kanila taliwala sa yuta sa Ehipto. 9 Namuhat
ako alang sa kaayohan sa akong ngalan aron nga dili kini mapasipalahan
diha sa atubangan sa mga nasod diin sila namuyo. Gipaila ko ang akong
kaugalingon ngadto kanila, sa ilang atubangan, pinaagi sa pagpagawas
kanila gikan sa yuta sa Ehipto. 10 Busa gipagawas ko sila sa yuta sa Ehipto
ug gidala sila ngadto sa kamingawan. 11 Unya gihatag ko kanila ang akong
mga balaod ug gipahibalo ko ang akong mga kasugoan ngadto kanila,
nga diin mabuhi ang tawo kung motuman siya niini. 12 Gihatag ko usab
kanila ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay ingon nga timaan tali sa
akong kaugalingon ug kanila, aron mahibaloan nila nga ako si Yahweh
ang naghimo kanila nga balaan. 13 Apan misupak ang panimalay sa Israel
batok kanako didto sa kamingawan. Wala sila naglakaw diha sa akong
mga balaod; hinuon, gisalikway nila ang akong mga kasugoan, nga diin

mabuhi ang tawo kung motuman siya niini. Gipasipad-an nila pag-ayo
ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay, busa miingon ako nga ibubo ko
ngadto kanila ang akong kapungot didto sa kamingawan aron sa pagtapos
kanila. 14 Apan namuhat ako alang sa akong ngalan aron nga dili kini
mapasipalahan diha sa atubangan sa mga nasod, nga nakakita sa akong
pagpagawas kanila gikan sa Ehipto. 15 Busa giisa ko usab ang akong kamot
aron sa pagpanumpa kanila ngadto sa kamingawan nga dili sila dad-on
ngadto sa yuta nga igahatag unta nako kanila, ang yuta nga nagadagayday
ang gatas ug dugos, nga mao ang labing matahom ug tabunok taliwala
sa tanang kayutaan. 16 Gipanumpa ko kini tungod kay gisalikway nila
ang akong mga kasugoan ug wala naglakaw diha sa akong mga balaod,
ug gipasipalahan nila ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay, sanglit
nagsunod man ang ilang mga kasingkasing sa ilang mga diosdios. 17 Apan
gikaluy-an ko sila gikan sa ilang kalaglagan ug wala ko sila patya ngadto
sa kamingawan. 18 Miingon ako sa ilang mga anak nga lalaki ug mga
anak nga babaye ngadto sa kamingawan, "Ayaw paglakaw sumala sa mga
balaod sa inyong mga ginikanan; ayaw sunda ang ilang mga kasugoan o
pasipalahan ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa mga diosdios. 19 Ako
si Yahweh nga inyong Dios, paglakaw diha sa akong mga balaod; tipigi ang
akong mga kasugoan ug tumana kini. 20 Balaana ang akong mga Adlaw
nga Igpapahulay aron nga mahimo kining timaan tali kanako ug kaninyo,
aron nga mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh nga inyong Dios." 21 Apan
misupak batok kanako ang ilang mga anak nga lalaki ug mga babaye.
Wala sila maglakaw diha sa akong mga balaod o gisunod ang akong mga
kasugoan, nga diin mahimong mabuhi ang tawo kung motuman siya
niini. Gipasipalahan nila ang akong Adlaw nga Igpapahulay, busa buot
ko gayod nga ibubo ang akong kapungot ngadto kanila aron sa pagtagbaw
sa akong kaligutgot batok kanila didto sa kamingawan. 22 Apan gipaiway
ko ang akong kamot ug namuhat alang sa akong ngalan, aron nga dili kini
mapasipalahan diha sa atubangan sa mga nasod nga nakakita sa akong
pagpagawas sa mga Israelita. 23 Busa giisa ko usab ang akong kamot ug
nanumpa kanila didto sa kamingawan, nga patibulaagon ko sila taliwala
sa kanasoran ug ipakatag sila taliwala sa kayutaan. 24 Nakahukom ako sa
pagbuhat niini sanglit wala man nila tumana ang akong mga kasugoan,
ug sanglit gisalikway man nila ang akong mga balaod ug gipasipalahan
ang akong mga Adlaw nga Igpapahulay. Nagtinguha sila sa pagsunod sa
mga diosdios sa ilang mga amahan. 25 Unya gihatagan ko usab sila ug
dili maayo nga mga balaod, ug mga kasugoan nga diin dili sila mabuhi.
26 Gihugawan ko sila pinaagi sa ilang mga gasa sa dihang naghimo sila ug
paghalad sa matag kamagulangan sa tagoangkan ug sunogon sila. Gibuhat
ko kini sa paglisang kanila ug aron mahibaloan nila nga ako si Yahweh.'
27 Busa, anak sa tawo, pagpakigsulti sa panimalay sa Israel ug sultihi sila,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Niining paagiha nagpasipala usab ang
inyong mga amahan kanako sa dihang wala sila nagmatinud-anon kanako.
28 Sa dihang gidala ko sila ngadto sa yuta nga akong gipanumpa nga
ihatag kanila, ug unya inig kakita nila ug bisan unsa nga taas nga bungtod
ug labong nga kahoy, naghalad sila sa ilang mga halad, gihagit nila ako
pinaagi sa ilang mga halad, ug nagsunog usab sila didto ug humot nga
insenso ug gibubo ang ilang mga halad nga ilimnon. 29 Unya miingon ako
kanila, "Unsa man kining taas nga dapit diin nagdala kamo ug mga halad
didto?" Busa ginganlan kini ug ngalan nga Bama hangtod niining adlawa.'
30 Busa sultihi ang panimalay sa Israel, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:

Nganong gihugawan man ninyo ang inyong mga kaugalingon pinaagi sa
mga pamaagi sa inyong mga amahan? Busa nganong nagpakasama man
kamo sa mga babaye nga nagbaligya ug dungog, nga nagapangita ug
malaw-ay nga mga butang? 31 Kay sa dihang gihalad ninyo ang inyong
mga gasa ug gisunog ninyo ang inyong mga anak nga lalaki, hangtod
niining adlawa gihugawan ninyo ang inyong mga kaugalingon pinaagi
sa tanan ninyong mga diosdios. Busa nganong tugotan ko man kamo sa
pagpangutana kanako, panimalay sa Israel? Ingon nga ako buhi—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh—dili ko gayod kamo tugotan sa pagpangutana
kanako. 32 Dili gayod mahitabo ang inyong gihunahuna. Moingon kamo,
“Magpakasama kita sa ubang mga nasod, sama sa mga banay didto sa
ubang mga yuta nga nagsimba sa kahoy ug bato.” 33 Ingon nga ako buhi
—mao kini ang gipahayag ni Yahweh—maghari gayod ako diha kaninyo
pinaagi sa gamhanang kamot, sa giisa nga bukton, ug sa igabubo nga
kapungot diha kaninyo. 34 Pagawson ko kamo gikan sa ubang katawhan
ug tigomon ko kamo gikan sa mga nasod diin kamo gipatibulaag. Buhaton
ko kini pinaagi sa gamhanang kamot ug sa gibubo nga kapungot. 35 Unya
dad-on ko kamo ngadto sa kamingawan sa mga katawhan, ug atubangon
ko kamo didto ug pagahukman. 36 Ingon nga gihukman ko ang inyong
mga amahan ngadto sa kamingawan sa yuta sa Ehipto, busa hukman
ko usab kamo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 37 Pasuongon ko
kamo sa ilalom sa akong sungkod, ug patumanon ko kamo sa akong mga
gikinahanglan sa kasabotan. 38 Laglagon ko ang mga masinupakon diha
kaninyo ug kadtong mga nakigbatok kanako. Papahawaon ko sila gikan sa
yuta diin nagpuyo sila ingon nga mga langyaw, apan dili sila makasulod
sa yuta sa Israel. Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. 39 Busa
alang kaninyo, panimalay sa Israel, miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Kinahanglan nga moadto ang matag usa kaninyo sa iyang kaugalingong
mga diosdios. Simbaha sila kung modumili kamo sa pagpaminaw kanako,
apan kinahanglan nga dili na ninyo pasipalahan ang akong balaan nga
ngalan pinaagi sa inyong mga gasa ug sa inyong mga diosdios. 40 Kay sa
akong balaan nga bukid, sa kinatumyan sa bukid sa Israel—mao kini ang
gipahayag ni Yahweh—simbahon ako sa tanang panimalay sa Israel didto
sa yuta. Mahimuot ako sa pagpadala kaninyo ug mga halad didto, ug ang
unang mga abot nga inyong gigahin uban sa inyong mga balaang butang.
41 Dawaton ko kamo sama sa humot nga insenso sa dihang pagawson
ko kamo gikan sa mga katawhan ug tigomon kamo gikan sa mga nasod
diin kamo gipatibulaag. Ipakita ko ang akong kaugalingon ingon nga
balaan taliwala kaninyo aron makita sa mga nasod. 42 Unya, makaila
kamo nga ako si Yahweh sa dihang dad-on ko na kamo sa yuta sa Israel,
ngadto sa yuta diin giisa ko ang akong kamot aron sa pagpanumpa nga
ihatag sa inyong mga amahan. 43 Unya mahinumdoman ninyo didto ang
daotan ninyong mga binuhatan, ug ang tanan ninyong mga binuhatan nga
nakapahugaw kaninyo, ug kasilagan ninyo ang inyong mga kaugalingon
diha sa inyong panan-aw alang sa tanan ninyong daotang mga butang
nga inyong gibuhat. 44 Busa mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh sa
dihang himoon ko kini kaninyo alang sa akong ngalan, dili alang sa inyong
daotang mga pamaagi o sa inyong malaw-ay nga binuhatan, panimalay sa
Israel—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'” 45 Unya miabot
ang pulong ni Yahweh kanako, nga nag-ingon, 46 “Anak sa tawo, atubang
sa habagatang bahin sa kayutaan, ug pagpakigsulti batok sa habagatan;
pagpanagna batok sa kalasangan sa Negev. 47 Isulti ngadto sa kalasangan

sa Negev, 'Mao kini ang gipahayag ni Yahweh—miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa, maghaling ako ug kalayo diha kaninyo. Sunogon niini ang matag lunhaw nga kahoy ug ang matag laya nga kahoy diha kaninyo. Dili mapalong ang nagdilaab nga kalayo; pagasunogon ang tanang tawo nga gikan sa habagatan paingon sa amihanan. 48 Unya makakita ang tanang tawo nga ako si Yahweh sa dihang dagkotan ko ang kalayo, ug dili kini mapalong.'" 49 Unya miingon ako, "Pagkaalaot! Yahweh nga Ginoo, moingon sila kanako, 'Dili ba tigsulti lamang siya ug mga sambingay?"'

21

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 "Anak sa tawo, atubang ngadto sa Jerusalem, ug pagsulti batok sa mga balaang dapit; panagna batok sa yuta sa Israel. 3 Sultihi ang yuta sa Israel, 'Misulti niini si Yahweh: Pamati! Nasuko ako batok kaninyo! Hulboton ko ang akong espada gikan sa sakoban niini ug pangpuohon ang mga matarong ug ang daotang tawo gikan kanimo! 4 Aron nga pangpuohon ko ang mga matarong ug daotan gikan kanimo, mogawas ang akong espada gikan sa sakoban niini batok sa tanang unod gikan sa habagatan padulong sa amihan. 5 Unya masayod ang tanang katawhan nga ako, si Yahweh ang mihulbot sa akong espada gikan sa sakoban. Dili na gayod ako mapugngan pa!' 6 Alang kanimo, anak sa tawo, pag-agulo sama sa pagdaguok sa imong tiyan! Pag-agulo uban ang kapait diha sa ilang atubangan! 7 Unya mahitabo nga mangutana sila kanimo, 'Sa unsa mang rason nga nag-agulo ka? Unya moingon ka, 'Tungod sa moabot nga mga balita, tungod kay ang matag kasingkasing masakitan pag-ayo, ug ang matag kamot magakurog! Ang matag espiritu maluya, ug ang matag tuhod modagayday sama sa tubig. Tan-awa! Moabot na kini ug sama kini niini! Mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo." 8 Unya ang pulong ni Yahweh miabot kanako ug miingon, 9 "Anak sa tawo, panagna ug ingna, 'Nagsulti ang Ginoo sama niini: Ang espada! Ang espada! Pahaiton kini ug pasinawon! 10 Pahaiton kini aron sa pag-andam sa dako nga pagpamatay! Pasinawon kini aron mahisama sa kilat! Kinahanglan ba kitang maglipay tungod sa baton sa akong anak nga lalaki? Nagdumot ang espada sa matag baton! 11 Busa gihatag ang espada aron pasinawon, ug unya kuptan kini sa kamot! Gibaid pag-ayo ang espada ug gipasinaw kini ug ihatag ngadto sa kamot sa mopatay!' 12 Pagpakitabang ug pagbangotan, anak sa tawo! Tungod kay moabot ang espada batok sa akong katawhan! Batok kini sa tanang pangulo sa Israel. Ipanglabay sila batok sa espada uban sa akong katawhan. Busa, hapaka ang inyong batiis! 13 Tungod kay adunay pagsulay, apan unsaon man kung ang baton dili magdugay? mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. 14 Karon, anak sa tawo, panagna ug ipakpak ang imong duha ka kamot, tungod kay ang espada mohasmag sa makatulo ka higayon! Ang espada alang kanila nga pamatyon! Alang kini nga espada sa kadaghanan aron sa pag-ihaw, dunggabon sila bisan asa! 15 Aron malukmay ang ilang mga kasingkasing ug ang kadaghanan mangatumba, gipahimutang ko ang espada batok sa ilang mga ganghaan! Pagkaalaot! Gihimo kini sama sa kilat, gibuhian aron patyon! 16 Ikaw, espada! Hasmag sa tuo! Hasmag sa wala! Lakaw bisan asa ka moatubang. 17 Ipakpak ko usab ang duha ko ka kamot, ug unya dalahon ko ang akong kasuko sa pagpahulay! Ako, si Yahweh, ang nagmolung niini!" 18 Ang pulong ni Yahweh miabot kanako pag-usab, nga nag-ingon, 19 "Karon,

anak sa tawo, paghimo ug duha ka mga dalan alang sa espada sa hari
sa Babilonia nga moabot. Magsugod ang duha ka dalan sa mao ra nga
yuta, ug ang usa ka ilhanan nga poste ang mogiya paingon sa siyudad.
20 Markahi ang usa ka dalan nga alang sa kasundalohan sa Babilonia nga
moadto sa Raba, ang siyudad sa mga Amonihanon. Markahi usab ang laing
dalan aron maoy mogiya sa kasundalohan ngadto sa Juda ug ngadto sa
Jerusalem, ang lig-on nga mga siyudad. 21 Tungod kay mohunong ang hari
sa Babilonia sa nag-abot nga mga dalan, aron magbansay sa pagpanagna.
Uyogon niya ang pipila ka mga pana ug mangutana sa pipila ka mga
diosdios kung asa nga dalan ang ilang agian ug iyang pagasutaon ang atay.
22 Sa iyang tuong kamot mao ang panagna mahitungod sa Jerusalem, aron
ipahimutang ang mga troso nga mobangga batok niini, aron sa pag-abri
sa iyang baba sa pagmando sa pagpamatay, sa pagpatingog sa singgit sa
gubat, sa pagpahimutang sa tawo nga mobangga sa ganghaan, sa paghimo
ug dalan, ug sa pagpatindog ug mga tore. 23 Mahimo kining kawang
nga panan-awon diha sa mga mata sa taga Jerusalem, kadtong naghimo
ug kasabotan tali sa taga-Babilonia! Apan pasanginlan sila sa hari nga
nakalapas sa ilang gipanumpaan aron nga daugdaogon sila! 24 Busa
ang Ginoo nga si Yahweh miingon niini: Tungod kay gipahinumdom
ninyo kanako ang inyong kasal-anan ibutyag ko ang inyong kalapasan!
Makit-an ang inyong sala sa tanan ninyong mga buhat! Tungod niini
pahinumdoman ninyo ang matag-usa nga mabihag kamo pinaagi sa kamot
sa inyong mga kaaway! 25 Ug kamong mga mahugaw ug daotan, nga
magmamando sa Israel, nga ang adlaw sa pagsilot miabot na, ug kadto
nga mga takna natapos na, 26 ang Yahweh nga Ginoo miingon niini
diha kaninyo: Huboa ang purong ug ibutang ang korona! Mabag-o na
tanang mga butang! Igatuboy ang mga mapainubsanon ug ipaubos ang
mapahitas-on! 27 Ang pagkaguba! ang pagkaguba! Gub-on ko gayod kini!
Dili kini mapasig-uli hangtod nga moabot ang gisangonan sa pagbuhat sa
paghukom. 28 Busa ikaw, anak sa tawo, panagna ug ingna, 'Si Yahweh nga
Ginoo miingon niini ngadto sa katawhan sa Amon mahitungod sa ilang
umaabot nga kaulawan: Gihulbot na ang espada! Gipahait na kini alang
sa pagpatay aron sa paglamoy, busa mahisama kini sa kilat! 29 Samtang
makakita ug bakak nga mga panan-awon ang mga propeta alang kaninyo,
samtang naghimo sila sa mga tulumanon aron sa paghimo ug mga bakak
alang kaninyo, motabas kini nga espada sa mga liog sa daotan nga hapit
na pamatyon, ang adlaw sa pagsilot miabot na ug kansang takna alang sa
daotan matapos na. 30 Ibalik ang espada sa inyong sakoban. Sa dapit sa
inyong binuhat, sa yuta nga inyong gigikanan, hukman ko kamo! 31 Ibubo
ko ang akong kasuko nganha kaninyo! Ipasilaob ko ang kalayo sa akong
kasuko batok kaninyo ug ibutang kamo ngadto sa kamot sa bangis nga
tawo, mga hanas nga mga kalalakin-an sa pakiggubat! 32 Mahimo kamong
panghaling sa kalayo! Ang inyong dugo mobanaw diha sa inyong yuta. Dili
kamo mahinumdoman, tungod kay Ako, si Yahweh ang namulong niini!'"

22

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 2 "Busa
karon ikaw, anak sa tawo, mohukom ka ba? Hukman ba nimo ang siyudad
sa dugo? Pahibaloa siya sa tanan niyang dulumtanan. 3 Kinahanglan
mosulti ka, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Mao kini ang siyudad
nga nagbubo sa dugo diha sa iyang taliwala aron nga moabot na ang
iyang takna; ang siyudad nga nagbuhat ug mga diosdios aron hugawan ang

iyang kaugalingon. 4 Sad-an ka gayod tungod sa dugo nga imong gibubo,
ug nahugawan pinaagi sa mga diosdios nga imong gibuhat. Tungod kay
gipadali nimo ang imong mga adlaw ug giduol ang imong kataposang
katuigan. Busa pakaulawan ko ikaw ngadto sa kanasoran ug himoong
kataw-anan sa panan-aw sa matag kayutaan. 5 Magbiaybiay diha kanimo
kadtong anaa sa imong duol ug kadtong layo kanimo, ikaw hugaw nga
siyudad, nga nailhan sa bisan asa nga dapit ingon nga napuno sa kalibog.
6 Tan-awa! Mianha kanimo ang mga magmamando sa Israel, matag-
usa sa ilang kaugalingong gahom aron sa pagbubo sa dugo. 7 Wala nila
gitahod ang mga amahan ug mga inahan diha kanimo, ug nagbuhat sila ug
pagpanglupig ngadto sa mga langyaw diha sa imong taliwala. Gidagmalan
nila ang mga ilo ug mga biyuda diha kanimo. 8 Gitamay nimo ang akong
balaang mga butang ug gipasipad-an ang akong adlaw nga Igpapahulay.
9 Mianha diha kanimo ang mga mabugalbugalon nga kalalakin-an aron sa
pagbubo sa dugo, ug nangaon sila didto sa mga kabukiran. Nagbuhat
sila ug daotan diha sa imong taliwala. 10 Nabutyag diha kanimo ang
pagkahubo sa amahan. Giabusaran nila diha kanimo ang hugaw nga
babaye sa panahon sa iyang pagdugo. 11 Ang kalalakin-an nga nagbuhat
ug mga dulumtanan ngadto sa mga asawa sa ilang mga silingan, ug mga
kalalakin-an nga nagbuhat ug makauulaw nga kahugaw ngadto sa ilang
kaugalingong umagad nga mga babaye; mga kalalakin-an nga nag-abusar
sa ilang kaugalingong igsoong mga babaye—anak nga babaye sa ilang
kaugalingong mga amahan—kining tanan anaa kanimo. 12 Nanguha ug
mga suborno kining mga tawhana diha kanimo aron sa pagbubo ug dugo.
Nagpatubo ka ug nagbaton sa hilabihan nga ginansiya, nagdala ka ug
kadaot sa imong mga silingan pinaagi sa pagpanglupig, ug gikalimtan mo
ako— mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. 13 Tan-awa! Pinaagi
sa akong kamot gihampak ko ang limbongan nga ginansiya nga imong
gibuhat, ug ang pag-ula sa dugo nga anaa sa imong taliwala. 14 Malig-on
ba ang imong kasingkasing, magmakusganon ba ang imong mga kamot
sa mga adlaw nga hukman ko na ikaw? Ako, si Yahweh, ang namulong
niini, ug buhaton ko kini. 15 Busa katagon ko kamo taliwala sa kanasoran
ug tibulaagon sa kayutaan. Niini nga paagi, hinloan ko ang inyong
kahugawan. 16 Busa mahimo kamong hugaw sa panan-aw sa kanasoran.
Unya masayran ninyo nga Ako si Yahweh.”' 17 Miabot na usab kanako ang
pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 18 “Anak sa tawo, nahimong taya alang
kanako ang panimalay sa Israel. Mga salin na lamang silang tanan sa
bronsi ug lata, ug bakal ug tingga diha sa imong taliwala. Mahisama sila
sa taya sa plata diha sa imong hudno. 19 Busa nagsulti niini si Yahweh nga
Ginoo, 'Tungod kay kamong tanan nahimong sama sa taya, busa, tan-awa!
Tapokon ko kamo didto sa sentro sa Jerusalem. 20 Kinahanglan adunay
kalayo nga motayhop batok niini sa nakolekta nga plata ug bronsi, bakal,
tingga ug lata diha sa taliwala sa hudno, ug tunawon ko kamo. Busa
tapukon ko kamo uban sa akong kasuko ug kaligutgot. Ibutang ko kamo
didto ug tayhupon ang kalayo aron nga matunaw kini; busa tapukon ko
kamo sa akong kalagot ug kasuko, ibutang ug ibubo ko kamo didto. 21 Busa
tapukon ko kamo ug tayhupon inubanan sa kalayo sa akong kaligutgot
aron nga ibubo diha sa iyang atubangan. 22 Sama sa natunaw nga plata
diha sa tungatunga sa hudno, matunaw kamo, ug masayran ninyo nga Ako
si Yahweh, ang nagbubo sa akong kaligutgot batok kaninyo!”' 23 Miabot
kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 24 “Anak sa tawo, sultihi
siya, 'Yuta ka nga hugaw. Wala nay ulan sa adlaw sa akong kasuko!

25 Adunay pagpanglupig sa iyang mga propeta taliwala kanila, sama sa
nagngulob nga liyon nga nagkuniskunis sa tukbonon. Nagapamatay sila
ug nagakuha sa bililhong bahandi; ginapadaghan nila ang mga balo diha
kaniya! 26 Nagbuhat ug pagpanglupig sa akong balaod ang iyang mga
pari, ug gipasipad-an nila ang akong balaang mga butang. Wala nila ilha
ang kalahian sa balaang mga butang ug hugaw nga mga butang, ug wala
gitudlo ang kalahian mahitungod sa hugaw ug sa limpyo. Gililong nila ang
ilang mga mata gikan sa akong adlaw nga Igpapahulay aron nga pasipad-
an ako sa ilang taliwala. 27 Sama sa mga lobo diha kaniya ang iyang
mga prinsipe nga nagkuniskunis sa ilang mga tukbonon. Nagbubo sila
ug dugo ug nagguba sa kinabuhi, aron makaginansiya pinaagi sa limbong.
28 Gitabonan sa ilang mga propeta ang ilang mga sala; nakakita sila ug
bakak nga mga panan-awon ug nagtagna sa bakak kanila. Miingon sila
“Nagsulti niini si Yahweh nga Ginoo” bisan ug wala nagsulti si Yahweh
niini. 29 Gidaogdaog ang katawhan sa yuta pinaagi sa pagpangilkil ug
giilogan pinaagi sa pagpanulis, ug gidagmalan nila ang kabos ug ang
nanginahanglan, ug gidaogdaog ang mga langyaw nga walay hustisya.
30 Busa nangita ako ug usa ka tawo gikan kanila nga maoy magtukod sa
pader ug maoy mobarog alang kanako diha sa tinumpag niini alang sa
yuta aron nga dili ko kini gub-on, apan wala akoy nakaplagan. 31 Busa
ibubo ko ang akong kasuko diha kanila. Pagatapuson ko sila pinaagi sa
kalayo sa akong kasuko ug ipapas-an ko kanila ang ilang kaugalingong
binuhatan— mao kini ang gipamulong ni Yahweh.”'

23

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak sa Tawo,
adunay duha ka babaye, nga anak sa usa ka inahan. 3 Namuhat sila ingon
nga mga babayeng nagabaligya ug dungog didto sa Ehipto sa panahon sa
ilang pagkabatan-on. Gikumot ang ilang mga dughan ug gihapuhap ang
ilang mga atngal didto. 4 Ang ilang ngalan mao si Ohola—ang magulang—
ug si Oholiba—ang manghod. Unya naasawa ko sila ug nanganak ug mga
lalaki ug mga babaye. Mao kini ang pasabot sa ilang ngalan: Si Ohola
nagpaila sa Samaria, ug si Oholiba nagpaila sa Jerusalem. 5 Apan namuhat
si Ohola ingon nga babayeng nagabaligya ug dungog bisan sa dihang
asawa ko pa siya; nanguwag siya ngadto sa iyang mga hinigugma, ngadto
sa taga Asiria nga mao ang nagdumala, 6 sa mga gobernador nga nagsul-
ob ug tapol nga bisti, ug ngadto sa iyang mga opisyal, nga mga kusgan
ug ambongan, silang tanan mga mangangabayo. 7 Busa gitugyan niya
ang iyang kaugalingon ngadto kanila ingon nga babayeng nagabaligya
ug dungog, ngadto sa tanang labing maayong kalalakin-an sa taga Asiria,
ug gihugawan niya ang iyang kaugalingon uban sa matag usa nga iyang
gipanguwagan—ug uban sa tanan nilang mga diosdios. 8 Tungod kay
wala niya biyai ang pagbaligya ug dungog didto sa Ehipto, sa dihang
nakigdulog sila kaniya sa dalaga pa siya, sa dihang una nilang gisugdan
ang paghapuhap sa iyang dughan, sa dihang una nilang gibubo ngadto
kaniya ang ilang kaulag. 9 Busa gitugyan ko siya ngadto sa kamot sa
iyang mga hinigugma, ngadto sa taga Asiria nga iyang gipanguwagan.
10 Gihuboan nila siya. Gikuha nila ang iyang mga anak nga lalaki ug
babaye, busa gihukman nila siya, ug gipatay pinaagi sa espada, ug nahimo
siya nga kaulawan alang sa ubang kababayen-an. 11 Nakita kini sa iyang
igsoon nga si Oholiba, apan hilabihan ang iyang kauwagon ug namuhat
siya ingon nga babayeng nagabaligya ug dungog labaw pa sa iyang igsoon.

12 Nanguwag siya ngadto sa mga taga Asiria, sa mga gobernador ug sa
mga opisyal nga nagdumala ug nagsul-ob ug maanindot nga bisti, mga
kalalakin-an nga mangangabayo. Mga kusgan ug ambongan silang tanan.
13 Nakita ko nga gihugawan niya ang iyang kaugalingon. Managsama
lang sila sa iyang igsoon. 14 Gidugangan niya ug mas labaw pa ang
iyang pagbaligya ug dungog. Nakita niya ang kinulit nga hulagway sa
kalalakin-an diha sa mga pader, hulagway sa mga Caldeahanon nga gibulit
sa kolor pula, 15 gibakusan ang ilang mga hawak, uban sa tag-as nga mga
purong diha sa ilang mga ulo. Ang tanan kanila sama sa hulagway sa mga
opisyal sa kasundalohan nga nagkarwahe, susama sa panagway sa mga
lalaking anak sa Babilonia, nga nagpuyo sa yuta sa Caldea. 16 Sa pagkakita
gayod niya kanila, nanguwag siya, busa nagpadala siya ug mga mensahero
alang kanila ngadto sa Caldea. 17 Unya nangadto kaniya ang mga taga
Babilonia ug nakigdulog, ug gihugawan nila siya uban sa ilang kaulag.
Nahimo siya nga hugaw tungod sa iyang gibuhat, busa mibiya siya kanila
sa pagkamalaw-ay. 18 Gipakita niya ang iyang mga buhat sa pagbaligya ug
dungog ug gipakita niya ang hubo niyang lawas, busa gitalikdan siya sa
akong kalag, sama nga gitalikdan sa akong kalag ang iyang igsoon. 19 Unya
naghimo siya ug daghang pang buhat sa pagbaligya ug dungog, ingon nga
gihinumdoman ug gisunod niya ang mga adlaw sa iyang pagkabatan-on,
sa dihang namuhat siya ingon nga babayeng nagabaligya ug dungog didto
sa Ehipto. 20 Nanguwag siya ngadto sa iyang mga hinigugma, kansang
mga kinatawo sama kadagko sa kinatawo sa mga asno, ug kansang mga
tagoangkan sama kadagko sa tagoangkan sa mga kabayo. 21 Mao kini ang
paghimo nimo sa makauulaw nga mga buhat sa imong pagkabatan-on,
sa dihang gihapuhap sa mga Ehiptohanon ang imong atngal ug gikumot
ang imong dughan. 22 Busa, miingon niini si Yahweh nga Ginoo ngadto
kang, Oholiba, 'Tan-awa! Himoon kong makigbatok kanimo ang imong
mga hinigugma. Kadtong imong gitalikdan, pagadad-on ko sila batok
kanimo sa tanang bahin: 23 ang mga taga Babilonia ug ang tanan nga
mga Caldeahanon, Pekod, Shoa, ug Koa, ug ang tanang taga Asiria uban
kanila, kusgan, ambongan nga mga lalaki, mga gobernador ug mga
pangulo sa kasundalohan, silang tanan mga opisyal ug mga kalakin-an
nga dungganon, ug mga mangangabaryo. 24 Mangabot sila batok kanimo
uban sa mga hinagiban, ug uban sa mga karwahe ug mga karomata, ug
uban sa dakong panon sa katawhan. Magbutang sila sa inyong palibot
ug dagkong mga taming, gagmay nga mga taming, ug mga helmet batok
kaninyo. Hatagan ko silag kahigayonan sa pagsilot kaninyo, ug silotan
kamo nila pinaagi sa ilang mga gibuhat. 25 Tungod kay ipahamtang ko
kaninyo ang akong kasuko sa pangabubho, ug silotan kamo nila uban
ang kasuko. Pamutlon nila ang inyong mga ilong ug dalunggan, ug ang
mga makaikyas malaglag pinaagi sa espada. Panguhaon nila ang inyong
mga anak nga lalaki ug babaye, ug ang makaikyas kaninyo pagalamyon
sa kalayo. 26 Huboan ka nila sa imong mga bisti ug panguhaon ang imong
mga alahas. 27 Busa wagtangon ko ang makauulaw nimong binuhatan ug
ang imong mga buhat sa pagbaligya ug dungog gikan sa yuta sa Ehipto.
Dili ka na moyahat sa imong mga mata sa paghandom kanila, ug dili ka
na maghunahuna pa sa Ehipto bisan kanus-a.' 28 Tungod kay mao kini
ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo, 'Tan-awa! Itugyan ko ikaw ngadto sa
kamot sa imong gakasilagan, balik ngadto sa kamot sa usa nga imong
gitalikdan. 29 Silotan ka nila nga masuk-anon gayod; kuhaon nila ang
tanan nimong mga kabtangan ug biyaan ka nga hubo ug walay saput.

Madayag ang hubo nga kaulawan sa imong pagbaligya ug dungog, ang
imong makauulaw nga buhat ug ang imong pagkauwagon. 30 Pagabuhaton
kining mga butanga diha kanimo tungod sa imong pagpamuhat ingon nga
babayeng nagabligya ug dungog, pagpanguwag ngadto sa mga nasod nga
nakapahugaw kanimo uban sa ilang mga diosdios. 31 Naglakaw ka diha
sa dalan sa imong igsoong babaye, busa ibutang ko ang kupa sa pagsilot
diha sa imong kamot.' 32 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Moinom
ka sa lalom ug dako nga kupa sa imong igsoong babaye. Mahimo kang
kataw-anan ug tumong sa pagyagayaga—dako ang sulod niining maong
kupa. 33 Mapuno ka sa pagkahubog ug kasubo, ang kupa sa kalisang ug
pagkagun-ob; ang kupa sa Samaria nga imong igsoong babaye. 34 Imnom
nimo kini ug hutdon; unya buk-on nimo kini ug samaran ang imong
dughan sa mga tipik niini. Tungod kay gipamulong ko na kini—mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.' 35 Busa, miingon niini si Yahweh
nga Ginoo, 'Tungod kay gikalimtan mo ako ug gitalikdan, busa masinati
mo usab ang mga sangpotanan sa imong makauulaw nga binuhatan
ug ang mga buhat sa malaw-ay nga pagpakighilawas."' 36 Miingon si
Yahweh kanako, "Anak sa Tawo, hukman mo ba si Ohola ug si Oholiba?
Busa ipakita kanila ang malaw-ay nilang mga binuhatan, 37 tungod kay
nakahimo sila ug pagpanapaw, ug tungod kay anaay dugo sa ilang mga
kamot. Nakapanapaw sila uban sa ilang mga diosdios, ug gisunog gani
nila sa kalayo bisan ang ilang mga anak nga lalaki, ingon nga pagkaon
alang sa ilang mga diosdios. 38 Unya magpadayon sila sa pagbuhat niini
nganhi kanako: Hugawan nila ang akong sagradong dapit, ug pasipad-an
ang akong mga adlaw nga Igpapahulay sa samang adlaw. 39 Kay sa dihang
gipatay nila ang ilang mga anak alang sa ilang mga diosdios, unya miadto
sila sa akong sagradong dapit sa samang adlaw aron sa pagpasipala niini!
Busa tan-awa! Mao kini ang ilang gibuhat diha taliwala sa akong balay.
40 Gipadala nimo ang kalalakin-an nga naggikan sa layo, nga gipadad-an
sa mga mensahero—karon tan-awa. Mianhi gayod sila, kadtong inyong
gipangandaman pinaagi sa pagkaligo, pagkolor sa inyong mga mata, ug
pagdayandayan sa inyong kaugalingon pinaagi sa alahas. 41 Naglingkod ka
diha sa maanindot nimo nga higdaanan ug diha sa lamesa nga giandam
atubangan niini kung diin imong gibutang ang akong insenso ug ang
akong lana. 42 Busa ang dahunog sa masaba nga katawhan nagpalibot
kaniya; lakip ang tanang matang sa kalalakin-an, bisan ang mga taga
Sebean gidala gikan sa kamingawan, ug gibutangan nilag mga pulseras
ang ilang mga kamot ug maanindot nga mga korona diha sa ilang mga
ulo. 43 Unya miingon ako ngadto kaniya nga nagulang sa pagpanapaw,
'Karon magmakighilawason na gayod sila uban kaniya, ug maingon man
usab siya ngadto kanila.' 44 Nangadto sila kaniya ug nakigdulog ingon
nga ang kalalakin-an mangadto ug makig-uban sa babayeng nagabaligya
ug dungog. Niini nga paagi nakigdulog sila kang Ohola ug Oholiba, ang
makighilawason nga mga babaye. 45 Apan hukman ug silotan sila sa mga
matarong nga kalalakin-an ingon nga mga mananapaw, ug silotan nila
sila uban ang paghukom alang niadtong mamumuno, tungod kay mga
mananapaw sila ug anaa sa ilang mga kamot ang dugo. 46 Busa misulti
niini si Yahweh nga Ginoo: Mopatungha ako ug pundok batok kanila
ug itugyan ko sila aron sakiton ug tulison. 47 Unya ang maong pundok
mobato ug mopatay kanila pinaagi sa mga espada. Pamatyon nila ang mga
anak nga lalaki ug mga babaye ug sunugon ang ilang mga balay. 48 Kay
wagtangon ko ang makauulaw nga binuhatan gikan sa yuta ug pantonon

ang tanang kababayen-an aron dili na gayod sila mamuhat ingon nga
mga babayeng nagabaligya ug dungog. 49 Busa ipahiluna nila ang inyong
makauulaw nga buhat batok kaninyo. Matagamtaman ninyo ang inyong
mga sala uban sa inyong mga diosdios, ug mahibaloan ninyo sa ingon niini
nga paagi nga ako si Yahweh nga Ginoo.”

24

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh sa ika-siyam nga tuig, sa ika-
napulo nga bulan, ug sa ika-napulo nga adlaw sa mao nga bulan, nga
nag-ingon, 2 “Anak sa tawo, isulat ang ngalan niining adlawa, niining
maong adlawa, tungod kay karong adlawa gipalibotan sa hari sa Babilonia
ang Jerusalem. 3 Busa pagsulti ug panultihon batok niining masinupakon
nga panimalay, usa ka sambingay. Sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga
Ginoo niini: Itak-ang ang kaldero. Itak-ang kini ug bubo-i kini ug tubig.
4 Pagkuha ug pipila ka karne sulod niini, matag maayo nga bahin—paa
ug abaga— ug pun-a kini sa pinakamaayo nga mga bukog. 5 Ihawa ang
labing maayo sa panon sa mananap ug isugnod sa ilalom niini ang mga
bukog. Pabukala kini ug lutoa ang mga bukog niini. 6 Busa miingon niini
si Yahweh nga Ginoo: Pagkaalaot sa siyudad sa dugo, ang kaldero nga
gitaya na ug dili na mawala pa kana nga taya. Isa-isaha kini pagkuha,
apan ayaw pagripa alang niini. 7 Tungod kay ang iyang dugo anaa sa
iyang taliwala. Gipahimutang niya kini sa hamis nga bato; wala niya
kini gibubo sa yuta diin kini matabonan sa abog, 8 busa nagdala kini ug
kaligutgot ngadto sa hingpit nga panimalos. Gibutang ko ang iyang dugo
ngadto sa hamis nga bato aron nga dili kini matabonan. 9 Busa, nagsulti
niini si Yahweh nga Ginoo: Pagkaalaot sa siyudad sa dugo. Padak-on ko
usab ang tinapok nga sugnod. 10 Dapoga ang mga sugnod ug paghaling.
Lutoa pag-ayo ang karne ug isagol ang mga lamas ug paiga ang mga
bukog. 11 Unya itak-ang ang kaldero diha sa baga, aron mainit ug masunog
ang bronsi, aron matunaw ang kahugaw nga anaa niini, ug mawala ang
taya.' 12 Gikapoy siya tungod sa iyang paghago, apan wala natangtang
diha kaniya ang taya pinaagi sa kalayo. 13 Ang imong makauulaw nga
binuhatan mao ang imong pagkahugaw, tungod kay gihinloan ko na ikaw,
apan nagpakahugaw ka gihapon. Wala ka gihapon nakalingkawas gikan sa
imong pagkahugaw hangtod nga ipahimutang ko diha kanimo ang akong
kaligutgot. 14 Ako, si Yahweh, ang namulong niini, ug buhaton ko kini.
Dili ako mohunong ni magpahulay gikan niini. Sama sa imong binuhatan,
ug sa imong mga buluhaton, hukman ka gayod nila! —mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga Ginoo.” 15 Unya miabot kanako ang pulong
ni Yahweh nga nag-igon, 16 “Anak sa tawo! Tan-awa, kuhaon ko gikan
kanimo ang gikahimut-an sa imong mga mata inubanan sa hampak, apan
kinahanglan nga dili ka magbangotan o ni maghilak, ug kinahanglan nga
dili motulo ang imong luha. 17 Kinahanglan mag-agulo ka sa hilom. Ayaw
paghaya ug minatay. Pagpurong ug sul-oba ang imong mga sandalyas,
apan ayaw taboni ang imong bangas o mokaon ug tinapay sa kalalakin-
an nga nagbangotan tungod sa pagkamatay sa ilang mga asawa.” 18 Busa
nakigsulti ako sa katawhan sa pagkabuntag, ug namatay ang akong asawa
pagkagabii. Pagkabuntag gibuhat ko ang gisugo kanako. 19 Nangutana
ang katawhan kanako, “Dili mo ba kami sultihan kung unsa ang pasabot
niining mga butanga, ang mga butang nga imong gibuhat?” 20 Busa
gisultihan ko sila, “Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon,
21 'Sultihi ang panimalay sa Israel, nag-ingon niini si Yahweh nga Ginoo:

Tan-awa! Panamastamasan ko ang akong balaang dapit— ang garbo sa
inyong gahom, ang gikahimut-an sa inyong mga mata, ug ang gitinguha sa
inyong kalag, ug malaglag pinaagi sa espada ang nangabiyaan ninyo nga
anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye. 22 Unya buhaton ninyo ang
tukmang butang sama sa akong gibuhat: Dili ninyo tabonan ang inyong
bangas, ni mokaon sa tinapay sa nagbangotan nga kalalakin-an! 23 Hinuon
magpurong kamo, ug magsuot ug sandalyas; dili na kamo magbangotan o
maghilak, tungod kay malanay kamo sa inyong mga kasal-anan, ug mag-
agulo ang matag-usa ka tawo alang sa iyang igsoon nga lalaki. 24 Busa
mahimong timailhan si Ezekiel alang kaninyo, buhaton usab ninyo sa
umaabot ang tanan niyang gibuhat. Unya masayran ninyo nga ako ang
Ginoo nga si Yahweh!”' 25 Apan ikaw, anak sa tawo, sa adlaw nga dakpon
ko ang ilang templo, nga mao ang ilang kalipay, ang ilang garbo, ug ang
ilang nakita ug gitinguha—ug sa dihang kuhaon ko kanila ang ilang anak
nga mga lalaki ug anak nga mga babaye— 26 nianang adlawa, moabot
diha kaninyo ang binihag nga nakaikyas aron sa paghatag kaninyo sa
mga balita! 27 Nianang adlawa maabli ang inyong baba ug makigsulti
kamo nianang nakaikyas nga binihag—dili na kamo magpakahilom pa.
Mahimo kamong timailhan alang kanila aron nga masayran nila nga ako
si Yahweh.”

25

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak
sa tawo, andama ang imong kaugalingon batok sa katawhan sa Amon
ug panagna batok kanila. 3 Isulti kini ngadto sa katawhan sa Amon,
'Paminawa ang pulong ni Yahweh nga Ginoo. Mao kini ang gisulti sa
Ginoong Dios: Tungod kay miingon kamo, “Aha!” ibabaw sa akong
sagradrong dapit sa dihang gipasipad-an kini, ug batok sa yuta sa Israel
sa dihang nahimo kining biniyaan, ug batok sa balay sa Juda sa dihang
gibihag sila, 4 busa, tan-awa, itugyan ko kamo ngadto sa katawhan sa
sidlakan ingon nga ilang gipanag-iya. Magkampo sila batok kaninyo ug
magpatindog sa ilang mga tolda taliwala kaninyo. Kaonon nila ang inyong
prutas ug inomon ang inyong gatas. 5 Himoon ko ang Raba nga sibsibanan
sa mga kamelyo ug ang katawhan sa Amon nga sibsibanan sa panon sa
mga mananap. Ug unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh. 6 Tungod
kay miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Nipalakpak kamo sa inyong mga
kamot ug mitadyak sa inyong mga tiil, ug nagmaya uban sa pagpasipala
nga anaa kaninyo batok sa yuta sa Israel. 7 Busa, tan-awa! Dagmalan
ko kamo pinaagi sa akong kamot ug itugyan ingon nga inilog ngadto sa
mga nasod. Wagtangon ko kamo gikan sa mga katawhan ug himoon nga
mahanaw taliwala sa mga nasod! Gub-on ko kamo, ug mahibaloan ninyo
nga ako si Yahweh.' 8 Misulti ang Yahweh nga Ginoo niini, 'Tungod kay
miingon ang Moab ug ang Seir, “Tan-awa! Sama sa ubang mga nasod ang
balay sa Juda.” 9 Busa, tan-awa! Abrihan ko ang bakilid sa Moab, gikan
sa iyang siyudad didto sa utlanan—ang katahom sa Bet Jeshimot, Baal
Meon, ug Kiriataim— 10 ngadto sa katawhan sa sidlakan nga nakigbatok
sa katawhan sa Amon. Itugyan ko sila ingon nga kabtangan aron dili na
mahinumdoman sa ubang mga nasod ang katawhan sa Amon. 11 Busa
maghukom ako batok sa Moab, ug mahibaloan nila nga ako si Yahweh.'
12 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Nanimalos ang Edom batok sa
panimalay sa Juda ug nasayop sa pagbuhat niana. 13 Busa, miingon niini
si Yahweh nga Ginoo: Dagmalan ko ang Edom pinaagi sa akong kamot

ug gun-obon ko ang matag tawo ug mananap didto. Himoon ko silang linumpag, biniyaan nga dapit, gikan sa Teman hangtod sa Dedan. Malaglag sila pinaagi sa espada. 14 Ipahamtang ko ang akong pagpanimalos ngadto sa Edom pinaagi sa kamot sa akong katawhang Israel, ug buhaton nila ngadto sa Edom pinasikad sa akong kasuko ug kaligutgot, ug mahibal-an nila ang akong pagpanimalos— mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo.' 15 Miingon niini ang Yahweh nga Ginoo, 'Nanimalos ang Filistihanon uban ang pagkadaotan ug gikan sa ilang mga kaugalingon gisulayan nila pagguba ang Juda sa makadaghan. 16 Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Kab-oton ko ang Filistihanon pinaagi sa akong kamot, ug akong wagtangon ang Keretihanon ug gub-on ang mga nahibiling lumolupyo sa baybayon. 17 Tungod kay manimalos ako batok kanila uban sa hilabihan nga kasuko sa pagsilot, aron mahibaloan nila nga ako si Yahweh, sa dihang mapanimaslan ko na sila.”

26

1 Busa sa ika-onse ka tuig, sa unang adlaw sa bulan, miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak sa tawo, tungod kay miingon ang Tyre batok sa Jerusalem, 'Aha! Nangabungkag na ang mga ganghaan sa katawhan! Mibalik siya kanako; mapuno ako tungod kay naguba na siya.' 3 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini, 'Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Tyre, tigomon ko ang daghang kanasoran batok kanimo sama sa dagat nga mipasaka sa iyang mga balod. 4 Gub-on nila ang mga pader sa Tyre ug pagalumpagon ang ilang mga tore. Silhigon ko ang iyang mga abog ug himoon siya nga lunlon bato. 5 Mahimo siyang dapit nga bularanan ug mga pukot diha taliwala sa kadagatan, tungod kay gisulti ko na kini—mao kini ang giingon ni Yahweh—ug mahimo siya nga inilog alang sa mga kanasoran. 6 Pamatyon pinaagi sa mga espada ang iyang mga anak nga babaye diha sa kaumahan, ug masayod sila nga ako mao si Yahweh.' 7 Tungod kay mao kini ang giingon ni Yahweh: Tan-awa, dalhon ko gikan sa amihanan si Nabucadnezar nga hari sa Babilonia, hari sa mga hari, batok sa Tyre, uban sa mga kabayo ug mga karwahe, uban sa mga tigkabayo ug dakong pundok sa katawhan. 8 Pamatyon niya ang imong mga anak nga babaye diha sa uma. Palibotan niya kamo ug magtukod ug agianan diha sa imong mga pader ug mopataas sa iyang mga salipod batok kanimo. 9 Ipahimutang niya ang troso aron sa pagguba sa imong mga pader, ug lumpagon sa iyang mga hinagiban ang imong mga tore. 10 Daghan ang iyang mga kabayo hinungdan nga ang ilang mga abog maoy motabon kanimo. Mauyog ang imong mga pader tungod sa dahunog sa tigkabayo, mga karomata, ug mga karwahe. Sa dihang mosulod siya sa imong mga ganghaan, mosulod siya nga sama sa mga tawo nga mosulod sa usa ka siyudad nga naguba na ang mga pader. 11 Ang kuko sa iyang mga kabayo magtunobtunob sa inyong mga agianan. Pamatyon niya ang imong mga katawhan pinaagi sa espada ug mahagba ang imong kusgan nga mga poste ngadto sa yuta. 12 Ilogon nila ang imong mga kabtangan ug imbargohon ang imong mga baligya. Lumpagon nila ang imong mga pader ug gub-on ang maanindot nimo nga mga balay. Ang imong mga bato, mga timbre, ug ang mga ginuba, ipanglabay nila ngadto sa mga katubigan. 13 Pahunongon ko ang kasaba sa imong mga alawiton. Dili na gayod madunggan ang tingog sa imong mga alpa. 14 Himoon ko ikaw nga lunlon bato, mahimo kang dapit nga bularanan sa mga pukot. Dili kana gayod matukod pag-usab, tungod kay, Ako si Yahweh nga Ginoo mao

ang nagsulti niini. 15 Ang Ginoong Dios miingon niini ngadto sa Tyre, 'Dili
ba mangatay-og ang mga isla pinaagi sa kakusog sa imong pagkahagba,
ug pinaagi sa mga pag-agulo sa tanang samdan sa dihang maanaa na sa
inyong taliwala ang makalilisang nga pagpamatay? 16 Unya manganaog
ang tanang mga prinsipe sa dagat gikan sa ilang mga trono ug hukason ang
ilang mga bisti ug huboon ang ilang binurdahang mga sinina. Bistihan nila
ang ilang mga kaugalingon uban ang pagpangurog, ug manglingkod sila sa
yuta ug magkurog sa mataghigayon, ug mangluspad sila tungod kanimo.
17 Magsubo sila alang kanimo ug moingon, 'Nganong nangapukan man
kamong mga manlalayag. Ang inilang siyudad nga hilabihang kakusgan—
karon nawala na sa dagat. Ang usa nga nakapuyo kaniya maoy nagdala ug
kasamok ngadto sa matag-usa kanila nga nagpuyo duol kanila. 18 Karon
magkurog ang kabaybayonan sa adlaw sa imong pagkapukan. Nalisang
ang mga isla sa kadagatan, tungod kay namatay ka man.' 19 Tungod
kay miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Sa dihang himoon ko ikaw nga
biniyaang siyudad, sama sa ubang mga siyudad nga karon wala na mapuy-
i, sa dihang palutawon ko ang mga lawom batok kanimo, ug sa dihang
motabon kanimo ang dakong tubig, 20 unya dad-on ko ikaw ngadto sa
karaang kapanahonan, sama sa uban nga miadto na sa ilalom sa yuta;
tungod kay papuy-on ko ikaw sa pinaka-ubos nga bahin sa yuta sama sa
mga guba nga anaa sa karaang mga panahon. Tungod niini dili kana
mobalik ug mobarog sa yuta sa mga buhi. 21 Pahamtangan ko ikaw ug
katalagman, ug mawala ka hangtod sa kahangtoran. Unya pangitaon ka,
apan dili ka na gayod makaplagan pag-usab—mao kini ang giingon ni
Yahweh nga Ginoo.”

27

1 Unya miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon,
2 “Karon ikaw, anak sa tawo, pagsugod sa pagbangotan alang sa Tyre, 3 ug
ingna ang Tyre, nga nagpuyo sa taliwala sa mga ganghaan sa dagat, sa
mga negosyante nga katawhan sa daghang mga isla, ang Ginoong Dios
mao ang nagsulti niini kanimo: Tyre, miingon ka, 'Hingpit ang akong
kaanyag.' 4 Ang imong mga utlanan anaa sa tungatunga sa kadagatan;
ang imong magtutukod naghimo kanimong hingpit nga maanyag. 5 Gihimo
nila ang imong mga tabla pinaagi sa sepres nga gikan sa Bukid sa Hermon;
nagkuha sila ug sedro gikan sa Lebanon aron sa paghimo ug poste sa barko
alang kanimo. 6 Naghimo sila ug mga bugsay gikan sa kahoy nga tugas sa
Basan; gihimo nila ang imong mga salog gikan sa kahoy nga sedro nga
gikan sa Cyprus, ug gihaklapan kini ug tango sa elepante. 7 Ang inyong
mga layag hinimo gikan sa kinulayan nga mga panapton nga gikan sa
Ehipto sama sa inyong mga bandera! 8 Kadtong nagpuyo sa Sidon ug
sa Arbad mao ang inyong mga tigbugsay; ang mga magtutudlo sa Tyre
naggikan kanimo; sila mao ang inyong mga tigtimon. 9 Batid nga mga
tiggama nga gikan sa Biblos ang mihuman sa imong barko; ang tanan
nimong mga barko ug ang ilang mga manlalawig maoy nagdala sa ilang
mga baligya. 10 Ang Persia, Lydia, ug Libya mao ang imong mga sundalo,
ang imong katawhan nga alang sa gubat. Gisang-at nila diha kanimo
ang mga taming ug hilmit; gipakita nila ang imong katahom. 11 Ang
katawhan sa Arbad ug Helek sa imong mga kasundalohan anaa sa imong
mga pader nga nagpalibot kanimo, ug ang katawhan sa Gammad anaa
sa imong mga tore. Ilang gipangsang-at ang ilang mga taming diha sa
imong mga pader nga nakapalibot kanimo! Gisangkap nila ang imong

kaanyag. 12 Ang Tarsis mao ang imong kauban sa pagbinayloay tungod sa
imong kaabundansya sa maayong mga butang nga ibaligya: plata, puthaw,
lata, ug tingga. Namalit sila ug namaligya sa inyong mga butang! 13 Si
Jaban, Tubal, ug Mesek—namaligya ug mga ulipon ug mga butang nga
hinimo gikan sa bronsi. Gidumalaan nila ang imong mga baligya. 14 Si
Bet Torgama naghatag ug mga kabayo, wala gikapon nga mga kabayo, ug
mga mula ingon nga imong baligya. 15 Ang katawhan sa Rodes mao ang
imong mga negosyante sa daghang mga kabaybayonan. Anaa sa imong
kamot ang pagbaligya; nagpadala sila ug bawog nga sungay, tango sa
elepante, ug ebony ingon nga pasidungog! 16 Si Aram mao ang tigbaligya
sa imong daghang mga produkto; naghatag sila ug mga esmeralda, tapol,
kinulayang bisti, lunsay nga pahumot, mga perlas, ug mahalong mga bato
nga rubi ingon nga imong baligya. 17 Nakigbaylo ug mga produkto ang
Juda ug ang yuta sa Israel kanimo. Naghatag sila ug mga trigo gikan
sa Minnit, tinapay, dugos, lana, ug balsamo ingon nga imong baligya.
18 Ang Damascus mao ang tigbaligya sa tanan nimong mga produkto, sa
hilabihan nimo nga mga katigayonan, ug sa bino sa Helbon ug ang sapot sa
Zahar. 19 Si Dan ug si Jaban nga gikan sa Uzzal naghatag kanimo sa mga
baligya nga puthaw, sinamon, ug kalamus. Nahimo kining baligya diha
kanimo. 20 Si Dedan mao ang imong tigbaligya sa mga maayong hapin
sa kabayo. 21 Nakigbaylo kanimo sa mga produkto ang Arabia ug ang
tanang pangulo sa Kedar; naghatag sila kanimo ug mga nating karnero,
mga laking karnero ug mga kanding. 22 Miabot ang mga negosyante sa
Sheba ug Raama aron sa pagbaligya kanimo sa pinakamaayong lamas ug
sa tanang mahalong mutya; nakigbaylo sila ug bulawan alang sa imong
mga baligya. 23 Nakigbaylo usab kanimo ang Haran, Kanne, ug Eden, uban
sa Sheba, Asur, ug Kilmad. 24 Mao kini ang imong mga tigbaligya sa adunay
disenyo nga mga kupo sa tapol nga mga sinina uban sa nagkadaiyang mga
kolor, ug sa mga habol nga klasiklasi ang kolor, binurdahan, ug maayong
pagkahimo nga mga bisti diha sa imong baligyaanan nga mga dapit. 25 Ang
mga barko sa Tarsis mao ang tigdala sa mga baligya! Busa napuno ka,
nabug-atan sa mga butang diha sa tungatunga sa kadagatan! 26 Gidala ka
sa imong mga tigbugsay ngadto sa halapad nga kadagatan; ang hangin
sa sidlakan maoy nagguba kanimo diha sa ilang taliwala. 27 Ang imong
katigayonan, mga baligya, ang imong mga manlalawig ug mga tigtimon,
ug ang mga tiggama sa barko; ang tanan nimong tigbaligya ug ang tanan
katawhan nga alang sa gubat nga anaa kanimo, ug ang tanan nimong mga
pahinante—mangalunod sila ngadto sa kinahiladman sa dagat sa adlaw sa
imong pagkapukan. 28 Ang mga siyudad nga anaa sa kadagatan mangurog
tungod sa hilak sa imong tigtimon; 29 Kadtong tanan nga naggunit sa mga
bugsay mokanaog gikan sa ilang mga barko; ang tanan nga nagasakay sa
barko ug ang mga tigtimon magbarog sa yuta. 30 Unya papaminawon ka
nila sa ilang mga tingog ug motiyabaw; magbutang sila ug mga abog sa
ilang mga ulo. Magligidligid sila sa mga abo. 31 Upawan nila ang ilang
mga ulo alang kanimo ug magbisti sila ug sako, ug maghilak sila pag-
ayo nganha kanimo ug maninggit. 32 Motiyabaw sila pag-ayo tungod sa
pagbangotan alang kanimo ug mag-awit silag alawiton sa pagsubo nganha
kanimo, nga sama sa Tyre, nga gipahilom diha sa taliwala sa kadagatan?
33 Sa dihang ang imong tigbaligya midunggo, makapalipay kini sa daghang
mga tawo; gipadato mo ang mga hari sa kalibotan pinaagi sa kadako sa
imong kabtangan ug mga baligya! 34 Apan sa dihang lisangon ka sa dagat,
pinaagi sa lawom kaayo nga tubig, mangalunod ang tanan nimo nga mga

baligya lakip ang mga pahinante niini! 35 Mangluspad diha kanimo ang
tanan nga lumolupyo sa baybayon, ug magkurog sa kahadlok ang ilang
hari! Magkurog ang ilang mga nawong! 36 Magmahay kanimo ang ubang
mga tigbaligya; mahimo ka nga kahadlokan, ug mawala ka na hangtod sa
hangtod.”

28

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak sa
tawo, sultihi ang nagdumala sa Tyre, 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo:
Garboso ang imong kasingkasing! Miingon ka, 'dios ako! Molingkod ako
diha sa lingkoranan sa mga dios nga anaa sa kasingkasing sa kadagatan!”
Gihimo nimo ang imong kasingkasing sama sa kasingkasing sa dios, bisan
nga tawo ka lamang ug dili dios; 3 naghunahuna ka nga mas maalamon ka
kang Daniel, ug walay mga tinago nga dili nimo masabtan! 4 Nagpadato
ka sa imong kaugalingon pinaagi sa kaalam ug katakos, ug nakabaton ug
bulawan ug plata diha sa imong tigomanan sa mga bahandi! 5 Midaghan
ang imong bahandi, pinaagi sa imong dakong kaalam ug pagpamatigayon,
busa nagmagarbohon ang imong kasingkasing tungod sa imong bahandi.
6 Busa, miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Tungod kay gihimo nimo ang
imong kasingkasing sama sa kasingkasing sa dios, 7 busa pagadad-on ko
ang mga langyaw batok kanimo, ang makahahadlok nga mga kalalakin-
an gikan sa laing mga nasod. Makigbatok sila sa katahom sa imong
kaalam pinaagi sa ilang mga espada, ug hugawan nila ang imong himaya.
8 Ihulog kamo nila ngadto sa bung-aw, mamatay kamo sama sa kamatayon
niadtong namatay didto sa kasingkasing sa kadagatan. 9 Moingon ka ba
gayod nga, “dios ako” diha atubangan sa mopatay kanimo? Tawo ka ug
dili Dios, ug itugyan ka ngadto sa kamot sa duslak kanimo. 10 Mamatay ka
sama sa kamatayon sa mga wala matuli diha sa kamot sa mga langyaw, kay
gipamulong ko na kini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.”'
11 Miabot na usab kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 12 “Anak
sa tawo, pagbangotan alang sa hari sa Tyre ug sultihi siya, 'Miingon niini
si Yahweh nga Ginoo: Ikaw ang sumbanan sa pagkahingpit, puno sa
kaalam ug hingpit sa kaanyag. 13 Anaa ka sa Eden, ang tanaman sa Dios.
Naputos ka sa nagkadaiyang bililhon nga bato: rubi, topasio, emerald,
krisolito, onix, haspe, safiro, turquiso ug berilo. Hinimo gikan sa bulawan
ang imong mga butanganan. Naandam na kini sa adlaw sa pag-umol
kanimo 14 Gipahiluna ko ikaw diha sa balaang bukid sa Dios ingon nga
anghel nga akong gituboy sa pagbantay sa katawhan. Anaa ka taliwala
sa nagdilaab nga mga bato nga imong ginalakwan. 15 Maligdong ka sa
imong mga pamaagi gikan sa adlaw sa pag-umol kanimo hangtod nga
nakaplagan diha kanimo ang dili pagkamakiangayon. 16 Napuno ka sa
kagubot tungod sa imong dagkong pamatigayon, ug busa nakasala ka.
Busa gipapahawa ko ikaw diha sa bukid sa Dios, ingon nga nahugawan, ug
giguba ko ikaw, anghel nga magbalantay, ug giabog ko ikaw taliwala diha
sa nagdilaab nga mga bato. 17 Garboso ang imoong kasingkasing tungod sa
imong kaanyag; giguba nimo ang imong kaalam tungod sa imong katahom.
Gipadala ko ikaw didto sa kalibotan. Gipahimutang ko ikaw atubangan sa
mga hari aron nga makita ka nila. 18 Napasipad-an ang imong balaang
mga dapit, tungod sa daghan nimong sala ug sa imong pagpanikas diha
sa pagpamatigayon. Busa mogula ang kalayo gikan kanimo; lamyon ka
niini. Himoon ko ikaw nga mga abo diha sa kalibotan sa atubangan sa
tanan nga makakita kanimo. 19 Mangurog ang tanang tawo nga nakaila

kanimo taliwala sa katawhan; malisang sila, ug mahanaw ka hangtod sa kahangtoran.”' 20 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 21 “Anak sa tawo, andama ang imong kaugalingon batok sa Sidon ug panagna batok kaniya. 22 Isulti, 'Nag-ingon niini si Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Batok ako kaninyo, Sidon! Tungod kay himayaon ako diha sa inyong taliwala aron nga mahibaloan sa imong katawhan nga ako si Yahweh sa dihang ipasibaw ko na ang kaangayan diha kaninyo. Mapakita nga balaan ako diha kaninyo. 23 Ipadala ko ang hampak diha kaninyo ug ang dugo diha sa inyong kadalanan, ug matumba ang gitigbas diha sa inyong taliwala. Unya mahibaloan ninyo nga ako si Yahweh, kung makigbatok kaninyo ang espada sa tanang bahin. 24 Unya wala nay tunukon nga mga kahoy ug mga sampinit alang sa panimalay sa Israel gikan niadtong tanang naglibot nga nagbiaybiay kaniya, busa mahibaloan nila nga ako si Yahweh nga Ginoo!' 25 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Sa dihang tigomon ko na ang panimalay sa Israel gikan sa taliwala sa katawhan kung diin sila nagkatibulaag, ug sa dihang lainon ko na sila, aron nga makita sa kanasoran, unya tukoron nila ang ilang mga balay diha sa yuta nga akong ihatag sa akong sulugoon nga si Jacob. 26 Unya magtukod sila ug mga balay ug mamuyo nga luwas sa kakuyaw, mananom ug mga paras, ug mamuyo nga luwas sa kakuyaw sa dihang ipadangat ko na ang kaangayan alang sa tanan nga nagbiaybiay kanila sa tanang bahin; busa mahibaloan nila nga ako si Yahweh nga ilang Dios!”'

29

1 Sa ika-napulo nga tuig, sa ika-napulo nga bulan sa ika -dose nga adlaw sa bulan, miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nagkanayon, 2 “Anak sa tawo, atubang ngadto kang Paraon, ang hari sa Ehipto; panagna batok kaniya ug batok sa tanang taga-Ehipto. 3 Sulti nga, 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Paraon nga hari sa Ehipto. Ikaw, nga mapintas nga mananap sa dagat nga nagapangatang diha sa taliwala sa suba, nga nag-ingon, “Akoa ang akong sapa. Gihimo ko kini alang sa akong kaugalingon.” 4 Kay butangan ko ug dakong taga ang imong apapangig, ug ang isda sa imong Nilo masangit sa imong mga himbis; Ipataas ko ikaw taliwala sa imong suba kauban sa tanang mga isda nga nasangit sa imong mga himbis. 5 Ilabay ko ikaw ngadto sa kamingawan, ikaw ug ang tanang mga isda nga anaa sa imong suba. Mahapla ka sa hawan nga dapit; dili kana mahibalik ni ituboy. Ihatag ko ikaw ingon nga pagkaon sa mga buhing mananap sa kalibotan ug ngadto sa mga langgam sa kalangitan. 6 Unya masayod ang tanang lumulopyo sa Ehipto nga ako mao si Yahweh, tungod kay nahimo silang mga punoan sa bugang ngadto sa balay sa Israel. 7 Sa dihang gigunitan ka nila sa ilang mga kamot, imong gibali ug gisamaran ang ilang mga abaga; ug sa dihang misandig sila kanimo, nabali ka, ug gihimo mo ang ilang mga paa nga walay kusog. 8 Busa miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Magdala ako ug espada batok kanimo. Pamatyon ko ang tawo ug ang mananap gikan kanimo. 9 Busa mahimong guba ug biniyaan ang yuta sa Ehipto. Unya masayod sila nga ako si Yahweh, tungod kay miingon ang mapintas nga mananap sa dagat nga, “Akoa ang suba, kay ako mao ang nagbuhat niini.” 10 Busa, tan-awa! Nakigbatok ako kanimo ug sa imong suba, maong itugyan ko ang yuta sa Ehipto ngadto sa pagkabiniyaan ug dili mapuslan, ug mahimo ka nga walay pulos nga yuta gikan sa Migdol hangtod sa Syene ug ngadto sa mga utlanan sa Cus. 11 Walay tiil sa tawo

nga makaagi niini, ug walay ihalas usab nga mananap ang makaagi niini. Dili kini mapuy-an sulod sa 40 ka tuig. 12 Kay himoon ko nga awaaw ang yuta sa Ehipto taliwala sa dili mapuy-an nga mga yuta, ug ang matag siyudad nga anaa sa taliwala sa pinasagdang mga siyudad mahimong biniyaan sulod sa 40 ka mga tuig; unya akong patibulaagon ang Ehipto ngadto sa mga kanasoran, ug patibulaagon ko sila diha sa mga yuta. 13 Kay miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Sa pagkatapos sa 40 ka tuig tigomon ko pag-usab ang Ehipto gikan sa katawhan diin sila nagkatibulaag. 14 Ipasig-uli ko ang kadato sa Ehipto ug ibalik sila ngadto sa rehiyon sa Patros, sa yuta nga ilang gigikanan. Ug mahimo silang kinaubosan nga gingharian didto. 15 Mao kini ang pinakaubos sa mga gingharian, ug dili na gayod kini ipataas taliwala sa mga kanasoran. Pakunhoron ko sila aron nga dili na sila magdumala sa mga kanasoran. 16 Dili na gayod mahimong rason nga kasaligan sa panimalay sa Israel ang mga Ehiptohanon. Hinuon, mahimo silang pahinumdom sa sala nga nabuhat sa Israel sa dihang miduol sila sa Ehipto aron sa pagpangayo ug tabang. Unya masayran nila nga ako si Yahweh ang Ginoo.” 17 Unya sa pag-abot sa ika 27 nga tuig sa unang adlaw sa unang bulan, miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 18 “Anak sa tawo, gihan-ay ni Nebucadnezar ang iyang mga kasundalohan aron sa pagbuhat sa bug-at nga buluhaton batok sa Tyre. Nakangokango ang matag hilmit hangtod nga naupaw ang ulo, ug nangapaslot ang matag abaga. Ug bisan pa niana wala makadawat ug suhol ang iyang mga kasundalohan gikan sa Tyre sa bug-at nga trabaho nga iyang gibuhat batok niini. 19 Busa miingon niini si Yahweh nga Ginoo, 'Tan-awa! Itugyan ko ang yuta sa Ehipto ngadto kang Nebucadnezar nga hari sa Babilonia, ug iyang kuhaon ang katigayonan niini, ilogon ang mga kabtangan, ug dalhon ang tanan nga iyang makita didto; ug mao kadto ang suhol sa iyang mga kasundalohan. 20 Gihatag ko kaniya ang yuta sa Ehipto ingon nga suhol sa trabaho nga iyang gibuhat alang kanako—mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo. 21 Nianang adlawa patuboon ko ang sungay alang sa panimalay sa Israel, ug pasultihon ko ikaw diha sa ilang taliwala, aron nga masayod sila nga ako mao si Yahweh.”

30

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 2 “Anak sa tawo, panagna ug pagsulti, "Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Pagminatay, “Pagkaalaot sa umaabot nga adlaw.” 3 Hapit na ang takna. Hapit na ang adlaw ni Yahweh. Mahimo kining adlaw sa panganod, ang takna sa kalaglagan alang sa kanasoran. 4 Unya moabot ang espada batok sa Ehipto, ug adunay kaguol sa Cush sa dihang malaglag sa Ehipto ang gipamatay nga mga tawo— sa dihang gipanguha nila ang iyang bahandi, ug sa dihang naguba ang iyang mga patukoranan. 5 Cush, Libya, ug Lydia, ug ang tanang mga langyaw, uban sa ilang katawhan nga nahisakop sa kasabotan—mangalaglag sila pinaagi sa espada. 6 Miingon si Yahweh niini: Busa malaglag gayod ang nagtabang sa Ehipto, ug mahugno gayod ang garbo sa iyang kusog. Mangalaglag pinaagi sa espada ang ilang kasundalohan gikan sa Migdol hangtod sa Syene—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo. 7 Makurat sila taliwala sa biniyaan nga kayutaan, ug mahisakop ang ilang mga siyudad sa tanang naguba nga mga siyudad. 8 Unya masayran nila nga ako si Yahweh, sa dihang daoban ko ang Ehipto, ug sa dihang malaglag ang tanan nilang magtatabang. 9 Nianang adlawa motungha kanako ang mga mensahero gikan sa mga barko aron lisangon

ang kasigurohan sa Cush, ug adunay kaguol diha kanila sa adlaw sa
kalaglagan sa Ehipto. Kay tan-awa! Moabot na kini. 10 Nag-ingon niini
si Yahweh nga Ginoo: Pagatapuson ko ang katawhan sa Ehipto pinaagi
sa kamot ni Nebucadnezar, ang hari sa Babilonia. 11 Siya uban ang iyang
kasundalohan, ang kalisang sa kanasoran, moabot aron sa paggun-ob sa
yuta; hulboton nila ang ilang mga espada batok sa Ehipto ug lukopon sa
patayng katawhan ang ilang yuta. 12 Pahubason ko ang mga suba, ug
ibaligya ko ang yuta ngadto sa kamot sa daotang mga tawo. Himoon ko ang
yuta ingon sa hingpit nga biniyaan pinaagi sa kamot sa mga dumuduong—
Ako, si Yahweh, nagsulti niini. 13 Nag-ingon niini si Yahweh nga Ginoo:
Gun-obon ko ang mga diosdios, ug pagataposon ko ang walay pulos nga
mga diosdios sa Memfis. Wala nay prinsipe sa yuta sa Ehipto, ug lisangon
ko ang yuta sa Ehipto. 14 Unya himoon ko nga biniyaan ang Patros ug
sunogon ang Zoan, ug ipakanaog ko ang paghukom ngadto sa Tebes. 15 Kay
ipatagamtam ko ang akong kaligutgot sa Pelusium, ang salipdanan sa
Ehipto, ug pamatyon ang kadaghanan sa Tebes. 16 Unya daoban ko ang
Ehipto; mag-antos sa hilabihan ang Pelusium, malumpag ang Tebes, ug
matag-adlaw makiggubat ang Memfis sa ilang mga kaaway. 17 Malaglag
pinaagi sa espada ang batan-ong kalalakin-an sa Heliopolis ug sa Bubastis,
ug mahimong binihag ang ilang mga siyudad. 18 Sa Tapanhes, bakwion sa
adlaw ang iyang kahayag sa dihang balion ko ang yugo sa Ehipto didto, ug
matapos na ang garbo sa iyang kusog. Motabon kaniya ang panganod, ug
maglakaw sa pagkabinihag ang iyang anak nga mga babaye. 19 Ipakanaog
ko ang akong paghukom sa Ehipto, aron nga masayran nila nga ako si
Yahweh.”' 20 Unya nahitabo kini sa ika napulo ug usa nga tuig, sa una
nga bulan, sa ikapito nga adlaw sa bulan, miabot ang pulong ni Yahweh
kanako nga nag-ingon, 21 “Anak sa tawo, Gibali ko ang bukton sa Paraon,
ang hari sa Ehipto. Tan-awa! Wala pa kini nabugkosan, o maalibyohan
pinaagi sa pagbugkos, aron nga mahimo kining kusgan sa paggunit sa
espada. 22 Busa nagsulti niini si Yahweh nga Ginoo, 'Tan-awa, nakigbatok
ako sa Paraon, ang hari sa Ehipto. Tungod kay gibali ko ang iyang bukton,
apil ang kusgan ug ang napiangan, ug itagak ko gikan sa iyang kamot ang
espada. 23 Unya katagon ko ang Ehipto taliwala sa kanasoran ug tibulaagon
sila taliwala sa kayutaan. 24 Lig-onon ko ang bukton sa hari sa Babilonia
ug ipahimutang ang espada sa iyang kamot aron nga iyang laglagon ang
bukton sa Paraon. Mag-agulo siya sa atubangan sa hari sa Babilonia sama
sa pag-agulo sa tawo nga himalatyon. 25 Tungod kay lig-onon ko ang mga
bukton sa hari sa Babilonia, samtang mangalaglag ang mga bukton sa
Paraon. Unya mahibaloan nila nga Ako si Yahweh, sa dihang ibutang ko
ang akong espada ngadto sa kamot sa hari sa Babilonia; ug pinaagi niini
sulongon niya ang yuta sa Ehipto. 26 Busa katagon ko ang Ehipto taliwala
sa kanasoran ug tibulaagon sila ngadto sa kayutaan. Unya masayran nila
nga ako si Yahweh.”'

31

1 Nahitabo kini sa ikanapulo ug usa ka tuig, sa ikatulo nga bulan, sa
unang adlaw sa bulan, nga miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-
ingon, 2 “Anak sa tawo, isulti ngadto sa Paraon, ang hari sa Ehipto, ug sa
iyang katawhan nga nakapalibot kaniya, 'Sa imong kabantog, kang kinsa
ka man nahisama? 3 Tan-awa! Ang Asiria mao ang sedro sa Lebanon nga
may maanyag nga mga sanga, nga naghatag ug landong sa kalasangan, ug
ang kinatas-an, ug ang mga sanga niini mao ang nagporma sa tumoy sa

kahoy. 4 Daghang tubig ang nakapahimo niini nga taas; gipadako kini
sa lalom nga katubigan. Nagdagayday ang mga suba sa tanang bahin
niini, tungod kay ang ilang mga tuboran miabot ngadto sa tanang kahoy sa
kaumahan. 5 Ang hilabihan nga kataas niini mas labaw pa sa bisan unsang
ubang kahoy nga anaa sa uma, ug midaghan pag-ayo ang mga sanga niini;
nanag-as ang mga sanga niini tungod sa mga tubig samtang nagtubo kini.
6 Ang matag langgam sa kalangitan nagsalag sa mga sanga niini, samtang
nanganak ang mga buhing binuhat sa uma ubos sa mga kadahonan niini.
Nagpuyo ubos sa landong niini ang daghang kanasoran. 7 Tungod kay
matahom kaayo ang iyang kabantog ug ang kataas sa mga sanga niini,
tungod kay nahimutang ang gamot niini sa daghang katubigan. 8 Ang
mga sedro nga anaa sa tanaman sa Dios. Walay kahoy nga mga sepros
nga makatandi sa mga sanga niini, ug dili makatupong ang bisan unsa
nga kahoy sa mga sanga niini. Walay laing kahoy didto sa tanaman sa
Dios nga sama kaanyag niini. 9 Gihimo ko kining matahom nga may
daghang mga sanga ug nasina ang tanang mga kahoy sa Eden nga anaa sa
tanaman sa Dios. 10 Busa miingon ang Yahweh nga Ginoo niini: Tungod
kay taas kini, ug gipahimutang niini ang ibabaw sa kahoy taliwala sa iyang
mga sanga, gipataas niini ang kasingkasing niini tungod sa iyang kataas.
11 Gihatag ko na kini didto sa kamot sa usa ka gamhanan sa kanasoran,
aron buhaton kung unsa ang angay sa pagkadaotan niini. Gilabay ko
na kini. 12 Gipamutol kini sa mga langyaw nga gikahadlokan sa tanang
kanasoran ug gibiyaan aron mamatay. Nangahulog ang mga sanga niini
ngadto sa kabukiran ug sa tanang mga walog, ug nagkatag ang mga bali
nga sanga niini sa tanan nga suba sa yuta. Unya mobiya ang tanang
kanasoran sa kalibotan nga mipasilong sa landong niini ug mipalayo sila
gikan niini. 13 Mipahulay ang tanang kalanggaman sa kawanangan diha
sa mga punoan sa kahoy nga natumba, ug nangadto sa mga sanga niini
ang matag mananap sa kaumahan. 14 Nahitabo kini aron wala nay laing
kahoy nga motubo pinaagi sa tubig ang mopataas sa ilang mga kadahonan
nga sama katag-as sa kinatas-ang mga kahoy, ug nga wala nay laing
kahoy nga motubo daplin sa katubigan ang makaabot sa maong katag-
ason. Ang tanan kanila gitagana sa kamatayon, ngadto sa ilalom sa yuta,
uban sa mga anak sa katawhan, uban niadtong miadto ilalom sa bung-aw.
15 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Sa adlaw nga miadto ang sedro
sa Sheol nagdala ako ug kasub-anan ngadto sa kalibotan. Gitabonan ko
ang lalom nga katubigan nga anaa niini, ug gipahubas ko ang kadagatan.
Gipahubas ko ang dakong katubigan, ug nagdala ako ug pagbangotan
ngadto sa Lebanon alang kaniya. Busa nagsubo ang tanang mga kahoy
diha sa kaumahan tungod niini. 16 Nagdala ako ug pagpangurog ngadto sa
kanasoran diha sa tingog sa pagkapukan niini, sa dihang gilabay ko kini
ngadto sa Sheol uban niadtong mikanaog didto sa bangag. Busa gihupay ko
ang tanang mga kahoy sa Eden didto sa pinakaubos nga bahin sa kalibotan.
Mao kini ang pinili ug labing maayo nga mga kahoy sa Lebanon; ang
mga kahoy nga misuyop sa katubigan. 17 Tungod kay miadto usab sila
uban niini sa Sheol, ngadto sa gipatay pinaagi sa espada. Mao kini ang
iyang kusgan nga bukton, kadtong mga nasod nga namuyo sa landong
niini. 18 Kang kinsa man sa mga kahoy sa Eden ang makatupong sa
imong himaya ug kabantog? Tungod kay pagatumbahon ka uban sa mga
kahoy sa Eden ngadto sa kinahiladman nga mga bahin sa kalibotan uban
niadtong mga dili tinuli; magpuyo ka uban niadtong gipamatay pinaagi sa
espada.' Mao kini si Paraon ug ang tanan niyang katawhan— mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.”

32

1 Unya nahitabo kini sa ika-dose ka bulan sa ika dose ka tuig, sa
unang adlaw sa bulan, nga miabot kanako ang pulong ni Yahweh, ug
miingon, 2 “Anak sa tawo, ipatugbaw ang pagbangotan mahitungod kang
Paraon ang hari sa Ehipto; ingna siya, 'Sama ka sa batan-ong liyon sa
tanang kanasoran, apan sama ka sa mapintas nga mananap sa kadagatan;
kutawon mo ang tubig, kutawon mo ang mga tubig pinaagi sa imong
tiil ug lubogon kini. 3 Ang Yahweh nga Ginoo nagsulti niini: Busa iitsa
ko ang akong pukot nganha kanimo diha sa katilingban sa akong mga
katawhan, ug unya birahon ka pataas diha sa akong pukot. 4 Pasagdan
ko ikaw niana nga yuta. Ug iitsa ko ikaw ngadto sa kaumahan ug papuy-
on ko ang tanang kalanggaman sa kalangitan; ug ang mga gigutom nga
mga mananap sa kalibotan mangatagbaw pinaagi kanimo. 5 Tungod kay
ibutang ko ang imong unod ngadto sa mga kabukiran, ug pun-on ko
ang mga walog sa ulod nga gikan sa imong patay nga lawas. 6 Unya
ibubo ko ang imong dugo sa kabukiran, ug ang mga tubod mapuno sa
imong mga dugo. 7 Unya sa dihang ipapatay ko na ikaw, tabonan ko
ang kalangitan ug mongitngit ang mga bituon; tabonan ko ang adlaw
pinaagi sa mga panganod, ug ang bulan dili na mohatag ug kahayag.
8 Ang tanan nga mosidlak sa kalangitan pangitngiton ko diha kanimo,
pangitngitan ko usab ang tibuok mong yuta, mao kini ang gipamulong
ni Yahweh nga Ginoo. 9 Busa lisangon ko ang kasingkasing sa daghang
mga katawhan sa kayutaan nga wala nimo nasayran, sa dihang mopadala
ako ug pagkaguba sa mga kanasoran, sa tanang kayutaan nga wala nimo
masayri. 10 Lisangon ko ang mga katawhan mahitungod kanimo; mokurog
ang ilang mga hari sa kahadlok tungod kanimo sa dihang akong itigbas
ang espada diha kanila. Sa matag gutlo ang matag usa mangurog tungod
kanimo, sa adlaw sa imong pagkapukan. 11 Tungod kay miingon niini si
Yahweh nga Ginoo: Ang espada sa hari sa Babilonia moabot batok kanimo.
12 Himoon ko nga malaglag ang imong mga lumolupyo pinaagi sa espada
sa manggugubat, ang matag usa kanila magdala ug kakuyaw sa kanasoran.
Gubaon niining mga manggugubat ang garbo sa Ehipto ug pamatyon ang
tanan nga mga mipuyo niini. 13 Pamatyon ko usab ang tanang binuhing
mananap gikan sa daplin sa mga lawom nga katubigan; dili na kutawon
sa tiil sa tawo ang katubigan, ni ang mga tiil sa baka dili mokutaw niini.
14 Unya pakalmahon ko ang mga katubigan ug himoon nga ang ilang mga
suba nga modagayday sama sa lana, mao kini ang gipamulong ni Yahweh
nga Ginoo. 15 Sa dihang himoon kong pinasagdan nga dapit ang yuta
sa Ehipto, sa dihang ang yuta nahimong omaw sa tanang kabuhong, sa
dihang sulongon ko ang tanan nga lumolupyo niini, masayod sila nga
ako mao si Yahweh. 16 Magbangotan sila; ang mga anak nga babaye sa
kanasoran magbangotan kaniya; magbangotan sila alang sa Ehipto, sa
tanan niya nga mga lumolupyo magbangotan, mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga Ginoo. 17 Unya nahitabo kini sa ika-dose ka tuig, sa ika-kinse
nga adlaw nianang bulana, nga ang pulong ni Yahweh miabot kanako,
nga nag-ingon, 18 “Anak sa tawo, paghilak alang sa lumolupyo sa Ehipto
ug dad-a sila sa ubos, siya ug ang mga anak nga babaye sa halangdon
nga mga nasod, paingon ngadto sa kinaubsan sa kalibotan uban niadtong
mikanaog sa lawom nga bung-aw. 19 Maanyag ka ba gayod kay kang
bisan kinsa? Lakaw ngadto sa ilalom ug higda uban sa mga dili tinuli.'
20 Mangalaglag sila uban niadtong mga nangamatay pinaagi sa espada.
Gihulbot na ang espada! Gitugyan na siya ngadto sa espada; Gapuson

nila siya kauban ang iyang mga lumolupyo. 21 Mosulti ang pinakakusgan
sa mga manggugubat sa Sheol mahitungod sa Ehipto ug sa iyang mga
kaabin, 'Mikanaog sila dinhi! Manghigda sila uban sa mga dili tinuli,
uban niadtong nangamatay pinaagi sa espada.' 22 Atua usab didto ang
Asiria uban sa tanan niyang lumolupyo. Naglibot kaniya ang iyang mga
lubnganan; silang tanan namatay pinaagi sa espada. 23 Atua didto ang mga
lubnganan nga nahimutang sa kinahiladman nga bahin sa bung-aw, uban
sa tanan niyang mga lumolupyo. Naglibot ang inyong mga lubnganan sa
tanan niadtong nangamatay, nga nangalaglag pinaagi sa espada, kadtong
nagdalag kahadlok sa yuta sa mga buhi. 24 Atua usab didto ang Elam
uban sa iyang mga lumolupyo. Naglibot kaniya ang iyang mga lubnganan;
silang tanan nangamatay. Kadtong namatay pinaagi sa espada, nga
mikanaog sa mga dili tinuli ngadto sa pinakaubos nga bahin sa kalibotan,
kansang nagdala sa ilang kasamok sa kalibotan sa mga buhi ug kansang
nagdala sa ilang kaugalingong kaulawan, uban niadtong gipanglubong
ngadto sa bung-aw. 25 Naghimo silag putos alang sa Elam ug alang sa
tanan niyang katawhan taliwala sa ilang mga gipatay; naglibot kaniya
ang iyang mga lubnganan. Silang tanan dili mga tinuli, gipangdunggab
pinaagi sa espada, tungod kay nagdala man sila ug kahadlok sa mga
yuta sa buhi. Busa nagdala sila sa ilang kaugalingon nga kaulawan,
uban niadtong gipanglubong sa bung-aw taliwala niadtong tanan nga
gipangpatay, kadtong gipanglubong sa lubnganan. Lakip ang Elam kauban
niadtong nangamatay. 26 Si Meshec, Tubal, ug ang tanan nilang katawhan
atua usab didto! Naglibot kanila ang ilang mga lubnganan. Tanan kanila
dili mga tinuli, namatay pinaagi sa espada, tungod kay nagdala man sila
ug kalisang sa yuta sa mga buhi. 27 Wala sila gilubong tupad sa mga
manggugubat sa mga dili tinuli nga gilubong sa Sheol uban ang ilang
mga hinagiban sa gubat, uban sa ilang mga espada nga gipaunlan diha
sa ilang mga ulohan ug ang ilang mga kasal-anan ibabaw sa ilang mga
bukog. Tungod kay milisang man sila sa mga manggugubat sa yuta sa
mga buhi. 28 Busa ikaw, Ehipto, pagadugmokon diha taliwala sa mga dili
tinuli! Mohigda kamo tupad sa mga gipangdunggab pinaagi sa espada.
29 Atua didto ang Edom kauban ang iyang mga hari ug ang tanan niyang
mga pangulo. Silang tanan mga kusgan uban niadtong namatay pinaagi
sa espada. Nanghigda sila kauban ang mga dili tinuli, uban niadtong
gipanglubong ngadto sa bung-aw. 30 Ang mga prinsipe sa amihan atua
usab didto, silang tanan lakip ang taga-Sidon nga milugsong kauban sa usa
nga nasamdan. Gamhanan sila ug nakapahadlok kini sa uban, apan karon
anaa sila sa kaulawan, ang mga dili tinuli uban niadtong nadunggaban
pinaagi sa espada. Nagdala sila sa ilang kaulawan, kauban niadtong atua
sa ilalom sa bung-aw. 31 Molantaw si Paraon ug mahupay mahitungod sa
tanan niyang lumolupyo nga nadunggaban pinaagi sa espada—si Paraon
ug ang tanan niyang mga sundalo—mao kini ang gipamulong ni Yahweh
nga Ginoo. 32 Ibutang ko siya ingon nga akong panghadlok sa yuta sa
mga buhi, apan pahigdaon siya taliwala sa mga dili tinuli, uban niadtong
nadunggaban pinaagi sa espada, si Paraon ug ang tanan niyang katawhan,
mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo.”

33

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak
sa tawo, isulti kini ngadto sa imong katawhan; ingna sila, 'Sa dihang
dad-on ko pag-usab ang espada batok sa bisan asa nga yuta, unya ang
katawhan niana nga yuta mopilig usa ka tawo gikan kanila aron himoong

magbalantay kanila. 3 Bantayan niya ang espada sa dihang mopadulong
kini sa yuta, ug patingogon niya ang budyong aron pasidan-an ang
katawhan! 4 Kung madungog sa katawhan ang tingog sa budyong apan dili
magpakabana niini, ug kung moabot ang espada ug mopatay kanila, nan
ang dugo sa matag-usa paninglon kaniya. 5 Kung adunay makadungog sa
tingog sa budyong apan wala magtagad niini, ang iyang kaugalingong dugo
paninglon diha kaniya; apan kung mihatag siya ug pagtagad, giluwas niya
ang iyang kinabuhi. 6 Apan, kung ang magbalantay magtukaw ug makita
ang espada nga moabot, apan kung wala niya gipatingog ang budyong,
hinungdan nga wala makapangandam ang katawhan, ug kung moabot ang
espada ug mokuha sa usa ka kinabuhi, nan kanang tawhana mamatay
pinaagi sa kaugalingon niyang sala, apan paninglon ko ang iyang dugo
gikan sa magbalantay.' 7 Karon ikaw, anak sa tawo! Himoon ko ikaw
nga magbalantay alang sa panimalay sa Israel; madungog nimo ang mga
pulong gikan sa akong baba ug pasidan-an mo sila alang kanako. 8 Kung
moingon ako ngadto sa daotang tawo, 'Daotang tawo, mamatay ka gayod!'
apan kung dili nimo kini isulti ingon nga pasidaan sa tawong daotan
mahitungod sa iyang dalan, ug kung kanang tawhana mamatay tungod
sa iyang sala, ang dugo nianang tawhana paninglon ko gikan sa imong
kamot! 9 Apan kung, pasidan-an mo kanang tawhana mahitungod sa iyang
binuhatan, aron nga talikdan niya kini, ug kung dili niya kini talikdan,
nan mamatay siya tungod sa iyang sala, ug maluwas ang imong kinabuhi.
10 Busa ikaw, anak sa tawo, sultihi ang panimalay sa Israel, 'Nagsulti kamo
niini, "Ang among mga kalapasan ug ang among kasal-anan anaa kanamo,
ug nangadunot kami niini! Unsaon man namo pagkabuhi?"' 11 Ingna
sila, 'Ingon nga ako buhi—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
Ginoo, wala ako malipay sa kamatayon sa daotan, tungod kay kung ang
daotan maghinulsol sa iyang binuhatan, nan mabuhi siya! Paghinulsol!
Paghinulsol gikan sa inyong daotang binuhatan! Tungod kay nganong
kinahanglan man kamo nga mamatay, panimalay sa Israel?' 12 Busa
karon, anak sa tawo, sultihi ang imong katawhan, 'Ang pagkamatarong
sa tawo dili makaluwas kaniya kung siya makasala! Ang pagkadaotan sa
tawo dili makalaglag kaniya kung maghinulsol siya gikan sa iyang kasal-
anan! Tungod kay ang tawong matarong dili mabuhi tungod sa iyang
pagkamatarong kung siya makasala. 13 Kung moingon ako ngadto sa
matarong, "Sigurado gayod nga buhi siya!" ug kung mosalig siya sa iyang
pagkamatarong ug makabuhat sa dili makiangayon, dili ko hinumdoman
ang iyang pagkamatarong. Mamatay gayod siya tungod sa daotan niyang
nabuhat. 14 Busa kung mosulti ako sa tawong daotan, "Mamatay ka
gayod," apan kung maghinulsol siya gikan sa iyang pagpakasala ug
mobuhat kung unsa ang angay ug matarong, 15 ug kung ibalik niya ang
garantiya sa hulam nga mapugsanon niyang gipangayo, o kung ibalik
niya kung unsa ang iyang gikawat, ug kung molakaw siya sa kasugoan
nga mohatag ug kinabuhi ug dili na magpakasala, nan mabuhi gayod
siya. Dili siya mamatay. 16 Wala sa mga sala nga iyang nabuhat ang
pagahinumdoman pa. Nagbuhat siyag angay ug matarong, ug busa,
sigurado gayod nga mabuhi siya! 17 Apan miingon ang imong katawhan,
"Ang pamaagi sa Ginoo dili makiangayon!" apan ang imong mga pamaagi
dili makiangayon! 18 Sa dihang ang matarong nga tawo mobiya gikan sa
pagkamatarong ug unya mobuhat sa pagpakasala, nan mamatay gayod
siya! 19 Sa dihang ang tawong daotan mobiya gikan sa iyang pagkadaotan
ug mobuhat kung unsa ang angay ug matarong, nan mabuhi gayod siya

tungod niadtong mga butanga! 20 Apan kamo nga katawhan miingon,
“Ang pamaagi sa Ginoo dili makiangayon!” Hukman ko ang matag-usa
kaninyo sumala sa iyang binuhatan, panimalay sa Israel!” 21 Nahitabo
kini sa ika-dose ka tuig, sa ika lima ka adlaw sa ika-napulo nga bulan sa
atong pagkabinihag, nga adunay mikalagiw gikan sa Jerusalem nga miduol
kanako ug miingon, “Nabihag ang siyudad!” 22 Sa kagabhion ang kamot
ni Yahweh nagauban kanako sa wala pa miabot ang mga mikalagiw, ug
naabri ang akong baba sa takna nga miabot siya sa kabuntagon. Busa
ang akong baba naabri; dili na gayod ako amang! 23 Unya ang pulong
ni Yahweh miabot kanako, ug miingon, 24 Anak sa Tawo, ang mga tawo
nga namuyo niadtong linumpag sa yuta sa Israel miingon, 'Nag-inusara
lamang si Abraham, ug napanunod niya ang yuta, apan kita daghan!
Gihatag ang yuta alang kanato ingon nga panag-iyahon.' 25 Busa ingna
sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo: Mokaon kamo ug dugo, ug iyahat
ang inyong panan-aw diha sa inyong diosdios, unya paagason ninyo ang
dugo sa katawhan. Angayan ba gayod kamong manag-iya niining yutaa?
26 Nagsalig lamang kamo sa inyong mga espada ug nagbuhat sa law-ay
nga mga butang; ang matag lalaki nakigdulog sa asawa sa uban. Angay
ba gayod kamong manag-iya sa yuta?' 27 Isulti kini kanila, 'Si Yahweh nga
Ginoo nagsulti niini: Ingon nga ako buhi, sigurado gayod nga ang usa nga
anaa sa linumpag mamatay pinaagi sa espada, ug ihatag ko kadtong anaa
sa mga uma ingon nga pagkaon sa mga buhing binuhat, ug mangamatay
sa hampak kadtong anaa sa kota ug sa mga langob. 28 Unya himoon ko
ang yuta nga awaaw ug makahahadlok, ug ang garbo sa pagkabantogan
niini matapos gayod, tungod kay ang kabungtoran sa Israel mahimong
biniyaan, ug walay usa nga moagi niini.' 29 Busa masayod sila nga ako
mao si Yahweh, sa dihang buhaton ko nga mingaw ug makahahadlok
ang yuta tungod sa tanang dulumtanang mga butang nga ilang gibuhat.
30 Busa karon, anak sa tawo, nagsulti ang imong katawhan sa mga butang
mahitungod kaninyo diha sa kilid sa mga pader ug sa mga ganghaan sa
mga panimalay, nagsulti ang matag-usa—ang matag lalaki ngadto sa iyang
igsoon nga lalaki, 'Moadto kita ug maminaw sa mga pulong ni Yahweh
nga isulti sa propeta!' 31 Busa moduol kanako ang akong katawhan sama
sa kasagaran nilang ginabuhat, ug molingkod sila sa imong atubangan
ug maminaw sa imong mga pulong, apan dili nila kini tumanon. Ang
matarong nga mga pulong anaa sa ilang mga baba, apan ang ilang mga
kasingkasing nagtinguha sa dili makiangayong butang. 32 Tungod kay
sama ka sa usa ka nindot nga awit diha kanila, usa ka maanindot nga
sonata nga gitugtog sa kinuldasang tulonggon, busa maminaw sila sa
imong mga pulong, apan walay usa kanila ang misunod niini. 33 Busa sa
dihang mahitabo kining tanan, pagbantay! Mahitabo kini! Unya masayod
sila nga ang usa ka propeta kauban nila.”

34

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga nag-ingon, 2 “Anak sa
tawo, panagna batok sa mga magbalantay sa Israel. Panagna ug sultihi
sila, 'Nagsulti niini si Yahweh ngadto sa mga magbalantay: Pagkaalaot sa
mga magbalantay sa Israel nga maoy nagbantay sa ilang kaugalingon. Dili
ba magbantay man ang mga magbalantay sa mga panon sa mananap?
3 Gikaon ninyo ang tambok nga mga bahin ug nagbisti kamo sa balhibo
sa karnero. Giihaw ninyo ang gipatambok nga mga panon sa mananap.
Wala gayod kamo nagbantay kanila. 4 Wala ninyo gilig-on kadtong adunay

mga balatian, bisan ug gitambalan ang mga nasakit. Wala ninyo bugkosa
ang napiangan, ug wala ninyo gipasig-uli ang mga sinalikway o gipangita
ang nangawala. Hinuon, gidumalahan ninyo sila pinaagi sa kusog ug
pagpanglupig. 5 Unya nagkatibulaag sila nga walay magbalantay, ug
human sila nagkatibulaag nahimo silang pagkaon alang sa tanang buhing
mga mananap diha sa kaumahan. 6 Nahisalaag ang akong panon sa
mananap didto sa tanang kabukiran ug sa matag habog nga bungtod, ug
nagkatibulaag kini sa tibuok kalibotan. Apan wala gayoy nangita kanila.
7 Busa, mga magbalantay, paminawa ang pulong ni Yahweh: 8 Ingon nga
ako buhi—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo—tungod kay
nahimong inilog ang akong panon sa mananap ug pagkaon alang sa tanang
mga mananap diha sa kaumahan, tungod kay wala may magbalantay
ug walay bisan usa sa akong mga magbalantay ang nangita sa akong
panon sa mananap, apan gibantayan lamang sa mga magbalantay ang
ilang kaugalingon ug wala nila bantayi ang akong mga panon sa mananap.
9 Busa, mga magbalantay, paminawa ang pulong ni Yahweh: 10 Nagsulti
niini si Yahweh nga Ginoo: Tan-awa! Nakigbatok ako sa mga magbalantay,
ug paninglon ko ang akong mga panon sa mananap diha sa ilang kamot.
Unya papahawaon ko sila gikan sa ilang pagkamagbalantay sa mga
panon sa mananap; dili na sila mahimong magbalantay alang sa ilang
kaugalingon tungod kay kuhaon ko kanila ang panon sa mananap gikan
sa ilang mga baba, aron nga dili na mahimong pagkaon diha kanila ang
akong panon sa mananap. 11 Tungod kay miingon si Yahweh nga Ginoo
niini: Tan-awa! Ako mismo ang mangita sa akong mga panon sa mananap
ug atimanon ko sila, 12 sama sa magbalantay nga nangita sa iyang mga
panon sa adlaw nga anaa siya taliwala sa iyang nagkatibulaag nga mga
panon sa mananap. Busa pangitaon ko ang akong mga panon sa mananap
ug luwason ko sila gikan sa tanang dapit kung asa sila nagkatibulaag sa
adlaw sa mga panganod ug kangitngit. 13 Unya pagawason ko sila taliwala
sa mga katawhan; tapukon ko sila gikan sa kayutaan ug dad-on sila sa
ilang yuta. Ipahimutang ko sila sa mga sibsibanan didto sa kilid sa bukid
sa Israel, didto sa kasapaan, ug sa matag pinuy-anan sa yuta. 14 Ipahiluna
ko sila sa maayong pasibsibanan; ang ilang pasibsibanang mga dapit mao
ang taas nga mga kabukiran sa Israel. Manghigda sila didto sa maayong
dapit nga sibsibanan, sa madagayaong pasibsibanan, ug manibsib sila
sa kilid sa kabukiran sa Israel. 15 Ako mismo ang magbantay sa akong
panon sa mananap, ug ako mismo ang magpahigda kanila didto—mao kini
ang gipamulong ni Yahweh— 16 Pangitaon ko ang nangawala ug ipasig-uli
ang sinalikway. Pagabugkusan ko ang napiangan nga mga karnero ug
tambalan ang nasakit nga mga karnero apan patyon ko ang mga himsog
ug kusgan nga karnero. Magbantay ako uban ang hustisya 17 Busa karon
ikaw, akong panon sa mananap— mao kini ang gisulti ni Yahweh nga
Ginoo—tan-awa, mohukom ako taliwala sa karnero ug sa karnero ug
taliwala sa mga laki nga karnero ug sa mga laki nga kanding. 18 Dili pa ba
igo ang pagsibsib diha sa maayong sibsibanan, nga pagayatakan pa ninyo
kung unsa ang nahibilin sa pasibsibanan; ug sa pag-inom sa tin-aw nga
mga tubig, nga kinahanglan pa ninyong lapukon ang kasubaan pinaagi
sa inyong mga tiil? 19 Kinahanglan ba nga makakaon ang akong karnero
sa inyong gitamaktamakan, ug imnon ang gilapoklapokan sa inyong tiil?
20 Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo kanila: Tan-awa! Ako
mismo ang maghukom taliwala sa himsog ug sa niwang nga mga karnero,
21 tungod kay gitulak ninyo sila sa inyong mga kilid ug sa mga abaga, ug
gisungay ninyo ang mga huyang pinaagi sa inyong mga sungay hangtod

nga nagkatibulaag sila gikan sa yuta. 22 Luwason ko ang akong mga
panon sa mananap ug dili na sila mahimong inilog, ug maghukom ako
taliwala sa usa ka karnero ug sa uban! 23 Itugyan ko kanila ang usa
ka magbalantay, ang akong alagad nga si David. Siya maoy magbantay
kanila, pakaonon niya sila, ug siya maoy ilang magbalantay. 24 Tungod kay
Ako, si Yahweh, ang mamahimo nilang Dios, ug mahimong prinsipe alang
kanila ang akong alagad nga si David—Ako, si Yahweh, ang namulong
niini. 25 Unya magbuhat ako ug kasabotan sa kalinaw diha kanila ug
wagtangon ang daotang ihalas nga mga mananap gikan sa yuta, aron nga
magpuyo sila nga luwas sa kamingawan ug makatulog nga luwas sa mga
kalasangan. 26 Magdala usab ako ug mga panalangin diha kanila ug sa
mga dapit libot sa akong bungtod, tungod kay magpadala ako ug ulan sa
gitakda nga panahon. Mao kini ang mga ulan sa panalangin. 27 Unya
mamunga ang mga kahoy sa uma, ug maghatag ug ani ang kayutaan.
Mahimong luwas ang akong karnero niining yutaa; unya masayran nila
nga ako si Yahweh, sa dihang balion ko ang mga babag sa ilang yugo, ug sa
dihang luwason ko sila gikan sa kamot sa nag-ulipon kanila. 28 Dili na sila
mahimong inilog alang sa kanasoran, ug dili na sila pagalamuyon sa ihalas
nga mga mananap sa kalibotan. Tungod kay magpuyo sila nga luwas, ug
walay mohulga kanila. 29 Tungod kay magbuhat ako ug malinawon nga
tamnanan alang kanila aron nga dili sila magutman diha sa yuta, ug dili
na magtamay ang kanasoran batok kanila. 30 Unya masayran nila nga, Ako
si Yahweh ang ilang Dios, ang nag-uban kanila. Sila ang akong katawhan,
ang panimalay sa Israel— mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo.
31 Kay kamo ang akong mga karnero, ang panon sa mananap sa akong
pasibsibanan, ug ang akong katawhan, ug ako mao ang inyong Dios—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo.”'

35

1 Unya miabot kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 “Anak sa
tawo, atubang ngadto sa Bukid sa Seir ug panagna batok niini. 3 Sultihi
kini, 'Si Yahweh nga Ginoo miingon niini: Tan-awa! Batok ako kanimo,
Bukid sa Seir, ug dagmalan ko ikaw pinaagi sa akong kamot ug himoon
ko ikaw nga biniyaan ug kahadlokan. 4 Gun-obon ko ang imong siyudad,
ug mahimo kang biniyaan; unya mahibaloan nimo nga ako si Yahweh.
5 Tungod kay kanunay kang bangis ngadto sa katawhan sa Israel, ug
tungod kay gitugyan nimo sila ngadto sa espada sa panahon sa ilang mga
kalisdanan, niadto nga takna hilabihan ang silot alang kanila. 6 Busa,
ingon nga buhi ako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga Ginoo—
andamon ko ikaw alang sa kamatayon, ug gukdon ka sa kamatayon!
Tungod kay wala ka masilag sa kamatayon, gukoron ka niini. 7 Gun-
obon ko nga hingpit ang Bukid sa Seir sa dihang pamatyon ko ang
moagi ug mobalik pag-usab niini. 8 Unya pun-on ko sa mga patay ang
kabukiran niini. Ang imong tag-as nga mga bungtod ug mga walog ug ang
tanan nimong kasapaan—kadtong gipatay pinaagi sa espada mangahulog
didto kanila. 9 Himoon ko ikaw nga biniyaan hangtod sa kahangtoran.
Dili na pagapuy-an ang imong siyudad, apan mahibaloan nimo nga ako
si Yahweh. 10 Miingon ka, “Kining duha ka nasod ug duha ka yuta
mahimong akoa, ug panag-iyahon nato sila,” bisan pa kung anaa si
Yahweh kanila.” 11 Busa, ingon nga buhi ako—mao kini ang gipamulong
ni Yahweh nga Ginoo—buhaton ko kini sumala sa imong kasuko ug
sumala sa imong kasina ngadto sa Israel nga imong gikasilagan, ug

ipakita ko ang akong kaugalingon ngadto kanila sa dihang hukman ko na ikaw. 12 Aron mahibaloan nimo nga ako si Yahweh. Nadungog ko ang tanang pagpakaulaw nga imong gisulti batok sa kabukiran sa Israel, sa dihang miingon ka, “Nagun-ob na sila; gihatag na sila kanato aron atong lamoyon.” 13 Gituboy mo ang imong kaugalingon batok kanako pinaagi sa imong gisulti, ug gipadaghan mo ang mga pulong nga imong gisulti batok kanako; ug nadungog ko kining tanan. 14 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Himoon ko ikaw nga biniyaan, samtang maglipay ang tibuok kalibotan. 15 Ingon nga naglipay ka sa panulondon sa katawhan sa Israel tungod sa pagkahimo niini nga biniyaan, buhaton ko usab kini kanimo. Mahimo kang awaaw, Bukid sa Seir, ug ang tanan sa Edom— tanan nga anaa niini! Unya mahibaloan nila nga ako si Yahweh.”

36

1 “Karon ikaw, anak sa tawo, panagna ngadto sa kabukiran sa Israel ug ingna, “Kabukiran sa Israel, paminawa ang pulong ni Yahweh. 2 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Miingon ang kaaway mahitungod kaninyo, “Aha!” ug “Gipanag-iyahan na namo ang karaang tag-as nga mga dapit.'” 3 Busa panagna ug pag-ingon, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tungod sa inyong pagkaawaaw ug tungod sa mga pagsulong nga nahitabo kaninyo gikan sa palibot, gipanag-iyahan na kamo sa ubang mga nasod; kamo na ang gibutangbutangan sa mga mabutangbutangon nga mga ngabil ug mga dila, ug ang gihisgotan sa katawhan. 4 Busa, kabukiran sa Israel, paminawa ang pulong ni Yahweh nga Ginoo: Miingon si Yahweh nga Ginoo niini ngadto sa kabukiran ug sa tag-as nga kabungtoran, ngadto sa mga sapa ug sa mga walog, ngadto sa wala nay mipuyo nga mga awaaw ug sa gipangbiyaan nga mga siyudad nga nahimong inilog ug maoy gibiaybiay sa ubang mga nasod nga nagpalibot niini— 5 busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Nagsulti gayod ako diha sa kalayo sa akong hilabihang kasuko batok sa ubang mga nasod, batok sa Edom ug sa tanang nagkuha sa akong yuta ingon nga ilang gipanag-iyahan, batok niadtong tanan nga adunay kalipay sa ilang kasingkasing ug adunay pagtamay diha sa ilang espiritu, samtang gisakop nila ang akong yuta aron maangkon nila ang mga sibsibanan niini alang kanila.' 6 Busa, panagna ngadto sa yuta sa Israel ug pag-ingon ngadto sa kabukiran ug ngadto sa habog nga kabungtoran, ngadto sa mga sapa ug sa mga walog, 'miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! Gipahayag ko kini diha sa akong hilabihang kasuko ug sa akong kalagot tungod kay gidala ninyo ang mga pagtamay sa kanasoran. 7 Busa, miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Ipataas nako ang akong kamot sa pagpanumpa nga maulawan gayod ang kanasoran nga nagpalibot kaninyo. 8 Apan kamo, kabukiran sa Israel, manalingsing kamo ug mamunga alang sa akong katawhan sa Israel, sanglit mobalik man sila diha kaninyo sa dili madugay. 9 Tan-awa, alang ako kaninyo, ug gidapigan ko kamo; darohon ug tamnan kamo ug mga binhi. 10 Busa pasanayon ko diha kaninyo ang mga tawo sa tibuok panimalay sa Israel, ang tanan niini. Puy-an na ang mga siyudad ug tukoron pag-usab ang mga nangaguba. 11 Kabukiran, pasanayon ko ang mga tawo ug mga mananap diha kaninyo aron modaghan sila ug magmabungahon. Unya papuy-an ko kamo sama kaniadto, ug pauswagon ko kamo labaw pa sa inyong kahimtang kaniadto, kay masayran ninyo nga ako si Yahweh. 12 Magdala ako ug mga tawo, ang akong katawhan sa Israel, aron molakaw diha kanimo. Panag-iyahan ka nila, ug ikaw ang mahimo nilang panulondon, ug dili na ikaw ang

mahimong hinungdan sa pagkamatay sa ilang mga anak. 13 Miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Tungod kay nag-ingon sila kaninyo, “Gilamoy
nimo ang katawhan, ug namatay ang mga anak sa imong nasod,” 14 busa
dili na kamo molamoy pa ug mga tawo, ug dili na kamo ang mahimong
hinungdan sa pagbangotan sa inyong nasod sa ilang kamatayon. Mao kini
ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 15 Ni tugotan ko nga madungog pa
ninyo ang mga pagtamay sa kanasoran; dili na ninyo pas-anon pa ang
kaulaw sa katawhan o mahimong hinungdan sa pagkapukan sa inyong
nasod—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.'” 16 Unya miabot
kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 17 “Anak sa tawo, sa dihang
mipuyo ang panimalay sa Israel sa ilang yuta, gihugawan nila kini pinaagi
sa ilang mga paagi ug sa ilang mga buhat. Ang ilang mga paagi sama sa
hugaw sa pagregla sa babaye diha sa akong atubangan. 18 Busa gibubo
ko batok kanila ang akong hilabihang kasuko alang sa dugo nga ilang
gibubo sa yuta ug alang sa ilang paghugaw niini pinaagi sa ilang mga
diosdios. 19 Gipatibulaag ko sila taliwala sa kanasoran; nabulagbulag sila
ngadto sa kayutaan. Gihukman ko sila sumala sa ilang mga paagi ug sa
ilang mga binuhatan. 20 Unya miadto sila sa kanasoran, ug bisan asa
sila miadto, gipasipalahan nila ang akong balaan nga ngalan sa dihang
moingon ang mga tawo ngadto kanila, 'Mao ba gayod kini ang katawhan
ni Yahweh? Kay giabog man sila sa iyang yuta.' 21 Apan aduna akoy
kalooy sa akong balaan nga ngalan nga gihugawan sa balay sa Israel
taliwala sa kanasoran, sa dihang miadto sila didto. 22 Busa isulti kini
sa balay sa Israel: 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Wala ko kini
gibuhat alang sa inyong kaayohan, balay sa Israel, apan alang sa akong
balaan nga ngalan, nga inyong gipasipalahan taliwala sa kanasoran bisan
asa kamo moadto. 23 Kay himoon nako nga balaan ang akong bantogang
ngalan, nga inyong gipasipalahan taliwala sa kanasoran—gipasipalahan
ninyo kini, taliwala sa kanasoran. Ug masayran sa kanasoran nga ako si
Yahweh—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—sa dihang makita
ninyo nga balaan ako. 24 Kuhaon ko kamo gikan sa kanasoran ug tigomon
kamo gikan sa matag yuta, ug dad-on ko kamo sa inyong yuta. 25 Unya
wisikwisikan ko kamo ug hinlo nga tubig aron maputli kamo gikan sa
tanan ninyong pagkadaotan, ug himoon ko kamong putli gikan sa tanan
ninyong mga diosdios. 26 Hatagan ko kamo ug bag-ong kasingkasing ug
bag-ong espiritu diha sa inyong kinasulorang bahin, ug kuhaon ko ang
tig-a nga kasingkasing gikan sa inyong unod. Kay hatagan ko kamo ug
humok nga kasingkasing. 27 Ibutang ko ang akong Espiritu diha kaninyo
ug tugotan kamo sa paglakaw diha sa akong mga balaod ug sa pagtipig
sa akong mga sugo, busa buhaton ninyo kini. 28 Unya mopuyo kamo sa
yuta nga akong gihatag sa inyong mga katigulangan; kamo ang mahimo
nakong katawhan, ug ako ang mahimo ninyong Dios. 29 Kay luwason ko
kamo sa inyong pagkahugaw. Ipatawag ko ang trigo ug padaghanon kini.
Dili na ako magpahamtang ug kagutom diha kaninyo. 30 Padaghanon ko
ang bunga sa kahoy ug ang abot sa uma aron dili na kamo maulawan sa
kagutom taliwala sa mga nasod. 31 Unya maghunahuna kamo sa daotan
ninyong mga paagi ug sa inyong dili maayo nga mga binuhatan, ug adunay
pagdumot diha sa inyong mga panagway tungod sa inyong kaugalingong
mga sala ug sa inyong dulomtanang mga binuhatan. 32 Wala ko kini
gibuhat alang sa inyong kaayohan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo—tugoti nga mailhan kini diha kaninyo. Busa kataha ug kaulaw
tungod sa inyong mga paagi, balay sa Israel. 33 Miingon si Yahweh nga

Ginoo niini: Nianang adlawa himoon ko kamong putli gikan sa inyong
mga sala, tugotan ko kamo sa pagpuyo sa mga siyudad ug sa pagtukod
ug balik sa nagun-ob nga mga dapit. 34 Kay darohon ninyo ang biniyaan
nga yuta hangtod nga dili na kini mahimong biniyaan sa panan-aw sa
tanang moagi niini. 35 Unya moingon sila, “Awaaw kini nga yuta, apan
sama na kini sa tanaman sa Eden; lig-on na karon ug aduna nay nagpuyo
sa mga awaaw nga mga siyudad ug sa mga dapit nga giguba ug gigun-
ob.” 36 Unya masayod ang ubang kanasoran palibot kaninyo nga ako si
Yahweh, nga gitukod ko pag-usab ang mga nangagun-ob ug nagtanom pag-
usab ngadto sa mga dapit nga gibiyaan. Ako si Yahweh. Gipahayag ko kini
ug buhaton ko kini. 37 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Hangyoon ako
pag-usab sa balay sa Israel sa pagbuhat niini alang kanila, sa pagpadaghan
kanila sama sa panon sa katawhan. 38 Sama sa panon nga gigahin alang
sa mga halad, sama sa panon diha sa Jerusalem sa iyang gitakda nga mga
kasaulogan, malukop usab sa panon sa katawhan ang mga nangagun-ob
nga mga siyudad ug masayran nila nga ako si Yahweh.'”

37

1 Gitapion kanako ang kamot ni Yahweh, ug gidala ako pinaagi sa
Espiritu ni Yahweh ug gipahimutang ako taliwala sa walog; napuno kini sa
mga bukog. 2 Unya gipaagi niya ako palibot niini. Tan-awa! Daghan niini
ang anaa sa walog. Tan-awa! Uga na kaayo kini. 3 Miingon siya kanako,
“Anak sa tawo, mabuhi pa ba pag-usab kining mga bukoga?” Busa miingon
ako, “Yahweh nga Ginoo, ikaw lamang ang nasayod.” 4 Unya miingon
siya kanako, “Panagna niini nga mga bukog ug sultihi kini, 'Uga nga mga
bukog. Paminaw sa pulong ni Yahweh. 5 Miingon si Yahweh nga Ginoo
niini ngadto sa mga bukog: Tan-awa! Hatagan ko kamo ug gininhawa, ug
mabuhi kamo. 6 Butangan ko kamo ug mga lutahan ug unod. Lukopon
ko kamo sa panit ug butangan kamo ug gininhawa aron mabuhi kamo.
Unya masayod kamo nga ako si Yahweh.'” 7 Busa nanagna ako sama sa
gimando kanako; sa akong pagpanagna, tan-awa, aniay usa ka dinahunog,
nga linog. Unya nagtigom ang mga bukog— bukog batok sa bukog. 8 Mitan-
aw ako, ug tan-awa, aduna na silay mga lutahan, ug mitubo ang mga unod
ug nalukop na sila ug panit. Apan wala pa gihapon silay gininhawa. 9 Unya
miingon si Yahweh kanako, “Panagna ngadto sa gininhawa, panagna, anak
sa tawo, ug sultihi ang gininhawa, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini:
Gininhawa, nga gikan sa upat ka mga hangin, ug hatagig gininhawa kining
gipamatay, aron mabuhi sila.”' 10 Busa nanagna ako sama sa gimando
kanako; nakabaton sila ug gininhawa ug nabuhi sila. Unya mitindog sila,
usa ka hilabihan ka daghan nga kasundalohan. 11 Unya miingon si Yahweh
kanako, “Anak sa tawo, kini nga mga bukog mao ang kinatibuk-ang balay
sa Israel. Tan-awa! Miingon sila, 'Nauga na ang atong mga bukog, ug
nahanaw na ang atong paglaom. Gipamatay kita.' 12 Busa panagna ug
sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! Pagaablihan
ko ang inyong mga lubnganan ug ipagawas ko kamo gikan niini, akong
katawhan. Dad-on ko kamo ug balik ngadto sa yuta sa Israel. 13 Unya
masayod kamo nga ako si Yahweh, sa dihang ablihan ko ang inyong mga
lubnganan ug ipagawas ko kamo gikan niini, akong katawhan. 14 Ibutang
ko kaninyo ang akong Espiritu aron mabuhi kamo, ug ipahiluna ko kamo
sa inyong yuta sa dihang masayod kamo nga ako si Yahweh. Gipahayag
ko ug pagabuhaton kini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.”' 15 Unya
mikunsad kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 16 “Busa karon,

ikaw anak sa tawo, pagkuha ug usa ka lipak sa kahoy ug sulati kini, 'Alang sa Juda ug alang sa katawhan sa Israel, nga iyang mga kauban.' Unya pagkuha ug laing lipak sa kahoy ug sulati kini, 'Alang kang Jose, ang sanga sa Efraim, ug alang sa tanang katawhan sa Israel, nga ilang mga kauban.' 17 Hiusaha sila ngadto sa usa ka lipak, aron mahimo silang usa diha sa imong kamot. 18 Sa dihang makigsulti kanimo ang imong katawhan ug moingon, 'Dili mo ba kami sultihan kung unsa ang ipasabot nimo niining mga butanga?' 19 unya sultihi sila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! Kuhaon na nako ang sanga ni Jose nga anaa sa kamot sa Efraim ug ang mga tribo sa Israel nga iyang mga kauban ug itipo kini ngadto sa sanga sa Juda, aron mahimo kining usa ka sanga, ug mahiusa kini diha sa akong kamot.' 20 Kupti ang mga sanga nga imong gisulatan sa ilang atubangan. 21 Ipahayag ngadto kanila, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: 'Tan-awa! Pagakuhaon ko ang katawhan sa Israel gikan sa mga nasod kung diin sila nangadto. Tigomon ko sila gikan sa nagpalibot nga mga yuta ug dad-on ko sila sa ilang yuta. 22 Himoon ko silang usa ka nasod sa yuta, sa kabukiran sa Israel, ug adunay usa ka hari ingon nga maghari kanilang tanan, ug dili na sila mahimong duha ka mga nasod. Dili na sila mabahin sa duha ka mga gingharian. 23 Unya dili na nila hugawan ang ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang mga diosdios, sa ilang mangil-ad nga mga butang, o bisan unsa pa nilang mga sala. Kay luwason ko sila gikan sa tanan nilang pagkadili matinud-anon nga mga buhat kung diin sila nakasala, ug hinloan ko sila, aron mahimo silang akong katawhan ug ako ang ilang Dios. 24 Si David nga akong sulugoon mao ang maghari kanila. Busa adunay usa ka magbalantay kanilang tanan, ug maglakaw sila sumala sa akong mga kasugoan ug tipigan nila ang akong mga balaod ug tumanon kini. 25 Magpuyo sila diha sa yuta nga akong gihatag sa akong sulugoon nga si Jacob, diin nagpuyo ang inyong mga amahan. Magpuyo sila niini hangtod sa kahangtoran—sila, ilang mga anak, ug ang ilang mga apo, kay si David nga akong sulugoon mao ang ilang pangulo hangtod sa kahangtoran. 26 Maghimo ako ug usa ka kasabotan sa pagpakigdait uban kanila. Mahimo kining walay kataposan nga kasabotan uban kanila. Ipahimutang ug padaghanon ko sila ug ipahiluna ang akong balaang dapit sa ilang taliwala hangtod sa kahangtoran. 27 Ang akong puloy-anan mag-uban kanila; ako ang mamahimo nilang Dios, ug sila ang akong katawhan. 28 Unya masayod ang kanasoran nga ako si Yahweh ang naggahin sa Israel, sa dihang anaa kanila ang akong balaan nga dapit hangtod sa kahangtoran.'"

38

1 Mikunsad kanako ang pulong ni Yahweh, nga nag-ingon, 2 "Anak sa tawo, atubang ngadto kang Gog, ang yuta sa Magog, ang pangulong prinsipe sa Meshec ug Tubal; ug panagna batok kaniya. 3 Sultihi, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! Nakigbatok ako kanimo, Gog, ang pangulong prinsipe sa Meshec ug Tubal. 4 Busa ipatuyok ko ikaw ug sab-itan ug taga ang imong papangig, ipadala ko ikaw uban ang tanan nimong kasundalohan, mga kabayo, ug mga tigkabayo, silang tanan nga nagsul-ob ug bisti nga panggubat, usa ka dakong kasundalohan nga adunay dagko ug gagmay nga mga taming, silang tanan naggunit ug mga espada! 5 Mouban kanila ang Persia, Cus, ug Libya, silang tanan adunay mga taming ug mga helmet! 6 Ang Gomer ug ang tanan niyang kaubanan, ug Bet Togarma,

gikan sa lagyong bahin sa amihanan, ug ang tanang kaubanan niini! Mag-uban kanimo ang daghang katawhan! 7 Pangandam! Oo, andama ang imong kaugalingon ug tigoma ang imong kasundalohan uban kanimo, ug ikaw ang ilang pangulo. 8 Pagatawgan ka human sa daghang mga adlaw, ug human sa pipila ka mga tuig moadto ka sa yuta nga nakabawi gikan sa espada ug nagtigom gikan sa daghang katawhan, nagtigom ug balik ngadto sa kabukiran sa Israel nga nagpadayon sa pagkaawaaw. Apan ipabalik ang yuta sa katawhan, ug magpuyo sila nga luwas, silang tanan! 9 Busa motungas kamo sama sa bagyo; mahisama kamo sa usa ka panganod nga motabon sa yuta, ikaw ug ang tanan nimong mga kauban, ang tanang kasundalohan nga uban kanimo. 10 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Mahitabo kini sa adlaw nga mamugna ang mga laraw diha sa imong kasingkasing, ug maghandom ka ug daotan kaayo.' 11 Unya moingon ka, 'Motungas ako sa hawan nga yuta; moadto ako sa mga tawo nga malinawon ug luwas nga namuyo, silang tanan namuyo nga walay mga paril o mga babag, ug walay mga ganghaan ang siyudad. 12 Kuhaon ko ang mga bahandi ug kawaton ang mga inilog, aron madala sa akong kamot batok sa mga nagun-ob nga dapit nga karon gipuy-an na, ug batok sa katawhan nga nagtigom gikan sa mga nasod, katawhan nga nakabaton ug binuhing mga mananap ug mga kabtangan, ug kadtong namuyo sa tunga sa kalibotan.' 13 Moingon kanimo ang Sheba ug Dedan, ug ang mga tigpatigayon sa Tarshis uban sa tanan niining batan-ong manggugubat, 'Mianhi ka ba aron sa pagpangilog? Gitigom mo ba ang imong kasundalohan aron kuhaon ang mga inilog, aron dad-on ang plata ug bulawan, aron kuhaon ang ilang mga binuhing hayop ug kabtangan ug aron kuhaon pa ang ubang mga inilog?' 14 Busa panagna, anak sa tawo, ug sultihi si Gog, 'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Nianang adlawa, sa dihang magpuyo nga luwas ang akong katawhan sa Israel, dili ba ikaw ang masayod mahitungod kanila? 15 Moabot ka gikan sa inyong layong dapit sa amihanan uban sa daghang kasundalohan, nagsakay silang tanan sa mga kabayo, daghang kaubanan, usa ka panon sa kasundalohan. 16 Sulongon ninyo ang akong katawhan sa Israel sama sa panganod nga nagtabon sa yuta. Sa umaabot nga mga adlaw, pagadad-on ko ikaw batok sa akong yuta, aron mahimong mailhan ako sa mga nasod sa dihang ipakita ko ang akong kaugalingon pinaagi kanimo, Gog, nga balaan sa ilang atubangan. 17 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Dili ba ikaw kadtong akong gihisgotan sa kanhing mga adlaw pinaagi sa kamot sa akong mga sulugoon, ang mga propeta sa Israel, nga nanagna sa ilang kaugalingong takna sa daghang katuigan nga dad-on ko ikaw batok kanila? 18 Busa mahitabo kini sa adlaw sa dihang mosulong si Gog sa yuta sa Israel—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo—mosamot ang akong kasuko. 19 Sa akong nagkalayo nga kapungot, ipahayag ko nianang adlawa nga adunay usa ka dakong linog sa yuta sa Israel. 20 Mangurog sila sa akong atubangan—ang mga isda sa dagat ug ang mga langgam sa kalangitan, ang mapintas nga mga mananap sa kaumahan, ug ang tanang binuhat nga nagkamang sa yuta, ug ang matag tawo nga nahimutang ibabaw sa yuta. Matumpag ang kabukiran ug ang mga pangpang, hangtod nga mahugno ang matag paril sa kalibotan. 21 Magpatawag ako ug espada batok kaniya sa tanan nakong kabukiran—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo—ang matag espada sa tawo makigbatok sa iyang igsoon. 22 Unya pagahukman ko siya pinaagi sa hampak ug dugo; ug kusog nga ulan ug mag-ulan ug ice ug mag-ulan ug nagbaga nga asupre ngadto kaniya ug sa iyang mga

kauban ug ang daghang nasod nga nag-uban kaniya. 23 Kay ipakita ko ang
akong pagkabantogan ug ang akong pagkabalaan ug himoon kung inila
ang akong kaugalingon sa mga mata sa daghang kanasoran, ug masayod
sila nga ako si Yahweh.'"

39

1 Karon ikaw, anak sa tawo, panagna batok kang Gog ug pag-ingon,
'Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Tan-awa! makigbatok ako kanimo,
Gog, pangulo sa Meshec ug sa Tubal. 2 Pabalikon ug giyahan ko ikaw;
dad-on ko ikaw gikan sa layo nga bahin sa amihanan paingon ngadto sa
kabukiran sa Israel. 3 Unya kuhaon ko ang imong pana nga anaa sa imong
wala nga kamot ug ihulog ko ang mga udyong nga anaa sa imong tuo nga
kamot. 4 Magbuy-od ka ngadto sa kabukiran sa Israel—ikaw ug ang tanan
nimong mga sakop ug mga sundalo nga uban kanimo. Ihatag ko ikaw
ngadto sa mga mananagit nga langgam ug sa ihalas nga mga mananap sa
kaumahan aron kan-on. 5 Magbuy-od ka diha sa uma, kay ako mismo
ang nagpahayag niini—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.
6 Unya padad-an ko ug kalayo ang Magog ug kadtong nagpuyo nga luwas
sa mga baybayon, ug masayod sila nga ako si Yahweh. 7 Kay himoon ko
nga inila ang balaan kong ngalan taliwala sa akong katawhan sa Israel,
ug dili ko na gayod tugotan nga pasipalahan ang balaan kong ngalan;
masayod ang kanasoran nga ako si Yahweh, ang Balaang Dios sa Israel.
8 Tan-awa! Moabot ang adlaw, ug mahitabo kini—mao kini ang gipahayag
ni Yahweh nga Ginoo. 9 Mogula ang mga lumolupyo sa mga siyudad sa
Israel ug gamiton nila ang mga hinagiban aron isugnod sa kalayo—ang
gagmay ug dagko nga mga taming, mga pana, mga udyong, mga bunal ug
ang mga bangkaw; isugnod nila kini sulod sa pito ka tuig. 10 Dili na sila
motigom ug sugnod gikan sa kaumahan o mamutol ug mga kahoy gikan
sa kalasangan, kay sunogon na man nila ang mga hinagiban; ilogan nila
kadtong buot mangilog kanila; tulison nila kadtong buot manulis kanila—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo." 11 Unya mahitabo kini
nianang adlawa nga magbuhat ako ug usa ka dapit didto alang kang
Gog—usa ka lubnganan sa Israel, ang walog alang niadtong nagapanaw
sa sidlakang bahin sa dagat. Mahimo kining babag alang niadtong buot
moagi niini. Maglubong sila didto kang Gog uban sa daghang panon sa
iyang katawhan. Pagatawagon nila kini nga Walog sa Hamon Gog. 12 Kay
sulod sa pito ka bulan ilubong sila sa balay sa Israel aron sa paghinlo
sa yuta. 13 Kay ilubong man sila sa tanang katawhan sa yuta; mahimo
kining halandomong adlaw alang kanila sa dihang himayaon ako—mao
kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo. 14 Unya mopili sila ug mga tawo
aron sa pagpadayon sa pagpanaw sa yuta, aron sa pagpangita niadtong
milatas, apan nangamatay ug nagpabilin sa yuta ang ilang mga lawas,
aron ilubong nila sila, ug mahinlo ang yuta tungod niini. Sa kataposan
sa ikapitong bulan magsugod sila sa pagpangita. 15 Samtang moagi kining
mga tawhana sa maong yuta, sa dihang makita nila ang bisan unsang
bukog sa tawo, butangan nila kini ug timailhan, hangtod nga moabot ang
mga tiglubong ug ilubong nila kini sa Walog sa Hamon Gog. 16 Aduna
unyay siyudad didto nga nganlan ug Hamona. Niining paagiha mahinloan
nila ang yuta. 17 Karon kanimo, anak sa tawo, miingon niini si Yahweh
nga Ginoo: Sultihi ang tanang mga langgam ug ang tanang ihalas nga mga
mananap sa kaumahan, 'Pagtigom ug pag-anhi. Pagtigom sa palibot sa
halad nga akong gitanyag alang kaninyo, sa dakong halad sa kabukiran

sa Israel, aron mahimo ninyong kan-on ang unod ug imnon ang dugo.
18 Kan-on ninyo ang unod sa mga manggugubat ug imnon ang dugo sa mga
prinsipe sa kalibotan; mahisama sila sa mga torong karnero, mga nating
karnero, mga kanding, ug mga torong baka, gipatambok silang tanan sa
Bashan. 19 Unya kan-on ninyo ang tambok alang sa inyong katagbawan;
imnon ninyo ang dugo hangtod nga mahubog; mao kini ang halad nga
ihawon nako alang kaninyo. 20 Matagbaw kamo diha sa akong lamesa
pinaagi sa kabayo, karwahe, manggugubat, ug sa tanang tawo sa gubat—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.' 21 Unya ipahimutang ko
ang akong himaya taliwala sa kanasoran, ug makita sa tanang kanasoran
ang paghukom nga akong buhaton ug ang akong kamot nga giandam
batok kanila. 22 Masayod ang balay sa Israel nga ako si Yahweh nga ilang
Dios gikan nianang adlawa ug sa umaabot. 23 Masayod ang kanasoran
nga gibihag ang balay sa Israel tungod sa ilang pagkadaotan pinaagi sa
ilang pagbudhi kanako, busa gitago ko ang akong nawong gikan kanila ug
gitugyan sila sa kamot sa ilang mga kaaway aron mapukan silang tanan
pinaagi sa espada. 24 Gibuhat ko lamang ngadto kanila ang angay sa ilang
pagkahugaw ug sa ilang mga sala, sa dihang gitago ko ang akong nawong
gikan kanila. 25 Busa miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Karon ipahibalik
ko ang katigayonan ni Jacob, ug magmaluloy-on ako sa tibuok balay sa
Israel, sa dihang mamuhat ako uban sa kalumo alang sa balaan kong
ngalan. 26 Unya pas-anon nila ang ilang kaulawan ug ang tanan nilang
kalapasan sa pagbudhi kanako. Malimtan nila kining tanan sa dihang
mopahulay sila nga luwas didto sa ilang yuta, ug walay molisang kanila.
27 Sa dihang kuhaon ko sila gikan sa mga katawhan ug tapokon gikan
sa kayutaan sa ilang mga kaaway, ipakita ko ang akong pagkabalaan sa
daghang kanasoran. 28 Unya masayod sila nga ako si Yahweh nga ilang
Dios, kay gipabihag ko sila taliwala sa kanasoran, ug unya tapokon ko sila
balik sa ilang yuta. Dili ko sila biyaan taliwala sa kanasoran. 29 Sa dihang
ibubo ko ang akong Espiritu sa balay sa Israel dili ko na itago ang akong
nawong gikan kanila—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo."

40

1 Sa ika-25 ka tuig sa among pagkabihag sa pagsugod sa tuig sa ikanapulo
nga adlaw sa bulan, sa ikanapulo ug upat nga tuig human nailog ang
siyudad—sa sama niana nga adlaw, gitapion kanako ang kamot ni Yahweh
ug gidala niya ako didto. 2 Pinaagi sa mga panan-awon nga gikan sa Dios
gidala niya ako sa yuta sa Israel. Gidala niya ako aron ipahimutang sa
taas kaayo nga bukid; ngadto sa habagatang bahin adunay sama sa mga
gambalay nga sakop sa usa ka siyudad. 3 Unya gidala niya ako didto. Tan-
awa, adunay tawo! Sama sa tumbaga ang iyang panagway. Naggunit siya
ug higot nga lino ug usa ka sukdanan nga kahoy, ug nagtindog siya sa
ganghaan sa siyudad. 4 Miingon kanako ang tawo, "Anak sa tawo, pagtan-
aw ug paminaw, ug sabta pag-ayo ang tanan nga akong ipadayag kanimo,
kay gidala ka dinhi aron mapadayag ko kini kanimo. Isugilon ngadto sa
balay sa Israel ang tanang butang nga imong makita." 5 Adunay paril
nga nakapalibot sa templo. Unom ka taas nga cubit ang gitas-on sa usa
ka sukdanan nga kahoy nga anaa sa kamot sa tawo, ang matag taas nga
cubit adunay usa ka cubit ug usa ka dangaw ang gitas-on. Gisukod niya
ang paril; usa ka sukdanan nga kahoy ang gibag-on ug gihabogon. 6 Unya
miadto siya sa ganghaan sa templo nga nag-atubang sa sidlakan. Misaka
siya sa mga ang-ang sa hagdanan niini ug gisukod ang ganghaan—usa ka

sukdanan nga kahoy ang gilalomon. 7 Usa ka sukdanan nga kahoy ang
gitas-on ug gilapdon sa mga lawak sa guwardiya, adunay lima ka cubit sa
taliwala sa duha ka mga lawak, ug adunay sukod nga usa ka sukdanan
nga kahoy ang gilalomon sa pultahan sa ganghaan sa templo nga paingon
sa portico sa templo. 8 Gisukod niya ang portico sa ganghaan; usa ka
sukdanan nga kahoy ang gitas-on niini. 9 Gisukod niya ang portico sa
ganghaan. Usa ka sukdanan nga kahoy ang gilalomon niini. Duha ka cubit
ang gilapdon sa mga haligi. Mao kini ang portico sa ganghaan nga nag-
atubang sa templo. 10 Adunay tulo ka mga lawak sa guwardiya sa matag
kilid sa sidlakang ganghaan, ug adunay managsamang sukod ang matag
usa niini, ug adunay managsamang sukod ang mga paril nga nagbulag
niini. 11 Unya gisukod sa tawo ang gilapdon sa agianan sa pultahan—
napulo ka cubit; ug gisukod niya ang gitas-on sa agianan sa pultahan—
napulo ug tulo ka cubit. 12 Gisukod niya ang paril nga maoy utlanan sa mga
lawak nga anaa sa atubangan—usa ka cubit ang gitas-on. Unom ka cubit
ang sukod sa matag kilid sa mga lawak. 13 Unya gisukod niya ang agianan
gikan sa atop sa usa ka lawak nga sunod sa laing lawak—25 ka cubit, gikan
sa pultahan sa unang lawak ngadto sa ikaduha. 14 Unya gisukod niya ang
paril nga nag-ulang sa mga lawak sa guwardiya—60 ka cubit ang gitas-
on; nagsukod siya kutob sa ganghaan sa portico. 15 Adunay 50 ka cubit
ang pultahan gikan sa atubangan nga ganghaan ngadto sa laing utlanan
sa portico sa ganghaan. 16 Adunay sirado nga mga bintana nga anaa sa
mga lawak ug ngadto sa mga haligi niini nga nakapalibot sulod sa mga
ganghaan; ug mao usab sa mga tamboanan. Adunay nakapalibot nga mga
bintana sa sulod, ug gidayandayanan ug mga palmera ang matag haligi
sa bintana. 17 Unya gidala ako sa tawo ngadto sa gawas nga hawanan sa
templo. Tan-awa, adunay mga lawak, ug adunay agianan nga hinimo sa
bato didto sa hawanan, nga adunay 30 ka mga lawak unahan sa agianan
nga hinimo sa bato. 18 Miabot ang agianan nga hinimo sa bato ngadto sa
kilid sa mga ganghaan, managsama ang gilapdon niini sa gitas-on sa mga
ganghaan. Mao kana ang agianan nga hinimo sa bato sa ubos nga bahin.
19 Unya gisukod sa tawo ang gilay-on gikan sa atubangan sa ubos nga
ganghaan ngadto sa atubangan sa kinasulorang ganghaan; 100 ka cubit
ang sukod niini ngadto sa sidlakang bahin, ug sama usab sa amihanang
bahin. 20 Unya gisukod niya ang gitas-on ug gilapdon sa ganghaan nga
anaa sa amihanang bahin sa gawas nga hawanan. 21 Adunay tulo ka mga
lawak sa matag kilid niana nga ganghaan, ug managsama lamang ang
sukod sa ganghaan ug sa portico niini ngadto sa sentrong ganghaan—50
ka cubit ang gitas-on ug 25 ka cubit ang gilapdon. 22 Ang mga bintana
niini, ang portico, ug ang mga lawak, ug mga palmera, nahisama ngadto
sa ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan. Adunay pito ka ang-ang pasaka
ug sa portico niini. 23 Adunay usa ka ganghaan sa sulod nga hawanan
sa atubangan sa ganghaan nga nag-atubang sa amihanan, ingon nga may
ganghaan usab sa sidlakan; gisukod sa tawo ang usa ka ganghaan ngadto
sa laing ganghaan—100 ka cubit ang gilay-on. 24 Pagkahuman gidala ako sa
tawo ngadto sa ganghaan sa habagatang pultahan, ug managsama lamang
ang sukod sa mga paril ug portico niini ngadto sa ubang mga ganghaan
sa gawas nga bahin. 25 Adunay sirado nga mga bintana sa agianan ug
sa portico niini sama sa anaa niana sa ganghaan. Adunay 50 ka cubit
ang gitas-on ug 25 ka cubit ang gilapdon sa habagatang ganghaan ug sa
portico niini. 26 Adunay pito ka ang-ang pasaka sa ganghaan ug sa portico
niini, ug adunay mga kinulit nga mga palmera sa mga paril niini sa matag

kilid. 27 Adunay ganghaan sa sulod nga hawanan sa habagatang bahin,
ug gisukod sa tawo gikan sa ganghaan ngadto sa ganghaan nga anaa sa
habagatang pultahan—100 ka cubit ang gilay-on. 28 Unya gidala ako sa
tawo ngadto sa sulod nga hawanan agi sa habagatang ganghaan niini, nga
adunay managsamang mga sukod sama sa ubang mga ganghaan. 29 Ang
mga lawak niini, mga paril, ug mga portico sama lamang ang sukod ngadto
sa ubang mga ganghaan; adunay mga bintana palibot sa portico. 50 ka
cubit ang gitas-on ug 25 ka cubit ang gilapdon sa sulod nga ganghaan
ug sa portico niini. 30 Aduna usab mga portico sa palibot sa sulod nga
paril; 25 ka cubit ang gitas-on ug 5 ka cubit ang gilapdon. 31 Nag-atubang
sa gawas nga hawanan kini nga portico nga adunay kinulit nga mga
palmera ug sa mga paril niini ug adunay walo ka ang-ang pasaka niini.
32 Unya gidala ako sa tawo ngadto sa sulod nga hawanan agi sa sidlakang
bahin ug gisukod ang ganghaan, nga adunay managsamang sukod sama sa
ubang mga ganghaan. 33 Ang mga lawak niini, mga paril, ug ang portico
adunay managsamang sukod sama sa ubang mga ganghaan, ug adunay
mga bintana sa palibot. Adunay 50 ka cubit nga gitas-on ug 25 ka cubit
nga gilapdon ang sulod nga ganghaan ug ang portico niini. 34 Nag-atubang
sa gawas nga hawanan ang portico niini; adunay mga palmera sa matag
kilid ug adunay walo ka ang-ang pasaka niini. 35 Unya gidala ako sa tawo
sa amihanang ganghaan ug gisukod kini; sama lamang ang sukod niini sa
ubang mga ganghaan. 36 Ang mga lawak niini, mga paril, ug ang portico
adunay managsamang sukod sa ubang mga ganghaan, ug adunay mga
bintana sa palibot. Adunay 50 ka cubit ang gitas-on ug 25 ka cubit ang
gilapdon sa agianan ug sa portico niini. 37 Nag-atubang sa gawas nga
hawanan ang portico niini; adunay mga palmera sa matag kilid niini ug
adunay walo ka ang-ang pasaka niini. 38 Adunay lawak nga may pultahan
sa matag agianan nga anaa sa sulod nga bahin. Dinhi nila hugasan ang
mga halad nga sunogon. 39 Adunay duha ka lamesa sa matag kilid sa
portico, diin ginaihaw ang mga halad nga sunogon, ug ang halad sa sala
usab ug ang halad sa dili tinuyoan nga sala. 40 Diha sa paril sa hawanan,
pasaka ngadto sa ganghaan sa amihanang bahin, adunay duha ka lamesa.
Sa laing bahin usab adunay duha ka lamesa didto sa portico sa ganghaan.
41 Adunay upat ka lamesa sa matag kilid sa ganghaan; nag-ihaw sila ug mga
mananap diha sa walo ka lamesa. 42 Adunay upat ka lamesa nga tinabas
nga bato alang sa mga halad nga sunogon, 1 ug 1/2 ka cubit ang gitas-on, 1
ug 1/2 ka cubit ang gilapdon, ug usa ka cubit ang gihabogon. Gibutang nila
didto ang mga butang nga ilang gamiton sa pag-ihaw sa halad nga sunogon
alang sa mga halad. 43 Duha ka kaw-it nga usa ka dangaw ang gitas-on
nga gitaod palibot sa portico, ug ibutang ang unod sa mga halad ngadto
sa mga lamesa. 44 Duol sa sulod nga ganghaan, sa sulod nga hawanan,
mao ang mga lawak sa mga mang-aawit. Anaa sa amihanang bahin ang
usa niini nga mga lawak, ug ang usa anaa sa habagatang bahin. 45 Unya
miingon kanako ang tawo, "Alang sa mga pari nga nag-alagad sa templo
ang lawak nga nag-atubang sa habagatan. 46 Alang sa mga pari nga nag-
alagad diha sa halaran ang lawak nga nag-atubang sa amihanan. Kini
ang mga anak nga lalaki ni Zadok nga miduol diha kang Yahweh aron sa
pag-alagad kaniya; kauban sila sa mga anak nga lalaki ni Levi." 47 Unya
gisukod niya ang hawanan—100 ka cubit ang gitas-on ug 100 ka cubit ang
gilapdon nga kwadrado, uban sa halaran nga anaa sa atubangan sa balay.
48 Unya gidala ako sa tawo ngadto sa portico sa balay ug gisukod ang mga
haligi niini—lima ka cubit ang gibagaon sa matag kilid. Napulo ug upat ka

cubit ang gilapdon sa pultahan, ug tulo ka cubit ang gilapdon sa paril nga
anaa sa matag kilid niini. 49 Adunay 20 ka cubit nga gitas-on sa portico,
ug napulo ug usa ka cubit ang gilalomon niini. Adunay mga ang-ang nga
pasaka niini ug mga haligi nga gibutang sa matag kilid niini.

41

1 Unya gidala ako sa tawo ngadto sa balaang dapit sa templo ug gisukod
ang mga haligi sa pultahan—unom ka cubit ang gilapdon sa matag kilid.
2 Napulo ka cubit ang gilapdon sa pultahan; lima ka cubit ang gitas-on
sa bungbong sa matag kilid niini. Unya gisukod sa tawo ang tanang
bahin sa balaang dapit—mikabat ug 40 ka cubit ang gitas-on ug 20 ka
cubit ang gilapdon. 3 Unya miadto ang tawo sa labing balaang dapit ug
gisukod ang mga haligi sa pultahan—duha ka cubit, ug unom ka cubit
ang gilapdon sa pultahan. Pito ka cubit ang gilapdon sa matag kilid
sa bungbong. 4 Unya gisukod niya ang gitas-on sa lawak—20 ka cubit.
Ang gilapdon niini hangtod sa atubangan sa templo— mikabat ug 20 ka
cubit. Unya miingon siya kanako, “Mao kini ang labing balaan nga dapit.”
5 Unya gisukod sa tawo ang bungbong sa balay—mikabat kini ug unom ka
cubit ang gibag-on. Upat ka cubit ang gilapdon sa matag kilid sa lawak
libot sa balay. 6 Adunay mga kilirang lawak sa tulo ka andana, ang usa
ka lawak ibabaw sa usa, 30 ka mga lawak sa matag andana. Adunay
mga tindoganan nga gipalibot sa bungbong sa balay, aron pasandigan sa
kilirang mga lawak, tungod kay walay tukod ang bungbong sa balay. 7 Busa
gipalapad ang kilirang mga lawak nga palibot pataas, kay nagakalapad
ug nagakataas ang balay sa tanang bahin; gipalapdan ang mga lawak
ingon nga gipatas-an ang balay, ug paingon sa taas ang hagdanan ngadto
sa labing taas nga bahin, agi sa tungang bahin. 8 Unya nakita ko ang
taas nga bahin sa tanang palibot sa balay, ang patukoranan sa kilirang
mga lawak; mikabat ug unom ka cubit ang gitas-on sa igsusukod nga
sungkod sa tawo. 9 Lima ka cubit ang gilapdon sa bungbong sa kilirang
mga lawak nga dapit sa gawas. Adunay hawan nga bahin sa gawas niini
nga mga lawak sa balaang dapit. 10 Sa pikas bahin niining hawan nga
dapit mao ang gawas nga mga lawak alang sa mga pari; mikabat ug 20
ka cubit ang gilapdon libot sa balaang dapit. 11 Adunay mga pultahan sa
kilirang mga lawak gikan sa laing hawan nga dapit—anaa sa amihanang
dapit ang usa ka agianan, ug anaa sa habagatang bahin ang usa. Lima
ka cubit ang gilapdon sa palibot niining hawan nga dapit. 12 70 ka cubit
ang gilapdon sa gambalay nga nakaatubang sa hawanan sa kasadpang
bahin. Lima ka cubit ang gibag-on sa paril nga nakapalibot niini, ug
ang gitas-on niini mikabat ug 90 ka cubit. 13 Unya gisukod sa tawo ang
balaang dapit—mikabat ug 100 ka cubit ang gitas-on niini. Ang nakalahi
nga gambalay, ang paril niini, ug ang hawanan mikabat ug 100 ka cubit
usab ang gitas-on. 14 100 ka cubit usab ang gilapdon sa atubangan sa
hawanan nga anaa sa atubangan sa balaang dapit. 15 Unya gisukod sa
tawo ang gitas-on sa gambalay nga anaa sa likod sa balaang dapit sa
kasadpang bahin niini, ug ang mga balkon sa matag kilid—mikabat ug
100 ka cubit. Ang balaang dapit ug ang portico, 16 ang kinasulorang mga
paril ug ang mga bintana, lakip ang gagmay nga mga bintana, ug ang mga
balkon libot sa tulo ka andana, gihaplakan tanan ug kahoy. 17 Ibabaw
sa agianan pasulod sa kinasuloran sa balaang dapit ug adunay sinukod
nga dayandayan subay sa mga bungbong. 18 Gidayandayanan kini ug mga
kerubin ug mga palmera; gipatung-an sa palmera ang matag kerubin, ug

adunay duha ka nawong ang matag kerubin: 19 nag-atubang sa palmera
ang nawong sa tawo sa usa ka kilid, ug nag-atubang sa palmera ang
nawong sa batan-ong liyon sa pikas nga bahin. Gikulit kini sa tanang
bahin sa balay. 20 Gikan sa yuta hangtod sa agianan, gikulit ang kerubin
ug ang palmera sa gawas sa paril sa balay. 21 Kuwadrado ang mga haligi
sa ganghaan sa balaang dapit. Ang ilang hulagway sama sa hulagway sa
22 kahoy nga halaran atubangan sa balaang dapit, diin tulo ka cubit ang
gihabogon ug duha ka cubit ang gitas-on sa matag kilid. Hinimo sa kahoy
ang mga haligi sa kilid, ang pasukaranan, ug ang rehas. Unya miingon ang
tawo kanako, "Mao kini ang lamesa nga anaa sa atubangan ni Yahweh."
23 Adunay duha ka pultahan alang sa balaang dapit ug sa labing balaang
dapit. 24 Kini nga mga pultahan adunay duha ka binisagrahan nga sira
nga nagtabon niini, duha ka sira alang sa usa ka pultahan ug duha ka
sira alang sa lain pang pultahan. 25 Gikulit kini sa mga sira sa balaang
dapit—nga gidayandayanan ug mga kerubin ug mga palmera ang mga
paril, ug giatopan ug kahoy ang ibabaw sa portico nga anaa sa atubangan.
26 Adunay gagmay nga mga bintana ug mga palmera sa matag kilid sa
portico. Mao kini ang kilirang mga lawak sa balay, ug aduna usab kini
gipasubra nga mga atop.

42

1 Sunod gipaadto ako sa tawo ngadto sa gawas nga hawanan sa
amihanang bahin, ug gidala niya ako ngadto sa mga lawak nga anaa
sa atubangan sa gawas nga hawanan ug sa amihanang bahin nga paril.
2 100 ka cubit ang gitas-on padulong sa atubangan ug 50 ka cubit ang
gilapdon niadto nga mga lawak. 3 Nag-atubang ang pipila niadto nga mga
lawak sa sulod nga hawanan ug 20 ka cubit ang gilay-on gikan sa balaang
dapit. Adunay tulo ka andana ang mga lawak, ug ang nahimutang sa
ibabaw malili ang nahimutang sa ubos ug abli kini kanila, nga adunay
agianan. Ang pipila ka mga lawak nag-atubang sa gawas nga hawanan.
4 Napulo ka cubit ang gilapdon sa agianan ug 100 ka cubit ang gitas-on
padulong sa atubangan sa mga lawak. Nag-atubang ang mga pultahan sa
mga lawak ngadto sa amihanang bahin. 5 Apan mas gamay ang ibabaw
nga mga hawanan, kay nakuhaan sa mga agianan gikan niini ang dako
nga hawan kaysa sa ilang gibuhat sa pinakaubos ug sa tungatunga nga
andana sa gambalay. 6 Kay ang mga hawanan nga anaa sa ikatulo nga
andana walay mga haligi, wala nahisama sa mga hawanan nga adunay
mga haligi. Busa ang pinakataas nga andana sa mga lawak mas gamay
kung itandi ngadto sa mga lawak nga anaa sa pinakaubos ug sa tungatunga
nga mga andana. 7 Ang gawas nga paril padulong sa mga lawak ngadto sa
gawas nga hawanan, ang hawanan nga anaa sa atubangan sa mga lawak.
Adunay 50 ka cubit ang gitas-on niana nga paril. 8 Adunay 50 ka cubit
ang gitas-on sa mga lawak sa gawas nga hawanan, ug 100 ka cubit ang
gitas-on sa mga lawak nga nag-atubang sa balaan nga dapit. 9 Adunay
agianan pasulod ngadto sa pinakaubos nga mga lawak gikan sa sidlakan
nga bahin, gikan sa gawas nga hawanan. 10 Padulong sa paril sa gawas
nga hawanan sa sidlakan nga bahin, atubangan sa sulod nga hawanan
sa balaan nga dapit, adunay mga lawak usab 11 sa agianan nga anaa sa
atubangan niini. Sama sa hulagway sa mga lawak nga anaa sa amihanang
bahin. Adunay managsamang gitas-on ug gilapdon ug managsama ang
mga agianan pagawas ug ang mga paghan-ay ug ang mga pultahan. 12 Sa
habagatang bahin adunay mga pultahan sa mga lawak nga managsama

lamang sa amihanang bahin. Ang agianan sa sulod adunay pultahan sa
ulohan niini, ug nag-atubang ngadto sa nagkalainlaing mga lawak. Sa
sidlakan nga bahin adunay pultahan padulong sa agianan sa kinatumyan.
13 Unya miingon ang tawo kanako, “Balaan ang mga lawak nga anaa
sa amihanan ug sa habagatang mga lawak nga anaa sa atubangan sa
gawas nga hawanan diin mag-alagad ang mga pari duol kang Yahweh
mahimong mokaon sa pinakabalaan nga pagkaon. Magbutang sila didto
ug pinakabalaan nga mga butang—ang halad nga pagkaon, ang halad
alang sa sala, ug ang halad alang sa dili tinuyoan nga sala—kay mao
kini ang balaan nga dapit. 14 Sa dihang mosulod ang mga pari didto,
kinahanglan dili sila mogawas sa balaan nga dapit ngadto sa gawas nga
hawanan, kung dili nila hukason ang mga bisti nga ilang gigamit sa pag-
alagad, sanglit balaan man kini. Busa magbisti sila ug laing mga bisti sa dili
pa sila mopaduol sa katawhan.” 15 Nahuman ug sukod sa tawo ang sulod
sa balay ug unya gipagawas ako ngadto sa ganghaan nga nag-atubang sa
sidlakan nga bahin ug gisukod ang tibuok dapit nga nakapalibot didto.
16 Gisukod niya ang sidlakan nga bahin pinaagi sa sukdanan nga kahoy—
500 ka cubit sa sukdanan nga kahoy. 17 Gisukod niya ang amihanang
bahin—500 ka cubit sa sukdanan nga kahoy. 18 Gisukod usab niya ang
habagatan nga bahin—500 ka cubit sa sukdanan nga kahoy. 19 Mituyok
usab siya ug gisukod ang kasadpang bahin—500 ka cubit sa sukdanan nga
kahoy. 20 Gisukod niya ang upat ka bahin niini. Napalibotan kini ug paril
nga adunay 500 ka cubit ang gitas-on, ug 500 ka cubit ang gilapdon, aron
sa paglain sa balaan gikan sa yano.

43

1 Unya gidala ako sa tawo didto sa ganghaan nga nag-atubang sa
sidlakang bahin. 2 Tan-awa! Miabot ang himaya sa Dios sa Israel gikan sa
sidlakan; ang iyang tingog sama sa hinaganas sa katubigan, ug misidlak
ang kalibotan pinaagi sa iyang himaya. 3 Sumala kini sa hulagway sa
panan-awon nga akong nakita, sumala sa panan-awon nga akong nakita sa
dihang niabot siya aron sa paglaglag sa siyudad, ug ang mga panan-awon
sama sa panan-awon nga akong nakita didto sa Kebar Canal—ug mihapa
ako. 4 Busa miabot ang himaya ni Yahweh ngadto sa balay pinaagi sa
dalan sa ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan. 5 Unya gipataas ako sa
Espiritu ug gidala ako didto sa sulod nga hawanan. Tan-awa! Gilukop sa
himaya ni Yahweh ang balay. 6 Nagtindog ang tawo sa akong kiliran, ug
nadungog ko nga adunay laing tawo nga nakigsulti kanako gikan sa balay.
7 Miingon siya kanako, “Anak sa tawo, mao kini ang dapit sa akong trono
ug ang dapit alang sa akong mga lapa-lapa, diin magpuyo ako taliwala sa
katawhan sa Israel hangtod sa kahangtoran. Dili na gayod pasipalahan
sa balay sa Israel ang akong balaan nga ngalan—sila o ang ilang mga
hari—inubanan sa ilang pagkawalay pagtuo o uban sa mga patayng lawas
sa ilang mga hari diha sa ilang hataas nga mga dapit. 8 Dili na gayod
nila pasipalahan ang akong balaan nga ngalan pinaagi sa pagbutang sa
ilang mga ganghaan sunod sa akong ganghaan, ug ang ilang mga haligi sa
ganghaan sunod sa akong mga haligi sa ganghaan, walay nakaali gawas
lamang sa paril tali kanako ug kanila. Gipasipad-an nila ang akong balaan
nga ngalan pinaagi sa ilang dulomtanang mga buhat, busa gilamoy ko sila
sa akong kasuko. 9 Karon ipakuha kanila ang ilang pagkawalay pagtuo ug
ang mga patay nga lawas sa ilang mga hari gikan sa akong atubangan, ug
magpuyo ako sa ilang taliwala hangtod sa kahangtoran. 10 Anak sa tawo,

kinahanglan sultihan nimo ang balay sa Israel mahitungod niini nga balay
aron nga maulaw sila sa ilang mga sala. Kinahanglan maghunahuna sila
mahitungod niini nga paghulagway. 11 Kay kung naulaw sila sa tanan
nga ilang gihimo, unya ipakita kanila ang disenyo sa balay, ang matag
detalye, ang mga agianan pagawas, mga agianan pasulod, ug tanang mga
disenyo niini, tanang mga kasugoan ug mga balaod niini. Unya isulat kini
sa ilang atubangan aron tipigan nila ang tanan nga disenyo ug tanang mga
balaod niini, aron nga tumanon nila kini. 12 Mao kini ang patakaran alang
sa balay: Mahimong labing balaan ang gikan sa kinatumyan sa bungtod
ngadto sa tanan nga nakapalibot nga utlanan niini. Tan-awa! Mao kini ang
patakaran alang sa balay. 13 Mao kini ang mga sukod sa halaran sa cubit—
kana nga cubit mao ang naandan nga cubit ug usa ka maniko ang gitas-on.
Busa ang kanal-kanal nga nakapalibot sa halaran mahimong usa ka cubit
ang gilalomon, ug usa ka cubit usab ang gilapdon niini. Usa ka dangaw
ang utlanan nga nakapalibot sa kilid niini. Mao kini ang pasukaranan sa
halaran. 14 Duha ka cubit gikan sa kanal-kanal sa yuta ngadto sa ubos
nga tindoganan sa halaran, ug usa ka cubit ang gilapdon sa tindoganan
niini. Unya upat ka cubit gikan sa gamay nga tindoganan hangtod sa
dako nga tindoganan sa halaran, ug usa ka cubit ang gilapdon sa dako
nga tindoganan. 15 Upat ka cubit ang gitas-on sa halinganan sa ibabaw
sa halaran alang sa mga halad sinunog, ug adunay upat ka mga sungay
pataas sa halinganan. 16 Napulo ug duha ka cubit ang gitas-on ug napulo
ug duha ka cubit ang gilapdon sa halinganan, usa ka kwadrado. 17 Napulo
ug upat ka cubit ang gitas-on sa matag utlanan niini ug napulo ug upat
ka cubit ang gilapdon sa matag bahin sa upat ka kilid niini, ug tunga sa
cubit ang gilapdon sa ngilit niini. Usa ka cubit ang gilapdon sa tanang
nakapalibot nga kanal-kanal uban sa matag ang-ang nga nagaatubang sa
sidlakan.” 18 Human, miingon siya kanako, “Anak sa tawo, miingon si
Yahweh nga Ginoo niini: Mao kini ang mga patakaran alang sa halaran sa
adlaw nga buhaton nila kini, alang sa paghalad sa halad sinunog, ug alang
sa pagwisikwisik ug dugo niini. 19 Mohatag ka ug torong baka gikan sa
panon sa mga baka ingon nga halad sa sala alang sa Levita nga mga pari
nga mga kaliwat ni Zadok, kadtong moduol kanako aron sa pag-alagad
kanako—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo. 20 Unya kuhaon
nimo ang ubang dugo niini ug ibutang didto sa upat ka sungay ibabaw sa
halaran ug sa upat ka kilid sa tindoganan niini ug sa ibabaw nga ngilit
nga nakapalibot niini; hinloan nimo kini ug magbuhat ug pagpapas sa
sala alang niini. 21 Unya kuhaa ang torong baka alang sa halad sa sala
ug sunoga kini sa gigahin nga bahin sa templo sa gawas sa balaan nga
dapit. 22 Unya sa ikaduhang adlaw maghalad ka ug laki nga kanding
nga walay tatsa gikan sa mga kanding ingon nga halad sa sala; hinloan
sa mga pari ang halaran sama sa ilang paghinlo sa mga torong baka.
23 Sa dihang mahuman ka sa paghinlo niini, paghalad ug walay tatsa nga
torong baka gikan sa panon sa mga baka ug usa ka walay tatsa nga torong
karnero gikan sa panon. 24 Ihalad kini sa atubangan ni Yahweh; itsahan
kini ug asin sa mga pari ug ipataas kini ingon nga halad sinunog alang
kang Yahweh. 25 Kinahanglan mag-andam ka ug laking kanding ingon nga
halad sa sala sa matag adlaw sulod sa pito ka adlaw, ug kinahanglan mag-
andam usab ang mga pari ug usa ka walay tatsa nga torong baka sa mga
panon ug walay tatsa nga torong karnero gikan sa panon. 26 Kinahanglan
silang magbuhat ug pagpapas sa sala alang sa halaran sulod sa pito ka
adlaw ug putlion kini, ug niini nga paagi kinahanglan nga balaanon nila

kini. 27 Kinahanglan taposon nila kini nga mga adlaw, ug sa ikawalo nga
adlaw ug sa umaabot mahitabo nga andamon sa mga pari ang inyong mga
halad sinunog ug inyong mga halad sa pagpasig-uli ibabaw sa halaran, ug
dawaton ko kamo—mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo.”

44

1 Unya gidala ako sa tawo pabalik didto sa gawas sa balaang dapit sa
ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan; gisirad-an kini pag-ayo. 2 Miingon
si Yahweh kanako, “Gisirad-an pag-ayo kining ganghaan; dili gayod kini
maabli. Walay tawo nga makasulod niini, kay si Yahweh lamang, nga Dios
sa Israel, ang makasulod niini, busa sirado gayod kini pag-ayo. 3 Molingkod
niini ang tigdumala sa Israel aron mokaon ug pagkaon sa atubangan ni
Yahweh. Mosulod siya sa agianan sa ganghaan sa portico ug mogawas sa
samang agianan.” 4 Pagkahuman gidala niya ako sa agianan sa amihanang
bahin nga nag-atubang sa balay. Busa mitan-aw ako ug tan-awa, nalukop
sa himaya ni Yahweh ang iyang panimalay, ug mihapa ako. 5 Unya miingon
si Yahweh kanako, “Anak sa tawo, andama ang imong kasingkasing ug
pagtan-aw pinaagi sa imong mga mata ug paminaw pinaagi sa imong mga
dalunggan sa tanan nga akong ipahayag kanimo, sa tanan nga mga balaod
sa balay ni Yahweh ug sa tanan nga mga patakaran niini. Paghunahuna
mahitungod sa pasulod ug pagawas sa balay. 6 Unya sultihi ang mga
masinupakon, ang balay sa Israel. 'Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Igo
na alang kaninyo ang tanan ninyong dulomtanang mga binuhatan, balay
sa Israel— 7 kay gidala ninyo ang mga langyaw nga wala natuli ang mga
kasingkasing ug wala natuli ang unod aron mosulod sa akong balaang
dapit, nagpasipala sa akong balay, samtang naghalad kamo kanako ug
pagkaon, tambok ug dugo—gisupak ninyo ang akong kasabotan pinaagi
sa tanan ninyong dulomtanang mga binuhatan. 8 Wala ninyo gituman
ang inyong mga bulohaton nga may kalabotan sa akong balaang mga
butang, apan nagpili kamo ug uban nga maoy mobuhat sa inyong mga
bulohaton, ug gihimo ninyo sila nga maoy moatiman sa akong balaang
dapit. 9 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Walay langyaw, nga dili
tinuli ang kasingkasing ug unod, nga gikan niadtong nagpuyo taliwala
sa katawhan sa Israel, ang makasulod sa akong balaang dapit. 10 Apan
mipalayo gikan kanako ang mga Levita —naglatagaw sila palayo gikan
kanako, ug nagsunod sa ilang mga diosdios—apan pagabayran nila ang
ilang sala. 11 Mga sulugoon sila sa akong balaang dapit, nga nagbantay
sa mga ganghaan sa balay ug nag-alagad sa balay ug giihaw nila ang
sunogon nga mga halad ug ang mga halad sa katawhan, ug motindog
sila atubangan sa katawhan ug moalagad kanila. 12 Apan kay gibuhat
man nila ang mga halad sa atubangan sa ilang mga diosdios, nahimo
silang kapandolan sa sala alang sa panimalay sa Israel. Busa ipataas ko
ang akong kamot aron sa pagpanumpa ug pagpakigsaad batok kanila—
mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo—antoson nila ang ilang
silot. 13 Dili sila moduol kanako aron mamuhat ingon nga akong mga
pari o mopaduol sa bisan unsa sa akong balaang mga butang, ang labing
balaang mga butang. Hinuon, pas-anon nila ang pagsaway ug ang ilang
sala alang sa dulomtanang mga buhat nga ilang nabuhat. 14 Apan himoon
ko sila ingon nga mga katabang sa bulohaton sa balay, alang sa tanan
nga mga bulohaton niini ug sa bisan unsa nga buhaton diha. 15 Unya
ang Levita nga mga pari, kadtong mga anak nga lalaki ni Zadok nga
nagtuman sa mga bulohaton sa akong balaang dapit sa dihang naglatagaw
palayo ang katawhan sa Israel gikan kanako—mopaduol sila kanako aron

sa pagsimba kanako. Motindog sila sa akong atubangan aron mohalad
kanako ug tambok ug dugo—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.
16 Moadto sila sa akong balaang dapit; mopaduol sila sa akong lamesa
aron sa pagsimba kanako ug sa pagtuman sa ilang mga bulohaton nganhi
kanako. 17 Busa mahitabo kini sa dihang mosulod sila sa mga ganghaan
sa sulod nga hawanan, kinahanglan nga magsul-ob sila ug mga bisti nga
lino, kay dili sila makasulod sa mga ganghaan nga nagsul-ob ug balahibo sa
hayop sa sulod nga hawanan ug sa balay niini. 18 Kinahanglan nga adunay
lino nga turban sa ilang mga ulo ug lino nga mga bisti nga pang-ilalom sa
ilang mga dapidapi. Kinahanglan nga dili sila magsul-ob ug mga bisti nga
makapasingot kanila. 19 Sa dihang mogawas sila sa gawas nga hawanan,
aron sa pag-adto sa katawhan, kinahanglan nga huboon nila ang ilang mga
bisti nga ilang gisul-ob sa dihang mag-alagad sila; kinahanglan huboon nila
kini ug ibutang sa balaang lawak, aron dili mahimong balaan ang ubang
tawo pinaagi sa paghikap sa ilang pinasahi nga bisti. 20 Kinahanglan nga
dili usab nila kiskisan ang ilang ulo ni tugotan nga motaas ang ilang buhok,
apan kinahanglan nga putlan nila ang buhok sa ilang mga ulo. 21 Walay
pari nga moinom ug bino kung mosulod siya sa sulod nga hawanan, 22 ni
magdala ug balo o binulagan nga babaye ingon nga iyang asawa, apan
ang ulay lamang nga gikan sa banay sa panimalay sa Israel o ang balo
nga asawa sa pari kaniadto. 23 Kay tudloan nila ang akong katawhan sa
kalahian sa balaan ug sa malaw-ay; ug masayod sila sa dili hinlo gikan
sa hinlo. 24 Sa panaglalis mobarog sila aron sa paghukom pinaagi sa
akong mga kasugoan; kinahanglan nga makiangayon sila. Tumanon nila
ang akong balaod ug akong mga sugo sa matag pista, ug saulogon nila
ang akong balaan nga Adlawng Igpapahulay 25 Dili sila moadto sa patay
nga tawo aron dili mahugaw, gawas lamang kung amahan o inahan nila
kini, anak nga lalaki o anak nga babaye, igsoong lalaki o igsoong babaye
nga wala nakigdulog sa lalaki; kay mahimo silang hugaw. 26 Human
mahugaw ang pari, moihap sila ug pito ka adlaw alang kaniya. 27 Sa adlaw
nga mosulod siya sa balaang dapit, ngadto sa sulod nga hawanan aron
sa pag-alagad sa balaang dapit, kinahanglan nga magdala siya ug halad
sa sala alang sa iyang kaugalingon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo. 28 Mao kini ang mahimo nilang panulondon: Ako ang ilang
panulondon, ug kinahanglan nga dili ninyo sila hatagan ug kabtangan sa
Israel; Ako ang mahimo nilang kabtangan! 29 Kaunon nila ang mga halad
nga pagkaon, ang mga halad alang sa sala, ang mga halad alang sa dili
tinuyoan nga sala, ug mailaha ang tanan nga gihalad ngadto kang Yahweh.
30 Mapanag-iya sa mga pari ang labing maayo nga unang mga bunga sa
tanang butang ug ang matag gasa, ug ang bisan unsang butang nga gikan
sa tanan ninyong mga gasa, ug ihatag ang labing maayo sa inyong mga
halad nga pagkaon ngadto sa mga pari aron nga ang panalangin maanaa
sa inyong balay. 31 Dili mokaon ang mga pari ug patay nga mga mananap
o mananap nga gitukob sa laing mananap, langgam man o ihalas nga
mananap.

45

1 Sa dihang nagripa kamo aron sa pagbahinbahin sa yuta ingon nga
panulondon, kinahanglan nga maghalad kamo ngadto kang Yahweh; kini
nga halad mahimong usa ka balaan nga bahin sa yuta, 25, 000 ka cubit
ang gitas-on, ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon. Mahimo kining balaan, ug
ang tanang dapit palibot niini. 2 Gikan niini adunay 500 ka cubit ug 500

ka cubit kwadrado nga nakapalibot sa balaang dapit, uban sa nakapalibot
nga utlanang 50 ka cubit ang gilapdon. 3 Gikan niining dapita mosukod ka
ug bahin nga 25, 000 ka cubit ang gitas-on ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon;
mahimo kini nga balaang dapit, ang labing balaang dapit. 4 Mahimo
kining usa ka balaang dapit sa yuta alang sa mga pari nga nag-alagad kang
Yahweh, nga nagpaduol kang Yahweh aron sa pag-alagad kaniya. Mahimo
kining usa ka dapit alang sa ilang kabalayan ug ang balaang luna alang
sa balaang dapit. 5 Busa mahimo kining 25, 000 ka cubit ang gitas-on ug
10, 000 ka cubit ang gilapdon, ug alang kini sa mga lungsod alang sa mga
Levita nga nag-alagad sa balay. 6 Mogahin kamo ug usa ka dapit alang sa
siyudad, 5, 000 ka cubit ang gilapdon ug 25, 000 ka cubit ang gitas-on, mao
kana ang sunod sa bahin nga giandam alang sa balaang dapit; mapanag-
iya kini nga siyudad sa tanan nga balay sa Israel. 7 Ang yuta sa prinsipe
mao ang isigkakilid nga bahin nga giandam alang sa balaang dapit ug
sa siyudad. Maanaa kini sa ilang kasadpang bahin ug sa ilang sidlakang
bahin. Managsama ang gitas-on sa gitas-on sa usa niadto nga mga bahin,
gikan sa kasadpan ngadto sa sidlakan. 8 Panag-iyahon kining yutaa sa
prinsipe sa Israel. Dili na gayod daugdaogon sa akong mga prinsipe ang
akong katawhan; hinuon, ihatag nila ang yuta ngadto sa panimalay sa
Israel, alang sa ilang mga tribo. 9 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo:
“Igo na kini alang kaninyo, mga prinsipe sa Israel! Kuhaa ang kagubot ug
pagpang-away; buhata ang hustisya ug pagkamatarong! Undanga ninyo
ang pagpalayas sa akong katawhan! —mao kini ang gipahayag ni Yahweh
nga Ginoo. 10 Kinahanglan nga aduna kamoy tukmang mga timbangan,
tukmang mga epha, ug tukmang mga bat! 11 Managsama lamang ang
kantidad sa epha ug ang bat, busa ang usa ka bat mahimong napulo ka
bahin sa usa ka homer; ang epha mahimong napulo ka bahin sa usa ka
homer. Managsama ang sukod niini sa homer. 12 Ang shekel mahimong 20
ka geras; ang 60 ka shekel mahimong usa ka mina alang kanimo. 13 Mao
kini ang halad nga kinahanglan ninyong ihatag: ang ikaunom ka bahin sa
epha sa matag homer sa trigo, ug ihatag ninyo ang ikaunom ka bahin
sa epha sa matag homer sa sebada. 14 Ang patakaran sa paghatag ug
lana mahimong napulo ka bahin sa usa ka bat alang sa matag kor (nga
napulo ka bat), o sa matag homer, tungod kay ang homer napulo usab ka
bat. 15 Gamiton ang usa ka karnero o kanding gikan sa panon sa matag
200 ka mga hayop gikan sa tubigon nga mga rehiyon sa Israel sa bisan
unsang halad nga sinunog o halad alang sa pagpakigdait aron sa pagpapas
sa sala alang sa katawhan—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga Ginoo.
16 Mohatag ang tanang katawhan sa yuta niini nga halad ngadto sa prinsipe
sa Israel. 17 Mahimo kining kaakohan sa prinsipe aron sa pagsangkap sa
mga mananap alang sa mga halad nga sinunog, ang mga halad nga trigo ug
ang halad nga bino sa mga kasaulogan ug ang mga kasaulogan sa bag-ong
subang sa bulan, ug sa mga Adlawng Igpapahulay—tanang gitakda nga
mga kasaulogan sa panimalay sa Israel. Mohatag siya alang sa mga halad
alang sa sala, mga halad nga trigo, mga halad sinunog ug ang mga halad
alang sa pagpakigdait aron sa pagpapas sa sala alang sa balay sa Israel.
18 Miingon niini si Yahweh nga Ginoo: Sa unang bulan, sa unang adlaw sa
bulan, modala ka ug torong baka nga walay tatsa gikan sa panon sa mga
baka ug paghimo ug halad alang sa sala sa balaang dapit. 19 Mokuha ug
dugo ang pari gikan sa halad alang sa sala ug ibutang kini sa mga haligi
sa pultahan sa balay ug sa upat ka suok sa utlanan sa halaran, ug sa mga
haligi sa pultahan sa ganghaan ngadto sa sulod nga hawanan. 20 Buhaton

nimo kini sa ikapito nga adlaw sa bulan alang sa sala sa matag usa nga
wala tuyoa o walay kasayoran niini; niini nga paagi papason nimo ang
sala alang sa templo. 21 Sa unang bulan sa ikanapulog upat nga adlaw
sa bulan, adunay kasaulogan alang kaninyo, pito ka adlaw nga pagsaulog.
Mokaon kamo ug tinapay nga walay patubo. 22 Nianang adlawa, moandam
ug toro nga baka ang prinsipe alang sa iyang kaugalingon ug alang sa
tanang katawhan sa yuta ingon nga halad alang sa sala. 23 Sulod sa pito ka
adlaw nga kasaulogan, moandam ang prinsipe ug halad nga sinunog alang
kang Yahweh: pito ka mga torong baka ug pito ka torong mga karnero nga
walay tatsa sa matag adlaw sulod sa pito ka mga adlaw, ug usa ka laki nga
kanding matag adlaw ingon nga halad alang sa sala. 24 Unya moandam
ang prinsipe ug halad nga pagkaon sa usa ka epha sa matag torong baka
ug usa ka epha sa matag torong karnero uban ang usa ka hin sa lana
sa matag epha. 25 Sa ikapito nga bulan sa ikanapulog lima nga adlaw sa
bulan, diha sa kasaulogan, mohalad ang prinsipe niini sulod sa pito ka
mga adlaw: mga halad alang sa sala, mga halad sinunog, mga halad nga
pagkaon, ug mga halad nga lana.

46

1 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Pagasirad-an ang ganghaan sa
sulod nga hawanan, nga nag-atubang sa sidlakan sulod sa unom ka adlaw
nga tingtrabaho, apan pagaablihan kini sa Adlaw nga Igpapahulay ug sa
adlaw sa bag-ong bulan. 2 Mosulod ang prinsipe sa gawas nga hawanan
agi sa ganghaan ug sa portico niini gikan sa gawas, ug magtindog siya
atubangan sa haligi sa sulod nga ganghaan samtang ginahalad sa mga pari
ang iyang halad nga sinunog ug halad sa pagpakigdait. Unya magsimba
siya diha sa pultahan sa sulod nga ganghaan ug mogawas, apan dili
pagasirad-an ang ganghaan hangtod magabii. 3 Mosimba usab sa mga
Adlaw nga Igpapahulay ug sa mga bag-ong bulan ang katawhan sa yuta sa
atubangan ni Yahweh diha sa agianan paingon sa ganghaan. 4 Ang halad
nga sinunog nga gihalad sa prinsipe ngadto kang Yahweh sa Adlaw nga
Igpapahulay mao ang unom ka walay tatsa nga mga nating karnero ug
usa ka walay tatsa nga torong karnero. 5 Usa ka epha ang halad nga trigo
uban ang torong karnero, ug ang halad nga trigo uban ang mga nating
karnero sumala sa buot niya nga ihatag, ug ang usa ka hin sa lana uban
ang matag epha sa trigo. 6 Sa adlaw sa bag-ong bulan, kinahanglan nga
mohalad siya ug walay tatsa nga torong baka gikan sa usa ka panon, unom
ka mga nating karnero, ug walay tatsa nga torong karnero. 7 Kinahanglan
maghimo siya ug halad nga trigo sa usa ka epha alang sa torong baka ug
usa ka epha alang sa torong karnero, ug kung unsa ang iyang buot ihatag
alang sa mga nating karnero, ug usa ka hin sa lana alang sa matag epha sa
trigo. 8 Sa dihang mosulod ang prinsipe agi sa ganghaan ug sa portico niini,
kinahanglan nga mogawas siya agi sa samang dalan. 9 Apan sa dihang
moabot ang katawhan sa yuta diha sa atubangan ni Yahweh sa panahon
sa gitakda nga mga kasaulogan, si bisan kinsa nga mosulod aron mosimba
agi sa amihanang ganghaan, kinahanglan mogawas agi sa habagatang
ganghaan; ug si bisan kinsa nga mosulod agi sa habagatang ganghaan
kinahanglan mogawas agi sa amihanang ganghaan. Walay bisan usa
nga mobalik sa ganghaan nga iyang gisudlan, kay kinahanglan mogawas
siya padiritso. 10 Kinahanglan nga anaa ang prinsipe sa ilang taliwala;
sa dihang mosulod sila, kinahanglan mosulod usab siya, ug sa dihang
mobiya na sila, kinahanglan mobiya na usab siya. 11 Sa mga kasaulogan,

kinahanglan ang halad nga trigo usa ka epha alang sa torong baka, ug
usa ka epha alang sa torong karnero, ug bisan unsa nga buot niyang
ihatag uban sa mga nating karnero ug usa ka hin sa lana sa matag epha.
12 Sa dihang mohatag ang prinsipe ug kinabubot-ong halad, halad nga
sinunog man o halad sa pagpakigdait ngadto kang Yahweh, pagaablihan
ang ganghaan nga nag-atubang sa sidlakan alang kaniya. Ihalad niya ang
iyang halad nga sinunog o halad sa pagpakigdait sama sa iyang gibuhat sa
Adlaw nga Igpapahulay. Unya kinahanglan mogawas siya, ug pagasirad-
an ang ganghaan sa dihang makagawas na siya. 13 Dugang pa, maghatag
ka ug usa ka walay tatsa nga nating karnero nga nagpangidaron ug usa ka
tuig ingon nga halad nga sinunog sa matag adlaw ngadto kang Yahweh;
buhaton nimo kini kada buntag. 14 Mohatag ka ug halad nga trigo uban
niini matag buntag, ikaunom ka bahin sa epha ug ikatulo ka bahin sa
hin sa lana aron nga mohumok ang harina sa halad nga trigo alang kang
Yahweh, sumala sa kanunay nga balaod. 15 Andamon nila ang nating
karnero, ang halad nga trigo, ug ang lana matag buntag, ang halad sinunog
sa kanunay. 16 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: Kung mohatag ug
gasa ang prinsipe sa bisan kinsa sa iyang mga anak nga lalaki, mao kini
ang iyang panulondon. Mahimo kining kabtangan sa iyang mga anak nga
lalaki, usa kini ka panulondon. 17 Apan kung mohatag siya ug gasa gikan
sa iyang panulondon ngadto sa usa sa iyang mga sulugoon, mapanag-iya
kini sa sulugoon hangtod sa tuig sa iyang kagawasan, ug unya ibalik kini
ngadto sa prinsipe. Alang lamang sa iyang mga anak nga lalaki ang iyang
panulondon. 18 Dili kuhaon sa prinsipe ang panulondon sa katawhan
gikan sa ilang kaugalingong kabtangan; kinahanglan nga mohatag siya
alang sa iyang mga anak nga lalaki gikan sa iyang kaugalingong kabtangan
aron nga dili magkatibulaag ang akong katawhan, ang matag tawo gikan
sa iyang kaugalingong kabtangan.'" 19 Pagkahuman gidala ako sa tawo
agi sa dalan paingon sa ganghaan ngadto sa balaang mga lawak alang
sa mga pari, nga nag-atubang sa amihanan ug tan-awa! Adunay dapit
paingon sa kasadpan. 20 Miingon siya kanako, "Mao kini ang dapit diin
pabukalan sa mga pari ang halad sa dili tinuyoan nga sala ug ang halad
sa sala ug diin kinahanglan nila lutoon ang halad nga trigo. Kinahanglan
nga dili nila dad-on ang mga halad ngadto sa gawas nga hawanan, kay
mabalaan ang katawhan niini." 21 Unya gidala niya ako sa gawas nga
hawanan ug gigiyahan niya ako aron moagi sa upat ka mga suok niana
nga hawanan, ug nakita ko nga sa matag suok sa hawanan, adunay laing
hawanan. 22 Sulod sa upat ka mga suok sa gawas nga hawanan adunay
upat na usab ka gagmay nga hawanan, 40 ka cubit ang gitas-on ug 30
ang gilapdon. Managsama ang gidak-on sa tanang upat ka mga suok sa
hawanan. 23 Adunay ali nga hinimo sa bato palibot sa upat niini, ug ang
abohan anaa ilalom sa ali. 24 Miingon ang tawo kanako, "Mao kini ang
mga dapit diin magpabukal ang mga sulugoon sa templo sa mga halad sa
katawhan."

47

1 Unya gidala ako sa tawo balik ngadto sa pultahan sa templo, ug
adunay nagdagayday nga tubig gikan sa ilalom sa agianan sa templo sa
balay paingon sa sidlakan—kay ang atubangan sa templo nag-atubang
sa sidlakan—ug nagdagayday ang tubig paingon sa habagatang bahin sa
templo, sa tuong bahin sa halaran. 2 Busa gipagawas ako niya agi sa
habagatang ganghaan ug gipalibot paingon sa ganghaan nga nag-atubang
sa sidlakan, ug didto nagdagayday ang tubig gikan niini nga ganghaan sa

habagatang bahin niini. 3 Samtang nagpadulong ang tawo sa sidlakan,
adunay pangsukod nga pisi sa iyang kamot; nagsukod siya ug 1, 000 ka
cubit ug gidala ako agi ngadto sa tubig nga taman sa kiting. 4 Unya
nagsukod na usab siya ug 1, 000 ka cubit ug gidala ako ngadto sa tubig nga
taman sa tuhod; ug nagsukod na usab siya ug laing 1, 000 ka cubit ug gidala
ako ngadto sa tubig nga taman sa bat-ang ang gilalomon. 5 Sunod nagsukod
na usab siya ug laing 1, 000 ka cubit, apan usa na kini ka suba nga dili
nako matabok tungod kay mitaas ang tubig ug mahimo na nga langoyon
ang kalalom niini—suba kini nga dili na malabang. 6 Miingon ang tawo
nganhi kanako, "Anak sa tawo, nakita mo ba kini?" ug gipagawas niya
ako ug gipalakaw pabalik paingon sa daplin sa suba. 7 Sa akong pagbalik,
adunay daghang mga kahoy ang isig-kadaplin sa suba. 8 Miingon ang tawo
kanako, "Mogawas kini nga tubig paingon sa sidlakang ginsakopan ug
paubos sa Araba; kini nga tubig modagayday paingon sa Dagat nga Asin ug
mahimo kini nga tab-ang. 9 Mahimo nga ang matag buhing binuhat nga
nagpanon magpuyo kung diin nagdagayday ang tubig; adunay daghang
mga isda niini, kay nagdagayday kini nga tubig didto. Himoon nga tab-
ang ang tubig nga parat. Mabuhi ang tanang butang kung diin modangat
ang suba. 10 Unya mahitabo nga magtindog ang mga mananagat sa En
Gedi daplin sa tubig, ug adunay dapit nga ladlaran sa mga pukot diha sa
En Eglaim. Adunay daghang nagkalainlaing matang sa isda didto sa Dagat
nga Asin, sama sa kadagaya sa isda diha sa Dako nga Dagat. 11 Apan dili
mamahimong tab-ang ang lapukon ug lamakan nga mga dapit sa Dagat
nga Asin; alang kini sa paghatag ug asin. 12 Tapad niini nga suba sa mga
daplin niini, sa isig kakilid, motubo ang tanang matang sa mga kahoy nga
makahatag ug bunga nga makaon. Dili malaya ang mga dahon niini ug
dili kini mawad-an ug bunga. Matag bulan mamunga ang mga kahoy,
tungod kay modagayday kanila ang tubig nga gikan sa balaang puloy-
anan. Ang bunga niini alang sa pagkaon, ug ang mga dahon niini alang sa
pagpanambal. 13 Miingon si Yahweh nga Ginoo niini: "Mao kini ang paagi
sa pagbahin-bahin ninyo sa yuta alang sa napulog duha ka mga tribo sa
Israel: adunay duha ka bahin si Jose. 14 Bahinbahina ninyo sa patas ang
giisa sa akong kamot ug gipanumpa nga ihatag sa inyong mga amahan.
Mainyo kining yutaa ingon nga panulondon. 15 Mao kini ang mahimong
utlanan sa yuta sa amihanang bahin gikan sa Dako nga Dagat agi sa Hetlon,
ug unya hangtod sa Zedad. 16 Unya ang utlanan paingon sa Berota, sa
Sibraim, nga anaa sa tungatunga sa Damascus ug Hamat, ug paingon sa
Hazer Haticon, nga tapad sa utlanan sa Hauran. 17 Busa ang utlanan
gikan sa dagat paingon sa Hazar Enan sa utlanan sa Damascus ug Hamat
padulong sa amihanan. Mao kini ang amihanang bahin. 18 Sa sidlakang
bahin, taliwala sa Hauran ug sa Damascus ug taliwala sa Gilead ug sa yuta
sa Israel mao ang Suba sa Jordan. Kinahanglan nga sukdon ninyo gikan
sa utlanan hangtod sa sidlakan nga dagat; kining tanan mao ang sidlakan
nga utlanan. 19 Unya sa habagatang bahin; habagatan sa Tamar paingon sa
katubigan sa Meriba Kades, sa lugot sa Ehipto paingon sa Dako nga Dagat,
ug ang habagatang bahin paingon sa habagatan. 20 Unya ang kasadpan
nga utlanan mao ang Dako nga Dagat kung diin nagpadulong kini atbang
sa Hamat. Mao kini ang kasadpan nga bahin. 21 Niini nga paagi bahinon
ninyo kini nga yuta alang sa inyong mga kaugalingon, alang sa mga tribo
sa Israel. 22 Busa bahin-bahinon ninyo kini nga mga panulondon alang sa
inyong mga kaugalingon ug alang sa mga langyaw nga anaa sa inyong
taliwala, kadtong mga naghimugso ug mga bata sa inyong taliwala ug

kadtong uban kaninyo, sama sa mga lumad nga katawhan nga gipanganak
sa Israel. 23 Unya mahitabo nga mag-uban ang langyaw sa mga tribo kung
diin siya nagpuyo. Kinahanglan nga hatagan ninyo siya ug panulondon—
mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo.”

48

1 Mao kini ang mga ngalan sa mga tribo. Makadawat ug usa ka bahin
sa yuta ang tribo ni Dan; ang utlanan niini mosubay gikan sa amihanan
nga utlanan sa Israel lahos sa Hetlon ug Lebo Hamat. Ang matag utlanan
niini padulong ngadto sa Hazar Enan ug lahos sa utlanan sa Damascus
paingon sa amihanan ug hangtod sa Hamat. Ang utlanan ni Dan maggikan
sa sidlakan padulong sa Dako nga Dagat. 2 Subay sa utlanan ni Dan,
gikan sa sidlakang bahin hangtod sa kasadpan, adunay usa ka bahin si
Asher. 3 Subay sa utlanan ni Asher gikan sa sidlakang bahin paingon sa
kasadpan, adunay usa ka bahin si Neftali. 4 Subay sa utlanan ni Neftali
gikan sa sidlakan nga bahin hangtod sa kasadpan, adunay usa ka bahin
si Manases. 5 Subay sa utlanan ni Manases gikan sa sidlakan nga bahin
hangtod sa kasadpan, adunay usa ka bahin si Efraim. 6 Subay sa utlanan
ni Efraim gikan sa sidlakang bahin paingon sa kasadpan, adunay usa ka
bahin si Reuben. 7 Subay sa utlanan ni Reuben gikan sa sidlakan nga bahin
paingon sa kasadpan, adunay usa ka bahin si Juda. 8 Ang halad nga yuta
nga inyong ihalad mahimong anaa sa utlanan ni Juda ug palahos gikan
sa sidlakang bahin paingon sa kasadpan nga bahin; 25, 000 ka cubit ang
gilapdon. Ang gitas-on niini sama kadako sa usa ka bahin sa tribo gikan sa
sidlakang bahin paingon sa kasadpan, ug ang templo anaa sa tungatunga
niini. 9 Kini nga yuta nga inyong ihalad kang Yahweh 25, 000 ka cubit ang
gitas-on ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon. 10 Mao kini ang mga bulohaton
niining balaan nga bahin sa yuta: adunay ihatag nga bahin sa yuta alang
sa mga pari nga 25, 000 ka cubit ang gitas-on sa amihanang bahin; 10, 000
ka cubit ang gilapdon sa kasadpang bahin; 10, 000 ka cubit ang gilapdon
sa sidlakang bahin; ug 25, 000 ka cubit ang gitas-on sa habagatang bahin,
uban sa balaang dapit ni Yahweh taliwala niini. 11 Alang kini sa paggahin
sa mga pari sa banay ni Zadok, nga matinud-anong nag-alagad kanako
ug wala gayod nahisalaag sa dihang nahisalaag ang katawhan sa Israel,
sama sa gibuhat sa mga Levita. 12 Ang halad alang kanila mahimong
bahin niining labing balaan nga yuta, padulong sa utlanan sa mga Levita.
13 Ang yuta sa mga Levita nga subay sa utlanan sa yuta sa mga pari
mahimong 25, 000 ka cubit ang gitas-on ug 10, 000 ka cubit ang gilapdon.
Ang kinatibuk-ang gidak-on sa duha ka bahin sa yuta 25, 000 ka cubit
ang gitas-on ug 20, 000 ka cubit ang gilapdon. 14 Kinahanglan nga dili
nila kini ibaligya o ibaylo; walay mga unang bunga sa yuta sa Israel
ang ilain gikan niining mga yutaa, kay balaan kining tanan ngadto kang
Yahweh. 15 Ang nahibilin nga yuta, 5, 000 ka cubit ang gilapdon ug 25,
000 ka cubit ang gitas-on, alang sa paggahin nga galamiton sa siyudad,
sa kabalayan, ug sa sibsibanan; taliwala niini mao ang siyudad. 16 Mao
kini ang mga sukod sa siyudad: 4, 500 ka cubit ang gitas-on sa amihanang
bahin; 4, 500 ka cubit ang gitas-on sa habagatang bahin; 4, 500 ka cubit ang
gitas-on sa sidlakang bahin; ug 4, 500 ka cubit ang gitas-on sa kasadpang
bahin. 17 Adunay sibsibanan alang sa siyudad paingon sa amihanang dapit
nga 250 ka cubit ang gilalomon; paingon sa habagatan, 250 ka cubit ang
gilalomon; sa sidlakan, 250 ka cubit ang gilalomon, ug sa kasadpan, 250
usab ka cubit ang gilalomon. 18 Ang nahibilin nga yuta sa balaan nga

halad adunay 10, 000 ka cubit paingon sa sidlakan ug 10, 000 ka cubit
paingon sa kasadpan. Molahos kini paingon sa utlanan sa balaan nga
halad, ug ang abot niini mahimong pagkaon alang niadtong nagtrabaho
sa siyudad. 19 Mag-uma ang katawhan nga nagtrabaho sa siyudad, ug ang
katawhan nga nahisakop sa tanang tribo sa Israel. 20 Nagsukod ug 25, 000
ka cubit kwadrado ang tanang yuta nga halad. Niini nga paagi maghimo
kamo ug balaan nga halad sa yuta, uban sa yuta nga alang sa siyudad.
21 Alang sa prinsipe ang nahibilin nga yuta sa kilid sa balaan nga halad
ug ang siyudad nga dapit. Ang yuta sa prinsipe sa sidlakan moabot ug
25, 000 ka cubit gikan sa utlanan sa balaan nga halad paingon sa sidlakan
nga utlanan—ug ang iyang yuta sa kasadpan moabot ug 25, 000 ka cubit
paingon sa kasadpan nga utlanan. Sa tungatunga mao ang balaan nga
halad, ug sa taliwala niini mao ang balaan nga dapit sa templo. 22 Alang sa
prinsipe ang yuta nga gikan sa gipanag-iyahan sa mga Levita ug ang yuta
sa siyudad nga anaa taliwala niini; tungatunga kini sa utlanan sa Juda ug
sa Benjamin—kini nga yuta alang sa prinsipe. 23 Alang sa nahibilin nga
mga tribo, ang ilang mga bahin magsugod usab gikan sa sidlakan paingon
sa kasadpang bahin. Makadawat si Benjamin ug usa ka bahin. 24 Subay
sa utlanan ni Benjamin gikan sa sidlakan paingon sa kasadpan, aduna
usab usa ka bahin si Simeon. 25 Subay sa utlanan ni Simeon gikan sa
sidlakan paingon sa kasadpan, adunay usa ka bahin si Isacar. 26 Subay sa
utlanan ni Isacar gikan sa sidlakan paingon sa kasadpan, adunay usa ka
bahin si Zebulun. 27 Paingon sa habagatang utlanan ni Zebulun, gikan sa
sidlakan paingon sa kasadpang bahin mao ang usa ka bahin nga yuta ni
Gad. 28 Moabot ang habagatang utlanan ni Gad gikan sa Tamar paingon sa
katubigan sa Meriba Kades, ug molahos ngadto sa lugot sa Ehipto, ug unya
paingon sa Dako nga Dagat. 29 Mao kini ang yuta nga inyong pagaripahon;
mahimo kining panulondon sa mga tribo sa Israel. Mao kini ang ilang mga
bahin. Mao kini ang pahayag ni Yahweh nga Ginoo. 30 Mao kini ang mga
gawsanan gikan sa siyudad: sa amihanang bahin, nga nagsukod ug 4, 500
ka cubit ang gitas-on, 31 mao ang tulo ka mga ganghaan, ginganlan alang sa
mga tribo sa Israel: usa ka ganghaan alang kang Reuben, usa kang Juda, ug
usa alang kang Levi. 32 Adunay tulo ka mga ganghaan sa sidlakang bahin
nga nagsukod ug 4, 500 ka cubit ang gitas-on; usa ka ganghaan alang kang
Jose, usa alang kang Benjamin, ug usa alang kang Dan. 33 Sa sidlakang
bahin, nga nagsukod ug 4, 500 ka cubit, mao ang tulo ka mga ganghaan:
usa ka ganghaan alang kang Simeon, usa alang kang Isacar, ug usa alang
kang Zebulun. 34 Sa kasadpang bahin, nga nagsukod ug 4, 500 ka cubit,
adunay tulo ka mga ganghaan: ang usa ka ganghaan alang kang Gad, usa
alang kang Asher, ug usa alang kang Neftali. 35 Ang gilay-on palibot sa
siyudad 18, 000 ka cubit; gikan niadtong adlawa, ang ngalan sa siyudad
mao ang “Anaa si Yahweh.”

Daniel

1 Sa ikatulo ka tuig nga paghari ni Jehoyakim sa Juda, misulong si
Nebucadnezar nga hari sa Babilonia ngadto sa Jerusalem ug gilibotan
ang siyudad aron maundang ang pagdawat niini sa tanang galamiton.
2 Gihatag sa Ginoo ang kadaogan kang Nebucadnezar batok kang Jehoy-
akim nga hari sa Juda, ug gihatag niya kaniya ang pipila ka sagradong
mga galamiton gikan sa templo sa Dios. Gidala niya kini ngadto sa yuta
sa Babilonia, ngadto sa puloy-anan sa iyang dios, ug gibutang niya ang
sagradong mga galamiton ngadto sa tipiganan sa iyang dios. 3 Nakigsulti
ang hari kang Ashpenas, ang iyang pangulong opisyal, aron dad-on ang
pipila sa mga tawo sa Israel, lakip na ang kaliwat sa hari ug sa mga
halangdon— 4 ang mga batan-ong lalaki nga walay ikasaway, ambongan,
batid sa tanang kaalam, puno sa kahibalo ug panabot, ug angayang
moalagad sa palasyo sa hari. Magtudlo siya kanila sa kahibalo sa pagsulat
ug pinulongan sa taga-Babilonia. 5 Matag adlaw nagpalain ang hari alang
kanila sa bahin sa iyang lamiang kalan-on ug ubang bino nga iyang
ginainom. Pagabansayon kining mga batan-ong lalaki sulod sa tulo ka
tuig, ug pagkahuman niana, mag-alagad sila sa hari. 6 Lakip kanila mao
sila si Daniel, si Hanania, si Mishael, ug si Azaria, ug ang pipila sa mga
tawo sa Juda. 7 Gihatagan sila sa pangulong opisyal ug mga ngalan:
Si Daniel ginganlan ug Belteshazar, si Hanania ginganlan ug Sadrac, si
Mishael ginganlan ug Mesac, ug si Azaria ginganlan ug Abednego. 8 Apan
nakahukom si Daniel sa iyang hunahuna nga dili niya hugawan ang iyang
kaugalingon pinaagi sa mga lamiang pagkaon bisan sa bino nga ilimnon
sa hari. Busa mihangyo siya sa pangulong opisyal nga dili gayod niya
hugawan ang iyang kaugalingon. 9 Karon gihatagan sa Dios si Daniel ug
pabor ug kalooy pinaagi sa pagtahod nga gihatag sa pangulong opisyal
alang kaniya. 10 Miingon ang pangulong opisyal ngadto kang Daniel,
“Mahadlok ako sa akong agalong hari. Siyay nagbuot kung unsay inyong
kan-on ug imnon. Unsaon nalang kung makita kamo sa hari nga dili
himsog kay sa laing mga batan-ong lalaki nga imong kaidad? Tingali
ug punggoton sa hari ang akong ulo tungod kaninyo.” 11 Unya misulti
si Daniel ngadto sa sinaligan nga gitahasan sa pangulong opisyal nga
moatiman kang Daniel, kang Hananias, kang Mishael, ug kang Azaria.
12 Miingon siya, “Palihog sulayi kami, nga imong mga sulugoon, sulod sa
napulo ka adlaw. Hatagi lamang kami ug mga utan aron pagakan-on ug
tubig aron paga-imnon. 13 Unya itandi ang among pamarog ngadto sa
pamarog sa mga batan-ong lalaki nga nagakaon sa mga lamiang kalan-
on sa hari, ug hukmi kami, nga imong mga sulugoon, sumala sa imong
makita.” 14 Busa miuyon ang sinaligan kaniya niini nga paagi, ug gisulayan
niya sila sulod sa napulo ka mga adlaw. 15 Sa natapos na ang napulo ka
adlaw ang ilang pamarog mas himsog pa gayod, ug nahimsog pa gayod sila,
kay sa tanang batan-ong lalaki nga nagakaon sa mga lamiang kalan-on sa
hari. 16 Busa gikuha sa sinaligan ang ilang mga lamiang pagkaon ug ang
ilang bino ug mga utan na lamang ang gihatag kanila. 17 Alang niining upat
ka mga batan-ong lalaki, ang Dios naghatag kanila ug kahibalo ug panabot
sa pagsabot ug kaalam, ug masabtan ni Daniel ang tanang matang sa mga
panan-awon ug mga damgo. 18 Sa natapos na ang panahon nga gitagana
sa hari aron pagadad-on na sila kaniya, gidala sila sa pangulong opisyal sa

atubangan ni Nebucadnezar. 19 Nakigsulti ang hari kanila, ug sa taliwala
sa tibuok grupo sa katawhan wala gayoy mahisama kang Daniel, kang
Hanania, kang Mishael ug kang Azaria. Nagtindog sila sa atubangan sa
hari ug andam nga moalagad kaniya. 20 Sa matag pangutana sa kaalam ug
panabot nga gipangutana kanila sa hari, nakita niya nga napulo ka pilo
ang pagkamaayo kay sa tanang salamangkero ug niadtong nag-angkon nga
makasulti sa patay, nga anaa sa iyang tibuok gingharian. 21 Nagpuyo si
Daniel didto hangtod sa unang tuig sa paghari ni Haring Cyrus.

2

1 Sa ikaduha ka tuig sa paghari ni Nebucadnezar, aduna siyay mga
damgo. Nahasol ang iyang hunahuna, ug dili siya makatulog. 2 Unya
gipatawag sa hari ang mga salamangkero ug kadtong nag-angkon nga
makasulti sa patay. Gipatawag usab niya ang mga salamangkero ug
ang maalamon nga mga tawo. Buot niyang isulti nila ang mahitungod
sa iyang mga damgo. Busa misulod sila ug mitindog sa atubangan sa
hari. 3 Miingon ang hari kanila, “Nakadamgo ako, ug wala mahimutang
ang akong hunahuna kay buot kong masayran kung unsay kahulogan sa
damgo.” 4 Unya misulti ang maalamon nga tawo sa hari sa Aramico nga
pinulongan, “O Hari, mabuhi ka sa kanunay! Isulti kanamo nga imong
mga sulugoon ang imong damgo, ug ipadayag namo ang kahulogan.”
5 Mitubag ang hari ngadto sa maalamong mga tawo, “Nahiluna na kining
butanga. Kung dili ninyo mapadayag kanako ang damgo ug dili kini
mahubad, pagawatastawason ang inyong mga lawas ug ang inyong puloy-
anan himoong tinapok nga basura. 6 Apan kung isulti ninyo kanako ang
damgo ug ang kahulogan niini, makadawat kamo ug mga gasa gikan
kanako, ganti, ug dakong pagpasidungog. Busa isulti kanako ang damgo
ug ang kahulogan niini.” 7 Mitubag sila pag-usab ug miingon, “Tugoti
ang hari nga mosugilon kanamo, nga iyang mga sulugoon, sa damgo ug
isaysay namo kanimo ang kahulogan niini.” 8 Mitubag ang hari, “Nasayod
ako nga buot ninyong langanon ang panahon tungod kay nakita ninyo
kung unsa ka lig-on ang akong paghukom mahitungod niini. 9 Apan
kung dili kamo makasulti sa akong damgo, aduna lamang akoy usa ka
silot alang kaninyo. Nakahukom kamo sa pag-andam ug dili tinuod ug
malimbongon nga mga pulong nga inyong giuyonan aron isulti kanako
hangtod nga mausab ang akong hunahuna. Busa karon, isulti kanako ang
damgo, ug unya masayod ako nga mahubad ninyo kini alang kanako.”
10 Ang mga tawo nga maalamon mitubag sa hari, “Walay usa ka tawo sa
kalibotan nga makahatag sa gipangayo sa hari. Wala gayoy bantogan ug
gamhanan nga hari ang mimando sa sama niining butanga gikan kang
bisan kinsang salamangkero, o gikan kang bisan kinsa nga nag-angkon
nga makasulti sa patay, o gikan sa maalamon nga tawo. 11 Lisod gayod
ang gipangayo sa hari, ug wala gayoy bisan kinsa nga makapadayag niini
sa hari gawas lamang sa mga dios, ug wala sila nagpuyo uban sa mga
tawo.” 12 Nakapasuko ug nakapapungot gayod kini sa hari, ug nagmando
siya sa paglaglag niadtong tanan nga anaa sa Babilonia nga inila pinaagi
sa ilang kaalam. 13 Busa mikaylap ang kasugoan nga patyon kadtong
tanan nga inila tungod sa ilang kaalam. Tungod niini nga kasugoan,
gipangita nila si Daniel ug ang iyang mga higala aron ilang patyon. 14 Unya
mitubag si Daniel uban ang pagkamaalamon ug pagkamasinubtanon kang
Arioc nga kapitan sa tigpanalipod sa hari, nga miabot aron sa pagpatay
niadtong tanan nga anaa sa Babilonia nga inila tungod sa ilang kaalam.

15 Gipangutana ni Daniel ang kapitan nga tigpanalipod sa hari, “Nganong
dinalian man kaayo ang sugo sa hari?” Busa gisultihan ni Arioc si Daniel
kung unsay nahitabo. 16 Unya miadto si Daniel ug nangayo ug pagtugot
nga makigsulti siya sa hari aron maipakita niya ang kahulogan ngadto sa
hari. 17 Unya mipauli si Daniel sa iyang puloy-anan ug gisugilon niya kang
Hanania, kang Mishael, ug kang Azaria, kung unsay nahitabo. 18 Gihangyo
dayon niya sila aron mangamuyo sa kalooy nga gikan sa Dios sa langit
bahin niining tinago aron dili patyon si Daniel ug ang iyang mga kauban
lakip na ang uban pang mga tawo sa Babilonia nga inila sa ilang kaalam.
19 Nianang gabhiona gipadayag sa Dios ang tinago kang Daniel pinaagi
sa usa ka panan-awon. Unya gidayeg ni Daniel ang Dios sa langit 20 ug
miingon,”Dalaygon ang ngalan sa Dios hangtod sa kahangtoran; tungod
kay iya man ang kaalam ug ang gahom. 21 Giusab-usab niya ang mga
panahon ug mga katuigan; gipanaog niya ug gipalingkod ang mga hari
sa ilang mga trono. Nagahatag siya ug kaalam niadtong maalamon ug
kahibalo niadtong adunay panabot. 22 Gipadayag niya ang halawom ug
tinago nga mga butang tungod kay nasayod siya kung unsay anaa sa
kangitngit, ug ang kahayag nagpuyo uban kaniya. 23 O Dios sa akong mga
katigulangan, nagapasalamat ug nagadayeg ako kanimo alang sa kaalam
ug gahom nga gihatag mo kanako. Karon gipadayag mo kanako ang
among gihangyo kanimo; gipadayag mo kanamo ang butang mahitungod
sa hari.” 24 Unya miadto si Daniel aron makigkita kang Arioc (ang usa
nga pinili sa hari nga maoy mopatay niadtong tanang maalamong tawo
sa Babilonia). Miadto siya ug miingon kaniya, “Ayaw patya ang mga
maalamong tawo sa Babilonia, dad-a ako sa hari aron ipakita ko sa hari
kung unsay buot ipasabot sa iyang damgo.” 25 Unya gidala dayon ni Arioc
si Daniel sa atubangan sa hari ug miingon, “Nakita ko ang usa ka tawo
nga binihag gikan sa Juda nga makahubad sa damgo sa hari.” 26 Miingon
ang hari kang Daniel (nga ginganlan ug Belteshazar), “Makahimo ka ba
sa pagsulti kanako sa damgo nga akong nakita ug ang kahulogan niini?”
27 Mitubag si Daniel sa hari ug miingon, “Ang tinago nga gipangayo
sa hari nga dili maipadayag niadtong adunay mga kaalam, ni pinaagi
niadtong nag-angkon nga makasulti sa patay, ni pinaagi niadtong mga
salamangkero, ug pinaagi niadtong mga nagatuon sa mga bituon. 28 Apan,
adunay Dios nga nagpuyo sa langit, nga mopadayag sa mga tinago, ug
gipadayag niya kini kanimo, Haring Nebucadnezar, kung unsay mahitabo
sa umaabot nga mga adlaw. Mao kini ang imong damgo ug panan-awon
sa imong hunahuna samtang naghida ka sa imong higdaanan. 29 Alang
kanimo, hari, diha sa imong higdaanan naghunahuna ka mahitungod sa
mga butang nga umaabot, ug ang usa nga makapadayag sa mga tinago
nagpadayag kanimo kung unsay mahitabo. 30 Alang kanako, kining tinago
wala gipadayag kanako tungod sa bisan unsang kaalam nga anaa kanako
nga labaw kay sa ubang mga tawo nga buhi. Gipadayag kanako kining
tinago aron ikaw, hari, makasabot sa kahulogan, ug aron masayod ka na
sa hunahuna nga anaa sa imong kasingkasing. 31 O Hari, mihangad ka
ug nakita mo ang usa ka dakong estatuwa. Kining estatuwa, hilabihan ka
gamhanan ug masanag, nga nagbarog sa imong atubangan. Ang kasulaw
niini makalilisang. 32 Hinimo sa lunsay nga bulawan ang ulo sa estatuwa.
Ang dughan ug ang mga bukton niini hinimo sa plata. Ang tiyan ug ang
mga paa niini hinimo sa bronse, 33 ug ang mga batiis niini hinimo sa
puthaw. Ang mga tiil niini may bahin nga hinimo sa puthaw ug hinimo sa
yuta nga kolonon. 34 Mihangad ka, ug ang usa ka bato nga gitumpag, apan

dili kini pinaagi sa mga kamot sa tawo, ug naligid kini ngadto sa tiil sa estatuwa nga puthaw ug lapok, ug nagdugmok kini niini. 35 Unya dungan nga nadugmok ang puthaw, ang lapok, ang bronse, ang plata, ug ang bulawan ug nahimong sama sa uhot diha sa salog nga giukanan panahon sa ting-init. Gipadpad kini sa hangin ug walay nabilin niini. Apan ang bato nga nagdugmok sa estatuwa nahimong dakong bukid ug gilukop niini ang tibuok kalibotan. 36 Mao kini ang imong damgo. Karon isulti namo sa hari ang kahulogan. 37 Ikaw, o hari, ang hari sa mga hari nga gihatagan sa Dios sa gingharian, sa gahom, sa kusog, ug sa kadungganan. 38 Gitugyan niya sa imong mga kamot ang dapit nga puy-an sa mga tawo. Gitugyan niya sa imong mga kamot ang tanang kahayopan sa kaumahan ug kalanggaman sa kalangitan, ug gihimo ka niya nga magdumala kanilang tanan. Ikaw mao kadtong ulo sa estatuwa nga bulawan. 39 Sunod kanimo, motungha ang mas ubos kanimo nga gingharian, ug may ikatulo nga gingharian nga bronse nga magdumala sa tibuok kalibotan. 40 Adunay ikaupat nga gingharian, nga lig-on nga sama sa puthaw, tungod kay makadugmok ang puthaw sa ubang mga butang ug makagupok sa tanan. Makagupok kini sa tanang butang ug makadugmok niini. 41 Sama sa imong nakita, ang tiil ug ang mga tudlo nga may bahin nga hinimo sa lapok ug may bahin nga hinimo sa puthaw, busa mao kini ang gingharian nga nabahinbahin; ang ubang kalig-on sa puthaw anaa niini, sama sa imong nakita nga ang puthaw nga sagol sa lapok. 42 Ingon nga ang tudlo sa tiil nga may bahin nga puthaw ug may bahin nga hinimo sa lapok, busa may bahin sa gingharian nga lig-on ug may bahin nga huyang. 43 Sama sa imong nakita ang puthaw nasagol sa lapok, busa ang katawhan sagol-sagol; dili sila magtapot sa usag-usa sama nga ang puthaw dili mosagol sa lapok. 44 Sa panahon niadtong mga hari, ang Dios sa langit magtukod ug usa ka gingharian nga dili gayod malumpag, ni mapukan sa laing katawhan. Modugmok kini sa ubang gingharian mao kadto ang kataposan sa tanan, ug magpabilin kini hangtod sa kahangtoran. 45 Sama sa imong nakita, ang usa ka bato gilumpag sa bukid, apan dili pinaagi sa mga kamot sa tawo. Nakadugmok kini sa puthaw, sa bronse, sa lapok, sa plata, ug nagpino sa bulawan. Ang gamhanang Dios nagpahibalo kanimo, hari, kung unsay mahitabo human niini. Tinuod ang damgo ug kasaligan ang kahulogan niini.” 46 Mihapa si Haring Nebucadnezar sa atubangan ni Daniel ug gipasidunggan siya; nagsugo siya nga maghalad sila ug insenso alang kaniya. 47 Ang hari miingon kang Daniel, “Matuod nga ang imong Dios mao ang Dios sa mga dios, ang Ginoo sa mga hari, ug siya ang nagapadayag sa mga tinago, tungod kay ikaw ang nakapadayag niini nga tinago.” 48 Unya gihimo sa hari si Daniel nga labaw nga gipasidunggan ug gihatagan siya ug daghang maanindot nga mga gasa. Gihimo niya siya nga magmamando sa tibuok probinsya sa Babilonia. Nahimo si Daniel nga pangulong gobernador sa tanang maalamon nga mga tawo sa Babilonia. 49 Naghangyo si Daniel sa hari, nga himoon niya si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego nga labaw nga tigdumala sa probinsya sa Babilonia. Apan nagpabilin si Daniel sa palasyo sa hari.

3

1 Nagpabuhat si Haring Nebucadnezar ug usa ka estatuwa nga bulawan nga may 60 ka cubit ang gitas-on ug unom ka cubit ang gilapdon. Gipahimutang niya kini sa Kapatagan sa Dura sa probinsya sa Babilonia. 2 Unya nagpadala ug mga mensahe si Nebucadnezar aron sa pagtigom sa

mga gobernador sa probinsya, mga gobernador sa rehiyon, ug ang mga gobernador sa lungsod, uban ang mga magtatambag, mga tinugyanan sa salapi, mga maghuhukom, mga pangulong maghuhukom, ug ang tanang mga pangulong opisyal sa mga probinsya aron motambong sa paghalad sa estatuwa nga iyang gipahimutang. 3 Unya nagtigom ang mga gobernador sa probinsya, mga gobernador sa rehiyon, ug mga gobernador sa lungsod, uban ang mga magtatambag, mga tinugyanan sa salapi, mga maghuhukom, mga pangulong maghuhukom, ug ang tanang mga pangulong opisyal sa mga probinsya sa paghalad sa estatuwa nga gipahimutang ni Nebucadnezar. Nagtindog sila atubangan niini. 4 Unya misinggit ang tigbalita, “Gimandoan kamo, O katawhan, mga kanasoran, ug mga pinulongan, 5 nga sa takna nga madungog ninyo ang mga huni sa mga budyong, mga plawta, mga kudyapi, mga lira, mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa tanang matang sa tulunggon, kinahanglan moluhod kamo ug mohapa atubangan sa estatuwa nga bulawan nga gipahimutang ni Haring Nebucadnezar. 6 Si bisan kinsa nga dili moluhod ug mosimba niana gayong taknaa, itambog dayon didto sa nagdilaab nga hudno.” 7 Busa sa pagkadungog sa katawhan sa mga huni sa mga budyong, sa mga plawta, sa mga kudyapi, sa mga lira, sa mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta ug sa tanang matang sa tulunggon, ang tanang katawhan, mga kanasoran ug mga pinulongan nangluhod ug nanghapa atubangan sa estatuwa nga bulawan nga gipahimutang ni haring Nebucadnezar. 8 Niadto gayong tungora adunay pipila ka mga Caldihanon nga miduol ug mipasaka ug sumbong batok sa mga Judio. 9 Miingon sila ngadto kang haring Nebucadnezar, “Oh Hari, mabuhi ka unta hangtod sa kahangtoran! 10 Ikaw, O Hari nagpakanaog ug usa ka kasugoan nga ang matag tawo nga makadungog sa mga huni sa mga budyong, sa mga plawta, sa mga kudyapi, sa mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa tanang matang sa tulunggon, kinahanglan moluhod ug mohapa atubangan sa estatuwa nga bulawan. 11 Si bisan kinsa nga dili moluhod ug mosimba kinahanglan itambog dayon didto sa nagdilaab nga hudno. 12 Karon adunay pipila ka mga Judio nga imong gipili nga pangulo sa probinsya sa Babilonia; sila si Sadrac, si Mesac ug si Abednego. Kining mga tawhana wala mipatalinghog kanimo, O hari. Wala sila misimba o mialagad sa imong mga dios, o mihapa atubangan sa estatuwa nga bulawan nga imong gipahimutang.” 13 Unya nasuko pag-ayo ug naglagot si Nebucadnezar ug mimando nga dad-on ngadto kaniya si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego. Busa gidala nila kining mga tawhana sa atubangan sa hari. 14 Miingon si Nebucadnezar kanila, “Nakahukom na ba gayod kamo Sadrac, Mesac, ug Abednego, nga dili kamo mosimba sa akong mga dios o mohapa atubangan sa estatuwa nga bulawan nga akong gipahimutang? 15 Karon kung andam na kamo moluhod ug mohapa atubangan sa estatuwa nga akong gibuhat sa dihang madungog ninyo ang mga huni sa mga budyong, sa mga plawta, sa mga kudyapi, sa mga lira, sa mga alpa, ug sa ubang matang sa mga plawta, ug sa tanang matang sa tulunggon, walay angay nga dangatan sa tanan. Apan kung dili kamo mosimba, itambog dayon kamo didto sa nagdilaab nga hudno. Kinsa man ang dios nga makaluwas kaninyo gikan sa akong mga kamot?” 16 Gitubag ni Sadrac, Mesac, ug Abednego ang hari, “O Nebucadnezar, dili na kami kinahanglan motubag pa kanimo bahin niini. 17 Kung aduna may tubag, mao kini nga ang among Dios nga among gialagaran makahimo sa pagluwas kanamo gikan sa nagdilaab nga hudno, ug luwason niya

kami gikan sa imong kamot, O hari. 18 Apan kung dili, sayri usab O hari,
nga dili kami mosimba sa imong mga dios, ug dili kami mohapa ngadto
sa estatuwa nga bulawan nga imong gipahimutang." 19 Unya misamot
ang kapungot ni Nebucadnezar; nausab ang iyang panagway batok kang
Sadrac, Mesac, ug Abednego. Nagmando siya nga painiton pa ang hudno
kapito ka pilo kay sa naandan niini nga kainiton. 20 Unya gisugo niya
ang pipila ka kusgan nga mga lalaki sa iyang kasundalohan nga gapuson
sila si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego ug sa pagtambog kanila didto sa
nagdilaab nga hudno. 21 Gigapos sila nga nagsul-ob gihapon sa ilang mga
kupo, mga bisti, mga purong, ug uban pang mga sapot, ug gitambog sila
ngadto sa nagdilaab nga hudno. 22 Tungod kay gipatuman man gayod ang
mando sa hari ug labihan na kainit ang hudno, nakapatay ang kalayo sa
mga lalaki nga nagtambog kang Sadrac, Mesac, ug Abednego. 23 Kining
tulo ka lalaki, si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego, gitambog nga ginapos
didto sa nagdilaab nga hudno. 24 Unya natingala si haring Nebucadnezar
ug midali pagtindog. Nangutana siya sa iyang mga magtatambag, "Dili ba
tulo man ka tawong ginapos ang atong gitambog sa kalayo?" Gitubag nila
ang hari, "Tinuod kana, O hari." 25 Miingon siya, "Apan upat ka tawo ang
akong nakita nga walay gapos nga naglakawlakaw taliwala sa kalayo, ug
wala sila maunsa. Ang kahayag sa ikaupat sama sa anak sa mga dios."
26 Unya mipaduol si Nebucadnezar sa pultahan sa nagdilaab nga hudno
ug gitawag niya sila, "Gawas kamo Sadrac, Mesac, ug Abednego, mga
alagad sa Dios nga Labing Halangdon! Duol ngari!" Unya nanggawas
sa kalayo si Sadrac, si Mesac, ug si Abednego. 27 Ang mga gobernador sa
probinsya, mga gobernador sa rehiyon, ug uban pang mga gobernador, ug
ang mga magtatambag sa hari nga nagtigom didto nakakita niining mga
tawhana. Ang kalayo wala makapaso sa ilang mga lawas; wala masunog
ang ilang mga buhok; ug wala maunsa ang ilang mga bisti; ug wala gani
sila nanimahong aso. 28 Miingon si Nebucadnezar, "Daygon nato ang Dios
ni Sadrac, ni Mesac, ug ni Abednego, nga nagpadala sa iyang mensahero
ug naghatag sa iyang mensahe ngadto sa iyang mga alagad. Nagsalig sila
kaniya sa dihang wala nila tumana ang akong mando, ug gitugyan nila ang
ilang mga lawas kay sa pagsimba o paghapa sa bisan unsang dios gawas
sa ilang Dios. 29 Busa nagpakanaog ako ug kasugoan nga si bisan kinsa
nga mga tawo, mga nasod, o mga pinulongan ang magpasipala sa Dios
ni Sadrac, ni Mesac, ug ni Abednego tagodtagoron gayod, ug kinahanglan
panggun-obon ang ilang mga pinuy-anan tungod kay walay laing dios nga
makaluwas sama niini." 30 Unya gipatas-an sa hari ang katungdanan ni
Sadrac, ni Mesac, ug ni Abednego sa probinsya sa Babilonia.

4

1 Si Haring Nebucadnezar nagpadala niini nga kasugoan ngadto sa
tanang katawhan, mga kanasoran, ug mga pinulongan nga nagpuyo sa
kalibotan: "Magmalinawon pa unta kamo. 2 Ikalipay ko ang pagsugilon
kaninyo ang mahitungod sa mga ilhanan ug mga katingalahan nga gibuhat
kanako sa Dios nga Labing Halangdon. 3 Pagkagamhanan sa iyang mga
timailhan ug iyang mga katingalahan! Ang iyang gingharian mao ang
walay kataposang gingharian, ug ang iyang pagbuot molungtad hangtod
sa tanang kaliwatan." 4 Ako si Nebucadnezar, malipayong nagpuyo sa
akong panimalay, ug nagmalipayon sa kabuhong dinhi sa akong palasyo.
5 Apan aduna akoy damgo nga nakapahadlok kanako. Samtang naghigda

ako, nakapahasol kanako ang hulagway nga akong nakita ug ang panan-awon sa akong hunahuna. 6 Busa nagmando ako nga dad-on dinhi kanako ang tanang tawo sa Babilonia nga may kaalam aron hubaron nila ang kahulogan sa akong damgo. 7 Unya miabot ang mga salamangkero, kadtong nag-angkon nga makasulti sa mga patay, ang maalamong mga tawo, ug ang mga nagatuon sa mga bituon. Gisugilon ko kanila ang damgo, apan wala nila kini mahubad alang kanako. 8 Apan sa kaulahian miabot si Daniel—nga ginganlan usab ug Belteshazar nga mao ang ngalan sa akong dios, ug anaa kaniya ang espiritu sa balaang mga dios—ug gisugilon ko kaniya ang damgo. 9 "Belteshazar, labaw sa mga salamangkero, nasayod ako nga ang espiritu sa balaang mga dios anaa kanimo ug walay tinago nga lisod alang kanimo. Sultihi ako sa akong nakita sa akong damgo ug unsa ang buot ipasabot niini. 10 Mao kini ang panan-awon nga akong nakita sa akong hunahuna samtang ako naghigda sa akong higdaanan: Milantaw ako, ug adunay kahoy nga anaa sa taliwala sa kalibotan, taas kini kaayo. 11 Mitubo ang maong kahoy ug nahimong lig-on. Misangko ang tumoy niini sa kalangitan, ug makita kini ngadto sa tanang bahin sa tibuok kalibotan. 12 Maanindot ang mga dahon niini, daghan ug mga bunga, ug igo nga makapakaon sa tanan. Nagpasilong niini ang mga mananap, ug nagbatog sa mga sanga niini ang mga langgam sa kalangitan. Ang tanang buhing mga binuhat makakuhag pagkaon gikan niini. 13 Nakita ko sa akong hunahuna samtang ako naghigda sa akong higdaanan, ug ang balaang mensahero mikanaog gikan sa kalangitan. 14 Misinggit siya ug miingon, 'Putla ang kahoy ug putla ang mga sanga, husloa ang mga dahon niini, ug kataga ang mga bunga niini. Papahawaa ang mga mananap nga anaa ilalom niini ug palupara ang mga langgam gikan sa mga sanga. 15 Ibilin ang tuod sa mga gamot niini sa yuta, nga hiniktan sa puthaw ug bronse, taliwala sa lunhaw nga mga sagbot sa kaumahan. Pasagdi nga mabasa kini sa yamog nga gikan sa kalangitan. Pasagdi nga magpuyo kini uban sa mga mananap sa kasagbotan diha sa yuta. 16 Pasagdi nga mausab ang iyang hunahuna gikan sa panghunahuna sa tawo, ug pasagdi nga maghunahuna siya sama sa mananap hangtod mahuman ang pito ka tuig. 17 Kini nga hukom sumala sa kasugoan nga gibalita sa mensahero. Kini nga hukom gibuhat sa usa ka balaan aron masayod kadtong mga buhi nga ang Labing Halangdon magmando sa tanang gingharian sa katawhan ug ihatag kang bisan kinsa nga buot niyang ibutang nga magmando niini, bisan paman sa labing yanong mga tawo.' 18 Ako si Haring Nebucadnezar, nagdamgo niini. Karon ikaw Belteshazar, sultihi ako sa hubad, tungod kay walay bisan usa sa mga tawong may kaalam dinhi sa akong gingharian ang nakahubad niini alang kanako. Apan makahimo ka niini, tungod kay ang espiritu sa balaang mga dios anaa man kanimo." 19 Unya si Daniel nga ginganlan usab ug Belteshazar, wala gayod mahimutang sa makadiyot, ug nahasol ang iyang hunahuna. Miingon ang hari, "Belteshazar, ayaw tugoti nga mahasol ka sa damgo o sa hubad niini." Mitubag si Belteshazar, "Akong agalon, hinaot unta nga ang damgo alang niadtong nagdumot kanimo; hinaot unta nga ang hubad niini alang sa imong mga kaaway. 20 Ang kahoy nga imong nakita—nga mitubo ug nahimong lig-on, ug ang tumoy niini mikasangko sa kalangitan, ug makita sa tanang bahin sa kalibotan— 21 nga may maanindot nga mga dahon, ug adunay daghan nga mga bunga, aron mahimong pagkaon alang sa tanan, ug sa ilalom niini nagpasilong ang mga mananap sa kaumahan, ug gipuy-an sa mga langgam sa kalangitan— 22 kini nga kahoy mao ikaw, O hari, ikaw nga nahimong kusgan. Ang

imong pagkabantogan midako ug misangko sa kalangitan, ug ang imong
kagahom miabot ngadto sa tanang bahin sa kalibotan. 23 Nakita mo, O
hari, ang balaang mensahero nga mikanaog gikan sa langit ug miingon,
'Putla ang kahoy ug laglaga kini, apan ibilin ang tuod sa mga gamot diha
sa yuta, nga hiktan sa puthaw ug bronse, nga anaa taliwala sa lunhaw nga
mga sagbot sa kaumahan. Pasagdi kini nga mabasa sa yamog nga gikan sa
kalangitan. Pasagdi kini nga magpuyo uban sa ihalas nga mga mananap
diha sa kaumahan hangtod nga molabay ang pito ka tuig.' 24 Mao kini ang
hubad, O hari. Mao kini ang kasugoan sa Labing Halangdon nga moabot
kanimo, akong agalon nga hari. 25 Papahawaon ka gikan sa mga tawo, ug
magpuyo ka uban sa ihalas nga mga mananap sa kaumahan. Mokaon ka
ug sagbot sama sa usa ka torong baka, ug mabasa ka sa yamog nga gikan
sa kalangitan, ug molabay ang pito ka tuig hangtod nga ilhon mo nga ang
Labing Halangdon maoy nagmando sa mga gingharian sa katawhan ug
ihatag niya kini kang bisan kinsa nga buot niyang hatagan. 26 Mahitungod
sa gimando nga ibilin ang tuod sa mga gamot sa kahoy, niini nga pamaagi
ibalik kanimo ang imong gingharian sa panahon nga ilhon mo nga ang
langit mao ang tigdumala. 27 Busa, O hari, dawata ang akong tambag
kanimo. Hunong na sa pagpakasala ug buhata ang maayo. Biyai ang
daotan nimong binuhatan pinaagi sa pagpakitag kaluoy ngadto sa mga
dinaogdaog, ug basin pa kon magpadayon ang imong pagkamauswagon.
28 - 29 Kining tanan nahitabo gayod kang Haring Nebucadnezar. Paglabay
sa dose ka bulan naglakawlakaw siya didto sa atop sa iyang harianong
gingharian sa Babilonia, 30 ug miingon siya, “Dili ba mao man kini ang
bantogang Babilonia, nga akong gitukod alang sa akong harianong pinuy-
anan, alang sa kahimayaan sa akong kadungganan?” 31 Sa dihang wala pa
natapos ang hari sa pagsulti, adunay tingog nga gikan sa langit: “Haring
Nebucadnezar, gipahibalo kini kanimo nga kining gingharian pagakuhaon
na gikan kanimo. 32 Papahawaon ka gikan sa katawhan, ug magpuyo ka
uban sa ihalas nga mga mananap diha sa kaumahan. Magakaon ka ug
sagbot sama sa usa ka torong baka. Molabay ang pito ka tuig hangtod
nga ilhon mo nga ang Labing Halangdon mao ang nagmando sa mga
gingharian sa katawhan ug ihatag niya kini kang bisan kinsa nga buot
niyang hatagan.” 33 Dihadiha nahitabo gayod kini nga kasugoan batok
kang Nebucadnezar. Gipapahawa siya gikan sa katawhan. Mikaon siyag
sagbot sama sa torong baka, ug nabasa ang iyang lawas sa yamog nga
gikan sa kalangitan. Mitaas ang iyang buhok sama sa balahibo sa agila,
ug ang iyang mga kuko sama sa kuko sa mga langgam. 34 Sa kataposang
mga adlaw, ako si Nebucadnezar, mihangad sa langit, ug nahibalik kanako
ang akong maayong panimuot. “Gidayeg ko ang Labing Halangdon, ug
gipasidunggan ug gihimaya ko siya nga buhi sa walay kataposan. Kay
ang iyang paghari walay kataposan, ug ang iyang gingharian molungtad
hangtod sa tanang kaliwatan. 35 Ang tanang lumolupyo sa kalibotan
giila nga ubos kaniya; buhaton niya ngadto sa kasundalohan sa langit ug
sa mga tawo sa kalibotan ang uyon sa iyang kabubut-on. Walay bisan
usa ang makapugong kaniya o makahagit kaniya. Walay bisan usa ang
makasulti kaniya, 'Nganong gibuhat mo man kini?'” 36 Sa samang higayon
nga nahibalik ang akong maayong panghunahuna, nahibalik usab kanako
ang akong dungog ug katahom alang sa kahimayaan sa akong gingharian.
Nalooy kanako ang akong mga magtatambag ug ang akong mga pangulo.
Nahibalik kanako ang akong trono, ug nahimo pa akong mas bantogan.
37 Karon, ako si Nebucadnezar, magdayeg, magpasidungog, ug maghimaya
sa Hari sa langit, kay ang tanan nga iyang gihimo maayo, ug ang iyang

pamaagi makataronganon. Ginapaubos niya kadtong magarbohon.

5

1 Ang hari nga si Belshazar nagpahigayon ug dakong bangkite alang sa
liboan niya ka inilang mga tawo, ug nakig-inom siya ug bino atubangan sa
liboan ka mga tawo. 2 Samtang nag-inom si Belshazar ug bino, nagmando
siya nga kuhaon ang mga sudlanan nga hinimo sa bulawan o sa plata
nga gikuha sa iyang amahan nga si Nebucadnezar gikan sa templo sa
Jerusalem, aron maimnan niya, sa iyang inilang mga tawo, sa iyang mga
asawa ug mga puyopuyo. 3 Gidala sa mga sulugoon ang mga sudlanan nga
bulawan nga gikuha gikan sa templo, ang balay sa Dios, didto sa Jerusalem.
Gigamit kini nga imnanan sa hari, sa inilang mga tawo, sa iyang mga
asawa ug sa iyang mga puyopuyo. 4 Nanginom sila ug bino ug nagdayeg
sa ilang mga diosdios nga hinimo sa bulawan ug sa plata, sa bronse, sa
puthaw, sa kahoy, ug sa bato. 5 Niadtong taknaa mitungha ang mga tudlo
sa kamot sa tawo diha atbang sa tungtonganan sa lampara ug misulat sa
bungbong sa palasyo sa hari. Gamay lamang nga bahin sa kamot ang
nakita sa hari samtang nagsulat kini. 6 Unya nangluspad ang dagway sa
hari ug nalisang siya sa iyang gihunahuna; nawad-an ug kusog ang iyang
mga paa, ug nagapangurog ang iyang mga tuhod. 7 Unya misinggit ang hari
nga nagsugo sa pagdala niadtong nag-angkon nga makasulti sa mga patay,
mga tawong maalamon, ug mga astrologo. Giingnan sa hari kadtong inila
sa ilang pagkamaalamon sa Babilonia, "Si bisan kinsa ang makasaysay
niining sinulat ug sa buot ipasabot niini pagasul-oban sa tapul nga bisti
ug ipakwentas kaniya ang kwentas nga bulawan. Mabatonan niya ang
katungod sa ikatulo nga labing taas nga magmamando sa gingharian."
8 Unya misulod ang tanang tawo sa hari nga inila sa ilang pagkamaalamon,
apan dili nila mabasa ang nakasulat o makasaysay sa kahulogan niini
ngadto sa hari. 9 Busa nabalaka pag-ayo si Haring Belshazar ug nangluspad
ug samot ang iyang dagway. Nalibog pag-ayo ang mga inilang tawo sa
hari. 10 Karon misulod ang rayna sa balay nga gipahigayonan sa bangkite
tungod sa gisulti sa hari ug sa mga inila nga mga tawo. Miingon ang
rayna, "Mabuhi sa kanunay ang Hari! Ayaw tugoti nga masamok ang
imong hunahuna. Ayaw tugoti nga mangluspad pa ang imong dagway.
11 Adunay usa ka tawo dinhi sa imong gingharian nga may espiritu sa
balaang mga dios. Sa panahon sa imong amahan, ang kahayag, ug ang
panabot, ug ang kaalam sama sa kaalam sa mga dios makaplagan kaniya.
Si Haring Nebucadnezar, ang imong amahan, naghimo kaniya nga labaw
sa mga salamangkero, maingon man nga labaw niadtong makasulti sa mga
patay, sa mga tawong maalamon, ug sa mga astrologo. 12 Usa ka talagsaong
espiritu, kahibalo, panabot, paghubad sa mga damgo, pagpahayag sa mga
tigmo ug pagsulbad sa mga problema—kini nga mga katakos makaplagan
niining tawo nga si Daniel, nga ginganlan sa hari ug Belteshazar. Karon
ipatawag si Daniel ug sultihan ka niya sa kahulogan sa nahisulat." 13 Unya
gidala si Daniel sa atubangan sa hari. Miingon ang hari kaniya, "Ikaw si
Daniel, usa sa mga tawo nga binihag gikan sa Juda, nga gikuha sa akong
amahan nga hari gikan sa Juda. 14 Nadungog ko ang mahitungod kanimo,
nga anaa kanimo ang espiritu sa mga dios, ug ang kahayag ug ang panabot
ug ang talagsaong kaalam makaplagan diha kanimo. 15 Karon gidala dinhi
sa akong atubangan ang mga tawo nga giila nga maalamon ug kadtong
nag-angkon nga makasulti sa patay aron basahon kining sinulat ug itug-an
kanako ang hubad niini, apan dili sila makatug-an kanako sa buot ipasabot

niini. 16 Nadungog ko nga makahubad ka ug makasulbad sa mga problema.
Karon kung mabasa nimo ang sinulat ug masaysay ang buot ipasabot
niini, pagasul-oban ka sa bisti nga tapul ug pakwentasan ug bulawan, ug
mabatonan mo ang katungod sa ikatulo sa labing taas nga magmamando
sa gingharian." 17 Unya mitubag si Daniel sa atubangan sa hari, "Imoha na
lamang kanang imong mga gasa, ug ihatag ang imong mga ganti ngadto
sa laing tawo. Apan, basahon ko gihapon ang sinulat alang kanimo, O
hari, ug isaysay ko kanimo ang buot ipasabot niini. 18 Alang kanimo, O
hari, gihatag sa Labing Gamhanang Dios ngadto kang Nebucadnezar nga
imong amahan ang gingharian, ang pagkabantogan, ang kadungganan,
ug ang pagkagamhanan. 19 Tungod sa pagkabantogan nga gihatag sa
Dios kaniya, ang tanang katawhan, kanasoran, ug ang tanang pinulongan
nagapangurog ug nahadlok kaniya. Gipatay niya kadtong gusto niya nga
patyon, ug gipabiling buhi kadtong iyang gusto nga buhion. Gipataas
niya kadtong iyang nahimot-an, ug iyang gipaubos kadtong iyang gingbut-
an. 20 Apan sa dihang nagmagarbohon na ang iyang kasingkasing ug
nagmagahi ang iyang espiritu nga mapalabilabihon na, gipakanaog siya
gikan sa iyang harianong trono, ug gikuha nila gikan kaniya ang kagahom.
Gipapahawa siya gikan sa katawhan, ug may pangisip siya sama sa usa
ka mananap, ug nagpuyo siya tipon sa ihalas nga mga asno. 21 Mikaon
siya ug sagbot sama sa baka. Nahumod ang iyang lawas sa yamog nga
gikan sa langit hangtod nga nakaamgo siya nga ang Labing Gamhanang
Dios mao ang nagamando sa tanang gingharian sa katawhan ug magbuot
kung si kinsa ang gusto nga magmando kanila. 22 Ikaw Belshazar nga
iyang anak, wala magpaubos sa imong kasingkasing, bisan nasayod ka
na niining tanan. 23 Nagpasigarbo ka sa imong kaugalingon batok sa
Ginoo sa langit. Gipakuha mo kanila ang mga sudlanan nga gikan sa
iyang templo nga giimnan mo ug bino, sa inila nga mga tawo, sa imong
mga asawa ug sa mga puyopuyo, ug gidayeg ninyo ang mga diosdios
nga hinimo sa plata ug sa bulawan, sa bronse, sa puthaw, sa kahoy,
ug sa bato—mga diosdios nga dili makakita, dili makadungog, o wala
masayod sa tanan. Wala ninyo pasidunggi ang Dios nga nagkupot sa
inyong gininhawa diha sa iyang kamot ug nasayod sa tanan ninyong mga
dalan. 24 Busa gipakita sa Dios ang iyang kamot gikan sa iyang presensya
ug nahitabo kining sinulat. 25 Mao kini ang gisulat, "Mene, Mene, Tekel
ug Pharsin.' 26 Mao kini ang buot ipasabot: Ang 'Mene', nagpasabot nga
giihap na sa Dios ang imong paghari sa gingharian ug natapos na kini.
27 Ang 'Tekel', 'nagpasabot nga gitimbang ka sa timbangan ug nahibaloan
nga kulang ka sa timbang.' 28 Ang 'Peres', 'kini nagpasabot nga nabahin
ang imong gingharian ug gihatag ngadto sa mga taga-Media ug sa mga
taga-Persia."' 29 Unya nagmando si Belshazar, ug gibistihan nila ug tapul
si Daniel. Gikwentasan siyag bulawang kwentas, ug gipahibalo sa hari
ang mahitungod kaniya nga aduna siyay katungod sa ikatulo nga labing
taas nga magmamando sa gingharian. 30 Niadtong gabhiona, gipatay si
Belshazar, ang hari sa Babilonia, 31 ug si Darius nga taga-Media maoy
mipuli sa gingharian sa dihang 62 na ang iyang pangidaron.

6

1 Nakapahimuot kang Darius ang pagpili sa gingharian ug 120 ka mga
gobernador sa mga probinsya nga maoy magdumala sa tibuok gingharian.
2 Labaw kanila ang tulo ka pangulo nga tigdumala, ug ang usa kanila mao
si Daniel. Gipili kining mga pangulo nga tigdumala aron nga magdumala

sa mga gobernador sa probinsya, aron dili na mawad-an ang hari. 3 Labing
inila si Daniel sa ubang mga pangulo nga tigdumala ug sa mga gobernador
sa probinsya tungod kay aduna siyay talagsaong espiritu. Naglaraw ang
hari nga himoon siya nga labaw sa tibuok gingharian. 4 Unya ang ubang
pangulo nga tigdumala ug ang mga gobernador sa probinsya nangita
ug sayop sa katungdanan nga ginabuhat ni Daniel alang sa gingharian,
apan wala silay nakita nga daotan o sayop sa iyang katungdanan tungod
kay matinud-anon siya. Walay sayop o pagpasagad nga nakaplagan
kaniya. 5 Unya miingon kining mga tawhana, "Wala gayod kitay makitang
hinungdan nga ikasumbong batok niining Daniel gawas kung pangitaan
nato siya ug butang nga mobatok kaniya nga may kalabutan sa balaod
sa iyang Dios." 6 Unya gidala sa mga pangulong tigdumala ug sa mga
gobernador ang usa ka laraw ngadto sa atubangan sa hari. Miingon sila
kaniya, "O Haring Darius, mabuhi ka unta sa kanunay! 7 Nakahukom
ug nagkauyon ang mga gobernador, ang tanang pangulong tigdumala sa
gingharian, ang mga gobernador sa rehiyon, ug ang mga gobernador sa
probinsiya, ang mga magtatambag, ug ang mga gobernador, nga ikaw nga
hari, magpakanaog ug usa ka kasugoan ug kinahanglan nga ipatuman kini,
aron ang si bisan kinsa ang mag-ampo ngadto sa bisan unsa nga dios o
sa tawo sulod sa 30 ka adlaw, gawas kanimo, O hari, kanang tawhana
kinahanglan nga itambog ngadto sa puy-anan sa mga liyon. 8 Karon, O
hari, ipakanaog ang kasugoan ug pirmahi ang dukomento aron dili kini
mahimong usbon, sumala sa mga balaod sa Medianhon ug sa Persianhon,
aron dili na kini makawang." 9 Busa gipirmahan kini ni haring Darius ang
dukomento nga ipakanaog ang kasugoan ngadto sa usa ka balaod. 10 Sa
pagkasayod ni Daniel nga gipirmahan na ang dukomento ug nahimong
balaod, mipauli siya sa iyang balay (karon abli ang mga bintana sa iyang
lawak sa taas nga bahin sa balay nga nag-atubang ngadto sa Jerusalem),
ug miluhod siya, sama sa iyang ginabuhat katulo sa usa ka adlaw, unya
nag-ampo ug nagpasalamat ngadto sa iyang Dios, sama sa iyang ginabuhat
kaniadto pa. 11 Unya nakita niining mga tawhana nga naghiusa sa paghimo
niini nga laraw nga nangaliyupo ug nagpakitabang si Daniel sa Dios.
12 Unya miadto sila sa hari ug nakigsulti kaniya mahitungod sa iyang
balaod: "Dili ba gipakanaog mo man ang usa ka balaod nga ang tanan
nga mag-ampo sa bisan unsang dios o sa tawo sulod sa 30 ka adlaw, gawas
kanimo, O hari, kinahanglan itambog ngadto sa puy-anan sa mga liyon?"
Mitubag ang hari, "Magpabilin kini nga balaod, sumala sa balaod sa mga
taga-Medes ug sa mga taga-Persia; dili na kini mahimong usabon." 13 Unya
gitubag nila ang hari, "Kanang tawo nga si Daniel, nga usa sa mga tawo
nga binihag gikan sa Juda, wala nagtagad kanimo, O hari, o sa balaod nga
imong gisilyohan. Nag-ampo hinuon siya sa iyang Dios makatulo sa usa
ka adlaw." 14 Sa pagkadungog sa hari niini, nasubo gayod siya pag-ayo,
ug naghunahuna siya sa pagluwas kang Daniel gikan niini nga balaod.
Naningkamot siya nga luwason si Daniel hangtod nga misalop na ang
adlaw. 15 Unya kini nga mga tawo nga nagsabot sa maong laraw nangadto
sa hari ug miingon kaniya, "Hibaloi, O hari, nga mao kini ang balaod sa
mga taga-Medes ug sa mga taga-Persia, nga wala gayoy kasugoan ni balaod
nga gipakanaog sa hari nga mahimong usabon." 16 Unya nagmando ang
hari, ug gipasulod nila si Daniel, ug gitambog nila siya ngadto sa puy-anan
sa mga liyon. Unya miingon ang hari kang Daniel, "Hinaot nga ang imong
Dios, nga padayon mong gialagaran magluwas kanimo." 17 Gitabonan
ug usa ka bato ang agianan sa puy-anan, ug gisilyohan kini sa hari sa
iyang kaugalingong singsing nga pangsilyo ug uban sa singsing nga silyo

sa iyang mga inilang tawo aron walay makahimo sa pag-usab sa gihimo
mahitungod kang Daniel. 18 Unya mipauli ang hari sa iyang palasyo ug
nagpuasa siya niadtong gabhiona. Walay gihimo nga kalingawan sa iyang
atubangan, ug wala siya duawa sa katulogon. 19 Unya sa pagkakaadlawon
mibangon ang hari ug midali sa pag-adto sa puy-anan sa mga Liyon. 20 Sa
dihang nagkaduol na siya sa puy-anan, gitawag niya si Daniel uban ang
masub-anong tingog, miingon kang Daniel, "Daniel, alagad sa buhi nga
Dios, giluwas ka ba sa imong Dios, nga padayon nimong gialagaran gikan
sa mga liyon?" 21 Unya miingon si Daniel, "Mabuhi unta sa kanunay ang
hari! 22 Gipadala sa akong Dios ang iyang anghel nga maoy nagtak-om
sa baba sa mga liyon, ug wala nila ako tukba. Kay nakaplagan ako nga
matarong sa iyang atubangan ug sa imong atubangan usab, O hari, ug
wala akoy daotan nga gihimo kanimo." 23 Unya nalipay pag-ayo ang hari.
Nagmando siya kanila nga ipagawas si Daniel sa puy-anan sa mga liyon.
Busa gipagawas nila si Daniel sa puy-anan sa mga liyon. Walay gasgas nga
nakita kaniya, tungod kay nagsalig siya sa iyang Dios. 24 Unya nagmando
ang hari, ug gikuha nila kadtong mga tawo nga nagpasangil kang Daniel
ug gitambog sila ngadto sa puy-anan sa mga liyon—lakip ang ilang mga
anak, ug ang ilang mga asawa. Sa wala pa sila motugkad sa salog, gitukob
dayon sila sa mga liyon ug gikuniskunis hangtod nga nangapino ang ilang
kabukogan. 25 Unya nagsulat si Haring Darius ngadto sa tanang katawhan,
sa kanasoran, ug sa mga pinulongan nga nagpuyo sa tibuok kalibotan:
"Hinaot magmalungtaron ang kalinaw alang kaninyo. 26 Ipakanaog ko
ang usa ka kasugoan sa tanan nga gingsakpan sa akong gingharian
kinahanglan nga ang mga tawo magapangurog ug mahadlok sa Dios ni
Daniel, tungod kay siya mao ang buhi nga Dios ug magpuyo sa walay
kataposan, ang iyang gingharian dili gayod mapukan; ang iyang gahom
walay kinutoban. 27 Giluwas niya kita ug gitabangan, ug nagahimo siya
ug mga katingalahan ug mga kahibulongan sa langit ug sa yuta; giluwas
niya si Daniel gikan sa kapintas sa mga liyon." 28 Busa nagmauswagon si
Daniel sa panahon sa paghari ni Darius ug sa panahon sa paghari ni Cyrus
nga usa ka Persianhon.

7

1 Sa unang tuig sa paghari ni Belshazar sa Babilonia, adunay damgo si
Daniel ug mga panan-awon samtang naghigda siya sa iyang higdaanan.
Unya gisulat niya kung unsa ang iyang nakita sa damgo. Gisulat niya
ang labing mahinungdanong mga panghitabo: 2 Gisaysay kini ni Daniel,
"Sa akong panan-awon sa kagabhion nakita ko ang upat ka hangin sa
langit nga mikusokuso sa lapad nga dagat. 3 Migula sa dagat ang upat
ka nagkalainlaing dagkong mananap. 4 Ang unang mananap sama sa
usa ka liyon apan adunay mga pako sa agila. Unya nakita ko, nga
giputol ang mga pako niini ug gialsa kini gikan sa yuta ug gipabarog
kini sa duha ka tiil, sama sa usa ka tawo. Gihatagan kini ug hunahuna
sama sa tawo. 5 Unya adunay ikaduhang mananap, nga sama sa uso, ug
mitakubo kini; gitangag niini ang tulo ka gusok. Gisultihan kini, 'Tindog
ug kaona ang daghang mga tawo.' 6 Pagkahuman niini milantaw ako pag-
usab. Adunay laing mananap, daw sama kini sa usa ka liyopardo. Sa
likod niini adunay upat ka mga pako sama sa langgam, ug kini adunay
upat ka mga ulo. Gihatagan kini ug katungod sa pagmando. 7 Human
niadto, sa pagkagabii nakita ko sa akong damgo ang ikaupat nga mananap,
makalilisang, bangis, ug kusgan kaayo. Kini adunay ngipon nga puthaw;

may giusap, unya mipinopino ug mitunobtunob kung unsa ang nahibilin. Lahi kini gikan sa ubang mga mananap, ug may napulo kini ka mga sungay. 8 Samtang gisud-ong ko ang mga sungay, gilantaw ko kini ug nakita ko ang laing sungay nga mitubo sa taliwala niini, usa ka gamay nga sungay. Ang unang tulo ka mga sungay nangaibot gikan sa giturokan niini. Nakita ko niini nga sungay ang mga mata nga sama sa mga mata sa tawo ug baba nga nagpasigarbo mahitungod sa dagko nga mga butang. 9 Sa paglantaw nako, may gipahimotang nga mga trono, ug milingkod sa iyang lingkoranan ang Walay Kataposan. Ang iyang bisti sama ka puti sa niyebe, ug ang iyang buhok sama ka puti sa lonlon nga balahibo sa karnero. Ang iyang trono nagadilaab sa kalayo, ug ang ligid niini nagadilaab sa kalayo. 10 Nagdagayday ang usa ka suba nga kalayo gikan sa iyang atubangan; minilyon ang mialagad kaniya, ug usa ka gatos ka milyon ang mibarog sa iyang atubangan. Andam na sa paghukom ang hukmanan, ug giablihan na ang mga basahon. 11 Nagpadayon ako sa pagsud-ong tungod sa mapasigarbohong mga pulong nga ginasulti sa sungay. Nagasud-ong ako samtang gipatay ang mananap, ug gilaglag ang lawas niini, ug gitugyan kini aron pagasunogon. 12 Alang niadtong upat ka nahibiling mga mananap, gikuhaan sila sa katungod sa pagmando, apan gilugwayan pa ang ilang kinabuhi sa gitakda nga panahon. 13 Sa akong panan-awon nianang gabhiona, nakita ko nga miabot uban sa mga panganod sa kalangitan ang usa ka binuhat nga sama sa anak sa tawo; miduol siya sa Walay Kataposan ug nagpaila sa iyang atubangan. 14 Gihatag kaniya ang katungod sa pagmando, ang himaya, ug ang harianong kagahom aron alagaran siya sa tanang katawhan, mga nasod, ug ang mga pinulongan. Ang iyang katungod sa pagmando molungtad sa walay kataposan ug katungod nga dili mawagtang, ug ang iyang gingharian dili gayod mapukan. 15 Alang kanako, Ako si Daniel, nagsubo ang akong espiritu nga ania kanako, ug naghasol kanako ang mga panan-awon nga akong nakita sa akong hunahuna. 16 Miduol ako sa usa kanila nga nagbarog didto ug naghangyo kaniya nga ipakita kanako ang kahulogan niining mga butanga. 17 'Kining dagkong mga mananap nga upat kabuok, mao kini ang upat ka mga hari nga motungha sa kalibotan. 18 Apan ang balaang katawhan sa Labing Halangdon ang manag-iya sa gingharian, ug panag-iyahon nila kini hangtod sa walay kataposan.' 19 Unya buot ako nga masayod pa gayod mahitungod sa ikaupat nga mananap—lahi kini kay sa uban ug hilabihan gayod kini ka makalilisang tungod sa puthaw nga mga ngipon ug sa mga kuko nga bronse niini; may giusap kini, ug mipinopino kini, ug mitunobtunob kung unsa ang nahibilin. 20 Buot ako nga masayod sa napulo ka mga sungay nga anaa sa mga ulo niini, ug mahitungod sa laing sungay nga mitubo, ug sa tulo ka sungay sa wala pa kini mangaibot. Buot ako nga masayod mahitungod sa sungay nga adunay mga mata ug mahitungod sa baba nga nagpasigarbo mahitungod sa dagkong mga butang ug daw mas labaw pa kay sa mga kauban niini. 21 Sa akong paglantaw, nakita ko nga kini nga sungay nakiggubat batok sa balaang katawhan ug mipildi kini kanila 22 hangtod nga miabot ang Walay Kataposan, ug ang hustisya gihatag ngadto sa balaang katawhan sa Labing Halangdon. Unya miabot ang panahon nga naangkon sa balaang katawhan ang gingharian. 23 Mao kini ang gisulti sa tawo, 'Alang sa ikaupat nga mananap, mao kini ang ikaupat nga gingharian nga lahi sa ubang mga gingharian. Pagalamyon niini ang tibuok kalibotan, ug tunobtunoban kini ug pinopinohon. 24 Alang sa napulo ka mga sungay, gikan niini nga

gingharian motungha ang napulo ka mga hari, ug ang laing hari motungha
human kanila. Lahi siya kay sa mga nag-una kaniya, ug buntogon niya
ang tulo ka mga hari. 25 Magasulti siya ug mga pulong batok sa Labing
Halangdon ug pagalutoson ang katawhan sa Labing Halangdong Dios.
Pagasulayan niya sa pag-usab ang mga kapistahan ug ang balaod. Kini nga
mga butang itugyan ngadto sa iyang kamot sulod sa usa ka tuig, dugang
ang duha ka tuig ug tunga. 26 Apan andam sa paghukom ang hukmanan,
ug pagakuhaon nila ang iyang harianong gahom aron pagawagtangon
ug pagalaglagon sa kataposan. 27 Ang gingharian ug ang kagahom, ug
ang kabantogan sa mga gingharian ilalom sa tibuok kalangitan, ihatag sa
katawhan nga nahisakop sa balaang katawhan sa Labing Halangdon. Ang
iyang gingharian mao ang walay kataposang gingharian, ug alagaron siya
ug tumanon sa ubang gingharian.' 28 Mao kini ang kataposan sa panan-
awon. Alang kanako, ako si Daniel, nabalaka ako pag-ayo sa paghunahuna
niining mga butanga ug nangluspad akong dagway. Apan gitipigan ko
kining mga butanga sa akong kaugalingon.

8

1 Sa ikatulong tuig sa paghari ni Haring Belshazar, ako, si Daniel nakakita
ug usa ka panan-awon (human niadtong naunang panan-awon). 2 Nakita
ko sa panan-awon nga sa paglantaw ko atua na ako didto sa kuta sa Susa
didto sa probinsiya sa Elam. Nakita ko sa panan-awon nga didto ako daplin
sa Kanal sa Ulai. 3 Mihangad ako ug nakita ko diha sa akong atubangan
ang usa ka laking karnero nga may duha ka sungay nga nagbarog daplin
sa kanal. Ang usa ka sungay mas taas kay sa usa, apan hinay ang pagtubo
sa taas kay sa mubo ug naapsan sa mubo ang gitas-on niini. 4 Nakita ko ang
laking karnero nga nagdagan padulong sa kasadpan, sa amihanan, ug sa
habagatan; wala gayoy laing mga mananap nga makasukol kaniya. Wala
gayoy bisan usa kanila nga makaluwas gikan sa iyang mga kamot. Gibuhat
niya ang iyang gusto, ug nahimo siyang bantogan. 5 Samtang namalandong
ako mahitungod niini, nakita ko ang torong kanding nga migula gikan sa
kasadpan, nga milatas sa ibabaw sa tibuok kalibotan, paspas ang dagan
niini nga wala magdapat sa yuta. Ang maong torong kanding may dakong
sungay sa tungatunga sa iyang mga mata. 6 Miduol siya sa laking karnero
nga may duha ka sungay - nakita ko ang laking karnero nga nagbarog sa
pikas tampi sa kanal - ug midasmag sa hilabihang kapintas ang torong
kanding padulong sa laking karnero. 7 Nakita ko nga duol na ang torong
kanding ngadto sa laking karnero. Napungot siya pag-ayo sa laking
karnero, unya gisungag niya siya ug nabali ang duha ka sungay niini. Wala
makasukol kaniya ang laking karnero. Gitumba siya sa torong kanding sa
yuta ug gitamaktamakan. Walay si bisan kinsa nga makaluwas sa laking
karnero gikan sa iyang gahom. 8 Unya midako pag-ayo ang torong kanding.
Apan sa dihang nakusgan na siya, nabali ang iyang dakong sungay,
ug sa nahimutangan niini mitubo ang upat ka laing dagkong sungay
nga nag-atubang sa upat ka mga kahanginan sa kalangitan. 9 Mitubo
ibabaw sa usa niini ang laing sungay, gamay sa una apan mianam-anam
sa pagdako diha sa habagatan, sa sidlakan, ug sa matahom nga yuta.
10 Midako kini pag-ayo nga nakiggubat na kini batok sa kasundalohan
sa kalangitan. Ang pipila niadtong mga kasundalohan ug ang pipila
niadtong mga kabituonan gitambog sa kalibotan, ug gitamaktamakan
nila kini. 11 Gipakasama niya kabantogan ang iyang kaugalingon sa
pangulo sa kasundalohan. Gikuha niini gikan kaniya ang inadlawang

halad sinunog, ug gihugawan ang dapit sa iyang templo. 12 Tungod sa
pagsupak, ang kasundalohan gitugyan ngadto sa sungay sa kanding, ug
gipahunong ang halad sinunog. Giyatakyatakan sa sungay diha sa yuta ang
kamatuoran, ug nagmalampuson siya sa iyang gibuhat. 13 Unya nadungog
ko ang usa ka balaang binuhat nga misulti ug ang laing balaang binuhat
nga mitubag kaniya, "Hangtod kanus-a ba matapos kining mga butanga,
kining panan-awon mahitungod sa halad sinunog, sa sala nga makalaglag,
ang pagtugyan sa templo, ug ang pagyatakyatak sa kasundalohan sa
kalangitan?" 14 Miingon siya kanako, "Molungtad kini sulod sa 2, 300 ka
mga gabii ug mga adlaw. Human niana mahiuli na sa hustong kahimtang
ang templo." 15 Sa pagkakita ko sa panan-awon, ako si Daniel, naninguha
sa pagsabot niini. Unya mibarog sa akong atubangan ang binuhat nga
sama sa usa ka tawo. 16 Nadungog ko ang tingog sa tawo nga nagtawag
tungatunga sa mga tampi sa Kanal sa Ulai. Miingon siya, "Gabriel, tabangi
kining tawhana sa pagsabot sa panan-awon." 17 Busa miduol siya sa
akong gibarogan. Sa duol na siya, nalisang ako ug mihapa ako sa yuta.
Miingon siya kanako, "Anak sa tawo, sabta nga kining panan-awon alang
sa kataposang panahon." 18 Samtang nakigsulti pa siya kanako, natumba
ako sa yuta nga walay panimuot. Unya gihikap niya ako ug gipabarog.
19 Miingon siya kanako, "Tan-awa, ipakita ko kanimo ang mahitabo sa
umaabot nga panahon sa kapungot, tungod kay ang panan-awon gitagana
alang sa naghinapos nga panahon. 20 Alang sa laking karnero nga imong
nakita nga may duha ka sungay - sila mao ang mga hari sa Media ug Persia.
21 Ang torong kanding mao ang hari sa Gresya. Ang dakong sungay nga
anaa tungatunga sa iyang mga mata mao ang unang hari. 22 Samtang ang
sungay nga nabali diha sa dapit nga gituboan sa laing upat ka mga sungay
- upat ka mga gingharian ang motungha gikan sa iyang nasod, apan dili
sama kaniyag gahom. 23 Sa kataposang panahon niadtong mga gingharian,
sa dihang moabot na sa utlanan ang ilang pagkamalinapason, motungha
ang usa ka hari nga mapintas ang panagway nga hilabihan ka maalamon.
24 Mahimo siyang gamhanan apan dili pinaagi sa iyang kaugalingong
gahom. Mahimuot siya kung unsa ang iyang nagun-ob; mamuhat siya ug
magmalampuson. Pildihon niya ang gamhanang katawhan, ang mga tawo
taliwala sa mga balaan. 25 Pinaagi sa iyang pagkamalimbungon molampos
ang iyang paglimbong ilalom sa iyang paghari. Magpakabantogan siya
sa iyang hunahuna. Laglagon niya sa kalit lang ang daghang katawhan.
Makigbatok pa gani siya sa Hari sa mga hari, ug mabuntog siya, apan
dili pinaagi sa kamot sa tawo. 26 Matuod ang panan-awon nga gisulti
kanimo mahitungod sa mga kagabhion ug sa mga kabuntagon. Apan
silyohi ang panan-awon, kay magtumong kini sa umaabot sa daghang mga
adlaw. 27 Unya ako si Daniel, gikapoy ug naluya sulod sa pipila ka mga
adlaw. Unya mibangon ako ug gibuhat ang buluhaton alang sa hari. Apan
nalisang ako sa panan-awon, ug walay usa nga makasabot niini.

9

1 Si Darius mao ang anak ni Ahasuerus, usa sa kaliwat sa taga-Media.
Si Ahasuerus mao ang naghari sa gingharian sa mga taga-Babilonia.
2 Karon sa unang tuig sa paghari ni Darius, ako si Daniel nagtuon sa
mga basahon sa mga pulong ni Yahweh, ang pulong nga gisulti kang
propeta Jeremias. Nakita ko nga moagi usa ang 70 ka tuig ayha pa
matapos ang pagkasinalikway sa Jerusalem. 3 Mituaw ako sa Ginoo nga
atong Dios ug nagpakilooy kaniya uban ang pag-ampo ug paghangyo,

uban sa pagpuasa, sa pagbistig sako, ug sa paglingkod diha sa abo.
4 Nag-ampo ako kang Yahweh nga akong Dios, ug gisugid ko ang atong
mga sala. Miingon ako, “Palihog O Ginoo - ikaw mao ang bantogan ug
kahibulongang Dios - ikaw kanunay ang nagtuman sa saad ug matinud-
anong nahigugma niadtong nahigugma kanimo ug nagbantay sa imong
mga sugo. 5 Nakasala kami ug gibuhat ang daotan. Nagpakadaotan kami
ug nagmasinupakon, gisalikway ang imong mga sugo ug mga balaod.
6 Wala namo paminawa ang imong mga sulugoon nga mga propeta nga
nagsugilon sa imong ngalan sa among mga hari, sa among mga pangulo,
sa among mga katigulangan, ug sa tibuok katawhan sa yuta. 7 Kanimo
O Ginoo, nahisakop ang pagkamatarong. Apan alang kanamo karong
adlawa, ania kanamo ang kaulawan sa among panagway - alang sa
katawhan sa Juda ug niadtong namuyo sa Jerusalem, ug sa tibuok Israel.
Apil na niini kadtong anaa sa duol maingon man usab kadtong atua sa
halayo sa tibuok kayutaan kung asa mo sila patibulaaga. Tungod kini sa
hilabihang pagluib nga nahimo namo batok kanimo. 8 Alang kanamo O
Yahweh ania ang kaulawan sa among panagway - ngadto sa among mga
hari, sa among mga pangulo, ug sa among mga katigulangan - tungod
kay nakasala kami batok kanimo. 9 Kay iya sa Ginoo nga atong Dios
ang kalooy ug ang kapasayloan, kay misupak man kami batok kaniya.
10 Wala namo tumana ang tingog ni Yahweh nga among Dios pinaagi
sa pagsubay sa iyang mga balaod nga iyang gihatag kanamo pinaagi
sa iyang mga sulugoon nga mga propeta. 11 Gisupak ug gisalikway sa
tibuok Israel ang imong balaod, nagdumili sa pagtuman sa imong tingog.
Ang tunglo ug ang panumpa nga gisulat diha sa balaod ni Moises, ang
alagad sa Dios, gibubo na kanamo tungod kay nakasala kami batok kaniya.
12 Gipamatud-an ni Yahweh ang mga pulong nga iyang gisulti batok
kanamo ug batok sa among mga magmamando, pinaagi sa pagpahamtang
kanamo sa dakong katalagman. Kay sa ilalom sa tibuok kalangitan wala
gayod makatandi kung unsa ang nahitabo sa Jerusalem. 13 Ingon nga
nahisulat kini sa balaod ni Moises, ang tanan niining mga katalagman
midangat kanamo, apan wala kami magpakilooy kang Yahweh nga among
Dios pinaagi sa pagsalikway sa among mga kalapasan ug wala tagda
ang imong kamatuoran. 14 Busa giandam nang daan ni Yahweh ang
katalagman ug gipahamtang kini kanamo, kay si Yahweh nga among Dios
matarong sa tanan niyang mga gibuhat, apan wala gihapon kami mituman
sa iyang tingog. 15 Karon, O Ginoo nga among Dios, gipalingkawas mo ang
imong katawhan gikan sa yuta sa Ehipto pinaagi sa gamhanang kamot,
ug gihimo mo nga mailhan ang imong ngalan alang sa imong kaugalingon
sa kasamtangang adlaw. Apan nagpakasala gihapon kami; gibuhat namo
ang daotang mga butang. 16 O Ginoo, tungod sa tanan mong matarong nga
mga buhat, ipalayo ang imong kasuko ug ang imong kapungot gikan sa
imong siyudad sa Jerusalem, ang imong balaan bukid. Tungod sa among
mga sala, ug sa kalapasan sa among mga katigulangan, ang Jerusalem
ug ang imong katawhan nahimong tumong sa pagbiaybiay niadtong mga
nagpalibot kanamo. 17 Karon O among Dios, patalinghogi ang pag-ampo
sa imong sulugoon, ug ang iyang pagpakilooy alang kanimo; tungod ug
alang kanimo, O Ginoo, ipadan-ag ang imong panagway didto sa imong
templo nga pinasagdan na. 18 O akong Dios, ablihi ang imong igdulongog
ug patalinghogi; bukha ang imong mga mata ug tan-awa. Alaot gayod
kami; tan-awa ang siyudad nga ginganlan sa imong ngalan. Wala kami
magpakitabang tungod sa among pagkamatarong, kondili tungod sa imong

dakong kalooy. 19 O Ginoo patalinghog! Pasayloa kami O Ginoo! Tagda
ug pamuhat O akong Ginoo! Ayaw paglangan O Dios, tungod ug alang
sa imong siyudad ug sa imong katawhan nga gitawag pinaagi sa imong
ngalan." 20 Samtang nagsulti pa ako, nag-ampo ug nagsugid sa akong
mga sala ug sa sala sa akong katawhan sa Israel, ug nagpadayag sa
akong mga paghangyo sa atubangan ni Yahweh nga akong Dios alang
sa balaang bukid sa Dios, 21 samtang nag-ampo ako, ang binuhat nga si
Gabriel nga nakita ko sa akong unang panan-awon, tulin nga milupad
padulong kanako, sa takna sa paghalad sa kagabhion. 22 Gipasabot niya
ako ug miingon kanako, "Daniel, mianhi ako karon aron sa paghatag
kanimo sa kaalam ug panabot. 23 Sa pagsugod mo sa pagpakilooy, ang sugo
gihatag na ug mianhi ako aron sa pagsugilon kanimo sa tubag, tungod kay
gihigugma ka man pag-ayo. Busa pamalandongi kining pulonga ug sabta
ang gipadayag. 24 Kapitoan ka pilo ka pito katuig ang gitagana alang sa
imong katawhan ug sa imong balaang siyudad sa pagtapos sa kalapasan
ug sa sala, sa kapasayloan sa pagkadaotan, sa pagdala sa walay kataposang
pagkamatarong, sa pagmantala sa panan-awon ug sa mga propesiya, ug
sa pagbalaan sa labing balaang dapit. 25 Sayra ug sabta nga sukad pa kini
sa paghatag sa sugo sa pagbalik ug sa pagtukod pag-usab sa Jerusalem
sa pag-abot sa tawong dinihogan (nga mao ang pangulo), aduna pay
kapitoan kapito kapilo ug ka-62 kapiloan ka pito katuig. Tukoron pag-usab
ang Jerusalem uban ang mga kadalanan ug kuta, bisan pa man sa mga
panahon sa kagul-anan. 26 Human sa ka-62 kapiloan ka pito katuig, ang
tawong dinihogan mapukan ug wala nay mahibilin. Ang kasundalohan
sa umaabot nga hari mogun-ob sa siyudad ug sa balaang dapit. Moabot
ang kataposang panahon uban ang lunop, ug adunay panaggubat bisan pa
hangtod sa kataposan. Ang pagkagun-ob gisugo nang daan. 27 Pamatud-an
niya ang kasabotan sa kadaghanan sulod sa pito ka tuig. Sa tungatunga
sa pito ka tuig taposon niya ang pagsakripisyo ug ang paghalad. Diha sa
pako sa mga kangil-ad moabot ang usa ka tawo nga mobuhat sa kangil-
aran. Gisugo nang daan nga ibubo ang mangilngig nga kataposan ug ang
kalaglagan ngadto sa tawong nagbuhat sa kangil-aran."

10

1 Sa ikatulong tuig ni Cyrus ang hari sa Persia, gipadayag ang usa ka
mensahe ngadto kang Daniel, nga ginganlan usab ug Belteshazar. Matuod
kining mensahe. Mahitungod kini sa usa ka dakong gubat. Nasabtan ni
Daniel ang mensahe sa kahulogan sa panan-awon. 2 Niadtong mga adlawa,
ako si Daniel nagsubo gayod sulod sa tulo ka semana. 3 Wala ako mikaon
sa lamian nga mga pagkaon, mga karne, wala ako miinom ug bino, ug wala
ko dihogig lana ang akong kaugalingon hangtod wala pa matapos ang tulo
ka semana. 4 Sa ika-24 nga adlaw sa unang bulan, samtang nagbarog ako
daplin sa suba (nga mao ang Suba sa Tigris), 5 mihangad ako ug nakita
ang usa ka tawo nga nagbistig lino, nga nagbakos ug lunsayng bulawan
gikan sa Uphaz. 6 Ang iyang lawas sama sa batong topaz, ug ang iyang
panagway daw sama sa kilat. Ang iyang mga mata sama sa nagdilaab
nga mga sulo, ug ang iyang mga bukton ug mga tiil sama sa gipasinaw
nga bronse. Ang iyang tingog daw sama sa tingog sa dakong panon sa
katawhan. 7 Ako si Daniel, mao lamang ang nakakita sa maong panan-
awon, kay ang akong mga kauban wala man makakita sa panan-awon.
Apan giabot sila sa dakong kalisang, ug nanagan sila aron motago. 8 Busa
ako na lamang ang nahibilin ug nakakita niining talagsaong panan-awon.

Nakabsan ako ug kusog; ang akong masanag nga panagway nangluspad,
ug wala nay igong kusog nga nahibilin kanako. 9 Unya nadungog ko ang
iyang mga pulong - ug samtang nadungog ko kini, nakuyapan ako ug
natumba sa yuta. 10 May kamot nga mihikap kanako, ug nakapakurog
kini sa akong mga tuhod ug sa akong mga palad. 11 Miingon ang anghel
kanako, "Daniel, ang tawo nga gitamod pag-ayo, sabta ang mga pulong
nga isulti ko kanimo. Barog, kay gipadala ako alang kanimo." Sa pagsulti
niya kanako niining mga pulonga, mibarog ako nga nagkurog. 12 Unya
miingon siya kanako, "Ayaw kahadlok Daniel. Kay sukad sa unang adlaw
nga nagtinguha ka sa pagsabot ug sa pagpaubos sa imong kaugalingon
atubangan sa Dios, gidungog ang imong mga pulong, ug mianhi ako tungod
sa imong mga pulong. 13 Gibabagan ako sa prinsipe sa gingharian sa
Persia, ug gitago ako didto sa mga hari sa Persia sulod sa 21 ka adlaw. Apan
gitabangan ako ni Michael ang usa sa mga pangulo nga prinsipe. 14 Karon
ania ako aron tabangan ka sa pagpasabot kung unsa ang mahitabo sa
imong katawhan sa kataposang mga adlaw. Kay ang panan-awon alang sa
umaabot nga mga adlaw." 15 Samtang nakigsulti siya kanako niining mga
pulonga, miduko ako ug wala makasulti. 16 Ang binuhat nga daw sama
sa anak sa tawo mihikap sa akong ngabil, ug gibuka ko ang akong baba
ug miingon ngadto kaniya nga nagbarong sa akong atubangan: "Akong
agalon, nahasol ako tungod sa panan-awon; wala na akoy nahibilin nga
igong kusog. 17 Sulogoon mo lamang ako. Unsaon ko man sa pagpakigsulti
sa akong agalon? Kay karon wala na akoy kusog, ug maglisod na gani sa
pagginhawa." 18 Ug sa makausa pa ang binuhat nga daw sama sa anak
sa tawo mihikap kanako ug mipabaskog kanako. 19 Miingon siya, "Ayaw
kahadlok, ang tawo nga gitamod pag-ayo. Hinaot nga ang kalinaw maanaa
kanimo! Paglig-on karon, pagmalig-on!" Samtang nagsulti pa siya kanako,
nabaskog ako. Miingon ako, "Sulti na akong agalon, kay gilig-on mo na
man ako." 20 Miingon siya, "Nasayod ka ba nganong mianhi ako kanimo?
Sa dili madugay mobalik ako aron makiggubat sa prinsipe sa Persia. Sa
akong pagbiya, moabot ang prinsipe sa Gresya. 21 Apan sultihan ko ikaw
kung unsa ang nahisulat sa Basahon sa Kamatuoran. Walay laing isog nga
makiggubat batok kanila, gawas kang Michael nga inyong prinsipe.

11

1 Sa unang tuig sa paghari ni Darius nga Medianhon, miabot ako aron
sa pagtabang ug pagpanalipod kang Michael. 2 Karon sultihan ko ikaw
sa kamatuoran. Adunay tulo ka hari nga motungha sa Persia, ug ang
ikaupat hilabihan ang kadato kay sa uban pang mga hari. Sa dihang
makabaton siya ug gahom pinaagi sa iyang pagkadato, iyang hagiton
ang matag usa nga makigbatok sa gingharian sa Gresya. 3 Motungha
ang usa ka gamhanang hari ug maghari sa hilabihan ka bantogan nga
gingharian, ug buhaton niya ang iyang gitinguha. 4 Sa dihang makabarog
na siya, mabungkag ang iyang gingharian ug pagabahinon sa upat ka
bahin sa hangin sa langit, apan dili alang sa iyang mga kaliwatan, ug
dili tungod sa iyang gahom sa dihang siya pa ang nagdumala. Tungod
kay ang iyang gingharian puohon ug ihatag sa lain ug dili sa iyang mga
kaliwatan. 5 Mahimong kusgan ang hari sa Habagatan, apan ang usa sa
pangulo sa iyang mga kasundalohan mahimong mas kusgan pa kaniya
ug magdumala sa iyang gingharian uban sa dakong gahom. 6 Human
sa pipila ka katuigan, sa saktong panahon, maghimo sila ug panag-abin.
Ang anak nga babaye sa hari sa Habagatan moadto sa hari sa Amihanan

aron pagpamatuod sa ilang panag-abin. Apan dili molungtad ang kusog
sa iyang mga bukton, bisan ang iyang pagbarog, o ang iyang bukton.
Pagabiyaan siya—ug kadtong nagdala kaniya, ang iyang amahan, ug ang
kadtong nitabang kaniya niadtong mga panahona. 7 Apan ang sanga
nga gikan sa iyang punoan moturok sa iyang dapit. Sulongon niya ang
kasundalohan ug sudlon ang kota sa hari sa Amihanan. Makig-away siya
kanila, ug buntogon niya sila. 8 Pangdad-on niya sa Ehipto ang ilang
mga diosdios uban ang mga hinulma nga puthaw ug ang ilang bililhon
nga mga sudlanan sa plata ug bulawan. Sa pipila ka mga katuigan
mopalayo siya gikan sa hari sa Amihanan. 9 Unya mosulong ang hari
sa Amihanan sa gingharian sa hari sa Habagatan, apan mohawa siya
sa iyang kaugalingong yuta. 10 Mangandam ang iyang mga anak nga
lalaki ug magtigom ug dakong pundok sa kasundalohan. Walay hunong
ang ilang pag-abot ug molukop sa tanan; moabot kini hangtod sa iyang
kota. 11 Unya masuko pag-ayo ang hari sa Habagatan; moadto siya ug
makig-away batok kaniya, ang hari sa Amihanan. Magtigom ang hari sa
Amihanan ug dakong pundok sa kasundalohan, apan ang kasundalohan
itugyan sa iyang mga kamot. 12 Bihagon nila ang kasundalohan, ug
mabayaw ang kasingkasing sa hari sa Hagabatan, ug pagalaglagon niya
ang linibo, apan dili siya magmadaugon. 13 Unya magtigom ang hari sa
Amihanan ug laing pundok sa kasundalohan, mas daghan kay sa unang
pundok. Human sa pipila ka mga katuigan, moabot gayod ang hari sa
Amihanan uban ang dakong pundok sa kasundalohan nga gihatagan ug
mas daghang kasangkapan. 14 Nianang panahona daghan ang motungha
nga makigbatok sa hari sa Habagatan. Makigbatok ang mga anak
sa daotan taliwala sa imong katawhan aron sa pagtuman sa panan-
awon, apan dili sila magmalampuson. 15 Moabot ang hari sa Amihanan,
gipatongpatong ang mga tibugol nga yuta ug manaka sa mga kota, ug
ilogon niya ang kinotaang siyudad. Dili makasukol ang kasundalohan
sa Habagatan, bisan ang ilang labing maayong mga sundalo. Wala na
silay igong kusog aron makatindog. 16 Hinoon, ang moabot nga tawo
mamuhat sumala sa iyang mga gitinguha batok kaniya; walay si bisan
kinsa ang makapugong kaniya. Mobarog siya sa yuta sa katahom, ug
ang kadaotan anaa sa iyang mga kamot. 17 Makahukom ang hari sa
Amihanan nga magpakita uban ang gahom sa iyang tibuok gingharian, ug
uban kaniya ang kasabotan nga iyang himoon tali sa hari sa Habagatan.
Ipaasawa niya kaniya ang iyang anak nga babaye aron sa pagpukan sa
gingharian sa Habagatan. Apan ang maong laraw dili magmalampuson
o makatabang kaniya. 18 Human niini, sulongon sa hari sa Amihanan
ang kabaybayonan ug bihagon niya ang kadaghanan kanila. Apan usa ka
komandante ang motapos sa iyang pagkamapahitas-on ug isumbalik kini
kaniya. 19 Unya sulongon niya ang mga kota sa iyang kaugalingong dapit,
apan mapukan siya ug malaglag; dili na siya makaplagan. 20 Unya adunay
tawo nga motungha puli sa iyang dapit nga magsugo sa tigkolekta ug buhis
sa pagpaningil tungod ug alang sa pagpanindot sa gingharian. Apan sa
mosunod nga mga adlaw malaglag dayon siya, apan dili sa kasuko o sa
gubat. 21 Motungha sa iyang dapit ang usa ka talamayon nga tawo nga dili
gayod hatagan sa harianong pagpasidungog; moabot siya sa wala damha
ug maghari sa gingharian pinaagi sa pagpanlimbong. 22 Ang kasundalohan
mabanlas sa iyang atubangan sama sa baha. Managsama nga malaglag
ang kasundalohan ug ang pangulo sa kasabotan. 23 Gikan sa panahon
sa ilang pagpakig-abin kanila, mamuhat siya nga malimbongon; uban

ang gamayng pundok sa katawhan mahimo siyang kusgan. 24 Sa walay
pagpasidaan sulongon niya ang pinakadato nga dapit sa probinsya, ug
buhaton niya ang wala nabuhat sa iyang amahan bisan sa iyang mga
katigulangan. Iapod-apod niya ngadto sa iyang mga sumusunod ang mga
inilog, mga kinawat, ug ang mga kabtangan. Maglaraw siya sa pagsulong
sa mga kota, apan sa makadiyot lamang. 25 Pukawon niya ang iyang
gahom ug ang iyang kasingkasing batok sa hari sa Habagatan uban ang
dakong pundok sa kasundalohan. Makiggubat ang hari sa Habagatan
uban ang dakong pundok, ug labihan ka kusgan nga kasundalohan, apan
dili siya magmadaugon tungod kay ang uban makahimo sa pagbudhi
batok kaniya. 26 Bisan gani kadtong mikaon sa lamian niyang pagkaon
mosulay sa paglaglag kaniya. Malaglag ang iyang kasundalohan sama
nga gibanlas sa baha, ug daghan kanila ang mahulog sa kamatayon.
27 Kining duha ka hari, managsama ang ilang mga kasingkasing nga
nagtinguha ug daotan batok sa usag-usa, molingkod sila sa samang lamesa
ug mamakak sa usag-usa, apan wala kini bili. Kay ang kataposan moabot
sa gitakdang panahon. 28 Unya ang hari sa Amihanan mobalik sa iyang
dapit uban ang labihan nga kadato, makigbatok ang iyang kasingkasing
sa balaang kasabotan. Mamuhat siya unya mopauli sa iyang kaugalingong
yuta. 29 Mobalik siya sa gitakda nga panahon ug makigbatok na usab sa
Habagatan. Apan niining higayona dili na sama kaniadto. 30 Kay moabot
ang mga barko sa Kittim aron makigbatok kaniya, ug mahadlok siya ug
mobalik. Hilabihan ang iyang kasuko batok sa balaang kasabotan, ug
iyang kahimut-an kadtong mosalikway sa balaang kasabotan. 31 Motungha
ang iyang kasundalohan ug magpasipala sa dalangpanan. Kuhaon nila ang
inadlaw-adlaw nga halad sinunog, ug magbuhat sila ug kahugaw nga maoy
hinungdan sa kamingawan. 32 Alang niadtong nagbuhat ug daotan batok
sa kasabotan, danihon niya sila ug limbongan. Apan ang mga tawo nga
nakaila sa ilang Dios magmaisugon ug makasukol. 33 Ang maalamon nga
mga tawo maoy magpasabot sa kadaghanan. Apan mapandol sila pinaagi
sa espada ug pinaagi sa kalayo; mangabihag ug makawatan sila sulod
sa pipila ka mga adlaw. 34 Sa ilang pagkapandol, talagsa na lamang ang
motabang kanila. Daghan ang magpakaron-ingnon nga mounong kanila.
35 Mapandol ang pipila sa mga maalamon aron maputli sila, ug mahinlo,
hangtod nga moabot ang kataposan. Kay ang gitakdang panahon moabot
gayod. 36 Mamuhat ang hari sumala sa iyang gitinguha. Ituboy niya ang
iyang kaugalingon ug himoon niyang bantogan ang iyang kaugalingon
labaw sa tanang dios. Magsulti siya ug makalilisang nga mga butang
batok sa Dios sa mga dios, tungod kay magmalampuson siya hangtod nga
hilabihan na ang iyang kapungot. Kay ang kasugoan mahitabo gayud.
37 Dili niya tagdon ang mga diosdios sa iyang katigulangan o ang dios
nga gitinguha sa mga babaye. Ang bisan unsa nga dios dili niya tagdon.
Tungod kay himoon niyang gamhanan ang iyang kaugalingon labaw sa
tanan. 38 Hinoon pasidunggan niya ang dios nga anaa sa mga kota.
Usa kini ka dios nga wala gani hiilhi sa iyang katigulangan nga iyang
pasidunggan uban ang bulawan ug ang plata, uban ang mahalon nga
mga bato ug bililhon nga mga gasa. 39 Sulongon niya ang labing lig-on
nga mga kota uban ang tabang sa usa ka langyaw nga dios. Kadtong
miila kaniya, pasidunggan niya pag-ayo. Himoon niya sila nga pangulo sa
daghang mga tawo, ug bahinon niya ang yuta isip ganti. 40 Sa kataposang
panahon mosulong ang hari sa Habagatan. Makigbatok kaniya ang hari sa
Amihanan sama sa alimpulos uban ang mga karwahe ug mga sundalong

nagkabayo, ug uban sa daghang mga barko. Makigbatok siya sa mga
dapit, lukopon nila kini, ug walay makapugong kanila. 41 Moadto siya
sa yuta sa katahom, ug linibo ang mga Israelita nga malaglag. Apan
kini nga mga dapit makalingkawas sa iyang mga kamot: ang Edom, ang
Moab, ug ang nahibilin sa katawhan sa Ammon. 42 Ituy-od niya ang iyang
mga kamot sa mga kayutaan; dili makalingkawas ang yuta sa Ehipto.
43 Pagadumalahan niya ang mga bahandi nga bulawan ug plata, ug ang
kinatibuk-ang bahandi sa Ehipto; ang mga taga Libya ug ang mga taga
Etiopia mailalom sa iyang lakang. 44 Apan adunay balita nga gikan sa
sidlakan ug sa amihanan nga makapalisang kaniya, hilabihan ang iyang
kasuko tungod niini mogawas siya aron paglaglag ug pagbuhat ug kadaot.
45 Magtukod siya ug harianong tolda nga iyang puy-anan taliwala sa
kadagatan ug kabungtoran sa katahom sa pagkabalaan. Moabot ang iyang
kataposan, ug walay motabang kaniya.

12

1 "Nianang panahona, motungha si Michael, ang bantogang prinsipe nga
tigpanalipod sa imong katawhan. Adunay panahon sa kalisod nga wala pa
gayud mahitabo sukad pa sa sinugdan sa bisan asa nga nasod. Nianang
panahona, ang imong katawhan maluwas, ang matag usa kansang ngalan
nahisulat sa libro. 2 Daghan niadtong mipahulay na sa abog sa yuta ang
mabanhaw, ang uban makabaton ug kinabuhing walay kataposan ug ang
uban mapakaulawan ug walay kataposan nga mapasipad-an. 3 Kadtong
mga maalamon mosidlak sama sa kahayag sa kalangitan, ug kadtong
nakakabig ug daghan ngadto sa pagkamatarong, mahisama sa mga bituon
hangtod sa kahangtoran. 4 Apan ikaw Daniel, tipigi kini nga mga pulong;
silyohi ang libro hangtod nga moabot ang kataposang panahon. Daghan
ang magdagan sa bisan asa, ug madugangan ang kahibalo." 5 Unya
ako, si Daniel, mitan-aw, ug adunay laing duha nga nagtindog. Ang
usa nagtindog sa daplin sa suba, ug ang usa nagtindog sa pikas tampi
sa suba. 6 Ang usa kanila miingon ngadto sa tawo nga nagbisti ug
lino, nga anaa sa daplin sa ibabaw sa suba, "Hangtod kanus-a matapos
kining kahibulongan nga mga panghitabo?" 7 Nadungong ko ang tawo
nga nagbisti ug lino, nga anaa sa daplin sa ibabaw nga bahin sa suba—
gibayaw niya ang iyang duha ka kamot sa langit ug nanumpa ngadto sa
adunay kinabuhi nga walay kataposan nga mahitabo kini sulod sa tulo
ug tunga ka tuig. Sa dihang mapukan sa hingpit ang gahom sa balaang
katawhan, kining tanan nga mga butang matapos. 8 Nakadungog ako,
apan wala ako makasabot. Busa nangutana ako, "Akong agalon, unsa man
ang sangpotan niining tanang mga butang?" 9 Miingon siya, "Lakaw na,
Daniel, kay ang mga pulong magpabiling tinago ug gisilyohan hangtod
sa kataposang panahon. 10 Daghan ang maputli ug mahinlo apan ang
daotan magbuhat ug daotan. Walay daotan nga makasabot, apan kadtong
mga maalamon makasabot niini. 11 Gikan sa panahon nga hunongon ang
inadlaw-adlaw nga paghatag ug halad sinunog ug ang malaw-ay nga maoy
hinungdan sa hingpit nga kamingawan, sulod sa 1, 290 ka mga adlaw.
12 Bulahan ang makahulat hangtod nga matapos ang 1, 335 ka mga adlaw.
13 Kinahanglang mopadayon ka sa imong panaw hangtod sa kataposan, ug
mopahulay ka. Mobarog ka sa dapit nga gitagana kanimo, sa kataposan
nga mga adlaw."

Hosea

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot ngadto kang Hosea nga
anak nga lalaki ni Beri sa mga adlaw nila Uzia, Jotam, Ahaz, ug Hezekia,
mga hari sa Juda, ug sa mga adlaw ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni
Joash, hari sa Israel. 2 Sa dihang nakigsulti si Yahweh pinaagi kang Hosea,
miingon siya kaniya, “Lakaw, pangasawa ug usa ka babaye nga nagbaligya
ug dungog. Makabaton siya ug mga anak tungod sa iyang pagbaligya ug
dungog. Tungod kay kining yutaa nagbuhat ug hilabihan nga pagbaligya
ug dungog pinaagi sa pagbiya kang Yahweh.” 3 Busa milakaw si Hosea ug
gipangasawa niya si Gomer nga anak nga babaye ni Diblaim, ug nagsabak
siya ug nanganak ug batang lalaki. 4 Miingon si Yahweh kang Hosea,
“Nganli siya ug Jezreel. Tungod kay sa dili madugay silotan ko ang balay
ni Jehu tungod sa dugo nga naula didto sa Jezreel, ug pagalaglagon ko ang
gingharian sa panimalay sa Israel. 5 Mahitabo kini sa adlaw nga akong
balion ang udyong sa Israel didto sa Walog sa Jezreel.” 6 Nagsabak na
usab si Gomer ug nanganak ug batang babaye. Unya miingon si Yahweh
kang Hosea, “Nganli siya ug Lo Ruhama, tungod kay dili ko na kaluy-
an ug pasayloon ang balay sa Israel. 7 Apan kaluy-an ko ang balay ni
Juda, ug ako mismo ang moluwas kanila, Yahweh nga ilang Dios. Dili
ko sila luwason pinaagi sa pana, espada, gubat, mga kabayo, o sa mga
lalaki nga nagkabayo.” 8 Karon human malutas ni Gomer si Lo Ruhama,
nagsabak na usab siya ug nanganak ug batang lalaki. 9 Unya miingon si
Yahweh, “Nganli siya ug Lo Ammi, tungod kay dili ko kamo katawhan, ug
dili ako ang inyong Dios. 10 Sanglit ang gidaghanon sa mga katawhan sa
Israel mahimong sama sa balas sa baybayon, nga dili masukod o maihap.
Mao kini ang gisulti kanila, 'Dili ko kamo katawhan,' Ug pagasultihan sila,
'Kamo ang katawhan sa buhing Dios.' 11 Pagatigomon ang katawhan sa
Juda ug ang katawhan sa Israel. Ug magpili sila ug usa ka pangulo alang
sa ilang kaugalingon, ug motungas sila gikan sa yuta, tungod kay maayo
kining adlawa sa Jezreel.

2

1 Ingna ang imong mga igsoong lalaki, 'Akong katawhan!' ug ngadto
sa imong mga igsoong babaye, 'Gikaluy-an kamo.'” 2 Pasakahi ug kaso
ang imong inahan, tungod kay dili ko siya asawa, ug dili pud ko niya
bana. Ipasalikway kaniya ang iyang pagbaligyag dungog ug ang iyang
pagpanapaw taliwala sa iyang dughan. 3 Kay kung dili, pagahuboan ko
siya ug ipakita ko ang iyang kahubo sama sa adlaw sa iyang pagkahimugso.
Himuon ko siya nga sama sa kamingawan, sama sa nauga nga yuta,
ug himuon ko siyang mamatay tungod sa kauhaw. 4 Dili ko kaluy-an
ang iyang mga anak, tungod kay mga anak sila sa pagbaligyag dungog.
5 Tungod kay nagabaligyag dungog ang ilang inahan, ug makauulaw ang
binuhatan sa nagsabak kanila. Miingon siya, “Moadto ako sa akong mga
hinigugma, tungod kay gihatagan nila ako ug pan, tubig, sapot, lana, ug
ilimnon.” 6 Busa maghimo ako ug babag aron alihan ug tunok ang iyang
agianan. Magtukod ako ug pader batok kaniya aron nga dili niya makita
ang iyang agianan. 7 Gukdon niya ang iyang mga hinigugma, apan dili
niya sila maapsan. Pangitaon niya sila, apan dili gayod niya sila makita.
Unya moingon siya, “Mobalik ako ngadto sa akong unang bana, kay mas

maayo pa ang akong kahimtang kaniadto kaysa karon.” 8 Tungod kay
wala siya masayod nga ako mao ang naghatag kaniyag trigo, sa bag-ong
bino ug lana, ug naghatag kaniyag plata ug bulawan, nga ilang gigamit
usab ngadto kang Baal. 9 Busa bawion ko ang iyang trigo panahon sa
ting-ani, ug ang akong bag-ong bino sa panahon niini. Bawion ko ang
akong mga bisti nga gigamit aron sa pagtabon sa iyang pagkahubo. 10 Unya
huboan ko siya atubangan sa iyang mga hinigugma, ug walay bisan usa
nga makaluwas kaniya gikan sa akong kamot. 11 Paundangon ko usab ang
iyang mga kasaulogan, ang iyang mga kumbira, ang mga kasaulogan sa
bag-ong bulan, ang iyang mga Adlawng Igpapahulay, ug ang tanan niyang
gitakda nga mga kasaulogan. 12 Gub-on ko ang iyang kaparasan ug ang
iyang mga kahoyng igera, hinungdan nga miingon siya, 'Mao kini ang mga
suhol nga gihatag sa akong mga hinigugma.' Himuon ko silang kalasangan,
ug mokaon niini ang mga hayop sa kapatagan. 13 Silotan ko siya tungod
sa mga kasaulogan alang sa mga Baal, sa dihang nagsunog siya ug insenso
alang kanila, sa dihang iyang gidayandayanan ang iyang kaugalingon sa
iyang mga singsing ug mga alahas, ug miadto siya sa iyang mga hinigugma
ug gikalimtan ako- mao kini ang giingon ni Yahweh.” 14 Busa kuhaon
ko siya pagbalik. Dad-on ko siya ngadto sa kamingawan ug malumo nga
makigsulti kaniya. 15 Ihatag ko kaniya pagbalik ang iyang kaparasan, ug
ang Walog sa Akor ingon nga pultahan sa paglaom. Tubagon niya ako
didto sama sa iyang gibuhat sa mga adlaw sa iyang pagkabatan-on, ingon
sa mga adlaw nga migawas siya sa yuta sa Ehipto. 16 “Mahitabo kini
nianang adlawa—mao kini ang giingon ni Yahweh—nga motawag kamo
kanako nga, 'Akong bana,' ug dili na kamo motawag kanako nga 'Akong
Baal.' 17 Tungod kay akong papason ang mga ngalan sa mga Baal gikan sa
iyang baba; dili na gayod mahinumdoman pagbalik ang ilang mga ngalan.”
18 “Niadtong adlawa maghimo ako ug kasabotan alang kanila uban sa mga
mananap sa kaumahan, uban sa mga langgam sa kawanangan, ug uban sa
mga nagakamang sa yuta. Isalikway ko ang pana, ang espada, ug ang gubat
gikan sa yuta, ug pahigdaon ko ikaw nga layo sa piligro. 19 Isaad ko nga
mahimo mo akong bana hangtod sa kahangtoran. Isaad ko nga mahimo
mo akong bana sa pagkamatarong, hustisya, kasabotan sa pagkamatinud-
anon, ug kaluoy. 20 Ihatag ko nga matinud-anon ang akong kaugalingon
kanimo, ug mailhan mo si Yahweh. 21 Niadtong adlawa, motubag ako—
mao kini ang giingon ni Yahweh—tubagon ko ang mga langit, ug tubagon
nila ang kalibotan. 22 Ang yuta motubag sa mga trigo, ang bag-ong bino
ug ang lana, ug ilang tubagon si Jezreel. 23 Itanom ko siya sa yuta alang sa
akong kaugalingon, ug kaloy-an ko si Lo Ruhama. Moingon ako kang Lo
Ami, 'Kamo si Ami Atah,' ug moingon sila kanako, 'Ikaw ang among Dios.'”

3

1 Miingon si Yahweh nganhi kanako, “Lakaw pag-usab, higugmaa ang
babaye, nga gihigugma sa laing lalaki, apan usa ka mananapaw. Higugmaa
siya sama nga ako, si Yahweh, nga nahigugma ang katawhan sa Israel,
bisan ug misimba sila sa mga diosdios ug gihigugma ang mga torta nga
adunay mga pasas.” 2 Busa gipalit ko siya sa napulo ug lima ka plata ug usa
ka homer ug lethek nga sukod sa sibada. 3 Gisultihan ko siya, “Kinahanglan
mopuyo ka na uban kanako sa taas nga panahon. Dili kana usa ka babaye
nga gabaligya ug dungog o gipanag-iya sa ubang lalaki. Sa samang paagi,
mag-uban ako kanimo.” 4 Kay ang katawhan sa Israel magpuyo sa taas
nga panahon nga walay hari, prinsipe, halad, haligi nga bato, efod o mga

diosdios. 5 Pagkahuman niana mobalik ug mangita ang mga katawhan sa
Israel kang Yahweh nga ilang Dios ug kang David nga ilang hari, ug sa
kataposang mga adlaw, moduol sila nga magapangurog sa atubangan ni
Yahweh tungod sa iyang pagkamaayo.

4

1 Paminawa ang pulong ni Yahweh, kamong katawhan sa Israel. Adunay
sumbong si Yahweh batok sa mga lumulupyo sa yuta, tungod kay walay
pagkamatinud-anon o matinud-anon nga kasabotan, walay kaalam sa
Dios sa yuta. 2 Adunay pagtunglo, pagpamakak, pagpatay, pagpangawat
ug pagpanapaw. Giguba sa katawhan ang tanan nga mga utlanan, ug
sunodsunod ang pagpang-ula sa dugo. 3 Busa nauga na ang yuta, ug
nangaluya na ang mga nagpuyo niini; ang mga bangis nga mananap sa
kaumahan ug ang mga langgam sa kawanangan, gipanguha bisan paman
ang mga isda sa kadagatan. 4 Apan ayaw tugoti nga adunay mokiha;
ayaw tugoti ang bisan kinsa nga mamasangil sa ubang tao. Tungod kay
kamo nga mga pari, ang akong gipasanginlan. 5 Mangapandol kamong
mga pari panahon sa adlaw; mangapandol usab uban kaninyo ang mga
propeta panahon sa kagabhion, ug pagalaglagon ko ang inyong inahan.
6 Mapukan ang akong katawhan tungod kay kulang sila ug kaalam. Tungod
kay kamong mga pari gisalikway ninyo ang kaalam, isalikway ko usab
kamo kanako ingon nga mga pari. Tungod kay gikalimtan ninyo ang
akong balaod, bisan ug ako inyong Dios, kalimtan ko usab ang inyong
mga anak. 7 Sa dihang nagkadaghan ang mga pari, midaghan usab ang
ilang pagpakasala batok kanako. Ilang gibaylo ang ilang kadungganan
sa kaulawan. 8 Gipangaon nila ang mga sala sa akong katawhan; mga
hakog sila ug hilabihan ang ilang pagkadaotan. 9 Managsama lamang
ang katawhan ug ang mga pari: Silotan ko silang tanan sa ilang mga
tinuohan; ug pabayron ko sila sa ilang mga binuhatan. 10 Mangaon sila
apan dili kini igo; nagbuhat sila ug salawayon nga pagpakighilawas apan
dili kini managhan, tungod kay nagpalayo sila kang Yahweh. 11 Gihigugma
nila ang pagpakighilawas gawas sa kaminyoon, mag-inom ug bino, ug
bag-ong bino, nga maoy nagkuha sa ilang panabot. 12 Nangutana ang
akong katawhan sa ilang kahoy nga mga diosdios, nga naghatag kanila
ug mga pagpanagna sa ilang mga sungkod. Tungod kay ang hunahuna
sa pagkadaotan maoy nagpahisalaag kanila, ug namuhat sila sama sa
babayeng nagbaligya ug dungog imbis nga magmatinud-anon sila sa
ilang Dios. 13 Naghalad sila sa ibabaw sa kabukiran ug misunog ug
insenso sa kabungtoran, ilalom sa mga kahoy nga tugas, mga alamo,
mga roble, tungod kay landong kini. Busa naghimo ug malaw-ay nga
pagpakighilawas ang inyong mga anak nga babaye, ug nakapanapaw
usab ang inyong umagad nga mga babaye. 14 Dili ko silotan ang inyong
mga anak nga babaye sa dihang gipili nila ang paghimo ug malaw-
ay nga pagpakighilawas, ni ang inyong umagad nga mga babaye sa
dihang manapaw sila. Tungod kay gihatag usab sa mga lalaki ang
ilang kaugalingon ngadto sa mga babaye nga nagbaligya ug dungog,
ug maghalad sila ug mga halad aron makabuhat sila ug hugaw nga
pakighilawas uban sa mga babaye nga magbaligya ug dungog. Busa
pagalaglagon ko ang katawhan nga wala nakasabot. 15 Bisan tuod
nakapanapaw kamo Israel, hinaot dili mahimong sad-an ang Juda. Ayaw
pag-adto sa Gilgal, kamong katawhan; ayaw pagtungas sa Bet Aven, ug
ayaw panumpa, sa pag-ingon, “Ingon nga buhi si Yahweh.” 16 Tungod

kay nagmasinupakon ang Israel, sama sila kabadlongon sa nating baka.
Unsaon man ni Yahweh pagdala kanila ngadto sa sibsibanan sama sa mga
karnero nga anaa sa lunhaw nga sagbot? 17 Nakighiusa si Efraim sa mga
diosdios; biyai siya nga nag-inusara. 18 Bisan tuod ug nawala na ang ilang
isog nga ilimnon, nagpadayon gihapon sila ug panapaw; gihigugma pag-
ayo sa iyang mga pangulo ang ilang kaulawan. 19 Pagaputoson siya sa mga
pako sa hangin; ug mapaulawan sila tungod sa ilang mga halad.

5

1 Paminawa kini, mga pari! Hatagig pagtagad, panimalay sa Israel!
Paminaw, panimalay sa hari! Tungod kay moabot ang paghukom batok
kaninyong tanan. Nahimo kamong lit-ag ngadto sa Mizpa ug pukot
nga gibukhad ngadto sa Tabor. 2 Nagtindog ang mga masinupakon sa
kinahiladman sa pagpamatay, apan silotan ko silang tanan. 3 Nakaila ako
kang Efraim, ug wala matago kanako ang Israel. Efraim, karon nahimo
kang sama sa babaye nga nagbaligya ug dungog; nahugawan ang Israel.
4 Dili sila tugotan sa ilang mga binuhatan nga mobalik sa Dios, tungod
kay anaa kanila ang hunahuna sa pagpanapaw, ug wala sila makaila
kang Yahweh. 5 Ang pagkamagarbohon sa Israel ang nagpamatuod batok
kaniya; busa mapandol ang Israel ug ang Efraim sa ilang kasal-anan; ug
mapandol usab ang Juda uban kanila. 6 Mangadto sila uban sa panon sa
ilang mga karnero ug baka aron sa pagpangita kang Yahweh, apan dili
nila siya makaplagan, tungod kay gipahilayo niya ang iyang kaugalingon
gikan kanila. 7 Nagmaluibon sila kang Yahweh, tungod kay nag-anak sila
ug dili ilang mga anak. Karon pagatukbon sila sa pagsaulog sa bag-ong
bulan uban ang ilang mga kaumahan. 8 Patingoga ang budyong sa Gibea,
ug ang trumpeta sa Rama. Patingoga ang singgit sa panaggubat sa Bet
Aven: 'Gukdon namo kamo, Benjamin!' 9 Mahimong biniyaan ang Efraim
sa adlaw sa pagsilot. Taliwala sa mga tribo sa Israel akong gipahayag ang
sigurado nga mahitabo. 10 Sama niadtong nagsibog sa utlanan nga bato
ang mga pangulo sa Juda. Ibubo ko kanila ang akong kapungot sama sa
tubig. 11 Madugmok ang Efraim; madugmok siya sa paghukom, tungod kay
miuyon siya sa paglakaw sunod sa mga diosdios. 12 Busa mahimo akong
sama sa mananap ngadto sa Efraim, ug sama sa pagkadunot ngadto sa
balay sa Juda. 13 Sa dihang nakita sa Efraim ang iyang balatian, ug nakita
sa Juda ang iyang samad, unya miadto ang Efraim sa Asiria, ug nagpadala
ang Juda ug mga mensahero ngadto sa bantogang hari. Apan wala siya
makahimo sa pagtambal kaninyo nga katawhan o sa pag-ayo sa inyong
samad. 14 Busa mahimo akong sama sa liyon ngadto sa Efraim, ug sama
sa batan-ong liyon ngadto sa balay sa Juda. Ako, bisan ako, mokuniskunis
ug mobiya; pagabihagon ko sila, ug walay bisan kinsa nga makaluwas
kanila. 15 Molakaw ako ug mobalik sa akong dapit, hangtod nga ilhon
nila ang ilang pagkasad-an ug mangita sa akong panagway, hangtod nga
tinud-anay nila akong pangitaon sa ilang kalisdanan.”

6

1 Dali kamo, mamalik kita kang Yahweh. Tungod kay iya kitang
gikuniskunis, apan ayohon niya kita; gisamaran niya kita, apan bugkosan
niya ang atong mga samad. 2 Human sa duha ka adlaw buhion niya
kita; bangonon niya kita sa ikatulo nga adlaw, ug magkinabuhi kita sa
atubangan niya. 3 Ilhon nato si Yahweh; modutdot kita sa pag-ila kaniya.

Ang iyang pag-abot sama ka sigurado sa banagbanag; moanhi siya kanato
sama sa ulan, sama sa ulan sa tingpugas nga mobisibis sa yuta.” 4 Unsa
man ang buhaton ko kanimo, Efraim? Unsa man ang buhaton ko kanimo,
Juda? Ang inyong pagkamatinud-anon sama sa gabon sa kabuntagon,
sama sa yamog nga dali lang nahanaw. 5 Busa gipinopino ko sila pinaagi
sa mga propeta, gipangpatay ko sila pinaagi sa mga pulong sa akong baba.
Ang imong mga sugo sama sa midan-ag nga kahayag. 6 Kay nagtinguha ako
ug pagkamatinud-anon ug dili ang halad, ug ang kaalam sa Dios labaw pa
sa mga halad sinunog. 7 Gisupak nila ang kasabotan sama kang Adan;
wala sila nagmatinud-anon kanako. 8 Ang Gilead usa ka siyudad sa mga
daotan uban ang mga lama sa dugo. 9 Sama sa mga daotan nga pundok sa
mga kawatan nga adunay gibanhigan, mao nga nagtigom ang mga pari
aron nga mopatay didto sa dalan paingon sa Shekem; nakabuhat sila
ug makauulaw nga mga sala. 10 Nakita ko ang makalilisang nga butang
sa balay sa Israel; anaa didto ang pagbaligya ug dungog ni Efraim, ug
nahimong hugaw ang Israel. 11 Alang usab kanimo, Juda, natakda na ang
pag-ani, sa dihang ipasig-uli ko ang kadagaya sa akong katawhan.

7

1 Sa dihang gusto nako ayohon ang Israel, mabutyag gayod ang sala
sa Efraim, bisan paman ang mga daotang binuhatan sa Samaria, kay
nagbuhat sila ug pagpangilad; mosulod ang kawatan, ug mosulong sa
kadalanan ang panon sa mga tulisan. 2 Wala nila maamgohi sa ilang
kasingkasing nga nahinumdoman nako ang tanan nilang mga daotang
binuhatan. Karon gipalibotan sila sa daotan nilang binuhatan; ug
nasayran nako kining tanan. 3 Pinaagi sa ilang pagkadaotan gilipay nila
ang hari, ug pinaagi ilang mga bakak gilipay usab nila ang mga opisyal.
4 Maluibon silang tanan, sama sa gipainit nga pugon sa panadero, nga
moundang sa pagsiga sa kalayo gikan sa pagmasa sa harina hangtod nga
motubo kini. 5 Sa adlaw sa among hari gisakit sa mga opisyal ang ilang
mga kaugalingon pinaagi sa makapainit nga bino. Gituy-od niya ang iyang
kamot niadtong nagbiaybiay. 6 Tungod kay sama sa pugon ang ilang
kasingkasing, gihimo nila ang ilang malimbongon nga laraw. Nag-aso-aso
ang ilang kasuko sa tibuok gabii; ug sa pagkabuntag misilaob kini sama
sa nagdilaab nga kalayo. 7 Hilabihan ang ilang kainit sama sa pugon, ug
gilamoy nila kadtong nagdumala kanila. Nangalaglag ang tanan nilang
mga hari; ug walay bisan usa kanila nga mitawag kanako. 8 Nakig-abin si
Efraim uban sa mga katawhan. Sama sa lapad nga tinapay si Efraim nga
wala pa mabali. 9 Gilamoy sa mga langyaw ang iyang kusog, apan wala
siya nasayod niini. Giwisik-wisikan siya ug mga puti nga buhok, apan
wala siya masayod niini. 10 Ang pagkamahitas-on sa Israel mao gayod
ang nagpamatuod batok kaniya; bisan pa niana, wala sila mibalik kang
Yahweh nga ilang Dios, ni wala sila midangop kaniya, bisan pa niining
tanan. 11 Sama sa salampati ang Efraim, tanga ug walay alamag, nga
nagtawag sa Ehipto, unya milupad didto sa Asiria. 12 Sa dihang moadto
sila, isabwag ko kanila ang akong pukot, birahon ko sila paubos sama sa
mga langgam sa kawanangan. Silotan ko sila sa ilang pagpanon. 13 Kaalaot
nila! Kay mibulag sila gikan kanako. Modangat na kanila ang kadaot!
Nagmasinupakon sila batok kanako! Luwason ko unta sila, apan nagsulti
sila ug mga bakak batok kanako. 14 Wala sila mihilak kanako sa tibuok
nilang kasingkasing, apan midangoyngoy lamang sila sa ilang higdaanan.

Nagtigom silang tanan ug trigo ug bag-ong bino, unya mibiya sila kanako.
15 Bisan ug gimatuto ko sila ug gilig-on ang ilang mga bukton, karon
naglaraw sila ug daotan batok kanako. 16 Mibalik sila, apan wala sila
mibalik kanako, ang Labing Halangdon. Sama sila sa udyong nga dili
makapana. Mangalaglag gayod ang ilang mga opisyal tungod sa kabastos
sa ilang mga dila. Mahimo kining ibiaybiay sa yuta sa Ehipto ngadto sa
Israel.

8

1 "Itunong ang trumpeta sa imong ngabil! Moadto ang agila sa balay
ni Yahweh tungod kay wala gituman sa katawhan ang akong kasabotan
ug nagsupak batok sa akong balaod. 2 Nagtawag sila kanako, 'Akong
Dios, nakaila kaming mga Israelita kanimo.' 3 Apan gisalikway sa Israel
kung unsa ang maayo, ug pagagukdon siya sa kaaway. 4 Nagpili sila ug
hari, apan dili pinaagi kanako. Naghimo silag mga prinsipe, apan wala
ako masayod. Naghimo sila ug mga diosdios alang sa ilang kaugalingon
pinaagi sa ilang mga plata ug bulawan, apan tungod lamang kini aron
nga pagalaglagon sila." 5 "Gisalikway ang inyong nating baka, Samaria.
Nagsilaob ang akong kasuko batok niining mga tawhana. Hangtod kanus-
a man sila magpabiling sad-an? 6 Tungod kay gikan sa Israel kini nga
diosdios; ang magbubuhat ang naghimo niini; Dili ang Dios! Pagagun-obon
ang baka sa Samaria. 7 Tungod kay nagpugas ug hangin ang katawhan ug
magaani ug alimpulos. Ang nagtindog nga trigo walay mga bunga; dili
kini maghatag ug harina. Kung mahinog man kini, pagalamoyon kini sa
mga langyaw. 8 Gilamoy ang Israel; naghigda sila karon taliwala sa mga
kanasoran sama sa butang nga walay kapuslanan. 9 Tungod kay niadto sila
sa Asiria sama sa ihalas nga asno nga nag-inusara. Nagsuhol ang Efraim
ug hinigugma alang sa iyang kaugalingon. 10 Bisan tuod nagsuhol sila
ug hinigugma taliwala sa mga nasod, tigomon ko sila karon. Mangaluya
sila tungod sa pagdaogdaog sa hari ug sa mga prinsipe. 11 Tungod kay
gipadaghan sa Efraim ang mga halaran alang sa mga halad sa sala, apan
nahimo hinoon kining mga halaran sa pagbuhat ug mga sala. 12 Mahimo
kong isulat sa 10, 000 ka higayon ang akong balaod alang kanila, apan
lantawon nila kini nga daw katingalahan kanila. 13 Ug alang sa mga
pagsakripisyo sa akong mga halad, ginahalad nila ang karne ug ginakaon
kini, apan ako, si Yahweh, wala nagdawat niini. Karon, hunahunaon ko
ang ilang mga kalapasan ug silotan ang ilang mga sala. Mobalik sila
sa Ehipto. 14 Gikalimtan na ako sa Israel, nga iyang magbubuhat, ug
nagtukod ug mga palasyo. Gilig-on sa Juda ang daghang mga siyudad,
apan magpadala ako ug kalayo sa iyang mga siyudad; moguba kini sa
iyang mga kota.

9

1 Ayaw paglipay, Israel, sama sa kalipay sa ubang mga tawo. Tungod
kay nagmaluibon ka, ug mibiya sa imong Dios. Ganahan kang mobayad
sa kantidad nga gipangayo sa babaye nga nagbaligya ug dungog diha
sa tanang mga salog nga giukanan. 2 Apan dili mopakaon kanila ang
salog nga giokanan ug ang pug-anan sa bino; pakyason sila sa bag-ong
bino. 3 Dili na sila makapadayon sa pagpuyo sa yuta ni Yahweh; hinuon,
mobalik si Efraim sa Ehipto, ug moabot ang adlaw nga mokaon sila ug
hugaw nga pagkaon didto sa Asiria. 4 Dili na sila mobubo ug halad nga
bino alang kang Yahweh, ni makapahimuot sila kaniya. Alang kanila

mahimong sama sa pagkaon sa pagbangutan ang ilang mga halad: ang
tanang mokaon niini mahugaw. Tungod kay ang pagkaon alang lamang
sa ilang mga kaugalingon; dili kini moabot sa balay ni Yahweh. 5 Unsa man
ang inyong buhaton sa gitakda nga kapistahan, sa adlaw sa kapistahan nga
alang kang Yahweh? 6 Kay, tan-awa, kung makaikyas ba sila sa kadaot,
ang Ehipto maoy motigom kanila, ug ang Memfis maoy molubong kanila.
Kabahin sa ilang mga tinagoang mga plata- ang hait nga mga tanom
maoy maghupot niini, ug mapuno sa mga tunok ang ilang mga tolda.
7 Nagsingabot na ang mga adlaw sa pagsilot; moabot na ang mga adlaw
sa paghukom. Ipahibalo kining mga butanga sa tibuok Israel. Hungog
ang propeta, ug buang ang tawo nga makinaadmanon, tungod sa inyong
dakong sala ug dakong kahugawan. 8 Ang propeta maoy magbalantay
nga iya sa Dios alang kang Efraim. Apan ang mga lit-ag nga alang sa
langgam anaa sa tanan niyang agianan, ug ang kahugawan sa iyang
atubangan anaa sa balay sa iyang Dios. 9 Gihugawan nila pag-ayo ang
ilang mga kaugalingon sama sa mga adlaw sa Gibea. Hinumduman sa
Dios ang ilang mga kalapasan, ug silotan sila tungod sa ilang mga sala.
10 Miingon si Yahweh, “Sa dihang nakaplagan ko ang Israel, sama kini
sa pagpangita ug mga ubas sa kamingawan. Sama sa unang bunga sa
kahoyng igera sa panahon nga tingbunga niini, nakaplagan ko ang inyong
mga amahan. Apan miadto sila kang Baal Peor, ug gitugyan nila ang
ilang mga kaugalingon ngadto sa makauulaw nga rebulto. Nahimo silang
sama ka hugaw sa rebulto nga ilang gihigugma. 11 Alang kang Efraim,
molupad ang ilang himaya sama sa langgam. Wala nay paghimugso, walay
pagbuntis, ug walay pagpanamkon. 12 Bisan pa ug magdala silag mga bata,
kuhaon ko sila aron walay mahibilin kanila. Alaot sila sa dihang motalikod
ako kanila! 13 Nakita ko si Efraim, sama sa Tiro, gitanom sa lunhawng mga
sagbot, apan dalhon ni Efraim ang iyang mga anak ngadto sa tawo nga
moihaw kanila.” 14 Ihatag kanila, Yahweh unsa man ang ihatag mo kanila?
Hatagi sila ug tagoangkan nga dili maka sapupog bata ug mga dughan nga
dili mohatag ug gatas. 15 “Tungod sa ilang pagkadaotan didto sa Gilgal,
didto ako nagsugod sa pagdumot kanila. Tungod sa ilang makasasalang
binuhatan, palayason ko sila sa akong balay. Dili ko na sila higugmaon
pa; masinupakon ang tanan nilang mga opisyal. 16 Nasakit si Efraim, ug
nalaya ang ilang mga gamot; dili sila makabunga. Bisan pa ug aduna silay
mga anak, pamatyon ko ang ilang hinigugmang mga anak.” 17 Isalikway
sila sa akong Dios tungod kay wala sila mituman kaniya. Maglatagaw sila
sa mga kanasoran.

10

1 Ang Israel usa ka mahimsog nga paras nga nagahatag sa iyang bunga.
Samtang nagadaghan ang iyang bunga, mas nagadaghan usab ang mga
halaran nga iyang natukod. Samtang nanaghan ang bunga sa iyang yuta,
mas nahimong maayo ang iyang mga haligi. 2 Malimbongon ang ilang
kasingkasing; karon kinahanglan nga antoson nila ang ilang pagkasad-an.
Bungkagon ni Yahweh ang ilang mga halaran; gub-on niya ang ilang mga
haligi. 3 Tungod kay magasulti sila, “Wala kamiy hari, tungod kay wala
kami nahadlok kang Yahweh, ug kung aduna kamiy hari—unsa man ang
mabuhat niya alang kanamo?” 4 Nagsulti sila ug haw-ang nga mga pulong
ug nagabuhat ug mga kasabotan pinaagi sa bakak nga pagpakigsaad.
Busa ang hustisya magaturok sama sa makahilo nga mga sagbot sa mga
tudling sa kaumahan. 5 Mangahadlok ang mga lumulupyo sa Samaria

tungod sa mga baka sa Bet Aven. Nagsubo ang mga tawo alang kanila,
sama niadtong mga pari nga nagsimba ug mga diosdios nga nagsadya
kanila ug sa ilang katahom, apan wala na sila didto. 6 Pagadad-on sila
sa Asiria ingon nga gasa sa bantogang hari. Mapakaulawan ang Efraim,
ug ikaulaw sa Israel ang ilang diosdios. 7 Pagalaglagon gayod ang hari sa
Samaria, sama sa tipak sa kahoy nga naglutaw sa tubig. 8 Ang mga hataas
nga mga dapit sa pagkadaotan pagagub-on. Mao kini ang sala sa Israel!
Motubo ang mga tunok ug sampinit sa ilang mga halaran. Magasulti ang
katawhan sa mga kabukiran, "Taboni kami!" ug sa mga kabungtoran,
"Tumpagi kami!" 9 "Israel, nakasala kamo sukad pa sa kapanahonan
sa Gibea; didto nagpabilin kamo. Dili ba maapsan sa gubat ang mga
anak nga lalaki sa kasaypanan didto sa Gibea? 10 Sa dihang tinguhaon
ko kini, pantunon ko sila. Magtigom ang mga nasod batok kanila ug
ibutang sila sa pagkaginapos tungod sa ilang makaduha nga kalapasan.
11 Usa ka tinudloang nating baka ang Efraim nga mahigugmaong mogiok
sa trigo, busa pagabutangan ko ug yugo ang iyang liog. Pagayugohan
ko ang Efraim; magdaro ang Juda; pagabirahon ni Jacob ang karas
sa iyang kaugalingon. 12 Pagtanom ug pagkamatarong alang sa imong
kaugalingon, ug aniha ang bunga sa matinud-anong kasabotan. Bungkala
ang inyong wala nadaro nga yuta, tungod kay mao na kini ang panahon
sa pagtuaw kang Yahweh, hangtod nga moabot siya ug magpaulan ug
pagkamatarong diha kaninyo. 13 Nagdaro kamo ug pagkadaotan; nag-
ani kamo ug pagdaogdaog. Gikaon ninyo ang bunga sa pagpanglimbong
tungod kay nagsalig man kamo sa inyong mga laraw ug sa inyong daghang
mga sundalo. 14 Busa motugbaw ang kagubot sa gubat taliwala sa inyong
katawhan, ug pagalaglagon ang tanan ninyong lig-on nga mga siyudad.
Mahimo kining sama sa paglaglag ni Shalman sa Bet Arbel panahon sa
gubat, sa dihang gipangwataswatas ang mga inahan uban sa ilang mga
anak. 15 Mahitabo usab kini kaninyo, Betel, tungod sa inyong hilabihang
pagkadaotan. Sa pagkabanagbanag pagalaglagon sa hingpit ang hari sa
Israel."

11

1 "Gihigugma ko si Israel sa batan-on pa siya, ug gitawag ko siya nga
akong anak pagawas sa Ehipto. 2 Kung sigihon sila sa pagtawag, mas
mosamot hinuon nga magpalayo sila kanako. Naghalad sila ngadto sa mga
Baal ug nagsunog ug mga insenso ngadto sa mga diosdios. 3 Bisan kon ako
mao ang nagtudlo kang Efraim sa paglakaw. Ako mao ang nagkupot sa
ilang mga kamot pataas, apan wala sila nasayod nga ako ang nag-atiman
kanila. 4 Gigiyahan ko sila gamit ang higot nga panapton sa mga tawo,
gamit ang higot sa gugma. Nahimo ako ngadto kanila nga sama sa usa
ka tawo nga nagkupot sa renda sa ilang mga apapangig aron mapasayon
kini, ug miluhod ako ngadto kanila ug gipakaon sila. 5 Dili ba sila mobalik
sa yuta sa Ehipto? Dili ba sila dumalahan sa Asiria tungod kay midumili
sila sa pagbalik kanako? 6 Mahagbong ang espada ngadto sa ilang mga
siyudad ug moguba sa mga ali sa ilang mga ganghaan; moguba kini kanila
tungod sa kaugalingon nilang mga plano. 7 Hingpit nga nakahukom ang
akong mga katawhan sa pagbiya kanako. Bisan pa ug mosangpit sila sa
Labaw nga Makagagahom, walay motabang kanila. 8 Unsaon man nako
pagbiya kanimo, Efraim? Unsaon man nako pagtugyan kanimo, Israel?
Unsaon ko man paghimo kanimo nga sama kang Adma? Unsaon ko man
paghimo kanimo nga sama kang Zeboim? Nausab ang akong kasingkasing;

nakutaw ang tanan nakong kaluoy. 9 Dili ko ipahamtang ang hilabihan ko
nga kasuko; dili ko na usab gub-on si Efraim. Tungod kay Dios ako ug dili
tawo; ako mao ang Balaan taliwala kaninyo, ug dili ako moanha uban ang
kasuko. 10 Mosunod sila kang Yahweh; ug mongulob siya sama sa liyon.
Sa dihang mongulob siya, mangabot nga magkurog ang iyang mga anak
gikan sa kasadpan. 11 Moabot sila nga magkurog sama sa mga langgam
sa Ehipto, sama sa salampati nga gikan sa yuta sa Asiria. Papuy-on ko
sila sa ilang mga balay- mao kini ang giingon ni Yahweh. 12 Gipalibotan
ako ni Efraim uban sa mga bakak, ug ang panimalay ni Israel uban ang
pagpanglimbong. Apan si Juda padayon nga nag-uban kanako, ang Dios,
ug nagmatinud-anon kanako, ang Balaan.”

12

1 Nagahanggap ang Efraim ug hangin ug nagasunod sa hangin sa
sidlakan. Nagpadayon siya sa pagpakaylap sa mga bakak ug kabangis.
Naghimo sila ug kasabotan uban sa Asiria ug nagdalag lana sa olibo ngadto
sa Ehipto. 2 Adunay sumbong si Yahweh batok sa Juda ug silotan niya
si Jacob sa iyang gibuhat; pagabalsan niya siya sa iyang mga nabuhat.
3 Gikuptan ni Jacob ang tikod sa iyang igsoon didto sa tagoangkan,
nakiglayog siya sa Dios sa iyang pagkahamtong. 4 Nakiglayog siya sa
anghel ug midaog. Mihilak siya ug mihangyo sa iyang pabor. Nahimamat
niya ang Dios didto sa Betel; ug didto nakigsulti ang Dios kaniya. 5 Mao kini
si Yahweh, ang Dios nga pangulo sa kasundalohang anghel; “Yahweh” ang
ngalan nga itawag kaniya. 6 Busa balik sa inyong Dios. Tipigi ang matinud-
anong kasabotan ug hustisya, ug paabot nga mapinadayonon sa inyong
Dios. 7 Ang mga magpapatigayon nagdala ug tikasan nga mga timbangan;
gihigugma nila ang pagpangilad. 8 Miingon si Efraim, “Nahimo gayod
ako nga adunahan kaayo; nakakaplag ako ug bahandi alang sa akong
kaugalingon. Dili sila makakaplag ug kalapasan nganhi kanako sa tanan
nakong gibuhat, bisan unsa nga sala.” 9 “Ako si Yahweh nga inyong Dios
gikan sa yuta sa Ehipto. Himoon ko nga magpuyo kamo pagbalik sa mga
tolda, sama sa mga adlaw sa gitakda nga kasaulogan. 10 Nagsulti ako sa
mga propeta, ug gihatagan ko sila ug daghang mga panan-awon alang
kaninyo. Nagahatag ako ug mga sambingay pinaagi sa mga kamot sa mga
propeta 11 Kung adunay pagkadaotan sa Gilead, sigurado gayod nga walay
pulos ang mga tawo. Naghalad sila ug torong baka didto sa Gilgal; ang
ilang mga halaran mahisama sa mga tinapok nga bato diha sa mga tudling
sa kaumahan. 12 Mikagiw si Jacob didto sa yuta sa Aram; mitrabaho si
Israel; ug nagbantay siyag pundok sa mga karnero aron makabaton ug
asawa. 13 Gidala ni Yahweh pagawas sa Ehipto ang Israel, ug giatiman
sila pinaagi sa propeta. 14 Gipasuko ni Efraim sa mapait si Yahweh. Busa
biyaan sa Ginoo ang iyang dugo ug ibalik ang kaulawan ngadto kaniya.

13

1 “Sa dihang miistorya si Efraim, adunay pag-uyog. Gituboy niya ang
iyang kaugalingon ngadto sa Israel, apan nahimo siyang sad-an tungod
sa pagsimba kang Baal, ug namatay siya. 2 Karon nagpakasala pa gayod
sila ug dugang. Nagbuhat sila ug puthaw nga mga larawan gikan sa
ilang plata, mga diosdios nga hinimo pag-ayo gikan sa mga banggiitan nga
magkukulit. Miingon ang katawhan kanila, 'Mao kini ang mga kalalakin-
an nga mohalad ug halok sa larawan nga baka.' 3 Busa mahisama sila

sa mga panganod sa kabuntagon, sama sa yamog nga mahanaw sa sayo,
sama sa tahop nga gipadpad palayo sa hangin gikan sa giokanan nga
salog, ug sama sa aso gikan sa panghaw. 4 Apan ako si Yahweh nga
inyong Dios gikan sa yuta sa Ehipto. Kinahanglan nga ako lamang ang
inyong ilhon nga Dios ug wala nay lain pa; kinahanglan nga ilhon ninyo
nga walay laing manluluwas gawas kanako. 5 Nailhan ko ikaw didto sa
kamingawan, didto sa yuta nga hilabihan ka uga. 6 Napuno ka sa dihang
anaa kay sibsibanan; ug sa dihang napuno ka, nagmapahitas-on ang imong
kasingkasing. Tungod niana gikalimtan mo ako. 7 Mahimo akong sama sa
liyon kanila; moatang ako sa dalan sama sa leopardo. 8 Hasmagan ko
sila sama sa oso nga gikawatan sa iyang mga anak. Kuniskunison ko ang
ilang mga dughan, ug lamoyon ko sila sama sa liyon, sama sa ihalas nga
mananap nga mokuniskunis pag-ayo kanila. 9 Laglagon ko ikaw, Israel;
kinsa man ang makatabang kanimo? 10 Asa na man karon ang imong
hari, aron nga moluwas kanimo ug sa tanan nimong mga siyudad? Asa
na man ang imong mga tigdumala, nga tungod kanila miingon ka kanako,
'Tagai ako ug hari ug mga prinsipe'? 11 Gihatagan ko ikaw ug hari tungod
sa akong kasuko, ug gikuha ko siya sa akong kapungot. 12 Nagtapun-og
na gayod ang kalapasan ug ang pagkasad-an ni Efraim. 13 Moabot kaniya
ang kasakit sa pagpanganak, apan dili siya maalamon nga anak nga lalaki,
kay sa panahon nga ipakatawo na siya, wala siya migawas sa tagoangkan.
14 Luwason ko ba sila gikan sa kamot sa Seol? Luwason ko ba sila gikan sa
kamatayon? Asa na man, O kamatayon, ang imong mga hampak? Asa
na man, O Seol, ang imong kalaglagan? Nalilong ang kaluoy gikan sa
akong mga mata.” 15 Bisan paman ug madagayaon na si Efraim labaw
sa iyang mga igsoon nga lalaki; moabot gayod ang sidlakan nga hangin;
mohuros ang hangin ni Yahweh gikan sa kamingawan. Mahubas gayod
ang tubod ni Efraim, ug mahubas ang iyang balon. Ilogon sa kaaway ang
iyang mga balay nga adunay mga bililhong butang. 16 Mahimong sad-an
ang Samaria, kay misupak man siya batok sa iyang Dios. Mangalaglag
sila pinaagi sa espada; wataswatason ang ilang mga gagmayng anak, ug
laslasan ang tiyan sa ilang mga mabdos nga babaye.

14

1 Israel, balik ngadto kang Yahweh nga imong Dios, kay napukan
ka tungod sa imong pagkadaotan. 2 Dad-a ang imong mga pulong ug
balik ngadto kang Yahweh. Ingna siya, “Isalikway ang tanan namong
pagkadaotan ug dawata kung unsa ang maayo, aron mahalad namo
kanimo ang bunga sa among mga ngabil. 3 Dili kita luwason sa Asiria;
dili usab kita mosakay sa mga kabayo aron sa pagpakiggubat. Ni moingon
pa kami sa mga buhat sa among mga kamot, 'Ikaw ang among mga dios,'
kay makakaplag ug kaluoy diha kanimo ang tawo nga walay amahan.”
4 “Ayohon ko sila sa ilang pagbiya; higugmaon ko gayod sila, kay mipalayo
na ang akong kasuko kaniya. 5 Mahisama ako sa yamog didto sa Israel;
mamulak siya sama sa liryo ug mogamot sama sa sedro sa Lebanon.
6 Mosalingsing ang iyang mga sanga; mahisama ang iyang kaanyag sa
mga kahoy sa olibo, ug mahisama ang iyang kahumot sa mga sedro sa
Lebanon. 7 Mobalik ang mga tawo nga nagpuyo diha sa iyang landong;
mabuhi sila sama sa trigo ug mamulak sama sa mga paras. Mahisama
ang iyang pagkainila sa bino sa Lebanon. 8 Efraim, unsa pa may labot
ko sa mga diosdios? Tubagon ko siya ug moatiman kaniya. Sama ako sa
sipres nga kanunay lunhaw ang mga dahon; naggikan kanako ang imong

bunga.” 9 Kinsa man ang maalamon aron nga masabtan niya kining mga
butanga? Kinsa man ang makasabot niining mga butanga aron masayran
niya kini? Kay matarong ang mga dalan ni Yahweh, ug maglakaw niini
ang mga matarong, apan mapandol niini ang mga masinupakon.

Joel

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Joel nga anak nga
lalaki ni Petuel. 2 Paminawa kini, kamong mga kadagkoan, ug paminaw
kamong tanan nga mga lumolupyo sa yuta. Nahitabo na ba kini sa inyong
mga adlaw o sa mga adlaw sa inyong mga katigulangan kaniadto? 3 Sultihi
ang inyong mga anak mahitungod niini, ug ipasulti sa inyong mga anak
ngadto sa ilang mga anak, ug sa ilang mga anak sa sunod nga kaliwatan.
4 Gikaon sa dakong dulon ang salin sa panon sa dulon; gikaon sa apan-
apan ang salin sa dakong dulon; ug gikaon sa ulod ang salin sa apan-apan.
5 Bangon ug panghilak, kamong mga palahubog! Danguyngoy, kamong
tanan nga palainom ug bino, tungod kay gikuha na gikan kaninyo ang tam-
is nga bino. 6 Kay mitungas nganhi sa akong yuta ang usa ka nasod, nga
kusgan ug dili maihap. Ang iyang mga ngipon mao ang ngipon sa usa ka
liyon, ug aduna siyay mga ngipon sa usa ka bayeng liyon. 7 Gihimo niyang
makalilisang nga dapit ang akong kaparasan ug gipanitan ang akong kahoy
nga igera. Gipanitan ug gilabay niya ang panit niini; nangaputi ang mga
sanga niini. 8 Pagbangotan sama sa usa ka ulay nga nagbisti ug sako
tungod sa kamatayon sa iyang batan-ong bana. 9 Gikuha ang halad nga
trigo ug ang halad nga ilimnon gikan sa balay ni Yahweh. Nagbangotan
ang mga pari, nga mga sulugoon ni Yahweh. 10 Naguba ang kaumahan,
nagbangotan ang yuta tungod kay nadaot ang trigo. Nahubas ang bag-
o nga bino, ug wala nay lana. 11 Kaulaw, kamong mga mag-uuma, ug
pagdanguyngoy, kamong mga tig-atiman sa paras, alang sa trigo ug sebada.
Kay nahanaw na ang pag-ani sa kaumahan. 12 Nangalaya ang mga paras ug
nangauga na ang mga kahoy nga igera, ang mga kahoy nga granada, ingon
man ang mga kahoy nga palmera, ug ang mga kahoy nga mansanas—
nalaya ang tanang kahoy sa kaumahan. Kay nawala na ang kalipay gikan
sa mga kaliwat sa katawhan. 13 Pagsul-ob ug sako ug pagbangotan, kamong
mga pari! Pagdanguyngoy, kamong mga alagad sa halaran. Umari kamo,
paghigda tibuok gabii nga nagsul-ob ug sako, kamong mga sulugoon sa
akong Dios. Kay wala nay halad nga trigo ug halad nga ilimnon nga ihalad
sa balay sa Dios. 14 Pagpatawag ug balaan nga pagpuasa, ug pagpatawag ug
balaan nga panagtigom. Tigoma ang mga kadagkoan ug ang tanang mga
lumolupyo sa yuta ngadto sa balay ni Yahweh nga inyong Dios, ug paghilak
ngadto kang Yahweh. 15 Alaot gayod nianang adlawa! Kay haduol na ang
adlaw ni Yahweh. Moabot ang kalaglagan gikan sa Labing Gamhanan
pinaagi niini. 16 Wala ba gikuha ang pagkaon sa atong atubangan, ang
kalipay ug kasadya gikan sa balay sa atong Dios? 17 Nangalata ang mga
binhi sa ilalom sa bantok nga yuta niini, gibiyaan ug nangaguba na ang
mga kamalig, tungod kay nangalaya na ang trigo. 18 Nag-agulo gayod ang
mga mananap! Nag-antos ang panon sa mga baka tungod kay wala na
silay sibsibanan. Nag-antos usab ang mga panon sa karnero. 19 Yahweh,
nagtuaw ako diha kanimo. Kay gilamoy sa kalayo ang mga sibsibanan sa
kamingawan, ug gisunog sa nagdilaab nga kalayo ang tanang mga kahoy
sa kaumahan. 20 Bisan ang mga mananap sa kaumahan nagtuaw diha
kanimo, kay namala ang tubig sa kasapaan, ug gilamoy sa kalayo ang mga
sibsibanan sa kamingawan.

2

1 Patingoga ang trumpeta sa Zion, ug patingoga ang pagpasidaan diha
sa akong balaang bukid! Tugoti nga mangurog sa kahadlok ang tanang
lumolupyo sa yuta, kay hapit na ang adlaw ni Yahweh; sa pagkatinuod,
haduol na kini. 2 Mao kini ang adlaw sa kangitngit ug kadulom, usa ka
adlaw sa mga panganod ug hilabihang kangitngit. Sama sa banagbanag
nga mikaylap diha sa kabukiran, nagpadulong ang daghan ug kusgan nga
kasundalohan. Wala pay kasundalohan nga sama niini, ug wala na gayoy
sama pa niini, bisan sa daghan pang kaliwatan. 3 Giugdaw sa kalayo
ang tanang butang nga anaa sa atubangan niini, ug usa ka nagdilaab
nga kalayo ang anaa sa luyo niini. Sama sa tanaman sa Eden ang yuta
nga anaa sa atubangan niini, apan adunay nagun-ob nga kamingawan sa
luyo niini. Sa pagkatinuod, walay makaikyas gikan niini. 4 Sama sa mga
kabayo ang panagway sa kasundalohan, ug midagan sila sama sa mga
tigkabayo. 5 Sama sa kasaba sa mga karwahe diha sa ibabaw sa kabukiran
ang ilang paglukso, sama sa nagdilaab nga kalayo nga misunog sa uhot ang
kasaba niini, sama sa kusgang kasundalohan nga andam na alang sa gubat.
6 Gisakit ang mga tawo diha sa ilang presensya ug nangluspad ang ilang
mga panagway. 7 Nanagan sila sama sa kusgan nga mga manggugubat;
gisaka nila ang mga paril sama sa mga sundalo; nagmartsa sila, ang matag
usa diha sa ilang gilakwan, ug wala mitipas sa ilang mga laray. 8 Walay
bisan usa nga midasmag sa uban nga anaa sa kilid; nagmartsa sila, ang
matag usa diha sa iyang agianan; maguba nila ang mga panalipod ug
dili mobulag sa laray. 9 Nagdali sila ngadto sa siyudad, nanagan sila
padulong sa paril, nanaka sila sa kabalayan, ug nanglusot sila sa mga
bintana sama sa mga kawatan. 10 Nauyog ang kalibotan diha sa ilang
atubangan, nangurog ang kalangitan, mingitngit ang adlaw ug ang bulan,
ug wala na misidlak ang mga bituon. 11 Gipatugbaw ni Yahweh ang
iyang tingog atubangan sa iyang kasundalohan, kay hilabihan kadaghan
ang iyang mga manggugubat; kusgan sila, nga nagtuman sa iyang mga
sugo. Kay bantogan ug hilabihan ka makalilisang ang adlaw ni Yahweh.
Kinsa man ang makaikyas niini? 12 “Apan bisan karon,” miingon si
Yahweh, “Balik kanako uban sa bug-os ninyong kasingkasing. Pagpuasa,
paghilak, ug pagbangotan.” 13 Gisia ang inyong mga kasingkasing dili
lamang ang inyong mga bisti, ug balik kang Yahweh nga inyong Dios.
Kay matinabangon ug maluloy-on siya, dili daling masuko ug puno sa
matinud-anong kasabotan, ug buot niya motalikod gikan sa pagpahamtang
ug silot. 14 Kinsa man ang nasayod? Tingali ug mobalik siya ug magbaton
ug kaluoy, ug mobiya nga adunay gibilin nga panalangin, usa ka halad
nga trigo ug usa ka halad nga ilimnon alang kang Yahweh nga inyong
Dios? 15 Patingoga ang budyong sa Zion, pagpahigayon ug balaang puasa,
ug pagpatawag alang sa balaang panagtigom. 16 Tigoma ang katawhan,
pagpahigayon ug balaang panagtigom. Tigoma ang mga kadagkoan,
tigoma ang kabataan ug ang masuso nga mga bata. Tugoti nga mogawas
sa ilang mga lawak ang mga pamanhonon, ug ang mga pangasaw-onon
gikan sa ilang mga lawak. 17 Tugoti nga maghilak ang mga pari, nga mga
sulugoon ni Yahweh, taliwala sa mga balkon ug sa halaran. Tugoti sila nga
moingon, “Ipalingkawas ang imong katawhan, Yahweh, ug ayaw tugoti
nga tamayon ang imong panulondon, nga biaybiayon sila sa kanasoran.
Nganong kinahanglan man sila moingon ngadto sa ubang mga nasod,
'Asa man ang ilang Dios?'” 18 Unya nabalaka si Yahweh sa iyang yuta
ug nagmaluluy-on sa iyang katawhan. 19 Mitubag si Yahweh sa iyang

katawhan, “Tan-awa, padad-an ko kamo ug trigo, bag-ong bino, ug lana. Matagbaw kamo niini, ug dili ko na gayod tugotan nga maulawan kamo taliwala sa kanasoran. 20 Pahawaon ko gikan kaninyo ang mga nagasulong nga gikan sa amihanan, ug abogon sila ngadto sa mala ug biniyaang yuta. Moadto sa dagat nga anaa sa sidlakang bahin ang nag-una sa ilang kasundalohan, ug ang naulahi moadto sa dagat nga anaa sa kasadpan. Moalisbo ang baho niini.” Sa pagkatinuod, nagbuhat siya ug dagkong mga butang. 21 Ayaw kahadlok, yuta, pagsadya ug paglipay, kay magbuhat si Yahweh ug dagkong mga butang. 22 Ayaw kahadlok, ihalas nga mananap sa kaumahan, kay motubo ang mga sibsibanan diha sa kamingawan, mamunga ang mga kahoy, ug maghatag ug abot niini ang mga kahoy nga igera ug mga paras. 23 Pagsadya, katawhan sa Zion, ug paglipay diha kang Yahweh nga inyong Dios. Kay hatagan niya kamo ug ulan sa tinglagas sa tukmang panahon ug magpaulan alang kaninyo, ang ulan sa tinglagas ug ang ulan sa tingpamulak sama kaniadto. 24 Mapuno ug trigo ang mga giokanan, ug mag-awas ang bag-ong bino ug lana sa dagkong mga banga. 25 “Ibalik ko kaninyo ang katuigan nga daghan ug abot diin gikaon sa panon sa mga dulon—ang labihan kadaghang dulon, ang modaot ug nagalaglag nga dulon— ang akong kusgan nga kasundalohan nga gipadala nako diha kaninyo. 26 Mokaon kamo ug daghan ug mangabusog, ug modayeg sa ngalan ni Yahweh nga inyong Dios, nga nagbuhat ug kahibulongan diha kaninyo, ug dili ko na gayod pakaulawan ang akong katawhan. 27 Masayod kamo nga anaa ako sa Israel, ug ako si Yahweh nga inyong Dios, ug wala nay lain pa, ug dili ko na gayod pakaulawan ang akong katawhan. 28 Ug unya mahitabo nga ibubo ko ang akong Espiritu sa tanang katawhan, ug managna ang inyong mga anak nga lalaki ug babaye. Magdamgo ang inyong hamtong nga kalalakin-an, ug makakita ug mga panan-awon ang inyong batan-ong kalalakin-an. 29 Sa mga sulugoon nga mga lalaki ug babaye usab, ibubo ko ang akong Espiritu niadtong mga adlawa. 30 Ipakita ko ang mga katingalahang butang diha sa kalangitan ug sa kalibotan, dugo, kalayo, ug mga haligi nga aso. 31 Mongitngit ang adlaw ug daw mahimong dugo ang bulan, sa dili pa moabot ang bantogan ug makalilisang nga adlaw ni Yahweh. 32 Unya maluwas ang tanan nga motawag sa ngalan ni Yahweh. Kay maanaa didto sa Bukid sa Zion ug sa Jerusalem kadtong nakaikyas, sumala sa gisulti ni Yahweh, ug uban sa mga naluwas, kadtong gitawag ni Yahweh.

3

1 Tan-awa, niadtong mga adlawa ug nianang taknaa, sa dihang ibalik ko ang mga binihag sa Juda ug sa Jerusalem, 2 tigomon ko ang tanang kanasoran, ug dad-on sila ngadto sa Walog ni Jehoshafat. Hukman ko sila didto, tungod sa akong katawhan ug sa akong panulondon nga Israel, nga ilang gitibulaag sa kanasoran, ug tungod kay gibahinbahin nila ang akong yuta. 3 Nagripa sila alang sa akong katawhan, gibaylo nila ang batan-ong lalaki sa babayeng nagbaligya ug dungog, ug nagbaligya sila ug batan-ong babaye aron nga makainom sila ug bino. 4 Karon, nganong nasuko man kamo kanako, Tyre, Sidon ug sa tanang rehiyon sa Filistia? Panimaslan ba ninyo ako? Bisan ug manimalos kamo kanako, ibalik ko diha dayon sa inyong kaugalingong ulo ang panimalos. 5 Tungod kay gikuha ninyo ang akong plata ug bulawan, ug gidala ninyo sa inyong mga templo ang akong bililhong mga bahandi. 6 Gibaligya ninyo ang katawhan sa Juda ug sa Jerusalem ngadto sa mga Griyego, aron nga ipahilayo sila gikan sa ilang

teritoryo. 7 Tan-awa! Ipalingkawas ko sila, gikan sa dapit kung asa mo sila
gibaligya, ug pabayron ko ikaw. 8 Ibaligya ko ang imong anak nga mga
lalaki ug anak nga mga babaye, pinaagi sa kamot sa katawhan sa Juda.
Ibaligya nila sila ngadto sa Sabeans, ngadto sa halayo nga nasod. Tungod
kay mao man kini ang gipamulong ni Yahweh. 9 Imantala kini sa tibuok
kanasoran, 'Andama ang inyong kaugalingon alang sa gubat, pukawa ang
kusgan nga kalalakin-an, paduola sila, paandama ang tanang kalalakin-
an aron sa pakiggubat. 10 Himoa ninyo nga mga espada ang inyong mga
pangdaro ug ang mga galab ngadto sa mga bangkaw. Pasultiha ang huyang
nga, “Kusgan ako.” 11 Pagdali ug pag-anhi, kamong tanang haduol nga
kanasoran, pagtigom kamo didto. O Yahweh, ipakanaog ang imong kusgan
nga mga manggugubat.' 12 Paandama ang kanasoran ug paadtoa ngadto sa
Walog ni Jehoshafat. Tungod kay maglingkod ako didto aron sa paghukom
sa tibuok kanasoran. 13 Dad-a ang galab, kay hinog na ang alanihon. Dali,
pug-a ang mga ubas, kay napuno na ang pug-anan sa bino. Nag-awas
na ang mga banga, tungod kay hilabihan na ang ilang pagkadaotan.”
14 Adunay kagubot, kagubot diha sa Walog sa Paghukom. Tungod kay
haduol na ang adlaw ni Yahweh didto sa Walog sa Paghukom. 15 Mingitngit
ang adlaw ug bulan, ug dili ipasidlak sa mga bituon ang ilang kahayag.
16 Mongulob si Yahweh gikan sa Zion, ug ipatugbaw ang iyang tingog gikan
sa Jerusalem. Matay-og ang mga kalangitan ug kalibotan, apan mahimong
silonganan si Yahweh alang sa iyang katawhan, ug kota alang sa katawhan
sa Israel. 17 “Busa masayran ninyo nga Ako si Yahweh ang inyong
Dios nga nagpuyo sa Zion, ang akong balaang bukid. Unya mahimong
balaan ang Jerusalem, ug wala nay kasundalohan ang magmartsa pag-
usab batok kaniya. 18 Modagayday ang tam-is nga bino sa kabukiran
nianang taknaa, modagayday sa kabungtoran ang gatas, ug modagayday
ang tubig sa tanang kasapaan sa Juda, ug motungha ang tuboran gikan sa
balay ni Yahweh ug tubigan ang Walog sa Shitim. 19 Mahimong biniyaan
nga linumpag ang Ehipto, ug mahimong kamingawan ang Edom, tungod
sa pagpanglupig nga gibuhat ngadto sa katawhan sa Juda, tungod kay
nagpaagas sila ug mga dugo sa dili sad-an nga tawo diha sa ilang yuta.
20 Apan pagapuy-an ang Juda hangtod sa hangtod, ug pagapuy-an ang
Jerusalem sa tanang kaliwatan. 21 Manimalos ako alang sa ilang dugo nga
wala ko pa ikapanimalos,” tungod kay nagpuyo si Yahweh sa Zion.

Amos

1 Mao kini ang mga butang mahitungod sa Israel nga nadawat ni Amos,
nga usa sa mga magbalantay sa karnero sa Tekoa, diha sa panan-awon.
Nadawat niya kining mga panan-awon sa mga adlaw ni Uzia nga hari
sa Juda, ug sa mga adlaw ni Jeroboam nga anak nga lalaki ni Joas
nga hari sa Israel, duha ka tuig sa wala pa ang linog. 2 Miingon siya,
“Modahunog ang tingog ni Yahweh gikan sa Zion; mosinggit siya gikan sa
Jerusalem. Mauga ang mga pasibsibanan sa mga magbalantay ug karnero,
ug mangalaya ang mga sagbot sa tumoy sa Carmel.” 3 Mao kini ang
giingon ni Yahweh: “Pagasilotan ko ang Damascus, sa tulo, bisan sa upat
ka mga sala niini, tungod sa pagpasipala nila sa Gilead pinaagi sa mga
hinagiban nga puthaw. 4 Magpadala ako ug kalayo sa balay ni Hazael,
ug lamuyon niini ang mga kota ni Ben Hadad. 5 Gun-obon ko ang mga
babag sa ganghaan sa Damascus ug patyon ang tawo nga nagpuyo sa Biqat
Aven, ug ang tawo usab nga nagkupot sa sitro sa Bet Eden. Pagabihagon
ngadto sa Kir ang katawhan sa Aram,” miingon si Yahweh. 6 Mao kini ang
giingon ni Yahweh: “Pagasilotan ko ang Gaza, sa tulo, bisan sa upat ka
mga sala niini, tungod kay gibihag nila ang tibuok katawhan, aron itugyan
ngadto sa Edom. 7 Magpadala ako ug kalayo ngadto sa mga paril sa Gaza,
ug pagalamuyon niini ang iyang mga kota. 8 Patyon ko ang tawo nga
nagpuyo sa Ashdod, ug ang tawo nga nagkupot ug sitro gikan sa Ashkelon.
Bakyawon ko ang akong kamot batok sa Ekron, ug mangamatay ang
nahibilin nga mga Filistihanon,” miingon si Yahweh nga Ginoo. 9 Mao kini
ang giingon ni Yahweh; "Pagasilotan ko ang Tyre, sa tulo, o bisan sa upat
ka mga sala niini, tungod sa pagtugyan nila sa tibuok katawhan ngadto sa
Edom, ug gisupak nila ang kasabotan sa pagnag-igsoonay. 10 Magpadala
ako ug kalayo sa mga paril sa Tyre, ug pagalamuyon niini ang iyang mga
kota.” 11 Mao kini ang giingon ni Yahweh, "Pagasilotan ko ang Edom,
sa tulo, o bisan sa upat ka mga sala niini, tungod kay gigukod niya ug
espada ang iyang igsoon ug wala niya kini gikaloy-an. Nagpadayon ang
iyang kasuko, ug milungtad hangtod sa kahangtoran ang iyang kaligutgot.
12 Magpadala ako ug kalayo sa Teman, ug pagalamuyon niini ang mga
palasyo sa Bozra.” 13 Mao kini ang giingon ni Yahweh, "Pagasilotan ko
ang Amon, sa tulo, o bisan sa upat ka mga sala niini, tungod kay gilaslas
nila ang tiyan sa mga babayeng mabdos sa Gilead, aron makapalapad
sila sa ilang mga utlanan. 14 Pagasunogon ko ang mga paril sa Raba,
ug pagalamuyon niini ang mga palasyo, uban ang singgit sa adlaw sa
pagpakiggubat, uban ang makusog nga hangin sa adlaw sa alimpulos.
15 Mabihag ang ilang hari, siya ug ang iyang mga opisyal,” miingon si
Yahweh.

2

1 Mao kini ang gisulti ni Yahweh: “Sa tulo ka mga sala sa Moab, bisan
gani sa ika-upat, dili ko gayod bakwion ang silot, tungod kay gisunog niya
ang mga bukog sa hari sa Edom hangtod nga naabo kini. 2 Paulanan ko ug
kalayo ang Moab, ug lamyon niini ang mga kuta sa Keriot. Mangamatay
ang Moab diha sa kaguliyang, inubanan sa panagsinggit ug tingog sa
trumpeta. 3 Laglagon ko ang iyang maghuhukom, ug pamatyon ko ang
tanang prinsipe uban kaniya,” nag-ingon si Yahweh. 4 Mao kini ang gisulti

ni Yahweh: “Sa tulo ka mga sala sa Juda, bisan gani sa ika-upat, dili ko
gayod bakwion ang silot, tungod kay gisalikway nila ang balaod ni Yahweh
ug wala tumana ang iyang mga kasugoan. Ang ilang pagkabakakon maoy
nakapasalaag kanila nga gisubay usab sa ilang mga amahan. 5 Paulanan
ko ug kalayo ang Juda, ug lamyon niini ang mga kuta sa Jerusalem.” 6 Mao
kini ang gisulti ni Yahweh, “Sa tulo ka mga sala sa Israel, bisan gani
sa ika-upat, dili ko gayod bakwion ang silot, tungod kay gibaligya nila
ang mga walay sala alang sa plata ug ang mga kabos sa usa ka pares
sa sandalyas. 7 Gitunobtunoban nila ang mga ulo sa mga kabos sama sa
mga tawo nga nagtunob sa abog diha sa yuta; gisalikway nila ang mga
dinaogdaog. Ang usa ka lalaki ug ang iyang amahan nakighilawas sa usa
ra ka babaye busa gipakaulawan ang akong balaang ngalan. 8 Nanghigda
sila sa kilid sa matag halaran nga nagsul-ob sa mga bisti ingon nga mga
garantiya, ug diha sa templo sa ilang Dios nanginom sila ug bino gikan
niadtong nakamulta. 9 Apan gilaglag ko ang mga Amorihanon sa ilang
atubangan, diin ang ilang katas-on sama sa gitas-on sa kahoy nga sidro;
kusgan siya sama sa kahoy nga tugas. Bisan pa man niana laglagon ko
ang iyang mga bunga ug ang iyang mga gamot sa ilalom. 10 Gipalingkawas
ko usab kamo gikan sa yuta sa Ehipto ug gigiyahan kamo sulod sa 40 ka
tuig didto sa kamingawan nga gipanag-iya sa mga Amorihanon. 11 Nagpili
ako ug mga propeta taliwala sa inyong mga anak nga lalaki ug mga
Nazareno gikan sa inyong mga kabatan-onan. Dili ba mao man kini,
O katawhan sa Israel? -mao kini ang pamahayag ni Yahweh. 12 Apan
gidani ninyo ang mga Nazareno nga moinom ug bino ug gimandoan ang
mga propeta nga dili managna. 13 Tan-awa, dugmokon ko kamo sama
sa karomata nga puno sa trigo nga modugmok sa usa ka tawo. 14 Bisan
pa ang tawong abtik dili gayod makaikyas; ang kusgan mawad-an gayod
sa iyang kaugalingong kusog; bisan pa ang mga gamhanan dili gayod
makaluwas sa iyang kaugalingon. 15 Dili gayod makasugakod ang tigpana;
dili gayod makaikyas ang kusog modagan; ang tawong nangabayo dili
gayod makaluwas sa iyang kaugalingon. 16 Bisan pa ang labing isog nga
mga manggugubat mangikyas nga hubo niadtong adlawa -mao kini ang
pamahayag ni Yahweh.”

3

1 Paminawa kining pulong nga gisulti ni Yahweh batok kaninyo,
katawhan sa Israel, batok sa tibuok kaliwatan nga akong gipalingkawas
sa yuta sa Ehipto, 2 “Kamo lamang ang akong gipili gikan sa tanang
kaliwatan sa kalibotan. Busa silotan ko kamo sa tanan ninyong mga
sala.” 3 Magkuyog ba ang duha ka tawo kung wala sila magkasinabot?
4 Mongulob ba ang liyon nga anaa sa lasang kung wala siyay tukbonon?
Motingog ba ang batan-ong liyon gikan sa iyang puy-anan kung wala siyay
natukob? 5 Malit-ag ba ang langgam sa yuta kung wala kini gibutangan ug
paon? Mobitik ba ang lit-ag gikan sa yuta kung walay nalit-ag? 6 Dili ba
malisang ang katawhan kung motingog ang trumpeta sa siyudad? Moabot
ba ang katalagman sa siyudad kung wala kini gipadala ni Yahweh? 7 Dili
gayod mobuhat ug bisan unsa si Yahweh nga inyong Ginoo gawas kung
ipadayag niya ang iyang laraw ngadto sa iyang mga sulugoon nga mga
propeta. 8 Mingulob na ang liyon; kinsa ba ang dili mahadlok? Misulti
si Yahweh nga inyong Dios; kinsa ba ang dili managna? 9 Ipadayag kini
ngadto sa mga kuta didto sa Asdod, ug sa mga kuta sa yuta sa Ehipto;
isulti, “Pagtigom kamo sa kabukiran sa Samaria ug tan-awa ang dakong

katingalahan nga anaa kaniya, ug kung unsa ang pagpanlupig nga anaa sa babaye. 10 Kay wala sila masayod kung unsaon pagbuhat sa husto—mao kini ang pamahayag ni Yahweh—Naghimo sila ug kasamok ug kadaot sa ilang mga kuta." 11 Busa, mao kini ang gisulti ni Yahweh nga Ginoo, "Palibotan sa kaaway ang yuta. Lumpagon ug kawatan niya ang mga kuta." 12 Mao kini ang gisulti ni Yahweh, "Sama sa duha lamang ka mga paa, o usa ka bahin sa dalunggan, ang maluwas sa magbalantay gikan sa baba sa liyon busa maluwas ba ang katawhan sa Israel nga nagpuyo sa Samaria, uban sa usa ka bahin sa lingkoranan, o ang bahin sa usa ka higdaanan." 13 Paminaw ug pagpamatuod batok sa balay ni Jacob —mao kini ang gisulti ni Yahweh nga inyong Ginoo, ang Dios nga gamhanan, 14 "Kay sa adlaw nga akong silotan ang mga sala sa Israel, silotan ko usab ang mga halaran sa Betel. Pamutlon ang mga sungay sa halaran ug mangahulog ngadto sa yuta. 15 Lumpagon ko ang balay sa tingtugnaw uban ang balay sa ting-init. Mangahanaw ang mga balay nga hinimo sa bato nga ivory, ug mangawagtang ang dagkong mga balay, —mao kini ang gisulti ni Yahweh."

4

1 Paminaw niining pulong, kamong mga baka sa Bashan, kamong anaa sa bukid sa Samaria, kamong nagdaugdaog sa mga kabos, kamong nagyatak sa mga timawa, kamong nagsulti sa inyong mga bana, "Dad-i kami ug ilimnon." 2 Ang Ginoo nga si Yahweh nanumpa pinaagi sa iyang pagkabalaan, "Tan-awa, moabot ang mga adlaw kaninyo nga birahon kamo nila pinaagi sa mga taga, ang ulahi kaninyo pinaagi sa taga sa isda. 3 Molatas kamo sa nangagun-ob nga paril sa siyudad, ang matag usa kaninyo moagi niini, ug igasalabay kamo ngadto sa Harmon—mao kini ang gipahayag ni Yahweh." 4 "Adto sa Betel ug pagpakasala, ngadto sa Gilgal ug pagpatuyang sa pagkasala, pagdala ug mga sakripisyo matag buntag, sa inyong ikapulo makatulo sa matag adlaw. 5 Paghalad ug pagpasalamat pinaagi sa tinapay; imantala ang kinabubot-on nga mga halad; ipahibalo kini, kay kini makalipay kanimo, kamong katawhan sa Israel— mao kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh. 6 Gihatagan ko kamo ug hinlo nga mga ngipon sa tibuok ninyong mga siyudad ug makulangan ug tinapay ang tibuok ninyong mga dapit. Apan wala gihapon kamo mibalik kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 7 Wala ko kamo paulani sulod sa tulo ka bulan nga adunay ting-ani. Akong gipaulanan ang usa ka siyudad, ug wala ko paulani ang laing siyudad. Ang usa ka bahin sa siyudad naulanan, apan ang usa ka bahin sa yuta walay ulan ug namala kini. 8 Nagsusapinday ang duha o tulo ka siyudad ngadto sa laing siyudad aron sa pag-inom ug tubig, apan wala sila matagbaw. Apan wala gihapon kamo mibalik kanako — mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 9 Gisakit ko kamo pinaagi sa agup-op ug tagiptip. Ang inyong mga tanaman, ang inyong mga ubasan, ang inyong mga igos ug ang inyong mga kahoy nga olibo— ang mga dulon molamoy sa inyong tanom. Apan wala gihapon kamo mibalik kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 10 Gipadad-an ko kamo ug katalagman sama didto sa Ehipto. Gipamatay ko ang inyong mga batan-ong lalaki pinaagi sa espada, gikuha ang inyong mga kabayo, ug mag-alisngaw ang kabaho sa mga patay sa inyong kampo nga mosulod sa lungag sa inyong mga ilong. Apan wala gihapon kamo mibalik kanako— mao kini ang gipahayag ni Yahweh. 11 Laglagon ko ang inyong siyudad sama sa paglaglag sa Dios sa Sodoma ug Gomora.

Mahisama kamo sa kahoy nga nasunog nga gilabnot gikan sa kalayo. Apan
wala gihapon kamo mibalik kanako—mao kini ang gipahayag ni Yahweh.
12 Busa buhaton ko ang makalilisang nga butang nganha kaninyo, o Israel;
ug tungod kay buhaton ko ang makalilisang nga butang nganha kaninyo,
pangandam sa pagtagbo sa inyong Dios, o Israel! 13 Kay tan-awa, siya
nga nagbuhat sa kabukiran ang nagbuhat usab sa hangin, nagpadayag sa
iyang panghunahuna ngadto sa katawhan, nagpangitngit sa kabuntagon,
ug naglatas sa hataas nga mga dapit sa kalibotan. Si Yahweh, ang Dios nga
makagagahom, mao ang iyang ngalan.”

5

1 Paminawa kining pulong nga akong ipasibaw ingon nga pagbangotan
diha kaninyo, balay sa Israel. 2 Napukan ang babayeng ulay nga Israel; dili
na siya makatindog; gisalikway siya sa iyang yuta; walay bisan usa nga
mopatindog kaniya. 3 Kay mao kini ang gisulti sa Ginoo nga si Yahweh:
“Ang liboan nga migula sa siyudad mabinlan na lamang ug gatosan, ug
kadtong migula uban sa gatosan mabinlan na lamang ug napulo ka sakop
sa balay sa Israel.” 4 Kay mao kini ang gisulti ni Yahweh ngadto sa
balay sa Israel: “Pangitaa ako ug pagkinabuhi! 5 Ayaw pangitaa ang
Betel; ni mosulod sa Gilgal; ayaw pag-adto sa Berseba. Kay bihagon
gayod ang Gilgal, ug mahimong kawang ang Betel. 6 Pangitaa si Yahweh
ug pagkinabuhi, o iyang gun-obon pinaagi sa kalayo ang balay ni Jose.
Pagalamuyon kini, ug walay bisan usa nga makapahunong niini sa Betel.
7 Kadtong katawhan nga nagtuis sa hustisya ngadto sa pait nga butang ug
ilabay ang matarong ngadto sa yuta!” 8 Gibuhat sa Dios ang Pleiades ug
ang Orion; gihimo niya nga kangitngit nga kabuntagon; gihimo niyang
ngitngit ang adlaw pinaagi sa kagabhion ug gitawag ang katubigan sa
dagat; gibobo niya kini ibabaw sa kalibotan. Si Yahweh ang iyang ngalan!
9 Nagdala siya ug kalit nga kalaglagan sa mga kusgan aron nga moabot
ang kalaglagan sa mga salipdanan. 10 Gidumtan nila ang si bisan kinsa sa
ganghaan sa siyudad, ug ilang gisalikway ang si bisan kinsa nga nagsulti
sa kamatuoran. 11 Tungod kay inyong gilupigan ang kabos ug gikuha
ang mga bahin sa trigo gikan kaniya —bisan tuod ug nagbuhat kamo
ug mga balay sa gitiltil nga bato, dili kamo makapuyo niini. Aduna
kay maanindot nga parasan, apan dili kamo makainom ug bino niini.
12 Kay nasayod ako nga daghan ang inyong kalapasan ug unsa kadako ang
inyong mga sala—kamo nga nagsakit sa matarong, nagkuha ug mga suhol
ug gisalikway ninyo ang mga timawa sa ganghaan sa siyudad. 13 Busa
kinsa kadtong maampingon nga tawo nagpakahilom niana nga panahon,
kay daotan kining panahona. 14 Pangitaa ang maayo ug dili ang daotan,
aron mabuhi kamo. Busa Yahweh, ang Dios nga makagagahom, mag-
uban kaninyo, samtang magsulti ka nga siya mao. 15 Dumti ang daotan,
higugmaa ang maayo, ipatuman ang hustisya sa ganghaan sa siyudad.
Tingali si Yahweh, ang Dios nga makagagahom, magmaluluy-on ngadto sa
nahibilin nga kaliwat ni Jose. 16 Busa, mao kini ang gisulti ni Yahweh, ang
Dios nga makagagahom, ang Ginoo, “Adunay pagminatay anaa sa plasa,
ug magasulti sila sa tanang kadalanan, 'Pagkaalaot! Pagkaalaot! Gitawag
nila ang mga mag-uuma nga magbangotan ug ang mga nagbangotan nga
magminatay. 17 Diha sa mga parasan adunay pagminatay, kay moagi ako
sa inyong taliwala,” nagsulti si Yahweh. 18 Alaot kamong nangandoy sa
adlaw ni Yahweh! Nganong nangandoy man kamo sa adlaw ni Yahweh?
Mangitngit kini ug walay kahayag, 19 sama sa tawo nga nag-ikyas gikan

sa lion ug nakasugat siya sa uso, o moadto siya sa balay ug gibutang
niya ang iyang kamot sa paril ug mipaak kaniya ang bitin. 20 Mahimo
bang kangitngit ang adlaw ni Yahweh ug dili kahayag? ngi-ob ug walay
kahayag? 21 “Gidumtan ko, gisalikway ko ang iyong mga Pista, wala
ako mahimuot sa inyong maligdong nga mga panagtigom. 22 Bisan tuod
naghalad kamo kanako ug mga halad sinunog ug mga halad nga trigo, dili
ko kini dawaton, ni motan-aw sa halad sa pakigdait sa inyong ginatambok
nga mga mananap. 23 Ipalayo gikan kanako ang masaba ninyong panag-
awit; dili ako maminaw sa tugtog sa inyong mga alpa. 24 Hinunoa, tugoti
ang hustisya nga modagayday sama sa tubig, ug ang pagkamatarong
magpadayon sama sa pagdagayday sa kasapaan. 25 Gidad-an ba ninyo
ako ug mga sakripisyo ug mga halad didto sa kamingawan sulod sa 40 ka
tuig, balay sa Israel? 26 Gituboy ninyo si Sikut ingon nga inyong hari, ug
si Kaiwan, ang inyong dios sa bituon—ang diosdios nga inyong gibuhat
alang sa inyong mga kaugalingon. 27 Busa ipabihag ko kamo halayo
pa sa Damascu,” nagsulti si Yahweh, nga ang ngalan mao ang Dios nga
makagagahom.

6

1 Pagkaalaot niadtong nagpaharuhay sa Zion, ug kadtong luwas sa
kabungtoran sa Samaria, nga inila nga mga tawo sa maayo nga mga
nasod, kadtong anaa sa balay sa Israel nga mianha sa pagtabang! 2 Ang
inyong mga pangulo nag-ingon, “Adto sa Calne ug tan-awa; gikan didto
paingon sa Hamat, ang bantogan nga siyudad; dayon lugsong ngadto sa
Gat sa filistihanon. Mas maayo ba sila kay sa imong duha ka gingharian?
mas dako ba ang ilang utlanan kaysa imong utlanan?” 3 Alaot kadtong
nagbaliwala sa adlaw sa katalagman ug naghimo sa trono sa kasamok nga
mahiduol. 4 Naghigda sila sa mga mahalon nga higdaanan ug naghigda
sila sa humok nga lingkoranan. Nagkaon sila sa karne sa mga nating
karnero gikan sa ilang mga kahayopan ug sa mga baka nga gikan sa
pasungan. 5 Nag-awit sila ug mga awit nga walay pulos inubanan sa tugtog
sa alpa; gihimo nila ang mga tulonggon sama sa gibuhat ni David. 6 Nag-
inom sila ug ilimnom gikan sa mga panaksan ug gidihogan nila ang ilang
mga kaugalingon sa mga maayong lana, apan wala sila magbangotan sa
pagkalaglag ni Jose. 7 Busa karon bihagon sila uban sa mga unang binihag
na ug ang pista niadtong nagpahigayon mangahanaw lamang. 8 Ako ang
Ginoo nga si Yahweh, nanumpa pinaagi sa akong kaugalingon— mao
kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh, ang Dios nga makagagahom,
gidumtan ko ang garbo ni Jacob; gikasilagan ko ang iyang mga salipdanan.
Busa itugyan ko ang siyudad ug ang tanan nga anaa niini.” 9 Kung
mahitabo kini nga adunay napulo ka mga tawo nga mahibilin sa usa ka
balay, mamatay silang tanan. 10 Kung ang paryenti sa usa ka tawo moadto
aron pagkuha sa ilang lawas—ang tawo nga mosunog kanila human
mapagawas ang mga patay nga lawas sa balay—kung mosulti siya ngadto
sa tawo sa balay, “Aduna ka bay kauban dinhi?” Unsa kaha kung ang
tawo mosulti nga “Wala” Unya mosulti siya, “Paghilom, kay kinahanglan
dili nato hisgutan ang ngalan ni Yahweh.” 11 Kay, tan-awa, maghatag si
Yahweh ug mando, ug madugmok ang dakong balay ngadto sa pagkapino,
ug ang gamay nga balay. 12 Modagan ba ang mga kabayo diha sa batoon
nga mga pangpang? Modaro ba ang tawo didto pinaagi sa mga baka? Apan
gihimo ninyong hilo ang hustisya ug ang bunga sa pagkamatarong ngadto
sa pagkapait. 13 Kamo nga nagmaya sa Lo Debar, nga nag-ingon, “Wala

ba namo nailog ang Karnaim pinaagi sa among kaugalingong kusog?”
14 Apan tan-awa, magtuboy ako ug nasod nga makigbatok kaninyo, o balay
sa Israel—mao kini ang gipahayag ni Yahweh, ang Dios nga makagagahom.
Sakiton nila kamo gikan sa Lebo Hamat ngadto sa sapa sa Arabia.”

7

1 Mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako, tan-awa, naghimo siya ug
dulon ug milamoy sa nagsalingsing nga mga tanom, tan-awa, mao kini ang
ulahi nga tanom human sa pag-ani sa hari. 2 Sa dihang nahuman na sila sa
pagkaon sa mga tanom sa yuta, miingon ako, “Ginoo nga Yahweh, palihog
pasayloa; unsaon man paglingkawas ni Jacob? Kay diyutay kaayo siya.”
3 Giusab ni Yahweh ang mahitungod niini. “Dili kini mahitabo,” miingon
siya. 4 Mao kini ang gipakita sa Ginoo nga si Yahweh kanako: Tan-awa,
ang Ginoo nga si Yahweh nagtawag ug kalayo aron sa pagsilot. Nakauga
kini sa kinahiladman sa katubigan ilalom sa kalibotan ug milamoy usab
sa yuta. 5 Apan miingon ako, “Ginoong Yahweh, palihog hunonga na;
unsaon pagkalingkawas ni Jacob? Kay diyutay kaayo siya.” 6 Nausab ang
hunahuna ni Yahweh ang mahitungod niini, “Dili usab kini mahitabo,”
miingon ang Ginoo nga si Yahweh. 7 Mao kini ang gipakita ni Yahweh
kanako: Tan-awa, mitindog ang Ginoo tupad sa parel, adunay tunton
sa iyang kamot. 8 Miingon si Yahweh kanako, “Amos, unsa may imong
nakita?” mitubag ako “Usa ka tunton.” Unya ang Ginoo miingon, “Tan-
awa, butangan ko ug tunton ang akong katawhan sa Israel. wala na
akoy ibilin kanila. 9 Mahimong magun-ob ang hataas nga bahin ni Isaac,
ang templo sa Israel magun-ob, ug ipabuntog ko ang balay ni Jeroboam
pinaagi sa espada.” 10 Unya si Amazia, ang pari sa Betel, nagpadala
ug mensahe ngadto kang Jeroboam, ang hari sa Israel: “Naglaraw si
Amos batok kanimo taliwala sa balay sa Israel. Dili mapas-an sa yuta
ang tanan niyang mga pulong. 11 Kay mao kini ang gisulti ni Amos,
mamatay si Jeroboam pinaagi sa espada, ug sigurado nga mabihag ang
Israel gikan sa iyang yuta.” 12 Miingon si Amazia ngadto kang Amos,
“Mananagna, lakaw na, dagan balik sa yuta sa Juda, ug kaon didto ug
tinapay ug pagpropesiya. 13 Apan ayaw na gayod pagpropiseya dinhi sa
Betel, kay mao kini ang templo sa mga hari ug harianong balay.” 14 Unya
miingon si Amos kang Amazia, “Dili ako propeta ni anak sa propeta.
Usa lamang ako ka magbalantay sa kahayopan, ug tig-atiman ako sa mga
kahoy nga hegira. 15 Apan gikuha ako ni Yahweh gikan sa pag-atiman sa
kahayopan ug gisultihan ako, 'Lakaw, pagpropesiya sa akong katawhan
sa Israel.' 16 Karon paminawa ang pulong ni Yahweh. Miingon ka, 'Ayaw
pagpropesiya batok sa Israel, ug ayaw pagsulti batok sa balay ni Isaac.'
17 Busa mao kini ang gisulti ni Yahweh, 'Ang imong asawa mahimong
mananapaw sa siyudad; ang inyong mga anak nga lalaki ug mga anak
nga babaye mangamatay pinaagi sa espada; sukdon ang imong yuta ug
pagabalhinon; mamatay ka sa hugaw nga yuta, ug sigurado gayod nga
mabihag ang Israel gikan sa iyang yuta.'"

8

1 Mao kini ang gipakita ni Yahweh kanako, Tan-awa ang basket nga puno
ug prutas! 2 Miingon siya, “Unsa man ang imong nakita Amos?” Miingon
ako, “Basket nga puno ug prutas.” Unya miingon si Yahweh kanako,
“Moabot na ang katapusan sa akong katawhan nga mga Israelita; Dili ko
na sila luwason pa. 3 Ang mga awit sa templo mahimong pagbangotan.

Nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh. Modaghan ang mga
patay nga lawas, ilabay sila sa hilom sa bisan asang dapit!! 4 Paminawa
kini, kamong naglupig sa mga timawa ug nagpapahawa sa mga kabos sa
ilang yuta. 5 Miingon sila, “Kanus-a man mahuman ang bag-ong bulan,
aron makabaligya kita pag-usab ug trigo? Kanus-a man mahuman ang
Adlaw nga Igpapahulay, aron makabaligya kita ug trigo? Himuon natong
diyutay ang sukod ug patas-on nato ang kantidad, aron makalimbong
kita sa sayop nga timbangan. 6 Aron mabaligya nato ang daot nga trigo,
paliton ang kabos pinaagi sa plata, ug ang mga timawa pinaagi sa paris
nga sandalyas.” 7 Nanumpa si Yahweh pinaagi sa garbo ni Jacob, “Dili ko
gayod kalimtan ang ilang mga binuhatan. 8 Dili ba matay-og ang yuta alang
niini, ug ang matag usa nga nagpuyo niini magbangotan? Motungha ang
tanan sama sa Suba sa Nilo, ug moawas kini ug mahubas pag-usab sama sa
suba sa Ehipto. 9 “Modangat nianang adlawa—mao kini ang gipahayag sa
Ginoong Yahweh—pasalupon ko ang adlaw sa kaudtohon, ug pangitngiton
ko ang adlaw sa panahon sa adlaw. 10 Himuon kong magbangotan ang
inyong pista ug ang tanan ninyong mga awit mahimong pagbangotan.
magsul-ob kamong tanan sa bisti sa pagbangotan ug kiskisan ang matag
ulo. Himuon ko kini sama sa pagbangotan sa usa lamang ka anak nga
lalaki, ug ang mapait nga adlaw sa kataposan niini. 11 Tan-awa ang mga
adlaw moabot na—mao kini ang gipahayag sa Ginoo nga si Yahweh—
sa dihang magpadala ako ug kagutom sa yuta, dili kagutom sa pagkaon,
ni uhawon sa tubig, apan sa pagpaminaw sa mga pulong ni Yahweh.
12 Magsusapinday sila sa kadagatan; Modagan sila gikan sa amihanan
paingon sa habagatan aron mangita sa pulong ni Yahweh, apan dili nila
kini mahikaplagan. 13 Nianang adlawa ang mga maanyag nga babayeng
ulay ug ang mga batan-ong kalalakin-an mangaluya tungod sa kauhaw.
14 Kadtong nanumpa pinaagi sa sala sa Samaria mangapukan sila ug dili
na gayod makabangon pag-usab.”

9

1 Nakita ko ang Ginoo nga nagtindog kilid sa halaran, ug miingon siya,
“Hampaka ang tumoy sa mga haligi sa templo aron nga matay-og ang
mga patukuranan. Dugmoka ang templo aron mahulog sa ilang mga ulo,
ug patyon ko ang nahibilin kanila pinaagi sa espada. Walay usa kanila
ang makalingkawas ug walay usa kanila nga makaikyas. 2 Bisan pa ug
mokalot sila paingon sa Seol, kuhaon ko gihapon sila sa akong mga kamot.
Bisan pa ug mosaka sila sa langit, pakanaogon ko gihapon sila. 3 Bisan
pa ug motago sila sa tumoy sa bukid sa Carmel, pangitaon ko sila didto
ug kuhaon. Bisan pa ug motago sila gikan sa akong panan-aw ngadto sa
kinahiladman sa dagat, mandoan ko didto ang mga bitin ug mopaak kini
kanila. 4 Bisan pa ug pangbihagon sila, sa ilang mga kaaway nga naggukod
kanila, mandoan ko ang mga espada, ug mopatay kini kanila. Itutok ko ang
akong mga mata kanila alang sa kadaotan ug dili sa kaayohan.” 5 Gihikap
ni Yahweh nga Ginoo nga labawng makagagahom ang yuta ug natunaw
kini; nagbangotan ang tanang nagpuyo niini; motungha ang tanan niini
sama sa suba, ug mokunhod pag-usab sama sa suba sa Ehipto. 6 Siya kining
nagbuhat sa iyang hagdanan sa kalangitan, ug nagbuhat sa iyang lawak
sa kalibotan. Gitawag niya ang mga tubig sa kadagatan, ug gibubo kini
ibabaw sa kalibotan, Yahweh ang iyang ngalan. 7 “Dili ba alang kanako
sama man kamo sa katawhan sa Etiopia, kamong Israelita? — mao kini
ang pahayag ni Yahweh. Dili ba gipalingkawas ko man ang Israel gikan

sa yuta sa Ehipto, ang mga Filistihanon gikan sa Crete ug ang Sirianhon
gikan sa Kir? 8 Tan-awa, nagbantay ang mga mata sa Ginoo nga si Yahweh
sa makasasala nga gingharian, ug laglagon ko kini gikan sa kalibotan,
gawas lamang sa banay ni Jacob nga dili ko laglagon sa hingpit — mao
kini ang pahayag ni Yahweh. 9 Tan-awa, magmando ako, ug tay-ogon
ko ang puluy-anan sa Israel taliwala sa tanang kanasoran, sama sa pag-
ayag sa trigo sa ayagan, aron nga walay mahulog bisan labing gamay
nga bato ngadto sa yuta. 10 Mamatay ang tanang makasasala nga akong
katawhan pinaagi sa espada, kadtong miingon nga, "Ang katalagman dili
gayod modangat.' 11 Nianang mga adlawa tukuron ko ang tolda ni David
nga napukan, ug ayohon ang mga kota niini. Tukuron ko ang mga nagun-
ob, ug tukuron ko kini pag-usab sama sa nangaging mga adlaw, 12 Aron nga
ilang maangkon ang nahibilin sa Edom, ug ang tanang nasod nga gitawag
sa akong ngalan — mao kini ang pahayag ni Yahweh— gihimo niya kini.
13 Tan-awa, moabot ang mga adlaw—mao kini ang pahayag ni Yahweh —
Sa dihang ang magdadaro makaapas sa mangangani, ug ang mga tigpuga
sa bino makaapas kaniya nga nagpugas sa binhi. Motulo ug tam-is nga
bino sa kabukiran ug modagayday kini sa tanang kabungtoran. 14 Dad-on
ko pagbalik gikan sa pagkabihag ang akong katawhan sa Israel. Tukoron
nila ang nagun-ob nga mga siyudad ug puy-an kini, magtanom sila ug mga
paras ug manginom sa mga bino niini, ug maghimo sila ug mga tanaman
ug mangaon sa mga bunga niini. 15 Itanom ko sila sa ilang mga kayutaan,
ug dili na gayod sila pagaibton pa gikan sa yuta nga akong gihatag kanila,”
nag-ingon si Yahweh nga imong Ginoo.

Obadia

1 Ang panan-awon ni Obadia. Ang Ginoo nga si Yahweh miingon niini
mahitungod sa Edomea: Nadungog namo ang saysay gikan ni Yahweh,
ug adunay tigpamaba nga gipadala ngadto sa mga nasod, nga nag-ingon,
“Barog! Mobarog kita batok sa pakig-away kaniya!” 2 Tan-awa, himoon
ko ikaw nga gamay taliwala sa mga nasod, pagabiay-biayon ka gayod
sa hilabihan. 3 Nalimbongan ka sa garbo sa imong kasing-kasing, ikaw
nga nagpuyo diha sa pangpang sa dagkong bato, sa imong puloy-anan
nga naa sa hitaas; nga nag-ingon sa imong kasingkasing, “Kinsa man ang
magdala kanako ngadto sa yuta?” 4 Bisan tuod nga ang kataas sa imong
kota sama sa agila, ug bisan tuod nahimotang ang imong salag taliwala sa
kabituonan, pukanon ko ikaw gikan didto, nag-ingon si Yahweh. 5 Kung
ang tulisan moabot kanimo, kung ang kawatan moabot sa kagabhion
(mapokan gayod ikaw!), dili ba sila mangawat ug paigo alang sa ilang
kaugalingon? Kung ang tigtapok sa ubas moabot kanimo, dili ba sila
magbilin ug hagdawonon? 6 Gikawat ang kabtangan ni Esau, ug gikuha
ang iyang mga tinago nga bahandi! 7 Ang tanang kalalakin-an nga imong
kaabin maoy maghatod kaninyo paingon sa utlanan. Ang kalalakin-an
nga inyong mga higala maoy naglimbong kaninyo, ug modaug batok
kaninyo. Sila nga mikaon sa inyong tinapay mihimo ug bitik alang
kaninyo. Walay kaalam diha kaniya. 8 Dili ba nianang adlawa, si Yahweh
miingon, laglagon ko ang maalamong kalalakin-an nga gikan sa Edom,
ug ang panabot gikan sa bungtod ni Esau? 9 Ug mangalisang ang imong
kusgang kalalakin-an, sa Teman, aron nga ang matag-tawo mangahanaw
gikan sa bukid ni Esau pinaagi sa pagpatay. 10 Tungod sa kabangis nga
imong gihimo sa imong igsoon nga si Jacob, maputos ka sa kaulaw, ug
mahanaw ka hangtod sa kahangtoran. 11 Sa adlaw nga ikaw motindog
nga walay pagtagad, sa adlaw nga gidala sa mga dumuduong ang iyang
katigayonan, ug nanulod ang mga langyaw sa iyang mga ganghaan, ug
nag-ilogay sa Jerusalem, sama ra usab ikaw kanila. 12 Apan ayaw paglipay
sa adlaw sa imong igsoon, sa adlaw sa iyang kaalaotan, ug ayaw pagmaya
taliwala sa mga katawhan sa Judah sa adlaw sa ilang pagkapokan; ayaw
pagpanghambog sa adlaw sa ilang kalisdanan. 13 Ayaw pagsulod sa
ganghaan sa akong katawhan sa adlaw sa ilang katalagman; ayaw paglipay
sa ilang kasakitan sa adlaw sa ilang katalagman, ayaw kawata ang ilang
kabtangan sa adlaw sa ilang pagkaguba. 14 Ug ayaw pagbarog diha sa
nagsangang kadalanan, aron pagpatay sa iyang mga nangikyas; ug ayaw
itugyan sa mga kaaway ang mga nakalahutay sa adlaw sa kalisdanan.
15 Kay ang adlaw ni Yahweh haduol na sa tanang kanasoran. Ingon nga
imong gibuhat, buhaton usab kini kanimo; ang imong mga binuhatan
mobalik sa imong kaugalingong ulo. 16 tungod kay miinom ka man diha
sa akong balaang bukid, busa ang tanang kanasoran magpadayon usab sa
pag-inom. Moinom sila, ug motulon, ingon nga daw wala sila namugna.
17 Apan sa Bukid sa Sion anaa didto ang mga naka-ikyas, ug mahimo
kining balaan; ug ang panimalay ni Jacob maoy manag-iya sa ilang
kaugalingon nga gipanag-iyahan. 18 Ang panimalay ni Jacob mahimong
kalayo, ug ang panimalay ni Jose usa ka siga, ug ang panimalay ni Esau
mahimong dagami, ug pagasunogon nila sila, ug magalamoy kanila. Walay
makalingkawas ngadto sa panimalay ni Esau, kay si Yahweh mao ang

nagsulti niini. 19 Ug kadtong gikan sa Negeb mao ang manag-iya sa bukid
ni Esau, ug kadtong anaa sa Sepela sila ang manag-iya sa yuta sa mga
Filistihanon; ug manag-iya sila sa yuta ni Efraim, ug yuta sa Samaria; ug si
Benjamin mao ang manag-iya sa Gilead. 20 Ang mga binihag nga katawhan
niining nasod sa Israel manag-iya sa yuta sa Canaan paingon sa Zarefat.
Ang mga binihag sa Jerusalem, nga anaa sa Sefarad, mao ang manag-iya
sa siyudad sa Negeb. 21 Ang mga magtatabang motungas sa bukid sa Sion
aron hukman ang bukid ni Esau, ug ang gingharian ma-iya ni Yahweh.

Jonas

1 Karon ang pulong ni Yahweh gipadayag kang Jonas nga anak ni
Amitai, nga nagaingon, 2 "Tindog ug adto sa Ninebe, kadtong bantogan nga
siyudad, ug pagpamulong batok niini, tungod kay ang ilang pagkadaotan
midangat na kanako." 3 Apan si Jonas mitindog aron moikyas gikan sa
presensya ni Yahweh ug moadto sa Tarsis. Milugsong siya sa Joppa ug
nakakaplag ug barko paingon sa Tarsis. Busa nagbayad siya sa pamasahe
ug misakay sa barko aron mouban kanila paingon sa Tarsis, palayo
sa presensya ni Yahweh. 4 Apan nagpadala si Yahweh ug kusog nga
hangin ngadto sa dagat ug nahimo kining gamhanan nga bagyo sa dagat.
Sa wala madugay ang barko daw hapit na maguba. 5 Unya ang mga
manlalayag nangahadlok pag-ayo ug ang matag tawo misinggit ngadto
sa iyang kaugalingon nga dios. Ilang gilabay ngadto sa dagat ang mga
karga sa barko aron mogaan kini. Apan si Jonas mikanaog ngadto sa
pinakasuok nga bahin sa barko, ug didto siya naghigda ug nahinanok sa
pagkatulog. 6 Mao nga ang kapitan miduol ngadto kaniya ug miingon
kaniya, "Nganong natulog ka man? Bangon! Tawag sa imong dios!
Basin makamatngon pa ang imong dios kanato ug dili kita malaglag."
7 Nag-ingnanay sila sa usag-usa, "Dali, magripa kita, aron masayran nato
kung kinsa ang hinungdan niining daotan nga nagakahitabo kanato."
Busa nagripa sila, ug ang ripa natunong kang Jonas. 8 Unya miingon
sila kang Jonas, "Palihog sultihi kami kung kinsa ang hinungdan niining
kadaot nga nagakahitabo kanato." Unsa man ang imong trabaho, ug asa
ka man gikan? Unsa ang imong nasod ug kang kinsa kang katawhan
nahisakop?" 9 Si Jonas miingon kanila, "Usa ako ka-Hebreohanon; ug
adunay akoy kahadlok kang Yahweh, ang Dios sa langit, nga nagbuhat
sa dagat ug sa uga nga yuta." 10 Unya misamot pa gayod sa kahadlok ang
mga tawo ug miingon kang Jonas, "Unsa man kining imong nabuhat?"
Tungod nasayod man ang mga tawo nga mipalayo siya sa presensya ni
Yahweh, tungod mitug-an man siya kanila. 11 Unya miingon sila kang
Jonas, "Unsa man ang angay namong buhaton kanimo aron ang dagat
molurang alang kanamo?" Tungod ang dagat nag-anam pa gayod ug
kakusog. 12 Si Jonas mitubag kanila, "Dayongi ako ninyo ug ilabay ako
ngadto sa dagat. Unya ang dagat molurang alang kaninyo, tungod nasayod
ako nga ako ang hinungdan nganong nagakahitabo kining kusog nga bagyo
kaninyo." 13 Apan ang mga tawo mibugsay pa gayod aron mobalik ang
barko sa baybay, apan dili nila kini mahimo tungod misamot pa gayod
ang dagat ug kakusog batok kanila. 14 Busa misinggit sila kang Yahweh
ug miingon, "Nagpakiluoy kami kanimo, Yahweh, nagpakiluoy kami, ayaw
kami paantosa tungod sa kinabuhi aning tawhana, ug ayaw kami himoang
sad-an sa iyang kamatayon, tungod ikaw, Yahweh, nagbuhat kung unsa
ang makapahimuot kanimo." 15 Busa ilang gialsa si Jonas ug gitambog sa
dagat ug ang dagat miundang sa kabangis. Unya nahadlok pag-ayo ang
mga tawo kang Yahweh. 16 Naghatag sila ug mga halad kang Yahweh ug
naghimo ug mga pagpakigsaad. 17 Karon si Yahweh nag-andam ug dako
kaayo nga isda aron lamyon si Jonas, ug si Jonas anaa sa tiyan sa isda
sulod sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii.

2

1 Unya nag-ampo si Jonas kang Yahweh nga iyang Dios sulod sa tiyan sa
isda. 2 Miingon siya, “Nagtawag ako kang Yahweh sa panahon sa akong
kalisdanan ug gitubag niya ako; sulod sa tiyan sa seol misinggit ako sa
pakitabang! Nadungog mo ang akong tingog. 3 Gitambog mo ako ngadto
sa kinahiladman, ngadto sa kasingkasing sa dagat, ug ang mga balod
nagpalibot kanako; tanang gagmay ug dagkong mga balod miagi kanako.
4 Ug miingon ako, “Gipapahawa ako gikan sa imong mga mata; unsaon
ko na man pagkakita pag-usab sa imong balaang templo?' 5 Nagpalibot
ang tubig kanako aron sa pagkuha sa akong kinabuhi; ang kalawom anaa
sa akong palibot; naputos ang akong ulo sa mga sagbot sa dagat. 6 Miadto
ako sa mga patukoranan sa kinahiladman sa mga kabukiran; ang kalibotan
uban sa mga babag niini misirado kanako sa kahangtoran. Apan gidala mo
ang akong kinabuhi gikan sa bung-aw, Yahweh, akong Dios! 7 Sa dihang
hapit na mawad-an sa panimuot ang akong kalag, nahinumdoman ko si
Yahweh; unya ang akong pag-ampo miabot kanimo, sa imong balaang
templo. 8 Kadtong naminaw sa walay pulos nga mga dios nagsalikway
sa imong pagkamatarong ngadto sa ilang mga kaugalingon. 9 Apan alang
kanako, akong ihalad kanimo uban ang tingog sa pagpasalamat; akong
tumanon kung unsa ang akong gisaad. Ang kaluwasan moabot gikan kang
Yahweh!” 10 Unya gisultian ni Yahweh ang isda, ug giluwa niini si Jonas
didto sa yuta.

3

1 Ang pulong ni Yahweh gipadayag kang Jonas sa ikaduha nga higayon,
nga nag-ingon, 2 “Tindog, adto sa Ninebe, kadtong bantogan nga siyudad,
ug imantala ang mensahe nga akong gisugo kanimo nga ihatag.” 3 Busa
mitindog si Jonas ug miadto sa Ninebe sa pagtuman sa pulong ni Yahweh.
Karon ang Ninebe usa ka dako kaayo nga siyudad, tulo ka adlaw nga
panaw. 4 Nagsugod si Jonas sa pagsulod sa siyudad ug human sa usa ka
adlaw nga panaw, misinggit siya ug miingon, “Sulod sa 40 ka adlaw ang
Ninebe pagalaglagon.” 5 Ang mga tawo sa Ninebe mituo sa Dios ug nagsugo
sila nga magpuasa. Misul-ob silang tanan ug sako, gikan sa pinakainila
kanila hangtod sa pinakaubos kanila. 6 Sa wala madugay miabot ang balita
sa hari sa Ninebe. Mibarog siya sa iyang trono, gihubo ang iyang bisti ug
misul-ob ug sako, ug nilingkod sa abo. 7 Nagpadala siya ug sugo nga nag-
ingon, “Sa Ninebe, pinaagi sa katungod sa hari ug sa iyang mga halangdon,
sa dili pagtugot sa tawo ni hayop, mga panon sa baka ni panon sa karnero,
sa pagtilaw sa bisan unsa. Ayaw sila pakaona ni paimna ug tubig. 8 Apan
tugoti ang tawo ug hayop nga magsul-ob ug sako ug tugoti nga mosangpit
sila ug kusog sa Dios. Tugoti ang matag-usa nga mobiya sa ilang daotan
nga binuhatan ug gikan sa kabangis sa ilang mga kamot. 9 Basin diay?
Mahupay ang Dios ug mausab ang iyang hunahuna ug motalikod gikan sa
iyang mapintas nga kasuko aron dili kita mangamatay.” 10 Nakita sa Dios
ang ilang gibuhat, nga mibiya sila sa ilang daotang mga binuhatan. Busa
giusab sa Dios ang iyang hunahuna mahitungod sa silot nga iyang giingon
nga buhaton kanila, ug wala niya kini buhata.

4

1 Apan kini daw sayop kaayo alang kang Jonas, ug nasuko siya pag-
ayo. 2 Busa nag-ampo si Jonas kang Yahweh ug miingon, “Ah, Yahweh,
dili ba mao man kini ang akong gisulti sa dihang atua pa ako sa akong

kaugalingong nasod? Mao nga ang una kong gihimo misulay ako pag-
ikyas padulong sa Tarsis— tungod kay nasayod ako nga ikaw ang Dios
nga maluluy-on, adunay kahangawa, dugay masuko, madagayaon sa
pagkamatinud-anon, ug dili ka dali nga mopadala ug katalagman. 3 Busa
karon, Yahweh, nagahangyo ako kanimo, kuhaa ang akong kinabuhi gikan
kanako, kay mas maayo pa alang kanako ang mamatay kaysa ang mabuhi.”
4 Miingon si Yahweh, “Maayo ba nga masuko ka pag-ayo?” 5 Unya si Jonas
migawas sa siyudad ug milingkod sa sidlakang bahin sa siyudad. Didto
nagbuhat siya ug kapasilungan ug milingkod sa ilalom niini nga landong
aron makita niya kung unsa ang dangatan sa siyudad. 6 Nag-andam ang
Dios nga si Yahweh ug usa ka tanom ug gipatubo kini alang kang Jonas
aron malandongan ang iyang ulo ug mahupay ang iyang kasuko. Nalipay
pag-ayo si Jonas tungod sa tanom. 7 Apan nag-andam ang Dios ug ulod
sa pagsubang sa adlaw pagkasunod buntag. Giatake niini ang tanom
ug nalawos ang tanom. 8 Nahitabo kini sa dihang taas na ang adlaw sa
sunod nga kabuntagon, nag-andam ang Dios ug init nga hangin gikan sa
sidlakan. Usab, ang adlaw miinit pag-ayo sa ulo ni Jonas ug naluya siya.
Unya nangandoy si Jonas nga mamatay nalang siya. Miingon siya sa iyang
kaugalingon, “Mas maayo pa alang kanako nga mamatay na lang kaysa
mabuhi.” 9 Unya ang Dios miingon kang Jonas, “Maayo ba nga masuko
ka pag-ayo mahitungod sa tanom?” Ug miingon si Jonas, “Mas maayo nga
masuko ko, bisan pa ug mamatay.” 10 Si Yahweh miingon kang Jonas,
“Aduna kay kahangawa alang sa tanom, nga dili ikaw ang naghago, ni
imong gipaturok. Niturok kini sa gabii ug namatay sa pagkagabii. 11 Busa
alang kanako, kinahanglan ba nga dili ako mahangawa sa Nineve, kadtong
bantogang siyudad, nga adunay daghan pa kaysa 120, 000 ka mga tawo nga
wala masayod sa kalahian tali sa ilang tuong kamot ug sa ilang walang
kamot, ug ang daghang mga mananap usab?”

Miquias

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Mika nga taga-
Moreset sa mga panahon sa paghari ni Jotam, ni Ahaz, ni Hezekia, ang mga
hari sa Juda, ang pulong nga iyang nakita mahitungod kini sa Samaria ug
sa Jerusalem. 2 Paminaw, kamong tanang katawhan. Paminaw, yuta, ug
ang tanan nga anaa kaninyo. Tugoti nga si Yahweh nga Ginoo mahimong
saksi batok kaninyo, ang Ginoo gikan sa iyang balaang templo. 3 Tan-
awa, mogula si Yahweh sa iyang dapit; mokanaog siya ug motamak sa
hataas nga mga dapit sa kalibotan. 4 Matunaw ang bukid ilalom kaniya;
magkabulag ang mga walog sama sa kandila sa atubangan sa kalayo,
sama sa katubigan nga igabubo sa tumoy nga dapit. 5 Kining tanan
tungod sa pagsupak ni Jacob, ug tungod sa mga sala sa balay sa Israel.
Unsa man ang hinungdan sa pagsupak ni Jacob? Dili ba ang Samaria?
Unsa man ang hinungdan sa hataas nga mga dapit sa Juda? Dili ba ang
Jerusalem? 6 “Himoon ko ang Samaria nga sama sa tinapok sa uma, sama
sa usa ka dapit nga pagatamnan ug mga paras. Tumbahon ko ang iyang
gambalay nga mga bato ngadto sa walog; kuhaon ko ang tabon sa iyang
mga patukoranan. 7 Pagadugmokon ang tanan niyang kinulit nga mga
larawan; ug pagasunogon ang tanan nga gisuhol kaniya sa pagbaligya
ug dungog. Pagawagtangon ko ang tanan niya nga diosdios. Tigomon
niya ang iyang suhol sa pagpamaligya sa iyang dungog, ug ibalik nila
ang suhol sa pagbaligya ug dungog.” 8 Tungod niini nga hinungdan
magsubo ug magminatay ako; maglakaw ako nga magtiniil ug hubo;
magminatay ako sama sa mga ihalas nga iro ug magsubo sama sa mga
kuwago. 9 Kay wala nay kaayohan ang iyang samad, kay miabot kini sa
Juda. Miabot kini ngadto sa ganghaan sa akong katawhan, sa Jerusalem.
10 Ayaw pagsulti mahitungod niini diha sa Gat; ayaw gayod paghilak.
Nagligid ako sa akong kaugalingon sa abog didto sa Bet Leafra. 11 Pag-
agi kamo, ang lumolupyo sa Shafir, nga hubo ug naulawan. Ang mga
lumolupyo sa Zaanan wala manggula. Nagsubo ang taga-Bet-Ezel, kay
nawala na ang makapanalipod kanila. 12 Kay ang mga lumolupyo sa
Marot wala mahimutang sa paghulat sa maayong mga balita, tungod
kay gipakanaog ni Yahweh ang katalagman ngadto sa mga ganghaan sa
Jerusalem. 13 Isangon ang karwahe ngadto sa mga kabayo, mga lumolupyo
sa Lakis. Kamo, nga mga taga-Lakis, maoy sinugdanan sa pagpakasala
alang sa anak nga babaye sa Zion, kay ang kalapasan sa Israel nakaplagan
diha kaninyo. 14 Busa maghatag kamo ug bahin sa gasa ngadto kang
Moreset Gat; ang lungsod sa Aczib makapahiubos sa mga hari sa Israel.
15 Pagadad-on ko pag-usab ang manlulupig diha kaninyo, mga lumolupyo
sa Maresha; moabot ang kahayag sa Israel ngadto sa Adulam. 16 Kiskisi
ang inyong ulo ug gupiti ang inyong buhok alang sa mga kabataan nga
inyong gikahimut-an. Opawi ang inyong kaugalingon sama sa mga agila,
kay ang inyong mga anak pagakuhaon gikan kaninyo.

2

1 Alaot kadtong naglaraw ug daotan, kadtong naglaraw nga magbuhat
ug daotan samtang naghigda. Sa pagdan-ag sa kabuntagon buhaton nila
kini tungod kay aduna silay gahom. 2 Nagtinguha sila ug kaumahan ug
sakmiton kini; nagtinguha sila ug mga balay ug ilogon kini. Daogdaogon

nila ang usa ka tawo ug ang iyang panimalay, ang usa ka tawo ug ang
iyang panulondon. 3 Busa miingon si Yahweh niini, “Tan-awa, hapit ko
na ipahamtang ang katalagman batok niini nga banay, nga dili gayod
ninyo matangtang gikan sa inyong mga liog. Dili na kamo maglakaw
nga mapahitas-on, tungod kay daotan kini nga panahon. 4 Nianang
adlawa awitan kamo sa inyong mga kaaway ug alawiton mahitungod
kaninyo, ug magbangotan uban ang pagdangoyngoy. Moawit sila, 'Kaming
mga Israelita nalaglag na gayod sa hingpit; giusab ni Yahweh ang
utlanan sa akong katawhan. Giunsa man niya kini pagkuha gikan
kanako? Gibahinbahin niya ang among mga kaumahan ngadto sa mga
mabudhion!”' 5 Busa, kamong adunahan nga mga tawo walay mabahinan
sa inyong mga kaliwat sa utlanan pinaagi sa pagripa diha sa panagtigom
kang Yahweh. 6 “Ayaw panagna,” miingon sila. “Kinahanglan dili sila
managna niini nga mga butang; ang kaulawan kinahanglan dili gayod
modangat.” 7 Angay ba gayod kining isulti, panimalay ni Jacob, “Nasuko ba
ang Espiritu ni Yahweh? Binuhatan ba gayod niya kini?” Dili ba makaayo
man ang akong mga pulong ngadto kang bisan kinsa nga naglakaw sa
pagkamatarong? 8 Sa dili pa lamang dugay mibatok ang akong katawhan
sama sa usa ka kaaway. Gihukas ninyo ang kupo, ang mga bisti, gikan
niadtong mga nangagi nga walay pagpasidaan, sama sa mga sundalo nga
mipauli gikan sa gubat ngadto sa dapit nga gihunahuna nila nga luwas.
9 Giabog ninyo ang mga babaye nga sakop sa akong katawhan gikan sa
ilang maanindot nga mga balay; giilog ninyo ang akong mga panalangin
gikan sa ilang batan-ong mga anak hangtod sa kahangtoran. 10 Barog ug
biya, kay dili kini mao ang dapit nga inyong kapuy-an, tungod sa kahugaw
niini; nalaglag na kini sa hingpit nga kadaotan. 11 Kung adunay usa ka
tawo nga moanha diha kaninyo nga may espiritu sa dili matuod ug bakak,
unya moingon, “Managna ako kaninyo mahitungod sa bino ug makahubog
nga ilimnon,” ilhon siya nga propeta alang niini nga katawhan. 12 Tigomon
ko gayod kamong tanan, O Jacob. Tigomon ko gayod ang mga nahibilin
sa Israel. Tigomon ko sila sama sa mga karnero diha sa toril, sama sa
panon sa kahayopan taliwala sa ilang sibsibanan. Adunay kasaba tungod
sa kadaghan sa katawhan. 13 Adunay usa ka tawo nga mag-una sa agianan
aron ilang sundon. Giguba nila ang ganghaan ug manggawas; mag-una
ang ilang hari kanila. Si Yahweh ang mangulo kanila.

3

1 Miingon ako, “Karon paminaw, kamong mga pangulo ni Jacob ug
mga magmamando sa panimalay sa Israel: Dili ba husto man ang inyong
pagsabot sa hustisya? 2 Kamo nga nasilag sa maayo ug nahigugma sa
daotan, kamo nga milangkat sa ilang mga panit, sa ilang mga unod gikan
sa ilang mga bukog— 3 gikaon usab ninyo ang unod sa akong katawhan,
ug gilangkat ang ilang panit, gibali ang ilang mga bukog, ug gitagodtagod
kini, sama sa karne nga anaa sulod sa kulon, ug sa karne nga anaa sulod
sa kaldero. 4 Unya motuaw kamong mga magmamando ngadto kang
Yahweh, apan dili niya kamo tubagon. Itago niya ang iyang panagway
gikan kaninyo nianang taknaa, tungod kay gibuhat ninyo ang daotang
binuhatan.” 5 Nagsulti si Yahweh niini mahitungod sa mga propeta nga
nakapahisalaag sa akong katawhan, “Kadtong mga nagpakaon kanila
nagpahibalo, 'Adunay kauswagan.' Apan alang niadtong walay bisan
unsang gihungit sa ilang mga baba, nangandam sila ug gubat batok
kaniya. 6 Busa, mahimo kining kagabhion alang kaninyo aron wala kamoy

makita; mongitngit kini aron wala na kamoy panan-awon. Mosalop
na ang adlaw sa mga propeta, ug dili na modan-ag ang kahayag diha
kanila. 7 Mapakaulawan ang mga mananagna, ug mangalibog ang mga
salamangkero. Sap-ungan nilang tanan ang ilang mga baba, kay wala may
katubagan gikan kanako." 8 Apan alang kanako, napuno ako sa gahom
pinaagi sa Espiritu ni Yahweh, ug napuno ako sa hustisya ug kusog, aron
mapadayag kang Jacob ang iyang kalapasan, ug ngadto sa Israel ang iyang
kasal-anan. 9 Karon paminawa kini, kamong mga pangulo sa panimalay ni
Jacob, ug mga magmamando sa panimalay sa Israel, kamo nga nagdumot
sa hustisya, ug nagtuis sa tanang matarong. 10 Gitukod ninyo ang Zion
pinaagi sa dugo ug ang Jerusalem pinaagi sa kasal-anan. 11 Naghukom ang
inyong mga pangulo alang sa usa ka suhol, nanudlo ang inyong mga pari
alang sa usa ka bayad, ug nanagna ang inyong mga propeta alang sa salapi.
Apan nagsalig gihapon kamo kang Yahweh ug nag-ingon, "Dili ba nag-uban
man si Yahweh kanato? Walay kadaot nga modangat kanato." 12 Busa,
tungod kaninyo, ipadaro ko ang Zion sama sa uma, mahimong tapok sa
pagkaguba ang Jerusalem, ug mahisama sa kalasangan ang bungtod nga
nahimotangan sa templo.

4

1 Apan sa kataposang mga adlaw mahitabo gayod nga ang bukid nga
nahimutangan sa balay ni Yahweh tukoron labaw sa ubang mga bukid.
Bayawon kini labaw pa sa kabungtoran, ug magbaha ang katawhan
padulong niini. 2 Daghang kanasoran ang mangadto ug moingon, "Dali,
manungas kita ngadto sa bukid ni Yahweh, ngadto sa balay sa Dios ni
Jacob. Tudloan kita niya sa iyang mga pamaagi, ug molakaw kita sa
iyang mga agianan." Kay mogula gikan sa Zion ang balaod, ug gikan sa
Jerusalem ang pulong ni Yahweh. 3 Hukman niya ang daghang katawhan
ug mohukom kalabot sa daghang kanasoran sa halayo. Himoon nila ang
ilang mga espada nga mga lipya sa daro ug himoong mga garab ang
ilang mga bangkaw. Dili mohulbot ug espada ang usa ka nasod batok sa
laing nasod, ni magbansay pa sila alang sa gubat. 4 Hinuon, maglingkod
ang matag tawo ilalom sa iyang parasan ug ilalom sa iyang kahoy'ng
igera. Walay bisan usa nga makapahadlok kanila, tungod kay namulong
na ang baba ni Yahweh nga labawng makakagahom. 5 Kay maglakaw
ang tanang katawhan diha sa ngalan sa ilang tagsatagsa ka dios. Apan
maglakaw kita diha sa ngalan ni Yahweh nga atong Dios hangtod sa
kahangtoran. 6 "Nianang adlawa," miingon si Yahweh, "Tapokon ko ang
piang ug tigomon ko ang sinalikway, kadtong akong gisakit. 7 Himoon
ko nga magpabilin ang piang, ug ang mga sinalikway ngadto sa lig-on
nga nasod, ug ako, si Yahweh, maghari kanila sa Bukid sa Zion, karon ug
hangtod sa kahangtoran. 8 Alang kaninyo, nga nagbantay sa mga panon
sa karnero gikan sa tore, ang bungtod sa anak nga babaye sa Zion—
moabot kini kaninyo, mahibalik ang inyong gidumalahan kaniadto, ang
gingharian nga nahisakop sa anak nga babaye sa Jerusalem. 9 Karon,
nganong misingggit man kamo sa makusog? Wala bay hari taliwala
kaninyo? Nangamatay na ba ang inyong magtatambag? Mao ba kini ang
hinungdan sa inyong pagping-it sa kasakit sama sa babaye nga nagbati?
10 Pabilin sa kasakit ug pagbati aron sa pagpanganak, anak nga babaye
sa Zion, sama sa babaye nga nagbati. Kay karon pagawason na kamo
sa siyudad, papuy-on sa uma, ug paadtoon sa Babilonia. Luwason kamo
didto. Luwason kamo ni Yahweh gikan sa kamot sa inyong mga kaaway.

11 Karon daghang kanasoran ang nagkatigom aron makigbatok kaninyo;
nag-ingon sila, 'Pasagdi siya nga mahugawan; pasagdi nga ang atong mga
mata makakita sa Zion.”' 12 Miingon ang propeta, “Wala sila masayod sa
gihunahuna ni Yahweh, ni makasabot sa iyang mga laraw, kay gitigom
niya sila sama sa mga uhay nga giokonon. 13 Nag-ingon si Yahweh, “Barog
ug paggiok, anak nga babaye sa Zion, kay himoon kong puthaw ang imong
sungay, ug himoon kong bronse ang imong mga kuko. Laglagon ninyo
ang daghang katawhan. Ako si Yahweh, maako ang ilang mga inilog nga
bahandi, ang ilang mga gipanag-iyahan alang kanako, ang Ginoo sa tibuok
kalibotan.

5

1 Karon pagtigom sa pagpakig-away, anak nga babaye sa mga sundalo,
nagpalibot na ang mga sundalo sa siyudad, bunalan nila gamit ang
sungkod ang aping sa maghuhukom sa Israel. 2 Apan kamo, Bethlehem
Efrata, bisan gamay lamang kamo nga banay ni Juda, gikan kaninyo
ang usa nga moanhi kanako aron sa pagdumala sa Israel, nga nagsugod
gikan pa kaniadto nga panahon, gikan sa walay kataposan. 3 Busa biyaan
sila sa Dios, hangtod sa panahon nga kadtong manamkon manganak, ug
ang uban sa iyang igsoong mga lalaki mobalik ngadto sa katawhan sa
Israel. 4 Motindog siya ug pagabantayan niya ang iyang panon diha sa
kusog ni Yahweh, sa pagkahalangdon sa ngalan ni Yahweh nga iyang Dios.
Magpabilin sila, unya mahimo siyang bantogan ngadto sa kinatumyan sa
kalibotan. 5 Mahimo siya nga atong kalinaw. Sa dihang moabot ang taga-
Asiria sa atong yuta, sa dihang magpanon sila padulong sa atong mga
kuta, busa magatindog kita batok kanila sa pito ka mga magbalantay sa
karnero ug walo ka mga pangulo sa mga sundalo. 6 Bantayan nila ang
yuta sa Asiria gamit ang mga espada, ug sa mga ganghaan sa yuta ni
Nimrod. Luwason niya kita gikan sa taga-Asiria, sa dihang moabot sila sa
atong yuta, sa dihang magpanon sila pasulod sa atong mga utlanan. 7 Ang
nahibilin nga kaliwatan ni Jacob maanaa taliwala sa daghang katawhan,
sama sa yamog gikan kang Yahweh, sama sa tubig ulan ngadto sa sagbot,
nga wala maghulat sa tawo, ug wala sila naghulat alang sa mga anak sa
tawo. 8 Ang nahibilin nga kaliwatan ni Jacob igapataliwala sa mga nasod,
taliwala sa daghang katawhan, sama sa liyon taliwala sa mga mananap
sa kalasangan, sama sa nating liyon taliwala sa panon sa karnero. Sa
dihang mosulod siya ngadto kanila, tamakan niya sila ug kuniskunison, ug
wala gayoy bisan usa nga moluwas kanila. 9 Igabayaw ang inyong kamot
batok sa inyong mga kaaway, ug magalaglag kini kanila. 10 “Mahitabo
kini nianang adlawa,” miingon si Yahweh, “nga laglagon ko ang inyong
mga kabayo taliwala kaninyo ug dugmokon ko ang inyong mga karwahe.
11 Pagagun-obon ko ang mga siyudad sa inyong yuta ug laglagon ko ang
tanan ninyong mga salipdanan. 12 Laglagon ko ang salamangka sa inyong
kamot, ug wala na gayod kamoy mga mananagna. 13 Laglagon ko ang mga
kinulit nga larawan ug ang inyong bato nga mga haligi nga anaa kaninyo.
Dili na kamo mosimba sa binuhat sa inyong mga kamot. 14 Paga-ibton ko
ang inyong mga haligi nga si Ashera taliwala kaninyo, ug pagalaglagon ko
ang inyong mga siyudad. 15 Pagasilotan ko sa pagpanimalos sa kasuko ug
kapungot ngadto sa kanasoran nga wala naminaw.”

6

1 Karon paminawa kung unsa ang isulti ni Yahweh, “Tindog ug

ipahayag ang imong sumbong atubangan sa mga kabukiran; padungga
ang kabungtoran sa inyong tingog. 2 Paminawa ang sumbong ni Yahweh,
kamo nga mga kabukiran, ug kamo nga nagpabilin nga mga patukoranan
sa kalibotan. Kay adunay sumbong si Yahweh sa iyang katawhan, ug
makighusay siya diha sa hukmanan batok sa Israel." 3 "Akong katawhan,
unsa man ang nabuhat ko kaninyo? Giunsa ko man kamo paglisodlisod?
Pagpamatuod batok kanako! 4 Kay gipagawas ko kamo gikan sa yuta
sa Ehipto ug giluwas kamo gikan sa balay sa pagkaulipon. Gipadala ko
si Moises, si Aaron, ug si Miriam nganha kaninyo. 5 Akong katawhan,
hinumdomi kung unsa ang giplano ni Balak nga hari sa Moab, ug
kung giunsa siya pagtubag ni Balaam nga anak nga lalaki ni Beor sa
dihang miadto kamo gikan sa Shitim paingon sa Gilgal, aron masayran
ninyo ang matarong nga mga buhat ni Yahweh." 6 Unsa man ang
akong angay dad-on ngadto kang Yahweh, sa dihang moyukbo ako sa
halandong Dios? Moadto ba ako kaniya uban ang mga halad sinunog,
nga mga nating baka nga usa pa lamang ka tuig? 7 Mahimuot ba si
Yahweh sa liboan ka mga torong karnero, o sa napulo ka libo nga mga
suba sa lana? Angay ko bang ihalad ang akong kamagulangang anak
alang sa akong kalapasan, ang bunga sa akong lawas alang sa akong
kaugalingong sala? 8 Gisultihan kamo niya, tawo, kung unsa ang maayo,
ug kung unsa ang gikinahanglan ni Yahweh kaninyo: Pagmakiangayon,
pagmahigugmaon, ug pagmapainubsanon uban sa inyong Dios. 9 Ang
tingog ni Yahweh nagpahibalo ngadto sa siyudad— bisan gani karon ang
kaalam nag-ila sa imong ngalan: "Hatagi ug pagtagad ang sungkod, ug
ang nagbutang niini sa maong dapit. 10 Adunay bahandi sulod sa mga
balay sa daotan nga linimbongan, ug limbongan nga mga sukdanan nga
dulumtanan. 11 Ilhon ko ba nga walay sala ang tawo kung nagagamit siya
ug tikasan nga timbangan, uban ang puntil sa malimbongong timbangan?
12 Ang tawong adunahan puno sa pagpanlupig, ang lumolupyo nagasultig
bakak, ug malimbongon ang ilang mga dila. 13 Busa gipahamtang ko
kaninyo ang hilabihan nga samad, giguba ko kamo tungod sa inyong mga
sala. 14 Makakaon kamo apan dili matagbaw; ang inyong pagkauhaw
magpabilin diha kaninyo. Magtipig kamo ug pagkaon apan dili kamo
makatigom, ug kung unsa ang inyong matigom ihatag ko sa espada.
15 Magapugas kamo apan dili makaani; maggiok kamo sa inyong mga
olibo apan dili kamo madihogan sa inyong kaugalingon sa lana; magpuga
kamo ug mga ubas apan dili kamo makainom ug bino. 16 Gituman ang
mga balaod nga gihimo ni Omri, ug ang tanang binuhatan sa balay ni
Ahab. Naglakaw kamo pinaagi sa ilang tambag. Busa himoon ko kamo
nga guba nga siyudad, ug libakon kamo nga lumulupyo, ug magaantos
kamo sa pagtamay ingon nga akong katawhan."

7

1 Alaot ako! Kay nahisama ako sa dihang nahuman na ang ting-ani
sa ting-init, ug bisan usab ang paghagdaw sa nahibilin nga mga ubas sa
kaparasan: Wala nay pungpong sa bunga nga makaplagan, walay bag-ong
hinog nga igera nga akong nakuha. 2 Nangahanaw na ang matinud-anon
nga mga tawo sa yuta, wala nay matarong nga tawo sa tibuok katawhan.
Namakak silang tanan sa paghulat aron sa pag-ula sa dugo; dakpon sa
matag usa ang iyang kaugalingong igsoon nga lalaki gamit ang pukot.
3 Hanas ang ilang mga kamot sa pagbuhat ug daotan: ang magmamando
mangayo ug salapi, ang maghuhukom andam nga modawat ug suhol, ug

ang gamhanan nga tawo nagsulti sa uban kung unsa ang buot niyang
angkonon. Busa nagkahiusa sila sa paglaraw. 4 Ang labing maayo kanila
sama sa mga sampinit, ang labing matarong kanila daotan pa sa kural
nga tunokon. Mao kini ang adlaw nga gisulti sa inyong magbalantay,
ang adlaw sa inyong silot. Karon mao kini ang panahon sa ilang kalibog.
5 Ayaw pagsalig sa bisan kinsa nga silingan, ayaw pagsalig sa bisan kinsa
nga higala. Pagmatngon kung unsa ang inyong isulti bisan paman sa
babaye nga nag-unlan sa inyong mga bukton. 6 Kay dili magatahod ang
anak nga lalaki sa iyang amahan, ang anak nga babaye mosukol batok sa
iyang inahan, ug ang umagad nga babaye makigbatok sa iyang ugangan
nga babaye. Ang mga kaaway sa tawo mao ang mga tawo nga anaa sa
iyang kagaulingong panimalay. 7 Apan alang kanako, magatan-aw ako
ngadto kang Yahweh. Magahulat ako sa Dios alang sa akong kaluwasan;
makadungog ang akong Dios kanako. 8 Ayaw paglipay batok kanako, akong
kaaway. Human ako mapukan, mobangon ako. Sa dihang molingkod
ako diha sa kangitngit, si Yahweh mao ang akong kahayag. 9 Tungod kay
nakasala ako batok kang Yahweh, antoson ko ang iyang kasuko hangtod
nga labanan niya ako, ug magpakanaog ug paghukom alang kanako. Dad-
on niya ako ngadto sa kahayag, ug makita ko siya nga magluwas kanako
diha sa iyang pagkamatarong. 10 Unya makita kini sa akong mga kaaway,
ug mokuyanap ang kaulaw sa tawo nga nagsulti kanako, "Asa man si
Yahweh nga imong Dios?" Motan-aw ako kaniya; pagatamakan siya sama
sa lapok nga anaa sa kadalanan. 11 Moabot ang adlaw nga tukoron ang
inyong mga kuta; nianang adlawa palaparon pa pag-ayo ang mga utlanan.
12 Nianang adlawa moanha kaninyo ang inyong mga katawhan, gikan sa
Asiria ug sa mga siyudad sa Ehipto, gikan sa Ehipto ngadto sa dakong suba,
ang Eufrates, gikan sa dagat ngadto sa dagat, ug gikan sa bukid ngadto sa
bukid. 13 Mahimong biniyaan kadtong mga yutaa tungod sa katawhan nga
namuyo karon didto, tungod sa bunga sa ilang mga binuhatan. 14 Bantayi
ang imong katawhan gamit ang imong sungkod, ang panon sa imong
panulondon. Nagpuyo sila nga nag-inusara diha sa kasagbotan, taliwala sa
kalasangan. Pasibsiba sila diha sa Basan ug sa Gilead sama sa nanglabay
nga mga adlaw. 15 Sama sa mga adlaw sa dihang migawas kamo sa yuta sa
Ehipto, ipakita ko kanila ang mga kahibulongan. 16 Makita sa kanasoran
ug maulaw sa tanan nilang gahom. Sampongan nila ang ilang mga baba sa
ilang mga kamot; dili na makadungog ang ilang mga dalunggan. 17 Motilap
sila ug abog sama sa bitin, sama sa mga binuhat nga nagakamang sa yuta.
Manggula sila sa ilang gitagoan uban ang kahadlok; magaduol sila nga
mahadlok kanimo, Yahweh nga among Dios, ug mangahadlok sila tungod
kanimo. 18 Kinsa ba ang Dios nga sama kanimo, nga magawagtang sa sala,
ikaw nga nagpasaylo sa kalapasan sa nahibilin sa imong panulondon?
Dili molungtad ang imong kasuko, tungod kay mahigugmaon ka nga
nagpakita kanamo sa imong matinud-anon nga kasabotan. 19 Magmaluluy-
on ka kanamo pag-usab; tunobtunoban mo ang among mga kasaypanan.
Itambog mo ang among mga sala ngadto sa kinahiladman sa dagat.
20 Ihatag mo ang kamatuoran ngadto kang Jacob ug ang matinud-anon
nga kasabotan ngadto kang Abraham, ingon nga nanumpa ka ngadto sa
among katigulangan sa nanglabay nga mga adlaw.

Nahum

1 Ang gipamulong mahitungod sa Ninibe. Ang Libro sa Panan-awon
ni Nahum, ang Elkoshite. 2 Si Yahweh ang abugho-an nga Dios ug
nagapanimalos; si Yahweh nagapanimalos ug puno sa kapungot; si
Yahweh nanimalos sa iyang mga kaaway, ug nagapadayon ang iyang
kasuko sa iyang mga kaaway. 3 Si Yahweh dugay masuko ug gamhanan
siya kaayo; walay hinungdan nga sultihan niya ang mga kaaway nga
wala silay sala. Buhaton ni Yahweh nga iyang agianan ang alimpulos
ug ang bagyo, ug ang mga panganod mao ang abog sa iyang mga tiil.
4 Gibadlong niya ang dagat ug gipa-uga kini; gipauga niya tanang mga
kasubaan. Huyang si Bashan, ug si Carmel usab; ug ang mga bulak sa
Lebanon huyang. 5 Nauyog ang kabukiran sa iyang presensiya; ug ang
kabungtoran nalanay; ang yuta nahugno sa iyang presensiya, lakip ang
kalibotan ug ang tanan nga mga tawo nga nagpuyo niini. 6 Kinsa man ang
makabarog sa iyang kapungot? Kinsa man ang makasukol sa kabangis
sa iyang kasuko? Ang iyang kapungot gibubo sama sa kalayo, ug ang
mga bato nadugmok pinaagi kaniya. 7 Maayo si Yahweh, dalangpanan
sa adlaw sa kasamok; ug matinud-anon siya niadtong nagdangop kaniya.
8 Apan pagatapuson gayod niya ang iyang mga kaaway uban sa lunop;
ug gukdon niya sila sa kangitngit. 9 Unsa man ang inyong gilaraw mga
tawo batok kang Yahweh? Pagatapuson gayod niya kini; ang kasamok dili
na makabarog sa ikaduha nga higayon. 10 Kay sila magkagubot sama sa
tunokon nga mga tanom; natuhop sila sa ilang kaugalingon nga ilimnon;
sila hingpit nga lamyon sa kalayo sama sa uga nga dagami. 11 Adunay usa
nga mibarog taliwa kaninyo, Ninibe, nga naglaraw ug daotan batok kang
Yahweh, ang usa nga nagdasig sa pagkadaotan. 12 Mao kini ang gisulti ni
Yahweh: "Bisan pa ug kusgan sila ug kumpleto, mapungil gihapon sila;
ang ilang mga katawhan mawala. Apan ikaw, Judah: Bisan tuod gisakit
ko ikaw, dili ko na ikaw sakiton. 13 Karon ako nang putlon kanang yugo sa
mga tawo gikan kanimo; ako nang putlon ang imong mga kadena." 14 Ug
naghatag si Yahweh ug mando mahitungod kanimo, Ninibe: "Wala nay
kaliwat nga modala sa imong ngalan. Wagtangon nako ang kinulit nga
mga hulagway ug ang mga hulagway nga hinimo sa puthaw gikan sa mga
balay sa inyong dios-dios. Ako magakalot sa imong mga lubnganan, kay
ikaw makauulaw." 15 Tan-awa, sa kabukiran adunay tiil sa usa ka tawo
nga magdala sa maayong balita, nga magpasayod sa kalinaw! Sauloga ang
imong Kapistahan, Judah, ug ampingi ang imong panaad, kay ang daotan
dili na makasulong kanimo; hingpit na ang iyang pagkawagtang.

2

1 Ang usa nga modugmok kanimo padulong na aron makig-batok
kanimo. Butangi ug tawo ang mga pader sa siyudad, bantayi ang mga
kadalanan, himoa ang imong kaugalingon nga lig-on, tigoma ang imong
mga kasundalohan. 2 Kay si Yahweh ang magpasig-uli sa pagkahalangdon
ni Jacob, sama sa pagkahalangdon sa Israel, bisan pa ug giguba ug gilaglag
sa mga kawatan ang mga sanga sa ilang kaparasan. 3 Pula ang mga
taming sa iyang makusganong kalalakin-an, ug ang maisogong kalalakin-
an gibistihan ug pula; ang mga karwahe nanagpangidlap uban ang ilang
puthaw sa adlaw nga nahimo silang andam, ug ang cipris nga bangkaw ila

nang gikaway. 4 Ang mga karwahe misutoy na sa mga kadalanan; nagdali-
dali sila nga nagbalikbalik diha sa halapad nga kadalanan. Daw sama sila
sa mga sulo, ug nanagan sila sama sa mga kilat. 5 Ang usa nga modugmok
kanimo nagtawag sa iyang mga opisyal; nagkabangga-anay ang matag-
usa diha sa ilang pagmartsa; nagdali-dali sila aron sulungon ang pader
sa siyudad. Ang dagko nga taming naandam na aron sa pagpanalipod
sa mga moataki. 6 Ang mga ganghaan sa mga suba napugos sa pag-abli,
ug ang palasyo nangaguba. 7 Ang rayna gihuboan sa iyang mga sanina ug
gibihag; ang iyang mga sulugoon nga babaye nagdanguyngoy sama sa mga
salampati, ug nagpamukmok sa ilang mga dughan. 8 Ang Ninibe mahisama
sa nagtulo nga linaw sa tubig, uban ang iyang katawhan nga mibuhagay
sama sa naga-agas nga tubig. Misinggit ang uban, “Hunong, hunong,”
apan walay usa nga milingi. 9 Panguha-a ang kinawat nga mga plata,
panguha-a ang kinawat nga bulawan, kay walay kataposan niini, ngadto
sa katahom sa tanang maayo nga mga butang sa Ninibe. 10 Ang Ninibe
haw-ang ug naguba na. Naluya ang kasingkasing sa matag-usa, nangurog
ang ilang mga tuhod, ug ang kasubo anaa sa tanan; nangluspad ang ilang
mga dagway. 11 Asa naman ang langob sa mga liyon, ang dapit kung asa
ginapakaon ang gagmay nga mga liyon, ang dapit diin nagalakaw-lakaw
ang laki ug baye nga liyon, uban ang gagmay nga mga liyon, diin wala silay
gikahadlokan? 12 Ang liyon mowatas-watas sa iyang mga tinukob alang sa
iyang gagmay nga mga liyon; siya moluok sa iyang mga tinukob alang sa
mga bayeng liyon, ug pun-on niya sa iyang mga tinukob ang langob, ug
mapuno ang iyang tagoanan sa giwatas-watas nga mga lawas. 13 “Tan-
awa, makigbatok ako kanimo”—mao kini ang gipamulong ni Yahweh sa
katawhan. “Sunogon ko ang inyong mga karwahe ug mag-aso kini, ug
ang espada magalamoy sa imong batan-ong mga liyon. Pagaputlon ko
ang imong pagkakawatan gikan sa imong kayutaan, ug dili na gayod
madunggan ang mga tingog sa imong mga mensahero.”

3

1 Pagkaalaot sa siyudad nga napuno sa dugo! Napuno kini sa
pagpamakak ug pagpangawat sa kabtangan; ang mga biktima anaa
kanunay kaniya. 2 Apan karon adunay kasaba sa mga paglatigo ug
ang tingog sa mga ligid nga nagtuyok, nagdagan nga mga kabayo, ug
nag-untol untol nga mga karwahe. 3 Adunay mga tawong nagkabayo
nga misulong, nagpangidlap nga mga espada, nagsinawsinaw nga mga
bangkaw, daghan ang mga minatay, nagtipun-og ang mga lawas. Dili
maihap ang mga patay nga lawas; ang ilang mga kaaway nangapandol
diha kanila. 4 Kini nahitabo tungod sa unodnong mga buhat sa mga
maanyag nga nagbaligya sa ilang dungog, ug ang hanas sa paggamit ug
salamangka, nga nagbaligya sa kanasoran pinaagi sa iyang pagkabigaon,
ug tungod kaniya ang katawhan nagabuhat ug salamangka. 5 “Tan-awa,
makigbatok ako kanimo”—kini ang gisulti ni Yahweh nga makagagahom.
“Akong pagawalison ang imong palda ug ipakita ang imong tinagoang
bahin ngadto sa kanasoran, maulawan ka ngadto sa mga gingharian.
6 Labayan ko ikaw ug hugaw ug mahimo kang mangil-ad; himoon ko ikaw
nga talan-awon sa tanan. 7 Moabot ang panahon nga molikay ang tanan
motan-aw kanimo ug moingon, 'nagun-ob na ang Nineve; kinsa ba ang
mohilak alang kaniya?' Asa man ako makakita ug tawo nga mohupay
kanimo?” 8 Ninibe, mas labaw pa ba ikaw kaysa sa Tebes, nga natukod
sa Suba sa Nilo, nga nalibotan siya ug tubig, nga ang nanalipod mao

ang lawod, nga ang pader niini mao ang dagat? 9 Ang Etiopia ug ang
Ehipto mao ang iyang kusog, ug kini walay kinutoban; ang Put ug ang
Libya mao ang iyang kaabin. 10 Apan ang Tebes nabihag; ug naulipon
siya; ang iyang gagmay nga kabataan gipangwataswatas diha sa likoanan
sa mga dalan; ang iyang mga kaaway nagripa alang sa iyang halangdon
nga kalalakin-an, ug gipangkadinahan ang tanan niyang mga bantogan
nga tawo. 11 Mahubog ka usab; ug mosulay ka sa pagtago, ug mangita
ka usab ug katagoan gikan sa imong kaaway. 12 Ang tanan nimong mga
kota mahisama sa kahoy nga igera nga mao pay pagkahinog: kung uyogon
kini, mangahulog kini ngadto sa baba sa mokaon niini. 13 Tan-awa, ang
katawhan nga anaa kanimo mga babaye; ang ganghaan sa imong yuta
abli kaayo alang sa imong mga kaaway; gilamoy sa kalayo ang ilang mga
rehas. 14 Lakaw pagkalos ug tubig alang sa nanagbabag; palig-ona ang
imong kota; adto ngadto sa yuta nga kulonon masaha kini; kuhaa ang
hulmahan alang sa tisa. 15 Lamoyon ka didto sa kalayo, ug ang espada
maoy mopokan kanimo. Pagalamoyon ka niini ingon nga mga gagmay
nga dulon nga molamoy sa tanan. Himoa ang imong kaugalingon sama
kadaghan sa gagmay nga mga dulon, pagdaghan sama sa dagkong mga
dulon. 16 Gipadaghan nimo ang imong mga tigbaligya nga mas daghan
pa kaysa mga bituon sa kalangitan; apan sama sila sa gagmay nga mga
dulon: mangawat sila sa yuta ug unya molupad palayo. 17 Ang imong
mga prinsipe sama kadaghan sa dagkong mga dulon, ug ang imong mga
heneral sama sa ilang panon nga mitugdong sa mga pader sa adlaw nga
tingbugnaw. Apan sa dihang mosidlak ang adlaw manglupad sila ug walay
usa nga nasayod kung asa. 18 Hari sa Asiria, ang imong magbalantay
nakatulog; ang imong magmamando nagpahulay. Nagkatibulaag ang
imong katawhan sa kabukiran, ug walay usa nga makatigom kanila.
19 Walay mahitabong kaayohan alang sa imong mga samad. Hilabihan
ang imong mga samad. Ang matag usa nga makadungog sa balita bahin
kanimo mopakpak sa ilang mga kamot sa kalipay diha kanimo. Kinsa bay
makaikyas sa imong makanunayon nga pagkadaotan?

Habakuk

1 Ang nadawat nga mensahe ni Habakuk nga propeta, 2 “Yahweh, hang-
tod kanus-a ka man dili maminaw sa akong pagpangayo ug pakitabang?
Mituaw ako kanimo diha sa kalisang, 'Kasamok!' Apan dili mo ako
luwason. 3 Nganong gitugotan mo man ako nga makakita sa tanang
kasal-anan ug maglantaw sa dili maayong binuhatan? Anaa sa akong
atubangan ang kalaglagan ug ang kasamok; adunay kagubot, ug misamot
ang mga panagbingkil. 4 Busa nagkawalay pulos ang balaod ug dili na
molungtad ang hustisya. Tungod kay gilibotan sa mga daotan ang mga
matarong; busa mikaylap ang bakak nga hustisya.” Mitubag si Yahweh
kang Habakuk 5 “Tan-awa ang mga nasod ug susiha sila; kahingangha
ug katingala! Kay magbuhat gayod ako ug usa ka butang sa imong mga
adlaw nga dili nimo matuohan sa dihang isugilon kini kanimo. 6 Kay tan-
awa! Ituboy ko ang mga Caldeanhon— ang bangis ug madali-dalion nga
nasod— nagmartsa sila diha sa tibuok kayutaan aron sa pagsakmit sa mga
panimalay nga dili ilaha. 7 Makalilisang sila ug gikahadlokan; naggikan sa
ilang mga kaugalingon ang ilang paghukom ug pagkahalangdon. 8 Ang
ilang mga kabayo usab mas paspas pa kaysa mga leopardo, mas abtik pa
kaysa mga lobo sa kagabhion. Busa nagpanikad ang ilang mga kabayo,
ug lagyo ang gigikanan sa ilang mga tigkabayo— nanglupad sila sama sa
agila nga nagdali aron mokaon. 9 Moabot silang tanan alang sa kasamok;
mangabot ang ilang kadaghanon sama sa hangin sa kamingawan, ug ilang
tigomon ang ilang mga bihag sama sa balas. 10 Busa ilang gibugalbugalan
ang mga hari ug kataw-anan lamang alang kanila ang mga tigdumala.
Gikataw-an nila ang matag salipdanan, kay gitapok nila ang yuta palibot
niini ug giilog kini. 11 Unya mohuros ang hangin; kusog ang paghuros
niini— ngadto sa mga sad-an nga tawo, kadtong ilang kusog mao ang ilang
dios.” Nangutana na usab si Habakuk kang Yahweh 12 “Dili ka ba gikan sa
karaang kapanahonan, Yahweh nga akong Dios, akong Balaan nga Dios?
Dili kami mamatay. Gitagana na sila ni Yahweh alang sa paghukom, ug
ikaw, nga sama sa dakong Bato, ang nagtukod kanila alang sa pagpanton.
13 Putli kaayo ang imong mga mata aron sa paglantaw sa daotan, ug dili
ka makatan-aw sa sayop nga binuhatan; busa nganong gikaluy-an mo
man kadtong nagbudhi? Nganong nagpakahilom ka man lamang samtang
gilamoy sa mga daotan ang mga matarong pa kay kanila? 14 Gihimo mo
ang mga tawo nga walay tigdumala kanila sama sa isda sa kadagatan, sama
sa nagkamang nga mga butang. 15 Gitapok nila sila pinaagi sa mga taga;
giguyod ug gitapok nila ang mga tawo pinaagi sa ilang pukot. Mao kini
ang hinungdan nganong nagmaya ug naninggit sila sa hilabihan. 16 Busa
naghalad ug nagsunog sila ug insenso ngadto sa ilang mga pukot, kay ang
gipatambok nga mga ihalas nga mananap mao ang ilang bahin, ug ang
tambok nga mga karne mao ang ilang pagkaon. 17 Busa iyabyab ba diay
nila ang ilang mga pukot ug magpadayon pagpamatay sa mga nasod sa
walay kaluoy?”

2

1 Mobarog ako sa akong nahimutangan isip tigbantay ug gipahiluna ko
ang akong kaugalingon sa bantayanang tore, ug magmabinantayon ako
kung unsa ang iyang isulti kanako ug kung unsaon ko pagtalikod gikan

sa akong sumbong. 2 Mitubag si Yahweh kanako ug miingon, “Isulat kini
nga panan-awon, ug isulat kini sa papan nga bato aron nga modagan ang
makabasa niini. 3 Kay ang panan-awon alang sa umaabot nga panahon ug
mahitabo gayod ug dili mapakyas. Bisan kung malangan kini, hulata gayod
kini. Kay moabot gayod kini sa dili madugay. 4 Tan-awa! Garboso ang
tawo nga adunay dili husto nga tinguha. Apan ang matarong magkinabuhi
pinaagi sa iyang pagtuo. 5 Kay maluibon ang bino ngadto sa batan-on nga
garboso aron nga dili siya magpabilin, apan mosamot ang iyang tinguha
sama sa lubnganan ug sama sa kamatayon nga dili gayod matagbaw.
Iyang tigomon ang mga nasod nganha sa iyang kaugalingon ug ang tanang
katawhan alang sa iyang kaugalingon. 6 Kay dili ba mahimo kining tanan
ug usa ka panultihon aron sa pagpakaulaw kaniya ug usa ka awit aron sa
pagbiaybiay kaniya, nga naga-ingon, “Pagkaalaot sa tawo nga nagpalambo
sa dili iya! Kay hangtod kanus-a man nimo dugangan ang kabug-aton
sa mga panumpa nga imong gikuha?' 7 Dili ba kaha kalit nga mobarog
ang mga tawo nga nagpaak kanimo, ug makamata ang mga nagpalisang
kanimo? Mahimo kang makaluluoy ngadto kanila. 8 Tungod kay giilogan
nimo ang daghang katawhan, ilogan ka usab sa tanang nahibilin nga
katawhan. Kay nakaula ka ug dugo sa mga tawo ug ikaw ang nagbuhat
ug kasamok batok sa yuta, sa mga siyudad, ug sa tanan nga nagpuyo
niini. 9 'Pagkaalaot sa tawo nga nagkulit ug daotan nga pagpamintaha
alang sa iyang panimalay, aron mapahiluna niya ang iyang salag sa habog
nga dapit aron maluwas siya gikan sa kamot sa daotan.' 10 Ikaw ang
nagdala ug kaulaw sa imong panimalay pinaagi sa paglaglag sa daghang
katawhan, ug nakasala ka batok sa imong kaugalingon. 11 Kay mosinggit
ang mga bato gikan sa bungbong, ug motubag kanila ang mga babag
nga kahoy, 12 'Pagkaalaot sa tawo nga nagtukod ug siyudad pinaagi sa
dugo, ug nagtukod ug lungsod sa pagkadaotan.' 13 Dili ba gikan man kang
Yahweh nga Labawng Makagagahom nga naningkamot ang katawhan
alang sa kalayo ug ang ubang mga nasod naghago sa ilang kaugalingon
alang sa walay kapuslanan? 14 Apan mapuno ang yuta sa kahibalo sa
himaya ni Yahweh sama nga gitabonan sa tubig ang dagat. 15 'Pagkaalaot
sa tawo nga nagpainom ug bino sa iyang silingan, ikaw nga nagdugang
sa imong hilo aron nga mangahubog sila ug aron imong masud-ong ang
ilang pagkahubo.' 16 Mabuhong ka unya sa kaulawan ug dili sa himaya.
Inom usab niini, ug ipadayag ang imong pagkahubo. Moabot unya nganha
kanimo ang kopa sa tuong kamot ni Yahweh, ug matabonan sa kaulaw ang
imong dungog. 17 Ang kasamok nga gihimo sa Lebanon ug ang kamatay
sa mga mananap makapalisang kanimo. Kay nagpaula ka ug dugo sa
tawo ug nagbuhat ka ug kasamok batok sa yuta, sa mga siyudad, ug sa
tanan nga nagpuyo niini. 18 Unsa man ang imong makuha sa mga kinulit
nga larawan? Kay magtutudlo ug bakak ang tawo nga nagkulit niini, o
ang nagporma ug hulagway sa tinunaw nga puthaw; kay nagsalig siya
sa kaugalingon niyang binuhat sa dihang gihulma niya kining mga amang
nga dios. 19 'Pagkaalaot sa tawo nga miingon sa kahoy, 'Pagmata! O ngadto
sa hilom nga bato, Tindog!' Makatudlo ba kining mga butanga? Tan-awa,
gitaplakan kini ug bulawan ug plata, apan wala gayod kini gininhawa.
20 Apan anaa si Yahweh sa iyang balaang templo! Paghilom diha sa iyang
atubangan, tibuok yuta.”

3

1 Ang pag-ampo ni Habakuk nga propeta: 2 Nadungog ko, Yahweh

ang mga balita mahitungod kanimo, ug nahadlok ako. Yahweh, buhata
pagbalik ang imong gibuhat kaniadto niini nga kapanahonan; ipahibalo
kini niini nga kapanahonan; ayaw kalimot sa pagbaton ug kaluoy taliwala
sa imong kasuko. 3 Miabot ang Dios gikan sa Teman, ug ang Balaan nga
Dios gikan sa Bukid sa Paran. Selah. Mitabon sa kalangitan ang iyang
himaya, ug napuno sa pagdayeg kaniya ang kalibotan. 4 Sama kahayag
sa kilat ang duha ka sidlak sa iyang kamot, diin gitago ang iyang kusog.
5 Nag-una kaniya ang makamatay nga balatian, ug nagsunod sa iyang tiil
ang hampak. 6 Mitindog siya ug gisukod ang kalibotan; mitan-aw siya ug
giuyog ang kanasoran. Nalumpag bisan ang walay kataposang kabukiran,
ug miyukbo ang walay kataposang mga bungtod. Walay kataposan ang
iyang dalan. 7 Nakita ko ang mga tolda sa Cushan diha sa kasakit, ug
ang panapton sa mga tolda sa yuta sa Midian nga nagkurog. 8 Nasuko
ba si Yahweh sa kasapaan? Napungot ka ba sa mga suba, o hilabihan
ba ang imong kaligutgot sa dagat, sa dihang misakay ka sa imong mga
kabayo ug sa imong madaugon nga mga karwahe? 9 Gipagawas nimo ang
imong pana nga walay tabon; nagbutang ka ug udyong sa imong pana!
Selah. Gibahin mo ang kalibotan pinaagi sa mga suba. 10 Nakita ka sa
kabukiran ug nalubag kini tungod sa kasakit. Giagian kini ug dakong tubig
nga mihaguros; misinggit ang kinahiladman sa dagat. Gibayaw niini ang
iyang mga balod. 11 Wala milihok ang adlaw ug ang bulan sa habog nga
dapit nga ilang nahimutangan diha sa kahayag sa imong mga udyong ug
nanglupad sila, diha sa kasilaw sa hayag nga kidlap sa imong bangkaw.
12 Naglakaw ka ibabaw sa kalibotan uban ang kasuko. Imong gigiok ang
kanasoran tungod sa imong hilabihan nga kasuko. 13 Miabot ka alang sa
kaluwasan sa imong katawhan, alang sa kaluwasan sa imong dinihogan.
Gibuntog nimo ang pangulo sa panimalay sa daotan aron makita ang liog
niini. Selah. 14 Gitusok nimo ang pangulo sa iyang mga manggugubat
pinaagi sa kaugalingon niyang mga udyong sanglit miabot man sila sama
sa unos aron sa pagpatibulaag kanamo, ang ilang pagpasigarbo sama sa
tawo nga molamoy sa mga kabos diha sa tago nga dapit. 15 Mipanaw
ka nga nagkabayo ibabaw sa dagat, ug daw gitapok ang dagkong mga
balod. 16 Nadungog ko kini ug nangurog ang akong tuhod! Nagkurog
usab ang akong ngabil tungod sa tingog. Misulod sa akong kabukogan ang
pagkadunot, ug nagkurog usab ang akong kinasulorang bahin samtang
hilom akong naghulat sa adlaw sa kasakit nga moabot sa mga tawo nga
misakop kanamo. 17 Bisan kung dili na manalinsing ang igera ug wala
nay abot gikan sa kaparasan; ug bisan pa kung dili na usab mamunga ang
kahoy nga olibo ug wala nay pagkaon gikan sa uma; ug bisan pa kung wala
nay panon sa mga karnero gikan sa mga kulongan niini ug wala nay mga
baka sa toril, mao kini ang akong buhaton. 18 Magmaya gihapon ako diha
kang Yahweh. Magmalipayon ako tungod sa Dios sa akong kaluwasan.
19 Si Yahweh nga akong Ginoo ang akong kusog ug gihimo niyang sama
kalig-on sa binaw ang akong mga tiil. Gihimo niya nga makapadayon ako
sa habog nga mga dapit. — Ngadto sa pangulo sa mga mang-aawit, sa
akong mga instrumento nga adunay kwerdas.

Sofonias

1 Mao kini ang pulong ni Yahweh nga miabot kang Zefanias nga anak nga
lalaki ni Cushi nga anak nga lalaki ni Gedalia nga anak nga lalaki ni Amaria
nga anak nga lalaki ni Hezekia, sa mga adlaw ni Josia nga anak nga lalaki
ni Amon, nga hari sa Juda. 2 "Pagalaglagon ko sa hingpit ang tanan butang
nga anaa ibabaw sa kalibotan—mao kini ang gipamulong ni Yahweh.
3 Piliglagon ko ang tawo ug ang mapintas nga mananap; laglagon ko ang
mga langgam sa kalangitan ug ang mga isda sa kadagatan, ang pagkagun-
ob uban sa mga daotan. Tungod kay puohon ko ang tawo sa kalibotan—
mao kini ang gipamulong ni Yahweh. 4 Hampakon ko sa akong kamot ang
tibuok Juda ug ang tanan nga mga lumulupyo sa Jerusalem. Puohon ko
ang tanan nga nagsimba kang Baal gikan niining dapita ug ang mga ngalan
sa mga tawo nga nagsimbag diosdios taliwala niining mga pari, 5 ang
katawhan nga atoa sa atop sa mga balay nga nagsimba sa langitnong mga
binuhat, ug ang katawhan nga nagsimba ug nanumpa kang Yahweh apan
nanumpa usab pinaagi sa ilang hari. 6 Puohon ko usab kadtong nagdumili
sa pagsunod kang Yahweh, niadtong wala midangop kang Yahweh ug wala
nangayo sa iyang giya." 7 Paghilom sa atubangan sa Ginoo nga si Yahweh!
Kay haduol na ang adlaw ni Yahweh; Giandam na ni Yahweh ang halad ug
gilain na niya ang iyang mga dinapit. 8 "Mahitabo kini nga adlaw panahon
nga maghalad si Yahweh, niana silotan niya ang mga prinsipe ug ang
mga anak nga lalaki sa hari, ug ang tanan nga nagsul-ob ug bisti sa mga
langyaw. 9 Niana nga adlaw silotan ko ang tanan nga managlukso ngadto
sa bakanan sa pultahan, niadtong mipuno sa kasamok ug pagpangilad sa
balay sa iyang agalon. 10 Busa mahitabo gayod kini nianang adlawa—
mao kini ang gipamulong ni Yahweh—nga ang paghilak sa kalisdanan
maggikan sa Ganghaan sa Isda, pagdanguyngoy nga gikan sa Ikaduhang
Distrito, ug ang labihan nga saba sa pagkahugno gikan sa kabungtoran.
11 Pagdanguyngoy, mga lumulupyo sa Merkado nga Distrito, tungod kay
pagapukanon ang tanang mga negosyante; kadtong tanan nga namaligya
sa plata pagapuohon usab. 12 Moabot gayod ang panahon nga pangitaon ko
ang Jerusalem gamit ang mga lampara ug silotan ko kadtong mga tawo nga
nangahubog sa ilang bino ug miingon diha sa ilang kasingkasing, 'Walay
buhaton si Yahweh, maayo man o daotan.' 13 Pagailogon ang ilang mga
kabtangan, ug ang ilang mga balay mapasagdan ug mangaguba! Motukod
silag mga balay apan dili sila makapuyo niini, magtanom sila ug mga ubas
apan dili sila makainom sa duga niini. 14 Ang dakong adlaw ni Yahweh
haduol na, haduol na sa hilabihan! Ang tingod sa adlaw ni Yahweh sama
sa mapait nga paghilak sa manggugubat! 15 Kana nga adlaw mao ang
adlaw sa kaligutgot, ang adlaw sa hilabihan nga kalisdanan ug pag-antos,
ang adlaw sa bagyo ug kadaot, ang adlaw sa kangitngit ug kadulom, ang
madag-umon nga adlaw ug labihan nga kangitngit. 16 Adlaw gayod kini sa
mga trumpeta ug pasidaan batok sa lig-on nga mga siyudad ug sa taas nga
mga panagsangka. 17 Kay magdala ako ug kalisdanan alang sa katawhan,
aron niana maglakaw sila sama sa buta nga tawo tungod kay nagpakasala
man sila batok kang Yahweh. Ang ilang dugo ibubo sama sa abog, ug
ang ilang kinasuloran nga mga bahin mahisama sa hugaw. 18 Nagtuo
sila nga ang ilang mga plata ni bulawan makaluwas kanila sa adlaw sa
kasuko ni Yahweh. Ang pagdilaab sa iyang pangabubho molamoy sa

tibuok nga kalibotan, tungod kay magadala siya sa hingpit, ug makalilisang nga kataposan sa tanan nga mipuyo sa kalibotan.”

2

1 Paghiusa ug pagtigom gayod kamo, walay ulaw nga nasod— 2 sa dili
pa mahitabo ang gimando kanang adlaw molabay sama sa tahop, sa dili
pa moabot ang hilabihan nga kasuko ni Yahweh diha kaninyo, sa dili pa
moabot ang adlaw sa kaligutgot ni Yahweh diha kaninyo. 3 Pangitaa si
Yahweh, kamong tanang mapaubsanon nga katawhan sa kalibotan nga
nagtuman sa iyang mga mando! Pagmatarong kamo. Pagmapaubsanon,
ug tingali niana nga paagi mapanalipdan kamo sa adlaw sa kasuko ni
Yahweh. 4 Tungod kay ang Gaza pagabiyaan gayod, ug ang Ashkelon
maguba. Sa udtong tutok papahawaon nila ang Ashdod, ug paga-ibton nila
ang Ekron! 5 Pagkaalaot sa mga lumulupyo sa kabaybayonan, ang nasod
sa Keretihanon! Nagsulti si Yahweh batok kanimo, Canaan, nga yuta sa
mga Filistihanon. Laglagon ko ikaw hangtod nga mahurot kamo. 6 Busa
ang mga kabaybayonan mahimong pasibsibanan alang sa magbalantay sa
mga karnero ug ranso sa mga karnero. 7 Ang mga baybayon sa rehiyon
mahisakop sa mga nahibilin sa panimalay ni Juda, nga maoy magbantay
sa ilang mga karnero didto. mangatulog ang ilang mga katawhan didto
panahon sa kagabhion sa mga balay sa Ashkelon, kay si Yahweh man nga
ilang Dios maoy nag-atiman kanila ug magpasig-uli sa ilang mga bahandi.
8 Nadungog ko ang pagbiaybiay sa Moab ug ang pagyubit sa katawhan sa
Amon sa dihang gibiaybiay nila ang akong katawhan ug gidaot ang ilang
mga utlanan. 9 Busa, ingon nga ako buhi— mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga pangulo sa mga kasundalohang anghel, ang Dios sa Israel,
— Himuon ko nga ang Moab mahisama sa Sodoma, ug ang katawhan sa
Amon mahisama sa Gomora; ang dapit sa mga sampinit ug bung-aw nga
asin, ug mahimong mingaw hangtod sa hangtod. Apan pang-ilugon sa
nahibilin kong katawhan ang ilang mga kabtangan, ug ang salin sa akong
nasod maoy magapanag-iya kanila.” 10 Mahitabo kini sa Moab ug Amon
tungod sa ilang garbo, tungod kay gitamay ug gibiaybiay man nila ang
katawhan ni Yahweh nga pangulo sa mga kasundalohang anghel. 11 Unya
mahadlok sila kang Yahweh, kay pagatamayon man niya ang tanan nga
mga diosdios sa kalibotan. Ug ang matag-usa mosimba kaniya, ang matag-
usa nga gikan sa iyang dapit, ug gikan sa matag baybayon. 12 Kamo usab
nga mga Cushihanon mangamatay pinaagi sa akong espada, 13 ug sulongon
sa Dios ang amihang bahin sa Asiria ug laglagon, aron nga mahimong
biniyaan ug pinasagdan ang Nineve, ingon nga uga sama sa desyerto.
14 Unya didto magapanghingda ang mga mananap, ang matag mananap sa
mga kanasoran, bisan ang kuwago ug ang ngewngew nga gikan sa desyerto
mobatog ibabaw sa mga haligi niini. Ang singgit sa awit magagikan sa
mga bintana; ang tinumpag maanaa sa mga agianan sa pultahan; ang
sidro nga kahoy nga iyang sagbayan makita. 15 Kini nga siyudad walay
kahadlok ug tinuboy sa iyang kaugalingon, nga nag-ingon, “Kanako, walay
makatupong.” Nganong nahimo man siyang makahahadlok, ang dapit
nga puy-anan sa mga mapintas nga mananap. Ang matag usa nga moagi
kaniya magpangsitsit ug magpangumo kaniya.

3

1 Pagkaalaot alang sa masinupakon nga siyudad! Mahugawan na ang
siyudad nga bangis. 2 Wala siya naminaw sa tingog sa Dios, ni midawat

sa pagtul-id nga gikan kang Yahweh. Wala siya misalig kang Yahweh ug
wala siya midangop sa iyang Dios. 3 Ang iyang mga prinsipe nagangulob
nga mga liyon diha sa iyang taliwala. Ang iyang mga maghuhukom sama
sa mga lobo sa kagabhion nga nagsigig pangisap bisan sa kabuntagon.
4 Mga walay batasan ug traydor ang iyang mga propeta. Gipasipad-an
sa iyang mga pari kung unsa ang balaan ug nagabuhat usab sa mga
butang nga supak sa balaod. 5 Matarong si Yahweh diha sa iyang taliwala.
Wala siya nagbuhat ug sayop. Matag buntag ginapahimutang niya ang
iyang hustisya! Dili kini matago diha sa kahayag, apan wala gihapon
maulaw kadtong mga katawhan nga dili matarong. 6 Gipukan ko ang mga
kanasoran; nangaguba ang ilang mga kota. Giguba ko usab ang ilang mga
dalan, busa walay nay moagi kanila. Nangaguba ang ilang mga siyudad
aron wala nay tawo nga mopuyo niini. 7 Miingon ako, 'Sa pagkatinuod
mangahadlok gayod kamo kanako. Dawata ang pagbadlong ug dili kamo
puohon gikan sa inyong panimalay pinaagi sa tanan nga buhaton ko
kaninyo.' Apan matag buntag gipalabi hinuon nila ang pagbuhat ug
daotan. 8 Busa paabot kanako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh—
hangtod sa adlaw nga mobarog ako alang sa mga biktima. Tungod kay
nakahukom ako nga usahon ang mga kanasoran, aron tapukon ang mga
gingharian, ug ipahamtang kanila ang akong kasuko, ang tanan kong
kaligutgot, aron nga pagalamyon ang tanan nga kayutaan pinaagi sa
nagdilaab kong kasuko. 9 Apan hatagan ko ang akong katawhan ug putli
nga mga pulong, mosangpit silang tanan sa ngalan ni Yahweh aron sa
pag-alagad kanako nga nanindog, abaga sa abaga. 10 Gikan sa unahan sa
suba sa Etiopia ang akong magsisimba ug ang nagkatag kong katawhan,
magadala ug mga halad ngari kanako. 11 Nianang adlawa dili na kamo
maulawan sa tanan ninyong binuhatan nga inyong nahimo batok kanako,
tungod kay gikan nianang taknaa kuhaon ko gikan kaninyo ang nagsaulog
sa inyong garbo, ug tungod niana dili ka na magmagarbuhon sa balaan
kong bukid. 12 Apan biyaan ko ikaw ingon nga usa ka ubos ug kabos nga
katawhan, ug magadangop ka sa ngalan ni Yahweh. 13 Ang nahibilin sa
Israel dili na gayod magbuhat ug sayop o mosultig bakak, ug wala nay
mosultig pagpanlimbong; busa manibsib sila ug unya magapanghigda, ug
wala na gayoy makahadlok kanila.” 14 Pag-awit, anak nga babaye sa Zion!
Pagsinggit, Israel. Pagmaya ug paglipay sa tibuok mong kasingkasing,
anak nga babaye sa Jerusalem. 15 Gikuha na ni Yahweh ang imong silot;
gipahilayo na niya ang imong mga kaaway! Si Yahweh mao ang hari sa
Israel taliwala kanimo. Dili na gayod kamo mahadlok sa daotan pag-usab!
16 Niana unya nga mga adlaw moingon sila sa Jerusalem, “Ayaw kahadlok,
Zion. Ayaw tugoti nga maluya ang imong mga kamot. 17 Si Yahweh nga
imong Dios anaa kanimo, ang kusgan nga moluwas kanimo. Magasaulog
siya diha kanimo uban sa kalipay magmahinamon siya diha kanimo uban
sa iyang gugma. Magmalipayon siya diha kanimo ug mosinggit siya sa
kalipay, 18 sa gitakda nga adlaw sa kasaulogan. Kuhaon ko ang katalagman
gikan kanimo; ug dili kana gayod maulawan tungod niini. 19 Tan-awa,
akong wagtangon ang tanang midaogdaog kanimo. Niana nga takna,
luwason ko ang bakol ug tigomon ang sinalikway. Himoon ko silang
mapasidunggan, ug wagtangon ko ang ilang kaulawan, himoon ko silang
mabantog sa tibuok kalibotan. 20 Niana nga takna giyahan ko kamo;
niana nga takna tapukon ug usahon ko kamo. Himoon ko ang tanan
nga kanasoran sa tibuok kalibotan nga motahod ug magadayeg kaninyo,
makita ninyo nga gipasig-uli ko na kamo,” nagaingon si Yahweh.

Hageo

1 Sa ika duhang tuig nga naghari si Darius, sa ika unom nga bulan,
unang adlaw sa bulan, ang pulong ni Yahweh miabot pinaagi sa propeta
nga si Hageo ngadto sa gobernador sa Juda, nga si Zerubabel ang anak ni
Shealtiel, ug ngadto sa labaw nga pari nga si Josue ang anak ni Jehozadak,
ug miingon, 2 “Miingon niini si Yahweh nga tinubdan sa tanan: 'Nag-
ingon kining mga tawhana, “Dili pa karon ang takna nga moadto kami o
motukod pag-usab sa templo ni Yahweh.'”” 3 Busa ang pulong ni Yahweh
miabot pinaagi kang Hageo, ang propeta nga nag-ingon, 4 “Karon ba ang
takna nga magpuyo kamo sa inyong nahuman nga mga balay, samtang
kining balay nagpabiling guba? 5 Busa karon miingon si Yahweh nga
tinubdan sa tanan: 'Pamalandongi ang inyong gibuhat! 6 Nagtanom kamo
ug daghang mga binhi, apan diyutay ra ang abot; mikaon kamo apan wala
nangabusog; miinom kamo apan wala nangahubog. Nagsuot kamo ug
mga bisti apan gitugnaw gihapon kamo, ug ang nagadawat ug suhol nga
salapi daw nagabutang lang niini sa usa ka panudlanan nga daghan ug
buslot!' 7 Si Yahweh nga tinubdan sa tanan miingon niini: 'Pamalandongi
ang inyong mga gibuhat! 8 Tungas ngadto sa bukid, pagdala ug mga
kahoy, ug tukora pag-usab ang akong balay; unya mahimoot ako niini, ug
mahimaya ako!' miingon si Yahweh. 9 Nagtinguha kamo ug daghan, apan
tan-awa! diyutay lang ang inyong nadala sa panimalay, kay gihuypan ko
kini! Ngano man?'— mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan
sa tanan! 'Tungod kay ang akong balay nagpabiling guba, samtang ang
matag tawo nagpahayahay sa iyang kaugalingong balay. 10 Tungod niini
ang kalangitan dili na mohatag ug yamog diha kaninyo, ug ang yuta dili
na mohatag ug abot. 11 Nagpadala ako ug hulaw ngadto sa kayutaan
ug kabukiran, ngadto sa katrigohan ug sa mga bag-o nga bino, ngadto
sa mga lana ug ngadto sa anihunon sa kalibotan, ngadto sa tawo ug sa
mga mananap, ug ngadto sa tanan nga hinagoan sa inyong mga kamot!”'
12 Unya si Zerubabel nga anak ni Shealtiel, ug ang labaw nga pari nga
si Josue nga anak ni Jehozadak, ug sa tanang nahibilin nga katawhan
gikan sa pagkabihag, mituman sa tingog ni Yahweh nga ilang Dios, ug
sa mga pulong ni Hageo nga propeta, tungod kay ang nagpadala kaniya
mao si Yahweh nga ilang Dios. Ug ang katawhan nahadlok sa panagway ni
Yahweh. 13 Unya si Hageo, ang mensahero ni Yahweh, misulti sa mensahe
ni Yahweh ngadto sa mga katawhan ug miingon, “'Magauban ako kaninyo!'
— mao kini ang gipamulong ni Yahweh!” 14 Busa gidasig ni Yahweh ang
espiritu sa gobernador sa Juda, nga si Zerubabel ang anak ni Shealtiel, ug
ang espiritu sa labaw nga pari nga si Josue ang anak ni Jehozadak, ug ang
espiritu sa tanang nahibilin nga katawhan gikan sa pagkabihag, mao nga
miadto sila ug nagtukod sa templo ni Yahweh nga tinubdan sa tanan, nga
ilang Dios, 15 sa ika-24 ka adlaw sa ika-unom nga bulan, sa ika-duhang tuig
sa paghari ni Darius.

2

1 Sa ika pito nga bulan sa ika-21 ka adlaw, ang pulong ni Yahweh
miabot pinaagi sa kamot ni Hageo nga propeta, ug miingon, 2 “Sultihi
ang gobernador sa Juda, si Zerubabel nga anak ni Shealtiel, ug ang labaw
nga pari nga si Josue nga anak ni Jehozadak; ug ang katawhan nga

nabilin gikan sa pagkabihag. Sultihi, 3 'Kinsa man kaninyo ang nakakita
kaniadto sa himaya niining balaya? Ug unsay pagtan-aw ninyo niini
karon? Daw sama sa walay pulos sa inyong mga mata? 4 Karon, pagmalig-
on, Zerubabel!' — mao kini ang gipamulong ni Yahweh— 'ug pagmalig-on,
Josue nga labaw nga pari nga anak ni Jehozadak; ug pagmalig-on, kamong
tanan nga katawhan sa yuta!'—mao kini ang gipamulong ni Yahweh—
'ug pagtrabaho, kay nag-uban ako kaninyo!'—mao kini ang gipamulong
ni Yahweh nga tinubdan sa tanan. 5 'Pinaagi sa mga saad nga anaa sa
kasabotan nga akong gitukod tali kaninyo sa dihang ninggula kamo sa
Ehipto ug ang akong Espiritu mibarog taliwala kaninyo, ayaw kahadlok!'
6 Kay miingon niini si Yahweh nga tinubdan sa tanan: 'Sa dili madugay tay-
ugon ko pag-usab ang mga kalangitan ug ang kalibotan, ang dagat ug ang
uga nga yuta! 7 Ug pagatay-ugon ko ang matag nasod, ug ang matag nasod
magdala sa ilang mga bililhong butang nganhi kanako, ug pagalukopon
ko kining balaya sa himaya!' miingon si Yahweh nga tinubdan sa tanan.
8 'Ang plata ug bulawan akoa! —mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
tinubdan sa tanan. 9 'Ang himaya niining balaya mas labaw pa sa umaabot
kaysa kaniadto,' miingon si Yahweh nga tinubdan sa tanan, 'ug ihatag ko
ang kalinaw niining lugara!'—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga
tinubdan sa tanan." 10 Sa ika-24 ka adlaw sa ika siyam nga bulan, sa
ika duhang tuig ni Darius, miabot ang pulong ni Yahweh pinaagi kang
Hageo nga propeta ug miingon, 11 "Miingon niini si Yahweh nga tinubdan
sa tanan: 'Pangutan-a ang mga pari mahitungod sa balaod, ug pag-ingon:
12 Kung ang usa ka tawo nagdala ug karne nga gihalad na ngadto kang
Yahweh nga giputos sa iyang bisti, ug kung ang iyang bisti nasaghid sa
tinapay o sa sabaw, bino o lana, o bisan unsa nga pagkaon, kana ba
nga pagkaon mabalaan ba usab?"' Mitubag ang mga pari ug miingon,
"Dili." 13 Unya miingon si Hageo, "Kung adunay tawo nga hugaw tungod
kay nakasaghid sa patay, unya nakasaghid sa bisan unsa niining mga
halad, "mamahimo na ba usab kining hugaw?" Mitubag ang mga pari
ug miingon, "Oo, nahimo na silang hugaw." 14 Busa mitubag si Hageo ug
miingon, '"Busa ingon niini usab ang mga tawo ug kining nasora sa akong
atubangan!'—mao kini ang gipamulong ni Yahweh—'busa mao man usab
niining tanan nga ilang gihimo pinaagi sa ilang mga kamot: mahugaw kini
nga halad nganhi kanako. 15 Busa karon, pamalandongi kini sukad karong
adlawa, sa wala pa gibutang ang bato sa pikas bahin nga bato sa templo ni
Yahweh, 16 bisan kinsa ang moadto sa trigohan alang sa 20 ka kadaghanong
sukod sa abot sa trigo, 10 lang ang nakuha, ug bisan kinsa ang moadto
sa pugaanan sa bino aron sa pagpuga ug 50 ka gidaghanong sukod sa
sudlanan sa bino, 20 lang ang nakuha. 17 Gikastigo ko kamo ug ang tanan
nga gitrabaho sa inyong mga kamot pinaagi sa pagpadunot ug pagpalata
sa inyong mga tanom, apan wala gihapon kamo mibalik kanako'—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh. 18 'Pamalandongi kini sukad karong
adlawa, gikan sa ika-24 ka adlaw sa ika siyam nga bulan, gikan sa adlaw
nga gitukod ang patukoranan sa templo ni Yahweh. Pamalandongi kini!
19 Aduna pa bay binhi nga nahibilin sa bodega? Wala na namunga ang
paras, kahoy nga igera, granada, ug ang kahoy nga olibo! Apan gikan
karong adlawa panalanginan ko na kamo!"' 20 Unya miabot ang pulong ni
Yahweh sa ika duhang higayon kang Hageo sa ika-24 ka adlaw sa bulan
ug miingon, 21 "Sultihi ang gobernador sa Juda, si Zerubabel, ug ingna
nga, 'pagatay-ugon ko ang kalangitan ug ang kalibotan. 22 Kay pukanon
ko ang trono sa mga gingharian ug pagalaglagon ko ang gahom sa mga

gingharian sa mga nasod! Baliskaron ko ang mga karwahi ug ang mga
nagsakay niini; Ang mga kabayo ug ang matag-usa nga nagkabayo niini
mangahulog tungod sa espada sa iyang kaigsoonan. 23 Niadtong adlawa'—
kini ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa tanan—'kuhaon ko ikaw,
Zerubabel nga anak ni Shealtiel, ingon nga akong sulugoon'—kini ang
gisulti ni Yahweh. 'Ibutang ko ikaw ingon nga silyo sa akong singsing, kay
ikaw ang akong gipili!'—kini ang gipamulong ni Yahweh nga tinubdan sa
tanan!”

Zacarias

1 Sa ikawalo nga bulan sa ikaduha nga tuig sa paghari ni Darius,' miabot
ang pulong ni Yahweh ngadto kang Zacarias nga anak nga lalaki ni Berekia
anak nga lalaki ni Ido, nga propeta, miingon, 2 “Hilabihan gayod ang
kasuko ni Yahweh sa inyong mga amahan! 3 Sultihi sila, 'Miingon si
Yahweh nga labawng makagagahom niini: Balik kanako! — mao kini
ang gisulti ni Yahweh nga makagagahom— ug mobalik ako kaninyo, ang
gisulti ni Yahweh nga labawng makagagahom. 4 Ayaw kamo pagpakasama
sa inyong mga amahan nga maoy gisultihan sa mga propeta kaniadto,
miingon, “Miingon si Yahweh nga labawng makagagahom niini: Isalikway
ang inyong daotang mga binuhatan ug ang mga daotang tulumanon!”
Apan wala sila maminaw ug wala nagpanumbaling kanako— mao kini
ang gisulti ni Yahweh.' 5 Ang inyong mga amahan, asa na man sila?
Asa na man ang mga propeta, anaa ba sila diri hangtod sa kahangtoran?
6 Apan ang akong mga pulong ug ang akong mga kasugoan nga akong
gimando sa akong mga sulugoon nga mga propeta, wala ba sila nakaapas
sa inyong mga amahan? Busa naghinulsol sila ug miingon, “Sama nga
naglaraw si Yahweh nga labawng makagagahom sa pagbuhat kanato kung
unsa ang angay sa atong mga pamaagi ug mga buhat, busa gipahamtang
niya kini kanato.” 7 Sa ika-24 nga adlaw sa ikanapulo ug usa nga bulan,
nga mao ang bulan sa Shebat, sa ikaduhang tuig sa paghari ni Darius,
miabot ang pulong ni Yahweh ngadto kang Zacarias nga anak nga lalaki
ni Berekia nga anak nga lalaki ni Ido, nga propeta, ug nag-ingon, 8 “Nakita
ko sa kagabhion, ug, tan-awa! Adunay tawo nga nagsakay sa pula nga
kabayo, ug anaa siya atubangan sa mga mirtol nga kahoy nga anaa sa
walog; ug sa iyang luyo anaay pula, pulapula- nga tabonon, ug puti nga
mga kabayo.” 9 Miingon ako, “Unsa man kining mga butanga, Ginoo?”
Unya ang anghel nga nakigsulti kanako miingon kanako, “Ipakita ko
kanimo kung unsa kining mga butanga.” 10 Unya mitubag ug miingon
ang tawo nga nagtindog atubangan sa mga mirtol nga kahoy, “Mao kini
kadtong mga gipadala ni Yahweh aron sa pagsuroy sa tibuok kalibotan.”
11 Mitubag sila sa anghel ni Yahweh nga nagtindog atubangan sa mga
mirtol nga kahoy; miingon sila kaniya, “Nagsuroysuroy kami sa tibuok
kalibotan; tan-awa, nagpabilin sa paglingkod ug nagpahulay ang tibuok
kalibotan.” 12 Unya mitubag ang anghel ni Yahweh ug miingon, “Yahweh
nga labawng makagagahom, hangtod kanus-a ka man dili magpakitag
kaluoy sa Jerusalem ug sa mga siyudad sa Juda nga nag-antos sa kasuko
sulod sa 70 ka tuig?” 13 Mitubag si Yahweh ngadto sa anghel nga nakigsulti
kanako, uban sa mga maayong pulong, mga pulong sa kahupayan. 14 Busa
ang anghel nga nakigsulti kanako miingon kanako, “Tawag ug isulti, “Mao
kini ang giingon ni Yahweh nga makagagahom: Nangabubho ako alang
sa Jerusalem ug alang sa Zion uban ang dakong kadasig! 15 Nasuko ako
pag-ayo sa mga nasod nga anaa sa kalinaw. Imbis nga diyutay lamang ang
akong kasuko diha kanila, gipasamot hinuon nila ang katalagman. 16 Busa
miingon si Yahweh nga makagagahom niini: Mibalik ako sa Jerusalem
uban ang kaluoy. Pagatukoron ko diha kaniya ang akong balay —mao kini
ang gisulti ni Yahweh nga labawng makagagahom— ug mainat gayod ang
pangsukod nga linya ngadto sa Jerusalem!' 17 Sa pag-usab tawag ug isulti,
'Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Modagaya gayod

pag-usab ang pagkamaayo sa akong mga siyudad, ug pagahupayon pag-
usab ni Yahweh ang Zion, ug pilion niya pag-usab ang Jerusalem."' 18 Unya
mihangad ako ug nakita ko ang upat ka mga budyong! 19 Nakig-istorya
ako sa anghel nga nakigsulti kanako, "Unsa man kini?" Mitubag siya
kanako, "Mao kini ang mga budyong nga nagpatibulaag sa Juda, sa Israel,
ug sa Jerusalem." 20 Unya gipakita kanako ni Yahweh ang upat ka mga
manggagama. 21 Miingon ako, "Unsa man ang gipangbuhat niining mga
tawhana?" Mitubag siya, ug miingon, "Mao kini ang mga budyong nga
nagpatibulaag sa Juda aron nga walay bisan usa nga tawo ang mohangad
sa iyang ulo. Apan mianhi kining mga katawhan aron sa pagpahawa
kanila, aron walaon ang mga budyong sa mga nasod nga mituboy sa bisan
unsang budyong batok sa yuta sa Juda aron sa pagpatibulaag kaniya."

2

1 Pagkahuman mihangad ako ug nakita ko ang usa ka tawo nga nagdala
ug igsusukod. 2 Miingon ako, "Asa ka man moadto?" Busa miingon siya
kanako, "Alang sa pagsukod sa Jerusalem, aron mahibaloan ang gilapdon
ug kataas niini." 3 Unya milakaw ang anghel nga nakigsulti kanako
ug migawas ang laing anghel aron sa pagsugat kaniya. 4 Miingon ang
ikaduhang anghel kaniya, "Dagan ug sultihi kanang batan-ong lalaki; pag-
ingon, 'Molingkod ang Jerusalem didto sa walay paril nga nasod tungod
sa kadaghan sa mga lalaki ug mga mananap nga anaa kaniya. 5 Tungod
kay— mamahimo ako nga paril nga kalayo libot kaniya, ug mamahimo
niya akong himaya diha sa iyang taliwala—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh. 6 Pagdali! Pagdali! gikan sa yuta sa amihanan—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh— tungod kay gipatibulaag ko kamo sama sa upat
ka mga hangin sa kawanangan! —Mao kini ang gipamulong ni Yahweh.
7 Pagdali! Ikyas ngadto sa Zion, kamo nga namuyo uban sa mga anak nga
babaye sa Babilonia!'" 8 Tungod kay pagkahuman sa pagpasidungog ug
pagpadala kanako ni Yahweh nga labawng makagagahom batok sa mga
nasod nga nangilog kaninyo— kay si bisan kinsa nga migunit kanimo,
nakagunit gayod sa mahinungdanong butang nga gipanalipdan sa Dios!
—human sa pagbuhat ni Yahweh niini, miingon siya, 9 "Ang akong mga
kamot mismo ang motay-og kanila, ug ilogan sila sa ilang mga ulipon."
Unya masayran gayod ninyo nga si Yahweh nga makagagahom ang
nagpadala kanako. 10 "Pag-awit alang sa kalipay, anak nga babaye sa Zion,
tungod kay hapit na akong moanha ug mopuyo uban kaninyo! —Mao kini
ang gipamulong ni Yahweh." 11 Unya ang inila nga mga nasod maghiusa
ngadto kang Yahweh nianang adlawa. Miingon siya, "Unya mahimo
kamong akong katawhan; tungod kay mopuyo ako taliwala kaninyo," ug
masayran ninyo nga si Yahweh nga labawng makagagahom ang nagpadala
kanako nganha kaninyo. 12 Tungod kay maangkon ni Yahweh ang Juda
ingon nga iyang katungod sa pagpanag-iya diha sa balaang yuta ug pilion
pag-usab ang Jerusalem alang sa iyang kaugalingon. 13 Paghilom, kamong
tanang binuhat, diha sa atubangan ni Yahweh, tungod kay mokanaog siya
gikan sa iyang balaang dapit!

3

1 Unya gipakita ni Yahweh kanako si Josue nga pangulong pari nga
nagtindog atubangan sa anghel ni Yahweh ug nagtindog si Satanas sa
iyang tuo aron pakasad-on siya. 2 Miingon ang anghel ni Yahweh kang
Satanas, "Hinaot nga badlongon ka ni Yahweh, Satanas; Hinaot nga si

Yahweh, nga nagpili sa Jerusalem, magbadlong kanimo! Dili ba kini agipo
nga gikuha gikan sa kalayo?" 3 Nagsul-ob si Josue ug hugaw nga bisti
sa dihang nagtindog siya atubangan sa anghel. 4 Ug miingon ang anghel
niadtong nagbarog sa iyang atubangan, "Hukasa gikan kaniya ang hugaw
nga bisti." Unya miingon siya kang Josue, "Tan-awa! Gipapas ko na ang
imong mga kalapasan ug sul-oban ko ikaw ug nindot nga bisti." 5 Miingon
siya, "Ibutang ninyo ang hinlo nga purongpurong nganha kaniya!" Busa
gibutang nila kang Josue ang hinlo nga purongpurong ug gisul-oban
siya ug limpyo nga bisti samtang nagtindog ang anghel ni Yahweh.
6 Pagkahuman tiunay nga misugo kang Josue ang anghel ni Yahweh ug
miingon, 7 "Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Kung
molakaw ka sa akong mga pamaagi, ug kung tumanon nimo ang akong
mga sugo, nan ikaw ang magdumala sa akong balay ug ang magbantay
sa akong mga hawanan, tungod kay pagatugotan ko ikaw nga molakaw
ug moanhi uban niining nitindog sa akong atubangan. 8 Paminaw, Josue
nga pangulong pari, ikaw ug ang imong mga kaubanan nga nagpuyo
uban kanimo! Tungod kay kining mga kalalakin-an mao ang timailhan,
tungod kay ako mismo ang magdala sa akong sulugoon nga mao ang
Sanga. 9 Ug karon tan-awa ang bato nga akong gipahimutang sa atubangan
ni Josue. Adunay pito ka mga kanto niining usa ka bato, ug ikulit ko
ang mga pulong—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga labawng
makagagahom—ug sa usa ka adlaw kuhaon ko ang sala gikan niining
maong yuta. 10 Nianang adlawa—mao kini ang gipahayag ni Yahweh nga
labawng makagagahom—ang matag tawo magdapit sa iyang mga silingan
aron sa paglingkod ilalom sa iyang kaparasan ug ilalom sa iyang kahoy
nga igera."

4

1 Unya ang anghel nga nakig-istorya kanako miatubang ug nagpatindog
kanako sama sa tawo nga mibangon gikan sa iyang pagkatulog. 2 Miingon
siya kanako, "Unsa man ang imong nakita?" Miingon ako, "Nakakita
ako ug tungtonganan sa suga nga hinimo gikan sa bulawan, uban ang
panaksan nga anaa sa ibabaw niini. Aduna kini pito ka mga lampara
ug pito usab ka mga pabilo sa ibabaw sa matag lampara. 3 Ug tupad
niini ang duha ka olibo nga kahoy, ang usa anaa sa tuong bahin sa
panaksan ug ang usa anaa sa wala. 4 Busa miingon ako pag-usab sa
anghel nga nakig-istorya kanako. "Unsa man ang buot ipasabot niining
mga butanga, akong agalon?" 5 Mitubag ang anghel, "Wala ka ba masayod
kung unsay ipasabot niining mga butanga?" Miingon ako, "Wala, akong
agalon." 6 Busa miingon siya kanako, "Mao kini ang pulong ni Yahweh
ngadto kang Zerubabel: Dili pinaagi sa kusog o sa gahom, apan pinaagi sa
akong Espiritu, sumala ni Yahweh nga labing gamhanan. 7 Unsa ka lang
man, dako nga bukid? Sa atubangan ni Zerubabel mahimo kang patag,
ug dad-on niya ang bato nga alang sa kinatumyan aron makasingit ug,
'Grasya! Grasya alang niini!'" 8 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh,
nga nag-ingon, 9 "Ang mga kamot ni Zerubabel maoy nagpahiluna sa
patukoranan niini nga balay ug ang iyang kamot mismo ang mohuman
niini. Unya masayod ka nga si Yahweh ang labing gamhanan mao ang
nagpadala kanako diha kanimo. 10 Kinsa man ang nagtamay sa adlaw sa
gamay nga mga butang? Magmaya kining mga tawhana ug makita nila
ang igtutonton nga bato nga anaa sa kamot ni Zerubabel. (Kining pito
ka mga lampara mao ang mga mata ni Yahweh nga nagtan-aw sa tibuok

kalibotan.)” 11 Unya gipangutana ko ang anghel, “Unsa man kining duha
ka mga kahoy nga olibo nga nagbarog sa wala ug tuo sa tungtunganan
ug suga?” 12 Nangutana ako pag-usab kaniya, “Unsa man kining duha ka
mga sanga sa olibo nga anaa sa kilid sa duha ka bulawan nga mga tubo
nga adunay lana nga gibubo?” 13 Unya miingon siya kanako, “Wala ka
nasayod kung unsa kini?” Mitubag ako, “Wala, akong agalon.” 14 Busa
miingon siya, “Mao kini ang mga anak nga lalaki sa bag-ong lana sa olibo
nga nagbarog sa atubangan sa Ginoo sa tibuok kalibotan.”

5

1 Unya milingi ako ug mihangad, ug nakita ko, ang naglupad nga linukot
nga basahon! 2 Miingon ang anghel kanako, “Unsa man ang imong
nakita?” Mitubag ako, “nakita ko ang naglupad nga linukot nga basahon,
nga adunay 20 ka maniko ang katas-on ug 10 ka maniko ang kalapdon.”
3 Unya miingon siya kanako, “Mao kini ang tunglo nga mogawas ibabaw sa
tibuok kayutaan, tungod kay pagawagtangon ang matag kawatan sumala
sa giingon sa usa ka bahin, samtang ang matag usa nga misaad ug
bakak nga panumpa wagtangon sumala sa giingon sa pikas bahin, sumala
sa ilang mga pulong. 4 “Ipadala ko kini—mao kini ang gipamulong ni
Yahweh nga labawng makagagahom— busa mosulod kini didto sa balay sa
kawatan ug didto sa balay sa usa nga nanaad ug bakak nga panumpa gamit
ang akong ngalan. Magpabilin kini sa iyang balay ug ut-uton ang kahoy
ug ang mga bato niini.” 5 Unya migawas ang anghel nga nakigsulti kanako
ug miingon, “Iyahat ang imong mga mata ug tan-awa kung unsa ang
taliabot!” 6 Miingon ako, “Unsa kini?” Miingon siya, “mao kini ang bukag
nga gisudlan sa sukdanan nga moabotay. Mao kini ang ilang kalapasan
sa tibuok yuta.” 7 Unya gikuha ang tingga nga tabon sa bukag ug adunay
babaye nga naglingkod ilalom niini! 8 Miingon ang anghel, “Mao kini ang
Pagkadaotan!” Giitsa niya pabalik ang babaye pasulod ngadto sa bukag, ug
gibutang niya ang tingga nga tabon ibabaw sa abrihanan niini. 9 Mihangad
ako ug nakita ko ang duha ka babaye nga nagpadulong kanako, ug anaa
ang hangin sa ilang mga pako—tungod kay aduna silay mga pako sama sa
mga pako sa talabon. Gialsa nila ang bukag ngadto sa tungatunga sa yuta
ug sa langit. 10 Busa miingon ako sa anghel nga nakigsulti kanako, “Asa
man nila dad-on ang bukag?” 11 Miingon siya kanako, “Dad-on kini aron
magtukod ug templo didto sa yuta sa Shinar, aron nga kung andam na ang
templo, ipahimutang ang bukag didto sa giandam nga butanganan niini.”

6

1 Unya milingi ako ug miyahat ug akong nakita ang upat ka mga karwahe
nga mitungha taliwala sa duha ka bukid; ug hinimo sa bronsi ang duha ka
bukid. 2 Adunay pula nga mga kabayo ang unang karwahe, ang ikaduhang
karwahe adunay itom nga mga kabayo, 3 adunay puti nga mga kabayo
ang ikatulong karwahe, ug ang ikaupat nga karwahe adunay kabang nga
mga kabayo. 4 Busa mitubag ako ug miingon sa anghel nga nakigsulti
kanako, “Unsa man kini, akong agalon?” 5 Mitubag ang anghel ug miingon
kanako, “Mao kini ang upat ka mga hangin sa langit nga migawas gikan sa
dapit diin sila nanindog atubangan sa Ginoo sa tibuok kalibotan. 6 Moadto
ang itom nga mga kabayo sa amihanan nga nasod; moadto ang puting
mga kabayo sa kasadpang nasod; unya moadto ang kabang nga mga
kabayo sa habagatang nasod.” 7 Miadto ug nangita kining kusgan nga
mga kabayo ug gilibot ang tibuok kalibotan, busa miingon ang anghel,

“Lakaw ug libota ang kalibotan!” ug milakaw sila sa tibuok kalibotan.
8 Unya misangpit sila kanako ug miingon, “Tan-awa kadtong mangadto
sa amihanang nasod; pagamaymayan nila ang akong espiritu mahitungod
sa amihanang nasod.” 9 Busa miabot ang pulong ni Yahweh kanako, ug
miingon, 10 “Kuhaa ang halad gikan sa mga bihag—gikan kang Heldai,
Tobia, ug Jedaya—ug adto sa samang adlaw ug isulod sa balay ni Josia
nga anak nga lalaki ni Zefania, nga gikan sa Babylon. 11 Unya kuhaa ang
plata ug bulawan, pagbuhat ug korona ug ibutang kini sa ulo ni Josue
nga anak nga lalaki ni Jehozadak, nga labawng pari. 12 Pakigsulti kaniya
ug pag-ingon, 'Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Kini
nga tawo, Sanga ang iyang ngalan! Modako siya diin siya nahimutang
ug unya itukod ang templo ni Yahweh! 13 Siya mao ang mopatukod sa
templo ni Yahweh ug ibayaw ang katahom niini; unya molingkod siya ug
magdumala diha sa iyang trono. Mahimo siyang pari sa iyang trono ug
ang panagsabot sa kalinaw maanaa taliwala sa duha. 14 Ipahimutang ang
korona sa templo ni Yahweh aron sa pagpasidungog kang Heldai, Tobia,
ug Jedaya ug ingon nga paghinumdom sa pagkamanggihatagon sa anak
nga lalaki ni Zefania. 15 Unya moabot kadtong tua sa halayo ug motukod
sa templo ni Yahweh, busa masayran ninyo nga gipadala ako ni Yahweh
nga labawng makagagahom diha kaninyo; tungod kay mahitabo lamang
kini kung tinud-anay kamong maminaw sa tingog ni Yahweh nga inyong
Dios!”

7

1 Sa ikaupat nga tuig nga paghari ni Haring Darius, sa ikaupat nga adlaw
sa Kislev (ikasiyam kini nga bulan), miabot ang pulong ni Yahweh kang
Zacarias. 2 Gipadala sa katawhan sa Betel si Sharezer ug si Regem Melec ug
ang ilang mga kalalakin-an aron sa pagpakilouy sa atubangan ni Yahweh.
3 Nakigsulti sila sa mga pari nga anaa sa balay ni Yahweh nga labawng
makagagahom ug sa mga propeta; miingon sila, “Magbangotan ba kami sa
ikalimang bulan pinaagi sa pagpuasa, sama sa among gibuhat sa daghang
mga katuigan?” 4 Busa miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga labawng
makagagahom, nga nag-ingon, 5 “Pakigsulti sa tanang katawhan sa yuta
ug sa mga pari ug pag-ingon, “Sa dihang nagpuasa ug nagsubo kamo
sa ikalima ug sa ikapitong bulan sulod sa 70 ka katuigan, tinud-anay
ba kamo nga nagpuasa alang kanako? 6 Sa dihang mikaon ug miinom
kamo, wala ba kamo nagkaon ug nag-inom alang sa inyong kaugalingon?
7 Dili ba sama man niini nga mga pulong ang gipamulong ni Yahweh
pinaagi sa baba sa kanhing mga propeta, sa dihang namuyo pa kamo nga
mauswagon didto sa Jerusalem ug sa kasikbit nga mga siyudad ug namuyo
sa Negev, ug sa tiilan sa mga bungtod didto sa kasadpan?” 8 Miabot
ang pulong ni Yahweh kang Zacarias, nga nag-ingon, 9 “Miingon niini
si Yahweh nga labawng makagagahom, 'Paghukom uban sa matuod nga
hustisya, sa kasabotan sa pagkamatinud-anon, ug sa kaluoy. Ipabuhat kini
sa matag tawo ngadto sa iyang igsoon. 10 Ang biyuda ug ilo, ang langyaw,
ug ang tawong kabos—ayaw sila daugdaoga, ug ayaw tugoti ang bisan
kinsa kaninyo nga maglaraw ug daotan sulod sa inyong kasingkasing batok
sa uban.' 11 Apan nagdumili sila sa pagpaminaw ug nagmagahi sa ilang
mga abaga. Gisampongan nila ang ilang mga dalunggan aron nga dili sila
makadungog. 12 Gipagahi nila ang ilang mga kasingkasing sama sa bato
aron nga dili nila madungog ang balaod o ang mga pulong ni Yahweh
nga labawng makagagahom. Gipadala niya kini nga mga mensahe ngadto

sa katawhan pinaagi sa iyang Espiritu kaniadto, pinaagi sa baba sa mga propeta. Apan nagdumili sa pagpaminaw ang katawhan, busa nasuko pag-ayo kanila si Yahweh nga labawng makagagahom. 13 Nahitabo kini sa dihang mitawag siya, wala sila namati. Sa sama usab nga paagi," miingon si Yahweh nga labawng makagagahom, "Mosangpit sila kanako apan dili ako mamati. 14 Tungod kay katagon ko sila pinaagi sa alimpulos ngadto sa tanang kanasoran nga wala pa nila nakita, ug mahimong biniyaan ang yuta. Tungod kay walay moagi sa yuta o mobalik niini tungod kay gihimong biniyaang yuta sa katawhan ang maanindot nga yuta."

8

1 Miabot kanako ang pulong ni Yahweh nga labawng makagagahom, nga
nag-ingon, 2 "Si Yahweh nga pangulo sa kasundalohang anghel miingon
niini: mainiton ako alang sa Zion uban ang dakong kadasig ug mainiton
ako alang kaniya uban ang dakong kasuko! 3 Miingon niini si Yahweh:
Mobalik ako sa Zion ug magpuyo taliwala sa Jerusalem, tungod kay
pagatawgon nga "Ang Siyudad sa Kamatuoran" ang Jerusalem ug ang
bukid ni Yahweh pagatawgon nga "Ang Balaang Bukid!" 4 Miingon niini
si Yahweh nga labawng makagagahom: Anaa na usab ang mga tigulang
nga kalalakin-an ug tigulang nga mga kababayen-an sa kadalanan sa
Jerusalem, ug ang matag tawo adunay sungkod sa iyang kamot tungod
kay tigulang na kaayo siya. 5 Mapuno ang kadalanan sa siyudad ug
mga batang lalaki ug babaye nga nanagdula. 6 Miingon niini si Yahweh
nga labawng makagagahom: Kung adunay kahibulongan sa mga panan-
aw sa nahibiling katawhan niadtong mga adlawa, kinahanglan ba nga
kahibulongan usab kini sa akong panan-aw? —mao kini ang gipamulong
ni Yahweh. 7 Miingon niini si Yahweh: Tan-awa, luwason ko ang akong
katawhan gikan sa yuta diin nagasubang ang adlaw ug gikan sa yuta
diin nagasalop ang adlaw! 8 Tungod kay ibalik ko sila, ug magpuyo
sila taliwala sa Jerusalem, busa mahimo silang akong katawhan pag-
usab, ug mahimo nila akong Dios sa kamatuoran ug sa pagkamatarong!
9 Miingon niini si Yahweh nga labawng makagagahom: Kamo nga padayon
nga nakadungog karon sa samang mga pulong nga gikan sa mga baba
sa mga propeta sa dihang gitukod ang patukoranan sa akong balay—
kining akong balay, si Yahweh: Lig-ona ang inyong mga kamot aron nga
matukod ang templo. 10 Tungod kay walay si bisan kinsa ang nakatapok
ug ani sa wala pa kadtong mga adlawa, walay abot alang sa tawo o
mananap, ug walay kalinaw gikan sa mga kaaway alang kang bisan
kinsa nga molakaw o mobalik. Akong gipagbingkil ang matag tawo batok
sa iyang silingan. 11 Apan karon dili kini mahisama kaniadtong mga
adlawa, magauban ako sa nahibilin niini nga mga tawo—mao kini ang
gipamulong ni Yahweh nga labawng makagagahom. 12 Tungod kay itanom
ang mga binhi sa kalinaw; ang mokatay nga paras magahatag sa bunga
niini ug mohatag sa ani niini ang yuta; magahatag ang kawanangan sa
yamog niini, tungod kay ipapanunod ko kining tanang mga butanga sa
nahibiling katawhan. 13 Panag-ingnan kamo sa ubang mga nasod sa usa
ka tunglo, balay sa Juda ug balay sa Israel. Busa luwason ko kamo ug
mahimo kamong panalangin. Ayaw kamo kahadlok; himoang kusgan ang
inyong mga kamot! 14 Tungod kay misulti niini si Yahweh nga labawng
makagagahom: Sama nga naglaraw ako sa pagpasakit kaninyo sa dihang
gihagit sa inyong katigulangan ang akong kasuko—miingon si Yahweh—
ug wala gayod nagpapugong, 15 busa maglaraw usab ako niining mga

adlawa sa pagbuhat ug maayo ngadto sa Jerusalem ug sa balay sa Juda!
Ayaw kahadlok! 16 Mao kini ang mga butang nga kinahanglan ninyong
buhaton: Isulti ang kamatuoran, ang matag tawo uban sa iyang silingan.
Paghukom uban sa kamatuoran, sa pagkamakataronganon, ug sa kalinaw
diha sa inyong mga ganghaan. 17 Ayaw paglaraw ug daotan diha sa inyong
mga kasingkasing batok sa usag-usa, ug ayaw higugmaa ang bakak nga
panumpa—tungod kay mao kini ang mga butang nga gikasilagan ko! —
mao kini ang gipamulong ni Yahweh.” 18 Unya miabot kanako ang pulong
ni Yahweh nga labawng makagagahom, nga nag-ingon, 19 “Miingon niini
si Yahweh: Ang mga puasa sa ikaupat nga bulan, sa ikalima nga bulan, sa
ikapito nga bulan, ug sa ikanapulo nga bulan mahimong mga panahon
sa kalipay, pagsadya, ug malipayon nga kasaulogan alang sa balay sa
Juda! Busa higugmaa ang kamatuoran ug kalinaw! 20 Miingon niini si
Yahweh nga labawng makagagahom: Mamalik pag-usab ang mga tawo,
bisan kadtong namuyo sa nagkalainlaing mga siyudad. 21 Moadto ang
mga lumulupyo sa usa ka siyudad padulong sa laing siyudad ug moingon,
“Mangadto kita aron maghangyo sa atubangan ni Yahweh ug magtuaw
kang Yahweh! Mangadto usab kami. 22 Daghang mga tawo ug kusgan nga
mga nasod ang mangabot ug magtuaw kang Yahweh didto sa Jerusalem
ug maghangyo sa panalangin ni Yahweh! 23 Miingon niini si Yahweh nga
labawng makagagahom: Napulo ka mga kalalakin-an nianang mga adlawa
gikan sa matag pinulongan ug nasod ang mokupot sa sidsid sa inyong kupo
ug moingon, 'Paubana kami kaninyo, tungod kay nakadungog kami nga
nag-uban ang Dios kaninyo!'”

9

1 Mao kini ang gisulti sa pulong ni Yahweh mahitungod sa yuta sa
Hadrac ug Damascus. Tungod kay anaa sa tibuok katawhan ang panan-
aw ni Yahweh, ug anaa usab sa tanang mga tribo sa Israel. 2 Mahitungod
usab kini nga pahayag ngadto sa Hamat, nga utlanan sa Damascus, ug
mahitungod kini sa Tyre ug Sidon, bisan tuod ug maalamon kaayo sila.
3 Nagtukod ug kota alang sa iyang kaugalingon ang Tyre ug nagpundo
ug plata nga sama sa abog ug lunsay nga bulawan sama sa lapok sa
kadalanan. 4 Tan-awa! Isalikway siya sa Ginoo ug gub-on ang iyang
kusog diha sa kadagatan, mao nga lamoyon siya sa kalayo. 5 Makakita
ang Ashkelon ug mahadlok! Mangurog usab sa hilabihan ang Gaza!
Mapakyas ang paglaom ni Ekron! Mahanaw ang hari nga gikan sa Gaza,
ug dili na gayod mapuy-an ang Ashkelon! 6 Mamuyo ang mga langyaw
sa Ashdod, ug pagaputlon ko ang garbo sa mga Filistihanon. 7 Tungod
kay wagtangon ko ang ilang dugo gikan sa ilang mga baba ug ang ilang
mga pagkamalaw-ay taliwala sa ilang mga ngipon. Unya ang nahibilin
mahimong alang sa atong Dios sama sa banay sa Juda, ug mahimong
sama sa mga Jebusihanon ang Ekron. 8 Magkampo ako libot sa akong yuta
batok sa kasundalohan sa kaaway aron nga walay makaagi o makabalik,
tungod kay wala nay madaogdaogon ang makalabang agi niini. Tungod
kay panalipdan ko na karon ang akong yuta sa akong kaugalingong panan-
aw! 9 Pagsinggit uban ang dakong pagmaya, anak nga babaye sa Zion!
Pagsinggit uban ang kalipay, anak nga babaye sa Jerusalem! Tan-awa!
Moabot kanimo ang imong hari uban ang pagkamatarong ug iya kang
luwason. Mapainubsanon siya ug nagsakay siya sa usa ka asno, sa nati
sa usa ka asno. 10 Ug unya pagaputlon ko ang karwahe gikan sa Efraim
ug ang kabayo gikan sa Jerusalem, ug pagaputlon ang pana gikan sa

gubat; tungod kay magsulti siyag kalinaw ngadto sa mga nasod, ug maanaa
ang iyang pagdumala sa tibuok kadagatan, ug gikan sa Suba hangtod sa
kinatumyan sa kalibotan! 11 Ug alang kanimo Jerusalem, tungod sa dugo sa
akong kasabotan diha kanimo, ipalingkawas ko ang imong mga binilanggo
gikan sa bung-aw nga walay tubig. 12 Balik sa kota, mga binilanggo sa
paglaom! Bisan karong adlawa sultihan ko ikaw nga igabalik ko kini
kanimo sa makaduha ka pilo, 13 tungod kay gibawog ko ang Juda ingon
nga akong pana. Gipuno ko na ang akong sudlanan sa mga udyong uban
sa Efraim. Gipukaw ko ang imong mga anak nga lalaki, Zion, batok sa
imong mga anak nga lalaki, Grecia, ug gihimo ko ikaw, Zion, nga sama sa
espada sa manggugubat! 14 Motungha si Yahweh diha kanila, ug moigo
ang iyang mga udyong sama sa kilat! Tungod kay patingogon sa akong
Ginoo nga si Yahweh ang trumpeta ug mosulong uban ang mga bagyo
gikan sa Teman. 15 Panalipdan sila ni Yahweh nga labawng makagagahom,
ug lamoyon nila sila ug buntogon ang mga bato sa ilang mga lamboyog.
Ug unya moinom sila ug mosinggit sama sa mga kalalakin-an nga nahubog
sa bino, ug mapuno sila ug bino nga daw mga panaksan sila, sama sa
mga eskina sa halaran. 16 Busa luwason sila ni Yahweh nga ilang Dios
nianang adlawa; mahisama sila sa panon sa iyang katawhan, tungod kay
mahimo silang mga bililhong bato sa usa ka korona, nga gipataas sa iyang
yuta. 17 Pagkamaayo ug pagkamaanyag nilang tanan! Mokusgan ang mga
batan-ong lalake pinaagi sa trigo ug ang mga ulay sa matam-is nga bino!

10

1 Pangayog ulan gikan kang Yahweh sa panahon sa tingpamulak—si
Yahweh nga maoy nagbuhat sa mga dalugdog—ug naghatag siyag ulan sa
matag-usa ug sa tanang pananom sa kaumahan. 2 Tungod kay nagsultig
bakak ang mga diosdios sa panimalay; bakak ang panan-awon sa mga
mini nga mananagna; nagsulti sila ug malimbongon nga mga damgo ug
naghatag ug haw-ang nga paghupay, busa naglatagaw sila sama sa karnero
ug nag-antos tungod kay wala silay magbalantay. 3 Misilaob ang akong
kasuko batok sa mga magbalantay sa karnero; pagasilotan ko kadtong mga
laking kanding—nga mao ang mga pangulo. Tabangan usab ni Yahweh nga
labawng makagagahom ang iyang panon, ang balay sa Juda, ug himoon
silang daw iyang kabayo diha sa panaggubat! 4 Magagikan kanila ang upat
ka patukoranan; magagikan kanila ang ugsok sa tolda; magagikan kanila
ang pana sa gubat; magagikan kanila ang tanang pangulo. 5 Mahisama sila
sa mga manggugubat nga motamaktamak sa ilang mga kaaway didto sa
lapok nga kadalanan panahon sa gubat; makiggubat sila, tungod kay nag-
uban kanila si Yahweh, ug pakaulawan nila kadtong mga nagsakay sa mga
kabayo nga panggubat. 6 Lig-onon ko ang balay sa Juda ug luwason ang
balay ni Jose; tungod kay ipasig-uli ko sila ug magmanggiluluy-on diha
kanila. Mahimo silang daw wala ko sila gisalikway, tungod kay ako si
Yahweh nga ilang Dios, ug tubagon ko sila. 7 Unya mahisama si Efraim sa
manggugubat, ug maglipay ang ilang mga kasingkasing ingon nga adunay
bino; makakita ang ilang mga anak ug magsadya. Maglipay ang ilang mga
kasingkasing kanako! 8 Tawgon ko sila ug tapokon, tungod kay luwason
ko sila, ug mahimo silang bantogan sama kaniadto! 9 Gitanom ko sila
taliwala sa mga katawhan, apan mahinumduman nila ako sa halayong
nasod, busa mabuhi ug mamalik sila ug ang ilang mga anak. 10 Tungod
kay ibalik ko sila gikan sa yuta sa Ehipto ug tigomon sila gikan sa Asiria.
Pagadad-on ko sila ngadto sa yuta sa Gilead ug sa Lebanon hangtod nga

wala na gayoy igong dapit alang kanila. 11 Motabok ako sa dagat sa
ilang pag-antos; hampakon ko ang mga balod sa dagat ug paugahon ang
tanang kinahiladman sa Nilo. Pagahugnoon ang kahalangdon sa Asiria, ug
pagawagtangon ang sitro sa Ehipto gikan sa mga Ehiptohanon. 12 Lig-onon
ko sila dinhi sa akong kaugalingon, ug molakaw sila sa akong ngalan—
mao kini ang gipamulong ni Yahweh.

11

1 Abrihi ang imong mga pultahan, Lebanon, kay tingalig lamyom sa
kalayo ang imong kahoy nga mga sedro! 2 Pagbangotan, sipros nga mga
kahoy, kay nangatumba na ang mga kahoy nga sedro! Kung unsa ang
halangdon pagagub-on! Pagbangotan! kamong mga akasya sa Bashan,
kay ang kusgan nga kalasangan gipangputol na. 3 Nanghilak ang mga
magbalantay sa karnero, tungod kay nangagun-ob na ang ilang kabantog!
Nagngulob ang mga batan-ong liyon, tungod kay ang garbo sa Suba sa
Jordan naguba na! 4 Mao kini ang giingon ni Yahweh nga akong Dios,
"Sama sa magbalantay sa karnero, nga nagbantay sa tibuok nga panon nga
giandam aron ihawon! 5 (Ang mopalit kanila moihaw kanila ug dili silotan,
ug ang mibaligya kanila magaingon, 'Dalaygon si Yahweh! Kay nahimo
akong adunahan!' Tungod kay walay kaluoy ang mga magbalantay nga
nagtrabaho alang sa tag-iya sa mga panon) 6 Alang kanako wala na akoy
kaluoy sa mga lumolupyo sa maong yuta! —mao kini ang gipamulong
ni Yahweh. Tan-awa! Ako mismo hapit na motugyan sa matag-usa ka
tawo ngadto sa kamot sa iyang silingan ug ngadto sa kamot sa iyang
hari, ug gun-obon nila ang yuta ug walay bisan usa kanila nga akong
luwason gikan sa ilang kamot." 7 Busa nahimo akong magbalantay sa
panon sa karnero nga giandam aron ihawon, alang niadtong nagabaligyag
karnero. Nagdala ako ug duha ka sungkod; ang usa ka sungkod gitawag
ko nga "Kaluoy" ug ang usa gitawag nako ug "Panaghiusa." Niini nga
paagi gibantayan ko ang mga karnero. 8 Nawad-an ako ug pailob sa tulo
ka magbalantay, ug gidumtan usab ako nila, hinungdan nga gipatay ko
sila sulod sa usa ka bulan. 9 Unya giingnan ko ang mga tag-iya, "Dili na
ako motrabaho ingon nga magbalantay alang kanimo. Ang karnero nga
himalatyon—pasagdi nga mamatay; Ang karnero nga malaglag—pasagdi
nga malaglag. Pasagdi nga kaonon sa nahibilin nga karnero ang unod
sa iyang kauban." 10 Busa gikuha ko ang akong sungkod nga "kaluoy"
ug gibali ko kini aron sa pagputol sa kasabotan nga akong gihimo uban
sa tanan kong mga kabanay. 11 Nianang adlawa ang kasabotan nabali,
ug kadtong nagbantay sa karnero ug nagtan-aw kanako nasayod nga si
Yahweh ang nagsulti. 12 Giingnan ko sila, "Kung maayo kini alang kaninyo,
bayri ako sa akong suhol. Apan kung dili, ayaw kini buhata." Busa
nagtimbang sila ug suhol alang kanako—ug mikabat kini ug 30 ka buok
plata. 13 Unya miingon si Yahweh kanako, "Ibutang sa tipiganan ang mga
plata, ang labing maayo unta nga bili ang angay nilang ihatag kanimo!"
Busa gikuha ko ang 30 kabuok nga plata ug gibutang kini sa tipiganan
didto sa balay ni Yahweh. 14 Unya gibali ko ang ikaduha kong sungkod
nga gitawag, "Panaghiusa," aron balion ang pagkamanagsoon tali sa Juda
ug Israel. 15 Miingon si Yahweh kanako, "Usbon ko, dalha pag-usab ang
galamiton sa buangbuang nga magbalantay alang sa imong kaugalingon,
16 kay tan-awa, hapit ko na butangan ug magbalantay ang yuta. Dili
niya panumbalingon ang mga karnero nga himalatyon. Dili usab niya
pangitaon ang karnero nga mawala, ni tambalan ang nangapiang nga

karnero. Dili usab niya pakaonon ang mga himsog nga karnero, apan
mokaon sa unod sa mga gipatambok nga karnero ug molaksi sa ilang mga
kuko. 17 Pagkaalaot niadtong walay pulos nga magbalantay nga mipasagad
sa mga panon sa karnero! Hinaot nga matigbasan ug espada ang iyang
bukton ug ang iyang tuong mata! Hinaot nga maputol ang iyang bukton
ug mabuta ang iyang tuong mata!”

12

1 Mao kini ang gisulti sa pulong ni Yahweh mahitungod sa Israel—
ang pamahayag ni Yahweh, nga nagbuklad sa kawanangan ug nagtukod
sa patukoranan sa kalibotan, nga nagpaanyag sa espiritu sa kinasuloran
sa tawo, 2 “Tan-awa, hapit ko na himoon nga mahisama ang Jerusalem
sa kupa hinungdan nga ang tanang katawhan nga naglibot kaniya
mangahubog. Mahisama usab kini sa Juda sa takna nga pagalibotan na ang
Jerusalem. 3 Nianang adlawa, himoon kong bug-at nga bato ang Jerusalem
alang sa tanang katawhan. Si bisan kinsa nga buot mosulay sa pag-alsa
niana nga bato nagpasakit pag-ayo sa iyang kaugalingon, ug ang tanang
nasod sa kalibotan motigom batok niana nga siyudad. 4 Nianang adlawa—
mao kini ang gipamulong ni Yahweh—bunalan ko ang mga kabayo uban
ang kapintas ug ang tigkabayo uban ang kapungot. Tan-awon ko uban
sa kaluoy ang panimalay ni Juda ug bunalan ko aron mabuta ang mga
kabayo sa mga kasundalohan. 5 Unya ang mga pangulo sa Juda moingon
diha sa sulod sa ilang kasingkasing, 'Ang mga lumolupyo sa Jerusalem mao
ang atong kusog tungod kang Yahweh nga labawng makagagahom, nga
ilang Dios.' 6 Nianang adlawa himoon ko nga mahisama ang mga pangulo
sa Juda sa mga kolon nga halinganan taliwala sa kahoy ug sama sa mga
nagsiga nga sulo taliwala sa nagbarog nga katrigohan, tungod kay lamyon
nila ang tanang katawhan nga naglibot gikan sa ilang tuo ug wala. Apan
ang katawhan sa Jerusalem magpuyo pag-usab sa iyang kaugalingong
dapit.” 7 Unahon ni Yahweh pagluwas ang mga tolda sa Juda, aron nga
ang dungog sa panimalay ni David ug ang dungog niadtong nagpuyo sa
Jerusalem dili molabaw sa tibuok panimalay sa Juda. 8 Nianang adlawa si
Yahweh mao ang manalipod sa mga lumolupyo sa Jerusalem, ug nianang
adlawa kadtong huyang nga anaa kanila mahisama kang David, samtang
ang panimalay ni David mahimong sama sa Dios, sama sa manulonda ni
Yahweh diha sa ilang atubangan. 9 “Nianang adlawa sugdan ko paglaglag
ang tanang kanasoran nga moasdang batok sa Jerusalem. 10 Apan ibubo
ko ang espiritu sa kaluoy ug ang paghangyo sa panimalay ni David ug
sa mga lumolupyo sa Jerusalem, aron motan-aw sila kanako, ang ilang
gitusok. Magbangotan sila alang kanako, sama sa usa ka tawo nga
nagbangotan alang sa iyang bugtong anak nga lalaki; magbangotan sila
pag-ayo alang kaniya sama niadtong nagbangotan tungod sa kamatayon sa
kamagulangang anak nga lalaki. 11 Nianang adlawa ang mga pagbangotan
sa Jerusalem mahisama sa pagbangotan sa Hadad Rimon sa kapatagan sa
Megido. 12 Magbangotan ang yuta, ang matag banay molain gikan sa ubang
mga banay. Molain ang banay sa panimalay ni David ug ang ilang mga
asawa molain usab gikan sa ilang mga bana. Molain usab ang banay sa
panimalay ni Natan ug ang ilang mga asawa molain usab gikan sa ilang
mga bana. 13 Molain usab ang banay gikan sa panimalay ni Levi ug ang
ilang mga asawa molain usab gikan sa ilang mga bana. Molain usab ang
banay sa mga Shimatihanon ug ang ilang mga asawa molain usab gikan sa

ilang mga bana. 14 Ang matag banay nga nahibilin gikan sa mga banay—
ang matag banay maglain usab ug ang mga asawa molain usab gikan sa
ilang mga bana.”

13

1 Nianang adlawa maabri ang tubod alang sa panimalay ni David ug
sa mga lumolupyo sa Jerusalem, tungod sa ilang sala ug dili pagkaputli.
2 Nianang adlawa—mao kini ang gipamulong ni Yahweh ang labaw nga
makagagahom—nga putlon ko ang mga ngalan sa mga diosdios gikan
sa yuta aron nga dili na gayod sila mahinumdoman pa. Palayason ko
usab sa yuta ang mga mini nga manalagna uban sa hugaw nila nga
espiritu. 3 Si bisan kinsa nga tawo nga mopadayon sa pagpanagna, ang
iyang amahan ug inahan nga nagpakatawo kaniya maoy mosulti kaniya
nga, 'Mamatay ka, kay nagsulti ka ug bakak batok sa ngalan ni Yahweh!'
Unya ang amahan ug inahan nga maoy naghimugso kaniya mao usab
ang modunggab kaniya sa dihang managna siya. 4 Nianang adlawa
ang matag manalagna maulaw sa iyang panan-awon sa dihang managna
siya. Kini nga mga manalagna dili na mosul-ob sa ilang balhiboon nga
bisti, aron sa paglimbong sa mga tawo. 5 Tungod kay ang matag-usa
kanila moingon, 'Dili ako manalagna! Usa lamang ako ka mag-uuma,
tungod kay nagatrabaho ako sa yuta sukad pa sa akong pagkabatan-
on!' 6 Apan ang pipila moingon kaniya, 'Unsa man kining mga samad
nga anaa sa imong mga bukton?' ug motubag siya, 'Samad kini sa
dihang didto ako sa balay sa akong mga higala.'” 7 “Espada! Barog sa
imong kaugalingon batok sa akong magbalantay sa karnero, ang tawo nga
nagtindog duol kanako—mao kini ang gipamulong ni Yahweh nga labawng
makagagahom. Bunali ang magbalantay sa karnero, ug ang panon sa mga
karnero magkatibulaag! Tungod kay bakwion ko ang akong kamot batok
niadtong mga ubos. 8 Unya mahitabo kini sa tibuok nga kayutaan—mao
kini ang gipamulong ni Yahweh—nga ang 2/3 niini pagaputlon! Kadtong
mga katawhan mangahanaw; ug ang usa ka bahin sa ikatulo mao lamang
ang mahibilin didto. 9 Sunogon ko ang ikatulo nga bahin ug pinuhon kini
sama sa pagpino sa plata nga gisunog; sulayan ko sila sama nga sulayan
ang bulawan. Mosangpit sila sa akong ngalan, ug tubagon ko sila ug
ingnon, 'Mao kini ang akong katawhan!' ug moingon sila, 'Si Yahweh mao
ang akong Dios!”'

14

1 Tan-awa! Moabot ang adlaw ni Yahweh nga bahinon diha sa imong
taliwala ang imong mga inilog. 2 Tungod kay tigomon ko ang mga nasod
batok sa Jerusalem alang sa pagpakiggubat ug mabihag ang siyudad.
Pang-ilogon ang mga balay ug panglugoson ang mga kababayen-an.
Mabihag ang katunga sa siyudad, apan ang nahibilin nga katawhan dili
papahawaon sa siyudad. 3 Apan mogawas si Yahweh ug makiggubat
batok niadtong mga nasora sama sa iyang pagpakiggubat sa adlaw sa
panagsangka. 4 Nianang adlawa ang iyang mga tiil motindog didto sa
Bukid sa mga Olibo, nga anaa sa sidlakang bahin sa Jerusalem. Matunga
ang Bukid sa Olibo taliwala sa sidlakan ug kasadpan ug mahimong
dako nga walog ug ang katunga sa bukid mosibog sa amihan ug ang
katunga mosibog sa habagatan. 5 Unya mokalagiw kamo paubos sa walog
tungatunga sa mga kabukiran ni Yahweh, tungod kay ang walog nga anaa
taliwala niadtong mga bukira mosangko sa Azal. Mokalagiw kamo sama
sa pagkalagiw ninyo tungod sa linog sa mga adlaw ni Uzia, nga hari sa

Juda. Unya moabot si Yahweh nga akong Dios ug ang tanang mga balaan
magpuyo uban kaniya. 6 Nianang adlawa wala nay kahayag, apan walay
katugnaw o ice. 7 Nianang adlawa, ang adlaw nga si Yahweh lamang ang
nasayod sa tanan, wala nay adlaw ug gabii, kay ang kagabhion mao na ang
panahon sa kahayag. 8 Nianang adlawa ang buhing tubig modagayday
gikan sa Jerusalem. Ang katunga kanila modagayday paingon sa dagat
sa sidlakan ug ang katunga modagayday ngadto sa dagat sa kasadpan,
sa ting-init man ug tingtugnaw. 9 Mahimong hari si Yahweh sa tibuok
kalibotan. Nianang adlawa anaa si Yahweh, ang usa nga Dios, ug ang iyang
ngalan lamang. 10 Ang tibuok nga yuta mahisama sa Araba, gikan sa Geba
hangtod sa Rimon sa habagatang bahin sa Jerusalem. Padayon usab nga
mobarog ang Jerusalem ug magpabilin kini sa iyang kaugalingong dapit,
gikan sa Ganghaan sa Benjamin ngadto sa dapit kung asa nahimutang
ang unang ganghaan, ug ngadto sa Kanto nga Ganghaan, ug gikan sa
Tore ni Hananel hangtod sa pug-anan ug bino sa hari. 11 Magpuyo
ang katawhan sa Jerusalem ug didto wala nay kasamok gikan sa Dios
batok kanila. Magpuyo na nga luwas ang Jerusalem. 12 Mao kini ang
katalagman nga ihampak ni Yahweh sa tanang katawhan nga nakiggubat
batok sa Jerusalem: Mangalata ang ilang unod bisan ug nagtindog pa
sila. Mangalata usab ang ilang mga mata sa mga nahimutangan niini ug
mangalata usab ang ilang mga dila diha sa ilang mga baba. 13 Nianang
adlawa ang dako nga kahadlok nga gikan kang Yahweh moabot taliwala
kanila. Ug ang matag-usa modakop sa kamot sa uban, ug ang kamot sa
usa mobakyaw batok sa kamot sa uban. 14 Makig-away usab ang Juda
batok sa Jerusalem. Tigomon nila ang bahandi sa tanang mga nasod
nga naglibot kanila—bulawan, plata, ug linong mga bisti nga daghan
kaayo. 15 Moabot usab ang katalagman ngadto sa mga kabayo ug sa mga
mula, sa mga kamelyo ug sa mga asno, ug ang matag mananap niadtong
kampoha mag-antos usab sa samang katalagman. 16 Unya mahitabo nga
ang tanan nga nahibilin niadtong mga nasora nga mibatok sa Jerusalem
motungas hinuon didto matag tuig aron pagsimba sa hari nga si Yahweh
nga makagagahom, ug kinahanglan nga motamod sa Kasaulogan sa mga
Balongbalong. 17 Mahitabo nga kung ang matag-usa nga gikan sa mga
nasod sa kalibotan dili mosubida ngadto sa Jerusalem aron pagsimba
sa hari nga si Yahweh nga makagagahom, dili sila padad-an ug ulan
ni Yahweh. 18 Kung ang nasod sa Ehipto dili motungas didto, dili sila
makadawat ug ulan. Moabot ang katalagman nga gikan ni Yahweh sa
mga nasod nga wala mitungas aron sa pagsaulog sa Kasaulogan sa mga
Balongbalong. 19 Mao kini ang silot alang sa Ehipto ug ang silot niadtong
kanasoran nga wala mitungas paingon sa Jerusalem aron sa paghimo
sa Kasaulogan sa mga Balongbalong. 20 Apan nianang adlawa, ang mga
kampanilya sa mga kabayo moingon, “Paglain alang kang Yahweh,” ug ang
mga dagkong panaksan sa balay ni Yahweh mahisama sa mga panaksan
atubangan sa halaran. 21 Tungod kay ang matag kulon sa Jerusalem ug
Juda gilain alang kang Yahweh nga makagagahom ug ang matag usa nga
magdala ug halad makagamit niini aron lutoan ug makan-an. Nianang
adlawa ang mga mamaligya dili na magpabilin sa balay ni Yahweh nga
makagagahom.

Malaquias

1 Ang pagpahayag sa pulong ni Yahweh ngadto sa Israel pinaagi sa kamot
ni Malaquias. 2 Miingon si Yahweh, “Gihigugma ko kamo”. Apan miingon
kamo, “Giunsa mo man kami paghigugma?” “Dili ba si Esau man ang
igsoon ni Jacob?” nag-ingon si Yahweh. “Apan sa gihapon gihigugma ko
si Jacob, 3 apan gikasilagan ko si Esau. Gihimo ko nga biniyaan ang iyang
mga kabukiran ug gihimo ko ang iyang napanunod nga dapit alang sa
ihalas nga mga iro sa kamingawan.” 4 Kung ang Edom moingon, “Gigun-ob
kami, apan tukoron namo pagbalik ang mga naguba,” Moingon si Yahweh
nga gamhanan, “Matukod nila kini pagbalik apan gun-obon ko gihapon
kini pag-usab. Pagatawagon sila sa uban nga 'Ang nasod sa kadaotan' ug
'Ang gitunglo ni Yahweh nga katawhan hangtod sa kahangtoran.' 5 Makita
kini sa inyong mga mata, ug moingon kamo, 'Gamhanan si Yahweh bisan
pa sa mga utlanan sa Israel.'" 6 “Magpasidungog ang anak nga lalaki sa
iyang amahan, ug ang sulugoon sa iyang agalon. Unya kung ako usa ka
amahan, asa man ang akong pasidungog? Kung ako usa ka agalon, asa
man ang balaang pagtahod alang kanako?” Nag-ingon si Yahweh nga
gamhanan ngadto kaninyo nga mga pari nga nagpasipala sa akong ngalan.
“Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo pagpasipala ang imong ngalan?'
7 Pinaagi sa paghalad sa mga pan-os nga tinapay diha sa akong halaran.
Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo sa paghugaw kanimo? Pinaagi
sa pagsulti nga, ang lamesa ni Yahweh talamayon. 8 Sa paghalad ninyo
sa buta nga mga mananap, dili ba daotan man kana? Sa paghalad ninyo
sa mga piang ug mga masakiton, dili ba daotan man kana? Ihatag kana
ngadto sa inyong gobernador! Dawaton ba niya kamo o mahimuot ba siya
kaninyo?” miingon si Yahweh nga gamhanan. 9 Karon nagpadayon kamo
sa pagtawag diha sa atubangan sa Dios, nga magmaluloy-on siya nganhi
kanato. Apan nag-ingon si Yahweh nga gamhanan nga sa maong mga
halad nga anaa sa inyong mga kamot, mahimuot ba siya kaninyo? 10 “O,
kung adunay usa lamang unta kaninyo nga magasira sa mga pultahan
sa templo, aron nga dili na kamo maghaling ug kalayo nga walay pulos
diha sa akong halaran! Miingon si Yahweh nga gamhanan, “Wala akoy
kalipay diha kaninyo, ug dili ko dawaton ang bisan unsa nga halad gikan
sa inyong mga kamot. 11 Sukad sa pagsubang sa adlaw hangtod sa pagsalop
niini ang akong ngalan mahimong bantogan ngadto sa kanasoran ug
diha sa matag dapit ang insenso ug ang putli nga mga halad ihalad sa
akong ngalan. Kay ang akong ngalan mahimong bantogan sa kanasoran,”
nag-ingon si Yahweh nga gamhanan. 12 “Apan gitamay ninyo kini sa
dihang miingon kamo nga nahugaw na ang lamesa sa Ginoo, ug ang mga
bunga niana, ang pagkaon talamayon man usab. 13 Nag-ingon usab kamo,
'Pagkalaay ba niini,' ug giyam-iran ninyo kini,” nag-ingon si Yahweh nga
gamhanan. “Gidala ninyo kung unsa ang nakuha sa ihalas nga mananap o
ang piang o ang masakiton; ug mao kini ang gidala ninyo ingon nga inyong
halad. Dawaton ko ba kini gikan sa inyong mga kamot?” nag-ingon si
Yahweh. 14 “Matinunglo unta ang malimbongon nga adunay usa ka laki
nga mananap diha sa iyang kahayopan ug nagsaad nga ihatag kini kanako,
apan ang gihalad hinuon kanako, ang Ginoo, ang mananap nga masakiton!
Kay bantogan ako nga hari,” nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, “ug
pasidunggan ang akong ngalan ngadto sa kanasoran.”

2

1 Karon kamong mga pari, kini nga kasugoan alang kaninyo. 2 “Kung
dili kamo magpatalinghog, ug kung dili ninyo kini ibutang sa inyong kas-
ingkasing aron sa pagpasidungog sa akong ngalan,” nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan, “unya ipadala ko kaninyo ang tunglo, ug tunglohon ko ang
inyong mga panalangin. Sa pagkatinuod, gitunglo ko gayod sila, tungod
kay wala ninyo gibutang sa inyong kasingkasing ang akong kasugoan.
3 Tan-awa, pagabadlongon ko ang inyong mga kaliwatan, ug ipahid ko ang
hugaw diha sa inyong mga dagway, ang hugaw nga gikan sa inyong mga
kasaulogan, ug pagakuhaon kamo niya uban niini. 4 Masayran ninyo nga
gipadala ko kini nga kasugoan nganha kaninyo, ug magpadayon ang akong
kasabotan uban kang Levi.” Nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, 5 Ang
akong kasabotan kaniya mao ang kinabuhi ug ang kalinaw, ug gihatag
ko kini ngadto kaniya; gihadlok ko siya ug nahadlok siya kanako, ug
mibarog siya nga adunay kahadlok diha sa akong ngalan. 6 Ang matuod
nga pagtudlo anaa sa iyang baba, ug walay bakak nga nakaplagan diha
sa iyang mga ngabil. Nagkinabuhi siya uban kanako diha sa kalinaw
ug sa pagkamatarong ug sa makadaghan gitalikdan niya ang sala. 7 Kay
ang mga ngabil sa pari kinahanglan nga magatipig sa kahibalo ug ang
katawhan magpakisayod sa pahimangno gikan sa iyang baba, kay siya
ang mensahero ni Yahweh nga gamhanan. 8 Apan mitipas kamo gikan
sa matuod nga dalan. Giangin ninyo ang kadaghanan aron mapandol
diha sa pagtahod sa balaod. Giguba ninyo ang kasabotan ni Levi,” nag-
ingon si Yahweh nga gamhanan. 9 “Busa, gihimo ko usab kamo nga
talamayon ug mangil-ad diha sa atubangan sa tanang katawhan, tungod
kay wala ninyo tipigi ang akong mga pamaagi, kondili nagpakita hinuon
kamo ug pinalabi diha sa balaod.” 10 Dili ba usa ra man ang amahan
natong tanan? Dili ba usa ra man ka Dios ang nagbuhat kanato? Nganong
wala may pagtuo ang matag tawo batok sa iyang igsoon, nga mapasipad-
on sa kasabotan sa atong mga amahan? 11 Nawad-an na ug pagtuo ang
Juda. Ang malaw-ay nga butang gibuhat diha sa Israel ug sa Jerusalem.
Kay gipasipad-an sa Juda ang balaang dapit nga gihigugma ni Yahweh,
ug gipakaslan ang anak nga babaye sa langyaw nga dios. 12 Hinginlan
unta ni Yahweh gikan sa mga tolda ni Jacob ang tawo nga nagbuhat
niini, siya nga nagtukaw ug nagatubag, bisan pa kung nagadala siya ug
halad ngadto kang Yahweh nga gamhanan. 13 Gihimo usab ninyo kini:
gitabonan ninyo sa mga luha ang halaran ni Yahweh, uban sa paghilak
ug sa pagpanghupaw, tungod kay wala gihapon niya tagda ang halad o
dawata kini gikan sa imong kamot uban ang kalooy. 14 Apan miingon
kamo, “Nganong wala man siya motagad?” Tungod kay si Yahweh mao
ang saksi tali kaninyo ug sa asawa sa inyong pagkabatan-on, batok kang
bisan kinsa nga ikaw walay pagtuo, bisan pa kung siya kauban nimo ug
asawa pinaagi sa kasabotan. 15 Wala ba niya sila hiusaha, uban sa iyang
espiritu? Nan nganong gihiusa man niya kamo? Tungod kay nangita siyag
kaliwat nga gikan sa Dios. Busa pagbantay kamo diha sa inyong espiritu,
ug ayaw paglu-ib sa asawa sa inyong pagkabatan-on. 16 “Kay gikasilagan
ko ang panagbulag,” Nag-ingon si Yahweh, ang Dios sa Israel, “ug ang
usa nga nagatabon sa iyang bisti uban ang pagpanglupig.” nag-ingon si
Yahweh nga gamhanan. “Busa pagbantay kamo diha sa inyong espiritu
ug ayaw kawad-ig pagtuo.” 17 Gipalagot ninyo si Yahweh uban sa inyong
mga pulong. Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo siya pagpalagot?”
Pinaagi sa pagsulti nga, “Ang tanang tawo nga nagabuhat ug daotan maayo
sa panan-aw ni Yahweh, ug nalipay siya kanila,” o “Asa man ang Dios sa

hustisya?”

3

1 “Tan-awa, ipadala ko ang akong mensahero, ug andamon niya ang
dalan alang kanako. Unya ang Ginoo nga inyong gipangita, kalit lang
motungha diha sa iyang templo. Ang mensahero sa kasabotan nga
inyong gikahimut-an, tan-awa, moabot na siya,” nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan. 2 Apan kinsay molahutay sa adlaw sa iyang pag-abot?
Kinsa man ang makaharong sa dihang mopakita na siya? Kay siya
sama sa tigtunaw sa kalayo ug sa sabon nga panglaba. 3 Molingkod
siya ingon nga tigputli ug tigputli sa plata, ug putlion niya ang mga
anak nga lalaki ni Levi. Putlion niya sila sama sa bulawan ug sa plata,
ug dad-on nila ang mga halad sa pagkamatarong ngadto kang Yahweh.
4 Unya ang halad sa Juda ug sa Jerusalem makapahimuot ngadto kang
Yahweh, sama sa karaang mga adlaw, ug sa karaang katuigan. 5 “Unya
atubangon ko kamo aron sa paghukom. Magasaksi dayon ako batok
sa mga salamangkero, sa mga mananapaw, sa bakakong mga saksi, ug
niadtong nagapanglupig sa mga sinuholan pinaagi sa iyang suhol, kadtong
nagdaogdaog sa biyuda ug sa mga batang ilo, kadtong nagsalikway sa
langyaw, ug batok niadtong wala motahod kanako,” nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan. 6 Kay ako, nga si Yahweh walay pagkausab; busa kamo,
mga anak nga lalaki ni Jacob, wala mapuo. 7 Sukad sa mga adlaw sa
inyong mga amahan mitipas na kamo gikan sa akong mga kasugoan ug
wala kini tumana. Balik kamo kanako, ug mobalik ako kaninyo,” nag-
ingon si Yahweh nga gamhanan. “Apan miingon kamo, 'Unsaon man
namo sa pagbalik? 8 Makapangawat ba diay ang tawo ngadto sa Dios?
Apan gikawatan ninyo ako. Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo sa
pagpangawat kanimo? Diha sa mga ikapulo ug sa mga halad. 9 Gitunglo
kamo, kay gikawatan ninyo ako, kamong tibuok nasod. 10 Dad-a ang tibuok
ikapulo ngadto sa balay nga tipiganan, aron adunay pagkaon didto sa
akong balay, ug sulayi ako karon niini,” miingon si Yahweh nga gamhanan,
“kung dili ko ba ablihan alang kaninyo ang mga bintana sa langit ug ibubo
ko ang panalangin nganha kaninyo, hangtod nga wala nay igong lawak
nga kasudlan alang niining tanan. 11 Mosulti ako batok niadtong nagadaot
sa inyong mga tanom, aron dili nila daoton ang abot sa inyong kayutaan.
Ang kaparasan sa inyong kaumahan dili mawad-an ug bunga,” nag-ingon
si Yahweh nga gamhanan. 12 “Ang tanang kanasoran motawag kaninyo
nga bulahan, kay mahimo kamong yuta sa kalipay,” nag-ingon si Yahweh
nga gamhanan. 13 Bug-at ang inyong gipamulong batok kanako,” nag-
ingon si Yahweh. “Apan nag-ingon kamo, 'Unsa man ang among gisulti
batok kanimo?' 14 Miingon kamo, 'Walay kapuslanan ang pag-alagad sa
Dios. Unsa may maangkon sa atong pagtuman sa iyang mga kasugoan
o molakaw nga masulob-on sa atubangan ni Yahweh nga gamhanan?
15 Busa karon gitawag namo nga bulahan ang mapahitas-on. Wala lamang
milampos ang mga daotan, kondili gisulayan pa gayod nila ang Dios ug
milingkawas.'" 16 Unya kadtong nahadlok kang Yahweh nagsultihanay sa
usag-usa. Nagpatalinghog ug naminaw si Yahweh, ug ang usa ka basahon
sa handomanan gisulat sa iyang atubangan mahitungod niadtong adunay
kahadlok kang Yahweh ug nagpasidungog sa iyang ngalan. 17 “Ma ako
sila,” nag-ingon si Yahweh nga gamhanan, “akong kaugalingong bahandi,
sa adlaw nga buhaton ko kini. Malooy ako kanila, sama sa kalooy sa tawo
sa iyang kaugalingong anak nga nag-alagad kaniya. 18 Unya sa makausa

mailhan ninyo ang kalainan diha sa matarong ug sa daotan, diha sa nagasimba sa Dios ug sa wala nagasimba kaniya.

4

1 Kay tan-awa, ang adlaw moabot, nga nagdilaab sama sa kalayo,
sa dihang ang tanang mapahitas-on ug ang mga daotan mahimong dagami. Ang adlaw nga moabot mosunog kanila,"
nag-ingon si Yahweh nga gamhanan,
"aron nga walay mabilin niini bisan gamot ni sanga.
2 Apan alang kaninyo nga adunay kahadlok sa akong ngalan,
mosubang ang adlaw sa pagkamatarong uban sa kaayohan sa mga bidlisiw niini.
Manggawas kamo, ug manglukso sama sa mga nati nga baka gikan sa puy-anan sa mananap.
3 Nianang adlawa tamaktamakan ninyo ang mga daotan,
kay mahisama sila sa abo ilalom sa inyong mga tiil sa adlaw nga mamuhat na ako,"
nag-ingon si Yahweh nga gamhanan.
4 "Hinumdomi ang gitudlo sa akong sulugoon nga si Moises
nga akong gihatag kaniya didto sa Horeb alang sa tibuok Israel,
ang mga kasugoan ug ang mga balaod.
5 Tan-awa, ipadala ko kaninyo si propeta Elias
sa dili pa moabot ang dako ug makalilisang nga adlaw ni Yahweh.
6 Tandogon niya ang kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga anak,
ug ang kasingkasing sa mga anak ngadto sa ilang mga amahan,
aron nga dili ako moanha ug laglagon sa hingpit ang yuta."

Mateo

1 Ang basahon sa talaan sa kaliwatan ni Jesu-Cristo nga anak ni David
nga anak ni Abraham. 2 Si Abraham ang amahan ni Isaac, ug si Isaac
ang amahan ni Jacob, ug si Jacob ang amahan ni Juda ug sa iyang mga
igsoon. 3 Si Juda ang amahan ni Perez ug ni Zerah pinaagi kang Tamar, si
Perez ang amahan ni Hezron, ug si Hezron ang amahan ni Ram. 4 Si Ram
ang amahan ni Amminadab, ug si Amminadab ang amahan ni Nahshon,
ug si Nahshon ang amahan ni Salmon. 5 Si Salmon ang amahan ni Boaz
pinaagi kang Rahab, ug si Boaz ang amahan ni Obed pinaagi kang Ruth,
si Obed ang amahan ni Jesse, 6 si Jesse mao ang amahan ni David ang
hari. Si David mao ang amahan ni Solomon pinaagi sa asawa ni Uriah.
7 Si Solomon ang amahan ni Rehoboam, ug si Rehoboam ang amahan ni
Abijah, si Abijah ang amahan ni Asa. 8 Si Asa ang amahan ni Jehoshafat,
si Jehoshafat ang amahan ni Joram, ug si Joram ang amahan ni Uzziah.
9 Si Uzziah ang amahan ni Jotham, si Jotham ang amahan ni Ahaz, ug si
Ahaz ang amahan ni Hezekiah. 10 Si Hezekiah ang amahan ni Manasseh,
si Manasseh ang amahan ni Amon, ug si Amon ang amahan ni Josiah. 11 Si
Josiah ang amahan ni Jechoniah ug sa iyang mga igsoon sa panahon sa
pagbiya ngadto sa Babilonia. 12 Ug human sa pagbiya ngadto sa Babilonia,
si Jechoniah ang amahan ni Shealtiel, si Shealtiel mao ang kaliwat ni
Zerubbabel. 13 Si Zerubbabel ang amahan ni Abiud, si Abiud ang amahan
ni Eliakim, ug si Eliakim ang amahan ni Azor. 14 Si Azor ang amahan
ni Zadok, si Zadok ang amahan ni Achim, si Achim ang amahan ni Eliud.
15 Si Eliud ang amahan ni Eleazar, si Eleazar ang amahan ni Matthan, ug si
Matthan ang amahan ni Jacob. 16 Si Jacob ang amahan ni Jose nga bana ni
Maria, pinaagi kaniya natawo si Jesus, nga gitawag ug Cristo. 17 Ang tanang
kaliwatan gikan kang Abraham ngadto kang David kay napulo ug upat
ka kaliwatan, gikan kang David hangtod sa pagbiya ngadto sa Babilonia
napulo ug upat ka kaliwatan, ug gikan sa pagbiya ngadto sa Babilonia
hangtod kang Cristo napulo ug upat ka kaliwatan. 18 Ang pagkatawo
ni Jesu-Cristo nahitabo niining mosunod nga paagi. Ang iyang inahan,
si Maria, kaslonon ngadto kang Jose, apan sa wala pa sila nagkahiusa,
nakaplagan nga siya buntis pinaagi sa Balaang Espiritu. 19 Ang iyang bana,
si Jose, usa ka matarong nga tawo, apan dili niya buot nga pakaulawan siya
sa kadaghanan. Mao nga nakahukom siya nga taposon sa hilom ang iyang
pagpakasal kaniya. 20 Samtang naghunahuna siya niining mga butanga,
ang anghel sa Ginoo nagpakita kaniya sa damgo, nga nag-ingon, “Jose,
anak ni David, ayaw kahadlok sa pagpangasawa kang Maria, kay ang
gipanamkon niya gipanamkon pinaagi sa Balaang Espiritu. 21 Manganak
siya ug usa ka anak nga lalaki, ug tawgon nimo ang iyang ngalan nga Jesus,
kay iyang luwason ang iyang katawhan gikan sa ilang mga sala.” 22 Kining
tanan nahitabo aron matuman kung unsa ang gisulti sa Ginoo pinaagi sa
propeta, nga nag-ingon, 23 “Tan-awa, ang ulay manamkon ug manganak ug
anak nga lalaki, ug tawgon nila ang iyang ngalan nga Immanuel”—nga ang
buot ipasabot, “Ang Dios uban kanato.” 24 Si Jose nimata gikan sa iyang
pagkatulog ug gibuhat ang gimando sa anghel sa Ginoo kaniya ug gikuha
niya siya ingon nga iyang asawa. 25 Bisan pa niini, wala siya natulog uban

kaniya hangtod nga nanganak siya ug usa ka anak nga lalaki. Ug iyang gitawag ang iyang ngalan nga Jesus.

2

1 Human matawo si Jesus sa Betlehem sa Judea sa panahon ni Herodes
nga hari, ang maalamon nga mga tawo gikan sa sidlakan nangabot sa
Jerusalem nga nag-ingon, 2 “Diin man siya nga natawo nga Hari sa mga
Judio? Kami nakakita sa iyang bituon sa sidlakan ug mianhi aron sa
pagsimba kaniya.” 3 Sa dihang si Herodes nga hari nakadungog niini, siya
nabalaka, ug ang tibuok Jerusalem uban kaniya. 4 Si Herodes nagpatawag
sa tanan nga mga pangulong pari ug mga eskriba sa katawhan, ug siya
nangutana kanila, “Diin man ang Cristo matawo?” 5 Sila miingon kaniya,
“Sa Betlehem sa Judea, tungod kay mao kini ang gisulat sa propeta, 6 'Ug
ikaw, Betlehem, sa yuta sa Juda, dili labing ubos taliwala sa mga pangulo
sa Juda, kay gikan kanimo moabot ang usa ka magmamando nga maoy
magbalantay sa akong mga katawhan nga Israel.'” 7 Unya si Herodes sa
hilom gipatawag ang maalamon nga mga tawo aron sa pagpangutana
kanila sa tukma kung unsa nga takna ang bituon nagpakita. 8 Siya
nagpadala kanila sa Betlehem, nga nag-ingon, “Lakaw ug pangitaa ug
maayo ang bata. Sa dihang inyo na siyang makita, padad-i ako ug pulong,
aron ako usab moadto ug mosimba kaniya.” 9 Human nila madungog ang
hari, miadto sila sa ilang dalan, ug ang bituon nga ilang nakita sa sidlakan
miuna kanila hangtod miabot kini ug nagpatungod kung asa dapit ang
bata. 10 Sa dihang nakita nila ang bituon, nagmaya sila uban sa dakong
kalipay. 11 Sila miadto sa balay ug nakita ang bata uban ni Maria nga
iyang inahan. Sila miyukbo ug nagsimba kaniya. Giablihan nila ang ilang
mga bahandi ug naghalad kaniya ug mga gasa nga bulawan, insenso, ug
mira. 12 Ang Dios nagpahimangno kanila diha sa damgo nga dili mobalik
kang Herodes, busa mibiya sila ngadto sa ilang kaugalingong nasod agi sa
lahi nga dalan. 13 Human sila mibiya, ang anghel sa Ginoo nagpakita kang
Jose diha sa damgo ug miingon, “Bangon, dad-a ang bata ug ang iyang
inahan, ug ikyas paingon sa Ehipto. Pabilin didto hangtod nga mosulti
ako kanimo, tungod kay pangitaon ni Herodes ang bata aron sa paglaglag
kaniya.” 14 Nianang gabhi-ona si Jose mibangon ug gikuha ang bata ug
ang iyang inahan ug mibiya padulong sa Ehipto. 15 Siya nagpabilin didto
hangtod sa kamatayon ni Herodes. Kini katumanan kung unsa ang gisulti
sa Ginoo pinaagi sa propeta, “Gikan sa Ehipto gitawag ko ang akong anak
nga lalaki.” 16 Unya si Herodes, sa dihang nakita niya nga gibinuangan siya
sa maalamon nga mga tawo, nasuko pag-ayo. Siya nagpadala ug gipapatay
ang tanang batang lalaki nga anaa sa Betlehem ug sa tibuok niana nga
rehiyon nga nagpanuigon ug duha ka tuig paubos, sumala sa takna nga
iyang nahibaloan gikan sa maalamon nga mga tawo. 17 Unya katumanan
kini kung unsa ang gisulti pinaagi kang propeta Jeremias, 18 “Ang tingog
nadungog sa Rama, ang paghilak ug hilabihan nga pagbangotan, si Raquel
naghilak sa iyang mga anak, ug nagdumili siya nga hupayon, tungod kay
wala naman sila.” 19 Sa dihang si Herodes namatay na, tan-awa, ang
anghel sa Ginoo nagpakita sa usa ka damgo kang Jose didto sa Ehipto ug
miingon, 20 “Bangon ug kuhaa ang bata ug ang iyang inahan ug adto sa
yuta sa Israel tungod kay kadtong nangita sa kinabuhi sa bata patay na.”
21 Si Jose mibangon, gikuha ang bata ug ang iyang inahan, ug miadto sa
yuta sa Israel. 22 Apan sa dihang nadungog niya nga si Archelus na ang
naghari sa Judea sa lugar sa iyang amahan nga si Herodes, siya nahadlok

nga moadto didto. Human ang Dios nagpahimangno kaniya sa usa ka
damgo, ug mibiya siya paingon sa rehiyon sa Galilea 23 ug miadto ug
nagpuyo sa usa ka siyudad nga gitawag ug Nazaret. Kini katumanan kung
unsa ang gisulti sa mga propeta, nga siya pagatawagon nga Nazareno.

3

1 Niadtong mga adlawa si Juan nga Tigbawtismo miabot sa pagwali didto
sa kamingawan sa Judea nga nag-ingon, 2 "Paghinulsol, kay ang gingharian
sa Dios duol na." 3 Kay mao kini siya ang gisulti ni Isaias nga propeta, nga
nag-ingon, "Ang tingog sa usa ka tawo nga mitawag didto sa kamingawan,
'Andama ang dalan sa Ginoo, himoa ang iyang agianan nga matul-id.'"
4 Karon si Juan nagsul-ob ug sinina nga balahibo sa kamelyo ug usa ka
panit nga bakos libot sa iyang hawak. Ang iyang pagkaon mga dulon ug
ihalas nga dugos. 5 Unya ang Jerusalem, tibuok Judea, ug ang tanan nga
rehiyon palibot sa Suba sa Jordan miadto kaniya. 6 Sila gibawtismohan
pinaagi kaniya didto sa Suba sa Jordan, samtang sila nagsugid sa ilang
mga sala. 7 Apan sa dihang iyang nakita ang kadaghanan sa mga Pariseo
ug mga Saduseo nga miduol kaniya alang sa pagpabawtismo, siya miingon
ngadto kanila, "Kamo mga anak sa makahilo nga mga bitin, kinsa man
ang nagpahimangno kaninyo sa pag-ikyas gikan sa kapungot nga moabot?
8 Pamunga ug angayan sa paghinulsol. 9 Ug ayaw paghunahuna sa pagsulti
sa inyong kaugalingon, 'Kami adunay Abraham nga among amahan,'
Kay ako mosulti kaninyo nga ang Dios makahimo sa pagtuboy ug mga
anak alang kang Abraham bisan paman niining mga bato. 10 Ang atsa
nahimutang batok sa gamot sa mga kahoy. Busa ang matag kahoy nga
dili mohatag ug maayong bunga pagaputlon ug ilabay ngadto sa kalayo.
11 Ako magbawtismo kaninyo uban sa tubig sa paghinulsol. Apan siya
nga moabot human kanako mas gamhanan pa kay kanako, ug dili ako
takos bisan pa sa pagdala sa iyang mga sandalyas. Siya magabawtismo
kaninyo uban sa Balaang Espiritu ug sa kalayo. 12 Ang iyang pangkahig
anaa sa iyang kamot aron ihinlo sa hingpit sa iyang giokanang salog ug sa
pagtigom sa iyang mga trigo ngadto sa bodega. Apan iyang pagasunogon
ang mga uhot sa kalayo nga dili gayod mapalong." 13 Unya si Jesus miabot
gikan sa Galilea ngadto sa Suba sa Jordan aron sa pagpabawtismo kang
Juan. 14 Apan si Juan nagpugong kaniya, sa pag-ingon, "Ako kinahanglan
nga imong bawtismohan, ug mianhi ka kanako?" 15 Si Jesus mitubag
ug miingon ngadto kaniya, "Tugoti kini karon, kay kini husto kanato
sa pagtuman sa tanang pagkamatarong." Unya si Juan mitugot kaniya.
16 Human siya nabawtismohan, si Jesus mihaw-as dayon gikan sa tubig,
ug tan-awa, ang langit naabli alang kaniya. Iyang nakita ang Espiritu sa
Dios mikanaog sama sa salampati ug mihayag kaniya. 17 Tan-awa, ang
usa ka tingog migawas gikan sa langit nga nag-ingon, "Kini ang akong
hinigugmang Anak. Ako nalipay pag-ayo kaniya."

4

1 Unya si Jesus gigiyahan pinaagi sa Espiritu, ug gidala sa kamingawan
aron tintalon sa yawa. 2 Sa dihang siya nagpuasa sa 40 ka adlaw ug
40 ka gabii, siya gigutom. 3 Ang maninintal niabot ug miingon kaniya,
"Kung ikaw ang Anak sa Dios, mandoi kining mga bato aron mahimong
tinapay." 4 Apan si Jesus mitubag ug miingon kaniya, "Kini nahisulat, 'Ang
tawo dili mabuhi sa tinapay lamang, apan pinaagi sa matag pulong nga

mogawas sa baba sa Dios.'" 5 Unya gidala siya sa yawa sa balaang siyudad
ug gibutang siya sa pinakahabog nga bahin sa templo, 6 ug miingon kaniya,
"Kung ikaw ang Anak sa Dios, ambak ngadto sa ubos, kay kini nahisulat,
"Mandoan niya ang iyang mga anghel aron mag-amping kanimo,' ug,
'Pagasapnayon ka nila sa ilang mga kamot, aron nga ang imong mga tiil
dili maigo sa bato.'" 7 Miingon si Jesus kaniya, "Nahisulat usab kini, 'Dili
nimo kinahanglan nga sulayan ang Ginoo nga imong Dios.'" 8 Usab, ang
yawa nagdala kaniya sa habog nga dapit ug gipakita kaniya ang tanang
gingharian sa kalibotan uban sa ilang katahom. 9 Siya miingon kaniya,
"Kining tanan nga mga butang ihatag ko kanimo, kung ikaw moyukbo ug
mosimba kanako." 10 Unya si Jesus miingon kaniya, "Palayo gikan dinhi,
Satanas! Kay kini nahisulat, 'Ikaw kinahanglan mosimba sa Ginoo nga
imong Dios, ug ikaw kinahanglan nga moalagad kaniya lamang.'" 11 Unya
ang yawa mibiya kaniya, ug tan-awa, ang mga anghel niabot ug nag-
alagad kaniya. 12 Karon sa dihang nadungog ni Jesus nga si Juan gidakop,
siya mibalik sa Galilea. 13 Mibiya siya sa Nasaret ug miadto ug mipuyo
sa Capernaum, nga anaa duol sa Dagat sa Galilea, sa mga teritoryo sa
Zebulun ug Naftali. 14 Kini nahitabo aron matuman ang giingon sa propeta
nga si Isaias, 15 "Ang yuta sa Zebulun ug ang yuta sa Naftali, padulong
sa dagat, tabok sa Jordan, Galilea sa mga Gentil! 16 Ang mga tawo nga
naglingkod sa kangitngit nakakita sa dakong kahayag, ug kadtong mga
tawo nga naglingkod sa rehiyon ug anino sa kamatayon, ngadto kanila
adunay kahayag nga misubang." 17 Gikan niadtong panahona si Jesus
misugod pagsangyaw ug miingon, "Paghinulsol, kay ang gingharian sa
langit haduol na." 18 Sa dihang naglakaw siya sa daplin sa Dagat sa Galilea,
nakita niya ang duha ka managsoon, si Simon nga gitawag ug Pedro, ug
si Andres nga iyang igsoon, nga naglabay ug pukot sa dagat, kay sila mga
mangingisda. 19 Si Jesus miingon kanila, "Dali, sunod kanako, ug himoon
ko kamong mga mananagat ug mga tawo." 20 Dihadiha ilang gibiyaan
ang mga pukot ug misunod kaniya. 21 Sa dihang si Jesus mipadayon
gikan didto iyang nakita ang ubang duha ka managsoon, si Santiago nga
anak ni Zebede, ug si Juan nga iyang igsoon. Sila anaa sa sakayan uban
ni Zebede nga ilang amahan nga nag-ayo sa ilang mga pukot. Gitawag
niya sila, 22 ug dihadiha mibiya sila sa sakayan ug sa ilang amahan ug
misunod kaniya. 23 Si Jesus miadto sa tibuok Galilea, nagtudlo sa ilang mga
sinagoga, nagsangyaw sa ebanghelyo sa gingharian, ug nag-ayo sa tanang
matang sa balatian ug mga sakit sa mga tawo. 24 Ang balita mahitungod
kaniya miabot sa tibuok Siria, ug ang mga tawo nagdala padulong kaniya
sa tanan niadtong mga nagsakit, nagsakit sa nagkalainlaing balatian ug
mga kasakit, kadtong mga giyawaan, ug ang patolon, ug paralitiko. Giayo
sila ni Jesus. 25 Ang dakong panon misunod kaniya gikan sa Galilea, ang
Decapolis, ang Jerusalem, ug ang Judea, ug gikan sa tabok sa Jordan.

5

1 Sa dihang nakita ni Jesus ang panon sa mga katawhan, misaka siya
ngadto sa bukid. Sa dihang siya naglingkod, ang iyang mga disipulo
miduol kaniya. 2 Iyang gibuka ang iyang baba ug nagtudlo kanila, nga nag-
ingon, 3 "Bulahan ang kabos sa espiritu, kay ila ang gingharian sa langit.
4 Bulahan kadtong nagbangutan, kay sila pagalipayon. 5 Bulahan ang
maaghop, kay sila makapanunod sa yuta. 6 Bulahan kadtong gigutom ug gi-
uhaw sa pagkamatarong, kay sila pagabusgon. 7 Bulahan kadtong maluloy-

on, kay sila makabaton ug kalooy. 8 Bulahan ang putli ug kasing-kasing,
kay sila makakita sa Dios. 9 Bulahan ang mga tigpasiugda sa kalinaw,
kay sila pagatawgong mga anak sa Dios. 10 Bulahan kadtong gipanglutos
tungod sa pagkamatarong, kay ila ang gingharian sa langit. 11 Bulahan
kamo sa dihang bugalbugalan kamo sa mga tawo ug pagalutuson kamo,
o magsulti sa tanang klase sa mga daotang butang batok kaninyo nga
bakak alang sa akong katuyoan. 12 Pagmaya ug paglipay pag-ayo, tungod
kay dako ang inyong ganti sa langit. Sa ingon niini nga paagi gilutos sa
mga tawo ang mga propeta nga nagpuyo kaniadto una kaninyo. 13 Kamo
mga asin sa yuta. Apan kung ang asin mawad-an sa iyang lami, unsaon
man kini nga mahimong moparat pag-usab? Kini dili na gayod maayo
alang sa bisan unsang butang, gawas nga ilabay ug pagatamaktamakan
ilalom sa tiil sa mga tawo. 14 Kamo ang kahayag sa kalibotan. Usa ka
siyudad nga nahimutang sa usa ka bungtod nga dili matago. 15 Walay
tawo nga modagkot ug suga ug ibutang kini ilalom sa usa ka sudlanan,
apan ngadto hinuon sa patunganan sa suga, ug kini modan-ag sa matag-
usa sa panimalay. 16 Himoa ang inyong kahayag nga modan-ag atubangan
sa mga tawo sa ingon niana nga paagi ilang makita ang inyong maayong
mga binuhatan ug daygon ang inyong Amahan nga anaa sa langit. 17 Ayaw
hunahunaa nga mianhi ako aron moguba sa balaod o sa mga propeta. Ako
mianhi dili sa pagguba kanila, apan sa pagtuman kanila. 18 Sa pagkatinuod
ako moingon kaninyo nga hangtod ang langit ug ang yuta mahanaw,
walay bisan usa nga nahisulat o bisan usa ka kudlit sa bisan unsa nga
paagi ang mawala gikan sa balaod, hangtod nga ang tanang mga butang
matuman. 19 Busa bisan kinsa ang motuis sa usa nga labing ubos niining
mga sugo ug nagtudlo sa uban sa pagbuhat niini mahimong tawgon nga
labing ubos sa gingharian sa langit. Apan bisan kinsa nga nagtipig niini
ug nagtudlo niini mahimong tawgong bantugan sa gingharian sa langit.
20 Kay ako moingon kaninyo nga gawas kung ang inyong pagkamatarong
molabaw sa pagkamatarong sa mga escriba ug sa mga Pariseo, kamo
dili makasulod sa gingharian sa langit. 21 Nakadungog kamo nga kini
gisulti kanila sa karaang mga panahon, 'Ayaw pagpatay,' ug, 'bisan kinsa
nga mopatay mahimong makuyaw sa paghukom.' 22 Apan ako moingon
kaninyo nga ang matag-usa nga masuko sa iyang igsoon mahimong anaa
sa makuyaw nga paghukom. Ug bisan kinsa nga moingon sa iyang igsoon
nga lalaki, 'Wala kay pulos nga pagkatawo!' mahimong anaa sa kakuyaw
sa konseho. Ug bisan kinsa nga moingon, 'Buang ka!' mahimong anaa
sa kakuyaw sa kalayo sa impiyerno. 23 Busa kung kamo maghalad sa
inyong gasa sa altar ug didto hinumdomi nga ang inyong igsoon adunay
bisan unsang butang batok kaninyo, 24 biyai ang inyong gasa didto sa
atubangan sa altar, ug lakaw sa inyong dalan. Una pagpasig-uli sa inyong
igsoon ug unya adto ug ihalad ang inyong gasa. 25 Pagpakig-uli sa inyong
magsusumbong samtang kamo uban kaniya padulong sa korte, o ang
inyong magsusumbong motugyan kaninyo ngadto sa maghuhukom, ug ang
maghuhukom motugyan kaninyo ngadto sa opisyales, ug kamo igabanlod
ngadto sa prisohan. 26 Sa pagkatinuod ako moingon kaninyo, dili gayod
kamo makagawas gikan didto hangtod inyong mabayran ang kataposang
gamay nga salapi nga inyong nautang. 27 Inyong nadungog nga kini gisulti,
'Ayaw panapaw.' 28 Apan ako moingon kaninyo nga ang matag-usa nga
motan-aw sa usa ka babaye uban ang kaibog diha kaniya nakabuhat na
sa pagpanapaw uban kaniya diha sa iyang kasingkasing. 29 Ug kung ang
inyong tuong mata mahimong hinungdan nga kamo mapandol, lugita kini

ug ilabay palayo gikan kaninyo. Kay mas maayo pa alang kaninyo nga ang
usa ka bahin sa inyong lawas kinahanglang mawala kaysa tibuok ninyong
lawas ilabay ngadto sa impiyerno. 30 Ug kung ang inyong tuong kamot
mahimong hinungdan sa inyong pagkapandol, putla kini ug ilabay palayo
gikan kaninyo. Kay mas maayo pa alang kaninyo nga ang usa ka bahin sa
inyong lawas kinahanglang mawala kaysa tibuok ninyong lawas mahiadto
sa impiyerno. 31 Kini usab ang gisulti, 'Bisan kinsa ang magpadala sa iyang
asawa sa layo, pahataga siya ug kasulatan kaniya sa panagbulag.' 32 Apan
ako moingon kaninyo nga ang matag-usa nga makigbulag sa iyang asawa,
gawas sa hinungdan sa makauulaw nga pagpakighilawas, nakapahimo
kaniya nga babayeng mananapaw. Ug bisan kinsa nga makigminyo kaniya
human siya nakigbulag nakabuhat ug pagpanapaw. 33 Usab, nakadungog
kamo nga kini gisulti niadtong karaang mga panahon, 'Ayaw pagsaad
sa bakak nga panumpa, apan dalha ang imong mga panaad ngadto sa
Ginoo.' 34 Apan ako moingon kaninyo, ayaw na gayod pagpanumpa, bisan
sa langit, kay mao kini ang trono sa Dios; 35 bisan sa yuta, kay mao kini
ang tumbanan sa iyang tiil; bisan sa Jerusalem, kay mao kini ang siyudad
sa bantogang Hari. 36 Ayaw panumpa pinaagi sa inyong ulo, kay dili kamo
makahimo sa usa ka buhok nga moputi o moitom. 37 Apan himoa ang
inyong pulong nga, 'Oo,' o 'Dili.' Ang bisan unsa nga labaw pa niini gikan sa
usa nga daotan. 38 Inyong nadungog nga kini gisulti, 'Mata batok sa mata,
ug ngipon batok sa ngipon.' 39 Apan moingon ako kaninyo, ayaw pagsukol
sa usa nga daotan. Hinuon, bisan kinsa nga mosagpa kaninyo sa inyong
tuong aping, ipasagpa usab kaniya ang pikas. 40 Ug kung bisan kinsa
ang mangandoy sa pag-adto sa korte uban kaninyo ug mokuha sa inyong
pangsulod nga bisti, pasagdi usab kanang tawhana nga kuhaon ang inyong
kupo. 41 Ug bisan kinsa nga motukmod kaninyo sa pag-adto sa usa ka
milya, adto usab uban kaniya sa duha. 42 Paghatag ngadto kang bisan kinsa
nga mangayo kaninyo, ug ayaw pagtalikod gikan niadtong bisan kinsa nga
nangandoy sa pagpanghulam gikan kaninyo. 43 Kamo nakadungog nga
kini gisulti, 'Higugmaon ninyo ang inyong silingan ug dumti ang inyong
kaaway.' 44 Apan ako moingon kaninyo, higugmaa ang inyong kaaway ug
pag-ampo niadtong naglutos kaninyo, 45 aron nga kamo mahimong mga
anak sa inyong Amahan nga anaa sa langit. Kay siya makapahimo sa
iyang adlaw sa pagsubang sa daotan ug sa matarong, ug nagpadalag ulan
sa matarong ug sa dili matarong. 46 Kay kung inyong higugmaon kadtong
nahigugma kaninyo, unsang ganti ang inyong makuha? Dili ba nagabuhat
man bisan ang tigkolekta ug buhis sa susamang butang? 47 Ug kung inyo
lamang pangumustahon ang inyong mga igsoon, unsay inyong mabuhat
nga labaw pa sa uban? Dili ba nagabuhat man bisan ang mga Gentil sa
susamang butang? 48 Busa kamo kinahanglan mahingpit, sama kahingpit
sa inyong langitnong Amahan.

6

1 Pagbantay nga kamo dili magbuhat sa inyong buhat sa pagkamatarong
atubangan sa mga tawo aron makita nila, kay kondili wala kamoy ganti
gikan sa Amahan nga anaa sa langit. 2 Busa sa dihang maghatag kamo ug
limos, ayaw pagpatingog ug trumpeta atubangan sa inyong kaugalingon
sama sa gibuhat sa mga tigpakaaron-ingnon didto sa mga sinagoga ug
sa kadalanan, aron nga maangkon nila ang pagdayeg sa mga tawo. Sa
pagkatinuod sultihan ko kamo, nga nadawat na nila ang ilang ganti.

3 Apan sa dihang mohatag kamo ug limos, ayaw itugot nga ang inyong
wala nga kamot masayod kung unsa ang gibuhat sa inyong tuo nga
kamot, 4 aron nga ang inyong gasa mahimong ihatag sa tago. Unya ang
inyong Amahan nga nakakita sa tago moganti kaninyo. 5 Ug sa dihang
mag-ampo kamo, ayaw pahisama sa mga tigpakaaron-ingnon, kay sila
mahigugmaon nga motindog ug mag-ampo didto sa mga sinagoga ug sa
mga kilid sa dalan, aron nga sila makita sa mga tawo. Sa pagkatinuod
sultihan ko kamo, nadawat na nila ang ilang ganti. 6 Apan kamo, sa
dihang mag-ampo kamo, sulod kamo sa suok nga lawak. Sirad-i ang
pultahan, ug pag-ampo sa inyong Amahan nga anaa sa tago. Unya ang
inyong Amahan nga makakita sa tago moganti kaninyo. 7 Ug sa dihang
mag-ampo kamo, ayaw pagbuhat sa walay pulos nga pagbalikbalik sama
sa gibuhat sa mga Gentil, kay naghunahuna sila nga madunggan sila
tungod sa ilang daghang gipangsulti. 8 Busa, ayaw pahisama kanila, kay
ang inyong Amahan nasayod kung unsa ang mga butang nga inyong
gikinahanglan sa dili pa kamo mangayo kaniya. 9 Busa pag-ampo sama
niini: 'Amahan namo nga anaa sa langit, balaanon ang imong ngalan.
10 Moabot ang imong gingharian, matuman ang imong pagbuot sa yuta
maingon sa langit. 11 Ihatag kanamo karong adlawa ang among tinapay
sa matag-adlaw. 12 Pasayloa kami sa among mga utang, sama usab sa
among pagpasaylo sa mga nakautang kanamo. 13 Ug ayaw kami dad-a
ngadto sa tintasyon; hinuon luwasa kami gikan sa daotan.' 14 Kay kung
inyong pasayloon ang mga tawo sa ilang kalapasan, ang inyong langitnong
Amahan usab magapasaylo kaninyo. 15 Apan kung dili ninyo pasayloon
ang ilang kalapasan, dili mopasaylo ang inyong Amahan sa inyong mga
kalapasan. 16 Labaw pa niana, sa dihang magpuasa kamo, ayaw pagbaton
sa masulub-on nga panagway sama sa gibuhat sa mga tigpakaaron-ingnon,
kay magapadaotdaot sila sa ilang mga dagway aron mapakita nila sa mga
tawo nga nagpuasa sila. Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga nadawat na
nila ang ilang ganti. 17 Apan kamo, sa dihang kamo magpuasa, dihogi ang
inyong ulo ug hugasi ang inyong dagway. 18 Sa ingon dili kamo makita sa
mga tawo nga nagpuasa, kondili ngadto lamang sa inyong Amahan nga
anaa sa tago. Ug ang inyong Amahan nga makakita sa tago, moganti
kaninyo. 19 Ayaw pagtigom alang sa inyong kaugalingong mga bahandi
sa kalibotan, diin tayaan ug kutkuton sa anay, ug diin ang mga kawatan
moguba ug mokawat. 20 Hinuon, pagtigom alang sa inyong kaugalingon
ug mga bahandi didto sa langit, diin walay anay ni taya ang moguba,
ug diin ang mga kawatan dili makaguba ug makakawat. 21 Kay kung
diin ang imong bahandi, atua usab ang imong kasingkasing. 22 Ang mata
mao ang suga sa lawas. Busa, kung ang inyong mata maayo, ang tibuok
lawas mapuno sa kahayag. 23 Apan kung ang inyong mata daotan, ang
inyong tibuok lawas mapuno sa kangitngit. Busa, kung ang kahayag
nga anaa kaninyo kangitngit gayod, unsa kadako kana nga kangitngit!
24 Walay bisan usa nga makahimo sa pag-alagad sa duha ka agalon, kay
pagadumtan niya ang usa ug higugmaon ang lain, o magmatinud-anon siya
sa usa ug magtamay sa lain. Dili kamo makaalagad sa Dios ug sa bahandi.
25 Busa sultihan ko kamo, ayaw kabalaka mahitungod sa inyong kinabuhi,
unsa ang inyong kaonon o unsa ang inyong imnon—o mahitungod sa
inyong lawas, unsa gayod inyong suoton. Kay ang kinabuhi mas labaw pa
kaysa pagkaon, ug ang lawas labaw pa kaysa mga bisti? 26 Tan-awa ang
mga langgam sa kahanginan. Wala sila nagpugas o nag-ani o nagtigom sa

mga kamalig, apan ang inyong langitnong Amahan nagpakaon kanila. Dili
ba kamo labaw pa nga bililhon kay kanila? 27 Ug kinsa ang usa kaninyo nga
nabalaka nga makadugang sa usa ka siko nga gitas-on sa iyang kinabuhi?
28 Ug nganong nabalaka man kamo mahitungod sa mga bisti? Hunahunaa
ang mga lirio sa kaumahan, giunsa nila pagtubo. Wala sila motrabaho, ug
wala sila manahi sa bisti. 29 Apan sultihan ko kamo, bisan si Solomon sa
tanan niyang himaya wala makasul-ob sama sa usa niini. 30 Kung ang Dios
nagbisti sa mga sagbot sa kaumahan, nga milungtad karon ug pagkaugma
itambog didto sa hudno, dili ba kamo labaw pa nga iyang pagabistihan,
kamo nga gamay ang pagtuo? 31 Busa ayaw kabalaka ug pagsulti, 'Unsa ang
atong kaonon?' o, 'Unsa ang atong imnon?' o, 'Unsa nga bisti ang atong sul-
ubon?' 32 Kay ang mga Gentil nangita niining mga butanga, ug ang inyong
langitnong Amahan nasayod nga kamo nanginahanglan niini. 33 Apan
unaha pagpangita ang iyang gingharian ug ang iyang pagkamatarong ug
kining tanan nga mga butang igahatag kaninyo. 34 Busa, ayaw kabalaka
alang sa ugma, kay ang ugma mabalaka alang sa iyang kaugalingon. Ang
matag adlaw adunay igong suliran sa iyang kaugalingon.

7

1 Ayaw paghukom, ug kamo dili pagahukman. 2 Kay ang paghukom
nga inyong ihukom, kamo pagahukman. Ug sa sukdanan nga inyong
gisukod, kini ang isukod kaninyo. 3 Ug nganong nagtan-aw kamo ngadto sa
gamay nga tipik sa dagami nga anaa sa mata sa inyong mga igsoon, apan
wala ninyo mamatikdi ang troso nga anaa sa inyong kaugalingong mata?
4 Giunsa ninyo sa pag-ingon ngadto sa inyong mga igsoon nga, 'Tugoti ako
sa pagkuha sa tipik sa dagami nga anaa sa imong mata,' samtang ang
troso anaa sa imong kaugalingong mata? 5 Tigpakaaron-ingnon kamo!
Unaha pagkuha ang troso nga anaa sa inyong kaugalingong mata, ug unya
makakita kamo sa klaro aron sa pagkuha sa tipik sa dagami nga anaa sa
mata sa inyong igsoon. 6 Ayaw ihatag kung unsa ang balaan ngadto sa mga
iro, ug ayaw ilabay ang inyong mga perlas ngadto sa atubangan sa mga
baboy. Kung inyo kining buhaton sila magyatakyatak niini sa ilang mga
tiil, ug unya mosumbalik ug magkuniskunis kaninyo sa pino. 7 Pangayo,
ug kini ihatag kaninyo. Pangita, ug kamo makakaplag. Panuktok, ug kini
pagaablihan kaninyo. 8 Kay ang tanan nga nangayo, makadawat. Ug ang
matag-usa nga mangita, makakaplag. Ug ngadto sa tawo nga manuktok,
kini pagaablihan. 9 O unsa nga tawo anaa taliwala kaninyo, kung ang
iyang anak mangayo kaniya ug tinapay, hatagan ba niya ug bato? 10 O
kung siya mangayo ug isda, hatagan ba niya ug bitin? 11 Busa, kung
kamong mga daotan nasayod kung unsaon paghatag ug maayong mga gasa
ngadto sa inyong mga anak, unsa pa kaha ang inyong Amahan nga gikan
sa langit nga naghatag sa mga maayong butang niadtong nangayo kaniya?
12 Busa, bisan unsa nga mga butang nga buot ninyong ipabuhat sa mga
tawo nganha kaninyo, kinahanglan kamo usab magbuhat ngadto kanila,
tungod kay kini mao ang balaod ug mga propeta. 13 Sulod diha sa sigpit
nga ganghaan. Kay luag ang ganghaan ug lapad ang dalan nga padulong sa
kalaglagan, ug adunay daghang mga tawo ang misubay niini. 14 Kay sigpit
ang ganghaan ug sigpit ang dalan nga padulong sa kinabuhi ug diyutay
lamang ang nakakaplag niini. 15 Pagbantay sa mini nga mga propeta, nga
moduol kaninyo nga nagbisti sa pangkarnero apan ang tinuod bangis nga
mga lobo. 16 Pinaagi sa ilang mga bunga mailhan ninyo sila. Makabuhat

ba ang mga tawo sa pagtapok sa ilang mga ubas nga gikan sa sampinit o
mga igos nga gikan sa kadyapa? 17 Sa samang paagi, ang matag maayo nga
kahoy mamunga ug maayong bunga, apan ang daot nga kahoy mamunga
ug daot nga bunga. 18 Ang usa ka maayong kahoy dili mamunga ug daot
nga bunga, ni bisan ang daot nga kahoy dili mamunga ug maayong bunga.
19 Ang matag kahoy nga dili mamunga ug maayong bunga pagaputlon ug
ilabay ngadto sa kalayo. 20 Busa, mailhan ninyo sila pinaagi sa ilang mga
bunga. 21 Dili tanan nga miingon kanako, 'Ginoo, Ginoo,' makasulod didto
sa gingharian sa langit, apan kadto lamang si bisan kinsa nga nagbuhat sa
kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit. 22 Daghang katawhan
nga moingon kanako niadtong adlawa, 'Ginoo, Ginoo, dili ba nanagna man
kami sa imong ngalan, sa imong ngalan naghingilin ug mga demonyo, ug
sa imong ngalan nabuhat ang daghang gamhanan nga mga binuhatan?'
23 Unya ako moingon kanila sa dayag, 'Ako wala makaila kaninyo! Palayo
gikan kanako, kamo nga nagabuhat ug daotan!' 24 Busa, ang tanan nga
nakadungog sa akong mga pulong ug mituman niini mahisama sa usa ka
maalamong tawo nga nagtukod sa iyang balay diha sa usa ka bato. 25 Ang
ulan mibundak, ang baha miabot, ug ang hangin mihuros, ug mihampak
niana nga balay, apan wala kini maguba, tungod kay kini natukod man sa
bato. 26 Apan ang tanan nga nakadungog sa akong mga pulong ug wala
motuman niini mahisama sa usa ka buangbuang nga tawo nga nagtukod
sa iyang balay diha sa balas. 27 Ang ulan mibundak, ang baha miabot, ug
ang hangin mihuros, ug mihampak niana nga balay. Ug naguba kini, ug
hingpit kining pagkaguba." 28 Kini nahitabo nga sa dihang natapos na si
Jesus sa pagsulti niining mga pulonga, ang panon sa katawhan natingala
sa iyang gitudlo, 29 kay siya nanudlo kanila sama sa adunay katungod, ug
dili sama sa ilang mga eskriba.

8

1 Samtang si Jesus mikanaog gikan sa bungtod, baga nga panon sa
katawhan ang misunod kaniya. 2 Tan-awa, usa ka sanglahon miyukbo
kaniya, nga nag ingon. "Ginoo, kung buot mo, makahimo ka sa paghinlo
kanako." 3 Gituy-od ni Jesus ang iyang kamot ug gihikap siya, nga nag-
ingon. "Buot ko. Mahinlo ka." Dihadiha dayon siya nahinlo sa iyang
sangla. 4 Si Jesus miingon kaniya, "Siguradoha nga dili mo kini isaba kang
bisan kinsa nga tawo. Lakaw, ug ipakita ang imong kaugalingon sa pari
ug paghalad ug gasa ingon sa kasugoan ni Moises, alang sa pagpamatuod
kanila." 5 Samtang si Jesus miadto sa Capernaum, ang kapitan niadto
kaniya ug nangutana kaniya, 6 nga nag-ingon, "Ginoo, ang akong sulugoon
naghigda sa balay nga paralisado ug anaa sa hilabihan nga kasakit."
7 Si Jesus miingon kaniya, "Ako moadto ug ayohon siya." 8 Ang kapitan
mitubag ug miingon, "Ginoo, ako dili takos nga ikaw mosulod ilalom sa
akong silonganan, isulti lang ang pulong ug ang akong sulugoon mamaayo.
9 Kay ako usab usa ka tawo nga nabutang ilalom sa panggamhanan, ug
ako adunay mga sundalo ilalom kanako. Kung akong ingnon ang usa,
'Lakaw,' siya molakaw, ug ngadto sa usa, 'Duol diri,' ug siya moduol, ug
sa akong sulugoon, 'Buhata kini,' ug siya mobuhat niini." 10 Sa dihang
nadungog kini ni Jesus, siya natingala ug miingon niadtong mga nagsunod
kaniya, "Sa pagkatinuod ako moingon kaninyo, ako wala makakaplag ni
bisan kinsa nga adunay pagtuo nga sama ani dinhi sa Israel. 11 Ako
moingon kaninyo, daghan ang moabot gikan sa sidlakan ug kasadpan,

ug sila nagpahayahay sa lamisa ni Abraham, Isaac, ug Jacob, ngadto sa gingharian sa langit. 12 Apan ang mga anak nga lalaki sa gingharian mahimong itambog ngadto sa kinahiladman sa kangitngit, kung asa didto adunay mga paghilak ug pagkagot sa mga ngipon." 13 Ug si Jesus miingon sa kapitan, "Lakaw! Sama sa imong gituohan, mao usab kini ang mahitabo kanimo." Ug ang sulugoon naulian niana gayod nga oras. 14 Sa dihang si Jesus miadto sa balay ni Pedro, iyang nakita ang ugangan nga babaye ni Pedro nga naghigda sa balatian tungod sa kalintura. 15 Gihikap ni Jesus ang iyang kamot, ug ang kalintura nihawa kaniya. Unya siya nitindog ug nagsugod pagsilbi kaniya. 16 Sa dihang mopadulong na ang kagabhion, ang mga tawo midala kang Jesus ug mga gidumalaan sa demonyo. Iyang giabog ang mga espiritu pinaagi sa usa ka pulong ug giayo ang tanang nga nagbalatian. 17 Niini nga paagi natuman kung unsa ang giingon ni Isaias nga propeta, nga nag-ingon, "Siya sa iyang kaugalingon nikuha sa atong mga sakit ug nagdala sa mga balatian." 18 Karon sa dihang nakita ni Jesus ang mga panon nga milibot kaniya, siya mihatag ug mga pagtudlo nga manabok paingon sa pikas bahin sa dagat sa Galilea. 19 Unya ang eskriba miduol kaniya ug miingon, "Magtutudlo, ako mosunod kanimo bisan asa ka moadto." 20 Si Jesus miingon kaniya, "Ang mga milo adunay mga lungag, ang mga langgam sa kawanangan adunay mga salag, apan ang Anak sa Tawo walay kapahulayan sa iyang ulo." 21 Laing mga disipulo na usab ang miingon kaniya, "Ginoo, tugoti una ako sa paglubong sa akong amahan." 22 Apan si Jesus miingon kaniya, "Sunod kanako, ug pasagdi ang mga patay nga molubong sa ilang kaugalingong patay." 23 Samtang si Jesus misakay sa bangka, ang iyang mga disipulo misunod kaniya didto. 24 Tan-awa, dihay dako nga bagyo sa dagat, mao nga ang bangka matabonan sa mga balod. Apan si Jesus natulog. 25 Ang mga disipulo miduol kaniya ug mipukaw kaniya, nga nag-ingon, "Luwasa kami, Ginoo; mahiagom na kita sa kamatayon!" 26 Si Jesus miingon kanila, "Nganong nangahadlok man kamo, kamo nga gamay ug pagtuo?" Unya siya mitindog ug iyang gibadlong ang hangin ug ang dagat, 27 Ug unya miabot ang dakong kalinaw. Ang mga kalalakin-an natingala ug miingon, "Unsa nga matang kini sa pagkatawo, nga bisan ang mga hangin ug ang dagat mituman man kaniya?" 28 Sa dihang si Jesus miadto sa pikas bahin ug ngadto sa nasod sa Gadarenes, duha ka tawo nga gidumalahan ug demonyo ang mitagbo kaniya. Sila migawas gikan sa lubnganan ug labihan ka pintas, mao nga walay magpapanaw nga moagi nianang dalana. 29 Tan-awa, sila misinggit ug miingon, "Unsay labot namo kanimo, Anak sa Dios? Mianhi kaba sa paglutos kanamo sa wala pa ang gitakda nga panahon?" 30 Karon adunay panon sa mga baboy nga nagkaon, sa dili layo gikan kanila. 31 Ang demonyo nagpadayon sa pagpakiluoy kang Jesus nga nag-ingon, "Kung imo kaming pagawson, ipadala lamang kami sa mga panon sa mga baboy." 32 Si Jesus miingon kanila, "Lakaw!" Ang mga demonyo migawas ug misulod sa mga baboy. Ug tan-awa, ang tibuok panon midali ug dagan paubos sa pangpang ngadto sa dagat ug silang tanan nangamatay sa tubig. 33 Ang mga tawo nga nag-atiman sa mga baboy nanagan palayo. Ug sa dihang miadto sila sa siyudad ilang gipanugilon ang tanan, ilabina kung unsa ang nahitabo sa kalalakin-an nga gidumalaan sa mga demonyo. 34 Tan-awa, ang tibuok siyudad niadto ug mitagbo kang Jesus. Sa dihang nakita nila siya, sila nagpakiluoy kaniya nga mobiya sa ilang rehiyon.

9

1 Si Jesus misulod sa usa ka bangka, patabok, ug miadto sa iyang
kaugalingon nga siyudad. 2 Tan-awa, sila midala ngadto kaniya ug usa
ka paralisado nga tawo nga naghigda sa usa ka banig. Sa pagkakita
sa ilang pagtuo, si Jesus misulti ngadto sa paralisado nga tawo, "Anak,
pagmalipayon. Ang imong mga sala napasaylo na." 3 Tan-awa, pipila
ka mga eskriba nagsulti sa ilang mga kaugalingon, "Kining tawhana
nagpasipala." 4 Si Jesus nasayod sa ilang mga hunahuna ug miingon,
"Nganong naghunahuna kamo ug daotan sa inyong mga kasingkasing?
5 Kay unsa ang mas sayon sa pagsulti, 'Ang imong mga sala napasaylo na.'
o sa pagsulti 'Barog ug lakaw'? 6 Apan aron kamo masayod nga ang Anak
sa Tawo adunay katungod sa kalibotan sa pagpasaylo sa mga sala,..." siya
miingon sa parilitiko, 'Barog, punita ang imong banig, ug adto sa imong
balay." 7 Unya mibarog ang tawo ug miadto palayo sa iyang balay. 8 Sa
dihang ang mga panon nakakita niini, sila nahibulong ug nagdayeg sa Dios,
nga naghatag sa maong katungod ngadto sa mga tawo. 9 Sa paglabay ni
Jesus gikan didto, iyang nakita ang usa ka tawo nga ginganlan ug Mateo,
nga naglingkod sa kolektahanan sa buhis. Siya miingon kaniya, "Sunod
kanako." Siya mibarog ug misunod kaniya. 10 Sa paglingkod ni Jesus
aron mokaon didto sa balay, tan-awa, daghan nga mga tigkolekta sa buhis
ug mga makasasala nga tawo ang miabot ug mikaon uban kang Jesus ug
sa iyang mga disipulo. 11 Sa dihang ang mga Pariseo nakakita niini, sila
miingon sa iyang mga disipulo, "Nganong ang inyong magtutudlo nagkaon
uban sa mga kubrador ug buhis ug sa mga makasasala nga tawo?" 12 Sa
dihang si Jesus nakadungog niini, siya miingon, "Ang mga tawo nga lig-on
ang lawas dili manginahanglan ug mananambal, kadto lamang nagsakit.
13 Kamo kinahanglan makakat-on kung unsa ang mga pasabot niini, 'Ako
nagtinguha sa kalooy ug dili sa halad.' Kay ako miabot, dili sa pagtawag
sa matarong aron sa paghinulsol, apan sa mga makasasala." 14 Unya
ang mga disipulo ni Juan miadto kaniya ug miingon, "Nganong kami ug
ang mga Pariseo kanunay nagapuasa, apan ang imong mga disipulo dili
nagapuasa?" 15 Si Jesus miingon kanila, "Mahimo ba ang abay sa kasal
nga magmasulob-on samtang ang pamanhonon kauban pa nila? Apan ang
mga adlaw moabot sa dihang ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila,
ug unya sila magpuasa. 16 Walay tawo nga mobutang sa usa ka bag-o
nga panapton ngadto sa daang panapton, kay ang tinapak magisi gikan sa
panapton, ug usa ka mas dako nga gisi ang mahimo. 17 Ni ang mga tawo
mobutang ug bag-o nga bino ngadto sa daang sudlanan nga panit. Kung
kini buhaton nila, ang mga panit magisi, ang bino mahimong mayabo, ug
ang sudlanan nga panit madaot. Hinuon, sila mobutang sa bag-o nga bino
sa bag-o nga mga sudlanan nga panit, ug ang duha matipigan." 18 Samtang
si Jesus nagsulti niining mga butang ngadto kanila, tan-awa, usa ka opisyal
ang miabot ug miluhod ngadto kaniya. Siya miingon, "Ang akong anak
namatay karon lang, apan adto ug itapion ang imong kamot kaniya, ug siya
mabuhi." 19 Unya si Jesus mibarog ug misunod kaniya, ug ang iyang mga
disipulo usab. 20 Tan-awa, usa ka babaye nga hilabihan ang pagdugo sa
dose ka tuig, miabot sa likod ni Jesus ug mihikap sa tumoy sa iyang sinina.
21 Kay siya misulti sa iyang kaugalingon, "Kung ako makahikap lamang sa
iyang sinina, ako mahimong mauli-an." 22 Apan si Jesus milingi ug nakita
siya, ug miingon "Anak, pagmaisugon. Ang imong pagtuo nakahimo sa
pag-ayo kanimo." Ug ang babaye naulian dayon. 23 Sa dihang miabot
si Jesus sa balay sa opisyal, iyang nakita ang tigtugtog sa plawta ug ang

panon sa katawhan naghimo ug kasaba. 24 Siya miingon, “Hawa palayo,
kay ang babaye dili patay, apan siya natulog.” Apan sila mikatawa kaniya
sa pagbugal-bugal. 25 Sa dihang ang panon nabutang na sa gawas, siya
misulod sa kuwarto ug gigunitan siya sa kamot, ug ang batang babaye
mibarog. 26 Ang mga balita mahitungod niini mikaylap ngadto sa tanan
niana nga rehiyon. 27 Sa paglabay ni Jesus gikan didto, duha ka buta nga
mga lalaki ang misunod kaniya. Sila nagsige ug singgit ug nagsulti, “Kaloy-
i kami, Anak ni David!” 28 Sa dihang si Jesus miabot sa balay, ang buta nga
mga lalaki miduol kaniya. Si Jesus miingon kanila, “Nagtuo ba kamo nga
ako makahimo niini?” Sila miingon kaniya, “Oo, Ginoo.” 29 Unya gihikap
ni Jesus ang ilang mga mata ug miingon, “Mahitabo kini kaninyo sumala
sa inyong pagtuo.” 30 Ug ang ilang mga mata naabli. Unya si Jesus hugot
nga nagmando kanila ug miingon, “Tan-awa nga walay bisan usa nga
masayod niini.” 31 Apan ang duha ka lalaki miadto sa gawas ug gipakaylap
ang mga balita mahitungod niini nianang tibuok nga rehiyon. 32 Samtang
kadtong duha ka lalaki milakaw palayo, tan-awa, usa ka amang nga tawo
nga gidumalahan sa usa ka demonyo ang gidala ngadto kang Jesus. 33 Sa
dihang ang demonyo gipahawa na, ang amang nga tawo nakasulti. Ang
panon sa katawhan nahibulong ug misulti, “Kini wala pa sukad nakita sa
Israel!” 34 Apan ang mga Pariseo miingon, “Pinaagi sa magmamando sa
mga demonyo, siya makapahawa sa mga demonyo.” 35 Si Jesus miadto sa
tanan nga mga siyudad ug sa mga baryo. Siya mipadayon sa pagtudlo sa
ilang mga sinagoga, sa pagwali sa ebanghelyo sa gingharian, ug sa pag-
ayo sa tanang matang sa balatian ug sa tanang matang sa sakit. 36 Sa
dihang iyang nakita ang mga panon sa katawhan, siya adunay gugma
alang kanila, tungod kay sila nasamok ug naluya. Sila sama sa karnero nga
walay magbalantay. 37 Siya miingon sa iyang mga disipulo, “Ang anihonon
daghan, apan ang mga magbubuhat gamay. 38 Busa pag-ampo ngadto sa
Ginoo sa pag-ani, aron nga siya magpadala ug mga magbbuhat didto sa
iyang anihonon.”

10

1 Gitawag ni Jesus sa tingob ang iyang napulo ug duha ka mga disipulo
ug naghatag kanila sa katungod ibabaw sa mahugaw nga mga espiritu,
sa pagpagawas kanila, ug sa pag-ayo sa tanang matang sa mga balatian
ug tanang matang sa mga sakit. 2 Karon ang mga ngalan sa napulo ug
duha ka mga apostoles mao kini. Ang nauna, si Simon (nga gitawag usab
siya nga Pedro), ug si Andres nga iyang igsoon; si Santiago ang anak nga
lalaki ni Zebedee, ug si Juan nga iyang igsoon; 3 si Filipe ug Bartolomeo; si
Tomas, ug Mateo ang kubrador sa buhis; si Santiago ang anak nga lalaki ni
Alfeo ug Taddeo; 4 si Simon ang Zealotes, ug si Judas Iscariote, nga mao ang
magbudhi kaniya. 5 Gipadala ni Jesus kining napulo ug duha. Nagsugo siya
kanila ug miingon, “Ayaw pag-adto sa dapit diin nagpuyo ang mga Gentil,
ug ayaw pagsulod sa bisan diin nga lungsod sa mga Samarianhon. 6 Adtoa
hinuon ang nangawala nga karnero sa balay sa Israel. 7 Ug samtang kamo
moadto, pagwali ug pagsulti, “Ang gingharian sa langit nagkaduol na.”
8 Ayoha ang masakiton, banhawa ang mga patay, hinloi ang mga sanlahon,
ug hinginli ang mga demonyo. Walay bayad ang inyong pagdawat, walay
bayad ang paghatag. 9 Ayaw pagdala ug bulawan, salapi, o plata sa inyong
mga puntil. 10 Ayaw pagdala ug sudlanan sa inyong pagpanglakaw, o
dugang pang sapot, o sandalyas, o usa ka sungkod, kay ang magbubuhat

angayan sa iyang pagkaon. 11 Bisan unsang siyudad o baryo nga inyong
masudlan, pangitaa kung kinsa ang takos niini, ug pagpuyo didto hangtod
nga kamo mobiya. 12 Sa inyong pagsulod didto sa balay, panghinaoti kini.
13 Kung ang balay takos, pasagdi nga ang inyong kalinaw maanaa niini.
Apan kung dili kini takos, pasagdi nga ang inyong kalinaw magabalik
kaninyo. 14 Alang niadtong dili magdawat kaninyo o maminaw sa inyong
mga pulong, sa dihang mobiya na kamo niana nga balay o siyudad, itaktak
ang abog gikan sa inyong mga tiil. 15 Sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo,
mas maantos pa alang sa yuta sa Sodoma ug Gomorrah ang adlaw sa
paghukom kaysa nianang siyudara. 16 Tan-awa, ipadala ko kamo sama sa
karnero taliwala sa mga lobo, busa pagmaalamon sama sa mga bitin ug dili
makapasakit sama sa mga salampati. 17 Pagbantay sa katawhan! Itugyan
nila kamo sa mga konseho, ug latigohon nila kamo sa ilang mga sinagoga.
18 Ug dad-on kamo atubangan sa mga gobernador ug sa mga hari tungod
kanako, ingon nga pagpamatuod ngadto kanila ug ngadto sa mga Gentil.
19 Sa dihang itugyan na nila kamo, ayaw kamo kabalaka mahitungod kung
unsaon o unsa ang inyong isulti, kay kung unsa ang igasulti ihatag kaninyo
nianang taknaa. 20 Kay dili na kamo ang magasulti, kondili ang Espiritu sa
inyong Amahan ang magasulti diha kaninyo. 21 Ang igsoon magatugyan sa
igsoon ngadto sa kamatayon, ug ang amahan sa iyang mga anak. Ang mga
anak magatindog batok sa ilang mga ginikanan ug maoy hinungdan nga
sila pagapatyon. 22 Pagadumtan kamo sa tanan tungod sa akong ngalan.
Apan si bisan kinsa kadtong maglahutay sa kataposan, kanang tawhana
mamaluwas. 23 Sa dihang lutoson nila kamo niining siyudara, kalagiw
ngadto sa pikas, kay sa pagkatinuod magasulti ako kaninyo, nga dili pa
ninyo mahuman pag-adto ang mga siyudad sa Israel sa dili pa moabot ang
Anak sa Tawo. 24 Ang usa ka disipulo dili molabaw sa iyang magtutudlo,
ni ang sulugoon motaas sa iyang agalon. 25 Igo lamang sa disipulo nga
mahisama siya sa iyang magtutudlo, ug ang sulugoon mahisama sa iyang
agalon. Kung tawagon nila nga agalon sa balay nga Beelsebul, unsa pa
kaha ang pagpakaulaw nila sa iyang panimalay! 26 Busa ayaw kahadlok
kanila, kay walay bisan unsang natago nga dili madayag, ug walay bisan
unsang tinago nga dili masayran. 27 Kung unsa ang akong gisulti kaninyo
diha sa mangitngit, isulti diha sa kahayag, ug kung unsa ang inyong
nadungog nga malumo sa inyong dalunggan, imantala diha sa ibabaw sa
atop. 28 Ayaw kahadloki kadtong mopatay sa lawas apan dili makahimo sa
pagpatay sa kalag. Hinuon, kahadloki siya nga makahimo sa paglaglag sa
kalag ug lawas didto sa impiyerno. 29 Dili ba ang duha ka goryon gibaligya
alang sa gamay nga sinsilyo? Apan walay usa kanila nga mangahulog
ngadto sa yuta nga dili masayran sa inyong Amahan. 30 Apan bisan
gani ang mga buhok sa inyong ulo inihap man. 31 Ayaw kahadlok, mas
bililhon pa kamo kaysa sa daghang mga goryon. 32 Busa si bisan kinsa nga
magsugid kanako atubangan sa katawhan, igasugid ko usab atubangan
sa akong Amahan nga atua sa langit. 33 Apan siya nga maglimod kanako
atubangan sa katawhan, igalimod ko usab atubangan sa akong Amahan
nga atua sa langit. 34 Ayaw hunahunaa nga mianhi ako aron sa pagdala
ug kalinaw ibabaw sa kalibotan. Wala ako mianhi aron sa pagdala ug
kalinaw, kondili usa ka espada. 35 Kay mianhi ako aron sa pagbutang
sa usa ka lalaki batok sa iyang amahan, ug sa anak nga babaye batok
sa iyang inahan, ug sa umagad nga babaye batok sa iyang ugangan nga
babaye. 36 Ang mga kaaway sa usa tawo mao kadtong anaa sa iyang

kaugalingong panimalay. 37 Siya nga nahigugma sa amahan o sa inahan
labaw pa kanako dili takos kanako. Ug siya nga naghigugma sa anak nga
lalaki ug sa anak nga babaye labaw pa kanako dili takos kanako. 38 Siya
nga dili magpas-an sa iyang krus ug mosunod kanako dili takos kanako.
39 Siya nga mangita sa iyang kinabuhi mawad-an niini. Apan siya nga
mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. 40 Siya nga
magdawat kaninyo magadawat kanako, ug siya nga magadawat kanako
magdawat usab kaniya nga nagpadala kanako. 41 Siya nga magdawat sa
usa ka propeta tungod kay siya usa ka propeta makadawat sa ganti sa
usa ka propeta. Ug siya nga magadawat sa usa ka tawo nga matarong
tungod kay siya usa ka matarong nga tawo makadawat sa ganti sa tawong
matarong. 42 Si bisan kinsa kadtong maghatag sa usa niining mga gagmay,
bisan usa ka baso sa mabugnaw nga tubig, tungod kay siya usa ka disipulo,
sa pagkatinuod magasulti ako kaninyo, walay paagi nga mawala kaniya
ang iyang ganti."

11

1 Miabot sa dihang si Jesus natapos sa pagtudlo sa iyang napulo ug
duha ka mga disipulo, siya mihawa gikan didto aron sa pagtudlo ug
pagsangyaw sa ilang mga siyudad. 2 Karon sa dihang nabalitaan ni Juan
didto prisohan ang mahitungod sa nahimo ni Cristo, siya nagpadala ug
mensahe pinaagi sa iyang mga disipulo 3 ug miingon kaniya, "Ikaw ba
ang usa nga moabot, o aduna pa bay laing tawo nga kinahanglan namong
pangitaon?" 4 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Lakaw ug isulti kang
Juan kung unsa ang inyong nakita ug nadungog. 5 Ang buta nga mga
tawo nakadawat sa ilang panan-aw, ang bakol nga mga tawo nakalakaw,
nahinloan ang mga sanglahon, ang mga bungol nakadungog pag-usab,
ang mga patay nga tawo nabuhi pag-usab, ug ang mga nanginahanglan
nga mga tawo nasultihan sa maayong balita. 6 Ug bulahan ang bisan si
kinsa nga wala makakaplag ug higayon nga mapandoltungod kanako."
7 Samtang kining mga tawo padulong na sa dalan, si Jesus misulti sa
panon sa katawhan mahitungod kang Juan, "Unsa ang inyong giadto
sa disyerto nga tan-awon—ang bagakay nga napiog pinaagi sa hangin?
8 Apan unsa ang inyong giadto aron tan-awon—usa ka tawo nga nakasuot
ug humok nga panapton? Tinuod, kadtong misuot ug humok nga panapton
gapuyo sa mga balay sa hari. 9 Apan unsa ang inyong giadto aron
tan-awon—usa ka propeta? Oo, ako mosulti kaninyo, ug mas labaw
pa sa usa ka propeta. 10 Kini siya mao ang gisulat, 'Tan-awa, ako
magapadala sa akong mensahero una sa imong dagway, nga mao ang
moandam sa imong dalan una kanimo.' 11 Ako mosulti kaninyo sa
tinuoray, taliwala niadtong gipakatawo sa mga babaye walay mas labaw
kang Juan nga Magbabawtismo. Apan, ang dili mahinungdanon nga tawo
sa gingharian sa langit mas dako kay kaniya. 12 Gikan sa adlaw ni Juan
nga Magbabawtismo hangtod karon, ang gingharian sa langit nagaantos
sa pagpanglupig, ug ang mga tawo nga manlulupig magailog niini pinaagi
sa kusog. 13 Kay ang tanang mga propeta ug ang balaod nagapanag-an
na hangtod kang Juan. 14 Ug kung ikaw andam sa pagdawat niini, kini si
Elias, ang usa nga moabot. 15 Siya nga adunay dalunggan sa pagpamati,
papamatia siya. 16 Sa unsa nako igakumpara kini nga henerasyon? Kini
sama sa mga bata nga nagdula sa merkado, nga naglingkod ug nagtawag
sa usag-usa 17 ug misulti, 'Kami nitugtog ug plawta alang kaninyo, ug
kamo wala misayaw. Kami nagsubo, ug kamo wala midangoyngoy.'

18 Si Juan miabot nga wala nagkaon ug tinapay o nag-inom ug bino, ug
sila misulti, 'Siya anaay demonyo.' 19 Ang Anak sa Tawo miabot nga
nagkaon ug nag-inom ug sila misulti, 'Tan-awa, siya dako ug kaon nga
tawo ug palahubog, usa ka higala sa mga kubrador sa buhis ug sa mga
makasasala!' Apan ang kaalam gipakamatarong pinaagi sa iyang mga
buhat." 20 Unya si Jesus misugod sa pagbadlong sa mga siyudad diin
nahimo ang kadaghanan sa iyang gamhanan nga buhat, tungod kay wala
sila naghinulsol. 21 "Pagkaalaot nimo, Corazin! Pagkaalaot nimo, Betsaida!
Kung ang makagagahom nga mga buhat nga nahimo kaninyo nahitabo
unta sa Tiro ug Sidon, naghinulsol na unta sila kaniadto pa nga nagsul-ob
sa sako ug mga abo. 22 Apan mas maantos pa ang Tiro ug Sidon sa adlaw sa
paghukom kaysa kaninyo. 23 Ikaw, Capernaum, nagahunahuna ka ba nga
bayawon ka didto sa langit? Dili, ikaw pagadad-on paubos sa hades. Kay
kung sa Sodoma aduna pa untay gihimo nga makagagahom nga mga buhat
nga nabuhat kanimo, kini nagpabilin pa unta hangtod karon. 24 Apan ako
magasulti kanimo nga mas sayon pa alang sa yuta sa Sodoma sa adlaw sa
paghukom kay kanimo." 25 Niadto nga higayon si Jesus miingon, "Gidayeg
ko ikaw, Amahan, Ginoo sa langit ug sa kalibotan, tungod kay imong gitago
kining mga butanga gikan sa maalamon ug adunay pagsabot, ug gipakita
kini niadtong mga wala matudloi, sama sa mga gagmay nga bata. 26 Oo,
Amahan, kay kini makapahimuot gayod kanimo. 27 Ang tanang butang
nga gisangon kanako gikan sa akong Amahan. Ug walay bisan usa nga
nasayod sa Anak gawas sa Amahan, ug walay bisan usa nga nasayod sa
Amahan gawas sa Anak, ug si bisan kinsa nga gitinguha sa Anak nga
ipakita siya. 28 Duol kanako, kamong tanan nga naghago ug ang gibug-
atan, ug papahulayon ko kamo. 29 Kuhaa ang akong yugo diha kaninyo
ug pagkat-on gikan kanako, kay ako malumo ug mapainubsanon ang
kasingkasing, ug inyong makaplagan ang kapahulayan sa inyong kalag.
30 Kay ang akong yugo masayon ug ang akong lulan magaan."

12

1 Niadtong panahona miadto si Jesus sa Adlawng Igpapahulay agi sa
kaumahan sa trigo. Ang iyang mga disipulo gipanggutom ug nagsugod
sa pagkutlo ug mga ulo sa trigo ug gikaon nila. 2 Apan sa dihang ang
mga Pariseo nakakita niana, sila misulti kang Jesus, "Tan-awa, ang imong
mga disipulo nagbuhat kung unsa ang supak sa balaod nga buhaton sa
Adlawng Igpapahulay." 3 Apan si Jesus miingon kanila, "Wala ba ninyo
nabasa kung unsa ang gibuhat ni David, sa dihang gigutom siya, ug ang
mga tawo nga kauban niya? 4 Kung giunsa niya pag-adto sa balay sa Dios
ug mikaon sa tinapay sa presensya, nga supak sa balaod alang kaniya
nga mokaon, ug supak sa balaod alang niadtong kauban niya, apan subay
lamang sa balaod alang sa mga pari? 5 Ug wala ba kamo nakabasa sa
balaod, nga sa Adlawng Igpapahulay ang mga pari sa templo nagpasipala
sa Adlawng Igpapahulay apan dili sad-an? 6 Apan mosulti ako kaninyo
ang usa nga mas labaw sa templo ania. 7 Kung kamo nahibalo kung
unsa ang gipasabot niini, 'Ako naninguha sa kaluoy ug dili ang halad,'
dili kamo buot mosilot sa walay mga sala. 8 Kay ang Anak sa Tawo ang
Ginoo sa Adlawng Igpapahulay." 9 Unya si Jesus mibiya gikan didto ug
miadto sa ilang sinagoga. 10 Tan-awa, adunay tawo nga uga ug kamot.
Ang mga Pariseo nangutana kang Jesus, nga nag-ingon, "Subay ba kini sa
balaod ang pag-ayo sa Adlawng Igpapahulay?" aron nga sila makahimo sa

pagpasangil kaniya ug sala. 11 Si Jesus misulti kanila, “Kinsang tawhana
nga anaa sa inyong taliwala, nga, kung siya adunay usa ka karnero, ug
kung kini nga karnero nahulog sa usa ka lalom nga bangag sa Adlawng
Igpapahulay, dili ba gunitan kini ug aswaton kini pagawas? 12 Unsa ang
mas labaw nga bililhon, unya, ang usa ka tawo kay sa usa ka karnero! Busa
kini subay sa balaod ang pagbuhat ug maayo sa Adlawng Igpapahulay.”
13 Unya si Jesus misulti sa tawo, “Ituy-od ang imong kamot.” Gituy-od niya
kini pagawas, ug kini mibalik pagkahimsog, sama sa ubang kamot. 14 Apan
ang mga Pariseo migawas ug naglaraw batok kaniya. Sila nangita kung
unsaon nila nga siya mapatay. 15 Si Jesus nakamatikod niini, siya miikyas
gikan didto. Daghang mga tawo ang misunod kaniya, ug giayo niya silang
tanan. 16 Gisugo niya sila nga dili siya mahimong mailhan ngadto sa
uban, 17 nga kini mahimong matuman, kung unsa ang gisulti pinaagi ni
Isaias nga propeta, nga nag-ingon, 18 “‘Tan-awa, ang akong sulugoon nga
akong pinili; ang usa nga akong hinigugma, diin gikahimut-an pag-ayo sa
akong kalag. Akong ibutang ang akong Espiritu ngadto kaniya, ug siya
magpahibalo sa paghukom sa mga Gentil. 19 Dili siya maningkamot ni
mosinggit ug kusog; ni adunay makadungog sa iyang tingog sa kadalanan.
20 Dili niya buakon ang bisan unsa nga nagasgas nga bagakay; dili niya
palungon ang bisan unsa nga nag-asong lino, hangtod iyang ipadala ang
paghukom sa kadaogan. 21 Ug ang mga Gentil magasalig sa iyang ngalan.”
22 Unya adunay usa ka tawo nga buta ug amang, nga gisudlan sa demonyo,
ang gidala ngadto kang Jesus. Siya nag-ayo kaniya, uban sa gisangpotan
nga ang amang nga tawo nakasulti ug nakakita. 23 Ang tanang panon
sa katawhan natingala ug nag-ingon, “Kini bang tawhana ang anak ni
David?” 24 Apan sa dihang ang mga Pariseo nakadungog niining milagro,
sila miingon, “Kining tawhana dili makahingilin sa mga demonyo gawas
kung pinaagi kang Beelzebub, ang prinsipe sa mga demonyo.” 25 Apan
si Jesus nasayod sa ilang mga hunahuna ug miingon siya kanila, “Ang
matag gingharian nga nabahin batok sa ilang kaugalingon nahimong
biniyaan, ug ang matag siyudad o balay nga nabahin batok sa ilang
kaugalingon dili makabarog. 26 Kung si Satanas mipagawas kang Satanas,
siya nabahin batok sa iyang kaugalingon. Unsaon pagbarog sa iyang
gingharian? 27 Ug kung akong gipagawas ang mga demonyo pinaagi kang
Beelzebul, pinaagi ni kinsa ang nabuhat sa inyong mga sumusunod sa
pagpagawas kanila? Tungod niini, sila mahimo ninyong maghuhukom.
28 Apan kung akong gipagawas ang mga demonyo pinaagi sa Espiritu sa
Dios, unya ang gingharian sa Dios moabot diha kaninyo. 29 Ug unsaon
pagsulod ni bisan kinsa sa balay sa tawong kusgan ug pagkawat sa iyang
mga kabtangan nga wala gaposa pag-una ang tawong kusgan? Unya iyang
makawat ang iyang mga kabtangan gikan sa iyang balay. 30 Ang usa nga
dili uban nako batok kanako, ug ang usa nga wala nagtigom uban nako
magbulagbulag. 31 Busa sultihan ko kamo, ang matag sala ug pagpasipala
sa tawo mapasaylo, apan ang pagpasipala batok sa Espiritu dili mapasaylo.
32 Ug si bisan kinsa nga mosulti sa bisan unsa nga pulong batok sa Anak
sa Tawo, kana mapasaylo niya. Apan si bisan kinsa nga mosulti batok
sa Balaang Espiritu, kana dili na niya mahimong mapasaylo, niining
kalibotana, ni diha sa umaabot. 33 Kung mahimo ang kahoy nga maayo
ug ang bunga niini maayo, o mahimo ang kahoy nga daot ug ang bunga
niini daot, kay ang kahoy mailhan pinaagi sa bunga niini. 34 Kamong mga
kaliwat sa mga bitin, sanglit kamo mga daotan, unsaon ninyo pagsulti

sa maayong mga butang? Kay kung unsa ang sulod sa kasingkasing ang
baba mosulti. 35 Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa iyang
kasingkasing, madala pagawas kung unsa ang maayo, ug daotang tawo
gikan sa daotang bahandi sa iyang kasingkasing, madala pagawas kung
unsa ang daotan. 36 Ug mosulti ako kaninyo nga sa adlaw sa paghukom
ang mga tawo magahatag ug husay alang sa matag pulong nga walay pulos
nga ilang nasulti. 37 Kay pinaagi sa inyong mga pulong kamo mahimong
matarong, ug pinaagi sa inyong mga pulong kamo pagahukman.” 38 Unya
ang pipila ka mga eskriba ug mga Pariseo mitubag kang Jesus ug miingon,
“Magtutudlo, kami nagtinguha sa mga timailhan gikan kanimo.” 39 Apan
si Jesus mitubag ug misulti kanila, “Usa ka daotan ug mananapaw nga
kaliwatan nagapangita ug mga timailhan. Apan walay timailhan nga
mahatag niini gawas sa timailhan ni Jonas nga propeta. 40 Ingon nga
si Jonas sa tulo ka adlaw ug tulo ka gabii sa tiyan sa dakong isda, busa
ang Anak sa Tawo kay tulo ka adlaw ug tulo ka gabii sa kasingkasing sa
yuta. 41 Ang mga tawo sa Nineveh makabarog sa paghukom uban niining
kaliwatan sa mga tawo ug pagahukman kini. Kay sila naghinulsol diha
sa pagwali ni Jonas, ug tan-awa, usa nga mas labaw pa kay kang Jonas
ania. 42 Ang Rayna sa Habagatan motindog sa paghukom uban sa mga
kalalakin-an niining kaliwatan ug pagasilotan kini. Siya miabot gikan sa
kinatumyan sa kalibotan sa pagpamati sa kaalam ni Solomon, ug tan-awa,
usa nga mas labaw pa kay kang Solomon ania. 43 Sa dihang ang hugaw nga
espiritu nawala na gikan sa tawo, kini miagi paingon sa dapit nga walay
tubig ug nangita sa kapahulayan, apan wala kini nakakaplag. 44 Unya kini
miingon, 'Mobalik ako sa akong balay kung asa ako naggikan.' Sa pagbalik,
nakita niini nga ang balay nalimpyo ug napahimutang. 45 Unya kini miadto
ug gidala uban niini ang pito ka mga espiritu nga mas daotan pa kay sa
iyahang kaugalingon, ug silang tanan misulod ug mipuyo didto. Unya ang
kataposang kahimtang nianang tawhana nahimong mas hilabihan pa kay
sa una. Ingon niini ang mahimong mahitabo niining daotang kaliwatan.”
46 Samtang si Jesus nakigsulti pa sa panon sa katawhan, tan-awa, ang iyang
inahan ug iyang mga igsoong lalaki nagtindog sa gawas, nangita aron sa
pagpakig-istorya kaniya. 47 Usa ka tawo miingon kaniya, “Tan-awa, ang
imong inahan ug imong mga igsoong lalaki nagtindog sa gawas, nangita
aron makig-istorya kanimo.” 48 Apan si Jesus mitubag ug misulti kaniya
nga nag-ingon kaniya, “Kinsa ang akong inahan? Ug kinsa ang akong mga
igsoong lalaki?” 49 Unya gituy-od niya pagawas ang iyang kamot paingon
sa iyang mga disipulo ug miingon, “Tan-awa, ania sila nga akong inahan
ug akong mga igsoong lalaki! 50 Alang sa bisan kinsa nga nagbuhat sa
kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit, kanang tawhana akong
igsoong lalaki, ug igsoong babaye, ug inahan.”

13

1 Niadtong adlawa si Jesus migawas sa balay ug milingkod daplin sa
dagat. 2 Ang labihan kadaghan nga panon sa katawhan miduol palibot
kaniya, busa misakay siya sa sakayan ug milingkod niini. Ang tanan nga
panon sa katawhan nagtindog sa baybayon. 3 Unya miingon si Jesus sa
daghang mga butang ngadto kanila diha sa mga sambingay. Miingon siya,
“Tan-awa, ang usa ka magpupugas milakaw aron magpugas. 4 Samtang
siya nagpugas, ang pipila ka mga binhi nahulog daplin sa dalan, ug ang
mga langgam miabot ug nituka kanila. 5 Ang uban nga mga binhi nahulog
sa batoon nga yuta, diin wala silay igong yuta. Dihadiha dayon nanurok

sila, tungod kay ang yuta dili lalom. 6 Apan sa dihang misubang na
ang adlaw, nasunog sila tungod kay wala sila makagamot, ug nalawos
sila. 7 Ang uban nga mga binhi nahulog taliwala sa tunokon nga mga
tanom. Mitubo ang tunokon nga mga tanom ug mituok kanila. 8 Ang
uban nga mga binhi nahulog sa maayo nga yuta ug namunga ug lugas,
ang pipila 100 kapilo ang gidaghanon, ang pipila 60, ug ang pipila 30.
9 Siya nga adunay mga dalunggan, papaminawa siya." 10 Miabot ang mga
disipulo ug miingon kang Jesus, "Nganong nakigsulti ka man sa panon
sa katawhan diha sa mga sambingay?" 11 Si Jesus mitubag ug miingon
kanila, "Gihatagan na kamo sa kahigayonan sa pagsabot sa mga tinago
sa gingharian sa langit, apan wala kini gihatag kanila. 12 Tungod kay si
bisan kinsa kadtong aduna, pagahatagan pa siya sa makadaghan, ug aduna
siyay dakong pagsabot. Apan si bisan kinsa kadtong anaa, pagakuhaon
gikan kaniya ang bisan unsa nga anaa kaniya. 13 Busa nakigsulti ako
kanila diha sa mga sambingay, tungod kay bisan sila nagtan-aw, wala
gayod sila makakita. Ug bisan tuod nakadungog sila, wala gayod sila
nagpatalinghog, ni makasabot sila. 14 Natuman ngadto kanila ang panagna
ni Isaias, nga nag-ingon, 'Samtang maminaw makadungog kamo, apan
sa bisan unsa nga pamaagi dili kamo makasabot; samtang magtan-aw
makakita kamo, apan dili kamo makaila. 15 Kay kining kasingkasing sa
mga tawo nagmagahi, ug naglisod na sila sa pagpaminaw, ug gisirado na
nila ang ilang mga mata, aron wala na gayod silay makita uban sa ilang
mga mata, o madungog uban sa ilang mga dalunggan, o makasabot uban
ang ilang mga kasingkasing, aron mobalik sila pag-usab, ug ako magaayo
kanila." 16 Apan bulahan ang inyong mga mata, kay sila makakita; ug
ang inyong mga dalunggan, kay sila makadungog. 17 Sa pagkatinuod
sultihan ko kamo nga daghang mga propeta ug matarong nga mga tawo
ang nagtinguha nga makakita sa mga butang nga inyong nakita, ug wala
nakakita kanila. Nagtinguha sila nga makadungog sa mga butang nga
inyong nadunggan, ug wala nakadungog kanila. 18 Unya paminawa ang
sambingay sa magpupugas. 19 Sa dihang madungog ni bisan kinsa ang
pulong sa gingharian apan dili makasabot niini, unya moabot ang daotan
ug mosakmit kung unsa na ang napugas sa iyang kasingkasing. Kini
ang binhi nga napugas daplin sa dalan. 20 Siya nga napugas sa batoon
nga yuta mao siya ang nakadungog sa pulong ug dihadiha midawat niini
uban ang kalipay. 21 Apan wala siya makagamot sa iyang kaugalingon ug
milahutay sa makadiyot lamang. Sa dihang miabot ang kasakit o paglutos
tungod sa pulong, dihadiha napandol siya. 22 Siya nga napugas taliwala
sa tunokon nga mga tanom, mao kini siya ang nakadungog sa pulong,
apan ang mga kabalaka sa kalibotan ug ang pagkamalimbongon sa mga
bahandi mituok sa pulong, ug nahimo siyang dili mabungahon. 23 Siya
nga napugas sa maayong yuta, mao kini siya ang nakadungog sa pulong ug
nakasabot niini. Mao kini siya nga naghatag gayod sa bunga ug nag-ugmad
niini; ang pipila 100 ka-pilo kadaghan, ang pipila 60, ug ang pipila 30."
24 Nagpadayag si Jesus ug laing sambingay ngadto kanila. Miingon siya,
"Ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga nagpugas sa maayong
binhi didto sa iyang uma. 25 Apan samtang natulog ang mga tawo, miabot
ang iyang kaaway ug nagpugas usab sa mga sagbot taliwala sa mga trigo
ug unya mihawa. 26 Sa dihang nanurok ang mga uhay ug unya naghatag
sa ilang ani, mitungha usab ang mga sagbot." 27 Miabot ang mga sulugoon
sa tag-iya sa yuta ug miingon kaniya, 'Sir, dili ba nagpugas ka man ug
maayong binhi sa imong uma? Sa unsang paagiha nga karon aduna na

may mga sagbot niini?' 28 Siya miingon kanila, 'Ang kaaway ang nagbuhat
niini.' Miingon ang mga sulugoon kaniya, 'Busa buot mo ba nga moadto
kami ug pang-ibton sila?' 29 Miingon ang tag-iya sa yuta, 'Ayaw, o basin
sa dihang inyong ibton ang mga sagbot, tingali maibot ninyo ang trigo
kauban nila. 30 Tugoti nga magdungan sa pagtubo ang duha hangtod sa
ting-ani. Sa panahon sa ting-ani moingon ako sa mga mag-aani, "Unaha sa
pag-ibot ang mga sagbot ug bugkosa sila aron sunogon sila, apan tigoma
ang trigo ngadto sa akong kamalig."'" 31 Unya nagpadayag si Jesus ug
laing sambingay ngadto kanila. Miingon siya, "Ang gingharian sa langit
sama sa usa ka liso sa mustasa nga gikuha sa usa ka tawo ug gipugas
sa iyang uma. 32 Kini nga liso mao gayod ang kinagamyan sa tanang
matang sa mga liso. Apan sa dihang motubo na kini, mas dako pa kini
sa mga tanom sa tanaman. Mahimo kining usa ka kahoy, aron ang mga
langgam sa kahanginan moabot ug magsalag sa mga sanga niini." 33 Unya
si Jesus nagsugilon kanila ug laing sambingay. "Ang gingharian sa langit
sama sa patubo nga gikuha sa usa ka babaye ug gisagol uban sa tulo ka
sukod nga harina hangtod nga mitubo kini." 34 Ang tanan niining mga
butanga nga giingon ni Jesus ngadto sa mga panon sa katawhan diha
sa mga sambingay. Ug kung walay mga sambingay dili siya makigsulti
kanila. 35 Aron nga kung unsa ang giingon pinaagi sa propeta matinuod
gayod, sa dihang miingon siya, "Pagaablihan ko ang akong baba sa mga
sambingay. Mosulti ako sa tinagong mga butang gikan sa patukoranan
sa kalibotan." 36 Unya mibiya si Jesus sa panon sa katawhan ug misulod
sa balay. Miduol ang iyang mga disipulo kaniya ug miingon, "Ipasabot
kanamo ang sambingay sa mga sagbot sa uma." 37 Mitubag si Jesus ug
miingon, "Siya nga nagpugas sa maayong binhi mao ang Anak sa Tawo.
38 Ang uma mao ang kalibotan; ug ang maayong binhi, mao kini ang
mga anak sa gingharian. Ang mga sagbot mao ang mga anak sa daotan,
39 ug ang kaaway nga nagpugas kanila mao ang yawa. Ang ting-ani mao
ang kataposan sa kalibotan, ug ang mga mag-aani mao ang mga anghel.
40 Busa, ingon nga ang mga sagbot gitigom ug gisunog uban sa kalayo,
mao na kini ang kataposan sa kalibotan. 41 Magapadala ang Anak sa Tawo
sa iyang mga anghel, ug tigomon nila sa gawas sa iyang gingharian ang
tanang mga butang nga mao ang hinungdan sa sala ug kadtong nagbuhat
ug kasaypanan. 42 Ilabay nila sila ngadto sa hudno sa kalayo, diin didto
adunay panaghilak ug panagkagot sa mga ngipon. 43 Unya magasidlak
ang matarong nga mga tawo sama sa adlaw diha sa gingharian sa ilang
Amahan. Siya nga adunay mga dalunggan, tugoti nga maminaw siya.
44 Ang gingharian sa langit sama sa tinagong bahandi sa usa ka uma.
Ang usa ka tawo nakakaplag niini ug nagtago niini. Sa iyang kalipay
milakaw siya, gipamaligya ang tanan niyang gipanag-iyahan, ug mipalit
niadtong umaha. 45 Usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo
nga tigpatigayon nga nangita alang sa bililhong mga perlas. 46 Sa dihang
nakaplagan niya ang usa ka perlas sa dako kaayong kantidad, milakaw
siya ug gibaligya ang tanang butang nga iyang gipanag-iyahan ug gipalit
kini. 47 Ug usab, ang gingharian sa langit sama sa usa ka pukot nga gilabay
ngadto sa dagat, ug nagtigom sa matag matang sa mga binuhat. 48 Sa
dihang napuno na kini, ang mga mananagat nagbira niini padulong sa
baybayon. Unya nanglingkod sila ug gitapok ang maayong mga butang
ngadto sa mga sudlanan, apan ang walay bili nga mga butang gilabay
nila. 49 Mao kini ang pamaagi sa kataposan sa kalibotan. Moabot ang
mga anghel ug ilain ang daotan gikan niadtong mga matarong. 50 Ilabay

nila sila didto sa hudno sa kalayo, diin adunay panaghilak ug panagkagot
sa mga ngipon. 51 Nakasabot ba kamo niining tanan nga mga butang?"
Ang mga disipulo miingon kaniya, "Oo." 52 Unya si Jesus miingon kanila,
"Busa ang matag eskriba nga nahimong disipulo didto sa gingharian sa
langit sama sa usa ka tawo nga tag-iya sa balay, nga mikuha sa daan
ug bag-ong mga butang gikan sa iyang kabtangan." 53 Unya miabot nga
sa dihang nahuman na si Jesus niining mga sambingaya, mibiya na siya
niadtong dapita. 54 Unya misulod si Jesus sa iyang kaugalingong rehiyon
ug nagtudlo sa mga tawo sa ilang sinagoga. Ang sangpotanan niini mao
nga nahibulong sila ug nag-ingon, "Diin man gikuha niining tawhana ang
iyang kaalam ug diin gikan kining mga milagro? 55 Dili ba kining tawhana
mao man ang anak sa panday? Dili ba ang iyang inahan mao man si
Maria? Ug ang iyang mga igsoon, dili ba sila si Santiago, Jose, Simon,
ug Judas man? 56 Ug ang iyang mga igsoon nga babaye, kauban man
kanato? Busa diin man gikan kining tawhana sa tanang mga butang?"
57 Nakapasuko siya kanila. Apan miingon si Jesus ngadto kanila, "Ang usa
ka propeta gipasidunggan gawas diha sa iyang kaugalingong nasod ug sa
iyang kaugalingong pamilya." 58 Ug wala siya nagbuhat sa daghang mga
milagro didto tungod sa ilang pagkadili-matinoohon.

14

1 Nianang tungora, si Herodes nga usa ka pangulo sa distrito nakadungog
sa mga balita mahitungod kang Jesus. 2 Miingon siya sa iyang mga
sulugoon, "Mao kini si Juan nga Tigbawtismo; nabanhaw siya gikan
sa mga patay. Busa kini nga mga gahom mao ang namuhat kaniya."
3 Kay si Herodes nagdakop kang Juan, gigapos niya, ug gibutang siya sa
bilanggoan tungod ni Herodias, nga asawa sa iyang igsoong lalaki nga
si Filipe. 4 Kay si Juan miingon kaniya. "Dili kini makataronganon alang
kanimo nga maangkon siya ingon nga imong asawa." 5 Mahimo ni Herodes
nga mahiagoman niya ang kamatayon, apan nahadlok siya sa mga tawo,
tungod kay giila nila siya nga usa ka propeta. 6 Apan sa dihang ang
takna sa adlaw nga natawhan ni Herodes niabot, ang anak nga babaye ni
Herodias nagsayawsayaw taliwala kanila ug nakapahimuot kang Herodes.
7 Ingon nga balos, nagsaad siya kaniya nga ihatag kaniya kung unsa ang
iyang pangayoon. 8 Human siya gitambagan sa iyang inahan, miingon
siya, "Ihatag kanako dinhi, sa usa ka bandihado, ang ulo ni Juan nga
Tigbawtismo." 9 Ang hari naguol pag-ayo sa paagi sa iyang pagpangayo,
apan tungod kay nakapanumpa man siya, ug tungod niadtong tanan nga
nagkaon kauban niya, nagsugo siya nga kinahanglan nga buhaton kini.
10 Nagpadala siya ug giputlan ug ulo si Juan didto sa bilanggoan. 11 Unya
ang iyang ulo gibutang sa usa ka bandihado ug gihatag sa dalaga ug
gidala kini niya ngadto sa iyang inahan. 12 Unya ang iyang mga disipulo
nangabot, gikuha ang patay nga lawas, ug gilubong kini. Human niini,
miadto sila ug gisultihan si Jesus. 13 Karon sa dihang nadungog kini
ni Jesus, mibiya siya gikan didto pinaagi sa usa ka sakayan ngadto sa
mamingaw nga dapit. Sa dihang ang pundok sa katawhan nakadungog
niini, namaktas nga misunod sila kaniya gikan sa mga siyudad. 14 Unya
si Jesus miduol kanila ug nakita ang dakong pundok sa katawhan. Mibati
siya ug kaluoy ngadto kanila ug gi-ayo ang ilang balatian. 15 Sa dihang ang
kagabhion miabot na, ang mga disipulo miduol kaniya ug miingon. "Usa
kini ka mamingaw nga dapit, ug hapit na mosalop ang adlaw. Ipapauli
na ang pundok sa katawhan, aron makaadto sila didto sa mga baryo ug

makapalit ug pagkaon alang sa ilang mga kaugalingon.” 16 Apan si Jesus
miingon kanila. “Dili na kinahanglan nga ipalakaw sila. Hatagi sila ug
bisan unsa nga pagkaon.” 17 Sila miingon kaniya, “Aduna lamang kami
lima ka tinapay ug duha ka isda.” 18 Si Jesus miingon, “Dad-a sila kanako.”
19 Unya si Jesus nagmando sa pundok sa katawhan nga manglingkod sa
kasagbotan. Gikuha niya ang lima ka tinapay ug duha ka isda. Mihangad
siya sa langit, gipasalamatan niya ug gipikaspikas ang tinapay ug iyang
gihatag ngadto sa mga tinun-an. Gihatag kini sa mga dicipulo ngadto
sa pundok sa katawhan. Nangaon silang tanan ug nangabusog. 20 Unya
gipanguha nila ang salin sa gipikaspikas nga pagkaon - napulo ug usa ka
mga basket ang napuno. 21 Kadtong nangaon mga 5, 000 ka mga lalaki,
walay labot ang mga babaye ug mga bata. 22 Dihadiha dayon gisugo niya
ang iyang mga disipulo nga mosakay didto sa sakayan ug mag-una kaniya
didto sa tabok, samtang siya sa iyang kaugalingon magsugo sa pundok sa
katawhan nga mamauli. 23 Sa nahuman na niya papaulia ang pundok sa
katawhan, mitungas siya sa bukid aron sa pag-ampo. Sa dihang miabot
na ang kagabhion, siya nag-inusara didto. 24 Apan ang sakayan anaa
na karon sa tungatunga sa dagat, halos dili na mapugngan tungod sa
mga balod, kay ang hangin nakigtagbo man. 25 Sa ikaupat nga takna sa
kagabhion si Jesus miadto kanila, nga naglakaw ibabaw sa dagat. 26 Sa
dihang ang mga disipulo nakakita kaniya nga naglakaw ibabaw sa dagat,
nangahadlok sila ug miingon, “Usa kini ka kalag,” ug sila naninggit sa
tumang kahadlok. 27 Apan si Jesus nakigsulti kanila nianang tungora ug
miingon, “Pagmaisogon! Ako kini! Ayaw kahadlok.” 28 Si Pedro mitubag
kaniya ug miingon, “Ginoo, kung ikaw kana, mandoi ako nga moanha
kanimo ibabaw sa tubig.” 29 Si Jesus miingon, “Umari ka.” Busa si Pedro
migawas gikan sa sakayan ug naglakaw sa tubig aron sa pag-adto kang
Jesus. 30 Apan sa dihang nakita ni Pedro ang hangin, nahadlok siya pag-
ayo. Ug nagsugod na siya sa pagka-unlod, misinggit siya ug miingon,
“Ginoo, luwasa ako!” 31 Dihadiha dayon gitunol ni Jesus ang iyang kamot,
gigunitan si Pedro, ug miingon kaniya, “Ikaw nga gamay ug pagtuo,
nganong nagduhaduha ka man?” 32 Unya sa dihang si Jesus ug si Pedro
nakasakay na sa sakayan, ang hangin miundang na sa paghuros. 33 Unya
ang mga disipulo nga anaa sa sakayan nagsimba kang Jesus ug miingon,
“Tinuod gayod nga ikaw ang Anak sa Dios.” 34 Sa dihang sila nakatabok
na, nakaabot na sila sa yuta nga Geneseret. 35 Sa dihang ang mga tawo
nianang dapita nakaila kang Jesus, nagpadala sila ug mensahe bisan diin
didto sa kasikbit nga dapit, ug gidala nila ngadto kaniya ang tanan nga
adunay balatian. 36 Nagpakiluoy sila kaniya nga makahikap unta sa sidsid
sa iyang bisti, ug ang kadaghanan nga nakagunit niini nangaayo.

15

1 Unya ang pipila ka mga Pariseo ug mga eskriba miadto kang Jesus gikan
sa Jerusalem. Miingon sila, 2 “Nganong ang imong mga disipulo nagsupak
man sa mga tulomanon sa mga katigulangan? Kay wala sila maghugas sa
ilang mga kamot sa dihang nangaon sila.” 3 Si Jesus mitubag ug miingon
kanila, “Ug kamo - nganong inyo mang gisupak ang sugo sa Dios tungod
ug alang sa inyong mga tulomanon? 4 Kay ang Dios miingon, 'Tahora
ang inyong amahan ug inahan,' ug 'Siya nga magsulti ug daotan ngadto
sa iyang amahan ug inahan, mamatay gayod.' 5 Apan kamo miingon, 'Si
bisan kinsa nga mosulti sa iyang amahan o inahan, “Bisan unsang tabang

nga nadawat ninyo gikan kanako mao na karon ang gasa nga gihatag
sa Dios,"' 6 kanang tawhana dili na kinahanglan nga motahod sa iyang
amahan. Niini nga paagi gihimo ninyo nga walay pulos ang pulong sa Dios
tungod ug alang sa inyong mga tulomanon. 7 Kamong mga tigpakaaron-
ingnon, maayo ang gibuhat ni Isaiah nga panagna mahitungod kaninyo sa
dihang miingon siya, 8 'Kining mga tawhana nagtahod kanako sa ilang mga
ngabil, apan ang ilang mga kasingkasing halayo gikan kanako. 9 Nagsimba
sila kanako sa walay kapuslanan, tungod kay nagtudlo sila ingon nga ang
ilang mga pagtulon-an mao ang sugo sa mga tawo."' 10 Unya gitawag
niya ang panon sa katawhan ngadto sa iyang kaugalingon ug miingon
kanila, "Paminawa ug sabta— 11 Walay bisan unsa nga mosulod ngadto
sa baba ang makapahugaw sa usa ka tawo. Hinuon, kung unsa ang
mogawas sa baba, mao kini ang makapahugaw sa usa ka tawo." 12 Unya
ang mga disipulo miduol ug miingon kang Jesus, "Nasayod ka ba nga
nasuko ang mga Pariseo sa dihang nadungog nila kini nga pamahayag?"
13 Si Jesus mitubag ug miingon, "Ang matag tanom nga wala gitanom sa
akong langitnong Amahan pagaibton. 14 Pasagdi sila nga mag-inusara, sila
ang mga giya nga buta. Kung ang usa ka tawong buta mogiya sa laing
tawong buta, mangahulog silang duha ngadto sa bung-aw." 15 Mitubag
si Pedro ug miingon kang Jesus, "Ipasabot kini nga sambingay kanamo."
16 Miingon si Jesus, "Kamo ba usab nagpabiling walay pagsabot? 17 Wala
ba ninyo makita nga bisan unsa nga mogawas sa inyong baba moagi
ngadto sa tiyan ug unya mogawas ngadto sa kasilyas? 18 Apan ang mga
butang nga mogawas sa baba gikan sa kasingkasing. Mao sila ang mga
butang nga makapahugaw sa usa ka tawo. 19 Kay gikan sa kasingkasing
mosunod ang daotang mga hunahuna, pagpatay, pagpanapaw, malaw-
ay nga pagpakighilawas, pagpangawat, pagsaksi ug mga bakak, ug mga
pagtamay. 20 Mao kini ang mga butang nga makapahugaw sa usa ka
tawo. Apan ang mokaon uban sa walay hugas nga mga kamot dili
makapahugaw sa usa ka tawo." 21 Unya si Jesus mipahawa gikan didto
ug mipaingon sa mga rehiyon sa mga siyudad sa Tiro ug Sidon. 22 Ug tan-
awa, ang usa ka babayeng Canaanhon miabot gikan niana nga rehiyon.
Misinggit siya ug miingon, "Kalooy-i ako, Ginoo, anak ni David; Ang akong
anak nga babaye gisakit pag-ayo sa demonyo." 23 Apan si Jesus wala
mitubag kaniya bisan usa ka pulong. Ang iyang mga disipulo miabot ug
nagpakiluoy kaniya, nga nag-ingon, "Papahawaa siya, kay nagsinggit siya
nga nagsunod-sunod kanato." 24 Apan si Jesus mitubag ug miingon, "Wala
ako gipadala alang ni bisan kinsa gawas sa nangawala nga karnero sa
panimalay sa Israel." 25 Apan miduol siya ug miluhod sa iyang atubangan,
nga nag-ingon, "Ginoo, tabangi ako," 26 Mitubag siya ug miingon, "Dili
angay nga kuhaon ang tinapay sa mga bata ug ilabay kini ngadto sa
gagmay nga mga iro." 27 Miingon siya, "Oo, Ginoo, apan bisan pa ang
gagmay nga mga iro mokaon sa pipila ka mga mumho nga mahulog gikan
sa mga lamisa sa ilang agalon." 28 Unya mitubag si Jesus ug miingon ngadto
kaniya, "Babaye, pagkadako sa imong pagtuo. Matuman kini alang kanimo
sama sa imong gipangandoy." Ug ang iyang anak nga babaye namaayo
nianang taknaa. 29 Mibiya si Jesus niana nga dapit ug miadto duol sa Dagat
sa Galilea. Unya mitungas siya sa bungtod ug milingkod didto. 30 Ang
dakong panon sa katawhan miadto kaniya. Gidala nila uban kanila ang
bakol, buta, amang, ug kimay nga mga tawo, ug daghan pang uban nga
masakiton. Gidala nila sila sa tiilan ni Jesus ug unya giayo niya sila. 31 Busa

ang panon sa katawhan natingala sa dihang nakita nila ang amang nga
mga tawo nga nakasulti, ang mga kimay naayo, ang bakol nakalakaw,
ug ang buta nakakita. Gidayeg nila ang Dios sa Israel. 32 Gitawag ni
Jesus ang iyang mga disipulo paduol kaniya ug miingon, “Aduna akoy
kaluoy sa pundok sa katawhan, tungod kay nag-uban sila kanako sulod
sa tulo na ka adlaw ug wala nay makaon. Dili ko buot nga ipapauli sila
nga dili makakaon, aron nga dili sila makuyapan diha sa dalan.” 33 Ang
mga disipulo miingon kaniya, “Diin man kita makakuha ug igong mga
tinapay niining mamingaw nga dapit aron sa pagpatagbaw sa hilabihan
kadako nga pundok sa katawhan?” 34 Si Jesus miingon kanila, “Pila man
kabuok ang tinapay nga anaa kaninyo?” Miingon sila, “Pito, ug pipila ka
mga gagmay nga isda.” 35 Unya gisugo ni Jesus ang panon sa katawhan
nga manglingkod sa yuta. 36 Gikuha niya ang pito ka tinapay ug ang
isda, ug human sa pagpasalamat, gipikaspikas niya ang tinapay ug gihatag
ngadto sa iyang mga disipulo. Ang mga disipulo naghatag kanila ngadto
sa pundok sa katawhan. 37 Nangaon ang tanang tawo ug natagbaw. Ug
gitigom nila ang tanang pagkaon nga nahibilin gikan sa mga gipikaspikas
nga bahin, napuno ang pito ka bukag. 38 Kadtong nangaon 4000 ka mga
lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata. 39 Unya gipapauli ni Jesus ang
panon sa katawhan ug misakay didto sa sakayan ug miadto ngadto sa
rehiyon sa Magadan.

16

1 Ang mga Pariseo ug mga Saduseo miduol ug misulay kaniya pinaagi
sa pagpangutana kaniya aron ipakita kanila ang mga timaan gikan sa
langit. 2 Apan mitubag siya ug miingon ngadto kanila, “Sa dihang gabii na,
moingon kamo, 'Linaw kini nga panahon, kay ang kalangitan pula. 3 Ug
sa kabuntagon moingon kamo, 'Dili maayo ang panahon karong adlawa,
kay pula ang langit ug dag-om.' Nasayod kamo kung unsaon paghubad
ang hulagway sa kalangitan, apan dili kamo makahubad sa mga ilhanan
sa panahon. 4 Ang daotan ug mananapaw nga kaliwatan nangita alang sa
usa ka ilhanan, apan walay ilhanan nga ikahatag niini gawas sa ilhanan
ni Jonas.” Unya mibiya si Jesus kanila ug nagpalayo. 5 Ang mga disipulo
miadto sa pikas bahin, apan nakalimot sila sa pagdala ug tinapay. 6 Si Jesus
miingon kanila, “Pagpakabana kamo ug pagbantay sa mga igpapatubo sa
mga Pariseo ug Saduseo.” 7 Ang mga disipulo nangatarongan sa usag
usa ug miingon, “Tungod kini nga wala kita makadala ug tinapay,” 8 Si
Jesus nakabantay niini ug miingon, “Kagamay sa inyong pagtuo, nganong
nangatarongan man kamo sa usag usa ug nag-ingon nga tungod kini
nga wala kamo makadala ug tinapay? 9 Wala gihapon kamo makasabot
o makahinumdom sa lima ka tinapay alang sa 5, 000, ug pila ka mga
bukag ang inyong natigom? 10 O ang pito ka tinapay alang sa 4, 000, ug
pila ang nahibilin nga mga bukag ang inyong nakuha? 11 Nganong wala
man kamo makasabot nga wala ako maghisgot kaninyo mahitungod sa
tinapay? Pagpakabana kamo ug pagbantay sa igpapatubo sa mga Pariseo
ug Saduseo.” 12 Unya nakasabot sila nga wala siya magsulti kanila nga
magbinantayon sa igpapatubo diha sa tinapay, kondili magbantay sa mga
gipangtudlo sa mga Pariseo ug mga Saduseo. 13 Karon sa dihang miadto
si Jesus ngadto sa mga bahin sa Cesarea Filipos, nangutana siya sa iyang
mga disipulo, nga nag-ingon, “Kinsa ang giingon sa katawhan nga Anak
sa Tawo?” 14 Miingon sila, “Ang uban miingon si Juan nga Tigbawtismo;

ang uban, si Elias; ug ang uban, si Jeremias, o usa sa mga Propeta." 15 Siya
miingon kanila, "Apan alang kaninyo kinsa man ako?" 16 Sa pagtubag, si
Simon Pedro miingon, "Ikaw mao ang Cristo, ang Anak sa buhing Dios."
17 Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, "Bulahan ikaw, Simon nga anak
ni Jonas, kay ang unod ug dugo wala nagpadayag niini kanimo, apan ang
akong Amahan nga anaa sa langit. 18 Ako usab moingon kanimo nga ikaw
si Pedro, ug ibabaw niining bato tukoron ko ang akong simbahan. Ang
ganghaan sa hades dili gani makabuntog batok niini. 19 Akong ihatag
kanimo ang mga yawi sa gingharian sa langit. Kung unsa ang imong
gibugkos dinhi sa kalibotan binugkos didto sa langit, ug kung unsa ang
imong gibadbaran dinhi sa kalibotan pagabadbaran usab didto sa langit."
20 Unya gimandoan ni Jesus ang iyang mga disipulo nga kinahanglan
dili sila mosulti ni bisan kinsa nga siya ang Cristo. 21 Gikan niadtong
taknaa si Jesus misugod sa pagsulti sa iyang mga disipulo nga kinahanglan
siya moadto sa Jerusalem, mag-antos sa daghang mga butang sa mga
kamot sa mga kadagkoan ug sa mga pangulong pari ug sa mga eskriba,
pagapatyon, ug pagabanhawon pagbalik sa ikatulo ka adlaw. 22 Unya si
Pedro mibira kaniya sa daplin ug gibadlong siya, nga nag-ingon, "Hinaot
nga mahilayo kini kanimo, Ginoo; hinaot nga dili kini mahitabo kanimo."
23 Apan milingi si Jesus kaniya ug miingon kang Pedro, "Palayo kanako,
Satanas! Babag ka kanako, kay wala ka nagpakabana sa mga butang sa
Dios, kondili alang sa mga butang nga iya sa tawo." 24 Unya miingon
si Jesus sa iyang mga disipulo, "Kung kinsa ang buot mosunod kanako,
kinahanglan nga kalimtan niya ang iyang kaugalingon, pas-anon ang iyang
krus, ug mosunod kanako. 25 Kay si bisan kinsa ang buot moluwas sa
iyang kinabuhi mawad-an niini, ug si bisan kinsa ang mawad-an sa iyang
kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. 26 Kay unsa ang kapuslanan sa
usa ka tawo kung iyang maangkon ang tibuok kalibotan apan mawad-an
sa iyang kaugalingon nga kinabuhi? Unsa ang ikahatag sa tawo nga baylo
alang sa iyang kinabuhi? 27 Kay ang Anak sa Tawo moabot pinaagi sa
himaya sa iyang Amahan uban sa iyang mga anghel. Unya bayaran niya
ang matag usa ka tawo sumala sa iyang binuhatan. 28 Sa pagkatinuod
sultihan ko kamo, adunay pipila kaninyo dinhi nga nagtindog, nga dili
makaagi ug kamatayon hangtod nga ilang makita ang Anak sa Tawo nga
moabot diha sa iyang gingharian."

17

1 Unom na ka adlaw ang milabay gidala ni Jesus uban kaniya si Pedro,
si Santiago, ug si Juan nga iyang igsoong lalaki, ug gidala sila didto sa
taas nga bukid nga sila lamang. 2 Nausab siya sa atubangan nila. Ang
iyang panagway misidlak sama sa adlaw, ug ang iyang bisti midan-ag
sama sa kahayag. 3 Tan-awa, didto nagpakita ngadto kanila si Moises ug
si Elias nga nakigsulti kaniya. 4 Si Pedro mitubag ug miingon kang Jesus,
"Ginoo, maayo kini alang kanato nga ania dinhi. Kung ikaw magtinguha,
maghimo ako dinhi ug tulo ka puy-anan- usa alang kanimo, ug usa alang
kang Moises, ug usa alang kang Elias." 5 Samtang nagsulti pa siya, tan-
awa, ang mahayag nga panganod naglandong kanila, ug tan-awa, didto
anaay tingog nga migawas sa panganod, nga nag-ingon, "Mao kini ang
akong pinalangga nga Anak, nga akong gikahimut-an. Paminaw kaniya."
6 Sa dihang nadungog kini sa mga disipulo, mihapa sila ug nahadlok pag-
ayo. 7 Unya miabot si Jesus ug mihikap kanila ug miingon, "Barog ug ayaw
kahadlok." 8 Unya mihangad sila apan walay bisan usa nga nakita gawas

lamang kang Jesus. 9 Sa dihang milugsong sila sa bungtod, si Jesus nagsugo
kanila, ug miingon, “Ayaw ibalita kining panan-awon ngadto kang bisan
kinsa hangtod nga ang Anak sa Tawo mabanhaw gikan sa mga patay.”
10 Ang iyang mga disipulo nangutana kaniya, ug miingon, “Ngano man
nga nakasulti ang mga eskriba nga si Elias kinahanglan nga moanhi pag-
una?” 11 Si Jesus mitubag ug miingon, “Si Elias sa pagkatinuod moanhi
ug magpasig-uli sa tanan nga mga butang. 12 Apan magsulti ako kaninyo,
nga si Elias miabot na, apan sila wala makaila kaniya. Hinuon, gibuhat
nila ang bisan unsa nga ilang pagbuot ngadto kaniya. Sa samang paagi,
ang Anak sa Tawo mag-antos usab ngadto sa ilang mga kamot.” 13 Unya
ang mga disipulo nakasabot nga siya nagsulti ngadto kanila mahitungod
kang Juan nga Tigbawtismo. 14 Sa dihang miabot sila ngadto sa panon sa
katawhan, usa ka lalaki ang miadto kaniya, nagluhod sa atubangan niya,
ug miingon, 15 “Ginoo, kaluy-i ang akong anak nga lalaki, tungod kay siya
gipatol ug nag-antos sa hilabihan. Kanunay siyang mahulog ngadto sa
kalayo o sa tubig. 16 Gidala nako siya sa imong mga disipulo, apan wala
sila makaayo kaniya.” 17 Si Jesus mitubag ug miingon, “Dili matinuohon
ug makasasalang kaliwat, hangtod kanus-a ako magpabilin uban kaninyo?
Hangtod kanus-a ako kinahanglan mag-agwanta uban kaninyo? Dad-a siya
nganhi kanako.” 18 Si Jesus naghingilin kaniya, ug ang demonyo mipahawa
kaniya. Ang bata nga lalaki naayo sukad nianang taknaa. 19 Unya ang
mga disipulo miadto kang Jesus sa tago ug nag-ingon, “Ngano nga dili
man kami makahimo sa paghingilin niini?” 20 Si Jesus miingon ngadto
kanila, “Tungod kay kamo gamay ug pagtuo. Kay sa pagkatinuod magsulti
ako kaninyo, kung kamo adunay pagtuo bisan ingon kagamay sa lugas
sa mustasa nga liso, makasulti kamo niining bukira, 'Sibog gikan dinhi
paingon didto,' ug mosibog kini ug walay dili mahimo alang kaninyo.
21 . 22 Samtang nagpabilin sila sa Galilea, si Jesus nag-ingon ngadto sa
iyang mga disipulo, “Ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga kamot
sa katawhan. 23 Ug patyon nila siya, ug sa ika-tulo ka adlaw mabanhaw
siya.” Ang mga disipulo nagmasulob-on kaayo. 24 Sa dihang miabot sila sa
Capernaum, ang mga lalaki nga naningil sa katunga sa salapi nga buhis
miadto kang Pedro ug miingon, “Nagbayad ba ang inyong magtutudlo sa
katunga sa salapi nga buhis?” 25 Siya nag-ingon, “Oo.” Apan sa dihang si
Pedro miadto didto sa balay, si Jesus misulti una ngadto kaniya ug miingon,
“Unsa man sa imong hunahuna, Simon? Ang mga hari ba sa kalibotan,
gikan kang kinsa man ang ilang gidawat nga buhis o kinitaan? Gikan ba
sa ilang kaugalingong katawhan o gikan sa mga langyaw?” 26 Sa dihang
miingon si Pedro, “Gikan sa mga langyaw,” si Jesus miingon kaniya, “Unya
ang kaugalingong katawhan walay labot sa pagbayad. 27 Apan basin unya
kitay mahimong hinungdan nga ang kubrador sa buhis makasala, adto sa
dagat, ilabay ang taga, ug kuhaa ang isda nga unang motungha. Sa dihang
ablihan mo ang baba niini, makakita ka ug salapi. Kuhaa kini ug ihatag
kini ngadto sa mga kubrador sa buhis alang kanako ug kaninyo.”

18

1 Sa samang takna ang mga disipulo miduol kang Jesus ug miingon,
“Kinsa man ang labing dako sa gingharian sa langit?” 2 Si Jesus nagtawag
sa gagmay nga mga bata paduol kaniya, milingkod siya sa ilang taliwala,
3 ug miingon, “Sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo, gawas kung kamo
maghinulsol ug mahisama sa gagmay nga bata, dili gayod kamo makasulod
sa gingharian sa langit. 4 Busa si bisan kinsa ang magpaubos sa iyang

kaugalingon sama niining gagmay nga bata, ang susamang tawo mao ang
labing dako sa gingharian sa langit. 5 Ug si bisan kinsa ang modawat sa usa
ka bata nga sama niini sa akong ngalan magdawat kanako. 6 Apan si bisan
kinsa nga mahimong hinungdan nga makasala ang usa niining gagmay
nga mga bata nga nagtuo kanako, mas maayo pa alang kaniya nga ang
dakong galingan nga bato ibitay sa iyang liog, ug aron nga siya maunlod
didto sa kinahiladman sa dagat. 7 Pagkaalaot sa kalibotan tungod sa mga
takna sa pagkapandol! Kay kinahanglan nga moabot kadtong mga taknaa,
apan pagkaalaot alang niadtong tawhana sa paagi nga moabot kanang
mga taknaa! 8 Kung ang imong kamot o ang imong tiil maoy hinungdan
sa imong pagkapandol, putla kini ug ilabay palayo kanimo. Mas maayo
kini alang kanimo nga mosulod ngadto sa kinabuhi nga pungkol o bakol,
kaysa itambog ngadto sa walay kataposang kalayo nga adunay duha ka
kamot o duha ka tiil. 9 Kung ang imong mata maoy hinungdan sa imong
pagkapandol, lugita kini ug ilabay palayo kanimo. Mas maayo pa alang
kanimo nga mosulod ngadto sa kinabuhi nga adunay usa ka mata, kaysa
itambog ka nga may duha ka mata ngadto sa walay kataposang kalayo.
10 - 11 Matngoni nga dili kamo motamay ni bisan kinsa niining gagmay
nga mga bata. Kay magsulti ako kaninyo nga sa langit ang ilang mga
anghel kanunay magsud-ong sa dagway sa akong Amahan nga atua sa
langit. 12 Unsa ang inyong hunahuna? Kung si bisan kinsa nga tawo nga
adunay 100 ka karnero, ug ang usa kanila nahisalaag, dili ba niya biyaan
ang 99 nga anaa sa kilid sa bungtod ug moadto aron sa pagpangita sa usa
nga nahisalaag? 13 Ug kung makita na niya kini, sa pagkatinuod magsulti
ako kaninyo, nga maglipay siya pag-aayo labaw pa niadtong 99 nga wala
nahisalaag. 14 Sa samang paagi, dili kini mao ang kabubut-on sa inyong
Amahan nga atua sa langit nga malaglag ang usa niining gagmay nga
mga bata. 15 Kung ang imong igsoon nga lalaki makasala batok kanimo,
lakaw, ipakita kaniya ang iyang sayop nga ikaw ug siya lamang. Kung
maminaw siya kanimo, nadani nimo ang imong igsoon nga lalaki. 16 Apan
kung dili siya maminaw kanimo, pagdala ug usa o duha o daghan pa nga
mga igsoon, aron nga pinaagi sa baba sa duha o tulo ka mga saksi ang
matag pulong mahimong mapamatud-an. 17 Ug kung magdumili pa siya sa
pagpaminaw ngadto kanila, isulti kining mga butanga sa simbahan. Kung
siya usab magdumili pa sa pagpaminaw sa simbahan, pasagdihi siya nga
mahisama sa usa ka Gentil ug usa ka kubrador sa buhis. 18 Sa pagkatinuod
magsulti ako kaninyo, bisan unsa nga mga butang nga gihigot ninyo dinhi
sa kalibotan mao usab ang ihigot sa langit. Ug bisan unsa nga mga butang
ang gibuhian ninyo dinhi sa kalibotan pagabuhian usab sa langit. 19 Labot
pa magsulti ako kaninyo, nga kung ang duha kaninyo magkauyon dinhi sa
kalibotan mahitungod sa bisan unsa nga butang nga gipangayo nila, kini
usab pagabuhaton alang kanila sa akong Amahan nga atua sa langit. 20 Kay
kung diin adunay duha o tulo nga nagkatigom sa akong ngalan, atua ako
didto sa ilang taliwala.” 21 Unya miduol si Pedro ug miingon kang Jesus,
“Ginoo, makapila ba ka higayon nga ang akong igsoon makasala kanako
ug ako siyang pasayloon? Hangtod ba sa makapito ka higayon?” 22 Si
Jesus mitubag kaniya, “Wala ako magsulti kaninyo sa makapito ka higayon,
kondili hangtod sa kapitoan kapito ka pilo. 23 Busa ang gingharian sa
langit susama sa usa ka hari nga buot makighusay sa utang sa iyang
mga sulugoon. 24 Samtang misugod na siya sa paghusay, usa ka sulugoon
ang gidala ngadto kaniya nga nakautang kaniya ug 10, 000 ka talento.
25 Apan tungod kay wala na siyay paagi sa pagbayad, nagsugo ang iyang

agalon nga ibaligya siya, lakip na ang iyang asawa ug mga anak ug ang tanang butang nga gipanag-iyahan niya, ug ang pagbayad pagahimoon.
26 Busa mihapa ang sulugoon, miyukbo sa iyang atubangan, ug miingon,
'Agalon, pailobi una ako, ug bayaran ko ikaw sa tanan.'
27 Busa ang agalon
niadtong sulugoon, sanglit natandog siya uban sa kaluoy, gipagawas siya
ug gipasaylo sa iyang utang.
28 Apan kana ang sulugoon migawas ug
nakaplagan niya ang kauban niya nga sulugoon, nga nakautang kaniya
ug 100 ka denaryo. Gigunitan niya siya, ug gituok, ug miingon, 'Bayari
ako sa imong utang.'
29 Apan ang iyang kauban nga sulugoon miluhod
ug mihangyo kaniya, nga nag-ingon, 'Pailobi una ako, ug pagabayaran
ko ikaw.'
30 Apan ang nauna nga sulugoon nagdumili. Hinuon, milakaw
siya ug gilabay siya ngadto sa bilanggoan, hangtod nga makabayad siya
kaniya sa iyang nautang.
31 Sa dihang ang iyang kauban nga mga sulugoon
nakakita kung unsa ang nahitabo, nangasuko sila pag-ayo. Nangabot sila
ug gisultihan ang ilang agalon sa tanan nga nahitabo.
32 Unya kadtong
agalon sa maong sulugoon nagpatawag kaniya, ug miingon kaniya, 'Ikaw
daotan nga sulugoon, gipasaylo ko ikaw sa tanan nimong utang tungod
kay mihangyo ka kanako.
33 Wala ka bay kaluoy sa imong kauban nga
sulugoon, sama nga ako naluoy kanimo?'
34 Nasuko ang iyang agalon ug
gitugyan siya ngadto sa mga maglulutos hangtod nga siya makabayad sa
tanan nga nautang.
35 Ingon usab niana ang buhaton sa akong langitnong
Amahan nganha kaninyo, kung ang matag usa kaninyo dili makapasaylo
sa iyang igsoon nga gikan sa inyong kasingkasing."

19

1 Nahitabo kini sa dihang si Jesus natapos na niining mga pulonga,
mibiya siya gikan sa Galilea, ug miabot didto sa utlanan sa Judea tabok
sa Suba sa Jordan.
2 Ang dakong panon sa katawhan ang misunod kaniya,
ug iyang giayo sila didto.
3 Ang mga Pariseo miduol kaniya, nagasulay
kaniya, ug sa pag-ingon ngadto kaniya, "Uyon ba sa balaod alang sa usa
ka lalaki nga makigbulag sa iyang asawa sa bisan unsang hinungdan?"
4 Si Jesus mitubag ug miingon, "Wala ba ninyo nabasa, nga siya nga maoy
nagbuhat kanila sukad pa sa sinugdanan nagbuhat kanila nga lalaki ug
babaye?
5 Ug usab miingon siya, 'Kay niini hinungdan ang usa lalaki
mobiya sa iyang amahan ug inahan ug moipon sa iyang asawa, ug ang
duha mahimong usa na ka unod.'
6 Busa dili na sila duha, apan usa ka
unod. Busa kung unsa ang gihiusa sa Dios, walay usa nga makahimo
pagbulag."
7 Sila miingon kaniya, "Unya nganong si Moises nagsugo man
kanamo sa paghatag ug usa ka kasulatan sa panagbulag ug unya papaulion
siya?"
8 Miingon siya kanila, "Tungod sa pagkagahi sa inyong kasingkasing
si Moises nagtugot kaninyo sa pagpakigbulag sa inyong mga asawa, apan
sukad sa sinugdanan dili kini mao ang pamaagi.
9 Moingon ako kaninyo,
si bisan kinsa ang makigbulag sa iyang asawa, gawas sa malaw-ay nga
pagpakighilawas, ug makigminyo sa uban, nakahimo sa pagpanapaw. Ug
ang lalaki nga makigminyo sa usa ka babaye nga nakigbulag nakahimo
sa pagpanapaw."
10 Ang mga disipulo miingon kang Jesus, "Kung mao
kana ang mahitabo sa usa ka lalaki uban sa iyang asawa, dili maayo
nga magminyo."
11 Apan si Jesus miingon kanila, "Dili tanan makadawat
niini nga pagtulon-an, apan kadto lamang gitugotan nga makadawat niini.
12 Kay adunay mga yunuko nga gipakatawo gikan sa tagoangkan sa ilang
inahan. Ug adunay mga yunuko nga gihimong yunuko pinaagi sa mga

tawo. Ug adunay mga yunuko nga mihimo sa ilang kaugalingon nga
yunuko tungod ug alang sa kaayohan sa gingharian sa langit. Kung si
kinsa ang makahimo sa pagdawat niini nga pagtulon-an, pasagdihi siya
sa pagdawat niini.” 13 Unya pipila ka gagmay mga bata gidala ngadto
kaniya aron nga siya motapion sa iyang mga kamot ngadto kanila ug
mag-ampo, apan ang mga disipulo nagbadlong kanila. 14 Apan si Jesus
miingon, “Tugoti ang gagmay nga mga bata, ug ayaw sila did-i sa pagduol
kanako, kay ang gingharian sa langit iya sa sama kanila.” 15 Ug gitapion
niya ang iyang kamot ngadto kanila, ug unya mibiya gikan didto. 16 Tan-
awa, usa ka lalaki miadto kang Jesus ug miingon, “Magtutudlo, unsa ang
maayong butang nga kinahanglan nakong buhaton aron ako makaangkon
ug kinabuhing walay kataposan?” 17 Si Jesus miingon kaniya, “Nganong
nangutana ka man kanako mahitungod kung unsa ang maayo? Usa
lamang ang maayo, apan kung buot kang mosulod ngadto sa kinabuhi,
pagbantay sa kasugoan.” 18 Ang lalaki miingon kaniya, “Hain nga mga
kasugoan?” Si Jesus miingon, “Ayaw pagpatay, ayaw panapaw, ayaw
pangawat, ayaw pagsaksi ug bakak, 19 tahora ang imong amahan ug
ang imong inahan, ug higugmaa ang imong silingan sama sa imong
kaugalingon.” 20 Ang batan-ong lalaki miingon kaniya, “Kining tanan
nga mga butanga ako nang gisunod. Unsa pa ang kinahanglan nakong
buhaton?” 21 Si Jesus miingon kaniya, “Kung buot kang mahingpit, lakaw,
ibaligya kung unsa ang anaa kanimo, ug ihatag kini ngadto sa mga kabos,
ug ikaw makabaton ug bahandi didto sa langit. Unya balik, sunod kanako.”
22 Apan sa dihang nadungog sa batan-ong lalaki kung unsa ang giingon
ni Jesus, milakaw siya nga masulub-on, kay aduna siyay dakong mga
katigayonan. 23 Si Jesus miingon sa iyang mga disipulo, “Sa pagkatinuod
magsulti ako kaninyo, lisod alang sa usa ka dato nga tawo nga mosulod sa
gingharian sa langit. 24 Usab magsulti ako kaninyo, mas masayon alang sa
usa ka kamelyo nga moadto agi sa mata sa dagom, kaysa dato nga tawo
nga mosulod didto sa gingharian sa Dios.” 25 Sa dihang nadungog kini
sa mga disipulo, natingala sila pag-ayo ug miingon, “Unya kinsa naman
ang maluwas?” 26 Si Jesus mitan-aw kanila ug miingon, “Sa mga tawo
dili kini mahimo, apan sa Dios ang tanang butang mahimo.” 27 Unya si
Pedro mitubag ug miingon kaniya, “Tan-awa, gibiyaan namo ang tanang
butang ug misunod kanimo. Unya unsa man ang among maangkon?”
28 Si Jesus miingon kanila, “Sa pagkatinuod magsulti ako kaninyo, kamo
nga misunod kanako, diha sa bag-ong pagkatawo sa dihang ang Anak sa
Tawo molingkod na didto sa trono sa iyang himaya, moingkod usab kamo
didto sa napulo ug duha ka mga trono, nga maghukom sa napulo ug duha
ka banay sa Israel. 29 Ang matag usa nga mibiya sa ilang mga pinuy-
anan, mga igsoong lalaki, mga igsoong babaye, amahan, inahan, mga
anak, o yuta tungod ug alang sa kaayohan sa akong ngalan, makadawat ug
gatosan ka pilo ug makapanunod sa kinabuhing walay kataposan. 30 Apan
daghan ang nakauna karon mahimong maulahi, ug daghan ang naulahi
nga mahauna.

20

1 Kay ang gingharian sa langit nahisama sa usa ka tag-iya sa yuta, nga
milakaw sayo sa kabuntagon aron sa pagpangita sa mga magbubuhat
alang sa iyang parasan. 2 Human siya nagkauyon sa mga magbubuhat
alang sa usa ka denaryo matag adlaw, gipadala niya sila ngadto sa iyang
parasan. 3 Milakaw siya pag-usab sa ikatulong takna ug nakita ang

ubang magbubuhat nga nagtindog nga walay gibuhat didto sa merkado.
4 Miingon siya ngadto kanila, 'Kamo usab, adto didto sa parasan, ug kung
unsa nga sakto ihatag ko kaninyo.' Busa sila miadto aron sa pagbuhat.
5 Milakaw siya pag-usab ug sa ika-unom nga takna ug sa ikasiyam nga
takna, ug nagbuhat sa susama. 6 Sa makausa pa gayod sa ika-11 nga
takna milakaw siya ug nakakaplag pa sa uban nga nagtindog nga walay
gibuhat. Miingon siya ngadto kanila, 'Nganong nagtindog kamo dinhi nga
walay gibuhat sa tibuok adlaw?' 7 Miingon sila kaniya, 'Tungod kay walay
nagpabuhat kanamo.' Miingon siya kanila, 'Kamo, usab, adto didto sa
parasan.' 8 Sa dihang miabot na ang kagabhion, ang tag-iya sa parasan
miingon sa iyang tigdumala, 'Tawaga ang mga magbubuhat ug bayari sila
sa ilang mga suhol, sugod sa naulahi hangtod sa nauna. 9 Sa dihang
miabot ang mga magbubuhat nga nakabuhat sa ika-11 nga takna, ang
matag usa kanila nakadawat ug usa ka denaryo. 10 Sa dihang miabot ang
unang magbubuhat, sila naghunahuna nga makadawat sila sa labaw pa,
apan ang matag-usa kanila usab nakadawat ug usa ka denaryo. 11 Sa
dihang nadawat na nila ang ilang mga suhol, nagbagulbol sila sa tag-
iya sa katigayonan. 12 Sila miingon, 'Kining naulahi nga magbubuhat
naggahin lamang ug usa ka oras sa pagbuhat, apan gihimo nimo sila
nga patas kanamo, kami nga nagpas-an sa palas-anon sa tibuok adlaw
ug sa makasunog nga kainit.' 13 Apan ang tag-iya mitubag ug miingon
sa usa kanila, 'Higala, wala ako makahimo kanimo ug sayop. Dili ba
miuyon ka man kanako alang sa usa ka denaryo? 14 Dawata kung unsa
ang alang kanimo ug pauli na. Kalipay nako nga ihatag kini ngadto
sa ulahing nakuha nga magbubuhat sama lamang kaninyo. 15 Dili ba
makataronganon alang kanako sa pagbuhat kung unsa ang akong pagbuot
sa akong kaugalingong mga kabtangan? O ang inyong mga mata daotan
ba tungod kay ako maayo?' 16 Busa ang naulahi mao ang mahiuna,
ug ang nahiuna maulahi.” 17 Samtang si Jesus mitungas sa Jerusalem,
gidala niya ang Napulog ug duha sa daplin, ug didto sa dalan siya
miingon ngadto kanila, 18 “Tan-awa, mitungas na kita sa Jerusalem, ug
ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga pangulong pari ug sa mga
eskriba. Hukman nila siya sa kamatayon 19 ug itugyan siya ngadto sa
mga Gentil aron bugalbugalan nila siya, magbunal kaniya, ug maglansang
kaniya sa krus. Apan sa ikatulo nga adlaw mabanhaw siya.” 20 Unya
ang inahan sa mga anak nga lalaki ni Zebede miadto kang Jesus uban
ang iyang mga anak nga lalaki. Miyukbo siya sa atubangan niya ug
nangayo ug butang gikan kaniya. 21 Si Jesus miingon kaniya, “Unsa
ang imong pangandoy? Siya miingon kaniya, “Pagmando nga kining
duha nako ka anak nga lalaki makalingkod, ang usa sa imong tuo nga
kamot, ug ang usa sa imong wala nga kamot, didto sa imong gingharian.”
22 Apan si Jesus mitubag ug miingon, “Wala kamo masayod kung unsa ang
inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-inom sa kupa nga akong
pagaimnan?” Sila miingon kaniya, “Makahimo kami.” 23 Miingon siya
kanila, “Makainom gayod kamo sa akong kupa. Apan sa paglingkod sa
akong tuo nga kamot o sa akong wala nga kamot dili ako ang mohatag,
apan alang niadtong giandaman nang daan sa akong Amahan.” 24 Sa
dihang nadungog kini sa ubang napulo ka disipulo nakadungog niini, wala
gayod sila nahimuot sa duha ka managsoon. 25 Apan gitawag sila ni Jesus
ngadto kaniya ug miingon, “Nasayod kamo nga ang mga magmamando
sa mga Gentil moulipon kanila, ug ang ilang mahinungdanong mga tawo

naggamit sa ilang katungod nganha kanila. 26 Apan dili kini ang pamaagi
nganha kaninyo. Hinuon, si bisan kinsa nga buot molabaw taliwala
kaninyo kinahanglan mahimo ninyong sulugoon. 27 Ug si bisan kinsa nga
buot mahiuna taliwala kaninyo kinahanglan mahimo ninyong sulugoon.
28 Sama nga ang Anak sa Tawo wala mianhi aron alagaran, kondili aron
sa pag-alagad, ug aron ihatag ang iyang kinabuhi ingon nga tubos alang sa
kadaghanan." 29 Samtang mohawa na sila sa Jerico, ang dakong panon sa
katawhan nagsunod kaniya. 30 Ug nakita nila ang duha ka buta nga tawo
nga naglingkod sa daplin sa dalan. Sa dihang nadungog nila nga si Jesus
moagi, sila misinggit ug miingon, "Ginoo, Anak ni David, kaloy-i kami"
31 Apan ang panon sa katawhan nagbadlong kanila, gisultihan sila nga
mohilom. Apan, misinggit pa gayod sila sa makusog ug miingon, "Ginoo,
Anak ni David, kaloy-i kami." 32 Unya si Jesus mihunong ug gitawag sila
ug miingon, "Unsa ang buot ninyo nga akong buhaton alang kaninyo?"
33 Sila miingon kaniya, "Ginoo, nga ang among mata maablihan." 34 Unya
si Jesus, natandog uban ang kaluoy, mihikap sa ilang mga mata. Dihadiha
dayon sila nakadawat sa ilang panan-aw ug misunod kaniya.

21

1 Samtang si Jesus ug ang iyang mga disipulo duol na sa Jerusalem ug
miadto sa Betfage, sa Bungtod sa mga Olibo, unya si Jesus nagpadala ug
duha ka disipulo, 2 nga nag-ingon kanila, "Adto didto sa sunod nga baryo,
ug kamo dihadiha dayon makakaplag ug usa ka asno nga gihigot didto,
ug ang usa ka nati uban niya. Badbari sila ug dad-a sila kanako. 3 Kung
adunay bisan kinsa nga mosulti ug bisan unsa kaninyo mahitungod niini,
moingon kamo, 'Ang Ginoo nagkinahanglan kanila,' ug kanang tawhana
dihadiha dayon magpadala kanila kaninyo." 4 Karon kini nahitabo nga
kung unsa ang gisulti pinaagi sa propeta matuman. Siya miingon, 5 "Sultihi
ang anak nga babaye sa Zion. Tan-awa, ang inyong Hari moabot kaninyo.
Mapainubsanon ug magsakay sa usa ka asno, Ug sa usa ka nati, ang anak sa
asno." 6 Unya ang mga disipulo miadto ug gibuhat kung unsa ang gitudlo ni
Jesus kanila. 7 Gidala nila ang asno ug ang nati, ug gibutang nila ang ilang
mga bisti ibawbaw nila, ug si Jesus naglingkod didto. 8 Kadaghanan sa mga
panon nagbukhad sa ilang mga bisti sa dalan, ug ang uban nagputol ug
mga sanga gikan sa mga kahoy ug gibukhad nila kini sa dalan. 9 Ang panon
sa katawhan nga nag-una kang Jesus ug kadtong nagsunod, misinggit, ug
miingon, "Hosanna ngadto sa anak ni David! Bulahan ang usa nga miabot
sa ngalan sa Ginoo. Hosanna sa kahitas-an!" 10 Sa dihang si Jesus miadto
sa Jerusalem, ang tanan sa siyudad nagkaguliyang ug miingon, "Kinsa
man kini?" 11 Ang panon sa katawhan mitubag, "Mao kini si Jesus ang
propeta, nga gikan sa Nazaret didto sa Galilea." 12 Unya si Jesus misulod
sa templo sa Dios. Nagpapahawa siya niadtong tanan nga namalit ug
namaligya sa templo. Gibalintong usab niya ang mga lamesa sa tig-ilis
ug salapi, ug mga lingkoranan niadtong namaligya ug mga salampati.
13 Siya miingon kanila, "Nahisulat kini, 'Ang akong balay pagatawagon
nga balay nga ampoanan,' apan gihimo ninyo kining tagoanan sa mga
tulisan." 14 Unya ang buta ug ang bakol miadto kaniya sa templo, ug nag-
ayo siya kanila. 15 Apan sa dihang ang mga pangulong pari ug ang mga
eskriba nakakita sa kahibulongang mga butang nga iyang gibuhat, ug sa
dihang nadungog nila ang mga bata nga naninggit sa templo ug miingon,
"Hosanna sa anak ni David," natandog sila ug nasuko. 16 Sila miingon

kaniya, “Nakadungog ka ba kung unsa ang gisulti niining katawhan?” Si Jesus miingon kanila, “Oo! Apan wala ba ninyo nabasa, 'Gikan sa mga baba sa mga gagmayng bata ug mga gipasuso nga mga bata aduna kamoy kahingpitan nga pagdayeg'?” 17 Unya si Jesus mibiya kanila ug migawas sa siyudad ug miadto sa Betania ug natulog didto. 18 Karon sa kabuntagon sa pagbalik niya sa siyudad, siya gigutom. 19 Nakita niya ang usa ka kahoy nga igera sa daplin sa dalan. Giduol niya kini, apan walay nakaplagan niini gawas sa dahon. Miingon siya niini, “Hinaot nga wala nay bunga gikan kanimo pag-usab.” Ug dihadiha dayon nalaya ang kahoy nga igera. 20 Sa dihang ang mga disipulo nakakita niini, nahibulong sila ug miingon, “Giunsa nga ang kahoy nga igera nalaya man dayon?” 21 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo, kung ikaw adunay pagtuo, ug dili magduhaduha, dili lamang ninyo mabuhat kung unsa ang nahitabo sa kahoy nga igera, apan makaingon kamo bisan niining bungtod, 'Malukat ka ug malabay didto sa dagat, 'ug mahitabo kini. 22 Ang tanan nga inyong gipangayo sa pag-ampo samtang nagtuo, madawat ninyo.” 23 Sa dihang miadto si Jesus sa templo, ang mga pangulong pari ug mga kadagkoan miduol kaniya samtang siya nagtudlo ug miingon, “Pinaagi sa unsang katungod nga gibuhat mo man kining mga butanga? Ug kinsa ang naghatag kanimo niining katungod?” 24 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Ako usab mangutana kaninyo ug usa ka pangutana. Kung sultihan ninyo ako, ako usab mosulti kaninyo sa katungod nganong gibuhat ko kining mga butanga. 25 Ang pagbawtismo ni Juan—asa man kini gikan, gikan sa langit o gikan sa mga tawo?” Naghisgotanay sila sa ilang kaugalingon, nga nag-ingon, “Kung moingon kita, 'Gikan sa langit,' moingon siya kanato, 'Ngano nga wala man kamo mituo kaniya?' 26 Apan kung moingon kita, 'Gikan sa mga tawo,' mahadlok kita sa panon sa katawhan, tungod kay gitan-aw nilang tanan si Juan nga usa ka propeta.” 27 Unya mitubag sila kang Jesus ug miingon, “Wala kami nasayod.” Miingon usab siya kanila, “Ni dili usab ako makasulti kaninyo pinaagi kung unsang katungod ang akong gibuhat niining mga butanga. 28 Apan unsa man sa inyong hunahuna? Adunay usa ka tawo nga may duha ka anak nga lalaki. Miadto siya sa nauna ug miingon, 'Anak, lakaw ug pagbuhat karon sa parasan.' 29 Ang anak nga lalaki mitubag ug miingon, 'Dili ako moadto,' apan human niana nausab ang iyang hunahuna ug miadto. 30 Ug ang tawo miadto sa ikaduha ka anak nga lalaki ug miingon sa samang mga butang. Ang anak nga lalaki mitubag ug miingon, 'Moadto ako, sir,' apan wala siya miadto. 31 Kinsa man sa duha ka anak nga lalaki ang nagtuman sa kabubut-on sa iyang amahan?” Miingon sila, “Ang nauna.” Si Jesus miingon kanila, “Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo, ang mga kubrador sa buhis ug ang mga babayeng namaligya sa ilang dungog makasulod sa gingharian sa Dios una kaninyo. 32 Kay si Juan mianhi kaninyo uban sa dalan sa pagkamatarong, apan wala kamo mituo kaniya, samtang ang mga kubrador sa buhis ug ang mga babayeng namaligya sa ilang dungog nagtuo kaniya. Ug kamo, sa dihang nakita ninyo kana nga nahitabo, wala gani naghinulsol aron sa pagtuo kaniya. 33 Paminawa ang laing sambingay. Adunay usa ka tawo, usa ka tawo nga adunay lapad nga kayutaan. Nagtanom siya ug usa ka parasan, gibutangan niya kini ug kural, nagkalot ug pug-anan sa bino niini, nagtukod ug usa ka taas nga lantawanan, ug gipa-abangan kini ngadto sa tig-atiman sa ubas. Unya miadto siya sa laing nasod. 34 Sa dihang ang panahon sa tingpamupo ug paras nagkaduol na, siya nagpadala ug pipila ka mga sulugoon ngadto

sa tig-atiman ug mga paras aron sa pagkuha sa iyang mga ubas. 35 Apan
ang tig-atiman sa parasan nagkuha sa iyang mga sulugoon, gibunalan ang
usa, ug gipatay ang uban, ug gibato usab ang uban. 36 Sa maka usa pa, ang
tag-iya nagpadala ug lain pang mga sulugoon, mas daghan kaysa nauna,
apan ang tig-atiman ug mga parasan nagbuhat sa samang paagi. 37 Human
niana, ang tag-iya nagpadala sa iyang kaugalingon nga anak ngadto kanila,
nga nag-ingon, 'Tahoron nila ang akong anak nga lalaki.' 38 Apan sa dihang
ang tig-atiman sa parasan nakakita sa anak nga lalaki, sila miingon sa
ilang mga kaugalingon, 'Mao kini ang manununod. Dali, patyon nato siya
ug atong panag-iyahon ang panulondon.' 39 Busa gikuha nila siya, gilabay
siya pagawas sa parasan, ug gipatay siya. 40 Karon sa dihang ang tag-iya
sa parasan miabot, unsa kaha ang iyang buhaton niadtong tig-atiman sa
parasan?" 41 Sila miingon kaniya, "Siya magalaglag niadtong mga walay
pulod nga mga tawo sa hilabihan nga paagi, ug unya iyang paabangan ang
parasan sa uban nga mga tig-atiman ug paras, mga tawo nga mobayad sa
mga ubas sa dihang mahinog na kini." 42 Si Jesus miingon kanila, "Wala
ba ninyo mabasa sa kasulatan, 'Ang bato nga gisalikway sa magtutukod
nahimo nga patukoranan. Kini gikan sa Ginoo, ug kini makapahibulong
sa atong mga mata?' 43 Busa moingon ako kaninyo, ang gingharian sa Dios
pagakuhaon gikan kaninyo ug igahatag sa usa ka nasod nga mag-atiman sa
iyang mga bunga. 44 Bisan kinsa kadtong mahulog niini nga bato mabuak
sa pino. Apan bisan si kinsa ang mahulogan niini, madugmok kini." 45 Sa
dihang ang mga pangulong pari ug ang mga Pariseo nakadungog sa iyang
sambingay, nakita nila nga siya nagsulti mahitungod kanila. 46 Apan sa
dihang nangita silag paagi sa pagbutang sa ilang mga kamot ngadto kaniya,
nahadlok sila sa panon sa katawhan, tungod kay ang mga tawo nagsud-ong
kaniya ingon nga usa ka propeta.

22

1 Si Jesus misulti pag-usab ngadto kanila sa mga sambingay, nga nag-
ingon, 2 "Ang gingharian sa langit sama sa usa ka hari nga naghimog
usa ka kombira sa kasal alang sa iyang anak nga lalaki. 3 Nagpadala
siya sa iyang mga sulugoon aron sa pagtawag niadtong dinapit aron
moadto sa kombira sa kasal, apan wala sila nangabot. 4 Nagpadala na
usab ang hari sa ubang sulugoon, nga nag-ingon, 'Sultihi silang dinapit,
"Tan-awa, naandam ko na ang akong panihapon. Ang akong mga baka ug
pinatambok nga nating mga baka naihaw na, ug naandam na ang tanang
butang. Adto na sa kombira sa kasal."' 5 Apan kadtong mga tawo wala
maninuod sa pagtagad sa iyang pagdapit. Milakaw ang pipila balik sa ilang
kaugalingong kaumahan, ug ang uban milakaw balik ngadto sa ilang mga
dapit sa pagpatigayon. 6 Gidapat sa uban ang ilang mga kamot ngadto sa
mga sulugoon sa hari, gipakaulawan sila, ug gipatay sila. 7 Apan nasuko
ang hari. Gipadala niya ang iyang kasundalohan, ug gipatay kadtong mga
mamumuno, ug gisunog ang ilang siyudad. 8 Unya miingon siya sa iyang
mga sulugoon, 'Ang kombira sa kasal naandam na, apan kadtong dinapit
dili takos. 9 Busa adto sa mga kadalanan ug dapita ang daghang tawo
kutob sa imong mahimo paingon sa kombira sa kasal.' 10 Milakaw ang
mga sulugoon sa mga kadalanan ug gitigom ang tanang mga tawo nga
ilang nakaplagan, daotan man o maayo. Busa ang tigomanan sa kasal
napuno sa mga bisita. 11 Apan sa dihang miabot ang hari aron sa pagtan-
aw sa mga bisita, nakita niya didto ang usa ka tawo nga wala mosul-ob

sa bisting pangkasal. 12 Ang hari miingon ngadto kaniya, 'Higala, giunsa
mo man pagsulod dinhi nga wala mobisti ug pangkasal?' Ug ang tawo
wala makatingog. 13 Unya ang hari miingon ngadto sa mga sulugoon,
'Gapusa ang kamot ug tiil niining tawhana, ug ilabay siya didto sa gawas
nga mangitngit, diin adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon.' 14 Kay
daghang mga tawo ang gitawag, apan diyutay ra ang gipili." 15 Unya ang
mga Pariseo miadto ug naglaraw unsaon nila pagbitik si Jesus pinaagi sa
iyang kaugalingong pagsulti. 16 Unya gipadala nila ngadto kaniya ang
ilang mga disipulo, kauban ang mga sakop ni Herodes. Miingon sila
ngadto kang Jesus, "Magtutudlo, nakabalo kami nga ikaw matinud-anon,
ug nga ikaw nagtudlo sa paagi sa Dios diha sa kamatuoran. Wala ikaw
manginlabot sa pahayag sa uban, ug wala ikaw nagpakitag pagpalabi
taliwala sa mga tawo. 17 Busa sultihi kami, unsa ang imong hunahuna?
Uyon ba kini sa balaod nga mobayad sa mga buhis ngadto kang Cesar
o dili?" 18 Apan nasabtan ni Jesus ang ilang pagkadaotan ug miingon,
"Nganong kamo nagasulay man kanako, kamo mga tigpakaaron-ingnon?
19 Ipakita kanako ang salapi sa buhis. "Unya sila nagdala ug usa ka dinaryo
ngadto kaniya. 20 Si Jesus miingon ngadto kanila, "Kang kinsang dagway
ug ngalan kini?" 21 Sila miingon ngadto kaniya, "kang Cesar." Unya si
Jesus miingon ngadto kanila, "Busa ihatag kang Cesar ang mga butang
nga iya kang Cesar, ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios." 22 Sa
dihang sila nakadungog niini, sila natingala. Unya mibiya sila kaniya ug
milakaw palayo. 23 Niadtong adlawa ang pipila ka mga Saduseo miduol
ngadto kaniya, kadtong nagsulti nga walay pagkabanhaw. Nangutana sila
kaniya, 24 nga nag-ingon, "Magtutudlo, si Moises miingon, 'Kung ang usa
ka tawo mamatay, nga wala makabaton ug mga anak, ang iyang igsoong
lalaki kinahanglan nga makigminyo sa iyang asawa ug magbaton ug anak
alang sa iyang igsoong lalaki.' 25 Adunay pito ka managsoon. Ang nauna
nakigminyo ug unya namatay, mibiya nga walay anak. Gibilin niya ang
iyang asawa ngadto sa iyang igsoong lalaki. 26 Unya ang ikaduhang igsoong
lalaki naghimo sa samang butang, unya ang ikatulo, hangtod sa ikapito
nga igsoon, 27 Pagkahuman nilang tanan, namatay ang babaye. 28 Karon
diha sa pagkabanhaw, kang kinsang asawa siya sa pito ka managsoon?
Kay silang tanan nakaangkon man kaniya." 29 Apan si Jesus mitubag
ug miingon kanila, "Nasayop kamo, tungod kay wala kamo masayod sa
kasulatan ni sa gahom sa Dios. 30 Kay diha sa pagkabanhaw dili na sila
magminyoay, ni ihatag sa kaminyoon. Hinuon, mahisama na sila sa mga
anghel sa langit. 31 Apan mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay,
wala ba ninyo mabasa unsa ang giingon kaninyo pinaagi sa Dios, nga
nag-ingon, 32 'Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, ug ang Dios
ni Jacob'? Ang Dios dili Dios sa mga patay, apan sa mga buhi. 33 Sa
dihang ang mga panon sa katawhan nakadungog niini, natingala sila sa
iyang pagpanudlo. 34 Apan sa dihang ang mga Pariseo nakadungog nga si
Jesus nagpahilom sa mga Saduseo, naghiusa sila sa pagtigom. 35 Ang usa
kanila nga magbabalaod, nangutana kaniya ug usa ka pangutana, aron
pagsulay kaniya- 36 "Magtutudlo, unsa man ang labing dako nga kasugoan
diha sa balaod?" 37 Si Jesus miingon kaniya, "'Kinahanglan nimong
higugmaon ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok nimong kasingkasing,
sa tibuok nimong kalag, ug sa tibuok nimong hunahuna.' 38 Mao kini
ang dako ug nauna nga kasugoan. 39 Ug ang ikaduhang kasugoan sama
niini— 'Kinahanglan nimong higugmaon ang imong silingan sama sa

imong kaugalingon.' 40 Dinhi niining duha ka mga kasugoan nagsukad ang
tibuok balaod ug ang mga propeta." 41 Karon samtang ang mga Pariseo
nagpabilin nga nagtigom, si Jesus nangutana kanila ug usa ka pangutana.
42 Miingon siya, "Unsa ang inyong hunahuna mahitungod kang Cristo?
Kang kinsa siyang anak?" Miingon sila kaniya, "Ang anak ni David."
43 Si Jesus miingon kanila, "Unya giunsa man ni David diha sa Espiritu
sa pagtawag kaniya ug Ginoo, nga nag-ingon, 44 'Ang Ginoo miingon sa
akong Ginoo, "Lingkod sa akong tuong kamot, hangtod nga akong himuon
ang imong mga kaaway nga imong tumbanan.'"?" 45 Unya kung si David
nagtawag kang Cristo nga 'Ginoo', giunsa paghimo kaniya nga anak ni
David?" 46 Walay usa nga nakahimo sa pagtubag kaniya sa usa ka pulong,
ug wala nay tawo nga nangahas sa pagpangutana kaniya sa daghan pang
mga pangutana sukad niadtong adlawa.

23

1 Unya nakigsulti si Jesus sa mga panon sa katawhan ug sa iyang mga
disipulo, 2 Miingon siya, "Ang mga escriba ug ang mga Pariseo milingkod
sa lingkoranan ni Moises. 3 Busa bisan unsa ang ilang isugo kaninyo nga
buhaton, buhata kini nga mga butang ug bantayi sila. Apan ayaw sunda
ang ilang mga binuhatan, tungod kay nagasulti sila sa mga butang apan
wala sila magbuhat niini. 4 Oo, nagapos sila sa ilang bug-at nga palas-
onon nga malisod pas-anon, ug unya gibutang nila kini sa abaga sa mga
tawo. Apan sila sa ilang kaugalingon wala molihok sa usa ka tudlo aron
pagpas-an kanila. 5 Ang tanan nilang mga binuhatan, gibuhat nila aron
makita sa mga tawo. Kay nagahimo sila sa ilang mga filacteria nga lapad,
ug gipaluagan nila ang sidsid sa ilang mga bisti. 6 Gihiguma nila ang
pinasahi nga mga dapit diha sa mga kombira ug sa pinasahi nga mga
lingkoranan didto sa mga sinagoga, 7 ug ang pinasahi nga mga pagtimbaya
didto sa merkado, ug pagatawgon nga 'Rabbi' sa mga tawo. 8 Apan dili
kamo angay nga pagatawgon ug'Rabbi', kay aduna lamang kamoy usa ka
magtutudlo, ug kamong tanan managsoon. 9 Ug ayaw tawga ang tawo nga
inyong amahan dinhi sa kalibotan, kay usa lamang ang inyong Amahan,
ug atua siya sa langit. 10 Ni mopatawag kamo ug 'magtutudlo', kay aduna
kamoy usa lamang ka magtutudlo, ang Cristo. 11 Apan siya nga labing dako
kaninyo mahimo nga inyong sulugoon. 12 Si bisan kinsa nga mopataas
sa iyang kaugalingon igapaubos. Ug bisan kinsa nga mopaubos sa iyang
kaugalingon igapataas. 13 Apan alaot kamo, mga escriba ug mga Pariseo,
mga tigpakaaron-ingnon! Gitak-opan ninyo ang gingharian sa langit batok
sa katawhan. Kay wala kamo mosulod niini sa inyong kaugalingon, ug
wala usab kamo motugot niadtong buot mosulod. 15 Alaot kamo, mga
escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay kamo milatas sa
dagat ug yuta aron sa paghimo ug usa ka kinabig. Ug sa dihang mahimo
na siya, gihimo ninyo siya nga anak sa impiyerno sa makaduha sama
kaninyo ug sa inyong kaugalingon. 16 Pagkaalaot ninyo, kamong mga
naggiya sa buta, kamong misulti nga, 'Si bisan kinsa nga manumpa pinaagi
sa templo, wala kini pulos. Apan si bisan kinsa nga manumpa pinaagi
sa bulawan sa templo, ginapos siya sa iyang pagpanumpa.' 17 Kamong
buta nga mga buangbuang, hain man ang labing dako, ang bulawan, o
ang templo nga adunay bulawan nga gihalad sa Dios? 18 Ug, 'Si bisan
kinsa nga manumpa sa halaran, wala kini pulos. Apan si bisan kinsa
nga manumpa pinaagi sa gasa nga anaa niini, ginapos siya sa iyang mga

pagpanumpa.' 19 Kamo buta nga katawhan, kay hain man ang labing dako,
ang gasa, o ang halaran nga adunay gasa nga gihalad sa Dios? 20 Busa,
siya nga nanumpa sa halaran nanumpa niini ug pinaagi sa tanang butang
nga anaa niini. 21 Ug siya nga nanumpa sa templo nanumpa niini ug
pinaagi kaniya nga nagpuyo niini. 22 Ug siya nga nanumpa diha sa langit
nanumpa pinaagi sa trono sa Dios ug pinaagi kaniya nga naglingkod niini.
23 Alaot kamo, mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay
naghatag kamo sa ikapulo sa anis, herba buena, ug komino, apan inyong
gibiyaan ang mas bug-at nga mga butang sa balaod—katarong, kaluoy,
ug pagtuo. Apan gikinahanglan ninyo kini nga mahuman, ug dili biyaan
ang uban nga wala nahuman. 24 Kamong mga giya sa buta, gisala ninyo
ang usa ka tagnok apan nagatulon sa usa ka kamelyo! 25 Alaot kamo, mga
escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay gihinloan ninyo ang
gawas sa baso ug sa plato, apan ang sulod nila napuno sa pagpanglimbong
ug pagpasobra. 26 Kamong buta nga Pariseo, hinloi una ang sulod sa
kupa ug sa plato, aron ang sa gawas mahinlo usab. 27 Alaot kamo,
mga escriba ug mga Pariseo, mga tigpakaaron-ingnon! Kay sama kamo
sa ginapaputi nga mga lubnganan, nga maanindot tan-awon sa gawas,
apan ang sulod napuno sa bukog sa mga patay nga tawo ug sa tanang
mahugaw nga mga butang. 28 Sa samang paagi, kamo usab sa panggawas
makita sa mga tawo nga matarong, apan sa sulod napuno sa pagpakaaron-
ingnon ug kalapasan. 29 Alaot kamo, mga escriba ug mga Pariseo, mga
tigpakaaron-ingnon! Kay inyong gitukod ang mga lubnganan sa mga
propeta ug gidayandayanan ang mga lubnganan sa matarong. 30 Kamo
miingon, 'Kung nabuhi kami sa adlaw sa among mga amahan, dili gayod
kami moapil kanila sa pag-ula ug dugo sa mga propeta.' 31 Busa kamo
nagpamatuod sa inyong kaugalingon nga kamo ang mga anak niadtong
nagpatay sa mga propeta. 32 Kamo usab nagpuno sa sukdanan sa sala
sa inyong mga amahan. 33 Kamo mga halas, kaliwat kamo sa mga bitin
nga malala, unsaon man ninyo paglikay ang paghukom sa impiyerno?
34 Busa, tan-awa, akong gipadala kaninyo ang mga propeta, maalamon
nga mga tawo, ug mga escriba. Ang pipila kanila inyong pamatyon ug
ilansang sa krus. Ug ang pipila kanila inyong latigohon didto sa inyong
mga sinagoga ug pagagukdon gikan sa siyudad ngadto sa laing siyudad.
35 Ang sangpotanan mao nga diha kaninyo moabot ang pag-ula sa dugo sa
tanang matarong didto sa kalibotan, gikan sa dugo ni Abel ang matarong
hangtod sa dugo ni Zacarias nga anak ni Baraquias, nga gipatay ninyo
taliwala sa balaang puloy-anan ug sa halaran. 36 Sa pagkatinuod mosulti
ako kaninyo, kining tanan nga mga butang mahitabo niini nga kaliwatan.
37 7Jerusalem, Jerusalem, ikaw nga mipatay sa mga propeta, ug mibato
sa mga gipadala kanimo! Sa kanunay ako nangandoy nga tigumon ang
imong mga anak, sama sa pagtigom sa himungaan nga manok sa iyang
mga piso ilalom sa iyang mga pako, apan wala ikaw mosugot! 38 Tan-awa,
ang imong balay gibiyaan kanimo nga sinalikway. 39 Kay magasulti ako
kanimo, Ikaw dili na makakita kanako sukad karon, hangtod nga mosulti
ka, 'Bulahan siya nga moanhi diha sa ngalan sa Ginoo.'"

24

1 Si Jesus migawas sa templo ug mipadayon sa iyang lakaw. Ang
iyang mga disipulo miduol kaniya ug gipakita kaniya ang mga gambalay
sa templo. 2 Apan mitubag siya ug miingon kanila, "Wala ba ninyo

makita kining tanan nga mga butang? Sa pagkatinuod sultihan ko kamo,
walay usa ka bato nga mahibilin sa matag-usa nga dili pagatumpagon."
3 Samtang naglingkod siya sa Bukid sa Olibo, ang mga disipulo miduol
kaniya sa tago ug miingon, "Sulithi kami, kanus-a mahitabo kini nga
mga butanga? Unsa ang mahimong timailhan sa imong pagbalik ug sa
kataposan sa kalibotan?" 4 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, "Pag-
amping nga walay makapahisalaag kaninyo. 5 Kay daghan ang manganhi
sa akong ngalan. Sila moingon, 'Ako mao ang Cristo' ug magagiya sa
kadaghanan aron mahisalaag. 6 Makadungog kamo ug mga gubat ug
mga balita sa daghang gubat. Pagbantay nga dili kamo mangahadlok,
kay kining mga butanga kinahanglan nga mahitabo; apan dili pa ang
kataposan. 7 Kay ang nasod mobarog batok nasod, ug gingharian batok
gingharian. Adunay mga kagutom ug mga paglinog sa nagkadaiyang
dapit. 8 Apan kining tanan nga mga butang mao lamang ang sinugdanan
sa kasakit sa pagpanganak. 9 Unya sila motugyan kaninyo ngadto sa
dakong kasakit ug mopatay kaninyo. Pagadumtan kamo sa tanang
kanasoran tungod sa akong ngalan. 10 Unya daghan ang mangapandol
ug magluib sa usag usa, ug magdumotanay sa usag usa. 11 Daghang
mini nga mga propeta ang motungha ug mogiya sa kadaghanan aron
mahisalaag. 12 Tungod kay ang kasaypanan magkadaghan, ang gugma
sa kadaghanan mangabugnaw. 13 Apan siya nga molahutay hangtod sa
kataposan maluwas. 14 Kining ebanghelyo sa gingharian isangyaw sa
tibuok kalibotan ingon nga pagpamatuod sa tanang mga nasod. Ug unya
moabot na ang kataposan. 15 Busa, sa dihang makita ninyo ang kangilngig
sa pagkalaglag, nga gisulti ni propeta Daniel, nga magatindog didto sa
balaang dapit (tugoti nga masabtan sa magbabasa), 16 pasagdi kadtong
mga anaa sa Judea nga moikyas ngadto sa kabukiran, 17 pasagdi siya nga
anaa sa ibabaw sa balay nga dili na monaog aron mokuha sa bisan unsa
nga anaa sa iyang balay, 18 ug pasagdi siya nga anaa sa uma nga dili
na mobalik aron sa pagkuha sa iyang kupo. 19 Apan alaot kadtong mga
mabdos ug kadtong mga nagapasuso nianang mga adlawa! 20 Pag-ampo
nga ang inyong pagpanaw dili mahitabo sa tingtugnaw, ni sa Adlaw nga
Igpapahulay. 21 Kay adunay moabot nga dakong kasakit, ingon nga wala
pa mahitabo sukad sa sinugdanan sa kalibotan hangtod karon, wala pa,
ni mahitabo pag-usab. 22 Gawas kung kadtong mga adlawa mapamubo,
walay unod nga maluwas. Apan tungod ug alang sa mga pinili, kadtong
mga adlawa mapamubo. 23 Unya kung adunay moingon kaninyo, 'Tan-
awa, ania ang Cristo!' o, 'Didto ang Cristo!' ayaw kini tuohi. 24 Kay ang
mini nga mga Cristo ug mini nga mga propeta moanhi ug mopakita sa
dagkong mga timailhan ug kahibulongan, nga mogiya aron mahisalaag,
kung mahimo, bisan ang pinili. 25 Tan-awa, ako kamong gisultihan sa
wala pa ang panahon. 26 Busa, kung sila moingon kaninyo, 'Tan-awa,
ang Cristo anaa sa kamingawan,' ayaw pag-adto sa kamingawan. O,
'Tan-awa, anaa siya sa sulod sa lawak,' ayaw kini tuohi. 27 Kay ingon
nga ang kilat mosidlak gikan sa sidlakan ug magapangidlap padulong sa
kasadpan, ingon niana usab ang pag-abot sa Anak sa Tawo. 28 Bisan asa
nga adunay patay nga mananap, didto magtapok ang mga buwitre. 29 Apan
dihadiha human sa dakong kasakit niadtong mga adlawa mongitngit ang
adlaw, ang bulan dili na mohatag sa iyang kahayag, mangahulog ang mga
bituon gikan sa langit, ug ang mga gahom sa kalangitan mauyog. 30 Unya
motungha ang ilhanan sa Anak sa Tawo didto sa langit, ug ang tanan nga

mga tribo sa kalibotan mamukpok sa ilang mga dughan. Makita nila ang
Anak sa Tawo nga moabot diha sa panganod sa langit nga adunay gahom
ug dakong himaya. 31 Ipadala niya ang iyang mga anghel uban sa dakong
tingog sa trumpeta, ug tigomon nila ang iyang mga pinili gikan sa upat ka
hangin, gikan sa usa ka tumoy sa langit ngadto sa uban. 32 Pagkat-on gikan
sa igera nga kahoy. Sa dihang mohumok na ang sanga ug manalingsing
ang mga dahon, makabalo kamo nga ang ting-init haduol na. 33 Busa,
kung makita na ninyo kining tanan nga mga butang, masayran ninyo nga
siya haduol na, sirad-i ang mga ganghaan. 34 Sa pagkatinuod ako mosulti
kaninyo, nga dili mahanaw kini nga kaliwatan, hangtod nga kining tanan
nga mga butang mahitabo. 35 Ang langit ug ang yuta mangahanaw, apan
dili gayod mahanaw ang akong mga pulong. 36 Apan mahitungod nianang
adlawa ug taknaa walay usa nga masayod, bisan ang mga anghel sa langit,
ni ang Anak, apan ang Amahan lamang. 37 Sama sa mga adlaw ni Noe,
ingon niana ang pag-abot sa Anak sa Tawo. 38 Kay sama niadtong mga
adlawa sa wala pa ang lunop nagangaon sila ug nag-inom, nagminyoay
hangtod sa adlaw nga misulod si Noe sa arka, 39 ug wala silay nahibaw-an
nga bisan unsa hangtod nga miabot ang lunop ug mianod kanila — ingon
niana ang pag-abot sa Anak sa Tawo. 40 Unya adunay duha ka lalaki ang
anaa sa uma - ang usa pagakuhaon ug ang usa ibilin. 41 Adunay duha
ka babaye nga mogaling sa galingan — ang usa pagakuhaon ug ang usa
ibilin. 42 Busa pagbantay, kay wala kamo masayod sa adlaw kung kanus-
a ang inyong Ginoo moabot. 43 Apan hibaloi kini, nga kung nasayran pa
sa agalon sa balay unsang orasa moabot ang kawatan, mobantay gayod
siya ug dili siya motugot nga masulod ang iyang balay. 44 Busa kamo
kinahanglan usab nga mangandam, kay ang Anak sa Tawo moabot sa
takna nga wala ninyo gidahom. 45 Busa kinsa ang matinud-anon ug
maalamon nga sulugoon, nga gibutang sa iyang agalon sa iyang panimalay,
aron mohatag kanila sa pagkaon sa saktong takna? 46 Bulahan ang maong
sulugoon, nga makita sa iyang agalon nga nagbuhat niana sa dihang siya
moabot. 47 Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo nga ang agalon mobutang
kaniya ngadto sa tanan niyang gipanag-iyahan. 48 Apan kung ang usa ka
daotan nga sulugoon moingon sa iyang kasingkasing, 'Ang akong agalon
nalangan,' 49 ug mosugod sa pagpangulata sa iyang kaubang mga sulugoon,
ug mokaon ug moinom uban sa mga palahubog, 50 ang agalon sa maong
sulugoon moabot sa adlaw nga wala gidahom sa sulugoon, ug sa takna nga
wala niya masayri. 51 Ang iyang agalon mopikas kaniya ug himoon ang
iyang kapalaran sama sa mga tigpakaaron-ingnon, diin adunay pagbakho
ug pagkagot sa mga ngipon.

25

1 Unya ang gingharian sa langit mahisama sa napulo ka mga ulay nga
nagdala sa ilang mga suga ug miadto aron mosugat sa pamanhonon.
2 Ang lima kanila mga buang-buang ug ang lima maalamon. 3 Kay sa
dihang ang buang-buang nga mga ulay midala sa ilang mga suga, wala
sila modala ug dugang lana uban kanila. 4 Apan ang maalamon nga
mga ulay midala ug mga sudlanan sa lana uban sa ilang mga suga.
5 Karon samtang ang pamanhonon nalangan, nagduka silang tanan ug
nakatulog. 6 Apan sa tungang gabii adunay usa ka singgit, 'Tan-awa,
ang pamanhonon! Gawas ug sugata siya.' 7 Unya kadtong tanan nga

mga ulay mibangon ug mipasiga sa ilang mga suga. 8 Ang mga buang-
buang miingon ngadto sa mga maalamon, 'Hatagi kami ug pipila sa inyong
lana tungod kay ang among mga suga mapalong na.' 9 Apan ang mga
maalamon mitubag ug miingon, 'Sanglit dili na paigo alang kanamo ug
kaninyo, lakaw hinuon niadtong namaligya ug pagpalit sa pipila alang
sa inyong mga kaugalingon.' 10 Samtang nangadto sila aron mamalit,
miabot na ang pamanhonon, ug kadtong nakaandam mikuyog kaniya
didto sa kombira sa kasal, ug ang pultahan gisirad-an. 11 Human niini
miabot usab ang uban nga mga ulay ug miingon, 'Agalon, agalon, ablihi
kami.' 12 Apan mitubag siya ug miingon, 'Sa pagkatinuod mosulti ako
kaninyo, nga wala ako makaila kaninyo.' 13 Busa pagbantay, kay wala
kamo masayod sa adlaw o sa takna. 14 Kay sama kini sa usa ka tawo
nga moadto sa laing nasod. Gitawag niya ang iyang kaugalingong mga
sulugoon ug gihatag ngadto kanila ang iyang katigayonan. 15 Ang usa
kanila gihatagan niya ug lima ka talento, sa laing usa gihatagan niya ug
duha, ug ang laing usa gihatagan niya ug usa ka talento. Ang matag-usa
nakadawat sa kantidad sumala sa iyang kaugalingong katakos, ug kanang
tawhana miadto na sa iyang panaw. 16 Dihadiha ang usa nga nakadawat
sa lima ka talento milakaw ug nagpatigayon kanila, ug nakaangkon pa
sa laing lima ka talento. 17 Sa samang paagi ang usa nga nakadawat sa
duha ka talento nakaangkon ug laing duha. 18 Apan ang sulugoon nga
nakadawat sa usa ka talento milakaw palayo, nagkalot ug bangag sa yuta,
ug gitago ang salapi sa iyang agalon. 19 Karon pagkahuman sa taas nga
panahon mibalik ang agalon niadtong mga sulugoon ug nakighusay uban
kanila. 20 Ang sulugoon nga nakadawat sa lima ka talento miabot ug
nagdala usab sa laing lima ka talento, miingon siya, 'Agalon, gihatagan
mo ako ug lima ka talento. Tan-awa, nakabuhat pa ako ug dugang lima
ka talento.' 21 Ang iyang agalon miingon kaniya, 'Maayong pagkabuhat,
buotan ug matinud-anon nga sulugoon! Nagmatinud-anon ka sa pipila
ka mga butang. Tugyanan ko ikaw sa mas daghan pa nga mga butang.
Sulod didto sa kalipay sa imong agalon.' 22 Ang sulugoon nga nakadawat sa
duha ka talento miabot ug miingon, 'Agalon, gihatagan mo ako ug duha ka
talento. Tan-awa, nakabuhat ako ug dugang pang duha ka talento.' 23 Ang
iyang agalon miingon kaniya, 'Maayong pagkabuhat, buotan ug matinud-
anon nga sulugoon! Nagmatinud-anon ka man sa pipila ka mga butang.
Tugyanan ko ikaw sa mas daghan pa nga mga butang. Sulod didto sa
kalipay sa imong agalon.' 24 Unya ang sulugoon nga nakadawat sa usa ka
talento miabot ug miingon, Agalon, nasayod ako nga ikaw usa ka istrikto
nga tawo. Nagaani ikaw sa wala mo gitanom, ug nagaani ka sa wala mo
gisabwag. 25 Nahadlok ako, busa nagpalayo ako ug gitagoan ang imong
talento sa yuta. Tan-awa, ania dinhi ang alang kanimo.' 26 Apan mitubag
ang iyang agalon ug miingon kaniya, 'Daotan ka ug tapolan nga sulugoon,
nasayod ka nang daan nga ako nag-ani sa wala nako gitanom ug nagaani sa
wala nako gisabwag. 27 Busa gihatag mo unta ang akong salapi ngadto sa
mga maninipig, ug sa akong pagbalik madawat ko unta pagbalik ang akoa
uban ang ginansiya. 28 Busa kuhaa ang talento gikan kaniya ug ihatag kini
ngadto sa sulugoon nga adunay napulo ka talento. 29 Kay niadtong tanan
nga nakaangkon, pagahatagan pa—ug madagayaon pa gayod. Apan gikan
sa tanan nga wala makaangkon sa bisan unsa nga butang, pagakuhaon
bisan unsa nga anaa kaniya. 30 Ilabay ang walay pulos nga sulugoon
didto sa gawas nga mangitngit, diin didto adunay paghilak ug pagkagot

sa mga ngipon.' 31 Sa dihang moabot ang Anak sa Tawo diha sa iyang
himaya ug ang tanang anghel uban kaniya, unya molingkod siya sa iyang
mahimayaong trono. 32 Pagatigomon diha sa atubangan niya ang tanang
kanasoran, ug lainon niya ang katawhan gikan sa usag-usa, ingon sa usa
ka magbalantay nga molahi sa karnero gikan sa mga kanding. 33 Ibutang
niya ang karnero didto sa iyang tuong kamot, apan ang mga kanding didto
sa iyang wala. 34 Unya ang Hari nag-ingon niadtong atua sa iyang tuong
kamot, 'Dali, kamo nga gipanalanginan sa akong Amahan, panunod sa
gingharian nga giandam alang kaninyo gikan sa patukuranan sa kalibotan.
35 Kay ako gigutom ug gihatagan ako ninyo ug pagkaon; giuhaw ako ug
gihatagan ako ninyo ug mainom; usa ako ka langyaw ug gipasulod ako
ninyo; 36 hubo ako, ug gibistihan ako ninyo; masakiton ako ug giatiman
ako ninyo; nabilanggo ako ug miadto kamo kanako.' 37 Unya ang matarong
motubag ug mosulti, 'Ginoo, kanus-a man kami nakakita kanimo nga
gigutom, ug gipakaon ka? O giuhaw ug gipainom ka? 38 Ug kanus-
a man kami nakakita nga ikaw usa ka langyaw, ug gipasulod ka? O
hubo ug gibistihan ka? 39 Ug kanus-a man kami nakakita kanimo nga
nagsakit, o nabilanggo, ug miadto kanimo?' 40 Ug ang Hari motubag
ug moingon ngadto kanila, 'Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo, kung
unsa ang inyong gibuhat alang sa labing ubos sa akong kaigsoonan dinhi,
gibuhat ninyo kini kanako.' 41 Unya mosulti siya niadtong atua sa iyang
walang kamot, 'Palayo gikan kanako, kamong tinunglo, ngadto sa walay
kataposang kalayo nga giandam alang sa daotan ug sa iyang mga anghel,
42 tungod kay gigutom ako apan wala kamo mohatag kanako ug pagkaon;
giuhaw ako apan wala kamo maghatag kanako ug mainom; 43 usa ako
ka langyaw apan wala kamo nagpasulod kanako; hubo apan wala kamo
magbisti kanako; nagsakit ug nabilanggo, apan wala kamo mag-atiman
alang kanako.' 44 Unya motubag usab sila ug mosulti, 'Ginoo, kanus-a man
kami nakakita nga ikaw gigutom, o giuhaw, o usa ka langyaw, o hubo, o
nagbalatian, o nabilanggo, ug wala moalagad kanimo?' 45 Unya motubag
siya kanila ug mosulti, 'Sa pagkatinuod mosulti ako kaninyo, unsa ang wala
ninyo gibuhat alang sa mga labing ubos niini, wala ninyo gibuhat alang
kanako.' 46 Moadto kini sa walay kataposan nga silot apan ang matarong
didto sa kinabuhing walay kataposan."

26

1 Miabot nga sa dihang natapos na ni Jesus kining tanan nga mga pulong,
miingon siya sa iyang mga disipulo, 2 "Nasayod kamo nga human sa duha
ka adlaw moabot ang adlaw sa Pagsaylo, ug ang Anak sa Tawo igatugyan
aron ilansang sa krus." 3 Unya ang mga pangulong pari ug mga kadagkoan
sa katawhan nagkatigom didto sa palasyo sa labawng pari, nga ginganlan
ug Caifas. 4 Naghiusa silang naglaraw sa pagdakop kang Jesus sa hilom
ug sa pagpatay kaniya. 5 Kay miingon sila, "Dili panahon sa pista, aron
nga dili magsugod ang kagubot taliwala sa katawhan." 6 Karon samtang
si Jesus anaa sa Betania sa balay ni Simon nga sanglahon, 7 samtang
nagsandig siya sa kan-anan, ang usa ka babaye miduol kaniya nga adunay
usa ka alabastro nga tibod sa mahalon nga pahumot, ug gibubo niya
kini didto sa iyang ulo. 8 Apan sa dihang nakakita niini ang iyang mga
disipulo, nasuko sila ug miingon, "Unsa man ang hinungdan niining pag-
usik-usik? 9 Mahimo pa unta kining ibaligya sa dako nga kantidad ug
ihatag ngadto sa mga kabos." 10 Apan si Jesus, nga nasayod niini, miingon

kanila, “Nganong ginasamok man ninyo kining babaye? Kay gibuhat niya
ang matahom nga butang alang kanako. 11 Kanunay ninyong gikauban
ang mga kabos, apan dili ninyo ako makauban sa kanunay. 12 Kay sa
dihang gibubo niya kining pahumot sa akong lawas, gibuhat niya kini
alang sa akong lubong. 13 Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo, bisan
asa mawali kining ebanghelyo sa tibuok kalibotan, kung unsa man ang
nabuhat niini nga babaye masulti usab sa paghinumdom kaniya.” 14 Unya
ang usa sa napulog duha, nga ginganlan ug Judas Iskariote, miadto sa
mga pangulong pari 15 ug miingon, “Unsa man ang andam ninyong ihatag
kanako aron sa pagtugyan kaniya nganha kaninyo?” Nagtimbang sila ug
30 kabuok nga plata alang kaniya. 16 Sukad niadtong taknaa nangita
siya ug kahigayonan sa pagtugyan kaniya ngadto kanila. 17 Karon sa
unang adlaw sa tinapay nga walay igpapatubo ang mga disipulo miduol
kang Jesus ug miingon, “Diin mo man kami buot mangandam alang sa
pagkaon nimo sa Pagsaylo nga panihapon?” 18 Miingon siya, “Adtoa ang
usa ka tawo didto sa siyudad ug sultihi siya, 'Ang Magtutudlo nag-ingon,
“Ang akong panahon haduol na. Pagabuhaton nako ang Pagsaylo dinhi
sa imong balay kauban ang akong mga disipulo.” 19 Gibuhat sa mga
disipulo ang gitugon ni Jesus, ug giandam nila ang pagkaon sa Pagsaylo.
20 Sa dihang miabot na ang kagabhion, milingkod siya aron mokaon
kauban ang napulo ug duha ka mga disipulo. 21 Samtang nangaon sila,
miingon siya, “Sa pagkatinuod moingon ako kaninyo nga ang usa kaninyo
magluib kanako.” 22 Nagmasulub-on sila, ug ang matag usa nagsugod sa
pagpangutana kaniya, “Sigurado nga dili ako, Ginoo?” 23 Mitubag siya,
“Ang usa nga magtuslob sa iyang kamot uban kanako sa panaksan mao
ang magbudhi kanako. 24 Molakaw ang Anak sa Tawo, sama sa nahisulat
mahitungod kaniya. Apan alaot kanang tawhana nga pinaagi kaniya ang
Anak sa Tawo budhian! Mas maayo alang nianang tawhana kung wala
na lamang siya natawo.” 25 Si Judas, nga mao ang magbudhi kaniya
miingon, “Ako ba kana, Rabbi?” Miingon siya kaniya, “Giingon mo na
kini sa imong kaugalingon.” 26 Samtang nangaon sila, gikuha ni Jesus ang
tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikaspikas kini. Gihatag niya kini sa
mga disipulo ug miingon, “Dawata, ug kaona. Mao kini ang akong lawas.”
27 Gikuha niya ang usa ka kopa ug naghatag ug pagpasalamat, ug gihatag
kini kanila ug miingon, “Inom niini, kamong tanan. 28 Kay mao kini ang
akong dugo sa pakigsaad nga ibubo sa kadaghanan alang sa kapasayloan
sa mga sala. 29 Apan moingon ako kaninyo, dili na ako makainom pag-usab
niining bunga sa paras, hangtod sa adlaw dihang moinom ako niini nga
bag-o uban kaninyo didto sa gingharian sa akong Amahan.” 30 Sa dihang
miawit sila ug mga alawiton, miadto sila sa Bungtod sa mga Olibo. 31 Unya
si Jesus miingon kanila, “Kamong tanan karong gabhiona mabungkag
tungod kanako, kay nahisulat kini, 'Pagabunalan ko ang magbalantay
ug ang karnero sa panon magkatibulaag.' 32 Apan human sa akong
pagkabanhaw, mag-una ako kaninyo didto sa Galilea.” 33 Apan si Pedro
miingon kaniya, “Bisan kung ang tanan mopalayo tungod kanimo, dili
ako mopalayo.” 34 Si Jesus miingon kaniya, “Sa pagkatinuod moingon ako
kanimo, niini gayong gabhiona sa dili pa motuktugaok ang manok, ilimod
mo ako sa makatulo ka higayon.” 35 Si Pedro miingon kaniya, “Bisan pa
kung mamatay ako uban kanimo, dili ko ikaw ilimod.” Ug ang tanang mga
disipulo misulti sa samang butang. 36 Unya si Jesus miadto uban kanila
sa dapit nga gitawag ug Getsemane ug miingon sa iyang mga disipulo,

“Lingkod dinhi samtang moadto ako didto aron moampo.” 37 Gidala niya
si Pedro ug ang duha ka anak nga lalaki ni Zebedeo uban kaniya ug
nagsugod sila sa pagkamasulub-on ug naguol. 38 Unya miingon siya kanila,
“Ang akong kalag nagsubo gayod, bisan hangtod sa kamatayon. Pabilin
dinhi ug pagtukaw uban kanako.” 39 Miadto siya sa unahan, mihapa, ug
nag-ampo. Miingon siya, “Amahan ko, kung mahimo, tugoti kining kopa
nga mosaylo gikan kanako. Apan, dili ang akong pagbuot, kondili ang
imong pagbuot.” 40 Miadto siya sa iyang mga disipulo ug nakaplagan
nga nangatulog sila, ug miingon siya kang Pedro, “Unsa, dili ba kamo
makatukaw uban kanako bisan sa usa lamang ka oras? 41 Pagtukaw ug
pag-ampo nga dili kamo madala ngadto sa tintasyon. Andam gayod ang
espiritu, apan huyang ang unod.” 42 Mipalayo siya sa ikaduhang higayon
ug miampo, miingon siya, “Amahan ko, kung kini dili mosaylo gawas kung
imnon ko kini, ang imong kabubut-on maoy matuman.” 43 Mibalik na
usab siya ug nakaplagan nga nangatulog sila, kay nagbug-at na ang ilang
mga mata. 44 Unya gibiyaan niya sila pag-usab ug mipalayo. Nag-ampo
siya sa ikatulo nga higayon ug gisulti ang sama nga mga pulong. 45 Unya
miadto si Jesus sa mga disipulo ug miingon ngadto kanila, “Natulog ba
gihapon kamo ug nagpahulay? Tan-awa, ang takna ania na, ug gibudhian
na ang Anak sa Tawo ngadto sa kamot sa mga makasasala. 46 Tindog,
manglakaw na kita. Tan-awa, ang usa nga maoy magbudhi kanako haduol
na.” 47 Samtang nagsulti pa siya, si Judas, ang usa sa napulo ug duha,
miabot. Ang dakong panon sa katawhan miabot uban kaniya gikan sa
pangulong pari ug mga kadagkoan sa katawhan. Miabot sila uban ang
mga espada ug mga bunal. 48 Karon ang tawo nga maoy mobudhi kang
Jesus naghatag kanila ug ilhanan, nga nag-ingon, “Kung si kinsa ang
akong halokan, siya na kana. Dakpa siya.” 49 Dihadiha miduol siya kang
Jesus ug miingon, “Kumusta, Rabbi!” Ug gihalokan niya siya. 50 Si Jesus
miingon kaniya, “Higala, buhata ang imong gianhi dinhi nga buhaton.”
Unya miduol sila, gigunitan si Jesus, ug gidakop siya. 51 Tan-awa, ang
usa niadtong kauban ni Jesus mituy-od sa iyang kamot, mihulbot sa iyang
espada, ug mitigbas sa sulugoon sa labawng pari, ug naputol ang iyang
dalunggan. 52 Unya miingon si Jesus kaniya, “Ibalik ang imong espada sa
iyang butanganan, kay ang tanan niadtong naghulbot sa espada mahanaw
pinaagi sa espada. 53 Naghunahuna ka ba nga dili ako makatawag sa
akong Amahan, ug mopadala siya kanako ug labaw pa sa napulo ug
duha ka panon sa mga anghel? 54 Apan unsaon unya pagkatuman sa
kasulatan, kinahanglan nga mahitabo gayod kini?” 55 Niadtong taknaa
miingon si Jesus ngadto sa panon sa katawhan, “Migawas ba kamo uban
sa mga espada ug mga bunal aron sa pagdakop kanako sama sa usa ka
tulisan? Naglingkod ako matag adlaw didto sa templo ug nagtudlo, ug
wala ninyo ako dakpa. 56 Apan kining tanan mahitabo aron nga ang
mga sinulat sa mga propeta matuman.” Unya ang tanang mga disipulo
mibiya kaniya ug mipalayo. 57 Kadtong nagdakop kang Jesus nangulo
kaniya palayo didto kang Caifas ang labawng pari, diin ang mga eskriba
ug ang mga kadagkoan naghiusa pagtigom. 58 Apan si Pedro nagsunod
kaniya sa halayo lamang didto sa hawanan sa labawng pari. Miadto siya
sa sulod ug milingkod uban sa mga guwardiya aron makita ang mahitabo.
59 Karon ang mga pangulong pari ug ang tibuok Konseho nangita ug mga
bakak nga pagpamatuod batok kang Jesus, aron nga mabutang nila siya
sa kamatayon. 60 Apan wala gayod silay nakaplagan nga bisan unsa, bisan

tuod daghang mga mini nga mga tigpamatuod ang miadto sa atubangan.
Apan sa kadugayan adunay duha nga miadto sa atubangan 61 ug miingon,
“Kining tawhana miingon, 'Makahimo ako sa pagguba sa templo sa Dios
ug tukoron kini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw.'” 62 Ang labawng pari
mitindog ug miingon kaniya, “Wala ka bay itubag? Unsa man kining
ginapamatud-an nila batok kanimo?” 63 Apan naghilom lamang si Jesus.
Ang labawng pari miingon kaniya, “Gimandoan ko ikaw pinaagi sa buhi
nga Dios, sultihi kami kung ikaw ba ang Cristo, ang Anak sa Dios.”
64 Mitubag si Jesus, “Giingon mo na kini sa imong kaugalingon. Apan
sultihan ko ikaw, sukad karon makakita na kamo sa Anak sa Tawo nga
molingkod sa tuong kamot sa Gahom, ug moanhi ibabaw sa mga panganod
sa langit.” 65 Unya ang labawng pari migisi sa iyang mga bisti ug miingon,
“Nagsulti siya ug pagpasipala! Nganong nanginahanglan pa man kita ug
mga saksi? Tan-awa, nadungog na ninyo karon ang pagpasipala. 66 Unsa
man ang inyong hunahuna?” Mitubag sila ug miingon, “Angay siya sa
kamatayon.” 67 Unya giluwaan nila ang iyang dagway ug gikulata siya, ug
gihapak siya sa palad sa ilang mga kamot, 68 ug miingon, “Tagnaa kami,
ikaw nga Cristo. Kinsa man kadtong mihapak kanimo?” 69 Karon si Pedro
naglingkod sa gawas sa hawanan, ug ang usa ka sulugoon nga babaye
miduol kaniya ug miingon, “Kauban ka usab ni Jesus nga taga-Galilea.”
70 Apan gilimod niya kini sa atubangan nilang tanan, nga nag-ingon, “Wala
ako masayod kung unsa ang inyong gipanulti.” 71 Sa dihang migawas siya
ngadto sa ganghaan, ang laing sulugoon nga babaye nakakita kaniya ug
miingon niadtong anaa didto, “Kining tawhana kauban usab ni Jesus nga
taga-Nazaret.” 72 Ug milimod na usab siya uban sa panumpa, “Wala ako
makaila nianang tawhana.” 73 Pagkataodtaod kadtong mga nanagtindog
miduol ug miingon kang Pedro, “Sigurado nga ikaw usab usa kanila, kay
ang imong paagi sa pagsulti maoy nagpaila kanimo.” 74 Unya nagsugod na
siya sa pagpanunglo ug nanumpa, “Wala ako makaila nianang tawhana,”
ug dihadiha mituktugaok ang manok. 75 Nahinumdoman ni Pedro ang mga
pulong nga giingon ni Jesus, “Sa dili pa motuktogaok ang manok ilimod
mo ako sa makatulong higayon.” Ug miadto siya sa gawas ug mihilak sa
hilabihan gayod.

27

1 Karon sa dihang miabot na ang kabuntagon, ang tanang pangulong
pari ug mga kadaagkoan sa mga katawhan naglaraw batok kang Jesus aron
patyon siya. 2 Gigapos nila siya, gidala palayo, ug gitugyan siya kang Pilato
nga gobernador. 3 Unya sa dihang si Judas, nga nagbudhi kaniya, nakakita
nga si Jesus gihukman na, nagbasol siya ug gibalik ang 30 kabuok plata
nga salapi ngadto sa mga pangulong pari ug mga kadagkoan, 4 ug miingon,
“Nakasala ako pinaagi sa pagbudhi sa dugo nga walay sala.” Apan miingon
sila, “Unsay labot namo? Tan-awa kana sa imong kaugalingon.” 5 Unya
gilabay niya ang mga plata nga salapi didto sa templo, ug mipahawa,
migawas ug gibitay ang iyang kaugalingon. 6 Gipamunit sa mga pangulong
pari ang mga plata nga salapi ug miingon, “Supak kini sa balaod nga
isagol ngadto sa panudlanan, tungod kay kini bayad sa dugo.” 7 Naghisgot
sila niining butanga ug uban sa maong salapi gipalit nila ang Uma sa
Magkukulon aron kalubngan sa mga dumuduong. 8 Kay mao kini ang
hinungdan nga kining umaha gitawag nga, “Ang uma sa dugo” hangtod
karong adlawa. 9 Unya kadtong gisulti pinaagi kang Jeremias nga usa ka

propeta natuman, nga nag-ingon, “Gikuha nila ang 30 kabuok nga plata
nga salapi, ang bili nga gibutang kaniya sa mga tawo sa Israel, 10 ug gihatag
nila kini alang sa uma sa magkukulon, ingon sa gimando sa Ginoo kanako.”
11 Karon si Jesus mitindog atubangan sa gobernador, ug ang gobernador
nangutana kaniya, “Ikaw ba ang hari sa mga Judio?” Si Jesus mitubag
kaniya, “Gipamulong mo na.” 12 Apan sa dihang gisumbong na siya sa mga
pangulong pari ug mga kadagkoan, wala siya motubag. 13 Unya si Pilato
nagsulti kaniya, “Wala mo ba nadungog ang mga sumbong batok kanimo?”
14 Apan wala siya motubag bisan usa ka pulong, busa ang gobernador
nahibulong pag-ayo. 15 Karon diha sa kasaulogan, nabatasan kini sa
gobernador nga magpagawas ug usa ka binilanggo nga napilian sa panon
sa katawhan. 16 Nianang higayona aduna silay mangtas nga binilanggo
nga ginganlan ug Barabas. 17 Busa sa dihang nagkatigom na sila, si Pilato
nagsulti ngadto kanila, “Kinsa man ang buot ninyo nga akong buhian alang
kaninyo? Si Barabas ba, o si Jesus nga gitawag ug Cristo?” 18 Tungod
kay nasayod siya nga gitugyan nila siya tungod sa kasina. 19 Samtang
naglingkod siya didto sa lingkoranan sa hukmanan, ang iyang asawa
nagpadala ug pulong ngadto kaniya ug miingon, “Dili ka manghilabot
nianang walay sala nga tawo. Kay dako ang akong pag-antos karong
adlawa diha sa damgo tungod kaniya.” 20 Karon ang mga pangulong pari
ug ang mga kadagkoan nagdani sa panon sa katawhan nga pangayoon si
Barabas, ug patyon si Jesus. 21 Ang gobernador nangutana kanila, “Kinsa
ba sa duha ang buot ninyo nga akong buhian alang kaninyo?” Misulti sila,
“Si Barabas.” 22 Nagsulti si Pilato kanila, “Unsa ba ang akong pagabuhaton
kang Jesus nga gitawag nga Cristo?” Silang tanan nagtubag, “Ilansang
siya sa krus.” 23 Ug misulti siya, “Ngano, unsa nga sayop ang iyang
nabuhat?” Apan misinggit pa sila sa makusog, “Ilansang siya sa krus.”
24 Busa sa dihang nakita ni Pilato nga wala na siyay mabuhat bisan unsa,
apan nagsugod hinuon ang kasamok, nagkuha siya ug tubig, nanghugas
sa iyang mga kamot atubangan sa panon sa katawhan, ug misulti, “Wala
akoy sala sa dugo niining walay sala nga tawo. Tan-awa kini sa inyong
kaugalingon.” 25 Ang tanang tawo misulti, “Hinaot nga ang iyang dugo
maanaa kanamo ug sa among mga anak.” 26 Unya gibuhian niya si Barabas
ngadto kanila, apan iyang gilatos si Jesus ug gitugyan aron ilansang siya
sa krus. 27 Unya gikuha sa mga sundalo sa gobernador si Jesus ngadto
sa Praetorium ug gitigom ang tibuok kasundalohan. 28 Gihuboan nila
siya ug gisul-oban ug dagtom pula nga kupo. 29 Unya nagbuhat sila ug
tunokong purongpurong ug gibutang kini sa iyang ulo, ug sungkod sa
iyang tuo nga kamot. Nagluhod sila sa iyang atubangan ug nagbiaybiay
kaniya, nga nag-ingon, “Ibayaw, ang Hari sa mga Judio!” 30 Ug giluwaan
nila siya, ug gikuha ang sungkod ug gibunalan siya sa ulo. 31 Sa dihang
gibiaybiay na nila siya, gihubo nila ang kupo kaniya ug gisul-ob ang iyang
kaugalingong mga bisti, ug gidala siya palayo aron ilansang na siya sa krus.
32 Sa dihang migawas na sila, nakita nila ang tawo nga gikan sa Cyrene nga
ginganlan ug Simon, nga gipugos nila sa pagkuyog kanila aron makahimo
sa pagpas-an sa iyang krus. 33 Miabot sila sa dapit nga ginganlan ug
Golgota, nga nagpasabot, “Ang Dapit sa Bagolbagol.” 34 Gihatagan nila
siya ug ilimnon nga may sagol apdo. Apan sa dihang gitilawan niya kini,
wala niya giinom. 35 Sa dihang gilansang na nila siya, gibahinbahin nila
ang iyang mga bisti pinaagi sa pagripa. 36 Ug nanglingkod sila ug nagtan-
aw kaniya. 37 Ibabaw sa iyang ulo nagbutang sila ug sumbong batok

kaniya nga mabasa, “Mao kini si Jesus, ang hari sa mga Judio.” 38 Ang
duha ka tulisan gilansang uban kaniya, ang usa anaa sa iyang tuo ug
ang usa anaa sa iyang wala. 39 Kadtong mangagi nagbugalbugal kaniya,
maglingolingo sa ilang mga ulo 40 ug nag-ingon, “Ikaw nga moguba sa
templo ug motukod niini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw, luwasa ang
imong kaugalingon! Kung ikaw ang Anak sa Dios, kanaog gikan sa krus!”
41 Sa samang paagi ang mga pangulong pari nagbiaybiay kaniya, uban
ang mga escriba ug mga kadagkoan, ug miingon, 42 “Nagluwas siya sa
uban, apan dili niya maluwas ang iyang kaugalingon. Siya mao ang Hari
sa Israel. Pasagdi siyang monaog sa krus, ug unya motuo kami kaniya.
43 Nagsalig siya sa Dios. Pasagdi ang Dios nga maoy moluwas kaniya karon
kung pagbuot niya, tungod kay miingon siya, 'Ako ang Anak sa Dios.'” 44 Ug
ang mga tulisan nga gilansang sa krus uban kaniya misulti usab sa samang
pagtamay kaniya. 45 Karon gikan sa ikaunom nga takna ang kangitngit
miabot sa tibuok yuta hangtod sa ika-siyam nga takna. 46 Sa pag-abot
na sa ika-siyam nga takna, misinggit si Jesus uban ang kusog nga tingog
ug miingon, “Eli, Eli, lama sabachthani?” nga nagkahulogan, “Dios ko,
Dios ko, nganong gibiyaan mo man ako?” 47 Sa dihang nadungog kini sa
pipila niadtong nagtindog didto, miingon sila, “Nagtawag siya kang Elias.”
48 Dihadiha ang usa kanila midagan ug nagkuha ug espongha, gipuno kini
sa suka, gibutang sa usa ka bagakay nga sungkod, ug gihatag kini kaniya
aron imnon. 49 Ang uban kanila miingon, “Biyai siya nga mag-inusara.
Tan-awon nato kung si Elias moabot aron sa pagluwas kaniya.” 50 Unya si
Jesus misinggit pag-usab uban ang kusog nga tingog ug nagtugyan sa iyang
espiritu. 51 Tan-awa, ang kurtina sa templo nagisi sa makaduha gikan sa
taas hangtod sa ubos. Ug nauyog ang kalibotan, ug nangabuak ang mga
bato. 52 Nangaabli ang mga lubnganan, ug ang mga lawas sa daghang mga
balaan nga mga tawo nga nangatulog gibangon. 53 Migawas sila sa mga
lubnganan human sa iyang pagkabanhaw, misulod sa balaang siyudad, ug
nagpakita sa daghan. 54 Karon sa dihang ang kapitan sa kasundalohan ug
kadtong mga nagbantay kang Jesus nakakita sa linog ug sa mga butang
nga nahitabo, nangahadlok sila pag-ayo ug miingon, “Tinuod gayod nga
Anak kini sa Dios.” 55 Ang daghang mga babaye nga nagsunod kang Jesus
gikan sa Galilea nga nag-atiman kaniya anaa didto naglantaw sa halayo.
56 Uban kanila si Maria Magdalena, si Maria nga inahan ni Santiago ug ni
Jose, ug ang inahan sa mga anak ni Zebedee. 57 Sa pagkagabii na, miabot
ang adunahan nga tawo gikan sa Arimatea, nga ginganlan ug Jose, nga
usa usab ka disipulo ni Jesus. 58 Miduol siya kang Pilato ug gipangayo ang
lawas ni Jesus. Unya si Pilato nagmando aron ihatag kini kaniya. 59 Gikuha
ni Jose ang lawas, giputos kini ug hinlo nga linong panapton, 60 ug gibutang
kini sa kaugalingon niyang bag-o nga lubnganan nga iyang gitabas ngadto
sa bato. Unya giligid niya ang usa ka dakong bato ngadto sa pultahan sa
lubnganan ug milakaw. 61 Atua didto si Maria Magdalena ug ang usa pa
ka Maria, nga naglingkod atbang sa lubnganan. 62 Sa pagkasunod adlaw,
nga mao ang adlaw human ang Pagpangandam, ang mga pangulong pari
ug ang mga Pariseo nagtigom kauban ni Pilato. 63 Miingon sila, “Sir,
nahinumduman namo nga sa dihang buhi pa ang malimbongon, siya
miingon, 'Pagkahuman sa tulo ka adlaw mabanhaw ako pag-usab.' 64 Busa
pagsugo nga ang lubnganan bantayan gayod hangtod sa tulo ka adlaw. Kay
kung dili ang iyang mga disipulo moadto ug kawaton siya ug moingon sa
katawhan nga, 'Nabanhaw siya gikan sa mga patay.' Ug ang ulahi nga

paglingla mahimong mas labaw pa kaysa nahiuna.” 65 Si Pilato miingon
kanila, “Pagkuha ug guwardiya. Lakaw ug bantayi kini pag-ayo.” 66 Busa
miadto sila ug gibantayan pag-ayo ang lubnganan, gisilyohan ang bato ug
gibutangan ug guwardiya.

28

1 Karon paglabay sa Adlaw nga Igpapahulay, samtang nagbanagbanag
na padulong sa unang adlaw sa semana, si Maria Magdalena ug ang laing
Maria miabot aron motan-aw sa lubnganan. 2 Tan-awa, adunay kusog nga
linog, kay ang anghel sa Ginoo mikanaog gikan sa langit, miabot ug giligid
ang bato, ug milingkod niini. 3 Ang iyang panagway sama sa kilat, ug
ang iyang bisti sama ka puti sa nieve. 4 Ang mga guwardiya nangurog sa
kahadlok ug nahimong sama sa patay nga mga tawo. 5 Ang anghel mitubag
sa mga babaye ug miingon kanila, “Ayaw kahadlok, kay nasayod ako nga
nangita kamo kang Jesus, nga gilansang sa krus. 6 Wala na siya dinhi,
apan nabanhaw na sama sa iyang giingon. Dali ug tan-awa ang dapit diin
ang Ginoo mihigda. 7 Lakaw pagdali ug sultihi ang iyang mga disipulo,
'Nabanhaw siya gikan sa mga patay. Tan-awa, moadto siya una kaninyo sa
Galilea. Didto makita ninyo siya.' Tan-awa, giingnan ko na kamo.” 8 Ang
mga babaye mibiya pagdali sa lubnganan uban sa kahadlok ug dakong
kalipay, ug midagan aron sultihan ang iyang mga disipulo. 9 Tan-awa, si
Jesus mitagbo kanila ug miingon, “Tanang pagdayeg.” Ang mga babaye
miduol, migunit sa iyang tiil, ug misimba kaniya. 10 Unya miingon si
Jesus kanila, “Ayaw kahadlok. Lakaw ug sultihi ang akong mga igsoon
nga mobiya paingon sa Galilea. Makita nila ako didto.” 11 Karon samtang
nagpadulong ang mga babaye, tan-awa, ang pipila ka mga guwardiya
miadto sa siyudad ug gisultihan ang mga pangulong pari sa tanan nga
nahitabo. 12 Sa dihang ang mga pari nakigtagbo sa mga kadagkoan ug
naghisgot sa maong panghitabo uban kanila, gihatagan nila sa dakong
kantidad nga salapi ang mga sundalo 13 ug giingnan sila, “Ingna ang uban,
'ang mga disipulo ni Jesus miabot sa kagabhion ug mikawat sa iyang
lawas samtang nangatulog kami.' 14 Kung kining maong balita makaabot
ngadto sa gobernador, danihon namo siya ug kuhaon ang bisan unsang
kabalaka gikan kaninyo.” 15 Busa gikuha sa mga sundalo ang salapi ug
gibuhat ang gitugon kanila. Kining maong balita mikaylap taliwala sa
mga Judio ug nagpadayon hangtod karong adlawa. 16 Apan ang napulo ug
usa ka mga disipulo nangadto sa Galilea, ngadto sa bukid nga giingon
ni Jesus kanila. 17 Sa dihang nakita nila siya, gisimba nila siya, apan
ang pipila nagduhaduha. 18 Si Jesus miduol kanila ug nakigsulti kanila
ug miingon, “Ang tanang kagahom gihatag kanako sa langit ug sa yuta.
19 Busa panglakaw kamo ug paghimo ug mga disipulo sa tanang kanasoran.
Bawtismohi sila sa ngalan sa Amahan, sa Anak, ug sa Balaang Espiritu.
20 Tudloi sila sa pagtuman sa tanang butang nga akong gisugo kaninyo.
Ug tan-awa, ako mag-uban kaninyo sa kanunay, bisan sa kataposan sa
kalibotan.”

Marcos

1 Mao kini ang sinugdanan sa ebanghelyo ni Jesu-Cristo, ang Anak
sa Dios. 2 Ingon sa nahisulat sa Isaias ang propeta, "Tan-awa, akong
ipadala ang akong mensahero sa imong atubangan, ang usa nga moandam
sa imong agianan. 3 "Ang tingog sa usa ka tawo nagtawag ngadto sa
kamingawan, 'Himoa nga andam ang dalan sa Ginoo, Himoa ang iyang
agianan nga tul-id.'" 4 Sa pag-abot ni Juan, siya nangbawtismo didto
sa kamingawan ug nagwali sa pagbawtismo sa paghinulsol alang sa
kapasayloan sa mga sala. 5 Ang tanang nasod sa Judea ug ang tanang
mga tawo sa Jerusalem miadto kaniya. Sila gibawtismohan pinaagi kaniya
didto sa Suba sa Jordan, samtang nagsugid sila sa ilang mga sala. 6 Nagsul-
ob si Juan ug sapot nga balahibo sa kamelyo, aduna siyay panit nga
bakos sa iyang hawak, ug mikaon siya ug mga dulon ug ihalas nga dugos.
7 Nagwali siya ug nag-ingon, "Ang usa ka tawo moabot sunod kanako nga
mas gamhanan pa kay kanako, ug dili ako takos bisan pa sa pagyukbo aron
sa paghubad sa hikot sa iyang sandalyas. 8 Ako magabawtismo kaninyo sa
tubig, apan siya magabawtismo kaninyo sa Balaang Espiritu." 9 Nahitabo
niadtong mga adlawa nga si Jesus niabot gikan sa Nazaret sa Galilea, ug
siya gibawtismohan pinaagi ni Juan didto sa Suba sa Jordan. 10 Sa nihaw-as
na si Jesus sa tubig, nakita niya ang kalangitan nga naabli ug ang Espiritu
mikunsad kaniya sama sa salampati, 11 samtang ang tingog migawas sa
kalangitan, "Ikaw ang akong pinalanggang anak. Nahimuot kaayo ako
kanimo." 12 Unya ang Espiritu diha-diha nagpugos kaniya sa pagpagawas
ngadto sa kamingawan. 13 Siya atua sa kamingawan sa 40 ka mga adlaw,
ug siya gitintal ni Satanas. Uban siya sa mga ihalas nga mga mananap,
ug ang mga anghel nag-alagad sa iyang mga gikinahanglan. 14 Karon
human gidakop si Juan, si Jesus niabot ngadto sa Galilea ug gimantala
ang ebanghelyo sa Dios, 15 ug nag-ingon, "Ang takna natuman na, ug ang
gingharian sa Dios haduol na. Paghinulsol ug tuohi ang ebanghelyo."
16 Ug paglabay sa daplin sa dagat sa Galilea, nakita niya si Simon ug
Andres ang igsoong lalaki ni Simon nga nag-itsa sa pukot ngadto sa dagat,
kay sila mangingisda man. 17 Si Jesus miingon kanila, "Sunod kanako,
ug himoon ko kamo nga mangingisda sa mga tawo." 18 Diha-diha ilang
gibiyaan ang ilang mga pukot ug misunod kaniya. 19 Sa paglakaw ni Jesus
sa unahan, nakita niya si Santiago ang anak nga lalaki ni Sebedeo ug si
Juan ang iyahang igsoon nga lalaki; atua sila sa balangay nga nanagtapak
sa mga pukot. 20 Gitawag dayon niya sila; gibiyaan nila ang ilang amahan
nga si Sebedeo sa balangay kauban ang sinuholan nga mga sulugoon, ug
misunod sila kaniya. 21 Ug sa pag-adto sa Capernaum, diha-diha sa Adlaw
nga Igpapahulay misulod siya sa sinagoga ug nanudlo. 22 Nahibulong sila
sa iyang pagtulon-an, tungod kay siya nagtudlo kanila ingon sa usa nga
adunay katungod ug dili sama sa mga manunulat sa balaod. 23 Unya didto
sa ilang sinagoga may usa ka tawo nga adunay dili hinlo nga espiritu.
Misinggit siya, 24 "Unsay mahimo namo kanimo, Jesus nga taga-Nazaret?
Mianhi ka ba aron sa pagdaot kanamo? Nasayod ako kung si kinsa ka.
Ikaw ang usa nga Balaan sa Dios!" 25 Gibadlong ni Jesus ang demonyo ug
miingon, "Paghilom ug gawas diha kaniya!" 26 Pagkahuman ang dili hinlo
nga espiritu nagpalukapa kaniya, ang dili hinlo nga espiritu misinggit

uban sa kusog nga tingog ug migawas gikan kaniya. 27 Ang tanang tawo
nangahibulong, busa nagpangutan-anay sila sa usag-usa, “Unsa kini? Usa
ka bag-o nga pagtulon-an nga adunay kagahom! Iyang gimandoan bisan
ang dili hinlo nga mga espiritu, ug sila mituo kaniya.” 28 Diha-diha ang mga
balita mahitungod kaniya migawas bisan asa ngadto sa tanang rehiyon
nga nakapalibot sa Galilea. 29 Diha-diha pagkahuman nila ug biya sa
sinagoga, miadto sila sa balay ni Simon ug Andres, uban kang Santiago
ug Juan. 30 Karon ang ugangang babaye ni Simon naghigda tungod sa
sakit nga hilanat. Diha-diha dayon ilang gisultihan si Jesus mahitungod
kaniya. 31 Busa miadto siya, gigunitan niya ang kamot, ug gipatindog niya;
ang hilanat mibiya kaniya, ug siya nagsugod sa pag-alagad kanila. 32 Sa
dihang gabii na, human misalop ang adlaw, ilang gidala ngadto kaniya ang
tanang mga masakiton o gisudlan ug mga demonyo. 33 Ang tibuok siyudad
nagtapok tanan sa pultahan. 34 Giayo niya ang daghang mga masakiton
uban sa mga nagkalain-laing mga balatian, ug gihinginlan ang daghang
mga demonyo. Apan wala niya tugoti ang mga demonyo sa pagsugilon
tungod kay sila nakaila kaniya. 35 Sayo kaayo siya nibangon samtang
ngitngit pa; mibiya siya ug miadto sa awaaw nga dapit, ug nag-ampo siya
didto. 36 Si Simon ug kadtong uban niya nangita kaniya. 37 Ila siyang
nakaplagan, ug miingon sila ngadto kaniya, “Ang tanan nangita kanimo.”
38 Miingon siya, “Moadto kita sa laing dapit, gawas ngadto sa palibot sa
lungsod, aron ako magwali usab didto. Mao kana ang akong gianhi dinhi
aron sa pagbuhat.” 39 Miadto siya sa tibuok Galilea, nagwali siya didto
sa ilang mga sinagoga ug iyang gihinginlan ang mga demonyo. 40 Usa
ka sanglahon ang miadto kaniya; siya nagpakiluoy kaniya samtang siya
nagluhod. Siya miingon kaniya, “Kung buot nimo, mamahimo mo akong
hinloan.” 41 Mibati ug kaluoy, gituy-od ni Jesus ang iyang kamot ug gihikap
siya, nga nag-ingon ngadto kaniya, “Buot ako. Mahinlo ka.” 42 Diha-diha
ang sangla mibiya kaniya, ug nahimo siya nga hinlo. 43 Si Jesus higpit
nga nagpasidaan kaniya ug gipadala dayon siya sa layo, 44 miingon si
Jesus ngadto kaniya, “Siguroha nga dili ka manugilon ngadto sa uban,
apan lakaw, ipakita ang imong kaugalingon ngadto sa pari, ug ihalad
ang mga butang alang sa imong pagkahinlo nga gimando ni Moises, isip
pagpamatuod ngadto kanila.” 45 Apan migawas siya ug nagsugod sa
pagsulti sa tanan. Ang tawo nagpakuyanap pag-ayo sa pulong mao nga
si Jesus dili na gawasnon sa pag-adto sa mga lungsod; kinahanglan siya
nga magpabilin didto sa kamingawan nga mga dapit aron ang mga tawo
mo-adto kaniya gikan sa bisan asa.

2

1 Sa dihang mibalik si Jesus sa Capernaum human sa pipila ka mga
adlaw, ang mga tawo didto nakadungog nga siya naa sa balay. 2 Busa
daghan kaayo ang nagtapok nga didto wala nay luna alang kanila sa sulod,
wala bisan sa palibot sa pultahan. Si Jesus mitudlo sa pulong ngadto
kanila. 3 Ang pipila miabot ngadto kang Jesus ug nagdala sa paralisado
nga tawo; upat ka mga tawo ang nagdayong kaniya. 4 Sa dihang sila dili
makaduol tungod sa mga panon, ilang gihawa ang atop sa taas kung asa
siya nagbarog. Sa dihang sila nagkalot ug bangag niini, ilang gipaubos ang
higdaanan kung asa ang paralisado nga tawo naghigda. 5 Sa pagkakita sa
ilang pagtuo, si Jesus miingon ngadto sa paralisado nga tawo, “Anak, ang
imong mga sala napasaylo na.” 6 Apan adunay pipila sa mga iscriba nga

naglingkod didto nga nangatarongan sa ilang mga kasingkasing, 7 “Giunsa
niining tawo sa pagsulti niining paagiha? Siya nagpasipala! Kinsa ang
makapasaylo sa mga sala apan ang Dios lamang?” 8 Dihadiha si Jesus, nga
nasayod sa iyang espiritu kung unsa ang ilang gihunahuna sulod sa ilang
mga kaugalingon, miingon ngadto kanila, “Nganong kamo naghunahuna
niini sa inyong mga kasingkasing? 9 Unsa ang mas sayon sa pag-ingon
ngadto sa paralisado nga tawo, 'Ang imong mga sala napasaylo na' o sa
pag-ingon nga 'Barog, dad-a ang imong higdaanan, ug lakaw'? 10 Apan
aron kamo masayod nga ang Anak sa Tawo adunay katungod sa kalibotan
aron sa pagpasaylo sa mga sala,” siya miingon ngadto sa paralitiko, 11 “Ako
moingon kanimo, barog, dad-a ang imong banig, ug pauli sa imong balay.”
12 Siya mibarog ug dihadiha gidala ang banig, ug migawas sa balay sa
atubangan nilang tanan. Busa silang tanan nahibulong ug naghatag sa
paghimaya ngadto sa Dios, ug sila miingon, “Kami wala nakakita sa bisan
unsa nga sama niini.” 13 Siya miadto pag-usab sa linaw, ug ang tanan
nga panon miadto kaniya, ug siya nagtudlo kanila. 14 Sa iyang paglabay,
iyang nakita si Levi nga anak ni Alpheus, nga naglingkod sa dapit nga
bayranan ug buhis ug siya miingon kaniya, “Sunod kanako.” Siya mibarog
ug misunod kaniya. 15 Samtang si Jesus nagkaon sa balay ni Levi, daghan
ang kobrador ug buhis ug makasasala nga mga tawo nga nagkaon uban ni
Jesus ug sa iyang mga disipulo, tungod kay daghan ang nagsunod kaniya.
16 Sa dihang ang mga iscriba, nga mga Pariseo, nakakita nga si Jesus
nagkaon uban sa mga makasasala nga mga tawo ug kobrador ug buhis,
sila miingon sa iyang mga disipulo, “Nganong siya nagkaon man uban
sa mga kubrador ug buhis ug makasasala nga mga tawo?” 17 Sa dihang
si Jesus nakadungog niini siya miingon ngadto kanila, “Ang mga tawo
nga lig-on ug lawas dili manginahanglan ug mananambal; kadto lamang
mga tawo nga nagsakit ang nanginahanglan niini. Ako wala moanhi aron
tawgon ang mga matarong nga tawo, apan sa makasasala nga mga tawo.”
18 Ang disipulo ni Juan ug ang mga Pariseo nagpuasa. Sila miabot ug
miingon kaniya, “Nganong ang mga disipulo ni Juan ug ang mga disipulo
sa mga Pariseo nagpuasa, apan ang imong mga disipulo wala magpuasa?”
19 Si Jesus miingon ngadto kanila, “Mahimo ba nga ang abay sa kasal
magpuasa samtang ang pamanhonon uban pa kanila? Samtang anaa pa
ang pamanhonon uban kanila sila dili makapuasa. 20 Apan ang mga adlaw
moabot nga ang pamanhonon pagakuhaon gikan kanila, ug niadtong mga
adlawa, sila magpuasa. 21 Walay tawo motahi ug bag-o nga panapton
ngadto sa daan nga panapton, tungod kay ang tapak magisi gikan sa daan,
ug mosamot pa ang pagkagisi niini. 22 Walay tawo nga mobutang ug bag-o
nga bino ngadto sa daang sudlanan nga panit, kung iya kanang buhaton
ang bino makagisi sa mga panit ug ang bino mayabo, ug ang sudlanan
nga panit usab. Hinuon, ibutang ang bag-o nga bino ngadto sa bag-o
nga sudlanan nga panit.” 23 Sa Adlaw nga Igpapahulay si Jesus miadto sa
pipila ka mga kaumahan sa lugas, ug ang iyang mga disipulo nagsugod sa
pagpangutlo sa mga lugas ug gikaon kini. 24 Ug ang mga Pariseo miingon
kaniya, “Tan-awa, nganong sila nagabuhat ug butang nga dili subay sa
balaod nga buhaton sa Adlaw nga Igpapahulay?” 25 Siya miingon ngadto
kanila, “Wala ba ninyo nabasa kung unsa ang gibuhat ni David sa dihang
siya nanginahanglan ug gigutom, siya ug ang mga tawo nga kauban niya?
26 Giunsa niya pag-adto sa balay sa Dios kadtong si Abiatar pa ang labaw
nga pari, ug siya mikaon sa tinapay sa atubangan, diin kini supak sa balaod
nga mokaon ang si bisan kinsa gawas sa mga pari; apan iyang gihatag ang

pipila niini niadtong mga kauban niya?” 27 Si Jesus miingon, “Ang Adlaw
nga Igpapahulay gibuhat alang sa mga tawo, dili nga ang mga tawo alang
sa Adlaw nga Igpapahulay. 28 Busa ang Anak sa Tawo Ginoo usab sa Adlaw
nga Igpapahulay.”

3

1 Usab si Jesus naglakaw paingon sa sinagoga, ug ang tawo nga mikupos
ang kamot atua. 2 Milantaw sila kaniya aron tan-awon kung iya ba
siyang ayohon sa Adlaw nga Igpapahulay. Nangita sila ug hinungdan aron
pasanginlan siya sa sayop nga binuhatan. 3 Nag-ingon si Jesus ngadto
sa tawo nga mikupos ang kamot, “Bangon ug tindog dinhi sa taliwala
sa kadaghanan.” 4 Unya miingon siya ngadto sa mga tawo, “Kini ba
subay sa balaod nga magbuhat ug maayo sa Adlaw nga Igpapahulay o
magbuhat ug makadaot; aron sa pagluwas sa kinabuhi, o sa pagpatay?”
Apan nanghilom sila. 5 Mitan-aw siya sa palibot ngadto kanila nga
anaay kasuko, uban ang kasubo sa katig-a sa ilang kasingkasing, ug siya
nagsulti ngadto sa tawo, “Ituy-od ang imong kamot.” Gituy-od niya kini
ug gipahiuli ni Jesus ang iyang kamot. 6 Dihadiha dayon ang Pariseo
migawas ug nagpatigayon ug panagtigom uban sa mga sakop ni Herodes,
ug sila naglaraw batok kaniya nga patyon siya. 7 Unya si Jesus mipalayo
uban sa iyang mga disipulo ngadto sa dagat. Ug ang dako nga panon
sa katawhan misunod gikan sa Galilea ug Judea, 8 gikan sa Jerusalem,
Edumea ug unahan sa Jordan, ug palibot sa Tiro ug Sidon. Ang dako
nga panon sa katawhan nakadungog sa tanan nga iyang nabuhat, ug sila
miadto kaniya. 9 Nagsulti siya sa iyang mga disipulo nga andamon ang
balangay alang kaniya tungod kay ang duot sa panon baga kaayo, tingali
madat-ogan nila siya. 10 Daghan ang iyang naayo, daghan kaayo nga ang
tanan nga adunay mga balatian miduot pag-ayo kaniya; nagalaom sila nga
makahikap lang unta kaniya. 11 Sa matag higayon nga ang mga mahugaw
nga mga espiritu makakita kaniya, mangatumba sila sa iyang atubangan
ug mosinggit, ug moingon sila, “Ikaw ang Anak sa Dios.” 12 Gimandoan
niya sila ug hugot nga dili siya ipaila. 13 Mitungas siya ngadto sa bungtod,
ug gitawag niya kadtong buot niya, ug sila miadto kaniya. 14 Gipili niya
ang Napulog Duha (nga iyang ginganlan nga mga apostoles), aron nga sila
mahimo nga makauban niya ug siya mahimong magpadala kanila aron
sa pagwali, 15 ug aron makabaton ug katungod nga mohingilin sa mga
demonyo. 16 Iyang gipili ang Dapulog Duha: ngadto kang Simon nga iyang
gihatagan ug pangalan nga Pedro; 17 Si Santiago ang anak ni Sebedeo, ug
si Juan ang igsoon nga lalaki ni Santiago (nga iyang gihatagan ug ngalan
nga Boanerges, nga mao, ang mga anak sa dalugdog); 18 ug si Andres,
Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago ang anak ni Alfeo, Tadeo,
si Simon nga Patriyota, 19 ug si Judas Iscariote, nga magbudhi kaniya.
20 Unya miuli siya sa balay, ug ang panon sa katawhan nagtigom pag-
usab busa dili na sila makahimo bisan sa pagkaon. 21 Sa dihang ang iyang
pamilya nakadungog mahitungod niini, migawas sila aron sa pagdakop
kaniya, tungod sila nag-ingon, “Wala na siya sa maayong panghunahuna.”
22 Ang mga manunulat sa balaod nga milugsong gikan sa Jerusalem nag-
ingon, “Siya gisudlan ni Beelzebul,” ug, “Pinaagi sa magmamando sa mga
demonyo iyang gihinginlan ang mga demonyo.” 23 Gitawag sila ni Jesus
ngadto kaniya ug miingon kanila sa mga sambingay, “Unsaon ni Satanas
paghingilin kang Satanas? 24 Kung ang gingharian nabahin batok sa iyang

kaugalingon, kana nga gingharian dili na makatindog. 25 Kung ang balay
nabahin batok sa ilang kaugalingon, kana nga balay dili gayod makahimo
sa pagtindog. 26 Kung si satanas mobarog batok sa iyang kaugalingon ug
mabahin, dili siya makahimo sa pagtindog, apan moabot ang kataposan.
27 Apan walay bisan usa nga makasulod ngadto sa balay sa kusgan nga
tawo ug kawaton ang iyang mga kabtangan nga dili hiktan una ang kusgan
nga tawo. Unya kawaton niya ang iyang mga kabtangan gikan sa iyang
balay. 28 Sultihan ko kamo sa tinuod, ang tanang mga sala sa mga tawo
mahimong mapasaylo, bisan ang tanang pagpasipala nga ilang gipasipala;
29 apan kung kinsa kadtong magpasipala batok sa Balaang Espiritu dili
makaangkon sa kapasayloan, apan kana nga tawo hukman hangtod sa
walay kataposang sala." 30 Nagsulti niini si Jesus tungod kay nag-ingon sila,
"Aduna siyay mahugaw nga espiritu." 31 Ang iyang inahan ug iyang mga
igsoon nga lalaki miabot ug sila mitindog sa gawas. Nagpadala sila alang
kaniya ug gitawag nila siya. 32 Ang panon nanglingkod palibot kaniya, ug
nakigsulti sila kaniya, "Ang imong inahan ug mga igsoon nga lalaki anaa
sa gawas, ug buot nila nga masayod kung asa ka." 33 Gitubag niya sila,
"Kinsa ang akong inahan ug akong mga igsoon nga lalaki?" 34 Mitan-aw
siya sa palibot niadtong nanglingkod palibot kaniya ug nag-ingon, "Tan-
awa, ania ang akong inahan ug akong mga igsoon nga lalaki! 35 Kay kung
kinsa kadtong nagbuhat sa kabubut-on sa Dios, kana nga tawo mao ang
akong igsoon nga lalaki, igsoon nga babaye, ug inahan."

4

1 Unya siya nagsugod na usab sa pagtudlo daplin sa lanaw. Usa ka
dako kaayo nga panon sa katawhan nagtigom mialirong kaniya, busa
misakay siya ngadto sa usa ka sakayan ug gituklod ngadto sa lanaw,
ug milingkod siya niini. Ang tanang panon anaa sa daplin sa tubig sa
baybay. 2 Nagtudlo siya kanila ug daghang mga butang pinaagi sa mga
sambingay, ug sa iyang pagtudlo, miingon siya kanila: 3 "Paminaw, ang
magpupugas miadto alang sa pagpugas. 4 Samtang siya nagpugas, ang
ubang mga binhi nangahulog sa dalan, ug ang mga langgam miabot ug
mituka kanila. 5 Ang ubang mga binhi nahulog sa kabatoan, kung diin
wala kaayo'y yuta. Dihadiha sila miturok, tungod ang yuta dili lawom.
6 Apan sa dihang ang adlaw misubang, nangalawos sila tungod kay sila
wala makagamot, ug sila nangalaya. 7 Ang ubang mga binhi nahulog
taliwala sa tunokong mga tanom. Ang tunokong mga tanom mitubo ug
naglumos kanila. Kana nga binhi wala mibunga ug lugas. 8 Ang ubang mga
binhi nahulog ngadto sa maayong yuta ug mihatag ug lugas sa pagturok
ug pagtubo niini. Kana nga binhi mibunga ang uban 30, uban 60, ug ang
uban 100 ka pilo kung unsa ang natanom." 9 Siya miingon, "Si bisan kinsa
nga adunay igdulongog aron mamati, tugoti siyang magpatalinghog." 10 Sa
dihang si Jesus nag-inusara, kadtong suod kaniya ug kauban ang napulo ug
duha nangutana kaniya mahitungod sa mga sambingay. 11 Siya miingon
ngadto kanila, "Kaninyo gihatag ang mga kahibulongan sa gingharian sa
Dios. Apan sambingay lamang alang niadtong tanan nga anaa sa gawas,
12 aron nga sa dihang sila motan-aw, oo sila makakita, apan dili makakat-
on, ug aron nga sa dihang sila maminaw, oo sila makadungog, apan dili
makasabot, o kaha sila mobalik ug ang Dios mopasaylo kanila." 13 Siya
miingon, "Wala ba kamo makasabot niini nga sambingay? Unsaon unya
ninyo pagkasabot sa uban pa nga mga sambingay? 14 Ang magpupugas

nagpugas sa pulong. 15 Mao kini ang mga nahulog sa daplin sa dalan, diin
ang pulong napugas. Sa pagkadungog nila niini, dihadiha dayon miabot
si Satanas ug mikuha sa pulong nga gipugas kanila. 16 Mao kini ang mga
napugas sa batoon nga yuta, nga sa pagkadungog nila sa pulong, dihadiha
dayon nagdawat niini uban ang kalipay; 17 Sila wala makagamot sa ilang
kaugalingon, apan naglahutay lamang sa makadiyot; unya, sa dihang
mipatigbabaw ang pagsulay o paglutos tungod sa pulong, sila mapandol
dayon. 18 Ang uban mao kadtong napugas taliwala sa tunokong mga
tanom. Kini ang mga nakadungog sa pulong, 19 apan ang kahangawa sa
kalibotan, ang pagkamalimbongon sa mga bahandi, ug ang mga tinguha
alang sa ubang mga butang, misulod ug milumos sa pulong, ug nahimo
kining dili mabungahon. 20 Kadtong napugas sa maayong yuta, mao kadto
ang nakadungog sa pulong ug nagdawat niini ug naghatag kini sa bunga,
ang uban 30, ug uban 60, ug ang uban 100 ka pilo kung unsa ang natanom."
21 Si Jesus miingon kanila, "Magdala ba kamo ug lampara sa sulod sa
balay aron ibutang kini ilalom sa usa ka basket, o ilalom sa higdaanan?"
Dad-on ninyo kini sa sulod ug ibutang ninyo sa usa ka patunganan sa
lampara. 22 Kay walay gitagoan, nga dili mahibaloan, ni ang tanang
butang nga natago, nga dili madayag sa kahayag. 23 Kung bisan kinsa ang
adunay igdulungog sa pagpamati, magpatalinghog siya." 24 Siya miingon
kanila, "Matnguni kung unsa ang inyong nadungog, kay ang sukdanan
nga inyong gamiton, mao ang sukdanan nga madawat ninyo; ug mas
labaw pa ang inyong makuha. 25 Tungod kay si bisan kinsa ang anaa,
pagahatagaan pa siya ug labaw pa, ug si bisan kinsa ang nawad-an, gikan
kaniya pagakuhaon bisan pa kung unsa ang naangkon niya." 26 Si Jesus
miingon, "Ang gingharian sa Dios sama sa usa ka tawo nga nagpugas
sa mga binhi sa yuta. 27 Matulog siya ug mobangon, gabii ug adlaw;
ug ang binhi manalinsing ug mitubo, bisan wala siya makabalo kung
giunsa. 28 Ang yuta mamunga ug lugas sa iyang kaugalingon, mahauna
ang dahon, unya ang uhay, unya ang matimgas nga lugas nga anaa sa
uhay. 29 Apan sa dihang ang lugas mahinog na, dihadiha dayon gipagawas
niya ang garab tungod kay ang ting-ani miabot na." 30 Siya miingon, "Sa
unsa nato ikatandi ang gingharian sa Dios ug unsa ang sambingay nga
mahimo natong gamiton aron sa pagpasabot niini? 31 Sama kini sa usa
ka liso sa mustasa, nga sa dihang ipugas kini mao kini ang pinakagamay
sa tanang mga liso nga gipugas sa yuta. 32 Apan sa dihang gitanom na
kini, mitubo kini ug nahimong labing dako labaw sa tanang mga tanom
sa tanaman. Maghatag kini sa dagkong mga sanga, bisan gani ang mga
langgam sa kalangitan makahimo sa ilang mga salag ilalom sa landong
niini." 33 Uban sa daghang mga sambingay nga sama niini gisulti niya ang
pulong ngadto kanila, hangtod nga makahimo pa sila sa pagpatalinghog.
34 Apan wala siya magsulti kanila nga dili pinaagi sa usa ka sambingay.
Apan sa tago gipasabot niya ang tanang mga butang sa iyang kaugalingong
mga disipulo. 35 Nianang adlawa, sa pag-abot sa kagabhion, siya miingon
kanila, "Mangadto kita sa tabok." 36 Busa gibiyaan nila ang panon. Ang
mga disipulo nagdala kang Jesus uban kanila, sanglit atua na siya sa
sakayan. Ang ubang mga sakayan uban usab kaniya. 37 Nagsugod didto
ang usa ka mapintas nga unos inubanan sa paghangin, ug ang mga balod
miguba sa sakayan, ug ang sakayan hapit na mapuno sa tubig. 38 Apan si
Jesus sa iyang kaugalingon anaa sa ulin, natulog nga nagaunlan. Gipukaw
nila siya, nga nag-ingon, "Magtutudlo, wala ka bay pagpakabana nga

hapit na kita mangamatay?” 39 Mibangon siya, gibadlong ang hangin, ug
miingon ngadto sa dagat, “Hilom, paghunong.” Ug ang hangin mihunong,
ug adunay usa ka dakong kalinaw didto. 40 Siya miingon kanila, “Nganong
nangahadlok man kamo? Wala pa ba gihapon kamoy pagtuo?” 41 Napuno
sila sa dakong kahadlok ug sila miingon sa usag-usa, “Kinsa man kini, nga
bisan ang hangin ug ang dagat nagatuman man kaniya?”

5

1 Miabot sila sa tabok sa lanaw, sa rehiyon sa Gerasenhon. 2 Sa dihang
si Jesus mihaw-as sa bangka, ang usa ka tawo nga adunay hugaw nga
espiritu mitagbo kaniya. Migawas siya gikan sa mga lubnganan. 3 Ang
tawo nagpuyo sa mga lubnganan. Wala na gayoy makapugong kaniya,
bisan pa gani ang kadena. 4 Siya kaniadto kanunay gigapos sa mga kadena
ug mga puthaw sa iyang tiil. Gibugto niya ang mga kadena ug ang puthaw
nabungkag. Walay bisan usa nga kusgan ang makapugong kaniya. 5 Matag
gabii ug adlaw sa mga lubnganan ug sa mga kabukiran, nagasinggit siya
ug iyang ginasamaran ang iyang kaugalingon sa hait nga mga bato. 6 Sa
dihang iyang nakita si Jesus sa layo, midagan siya ngadto kaniya ug
miluhod sa iyang atubangan. 7 Nagsinggit siya sa makusog nga tingog,
“Unsa ang akong buhaton diha kanimo, Jesus, Anak sa Labing Hataas nga
Dios? Nagpakiluoy ako kanimo sa ngalan sa Dios, ayaw ako paantosa.”
8 Tungod kay si Jesus nag-ingon kaniya, “Gawas diha sa tawo, ikaw nga
mahugaw nga espiritu.” 9 Siya nangutana kaniya, “Unsay ang imong
ngalan?” Siya mitubag kaniya, “Akong ngalan kasundalohan, tungod kay
daghan kami.” 10 Nagpakiluoy siya kaniya sa makadaghan nga higayon
nga dili sila ipagawas sa maong rehiyon. 11 Karon ang dakong pundok sa
mga baboy nagkaon didto sa bungtod. 12 Sila nanghangyo kaniya, sa pag-
ingon, “Ipadala kami ngadto sa mga baboy; tugoti kami nga makasulod
kanila.” 13 Siya nagtugot kanila sa pagbuhat niana. Ang mga mahugaw
nga mga espiritu migawas ug misulod sa mga baboy, ug nagdalidali sila
palugsong sa bungtod ngadto sa lanaw. Adunay mga 2, 000 ka mga baboy
ang nangalunod sa lanaw. 14 Ang mga tawo nga nag-atiman sa mga baboy
midagan ug nagsumbong ngadto sa siyudad ug sa kabukiran kung unsa
ang nahitabo, ug daghan ang mga tawo ang nangadto aron sa pagtan-aw
kung unsa ang nahitabo. 15 Miadto sila kang Jesus, ug sa dihang ilang
nakita nga naglingkod didto ang tawo nga gigamhan sa mga demonyo,
nakasinina ug anaa na sa iyang maayong panghunahuna—ang tawo nga
adunay mga kasundalohan sa mga demonyo—ang mga tawo nangahadlok.
16 Kadtong nakakita kung unsa ang nahitabo ngadto sa tawo nga gigamhan
sa mga demonyo nag-ingon niadtong nangabot kung unsa ang ilang nakita,
ug ila usab gisulti ang mahitungod sa mga baboy. 17 Kadtong katawhan nga
naabot didto nanghangyo kang Jesus nga mobiya sa ilang rehiyon. 18 Ang
tawo nga gigamhan kaniadto sa demonyo miduol kang Jesus sa dihang
mosakayay na sila sa bangka, nga hapit na mobiya. Ang tawo naghangyo
kaniya kung mahimo ba nga mokuyog kaniya. 19 Si Jesus wala nagtugot
nga siya mouban kanila, apan nag-ingon. “Pauli sa imong panimalay ug
sa imong katawhan, ug ingna sila nga ang Ginoo nagpamuhat kanimo,
ug unsang kaluoy ang gipatagamtam kanimo.” 20 Busa ang tawo mibiya
ug iyang gimantala sa Decapolis kung unsa ang gibuhat ni Jesus kaniya.
Ug silang tanan natingala. 21 Sa dihang si Jesus mitabok balik sa bangka
sa pikas tampi, ang dakong panon sa katawhan nag-alirong kaniya, ug

nagtindog siya sa daplin sa lanaw. 22 Usa ka pangulo sa sinagoga, usa ka
tawo nga ginganlan ug Jairus, sa dihang nakit-an niya si Jesus, mihapa siya
sa tiilan ni Jesus. 23 Nagpakiluoy siya sa makadaghan nga higayon, nga
nag-ingon, "Ang akong gamay nga anak nga babaye hapit na mamatay.
Nagpakiluoy ako kanimo, kuyog kanako ug itapion ang imong kamot
sa iyaha aron siya maulian ug mabuhi." 24 Si Jesus miuban kaniya ug
ang baga nga panon sa katawhan misunod kaniya, ug nagdutdot palibot
kaniya. 25 Karon adunay usa ka babaye nga nag-antos sa dugo nga
naggawas kaniya sulod sa dose ka tuig. 26 Hilabihan ang iyang pag-antos
sa pagpa-atiman sa daghan mga mananambal. Gigasto niya ang tanan
niyang salapi aron siya mamaayo. Apan wala gayod siya naayo, hinuon
misamot pa. 27 Iyang nadunggan ang balita mahitungod kang Jesus. Busa
nagsunod siya kaniya samtang naglakaw siya ngadto sa dakong panon,
ug iyang gigunitan ang iyang kupo. 28 Kay siya miingon, "Kung ako lang
magunitan ang iyang bisti, ako mamaayo." 29 Sa dihang siya naggunit
kaniya, ang pagdugo miundang, ug nabati niya sa iyang kaugalingon nga
naayo siya sa iyang balatian. 30 Nasayran ni Jesus sa iyang kaugalingon
nianang tungora nga adunay gahom nga migawas gikan kaniya, ug milingi
siya sa panon sa katawhan ug nangutana, "Kinsa man ang migunit sa
akong bisti?" 31 Ang iyang mga tinun-an nag-ingon kaniya, "Imong nakita
nga ang mga panon sa katawhan nagdutdot kanimo, ug moingon ka, 'Kinsa
ang migunit kanako?'" 32 Apan si Jesus mitan-aw sa palibot aron iyang
makita kung kinsa ang nagbuhat niini. 33 Ang babaye nasayod kung unsa
ang nahitabo kaniya, ug busa miduol siya ngadto kaniya nga adunay
kahadlok ug nangurog ug mihapa sa atubangan ni Jesus ug gisulti niya
ang tanang kamatuoran. 34 Siya miingon kaniya, "Babaye, ang imong
pagtuo ang nakaayo kanimo. Lakaw uban ang kalinaw ug mamahimsog
ka, gawasnon ka gikan sa imong balatian." 35 Samtang nag-istorya siya
kaniya, ang mga tawo miabot gikan sa balay sa pangulo sa sinagoga, nga
nag-ingon, "Ang imong anak nga babaye namatay na. Nganong hasolon
pa man ang magtutudlo?" 36 Apan sa dihang iyang nadunggan kung
unsa ang ilang giingon, si Jesus miingon sa pangulo sa sinagoga, "Ayaw
kahadlok. Salig lang." 37 Wala niya tugoti nga ang uban mokuyog kaniya,
gawas lang kang Pedro, Santiago, ug Juan, nga igsoon ni Santiago. Unya
miabot na sila sa balay sa pangulo sa sinagoga. 38 Nakita ni Jesus ang
daghang katawhan nga naguol, kadtong katawhang naghilak ug kadtong
nagdangoyngoy. 39 Sa dihang nakasulod na sila sa balay, miingon siya
kanila, "Nganong nagsubo kamo ug nganong naghilak kamo? Kining bataa
wala namatay apan natulog lang." 40 Ila siyang gikataw-an. Apan iyang
gipagaws silang tanan. Unya iyang giuban ang amahan sa bata ug ang
inahan ug ang iyang mga kauban, ug misulod sa kwarto kung diin gibutang
ang bata. 41 Iyang gigunitan ang bata sa iyang kamot, miingon siya kaniya,
"Talitha koum," buot ipasabot "Batang babaye, ako moingon kanimo,
bangon." 42 Dihadiha ang bata mibangon ug milakaw (kay siya dose na
ang pangidaron). Ang mga tawo hilabihan ang katingala ug kahibulong.
43 Siya hugot nga nagpasidaan kanila nga kinahangla nga walay bisan usa
ang makahibalo mahitungod niini. Ug sila iyang giingnana nga hatagan
siya ug pagkaon.

6

1 Si Jesus mibiya gikan didto ug miabot sa iyang lungsod nga pinuy-

anan, ug ang iyang mga disipulo misunod kaniya. 2 Sa pag-abot sa Adlaw
nga Igpapahulay, siya nagtudlo kanila didto sa sinagoga. Daghan sa mga
nagpatalinghog kaniya nakurat. Sila miingon, “Diin niya nakuha kining
iyang mga gipanudlo?” “Unsa kining kaalam nga gihatag sa Dios kaniya?”
“Unsa kining mga milagro nga gipamuhat sa iyang mga kamot?” 3 Dili ba
mao man kini ang panday, nga anak ni Maria, ug ang igsoon nga lalaki
ni Santiago ug Jose ug Judas ug Simon? Dili ba nga ang iyang igsoon
nga mga babaye kauban man nato dinhi?” Ug sila nasina kang Jesus.
4 Si Jesus miingon kanila, “Ang propeta adunay kadungganan gawas sa
iyang lungsod nga pinuy-anan ug sa iyang kaugalingong kaparyentihan,
ug sa iyang kaugalingong panimalay.” 5 Wala siya nakabuhat sa bisan
unsang gamhanang mga butang didto, gawas sa pagtapion sa iyang mga
kamot sa pipila ka mga masakiton nga tawo ug pag-ayo kanila. 6 Ang ilang
pagkawalay pagtuo nakapahibulong kaniya. Siya miadto palibot sa ilang
mga baryo aron sa pagtudlo. 7 Gitawag niya ang napulo ug duha ngadto
kaniya ug gipadala sila nga tinagduha; siya mihatag kanila ug katungod
ngadto sa mga dili hinlo nga espiritu, 8 ug giingnan niya sila nga dili
magdala ug bisan unsa sa ilang panaw gawas sa sungkod. Kinahanglan
dili sila magdala ug tinapay, walay panudlanan sa manlilimos, ug walay
salapi sa ilang mga bakos, 9 apan magsuot ug sandalyas, ug dili magsul-ob
ug duha ka mga bisti. 10 Siya miingon, “Sa matag higayon nga mosulod
kamo sa balay, pabilin didto hangtod kamo mobiya. 11 Kung adunay
dapit nga dili magdawat kaninyo o maminaw kaninyo, sa pagbiya ninyo
nianang dapita, itaktak ang abog nga anaa sa inyong mga tiil, aron sa
pagpamatuod batok kanila.” 12 Nanglakaw sila ug gimantala nga ang mga
tawo kinahanglan nga mobiya sa ilang mga sala. 13 Ilang gihinginlan
ang daghang mga demonyo, ug gidihogan sa lana ug giayo ang daghang
masakiton nga mga tawo. 14 Nadungog kini ni Haring Herodes, kay
ang ngalan ni Jesus nahimong bantogan. Ang pipila miingon, “Si Juan
nga Tigbawtismo nabanhaw gikan sa mga patay ug tungod niini, kining
mga milagrosong gahom nagakahitabo kaniya.” 15 Ang pipila miingon,
“Siya si Elias.” Apan ang uban miingon, “Siya usa ka propeta, sama
sa mga propeta sa karaang mga panahon.” 16 Apan nadungog kini ni
Herodes, siya miingon, “Si Juan, nga akong gipapunggotan, nabanhaw.”
17 Tungod kay si Herodes mismo nagpakuha ug nagpadakop kang Juan
ug gibilanggo siya tungod kang Herodias, nga asawa sa iyang igsoon nga
si Felipe, tungod kay si Herodes nakigminyo kaniya. 18 Kay si Juan nag-
ingon kang Herodes, “Dili uyon sa balaod alang kanimo nga makigpuyo sa
asawa sa imong igsoon.” 19 Si Herodias nagtagana sa iyang kaugalingon
batok kang Juan ug buot niya siyang patyon. Apan dili niya kini mahimo,
20 kay si Herodes nahadlok kang Juan, ug siya nasayod nga siya matarong
ug balaan nga tawo. Busa si Herodes kanunay nagpanalipod kaniya.
Sa dihang madungog niya nga mosangyaw si Juan, ang iyang mensahe
makapasuko kaniya, ug bisan pa niana siya gihapon malipay nga mamati
kaniya. 21 Apan miabot ang adlaw nga nakahigayon si Herodias sa
pagbuhat: sa adlaw nga natawhan ni Herodes nagkumbira siya alang sa
iyang mga opisyal, sa iyang mga magmamando, ug sa mga pangulo sa
Galilea. 22 Ang anak nga babaye ni Herodias miadto ug misayaw alang
kanila, ug siya nakapahimuot kang Herodes ug sa iyang mga dinapit sa
panihapon. Ang hari miingon sa bata nga babaye, “Pangayo kanako sa
bisan unsa nga imong gusto ug ihatag ko kini kanimo.” 23 Nanumpa siya
kaniya nga miingon, “Bisan unsa nga imong pangayoon kanako, igahatag

ko kanimo, hangtod sa katunga sa akong gingharian.” 24 Migawas siya
ug miingon sa iyang inahan, “Unsay akong pangayoon kaniya?” Siya
miingon, “Ang ulo ni Juan nga Tigbawtismo.” 25 Siya nagdali pagbalik
sa tigomanan sa hari ug miingon kaniya, “Buot kong ihatag mo kanako
karon dayon, ug ibutang sa bandihado, ang ulo ni Juan nga Tigbawtismo.”
26 Naguol pag-ayo ang hari, apan tungod sa iyang gisaad, ug alang sa
iyang mga dinapit, dili siya makahimo sa pagbalibad sa iyang gihangyo.
27 Busa gipadala sa hari ang usa ka sundalo gikan sa iyang guwardiya
ug gimandoan siya sa pagdala kaniya sa ulo ni Juan. Ang guwardiya
miadto ug gipunggotan siya sa bilanggoan. 28 Gidala niya ang ulo ni
Juan nga gibutang sa bandihado ug gihatag ngadto sa bata nga babaye,
ug ang bata naghatag sa iyang inahan. 29 Sa pagkadungog niini, ang
iyang mga disipulo miabot ug nagkuha sa iyang patay nga lawas ug
gipahigda kini sa lubnganan. 30 Ang mga apostoles nagtigom palibot kang
Jesus, ug sila miingon kaniya sa tanan nga ilang nabuhat ug gipanudlo.
31 Miingon siya ngadto kanila, “Umari kamo sa awaaw nga dapit ug
mopahulay kadali.” Tungod kay daghan ang mangabot ug manghawa,
ug wala na silay kahigayonan sa paglipaylipay, walay panahon bisan sa
pagpangaon. 32 Mipalayo sila sa sakayan padulong sa awaaw nga dapit
nga sila lamang. 33 Apan daghang tawo ang nakakita kanila nga mibiya
ug sila nakaila kanila. Nanagan sila didto gikan sa tanang lungsod, ug
sila nakauna pag-abot kanila. 34 Sa pag-abot niya, nakita ni Jesus ang
dakong panon; gibati siya ug tumang kaluoy alang kanila, tungod kay
sila sama sa mga karnero nga walay magbalantay. Busa misugod siya
sa pagtudlo kanila sa daghang mga butang. 35 Sa dihang hapon na, ang
iyang mga disipulo miadto kaniya ug miingon, “Awaaw kini nga dapit ug
hapon na kaayo. 36 Ipalakaw sila aron mangadto sila sa kasikbit nga dapit
ug ngadto sa mga baryo ug aron makapalit ug pagkaon alang sa ilang
mga kaugalingon.” 37 Apan siya mitubag ug miingon kanila, “Kamo maoy
maghatag kanila ug pagkaon.” Miingon sila ngadto kaniya, “Manglakaw
ba kami ug magpalit sa tinapay nga nagkantidad sa 200 ka denaryo ug
ihatag kanila aron aduna silay makaon?” 38 Miingon siya kanila, “Pila
kabuok tinapay ang inyong dala? Lakaw ug tan-awa.” Sa pagkahibalo
nila, sila miingon, “Lima ka tinapay ug duha ka isda.” 39 Gimandoan
niya ang tanang katawhan nga maglingkod nga nagkapundok diha sa
lunhaw nga sagbot. 40 Nagpundok sila nga nanglingkod; mga pundok sa
tinag 100 ug tinag 50. 41 Sa pagkuha niya sa lima ka tinapay ug sa duha
ka isda, ug mihangad sa langit, gipanalanginan niya ug gipikaspikas ang
tinapay ug gihatag sa mga disipulo aron ipang-apod-apod ngadto sa panon.
Ang duha ka isda iyang gibahin sa ilang tanan. 42 Nangaon silang tanan
hangtod nga sila nangabusog. 43 Gipanguha nila ang mga pinikaspikas
nga tinapay, napuno ang napulo ug duha ka mga bukag, ug pipila usab
ka mga isda. 44 Karon adunay 5, 000 ka mga lalaki ang nakakaon sa mga
tinapay. 45 Dihadiha dayon iyang gipasakay ang iyang mga disipulo sa
sakayan ug mag-una kaniya didto sa pikas bahin, sa Betsaida, samtang
siya sa iyang kaugalingon nagpalakaw sa panon palayo. 46 Sa pagkawala
nila, mitungas siya sa bukid aron sa pag-ampo. 47 Pag-abot sa kagabhion,
ug ang sakayan anaa na karon sa tungatunga sa linaw, ug siya nag-
inusara sa yuta. 48 Nakita niya nga sila naglisod sa gayong sa sakayan, kay
ang hangin mikusokuso kanila. Sa ika-upat nga takna sa kagabhion siya
miadto kanila, nga naglakaw sa linaw, ug buot niya nga molabay kanila,

49 apan sa pagkakita nila nga siya naglakaw sa linaw, naghunahuna sila
nga siya usa ka multo ug sila naninggit, 50 kay silang tanan nakakita kaniya
ug nangahadlok. Apan dihadiha dayon siya nagsulti kanila ug miingon,
“Pagmaisog! Ako kini! Ayaw kahadlok.” 51 Misakay siya sa sakayan uban
kanila, ug ang hangin miundang na sa paghuros; ug sila nahibulong pag-
ayo kaniya. 52 Kay wala nila masabti ang mahitungod sa mga tinapay,
apan ang ilang mga hunahuna hinay sa pagsabot. 53 Sa nakatabok na
sila, midunggo sila sa yuta sa Genesaret ug giangkla ang sakayan. 54 Sa
pagnaog nila sa sakayan, dihadiha dayon ang mga tawo nakaila nga si
Jesus kadto. 55 Ang mga tawo nanagan sa tibuok rehiyon ug nagsugod
sila pagdala sa mga masakiton nga anaa sa duyan padulong kaniya, bisan
asa nga nadungog nila nga siya moabot. 56 Bisan asa siya mosulod nga
mga baryo o mga siyudad, o mga kaumahan, ilang gipangbutang ang mga
masakiton sa merkado, ug sila nagpakiluoy kaniya nga sila makahikap
lamang bisan sa tumoy sa iyang bisti, ug sa kadaghan nga mohikap niini
mamaayo.

7

1 Ang mga Pariseo nanagtigom kauban ni Jesus, kauban sa mga eskriba
nga naggikan sa Jerusalem. 2 Ilang nakita nga ang uban sa iyang disipulo
mikaon sa ilang tinapay uban ang kahugaw, kana mao, ang wala ka-
panghunaw, sa ilang mga kamot. 3 (Alang sa mga Pariseo ug sa tanang mga
Judio, sila dili mangaon gawas kung sila makapanghunaw sa ilang mga
kamot; sila nagagunit gihapon sa tulumanon sa ilang mga katigulangan.
4 Sa dihang ang mga Pariseo moabot gikan sa merkado, sila dili mangaon
hangtod nga sila makapanghinlo sa ilang kaugalingon. Ug adunay lain
pang sulondon nga ilang ginatuman bisan lisod, apil ang paghinlo sa
mga kopa, mga tiil, bulawan nga sudlanan, ug bisan ang lingkoranan
sa kan-anan.) 5 Ang mga Pariseo ug ang mga eskriba nangutana kang
Jesus, “Nganong ang imong mga disipulo wala magkinabuhi sumala sa
tolumanon sa mga katigulangnan, tungod kay sila nangaon sa ilang
tinapay nga walay pagpanghunaw sa ilang mga kamot? 6 Siya miingon,
“Si Isaias nanagna bahin kaninyo mga tigpakaaron-ingnon, siya misulat,
'Kining katawhan nagpasidungog kanako uban sa ilang ngabil, apan ang
ilang kasingkasing layo kanako.' 7 Walay silbi ang ilang pagdayeg nga
gihalad kanako, gitudlo ang balaod sa katawhan isip tinuohan.' 8 Inyong
gisalikway ang kasugoan sa Dios ug paspas nga nihupot sa tulumanon
sa tawo.” 9 Siya miingon, “Sayon kaninyo ang pagsalikway sa kasugoan
sa Dios aron inyong mahuptan ang inyong tulumanon! 10 Tungod kay si
Moises miingon, 'Tahora ang inyong amahan ug ang inyong inahan,' ug,
'Siya nga mosulti ug daotan sa iyang amahan o inahan, sa pagkatinuod
mamatay gayod.' 11 Apan kamo miingon, 'Kung ang tawo moingon ngadto
sa iyang amahan o inahan, “Bisan unsa nga tabang nga madawat ninyo
gikan kanako mao ang Corban,”' (kana ginaingon nga, 'Gihatag sa Dios') -
12 unya kamo wala na magtugot kaniya sa pagbuhat sa bisan unsa alang sa
iyang amahan o sa iyang inahan. 13 Inyong gihimo ang kasugoanan sa Dios
nga walay bili sumala sa inyong tulumanon nga inyo gihapong gipasapasa.
Ug daghan nga managsamang butang nga inyong gihimo.” 14 Iyang
gitawag pag-usab ang panon ug miingon kanila, “Pamati kanako, tanan
kaninyo, ug sabta. 15 Walay makapahugaw sa tawo nga gikan sa gawas
kung kini mosulod kaniya. Ang makapahugaw sa tawo mao ang mogawas

kaniya.” 16 Ang mahinungdanong mga sinulat wala maapil vs. 16. Kung si
bisan kinsa nga tawo nga adunay dalunggan, siya papaminawa. 17 Karon
si Jesus mibiya sa panon ug misulod sa balay, ang iyang mga tinun-an
nangutana kaniya mahitungod sa sambingay. 18 Si Jesus miingon, “Kamo
ba wala pa gihapon makasabot? Wala ba ninyo makita nga bisan unsa
nga mosulod sa tawo gikan sa gawas dili makahugaw kaniya, 19 tungod
kay kini dili man muadto sa iyang kasingkasing, apan kini mopaingon
sa iyang tiyan ug unya mugawas ngadto sa kasilyas.” Niini nga pulong
gihimo ni Jesus nga ang tanang pagkaon nahinloan na. 20 Siya miingon,
“Kini ang makapahugaw sa tawo nga mao ang mogawas kaniya. 21 Kay
gikan sa kinasuloran sa tawo, mogawas sa kasingkasing, magahimo ug
daotang hunahuna, pagpakighilawas gawas sa kaminyoon, pagpangawat,
pagpatay, 22 pagpanapaw, kahakog, pagkadautan, pagpanlimbong, kaulag,
kasina, pagbutangbutang, pagpagarbo, binuang. 23 Kining tanang mga
daotan naggikan sa sulod, ug mao ang makapahugaw sa tawo.” 24 Nitindog
siya gikan didto ug miadto padulong sa rehiyon sa Tyre ug Sidon. Siya
misulod sa balay ug dili siya buot nga adunay usa nga masayod nga siya
atua didto. 25 Apan siya dili matago. Apan sa kalit lang ang babaye kinsa
adunay gamayng anak nga babaye nga adunay hugaw nga espiritu— kini
nga babaye nakadungog bahin kang Jesus ug miduol siya ug miluhod sa
iyang tiilan. 26 Karon ang babaye usa ka Griyego, nga taga-Fenicia ang
kaliwat. Nagpakiluoy siya kaniya nga palayason ang demonyo gikan sa
iyang anak nga babaye. 27 Siya miingon kaniya, “Kinahanglan pakan-
on una ang kabataan. Tungod kay dili sakto nga kuhaon ang tinapay
sa mga bata ug ilabay sa mga iro.” 28 Apan siya mitubag ug miingon
ngadto kaniya, “Oo, Ginoo, bisan ang mga iro ilawom sa lamesa mokaon
sa mumho sa mga bata.” 29 Siya miingon ngadto kaniya, “Tungod kay
ikaw misulti niini, gawasnon ka nga molakaw. Ang demonyo mugawas
sa imong anak nga babaye.” 30 Siya mibalik sa iyang panimalay ug
iyang nakita ang bata nga naghigda sa iyang higdaanan, ug wala na ang
demonyo. 31 Miadto siya pag-usab sa gawas gikan sa rehiyon sa Tyre ug
miadto agi sa Sidon sa dagat sa Galilea nga rehiyon sa Decapolis. 32 Ilang
gidala ang usa ka tawo nga bungol ug amang, ug sila nagpakiluoy kang
Jesus aron ipandong ang iyang kamot kaniya. 33 Iyang gikuha siya gikan
sa pundok sa tago, ug iyang gibutang ang iyang mga tudlo sa iyang mga
dalonggan, ug pagkahuman niyag luwa, iyang gihikap ang dila. 34 Siya
mihangad sa langit; siya nanghupaw ug miingon kaniya, “Ephphatha,”
kana ginaingon, “Buka!” 35 Gihimo ni Jesus nga ang iyang mga dalonggan
makadungog, ug makausa gikuha niya ang nakapugong sa iyang dila
nga siya dili makasolti, mao nga siya karon makasolti na ug maayo.
36 Iyang gisugo sila nga dili kini isulti kang bisan kinsa. Apan hinuon,
sa dihang nagmando siya kanila nga magpakahilom, misamot hinuon sila
pagsugilon mahitungod niini. 37 Sila hingpit nga nahibulong, nga nag-
ingon, “Iyang gibuhat ang tanan pag-ayo. Gihimo niya nga bisan ang
bungol makadungog ug ang amang makasulti.”

8

1 Niadtong mga adlawa, aduna na usab usa ka dakong panon, ug sila
walay makaon. Si Jesus nagtawag sa iyang mga disipulo ug miingon kanila,
2 “Hilabihan ang akong kaluoy sa panon, tungod kay sila nagpadayon
nga nakig-uban kanako sulod na sa tulo ka adlaw ug wala silay makaon.

3 Kung ako silang papaulion sa ilang panimalay nga wala makakaon sila
mangaluya didto sa dalan. Ug ang pipila kanila gikan pa sa layo." 4 Ang
iyang mga disipulo mitubag kaniya, "Asa man kita magkuha ug igo nga
tinapay sa awa-aw nga dapit aron tagbawon kining katawhan?" 5 Siya
nangutana kanila, "Pila kabuok tinapay ang anaa kaninyo?" Sila miingon,
"Pito." 6 Siya nagsugo sa panon nga manglingkod sa yuta. Gikuha niya ang
pito ka mga tinapay, ug human siya nakapasalamat, iyang gipikaspikas
ang mga tinapay ug gihatag kini sa iyang mga disipulo ug giapod-apod.
Busa giapod-apod na nila kini sa panon. 7 Aduna usab silay pipila ka
gagmay nga isda, ug human siya nakapasalamat alang kanila, nagsugo
siya sa mga disipulo aron sa pag-apod-apod usab niini. 8 Sila nangaon ug
nangatagbaw. Ug ilang gihipos ang nabilin nga pagkaon gikan sa mga
pinikaspikas nga bahin, kini pito ka bukag nga puno. 9 Adunay mga
4, 000 ka mga lalaki didto. Gipapauli sila ni Jesus. 10 Dihadiha dayon
misakay siya sa sakayan uban sa iyang mga disipulo, ug sila miadto sa
rehiyon sa Dalmanuta. 11 Unya ang mga Pariseo migawas ug misugod sa
pagpakiglantugi kaniya. Sila nangita kaniya ug usa ka timailhan nga gikan
sa langit, aron sa pagsulay kaniya. 12 Siya miginhawa ug lawom sa iyang
espiritu ug miingon, "Nganong nangita man ug usa ka timailhan kini nga
mga kaliwatan? Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, walay timailhan nga
ihatag niini nga kaliwatan." 13 Unya mibiya siya kanila, misakay na usab
sa sakayan, ug mibiya ug miadto sa pikas bahin sa linaw. 14 Karon ang mga
disipulo nakalimot sa pagdala ug tinapay uban kanila. Wala na silay bisan
usa kabuok tinapay sa sakayan. 15 Siya nagpahimangno kanila ug miingon,
"Pagbantay ug pag-amping batok sa patubo sa mga Pariseo ug sa patubo ni
Herodes." 16 Ang mga disipulo naglalis sa usag-usa, "Tungod kay wala na
kitay tinapay." 17 Si Jesus nasayod niini, ug siya miingon kanila, "Nganong
naglalis man kamo kung wala nay tinapay? Wala ba gihapon ninyo
makita? Wala ba gihapon ninyo masabti? Gipaluya na ba ninyo pag-ayo
ang inyong mga kasingkasing? 18 Aduna kamoy mga mata, dili ba kamo
makakita? Aduna kamoy mga dalunggan, dili ba kamo makadungog?
Wala ba kamo nakahinumdom? 19 Sa dihang akong gipikaspikas ang
tinapay taliwala sa 5, 000, pila ka bukag ang napuno sa pinikaspikas nga
tinapay nga inyong nadala?" Sila mitubag kaniya, "Napulo ug duha." 20 Ug
sa dihang akong gipikaspikas ang pito ka tinapay taliwala sa 4, 000, pila
ka bukag ang napuno nga inyong nadala?" Sila mitubag kaniya, "Pito."
21 Siya miingon, "Wala ba gihapon kamo makasabot?" 22 Sila miadto sa
Betsaida. Ang mga tawo didto nagdala kaniya ug usa ka tawong buta ug
nagpakiluoy kang Jesus nga hikapon siya. 23 Gigunitan ni Jesus ang tawong
buta pinaagi sa iyang kamot, ug giagak siya pagawas sa baryo. Sa dihang
naluwaan na niya ang iyang mga mata ug gitapion niya ang iyang kamot
kaniya, nangutana siya kaniya, "Aduna ka na bay nakita?" 24 Mihangad
siya, ug miingon, "Nakita ko ang mga tawo. Apan daw sama sila sa mga
kahoy nga naglakawlakaw." 25 Unya gitapion na usab niya ang iyang mga
kamot sa iyang mga mata, ug ang tawo mibuka sa iyang mata, ang iyang
panan-aw nahibalik, ug nakita niya ang tanang butang nga tin-aw na.
26 Gipapauli siya ni Jesus paingon sa iyang panimalay ug miingon, "Ayaw
pagsulod sa lungsod." 27 Si Jesus milakaw pagawas uban sa iyang mga
disipulo didto sa mga baryo sa Cesarea Filipos. Didto sa dalan nangutana
siya sa iyang mga disipulo, "Kinsa man kuno ako sumala sa gisulti sa mga
tawo?" 28 Sila mitubag kaniya ug miingon, "Si Juan nga magbabawtismo.

Ang uban miingon, 'Si Elias,' ug ang uban, 'Usa sa mga propeta.' 29 Siya
nangutana kanila, “Apan kinsa man ako alang kaninyo?” Mitubag si Pedro
nga nag-ingon kaniya, “Ikaw ang Cristo.” 30 Ug si Jesus nagpahimangno
kanila nga dili manugilon kang bisan kinsa mahitungod kaniya. 31 Siya
nagsugod sa pagtudlo kanila nga ang Anak sa Tawo kinahanglan nga mag-
antos sa daghang mga butang, igasalikway sa mga kadagkoan ug sa mga
pangulong pari ug sa mga eskriba, pagapatyon, ug mabanhaw pag-usab
human sa tulo ka adlaw. 32 Gisulti niya kini sa tin-aw. Unya si Pedro
nagdala kaniya sa daplin ug nagsugod sa pagbadlong kaniya. 33 Apan si
Jesus milingi ug mitan-aw sa iyang mga disipulo ug unya gibadlong niya
si Pedro ug miingon, “Palayo kanako Satanas! Kay wala ka magpakabana
sa mga butang sa Dios, apan sa mga butang sa mga tawo.” 34 Unya iyang
gitawag ang panon ug ang iyang mga disipulo, ug siya miingon, “Kung
kinsa ang buot mosunod kanako, kinahanglan gayod niya ilimod ang iyang
kaugalingon, ug mopas-an sa iyang krus, ug mosunod kanako. 35 Kay
bisan kinsa kadtong buot moluwas sa iyang kinabuhi makabsan niini, ug
kinsa kadtong makabsan sa iyang kinabuhi tungod kanako ug alang sa
ebanghelyo mamaluwas niini. 36 Unsa man ang makuha sa usa ka tawo,
kung maangkon niya ang tibuok kalibotan, ug unya mawad-an sa iyang
kinabuhi? 37 Unsa man ang ikahatag sa usa ka tawo nga baylo alang sa
iyang kinabuhi? 38 Bisan kinsa kadtong magakaulaw kanako ug sa akong
mga pulong niining mananapaw ug makasasala nga kaliwatan, ikaulaw
usab siya sa Anak sa Tawo pag-abot niya sa himaya sa iyang Amahan
uban sa balaang mga manulonda.”

9

1 Miingon si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod ako magaingon kaninyo,
adunay pipila kaninyo nga nagtindog dinhi nga dili makatilaw ug
kamatayon nga dili pa nila makita ang gingharian sa Dios nga moabot
uban sa gahom.” 2 Paglabay sa unom ka adlaw, giuban ni Jesus si Pedro,
Santiago, ug si Juan ug gidala sila sa taas nga bukid nga sila lamang. Unya
nausab ang iyang panagway sa ilang atubangan. 3 Ang iyang bisti misilaw
pag-ayo, hilabihan ang kaputi, nga walay manglalaba sa kalibotan nga
arang makapaputi. 4 Unya si Elias uban si Moises mitungha ngadto kanila,
ug sila nagsultihanay uban ni Jesus. 5 Si Pedro mitubag ug miingon kang
Jesus, “Rabbi, maayo alang kanato nga ania kita dinhi ug kinahanglan
mohimo kami ug tulo ka pasilonganan. Tugoti kami nga mobuhat ug usa
alang kanimo, usa alang kang Moises, ug usa alang kang Elias.” 6 (Tungod
kay si Pedro wala masayod kung unsay isulti. Ang mga disipulo nalisang.)
7 Ang panganod miabot ug milandong kanila. Unya ang usa ka tingog
migula gikan sa panganod, “Kini ang akong hinigugmang Anak. Paminaw
kaniya.” 8 Sa kalit lang, sa dihang sila mitan-aw sa palibot, wala na silay
nakita nga uban kanila, apan si Jesus lamang. 9 Samtang sila nanglugsong
sa bukid, siya nagmando kanila sa dili pagpanugilon kung unsa ang ilang
nakita, hangtod nga ang Anak sa Tawo mabanhaw gikan sa mga patay.
10 Busa ilang gitago ang maong butang sa ilang mga kaugalingon, apan
ilang gihisgotan sa ilang mga kaugalingon kung unsa ang buot ipasabot sa
“mabanhaw gikan sa mga patay”. 11 Sila nangutana kaniya, “Ngano nga
ang mga iscriba miingon nga si Elias kinahanglan nga unang moabot?”
12 Siya miingon kanila, “Si Elias mouna gayod pag-abot aron nga iyang
mapasig-uli ang tanang butang. Unya nganong nasulat nga ang Anak sa
Tawo kinahanglang mag-antos ug daghang mga butang ug nga ang mga

tawo magdumot kaniya? 13 Apan ako moingon kaninyo nga si Elias miabot
na, ug ilang gibuhat kung unsa ang ilang buot buhaton kaniya, sumala
sa gisulti sa kasulatan mahitungod kaniya." 14 Sa dihang sila mibalik
kung asa nahimutang ang ubang mga disipulo, ilang nakita ang dakong
panon palibot kanila, ug ang mga iscriba nakiglalis uban kanila. 15 Sa
dihang nakita nila si Jesus, ang tibuok panon nahibulong pag-ayo; sila
midagan ngadto kaniya ug mihatag sa mainiton nga pag-abi-abi. 16 Iyang
gipangutana ang iyang mga disipulo, "Mahitungod sa unsa ang inyong
gilalisan uban kanila? 17 Usa sa panon mitubag kaniya, "Magtutudlo,
akong gidala kanimo ang akong anak nga lalaki; siya adunay espiritu nga
naghimo kaniyang dili makasulti, 18 ug kini nahimong hinungdan nga siya
magkirig-kirig ug malabay siya sa ubos; mobula ang iyang baba, mokagot
ang iyang mga ngipon, ug dayon motuskig. Akong gihangyo ang imong
mga disipulo sa pagpagula niini gikan kaniya, apan dili sila makahimo."
19 Siya mitubag kanila, "Dili matinoohon nga kaliwatan, hangtod kanus-
a ako mag-uban kaninyo? Hangtod kanus-a ba ako magapailob kaninyo?
Dad-a siya nganhi kanako." 20 Ilang gidala ang batang lalaki ngadto kaniya.
Sa dihang ang espiritu nakakita kang Jesus, kini dihadiha milabay kaniya
ngadto sa pagkirig-kirig. Ang batang lalaki natumba sa yuta ug nagbula-
bula ang baba. 21 Si Jesus nangutana sa iyang amahan, "Unsa na kadugay
nga siya sama niini?" Ang amahan miingon, "Sukad sa iyang pagkabata.
22 Kini kanunay nga molabay kaniya ngadto sa kalayo o ngadto sa tubig
ug misulay sa paglaglag kaniya. Kung ikaw makahimo sa pagbuhat sa
bisan unsa, kaluy-i kami ug tabangi kami." 23 Si Jesus miingon kaniya,
"'Kung ikaw makahimo'? Ang tanang butang mahimo alang sa usa nga
motuo." 24 Dihadiha ang amahan sa bata misinggit ug miingon, "Mituo
ako! Tabangi ang akong pagka dili matinuohon!" 25 Sa dihang nakita
ni Jesus ang panon nga nagdagan ngadto kanila, iyang gibadlong ang
mahugaw nga espiritu ug miingon, "Ikaw, amang ug bungol nga espiritu,
ako nagmando kanimo, gula gikan kaniya, ug ayaw na gayod pagsulod
ngadto kaniya pag-usab." 26 Kini misinggit ug gipakirig ang batang lalaki
pag-ayo ug unya migula. Ang batang lalaki nahisama sa usa ka patay,
labihan kaayo nga ang kadaghanan sa mga tawo nag-ingon, "Patay na
siya." 27 Apan si Jesus migunit kaniya sa kamot ug gibangon siya, ug
ang batang lalaki mitindog. 28 Sa dihang si Jesus miabot sa balay, ang
iyang mga disipulo nangutana kaniya nga sila lamang, "Nganong wala
man kami makahingilin niini?" 29 Siya miingon kanila, "Kini nga matang
dili mahinginlan gawas sa pag-ampo." 30 Sila mibiya gikan didto ug milatas
paingon sa Galilea. Si Jesus dili buot nga may masayod nga si bisan
kinsa kung asa sila, 31 kay siya nagatudlo sa iyang mga disipulo. Siya
miingon kanila, "Ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga kamot sa
katawhan, ug ila siyang patyon. Sa dihang siya mamatay na, human sa
tulo ka adlaw siya mabanhaw pag-usab." 32 Apan sila wala makasabot
niining pahayag, ug sila nahadlok sa pagpangutana kaniya. 33 Sila miabot
sa Capernaum. Sa dihang siya atua na sa balay iyang gipangutana ang
iyang mga disipulo, "Unsa ang inyong gihisgotan samtang anaa sa dalan?"
34 Apan sila hilom lamang. Tungod kay naglalis sila sa matag-usa samtang
anaa sa dalan mahitungod kung kinsa ang labing labaw. 35 Siya milingkod
ug gitawag ang Napulog Duha sa paghiusa. Siya miingon kanila, "Si
bisan kinsa ang buot nga mahiuna, siya kinahanglan maulahi sa tanan ug
sulugoon sa tanan." 36 Siya mikuha ug gagmay nga bata ug gibutang siya

sa ilang taliwala. Iyang gikugos ang bata sa iyang mga bukton ug miingon ngadto kanila, 37 “Si bisan kinsa nga modawat sa maong bata pinaagi sa akong ngalan, siya usab nagadawat kanako, ug si bisan kinsa nga nagadawat kanako, siya wala nagadawat kanako lamang, apan sa usa usab nga nagpadala kanako.” 38 Si Juan miingon kaniya, “Magtutudlo, kami nakakita ug usa ka tawo nga nag-abog ug mga demonyo sa imong ngalan ug kami nagsanta kaniya, tungod kay siya wala man nagsunod kanato.” 39 Apan si Jesus miingon, “Ayaw siya santaa. Tungod kay walay makahimo sa pagbuhat ug gamhanang mga buhat sa akong ngalan ug unya makahimo sa pagsulti sa bisan unsa nga daotang butang mahitungod kanako. 40 Si bisan kinsa nga dili batok kanato dapig kanato. 41 Si bisan kinsa nga mohatag kaninyo ug usa ka tasang tubig aron imnon tungod kay kamo nahisakop kang Cristo, sa pagkatinuod sultihan ko kamo, dili mawala kaniya ang iyang ganti. 42 Si bisan kinsa nga mahimong hinungdan sa usa niining gagmayng mga bata nga mituo kanako aron mapandol, mas maayo alang kaniya nga higtan ug usa ka dakong galingan nga bato ang iyang liog ug ihulog ngadto sa dagat. 43 Kung ang imong kamot mahimong hinungdan nga ikaw mapandol, putla kini. Mas maayo alang kanimo ang pagsulod ngadto sa kinabuhi nga pungkol kaysa adunay duha ka kamot ug moadto sa impiyerno, sa kalayo nga walay pagkapalong. 44 Ang labing maayo nga mga karaan nga kopya giwala kining mga pulong gikan sa bersikulo 44 ug 46, bersikulo 44 “nga diin ang ilang ulod dili mamatay ug ang kalayo dili mapalong” 45 Kung ang imong tiil mahimong hinungdan nga ikaw mapandol, putla kini. Mas maayo alang kanimo nga mosulod sa kinabuhi nga putol ang tiil, kaysa aduna kay duha ka tiil, ug ilabay ngadto sa impiyerno. 46 Tan-awa ang “note” sa bersikulo 44. 47 Kung ang imong mata mahimong hinungdan nga ikaw mapandol, lugita kini. Mas maayo alang kanimo nga mosulod sa gingharian sa Dios nga adunay usa ka mata, kaysa adunay duha ka mata ug ilabay ngadto sa impiyerno, 48 diin ang ilang ulod dili mamatay, ug ang kalayo dili mapalong. 49 Kay ang tanan pagaasinan sa kalayo. 50 Ang asin maayo, apan kung ang asin mawad-an sa iyang kaparat, unsaon man nimo pagpabalik nga moparat kini pag-usab? Pagbaton ug asin sa inyong mga kaugalingon, ug pagmalinawon sa matag-usa.”

10

1 Si Jesus mibiya sa maong dapit ug miadto sa rehiyon sa Judea ug sa lugar nga tabok sa Suba sa Jordan, ug ang panon sa katawhan miadto kaniya pag-usab. Siya nanudlo kanila pag-usab, sama sa iyang nabatasan nga pagabuhaton. 2 Ang mga Pariseo miadto kaniya ug nangutana, “Uyon ba kini sa balaod alang sa usa ka bana nga mobulag sa iyang asawa?” Kini nga pangutana aron pagsulay kaniya. 3 Siya mitubag, “Unsa man ang gisugo ni Moises kaninyo?” 4 Sila miingon, “Si Moises nagtugot sa usa ka tawo nga mosulat ug usa ka pagpamatuod sa panagbulag ug unya ipadala siya palayo.” 5 “Kini tungod sa inyong gahi nga mga kasingkasing siya nagsulat kaninyo niining balaod,” Si Jesus miingon ngadto kanila. 6 “Apan gikan sa sinugdanan sa kabuhatan, 'Ang Dios nagbuhat kanila lalaki ug babaye.' 7 'Kay mao kini ang hinungdan nga ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan ug makigtipon sa iyang asawa, 8 ug ang duha mahimong usa na ka unod. Busa dili na sila magpabilin nga duha, apan usa na ka unod.' 9 Busa kung unsa ang gihiusa sa Dios, dili pagabulagon

sa tawo.” 10 Sa dihang sila didto na sa balay, ang mga disipulo nangutana
kaniya pag-usab mahitungod niini. 11 Siya miingon ngadto kanila, “Kinsa
kadtong mobulag sa iyang asawa ug makigminyo sa lain nga babaye
nakapanapaw batok kaniya. 12 Ug kung siya mobulag sa iyang bana ug
makigminyo sa lain nga lalaki, siya nakapanapaw.” 13 Ang mga tawo
nagdala sa ilang gagmay nga mga bata ngadto kaniya aron siya makahimo
sa paghikap kanila, apan ang mga disipulo nagbadlong kanila. 14 Sa dihang
nakita kini ni Jesus, siya nasuko kanila, ug miingon ngadto kanila, “Tugoti
ang gagmay nga mga bata nga mopaduol kanako, ug ayaw sila pugngi,
tungod kay ang gingharian sa Dios iya sa sama kanila. 15 Sa pagkatinuod
ako moingon kaninyo, kinsa kadtong dili modawat sa gingharian sa Dios
sama sa usa ka bata dili gayod makasulod niini.” 16 Unya siya mikuha ug
mga bata ngadto sa iyang mga bukton ug gipanalanginan sila samtang
iyang gibutang ang iyang mga kamot ngadto kanila. 17 Samtang siya
nagsugod sa iyang panaw, usa ka tawo migukod ngadto kaniya ug miluhod
sa iyang atubangan, ug nangutana, “Maayong Magtutudlo, unsa ang angay
nakong buhaton aron mapanunod ang kinabuhing walay kataposan?”
18 Ug si Jesus miingon, “Nganong gitawag mo man ako nga maayo? Walay
bisan usa nga maayo, gawas lamang sa Dios. 19 Ikaw nasayod sa mga
sugo: Ayaw pagpatay, ayaw panapaw, ayaw pangawat, ayaw pagsaksi ug
mga bakak, ayaw panglimbong, tahora ang imong amahan ug inahan.'”
20 Ang tawo miingon, “Magtutudlo, kining tanan nga mga butang akong
gituman gikan sa panahon sa akong pagkabatan-on.” 21 Si Jesus mitan-aw
kaniya ug gihigugma siya. Siya miingon ngadto kaniya, “Usa ka butang ang
imong kulang. Ikaw kinahanglan ibaligya ang tanan nga anaa kanimo ug
ihatag kini ngadto sa mga kabos, ug ikaw adunay bahandi sa langit. Unya
balik, sunod kanako.” 22 Apan kini nga mga pamahayag, siya nawad-an
ug kadasig; siya nagmasulub-on ug milakaw palayo, tungod siya adunay
daghang mga katigayonan. 23 Si Jesus mitan-aw sa palibot ug miingon
ngadto sa iyang mga disipulo, “Lisod gayod kini alang niadtong mga dato
nga mosulod sa gingharian sa Dios!” 24 Ang mga disipulo nahibulong sa
iyang gipamulong. Apan si Jesus miingon ngadto kanila pag-usab, “Mga
anak, lisod gayod ang pagsulod didto sa gingharian sa Dios! 25 Mas sayon
alang sa usa ka kamelyo nga moagi sa bangag sa dagom, kay sa niadtong
tawo nga dato sa pagsulod sa gingharian sa Dios.” 26 Sila nahibulong pag-
ayo ug miingon sa matag-usa, “Unya kinsa ra man ang maluwas?” 27 Si
Jesus nagtan-aw kanila ug miingon, “Sa mga tawo dili kini mahimo, apan
mahimo sa Dios. Kay ang tanang butang mahimo sa Dios.” 28 Si Pedro
misugod sa pagsulti kaniya, “Hinuon, gibiyaan namo ang tanang butang
ug misunod kanimo.” 29 Si Jesus miingon, “Sa pagkatinuod ako mosulti
kaninyo, walay usa nga mobiya sa iyang balay, o mga igsoong lalaki, o
mga igsoong babaye, o inahan, o amahan, o mga anak, o kayutaan, alang
kanako, ug alang sa ebanghelyo 30 nga dili makadawat ug ginatos ka pilo
sama sa ania karon niining kalibotana, mga balay, ug mga igsoong lalaki,
mga igsoong babaye, mga inahan, ug mga anak, ug kayutaan, uban sa mga
paglutos, ug ang kalibotan nga umaabot, kinabuhing walay kataposan.
31 Apan daghan ang nahiuna nga maulahi, ug ang maulahi mahiuna.”
32 Sila naglakaw sa dalan patungas ngadto sa Jerusalem, ug si Jesus nag-
una kanila. Ang mga disipulo natingala, ug ang mga nagsunod kaniya
nangahadlok. Unya gidala ni Jesus ang Napulog Duha ngadto sa daplin
pag-usab ug nagsugod sa pagsulti kanila kung unsa ang umaabot nga

mahitabo ngadto kaniya: 33 “Tan-awa, motungas kita ngadto sa Jerusalem,
unya ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga pangulong pari ug sa mga
eskriba. Sila ang magahukom kaniya ngadto sa kamatayon ug itugyan
siya ngadto sa mga Gentil. 34 Sila magbugalbugal kaniya, lud-an siya,
latigohon siya, ug itugyan siya ngadto sa kamatayon. Apan human sa
tulo ka adlaw siya mabanhaw.” 35 Si Santiago ug si Juan, mga anak nga
lalaki ni Zebede, miduol kaniya ug miingon, “Magtutudlo, buot namo nga
magbuhat ka alang kanamo bisan unsa nga among pangayoon kanimo.”
36 Siya miingon ngadto kanila, “Unsa ang buot ninyo nga akong buhaton
alang kaninyo?” 37 Sila miingon, 'Tugoti kami nga molingkod uban kanimo
sa imong himaya, ang usa sa imong tuo nga kamot ug ang usa sa imong
wala.” 38 Apan si Jesus mitubag ngadto kanila, “Wala kamo masayod kung
unsa ang inyong gipangayo. Makahimo ba kamo sa pag-inom sa kopa nga
akong paga-imnan o makalahutay sa bawtismo nga ibawtismo kanako?”
39 Sila miingon ngadto kaniya, “Makahimo kami.” Si Jesus miingon
ngadto kanila, “Ang kopa nga akong paga-imnan, makainom kamo. Ug
ang bawtismo nga ibawtismo kanako, makalahutay kamo. 40 Apan kinsa
kadtong molingkod sa akong tuo nga kamot o sa akong wala nga kamot
dili ako ang magahatag, apan kini alang niadtong mga giandaman.” 41 Sa
dihang ang ubang napulo ka disipulo nakadungog mahitungod niini, sila
nagsugod ug kasuko pag-ayo ngadto kang Santiago ug Juan. 42 Si Jesus
nagtawag kanila ngadto kaniya ug miingon, “Kamo nasayod nga kadtong
giisip nga magmamando sa mga Gentil maoy maghari kanila, ug ang ilang
bililhon nga mga tawo naggamit sa katungod ngadto kanila. 43 Apan
dili kini maoy pamaagi nganha kaninyo. Kinsa kadtong nangandoy nga
mahimong labing dako nganha kaninyo kinahanglan mahimo ninyong
sulugoon, 44 ug kinsa kadtong nangandoy nga mahimong labaw nganha
kaninyo kinahanglan mahimong ulipon sa tanan. 45 Kay ang Anak sa
Tawo wala moanhi aron alagaran, apan sa pag-alagad, ug motugyan sa
iyang kinabuhi ingon nga usa ka lukat alang sa kadaghanan.” 46 Sila
miabot ngadto sa Jerico. Samtang siya mibiya sa Jerico uban ang iyang
mga disipulo ug ang usa ka dakong panon sa katawhan, adunay usa ka
tawo didto nga gipanganlan ug Bartimeos (siya anak nga lalaki ni Timeos),
usa ka buta nga makikilimos nga naglingkod daplin sa dalan. 47 Sa dihang
siya nakadungog kang Jesus nga Nasareno nga nagpadulong na, siya
nagsugod ug singgit ug miingon, “Jesus, Anak ni David, kaloy-i intawon
ako!” 48 Daghan ang nagbadlong sa buta nga tawo, nagsulti kaniya nga
maghilom. Apan siya misinggit ug kusog pa gayod, “Anak ni David, kaloy-
i intawon ako!” 49 Si Jesus mihunong ug nagsugo nga siya tawgon. Sila
nagtawag sa buta nga tawo, nga nag-ingon, “Pagmaisog! Tindog! Siya
nagtawag kanimo” 50 Iyang gilabay sa daplin ang iyang kupo, mikalit ug
tindog, ug mipaduol kang Jesus. 51 Si Jesus mitubag kaniya ug miingon,
“Unsa ang buot nimo nga akong buhaton alang kanimo?” Ang buta nga
tawo miingon, “Rabbi, buot nako nga makadawat sa akong panan-aw.”
52 Si Jesus miingon, “Lakaw. Ang imong pagtuo ang nakaayo kanimo.”
Dihadiha dayon siya nakadawat sa iyang panan-aw, ug misunod kaniya
didto sa dalan samtang siya nagpadayon sa paglakaw.

11

1 Karon samtang nagpadulong sila ngadto sa Jerusalem, nagkaduol sila
sa Betfage ug sa Betania, didto sa Bukid sa mga Olibo, si Jesus nagpadala
sa iyang duha ka disipulo 2 ug giingnan sila, “Pangadto kamo sa baryo

nga atbang kanato. Sa makasulod na kamo didto, makakita kamo ug
usa ka asno nga wala pa sukad masakyi. Badbari kini ug dad-a dinhi
kanako. 3 Kung adunay moingon kaninyo, 'Nganong gibuhat ninyo kini?'
kinahanglan moingon kamo, 'Ang Ginoo nagkinahanglan niini ug iuli ra
dayon kini.'" 4 Nanglakaw sila ug ilang nakaplagan ang usa ka asno
nga gihigot sa usa ka pultahan sa gawas sa dalan, ug gibadbaran nila
kini. 5 Ang pipila nga mga tawo nga nagbarog didto ug nagsulti kanila,
"Unsa kanang inyong gibuhat nga gibadbaran man kanang asno?" 6 Ug
gisultihan nila sila sumala sa giingon ni Jesus kanila, ug gipalakaw sila
sa mga tawo sa ilang panaw. 7 Gidala sa duha ka disipulo ang asno
ngadto kang Jesus ug gihapin ang ilang mga bisti niini aron masakyan
ni Jesus. 8 Daghang mga tawo nagbukhad sa mga panapton nila ngadto sa
dalan, ug ang uban nagkatag sa mga sanga nga gipamutol nila gikan sa
mga kaumahan. 9 Kadtong nag-una kaniya ug kadtong nagsunod kaniya
naninggit, "Hosana! Bulahan ang nag-anhi sa ngalan sa Ginoo. 10 Bulahan
ang pag-abot sa gingharian sa atong amahan nga si David! Hosana sa
kahitas-an!" 11 Unya si Jesus misulod sa Jerusalem ug miadto sa templo.
Nagtan-aw siya sa tanang butang sa palibot. Padulong na sa pagkagabii
niadtong tungora, ug miadto siya sa Betania kauban ang Napulog Duha.
12 Sa pagkasunod adlaw, sa dihang mibalik sila sa Betania, gigutom siya.
13 Nakita niya ang kahoy nga igera sa unahan nga daghan ang mga dahon,
busa miduol siya aron tan-awon kung makakita ba siya ug bunga niini. Sa
nakaduol na siya niini, wala siyay nakit-an gawas sa mga dahon, tungod
kay dili man kadto tingbunga sa mga igera. 14 Giingnan niya kini, "Wala
nay makakaon sa mga bunga gikan kanimo." Ang iyang mga disipulo
nakadungog sa iyang gisulti. 15 Nangabot sila sa Jerusalem, ug misulod siya
sa templo ug nagsugod sa pag-abog sa mga namaligya ug mga mamalitay
sulod sa templo. Giyabo niya ang mga lamesa sa mga magbabaylo sa salapi
ug mga lingkoranan niadtong namaligya sa mga salampati. 16 Wala siya
magtugot kang bisan kinsa nga magdala sa bisan unsa nga mabaligya
didto sa templo. 17 Nagtudlo siya kanila ug nag-ingon, "Wala ba kini
mahisulat, 'Ang akong balay pagatawgon nga usa ka balay alampoanan
alang sa tanang kanasoran?' Apan gihimo ninyo kini nga tagoanan sa
mga kawatan." 18 Ang mga pangulong pari ug ang mga manunulat sa
balaod nakadungog kung unsa ang iyang gisulti, ug gisulayan nila siya
sa pagpatay. Kay nangahadlok sila kaniya kay ang tanang katawhan
nahibulong man sa iyang pagtulon-an. 19 Sa matag gabii mobiya sila sa
siyudad. 20 Samtang naglakaw sila sayo sa buntag, nakita nila ang kahoy
sa igera nga nalaya na hangtod sa iyang mga gamot. 21 Nakahinumdom
si Pedro ug miingon, "Rabbi, tan-awa! Ang kahoy sa igera nga imong
gitunglo nalaya na." 22 Mitubag si Jesus kanila, "Pagtuo sa Dios. 23 Sa
pagkatinuod sultihan ko kamo, si bisan kinsa nga moingon niining bukid,
'Hinaot nga ang Dios moalsa kanimo ug moitsa kanimo didto sa dagat,'
ug kung wala siya magduhaduha sa iyang kasingkasing apan motuo nga
mahitabo kung unsa ang iyang gisulti, mao kadto ang pagabuhaton sa
Dios. 24 Busa sultihan ko kamo, ang tanan nga pangayoon ninyo diha sa
mga pag-ampo, tuohi nga madawat ninyo kini, ug maangkon ninyo kini.
25 Sa dihang motindog kamo ug mag-ampo, kinahanglan mopasaylo gayod
kamo sa bisan unsa nga anaa kaninyo batok sa uban, aron mopasaylo
usab ang inyong Amahan nga anaa sa langit sa inyong mga kalapasan.
26 (Ang labing maayo nga karaang kopya niini nga bersikulo giwala (tan-

awa sa Mat. 6: 15)) Mar. 11: 26 Apan kung dili kamo mopasaylo,
dili usab mopasaylo sa inyong mga sala ang Amahan ninyo nga atua sa
langit. 27 Namalik sila pag-usab sa Jerusalem. Samtang si Jesus naglakaw
didto sa templo, ang mga pangulo nga pari, mga manunulat sa balaod,
ug ang tanang mga kadagkoan miduol kaniya. 28 Gisultihan nila siya,
“Pinaagi sa unsang katungod gibuhat mo kining mga butanga, ug kinsa
ang naghatag kanimo sa katungod sa pagbuhat niana?” 29 Giingnan sila
ni Jesus, “Pangutan-on ko kamo sa usa ka pangutana. Sultihi ako ug
tug-anan ko usab kamo kung sa unsa nga katungod gibuhat ko kining
mga butanga. 30 Ang bawtismo ni Juan, gikan ba kadto sa langit o gikan
sa tawo? Tubaga ako.” 31 Naghisgot sila taliwala sa ilang kaugalingon
ug naglalis nga nag-ingon, “Kung moingon kita nga 'Gikan sa langit'—
moingon siya nga, 'Nganong wala man lagi kamo motuo kaniya?' 32 Apan
kung moingon kita nga, 'Gikan sa tawo'”—nangahadlok sila sa katawhan
tungod kay giila nila nga si Juan usa ka propeta. 33 Unya mitubag sila
kang Jesus nga miingon, “Wala kami masayod.” Unya misulti si Jesus
kanila, “Dili usab ako motug-an kaninyo kung unsa nga katungod gibuhat
ko kining mga butanga.”

12

1 Unya si Jesus nagsugod sa pagtudlo kanila sa sambingay. Siya miingon,
“Adunay tawo nga nagtanom sa parasan, nagbutang ug koral palibot
niini, ug nagkalot ug bangag aron pug-anan sa paras. Unya iya kining
gibutangan ug tore nga bantayanan ug unya gipaatiman niya ang parasan
sa mga tigpatubo ug paras. Unya miadto siya sa layo. 2 Sa tukmang
panahon, nagpadala siya ug sulugoon didto sa mga tigpatubo ug paras
aron modawat siya sa pipila nga bunga gikan sa parasan. 3 Apan ila
siyang gidakop, gikulata, ug gipapa-uli nga walay dala. 4 Nagpadala
usab siya didto kanila ug lain pang sulugoon, ug ilang gisamad samaran
ang iyang ulo ug gipakaulawan. Nagpadala na usab siya ug lain nga
sulugoon, ug kini ilang gipatay. 5 Ilang gitagad ang daghan sa samang
paagi, gikulata ang pipila ug ang uban gipatay. 6 Aduna pa siyay usa
ka tawo nga nahibilin aron ipadala, ang hinigugmang anak nga lalaki.
Siya mao ang kataposan nga iyang ipadala ngadto kanila. Nag-ingon
siya “Tahuron gayod nila ang akong anak.” 7 Apan ang mga saop nag-
ingnanay sa matag usa “Kini ang manununod. Dali, ato siyang patyon,
ug ang mapanunod atong maangkon.” 8 Ila siyang gidakop, gipatay, ug
gilabay sa gawas sa parasan. 9 Busa, unsa man ang buhaton sa tag-
iya sa parasan? Siya moadto ug pouhon ang mga tigpatubo sa paras
ug ang parasan ihatag niya didto sa uban. 10 Wala ba kamo makabasa
niining kasulatan? 'Ang bato nga gisalikway sa magtutukod, nahimo nga
patukoranan. 11 Kini naggikan sa Ginoo ug kahibulongan kini sa atong mga
mata.”' 12 Sila nangita ug paagi sa pagdakop kang Jesus, apan nahadlok
sila sa katawhan, kay sila nasayod nga nagsulti siya sa sambingay batok
kanila. Busa mibiya sila ug nagpalayo. 13 Unya sila nagpadala didto
kaniya sa pipila ka Pariseo ug pipila ka mga sakop ni Herodes, sa pagbitik
kaniya sa iyang gipamulong. 14 Sa dihang sila miabot, sila misulti ngadto
kaniya, “Magtutudlo, nasayod kami nga wala ka magpakabana sa gisulti
sa uban, ug wala ka nagpihig sa matag usa ka tawo. Ikaw nanudlo sa
kamatuoran sa pamaagi sa Dios. Uyon ba kini sa balaod nga mobayad
ug buhis ngadto kang Cesar o dili? Mobayad ba kita o dili?” 15 Apan

nasayod si Jesus sa ilang pagpakaaron-ingnon ug siya nag-ingon kanila,
“Nganong gisulayan ako ninyo? Dad-i ako ug denario aron ako kining tan-
awon.” 16 Sila nagdala ug usa ngadto kang Jesus. Siya miingon kanila,
“Kinsang hulagway ang nakasulat niini?” Sila nag-ingon “kang Cesar.”
17 Si Jesus nag-ingon, “Ihatag kang Cesar ang mga butang nga iya kang
Cesar, ug sa Dios ang mga butang nga iya sa Dios.” Sila natingala kaniya.
18 Unya ang mga Saduceo miduol kaniya, sila nga nagsulti nga walay
pagkabanhaw. Sila nangutana kaniya, nga nag-ingon, 19 “Magtutudlo,
si Moises nagsulat alang kanato, 'Kung ang igsoong lalaki mamatay ug
nabiyaan ang iyang asawa, apan wala siya makabaton ug anak, ang lalaki
kinahanglan mokuha sa asawa sa iyang igsoon, ug mobaton ug anak alang
sa iyang igsoong lalaki.' 20 Adunay pito ka managsoong lalaki; ang una
nangasawa ug unya namatay, nibiya nga walay anak. 21 Unya ang ikaduha
nakigminyo sa babaye ug namatay, nibiya nga walay anak. Ug ang ikatulo
mao gihapon. 22 Ang pito mibiya nga walay mga anak. Sa kataposan
niining tanan ang babaye namatay usab. 23 Panahon sa pagkabanhaw, sa
dihang sila mabuhi pag-usab, kang kinsa nga asawa ang babaye? Kay ang
tanang pito ka managsoong lalaki nakapangasawa man kaniya.” 24 Si Jesus
miingon, “Dili ba kini mao ang hinungdan nga nangasayop kamo, tungod
kay wala kamo masayod sa kasulatan ug sa gahom sa Dios? 25 Kay sa
dihang sila mabuhi gikan sa mga patay, sila dili na magminyoay, o tugotan
nga mangasawa, apan sila sama na sa mga anghel sa langit. 26 Apan
mahitungod sa mga namatay, nga sila mabuhi, wala ba kamo makabasa sa
basahon ni Moises, sa gisaysay mahitungod sa sampinit, giunsa sa Dios sa
pagpakigsulti kaniya ug nag-ingon, 'Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios
ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob?”' 27 Dili siya Dios sa mga patay, apan
sa mga buhi. Nasayop gayod kamo.” 28 Ang usa sa mga manunulat sa
balaod miduol ug naminaw sa ilahang panaghisgotanay; siya nakakita
nga si Jesus mitubag kanila nga maayo. Siya nangutana kaniya, “Unsa
nga kasugoan ang labing mahinungdanon sa tanan?” 29 Si Jesus mitubag,
“Ang labing mahinungdanon mao kini, 'Pamati, Israel, ang Ginoo nga
atong Dios, ang Ginoo usa lamang. 30 Kinahanglan higugmaon ninyo ang
Ginoo nga inyong Dios sa tibuok ninyo nga kasingkasing ug tibuok ninyo
nga kalag, sa tibuok ninyo nga hunahuna, ug sa tibuok ninyo nga kusog.'
31 Ang ikaduha nga sugo mao kini, 'Kinahanglan higugmaon ninyo ang
inyong silingan sama sa inyong kaugalingon,' Wala nay makalabaw niining
maong mga kasugoan.” 32 Ang manunulat sa balaod nag-ingon, “Maayong,
magtutudlo! Tinuod gayod ang imong giingon nga ang Dios usa lamang,
ug nga wala nay lain gawas kaniya. 33 Sa paghigugma kaniya sa tibuok
natong kasing-kasing ug tibuok nato nga salabotan ug tibuok nato nga
kusog, ug sa paghigugma sa silingan sama sa kaugalingon, kini labaw pa sa
mga halad nga sinunog ug sakripisyo.” 34 Sa dihang si Jesus nakakita nga
naghatag siya ug maayong tubag, siya nag-ingon kaniya, “Dili ka halayo
sa gingharian sa Dios.” Pagkahuman niana wala na gayoy nangahas sa
pagpangutana kang Jesus sa daghang mga pangutana. 35 Si Jesus nanudlo
didto sa templo, ug siya mitubag ngadto kanila ug miingon, “Giunsa kini
nga ang mga manunulat sa balaod nagsulti nga ang Cristo anak ni David?
36 Si David sa iyang kaugalingon, pinaagi sa Balaang Espiritu, miingon,
'Ang Ginoo nag-ingon ngadto sa akong Ginoo, lingkod dinhi sa akong tuong
kamot, hangtod nga himuon kung tumbanan ang imong mga kaaway.' 37 Si
David sa iyang kaugalingon nagtawag kang Cristo 'Ginoo', busa naunsa nga
siya anak ni David?” Ang dakong pundok sa katawhan naminaw kaniya

uban sa kalipay. 38 Sa iyang pagpanudlo si Jesus miingon, “Pagbantay sa
mga manunulat sa balaod, kinsa nagtinguha sa paglakaw nga nagbisti ug
tag-as, ug buot sila sa pinasahi nga mga pag-abiabi diha sa mga merkado,
39 ug sa mga nahauna nga lingkoranan sa labaw sa mga sinagoga, ug sa
mga nahaunang dapit sa mga pista. 40 Ila usab nga giilog ang balay sa
mga balo, ug nag-ampo sila sa tag-as kaayo aron ipakita sa mga tawo. Kini
makadawat ug labing dako nga silot.” 41 Unya si Jesus milingkod atbang
sa kahon nga halaran sa dapit sa templo; nagtan-aw siya sa mga tawo nga
naghulog sa ilang salapi didto sa kahon. Ug daghan ang mga dato nga tawo
nga nagbutang ug dagko nga kantidad sa salapi. 42 Unya ang kabos nga
babaye nga balo miduol ug mibutang sa duha kadako, kantidad ug duha ka
sentabo. 43 Gitawag ni Jesus ang iyang mga disipulo ug giingnan niya sila,
“Sa pagkatinuod sultihan ko kamo nga, kining kabos nga babayeng balo
nagbutang ug labaw pa kay kanila ngadto sa kahon nga halaran. 44 Silang
tanan naghatag ug sobra sa ilang kadagaya. Apan kining babaye nga balo
gawas sa iyang kakabos, nagbutang sa tanan niya nga salapi nga iyang
ikabuhi.”

13

1 Samtang si Jesus naglakaw palayo gikan sa templo, usa sa iyang mga
disipulo miingon kaniya, “Magtutudlo, tan-awa ang maanindot nga mga
bato ug mga dagkong binalay!” 2 Siya miingon ngadto kaniya, “Nakita mo
ba kining mga dagkong binalay? Walay usa ka bato nga mahibilin sa lain
nga dili mahugno.” 3 Sa paglingkod niya sa Bukid sa mga Olibo atbang
sa templo, si Pedro, Santiago, Juan, ug Andres nangutana kaniya sa tago,
4 “Sultihi kami, kanus-a man kining mga butanga mahitabo? Unsa man
ang mga timailhan kung kining tanang mga butanga hapit na mahitabo?”
5 Si Jesus misugod sa pagsulti ngadto kanila, “Pag-amping nga walay bisan
usa kaninyo nga mahisalaag. 6 Daghan ang moabot sa akong ngalan ug
moingon, 'ako siya,' ug sila maggiya sa pagpahisalaag sa kadaghanan. 7 Sa
dihang makadungog kamo sa mga gubat ug mga hungihong sa mga gubat,
ayaw kabalaka; kay kining mga butanga kinahanglan nga mahitabo, apan
dili pa kini mao ang kataposan. 8 Kay ang mga nasod mobarog batok
nasod, ug gingharian batok gingharian. Adunay mga linog sa daghang
mga dapit, ug mga kagutom. Kini ang mga sinugdanan sa pagkatawo
sa mga kasakit. 9 Pagbantay kamo. Kamo igatugyan nila didto sa mga
konseho, ug kamo latoson sa mga sinagoga. Kamo magabarog atubangan
sa mga gobernador ug sa mga hari alang sa akong kaayohan, isip usa
ka pagpamatuod ngadto kanila. 10 Apan ang ebanghelyo kinahanglan
iwali una sa tanang mga kanasoran. 11 Sa dihang dakpon na nila kamo
ug itugyan, ayaw kabalaka kung unsa ang inyong isulti. Kay nianang
orasa, kung unsa ang inyong gikinahanglan isulti igahatag kaninyo; kini
dili na kamo ang magsulti, apan ang Balaang Espiritu. 12 Ang igsoong
lalaki magatugyan sa igsoong lalaki ngadto sa kamatayon, ug ang amahan
sa iyang anak. Ang mga anak mobarog batok sa ilang mga ginikanan ug
maoy hinungdan nga sila mabutang sa kamatayon. 13 Kamo pagadumtan
sa tanan tungod sa akong ngalan. Apan kung kinsa kadtong molahutay
sa kataposan, kanang tawhana maluwas. 14 Sa dihang makakita kamo
sa dulumtanan nga biniyaan nga mobarog kung diin kini dili angay
magabarog (tugoti nga ang magbabasa makasabot), tugoti kadtong anaa
sa Judea nga mokalagiw didto sa mga kabukiran, 15 pasagdi siyang atua
sa atop sa dili na pagkanaog didto sa balay, o pagkuha sa tanang butang

pagawas niini, 16 ug pasagdi siya nga anaa sa uma sa dili na pagbalik aron
sa pagkuha sa iyang kupo. 17 Apan alaot kadtong adunay anak ug kadtong
nagpasuso sa mga bata nianang mga adlawa! 18 Pag-ampo nga kini dili
mahitabo sa tingtugnaw. 19 Kay adunay dakong kasakitan, nga wala pa
gayod nahitabo sukad sa sinugdanan, sa pagbuhat sa Dios sa kalibotan,
hangtod karon, dili, ni dili na gayod mahitabo pag-usab. 20 Gawas kung ang
Ginoo ipamubo ang mga adlaw, walay unod nga maluwas, apan tungod
sa mga pinili, kadtong iyang gipili, iyang gipamub-an ang numero sa mga
adlaw. 21 Unya kung si bisan kinsa ang mosulti kaninyo, 'Tan-awa, ania na
ang Cristo!' O, 'Tan-awa, atua siya!' ayaw pagtuo niini. 22 Kay ang sayop
nga mga Cristo ug ang sayop nga mga propeta motungha ug mohatag ug
mga timailhan ug mga katingalahan, aron sa paglimbong, kung mahimo,
bisan pa sa pinili. 23 Pagbantay! Gisulti ko na kaninyo kining tanang
mga butanga sa wala pa ang panahon.” 24 Apan pagkahuman sa dakong
kasakitan nianang mga adlawa, ang adlaw mongitngit, ang bulan dili na
mohatag sa kahayag, 25 ang mga bituon mangahulog gikan sa langit, ug
ang mga gahom nga anaa sa kalangitan mauyog. 26 Unya ilang makita ang
Anak sa Tawo nga moabot diha sa mga panganod uban ang dakong gahom
ug himaya. 27 Unya iyang ipadala ang iyang mga anghel ug tigumon niya
ang iyang mga pinili gikan sa upat ka mga hangin, gikan sa kinatumyan sa
kalibotan ngadto sa kinatumyan sa kawanangan. 28 Tun-i ang pagtulon-an
gikan sa kahoy nga igera. Sa dili madugay ang sanga mahimong mahumok
ug mabutangan na kini ug mga dahon, inyong masayran nga ang ting-init
duol na. 29 Busa usab, sa dihang kamo makakita niining mga butang nga
magakahitabo, masayran ninyo nga siya duol na, anaa na gayod sa mga
ganghaan. 30 Sa pagkatinuod, ako mosulti kaninyo, kini nga kaliwatan
dili pa mangamatay hangtod nga kining mga butanga mahitabo. 31 Ang
langit ug ang kalibotan mangamatay, apan ang akong mga pulong dili
gayod mamatay. 32 Apan mahitungod nianang adlawa o nianang taknaa,
walay bisan usa nga masayod, bisan ang mga anghel sa langit, ni bisan
ang Anak, apan ang Amahan. 33 Pagmabinantayon! Pagtukaw, tungod
kay wala kamo masayod kung unsa na kining panahona. Ang pipila
sa karaang panggamhanan nagbasa: Pagmabinantayon! Pagtukaw ug
pag-ampo, tungod kay.... 34 Kini sama sa usa ka tawo nga mipanaw:
mobiya siya sa iyang balay ug gibutang niya ang iyang sulugoon nga maoy
mobantay sa balay, matag-usa sa iyang buluhaton. Ug iyang gimandoan
ang magbalantay magpabiling magtukaw. 35 Busa pagtukaw! Kay wala
kamo masayod kung kanus-a moabot ang agalon sa balay, kung sa gabii ba,
sa tungang gabii, sa tingtuktugaok ba sa manok, o sa kabuntagon. 36 Kung
moabot dayon siya, ayaw tugoti nga makaplagan niya kamong nangatulog.
37 Unsa ang akong gisulti kaninyo akong gisulti sa tanan: Pagtukaw!”

14

1 Kini duha ka adlaw na lamang sa dili pa moabot ang Pagsaylo ug ang
Kombira sa Tinapay nga Walay Patubo. Ang mga pangulong pari ug ang
mga scriba naghunahuna kung unsaon nila pagdakop si Jesus sa hilom
ug unya patyon siya. 2 Kay sila nag-ingon, “Dili sa panahon sa kombira,
aron ang kagubot dili mahitabo taliwala sa katawhan.” 3 Samtang si Jesus
atua sa Betany sa balay ni Simon nga sanglahon, sa nagsandig siya sa kan-
anan, miduol kaniya ang usa ka babaye nga adunay alabastrong tibod
nga mahal kaayong pahumot, sa putling nardo. Gibuak niya ang tibod

ug gibubo kini ngadto sa ulo niya. 4 Apan adunay pipila nga nangasuko.
Nagsultihanay sila sa usag-usa ug miingon, “Unsa ang hinungdan nga kini
giusikan man? 5 Kini nga pahumot mamahimo unta nga ibaligya kapin pa
sa 300 ka denaryo, ug ihatag sa mga kabos.” Ug gibadlong nila siya. 6 Apan
si Jesus miingon, “Pasagdi siya. Nganong gisamok ninyo siya? Nakahimo
siya ug usa ka matahom nga butang alang kanako. 7 Kauban ninyo
kanunay ang kabos, ug bisan unsa ang iyong gitinguha kamo makabuhat
sa maayo ngadto kanila, apan kamo dili kanunay anaa kanako. 8 Gibuhat
niya kung unsa ang angay niyang buhaton: gidihogan niya ang akong
lawas alang sa paglubong. 9 Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, bisan diin
ang ebanghelyo igasangyaw sa tibuok kalibotan, kining gibuhat niining
bayhana pagahisgotan alang sa paghandom kaniya.” 10 Unya si Judas
Iscariote, ang usa sa napulog duha, miadto sa mga pangulong pari aron
sa pagtugyan kaniya ngadto kanila. 11 Sa pagkadungog sa mga pangulong
pari niini, nalipay sila ug nagsaad sa paghatag kaniya ug salapi. Nagsugod
na siya pagpangita ug kahigayonan aron sa pagtugyan kaniya ngadto
kanila. 12 Sa unang adlaw sa tinapay nga walay patubo, sa paghalad nila
sa nating karnero sa Pagsaylo, ang iyang mga disipulo miingon kaniya,
“Hain man ang buot nimong adtoan namo aron sa pag-andam alang sa
imong pagkaon sa Pagsaylo nga panihapon?” 13 Nagpadala siya ug duha
sa iyang mga disipulo ug miingon kanila, “Adto ngadto sa siyudad, ug
ang usa ka tawo nga nagadala ug usa ka banga nga tubig ang mosugat
kaninyo. Sunod kaniya. 14 Kung diin siya mosulod nga balay, sunod
kaniya sa sulod ug sultihi ang tag-iya sa balay nga, 'Ang magtutudlo
nag-ingon, “Hain ang akong lawak nga abotanan diin ako makigsalo sa
Pagsaylo kauban ang akong mga disipulo?' 15 Ipakita niya kaninyo ang
usa ka dakong sinangkapan nga lawak sa taas nga andam na. Buhata ang
pagpangandam alang kanato didto. 16 Ang mga disipulo mibiya ug miadto
sa siyudad; nakaplagan nila ang tanan sumala sa iyang giingon ngadto
kanila, ug giandam nila ang Pagsaylo sa pagkaon. 17 Sa pagkagabii, miabot
siya uban ang napulog duha. 18 Samtang sila nagsandig sa kan-anan ug
nangaon, si Jesus miingon, “Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, nga ang usa
kaninyo nga mikaon uban kanako magabudhi kanako.” 19 Naguol pag-ayo
silang tanan, ug ang usag-usa miingon kaniya, “Sigurado dili gayod ako?”
20 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Usa kini sa napulog duha, ang
usa karon nga nagtuslob sa tinapay uban kanako sa panaksan. 21 Kay ang
Anak sa Tawo moadto sa dalan sumala sa giingon sa kasulatan mahitungod
kaniya. Apan alaot kanang tawhana nga nagbudhi sa Anak sa Tawo. Mas
maayo unta kini kaniya kung wala na lamang siya natawo.” 22 Samtang
nangaon sila, si Jesus mikuha sa tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikas-
pikas kini. Gihatag niya kini ngadto kanila ug miingon, “Dawata kini. Mao
kini ang akong lawas.” 23 Gikuha niya ang usa ka kupa, nagpasalamat,
ug gihatag kini kanila, ug nanginom silang tanan gikan niini. 24 Miingon
siya kanila, “Mao kini ang akong dugo sa pakigsaad, ang dugo nga iula
alang sa kadaghanan. 25 Sa pagkatinuod sultihan ko kamo, dili na ako
moinom pag-usab niining bunga sa paras, hangtod niadtong adlawa nga
magainom ako niini sa bag-o didto sa gingharian sa Dios.” 26 Sa nanag-awit
na sila ug usa ka salmo, nangadto sila sa Bukid sa mga Olibo. 27 Miingon
si Jesus kanila, “Kamong tanan mobiya tungod kanako, kay kini nahisulat,
'Pagabunalan ko ang magbalantay ug ang mga karnero magkatibulaag.'
28 Apan human sa akong pagkabanhaw, mag-una ako kaninyo didto sa

Galilea. 29 Si Pedro miingon kaniya, “Bisan kung ang tanan mobiya, dili
gayod ako.” 30 Si Jesus miingon kaniya, “Sa pagkatinuod sultihan ko ikaw,
nga niining gabhiona, sa dili pa motuktugaok ang manok sa makaduha,
ilimod mo na ako sa makatulong higayon.” 31 Apan si Pedro miingon,
“Kung ako mamatay man uban kanimo, dili ko ikaw ilimod.” Silang
tanan naghimo sa samang saad. 32 Sila miabot sa dapit nga gitawag ug
Getsemane, ug si Jesus miingon sa iyang mga disipulo, “Lingkod dinhi
samtang ako mag-ampo.” 33 Gidala niya sila Pedro, Santiago, ug Juan uban
kaniya, ug misugod sa pagsubo ug naguol pag-ayo. 34 Miingon siya kanila,
“Ang akong kalag nagmasulob-on pag-ayo, bisan sa kamatayon. Pabilin
dinhi ug pagtukaw.” 35 Milakaw si Jesus ug diyutay sa unahan, mihapa
sa yuta, ug nag-ampo siya, kung mahimo, nga kining taknaa molabay
unta gikan kaniya. 36 Siya miingon, “Abba, Amahan, ang tanang butang
mahimo nimo. Kuhaa kining kupa gikan kanako. Apan dili ang akong
kabubut-on, kondili ang imo.” 37 Mibalik siya ug nakaplagan sila nga
nangatulog, ug siya miingon kang Pedro, “Simon, nakatulog ka ba? Dili
ba gayod ikaw makatukaw sa usa lamang ka takna? 38 Pagtukaw ug pag-
ampo aron nga kamo dili mahisulod ngadto sa panulay. Ang espiritu
andam gayod, apan luya ang unod. 39 Mipalayo na usab siya ug nag-
ampo, ug gigamit niya ang samang mga pulong. 40 Mibalik na usab siya ug
nakaplagan sila nga nangatulog, kay nangaloya na pag-ayo ang ilang mata
ug wala sila masayod kung unsa ang ikasulti ngadto kaniya. 41 Miduol
siya sa makatulong higayon ug miingon kanila, “Nangatulog pa gihapon
kamo ug namahulay? Igo na! Miabot na ang takna. Tan-awa! Ang
Anak sa Tawo igatugyan sa mga kamot sa mga makasasala. 42 Panindog,
manlakaw na kita. Tan-awa, ang usa sa magbudhi kanako nagkaduol
na. 43 Dihadiha, samtang nagasulti pa siya, si Judas, ang usa sa napulog
duha, miabot, ug ang dakong panon sa katawhan uban kaniya nga adunay
mga espada ug mga puspos, gikan sa mga pangulong pari, mga scriba, ug
ang mga kadagkoan. 44 Karon ang magbubudhi niya mihatag kanila ug
ilhanan, nga miingon, “Si kinsa ang akong halokan, mao na kana siya.
Dakpa siya ug dad-a siya ubos sa pagbantay.” 45 Sa pag-abot ni Judas,
dihadiha miduol siya kang Jesus, ug miingon, “Rabbi!” Ug mihalok siya
kaniya. 46 Unya gigunitan nila ang iyang mga kamot ug gidakop siya.
47 Apan ang usa kanila nga nagtindog sa duol mihulbot sa iyang espada ug
mitigbas sa sulugoon sa labaw nga pari ug naputol ang iyang dalunggan.
48 Si Jesus miingon kanila, “Nanganhi ba kamo, ingon nga batok sa usa
ka tulisan, nga inubanan man sa mga espada ug mga puspos alang sa
pagdakop kanako?” 49 Sa adlaw-adlaw nga ako kauban pa ninyo ug ako
nagatudlo ngadto sa templo, wala ninyo ako dakpa. Apan mahitabo kini
aron matuman gayod ang kasulatan. 50 Ug ang tanan nga kauban ni Jesus
mibiya kaniya ug mikalagiw. 51 Ang usa ka batan-on nga lalaki misunod
kaniya, nga nagsul-ob lamang ug usa ka lino nga panapton nga giputos
palibot kaniya; 52 gidakop nila siya apan nabilin niya didto ang lino nga
panapton ug midagan siya palayo kanila nga hubo. 53 Gipangulohan nila
si Jesus ngadto sa labaw nga pari. Nagtigom didto uban kaniya ang tanan
nga mga pangulong pari, ang mga kadagkoan, ug ang mga scriba. 54 Karon
si Pedro misunod kaniya gikan sa layo, hangtod sa hawanan sa labaw
nga pari. Milingkod siya tapad sa mga guwardiya, nga nagadangdang
duol sa kalayo. 55 Karon ang mga pangulong pari ug ang tibuok Konseho
nagapangita ug pagpamatuod batok kang Jesus aron itugyan nila siya

ngadto sa kamatayon. 56 Apan wala sila makakaplag niini. Kay daghan
ang nanagdala sa bakak nga pagpamatuod batok kaniya, apan bisan ang
ilang pagpamatuod wala magka-uyon. 57 Ang pipila mitindog ug nagdala
sa bakak nga pagpamatuod batok kaniya; miingon sila, 58 “Nakadungog
kami nga siya nag-ingon, “Gubaon ko kining temploha nga hinimo sa mga
kamot, ug sulod sa tulo ka adlaw pagatukoron ko ang lain nga dili binuhat
sa mga kamot.”' 59 Apan bisan ang ilang pagpamatuod wala magka-
uyon. 60 Ang labaw nga pari nagtindog taliwala kanila ug nangutana
kang Jesus, “Wala ka bay ikatubag? Unsa man kining ginapamatud-an
sa mga tawo batok kanimo?” 61 Apan siya nagahilom ug wala mitubag
bisan usa. Ang labaw nga pari nangutana kaniya pag-usab ug miingon,
“Ikaw ba si Cristo, ang anak nga Bulahan?” 62 Si Jesus miingon, “Ako.
Ug makita ninyo ang Anak sa Tawo nga magalingkod sa gamhanan nga
tuong kamot ug moabot inubanan sa mga panganod sa langit.” 63 Gigisi
sa labaw nga pari ang iyang mga bisti ug miingon, “Nanginahanglan pa
ba kita ug mga saksi? 64 Nadungog ninyo ang pagpasipala. Unsa man
ang inyong hukom?” Ug silang tanan nagkahiusa nga naghukom kaniya
nga angay sa kamatayon. 65 Ang pipila misugod sa pagluwa kaniya ug
mitabon sa iyang dagway ug mihapak kaniya ug miingon, “Tag-ana!” Ang
mga opisyal nagkuha kaniya ug naglatos kaniya. 66 Samtang si Pedro anaa
sa silong sa hawanan, ang usa sa mga sulogoon nga babaye sa labaw nga
pari miduol kaniya. 67 Nakita niya si Pedro nga nagtindog duol sa kalayo
aron mainitan, ug siya mitutok kaniya. Unya miingon siya, “Ikaw usab
kauban ni Jesus nga Nazareno.” 68 Apan siya milimod niini, nga nag-ingon,
“Ako wala makaila ni wala makasabot kung unsa ang imong gipanulti.”
Unya migawas siya sa hawanan. Ang pipila sa mga sinulat midugang,
“Ug ang manok mituktugaok,” apan ang pinakamaayong mga sinulat wala
niining pulong. 69 Apan ang sulugoon didto nakakita kaniya ug misugod na
usab sa pag-ingon niadtong mga nagatindog didto, “Kining tawhana usa
kanila!” 70 Apan gilimod niya kini pag-usab. Sa pagkataodtaod kadtong
nanagtindog didto nag-sulti kang Pedro, “Sa pagkatinuod ikaw usa kanila,
kay ikaw usab taga Galilea.” 71 Apan siya misugod sa iyang kaugalingon sa
pagpanunglo ug pagpanumpa, “Wala gayod ako makaila niining tawhana
nga inyong giingon.” 72 Unya ang manok mituktugaok sa makaduhang
higayon. Unya nahinumdoman ni Pedro ang mga gipamulong kaniya ni
Jesus: “Sa dili pa motuktogaok ang manok sa makaduha, igalimod mo na
ako sa makatulong higayon.” Ug siya nahugno pag-ayo ug mihilak.

15

1 Sayo sa kabuntagon ang mga pangulong pari nagtigom kauban ang
mga kadagkoan ug mga scriba ug ang tibuok Hukmanan. Unya gigapos
nila si Jesus ug gidala palayo. Gitugyan nila siya kang Pilato. 2 Si Pilato
nangutana kaniya, “Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?” Siya mitubag kaniya,
“Giingon mo na.” 3 Ang mga pangulong pari nagpakita sa daghang mga
sumbong batok kang Jesus. 4 Si Pilato nangutana pag-usab kaniya, “Dili
ka ba motubag? Tan-awa daghan kaayong sumbong nga ilang gidala
batok kanimo. 5 Apan si Jesus wala gihapon mitubag kang Pilato, ug kana
nakapahibulong kaniya. 6 Karon sa panahon sa pista nabatasan ni Pilato
nga magpagawas ngadto kanila ug usa ka binilanggo, ang binilanggo nga
ilang pangayoon. 7 Didto sa bilanggoan uban sa mga masinupakon, sa
taliwala sa mga nakapatay nga naghimo sa ilang bahin sa pagsupak, ang

usa ka tawo nga ginganlan ug Barabbas. 8 Ang panon sa katawhan miadto
kang Pilato ug misugod sa paghangyo kaniya nga pagahimoon niya alang
kanila ang sama sa miagi. 9 Si Pilato mitubag kanila ug miingon, “Buot ba
kamo nga pagabuhian ko kaninyo ang Hari sa mga Judio?” 10 Kay nasayod
siya nga tungod sa kasina gitugyan si Jesus ngadto sa mga pangulong pari.
11 Apan ang mga pangulong pari nagsugyot sa katawhan sa pagsinggit
nga kinahanglan buhian si Barabbas. 12 Si Pilato mitubag kanila pag-usab
ug miingon, “Nan, unsa man ang akong buhaton sa Hari sa mga Judio?”
13 Sila misinggit pag-usab, “Ilansang siya sa krus!” 14 Si Pilato miingon
kanila, “Unsa man ang sayop niyang nabuhat? Apan misinggit hinoon
sila ug pag-ayo, “Ilansang siya sa krus.” 15 Si Pilato buot makapahimuot sa
katawhan, busa iyang gibuhian si Barabbas ngadto kanila. Gihampak niya
si Jesus ug unya gitugyan siya aron ilansang sa krus. 16 Gidala siya sa mga
sundalo sulod sa hawanan (ang kuta sa mga sundalo), ug gitigom nila ang
tibuok kasundalohan. 17 Gisul-oban nila si Jesus ug dagtom-pula nga kupo,
ug nagsapid sila sa usa ka purong-purong nga tunokon ug gibutang kini
kaniya. 18 Nagsugod sila sa pagyukbo kaniya ug miingon, “Mabuhi, ang
Hari sa mga Judio!” 19 Gibunalan nila ang iyang ulo sa usa ka bagakay
ug giluwaan siya. Ug nangluhod sila sa atubangan niya sa pagsimba.
20 Sa diha nga sila nagbugalbugal kaniya, gihukasan nila siya sa dagtom-
pula nga kupo ug gisul-ob kaniya ang iyang kaugalingong bisti, ug unya
gihatod siya sa gawas aron ilansang siya sa krus. 21 Nagpugos sila sa usa
ka lumalabay aron sa pag-alagad, usa sa ning-abot gikan sa nasod, ang usa
ka tawo nga ginganlag Simon nga taga Cyrene (ang amahan ni Alexander
ug Rufus); gipugos nila siya sa pagpas-an sa krus ni Jesus. 22 Ang mga
sundalo nagdala kang Jesus sa dapit nga ginganlan ug Golgota (nga sa ato
pa, Dapit sa Kalabira). 23 Ug gihatagan nila siya ug bino nga sinagolan ug
mirra, apan wala siya nag-inom niini. 24 Gilansang nila siya sa krus ug
gibahinbahin ang iyang bisti pinaagi sa pagripa aron sa pagkahibalo kung
unsa ang bahin nga makuha sa matag sundalo. 25 Mao kini ang ikatulong
takna sa paglansang kaniya sa krus. 26 Gisulat ang usa ka ilhanan ang
sumbong batok kaniya, “ANG HARI SA MGA JUDIO.” 27 Gilansang nila uban
kaniya ang duha ka tulisan, ang usa sa tuo niya ug ang usa sa iyang wala.
28 Ang pinaka karaang mga kopya wala malakip ang bersikulo 28 (tan-awa
ang Lucas 22: 3), vs 28, Ug natuman ang kasulatan nga nag-ingon, 'Kauban
siya sa mga malinapason.' 29 Kadtong mga nangagi nagbiay-biay kaniya,
naglingolingo sa ilang ulo ug nag-ingon, “Aha! Ikaw nga moguba sa templo
ug motukod niini pag-usab sulod sa tulo ka adlaw, 30 luwasa ang imong
kaugalingon ug kanaog diha sa krus!” 31 Sa samang paagi uban sa usag-usa
ang mga pangulong pari nagbugalbugal kaniya, kauban ang mga scriba,
ug miingon, “Giluwas niya ang uban, apan dili siya makaluwas sa iyang
kaugalingon. 32 Pakanaoga gikan sa krus ang Cristo, ang Hari sa Israel,
aron makakita ug makatuo kita.” Ug kadtong gilansang sa krus uban
kaniya nagtamay usab kaniya. 33 Sa ikaunom nga takna, ang kangitngit
miabot sa tibuok kayutaan hangtod sa ikasiyam nga takna. 34 Sa ikasiyam
nga takna si Jesus misinggit sa makusog nga tingog, “Eloi, Eloi, lama
sabachthani?” nga gihubad, “Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan mo man
ako?” 35 Ang pipila sa mga nagatindog didto, nakadungog niini ug miingon,
“Tan-awa, nanawag siya kang Elias.” 36 May usa nga midagan, gibutangan
ug suka ang spongha, gibutang kini sa usa ka bagakay, ug gihatag kini
kaniya aron imnon. Ang tawo miingon, “Tan-awon ta kung moanhi ba

si Elias sa pagkuha kaniya.” 37 Unya si Jesus misinggit sa makusog nga
tingog ug namatay. 38 Ang tabil sa templo nabahin sa duha gikan sa taas
paubos. 39 Ug sa nakita sa kapitan nga mitindog ug mitan-aw kang Jesus
nga siya patay na niining paagi, miingon siya, “Tinuod gayod nga kining
tawhana Anak sa Dios.” 40 Aduna usab mga babaye didto nga mitan-aw
sa halayo. Lakip kanila mao si Maria Magdalena, si Maria (ang inahan
ni Santiago nga manghod ug si Joses), ug si Salome. 41 Sa dihang didto
siya sa Galilea nagsunod sila kaniya ug nag-alagad kaniya. Daghan pang
kababainhan usab ang nanungas ngadto kaniya sa Jerusalem. 42 Sa pag-
abot sa kagabhion, tungod kay mao kini ang adlaw sa pagpangandam,
kana mao, ang adlaw sa dili pa ang Adlaw nga Igpapahulay, 43 miadto
didto si Jose nga taga Arimatea, tinahod siya nga sakop sa Konseho, nga
nagpaabot sa gingharian sa Dios. Maisogon siyang miadto kang Pilato ug
gipangayo ang lawas ni Jesus. 44 Nahibulong si Pilato kung namatay na
ba gayod si Jesus; gipatawag niya ang kapitan ug gipangutana siya kung
si Jesus patay na. 45 Sa dihang nasayran sa kapitan nga siya patay na,
gihatag niya ang lawas ngadto kang Jose. 46 Mipalit si Jose ug panapton
nga lino. Gikuha niya siya paubos gikan sa krus, giputos siya sa panapton
nga lino, ug gilubong siya sa lubnganan nga gikan sa tiniltil nga bato. Unya
giligid niya ang usa ka bato sa agianan pasulod sa lubnganan. 47 Si Maria
Magdalena ug Maria nga inahan ni Joses nakakita sa dapit diin gilubong
si Jesus.

16

1 Sa nahuman na ang Adlaw nga Igpapahulay, si Maria Magdalena ug
si Maria nga inahan ni Santiago, ug si Salome, namalit ug mga pahumot,
aron sa pag-adto ug pagdihog nila sa lawas ni Jesus alang sa paglubong.
2 Sa sayo kaayo sa unang adlaw sa semana, miadto sila sa lubnganan
sa pagsubang sa adlaw. 3 Nagsultihanay sila sa matag-usa, “Kinsa man
ang magaligid sa bato alang kanato gikan sa agianan sa lubnganan?”
4 Sa pagtan-aw nila, nakita nila nga adunay tawo nga miligid sa dako
kaayong bato. 5 Misulod sila sa lubnganan ug nakita ang usa ka batan-ong
lalaki nga nagsul-ob sa maputing bisti, nga naglingkod sa tuong bahin,
ug nahibulong sila. 6 Miingon siya kanila, “Ayaw kahadlok. Gipangita
ninyo si Jesus, nga Nazareno, nga gilansang sa krus. Nabanhaw siya!
Wala na siya dinhi. Tan-awa ang dapit nga gibutangan kaniya. 7 Apan
panlakaw kamo, sultihi ang mga disipulo ug si Pedro nga siya magauna
kaninyo didto sa Galilea. Didto makita ninyo siya, sama sa gisulti niya
kaninyo.” 8 Migawas sila ug midagan gikan sa lubnganan; kay nangurog
sila ug nahibulong. Wala sila nagsulti ug bisan unsa kang bisan kinsa
tungod kay hilabihan ang kahadlok nila. 9 Ang labing maayo ug karaan
nga mga kopya wala maglakip sa Marcos 16: 9-20 Sa sayo sa unang
adlaw sa semana, human siya nabanhaw, nagpakita siya pag-una kang
Maria Magdalena, nga gihinginlan niya sa pito ka demonyo. 10 Miadto
siya ug gisultihan kadtong kauban niya, samtang sila nagbangotan ug
nanghilak. 11 Nakadungog sila nga siya buhi ug nakit-an niya siya, apan
wala sila mituo. 12 (Tan-awa ang sinulat sa bersikulo 9) Human niining
mga butanga nagpakita siya sa laing dagway sa duha ka tawo, samtang
nagalakaw sila paingon sa nasod. 13 Nangadto sila ug gisultihan ang
nahibiling disipulo, apan wala sila mituo kanila. 14 (Tan-awa sa sinulat
sa bersikulo 9) Unya sa wala madugay nagpakita si Jesus ngadto sa

napulo ug usa samtang nagsandig sila sa lamesa, ug gibadlong niya sila
sa ilang pagkawalay pagtuo ug pagkagahi sa kasingkasing, tungod kay
wala sila motuo niadtong nakakita kaniya human siya mabanhaw gikan
sa mga patay. 15 Miingon siya kanila, “Lakaw ngadto sa tibuok kalibotan,
ug isangyaw ang ebanghelyo sa tanang binuhat. 16 Siya nga motuo ug
magpabawtismo maluwas, ug siya nga dili motuo pagahukman sa silot.
17 (Tan-awa sa sinulat sa bersikulo 9) Kining mga ilhanan magauban
niadtong motuo. Sa akong ngalan pagahinginlan nila ang mga demonyo.
Magasulti sila sa bag-ong mga pinulongan. 18 Magapunit sila sa mga
bitin uban sa ilang mga kamot, ug kung moinom sila sa bisan unsa
nga makapatay dili kini makadaot kanila. Magatapion sila sa ilang mga
kamot ngadto sa masakiton, ug mamaayo sila.” 19 (Tan-awa ang sinulat
sa bersikulo 9) Human sa pagsulti sa Ginoo ngadto kanila, gibayaw siya
ngadto sa langit ug milingkod sa tuong kamot sa Dios. 20 Mibiya ang
mga disipulo ug nagsangyaw bisan asa, samtang ang Dios nagapamuhat
uban kanila ug nagpamatuod sa pulong pinaagi sa mga milagrosong mga
ilhanan nga misunod.

Lucas

1 Daghang mga tawo misulay pagsulat ug mga taho mahitungod sa mga
butang nga nahitabo taliwala kanamo. 2 Kadtong mga nakasaksi sukad
sa sinugdan ug nahimong mga sulugoon sa pulong, ang nagtaho kanamo.
3 Busa, kini usab daw maayo alang kanako, sa pagsusi sa tanang butang sa
tukma gayod gikan pa sa sinugdanan, aron kini mahisulat alang kanimo,
labing halangdong Teofilo. 4 Buot nako nga ikaw mahibalo sa tinuod nga
mga butang nga imong igatudlo. 5 Sa panahon ni Herodes, nga hari sa
Judea, adunay usa ka pari nga ginganlan ug Zacarias, gikan sa laray ni
Abijah. Ang iyang asawa naggikan sa mga babayeng anak ni Aaron, ug
siya si Elizabet. 6 Matarong silang duha atubangan sa Dios, ug naglakaw
nga matul-id sa tanang kasugoan ug mga kalagdaan sa Ginoo. 7 Apan
wala sila nakabaton ug mga anak, tungod kay si Elizabet apuli man, ug
sila mga tigulang na kaayo. 8 Usa ka adlaw niana samtang si Zacarias
nagabuhat sa iyang katungdanan ingon nga usa ka pari atubangan sa
Dios sa han-ay sa iyang buluhaton, 9 ang mga pari nagsunod sa ilang
tulumanon ug nagpili kaniya pinaagi sa ripa aron pagsulod sa templo sa
Ginoo ug pagsunog sa insenso. 10 Ang tibuok katilingban sa katawhan
nag-ampo gawas sa templo sa pag-abot sa takna sa pagsunog sa insenso.
11 Ang usa ka anghel sa Ginoo nagpakita kaniya, nga nagtindog sa tuo
nga kiliran sa halaran sa insenso. 12 Si Zacarias nakuyawan sa pagkakita
kaniya, ug nahadlok pag-ayo. 13 Apan ang anghel miingon kaniya, “Ayaw
kahadlok, Zacarias, tungod kay gidungog ang imong pag-ampo. Ang imong
asawa, nga si Elizabet, magmabdos ug batang lalaki, ug imo siyang nganlag
Juan. 14 Kamo makabaton sa kalipay ug magmalipayon tungod kaniya,
ug daghang mga tawo ang magmaya sa iyang pagkahimugso. 15 Kay siya
mahimong bantugan sa panan-aw sa Ginoo, ug dili siya moinum ug bino
o maisog nga ilimnon. Mapuno siya sa Balaang Espiritu, bisan anaa pa
siya sa sabakan sa iyang inahan. 16 Tungod kaniya daghan sa mga anak sa
Israel ang mahibalik sa Ginoo nga ilang Dios. 17 Mag-una siya kaniya diha
sa espiritu ug gahom ni Elias. Siya magpabalik sa kasingkasing sa mga
amahan ngadto sa ilang mga anak, ug ang nagmasinupakon sa paglakaw
sumala sa kaalam diha sa pagkamatarong. Buhaton niya kini aron pag-
andam sa katawhan alang sa Ginoo.” 18 Miingon si Zacarias sa anghel, “Sa
unsang paagi nga ako mahibalo nga kini mahitabo? Kay ako usa na ka
tigulang nga tawo ug ang akong asawa tigulang na usab kaayo.” 19 Ang
anghel mitubag kaniya, “Ako si Gabriel, nga nagatindog sa atubangan sa
Dios, ug ako gipadala kanimo aron sa pagsulti ug pagdala niining maayong
balita. 20 Tan-awa, maamang ka ug dili na makasulti hangtod matuman
kining mga butanga, kay ikaw wala motuo sa akong gipamulong, nga
matuman sa umaabot nga gitakdang panahon.” 21 Samtang ang mga tawo
naghulat kang Zacarias ug natingala nganong nadugay siya pag-ayo sa
sulod sa templo. 22 Sa dihang migawas na siya, dili na siya makasulti
kanila, ug ilang nasabtan nga nakakita siyag panan-awon sulod sa templo.
Busa misinyas nalang siya kanila, apan nagpabilin siyang dili makasulti.
23 Sa dihang ang iyang buluhaton nahuman na, siya mipauli sa ilang balay.
24 Human sa pipila ka adlaw, ang iyang asawa nga si Elizabet nagmabdos.
Nagtago siya sulod sa lima ka bulan ug nag-ingon, 25 “Mao na kini ang

gibuhat sa Ginoo alang kanako. Siya nagbantay kanako, aron sa pagkuha
sa akong kaulawan taliwala sa katawhan." 26 Sa pag-abot sa unom ka
bulan sa pagmabdos ni Elizabet, ang anghel nga si Gabriel gipadala sa
Dios didto sa syudad sa Galilea, nga ginganlag Nazaret, 27 ngadto sa
usa ka ulay nga kaslonon sa usa ka lalaki nga si Jose. Gikan siya sa
kaliwatan ni David, ug ang babayeng ulay mao si Maria. 28 Mipakita
ang angel kaniya ug miingon, "Mga Pangumusta, halangdong pinili! Ang
Ginoo anaa kanimo!" 29 Apan si Maria naglibog sa iyang gipamulong,
ug nabalaka kung unsa nga matang kini sa pangumusta. 30 Ang anghel
miingon kaniya, "Ayaw kahadlok, Maria, kay ikaw nakakaplag ug kalooy
uban sa Dios. 31 Tan-awa, ikaw magmabdos ug manganak sa usa ka
batang lalaki, ug nganlan mo siya'g Jesus. 32 Mahimo siyang bantogan,
ug pagatawgon siyang Anak sa Labing Halangdon. Ihatag sa Ginoong
Dios kaniya ang trono sa iyang amahan, nga si David. 33 Maghari siya
sa tanang kaliwatan ni Jacob hangtod sa kahangtoran, ug mahimong
walay katapusan ang iyang gingharian." 34 Unya si Maria miingon sa
anghel, "sa unsang paagi nga kini mahitabo, nga usa man ako ka ulay?"
35 Ang anghel mitubag kaniya, "mokunsad kanimo ang Balaang Espiritu
ug ang gahom sa Labing Halangdon magapandong kanimo. Busa ang
maong balaan nga mahimugso pagatawgon nga Anak sa Dios. 36 Tan-
awa, si Elizabet nga imong paryente namabdos usab ug batang lalaki
bisan sa iyang katigulangon; anaa siya sa ika-unom ka bulan sa iyang
pagpanamkon, bisan siya gitawag nga apuli. 37 Kay walay butang dili
mahimo sa Dios." 38 Si Maria miingon, "Sa pagkatinuod, ako usa ka
alagad sa Ginoo. Buhata nga kini mahitabo kanako sumala sa imong
gipamulong." Ug ang anghel mibiya na kaniya. 39 Karon niining mga
adlawa midali pagtindog si Maria aron sa pag-adto sa kabungtoran, sa
usa sa mga syudad sa Judea, 40 ug siya miadto sa balay ni Zacarias ug
mitimbaya kang Elizabet. 41 Sa pagkadungog ni Elizabet sa pagtimbaya
ni Maria, milihok ang bata sa iyang sabakan; ug si Elizabet napuno
sa Balaang Espiritu. 42 Misinggit siya uban sa makusog nga tingog ug
miingon, "Bulahan ka sa babaye nga tanan, ug bulahan usab ang bunga
sa imong sabakan. 43 Sa unsang paagi nga giduaw man ako sa inahan
sa akong Ginoo? 44 Kay sa pagkadungog naku sa imong pagtimbaya,
ang bata sa akong sabakan milihok sa kalipay. 45 Bulahan siya nga
mituo, kay matuman na ang mga butang nga giingon kaniya gikan sa
Ginoo." 46 Si Maria miingon, "Ang akong kalag naghimaya sa Ginoo, 47 Ug
nagmaya ang akong espiritu diha sa Dios nga akong Manluluwas. 48 Kay
iyang gihatagan ug pagtagad ang anaa sa ubos nga kahimtang sa iyang
sulugoon. Sukad karon ang tanang kaliwatan magatawag kanako nga
bulahan, 49 Kay ang Usa ka Gamhanan nagbuhat sa mga kahibulongang
butang nganhi kanako; Ug balaan ang iyang ngalan. 50 Ang iyang kalooy
alang sa mosunod pa nga mga kaliwatan sa mga tawo nga magmahadlukon
kaniya. 51 Gibuhat niya ang mga gamhanang mga butang uban sa iyang
mga bukton; siya nagpatibulaag sa mga tawong mapahitas-on sa ilang
kasingkasing. 52 Gipakanaog niya ang mga mamumuno gikan sa ilang
trono, ug gituboy niya ang ubos ug kahimtang nga mga tawo. 53 Gihatagan
niya sa mga maayong butang ang mga tawong gutom, ug giabog ang mga
adunahang tawo nga walay bisan unsang nadala. 54 Siya nagtabang sa
iyang alagad nga si Israel, nga nagmaloloy-on 55 kang Abraham ug sa iyang
mga kaliwatan hangtod sa kahangtoran, sama sa iyang saad nga iyang

pagabuhaton sa atong mga katigulangan.” 56 Ug nipuyo si Maria uban
kang Elizabet sulod sa tulo ka bulan, ug pagkahuman niana mibalik siya
sa iyang pinuy-anan. 57 Karon sa panahon nga si Elizabet manganak na,
iyang gianak ang usa ka batang lalaki. 58 Ug ang iyang mga silingan ug
mga paryenti nakadungog sa pagkamaayo sa Ginoo kaniya, ug nagmaya
sila uban kaniya. 59 Unya sa ikawalo ka adlaw human niadto, nangadto
sila aron sa pagpatuli sa bata; ug paganganlan unta siya ug Zacarias,
sama sa ngalan sa iyang amahan. 60 Apan ang iyang inahan mitubag ug
miingon, “Dili, kondili nganlan siya ug Juan.” 61 Ug sila miingon kaniya,
“Walay bisan usa nga gikan sa imong mga paryente nga ginganlan niining
ngalana.” 62 Misinyas sila sa iyang amahan aron pagsuta kung unsa ang
iyang buot ipangalan sa bata. 63 Busa nangayo siya ug usa ka sulatanan
ug misulat, “Juan ang iyang ngalan.” Ug silang tanan nahibulong pag-
ayo niini. 64 Dihadiha dayon ang iyang baba nabuka ug ang iyang dila
gawasnon na, ug nagsugod siya sa pagdayeg sa Dios. 65 Unya ang kahadlok
niabot sa matag usa nga nagpuyo libot kanila ug ang tanang butang nga
nahitabo maoy gipanghisgotan sa tibuok kabungturan sa Judea. 66 Ang
matag usa nga nakadungog bahin niini nagpadayon sa paghunahuna sa
nahitabo ug miingon, “Busa unsa kaha ang dangatan niining bataa? Kay
namatikdan nila nga ang kamot sa Ginoo nag-uban man kaniya. 67 Ang
iyang amahan nga si Zacarias nga napuno sa Balaang Espiritu, ug siya
misulti niini nga panagna, 68 “Dalaygon ang Ginoo, ang Dios sa Israel,
tungod kay siya mianhi kanato ug nagbuhat sa usa ka pamaagi aron
paghatag ug kagawasan sa iyang katawhan. 69 Siya mihatag kanato ug
usa ka gamhanang Manluluwas gikan sa kaliwatan sa iyang alagad nga
si David, 70 sama nga ang Dios namulong pinaagi sa iyang mga balaang
propeta sa karaang panahon. 71 Sa iyang gisaad nga maghatag kanato ug
kaluwasan gikan sa atong mga kaaway, ug gikan sa kamot sa matag usa
nga nagadumot kanato. 72 Siya naghimo niini aron mapakita ang kalooy
ngadto sa atong mga katigulangan, Ug ang paghinumdom sa balaang
kasabutan. 73 Nianang kasabutan nga mao ang gipanumpaan sa atong
katigulangan nga si Abraham. 74 Siya naghimo ug panumpa sa paghatag
kanato ug kagawasan gikan sa kamot sa atong mga kaaway ug nagtugot
kanato sa pag-alagad kaniya nga walay kahadlok, 75 sa pagkabalaan ug
pagkamatarong sa iyang atubangan sa tanang panahon. 76 Ug ikaw, nga
akong anak, pagatawgon nga propeta sa Labing Halangdon, tungod kay
ikaw ang mag-una sa Ginoo aron sa pag-andam sa katawhan alang sa iyang
pag-anhi, 77 ug aron matabangan ang mga tawo nga mahibalo kung unsaon
nga sila maluwas pinaagi sa kapasayloan sa ilang mga sala. 78 Ang atong
Dios magapasaylo kanato tungod sa iyang malumong kalooy. Pinaagi sa
iyang kalooy, ang Manluluwas, nga daw sama sa adlaw sa kabuntagon,
magaabot gikan sa langit aron sa pagtabang kanato. 79 Modan-ag siya
ngadto sa mga tawo nga naglingkod sa kangitngit ug sa landong sa
kamatayon; siya mogiya sa atong tiil ngadto sa dalan sa kalinaw.” 80 Unya
nagdako ang bata, ug nahimong kusgan diha sa espiritu. Nagpuyo siya
sa awaaw nga mga dapit hangtod nga siya nagsugod sa pagpakita sa
kadaghanan sa katawhan sa Israel.

2

1 Karon niadtong mga adlawa, nahitabo kadto nga si Cesar Agustus nag-
padala ug usa ka kasugoan nga nagmando nga kinahanglang mapahigayon

ang sensus sa tanang mga tawo nga nagpuyo sa kalibotan sa Roma. 2 Mao
kini ang unang sensus nga gipahigayon sa dihang si Cirenio mao ang
gobernador sa Syria. 3 Busa ang tanan nangadto sa ilang kaugalingon
nga lungsod aron matala alang sa sensus. 4 Si Jose mibiya usab gikan
sa siyudad sa Nazaret sa Galilea ug milakaw didto sa lungsod sa Judea
nga anaa sa Betlehem, nga gitawag nga siyudad ni David, tungod kay
siya usa man ka kaliwat gikan sa pamilya ni David. 5 Siya miadto didto
aron matala kauban ni Maria, nga iyang pangasaw-onon ug nagpaabot
sa usa ka anak. 6 Karon nahitabo kadto nga samtang atua sila didto,
ang takna miabot na alang kaniya nga manganak. 7 Siya nanganak ug
usa ka batang lalaki, nga iyang kamagulangang anak, ug iyang giputos ug
maayo sa panapton. Unya gipahimutang niya siya didto sa pakan-anan sa
mga mananap, tungod kay wala nay luna alang kanila didto sa lawak sa
mga dumudoong. 8 Sa samang rehiyon, adunay mga magbalantay sa mga
karnero nga nagpuyo didto sa mga kaumahan ug nagtan-aw kanunay sa
panon sa mga karnero sa takna sa kagabihion. 9 Sa kalit lang, ang anghel sa
Ginoo mitungha kanila, ug ang himaya sa Ginoo midan-ag palibot kanila,
ug nahadlok sila pag-ayo. 10 Unya ang anghel miingon kanila, “Ayaw
kamo kahadlok, tungod kay ako magpahibalo kaninyo sa maayong balita
nga makahatag ug dako kaayong kalipay sa tanang katawhan. 11 Karong
adlawa ang usa ka manluluwas natawo alang kaninyo sa siyudad ni David!
Siya mao ang Cristo nga Ginoo! 12 Mao kini ang timailhan nga ihatag
kaninyo, makaplagan ninyo ang usa ka bata nga giputos sa panapton
ug naghigda didto sa pakan-anan sa mga mananap.” 13 Sa kalit lang
uban sa mga anghel adunay dakong panon sa langitnong kasundalohan
nga nagdayeg sa Dios, ug nag-ingon, 14 “Himaya sa Dios sa kahitas-an,
ug aduna untay kalinaw sa kalibotan taliwala sa katawhan nga iyang
gikahimut-an.” 15 Nahitabo kadto nga sa dihang ang mga anghel nahanaw
na gikan kanila ug mibalik sa langit, ang mga magbalantay sa karnero
miingon sa usag-usa, “Mangadto na kita karon sa Betlehem, ug tan-awon
nato kining butang nga nahitabo, nga maoy gipahibalo sa Ginoo kanato.”
16 Sila nagdali sa pag-adto didto ug nakaplagan nila si Maria ug si Jose, ug
nakita nila ang bata nga naghigda didto sa pakan-anan sa mga mananap.
17 Human nila kini nakita, ilang gipahibalo sa katawhan kung unsa ang
gisulti kanila mahitungod niining bataa. 18 Ang tanan nga nakadungog
niini nahibulong kung unsa ang gisulti kanila sa mga magbalantay sa
mga karnero. 19 Apan si Maria kanunay nga naghunahuna mahitungod
sa tanang butang nga iyang nadunggan, ug gitipigan kini niya sa iyang
kasingkasing. 20 Ang mga magbalantay sa mga karnero mibalik, nga
naghimaya ug nagdayeg sa Dios sa tanang butang nga ilang nadungog ug
nakita, sama sa giingon kanila. 21 Sa ikawalo ka adlaw ug mao kadtong
panahona sa pagtuli sa bata, sila nagngalan kaniya ug Jesus, ang ngalan
nga gihatag sa anghel sa wala pa siya gipanamkon sa sabakan. 22 Sa
dihang ang gikinahanglan nga gidaghanon sa mga adlaw alang sa ilang
paghinlo nilabay na, sumala sa balaod ni Moises, si Jose ug Maria ilang
gidala ang ilang bag-ong natawo nga anak nga lalaki padulong sa templo
sa Jerusalem aron ihalad siya sa Ginoo. 23 Sumala sa nahisulat sa balaod sa
Ginoo, “Ang tanang lalaki nga anak nga migula sa sabakan pagatawagon
nga balaan alang sa Ginoo.” 24 Sila usab miadto aron sa paghalad ug
usa ka halad sumala sa giingon sa balaod sa Ginoo, “Usa ka pares nga
salampati o duha ka pispis nga tukmo.” 25 Tan-awa, adunay usa ka tawo

sa Jerusalem nga ginganlan ug Simeon. Kining tawhana matarong ug mainampuon. Siya naghulat sa manghuhupay sa Israel, ug ang Balaang Espiritu anaa kaniya. 26 Gipadayag na kaniya sa Balaang Espiritu nga dili usa siya mamatay sa dili pa niya makita ang Ginoo nga Cristo. 27 Usa ka adlaw niana miadto siya sa templo, giniyahan sa Balaang Espiritu. Sa dihang ang ginikanan nagdala sa bata, nga si Jesus, aron himoon niya kung unsa ang nabatasan nga gisugo sa balaod, 28 unya si Simeon nagdawat kaniya sa iyang mga bukton, ug nagdayeg sa Dios ug nag-ingon, 29 "Karon tugoti nga ang imong alagad mobiya sa kalinaw, Ginoo, sumala sa imong pulong. 30 Kay nakita na sa akong mga mata ang imong kaluwasan, 31 nga imong giandam sa panan-aw sa tanang katawhan. 32 Mahimo siya nga kahayag nga mopadayag sa kamatuoran ngadto sa mga Gentil ug mahimong himaya sa imong katawhan Israel." 33 Ang amahan ug inahan sa bata nahibulong sa mga butang nga gipanulti mahitungod kaniya. 34 Unya si Simeon nagpanalangin kanila ug miingon kang Maria nga iyang inahan. "Paminaw pag-ayo! Kini nga bata gitagana alang sa pagkapukan ug pagbangon sa daghang katawhan sa Israel ug timailhan sa gipamulong batok kaniya. 35 Usab, ang usa ka espada molagbas sa imong kaugalingon nga kalag, aron ang mga hunahuna gikan sa daghang kasingkasing mahimong mapadayag." 36 Ang babaye nga propeta nga ginganlan ug Ana atua usab didto. Siya mao ang anak nga babaye ni Fanuel gikan sa tribo ni Aser. Edaran na kaayo siya. Siya nagpuyo kauban sa iyang bana sulod sa pito ka tuig pagkahuman sa iyang kaminyuon, 37 ug unya siya nabiyuda sa 84 ka tuig. Siya wala gayod mobiya sa templo ug nagpadayon sa pagsimba sa Dios inubanan sa pagpu-asa ug mga pag-ampo, gabii ug adlaw. 38 Niana gayong higayona, siya miadto ngadto kanila ug nagsugod sa pagpasalamat sa Dios. Siya nagsulti mahitungod sa bata ngadto sa tanan nga nagahulat alang sa pagtubos sa Jerusalem. 39 Sa dihang sila nahuman na sa tanan nilang gikinahanglang buhaton sumala sa balaod sa Ginoo, sila mibalik sa Galilea, sa ilang kaugalingon nga siyudad, sa Nazaret. 40 Ang bata nagdako ug nahimong kusgan, nagataas ang kaalam, ug ang grasya sa Dios anaa kaniya. 41 Ang iyang ginikanan moadto kada tuig sa Jerusalem alang sa Kasaulogan sa Pagsaylo. 42 Sa dihang nag-edad na siya ug dose ka tuig, sila mitungas na usab alang sa nabatasan nga panahon sa kasaulogan. 43 Pagkahuman nila ug puyo sa gigahin nga mga adlaw alang sa kasaulogan, nagsugod na silag pamauli sa ilang pinuy-anan. Apan ang bata nga si Jesus nagpabilin didto sa Jerusalem ug ang iyang ginikanan wala makabalo niini. 44 Sila nagdahom nga siya uban sa panon nga nanglakaw uban kanila, busa sila nakalakaw na ug usa ka adlaw nga panaw. Unya sila nagsugod na sa pagpangita kaniya sa ilang mga kaparyentihan ug mga kahigalaan. 45 Sa dihang wala nila siya makaplagi, mibalik sila sa Jerusalem ug nagsugod sa pagpangita kaniya didto. 46 Nahitabo kadto sa pagkahuman sa tulo ka adlaw, ilang nakaplagan siya didto sa templo, naglingkod didto sa taliwala sa mga magtutudlo, naminaw kanila ug nangutana kanila sa mga pangutana. 47 Ang tanan nga naminaw kaniya nahibulong sa iyang pagpanabot ug sa iyang mga tubag. 48 Sa dihang ila siyang nakita, sila nahibulong. Ang iyang inahan nag-ingon kaniya, "Anak, nganong gitagad mo man kami niini nga paagi? Paminaw, ang imong amahan ug ako nabalaka pag-ayo sa pagpangita kanimo." 49 Siya miingon kanila, "Nganong nangita man kamo kanako? Wala ba kamo nakabalo nga kinahanglan nga ako anaa

sa balay sa akong Amahan?” 50 Apan wala sila nakasabot kung unsa ang
iyang gipasabot niadto nga mga pulong. 51 Unya siya mibalik pauli kauban
nila padulong sa Nazaret ug nagmasinugtanon kanila. Ang iyang inahan
nagtipig niining tanan nga mga butang sa iyang kasingkasing. 52 Apan si
Jesus nagpadayon nga nagtubo sa kaalam ug gidak-on, ug nadugangan ang
kaluoy diha sa Dios ug sa katawhan.

3

1 Karon sa ika kinse ka-tuig sa pagdumala ni Tiberio Cesar, samtang si
Poncio Pilato ang gobernador sa Judea, ug si Herodes mao ang pangulo sa
distrito sa Galilea, ang iyang igsoon si Felipe mao ang pangulo sa distrito
sa rehiyon sa Iturea ug Traconite, ug si Lisanias mao ang pangulo sa
distrito sa Abilene, 2 ug nianang panahona si Anas ug si Caifas sila ang
mga pangulong pari, ang pulong sa Dios niabot kang Juan, nga anak ni
Zacarias, didto sa kamingawan. 3 Milakaw siya sa tibouk rehiyon nga
palibot sa Suba sa Jordan, nagwali sa pagbawtismo sa paghinulsol alang
sa kapasayloan sa mga sala. 4 Ingon sa nahisulat sa libro sa mga pulong ni
propeta Isaias, “Ang tingog sa usa ka tawo nga nagtawag sa kamingawan,
'Andama ang dalan sa Ginoo, Himoang tul-id ang iyang mga agianan.
5 Ang matag walog mapuno, ang matag kabukiran ug bungtod mahimong
mapatag, ug ang baliko nga mga dalan matul-id, ang lubaklubak nga mga
dalan mahimong mahapsay. 6 Tanang katawhan makakita sa kaluwasan
sa Dios.'” 7 Busa si Juan nag-ingon sa dakong panon sa katawhan nga
miduol aron magpabawtismo kaniya, “Kamong mga kaliwat sa mga malala
nga bitin, kinsa man ang nagpasidaan kaninyo nga makalikay sa silot nga
umaabot? 8 Pagbaton ug mga bunga nga adunay katakos sa paghinulsol,
ug ayaw pagsugod ug istorya sa inyong mga kaugalingon, 'Aduna kami
Abraham nga among amahan,' tungod niini sultihan ko kamo nga ang
Dios makahimo ug mga anak alang kang Abraham bisan gikan niining
mga bato. 9 Ang atsa mitaop na sa gamot sa mga kahoy. Busa ang
matag kahoy nga dili makapamunga ug maayong bunga paga-bughaon
ug itambog ngadto sa kalayo.” 10 Unya ang mga katawhan sa mga
panon nangutana kaniya, nga nag-ingon, “Unya unsa ang angay namong
buhaton?” 11 Mitubag siya ug miingon kanila, “Kung may usa ka tawo
nga adunay duha ka bisti, kinahanglan iyang ihatag ang usa niini ngadto
sa uban nga wala niini ug bisan kinsa nga adunay pagkaon sa maong
paagi iya usab kining pagabuhaton.” 12 Unya pipila ka mga maniningil sa
buhis nga miduol usab kaniya aron magpabawtismo, ug nag-ingon sila
kaniya, “Magtutudlo, unsay angay namong buhaton?” 13 Siya miingon
kanila, “Ayaw kamo pangolekta ug kwarta nga labaw pa sa kolektahonon
nga kantidad.” 14 Pipila sa mga sundalo nangutana usab kaniya, nga nag-
ingon, “Ug mag unsa nalang mi? Unsa may angay namong buhaton?” Siya
miingon kanila, “Ayaw kamo pagkuha ug kwarta sa bisan kinsa pinaagi sa
pagpugos, ug ayaw kamo pagbutang-butang kang bisan kinsa nga bakak.
Kinahanglan makontento kamo sa inyong mga suhol.” 15 Samtang ang
mga tawo mahinamon nga nagdahom sa Cristo nga umaabot, ang matag
usa nahibulong sulod sa ilang kasingkasing mahitungod kang Juan kung
siya ba gayod ang Cristo. 16 Si Juan mitubag sa ilang tanan nga nag-ingon,
“Alang kanako, gibawtismohan ko kamo sa tubig, apan adunay lain nga
moabot nga hilabihan kagamhanan kay sa kanako, ug dili gani ako takos
bisan pa sa pagbadbad sa hikot sa iyang sandalyas. Bawtismohan niya
kamo diha sa Balaang Espiritu ug sa kalayo. 17 Ang iyang pangkahig anaa

sa iyang kamot nga maoy mohinlo pag-ayo ngadto sa iyang giokanang
salog ug sa pagtigum sa mga trigo didto sa iyang kamalig. Apan iyang
sunogon ang uhot sa kalayo nga dili mapalong.” 18 Sa kadaghanan sa
iyang mga pagsangyaw, iyang giwali ang maayong balita ngadto sa mga
tawo. 19 Gibadlong usab ni Juan si Herodes ang pangulo sa distrito sa
pakigminyo sa asawa sa iyang igsoon nga si Herodias, ug sa tanang ubang
butang nga mga daotan nga gibuhat niya. 20 Apan si Herodes mihimo
ug mas daotan pa nga butang. Iyang gipabilanggo si Juan. 21 Miabot
kini nga, samtang ang tanan katawhan gipangbawtismohan ni Juan, si
Jesus usab nabawtismohan. Samtang nag-ampo siya, ang langit na abli.
22 Ang Balaang Espiritu mitugpa kaniya nga adunay lawas nga sama sa
salampati, samtang adunay tingog nga gikan sa langit, “Ikaw ang akong
hinigugmang Anak. Gikahimot-an ko ikaw pag-ayo.” 23 Karon si Jesus
sa iyang kaugalingon, sa dihang nagsugod siya sa pagtudlo, 30 ang iyang
panuigon. Siya ang anak nga lalaki (mahimo unta) ni Jose, ang anak nga
lalaki ni Eli, 24 ang anak nga lalaki ni Matat, ang anak nga lalaki ni Levi, ang
anak nga lalaki ni Melki, ang anak nga lalaki ni Janai, ang anak nga lalaki
ni Jose. 25 ang anak nga lalaki ni Matatias, ang anak nga lalaki ni Amos,
ang anak nga lalaki ni Nahum, ang anak nga lalaki ni Esli, ang anak nga
lalaki ni Nagai, 26 ang anak nga lalaki ni Maat, ang anak ni Matatias, ang
anak nga lalaki ni Semei, ang anak nga lalaki ni Josec, ang anak nga lalaki
ni Juda, 27 ang anak nga lalaki ni Joanan, ang anak nga lalaki ni Resa, ang
anak nga lalaki ni Zerubabel, ang anak nga lalaki ni Shealtiel, ang anak
nga lalaki ni Neri, 28 ang anak nga lalaki ni Melki, ang anak nga lalaki ni
Adi, ang anak nga lalaki ni Cosam, ang anak nga lalaki ni Elmadam, ang
anak nga lalaki ni Er, 29 ang anak nga lalaki ni Josue, ang anak nga lalaki
ni Eliezer, ang anak nga lalaki ni Jorim, ang anak nga lalaki ni Matat, ang
anak nga lalaki ni Levi, 30 ang anak nga lalaki ni Simeon, ang anak nga
lalaki ni Juda, ang anak nga lalaki ni Jose, ang anak nga lalaki ni Jonam,
ang anak nga lalaki ni Eliakim, 31 ang anak nga lalaki ni Melea, ang anak
nga lalaki ni Mena, ang anak nga lalaki ni Matata, ang anak nga lalaki
ni Natan, ang anak nga lalaki ni David, 32 ang anak nga lalaki ni Jesse,
ang anak nga lalaki ni Obed, ang anak nga lalaki ni Boaz, ang anak nga
lalaki ni Salmon, ang anak nga lalaki ni Naason, 33 ang anak nga lalaki
ni Aminadab, ang anak nga lalaki ni Admin, ang anak nga lalaki ni Arni,
ang anak nga lalaki ni Hezron, ang anak nga lalaki ni Perez, ang anak
nga lalaki ni Juda, 34 ang anak nga lalaki ni Jacob, ang anak nga lalaki ni
Isaac, ang anak nga lalaki ni Abraham, ang anak nga lalaki ni Tera, ang
anak nga lalaki ni Nahor, 35 ang anak nga lalaki ni Serug, ang anak nga
lalaki ni Reu, ang anak nga lalaki ni Peleg, ang anak nga lalaki ni Heber,
ang anak nga lalaki ni Shela, 36 ang anak nga lalaki ni Cainan, ang anak
nga lalaki ni Arfaxad, ang anak nga lalaki ni Shem, ang anak nga lalaki
ni Noe, ang anak nga lalaki ni Lamec, 37 ang anak nga lalaki ni Metusela,
ang anak nga lalaki ni Enoc, ang anak nga lalaki ni Jared, ang anak nga
lalaki ni Mahalalel, ang anak nga lalaki ni Kenan, 38 ang anak nga lalaki
ni Enos, ang anak nga lalaki ni Set, ang anak nga lalaki ni Adan, ang anak
nga lalaki sa Dios.

4

1 Unya si Jesus, napuno sa Balaang Espiritu, sa dihang mibalik siya gikan
sa Suba sa Jordan, ug gitultolan siya sa Espiritu ngadto sa kamingawan

sulod 2 sa kwarenta ka adlaw ug gitintal siya sa yawa didto. Niadtong
mga adlawa, wala gayod siyay gikaon bisan unsa, ug sa kataposan nga
adlaw gigutom siya pag-ayo. 3 Ang yawa miingon kaniya, “Kung ikaw ang
Anak sa Dios, mando-i kining bato nga mahimong pan.” 4 Si Jesus mitubag
kaniya, “Nahisulat kini, 'Nga ang Tawo dili mabuhi sa pan lamang.'”
5 Unya gidala siya sa yawa sa taas nga dapit, ug gipakita kaniya ang tanan
nga mga gingharian sa kalibutan niadtong higayona. 6 Ang yawa nag-
ingon kaniya, “Ihatag ko kanimo ang katungod nga magdumala sa tanan
gingharian, ug ang tanan nga kaanyag niini. Ako kining mabuhat tungod
kay gihatag kini kanako nga akong dumalahan, ug mahimo nako ihatag
ni bisan kinsa nga akong gusto. 7 Busa kung moyukbo ka kanako ug
mosimba ka kanako, ang tanan niini maimo.” 8 Apan si Jesus mitubag
ug miingon kaniya, “Nahisulat kini, 'Kinahanglan simbaha ang Ginoo nga
imong Dios, ug siya lang gayod ang alagari.'” 9 Sunod ang yawa nagtultol
kang Jesus didto sa Jerusalem ug gibutang siya sa pinakataas nga bahin sa
templo, ug miingon kaniya, “Kung ikaw ang Anak sa Dios, ambak sa imong
kaugalingon gikan diri. 10 Kay nahisulat kini, “Iyang suguon ang iyang mga
anghel nga moatiman kanimo, aron panalipdan ka.' 11 ug, 'Pagasapnayon
ka nila sa ilang mga kamot, aron nga dili maigo ang imong mga tiil
batok sa bato.'” 12 Si Jesus mitubag kaniya nga nag-ingon, “Gipamulong
kini, 'Ayaw sulayi ang Ginoo nga imong Dios.'” 13 Sa dihang nahuman
na sa yawa tintala si Jesus, nagpalayo siya ug mibiya kaniya hangtod sa
sunod na usab nga higayon. 14 Unya si Jesus mibalik sa Galilea uban sa
gahom sa Espiritu, ug ang balita mahitungod kaniya mikaylap sa tibuok
rehiyon nga palibot niini. 15 Nanudlo siya sa mga sinagoga, ug ang tanan
nagdayeg kaniya. 16 Usa kadlaw miadto siya sa Nazaret, sa siyudad kung
aha siya nagdako. Ingon sa iyang naandan, misulod siya sa sinagoga sa
adlaw nga Igpapahulay, ug mitindog siya ug iyang gibasa ang kasulatan.
17 Ang linukot nga basahon nga sinulat ni propeta Isaias ang gihatag
kaniya, unya iyang gi-ablihan ang linukot nga basahon ug nakaplagan niya
didto ang nahisulat, 18 “Ang Espiritu sa Ginoo anaa kanako, Tungod kay
gidihogan ako niya sa pagsangyaw sa maayong balita ngadto sa mga kabos.
Gipadala ako niya aron sa pagpahibalo sa kagawasan ngadto sa mga
dinakpan, Ug makakita pag-usab ang mga buta, Mohatag ug kagawasan
ngadto sa gipang-daugdaug, 19 Aron ipahibalo ang tuig sa pagkamaayo
sa Ginoo.” 20 Unya iyang gisirado ang linukot nga basahon, gibalik niya
kini ngadto sa piniyalan sa sinagoga, ug milingkod siya. Ang mga mata
sa mga tawo nga naa sa sinagoga nagtutok kaniya. 21 Nagsugod siya
pag-ingon kanila, “Karon nga adlaw ang kasulatan natuman na pinaagi
sa inyong nadunggan.” 22 Ang tanan nga naa didto naka-saksi sa iyang
gisulti ug silang tanan nahibulong sa malomanay niyang mga pulong nga
migula sa iyang baba. Nag-ingon sila, “Usa lang kini ka anak ni Jose,
dili ba?” 23 Si Jesus miingon ngadto kanila, “Sigurado gayod moingon
kamo kanako bahin niining panultihon, 'Mananambal, tambali imong
kaugalingon. Kung unsa ang among nadunggan sa Capernaum, buhata
usab diri sa imong lungsod.'” 24 Miingon usab siya, “Sultihan ko kamo,
walay propeta nga dawaton sa iyang kaugalingong lugar. 25 Apan sultian
ko kamo sa kamatuoran daghan ang mga balo sa Israel sa panahon ni
Elias, sa dihang ang langit nisirado nga wala na nag-ulan sulod sa tulo
ka tuig ug tunga, ug adunay dakong gutom sa tibuok nasod. 26 Apan si
Elias wala gipaadto bisan asa kanila, apan didto siya gipadala sa usa ka

biyuda nga nagpuyo sa Zarefat nga duol sa syudad sa Sidon. 27 Aduna
usab daghan nga mga sanglahon sa Israel sa panahon ni propeta Eliseo,
apan walay bisan usa nga giayo ngadto kanila gawas kang Naaman nga
taga-Siria." 28 Ang tanang mga tawo nga anaa sa sinagoga napuno sila
sa kalagot sa dihang nadungog nila kining mga butanga. 29 Mitindog sila
ug ilang gipugos siya pagawas sa siyudad, ug ila siyang gidala sa tumoy
sa bungtod diin natukod ang maong siyudad, aron ila siyang ihulog sa
pangpang. 30 Apan milakaw siya sa ilang taliwala ug nagpadayon sa iyang
panaw. 31 Unya milugsong siya sa Capernaum, ang siyudad sa Galilea.
Usa ka adlaw sa Igpapahulay nagtudlo siya sa mga tawo sa sinagoga.
32 Nahibulong sila pag-ayo sa iyang gipanudlo, tungod kay nagsulti siya
nga adunay katungdanan. 33 Karon sa Sinagoga nianang adlawa adunay
usa ka tawo nga nasudlan sa hugaw nga espiritu sa demonyo, misinggit
siya sa makusog niyang tingog, 34 "Unsa man ang among buhaton alang
kanimo, Jesus nga Nazaretnon? Mi-anhi kaba aron sa paglaglag kanamo?
Nakabalo ko kung kinsa ka! Ikaw ang Usa ka Balaan sa Dios!" 35 Gibadlong
ni Jesus ang demonyo, nga nag-ingon, "Pag-hilom ug gawas diha kaniya!"
Sa dihang ang demonyo iyang gilabay ang tawo sa ilang tunga, migawas
siya gikan sa iyaha nga walay kadaot. 36 Ang tanan tawo natingala pag-ayo,
ug kanunay silang nag-istoryahanay sa matag usa mahitungod sa nahitabo.
Miingon sila, "Unsa nga matang sa pinulongan kini? Nga mahimo niyang
mandoan ang mga daotang espiritu nga adunay katungod ug gahom ug
nanggula sila?" 37 Busa ang balita mahitungod kaniya misugod ug kaylap
sa tanang bahin nga palibot sa rehiyon. 38 Unya si Jesus mibiya sa sinagoga
ug misulod sa balay ni Simon, karon ang ugangan ni Simon nga babaye
nag-antos sa taas nga hilanat, ug nagpakiluoy sila kaniya alang sa iyang
balatian. 39 Busa mitindog siya sa iyang tapad ug iyang gibadlong ang
hilanat, ug mibaya kini kaniya. Diha-diha mitindog siya ug nagsugod pag-
alagad kanila. 40 Sa dihang mosalopay na ang adlaw, gidala sa mga tawo
ngadto kang Jesus ang tanan nga adunay lain-lain nga balatian ug sakit.
Gitapion niya ang iyang kamot ngadto sa tagsa-tagsa kanila ug nanga-ulian
sila. 41 Ang mga demonyo usab nanggawas gikan sa kadaghanan kanila,
ug nagsinggit nga nag-ingon, "Ikaw ang Anak sa Dios!" Gibadlong ni Jesus
ang mga demonyo, wala niya kini tugoti nga moistorya, kay sila mismo
nakabalo nga siya ang Cristo. 42 Sa dihang ang banagbanag sa kaadlawon
miabot, miadto si Jesus sa mingaw nga dapit. Ang panon sa mga tawo
nangita kaniya ug naabot sila sa lugar kung hain siya, nanghangyo sila
nga dili mobiya kanila. 43 Apan miingon siya ngadto kanila, "Kinahanglan
gayod ako mosangyaw sa maayong balita mahitungod sa gingharian sa
Dios sa daghan pa nga mga siyudad, tungod kay kini ang hinungdan nga
gipadala ako diri." 44 Unya nagpadayon siya sa pagwali sa mga sinagoga
sa tibuok probinsiya sa Judea.

5

1 Karon kini ang nahitabo, si Jesus nagtindog sa linaw sa Genesaret
samtang ang mga tawo nag-alirong kaniya ug naminaw sa pulong sa Dios.
2 Iyang nakita ang duha ka balangay nga gibira daplin sa linaw. Ang mga
mangingisda mihawa gikan didto ug naghugas sa ilang mga pukot. 3 Si
Jesus misakay sa usa sa mga balangay nga gipanag-iyahan ni Simon ug
gisugo siya nga ibutang kini sa tubig distansya gamay gikan sa yuta. Unya
milingkod siya ug gitudloan ang mga tawo nga tua gawas sa balangay. 4 Sa
dihang nahuman na siya sa pagsulti, miingon siya kang Simon, "Dad-a

ang balangay didto sa lawom nga tubig ug ipaubos ang imong pukot aron
kini makakuha. 5 Si Simon mitubag ug miingon, “Agalon, nagpamuhat
kami tibuok gabii, ug wala kami nakakuha, apan sa imong pulong, akong
ipaubos ang mga pukot.” 6 Sa dihang nahuman na nila kini, nakatapok sila
ug daghang mga isda, ug ang ilang mga pukot nangagisi. 7 Busa gisinyasan
nila ang ilang mga kauban sa laing balangay nga kinahanglan moduol
ug motabang kanila. Sila miduol ug gipuno ang duha ka mga balangay,
mao nga nagsugod sila ug kaunlod. 8 Apan si Simon Pedro, sa dihang
nakita niya kini, miluhod siya sa tiilan ni Jesus, nga nag-ingon, “Ginoo,
palayo gikan kanako, kay ako usa ka makasasala nga tawo.” 9 Tungod
kay siya nahibulong, ug ang tanan nga nag-uban kaniya, sa ilang nakuha
nga isda ug sa ilang nadala. 10 Apil niini si Santiago ug Juan, mga anak
nga lalaki ni Zebedeo, nga kauban ni Simon. Ug miingon siJesus ngadto
kang Simon, “Ayaw kahadlok, tungod kay gikan karon mga tawo na ang
imong kuhaon.” 11 Sa dihang gidala na nila ang ilang balangay ngadto
sa yuta, ilang gibiyaan ang tanan ug misunod kaniya. 12 Miabot ang
higayon, samtang tua siya sa usa sa mga siyudad, tan-awa, adunay usa
ka tawo didto nga sanglahon. Sa pagkakita niya kang Jesus, mihapa siya
sa yuta ug nagpakiluoy kaniya, nga nag-ingon, “Ginoo, kung buot nimo,
mamahimo mo akong hinloan.” 13 Unya gipataas ni Jesus ang iyang kamot
ug gihikap siya, miingon, “buot nako. Mahinlo ka.” Ug dihadiha ang iyang
sangla nawala kaniya. 14 Siya nagsugo kaniya nga dili sultihan ang si bisan
kinsa, apan giingnan siya “Padayon sa imong dalan, ug ipakita ang imong
kaugalingon didto sa pari ug paghatag ug halad para sa imong pagkahinlo,
sumala kung unsa ang gisugo ni Moises, alang sa pagpamatuod ngadto
kanila.” 15 Apan ang balita mahitungod kaniya mikaylap bisan sa layo,
ug dakong panon sa katawhan ang nanagtigum aron sa pagpatalinghog
kaniya ug aron maayo sa ilang mga sakit. 16 Apan mibiya siya paingon
sa awaaw nga mga dapit ug nag-ampo. 17 Niabot ang usa ka adlaw nga
siya nagpanudlo, ug adunay mga Pariseo ug mga magtutudlo sa balaod nga
naglingkod didto nga naggikan sa nagkalain-laing mga baryo sa rehiyon sa
Galilea ug Judea, ug gikan usab sa siyudad sa Jerusalem. Anaa kaniya ang
gahom sa Ginoo sa pagpang-ayo. 18 Karon pipila ka mga lalaki ang miabot,
nagdayong sa banig nga diin naghigda ang tawo nga paralisado, ug nangita
sila ug dalan nga madala nila siya sa sulod aron mapahimutang siya sa
atubangan ni Jesus. 19 Wala sila makakita ug dalan aron madala siya sa
sulod tungod sa panon, busa misaka sila sa atop sa balay ug gitunton ang
tawo gikan sa atop, nga naa sa iyang banig, didto sa taliwala sa mga tawo,
sa atubangan ni Jesus. 20 Sa pagkakita sa ilang pagtuo, si Jesus miingon,
“Tawo, ang imong mga sala gipasaylo kanimo.” 21 Ang mga manunulat
ug ang mga Pariseo nagsugod ug pangutana niini, nag-ingon, “Kinsa
kining nagsulti ug pagpasipala? Kinsa ang makapasaylo sa mga sala, di
ba ang Dios lamang?” 22 Apan si Jesus, nakasabot kung unsa ang ilang
gihunahuna, nagtubag ug miingon kanila, “Nganong kamo nagapangutana
niini sa inyong mga kasingkasing? 23 Asa ang mas sayon sa pagsulti, 'ang
imong mga sala napasaylo kanimo' o sa pagsulti 'Tindog ug lakaw?' 24 Apan
kinahanglan kamo makabalo nga ang Anak sa Tawo adunay katungod
sa kalibotan sa pagpasaylo sa mga sala, Ako moiingon kanimo, 'Tindog,
punita ang imong banig, ug pauli sa imong balay.'” 25 Diha-diha dayon
mitindog siya sa atubangan nila ug gipunit niya ang banig nga iyang
gihigdaan; ug siya mibalik sa iyang balay, nga naghimaya sa Dios. 26 Ang
matag-usa nahibulong ug gihimaya nila ang Dios. Sila napuno sa kalisang,

nga miingon, “Kami adunay nakita nga kahibulungang mga butang karong
adlawa.” 27 Human nahitabo kining mga butanga, si Jesus migawas gikan
didto ug nakita niya ang usa ka kubrador sa buhis nga gingalan ug Levi
nga naglingkod sa dapit nga bayaranan ug buhis. Iyang giingnan siya,
“Sunod kanako.” 28 Busa gibiyaan ni Levi ang tanang butang, mitindog,
ug misunod kaniya. 29 Unya nag-andam si Levi ug usa dakong kumbira
para kang Jesus didto sa iyang balay, ug tua ang daghang kubrador sa
buhis, ug ang ubang tawo nga nagpahiluna sa lamesa ug nagkaon uban
kanila. 30 Apan ang mga Pariseo ug ilang mga manunulat nagbagulbol
ngadto sa iyang mga disipulo, nga nag-ingon, “Nganong mikaon kamo ug
miinom uban sa mga kubrador sa buhis ug uban pang makasasala nga
mga tawo?” 31 Si Jesus mitubag kanila, “Ang tawo nga maayo ug lawas
dili na magkinahanglan ug mananambal, kadto lang tawo nga nagsakit
ang manginahanglan niini. 32 Wala ako mianhi sa pagtawag sa tawo
nga matarong aron sa paghinulsol, apan sa pagtawag sa mga makasasala
aron sa paghinulsol.” 33 Sila miingon kaniya, “Ang mga disipulo ni Juan
kanunay nagpuasa ug nag-ampo, ug ang mga disipulo sa mga Pariseo
mobuhat sa sama. Apan ang imong mga disipulo nagkaon ug nag-inom.”
34 Si Jesus miingon kanila, “Anaa bay usa kaninyo nga abay sa kasal sa
pamanhunon nga magpuasa, samtang ang pamanhunon uban pa nila?
35 Apan moabot ang panahon nga ang pamanhunon kuhaon gikan kanila,
unya nianang mga adlawa sila mopuasa na.” 36 Unya si Jesus misulti
ug usa ka sambingay ngadto kanila. “Walay tawo nga mogisi sa usa ka
panapton nga gikan sa bag-ong panapton ug gamiton kini aron isumpay
sa daang panapton. Kung iya kining buhaton, iyang gision ang bag-
o nga panapton, ug ang bahin gikan sa bag-ong panapton dili gayod
haom sa daang panapton. 37 Usab, walay tawo nga mobutang ug bag-ong
bino ngadto sa daang panit nga sudlanan ug bino. Kung iyang buhaton
kana, ang bag-ong bino makagisi sa mga panit, ug ang bino mayabo, ug
ang sudlanan sa bino madaot. 38 Apan ang bag-ong bino kinahanglan
ibutang sa bag-o nga panit. 39 Walay tawo, human moinom ug daang bino,
mangandoy ug bag-o nga bino, kay moingon siya, 'Ang daan mas maayo.'”

6

1 Kini nahitabo sa Adlaw nga Igpapahulay nga si Jesus nag-adto sa
trigohan ug ang iyang mga disipulo nangutlo sa mga tinggas sa trigo,
gikuso-kuso nila kini sa ilang mga kamot, ug ilang gikaon ang lugas. 2 Apan
ang uban nga mga Pariseo nag-ingon, “Nganong nagbuhat man kamo ug
butang nga dili uyon sa balaod nga buhaton sa Adlaw nga Igpapahulay?”
3 Si Jesus, mitubag kanila, nga nag-ingon, “Wala ba ninyo nabasa kung
unsa ang gibuhat ni David sa dihang gigutom siya, siya ug ang mga lalaki
nga kauban niya? 4 Miadto siya sa balay sa Dios, ug mikuha sa tinapay sa
presensya ug mikaon sa pipila niini, ug gihatagan usab niya ang iyang mga
kauban nga mga lalaki aron makakaon, bisan tuod ug mga pari lamang
ang uyon sa balaod nga mahimong mokaon niini.” 5 Unya miingon siya
kanila, “Ang Anak sa Tawo mao ang Ginoo sa Adlaw nga Igpapahulay.”
6 Kini nahitabo sa lain na usab nga Adlaw nga Igpapahulay nga miadto
siya sa sinagoga ug gitudloan ang mga tawo didto. Adunay usa ka tawo
didto nga kimay ang iyang tuo nga kamot. 7 Ang mga Eskriba ug ang mga
Pariseo nagtan-aw kaniya pag-ayo kung moayo ba siya ug usa ka tawo sa
Adlaw nga Igpapahulay, aron basin ug naa silay makita nga katarongan
nga ilang ikapasangil kaniya sa pagbuhat ug butang nga sayop. 8 Apan

nasayod siya kung unsa ang ilang gihunahuna ug miingon siya sa tawo
nga kimay ang kamot, “Bangon, ug tindog diri sa taliwala sa tanan.” Busa
nibangon ang tawo ug nitindog didto. 9 Si Jesus miingon ngadto kanila,
“Mangutana ako kaninyo, uyon ba sa balaod sa Adlaw nga Igpapahulay
ang pagbuhat ug maayo o ang pagbuhat ug makadaot, sa pagluwas sa
kinabuhi o sa pagguba niini?” 10 Unya mitan-aw siya palibot kanilang
tanan ug giingnan ang tawo, “Ituy-od ang imong kamot.” Iya kining
gibuhat, ug ang iyang kamot naulian. 11 Apan napuno sila sa kasuko,
ug nagsultianay sila sa matag-usa mahitungod sa kung unsa ang ilang
buhaton ngadto kang Jesus. 12 Kini nahitabo niadtong mga panahon nga
niadto siya sa bukid aron mag-ampo. Nagpadayon siya sa pag-ampo sa
tibuok gabii ngadto sa Dios. 13 Sa dihang adlaw na, gitawag niya ang
iyang mga disipulo ngadto kaniya, ug nagpili siya ug napulo ug duha
kanila, nga iya usab ginganlan nga mga “apostoles.” 14 Ang mga pangalan
sa mga apostoles mao silang Simon (nga iya usab ginganlan ug Pedro)
ug ang iyang igsoon, nga si Andres, si Santiago, si Juan, si Felipe, si
Bartolomeo, 15 si Mateo, si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeus, si Simon
nga gitawag ug Patriyota, 16 si Judas, nga anak ni Santiago, ug si Judas
Iscariote, nga nahimong mabudhion. 17 Unya si Jesus nilugsong gikan sa
bukid uban kanila ug nitindog sa patag nga dapit. Ang dako nga panon sa
iyang mga disipulo naa didto, ug ang dako usab nga panon sa katawhan
gikan sa Judea ug Jerusalem, ug gikan usab sa daplin sa dagat sa Tiro ug
Sidon. 18 Nangadto sila aron mamati kaniya ug aron mangaayo sa ilang
mga sakit. Ang mga tawo nga gisamok sa mga dili hinlo nga espiritu
nangaayo usab. 19 Ang matag-usa sa panon nagpadayon sa pagsulay ug
hikap kaniya tungod kay ang gahom sa pag-ayo nagagikan kaniya, ug
giayo niya silang tanan. 20 Unya mitan-aw siya sa iyang mga disipulo, ug
miingon, “Bulahan kamo nga mga kabos, kay inyo ang gingharian sa Dios.
21 Bulahan kamo nga gigutom karon, kay kamo mangabusog. Bulahan
kamo nga nagahilak karon, kay kamo mangatawa. 22 Bulahan kamo sa
diha nga ang mga tawo magdumot kaninyo ug sa dihang ilahi kamo gikan
sa ilang pundok ug sawayon kamo ug isalikway ang inyong ngalan isip
daotan, tungod ug alang sa Anak sa Tawo. 23 Pagmaya kamo nianang
adlawa ug lukso sa kalipay, tungod kay anaa gayod kamoy dakong ganti
didto sa langit, kay ang ilang mga katigulangan nagtagad sa mga propeta
sa samang paagi. 24 Apan pagkaalaot ninyo nga mga dato! Kay nadawat na
ninyo ang inyong kaharuhay. 25 Pagkaalaot ninyo nga mga busog karon!
Kay kamo gutomon unya. Pagkaalaot ninyo nga nagakatawa karon! Kay
magsubo ug maghilak kamo unya. 26 Pagkaalaot ninyo, sa diha nga ang
tanang tawo magsulti ug maayo kaninyo! Kay ang ilang mga katigulangan
nagtagad sa mga mini nga propeta sa samang paagi. 27 Apan ako moingon
kaninyo nga nagapamati, higugmaa ang inyong mga kaaway ug buhata
ang maayo ngadto sa mga nagdumot kaninyo. 28 Panalangini kadtong
nagtunglo kaninyo ug iampo kadtong nagdaog-daog kaninyo. 29 Kaniya
nga mosagpa kanimo sa pikas aping, itugyan usab ang pikas. Kung ang
usa ka tawo mokuha sa imong kupo, ayaw na usab kupti ang imong taas
nga bisti. 30 Hatagi ang tanang tawo nga mangayo kanimo. Kung adunay
usa ka tawo nga mokuha sa usa ka butang nga imong gipanag-iyahan,
ayaw na siya ug ingna nga ihatag kini pagbalik kanimo. 31 Sama sa gusto
nimong buhaton sa mga tawo diha kanimo, kinahanglan nga mao usab
ang imong buhaton ngadto kanila. 32 Kung higugmaon lamang nimo ang

mga tawo nga nahigugma kanimo, unsa man ang dungog nimo niana? Kay bisan ang mga makasasala nahigugma niadtong nahigugma kanila. 33 Kung magbuhat ka ug maayo ngadto lamang sa mga tawo nga nagbuhat ug maayo ngadto kanimo, unsa man ang dungog nimo niana? Kay bisan ang mga makasasala nagbuhat sa samang paagi. 34 Kung magpahulam ka lamang ug mga butang sa mga tawo nga imong gidahom nga mohatag pagbalik kanimo, unsa man ang dungog nimo niana? Bisan pa gani ang mga makasasala nagpahulam ngadto sa mga makasasala, ug nagdahom nga makadawat pag-usab sa samang kantidad. 35 Apan higugmaa ang inyong mga kaaway ug buhata ang maayo ngadto kanila. Pagpahulam ngadto kanila, ayaw na kabalaka sa pagkuha ug balik sa bisan unsa, ug dako ang imong ganti. Kamo mahimo nga mga anak sa Labing Taas, kay siya maayo ngadto sa mga dili mapinasalamaton ug daotan nga mga tawo. 36 Pagmaluluy-on, sama nga ang imong Amahan maluluy-on. 37 Ayaw paghukom, ug kamo dili pagahukman. Ayaw pakasad-a ang uban, ug kamo dili pakasad-on. Pasayloa ang uban, ug kamo pasayloon. 38 Panghatag sa uban, ug kini igahatag kanimo. Ang dako nga kantidad—gidasok, giuyog, ug nagaawas—ila kining igabubo sa imong paa. Kay kung unsa ang imong gigamit nga hustong sukdanan sa pagsukod, ang samang husto nga sukdanan usab maoy gamiton alang kanimo.” 39 Unya gisultihan usab niya sila ug sambingay. “Makahimo ba ang buta nga tawo sa pag-agak sa laing buta nga tawo? Kung iya kining buhaton, silang duha mangahulog ngadto sa lalom nga bangag, dili ba? 40 Ang disipulo dili labaw sa iyang magtutudlo, apan ang matag-usa sa dihang hingpit nga matudloan mahimo siya nga sama sa iyang magtutudlo. 41 Nganong nagtan-aw ka man sa gamay nga puling nga anaa sa mata sa imong igsoon nga lalaki, apan wala gani nimo namatikdan ang troso nga anaa sa imong kaugalingong mata? 42 Giunsa nimo pag-ingon sa imong igsoon, 'Igsoon, tugoti ako sa pagkuha sa gamay nga puling nga anaa sa imong mata,' sa dihang ikaw mismo wala gani nimo nakita ang troso nga anaa sa imong kaugalingong mata? Mga tigpakaaron-ingnon! Unaha ug kuha ang troso sa imong kaugalingong mata, ug unya makakita ka pag-ayo aron makuha ang gamay nga puling nga anaa sa mata sa imong igsoon. 43 Kay walay maayong kahoy nga maghatag ug daot nga bunga, ug walay dili maayong kahoy nga maghatag ug maayong bunga. 44 Kay ang matag kahoy mailhan pinaagi sa matang sa bunga nga iyang ginahatag. Kay ang mga tawo dili magkuha ug igos gikan sa tunokon nga kahoy, o magkuha ug ubas gikan sa sampinit. 45 Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing magpagawas kung unsa ang maayo, ug ang daotang tawo gikan sa daotang bahandi sa iyang kasingkasing magpagawas kung unsa ang daotan. Kay gikan sa kadagaya sa iyang kasingkasing isulti sa iyang baba. 46 Nganong nagtawag man kamo kanako, 'Ginoo, Ginoo,' ug wala ninyo gituman ang mga butang nga akong gisulti? 47 Ang tanang tawo nga moduol kanako ug makadungog sa akong mga pulong ug motuman niini, sultihan ko kamo kung unsa ang sama kaniya. 48 Sama siya sa tawo nga nagtukod ug balay, nga nagkalot ug lalom sa yuta ug gitukod ang patukoranan sa balay ngadto sa lig-on nga bato. Sa dihang miabot ang baha, ang kusog nga tubig miawas batok sa balay, apan wala kini matay-og, tungod kay maayo kaayo ang pagkatukod niini. 49 Apan ang tawo nga nakadungog sa akong mga pulong apan wala motuman niini, sama siya sa tawo nga nagtukod ug balay ibabaw sa yuta nga walay patukoranan. Sa dihang ang kusog nga tubig miawas batok sa balay, dihadiha kini nagun-

ob, ug ang pagkaguba niadtong balaya nahingpit.

7

1 Pagkahuman ni Jesus ug sulti sa tanan niyang angay nga isulti sa mga
tao nga naminaw, misulod na siya sa Capernaum. 2 Adunay ulipon sa
usa ka centurion nga mahinungdanon kaayo kaniya nga nagmasakiton
ug hapit na mamatay. 3 Apan pagkadungog niya mahitungod kang Jesus,
gipaadtuan niya si Jesus sa mga kadagkoan sa mga Judio aron paadtuon
ug luwason ang iyang ulipon gikan sa kamatayon. 4 Sa dihang duol na
sila kang Jesus, gihangyo nila pag-ayo siya sa pag-ingon, "Takos siya nga
himuon mo kini kaniya, 5 tungod kay gihigugma niya ang among nasod,
ug siya ang nagtukod sa sinagoga alang kanamo." 6 Busa nagpadayon si
Jesus sa paglakaw uban kanila. Apan sa wala pa siya nakapalayo gikan
sa balay, nagpadala ang centurion sa iyang mga higala aron sa pag-ingon
kang Jesus, "Ginoo, ayaw hasola ang imong kaugalingon, 7 tungod kay
dili ako takos nga mosulod ka sa akong panimalay. Tungod niini, wala
gayod ako naghunahuna sa akong kaugalingon nga igong katakos aron
mopaduol kanimo, apan pagsulti lang ug usa ka pulong ug maulian na
ang akong ulipon. 8 Tungod usab kay ako ang tawo nga gibutang ubos
sa awtoridad ug naa akoy mga sundalo ubos kanako. Kung moingon ako
sa usa, 'Paglakaw, ' ug molakaw siya, ug ngadto sa usa, 'Anhi dinhi, '
ug moanhi siya, ug ngadto sa akong alagad, 'Himoa kini, ' ug himuon
gayod niya kini." 9 Pagkadungog ni Jesus niini, nahibulong siya kaniya,
ug miatubang siya sa kadaghanan nga nagsunod kaniya ug miingon, "Ako
magaingon kaninyo, wala gayod ako makakita didto sa Israel ug usa ka
tawo nga adunay dako nga pagtuo. " 10 Ug kadtong gipadala nga mga
tawo nibalik didto sa balay ug nakita nga ang ulipon himsog na. 11 Human
niaana sa paglabay sa panahon, nahitabo nga si Jesus nilakaw padulong
sa siyudad nga ginganlan ug Nain. Ang iyang mga disipulo uban kaniya,
uban usab sa dakong pundok sa katawhan. 12 Sa dihang duol na siya sa
pultahan sa siyudad, adunay patay nga tawo nga gidayongan pagawas sa
siyudad, bugtong siyang anak sa iyang inahan. Usa siya ka biyuda nga
babaye, ug uban kaniya ang dakong pundok sa katawhan nga gikan sa
siyudad. 13 Pagkakita kaniya, ang Ginoo niduol kaniya uban sa kaluoy
nga iyang gibati ngadto sa babaye ug miingon kaniya, "Ayaw paghilak. "
14 Unya miadto siya sa atubangan ug gihikap ang gipahigdaan sa patay, ug
nihunong kadtong mga tawo nga nag-alsa niini. Miingon siya, "Batan-ong
lalaki, ako moingon kanimo, bangon. " 15 Ang patay nga tawo milingkod
ug nagsugod ug istorya. Unya gihatag siya ni Jesus ngadto sa iyang inahan.
16 Unya gidaog silang tanan sa kahadlok. Nagpadayon sila sa pagdayeg sa
Dios, miingon sila, "Nakita na uban kanato ang bantugang propeta" ug
"Gibantayan sa Dios ang iyang katawhan. " 17 Kini nga balita mahitungod
kang Jesus mikaylap ngadto sa tibuok Judea ug sa tanang silingan nga
mga rehiyon. 18 Giingnan si Juan sa iyang mga disipulo mahitungod
niining tanang butang. 19 Unya gitawag ni Juan ang duha sa iyang mga
disipulo ug gipaadto sa Ginoo aron sa pag-ingon kaniya, "Ikaw na ba ang
Usa nga Gipaabot, o anaa pay lain nga tawo nga kinahanglan namong
pangitaon? " 20 Sa dihang tua na sila duol kang Jesus, nag-ingon ang mga
tawo, "Gipadala kami ni Juan Bautista aron sa pag-ingon kanimo, 'Ikaw
na ba ang Usa nga Gipaabot, o anaa pay lain nga tawo nga kinahanglan
namong pangitaon? ' " 21 Nianang orasa gipang-ayo niya ang daghang mga
tawo gikan sa sakit ug sa ilang gipang-antos nga mga balatian ug gikan

sa daotang mga espiritu, ug iyang gitugotan ang daghang mga tawong
buta nga makakita. 22 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Pagkahuman
ninyo ug biya padulong sa inyong panaw, suginli si Juan kung unsa ang
inyong nakita ug nadungog. Ang mga tawong buta nakadawat ug panan-
aw, ang mga tawong pungkol nakalakaw, ang mga tawong adunay sangla
nahinloan, ang mga tawong bungol nakadungog, ang mga tawong patay
nahibalik ang kinabuhi, ug ang mga tawong nanginahanglan nasuginlan
ug maayong balita. 23 Ang tawo nga dili mohunong sa pagtuo kanako
tungod sa akong mga binuhatan mapanalanginan.” 24 Pagkahuman ug
biya sa mga mensahero ni Juan, nagsugod na si Jesus sa pagsugilon sa mga
pundok sa katawhan mahitungod kang Juan, “Unsa may inyong gigawas
ug gitan-aw didto sa kamingawan, ang tawo nga sama sa usa ka bagakay
nga gipalid-palid sa hangin? 25 Apan unsa may inyong gigawas ug gitan-
aw, ang tawo nga nagsul-ob ug humok nga mga panapton? Tan-awa, ang
mga tawo nga nagsul-ob ug maanindot nga mga sinina ug nagpuyo nga
harohay, tua sa mga palasyo sa hari. 26 Apan unsa may inyong gigawas ug
gitan-aw, usa ka propeta? Oo, moingon ako kaninyo, ug labaw pa sa usa ka
propeta. 27 Mao kini siya kung unsa ang nahisulat, 'Tan-awa, magpadala
ako ug mensahero diha sa inyong atubangan, kinsa maoy moandam sa
inyong agianan diha sa inyong atubangan.' 28 Ako moingon kaninyo, sa
tanang gihimugso sa mga babaye, wala gayoy makalabaw kang Juan, apan
ang labing walay bili nga tawo diha sa gingharian sa Dios mas labaw pa
kay kaniya. 29 Sa dihang ang tanang tawo nakadungog niini, lakip na ang
mga tigkolekta ug buhis, ilang gipahayag nga ang Dios matarong. Uban
sila niadtong tanan nga nabawtismohan sa pagbawtismo ni Juan. 30 Apan
ang mga Pariseo ug ang mga hanas sa balaod sa Judeo nga wala niya
mabawtismohi, nagdumili sa kaalam sa Dios alang sa ilang kaugalingon.
31 kang kinsa man nako mahimong ikatandi ang mga katawhan niini
nga henerasyon? Unsa may sama kanila? 32 Sama sila sa mga bata nga
nagdula-dula diha sa merkado, kinsa naglingkod ug nagtawag sa usag-usa
ug nag-ingon, 'Nagtugtog kami ug plawta alang kaninyo, ug wala kamo
nanayaw. Nagsubo kami, ug wala kamo manghilak.' 33 Tungod kay si
Juan Bautista mianhi ug wala nagkaon ug tinapay ug wala miinom ug
bino, ug ikaw moingon, ‘Naa siyay demonyo. ’ 34 Ang Anak sa Tawo
mianhi ug nagkaon ug nag-inom ug ikaw moingon, ‘Tan-awa, palakaon
kaayo siya ug palahubog, higala sa mga tigkolekta ug buhis ug mga
makakasala! ’ 35 Apan ang kaalam gipamatud-an pinaagi sa tanan niyang
mga anak.” 36 Karon adunay Pariseo nga naghangyo kang Jesus nga
mokaon uban kaniya. Busa pagkahuman ni Jesus ug sulod sa balay sa
Pariseo, naglingkod siya dapit sa lamisa nga nagpahayahay nga mikaon.
37 Tan-awa, adunay usa ka babaye didto sa siyudad nga makasasala. Nakita
niya nga si Jesus gidapit didto sa balay sa Pariseo, ug nagdala siya ug
nindot nga alabastru nga gisudlan ug pahumot. 38 Nagtindog siya dapit
sa likod ni Jesus duol sa iyang tiil ug nihilak. Nagsugod siya sa pagbasa
sa tiil ni Jesus pinaagi sa iyang luha, ug gipahiran niya kini sa buhok sa
iyang ulo, gihalukan niya ang mga tiil ni Jesus, ug iya kining gidihogan ug
pahumot. 39 Sa dihang ang Pariseo nga nagdapit kang Jesus nakakita niini,
nakasulti siya sa iyang kaugalingon nga nag-ingon, “Kung kining tawhana
usa ka propeta, makahibalo unta siya kung kinsa ug unsang klasiha kining
babayhana ang mihikap kaniya nga siya makasasala. ” 40 Mitubag si
Jesus ug miingon kaniya, “Simon, aduna akoy isulti kanimo. ” Miingon
siya, “Isulti kini, Magtutudlo!” 41 Miingon si Jesus, “Adunay duha ka

mangungotang sa usa ka tigpahulam. Ang usa nakautang ug lima ka gatos
ka denaryo, ug ang usa nakautang ug singkwenta ka denaryo. 42 Tungod
kay wala silay kwarta nga ikabayad, gipasaylo niya silang duha. Busa,
kinsa kanila ang mas nahigugma kaniya? " 43 Si Simon mitubag kaniya ug
miingon, "Tingali kadtong gipasaylo kaayo niya. " Si Jesus miingon kaniya,
"Sakto kaayo ang imong paghukom." 44 Miatubang si Jesus sa babaye ug
miingon kang Simon, "Tan-awa kining bayhana. Misulod ako sa imong
balay. Wala ko nimo hatagi ug tubig para sa akong mga tiil, apan siya,
uban sa iyang mga luha, gibasa niya ang akong mga tiil ug gitrapohan
niya kini sa iyang buhok. 45 Wala ko nimo hatagi ug halok, apan siya,
gikan sa una nakong pagsulod, wala siya mihunong sa paghalok sa akong
mga tiil. 46 Wala nimo dihogi ug lana ang akong ulo, apan siya nagdihog
sa akong mga tiil ug pahumot. 47 Tungod niini, ako magaingon kanimo
nga siya nga daghan ug sala ug gipasaylo na, ug gihigugma na usab kaayo.
Apan siya nga kinsa gipasaylo lang ug gamay, gihigugma lang usab ug
gamay." 48 Unya miingon siya kaniya, "Gipasaylo na ang imong mga sala.
" 49 Kadtong gidapit nagsugod na sa pag-ingon sa ilang mga kaugalingon,
"Kinsa man kini nga mopasaylo sa mga sala? " 50 Unya miingon si Jesus
ngadto sa babaye, "Ang imong pagtuo maoy nakaluwas kanimo. Lakaw
nga malinawon."

8

1 Sa wala madugay pagkahuman niining hitaboa nga si Jesus nagsugod
sa paglakaw libot sa nagkalain-laing siyudad ug baryo aron sa pagwali
ug pagmantala sa maayong balita mahitungod sa Gingharian sa Dios ug
kuyog kaniya ang napulo ug duha, 2 ug uban sa pipila ka mga kababayen-
an nga nangaayo gikan sa mga daotang espiritu ug mga balatian. Sila mao
si Maria nga gitawag ug Magdalena, nga kanhi gisudlan sa pito ka mga
demonyo nga gipagawas, 3 si Juana nga asawa ni Chuza, nga tagadumala
ni Herodes, si Susana ug daghan pang ubang mga kababayen-an nga
naghatag kanila sa ilang kaugalingong mga materyal nga mga butang.
4 Karon, sa dihang nagtapok na ang dakong panon sa katawhan uban
ang mga tawo nga miadto kaniya gikan sa nagkalain-laing siyudad, nisulti
siya kanila gamit ang sambingay. 5 "Ang magpupugas miadto aron sa
pagpugas sa mga liso. Sa dihang nagpugas siya, ang ubang mga liso
nahulog sa daplin sa dalan ug giyatakan sila ug gituka sa mga langgam
sa kapanganuran. 6 Ang ubang mga liso nahulog sa kabatoan nga yuta
ug sa ilang pagtubo, nangalaya sila tungod kay wala sila nayamogan.
7 Sa gihapon ang ubang mga liso nahulog taliwala sa tunukon nga mga
tanom, ug ang tunukon nga mga tanom mitubo kauban sa mga liso ug
mituok kanila. 8 Apan ang ubang mga liso nahulog sa maayong yuta ug
mihatag ug abot nga miabot kini sa gatusan ka pilo ang kadaghanon."
Pagkahuman ug sulti ni Jesus niining mga butanga, siya mitawag, "Kung
si bisan kinsa kadtong adunay mga dalunggan nga makadungog, tugoti
siya nga mamati." 9 Unya ang iyang mga disipulo nangutana kaniya kung
unsa ang buot ipasabot niini nga sambingay. 10 Si Jesus misulti kanila, "
Kamo gihatagan na sa katungod sa pagsabot sa mga misteryo sa gingharian
sa Dios, apan ang ubang mga tawo gitudloan lamang sa mga sambingay,
aron sa ilang 'pagtan-aw dili sila makakita, ug makadungog sila apan dili
makasabot.' 11 Karon mao kini ang buot ipasabot sa sambingay. Ang
liso mao ang pulong sa Dios. 12 Ang mga liso nga nahulog sa daplin sa
dalan mao ang mga tawo nga nakadungog sa pulong, apan moabot ang

yawa ug kuhaon ang pulong gikan sa ilang kasingkasing, aron dili sila motuo ug dili maluwas. 13 Unya, ang mga nahulog sa kabatoan nga yuta mao ang mga tawo nga nakadungog sa pulong, ug gidawat kini uban sa kalipay, apan wala silay mga gamot; motuo lamang sila sa makadiyot, apan sa panahon sa pagsulay mopalayo sila. 14 Ang mga liso nga nahulog sa tunukong mga tanom mao ang mga tawo nga nakadungog sa pulong, apan sa ilang pagpadayon, natuok sila sa mga kabalaka, mga bahandi, ug sa mga kalipay niini nga kinabuhi, ug busa dili sila makadala ug bunga sa pagkahamtong. 15 Apan ang mga liso nga nahulog sa maayong yuta, mao kadtong mga tawo nga, adunay tinuod ug maayong kasingkasing, paghuman nila ug pamati sa pulong, gitipigan nila kini ug nakapamunga nga adunay pagkamalahutayon. 16 Karon, walay usa, ang mopasiga ug lampara nga iyang tabonan ug panaksan o ibutang sa ilalom sa iyang katre. Hinuon, iya kining ibutang sa patungan sa lampara, para kung kinsa kadtong mosulod, makakita sa kahayag. 17 Kay walay tinago nga dili mabutyag, o mga sikreto nga dili mahibaw-an ug dili mogawas sa kahayag. 18 Busa pagbantay kamo kung unsaon ninyo pagpaminaw tungod kay bisan kinsa ang anaa, pagahatagan pa ug daghan, ug bisan kinsa ang wala, pagakuhaon kaniya ang bisan pa nga gihunahuna niya nga naa siya. 19 Unya ang inahan ug mga igsoong mga lalaki ni Jesus miadto kaniya, apan dili sila makaduol tungod sa kadaghan sa mga tawo. 20 Ug giingnan siya, “ Ang imong inahan ug ang mga igsoon nimo nga lalaki nagtindog sa gawas, nagtinguha silang makigkita kanimo.” 21 Apan si Jesus mitubag ug miingon kanila, “ Ang akong inahan ug mga igsoon mao kadtong mga tawo nga naminaw sa pulong sa Dios ug mosunod niini.” 22 Ug karon nahitabo kini sa usa sa mga adlaw nga si Jesus ug iyang mga disipulo nanakay ug balangay, ug miingon siya kanila, “ Moadto kita sa laing bahin sa linaw.” Unya nangandam sila sa ilang paglayag. 23 Apan sa ilang paglayag, nakatulog si Jesus ug unya miabot ang usa ka unos nga anaay kusog kaayong hangin sa tibuok linaw, ug ang ilang sakayan nagsugod na ug kapuno ug tubig ug namiligro kaayo sila. 24 Unya miduol ang mga disipulo ni Jesus kaniya ug gipukaw siya, nga nag-ingon, “ Agalon, Agalon, hapit na kita mangamatay!” Mibangon siya ug iyang gibadlong ang hangin ug ang kabangis sa tubig ug mihunong sila, ug mikalma. 25 Unya miingon siya kanila, “ Hain man ang inyong pagtuo?” Sa ilang kahadlok, nahibulong kaayo sila ug nangutana sa matag usa, “ Kinsa man kining tawhana, nga nagmando man siya bisan sa hangin ug tubig, ug sila misunod kaniya?” 26 Miabot sila sa rehiyon sa Gerasene nga naa sa pikas nga bahin sa Galilea. 27 Sa pagnaog ni Jesus sa yuta, misugat kaniya ang usa ka tawo gikan didto sa siyudad, ug kining tawhana nasudlan ug mga demonyo. Sa dugay nga panahon, wala siyay bisti, ug wala nagpuyo sa balay, kundili sa mga lubnganan. 28 Sa pagkakita niya ni Jesus, misinggit siya ug mihapa sa iyang atubangan. Inubanan sa makusog nga tingog siya miingon, “ Unsa ang gibuhat ko kanimo, Jesus, Anak sa Labing Taas nga Dios? Ako mangamuyo kanimo, ayaw ako paantosa.” 29 Kay nagmando man si Jesus sa dili hinlo nga espiritu nga mogawas sa lawas sa tawo, tungod kay daghan na nga panahon nga nadakpan siya. Bisan pa ug nabugkosan siya ug mga kadena, ug gibantayan, iya kining mabugto, ug gidala siya sa demonyo paingon sa kamingawan. 30 Unya nangutana si Jesus kaniya, “ Unsa ang imong ngalan?” Ug siya mitubag, “ Kasundalohan”, kay daghan man ang mga demonyo nga misulod ngadto kaniya. 31 Nagpakiluoy sila niya nga dili sila mandoan nga mobiya paingon

sa bung-aw. 32 Unya usa ka panon sa daghang baboy nga gipakaon
didto sa bungtod, ug ang mga demonyo nagpakiluoy nga tugotan sila nga
sa mga baboy nalang sila mosulod. Gitugotan sila sa pagbuhat niana.
33 Busa migawas ang mga demonyo sa lawas sa tawo ug misulod didto
sa mga baboy, ug ang panon sa baboy nihaguros paubos sa bungtod
paingon sa linaw ug nangalunod. 34 Sa pagkakita sa nag-atiman sa mga
baboy kung unsa ang nahitabo, mipalayo sila ug ilang gisugilon didto
sa siyudad ug sa kabukiran. 35 Busa ang mga tawo nga nakadungog
mahitungod niini miadto aron sa pagtan-aw kung unsa ang nahitabo, ug
sila miadto kang Jesus ug ilang nakaplagan ang tawo nga gigulaan ug mga
demonyo. Nakasinina na siya ug anaa na siya sa maayong panghunahuna,
naglingkod siya sa tiilan ni Jesus, ug nangahadlok sila. 36 Unya ang mga
nakakita kung unsa ang nahitabo, misugilon usab sa ubang mga tawo kung
giunsa pagkontrola sa mga demonyo ang tawo nga naluwas. 37 Ang tanang
tawo sa rehiyon sa Gerasene ug ang nakapalibot nga lugar giingnan nila si
Jesus nga mobiya kanila kay giabot sila ug dakong kahadlok. Busa misakay
siya sa balangay aron sa pagbalik. 38 Ang tawo nga gikan gigulaan sa mga
demonyo nagpakiluoy kang Jesus nga mokuyog siya kaniya, apan gipadala
siya ni Jesus palayo nga nag-ingon, 39 “Balik ngadto sa imong balay ug
isugilon ang tanang maayong buhat sa Dios nga iyang gihimo kanimo. ”
Unya ang tawo mipauli, ug iyang gimantala sa tibuok siyudad ang tanang
maayong butang nga gibuhat ni Jesus kaniya. 40 Sa pagbalik ni Jesus,
giabi-abi siya sa panon, kay gahulat man silang tanan kaniya. 41 Tan-awa,
adunay tawo nga miabot nga ginganlan ug Jairus, usa siya sa mga pangulo
sa sinagoga. Miyukbo si Jairus sa tiilan ni Jesus ug nagpakiluoy siya nga
moadto siya sa ilang balay, 42 kay aduna siyay usa ka anak nga babaye,
mga napulo ug duha ang pangidaron, ug kamatyunon na. Apan sa iyang
pagduol, ang panon sa katawhan miipit kaniya. 43 Anaa didto ang usa ka
babaye nga nagdugo sulod sa napulo ug duha ka tuig ug nahurot na niya
ug gasto ang iyang kwarta sa mga manambalay, apan walay nakaayo ni
bisan kinsa kanila. 44 Miduol siya sa likod ni Jesus ug gihikap ang tumoy sa
iyang bisti, ug diha-diha dayon nahunong ang iyang pagdugo. 45 Miingon
si Jesus, “ Kinsa ang nihikap kanako?” Sa diha ang tanan milimod niini,
miingon si Pedro, “ Agalon, ang mga panon sa mga tawo miipit ug midutdot
kanimo.” 46 Apan miingon si Jesus, “ Adunay mihikap kanako, kay kabalo
ko nga migawas ang gahom gikan kanako.” 47 Sa pagkakita sa babaye nga
dili niya matago kung unsa ang iyang gibuhat, miduol siya nga nangurog.
Miluhod siya atubangan ni Jesus, iyang gideklara sa atubangan sa tanang
mga tawo ang hinungdan sa iyang paghikap kaniya ug giunsa siya pag-
ayo dayon. 48 Unya miingon siya kaniya, “ Anak nga babaye, ang imong
pagtuo mao ang nakapaayo kanimo. Lakaw nga malinawon.” 49 Samtang
nagsulti pa siya, adunay miabot gikan sa balay sa pangulo sa sinagoga, nga
nag-ingon, “ Namatay na ang imong anak nga babaye. Ayaw na samoka
ang magtutudlo.” 50 Apan sa pagkadungog ni Jesus niini, mitubag siya
kaniya, “ Ayaw kahadlok. Tuo lang ug maluwas siya.” 51 Unya sa ilang
pag-adto sa balay, wala niya tugoti si bisan kinsa ang mosulod kuyog niya,
gawas nilang Pedro, Juan ug Santiago, ug ang amahan ug inahan sa batang
babaye. 52 Unya ang tanan nga mga tawo nangasubo ug nagminatay alang
kaniya, apan miingon siya, “Ayaw kamo pagminatay. Dili siya patay,
apan natulog lamang siya.” 53 Apan gikataw-an siya uban sa pagbiay-biay
kay kabalo sila nga patay na ang bata. 54 Apan, gikuha niya ang batang
babaye pinaagi sa kamot ug iyang gitawag nga nag-ingon, “Bata, bangon.”

55 Mibalik ang iyang espiritu ug diha-diha dayon mibangon siya. Mimando
siya nga hatagan nila ug pagkaon. 56 Nahibulong ang mga ginikanan sa
bata, apan gimandoan niya sila nga dili nila isugilon sa uban kung unsa
ang nahitabo.

9

1 Iyang gitawag ang dose sa pagtigom, ug nihatag kanilag gahom ug
katungod nga idumala ang mga dimonyo ug pag-ayo sa nagbalatian.
2 Iyang gipadala sila aron isangyaw ang gingharian sa Dios ug ayuhon
ang mga nagbalatian. 3 Siya miingon kanila, "sa inyong paglakaw ayaw
kamo pagdala sa bisan unsa, ni tungkod, ni pitaka, ni tinapay, ni kuwarta,
ni duha ka mga sinina. 4 Bisan unsa nga balay ang inyong masudlan,
pabilin didto hangtod nga kamo mobiya gikan nianang dapita. 5 Alang
niadtong wala modawat kaninyo, kung kamo mobiya gikan sa siyudad,
padpari ninyo ang abug nga anaa gikan sa inyong mga tiil usa kini ka
pagpamatuod batok kanila. 6 Ug sila milakaw padulong ngadto sa mga
kabalayan, nga nagsangyaw sa maayong balita ug nag-ayo sa mga tawo
bisan asa. 7 Karon si Herodes, ang pangulo sa maong distrito, nakadungog
sa tanang nahitabo ug labihan ang iyang kabalaka, tungod kay gisulti sa
uban nga si Juan Tigbawtismo nabanhaw gikan sa mga patay, 8 sumala
sa uban si Elias mitungha, sumala sa uban usa sa karaang propeta nga
nabanhaw pag-usab. 9 Miingon si Herodes, "Ako nang giputlang ug ulo
si Juan, apan kinsa man kining akong nadunggan mahitungod nianang
mga butanga?" ug si Herodes nisulay sa pagpangita kang Jesus. 10 Sa
dihang ang usa sa mga sinugo mibalik, sila miingon kaniya sa tanang
butang nga ilang gibuhat. Gidala nila uban kaniya, nibiya siya nga nag-
inusara ngadto sa siyudad nga gitawag Betsaida. 11 Apan ang katawhan
nakadungog bahin niini ug misunod kaniya, ug iya silang gidawat, ug
nakigsulti kanila bahin sa gingharian sa Dios, ug iyang giayo kadtong
nanginahanglan ug kaayohan. 12 Sa dihang hapit na mahuman ang usa
ka adlaw, ug ang napulo ug duha niadto kaniya ug miingon, "palakwa
ang mga panon aron makaadto sila sa mga nagpalibot nga mga baryo ug
palibot sa mga lugar aron sa pagpangitag matulogan ug makan-an, tungod
kay ania man kita sa kamingawan nga dapit." 13 Apan siya miingon kanila,
"Hatagi ninyo sila sa ilang pagkaon." Sila miingon, "Wala na kitay subra
pa sa lima kabuok nga tinapay ug duha ka isda, gawas kung mopalit
kita ug pagkaon alang niining tanang pundok sa katawhan." 14 Adunay
lima ka libo nga mga lalaki nga tua didto. Siya miingon sa iyang mga
disipulo, "Ipalingkod sila ug pundoka sa tig-singkuwinta ang matag-usa."
15 Unya ila kanang gihimo, ug ang tanang katawhan nanglingkod. 16 Iyang
gikuha ang lima ka tinapay ug duha ka isda, ug nihangad sa langit,
gipanalanginan niya kini, ug gipikaspikas sa ginagmay, ug gihatag niya sa
mga disipulo aron ihatag ngadto sa mga panon. 17 Silang tanan nakakaon
ug nangabusog, ug gikuha ang salin sa pagkaon ug nakapuno kinig napulo
ug duha ka mga basket. 18 Kini nahitabo, sa dihang nag-ampo siya nga
nag-inusara, ang mga disipulo diha uban niya, ug siya nangutana kanila,
nga nag-ingon, “Unsa ang giingon sa kadaghanan bahin sa kong kinsa
ako?” 19 Mitubag sila, nga nag-ingon, “Si Juan nga Tigbawtismo, apan ang
uban nag-ingon si Elias, ug ang uban nag-ingon nga usa sa mga propeta sa
karaang panahon nga nabanhaw pag-usab.” 20 Siya miingon kanila, "Apan
kinsa ako kung kamo ang pasultihon?" Mitubag si Pedro, "Ang Cristo
nga gikan sa Dios." 21 Apan nagpasidaan kanila, Si Jesus miingon ngadto

kanila nga dili kini isulti kang bisan kinsa, 22 tungod kay gisulti nga ang
Anak sa Tawo mag-antos sa daghang mga butang, siya isalikway sa mga
katigulangan ug sa mga pangulong pari ug eskriba, pagapatyon, ug mabuhi
pag-usab sa ika tulo ka adlaw. 23 Giingnan niya silang tanan, "Kung kinsa
kadtong gusto mosunod kanako, siya kinahanglan musalikway sa iyang
kaugalingon, mupas-an sa iyang kaugalingon nga krus matag-adlaw, ug
mosunod kanako. 24 Si bisan kinsa nga mosulay sa pagluwas sa iyang
kinabuhi mawad-an niini, apan si bisan kinsa kadtung nawad-an sa ilang
kinabuhi tungod nako, siya maluwas niini. 25 Unsa man ang kaayohan sa
tawo, kung maangkon niya ang tibuok kalibutan, apan mawad-an siya
o mapildi sa iyang kaugalingon? 26 Kung kinsa man kadtong maulaw
kanako ug sa akong pulong, siya usab ikaulaw sa Anak sa Tawo kung siya
moadto sa iyang kaugalingong himaya, ug ang himaya sa Amahan ug sa
balaang mga Angel. 27 Apan ako muingon kanimo sa pagkatinuod, adunay
uban diha kaninyo nga motindug dinhi, ug dili makatilaw sa kamatayon
hangtud nga makita nila ang gingharian sa Dios." 28 Niabot kini ug walo
ka adlaw human si Jesus ming-ingun niining mga pulonga, gidala niya
sila ni Pedro, Juan, ug Santiago, ug niadto siya saka sa bukid aron sa
pag-ampo. 29 Samtang siya nag-ampo, ang iyang panagway nausab, ug
ang iyang bisti nahimung puti ug nagsidlak. 30 Tan-awa dunay duha ka
lalaki nga nakigsulti uban kaniya! sila mao si Moses ug Elias, 31 nga
makita nga mahimayaon. Sila naghisgot mahitungod sa iyang pagbiya,
diin matuman pa lamang ngadto sa Jerusalem. 32 Karon si Pedro ug
niadtong uban kanila nakatulog pag-ayo. Apan sa diha nga nakamata na
sila, ilang nakita ang iyang himaya ug ang duha mitindog uban kaniya.
33 Nahitabo kini samtang sila nagpahilayo na gikan kang Jesus, miingon
si Pedro ngadto kaniya, "Agalon, maayo kay ania kami ug mas maayo
siguro nga maghimo kami ug tulo ka mga silonganan. Atung himuon ang
usa alang kanimo, ang usa alang kang Moses, ang usa alng kang Elias."
Wala siya makasabot kung unsa ang iyang gipanulti bahin niini. 34 Sa
dihang iyang gisulti kining mga butanga, ang panganod mitabon kanila;
ug sila nahadlok sa dihang gilibotan sila sa panganod. 35 Ang tingog
nadungog nila gikan sa panganod nga nag-ingon, "Kini akong pinili nga
Anak. Paminaw kaniya." 36 Sadihang ang tingog natapos na, nag-inusara
nalang si Jesus. Sila nagpabilin nga hilom, ug ni adtong mga adlawa walay
usa kanila nga nisulti bahin niining mga butanga nga ilang nakita. 37 Kini
nahitabo, pagkasunod adlaw, sa dihang milugsong na sila gikan sa bukid,
dihay dako nga panon sa katawhan nga nitagbo niya. 38 Tan-awa, dihay
usa ka tawo diha sa panon nga mihilak nga nag-ingon, "Magtutudlo, ako
nag pakiluoy nimo sa pagtan-aw sa akong anak nga lalaki, tungod kay
siya bugtong nako nga anak. 39 Tan-awa ang espiritu mikuha kaniya,
ug diha diha mitiyabaw siya, ug mupalit-ad lit-ad kini niya ug nagbula-
bula ang iyang baba. Kini mobiya kaniya nga adunay kalisod, ginasakit
kaayo siya niini kung kini mohawa. 40 Nag hangyo na ako sa imung mga
disipulo aron mugola kini gikan kaniya apan wala nila kini mahimo."
41 Mitubag si Jesus ug miingon, "Kamo nga dili matinuohon ug madunoton
nga kaliwat, hangtud kanos-a paman ako magpabilin ug makig-uban
kaninyo ug muantos? Dalha ang imong anak nga lalaki diri." 42 Samtang
ang bata nagpadulong, ang demonyo nagpaumod kaniya ug mipalamba-
lamba kaniya pag-ayo. Apan gibadlong ni Jesus ang dili hinlo nga espiritu,
ug naayo ang bata nga lalaki, ug gihatag niyag balik sa iyang amahan.
43 Silang tanan nahibulong sa pagkadako sa Dios. Apan sa anaa pa sila sa

ilang katingala sa tanang butang nga iyang gihimo, siya miingon sa iyang
mga desipulo, 44 "Ibutang ninyo kining mga pulonga ilawom sa inyong
mga dalunggan, kay ang Anak sa Tawo itugyan ngadto sa mga kamot sa
mga tawo." 45 Apan wala nila masabti unsay ginapasabot nining pulonga,
ug kini natago gikan kanila, ug sila dili makasabot niini. sila mangahadlok
sa pag-pangutana bahin niining pulonga. 46 Unya ang panaglalis misugod
ngadto kanila mahitungod kung kinsa kanila ang labing labaw. 47 Apan
sa nahunahuna ni Jesus kung unsa ang tubag sa ilang kasing kasing,
iyang gikuha ang gamay nga bata, ug gipalingkod sa iyang kiliran, 48 ug
miingon ngadto kanila, "Kung ang usa modawat sama sa gamayng bata
niini pinaagi sa akong ngalan, siya usab modawat kanako, kung ang usa
ka tawo modawat kanako madawat usab niya ang nag padala kanako.
Alang sa tawo nga pinaka ubos ninyong tanan, maoy usa ka labing dako."
49 Mitubag si Juan ug miingon, "Agalon, kami nakakita ug usa ka tawo nga
nang hingilin usab ug demonyo pinaagi sa imong ngalan, ug gipahunong
namo siya, tungod kay wala siya misunod uban kanato." 50 Apan si Jesus
mitubag kanila nga nag-ingon, "Ayaw ninyo siya pahunonga, kay siya nga
dili batok kaninyo alang kaninyo." 51 Sa dihang nahitabo kini, ang mga
adlaw nagkaduol alang sa iyang sa pagkayab sa langit, nahitabo nga iyang
giandam niya ang iyang kaugalingon sa pag-adto sa Jerusalem. 52 Siya
nagpadala ug mga minsahiro una kaniya, ug sila miadto ug misulod sa
baryo sa Samaritanhon sa pagpangandam alang kaniya. 53 Apan ang
katawhan didto wala midawat kaniya, tungod kay muadtoay man siya
didto sa Jerusalem. 54 Sa dihang ang iyang mga desipulo nga si Santiago
ug Juan nakakita niini, sila miiingon, "Ginoo, gusto ba nimo nga among
manduan ang kalayo nga kini mukanaog gikan sa langit ug laglagon sila?"
55 Apan siya milingi ug mibadlong kanila. 56 Unya sila namiya ug nangadto
sa laing baryo. 57 Sa dihang nagpadulong na sila sa ilang adtoan, dihay
usa nga miingon kaniya, "Ako mosunod kanimo bisan asa ka moadto."
58 Si Jesus miingun kaniya, "Ang mga milo adunay mga lungag, ug ang
mga langgam sa kawanangan adunay mga salag, apan ang Anak sa Tawo
walay kaunlanan sa iyang ulo.” 59 Unya siya miingon sa uban nga tawo,
"Sunod kanako." Apan siya miingon, "Ginoo, tuguti una ako sa pag lubong
sa akung amahan." 60 Apan siya mitubag kaniya, "biyai ang patay sa
paglubong sa iyang kaugalingong patay, apan ikaw lakaw ug isangyaw
bisan asa ang gingharian sa Dios." 61 Laing tawo usab miingon, "Ako
musunod kanimo, Ginoo, apan tugoti una ako sa pagpananghid kanila nga
anaa sa akong balay." 62 Apan si Jesus mitubag kaniya, "Walay usa, nga
nagabutang sa iyang kamot diha sa daro nga sigig lingi sa luyo nga takos
sa gingharian sa Dios."

10

1 Karon pagkahuman niining mga butanga, ang Ginoo nagtudlo ug lain
pang 70, ug gipadala ang tagduha una kaniya sa matag siyudad ug lugar
kung asa buot usab niyang moadto. 2 Siya nag-ingon kanila, “Daghan
ang anihonon apan diyutay lang ang mga mamumoo. Busa pag-ampo
kamo gilayon sa Ginoo sa ani, aron siya magpadala ug mga mamumoo
sa iyang anihon. 3 Padayon kamo. Tan-awa, gipadala ko kamo sama
sa mga nating karnero taliwala sa mga lobo. 4 Ayaw pagdala ug salapi,
mga gamit, mga sandalyas, ug ayaw kamo pagpakighimamat sa bisan
kinsa sa inyong dalan. 5 Sa bisan asa nga balay kamo mosulod, sultihi

una sila, 'Ang kalinaw maanaa unta niining balaya.' 6 Kung ang tawo sa
kalinaw anaa, ang kalinaw magpabilin kaniya, apan kung wala, mobalik
kini kanimo. 7 Pabilin sa maong balay, kaon ug inom sa ilang idalit, kay ang
mamumoo takos sa iyang bayad. Ayaw pagbalhin-balhin ug laing balay.
8 Sa bisan asa nga siyudad kamo mosulod, ug sila magadawat kaninyo,
kaon kung unsa ang gidalit sa inyong atubangan, 9 ug ayoha ang mga
masakiton nga atua didto. Isulti ngadto kanila, 'Ang gingharian sa Dios
haduol na kaninyo.' 10 Apan sa bisan asa nga siyudad kamo mosulod, ug
sila dili modawat kaninyo, gawas ngadto sa kadalanan ug sulti, 11 'Bisan
pa ang abog nga naga gikan sa inyong siyudad nga nanagtapot sa among
tiil among itaktak batok kaninyo! Apan hibalo-i kini, haduol na ang
gingharian sa Dios.' 12 Sultihan ko kamu nga sa adlaw sa paghukom mas
maarang-arang pa ang Sodoma kaysa nianang siyudara. 13 Alaot ikaw,
Corazin! Alaot ikaw, Betsaida! Kung nahitabo pa lang sa Tiro ug Sidon
ang mga gamhanang butang nga nahitabo kaninyo, kaniadto pa unta sila
naghinulsol, nanaglingkod diha sa sako ug abo. 14 Apan mas maarang-
arang pa ang Tiro ug ang Sidon sa adlaw sa paghukom kaysa kaninyo.
15 Ikaw, Capernaum, nagdahom ba ikaw nga ibayaw ka sa langit? Dili!
Ikaw pagalaglagon ngadto sa hades. 16 Siya nga nagapatalinghog kanimo
nagapatalinghog kanako, ug siya nga nagasalikway kanimo nagasalikway
kanako, ug siya nga nagasalikway kanako nagasalikway kaniya nga
nagpadala kanako." 17 Ang 70 mibalik uban ang kalipay, nagsulti, "Ginoo,
bisan gani ang mga demonyo nagtuman kanamo sa imong ngalan." 18 Si
Jesus miingon kanila, "Nakita ko si Satanas nga nahulog gikan sa langit
sama sa kilat. 19 Nakita ninyo nga, gihatagan ko kamo ug gahom sa
pagtamak sa mga serpente, ug sa mga tanga, ug sa tanang klaseng gahom
sa kaaway, ug walay makapasakit kaninyo sa bisan unsa mang paagiha.
20 Apan bisan pa ayaw kamo pagmaya tungod lang niini, nga ang mga
espiritu nagtuman kaninyo, apan mas labaw kamong angay magmaya
nga ang inyong ngalan nakulit na sa langit." 21 Nianang higayona usab
hilabihan ang iyang pagmaya diha sa Balaang Espiritu, ug miingon,
"Gidayeg ko ikaw, O Amahan, Ginoo sa langit ug yuta, tungod imong gitago
kining mga butanga sa mga ligdong ug may panabot, ug gipadayag kini
ngadto sa mga walay alamag, sama sa mga gagmay nga bata. Oo, Amahan,
kay kini makapahimuot man sa imong panan-aw." 22 "Gisalig kanako sa
Amahan ang tanang butang, ug walay usa nga nakaila kinsa ang Anak
gawas sa Amahan, ug walay usa nga nakaila kinsa ang Amahan gawas
sa Anak, ug si bisan kinsa nga buot sa Anak nga ipadayag siya." 23 Siya
milingi sa mga disipulo, sa sekretong paagi miingon, "Bulahan kadtong
nakakita sa mga butang nga inyong nakita. 24 Sultihan ko kamo, nga
daghan ang mga propeta ug mga hari ang nangandoy nga makakita sa mga
butang nga inyong nakit-an, apan wala nila kini nakita, ug makadungog
sa mga butang nga inyong nadunggan, apan wala nila kini nadungog."
25 Pagkataud-taud, adunay usa ka magtutudlo sa balaod sa mga Judio nga
mibarog ug misulay kaniya, ug misulti, "Magtutudlo, unsa may angay
nakong buhaton aron akong maangkon ang kinabuhing dayon?" 26 Si Jesus
miingon kaniya, "Unsa man ang nahisulat sa balaod? Giunsa mo man
kini pagbasa?" 27 Sa pagtubag, siya miingon, "Kinahanglan nga imong
higugmaon ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasing kasing, sa
tibuok mong kalag, sa tibuok mong kusog, sa tibuok mong hunahuna,
ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon." 28 Si Jesus miingon

kaniya, “Sakto ang imong tubag. Buhata kini, ug ikaw mabuhi.” 29 Apan
ang magtutudlo, buot magpakamatarong sa iyang kaugalingon, miingon
kang Jesus, “Ug kinsa man ang akong silingan?” 30 Sa pagtubag, si Jesus
miingon, “Adunay usa ka tawo nga nagakalaw paubos gikan sa Jerusalem
paingon sa Jerico. Nahulog siya sa kamot sa mga tulisan, gikuha ang iyang
mga gamit, ug gibunalbunalan siya, ug gibiyaan siya nga himalatyon. 31 Sa
wala damha usa ka pari ang miagi niadtong dalana, ug sa pagkakita niya
kaniya, mitipas siya sa lahi nga dalan. 32 Sa samang paagi usa usab ka
Levita, sa iyang pag-agi sa maong dapit ug sa pagkakita kaniya, mitipas
usab siya sa pikas dalan. 33 Apan adunay usa ka Samaryanhon, ug sa iyang
pagpanaw, nahiagi sa iyang nahimutangan. Sa pagkakita niya kaniya,
mibati siya sa hilabihang kaluoy. 34 Iya siyang giduol ug gibugkosan ang
mga samad, gibuboan niya kini ug lana ug bino. Iya kining gisakay sa
iyang hayop, ug gidala sa balay abotanan ug giatiman. 35 Sa pagkasunod
adlaw, mikuha siya ug duha ka denario ug gihatag niya kini sa tag-iya, ug
miingon, 'Atimana siya ug kung pila man ang imong magasto, sa akong
pagbalik, ulian ko ikaw.' 36 Asa man niining tulo, sa imong hunahuna, ang
silingan kaniya nga nahulog sa mga tulisan?” Ang magtutudlo miingon,
“Kadtong nagpakita kaniya ug kaluoy.” 37 Si Jesus miingon kaniya, “Lakaw
ug buhata ang susama nga buhat.” 38 Samtang sila nagapanaw, nahiabot
sila sa usa ka dapit, ug usa ka babaye nga ginganlan ug Marta ang miabiabi
kanila ngadto sa iyang balay. 39 Siya adunay igsoon nga babaye nga
ginganlan ug Maria, nga nagalingkod sa tiilan sa Ginoo ug naminaw sa
iyang mga pulong. 40 Apan si Marta nagkapuliki sa pag-andam sa pagkaon.
Siya miduol kang Jesus, ug miingon, “Ginoo, wala ba kay pagpakabana nga
gipasagdan rako sa akong igsoon nga nag-inusarang nag-atiman? Busa,
sultihi siya sa pagtabang kanako.” 41 Apan ang Ginoo mitubag ug miingon
kaniya, “Marta, Marta, pagkadaghan sa imong gikabalak-an, 42 apan usa
lamang ang butang nga bililhon. Gipili ni Maria ang pinakamaayong
bahin, nga dili na gayud makuha gikan kaniya.”

11

1 Nahitabo kini sa dihang nahuman siya ug ampo sa usa ka dapit,
nga usa sa iyang mga disipulo nag-ingon, “Ginoo, tudloi kami sa pag-
ampo sama sa gitudlo ni Juan sa iyang mga disipulo.” 2 Si Jesus miingon
kanila, “Kung kamo moampo ingna niini, 'Amahan, balaanon ang imong
ngalan. Tugoti nga moabot ang imong gingharian. 3 Ihatag kanamo ang
matag adlaw namong tinapay. 4 Pasayloa kami sa among mga sala, ingon
nga sa among kaugalingon nagpasaylo sa tanan nga nakautang kanamo.
Ayaw itugot nga maduol kami sa tintasyon.'” 5 Si Jesus miingon kanila,
“Kinsa kaninyo ang adunay usa ka higala, ug moadto kaniya sa tungang
gabii, ug moingon kaniya, 'Higala, pahulama ako ug tulo ka tibuok nga
tinapay, 6 tungod kay duna akoy higala nga bag-o palang niabot gikan
sa dalan, ug wala akoy bisan unsa nga ikadalit kaniya.' 7 Unya ang
usa didto sa sulod, mitubag, naga-ingon, 'Ayaw na ako samoka. Sirado
na ang pultahan, ug ang akong mga anak, kuyog kanako, anaa na sa
higdaanan. Dili na ako makahimong mobangon aron sa paghatag kanimo
ug tinapay.' 8 Ako moingon kaninyo, bisan pa ug dili na siya mobangon
aron hatagan ka ug tinapay tungod kay iya kang higala, ug bisan pa niana
tungod sa imong walay ulaw nga paglahutay, siya mobangon ug hatagan
ka sumala sa kadaghanon sa tinapay nga imong gikinahanglan. 9 Ako

usab mosulti kaninyo, pangayo, ug kini igahatag kaninyo; pangita, ug kamo makakaplag; panuktok, ug kini pagaablihan para kaninyo. 10 Ang tanang tawo nga nagapangayo pagahatagan; ug ang tawo nga nagapangita makakaplag; ug ang tawo nga nagapanuktok, pagaablihan. 11 Kinsa kaninyo adunay anak nga lalaki nga nangayo sa iyang amahan ug usa ka tinapay, nga ang ihatag kaniya usa ka bato hinuon, o imbis nga usa ka isda, usa ka bitin? 12 O kung siya mangayo ug itlog, imo ba siyang hatagan ug tanga? 13 Busa, kung kamong mga daotan nakabalo unsaon paghatag ug maayo nga gasa sa inyong mga anak, unsa pa kaha ang inyong Amahan nga gikan sa langit nga naghatag sa Balaang Espiritu adtong nangayo kaniya?”
14 Unya, gihinginlan ni Jesus ang demonyo, ug kini amang. Kini nahitabo nga sa dihang ang demonyo nakagawas na, ang amang nga tawo nakaistorya. Ang kadaghanan nahibulong! 15 Apan nga ubang mga tawo nag-ingon, “Pinaagi kang Beelzebul, ang magmamando sa mga demonyo, siya nakahingilin sa mga demonyo.” 16 Gisulayan siya sa uban ug gipangita gikan kaniya ang usa ka timailhan nga gikan sa langit. 17 Apan si Jesus nakabalo sa ilang hunahuna ug siya misulti ngadto kanila, “Ang matag gingharian nga nabahin batok sa iyang kaugalingon kini mahimong mamingaw, ug ang usa ka balay nga nabahin batok sa iyang kaugalingon matumba. 18 Kung si Satanas nabahin batok sa iyang kaugalingon, unsaon sa iyang gingharian pagtindog? Para kaninyong nagsulti nga ako nag-abog sa mga demonyo pinaagi kang Beelzebul. 19 Kung ako naghingilin sa mga demonyo pinaagi kang Beelzebul, pinaagi kang kinsa sa inyong mga sumusunod ang paghingilin kanila? Tungod niini, sila ang inyong mga maghuhukom. 20 Apan kung ako naghingilin sa mga demonyo pinaagi sa tudlo sa Dios, unya ang gingharian sa Dios moabot kaninyo. 21 Sa dihang ang usa ka kusgan nga tawo sangkap sa hinagiban sa pagbantay sa iyang kaugalingong balay, ang iyang mga butang luwas, 22 apan kung ang mas kusgan nga tawo mobuntog kaniya, ug ang mas kusgan nga tawo kuhaon ang hinagiban gikan sa tawo, ug pangawaton ang mga bahandi sa tawo. 23 Ang usa nga dili uban kanako siya nakigbatok kanako, ug ang usa nga wala nakighiusa kanako magkatibulaag. 24 Kung ang hugaw nga espiritu mawala gikan sa usa ka tawo, kini magsuroysuroy sa mamala nga dapit ug mangita sa kapahulayan. Ug kung walay makaplagan, kini moingon, 'Ako mobalik sa akong balay kung asa ako naggikan.' 25 Sa pagbalik, kini nakakita nga hinlo ang balay ug han-ay. 26 Unya kini moadto ug modala kini ug pito pa ka ubang espiritu nga mas labaw pa kadaotan kaniya ug silang tanan magpuyo didto. Ug ang katapusang kahimtang sa maong tawo mamahimong mas labaw pa kay sa una.”
27 Kini nahitabo nga, sa iyang pagsulti niining mga butanga, adunay usa ka babaye misinggit sa kadaghanan ug miingon ngadto kaniya, “Panalanginan kadtong nagsabak kanimo ug ang dughan nga nagpasuso kanimo.”
28 Apan siya miingon, “Hinuon, mas panalanginan kadtong naminaw sa pulong sa Dios ug nagtipig niini.”
29 Samtang ang panon sa katawhan nagatigom ug nagkadaghan ang mga tawo, siya nagsugod sa pagsulti, “Kini nga kaliwatan daotan nga kaliwatan. Kini nagapangita ug timailhan, bisan paman ug walay timailhan nga gihatag gawas sa timailhan ni Jonas. 30 Sama kang Jonas nga nahimong timailhan ngadto sa taga Ninive, busa mao usab ang timailhan sa Anak sa Tawo niini nga kaliwatan. 31 Ang Rayna sa Habagatan motindog sa hukmanan uban sa mga tawo niining kaliwatan ug pagahukman sila, kay siya naggikan sa kinatumyan sa kalibotan aron sa pagpamati sa kaalam ni Solomon, ug

tan-awa, ang usa ka tawo nga mas labaw pa ni Solomon naa dinhi. 32 Ang
mga tawo sa Ninive magtindog sa hukmanan uban niining kaliwatan sa
katawhan ug aron sa paghukom niini, kay sila naghinulsol sa pagsangyaw
ni Jonas, ug tan-awa, ang usa ka tawo nga mas labaw pa ni Jonas naa
dinhi. 33 Walay usa, nga magpasiga ug usa ka suga, kini ibutang sa usa
ka ngitngit nga aparador o sa ilalom sa usa ka bukag, kondili sa usa ka
patunganan sa suga aron nga kung si bisan kinsa ang mosulod mahayagan.
34 Ang imong mata maoy suga sa lawas. Kung ang imong mata maayo,
ang tibuok lawas napuno sa kahayag. Apan kung ang imong mata daot,
ang imong lawas napuno sa kangitngit. 35 Busa, pag-amping nga ang
kahayag nga anaa kaninyo dili kangitngit. 36 Ug unya, ang inyong tibuok
lawas napuno sa kahayag, walay bahin niini ang kangitngit, ug ang imong
tibuok lawas mahisama sa suga nga nagsiga ug naghayag kanimo." 37 Sa
dihang siya nakahuman sa pagsulti, usa ka Pariseo nag-agda kaniya aron
mokaon uban kaniya didto sa iyang panimalay, busa si Jesus miadto ug
nagpahiluna. 38 Ug ang Pariseo natingala nga wala siya naghugas una
sa wala pa ang panihapon. 39 Apan ang Ginoo misulti ngadto kaniya,
"Unya karon, kamong mga Pariseo naghinlo sa gawas lamang sa tasa ug
mga panaksan, apan ang sulod kaninyo napuno sa kahakog ug kadaotan.
40 Kamong walay pulos nga mga tawo! Dili ba ang usa nga nagbuhat sa
gawas mao usab ang nagbuhat sa sulod? 41 Ihatag sa kabos unsa ang anaa
sa sulod, ug ang tanang butang mahimong limpyo para kaninyo. 42 Apan
alaot kamong mga Pariseo, tungod kay naghatag kamo ug ikapulo sa
humot nga tanom ug kaningag ug ang tanan nga ubang tambal sa tanaman,
apan kamo nagpasagad sa hustisya ug sa gugma sa Dios. Kini kinahanglan
nga magmakiangayon ug higugmaa ang Dios, walay kapakyasan usab sa
pagbuhat sa ubang mga butang. 43 Alaot kamong mga Pariseo, gusto
kamong maglingkod atubangan sa sinagoga ug matinahurong pag-abiabi
didto sa mga merkado nga dapit. 44 Alaot kamo, tungod kay kamo
nahisama sa walay patik nga lubnganan nga ang mga tawo maglakaw
ibabaw niini nga wala nakahibalo." 45 Ug ang usa ka magtutudlo sa
balaod sa Judio nagtubag kaniya ug miingon, "Magtutudlo, unsa imong
gisulti insulto usab kanamo." 46 Si Jesus miingon, "Ug alaot kamo, mga
magtutudlo sa balaod! Inyong gipabug-atan ang mga tawo sa mga palas-
anon nga malisod dad-on, apan wala gani kamo maghikap adtong mga
palas-anon sa inyong kaugalingong mga tudlo. 47 Alaot kamo, tungod kay
kamo nagtukod ug mga handumanan sa mga lubnganan sa mga propeta,
ug unya ang inyong mga katigulangan maoy nagpatay kanila. 48 Busa
kamo mga saksi ug nag-uyon sa gibuhat sa inyong mga katigulangan,
tungod kay sa pagkatinuod sila ang nagpatay sa mga propeta, kansang
mga lubnganan nga kamo nagtukod ug mga handumanan. 49 Sa kini nga
rason usab, ang kaalam sa Dios nag-ingon, 'Ako magpadala kanila ug mga
propeta ug mga apostoles, ug sila pagalutuson ug pagapatyon ang uban
kanila.' 50 Kini nga kaliwatan, unya, manubag sa tanang dugo sa mga
propeta nga naula sukad sa pagsugod sa kalibotan, 51 gikan sa dugo ni Abel
hangtod sa dugo ni Zacarias, nga gipatay taliwala sa altar ug sa balaang
puloy-anan. Oo, Ako moingon kaninyo, kani nga kaliwatan manubag.
52 Alaot kamong mga magtutudlo sa balaod sa Judio, tungod kay inyong
gikuha ang susi sa kahibalo; kamo dili makasulod sa inyong kaugalingon,
ug inyong gibabagan kadtong buot nga musulod." 53 Human si Jesus
mibiya didto, ang mga manunulat ug ang mga Pariseo nisupak kaniya ug
nakiglalis kaniya mahitungod sa daghang mga butang, 54 gisulayan siya ug

paglit-ag sa iyang kaugalingong mga pulong.

12

1 Sa kasamtangan, sa dihang nagtigom ang liboan nga mga tawo,
nagkatinumbanay sila sa usag-usa, nagsugod siya pagsulti ngadto sa iyang
mga disipulo una sa tanan, “Pagbantay kamo sa mga patubo sa mga
Pariseo, nga mao ang pagpaka-aron ingnon. 2 Apan walay tinagoan
nga dili mabutyag, ug walay gitagoan nga dili mahibaw-an. 3 Busa
bisan unsay imong gisulti diha sa kangitngit madungog diha sa kahayag,
ug bisan unsay imong gisulti diha sa igdulungog sa tago nga lawak,
igamantala didto sa mga atop sa balay. 4 Sultihan ko kamo mga higala,
ayaw kamo kahadlok niadtong makapatay sa lawas, human niana wala
na silay laing mahimo. 5 Apan pasidan-an ko kamo niadtong angay
kahadlokan. Kahadloki siya, nga human makapatay, adunay katungod sa
pagtambog kanimo didto sa impiyerno. Oo, sultihan ko ikaw, kahadloki
siya. 6 Dili ba ang lima ka langgam mabaligya sa duha ka gagmayng
sinsilyo? Apan walay usa kanila nga gikalimtan sa atubangan sa Dios.
7 Bisan pa ang mga buhok diha sa inyong ulo naihap man. Ayaw
kahadlok. Mas bililhon pa kamo kaysa daghan nga langgam. 8 Sultihan
ko kamo, ang matag-usa nga moangkon kanako atubangan sa katawhan,
pagaangkonon usab sa Anak sa Tawo atubangan sa mga anghel sa
Dios, 9 apan siya nga molimod kanako atubangan sa katawhan igalimod
usab atubangan sa mga anghel sa Dios. 10 Ang matag-usa nga mosulti
ug pulong batok sa Anak sa tawo, siya mapasaylo, apan kaniya nga
nagapasipala sa Balaang Espiritu, dili gayod mapasaylo. 11 Sa dihang
dad-on kamo nila sa mga sinagoga, sa mga magmamando, ug sa mga
anaa sa panggamhanan, ayaw kamo kabalaka kung unsaon ninyo pagsulti
sa inyong ipangatarungan, o unsay inyong itubag, 12 kay ang Balaang
Espiritu magatudlo kaninyo niadtong taknaa kung unsay angay ninyong
isulti.” 13 Unya dunay usa ka tawo nga gikan sa pundok nag-ingon kaniya,
“Magtutudlo, sultihi ang akong igsoon nga bahinon ang among napanunod
nga mga kabilin.” 14 Giingnan siya ni Jesus, “Tawo, kinsa may naghimo
kanako nga maghuhukom ug tigpataliwala kaninyo?” 15 Ug iyaha silang
giingnan, “Pagbantay nga mahilikay ninyo ang inyong kaugalingon gikan
sa tanang hinakog nga pangandoy, tungod kay ang kinabuhi sa tawo wala
diha sa kadagaya sa iyang kabtangan.” 16 Unya gisuginlan sila ni Jesus
sa usa ka sambingay, 17 nga nag-ingon, “Ang uma sa usa ka tawong dato
mihatag ug daghang abot, ug miingon siya sa iyang kaugalingon, 'Unsa
naman ang akong buhaton, nga wala naman akoy kabutangan sa akong
mga abot?' 18 Ug miingon siya, 'Kini ang akong buhaton. Bungkagon nako
ang akong kamalig ug magbuhat ako ug mas dako niini, ug didto nako
ibutang ang akong mga abot ug akong mga kabtangan. 19 Ug ingnon
nako ang akong kalag, “Kalag, daghan na kaayo ka ug kabtangan nga
natigom alang sa daghan nga katuigan. Busa pahayahay na, pagkaon,
pag-inom, ug paglipay.'” 20 Apan ang Dios miingon kaniya, 'Tawong
buang, karong gabhiona ang imong kalag pagakuhaon gikan kanimo,
ug ang tanang butang nga imong giandam, kinsa naman ang manag-
iya?' 21 Mahisama niana ang dangatan sa usa ka tawo nga nagtigom ug
bahandi para sa iyang kaugalingon apan dili dato sa Dios.” 22 Giingnan
ni Jesus ang iyang mga disipulo, “Busa sultihan ko kamo, ayaw kamo
kabalaka sa inyong kinabuhi-kung unsay inyong kan-on, ug mahitungod

sa inyong lawas-kung unsay inyong isuot. 23 Kay ang kinabuhi mas
ahinungdanon kaysa pagkaon, ug ang lawas mahinungdanon kaysa mga
bisti. 24 Hunahunaa ang mga uwak, nga wala sila nagtanum o nag-ani.
Wala silay lawak tipiganan o kamalig, apan ang Dios nagpakaon kanila.
Mas mahinungdanon pa kamo kaysa mga langgam! 25 Ug kinsa ba kaninyo
nga pinaagi sa pagkabalaka nakadugang ug gitas-on sa iyang kinabuhi?
26 Ug kung dili kamo makahimo bisan niining diyutay nga butang, nganong
mabalaka man kamo sa uban? 27 Hunahunaa ang mga kabulakan-giunsa
nila pagtubo. Wala sila naghago, o nagtahi. Apan sultihan ko kamo, nga
bisan si Solomon sa tanan niyang himaya wala gayud makabisti sa sama
niini. 28 Kung ang Dios nagapabisti sa mga sagbot sa kaumahan, nga anaa
karon, ug sa pagkaugma igalabay didto sa hudno, kamo pa ba ang dili niya
bistihan. Pagkadiyutay sa inyong pagtuo! 29 Ayaw paghunahuna kung
unsay inyong kaonon o imnon, ug ayaw kamo ug kabalaka. 30 Kay ang
tanang katawhan sa tibuok kalibotan nagapangita niining mga butanga,
ug ang inyong Amahan nasayod nga nagkinahanglan kamo niining mga
butanga. 31 Apan pangitaa ang iyang gingharian, ug kining mga butanga
igadugang nganha kaninyo. 32 Ayaw kahadlok, diyutay'ng panon, kay ang
inyong Amahan mahimuot kaayo nga mohatag kaninyo sa gingharian.
33 Ibaligya ang inyong mga kabtangan ug ipanghatag sa mga kabos.
Paghimo kamog mga puntil nga dili magisi- bahandi sa langit nga dili
mahurot, diin walay kawatan nga makapaduol, ug walay bokbok nga
makaguba. 34 Kay kung hain gani ang inyong mga bahandi, atua usab
didto ang inyong kasingkasing. 35 Bakosi ang inyong tag-as nga mga bisti
diha sa inyong hawak, ug pasigaha kanunay ang inyong mga suga, 36 ug
pakasama kamo sa mga tawo nga naghulat sa ilang agalon nga gikan sa
kombira sa kasal, aron sa pag-abot ug pagpanuktok niya, pagaablihan
dayon nila ang pultahan alang kaniya. 37 Bulahan kadtong mga sulugoon,
diin nakaplagan sa ilang agalon nga nagbantay sa iyang pagbalik. Sa
pagkatinuod sultihan ko kamo nga bakosan niya ang iyang taas nga bisti
diha sa iyang hawak, palingkuron niya sila sa kan-anan, ug silbihan sila.
38 Kung ang agalon muabot sa tungang gabii, o bisan sa kaadlawon, ug
makaplagan sila nga andam, bulahan kadto nga mga suluguon. 39 Timan-i
kini, nga kung ang agalon sa panimalay nasayod sa takna sa pag-abot sa
kawatan, dili gayod niya pasagdan ang iyang balay nga masulod. 40 Pag-
andam usab kamo, tungod kay wala kamo masayod sa takna nga muabot
ang Anak sa Tawo." 41 Si Pedro miingon, "Ginoo, imoha bang gisulti kining
sambingay alang kanamo lamang o sa matag-usa usab?" 42 Ang Ginoo
nag-ingon, "Kinsa man ang matinud-anon ug maalamon nga tagadumala
sa panimalay sa iyang agalon aron maoy magbahinbahin ug pagkaon
ngadto sa tanang suluguon sa hustong panahon? 43 Bulahan kadto nga
suluguon, diin nakaplagan sa iyang agalon nga dunay gibuhat sa iyang
pag-abot. 44 Sultihan ko kamo nga ipiyal gayod kaniya ang tanan niyang
katigayonan. 45 Apan kung ang maong sulugoon magaingon sa iyang
kasingkasing, 'Ang akong agalon naglangan sa iyang pagbalik,' ug mosugod
pagpamunal sa mga lalaki ug mga babaye nga mga sulugoon, ug magsige
ug kaon ug inom, ug mahimong hubog, 46 ang agalon niadto nga sulugoon
moabot sa adlaw nga wala niya gidahom, ug sa takna nga wala niya
mahibaloi, ug pagatagudtaguron siya ug magtakda ug dapit alang kaniya
uban sa dili mga matinud-anon. 47 Kadto nga sulugoon, nga nahibalo
sa kabubut-on sa iyang agalon, ug unya wala nangandam o nagbuhat

sumala sa iyang kabubut-on, pagakastigohon sa makadaghan. 48 Apan
kaniya nga wala mahibalo, ug nakabuhat ug sayop nga angay sa silot,
pagakastigohan siya apan diyutay lamang. Ang matag-usa nga gihatagan
ug daghan, mas labi pa ang paninglon kaniya, ug si bisan kinsa nga
gipiyalan ug daghan, mangayo sila ug mas labaw pa kaniya. 49 Mianhi ako
sa pagsunog sa kalibotan, ug nanghinaot ako nga kini misilaob na. 50 Apan
aduna akoy bawtismo nga ibawtismo pa kanako, ug dili ako mahimutang
hangtod matapos kini! 51 Nagahunahuna ba kamo nga mianhi ako sa
kalibotan aron sa paghatag ug kalinaw? Sultihan ko kamo, dili, apan sa
pagkabahinbahin. 52 Kay sugod karon adunay lima ka tawo sa usa ka
balay nga magkabahinbahin, ang tulo batok sa duha, o duha batok sa tulo.
53 Magkabahinbahin sila, ang amahan batok sa anak nga lalaki, ug anak
nga lalaki batok sa amahan; inahan batok sa iyang anak nga babaye, ug
anak nga babaye batok sa iyang inahan; ugangang babaye batok sa iyang
binalaye, ug binalaye batok sa ugangang babaye." 54 Si Jesus nagsulti usab
ngadto sa mga katawhan, "Kung makita ninyo ang dag-om nga magagikan
sa kasadpan magaingon dayon kamo nga, 'Moabot ang ulan,' ug unya
mahitabo kini. 55 Ug kung mohuros ang hangin sa habagat, magaingon
kamo nga, 'Maglagiti ang kainit karon,' ug unya mahitabo kini. 56 Mga
tigpakaaron-ingnon, makabalo kamong mohubad sa dagan sa kalibotan
ug sa kalangitan, apan naunsa nga dili kamo makabalo unsaon paghubad
sa panahon karon? 57 Nganong dili man kamo makahukom kung unsay
maayo alang sa inyong kaugalingon? 58 Sa dihang magkuyog kamo sa
inyong kaaway paingon sa mahistrado, paningkamoti ang pagpakighusay
kaniya diha sa dalan aron nga dili ka niya guyuron didto sa maghuhukom,
ug ang maghuhukom dili magtugyan kanimo didto sa opisyal, ug ang
opisyal dili magbalhog kanimo sa bilanggoan. 59 Sultihan ko kamo, nga
dili gayud kamo makalingkawas gikan didto hangtod nga kabayran ninyo
ang katapusang bahin nga salapi."

13

1 Niadtong higayona, ang ubang tawo didto nanugid kaniya mahitungod
sa mga taga-Galilea kansang mga dugo gisagol ni Pilato alang sa ilang
kaugalingon nga sakripisyo. 2 Mitubag si Jesus ug miingon kanila,
"Naghunahuna ba kamo nga mas makasasala kining mga taga-Galilea
kaysa sa ubang taga-Galilea tungod kay nag-antos sila sa ingon niini nga
pamaagi? 3 Dili, sultihan ko kamo. Apan kung dili kamo maghinulsol,
kamong tanan malaglag usab sa samang paagi. 4 O kadtong 18 ka mga
tawo sa Siloam nga natumpagan sa tore ug nangamatay sila, naghuna-
huna ba kamo nga hilabihan sila ka makasasala kaysa sa laing tawo nga
naa sa Jerusalem? 5 Dili, Ako moingon. Apan kung dili kamo maghinulsol,
kamong tanan malaglag usab." 6 Nagsulti si Jesus niniing sambingay,
"Adunay usa ka tawo nga nagtanom ug kahoy nga higera sa iyang ubasan
ug miadto siya ug nagapangita sa bunga niini apan wala siyay nakaplagan.
7 Ang tawo miingon ngadto sa hardenero, 'Tan- awa, sulod sa tulo ka tuig
mianhi ako ug nagsulay sa pagpangita sa bunga niining kahoy nga higera
apan wala ako'y nakaplagan. Putla kini. Nganong tugotan man kini nga
masayang ang yuta?' 8 Mitubag ang hardenero ug miingon, 'Pasagdi kini
karong tuiga samtang akong kalutan ang palibot niini ug butangan kini
ug abuno. 9 Kung mamonga kini sunod tuig, maayo; Apan kung dili gani,
putlon kini!'" 10 Karon nagtudlo si Jesus didto sa usa sa mga sinagoga
panahon sa Adlaw nga Igpapahulay. 11 Tan-awa, usa ka babaye nga atua

didto nga adunay daotan nga espiritu sa kaluyahon sulod sa 18 katuig, dili
siya makatul-id ug dili makatindog ug tarong. 12 Sa dihang nakita siya ni
Jesus, Iyaha siyang gitawag ug nag-ingon, “Makalingkawas ka sa imong
kaluyahon.” 13 Gitapion niya ang iyang mga kamot kaniya, ug diha-diha
nakabarog siya ug gihimaya niya ang Dios. 14 Apan ang magmamando sa
sinagoga nasuko tungod kay si Jesus nang-ayo sa Adlaw nga Igpapahulay.
Busa mitubag ug nag-ingon ang magmamando ngadto sa panon, “Naay
unom ka adlaw nga kinahanglan sa pagtrabaho. Anhi aron magpaayo,
dili sa Adlaw nga Igpapahulay.” 15 Ang Ginoo miingon kaniya ug mitubag,
“Mga tigpakaaron-ingnon! Dili ba matag usa kaninyo magbadbad sa
inyong asno o baka sa ilang puloy-anan ug giyahan kini sa pagpa-inom
sa Adlaw nga Igpapahulay? 16 Busa mao usab niining anak nga babaye ni
Abraham, nga gigapos ni Satanas sulod sa 18 katuig ang gidugayon, dili ba
diay kinahanglan badbaron ang iyang bugkos sa Adlaw nga Igpapahulay?”
17 Sa pagsulti niya niining mga butanga, ang tanan nga misupak kaniya
naulawan, apan ang tibuok panon sa katawhan nangalipay sa tanang
mahimayaon nga mga butang nga iyang nahimo. 18 Unya miingon si Jesus,
“Sama sa unsa ang gingharian sa Dios, ug unsa ang mahimong ikatandi
nako niini? 19 Sama kini sa liso sa mustasa nga kuhaon sa tawo og ilabay
ngadto sa iyang tanaman, ug nagtubo kini ngadto sa dako nga kahoy, ug
ang mga langgam sa langit maghimo ug mga salag diha sa iyang mga
sanga.” 20 Siya misulti pag-usab, “Sa unsa mahimo nakong ikatandi ang
gingharian sa Dios? 21 Sama kini sa patubo nga kuhaon sa babaye ug isagol
sa tulo ka taksanan nga harina hangtod nga kini motubo.” 22 Giduaw
ni Jesus ang matag lungsod ug bario sa dalan paingon sa Jerusalem ug
nanudlo kanila. 23 Adunay usa ka tawo nga misulti kaniya, “Ginoo,
diyutay lang ba ang mga tawo nga maluwas?” Busa gisultian niya sila,
24 “Paningkamot sa pagsulod sa sigpit nga pultahan, tungod kay daghan
ang nagsulay ug wala makahimo sa pagsulod. 25 Kon ang tag-iya sa balay
motindog ug sirad-an niya ang pultahan, unya magtindog kamo didto sa
gawas ug manuktok sa pultahan ug mag-ingon, 'Ginoo, Ginoo, pasudla
kami.' Ug siya motubag ug moingon kaninyo. 'Wala ako makaila kaninyo
o asa kamo nagikan.' 26 Unya moingon kamo, 'Nangaon ug nag-inom kami
sa imong atubangan ug nanudlo ka sa among mga dalan.' 27 Apan siya
motubag, 'Sultihan ko kamo, wala ako masayod kung asa kamo gikan.
Palayo gikan kanako, magbubuhat sa daotan!' 28 Aduna unyay panaghilak
ug magkagot sa mga ngipon sa dihang makita ninyo si Abraham, si Isaac,
si Jacob ug ang tanang mga propeta atua sa gingharian sa Dios, apan
kamo—kamo ilabay didto sa gawas. 29 Mangabot sila gikan sa sidlakan,
kasadpan, amihanan, ug sa habagatan, ug magpaharohay didto sa kan-
anan nga lamesa sa gingharian sa Dios. 30 Ug hibal-i kini, ang naulahi
maoy mauna, ug ang nauna maoy maulahi.” 31 Sa wala madugay, pipila
ka mga Pariseo nangabot ug misulti kaniya, “Lakaw ug biya diri tungod
kay gusto ni Herodes nga patyon ka.” Si 32 Jesus miingon, “Lakaw ug sultihi
kadtong milo, 'Tan-awa, gihinginlan nako ang mga demonyo ug maghimo
ug pagpanambal karon ug ugma, ug sa ikatulo ka adlaw makab-ot nako
ang akong tumong.' 33 Sa laing bahin, kinahanglan magpadayon ako karon,
ugma, ug sa sunod nga adlaw, sanglit dili angay ang pagpatay sa usa ka
propeta nga layo sa Jerusalem. 34 Jerusalem, Jerusalem, nga nagpatay sa
mga propeta ug nagbato niadtong gipadala kaninyo. Kanunay nakong
gitinguha ang pagtigom sa imong mga kaanakan sama sa paagi nga ang

himungaan nagtigom sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako, apan wala nimo kini tinguha-a. 35 Tan-awa, ang inyong balay gibiyaan. Sultihan ko kamo, dili ako ninyo makaplagan hangtod nga mosulti kamo, "Bulahan siya nga mianhi sa ngalan sa Ginoo.'"

14

1 Nahitabo usa ka Adlaw niana sa adlaw nga Igpapahulay, sa dihang niadto siya sa balay sa usa sa mga pangulo sa Pariseo aron mokaon ug tinapay, aron nga ila siyang bantayan pag-ayo. 2 Tan-awa, sa iyang atubangan adunay tawo nga nag-antos sa sakit nga edema. 3 Nangutana si Jesus sa usa ka eksperto sa balaod sa Judio ug sa mga Pariseo, "Uyon ba sa balaod ang pagpang-ayo sa Adlaw nga Igpapahulay, o dili?" 4 Apan wala sila motingog. Busa gigunitan siya ni Jesus, giayo siya, ug gipalakaw siya sa layo. 5 Miingon siya kanila, "Kinsa kaninyo ang adunay anak nga lalaki o baka nga nahulog sa atabay sa Adlaw nga Igpapahulay dili ba ninyo dayon kuhaon pagawas?" 6 Wala sila makahimo sa paghatag ug tubag niining mga butanga. 7 Sa dihang si Jesus nakamatikod kung giunsa niadtong mga dinapit sa pagpili niadtong mga lingkoranan sa mga halangdon, nagsulti siya sa sambingay, nag-ingon ngadto kanila, 8 "Sa dihang dapiton kamo sa usa ka tawo ngadto sa kumbira sa kasal, ayaw paglingkod sa lingkoranan sa mga halangdon, tungod kay tingalig adunay gidapit nga mga tawo nga mas halangdon pa kay kaninyo. 9 Sa dihang ang tawo nga nagdapit kaninyong duha moabot, moingon siya kaninyo, 'Ihatag sa lain nga tawo kanang imong lugar,' ug unya sa kaulaw mahiadto ka sa mas ubos nga dapit. 10 Apan sa dihang dapiton kamo, lakaw ug lingkod sa mas ubos nga dapit, aron inig-abot sa tawo nga nagdapit kaninyo, moingon siya kaninyo, 'Higala, anhi diri sa taas.' Unya pasidunggan kamo sa kadaghanan nga naglingkod sa lingkoranan uban kaninyo. 11 Tungod kay ang matag-usa nga mopataas sa iyang kaugalingon ipaubos, ug siya nga naagpaubos sa iyang kaugalingon ipataas." 12 Ug miingon usab si Jesus ngadto sa tawo nga nagdapit kaniya, "Kung mohatag ka ug paniudto o panihapon, ayaw dapita ang imong mga higala o mga igsoon o imong mga paryente o ang imong dato nga mga silingan, kay tingalig modapit usab sila kanimo agig balos, ug ikaw mabayran. 13 Apan sa dihang maghatag ka ug bangkete, dapita ang mga kabus, ang piang, ang pongkol, ug ang buta, 14 ug panalanginan ka, kay dili man sila makabalos kanimo. Pagabalusan ka ra unya sa pagbanhaw sa mga matarong." 15 Sa dihang ang usa sa ila milingkod sa lamesa uban kang Jesus nakadungog niini nga mga butang, miingon siya kaniya, "Bulahan siya nga magakaon ug tinapay sa gingharian sa Dios!" 16 Apan miingon si Jesus ngadto kaniya, "Adunay tawo nag-andam ug dakong panihapon ug gidapit ang kadaghanan. 17 Sa dihang andam na ang panihapon, gipadala niya ang iyang sulugoon sa pagsulti niadtong mga dinapit, 'Ngari kamo, kay ang tanang butang karon andam na.' 18 Managsama silang nagbuhat ug mga pasangil. Ang usa nag-ingon ngadto kaniya, 'Nakapalit ako ug uma, ug kinahanglan moadto ako aron sa pagtan-aw niini. 19 Palihog pasayloa ako.' Ang uban miingon, 'Nakapalit ako ug lima ka paris nga mga torong baka, ug moadto ako aron sulayan sila. Palihog pasayloa ako.' 20 Ug ang usa miingon, 'Aduna akoy giminyoan nga asawa, ug dili ako makaadto.' 21 Ang sulugoon miabot ug miingon sa iyang agalon niining mga butanga. Ug ang agalon sa balay nasuko ug miingon sa iyang sulugoon, 'Gawas dayon didto sa kadalanan ug agianan sa mga siyudad ug dad-a dinhi ang mga kabus, ang mga

piang, ang buta, ug ang bakol.' 22 Ang sulugoon miingon, 'Agalon, ang
imong gisugo natuman na, ug aduna pa gihapoy luna.' 23 Ang agalon
miingon ngadto sa iyang sulugoon, 'Gawas ngadto sa kadalanan ug mga
koral ug pugsa sila sa pagpaadto sa akong balay, aron ang akong balay
mapuno. 24 Kay sultihan ko ikaw, wala niadtong mga tawhana nga unang
gidapit nga makatilaw sa akong panihapon.'" 25 Karon dakong panon sa
mga katawhan mikuyog uban kaniya, ug milingi siya ug miingon ngadto
kanila, 26 "Kung bisan kinsa kadtong moduol kanako ug dili niya kasilagan
ang iyang kaugalingong amahan, inahan, asawa, anak mga igsoon nga
lalaki ug mga igsoon nga babaye—oo, ug ang iyang kaugalingon usab dili
siya mahimo nga akong disipulo. 27 Ug kinsa kadtong dili magpas-an sa
iyang kaugalingong krus ug mosunod ngari kanako dili mahimo nga akong
disipulo. 28 Kay kinsa kaninyo, nga nagplano sa pagtukod ug tore, dili
ba una molingkod ug kwentahon ang kantidad aron mabana-bana kung
naa bay igo nga kinahanglanon aron makumpleto kini? 29 Kon dili, sa
dihang iyang gibutang ang pundasyon ug dili siya makahimo sa paghuman
niini, ang tanang makakita niini mosugod sa pagbiay-biay kaniya, 30 sa
pag-ingon, 'Kining tawhana nagsugod sa pagtukod apan dili makahimo
sa paghuman.' 31 O unsang hari, nga samtang moadto siya aron makig-
away sa ubang hari didto sa giyera, dili ba molingkod una aron mokuha
ug tambag mahitungod kung makahimo ba siya sa pagpakig-away uban sa
napulo ka libo ka kalalakin-an aron makig-away sa ubang hari nga moabot
batok kaniya uban sa 20 ka libo nga kalalakin-an? 32 Ug kon dili, samtang
ang ubang sundalo layo pa kaayo, nagpadala siya ug mga tigpamaba ug
nangutana sa kahimtang sa kalinaw. 33 Busa, kinsa man kaninyo ang dili
motugyan sa tanang anaa kaniya dili mamahimong akong disipulo. 34 Ang
asin maayo, apan kung ang asin mawad-an ug kalami, unsa-on man kini
nga mamahimong parat pag-usab? 35 Kini dili na magamit sa yuta o bisan
ngadto sa pundok sa hugaw sa mga hayop. Ilabay kini sa layo. Kinsa
kadtong adunay dalunggan nga makabati, papamatia siya."

15

1 Karon ang tanan nga mga maniningil ug buhis ug ang ubang
makasasala niadto kang Jesus aron maminaw kaniya. 2 Ang Pariseo ug
ang mga manunulat nagbagulbol sa usag usa, unya miingon, "Kining
tawhana gadawat ug mga makasasala, ug gakaon pa gayod kauban nila."
3 Nagsugilon si Jesus ug sambingay kanila, 4 "Kinsa kaninyo, kung kamo
adunay 100 nga nating karnero unya nawala ang isa, dili ba ninyo biyaan
ang 99 sa kamingawan, aron pangitaon ang isa nga nawala hangtod
nga makaplagan ninyo kini? 5 Unya sa dihang makaplagan na ninyo
kini, pas-anon ninyo kini ug ibutang sa inyong abaga ug magmalipayon."
6 Sa dihang pag-abot ninyo sa balay, tawagon ninyo ang tanan ninyong
mga higala ug silingan, ug moingon kanila, 'Pagmalipayon kamo uban
kanako, tungod kay nakaplagan ko na ang akong karnero nga nawala.'
7 Ako moingon kaninyo sa sama nga paagi, nga mas aduna pa'y kalipay
sa langit tungod sa isa ka makasasala nga naghinulsol, kaysa sa 99 ka
matarong nga mga tawo nga dili na kinahanglan maghinulsol. 8 O kinsa
nga babaye ang adunay pulo ka sinsilyo, kung mawala niya ang isa niini,
dili ba niya dagkotan ang lampara, silhigan ang balay, ug makugihon nga
mangita hangtod nga makaplagan niya kini? 9 Ug sa dihang makaplagan
na niya kini, tawagon niya ang iyang mga higala ug silingan, ug moingon,
'Pagmalipayon kamo uban kanako, tungod kay nakaplagan ko na ang isa

ka sinsilyo nga akong nawala, ' 10 Ug sama usab, ako moingon kaninyo,
adunay kalipay sa presensya sa mga anghel sa Dios alang sa isa ka
makasasala nga naghinulsol.” 11 Unya miingon si Jesus, “Ang usa ka
tawo adunay duha ka lalaki nga anak, 12 ug ang kamanghoran miingon sa
ilang amahan, 'Amahan, ihatag na kanako karon ang akong panulondon
nga katigayonan.” Mao nga gibahin sa amahan ang iyang kabtangan tali
kanila. 13 Sa wala pa milabay ang pipila ka adlaw, ang kamanghoran nga
anak, namutos ug naglakaw ngadto sa layo nga lugar, ug giusik-usikan niya
ang iyang salapi sa abunda nga pagpuyo. 14 Ug pagkahuman niyag gasto
niining tanan, adunay dakong kagutom ang nahitabo sa maong lugar, mao
nga nahiabot siya sa kawalad-on. 15 Milakaw siya ug nagtrabaho sa isa ka
lungsoranon sa maong kaumahan, unya iya siyang gisugo ngadto sa iyang
uma aron magpakaon sa mga baboy. 16 Ug gusto unta siya mokaon ug panit
sa mga liso tungod kay wala gayoy naghatag kaniya ug bisan unsa nga
pagkaon. 17 Apan sa dihang ang kamanghoran nga anak nakahunahuna
sa iyang kaugalingon, siya miingon, 'Pila ka sulugoon sa akong amahan
ang adunay sakto nga pagkaon, unya ako ania, mamatay na sa ka gutom!
18 Mohawa ko ngari ug moadto sa akong amahan, ug sultihan ko siya,
“Amahan, nakasala ako batok sa langit, ug sa imong panan-aw. 19 Dili
na gayod ako takos nga tawagon nga imong anak; himoa na lang ko nga
isa sa imong mga sulugoon.” 20 Mao nga ang kamanghoran nga anak
mipahawa ug miadto sa iyang amahan. Samtang layo pa siya, nakita siya
sa iyang amahan, ug natandog sa tumang kaluoy, midagan, migakos ug
mihalok kaniya. 21 Ang anak miingon, 'Amahan, nakasala ako batok sa
langit, ug sa imong panan-aw. Dili na gayod ako takos nga tawagon nga
imong anak.” 22 Ang amahan miingon sa iyang mga sulugoon, 'Dad-a karon
dayon ang labing maayo nga kupo ug ipasul-ob kini kaniya, sul-obi iyang
tudlo ug sing-sing, ug hatagi siyag sandalyas saiyang tiil. 23 Unya dad-a
ang tambok nga nating baka ug ihawa kini. Mangaon kita ug magkumbira.
24 Tungod kay ang akong anak namatay na, ug karon nabuhi. Siya nawala,
apan karon nakaplagan.' Unya nagsugod na sila ug kumbira. 25 Karon
ang iyang kamagulangan nga anak tua sa uma. Sa dihang duol na siya
sa balay, nakadungog siya ug sonata ug panagsayaw. 26 Mitawag siya
sa usa ka sulugoon ug nangutana kung unsa ang pasabot niining mga
butanga. 27 Ang sulugoon mitubag, 'Ang imong igsoon mibalik na sa
balay ug gipaihaw sa imong amahan ang tambok nga nating baka, tungod
kay siya nibalik nga luwas. 28 Ang kamagulangan nga anak nasuko, ug
wala gayod misulod, apan ang iyang amahan nigawas ug gihangyo siya.
29 Mitubag ang kamagulangan nga anak, 'Paminaw, sa pila ka tuig nga
ako nagpakaulipon diha kanimo, ug wala gayod ako nagsupak sa imong
balaod, apan bisag nating kanding wala mo man lang ako gihatagan aron
makalipay-lipay ako kauban ang akong mga higala, 30 apan sa dihang
niabot ang imong anak, nga maoy nagguba sa imong pagpamuyo uban
sa mga babaye nga gabaligya ug dungog, giihaw nimo alang kaniya ang
tambok nga nating baka.' 31 Ang amahan miingon kaniya, 'Anak, kanunay
kang anaa kanako, ug ang tanan nga akoang gipanag-iyahan imuha usab.
32 Apan kinahanglan gayod nga kita magkumbira ug maglipay, tungod
kay kining imong igsoon namatay, unya nabuhi; siya nawala, ug karon
nakaplagan."

16

1 Si Jesus miingon usab ngadto sa mga disipulo, “Adunay usa ka
dato nga anaay tagadumala, ug nahiabot kaniya ang balita nga kining
tagadumala nag-usik-usik sa iyang kabtangan. 2 Busa gipatawag siya
sa dato ug miingon kaniya, 'Unsa kining akong nadungog mahitungod
kanimo? Paghatag ug listahan sa imong gidumalaan, tungod dili na ikaw
mahimong tagadumala.' 3 Ang tagadumala miingon sa iyang kaugalingon,
'Unsa man ang akong angay nga buhaton, nga kuhaon naman sa akong
agalon ang akong katungdanan sa pagdumala? Wala akoy igo nga kusog sa
pagbugwal, ug maulaw usab ako magpakiluoy. 4 Kabalo na ako sa akong
buhaton, aron sa dihang papahawaon na ako sa akong katungdanan sa
pagdumala, pagadawaton ako sa mga tawo sa ilang mga balay.' 5 Unya
gipatawag sa tagadumala ang matag-usa nga nakautang sa iyang agalon,
ug iyang gipangutana ang nahiuna, 'Pila man ang imong utang sa akong
agalon?' 6 Siya miingon, 'Usa ka gatos nga sukod nga lana sa olibo.'
Ug siya miingon kaniya, 'Kuhaa ang imong listahan, pagdali ug lingkod
ug sulati ug 50.' 7 Unya miingon ang tagadumala sa usa pa, 'Ug pila
man ang imong utang?' Siya miingon, 'Usa ka gatos nga sukod sa trigo.'
Siya miingon kaniya, 'Kuhaa ang imong listahan, unya sulati ug 80.'
8 Unya gidayeg sa agalon ang dili matarong nga tagadumala tungod sa
iyang maro nga binuhatan, tungod kay ang mga anak niining kalibotana
labi pang maro alang kaayohan sa ilang katawhan kay sa mga anak sa
kahayag. 9 Sultihan ko kamo, pakighigala kamo pinaagi sa kalibotanong
bahandi, kay aron kung mawala na kini, ila kamong pagadawaton ngadto
sa walay katapusang pinuy-anan. 10 Siya nga matinud-anon sa gagmay
nga mga butang, matinud-anon usab sa mga dagkong butang, ug siya
nga dili matarong sa mga gagmay nga butang dili usab matarong sa mga
dagkong butang. 11 Busa, kung dili kamo matinud-anon sa paggamit sa
kalibutanong bahandi, kinsa man ang mosalig kaninyo sa tinuod nga
bahandi. 12 Sa samang paagi, kung dili kamo matinud-anon sa mga
butang nga iya sa uban, kinsa man ang mohatag kaninyo sa inyong
kaugalingong butang? 13 Walay sulugoon nga makaalagad ug duha ka
agalon, kay iya gayong dumtan ang usa ug higugmaon ang usa, o kaha
mahimo siyang mahinalaron sa usa ug biaybiayon ang usa pa. Dili
kamo mahimong makaalagad sa Dios ug bahandi.” 14 Karon ang mga
Pariseo, nga mga mahigugmaon sa salapi, nakadungog niining tanan, ug
sila nagtamay kaniya. 15 Ug siya miingon kanila, “Inyong gipakamatarong
ang inyong kaugalingon sa panan-aw sa mga tawo, apan ang Dios nakabalo
sa inyong kasingkasing. Kay kung kinsa kadtong gibayaw taliwala sa mga
tawo salawayon atubangan sa Dios. 16 Ang balaod ug ang mga propeta
nagapadayong mapuslanon hangtod nga miabot si Juan. Sukad niadtong
higayona, ang ebanghelyo mahitungod sa gingharian sa Dios giwali na, ug
ang matag-usa misulay pagpugos ug sunod niini. 17 Apan mas sayon pa
mawagtang ang kalangitan ug kalibotan kaysa mawad-an ug bili ang usa
ka kudlit niining balaod. 18 Ang tanan nga nakigbulag sa iyang asawa unya
nakigminyo sa uban nakabuhat sa pagpanapaw, ug siya nga makigminyo
sa tawo nga binulagan sa iyang bana nakapanapaw usab. 19 Karon adunay
usa ka dato nga tawo nga nagbisti ug purpura ug manipis nga lino ug
nagalipay matag- adlaw sa iyang dako nga bahandi. 20 Adunay usa ka
makililimos nga ginganlan ug Lazaro nga naghigda sa iyang ganghaan,
ug napuno sa nuka, 21 ug nangandoy nga makakaon sa pagkaon nga
nangahulog sa lamisa sa dato- ug dugang pa niana, manuol kaniya ang

mga iro sa pagtilap sa iyang mga nuka. 22 Ug niabot ang higayon nga
namatay na ang maong makililimos ug gidala siya sa mga anghel ngadto
sa kiliran ni Abraham. Ang dato usab namatay ug gilubong, 23 ug didto sa
hades, diin siya nagaantos, iyang giyahat ang iyang mga mata ug nakita
si Abraham sa layo ug si Lazaro nga nagahigda sa iyang dughan. 24 Ug
misinggit siya ug miingon, 'Amahan nga Abraham, kaloy-i intawon ako,
ug ipadala si Lazaro nganhi, aron iyang ituslob ang tumoy sa iyang tudlo
sa tubig ug aron mabugnawan ang akong dila, tungod kay hilabihan ang
akong pag-antos niining init nga kalayo. 25 Apan si Abraham miingon,
'Anak, hinumdomi nga sa sa tibuok nimong kinabuhi nadawat na nimu
ang mga maayong butang, ug si Lazaro sa samang paagi daotang mga
butang ang nadawat. Apan karon siya malipayon diri, ug ikaw nagaantos.
26 Ug bisan pa niining tanan, usa ka dakong bung-aw ang maayong
pagkabutang, kay aron kadtong buot molabang gikan diri paingon kanimo
dili makahimo, ug walay makalabang gikan diha paingon kanamo.' 27 Ang
dato miingon, 'Nagpakiluoy ako kanimo, Amahang Abraham, nga ipadala
mo siya ngadto sa balay sa akong amahan- 28 tungod ako adunay lima ka
igsoon nga lalaki- aron iya silang mapahimangnoan, tungod sa kahadlok
nga sila usab mopaingon sa nahimutangan nakong pag-antos.' 29 Apan si
Abraham miingon, 'Atua si Moises ug ang mga propeta; tugoti nga sila
mamati kanila.' 30 Ang dato mitubag, 'Dili, Amahang Abraham, apan kung
adunay minatay nga moadto kanila, maghinulsol sila.' 31 Apan si Abraham
miingon kaniya, 'Kung dili sila mamati kang Moises ug sa mga propeta, dili
usab sila madani bisan ug adunay mabanhaw gikan sa patay.'". /.

17

1 Si Jesus miingon ngadto sa iyang mga disipulo, "Kini sigurado nga
mga butang nga maoy hinungdan sa sala nga moabot, apan alaot siya
nga pinaagi kaniya sila moabot! 2 Kini mas maayo alang kaniya kung
ang usa ka galingan nga bato ibutang libot sa iyang liog ug itambog
siya ngadto sa dagat, kaysa siya maoy hinungdan sa usa niining mga
gagmayng bata nga madagma. 3 Pagbantay sa inyong kaugalingon. Kung
ang imong igsoon nakasala, badlonga siya, ug kung siya naghinulsol,
pasayloa siya. 4 Kung siya makasala batok kanimo sa makapito sulod
sa usa ka adlaw, ug sa makapito nga higayon mobalik kanimo, sa pag-
ingon, 'Ako naghinulsol,' ikaw kinahanglan mopasaylo kaniya!" 5 Ang mga
apostoles miingon ngadto sa Ginoo, "Dugangi ang among pagtuo." 6 Ang
Ginoo miingon, "Kung kamo adunay pagtuo sama sa usa ka liso sa mustasa,
makahimo kamo sa pagsulti niining sicamoro nga kahoy, 'malukat ka ug
matanom balhin ngadto sa dagat,' ug kini motuman kaninyo. 7 Apan kinsa
kaninyo, nga adunay usa ka sulugoon nga nagdaro o nagbantay sa karnero,
magaingon ngadto kaniya sa dihang siya miabot gikan sa uma, 'dali dayon
ug lingkod aron sa pagkaon.' 8 Apan siya dili moingon kaniya, 'Pag-andam
ug bisan unsang pagkaon alang kanako, ug ibutang ang usa ka bakos libot
sa imong sinina ug alagari ako hangtod nga ako mahuman sa pagkaon ug
pag-inom. Unya pagkahuman niana ikaw mokaon ug moinom'? 9 Wala
siya nagpasalamat sa sulugoon tungod kay gibuhat niya ang mga butang
nga maoy gisugo, nagbuhat ba siya? 10 Bisan usab kamo, sa dihang kamo
nahuman na sa tanang butang nga gisugo kaninyo, kinahanglan moingon,
'Kami dili takos nga mga sulugoon. Kami nagbuhat lamang kung unsa
ang among gikinahanglan nga buhaton."' 11 Nahitabo kadto samtang sila
padulong sa Jerusalem, siya naglakaw agi sa utlanan sa Samaria ug Galilea.

12 Sa iyang pagsulod sa usa ka baryo, didto siya gisugat sa napulo ka mga
tawo nga sanglahon. Sila nagtindog layo kaniya 13 ug gikusog nila ang
ilang mga tingog, sa pag-ingon, “Jesus, Agalon, kaluy-i kami.” 14 Sa dihang
siya nakakita kanila, siya miingon ngadto kanila, “Lakaw ug ipakita ang
inyong mga kaugalingon ngadto sa mga pari.” Ug kini nahitabo nga,
samtang sila miadto, sila nangahinlo na. 15 Sa dihang ang usa kanila
nakakita nga siya naayo, siya mibalik, uban sa makusog nga tingog sa
pagpasidungog sa Dios. 16 Siya miyukbo sa tiilan ni Jesus, naghatag kaniya
ug mga pagpasalamat. Siya usa ka Samarianhon. 17 Si Jesus mitubag, nag-
ingon. “Dili ba napulo man ang nangahinlo? Asa na ang siyam? 18 Wala
nay uban nga mibalik aron mohatag ug pasidungog ngadto sa Dios, gawas
niining langyaw?” 19 Siya miingon ngadto kaniya, “Tindog, ug lakaw.
Ang imong pagtuo ang nakaayo kanimo.” 20 Gipangutana sa mga Pariseo
kung kanus-a ang gingharain sa Dios moabot, si Jesus mitubag kanila ug
miingon, “Ang gingharian sa Dios dili sama sa usa ka butang nga mapanid-
an. 21 Ni sila magaingon, 'Tan-awa dinhi!' o, 'Tan-awa didto!' tungod
kay ang gingharian sa Dios anaa sa inyong taliwala.” 22 Si Jesus miingon
ngadto sa mga disipulo, “Ang mga adlaw moabot nga kamo mangandoy
aron makakita sa usa sa mga adlaw sa Anak sa Tawo, apan kamo dili
makakita niini. 23 Sila moingon kaninyo, 'Tan-awa, didto! Tan-awa, dinhi!'
Apan ayaw pag-adto aron sa pagpangita, o sa pagsunod human kanila,
24 kay ingon nga ang kilat makita sa dihang mokilab kini gikan sa usa ka
bahin sa kalangitan ngadto sa ubang bahin sa kalangitan, busa ang Anak
sa Tawo anaa na sa iyang adlaw. 25 Apan una siya kinahanglan mag-antos
sa daghang mga butang ug isalikway niining kaliwatana. 26 Ingon nga kini
nahitabo sa mga adlaw ni Noe, busa kini usab mahitabo sa mga adlaw sa
Anak sa Tawo. 27 Sila mikaon, sila miinom, sila naminyo, ug sila gihatag
sa kaminyoon, hangtod ang adlaw nga si Noe misulod ngadto sa arka-ug
ang baha miabot ug gilaglag silang tanan. 28 Sama nga kini nahitabo sa
mga adlaw ni Lot, sila mikaon, miinom, namalit, namaligya, nagtanom,
ug sila nagtukod. 29 Apan sa adlaw nga si Lot migawas gikan sa Sodoma,
nag-ulan kini ug kalayo ug asupre gikan sa langit ug gilaglag silang tanan.
30 Human sa samang paagi mao kini ang adlaw nga ang Anak sa Tawo
mopadayag. 31 Nianang adlawa, ayaw tuguti siya nga anaa sa atop nga
monaog aron sa pagkuha sa iyang mga butang pagawas sa balay. Ug ayaw
tuguti siya nga anaa sa uma nga mobalik. 32 Hinumdumi ang asawa ni Lot.
33 Kinsa kadtong nagapangita aron maangkon ang iyang kinabuhi mawad-
an niini, apan kinsa kaadtong mawad-an sa iyang kinabuhi maluwas niini.
34 Ako mosulti kaninyo, nianang gabhiona adunay duha ka lalaki sa usa ka
higdaanan. Ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin. 35 Adunay duha
ka babaye nga naggaling. Ang usa pagakuhaon, ug ang usa mahibilin.”
36 Luke 17: 36 ang maayong kaarang kopya giwala, vs. 36 Adunay duha ka
tawo sa uma; ang usa pagakuhaon ug ang usa mahibilin. 37 Sila nangutana
kaniya, “Asa, Ginoo?” Ug siya moingon ngadto kanila, “Diin kung adunay
usa ka lawas, adunay mga agila usab nga magkahiusa nga magtigom.”

18

1 Unya siya nagsulti ug sambingay kanila mahitungod kong unsaon
nila pag-ampo kanunay, ug dili dali maluya, 2 nag-ingon, “Adunay
maghuhukom sa maong siyudad nga dili mahadlok sa Dios ug wala
nagrespeto sa mga tawo. 3 Karon adunay biyuda niana nga nasod, ug

siya kanunay nagaadto kaniya, nga nagkanayon, 'Tabangi ako nga makuha
ang hustisya batok sa akong kaaway,' 4 Dugay na nga panahon wala siya
motabang kaniya, apan sa kadugayan siya miingon sa iyang kaugalingon,
'Bisan pa nga wala ako nahadlok sa Dios o nagrespeto sa mga tawo,
5 tungod kay kining biyuda nakahatag kanako ug kasamok, ako siyang
tabangan sa pagkuha ug hustisya, aron dili na siya magsigig balik-balik
kanako.'" 6 Unya miingon ang Ginoo, "Paminaw kong unsa ang gisulti
sa dili matarong nga maghuhukom. 7 Karon wala ba ihatag sa Dios
ang hustisya sa iyang mga pinili nga nagpakitabang kaniya adlaw ug
gabii? Dili ba siya magpailob kanila? 8 Sultihan ko kamo nga diha-diha
ihatag niya ang hustisya kanila. Apan sa pag-abot sa Anak sa Tawo, may
pagtuo ba pa nga iyang makita sa kalibotan?" 9 Unya gisulti usab niya
kini nga sambingay ngadto sa uban nga naghunahuna nga matarong sila
ug ubos ang pagtan-aw sa ubang tawo, 10 "Duha ka tawo ang misaka
didto sa templo aron mag-ampo—Pariseo ang usa ug maniningil sa buhis
ang usa. 11 Ang Pariseo mitindog ug nag-ampo sa kini nga mga butang
mahitungod sa iyang kaugalingon, 'Dios, ako nagpasalamat nga dili ako
sama sa uban nga mga tawo nga kawatan, dili makatarunganon nga tawo,
mananapaw, o bisan sama niining koleltor sa buhis. 12 Nagpuasa ako
kaduha ka higayon kada simana. Naghatag ako ug ikanapulo sa tanan
nakong kinitaan.' 13 Apan ang maniningil sa buhis nagtindog sa layo, ug
wala gani nagyahat sa iyang mga mata sa langit, apan namukpok sa iyang
dughan, nga nag-ingon, "Dios ko, kaluy-i ako, nga usa ka makasasala.'
14 Sultihan ko kamo, nga matarong kining tawhana sa pagpauli niya sa
iyang balay kay sa usa ka tawo, tungod kay si bisan kinsa nga mopataas
sa iyang kaugalingon ipaubos, apan si bisan kinsa nga mopaubos sa iyang
kaugalingon ipataas." 15 Gidala usab sa mga tawo ang ilang mga anak
ngadto kaniya, aron itapion niya kanila ang iyang mga kamot, apan sa
dihang nakita kini sa mga tinun-an, gisanta nila sila. 16 Apan gitawag sila
ni Jesus nga nagkanayon, "Tugoti ang gagmay nga mga bata sa pagduol
kanako, ug ayaw sila santaa. Tungod kay ang gingharian sa Dios alang sa
mga sama kanila. 17 Sultihan ko kamo sa tinuod, si bisan kinsa nga dili
modawat sa gingharian sa Dios sama sa bata dili gayod makasulod niini."
18 Usa ka tigmando ang nangutana kaniya nga nagkanayon, "Maayong
magtutudlo, unsa ang akong buhaton aron maangkon ang kinabuhing
walay kataposan?" 19 Miingon si Jesus kaniya, "Nganong gitawag mo ako
nga maayo? Walay usa nga maayo, gawas sa Dios lamang. 20 Nakahibalo
ka sa mga kasugoan-ayaw panapaw, ayaw pagpatay, ayaw pangawat,
ayaw pagsaksi ug bakak, tahora ang imong amahan ug inahan." 21 Ang
tigmando miingon, "Gituman ko kining tanang butang gikan pa sa akong
pagkabatan-on." 22 Pagkadungog ni Jesus niini, miingon siya kaniya, "Usa
ka butang ang wala nimo mabuhat. Kinahanglan nga ibaligya nimo ang
anaa kanimo ug iapud-apod ang halin sa mga kabos, ug aduna kay bahandi
sa langit-ug balik ug sunod kanako." 23 Apan pagkadungog sa dato nga
tawo niining mga butanga, nasubo siya pag-ayo tungod kay dato kaayo
siya. 24 Unya mitan-aw si Jesus kaniya ug nasubo siya kaayo ug miingon,
"Milisod gayod sa mga dato ang pagsulod sa gingharian sa Dios! 25 Tungod
kay mas sayon pa sa kamelyo sa pagsulod sa bangag sa dagom, kay sa
tawo nga dato sa pagsulod sa gingharian sa Dios." 26 Kadtong nakadungog
miingon, "Kinsa na lang ang maluwas?" 27 Mitubag si Jesus, "Ang mga
butang nga dili mahimo sa mga tawo mahimo sa Dios." 28 Miingon si

Pedro, “Maayo, gibiyaan namo ang tanan nga among gipanag-iyahan ug misunod kanimo.” 29 Unya miingon si Jesus kanila, “Sultihan ko kamo sa tinuod nga walay tawo nga mibiya sa iyang balay, o asawa, o mga igsoon, o mga ginikanan, o mga anak tungod ug alang sa gingharian sa Dios, 30 nga dili makadawat ug hilabihan dinhi sa kalibotan, ug sa umaabot nga kalibotan, ug sa kinabuhing walay kataposan.” 31 Human niya matigom ngadto kaniya ang napulo ug duha, miingon siya kanila, “Tan-awa, moadto kita sa Jerusalem, ug ang tanang mga butang nga gisulat sa mga propeta mahitungod sa Anak sa Tawo mamatuman. 32 Kay itugyan siya ngadto sa mga Hentil, ug biay-biayon siya, ug pakaulawan siya, ug lud-an siya. 33 Human siya latuson, patyon nila siya ug sa ikatulo nga adlaw mabanhaw siya pag-usab.” 34 Wala silay nasabtan sa kini na nga mga butang, ug gitipigan nila kini nga pulong, kay wala sila nakasabot sa mga butang nga gisulti kanila. 35 Ug nahitabo nga sa nagkaduol na si Jesus sa Jerico, adunay tawo nga buta nga naglingkod sa daplin sa dalan ug nagpakilimos, 36 ug nadunggan niya ang panon sa mga tawo nga milabay, ug nangutana siya kon unsa ang nagakahitabo. 37 Gisultihan nila siya nga milabay si Jesus nga Nazaretnon. 38 Mao nga ang tawo nga buta misinggit, nga nag-ingon, “Jesus, anak ni David, kaluy-iintawn ako.” 39 Ang naglakaw ug nag-una gibadlong ang tawo nga buta, gisultihan siya nga maghilom. Apan misinggit pa hinuon siya sa makadaghan, “Anak ni David, kaluy-i intawn ako.” 40 Mihunong si Jesus ug mitindog ug nagmando siya nga dad-on ang tawo ngadto kaniya. Unya sa dihang duol na ang buta nga tawo, gipangutana siya ni Jesus, 41 “Unsa ang buot nimo nga buhaton ko kanimo?” Miingon siya, “Ginoo, buot ko nga madawat ang akong panan-aw.” 42 Miingon si Jesus kaniya, “Dawata ang imong panan-aw. Ang imong pagtuo ang nakaayo kanimo.” 43 Diha-diha nadawat niya ang iyang panan-aw, ug misunod kaniya ug naghimaya sa Dios. Sa pagkakita niini sa tanang tawo mihatag sila ug pagdayeg sa Dios.

19

1 Si Jesus misulod ug miagi sa Jerico. 2 Ania, adunay usa ka tawo didto nga ginganlan ug Zaqueo. Siya usa ka pangulo sa mga maniningil sa buhis ug siya dato. 3 Naningkamot siya pagtan-aw kon kinsa si Jesus, apan dili siya makakita ibabaw sa panon sa katawhan, tungod kay mubo man siya. 4 Busa midagan siya una sa mga tawo ug misaka ngadto sa kahoy nga sikomoro aron makita siya, tungod kay moagi man si Jesus nianang dalana. 5 Sa dihang si Jesus miabot sa maong dapit, mihangad siya ug miingon, “Zaqueo, pagdali ug naog, kay karong adlawa ako moadto sa imong balay.” 6 Busa midali siya pagnaog ug midawat kaniya nga malipayon. 7 Sa dihang nakita kini sa tanan, nagbagolbol sila, nga miingon, “Mianhi siya sa pagduaw sa usa ka tawo nga makasasala.” 8 Mitindog si Zaqueo ug miingon sa Ginoo, “Tan-awa, Ginoo, ang katunga sa akong mga kabtangan ihatag ko sa mga kabos, ug kung ako nakalimbong kang bisan kinsa sa bisan unsang butang, igauli ko sa upat pa ka-pilo nga kantidad. 9 Miingon si Jesus kaniya, “Karon ang kaluwasan nahiabot niining balaya, tungod kay siya usab usa ka anak ni Abraham. 10 Kay ang Anak sa Tawo mianhi pagpangita ug pagluwas sa mga tawo nga nawala.” 11 Sa dihang nadungog nila kining mga butanga, siya nagpadayon pagsulti ug nagsugilon sa usa ka sambingay, tungod kay nagkaduol na siya sa Jerusalem, ug sila naghunahuna nga ang gingharian sa Dios motungha man dihadiha.

12 Busa siya miingon, “Usa ka halangdong tawo miadto sa layo nga nasod
aron pagdawat sa iyang kaugalingong gingharian ug unya mobalik ra.
13 Iyang gitawag ang napulo sa iyang mga sulugoon, ug gihatag kanila ang
napulo ka mina, unya miingon siya kanila, 'pagpatigayon kamo ug negosyo
hangtud ako mobalik.' 14 Apan ang iyang lungsoranon nagdumot kaniya
ug nagpadalag usa ka delegasyon sa mga tinugyanan ngadto kaniya,
nga nagsulti, 'dili kami buot nga kining tawhana magmando kanamo.'
15 Nahitabo kini sa dihang siya mibalik pag-usab, human niya madawat
ang gingharian, iyang gisugo ang mga sulugoon nga iyang gihatagan ug
salapi aron sa pagpakigkita kaniya, aron siya unta masayod kon pila
na ang ilang naganansya sa ilang pagnegosyo. 16 Ang nauna miabot sa
atubangan niya, nga nag-ingon, 'Ginoo, ang imong mina nadungagan pa
ug laing napulo ka mina.' 17 Ang halangdong tawo mitubag, 'Maayo kana,
buotan nga sulogoon. Tungod kay matinud-anon ka sa ginagmay, ikaw
adunay katungod sa napulo ka siyudad.' 18 Miabot ang ika-duha, nga
miingon, “Ang imong mina, ginoo, nadungagan pa ug laing lima.' 19 Ang
halangdong tawo miingon kaniya, 'Ikaw magdumala sa lima ka siyudad.'
20 Ug ang laing usa miabot, nga miingon, 'Ginoo, ania ang imong mina,
gitago ko kini pagsiguro sa usa ka panapton, 21 kay nahadlok ako kanimo
tungod kay ikaw istrikto nga tawo. Modawat ka sa wala nimo gihagoan,
ug mag-ani ka sa wala mo gitanom.' 22 Ang halangdong tawo miingon
kaniya,' Pinaagi sa imong kaugalingong mga pulong pagahukman ko ikaw,
daotan nga sulugoon. Nasayod ka man diay nga usa ako ka tawo nga
istrikto, nagadawat sa wala nako gihagoan, ug nagaani sa wala nako
gitanom. 23 Unya ngano nga wala mo man gibutang ang akong salapi
sa tipiganan, aron sa akong pagbalik ako unta magkuha uban sa tubo
niini?' 24 Ang halangdong tawo miingon kanila nga nanagtindog sa duol,
'Kuhaa gikan kaniya ang mina, ug ihatag kini kaniya nga adunay napulo
ka mina.' 25 Sila miingon kaniya, ' Ginoo, aduna na siyay napulo ka
mina.' 26 'Sultihan ko kamo, nga ang matag usa nga anaa pagahatagan
pa gayod, apan siya nga nawad-an, bisan pa ang anaa kaniya kuhaon
pa gayod. 27 Apan kining akong mga kaaway, sa mga tawo nga dili
buot nga maghari ako kanila, dad-a sila dinhi ug patya sila sa akong
atubangan.'” 28 Pagkahuman niyag sulti niining mga butanga, siya miuna
pag-adto, tungas sa Jerusalem. 29 Kini nahitabo sa dihang nagkaduol na
siya sa Betfage ug Betania, didto sa bukid nga gitawag ug Olivet, siya
nagpadala ug duha ka tinun-an, 30 nga nag-ingon, “Adto sa sunod nga
baryo. Sa inyong pagsulod, kamo makakaplag ug batan-ong asno nga wala
pa sukad masakyi. Badbari kini ug dad-a nganhi kanako. 31 Kung adunay
mangutana kaninyo, 'Nganong gibadbaran ninyo kini?' ingna, 'Ang Ginoo
nagkinahanglan niini.'” 32 Kadtong gipadala nangadto ug nakakaplag sa
nating kabayo sumala sa gisulti ni Jesus kanila. 33 Sa dihang gibadbaran
nila kini, ang mga tag-iya miingon kanila, “Nganong gibadbaran man
ninyo ang batan-ong asno?” 34 Mitubag sila, “Ang Ginoo nagkinahanglan
niini.” 35 Gidala nila kini kang Jesus, ug unya ilang gitaklap ang ilang mga
bisti ibabaw sa batan-ong asno ug misakay si Jesus niini. 36 Sa iyang pag-
adto, gibukhad nila ang ilang mga bisti sa dalan. 37 Sa nagkaduol na siya
sa Bungtod sa Olibo sa dapit diin sila molugsong, ang tibuok nga panon sa
mga tinun-an nagsugod sa pagmaya ug pagdayeg sa Dios sa makusog nga
tingog alang sa tanang gamhanang mga butang nga ilang nakita, 38 nga
nag-ingon, “Bulahan ang hari nga mianhi sa ngalan sa Ginoo! Kalinaw

sa langit ug himaya sa kahitas-an!” 39 Ang uban nga Pariseo diha sa
panon sa katawhan miingon kaniya, “Magtutudlo, badlonga ang imong
mga tinun-an.” 40 Mitubag si Jesus ug miingon, “Sultihan ko kamo, kung
kini sila manghilom, mosinggit ang mga bato.” 41 Sa nagkaduol na si
Jesus sa siyudad, mihilak siya ibabaw niini, 42 ug miingon, “Kung lamang
nakaila ka niining adlawa, bisan kanimo, ang mga butang nga magdala
kanimo sa kalinaw! Apan natago na kini karon gikan sa imong mata.
43 Kay ang mga adlaw modangat kanimo, sa dihang ang imong mga kaaway
magtukod ug paril palibot kanimo, ug magpalibot kanimo, moasdang sila
kanimo gikan sa matag suok. 44 Maghampak sila kanimo ngadto sa yuta
ug sa imong mga anak. Sila dili magbilin ug usa ka bato ibabaw sa uban,
tungod kay wala ka moila sa higayon nga ang Dios naningkamot pagluwas
kanimo.” 45 Misulod si Jesus sa templo ug nagsugod pagpahawa sa tanang
namaligya, 46 unya nag-ingon kanila, “Nahisulat kini, ang akong balay
usa ka balay alampoanan,' apan inyo kining gihimong tagoanan sa mga
tulisan.” 47 Busa si Jesus nagtudlo matag-adlaw sa templo. Apan ang mga
pangulong pari ug mga iskriba ug mga pangulo sa katawhan buot mopatay
kaniya, 48 apan wala sila makakita ug pamaagi sa pagbuhat niini, tungod
kay ang katawhan naminaw man pag-ayo kaniya.

20

1 Niabot ang usa ka adlaw, sa dihang si Jesus nagtudlo sa mga tawo
didto sa templo ug nagsangyaw sa ebanghelyo, ang pangulong mga pari
ug ang mga manununlat miadto kaniya kauban ang mga kadagkoan. 2 Sila
miingon kaniya, “Sultihi kami unsay katungod nimo sa pagbuhat niining
mga butanga? O kinsa siya nga naghatag kanimo niini nga katungod?”
3 Siya mitubag ug miingon kanila, “Ako usab mangutana kaninyo. Sultihi
ko mahitungod 4 sa pagbawtismo ni Juan. Kadto ba gikan sa langit o gikan
sa mga tawo?” 5 Sila nangatarongan sa ilang mga kaugalingon, miingon,
“kung kita moingon, 'Gikan sa langit,' siya moingon, 'Unya ngano man
nga wala kamo motuo kaniya?' 6 Apan kung kita moingon, 'Gikan sa
tawo,' tanang tawo mobato kanato, tungod kay sila mituo nga si Juan
propeta.” 7 Busa sila mitubag nga wala sila makabalo asa kadto gikan.
8 Si Jesus miingon kanila, “Dili usab ako mosulti kaninyo kung unsang
katungod nako sa pagbuhat niining mga butanga.” 9 Siya misugilon sa
mga tawo niini nga sambingay, “Ang tawo nagtanom sa parasan, gipiyal
kini sa mga tig-atiman sa paras, ug miadto sa laing kaumahan sa dugay nga
panahon. 10 Sa gitakda nga panahon siya nagpadala ug sulugoon ngadto
sa tig-atiman sa paras, nga sila kinahanglan mohatag kaniya sa bunga sa
parasan. Apan gikulata siya sa mga nag-atiman sa paras, ug gipapauli
siya nga walay dala. 11 Unya siya nagpadala ug lain nga sulugoon ug
gikulata usab nila kini, gihimoan siya sa dakong kaulawan, ug gipapauli
nga walay dala. 12 Siya usab nagpadala pa gihapon sa ikatulo ka higayon
ug ila usab siyang gisamaran, ug gilabay ngadto sa gawas. 13 Unya ang
agalon sa parasan nag-ingon, 'Unsay akong buhaton? Akong ipadala ang
akong pinalanggang anak. Basin ila kining tahuron.' 14 Apan sa dihang
nakita siya sa mga tig-atiman sa paras, sila nag-inistoryahanay, miingon,
'Kini ang manununod. Ato siyang patyon, aron ang iyang masunod nga
katigayonan maatoa.' 15 Gilabay nila siya pagawas sa parasan ug gipatay.
Unsa unya ang pagabuhaton sa agalon sa parasan ngadto kanila? 16 Siya
moanhi ug laglagon kining mga tig-atiman sa paras, ug ihatag ang parasan

sa uban.” Ug sa dihang nadungog nila kini, sila miingon, “Dili itugot sa
Dios!” 17 Apan si Jesus mitan-aw kanila, ug miingon, “Unsa ang ipasabot
niinig kasulatan? 'Ang bato nga gisalikway sa magtutukod, nahimo nga
pundasyon'? 18 Matag usa nga mahulog niadtong batoha mapulpog. Apan
kung kinsa ang mahulogan niini madugmok.” 19 Busa ang mga manunulat
ug mga pangulong pari nangita ug paagi kung unsaon nila pagdakop
kaniya niadtong orasa, kay sila nakahibalo nga siya naghisgot sa maong
sambingay batok kanila. Apan nahadlok sila sa mga tawo. 20 Gibantayan
siya pag-ayo, sila nagpadala ug mga espiya nga nagpakaaron-ingnon nga
matarong, nga sila unta makakita ug sayop sa iyang gipamulong, aron
matugyan nila siya ngadto sa pagdumala ug kagamhanan sa gobernador.
21 Sila nganutana kaniya, miingon, “Magtutudlo, nakahibalo kami nga
ikaw nagsulti ug nagtudlo sa husto, ug wala nadani ni bisan kinsa, apan
ikaw nagtudlo sa kamatuoran mahitungod sa pamaagi sa Dios. 22 Uyon
ba sa balaod nga kami mobayad sa buhis kang Cesar, o dili?” 23 Apan
nasabtan ni Jesus ang ilang pagkamaro, ug miingon kanila, 24 “Ipakita
kanako ang denaryo. Kang kinsang dagway ug ngalan ang nahisulat
niini?” Sila miingon, “kang Cesar.” 25 Siya miingon kanila, “Ihatag kang
Cesar ang mga butang nga kang Cesar, ug sa Dios, ang mga butang nga sa
Dios.” 26 Ang mga manunulat ug mga pangulong pari walay ikasaway sa
iyang giingon atubangan sa mga tawo. Sila nahibulong sa iyang tubag ug
wala silay nasulti. 27 Sa dihang ang pipila ka mga Saduseo miadto kaniya,
ang mga nag-ingon nga walay pagkabanhaw, 28 sila nangutana kaniya,
miingon, “Magtutudlo, si Moises nagsulat kanato nga kung ang igsoon nga
lalaki sa usa ka lalaki namatay, adunay asawa, ug walay anak, kuhaon sa
igsoon nga lalaki ang asawa sa iyang igsoon, ug maghatag ug anak alang
sa iyang igsoon. 29 Adunay pito ka mga managsoon nga lalaki ug ang
magulang nagminyo apan namatay nga walay anak, 30 ug ang ikaduha
usab. 31 Ang ikatulo nikuha kaniya, ug sa ingon niana ang pito usab
wala naka anak, ug nangamatay. 32 Sa human niana ang babaye usab
namatay. Sa pagkabanhaw unya, 33 kang kinsang asawa kadtong babaye?
Tungod kay ang pito naminyo man kaniya.” 34 Si Jesus miingon kanila,
“Ang mga anak niining kalibotan magminyo, ug ihatag sa kaminyoon.
35 Apan sila nga gihukman nga angayan modawat sa pagkabanhaw gikan
sa kamatayon ug mosulod sa walay kataposan dili magminyo o dili na
ihatag sa kaminyoon. 36 Dili na usab sila mamatay, kay sila managsama
na sa mga anghel ug mga anak sa Dios, isip mga anak sa pagkabanhaw.
37 Apan ang mga patay mabanhaw, bisan si Moises nagpakita, sa lugar
kung diin may kalabotan sa gamay nga kahoy, diin siya nagtawag sa Ginoo
nga Dios ni Abraham ug Dios ni Isaac ug Dios ni Jacob. 38 Karon siya dili
Dios sa patay, apan sa buhi, tungod kay ang tanan buhi diha kaniya.”
39 Ang pipila sa mga manunulat mitubag, “Magtutudlo, maayo kaayo ang
imong tubag.” 40 Tungod kay sila wala na misulay pagpangutana kaniya
sa daghan pang mga pangutana. 41 Si Jesus miingon kanila, “Giunsa
nila pagkaingon nga ang Cristo anak ni David? 42 Tungod kay si David
mismo miingon sa libro sa mga Salmo, Ang Ginoo miingon sa akong
Ginoo, 'Lingkod sa akong tuong dapit, 43 hangtod nga ang imong mga
kaaway akong himoon nga tumbanan sa imong mga tiil.' 44 Si David busa
mitawag kang Cristo ug 'Ginoo', sa unsa nga paagi nahimo siya nga anak ni
David?” 45 Pagkadungog sa mga tawo siya miingon sa iyang mga disipulo,

46 “Pagbantay sa mga manununlat, nga naninguha sa paglakaw nga tag-as
ang mga kupo ug gusto ug pinasahi nga mga pagtagad sa merkado, ug
mga lingkuranan sa pangulo sa mga sinagoga, ug pangulong mga lugar
sa mga kumbira. 47 Sila usab mangilog sa mga balay sa mga byuda, ug
magpaka-aron ingnon sa pagbuhat ug tag-as nga mga pag-ampo. Kini mga
maka-angkon sa dako nga paghukom sa silot.”

21

1 Si Jesus miyahat ug nakita niya ang mga dato nga nagbutang sa
ilang mga gasa ngadto sa tipiganan sa bahandi. 2 Ug nakita niya ang
usa ka pobre nga balo nga nagbutang ug duha ka sintimos. 3 Busa
siya miingon, “Sa tinuod, ako moingon kaninyo, kining pobre nga balo
nagbutang ug mas dako kaysa sa uban kanila. 4 Kining tanan nga ilang
gipanghatag nga gasa gawas lang sa ilang kadagaya. Apan kini nga
balo, gawas sa iyang kapobrehon, gibutang ang tanan niyang kwarta
diin siya nabuhi. 5 Samtang ang uban misulti kabahin sa templo, kung
giunsa kini pagdayandayan sa mga maanyag nga mga bato ug mga halad,
siya miingon, 6 “Kining mga butanga nga inyong nakita, ang adlaw
moabot nga walay bisag usa ka bato nga pinatong sa usa ka bato nga
dili pagatumpagon.” 7 Mao nga nangutana sila kaniya, ug miingon,
“Magtutudlo, kanus-a man kining mga butanga mahitabo? Ug unsa man
ang mga timailhan nga kining mga butanga hapit na mahitabo?” 8 Si Jesus
mitubag, “Pagbantay nga kamo dili malimbongan. Kay daghang moanhi
gamit ang akong ngalan, ug moingon, 'Ako siya,' ug 'Ang panahon duol
na.' Ayaw pagsunod ngadto kanila. 9 Kung kamo makadungog ug mga
giyera ug mga kagubot, ayaw kalisang, tungod kay kining mga butanga
kinahanglan mahitabo pag-una, apan ang kataposan dili mahitabo diha-
diha dayon.” 10 Unya siya miingon kanila, “Ang nasod makiggubat batok
sa laing nasod, ug gingharian batok sa gingharian. 11 Adunay kusog nga
mga paglinog, ug sa nagkalain-laing mga dapit adunay mga kagutom ug
mga katalagman. Aduna usab mga hilabihan ka makalilisang nga mga
panghitabo ug dakong mga timailhan gikan sa langit. 12 Apan sa dili pa
kining mga butanga, panakpon nila kamo ug lutoson, itugyan kamo didto
sa mga sinagoga ug mga prisohan, ug dad-on kamo atubangan sa mga hari
ug mga gobernador tungod sa akong ngalan. 13 Kini mogiya kaninyo sa
kahigayonan sa pagsaksi. 14 Busa sulbara sa inyong mga kasingkasing nga
dili mangandam sa inyong depensa sa dili pa ang oras, 15 kay ako maghatag
kaninyo ug mga pulong ug kaalam, nga ang tanan ninyong kaaway dili
mamahimong mosukol o mosumpaki. 16 Apan itugyan usab kamo sa
inyong mga ginikanan, mga igsoon, mga paryente ug mga higala, unya
ang uban kaninyo ibutang nila sa kamatayon. 17 Dumtan kamo sa tanan
tungod sa akong ngalan. 18 Apan walay buhok sa inyong ulo ang madaot.
19 Sa inyong paglahutay kamo makaangkon sa inyong mga kalag. 20 Sa
dihang makita na ninyo ang Jerusalem nga napalibotan sa kasundalohan,
mao na kana ang ilhanan nga ang kalaglagan duol na. 21 Unya ipakagiw
ngadto sa mga bungtod ang anaa sa Judea, ug palakawa ang anaa sa tunga
sa siyudad, ug ayaw tugoti nga ang anaa sa kasikbit nga dapit makasulod.
22 Tungod kay mao kini ang mga adlaw sa pagbalos, aron ang tanan nga
mga butang nga nahisulat matuman. 23 Alaot gayod ang mga babayeng
buntis ug kanila nga adunay gipasuso nianing panahona! Tungod kay
adunay mahitabong dakong kasakit sa yuta, ug kaligutgot ngadto sa mga

tawo. 24 Sila malaglag pinaagi sa sulab sa espada ug sila mabihag sa tanan
nga mga nasod, unya ang Jerusalem laglagon sa mga Gentil, hangtod nga
ang panahon sa mga Gentil matuman. 25 Adunay mga timailhan sa adlaw,
sa bulan, ug sa mga bituon. Sa kalibotan, adunay mga kasakit sa mga
nasod, ug kahadlok sa pagdahunog sa dagat ug mga balod. 26 Adunay mga
tawo nga mawad-an ug panimoot sa kahadlok ug sa paghandom sa mga
butang nga moabot sa kalibotan. Tungod kay ang gamhanang mga butang
sa langit pagauyugon. 27 Unya makita nila ang Anak sa Tawo nga moabot
nga sinapnay sa panganod nga adunay gahom ug dakong himaya. 28 Apan
sa dihang kining mga butanga nagakahitabo na, tindog, ug ihangad ang
inyong mga ulo, tungod kay ang inyong kaluwasan duol na." 29 Si Jesus
nagsugilon kanila ug sambingay, "Tan-awa ang igira nga kahoy, ug ang
tanang kahoy. 30 Kung sila mangudlot ug bag-ong dahon, makita ninyo
kini ug mahibaloan na ninyo nga ang ting-init hapit na moabot. 31 Sa
ingon usab, kung makita ninyo kining mga butanga nga mahitabo, kabalo
na kamo nga ang gingharian sa Dios duol na. 32 Sa pagkatinuod, ako
naga-ingon kaninyo, kini nga kaliwatan dili mahanaw, hangtod sa kining
tanan nga mga butang mahitabo. 33 Ang langit ug ang yuta mahanaw,
apan ang akong mga pulong dili gayod mahanaw. 34 Apan bantayi ang
inyong kaugalingon, aron ang kabug-aton sa inyong kasing-kasing dili
ang unodnong pagpatuyang, paghuboghubog, ug kabalaka sa kinabuhi.
Tungod kay kining adlawa moabot kaninyo sa kalit 35 sama sa usa ka
lit-ag. Kini moabot sa tanan nga nagpuyo sa tibuok kalibotan. 36 Apan
pagmabinantayon sa tanang oras, pag-ampo nga ikaw mamahimong lig-on
sa pag-ikyas niining mga butang nga mahitabo, ug magtindog atubangan
sa Anak sa Tawo." 37 Busa kada adlaw siya nagatudlo sa templo ug sa
gabii mogawas siya, ug nagaadto kada gabii sa bukid nga gitawag nga
Olibo. 38 Tanan nga tawo niabot sayo sa buntag aron maminaw kaniya sa
templo.

22

1 Sa nagkaduol na ang Pista sa Tinapay nga walay patubo, ang ginatawag
nga Pista sa Pagsaylo. 2 Ang pangulo sa mga pari ug mga eskriba naghisgot,
kon unsaon nila sa pag patay si Jesus, tungod kay nahadlok sila sa mga
tawo. 3 Si satanas misulod kang Judas Iskariote, usa sa napulog duha. 4 Si
Judas miadto sa mga pangulo sa mga pari ug sa mga Kapitan ug naghisgot
sila mahitungod kon unsay paagi nga madala niya si Jesus ngadto kanila.
5 Sila nalipay, ug nagkauyon nga hatagan nila siya ug kwarta. 6 Siya
miuyon, ug nangitag higayon nga madala niya siya ngadto kanila ug
ipalayo siya gikan sa daghang mga tawo. 7 Ang adlaw sa Tinapay nga
walay patubo miabot, diin ang nating karnero sa Pagsaylo kinahanglan
nga ihalad. 8 Gipadala ni Jesus si Pedro ug Juan, ug naga ingon, "Lakaw
kamo ug andama ninyo ang panihapon sa Pagsaylo, aron kita mangaon.
9 Sila nangutana kaniya, "Asa nimo buot kami nga mangandam?" 10 Siya
mitubag kanila, "Paminaw, kon makaabot na kamo sa siyudad, naay tawo
nga nagdala ug sudlanan sa tubig nga mosugat kaninyo. Sunod kamo
kaniya ngadto sa balay nga iyang paga-adtoan. 11 Unya sultihi ang agalon
sa balay, Ang Magtutudlo nag ingon kaninyo, "Asa man dapit ang lawak
sa mga dumuduong, diin ako magakaon sa Pagsaylo kauban sa akong mga
disipulo?" 12 Siya magatudlo kaninyo sa dako ug sinangkapan nga lawak.
Buhata ang pagpangandam didto." 13 Busa nangadto sila, ug nakaplagan

nila ang mga butang nga giingon niya nga anaa didto. Unya nag andam
sila ug pagkaon sa Pagsaylo. 14 Sa dihang miabot na ang takna, milingkod
siya kauban ang mga apostoles. 15 Unya siya miingon kanila, “Dako kaayo
ang akong pangandoy nga mokaon sa Pista sa Pagsaylo kauban ninyo sa
dili pa ako mag antos. 16 Kay sultihan ko kamo, nga dili na ako mokaon
pag usab, hangtod nga matuman kini sa gingharian sa Dios.” 17 Unya
mikuha si Jesus sa kopa, ug sa dihang nahuman siya ug pagpasalamat siya
miingon, “Dawata ninyo kini nga akong ihatag kaninyo. 18 Kay sultihan
ko kamo nga dili na ako mo inom niining bino pag usab, hangtod nga
moabot ang gingharian sa Dios.” 19 Unya siya mikuha ug Tinapay, ug sa
dihang siya nakapasalamat na, gipikas-pikas niya kini, ug gihatag niya
kini kanila, nga nag ingon, “Mao kini ang akong lawas nga akong ihatag
kaninyo. Buhata ninyo kini sa pag hamdom kanako.” 20 Sa samang paagi
human sa ilang panihapon mikuha siya ug kopa, ug nag ingon, “Mao
kini ang kopa sa bag-ong pakigsaad diha sa akong dugo, nga akong iula
alang kaniyo. 21 Apan pagbantay. Ang usa sa moluib kanako kauban
nako dinhi sa lamesa. 22 Tungod kay ang Anak sa Tawo sa pagkatinuod
itugyan gayod kon unsay ang gitagna bahin kaniya. Apan makaluluoy ang
tawo nga magluib kaniya!” 23 Unya sila nagsugod ug pangutan-anay sa
usag-usa, kinsa kaha kanila ang magabuhat sa ingon niini nga butang.
24 Unya didto adunay nahitabo nga panag lalis tali kanila mahitungod kon
kinsa ang ilhon nga labaw kanila. 25 Siya misulti kanila, “Ang hari sa mga
Gentil adunay kaugalingon nga pagdumala ngadto kanila, ug ang matag
usa kinsa adunay katungod pagdumala ngadto kanila pagatawgon nga
halangdong tigdumala. 26 Apan kini dili kinahanglan mahitabo kaninyo
sama kaninyo. Hinuon, kinsa kadtong mag-ila nga siya ang labing dako
magpakita nga labing ubos. Ug pasagdi nga ang labing mahinungdanon
mag alagad. 27 Kay si kinsaman ang labing dako, kadto bang milingkod sa
lamesa, o kadtong nag alagad? dili ba kadtong milingkod sa lamesa? bisan
Ako nagalagd uban kaninyo. 28 Apan kamo nagapadayon sa pag-unong
kanako sa akong kalisdanan. 29 Busa ihatag ko kaninyo ang gingharian,
ingon nga ang akong Amahan naghatag nganhi kanako, 30 aron makig
uban ako kaninyo sa pag inom ug pagkaon sa akong lamesa didto sa
akong gingharian. Ug magalingkod kamo uban kanako sa akong trono
aron maghukom kamo sa dose ka tribu sa Israel. 31 Simon, Simon,
pagbantay, Kay gipangayo ka ni Satanas, aron siya moalig-ig kanimo sama
sa trigo. 32 Apan naga ampo ako kanimo, nga ang imong pagtuo dili
gayod mapakyas. Aron inigbalik nimo magahatag ka ug kadasig sa imong
kaigsoonan.” 33 Si Pedro nag ingon ngadto kaniya, “Ginoo, Andam ako
nga mounong kanimo bisan pa sa bilanggoan ug sa kamatayon.” 34 Si
Jesus mitubag, “Sultihan ko ikaw, Pedro nga, sa dili pa motuktugaok ang
manok ilimod muna ako sa makatulo ka higayon.” 35 Unya si Jesus misulti
kanila, “Kung gipadala ko kamo nga walay puntil, o bag nga tagana, o
sapatos, naabay nakulang kaninyo?” Ug sila mitubag, “Wala.” 36 Unya
siya miingon kanila, “Apan karon, ang usa nga adunay puntil, padad-
a siya, ug usab sa bag nga tagana. Ang usa nga walay espada ibaligya
ang iyang kupo aron ipalit ug usa. 37 Kay ako moingon kaninyo, kon
unsa ang nahisulat bahin kanako kinahanglan matuman, 'Ug isipon siya
nga malinapason sa balaod.' Kay ang gipanagna bahin kanako matuman
gayod.” 38 Unya sila misulti, “Ginoo, tan-awa! Adunay duha ka espada”
Ug siya misulti kanila, “Igo na kana.” 39 Pagkahuman sa panihapon, Si

Jesus miadto, sumala sa naandan niyang gibuhat, didto sa Bungtod sa
mga Olibo, ug ang iyang mga tinun-an misunod kaniya. 40 Sa dihang
sila miabot na, siya nag ingon kanila, “Pag-ampo kamo aron dili kamo
madala sa tintasiyon.” 41 Unya mibiya siya sa dili kaayo layo kanila nga
igo ra malabay ug bato, ug siya niluhod ug nag-ampo, 42 nga nag ingon,
“Amahan, kon mahimo kuhaa kining kopa sa kasakitan nganhi kanako.
Ug bisan pa niana dili ang akong kabubut-on maoy matuman kon dili ang
imong kabubut-on.” 43 Ug ang anghel gikan sa langit nagpakita kaniya, ug
gihatagan siya ug kusog. 44 Tungod kay naaman siya sa dakong kasakitan,
ug nag-ampo siya sa dakong kasakit, ug ang iyang singot sama kadagko sa
tinulo sa dugo nga mitulo sa yuta. 45 Pagtindog na niya gikan sa mga
pag-ampo, nibalik siya sa iyang mga tinun-an, ug nakita niya sila nga
nangatulog tungod sa ilang dakong kasubo, 46 ug nangutana siya, nganong
nangatulog man kamo? Bangon kamo ug pag-ampo aron dili kamo madala
sa tintasiyon.” 47 Samtang nagpadayon pa siya ug sulti, tan-awa, adunay
panon nga nagpadulong kanila, kauban ni Judas, usa sa napulo ug duha,
nga nangulo kanila. Siya niduol kang Jesus ug mihalok kaniya, 48 apan si
Jesus misulti kaniya, “Judas luiban ba diay nimo ang Anak sa Tawo pinaagi
sa halok?” 49 Unya ang tanan nga nakapalibot kang Jesus naka saksi kon
unsa ang nahitabo, nagsulti sila, “Ginoo, amo ba silang tigbason pinaagi sa
espada?” 50 Unya ang usa kanila mitigbas gayod sa sulugoon sa labaw nga
pari, ug naputol ang iyang tuong dalunggan. 51 Si Jesus nagsulti, “Igo na
kana” unya gihikap niya ang dalunggan, ug naayo siya. 52 Si Jesus nagsulti
ngadto sa labaw sa kaparian ug sa agalon sa mga guwardiya sa templo,
ug sa mga pangulo, nga miabot batok kaniya, “Mianhi ba kamo batok sa
tulisan, ug nag dala ug espada ug mga pospos? 53 Samtang kauban pa ako
ninyo sa matag adlaw didto sa templo, wala ninyo ako dagmali. Apan inyo
kining panahon, ug ang katungod sa kangitngit.” 54 Gidakop nila siya, ug
gidala nila sa palayo, ug gidala usab nila siya didto sa balay sa pangulo sa
mga pari. Apan si Pedro misunod nga nag palayo. 55 Pagkahuman nila ug
haling sa kalayo diha sa tunga sa hawanan ug nanglingkod silang tanan,
Si Pedro nilingkod usab sa taliwala uban kanila. 56 Usa sa babaye nga
katabang nakakita kaniya sa diha nga siya naglingkod diha sa kahayag
sa kalayo, mitan-aw kaniya ug nag-ingon, “Kining tawhana kauban usab
niya.” 57 Apan si Pedro naglimod, ug nag ingon, “Babaye, Wala ko makaila
kaniya.” 58 Paglabay sa pipila ka oras adunay lain nga nakakita kaniya,
ug nag ingon, “Usa ka sa usab sa kauban nila. “Apan si Pedro nag
ingon, “Tawo, dili ako Kauban nila.” 59 Pagkahuman sa mubong panahon
naay laing tawo nga nakakita kaniya ug nag ingon, “Sa pag katinuod
kining tawhana kauban gayod niya tungod kay taga Galilea man usab
siya.” 60 Apan si Pedro nag ingon, “Wala gayod ako masayod sa imong
gipanulti.” Ug samtang kamulo pa siya ug sulti dihadiha mituktugaok ang
manok. 61 Unya milingi, ang Ginoo ug nitan-aw kang Pedro. Ug si Pedro
nahinumdom sa gisulti sa Ginoo, nga misulti siya, “Sa dili pa motuktugaok
ang manok ilimod muna ako sa makatulo ka higayon.” 62 Si Pedro nidagan
sa gawas, ug nihilak pag-ayo. 63 Unya ang mga lalaki nga nagbantay kang
Jesus nagbiaybiay ug naglatigo kaniya. 64 Pagkahuman gitaptapan nila ang
iyang nawong, sila nangutana kaniya, ug nag ingon, “Tag-ana daw kinsa
ang naglatigo kanimo?” 65 Daghan ang mga pulong nga gisulti nila batok
kang Jesus, nga pag pasipala. 66 Sa dihang nagbanag-banag na, ang labaw
sa katawhan nagtigom, kauban sa mga pangulo nga pari ug mga escriba.

Gidala nila siya ngadto sa labaw nga hukmanan, 67 Ug nag-ingon, “Kon
ikaw ang Cristo, sultihi kami,” Apan miingon siya kanila, “Kon sultihan
ko kamo, dili kamo motuo, 68 ug kon Ako mangutana kaninyo, dili kamo
motubag. 69 Apan sukad karon, ang Anak sa Tawo magalingkod didto sa
tuong kamot sa gahom Dios.” 70 Silang tanan nag ingon, “Unya ikaw ba
ang Anak sa Dios?” Ug si Jesus misulti kanila “Giingon mo nga ako.” 71 Ug
sila nag ingon, “Nganong nag kinahanglan pamanta ug mga saksi? Kitang
tanan nakadungog na gikan mismo sa iyang baba.”

23

1 Mitindog ang tibuok nila nga panon, ug gidala si Jesus sa atubangan
ni Pilato. 2 Nagsugod sila sa pagsumbong batok kaniya, nga nag-ingon,
“Nakaplagan namo kining tawhana nga nagpasipala sa among nasod, ug
nagdumili sa paghatag ug buhis kang Cesar, ug nag-ingon nga siya mismo
ang Cristo, ang hari.” 3 Nangutana si Pilato kaniya, nga nag-ingon, “Ikaw
ba ang Hari sa mga Judio?” Ug mitubag si Jesus kaniya ug miingon,
“Gipamulong mo na.” 4 Miingon si Pilato sa mga pangulong pari ug sa
panon sa katawhan, “Wala ako'y makita nga sayop niining tawhana.”
5 Apan namugos sila, nga nag-ingon, “Gisamok niya ang mga tawo, ug
nanudlo sa tibuok Judea, gikan sa Galilea ug bisan dinhi nga dapit.” 6 Busa
sa pagkadungog ni Pilato niini, nangutana siya kong taga-Galilea ba ang
maong tawo. 7 Sa pagkahibalo niya nga ubos siya sa katungod ni Herodes,
gipaadala niya si Jesus ngaadto kang Herodes, nga sa iyang kaugalingon
atoa usab sa Jerusalem niadtong mga adlawa. 8 Sa pagkakita ni Herodes
kang Jesus, nalipay kaayo siya, tungod kay dugay na nga panahon nga
nangandoy siya aron makakita kaniya. Nakadungog siya mahitungod
kaniya ug naglaom nga makakita sa mga milagro nga iyang buhaton.
9 Gipangutana ni Herodes si Jesus sa daghang mga pulong, apan wala siya
tubaga ni Jesus. 10 Nanindog ang mga pangulong pari ug mga escriba,
ug nagsumbong batok kaniya sa hilabihan gayod. 11 Giinsulto siya ni
Herodes uban sa iyang mga sundalo, ug gibiay-biay siya, ug gisul-oban ug
nindot nga sinina, unya gipadala balik ngadto kang Pilato. 12 Nahimong
suod nga higala sa usag-usa si Herodes ug Pilato niadto gayod nga adlaw
(kaniadto kaaway sila). 13 Unya gitawag ni Pilato ug gitapok ang mga
pangulong pari ug ang mga magmamando ug ang panon sa katawhan,
14 ug miingon kanila, “Gidala ninyo kanako kining tawhana daw tawo
nga nagdumala sa katawhan nga nagbuhat ug daotan, ug tan-awa, ako,
nangutana kaniya sa inyong atubangan, ug nakaplagan nako nga walay
sayop kining tawhana kalabot niadtong mga butang nga gipasangil ninyo
kaniya. 15 Ayaw, ni bisan si Herodes, kay gipadala niya ug balik kanato, ug
tan-awa, dili takos sa kamatayon ang iyang nabuhat. 16 Busa ako siyang
silotan, ug buhian siya.” 17 Ang labing maayo nga karaang mga kopya
giwala sa Lucas 23: 17, Karon si Pilato kinahanglan nga mopagawas ug
usa ka piniriso alang sa mga Judio sa kasaulogan. 18 Apan naninggit silang
tanan nga nag-ingon, “Palayo niini nga tawo, ug ipagawas si Barabas alang
kanamo!” 19 Si Barabas usa ka tawo nga gibutang sa prisohan tungod sa
pagrebelde sa siyudad ug tungod sa pagpatay. 20 Nagsulti na usab si Pilato
kanila, sa pagpangandoy nga buhian si Jesus. 21 Apan naniyagit sila nga
nagkanayon, “Ilansang siya sa krus, ilansang siya sa krus.” 22 Miingon siya
kanila sa ikatulong higayon, “Ngano, unsa ang nabuhat niya nga daotan?
Wala ako'y nakita kaniya nga angay siyang silotan ug kamatayon. Busa

human siya kastiguhon, buhian ko siya.” 23 Apan namugos sila pinaagi
sa kusog nga tingog, ug masuknaon nga ilansang siya sa krus. Ug nadani
si Pilato sa ilang tingog. 24 Busa nakahukom si Pilato nga buhaton ang
ilang gikinahanglan. 25 Gibuhian niya ang ilang gipangayo nga usa ka
piniriso tungod sa kagubot ug pagpatay. Apan gitugyan niya si Jesus
sumala sa ilang kabubut-on. 26 Sa dihang gidala nila siya palayo, gidakop
nila si Simon nga Cireno nga gikan sa nasod, ug gibutang nila ang krus
kaniya aron pas-anon, ug magsunod kang Jesus. 27 Ang dako nga pundok
sa tawo, ug ang mga babaye nga naguol ug nagbangutan alang kaniya,
ang nagsunod kaniya. 28 Apan milingi si Jesus kanila ug miingon, “Mga
anak nga babaye sa Jerusalem, ayaw paghilak alang kanako, apan hilaki
ninyo ang inyong mga kaugalingon ug ang inyong mga anak. 29 Kay tan-
awa, tungod kay moabot ang mga adlaw nga moingon sila, 'Bulahan ang
mga baog ug ang mga sabakan nga walay sulod, ug ang mga suso nga
walay mosuso.' 30 Unya mosugod sila sa pagsulti sa mga kabungtoran,
'Tumpag kanamo,' ug sa mga bukid, 'Tabon kanamo.' 31 Kay kon buhaton
nila kini nga mga butang samtang lunhaw pa ang mga kahoy, unsa na
lang ang mahitabo kung uga na kini?” 32 Ang laing mga tawo nga duha ka
kriminal, gidala usab palayo uban kaniya aron silotan sa kamatayon. 33 Sa
dihang miabot sila sa dapit nga gitawag Ang Bagolbagol, didto gilansang
nila siya sa krus uban ang mga kriminal, usa sa iyang tuo ug ang usa
sa wala. 34 Miingon si Jesus, “Amahan, pasayloa sila, tungod kay wala
sila masayod sa ilang gibuhat.” Ug nagripa sila, alang sa pagbahinbahin
sa iyang mga sapot. 35 Nagtindog ang mga tawo nga nagtan-aw samtang
ang mga pangulo nagbiay-biay kaniya, sa pag-ingon, “Giluwas niya ang
uban. Ipaluwas kainya ang iyang kaugalingon, kung siya ang Cristo sa
Dios, ang usa nga pinili.” 36 Gipanamastamasan usab siya sa mga sundalo,
nga miduol kaniya, ug mihatag kaniya ug suka, 37 ug nag-ingon, “Kung
ikaw ang Hari sa mga Judio, luwasa ang imong kaugalingon.” 38 Aduna
usab timaan sa ibabaw kaniya, “MAO KINI ANG HARI SA MGA JUDIO.”
39 Ang usa sa mga kriminal nga gilansang sa krus, nanginsulto kaniya nga
nag-ingon, “Dili ba ikaw man ang Cristo? Luwasa ang imong kaugalingon
ug kami.” 40 Apan mitubag ang usa nga nagbadlong kaniya sa pag-ingon,
“Wala ka ba mahadlok sa Dios, tungod kay ikaw usab nakatagamtam
sa maong silot? 41 Matarong ang pagsilot kanato, tungod kay nadawat
nato ang angay sa atong binuhatan. Apan walay daotang nabuhat kining
tawhana.” 42 Ug midugang siya, “Jesus, hinumdumi ako kon moabot ka
na sa imong gingharian.” 43 Miingon si Jesus kaniya, “Sa pagkatinuod
sultian ko ikaw, karon uban ka kanako sa paraiso.” 44 Ug karon miabot
ang ikaunom nga takna, ug ang kangitngit mitabon sa tibuok yuta hangtod
sa ikasiyam 45 nga takna kay napakyas man ang adlaw sa iyang kahayag.
Unya natunga pagkagisi paubos ang kurtina sa templo. 46 Misinggit si
Jesus sa kusog nga tingog nga nagkanayon, “Amahan, itugyan ko sa imong
mga kamot ang akong espiritu.” Pagsulti niya niini, namatay siya. 47 Sa
pagkakita sa centurion kon unsa ang nahitabo, gihimaya niya ang Dios
nga nag-ingon, “Tinuod gayod nga matarong kining tawhana.” 48 Sa
dihang nakita sa kadaghanan nga nagtapok aron mosaksi sa mga nahitabo,
namalik sila nga namukpok sa ilang mga dughan. 49 Apan ang tanan
nga nakaila kaniya, ug ang mga babaye nga nagsunod kaniya gikan sa
Galilea, nanindog sa layo ug nagtan-aw niining mga butanga. 50 Tan-awa,
adunay tawo nga ginganlag Jose nga sakop sa Konseho, maayo siya ug

matarong nga tawo 51 (wala siya mouyon sa hukom ug sa ilang gibuhat),
gikan sa Arimatea, nga usa ka siyudad sa mga Judio, diin naghulat alang
sa gingharian sa Dios. 52 Kining tawhana, nanghangyo kang Pilato, ug
gipangayo ang lawas ni Jesus. 53 Gipaubos niya kini, ug giputos ug pino
nga lino, ug gibutang siya sa lubnganan nga gibangag sa bato, ug wala
pa kini mabutangi ni bisan kinsa. 54 Adlaw kadto sa Pagpangandam, ug
ang Adlaw nga Igpapahulay nagbanag-banag na. 55 Ang mga babaye nga
mikuyog kaniya gikan sa Galilea, nagsunod ug nakakita sa lubnganan ug
kon giunsa pagbutang ang iyang lawas. 56 Mibalik sila ug giandam ang mga
pahumot ug mga lana. Unya namahulay sila sa Adlaw nga Igpapahulay
sumala sa kasugoan.

24

1 Sayo sa buntag sa unang adlaw sa semana, sila miabot sa lubnganan,
dala ang mga pahumot nga ilang giandam. 2 Nakita nila ang bato nga
naligid palayo gikan sa lubnganan. 3 Misulod sila, apan wala nila nakita
ang lawas ni Ginoong Jesus. 4 Nahitabo kini, samtang nahibulong sila
mahitungod niini, sa kalit lang, duha ka mga lalaki ang mitindog nga
nagsuot ug makasisilaw nga bisti. 5 Samtang ang mga babaye napuno
sa kahadlok ug miduko sa ilang mga dagway sa yuta, sila miingon sa mga
babaye, “Nganong nangita kamo sa buhi taliwala sa patay? 6 Wala siya
dinhi, apan nabanhaw! Hinumdumi kung giunsa niya pagsulti kaninyo
kaniadtong anaa pa siya sa Galilea, 7 miingon nga ang Anak sa Tawo
kinahanglan itugyan ngadto sa mga kamot sa makasasala nga mga tawo
ug ilansang sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw, mabanhaw pag-usab.” 8 Ang
mga babaye nakahinumdum sa iyang mga pulong, 9 ug nibalik gikan sa
lubnganan ug nagsulti niining tanan nga mga butang sa napulo ug usa
ug sa tanan. 10 Karon si Maria Magdalena, Joana, Maria ang inahan si
Santiago, ug ang uban nga mga babaye nga kauban nila misugilon niining
mga butang sa mga apostoles. 11 Apan kini nga mensahe sama sa walay
pulos nga istorya alang sa mga apostoles, ug sila wala motuo sa mga
babaye. 12 Apan si Pedro mibarog, ug midagan padulong sa lubnganan,
ug nagyukbo ug nitan-aw sa sulod, nakita niya ang panapton nga lino
nga mao nalang ang nahibilin. Dayon si Pedro mipauli sa iyang balay,
nahibulong kung unsa ang nahitabo. 13 Tan-awa, duha kanila mopaingon
anang adlawa sa baryo nga ginganlan ug Emaus, nga 60 ka estadyum
gikan sa Jerusalem. 14 Sila nag-istoryahanay mahitungod sa tanang mga
butang nga nahitabo. 15 Nahitabo kini, samtang sila naghisgotanay ug
nagpangotan-anay, si Jesus sa iyang kaugalingon mipaduol ug mikuyog
kanila. 16 Apan gipugngan ang ilang mga mata sa pag-ila kaniya. 17 Si
Jesus miingon kanila, “Unsa inyong giistoryahang duha samtang kamo
nagalakaw?” Sila mitindog nga magul-anon. 18 Ang usa kanila, ginganlan
ug Cleopas, mitubag kaniya, “Ikaw ra ba ang usa ka tawo sa Jerusalem
nga wala nakahibalo sa mga butang nga nahitabo didto karong mga
adlawa?” 19 Si Jesus miingon kanila, “Unsa nga mga butang?” Sila mitubag
kaniya, “Ang mga butang nga mahitungod kang Jesus nga Nasareno,
nga usa ka propeta, gamhanan sa buhat ug pulong atubangan sa Dios
ug sa tanan tawo. 20 Ug giunsa sa mga pangulong pari ug atong mga
magmamando pagtugyan kaniya aron hukman sa silot sa kamatayon ug
paglansang kaniya sa krus. 21 Apan kami naglaum nga siya maoy mohatag
ug kagawasan sa Israel. O, ug bisan pa niining tanan, karon ang ikatulo

nga adlaw sukad nga kining mga butang nahitabo. 22 Apan usab, ang
uban nga mga babaye nga among kauban nagpahibulong kanamo, nga
miadto sa lubnganan sayo sa kabuntagon. 23 Sa dihang wala nila makita
ang iyang lawas, sila miabot, ug miingon nga sila nakakita ug panan-awon
sa mga anghel nga nag-ingon kanila nga siya nabuhi. 24 Pipila sa mga
tawo kinsa miuban padulong sa lubnganan, ug nakita ang sama sa gisulti
sa mga babaye. Apan wala nila siya nakita." 25 Si Jesus miingon kanila,
"O buangbuang nga mga tawo ug hinay ang kasingkasing sa pagtuo sa
tanan nga gipang-istorya sa mga propeta! 26 Dili ba mahinungdanon ang
pagsakripisyo ni Cristo niining mga butanga, ug musulod diha sa iyang
himaya?" 27 Sa sinugdanan gikan kang Moises ug sa tanan nga mga
propeta, gipasabot ni Jesus kanila ang mga butang nga may kalabotan sa
iyang kaugalingon ngadto sa tanan nga kasulatan. 28 Sa dihang duol na sila
sa baryo, diin sila mopadulong, si Jesus milihok ingon nga siya molakaw
pagpadayon. 29 Apan sila mipugos kaniya, ug miingon, "Pabilin kauban
kanamo, tungod kay duol na ang gabii ug ang adlaw hapit na mahuman."
Busa si Jesus misulod ug mipabilin uban kanila. 30 Kini nahitabo, sa
dihang siya milingkod kauban nila aron sa pagpangaon, gikuha niya ang
tinapay, gipanalanginan kini, ug gipikaspikas, ug gihatag kanila. 31 Unya
naablihan ang ilang mga mata, ug sila nakaila kaniya, ug siya nawala
sa ilang panan-aw. 32 Sila miingon sa usag-usa, "Wala ba midilaab ang
sulod sa atong mga kasingkasing, sa dihang siya nakig-istorya kanato sa
dalan, samtang giablihan niya kanato ang kasulatan?" 33 Sila nanindog
niadtong orasa, ug mibalik sa Jerusalem. Nakita nila ang napulo ug usa
nga nagtigum, ug kadtong mga nikuyog kanila, 34 miingon, "Ang Ginoo
tinuod nga nabanhaw, ug nagpakita kang Simon." 35 Busa ilang gisulti ang
mga butang nga nahitabo sa ilang pagpadulong, ug kung giunsa ni Jesus
pagpakita kanila pinaagi sa pagpikas sa tinapay. 36 Sa dihang gihisgotan
nila kining mga butang, si Jesus sa iyang kaugalingon mibarog sa ilang
taliwala, ug siya miingon, "Ang kalinaw maanaa kaninyo." 37 Apan sila
nangalisang ug napuno sa kahadlok, daw nakakita sila ug kalag. 38 Si
Jesus miingon kanila, " Nganong nasamok kamo? Nganong adunay mga
pangutana nga mitungha sa inyong mga kasingkasing? 39 Tan-awa ang
akong mga kamot ug mga tiil, nga kini ako mismo. Hikapa ako ug tan-
awa. Kay ang kalag walay unod ug mga bukog, nga sa makita ninyo anaa
kanako." 40 Sa dihang gisulti niya kini, iyang gipakita kanila ang iyang
mga kamot ug mga tiil. 41 Sa dihang dili pa sila makatuo sa hilabihang
kalipay ug pagkahibulong, si Jesus miingon kanila, "Naa ba kamoy bisag
unsa nga pagkaon?" 42 Gihatagan nila siya ug sinugbang isda. 43 Gikuha
kini ni Jesus ug gikaon sa ilang atubangan. 44 Siya miingon kanila,
"Kaniadtong ako kauban ninyo, ako miingon kaninyo nga ang tanan nga
nahisulat sa balaod ni Moises ug ang mga propeta ug ang mga Salmo
kinahanglan matuman." 45 Unya iyang giablihan ang ilang mga hunahuna,
aron sila makasabot sa kasulatan. 46 Siya miingon kanila, "Kini nahisulat,
nga ang Cristo kinahanglan mag-antos, ug mabanhaw pag-usab gikan sa
kamatayon sa ikatulo nga adlaw. 47 Ug ang paghinulsol ug pagpasaylo sa
mga sala kinahanglan isangyaw pinaagi sa iyang ngalan sa tanang mga
nasod, sugod sa Jerusalem. 48 Kamo ang mga saksi niining mga butanga.
49 Tan-awa, Akong ipadala ang saad sa akong Amahan alang kaninyo. Apan
hulata didto sa siyudad, hangtod kamo masul-oban sa gahom nga gikan
sa kahitas-an." 50 Unya si Jesus migiya kanila pagawas hangtod anaa na

sila duol sa Bitania. Gipataas niya iyang mga kamot, ug gipanalanginan
sila. 51 Kini nahitabo, samtang siya mipanalangin kanila, siya mibiya
kanila ug gibayaw ngadto sa kalangitan. 52 Ug sila midayeg kaniya, ug
mibalik sa Jerusalem sa dakong kalipay. 53 Sila anaa kanunay sa templo,
nagapanalangin sa Dios.

Juan

1 Sa sinugdan mao ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug ang
Pulong Dios. 2 Kini anaa na sa sinugdan uban sa Dios. 3 Ang tanang
butang nabuhat pinaagi kaniya, ug kung wala siya walay usa ka butang
nga mabuhat. 4 Diha kaniya anaa ang kinabuhi, ug kana nga kinabuhi
mao ang kahayag sa tanang katawhan. 5 Ang kahayag midan-ag diha sa
kangitngit, ug ang kangitngit wala makabuntog niini. 6 Adunay tawo nga
gipadala sa Dios, nga ang ngalan mao si Juan. 7 Miabot siya ingon nga usa
ka saksi sa pagpamatuod mahitungod sa kahayag, nga ang tanan motuo
pinaagi kaniya. 8 Si Juan dili mao ang kahayag, apan miabot aron nga
siya magpamatuod mahitungod sa kahayag. 9 Mao kini ang tinuod nga
kahayag, nga naghatag ug kahayag sa tanang katawhan, nga miabot sa
kalibotan. 10 Anaa siya sa kalibotan, ug ang kalibotan nabuhat pinaagi
kaniya, ug ang kalibotan wala nakaila kaniya. 11 Siya miabot ngadto
sa iyang gipanag-iyahan, ug ang iyang gipanag-iyahan wala midawat
kaniya. 12 Apan sa tanan nga midawat kaniya, nga mituo sa iyang ngalan,
gihatagan niya ug katungod nga mahimong mga anak sa Dios. 13 Kini
wala gipakatawo sa dugo, ni kabubut-on sa unod, ni sa kabubut-on sa
tawo, apan sa Dios. 14 Ang Pulong nahimong unod ug nagpuyo uban
kanato. Nakita nato ang iyang himaya, himaya ingon nga siya usa ug
bugtong nga miabot gikan sa Amahan, puno sa grasya ug kamatuoran.
15 Nagpamatuod si Juan mahitungod kaniya ug misinggit nga nag-ingon,
“Kini mao ang usa nga akong giingon, 'Siya nga moabot sunod kanako
mas labaw pa kanako, kay siya una kanako.'” 16 Kay gikan sa iyang
pagkabug-os kitang tanan nakadawat ug sunod-sunod nga grasya. 17 Kay
ang balaod gihatag pinaagi kang Moises. Ang grasya ug kamatuoran
miabot pinaagi kang Jesu-Cristo. 18 Wala pa gayoy nakakita sa Dios sukad
kaniadto. Ang usa ug bugtong nga Dios, nga anaa sa dughan sa Amahan,
siya ang nagpaila kaniya. 19 Ug mao kini ang pagpamatuod ni Juan sa
dihang ang mga Judio nagpadala ug mga pari ug mga Levita ngadto kaniya
gikan sa Jerusalem aron sa pagpangutana kaniya, “Kinsa ka?” 20 Siya
nagsaysay, ug wala naglimod, unya mitubag, “Dili ako ang Cristo.” 21 Busa
nangutana sila kaniya, “Kinsa man diay ka? Ikaw ba si Elias?” Siya
miingon, “Dili ako.” Miingon sila, “Ikaw ba ang propeta?” Nitubag siya,
“Dili.” 22 Unya niingon sila kaniya, “Kinsa ka, aron nga makahatag kami
ug tubag niadtong nagpadala kanamo? Unsa man ang imong ikasulti
mahitungod sa imong kaugalingon?” 23 Siya miingon, “Ako usa ka tingog,
nga nagsinggit sa kamingawan: 'Himoa nga tul-id ang dalan sa Ginoo,'
sama sa giingon ni Isaias ang propeta.” 24 Ug kadtong gipadala gikan kadto
sa mga Pariseo. 25 Ug sila nangutana kaniya ug miingon kaniya, “Unya
nganong nagbawtismo ka man kung dili ikaw ang Cristo, ni si Elias, ni
ang propeta?” 26 Ug si Juan nitubag kanila nga nag-ingon, “Nagbawtismo
ako sa tubig. Apan taliwala kaninyo nagtindog ang usa ka tawo nga wala
ninyo mailhi; 27 siya nga moabot sunod kanako, nga bisan ang higot sa
iyang sandalyas dili ako takos nga mobadbad.” 28 Kining mga butanga
nahitabo sa Betanya sa laing bahin sa Jordan, diin nagbawtismo si Juan.
29 Sa sunod nga adlaw nakita ni Juan si Jesus nga paingon kaniya ug

niingon, “Tan-awa, ania ang Nating Karnero sa Dios nga mokuha sa sala
sa kalibotan! 30 Mao kini siya ang akong giingon, 'Ang usa nga moabot
sunod kanako mas labaw pa kanako, kay siya una kanako.' 31 Wala
ako makaila kaniya, apan kini mao aron nga siya mapadayag ngadto
sa Israel nga ako miabot sa pagbawtismo pinaagi sa tubig.” 32 Si Juan
nagpamatuod, nga nag-ingon, “Akong nakita ang Espiritu nga mikanaog
susama sa salampati gikan sa langit, ug nagpabilin kini kaniya. 33 Wala
ako nakaila kaniya, apan siya nga nagpadala kanako aron magbawtismo
pinaagi sa tubig miingon kanako, 'Kaniya nga imong makita ang Espiritu
nga mokanaog ug magpabilin ngadto kaniya, mao siya ang magbawtismo
pinaagi sa Balaang Espiritu.' 34 Ako nakakita ug nakapamatuod nga siya
mao ang Anak sa Dios.” 35 Usab, sa sunod adlaw, samtang nagtindog si
Juan uban sa iyang duha ka disipulo, 36 nakita nila si Jesus nga naglakaw,
ug si Juan niingon, “Tan-awa, ang Nating Karnero sa Dios!” 37 Ug ang iyang
duha ka mga disipulo nakadungog nga siya miingon niini, ug misunod sila
kang Jesus. 38 Unya nilingi si Jesus ug nakita niya sila nga nagsunod kaniya
ug miingon kanila, “Unsa ang inyong tuyo?” Mitubag sila, “Rabbi, (diin
gihubad nga nagpasabot nga magtutudlo), asa ka nagpuyo?” 39 Miingon
siya kanila, “Dali ug tan-awa.” Unya niduol sila ug nakita kung diin siya
nagpuyo; nagpabilin sila uban kaniya nianang adlawa, kay mga ika-napulo
nga takna na niadtong taknaa. 40 Si Andres usa sa duha nga nakadungog
kang Juan nga nagsulti ug unya nisunod kang Jesus, ang igsoon ni Simon
Pedro. 41 Una niyang nakit-an ang iyang kaugalingong igsoon nga si
Simon ug miingon kaniya, “Among nakit-an ang Mesiyas” (diin gihubad
nga: Cristo). 42 Gidala niya siya ngadto kang Jesus. Ug si Jesus nitan-
aw kaniya ug miingon, “Ikaw si Simon nga anak ni Juan, pagatawgon
ka nga Cefas” (diin gihubad nga Pedro). 43 Sa sunod adlaw, sa dihang
si Jesus buot na nga mobiya ug moadto na sa Galilea, iyang nakit-an si
Felipe ug miingon kaniya, “Sunod kanako.” 44 Si Felipe gikan sa Betsaida,
ang siyudad ni Andres ug Pedro. 45 Si Felipe nakakita kang Nataniel ug
miingon kaniya, “Siya nga gisulat ni Moises ug sa mga propeta diha sa
balaod, amo siyang nakit-an: Si Jesus nga anak ni Jose, nga gikan sa
Nazaret.” 46 Miingon si Nataniel kaniya, “Aduna bay maayong butang nga
maggikan sa Nazaret?” Si Felipe miingon kaniya, “Dali ug tan-awa.” 47 Si
Jesus nakakita kang Nataniel nga padulong ngadto kaniya ug naghisgot
mahitungod kaniya, “Tan-awa, usa ka tinuod nga Israelita, diha kaniya
walay pagpanglimbong!” 48 Si Nataniel miingon kaniya, “Giunsa nimo pag-
ila kanako?” Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Sa wala pa nagtawag
si Felipe kanimo, sa dihang ikaw anaa sa ilalom sa kahoy nga igera, nakita
ko ikaw.” 49 Nitubag si Nataniel, “Rabbi, ikaw ang Anak sa Dios! Ikaw ang
Hari sa Israel!” 50 Si Jesus nitubag ug miingon ngadto kaniya, “Tungod
kay niingon ako kanimo, 'Nakita ko ikaw sa ilalom sa kahoy nga igera,'
maong mituo kana? Makakita ka ug mas dagko pang mga butang kaysa
niini.” 51 Ug siya miingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako
kaninyo, makita ninyo ang langit nga maabli, ug ang mga anghel sa Dios
nga mosaka ug mokanaog diha sa Anak sa Tawo.”

2

1 Tulo ka adlaw ang milabay, adunay kasal sa Cana sa Galilea, ug
ang inahan ni Jesus atua didto. 2 Si Jesus ug ang iyang mga disipulo
gidapit sa kasal. 3 Sa dihang nahurot na ang bino, ang inahan ni Jesus

miingon kaniya, “Wala na silay bino.” 4 Si Jesus mitubag kaniya, “Babaye,
nganong miduol ka man kanako? Wala pa miabot ang akong panahon.”
5 Ang iyang inahan miingon sa mga sulugoon, “Bisan unsa ang iyang
isulti kaninyo, buhata.” 6 Karon adunay unom ka bato nga mga banga
nga ginagamit sa mga Judio alang sa seremonyas sa paghugas, matag-
usa masudlan ug duha kon tulo ka metreta. 7 Si Jesus miingon kanila,
“Pun-a ug tubig ang mga banga.” Ug ila kining gisudlan hangtod napuno.
8 Unya iyang giingnan ang mga sulugoon, “Pagtakos ug diyutay ug dalha
kini sa pangulong tigsilbi.” Busa ilang gihimo. 9 Gitilawan sa pangulong
tigsilbi ang tubig nga nahimong bino, apan wala siya nahibalo diin kini
gikan (apan ang mga sulugoon nga nisalod sa tubig nahibalo). Unya
gitawag niya ang pamanhonon ug 10 miingon kaniya, “Ang matag tawo
magdalit pag-una sa maayo nga bino ug unya ang mas barato nga bino
sa dihang sila nahubog na. Apan gitagoan nimo ang maayo nga bino
hangtod karon.” 11 Kini ang unang timaan nga gibuhat ni Jesus sa Cana
sa Galilea, ug iyang gipadayag ang iyang himaya, ug mituo ang iyang mga
disipulo kaniya. 12 Human niini si Jesus, iyang inahan, iyang mga igsoon,
ug iyang mga disipulo milugsong padulong sa Capernaum ug nagpuyo sila
didto sa pipila ka mga adlaw. 13 Karon ang panahon sa Pagsaylo sa mga
Judio haduol na, ug si Jesus mitungas padulong sa Jerusalem. 14 Nakit-an
niya ang mga nagabaligya ug mga baka, karnero, ug mga salampati, ug
ang mga tigbaylo ug salapi nanglingkod didto. 15 Busa mihimo siya ug
usa ka latigo gamit ang mga pisi ug gipahawa niya silang tanan pagawas
sa templo, lakip na ang mga karnero ug ang mga baka. Iyang gikatag
ang mga sinsilyo sa mga tigbaylo ug salapi ug gibalintong ang ilang mga
lamesa. 16 Sa mga tigbaligya ug salampati miingon siya, “Dalha kining
mga butanga palayo gikan dinhi. Undangi sa paghimo nga baligyaanan
ang balay sa akong Amahan.” 17 Nakahinumdom ang iyang mga disipulo
nga kini nahisulat “Ang akong pagkamainiton sa imong panimalay maoy
magalamoy kanako.” 18 Unya ang pamunoan sa mga Judio mitubag ug
miingon kaniya, “Unsa man nga timaan ang imong ipakita kanamo, sanglit
ikaw nihimo man niining mga butanga? 19 Si Jesus mitubag, “Gub-a kining
templo, ug sulod sa tulo ka adlaw ako kining tukoron pag-usab.” 20 Unya
ang pamunoan sa mga Judio miingon, “Kini nga templo natukod sulod sa
46 ka tuig, unya imo lang kining tukoron pag-usab sulod sa tulo ka adlaw?”
21 Apan, ang iyang gihisgotan mahitungod sa templo sa iyang lawas.
22 Busa sa dihang mabanhaw siya gikan sa mga patay, makahinumdom ang
iyang mga disipulo nga iya kining giingon, ug gituohan nila ang kasulatan
ug ang pamahayag nga gisulti ni Jesus. 23 Karon sa dihang atua siya
sa Jerusalem sa Pagsaylo, panahon sa pista, daghan ang mituo sa iyang
ngalan sa dihang nakita nila ang mga timaan nga iyang gibuhat. 24 Apan
wala misalig si Jesus kanila tungod kay nasayod siya kanilang tanan,
25 tungod kay wala siya nanginahanglan ug bisan kinsa aron mopamatuod
kaniya mahitungod sa usa ka tawo, kay nahibalo siya kung unsa ang anaa
sa iyang kinasuloran.

3

1 Karon adunay usa ka Pariseo nga ginganlan ug Nicodemo, usa ka
pangulo sa mga Judio. 2 Kining tawhana miadto kang Jesus sa pagkagabii
ug miingon kaniya, “Rabbi, nasayod kami nga ikaw usa ka magtutudlo
nga naggikan sa Dios kay walay tawo nga makahimo niining mga timaan

nga imong gihimo gawas kon ang Dios uban kaniya.” 3 Si Jesus mitubag
kaniya, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kon ang tawo dili matawo
pag-usab, dili siya makakita sa gingharian sa Dios.” 4 Miingon si Nicodemo
kaniya, “Unsaon man sa usa ka tawo nga matawo pag-usab kung tigulang
na siya? Dili siya makasulod ngadto sa tago-angkan sa iyang inahan
sa ikaduhang higayon ug matawo pag-usab, makahimo ba siya?” 5 Si
Jesus mitubag, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kon ang usa ka
tawo dili matawo diha sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makahimo sa
pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios. 6 Kay kadtong natawo sa unod,
unod usab, ug kadtong natawo sa Espiritu, espiritu usab. 7 Ayaw katingala
nga miingon ako kanimo, 'Kinahanglan nimong matawo pag-usab.' 8 Ang
hangin mohuros sa bisan asa niya buot mopadulong; madunggan nimo
ang tingog niini, apan wala ikaw masayod diin kini gikan o diin kini
padulong. Sama usab sa tanan nga natawo diha sa Espiritu.” 9 Si Nicodemo
mitubag ug miingon kaniya, “Giunsa man kining mga butanga?” 10 Si Jesus
mitubag ug miingon kaniya, “Di ba usa ikaw ka magtutudlo sa Israel,
apan wala ka makasabot niining mga butanga? 11 Sa pagkatinuod, sa
pagkatinuod, ako mosulti kanimo, nagsulti kami kung unsa ang among
nahibaw-an, ug nagpamatuod mahitungod sa unsa ang among nakita.
Apan wala ikaw midawat sa among pagpamatuod. 12 Kung nagsulti ako
kanimo mahitungod sa kalibotanong mga butang, unya wala ka mituo,
unsaon man nimo pagtuo kung magsulti ako kanimo mahitungod sa
langitnong mga butang? 13 Walay bisan usa nga nikayab ngadto sa langit
gawas kaniya nga nikanaog gikan sa langit: ang Anak sa Tawo. 14 Sama
nga gipataas ni Moises ang sungkod nga bitin ngadto sa kamingawan,
busa gikinahanglan usab nga mapataas ang Anak sa Tawo, 15 aron nga
ang tanang motuo kaniya makaangkon ug kinabuhing walay kataposan.
16 Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan, nga iyang gihatag ang
bugtong niyang Anak, nga bisan kinsa ang motuo kaniya dili mamatay
apan makabaton ug kinabuhing walay kataposan. 17 Kay wala gipadala sa
Dios ang iyang Anak ngadto sa kalibotan aron sa pagsilot sa kalibotan,
apan aron luwason ang kalibotan pinaagi kaniya. 18 Siya nga motuo
kaniya dili silotan, apan siya nga dili motuo gisilotan na tungod kay wala
man niya tuohi ang ngalan sa bugtong Anak sa Dios. 19 Mao kini ang
hinungdan alang sa paghukom: Ang kahayag miabot sa kalibotan, ug
ang mga tawo nahigugma sa kangitngit kaysa kahayag tungod kay daotan
ang ilang mga binuhatan. 20 Kay ang tanan nga naghimo ug daotan
nasilag sa kahayag ug dili moadto sa kahayag aron dili mapadayag ang
ilang mga binuhatan. 21 Apan, siya nga nagbuhat sa kamatuoran moadto
sa kahayag aron nga ang iyang mga binuhatan, nga natuman diha sa
Dios, mahimong mapadayag.” 22 Human niini, si Jesus ug ang iyang mga
disipulo miadto didto sa yuta sa Judea. Didto naghatag siya ug pipila ka
panahon uban kanila ug nangbawtismo. 23 Karon si Juan nangbawtismo
usab sa Aenon nga duol sa Salim tungod adunay mas daghang tubig didto.
Miadto ang mga tawo ngadto kaniya ug gipangbawtismohan sila, 24 kay
si Juan wala pa man gitambog sa prisohan. 25 Unya adunay namugna
nga panaglalis taliwala sa pipila ka mga disipulo ni Juan ug usa ka Judio
mahitungod sa seremonyas sa paghugas. 26 miadto sila kang Juan ug
miingon kaniya, “Rabbi, siya nga uban kanimo sa lain nga bahin sa
Suba sa Jordan, mahitungod kaniya nga imong gipamatud-an, tan-awa,
nangbawtismo siya, ug nagpadulong silang tanan ngadto kaniya.” 27 Si

Juan mitubag, “Ang usa ka tawo dili makadawat ug bisan unsa gawas kon
gihatag kini kaniya gikan sa langit. 28 Kamo mismo makapamatuod nga
ako miingon, “Dili ako si Cristo' apan hinuon, 'Ako gipadala ug una kaniya.'
29 Ang pangasaw-onon nasakop ngadto sa pamanhunon. Karon ang higala
sa pamanhunon, nga nagtindog ug nakadungog kaniya, naglipay pag-ayo
tungod sa tingog sa pamanhunon. Unya, mao kini ang naghingpit sa akong
kalipay. 30 Kinahanglan siya mopataas, apan kinahanglan ako mokunhod.
31 Siya nga gikan sa langit labaw sa tanan. Siya nga iya sa kalibotan gikan
sa kalibotan ug nagsulti mahitungod sa kalibotan. Siya nga gikan sa langit
labaw sa tanan. 32 Nagpamatuod siya mahitungod sa unsa ang iyang nakita
ug nadungog, apan walay nidawat sa iyang pagpamatuod. 33 Siya nga
midawat sa iyang pagpamatuod niuyon nga ang Dios matuod. 34 Kay siya
nga gipadala sa Dios nagsulti sa mga pulong sa Dios. Kay walay sukdanan
ang iyang gihatag nga Espiritu. 35 Ang Amahan nahigugma sa Anak ug
naghatag sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot. 36 Siya nga
motuo sa Anak adunay kinabuhing walay kataposan, apan ang nisupak sa
Anak dili makakita sa kinabuhi, apan ang kapungot sa Dios magpabilin
diha kaniya.”

4

1 Karon sa dihang si Jesus nahibalo nga ang mga Pariseo nakadungog nga
naghimo siya ug namawtismo sa mas daghan pa nga mga disipulo kaysa
kang Juan 2 (bisan tuod si Jesus sa iyang kaugalingon wala nagbawtismo,
apan ang iyang mga disipulo lamang) 3 mibiya siya sa Judea ug mibalik
pag-usab sa Galilea. 4 Apan kinahanglan alang kaniya nga moagi sa
Samaria. 5 Busa miabot siya sa usa ka lungsod sa Samaria, nga gitawag ug
Sikar, duol sa luna sa yuta nga si Jacob mihatag sa iyang anak nga si Jose.
6 Ang atabay ni Jacob atua didto. Gikapoy si Jesus gikan sa iyang panaw
busa milingkod siya duol sa atabay. Hapit na kini mag alas sais ang takna.
7 Ang usa ka babaye nga Samarianhon miduol sa pagkalos ug tubig, ug
miingon si Jesus kaniya, “Hatagi ako ug gamayng tubig aron mainom.”
8 Kay ang iyang mga disipulo miadto man sa lungsod aron mopalit ug
pagkaon. 9 Unya ang babaye nga Samarianhon miingon kaniya, “Ngano
man nga ikaw, nga usa ka Judio, nagahangyo man kanako, nga usa ka
babaye nga Samarianhon, ug tubig nga mainom?” Kay ang mga Judio
dili makigsandurot sa mga Samarianhon. 10 Si Jesus mitubag ug miingon
kaniya, “Kung nailhan mo unta ang gasa sa Dios, ug si kinsa kini nga
nagaingon kanimo, 'Hatagi ako ug mainom,' mangayo ka unta kaniya, ug
siya maghatag kanimo, sa buhi nga tubig.” 11 Ang babaye miingon kaniya,
“Sir, wala kay usa ka timba ug ang atabay lalom. Unya hain ka man anang
buhi nga tubig? 12 Dili ka man labing labaw, labaw pa ikaw, kaysa among
amahan nga si Jacob, nga mihatag kanamo ug atabay ug miinom gikan
gayod niini mismo, ingon sa gihimo sa iyang mga anak ug sa iyang baka?”
13 Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Ang tanan nga moinom niining
tubiga uhawon pa pag-usab, 14 apan si bisan kinsa kadtong moinom gikan
sa tubig nga akong ihatag kaniya dili na gayod uhawon pa pag-usab.
Hinuon, ang tubig nga akong ihatag kaniya mahimong usa ka tuboran
sa tubig diha kaniya ug motubod sa kinabuhing walay kataposan.” 15 Ang
babaye miingon kaniya, “Sir, hatagi ako niini nga tubig aron nga dili na
ako uhawon ug dili na moanhi dinhi aron sa pagkalos ug tubig.” 16 Miingon
si Jesus kaniya, “Lakaw, tawga ang imong bana, ug balik dinhi.” 17 Ang

babaye mitubag ug miingon kaniya, “Wala akoy bana.” Mitubag si Jesus,
“Husto ka sa pag-ingon, 'Wala akoy bana,' 18 kay ikaw adunay lima ka
mga bana, ug ang usa nga anaa kanimo karon dili mao ang imong bana.
Kung unsa ang imong giingon tinuod.” 19 Ang babaye miingon kaniya, “Sir,
nakita ko nga ikaw usa ka propeta. 20 Ang among mga amahan nagsimba
niining bukira, apan nagsulti ka nga ang Jerusalem mao ang dapit diin ang
mga tawo magasimba.” 21 Si Jesus miingon kaniya, “Tuohi ako, babaye,
nga ang takna moabot na sa dihang kamo magasimba sa Amahan dili
niining bukira ni sa Jerusalem. 22 Nagasimba kamo sa wala ninyo mailhi.
Nagasimba kami sa kung unsa ang among nahibaloan, kay ang kaluwasan
gikan sa mga Judio. 23 Apan, ang takna taliabot na, ug mao na kini karon
dinhi, sa dihang ang tinuod nga mga magsisimba magasimba sa Amahan
diha sa espiritu ug sa kamatuoran, kay ang Amahan nagapangita sa mga
tawo nga mahimo niyang mga magsisimba. 24 Ang Dios Espiritu, ug ang
mga tawo nga mosimba kaniya kinahanglan nga magasimba sa espiritu
ug sa kamatuoran.” 25 Ang babaye miingon kaniya, “Nasayod ako nga
ang Mesiyas moabotay na (nga mao ang gitawag nga Cristo). Sa dihang
moabot siya, isaysay niya ang tanang butang kanamo.” 26 Si Jesus miingon
kaniya, “Ako mao siya, ang usa nga nakigsulti kanimo.” 27 Nianang
higayona ang iyang mga disipulo nakabalik na. Karon nangatingala sila
ngano nga nakig-istorya siya uban sa usa ka babaye, apan walay bisan
usa nga miingon, “Unsa ang imong gusto?” o “Ngano nga nakig-istorya
ka man uban kaniya?” 28 Busa gibiyaan sa babaye ang iyang banga,
mibalik sa lungsod, ug miingon sa mga tawo, 29 “Ngari kamo, tan-awa
ang usa ka tawo nga nagsulti kanako sa tanang butang nga akong gibuhat.
Dili mahimong kini mao ang Cristo, mahimo ba kini?” 30 Mibiya sila sa
lungsod ug miadto kaniya. 31 Sa maong higayon, ang mga disipulo nag-
awhag kaniya, sa pag-ingon, “Rabbi, kaon na.” 32 Apan siya miingon
kanila, “Aduna akoy pagkaon nga wala ninyo mahibaloi.” 33 Busa ang
mga disipulo nagsultianay sa matag usa, “Walay usa nga nagdala kaniya
ug bisan unsa aron kaonon, nagdala ba sila?” 34 Si Jesus miingon kanila,
“Ang akong pagkaon mao ang paghimo sa kabubut-on niya nga nagpadala
kanako ug aron sa paghingpit sa iyang buhat. 35 Dili ba moingon kamo,
'Aduna pay laing upat ka bulan ug unya moabot ang ting-ani'? Ako
nag-ingon kaninyo, hangad ug tan-awa ang kaumahan, kay sila hinog
na alang sa ting-ani! 36 Siya nga nagaani makadawat ug mga suhol ug
makatigom ug bunga alang sa kinabuhing walay kataposan, aron siya
nga nagapugas ug siya nga nagaani maglipay nga hiniusa. 37 Kay niini
nga panultihon. 'Ang usa maoy nagpugas, ug ang uban maoy mag-ani,'
natinuod. 38 Gipadala ko kamo aron moani sa wala ninyo trabahoi. Ang
uban nagtrabaho, ug kamo miapil ngadto sa ilang hinagoan.” 39 Daghan
nga mga Samarianhon niana nga siyudad ang mituo kaniya tungod sa
gibalita sa babaye nga nagpamatuod, “Siya nagsulti kanako sa tanang
butang nga akong nabuhat.” 40 Busa sa dihang ang mga Samarianhon
miadto kaniya, naghangyo sila kaniya nga magpabilin uban kanila, ug
mipabilin siya didto sa duha ka adlaw. 41 Ug daghan pa gayod ang mituo
tungod sa iyang pulong. 42 Miingon sila sa babaye, “Wala na kami nagatuo
tungod sa kung unsa ang imong giingon, kay kami mismo nakadungog, ug
kami nakahibalo nga kini siya mao gayod ang manluluwas sa kalibotan.”
43 Pagkahuman niadtong duha ka mga adlaw, mibiya siya didto paingon
sa Galilea. 44 Kay si Jesus mismo nagpahayag nga ang usa ka propeta

walay kadungganan sa iyang kaugalingon nga nasod. 45 Sa dihang miabot
siya ngadto sa Galilea, ang mga taga Galilea nag-abiabi kaniya. Nakita
nila ang tanang mga butang nga iyang nahimo sa pista sa Jerusalem, kay
sila miadto man usab ngadto sa pista. 46 Karon nahiabot na usab siya
sa Cana sa Galilea, diin gihimo niya nga bino ang tubig. Adunay usa ka
harianon nga pamunuan kansang anak atua sa Capernaum nga nagsakit.
47 Sa dihang nakadungog siya nga si Jesus niabot gikan sa Judea padulong
sa Galilea, miadto siya kang Jesus ug naghangyo kaniya nga mokanaog ug
ayohon ang iyang anak, nga hapit na mamatay. 48 Unya si Jesus miingon
kaniya. "Kondili ka makakita sa mga timaan ug mga katingalahan, dili
ka gayod motuo." 49 Ang opisyal miingon kaniya, "Sir, kanaog sa dili pa
mamatay ang akong anak." 50 Si Jesus miingon kaniya, "Lakaw. Ang imong
anak mabuhi." Ang tawo mituo sa pulong nga gisulti ni Jesus kaniya, ug
siya mipauli. 51 Samtang mikanaog siya, ang iyang mga sulugoon misugat
kaniya, nag-ingon nga ang iyang anak nabuhi. 52 Busa nangutana siya
kanila sa takna sa dihang nagsugod siyag kaayo. Sila mitubag kaniya,
"Gahapon sa alas syete ang takna ang hilanat mibiya kaniya." 53 Unya
ang amahan nakaamgo nga mao kadto ang takna nga si Jesus miingon
kaniya, "Ang imong anak mabuhi." Busa siya mismo ug ang iyang tibuok
panimalay mituo. 54 Mao kini ang ikaduha nga timaan nga gihimo ni Jesus
sa dihang migawas siya sa Judea padulong sa Galilea.

5

1 Human niini adunay usa ka kapistahan sa mga Judio, ug si Jesus
mitungas sa Jerusalem. 2 Karon sa Jerusalem diha sa ganghaan sa mga
karnero, adunay usa ka kaligoanan, nga gitawag sa Hebreo ug Betesda, ug
aduna kini lima ka pasilonganan. 3 Ang dakong gidaghanon sa mga tawo
nga masakiton, buta, bakol, ug paralitiko 4 nanaghigda didto. 5 Adunay
usa ka tawo didto nga nagsakit sulod na sa 38 ka tuig. 6 Sa dihang nakita
siya ni Jesus nga naghigda didto, ug human niya nahibaloan nga naghigda
siya didto sa dugay na kaayo nga panahon, nangutana siya kaniya, "Buot
mo ba nga mamaayo?" 7 Mitubag ang masakiton nga tawo, "Sir, wala akoy
bisan usa nga mosakwat kanako sa ligoanan sa dihang ang tubig makutaw
na. Sa akong pag-adto, adunay uban pa nga nanaog na una kanako."
8 Miingon si Jesus kaniya, "Bangon, kuhaa ang imong banig, ug lakaw."
9 Dihadiha dayon ang tawo naulian ug gikuha niya ang iyang higdaanan,
ug nilakaw. Karon kanang adlawa mao ang Adlaw nga Igpapahulay.
10 Busa miingon ang mga Judio ngadto kaniya kadtong naayo, "Mao kini
ang Adlaw nga Igpapahulay ug wala ka gitugotan sa pagdala sa imong
banig." 11 Siya mitubag, "Siya nga nag-ayo kanako miingon kanako, 'Kuhaa
ang imong banig ug lakaw.'" 12 Nangutana sila kaniya, "Kinsa man ang
tawo nga nag-ingon kanimo, 'Kuhaa kana ug lakaw'?" 13 Apan, ang usa
nga naayo wala nakaila kung kinsa siya tungod kay wala nabantayan
ang paghawa ni Jesus, kay adunay usa ka pundok sa katawhan niana
nga dapit. 14 Human niini, nakaplagan siya ni Jesus sa sulod sa templo
ug miingon kaniya, "Tan-awa, naayo kana! Ayaw na gayod pagpakasala,
aron wala nay hilabihan pang mahitabo kanimo." 15 Milakaw ang tawo ug
nagsugilon ngadto sa mga Judio nga si Jesus maoy nag-ayo kaniya. 16 Karon
tungod niining mga butanga gilutos sa mga Judio si Jesus, tungod kay
gibuhat niya kining mga butanga sa Adlaw nga Igpapahulay. 17 Mitubag si
Jesus ngadto kanila, "Ang akong Amahan nagabuhat bisan karon, ug ako

usab, nagabuhat.” 18 Tungod niini, nangita ug paagi ang mga Judio aron
patyon gayod siya, tungod kay wala lamang niya supaka ang Adlaw nga
Igpapahulay, apan gitawag usab niya ang Dios nga iyang kaugalingong
Amahan, ug gihimo ang iyang kaugalingon nga pareha sa Dios. 19 Mitubag
si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, walay mabuhat ang Anak
sa iyang kaugalingon, gawas lamang kung unsa ang iyang nakita nga
gibuhat sa Amahan, kay bisan unsa ang gibuhat sa Amahan, gibuhat usab
kining mga butanga sa Anak. 20 Kay nahigugma ang Amahan sa iyang
Anak ug gipakita niya ang tanang butang nga siya mismo ang nagbuhat
ug gipakita niya kaniya ang dagkong mga butang labaw pa niini aron
nga kamo mahibulong. 21 Kay ingon nga gibanhaw sa Amahan ang mga
patay ug naghatag kanila sa kinabuhi, bisan ang Anak naghatag usab ug
kinabuhi ngadto sa kang bisan kinsa nga buot niya. 22 Kay wala naghukom
ang Amahan kang bisan kinsa, apan gihatag niya ang tanang paghukom
ngadto sa Anak 23 aron nga mopasidungog ang matag-usa sa Anak ingon
nga gipasidunggan nila ang Amahan. Ang usa nga wala nagpasidungog
sa Anak wala nagpasidungog sa Amahan nga nagpadala kaniya. 24 Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya nga nakadungog sa akong pulong ug
nagtuo kaniya nga nagpadala kanako adunay kinabuhing walay kataposan
ug dili na pagahukman, apan siya nakalatas na gikan sa kamatayon
ngadto sa kinabuhi. 25 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako
kaninyo nga ang takna moabot na, ug karon, sa dihang ang mga patay
makadungog sa tingog sa Anak sa Dios, ug kadtong makadungog mabuhi.
26 Kay ingon nga ang Amahan adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon, busa
naghatag usab siya ngadto sa Anak aron nga aduna siya'y kinabuhi sa
iyang kaugalingon, 27 ug naghatag ang Amahan sa katungod sa pagdala
ug hukom tungod kay siya ang Anak sa Tawo. 28 Ayaw kahibulong
niini, kay adunay takna nga moabot nga diin ang matag-usa nga atua sa
lubnganan makadungog sa iyang tingog 29 ug mogawas: kadtong nagbuhat
ug maayo ngadto sa pagkabanhaw sa kinabuhi, ug kadtong nagbuhat ug
daotan ngadto sa pagkabanhaw sa paghukom. 30 Wala akoy mabuhat
gikan sa akong kaugalingon. Kung unsa ang akong nadungog, mao kana
akong paghukom, ug ang akong paghukom matarong tungod kay wala ako
nangita sa akong kaugalingon nga kabubut-on apan ang kabubut-on niya
nga nagpadala kanako. 31 Kung magpamatuod ako mahitungod sa akong
kaugalingon, ang akong pagpamatuod mahimong dili tinuod. 32 Adunay
usa pa nga nagpamatuod mahitungod kanako, ug nasayod ako nga tinuod
ang pagpamatuod nga iyang gihatag mahitungod kanako. 33 Nagpadala
kamo kang Juan, ug nagpamatuod siya sa kamatuoran. 34 Apan ang
pagpamatuod nga akong nadawat dili gikan sa tawo. Miingon ako niining
mga butanga aron nga kamo maluwas. 35 Si Juan mao ang usa ka suga nga
nagasiga ug nagadan-ag, ug kamo andam sa pagmaya sa iyang kahayag
sa mubo lang nga panahon. 36 Apan ang pagpamatuod nga ania kanako
mas dako pa kaysa kang Juan, kay ang mga buhat nga gihatag sa Amahan
kanako nga pagahumanon, ang mga buluhaton nga akong ginabuhat,
nagpamatuod mahitungod kanako nga ang Amahan nagpadala kanako.
37 Ang Amahan nga nagpadala kanako sa iyang kaugalingon nagpamatuod
mahitungod kanako. Ni wala pa kamo sukad nga nakadungog sa iyang
tingog ni nakakita sa iyang pamarog. 38 Wala nagpabilin ang pulong
niya diha kaninyo, kay wala man kamo mituo sa usa nga iyang gipadala.
39 Nagsusi kamo sa mga kasulatan tungod kay naghunahuna kamo nga
diha kanila aduna kamoy kinabuhing walay kataposan, ug kining sama

nga mga kasulatan nagpamatuod mahitungod kanako, 40 ug dili kamo
andam nga moanhi dinhi kanako aron nga makabaton kamo ug kinabuhi.
41 Dili ako modawat ug pagdayeg gikan sa mga tawo, 42 apan nasayod ako
nga wala kamoy gugma sa Dios diha sa inyong mga kaugalingon. 43 Mianhi
ako sa ngalan sa akong Amahan, ug wala ninyo ako dawata. Kung
adunay lahi nga moanhi sa iyang kaugalingon nga ngalan, pagadawaton
ninyo siya. 44 Unsaon man ninyo pagtuo, nga kamo nagdawat ug mga
pagdayeg gikan sa usag-usa apan wala nangita sa pagdayeg nga gikan sa
Dios? 45 Ayaw paghunahuna nga nagsumbong ako sa akong kaugalingon
diha kaninyo sa atubangan sa akong Amahan. Ang usa nga nagsumbong
kaninyo mao si Moises, nga gihatagan ninyo sa inyong paglaom. 46 Kung
nagtuo kamo kang Moises, nagtuo kamo kanako tungod kay nagsulat siya
mahitungod kanako. 47 Kung wala kamo nagtuo sa iyang mga sinulat,
unsaon man ninyo pagtuo sa akong mga pulong?”

6

1 Human niining mga butanga, miadto si Jesus sa pikas bahin sa Dagat
sa Galilea, gitawag usab nga Dagat sa Tiberias. 2 Ang dako nga panon
nagsunod kaniya tungod kay nakita nila ang mga timaan nga iyang
gihimo ngadto sa mga nagsakit. 3 Mitungas si Jesus sa bukid ug nilingkod
siya didto kauban ang iyang mga disipulo. 4 (Karon ang Pagsaylo, ang
kapistahan sa mga Judio, haduol na.) 5 Sa dihang mihangad si Jesus ug
nakita ang dakong panon nga nagpadulong kaniya, miingon siya kang
Felipe, “Asa man kita mopalit ug tinapay aron makakaon sila?” 6 (Apan
gisulti kini ni Jesus aron sulayan si Felipe, kay siya mismo nakahibalo kung
unsa ang iyang buhaton.) 7 Mitubag si Felipe kaniya, “Ang 200 nga denario
nga kantidad sa tinapay dili paigo alang sa matag-usa bisan gamay.” 8 Ang
usa sa mga disipulo, si Andres, ang igsoon ni Simon Pedro, miingon
kang Jesus, 9 “Adunay batang lalaki dinhi nga anaay lima ka tinapay nga
sebada ug duha ka isda, apan unsa lamang kini taliwala sa kadaghanan?”
10 Miingon si Jesus, “Palingkora ang mga tawo.” (Karon adunay daghan
nga sagbot didtong dapita.) Busa nanglingkod ang katawhan, mga 5, 000
ang gidaghanon. 11 Unya gikuha ni Jesus ang mga tinapay ug ang mga
isda ug human nagpasalamat, iya kining gihatag ngadto sa nanglingkod,
kutob sa ilang gusto. 12 Sa dihang nabusog na ang mga tawo, miingon
siya sa iyang mga disipulo, “Tapoka ang mga tinipik nga nahibilin, aron
nga walay masayang.” 13 Busa gitapok nila kini ug napuno ang napulo ug
duha ka bukag uban sa mga tinipik gikan sa lima ka tinapay nga sebada;
ang mga tinipik nga salin gikan adtong nangaon. 14 Unya, sa dihang ang
mga tawo nakakita niini nga timaan nga iyang gibuhat, miingon sila,
“Mao gayod kini ang propeta nga moabot sa kalibotan.” 15 Sa dihang
naamgohan ni Jesus nga moduol na sila ug mogunit kaniya pinaagi sa
pinugos nga paagi aron himoon siyang hari, mihawa na usab siya ug
mitungas sa bukid nga nag-inusara. 16 Sa dihang gabii na, ang iyang mga
disipulo nilugsong ngadto sa dagat. 17 Nisakay sila sa bangka, ug miadto
sa dagat sa Capernaum. Niining higayona ngitngit na, ug si Jesus wala
pa miadto kanila. 18 Ug ang kusog nga hangin mihaguros, ug mikusog
na ang balod sa dagat. 19 Sa dihang nakabugsay na sila ug mga 25 o 30
ka stadia, nakita nila si Jesus nga naglakaw sa dagat ug nagapaduol sa
bangka, ug nangahadlok sila. 20 Apan miingon siya kanila, “Ako kini!
Ayaw kahadlok.” 21 Unya andam sila sa pagdawat kaniya ngadto sa

bangka, ug dihadiha ang bangka nakaabot na sa yuta nga diin mao ang
ilang adtoan. 22 Pagkasunod adlaw, ang panon nga nagtindog sa pikas
bahin sa dagat nakakita nga walay laing bangka didto gawas sa usa, ug
si Jesus wala misakay niini uban sa iyang mga disipulo apan ang iyang
mga disipulo milakaw nga sila lamang. 23 Bisan paman niini, adunay
pipila ka mga bangka nga miabot gikan sa Tiberias duol sa dapit diin sila
nangaon sa tinapay human makahatag ug pasalamat ang Ginoo. 24 Sa
dihang nahibaloan sa panon nga wala si Jesus ni ang iyang mga disipulo
didto, sila mismo nanakay sa mga bangka ug miadto sa Capernaum sa
pagpangita kang Jesus. 25 Human nila siya nakaplagan sa pikas bahin sa
dagat, miingon sila kaniya, “Rabbi, kanus-a lang ka nakaabot dinhi?” 26 Si
Jesus mitubag kanila, nga nag-ingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
nangita kamo kanako, dili tungod kay nakakita kamo ug mga timaan,
apan tungod kay nakakaon kamo ug pipila sa mga tinapay ug nangabusog.
27 Ayaw pagbuhat alang sa pagkaon nga mahanaw, apan pagbuhat alang
sa pagkaon nga molahutay ngadto sa kinabuhing walay kataposan diin
ihatag kaninyo sa Anak sa Tawo, kay ang Dios nga Amahan nagbutang sa
iyang selyo ngadto kaniya.” 28 Unya miingon sila kaniya, “Unsa man ang
kinahanglan namong buhaton, aron nga among mahimo ang mga buhat
sa Dios?” 29 Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Mao kini ang buhat sa
Dios: aron nga kamo motuo sa usa nga iyang gipadala.” 30 Busa miingon
sila kaniya, “Unya unsa man nga timaan ang imong buhaton, aron nga
kami makakita ug motuo kanimo? Unsa man ang imong buhaton? 31 Ang
among mga amahan mikaon ug manna didto sa kamingawan, sama sa
nahisulat, 'Gihatagan niya sila ug tinapay gikan sa langit aron kan-on.'”
32 Unya mitubag si Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, dili si
Moises ang naghatag kaninyo ug tinapay gikan sa langit, apan ang akong
Amahan mao ang naghatag kaninyo sa tinuod nga tinapay gikan sa langit.
33 Kay ang tinapay sa Dios mao ang mikanaog gikan sa langit ug naghatag
ug kinabuhi ngadto sa kalibotan.” 34 Busa miingon sila kaniya, “Sir, hatagi
kami kanunay niining maong tinapay.” 35 Miingon si Jesus kanila, “Ako
ang tinapay sa kinabuhi; siya nga moduol kanako dili na gayod gutomon,
ug siya nga motuo kanako dili na gayod uhawon. 36 Apan sa pagkatinuod
gisultihan ko kamo nga nakakita na kamo kanako, ug wala kamo mituo.
37 Ang tanan nga ihatag sa Amahan kanako moduol kanako, ug siya nga
moduol kanako dili gayod nako isalikway. 38 Kay mikanaog ako gikan
sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingon nga kabubut-on, apan
sa iyang kabubut-on nga nagpadala kanako. 39 Ug mao kini ang iyang
kabubut-on nga nagpadala kanako, nga wala akoy usa nga mawala sa
tanan niadtong iyang gihatag kanako, apan banhawon sila sa ulahi nga
adlaw. 40 Kay mao kini ang kabubut-on sa akong Amahan, nga ang matag-
usa nga makakita sa Anak ug motuo kaniya makabaton ug kinabuhing
walay kataposan ug ako siyang banhawon sa ulahi nga adlaw. 41 Unya
nagbagulbol ang mga Judio mahitungod kaniya tungod kay miingon siya,
“Ako ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit.” 42 Miingon sila, “Dili ba
kini nga Jesus ang anak ni Jose, nga ang amahan ug inahan nga nailhan
nato? Unya giunsa niya pag-ingon karon nga, 'Mikanaog ako gikan sa
langit'?” 43 Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Hunonga ang pagbagulbol
sa inyong mga kaugalingon. 44 Walay bisan usa nga makaduol kanako
gawas kung ipaduol siya sa Amahan nga nagpadala kanako, ug ako siyang
banhawon sa ulahi nga adlaw. 45 Nahisulat kini diha sa mga propeta,

“Ang tanan tudloan sa Dios.” Ang tanan nga nakadungog ug nakakat-
on gikan sa Amahan moduol kanako. 46 Dili nga aduna nay nakakita sa
Amahan, gawas kaniya nga gikan sa Dios—siya nakakita sa Amahan. 47 Sa
pagkatinuod, sa pagkatinuod, siya nga motuo adunay kinabuhing walay
kataposan. 48 Ako ang tinapay sa kinabuhi. 49 Ang inyong mga amahan
nikaon sa manna didto sa kamingawan, ug sila namatay. 50 Kini mao ang
tinapay nga mikanaog gikan sa langit, aron nga ang usa ka tawo makakaon
sa pipila niini ug dili mamatay. 51 Ako ang buhing tinapay nga mikanaog
gikan sa langit. Kung si bisan kinsa nga mokaon sa pipila niini nga tinapay,
mabuhi siya sa kahangtoran. Ang tinapay nga akong ihatag mao ang
akong unod alang sa kinabuhi sa kalibotan.” 52 Ang mga Judio nangasuko
ug nagsugod na ug lalis, nga nag-ingon, “Unsaon daw paghatag niining
tawhana sa iyang unod nganhi kanato aron kan-on?” 53 Unya miingon si
Jesus kanila, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, gawas kung mokaon kamo
sa unod sa Anak sa Tawo ug moinom sa iyang dugo, makabaton kamo
ug kinabuhi sa inyong mga kaugalingon. 54 Si bisan kinsa nga mokaon sa
akong unod ug moinom sa akong dugo makabaton ug kinabuhing walay
kataposan, ug banhawon nako siya sa ulahi nga adlaw. 55 Kay ang akong
unod mao ang tinuod nga pagkaon, ug ang akong dugo mao ang tinuod
nga ilimnon. 56 Siya nga mokaon sa akong unod ug moinom sa akong
dugo magpabilin kanako, ug ako diha kaniya. 57 Sama nga ang buhi nga
Amahan nagpadala kanako, ug ingon nga ako nabuhi tungod sa Amahan,
busa siya nga mokaon kanako, siya usab mabuhi tungod kanako. 58 Mao
kini ang tinapay nga mikanaog gikan sa langit, dili sama sa gikaon sa
mga amahan ug namatay. Siya nga mokaon niini nga tinapay mabuhi
sa kahangtoran.” 59 Apan si Jesus miingon niining mga butanga didto
sa sinagoga samtang nagtudlo siya didto sa Capernaum. 60 Unya daghan
sa iyang mga disipulo nga nakadungog niini miingon, “Kini usa ka lisod
nga pagtulon-an; kinsa man ang makadawat niini?” 61 Si Jesus, tungod
kay nakahibalo siya sa iyang kaugalingon nga ang iyang mga disipulo
nagbagulbol niini, miingon kanila, “Nalain ba kamo niini? 62 Unya unsa
kaha kung makita ninyo ang Anak sa Tawo nga mokayab padulong kung
asa siya kaniadto? 63 Ang Espiritu mao ang naghatag ug kinabuhi; ang
unod dili makapulos. Ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo espiritu,
ug sila kinabuhi. 64 Apan adunay pipila kaninyo nga wala mituo.” Kay
nakahibalo si Jesus gikan pa sa sinugdan kung kinsa ang dili motuo ug
kinsa ang magbudhi kaniya. 65 Miingon siya, “Kini tungod niini nga ako
nagsulti kaninyo nga walay makaduol kanako gawas kung gitugot kini
kaniya pinaagi sa Amahan.” 66 Tungod niini, daghan sa iyang mga disipulo
ang namiya ug wala na mikuyog uban niya. 67 Unya miingon si Jesus sa
napulo ug duha, “Dili ninyo buot nga mopahawa usab, buot ba ninyo?”
68 Si Simon Pedro mitubag kaniya, “Ginoo, kang kinsa man kami moadto?
Anaa kanimo ang mga pulong sa kinabuhing walay kataposan, 69 ug nagtuo
kami ug nahibalo nga ikaw ang Usa ka Balaan sa Dios.” 70 Miingon si Jesus
kanila, “Dili ba gipili ko kamo, ang napulo ug duha, ug ang usa kaninyo
yawa?” 71 Karon nagsulti siya mahitungod kang Judas nga anak ni Simon
Iscariote, kay siya man gayod, ang usa sa napulo ug duha, nga magbudhi
kang Jesus.

7

1 Ug human niining mga butanga si Jesus mipanaw sa Galilea, kay dili

siya buot nga moadto sa Judea tungod kay ang mga Judio nangita aron
mopatay kaniya. 2 Karon ang Judio nga pista sa mga Payag-payag, haduol
na. 3 Busa ang iyang mga igsoon miingon kaniya, “Biyai kining dapita
ug adto sa Judea, aron nga ang imong mga disipulo makakita usab sa
mga buhat nga imong gihimo. 4 Walay usa nga mobuhat sa usa ka butang
diha sa tago kung sa iyang kaugalingon buot niyang mahibaw-an sa dayag.
Kung imong buhaton kining mga butanga, ipakita ang imong kaugalingon
sa kalibotan.” 5 Kay bisan ang iyang mga igsoon wala motuo kaniya. 6 Busa
miingon si Jesus kanila, “Ang akong panahon wala pa moabot, apan ang
inyong panahon kanunay andam. 7 Ang kalibotan dili magdumot kaninyo,
apan kini nagadumot kanako tungod kay ako nagpamatuod bahin niini
nga ang ilang mga binuhatan daotan. 8 Pangadto kamo sa kapistahan; dili
ako moadto niini nga kapistahan tungod kay ang akong panahon wala
pa matuman.” 9 Human siya miingon niining mga butanga kanila, siya
nagpabilin sa Galilea. 10 Apan sa dihang ang iyang mga igsoon nakalakaw
na ngadto sa kapistahan, unya mitungas usab siya, nga dili dayag apan
sa tago lamang. 11 Ang mga Judio nangita kaniya didto sa kapistahan ug
miingon, “Asa naman siya?” 12 Adunay daghang paghisgot taliwala sa
panon mahitungod kaniya. Ang uban miingon, “Siya usa ka maayo nga
tawo.” Ang uban miingon, “Dili, siya ang nangulo sa pagpahisalaag sa
panon.” 13 Apan walay usa nga misulti sa dayag bahin kaniya tungod kay
nahadlok sa mga Judio. 14 Sa dihang ang kapistahan hapit na mahuman, si
Jesus mitungas sa templo ug misugod sa pagtudlo. 15 Unya ang mga Judio
nahibulong, ug miingon, “Unsa ba kining tawhana nga daghan man kaayo
ang nahikat-onan? Nga wala man siya makaiskwela.” 16 Si Jesus mitubag
ug miingon kanila, “Ang akong pagtulon-an dili kini kanako, apan kaniya
nga nagpadala kanako. 17 Kung ang matag usa motinguha sa pagbuhat sa
iyang kabubut-on, masayod siya bahin niini nga pagtulon-an, kung kini
ba naggikan sa Dios, o kung ako nagsulti gikan sa akong kaugalingon.
18 Si bisan kinsa nga mosulti gikan sa iyang kaugalingon nagapangita
sa iyang kaugalingong himaya, apan si bisan kinsa nga nagapangita sa
himaya niya nga nagpadala kaniya, kanang tawhana tinuod, ug walay
dili matarong diha kaniya. 19 Dili ba si Moises man ang naghatag ug
balaod kaninyo? Apan bisan usa kaninyo walay nagtuman sa balaod.
Nganong nagapangita man kamo sa pagpatay kanako?” 20 Ang panon
mitubag, “Ikaw adunay demonyo. Kinsa man ang nangita kanimo aron
ikaw patyon?” 21 Si Jesus mitubag ug miingon kanila, “Ako naghimo sa
usa ka buhat, ug kamong tanan nahibulong tungod niini. 22 Si Moises
mihatag ug pagpatuli kaninyo (kini dili gikan kang Moises, apan gikan
sa mga katigulangan), ug sa Igpapahulay kamo magtuli ug usa ka tawo.
23 Kung ang usa ka tawo modawat sa pagpatuli panahon sa Igpapahulay
aron nga ang balaod ni Moises dili maguba, nganong nangasuko man kamo
kanako tungod ba kay gihimo nako ang usa ka tawo nga hingpit ug himsog
panahon sa Igpapahulay? 24 Ayaw paghukom sumala sa panagway, apan
paghukom nga makatarunganon.” 25 Pipila kanila gikan sa Jerusalem nga
miingon, “Dili ba kini ang usa nga ilang gipangita aron patyon? 26 Ug
tan-awa, siya nagasulti nga dayag, ug sila walay ikasulti kaniya. Dili
mahimo nga ang mga magmamando masayod sa tinuod nga mao kini
ang Cristo, dili ba? 27 Apan nasayod kita kung asa gikan kining usa.
Apan sa dihang ang Cristo moabot, walay usa nga masayod kung asa
siya gikan.” 28 Unya si Jesus misinggit didto sa templo, nga nagtudlo ug

nagsulti, “Kamo nakaila kanako ug nasayod kung asa ako gikan. Wala ako
mianhi sa akong kaugalingon, apan siya nga mipadala kanako tinuod, ug
wala kamo masayod kaniya. 29 Nasayod ako kaniya tungod kay gikan ako
kaniya ug siya ang mipadala kanako.” 30 Misulay sila sa pagdakop kaniya,
apan walay usa nga mitugyan kaniya, tungod kay ang iyang takna wala pa
moabot. 31 Apan daghan sa panon nga mituo kaniya, ug sila nagaingon,
“Sa dihang moabot ang Cristo, maghimo ba siya ug daghan pang mga
timaan kaysa nabuhat niining usa?” 32 Ang mga Pariseo nakadungog
sa panon nga naghinunghungay niining mga butanga mahitungod kang
Jesus, ug ang pangulo sa mga pari ug ang mga Pariseo mipadala sa mga
kadagkoan aron sa pagdakop kaniya. 33 Unya miingon si Jesus, “Ako
magpabilin uban kaninyo sa hamubo lang nga panahon, ug unya moadto
ako kaniya nga mipadala kanako. 34 Magapangita kamo kanako apan dili
ninyo ako makaplagan; kung asa ako moadto, dili kamo makahimo sa
pag-adto.” 35 Busa ang mga Judio miingon sa ilang kaugalingon, “Asa man
kining tawhana moadto nga dili man nato siya mahikaplagan? Moadto
ba siya aron sa pagsabwag taliwala sa mga Griyego ug tudlo-an ang mga
Griyego? 36 Unsa kining pulong nga iyang giingon, “Mangita kamo kanako
apan dili ninyo ako makaplagan; diin ako moadto, dili kamo makaadto?”
37 Sa kataposan, ang dakong adlaw sa kapistahan, si Jesus mitindog ug
misinggit, nga nag-ingon, “Kung si bisan kinsa nga giuhaw, tugoti siya nga
moduol kanako ug mag-inom. 38 Siya nga mituo kanako, sama sa gisulti
sa kasulatan, ang mga sapa sa buhi nga tubig modagayday gikan sa iyang
tiyan.” 39 Apan siya miingon niini bahin sa Espiritu, nga alang niadtong
motuo kaniya makadawat; ang Espiritu wala pa gihatag tungod kay si Jesus
wala pa man himayaa. 40 Pipila sa panon, sa dihang nadunggan nila kini
nga mga pulong, nga miingon, “Tinuod gayod nga mao kini ang propeta.”
41 Ang uban nagaingon, “Mao kini ang Cristo.” Apan ang uban nagaingon,
“Ang Cristo ba gikan sa Galilea? 42 Ang kasulatan ba wala miingon nga ang
Cristo maggikan sa kaliwatan ni David ug gikan sa Betlehem, ang baryo
diin si David nagpuyo?” 43 Busa adunay pagkabahin sa mga panon tungod
kaniya. 44 Pipila kanila buot nga modakop kaniya, apan walay usa nga
migunit kaniya. 45 Unya ang mga pamunoan mibalik ngadto sa pangulo sa
mga pari ug sa mga Pariseo, nga miingon ngadto kanila, “Nganong wala
man ninyo siya dad-a?” 46 Ang mga pamunoan mitubag, “Walay bisan usa
nga nakasulti nga sama niini.” 47 Busa ang mga Pariseo mitubag kanila,
“Nalingla ba usab gihapon kamo? 48 Aduna bay mga magmamando nga
mituo kaniya, o sa mga Pariseo? 49 Apan kini nga panon wala masayod
sa balaod, sila tinunglo.” 50 Si Nicodemo (usa sa mga Pariseo, nga miadto
kang Jesus sa dili palang dugay), miingon ngadto kanila, 51 “Ang ato bang
balaod maghukom sa usa ka tawo sa walay pagpaminaw gikan kaniya ug
pagsuta kung unsa ang iyang gipangbuhat?” 52 Sila mitubag ug miingon
kaniya, “Ikaw ba usab gikan sa Galilea? Susiha ug tan-awa nga walay
propeta nga naggikan sa Galilea.” 53 Unya ang tanan miuli sa tagsa-tagsa
nila ka panimalay.

8

1 Si Jesus miadto sa bukid sa mga Olibo. 2 Pagkasayo sa buntag
mibalik siya pag-usab didto sa templo, ug ang tanang katawhan nangabot;
milingkod siya ug nanudlo kanila. 3 Ang mga escriba ug ang mga Pariseo
nagdala ug usa ka babaye nga nasakpan nga nagbuhat sa pagpanapaw.

Gibutang nila siya sa taliwala. 4 Unya sila miingon kaniya, “Magtutudlo,
kining bayhana nasakpan nga nagabuhat sa pagpanapaw. 5 Karon sa
balaod, si Moises nagmando kanato sa pagbato sa maong tawo; unsa
man ang imong ikasulti bahin kaniya?” 6 Gisulti nila kini sa tuyo nga
mabitik siya aron aduna silay ikapasangil bahin kaniya, apan si Jesus
miluhod ug unya nagsulat sa yuta pinaagi sa iyang tudlo. 7 Sa dihang
nagpadayon sila sa pagpangutana kaniya, mitindog siya ug miingon
kanila, “Siya nga walay sala diha kaninyo, paunaha siya sa paglabay
ug bato kaniya." 8 Miukbo na usab siya, ug misulat gamit ang iyang
tudlo. 9 Pagkadungog nila niini, tinagsa sila nga mibiya, una ang
pinakamagulangan. Sa kataposan si Jesus na lamang ang nabilin, uban
ang babaye nga anaa sa taliwala. 10 Mitindog si Jesus ug miingon
kaniya, “Babaye, asa naman ang namasangil kanimo?” Wala bay usa nga
naghukom kanimo?” 11 Siya miingon, “Wala Ginoo.” Miingon si Jesus,
“Bisan ako dili magahukom kanimo. Lakaw ug ayaw na pagpakasala.”]
12 Nagsulti si Jesus kanila pag-usab nga nag-ingon, “Ako mao ang kahayag
sa kalibotan; siya nga nagasunod kanako dili maglakaw sa kangitngit apan
adunay kahayag sa kinabuhi.” 13 Ang mga Pariseo miingon ngadto kaniya,
“Ikaw nagsaksi mahitungod sa imong kaugalingon; ang imong pagsaksi
dili tinuod. 14 Mitubag si Jesus ug miingon kanila, “Bisan kung nagsaksi
ako mahitungod sa akong kaugalingon, ang akong gisaksi tinuod. Nasayod
ako kung asa ako gikan ug asa ako padulong, apan kamo wala nasayod
kung asa ako naggikan ug asa ako padulong. 15 naghukom kamo sumala
sa unod; Wala Ako maghukom ni bisan kinsa. 16 Kung maghukom ako,
ang akong paghukom tinuod tungod kay ako wala mag-inusara, apan
ako uban sa akong Amahan nga nagpadala kanako. 17 Oo, ug diha sa
inyong balaod nahisulat nga ang pagpamatuod sa duha ka tawo tinuod.
18 Gipadala niya ako nga magsaksi mahitungod sa akong kaugalingon,
ug ang Amahan nga nagpadala kanako nagasaksi mahitungod kanako.”
19 Sila miingon kaniya, “Asa ang imong amahan?” Si Jesus mitubag,
“Wala kamo makaila kanako o bisan sa akong Amahan; kung nakaila
kamo kanako, kamo usab nakaila sa akong Amahan.” 20 Miingon siya
niining mga pulonga sa tipiganan sumala sa iyang gitudlo didto sa templo,
ug walay usa nga midakop kaniya tungod kay ang iyang takna wala pa-
man miabot. 21 Busa miingon na usab siya kanila, “molakaw ako palayo;
mangita kamo kanako ug mamatay sa inyong mga sala. Kung asa ako
moadto, dili kamo makaadto.” 22 Ang mga Judio miingon, “Patyon ba
niya ang iyang kaugalingon? Mao nga miingon siya nga; 'Kung asa ako
padulong dili kamo makaadto?” 23 Si Jesus miingon kanila, “Gikan kamo
sa ubos; gikan ako sa taas. Iya kamo niining kalibotan; ako dili iya niining
kalibotan. 24 Busa, magaingon ako kaninyo nga kamo mamatay pinaagi
sa inyong mga sala. Gawas kung motuo kamo nga AKo mao AKo, kamo
mamatay sa inyong mga sala.” 25 Busa sila miingon ngadto kanila, “Kinsa
ka ba?" si Jesus miingon kanila, “Kung unsa ang akong gisulti kaninyo
gikan sa sinugdanan. 26 Adunay daghang mga butang nga akong ikasulti
ug ikahukom mahitungod kaninyo. Bisan pa niana, siya nga nagpadala
kanako mao lamang ang tinuod; ug ang mga butang nga akong nadungog
gikan kaniya, kining mga butanga ang akong isulti sa kalibotan.” 27 Wala
sila makasabot nga siya nagsulti ngadto kanila mahitungod sa Amahan.
28 Si Jesus miingon, “Sa dihang inyong ipataas ang Anak sa Tawo, unya
inyong masayran nga kana mao Ako, ug niana ako walay mabuhat sa

akong kaugalingon. Ingon nga ang Amahan nagtudlo kanako, akong isulti
kining mga butanga. 29 Siya nga nagpadala kanako uban kanako, ug siya
dili mobiya kanako, tungod kay ako kanunay nagabuhat kung unsa ang
makapahimuot kaniya." 30 Samtang gisulti ni Jesus kining mga butanga,
daghan ang mituo kaniya. 31 Si Jesus miingon niadtong mga Judio nga
mituo kaniya, "Kung magpabilin kamo sa akong mga pulong, kamo tinuod
gayud nga akong mga disipulo; 32 ug masayran ninyo ang kamatuoran, ug
ang kamatuoran maghimo kaninyong gawasnon." 33 sila mitubag kaniya,
"Mga kaliwat kami ni Abraham ug dili mga ulipon ni bisan kinsa; giunsa
nimo pagkasulti, 'Mahimo kamong gawasnon?" 34 Si Jesus mitubag kanila,
"Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, mosulti ako kaninyo, ang matag-usa
nga nagabuhat ug sala naulipon sa sala. 35 Ang ulipon dili magpabilin sa
panimalay hangtod sa hangtod; ang anak magpabilin hangtod sa hangtod.
36 Busa, kung ang Anak maghimo kanimo nga gawasnon, kamo mahimo
gayod nga tinuod nga gawasnon. 37 Nasayod ako nga kamo mga kaliwat
ni Abraham; nangita kamo kanako kay buot ninyo akong patyon tungod
kay ang akong mga pulong walay dapit diha kaninyo. 38 Nagsulti ako
kung unsa ang akong nakita uban sa akong Amahan, ug nagbuhat usab
kamo kung unsa ang inyong nadungog gikan sa inyong amahan." 39 Sila
mitubag ug miingon kaniya, "Ang among amahan mao si Abraham." Si
Jesus miingon kanila, "Kung mga anak kamo ni Abraham, magbuhat
kamo sa buluhaton ni Abraham. 40 Apan, karon nangita kamo kanako
aron sa pagpatay, ang usa ka tawo nga nagsulti kaninyo sa kamatuoran
nga akong nadungog gikan sa Dios. Si Abraham wala nagbuhat niini.
41 Nagbuhat kamo sa buluhaton sa inyong Amahan." Sila miingon kaniya,
"Wala kami natawo sa manggihilawason; aduna kami usa ka Amahan:
ang Dios." 42 Miingon si Jesus kanila, "Kung ang inyong Amahan mao
ang Dios, kamo mahigugma kanako, kay gikan ako sa Dios ug ania dinhi;
kay wala ako moanhi sa akong kaugalingon, apan nagpadala siya kanako.
43 Nganong dili man kamo makasabot sa akong mga pulong? Tungod kay
kamo wala nakadungog sa akong mga pulong. 44 Iya kamo sa inyong
amahan, nga mao ang yawa, ug nangandoy kamo sa pagbuhat sa gitinguha
sa inyong amahan. Mamumuno siya sukad pa sa sinugdanan ug wala
nagbarog sa kamatuoran tungod kay walay kamatuoran diha kaniya. Sa
dihang siya mosulti ug bakak, siya nagsulti gikan sa iyang kaugalingon
nga kinaiyahan tungod kay siya bakakon ug siya ang amahan sa tanang
mga bakak. 45 Apan, tungod kay nagsulti ako kaninyo sa kamatuoran,
dili kamo motuo kanako. 46 Kinsa ba kaninyo ang magsilot kanako sa
sala? Kung ako mosulti sa kamatuoran, ngano nga dili man kamo motuo
kanako? 47 Siya nga iya sa Dios maminaw sa mga pulong sa Dios; dili kamo
maminaw kaniya tungod kay kamo dili man iya sa Dios." 48 Ang mga Judio
mitubag ug miingon kaniya, "Wala ba kami nagsulti sa tinuod nga ikaw usa
ka Samarianhon ug adunay demonyo?" 49 Si Jesus mitubag, "Wala akoy
demonyo, apan nagpasidungog ako sa akong Amahan, apan wala kamo
mopasidungog kanako. 50 Wala ako mangita sa akong himaya; adunay usa
nga nangita ug maghukom. 51 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, mosulti
ako kaninyo, kung ang matag-usa motuman sa akong pulong, dili gayod
siya makakita sa kamatayon." 52 Ang mga Judio miingon kaniya, "Karon
nasayod kami nga ikaw adunay demonyo. Si Abraham ug ang mga propeta
namatay na; apan ikaw karon miingon, "Kung ang matag-usa motuman
sa akong pulong, siya dili gayod makatilaw sa kamatayon." 53 Dili ka

labaw sa among amahan nga si Abraham, ikaw ba? Ang mga propeta
nangamatay na usab. Si kinsa ang naghimo sa imong kaugalingon nga
ing-ana?" 54 Mitubag si Jesus, "Kung himayaon ko ang akong kaugalingon,
ang akong himaya kawang; ang akong Amahan maoy naghimaya kanako—
nga inyong ginaingon nga siya mao ang inyong Dios. 55 Wala kamo
makaila kaniya, apan nakaila ako kaniya, kung moingon ako nga, "wala
ako makaila kaniya," mahimo ako nga sama kaninyo, nga bakakon. Bisan
pa niana, ako nakaila kaniya, ug nagtuman sa iyang pulong. 56 Ang inyong
amahan nga si Abraham nalipay nga makakita sa akong adlaw; nakakita
siya niini ug siya nalipay." 57 Ang mga Judio miingon kaniya, "Wala
pa ikaw nagpangidaron ug 50, unya ikaw nakakita na kang Abraham?"
58 Miingon si Jesus kanila, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod moingon ako
kaninyo, sa wala pa si Abraham, AKO anaa na." 59 Unya mipunit sila ug
mga bato aron sa pagbato kaniya, apan mitago si Jesus ug unya mibiya sa
templo.

9

1 Karon samtang si Jesus milabay, nakita niya ang usa ka tawo nga
buta gikan pa sa iyang pagkatawo. 2 Ang mga disipulo nangutana kaniya,
"Rabbi, kinsa may nakasala, kining tawhana o ang iyang ginikanan,
hinungdan nga siya natawo nga buta?" 3 Si Jesus mitubag, "Dili kini
tungod sa sala niining tawhana, o sa iyang mga ginikanan, apan aron
nga ang mga buhat sa Dios mapadayag diha kaniya. 4 Kinahanglan nga
buhaton nato ang buluhaton sa nagpadala kanako samtang adlaw pa.
Kay ang kagabhion moabot sa dihang wala nay makahimo sa pagbuhat
ug buluhaton. 5 Samtang ania pa ako sa kalibotan, ako ang kahayag sa
kalibotan." 6 Pagkahuman ni Jesus ug sulti niining mga butanga, miluwa
siya sa yuta, naghimog lapok ginamit ang laway, ug gihidhidran niyag
lapok ang mga mata sa buta. 7 Siya miingon kaniya, "Lakaw, panghilam-
os didto sa linaw sa Siloam (diin gihubad nga: gipaadto)." Busa ang tawo
milakaw palayo, ug nanghilam-os, ug mibalik nga makakita na. 8 Unya
ang mga silingan sa tawo ug kadtong mga nakakita kaniya kaniadto nga
nagpakilimos miingon, "Dili ba kini nga tawo ang kanunay naglingkod ug
nagpakilimos?" 9 Ang pipila miingon, "Siya gayod." Ang uban miingon,
"Dili, apan siya sama kaniya." Apan siya miingon, "Ako kini." 10 Sila
miingon kaniya, "Unya giunsa man pagkabuka ang imong mga mata?"
11 Siya mitubag, "Ang tawo nga gitawag ug Jesus naghimog lapok ug
gihidhid sa akong mga mata ug miingon kanako, 'Adto sa Siloam ug
panghilam-os.' Busa miadto ako ug nanghilam-os, ug unya makakita na
ako." 12 Sila miingon kaniya, "Asa naman siya?" Siya mitubag, "Wala ako
masayod." 13 Unya gidala nila ang tawo nga kaniadto buta ngadto sa mga
Pariseo. 14 Adlaw kadto nga Igpagpahulay sa dihang si Jesus naghimog
lapok ug nabuka ang iyang mga mata. 15 Unya gipangutana pag-usab sa
mga Pariseo kung giunsa niya pagdawat sa iyang panan-aw. Siya miingon
kanila, "Gibutangan niyag lapok ang akong mga mata, unya nanghilam-
os ako, ug ako karon makakita na." 16 Pipila sa mga Pariseo miingon,
"Kining tawhana dili gikan sa Dios tungod kay wala niya ginasunod ang
Igpapahulay." Ang uban miingon, "Unsaon sa usa ka tawo nga makasasala
pagbuhat sa maong mga timaan?" Busa adunay pagkabahin taliwala
kanila. 17 Busa ilang gipangutana ang buta nga tawo pag-usab, "Unsa
may ikasulti nimo mahitungod kaniya sukad nga iyang gibuka ang imong

mga mata?” Ang tawo nga buta miingon, “Siya usa ka propeta.” 18 Karon
ang mga Judio wala gihapon motuo mahitungod kaniya nga siya buta ug
siya karon makakita na hangtod nga ilang gipatawag ang iyang ginikanan
niadtong tawo nga makakita na. 19 Ilang gipangutana ang ginikanan, “Mao
ba kini ang inyong anak nga giingon nga natawong buta? Giunsa nganong
nakakita naman siya karon?” 20 Busa ang iyang ginikanan mitubag kanila,
“Nasayod kami nga amo kining anak ug siya buta sukad pa sa iyang
pagkatawo. 21 Giunsa niya pagkakita karon, wala kami masayod, ug kung
kinsa ang mipabuka sa iyang mga mata, wala kami masayod. Pangutan-a
siya, siya hamtong na. Siya makatubag na alang sa iyang kaugalingon.”
22 Gisulti kini sa iyang mga ginikanan, tungod kay nahadlok man sila sa
mga Judio. Kay ang mga Judio nagkauyon nang daan nga kung si bisan
kinsa ang moingon nga siya ang Cristo, siya mahimo nang pagawason
sa sinagoga. 23 Tungod niini, ang iyang mga ginikanan miingon, “Siya
hamtong na, pangutan-a siya.” 24 Busa sa ikaduha nga higayon ilang
gitawag pag-usab ang tawo nga buta ug giingnan siya, “Ihatag ang himaya
sa Dios. Nasayod kami nga kining tawhana makasasala.” 25 Unya ang
maong tawo mitubag, “Wala ako masayod kung makasasala siya. Usa
lang ka butang ang akong nasayran: Buta ako, ug karon makakita na.”
26 Unya sila miingon kaniya, “Unsa ang iyang gibuhat kanimo? Giunsa niya
pagbuka sa imong mga mata?” 27 Siya mitubag, “Gisultihan ko na kamo,
ug wala kamo maminaw! Nganong buot pa man ninyo nga madungog
kini pag-usab? Kamo dili ba buot nga mahimo niyang mga disipulo, dili
ba? 28 Ug ilang giinsulto siya sa pag-ingon, “Ikaw ang iyang disipulo,
apan kami mga disipulo ni Moises. 29 Nasayod kami nga ang Dios misulti
kang Moises, apan wala kami masayod kung kining usa asa naggikan.”
30 Ang tawo mitubag ug miingon kanila. “Kini talagsaon, nga wala kamo
masayod kung asa siya naggikan, apan iyang gibuka ang akong mga mata.
31 Nasayod kami nga ang Dios dili maminaw sa mga makakasala, apan
kung ang matag-usa masimbahon ug kanunay motuman sa iyang gisugo,
siya maminaw kaniya. 32 Sukad sa sinugdanan sa kalibotan wala pa
gayoy nadungog nga adunay nakapabuka sa mga mata sa tawo nga buta
sukad sa iyang pagkatawo. 33 Kung kining tawhana dili pa gikan sa Dios,
wala gayod siyay mahimo.” 34 Sila mitubag ug miingon kaniya, “Ikaw
hingpit nga natawo sa kasal-anan, ug ikaw nagtudlo kanamo?” Unya ila
siyang gipagawas palayo. 35 Si Jesus nakabalita nga ila siyang gihinginlan
pagawas sa sinagoga. Nakaplagan niya siya ug giingnan, “Mituo ka ba sa
Anak sa Tawo?” 36 Siya mitubag ug miingon, “Kinsa man siya Ginoo, aron
nga ako motuo kaniya?” 37 Si Jesus miingon kaniya, “Ikaw nakakita na
kaniya, ug siya mao ang nakigsulti uban kanimo.” 38 Ang tawo miingon,
“Ginoo, mituo ako “ ug siya misimba kaniya. 39 Si Jesus miingon, “Alang sa
paghukom ako miabot niining kalibotana aron ang kadtong dili makakita
mahimong makakita ug kadtong makakita mahimong buta.” 40 Ang pipila
sa mga Pariseo nga anaa didto uban kaniya nakadungog niining mga
butanga ug nangutana kaniya, “Kami ba usab mga buta?” 41 Si Jesus
miingon kanila, “Kung kamo buta, kamo unta wala nay sala, apan karon
kamo nag-ingon, 'Kami nakakita; busa ang inyong sala magpabilin.

10

1 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako mosulti kaninyo, siya nga dili
moagi sa pultahan paingon sa kulongan sa karnero, apan mokatkat hinuon

sa lahing dalan, kanang tawhana kawatan ug tulisan. 2 Siya nga magasulod
agi sa pultahan mao ang magbalantay sa karnero. 3 Ang magbalantay sa
pultahan magaabli alang kaniya. Ang mga karnero makadungog sa iyang
tingog, ug iyang pagatawgon ang iyang kaugalingong mga karnero pinaagi
sa ngalan ug giyahan sila pagawas. 4 Sa dihang iya nang mapagawas
ang tanan nga iyang gipanag-iya, mouna siya kanila, ug ang mga karnero
mosunod kaniya, kay sila nakaila man sa iyang tingog. 5 Dili sila mosunod
sa langyaw apan molikay hinuon sila kaniya, kay sila wala man makaila sa
tingog sa mga langyaw." 6 Si Jesus misulti niini nga sambingay kanila, apan
wala sila makasabot kung unsa kining mga butanga nga iyang gipanulti
ngadto kanila. 7 Unya si Jesus misulti kanila pag-usab, "Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, ako moingon kaninyo, ako ang pultahan sa mga karnero.
8 Ang uban nga niabot una kanako kawatan ug tulisan, apan ang mga
karnero wala maminaw kanila. 9 Ako ang pultahan. Kung adunay mosulod
agi kanako, siya maluwas; mosulod siya ug mogawas ug makakaplag
ug sibsibanan. 10 Ang kawatan dili moabot kung dili siya mangawat ug
mopatay ug moguba. Ako mianhi aron nga sila adunay kinabuhi ug
makabaton niini nga madagayaon. 11 Ako ang maayong magbalantay.
Ang maayo nga magbalantay motugyan sa iyang kinabuhi alang sa mga
karnero. 12 Ang sinuholan nga sulugoon dili usa ka magbalantay ug dili
tag-iya sa mga karnero. Kon iyang makita ang lobo nga moabot pasagdan
lang ang karnero ug moikyas. Ug dad-on sila sa lobo ug ipatibulag sila.
13 Siya modagan palayo tungod kay siya usa man lamang ka sinuholan
nga sulugoon ug wala moamping sa mga karnero. 14 Ako ang maayo
nga magbalantay, ug ako nakaila sa akong gipanag-iya, ug ang akong
gipanag-iya nakaila kanako. 15 Ang Amahan nakaila kanako, ug ako
nakaila sa Amahan, ug akong itugyan ang akong kinabuhi alang sa mga
karnero. 16 Aduna akoy lahing mga karnero nga wala dinhi nga kulongan.
Kinahangan nga ako usab silang pagadad-on, ug sila makadungog sa akong
tingog aron nga mahimong usa ka panon sa karnero ug usa lang ka
magbalantay. 17 Mao kini ang hinungdan nga ang Amahan nahigugma
kanako: Akong itugyan ang akong kinabuhi aron nga ako kining mabawi
pag-usab. 18 Walay makakuha niini gikan kanako, apan akong itugyan ang
akong kaugalingon. Aduna akoy katungod sa pagtugyan niini, ug aduna
usab akoy katungod sa pagbawi niini pag-usab. Ako kining nadawat nga
mando gikan sa akong Amahan." 19 Ang pagkabahin nahitabo pag-usab
sa mga Judio tungod niini nga mga pulong. 20 Ang kadaghanan kanila
miingon "Siya adunay demonyo ug nabuang. Nganong maminaw man
kamo kaniya?" 21 Ang uban miingon, "Dili ingon ini ang mga pulong sa
usa ka tawo nga giyawaan. Makahimo ba gud ang usa ka demonyo sa
pag-abli sa mga mata sa buta?" 22 Unya kini ang panahon sa Kapistahan
sa Paghalad didto sa Jerusalem. 23 Tingtugnaw kadto, ug si Jesus milakaw
didto sa templo sa portiko ni Solomon. 24 Unya ang mga Judio nagpalibot
kaniya ug miingon, "Unsa kadugayon nga imo kaming ipaduhaduha?
Kung ikaw ang Cristo, sultihi kami sa klaro." 25 Si Jesus mitubag kanila,
"Ako nagsulti kaninyo, apan wala kamo motuo. Ang mga binuhatan nga
akong gihimo sa ngalan sa akong Amahan, kini nagpamatuod mahitungod
kanako. 26 Apan kamo wala motuo tungod kay kamo dili man akong
mga karnero. 27 Ang akong mga karnero makadungog sa akong tingog;
ako nakaila kanila, ug sila mosunod kanako. 28 Ako naghatag kanila ug
kinabuhing walay kataposan; sila dili gayod mamatay, ug walay usa nga

makakawat kanila sa akong kamot. 29 Ang akong Amahan, nga naghatag
kanila kanako, labaw sa tanan, ug walay makahimo sa pagkawat kanila
gikan sa kamot sa Amahan. 30 Ako ug ang Amahan usa ra.” 31 Unya
ang mga Judio mikuha pag-usab ug mga bato aron batohon siya. 32 Si
Jesus mitubag kanila, “Nagpakita ako ug daghan nga maayong binuhatan
diha kaninyo gikan sa Amahan. Asa niadtong akong mga gipangbuhat
ang hinungdan nga pagabatohon ninyo ako?” 33 Ang mga Judio mitubag
kaniya, “Dili ka namo batohon tungod sa imong maayong binuhatan, apan
sa pagpasipala, tungod kay ikaw nga usa ka tawo, naghimo sa imong
kaugalingon nga Dios.” 34 Si Jesus mitubag kanila, “Wala ba mahisulat
sa inyong balaod, 'Ako miingon, “Kamo mga dios?” 35 Kung siya nagtawag
kanila nga mga dios, kansang pulong sa Dios miabot (ug ang kasulatan dili
mausab), 36 mosulti ba kamo kaniya nga gilahi sa Amahan ug gipadala sa
kalibotan, 'Ikaw nagapasipala,' tungod kay ako miingon, 'Ako ang Anak sa
Dios'? 37 Kung wala ako maghimo sa mga buhat sa akong Amahan, ayaw
kamo pagtuo kanako. 38 Apan kung ako naghimo niini, bisan kung dili
kamo motuo kanako, pagtuo sa mga binuhatan aron nga kamo makaila ug
makasabot nga ang Amahan ania kanako ug ako anaa sa Amahan.” 39 Ug
sila misulay sa pagdakop kaniya pag-usab, apan siya mipalayo sa ilang
mga kamot. 40 Miadto na usab siya sa unahan sa Jordan sa dapit kung asa
si Juan una nga nagapangbawtismo, ug siya mipuyo didto. 41 Daghang mga
tawo ang miadto kaniya ug sila miingon, “Sa pagkatinuod si Juan walay
gibuhat nga mga timaan, apan tinuod ang tanang mga butang nga gisulti
ni Juan mahitungod niining tawhana.” 42 Daghan ang mga tawo didto nga
mituo kaniya.

11

1 Karon adunay usa ka tawo nga ginganlan ug Lazaro nga nagsakit.
Siya gikan sa Betania, ang baryo ni Maria ug sa iyang igsoon nga si
Marta. 2 Si Maria mao ang nagdihog sa Ginoo ug mira ug nagpahid
sa tiil uban sa iyang buhok, ang iyang igsoon nga si Lazaro nagsakit.
3 Ang managsoong babaye nagpadala ngadto kang Jesus, nga nag-ingon,
“Ginoo, tan-awa, ang imong hinigugma nagsakit.” 4 Sa dihang si Jesus
nakadungog niini, siya miingon, “Kining sakita dili alang sa kamatayon,
apan alang hinuon kini sa kahimayaan sa Dios aron nga ang Anak sa Dios
mahimaya pinaagi niini.” 5 Karon gihigugma ni Jesus si Marta ug ang iyang
igsoon nga babaye ug si Lazaro. 6 Busa sa dihang nadungog niya nga si
Lazaro nagsakit, si Jesus nagpabilin pa ug duha ka adlaw sa dapit kung
asa siya. 7 Unya human niini, siya miingon sa mga disipulo, “Mangadto
kita sa Judea pag-usab.” 8 Ang mga disipulo miingon kaniya, “Rabbi, sa
pagkakaron ang mga Judio nagasulay sa pagbato kanimo, ug buot gihapon
ka mobalik pag-usab didto?” 9 Si Jesus mitubag, “Dili ba dose ka oras
ang usa ka adlaw? Kung adunay usa nga molakaw panahon sa adlaw,
siya dili mapandol, tungod kay siya makakita pinaagi sa kahayag niining
kalibotan. 10 Apan, kung siya molakaw sa kangitngit, siya mapandol
tungod kay wala kaniya ang kahayag. 11 Siya misulti niining mga butanga,
ug human niining mga butanga, siya miingon kanila, “Ang atong higala
nga si Lazaro natulog, apan ako moadto aron nga ako siyang pukawon
sa pagkatulog.” 12 Busa ang mga disipulo miingon kaniya, “Ginoo, kung
natulog lang siya, siya maulian.” 13 Karon si Jesus naghisgot sa iyang
kamatayon, apan sila naghunahuna nga siya naghisgot mahitungod sa

pagpahulay nga pagkatulog. 14 Unya si Jesus miingon kanila sa klaro,
“Patay na si Lazaro. 15 Ako nalipay, alang sa inyong kaayohan, nga
ako wala didto aron kamo motuo. Mangadto kita kaniya.” 16 Si Tomas,
nga gitawag nga Didymus, miingon sa iyang kauban nga mga disipulo,
“Mangadto usab kita aron nga mamatay kita uban kang Jesus.” 17 Sa
dihang miabot si Jesus, nasayran niya nga si Lazaro gilubong upat na
kaadlaw ang milabay. 18 Ang Betania duol sa Jerusalem, 15 ka estadya
ang gilay-on. 19 Daghan ang mga Judio nga miadto kang Marta ug kang
Maria, alang sa paghupay kanila mahitungod sa ilang igsoon. 20 Unya si
Marta, sa dihang nakadungog siya nga si Jesus moabot, miadto aron sa
pagpakigkita kaniya, apan si Maria naglingkod didto sa balay. 21 Unya
si Marta miingon kang Jesus, “Ginoo, kung ania ka pa unta dinhi, ang
akong igsoon dili unta namatay. 22 Bisan karon, ako nasayod nga bisan
unsa nga imong pangayuon gikan sa Dios, iyang igahatag kanimo.” 23 Si
Jesus miingon kaniya, “Ang imong igsoon mabuhi pag-usab.” 24 Si Marta
miingon kaniya, “Ako nasayod nga siya mabuhi pag-usab panahon sa
pagbanhaw sa kataposang adlaw.” 25 Si Jesus miingon kaniya, “Ako ang
pagkabanhaw ug ang kinabuhi; siya nga nagatuo kanako, bisan pa kung
siya mamatay, mabuhi; 26 ug si bisan kinsa nga buhi ug motuo kanako dili
gayod mamatay. Nagatuo kaba niini?” 27 Siya miingon ngadto kaniya, “Oo,
Ginoo, nagtuo ako nga ikaw ang Cristo, ang Anak sa Dios, nga moabot sa
kalibotan.” 28 Sa dihang siya miingon niini, siya mipalayo ug gitawag ang
iyang igsoon nga si Maria sa tago. Siya miingon, “Ang magtutudlo ania ug
siya nagtawag kanimo.” 29 Sa dihang nadungog niya kini, siya mitindog
dayon ug miadto kaniya. 30 Karon wala pa moadto si Jesus sa baryo apan
anaa pa gihapon diin si Marta nakigkita kaniya. 31 Busa sa dihang ang
mga Judio, nga uban kaniya sa iyang balay ug kadtong naghupay kaniya,
nakakita kang Maria nga nagdali ug tindog ug migawas, sila misunod
kaniya, nga naghunahuna nga moadto siya sa lubong aron magbakho
didto. 32 Unya sa dihang si Maria, miabot ug nakakita kang Jesus, miluhod
siya sa iyang tiilan ug miingon kaniya, “Ginoo, kung ania ka pa unta dinhi,
dili unta mamatay ang akong igsoon.” 33 Sa dihang nakita siya ni Jesus nga
naghilak, ug ang mga Judio nga mikuyog kaniya naghilak usab, natandog
pag-ayo ang iyang espiritu ug nabalaka; 34 siya miingon, “Asa ninyo siya
gibutang?” Sila miingon kaniya, “Ginoo, anhi ug tan-awa.” 35 Mihilak si
Jesus. 36 Unya ang mga Judio miingon, “Tan-awa unsa kadako ang iyang
paghigugma kang Lazaro!” 37 Apan ang pipila kanila miingon, “Dili ba
kining tawhana nga maoy nag-abli sa mga mata sa usa ka buta nga tawo,
makahimo usab niining tawhana nga dili mamatay?” 38 Unya si Jesus usab,
natandog pag-ayo ang iyang kaugalingon, miadto sa lubnganan. Usa kini
ka langob, ug usa ka bato ang nakaali niini. 39 Si Jesus miingon, “Kuhaa
kanang bato.” Si Marta, nga igsoon ni Lazaro, nga namatay, miingon kang
Jesus, “Ginoo, niining higayona ang lawas nalata na, kay siya upat naman
kaadlaw nga namatay.” 40 Si Jesus miingon kaniya, “Wala ba ako nag-
ingon kanimo nga, kung ikaw motuo, ikaw makakita sa himaya sa Dios?”
41 Busa ilang gikuha ang bato. Naghangad si Jesus ug miingon, “Amahan,
ako nagpasalamat kanimo nga ikaw naminaw kanako. 42 Ako nasayod
nga ikaw kanunay gayod nagapaminaw kanako, apan tungod ug alang sa
mga panon nga nagtindog palibot kanako nga ako maga-ingon niini, aron
nga sila motuo nga ikaw nagpadala kanako.” 43 Human kini niya gisulti,

misinggit siya uban ang kusog nga tingog, “Lazaro, gawas!” 44 Ang patay
nga tawo migawas; ang iyang mga tiil ug mga kamot nagapos sa panapton,
ang iyang nawong halos naputos ug panapton. Si Jesus miingon kanila,
“Badbari ug palakawa siya.” 45 Unya daghan sa mga Judio nga miadto
kang Maria ug nakakita kung unsa ang gibuhat ni Jesus, mituo kaniya;
46 apan ang pipila kanila miadto sa mga Pariseo ug nag-ingon kanila sa
mga butang nga gibuhat ni Jesus. 47 Unya ang pangulong pari ug ang mga
Pariseo gitigom ang konseho ug miingon, “Unsa ang atong pagabuhaton?”
Kining tawhana daghan na ang gibuhat nga mga timaan. 48 Kung ato
siyang pasagdan sama niini, ang tanan motuo kaniya; ang mga Romano
moanhi ug ilugon ang atong dapit ug ang atong nasod.” 49 Bisan pa niini,
ang usa ka tawo sa ilang taliwala, si Caiafas, ang labaw nga pari niadto nga
tuig, miingon kanila, “Wala kamoy nasayran. 50 Wala ninyo gihunahuna
nga kini mas maayo alang kaninyo nga ang usa ka tawo mamatay alang
sa katawhan kaysa ang tibuok nga nasod mahanaw.” 51 Karon nagsulti
siya niini dili gikan sa iyang kaugalingon. Hinuon, ingon nga labaw'ng
pari niadtong tuiga, iyang gitagna nga si Jesus mamatay alang sa nasod;
52 ug dili lamang alang sa nasod, apan aron nga ang mga anak sa Dios
nga nagkatibulaag kinahanglan mahiusa. 53 Busa gikan niadtong adlawa
nagplano sila kung unsaon nila pagpatay si Jesus. 54 Wala na si Jesus
naglakaw nga dayag taliwala sa mga Judio, apan mibiya siya gikan didto
paingon sa dapit nga duol sa kamingawan paingon sa lungsod nga gitawag
ug Ephraim. Didto nagpabilin siya kauban ang mga disipulo. 55 Karon ang
Pagsaylo sa mga Judio haduol na, ug daghan ang mitungas sa Jerusalem
gikan sa mga dapit sa wala pa ang Pagsaylo aron sa pagputli sa ilang mga
kaugalingon. 56 Sila nangita kang Jesus, ug nag-istoryahanay sa usag-usa
samtang sila nanindog sa templo, “Unsay inyong hunahuna? Nga dili siya
moadto sa kapistahan?” 57 Karon ang mga pangulong pari ug ang mga
Pariseo mihatag ug mando nga kung adunay nasayod kung asa si Jesus,
kinahanglan siya mosumbong niini aron nga sila modakop kaniya.

12

1 Unom ka adlaw sa wala pa ang Pagsaylo, si Jesus miabot sa Betania,
diin si Lazaro, nga gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay, atoa didto.
2 Busa nag-andam sila ug panihapon alang kaniya didto, ug si Marta ang
nagsilbi, apan si Lazaro mao ang usa nga kauban niadtong naglingkod sa
lamisa uban kang Jesus. 3 Unya si Maria mikuha ug litra sa pahumot nga
hinimo gikan sa bililhon ug lunsay nga nardo, ug gidihogan ang tiil ni
Jesus niini, ug gitrapohan ang iyang tiil sa iyang buhok. Ang panimalay
nalukop sa kahumot sa pahumot. 4 Si Judas Iscariote, nga usa sa iyang
mga disipulo, ang usa nga magbudhi kaniya, miingon, 5 “Nganong kini
nga pahumot wala gibaligya ug tulo ka gatos nga denario ug ihatag sa
mga kabos?” 6 Karon miingon siya niini, dili tungod kay naluoy siya
sa mga kabos, apan tungod kay siya usa ka kawatan: anaa kaniya ang
puntil sa kwarta ug kawaton kung unsa ang nasulod niini. 7 Si Jesus
miingon, “Tugoti siya sa pagtipig kung unsay anaa kaniya alang sa adlaw
sa paglubong kanako. 8 Anaa kanunay ang mga kabos diha kaninyo; apan
dili ninyo ako makauban sa kanunay.” 9 Karon usa ka dakong panon sa
mga Judio nasayod nga si Jesus atoa didto, ug sila miadto, dili lamang alang
kang Jesus, apan alang usab sa pagtan-aw kang Lazaro, nga gibanhaw
ni Jesus gikan sa mga patay. 10 Ang mga pangulong pari nagsabotsabot

aron nga patyon usab nila si Lazaro; 11 kay tungod kaniya daghan sa
mga Judio ang mipalayo ug mituo kang Jesus. 12 Sa pagkasunod nga
adlaw ang usa ka panon miabot sa kapistahan. Sa dihang nadunggan
nila nga moadto si Jesus sa Jerusalem, 13 mikuha sila sa mga sanga
sa kahoy nga palmira ug migawas aron mosugat kaniya ug misinggit,
“Hosanna! Bulahan siya nga moabot sa ngalan sa Ginoo, ang Hari sa
Israel.” 14 Nakakita si Jesus sa nating asno ug nagsakay niini; ingon sa
nahisulat, 15 “Ayaw kahadlok, anak nga babaye sa Zion; tan-awa, ang
imong Hari moabot, nga mosakay sa nating asno.” 16 Ang iyang mga
disipulo wala makasabot niining mga butanga sa una nga higayon; apan
sa dihang si Jesus gihimaya, sila nahinumdom nga kining mga butanga
nahisulat mahitungod kaniya ug nabuhat nila kini nga mga butang ngadto
kaniya. 17 Karon nagpamatuod ang panon nga uban kaniya sa dihang
gitawag niya si Lazaro pagawas sa lubnganan ug gibanhaw siya gikan sa
mga patay. 18 Kini usab ang hinungdan nga ang panon miadto aron nga
maghimamat kaniya tungod kay sila nakadungog nga siya nakabuhat niini
nga timaan. 19 Busa ang mga Pariseo miingon sa ilang mga kaugalingon.
“Tan-awa, wala na kitay mahimo; tan-awa, ang kalibotan nagsunod na
kaniya.” 20 Karon adunay mga Griyego nga nagkuyog niadtong motungas
aron sa pagsimba didto sa kapistahan. 21 Kini sila miadto kang Felipe,
nga gikan sa Betsaida sa Galilea, ug nangutana kaniya, nga miingon, “Sir,
buot kaming makakita kang Jesus.” 22 Si Felipe milakaw ug gisultihan si
Andres; milakaw si Andres uban kang Felipe, ug ilang gisultihan si Jesus.
23 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, “Ang takna miabot na alang sa
Anak sa Tawo nga himayaon. 24 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako
magasulti kaninyo, gawas nga ang usa ka lugas sa trigo matagak sa yuta
ug mamatay, kini magapabilin sa iyang kaugalingon lamang; apan kung
kini mamatay, kini magdala ug daghang bunga. 25 Siya nga magahigugma
sa iyang kinabuhi mawad-an niini; apan siya nga magadumot sa iyang
kinabuhi niining kalibotana makaangkon niini alang sa kinabuhing walay
kataposan. 26 Ang si bisan kinsa nga mag-alagad kanako, pasagdi siya nga
mosunod kanako; ug kung asa ako, atoa usab ang akong mga sulugoon.
Ang si bisan kinsa nga moalagad kanako, ang Amahan magapasidungog
kaniya. 27 Karon ang akong kalag nabalaka: unsa ang angay nakong isulti?
'Amahan, luwasa ako gikan niining taknaa'? Apan tungod niini ako miabot
niining taknaa. 28 Amahan, himayaon ang imong ngalan.” Unya ang usa
ka tingog gikan sa langit miingon, “Ako na kining gihimaya ug ako kining
pagahimayaon pag-usab.” 29 Unya ang panon nga mitindog ug nakadungog
niini miingon nga nidalugdog. Ang uban miingon, “Dihay anghel nga
misulti kaniya.” 30 Si Jesus mitubag ug miingon, “Kini nga tingog wala
miabot alang kanako, apan alang kaninyo. 31 Karon ang paghukom
niining kalibotana: Karon ang magmamando niining kalibotana igalabay
pagawas. 32 Ug ako, sa dihang ako igabayaw gikan sa yuta, magaduol
ang matag-usa kanako.” 33 Siya miingon niini aron sa pag-ila kung unsa
nga matang sa kamatayon ang iyang kamatyan. 34 Ang panon mitubag
kaniya, “Kami nakadungog gikan sa balaod nga si Cristo magpabilin
hangtod sa kahangtoran. Unsaon nimo pagkasulti, 'Ang Anak sa Tawo
kinahanglan nga ipataas'? Kinsa kini nga Anak sa Tawo?” 35 Unya si
Jesus miingon kanila, “Ang kahayag magpabilin uban kaninyo sa hamubo
nga panahon. Lakaw samtang anaa pa kaninyo ang kahayag, aron nga
ang kangitngit dili mag-una kaninyo. Siya nga magalakaw sa kangitngit

wala masayod kung asa siya padulong. 36 Samtang anaa pa kaninyo ang
kahayag, pagtuo sa kahayag aron nga mamahimo kamong mga anak sa
kahayag.” Si Jesus miingon niining mga butanga ug unya mipahawa ug
mitago kanila. 37 Bisan tuod si Jesus nakabuhat sa daghang mga timaan
sa ilang atubangan, apan wala gihapon sila motuo kaniya 38 aron nga ang
pulong ni Isaias nga propeta matuman, diin siya nag-ingon: “Ginoo, kinsa
ba ang mituo sa among pagpahayag? Ug kang kinsa ba gipadayag ang
bukton sa Ginoo?” 39 Kay alang niini nga hinungdan sila dili motuo, kay
si Isaias usab miingon, 40 “Iyang butahon ang ilang mga mata, ug iyang
pagahion ang ilang mga kasingkasing; kondili, sila makakita uban sa ilang
mga mata ug makasabot uban sa ilang mga kasingkasing, ug mobalik, ug
ako silang ayohon.” 41 Si Isaias miingon niining mga butanga tungod kay
iyang nakita ang himaya ni Jesus ug misulti kaniya. 42 Apan bisan pa
niana, daghan sa mga magmamando ang mituo kang Jesus; apan tungod
sa mga Pariseo, sila wala mag-angkon niini aron nga dili sila ipapahawa
gikan sa sinagoga. 43 Sila mas labaw pa nga nahigugma sa mga pagdayeg
nga gikan sa mga tawo kay sa pagdayeg nga gikan sa Dios. 44 Si Jesus
misinggit ug miingon, “Siya nga nagtuo kanako, magatuo dili lamang
kanako apan kaniya usab nga mipadala kanako, 45 ug siya nga nakakita
kanako nakakita kaniya nga mipadala kanako. 46 Ako mianhi ingon nga
kahayag sa kalibotan aron nga si bisan kinsa nga magatuo kanako dili
magpabilin sa kangitngit. 47 Si bisan kinsa nga nakadungog sa akong mga
pulong apan wala magtipig niini, dili ako mohukom kaniya; kay wala ako
mianhi aron sa paghukom sa kalibotan, apan sa pagluwas sa kalibotan.
48 Siya nga magasalikway kanako ug wala modawat sa akong mga pulong
adunay usa nga mohukom kaniya: kini mao ang pulong nga akong gisulti
nga maghukom kaniya sa kataposan nga adlaw. 49 Kay wala ako mosulti
alang sa akong kaugalingon, apan ang Amahan nga nagpadala kanako,
nga naghatag kanako ug mando kung unsa ang isulti. 50 Nasayod ako nga
ang iyang mando mao ang kinabuhing walay kataposan, busa mao kana
ang akong gisulti—sama sa gisulti sa akong Amahan kanako, igasulti ko
usab.”

13

1 Karon sa wala pa ang Pista sa Pagsaylo sa dihang si Jesus nasayod nga
ang iyang takna moabot na nga siya mobiya niining kalibotan paingon sa
Amahan—naghigugma sa iyang mga gipanag-iya nga anaa sa kalibotan—
siya magahigugma kanila hangtod sa kataposan. 2 Karon ang yawa
nagbutang na niini sa kasingkasing ni Judas Iscariote nga anak ni Simon,
aron mobudhi kang Jesus. 3 Nasayod sila nga ang Amahan naghatag
kaniya sa tanan ngadto sa iyang mga kamot ug nga siya naggikan sa
Dios ug mobalik sa Dios. 4 Nagtindog siya human sa panihapon ug
gihubo ang iyang pangsapaw nga sinina. Unya iyang gikuha ang tuwalya
ug iya kining gitapis. 5 Unya nagbubo siya ug tubig sa planggana ug
nagsugod sa paghugas sa mga tiil sa iyang mga disipulo ug gitapohan
sa tuwalya nga iyang gitapis. 6 Siya miduol kang Simon Pedro, ug si
Pedro miingon kaniya, “Ginoo, imo bang hugasan ang akong mga tiil?”
7 Si Jesus mitubag ug miingon kaniya, “Kung unsa ang akong buhaton
kaninyo dili kamo makasabot karon, apan unya masabtan ra ninyo kini.”
8 Si Pedro miingon kaniya, “Dili gayod nimo hugasan ang akong mga
tiil.” Si Jesus mitubag kaniya, “Kung dili ako mohugas kanimo, ikaw
walay kaambitan kanako.” 9 Si Simon Pedro miingon kaniya, “Ginoo,

ayaw lamang ang akong mga tiil ang hugasi, apan apil usab ang akong
mga kamot ug ulo.” 10 Si Jesus miingon kaniya, “Siya nga nakaligo na
wala na magkinahanglan, gawas sa paghugas sa iyang mga tiil” apan siya
hingpit nga limpyo; kamo limpyo, apan dili ang matag-usa.” 11 (Kay si
Jesus nasayod kung kinsa ang magbudhi kaniya; mao nga siya miingon,
“Dili ang tanan kaninyo limpyo.”) 12 Busa sa dihang si Jesus nahuman na
sa paghugas sa ilang mga tiil ug gikuha ang iyang sinina ug naglingkod
pag-usab, siya miingon kanila, “Nasayod ba kamo kung unsa ang akong
gibuhat alang kaninyo? 13 Gitawag ako ninyo nga 'magtutudlo' ug 'Ginoo,'
ug sakto ang inyong giingon, tungod kay ako kana. 14 Unya kung ako, ang
Ginoo ug ang Magtutudlo, naghugas sa inyong mga tiil, kinahanglan nga
hugasan usab ninyo ang tiil sa usag-usa. 15 Kay ako naghatag kaninyo
ug sumbanan aron nga kamo usab magbuhat sama sa akong gibuhat
alang kaninyo. 16 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kaninyo,
ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon; o ang mensahero labaw pa sa
nagpadala kaniya. 17 Kung nasayod kamo niining mga butanga, kamo
mapanalanginan kung kamo magbuhat niini. 18 Ako wala maghisgot
mahitungod kaninyong tanan; ako nasayod kung kinsa kadtong akong
napili—apan kini aron nga ang kasulatan matuman: 'Siya nga nagakaon
sa akong tinapay mopataas sa iyang tikod batok kanako.' 19 Gisultihan ko
kamo niini karon sa dili pa kini mahitabo aron nga sa dihang mahitabo na
kini, kamo magatuo nga mao AKO. 20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako
magasulti kaninyo, siya nga magadawat sa akong gipadala, magadawat
kanako, ug siya nga magadawat kanako, magadawat kaniya nga nagpadala
kanako. 21 Sa dihang si Jesus miingon niini, nabalaka ang iyang espiritu,
siya nagpamatuod ug miingon, “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako
magasulti kaninyo nga ang usa kaninyo magbudhi kanako.” 22 Ang
mga disipulo nagtinan-away sa usag-usa, natingala kung kinsa ang iyang
gihisgotan. 23 Usa sa iyang mga disipulo, nga gihigugma ni Jesus, naghigda
sa lamesa nga nagsandig sa dughan ni Jesus. 24 Si Simon Pedro nagsinyas
niini nga disipulo ug miingon, “Sultihi kami kung kinsa kini nga iyang
gisulti” 25 Busa mibalik siya ug nagpauraray sa dughan ni Jesus ug
miingon, “Ginoo, kinsa kini?” 26 Unya mitubag si Jesus, “Kini siya mao
ang akong tusloan ug pinikas sa tinapay ug ihatag kaniya.” Busa sa
dihang napikas niya ang tinapay, iya kining gihatag kang Judas nga anak
ni Simon Iscariote. 27 Ug unya, human sa tinapay, si Satanas misulod
kaniya, busa si Jesus miingon kaniya, “Unsa ang imong pagabuhaton,
dalia kini pagbuhat.” 28 Karon walay usa nga naghigda sa lamesa nga
nasayod nganong iya kining gisulti kaniya. 29 Ang pipila naghunahuna
nga, sukad nga anaa kang Judas ang puntil sa kwarta, si Jesus miingon
kaniya, “Palit kung unsa ang atong kinahanglanon alang sa pista,” o nga
siya kinahanglan adunay ihatag sa kabos. 30 Human madawat ni Judas
ang tinapay, migawas dayon siya. Gabii na kadto. 31 Sa dihang wala na si
Judas, si Jesus miingon, “Karon ang Anak sa Tawo gihimaya, ug ang Dios
nahimaya kaniya, 32 Ang Dios maghimaya kaniya sa iyang kaugalingon, ug
siya maghimaya kaniya dihadiha dayon. 33 Gagmay nga mga kabataan, ako
uban kaninyo sa mubo nga panahon. Mangita kamo kanako, ug sama sa
akong giingon sa mga Judio, 'Kung diin ako moadto, dili kamo makaadto.'
Karon sultihan ko usab kamo niini. 34 Ako maghatag kaninyo ug bag-
o nga sugo, nga kinahanglan higugmaon ninyo ang usag-usa; ingon nga
ako nahigugma kaninyo, busa kinahanglan usab nga inyong higugmaon

ang usag-usa. 35 Pinaagi niini ang matag-usa masayod nga kamo akong
mga disipulo, kung inyong higugmaon ang usag-usa." 36 Si Simon Pedro
miingon kaniya, "Ginoo, asa ka moadto?" si Jesus mitubag, "Kung asa
ako moadto, dili kamo makasunod kanako karon, apan makasunod kamo
kanako pagkahuman." 37 Si Pedro miingon kaniya, "Ginoo, nganong dili
ako makasunod kanimo karon? Akong itugyan ang akong kinabuhi alang
kanimo." 38 Si Jesus mitubag, "Imo bang itugyan kanako ang imong
kinabuhi? Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magasulti kanimo, sa dili
pa magtuktugaok ang sunoy imo na akong ilimod sa makatulo ka higayon."

14

1 "Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kasingkasing. Tuo kamo sa
Dios, tuo usab kanako. 2 Sa balay sa akong Amahan daghan ug mga
lawak. Kung kini dili tinuod, ako mosulti kaninyo, kay moandam ako
ug dapit alang kaninyo. 3 Kung moadto ako ug moandam ug dapit alang
kaninyo, mobalik ako pag-usab ug dawaton ko kamo aron nga kung diin
ako anaa usab kamo. 4 Nasayod kamo sa dalan kung asa ako padulong."
5 Si Tomas miingon kang Jesus, "Ginoo wala kami makabalo kung asa ka
padulong, unsaon namo pagkahibalo sa dalan?" 6 Si Jesus miingon kaniya,
"Ako ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi; walay makaadto
sa Amahan gawas kung pinaagi kanako. 7 Kung nakaila kamo kanako,
nakaila usab kamo sa akong Amahan. Gikan karon nakaila na kamo
kaniya, ug nakakita na kaniya." 8 Si Felipe miingon kang Jesus, "Ginoo,
ipakita kanamo ang Amahan, ug kana igo na alang kanamo." 9 Si Jesus
miingon kaniya, "Dugay na ako nga nakig-uban kaninyo ug wala pa ba
gihapon ka makaila kanako, Felipe? Si bisan kinsa nga nakakita kanako
nakakita sa Amahan. Nganong naka-ingon ka man, 'Ipakita kanamo ang
Amahan'? 10 Wala ka ba mituo nga ako anaa sa Amahan ug ang Amahan
ania kanako? Ang mga pulong nga gisulti ko kaninyo wala nako gisulti
gikan sa akong kaugalingong katungod, apan kini sa Amahan nga nagpuyo
kanako nga mao ang namuhat sa iyang buluhaton. 11 Tuohi ako nga
ako anaa sa Amahan, ug ang Amahan ania kanako, o tuo tungod sa
mga buhat. 12 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, sultihan ko kamo, siya
nga motuo kanako mobuhat sa mga buluhaton nga akong ginabuhat, ug
siya mobuhat sa mas labaw pa nga mga buluhaton kaysa niini tungod
kay ako moadto sa Amahan. 13 Bisan unsa ang inyong pangayoon sa
akong ngalan, ako kining buhaton aron nga ang Amahan himayaon diha
sa Anak. 14 Kung mangayo kamo ug bisan unsa sa akong ngalan, ako
kining buhaton. 15 Kung nahigugma kamo kanako, tumanon ninyo ang
akong mga kasugoan. 16 Ug mag-ampo ako sa Amahan, ug hatagan niya
kamo ug laing Maghuhupay aron nga siya makig-uban kaninyo hangtod
sa kahangtoran: 17 ang Espiritu sa kamatuoran. Nga dili madawat
sa kalibotan tungod kay kini wala makakita kaniya o makaila kaniya.
Apan kamo nakaila kaniya, kay siya mipuyo uban kaninyo ug maanaa
kaninyo. 18 Dili ko kamo biyaan nga mag-inusara; mobalik ako kaninyo.
19 Apan sa mubo nga panahon ang kalibotan dili na makakita kanako,
apan kamo makakita kanako. Tungod kay ako buhi, kamo usab mabuhi.
20 Nianang adlawa masayod kamo nga ako anaa sa akong Amahan, ug
kamo ania kanako, ug ako anaa kaninyo. 21 Siya nga nagbaton sa akong
mga kasugoan ug nagtuman niini mao ang nahigugma kanako, ug siya
nga nahigugma kanako higugmaon sa akong Amahan, ug ako siyang

higugmaon ug akong ipakita ang akong kaugalingon kaniya.” 22 Si Judas
(dili si Iscariot) miingon kang Jesus, “Ginoo, nganong imong ipakita ang
imong kaugalingon kanamo ug dili sa kalibotan?” 23 Si Jesus mitubag ug
miingon kaniya, “Si bisan kinsa nga nahigugma kanako, motuman siya
sa akong pulong. Higugmaon siya sa akong Amahan, ug kami moanha
kaniya, ug kami mohimo sa among puluy-anan diha kaniya. 24 Siya
nga wala mahigugma kanako dili motuman sa akong mga pulong. Ang
pulong nga inyong nadungog dili gikan kanako apan gikan sa Amahan
nga nagpadala kanako. 25 Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo, samtang
ako anaa uban kaninyo. 26 Bisan pa niana, ang Maghuhupay—ang Balaang
Espiritu nga ipadala sa Amahan sa akong ngalan—siya motudlo kaninyo
sa tanang butang ug siya magpahinumdom kaninyo sa tanang butang nga
gisulti ko kaninyo. 27 Ibilin ko kaninyo ang kalinaw; ihatag ko kaninyo
ang akong kalinaw. Dili ko kini ihatag sama sa paghatag sa kalibotan.
Ayaw tugoti nga mabalaka ang inyong kasingkasing, ug ayaw kahadlok.
28 Nakadungog kamo nga ako miingon kaninyo, 'Ako molakaw ug mobalik
ako kaninyo.' Kung kamo nahigugma kanako, kamo malipay tungod kay
ako moadto sa Amahan, kay ang Amahan mas labaw kay kanako. 29 Karon
gisultihan ko kamo sa wala pa kini mahitabo aron nga, sa dihang kini
mahitabo, motuo kamo. 30 Dili na ako mosulti ug daghan pa kaninyo, kay
ang tigdumala niining kalibotan moabot na. Wala siyay gahom nganhi
kanako, 31 apan aron nga ang kalibotan makabalo nga ako nahigugma sa
Amahan, akong buhaton ang gisugo sa Amahan kanako. Manindog kita
ug manglakaw gikan dinhi.”

15

1 “Ako ang tinuod nga punoan, ug ang akong Amahan mao ang tig-
atiman. 2 Kuhaon niya ang matag sanga nga ania kanako nga wala
nagahatag ug bunga, ug iyang pul-ongan ang mga sanga nga nagapamunga
aron nga kini mamunga ug daghan. 3 Kamo hinlo na tungod sa mga
mensahe nga gisulti ko kaninyo. 4 Pabilin kanako, ug ako kaninyo. Sama
nga ang sanga dili makapamunga sa iyang kaugalingon gawas kung kini
magpabilin sa punoan, bisan usab kamo, gawas kung kamo magpabilin
kanako. 5 Ako ang punoan, kamo ang mga sanga. Siya nga magpabilin
kanako, ug ako kaniya, mamunga ug daghan, kay kung wala ako wala
kamoy mahimo. 6 Si kinsa kadtong dili magpabilin kanako, isalibay siya
sama sa sanga ug mangalaya, ug tapokon nila ang mga sanga ug itambog
ngadto sa kalayo, ug sila mangasunog. 7 Kung kamo magpabilin kanako,
ug kung ang akong mga pulong magpabilin kaninyo, pangayoa ang bisan
unsa nga inyong gitinguha, ug kini mahitabo alang kaninyo. 8 Ang akong
Amahan mahimaya niini: nga kamo mamunga ug daghan ug nga kamo
akong mga disipulo. 9 Sama sa paghigugma sa Amahan kanako, ako
usab nahigugma kaninyo; busa pabilin sa akong gugma. 10 Kung inyong
tumanon ang akong mga kasugoan, kamo magpabilin sa akong gugma
sama nga ako nituman sa mga kasugoan sa akong Amahan ug nagpabilin
sa iyang gugma. 11 Gisulti ko kini nga mga butang kaninyo aron nga ang
akong kalipay maanaa kaninyo ug aron ang inyong kalipay mahingpit.
12 Kini ang akong sugo, nga kamo maghigugmaay sa matag usa sama sa
akong paghigugma kaninyo. 13 Walay usa nga adunay gugma nga mas
labaw kaysa niini, nga iyang ihatag ang iyang kinabuhi alang sa iyang
mga higala. 14 Kamo akong mga higala kung mobuhat kamo sa mga butang

nga akong gisugo kaninyo. 15 Wala ko na kamo gitawag nga akong mga
sulugoon, kay ang sulugoon wala masayod kung unsa ang ginabuhat sa
iyang agalon. Gitawag ko kamo nga mga higala, kay ang tanan nga akong
nadungog gikan sa akong Amahan, akong gipahibalo kaninyo. 16 Dili
kamo ang nagpili kanako, apan ako ang nagpili kaninyo ug nagtudlo
kaninyo aron manglakaw ug mamunga, ug ang inyong bunga kinahanglan
magpabilin. Mao kini aron bisan unsa ang inyong pangayoon sa Amahan
sa akong ngalan, ihatag niya kini kaninyo. 17 Kini mao ang mga butang nga
akong gisugo kaninyo: nga maghinigugmaay kamo sa matag usa. 18 Kung
ang kalibotan nagdumot kaninyo, sayri nga kini nagdumot kanako sa wala
pa kini nagdumot kaninyo. 19 Kung kamo iya sa kalibotan, ang kalibotan
mahigugma kaninyo ingon nga iya. Apan tungod kay kamo dili iya sa
kalibotan ug tungod kay gipili ko kamo gikan sa kalibotan, nagpasabot
nga ang kalibotan nagdumot kaninyo. 20 Hinumdomi ang pulong nga
akong gisulti kaninyo, 'Ang sulugoon dili labaw sa iyang agalon.' Kung
gilutos nila ako, lutoson usab nila kamo; kung ilang tumanon ang akong
pulong, tumanon usab nila ang inyong pulong. 21 Buhaton nila kining
tanan nga mga butang diha kaninyo tungod sa akong ngalan kay wala
man sila makaila kaniya nga nagpadala kanako. 22 Kung wala ako
mianhi ug misulti kanila, wala unta sila makasala, apan karon wala
silay ikapasumangil alang sa ilang sala. 23 Siya nga nagdumot kanako
nagdumot usab sa akong Amahan. 24 Kung wala ko nahimo ang mga
buluhaton nga wala gayoy nakahimo kanila, wala unta sila makasala, apan
karon sila nakakita ug nagdumot kanako ug sa akong Amahan. 25 Apan
kini aron matuman ang pulong nga nahisulat sa ilang balaod, 'Nagdumot
sila kanako sa walay hinungdan.' 26 Kung ang Maghuhupay—nga akong
ipadala kaninyo gikan sa Amahan, nga mao, ang Espiritu sa kamatuoran,
nga gikan sa Amahan—moabot, siya makapamatuod mahitungod kanako.
27 Kamo usab makapamatuod tungod kay kamo uban kanako gikan pa sa
sinugdanan.

16

1 “Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga dili kamo ma-
pahilayo. 2 Pagawason nila kamo sa mga sinagoga. Apan ang takna
moabot sa dihang ang matag-usa nga mopatay kaninyo maghunahuna
nga siya nagdalit ug paghalad sa Dios. 3 Buhaton nila kining mga
butanga tungod kay wala nila ako mailhi ug ang Amahan. 4 Gisulti ko
kaninyo kining mga butanga aron nga sa dihang moabot ang ilang takna,
makahinumdom kamo nga ako nagsulti kaninyo mahitungod kanila.
Wala ko kamo sultihi mahitungod niining mga butanga sa sinugdanan
tungod kay ako uban kaninyo. 5 Apan karon moadto ako kaniya nga
nagpadala kanako, apan walay usa kaninyo ang nangutana kanako, 'Asa
ka moadto?' 6 Apan tungod kay ako miingon niining mga butanga kaninyo,
napuno sa kaguol ang inyong kasingkasing. 7 Apan sultihan ko kamo sa
kamatuoran: mas maayo alang kaninyo nga mobiya ako. Kay kung dili
ako mobiya, ang Maghuhupay dili moabot kaninyo, apan kung mobiya
ako, ipadala ko siya kaninyo. 8 Sa dihang siya moabot, ang Maghuhupay
magapamatuod nga ang kalibotan sayop mahitungod sa sala, mahitungod
sa pagkamatarong, ug mahitungod sa paghukom— 9 mahitungod sa sala,
tungod kay wala sila mituo kanako; 10 mahitungod sa pagkamatarong,
tungod kay moadto ako sa Amahan, ug dili na kamo makakita kanako; 11 ug

mahitungod sa paghukom, tungod kay ang tigdumala niining kalibotana
gihukman na. 12 Daghan pang mga butang ang isulti ko kaninyo, apan
dili kamo makasabot niini karon. 13 Apan sa dihang siya, ang Espiritu
sa Kamatuoran, moabot, mogiya siya kaninyo sa tanan nga kamatuoran,
kay dili siya magasulti gikan sa iyang kaugalingon. Apan mosulti siya sa
bisan unsa nga iyang madungog, ug isulti niya kaninyo kung unsa ang
moabot. 14 Himayaon niya ako, tungod kay kuhaon niya kung unsa ang
anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo. 15 Ang tanang butang nga iya
sa Amahan akoa. Busa, moingon ako nga kuhaon sa Espiritu kung unsa
ang anaa kanako ug isulti niya kini kaninyo. 16 Sa mubo nga higayon
dili kamo makakita kanako, ug human sa mubo nga higayon makakita
kamo kanako.” 17 Unya pipila sa iyang mga disipulo miingon sa matag-
usa, "Unsa kining iyang giingon kanato, 'Sa mubo nga higayon dili kamo
makakita kanako ug human sa mubo nga higayon makakita kamo kanako,'
ug, 'Tungod kay ako moadto sa Amahan'?” 18 Busa miingon sila, “Unsa
kining iyang ginaingon, 'Sa mubo nga higayon'? Wala kita nasayod kung
unsa ang iyang gipanulti.” 19 Nakita ni Jesus nga buot nilang mangutana
kaniya, ug miingon siya kanila, "Mao ba kini ang inyong gipangutana sa
inyong kaugalingon mahitungod sa akong giingon, 'Sa mubo nga higayon
dili kamo makakita kanako ug human sa mubo nga higayon makakita
kamo kanako'? 20 Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, moingon ako kaninyo,
manghilak kamo ug magbangotan, apan ang kalibotan malipay; mapuno
kamo sa kaguol, apan ang inyong kagul-anan ilisan ug kalipay. 21 Sa dihang
ang babaye manganakay na naguol siya tungod kay hapit na ang takna sa
iyang pagpanganak, apan sa dihang gihimugso na niya ang bata, dili na
siya makahinumdom sa kasakit tungod sa iyang kalipay nga ang usa ka
bata nga natawo sa kalibotan. 22 Busa naguol kamo karon, apan makita ko
kamo pag-usab, ug malipay ang inyong kasingkasing, walay si bisan kinsa
nga makakuha sa inyong kalipay gikan kaninyo. 23 Niana nga adlaw dili na
kamo mangutana kanako ug bisan unsa. Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod,
moingon ako kaninyo, kung mangayo kamo bisan unsa sa Amahan pinaagi
sa akong ngalan, ihatag niya kini kaninyo. 24 Hangtod karon wala pa kamo
nangayo ug bisan unsa pinaagi sa akong ngalan. Pangayo, ug makadawat
kamo aron ang inyong kalipay mahimong hingpit. 25 Miingon ako kaninyo
niining mga butanga sa pasumbingay, apan moabot ang takna nga dili na
ako mosulti kaninyo sa pasumbingay, kondili mosulti ako kaninyo sa klaro
mahitungod sa Amahan. 26 Niana nga adlaw mangayo kamo pinaagi sa
akong ngalan ug dili ako moingon kaninyo nga ako nag-ampo sa Amahan
alang kaninyo, 27 kay ang Amahan mismo naghigugma kaninyo tungod
kay nahigugma kamo kanako ug tungod kay mituo kamo nga ako gikan
sa Amahan. 28 Gikan ako sa Amahan, ug mianhi ako sa kalibotan. Usab,
mobiya ako sa kalibotan ug moadto ako sa Amahan.” 29 Ang iyang mga
disipulo miingon, "Tan-awa, karon nagsulti ka na sa yano ug wala ka na
migamit ug pasumbingay. 30 Karon nasayod na kami nga nasayod ka
sa tanang butang, ug wala na nimo gikinahanglan si bisan kinsa aron
mangutana kanimo. Tungod niini, mituo kami nga ikaw gikan sa Dios.”
31 Si Jesus mitubag kanila, "Nagtuo na ba kamo karon? 32 Tan-awa, ang
takna moabotay na, Oo, ug miabot na gayod, sa dihang magkatibulaag
kamo, ang matag-usa sa ilang kaugalingong panimalay, ug biyaan ninyo
ako nga mag-inusara. Apan wala ako mag-inusara tungod kay ang Amahan
uban kanako. 33 Gisulti ko kaninyo kining mga butanga aron nga kamo
adunay kalinaw gikan kanako. Sa kalibotan, aduna kamoy kasamok, apan

pagmalig-on: Gibuntog ko na ang kalibotan.”

17

1 Human miingon si Jesus niining mga butanga, mihangad siya sa langit
ug miingon, "Amahan, ang takna miabot na, himayaa ang imong Anak
aron nga ang Anak maghimaya kanimo— 2 sama nga imong gihatag kaniya
ang katungod diha sa tanang unod aron siya magahatag sa kinabuhing
walay kataposan sa tanan nga imong gihatag kaniya. 3 Mao kini ang
kinabuhing walay kataposan: nga makaila sila kanimo, ang bugtong ug
matuod nga Dios, ug imo siyang gipadala, si Jesu-Cristo. 4 Ako naghimaya
kanimo sa kalibotan. Natapos ko na ang buluhaton nga imong gihatag
kanako nga pagabuhaton. 5 Karon, Amahan, himayaa ako uban kanimo
sa himaya nga akong naangkon uban kanimo sa wala pa gibuhat ang
kalibotan. 6 Gipadayag ko ang imong ngalan ngadto sa katawhan nga
imong gihatag kanako gikan sa kalibotan. Imo sila, ug imo silang gihatag
kanako, ug gituman nila ang imong pulong. 7 Karon nasayod na sila
nga ang tanang butang nga imong gihatag kanako naggikan kanimo,
8 kay gihatag ko kanila ang tanan nga pulong nga imong gihatag kanako.
Gidawat nila kini ug tinuod nga nakahibalo nga ako gikan kanimo, ug
mituo sila nga ikaw nagpadala kanako. 9 Nag-ampo ako alang kanila.
Wala ako nag-ampo alang sa kalibotan apan alang niadtong imong gihatag
kanako, kay sila imo man. 10 Ang tanan nga anaa kanako imo man,
ug ang imoha akoa, ug ako nahimaya diha kanila. 11 Wala na gayod
ako sa kalibotan, apan kining katawhan anaa sa kalibotan, ug moanha
ako kanimo. Balaan nga Amahan, bantayi sila pinaagi sa imong ngalan
nga imong gihatag kanako aron sila mahiusa, sama nga kita nahiusa.
12 Samtang uban pa ako kanila, giampingan ko sila pinaagi sa imong
ngalan, nga imong gihatag kanako. Gipanalipdan ko sila, ug walay usa
kanila nga nalaglag, gawas sa anak sa kalaglagan, aron nga ang kasulatan
matuman. 13 Karon moanha ako kanimo, apan mosulti ako niining
mga butanga sa kalibotan aron sila makaangkon sa akong kalipay nga
mahingpit diha kanila. 14 Gihatag ko kanila ang imong pulong, ug ang
kalibotan magdumot kanila tungod kay sila dili iya sa kalibotan, sama nga
ako dili iya sa kalibotan. 15 Wala ako naghangyo kanimo aron kuhaon sila
gikan sa kalibotan apan aron nga ikaw magbantay kanila gikan sa daotan.
16 Dili sila iya sa kalibotan, sama nga ako dili iya sa kalibotan. 17 Ihalad sila
sa imong kaugalingon diha sa kamatuoran. Ang imong pulong mao ang
kamatuoran. 18 Sama nga gipadala mo ako sa kalibotan, busa gipadala ko
sila sa kalibotan. 19 Gihalad ko ang akong kaugalingon diha kanimo alang
kanila, aron magahalad usab sila sa ilang kaugalingon kanimo diha sa
kamatuoran. 20 Wala ako nag-ampo alang lamang niini, apan alang usab
niadtong mituo kanako pinaagi sa ilang pulong 21 aron magkahiusa silang
tanan, sama nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo. Nag-
ampo ako nga sila usab maanaa kanato aron nga ang kalibotan motuo
nga ikaw nagpadala kanako. 22 Ang himaya nga imong gihatag kanako,
gihatag ko kanila, aron mahiusa sila, sama nga kita nahiusa; 23 ako diha
kanila, ug ikaw dinhi kanako. Aron nga hingpit sila nga mahiusa, aron
nga ang kalibotan masayod nga ikaw nagpadala kanako, ug nahigugma
kanila, sama nga ikaw nahigugma kanako. 24 Amahan, buot nako nga
kadtong imong gihatag kanako uban usab kanako kung asa ako aron ilang
makita ang akong himaya, nga imong gihatag kanako. Kay gihigugma

mo ako sa wala pa gibuhat ang kalibotan. 25 Matarong nga Amahan, ang
kalibotan wala makaila kanimo, apan ako nakaila kanimo; ug kini nakaila
nga ikaw nagpadala kanako. 26 Gihimo ko nga maila ang imong ngalan
ngadto kanila, ug ipaila ko kini aron nga ang gugma nga sama sa imong
paghigugma kanako maanaa kanila, ug ako maanaa kanila.

18

1 Human si Jesus misulti niining mga pulonga, miadto siya uban sa iyang
mga disipulo ngadto sa pikas bahin sa Walog sa Kidron, nga diin adunay
usa ka tanaman nga diin siya misulod ug ang iyang mga disipulo. 2 Karon
si Judas, nga magbudhi kaniya, nasayod usab niining dapita, kay si Jesus
kanunay nga nagaadto didto uban sa iyang mga disipulo. 3 Unya si Judas,
nga ningdawat sa pundok sa mga sundalo gikan sa mga pangulong pari
ug sa mga Pariseo, ug mga opisyal, miabot didto nga dala ang mga parol,
ug mga sulo, ug mga hinagiban. 4 Unya si Jesus, nga nasayod sa tanang
butang nga nahitabo kaniya, miduol ug nangutana kanila, “Si kinsa ang
inyong gipangita?” 5 Sila mitubag kaniya, “Si Jesus nga Nazaretnon.” Si
Jesus miingon kanila, “Ako.” Si Judas, nga nagbudhi kaniya, nagtindog
usab uban sa mga sundalo. 6 Busa sa dihang siya miingon kanila, “Ako,”
miatras sila ug nangatumba sa yuta. 7 Unya si Jesus nangutana pag-usab
kanila, “Si kinsa ang inyong gipangita?” Sila miingon pag-usab, “Si Jesus
nga Nazaretnon.” 8 Si Jesus mitubag, “Gisultihan ko na kamo nga ako. Busa
kung nangita kamo kanako, tugoti silang molakaw.” 9 Nahitabo kini aron
matuman ang mga pulong nga iyang giingon: “Si kinsa kadtong gihatag
nimo kanako, walay usa nga nawala kanako.” 10 Unya si Simon Pedro,
nga adunay usa ka espada, naghulbot niini ug gitigbas ang sulugoon sa
labaw nga pari ug naputol ang iyang tuong dalunggan. Karon ang ngalan
sa sulugoon mao si Malcus. 11 Si Jesus miingon kang Pedro, “Ibalik ang
espada ngadto sa iyang sakuban. Dili ba nako imnon ang kupa nga gihatag
sa Amahan kanako?” 12 Busa ang pundok sa mga sundalo, ug ang kapitan,
ug ang mga opisyal sa mga Judio, midakop kang Jesus ug gigapos siya.
13 Gidala nila siya pag-una ngadto kang Annas, kay siya ang ugangang
lalaki ni Caifas, nga mao ang labaw nga pari nianang tuiga. 14 Karon
si Caifas mao ang usa nga mihatag ug tambag sa mga Judio nga mas
maayo nga ang usa ka tawo mamatay alang sa katawhan. 15 Si Simon
Pedro misunod kang Jesus, ug ang usa pa ka disipulo. Karon kana nga
disipulo nailhan sa labaw nga pari, ug misulod siya uban kang Jesus
ngadto sa hawanan sa labaw nga pari; 16 apan si Pedro nagtindog sa gawas
sa pultahan. Busa ang laing usa ka disipulo, nga nailhan sa labaw nga
pari, migawas ug nakig-istorya sa babaeng tigbantay sa pultahan ug iyang
gidala si Pedro pasulod. 17 Unya ang babaeng sulugoon, ang tigbantay sa
pultahan, miingon kang Pedro, “Dili ba ikaw usab usa sa mga disipulo
niining tawhana?” Siya miingon, “Dili ako.” 18 Karon ang mga sulugoon
ug mga opisyal nagtintog didto, ug naghaling sila ug kalayo nga uling,
kay tugnaw, ug nagpainit sila sa ilang kaugalingon. Si Pedro uban usab
kanila, nagtindog didto ug nagpainit sa iyang kaugalingon. 19 Unya ang
labaw nga pari nangutana kang Jesus mahitungod sa iyang mga disipulo
ug sa iyang pagpanudlo. 20 Si Jesus mitubag ngadto kaniya, “Dayag akong
misulti sa kalibotan. Kanunay ako nagatudlo sa mga sinagoga ug sa templo
diin ang tanan nga mga Judio magtigom. Wala akoy giingon sa tago.
21 Nganong nangutana ka kanako? Pangutan-a kadtong mga nakadungog

kanako mahitungod kung unsa ang akong giingon. Pangitaa kining mga
tawhana nga nasayod kung unsa ang akong giingon." 22 Sa dihang miingon
si Jesus niini, usa sa mga opisyal nga nagtindog didto misumbag kang Jesus
ug miingon, "Ingon niana ka ba motubag sa labaw nga pari?" 23 Si Jesus
mitubag kaniya, "Kung nagsulti ako nga sayop, pamatud-i nga sayop, apan
kung sakto, nganong imo akong gipasakitan?" 24 Unya si Annas nagdala
kaniya nga ginapos ngadto kang Caifas nga labaw nga pari. 25 Karon
si Simon Pedro nagtindog ug nagpainit sa iyang kaugalingon. Unya ang
mga tawo miingon kaniya, "Dili ba ikaw usab usa sa iyang mga disipulo?"
Milimod siya ug miingon, "Dili ako." 26 Usa sa mga sulugoon sa labaw nga
pari, nga paryente sa tawo nga ang dalunggan giputol ni Pedro, miingon,
"Dili ba nakit-an ko ikaw sa tanaman uban niya?" 27 Unya si Pedro
milimod pag-usab, ug dihadiha dayon ang manok mituktugaok. 28 Unya
gidala nila si Jesus gikan kang Caifas ngadto sa palasyo sa gobernador.
Kini sayo sa kabuntagon, ug wala sila misulod sa palasyo sa gobernador
aron nga dili sila mahugawan apan makakaon sa Pagsaylo. 29 Busa si
Pilato migawas ngadto kanila ug miingon, "Unsay pasangil nga inyong
gidala batok niining tawhana?" 30 Sila mitubag ug miingon kaniya, "Kung
kining tawhana wala nagbuhat ug daotan, dili namo siya ihatag kanimo."
31 Busa si Pilato miingon kanila, "Dad-a ninyo siya ug hukmi siya sumala sa
inyong balaod." Ang mga Judio miingon kaniya, "Dili kini subay sa balaod
alang kanato ang pagpatay sa usa ka tawo." 32 Sila miingon niini aron
ang pulong ni Jesus matuman nga iyang gisulti aron sa pagpaila kung sa
unsa nga matang sa kamatayon siya mamatay. 33 Unya si Pilato misulod
pag-usab sa palasyo sa gobernador ug gitawag si Jesus ug miingon siya
kaniya, "Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?" 34 Si Jesus mitubag, "Nagsulti
ka ba gikan sa imong kaugalingon, o gisultihan ka sa uban mahitungod
kanako?" 35 Si Pilato mitubag, "Dili ako Judio, ako ba?" Ang imong
kaugalingong katawhan ug ang pangulong pari naghatag kanimo nganhi
kanako. Unsa ang imong gibuhat?" 36 Si Jesus mitubag, "Ang akong
gingharian dili dinhi niini nga kalibotan. Kung ang akong gingharian
kabahin niining kalibotana, makig-away ang akong mga sulugoon aron
dili ako ihatag ngadto sa mga Judio. Apan karon ang akong gingharian
dili gikan dinhi." 37 Unya si Pilato miingon kaniya, "Unya, ikaw usa ka
hari?" Si Jesus mitubag, "Ikaw nag-ingon nga ako usa ka hari. Alang
niining katuyoan natawo ako, ug alang niining katuyoan mianhi ako sa
kalibotan aron sa pagsaksi sa kamatuoran. Ang matag-usa nga nahisakop
sa kamatuoran maminaw sa akong tingog." 38 Si Pilato miingon kaniya,
"Unsa ang kamatuoran?" Sa dihang siya miingon niini, siya migawas pag-
usab sa mga Judio ug miingon kanila, "Wala akoy nakita nga sala niining
tawhana. 39 Apan aduna kamoy nabatasan nga ako magpagawas ug usa
ka tawo ngadto kaninyo sa Pagsaylo. Busa buot ba ninyo nga buhian nako
ang Hari sa mga Judio alang kaninyo?" 40 Unya misinggit sila pag-usab
ug miingon, "Dili kining tawhana, apan si Barabbas." Si Barabbas usa ka
kawatan.

19

1 Unya gipakuha ni Pilato si Jesus ug gipalatos siya. 2 Ang mga sundalo
naghimo ug korona nga tunokon. Gibutang nila kini sa ulo ni Jesus ug
gisul-oban siya ug dagtom-pula nga bisti. 3 Miadto sila kaniya ug miingon,
"Dayega, ang Hari sa mga Judio!" ug gikulata nila siya. 4 Ug unya migawas
pag-usab si Pilato ug miingon kanila, "Tan-awa, gidala naku siya sa gawas

alang kaninyo aron nga masayran ninyo nga wala akoy nakita nga sala
diha kaniya. 5 Busa migawas si Jesus, nagsuot siya ug korona nga tunokon
ug dagtom-pula nga bisti. Unya miingon si Pilato kanila, “Tan-awa kining
tawhana!” 6 Busa sa dihang ang mga pangulong pari ug mga opisyal
nakakita kang Jesus, naninggit sila ug miingon, “Ilansang siya! ilansang
siya!” Miingon si Pilato kanila, “Dad- siya ninyo ug kamoy maglansang
kaniya, tungod kay wala akoy nakaplagan nga sayop diha kaniya.” 7 Ang
mga Judio mitubag kaniya, “Kami adunay balaod, ug sumala sa balaod
kinahanglan siyang patyon tungod kay giangkon niya nga siya ang Anak
sa Dios.” 8 Sa pagkadungog ni Pilato niining pulonga, misamot ang iyang
kahadlok, 9 ug misulod siya pag-usab sa palasyo sa gobernador ug miingon
kang Jesus, “Taga diin ka man gikan?” Apan si Jesus wala mitubag kaniya.
10 Unya miingon si Pilato kaniya, “Dili ka ba makigsulti kanako? Wala ka
ba masayod nga ako adunay gahom sa pagpalingkawas kanimo ug gahom
sa pagpalansang kanimo?” 11 Mitubag si Jesus kaniya, “Wala kay bisan
unsang gahom nganhi kanako gawas kung unsa ang gihatag kanimo gikan
sa kahitas-an. Busa, siya nga nagtugyan kanako diha kanimo ang adunay
dakong sala.” 12 Tungod niini nga tubag, buhian unta siya ni Pilato, apan
ang mga Judio naninggit nga nag-ingon, “Kung buhian mo kining tawhana,
dili ka higala ni Cesar: Ang tanan nga maghimo sa iyang kaugalingon isip
nga hari kay batok kang Cesar.” 13 Sa pagkadungog ni Pilato niini nga mga
pulong, gidala niya si Jesus sa gawas ug milingkod siya sa hukmananan sa
dapit nga gitawag ug “Ang daplin sa dalan,” apan sa Hebreo, “Gabbatha.”
14 Karon mao kadto ang adlaw sa pagpangandam alang sa Pagsaylo, sa
ika-unom nga oras. Miingon si Pilato sa mga Judio, “Tan-awa, ania ang
inyong hari!” 15 Naninggit sila, “Ipalayo siya! ipalayo siya; ilansang siya!”
Miingon si Pilato ngadto kanila, “Kinahanglan ba nga ilansang nako ang
inyong hari?” Ang mga pangulong pari mitubag, “Kami walay laing hari
gawas kang Cesar.” 16 Unya gihatag ni Pilato si Jesus ngadto kanila aron
ilansang. 17 Unya gikuha nila si Jesus, ug migawas siya, nga nagpas-an sa
krus alang sa iyang kaugalingon, ngadto sa dapit nga gitawag “Ang Dapit sa
Kalabira,” nga sa Hebreo gitawag nga “Golgota.” 18 Gilansang nila si Jesus
didto, ug uban kaniya ang duha ka laing tawo, usa sa matag kilid, uban
kang Jesus nga anaa sa tunga. 19 Nagsulat usab si Pilato ug usa ka ilhanan
ug gibutang kini sa krus. Didto adunay nakasulat: SI JESUS NGA TAGA-
NAZARET, ANG HARI SA MGA JUDIO. 20 Daghang mga Judio ang nakabasa
sa maong ilhanan tungod kay ang dapit kung asa gilansang si Jesus duol
sa siyudad. Ang ilhanan gisulat sa Hebreo, sa Latin, ug sa Griyego. 21 Unya
ang mga pangulong pari sa mga Judio miingon kang Pilato, “Ayaw isulat,
'Ang Hari sa mga Judio,' apan hinuon, 'Kining usa nga nag-ingon, “Ako ang
Hari sa mga Judio.”'” 22 Si Pilato mitubag, “Kung unsa ang akong gisulat
ako nang gisulat.” 23 Human gilansang sa mga sundalo si Jesus, gikuha nila
ang iyang bisti ug gitunga sa upat ka bahin; usa ka bahin alang sa kada
sundalo, ug ang kupo. Karon ang kupo walay tinahian, hinabi gikan sa taas
24 Unya nag-ingnanay sila sa matag-usa, “Dili nato kini gision, apan hinuon
magripa kita alang niini aron makahukom kung si kinsa ang makapanag-
iya niini.” Kini nahitabo aron nga ang kasulatan matuman nga miingon,
“Ilang gibahinbahin ang akong bisti sa ilang kaugalingon; nag-ripa sila
sa akong sinina.” 25 Gibuhat sa mga sundalo kining mga butanga. Ang
inahan ni Jesus, ang igsoong babaye sa iyang inahan, si Maria nga asawa
ni Cleopas, ug si Maria Magdalena. Kini nga mga babaye nagtindog duol sa
krus ni Jesus. 26 Sa dihang nakita ni Jesus ang iyang inahan ug ang disipulo

nga iyang gihigugma nga nagtindog sa duol, miingon siya sa iyang inahan,
“Babaye, tan-awa, ang imong anak!” 27 Unya miingon siya sa disipulo,
“Tan-awa, ang imong inahan!” Gikan nianang orasa gidala siya sa disipulo
sa iyang kaugalingong panimalay. 28 Pagkahuman niini ni Jesus, tungod
kay nasayod siya nga ang tanang butang nahingpit na, aron mahingpit
ang kasulatan, miingon, “Giuhaw ako.” 29 Ang usa ka sudlanan nga puno
sa aslom nga bino gibutang didto, busa nagbutang sila sa espongha nga
puno sa aslom nga bino ngadto sa usa ka sungkod nga hisopo ug gipataas
kini ngadto sa iyang baba. 30 Sa dihang nainom na ni Jesus ang aslom
nga bino, siya miingon, “Natapos na.” Giduko niya ang iyang ulo ug
gitugyan ang iyang espiritu. 31 Unya ang mga Judio, tungod kay kini
adlaw sa pagpangandam, ug aron nga ang mga lawas dili magpabilin
sa krus sa adlaw nga Igpapahulay (kay ang adlaw nga Igpapahulay usa
ka mahinungdanon nga adlaw), gihangyo si Pilato nga balion ang ilang
mga tiil ug kuhaon sila. 32 Unya ang mga sundalo miabot ug gibali nila
ang mga tiil sa unang tawo ug sa ikaduhang tawo nga gilansang uban
kang Jesus. 33 Sa pag-abot nila kang Jesus, nakita nila nga siya patay na,
busa wala na nila balia ang iyang mga tiil. 34 Bisan pa niana, ang usa ka
sundalo miduslak sa iyang kilid gamit ang bangkaw, ug dihadiha migawas
ang dugo ug tubig. 35 Ang usa nga nakakita niini mipamatuod, ug ang
iyang pagpamatuod tinuod. Nasayod siya nga ang iyang gisulti tinuod
aron nga kamo usab motuo. 36 Kay kini nga mga butang nahitabo aron
matuman ang kasulatan, “Walay usa sa iyang mga bukog ang mabali.”
37 Usab, ang laing kasulatan miingon, “Sila magatan-aw kaniya nga ilang
giduslak.” 38 Human niining mga panghitabo si Jose nga taga-Arimatea,
sanglit usa siya ka disipulo ni Jesus (apan sa tago tungod sa kahadlok sa
mga Judio) naghangyo kang Pilato nga kung mahimo iyang kuhaon ang
lawas ni Jesus. Gitugotan siya ni Pilato. Busa miadto si Jose ug gikuha ang
iyang lawas. 39 Miadto usab si Nicodemus, siya nga kaniadto miadto kang
Jesus sa pagkagabii. Gidala niya ang sinagol nga mira ug mga aloe, nga
mikabat ug usa ka gatos ka litras ang kabug-aton. 40 Busa gikuha nila ang
lawas ni Jesus ug giputos kini sa lino nga panapton uban sa mga pahumot,
ingon nga nabatasan sa mga Judio sa paglubong sa mga lawas. 41 Karon
sa dapit nga siya gilansang didto adunay tanaman; ug sa maong tanaman
adunay bag-o nga lubnganan nga wala pay tawo nga gilubong. 42 Tungod
kay mao kadto ang adlaw sa pagpangandam alang sa mga Judio ug tungod
kay ang lubnganan duol lang, gilubong nila si Jesus didto.

20

1 Karon sa sayo sa unang adlaw sa semana, samtang ngitngit pa kini,
miabot si Maria Magdalena didto sa lubnganan ug nakita niya ang bato nga
naligid na gikan sa lubnganan. 2 Busa midagan siya ug miadto kang Simon
Pedro ug sa laing disipulo nga hinigugma ni Jesus, ug miingon siya kanila,
“Gikuha nila ang Ginoo gikan sa lubnganan ug wala ako masayod kung
diin nila siya gibutang.” 3 Unya migawas si Pedro ug ang lain pang disipulo,
ug miadto sila didto sa lubnganan. 4 Nagdungan sila ug panagan, ug ang
laing disipulo midali pagdagan una kang Pedro ug nauna pag-abot didto sa
lubnganan. 5 Ug sa iyang pagduko nakita niya ang mga panapton nga lino
nga nahimutang didto, apan wala siya misulod. 6 Unya miabot si Simon
Pedro sunod kaniya ug misulod sa lubnganan. Nakita niya ang panapton
nga lino nga nahimutang didto, 7 ug ang panapton nga lino nga giputos sa

iyang ulo. Wala kini nabutang tapad sa panapton kondili nalain kini nga
gipilo sa usa ka dapit. 8 Unya ang laing disipulo, ang nauna nga miabot sa
lubnganan, misulod usab, ug nakita niya ug mituo. 9 Kay hangtod nianang
taknaa wala gihapon nila nasabti ang kasulatan nga mabanhaw gayod
siya gikan sa mga patay. 10 Busa ang mga disipulo namauli sa ilang puluy-
anan. 11 Apan mihilak si Maria nga nagtindog sa gawas sa lubnganan. Sa
iyang paghilak, miduko siya aron sa pagtan-aw sa lubnganan. 12 Nakita
niya nga naglingkod ang duha ka anghel nga nakaputi, ang usa anaa sa
ulohan, ug ang usa atua sa tiilan diin gipahimutang ang lawas ni Jesus.
13 Miingon sila kaniya, “Babaye, nganong naghilak ka man?” Miingon siya
kanila, “Tungod kay gikuha nila ang akong Ginoo, ug wala ako masayod
diin nila siya gibutang.” 14 Sa pagsulti niya niini, milingi siya ug nakita
nga nagbarog si Jesus didto, apan wala siya makaila nga si Jesus kadto.
15 Miingon si Jesus kaniya, “Babaye, nganong naghilak ka man? Kinsa man
ang imong gipangita?” Naghunahuna siya nga siya mao ang magbalantay
sa tanaman, busa miingon siya kaniya, “Sir, kung gikuha mo man siya,
sultihi ako kung diin mo siya gibutang, ug kuhaon ko siya.” 16 Si Jesus
miingon kaniya, “Maria.” Milingi siya, ug miingon kaniya sa pinulongang
Aramaico, “Rabboni,” (nga nagkahulogan: “Magtutudlo.”) 17 Si Jesus
miingon kaniya, “Ayaw ako ug hikapa, kay wala pa ako makaadto sa
akong Amahan, apan adtoa ang akong mga kaigsoonan ug sultihi sila
nga moadto ako didto sa akong Amahan ug inyong Amahan, ug sa akong
Dios ug inyong Dios.” 18 Miabot si Maria Magdalena ug gisuginlan ang
mga disipulo, “Nakita ko ang Ginoo,” ug mao kining mga butanga ang
iyang gisulti kaniya. 19 Sa pagkagabii nianang adlawa, ang unang adlaw
sa semana, ug sirado ang mga pultahan sa dapit kung diin nagpuyo ang
mga disipulo tungod sa kahadlok sa mga Judio, miabot si Jesus ug mibarog
taliwala kanila ug nagsulti kanila, “Ang kalinaw maanaa kaninyo.” 20 Sa
pagsulti niya niini, gipakita niya kanila ang iyang mga kamot ug ang iyang
kilid. Unya sa pagkakita sa mga disipulo sa Ginoo, nangalipay sila. 21 Unya
si Jesus miingon kanila pag-usab, “Ang kalinaw maanaa kaninyo. Ingon
nga gipadala ako sa Amahan, busa ipadala ko usab kamo.” 22 Sa pagsulti
ni Jesus niini, gihuypan niya sila ug miingon kanila, “Dawata ang Balaang
Espiritu. 23 Si bisan kinsang mga sala nga inyong pasayloon, pasayloon kini
alang kanila; si bisan kinsang mga sala nga inyong huptan, pagahuptan
usab sila. 24 Si Tomas nga usa sa napulog duha, nga gitawag ug Didymus,
wala makauban kanila sa pag-abot ni Jesus. 25 Pagkataodtaod ang ubang
mga disipulo misugilon kaniya, “Nakita namo ang Ginoo.” Miingon siya
kanila, “Gawas kung makita ko ang inagian sa mga lansang sa iyang mga
kamot, ug mabutang ko ang akong tudlo sa inagian sa mga lansang, ug
mabutang ang akong kamot diha sa iyang kilid, dili gayod ako motuo.”
26 Pagkahuman sa ikawalo ka adlaw ang iyang mga disipulo anaa na
usab sa sulod, ug nahiuban na si Tomas kanila. Miabot si Jesus samtang
sirado ang mga pultahan, ug mibarog taliwala kanila, ug miingon, “Ang
kalinaw maanaa kaninyo.” 27 Unya giingnan niya si Tomas, “Ipaduol
dinhi ang imong tudlo, ug tan-awa ang akong mga kamot, ipaduol dinhi
ang imong kamot, ug ibutang sa akong kilid, ayaw pagduhaduha, kondili
pagmatinuohon.” 28 Mitubag si Tomas ug miingon kaniya, “Akong Ginoo
ug akong Dios.” 29 Si Jesus miingon kaniya, “Tungod kay nakita mo na
ako, mituo na ikaw. Bulahan kadtong wala makakita, apan mituo.” 30 Sa
kasamtangan nagbuhat pa si Jesus ug daghan pang mga katingalahan diha

sa atubangan sa mga disipulo, mga katingalahan nga wala gayod nahisulat
niini nga kasulatan, 31 apan gisulat kini aron motuo kamo nga si Jesus
mao ang Cristo, ang Anak sa Dios, ug nga sa pagtuo, makabaton kamo ug
kinabuhi diha sa iyang ngalan.

21

1 Human niining mga butanga gipakita na usab ni Jesus ang iyang
kaugalingon ngadto sa mga disipulo didto sa Dagat sa Tiberias. Gipakita
niya ang iyang kaugalingon sa ingon niini nga paagi: 2 Nagkauban si Simon
Pedro ug Tomas nga gitawag ug Didymus, Nataniel nga gikan sa Cana sa
Galilea, ang mga anak nga lalaki ni Zebedeo, ug ang laing duha ka disipulo
ni Jesus. 3 Miingon si Simon Pedro kanila, "Managat ako." Miingon sila
kaniya, "Kami usab mouban kanimo." Nanlakaw sila ug misakay sa usa
ka sakayan, apan wala gayod silay nakuha tibuok gabii. 4 Karon, sa dihang
nagakabuntag na, si Jesus mibarog sa baybayon, apan ang mga disipulo
wala makaila nga si Jesus diay kadto. 5 Busa miingon si Jesus kanila,
"Mga batan-ong lalaki, aduna ba kamoy makaon?" Mitubag sila kaniya,
"Wala." 6 Miingon siya kanila, "Ihulog ang inyong pukot sa tuong bahin
sa sakayan, ug makakaplag kamo ug pipila." Busa gilabay nila ang ilang
pukot, apan wala sila makaguyod niini tungod sa kadaghan sa isda. 7 Unya
ang hinigugmang disipulo ni Jesus miingon kang Pedro, "Mao kana ang
Ginoo." Sa pagkadungog ni Pedro nga ang Ginoo diay kadto, gihikot niya
ang iyang panggawas nga sapot (kay hubo man siya), ug milukso didto sa
dagat. 8 Miduol ang ubang mga disipulo sa sakayan (kay dili pa man kaayo
sila layo sa yuta, mga 200 cubico), ug gibira nila ang pukot nga puno sa
isda. 9 Sa pagkawas nila ngadto sa yuta, nakita nila ang hinaling didto ug
sinugbang isda niini, uban ang tinapay. 10 Si Jesus miingon kanila, "Dad-a
ang pipila sa mga isda nga inyong nakuha." 11 Misaka si Simon Pedro ug
gibira ang pukot padulong sa yuta, nga puno sa dagkong isda; 153. Daghan
kaayo ang anaa, apan wala magisi ang pukot. 12 Si Jesus miingon kanila,
"Paduol ug pamahaw." Walay mga disipulo nga misulay sa pagpangutana
kaniya, "Kinsa ka?" Nasayod sila nga ang Ginoo kini. 13 Miduol si Jesus,
mikuha sa tinapay, ug gihatag kini kanila, ug ang isda usab. 14 Mao kini ang
ikatulong higayon nga gipakita ni Jesus ang iyang kaugalingon ngadto sa
mga disipulo human siya mabanhaw gikan sa mga patay. 15 Pagkahuman
nila ug kaon sa pamahaw, si Jesus miingon kang Simon Pedro, "Simon
anak ni Juan, gihigugma mo ba ako labaw pa sa tanan?" Miingon si
Pedro kaniya, "Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw." Si Jesus
miingon ngadto kaniya, "Pakan-a ang akong mga karnero." 16 Misulti siya
pag-usab sa ikaduhang higayon, "Simon anak ni Juan, gihigugma mo ba
ako? Si Pedro miingon kaniya, "Oo Ginoo, nasayod ka nga gihigugma ko
ikaw." Si Jesus miingon kaniya, "Atimana ang akong karnero." 17 Miingon
siya pag-usab sa ikatulong higayon, "Simon anak ni Juan, gihigugma mo
ba ako? Naguol si Pedro tungod kay si Jesus nangutana man kaniya
sa makatulong higayon, "Gihigugma mo ba ako?" Miingon siya kaniya,
Ginoo, nasayod ka sa tanang butang, nasayod ka nga gihigugma ko ikaw."
Si Jesus miingon kaniya, "Pakan-a ang akong karnero. 18 Sa pagkatinuod,
sa pagkatinuod, sultihan ko ikaw, sa dihang batan-on ka pa, ikaw ra ang
mosul-ob sa imong kaugalingon ug magalakaw bisan asa nimo gusto, apan
inigkatigulang na nimo, pagatuy-oron mo na ang imong mga kamot, ug
ang laing tawo na ang mosul-ob sa imong bisti ug ang magadala kanimo
sa dapit nga dili mo gusto adtoan." 19 Karon gisulti kini ni Jesus aron

sa pagpakita sa matang sa kamatayon nga si Pedro makapasidungog sa
Dios. Human niya kini masulti, miingon siya kang Pedro, “Sunod kanako”.
20 Milingi si Pedro ug nakita ang disipulo kansang hinigugma ni Jesus
nga nagasunod kanila; ang usa nga nagpauraray sa dughan ni Jesus
didto sa panihapon ug miingon, “Ginoo, kinsa ba ang magaluib kanimo?”
21 Nakita siya ni Pedro ug unya miingon kang Jesus, “Ginoo, unsa ba
ang pagabuhaton niining tawhana?” 22 Si Jesus miingon kaniya, “Kung
pagbuot nako nga siya magpabilin hangtod sa akong pagbalik, unsa may
labot mo? Sunod kanako.” 23 Busa kining pamahayag mikaylap taliwala
sa mga kaigsoonan, nga dili gayod mamatay ang maong disipulo. Apan si
Jesus wala mosulti kang Pedro nga ang laing disipulo dili mamatay, kondili,
“Kung pagbuot kong magpabilin siya hangtod sa akong pagbalik, unsa may
labot mo?” 24 Mao kini ang disipulo nga nagpamatuod mahitungod niining
mga butanga, ug ang nagsulat niining mga butanga, ug nasayran nato nga
tinuod ang iyang pagpamatuod. 25 Aduna usab daghan pang mga butang
nga nabuhat ni Jesus. Kung isulat pa sa tagsa-tagsa, akong pangagpas
nga bisan ang kalibotan mismo dili igo nga kasudlan sa basahon nga
kinahanglan sulaton.

Mga Buhat

1 Ang nahauna kong sinulat nga basahon, O Teofilos, nagsugilon sa
tanan nga gisugdan ni Jesus sa pagbuhat ug pagpanudlo, 2 hangtod sa
adlaw nga gidawat siya sa kahitas-an. Human niya sa paghatag ug
sugo pinaagi sa Balaang Espiritu sa iyang pinili nga mga apostoles, 3 nga
human sa iyang pag-antos mipakita siya kanila. Kay sulod sa 40 ka-adlaw
kanunay siyang nagpakita kanila, nga nagsulti sa mga butang mahitungod
sa gingharian sa Dios. 4 Sa dihang nakigtigom siya uban kanila gisugo niya
sila nga dili mobiya sa Jerusalem kondili hulaton ang saad sa Amahan, nga
mahitungod niini, miingon siya, "Nadungog ninyo gikan kanako 5 nga si
Juan sa pagkatinuod nagbawtismo sa tubig apan kamo pagabawtismohan
diha sa Balaang Espiritu sa pipila ka mga adlaw." 6 Sa nagkatigom na
sila gipangutana nila siya, "Ginoo, mao na ba kini ang panahon nga
ipasig-uli mo na ang gingharian ngadto sa Israel?" 7 Miingon siya kanila,
"Gidili kaninyo ang pagkasayod sa takna o sa mga panahon nga gitagal sa
Amahan pinaagi sa iyang kaugalingong pagbulot-an. 8 Apan magadawat
kamo sa gahom, sa dihang ang Balaang Espiritu mokunsad kaninyo, ug
kamo magasaksi kanako sa Jerusalem ug sa tibuok Judea ug Samaria,
ug sa kinatumyan sa yuta." 9 Sa pagsulti ni Ginoong Jesus niining mga
butanga, samtang sila nagtan-aw, siya gibayaw paitaas, ug gisalipdan siya
sa panganod gikan sa ilang mga mata. 10 Samtang nagtutok sila pag-ayo sa
langit sa iyang pagkayab, sa kalit lang, adunay duha ka tawo nga nagbisti
ug puti nga nagtindog uban kanila. 11 Miingon sila, "Kamong mga tawo sa
Galilea, nganong nagtindog kamo dinhi nga naghangad sa langit? Kining
Jesus nga gibayaw sa langit mobalik sa samang paagi sa pagkakita ninyo
kaniya padulong sa langit." 12 Unya namauli sila sa Jerusalem gikan sa
Bukid sa Olibo, nga duol sa Jerusalem, nga may laktonon nga usa ka
Adlaw'ng Igpapahulay. 13 Sa pag-abot nila, misaka sila sa taas nga lawak,
diin sila mag-abotan. Sila mao si Pedro, Juan, Santiago, Andres, Filipe,
Tomas, Bartolomeo, Mateo, Santiago nga anak ni Alphaeus, Simon nga
Zealot, ug si Judas nga anak ni Santiago. 14 Nagkahiusa silang tanan
samtang sila makugihon nga nagpadayon diha sa mga pag-ampo. Lakip
ang mga babaye nga, si Maria nga inahan ni Jesus, ug ang iyang igsoon
nga mga lalaki. 15 Niadtong mga adlawa mitindog si Pedro taliwala sa mga
kaigsoonan, nga adunay 120 ka-tawo, ug miingon, 16 "Mga kaigsoonan,
kinahanglan nga matuman gayod ang kasulatan, nga gisulti sa Balaang
Espiritu kaniadto pinaagi sa baba ni David mahitungod kang Judas, nga
migiya sa mga nagdakop kang Jesus. 17 Kay siya kauban man namo ug
nagdawat usab sa iyang bahin sa mga kaayohan niining pagpangalagad."
18 (Karon kining tawhana nagpalit ug uma gikan sa kinitaan sa iyang
daotang binuhatan. Unya siya nahulog nga nag-una ang ulo, ug ang lawas
niya mibuto, ug ang tanang sulod sa iyang ginhawaan nakay-ag. 19 Ug
kini nahibaloan sa tanan nga nagpuyo sa Jerusalem nga kadtong yutaa
gitawag sa kaugalingon nilang pinulongan nga Akeldama, nga mao, Ang
yuta sa dugo.) 20 Kay nahisulat kini sa basahon sa mga Salmo, "Tugoti
ang iyang yuta nga mahimong biniyaan, ug ayaw tugoti nga adunay bisan
kinsang tawo nga mopuyo didto. Ug tugoti ang laing tawo nga magkuha
sa iyang katungdanan sa pagkapangulo. 21 Busa kini kinahanglan nga ang

mga tawong gikauban nato sa tanang higayon sa pagsulod ug paggula
sa Ginoong Jesus taliwala kanato, 22 gikan pa sa pagbawtismo ni Juan
hangtod sa adlaw nga siya gibayaw gikan kanato, usa niini gikinahanglan
nga nakasaksi uban kanato sa iyang pagkabanhaw." 23 Gipaatubang nila
sa unahan ang duha ka tawo, si Jose nga gitawag ug Barsabas kinsa
ginganlan usab ug Justo, ug si Matias. 24 Nag-ampo sila ug miingon, "Ikaw,
Ginoo, nakaila sa mga kasingkasing sa tanang tawo, busa ipadayag kung
kinsa niining duha ang imong gipili 25 aron sa pagpuli sa dapit niining
pagpangalagad ug pagkaapostol sukad sa paglapas ni Judas aron sa pag-
adto sa iyang kaugalingong dapit." 26 Ug nagripa sila kanila; ug ang ripa
natunong kang Matias ug giisip siya nga kauban na sa napulo ug usa nga
mga apostoles.

2

1 Sa dihang pag-abot sa adlaw sa Pentecostes silang tanan nagtigom sa
usa ka dapit. 2 Sa kalit adunay dahunog gikan sa langit nga sama kakusog
sa huros sa hangin, nga milukop sa tibuok balay nga ilang gilingkoran.
3 Dihay mipakita kanila nga daw dila nga kalayo nga miapod-apod kanila,
ug milingkod sa matag usa kanila. 4 Silang tanan napuno sa Balaan nga
Espiritu ug nagsugod sila ug sulti sa nagkalain-laing pinulongan, sumala
sa gihatag sa Espiritu kanila. 5 Unya adunay mga Judio nga nagpuyo sa
Jerusalem, mga diosnon nga tawo, nga gikan sa nagkalain-laing nasod
ilalom sa langit. 6 Sa dihang nakabati sila sa saba kaayo, ang tanang
tawo miduol ug naglibog tungod kay ang matag usa kanila misulti man
sa kaugalingon nilang pinulongan. 7 Nahibulong sila nga nag-ingon, "Dili
ba taga Galilea man kining mga tawhana nga misulti sa atong pinulongan?
8 Ngano nga ato man silang madungog, matag usa sa atong kaugalingong
pinulongan nga atong nadak-an? 9 Anaay taga Partia ug taga Media ug
taga Elam ug kadtong mipuyo sa Mesopotamia, sa Judea ug Capadocia,
sa Ponto ug Asia, 10 taga Frigia ug taga Pamfilia, sa Ehipto ug uban pang
dapit sa Libya sa Cirene, ug mga bisita gikan sa Roma, 11 mga Judio ug
proseletes, Creta, ug taga Arabia, nadungog nato nga misulti sila sa atong
pinulongan mahitungod sa kahibulongang mga buhat sa Dios." 12 Silang
tanan natingala ug naglibog; sila nag ingna-nay sa matag usa, "Unsa bay
buot ipasabot niini?" 13 Apan ang uban kanila nagbiay-biay ug nag-ingon,
"Silang tanan puno sa bag-ong bino." 14 Apan si Pedro mitindog uban
sa onse, sa kusog nga tingog, ug nag-ingon kanila, "Katawhan sa Judia
ug kamong tanan nga nagpuyo sa Jerusalem, buot kung masayod kamo;
paminaw kamo sa akong isulti. 15 Kining mga tawhana wala nangahubog
sama sa inyong gituohan, kay kini ikatulong takna pa sa adlaw. 16 Apan
kini ang gipamulong kaniadto pinaagi kang propeta Joel: 17 'Mao na kini
ang kataposan nga mga adlaw, 'Ang Dios nag-ingon, 'Ibubo ko ang akong
Espiritu sa tanang katawhan, ang inyong mga anak nga lalaki ug babaye
managna. Ug ang mga batan-on nga lalaki makakita ug mga panan-
awon. Ug ang inyong mga tigulang nga lalaki magdamgo ug mga damgo.
18 Ingon man usab ang akong mga sulugoon ug ang akong mga sulugoon
nga babaye nianang mga adlawa akong ibubo ang akong Espiritu, ug
sila managna. 19 Ipakita ko ang katingalahan ibabaw sa kalangitan ug
mga timaan sa kalibotan dinhi sa ubos, dugo, kalayo, ug baga nga aso.
20 Ang adlaw mahimong kangit-ngit ug ang bulan mahimong dugo sa dili
pa moabot ang talagsaong adlaw sa Ginoo. 21 Ang tanan nga mosangpit

sa ngalan sa Ginoo maluwas.' 22 Katawhan sa Israel, pamati-a kining
mga pulonga: Si Jesus nga Nazaretnon, ang tawo nga gipamatuod-an sa
Dios diha kaninyo pinaagi sa dakong buhat ug katingalahan ug ilhanan
nga gibuhat sa Dios pinaagi kaniya sa inyong taliwala, kamo sa inyong
kaugalingon nahibalo na niini— 23 tungod sa gitakda nga plano ug kahibalo
sa Dios, siya gitugyan, ug kamo, pinaagi sa kamot sa mga masinupakon
sa balaod nga mga lalaki, gilansang siya sa krus ug gipatay; 24 siya nga
gibanhaw sa Dios, ug giwala ang kasakit sa kamatayon diha kaniya, tungod
kay dili posibli nga siya magunitan sa kamatayon. 25 Kay si David misulti
mahitungod kaniya, 'Ako nakakita sa Ginoo kanunay sa akong atubangan,
tungod kay siya dinhi kanunay sa akong tuong kamot aron nga dili ako
matarog. 26 Busa ang akong kasingkasing nagmalipayon kaayo ug ang
akong dila naglipay. Unya, ang akong unod magpuyo nga masaligon.
27 Tungod kay wala mo man isalikway ang akong kalag ngadto sa Hades,
Ug dili mo itugot nga ang Usa ka Balaan madunot. 28 Imong gipadayag
kanako ang dalan sa kinabuhi; imo akong gipuno sa kalipay uban sa
imong panagway.' 29 Mga igsoon, ako magasulti kaninyo nga maisugon
mahitungod sa patriarka nga si David: siya namatay ug gilubong, ug ang
iyang lubnganan uban kanato niining mga adlawa. 30 Busa, siya usa ka
propeta ug nasayod nga ang Dios nagsaad ug nanumpa ngadto kaniya
nga gikan sa iyang kaliwat adunay maglingkod sa iyang trono. 31 Ug
iya nang nalantawan kini ug nagahisgot mahitungod sa pagkabanhaw ni
Cristo: wala siya gipasagdan didto sa Hades, ni ang iyang unod makita
nga madunot. 32 Kining Jesus gibanhaw siya sa Dios, Ug kitang tanan saksi.
33 Busa ingon nga binayaw ngadto sa tuong kamot sa Dios ug nakadawat sa
saad sa Balaang Espiritu gikan sa Amahan, siya nagbubo niini nga inyong
makita ug madungog. 34 Kay si David wala mikayab sa langit, apan nag-
ingon siya, “Ang Ginoo nag-ingon ngadto sa akong Ginoo, Lingkod sa akong
tuong kamot, 35 Hangtod nga himuon ko ang imong kaaway nga tumbanan
sa imong tiil.” 36 Busa, pasagdi ang tibuok kabanayan sa Israel nga
masayod nga ang Dios naghimo kaniya nga Ginoo ug Cristo, kining Jesus
nga gilansang ninyo sa krus.” 37 Sa dihang sila nakadungog niini silang
tanan daw gitusok ang ilang kasingkasing, ug nag-ingon didto kang Pedro
ug sa mga apostoles, “Mga igsoon, unsa man ang among buhaton?” 38 Ug
si Pedro nag-ingon ngadto kanila, “Paghinulsol kamo ug pagpabawtismo,
ang matag usa kaninyo, sa ngalan ni Jesu-Cristo alang sa kapasayloan sa
inyong mga sala, ug makadawat kamo ug gasa sa Balaang Espiritu. 39 Kay
alang kaninyo mao ang saad ug ngadto sa inyong mga kabataan ug alang
niadtong naa sa halayo, sumala sa kadaghanon sa tawo nga pagatawgon
sa Ginoong Dios.” 40 Daghan ang mga laing pulong nga siya nagsaksi ug
nagsugyot kanila; siya miingon, “Luwasa ang inyong kaugalingon gikan
sa pagkadaotan niini nga kaliwatan.” 41 Unya silang tanan midawat sa
iyang mensahe ug nagpabawtismo, ug nianang adlawa adunay nadugang
nga 3, 000 ka mga kalag. 42 Nagpadayon sila sa pagtuon sa gitudlo sa
mga apostoles ug sa pagpanagtigom, sa pagpikas-pikas ug tinapay ug sa
pag-ampo. 43 Giabot ug kahadlok ang mga katawhan, ug daghang mga
kahibulongan ug ilhanan ang nabuhat pinaagi sa mga apostoles. 44 Silang
tanan nga nagtuo naghiusa ug managsama sa tanan nga mga butang, 45 ug
gibaligya nila ang ilang mga katigayonan ug ang ilang gipanag-iyahan ug
giapud-apod kini kanila, sumala sa matag usa nga gikinahanglan. 46 Busa
nagpadayon sila sa matag adlaw sa usa ka tumong didto sa templo, ug

sila nagpikas-pikas ug tinapay didto sa ilang balay, ug nag-ambitay sila
sa ilang mga pagkaon uban sa kalipay ug sa pagpaubos sa kasingkasing;
47 ug sila nagdayeg sa Dios ug nakabaton ug pabor sa tanan nga mga tawo.
Sa matag adlaw gidugangan sa Ginoo ang ilang pundok sa mga tawo nga
naluwas.

3

1 Karon si Pedro ug si Juan miadto sa templo sa oras sa pag-ampo, ang
ikasiyam nga oras. 2 Usa ka tawo nga bakol sukad sa iyang pagkatawo,
gidala sa matag adlaw ug gibutang didto sa pultahan sa templo nga gitawag
ug Matahom, aron makapangayo siya ug limos gikan sa mga tawo nga
moadto sa templo. 3 Sa dihang nakita niya si Pedro ug si Juan nga mosulod
sa templo, nagpakilimos siya. 4 Si Pedro ug si Juan mitutok kaniya ug
miingon, “Tan-awa kami.” 5 Ang bakol mitan-aw kanila, ug nagdahom
nga makadawat siya ug mga butang nga gikan kanila. 6 Apan si Pedro
miingon, “Plata ug bulawan walay akoa, apan kong unsa lang ang naa
kanako, maoy ihatag ko kanimo. “Pinaagi sa ngalan ni Cristo Jesus nga
taga Nazaret, lakaw.” 7 Gigunitan ni Pedro ang iyang tuong kamot, ug
gipatindog siya: ug dihadiha ang iyang tiil ug mga lutahan nakabaton ug
kusog. 8 Milukso, ug mitindog ang tawong bakol ug nagsugod siyag lakaw;
misulod siya sa templo uban kang Pedro ug kang Juan, milakaw, naglukso-
lukso, ug nagdayeg sa Dios. 9 Ang tanang mga katawhan nakakita kaniya
nga naglakaw ug nagdayeg sa Dios. 10 Nabantayan nila nga kadto mao ang
tawo nga kanunay naglingkod didto sa Matahom nga Ganghaan sa templo
aron sa pagpakilimos; ug napuno sila sa katingala ug kahibulong tungod
sa kung unsa ang nahitabo kaniya. 11 Samtang siya migunit kang Pedro ug
kang Juan, ang mga tawo nanagan paduol kanila sa dapit nga ginatawag
ug Portico ni Solomon, uban sa dakong kahibulong. 12 Sa dihang si Pedro
nakakita niini, siya mitubag sa mga tawo, “Kamo nga mga katawhan
sa Israel, nganong natingala man kamo? Nganong nagtutok man kamo
kanamo, nagatuo ba kamo nga kami ang nakahimo kaniya sa pagpalakaw
pinaagi sa among gahom o pagkadiosnon? 13 Ang Dios ni Abraham, ug ni
Isaac, ug ni Jacob, ang Dios sa atong mga amahan, nga nagpasidungog sa
iyang sulugoon nga si Jesus. Nga mao ang inyong gitugyan ug gisalikway
atubangan ni Pilato, sa dihang nakahukom siya nga siya iyang buhian.
14 Gisalikway ninyo ang Usa nga Balaan ug Matarong, ug inyong gipangayo
nga maoy buhian ang mamumuno alang kaninyo. 15 Gipatay ninyo ang
Prinsipe sa kinabuhi; nga gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay; ug kita ang
mga saksi niini. 16 Karon ang pagtuo sa iyahang ngalan maoy nakapalig-
on niining tawhana, nga inyong nakita ug nailhan. Oo, ang iyang pagtuo
kang Jesus maoy naghatag kaniya ug hingpit nga kaayohan diha sa inyong
atubangan. 17 Karon, mga igsoon, nasayod ako nga wala kamoy nahibal-
an, ingon usab sa gibuhat sa inyong mga pangulo. 18 Apan ang mga butang
nga gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa mga propeta, nga kinahanglan ang
iyang Cristo moantos, iya nang natuman karon. 19 Busa, paghinulsol, ug
balik, aron ang inyong mga sala pagapapason, ug aron moabot ang mga
higayon sa paglig-on sa presensya sa Ginoo; 20 ug ipadala niya ang Cristo
nga pinili alang kaninyo, nga si Jesus. 21 Siya nga mao ang anaa sa mga
langit kinahanglan pagadawaton ug magpabilin hangtod nga moabot ang
takna sa pagpasig-uli sa tanang mga butang, nga sumala sa gipamulong
sa Dios sa baba sa iyang mga balaang propeta sukad sa karaang panahon.
22 Si Moises nagaingon, 'Ang Ginoong Dios motuboy sa usa ka propeta nga

sama kanako gikan sa inyong mga kaigsoonan. Magapatalinghog kamo
sa tanang mga butang nga igasulti niya nganha kaninyo.' 23 Ug mahitabo
nga ang matag-usa nga dili magapatalinghog sa maong propeta mapukan
gayod diha sa mga katawhan. 24 Oo, ang tanang mga propeta gikan kang
Samuel ug hangtod niadtong nagsunod kaniya, tanan naghisgot, ug sila
usab nagsulti niining mga adlawa. 25 Kamo ang mga anak sa mga propeta
ug sa kasabotan nga gihimo sa Dios tali sa inyong mga katigulangan, ingon
sa gisulti niya kang Abraham, 'Pinaagi sa imong binhi ang tanang pamilya
sa kalibotan pagapanalanginan.' 26 Human gibanhaw sa Dios ang iyang
Alagad, gipadala siya una nganha kaninyo, aron nga panalanginan kamo
ug motalikod kamo diha sa inyong pagkadaotan.

4

1 Samtang si Pedro ug si Juan nagsulti ngadto sa mga tawo, ang mga
pari ug ang kapitan sa templo ug ang mga Saduseo miduol ngadto kanila.
2 Nabalaka pag-ayo sila tungod kay si Pedro ug si Juan nagapanudlo sa mga
tawo mahitungod kang Jesus ug nagmantala sa iyang pagkabanhaw gikan
sa mga patay. 3 Sila gidakop nila ug gibilanggo hangtod sa pagkabuntag,
tungod kay gabii man niadtong tungora. 4 Apan daghan niadtong mga
katawhan nga nakadungog sa maong mensahe nagtuo; ug ang kadaghanon
nila nga mituo miabot ug 5, 000 ka kalalakin-an. 5 Ug pag-abot sa sunod
nga adlaw, ang mga pangulo, ug mga katigulangan, ug mga manunulat
sa balaod, nagtigom didto sa Jerusalem. 6 Si Annas nga pangulong pari
atua didto, si Caiafas, si Juan, ug si Alexander, ug ang tanan nga mga
paryente sa pangulong pari. 7 Sa dihang anaa sila Pedro ug si Juan
sa ilahang taliwala, ilang gipangutana sila, “Sa unsa nga gahom, ug sa
unsa nga ngalan, kamo nakabuhat niini?” 8 Unya si Pedro, napuno
sa Balaang Espiritu, nagsulti ngadto kanila, “Kamo nga mga pangulo
sa katawhan, ug mga katigulangan, 9 kung kami niining adlawa inyong
giimbistigar kalabot sa maayong buhat nga nahitabo niining usa ka tawo
nga masakiton—kung sa unsang paagi kining tawhana naayo? 10 Angay
kini ninyong mahibaw-an ug sa tanang katawhan sa Israel, nga pinaagi
sa pangalan ni Cristo Jesus nga taga-Nazaret, nga inyong gilansang, apan
gibanhaw sa Dios gikan sa mga patay—pinaagi kaniya kining tawhana
nagbarog sa inyong atubangan nga himsog. 11 Si Cristo Jesus mao ang
bato nga gisalikway sa mga magtutukod apan maoy nahimong nag-unang
patukoranan. 12 Wala nay laing tawo diin kita makabaton ug kaluwasan:
kay wala nay laing ngalan ilalom sa langit, nga gikahatag ngadto sa mga
katawhan, diin kita maluwas.” 13 Karon sa dihang nakita nila ang kaisog
ni Pedro ug ni Juan, ug ilang nahibaw-an nga sila mga yanong tawo
lamang, ug wala makaeskwela, sila nangatingala, ug ilang nasayran nga
sila Pedro ug Juan nakauban ni Jesus. 14 Ug tungod kay nakita man nila
ang tawo nga naayo nga nagbarog uban nila, ang mga pangulo sa mga
Judio wala gayoy ikasulti batok kanila. 15 Apan human nila mando-i ang
mga apostoles sa pagbiya sa panagtigom sa konseho, nagsabotsabot dayon
sila. 16 Miingon sila, “Unsay atong buhaton alang niining mga tawhana?
Tungod kay ang kamatuoran sa nahitabong milagro nga ilang gibuhat
nahibaw-an naman sa kadaghanan nga namuyo dinhi sa Jerusalem; kita
dili makalimod niini. 17 Apan kini dili mokaylap ngadto sa kadaghanan,
pasidan-an nato sila sa dili na pagsugilon niini nga pangalan ngadto kang
bisan kinsa.” 18 Gipatawag nila pag-usab si Pedro ug si Juan ug gimandoan

nila sa dili na pagpanugilon ni pagpanudlo sa ngalan ni Jesus. 19 Apan si
Pedro ug si Juan mitubag ug nag-ingon kanila, “Kung husto sa mata sa
Dios ang pagtuman kaninyo o kaniya, kamo ang maghukom. 20 Tungod
kay dili kami makatabang sa pagsulti kabahin sa mga butang nga among
nakita ug nadungog.” 21 Human nila gipasidan-an si Pedro ug si Juan,
ila silang gipalakaw. Wala silay nakaplagan nga ikapasangil aron silotan
sila, tungod kay ang tanang katawhan nagadayeg man sa Dios tungod sa
nahitabo. 22 Ang tawo nga nakasinati sa milagro sa kaayohan nagaedad na
ug kapin sa 40 ka tuig. 23 Human sila gibuhian, si Pedro ug si Juan namalik
didto sa ilang mga katawhan ug gisulti nila ang tanan nga giingon kanila
sa mga pangulong pari ug sa mga katigulangan. 24 Sa dihang nadungog
nila kini, gipatugbaw nila ang ilang mga tingog ngadto sa Dios ug nag-
ingon, “Ginoo, ikaw ang nagbuhat sa kalangitan ug sa kalibotan ug sa
dagat, ug ang tanan nga anaa niini, 25 ikaw nga pinaagi sa Balaang Espiritu,
ug pinaagi sa baba sa among amahan nga si David nga imong alagad,
nagaingon, 'Nganong nangasuko man ang mga Gentil nga kanasoran, ug
ang mga katawhan nagahunahuna ug mga walay kapuslanan nga mga
butang? 26 Ang mga hari sa kalibotan nagkahiusa, ug ang mga nangulo
niini nagkatigom batok sa Ginoo, ug batok sa iyang Usa nga Dinihogan.'
27 Sa pagkatinuod, si Herodes ug si Poncio Pilato, uban sa mga Gentil ug sa
mga katawhan sa Israel, nagtigom niini nga siyudad batok sa imong balaan
nga sulugoon nga si Jesus, nga mao ang imong gidihogan. 28 Nagtigom
sila aron buhaton ang tanan nga sa imong kamot ug sa imong pagbuot
mahitabo. 29 Ug karon Ginoo, tan-awa ang ilang mga pagpanghulga sa
imong mga alagad aron mosulti sa imong pulong uban sa tanang kaisog.
30 Aron samtang ituy-od nimo ang imong mga kamot sa pag-ayo, ang mga
ilhanan ug mga kahibulongan magakahitabo unta pinaagi sa ngalan sa
imong balaan nga Alagad nga si Jesus.” 31 Pagkahuman sa ilang mga
pag-ampo, ang dapit nga ilang gitigoman nauyog, ug silang tanan napuno
sa Balaang Espiritu, ug nagsulti sila sa pulong sa Dios uban sa kaisog.
32 Ang dakong ihap sa mga magtutuo nagkahiusa sa ilang kasingkasing
ug sa ilang kalag: ug walay bisan usa kanila nga nagaingon nga ang mga
butang nga iyang gipanag-iya iyaha lamang; kung dili, ilang gihiusahan
ang tanan. 33 Uban sa dakong gahom ang mga apostoles nagapadayon sa
ilang pagsangyaw sa ilang pagpamatuod mahitungod sa pagkabanhaw sa
Ginoong Jesus, ug ang dakong grasya naa uban kanilang tanan. 34 Walay
usa ka tawo nganha kanila nga nakulangan sa mga butang, tungod kay ang
tanan nga dunay gipanag-iya nga titulo sa yuta o mga balay nagbaligya
man niini ug ang halin sa mga butang nga ilang gibaligya 35 ug gidala
ngadto sa tiilan sa mga apostoles. Ug ilaha kining giapod-apod ngadto
sa matag magtutuo, sumala sa ilahang panginahanglan. 36 Si Jose, nga
usa ka Levita, usa ka tawo gikan sa Cyprus, nga gihatagan ug ngalan nga
Barnabas sa mga apostoles. (nga nagpasabot, Anak sa pagdasig). 37 Aduna
siyay uma, ug iya kining gibaligya ug ang halin niini nga salapi gidala niya
ngadto sa tiilan sa mga apostoles.

5

1 Karon adunay usa ka tawo nga ginganlan ug Ananias, kauban ang
iyang asawa nga si Safira, nga nagbaligya sa ilang katigayonan, 2 ug
iyang gitagoan ang ubang halin nga salapi (ang iyang asawa nasayod
niini), ug gidala ang laing bahin ug gibutang kini diha sa tiilan sa mga
apostoles. 3 Apan si Pedro miingon, “Ananias, nganong gitugotan man

nimo si Satanas nga gilukop ang imong kasingkasing sa pagpamakak sa
Balaang Espiritu ug sa pagkuha sa laing bahin sa halin sa yuta? 4 Samtang
kini wala pa mahalin, wala ba kini magpabilin sa imong pagpanag-iya?
Ug human kini mahalin, wala ka na bay katungod niini? Giunsa nimo
paghunahuna kining butanga sa imong kasingkasing? Ikaw wala namakak
sa tawo, apan sa Dios. 5 Sa pagkadungog niining mga pulonga, si Ananias
natumba ug namatay siya. Ug dakong kahadlok ang miabot niadtong
tanan nga nakadungog niini. 6 Ang mga batan-ong lalaki miadto sa
atubangan ug giputos siya, ug ilang gidala siya sa gawas ug gilubong.
7 Human ang tulo ka oras, ang iyang asawa misulod, walay kasayoran
unsa ang nahitabo. 8 Si Pedro miingon kaniya, "Sultihi ako kung imo
ba gayod gibaligya ang yuta sa dakong kantidad." Siya mitubag, "Oo,
sa dakong kantidad." 9 Unya si Pedro miingon kaniya, "Giunsa kini nga
kamo nagkauyon sa pagsulay sa Espiritu sa Ginoo? Tan-awa, ang mga tiil
niadtong mga tawo nga naglubong sa imong bana ania sa pultahan, ug ila
kang dayongan pagawas." 10 Siya sa kalit dayon natumba sa iyang tiilan,
ug namatay siya, ug ang mga batan-ong lalaki misulod ug nakita siya nga
namatay na; ila siyang gidayongan pagawas ug siya gilubong tapad sa
iyang bana. 11 Miabot ang tumang kahadlok sa tibuok simbahan, ug sa
tanan nga nakadungog niining mga butanga. 12 Daghang mga timailhan
ug mga kahibulongan ang nahitabo taliwala sa mga tawo pinaagi sa mga
kamot sa mga apostoles. Silang tanan nagkahiusa sa portico ni Solomon.
13 Apan walay bisan kinsa nga adunay kaisog sa pag-apil kanila; apan,
ang mga tawo adunay taas nga pagtamod kanila. 14 Sa gihapon ang
mga magtutuo nagkadugang pagkadaghan ngadto sa Ginoo, kadaghanan
sa mga lalaki ug mga babaye, 15 busa ilang gidala ang mga masakiton
didto sa mga kadalanan ug gipahigda nila sa mga lingkoranan, aron
sa paglabay ni Pedro pinaagi sa iyang anino malandongan ang uban
kanila. 16 Aduna usab miabot nga dakong panon sa mga tawo gikan sa
mga lungsod nga nakapalibot sa Jerusalem, nga nagdala sa masakiton
ug kadtong gisudlan sa hugaw nga espiritu, ug silang tanan nangaayo.
17 Apan ang labaw nga pari mibarog, ug kadtong tanan nga uban kaniya
(nga pundok sa mga Saduseo); ug silang tanan napuno sa kasina, 18 ug
gidakop nila ang mga apostoles, ug gibutang sila sa pangpubliko nga
bilanggoan. 19 Apan panahon sa kagabhi-on giabrihan sa anghel sa Ginoo
ang pultahan sa bilanggoan ug gipagawas sila, ug miingon, 20 "Lakaw,
barog didto sa templo ug isulti sa mga tawo ang mahitungod niining
pulong sa Kinabuhi." 21 Sa dihang sila nakadungog niini, sila misulod
didto sa templo sa pagkabanagbanag ug nagtudlo. Apan ang labaw nga
pari miabot, ug kadtong uban kaniya, ug gipatawag ang konseho, ug ang
tanan nga mga pangulo sa mga tawo sa Israel, unya nagpadala ug tawo sa
bilanggoan aron sa pagkuha sa mga apostoles. 22 Apan ang mga opisyal
miadto didto sa bilanggoan ug wala silay nakaplagan, ug namalik sila
ug nagsugilon, 23 "Nakita namo ang bilanggoan nga sirado pag-ayo ug
ang mga guwardiya nagbarog sa pultahan, apan sa among pag-abli niini,
wala kamiy bisan usa nga nakaplagan sa sulod." 24 Karon sa dihang ang
kapitan sa templo ug ang pangulo sa mga pari nakadungog niining mga
pulonga, sila nalibog pag-ayo mahitungod kanila kung unsa ang mahitabo
unya. 25 Unya adunay miabot ug miingon kanila, "Ang tawo nga inyong
gibutang sa bilanggoan nagbarog didto sa templo ug nagtudlo sa mga
tawo." 26 Busa ang kapitan mikuyog sa mga opisyal, ug gidala sila pagbalik,

apan wala sila hilabti, kay sila mahadlok nga pagabatohon sa mga tawo.
27 Sa dihang nadala na nila sila, ila silang gipalingkod sa atubangan sa
konseho. Ang labaw nga pari gisukitsukit sila, 28 nga nag-ingon, "Kami
hugot nga nagsugo kaninyo nga dili magtudlo niining pangalana, apan,
inyong gilukop ang Jerusalem sa inyong pagtudlo, ug naninguha nga inyo
kaming lambigiton sa kamatayon niining tawhana." 29 Apan si Pedro ug
ang mga apostoles mitubag, "Kinahanglan kami nga motuman sa Dios
hinuon kay sa tawo. 30 Ang Dios sa atong katigulangan nagbanhaw kang
Jesus, nga inyong gipatay, pinaagi sa pagbitay sa kahoy. 31 Gibayaw siya
sa Dios sa iyang tuong kamot aron mahimong Prinsipe ug Manluluwas,
alang sa paghinulsol sa Israel, ug kapasayloan sa mga sala. 32 Kami
ang mga saksi niining mga butanga, ug ang Balaang Espiritu usab, nga
gihatag sa Dios niadtong nagtuman kaniya." 33 Sa dihang nakadungog
ang mga miyembro sa konseho mahitungod niini, sila naglagot ug buot
nilang patyon ang mga apostoles. 34 Apan ang Pariseo nga ginganlan
ug Gamaliel, usa ka magtutudlo sa balaod, nga gipasidunggan sa tanang
mga tawo, mibarog ug nagsugo nga ang mga apostoles ibutang sa gawas
sa makadyot. 35 Unya miingon siya ngadto kanila, "Mga tawo sa Israel,
hatagi ug pagtagad ang inyong gitanyag nga buhaton niining mga tawhana.
36 Kay kaniadto nga mga kapanahonan, si Teudas mitungha nga nag-
angkon nga siya inila, ug pipila ka mga tawo, miabot ug mga upat ka
gatos, ang mikuyog kaniya. Gipatay siya, ug ang tanan nga sumusunod
niya nagkatibulaag ug nangawala. 37 Sunod niining tawhana, si Judas nga
taga Galilea nagbarog sa adlaw sa pagpanglista ug nagdani ug mga tawo
nga mokuyog kaniya. Ug siya usab namatay, ug ang tanang sumusunod
kaniya nagkatibulaag. 38 Karon ako magsulti kaninyo, palayo gikan niining
mga tawhana ug pasagdi sila, kung kini plano o buhat sa tawo, kini
pagalaglagon. 39 Apan kung kini iya sa Dios, kamo dili makahimo sa
paglaglag kanila; inyong mahibaloan nga kamo nakig-away batok sa Dios."
Busa sila nadani. 40 Unya ilang gitawag ang mga apostoles pasulod ug
gibulan sila ug gimandoan sila nga dili na mosulti sa ngalan ni Jesus
ug gitugotan sila nga manglakaw. 41 Ilang gibiyaan ang konseho nga
malipayon ug nag-isip nga takos sa pag-antos sa kaulawan alang sa Ngalan.
42 Ug sa matag adlaw, sa templo ug sa matag kabalayan, nagpadayon sila
sa pagpanudlo ug pagsangyaw nga si Jesus mao ang Cristo.

6

1 Karon niining mga adlawa, sa dihang ang gidaghanon sa mga disipulo
nagkadaghan, nagsugod ang reklamo sa mga Judio sa Gresya batok sa
mga Hebreohanon, tungod kay ang ilang mga balo gikalimtan sa matag
adlaw nga pag-apod-apod sa pagkaon. 2 Ang napulo ug duha ka mga
apostoles mitawag sa pundok sa mga disipulo ngadto kanila ug miingon,
"Dili kini makatarunganon alang kanamo sa pagpaundang sa pulong sa
Dios aron sa pag-andam sa mga kan-anan. 3 Kinahanglan magpili kamo,
mga kaigsoonan, ug pito ka mga tawo taliwala kaninyo, mga tawo nga
maayo ang kadungganan, puno sa Espiritu ug kaalam, kansang atong
pilion ibabaw niini nga gimbuhaton. 4 Kay alang kanamo, kanunay
kami magpadayon sa pag-ampo ug pagpamohat sa pulong." 5 Ang ilang
mga pamahayag nakapahimuot sa tibuok katawhan. Busa gipili nila si
Esteban, usa ka tawo nga puno sa pagtuo ug Balaang Espiritu, ug si Filipe,
Procorus, Nicanor, Timon, Parmenas, ug Nicolaus nga usa ka proseletes

nga gikan sa Antioquia. 6 Ang mga magtutuo nagdala niining mga tawhana
atubangan sa mga apostoles, nga nag-ampo ug unya nagtapion sa ilang
mga kamot ngadto kanila. 7 Busa ang pulong sa Dios mitubo; ug ang
gidaghanon sa mga disipulo nanaghan pag-ayo didto sa Jerusalem; ug ang
dakong gidaghanon sa mga pari nahimong nagmatinumanon sa pagtuo.
8 Karon si Esteban, nga puno sa grasya ug gahom, nagbuhat sa daghang
mga katingalahan ug ilhanan taliwala sa katawhan. 9 Apan adunay
nanagtindog nga pipila ka mga tawo nga sakop sa sinagoga nga gitawag ug
ang sinagoga sa Libertino, sa mga taga Cirene ug mga taga Alexandria, ug
ang pipila nga gikan sa Cilicia ug Asya. Kining mga tawhana nakiglantugi
kang Esteban. 10 Apan wala sila makadaog batok sa kaalam ug sa Espiritu
nga nag-uban kang Esteban sa iyang pagpamulong. 11 Unya sa tago sila
nagdani sa pipila ka mga tawo nga miingon, “Nakadungog kami nga si
Esteban nagsulti ug mapasipalaong pulong batok kang Moises ug batok
sa Dios.” 12 Gipagubot nila ang katawhan, mga kadagkoan, ug ang mga
manunulat sa balaod, ug giatubang nila si Esteban, gidakop siya ug gidala
siya sa hukmanan. 13 Nagdala sila ug bakakong mga saksi, nga miingon,
“Kining tawhana wala mohunong sa pagpamulong batok niining balaang
dapit ug sa balaod. 14 Kay nadungog namo siya nga nag-ingon nga si
Jesus nga taga Nazaret magaguba niining dapita ug mag-usab niining mga
nabatasan nga gihatag kanato ni Moises. 15 Ang matag usa nga naglingkod
didto sa hukmanan mitutok kaniya ug nakita nga ang iyang dagway sama
sa dagway sa usa ka anghel.

7

1 Ang labaw nga pari miingon, “Tinuod ba kining mga butanga?” 2 Si
Stefen mitubag, “Mga igsoon ug mga amahan, pamati kamo kanako:
Ang Dios nga mahimayaon nagpakita sa atong amahan nga si Abraham
kadtong atua siya sa Mesopotamia, sa wala pa siya nagpuyo sa Haran;
3 miingon siya kaniya, “Pagbiya sa imong yuta ug kaparyentihan, ug lakaw
ngadto sa dapit nga akong ipakita kanimo. 4 Busa mibiya siya sa yuta sa
taga-Caldaean ug nagpuyo sa Haran; gikan didto, human mamatay ang
iyang amahan, gidala siya sa Dios niining yutaa, diin kamo nakapuyo
karon. 5 Wala siyay gihatag nga panulondon kaniya, wala, bisan igo
lang nga matindogan sa tiil. Apan siya nagsaad— bisan ug si Abraham
wala pa gayoy anak—nga iyang ihatag ang yuta isip usa ka panag-iyahon
alang kaniya ug sa iyang kaliwatan nga mosunod kaniya. 6 Ang Dios
nakigsulti kaniya sama niini nga paagi, nga ang iyang kaliwatan mopuyo
sa mubo nga panahon sa langyaw nga yuta, ug ang mga lumulupyo
didto pagahimuon silang ulipon ug motagad kanila ug dili maayo sulod
sa 400 ka tuig. 7 'Ug akong pagahukman ang nasod diin sila mahimong
mga ulipon,' miingon ang Dios, 'ug pagkahuman niana sila mogawas ug
mosimba kanako niining dapita.' 8 Ug gihatag niya kang Abraham ang
kasabotan sa pagtuli, busa si Abraham nahimong amahan ni Isaac ug
gituli niya siya sa ikawalo nga adlaw; Si Isaac nahimong amahan ni Jacob,
ug si Jacob amahan sa dose ka patriarka. 9 Ang patriarka gidumalahan
sa ilang kasina batok kang Jose ug gibaligya siya sa Ehipto, ug ang Dios
miuban kaniya, 10 giluwas siya sa tanan niyang kalisdanan, ug gihatagan
siya ug pinasahi nga pagtagad ug kaalam sa atubangan sa Paraon, nga
hari sa Ehipto. Gihimo siya sa Paraon nga gobernador sa Ehipto ug
sa tibuok niyang panimalay. 11 Unya miabot ang kagutom ug dakong
kalisdanan sa tibuok Ehipto ug Canaan: ug ang atong mga amahan walay

nakaplagan nga pagkaon. 12 Apan sa dihang nakadungog si Jacob nga
adunay trigo sa Ehipto, gipadala niya sa unang higayon ang atong mga
katigulangan. 13 Sa ikaduha nga higayon, nagpaila na sa iyang kaugalingon
si Jose sa iyang mga igsoon; ug nailhan sa Paraon ang pamilya ni Jose.
14 Gipapauli ni Jose ang iyang mga igsoon aron sultihan si Jacob, ang
iyang amahan, nga moadto sa Ehipto, kauban ang iyang mga paryente,
75 ka tawo tanan. 15 Mao nga si Jacob milugsong sa Ehipto; unya siya
namatay, siya ug lakip na ang atong mga katigulangan. 16 Gidala sila
sa Shechem ug gibutang sa lubnganan nga napalit ni Abraham sa plata
nga kantidad gikan sa mga anak ni Hamor sa Shechem. 17 Samtang ang
panahon sa gisaad nagkaduol na sama sa gisaad sa Dios kang Abraham,
ang mga tawo midako ug nanaghan sa Ehipto, 18 hangtod nga adunay
mitungha nga laing hari sa Ehipto, usa ka hari nga wala makaila kang
Jose. 19 Kini nga hari gilimbongan ang atong katawhan ug gidaogdaog
ang atong mga katigulangan, gipanglabay nila ang ilang mga gagmayng
bata aron dili sila mabuhi. 20 Niana nga panahon si Moises natawo;
siya ambungan gayod kaayo atubangan sa Dios ug giatiman sa tulo ka
bulan sa puloy-anan sa iyang amahan. 21 Sa dihang gilabay siya sa gawas,
gikuha siya sa anak nga babaye sa Paraon ug giatiman siya ingon nga
iyang anak. 22 Natudloan si Moises sa tanan nga nahibaw-an sa mga
Ehiptohanon; ug siya gamhanan sa iyang mga pulong ug mga buhat.
23 Apan pagtungtong niya sa edad nga 40, miabot sa iyang kasingkasing
nga susihon ang kahimtang sa iyang mga kaigsoonan, ang mga anak
sa Israel. 24 Pagkakita ni Moises nga gidaogdaog ang usa ka Israelita,
gipanalipdan niya kini ug gipanimaslan gikan sa Ehiptohanon nga maoy
nagdaogdaog pinaagi sa pagpuspus niini: 25 naghunahuna siya nga ang
iyang mga kaigsoonan makasabot nga giluwas sila sa Dios pinaagi sa
iyang kamot, apan wala sila makasabot. 26 Sa sunod nga adlaw miduol
siya sa mga Israelita samtang sila nag-away; gisulayan niya sila ug husay;
miingon siya, 'Mga sir, managsoon kamo; nganong buhatan man ninyo
ug sayop ang usag usa?' 27 Apan ang usa nga maoy nakabuhat ug sayop
sa iyang silingan gituklod siya, ug miingon, 'Kinsa ang naghatag kanimo
ug katungod nga magmando ug maghukom kanamo? 28 Buot ba nimong
patyon ako, sama sa pagpatay nimo sa Ehiptohanon kagahapon?' 29 Nibiya
si Moises palayo human niya kini madungog; nahimo siyang langyaw sa
yuta sa Midian, diin siya nahimong amahan sa duha ka anak nga lalaki.
30 Paglabay sa 40 ka tuig, adunay usa ka anghel nga mipakita kaniya
sa kamingawan sa Bungtod sa Sinai, sa usa ka nagdilaab nga kalayo sa
gamay nga kahoy. 31 Pagkakita ni Moises sa kalayo, natingala siya sa
iyang nakita; sa dihang giduol niya kini ug gisusi, ang tingog sa Ginoo
miingon, 32 'Ako ang Dios sa imong mga amahan, ang Dios ni Abraham,
ni Isaac, ug ni Jacob.' Nangurog si Moises ug wala gayod siya nisulay
ug tan-aw. 33 Ang Ginoo misulti kaniya, 'Huboa ang imong sandalyas,
kay kining dapit nga imong gibarogan balaan. 34 Nakita ko na gayod
ang kalisdanan sa akong katawhan nga atua sa Ehipto; Nadungog ko ang
ilang pag-agulo, ug mikanaog ako aron luwason sila; mao nga duol ngari,
kay ipadala ko ikaw sa Ehipto.' 35 Kining Moises nga ilang gisalikway, sa
dihang sila miingon nga, 'Kinsa ang naghimo kanimo nga mahimong usa
ka magmamando ug usa ka maghuhukom?'—siya ang gipadala sa Dios
nga mangulo ug moluwas. Gipadala siya pinaagi sa kamot sa anghel
nga nagpakita kang Moises sa gamay nga kahoy. 36 Nangulo kanila si

Moises pagawas sa Ehipto, pagkahuman niya ug buhat ug mga milagro
ug ilhanan sa Ehipto, sa Pula nga Dagat, ug sa kamingawan sa sulod sa
40 ka tuig. 37 Mao usab kini ang Moises nga miingon sa katawhan sa
Israel, 'Magpabarog ang Dios ug usa ka propeta alang kaninyo gikan sa
inyong mga kaigsoonan, usa ka propeta sama kanako.' 38 Kini mao ang
tawo nga anaa sa panagtigom sa kamingawan kauban ang mga anghel
nga nakigsulti kaniya sa Bungtod sa Sinai. Kini mao ang tawo nga kauban
sa atong katigulangan; kining tawhana ang nakadawat ug buhing mga
pulong aron ipadayag kanato. 39 Kini mao ang tawo nga wala gisunod
sa atong mga katigulangan; Ilaha siyang gituklod palayo kanila, ug ang
ilang kasingkasing nibalik ngadto sa Ehipto. 40 Nianang panahona miingon
sila kang Aaron, 'Himoi kami ug diosdios nga mangulo kanamo. Kini nga
Moises, nga maoy nangulo sa atong kagawasan sa Ehipto, wala na kami
makabalo kung unsa ang nahitabo kaniya.' 41 Mao nga naghimo sila ug
nating baka niadtong panahona ug nagdala ug halad sa diosdios, unya
naglipay tungod sa binuhat sa ilang mga kamot. 42 Apan ang Dios mibiya
ug gitugyan sila nga moalagad sa binuhat sa langit; ingon sa nahisulat sa
libro sa mga propeta, 'Naghalad ba kamo kanako ug gipatay nga mapintas
nga mananap ug uban pang mga halad sulod sa 40 ka tuig sa kamingawan,
panimalay sa Israel? 43 Gidawat ninyo ang tolda ni Molec ug ang bituon
sa diosdios nga si Repan, ug ang mga larawan nga inyong gibuhat aron
mosimba kanila: Ug dalhon ko kamo saylo pa sa Babilonia.' 44 Ang
atong mga katigulangan adunay tolda sa pagpamatuod sa kamingawan,
sama sa gimando sa Dios sa dihang nakig-istorya siya kang Moises, nga
kinahanglan niyang buhaton kini sama sa iyang nakita. 45 Kini mao ang
balongbalong nga gidala sa atong katigulangan sa atong yuta pinaagi kang
Josue. Kini nahitabo sa dihang sila misulod sa tanang gipanag-iyahan
sa maong mga nasod, nga gipapahawa sa Dios atubangan sa atong mga
katigulangan. Sama kini niini hangtod sa kapanahonan ni David, 46 nga
nakakaplag ug kaluoy sa mata sa Dios; nangayo siya ug usa ka puloy-
anan alang sa Dios ni Jacob. 47 Apan gibuhatan ni Solomon ug balay
ang Dios. 48 Ngani, ang Labing Halangdon wala magpuyo sa mga balay
nga binuhat lamang sa mga kamot; sama sa giingon sa propeta, 49 'Ang
langit ang akong trono, ug ang yuta ang tumbanan sa akong tiil. Unsa
nga matang sa balay ang imong matukod alang kanako? miingon ang
Ginoo: O diin man ang dapit nga ako makapahulay? 50 Dili ba ang akong
kaugalingong kamot man ang nagbuhat niining mga butanga?' 51 Kamong
mga tawo nga gahi ug liog ug wala natuli ang kasingkasing ug dalunggan,
kanunay kamong nagdumili sa Balaang Espiritu; sama lamang ang inyong
binuhatan sa binuhatan sa inyong mga katigulangan. 52 Kinsa sa mga
propeta ang wala gilutos sa inyong mga katigulangan? Gipatay nila ang
propeta nga miabot sa wala pa niabot ang Usa ka Matarong; ug kamo
nahimo na usab nga magbubudhi ug mamumuno kaniya, 53 kamong mga
tawo nga nakadawat sa balaod nga gipatukod sa mga anghel, apan wala
ninyo kini gitipigan.” 54 Karon sa dihang nakadungog ang mga miyembro
sa konseho niining mga butanga, nahiwa ilang kasingkasing, ug mikagot
sa ilang mga ngipon ngadto kang Stefen. 55 Apan siya, nga puno sa Balaang
Espiritu, mihangad sa langit ug nakita ang himaya sa Dios; ug iyang nakita
si Jesus nga nagtindog sa tuo nga kamot sa Dios. 56 Miingon si Stefen, “Tan-
awa, nakita ko ang langit nga naabli, ug ang Anak sa Tawo nagtindog sa
tuo nga kamot sa Dios.” 57 Apan ang mga miyembro sa konseho misinggit
sa makusog, ug nanampong sa ilang mga dalunggan, unya dalidali nga

miduol kaniya; 58 gipapahawa nila siya pagawas sa siyudad ug gibato: ug
gipamutang sa mga saksi ang ilang panggawas nga mga sinina sa tiilan sa
batan-ong lalaki nga ginganlan ug Saulo. 59 Samtang gibato nila si Stefen,
nagsangpit siya sa Dios ug miingon, “Ginoong Jesus, dawata ang akong
espiritu.” 60 Miluhod siya ug misangpit sa makusog nga tingog, “Ginoo,
ayaw sila pakasad-a niining mga butanga.” samtang gisulti niya kini,
natulog siya.

8

1 Si Saulo nag-uyon bahin sa iyang kamatayon. Busa didto nagsugod
niadtong adlawa ang usa ka dako kaayong paglutos batok sa simbahan sa
Jerusalem; ug ang mga magtutuo nagkatibulaag sa tibuok nga mga rehiyon
sa Judea ug sa Samaria, gawas sa mga apostoles. 2 Ang mga mainampuon
nga tawo naglubong kang Estefen ug nagbuhat ug hilabihang pagbangotan
ngadto kaniya. 3 Apan si Saulo nagdaot ug maayo sa simbahan; siya miadto
sa matag kabalayan ug gipangguyod pagawas ang mga lalaki ug mga
babaye, ug gibutang sila didto sa bilanggoan. 4 Apan ang mga magtutuo
nga nagkatibulaag milakaw aron sa pagsangyaw sa pulong. 5 Si Felipe
miadto didto sa siyudad sa Samaria ug nagmantala kanila mahitungod
kang Cristo. 6 Sa dihang ang panon sa mga katawhan nakabati ug nakakita
sa mga timailhan nga gibuhat ni Felipe, sila naminaw pag-ayo ug naghiusa
kung unsa ang iyang giingon. 7 Tungod kay gikan sa daghang mga
katawhan nga anaa kanila, ang mahugaw nga espiritu migula dungan sa
makusog nga paghilak; ug daghang paralitiko ug bakol nga mga tawo ang
nanga-ayo. 8 Ug didto adunay dakong kalipay niadto nga siyudad. 9 Apan
adunay usa ka tawo sa siyudad nga ginganlan ug Simon, nga sa bag-o lang
nagabuhat ug pagpamarang; iyang gipahibulong ang mga katawhan nga
taga-Samaria, samtang nag-angkon nga siya usa ka mahinungdanon nga
tawo. 10 Ang tanan nga mga Samaritanhon, gikan sa pinakaubos ngadto
sa pinakataas, namati pag-ayo kaniya; sila miingon, “Kining tawhana ang
gahom sa Dios ug gitawag nga Bantogan.” 11 Sila namati kaniya, tungod
kay siya nagpahibulong man kanila sa dugay na kaayo nga panahon sa
iyang mga pagpamarang. 12 Apan sa dihang sila nagtuo kung unsa ang
gisangyaw ni Felipe mahitungod sa ebanghelyo sa gingharian sa Dios ug
ang pangalan ni Jesu Cristo, sila nabawtismohan, babaye ug lalaki. 13 Ug
si Simon usab sa iyang kaugalingon nagtuo: human siya nabawtismohan,
siya nagpadayon kauban ni Felipe; sa dihang siya nakakita sa mga
timailhan ug dagkong mga butang nga nabuhat, siya nahibulong. 14 Karon
sa dihang ang mga apostoles sa Jerusalem nakadungog nga ang Samaria
nakadawat na sa pulong sa Dios, sila nagpadala kanila ni Pedro ug ni
Juan. 15 Sa dihang sila naglugsong, sila nag-ampo alang kanila, nga ila
untang madawat ang Balaang Espiritu. 16 Tungod kay hangtod niana
nga takna, ang Balaang Espiritu wala pa man mikunsad ni bisan kinsa
kanila; sila nabawtismohan lamang sa ngalan ni Ginoong Jesus. 17 Unya
si Pedro ug si Juan nagbutang sa ilang mga kamot ngadto kanila, ug ilang
nadawat ang Balaang Espiritu. 18 Karon sa dihang si Simon nakakita nga
ang Balaang Espiritu mahatag pinaagi sa pagpandong sa mga apostoles sa
ilang mga kamot, siya nagtanyag kanila ug salapi. 19 Siya miingon, “Hatagi
ako niini nga gahom, usab, nga kang bisan kinsa man nako ibutang ang
akong mga kamot mahimong makadawat sa Balaang Espiritu.” 20 Apan
si Pedro miingon kaniya, “Unta ang imong plata nga salapi malaglag
kauban nimo, tungod kay naghunahuna ka man sa pagbaton ug gasa

sa Dios inubanan sa salapi. 21 Wala nakay bahin niini nga butang,
tungod kay ang imong kasingkasing dili matarong uban sa Dios. 22 Busa
paghinulsol niining imong pagkadaotan, ug pag-ampo ngadto sa Ginoo,
aron siya mahimo pa tingaling makapasaylo kanimo kung unsa ang imong
gitinguha. 23 Tungod kay ako nakakita nga ikaw anaa sa kahilo sa
kaligotgot ug anaa sa pagkaginapos sa sala." 24 Si Simon mitubag ug nag-
ingon, "Pag-ampo sa Ginoo alang kanako, nga wala sa mga butang nga
imong gipanulti mahimong mahitabo kanako." 25 Sa dihang si Pedro ug
si Juan natawong saksi ug nagsulti sa pulong sa Ginoo, sila mibalik sa
Jerusalem; didto sa dalan, sila nagsangyaw sa ebanghelyo sa daghang mga
baryo sa mga Samaritanhon. 26 Karon ang manulonda sa Ginoo nakigsulti
ngadto kang Felipe ug nag-ingon, "Barog ug adto padulong sa habagatan
didto sa dalan nga palugsong gikan sa Jerusalem ngadto sa Gaza." (Kini
nga dalan anaa sa desyerto nga bahin.) 27 Siya mibarog ug milakaw.
Tan-awa, adunay usa ka tawo nga gikan sa Etiopia, usa siya ka yunoko
nga dako ang kagahom ilalom sa Candace, nga mao ang rayna sa mga
taga-Etiopia. Siya mao ang gisaligan sa tanan niya nga kabtangan. Siya
miadto sa Jerusalem aron sa pagsimba. 28 Siya mibalik ug naglingkod sa
iyang karwahe, ug nagbasa sa basahon ni propeta Isaias. 29 Ang Espiritu
miingon kang Felipe, "Lakaw ug ubani kini nga karwahe." 30 Busa si
Felipe midagan ngadto kaniya, ug nadunggan niya siya nga nagbasa sa
Isaias nga mao ang propeta, ug nag-ingon, "Ikaw ba nakasabot kung unsa
ang imong gibasa?" 31 Ang taga-Etiopia nag-ingon, "Unsaon man nako,
gawas kon adunay mogiya kanako?" Siya nagpakiluoy kang Felipe nga
mosaka sa karwahe ug molingkod uban niya. 32 Karon ang basahon sa
kasulatan nga maoy gibasa sa taga-Etiopia mao kini, "Siya gidala sama
sa karnero nga paingon sa ihawanan; ug sama sa usa ka nating karnero
didto sa atubangan sa iyang manggugupit hilom, ug wala niya gibuka
ang iyang baba: 33 Sa pagpakaulaw kaniya ang iyang paghukom gihikaw:
Kinsa man ang mopahayag sa iyang kaliwatan? Tungod kay ang iyang
kinabuhi gikuha gikan sa kalibotan." 34 Busa ang yunoko nangutana
kang Felipe, ug nag-ingon, "Ako nagpakiluoy kanimo, kang kinsa man
ang propeta nakigsulti? Sa iyaha bang kaugalingon, o sa ubang tawo?"
35 Si Felipe nagsugod ug saysay; siya misugod niini nga kasulatan sa
Isaias alang sa pagsangyaw mahitungod kang Jesus ngadto kaniya. 36 Sa
ilang pagpadayon didto sa dalan, miabot sila diin adunay tubig; ang
yunoko miingon, "Tan awa, adunay tubig diri; unsa man ang makapugong
kanako nga magpabawtismo?" 37 (Ang pinaka maayo ug karaang kopya
giwala ang Buhat 8: 37) Si Felipe miingon, "Kung ikaw mituo sa tibuok
nimong kasingkasing, ikaw mahimong pagabawtismohan." Ang taga-
Etiopia mitubag, "Ako nagtuo nga si Jesu Cristo mao ang Anak sa Dios."
38 Busa ang taga-Etiopia nagmando nga ang karwahe ipapahunong. Sila
mituslob didto sa tubig, si Felipe ug ang yunoko, ug si Felipe nagbawtismo
kaniya. 39 Sa dihang sila mihaw-as sa tubig, ang Espiritu sa Ginoo nagkuha
kang Felipe; ang yunoko wala na makakita kaniya, ug milakaw siya sa
iyang dalan nga nagmalipayon. 40 Apan si Felipe nagpakita didto sa Azotus.
Siya miagi niana nga rehiyon ug nagsangyaw sa ebanghelyo sa tibuok nga
mga siyudad, hangtod miabot siya sa Cesarea.

9

1 Apan si Saulo, nagpadayon sa pagsulti ug mga bahad bisan sa pagpatay
batok sa mga disipulo sa Ginoo, miadto sa labaw sa mga pari 2 ug

nangayo kaniya ug mga sulat sa mga sinagoga sa Damasco, aron kung
siya makakaplag bisan kinsa nga sakop sa Dalan, bisan lalaki o babaye,
siya magdala kanila balik sa Jerusalem. 3 Samtang siya naglakaw, kini
nahitabo sa dihang siya duol na sa Damasco, sa kalit lang midan-ag
sa iyang palibot ang kahayag nga gikan sa langit; 4 ug siya natumba
sa yuta ug nakadungog sa usa ka tingog nga nag-ingon ngadto kaniya,
“Saulo, Saulo, nganong ginalutos mo ako?” 5 Si Saulo mitubag, “Kinsa
ka, Ginoo?” Ang Ginoo miingon, “Ako si Jesus nga imong ginalutos;
6 apan barog, sulod didto sa siyudad, ug pagasultihan ka kung unsa
ang angay nimong buhaton.” 7 Ang mga tawo nga kauban ni Saulo sa
paglakaw nagtindog nga wala makatingog, nakadungog sa tingog, apan
walay nakita. 8 Si Saulo mitindog gikan sa yuta, ug sa dihang gibuka
niya ang iyang mga mata, wala na siyay makita; busa sila nag-agak
kaniya nga ginunitan ang kamot ug gidala siya didto sa Damasco. 9 Sulod
sa tulo ka adlaw siya dili makakita, ug siya wala mikaon ni miinom.
10 Karon adunay usa ka disipulo sa Damasco nga ginganlan ug Ananias;
ug ang Ginoo nakigsulti kaniya sa usa ka panan-awon, “Ananias.” Ug
siya miingon, “Tan-awa, ania ako dinhi, Ginoo.” 11 Ang Ginoo miingon
kaniya, “Tindog ug adto sa dalan nga ginatawag ug Tul-id, ug didto sa
balay ni Judas pangutana sa usa ka gingalan ug Saulo, usa ka tawo nga
gikan sa Tarso; kay siya nag-ampo; ug siya nakakita 12 ug usa ka panan-
awon sa usa ka tawo nga ginganlan ug Ananias nga misulod ug mitapion
sa iyang kamot ngadto kaniya, aron siya makadawat sa iyang panan-aw.”
13 Apan si Ananias mitubag, “Ginoo, ako nakadungog gikan sa kadaghanan
mahitungod niining tawhana, kung unsa ka dako ang pagpangdaot nga
iyang gibuhat ngadto sa imong katawhan sa Jerusalem. 14 Siya adunay
katungod gikan sa pangulong pari aron pangdakpon ang tanan dinhi nga
motawag pinaagi sa imong ngalan.” 15 Apan ang Ginoo miingon ngadto
kaniya, “Lakaw, kay siya usa ka pinili nga galamiton alang kanako, nga
magdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Gentil ug sa mga hari ug
sa mga anak sa Israel; 16 kay akong ipakita kaniya unsa ka dako ang iyang
pagaantuson tungod sa akong ngalan.” 17 Busa si Ananias milakaw, ug
misulod ngadto sa balay. Mitapion sa iyang kamot ngadto kaniya, siya
miingon, “Igsoong Saulo, ang Ginoong Jesus, nga nagpakita kanimo sa
dalan sa imong pagpadulong nganhi, gipadala ako aron ikaw makadawat
sa imong panan-aw ug mapuno sa Balaang Espiritu.” 18 Dihadiha dayon
usa ka butang sama sa himbis ang nangahulog gikan sa mata ni Saulo,
ug siya nakadawat sa iyang panan-aw; siya mitindog ug nagpabawtismo;
19 ug siya mikaon ug nabaskog. Siya nagpabilin uban sa mga disipulo sa
Damasco sulod sa pipila ka mga adlaw. 20 Pagkahuman siya nagmantala
kang Jesus didto sa mga sinagoga, nga nag-ingon nga siya ang Anak sa
Dios. 21 Ang tanan nga nakadungog kaniya nahibulong ug miingon, “Dili
ba mao man kini nga tawo ang naglaglag niadtong anaa sa Jerusalem nga
mosangpit niining ngalana? Ug siya mianhi dinhi aron pagdala kanila
balik ngadto sa mga pangulong pari.” 22 Apan si Saulo gigamhan sa
pagsangyaw ug gilibog ang mga Judio nga nagpuyo sa Damasco pinaagi
sa pagpamatuod nga si Jesus mao ang Cristo. 23 Pagkahuman sa daghang
mga adlaw, ang mga Judio naglaraw aron sa pagpatay kaniya. 24 Apan
ang ilang mga laraw nasayran ni Saulo. Sila nagbantay sa mga ganghaan
adlaw ug gabii aron sa pagpatay kaniya. 25 Apan ang iyang mga disipulo
mikuha kaniya pagkagabii ug gipanaog siya agi sa pader, gitunton siya

sa usa ka bukag. 26 Sa dihang siya miabot ngadto sa Jerusalem, si Saulo
misulay sa pag-apil sa mga disipulo, apan silang tanan nangahadlok pa
kaniya, wala motuo nga siya usa na ka disipulo. 27 Apan si Barnabas
mikuha kaniya ug nagdala kaniya ngadto sa mga apostoles. Ug siya misulti
kanila kung giunsa ni Saulo pagkakita sa Ginoo didto sa dalan ug ang Ginoo
nagkigsulti ngadto kaniya, ug kung giunsa didto sa Damasco nga si Saulo
sa walay kukahadlok nagasangyaw sa ngalan ni Jesus. 28 Siya nakigkita
kanila sulod ug gawas sa Jerusalem. Siya nagsulti sa walay kukahadlok sa
ngalan ni Ginoong Jesus 29 ug nagkiglantugi uban sa mga Judio sa Gresya;
apan sila nagpadayon sa pagsulay sa pagpatay kaniya. 30 Sa dihang ang
mga kaigsoonan nasayod niini, sila nagdala kaniya palugsong ngadto sa
Caesarea ug gipadala siya palayo ngadto sa Tarso. 31 Busa, ang simbahan
sa tibuok Judea, Galilea, ug Samaria adunay kalinaw ug nalig-on; ug,
nagalakaw sa kahadlok sa Ginoo ug sa kahupay sa Balaang Espiritu; ang
simbahan mitubo ang kadaghan. 32 Karon nahitabo nga, samtang si Pedro
miadto sa tibuok rehiyon, siya miadto palugsong usab sa katawhan sa
Dios nga nagpuyo sa lungsod sa Lida. 33 Didto niya nakaplagan ang usa
ka tawo nga ginganlan ug Eneas, anaa sa iyang higdaanan sa walo ka
tuig, kay siya paralisado. 34 Si Pedro miingon kaniya, “Eneas, si Jesu-
Cristo ang nag-ayo kanimo. Bangon ug hiposa ang imong higdaanan.”
Ug dihadiha dayon siya mibangon. 35 Busa ang tanan nga nagpuyo sa
Lida ug sa Sharon nakakita sa tawo ug sila nangakabig ngadto sa Dios.
36 Karon didto sa Jopa adunay usa ka disipulo nga ginganlan ug Tabita,
mahubad kini nga “Dorcas.” Kini nga babaye puno sa maayong mga
buhat ug maluluy-on nga nagbuhat alang sa mga kabos. 37 Kini nahitabo
niadtong mga adlawa nga siya nagsakit ug namatay; sa dihang nahugasan
na nila siya, ila siyang gihaya sa taas nga lawak. 38 Tungod kay ang Lida
duol lang sa Jopa, ug ang mga disipulo nakadungog nga si Pedro tua pa
didto, sila nagpadala ug duha ka tawo ngadto kaniya, paghangyo kaniya,
“Kuyog kanamo sa walay langan.” 39 Si Pedro mitindog ug mikuyog uban
kanila. Sa dihang siya miabot, gidala nila siya ngadto sa taas nga lawak. Ug
ang tanang mga balo nag-alirong kaniya nga naghilak, gipakita kaniya ang
kupo ug mga bisti nga gibuhat ni Dorcas samtang siya uban pa kanila. 40 Si
Pedro nagpagawas nilang tanan sa lawak, miluhod, ug nag-ampo; unya,
miatubang ngadto sa lawas, siya miingon, “Tabita, bangon.” Iyang gibuka
ang iyang mga mata, ug sa dihang nakita niya si Pedro milingkod siya.
41 Unya gigunitan ni Pedro ang iyang kamot ug gipatindog siya; ug dihang
gitawag niya ang mga magtutuo ug ang mga balo, gipakita niya kanila
nga siya buhi na. 42 Kining butanga nasayran sa tibuok Jopa, ug daghang
katawhan ang mituo sa Ginoo. 43 Nahitabo kadto nga si Pedro nagpabilin
sa daghang mga adlaw sa Joppa uban sa usa ka tawo nga ginganlan ug
Simon, usa ka magtatabas ug panit sa hayop.

10

1 Karon adunay usa ka tawo sa siyudad sa Cesarea, nga Cornelio ang
ngalan, ang senturyon sa gitawag nga Italyanhong batalyon. 2 Siya usa ka
matinud-anon nga tawo, usa nga nagsimba sa Dios uban ang tanan nga
anaa sa iyang panimalay; nagahatag siya ug daghang salapi alang sa Judio
nga katawhan ug kanunay nag-ampo sa Dios. 3 Sa ikasiyam nga takna
sa adlaw, dayag nga iyang nakita sa usa ka panan-awon ang anghel sa
Dios nga mipaduol kaniya. Ang anghel miingon kaniya, “Cornelio!” 4 Si
Cornelio mitutok sa anghel ug nalisang pag-ayo ug siya miingon, “Unsa

man, sir?” Ang anghel miingon kaniya, “Ang imong mga pag-ampo ug
mga gasa sa mga kabos mipataas nga halad handomanan sa presensya sa
Dios. 5 Karon pagpadala ug mga lalaki sa siyudad sa Jopa aron kuhaon ang
tawo nga gingalan ug Simon, nga ginganlan usab ug Pedro. 6 Siya nagpuyo
kauban ang magtatabas ug panit sa hayop nga gingalan ug Simon, kinsang
balay anaa sa baybayon.” 7 Sa dihang ang anghel nga nakigsulti kaniya
mibiya, gitawag ni Cornelio ang duha niya ka mga sulugoon sa balay, ug
ang sundalo nga nagsimba sa Dios gikan sa maong kasundalohan nga nag-
alagad usab kaniya. 8 Si Cornelio miingon kanila sa tanan nga nahitabo ug
gipaadto sila sa Jopa. 9 Karon sa sunod nga adlaw mga ikaunom nga takna,
sa dihang anaa sila sa ilang panaw ug nagkaduol na sa siyudad, si Pedro
miadto sa taas sa balay aron sa pag-ampo. 10 Unya siya gigutom ug buot
mokaon, apan samtang ang mga tawo nagluto sa pagkaon, nakatagpilaw
siya; 11 ug nakita niya ang langit nga naabli, ug naay sudlanan nga
mipakanaog, sama sa dakong panapton nga nagpadulong sa yuta, nga
gitunton sa upat niini ka mga suok. 12 Niini adunay tanang matang sa
upat ug tiil nga mga mananap ug mga butang nga nagakamang sa yuta,
ug mga langgam sa kalangitan. 13 Unya usa ka tingog ang miingon kaniya:
“Tindog, Pedro, patya ug kaon.” 14 Apan si Pedro miingon, “Dili Ginoo; kay
ako wala makakaon ug bisan unsa nga mahugaw ug dili limpyo.” 15 Apan
ang tingog miabot kaniya pag-usab sa ikaduhang higayon: “Kung unsay
gilimpyohan sa Dios, ayaw kini tawga nga mahugaw.” 16 Kini nahitabo
sa makatulo ka higayon; unya ang sudlanan dihadiha gikuha pabalik sa
langit. 17 Karon samtang si Pedro nalibog pag-ayo mahitungod kung unsa
ang ipasabot sa panan-awon nga iyang nakita, tan-awa, ang mga lalaki nga
gipadala ni Cornelio mitindog atubangan sa ganghaan, paghuman nila ug
pangutana sa dalan padulong sa balay. 18 Ug sila nanawag ug nangutana
kung si Simon, nga ginganlan usab ug Pedro, nagpuyo didto. 19 Samtang
naghunahuna si Pedro mahitungod sa panan-awon, ang Espiritu miingon
kaniya, “Tan-awa, tulo ka mga lalaki ang nangita kanimo. 20 Tindog ug
adto sa ubos ug lakaw uban kanila. Ayaw kahadlok sa pag-uban, tungod
kay ako nagpadala kanila.” 21 Busa si Pedro mikanaog ug miadto sa
mga lalaki ug miingon, “Siya nga inyong gipangita mao ako. Nganong
mianhi kamo?” 22 Miingon sila, “Ang kapitan nga ginganlan ug Cornelio,
matarong nga tawo ug usa nga nagsimba sa Dios, ug gitahod sa tanang
nasod sa mga Judio, giingnan sa balaang anghel sa Dios sa pagkuha
kanimo aron moadto sa iyang balay, aron makapaminaw siya sa mensahe
gikan kanimo.” 23 Busa gidapit sila ni Pedro nga mosulod ug magpabilin
uban kaniya ug sa mga tawo nga kauban niya. Sa pagkasunod buntag
siya mibangon ug mikuyog kanila, ug ang pipila sa mga kaigsoonan nga
gikan sa Jopa mikuyog kaniya. 24 Sa pagkasunod nga adlaw sila miabot
sa Cesarea. Si Cornelio naghulat kanila; gitawag niya ang iyang mga
paryenti ug suod nga mga higala. 25 Nahitabo kini nga sa dihang si Pedro
misulod, si Cornelio mihimamat kaniya ug miluhod sa iyang tiilan aron
sa pagpasidungog kaniya. 26 Apan gipatindog siya ni Pedro ug miingon,
“Tindog; ako usab usa lamang ka tawo.” 27 Samtang si Pedro nakigsulti
kaniya, misulod siya ug nakita niya ang daghang tawo nga nagtigom.
28 Miingon siya kanila, “Kamo sa inyong kaugalingon nasayod nga dili
uyon sa balaod alang sa mga Judio nga tawo ang makig-uban o mobisita
sa usa nga gikan sa laing nasod. Apan gipakita sa Dios kanako nga dili
nako kinahanglan tawgon ang bisan kinsa nga tawo nga mahugaw o dili

limpyo. 29 Mao nga mianhi ako sa walay pakiglalis, sa dihang ako gipaanhi.
Busa mangutana ako kanimo nganong gipakuha mo man ako." 30 Miingon
si Cornelio, "Upat ka adlaw ang milabay sa sama niining taknaa, ako nag-
ampo dinhi sa akong balay sa ika-siyam ang takna; ug nakakita ug tawo
nga mitindog sa akong atubangan sa hayag nga bisti. 31 Siya miingon,
'Cornelio, ang imong pag-ampo nadungog sa Dios, ug ang imong mga
gasa alang sa mga kabos nagpahinumdom sa Dios mahitungod kanimo.
32 Busa pagpadala ug tawo sa Jopa, ug pangitaa ang tawo nga ginganlan ug
Simon, nga usab ginatawag ug Pedro. Nagpuyo siya sa balay sa magtatabas
ug panit sa hayop nga ginganlan ug Simon, diha sa baybayon.' Pipila
ka karaan nga mga sinulat midugang: Kung siya moabot, siya mosulti
kanimo. 33 Busa sa walay langan ako nagpakuha kanimo. Buotan ka kay
ikaw mianhi. Unya karon, ania kitang tanan dinhi sa panan-aw sa Dios,
aron sa pagpaminaw sa tanan nga gitudlo kanimo sa Ginoo nga isulti."
Pipila ka karaan nga mga sinulat midugang: Gitudlo sa Dios nga isulti.
34 Unya gibuka ni Pedro ang iyang baba ug miingon, "Sa pagkatinuod,
akong naila nga ang Dios dili modapig ni bisan kinsa. 35 Hinuon, sa matag
nasod si bisan kinsa nga mosimba ug mobuhat ug matarong nga binuhatan
madawat diha kaniya. 36 Kamo nasayod sa mensahe nga iyang gipadala
ngadto sa mga tawo sa Israel, sa dihang iyang gipahibalo ang maayong
balita mahitungod sa kalinaw pinaagi kang Jesu-Cristo, nga maoy Ginoo
sa tanan - 37 kamo mismo nasayod sa mga panghitabo nga nagakahitabo,
nga nahitabo sa tibuok Judea, sugod sa Galilea, pagkahuman sa bawtismo
nga gipahibalo ni Juan; 38 ang mga panghitabo mahitungod kang Jesus
nga taga-Nasaret, kung giunsa sa Dios pagdihog kaniya sa Balaang Espiritu
ug sa gahom. Siya mianhi nga nagbuhat ug maayo ug nag-ayo sa tanan
nga gidaogdaog sa yawa, tungod kay ang Dios uban kaniya. 39 Kami
ang mga saksi niining mga butang nga iyang gibuhat didto sa nasod sa
mga Judio ug sa Jerusalem - kini nga Jesus kansang ilang gipatay, sa
pagbitay sa kahoy. 40 Kini nga tawo gibanhaw sa Dios sa ikatulo nga
adlaw ug gihatagan siya aron mahimong mailhan, 41 dili sa tanan nga
mga tawo, apan sa mga saksi nga gipili nang daan sa Dios - kami mismo,
nga mikaon ug miinom uban kaniya human siya nabanhaw gikan sa
mga patay. 42 Siya nagmando kanamo sa pagsangyaw sa mga tawo ug
pagpamatuod nga kini mao ang usa nga gipili sa Dios nga mahimong
Maghuhukom sa buhi ug sa patay. 43 Tungod kaniya ang tanan nga
mga propeta nahimong saksi, aron nga ang matag-usa nga motuo kaniya
mamahimong makadawat sa kapasayloan sa mga sala pinaagi sa iyang
ngalan." 44 Samtang si Pedro nagsulti niining mga butanga, ang Balaang
Espiritu mikunsad ngadto sa tanang naminaw sa iyang mensahe. 45 Ang
mga tawo nga apil sa tinuli nga pundok sa mga magtutuo - tanan nga
miuban kang Pedro - nahibulong, tungod kay ang gasa sa Balaang Espiritu
gibubo usab sa mga Gentil. 46 Kay sila nakadungog niining mga Gentil nga
nagsulti sa uban nga mga pinulongan ug nagdayeg sa Dios. Unya si Pedro
mitubag, 47 "Aduna bay makapugong sa tubig gikan niining mga tawhana
aron sila dili mabawtismohan, kining mga tawhana nga nakadawat sa
Balaang Espiritu ingon nga sama kanato?" 48 Unya siya nagmando kanila
nga magpabawtismo pinaagi sa ngalan ni Jesu-Cristo. Unya naghangyo
sila kaniya nga magpabilin uban kanila sa pipila ka mga adlaw.

11

1 Karon ang mga apostoles ug ang mga kaigsuonang mga lalaki nga kinsa

atua sa Judea nakadungog nga ang mga Gentil nakadawat usab sa pulong
sa Dios. 2 Sa dihang si Pedro misaka ngadto sa Jerusalem, sila nga nasakop
sa pundok sa mga tinuli nagbadlong kaniya; 3 miingon sila, “Nakiglambigit
ka ngadto sa mga tawo nga walay mga tuli ug mikaon uban kanila!”
4 Apan si Pedro nagsugod sa pagpasabot sa butang ngadto kanila sa han-
ay; siya miingon, 5 nag-ampo ako sa siyudad sa Jopa, ug sa kalit akong
nakita ang panan-awon nga sudlanan nga nagpaubos, sama sa lapad nga
palid mipaubos gikan sa langit pinaagi sa iyang upat ka mga kanto; kini
mikanaog nganhi kanako. 6 Gitutokan ko kini ug akong gihunahuna ang
mahitungod niini; akong nakita ang mga mananap nga adunay upat ka
tiil nga anaa sa kalibotan, bangis nga mga mananap, nagkamang nga mga
mananap, ug mga langgam sa kawanangan. 7 Unya nakadungog ako ug
tingog nga nagsulti nganhi kanako, “Bangon, Pedro; pag-ihaw ug kaon!”
8 Ako miingon, “Dili gayod, Ginoo: kay wala pay dili balaan o dili hinlo
nga nakasulod sa akong baba.” 9 Apan ang tingog mitubag usab gikan sa
langit, “Unsa ang gideklara nga hinlo sa Dios ayaw tawga nga dili hinlo.”
10 Kini nahitabo sa tulo ka higayon, ug unya ang tanang butang gikuha
pagbalik paingon sa langit. 11 Tan-awa, sa dili kalayoan adunay tulo ka
mga tawo nga nagtindog atubangan sa balay diin atua kami; gipadala sila
gikan sa Cesarea nganhi kanako. 12 Ang Espiritu nagmando kanako nga
mouban kanila, ug nga ako dili magbuhat ug kalainan mahitungod kanila.
Kining unom ka mga igsoong lalaki mikuyog uban kanako, ug miadto kami
ngadto sa balay sa tawo. 13 Siya misulti kanamo giunsa niya pagkakita sa
anghel nga nagtindog sa iyang balay ug nag-ingon, “Pagpadala ug mga
tawo ngadto sa Jopa ug dad-a pagbalik si Simon, nga ang lahi nga ngalan
mao si Pedro. 14 Siya magsulti nganha kanimo ug mensahe nga mahimong
paagi nga ikaw maluwas-ikaw ug ang imong tibuok panimalay.” 15 Sa
pagsugod nako ug sulti ngadto kanila, ang Balaang Espiritu niabot kanila,
sama kanato sa sinugdanan. 16 Nahinumdom ako sa pulong sa Ginoo,
giunsa niya pag-ingon, “Si Juan gayod nagbawtismo sa tubig; apan kamo
pagabawtismohan sa Balaang Espiritu.” 17 Unya kung ang Dios naghatag
kanila sa sama nga gasa isip iyang gihatag nganhi kanato sa dihang mituo
kita kang Ginoong Jesu-Cristo, kinsa ba ako, nga ako makigbatok sa Dios?’”
18 Sa dihang ila kining nadungog nga mga butang, sila wala nibalos sa
pag-ingon, apan ila hinuong gidayeg ang Dios ug miingon, “Unya ang Dios
mihatag sa paghinulsol alang sa kinabuhi ngadto usab sa mga Gentil.”
19 Busa ang mga magtutuo kansang nag-antos sa pagsugod sa kamatayon
ni Esteban nga nagkatibulaag gikan sa Jerusalem-kining mga magtutuo
miadto sa sama kalayo sa Fenicia, Cyprus, ug Antioquia. Misulti sila ug
mensahe mahitungod kang Jesus ngadto lamang sa mga Judio, wala nay
lain bisan usa. 20 Apan ang uban kanila, mga katawhan gikan sa Cyrus ug
Cirene miabot ngadto sa Antioquia ug misulti ngadto sa mga Griyego ug
giwali ang Ginoong Jesus. 21 Ug ang kamot sa Ginoo nag-uban kanila; ang
dakong ihap nagtuo ug mibalik ngadto sa Ginoo. 22 Ang balita mahitungod
kanila miabot sa mga dalunggan sa simbahan sa Jerusalem: ug ilang
gipadala pagawas si Barnabas sama kalayo sa Antioquia. 23 Sa dihang
siya miabot ug nakita ang gasa sa Dios, nalipay siya; ug gidasig niya silang
tanan sa pagpabilin diha sa Ginoo sa tibuok nilang kasingkasing. 24 Kay
siya maayo man nga tawo ug puno sa Balaang Espiritu ug sa pagtuo, ug
daghang mga tawo nga nadugang ngadto sa Ginoo. 25 Unya si Barnabas
migawas ngadto sa Tarsus para mangita kang Saulo. 26 Sa dihang iya nang

nakaplagan siya, gidala niya siya ngadto sa Antioquia. Kini nahitabo, nga
sa tibuok tuig ilang gitigom tanan uban ang simbahan ug nagtudlo sa
daghang mga tawo. Ang mga disipulo unang gitawag nga mga Kristohanon
didto sa Antioquia. 27 Karon niini nga mga adlaw ang ubang mga propeta
milugsong gikan sa Jerusalem ngadto sa Antioquia. 28 Ang usa kanila,
nga ginganlan ug Agabus, mitindog ug gipakita sa Espiritu nga ang usa
ka dakong kagutom mahitabo sa tibuok kalibotan. Kini mahitabo sa mga
adlaw ni Claudio. 29 Busa, ang mga disipulo, isip matag-usa makahimo, ug
nakahukom sa pagpadala ug tabang sa mga kaigsoonang lalaki sa Judea.
30 Ila kining nahimo; nagpadala sila ug kwarta sa mga pangulo pinaagi sa
kamot ni Barnabas ug Saulo.

12

1 Karon mahitungod niadtong panahona ang Hari nga si Herodes
nangdapat niadtong uban nga gikan sa katilingban aron dagmalan sila.
2 Iyang gipatay si Santiago nga igsoon nga lalaki ni Juan pinaagi sa
espada. 3 Pagkahuman nakita niya nga nakapahimuot kini sa mga Judio,
nagpadayon siya sa pagdakop usab kang Pedro. Mao kana ang panahon
sa mga adlaw sa pan nga walay patubo. 4 Pagkahuman ug dakop kaniya,
gibutang niya siya sa bilanggoan ug nagtagana ug upat ka han-ay sa mga
sundalo aron magbantay kaniya; iyang tuyo nga siya dad-on sa katawhan
pagkahuman sa Pagsaylo. 5 Busa si Pedro nagpabilin didto sa bilanggoan,
apan ang mga pag-ampo inubanan sa pagkugi gihimo sa katilingban
ngadto sa Dios alang kaniya. 6 Sa wala pa ang adlaw nga pagadad-on siya
ni Herodes sa gawas, nianang kagabhi-on natulog si Pedro tunga sa duha
ka mga sundalo, nga gigapos ug duha ka kadena; ug ang mga guwardiya
naa sa atubangan sa pultahan nga nagbantay sa bilanggoan. 7 Tan-awa,
usa ka anghel sa Ginoo sa kalit nagpakita kaniya, ug ang kahayag midan-ag
sa silda. Gihampak niya si Pedro sa kiliran ug gipukaw siya ug miingon,
“Bangon ug dali.” Unya ang mga kadena nangatangtang gikan sa iyang
mga kamot. 8 Ang anghel miingon kaniya, “Panapot ug suota ang imong
mga sandalyas.” Gibuhat kini ni Pedro. Ang anghel miingon kaniya,
“Sul-oba ang imong kupo ug sunod kanako.” 9 Busa si Pedro misunod
sa anghel ug migawas. Siya wala masayod nga unsa ang gihimo sa anghel
tinuod gayod. Siya nagtuo nga siya nakakita ug usa ka panan-awon.
10 Pagkahuman nila ug labay sa una ka guwardiya ug sa ikaduha, naabot
sila sa ganghaan nga puthaw nga paingon ngadto sa siyudad; kini naabli sa
iyang kaugalingon alang kanila. Nanggawas ug nangadto sila sa dalan, ug
ang angel mibiya kaniya dayon. 11 Sa dihang nakamatngon na si Pedro,
siya miingon, “Karon nasayod na ako nga gipadala sa Ginoo ang iyang
angel ug giluwas ako gikan sa kamot ni Herodes, ug gikan sa tanang
gilaoman sa mga tawo nga mga Judio.” 12 Pagkahuman niya makaamgo
niini, miadto siya sa balay ni Maria nga inahan ni Juan kansang apelyido
Marcos; daghang mga magtutuo nga nagtigom didto ug nagaampo. 13 Sa
dihang siya nagtuktok sa pultahan sa ganghaan, ang usa ka sulugoon nga
babaye nga ginganlan ug Roda miadto aron sa pagtubag. 14 Sa dihang
nailhan niya ang tingog ni Pedro, sa iyang kalipay napakyas siya sa pag-
abre sa pultahan; hinuon, siya midagan padulong sa kwarto; siya nagbalita
nga si Pedro nagtindog didto sa pultahan. 15 Busa miingon sila kaniya,
“Nabuang naka.” Apan namugos gayod siya nga mao kadto. Sila miingon,
“Iya kadtong anghel.” 16 Apan nagpadayon sa pagpanuktok si Pedro,
ug sa naabrehan na nila ang pultahan, nakita nila siya ug nahibulong.

17 Misinyas si Pedro kanila sa iyang kamot nga mohilom, ug gisultihan niya
sila kung giunsa siya pagpagawas sa Ginoo sa bilanggoan. Siya miingon,
“Ibalita kining mga butanga ngadto kang Santiago ug sa mga igsoon.”
Unya mibiya siya ug miadto sa laing dapit. 18 Karon sa pagkabuntag, walay
gamay nga kahinam sa mga sundalo, mahitungod sa nahitabo kang Pedro.
19 Pagkahuman ug pangita ni Herodes kaniya apan wala siya makaplagi,
gipangutana niya ang mga guwardya ug nagmando kanila nga pamatyon.
Unya milugsong siya gikan sa Judea ngadto sa Cesarea ug nagpuyo didto.
20 Karon nasuko pag-ayo si Herodes sa mga tawo sa Tiro ug Sidon. Sila
miadto uban kaniya. Unya ilang gidani si Blastus, ang katabang sa hari,
nga motabang kanila. Unya nangayo sila ug kalinaw, tungod kay ang ilang
nasod nagdawat ug pagkaon gikan sa nasod sa hari. 21 Sa usa ka adlaw
nga gitagana nagsuot si Herodes ug harianong bisti ug naglingkod siya
sa trono; siya nakigpulong kanila. 22 Ang mga tawo naninggit, “Kini ang
tingog sa usa ka dios, dili sa usa ka tawo!” 23 Diha-diha gihampak siya sa
anghel sa Ginoo, tungod kay wala niya gihatag ang himaya sa Dios; siya
gikaon sa mga ulod ug namatay. 24 Apan ang pulong sa Dios mitubo ug
midaghan. 25 Human ni Barnabas ug Saulo mahuman ang ilang tahas dito
sa Jerusalem, sila mibalik; giuban nila si Juan, kansang apelyido Marcos.

13

1 Karon sa panagtigom didto sa Antioquia, adunay mga propeta ug mga
magtutudlo. Sila mao si Barnabas ug si Simeon (gitawag nga Niger),
si Lucio sa Cirene, si Manaen (ang sinagop nga igsoon ni Herodes ang
pangulo sa distrito), ug si Saulo. 2 Samtang ilang gisimba ang Ginoo ug
nagpuasa, ang Balaang Espiritu miingon, “Igahin alang kanako si Barnabas
ug si Saulo, aron magbuhat sa buluhaton nga akong gitawag kanila.”
3 Pagkahuman sa panagtigom sa pagpuasa, nag-ampo, ug gitapion ang
ilang mga kamot niining mga tawhana, sila nagpadala kanila. 4 Busa
si Barnabas ug si Saulo mituman sa Balaang Espiritu ug milugsong sa
Seleucia; gikan didto milayag sila padulong sa isla sa Cipre. 5 Sa dihang
didto sila sa siyudad sa Salamis, ilang gimantala ang pulong sa Dios sa mga
sinagoga sa mga Judio. Kuyog usab nila si Juan Marcos isip ilang katabang.
6 Sa dihang naadtoan na nila ang tibuok isla sa Pafos, nakaplagan nila
ang usa ka salamangkero, usa ka mini nga propeta sa mga Judio, nga
ginganlan ug Bar-Jesus. 7 Kini nga salamangkero adunay kalambigitan sa
prokonsul, Sergio Paulo, nga usa ka maalamon nga tawo. Kining tawhana
ang nagpatawag kang Barnabas ug Saulo, tungod kay buot niya madungog
ang pulong sa Dios. 8 Apan si Elimas “ang salamangkero” (ingon niana ang
paghubad sa iyang ngalan) misupak kanila; iyang gisulayan sa pagpalikay
ang prokonsul palayo gikan sa pagtuo. 9 Apan si Saulo, nga gitawag usab
ug Pablo, napuno sa Balaang Espiritu; siya mitutok kaniya 10 ug miingon,
“Ikaw anak sa yawa, napuno ka sa tanang matang sa pagpanglimbong
ug pagkadaotan. Kaaway ka sa tanang matang sa pagkamatarong. Dili
ka moundang sa paglubag sa tul-id nga mga dalan sa Ginoo, dili ba?
11 Karon tan-awa, ang kamot sa Ginoo diha kanimo, ug ikaw mahimong
buta. Dili nimo makita ang adlaw sa makadiyot.” Diha-diha adunay
nahulog kang Elimas nga usa ka yamog ug kangitngit; ug nagsugod siya
ug lakaw palibot ug naghangyo sa mga tawo nga agakon siya pinaagi sa
kamot. 12 Human nakita sa prokonsul kung unsa ang nahitabo, mituo siya,
tungod kay hilabihan ang iyang katingala sa mga pagtulon-an mahitungod
sa Ginoo. 13 Karon si Pablo ug ang iyang mga higala naglayag gikan

sa Pafos ug miabot sa Perga didto sa Pampilya. Apan si Juan mibiya
kanila ug mibalik sa Jerusalem. 14 Si Pablo ug ang iyang mga higala
nagbiyahe gikan sa Perga ug miabot sa Antioquia sa Pisidia. Didto miadto
sila sa sinagoga sa Adlaw nga Igpapahulay ug nanglingkod. 15 Human
sa pagbasa sa balaod ug sa mga propeta, ang mga pangulo sa sinagoga
nagpadala kanila ug mensahe nga nag-ingon, “Mga igsoon, kung aduna
kamoy mensahe sa pagdasig alang sa katawhan dinhi, isulti kini.” 16 Busa
si Pablo mitindog ug misinyas uban sa iyang kamot; miingon siya, “Mga
katawhan sa Israel ug kamo nga nagpasidungog sa Dios, paminaw. 17 Ang
Dios niining mga katawhan sa Israel nagpili sa atong mga katigulangan
ug gihimong hilabihan kadaghan ang mga tawo sa dihang nagpuyo sila
sa kayutaan sa Ehipto, ug uban sa binayaw nga kamot gipangulohan niya
sila pagawas niini. 18 Kay sa mga 40 ka mga katuigan siya nag-uban kanila
didto sa kamingawan. 19 Pagkahuman niya ug buntog ang pito ka nasod sa
yuta sa Canaan, iyang gihatagan ang atong katawhan sa ilang yuta alang
sa panulondon. 20 Kining tanan nga panghitabo nahitabo sa mga 450 ka
mga katuigan. Human niining mga butanga, ang Dios mihatag kanila ug
mga maghuhukom hangtod kang Samuel ang propeta. 21 Human niini,
ang mga tawo nangayo ug usa ka hari, busa ang Dios naghatag kanila
kang Saul ang anak ni Kish, ang tawo nga gikan sa tribo ni Benjamin, sa
panahon sa 40 ka tuig. 22 Unya human siya kuhaa sa Dios sa pagkahari,
iyang gituboy si David aron mahimong ilang hari. Kini mahitungod kang
David nga ang Dios miingon, 'Ako nang nakaplagan si David nga anak
ni Jesse nga mao ang tawo sunod sa akong kasingkasing; iya gayod nga
buhaton ang tanang butang nga akong gitinguha.' 23 Gikan sa mga kaliwat
niining tawhana ang Dios nagdala sa Israel ug usa ka Manluluwas, si
Jesus, sama sa iyang gisaad nga buhaton. 24 Kini nagsugod ug kahitabo sa
dihang, wala pa miabot si Jesus, unang gipahibalo ni Juan ang bawtismo
sa paghinulsol sa tanan nga katawhan sa Israel. 25 Samtang gihuman pa ni
Juan ang iyang buluhaton, miingon siya, 'Kinsa ako sa inyong hunahuna?
Dili ako ang usa. Apan paminaw, ang usa moabot sunod kanako, ang
sapatos sa maong tiil dili ako takos sa pagbadbad.' 26 Mga igsoon, mga
anak sa hanay ni Abraham, ug kadtong kauban ninyo nga nagsimba sa
Dios, kini alang kanato nga ang mensahe mahitungod niining kaluwasan
gipadala na. 27 Kay sila nga nagpuyo sa Jerusalem, ug ang ilang tigdumala,
wala nakaila pag-ayo kaniya, o kaha ilang nasabtan pag-ayo ang mga
tingog sa mga propeta nga gibasa sa matag Adlaw nga Igpapahulay; busa
ilang natuman ang mga mensahe sa mga propeta pinaagi sa paghukom
kang Jesus ngadto sa kamatayon. 28 Bisan tuod wala nila nakaplagan ang
maayong hinungdan alang sa pagpatay kaniya, sila naghangyo kang Pilato
sa pagpatay kaniya. 29 Sa dihang nakahuman na sila sa tanang butang
nga nahisulat mahitungod kaniya, gikuha nila siya paubos gikan sa kahoy
ug gipahigda siya sa lubnganan. 30 Apan ang Dios nagbanhaw kaniya
gikan sa mga patay. 31 Sa daghang mga adlaw nakit-an siya niadtong
misubida uban kaniya gikan sa Galilea padulong sa Jerusalem. Kining
mga tawhana karon iya nang mga saksi ngadto sa katawhan. 32 Busa
kami nagdala kaninyo ug maayong balita mahitungod sa mga saad nga
gihimo ngadto sa atong mga katigulangan: 33 ang Dios nagtipig niini nga
mga saad nganhi kanato, ilang mga anak, nga niana iyang gibanhaw si
Jesus gikan sa mga patay. Mao usab kini ang nahisulat sa ikaduhang
salmo: 'Ikaw ang akong anak nga lalaki, karong adlawa ako nahimo nga
imong Amahan.' 34 Mahitungod usab sa kamatuoran nga siya nagbanhaw

kaniya gikan sa mga patay aron nga ang iyang lawas dili madugta, misulti
siya sama niini: 'Akong ihatag kanimo ang balaan ug kasigurohan nga
mga panalangin ni David.' 35 Mao kini ang hinungdan nganong siya usab
miingon sa lain nga salmo, 'Ikaw dili motugot nga ang imong Usa ka
Balaan makasinati ug pagkadugta.' 36 Kay pagkahuman ni David ug human
sa iyang kaugalingong kaliwatan nga mialagad sa mga tinguha sa Dios,
namatay siya, ug gipahigda kauban sa iyang mga amahan, ug nakasinati
ug pagkadugta, 37 apan siya nga gibanhaw sa Dios wala makasinati ug
pagkadugta. 38 Busa tugoti nga mahibaloan kini diha kaninyo, mga igsoon,
nga pinaagi niining tawhana namantala diha kaninyo ang kapasayloan
sa mga sala. 39 Pinaagi kaniya ang matag-usa nga motuo mamatarong
gikan sa tanan nga mga butang diin dili kamo mahimong mamatarong
pinaagi sa balaod ni Moises. 40 Busa pagbantay nga ang butang nga
gipamulong sa mga propeta dili mahitabo kaninyo: 41 'Tan-awa, kamong
mga bugalbugalon, ug katingala pag-ayo ug unya mangahanaw; kay ako
maghimo ug buluhaton sa inyong mga adlaw, usa ka buluhaton nga dili
gayod kamo motuo, bisan pa kung adunay usa ka tawo nga magpahibalo
niini kaninyo.'" 42 Samtang si Pablo ug si Barnabas mibiya, ang mga tawo
nagpakiluoy kanila nga ila untang isulti ang sama nga mga pulong pag-
usab sa sunod Adlaw nga Igpapahulay. 43 Sa dihang ang panagtigom
sa sinagoga nahuman, daghan sa mga Judio ug ang mga matinud-anon
nga proseletes ang misunod kang Pablo ug Barnabas, nga nakigsulti
ngadto kanila ug nag-awhag kanila sa pagpadayon diha sa grasya sa Dios.
44 Sa sunod Adlaw nga Igpapahulay, halos ang tibuok siyudad nagtigom
aron makadungog sa pulong sa Ginoo. 45 Sa diha nga ang mga Judio
nakakita sa panon, napuno sila sa pangabugho ug misultig pagsupak sa
mga butang nga gipamulong ni Pablo ug miinsulto kaniya. 46 Apan si
Pablo ug Barnabas misulti nga maisogon ug miingon, "Kini kinahanglan
nga ang pulong sa Dios mauna ug sulti diha kaninyo. Sa paglantaw
kaninyo nga gituklod kini palayo gikan sa inyong kaugalingon ug giila ang
inyong kaugalingon nga dili takos sa kinabuhing walay kataposan, tan-
awa, mobalik kami sa mga Gentil. 47 Kay mao kini ang gimando sa Ginoo
kanamo, nga nag-ingon, 'Ako nagbutang kanimo isip usa ka kahayag alang
sa mga Gentil, nga kinahanglan nimong dad-on ang kaluwasan ngadto
sa pinakalayo nga mga bahin sa kalibotan.'" 48 Sa pagkadungog sa mga
Gentil niini, nalipay sila ug gidayeg ang pulong sa Ginoo. Daghan ang
gipili sa kinabuhing walay kataposan nga mituo. 49 Ang pulong sa Ginoo
mikaylap ngadto sa tibuok rehiyon. 50 Apan ang mga Judio nag-awhag sa
mga matinud-anon ug mahinungdanong kababayen-an, ug ang mga nag-
unang kalalakin-an sa siyudad. Kini nagpasugod sa paglutos batok kang
Pablo ug Barnabas ug gilabay sila paggawas lagpas sa utlanan sa ilang
siyudad. 51 Apan si Pablo ug Barnabas mitaktak sa abog gikan sa ilang
tiil batok kanila. Unya miadto sila sa siyudad sa Iconio. 52 Ug ang mga
disipulo napuno sa kalipay ug uban sa Balaang Espiritu.

14

1 Nahitabo kini didto sa Iconio nga si Pablo ug Barnabas misulod sa
sinagoga sa mga Judio ug misulti sa paagi nga ang dakong panon sa mga
Judio ug sa mga Griyego mituo. 2 Apan ang mga Judio nga masinupakon
nagpalibog sa mga hunahuna sa mga Gentil ug naghimo kanila nga masilag
batok sa mga kaigsoonan. 3 Busa nagpabilin sila didto sa dugay nga
panahon, nagsulti nga maisugon uban sa gahom sa Ginoo, samtang siya

mihatag ug pagpamatuod sa mensahe mahitungod sa iyang grasya. Iya
kining gibuhat pinaagi sa pagtugot sa mga timailhan ug mga kahibulongan
nga gipamuhat pinaagi sa mga kamot ni Pablo ug ni Barnabas. 4 Apan ang
kadaghanan sa siyudad nabahin: ang pipila nga mga tawo midapig sa
mga Judio, ug ang pipila sa mga apostoles. 5 Sa dihang ang mga Gentil ug
mga Judio misulay pagdani sa ilang mga pangulo aron pagdaogdaog ug
pagbato kang Pablo ug kang Barnabas, 6 nahibaloan nila kini ug miikyas
sa mga siyudad sa Lycaonia, Lystra ug Derbe, ug sa palibot nga rehiyon,
7 ug didto ilang gisangyaw ang ebanghelyo. 8 Didto sa Lystra adunay usa
ka tawo nga naglingkod, walay kusog ang iyang mga tiil, bakol gikan pa
sa sabakan sa iyang inahan, kansang wala makalakaw sukad. 9 Kini nga
tawo nakadungog sa mga gipanulti ni Pablo. Misud-ong si Pablo kaniya
ug nakita nga siya adunay pagtuo nga mamahimong maayo. 10 Busa
miingon siya kaniya sa kusog nga tingog, “Itindog ang imong mga tiil.”
Ug ang tawo milukso ug milakawlakaw. 11 Sa dihang nakita sa panon
sa katawhan kung unsa ang gibuhat ni Pablo, sila nagpatugbaw sa ilang
mga tingog, nga nagsulti sa pinulongan nga Lycaonia, “Ang mga dios
nanganaog alang kanato sama sa hulagway sa tawo.” 12 Gitawag nila
si Barnabas nga “Zeus,” ug si Pablo, “Hermes,” tungod kay siya ang
nangulong tigpamaba. 13 Ang pari ni Zeus, nga ang templo anaa lang sa
gawas sa siyudad, nagdala ug mga toro ug mga garlan didto sa ganghaan;
siya ug ang panon sa katawhan buot motanyag ug halad. 14 Apan sa
dihang ang mga apostoles, nga si Barnabas ug si Pablo, nakadungog niini,
gigisi nila ang ilang bisti ug dihadiha dayon miadto sa panon, misinggit
15 ug miingon, “Mga tawo, nganong gibuhat ninyo kining mga butanga?
Kami usab mga tawo lamang nga adunay susamang pagbati nga sama
kaninyo. Kami nagdala ug maayong mga balita, aron mobiya gayod
kamo niining walay pulos nga mga butang alang sa buhing Dios, nga
nagbuhat sa kalangitan, sa kalibotan, ug sa kadagatan ug sa tanan nga
anaa niini. 16 Sa niaging mga kapanahonan, siya nagtugot sa tanang
nasod nga maglakaw sa ilang kaugalingong mga pamaagi. 17 Apan sa
gihapon, wala siya mibiya nga walay saksi, ingon niana siya nagbuhat ug
maayo ug naghatag kaninyo sa ulan sa kalangitan ug mga mabungahong
tempo, nga mipuno sa inyong mga kasingkasing uban sa mga pagkaon
ug kalipay.” 18 Bisan pa niining mga pulonga, si Pablo ug si Barnabas
halos wala nakapugong sa panon sa katawhan aron sa paghalad ngadto
kanila. 19 Apan ang uban nga mga Judio nga gikan sa Antioquia ug
Iconio miadto ug gidani ang panon sa katawhan. Gibato nila si Pablo
ug giguyod siya pagawas sa siyudad, naghunahuna sila nga siya patay
na. 20 Apan sa dihang ang mga disipulo mialirong kaniya, mitindog
siya ug misulod sa siyudad. Sa sunod nga adlaw, siya miadto sa Derbe
uban si Barnabas. 21 Pagkahuman nila ug sangyaw sa ebanghelyo niana
nga siyudad ug nagkabig sa daghang disipulo, sila mibalik sa Lystra, sa
Iconio, ug sa Antioquia. 22 Sila makanunayon nga nagpalig-on sa mga
panghunahuna sa mga disipulo ug nagdasig kanila sa pagpadayon sa
pagtuo. Sila miingon kanila nga pinaagi sa daghang mga pag-antos nga
kita kinahanglan mosulod sa gingharian sa Dios. 23 Sa dihang sila nagpili
alang kanila ug mga kadagkoan sa matag katilingban sa mga magtutuo,
ug nag-ampo inubanan sa pagpuasa, sila nagtugyan kanila sa Ginoo, nga
ilang gituohan. 24 Unya sila milabay sa Pisidia ug miabot sa Pamfilia. 25 Sa
dihang gisulti nila ang pulong didto sa Perga, milugsong sila sa Atalia.
26 Gikan didto sila milawig sa Antioquia, diin sila gitugyan sa grasya sa

Dios alang sa buluhaton nga ila na karong nahuman. 27 Sa pag-abot nila
sa Antioquia ug gitigom ang pundok, gisulti nila ang tanang mga butang
nga gibuhat sa Dios kanila, ug giunsa niya pag-abli sa pultahan sa pagtuo
alang sa mga Gentil. 28 Nagpabilin sila sa dugay nga panahon uban ang
mga disipulo.

15

1 Pipila ka mga lalaki milugsong gikan sa Judea ug nagtudlo sa
mga kaigsoonan, sa pagingon, “Gawas kung kamo magpatuli sumala sa
nabatasan ni Moises, kamo dili gayod maluwas.” 2 Sa dihang si Pablo
ug si Barnabas adunay dili pag-uyon ug paglantugi uban kanila, ang
mga kaigsoonan nakahukom nga si Pablo, Barnabas, ug ang pipila sa
uban kinahanglan motungas sa Jerusalem ngadto sa mga apostoles ug
sa mga kadagkoan mahitungod niini nga pangutana. 3 Busa sila, nga
pinadala sa simbahan, susamang milabay sa Phoenicia ug sa Samaria ug
gipahibalo ang pagkakabig sa mga Gentil; ilang gidala ang hingpit nga
kalipay ngadto sa mga kaigsoonan. 4 Sa dihang miabot na sila sa Jerusalem,
giabiabi sila sa mga simbahan ug sa mga apostoles ug sa mga kadagkoan,
ug ilang gipahibalo ang tanang mga butang nga gibuhat sa Dios uban
kanila. 5 Apan pipila sa mga lalaki nga nagtuo, nga nahisakop sa pundok
sa mga Pariseo, mitindog ug miingon, “Kinahanglan nga magpatuli sila
ug sa pagsugo kanila sa pagbantay sa balaod ni Moises.” 6 Busa ang
mga apostoles ug ang mga kadagkoan nagtigom aron sa paghunahuna
niining butanga. 7 Pagkahuman sa daghan nga panaglantugi, si Pedro
mitindog ug miingon ngadto kanila, “Mga kaigsoonan, kamo nasayod nga
sa milabay nga panahon ang Dios nagbuhat ug pagpili taliwala kaninyo,
nga pinaagi sa akong baba ang mga Gentil kinahanglang makadungog
sa pulong sa ebanghelyo, ug motuo. 8 Ang Dios, nga maoy nakabalo
sa kasingkasing, nagsaksi kanila, naghatag kanila sa Balaang Espiritu,
sama sa iyang gibuhat kanato; 9 ug iyang gihimo kini nga walay kalainan
taliwala kanato ug kanila, sa pagbuhat sa ilang mga kasingkasing nga hinlo
pinaagi sa pagtuo. 10 Unya karon nganong inyong gisulayan ang Dios, nga
kinahanglan inyong ibutang ang yugo sa liog sa mga disipulo nga bisan
ang atong mga amahan ni bisan kita dili makahimo pagdala? 11 Apan
kita nagtuo nga kita naluwas pinaagi sa grasya ni Ginoong Jesus, sama
kanila.” 12 Ang tanan nga katawhan nagpabilin sa paghilom samtang sila
naminaw kang Barnabas ug Pablo nga nagsaysay sa mga timailhan ug
mga kahibulongan nga gibuhat sa Dios taliwala sa mga Gentil pinaagi
kanila. 13 Pagkahuman nila ug hunong sa pagsulti, si Santiago mitubag,
nga nag-ingon, “Mga igsoon, paminaw kamo kanako. 14 Si Simon nag-
ingon unsa ka maluluy-on ang Dios pagtabang sa mga Gentil aron sa
pagkuha gikan kanila nga usa ka katawhan alang sa iyang ngalan. 15 Ang
mga pulong sa mga propeta nag-uyon niini, ingon nga kini nahisulat.
16 Pagkahuman niining mga butanga ako mobalik. Ug akong tukuron
pag-usab ang barongbarong ni David, nga nahulog; ako kining ipatindog
ug ipasig-uli pag-usab. 17 Kay aron ang nahibilin sa mga tawo mangita
sa Ginoo, lakip ang tanang mga Gentil nga gitawag pinaagi sa akong
ngalan. 18 Mao kini ang giingon sa Ginoo, nga maoy naghimo nining
karaang mga butang nga mailhan. 19 Busa, ang akong hunahuna mao, nga
kinahanglan dili na nato samukon kadtong mga Gentil nga midawat sa
Dios; 20 apan kita magsulat ngadto kanila nga kinahanglan magdumili sila
gikan sa mahugaw nga mga diosdios, gikan sa malaw-ay nga pakighilawas,

ug gikan sa unsang linuok, ug gikan sa dugo. 21 Alang kang Moises
gikan sa karaang mga kaliwatan adunay mga tawo sa matag siyudad nga
nagasangyaw ug nagabasa kaniya ngadto sa sinagoga matag Adlaw nga
Igpapahulay." 22 Unya kini daw maayo ngadto sa mga apostoles ug sa mga
kadagkoan, uban ang tibuok simbahan, sa pagpili kang Judas Barsabbas
ug Silas, mga pangulo sa simbahan, ug ipadala sila sa Antioquia uban
kang Pablo ug Barnabas. 23 Sila misulat niini, "Ang mga apostoles, mga
kadagkoan ug mga kaigsoonan, ngadto sa mga Gentil nga mga kaigsoonan
sa Antioch, Syria ug Cilicia, mga pagtimbaya. 24 Kami nakadungog nga
ang pipila ka mga lalaki nga wala namo gihatagan ug igong sugo, migawas
gikan kanamo ug nagsamok kaninyo uban sa mga pagtudlo nga nakahimo
pagsamok sa inyong mga kalag. 25 Busa daw kini maayo kanatong tanan sa
pag-uyon sa pagpili sa mga lalaki ug ipadala sila kaninyo uban ang among
hinigugmang Barnabas ug Pablo, 26 mga tawo nga anaa sa kuyaw ang ilang
kinabuhi alang sa pangalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 27 Busa among
ipadala si Judas ug Silas, nga maoy magsulti usab kaninyo sa susamang
mga butang. 28 Kay kini daw mas maayo ngadto sa Balaang Espiritu ug
kanato, sa pagbutang diha kaninyo nga walay dakong palas-anon kay sa
niining mga mahinungdanong mga butang: 29 nga kamo mobiya gikan
sa mga butang nga gihalad sa mga diosdios, dugo, sa mga butang nga
linuok, ug gikan sa malaw-ay nga pakighilawas. Kung magbantay kamo sa
inyong kaugalingon gikan niini, kini makaayo gayod kaninyo. Panamilit."
30 Busa sila, sa dihang sila nagbulagbulag na, miabot didto sa Antioch;
pagkahuman ilang gitapok ang pundok sa katawhan, ug ilang gipadala
ang sulat. 31 Sa dihang ila kining nabasa, labihan ang ilang kalipay
tungod sa mga pagdasig. 32 Si Judas ug si Silas, ug ang mga propeta
usab, nagdasig sa mga kaigsoonan uban sa daghang mga pulong ug naglig-
on kanila. 33 Pagkahuman nila ug gahin sa pipila ka higayon didto, sila
gipadala diha sa kalinaw gikan sa mga kaigsoonan alang adtong nagpadala
kanila. 34 Ang labing maayong karaang kopya giwala sa bersikulo 34 (tan-
awa sa Buhat 15: 40). Bersikulo 34, Apan kini daw maayo nga si Silas
magpabilin didto. 35 Apan si Pablo ug Barnabas nagpabilin sa Antioch
uban ang kadaghanan, diin sila nagtudlo ug nagwali sa pulong sa Ginoo.
36 Pagkahuman sa pipila ka mga adlaw si Pablo miingon ngadto kang
Barnabas, "Mamalik na kita karon ug duawon ang mga kaigsoonan sa
kada siyudad diin kita nagmantala sa pulong sa Ginoo, ug pagtan-aw kung
naunsa sila. 37 Si Barnabas buot usab nga ubanon si Juan nga gitawag
ug Marcos uban kanila. 38 Apan si Pablo naghunahuna nga dili maayo
ubanon si Marcos, nga maoy mibiya kanila gikan sa Pamphylia ug dugang
pa wala na mikuyog kanila sa pagpamuhat. 39 Unya didto miulbo ang hait
nga panagsumpaki, busa sila nagbulag gikan sa matag-usa, ug si Barnabas
gidala si Marcos uban kaniya ug milawig palayo sa Cyprus. 40 Apan si
Pablo gipili si Silas ug mibiya, pagkahuman siya gitugyan pinaagi sa mga
kaigsoonan sa grasya sa Ginoo. 41 Ug siya miadto padulong sa Syria ug
Cilicia, naglig-on sa mga kasimbahanan.

16

1 Si Pablo nahiabot usab sa Derbe ug Listra; ug ania karon, usa ka
disipulo nga ginganlan ug Timoteo ang atua didto, ang anak nga lalaki
sa usa ka babayeng Judio nga magtutuo; ang iyang amahan usa ka
Griyego. 2 Siya nahisgotan pag-ayo sa mga kaigsoonan nga atua sa

Listra ug Iconium. 3 Buot ni Pablo nga ubanon niya siya sa iyang
paglakaw; busa gidala niya siya ug gituli siya tungod sa mga Judio nga
atua niadtong dapita, kay nasayod silang tanan nga ang iyang amahan
usa ka Griyego. 4 Samtang miadto sila sa ilang agianan padulong sa
mga siyudad, gihatod nila sa kasimbahanan ang mga angay buhaton aron
tumanon nila, ang mga angay nga buhaton nga sinulat sa mga apostoles
ug sa mga kadagkoan sa Jerusalem. 5 Busa ang kasimbahanan nalig-
on diha sa pagtuo ug midaghan matag adlaw. 6 Si Pablo ug ang iyang
mga kauban nangadto sa mga rehiyon sa Prygia ug Galatia, sanglit gidid-
an man sila sa Balaang Espiritu sa pagwali sa pulong sa probinsiya sa
Asya. 7 Sa dihang nagkahaduol na sila sa Mysia, misulay sila sa pag-
adto sa Bithynia, apan ang Espiritu ni Jesus nagpalikay kanila. 8 Busa
sa paglabay sa Mysia, mikanaog sila ngadto sa siyudad sa Troas. 9 Usa ka
panan-awon ang mitungha kang Pablo sa kagabhion: ang usa ka tawo sa
Macedonia nagbarog didto, nagtawag kaniya ug misulti, “Anhi dinhi sa
Macedonia ug tabangi kami.” 10 Sa pagkakita ni Pablo sa maong panan-
awon, dihadiha dayon nangandam kami paingon sa Macedonia, sa pagtuo
nga ang Dios nagtawag kanamo sa pagwali sa ebanghelyo ngadto kanila.
11 Busa sa pagpangandam sa paglayag gikan sa Troas, kami nagsubay
dayon padulong sa Samothrace, ug sa pagkasunod adlaw nahiabot kami
sa Neapolis; 12 Gikan didto nangadto kami sa Filipos, nga usa ka siyudad
sa Macedonia, ang pinakamahinungdanong siyudad sa distrito ug usa ka
kolonya sa Roma, ug nagpabilin kami niining siyudara sulod sa pipila ka
mga adlaw. 13 Sa Adlaw'ng Igpapahulay nangadto kami gawas sa ganghaan
duol sa suba, diin kami naghunahuna nga adunay dapit didto alang sa
pag-ampo. Nanglingkod kami ug nakigsulti sa mga babaye nga miabot
ug nagtapok. 14 Usa ka babaye nga ginganlan ug Lydia, nga namaligya
ug tapol gikan sa siyudad sa Thyatira, nga nagsimba sa Dios, ang namati
kanamo. Giablihan sa Ginoo ang iyang kasingkasing aron sa pagpamati
sa mga butang nga gipamulong ni Pablo. 15 Sa nabawtismohan na siya,
ug ang iyang tibuok panimalay, nag-awhag siya kanamo, nga nag-ingon,
“Kung inyong hukman ang akong pagkamatinud-anon sa Ginoo, uban sa
akong balay, ug pagpabilin didto.” Ug nadani kami niya. 16 Nahitabo kadto
samtang kami padulong sa dapit nga alampoanan, ang usa ka batan-on
nga babaye adunay espiritu sa pagpanagna ang nasugatan namo- nagdala
siya ug sapi sa iyang mga agalon pinaagi sa pagpanghimalad. 17 Kini
nga babaye nagsunod kang Pablo ug kanamo ug nagsinggit, nga nag-
ingon, “Kining mga tawhana mga alagad sa Labing Halangdong Dios. Sila
nagmantala kaninyo sa dalan sa kaluwasan.” 18 Gibuhat niya kini sa
daghang mga adlaw. Apan si Pablo, gisamokan na gayod kaniya, milingi
ug miingon sa espiritu, “Gimandoan ko ikaw sa ngalan ni Cristo Jesus nga
gula gikan kaniya.” Ug migula kini diha dayon. 19 Sa pagkakita sa iyang
mga agalon nga ang ilang paglaom nga makasapi nawala na, ilang gidakop
si Pablo ug Silas ug giguyod sila ngadto sa merkado atubangan sa mga
awtoridad. 20 Sa dihang gidala na nila sila sa maghuhukom, sila miingon,
“Kining mga tawhana mga Judio ug naghimo sa daghang kasamok sa
atong siyudad. 21 Nagtudlo sila sa mga butang nga dili subay sa atong
balaod aron dawaton o sundon ingon nga mga Romano.” 22 Unya ang
panon sa katawhan nagdungan ug panindog batok kang Pablo ug Silas;
ang mga maghuhukom naggisi sa ilang mga sapot ug gihukasan sila ug
gimandoan sila nga pagabunalan sa mga sungkod. 23 Sa nabunalan na
sila sa makadaghan, ilang gilabay sila didto sa bilanggoan ug gimandoan

ang magbalantay sa bilanggoan nga bantayan sila pag-ayo. 24 Human
niya makuha kini nga sugo, gilabay sila sa magbalantay sa bilanggoan
sa pinakasuok nga bahin sa bilanggoan ug gigapos ang ilang mga tiil sa
sepohan. 25 Sa pagkatungang gabii si Pablo ug Silas nag-ampo ug nag-awit
ug mga alawiton ngadto sa Dios, ug ang ubang mga binilanggo naminaw
kanila. 26 Sa kalit lang adunay kusog nga linog, busa ang patukoranan
sa bilanggoan nauyog; ug dihadiha dayon ang tanang mga pultahan
nangaabli, ug ang kadena sa tanan nangatangtang. 27 Ang magbalantay
sa bilanggoan nakamata gikan sa pagkatulog ug nakita nga naabli na
ang mga pultahan sa bilanggoan; iyang gihulbot ang iyang espada ug
patyon na unta ang iyang kaugalingon, tungod kay nagtuo siya nga ang
mga binilanggo nakaikyas na. 28 Apan si Pablo misinggit sa makusog nga
tingog, nga nag-ingon, "Ayaw pasakiti ang imong kaugalingon, tungod
kay kaming tanan ania ra dinhi." 29 Ang magbalantay sa bilanggoan
nagtawag alang sa suga ug midali pagsulod ug mihapa nga nangurog
sa kahadlok sa atubangan ni Pablo ug Silas, 30 ug gidala sila sa gawas
ug miingon, "Mga Sir, unsa may akong angay buhaton aron maluwas?"
31 Sila miingon, "Tuo kang Ginoong Jesus, ug mamaluwas ka, ikaw ug
ang imong panimalay." 32 Sila nagsugilon sa pulong sa Ginoo ngadto
kaniya, uban ang tanan nga anaa sa iyang balay. 33 Unya gidala sila
sa magbalantay sa bilanggoan sa sama gihapong taknaa sa kagabhion,
ug gihugasan ang ilang mga samad, ug siya ug ang iyang panimalay
gibawtismohan dayon. 34 Iyang gidala si Pablo ug Silas ngadto sa iyang
balay ug nag-andam ug pagkaon alang kanila. Siya nagmaya pag-ayo
uban sa iyang panimalay, tungod kay silang tanan nagtuo naman sa Dios.
35 Karon sa pagkaadlaw na, ang mga maghuhukom nagpadala ug pulong
ngadto sa mga magbalantay sa bilanggoan nga nag-ingon, "Buhii kadtong
mga tawhana." 36 Ang magbalantay sa bilanggoan misugilon sa maong
mga pulong ngadto kang Pablo, nga nag-ingon, "Ang mga maghuhukom
nagpadala ug pulong kanako nga buhian kamo: busa karon gawas, ug
lakaw nga malinawon." 37 Apan si Pablo miingon ngadto kanila, "Ila
kaming gibunalan sa kadaghanan, mga tawo nga wala nahukman isip
Romano, ug gilabay kami ngadto sa bilanggoan; karon ila kaming buhian
sa hilom? Dili gayod; tugoti nga sila mismo ang moanhi ug mopagawas
kanamo." 38 Gisugilon kini sa mga magbalantay sa bilanggoan ngadto sa
mga maghuhukom; ang mga maghuhukom nangahadlok sa pagkadungog
nila nga si Pablo ug Silas mga Romano. 39 Ang mga maghuhukom miabot
ug nagpakiluoy kanila; ug sa dihang ila na silang gidala pagawas sa
bilanggoan, ilang gihangyo si Pablo ug Silas sa pagbiya sa siyudad. 40 Busa
si Pablo ug Silas migawas sa bilanggoan ug miabot sa balay ni Lydia. Sa
dihang si Pablo ug Silas nakakita sa mga kaigsoonan, gidasig nila sila ug
unya mibiya sa siyudad.

17

1 Karon sa diha nga naagian na nila ang mga siyudad sa Amfipolis
ug Apolonia, miabot sila sa siyudad sa Tesalonica, diin adunay sinagoga
sa mga Judio. 2 Si Pablo, sama sa iyang nabatasan, miadto kanila, ug
sulod sa tulo ka Adlaw nga Igpapahulay nakiglantugi uban kanila gikan
sa Kasulatan. 3 Gibukhad niya ang Kasulatan ug gipasabot niya nga
kinahanglan gayod ang Cristo nga mag-antos ug mabuhi pag-usab gikan
sa mga patay. Misulti siya, "Kining Jesus nga akong gimantala kaninyo
mao si Cristo." 4 Pipila sa mga Judio nadani ug miapil kang Pablo ug Silas,

kauban ang mga mainampoon nga mga Griyego, daghan nga inilang mga
kababayen-an ug usa ka dakong panon. 5 Apan ang mga dili magtutuong
mga Judio, nangatandog sa kasina, mikuha ug pipila ka mga daotang
mga lalaki nga gikan didto sa merkado, nagtigom ug dakong panon sa
katawhan, ug gibutang ang siyudad sa kaguliyang. Miataki sila sa balay
ni Jason, buot nilang dad-on si Pablo ug Silas gawas didto sa mga tawo.
6 Apan sa wala nila sila makaplagi, ilang giguyod si Jason ug pipila ka mga
kaigsoonan sa atubangan sa mga pangulo sa siyudad, nga nanagsinggit,
"Kining mga tawhana misupak sa atong naandang pamaagi ug mianhi
usab diri. 7 Kining mga tawhana nga giabi-abi ni Jason nagsupak sa
kasugoan ni Cesar; sila misulti nga adunay laing hari— mao si Jesus."
8 Sa dihang ang panon sa katawhan ug ang mga pangulo sa siyudad
nakadungog niining mga butanga, nahasol sila. 9 Pagkahuman nila nakuha
ang salapianong pasalig gikan kang Jason ug sa uban, gibuhian nila sila.
10 Niadtong gabhi-ona ang mga kaigsoonan gipadala silang Pablo ug Silas
didto sa Berea. Sa pag-abot nila didto, miadto sila sa sinagoga sa mga
Judio. 11 Karon kining mga tawhana mas taas ang panghunahuna kaysa
sa mga taga-Tesalonica, kay gidawat nila ang pulong nga adunay kaandam
sa hunahuna, ginasusi ang Kasulatan kada adlaw aron sa pagtan-aw kung
mao ba kining mga butanga. 12 Busa kadaghanan sa ila mituo, lakip na ang
ubang mga dungganong mga babayeng Griyego ug daghang mga kalalakin-
an. 13 Sa pagkahibalo sa mga Judio sa Tesalonica nga si Pablo nagmantala
usab sa pulong sa Dios didto sa Berea, miadto sila didto ug ilang gigubot ug
gisamok ang panon sa katawhan. 14 Unya dihadiha dayon, gipadala sa mga
kaigsoonan si Pablo ngadto sa dagat, apan si Silas ug Timoteo nagpabilin
didto. 15 Kadtong nag-una kang Pablo gidala siya palayo hangtod sa
siyudad sa Atenas. Sa pagbiya nila didto kang Pablo, nakadawat sila
ug mga sugo alang kang Silas ug Timoteo nga moadto kaniya sa labing
dali nga panahon. 16 Karon samtang nagpaabot si Pablo kanila sa Atenas,
gisamok siya sa iyang espiritu sulod kaniya sa pagkakita niya sa siyudad
nga puno sa mga diosdios. 17 Busa nangatarongan siya didto sa sinagoga
uban sa mga Judio ug kadtong mga misimba sa Dios ug ang uban usab
nga iyang nahimamat kada adlaw didto sa merkado. 18 Apan ang pipila
sa mga pilosopong Epicureo ug Estoico nasugatan usab niya. Ug ang
pipila miingon, "Unsa ang buot isulti niining tabian nga tawo?" Ang
uban miingon, "Daw mura siyag magsasangyaw sa lain nga mga dios,"
tungod kay nagsangyaw siya mahitungod kang Jesus ug ang pagkabanhaw.
19 Ilang gikuha si Pablo ug gidala ngadto sa Areopago, nga nag-ingon,
"Mahimo ba namong mahibaw-an kining bag-ong pagtulon-an nga imong
gipamulong? 20 Kay nagdala ka ug katingalahan nga mga butang sa among
mga dalunggan. Busa, buot kaming masayod kung unsa ang buot ipasabot
niining mga butanga." 21 (Karon ang tanang taga-Atenas ug ang mga
dumuduong nga nagpuyo didto gigahin ang ilang oras sa wala o di ba kaha
pagpamulong o pagpaminaw mahitungod sa bag-ong butang.) 22 Busa si
Pablo nagbarog taliwala sa mga Areopago ug miingon, "Kamong katawhan
sa Atenas, nakita nako nga kamo mainampoon kaayo sa tanang paagi.
23 Kay sa akong paglabay ug pagpaniid sa mga butang sa inyong pagsimba,
nakakaplag ako ug halaran uban sa sinulat nga, SA WALA MAILHI NGA
DIOS. Busa kung kinsa ang inyong gisimba diha sa pagkawalay alamag,
mao kini akong ipahibalo kaninyo. 24 Ang Dios nga nagbuhat sa kalibotan
ug sa tanang anaa niini, tungod kay siya ang Ginoo sa langit ug sa yuta,
wala mipuyo sa templo nga binuhat sa mga kamot. Ni 25 gialagaran pinaagi

sa mga kamot sa mga tawo, ingon nga siya nagkinahanglan ug bisan unsa,
kay siya sa iyang kaugalingon ang naghatag sa mga tawo ug kinabuhi ug
gininhawa ug sa tanang laing mga butang. 26 Ug gikan sa usa ka tawo
iyang gibuhat ang matag nasod sa mga tawo nga nagpuyo sa ibabaw sa
kalibotan, nagtakda sa ilang mga piniling mga panahon ug mga utlanan sa
ilang pinuy-anan nga dapit. 27 Busa, kinahanglan pangitaon nila ang Dios
ug tingali basin moduol sila kaniya ug makaplagan siya, ug sa pagkatinuod,
wala siya mahilayo gikan sa matag-usa kanato. 28 Kay tungod kaniya
nabuhi ug nakalihok ug nakaangkon kita sa atong kinabuhi, sama lang sa
inyong kaugalingong mga balak nga namulong, 29 'Kay kita usab iyang mga
anak.' Ingon nga anak man sa Dios, kinahanglan dili kita maghunahuna
nga ang pagkabalaan sama sa bulawan, o plata, o mga bato, kinulit uban
sa arte ug panghunahuna sa tawo. 30 Busa gitaligam-an sa Dios ang mga
panahon sa walay pagkaalamag, apan karon iyang gimandoan ang tanang
mga tawo bisag asa nga maghinulsol. 31 Tungod kay iya nang giandam
ang adlaw sa iyang paghukom sa kalibotan sa pagkamatarong pinaagi sa
tawong iyang pinili. Gihatagan sa Dios ug pamatuod nga kining tawhana
ngadto sa matag usa nga mabanhaw siya gikan sa mga patay.” 32 Unya
sa pagkadungog sa mga tawo sa Atenas sa pagkabanhaw sa mga patay,
ang uban gibiay-biay nila si Pablo; apan ang uban miingon, “Mamati kami
kanimo pag-usab mahitungod niining butanga. 33 “Pagkahuman niadto, si
Pablo mibiya kanila. 34 Apan adunay mga tawo ang miapil kaniya ug mituo
kaniya, lakip si Dionisio nga Areopagohanon, ang babaye nga ginganlan
ug Damaris, ug ang uban pa nga miuban kanila.

18

1 Pagkahuman niining mga butanga si Pablo mibiya sa Atenas ug miadto
sa Corinto. 2 Didto siya nakakaplag ug usa ka Judio nga ginganlan ug
Aquila, usa ka tawo nga Ponto ang kagikan; siya bag-o lang miabot
gikan sa Italya kauban ang iyang asawa nga si Priscila, tungod kay si
Claudio nagmando sa tanang mga Judio nga mopahawa sa Roma; 3 ug
si Pablo miadto kanila; Si Pablo nagpuyo ug nagtrabaho kauban nila
tungod kay managsama man ang ilang panginabuhian. Sila tighimo ug
mga barongbarong. 4 Busa si Pablo nakiglantugi didto sa sinagoga kada
Adlaw nga Igpapahulay. Siya nagdani sa mga Judio ug mga Griyego.
5 Apan sa dihang si Silas ug si Timoteo milugsong gikan sa Macedonia,
si Pablo gimandoan pinaagi sa Espiritu nga magpamatuod sa mga Judio
nga si Jesus mao ang Cristo. 6 Sa dihang ang mga Judio misupak ug
nanginsulto kaniya, si Pablo nagyabyab sa iyang bisti ngadto kanila ug
miingon kanila, “Unta ang inyong dugo maanaa sa inyong kaugalingon
nga mga ulo; Ako walay sala. Gikan karon moadto na ako sa mga Gentil.”
7 Unya siya mibiya gikan didto ug miadto sa pinuy-anan ni Titius Justus,
usa ka tawo nga nagsimba sa Dios. Ang iyang pinuy-anan duol sa sinagoga.
8 Si Crispus, ang nangulo sa sinagoga ug ang tibuok niya nga panimalay
nagtuo ngadto sa Ginoo. Daghan sa mga taga-Corinto nga nakabati kang
Pablo nagtuo ug nabawtismohan. 9 Ang Ginoo miingon kang Pablo sa
kagabihion pinaagi sa usa ka panan-awon, “Ayaw kahadlok, apan pagsulti
ug ayaw pagpakahilom. 10 Tungod kay ako uban kanimo, ug walay bisan
usa ang mosulay sa pagdaot kanimo, tungod kay ako daghan ug katawhan
niini nga siyudad.” 11 Si Pablo nagpuyo didto ug usa ka tuig ug unom
ka bulan, nagtudlo sa pulong sa Dios taliwala kanila. 12 Apan sa dihang
si Galio nahimong gobernador sa Acaya, ang mga Judio nagkahiusa sa

pagbatok kang Pablo ug gidala siya didto sa atubangan sa hukmanan;
13 sila miingon, “Kining tawhana nangdani ug mga katawhan aron sa
pagsimba sa Dios nga sukwahi sa balaod.” 14 Apan sa dihang mosulti na si
Pablo, Si Galio miingon sa mga Judio, “Kamong mga Judio, kung tinood
kini usa ka butang nga daotan o usa ka salaod, kini makataronganon
nga makiglabot kaninyo. 15 Apan tungod kay kaning mga pangutana
mahitungod sa mga pulong ug mga pangalan ug inyong kaugalingon
nga balaod, husaya kini sa inyong kaugalingon. Ako wala nangandoy
nga mahimong usa ka manghuhukom niining mga butanga.” 16 Si Galio
nagpapahawa kanila sa hukmanan. 17 Apan silang tanan nagkuha kang
Sostenes, ang tigdumala sa sinagoga, sa pinugos nga paagi, ug gilatos siya
sa atubangan sa hukmanan. Apan si Galio wala nagbalibali kung unsa
ang ilang gibuhat. 18 Si Pablo, pagkahuman ug puyo didto sa pila pa
ka mga adlaw, mibiya sa mga kaigsoonan ug milawig padulong sa Syria
kauban ni Priscila ug Aquila. Sa wala pa siya mibiya sa pantalan, sa
Cencreae, gikiskisan niya ang iyang ulo tungod kay gikuha niya ang usa
ka Nazaretnon nga panaad. 19 Sa dihang sila niabot sa Efeso, si Pablo
mibiya kang Priscila ug Aquila didto, apan siya sa iyang kaugalingon
miadto didto sa sinagoga ug nakiglantugi kauban sa mga Judio. 20 Sa
dihang ilang gipangutana si Pablo nga magpabilin sa taas pa nga panahon,
siya nagdumili. 21 Apan sa iyang pagbiya kanila, siya miingon, “Ako
mobalik pag-usab kaninyo kung kini kabubut-on sa Dios.” Siya dayon
milawig gikan sa Efeso. 22 Sa dihang si Pablo midunggo na sa Cesarea,
siya mitungas ug nakig-abiabi sa Jerusalem nga simbahan ug unya miadto
palugsong sa Antioquia. 23 Pagkahuman niya ug gahin sa pila pa ka
panahon didto, si Pablo migikan ug miadto padulong sa rehiyon sa Galacia
ug Frigia ug nagdasig sa tanang mga disipulo. 24 Karon adunay usa ka Judio
nga ginganlan ug Apolos, nga natawo sa Alejandria, niabot sa Efeso. Siya
hanas kaayo sa pagpamulong ug makusganon diha sa Kasulatan. 25 Si
Apolos natudloan sa mga pagtulun-an sa Ginoo. Isip mainiton diha sa
Espiritu, siya nagsulti ug nagtudlo sa tukma nga mga butang mahitungod
kang Jesus, apan siya nahibalo lamang sa pagbawtismo ni Juan. 26 Si
Apolos nagsugod sa pagsulti nga walay kahadlok didto sa sinagoga. Apan
sa dihang si Priscila ug si Aquila nakadungog kaniya, sila nakighigala
kaniya ug nagpasabot kaniya sa dalan sa Dios sa mas tukma pa gayod.
27 Sa dihang siya nagtinguha nga molabay sa Acaya, ang mga kaigsuonan
nagdasig kaniya ug nagsulat sa mga disipulo sa Acaya aron sa pag-abiabi
kaniya. Sa dihang siya miabot, siya nagtabang ug maayo niadtong nagtuo
pinaagi sa grasya. 28 Si Apolos sa kadaghanan gilupig ang mga Judio sa
iyang gahom ug kahibalo, sa pagpakita pinaagi sa Kasulatan nga si Jesus
mao ang Cristo.

19

1 Nahitabo kini samtang si Apolos anaa sa Corinto, miagi si Pablo
sa ibabaw sa kabungtoran ug miabot siya sa siyudad sa Efeso, ug
nakaplagan ang pipila sa mga disipulo didto. 2 Miingon si Pablo kanila,
“Nadawat ba ninyo ang Balaang Espiritu sa dihang mituo kamo?” Miingon
sila kaniya, “Wala, wala man gani kami makadungog mahitungod sa
Balaang Espiritu.” 3 Miingon si Pablo, “Ngadto sa unsa man nga kamo
nagpabawtismo?” Miingon sila, “Ngadto sa pagbawtismo ni Juan.” 4 Busa
si Pablo mitubag, “Si Juan mobawtismo inubanan ang pagbawtismo sa
paghinulsol. Gisultihan niya ang mga tawo nga kinahanglan motuo sila sa

usa kong kinsa ang bout moabot human kaniya, mao kana, si Jesus." 5 Sa
dihang ang mga tawo nakadungog niini, gibawtismohan sila sa ngalan
ni Ginoong Jesus. 6 Unya sa dihang gitapion ni Pablo ang iyang mga
kamot kanila, ang Balaang Espiritu mikunsad kanila ug nagsulti sila ug
nagkalain-laing mga pinulongan ug nanagna. 7 Ang tanan mga napulo ug
duha ka mga lalaki. 8 Miadto si Pablo sa sinagoga ug nagsulti nga walay
kahadlok sulod sa tulo ka bulan. Nangulo siya sa mga panaghisgot ug
nagdani sa mga tawo mahitungod sa mga butang nga may kalabutan sa
gingharian sa Dios. 9 Apan sa dihang ang pipila ka mga Judio nagmagahi
ug nagmasinupakon, nagsugod sila sa pagsulti ug daotan nga pamaagi
mahitungod kang Cristo didto sa panon sa katawhan, busa si Pablo mibiya
kanila, ug gidala ang mga magtutuo palayo gikan kanila. Siya nagsugod
sa pagsulti kada adlaw didto sa hawanang tudloanan sa Tirano. 10 Kini
nagpadayon sulod sa duha ka tuig, aron ang tanang tawo nga namuyo
sa Asia makadungog sa pulong sa Ginoo, ang mga Judio ug Griyego.
11 Ang Dios naghimo ug mga gamhanang buhat pinaagi sa mga kamot
ni Pablo, 12 aron bisan pa ang naay sakit maulian, ug ang mga daotan
nga espiritu mogawas sa mga tawo, sa pagkuha nila sa mga panyo ug mga
tapis gikan sa lawas ni Pablo. 13 Apan adunay mga Judio nga espiritista
nga nagbiyahe sa maong lugara nga nagdala sa ngalan ni Jesus alang sa
ilang kaugalingong pagamit. Sila nakigsulti niadtong adunay daotang mga
espiritu; sila miingon, "Ako nagmando kanimo pinaagi kang Jesus nga
gisangyaw ni Pablo nga mobiya." 14 Kadtong naghimo niini mao ang pito
ka anak nga mga lalaki sa pangulong pari sa mga Judio, Esceva. 15 Ang
daotang espiritu mitubag kanila, "Nakaila ako kang Jesus, ug nakaila ako
kang Pablo; apan kinsa man kamo?" 16 Ang daotang espiritu naa sa tawo
milukso sa Espiritista ug nalupig sila ug gikulata sila. Unya nanghawa
sila pagawas sa balay nga hubo ug samaran. 17 Kini nahibal-an sa tanan,
sa mga Judio ug mga Griyego, nga namuyo sa Efeso. Sila nangahadlok
kaayo, ug ang ngalan ni Ginoong Jesus napasidunggan. 18 Daghan usab
sa mga magtutuo miabot ug nagsugid ug miangkon sa mga daotang mga
butang nga ilang nahimo. 19 Daghan ang nagbansay ug mga salamangka
ug nagdala sa ilang mga basahon ug gisunog sa panan-aw sa matag-
usa. Sa dihang ilang giihap ang bili niini, kini mga 50, 000 kadaghanon
sa plata. 20 Busa ang pulong sa Ginoo mikaylap sa gamhanang mga
pamaagi. 21 Karon sa natapos na ni Pablo ang iyang pagpangalagad sa
Efeso, nakahukom siya diha sa Espiritu nga moagi sa Macedonia ug Acaya
sa iyang dalan ngadto sa Jerusalem; siya miingon, "Pagkahuman nako
ug adto didto, kinahanglan usab nako makita ang Roma." 22 Gipadala
ni Pablo sa Macedonia ang duha niya ka mga disipulo, si Timoteo ug
si Erastus, nga nitabang kaniya. Apan siya nagpabilin makadiyot sa
Asya. 23 Ug nianang taknaa mitumaw ang dakong kasamok sa Efeso
mahitungod sa Dalan. 24 Ang usa ka platero nga ginganlan ug Demetrius,
nga naghimo ug plata nga istatuwa ni Diana, nagdala sa dakong negosyo
alang sa mga magbubuhat. 25 Busa gitigom niya ang mga trabahante sa
maong panginabuhi ug miingon, "Mga sir, nakabalo kamo nga kini nga
negosyo nakapahimo kanato ug daghan nga kuwarta. 26 Kamo nakakita
ug nakadungog niana, dili lamang sa Efeso, apan halos tibuok Asya, kini
si Pablo nagdani ug nagpalayo sa daghang mga tawo. Siya nagaingon nga
walay mga dios nga hinimo sa mga kamot. 27 Ug dili lamang ang kakuyaw
nga ang atong mga negosyo dili na kinahanglanon, apan bisan pa ang

templo sa bantogang diosa nga si Diana mahimong kining walay pulos.
Unya siya mawad-an na sa iyang kadungganan, siya nga gisimba sa tanan
sa Asya ug sa tibuok kalibotan.” 28 Sa dihang nadungog nila kini napuno
sila sa kasuko ug misinggit sa kusog, sa pag-ingon, “Bantogan si Diana sa
mga taga-Efeso.” 29 Ang tibuok siyudad napuno sa kalibog, ug ang mga
tawo nagdali-dali ug adto sa tiyatro. Gidakop nila ang mga kauban ni
Pablo sa pagbiyahe, nga si Gaius ug si Aristarchus, nga miabot gikan sa
Macedonia. 30 Si Pablo bout mosulod taliwala sa panon sa katawhan, apan
ang mga disipulo nagpugong kaniya. 31 Usab, pipila ka mga pangulo nga
higala ni Pablo nagpadala sa pulong ug naghangyo kaniya nga dili mosulod
sa tiyatro. 32 Pipila ka mga tawo naninggit sa usa ka butang, ug ang pipila
lahi, kay ang pundok sa katawhan anaa sa kalibog. Kasagaran kanila wala
gani nasayod nganong nagtigom sila. 33 Gidala sa mga Judio si Alexander
pagawas gikan sa pundok sa katawhan ug gibutang siya atubangan sa
mga tawo. Misinyas si Alexander sa iyang kamot aron maghimo ug usa ka
pamahayag sa mga tawo. 34 Apan sa dihang nakaamgo sila nga siya usa
ka Judio, silang tanan naninggit sa usa ka tingog nga hapit miabot sa duha
ka oras, “Bantogan si Diana sa mga taga Efeso.” 35 Sa dihang gipahilom sa
tigdumala sa lungsod ang pundok sa katawhan, siya miingon, “Kamo mga
tawo sa Efeso, unsa nga tawo didto ang wala masayod nga ang siyudad sa
mga taga-Efeso mao ang magbalantay sa templo sa bantogang Diana ug sa
mga larawan nga nahulog gikan sa langit? 36 Sa pagkakita nga kining mga
butanga dili ikalimod, kamo kinahanglan nga maghilom ug dili maghimo
sa pagpangagpas. 37 Kay inyong gidala kining mga tawhana dinhi sa korte
nga dili man gani mga kawatan sa templo ni tigpasipala sa atong diosa.
38 Busa, kung si Demetrius ug ang mga mananalsal uban kaniya adunay
mga sumbong batok ni bisan kinsa, abre ang mga hukmanan ug adunay
mga gobernador. Tugoti sila nga magpasangil sa usag-usa. 39 Apan kung
mangita kamo sa bisan unsang mga butang mahitungod sa laing mga
butang, kinahanglan kini mahusay sa kasagaran nga panagtigom. 40 Kay
sa pagkatinuod kita anaa sa kakuyaw mahitungod sa kagubot niining
adlawa. Walay hinungdan alang niining kagubot, ug dili kita makahimo
sa pagpahayag niini.” 41 Sa dihang nasulti na niya kini, gitapos niya ang
panagtigom.

20

1 Human sa kaguliyang, si Pablo gipadala alang sa mga disipulo ug
giawhag sila. Unya siya nagsulti ug panamilit kanila ug mibiya padulong
didto sa Macedonia. 2 Sa pag-adto niya niadtong mga rehiyona ug nag-
awhag pag-ayo sa mga magtutuo, miadto siya Greece. 3 Human siya
nagpabilin didto sulod sa tulo ka bulan, ang tinagong laraw nga gihimo
batok kaniya pinaagi sa mga Judio sa hapit na siya maglayag padulong sa
Siria, busa nakahukom siya sa pagbalik agi sa Macedonia. 4 Giubanan siya
hangtod sa Asya nila ni Sopater nga taga-Berea, ang anak ni Pyrrhus; si
Aristarchus ug Secundus nga mga magtutuo gikan saTesalonica; si Gaius
nga taga-Derbe; si Timoteo; ug Tychicus ug si Trophimus nga gikan sa
Asya. 5 Apan kining mga tawhana miuna kanamo ug nagahulat kanamo
sa Troas. 6 Human sa adlaw sa tinapay nga walay patubo milayag kami
gikan sa Filipos, ug sa lima ka adlaw miabot kami kanila sa Troas. Didto
nagpabilin kami sulod sa pito ka mga adlaw. 7 Sa unang adlaw sa
semana, sa nagkatigom na kami aron sa pagpikaspikas sa tinapay, si Pablo

nagsangyaw sa mga magtutuo. Naglaraw siya nga mobiya pagkasunod
adlaw, busa nagpadayon siya sa pagsangyaw hangtod sa pagkatungang
gabii. 8 Adunay daghan nga lampara sa ibabaw nga bahin sa lawak diin
kami nagkatigom. 9 Diha sa bintana may naglingkod nga usa ka ulitawo
nga ginganlan ug Eutychus, nga giabot sa halalom nga paghikatulog. Kay
taas na kaayo ang pagsangyaw ni Pablo, kining ulitawo, nga nahinanok
pa gihapon, nahulog gikan sa ikatulong andana ug gisakwat nga patay na.
10 Apan mikanaog si Pablo, mihapa siya kaniya, ug migakos kaniya. Unya
miingon siya, “Ayaw kamo kaguol, kay siya buhi pa.” 11 Unya misaka
siya balik sa taas ug gipikaspikas ang tinapay ug nangaon. Human sa
pagpakigsulti kanila ug dugay hangtod sa kaadlawon, mibiya na siya.
12 Gidala nila pagbalik ang lalaki nga buhi ug nahupay pag-ayo. 13 Kami
sa among kaugalingon milakaw pag-una kang Pablo ngadto sa sakayan ug
milayag padulong sa Asos, sa tuyo nga pasakyon namo si Pablo. Mao kini
ang gitinguha niya sa iyang kaugalingon nga pagabuhaton, tungod kay
gituyo niya nga didto agi sa yuta. 14 Sa nasugatan na namo siya sa Asos,
gipasakay na namo siya sa sakayan ug miadto sa Mitylene. 15 Unya milayag
kami gikan didto ug miabot pagkasunod adlaw atbang sa isla sa Chios.
Sa pagkasunod adlaw midunggo kami sa isla sa Samos, ug pagkaugma
midunggo kami sa siyudad sa Miletus. 16 Kay nakahukom man si Pablo
nga maglayag agi sa Efeso, aron dili siya malangan sa Asya; kay nagdali
siya nga moabot sa Jerusalem sa adlaw sa Pentecostes, kung kining tanan
mamahimo na niyang buhaton sa ingon. 17 Gikan sa Miletus nagpadala
siya ug mga tawo ngadto sa Efeso ug gipatawag niya ang mga kadagkoan
sa simbahan. 18 Sa dihang miabot na sila ngadto kaniya, miingon siya
kanila, “Nasayod na kamo sa inyong kaugalingon, nga sukad sa unang
adlaw sa pagtunob sa akong tiil sa Asya, kung sa unsang paagi ako kanunay
naggahin ug panahon alang kaninyo. 19 Nagpadayon ako pag-alagad sa
Ginoo uban sa pagpa-ubos sa hunahuna ug inubanan sa mga luha, ug
sa mga pag-antos nga nahitabo kanako tungod sa mga tinagong laraw
sa mga Judio. 20 Nasayod kamo nga wala akoy gilikayan sa pagpadayag
kaninyo sa bisan unsa nga mapuslanon, ug giunsa ko kamo pagtudlo sa
dayag ug miadto usab sa kabalayan. 21 Nasayod kamo nga sa kanunay
nagpahimangno ako kaninyong mga Judio ug mga Griyego mahitungod sa
paghinulsol ngadto sa Dios ug sa pagtuo sa atong Ginoong Jesus. 22 Ug
karon, tan-awa, moadto ako sa Jerusalem nga inagda sa Balaang Espiritu,
nga walay kasayoran sa bisan unsang mahitabo kanako didto, 23 gawas sa
gipamatuod sa Balaang Espiritu kanako sa matag siyudad ug nagaingon
nga ang mga gapos ug pag-antos naghulat na kanako. 24 Apan wala nako
hunahunaa ang akong kinabuhi sa kung unsang paagi nga mas bililhon
pa sa akong kaugalingon, aron mahingpit na ang akong lumba ug ang
pag-alagad nga akong nadawat gikan kang Ginoong Jesus, sa pagsaksi
sa ebanghelyo diha sa grasya sa Dios. 25 Ug karon, tan-awa, nasayran
ko nga kamong tanan, nga gisuroyan ko taliwala sa akong pagsangyaw
mahitungod sa gingharian, dili na makakita sa akong panagway. 26 Busa
gipamatuod-an ko kaninyo niining adlawa, nga ako hinlo sa dugo ni bisan
kinsang tawo. 27 Kay wala ako nagpugong sa pagpadayag kaninyo sa
kinatibuk-ang kabubut-on sa Dios. 28 Busa pag-amping kamo sa inyong
kaugalingon, ug sa tanang panon nga kanila ang Balaang Espiritu naghimo
kaninyong magtatan-aw, aron nga bantayan ninyo ang katilingban sa
Ginoo nga gitubos niya pinaagi sa kaugalingon niyang dugo. 29 Nasayod

ako nga human sa akong pagbiya, magasulod taliwala kaninyo ang mga
mapintas nga lobo, ug dili kaloy-an ang panon. 30 Nasayod ako nga bisan
gani taliwala kaninyo ang pipila sa mga tawo moadto ug mosulti sa mga
butang nga mangil-ad, aron sa pagpahimulag sa mga disipulo sa pagsunod
kanila. 31 Busa pagtukaw kamo. Hinumdomi nga sulod sa tulo ka tuig
wala ako maghunong sa pagpahimangno sa matag usa kaninyo inubanan
sa luha sa adlaw ug gabii. 32 Ug karon gipiyal ko na kamo sa Dios, ug
ngadto sa pulong sa iyang grasya, nga mao ang makahimo kaninyo sa
pagpa-uswag ug maghatag kaninyo sa kabilin taliwala sa tanang gilain.
33 Wala ako maibog sa tawong may plata, bulawan, o bisti. 34 Kamo
sa inyong kaugalingon nasayod nga kining mga kamot nagsangkap sa
akong kaugalingon nga mga panginahanglan ug niadtong kauban nako.
35 Sa tanan nga mga butang naghatag ako kaninyo ug panig-ingnan kung
unsaon ninyo pagtabang ang huyang pinaagi sa pagpamuhat, ug kung
unsaon ninyo paghinumdom ang mga pulong sa Ginoong Jesus, mga
pulong nga siya mismo miingon: “Labing bulahan ang paghatag kay sa
pagdawat.” 36 Human siya nagsulti niining paagiha, miluhod siya ug nag-
ampo uban kanilang tanan. 37 Labihan ang ilang paghilak ug migakos kang
Pablo ug gihagkan siya. 38 Naguol gayod sila tungod sa iyang gipamulong,
nga sila dili na makakita sa iyang panagway pag-usab. Unya giubanan nila
siya hangtod sa sakayan.

21

1 Sa dihang mibulag kami gikan kanila ug milawig, miadto kami
padulong sa siyudad sa Cos, ug sa sunod nga adlaw sa siyudad sa Rodas, ug
gikan didto padulong sa siyudad sa Patara. 2 Sa dihang among nakaplagan
ang usa ka sakayan nga motabok sa Feonicia, misakay kami ug milawig.
3 Sa dihang amo nang nalantawan ang isla sa Cyprus, mibiya kami ug
miliko sa wala, ug milawig ngadto sa Siria, ug midunggo sa siyudad sa
Tiro, tungod kay atua didto ang sakayan nga nagpanaog sa mga butang.
4 Human among nakaplagan ang mga disipulo, nagpabilin kami didto
sulod sa pito ka adlaw. Ang mga disipulo nag-ingon kang Pablo pinaagi
sa Espiritu nga dili gayod siya motunob sa Jerusalem. 5 Sa dihang milabay
ang mga adlaw, kami mibiya ug nagpadayon sa among panaw. Silang
tanan, kauban ang ilang mga asawa ug mga anak, nag-uban kanamo sa
among dalan hangtod nakagawas kami sa siyudad. Dayon nangluhod
kami sa baybayon, nag-ampo, ug nagsultihanay kami sa panamilit sa
matag usa. 6 Misakay kami sa sakayan, samtang sila mibalik pag-usab
sa ilang panimalay. 7 Sa dihang nahuman na kami sa paglawig gikan
sa Tiro, nahiabot kami sa Ptolemais. Didto nag-abi-abi kami sa mga
kaigsoonan ug nagpabilin kami uban kanila sulod sa usa ka adlaw.
8 Pakasunond adlaw mibiya kami ug miadto sa Cesarea. Misulod kami
sa balay ni Filipe, ang tigsangyaw sa ebanghelyo, nga usa sa pito, ug
nagpabilin kami uban kaniya. 9 Karon kining tawhana adunay upat ka
anak nga babayeng ulay nga mananagna. 10 Sa nagpabilin kami didto
sa pipila ka mga adlaw, miabot ang usa ka propeta nga gikan sa Judea
nga ginganlan ug Agabus. 11 Miduol siya kanamo ug gikuha ang bakos
ni Pablo. Niining tungora iyang gihiktan ang iyang kaugalingon nga tiil
ug mga kamot ug nag-ingon, “Miingon, ang Balaang Espiritu, 'Busa sama
niini ang paggapos sa mga Judio sa Jerusalem ang tawo nga nakapanag-iya
niining bakos, ug ila siyang itugyan sa mga kamot sa mga Gentil.” 12 Sa
dihang among nadunggan kining mga butanga, kami ug ang mga tawo nga

nagpuyo nianang dapita nagpakiluoy kang Pablo nga dili moadto tungas
sa Jerusalem. 13 Unya si Pablo mitubag, “Unsa man ang inyong gibuhat,
nagpahilak ug nagpasakit sa akong kasingkasing? Kay ako andam, dili
lamang magpagapos, kondili mamatay usab sa Jerusalem alang sa ngalan
sa Ginoong Jesus.” 14 Sanglit si Pablo dili buot nga madani, miundang
na kami sa pagsulay ug miingon, “Hinaot nga ang pagbuot sa Ginoo ang
matuman.” 15 Human niining mga adlawa, among gipanguha ang among
mga gamit ug mitungas sa Jerusalem. 16 Didto adunay lain usab ang
mikuyog kanamo nga pipila sa mga disipulo gikan sa Cesarea. Gikuyog
nila ang usa ka tawo nga ginganlan Mnason, ang usa ka tawo nga gikan
sa Cyprus, nga disipulo kaniadto, kung diin kami magpuyo. 17 Sa dihang
naabot na kami sa Jerusalem, ang mga kaigsoonan nag-abiabi kanamo nga
malipayon. 18 Pagkasunod nga adlaw si Pablo mikuyog kanamo ngadto
kang Santiago, ug ang tanang mga kadagkoan anaa usab didto. 19 Sa
pagtimbaya niya kanila, iyang gisugilon sa matag-usa ang mga butang
nga nabuhat sa Dios ngadto sa mga Gentil pinaagi sa iyang pagpamuhat.
20 Sa dihang nadunggan nila kini, ilang gidayeg ang Dios, ug miingon
sila kaniya, “Tan-awa, igsoon, pila ka libo ang nagtuo taliwala sa mga
Judio. Silang tanan naningkamot sa pagtipig sa balaod. 21 Nagsugilon
sila mahitungod kanimo, nga imong gitudloan ang tanang mga Judio nga
nagpuyo uban sa mga Gentil nga ilang isalikway si Moises, ug imong
gisuginlan sila nga dili tulion ang ilang mga anak, ug dili musunod sa
karaang mga tulomanon. 22 Unsay angay namong buhaton? Makadungog
gayod sila nga moanhi ka. 23 Busa buhata kung unsa ang among isulti
kanimo karon: aduna kami upat ka lalaki nga naghimo ug pakigsaad.
24 Dad-a kining mga tawhana ug magpaputli sa imong kaugalingon uban
kanila, ug bayari ang ilang panginahanglan alang kanila, aron makagisan
nila ang ilang mga ulo. Busa ang tanan masayod nga ang mga butang
nga giingon nila bahin kanimo dili gayod tinuod. Masayran usab nila
nagkinabuhi ka uban kanamo nga nagtipig sa balaod. 25 Apan mahitungod
sa mga Gentil nga adunay pagtuo, nagsulat na kami ug naghatag sa mga
pahimangno nga kinahanglan kanunay silang magbantay sa ilang mga
kaugalingon gikan sa mga butang nga gihalad sa mga diosdios, gikan sa
dugo, gikan sa unsang mga tinuok, ug gikan sa malaw-ay nga pakighilawas.
26 Pagkasunod adlaw gidala ni Pablo ang mga tawo, aron sa paghinlo
sa iyang kaugalingon uban kanila nga moadto didto sa templo, aron sa
pagpahibalo sa gidugayon sa mga adlaw sa paghinlo, hangtod nga ang
halad mahalad sa matag usa kanila. 27 Sa dihang ang pito ka adlaw
hapit na mahuman, ang pipila ka mga Judio nga gikan sa Asya nakakita
kang Pablo didto sa templo, ug naghulhog sa panon sa mga tawo, ug
nagdakop kaniya. 28 Naninggit sila, “Katawhan sa Israel, tabangi kami.
Mao kining tawhana ang nagtudlo sa tanang mga tawo bisan asa sa mga
butang nga sukwahi sa katawhan, sa balaod, ug niining dapita. Tuod
man, gidala usab niya ang mga Griyego didto sa templo ug naghugaw
sa balaang dapit.” 29 Kay sa miagi nakita nila si Trofimo nga taga Efeso
nga kuyog kaniya sa siyudad, ug naghunahuna sila nga gidala siya ni
Pablo didto sa Templo. 30 Ang tanan sa siyudad gihulhogan, ug midagan
dugok ang katawhan ug gigunitan nila si Pablo. Giguyod nila siya pagawas
sa templo, ug gisirad-an dayon ang mga pultahan. 31 Nga daw patyon
na nila siya, ang balita miabot didto sa pangulong kapitan sa guwardya
nga ang tibuok Jerusalem nasamok. 32 Nianang tungora gidala niya ang
mga kasundalohan ug ang mga kapitan ug midagan padulong lugsong sa

panon sa katawhan. Sa pagkakita sa mga tawo sa pangulo sa kapitan
ug mga kasundalon, miundang sila sa paglatigo kang Pablo. 33 Unya ang
pangulo sa kapitan miduol ug gigunitan si Pablo, ug nagmando kaniya
nga gaposon siya sa duha ka kadena. Nangutana siya kung kinsa siya ug
unsay iyang nabuhat. 34 Kadaghanan sa panon sa katawhan nagsinggit
sa lahi nga tubag ug ingon man usab ang uban. Sanglit ang kapitan dili
gayod makasulti bisan unsa tungod sa kasaba, nagmando siya nga dad-
on si Pablo sa kuta. 35 Sa dihang miabot sila sa mga hagdanan, gialsa
siya sa mga sundalo tungod sa pagpasakit sa panon sa katawhan. 36 Kay
ang panon sa katawhan nagsunod kanila ug kanunay nagsinggit, “Ipalayo
siya kanamo!” 37 Sa hapit na si Pablo dad-on didto sa kuta, miingon siya
sa pangulo sa kapitan, “Mahimo ba ako makigsulti kanimo?” Ang kapitan
miingon, “Makasulti ka Griyego? 38 Dili ba ikaw Ehiptohanon, nga nangulo
kaniadto sa mga nagsupak ug nagdala sa 4, 000 ka mga nagmasinupakon
didto sa kamingawan?” 39 Si Pablo miingon, “Ako usa ka Judio, gikan sa
siyudad sa Tarso sa Cilicia. Usa ako ka lumolupyo sa mahinungdanon nga
siyudad. Manghangyo ako kanimo, tugoti ako sa pagsulti sa katawhan.”
40 Sa dihang ang kapitan naghatag kaniya sa pagtugot, si Pablo mitindog
sa hagdanan ug nagsinyas sa iyang kamot ngadto sa mga tawo. Sa dihang
anaa nay dakong kahilom, nagsulti siya sa Hebreo. Siya miingon,

22

1 “Mga kaigsoonan ug mga amahan, paminawa ang akong pagpanalipod
nga akong buhaton karon kaninyo.” 2 Sa dihang ang pundok nakadungog
kang Pablo nga nakigsulti ngadto kanila sa Hebreohanon nga pinulongan,
sila nahilom. Siya miingon, 3 “Usa ako ka Judio, nga natawo sa Tarsus sa
Cilicia, apan gimatuto niining siyudara sa tiilan ni Gamaliel. Natudloan
ako pinaagi sa higpit nga mga pamaagi sa pamalaod sa atong mga
katigulangan. Maiiniton ako ngadto sa Dios, sama kaninyong tanan karon.
4 Akong gilutos kining Dalan ngadto sa kamatayon; akong gigapos ang mga
lalaki ug mga babaye ug ako silang gibalhog didto sa bilanggoan. 5 Ang
labaw nga pari usab ug ang tanan nga mga hamtong makapamatuod nga
nakadawat ako ug sulat gikan kanila alang sa mga kaigsoonan sa Damasco,
alang sa akong panaw didto. Akong gidala pagbalik ang mga gapos sa
Jerusalem kadtong kabahin niining Dalan aron pagasilotan. 6 Nahitabo
kini samtang ako naglakaw ug duol na sa Damasco, sa kaudtohon sa
kalit mitungha ang dakong kahayag gikan sa langit nagsugod ug dan-ag
palibot kanako. 7 Natumba ako sa yuta ug may nadungog akong tingog
nga miingon, 'Saulo, Saulo, nganong gilutos mo man ako?' 8 Mitubag ako,
'Kinsa ka ba, Ginoo?' Misulti siya kanako, 'Ako si Jesus nga Nazaretnon,
nga imong gilutos.' 9 Kadtong mga miuban kanako nakakita sa kahayag
apan wala sila makadungog sa iyang tingog nga misulti kanako. 10 Miingon
ako, 'Unsa ang angay nakong buhaton, Ginoo?' Ang Ginoo miingon kanako,
'Bangon, ug adto sa Damasco; didto pagasultian ka sa tanan nimong angay
nga pagabuhaton.' 11 Dili ako makakita tungod sa kasulaw sa kahayag,
busa miadto ako sa Damasco nga giagak sa mga kamot sa mga mikuyog
kanako. 12 Didto nahimamat nako ang usa ka tawo nga ginganlan ug
Ananias, usa ka mainampoon nga tawo sumala sa balaod ug maayo
ang gipangsulti sa tanang mga Judio nga mipuyo didto. 13 Miduol siya
kanako, mitindog duol kanako ug miingon, 'Igsoong Saulo, dawata ang
imong panan-aw. 'Nianang taknaa nakita nako siya. 14 Unya miingon

siya, 'Ang Dios sa atong mga katigulangan gipili ka aron makahibalo
sa iyang kabubut-on, aron makita ang Usa ka Matarong, ug maminaw
sa tingog nga naggikan sa iyang kaugalingong baba. 15 Kay ikaw ang
magasaksi alang kaniya ngadto sa tanang mga tawo mahitungod sa kung
unsa ang imong nakita ug nadungog. 16 Ug karon nganong naghulat ka
man? Tindog, pagpabawtismo, ug hugasi ang imong mga sala, pinaagi sa
pagtawag sa iyang ngalan.' 17 Paghuman nako ug balik sa Jerusalem, ug
samtang nag-ampo ako didto sa templo, nahitabo kini nga ako nakakita
ug panan-awon. 18 Nakit-an nako siya nga nag-ingon kanako, 'Pagdali ug
pagbiya sa Jerusalem karon dayon, tungod kay dili nila dawaton ang imong
pagpamatuod mahitungod kanako.' 19 Miingon ako, 'Ginoo, kabalo sila sa
ilang mga kaugalingon nga ako silang gibilanggo ug gilatigo ang mga mituo
kanimo sa matag sinagoga. 20 Sa dihang miula ang dugo ni Esteban nga
imong saksi, nagbarog usab ako didto ug miuyon, ug akong gibantayan
ang mga bisti sa nagpatay kaniya.' 21 Apan miingon siya kanako, 'Biya,
tungod kay ipadala ko ikaw ngadto sa mga Gentil.'" 22 Gitugotan siya
sa mga tawo pagsulti hangtod niining higayona. Apan misinggit sila ug
miingon, "Palayo sa maong kaubanan niining kalibotana: kay dili maayo
nga mabuhi pa siya." 23 Samtang naninggit sila, ilang gilabay ang ilang
mga bisti, ug milabay sila ug abog sa hangin, 24 ang pangulong kapitan
nagmando nga dad-on si Pablo didto sa kuta. Iyang gimandoan nga
kinahanglan pangutan-on siya uban ang pagkastigo, aron nga sa iyang
kaugalingon mahibaloan unta niya nganong misiyagit sila batok kaniya
sama niana. 25 Sa dihang gigapos nila siya sa pisi nga hinimo gikan sa
panit sa mananap, si Pablo miingon sa senturyon nga nagtindog tupad
kaniya, "Uyon ba sa balaod nga imong kastigohon ang tawo nga Romanhon
bisan wala pa kini ka hukmi?" 26 Sa pagkadungog sa senturyon niini,
miadto siya sa pangulong kapitan ug miingon kaniya, "Unsa may buot
nimong buhaton? Kay kining tawhana usa ka lumulupyo sa Roma." 27 Ang
pangulong kapitan miadto ug miingon kaniya, "Sultihi ako, usa ka ba ka
lumulupyo sa Roma?" Si Pablo miingon, "Oo." 28 Ang pangulong kapitan
mitubag, "Sa dakong kantidad lamang sa salapi ang hinungdan nga akong
naangkon ang pagka-Romanhon." Apan si Pablo miingon, "Ako natawo
ug lumulupyo sa Roma." 29 Unya ang mga tawo nga buot mangutana
kaniya nibiya kaniya diha dayon. Nahadlok usab ang pangulong kapitan,
sa pagkasayod niya nga si Pablo usa ka Romanhon, tungod kay gigapos
nila siya. 30 Sa pagkasunod adlaw, ang pangulong kapitan buot masayod sa
kamatuoran mahitungod sa mga pasangil sa mga Judio batok kang Pablo.
Busa iyang gibadbaran sa iyang mga gapos ug mimando sa mga pangulong
pari ug ang tanang konseho nga makigtagbo. Unya iyang gidala si Pablo
didto sa ubos ug gibutang taliwala nila.

23

1 Si Pablo mitan-aw ug diretso sa mga miyembro sa konseho ug
miingon, "Mga igsoon, nagpuyo ako atubangan sa Dios sa tanang maayong
konsinsya hangtod karong adlawa." 2 Ang labaw nga pari nga si Ananias
nagmando niadtong tawo nga nagtindog uban kaniya sa pagsagpa sa
iyang baba. 3 Unya miingon si Pablo ngadto kaniya, "Ang Dios mohapak
kanimo, ikaw bong-bong nga gipaputi. Naglingkod ka ba sa paghukom
kanako pinaagi sa balaod, ug pagsugo sa paghapak kanako, batok sa
balaod?" 4 Kadtong mga nanagtindog miingon, "Ingon ba niini ang imong
pag-insulto sa labaw nga pari sa Dios?" 5 Si Pablo miingon, "Wala ako

makahibalo, mga igsoon, nga siya labaw nga pari. Kay mao kini ang
nahisulat, dili ka angay mosulti ug daotan sa magmamando sa imong
mga katawhan.” 6 Sa dihang nakita ni Pablo ang usa ka bahin sa
konseho nga mga Saduseo ug ang ubang mga Pariseo, nag-istorya siya
sa makusog didto sa konseho, “Mga igsoon, Ako usa ka Pariseo, anak
sa usa ka Pariseo. Tungod kay masaligon ako nga ang pagkabanhaw sa
mga patay ingon nga ako hinukman.” 7 Sa dihang iya kining giingon,
ang panaglalis nagsugod taliwala sa mga Pariseo ug mga Saduseo, ug
ang panagtigom nabahin. 8 Alang sa mga Saduseo nag-ingon nga walay
pagkabanhaw, walay mga anghel, ug walay mga espiritu, apan ang mga
Pariseo nag-ingon nga kining tanan anaa. 9 Busa ang dako nga kaguliyang
nahitabo, ug ang ubang mga manunulat sa balaod nga nahisakop sa mga
Pariseo mitindog ug nakiglantugi nga nag-ingon, “Wala kitay nakitang
sayop niining tawhana. Unsa kaha kung ang espiritu o ang anghel nagsulti
ngadto kaniya?” 10 Sa dihang adunay miabot nga dakong panagbangi, ang
pangulo sa kapitan nahadlok nga kunis-kunison nila sa pino si Pablo, busa
iyang gimanduan ang mga sundalo aron moadto sa ubos ug pugson siya
pagkuha gikan sa mga miyembro sa konseho, ug pagdala kaniya didto sa
kuta. 11 Pagkasunod gabii ang Ginoo mitindog tapad kaniya ug miingon,”
Ayaw kahadlok, kay ikaw man ang nagpamatuod mahitungod kanako sa
Jerusalem, busa kinahanglan usab kang mosaksi sa Roma.” 12 Sa dihang
buntag na, ang ubang mga Judio naghimo ug panagsabot ug gitawag nga
tinunglo ang ilang kaugalingon: Sila miingon nga dili nila buot mokaon
ni moinom bisan unsa hangtod nga mapatay nila si Pablo. 13 Adunay
sobra 40 ka mga tawo nga naghimo niining laraw. 14 Miadto sila sa
mga pangulong pari ug mga kadagkoan ug miingon, “Gibutang namo ang
among kaugalingon ilalom sa dakong tunglo, nga dili mokaon hangtod
among mapatay si Pablo. 15 Busa karon, pasagdi ang konseho pagsulti
sa pangulong kapitan sa pagdala kaniya ngadto kanimo, ingon nga ikaw
buot modisisyon sa iyang kaso nga labaw pa sa tukma. Alang kanamo,
kami andam sa pagpatay kaniya sa dili pa siya moanhi dinhi.” 16 Apan
ang anak nga lalaki sa igsoong babaye ni Pablo nakadungog nga sila
namakak nga maghulat, busa siya miadto ug misulod sa kuta ug giingnan
si Pablo. 17 Mitawag si Pablo sa usa sa mga kapitan ug miingon, “Dad-
a kining batan-ong lalaki didto sa pangulong kapitan, kay aduna siyay
gustong isulti ngadto kaniya.” 18 Busa ang kapitan gikuha ang batan-ong
lalaki ug gidala siya ngadto sa pangulong kapitan ug miingon, "Si Pablo
nga binilanggo nagtawag kanako ngadto kaniya, ug namalihog kanako
sa pagdala niining batan-ong lalaki nganha kanimo. Aduna siyay buot
isulti nganha kanimo.” 19 Ang pangulong kapitan nagdala kaniya pinaagi
sa iyang kamot ngadto sa pribadong dapit ug gipangutana siya, “Unsa
kining imong isulti kanako?” 20 Ang batan-ong lalaki miingon, “Ang mga
Judio miuyon sa paghangyo kanimo sa pagdala kang Pablo ugma ngadto
sa konseho, ingon nga sila moadto aron sa pagpangutana ug mas tukma
mahitungod niining kaso. 21 Apan ayaw pagsugot ngadto kanila, tungod
kay sobra sila sa 40 ka mga tawo nga namakak ug naghulat kaniya. Sila
gitawag nga nagtunglo sa ilang mga kaugalingon, ni sa pagkaon o sa pag-
inom hangtod ilang mapatay siya. Bisan karon sila andam, naghulat
sa pagtugot gikan kanimo.” 22 Busa ang pangulong kapitan gitugotan
ang batan-ong lalaki nga molakaw, pagkahuman ug tudlo kaniya, “Ayaw
pagsaba nga imong gisulti kining mga butanga nganhi kanako.” 23 Unya
iyang gitawag ang duha ka mga kapitan ug miingon, “Pagkuha ug duha ka

gatos ka mga sundalo nga andam sa pag-adto sa mas layo pa sa Cesarea, ug
70 ka mga mangangabayo usab, ug 200 nga magbabangkaw. Ikaw mobiya
sa ika tulo nga takna sa kagabhion." 24 Iya usab gimandoan sa paghatag
ug mga hayop kanila nga mahimong masakyan ni Pablo, ug sa pagdala
kaniya nga luwas ngadto kang Felix nga gobernador. 25 Unya nagsulat
siya ug sulat nga sama niini: 26 "Claudio Lisias ngadto sa labing maayo
nga gobernador nga si Felix, ug mga pangumusta. 27 Kining tawhana
gidakop sa mga Judio ug patyon na unta nila, sa dihang miabot ako kanila
uban sa mga sundalo ug giluwas siya, sukad nga akong nahibaloan nga
siya usa ka lomulupyo sa Roma. 28 Gusto nako mahibalo ngano nga
giakusahan nila siya, busa ako siyang gikuha ngadto sa ilang konseho.
29 Akong nahibaw-an nga siya giakusahan mahitungod sa mga pangutana
sa ilang kaugalingong balaod, apan walay giakusar batok kaniya nga angay
sa kamatayon o pagkabilanggo. 30 Unya kini nahimo nga inila nganhi
kanako nga adunay laraw batok sa tawo, busa ako dayon siyang gipadala
nganha kanimo, ug gitugonan ang iyang magsusumbong usab sa pagdala
sa ilang mga sumbong batok kaniya sa imong presensiya. Panamilit."
31 Busa ang mga sundalo misunod sa ilang mga mando: gikuha nila si
Pablo ug gidala siya pagkagabii sa Antipatris. 32 Sa sunod adlaw, kasagaran
sa mga sundalo nibiya sa mangangabayo aron pagkuyog uban kaniya ug
sila mismo nibalik ngadto sa kuta. 33 Sa dihang ang mga mangangabayo
niabot sa Cesarea ug gihatod ang sulat ngadto sa gobernador, ilang gipakita
usab si Pablo ngadto kaniya. 34 Sa dihang nabasa sa gobernador ang
sulat, nangutana siya asa nga probinsiya gikan si Pablo; sa dihang iyang
nahibaw-an nga siya gikan sa Cilicia, miingon siya, 35 "Nadungog ko ikaw
nga bug-os sa dihang ang imong magsusumbong mianhi." Unya nagmando
siya sa pagtago kaniya sa palasyo ni Herodes.

24

1 Pagkahuman sa lima ka adlaw, si Ananias ang pangulong pari, uban
nga mga kadagkoan, ug usa ka mamumulong nga ginganlan ug Tertulo,
miadto didto. Kini nga mga tawo nagdala ug mga sumbong batok kang
Pablo ngadto sa gobernador. 2 Sa dihang si Pablo mitindog sa atubangan
sa gobernador, si Tertulo nagsugod ug pasangil kaniya ug miingon ngadto
sa gobernador, "Tungod kanimo aduna kami dakong kalinaw; ug ang
imong layo nga panglantaw nagdala ug maayong kabag-ohan sa atong
nasod; 3 busa uban sa tanang pasalamat among dawaton ang tanan nga
imong buhaton, labing maayong Felix. 4 Busa dili ko na ikaw langanon pa,
mohangyo ako kanimo nga maminaw ka kanako kadali uban sa kaluoy.
5 Kay among nakaplagan kining tawhana nga usa ka dangan ug maoy usa
ka hinungdan nga ang tanang Judio sa tibuok kalibotan nagmasupilon.
Siya ang pangulo sa Nazareno nga sekta. 6 Buhat 24: 6-8, ang labing
maayo ug karaang mga kopya naglaktaw sa mga pulong nga "tanan sa"
gikan sa bersikulo 6 ug mao usab sa mga dugang sa 24: 7 ug 8 (tana-
awa sa pataban(dugang) nga mga pulong). Gisulayan pa gani niya ug
panamastamas ang templo; busa gidakop namo siya. 7 Ang labing maayo
ug karaan nga mga kopya naglaktaw sa bersikulo 7, "Ug gusto namo siyang
hukman sumala sa atong balaod," 8 Ang labing maayo ug karaan nga mga
kopya naglaktaw sa dugang sa bersikulo 8, "nagsugo sa mga nagpasangil
kaniya nga moanha sa imong atubangan." Sa dihang pangutan-on nimo si
Pablo mahitungod niining tanan nga mga butang, ikaw, usab, mahimong
makahibalo kung unsa ang among gipasangil kaniya." 9 Ang mga Judio

nahiusa nga nagpasangil kang Pablo, usab, ug nag-ingon nga kining mga
butanga tinuod. 10 Apan sa dihang ang gobernador misinyas alang kang
Pablo sa pagsulti, mitubag si Pablo, “Nakasabot ako nga sa daghang
katuigan ikaw nahimong maghuhukom niini nga nasod, ug busa ako
nalipay sa pagpasabot sa akong kaugalingon nganha kanimo. 11 Makahimo
ikaw sa pagsusi nga wala pa nilapas ug napulo ug duha ka adlaw sukad
sa akong pag-adto aron magsimba didto sa Jerusalem; 12 ug sa dihang
nakaplagan nila ako didto sa templo, wala ako nakiglalis kang bisan kinsa,
ug wala ako nagsamok sa mga panon, bisan sa mga sinagoga, o bisan didto
sa siyudad; 13 ug dili nila mapamatud-an diha kanimo ang mga pasangil
nga ilang gihimo batok kanako karon. 14 Apan ako kining angkonon diha
kanimo, nga sumala sa paagi nga ilang gitawag ug sekta, sa samang paagi
akong gialagaran ang Dios sa among mga katigulangan. Nagmatinud-anon
ako sa tanan nga anaa sa balaod ug mga sinulat sa mga propeta. 15 Aduna
usab akoy samang pagsalig diha sa Dios, sama ra niining mga katawhan
nga naghulat usab niini, ang umaabot nga pagkabanhaw sa mga patay,
ang mga matarong ug ang mga dili matarong; 16 ug niini, nagtrabaho
ako aron makaangkon ug konsensya nga walay ikapasangil atubangan sa
Dios ug sa katawhan sa tanang mga butang. 17 Karon human sa daghang
katuigan nga ako niabot aron sa pagdala ug tabang ngadto sa akong nasod
ug mga gasa nga salapi. 18 Sa dihang ako kining gibuhat, pipila ka mga
Judio gikan sa Asya ang nakakaplag kanako sa usa ka seremonyas sa
pagputli diha sa templo, dili uban sa panon o sa paghugyaw. 19 Kini nga
mga tawo kinahanglan nga anaa sa imong atubangan karon ug mosulti
kung unsa ang anaa kanila nga batok kanako, kung sila adunay bisan
unsa. 20 Kung ogaling, kini susama ra nga mga tawo kinahanglan nga
mosulti kung unsa ang sayop nga ilang nakaplagan nganhi kanako sa
dihang ako mitindog atubangan sa Konseho sa mga Judio; 21 gawas kung
kini mahitungod niining usa ka butang nga akong gisulti ug kusog sa
dihang mitindog ako uban kanila, 'Kini mahitungod sa pagkabanhaw sa
mga patay nga ako ginahukman karong adlawa pinaagi kaninyo.'” 22 Si
Felix nahibalo gayod ug maayo mahitungod niini nga Dalan, ug iyang
gihimo nga maghulat ang mga Judio. Nag-ingon siya, “Bisan kanus-a si
Lisias ang pangulo mulugsong gikan sa Jerusalem akong hukman ang
imong sumbong.” 23 Unya iyang gimandoan ang kapitan nga bantayan
si Pablo, apan sa pagbaton ug kaluoy, ug aron nga walay bisan usa nga
magpugong sa iyang mga higala gikan sa pagtabang kaniya o gikan sa
pagduaw kaniya. 24 Human sa pipila ka mga adlaw, mibalik si Felix uban
sa iyang asawa nga si Drusila, usa ka Judio nga babaye, ug iyang gipatawag
si Pablo ug iyang nadunggan gikan kaniya ang mahitungod sa pagtuo
diha kang Cristo Jesus. 25 Apan sa dihang si Pablo nangatarongan uban
kaniya mahitungod sa pagkamatarong, pagpugong sa kaugalingon, ug ang
umaabot nga paghukom, nahadlok si Felix; ug, siya mitubag, “Lakaw una
palayo karon, apan kung anaa na usab akoy panahon, tawgon ko ikaw.”
26 Sa sama usab nga panahon, naglaom siya nga si Pablo maghatag ug
salapi ngadto kaniya, busa kanunay niyang gipatawag siya ug nakigsulti
uban kaniya. 27 Apan sa dihang milabay ang duha ka tuig, si Porcio
Festus ang nahimong gobernador human ni Felix, apan gusto ni Felix
nga makabaton ug pagdapig sa mga Judio, ug iyang gibiyaan si Pablo nga
padayon nga gibantayan.

25

1 Karon, si Festus misulod sa probinsiya, ug human sa tulo ka adlaw,
miadto siya gikan sa Ceasarea hangtod sa Jerusalem. 2 Ang pangulong
pari ug ang mga inila nga mga Judio mipasaka ug mga sumbong batok
kang Pablo ngadto kang Festus, ug sila maisogong nakigsulti kang Festus.
3 Ug nanghangyo sila kang Festus sa usa ka pag-uyon mahitungod kang
Pablo, nga ipatawag siya didto sa Jerusalem aron pagapatyon nila siya
sa dalan. 4 Apan si Festus mitubag nga si Pablo usa ka binilanggo sa
Cesarea, ug hapit na siya mobalik didto. 5 "Busa, kung si kinsa kaninyo
ang makahimo," miingon siya, "kinahanglan mouban ka kanamo. Kung
adunay sayop niadtong tawhana, mamahimo gayod kamo makapasangil
kaniya." 6 Human siya magpabilin sulod sa walo o labaw pa sa pulo ka
adlaw, milugsong siya sa Caesarea. Ug sa sunod nga adlaw, milingkod
siya sa lingkorana sa hukmanan ug nagmando nga si Pablo dad-on ngadto
kaniya. 7 Sa pag-abot niya, ang mga Judio gikan sa Jerusalem nagtindog
sa duol, ug nagpasaka sa daghang mga mabug-at nga sumbong nga wala
gayod nila mapamatod-i. 8 Gipanalipdan ni Pablo ang iyang kaugalingon
ug miingon, "Wala magsupak sa ngalan sa mga Judio, wala magsupak sa
templo, ug wala magsupak alang kang Cesar, aduna ba akoy nabuhat
nga daotan." 9 Apan buot ni Festus nga makapahimuot sa mga Judio,
ug busa siya mitubag kang Pablo ug miingon, "Buot ka bang motungas
sa Jerusalem ug didto ka nako pagahukman mahitungod niining mga
butanga?" 10 Si Pablo miingon, "Nagtindog ako sa atubangan sa hukmanan
ni Caesar diin ako angay pagahukman. Wala akoy sayop nga nahimo
sa mga Judio, sama sa nasayran mo usab. 11 Bisan paman kung aduna
akoy nabuhat nga daotan ug kung aduna man akoy nahimo nga takos sa
kamatayon, dili gayod ako mobalibad nga mamatay. Apan kung ang ilang
mga sumbong walay pulos, walay bisan usa ang motugyan kanako ngadto
kanila. Ako nalang idangop kang Cesar." 12 Unya si Festus nagkigsulti sa
mga kadagkoan ug mitubag, "Gitawag nimo si Cesar; makaadto ka kang
Cesar." 13 Karon sa paglabay sa pipila ka mga adlaw, si Haring Agripa
ug si Bernice miabot sa Cesarea aron sa paghatag ug panggamhanang
pagduaw kang Festus. 14 Human sa pagpabilin didto sa pipila ka mga
adlaw, si Festus nagtanyag sa kaso ni Pablo ngadto sa hari; miingon siya,
"Adunay usa ka tawong binilanggo nga biniyaan ni Felix. 15 Sa dihang
atua ako sa Jerusalem, ang mga pangulong pari ug ang mga kadagkoan
sa Judio nagpadala ug mga sumbong kanako batok niining tawhana, ug
nanghangyo nga mahukman siya sa kamatayon. 16 Niini mitubag ako
nga dili kini ang nabatasan sa mga Romano sa pagtugyan sa usa ka
tawo alang sa usa ka paghangyo; hinuon, ang gipasangnginlan adunay
kahigayonan nga moatubang sa mga nagpasangil ug manalipod batok sa
mga sumbong kaniya." 17 Busa, sa pag-abot nilang tanan dinhi, wala na
gayod ako maglangan, pagkasunod adlaw naglingkod ako sa lingkoranan
sa hukmanan ug nagmando ako nga ang tawo dad-on sa akong atubangan.
18 Sa dihang ang nagpasangil mitindog ug gipasanginlan siya, sa akong
hunahuna walay bug-at nga sumbong batok kaniya. 19 Hinuon, aduna silay
gikasaway kaniya pinaagi sa kaugalingon nilang relihiyon ug mahitungod
kang Jesus nga namatay, nga gipamatod-an ni Pablo nga nabuhi. 20 Nalibog
gayod ako kung unsaon nako pagsusi kining mga butanga, ug nangutana
ako kaniya kung buot ba niya moadto sa Jerusalem aron hukman didto
mahitungod niining mga butanga. 21 Apan sa dihang si Pablo nga
gipabantayan sa mga sundalo sa bilanggoan aron sa paghulat sa hukom sa

Emperador, ako siyang gimandoan nga bantayan hangtod siya mapadala
ngadto kay Cesar." 22 Si Agripa nakigsulti kang Festus, "Buot gayod ako
mamati nianang tawhana." "Ugma," Si Festus miingon, "Madungog nimo
siya." 23 Busa pagkasunod adlaw, si Agripa ug Bernice miabot dinuyogan
sa mga seremonyas; misulod sila ngadto sa tigomanan nga kauban ang
mga pangulo sa mga sundalo ug uban kanila ang mga dungganon nga
mga tawo sa maong siyudad. Ug sa dihang nagsugo na si Festus, gidala
kanila si Pablo. 24 Si Festus miingon, "Haring Agripa, ug sa tanang tawo
nga ania kauban namo, nakita ninyo kining tawhana; ang katawhan
sa Judio nga nanghangyo kanako sa Jerusalem, ug ania usab sila nga
kauban nato, ug nagsinggit sila kanako nga kinahanglan dili gayod siya
mabuhi. 25 Apan nasayran nako nga wala gayod siyay nabuhat nga
daotan nga angayan sa kamatayon; apan tungod kay iyang gitawag ang
Emperador, ako nakahukom nga ipadala siya didto. 26 Apan wala akoy
makatarunganon nga masulat ngadto sa Emperador. Tungod niining nga
katarungan, ako siyang gidala kaninyo, ilabi na gayod kanimo, Haring
Agripa, aron aduna akoy masulat mahitungod niining kasoha. 27 Kay kini
dili makatarunganon alang kanako nga magpadala ug binilanggo ug wala
akoy maasoy nga basihanan batok kaniya."

26

1 Busa gisultihan ni Agripa si Pablo "Makahimo naka sa pagsulti alang
sa imong kaugalingon." Unya gituy-od ni Pablo ang iyang kamot ug siya
nanalipod. 2 "Giisip nako ang akong kaugalingon nga malipayon, Haring
Agrippa, sa paghimo sa akong kaso dinhi sa imong atubangan karon batok
sa tanan nga mga pasangil sa mga Judio; 3 ilabina, tungod kay ikaw
hanas sa tanan nga nabatasan sa mga Judio ug mga pangutana. Mao
nga manghangyo ako kanimo nga paminawon mo ako nga mapailubon.
4 Sa pagkatinuod, ang tanang mga Judio nasayod kung unsa ang akong
kinabuhi gikan sa akong pagkabatan-on sa akong nasod ug sa Jerusalem.
5 Nasayod sila kanako gikan sa sinugdanan ug sila miangkon nga nagpuyo
ako isip Pariseo, ang pinakaisog nga sekta sa atong relihiyon. 6 Karon ako
mitindog dinhi aron pagahukman tungod kay ako nangita sa saad nga
gihimo sa Dios sa atong mga amahan. 7 Alang niining pangatarungan
sa atong napulog duha ka tribu nga matinud-anon nga nag-alagad sa
Dios gabii ug adlaw, ug naglaom kita nga makab-ot kini. Alang kini
sa paglaom sa mga Judio nga namasangil kanako, Hari! 8 Nganong
gihunahuna mo man nga talagsaon alang sa Dios nga mobanhaw sa
mga patay? 9 Niadtong usa ka higayon nga ako naghunahuna sa akong
kaugalingon nga kinahanglan buhaton ko ang daghang mga butang nga
supak sa ngalan ni Jesus nga taga-Nazaret. 10 Gibuhat ko kini didto sa
Jerusalem; Gipriso nako ang daghan nga mga balaan sa bilanggoan, ug
aduna akoy katungod gikan sa mga pangulong pari nga buhaton kini; ug
sa dihang sila gipangpatay, akong gihatag ang akong pag-uyon batok usab
kanila. 11 Kanunay nako silang gisilotan sa tanan nga mga sinagoga ug ako
silang gisulayan aron mahimong magpasipala. Nasuko ako pag-ayo kanila
ug gigukod ko sila bisan paman sa langyaw nga mga siyudad. 12 Samtang
gibuhat ko kini, miadto ako sa Damasco uban ang katungod ug mga sugo
gikan sa mga pangulong pari; 13 ug samtang anaa pa ako didto sa dalan,
sa udtong tutok, Hari, nakita nako ang kahayag gikan sa langit nga mas
sulaw pa kaysa adlaw ug midan-ag kini palibot kanako ug sa mga lalaki
nga kauban nako sa paglakaw. 14 Ug sa dihang kaming tanan nangatumba

sa yuta, akong nadungog ang tingog nga nagsulti kanako nga miingon sa
Hebrohanon nga pinulongan, “Saulo, Saulo, nganong gilutos mo man ako?
Lisod kini alang kanimo sa pagsipa sa igtutugsok. 15 Unya ako miingon,
'Kinsa ka man, Ginoo?' Ang Ginoo mitubag, 'Ako si Jesus nga imong gilutos.
16 Karon bangon ug tindog sa imong mga tiil; tungod niining tumonga
ako nagpakita kanimo, sa pagpili kanimo nga mahimong sulugoon ug
saksi mahitungod sa mga butang nga imong nasayran mahitungod kanako
karon ug ang mga butang nga akong ipadayag kanimo sa umaabot; 17 ug
luwason ko ikaw gikan sa mga tawo ug gikan sa mga Gentil nga akong
paadtoan kanimo, 18 aron maabli ang ilang mga mata ug aron sa pagpabiya
kanila gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag ug gikan sa gahom ni Satanas
ngadto sa Dios, aron sila makadawat ug kapasayloan sa sala gikan sa Dios
ug ang panulondon nga akong ihatag ngadto kanila nga akong gigahin
alang sa akong kaugalingon pinaagi sa ilang pagtuo kanako.' 19 Busa,
Haring Agripa, wala nako gisupak ang langitnong panan-awon; 20 apan,
kadtong anaa una sa Damasco, ug unya sa Jerusalem, ug sa tibuok nasod
sa Judea, ug usab ngadto sa mga Gentil, ako nagsangyaw nga kinahanglan
magbasol ug mobalik sa Dios, maghimo ug mga buhat nga takos sa
paghinulsol. 21 Mao kini ang hinungdan nga ang mga Judio nagdakop
kanako didto sa templo ug nagsulay sa pagpatay kanako. 22 Gitabangan
ako sa Dios hangtod karon, busa gibarogan ko ug gipamatud-an sa yano
nga mga tawo ug sa mga bantugan mahitungod sa wala nay mas labaw
pa kung dili ang giingon sa mga propeta ug ni Moses nga mahitabo; 23 nga
si Cristo kinahanglan mag-antos, ug siya ang una nga nabanhaw gikan
sa mga patay ug sa pagmantala sa kahayag ngadto sa katawhan sa mga
Judio ug ngadto sa mga Gentil. 24 Sa pagkahuman sa pagpanalipod ni
Pablo si Festo miingon sa makusog nga tingog, “Pablo, nabuang ka na;
ang imong dakong nakat-onan mao ang nakapabuang kanimo.” 25 Apan
si Pablo miingon, “Dili ako buang, pinakahalangdon nga Festo; apan uban
ang kaisog ako nagsulti sa kamatuoran ug kaligdong. 26 Kay ang hari
nasayod mahitungod niining mga butanga; ug busa, ako gawasnon sa
pagsulti kaniya, kay ako nadani nga walay matago gikan kaniya; Tungod
kay kini wala gibuhat diha sa usa ka suok. 27 Nagtuo ba ikaw sa mga
propeta, Haring Agrippa? Nasayod ako nga nagtuo ka.” 28 Miingon si
Agripa kang Pablo, “Sa mubo nga panahon danihon mo ba ako ug himuon
nga Kristohanon?” 29 Si Pablo miingon, “Nag-ampo ako sa Dios, bisan
sa mubo o taas nga panahon, dili kay ikaw lang, apan ang tanan usab
nga naminaw kanako karong adlawa, mahimo nga sama kanako, apan
walay labot niining mga kadena sa prisohan.” 30 Unya ang hari mitindog,
ug ang gobernador, ug si Bernice usab, ug kadtong naglingkod kauban
nila; 31 ug sa dihang mibiya sila sa hawanan, nagsulti sila sa usag-usa ug
miingon, “Kini nga tawo dili takos sa kamatayon o mga gapos.” 32 Miingon
si Agrippa ngadto kang Festo, “Kining tawhana gipagawas na unta kung
wala lamang siya mihangyo kang Cesar.”

27

1 Sa dihang nagkauyon na kami nga molayag paingon sa Italya, ilang
gitugyan si Pablo ug ang uban pang mga binilanggo sa kapitan nga
ginganlan ug Julius, sa Augustan nga Regiment. 2 Misakay kami sa sakayan
gikan sa Adramyttium, nga molayag sa baybayon sa Asya. Busa nangadto
kami sa dagat. Si Aristarchus nga gikan sa Tesalonica sa Macedonia
mikuyog uban kanamo. 3 Sa pagkasunod adlaw midunggo kami sa siyudad

sa Sidon, kung asa giatiman pag-ayo ni Julius si Pablo ug gitugotan sa pag-adto sa iyang mga higala aron sa pagdawat sa ilang pag-atiman. 4 Gikan didto, kami migikan ug milayag libot sa isla sa Cyprus nga nagsalipod gikan sa hangin, tungod kay ang hangin nagsungsong kanamo. 5 Samtang kami milayag latas sa tubig nga duol sa Cilicia, ug Pamphylia, miadto kami sa Mira, usa ka siyudad sa Lycia. 6 Didto, ang kapitan nakakaplag ug sakayan gikan sa Alexandria nga molayag padulong sa Italya. Gibutang kami niya didto. 7 Samtang kami naghinay-hinay sa paglayag sa daghang mga adlaw ug sa katapusan miabot na gayod nga nagkalisod duol sa Cnidus, ang hangin wala na nagtugot nga moadto kami niadtong dalana, busa milayag kami daplin sa nasalipdan nga bahin sa Crete, atbang sa Salmone. 8 Milayag kami daplin sa baybay uban ang kalisod, hangtod nga midunggo na kami sa usa ka dapit nga gitawag ug Matahom nga Dalangpanan, duol nga siyudad sa Lasea. 9 Miagi na ang hataas nga panahon kanamo, ang panahon sa mga Judio nga pagpuasa milabay na, ug makuyaw na kini karon ang paglayag. Busa si Pablo nagpasidaan kanila, 10 ug miingon, "Mga katawhan, akong nakita nga sa atong paglayag makahiagom kita sa kadaot ug daghang kapildihan, dili lamang sa mga lulan ug sa sakayan, apan sa atong kinabuhi usab." 11 Apan ang kapitan mihatag ug labaw nga pagtagad sa iyang agalon ug sa tag-iya sa sakayan, kaysa niadtong gipamulong ni Pablo. 12 Tungod ang dunggoanan dili sayon sa panahon sa tingtugnaw, ang kadaghanan sa mga tripulante nagtambag sa paglawig gikan didto, kung sa bisan unsang pamaagi nga kami makaabot sa siyudad sa Phoenix, aron sa paggahin sa panahon sa tintugnaw didto. Ang Phoenix mao ang dunggoanan sa Crete, ug nag-atubang sa amihang sidlakan ug habagatang sidlakan. 13 Sa mihuyop na paghinay ang hangin nga habagatan, ang mga tripulante naghunahuna nga anaa na ang ilang mga gikinahanglan. Busa ilang gikuha ang angkla ug milayag ngadto sa Crete, duol sa baybayon. 14 Apan human sa mubo nga panahon ang usa ka makusog nga hangin, nga gitawag ug Ang Amihang Sidlakan, misugod sa pagkusokuso kanamo gikan sa tabok sa isla. 15 Sa dihang naabtan ang ulo sa sakayan ug dili na kini makasongsong sa hangin, minunot kami ug napadpad uban niini. 16 Kami midangop sa daplin nianang nasalipdan sa gamay nga isla nga gitawag ug Cauda; ug bisan sa kalisod nakahimo kami sa pagluwas sa gamayng sakayan. 17 Sa dihang napataas na nila kini, naggamit sila sa pisi aron hiktan ang tibuok sakayan. Sila nangahadlok nga makaadto sa kabalasan sa Syrtis, busa gitonton nila ang angkla sa dagat ug gipadpad. 18 Labihan ang among kabun-og tungod sa unos, busa sa pagkasunod adlaw ang mga tripulante nagsugod na sa paglabay sa mga lulan nila sa dagat. 19 Sa ikatulong adlaw gipanglabay sa mga tripulante ang mga kagamitan sa sakayan ngadto sa dagat pinaagi sa ilang mga kamot. 20 Ug sa diha nga ang adlaw ug mga bituon wala misidlak kanamo sa pipila ka mga adlaw, ug ang dako nga unos nagpabilin gihapon sa pagkusokuso kanamo, ang tanang paglaom nga kami maluwas nahanaw. 21 Sa dihang dugay na sila nga wala na gayoy pagkaon, si Pablo mitindog taliwala sa mga tripulante ug miingon, “Mga katawha, naminaw unta kamo kanako, ug wala molayag gikan sa Crete, aron makahiagom niining kadaot ug kapildihan. 22 Ug karon nagdasig ako kaninyo nga maglig-on, kay walay bisan kinsa nga makabsan sa kinabuhi taliwala kaninyo, kondili ang pagkawala sa sakayan. 23 Kay sa miaging gabii ang anghel sa Dios kung asa ako nahisakop, nga gisimba ko usab - ang anghel niya mitindog tupad kanako 24 ug miingon, "Ayaw kahadlok, Pablo. Ikaw makig-atubang kang

Caesar, ug tan-awa, ang Dios sa iyang kaluoy gitugyan kanimo kadtong
tanan nga naglayag kauban nimo. 25 Busa, mga katawhan, pagbaton ug
kadasig, tungod kay ako nagsalig sa Dios, nga kana mahitabo sama sa
gisulti kanako. 26 Apan kinahanglan modunggo gayod kita ngadto sa usa
ka isla." 27 Sa pag-abot sa ikanapulog upat ka gabii, sa gianod kami niining
dalana ug diha sa Dagat sa Adriatic, sa hapit na tungang gabii ang mga
tripulante naghunahuna nga nagkaduol na sila sa yuta. 28 Gisukod nila ug
nakaplagan nga 20 ang kalawmon; human sa pipila ka takna, nagtugkad
na usab sila ug nakakaplag ug 15 ang kalawmon. 29 Nangahadlok sila
kay basin ug masangko sila sa mga bato, busa gitunton nila ang upat ka
angkla gikan sa likod nga bahin sa sakayan ug nag-ampo nga moabot
na unta ang kabuntagon. 30 Ang mga tripulante nangitag pamaagi sa
pagbiya sa sakayan ug gipaubos ang gamayng sakayan ngadto sa dagat, ug
nagpakaaron-ingnon nga ihulog nila ang angkla gikan sa unahang bahin
sa sakayan. 31 Apan si Pablo miingon sa kapitan ug sa mga sundalo,
"Gawas kung kining mga tawhana magpabilin niining sakayan, dili kamo
maluwas." 32 Unya giputol sa mga sundalo ang pisi sa sakayan ug gianod
palayo. 33 Sa pagkabanagbanag na, si Pablo nag-awhag kanilang tanan sa
pagkuhag pagkaon. Siya miingon, "Kining adlawa ang ikanapulog upat ka
adlaw nga kamo nagpaabot ug walay gikaon; wala gayod kamo makakaon.
34 Busa nanghangyo ako kaninyo sa pagkuha ug pipila ka pagkaon, kay
alang kini sa inyong kaluwasan; ug walay bisan usa sa inyong buhok
ang mawala." 35 Sa pagsulti niya niini, gikuha niya ang tinapay ug
nagpasalamat sa Dios atubangan sa matag-usa. Ug gipikaspikas niya ang
tinapay ug misugod sa pagkaon. 36 Unya silang tanan nadasig ug mikuha
usab sila sa pagkaon. 37 Mga 276 kami ka tawo nga anaa sa sakayan. 38 Sa
dihang silang tanan nangabusog na, gipagaan nila ang sakayan pinaagi sa
paglabay sa mga trigo sa dagat. 39 Sa pagkaadlaw na, wala sila makaila
sa yuta, apan nakita nila ang baybay sa dagat, ug naghisgotanay kung
mahimo ba nilang madala ang sakayan didtong dapita. 40 Busa gibuhian
nila ang higot sa angkla ug gibiyaan nila sa dagat. Sa mao nga higayon
gibadbad nila ang higoy sa timon ug gibukhad ang layag alang sa hangin.
Ug busa mipadulong sila sa baybay. 41 Apan miabot sila sa dapit diin ang
duha ka bugwak sa tubig nagtagbo, ug ang sakayan misangyad sa yuta.
Ang dulong sa barko niungot didto ug dili na kini malihok, apan ang likod
niini misugod na usab pagkaguba tungod sa kusog kaayong balod. 42 Ang
laraw sa mga sundalo mao ang pagpatay sa mga binilanggo aron walay
bisan usa kanila nga akalangoy palayo ug makaikyas. 43 Apan ang kapitan
nagtinguha sa pagluwas kang Pablo, busa gipugngan niya ang ilang laraw;
ug gimandoan niya kadtong makahimo sa paglangoy nga moambak sa
tubig paingon sa yuta. 44 Unya ang kadaghanan sa mga tawo kinahangalan
nga mosunod, ang uban sa mga tabla ug ang uban sa mga butang nga gikan
sa sakayan. Niining paagiha nahitabo nga ang tanan kanamo luwas nga
miabot sa yuta.

28

1 Sa dihang kami gidala didto nga luwas, among nakat-onan nga ang isla
gitawag ug Malta. 2 Ang lumad nga katawhan mitanyag nganhi kanamo
dili lang sa kasagarang kaluoy, apan naghaling sila ug kalayo ug nagdawat
kanamong tanan, tungod kay walay hunong ang ulan ug ang katugnaw.
3 Apan sa dihang si Pablo nakatigom ug usa ka bugkos nga kahoy ug

gibutang niya kini ngadto sa kalayo, ang halas nga malala migula tungod
sa kainit, ug milikos ngadto sa iyang kamot. 4 Sa dihang ang lumad nga
katawhan nakakita sa mananap nga nagbitay gikan sa iyang kamot, sila
miingon sa usag-usa, “Kini nga tawo sa pagkatinuod mao ang usa ka
mamumuno nga nakalingkawas gikan sa dagat, bisan ang hustisya dili
gayod motugot kaniya nga mabuhi.” 5 Apan niadto iyang gisawilik ang
mananap ngadto sa kalayo ug wala gayod siyay giantos nga kasakit. 6 Sila
nagpaabot kaniya nga mahimong manginit pag-ayo uban sa kalintura o
kalit matumba ug mamatay. Apan human sila nagtan-aw kaniya sa taas
nga oras ug nakita nila nga walay nahitabo kaniya, ilang giusab ang ilang
hunahuna ug miingon nga siya usa ka dios. 7 Karon sa usa ka duol nga
lugar didto ang kayutaan nga nahisakop sa usa ka pangulo sa isla, ang usa
ka tawo nga ginganlan ug Publio. Siya nagdawat kanamo ug maloluy-ong
mihatag alang kanamo sa tulo ka adlaw. 8 Kini nahitabo nga ang amahan
ni Publio nahimong nagsakit uban sa kalintura ug disenteriya. Sa dihang si
Pablo miadto kaniya, siya nag-ampo, gitapion niya ang iyang kamot ngadto
kaniya, ug naayo siya. 9 Human kini nahitabo, ang uban nga mga tawo
sa isla nga nagsakit usab miabot ug sila nangaayo. 10 Ang mga tawo usab
mipasidungog kanamo uban sa daghang mga pasidungog. Sa dihang kami
nangandam aron sa paglayag, sila naghatag kanamo kung unsa ang among
gikinahanglan. 11 Human sa tulo ka bulan, kami milawig sa sakayan sa
Alexandria nga tingtugnaw sa isla, kansang kinulit nga hulagway mao
Ang Kaluha nga Managsoon. 12 Human kami midunggo sa siyudad sa
Siracusa, nagpabilin kami didto sa tulo ka adlaw. 13 Gikan didto kami
milawig ug miabot sa siyudad sa Regium. Human sa usa ka adlaw ang
usa ka habagat nga hangin mitungha pataas, ug sa ikaduhang adlaw kami
miabot sa siyudad sa Puteoli. 14 Didto namo nakaplagan ang pipila ka mga
kaigsoonan ug midapit aron mopuyo uban kanila sulod sa pito ka adlaw.
Niini nga dalan miabot kami sa Roma. 15 Gikan didto sa mga kaigsoonan,
human sila makadungog mahitungod kanamo, miadto sila aron makigkita
kanamo sama kalayo sa Ang Merkado sa Apio ug Ang Tres Tabernas. Sa
dihang si Pablo nakakita sa mga kaigsoonan, siya nagpasalamat sa Dios ug
nagmaisogon. 16 Sa dihang kami misulod sa Roma, si Pablo gitugotan sa
pagpuyo nga siya lamang uban ang sundalo nga maoy magbantay kaniya.
17 Unya kini miabot human sa tulo ka mga adlaw si Pablo nagtawag sa
tanan niadtong mga kalalakin-an nga mga pangulo sa mga Judio. Sa
dihang sila miabot, siya miingon ngadto kanila, “Mga kaigsoonan, bisan
tuod ako walay nabuhat nga sayop batok sa mga tawo o mga naandan
sa atong mga katigulangan, ako gihatod isip usa ka binilanggo gikan
sa Jerusalem ngadto sa mga kamot sa mga taga-Roma. 18 Human sila
nangutana kanako, nangandoy sila sa akong kagawasan, tungod kay walay
igong hinungdan nganhi kanako ang silot sa kamatayon. 19 Apan sa dihang
ang mga Judio misulti batok sa ilang tinguha, napugos ako nga mohangyo
kang Cesar, bisan tuod kini dili ingon nga ako nagdala sa bisan unsa nga
pasangil batok sa akong nasod. 20 Tungod kay sa akong paghangyo, unya,
naghangyo ako aron sa pagpakigkita kaninyo ug aron makigsulti uban
kaninyo. Kini tungod kay kung unsa ang gisaligan sa Israel mahitungod
nga ako gigapos niining kadena.” 21 Unya sila miingon ngadto kaniya,
“Wala kami nakadawat ug mga sulat gikan sa Judea mahitungod kanimo,
ni bisan usa sa mga kaigsoonan nga miduol ug mibalita o miingon ug bisan
unsa nga daotan mahitungod kanimo. 22 Apan buot kami nga makadungog
gikan kanimo kung unsa ang imong gihunahuna bahin niining pundok,

tungod kay nahibaloan namo nga ginasupak kini bisan asa. 23 Sa dihang
sila nakaandam ug adlaw alang kaniya, daghang mga tawo ang miabot
ngadto kaniya sa iyang pinuy-anan. Siya nagpadayag sa mga butang
ngadto kanila, ug nagpamatuod mahitungod sa gingharian sa Dios. Siya
misulay sa pagdani kanila mahitungod kang Jesus, gikan sa balaod ni
Moises ug gikan sa mga propeta, gikan sa buntag hangtod sa gabii.
24 Ang pipila nadani mahitungod sa mga butang nga giingon, samtang
ang uban wala mituo. 25 Sa dihang sila wala makauyon sa usag-usa,
sila mibiya human si Pablo misulti niining usa ka pulong, “Ang Balaang
Espiritu misulti pag-ayo pinaagi kang Isaias ang propeta sa inyong mga
katigulangan. 26 Siya miingon, 'Adto niining katawhan ug ingna, 'Pinaagi
sa pagpaminaw ikaw makadungog, apan dili makasabot; Ug sa pagtan-
aw ikaw makakita, apan dili makasabot. 27 Kay ang kasingkasing niining
mga tawo mahimong luya, Ang ilang mga dalunggan lisod makadungog,
Ilang gipiyong ang ilang mga mata; Aron dili sila nahimong makasabot
uban sa ilang mga mata, Ug makadungog uban sa ilang mga dalunggan,
Ug makasabot uban ang ilang kasingkasing, Ug mobalik usab, Ug ayohon
ko sila.' 28 Busa, kamo kinahanglan mahibalo nga kining kaluwasan sa
Dios gipadala ngadto sa mga Gentil, ug sila maminaw. 29 Ang Binuhatan
28: 29 - ang labing maayo nga karaang mga kopya giwala sa bersikulo
29, Sa dihang siya nagsulti niining mga butanga, ang Judio migikan, nga
adunay dakong kalibog sa ilang mga kaugalingon. 30 Si Pablo mipuyo sa
duha ka tuig sa iyang kaugalingong giabangan nga balay, ug iyang giabi-
abi ang tanan nga miadto kaniya. 31 Nagsangyaw siya sa gingharian sa
Dios ug mitudlo sa mga butang mahitungod kang Ginoong Jesu-Cristo uban
sa tanang kaisog. Walay usa nga nakapugong kaniya.

Roma

1 Si Pablo, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, gitawag aron mamahimong
usa ka apostol, ug gilain alang sa ebanghelyo sa Dios. 2 Mao kini ang
ebanghelyo nga daan na niyang gisaad pinaagi sa iyang mga propeta diha
sa balaang mga kasulatan. 3 Mahitungod kini sa iyang Anak, nga natawo
gikan sa mga kaliwatan ni David sumala sa unod. 4 Siya ang gituboy nga
mahimong Anak sa Dios pinaagi sa gahom sa Espiritu sa pagkabalaan
pinaagi sa pagkabanhaw gikan sa mga patay, si Jesu-Cristo nga atong
Ginoo. 5 Pinaagi kaniya nakadawat kita sa grasya ug sa pagkaapostol alang
sa pagtuman sa pagtuo taliwala sa tanang kanasoran, tungod sa iyang
ngalan. 6 Taliwala niining mga nasod, gitawag usab kamo aron mahisakop
ngadto kang Jesu-Cristo. 7 Kini nga sulat alang sa tanan nga anaa sa Roma,
ang hinigugma sa Dios, nga gitawag aron mamahimo nga balaang mga
tawo. Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw nga gikan
sa Dios nga atong Amahan ug ni Ginoong Jesu-Cristo. 8 Una, gipasalamatan
ko ang akong Dios pinaagi ni Jesu-Cristo alang kaninyong tanan, tungod
kay ang inyong pagtuo gimantala sa tibuok kalibotan. 9 Kay ang Dios
mao ang akong saksi, nga akong gialagaran sa akong espiritu diha sa
ebanghelyo sa iyang Anak, kung giunsa nako sa pagpadayon sa paghisgot
kaninyo. 10 Sa kanunay ako nagahangyo sa akong mga pag-ampo nga
pinaagi sa bisan unsang pamaagi sa kataposan magmalampuson unta
ako karon pinaagi sa kabubut-on sa Dios nga moabot kaninyo. 11 Kay
ako nagtinguha sa pagpakigkita kaninyo, aron mahatag ko kaninyo ang
pipila ka mga espirituhanong gasa, aron sa pagpalig-on kaninyo. 12 Mao
kana, akong gipangandoy nga magdinasigay taliwala kaninyo, pinaagi sa
pagtuo sa matag-usa, kaninyo ug kanako. 13 Karon dili nako buot nga
kamo dili masayod, mga igsoon, nga kanunay ako naghunahuna sa pag-
anha kaninyo, apan nababagan ako hangtod karon. Pagbuot ko kini aron
makabaton sa pipila ka bunga taliwala kaninyo sama usab sa uban nga
mga Gentil. 14 Utangan ako sa mga Griyego ug ngadto sa mga langyaw,
sa maalamon ug ngadto sa buangbuang. 15 Busa, alang kanako, andam
usab ako sa pagmantala sa ebanghelyo kaninyo nga anaa sa Roma. 16 Kay
dili ko ikaulaw ang ebanghelyo, kay mao kini ang gahom sa Dios alang
sa kaluwasan alang sa kang bisan kinsa nga motuo, una sa mga Judio
ug sa mga Griyego. 17 Kay niini ang pagkamatarong sa Dios gipadayag
gikan sa pagtuo ngadto sa pagtuo, sama nga kini nahisulat, “Ang matarong
magkinabuhi pinaagi sa pagtuo.” 18 Kay ang kaligutgot sa Dios gipadayag
gikan sa langit batok sa tanan nga dili diosnon ug dili matarong nga mga
tawo, nga pinaagi sa dili matarong gipugngan ang kamatuoran. 19 Tungod
kini kay ang nasayran mahitungod sa Dios makita ngadto kanila. Kay ang
Dios naglamdag kanila. 20 Kay ang dili niya makita nga mga kinaiyahan
tin-aw nga makita sukad pa sa pagbuhat sa kalibotan. Masabtan nila
pinaagi sa binuhat nga mga butang. Kining mga kinaiyahan mao ang iyang
walay kataposan nga gahom ug balaanong kinaiyahan. Tungod niini,
kining mga tawhana walay ikapasangil. 21 Kini tungod kay, bisan tuod
nailhan nila ang mahitungod sa Dios, wala sila naghimaya kaniya ingon
nga Dios, ni naghatag sa mga pagpasalamat nila kaniya. Hinuon, nahimo
silang buangbuang sa ilang mga hunahuna, ug sa ilang kasingkasing nga
walay pagsabot ug gipangitngitan. 22 Nag-angkon sila nga mga maalamon,

apan nahimo silang buangbuang. 23 Gibaylo nila ang himaya sa dili
madunot nga Dios sa susama sa larawan sa madunot nga tawo, sa mga
langgam, sa mga mananap nga upat ang tiil, ug sa mga nagakamang
nga mga butang. 24 Busa ang Dios nagtugyan kanila ngadto sa mga
kailibgon sa ilang mga kasingkasing alang sa kahugawan, aron ang ilang
mga lawas magpakaulaw taliwala sa ilang kaugalingon. 25 Mao kini sila
ang nagbaylo sa kamatuoran sa Dios alang sa usa ka bakak, ug nagsimba
ug nag-alagad sa binuhat kaysa Magbubuhat, nga gidayeg hangtod sa
kahangtoran. Amen. 26 Tungod niini, gitugyan sila sa Dios ngadto sa
makauulaw nga mga pagbati, kay ang ilang mga babaye nagbaylo sa
ilang mga naandan nga mga kalihokan nga supak sa kinaiyahan. 27 Sa
ingon usab, ang mga lalaki mobiya sa ilang mga naandan nga kalihokan
uban sa mga babaye ug nagdilaab diha sa ilang mga kailibgon alang
sa usag usa. Mao kini ang mga lalaki nga nagbuhat uban sa isig ka
mga lalaki sa dili angay, ug nagdawat sa ilang mga kaugalingon sa silot
nga angay sa ilang kasaypanan. 28 Tungod kay wala sila miuyon nga
makabaton ug Dios sa ilang kahibalo, gitugyan niya sila ngadto sa mangil-
ad nga hunahuna, aron sila makahimo niadtong mga butang nga dili
husto. 29 Napuno sila uban sa tanang dili pagkamatarong, pagkadaotan,
pagkahakog nga pangibog, ug malisyoso. Napuno sila sa kasina, pagpatay,
panag-away, pagpanglimbong, ug daotang mga tuyo. 30 Sila mga tabian,
mapanamastamason, ug nagdumot sa Dios. Sila mapintas, mapahitas-on,
ug hambogiro. Magbubuhat sila sa daotang mga butang, ug masinupakon
sila sa ilang mga ginikanan. 31 Wala silay pagsabot; dili sila kasaligan,
walay natural nga pagbati, ug walay kalooy. 32 Nakasabot sila sa mga
pamaagi sa Dios, nga kadtong nagabuhat nianang mga butanga angayan
sa kamatayon. Apan dili lamang ginabuhat nila ang maong mga butang,
sila usab miuyon sa uban nga nagbuhat niini.

2

1 Busa ikaw walay ikapasumangil, ikaw nga tawo, ikaw nga naghukom,
kay kung unsa ang imong ihukom ngadto sa uban ikaw naghukom sa
imong kaugalingon. Kay ikaw nga naghukom nagbuhat sa samang mga
butang. 2 Apan kita nasayod nga ang paghukom sa Dios sumala sa
kamatuoran sa dihang kini moabot niadtong nagbuhat sa maong mga
butang. 3 Apan hunahunaa kini, ikaw tawo, ikaw nga naghukom niadtong
nagbuhat sa maong mga butang bisan nagbuhat ka sa samang mga butang.
Ikaw ba makaikyas gikan sa paghukom sa Dios? 4 O naghunahuna ka ba ug
gamay sa kaabunda sa iyang pagkamaayo, sa iyang nalangan nga pagsilot,
ug sa iyang pagpailob? Wala ba ikaw masayod nga ang iyang pagkamaayo
nagpasabot aron mogiya kanimo sa paghinulsol? 5 Apan kini tungod sa
imong kagahi ug sa dili mahinulsolon nga kasingkasing nga ikaw nagtigom
alang sa imong kaugalingong kapungot sa adlaw sa kapungot, kana mao,
ang adlaw sa pagpadayag sa matarong nga paghukom sa Dios. 6 Iyang
bayaran ug balik ang matag tawo sa sama nga sukod sa iyang binuhatan:
7 alang niadtong makanunayon, ang maayong binuhatan nga nagpakita
sa pagdayeg, kadungganan, ug ang dili pagkamadunoton, siya maghatag
ug kinabuhi nga walay kataposan. 8 Apan niadtong nangita lamang sa
iyang kaugalingon, nga nagsupak sa kamatuoran apan nagtuman sa dili
pagkamatarong, ang kapungot ug mapintas nga kasuko moabot. 9 Ang Dios
modala ug dakong kasakit ug kasubo sa matag kalag sa tawo nga nagbuhat
ug daotan, ngadto sa Judio una, ug usab ngadto sa Griyego. 10 Apan ang

pagdayeg, pagpasidungog, ug ang kalinaw moabot ngadto sa matag-usa
nga nagbuhat ug maayo, ngadto sa mga Judio una, ug ngadto usab sa
Griyego. 11 Kay walay gidapigan ang Dios. 12 Kay ingon kadaghan sa
nakasala nga walay balaod malaglag usab nga dili pinasikad sa balaod,
ug ingon kadaghan sa nakasala nga nag-ila sa balaod pagahukman
pinaagi sa balaod. 13 Kay dili kadtong nagapaminaw sa balaod ang
matarong sa atubangan sa Dios, apan kadtong nagbuhat sa balaod mao
ang gipakamatarong. 14 Kay sa dihang ang mga Gentil, nga walay balaod,
naandan nga nagbuhat pinaagi sa mga butang sa balaod, sila, mga balaod
sa ilang kaugalingon, bisan pa nga wala kanila ang balaod. 15 Pinaagi niini
ilang gipakita nga ang mga buhat nga gikinahanglan sa balaod nahisulat
sa ilang mga kasingkasing. Ang ilang kosensiya usab nagsaksi kanila, ug
ang ilang kaugalingon nga mga hunahuna usab nagpasangil o nanalipod
kanila sa ilang mga kaugalingon, 16 ug ngadto usab sa Dios. Kana mahitabo
sa adlaw sa dihang ang Dios mohukom sa mga tinago sa tanang katawhan,
sumala sa akong ebanghelyo, pinaagi kang Jesu-Cristo. 17 Pananglitan
imong gitawag ang imong kaugalingon nga Judio, nagsalig sa balaod,
magarbohong nagmalipayon sa Dios, 18 nasayod sa iyang kabubut-on, ug
nagsulay sa mga butang nga lahi gikan niini, nga natudlo-an pinaagi sa
balaod. 19 Ug pananglitan masaligon ka sa imong kaugalingon ingon nga
usa ka giya sa buta, usa ka kahayag niadtong anaa sa kangitngit, 20 usa ka
tigbadlong sa buang-buang, usa ka magtutudlo sa mga bata, ug nga ikaw
anaa sa balaod nga gihulagway sa kaalam ug sa kamatuoran. 21 Unya,
ikaw, nga nagtudlo sa uban, dili mo ba tudloan ang imong kaugalingon?
Ikaw nga nagwali sa dili pagpangawat, mangawat ka ba? 22 Ikaw nga
nagsulti nga dili manapaw, manapaw ka ba? Ikaw nga nagadumot sa mga
diosdios, kawatan mo ba ang mga templo? 23 Ikaw nga mapahitas-on nga
naglipay diha sa balaod, gipakaulawan ba nimo ang Dios pinaagi sa imong
paglapas sa balaod? 24 Kay “Ang ngalan sa Dios gipakaulawan taliwala
sa mga Gentil tungod kaninyo,” sama nga kini nahisulat. 25 Kay ang
pagtuli magpulos gayod kanimo kung ikaw motuman sa balaod, apan kung
ikaw masinupakon sa balaod, ang imong pagkatinuli mahimong dili tinuli.
26 Kung, unya, ang dili tinuli nga tawo magpadayon sa mga gikinahanglan
sa balaod, dili ba kaha ang iyang pagkatinuli pagailhon ingon nga tinuli?
27 Ug dili ba ang usa nga wala natuli pinaagi sa kinaiyahan maghukom
kaninyo, sa dihang makatuman siya sa balaod? Kini tungod kay aduna
kamoy sinulat nga mga basahon ug pagtuli apan kamo masinupakon sa
balaod! 28 Kay siya dili usa ka Judio sa panggawas lamang; ni ang pagtuli
nga mao lamang ang panggawas nga unod. 29 Apan siya usa ka Judio
sa kinasuloran, ug ang pagkatinuli mao kanang anaa sa kasingkasing, sa
espiritu, wala sa sulat. Ang pagdayeg sa maong tawo miabot dili gikan sa
mga tawo apan gikan sa Dios.

3

1 Unya unsay nakabintaha sa mga Judio? Ug unsa ang kapuslanan sa
pagkatinuli? 2 Maayo kini sa matag paagi. Una sa tanan, gisaligan ang
mga Judio ug pinadayag gikan sa Dios. 3 Kay unsaon man kung ang pipila
sa mga Judio walay pagtuo? Ang ila bang pagkawalay pagtuo makahimo
sa pagkamatinud-anon sa Dios nga walay pulos? 4 Dili unta kini mahitabo.
Hinuon, pasagdi nga ang Dios makaplagan nga tinuod, bisan paman ang
kada-tawo bakakon. Kay sama sa nahisulat, “Aron nga ikaw mapakita

nga matarong sa imong mga pulong, ug mahimong madaogon sa dihang
moabot na ka sa paghukom.” 5 Apan kung ang atong dili pagkamatarong
nagpakita sa pagkamatarong sa Dios, unsa ang atong ikasulti? Ang Dios
dili ingon nga dili matarong kung iyang ipahamtang ang iyang kapungot,
siya ba? Nagsulti ako niini sumala sa tawhanong pagsabot. 6 Dili unta
kini mahitabo! Kay unsaon unya sa Dios paghukom sa kalibotan? 7 Apan
kung ang kamatuoran sa Dios pinaagi sa akong pagpamakak makahatag
sa madagayaon nga pagdayeg alang kaniya, nganong nagpabilin nga
hukman ako isip makasasala? 8 Nganong dili isulti, sama nga kami bakak
nga gipanugilon nga miingon, ug sama sa gipamatud-an sa uban nga
among gisulti, “Magbuhat kita ug daotan, aron ang maayo moabot”? Ang
paghukom kanila husto. 9 Unya unsa? Mangatarongan ba kita sa atong
mga kaugalingon? Dili gayod. Tungod kay ato nang gipasanginlan ang
mga Judio ug mga Griyego, tanan kanila, nga sila ilalom sa sala. 10 Kini
sama sa nahisulat: “Walay bisan usa nga matarong, walay usa. 11 Walay
bisan usa nga nakasabot. Walay bisan usa ang nangita sa Dios. 12 Silang
tanan mitalikod palayo. Sila nahimong walay pulos. Walay bisan usa nga
nagbuhat ug maayo, wala, walay bisan usa. 13 Ang ilang tutonlan abli nga
lubnganan. Ang ilang mga dila nanglingla. Ang hilo sa halas anaa sa ilang
mga ngabil. 14 Ang ilang mga baba puno sa pagpamalikas ug kaligutgot.
15 Ang ilang mga tiil paspas nga mobubo ug dugo. 16 Ang kalaglagan ug
pag-antos anaa sa ilang mga dalan. 17 Kini nga mga tawo wala makaila sa
dalan sa kalinaw. 18 Walay kahadlok sa Dios sa atubangan sa ilang mga
mata.” 19 Karon nasayod kita nga bisan unsay isulti sa balaod, nakigsulti
kini ngadto sa usa nga anaa ilalom sa balaod. Kini aron ang matag baba
mahilom, ug aron ang tanan sa kalibotan mahimong manubag sa Dios.
20 Kini tungod kay walay unod ang mahimong matarong pinaagi sa mga
buhat sa balaod sa iyang panan-aw. Kay pinaagi sa balaod moabot ang
kahibalo sa sala. 21 Apan karon gawas gikan sa balaod ang pagkamatarong
sa Dios nahimong inila. Gisaksihan kini pinaagi sa balaod ug mga Propeta,
22 mao kana, ang pagkamatarong sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Cristo
Jesus alang niadtong tanan nga nagtuo. Tungod kay walay kalainan.
23 Kay ang tanan nakasala ug nakabsan sa himaya sa Dios. 24 Sila walay
bayad nga gipakamatarong pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa pagtubos
nga anaa kang Cristo Jesus. 25 Ang Dios naghatag kang Cristo Jesus
isip pagpasig-uli pinaagi sa pagtuo sa iyang dugo. Siya nagtanyag kang
Cristo isip pagpamatuod sa iyang hustisya, tungod sa iyang pagsalikway
sa nahiuna nga mga sala 26 sa iyang pagpailob. Kining tanan nahitabo sa
pagpakita sa iyang pagkamatarong niining kasamtangang panahon. Kini
aron siya makapamatuod sa iyang kaugalingon nga matarong, ug aron
ipakita nga iyang gipakamatarong ang si bisan kinsa tungod sa pagtuo
kang Jesus. 27 Asa unya ang pagpanghambog? Wala kini giapil. Sa unsa
nga hinungdan? Sa mga buhat? Dili, apan ngadto sa hinungdan sa pagtuo.
28 Kita unya makahukom nga ang usa ka tawo gipakamatarong pinaagi
sa pagtuo nga walay buhat sa balaod. 29 O ang Dios ba Dios lamang sa
mga Judio? Dili ba usab siya Dios sa mga Gentil? Oo, sa mga Gentil
usab. 30 Kung, sa pagkatinuod, ang Dios usa lang, iyang gipakamatarong
ang pagtuli pinaagi sa pagtuo, ug ang dili pagkatinuli pinaagi sa pagtuo.
31 Unya ato bang gihimong walay kapuslanan ang balaod pinaagi sa
pagtuo? Dili unta kini mahitabo! Hinuon, ituboy nato ang balaod.

4

1 Unya unsa man ang atong isulti nga nakaplagan ni Abraham, nga atong
katigulangan, sumala sa unod? 2 Kay kung si Abraham gipakamatarong pa
pinaagi sa mga buhat, siya mahimong adunay rason sa pagpanghambog,
apan dili sa atubangan sa Dios. 3 Tungod kay unsa man ang gisulti
sa kasulatan? "Si Abraham mituo sa Dios, ug kini giisip kaniya nga
pagkamatarong." 4 Karon alang kaniya nga nagbuhat, ang balos wala
giisip nga grasya, apan alang sa kung unsa ang nautang. 5 Apan alang
kaniya nga wala magbuhat apan hinuon mituo sa usa nga nagmatarong
sa dili diosnon, ang iyang pagtuo giisip ingon nga pagkamatarong. 6 Si
David nagsulti usab ug panalangin ngadto sa tawo nga giisip sa Dios
nga matarong bisan walay binuhatan. 7 Siya miingon, "Bulahan kadtong
kang kinsang kasal-anan gipasaylo na, ug kansang mga sala gitabonan.
8 Bulahan ang tawo nga ang Ginoo wala na mag-isip sa sala." 9 Unya kining
panalangin gipahayag lamang ba niadtong mga tinuli, o usab niadtong dili
tinuli? Kay kami moingon, "Ang pagtuo giisip alang kang Abraham nga
pagkamatarong." 10 Busa giunsa man kini pag-isip? Sa dihang si Abraham
nga natuli na, o sa wala pa natuli? Dili kini sa natuli na, apan sa wala
pa natuli. 11 Si Abraham nakadawat sa ilhanan sa pagtuli. Kini mao ang
usa ka silyo sa pagkamatarong sa pagtuo nga gipanag-iyahan na niya sa
dihang siya anaa sa pagkadili tinuli. Ang sangpotan niini nga timailhan
mao nga siya nahimong amahan sa tanang mga nagtuo, bisan pa nga sila
dili tinuli. Kini nagpasabot nga ang pagkamatarong gilakip alang kanila.
12 Kini usab nagpasabot nga si Abraham nahimong amahan sa pagkatinuli
alang niadtong niabot nga dili lang gikan sa pagkatinuli, apan usab alang
niadtong misunod sa lakang sa atong amahan nga si Abraham. Ug kini
mao ang pagtuo nga iyang naangkon sa wala pa siya natuli. 13 Kay dili kini
pinaagi sa balaod nga ang saad gihatag ngadto kang Abraham ug sa iyang
mga kaliwatan, kini nga saad nga sila mahimong manununod sa kalibotan.
Hinuon, kini pinaagi sa pagkamatarong sa pagtuo. 14 Kay kung kadtong
iya sa balaod mao pa ang mga manununod, ang pagtuo nahimo nga walay
sulod, ug ang saad walay pulos. 15 Kay ang balaod nagdala sa kapungot,
apan kung diin walay balaod, ni walay pagkamasinupakon. 16 Tungod
niini nga hinungdan kini mahitabo pinaagi sa pagtuo, aron nga kini
mahimo pinaagi sa grasya. Isip sangpotan, ang saad sigurado alang sa mga
kaliwatan. Ug kining mga kaliwatan naglakip dili lang niadtong nasayod
sa balaod, apan usab niadtong gikan sa pagtuo ni Abraham. Kay siya mao
ang amahan kanatong tanan, 17 kay sama sa nahisulat, "Gihimo ko ikaw
nga amahan sa daghang mga nasod." Si Abraham anaa sa atubangan sa
iyang gisaligan, nga mao, ang Dios, nga naghatag ug kinabuhi sa patay ug
gitawag ang mga butang nga wala ngadto sa pagkaanaa. 18 Bisan pa sa
tanang mga kakulian, si Abraham hugot misalig sa Dios alang sa umaabot.
Busa nahimo siyang amahan sa daghang mga nasod, sumala kung unsa
ang gipangsulti,"... Sa ingon ang mahimo nimong mga kaliwatan." 19 Siya
dili huyang sa pagtuo. Si Abraham miila nga ang iyang kaugalingong
lawas daw patay na—siya hapit na mag 100 ang panuigon. Iya usab
giila ang pagkapatay sa tagoangkan ni Sara. 20 Apan tungod sa saad sa
Dios, si Abraham wala nagduhaduha sa pagkawalay pagtuo. Hinuon, siya
nagmalig-on sa pagtuo ug naghatag ug pagdayeg sa Dios. 21 Siya bug-os nga
kumbinsido nga kung unsa ang gisaad sa Dios, siya gayod makahimo sa
pagtuman. 22 Busa kini usab naglakip kaniya sa pagkamatarong. 23 Karon
wala kini gisulat alang lamang sa iyang kaayohan, nga kini naglakip lang

kaniya. 24 Nahisulat usab kini alang kanato, niadtong mahimong ihapon,
kanato nga nagtuo kaniya nga nagbanhaw kang Jesus nga atong Ginoo
gikan sa patay. 25 Mao kini ang usa nga gitugyan alang sa atong mga
kalapasan ug gibanhaw alang sa atong pagkamatarong.

5

1 Sanglit gipakamatarong na kita pinaagi sa pagtuo, aduna na kitay
kalinaw uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Cristo Jesus. 2 Tungod
kaniya makaduol na usab kita pinaagi sa pagtuo diha sa grasya nga atong
gibarogan. Magmaya kita sa pagsalig nga gihatag sa Dios kanato alang sa
kaugmaon, ang pagsalig nga atong ipaambit diha sa himaya sa Dios. 3 Dili
lamang kini, apan magmaya usab kita sa atong mga pag-antos. Nasayod
kita nga ang pag-antos maghatag ug pagkamalahutayon. 4 Ang paglahutay
maghatag ug kauyonan, ug ang pag-uyon maghatag ug pagsalig alang sa
umaabot. 5 Kini nga pagsalig dili mapakyas, tungod kay ang gugma sa
Dios gibubo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Balaang Espiritu, nga
gihatag kanato. 6 Kay samtang nagpabilin pa kitang huyang, sa tukmang
panahon namatay si Cristo alang sa dili diosnon. 7 Tungod kay lisod alang
sa usa ka tawo nga mamatay alang sa usa ka tawo nga matarong. Mao nga,
tingali adunay usa nga mahagit sa pagpakamatay alang sa usa ka tawong
matarong. 8 Apan ang Dios nagpakita sa iyang gugma nganhi kanato,
tungod kay samtang kita nagpabilin nga makasasala, si Cristo namatay
alang kanato. 9 Labaw pa, unya, karon nga kita gipakamatarong pinaagi sa
iyang dugo, kita nangaluwas niini gikan sa kaligutgot sa Dios. 10 Kay kung,
samtang mga kaaway pa kita, gipasig-uli kita sa Dios pinaagi sa kamatayon
sa iyang Anak, mas labaw pa, human kita napasig-uli, nangaluwas kita
pinaagi sa iyang kinabuhi. 11 Dili lamang kini, apan kita usab magmaya
sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Cristo Jesus, pinaagi kaniya kita karon
nakadawat niini nga pagpasig-uli. 12 Busa unya, ingon nga pinaagi sa
usa ka tawo misulod ang sala sa kalibotan, niining paagiha nakasulod
ang kamatayon pinaagi sa sala. Ug ang kamatayon mikaylap sa tanang
katawhan, tungod kay ang tanan nakasala man. 13 Kay sa wala pa ang
balaod, ang sala anaa na sa kalibotan, apan dili ipahamtang ang sala kung
wala ang balaod. 14 Bisan pa niana, ang kamatayon nagmando na sukad
kang Adan hangtod kang Moises, bisan pa niadtong wala makasala sama
sa pagsupak ni Adan, nga maoy sumbanan niya nga mao ang moabot.
15 Apan bisan pa niana, ang walay bayad nga gasa dili susama sa paglapas.
Kay kung pinaagi sa paglapas sa usa ang kadaghanan nangamatay, mas
labaw pa ang grasya sa Dios ug ang gasa pinaagi sa grasya sa usa ka
tawo, nga si Cristo Jesus, modagaya alang sa tanan. 16 Kay ang gasa dili
sama sa sangpotanan sa usa ka tawo nga nakasala. Kay sa laing bahin,
ang paghukom sa silot sa sala miabot na tungod sa paglapas sa usa ka
tawo. Apan sa laing bahin, ang walay bayad nga gasa nga nagagikan
diha sa pagkamatarong miabot na human sa daghang mga kalapasan.
17 Kay kung, pinaagi sa paglapas sa usa, ang kamatayon nagmando sa
usa, mas labaw pa niadtong makadawat sa kadagaya sa grasya ug ang
gasa sa pagkamatarong magmando pinaagi sa kinabuhi sa usa nga mao,
si Jesu-Cristo. 18 Busa unya, tungod sa usa ka paglapas ang tanang
tawo misangpot sa pagkahinukman sa silot, bisan tuod pinaagi sa usa
ka buhat sa pagkamatarong miabot na ang pagmatarong sa kinabuhi sa
tanang tawo. 19 Kay pinaagi sa pagsupak sa usa ka tawo ang kadaghanan
nahimong mga makasasala, bisan pa pinaagi sa pagkamasulondon sa

usa ang kadaghanan namahimo nga matarong. 20 Apan ang balaod
miabot sa uban, aron nga ang paglapas mamahimong modagaya. Apan
sa dihang midagaya ang sala, ang grasya midagaya mas labaw pa niana.
21 Nahitabo kini aron, ingon nga nagmando ang sala sa kamatayon, bisan
ang grasya magmando pinaagi sa pagkamatarong sa walay kataposang
kinabuhi pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo.

6

1 Unya unsa man ang atong ikasulti? Kinahanglan ba kita magpadayon
sa sala aron nga modagaya ang grasya? 2 Dili unta kini mahitabo. Kita nga
namatay sa sala, unsaon nato pagpabilin sa pagpuyo niini? 3 Wala ba kamo
masayod nga sa kadaghan sa nabawtismohan ngadto kang Cristo Jesus
gibawtismohan ngadto sa iyang kamatayon? 4 Unya, gilubong na kita,
uban kaniya pinaagi sa bawtismo ngadto sa kamatayon. Kini nahitabo
aron nga sama kang Cristo nga gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi
sa himaya sa Amahan, aron usab kita mahimong makalakaw sa kabag-
ohan sa kinabuhi. 5 Kay kung kita nahiusa uban kaniya sama sa iyang
kamatayon, kita usab nahiusa uban sa iyang pagkabanhaw. 6 Nasayod
kita niini, nga ang atong karaang pagkatawo gilansang na uban kaniya,
aron nga ang lawas sa sala mapukan. Nahitabo kini aron nga kita
dili na gayod maulipon sa sala. 7 Siya nga namatay gipahayag na nga
matarong kung kabahin sa sala. 8 Apan kung kita namatay uban kang
Cristo, mituo kita nga mabuhi usab kita uban kaniya. 9 Nasayod kita
nga si Cristo gibanhaw gikan sa mga patay, ug nga siya dili na gayod
mamatay. Ang kamatayon dili na magmando nganha kaniya. 10 Kay
bahin sa kamatayon nga namatay siya sa sala, namatay siya sa makausa
alang sa tanan. Apan, ang kinabuhi nga iyang gikinabuhi, gikinabuhi
niya kini alang sa Dios. 11 Sa samang paagi, kinahanglan nga kamo
usab moila sa inyong kaugalingon nga patay sa sala, apan buhi sa Dios
diha kang Cristo Jesus. 12 Busa ayaw tugoti ang sala nga magmando sa
inyong may kamatayong lawas aron nga kamo mamahimong motuman
sa kailibgon niini. 13 Ayaw itugyan ang mga bahin sa inyong lawas
ngadto sa sala ingon nga gamit alang sa dili pagkamatarong, apan itugyan
ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios, ingon nga buhi gikan sa mga
patay. Ug itugyan ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga gamit sa
pagkamatarong alang sa Dios. 14 Ayaw tugoti ang sala nga magmando
nganha kaninyo. Kay dili na kamo ilalom sa balaod, apan ilalom na sa
grasya. 15 Unya unsa? Magpakasala ba kita tungod kay kita dili ilalom
sa balaod, apan ilalom sa grasya? Dili unta kini mahitabo. 16 Wala ba
kamo masayod nga ang inyong gitugyanan sa inyong mga kaugalingon
ingon nga mga sulugoon, ang usa nga diin kamo nahimong mga sulugoon,
ang usa nga inyong kinahanglang tumanon? Tinuod kini nga bisan kamo
mga sulugoon sa sala nga naghatod ngadto sa kamatayon, o mga sulugoon
sa pagkamatinumanon nga naghatod ngadto sa pagkamatarong. 17 Apan
salamat sa Dios! Kay kamo kaniadto mga sulugoon sa sala, apan gituman
na ninyo gikan sa kasingkasing ang sumbanan sa pagpanudlo nga gihatag
kaninyo. 18 Gihimo na kamong gawasnon gikan sa sala, ug nahimo
na kamong mga sulugoon sa pagkamatarong. 19 Nagsulti ako sama sa
usa ka tawo tungod sa kaluyahon sa inyong unod. Kay sama ra nga
inyong gitugyan ang mga bahin sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa
pagkamahugaw ug sa daotan, sa samang paagi karon, itugyan ang mga
bahin sa inyong lawas ingon nga mga ulipon sa pagkamatarong alang

sa pagkabalaan. 20 Kay sa dihang kamo mga ulipon sa sala, gawasnon
kamo gikan sa pagkamatarong. 21 Nianang higayona, unsa nga bunga
ang inyong naangkon sa mga butang nga inyo nang gikaulaw karon?
Kay ang dangatan niadtong mga butanga mao ang kamatayon. 22 Apan
karon nga nahimo na kamong gawasnon gikan sa sala ug naulipon na sa
Dios, naangkon na ninyo ang inyong bunga alang sa pagkabalaan. Ang
sangpotan mao ang kinabuhing walay kataposan. 23 Kay ang bayad sa
sala mao ang kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa sa Dios mao
ang kinabuhing walay kataposan diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

7

1 O wala ba kamo masayod, mga kaigsoonan (kay nakigsulti ako sa mga
tawo nga nasayod mahitungod sa balaod), nga ang balaod ba magdumala
sa usa ka tawo samtang buhi pa siya? 2 Tungod kay ang babayeng
minyo nahigot pinaagi sa balaod ngadto sa iyang bana samtang buhi
pa siya, apan kung mamatay na ang bana, makagawas na siya gikan sa
balaod sa kaminyoon. 3 Busa unya, samtang buhi pa ang iyang bana,
kung makigpuyo siya uban ang laing lalaki, pagatawagon siya nga usa ka
mananapaw. Apan kung mamatay na ang bana, gawasnon na siya gikan
sa balaod, busa dili na siya usa ka mananapaw kung makigpuyo siya sa
laing lalaki. 4 Busa, mga igsoon ko, nahimo usab kamong mga patay sa
balaod pinaagi sa lawas ni Cristo. Mao kini aron nga mahiusa kamo sa
uban, mao nga, ngadto kaniya nga nabanhaw gikan sa mga patay, aron
nga makapamunga kita alang sa Dios. 5 Kay sa diha pa kita sa unod, ang
makasasala nga mga pagbati maoy nagpukaw sa atong mga ginsakopan
pinaagi sa balaod nga mamunga ngadto sa kamatayon. 6 Apan karon
nakagawas na kita gikan sa balaod. Nangamatay na kita nianang naghigot
kanato. Mao kini nga kita makahimo sa pag-alagad diha sa pagkabag-o sa
Espiritu, ug dili sa karaan nga mga sinulat. 7 Unya unsa man ang atong
ikasulti? Ang balaod ba mismo sala? Dili kini mahimo. Apan, wala unta
ako makaila sa sala, kung dili pa kini pinaagi sa balaod. Kay wala ko
unta masayran ang hakog nga pangibog kondili pa sa gisulti sa balaod,
“Dili gayod kamo maibog.” 8 Apan ang sala nagkuha sa kahigayonan
pinaagi sa kasugoan ug nagdala sa matag pangibog kanako. Kay kung
walay balaod, patay ang sala. 9 Sa usa ka higayon nabuhi ako nga wala
ang balaod, apan sa dihang miabot ang kasugoan, ang sala nakabawi
pag-usab sa kinabuhi, ug namatay ako. 10 Ang kasugoan nga mao unta
ang magdala sa kinabuhi nahimong kamatayon alang kanako. 11 Kay ang
sala nagkuha sa kahigayonan pinaagi sa kasugoan ug naglimbong kanako.
Pinaagi sa kasugoan kini nagpatay kanako. 12 Busa ang balaod balaan, ug
ang kasugoan balaan, matarong, ug maayo. 13 Busa ang maayo nahimo
bang kamatayon kanako? Dili kini mahimo. Apan ang sala, aron nga kini
mapadayag nga sala pinaagi kung unsa ang maayo, nagdala sa kamatayon
kanako. Aron nga pinaagi sa kasugoan, ang sala mopalabi pa gayod nga
magpakasala nga dili na masukod. 14 Kay atong nasayran nga ang balaod
espirituhanon, apan ako unodnon. Gibaligya na ako ilalom sa pagkaulipon
sa sala. 15 Kay kung unsa man ang akong gibuhat, wala ko gayod masabti.
Kay kung unsa man ang buot kong buhaton, wala nako gibuhat, ug kung
unsa ang akong gidumtan, akong gibuhat. 16 Apan kung ang dili ko buot
mao ang akong buhaton, miuyon ako sa balaod nga ang balaod maayo.
17 Apan karon dili na ako mao ang nagbuhat niini, kondili ang sala nga
nagapuyo kanako. 18 Kay nasayod ako nga dinhi kanako, nga mao kanang

akong unod, walay nagpuyo nga maayong butang. Kay ang pagtinguha
sa maayo anaa kanako, apan dili ako makabuhat niini. 19 Kay ang maayo
nga buot kong buhaton wala nako gibuhat, apan ang daotan nga dili ko
buot, maoy akong gibuhat. 20 Karon kung akong buhaton ang dili ko buot
buhaton, dili na ako mao ang nagbuhat niini, apan hinuon ang sala nga
nagapuyo kanako. 21 Nakaplagan ko, unya, ang kasugoan nga anaa kanako
nga buot nakong buhaton kung unsa ang maayo, apan ang pagkadaotan
mao gayod ang ania kanako. 22 Kay may kalipay ako diha sa balaod sa Dios
uban ang sulod sa tawo. 23 Apan nakita ko ang kalahian sa kasugoan diha
sa mga bahin sa akong lawas. Makig-away kini batok sa bag-ong kasugoan
sa akong hunahuna. Nahimo akong binihag pinaagi sa kasugoan sa sala
nga ania na sa mga bahin sa akong lawas. 24 Usa ako ka makaloluoy nga
tawo! Kinsa man ang moluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?
25 Apan ang pagpasalamat maanaa sa Dios pinaagi ni Jesu-Cristo nga atong
Ginoo! Busa unya. Ako sa akong kaugalingon nag-alagad sa balaod sa Dios
uban sa akong panghunahuna. Apan, uban ang unod nag-alagad ako sa
kasugoan sa sala.

8

1 Busa karon wala nay paghukom alang niadtong anaa na kang Cristo
Jesus. 2 Kay ang kasugoan sa Espiritu sa kinabuhi diha kang Cristo
Jesus naghimo kanako nga gawasnon gikan sa kasugoan sa sala ug
sa kamatayon. 3 Kay kung unsa ang dili mahimo sa balaod tungod
kay kini luya pinaagi sa unod, gibuhat sa Dios. Iyang gipadala ang
iyang kaugalingong Anak sa pagkasama sa makasasalang unod aron
mamahimong halad alang sa sala, ug gihukman niya ang sala diha sa
unod. 4 Gibuhat niya kini aron ang gikinahanglan sa balaod matuman
dinhi kanato, kita maglakaw dili sumala sa atong unod, kondili sumala
sa Espiritu. 5 Kadtong nagkinabuhi sumala sa unod nagtagad sa mga
butang sa unod, apan kadtong nagkinabuhi sumala sa Espiritu nagtagad
sa mga butang sa Espiritu. 6 Kay ang panghunahuna sa unod mao ang
kamatayon, apan ang panghunahuna sa Espiritu mao ang kinabuhi ug
kalinaw. 7 Tungod kay ang hunahuna sa unod mao ang pagpakig-away
batok sa Dios, kay dili kini sakop sa balaod sa Dios, ni mahimo kini.
8 Kadtong mga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios. 9 Bisan pa
niini, kamo wala na sa unod kondili anaa na sa Espiritu, kung matuod
kini nga ang Espiritu sa Dios nagpuyo kaninyo. Apan kung ang usa
ka tawo wala makaangkon sa Espiritu ni Cristo, siya dili sakop kaniya.
10 Kung si Cristo anaa kaninyo, ang lawas patay na diha sa sala, apan
ang Espiritu buhi diha sa pagkamatarong. 11 Kung ang Espiritu niya nga
nagbanhaw kang Jesus gikan sa mga patay nagapuyo kaninyo, siya nga
nagbanhaw kang Cristo gikan sa patay magahatag ug kinabuhi usab sa
inyong mga lawas nga may kamatayon pinaagi sa iyang Espiritu, nga
nagpuyo nganha kaninyo. 12 Busa, mga igsoon, mga utangan kita, apan
dili sa unod nga pagkinabuhi sumala sa unod. 13 Kay kung magkinabuhi
kamo sumala sa unod, mangamatay kamo, apan kung pinaagi sa Espiritu
gibutang ninyo sa kamatayon ang mga buhat sa lawas, mabuhi kamo.
14 Kay sama sa gidaghanon nga gigiyahan pinaagi sa Espiritu sa Dios,
mao kining mga anak sa Dios. 15 Kay wala kamo makadawat sa espiritu
sa pagkaulipon pag-usab aron nga mahadlok. Hinuon, kamo nakadawat
sa espiritu sa pagkasinagop, diin makasangpit kita, “Abba, Amahan!”

16 Ang Espiritu sa iyang kaugalingon magasaksi uban sa atong espiritu
nga kita mga anak sa Dios. 17 Kung kita mga anak, unya mga manununod
usab kita, mga manununod sa Dios. Ug hiniusa kitang mga manununod
uban kang Cristo, kung mag-antos gayod kita uban kaniya aron nga kita
usab himayaon uban kaniya. 18 Kay akong giisip ang mga pag-antos
niining panahona dili takos nga ikatandi sa himaya nga ipadayag nganhi
kanato. 19 Kay ang naghinamhinam nga paghandom sa binuhat nagahulat
sa pagpadayag sa mga anak sa Dios. 20 Kay ang binuhat napailalom sa
pagkakawang, dili sa kaugalingong pagbuot, apan kaniya nga nagtugot
niini. Mao kini ang kasiguradohan 21 nga ang binuhat mismo itugyan
gikan sa pagkaulipon ngadto sa pagmadunuton, ug kini pagadad-on ngadto
sa kagawasan sa himaya sa mga anak sa Dios. 22 Kay nasayod kita nga
ang tibuok binuhat nag-agulo ug nag-antos sa kasakit hangtod karon.
23 Dili lamang kana, kondili bisan sa atong kaugalingon, nga adunay
naunang mga bunga sa Espiritu—bisan kita mismo nag-agulo sulod sa
atong kaugalingon, nagahulat alang sa atong pagkasinagop, ang pagtubos
sa atong lawas. 24 Kay pinaagi niining pagsalig naluwas kita. Apan kung
unsa ang atong gisaligan nga mahitabo nga wala pa nakita, kay si kinsa
man ang masaligon nga maghulat alang niadtong nakita na niya? 25 Apan
kung masaligon kita sa wala pa nato makita, maghulat kita uban ang
pagpailob niini. 26 Sa samang paagi, ang Espiritu usab magtabang sa
atong kaluhayon. Kay wala kita masayod kung unsaon nato pag-ampo,
apan ang Espiritu mismo maoy mangaliyupo alang kanato sa dili malitok
nga mga agulo. 27 Siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nasayod sa
hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya nangaliyupo alang sa mga magtutuo
sumala sa kabubut-on sa Dios. 28 Nasayod kita alang niadtong nahigugma
sa Dios, gibuhat niya ang tanang butang alang sa maayo, alang niadtong
gitawag sumala sa iyang katuyoan. 29 Tungod kay kadtong giila na niyang
daan, gipili usab niyang daan aron mahisama sa hulagway sa iyang Anak,
aron mamahimo siyang kamagulangan sa daghang magsoon. 30 Kadtong
gipangpili na niyang daan, iya usab kining gitawag. Kadtong iyang
gitawag, iya usab kining gipakamatarong. Kadtong iyang gipakamatarong,
iya usab kining gihimaya. 31 Unya unsa ang atong ikasulti mahitungod
niining mga butanga? Kung ang Dios dapig kanato, kinsa man ang
makabatok kanato? 32 Wala niya gihikaw ang iyang kaugalingong Anak
kondili gitugyan siya alang kanatong tanan, kung giunsa nga dili usab
niya ihatag kanato sa walay bayad ang tanang mga butang? 33 Kinsa
ba ang magdala sa bisan unsa nga pasangil batok sa usa nga pinili sa
Dios? Ang Dios mao ang usa nga nagpakamatarong. 34 Kinsa ang usa nga
magahukom sa silot? Si Cristo mao ang usa nga namatay alang kanato,
ug labaw pa niana, nabanhaw usab siya. Nagamando siya uban sa Dios
didto sa dapit sa kadungganan, ug siya mao ang usa nga mangaliyupo
alang kanato. 35 Kinsa ang makapahimulag kanato gikan sa gugma ni
Cristo? Kagul-anan ba, o kasakit, o paglutos, o kagutom, o pagkahubo, o
kakuyaw, o espada? 36 Sama kini sa nahisulat, “Alang sa imong kaayohan
ginapamatay kami sa tanan nga adlaw. Giisip kami sama sa karnero nga
ihawonon.” 37 Niining tanang butang labaw pa kita sa mga mananaog
pinaagi sa usa nga nahigugma kanato. 38 Kay ako hugot nga nagtuo
nga bisan ang kamatayon, ni ang kinabuhi, ni ang mga anghel, ni ang
panggamhanan, ni ang mga butang sa kasamtangan, ni ang mga butang
nga moabot, ni ang mga gahom, 39 ni ang kataas, ni ang kalawom, ni ang

bisan unsang binuhat nga butang, mamahimong makapahimulag kanato
gikan sa gugma sa Dios, nga anaa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

9

1 Nagasulti ako sa kamatuoran diha kang Cristo. Wala ako mamakak, ug
ang akong konsensiya nagasaksi uban kanako diha sa Balaang Espiritu,
2 nga kanako adunay dakong kasubo ug walay hunong nga kasakit sa
akong kasingkasing. 3 Kay ako nangandoy sa akong kaugalingon nga
mahimong tinunglo ug mahimulag gikan kang Cristo tungod ug alang sa
akong mga igsoon, kadtong gikan sa akong kaugalingong banay sumala sa
unod. 4 Sila mao ang mga Israelita. Aduna silay pagsagop, ang himaya,
ang mga kasabotan, ang gasa sa balaod, ang pagsimba sa Dios, ug ang
mga saad. 5 Sa ilang mga katigulangan naggikan ang Cristo nga mao
ang miabot uban ang pagtahod sa unod – siya mao ang Dios sa tanan.
Pagadayegon siya sa walay kataposan. Amen. 6 Apan dili ingon nga ang
mga saad sa Dios napakyas. Kay dili tanan diha sa Israel tinuod nga iya
sa Israel. 7 Ni ang tanan nga mga kaliwat ni Abraham tinuod niyang
mga anak. Apan, "Pinaagi kini kang Isaac nga pagatawagon ang inyong
mga kaliwat." 8 Mao kana, nga ang mga anak sa unod dili mga anak
sa Dios. Apan ang mga anak sa saad giila nga mga kaliwat. 9 Kay kini
mao ang pulong sa saad: "Sa ingon niini nga panahon moanhi ako ug
ang usa ka anak nga lalaki igahatag ngadto kang Sara." 10 Dili lamang
kini, apan human nagmabdos usab si Rebeka pinaagi sa usa ka lalaki, ang
atong amahan nga si Isaac - 11 kay ang mga anak sa wala pa mahimugso
ug wala pa makabuhat sa bisan unsang maayo o daotan, aron nga ang
katuyoan sa Dios sumala sa gipili mahimong mobarog, dili tungod sa
mga buhat, kondili tungod kaniya nga nagtawag - 12 giingon kini kaniya,
"Ang magulang mag-alagad sa manghod." 13 Sama kini sa nahisulat,
"Gihigugma ko si Jacob, apan gidumtan ko si Esau." 14 Unsa unya ang
atong ikasulti? Aduna bay dili pagkamatarong diha sa Dios? Unta kini dili
mahitabo. 15 Kay siya miingon kang Moises, "Maluoy ako niadtong akong
gikaluy-an, ug mahingawa ako niadtong akong gikahingawaan." 16 Busa,
dili kini tungod kaniya nga nagbuot, ni tungod kaniya nga midagan,
apan tungod sa Dios, nga nagpakita sa kaluoy. 17 Kay ang kasulatan
nag-ingon kang Paraon, "Kay niini nga katuyoan gituboy ko ikaw, aron
akong mapasundayag ang akong gahom diha kanimo, ug aron ang akong
ngalan mamantala sa tibuok kalibotan." 18 Busa, ang Dios adunay kaluoy
niadtong buot niya, ug niadtong gimbut-an niya, himoon niyang matig-
a. 19 Makasulti ka unya nganhi kanako, "Nganong nakahimo gihapon
siya sa pagpangita ug sayop? Kay si kinsa man ang makasukol sa iyang
kabubut-on?" 20 Sa laing bahin, tawo, kinsa ka ba nga motubag batok
sa Dios? Makahimo ba ang hinulma sa pagsulti sa usa ka tawo nga
nag-umol niini, "Nganong gihimo mo man ako nga ingon niini?" 21 Ang
magkokolon ba walay katungod ngadto sa lapok aron maghimo gikan sa
samang lapok sa usa ka sudlanan alang sa pinasahi nga paggamit, ug
ang laing sudlanan alang sa inadlaw-adlaw nga paggamit? 22 Unsa kaha
kung ang Dios, nga buot magpakita sa iyang kapungot ug magpaila sa
iyang gahom, naglahutay uban sa dakong pailob nga mga panudlanan sa
kapungot nga giandam alang sa paglaglag? 23 Unsa kaha kung gibuhat niya
kini aron ipaila ang kadato sa iyang himaya ngadto sa mga panudlanan sa
kaluoy, nga iyang giandam nang daan alang sa himaya? 24 Unsa kaha kung

gibuhat niya kini alang kanato, nga gitawag usab niya, dili lamang gikan
sa mga Judio, kondili gikan usab sa mga Gentil? 25 Ingon usab sa gisulti
niya sa Oseas: “Tawgon ko nga akong katawhan ang dili nako katawhan,
ug iyang hinigugma nga dili hinigugma. 26 Ug mahimo kini nga kung diin
giingon kini kanila, 'Dili kamo akong katawhan,' didto sila pagatawagon
nga 'mga anak sa Buhing Dios.'” 27 Si Isaias misinggit mahitungod sa
Israel, “Kung ang gidaghanon sa mga anak sa Israel sama sa balas sa
dagat, ang mahibilin lamang niini mao ang mangaluwas. 28 Kay ang
Ginoo magapatuman sa iyang pulong sa kalibotan, sa dili madugay ug sa
hingpit. 29 Ug sama kini sa giingon ni Isaias kaniadto, “Kung ang Ginoo nga
labing gamhanan wala nagbilin sa mga kaliwatan alang kanato, mahimo
kitang sama sa Sodoma, ug mahisama sa Gomora. 30 Unya unsa ang atong
ikasulti? Nga ang mga Gentil, nga wala magtinguha sa pagkamatarong,
nakaangkon sa pagkamatarong, ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo.
31 Apan ang Israel, nga nagpadayon sa balaod sa pagkamatarong, wala
nahiabot niini. 32 Nganong wala? Tungod kay wala nila kini gipadayon
pinaagi sa pagtuo, kondili pinaagi sa mga buhat. Napandol sila sa bato sa
kapandolan, 33 ingon kini sa nahisulat, “Tan-awa nagbutang ako sa Zion
ug usa ka bato nga kapandolan ug bato sa kalapasan. Siya nga motuo niini
dili gayod maulawan.”

10

1 Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing ug ang akong hangyo
sa Dios alang kanila, alang sa ilang kaluwasan. 2 Kay ako nagsaksi
mahitungod kanila nga sila adunay kasibot sa Dios, apan dili pinasikad
sa kahibalo. 3 Kay sila wala masayod sa pagkamatarong sa Dios, ug
sila nagtinguha sa pagtukod sa ilang kaugalingon nga pagkamatarong.
Wala sila nagpailalom sa pagkamatarong sa Dios. 4 Kay si Cristo maoy
katumanan sa balaod sa pagkamatarong sa tanan nga motuo. 5 Kay
si Moises nagsulat mahitungod sa pagkamatarong nga gikan sa balaod:
“Ang tawo nga mibuhat sa pagkamatarong sa balaod mabuhi pinaagi
niining pagkamatarong.” 6 Apan ang pagkamatarong nga gikan sa pagtuo
nagaingon niini, “Ayaw pagsulti sa inyong kasingkasing, 'Kinsa ang
mokayab didto sa langit?' (nga sa ato pa, aron pagdala kang Cristo paubos).
7 Ug ayaw pagsulti, kinsa ang monaog didto sa bung-aw?'” (nga sa ato pa,
aron pagdala kang Cristo pataas gikan sa mga patay.) 8 Apan unsa ang
gisulti niini? “Ang pulong duol na kaninyo, sa inyong baba ug sa inyong
kasingkasing.” Mao kana ang pulong sa pagtuo, nga among gimantala.
9 Kay kung sa inyong baba inyong ilhon si Jesus ingon nga Ginoo, ug
motuo sa inyong kasingkasing nga ang Dios nagbanhaw kaniya gikan sa
mga patay, kamo maluwas. 10 Kay pinaagi sa kasingkasing ang tawo mituo
sa pagkamatarong, ug pinaagi sa baba iyang giila ang kaluwasan. 11 Kay
ang kasulatan nag-ingon, “Ang tanan nga motuo kaniya dili mabutang
sa kaulawan.” 12 Kay walay kalahi-an tali sa Judio ug sa Griyego. Kay
ang sama lamang nga Ginoo mao ang Ginoo sa tanan, ug siya dato sa
tanan nga mosangpit kaniya. 13 Kay ang tanan nga mosangpit sa ngalan
sa Ginoo maluwas. 14 Unsaon man nila pagtawag kaniya nga wala nila
tuohi? Ug unsaon man nila pagtuo kaniya nga wala nila madungog? Ug
unsaon nila pagkadungog kung walay magwawali? 15 Ug unsaon nila
pagwali, gawas kung ipadala sila? —Ingon kini nahisulat, “Pagkatahom sa
mga tiil niadtong nagmantala sa malipayong mga balita sa maayong mga

butang!” 16 Apan silang tanan wala maminaw sa ebanghelyo. Kay si Isaias
miingon, “Ginoo, kinsa man ang mituo sa among mensahe?” 17 Busa ang
pagtuo nagagikan sa pagpaminaw, ug sa pagpaminaw sa pulong ni Cristo.
18 Apan ako moingon, “Wala ba sila makadungog?” Oo, tinuod gayod.
“Ang ilang tingog nangabot sa tanang kayutaan, ug ang ilang mga pulong
didto sa kinatumyan sa kalibotan.” 19 Dugang pa, moingon ako, “Wala ba
masayod ang Israel?” Sauna si Moises miingon, “Ako maghagit kaninyo
aron masina sa unsa nga dili nasod. Pinaagi sa nasod nga walay salabutan,
agdahon ko kamo ngadto sa kasuko.” 20 Ug si Isaias maisogon kaayo ug
miingon, “Nakaplagan ako niadtong wala nangita kanako. Nagpakita ako
niadtong wala naghangyo kanako.” 21 Apan ngadto sa Israel miingon
siya, “Sa tanang adlaw gitunol ko ang akong mga kamot ngadto sa mga
masinupakon ug masupilon nga katawhan.”

11

1 Unya ako moingon, gisalikway ba sa Dios ang iyang katawhan? Dili
gayod kini mahitabo. Kay ako usab usa ka Israelita, usa sa kaliwat ni
Abraham, sa tribo ni Benjamin. 2 Ang Dios wala nagsalikway sa iyang
katawhan, nga nailhan na niyang daan. Wala ba kamo masayod sa giingon
sa kasulatan mahitungod kang Elias, kung gi-unsa niya pagpakiluoy sa
Dios batok sa Isreal? 3 “Ginoo, ilang gipamatay ang imong mga propeta,
gipangbuak usab nila ang imong halaran. Ako na lamang ang nahibilin,
ug gipapangita nila ang akong kinabuhi.” 4 Apan unsa ang gitubag sa
Dios ngadto kaniya? “Akong gitagana sa akong kaugalingon ang 7000
ka kalalakin-an nga wala miluhod ngadto kang Baal.” 5 Bisan pa niini,
hangtod karong higayona aduna pay pipila nga nahibilin tungod sa pagpili
sa grasya. 6 Apan kung kini pinaagi sa grasya, dili na kini pinaagi sa mga
buhat. Kay kung dili ang grasya dili na gayod mahimong grasya. 7 Unya
unsa man? Ang butang nga gipangita sa Israel, wala makabaton niini,
apan ang mga pinili nakabaton niini, ug ang uban kanila nagmagahi.
8 Sama kini sa nahisulat: “Ang Dios naghatag kanila sa espiritu sa
pagkatapolan, mga mata aron nga dili sila makakita, ug mga dalunggan
aron nga dili sila makadungog, hangtod karong adlawa.” 9 Ug si David
nag-ingon, “Pasagdi nga ang ilang lamesa nga mahimong usa ka pukot,
nga usa ka lit-ag, usa ka kapandolan, ug pagbalos batok kanila. 10 Himoa
nga mangitngit ang ilang mga mata aron dili na sila makakita. Mabawog
kanunay ang ilang mga likod.” 11 Ako moingon unya, “Nangapandol ba
sila aron mahulog? Dili gayod unta kini mahitabo. Hinuon, pinaagi sa
ilang kapakyasan, ang kaluwasan miabot ngadto sa mga Gentil, aron sa
paghagit kanila sa pagkasina. 12 Karon kung ang ilang kapakyasan mao
ang kadato sa kalibotan, ug kung ang ilang kapildihan mahimong bahandi
sa mga Gentil, unsa pa kaha kadako ang ilang katumanan? 13 Ug karon
nakigsulti ako kaninyong mga Gentil. Samtang ako usa ka apostol sa mga
Gentil, ipasigarbo ko gayod ang akong bulohaton. 14 Tingali makahagit
ako nga masina kadtong akong mga kadugo. Tingali maluwas nato ang
pipila kanila. 15 Kay kung ang pagsalikway niadto mao ang pagpasig-
uli sa kalibotan, unsa man ang ilang kapa-ingnan kondili ang kinabuhi
gikan sa mga patay? 16 Kung ang unang bunga gitipigan, mao usab
ang tinipik nga minasa. Kung ang gamot balaan, mao usab ang mga
sanga. 17 Apan kung ang pipila sa mga sanga mangabali, kung kamo,
usa ka sanga sa ihalas nga olibo, nga gisumpay uban kanila, ug kung
kamo nakig-ambit uban kanila diha sa kadagaya sa gamot sa kahoy nga

olibo, 18 ayaw kamo pagpasigarbo ngadto sa mga sanga. Apan kung
magpasigarbo kamo, dili kamo ang nagtabang sa gamot, kondili ang gamot
mao ang nagtabang kaninyo. 19 Moingon unya kamo, “Ang mga sanga
gipamutol aron akong masumpay.” 20 Tinuod kana. Tungod sa ilang
pagkawalay pagtuo gipamutol sila, apan kamo mobarog nga lig-on tungod
sa inyong pagtuo. Ayaw paghunahuna nga taas na ang imong kaugalingon,
apan pagmahadlokon. 21 Kay kung wala man gani gitipigan sa Dios ang
tinuod nga sanga, ni magatipig siya kanimo. 22 Tan-awa sa, unya, ang
matang sa mga buhat ug ang pagkabangis sa Dios. Sa usa ka bahin, ang
kabangis miabot ngadto sa mga Judio nga nahulog. Apan sa lain nga bahin,
ang pagkamaayo sa Dios miabot nganha kaninyo, kung magpadayon
kamo diha sa iyang pagkamaayo. Kay kondili kamo usab pagaputlon.
23 Ug usab, kung dili na sila magpadayon sa ilang pagkawalay pagtuo,
isumpay sila pagbalik. Kay ang Dios makahimo gayod sa pagsumpay
kanila pagbalik. 24 Kay kung kamo pagaputlon gikan sa naandan nga
sanga sa ihalas nga kahoy nga olibo, ug sukwahi kini sa naandan nga
pagsumpay didto sa maayong kahoy sa olibo, unsa pa kaha kining mga
Judio, nga mao ang tinuod nga mga sanga, mamahimo ba nga ibalik didto
sa ilang kaugalingong kahoy nga olibo? 25 Kay dili ako buot nga dili ninyo
masayran, mga igsoon, kining tinago, aron nga dili kamo magmaalamon sa
inyong kaugalingon nga panghunahuna. Kini nga tinago mao ang pasiuna
nga pagmagahi nga nahitabo sa Israel, hangtod nga ang kahumanan sa
mga Gentil moabot na. 26 Sa ingon nga ang tanan Israel mamaluwas,
sama kini sa nahisulat nga: “Diha sa Zion magagikan ang Manluluwas.
Pagakuhaon niya ang pagkadili diosnon gikan kang Jacob. 27 Ug mao na
kini ang akong kasabotan ngadto kanila, sa dihang kuhaon nako ang ilang
mga sala.” 28 Sa lain nga bahin mahitungod sa ebanghelyo, gikasilagan sila
tungod kaninyo. Sa lain nga paagi sumala sa pagpili sa Dios, gihigugma
sila tungod sa mga katigulangan. 29 Kay ang mga gasa ug ang pagtawag sa
Dios walay pagkausab. 30 Kay kamo kaniadto masinupakon sa Dios, apan
karon nakaangkon na kamo sa kalooy tungod sa ilang pagkamasinupakon.
31 Sa samang paagi, karon kining mga Judio nagmasinupakon. Tungod
niini pinaagi sa kaluoy nga gipakita kaninyo makadawat na usab sila sa
kaluoy. 32 Kay gipahilom sa Dios ang tanan ngadto sa pagkamasinupakon,
aron iyang mapakita ang kaluoy sa tanan. 33 O, ang kalalom sa bahandi
sa kaalam ug kahibalo sa Dios! Dili gayod matugkad ang iyang mga
paghukom, ug ang iyang paagi dili gayod masuta! 34 “Kay si kinsa ba gayod
ang nasayod sa hunahuna sa Ginoo? O kinsa ba ang mamahimo niyang
magtatambag? 35 O kinsa ba ang unang naghatag ug bisan unsa ngadto sa
Dios, aron mabalsan siya niini?” 36 Kay gikan kaniya, ug pinaagi kaniya,
ug alang kaniya, ang tanang butang. Ngadto kaniya ang himaya sa walay
kataposan. Amen.

12

1 Busa giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, pinaagi sa kaluoy sa
Dios, sa pagtugyan sa inyong lawas ingon nga buhing halad, balaan,
makapahimuot sa Dios. Mao kini ang inyong makataronganon nga pag-
alagad. 2 Ayaw pahiuyon niining kalibotana, apan ipabag-o pinaagi sa
pag-usab sa inyong panghunahuna. Buhata kini aron masayran ninyo
kung unsa ang maayo, angayan, ug hingpit nga kabubut-on sa Dios.
3 Kay ako maga-ingon, tungod sa grasya nga gihatag kanako, nga ang
tanan nga anaa sa taliwala kaninyo kinahanglan nga dili maghunahuna

ug mas labaw sa ilang kaugalingon kaysa angay nilang hunahunaon.
Hinunoa, kinahanglan nga maghunuhuna sila diha sa maalamon nga
paagi, sama nga ang Dios naghatag sa matag usa sa tukma nga gidak-on
sa pagtuo. 4 Kay daghan kita nga mga bahin diha sa usa ka lawas, apan
dili ang tanang mga bahin managsama ang gimbuhaton. 5 Sa samang
paagi, kita nga daghan usa lamang ka lawas diha kang Cristo, ug ang
tagsatagsang mga bahin sa matag usa. 6 Aduna kitay nagkalainlaing mga
gasa sumala sa grasya nga gihatag kanato. Kung ang gasa sa usa mao
ang pagpanagna, pabuhata siya sumala sa gidaghanon sa iyang pagtuo.
7 Kung ang gasa sa usa mao ang pag-alagad, paalagara siya. Kung ang
gasa sa usa mao ang pagpanudlo, patudloa siya. 8 Kung ang gasa sa usa
mao ang pagpangdasig, padasiga siya. Kung ang gasa sa usa mao ang
paghatag, ipabuhat kini kaniya sa walay tihiktihik. Kung ang gasa sa
usa mao ang pagkapangulo, ipabuhat kini uban sa pag-atiman. Kung
ang gasa sa usa mao ang pagpakita sa kaluoy, ipabuhat kini uban sa
kalipay. 9 Himoa ang paghigugma nga walay pagpakaaron-ingnon. Dumti
kung unsa ang daotan; ug kupti kung unsa ang maayo. 10 Mahitungod
sa paghigugma sa mga kaigsoonan, pagmahigugmaon ngadto sa usag usa.
Mahitungod sa pagpasidungog, tahora ang usag usa. 11 Mahitungod sa
pagkamakugihon, ayaw pagduhaduha. Mahitungod sa espiritu, pagmatin-
guhaon. Mahitungod sa Ginoo, alagari siya. 12 Pagmaya diha sa pagsalig
nga naangkon ninyo mahitungod sa umaabot. Pagmapailobon diha sa mga
kasamok. Padayon sa pag-ampo. 13 Pakigbahin sa mga panginahanglan sa
mga magtutuo. Pangita ug daghang paagi aron ipakita ang pagkamaabi-
abihon. 14 Panalangini kadtong naglutos kaninyo; pagpanalangin ug ayaw
pagpanunglo. 15 Paglipay uban niadtong naglipay; paghilak uban niadtong
naghilak. 16 Pagbaton kamo ug samang hunahuna ngadto sa usag usa.
Ayaw paghunahuna sa mapahitas-on nga paagi, kondili dawata ang ubos
nga mga tawo. Ayaw pagmaalamon sa inyong kaugalingon nga mga
panghunahuna. 17 Ayaw basli ang daotan sa daotan. Buhata ang maayong
mga butang diha sa panan-aw sa tanang tawo. 18 Kung mahimo, hangtod
sa madaog ninyo, pagmalinawon uban sa tanang tawo. 19 Ayaw panimalos,
hinigugma, apan hatagi ug pagtagad ang kasuko sa Dios. Kay nahisulat
kini nga,"'Ang panimalos iya kanako; ako ang mobalos,' nag-ingon ang
Ginoo." 20 "Apan kung ang inyong kaaway gigutom, pakan-a siya. Kung
siya giuhaw, hatagi siya ug mainom. Kay kung ikaw magbuhat niini,
nagapundok ikaw ug nagbaga nga uling ngadto sa iyang ulo." 21 Ayaw
padaog sa daotan, hinoon dag-a ang daotan pinaagi sa maayo.

13

1 Tugoti nga ang matag kalag nga magmatinumanon sa mas labawng
panggamhanan, kay walay katungdanan gawas kon kini gikan sa Dios.
Ug ang panggamhanan nga naglungtad gipili sa Dios. 2 Busa siya nga
nagasukol niana nga kagamhanan nakigbatok sa sugo sa Dios; ug kinsa
kadtong nagabatok niini makadawat ug paghukom sa ilang kaugalingon.
3 Kay ang mga magmamando dili kahadlokan sa maayo ug binuhatan,
apan sa daotan ug binuhatan. Ikaw ba nagtinguha sa dili pagkahadlok
sa panggamhanan? Buhata kung unsa ang maayo, ug ikaw makaangkon
ug pagdayeg gikan niini. 4 Kay siya usa ka sulugoon sa Dios nganha kanimo
alang sa maayo. Apan kung inyong buhaton kung unsa ang daotan,
pagkahadlok; kay wala niya gidala ang espada sa walay katarungan. Kay
siya sulugoon sa Dios, usa ka tigpanimalos alang sa kasuko niadtong usa

nga nagabuhat ug daotan. 5 Busa kamo kinahanglan nga motuman, dili
lamang tungod sa kasuko, apan tungod usab sa konsensya. 6 Tungod
niini kamo usab mobayad ug mga buhis. Kay ang mga anaa sa
panggamhanan mga sulugoon sa Dios, nga nagtagad niining butanga nga
mapadayonon. 7 Bayari ang matag-usa kung unsa ang nautang kanila:
pagbuhis alang niadtong angay buhisan; bayad alang niadtong angay
bayaran; kahadlok niadtong angay kahadlokan; tahod niadtong angay
tahuron. 8 Ayaw pangutang kang bisan kinsa ug bisan unsang butang,
gawas sa paghigugmaay sa usag usa. Kay siya nga nahigugma sa iyang
silingan nakatuman sa balaod. 9 Kay, "Dili kamo mohimo sa pagpanapaw,
kamo dili mopatay, kamo dili mangawat, kamo dili mangibog," ug kung
adunay laing kasugoan usab, kini naglangkob niining pulonga: "Imong
pagahigugmaon ang imong silingan sama sa imong kaugalingon." 10 Ang
gugma dili magpasakit sa iyang isigka silingan. Busa, ang gugma mao ang
katumanan sa balaod. 11 Tungod niini, kamo nasayod sa takna, nga mao na
kini ang takna alang kaninyo nga magmata gikan sa pagkatulog. Kay karon
ang atong kaluwasan nagakaduol na kay sa dihang kita unang mituo.
12 Ang kagabhion hapit na matapos, ug ang adlaw nagakaduol. Busa atong
isalikway ang mga buhat sa kangitngit, ug atong isul-ob ang hinagiban
sa kahayag. 13 Magalakaw kita nga tarong, ingon nga anaa sa kahayag,
dili diha sa mapatuyangon nga mga paghudyaka o paghuboghubog. Ug
dili kita maglakaw diha sa malaw-ay nga pakighilawas o diha sa dili
mapugngang kaulag, ug dili diha sa panagbingkil o pagkasina. 14 Apan
isul-ob ang Ginoong Jesu-Cristo, ug ayaw hatagig higayon ang unod, alang
sa mga kaulag niini.

14

1 Dawata kung kinsa ang huyang sa pagtuo, sa walay paghatag sa
paghukom mahitungod sa panaglalis. 2 Usa ka tawo adunay pagtuo nga
mokaon sa bisan unsa, ang uban nga huyang nagakaon lamang ug mga
utanon. 3 Mahimo ang usa nga mokaon sa bisan unsa ug dili magtamay
sa usa nga dili mokaon sa bisan unsa. Ug mahimo nga ang usa nga dili
mokaon sa bisan unsa dili maghukom sa uban nga mokaon sa bisan unsa.
Kay ang Dios nagdawat kaniya. 4 Si kinsa man ka, ikaw nga naghukom sa
ulipon nga gipanag-iyahan sa uban? Kini atubangan sa iyang kaugalingon
nga agalon nga siya mobarog o mahulog. Apan siya mamahimo nga
makabarog, kay ang Ginoo makahimo kaniya sa pagpabarog. 5 Ang usa
ka tawo nagpakabililhon sa usa ka adlaw nga labaw sa uban. Ang uban
nagpakabililhon nga ang matag-adlaw managsama ra. Pasagdi ang matag-
usa sa paghunahuna sa iyang kaugalingon. 6 Siya nga nagbantay sa
maong adlaw, nagbantay niini alang sa Ginoo. Ug siya nga nagakaon,
nagkaon alang sa Ginoo, kay siya naghatag sa Dios ug pagpasalamat.
Siya nga dili mokaon, naglikay gikan sa pagkaon alang sa Ginoo. Siya
usab naghatag ug pagpasalamat sa Dios. 7 Kay walay usa kanato ang
nagkinabuhi alang sa iyang kaugalingon, ug walay magpakamatay alang
sa iyang kaugalingon. 8 Kay kung buhi kita, mabuhi kita alang sa Ginoo.
Ug kung kita mamatay, mamatay kita alang sa Ginoo. Busa bisan kita
buhi o patay, kita iya sa Ginoo. 9 Kay alang niini nga katuyoan si Cristo
namatay ug nabuhi pag-usab, aron mahimo siyang Ginoo sa mga patay
ug sa mga buhi. 10 Apan kamo, nganong mohukom kamo sa inyong
igsoon? Ug kamo, nganong inyong tamayon ang inyong igsoon? Kay
kitang tanan magabarog atubangan sa hukmanan sa Dios. 11 Kay kini

nahisulat “Ingon nga Ako buhi,” nag-ingon ang Ginoo, “kanako ang matag
tuhod magaluhod, ug ang matag dila magahatag ug pagdayeg sa Dios.”
12 Unya, ang matag-usa kanato magahatag ug husay sa iyang kaugalingon
ngadto sa Dios. 13 Busa, dili na kita maghinukmanay sa matag-usa, apan
hinuon hunahunaon kini, aron walay usa nga mahimong kapandulan o
makaangin sa iyang igsoon. 14 Ako nasayod ug nadani diha sa Ginoong
Jesus, nga walay dili hinlo pinaagi sa iyang kaugalingon. Alang kaniya
lamang nga naghunahuna sa bisan unsang butang nga dili hinlo, alang
kaniya kini dili hinlo. 15 Kung tungod sa pagkaon ang imong igsoon
masakitan, ikaw wala na magsubay paglakaw diha sa gugma. Ayaw gub-a
sa imong pagkaon ang usa nga gipakamatyan na ni Cristo. 16 Busa ayaw
tugoti nga ang imong maayong binuhatan mahimong hinungdan sa mga
tawo nga motamay kanila. 17 Kay ang gingharian sa Dios dili mahitungod
sa pagkaon o sa pag-inom, apan mahitungod sa pagkamatarong, kalinaw,
ug kalipay diha sa Balaang Espiritu. 18 Kay ang usa nga nangalagad kang
Cristo niining paagiha dawaton sa Dios ug paga-uyonan sa mga tawo.
19 Busa, padayunon nato ang mga butang nga makapalinaw ug ang mga
butang nga makapalig-on sa matag-usa. 20 Ayaw gub-a ang gibuhat sa Dios
tungod sa pagkaon. Ang tanang butang mahinlo gayod, apan daotan kini
alang niadtong tawo nga nagakaon ug nakahimo kaniya nga kapandolan.
21 Maayo ang dili pagkaon ug karne, ni sa pag-inom ug bino, ni sa bisan
unsa nga diin ang imong igsoon makasala. 22 Kini nga maong tinuohan nga
anaa kanimo, tipigi sa imong kaugalingon ug sa Dios. Bulahan ang usa
ka tawo nga wala naghukom sa iyang kaugalingon tungod sa pagtamod
sa iyang giuyonan. 23 Siya nga nagduhaduha pagahukman kung siya
mokaon, tungod kay kini wala nagagikan sa pagtuo. Ug bisan unsa nga
wala nagagikan sa pagtuo sala.

15

1 Karon kita nga mga lig-on kinahanglan nga magpas-an sa mga
kaluyahon sa mga huyang, ug kinahanglan nga dili magpahimuot sa atong
kaugalingon. 2 Himoa nga ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang
silingan kay mao kana ang maayo, aron sa paglig-on kaniya. 3 Kay bisan
gani si Cristo wala magpahimuot sa iyang kaugalingon. Sama kini sa
nahisulat, “Ang mga pagbiaybiay niadtong nagtamay kanimo nahulog
kanako.” 4 Kay bisan unsa nga nahisulat kaniadto gisulat alang sa atong
pagpanudlo, aron nga pinaagi sa pagpailob ug pinaagi sa pagdasig sa
kasulatan makabaton kita ug pagsalig. 5 Karon hinaot nga ang pailob sa
Dios ug ang kadasig magatugot kaninyo nga mahimong managsama ang
hunahuna sa usag usa sumala kang Cristo Jesus. 6 Hinaot nga buhaton niya
kini aron nga uban sa usa ka hunahuna makadayeg kamo pinaagi sa usa
ka baba ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 7 Busa dawata
ang usag usa, sama sa pagdawat ni Cristo kaninyo, sa pagdayeg ngadto sa
Dios. 8 Kay ako magasulti nga si Cristo nahimo nga sulugoon ngadto sa
pagkatinuli sa ngalan sa kamatuoran sa Dios. Gihimo niya kini aron nga
mapamatud-an niya ang mga saad nga gihatag ngadto sa mga amahan,
9 ug alang sa mga Gentil sa paghimaya sa Dios sa iyang kaluoy. Sama kini
sa nahisulat, “Busa ako magahatag ug pagdayeg kanimo taliwala sa mga
Gentil ug magaawit sa pagdayeg sa imong ngalan.” 10 Gisulti usab kini,
“Paglipay, kamong mga Gentil, uban ang iyang katawhan.” 11 Ug usab,
“Pagdayeg sa Ginoo, kamong tanan nga mga Gentil; tugoti nga ang tanang

katawhan magdayeg kaniya.” 12 Usab, si Isaias nag-ingon, “Anaa gayod
ang gamot ni Jesse, ug ang usa nga mabanhaw aron momando ibabaw sa
mga Gentil. Ang mga Gentil makabaton ug pagsalig diha kaniya.” 13 Karon
hinaot nga ang Dios sa pagsalig magpuno kaninyo sa tanang kalipay ug
kalinaw alang sa pagtuo, aron nga kamo magmadagayaon diha sa pagsalig,
pinaagi sa gahom sa Balaang Espiritu. 14 Hugot usab ako nga nagtuo
mahitungod kaninyo, akong mga igsoon. Hugot usab ako nga nagtuo nga
kamo sa inyong kaugalingon napuno sa pagkamaayo, napuno sa tanang
kahibalo. Hugot usab akong nagtuo nga kamo makahimo sa pagdasig sa
usag usa. 15 Apan nagasulat ako kaninyo nga maisogon gayod mahitungod
sa pipila ka mga butang aron sa pagpahinumdom pag-usab kaninyo,
tungod sa gasa nga gihatag kanako sa Dios. 16 Kini nga gasa mao nga
kinahanglan nga mamahimo akong sulugoon ni Cristo Jesus nga gipadala
ngadto sa mga Gentil, sa pagtanyag ingon nga usa ka pari sa ebanghelyo
sa Dios. Kinahanglan ko gayod kining buhaton aron nga ang halad sa mga
Gentil mamahimong dawaton, hinalad sa Dios pinaagi sa Balaang Espiritu.
17 Busa ang akong kalipay anaa kang Cristo Jesus ug sa mga butang sa Dios.
18 Kay dili ako makahimo sa pagsulti sa bisan unsa gawas sa nahimo ni
Cristo pinaagi kanako alang sa pagkamasulondon sa mga Gentil. Kining
mga butanga nahimo pinaagi sa pulong ug buhat, 19 pinaagi sa gahom
sa mga ilhanan ug mga katingalahan, ug pinaagi sa gahom sa Balaang
Espiritu. Mao kini nga aron gikan sa Jerusalem, ug libot sama kalayo sa
Ilyricum, madala nako sa hingpit ang ebanghelyo ni Cristo. 20 Niini nga
paagi, ako gayong tinguha ang pagmantala sa ebanghelyo, apan dili sa
dapit nga wala mailhi ang ngalan ni Cristo, aron nga ako dili makatukod
ibabaw sa patukoranan sa laing tawo. 21 Ingon kini sa nahisulat: “Kinsa
kadtong miabot nga wala makabalita kaniya makakita kaniya, ug kinsa
kadtong wala makadungog makasabot.” 22 Busa nababagan usab ako
sa daghang higayon sa pag-anha kaninyo. 23 Apan karon, wala na akoy
luna niining mga rehiyona, ug nagtinguha ako sa daghang mga katuigan
nga moanha kaninyo. 24 Busa kung makaadto ako sa Espanya, hinaot
nga makita ko kamo sa akong pag-agi, ug ihatod ako sa akong dalan
pinaagi kaninyo, human nga ako malipay sa pagpakig-uban diha kaninyo
sa mubong higayon. 25 Apan karon moadto na ako sa Jerusalem aron sa
pag-alagad sa mga magtutuo. 26 Kay gikalipay pag-ayo sa Macedonia ug sa
Acaya ang paghimo ug usa ka pag-amot ngadto sa mga kabos taliwala sa
mga magtutuo nga atua sa Jerusalem. 27 Oo, gikalipay pag-ayo nila, ug, sa
katapusan, sila gayod utangan kanila. Kay kung ang mga Gentil nakaambit
sa ilang espirituhanong mga butang, utang usab nila kini kanila aron
alagaran sila sa mga butang kalibotanon. 28 Busa, sa dihang nahuman na
nako ug napamatud-an kining bunga ngadto kanila, moadto ako kaninyo
agi sa dalan didto sa Espanya. 29 Nasayod ako nga, sa dihang moanha
ako kaninyo, moanha ako nga puno sa panalangin ni Cristo. 30 Karon
nagaawhag ako kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa atong Ginoong Jesu-
Cristo, ug pinaagi sa gugma sa Espiritu, nga maningkamot kamo uban
kanako sa inyong mga pag-ampo sa Dios alang kanako. 31 Pag-ampo nga
makalingkawas ako gikan sa mga masinupakon sa Judea, ug ang akong
pagpangalagad alang sa Jerusalem madawat ngadto sa mga magtutuo.
32 Pag-ampo nga makaanha ako kaninyo nga adunay kalipay pinaagi sa
kabubut-on sa Dios, ug mahimo nga ako makakaplag ug kapahulayan uban
kaninyo. 33 Hinaot nga ang Dios sa kalinaw maanaa kaninyong tanan.
Amen.

16

1 Akong ipadala kaninyo si Febe nga atong igsoong babaye, nga usa
ka alagad sa simbahan didto sa Cenchrea, 2 aron dawaton ninyo siya
diha sa Ginoo. Buhata kini sa pamatasan nga angay sa mga magtutuo,
ug barog uban kaniya sa bisan unsang butang nga siya manginahanglan
kaninyo. Kay siya sa iyang kaugalingon usab nahimong magtatabang sa
kadaghanan, ug kanako usab. 3 Pangumustaha si Prisca ug si Aquila,
akong mga isig ka magbubuhat diha kang Cristo Jesus, 4 nga alang sa
akong kinabuhi nabutang sa kakuyaw ang ilang kaugalingong kinabuhi.
Nagpasalamat ako ngadto kanila, ug dili lang ako, apan lakip ang tanang
kasimbahanan sa mga Gentil. 5 Pangumustaha ang simbahan nga anaa
sa ilang balay. Pangumustaha si Epaenetus nga akong hinigugma, nga
mao ang unang bunga sa Asya ngadto kang Cristo. 6 Pangumustaha si
Maria, nga naghago sa pagpamuhat alang kaninyo. 7 Pangumustaha si
Andronicus ug si Junias, akong mga kadugo, ug akong mga kaubanan
nga binilanggo. Inila sila uban sa mga apostoles, nga anaa usab kang
Cristo una kanako. 8 Pangumustaha si Ampliatus, akong hinigugma
diha sa Ginoo. 9 Pangumustaha si Urbanus, atong isig ka magbubuhat
diha kang Cristo, ug si Stachys, akong hinigugma. 10 Pangumustaha
si Apelles, nga gikahimut-an diha kang Cristo. Pangumustaha kadtong
anaa sa panimalay ni Aristobulus. 11 Pangumustaha si Herodion, akong
kadugo. Pangumustaha kadtong anaa sa panimalay ni Narcissus, nga
anaa sa Ginoo. 12 Pangumustaha si Tryfaena ug si Tryfosa, nga nagahago
sa pagpamuhat diha sa Ginoo. Pangumustaha si Persis ang hinigugma,
nga namuhat sa hilabihan diha sa Ginoo. 13 Pangumustaha si Rufus,
gipili diha sa Ginoo, ug ang iyang inahan ug akoa. 14 Pangumustaha si
Asyncritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas, ug ang kaigsoonan nga
kauban nila. 15 Pangumustaha si Filologus ug si Julia, si Nereus ug ang
iyang igsoong babaye, ug si Olympas, ug ang tanang mga magtutuo nga
uban kanila. 16 Pangumustaha ang matag-usa uban sa balaan nga halok.
Ang tanan nga kasimbahanan ni Cristo nangumusta kaninyo. 17 Karon
giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, sa paghunahuna mahitungod niadtong
nahimong hinungdan sa pagkabahinbahin ug pagkapandol. Sila nagalapas
sa pagtulon-an nga inyong nakat-onan. Palayo gikan kanila. 18 Kay ang
mga tawo nga sama niini wala nag-alagad sa atong Ginoo nga Cristo,
apan sa ilang kaugalingong tiyan. Pinaagi sa ilang malamaton ug ulog-
ulog nga sinultihan ilang gilimbongan ang mga kasingkasing sa mga walay
alamag. 19 Kay ang panag-ingnan sa inyong pagkamatinumanon nakaabot
sa tanan. Busa, nagmaya ako, diha kaninyo, apan buot ko nga kamo
magmaalamon sa kung unsa ang maayo, ug walay alamag kung unsa
ang daotan. 20 Ang Dios sa kalinaw sa dili madugay modugmok kang
Satanas ilalom sa inyong mga tiil. Hinaot nga ang grasya sa atong Ginoong
Jesu-Cristo maanaa kaninyo. 21 Si Timoteo, akong isigka magbubuhat,
nangumusta kaninyo, ug si Lucius, si Jason, ug si Sosipater, akong kadugo.
22 Ako, si Tertius, nga nagsulat niining sinulat, nangumusta kaninyo diha
sa Ginoo. 23 - 24 Si Gaius, ang nag-atiman alang kanako ug sa tibuok
simbahan, nangumusta kaninyo. Si Erastus, ang nagatipig ug salapi sa
siyudad, nangumusta kaninyo, uban kang Quartus ang igsoong lalaki.
25 Karon ngadto kaniya nga makahimo sa pagpabarog kaninyo sumala
sa akong ebanghelyo ug sa mga pagsangyaw kang Jesu-Cristo, sumala
sa pagpadayag sa mga kahibulongan nga tinago nga gitipigan sukad pa

kaniadto, 26 apan kana karon napadayag ug gihimong inila pinaagi sa
mga gipanagna nga sinulat sumala sa mando sa walay kataposan nga
Dios, alang sa pagkamatinumanon sa pagtuo uban sa tanang mga Gentil.
27 Ngadto sa nag-inusarang maalamon nga Dios, pinaagi kang Jesu-Cristo,
ang himaya hangtod sa kahangtoran. Amen.

1 Corinto

1 Si Pablo, gitawag ni Cristo Jesus aron mahimong usa ka apostol pinaagi
sa kabubut-on sa Dios, ug kang Sostines nga atong igsoon, 2 ngadto sa
simbahan sa Dios diha sa Corinto, niadtong mga hinalad na kang Jesu-
Cristo, nga gitawag ingon nga balaang katawhan. Nagasulat usab kami
niadtong tanang nagtawag sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo sa matag
dapit, ang ilang Ginoo ug atua usab. 3 Hinaot nga ang grasya ug kalinaw
maanaa kaninyo gikan sa Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-
Cristo. 4 Nagapasalamat ako kanunay sa akong Dios alang kaninyo tungod
sa grasya sa Dios nga gihatag kaninyo ni Cristo Jesus. 5 Gihimo niya
kamong mga adunahan sa tanang paagi, sa tanang pagpanulti ug uban
sa tanang kahibalo, 6 sama sa pagpamatuod mahitungod kang Cristo nga
gipamatud-an ingon nga tinuod taliwala kaninyo. 7 Busa wala kamo
makulangi sa espirituhanong mga gasa samtang naghinamhinam kamo
nga naghulat sa pagpadayag sa atong Ginoong Jesu-Cristo. 8 Pagalig-onon
usab niya kamo hangtod sa kataposan, aron nga maputli kamo sa adlaw sa
atong Ginoong Jesu-Cristo. 9 Matinud-anon ang Dios nga nagtawag kaninyo
ngadto sa pagpakighiusa sa iyang Anak, nga si Jesu-Cristo nga atong Ginoo.
10 Karon giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, pinaagi sa ngalan sa atong
Ginoong Jesu-Cristo, nga magkauyon na kamong tanan, ug nga walay
pagkabahinbahin taliwala kaninyo. Giawhag ko kamo nga maghiusa sa
samang hunahuna ug pinaagi sa samang katuyoan. 11 Kay nagtaho kanako
ang katawhan ni Cloe nga adunay panaglalis diha kaninyo. 12 Ang akong
ipasabot mao kini: Ang matag usa kaninyo nagaingon nga, “Iya ako
ni Pablo,” o “Iya ako ni Apollos,” o “Iya ako ni Cefas,” o “Iya ako ni
Cristo.” 13 Nabahin ba gud si Cristo? Gilansang ba sa krus si Pablo alang
kaninyo? Gibawtismohan ba kamo sa ngalan ni Pablo? 14 Nagpasalamat
ako sa Dios nga wala akoy gibawtismohan bisan usa kaninyo, gawas
kang Crispo ug Gayo. 15 Ingon kini niini aron nga walay makasulti nga
gibawtismohan kamo sa akong ngalan. 16 (Gibawtismohan ko usab diay
ang panimalay ni Stefanas. Human niana, wala na ako masayod kung
may nabawtismohan pa ba ako nga lain.) 17 Kay wala ako gipadala ni
Cristo aron sa pagbawtismo kondili aron sa pagsangyaw sa ebanghelyo.
Wala niya ako gipadala aron sa pagsangyaw sa mga pulong nga inubanan
sa tawhanon nga kaalam, aron dili gayod mawad-an ug gahom ang krus
ni Cristo. 18 Kay ang mensahe mahitungod sa krus binuang alang niadtong
himalatyon na. Apan niadtong mga linuwas sa Dios, mao kini ang gahom
sa Dios. 19 Kay nahisulat naman kini, “Pagalaglagon ko ang kaalam sa mga
maalamon. Pagapakyason ko ang pagpanabot sa nagpakamanggialamon.”
20 Hain naman ang tawong manggialamon? Hain naman ang manunulat?
Hain naman ang mga tawong tiglantugi niining kalibotana? Dili ba gihimo
man sa Dios nga kabuang ang kaalam niining kalibotana? 21 Sanglit ang
kaalam niining kalibotana wala makaila sa Dios, gikahimut-an sa Dios
ang pagluwas niadtong mituo kaniya pinaagi sa kabuang nga pagsangyaw.
22 Kay nangayo ang mga Judio sa mga milagrosong mga ilhanan, ug ang
mga Griyego nangita ug kaalam. 23 Apan among gisangyaw si Cristo nga
gilansang sa krus, usa ka kapandolan sa mga Judio ug binuang ngadto
sa mga Griyego. 24 Apan alang niadtong tinawag sa Dios, mga Judio

ug Griyego, gisangyaw namo si Cristo ingon nga gahom ug kaalam sa Dios. 25 Kay ang giingon nga binuang sa Dios mas labaw pang maalamon kaysa sa mga tawo, ug ang kahuyang sa Dios labaw pang kusgan kaysa sa mga tawo. 26 Susiha ang inyong pagkatinawag, mga igsoon. Dili daghan kaninyo ang maalamon pinaagi sa sukaranan sa mga tawo. Dili daghan kaninyo ang gamhanan. Dili usab daghan kaninyo ang may halangdon nga pagkatawo. 27 Apan gipili sa Dios ang gipakabuang nga mga butang sa kalibotan aron pakaulawan ang mga maalamon. Gipili sa Dios ang huyang dinhi sa kalibotan aron pakaulawan kung unsa ang kusgan. 28 Gipili sa Dios kung unsa ang gipakaubos ug ang tinamay sa kalibotan. Gipili gani niya ang mga butang nga tinamod nga wala nay bili, aron himoong walay bili ang mga butang nga gitamod ingon nga bililhon. 29 Gibuhat niya kini aron walay usa nga makabaton ug hinungdan sa pagpasigarbo sa iyang atubangan. 30 Tungod sa gibuhat sa Dios, anaa na kamo karon kang Cristo Jesus, nga nahimo natong kaalam gikan sa Dios. Nahimo siyang atong pagkamatarong, pagkabalaan ug pagkatinubos. 31 Tungod niini, ingon sa gisulti sa kasulatan, “Tugoti nga ang nagpasigarbo, magpasigarbo diha sa Ginoo.”

2

1 Sa dihang mianha ako kaninyo, mga igsoon, wala ako moanha uban sa kahanas sa pagpamulong o sa kaalam ingon nga akong gimantala ang tinagong mga kamatuoran mahitungod sa Dios. 2 Kay nakahukom ako nga dili makisayod sa dihang ako anaa pa sa inyong taliwala gawas lang kang Jesu-Cristo, ug sa paglansang kaniya sa krus. 3 Ug ako uban kaninyo sa kaluya, ug sa kahadlok, ug sa hilabihang pagpangurog. 4 Ug ang akong mensahe ug ang akong pagmantala dili mao ang makapadani nga mga pulong sa kaalam. Hinuon, nagpadayag sila sa Espiritu ug sa gahom, 5 aron nga ang inyong pagtuo dili mahimong kaalam sa mga tawo, apan diha sa gahom sa Dios. 6 Karon tinuod nga nagsulti kami sa kaalam taliwala sa mga hamtong na, apan dili ang kaalam niining kalibotana, o sa mga magmamando niining panahona, nga mangahanaw ra. 7 Hinuon, magsulti kami sa kaalam sa Dios diha sa tinagong kamatuoran, ang tinagong kaalam nga gitagana sa Dios sa wala pa ang panahon alang sa atong himaya. 8 Walay mga magmamando niining panahona ang nasayod niini nga kaalam, kay kung nasabtan pa nila kini niadtong taknaa, wala na unta nila gilansang sa krus ang Ginoo sa himaya. 9 Apan ingon sa nahisulat, “Mga butang nga walay mata nga nakakita, walay dalunggan nga nakadungog, walay hunahuna nga nakahanduraw, ang mga butang nga giandam na sa Dios alang niadtong nahigugma kaniya.” 10 Mao kini ang mga butang nga gipadayag sa Dios kanato pinaagi sa Espiritu. Kay ang Espiritu magasusi sa tanan, bisan pa ang halawom nga mga butang sa Dios. 11 Kay kinsa ba ang nasayod sa panghunahuna sa tawo gawas sa espiritu sa tawo nga anaa kaniya? Busa usab, walay usa nga nasayod sa halawom nga mga butang sa Dios gawas sa Espiritu sa Dios. 12 Apan wala nato nadawat ang espiritu sa kalibotan, apan ang Espiritu nga gikan sa Dios, aron nga masayran nato ang mga butang nga gihatag kanato sa Dios nga walay bayad. 13 Nagsulti kita mahitungod niining mga butanga sa mga pulong nga dili matudlo sa kaalam sa tawo, apan ang gitudlo sa Espiritu kanato. Ang Espiritu maghubad sa espirituhanong mga pulong inubanan sa espirituhanong kaalam. 14 Ang tawo nga dili-espirituhanon dili makadawat sa mga butang nga iya sa Espiritu sa Dios, kay binuang sila

alang kaniya. Dili siya makaila kanila tungod kay wala sila makasabot sa
espirituhanon. 15 Ang usa nga espirituhanon maghukom sa tanang mga
butang, apan dili siya ilalom sa paghukom sa uban. 16 "Kay si kinsa ba ang
nasayod sa hunahuna sa Ginoo, nga makahimo siya sa pagtudlo kaniya?"
Apan nakabaton kita sa panghunahuna ni Cristo.

3

1 Ug ako, mga igsoon, dili makasulti kaninyo ingon nga espirituhanong
mga tawo, apan hinuon ingon nga unodnon nga mga tawo, ingon nga
mga bata pa diha kang Cristo. 2 Gipainom ko kamo ug gatas ug dili
karne, kay dili pa kamo andam alang sa karne. Ug bisan gani karon
dili pa kamo andam. 3 Kay kamo unodnon pa gihapon. Kay diin anaa
ang pangabugho ug panag-away kaninyo, dili ba nagpuyo man kamo
sumala sa unodnon, ug dili ba naglakaw man kamo pinaagi sa tawhanong
sukaranan? 4 Kay sa dihang ang usa moingon, "Misunod ako kang Pablo,"
ug ang lain moingon, "Misunod ako kang Apollos," dili ba nagkinabuhi
man kamo ingon nga mga tawhanon? 5 Unya kinsa ba si Apollos? Ug
kinsa diay si Pablo? Mga alagad nga inyong gituohan, ang matag-usa nga
gihatagan sa Ginoo ug mga buluhaton. 6 Ako ang nagtanom, si Apollos ang
nagbisbis, apan ang Dios ang nagpatubo. 7 Busa, dili ang nagtanom ni ang
nagbisbis mao ang mahinungdanon. Apan ang Dios mao ang nagpatubo.
8 Karon usa lang kadtong nagtanom ug kadtong nagbisbis, ug ang tagsa-
tagsa makadawat sa iyang mga suhol sumala sa iyang kaugalingon nga
paghago. 9 Kay kami ang isigka-magbubuhat sa Dios. Kamo ang tanaman
sa Dios, ug gambalay sa Dios. 10 Sumala sa grasya sa Dios nga gihatag
kanako ingon nga hanas nga magtutukod, ako ang nagpahiluna sa usa ka
patukoranan ug adunay lain ang nagtukod niini. Apan mag-amping ang
matag tawo kung giunsa niya kini pagtukod. 11 Kay walay bisan usa ang
makapahimutang sa usa ka patukoranan gawas lang sa napahiluna na,
mao kana, si Jesu-Cristo. 12 Karon kung si bisan kinsa ang magtukod ug
bulawang patukoranan, plata, bililhong mga bato, kahoy, dagami, o uhot,
13 ang iyang mga binuhatan mapadayag, kay ang kahayag magpadayag
niini. Kay mapadayag kini diha sa kalayo. Pagasulayan sa kalayo ang
kalidad kung unsa ang nahimo sa tagsa-tagsa. 14 Kung ang buhat ni bisan
kinsa magpabilin, makadawat siya ug ganti; 15 apan kung ang buhat ni
bisan kinsa masunog, mag-antos siya sa kapildihan, apan maluwas ang
iyang kaugalingon, ingon nga nakalingkawas pinaagi sa kalayo. 16 Wala
ba kamo masayod nga kamo templo sa Dios ug ang Espiritu sa Dios
nagpuyo diha kaninyo? 17 Kung si bisan kinsa ang molaglag sa templo
sa Dios, ang Dios magalaglag nianang tawhana. Kay ang templo sa Dios
balaan, ug kamo usab. 18 Ayaw tugoti ang bisan kinsa nga maglimbong
sa iyang kaugalingon. Kung si bisan kinsa kaninyo ang naghunahuna
nga siya maalamon niining panahona, pasagdi siya nga mahimong usa ka
"buangbuang" aron nga magmaalamon siya. 19 Kay ang kaalam niining
kalibotana binuang alang sa Dios. Kay nahisulat kini, "Bitikon niya ang
maalamon sa ilang pagkamalinglahon." 20 Ug usab, "Nasayod ang Ginoo
nga ang pangatarongan sa maalamon walay kapuslanan." 21 Busa wala
nay pagpasigarbo mahitungod sa mga tawo! Kay ang tanang mga butang
inyoha na, 22 bisan si Pablo, o si Apollos, o si Cefas, o ang kalibotan, o ang
kinabuhi, o ang kamatayon, o ang kasamtangan nga mga butang, o ang

mga butang nga moabotay pa. Ang tanang mga butang inyoha na, 23 ug
kamo iya ni Cristo ug si Cristo iya sa Dios.

4

1 Kinahanglan ingon niini ang pagtagad sa usa ka tawo kanamo, ingon
nga mga sulugoon ni Cristo ug mga piniyalan sa mga tinagong kamatuoran
sa Dios. 2 Niini nga bahin, mao kini ang usa nga gikinahanglan alang sa
mga piniyalan nga sila kasaligan. 3 Apan alang kanako usa lamang kini ka
gamay nga butang aron inyo akong hukman o pinaagi sa mga hukmanan
sa tawo. Kay wala ko gani gihukman bisan ang akong kaugalingon.
4 Wala akoy kasayoran sa bisan unsang mga sumbong nga nahimo batok
kanako, apan wala kana nagpasabot nga ako dili sad-an. Ang Ginoo
mao ang maghukom kanako. 5 Busa ayaw ipakanaog ang paghukom
mahitungod sa bisan unsang butang sa dili pa ang takna, sa dili pa
moabot ang Ginoo. Dad-on niya sa kahayag ang mga butang nga natago
sa kangitngit ug ipadayag ang mga katuyoan sa kasingkasing. Unya ang
tagsa-tagsa makadawat sa iyang pagdayeg gikan sa Dios. 6 Karon, mga
igsoon, akong gikinabuhi kining mga balaod sa akong kaugalingon ug kang
Apolos alang sa inyong kaayohan, aron nga gikan kanamo makakat-on
kamo sa buot ipasabot sa panultihon, “Ayaw paglapas sa kung unsa ang
nahisulat.” Mao kini aron nga walay mousbaw nga pagdapig kaninyo sa
usa batok sa uban. 7 Kay si kinsa man ang nakakita sa kalainan diha
kaninyo ug sa uban? Unsa ba ang anaa kaninyo nga wala ninyo nadawat
nga walay bayad? Kung nadawat ninyo kini nga walay bayad, nganong
nagpasigarbo man kamo nga daw ingon nga wala kamo nagbuhat niini?
8 Naangkon na ninyo ang tanan nga mahimo ninyong tinguhaon! Nahimo
na kamong dato! Ug nagsugod na kamo sa paghari—ug kana nahitabo
bisan wala kami! Sa pagkatinuod, nanghinaot ako nga kamo naghari na
gayod, aron nga kami maghari uban kaninyo. 9 Kay ako naghunahuna
nga ang Dios nagbutang kanamo nga mga apostoles sa pagpakita ingon
nga ulahi sa linya sa panon ug sama sa mga tawo nga hinukman sa
kamatayon. Nahimo kaming talan-awon sa kalibotan—sa mga anghel, ug
sa katawhan. 10 Mga buangbuang kami alang sa kaayohan ni Cristo, apan
mga maalamon kamo kang Cristo. Mga luya kami, apan mga lig-on kamo.
Mga tinahod kamo, apan kami gipakaulawan. 11 Hangtod niining taknaa
gigutom kami ug giuhaw, nagkagidlay na ang among bisti, walay kaluoy
kaming gibunalan, ug kami walay puloy-anan. 12 Naghago kami pag-ayo,
namuhat uban ang among kaugalingong mga kamot. Sa dihang gitunglo
kami, nagpanalangin kami. Sa dihang gisakit kami, nagmalahutayon
kami. 13 Sa dihang gibutangbutangan kami, nagsulti kami uban sa kalooy.
Nahimo kami, ug pabilin nga giisip, nga sinalikway sa kalibotan ug labing
mahugaw sa tanang mga butang. 14 Wala ako nagsulat niining mga
butanga aron nga pakaulawan kamo, apan sa pagpanton kaninyo ingon
nga akong hinigugma nga mga anak. 15 Kay bisan kung aduna kamoy
10, 000 ka mga magbalantay diha kang Cristo, wala kamoy daghang
mga amahan. Kay nahimo akong inyong amahan diha kang Cristo Jesus
pinaagi sa ebanghelyo. 16 Busa ako nag-awhag kaninyo nga inyo akong
sundon. 17 Mao nga akong gipadala diha kaninyo si Timoteo, ang akong
hinigugma ug matinud-anon nga anak diha sa Ginoo. Pahinumdoman
niya kamo sa akong paagi diha kang Cristo, sama sa akong pagtudlo
kanila sa bisan asa nga dapit ug sa matag kasimbahanan. 18 Karon ang
pipila kaninyo nahimong mapahitas-on, nagabuhat ingon nga dili ako

moanha diha kaninyo. 19 Apan moanha ako diha kaninyo sa dili madugay,
kung kabubut-on sa Ginoo. Unya akong mahibaloan dili lamang ang mga
gipangsulti niining mga mapahitas-on gayod, apan akong makita ang ilang
gahom. 20 Kay ang gingharian sa Dios wala nagsukad diha pagsulti apan
diha sa gahom. 21 Unsa man ang inyong gusto? Moanha ba ako kaninyo
uban sa bunal o uban sa gugma ug sa espiritu sa kalumo?

5

1 Nakadungog kami ug balita nga adunay malaw-ay nga pagpakighilawas
taliwala kaninyo, usa ka matang sa pagpakighilawas nga wala gani
gitugotan taliwala sa mga Gentil. Ang balita mao nga ang usa kaninyo
nakigdulog sa asawa sa iyang amahan. 2 Ug nagpahambog pa gayod kamo!
Dili ba kinahanglan magbangotan man unta kamo? Ang usa nga nagbuhat
niini kinahanglan nga papahawaon taliwala kaninyo. 3 Kay bisan tuod
wala ako sa lawas apan anaa gihapon sa espiritu, ako nang gihukman
ang usa nga nagbuhat niini, sama nga ako anaa didto. 4 Sa diha nga
magatigom kamo sa ngalan sa atong Ginoong Jesus, ug ang akong espiritu
nahiuban usab diha sa gahom sa atong Ginoong Jesus, ako nang gihukman
kining tawhana. 5 Gibuhat ko kini aron nga itugyan kining tawhana ngadto
kang Satanas alang sa kalaglagan sa unod, aron nga ang iyang espiritu
mamaluwas sa adlaw sa Ginoo. 6 Ang inyong pagpanghambog dili maayo.
Wala ba kamo masayod nga ang gamay nga igpatubo makapatubo sa
tibuok tinapay? 7 Hinloi ang inyong kaugalingon sa daan nga igpatubo
aron nga mamahimo kamong bag-o nga minasa, aron nga mamahimo
kamong tinapay nga walay igpatubo. Alang kang Cristo, ang atong nating
karnero sa Pagsaylo, gihalad na. 8 Busa magsaulog kita sa kapistahan,
dili sa daan nga igpatubo, ang igpatubo sa dili maayo nga kinaiya ug
pagkadaotan. Hinuon, magsaulog kita sa tinapay nga walay igpatubo uban
ang pagkamatinud-anon ug kamatuoran. 9 Gisulat ko kaninyo sa akong
sulat nga dili kamo makig-uban sa makighilawasong mga tawo. 10 Wala
ko gayod gipasabot ang mga malaw-ay nga mga tawo niining kalibotana,
o ang mga hakog, o ang mga limbongan, o ang mga nagsimba sa diosdios,
sanglit ang pagpalayo gikan kanila nagkinahanglan man nga mogawas
kamo niining kalibotana. 11 Apan karon ako nagsulat kaninyo nga dili
makig-uban ni bisan kinsa nga gitawag ug usa ka igsoon apan nagkinabuhi
diha sa malaw-ay nga pagpakighilawas, o sa pagkahakog, o sa nagsimba ug
diosdios, o nagasulti ug malaw-ay, o usa ka palahubog, o usa ka limbongan.
Ayaw gani pagsalo bisan sa pagkaon nianang tawhana. 12 Kay unsa may
kalabotan ko sa paghukom niadtong anaa sa gawas sa simbahan? Hinuon,
dili ba ninyo hukman ang anaa sa sulod sa simbahan? 13 Apan ang Dios
maghukom niadtong anaa sa gawas. “Papahawaa ang daotan nga tawo
taliwala kaninyo.”

6

1 Sa dihang ang usa kaninyo adunay panagbingkil sa usag-usa,
makahimo ba siya pag-adto sa atubangan sa husgado sa dili magtutuong
maghuhukom, kaysa sa atubangan sa mga magtutuo? 2 Wala ba kamo
masayod nga ang mga magtutuo ang maghukom sa kalibotan? Ug
kung mohukom kamo sa kalibotan, dili ba kamo makahimo sa paghusay
sa dili mahinungdanong mga butang? 3 Wala ba kamo masayod nga
atong pagahukman ang mga anghel? Unsa pa kaha, unya, makahimo
ba kita ug paghukom sa mga butang niini nga kinabuhi? 4 Unya

kung kamo maghimo sa mga paghukom nga nalakip sa pang-adlaw-adlaw nga kinabuhi, nganong ginasang-at man ninyo ang mga kaso atubangan niadtong dili sakop sa simbahan? 5 Gisulti ko kini sa inyong kaulawan. Wala bay usa taliwala kaninyo nga takos sa paghusay sa usa ka panagbingkil tali sa mga igsoon? 6 Apan sa atong nakita karon, ang usa ka magtutuo miadto sa hukmanan batok sa uban nga magtutuo, ug kana nga kaso gipahimutang sa atubangan sa usa ka maghuhukom nga dili magtutuo! 7 Ang kamatuoran nga adunay gayoy mga nagkalain-laing mga panagbingkil taliwala sa mga Kristohanon kapildihan na alang kaninyo. Nganong dili man hinuon moantos sa sayop? Nganong man dili hinuon ninyo tugotan ang inyong mga kaugalingon nga malimbongan? 8 Apan nasayop kamo ug nanglimbong sa uban, ug kini mao ang inyong kaugalingong mga igsoon! 9 Wala ba kamo masayod nga ang dili matarong dili makapanunod sa gingharian sa Dios? Ayaw pagtuo sa mga bakak. Ang makihilawason, nagsimba ug mga dios-dios, mga mananapaw, mga lalaking nagbaligya ug dungog, kadtong nakighilawas sa samang pagkatawo, 10 mga kawatan, ang hakog, mga palahubog, mga mapasipalaon, ug mga mangingilad—wala kanila ang makapanunod sa gingharian sa Dios. 11 Ug ingon nga ang pipila kaninyo. Apan gihinloan na kamo, apan gihalad na kamo sa Dios, apan kamo gipakamatarong na uban sa Dios sa ngalan sa Ginoong Jesu-Cristo ug pinaagi sa Espiritu sa atong Dios. 12 Ang tanan makataronganon alang kanako," Apan dili tanan makaayo. "Ang tanan makataronganon alang kanako," Apan dili ako mahimong magpakaagalon pinaagi kanila. 13 "Ang kalan-on alang sa tiyan ug ang tiyan alang sa kalan-on," Apan ang Dios maglaglag uban kanilang duha. Ang lawas wala gitagana alang sa pagkamakihilawason. Hinuon, ang lawas alang sa Ginoo, ug ang Ginoo magtagbo alang sa lawas. 14 Ang Dios nagbanhaw sa Ginoo ug banhawon usab kita pinaagi sa iyang gahom. 15 Wala ba kamo masayod nga ang inyong mga lawas nahisakop kang Cristo? Mahimo ba nga akong pagakuhaon ang mga nahisakop kang Cristo ug isagol sila sa usa ka nagbaligya ug dungog? Dili kini mahimo! 16 Wala ba kamo masayod nga siya nga nagpasakop sa usa ka nagbaligya ug dungog nahimong usa ka unod uban kaniya? Sama sa gisulti sa kasulatan, "Ang duha mahimong usa ka unod." 17 Apan siya nga nahisakop sa Ginoo mahimong usa ka espiritu uban kaniya. 18 Dagan gikan sa pagkamakihilawason! Matag sala nga mabuhat sa usa ka tawo kini gawas sa lawas, apan ang pagkamakihilawason sa tawo sala batok sa iyang kaugalingong lawas. 19 Wala ba kamo masayod nga ang inyong lawas templo sa Balaang Espiritu, nga nagpuyo diha kaninyo, nga inyong nabatonan gikan sa Dios? Wala ba kamo masayod nga dili kamo ang tag-iya sa inyong mga kaugalingon? 20 Kay kamo gipalit sa usa ka kantidad. Busa himayaa ang Dios diha sa inyong lawas.

7

1 Karon mahitungod sa mga hisgotanan nga inyong gisulat: "Maayo kini alang sa usa ka lalaki nga dili motandog sa usa ka babaye." 2 Apan tungod sa mga tintasyon sa daghang immoral nga mga buhat, ang matag lalaki kinahanglan adunay kaugalingong asawa, ug ang matag babaye kinahanglan adunay kaugalingong bana. 3 Ang bana kinahanglan mohatag sa iyang asawa sa panagtiayon nga mga katungod, ug sama usab ang asawa ngadto sa iyang bana. 4 Wala nay katungod ang asawa ngadto sa iyang kaugalingong lawas, kondili ang bana na. Ug sama usab, ang

bana wala nay katungod ngadto sa iyang kaugalingong lawas, apan sa asawa na. 5 Ayaw paghikawi ang usag-usa, gawas sa gikasabotan ug alang sa usa ka tukmang panahon. Buhata kini aron nga kamo makagahin sa inyong kaugalingon sa pag-ampo. Unya kinahanglan kamo mag-ipon pag-usab, aron nga si Satanas dili motintal kaninyo tungod sa inyong kakulangon sa pagpugong sa kaugalingon. 6 Apan gisulti ko kining mga butanga nganha kaninyo ingon nga usa ka pagtugot ug dili ingon nga usa ka mando. 7 Manghinaot ako nga ang matag-usa sama kanako. Apan ang matag-usa adunay kaugalingong gasa gikan sa Dios. Ang usa anaa niining matang nga gasa, ug ang uban niana nga matang. 8 Ngadto sa dili minyo ug sa mga balo mosulti ako nga maayo alang kanila nga magpabilin nga dili-minyo, sama kanako. 9 Apan kung dili nila matun-an ang pagpugong sa kaugalingon, kinahanglan silang magminyo. Kay mas maayo pa alang kanila ang pagminyo kaysa masunog uban sa pagbati. 10 Karon ngadto sa mga minyo ihatag ko kini nga mando—dili ako, kondili ang Ginoo: “Ang asawa kinahanglang dili mobulag gikan sa iyang bana.” 11 Apan kung makigbulag siya gikan sa iyang bana, kinahanglan magpabilin siya nga dili minyo o dili ba kaha makig-uli kaniya. Ug “Ang bana kinahanglang dili makigbulag sa iyang asawa.” 12 Apan alang sa uban nga nabilin ako maga-ingon—ako, dili ang Ginoo—nga kung si bisan kinsa ang igsoon nga adunay asawa nga dili magtutuo, ug kung kontento siya nga magpuyo uban kaniya, kinahanglan dili siya makigbulag kaniya. 13 Kung ang usa ka babaye adunay bana nga dili magtutuo, ug kung kontento siya nga magpuyo uban kaniya, kinahanglan dili siya makigbulag kaniya. 14 Kay ang dili magtutuong bana gigahin tungod sa iyang asawa, ug ang dili magtutuo nga asawa gigahin tungod sa igsoon. Sa laing bahin ang inyong mga anak mahimong dili hinlo, apan sa pagkatinuod linain sila. 15 Apan kung ang dili kristohanon nga kapikas makigbulag, pasagdi siya nga mobiya. Sa ingon niana nga mga panghitabo, ang igsoong lalaki o babaye dili hiniktan sa ilang mga pakigsaad. Ang Dios nagtawag kanato sa pagpuyo nga malinawon. 16 Kay giunsa mo man pagkahibalo, babaye, kung imo bang maluwas ang imong bana? O giunsa mo man pagkahibalo, lalaki, kung imo bang maluwas ang imong asawa? 17 Pasagdi lang nga ang matag-usa magpuyo sa kinabuhi nga gitagana sa Ginoo kaniya, ang tagsa-tagsa sumala sa pagtawag sa Dios kaniya. Mao kini ang akong mando sa tanang mga kasimbahanan. 18 Tinuli ba si bisan kinsa sa dihang gitawag siya aron motuo? Dili siya kinahanglang mosulay sa pagpakita sa pagkadili-tinuli. Kay dili ba tinuli si bisan kinsa sa dihang gitawag siya sa pagtuo? Dili na siya kinahanglang magpatuli. 19 Kay dili ang pagkatinuli ni ang pagkadili-tinuli ang bililhon nianang mga butanga. Ang mahinungdanon mao ang pagtuman sa mga mando sa Dios. 20 Kinahanglan ang matag-usa magpabilin sa iyang pagkatinawag sa dihang nagtawag ang Dios kaniya ngadto sa pagtuo. 21 Ulipon ba kamo sa dihang gitawag kamo sa Dios? Ayaw na hunahunaa ang mahitungod niini. Apan kung mahimo na kamong gawasnon, pahimusli kini. 22 Kay ang tawo nga gitawag sa Ginoo gawasnong tawo sa Ginoo. Sama usab sa usa ka gawasnon sa dihang gitawag siya aron sa pagtuo ulipon na ni Cristo. 23 Gipalit na kamo uban sa kantidad, busa ayaw na kamo pagpaulipon sa mga tawo. 24 Mga igsoon, sa bisan unsa nga kahimtang sa kinabuhi ang anaa kanato sa dihang gitawag kita aron sa pagtuo, magpabilin kita nga sama niana. 25 Karon mahitungod niadtong wala gayod magminyo, wala akoy kasugoan gikan sa Ginoo. Apan akong ihatag

ang akong panghunahuna sama sa usa nga kasaligan, pinaagi sa kaluoy sa Ginoo. 26 Busa, naghunahuna ako nga tungod sa umaabot nga kalisdanan, maayo pa alang niining usa ka tawo nga magpabilin kung unsa siya. 27 Nahiktan ba kamo sa usa ka babaye? Ayaw pangitaa nga mahimong gawasnon kaniya. Wala ba kamoy asawa? Ayaw pangita ug usa ka asawa. 28 Apan kung magminyo kamo, wala kamo nakabuhat ug usa ka sala. Ug kung ang usa ka dili-minyo nga babaye magminyo, wala siya nakabuhat ug sala. Apan niadtong nagminyo makabaton ug daghang matang sa mga kasamok samtang magpuyo, ug buot ko nga kamo makagawas gikan kanila. 29 Apan kini ang akong isulti, mga igsoon: Ang panahon mubo. Sukad karon, pasagdi kadtong adunay mga asawa nga magpuyo sama sa wala. 30 Kadtong naghilak kinahanglang molihok sama ra nga sila wala maghilak, ug kadtong nagmaya mahisama nga wala sila nagmaya, ug kadtong mga namalit sa bisan unsa sama nga wala sila makabaton sa bisan unsa. 31 Ug kadtong nakig-uyon sa kalibotan kinahanglang dili magbuhat ingon nga sila hingpit nga nalambigit niini, kay ang pamaagi niini nga kalibotan padulong na matapos. 32 Buot ko nga gawasnon kamo gikan sa mga kabalaka. Ang dili minyo nga lalaki nagpakabana mahitungod sa mga butang sa Ginoo, unsaon sa pagpahimuot kaniya. 33 Apan ang minyo nga lalaki nagpakabana mahitungod sa mga butang sa kalibotan, unsaon sa pagpahimuot ang iyang asawa— 34 nabahin siya. Ang dili minyo nga mga babaye o ang putli nagpakabana mahitungod sa mga butang sa Ginoo, unsaon pagpakabalaan diha sa lawas ug sa espiritu. Apan ang minyo nga babaye nagpakabana mahitungod sa mga butang sa kalibotan, unsaon sa pagpahimuot ang iyang bana. 35 Nagsulti ako niini alang sa inyong kaugalingong kaayohan, ug dili magbutang sa bisan unsang pagpugong alang kaninyo. Gisulti ko kung unsa ang husto, aron nga magmatinud-anon kamo sa Ginoo nga walay bisan unsang makasamok. 36 Apan kung si bisan kinsa ang naghunahuna nga wala niya tagda ang iyang pangasaw-onon uban sa pagtahod— kung siya anaa na sa hustong pangidaron sa pagminyo ug kung mahimo kini—kinahanglan buhaton niya kung unsa ang iyang gusto. Dili siya makasala. Kinahanglan silang magminyo. 37 Apan kung hugot siyang nagbarog sa iyang kasingkasing, kung wala siya napugos apan makahimo sa pagpugong sa iyang kaugalingong kabubot-on, ug kung siya nakahukom sa iyang kaugalingong kasingkasing sa pagbuhat niini, sa pagtipig sa iyang kaugalingong pangasaw-onon nga magpabiling ulay, makabuhat siya ug maayo. 38 Busa ang usa nga makigminyo sa iyang pangasaw-onon nagbuhat ug maayo, ug ang usa nga mipili nga dili makigminyo magbuhat ug labi pang maayo. 39 Ang babaye nahiktan na sa iyang bana samtang buhi pa siya. Apan kung mamatay ang iyang bana, gawasnon na siya sa pagminyo pag-usab sa bisan kinsa nga iyang gustong minyoan, apan diha lamang sa Ginoo. 40 Apan sa akong pagsabot nga mas magmalipayon kung magpuyo siya kung unsa siya. Ug naghunahuna ako nga nabatonan ko usab ang Espiritu sa Dios.

8

1 Karon mahitungod sa pagkaon nga gihalad sa mga diosdios: Nasayod kita nga, “kitang tanan adunay kahibalo.” Ang kahibalo makapadako sa ulo, apan ang gugma makapalig-on. 2 Kung si bisan kinsa ang maghunahuna nga siya nasayod sa pipila ka butang, kana nga tawo sa gihapon wala masayod ingon sa iyang kinahanglang mahisayran. 3 Apan kung si bisan kinsa ang nahigugma sa Dios, kana nga tawo inila pinaagi

kaniya. 4 Busa mahitungod sa pagkaon sa kalan-on nga gihalad sa mga
diosdios: Nasayod kita nga “ang diosdios niining kalibotana walay pulos”
ug “nga walay laing Dios apan usa lang.” 5 Kay tingali ang daw gitawag nga
dios anaa, sa langit man o sa yuta, sama nga anaay daghang mga “dios”
ug daghang “ginoo.” 6 Apan alang kanato, “Adunay usa lamang ka Dios
nga Amahan, gikan kaniya ang tanang mga butang, ug alang kaniya kita
nagkinabuhi, ug usa ka Ginoo si Jesu-Cristo, diin pinaagi kaniya ang tanang
mga butang naglungtad, ug pinaagi kaniya kita naglungtad.” 7 Apan, kini
nga kahibalo dili sa tanan. Hinuon, ang pipila kaniadto naandan ang
pagsimba sa diosdios, ug sila mikaon niining kalan-on ingon nga kini
mga butang gihalad sa usa ka diosdios. Ang ilang konsyensya nahugawan
tungod kay kini huyang. 8 Apan ang pagkaon dili mopaila kanato ngadto
sa Dios. Dili kita ang labing daotan kung kita dili mokaon, ni labing maayo
kung kita mokaon niini. 9 Apan ampingi nga ang inyong kagawasan dili
mamahimong hinungdan nga mapandol ang usa ka tawo nga huyang sa
pagtuo. 10 Kay pananglitan adunay usa nga makakita kanimo, nga adunay
kahibalo, nagakaon sa pagkaon sa templo sa usa ka diosdios. Dili ba
ang iyang huyang nga hunahuna magdasig kaniya sa pagkaon kung unsa
ang gihalad ngadto sa mga diosdios? 11 Busa tungod sa inyong pagsabot
mahitungod sa matuod nga kinaiyahan sa diosdios, ang usa nga labing
huyang, ang igsoon diin gipakamatyan ni Cristo, mapukan. 12 Busa, kung
kamo nakasala batok sa inyong igsoon ug nasamad ang ilang huyang
nga mga hunahuna, nakasala kamo batok kang Cristo. 13 Busa, kung
ang pagkaon maoy hinungdan sa akong igsoon aron mapandol, dili na
gayod ako mokaon ug karne pag-usab, aron nga dili ako ang mamahimong
hinungdan nga mahulog ang akong igsoon.

9

1 Dili ba ako gawasnon? Dili ba ako apostol? Wala ko ba nakita si
Jesus nga atong Ginoo? Dili ba kamo akong isig ka magbubuhat diha
sa Ginoo? 2 Kung dili ako apostol ngadto sa uban, apan unta ako diha
kaninyo. Kay kamo ang pamatuod sa akong pagkaapostol diha sa Ginoo.
3 Mao kini ang akong panalipod niadtong nagsuta kanako: 4 Wala ba kami
katungod sa pagkaon ug pag-inom? 5 Wala ba kami katungod sa pagkuha
ug among makauban nga usa ka asawa nga usa ka magtutuo, sama sa
gibuhat sa nahibiling mga apostoles, ug sa mga kaigsoonan diha sa Ginoo,
ug kang Cepas? 6 O si Barnabas lamang ba ug ako ang kinahanglan
mamuhat? 7 Kinsa ang nag-alagad nga sundalo sa iyang kaugalingong
paggasto? Kinsa ang nagtanom ug usa ka parasan ug dili mokaon sa
bunga niini? O kinsa ang nag-atiman sa usa ka panon sa hayop ug
dili moinom sa gatas gikan niini? 8 Gisulti ko ba kining mga butanga
pinasikad sa tawhanong katungod? Dili ba ang balaod nagsulti man usab
niini? 9 Kay kini nahisulat diha sa balaod ni Moises, “Ayaw pagbutang
ug busal sa baka sa dihang kini nagagiok sa lugas.” Tinuod ba gayod
nga ang baka ang gitagad sa Dios? 10 Dili ba siya naghisgot mahitungod
kanato? Kini nahisulat alang kanato, tungod kay ang usa nga nagdaro
kinahanglang magdaro sa paglaom, ug ang usa nga naggiok kinahanglang
maggiok diha sa pagdahom sa pag-ambit sa ani. 11 Kung kami mitanom ug
espirituhanong mga butang taliwala kaninyo, sobra na ba kaayo kini alang
kanamo ang pag-ani sa materyal nga mga butang gikan kaninyo? 12 Kung
ang uban nagbuhat niini nga katungod gikan kaninyo, dili ba mas labaw
na kami? Bisan pa man niana, wala kami nag-angkon niini nga katungod.

Hinuon, gilahutay namo ang tanan kaysa mahimong usa ka babag sa
ebanghelyo ni Cristo. 13 Wala ba kamo nasayod nga kadtong nag-alagad sa
templo nagkuha sa ilang pagkaon gikan sa templo? Wala ba kamo nasayod
nga kadtong nag-alagad sa halaran nag-ambit kung unsa ang gihalad
diha sa halaran? 14 Sa samang paagi, ang Ginoo nagmando nga kadtong
nagsangyaw sa ebanghelyo kinahanglang mokuha sa ilang panginabuhi
gikan sa ebanghelyo. 15 Apan wala ako miangkon sa bisan unsa niining
mga katungod. Ug wala ako nagsulat niini aron adunay mga butang nga
mahitabo alang kanako. Palabihon ko pa nga mamatay kaysa bisan kinsa
nga mohikaw kanako niining panghinambog. 16 Kay kung ako nagsangyaw
sa ebanghelyo, ako walay rason sa paghinambog, tungod kay kinahanglan
ko kining buhaton. Ug kaalaotan ang mamahimo kanako kung dili nako
isangyaw ang ebanghelyo! 17 Kay kung buhaton ko kini sa kinabubut-on,
ako adunay ganti. Apan kung dili kinabubut-on, sa gihapon ako adunay
usa ka kaakohan nga gipiyal kanako. 18 Unsa unya ang akong ganti? Nga sa
dihang ako nagsangyaw, maitanyag ko ang ebanghelyo sa walay bayad ug
aron dili paggamit sa tibuok nakong katungod diha sa ebanghelyo. 19 Kay
bisan tuod ako gawasnon gikan sa tanan, ako nahimong sulugoon sa tanan,
aron nga ako mahimong makadala sa daghan. 20 Ngadto sa mga Judio ako
nagpakasama sa usa ka Judio, aron sa pagdala sa mga Judio. Niadtong
nailalom sa balaod, nahimo ako nga sama sa usa nga nailalom sa balaod
aron sa pagdala niadtong nailalom sa balaod. Gihimo ko kini bisan nga
ang akong kaugalingon wala nailalom sa balaod. 21 Niadtong gawas sa
balaod, nahimo ako nga sama sa usa nga gawas sa balaod, bisan nga ako
sa akong kaugalingon dili gawas sa balaod sa Dios, apan ilalom sa balaod
ni Cristo. Gihimo ko kini aron nga mahimo kong madala kadtong gawas sa
balaod. 22 Ngadto sa mga huyang ako nahimong huyang, aron nga mahimo
nakong madala ang huyang. Ako nakahimo sa tanang butang ngadto sa
tanang mga tawo, aron nga mahimo nako ang tanang paagi nga maluwas
ang pipila. 23 Nagbuhat ako sa tanang butang alang sa ebanghelyo, aron
nga ako makaambit sa mga panalangin niini. 24 Wala ba kamo masayod
nga sa usa ka lumba ang tanan nga mga magdadagan modagan sa lumba,
apan usa lamang ang makadawat sa ganti? Busa dagan aron makadaog
sa ganti. 25 Ang usa ka magdudula adunay pagpugong sa kaugalingon sa
tanan niyang pagbansay. Sila nagbuhat niini aron madawat ang purong-
purong nga mahanaw, apan modagan kita aron nga atong madawat ang
usa ka dili madunot nga purong-purong. 26 Busa wala ako midagan nga
walay katuyoan o nagsumbag sa hangin. 27 Apan gibuntog ko ang akong
lawas ug gihimo kining usa ka ulipon, aron nga human ako makasangyaw
sa uban, ang akong kaugalingon dili mahimong dili mahiapil.

10

1 Buot ko nga makahibalo kamo, mga igsoon, nga ang tanan natong
mga amahan nailalom sa panganod ug ang tanan milabang sa dagat.
2 Ang tanan gibawtismohan ni Moises ngadto sa panganod ug didto sa
dagat, 3 ug ang tanan mikaon sa samang espirituhanon nga pagkaon.
4 Ang tanan miinom sa samang espirituhanon nga ilimnon. Kay sila
miinom gikan sa usa ka espirituhanon nga bato nga nagsunod kanila,
ug kana nga bato mao si Cristo. 5 Apan ang Dios wala kaayo nahimuot
sa kadaghanan kanila, ug ang ilang mga patay nga lawas nagkatag sa
kamingawan. 6 Karon kining mga butanga mao ang mga panag-ingnan
alang kanato, aron nga dili na kita maibog sa mga daotan nga mga butang

sama sa ilang gibuhat. 7 Ayaw pagsimba sa mga diosdios, sama sa gibuhat
sa pipila kanila. Kini sama sa nahisulat, “Ang mga tawo milingkod aron sa
pagkaon ug pag-inom, ug mitindog aron magdula.” 8 Dili kita magbuhat
ug malaw-ay nga pakighilawas, sama sa gibuhat sa kadaghanan kanila.
Sa usa ka adlaw, 23, 000 nga mga tawo ang nangamatay tungod niini.
9 Dili usab nato sulayan si Cristo, sama sa gibuhat sa kadaghanan kanila
ug gilaglag pinaagi sa mga bitin. 10 Ayaw usab pagbagulbol, sama sa
gibuhat sa kadaghanan kanila ug gilaglag pinaagi sa usa ka anghel sa
kamatayon. 11 Karon kining mga butanga nahitabo kanila isip mga panag-
ingnan alang kanato. Kini nahisulat alang sa pagpanudlo kanato—alang
kanato diin ang kataposan sa mga katuigan miabot. 12 Busa tugoti nga
ang si bisan kinsa nga naghunahuna nga siya nagtindog mag-amping nga
siya dili matumba. 13 Walay tintasyon nga midangat kaninyo nga wala
mahitabo sa tanang katawhan. Hinunoa, ang Dios matinud-anon. Dili
siya motugot nga tintalon kamo labaw pa sa inyong makaya. Uban sa
tintasyon siya usab maghatag ug pamaagi nga kamo makaikyas, aron nga
kamo makahimo sa pagsugakod niini. 14 Busa, akong mga hinigugma,
palayo kamo gikan sa pagsimba sa diosdios. 15 Nakigsulti ako kaninyo
ingon nga mahunahunaon nga mga tawo, aron nga inyong hukman ang
akong isulti. 16 Ang kupa sa panalangin nga gipanalanginan nato, dili
ba kini ang usa ka pagpakig-ambit sa dugo ni Cristo? Ang tinapay nga
atong gipikaspikas, dili ba kini usa ka pagpakig-ambit sa lawas ni Cristo?
17 Tungod kay adunay usa lamang ka tinapay, kitang tanan sa usa lang ka
lawas. Kitang tanan nagkahiusa ug kuha gikan sa usa lamang ka tinapay.
18 Tan-awa ang katawhan sa Israel: dili ba kadtong nagkaon sa mga gihalad
nakig-abin man sa halaran? 19 Unya karon unsa man ang akong gisulti?
Nga ang diosdios tinuod? O nga ang pagkaon nga hinalad sa diosdios
tinuod? 20 Apan ako mosulti mahitungod sa mga butang nga gihalad sa
Gentil nga mga pagano, nga sila naghalad niining mga butanga sa mga
demonyo ug dili sa Dios. Dili ko buot nga mahimo kamong makig-abin
uban sa mga demonyo! 21 Dili kamo makainom sa kupa sa Ginoo ug
kupa sa mga demonyo. Dili kamo mahimong makig-uban sa lamesa sa
Dios ug sa lamesa sa mga demonyo. 22 O ato bang hagiton ang Ginoo
aron sa mangabubho? Labing kusgan ba kita kay kaniya? 23 Ang tanang
butang uyon sa balaod, “apan dili ang tanang butang mapuslanon. “Ang
tanang butang uyon sa balaod,” apan dili ang tanang butang makalig-on sa
mga tawo. 24 Kinahanglan nga walay si bisan kinsa ang mangita sa iyang
kaugalingong kaayohan. Hinuon, ang matag usa kinahanglan nga mangita
ug kaayohan sa iyang silingan. 25 Makahimo kamo pagkaon sa bisan unsa
nga gibaligya sa merkado, sa walay pagpangutana sa konsensya. 26 Kay
“ang kalibotan iya sa Ginoo, ug ang kinatibuk-an niini.” 27 Kung ang mga
dili magtutuo modapit kanimo nga mokaon sa pagkaon, ug buot nimo
nga moadto, kaona ang bisan unsa nga gibutang sa imong atubangan sa
walay pagpangutana sa konsensya. 28 Apan kung ang usa ka tawo moingon
kanimo, “Kini nga pagkaon gikan sa usa ka pagano nga paghalad” ayaw
kini kaona. Kini alang sa usa nga nagpahibalo kanimo, ug tungod sa
konsensya. 29 Wala ako nagpasabot sa imong kaugalingong konsensya,
apan ang konsensya sa ubang tawo. Kay ngano nga kinahanglan man
nga ang akong kagawasan mahukman sa konsensya sa uban? 30 Kung
ako moambit sa pagkaon uban ang pagpasalamat, nganong sawayon man
ako alang sa kung unsa akong gipasalamatan na? 31 Busa, bisan mokaon

o moinom kamo, o bisan unsa ang inyong buhaton, buhata ang tanan sa
paghimaya sa Dios. 32 Ayaw paghatag ug kapandolan sa mga Judio o sa mga
Griyego, o sa simbahan sa Dios. 33 Naningkamot ako sa pagpahimuot sa
tanang tawo sa tanang mga butang. Wala ako nangita sa akong kaayohan,
apan kana sa kadaghanan. Buhaton ko kini aron nga maluwas sila.

11

1 Sundoga ako, ingon nga ako nagsundog kang Cristo. 2 Karon gidayeg ko
kamo tungod kay nahinumdom kamo kanako sa tanang butang. Gidayeg
ko kamo tungod kay nagkupot kamo sa mga tulumanon ingon nga gihatod
ko kini nganha kaninyo. 3 Karon buot ko nga kamo makasabot nga si
Cristo mao ang ulo sa matag lalaki, nga ang lalaki ang ulo sa babaye,
ug ang Dios mao ang ulo ni Cristo. 4 Bisan kinsa nga lalaki nga mag-
ampo o managna nga adunay tabon ang iyang ulo nagpakaulaw sa iyang
ulo. 5 Apan bisan kinsa nga babaye nga mag-ampo o managna nga walay
tabon ang iyang ulo nagpakaulaw sa iyang ulo. Kay kini usa ug susama
nga butang ingon nga ang iyang ulo gikagisan. 6 Kay kung ang usa ka
babaye dili magtabon sa iyang ulo, kinahanglan nga pamub-an niya ug
putol ang iyang buhok. Kung kini makauulaw alang sa usa ka babaye nga
putlon ang iyang buhok o kagisan ang iyang ulo, kinahanglan tabonan
niya ang iyang ulo. 7 Kay ang lalaki dili kinahanglan magtabon sa iyang
ulo, sanglit siya ang hulagway ug himaya sa Dios. Apan ang babaye mao
ang himaya sa lalaki. 8 Kay ang lalaki wala gihimo gikan sa babaye.
Hinuon, ang babaye gihimo gikan sa lalaki. 9 Kay ang lalaki wala gihimo
alang sa babaye. Hinuon, ang babaye gihimo alang sa lalaki. 10 Mao
nga ang babaye kinahanglan nga adunay usa ka simbolo sa katungod sa
iyang ulo, tungod sa mga anghel. 11 Bisan paman niana, diha sa Ginoo,
ang babaye mag-agad ngadto sa lalaki, ug ang lalaki mag-agad ngadto
sa babaye. 12 Kay ang babaye gikan sa lalaki, busa ang lalaki gikan sa
babaye. Ug ang tanang butang gikan sa Dios. 13 Paghukom alang sa
inyong kaugalingon: Angay ba alang sa babaye nga mag-ampo ngadto sa
Dios nga ang iyang ulo wala gitabonan? 14 Dili ba nga ang kinaiyahan
mismo nagtudlo man kaninyo nga kung ang lalaki adunay taas nga buhok,
kini usa ka pagpakaulaw alang kaniya? 15 Dili ba nga ang kinaiyahan
nagtudlo man kaninyo nga kung ang usa ka babaye taas ug buhok, iya
kining himaya? Kay ang iyang buhok gihatag kaniya ingon nga tabon.
16 Apan kung adunay buot nga makiglalis mahitungod niini, wala na kitay
lain pang tulumanon, ni ang kasimbahanan sa Dios. 17 Apan sa mosunod
nga mga pahimatngon, wala ko kamo gidayeg. Kay sa dihang magtigom
kamo, kini dili alang sa kaayohan apan alang sa kadaotan. 18 Kay sa unang
bahin, nakadungog ako nga sa dihang magtigom kamo diha sa simbahan,
adunay pagkabahinbahin diha kaninyo, ug sa pipila diha nga bahin nagtuo
ako. 19 Kay anaa gayod ang pagkabahinbahin diha kaninyo, aron nga
kadtong gitugotan maila diha kaninyo. 20 Kay sa dihang nagtigom kamo,
dili ang Panihapon sa Ginoo ang inyong gikaon. 21 Sa dihang mikaon
kamo, ang matag usa magkaon sa iyang kaugalingong pagkaon sa wala
pa makakaon ang uban. Ang usa gigutom, ug ang uban nangahubog.
22 Wala ba kamoy mga balay nga kan-an ug imnan? Panamastamasan
ba ninyo ang simbahan sa Dios ug pakaulawan kadtong walay gipanag-
iyahan? Unsa may ikasulti ko kaninyo? Angayan ko ba kamong daygon?
Dili ako modayeg kaninyo tungod niini! 23 Kay akong nadawat gikan sa

Ginoo kung unsa ang gipasa nako diha kaninyo, nga ang Ginoong Jesus, sa
gabii sa dihang siya gibudhian, mikuha ug tinapay. 24 Pagkahuman niya sa
pagpasalamat, iya kining gipikaspikas ug miingon, “Mao kini ang akong
lawas, nga alang kaninyo. Buhata kini aron sa paghinumdom kanako.”
25 Sa samang paagi gikuha niya ang kupa pagkahuman sa panihapon,
ug miingon siya, “Kini nga kupa mao ang bag-o nga kasabotan diha sa
akong dugo. Buhata kini kanunay sa dihang moinom kamo niini, sa
paghinumdom kanako.” 26 Kay sa matag higayon nga kamo mokaon niini
nga tinapay ug moinom niini nga kupa, nagmantala kamo sa kamatayon
sa Ginoo hangtod nga siya mobalik. 27 Busa, si bisan kinsa, nga mokaon
sa tinapay o moinom sa kupa sa Ginoo sa dili takos nga pamatasan,
mahimong sad-an sa lawas ug sa dugo sa Ginoo. 28 Tugoti ang usa ka
tawo nga magsusi pag-una sa iyang kaugalingon, ug niini nga paagi tugoti
siya nga mokaon sa tinapay ug moinom sa kupa. 29 Kay siya nga mokaon
ug moinom nga wala magsusi sa lawas, mikaon ug miinom ug paghukom
sa iyang kaugalingon. 30 Mao kini nganong daghan kaninyo ang huyang
ug masakiton, ug ang pipila kaninyo nakatulog. 31 Kung atong susihon
ang atong kaugalingon, dili kita pagahukman. 32 Apan kung gihukman
kita sa Ginoo, gipanton kita, aron nga dili kita mahukman sa silot uban
sa kalibotan. 33 Busa, akong mga igsoon, sa dihang magtigom kamo aron
mokaon, hulata ang matag-usa. 34 Kung adunay gigutom, tugoti siya nga
mokaon didto sa balay, aron nga sa dihang magtigom kamo dili kini alang
sa paghukom. Ug mahitungod sa ubang mga butang nga inyong gisulat,
maghatag ako ug pagpanudlo sa dihang ako moabot.

12

1 Mahitungod sa espirituhanon nga mga gasa, mga igsoon, dili ako
buot nga kamo dili makahibalo. 2 Nahibalo kamo nga sa mga pagano
pa kamo, nahisalaag kamo ngadto sa dili makasulti nga mga diosdios, sa
bisan unsa nga mga paagi gipangulohan kamo nila. 3 Busa buot ko nga
mahibaloan ninyo nga walay usa nga mosulti pinaagi sa Espiritu sa Dios
nga makaingon, “Si Jesus mao ang tinunglo.” Walay usa nga makaingon,
“Si Jesus mao ang Ginoo,” gawas sa Balaang Espiritu. 4 Karon adunay
nagkalain-lain nga mga gasa, apan managsama lang nga Espiritu. 5 Ug
adunay nagkalain-lain nga mga buluhaton, apan managsama lang nga
Ginoo. 6 Ug adunay nagkalain-lain nga mga matang sa buhat, apan kini
sama lang nga Dios nga naghimo kanila nga mahimo sa tanan. 7 Karon
sa matag usa gihatag ang gawasnon nga pagpakita sa Espiritu alang sa
kaayohan sa tanan. 8 Kay sa usa gihatag sa Espiritu ang pulong sa kaalam,
ug sa uban ang pulong sa kahibalo pinaagi sa sama lang nga Espiritu. 9 Sa
uban gihatag ang pagtuo pinaagi sa sama lang nga Espiritu, ug sa uban
mga gasa sa pagpang-ayo pinaagi sa usa ka Espiritu. 10 Sa uban gihatag
ang mga buhat sa gahom, ug sa uban pagpanagna. Sa uban gihatag ang
katakos sa pag-ila tali sa mga espiritu, sa uban mga nagkalain-lain nga
matang sa mga pinulongan, ug sa uban ang paghubad sa mga pinulongan.
11 Apan ang usa ug sama lang nga Espiritu ang nagbuhat niining tanan,
naghatag ug mga gasa sa matag usa sa tagsa-tagsa, sumala sa iyang gipili.
12 Kay ingon nga ang lawas usa ug adunay daghan nga mga sakop ug
ang tanan sakop sa sama nga lawas, mao nga kini uban kang Cristo.
13 Kay pinaagi sa usa ka Espiritu gibawtismohan kitang tanan ngadto sa
usa ka lawas, mga Judio man o mga Griyego, ginapos man o gawasnon,

ug ang tanan gihimo sa pag-inom sa usa ka Espiritu. 14 Kay ang lawas
dili usa ka sakop, apan daghan. 15 Kung ang tiil moingon, “Sanglit ako
dili kamot, dili ako bahin sa lawas,” dili kini labing ubos nga sa bahin
sa lawas. 16 Ug kung ang dalunggan magaingon, “Tungod kay dili man
ako mata, dili ako bahin sa lawas,” dili kini labing ubos nga sa bahin
sa lawas. 17 Kung ang tibuok lawas ang mata, hain man ang pagbati sa
pagdungog? Kung ang tibuok lawas mao ang dalunggan, hain man ang
pagbati sa pagsimhot? 18 Apan ang Dios nagpahimutang sa matag bahin
sa lawas ingon nga siya nagbuhat niini. 19 Ug kung silang tanan sama nga
sakop, hain man ang lawas? 20 Busa karon daghan sila nga mga sakop,
apan usa lang ang lawas. 21 Ang mata dili makaingon sa kamot, “Wala ako
magkinahanglan kanimo.” Ni ang ulo moingon ngadto sa mga tiil, “Wala
ako magkinahanglan kanimo.” 22 Apan ang mga sakop sa lawas nga makita
nga labing mahuyang mao ang mahinungdanon. 23 Ug ang mga bahin
sa lawas nga atong gihunahuna nga dili kaayo dungganon, mohatag kita
kanila sa labing dako nga pagpasidungog, ug ang atong dili angayan nga
mga sakop adunay labaw nga dungog. 24 Karon ang atong angayan nga
mga sakop dili kinahanglan nga tagdon uban sa dungog, kay aduna na
silay dungog. Apan gihiusa sa Dios ang tanan nga mga sakop, ug naghatag
siya ug dugang nga kadungganan niadtong nakulangan niini. 25 Gibuhat
niya kini aron walay pagkabahin-bahin sa lawas, apan nga ang mga sakop
kinahanglan nga moamping alang sa usag- usa uban sa sama nga pagbati.
26 Ug sa diha nga ang usa ka sakop mag-antos, ang tanan nga mga sakop
mag-antos usab. O sa diha nga ang usa ka sakop mapasidunggan, ang
tanang mga sakop maglipay usab. 27 Karon kamo mao ang lawas ni
Cristo ug ang tagsatagsa mga sakop niini. 28 Ug nagpili ang Dios diha sa
simbahan sa una mga apostoles, ikaduha ang mga propeta, ikatulo ang
mga magtutudlo, unya kadtong nagbuhat ug gamhanan nga mga buhat,
unya ang mga gasa sa pagpang-ayo, kadtong maghatag ug mga pagtabang,
kadtong nagbuhat sa buhat sa pagdumala, ug kadtong adunay nagkalain-
lain nga mga matang sa mga pinulongan. 29 Ang tanan ba kanila mga
apostoles? Ang tanan ba mga propeta? Ang tanan ba mga magtutudlo?
Ang tanan ba nagabuhat sa gamhanang mga buhat? 30 Tanan ba kanila
adunay mga gasa sa pagpang-ayo? Ang tanan ba kanila makasulti uban
sa mga pinulongan? Ang tanan ba kanila makahubad sa mga pinulongan?
31 Tinguhaa gayod ang pagpangita sa labing dako nga mga gasa. Ug ipakita
ko kaninyo ang dugang pang labing maayo nga paagi.

13

1 Pananglitan makasulti ako sa mga pinulongan sa mga tawo ug sa
mga anghel. Apan kung wala akoy gugma, mahimo akong usa ka saba
nga agong o usa ka nagtagingting nga piyangpiyang. 2 Pananglitan
aduna akoy gasa sa pagpanagna ug makasabot sa tanang tinago nga mga
kamatuoran ug kahibalo, ug kung ako adunay tanang pagtuo ingon nga
makapabalhin sa mga bukid. Apan kung wala akoy gugma, wala akoy
pulos. 3 Ug pananglitan akong ihatag ang tanan nga akong gipanag-iyahan
aron sa pagpakaon sa kabos, ug akong ihatag ang akong lawas aron nga
sunogon. Apan kung wala akoy gugma, wala akoy makuha. 4 Ang gugma
mapailubon ug maluluy-on. Ang gugma dili masina o hambog. Dili kini
mapahitas-on 5 o bastos. Dili kini dalo. Dili kini dali masuko, ni mag-
ihap sa mga kasaypanan. 6 Dili kini malipay sa dili matarong. Hinuon,

maglipay kini diha sa kamatuoran. 7 Ang gugma maantoson sa tanang
mga butang, motuo sa tanang mga butang, adunay pagsalig mahitungod
sa tanang mga butang, ug molahutay sa tanang mga butang. 8 Ang gugma
dili matapos. Kung aduna may mga panagna, kini mangahanaw. Kung
adunay mga pinulongan, mahunong kini. Kung adunay kahibalo, kini
mahanaw. 9 Kay kita nahibalo lamang sa pipila ug makapanagna kita sa
pipila lamang. 10 Apan sa dihang ang hingpit moabot, kadtong dili hingpit
mangahanaw. 11 Sa dihang usa pa ako ka bata, nagsulti ako sama sa usa ka
bata, naghunahuna ako sama sa usa ka bata, nangatarongan ako sama sa
usa ka bata. Sa dihang nahimo na akong hamtong, akong gisalikway ang
binata nga mga butang. 12 Kay karon nagtan-aw kita nga dili diritso diha
sa samin, apan unya sa nawong ug nawong. Karon nahibalo ako sa bahin
lamang, apan unya makahibalo ako sa bug-os ingon nga ako bug-os nga
nailhan. 13 Apan karon kining tulo magapabilin: ang pagtuo, ang umaabot
nga pagsalig, ug ang gugma. Apan ang mas labaw niini mao ang gugma.

14

1 Tinguhaa ang gugma ug pagmainiton alang sa espirituhanon nga mga
gasa, ilabina kay kamo kamo magapanagna. 2 Tungod kay ang usa nga
nagapanulti sa dila wala nakigsulti sa mga tawo kondili sa Dios. Kay
walay nakasabot kaniya tungod kay siya nagasulti man sa tinago nga mga
butang sa Espiritu. 3 Apan ang usa nga nagapanagna nakigsulti sa mga
tawo aron sa pagpalig-on kanila, aron sa pagdasig kanila, ug sa paghupay
kanila. 4 Ang usa nga nagsulti sa dila nagpalig-on sa iyang kaugalingon,
apan ang usa nga nagapanagna magpalig-on sa simbahan. 5 Karon
nanghinaot ako nga kamong tanan makasulti sa mga pinulongan. Apan
labaw pa niana, nanghinaot ako nga kamo makahimo sa pagpanagna. Ang
nagapanagna labaw pa sa usa nga makasulti sa mga dila (gawas kung
adunay usa nga maghubad aron nga ang simbahan malig-on). 6 Apan
karon, mga kaigsoonan, kung moanha ako kaninyo nga magsulti sa
mga dila, unsa man ang matabang nako kaninyo? Wala, gawas kung
magsulti ako kaninyo sa gipadayag, o kahibalo, o panagna, o pagtulon-
an. 7 Kung ang walay kinabuhi nga mga kasangkapan magtingog—sama
sa plawta o alpa—ug dili kini mohimo ug nagkalainlaing tonada, unsaon
man pagkahibalo ni bisan kinsa kung unsa nga tono ang ginatugtog sa
plawta ug sa alpa? 8 Kay kung ang trumpeta gipatugtog sa dili sakto
nga tingog, unsaon man pagkahibalo ni bisan kinsa kung kanus-a ang
takna sa pagpangandam sa gubat? 9 Busa anaa kini kaninyo. Kung
mosulti kamo ug pinulongan nga dili masabtan, unsaon man pagkasabot
ni bisan kinsa kung unsa ang inyong giingon? Ikaw magasulti, ug
walay makasabot kanimo. 10 Adunay daghang nagkalain-lain nga mga
pinulongan sa kalibotan ug ang tanan adunay ipasabot. 11 Apan kung wala
ako makasabot sa usa ka pinulongan, mahimo akong usa ka langyaw sa
mamumulong ug ang mamumulong mahimong usa ka langyaw kanako.
12 Sama usab kaninyo. Tungod kay mahinamon man kamo sa lihok sa
Espiritu, pagmainiton aron modagaya ang paglig-on sa simbahan. 13 Busa
ang usa nga nagsulti sa dila kinahanglang mag-ampo nga siya makahubad.
14 Kay kung mag-ampo ako diha sa dila ang akong espiritu mag-ampo
usab, apan ang akong hunahuna dili magmabungahon. 15 Unsa man ang
angay nakong buhaton? Mag-ampo ako pinaagi sa akong espiritu, apan
mag-ampo usab ako pinaagi sa akong hunahuna. Moawit ako pinaagi
sa akong espiritu, ug moawit usab ako pinaagi sa akong hunahuna.

16 Kay kondili, kung modayeg ka sa Dios pinaagi sa imong espiritu,
unsaon man pag-ingon sa langyaw ug “Amen” sa dihang nagpasalamat
ka kung wala siya makasabot sa imong gisulti? 17 Kay igo na ang inyong
pagpasamalat, apan ang ubang tawo wala nalig-on. 18 Nagpasalamat ako
sa Dios nga nagasulti ako sa mga dila labaw pa kaninyong tanan. 19 Apan
sa simbahan mas pilion ko pa nga pagsulti ug lima ka pulong nga akong
masabtan aron nga ako makahimo sa pagpanudlo sa uban, kay sa 10,
000 ka mga pulong diha sa dila. 20 Mga kaigsoonan, ayaw pagbinata sa
inyong panghunahuna. Apan, sa pagkadaotan, pagpakasama kamo sa
mga gagmay nga bata. Apan sa inyong panghunahuna kinahanglan nga
hamtong. 21 Sa balaod kini nahisulat, “Pinaagi sa mga tawo nga adunay
laing mga pinulongan ug pinaagi sa mga ngabil sa mga langyaw makigsulti
ako niining mga tawhana. Bisan pa niana dili nila ako madunggan,”
nag-ingon ang Ginoo. 22 Busa ang mga dila mao ang mga timaan, dili
sa mga magtutuo, apan sa dili magtutuo. Apan ang pagpanagna usa
ka timaan, dili sa dili magtutuo, apan sa magtutuo. 23 Busa, kung ang
tibuok simbahan managtigom ug ang tanan magsulti sa mga dila, ug
mosulod ang tagagawas ug ang dili magtutuo, dili ba sila moingon nga
nangabuang na kamo? 24 Apan kung kamong tanan managna unya
mosulod ang dili magtutuo o tagagawas, matandog siya sa tanan nga iyang
madungog. Mahukman siya sa tanan nga gipang-ingon. 25 Ang tinago
sa iyang kasingkasing mahimong mapagawas. Tungod niana, moyukbo
siya ug mosimba sa Dios. Mopahayag siya nga ang Dios anaa gayod
taliwala kaninyo. 26 Unya unsa man ang sunod mga kaigsoonan? Kung
magtigom kamo, ang matag usa adunay usa ka salmo, usa ka pagtulon-
an, usa ka pagpadayag, usa ka pinulongan, o usa ka pagsabot. Buhata
ang tanan aron nga malig-on ang simbahan. 27 Kung adunay magapanulti
sa dila, duha o tulo ra ang pinakadaghan, ug sila magpulihanay. Ug
kinahanglan nga adunay mohubad kung unsa ang naingon. 28 Apan kung
walay mohubad, pahiloma silang tanan diha sa simbahan. Pasultiha ang
matag usa kanila sa ilang kaugalingon ngadto sa Dios. 29 Pasultiha ang
duha o tulo ka mga propeta, ug papaminawa ang ubang tawo uban sa pag-
ila kung unsa ang giingon. 30 Apan kung ang panglantaw gihatag sa usa
nga naglingkod sa panagtigom, pahiloma ang usa nga nag-istorya. 31 Kay
ang matag usa kaninyo mahimong isa-isa nga managna aron ang tanan
makakat-on ug ang tanan madasig. 32 Kay ang mga espiritu sa mga propeta
anaa sa pagdumala sa mga propeta. 33 Kay ang Dios dili Dios sa kalibog,
kondili sa kalinaw. Ug diha sa tanang mga simbahan sa tanang mga
magtutuo, 34 kinahanglan nga ang mga babaye magpabilin nga hilom sa
kasimbahanan. Kay wala sila gitugotan sa pagsulti. Hinuon, kinahanglan
nga sila magpadumala, sama sa giingon sa balaod. 35 Kung aduna silay
gitinguha nga makat-onan, papangutan-a sila sa ilang mga bana sa balay.
Kay makauulaw kini alang sa usa ka babaye nga mosulti sa simbahan.
36 Ang pulong ba sa Dios naggikan kaninyo? Kamo lamang ba ang naabtan
niini? 37 Kung adunay naghunahuna sa iyang kaugalingon nga siya usa ka
propeta o espirituhanon, kinahanglan nga ilhon niya nga ang mga butang
nga akong gisulat kaninyo mao ang mando sa Ginoo. 38 Apan kung adunay
dili moila niini, ayaw usab siya ilha. 39 Busa, mga kaigsoonan, tinguhaa
gayod ang gasa sa pagpanagna ug ayaw dumilii ang uban sa pagsulti diha
sa mga dila. 40 Apan himoa nga ang tanang mga butang mabuhat sa han-ay
ug sa hustong paagi.

15

1 Karon magpahinumdom ako kaninyo, mga igsoon, sa ebanghelyo nga
gimantala ko kaninyo, diin inyong gidawat ug inyong gibarogan. 2 Pinaagi
niini nga ebanghelyo kamo naluwas, kung mokupot kamo nga lig-on
sa pulong nga gisangyaw ko kaninyo, gawas kon kawang ang inyong
gituohan. 3 Kay gidala nako kaninyo ang pinakamahinungdanon nga mga
butang nga nadawat usab nako: nga si Cristo namatay alang sa atong
mga sala sumala sa mga kasulatan, 4 nga gilubong siya, ug nga nabanhaw
siya sa ikatulo nga adlaw sumala sa mga kasulatan. 5 Ug nagpakita siya
kang Cefas, unya ngadto sa napulo ug duha. 6 Unya sa usa ka higayon
nagpakita siya sa kapin 500 ka mga kaigsoonan. Kadaghanan kanila mga
buhi pa gihapon, apan ang pipila nakatulog. 7 Unya mipakita siya kang
Santiago, unya ngadto sa tanang mga apostoles. 8 Sa kataposan niining
tanan, mipakita siya kanako, ingon sa usa ka bata nga natawo sa sayop
nga panahon. 9 Kay ako mao ang kinaulahian sa mga apostoles. Dili
ako takos nga tawgon nga usa ka apostoles tungod kay akong gilutos ang
simbahan sa Dios. 10 Apan pinaagi sa grasya sa Dios ako mao ako, ug ang
iyang grasya nga ania kanako wala makawang. Hinuon, naningkamot
ako sa pagbuhat kaysa kanilang tanan. Apan dili kini ako, kini ang
grasya sa Dios nga ania kanako. 11 Busa bisan ako o sila, mao nga
kami nagsangyaw ug kamo mituo. 12 Karon kung si Cristo gimantala
ingon nga nabanhaw gikan sa mga patay, unsaon man pag-ingon sa
pipila kaninyo nga walay pagkabanhaw sa mga patay? 13 Apan kung
walay pagkabanhaw sa mga patay, buot pasabot bisan si Cristo wala
mabanhaw. 14 Ug kung wala mabanhaw si Cristo, buot pasabot ang
among pagsangyaw kawang lamang, ug ang inyong pagtuo usab kawang
lamang. 15 Ug kita makaplagan nga mini nga mga saksi mahitungod
sa Dios, tungod kay kita nagpamatuod batok sa Dios, sa pag-ingon nga
siya nagbanhaw kang Cristo bisan wala man diay. 16 Kay kung ang mga
patay dili banhawon, pasabot nga bisan si Cristo wala usab mabanhaw.
17 Ug kung si Cristo wala banhawa, ang inyong pagtuo kawang lamang ug
kamo anaa pa gihapon sa inyong mga sala. 18 Unya kadtong nangamatay
diha kang Cristo mahanaw usab. 19 Kung niini lamang nga kinabuhi kita
adunay pagsalig sa umaabot diha kang Cristo, sa tanang katawhan kita
ang labing makaluluoy. 20 Apan karon si Cristo gibanhaw gikan sa mga
patay, ang unang mga bunga niadtong mga nangamatay. 21 Kay sanglit
ang kamatayon miabot pinaagi sa usa ka tawo, pinaagi usab sa usa ka
tawo miabot ang pagkabanhaw sa mga patay. 22 Kay tungod kang Adan
ang tanan mamatay, busa diha usab kang Cristo ang tanan mahimong
buhi. 23 Apan ang tagsatagsa anaay kaugalingon nga han-ay: Kang Cristo,
nga mao ang unang mga bunga, ug unya kadtong nahisakop kang Cristo
mabuhi sa iyang pag-abot. 24 Unya mao na ang kataposan, sa diha nga
si Cristo motugyan sa gingharian ngadto sa Dios nga Amahan. Mao kini
ang panahon nga iyang wagtangon ang tanan nga mando, ug tanan nga
pamunoan ug gahom. 25 Kay kinahanglan nga siya maghari, hangtod
nga mabutang niya ang tanan niyang mga kaaway ilalom sa iyang mga
tiil. 26 Ang kataposan nga kaaway nga pagalaglagon mao ang kamatayon.
27 Kay “iyang gibutang ang tanang butang ubos sa iyang mga tiil.” Apan sa
dihang giingon nga “iyang gibutang ang tanan,” kini tataw nga dili lakip
ang usa nga nagbutang sa tanan ilalom sa iyang kaugalingon. 28 Sa dihang
ang tanang mga butang napailalom kaniya, nagpasabot nga mismo ang

Anak mahimong ilamom kaniya nga nagpailalom sa tanang butang diha
kaninya. Kini mahitabo aron nga ang Dios nga Amahan mahimong tanan
sa tanan. 29 O kon dili unsa man ang mahimo niadtong gibawtismohan
alang sa mga patay? Kung ang mga patay wala gayod gibanhaw, nganong
gibawtismohan man sila alang kanila? 30 Ug nganong sa matag takna anaa
man kita sa kakuyaw? 31 Namatay ako sa matag adlaw. Kana mao ang
ipahayag ko sa akong pagpasigarbo nganha kaninyo, mga kaigsoonan,
nga akong nabatonan diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. 32 Unsa
man ang akong maangkon, gikan sa usa ka tawhanong panglantaw, kung
nakig-away ako batok sa mga mapintas nga mananap didto sa Efeso, kung
wala mabanhaw ang mga patay? “Mangaon kita ug manginom, kay ugma
mangamatay kita.” 33 Ayaw pagpalimbong: “Ang daotang mga kauban
makadaot sa maayong mga pamatasan.” 34 Pagmatngon! Pagpuyo nga
matarong! Ayaw pagpakasala. Kay ang pipila kaninyo walay kahibalo sa
Dios. Isulti ko kini aron maulawan kamo. 35 Apan moingon ang usa ka
tawo, “Unsaon man pagkabanhaw sa mga patay? Ug sa unsa man nga
matang sa lawas sila moabot?” 36 Wala gayod kamoy alamag! Kung unsa
ang inyong gipugas dili magsugod sa pagtubo gawas kon kini mamatay.
37 Ug kung unsa ang inyong gipugas dili mao ang lawas nga mogula, apan
usa ka binhi. Mamahimo kining trigo o lain pang butang. 38 Apan ang
Dios magahatag niini ug lawas nga maoy iyang gipili, ug sa matag binhi
ang iyang kaugalingon nga lawas. 39 Dili ang tanan nga unod managsama.
Hinuon, adunay usa ka unod sa mga tawo, ug laing unod alang sa mga
mananap, ug lain pang unod alang sa mga langgam, ug lain alang sa
isda. 40 Aduna usab langitnon nga mga lawas ug yutan-on nga mga lawas.
Apan ang himaya sa langitnon nga lawas usa ka matang ug ang himaya sa
yutan-on lahi usab. 41 Adunay usa ka himaya sa adlaw, ug laing himaya sa
bulan, ug laing himaya sa mga bituon. Kay ang himaya sa usa ka bituon
lahi kaysa lain pa nga bituon. 42 Mao usab ang pagkabanhaw sa mga
patay. Kung unsa ang ginapugas madunoton, ug kadtong gibanhaw dili
madunot. 43 Kini gipugas sa kaulawan; kini gibanhaw sa himaya. Kini
gipugas sa kahuyang; kini gibanhaw sa gahom. 44 Kini gipugas sa usa ka
tawhanon nga lawas; kini gibanhaw sa usa ka espirituhanon nga lawas.
Kung adunay tawhanon nga lawas, adunay espirituhanon usab nga lawas.
45 Busa kini nahisulat usab, “Ang unang tawo nga si Adan nahimong
buhi nga kalag.” Ang kataposan nga Adan nahimong usa ka nagahatag
ug kinabuhi nga espiritu. 46 Apan ang espirituhanon wala nahiuna ug
abot apan ang lawasnon, ug unya ang espirituhanon. 47 Ang nauna nga
tawo iya sa yuta, hinimo sa abog. Ang ikaduha nga tawo gikan sa langit.
48 Kadtong mga hinimo sa abog sama usab kaniya nga hinimo sa abog.
Ug kadtong mga hinimo sa langit, sama usab kaniya nga iya sa langit.
49 Ingon nga gidala nato ang panagway sa tawo sa abog, dalhon usab nato
ang panagway sa tawo sa langit. 50 Karon isulti ko kini, mga igsoon, nga
ang unod ug dugo dili makapanunod sa gingharian sa Dios. Ni unsa ang
madunot makapanunod sa unsa ang dili madunot. 51 Tan-awa! Sultihan ko
kamo sa usa ka tinago nga kamatuoran: Kitang tanan dili mamatay, apan
kitang tanan mausab. 52 Kita mangausab sa usa ka gutlo, sa pagpamilok
sa mata, diha sa kataposan nga trumpeta. Kay patingogon ang trumpeta,
ug pagabanhawon ang mga patay ug dili na madunot, ug kita mausab.
53 Kay kining madunot nga lawas kinahanglan masul-oban sa kung unsa
ang dili madunot, ug kining adunay kamatayon nga lawas kinahanglan

masul-oban sa walay kamatayon. 54 Apan sa dihang kining madunot nga
lawas masul-oban sa kon unsa ang dili madunot, ug sa dihang kining lawas
nga mamatay masul-oban sa walay kamatayon, unya matuman na ang
panultihon nga nahisulat, “Ang kamatayon gilamoy diha sa kadaogan.”
55 “Kamatayon, hain ang imong kadaogan? Kamatayon, hain ang imong
kasakit?” 56 Ang kasakit sa kamatayon mao ang sala, ug ang gahom sa sala
mao ang balaod. 57 Apan salamat sa Dios, nga maoy naghatag kanato sa
kadaogan pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo! 58 Busa, akong hinigugma
nga mga kaigsoonan, pagmalig-on ug ayaw pagpatarog. Kanunay nga
magmadagayaon sa buhat sa Ginoo, tungod kay kamo nasayod nga ang
inyong buhat sa Ginoo dili makawang.

16

1 Karon, mahitungod sa pagpangolekta sa mga magtutuo, ingon sa gisugo
ko sa kasimbahanan sa Galacia, nga inyong buhaton. 2 Sa unang adlaw
sa semana, ang matag-usa kaninyo kinahanglan maggahin ug pipila ka
butang ug tago-i kini kutob sa inyong maabot. Buhata kini aron nga
wala nay pagpangolekta sa pag-abot nako. 3 Ug sa dihang moabot na ako,
kung si kinsa ang inyong giuyonan, mopadala ako uban sa mga sulat aron
ihatod ang inyong halad ngadto sa Jerusalem. 4 Ug kung gikinahanglan
nga moadto usab ako, muoban sila kanako. 5 Apan moanha ako kaninyo
sa dihang moagi na ako sa Macedonia. Kay moagi man ako sa Macedonia.
6 Tingali magpabilin ako uban kaninyo o basin diha pa ako magpalabay sa
tingtugnaw, aron nga matabangan ninyo ako sa akong pagpanaw, bisan
asa ako moadto. 7 Kay dili ko buot nga makigkita kaninyo sa mubo lamang
nga panahon. Kay nagtinguha ako nga makig-uban kaninyo sa taas nga
panahon, kung itugot sa Ginoo. 8 Apan magpabilin ako sa Efeso hangtod
sa Pentecostes, 9 kay ang halapad nga pultahan giablihan alang kanako,
ug adunay daghan nga mga kaaway. 10 Karon sa dihang moabot na si
Timoteo, paninguhaa nga dili siya magmahadlokon diha kaninyo, kay
nagbuhat siya sa buluhaton sa Ginoo, sama sa akong gibuhat. 11 Ayaw
tugoti nga adunay magbiaybiay kaniya. Tabangi siya sa iyang dalan diha
sa kalinaw, aron nga makaanhi siya kanako. Kay nagdahom ako kaniya
nga makaanhi uban sa mga kaigsoonan. 12 Karon mahitungod sa atong
igsoon nga si Apollos, gidasig ko siya pag-ayo sa pagduaw kaninyo uban sa
mga kaigsoonan. Apan dili pa niya kabubut-on nga moanha karon. Bisan
paman niini, moanha siya sa tukma nga panahon. 13 Pagmabinantayon,
barog nga lig-on diha sa pagtuo, pagmakusganon, pagmalig-on. 14 Tugoti
nga ang tanan ninyong buhaton mahimo diha sa gugma. 15 Nasayod kamo
sa panimalay ni Stefanas, nga sila mao ang unang mga nakabig diha
sa Acaya, ug gitugyan nila ang ilang kaugalingon sa pag-alagad sa mga
magtutuo. Karon giawhag ko kamo, mga kaigsoonan, 16 nga magpaubos
niadtong mga katawhan sa matag-usa nga nagtabang diha sa buhat ug
ang naghago uban kanamo. 17 Ug magmaya ako sa pag-abot ni Stefanas,
Fortunatus, ug Acaicus. Sila ang nagdugang sa inyong pagkulang. 18 Kay
gibag-o nila ang akong espiritu ug kaninyo. Busa, ilha ang mga tawo nga
sama niini. 19 Ang kasimbahanan sa Asya nangumusta kaninyo. Si Aquila
ug si Prisca nangumusta kaninyo diha sa Ginoo, uban sa simbahan nga
mao ang ilang panimalay. 20 Ang tanang kaigsoonan nangumusta kaninyo.
Pangumustaha ang matag-usa uban sa balaan nga halok. 21 Ako, si Pablo,
nagsulat niini pinaagi sa kaugalingon nakong kamot. 22 Kung adunay usa

nga wala mahigugma sa Ginoo, matinunglo unta siya. Among Ginoo, balik
na! 23 Ang grasya sa Ginoong Jesus maga-uban kaninyo. 24 Ang akong
gugma magauban kaninyong tanan diha kang Cristo Jesus.

2 Corinto

1 Si Pablo, usa ka apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-on sa Dios,
ug si Timoteo nga atong igsoon, ngadto sa simbahan sa Dios nga anaa
sa Corinto, ug ngadto sa tanang magtutuo sa tibuok rehiyon sa Acaya.
2 Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw nga gikan
sa Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo. 3 Hinaot nga
dayegon ang Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Cristo. Siya mao
ang Amahan sa mga kaluoy ug ang Dios sa tanang paghupay. 4 Ang Dios
maghupay kanato sa tanan natong kagul-anan, aron nga makahupay usab
kita niadtong anaa sa bisan unsa nga kagul-anan. Naghupay kita sa uban
sa samang paghupay nga gigamit sa Dios aron sa paglipay kanato. 5 Kay
sama sa mga pag-antos ni Cristo nga midagaya tungod ug alang kanato,
busa modagaya usab ang atong paghupay pinaagi kang Cristo. 6 Apan
kung may kagul-anan man kami, alang kini sa inyong kahupayan ug
kaluwasan. Ug kung gihupay man kami, alang kini sa inyong kahupayan.
Ang inyong kalipay nagmalamboon sa dihang nagmapaubsanon kamo nga
nag-ambit sa sama nga mga pag-antos nga giantos usab namo. 7 Ug malig-
on ang among pagsalig mahitungod kaninyo. Nasayod kami nga sa pag-
ambit usab ninyo sa mga pag-antos, miambit usab kamo sa paghupay.
8 Kay dili kami buot nga dili kamo masayod, mga igsoon, mahitungod sa
mga kasamok nga among nabatonan didto sa Asya. Gibug-atan gayod
kami labaw pa sa among makaya, hilabihan gayod kabug-at nga wala
na kami naglaom nga mabuhi pa. 9 Sa pagkatinuod, hinukman na kami
sa kamatayon nganhi kanamo. Apan wala kini naghimo kanamo nga
mosalig sa among kaugalingon, kondili sa Dios gayod, nga nagbanhaw
sa mga patay. 10 Giluwas niya kami gikan niadtong makamatay nga
kakuyaw, ug nagluwas siya kanamo pag-usab. Gisalig na namo diha
kaniya nga luwason niya kami pag-usab. 11 Pagabuhaton niya kini ingon
nga kamo usab magtabang kanamo pinaagi sa inyong mga pag-ampo.
Unya daghan ang maghatag ug mga pagpasalamat pinaagi kanamo alang
sa grasyahanon nga kaluoy nga gihatag kanamo pinaagi sa mga pag-ampo
sa kadaghanan. 12 Mapagarbohon kami niini: ang pagpamatuod sa among
konsensya. Kay putli man kini nga mga katuyoan ug matinud-anon nga
miabot gikan sa Dios nga among gipahigayon sa among kaugalingon dinhi
sa kalibotan. Labi pa namong nabuhat kining tanan uban kaninyo—
dili sa kalibotanong kaalam, apan pinaagi sa grasya sa Dios. 13 Wala
kami nagsulat kaninyo sa bisan unsa nga dili ninyo mabasa o masabtan.
Naglaom ako nga masabtan ninyo kami sa hingpit, 14 sama sa inyong
gamay nga nasabtan kanamo karon. Unya sa adlaw sa atong Ginoong
Jesus kami ang mahimo ninyong hinungdan alang sa pagpasigarbo, sama
usab kanamo. 15 Tungod kay masaligon ako mahitungod niini, buot ko
nga mouna pag-anha kaninyo, aron nga makadawat kamo sa kaayohan
sa ikaduhang pagduaw. 16 Naglaraw ako sa paghapit aron sa pagduaw
kaninyo sa akong panaw padulong sa Macedonia. Unya buot ko nga
moduaw na usab kaninyo sa akong pagpanaw gikan sa Macedonia, ug
unya mapadala ninyo ako sa akong pagpadulong sa Judea. 17 Sa dihang
naghunahuna ako niining paagiha, nagduhaduha ba ako? Naglaraw ba
ako sa mga butang sumala sa mga tawhanong sukaran, aron nga moingon
ako nga, “Oo, oo” ug “Dili, dili” sa samang takna? 18 Apan sama nga ang

Dios nagmatinud-anon, dili namo dunganon sa pagsulti ang “Oo” ug “Dili.”
19 Kay ang Anak sa Dios, nga si Jesu-Cristo, nga gimantala nako ug nila ni
Silvanos ug Timoteo diha kaninyo, dili “Oo” ug “Dili.” Hinunoa, kanunay
siyang “Oo.” 20 Kay ang tanan nga mga saad sa Dios kanunay nga “Oo”
diha kaniya. Busa pinaagi usab kaniya moingon kita nga “Amen” ngadto
sa himaya sa Dios. 21 Karon mao kini ang Dios nga nagpamatuod kanamo
uban kaninyo diha kang Cristo, ug nagsugo siya kanato. 22 Gisilyohan
na niya kita ug gihatag kanato ang Espiritu sa atong mga kasingkasing
ingon nga usa ka garantiya sa kung unsa ang iyang ihatag sa umaabot.
23 Hinuon, nagtawag ako sa Dios aron magsaksi alang kanako nga ang
hinungdan sa wala ko pag-anha diha sa Corinto aron nga mapalingkawas
ko kamo. 24 Dili kini tungod kay nagsulay kami sa pagpugong kung unsa
ba gayod ang inyong pagtuo. Hinuon, nagabuhat kami uban kaninyo alang
sa inyong kalipay, sa inyong pagbarog sa inyong pagtuo.

2

1 Busa nakahukom ako sa akong kaugalingon nga dili na gayod
ako moanha pag-usab kaninyo nga may kasakit nga mga kahimtang.
2 Kung nakapasakit ako kaninyo, kinsa man ang makapadasig kanako
dili ba kamo lamang nga akong napasakitan? 3 Nagsulat ako sama sa
akong gibuhat aron nga sa dihang moanha na ako kaninyo dili na ako
mapasakitan niadtong magpalipay unta kanako. Aduna akoy pagsalig
mahitungod kaninyong tanan nga ang akong kalipay sama sa kalipay nga
anaa kaninyong tanan. 4 Kay nagsulat ako kaninyo gikan sa dakong kagul-
anan, uban sa kasakit sa kasingkasing, ug sa hilabihan nga paghilak. Dili
ko gusto nga mapasakitan ko kamo. Hinuon, gusto nako nga makahibalo
kamo sa giladmon sa akong gugma diha kaninyo. 5 Kung si bisan kinsa
nga hinungdan sa kasakit, wala lamang siya nagpasakit kanako, apan
sa pipila pang pamaagi — dili kini ibutang sa hilabihan ka mapintas
nga pagkaingon — diha kaninyong tanan. 6 Kini nga pagsilot pinaagi
sa kadaghanan igo na nianang tawhana. 7 Busa karon kaysa sa silotan,
kinahanglan nga pasayloon ninyo ug hupayon siya. Buhata kini aron nga
dili siya mabug-atan pinaagi sa tumang kasubo. 8 Busa gidasig ko kamo
nga pamatud-an sa kadaghanan ang inyong gugma alang kaniya. 9 Mao
kini ang hinungdan nga ako nagsulat, aron nga masulayan ko kamo ug
masayran kung matinumanon ba kamo sa tanang butang. 10 Kung inyong
pasayloon si bisan kinsa, pasayloon ko usab kanang tawhana. Kung unsa
ang akong gipasaylo — kung aduna man akoy gipasaylo — gipasaylo na
kini alang sa inyong kaayohan diha sa presensya ni Cristo. 11 Mao kini aron
dili kita malimbongan ni Satanas. Kay nasayod na kita sa iyang mga plano.
12 Ang usa ka pultahan giablihan sa Ginoo alang kanako sa dihang miabot
ako sa siyudad sa Troas aron sa pagsangyaw didto sa ebanghelyo ni Cristo.
13 Bisan pa niana, wala akoy kalinaw sa hunahuna, tungod kay wala nako
nakit-an didto ang akong igsoon nga si Tito. Busa mibiya ako kanila ug
mibalik sa Macedonia. 14 Apan salamat sa Dios, nga diha kang Cristo nga
naggiya kanato sa kanunay diha sa kadaogan. Pinaagi kanato gipakaylap
niya bisan asa ang kahumot sa kahibalo mahitungod kaniya. 15 Kay kita
mao ang kahumot ni Cristo alang sa Dios, diha sa mga linuwas ug kadtong
magakahanaw. 16 Ngadto sa mga tawo nga magakahanaw, mao kini ang
baho gikan sa kamatayon padulong sa kamatayon. Niadtong mga naluwas,
mao kini ang humot gikan sa kinabuhi padulong sa kinabuhi. Kinsa man

ang takos niining mga butanga? 17 Kay dili kita sama sa daghang mga tawo
nga nagbaligya sa pulong sa Dios aron makasapi. Hinuon, uban sa putli
nga panghunahuna, nagsulti kita diha kang Cristo, ingon nga kita gipadala
gikan sa Dios, diha sa panan-aw sa Dios.

3

1 Nagasugod na ba usab kami sa pagdayeg sa among kaugalingon? Dili
na kami manginahanglan ug sulat sa pagpaila kaninyo o gikan kaninyo,
sama sa ubang mga tawo, dili ba? 2 Kamo mismo ang among sulat sa
pagpaila, nga nahisulat sa among mga kasingkasing, nga naila na ug
nabasa na sa tanang katawhan. 3 Ug nagpakita kamo nga kamo ang sulat
gikan kang Cristo, gipadala pinaagi kanamo. Nahisulat kini dili pinaagi sa
tinta kondili pinaagi sa Espiritu sa buhi nga Dios. Wala kini nahisulat sa
mga papan sa bato, kondili diha sa papan sa kasingkasing sa mga tawo.
4 Ug mao kini ang pagsalig nga nabatonan namo diha sa Dios pinaagi kang
Cristo. 5 Dili kami takos sa among kaugalingon nga moangkon sa bisan
unsa nga butang ingon nga naggikan kanamo. Hinuon, ang among katakos
nagagikan sa Dios. 6 Ang Dios maoy naghimo kanamo nga mga sulugoon sa
bag-ong kasabotan. Mao kini ang usa ka kasabotan nga dili sa sulat apan
sa Espiritu. Kay ang sulat makamatay, apan makahatag ug kinabuhi ang
Espiritu. 7 Karon ang pag-alagad nga mobunga ug kamatayon — kinulit
nga mga letra ibabaw sa mga bato — miabot sa maong himaya nga dili
gayod makasud-ong ang katawhan sa dagway ni Moises. Tungod kini kay
ang himaya nga anaa sa iyang panagway, usa ka himaya nga mahanaw.
8 Unsa pa gayod kamahimayaon unya ang pag-alagad nga buhaton sa
Espiritu? 9 Kay kung ang pag-alagad sa silot adunay himaya, unsa pa
kaha ka labaw ang mabuhat niadtong pag-alagad sa pagkamatarong nga
modagaya diha sa himaya! 10 Kay sa pagkatinuod, ang usa ka butang
nga gihimo nang mahimayaon dili na gayod himayaon niini nga paagi,
tungod sa himaya nga maoy milabaw niini. 11 Kay kung kadtong miagi
adunay himaya, unsa pa kaha ka labaw kadtong nagpabilin nga adunay
himaya! 12 Sanglit aduna man kami niana nga pagsalig, maisugon gayod
kami. 13 Dili kami sama kang Moises, nga mitabon sa iyang nawong, aron
nga ang katawhan sa Israel dili makatan-aw gilayon sa naghinapos nga
himaya nga molabay lamang. 14 Apan sirado ang ilang mga hunahuna.
Ug bisan gani hangtod niining adlawa ang samang tabon nagpabilin pa
diha sa basahon sa daang kasabotan. Dili kini maablihan, tungod kay
diha lamang kang Cristo kini makuha. 15 Apan bisan gani karon, sa matag
higayon nga basahon si Moises, ang tabon nagpabilin gihapon sa ilang mga
kasingkasing. 16 Apan sa dihang ang tawo modangop sa Ginoo, ang tabon
pagakuhaon. 17 Karon ang Ginoo mao ang Espiritu. Kung hain ang Espiritu
sa Ginoo, adunay kagawasan. 18 Karon kitang tanan, uban sa walay tabon
nga mga panagway, makakita na sa himaya sa Ginoo. Giusab na kita sa
mao gihapon nga mahimayaong panagway sa unang ang-ang sa himaya
ngadto sa lain, ingon nga gikan sa Ginoo, nga mao ang Espiritu.

4

1 Busa, tungod kay aduna kami niini nga buluhaton, ug ingon nga
nakadawat kami sa kaluoy, wala kami magpakaluya. 2 Hinuon, among
gisalikway ang mga pamaagi nga makauulaw ug tinago. Wala kami
magkinabuhi sa pagpanglimbong, ug wala namo tuisa ang pulong sa
Dios. Pinaagi sa pagpadayag sa kamatuoran, gitugyan namo ang among

mga kaugalingon diha sa panghunahuna sa matag-usa atubangan sa Dios.
3 Apan kung natabonan ang among ebanghelyo, matabonan lamang kini
niadtong nangawala. 4 Sa ilaha nga bahin, ang dios niining kalibotana
maoy nagbuta sa ilang dili-matinuohon nga mga hunahuna. Ug tungod
niini, dili sila makakita sa kahayag sa ebanghelyo diha sa himaya ni Cristo,
nga mao ang hulagway sa Dios. 5 Apan wala kami nagmantala sa among
kaugalingon, kondili kang Cristo Jesus ingon nga Ginoo, ug sa among
kaugalingon ingon nga inyong sulugoon tungod ug alang kang Jesus. 6 Kay
ang Dios mao ang nag-ingon, "Ang kahayag modan-ag diha sa kangitngit."
Midan-ag siya sa among mga kasingkasing, aron mohatag sa kahayag sa
kahibalo diha sa himaya sa Dios sa presensya ni Jesu-Cristo. 7 Apan aduna
kami niining bahandi sulod sa mga banga nga kolon, aron nga mapatin-
aw kini nga ang hilabihan ka dakong gahom iya sa Dios ug dili kanamo.
8 Gipaantos kami sa tanang paagi, apan wala kami mapildi. Nangalibog
kami apan wala gayod kami mawad-i ug paglaom. 9 Ginalutos kami apan
wala pasagdi. Gidagmalan kami apan wala mapukan. 10 Ginadala namo
kanunay sa among lawas ang kamatayon ni Jesus, aron nga ang kinabuhi
ni Jesus mapakita usab sa among mga kalawasan. 11 Kami nga buhi
kanunay ginatugyan sa kamatayon tungod ug alang kang Jesus, aron nga
ang kinabuhi ni Jesus maipakita sa among tawhanong mga lawas. 12 Kay
mao kini ang hinungdan, ang kamatayon mao ang namuhat dinhi kanamo,
apan ang kinabuhi mao ang namuhat diha kaninyo. 13 Apan aduna kitay
managsama nga espiritu sa pagtuo sumala sa nahisulat na: "Mituo ako,
busa nagsulti na ako." Mituo na usab kami, ug busa nagsulti na usab kami.
14 Nasayod kami nga ang nagbanhaw kang Ginoong Jesus magabanhaw
usab kanamo uban kang Jesus. Nasayod kami nga pagadad-on niya kami
kauban ninyo didto sa iyang atubangan. 15 Ang tanang butang alang sa
inyong kaayohan, aron nga sa ingon nga ang grasya mapakaylap ngadto
sa daghan pang katawhan, ang pagpasalamat magkadaghan alang sa
kahimayaan sa Dios. 16 Busa wala kami magakaluya. Bisan tuod sa gawas
nag-anam kami ug kadunot, apan sa kinasuloran gibag-o kami sa matag
adlaw. 17 Kay niini nga panahon, ang gaan nga kagul-anan mao ang nag-
andam kanamo alang sa walay kataposan nga gibug-aton sa himaya nga
wala gayoy makasukod. 18 Kay wala kami motan-aw sa mga butang nga
makita, kondili alang sa mga butang nga dili makita. Ang mga butang nga
among makita lumalabay lamang, apan ang mga butang nga dili makita
mao ang malungtaron.

5

1 Nasayod kita nga kung malaglag ang yutan-ong pinuy-anan nga atong
gipuy-an, aduna kitay pinuy-anan nga gikan sa Dios. Usa kini ka balay nga
dili binuhat sa tawhanong mga kamot, kondili usa ka walay kataposang
balay, sa langit. 2 Kay nag-agulo kita niini nga tolda, naghandom nga
masul-oban sa atong langitnong pinuy-anan. 3 Naghandom kita niini
tungod kay sa pagsul-ob niini dili na kita makaplagan nga hubo. 4 Kay
sa pagkatinuod samtang anaa kita niini nga tolda, nag-agulo kita, nga
gibug-atan. Dili kita buot nga mahimong hubo. Hinuon, buot kita nga
mabistihan, aron nga kung unsa man ang may kamatayon mahimong
lamyon pinaagi sa kinabuhi. 5 Ang usa nga miandam kanato alang
niining butang mao ang Dios, nga naghatag kanato sa Espiritu ingon nga
panaad kung unsa man ang moabot. 6 Busa magmasaligon sa kanunay.
Pagmabinantayon samtang anaa pa kita niining lawasa, nalayo kita sa

Ginoo. 7 Kay maglakaw kita pinaagi sa pagtuo, dili pinaagi sa panan-
aw. 8 Busa magmasaligon kita. Mas maayo hinoon nga mahilayo kita
gikan sa lawas ug makauban ang Ginoo didto sa pinuy-anan. 9 Busa
himoon nato kini nga tumong, bisan kung anaa kita sa pinuy-anan o
nalayo, aron sa pagpahimuot kaniya. 10 Kay kinahanglan mopakita kitang
tanan sa atubangan sa paghukom ni Cristo, aron nga ang matag-usa
makadawat kung unsa ang angay alang sa mga butang nga nabuhat sa
lawas, kung maayo ba kini o daotan. 11 Busa, sa pag-ila sa kahadlok
sa Ginoo, nagdani kami sa mga tawo. Ug kung unsa kami tin-aw nga
nakita sa Dios. Naglaom ako nga tin-aw usab kini diha sa inyong mga
konsensya. 12 Wala kami magsulay sa pagdani kaninyo pag-usab aron sa
pagpakita kanamo ingon nga tinud-anay. Hinuon, naghatag kami kaninyo
ug hinungdan aron nga kamo makapasigarbo kanamo, aron nga aduna
kamoy ikatubag niadtong nagpahambog mahitungod sa binuhatan apan
dili mahitungod sa kung unsa ang anaa sa kasingkasing. 13 Kay kung kami
mawala sa among mga panghunahuna, mao kini ang alang sa Dios. Ug
kung kami anaa sa maayong mga panghunahuna, kini alang sa inyong
kaayohan. 14 Kay ang gugma ni Cristo nagdasig kanato, tungod kay kami
sigurado niini: nga ang usa ka tawo namatay alang sa tanan, ug busa
ang tanan nangamatay. 15 Ug si Cristo namatay alang sa tanan, aron
nga kadtong buhi kinahanglan nga dili na gayod magkinabuhi sa ilang
mga kaugalingon. Hinuon, kinahanglan silang magkinabuhi alang kaniya
nga namatay ug nabanhaw. 16 Tungod niini nga hinungdan, sukad karon
dili na kami mohukom kang bisan kinsa sumala sa tawhanong sukaran,
bisan paman kami sa makausa giila si Cristo sa sama niini nga pamaagi.
Apan karon dili na gayod kami mohukom kang bisan kinsa niini nga
paagi. 17 Busa, si bisan kinsa nga anaa na kang Cristo, usa na siya ka
bag-ong binuhat. Ang daang mga butang miagi na. Tan-awa, nabag-o na
sila. 18 Kining tanang mga butang gikan sa Dios. Iya kitang gipasig-uli sa
iyang kaugalingon pinaagi kang Cristo, ug gihatag kanato ang buluhaton
sa pagpasig-uli. 19 Mao nga, diha kang Cristo ang Dios nagpasig-uli sa
kalibotan alang sa iyang kaugalingon, wala gihunahuna ang ilang mga
kalapasan batok kanila. Gisalig niya kanamo ang mensahe sa pagpasig-
uli. 20 Busa gipili na kami ingon nga pinadala ni Cristo, ingon nga gipakita
niya ang iyang pagka-Dios pinaagi kanamo. Kami nangalipuyo kaninyo,
alang sa kaayohan ni Cristo: “Pagpasig-uli sa Dios!” 21 Gihimo niya si
Cristo ingon nga halad alang sa atong sala. Siya ang usa nga wala gayod
makasala. Gibuhat niya kini aron nga kita mahimong matarong sa Dios
pinaagi kaniya.

6

1 Ug busa, sa pagtinabangay, naghangyo kami kaninyo nga ayaw dawata
ang grasya sa Dios nga walay kapuslanan lamang. 2 Kay nagasulti siya, “Sa
husto nga kahigayonan nagtagad ako kaninyo, ug sa adlaw sa kaluwasan
mitabang ako kaninyo.” Tan-awa, karon ang husto nga kahigayonan.
Tan-awa, karon ang adlaw sa kaluwasan. 3 Wala kami magbutang ug
kapandulan atubangan ni bisan kinsa, kay dili namo buot nga ang among
buluhaton mopaingon sa pagkadaotan. 4 Hinuon, gipamatud-an namo sa
among kaugalingon pinaagi sa tanan namong mga buhat, nga kami mga
sulugoon sa Dios. Kami iyang mga sulugoon diha sa daghang pag-antos, sa
kagul-anan, sa kasubo, sa kalisdanan, 5 sa pagbunal, sa pagkabinilanggo,
sa kagubot, sa pagkugi, sa walay tulog nga kagabhion, sa kagutom, 6 sa

pagkaputli, sa kahibalo, sa pagpailob, sa pagkamaayo, sa Balaang Espiritu, ug sa tinuod nga gugma. 7 Kami mao ang iyang mga sulugoon diha sa pulong sa kamatuoran, diha sa gahom sa Dios. Aduna kami taming sa pagkamatarong sa tuong kamot ug sa wala. 8 Namuhat kami diha sa kadungganan ug kaulawan, sa pagdaot ug sa pagdayeg. Gipasanginlan kami ingon nga mga limbongan ug bisan pa niana kami nagmatinud-anon. 9 Namuhat kami ingon nga mga dili inila ug sa gihapon nagpabili kaming mga inila. Namuhat kami ingon nga himalatyon ug — tan-awa! — nagpabili kaming buhi. Namuhat kami ingon nga gisilotan sa among mga binuhatan apan dili hinukman sa kamatayon. 10 Namuhat kami nga magul-anon, apan nagmaya kami kanunay. Namuhat kami ingon nga kabos, apan nakahimo kami sa kadaghanan nga maadunahan. Namuhat kami nga walay gipanag-iyahan apan nanag-iya sa tanang mga butang. 11 Gisulti namo ang kinatibuk-ang kamatuoran kaninyo, mga taga-Corinto, ug ang among kasingkasing abli pag-ayo. 12 Ang inyong mga kasingkasing wala namo pugngi, apan gipugngan ninyo pinaagi sa inyong kaugalingon nga mga pagbati. 13 Karon diha sa makiangayong pagbaylo — nakigsulti ako ingon nga mga anak — ablihi pag-ayo ang inyong mga kasingkasing. 14 Ayaw pagpagapos uban sa dili mga magtutuo. Kay unsa man ang maangkon sa matarong sa pagpakig-uban sa mga malinapason? Ug unsa man ang mabatonan sa panagtigom sa kahayag uban ang kangitngit? 15 Unsa man ang kasabotan nga mabatonan ni Cristo uban kang Beliar? O unsa man ang bahin nga mabatonan sa mga magtutuo uban sa dili-magtutuo? 16 Ug unsa man ang kasabotan tali sa templo sa Dios ug sa mga diosdios? Kay kita mao ang templo sa buhi nga Dios, sama sa giingon sa Dios: “Mopuyo ako sa ilang taliwala ug molakaw kauban nila. Ako mahimo nga ilang Dios, ug sila mahimo nga akong katawhan.” 17 Busa, “Gawas gikan diha kanila, ug pagpalahi,” miingon ang Ginoo. “Ayaw paghikap sa mahugaw nga butang, ug dawaton ko kamo. 18 Ako mahimo nga inyong Amahan, ug kamo mahimo nga akong mga anak nga lalaki ug babaye,” miingon ang Ginoo nga Makakagahom.

7

1 Mga hinigugma, sanglit nakabaton na kita niini nga mga saad hinloan nato ang atong mga kaugalingon sa tanan nga nakahimo kanato nga hugaw diha sa atong lawas ug espiritu. Ipadayon nato ang pagkabalaan diha sa kahadlok sa Dios. 2 Paghimog lawak alang kanamo! Wala kami nakasala ni bisan kinsa. Wala kami nagpasakit ni bisan kinsa o nagpahimulos ni bisan kinsa. 3 Dili kini paghukom kaninyo nga nag-ingon ako niini. Kay sa gikaingon ko na nga kamo anaa na sa among mga kasingkasing, kay alang kanamo magkauban kitang mamatay ug mabuhi nga magkauban. 4 Aduna akoy dakong pagsalig kaninyo, ug magarbuhon ako alang kaninyo. Napuno ako sa paghupay. Nag-awas na ang akong kalipay bisan sa tanan namong mga pag-antos. 5 Sa dihang miabot kami sa Macedonia, ang among lawas wala gayoy pahulay. Hinuon, nasamok kami sa matag paagi pinaagi sa mga panagbingkil sa gawas ug kahadlok ngadto sa sulod. 6 Apan ang Dios, nga naghupay sa kaluya, naghupay kanamo pinaagi sa pag-abot ni Tito. 7 Dili lamang kini sa iyang pag-abot nga ang Dios naghupay kanamo. Mao usab kini ang kahupayan nga nadawat ni Tito gikan kaninyo. Misulti siya kanamo sa inyong dakong pag-antos, ang inyong kasub-anan, ug ang inyong halawom nga kabalaka kanako. Busa hilabihan pa ang akong pagmaya. 8 Bisan tuod ang akong sulat nakahimo

kaninyo nga magul-anon, wala ako nagbasol niini. Apan nagbasol ako niini sa dihang nakita ko nga ang akong sulat nakapaguol kaninyo. Apan kamo naguol sa makadiyot lamang nga panahon. 9 Karon nalipay ako, dili tungod kay kamo naguol, apan tungod kay ang inyong kagul-anan nagdala kaninyo sa paghinulsol. Inyong nasinatian ang diosnon nga kasubo, busa ang inyong pag-antos dili mawala tungod kanamo. 10 Kay ang diosnon nga kasub-anan modala kini sa paghinulsol nga mosangpot sa kaluwasan nga walay pagbasol. Apan ang kalibotanong kabalaka, magdalag kamatayon. 11 Tan-awa unsa ang nahimo niining dako nga kalig-onan sa diosnon nga kasub-anan diha kaninyo. Unsa kadako ang kalig-onan diha kaninyo nga nagpamatuod nga kamo walay sala. Unsa kadako ang inyong kayugot, ang inyong kahadlok, ang inyong tinguha, ang inyong kasibot, ug ang inyong pangandoy sa pagtan-aw nga ang hustisya mahitabo na gayod! Sa kinatibuk-an kamo nagpamatuod sa inyong kaugalingon nga mahimong walay sala niini nga butang. 12 Bisan paman nagsulat ako kaninyo, wala ako magsulat tungod ug alang sa nagabuhat sa sayop, ni ngadto sa usa nga nag-antos sa sayop. Nagsulat ako aron ang inyong pagkamainiton kanamo mahibaloan gayod ninyo diha sa panan-aw sa Dios. 13 Pinaagi kini niini nga nadasig kami. Dugang pa sa among kaugalingong paghupay, labaw pa ang among pagmaya tungod sa kalipay ni Tito, tungod kay ang iyang espirtu nabag-o tungod kaninyong tanan. 14 Kay kung nagpasigarbo ako ngadto kaniya mahitungod kaninyo, wala ako maulaw. Sa laing bahin, sama sa tanan nga gisulti namo diha kaninyo mao ang tinuod, ang among pagpasigarbo mahitungod kaninyo ngadto kang Tito napamatud-an nga tinuod. 15 Ang iyang pagbati alang kaninyo nagmadagayaon pa, sa dihang iyang mahinumdoman ang pagkamatinumanon ninyong tanan, kung giunsa ninyo siya pagdawat uban ang kahadlok ug pagpangurog. 16 Nagmaya ako tungod kay aduna akoy hingpit nga pagsalig kaninyo.

8

1 Buot namo nga masayod kamo, mga kaigsoonan, mahitungod sa grasya sa Dios nga gihatag ngadto sa mga kasimbahanan sa Macedonia. 2 Panahon sa dakong pagsulay sa kagul-anan, ang kadagaya sa ilang kalipay ug ang ilang kakabos nakahatag ug dakong bahandi sa pagkamanggihatagon. 3 Kay napamatud-an nako nga naghatag sila labaw pa sa ilang mahimo, ug bisan sobra pa kung unsa ang ilang mahimo. Ug sa ilang kaugalingon nga kabubot-on 4 uban sa pagpakiluoy sila nangamuyo kanamo alang sa kahigayonan sa pag-ambit niini nga buluhaton ngadto sa mga magtutuo. 5 Dili kini mahitabo ingon sa among gilaoman. Hinuon, giuna nila paghatag ang ilang mga kaugalingon ngadto sa Ginoo. Unya gihatag nila ang ilang kaugalingon kanamo pinaagi sa kabubut-on sa Dios. 6 Busa giawhag namo si Tito, nga nagsugod na niini nga tahas, sa pagdala sa katumanan niining buhat sa pagkamangihatagon sa inyong bahin. 7 Apan buhong kamo sa tanan—sa pagtuo, sa pagpanulti, sa kahibalo, sa tanang kakugi, ug sa inyong gugma alang kanamo. Busa siguradoha usab nga kamo buhong niining manggihatagon nga buhat. 8 Gisulti ko kini dili ingon nga sugo. Hinuon, gisulti ko kini sa tuyo nga sulayan ang pagkamatinud-anon sa inyong gugma pinaagi sa pagtandi niini ngadto sa kainiton sa uban nga mga tawo. 9 Kay nasayod kamo sa grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo. Bisan tuod adunahan siya, alang sa inyong kaayohan nahimo siyang kabos, aron nga pinaagi sa iyang kakabos mahimo kamong adunahan. 10 Niini nga butang mohatag ako kaninyo ug tambag nga makatabang kaninyo.

Usa ka tuig na ang milabay, wala kamo nagsugod sa pagbuhat sa usa
ka butang, apan nagtinguha kamo sa pagbuhat niini. 11 Karon taposa
na kini. Ingon nga aduna pay kadasig ug pagtinguha sa pagbuhat niini,
madala usab ninyong kini ngadto sa katumanan, labaw pa sa inyong
mabuhat. 12 Kay kung matinguhaon kamo sa pagbuhat niini nga mga
buhat, usa kini ka maayo ug madawat nga butang. Kinahanglan kini
makuha kung unsa ang anaa sa usa ka tawo, dili sa kung unsa ang
wala niya maangkon. 13 Kay kini nga tahas dili aron nga ang uban
mahuwasan ug kamo mahimong mabug-atan. Hinunoa, kinahanglan
adunay kaangayan. 14 Ang inyong kabuhong sa kasamtangan nga panahon
magapatagbo kung unsa ang ilang panginahanglan. Mao usab kini aron
nga ang ilang kabuhong makapatagbo sa inyong gikinahanglan, ug aron
nga adunay kaangayan. 15 Mao kini sama sa nahisulat na: “Ang usa
nga adunay mas daghan pa wala mabinlan, ug ang usa nga nakabaton
ug diyutay wala makulangan.” 16 Apan salamat sa Dios, nga nagbutang
ngadto sa kasingkasing ni Tito sa samang tinud-anay nga pag-atiman nga
akong nabatonan kaninyo. 17 Kay wala lamang siya nagdawat sa atong
hangyo, apan siya usab tinud-anay gayod mahitungod niini. Mianha
siya kaninyo sa iyang kaugalingon nga kabubut-on. 18 Gipadala namo
uban kaniya ang igsoon nga gidayeg sa tanan nga mga kasimbahanan
sa iyang buhat sa pagmantala sa ebanghelyo. 19 Dili lamang kini, apan
gipili usab siya pinaagi sa kasimbahanan aron sa paglakaw uban kanamo
sa among pagdala niining buhat sa pagkamanggihatagon. Alang kini sa
pagpasidungog sa Ginoo ug alang sa among tinud-anay nga pagtabang.
20 Gilikayan namo ang pangagpas nga adunay magmulo mahitungod
kanamo niining pagkamanggihatagon nga among ginadala. 21 Nag-amping
kami sa pagbuhat kung unsa ang madungganon, dili lamang sa atubangan
sa Ginoo, apan sa atubangan usab sa mga tawo. 22 Nagpadala na usab kami
ug laing igsoon uban kanila. Gisulayan namo siya kanunay, ug nakita
namo nga siya madasigon alang sa daghang tahas. Labaw pa ang iyang
pagkugi karon tungod sa dako niyang pagsalig diha kaninyo. 23 Alang
kang Tito, siya ang akong kauban ug isigka magbubuhat alang kaninyo.
Alang sa among mga kaigsoonan, gipadala sila sa mga kasimbahanan.
Nagpasidungog sila kang Cristo. 24 Busa ipakita kanila ang inyong gugma,
ug ipakita sa mga kasimbahanan ang hinungdan sa among pagpasigarbo
mahitungod kaninyo.

9

1 Bahin sa mga buluhaton alang sa mga magtutuo, kinahanglan kini
alang kanako nga magsulat kaninyo. 2 Nasayod ako sa inyong tinguha,
nga akong gipasigarbo didto sa katawhan sa Macedonia. Ako silang
giingnan nga ang Acaya nakaandam na sukad niadtong miaging tuig. Ang
inyong kamatinguhaon maoy nakapadasig sa kadaghanan kanila aron
molihok. 3 Karon akong gipadala ang atong mga kaigsoonan aron nga
ang among pagpasigarbo bahin kaninyo dili makawang, ug aron nga
kamo mangandam, ingon sa akong giingon nga angay ninyong buhaton.
4 Kay kung dili, kung adunay taga-Macedonia nga mouban kanako
ug makaplagan nga dili kamo andam, maulawan kami — wala akoy
ikasulti bahin kaninyo —kay nagsalig ako pag-ayo diha kaninyo. 5 Busa
naghunahuna ako nga gikinahanglan ang pagdasig sa mga kaigsoonan
aron nga moanha diha kaninyo ug aron makigsabot pag-una alang sa mga
gasa nga inyong gisaad. Aron nga kini maandam na ingon nga usa ka

panalangin, ug dili ingon nga usa ka butang nga gipangayo. 6 Ang tumong
mao kini: ang usa nga diyutay ra ang gitanom, diyutay ra usab ang paga-
aihon, ug ang usa nga nagatanom alang sa katuyoan sa usa panalangin
maga-ani usab ug usa ka panalangin. 7 Pasagdi nga ang matag usa mohatag
sumala sa giplano sa iyang kasingkasing. Ayaw siya pahataga nga magul-
anon o napugos. Kay ang Dios nahigugma sa tawong malipayong naghatag.
8 Ug ang Dios makapadaghan sa matag panalangin alang kaninyo, aron
nga, sa kanunay, diha sa tanang mga butang, makabaton kamo sa tanan
ninyong gikinahanglan. Mahimo na kini aron nga magkadaghan matag
maayo nga buhat. 9 Mao kini sumala sa nahisulat na: "Giapod-apod na
niya ang iyang kabtangan ug gihatag na niya kini sa mga kabos. Ang iyang
pagkamatarong molungtad hangtod sa kahangtoran." 10 Siya nga naghatag
sa binhi sa magpupugas ug tinapay alang sa pagkaon, magasangkap usab
ug magapadaghan sa inyong binhi alang sa pagpugas. Padaghanon pa
niya ang ani sa inyong pagkamatarong. 11 Nilambo kamo sa matag
paagi aron nga kamo magmanggihatagon. Modala kini ug pagpasalamat
ngadto sa Dios pinaagi kanato. 12 Kay sa pagdala niining pag-alagad
wala lamang nagpahinagbo sa mga panginahanglan sa mga magtutuo.
Nakapadaghan usab kini sa daghang mga buhat sa pagpasalamat alang
sa Dios. 13 Tungod sa inyong pagsulay ug sa pagpamatuod pinaagi niining
pag-alagad, gihimaya usab ninyo ang Dios pinaagi sa pagtuman sa inyong
pagsugid sa ebanghelyo ni Cristo. Gihimaya usab ninyo ang Dios pinaagi
sa inyong pagkamanggihatagon sa inyong gasa ngadto kanila ug sa tanan.
14 Nangandoy sila kaninyo, ug naga-ampo sila alang kaninyo. Gibuhat nila
kini tungod sa dako nga grasya sa Dios nga anaa kaninyo. 15 Hinaot nga
ang pagpasalamat iya sa Dios tungod sa iyang dili matukib nga gasa!

10

1 Ako, si Pablo, mismo ang maghangyo kaninyo, pinaagi sa pagkama-
paubsanon ug kalumo ni Cristo. Maaghop ako sa dihang anaa pa ako sa
inyong atubangan, apan maisogon ako alang kaninyo sa dihang halayo na
ako. 2 Magpakiluoy ako kaninyo nga, sa dihang uban pa ako kaninyo,
dili kinahanglan nga magmaisog ako uban sa pagsalig sa kaugalingon.
Apan tingali kinahanglan akong magmaisogon sa dihang makigbatok ako
niadtong naghunahuna nga nagpuyo kami sumala sa unodnon. 3 Kay
bisan tuod nagalakaw kami sa unodnon, wala kami makiggubat sumala
sa unod. 4 Kay ang mga hinagiban sa among pagpakiggubat dili unodnon.
Hinuon, aduna silay langitnon nga gahom aron sa paglumpag sa mga kota.
Dalahon nila sa walay kapuslanan ang mga makapahisalaag nga pakiglalis.
5 Bungkagon usab namo ang matag taas nga butang nga magpataas
batok sa kahibalo sa Dios. Ginabihag namo ang matag hunahuna ngadto
sa pagkamatinumanon kang Cristo. 6 Ug andam kami sa pagsilot sa
matag buhat sa pagkamasinupakon, hangtod nga mahingpit ang inyong
pagkamatinumanon. 7 Tan-awa kung unsa ang tin-aw diha sa inyong
atubangan. Kung si bisan kinsa nga nagtuo nga iya na siya ni Cristo, tugoti
siya nga pahinumdoman niya ang iyang kaugalingon nga iya na siya ni
Cristo, mao man usab kami. 8 Kay bisan pa man kung magpasigarbo ako
bisan sa gamay lang kaayo mahitungod sa among katungod, nga gihatag
sa Ginoo alang kanamo aron sa pagtukod kaninyo ug dili sa paglaglag
kaninyo, dili ako mapakaulawan. 9 Dili nako gusto nga makita nga ako
makapalisang kaninyo pinaagi sa akong mga sulat. 10 Kay ang pipila
ka mga tawo misulti, "Ang iyang mga sulat tinuod ug gamhanan, apan

huyang siya sa lawasnon. Ang iyang mga pulong dili angay paminawon.”
11 Tugoti nga ang maong mga tawo masayod nga kung unsa kami diha
sa mga pulong sa among sulat, sa dihang wala kami, mao ra gihapon
ang among buhaton pag-anaa na kami diha. 12 Dili kami moadto aron
sa pagpundok sa among mga kaugalingon o sa pagtandi sa among mga
kaugalingon uban niadtong nagdayeg sa ilang mga kaugalingon. Apan sa
dihang gisukod nila ang ilang kaugalingon pinaagi sa usag-usa ug itandi
ang ilang mga kauglingon sa matag-usa, wala silay panabot. 13 Apan, kami,
dili magpasigarbo lapas sa utlanan. Hinuon, buhaton lamang namo ang
kutob sa utlanan kung unsa ang gigahin sa Dios alang kanamo, utlanan
nga nagaabot sa inyong gilay-on. 14 Kay wala kami magpalapas sa among
mga kaugalingon sa dihang nakaabot na kami diha kaninyo. Kay una
kaming nakapaabot kaninyo uban ang ebanghelyo ni Cristo. 15 Wala
kami nagpasigarbo lapas sa utlanan mahitungod sa paghago sa uban.
Hinuon, naglaom kami nga motubo ang inyong pagtuo diha sa among
dapit sa buluhaton nga magmauswagon gayod, ug magpabilin kini sa
hustong utlanan. 16 Maglaom kami alang niini, aron nga makasangyaw
pa kami sa ebanghelyo bisan pa sa mga dapit nga saylo na kaninyo. Dili
kami magpasigarbo mahitungod sa buhat nga nabuhat na sa laing mga
dapit. 17 “Apan tugoti nga ang nagpasigarbo, magpasigarbo diha sa Ginoo.”
18 Kay dili kini ang usa nga nagtanyag sa iyang kaugalingon nga mao ang
giuyonan. Hinuon, mao kini ang usa nga gitanyag sa Ginoo.

11

1 Nanghinaot ako nga moantos unta kamo uban kanako sa pipila nga
mga binuang. Apan giantos gayod ninyo ako! 2 Kay nangabugho ako
kaninyo. Aduna akoy diosnong pangabugho alang kaninyo, sanglit gisaad
ko man kamo nga ipaminyo sa usa ka bana. Gisaad ko nga ikatugyan
kamo ingon nga usa ka putli nga ulay alang kang Cristo. 3 Apan nahadlok
ako nga sa bisan unsang paagi, sama sa bitin nga naglimbong kang
Eba pinaagi sa iyang pagkamalinglahon, ang inyong mga panghunahuna
tingali mahisalaag gikan sa tinuoray ug putli nga paghigugma kang Cristo.
4 Kay pananglitan adunay tawo nga moabot ug magmantala ug lahi nga
Jesus kaysa sa usa nga among gisangyaw. O pananglitan magdawat kamo
ug lahi nga espiritu kaysa sa kung unsa ang inyo nang nadawat. O
pananglitan magdawat kamo ug lahi nga ebanghelyo kaysa sa usa nga
inyo nang nadawat. Nagmainantuson gayod kamo niining mga butanga!
5 Kay sa akong hunahuna dili ako labing ubos niadtong ginatawag nga
labing maayo nga mga apostoles. 6 Apan bisan wala ako nabansay sa
pagpanulti, nabansay na ako diha sa kahibalo. Diha sa matag paagi ug sa
tanang butang gipahibalo namo kini kaninyo. 7 Nakasala ba ako pinaagi
sa pagpa-ubos sa akong kaugalingon aron nga kamo mapasidunggan? Kay
gisangyaw ko ang ebanghelyo sa Dios nga walay bayad diha kaninyo.
8 Gikuhaan ko ang ubang mga kasimbahanan pinaagi sa pagdawat ug
tabang gikan kanila aron nga ako makaalagad kaninyo. 9 Sa dihang
uban pa ako kaninyo ug anaa ako sa kawalad-on, wala ako maghasol
ni bisan kinsa. Kay ang akong mga panginahanglan gipahinagbo sa mga
kaigsoonan nga miabot gikan sa Macedonia. Sa tanang butang gipalikay
ko ang akong kaugalingon nga mahimong palas-anon diha kaninyo, ug
padayonon ko kana sa pagbuhat. 10 Ingon nga ang kamatuoran ni Cristo
ania na kanako, kining pagpasigarbo nako dili mahilom sa mga bahin sa
Acaya. 11 Ngano man? Tungod ba kay wala na ako mahigugma kaninyo?

Ang Dios ang nasayod. 12 Apan kung unsa man ang akong ginabuhat, mao
usab akong pagabuhaton. Akoa kining buhaton aron nga akong maputol
ang kahigayonan niadtong mga naninguha sa higayon aron nga makita
nga sama kanamo kung unsa ang ilang ginapasigarbo. 13 Kay ang maong
mga tawo mini nga mga apostoles ug malimbongon nga mga magbubuhat.
Nagtakoban sila ingon nga mga apostoles ni Cristo. 14 Ug kini dili katingad-
an, kay bisan gani si Satanas nagtakoban ingon nga anghel sa kahayag.
15 Dili na gayod kini ikatingala kung ang iyang mga alagad magtakoban
usab ingon nga mga alagad sa pagkamatarong. Ang ilang padulngan
mao ang takos sa ilang mga binuhatan. 16 Mosulti ako pag-usab: Ayaw
tugoti nga adunay maghunahuna nga usa ako ka buangbuang. Apan kung
gibuhat na ninyo kini, dawata ako ingon nga usa ka buangbuang aron nga
makapasigarbo ako ug diyutay. 17 Ang akong ginasulti mahitungod niining
masaligon nga pagpasigarbo wala makalingkawas pinaagi sa Ginoo, apan
nagasulti ako ingon nga usa ka buangbuang. 18 Sanglit daghang mga
tawo nagpasigarbo sumala sa unodnon, magpasigarbo usab ako. 19 Kay
malipayon kamong nag-antos sa mga buang-buang. Maalamon kamo sa
inyong kaugalingon! 20 Kay nag-antos kamo uban sa tawo kung siya nag-
ulipon kaninyo, kung siya naglamoy kaninyo, kung siya nagpahimulos
kaninyo, kung iyang giila ang iyang kaugalingon nga mas maayo kaysa
kaninyo, o kung gisagpa niya kamo. 21 Mosulti ako sa atong kaulaw nga
kita huyang kaayo sa pagbuhat niana. Apan kung si bisan kinsa ang
magpasigarbo — mosulti ako sama sa usa ka buangbuang — magpasigarbo
usab ako. 22 Mga Hebreohanon ba sila? Ako man usab. Mga Israelita ba
sila? Ako man usab. Mga kaliwat ba sila ni Abraham? Ako man usab.
23 Mga alagad ba sila ni Cristo? (Nagsulti ako ingon nga ako wala na
sa akong hunahuna) Mas labaw pa ako. Nakabuhat ako sa mas daghan
pang buluhaton, sa mas daghang pagkabilanggo, sa mga pagbunal nga
dili maihap, sa pagsagubang sa daghan pang makuyaw nga kamatayon.
24 Gikan sa mga Judio nadawat ko sa lima ka higayon ang “40 ka mga
hampak nga gikuhaan ug usa.” 25 Sa makatulo ka higayon gibunalan ako
ug mga sungkod. Gibato ako usa ka higayon. Sa makatulo ka higayon
gilumsan ako. Naglutaw-lutaw sa halapad nga dagat usa ka gabii ug usa ka
adlaw. 26 Kanunay ako anaa sa mga panaw, sa kakuyaw gikan sa mga suba,
sa kakuyaw gikan sa mga tulisan, sa kakuyaw gikan sa akong kaugalingong
katawhan, sa kakuyaw gikan sa mga Gentil, sa kakuyaw sulod sa siyudad,
sa kakuyaw sa kamingawan, sa kakuyaw diha sa dagat, sa kakuyaw
gikan sa mini nga mga kaigsoonan. 27 Nakasinati na ako ug paghago ug
kalisdanan, sa daghang gabii nga walay tulog, sa kagutom ug sa kauhaw,
kanunay nga magpuasa, sa katugnaw ug kahubo. 28 Gawas nianang tanan,
anaa ang adlaw-adlaw nga kabug-aton dinhi kanako sa akong kabalaka
alang sa tanang kasimbahanan. 29 Kinsa ba ang naluya, nga wala man ako
maluya? Si kinsa ba ang hinungdan sa pagkapandol, nga wala man ako
nagdumot? 30 Kung kinahanglan man ako magpasigarbo, mopasigarbo ako
kung unsa ang mapakita sa akong kahuyangon. 31 Ang Dios ug Amahan
sa atong Ginoong Jesus, nga mao ang dayegon hangtod sa kahangtoran,
nasayod nga wala ako mamakak! 32 Didto sa Damasco, ang gobernador
nga sakop ni Haring Aretas mao ang nagbantay sa siyudad sa Damasco
aron sa pagdakop kanako. 33 Apan gitunton ako gamit ang bukag agi sa
bintana sa pader, ug nakaikyas ako gikan sa iyang mga kamot.

12

1 Kinahanglan ako magpasigarbo, apan walay maangkon pinaagi niini.
Apan magpadayon ako sa mga panan-awon ug mga pagpadayag gikan sa
Ginoo. 2 Aduna akoy nasayran nga tawo diha kang Cristo nga napulog
upat na ka katuigan ang milabay, nga — anaa man sa lawas o gawas sa
lawas, wala ako masayod niini, ang Dios ra ang nasayod —gidala ngadto
sa ikatulong langit. 3 Ug nasayod ako nga kining tawhana — anaa man sa
lawas, o gawas sa lawas, wala ako masayod, ang Dios ra ang nasayod —
4 gidala ngadto sa paraiso ug nadungog ang mga butang nga sagrado kaayo
alang kang bisan kinsa nga isulti. 5 Alang sa maong tawo magpasigarbo
ako. Apan alang sa akong kaugalingon dili ako magpasigarbo, gawas
sa akong kahuyangon. 6 Kung buot kong magpasigarbo, dili na ako
buangbuang, kay ako nagasulti na sa kamatuoran. Apan naglikay ako
sa pagpagarbo, aron nga walay usa nga maghunahuna ug labaw pa
kanako kaysa sa kung unsa ang nakita kanako o nadungog gikan kanako.
7 Maglikay usab ako sa pagpagarbo tungod sa katalagsaon nga matang
niadtong mga pagpadayag. Busa, aron nga dili ako magmagarbohon, ang
usa ka tunok sa unod ang gihatag kanako, sa usa ka mensahero gikan kang
Satanas aron mohasol kanako, aron dili na ako mahimong magarbohon
kaayo. 8 Sa makatulong higayon naghangyo ako sa Ginoo mahitungod
niini, aron kuhaon kini palayo kanako. 9 Ug miingon siya kanako, “Ang
akong grasya igo alang kanimo, kay ang gahom gihimong hingpit diha
sa kaluyahon.” Busa mas magpasigarbo pa gayod ako mahitungod sa
akong kaluyahon, aron nga ang gahom ni Cristo mopuyo kanako. 10 Busa
may katagbawan ako diha kang Cristo diha sa kaluyahon, diha sa mga
pagtamay, diha sa mga kasamok, diha sa mga paglutos, ug diha sa malisod
nga mga kahimtang. Tungod kay sa higayon nga maluya ako, nan diha
ako kusgan. 11 Nahimo akong usa ka buangbuang! Gipugos ninyo ako
niini, nga kinahanglan unta ninyo akong dayegon.. Kay dili ako ubos
niadtong ginatawag nga labing maayo nga mga apostoles, bisan kung ako
walay hinungdan. 12 Ang tinuod nga mga timailhan sa usa ka apostoles
gipakita na diha kaninyo sa hingpit nga pagpailob, mga timailhan, ug mga
kahibulongan ug mga gamhanang mga buhat. 13 Kay sa unsang paagi
nahimong kamong ubos kaysa sa ubang mga kasimbahanan, gawas nga
ako wala magsamok diha kaninyo? Pasayloa ako alang niini nga sayop!
14 Tan-awa! Andam na ako nga moanha kaninyo sa ikatulo nga higayon.
Dili na ako mahimong palas-anon diha kaninyo, kay dili nako gusto kung
unsa ang anaa kaninyo. Kamo ang akong gusto. Kay ang mga anak
dili kinahanglan nga magtigom alang sa ilang mga ginikanan. Hinuon,
kinahanglan nga ang mga ginikanan magtigom alang sa ilang mga anak.
15 Ikalipay ko pag-ayo nga mogasto ug makagasto alang sa inyong mga
kalag. Kung gihigugma ko kamo pag-ayo, diyutay ba ang paghigugma
kanako? 16 Apan sama sa ingon, wala ko na kamo gihasol. Apan, sanglit
maabilidad man ako pag-ayo, ako mao ang nadakpan ninyo pinaagi sa
paglimbong. 17 Gipahimuslan ko ba kamo pinaagi kang bisan kinsa nga
akong gipadala diha kaninyo? 18 Giawhag ko si Tito nga moanha kaninyo,
ug ipauban ko laing igsoon. Gipahimuslan ba kamo ni Tito? Wala ba kami
maglakaw sa samang dalan? Wala ba kami maglakaw sa samang mga
lakang? 19 Naghunahuna ba kamo nga hangtod karon gipanalipdan namo
ang among mga kaugalingon gikan kaninyo? Diha sa panan-aw sa Dios,
anaa na kami diha kang Cristo nga nag-ingon sa tanang butang alang sa
inyong paglig-on. 20 Kay nahadlok ako nga sa dihang moabot na ako dili

ko na kamo makaplagan ang sama sa akong gipangandoy. Nahadlok ako
nga dili na ninyo ako makita sama sa inyong gipangandoy. Nahadlok
ako nga tingali adunay mga panaglalis, mga pangabugho, pagkasuko,
kinaugalingon nga mga tinguha, paglinibakaay, garbo, ug walay kahapsay.
21 Nahadlok ako nga sa akong pagbalik, ipaubos ako sa akong Dios sa
inyong atubangan. Nahadlok ako nga tingali magmagul-anon ako niadtong
daghan nga mga nagkasala kaniadto, nga wala maghinulsol sa kahugaw
ug sa pagkamahilawason ug sa pagpatuyang nga ilang ginabuhat.

13

1 Mao na kini ang ikatulo nga higayon nga moanha ako kaninyo. “Ang
matag pasangil kinahanglan nga matuman pinaagi sa pagpamatuod sa
duha o sa tulo ka mga saksi.” 2 Miingon na akong daan niadtong mga
nakasala kaniadto ug sa tanan nga nahibilin sa dihang ako anaa pa diha
sa ikaduha nga higayon, ug mosulti ako niini pag-usab: Sa akong pagbalik,
dili ko na sila ipalingkawas. 3 Gisulti ko kini kaninyo tungod kay nangita
kamo ug pagpamatuod nga si Cristo nakigsulti pinaagi kanako. Dili siya
huyang nganha kaninyo. Hinuon, gamhanan siya nganha kaninyo. 4 Kay
gilansang siya sa krus tungod sa kahuyang, apan nabuhi siya pinaagi sa
gahom sa Dios. Kay kita usab huyang diha kaniya, apan mabuhi kita
uban kaniya pinaagi sa gahom sa Dios nga anaa na kaninyo. 5 Susiha ang
inyong kaugalingon aron nga makita kung kamo anaa na ba sa pagtuo.
Sulayi ang inyong kaugalingon. Wala ba ninyo maamgohi nga si Jesu-
Cristo anaa na kaninyo? Anaa na siya, gawas kung kamo wala giuyonan.
6 Ug masaligon ako nga inyong makaplagan nga kami giuyonan. 7 Karon
nag-ampo kami sa Dios aron nga dili na kamo makahimo ug bisan unsang
sayop. Wala ako mag-ampo aron nga maipakita nga milampos kami sa
pagsulay. Hinuon, nag-ampo ako nga kamo magbuhat kung unsa ang
husto, bisan kami daw napakyas sa maong pagsulay. 8 Kay wala kami
mahimo sa pagbuhat sa bisan unsa batok sa kamatuoran, kondili alang
lamang sa kamatuoran. 9 Kay nagmaya kami sa dihang kami huyang ug lig-
on kamo. Nag-ampo usab kami nga kamo mahingpit. 10 Gisulat ko kining
mga butanga samtang halayo ako kaninyo, aron nga sa dihang makauban
ko na kamo dili na ako makapasakit batok kaninyo. Dili ko buot gamiton
ang katungod nga gihatag sa Ginoo kanako sa pagtukod kaninyo ug dili
sa paglumpag kaninyo. 11 Sa kataposan, pagmayana, mga kaigsoonan!
Pagbuhat alang sa pagpasig-uli, pagdinasigay, pagsinabtanay sa usag-usa,
pagpuyo diha sa kalinaw. Ug ang gugma sa Dios ug ang kalinaw maanaa
kaninyo. 12 Abi-abiha ang matag-usa uban ang balaang halok. 13 Mag-abi-
abi kaninyo ang tanan nga magtutuo. 14 Hinaot nga ang grasya ni Ginoong
Jesu-Cristo, ang gugma sa Dios, ug ang pakig-ambit sa Balaang Espiritu
maanaa kaninyong tanan.

Galacia

1 Kini si Pablo ang apostol. Ako dili apostol nga gikan sa mga tawo ni
pinaagi sa tawo, apan pinaagi kang Jesu-Cristo ug sa Dios nga Amahan,
nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay. 2 Uban sa tanang kaigsoonan
nga kuyog kanako, ako nagsulat ngadto sa mga kasimbahan sa Galacia.
3 Ang grasya diha kaninyo ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga atong
Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo, 4 nga naghatag sa iyang kaugalingon
alang sa atong mga sala aron nga siya makahimo sa pagpahigawas kanato
gikan niining kasamtangang daotan nga panahon, sumala sa kabubut-
on sa atong Dios ug Amahan. 5 Alang kaniya ang himaya hangtod sa
kahangtoran. 6 Ako natingala nga kamo dali lang nga mituo ngadto sa lahi
nga ebanghelyo. Ako natingala nga kamo mibiya palayo gikan kaniya nga
nagtawag kaninyo pinaagi sa grasya ni Cristo. 7 Wala nay laing ebanghelyo,
apan adunay pipila ka mga tawo nga naghimo kaninyo ug kasamok ug
gustong tuison ang ebanghelyo ni Cristo. 8 Apan bisan kung kami o usa
ka anghel nga gikan sa langit tingali magmantala kaninyo sa ebanghelyo
nga dili sama sa usa nga among gimantala kaninyo, siya kinahanglan nga
tungluhon. 9 Sama sa among gisulti kaniadto, busa karon ako mosulti pag-
usab. “Kung adunay usa nga momantala kaninyo sa ebanghelyo nga dili
sama sa usa nga inyong nadawat, siya kinahanglang tunglohon.” 10 Kay
ako ba karon nagapangita sa pagtugot sa mga tawo o sa Dios? Ako ba
nagapangita aron magpahimuot sa mga tawo? Kung ako sa gihapon
nagasulay sa pagpahimuot sa mga tawo, ako dili usa ka sulugoon ni Cristo.
11 Kay ako gusto nga kamo masayod, mga kaigsoonan, nga ang ebanghelyo
nga akong gimantala dili gikan sa yanong mga tawo. 12 Wala ko kini
madawat gikan sa tawo, o ako natudloan niini. Hinuon, kini gipadayag
kanako pinaagi kang Jesu-Cristo. 13 Kamo nakadungog mahitungod sa
karaan nakong kinabuhi sa Judaismo, unsa ako kabangis nga naglutos
kaniadto sa simbahan sa Dios nga labaw pa sa sukdanan ug paglaglag
niini. 14 Ako nakigbisog sa Judaismo labaw pa sa daghan nakong mga
isigka Judio. Ako hilabihan ka matinguhaon alang sa mga tulumanon
sa akong mga amahan. 15 Apan ang Dios nahimuot sa pagpili kanako
gikan sa taguangkan sa akong inahan. Siya nagtawag kanako pinaagi
sa iyang grasya 16 aron sa pagpadayag sa iyang Anak kanako, aron nga
ako siyang imantala sa mga Gentil. Wala dayon ako nagpakisayod sa
unod ug dugo 17 ug ako wala miadto sa Jerusalem niadtong nahimong
mga apostoles nga nahiuna kanako. Hinuon miadto ako sa Arabia ug
unya mibalik sa Damascus. 18 Unya human sa tulo ka tuig ako miadto
sa Jerusalem aron duawon si Cephas, ug ako mipuyo uban kaniya sa 15
ka mga adlaw. 19 Apan ako walay nakita nga laing apostoles gawas kang
Santiago, ang igsoon sa Ginoo. 20 Tan-awa, atubangan sa Dios, ako wala
mamakak kung unsa ang akong gisulat kaninyo. 21 Unya ako miadto sa
mga rehiyon sa Siria ug Cilicia. 22 Ako wala gihapon mailhi sa panan-aw sa
mga kasimbahanan sa Judea nga anaa kang Cristo, 23 apan sila nakadungog
lamang, “Siya nga naglutos kanato karon nga nagamantala sa pagtuo nga
iya nang giguba.” 24 Sila nagahimaya sa Dios tungod kanako.

2

1 Unya human sa katorse ka tuig ako mitungas sa Jerusalem uban kang
Barnabas. 2 Akong gidala usab si Tito uban kanako. Mitungas ako tungod
kay ang Dios nagpadayag kanako nga kinahanglan ako moadto. Akong
gisangon ngadto kanila ang ebanghelyo nga akong gimantala taliwala
sa mga Gentil. (Apan nakigsulti ako sa tago lamang niadtong mga
mahinungdanong mga pangulo). Ako kining gibuhat aron sa pagsiguro
nga wala ako magdagan, o midagan, alang sa walay kapuslanan. 3 Apan
bisan gani si Tito, nga uban kanako, nga usa ka Griyego, wala gipugos
aron magpatuli. 4 Kining butanga mitungha tungod sa mga bakak nga
kaigsoonan nga miabot sa tago aron sa pagpaniid sa atong kagawasan nga
anaa kang Cristo Jesus. Sila nagtinguha nga kita mahimong mga ulipon
diha sa balaod. 5 Wala kita mitugot nga magpasakop kanila bisan sa usa
lamang ka takna, aron nga ang kamatuoran sa ebanghelyo magpabilin nga
dili mausab alang kaninyo. 6 Apan kadtong uban nga miingon nga ang
mga pangulo walay gikahatag kanako. Bisan unsa sila dili kini igsapayan
kanako. Ang Dios dili modawat sa mga pinalabi sa tawo. 7 Hinuon,
ilang nakita nga ako gisaligan sa pagmantala sa ebanghelyo niadtong
dili mga tinuli. Kini sama kang Pedro nga nagmantala sa ebanghelyo
niadtong tinuli. 8 Kay ang Dios, nga namuhat uban kang Pedro alang sa
pagkaapostol niadtong mga tinuli, namuhat usab kanako ngadto sa mga
Gentil. 9 Sa dihang si Santiago, Cephas, ug Juan, nga naila ingon nga maoy
nagtukod sa simbahan, nakasabot sa grasya nga gihatag kanako, ilang
gihatag ang ilang tuong kamot sa pag-abiabi kang Barnabas ug kanako.
Ila kining gibuhat aron nga kita kinahanglan moadto sa mga Gentil, ug
aron nga sila kinahanglan moadto niadtong mga tinuli. 10 Gusto usab
nila nga atong hinumdoman ang mga kabos. Ako usab matinguhaon sa
pagbuhat nianang maong butanga. 11 Karon sa dihang si Cephas miabot
sa Antioch, ako siyang gibadlong diha sa iyang atubangan tungod kay
siya sayop. 12 Sa wala pa miabot ang pipila ka mga tawo nga gikan kang
Santiago, si Cephas nakigkaon uban sa mga Gentil. Apan sa dihang kining
mga tawhana miabot, siya mihunong ug mipalayo gikan sa mga Gentil.
Siya nahadlok niining mga tawhana nga nagkinahanglan sa pagpatuli.
13 Usab ang kadaghanan sa mga Judio miapil niining pagpakaaron-ingnon
ni Cephas. Ug tungod niini bisan gani si Barnabas nadala usab sa
ilang pagpakaaron-ingnon. 14 Apan sa dihang akong nakita nga wala
sila misunod sa kamatuoran sa ebanghelyo, ako miingon ngadto kang
Cephas sa atubangan nilang tanan, “Kung ikaw Judio apan nagpuyo sa
Gentil nga pamatasan inay diha sa Judio nga pamatasan, unsaon nimo
pagpugos ang mga Gentil nga magpuyo sama sa mga Judio?” 15 Kita nga
mga Judio pinaagi sa pagpakatawo ug dili “Gentil nga mga makasasala”
16 nasayod nga walay usa ang gipakamatarong pinaagi sa mga buhat sa
balaod. Hinuon, sila gipakamatarong pinaagi sa pagtuo kang Jesu-Cristo.
Kita miabot sa pagtuo kang Cristo Jesus aron nga kita mamatarong pinaagi
sa pagtuo kang Cristo ug dili pinaagi sa mga buhat sa balaod. Kay pinaagi
sa mga buhat sa balaod walay unod nga mamatarong. 17 Apan kung, sa
dihang kita mangita sa Dios aron nga mamatarong kita diha kang Cristo,
atong makaplagan usab ang atong mga kaugalingon nga makasasala, si
Cristo ba nahimong usa ka sulugoon sa sala? Kini dili gayod! 18 Kay kung
akong tukoron pag-usab ang akong pagsalig sa pagbantay sa balaod, ang
pagsalig nga ako nang giguba, akong ipakita ang akong kaugalingon ingon
nga usa ka masinupakon sa balaod. 19 Pinaagi sa balaod ako namatay sa

balaod, aron nga ako magpuyo alang sa Dios. 20 Ako gilansang uban kang
Cristo. Kini dili na ako ang nabuhi, apan si Cristo nga nagpuyo kanako.
Ang kinabuhi nga ako karong gikinabuhi diha sa unod akong gikinabuhi
pinaagi sa pagtuo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug naghatag sa
iyang kaugalingon alang kanako. 21 Wala nako gisalikway ang grasya sa
Dios, kay kung ang pagkamatarong anaa pinaagi sa balaod, busa si Cristo
namatay sa walay hinungdan.

3

1 Buang-buang kamong taga-Galacia, kinsang daotan nga mata ang
nakadaot kaninyo? Dili ba si Jesu-Cristo gihulagway ingon nga gilansang
sa krus atubangan sa inyong mga mata? 2 Ako buot nga makakat-on niini
gikan kaninyo. Nadawat ba ninyo ang Espiritu pinaagi sa pagtuman sa
balaod o pinaagi sa pagtuo kung unsa ang inyong nadungog? 3 Buang-
buang ba gayod kamo? Nagsugod ba kamo diha sa Espiritu aron tapuson
karon sa unod? 4 Nag-antos ba kamo sa daghan nga mga butang alang
sa wala, kung sa pagkatinuod sila alang sa wala? 5 Unya siya ba nga
naghatag sa Espiritu diha kaninyo ug namuhat sa gamhanang mga buhat
taliwala kaninyo nagbuhat niini pinaagi sa mga buhat sa balaod o pinaagi
sa pagpaminaw uban ang pagtuo? 6 Si Abraham “mituo sa Dios ug kini
gitamod kaniya ingon nga pagkamatarong.” 7 Sa samang paagi, sabton,
unya, nga kadtong nagtuo mga anak ni Abraham. 8 Ang kasulatan daan
nang nagpakita nga ang Dios himoong matarong ang mga Gentil pinaagi
sa pagtuo. Ang ebanghelyo gimantala nang daan ngadto kang Abraham:
“Diha kanimo ang tanang kanasoran mahimong mapanalanginan.” 9 Busa,
kadtong adunay pagtuo panalanginan uban kang Abraham, nga adunay
pagtuo. 10 Kadtong nagsalig pinaagi sa pagtuman sa balaod mailalom sa
tunglo. Kay kini nahisulat, “Tunglohon ang matag-usa nga dili magpabilin
pinaagi sa tanang mga butang nga nahisulat sa basahon sa balaod,
sa pagbuhat niining tanan.” 11 Karon kini klaro nga walay tawo nga
gipakamatarong sa Dios pinaagi sa balaod, kay “Ang matarong magpuyo
pinaagi sa pagtuo. “ 12 Ang balaod dili gikan sa pagtuo, apan hinuon,
“Siya nga nagbuhat niining mga butanga diha sa balaod magpuyo pinaagi
sa mga balaod.” 13 Si Cristo ang naglukat kanato gikan sa tunglo sa balaod
sa dihang siya nahimong usa ka tinunglo alang kanato. Kay kini nahisulat,
“Tinunglo ang si bisan kinsa nga gibitay sa kahoy.” 14 Ang tumong mao
nga ang panalangin nga anaa kang Abraham mahatag sa mga Gentil
pinaagi kang Cristo Jesus, aron nga kita mahimong makadawat sa saad
sa Espiritu pinaagi sa pagtuo. 15 Mga igsoon, ako mosulti sa tawhanong
mga pulong. Bisan sa dihang ang tawhanong kasabotan gikauyonan na,
wala nay makasalikway o makadugang niini. 16 Karon ang mga saad
nasulti na ngadto kang Abraham ug sa iyang mga kaliwatan. Kini wala
miingon, “sa mga kaliwatan, “ nga naghisgot sa daghan, apan hinuon
ngadto lamang sa usa, “sa imong kaliwat,” nga mao ang Cristo. 17 Karon
ako magsulti niini. Ang balaod, diin miabot 430 na ka tuig ang milabay,
wala makasalikway sa kasabotan nga nahiuna nang natukod sa Dios.
18 Kay kung ang panulundon moabot pinaagi sa balaod, kini dili na gayod
moabot pinaagi sa saad. Apan ang Dios gawasnon nga mihatag niini
kang Abraham pinaagi sa usa ka saad. 19 Unya nganong ang balaod
gihatag man? Gidugang kini tungod sa mga kalapasan, hangtod nga
ang kaliwat ni Abraham moabot kanila nga iyang gisaaran. Ang balaod
gibutang aron mapakusgan pinaagi sa mga anghel pinaagi sa kamot sa

tigpataliwala. 20 Karon ang tigpataliwala nagpasabot sa dili lamang usa
ka tawo, apan ang Dios usa lamang. 21 Busa ang balaod ba supak sa
mga saad sa Dios? Sa pagkatinuod dili gayod! Kay kung ang balaod
nga gihatag makahimo sa paghatag ug kinabuhi, ang pagkamatarong
moabot gayod pinaagi niana nga balaod. 22 Apan hinuon, ang kasulatan
nagbilanggo sa tanan nga mga butang nga nailalom sa sala. Ang Dios
nagbuhat niini aron nga ang iyang saad sa pagluwas kanato pinaagi sa
pagtuo kang Jesu-Cristo mahimong ikahatag niadtong nagtuo. 23 Apan
sa wala pa miabot ang pagtuo kang Cristo, kita nabilanggo ug nagapos
pinaagi sa balaod hangtod nga napadayag ang pagtuo. 24 Busa ang balaod
nahimo natong magbalantay hangtod nga si Cristo miabot, aron nga kita
mahimong matarong pinaagi sa pagtuo. 25 Karon ang pagtuo miabot,
wala na gayod kita nailalom sa magbalantay. 26 Kay kamong tanan mga
anak na sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Cristo Jesus. 27 Kamong tanan
nga nabawtismohan diha kang Cristo gibistihan ang inyong kaugalingon
diha kang Cristo. 28 Walay Judio ni Griyego, ulipon ni gawasnon, lalaki
ni babaye, kay kamong tanan usa diha kang Cristo Jesus. 29 Kung kamo
iya kang Cristo, nagpasabot nga kamo mga kaliwat ni Abraham, ug mga
manununod sumala sa saad.

4

1 Ako magasulti nga samtang ang manununod usa pa ka bata, siya
walay kalainan sa usa ka ulipon, bisan tuod siya ang tag-iya sa tibuok
katigayonan. 2 Hinuon, siya nailalom sa mga magbalantay ug sa mga
piniyalan hangtod sa panahon nga gitagal sa iyang amahan. 3 Busa
kita usab, sa dihang mga bata pa kita, kita naulipon ngadto sa mga
binatang pagtulon-an sa kalibotan. 4 Apan sa dihang ang hustong panahon
niabot, ang Dios nagpadala sa iyang Anak, gipakatawo sa usa ka babaye,
gipakatawo ilalom sa balaod. 5 Iya kining gibuhat aron sa paglukat
niadtong nailalom sa balaod, aron nga kita makadawat sa pagkasinakop
ingon nga mga anak. 6 Tungod kay kamo mga anak, ang Dios nagpadala
sa Espiritu sa iyang Anak sa atong mga kasingkasing, ang Espiritu nga
nagtawag, “Abba, Amahan.” 7 Tungod niini nga hinungdan kamo dili na
ulipon apan usa na ka anak. Kung kamo usa na ka anak, unya kamo
manununod na usab pinaagi sa Dios. 8 Bisan kaniadto, sa dihang kamo
wala nasayod sa Dios, kamo mga naulipon niadtong usa nga anaa pinaagi
sa kinaiyahan nga dili gayod mga dios. 9 Apan karon nga kamo nasayod
na sa Dios, o hinuon, karon nga kamo nailhan na sa Dios, nganong mibalik
man kamo pag-usab sa huyang ug walay kapuslanan nga mga nag-unang
pagtulon-an? Buot ba kamong tanan nga maulipon pag-usab? 10 Kamo
mabinantayon nga nagtuman sa mga pinasahing mga adlaw, sa mga bag-
ong bulan, mga panahon, ug katuigan. 11 Ako nahadlok alang kaninyo.
Ako nahadlok nga tingali ako namuhat diha kaninyo sa walay kapuslanan.
12 Ako naghangyo kaninyo, mga igsoon, mahimong ingon nga ako, kay
ako usab mahimong ingon nga kamo. Kamo walay nabuhat nga sayop
kanako. 13 Apan kamo nasayod niana nga tungod sa lawasnong balatian
nga akong gimantala ang ebanghelyo kaninyo sa unang higayon. 14 Bisan
ug ang akong lawasnong kahimtang nabutang kaninyo sa pagsulay, kamo
wala nagtamay o nagsalikway kanako. Hinuon inyo akong gidawat ingon
nga anghel sa Dios, ingon nga ako gayod si Cristo Jesus. 15 Busa, hain
karon ang inyong kalipay? Kay ako magpamatuod kaninyo niana, nga

kung kinahanglanon, inyo gayong lugiton ang inyong mga mata ug ihatag
ngari kanako. 16 Busa unya, nahimo ba ako nga inyong kaaway tungod
kay ako misulti man kaninyo sa kamatuoran? 17 Sila mabination nga
nangita kaninyo, apan sa walay kapuslanan. Buot nila nga ibulag kamo
gikan kanako aron nga kamo mosunod kanila. 18 Maayo kanunay nga
mahimong mabination alang sa maayong hinungdan, ug dili lamang sa
dihang ako anaa kauban ninyo. 19 Akong gagmay nga mga anak, ako nag-
antos sa kasakit alang kaninyo pag-usab hangtod nga si Cristo mahulma
diha kaninyo. 20 Buot ko nga makig-uban diha kaninyo karon ug usbon ang
akong tono, tungod kay nalibog ako mahitungod kaninyo. 21 Sultihi ako,
kamo nga nagtinguha nga mailalom sa balaod, wala ba kamo makadungog
kung unsa ang giingon sa balaod? 22 Kay kini nahisulat nga si Abraham
adunay duha ka mga anak nga lalaki, ang usa pinaagi sa ulipon nga
babaye ug ang usa pinaagi sa gawasnon nga babaye. 23 Apan, ang usa
nga pinaagi sa ulipon natawo lamang pinaagi sa unod. Apan ang usa nga
pinaagi sa gawasnon nga babaye natawo pinaagi sa usa ka saad. 24 Kining
mga butanga mahimong gipasabot gamit ang pasumbingay, kay kining
mga babaye sama sa duha ka mga pakigsaad. Ang usa kanila gikan sa
Bukid sa Sinai. Siya naghimugso sa mga bata nga mga ulipon. Kini si
Hagar. 25 Karon si Hagar mao ang Bukid sa Sinai nga anaa sa Arabia.
Siya nagsimbulo sa kasamtangang Jerusalem, kay siya naulipon uban sa
iyang mga anak. 26 Apan ang Jerusalem nga atua sa taas gawasnon, mao
kana, ang atong inahan. 27 Kay kini nahisulat, “Pagmaya, ikaw nga dili
manganak nga babaye, ikaw nga wala makabaton ug anak. Pagtiyabaw
ug pagsinggit alang sa kalipay, ikaw nga wala makasinati sa pagpanamkon.
Kay daghan pa ang mga anak sa biniyaan, labaw pa niadtong mga adunay
bana.” 28 Karon kamo, mga igsoon, sama kang Isaac, mga anak sa saad.
29 Niana nga higayon ang usa nga natawo sumala sa unod milutos sa
usa nga natawo sumala sa Espiritu. Kini sama gihapon karon. 30 Unsa
ang giingon sa kasulatan? “Ipalayo ang babayeng ulipon ug ang iyang
anak nga lalaki. Kay ang anak nga lalaki sa babaye nga ulipon dili
gayod makapanunod uban ang anak nga lalaki sa babaye nga gawasnon.”
31 Busa, mga kaigsoonan, kita dili mga anak sa babaye nga ulipon, apan
hinuon sa babaye nga gawasnon.

5

1 Kini alang sa kagawasan nga si Cristo naghimo kanato nga gawasnon.
Busa barog nga malig-on ug ayaw palingla pag-usab ilalom sa yugo
sa pagkaulipon. 2 Tan-awa, ako, si Pablo, mosulti kaninyo nga kung
kamo mahimong tinuli, si Cristo dili makahimo kaninyo ug kaayohan
sa bisan unsa nga pamaagi. 3 Usab, ako magpamatuod sa matag usa
ka tawo nga tinuli nga siya mahimong kinahanglan nga motuman sa
kinatibuk-an nga balaod. 4 Kamo gilain gikan kang Cristo, kamong
tanan nga “gipakamatarong” pinaagi sa balaod. Nahilayo kamo gikan
sa grasya. 5 Kay pinaagi sa Espiritu, ug pinaagi sa pagtuo, kita naghulat
sa pagsalig sa pagkamatarong. 6 Diha kang Cristo Jesus ni tinuli o dili
tinuli nagpasabot nga bisan unsa. Pagtuo lamang ang nagbuhat pinaagi
sa gugma nagpasabot sa usa ka butang. 7 Midagan kamo ug maayo.
Kinsa ang mipahunong kaninyo gikan sa pagtuman sa kamatuoran?
8 Ang pagdani sa pagbuhat niana dili gikan kaniya nga mitawag kaninyo.
9 Ang gamay nga igpapatubo nakaapekto sa tibuok minasa. 10 Aduna

akoy pagsalig kaninyo ngadto sa Ginoo nga dili kamo maghunahuna sa
bisan unsang pamaagi. Siya nga mipalibog kaninyo magdala sa iyang
kaugalingong silot, bisan kinsa siya. 11 Mga igsoon, kung ako pabilin nga
nagsangyaw sa pagkatinuli, nganong gilutos man gihapon ako? Niana nga
bahin ang mga babag alang sa krus mahimong maguba. 12 Nagtinguha
ako nga kadtong nagpahisalaag kaninyo mahimong kapunon ang ilang
mga kaugalingon. 13 Kay ang Dios nagtawag kaninyo, mga igsoon, sa
kagawasan. Ayaw lang gayod ninyo gamita ang inyong pagkagawasnon
sama sa kahigayonan alang sa unod. Hinuon pinaagi sa gugma mag-alagad
sa matag usa. 14 Kay ang tibuok balaod natuman sa usa ka kasugoan;
sa "Kinahanglan higugmaon ninyo ang inyong silingan sama sa inyong
kaugalingon." 15 Apan kung inyong paakon ug tukbon ang matag usa,
pagbantay nga dili kamo maguba sa matag usa. 16 Ako magasulti, lakaw
pinaagi sa Espiritu, ug dili ninyo tumanon ang tinguha sa unod. 17 Kay
ang unod adunay lig-on nga tinguha batok sa Espiritu, ug ang Espiritu
adunay lig-on nga tinguha batok sa unod. Kay kini sukwahi sa matag
usa. Ang sangpotanan niini dili ninyo mabuhat ang mga butang nga
inyong gitinguha nga buhaton. 18 Apan kung ang Espiritu magapanguna
kaninyo, dili na kamo ilalom sa balaod. 19 Karon ang mga buhat sa unod
makita. Sila makighilawason, dili putli, kaulag, 20 pagsimbag diosdios,
pagpamarang, pagdinumtanay, panagbingkil, pangabugho, kapungot, iya-
iyahay, sinupakay, pagkabahinbahin, 21 kasina, paghuboghubog, kagubot,
ug uban pang mga butang nga sama niini. Ako nagpahimangno kaninyo,
sama sa akong pagpahimangno kaniadto, nga kadtong nagbuhat sa mga
butang dili makapanunod sa gingharian sa Dios. 22 Apan ang bunga sa
Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pagpaubos, pagkamaluluy-on,
pagkamaayo, pagtuo, 23 pagkabuotan, ug mapinungganon sa kaugalingon.
Ang balaod dili batok niini nga mga butang. 24 Kadtong mga nahisakop
kang Cristo Jesus gilansang sa krus ang unod uban niining pagbati ug ang
daotang mga tinguha. 25 Kung kita magpuyo pinaagi sa Espiritu, molakaw
usab kita pinaagi sa Espiritu. 26 Dili kita mahimong magmagarbuhon,
maghagit sa matag-usa, o masina sa matag usa.

6

1 Mga igsoon, kung ang usa ka tawo madakpan sa pipila ka paglapas,
kamo nga mga espirituwal kinahanglan magpahiuli nianang tawhana
sa espiritu sa kalumo. Pagmabinantayon kamo sa inyong kaugalingon,
aron nga dili kamo matintal. 2 Pas-ana ang mga kabug-aton sa uban,
ug aron inyong matuman ang balaod ni Cristo. 3 Kung si bisan kinsa
nga naghunahuna nga siya labaw bisan siya dili, gilimbongan niya ang
iyang kaugalingon. 4 Ang matag-usa kinahanglan magsusi sa iyang
kaugalingon nga binuhatan. Unya siya anaay usa ka butang sa iyang
kaugalingon lamang nga mahimong ikapasigarbo, sa walay pagtandi sa
iyang kaugalingon ngadto kang bisan kinsa. 5 Tungod kay ang matag-usa
magpas-an sa iyang kaugalingon nga palas-anon. 6 Ang usa nga natudloan
sa pulong kinahanglan magpaambit sa tanan nga maayong mga butang
uban sa magtutudlo. 7 Ayaw pagpalimbong. Ang Dios dili mabiaybiayon.
Bisan unsa ang gitanom sa tawo, mao usab kana ang iyang paga-anihon.
8 Kay siya nga nagpugas sa liso diha sa iyang tawhanong kinaiya anihon
ang kalaglagan, apan siya nga nagpugas sa liso diha sa Espiritu, anihon
ang kinabuhing walay kataposan gikan sa Espiritu. 9 Kinahanglan dili kita

kapoyan sa pagbuhat ug maayo, kay sa hustong panahon mag-ani kita
kung dili kita moundang. 10 Mao nga, kung kita adunay kahigayonan,
magbuhat kita ug maayo ngadto sa matag-usa. Magbuhat kita ug maayo
ilabina niadtong anaa sa panimalay sa tumutuo. 11 Tan-awa ang mga
dagko nga letra nga akong gisulat kaninyo sa akong kaugalingon nga mga
kamot. 12 Kadtong gustong daygon sa mga tawo diha sa unod nagpugos
kaninyo sa pagpatuli. Sila nagbuhat lamang niini aron nga dili sila
pagalutoson alang sa krus ni Cristo. 13 Bisan gani kadtong nagpatuli sa
ilang kaugalingon wala nagtuman sa balaod. Hinuon, gusto nila nga
matuli kamo aron nga sila magpasigarbo mahitungod sa inyong unod.
14 Dili gayod mahimo nga ako magpasigarbo gawas sa krus sa atong
Ginoong Jesu-Cristo. Tungod kini kaniya nga ang kalibotan gilansang alang
kanako ug ako ngadto sa kalibotan. 15 Kay ang pagkatinuli o dili tinuli
walay bili. Hinuon, ang pagkabag-ong binuhat maoy mahinungdanon.
16 Sa tanan nga magkinabuhi niini nga mando, ang kalinaw ug kaluoy
maanaa unta kanila, ug maanaa sa Israel sa Dios. 17 Gikan karon ayaw
tugoti ang si bisan kinsa nga magsamok kanako, tungod kay akong gidala
ang mga timaan ni Jesus sa akong lawas. 18 Ang grasya sa atong Ginoong
Jesu-Cristo mag-uban sa inyong espiritu, mga igsoon. Amen.

Taga Efeso

1 Kang Pablo, apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-on sa Dios,
alang sa mga gigahin sa Dios sa Efeso nga matinumanon sa pagsalig
kang Cristo Jesus 2 —Hinaot nga ang grasya ug kalinaw sa atong Dios
nga Amahan ug Ginoong Jesu Cristo maana kaninyo. 3 Hinaot nga ang
Dios ug Amahan sa atong Ginoong Jesu Cristo mahimaya, kaniya nga
nagpanalangin kanato sa tanang espirituhanong panalangin sa kalangitan
diha kang Cristo. 4 Kay gipili kita sa Dios aron motuo kang Cristo bisan sa
wala pa mahimo ang kalibutan. Gipili kita niya aron mahimong balaan
ug walay ikasaway sa iyang panan-aw. 5 Pinaagi sa gugma sa Dios daan
na kitang gitakda nga gisagop ingon nga iyang mga anak pinaagi kang
Jesu Cristo. Gibuhat kini niya tungod kay nalipay siya nga buhaton ang
iyang tinguha kanato. 6 Nahitabo kining tanan aron ang Dios madayeg
tungod sa iyang mahimayaong grasya, nga gihatag niya nga walay bayad
pinaagi sa iyang hinigugma. 7 Kay tungod sa iyang hinigugma, aduna kitay
kaluwasan pinaagi sa iyang dugo, kapasayluan sa mga sala, pinaagi sa
kadato sa iyang grasya. 8 Kini nga grasya gihatag nga walay pagpugong
kanato sa tanang kaalam ug salabutan. 9 Gipahibalo sa Dios kanato ang
mga tinago nga kamatuoran mahitungod sa plano niya, sumala sa iyang
tinguha nga iyang gipakita kang Cristo: 10 kung moabot na ang higayon
nga matuman ang iyang plano, iyang dad-on nga tingob ang tanan sa langit
ug sa yuta nga gimanduan ni Cristo. 11 Gipili kita kang Cristo ug gigahin
niadto pa, sumala sa plano kaniya nga naghimo sa tanang mga butang
pinaagi sa iyang kabubut-on, 12 aron mabuhi unta kita nga magdayeg
sa iyang himaya, kita nga mga unang nagsalig kang Cristo. 13 Gikan
kang Cristo nga kamo nakadungog pud sa pulong sa kamatuoran, ang
maayong balita sa inyong kaluwasan kang Cristo, nga inyo pud gituohan
ug giselyuhan pinaagi sa saad sa Balaang Espiritu. 14 Ang Espiritu mao
ang pasalig sa atong pamana, hangtod ang pagpanag-iya atong maangkon,
alang sa pagdayeg sa iyang himaya. 15 Tungod niini, sukad sa dihang
nakadungog ako bahin sa inyong pagtuo sa atong Ginoong Jesus, ug sa
inyong gugma alang sa tanan nga gigahin kaniya, 16 wala ako niundang
ug pagpasalamat sa Dios kaninyo ug paghinumdom kaninyo sa akong
mga pag-ampo. 17 Nag-ampo ako nga ang Dios sa atong Ginoong Jesu
Cristo nga Amahan sa himaya, maghatag kaninyo sa espiritu sa kaalam ug
magpadayag sa iyang kahibalo, 18 aron ang mata sa inyong kasingkasing
malamdagan aron makahibalo kamo kung unsa ang pagsalig sa among
pagkatawag, kung unsa ang bahandi sa himaya nga iyang gipamana sa
mga gigahin alang kaniya- 19 ug unsa kadako ang iyang gahum nga anaa
kanato nga mituo, sumala sa paglihok sa iyang kusog nga gahum. 20 Kini
ang gahum nga milihok kang Cristo sa dihang gibanhaw siya sa Dios ug
nagpalingkod kaniya dapit sa iyang tuong kamot diha sa kalangitan, 21 nga
labaw pa sa tanang mga gamando, ug sa mga adunay gahum, ug mga
nagsakop, ug sa mga ngalan nga ginganlan, dili lang sa karong panahon,
apan sa panahon sad nga umaabot. 22 Gipasakop sa Dios ang tanang mga
butang ubos sa mga tiil ni Cristo, ug gihimo niya siya nga pangulo sa
tanang mga butang diha sa Iglesia, 23 nga mao ang lawas niya, nga ang
kahingpit niya maoy nagpuno sa tanang mga butang sa tanang pamaagi.

2

1 Kay mga patay kamo sa inyong mga kalapasan ug mga sala 2 nga
diin nagkinabuhi kamo niadto, nga gasunod sa mga prinsipyo niining
kalibutan, sumala sa nagmando sa mga adunay gahum sa kahanginan,
sa espiritu nga naglihok sa mga anak nga masinupakon. 3 Kaniadto kitang
tanan kauban niadtong dili mga tumutuo ug gihimo nato ang dautan nga
pangandoy sa atong mga lawas, nga gihimo ang kabubut-on sa lawas
ug sa hunahuna, ug daan na sa atong kinaiya nga mga anak kita sa
kapungot sama sa uban. 4 Apan kay dato sa kaluoy ang Dios nga tungod
sa kadako sa iyang gugma nga diin gihigugma kita niya, 5 kaniadto nga
kita patay pa sa kalapasan, gidala kita niya sa bag-ong kinabuhi uban
kang 6 Cristo—pinaagi sa grasya naluwas kamo—ug gibanhaw kita niya ug
gipalingkod sad kita niya sa kalangitan kauban ni Cristo Jesus. 7 Gihimo
niya kini aron nga sa umaabot nga panahon iya gyud nga ipakita kanato
kung unsa kadako ang bahandi sa iyang grasya tungod sa iyang kaluoy
diha kang Cristo Jesus. 8 Kay tungod sa grasya naluwas kamo pinaagi sa
pagtuo. Ug kini dili gikan kanato; kondili gasa gikan sa Dios, 9 dili sa
atong mga binuhatan aron walay bisan usa nga makapanghambog. 10 Kay
kita mga binuhat sa Dios, gilalang diha kang Cristo Jesus sa pagbuhat
ug mga maayong buluhaton nga dugay na kaayong plano sa Dios nga
atong sundon. 11 Busa hinumdumi ninyo nga kaniadto mga Gentil kamo
sa unod, nga gitawag “nga mga paganong dili tuli” adtong mga gitawag
nga tuli sa mga unod nga binuhatan lang sa mga tawo. 12 Kay niadtong
panahuna nabulag kamo kang Cristo, nga nabulag sa katawhan sa Israel,
ug mga estranghero mahitungod sa mga kasabutan sa saad, nga walay
kasiguraduhan sa kaugmaon, ug walay Dios niining kalibutan. 13 Apan
karon tungod kang Cristo Jesus kamo nga kaniadto layo sa Dios naduol na
sa Dios pinaagi sa dugo ni Cristo. 14 Kay siya ang atong kalinaw tungod
kay gihimo niya ang mga Judio ug Gentil nga usa na ka katawhan. Ug
sa iyang lawas giguba niya ang paril sa kasuko nga nagbulag kanato
sa usa'g usa. 15 Diin nga, gitangtang niya ang balaod sa mga sugo ug
mga kalagdaan aron mahimo niya ang bag-ong katawhan gikan sa duha
ka katawhan, sa ingon nga adunay pakigdait. 16 Gihimo kini niya aron
mahiusa ang duha ka katawhan ingon nga usa ka lawas sa Dios pinaagi
sa krus, nga undangon ang ilang kasuko sa usa'g usa. 17 Mianhi si Jesus ug
gisangyaw ang maayong balita ug ang iyang kalinaw sa mga tua sa layo ug
kalinaw sa mga duol kaniya. 18 Kay tungod kang Jesus makaduol kitang
duha ka katawhan pinaagi sa usa ka Espiritu didto sa Amahan. 19 Mao
nga karon kamo nga mga Gentil dili na kamo mga estranghero ug mga
langyaw, tungod kay kamo mga isig kalungsod sa mga gigahin alang sa
Dios, nga sakop sa pamilya sa Dios. 20 Kay kini sila gitukod sa pundasyon sa
mga apostoles ug mga propeta, si Cristo mismo ang bato nga tugkaranan.
21 Pinaagi sa gahum ni Jesus ang tibuok tinukod sa iyang pamilya tingob
nga mahaum ug magkadaghan ingon nga templo nga gigahin alang sa
Ginoo, 22 nga diin tingob nga gitukod sad kamo nga mahimong puloy-anan
sa Dios pinaagi sa Espiritu.

3

1 Tungod niini, ako, si Pablo, ang piniriso kang Cristo Jesus alang
kaninyo nga mga Gentil - 2 kung nakadunggog na kamo mahitungod
sa pagdumala sa gasa sa Dios nga iyang gihatag kanako alang kaninyo,

3 sumala sa pinadayag nga gipakita kanako, ang tinago nga kamatuoran
nga aduna akoy mubo nga gisulat kaniadto kaninyo. 4 Kung makabasa
kamo mahitungod niini, makasabot kamo sa akong panan-aw sa tinago
nga kamatuoran mahitungod kang Cristo 5 nga sa uban nga henerasyon
wala kini gipahibalo sa mga katawhan, apan karon kini napadayag sa
iyang mga apostoles ug mga propeta nga gigahin pinaagi sa Espiritu:
6 nga ang mga Gentil mga kauban nga manonod ug kauban nga mga
membro sa lawas ug kauban nga kabahin sa pag-ambit sa saad ni Cristo
Jesus pinaagi sa maayong balita. 7 Tungod niini nahimo akong suluguon
pinaagi sa grasya sa Dios nga gihatag niya kanako pinaagi sa paglihok
sa iyang gahum. 8 Sa ako gihatag kini nga gasa, bisan pa ako ang ubos
sa labing ubos sa mga gigahin sa Dios, aron isangyaw sa mga Gentil ang
maayong balita mahitungod sa dili masukod nga bahandi ni Cristo 9 ug
aron malamdagan ang tanan mahitungod sa plano sa Dios, ang tinago
nga kamatuoran nga sa dugay nga panahon gitago sa Dios nga maoy
naglalang sa tanan. 10 Mao nga, mahibaw-an sa mga gamando ug sa
mga adunay gahum sa kalangitan ang lisod sabton nga kaalam sa Diyos
pinaagi sa Iglesia, 11 sumala sa walay kahangturang plano nga iyang gituyo
kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. 12 Kay diha kang Cristo aduna kitay
kaisug ug katungod nga moduol kaniya nga adunay pagsalig tungod sa
atong pagtuo. 13 Busa naghangyo ako kaninyo nga dili kamo mawad-an
ug paglaum bisan pa sa akong mga pag-antos alang kaninyo, kay mao kini
ang inyong kahimayaan. 14 Tungod niini, nagluhod ako sa Amahan, 15 nga
diin ginganlan ug gilalang ang matag usa ka pamilya sa langit ug sa yuta
16 nga kamo iyang tagaan, sumala sa bahandi sa iyang himaya nga malig-
on kamo nga adunay gahum pinaagi sa iyang Espiritu nga anaa kaninyo;
17 aron si Cristo magpuyo sa inyong kasingkasing pinaagi sa pagtuo ug aron
kamo mogamot ug magmalig-on sa iyang gugma, 18 aron makasabot kamo,
uban sa tanan nga gigahin alang sa Dios, kung unsa kalapad ug kataas ug
kahabog ug kalawom ang gugma ni Cristo, 19 aron inyong mahibaw-an
ang labaw kaayong dakong gugma ni Cristo, aron mapuno kamo sa tanan
nga kahingpit sa Dios. 20 Karon sa iya nga makabuhat sa tanan, labaw
pa sa tanan nga atong gipangayo o gihunahuna, sumala sa iyang gahum
nga galihok kanato, 21 sa iya ang himaya sa Iglesia ug kang Cristo Jesus sa
tanan nga mga henerasyon hangtod sa kahangturan. Amen.

4

1 Busa, ingon nga pinireso alang sa Ginoo, giawhag ko kamo nga
magkinabuhi nga takos sa pagtawag sa Dios kaninyo, 2 nga adunay dakong
pagpaubos ug kaligdong ug pasensiya, nga gadawat sa usa'g usa sa gugma.
3 Buhata ninyo ang tanan aron maipadayon ang panaghiusa gikan sa
Espiritu pinaagi sa kalinaw nga nagbugkos kaninyo. 4 Adunay usa ka
lawas, ug usa ka Espiritu, sama usab nga gitawag kamo sa usa ka sigurado
nga pagdahum sa inyong pagkatawag; 5 ug adunay usa ka Ginoo, usa
ka pagtuo, usa ka bautismo, 6 usa ka Dios ug Amahan sa tanan, nga
labaw sa tanan ug pinaagi sa tanan ug anaa sa tanan. 7 Ang matag usa
kanato gihatagan ug gasa sumala sa sukod sa gasa ni Cristo. 8 Sama sa
gisulti sa Kasulatan, Niadtong misaka siya sa kahitas-an, gidala niya ang
mga dinakpan ngadto sa pagkabihag, ug gihatagan niya ug gasa ang mga
katawhan. 9 Unsa may gipasabot aning pamahayag nga “Misaka siya,” dili
ba nga minaog sad siya paingon sa kinailawman sa kalibutan? 10 Siya

nga minaog mao sad siya ang misaka sa tanang kalangitan, aron pun-
on niya ang tanan nga butang. 11 Naghatag si Cristo ug mga gasa sama
niini: mga apostoles, mga propeta, mga ebanghelista, mga pastor ug mga
manunudlo, 12 aron sa pagsangkap niadtong mga gigahin alang sa Dios
aron mag-alagad sila, aron mapalig-on ang lawas ni Cristo, 13 hangtod
maabot nato ang panaghiusa sa pagtuo ug kasayuran sa Anak sa Dios,
ug maabot ang hingpit nga kahamtong isip nga mga nitubo sa tibuok
nga sukdanan ni Cristo. 14 Ingon niini kini aron dili na kita murag mga
bata nga mabandabanda ug madala sa bisan unsang klase sa pagtudlo
pinaagi sa pagpanglimbong sa mga tawo gamit ang sayop nga pangilad.
15 Hinuon, isulti nato ang kamatuoran nga adunay gugma ug motubo kita
sa tanang paagi ngadto kaniya, nga mao ang ulo, nga si Cristo, 16 nga
pinaagi kaniya sama kita nga tingob nga mahaom sa usa ka lawas sa mga
tumutuo ug tingob nga gihawiran sa matag lutahan, nga nagtinabangay
sumala sa paglihok sa sukdanan sa matag bahin sa pagtubo sa lawas,
aron mapalig-on ang matag usa sa gugma. 17 Busa gisulti nako kini, ug
giawhag kamo nako diha sa Ginoo, nga dili na kamo magkinabuhi sama
sa mga Gentil, nga walay kapuslanan ang ilang mga hunahuna, 18 kay
ngitngit ang ilang panan-aw, nga nabulag sa kinabuhi diha sa Dios tungod
sa ilang pagka-ignorante, ug sa kagahi sa ilang kasingkasing. 19 Gihatag
na nila ang ilang kaugalingon ngadto sa kauwag diha sa mga hugaw nga
binuhatan, sa matag klase nga kahakog. 20 Apan dili ingon niana ang
inyong nakat-unan mahitungod kang Cristo. 21 Kung nakadungog na kamo
mahitungod kaniya ug natudluan na mahitungod kaniya nga mao kini ang
kamatuoran mahitungod kang Jesus, 22 kinahanglan ninyo isalikway ang
daang tawo—kadtong mitukma sa inyong daang pamatasan nga gidaot
pinaagi sa mga kaibog nga makalinlang, 23 aron mabag-o kamo sa espiritu
sa inyong hunahuna, 24 ug aron magkinabuhi kamo nga bag-o nga tawo,
nga gihimo sa Dios sa pagkamatarong ug pagkabalaan diha sa kamatuoran.
25 Busa isalikway ang bakak. “Isulti ang kamatuoran, ang kada usa sa
iyang silingan,” tungod kay kita membro sa usa'g usa. 26 “Masuko kamo,
apan dili magpakasala.” Ayaw tuguti nga mosalop ang adlaw nga nasuko
pa kamo 27 ug ayaw ninyo hatagi ug higayon ang demonyo. 28 Ang
nangawat dili na gyud mangawat kondili kinahanglan maningkamot siya
sa pagtrabaho nga mapuslanon nga gagamit sa iyang mga kamot, aron
aduna siyay ikahatag sa tawong nanginahanglan. 29 Kinahanglan walay
sinultihan nga makadaot ang mogawas sa inyong baba, apan hinuon mga
pulong nga mapuslanon sa pagdasig nga magpalig-on sa uban sumala sa
ilang panginahanglan, aron makahatag ug grasya kanila nga namati. 30 Ug
ayaw pagbuhat nga makaguol sa Balaang Espiritu sa Dios, nga pinaagi
kaniya giselyohan kamo alang sa adlaw sa kaluwasan. 31 Tangtanga diha
kaninyo ang tanang kaligutgot ug kapungot ug kasuko, ug sininggitay ug
pag-insulto, uban ang tanan nga dautan; 32 ug magmaayohon kamo sa
usa'g usa, magmaluluy-on, magpinasayloay sa usa'g usa sama sa walay
pugong nga pagpasaylo kaninyo sa Dios diha kang Cristo.

5

1 Busa sundoga ninyo ang Dios, ingon nga mga anak nga iyang
hinigugma, 2 ug magkinabuhi sa gugma sama nga gihigugma kamo ni
Cristo ug gihatag niya ang iyang kaugalingon alang kanato ingon nga usa
ka humot nga halad ug sakripisyo nga makapahimuot sa Dios. 3 Ang

lawasnong imoralidad o ang tanang kahugaw o kahakog ayaw gyud
ninyo hunahunaa, kay dili angayan sa mga gigahin sa Dios. 4 Bisan
ang pagkabastos, binuang nga pag-istorya, o yagayaga nga dili angay,
kondili magmapasalamaton kamo. 5 Kay kamo nakasigurado nga walay
lawasnong imoral, dili putli, o hakog nga tawo, nga naghimaya sa
diosdiosan, ang makabaton ug pamana sa gingharian ni Cristo ug sa Dios.
6 Ayaw kamo pagpalimbong sa mga pulong nga walay pulos. Kay tungod
niining mga butanga ang kasuko sa Dios moabot sa mga anak nga dili
matinumanon. 7 Busa dili kamo makig-uban kanila. 8 Kay kaniadto diha
kamo sa kangitngit, apan karon kamo mao ang kahayag sa Ginoo. 9 Busa
maglakaw kamo ingon nga mga anak sa kahayag - kay ang bunga sa
kahayag tanan maayo, matarong ug kamatuoran, 10 — nga nagpakita kung
unsay makapahimuot sa Ginoo. 11 Dili kamo pag apil-apil sa pagbuhat
sa walay pulos nga buluhaton diha sa kangitngit, kondili ipadayag ninyo
sila, 12 kay ang mga butang nabuhat nila sa tago labihan nga makauulaw
kung ihulagway. 13 Ang tanan gipadayag sa kahayag, 14 kay ang kahayag
nagasidlak sa tanan. Busa niini adunay nag-ingon, “Pagmata, kamo nga
nakatulog, ug mobangon gikan sa kamatayon, ug si Cristo maghayag
kaninyo.” 15 Busa ampingi ninyo ang inyong kinabuhi, nga dili sama
sa mga dili maalamon kondili sama sa mga maalamon. 16 Pahimusli
ang panahon kay ang mga adlaw dautan. 17 Dili kamo magpakabuang,
kondili sabton ninyo kung unsa ang kabubut-on sa Ginoo. 18 Ug dili
kamo magpakahubog sa bino, kay kini magdala kaninyo sa kalaglagan,
apan hinuon mapuno kamo sa Balaang Espiritu, 19 magsinultihay kamo
sa salmo ug mga awit, ug mga alawiton nga espirituhanon, nga mag-
awit ug maghimaya nga kinasingkasing ngadto sa Ginoo, 20 magpasalamat
kanunay sa tanang mga butang sa ngalan sa atong Ginoong Jesu Cristo sa
Dios nga Amahan; 21 magpasakop kamo sa usa'g usa alang sa pagtahod
kang Cristo. 22 Mga asawa kinahanglan magpasakop kamo sa inyong
kaugalingong mga bana, sama sa Ginoo. 23 Kay ang bana mao ang ulo sa
asawa sama nga si Cristo usab ang ulo sa Iglesia, ug siya ang Manluluwas
sa atong lawas. 24 Apan ingon nga ang Iglesia nagpasakop kang Cristo,
ingon nga kinahanglan sad ang mga asawa sa ilang mga bana sa tanang
butang. 25 Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa sama kang Cristo
nga naghigugma sa Iglesia ug naghatag sa iyang kaugalingon alang kaniya,
26 aron mahimo niyang balaan siya kay gihinluan kita niya sa paghugas
sa tubig pinaagi sa pulong, 27 aron mapresentar niya sa iyang kaugalingon
ang Iglesia nga mahimayaon, nga walay mantsa o kunot o bisan unsa nga
sama niini, apan hinuon balaan ug walay sayop. 28 Sa sama nga pamaagi,
mga bana kinahanglan higugmaa gyud ninyo ang iyong kaugalingong
asawa sama sa inyong kaugalingong lawas. Ang naghigugma sa iyang
kaugalingong asawa naghigugma sad sa iyang kaugalingon. 29 Walay
bisan kinsa nga magdumot sa iyang kaugalingong lawas, apan iya kining
gimatuto ug gihigugma, sama kang Cristo sad nga naghigugma sa Iglesia,
30 tungod kay membro kita sa iyang lawas. 31 Tungod niini nga hinungdan
ang lalaki mobiya sa iyang amahan ug inahan ug siya makig-usa sa iyang
asawa; ug ang duha mahimong usa ka unod. 32 Kini dakung kamatuoran
nga tinago, apan ako nagsulti bahin kang Cristo ug sa iyang Iglesia.
33 Bisan pa niini, ang matag usa kaninyo kinahanglan higugmaon niya
ang iyang kaugalingong asawa sama sa iyang kaugalingon, ug ang asawa
kinahanglan motahod sa iyang bana.

6

1 Mga anak, tumana ninyo ang inyong mga ginikanan diha sa Ginoo,
kay mao kini ang matarong. 2 “Tahora ang imong amahan ug inahan”
(mao kini ang unang sugo nga adunay saad), 3 aron maayo ang inyong
kahimtang ug taas ang inyong kinabuhi sa kalibutan.” 4 Ug, kamo nga
mga amahan, ayaw hagita ang inyong mga anak sa kasuko apan hinuon
padak-a sila sa disiplina ug sa mga pagtudlo sa Ginoo. 5 Mga ulipon,
pagtuman kamo sa inyong mga amo dinhi sa kalibutan nga adunay
dakong pagtahod ug kahadlo nga tininuod sa inyong kasingkasing ingon
nga gibuhat ninyo kini kang Cristo, 6 dili lang ninyo kini buhaton aron
malipay sila kung nagtan-aw sila kaninyo, apan ingon nga ulipon kamo
ni Cristo mismo, 7 buhata ang kabubut-on sa Dios nga gikan sa inyong
kasingkasing nga mag-alagad kamo nga magmalipayon alang sa Ginoo
ug dili lang alang sa mga tawo nga 8 hinumdumi ninyo nga sa matag
maayong binuhatan sa usa ka tawo makadawat siya ug ganti gikan sa
Ginoo, maulipon man siya o gawasnon. 9 Ug kamo nga mga amo, mao
sad ang inyong buhaton sa mga ulipon nga dili ninyo hulgaon sila, kay
nakahibalo man kamo nga siya nga Amo nila ug Amo sad ninyo anaa sa
langit, ug walay pinalabi sa iya. 10 Sa katapusan, magpakabaskog kamo
diha sa Ginoo ug diha sa kakusog sa iyang dakong gahum. 11 Isul-ob
ninyo ang tibuok nga hinagiban sa Dios aron makabarog kamo batok sa
mga limbonganong plano sa yawa. 12 Kay ang atong gubat dili batok
sa unod ug dugo, apan batok sa mga espirituhanong mga nangulo ug
sa anaay gahum ug sa mga gamando sa dautang kangitngitan, batok sa
mga dautang espiritu sa kalangitan. 13 Busa sul-oba ninyo ang tibuok nga
hinagiban sa Dios aron makabarog kamo batok sa kadautan sa niining
panahon nga dautan ug buhata ang tanan aron makabarog kamo nga
malig-on. 14 Busa magbarog kamo nga malig-on, nga gasul-ob sa bakus
sa kamatuoran ug sa taming sa dughan sa pagkamatarong 15 ug pagsul-
ub kamo ug sapatos sa inyong mga tiil nga maandamon sa pagsangyaw
sa maayong balita mahitungod sa kalinaw nga 16 kanunay nga dad-on
ninyo ang panagang sa pagtuo nga maoy mopatay sa gadilaab nga mga
pana sa yawa. 17 Ug gamita ang helmet sa kaluwasan ug ang espada sa
Espiritu nga mao ang pulong sa Dios, 18 pinaagi sa tanang pag-ampo ug
pangamuyo sa tanang panahon diha sa Espiritu nga gabantay sa iyang
tubag nga adunay paglahutay sa tanan ug pag-ampo alang sa tanan nga
gigahin sa Dios. 19 Ug ampo-i ako nga ang mensahe mahatag sa akoa
inig abri nako sa akong baba nga anaay kaisug inig pahibalo sa misteryo
sa maayong balita nga diin nahimo akong embahador nga nakakadina,
20 aron sa akong pagkapriso makasulti ako nga adunay kaisug nga maoy
angay nakong himuon. 21 Apan aron makahibalo unta sad kamo kung unsa
na akong mga kalihukan diri ug unsa na ang akong kahimtang, si Tiquico
nga hinigugmang igsoon ug matinumanon nga alagad sa Ginoo, siya maoy
magpahibalo sa inyo sa tanan. 22 Ako siyang gipaanha diha alang aning
nga tuyo aron makahibalo kamo sa among kahimtang ug iyang hupayon
ang inyong mga kasingkasing. 23 Ang kalinaw ug ang gugma nga adunay
pagtuo nga gikan sa Dios Amahan ug sa Ginoong Jesu Cristo maanaa sa
kaigsuonan. 24 Ang grasya maanaa sa tanang mga nahigugma sa Ginoong
Jesu Cristo sa paghigugma nga dili mamatay.

Filipos

1 Si Pablo ug si Timoteo, mga alagad ni Cristo Jesus, alang sa tanan nga
gigahin diha kang Cristo Jesus nga anaa sa Filipos, uban sa mga tigtan-
aw ug mga diakono. 2 Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo ug ang
kalinaw nga gikan sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo.
3 Akong gipasalamatan ang akong Dios sa matag hinumdom kaninyo.
4 Kanunay sa akong matag ampo alang kaninyong tanan, kini uban sa
kalipay nga ako nag-ampo. 5 Ako nagpasalamat alang sa inyong pagpakig-
uban sa ebanghelyo gikan sa unang adlaw hangtod karon. 6 Ako masaligon
niining butanga, nga siya nga nagsugod sa maayong buhat diha kaninyo
mopadayon sa hingpit niini hangtod sa adlaw ni Jesu-Cristo. 7 Husto kini
alang kanako nga mobati niining paagiha mahitungod kaninyong tanan
tungod kay ania kamo sa akong kasingkasing. Kamong tanan nahimo
nga akong mga kaabag sa grasya sa akong pagkabinilanggo ug sa akong
pagpanalipod ug pagpasalig sa ebanghelyo. 8 Kay ang Dios mao ang akong
saksi, kung unsa ang akong paghandom kaninyong tanan sa giladmon sa
gugma ni Cristo Jesus. 9 Ug ako nagaampo niini: nga ang inyong gugma
modagaya ug modako pag-ayo diha sa kahibalo ug sa tanang panabot.
10 Ako nagaampo niini aron nga inyo untang masulayan ug mapili ang
mga butang nga hilabihan kamaayo. Ako nagaampo niini aron nga
magmatinud-anon ug walay ikasaway diha kaninyo sa adlaw ni Cristo.
11 Kini usab aron nga kamo mapuno sa bunga sa pagkamatarong nga
miabot pinaagi kang Jesu-Cristo, alang sa himaya ug pagdayeg sa Dios.
12 Karon buot nako nga masayod kamo, mga igsoon, nga ang mga butang
nga nahitabo kanako nakapadayon sa pagpa-uswag sa ebanghelyo pag-
ayo. 13 Kini tungod kay ang akong mga kadina kang Cristo nahimong
naila sa tibuok guwardiya sa palasyo ug ngadto sa tanan. 14 Ug ang
kasagaran sa mga igsoon diha sa Ginoo nadani pag-ayo tungod sa akong
mga kadina aron mangahas sa pagsulti sa pulong sa walay kahadlok.
15 Sa pagkatinuod ang pipila nagmantala kang Cristo tungod sa kasina
ug panagbingkil, ug usab ang uban tungod sa maayong kabubut-on.
16 Ang mga nagmantala kang Cristo tungod sa gugma nasayod nga ako
gibutang dinhi alang sa pagpanalipod sa ebanghelyo. 17 Apan ang ubang
nagmantala kang Cristo tungod sa hinakog ug dili tinud-anay nga mga
tumong. Sila naghunahuna nga sila makahimo ug kasamok alang kanako
sa akong mga kadina. 18 Busa unsa? Bisan sa unsang paagi, kung
sa pagpakaaron-ingnon o sa kamatuoran, si Cristo mamantala, ug niini
magmaya ako! Oo, ako magmaya. 19 Kay ako nasayod nga kini moresulta
sa akong kaluwasan. Kini nahitabo tungod sa inyong mga pag-ampo ug
sa tabang sa Espiritu ni Jesu-Cristo. 20 Kini sumala sa akong masaligon
nga paglaom ug kasigurohan nga ako dili maulawan. Hinuon, uban sa
tanang kaisog, ingon sa kanunay ug usab karon, ako naglaom nga si
Cristo mabayaw sa akong lawas, bisan sa kinabuhi o bisan sa kamatayon.
21 Kay alang kanako ang pagkinabuhi mao si Cristo, ug ang pagkamatay
kadaogan. 22 Apan kung ang pagkinabuhi diha sa unod makahatag ug
bunga gikan sa akong mga paghago, ako wala masayod kung unsa ang
akong pilion. 23 Kay ako napugos niining duha ka mga pilianan. Ako
nagtinguha nga mobiya ug makig-uban kang Cristo, nga maayo, ug mas

labing maayo! 24 Apan ang pagpabilin diha sa unod mas gikinahanglan
alang sa inyong kaayohan. 25 Sanglit kay ako masaligon mahitungod niini,
ako nasayod nga ako magpabilin ug magpadayon uban kaninyong tanan,
alang sa inyong pag-uswag ug kalipay diha sa pagtuo. 26 Tungod niana,
ang inyong paghimaya kang Cristo Jesus tungod kanako modagaya tungod
sa akong pakig-uban kaninyo pag-usab. 27 Ipahigayon lamang ang inyong
mga kinabuhi sa paagi nga takos sa ebanghelyo ni Cristo. Buhata kini
aron nga, kung moanha ako sa pagpakigkita kaninyo o kung wala ako,
madungog ko kung unsaon ninyo pagbarog nga lig-on sa usa ka espiritu.
Manghinaot ako nga madunggan ko nga kamo anaa sa usa ka kalag nga
nagkahiusa sa pagpaningkamot alang sa pagtuo sa ebanghelyo. 28 Ug ayaw
kahadlok sa bisan unsa nga buhaton sa inyong mga kaaway. Kini usa
ka timailhan kanila alang sa ilang pagkalaglag. Apan alang kaninyo kini
timailhan sa inyong kaluwasan, ug kini gikan sa Dios. 29 Kay kaninyo kini
gihatag, tungod ug alang kang Cristo, dili lamang sa pagtuo diha kaniya,
apan usab ang pag-antos alang kaniya. 30 Kay kamo adunay samang
panagbangi sama sa inyong nakita kanako, ug ang inyong nadungog uban
kanako karon.

2

1 Ako pananglit unya adunay pagdasig diha kang Cristo. Ako panan-
glit adunay paghupay gikan sa iyang gugma. Ako pananglit adunay
panaghiusa sa Espiritu. Ako pananglit adunay pagkamalumo ug kaluoy.
2 Himoa ang akong kalipay nga mapuno pinaagi sa samang paghunahuna,
adunay sama nga gugma, hiniusa diha sa espiritu, ug adunay susama
nga katuyoan. 3 Pagbuhat sa walay paghinakog o pagpagarbo. Hinuon
uban sa pagpaubos hunahunaa ang uban nga mas maayo kaysa imong
kaugalingon. 4 Ayaw pagtan-aw alang sa imo lamang nga mga pangina-
hanglan, apan alang usab sa panginahanglan sa uban. 5 Paghunahuna
sa pamaagi nga sama usab kang Cristo Jesus. 6 Milungtad siya diha sa
dagway sa Dios, apan wala niya hunahunaa nga siya tupong sa Dios
ingon nga pagagunitan. 7 Hinuon, siya nagpakawalay sulod sa iyang
kaugalingon. Gikuha niya ang dagway sa usa ka sulugoon. Mipakita siya
nga sama sa mga tawo. Nakaplagan siya ingon nga hulagway sa usa ka
tawo. 8 Nagpauobs siya sa iyang kaugalingon ug nahimong masinugtanon
hangtod sa kamatayon, ang kamatayon sa krus. 9 Busa ang Dios usab
nagbayaw kaniya. Gihatagan siya ug ngalan nga labaw sa tanang ngalan.
10 Gibuhat niya kini aron sa ngalan ni Jesus ang matag tuhod kinahanglan
moluhod, ang mga tuhod niadtong anaa sa langit ug sa yuta ug sa ilalom sa
yuta. 11 Ug gibuhat niya kini aron ang matag dila kinahanglan magasugid
nga si Jesu-Cristo ang Ginoo, alang sa himaya sa Dios nga Amahan. 12 Busa
unya, akong hinigugma, ingon nga kamo kanunay nagatuman, dili lamang
diha sa akong atubangan apan karon mas labaw kung wala ako, trabahoa
ang inyong kaugalingon nga kaluwasan uban sa kahadlok ug pagkurog.
13 Kay ang Dios mao ang nagapanglihok diha kaninyo nga mobuot ug
mobuhat alang sa iyang kalipay. 14 Buhata ang tanang butang sa walay
pagbagulbol ug panaglalis. 15 Pagbuhat sa ingon niini nga paagi aron
mahimo kamong walay ikasaway ug matinuoron nga mga anak sa Dios nga
walay tatsa. Pagbuhat sa ingon niini nga paagi aron nga ikaw mosidlak
sama nga kahayag sa kalibotan, taliwala sa hiwi ug makasasala nga
kaliwatan. 16 Kupti pag-ayo ang pulong sa kinabuhi aron nga ako adunay
katarongan nga mohimaya sa adlaw ni Cristo. Kay unya masayod ako

nga ako wala modagan nga kawang ni naghago nga kawang. 17 Apan
bisan pa kung ako ibubo ingon nga halad sa sakripisyo ug pag-alagad
sa inyong pagtuo, maglipay ako, ug maglipay ako uban kaninyong tanan.
18 Sa samang paagi kamo usab paglipay, ug paglipay kamo uban kanako.
19 Apan ako nanghinaot sa Ginoong Jesus nga ipadala si Timoteo diha
kaninyo sa dili madugay, aron ako usab madasig sa dihang ako mahibalo
sa mga butang mahitungod kaninyo. 20 Kay kanako wala nay lain nga sama
sa iyang batasan, nga tinuoray nga nabalaka alang kaninyo. 21 Kay silang
tanan nagapangita sa ilaha lamang kaugalingon nga kaayohan, dili sa mga
butang ni Jesu-Cristo. 22 Apan kamo nasayod sa iyang katakos, tungod kay
ingon sa usa ka bata nga mialagad sa iyang amahan, busa siya usab nag-
alagad uban kanako sa ebanghelyo. 23 Busa nanghinaot ako nga ipadala
siya sa dili madugay ingon nga nakita nako kung unsa ang mga butang
nga moabot kanako. 24 Apan ako masaligon diha sa Ginoo nga ako usab
makaadto sa dili madugay. 25 Apan ako naghunahuna nga kinahanglan
ipadala si Epaphroditus balik kaninyo. Siya akong igsoon ug kauban sa
pagpamuhat ug kauban nga sundalo, ug inyong mensahero ug sulugoon
sa akong mga panginahanglan. 26 Kay siya naguol pag-ayo, ug nangandoy
siya nga makauban kamong tanan, tungod kay nadungog ninyo nga siya
nagsakit. 27 Siya nagsakit gayod pag-ayo nga hapit siya mamatay. Apan
ang Dios naluoy kaniya, ug dili lamang kaniya, apan usab kanako, aron
nga dili ako masubo diha sa kasub-anan. 28 Busa labing matinguhaon ako
niining tanan nga ipadala siya, aron nga sa dihang inyo siyang makita
pag-usab malipay kamo ug mahimo ako nga gawasnon gikan sa kabalaka.
29 Dawata si Epaphroditus uban sa tanang kalipay diha sa Ginoo. Tahora
ang mga tawo nga sama niya. 30 Kay kini buluhaton alang kang Cristo nga
hapit na niya ikamatay. Gibutang niya sa piligro ang iyang kinabuhi sa
pag-alagad kanako ug gipuno niya kung unsa ang wala ninyo buhata sa
pag-alagad kanako.

3

1 Sa kataposan, akong mga igsoon, paglipay diha sa Ginoo. Alang
kanako ang pagsulat pag-usab niining samang mga butang diha kaninyo
dili makahasol. Kining mga butanga makapanalipod kaninyo. 2 Pagbantay
sa mga iro. Pagbantay sa daotang mga magbubuhat. Pagbantay sa mga
mamumuno. 3 Kay kita ang mga tinuli. Kita ang nagadayeg pinaagi sa
Espiritu sa Dios. Kita mapasigarbuhon diha kang Cristo Jesus, ug walay
pagsalig sa unod. 4 Bisan pa, ako sa akong kaugalingon adunay pagsalig
sa unod. Kung si bisan kinsa ang naghunahuna nga siya adunay pagsalig
sa unod, ako gayod mas labaw pa. Ako gituli sa ikawalo ka adlaw. 5 Ako
natawo sa kaliwatan sa Israel, sa tribo ni Benjamin. Ako natawo nga usa
ka Hebreohanon sa Hebreohanong kagikan. Mahitungod sa balaod, ako
natawo nga usa ka Pariseo. 6 Ako mainiton nga naglutos sa simbahan.
Mahitungod sa pagkamatarong sa balaod, walay ikasaway kanako. 7 Apan
bisan unsang mga butang nga gitamod kanako, giisip ko sila ingon nga
walay bili tungod kang Cristo. 8 Sa pagkatinuod, karon akong giisip kining
tanang butang nga kapildihan tungod sa labing maayo nga kahibalo kang
Cristo Jesus nga akong Ginoo. Tungod kaniya akong gisalikway ang tanang
butang. Giisip ko sila nga walay bili aron akong maangkon si Cristo 9 ug
mahikaplagan diha kaniya. Ako wala magbaton sa pagkamatarong sa
akong kaugalingon gikan sa balaod. Hinuon, ako adunay pagkamatarong

pinaagi sa pagtuo diha kang Cristo, ang pagkamatarong nga gikan sa
Dios sumala sa pagtuo. 10 Busa karon buot nako nga masayran siya ug
ang gahom sa iyang pagkabanhaw ug ang pakig-ambit sa iyang mga pag-
antos. Buot ako nga mausab pinaagi kang Cristo ngadto sa pagkasama sa
iyang kamatayon, 11 bisan unsa nga paagi aron nga akong masinatian ang
pagkabanhaw gikan sa mga patay. 12 Dili tinuod nga ako nang nadawat
kining mga butanga, o nga ako nahimo na nga hingpit. Apan nagpadayon
ako aron nga akong makuptan kana diin ako gikuptan ni Cristo Jesus.
13 Mga igsoon, wala ako maghunahuna nga ako mismo nakakupot na niini.
Apan adunay usa ka butang: Akong gikalimtan kung unsa ang nangagi
ug nakigbisog alang sa umaabot. 14 Nagpadayon ako padulong sa dag-
anan aron pagdaog sa ganti sa langitnong pagtawag sa Dios diha kang
Cristo Jesus. 15 Kitang tanan nga mga hamtong, maghunahuna kita niini
nga paagi. Ug kung kamo maghunahuna sa lahi mahitungod sa bisan
unsa, ang Dios usab magapadayag niana kaninyo. 16 Apan, bisan unsa
ang atong nakab-ot, maglakaw kita sa hapsay nga pamaagi sumala niini.
17 Pagsundog kanako, mga igsoon. Bantayi pag-ayo kadtong naglakaw
pinaagi sa panag-ingnan diha kaninyo nga anaa kanamo. 18 Daghan ang
nagalakaw, mahitungod niadtong kanunay nako nga ginasulti kaninyo,
ug karon ako nagsulti kaninyo uban sa mga luha—daghan ang naglakaw
ingon nga kaaway sa krus ni Cristo. 19 Ang ilang padulngan mao ang
kalaglagan. Kay ang ilang dios mao ang ilang tiyan, ug ang ilang garbo
mao ang ilang kaulawan. Sila naghunahuna mahitungod sa kalibotanong
mga butang. 20 Apan ang atong puluy-anan didto sa langit, nga diin kita
usab nagpaabot alang sa manluluwas, ang Ginoong Jesu-Cristo. 21 Siya ang
mag-usab sa atong maluyahong lawas ngadto sa lawas nga giporma sama
sa iyang mahimayaon nga lawas, nga giporma pinaagi sa kusog sa iyang
gahom aron dumalahan ang tanang butang sa iyang kaugalingon.

4

1 Busa, hinigugma nako nga mga kaigsoonan diin akong gihandom,
ang akong kalipay ug korona, niining paagiha barog nga lig-on diha
sa Ginoo, hinigugmang mga higala. 2 Naghangyo ako kang Euodia, ug
naghangyo ako kang Syntyche, paghiusa kamo sa hunahuna diha sa Ginoo.
3 Sa pagkatinuod, ako naghangyo usab ngadto kanimo, akong tinuod nga
katambayayong: tabangi kining kababayen-an. Tungod kay sila naghago
uban kanako sa pagpakaylap sa ebanghelyo uban kang Clemente ug sa
uban pa nga akong kauban nga mga isigka-magbubuhat, nga ang mga
ngalan anaa sa libro sa kinabuhi. 4 Paglipay diha sa Ginoo kanunay.
Usbon ko pag-ingon, paglipay. 5 Himoa nga ang inyong kalumo maila sa
tanang katawhan. Ang Ginoo haduol na. 6 Ayaw kabalaka mahitungod
sa bisan unsang butang. Hinuon, sa tanang butang pinaagi sa pag-ampo
ug mga paghangyo, uban ang pagpasalamat, himoa nga ang inyong mga
paghangyo mahimong mahibaw-an diha sa Dios. 7 Ug ang kalinaw sa
Dios, nga diin molabaw sa tanan nga panabot, magabantay sa inyong mga
kasingkasing ug sa inyong mga panghunahuna diha kang Jesu-Cristo. 8 Sa
kataposan, mga igsoon, bisan unsa nga butang nga tinuod, bisan unsa
nga butang nga halangdon, bisan unsa nga butang nga matarong, bisan
unsa nga butang nga putli, bisan unsa nga butang nga matahom, bisan
unsa nga butang nga maayong pagkasulti, kung anaay mga butang nga
maayo kaayo, ug anaay mga butang nga madayeg, hunahunaa kining
mga butanga. 9 Ang mga butang nga inyong natun-an ug nadawat ug

nadungog ug nakita dinhi kanako, buhata kining mga butanga. Ug ang
Dios sa kalinaw mag-uban kaninyo. 10 Hilabihan ang akong kalipay diha
sa Ginoo tungod kay sa kataposan karon nabag-o na gayod ang inyong
kabalaka alang kanako. Aduna gayod kamoy kabalaka kanako kaniadto,
apan wala kamoy kahigayonan sa pagtabang. 11 Kini dili tungod sa akong
mga panginahanglan mao nga gisulti ko kini. Kay ako nakakat-on na nga
makontento sa tanan nga mga kalisdanan. 12 Nasayod ako kung unsa
ang makaluluoy, ug nasayod usab ako kung unsa ang anaa sa kadagaya.
Sa matag paagi ug sa tanang mga butang nakat-unan ko na ang sekreto
unsaon pagkaon sa kadagaya ug sa kagutmanan, unsaon sa pagpaharuhay
ug sa pagkamakaluluoy. 13 Mahimo nako ang tanang butang pinaagi
kaniya nga naglig-on kanako. 14 Bisan pa niini, nagbuhat kamo ug maayo
aron sa pag-ambit kanako sa akong mga kalisdanan. 15 Ug nasayod
kamo, kamo nga mga taga Filipos, nga sa sinugdanan sa pag-ebanghelyo,
sa dihang ako mibiya na sa Macedonia, walay simbahan nga mitabang
kanako sa butang sa paagi paghatag ug pagdawat gawas lamang kaninyo.
16 Bisan sa dihang didto pa ako sa Tesalonica, sa dihang nagpadala kamo
ug hinabang alang sa akong mga panginahanglan sa makadaghan. 17 Kini
dili kay ako nagapangita sa gasa, hinuon, nagapangita ako sa bunga
nga magapauswag sa inyong kaayohan. 18 Akong nadawat ang tanang
mga butang, ug aduna akoy daghan. Napuno ako. Nadawat nako gikan
kang Epaphroditus ang mga butang nga gikan kaninyo. Sila ang mga
pahumot nga nangalisngaw sa kahumot, ang ginadawat nga halad ug
makapahimuot sa Dios. 19 Ug ang akong Dios magdugang sa inyong mga
panginahanglan sumala sa iyang adunahang himaya diha kang Cristo
Jesus. 20 Karon sa atong Dios ug Amahan ang himaya sa walay kataposan
ug sa kahangturan. Amen. 21 Magkumustahay ang tanang magtutuo diha
kang Cristo Jesus. Ang mga kaigsoonan nga uban kanako nangumusta
kaninyo. 22 Ang tanan nga mga magtutuo dinhi nangumusta kaninyo,
ilabina kadtong anaa sa panimalay ni Caesar. 23 Hinaot nga ang grasya
sa Ginoong Jesu-Cristo mag-uban sa inyong espiritu.

Colosas

1 Si Pablo, usa ka apostoles ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-on sa Dios,
ug si Timoteo nga atong igsoon, 2 ngadto sa mga magtutuo ug matinud-
anon nga mga kaigsoonan diha kang Cristo nga anaa sa Colosas. Ang
grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw nga gikan sa Dios nga atong
Amahan. 3 Kami naghatag ug mga pagpasalamat sa Dios, ang Amahan
sa atong Ginoong Cristo Jesus, ug kami kanunay moampo alang kaninyo.
4 Nadungog namo ang inyong pagtuo kang Cristo Jesus ug ang gugma nga
anaa kaninyong tanan alang niadtong gigahin alang sa Dios. 5 Aduna
kamoy gugma niini tungod sa masaligong paglaom nga gitagana alang
kaninyo sa kalangitan. Nakadungog kamo mahitungod niining masaligong
paglaom sa wala pa ang pulong sa kamatuoran, ang ebanghelyo, 6 diin
miabot nganha kaninyo. Kini nga ebanghelyo naghatag ug bunga ug
nagtubo sa tibuok kalibotan. Nagapamuhat na usab kini diha kaninyo
gikan sa adlaw nga inyong nadungog kini ug nakakat-on mahitungod
sa grasya sa Dios sa kamatuoran. 7 Mao kini ang ebanghelyo ingon
nga inyong nakat-onan gikan kang Epafras, ang among hinigugmang
kaubanan nga alagad, nga matinud-anon nga nag-alagad kang Cristo alang
kanamo. 8 Si Epafras nagpaila kanamo sa inyong gugma sa Espiritu.
9 Tungod niini nga gugma, gikan sa adlaw nga nadungog namo kini wala
kami mihunong sa pag-ampo alang kaninyo. Naghangyo kami nga pun-
on kamo uban sa kahibalo sa iyang kabubut-on sa tibuok kaalam ug
espirituhanong pagsabot. 10 Naga-ampo kami nga magalakaw kamo nga
takos diha sa Ginoo sa makapahimuot nga mga pamaagi. Naga-ampo
kami nga kamo magapamunga sa matag maayong buhat ug magatubo
kamo diha sa kahibalo sa Dios. 11 Naga-ampo kami nga magmalig-on
kamo sa matag abilidad sumala sa gahom sa iyang himaya ngadto sa
tanang pagkamalahutayon ug pagpailob. 12 Naga-ampo kami nga kamo
magmalipayon nga magahatag ug pagpasalamat ngadto sa Amahan, nga
naghimo kaninyo nga takos nga makaangkon ug bahin sa kabtangan
sa mga magtutuo diha sa kahayag. 13 Siya nagluwas kanato gikan sa
pagdumala sa kangitngit ug nagbalhin kanato ngadto sa gingharian sa
iyang hinigugmang Anak. 14 Sa iyang Anak aduna kitay katubsanan,
ang pagpasaylo sa mga sala. 15 Ang Anak mao ang hulagway sa dili
makita nga Dios. Siya ang kamagulangan sa tanan nga binuhat. 16 Kay
pinaagi kaniya ang tanang butang nabuhat, kadtong anaa sa kalangitan
ug kadtong anaa sa kalibotan, ang makita ug ang dili makita nga mga
butang. Bisan kon ang mga trono o pagdumala o ang mga panggamhanan
o ang mga adunay awtoridad, ang tanang mga butang nabuhat pinaagi
kaniya ug alang kaniya. 17 Siya anaa na sa wala pa ang tanang butang,
ug kaniya ang tanang butang nahiusa. 18 Ug siya mao ang ulo sa lawas,
ang simbahan. Siya ang sinugdanan ug ang kamagulangan gikan sa mga
patay, busa siya ang una taliwala sa tanang mga butang. 19 Kay ang Dios
nahimuot nga ang kinatibuk-an niya nabuhi diha kaniya, 20 ug aron sa
pagpasig-uli pinaagi sa Anak sa tanang mga butang alang kaniya. Ang Dios
naghimo ug kalinaw pinaagi sa dugo sa iyang krus. Ang Dios nagpasig-uli
sa tanang butang kaniya sa iyang kaugalingon, bisan ang mga butang sa
kalibotan o ang mga butang didto sa kalangitan. 21 Ug kamo usab, sa usa
ka higayon, mga dumuduong sa Dios ug iyang mga kaaway sa hunahuna

ug sa daotang mga binuhatan. 22 Apan karon gipasig-uli niya kamo pinaagi
sa iyang tawhanong lawas pinaagi sa kamatayon. Gibuhat niya kini
aron sa pagpakita kaninyo nga balaan, walay sala, ug dili salawayon sa
iyang atubangan, 23 kung mapadayonon kamo diha sa pagtuo, natukod
nga lig-on, dili matarog gikan sa masaligong paglaom sa ebanghelyo nga
inyong nadungog. Mao kini ang ebanghelyo nga gimantala sa matag-usa
nga binuhat ubos sa kalangitan. Mao kini ang ebanghelyo diin ako, si
Pablo, nahimong usa ka alagad. 24 Karon nagmaya ako sa akong mga pag-
antos alang kaninyo. Ug pun-on ko ang akong unod kung unsa man ang
kulang sa kasakit ni Cristo tungod ug alang sa iyang lawas, diin mao ang
simbahan. 25 Mao kini ang simbahan nga ako usa ka alagad, sumala sa
kaakuhan gikan sa Dios nga gihatag kanako alang kaninyo, aron pun-on
ang pulong sa Dios. 26 Mao kini ang tinagong kamatuoran nga gitagoan
alang sa mga katuigan ug alang sa mga kaliwatan. Apan karon gipadayag
na kini niadtong nagtuo kaniya. 27 Mao kini kadtong buot sa Dios nga
mahimong maila kung unsa ang mga bahandi sa himaya niining gitagoang
kamatuoran taliwala sa mga Gentil. Mao kini nga si Cristo anaa kaninyo,
ang pagsalig sa umaabot nga himaya. 28 Mao kini siya ang atong gimantala.
Gitambagan namo ang matag-usa, ug gitudloan namo ang matag-usa uban
sa tanang kaalam, aron mapakita namo ang matag-usa nga hingpit diha
kang Cristo. 29 Kay alang niini nagtrabaho ug naningkamot ako sumala sa
iyang kusog nga nagapamuhat kanako diha sa gahom.

2

1 Kay buot kong masayod kamo kung unsa kadako ang pagpakigbisog
nga ania kanako alang kaninyo, alang niadtong anaa sa Laodicea, ug alang
sa kadaghanan nga wala pa makakita sa akong nawong diha sa unod.
2 Namuhat ako aron nga ang ilang mga kasingkasing madasig pinaagi
sa panaghiusa diha sa gugma ug ngadto sa bug-os nga kadato sa hingpit
nga pagsalig sa pagpasabot, ngadto sa kahibalo sa tinago nga kamatuoran
sa Dios, mao kana, si Cristo. 3 Nga kaniya ang tanang mga bahandi sa
kaalam ug kahibalo natago. 4 Ako kining isulti aron nga walay usa nga
maglimbong kaninyo uban sa madanihon nga pagpamulong. 5 Ug bisan
paman dili ako uban kaninyo diha sa unod, hinuon ako uban kaninyo sa
espiritu. Malipayon ako nga nagtan-aw sa inyong maayong pagkahan-ay
ug ang kalig-on sa inyong pagtuo kang Cristo. 6 Ingon nga inyong gidawat
si Cristo nga Ginoo, paglakaw diha kaniya. 7 Pagtubo gayod kamo diha
kaniya, pagpatukod ngadto kaniya, magmalig-on sa pagtuo sama sa gitudlo
kaninyo, ug pagmadagaya-on sa pagpasalamat. 8 Pagmatngon nga walay
usa nga makadakop kaninyo pinaagi sa mga panghunahuna ug ang walay
sulod nga limbong sumala sa naandan sa mga tawo, sumala sa mga butang
sa kalibotan, ug dili sumala kang Cristo. 9 Kay diha kaniya nagapuyo ang
kabug-os sa Dios sa lawasnon. 10 Ug kamo napuno diha kaniya. Siya ang
ulo sa matag gahom ug katungod. 11 Diha kaniya kamo usab natuli uban
sa usa ka pagtuli nga wala gihimo pinaagi sa mga tawo sa pagkuha sa
lawasnong unod, apan diha sa pagkatinuli kang Cristo. 12 Kamo gilubong
uban kaniya diha sa pagbawtismo. Ug diha kaniya gibanhaw kamo pinaagi
sa pagtuo diha sa gahom sa Dios, nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga
patay. 13 Ug sa dihang namatay kamo sa inyong mga kalapasan ug sa
dili pagkatinuli sa inyong unod, siya naghimo kaninyo nga mabuhi uban
kaniya ug nagpasaylo kanatong tanan sa atong mga kalapasan. 14 Iyang
gipapas ang nahisulat sa natala nga mga utang ug ang mga patakaran

nga batok kanato. Gikuha niya kining tanan ug gilansang kini ngadto sa krus. 15 Gikuha niya ang mga gahom ug mga katungod. Gibutyag niya kini sa dayag ug gigiyahan kini sa usa ka madaugon nga pagsaulog pinaagi sa iyang krus. 16 Busa, ayaw tugoti nga adunay mohukom kaninyo sa pagkaon o sa pag-inom, o mahitungod sa adlaw sa kombira o sa usa ka bag-ong bulan, o mahitungod sa Adlaw nga Igpapahulay. 17 Kini usa ka anino sa mga butang nga umaabot, apan ang unod mao si Cristo. 18 Ayaw itugot nga adunay makawatan sa ganti pinaagi sa pagtinguha sa pagpaubos ug pinaagi sa pagsimba sa mga anghel. Ingon sa usa ka tawo nga mosulod ngadto sa mga butang nga nakita na niya ug mahimong magarbohon pinaagi sa iyang lawasnong panghunahuna. 19 Siya wala magpabilin ngadto sa ulo. Kini nagsugod sa ulo nga ang tibuok lawas ug ang tanan nga mga lutahan ug sa mga kaugatan naghatag ug naggunit niini; kini motubo uban ang pagtubo nga gihatag sa Dios. 20 Kung kamo namatay uban kang Cristo ngadto sa mga butang sa kalibotan, nganong nagkinabuhi man kamo ingon nga gikinahanglan gayod sa kalibotan: 21 “Ayaw pagkupot, ni motilaw, ni mohikap?” 22 Ang tanan niining mga butanga gitagana alang sa pagkadunot uban sa paggamit, sumala sa pahimangno ug mga pagtulon-an sa mga tawo. 23 Kini nga mga balaod adunay kaalam sa kinaugalingong paghimo sa pagtulon-an ug pagpaubos ug pagpasobra sa lawas. Apan wala silay bili batok sa pagpatuyang sa unod.

3

1 Unya kung ang Dios nagbanhaw kaninyo uban kang Cristo, pangitaa ang mga butang sa kahitas-an, diin si Cristo nagalingkod sa tuong kamot sa Dios. 2 Paghunahuna mahitungod sa mga butang sa kahitas-an, dili mahitungod sa mga butang sa kalibotan. 3 Kay kamo namatay, ug ang inyong kinabuhi natago kang Cristo diha sa Dios. 4 Sa dihang si Cristo mopakita, nga mao ang inyong kinabuhi, unya kamo usab makita uban kaniya sa himaya. 5 Ibutang sa kamatayon, unya, ang mga ginsakopan nga anaa sa kalibotan—ang pagkamahilawason, ang pagkamahugaw, ang kaibog, ang daotang tinguha, ang pagkahakog, nga mao ang pagsimba sa diosdios. 6 Kini mao ang mga butang nga ang kasuko sa Dios moabot sa mga anak sa pagkamasinupakon. 7 Kini mao ang mga butang nga kamo usab sa maka-usa naglakaw sa dihang nagpuyo kamo uban kanila. 8 Apan karon kinahanglan nga inyong wad-on kining tanang mga butanga—ang kapungot, ang kasuko, ang daotan nga tinguha, ang pagtamay, ug ang malaw-ay nga pagpamulong nga gikan sa inyong mga baba. 9 Ayaw kamo pamakak sa matag-usa, tungod kay gihukas na ninyo ang karaan nga pagkatawo uban sa iyang mga naandan. 10 Ug gibutang ninyo ang bag-o nga pagkatawo, nga gibag-o sa kahibalo sumala sa dagway niadtong usa nga nagbuhat kaniya. 11 Niini nga kahibalo, walay Greyigo ug Judio, tinuli ug dili-tinuli, dumuduong, taga-Scita, ulipon, tawong may kagawasan, apan hinuon si Cristo mao ang tanang butang ug sa tanang mga butang. 12 Ibutang, unya, ingon nga pinili sa Dios, balaan ug hinigugma, kasingkasing sa kaluoy, pagkamaayo, pagpaubos, pagka-aghop, ug pagkamapailubon. 13 Pag-inantosay kamo sa usag-usa. Pagpinasayloay ngadto sa usag-usa. Kung adunay usa nga anaay sumbong batok sa uban, pagpasaylo sa paagi nga ang Ginoo nagpasaylo kaninyo. 14 Ug labaw niining mga butanga, pagbaton ug gugma, nga mao ang gapos sa pagkahingpit. 15 Tugoti nga ang kalinaw ni Cristo modumala

sa inyong mga kasingkasing. Alang niini nga kalinaw nga kamo gitawag
diha sa usa ka lawas. Ug pagmapasalamaton. 16 Tugoti nga ang pulong
ni Cristo mopuyo kaninyo sa kadato gayod. Uban sa tanang kaalam
pagtinudloay ug pagtinambagay kamo sa usag-usa uban sa mga salmo ug
mga himno ug sa mga espirituhanon nga mga alawiton. Pag-awit uban sa
pagkamapasalamaton sa inyong mga kasingkasing ngadto sa Dios. 17 Ug
bisan unsa ang inyong buhaton, sa pulong o sa buhat, buhata ang tanan sa
ngalan ni Ginoong Jesus. Pasalamati ang Dios nga Amahan pinaagi kaniya.
18 Mga asawa, pagpasakop sa inyong mga bana, kay mao kini ang angay
ninyong buhaton diha sa Ginoo. 19 Mga bana, higugmaa ang inyong mga
asawa, ug ayaw ninyo sila pasakiti. 20 Mga kabataan, tumana ang inyong
mga ginikanan sa tanang butang, tungod kay kini makapahimuot sa Ginoo.
21 Mga amahan, ayaw hagita ang inyong mga anak, aron dili sila mawad-an
ug paglaom. 22 Mga ulipon, tumana ninyo ang inyong mga agalon sumala
sa unod sa tanang mga butang, dili pakita sa mata ingon nga magpadayeg
sa mga tawo, apan uban sa matinud-anon nga kasingkasing. Kahadloki
ang Ginoo. 23 Bisan unsa ang inyong pagabuhaton, buhata gikan sa kalag
ingon nga alang sa Ginoo, ug dili alang sa mga tawo. 24 Nasaayod kamo
niana nga inyong madawat gikan sa Ginoo ang ganti sa kabtangan. Kini
mao si Ginoong Cristo nga inyong gialagaran. 25 Kay ang matag usa nga
nagbuhat ug dili matarong makadawat ug silot alang sa dili matarong nga
iyang gibuhat, ug walay gipalabi niini.

4

1 Mga agalon, ihatag ngadto sa mga sulugoon kung unsa ang sakto ug
angay. Nakahibalo kamo nga kamo usab adunay usa ka agalon didto sa
langit. 2 Padayon nga malig-on diha sa pag-ampo. Pagtukaw niini diha
sa pagpasalamat. 3 Pag-ampo kamo sa hiniusa alang usab kanamo, nga
ang Dios moabli ug pultahan alang sa pulong, sa pagsulti sa tinagong
kamatuoran kang Cristo. Tungod niini, ako gikadinahan. 4 Ug pag-
ampo nga mahimo nako kining tataw, ingon sa kinahanglan nakong
isulti. 5 Paglakaw diha sa kaalam niadtong anaa sa gawas, ug tubosa
ang panahon. 6 Himoa ang imong mga pulong nga kanunay inubanan sa
grasya. Himoa kini nga tinimplahan sa asin, aron inyong masayran kung
unsaon ninyo pagtubag ang matag tawo. 7 Alang sa mga butang nga may
kalabotan kanako, si Tychicus maoy mopahibalo niini kaninyo. Usa siya ka
minahal nga igsoong lalaki, usa ka matinud-anon nga alagad, ug kauban
nga sulugoon diha sa Ginoo. 8 Gipadala ko siya diha kaninyo alang niini,
aron nga masayran ninyo ang maong panghitabo mahitungod kanamo,
ug aron nga madasig niya ang inyong mga kasingkasing. 9 Gipadala ko
siya uban si Onesimus, ang matinud-anon ug minahal nga igsoong lalaki,
nga usa kaninyo. Isulti nila ang tanang butang nga nahitabo dinhi. 10 Si
Aristarchus, akong kauban nga binilanggo, nangumusta kaninyo, ug si
Marcos usab, ang ig-agaw ni Barnabas diin kamo nakadawat ug mga
mando, “Kung moanha siya kaninyo, dawata siya,” 11 ug usab si Jesus
nga gitawag ug Justus. Kini lamang ang naa sa tinuli nga akong mga
isigka magbubuhat alang sa gingharian sa Dios. Sila nahimong usa ka
maghuhupay nganhi kanako. 12 Si Epafras nangumusta kaninyo. Siya
usa kaninyo ug usa ka sulugoon usab ni Cristo Jesus. Kanunay siyang
naningkamot alang kaninyo diha sa pag-ampo, aron nga makabarog kamo
nga hingpit ug adunay bug-os nga pagsalig diha sa kabubut-on sa Dios.

13 Kay ako nagsaksi kaniya, nga siya namuhat pag-ayo alang kaninyo, alang
niadtong anaa sa Laodicea, ug alang niadtong anaa sa Hierapolis. 14 Si
Lucas ang hinigugma nga mananambal ug si Demas nangumusta kaninyo.
15 Pangumustaha ang mga kaigsoonan diha sa Laodicea, ug si Nymfa, ug
ang simbahan nga anaa sa iyang panimalay. 16 Kung mabasa na kining
maong sulat diha sa inyong taliwala, basaha usab kini didto sa simbahan
sa taga-Laodicea, ug tan-awa usab nga mabasa ang sulat nga gikan sa
Laodicea. 17 Sultihi si Archippus, "Tan-awa ang buluhaton nga imong
nadawat gikan sa Ginoo, nga kinahanglang tumanon nimo kini." 18 Kini
nga mga pangumusta gikan sa akong kaugalingon nga kamot—si Pablo.
Hinumdomi ang akong mga kadena. Hinaot nga ang grasya magauban
kaninyo.

1 Mga Taga Tesalonica

1 Gikan kang Pablo kauban si Silvanus ug si Timoteo ngadto sa Iglesia
sa mga taga Tesalonica diha sa Dios Amahan ug sa Ginoong Jesu Cristo.
Grasya ug kalinaw maanaa kaninyo. 2 Kanunay kami nga nagpasalamat
sa Dios kaninyong tanan; giapil kamo namo sa among mga pag-ampo.
3 Walay undang ang among paghinumdom sa inyong mga buluhaton sa
pagtuo, buluhaton sa gugma, ug pasensya sa paglaom sa kaugmaon diha
sa atong Ginoong Jesu Cristo sa atubangan sa atong Dios ug Amahan. 4 Mga
igsoon nga hinigugma sa Dios, nakahibalo kami sa inyong pagkatawag,
5 kung giunsa pag-abot sa maayong balita diha kaninyo dili sa pulong
lang, kondili pinaagi sad sa gahum, sa Balaang Espiritu, nga aduna
gyuy kasiguradohan, ug nakahibalo kamo kung unsang klase nga mga
tawo kami kadtong diha kami kaninyo nga alang sa inyong kaaayuhan.
6 Gisundog ninyo kami ug ang Ginoo, sa inyong pagdawat sa pulong uban
sa dakung pag-antos inubanan sa kalipay gikan sa Balaang Espiritu, 7 mao
nga nahimo kamong ehemplo sa tanang tumutuo sa Masedonia ug Acaya.
8 Tungod kaninyo nikaylap ang pulong sa Ginoo, dili lamang sa Masedonia
ug sa Acaya — kondili sa tanang dapit nga nikaylap ang inyong pagtuo sa
Dios, mao nga wala na kami angay nga ikasulti. 9 Kay sila mismo nagbalita
mahitungod kanamo, kung giunsa ninyo kami pagdawat, ug giunsa ninyo
pagbalik sa Dios gikan sa mga diosdiosan aron mag-alagad sa buhi ug
tinuod nga Dios, 10 ug sa paghulat ninyo sa iyang Anak gikan sa langit, nga
iyang gibanhaw sa patay, si Jesus nga maoy moluwas kanato sa umaabot
nga kapungot.

2

1 Kamo mismo nakahibalo, mga igsoon, nga ang among pag-anha
kaninyo wala masayang, 2 apan nakahibalo kamo nga miagi kami ug
kalisod ug gipaulawan sa Pilipos. Wala kami kahadlok diha sa Dios
nga misulti sa pulong sa Dios bisan sa grabeng kasamok. 3 Kay ang
among pag-awhag dili gikan sa sayop, dili gikan sa kahugaw, dili gikan sa
paglimbong, 4 apan tungod kay giaprubahan kami sa Dios nga gisaligan
sa maayong balita, mao nga kami nagsulti dili aron magpahalipay sa
mga tawo, kondili sa Dios nga nag-usisa sa among mga kasingkasing.
5 Kay kami wala migamit ug mga pulong nga ulog-ulog, sama sa inyong
nahibaloan, ug dili sad sa pasumangil sa pagkahakog, saksi ang Dios, 6 ug
wala kami nangita ug himaya gikan sa tawo, bisan kaninyo ug sa uban,
bisan pwede unta namo angkonon ang pribilehiyo isip mga apostoles
ni Cristo. 7 Hinuon, kami nagmalumo sa inyoha sama sa inahan nga
naghupay sa iyang kaugalingong mga anak. 8 Mao nga kami adunay
paghigugma kaninyo; nalipay kami nga iambit kaninyo dili lang ang
maayong balita sa Dios apan bisan ang among kaugalingong kinabuhi,
kay kamo nahimo nga suod kaayo kanamo. 9 Kay nahinumdoman ninyo,
mga igsoon, ang among pagtrabaho ug paghago: nagtrabaho kami gabii
ug adlaw aron dili magpabug-at sa bisan kinsa kaninyo, samtang among
gisangyaw ang maayong balita sa Dios. 10 Kamo ang mga saksi, ug ang
Ginoo sad, kung unsa kabalaan, kamatarong, ug walay maikasaway ang
uban sa among paggawi diha uban kaninyo nga mga tumutuo, 11 sama sa

pagkahibalo ninyo nga sa matag usa kaninyo, sama sa usa ka amahan
sa iyang kaugalingong mga anak, gi-awhag ug gidasig kamo namo ug
gasaksi, 12 nga maglakaw kamo sa pamaagi nga takos sa Dios nga nagtawag
kaninyo sa iyang kaugalingong gingharian ug himaya. 13 Tungod niini
nga hinungdan nagpasalamat sad kami kanunay sa Dios, nga sa dihang
nadawat ninyo gikan kanamo ang pulong sa mensahe nga pulong sa Dios,
gidawat kini ninyo nga dili pulong sa tawo apan kung unsa gyud siya,
ang pulong sa Dios, nga naglihok usab kaninyo nga mga mituo. 14 Kay
kamo, mga igsoon, misundog sa mga iglesia sa Dios nga diha kang Cristo
Jesus, nga tua sa Judea tungod kay miagi kamo ug kalisod nga parehas
sa inyong kaugalingong kaubanan, sama sa ilang naagian sa mga Judio,
15 nga mipatay kang Ginoong Jesus ug sa mga propeta, ug nagpalayas
kanamo, ug wala nagpahalipay sa Dios apan naglutos sa tanang katawhan.
16 Gibabagan kami nila sa pagsulti sa mga Gentil aron unta maluwas
sila, aron kanunay pun-on ang ilang mga sala. Miabot na ang grabe nga
kapungot kanila. 17 Kami, mga igsoon, nahibulag kaninyo sa mubo nga
higayon, sa lawas lang apan dili sa kasingkasing, ug gibuhat namo ang
tanan nga adunay dakong paghandom aron makita ang inyong dagway,
18 tungod kay gusto namo moanha kaninyo, ako si Pablo sa makausa pa,
apan gibabagan kami ni Satanas. 19 Kay unsa man ang among pagsalig,
o kalipay, o korona sa himaya sa umaabot sa dihang mobalik ang atong
Ginoong Jesus —dili ba kamo, sama sad sa uban? 20 Tungod kay kamo ang
among himaya ug among kalipay.

3

1 Busa, sa dihang wala na kami makaantos, gihunahuna namo nga mas
maayo nga magpabilin na lang kami sa Atens. 2 Gipaanha namo si Timoteo,
among igsoon ug ministro sa Dios sa maayong balita ni Cristo aron lig-onon
ug hupayon kamo mahitungod sa inyong pagtuo, 3 aron walay matandog
niini nga mga paglutos, kay kamo mismo nakahibalo nga gitawag kita
alang niini. 4 Sa pagkatinuod, sa diha pa kami uban kaninyo, gisulti na
namo daan kaninyo nga mag-antos sa paglutos kita, ug nahitabo na kini
sama sa inyong nahibaw-an. 5 Tungod niini nga hinungdan, kadtong wala
na gyud ko makaagwanta, nagpaanha ako aron makahibalo ko kung unsa
nay kahimtang sa inyong pagtuo, kay tingali gisulayan kamo sa manunulay
ug mawalay pulos ang among gihaguan. 6 Kadtong nakabalik na si Timoteo
kanamo gikan sa inyoa ug nagdala siya ug maayong balita mahitungod
sa inyong pagtuo ug gugma, nga kanunay maayo ang paghinumdom
ninyo sa amoa, ug nangandoy kamo nga makigkita kanamo sama sad nga
nangandoy pud kami nga makigkita kaninyo- 7 tungod niini, mga igsoon,
napahupay kami kaninyo pinaagi sa inyong pagtuo taliwala sa tanan
namong kagul-anan ug pag-antos. 8 Mao nga karon buhi kami, kung kamo
magbarog nga malig-onon sa Ginoo. 9 Kay unsa pa may pasalamat nga
among ikahatag sa Dios mahitungod kaninyo, sa tanang kalipay nga anaa
kanamo? 10 Gabii ug adlaw munamuna namong pag-ampo aron makita
kamo namo ug mahatag kaninyo kung unsa pa ang kulang sa inyong
pagtuo. 11 Hinaot nga ang atong Dios ug Amahan mismo, ug ang atong
Ginoong Jesus, ang magtultol kanamo padulong kaninyo, 12 ug hinaot ang
Ginoo magdugang ug magpa-abunda sa inyong paghinigugmaay sa usa'g
usa ug sa tanang tawo sama usab sa among gibuhat kaninyo. 13 Hinaot
nga buhaton niya kini aron lig-onon ang inyong kasingkasing nga walay

maikasulti ang uban sa inyong pagkabalaan diha sa atong Dios ug Amahan, inigbalik sa atong Ginoong Jesus kauban sa tanan niyang mga balaan.

4

1 Sa katapusan, mga igsoon, gidasig ug giawhag kamo namo diha sa Ginoong Jesus, nga sama sa inyong pagdawat sa mga katudloan gikan kanamo mahitungod sa pagkinabuhi ninyo ug pagpahalipay sa Dios, sama sa inyo nang gibuhat—mas buhaton pa unta ninyo kini. 2 Kay nakahibalo kamo sa katudloan nga among gihatag kaninyo pinaagi sa Ginoong Jesus. 3 Mao kini ang kabubut-on sa Dios, nga magpakabalaan kamo—diin nga likayan ninyo ang lawasnong imoralidad, 4 aron matag usa kaninyo makahibalo kung unsaon pagpakighiusa sa iyang kaugalingong asawa sa pagkabalaan ug pagtahod, 5 dili sa lawasnon nga mga pagbati (sama sa mga Gentil nga wala kaila sa Dios), 6 ug aron walay tawo nga makalapas ug makabuhat ug sayop sa iyang igsoon mahitungod niini nga butang, tungod kay ang Ginoo ang mobalos sa tanan aning mga butanga, sama sa among gipahimangno ug gisaksi kaninyo. 7 Kay wala kita gitawag sa Dios sa kahugaw, apan ngadto sa pagkabalaan. 8 Busa, ang mosalikway niini wala nagsalikway sa tawo, kondili sa Dios, nga naghatag sa iyang Balaang Espiritu kaninyo. 9 Bahin sa paghigugma nga inigsoonay dili na kinahanglan nga aduna pay mosulat kaninyo, kay kamo mismo gitudluan sa Dios nga maghigugmaay sa usa'g usa. 10 Gani, gibuhat na ninyo kini sa tanang mga kaigsoonan sa tibuok Masedonia, apan gi-awhag kamo namo, mga igsoon, nga mas buhaton pa ninyo kini. 11 Giawhag sad kamo namo nga maningkamot kamo nga maghinilum, dili manghilabot sa uban, ug magkinabuhi sa inyong kaugalingonh mga kamot, sama sa among gisugo ninyo. 12 Buhata kini aron magmaayo ang inyong pamatasan nga adunay respito sa mga wala pa sa pagtuo, ug aron wala kamoy kinahanglanon. 13 Dili namo buot nga masayop kamo sa pagsabot, mga igsoon, mahitungod sa mga nangatulog, aron dili kamo maguol pag-ayo sama sa uban nga walay kasigurohan sa kaugmaon. 14 Kay kung mituo kita nga si Jesus namatay ug nabanhaw, mao sad nga ang Dios ikuyog niya kang Jesus kadtong diha kaniya nga mga nakatulog. 15 Kay kini gisulti namo pinaagi sa pulong sa Ginoo, nga kitang mga buhi, mga nahabilin inig balik sa Ginoo, sigurado nga dili kita mag-una sa mga nakatulog. 16 Tungod kay ang Ginoo mismo monaog gikan sa langit, nga adunay magsinggit, nga adunay tingog sa arkanghel, ug adunay trumpeta sa Dios, ug ang mga patay diha kang Cristo mouna sa pagkabanhaw. 17 Unya kitang mga buhi, nga mga nahabilin, modungan kanila nga isaka sa mga panganod aron tagbuon ang Ginoo sa langit, ug unya kita kanunay nang uban sa Ginoo. 18 Busa, hupaya ninyo ang usa'g usa niini nga mga pulong.

5

1 Karon mahitungod sa oras ug panahon, mga igsoon, dili na kinahanglan nga aduna pay isulat kaninyo. 2 Kay kamo mismo nakahibalo pag-ayo nga ang pag-abot sa adlaw sa Ginoo ingon usab sa kawatan sa gabii. 3 Sa dihang moingon sila nga “Malinawon na ug walay katalagman,” kalit nga moabot dayon kanila ang kalaglagan ingon sa mabdos nga babaye nga nagbati, ug wala gyuy paagi nga sila makalikay. 4 Apan kamo, mga igsoon, wala kamo sa kangitngit nga maapsan kamo inana nga adlaw sama sa usa ka kawatan. 5 Kay kamong tanan mga anak sa kahayag ug mga

anak sa adlaw. Dili kita mga anak sa gabii o kangitngit. 6 Mao nga, dili
kita matulog sama sa gihimo sa uban, apan kanunay kita nga magbantay
ug anaa sa maayong hunahuna. 7 Kay sila nga nangatulog, nangatulog
sa gabii ug sila nga nahubog, nahubog sa gabii. 8 Apan kay kita mga
anak man sa adlaw, kinahanglan aduna kitay maayong hunahuna; ibutang
nato ang taming dughan sa pagtuo ug gugma, ug ingon nga helmet, ang
kasigurohan sa atong umaabot nga kaluwasan. 9 Kay wala kita gitakda
sa Dios nga makadawat kita sa iyang kapungot, kondili nga makadawat
kita sa kaluwasan pinaagi sa atong Ginoong Jesu Cristo, 10 nga namatay
alang kanato aron nga bisag buhi kita o patay, mabuhi kita kauban
niya. 11 Busa hupayon ninyo ug lig-unon ang usa'g usa sama sa inyong
gibuhat na. 12 Naghangyo ako kaninyo, mga igsoon, nga ilhon ninyo sila
nga naghago ug nagdumala kaninyo sa Ginoo, nga nag-awhag kaninyo.
13 Naghangyo sad ako kaninyo nga taas ang pag-ila ninyo sa ilaha sa
gugma tungod sa ilang mga buluhaton. Pagdinaitay kamo sa usa'g usa.
14 Giawhag kamo namo, mga igsoon: pasidan-i ang mga gubot, dasiga
ang nawad-an ug paglaum, tabangi ang mga maluyahon, pasensyahi ang
tanan. 15 Magmatngon kamo nga walay bisag usa nga mobalos ug dautan
sa dautan bisan kang kinsa, apan kanunay nga maningkamot kamo sa
pagbuhat ug maayo sa usa'g usa ug sa tanan. 16 Magmalipayon kamo
kanunay, 17 mag-ampo nga walay undang, 18 magpasalamat sa tanan, kay
mao kini ang kabubut-on sa Dios kaninyo diha kang Cristo Jesus. 19 Ayaw
ninyo ug supila ang Espiritu. 20 Ayaw ug tamaya ang mga propesiya.
21 Susiha ninyo ang tanang butang; ug kupti ang maayo. 22 Likayi ninyo
ang tanang dautan. 23 Hinaut nga ang Dios sa kalinaw mismo maghingpit
sa inyong pagkabalaan, ug ang inyong tibuok nga espiritu, kalag, ug lawas
maampingan aron walay ikasaway kaninyo sa pagbalik sa atong Ginoong
Jesu Cristo. 24 Matinumanon siya nga nagtawag kaninyo nga mao sad ang
magbuhat niini. 25 Mga igsoon, ampo-i sad kami. 26 Kumustaha ang tanang
mga igsoon sa balaan nga halok. 27 Naghangyo ako kaninyo diha sa Ginoo
nga kini nga sulat basahon ninyo sa tanang mga kaigsoonan. 28 Hinaut
nga ang grasya sa atong Ginoong Jesu Cristo maanaa kaninyo.

2 Mga Taga-Tesalonica

1 Gikan kang Pablo, Silvanus, ug ni Timoteo, alang sa iglesia nga taga-
Tesalonica nga iya sa Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu Cristo.
2 Hinaut nga ang grasya ug kalinaw sa Dios nga atong Amahan ug kang
Ginoong Jesu Cristo anaa kaninyo. 3 Kinahanglan magpasalamat kami
kanunay sa Dios kaninyo, mga igsoon, kay mao kini ang angay, tungod
kay galambo kaayo ang inyong pagtuo ug misamot ang gugma ninyo sa
usa'g usa. 4 Mao nga kami nagpasigarbo nga nagsulti sa mga iglesia sa Dios
mahitungod sa inyong pasensya ug pagtuo taliwala sa tanan nga paglutos
ug pasakit nga inyong giagwanta. 5 Kini ang klaro nga tima-an sa matarong
nga paghukom sa Dios, nga naghimo kaninyo nga takos sa ginharian sa
Dios nga tungod niini nag-antos sad kamo. 6 Matarong ang Dios nga ibalik
niya ang pasakit didto sa mga nagpasakit kaninyo, 7 ug pahuwasan niya
kadtong nakadawat ug pasakit uban kanamo, sa panahon nga ipadayag
ang Ginoong Jesu-Cristo gikan sa langit uban sa mga anghel sa iyang
gahum. 8 Pinaagi sa gadilaab nga kalayo, siya ang manimalos sa mga wala
nakaila sa Dios ug sa mga wala nagtuman sa maayong balita sa atong
Ginoong Jesus. 9 Mag-antos sila sa silot sa walay katapusang paghukom
layo sa presensya sa Ginoo ug sa himaya sa iyang gahum, 10 inig balik niya
sa adlaw nga himayaon siya sa iyang mga balaan, nga mahibulong ang
tanan nga mga tumutuo tungod kay gituohan nila ang among pasidungog
kaninyo. 11 Mao kini ang hinungdan nga kanunay kaming nag-ampo alang
kaninyo, nga ang atong Dios himoon kamong takos nga ingon nga iyang
tinawag, ug tumanon ninyo ang matag handom sa kaayuhan ug matag
lihok sa pagtuo nga adunay gahum, 12 aron himayaon ninyo ang ngalan
sa atong Ginoong Jesus, ug kamo sad niya, tungod sa grasya sa atong Dios
ug Ginoong Jesu Cristo.

2

1 Karon naghangyo kami kaninyo, mga igsoon, mahitungod sa pagbalik
sa atong Ginoong Jesu Cristo ug sa pagtigum kanatong tanan diha kaniya,
2 nga dili dali mauyog ang inyong mga hunahuna o mabalaka, pinaagi
man sa espiritu o sa pulong o sa sulat nga gikan kanamo — aron dili
kamo motuo nga ang adlaw sa atong Ginoo niabot na. 3 Ayaw kamo
palimbong kang bisan kinsa sa bisan unsang pamaagi. Kay dili moabot
kini hangtod dili pa moabot ang pagkahulog, ug maipadayag ang tawo
nga masinupakon, nga mao ang anak sa kadautan. 4 Mao kini siya ang
mobatok ug magpadayeg sa iyang kaugalingon batok sa tanan nga gitawag
nga Dios o gisimba, aron siya maglingkod didto sa templo sa Dios ug
iyang gipahulagway ang iyang kaugalingon nga Dios. 5 Wala ba kamo
makahihumdum nga kadtong diha pa ako kaninyo nga gisultihan namo
nako aning mga butanga? 6 Karon nahibaloan na ninyo kung kinsa ang
nagpugong kaniya, aron maipadayag lang siya sa saktong panahon. 7 Kay
ang misteryo mahitungud sa masinupakon nagsugod nga napadayag na,
apan adunay nagpugong kaniya karon samtang dili pa siya mapahawa
sa dalan. 8 Diha pa dayon maipadayag ang masinupakon, nga patyon sa
Ginoong Jesus pinaagi sa ginhawa sa iyang baba ug iyang himuon nga
wala na pinaagi sa pagpadayag sa iyang pagbalik. 9 Ang pag-anhi sa

masinupakon pinaagi sa trabaho ni Satanas puno siya sa tanang gahum,
mga timaan, ug mga katingalahan nga dili tinuod, 10 ug tanang limbong
sa pagka dili matarong alang sa adtong mga laglagonon, kay wala nila
gidawat ang gugma sa kamatuoran aron unta maluwas sila. 11 Tungod
niini nga hinungdan magpadala kanila ang Dios sa sayop nga bulohaton,
12 aron touhan nila ang bakak, aron mahukman silang tanan, kadtong wala
motuo sa kamatuoran apan nagpakalipay sa dili matarong. 13 Apan angay
kaming magpasalamat sa Dios kanunay mahitungod kaninyo, mga igsoon
nga hinigugma sa Ginoo, kay kamo ang gipili sa Dios nga maoy unang
bunga sa kaluwasan nga gigahin niya pinaagi sa Espiritu ug sa pagtuo sa
kamatuoran, 14 nga diin gitawag kamo niya pinaagi sa maayong balita aron
maangkon ninyo ang himaya sa atong Ginoong Jesu Cristo. 15 Mao nga,
mga igsoon, pagbarog kamo nga lig-on, ug guniti pag-ayo ang naandan
nga pamaagi nga gitudlo kaninyo pinaagi sa pagsulti o sa among sulat.
16 Karon hinaot nga ang atong Ginoong Jesu Cristo mismo, ug ang atong
Dios Amahan nga naghigugma kanato ug naghatag kanato ug hupay nga
walay katapusan ug maayong pagsalig sa umaabot nga panahon pinaagi
sa grasya, 17 maghupay ug magmalig-on sa inyong mga kasingkasing sa
tanang maayong buluhaton ug sinultihan.

3

1 Ug karon, mga igsoon, ampo-i kami aron paspas ang pagkaylap ug
mahimaya ang pulong sa Dios sama diha sa inyo 2 ug aron maluwas kami
sa mga dautang mga tawo kay dili man tanan adunay pagtuo. 3 Apan
matinumanon ang Ginoo nga maoy maglig-on sa inyo ug magbantay sa
inyo batok kang Satanas. 4 Gasalig kami sa Ginoo mahitungod kaninyo nga
gibuhat ninyo ug magpadayon kamo ug buhat sa mga gisugo namo ninyo.
5 Hinaut nga ang Ginoo ang magtultol sa inyong mga kasingkasing didto sa
gugma sa Dios ug sa pag-agwanta ni Cristo. 6 Karon suguon kamo namo,
mga igsoon, sa ngalan sa atong Ginoong Jesu Cristo nga likayi ninyo ang
mga kaigsoonan nga nagtinapulan ug wala magsunod sa mga naandan
nga pamaagi nga nadawat ninyo gikan kanamo. 7 Kay kamo mismo
nasayod kung unsaon ninyo pagsundog kanamo. Wala kami nagtinapulan
diha kaninyo, 8 wala sad namo gikaon ang pagkaon sa uban nga wala
gibayri. Hinoon, nagtrabaho ug naghago kami pag-ayo gabii ug adlaw aron
bisan kinsa kaninyo dili unta mabug-atan sa amo. 9 Dili ingon nga wala
kami katungod, apan kami ang inyong ehemplo aron kami ang inyong
sundugon. 10 Kadtong diha pa kami sa inyo gisugo mo namo nga, “Kung
adunay dili ganahan motrabaho, dili siya pakan-on.” 11 Kay nakadungog
kami nga adunay nagtinapulan diha sa inyo, wala sila gatrabaho apan
nanghilabot hinuon sa uban. 12 Karon kana sila maoy among gisugo ug
giawhag pinaagi kang Ginoong Jesu Cristo nga hilum ra magtrabaho ug
mokaon ra sa ilang kaugalingong pagkaon. 13 Apan kamo, mga igsoon,
ayaw kamo kawad-an ug kadasig sa pagbuhat ug sakto. 14 Kung adunay
dili motuman sa gisulti namo niini nga sulat, bantayi kana siya ug ayaw
kamo pakigkuyog ana niya, aron maulawan siya. 15 Ayaw siya isipa nga
kaaway, apan pasidan-i siya isip nga igsoon. 16 Hinaut nga ang Ginoo sa
kalinaw mismo ang maghatag kaninyo ug kalinaw sa tanang panahon sa
bisan unsa nga pamaagi. 17 Ang Ginoo mag-uban kaninyong tanan. Mao
kini ang akong pangumusta, ako ni si Pablo, pinaagi sa akong mga kamot,

nga mao ang timaan sa matag sulat nako. 18 Hinaut nga ang grasya sa
atong Ginoong Jesu Cristo anaa kaninyong tanan.

1 Timoteo

1 Gikan kang Pablo, nga apostol ni Cristo Jesus sumala sa kasuguan sa
Dios nga atong manluluwas ug ni Cristo Jesus nga atong pasalig, 2 Alang
kang Timoteo, nga tinuod nga anak sa pagtuo. Grasya, kaluoy, ug kalinaw
gikan sa Dios atong Amahan ug kang Cristo Jesus atong Ginoo. 3 Sama
sa gi-awhag ka nako pag-ayo nga buhaton nimo sa dihang mibiya ako pa
Masedonia, magpabilin ka sa Efeso aron mamandu-an nimo ang pipila ka
mga tawo nga dili sila magtudlo ug lain nga doktrina. 4 Ug dili sad nila
tagaan ug pagtagad ang mga estorya- estorya ug ang walay katapusang
pagsubay sa kagigikanan nga maoy hinungdan sa panaglalis imbis nga
makatabang sa plano sa Dios, nga panaagi sa pagtuo. 5 Apan ang tumong
sa kasuguan gugma nga nagagikan sa putli nga kasingkasing, sa maayo
nga konsensiya, ug sa kinasingkasing nga pagtuo. 6 Ang ubang mga tawo
nahisalaag ug mibiya gikan niining mga butanga ug miadto sa walay pulos
nga pakigpulong. 7 Buot nilang mahimo nga magtutudlo sa balaod, apan
wala sila makasabot sa ilang mga gipanulti o sa ilang mga gipamugos.
8 Apan kita nakahibalo nga ang balaod maayo kung kini sundon subay
sa balaod. 9 Ug nasayod kita niini, nga ang balaod wala gihimo alang sa
matarong nga tawo, apan alang sa mga mangilapason ug masinupakon
nga mga tawo, sa mga tawo nga dili diosnon ug sa mga makasasala,
alang niadtong walay Dios ug malaw-ay, alang adtong mopatay sa ilang
amahan ug inahan, sa mga mamamatay, 10 sa mga lawasnong imoral,
sa mga makighilawas sa isig ka lalaki, sa mga nagbihag ug mga tawo
aron himoong ulipon, sa mga bakakon, sa mga nagsaksi sa dili tinood,
ug sa bisag unsa pa nga taliwas sa sakto nga doktrina, 11 sumala sa
mahimayaon nga maayong balita sa bulahang Dios nga sa diin gisaligan
ako. 12 Nagpasalamat ako kang Cristo Jesus nga atong Ginoo, nga nagpalig-
on kanako, kay giisip niya ako nga matinud-anon ug nagbutang kanako
niini nga pagpangalagad- 13 ako, nga tigpasipala niadto, naglutos, ug
bayolente nga tawo. Apan ako nakadawat ug kaluoy tungod kay ako
ignorante sa ako mga gipangbuhat kay wala pa ako sa pagtuo. 14 Apan
ang grasya sa atong Ginoo ga-awas awas uban sa pagtuo ug gugma kang
Cristo Jesus. 15 Kini nga mensahe masaligan ug takos sa tanang pagdawat,
nga si Cristo Jesus nianhi dinhing kalibutan sa pagluwas sa makasasala.
Ako ang labing dautan niini. 16 Apan tungod niini nga hinungdan ako
ang unang nahatagan ug kaluoy, aron pinaagi kanako, ang labing dautan,
mapakita ni Cristo Jesus ang tanang pailob, ingon nga ehemplo kanila
nga motuo kaniya sa kinabuhing dayon. 17 Ug karon sa iya nga hari
sa tanang panahon, nga walay kamatayon, ug dili makita, ug bugtong
nga Dios, kaniya ang dungog ug himaya hangtod sa kahangturan. Amen.
18 Nagtakda ako niini nga mando kanimo, Timoteo, akong anak, ug ako
miuyon sa mga propesiya nga mikaylap mahitungod kanimo, aron ikaw
moapil sa maayong pag-away; 19 aron ikaw maanaan ug pagtuo ug maayo
nga konsensya. Ang ubang mga tawo nagsalikway niini ug mahitungod sa
ilang pagtuo mura sila ug mga nahisama sa nalunod nga barko. 20 Sama
nila Hemeneus ug Alejandro, nga akong gitugyan kang Satanas aron
matudluan nga dili unta sila manamastamas.

2

1 Busa una sa tanan, nag-awhag ako pag-ayo nga maghangyo, mag-ampo,
mangamuyo, ug magpasalamat kamo alang sa tanan nga mga tawo, 2 alang
sa mga hari ug sa tanan nga adunay gahum, aron malinawon ug hilom
ang atong pagkinabuhi nga disonon sa tanan ug adunay dignindad. 3 Kini
maayo ug madawat sa Dios nga atong Manluluwas. 4 Buot niya nga ang
tanang mga tawo maluwas ug makahibalo sa kamatuoran. 5 Kay usa ra
ang Dios, ug usa ra ang tigpataliwala sa Dios ug sa tawo, nga mao ang tawo
nga si Cristo Jesus, 6 nga naghatag sa iyang kaugalingon nga tubos alang
sa tanan, ang saksi sa sakto nga panahon. 7 Tungod niini nga tuyo, ako,
mismo, nahimo nga mantala ug apostol. Gasulti ako sa kamatuoran; wala
ako mamakak. Magtutudlo ako sa mga Gentil sa pagtuo ug kamatuoran.
8 Busa, buot nako nga ang mga lalaki sa tanang dapit mag-ampo ug magtaas
sa ilang putling mga kamot nga walay kapungot ug duhaduha. 9 Mao
sad sa mga babaye buot nako nga magsinina ug tarong, nga dili law-ay
ug magapugong sa ilang kaugalingon, dili sa mga buhok nga sinapid, o
pagsul-ob sa mga bulawan, o perlas, o mahal nga mga sinina, 10 kondili
pinaagi sa angay sa mga babaye nga magpaila sa ilang pagkadiosnon
pinaagi sa maayong mga buluhaton. 11 Ang babaye kinahanglan magtuon
sa paghilom ug magtuman sa tanan. 12 Dili nako tugutan nga ang babaye
motudlo ug magmando sa lalaki, kondili maghilom lang. 13 Kay si Adan
mao ang una nga giporma, ug unya dayon si Eba. 14 Ug si Adan wala
nailad, apan ang babaye nailad pag-ayo sa kalapasan. 15 Bisan pa niini,
maluwas siya pinaagi sa pagpanganak, kung magpadayon sila sa pagtuoug
paghigugma ug pagkabalaan nga adunay maayong paghunahuna.

3

1 Kasaligan kini nga panultihon: Kung adunay buot nga mahimong
tagadumala, nagtinguha siya ug maayong buluhaton. 2 Busa ang
tagadumala kinahanglan walay ikasaway, bana sa usa ka asawa, dili
magpalabi, maalamon, matinarongon, maabiabihon, kahibalo motudlo,
3 dili gapalabi sa bino, dili palaaway, apan hinuon, malumo, malinawon,
dili mahigugmaon sa kwarta. 4 Kinahanglan maayo ang pagdumala niya sa
iyang panimalay, ug ang iyang mga anak kinahanglan gatuman kaniya nga
adunay tanang pagtahod; 5 kay kung ang lalaki dili kahibalo magdumala
sa iyang kaugalingong panimalay, unsaon man niya pag-atiman sa usa ka
iglesia sa Dios? 6 Kinahanglan nga dili siya bag-o pa lang nga tumutuo,
aron dili siya maghinambog ug masilotan sama sa yawa. 7 Kinahanglan
sad nga siya adunay maayong dungog ngadto sa mga taga-gawas, aron
dili siya mapaulawan ug mabitik sa lit-ag sa yawa. 8 Ang mga diacono
sad, kinahanglan takos sa pagtahod, dili galainlain ang istorya, wala
gapalabi sa pag-inom ug bino, ug dili hakog. 9 Kinahanglan tipigan
nila ang gipadayag nga kamatuoran sa pagtuo nga adunay hinlo nga
konsensiya. 10 Kinahanglan sad maaprobahan usa sila, ug anha pa dayon
sila mangalagad tungod kay wala nay ikasaway kanila. 11 Ang mga babaye,
sa samang pamaagi, kinahanglan takos sad sa pagtahod, dili mangdaut
sa uban, dili magpalabi, ug matinumanon sa tanang butang. 12 Ang mga
diacono kinahanglan mga bana sa usa ka asawa ug maayo magdumala sa
ilang mga anak ug panimalay. 13 Kay kadtong mga maayo mangalagad
makabaton alang sa ilang kaugalingon ug maayong pagdungog ug dakong
kaisog sa pagtuo diha kang Cristo Jesus. 14 Akong gisulat kanimo kining

mga butanga ug naglaum ako nga makaanha ako kanimo dayon, 15 apan
kung malangan ako, nagsulat ako daan aron makahibalo ka kung unsaon
pagiya sa balay sa buhi nga Dios, nga mao ang haligi ug gasuporta
sa kamatuoran. 16 Ug kauban kita nga nagkasinabot nga, “Dako ang
gipadayag nga kamatuoran sa pagkadiosnon.” “Siya nagpakita sa lawas”,
“Gipamatud-an siya nga matarong sa Espiritu, “Nakita sa mga anghel,
“Gisangyaw sa kanasuran, “Gituohan sa kalibotan, “Gibayaw ngadto sa
himaya.”

4

1 Karon claro nga nag-ingon ang Espiritu nga sa kaulahiang mga
adlaw ang ubang mga tawo mobiya sa ilang pagtuo ug maminaw sila
sa mga limbonganong espiritu ug mga pagtulon-an sa mga demonyo
2 pinaagi sa mga bakakong tigpakaaron-ingnon, diin nga ang ilang mga
kaugalingong konsensya sama sa gimarkahan sa binagang puthaw. 3 Gidili
nila ang pagminyo ug pagdawat ug mga pagkaon nga gihimo sa Dios aron
pagaambiton nga adunay pagpasalamat sa mga tumutuo nga nakahibalo
na sa kamatuoran. 4 Kay tanang gilalang sa Dios maayo, ug walay gidawat
nato nga adunay pagpasalamat ang maisalikway, 5 kay gibalaan na kini
pinaagi sa pulong sa Dios ug pag-ampo. 6 Kung kaning mga butanga
ipahinumdom nimo sa mga kaigsoonan, mahimo kang maayong alagad
ni Jesu Cristo tungod kay ikaw gimatuto pinaagi sa mga pulong sa pagtuo
ug sa maayong pagtulun-an nga imong gisunod. 7 Apan ayaw dawata
ang malaw-ay nga mga storya nga ganahan sa mga tigulang nga mga
babaye, apan bansaya imong kaugalingon sa kinabuhing diosnon. 8 Kay
ang pagbansay sa lawas gamay lang ang iyang pagkamapuslanon, apan
ang kinabuhi nga diosnon adunay kapuslanan sa tanang butang ug adunay
saad niining kanabuhi karon ug sa kinabuhi nga umaabot. 9 Kini nga
mensahe masaligan ug angayan nga dawaton pag-ayo. 10 Kay tungod
niini makigbisog kita ug nagtrabaho kaayo, tungod kay aduna kita'y
pagsalig sa buhing Dios, nga manluluwas sa tanang tawo, labi na sa mga
tumutuo. 11 Ipahibalo ug itudlo kini nga mga butanga. 12 Ayaw itugot
nga tamayon ka tungod sa imong pagkabatan-on, apan hinuon, himoa ang
imong kaugalingon nga ehemplo sa pagtuo pinaagi sa imong mga pulong,
batasan, gugma, pagtuo ug pagkaputli. 13 Hangtod dili pa ako moanha,
atimana ang pag-basa, pag-awhag ug pagtudlo. 14 Ayaw pasagdi ang gasa
nga anaa kanimo, nga gihatag sa imo pinaagi sa propesiya, sa pagpandong
sa kamot sa mga pangulo sa iglesia kanimo. 15 Atimana kining mga
butanga, magkinabuhi pinaagi aning mga butanga, aron makita sa tanang
mga tawo ang imong kauswagan. 16 Bantayi pag-ayo imong kaugalingon
ug ang mga pagtulon-an. Pagpadayon aning mga butanga tungod kay sa
pagbuhat nimo niini maluwas nimo ang imong kaugalingon ug kadtong
naminaw kanimo.

5

1 Ayaw kasab-i ang usa ka tigulang, apan awhaga siya nga isip usa ka
amahan, ug awhaga ang mga batan-on nga lalake nga isip nga mga igsoon.
2 Awhaga ang mga tigulang nga babaye isip nga mga inahan, ug ang mga
batan-on nga mga babaye nga mga igsoon nga adunay tanang kaputli.
3 Tahura ang mga balo nga babaye, kadtong mga tinuod nga balo; 4 apan
kung ang balo adunay mga anak o mga apo, sila ang unang magkat-on nga
magpakita ug pagtahod sa ilang kaugalingong panimalay ug makabalos

sila sa ilang mga ginikanan, tungod kay makahimuot kini sa Dios. 5 Apan
ang tinuod nga balo nga nag-inusara na lang ug nagsalig siya sa Dios,
kanunay siya gahulat sa atubangan niya uban sa mga hangyo ug mga
pag-ampo gabii ug adlaw. 6 Apan kadtong babaye nga mahigugmaun sa
luho patay na bisan tuod siya buhi. 7 Ug isangyaw kining mga butanga
aron walay ikasaway kanila. 8 Apan kung kinsa ang dili maghatag sa
mga kinahanglanon sa iyang kaugalingong paryente, hilabi na sa iyang
kaugalingong panimalay, siya naglimod sa pagtuo ug mas dautan pa
siya sa dili tumutuo. 9 Iapil ninyo sa listahan ang balo nga dili ubos
sa saysenta anyos, nga asawa sa usa ka bana. 10 Kinahanglan nailhan
siya sa iyang maayong binuhatan, nag-atiman man siya sa iyang mga
anak, o maabiabihon sa mga estranghero, o naghugas sa mga tiil sa mga
balaan, o nagpahupay sa nagkalisodlisod, o nagsunod sa tanang maayong
bulohaton. 11 Apan ang mga batan-ong balo, idumili ang pag-apil kanila
sa listahan, kay kung madala sila sa mga lawasnong kaibog nga sukwahi
kang Kristo, gusto na nila magminyo. 12 Sa ing-ani nga pamaagi makasala
sila tungod kay ilang gibawi ang ilang saad kaniadto. 13 Usa pa, naanad
na sila sa pagtinapulan, sige na lang ug panumbalay. Ug dili lamang
sila nahimong tapulan, kondili nahimo pa silang libakira ug hilabtanon,
gisulti nila ang dili unta nila angay nga isulti. 14 Busa ako, buot nako
magminyo ang mga batan-on nga babaye, manganak pa, idumala ang ilang
panimalay, aron dili matagaan ang kaaway ug higayon nga mag-akusa
kanato sa pagbuhat ug dautan. 15 Kay ang uban nitalikod na ug nisunod
kang Satanas. 16 Kung adunay tumutuo nga babaye nga adunay mga
paryente nga balo, kinahanglan siya ang motabang kanila, aron dili sila
palas-anon sa iglesia, aron nga matabangan gyud ang tinuod nga mga balo.
17 Ang mga pangulo sa iglesia nga maayo ang ilang pagpangulo angay ilhon
nga takos sa doble nga pagtahod, labi na kadtong nagtrabaho mahitungod
sa pulong ug sa pagtulon-an. 18 Kay ang Kasulatan nag-ingon, “Ayaw ninyo
sampungi ang baba sa baka samtang kini gagiok sa trigo,” ug “ “Angay
hatagan ang trabahanti sa iyang sweldo.” 19 Ayaw dawata ang akusasyon
batok sa usa ka pangulo sa iglesia, gawas kon adunay duha o tulo nga mga
saksi. 20 Badlonga ang makasasala sa atubangan sa tanan aron nga ang
uban mahadlok. 21 Nagmando gyud ako kanimo sa atubangan sa Dios, ug
kang Cristo Jesus, ug sa mga pinili nga mga anghel, nga tumanon nimo kini
nga mga lagda nga walay pagdapig, ug wala kay buhaton nga aduna kay
palabihon. 22 Ayaw pagdalidali sa pagpandong sa kamot kang bisan kinsa,
ug ayaw usab pag-apilapil sa mga sala sa uban nga tawo. Kinahanglan
kanunay kang putli. 23 Kinahanglan dili lang tubig ang imong imnom,
apan angay nga moinom ka ug gamay nga bino alang sa imong tiyan ug sa
imong mga gabalikbalik nga sakit. 24 Ang sala sa ubang mga tawo dayag
nga nahibaloan, ug nag-una na kanila sa paghukom. Apan mosunod na
ang uban. 25 Sa ingon sad nga paagi, ang ubang maayong bulohaton dayag
na nahibaloan, apan bisan ang uban dili gyud matago.

6

1 Ang mga anaa sa ilalum sa yugo sa pagkaulipon ilhon nila ang ilang
mga kaugalingong amo, nga takos sa tanang pagtahod, aron nga ang
ngalan sa Dios ug ang pagtulon-an dili mapasipala. 2 Kadtong mga
ulipon nga ang ilang amo tumutuo kinahanglan dili wad-on ang ilang
pagtahod kanila, tungod kay sila mag-igsoon. Hinuon, angay kamo nga

moalagad gyud pag-ayo kanila, kay ang mga amo nga gialagaran mga
tumutuo ug hinigugma. Itudlo ug ipahayag kining tanan. 3 Kung adunay
magtudlo ug lain ug dili modawat sa atong maayong pulong, ang pulong
sa atong Ginoong Jesu Cristo ug sa diosnong katudloan, 4 mapahitas-
on siya ug walay nahibaw-an. Hinuon, adunay siyay sakit sa pakiglalis
ug sa pakig-away sa pulong nga diin gikan ang kaibog, panagbingkil,
insulto, dautan nga mga pagduda, 5 ug mga away sa mga tawo nga
dunot ug mga hunahuna. Mitalikod sila sa kamatuoran, ug gihunahuna
nila nga ang pagkadiosnon mao ang paagi aron makaganansiya. 6 Apan
ang pagkadiosnon nga adunay katagbawan dako ug ganansiya. 7 Kay
wala kitay gidala pagsulod niining kalibutan, ug wala sad kitay madala
nga bisan 8 unsa. Hinuon, kinahanglan nga matagbaw kita sa mga
pagkaon ug sa mga sanina. 9 Karon kadtong gusto nga maadunahan
mahulog sa pagkatintal, ngadto sa lit-ag, ngadto sa mga binuang ug
makadaot nga tinguha ug sa bisan unsa nga makalunod sa mga tawo
ngadto sa kadautan ug kalaglagan. 10 Kay ang paghigugma sa kwarta
maoy gamot sa tanang klase nga dautan. Ang ubang mga tawo nga
nangandoy niini nahiimulag gikan sa pagtuo ug gitusok nila ang ilang mga
kaugalingon sa kaguol. 11 Apan ikaw, nga tawo sa Dios, likayi kini nga mga
butanga. Paningkamuti ang pagkamatarong, ang pagkadiosnon, matinud-
anon, paghigugma, pagkamainantuson, ug magmalumo. 12 Makig-away
sa maayong pakig-away sa pagtuo. Kupti ninyo ang kinabuhing dayon
nga diin kamo gitawag, ug ang gipamatud-an nimo sa atubangan sa mga
saksi kung unsa gyud ang maayo. 13 Nagmando ako kanimo sa atubangan
sa Dios nga maoy hinungdan nga buhi ang tanang mga butang, ug sa
atubangan ni Cristo Jesus, nga nagsugilon sa kamatuoran ngadto kang
Poncio Pilato, 14 nga imong tumanon sa hingpit ang balaod, nga walay
ikasaway, hangtod sa pagpakita sa atong Ginoong Jesu Cristo. 15 Ang
iyang pagpadayag mahitabo sa gitakda nga panahon sa Usa ka Bulahan,
ang naginusarang makagagahom, ang Hari nga naghari, ug ang Ginoo
nga maoy nagmando. 16 Siya lang gyud ang walay kamatayon nga
nagpuyo sa kahayag nga dili maduolan. Walay tawo nga nakakita kaniya
o nga makatan-aw kaniya. Sa iya ang pagtahod ug walay hangtod nga
kagamhanan. Amen. 17 Sultihi ang mga adunahan niining kalibutana
nga dili sila magmapahitas-on, ni bisan molaom sa bahandi nga walay
kasiguradohan. Hinuon, molaom sila sa Dios nga maoy naghatag kanato
sa tanan nga tinuod nga mga bahandi nga makapahalipay. 18 Sultihi
sila nga buhaton ang maayo nga magpakaadunahan sila sa maayo nga
binuhatan, nga magmahinatagon ug andam nga magpaambit. 19 Pinaagi
niini, nagtigom sila sa ilang mga kaugalingon ug maayong pundasyon
sa umaabot, ug ilang madawat ang tinuod nga kinabuhi. 20 Timoteo,
panalipdi kung unsa ang gihatag kanimo. Likayi ang mga sulti nga walay
pulos ug mga lalis nga nagsumpaki mahitungod sa gitawag nga sayop nga
kaalam. 21 Ang ubang mga tawo gisangyaw kining mga butanga mao nga
sila nangasaag sa pagtuo. Hinaut nga ang grasya maanaa kaninyong tanan.

2 Timoteo

1 Gikan kang Pablo, nga apostol ni Cristo Jesus pinaagi sa kabubut-on
sa Dios, sumala sa saad sa kinabuhi nga anaa kang Cristo Jesus, 2 alang
kang Timoteo, nga gihigugmang anak: Grasya, kalooy, ug kalinaw gikan
sa Dios Amahan ug kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. 3 Nagpasalamat
ako sa Dios nga gialagaran nako gikan sa akong mga katigulangan sa
putli nga konsensiya, samtang kanunay ako gahinumdom kanimo sa
akong mga pag-ampo, gabii ug adlaw 4 nangandoy nga makakita kanimo,
gahinumdom sa imong mga luha, aron mapuno ako sa kalipay; 5 sa
dihang nahinumduman nako ang imong pagtuo nga tinuod; nga diha una
sa imong lola nga si Lois, ug sa imong inahan nga si Eunice, ug diin
kombinsido ako nga anaa sad kanimo. 6 Mao kini ang hinungdan nga ako
kang pahinumduman nga pagpainiton nimo ang gasa sa Dios nga anaa
kanimo pinaagi sa pagpandung nako sa akong mga kamot kanimo. 7 Kay
ang Dios wala naghatag kanato ug espiritu sa kahadlok, kondili sa gahum
ug gugma ug sa disiplina. 8 Busa ayaw kaulaw sa saksi mahitungod sa
atong Ginoo, ni bisan sa akoa, Pablo, nga iyang priniso, apan makig-ambit
ka sa mga pag-antos alang sa maayong balita pinaagi sa gahum sa Dios
9 nga nagluwas kanato ug nagtawag kanato sa balaan nga pagkatawag, dili
pinaagi sa atong mga binuhatan, kondili pinaagi sa iyang kaugalingong
plano ug grasya nga Iyang gihatag kanato diha kang Cristo Jesus sukad
sa wala pa nagsugod ang panahon; 10 apan karon ang kaluwasan sa
Dios gipahayag sa pagpakita sa atong manluluwas nga si Cristo Jesus nga
naglaglag sa kamatayon ug nagdala ug kinabuhi nga walay katapusan sa
kahayag pinaagi sa maayong balita, 11 diin gipili ako nga magsasangyaw,
apostol, ug magtutudlo. 12 Tungod niini nga hinungdan nag-antos sad ako
niining mga butanga: apan wala ako maulaw; kay nakaila ako kaniya
nga akong gituohan, ug ako nakombinsi nga iyang ampingan kadtong
akong gipiyal kaniya hangtod moabot ang adlaw. 13 Magpadayon ka sa
pagsundog sa himsog nga mga pulong nga nadunggan nimo gikan kanako,
sa pagtuo ug sa gugma nga anaa kang Cristo Jesus. 14 Kanang maayong
butang nga gitugyan sa Dios kanimo, bantayi pinaaagi sa Balaang Espiritu,
nga nagpuyo kanato. 15 Nahibaw-an na nimo kini, nga ang tanan nga
nagpuyo diha sa Asia nisalikway kanako; lakip niini nga grupo sila Figelo
ug Hermogenes. 16 Hinaot unta nga kaloy-an sa Ginoo ang panimalay ni
Onesiforo: kay kanunay siya nga nagpalagsik kanako, ug wala maulaw
sa akong kadena, 17 apan kadtong nianhi siya sa Roma, gakugi gyud siya
ug pangita kanako, ug nakit-an niya ako - 18 hinaot nga hatagan siya sa
Ginoo ug kalooy inig abot sa adlaw - ug sa tanang pagtabang niya kanako
sa Efeso, nakahibalo kaayo ka niini.

2

1 Busa ikaw, akong anak, magpalig-on ka sa grasya nga anaa kang Cristo
Jesus. 2 Ug ang mga butang nga nadunggan nimo gikan kanako taliwala sa
daghang mga saksi, isalig nimo sa matinud-anon nga mga tawo, nga maoy
makatudlo sad sa uban. 3 Mag-antos ka sa kalisod uban nako, ingon nga
usa ka maayong sundalo ni Cristo Jesus. 4 Walay sundalo nga nag-alagad
samtang nagpalambigit sa mga kalihokan niining kinabuhi, aron nga iyang

mapahimuot ang iyang taas nga opisyal. 5 Usa sad, kung adunay tawo nga
makigkompetensiya ingon nga atleta, dili siya makoronahan gawas kung
makigkompetensiya siya sumala sa mga balaod. 6 Ang kugihan nga mag-
uuma maoy una nga makadawat sa iyang bahin sa abot. 7 Hunahunaa
ang akong gisulti, kay ang Ginoo ang maghatag kanimo ug pagsabot sa
tanan. 8 Hinumdumi si Jesu Cristo, nga gikan sa kaliwat ni David, nga
gibanhaw gikan sa kamatayon, sumala sa akong mensahe nga maayong
balita, 9 sa diin nag-antos ako hangtod sa gikadenahan ingon nga kriminal.
Apan ang pulong sa Dios wala gyud makadenahan. 10 Busa naglahutay ako
sa tanan alang adtong nga mga pinili, aron hinaut sila sad makabaton
sa kaluwasan nga anaa kang Cristo Jesus, uban sa walay katapusang
himaya. 11 Masaligan kini nga panultihon: "Kung kita namatay uban
kaniya, mabuhi usab kita uban kaniya. 12 Kung kita molahutay, maghari
usab kita uban kaniya. Kung ato siyang ilimod, ilimod sad kita niya.
13 Kung kita dili matinud-anon, magpabilin siya nga matinud-anon, kay
dili niya malimod ang iyang kaugalingon." 14 Ipadayon nimo ang
pagpahinumdom kanila niining mga butanga. Pasidan-i sila atubangan
sa Dios nga dili sila makig-away mahitungod sa mga pulong, tungod kay
ang pagbuhat niini walay kapuslanan, gadaot sa mga maminaw niini.
15 Paningkamuti pag-ayo nga mapakita nimo imong kaugalingon ingon
nga giuyonan sa Dios nga nagtrabaho nga walay ikaulaw, nga sakto
ang paggamit sa pulong sa kamatuoran. 16 Likayi ang malaw-ay nga
panultihon, nga magdala sa samot nga pagkinabuhi nga dili diosnon.
17 Ang ilang pulong mokaylap sama sa kabahong, uban niini sila Himeneo
ug Felito, 18 mga lalaki nga nasalaag gikan sa kamatuoran, nga nag-
ingon nga nahitabo na ang pagkabanhaw, ug gilibog nila ang pagtuo sa
uban. 19 Bisan pa niini, gatindog ang lig-on nga pundasyon sa Dios nga
aduna niining kinudlit, "Nakahibalo ang Ginoo kinsa ang iya," ug "Ang
tanan nga nagsangpit sa ngalan sa Ginoo kinahanglan mobiya sa dili
pagkamatarong." 20 Sa dato nga panimalay, dili lamang mga bulawan
ug plata ang mga galamiton, apan aduna sad gikan sa kahoy ug pula
nga yuta; ang uban alang sa halangdong paggamit ug ang uban sa dili
halangdon. 21 Kung manghinlo ang usa ka tawo sa iyang kaugalingon
gikan sa dili halangdon nga paggamit, mahimo siya nga halangdon nga
galamiton, gigahin, mapuslanon sa Amo, ug andam siya sa tanang maayo
nga buluhaton. 22 Magpalayo ka sa lawasnong kaibog sa mga batan-on,
ug tinguhaa ang pagkamatarong, pagtuo, gugma, kalinaw, uban kanila
nga nagtawag sa Ginoo gikan sa putli nga kasingkasing. 23 Apan balibari
ang binuang ug ignoranti nga mga pangutana, kay nasayod ka nga kini
maoy hinungdan sa mga lalis. 24 Kinahanglan ang alagad sa Ginoo dili
mangaway, apan hinuon kinahanglan malumo siya sa tanan, kahibalo
magtudlo, mapailubon, 25 adunay kaaghup nga magtudlo adtong mga
mosupak kaniya. Basin pa ang Dios maghatag kanila ug paghinulsol sa
diin masayod sila sa kamatuoran, 26 ug unta mabalik kanila ang maayong
panghunahuna aron makaikyas sila sa lit-ag sa yawa, kay sila nadakpan
niya alang sa iyang kabubut-on.

3

1 Apan kini hibalo-i: sa mga ulahi nga mga adlaw moabot ang mga
peligro nga mga panahon. 2 Kay ang mga tawo higugmaon nila ang ilang

mga kaugalingon, mahigugmaon sila sa kwarta, hambogero, mapahitas-on, tigpasipala, masinupakon sa mga ginikanan, dili mapasalamaton, dili balaan, 3 wala sa kinaiyanhon nga pagbati, walay kaluoy, madinauton, walay pagpugong sa kaugalingon, bayolente, dili mahigugma-on sa maayo, 4 mga traydor, walay pagmatngon, magarboso, mahigugma-on sa lawasnon nga kalipay imbes mahigugma-on sa Dios. 5 Aduna silay porma nga pagkadiosnon, apan gilimod nila ang gahum niini. Talikdi kini nga mga tao. 6 Kay ang uban niining mga tawhana mosulod sa mga panimalay ug danihon ang mga babaye nga luya sa espirituhanong bahin nga napuno sa mga kasal-anan hinungdan nga nadani sila sa lainlaing tinguha. 7 Kini nga mga babaye kanunay nga mosulay nga makakat-on ug bag-ong mga butang, apan dili gyud sila makahibalo sa kamatuoran. 8 Sa sama nga pamaagi nga si Jannes ug si Jambres mikontra kang Moises, kini nga mga bakakon nga magtutudlo mitindog sad batok sa kamatuoran. Nadaut ang ilang hunahuna ug ang ilang pagtuo dili mapamatud-an. 9 Apan dili gyud sila makauswag pag-ayo, kay ang ilang pagkabuang makita man sa tanan, sama sa pagkabuang adtong duha ka mga lalaki. 10 Apan ikaw misunod sa akong mga pagtulon-an, pamatasan, tumong, pagtuo, taas nga pag-antos, gugma, pailob, 11 mga paglutos, mga pag-antos, ug kung unsa ang nahitabo kanako sa Antioquia, sa Iconio ug sa Listra. Giantos nako kadtong mga paglutos, ug sa tanan niini, ang Ginoo nagluwas kanako. 12 Ang tanan nga gusto nga magkinabuhi sa diosnon nga pamaagi diha kang Cristo Jesus lutuson gyud. 13 Ang mga dautan ug mga impostor mosamot gyud, samtang panguluhan nila ang uban nga masalaag sama nga sila mismo nahisalaag. 14 Apan ikaw, magpadayon ka sa imong nakat-onan ug gituohan pag-ayo, kay nakahibalo ikaw kung kang kinsa nimo kini nakat-onan. 15 Nakahibalo ka nga gikan pa sa imong pagkabata nahibaw-an na nimo ang balaan nga mga kasulatan nga naghimo kanimong maalamon sa kaluwasan pinaagi sa pagtuo diha kang Cristo Jesus. 16 Ang tanan nga Kasulatan dinasig sa Dios ug kini mapuslanon sa doktrina, sa pagtuo, sa paghusto, ug sa pagbansay sa pagkamatarong 17 aron nga ang tawo sa Dios mahimong takos, sangkap sa mga maayo nga buhat.

4

1 Sa panan-aw sa Dios ug ni Cristo Jesus, nga hapit na maghukom sa buhi ug patay, ug tungod sa iyang pagpakita ug sa iyang gingharian, maligdong ako nga gamando kanimo: 2 Iwali ang pulong; pangandam kanunay hamugaway man o dili. Pagbadlong, pagsaway, pag-awhag, nga adunay pailob sa tanan ug pagtudlo. 3 Tungod kay moabot ang panahon nga ang mga tawo dili na molahutay sa maayo nga katudluan. Hinuon, tugotan nila nga mapalibutan sila sa magtutudlo nga magtudlo lang sa unsay miuyon sa ilang kaugalingong mga pang-ibog. Sa niini nga pamaagi gigitik ang ilang mga dalunggan. 4 Ilang ipatalikod ang ilang mga dalunggan palayo sa kamatuoran, ug lingi-on ang mga tinumutumo nga sugilanon. 5 Apan ikaw, pagpugong sa imong hunahuna sa tanang mga butang; antosa ang kalisod; buhata ang katungdanan sa usa ka evangelista; tumana ang imong ministeryo. 6 Tungod kay ako gibubu na ingon nga halad. Ang panahon sa akong pagbiya niabot na. 7 Nakigkompitensya ako sa maayo nga pakiglaban; nahuman na nako ang lumba; akong gitipigan ang pagtuo. 8 Ang korona sa pagkamatarong gitagana na alang kanako, korona nga ang Ginoo nga matarong nga maghuhukom, maghatag kanako

niadto nga adlaw; ug dili lang kanako, apan sa tanan sad nga naghigugma
sa iyang pagbalik. 9 Paningkamoti nga makaari ka kanako sa labing dali
nga panahon, 10 kay si Demas nibaya na kanako. Gihigugma niya kini nga
kalibutan ug miadto sa Tesalonica. Si Crescente miadto sa Galacia, ug si
Tito miadto sa Dalmasia. 11 Si Lucas ra gyud ang kauban nako. Kuhaa
si Marcos ug dad-a uban kanimo tungod kay siya makatabang kanako sa
buluhaton. 12 Si Tiquico ako gipaadto sa Efeso. 13 Ang kupo nga akong
gibilin sa Troas kang Carpus, dad-a inig anhi nimo ug ang mga libro labi
na gyud kadtong nahimo sa panit. 14 Si Alejandro nga platero nakahimo
kanako ug dakong kasakitan. Ang Ginoo nalang ang magbalos kaniya
sumala sa iyang mga gihimo. 15 Bantayi sad siya, tungod kay mibarog siya
batok sa atong mga pulong. 16 Sa una nakong pagdepensa, walay bisan usa
nga mibarog alang kanako, apan ang tanan mibiya kanako. Hinaut nga dili
unta kini mahimo nga sala batok kanila. 17 Apan ang Ginoo mibarog alang
kanako ug nagpalig-on kanako aron pinaagi kanako, ang pagsangyaw
matuman gyud, ug ang tanang mga Gentil makadugog unta. Mao nga
giluwas ako gikan sa baba sa liyon. 18 Ang Ginoo magluwas kanako
gikan sa matag dautan nga buluhaton ug magluwas kanako alang sa
iyang langitnong gingharian. Kaniya ang himaya hangtod sa kahangturan.
Amen. 19 Kumustaha si Prisila, Aquila, ug ang panimalay ni Onisiforo. 20 Si
Erastos nagpabilin sa Corinto, apan si Trofimo akong gibilin nga adunay
sakit sa Milito. 21 Paningkamoti nga makaanhi ka sa dili pa moabot ang
tingtugnaw. Nangumusta kanimo si Eubulo, si Prudente, si Lino, si Claudia
ug ang tanang mga kaigsoonan. 22 Hinaot ang Ginoo mag-uban sa imong
espiritu. Hinaot nga ang grasya maanaa kanimo. Amen.

Tito

1 Si Pablo, usa ka sulugoon sa Dios ug usa ka apostol ni Jesu-Cristo,
kay ang pagtuo sa mga piniling katawhan sa Dios ug ang kahibalo sa
kamatuoran nga nag-uyon uban ang pagkadiosnon. 2 Kini adunay pagsalig
sa walay kataposang kinabuhi nga ang Dios, dili mamakak, misaad sa wala
pa ang tanang kaliwatan. 3 Sa tukmang panahon, iyang gipadayag ang
iyang pulong pinaagi sa mensahe nga iyang gisalig kanako nga ipahayag.
Ako nagahimo niini pinaagi sa mando sa Dios nga atong manluluwas.
4 Ngadto kang Tito, usa ka tinuod nga anak sa atong managsama nga
pagtuo. Ang grasya, kaluoy, ug kalinaw nga gikan sa Dios nga Amahan
ug kang Cristo Jesus nga atong manluluwas. 5 Alang niini nga katuyoan
ikaw akong ibilin sa Creta, aron ikaw mamahimong maghan-ay sa mga
butang nga wala pa nahuman ug magtudlo sa mga pangulo sa matag
siyudad ingon sa akong gisugo kanimo. 6 Ang usa ka pangulo kinahanglan
walay ikasaway, ang bana sa usa ka asawa, uban ang matinud-anon nga
mga anak dili mapasanginlan sa pagkadaotan o wala mamatuto. 7 Kini
kinahanglan alang sa maglalantaw, ingon nga tigdumala sa panimalay
sa Dios, nga mahimong dili salawayon. Siya kinahanglan nga dili gayod
sabaan o walay pagpugong. Siya kinahanglan nga dili dali masuko, dili
hinginom ug bino, dili palaaway, ug dili hakog nga tawo. 8 Hinuon,
kinahanglan siya maabiabihon, higala sa kung unsa ang maayo. Siya
maalamon, matarong, diosnon, ug adunay pagpugong sa kaugalingon.
9 Kinahanglan nga siya gayod nagahupot ug hugot sa kasaligan nga
mensahe nga gipanudlo, aron nga siya makahimo sa pagdasig uban sa
maayong pagpanudlo ug tul-iron kadtong misupak kaniya. 10 Tungod kay
adunay daghang masinupakon nga katawhan, ilabina niadtong mga tinuli.
Ang ilang mga pulong walay pulos. Ilang gilimbongan ug gigiyahan ang
katawhan sa sayop nga dalan. 11 Kinahanglan gayod nga pahunongon
sila. Nagatudlo sila sa dili nila angay nga itudlo alang sa makauulaw nga
pagpaginansiya ug nagbungkag sa tibuok panimalay. 12 Ang usa kanila,
ang maalamon nga tawo alang kanila, miingon, "Ang mga Cretanhon
walay hunong sa pagkabakakon, daotan ug makuyaw nga mananap,
tapolan nga mga tiyan." 13 Kini nga pahayag matuod, mao nga tul-ira
sila pag-ayo aron sila mamaayo sa pagtuo. 14 Ayaw paghatag ug bisan
unsang pagtagad sa mga tinuohan sa Judio o sa kasugoan sa tawo nga
mitalikod sa kamatuoran. 15 Alang niadtong putli, ang tanang mga butang
putli. Apan niadtong namansahan ug dili matinuohon, walay putli. Kay
ang ilang mga hunahuna ug konsensiya namansahan. 16 Sila nag-angkon
nga nakaila sila sa Dios, apan ila siyang gisalikway pinaagi sa ilang mga
binuhatan. Sila salawayon ug masinupakon. Sila wala mahiuyon sa bisan
unsa nga maayong buhat.

2

1 Apan ikaw, isulti unsa ang nahiuyon sa matinud-anon nga pagpanudlo.
2 Ang mga tigulang nga lalaki kinahanglan adunay pagpugong sa kau-
galingon, maligdong, mabination, insakto sa pagtuo, sa gugma, ug sa
pagkamalahutayon. 3 Ang mga tigulang nga babaye sa samang paagi
kinahanglan mopakita kanunay sa ilang mga kaugalingon ingon nga angay
tahuron, dili tabian. Kinahanglan dili sila magpaulipon sa sobra nga

bino. Kinahanglan itudlo nila unsa ang maayo 4 aron sa pagbansay
sa mga batan-on nga mga kababayen-an sa maalamon nga paghigugma
sa ilang kaugalingon nga mga bana ug mga anak. 5 Kinahanglan ila
silang bansayon nga mahimong maalamon, putli, maayo nga moatiman
sa panimalay, ug matinumanon sa ilang kaugalingon nga mga bana.
Kinahanglan nga buhaton nila kining mga butanga aron ang pulong sa
Dios dili matamay. 6 Sa samang paagi, dasiga ang mga batan-on nga lalaki
nga magmaalamon. 7 Sa tanan nga paagi ipakita ang imong kaugalingon
ingon nga maayong sumbanan sa maayong mga buhat; ug sa dihang
ikaw manudlo, ipakita ang pagkamatarong ug pagkamaligdong. 8 Isulti
ang mga pulong nga maayo ug walay ikasaway, aron nga si bisan kinsa
nga mosupak maulawan, tungod kay wala siya'y daotan nga ikasulti
mahitungod kanato. 9 Ang mga ulipon kinahanglan motuman sa ilang
mga agalon sa tanang mga butang. Kinahanglan sila mopahimuot kanila
ug dili makiglalis uban kanila. 10 Dili sila angay manghilabot. Hinuon,
kinahanglan ilang ipakita ang maayong pagtuo, aron nga sa matag paagi
ilang madayeg ang atong pagtulon-an mahitungod sa Dios nga atong
manluluwas. 11 Tungod kay ang grasya sa Dios gipakita man sa tanang
mga tawo. Kini mobansay kanato sa pagdumili sa dili pagkadiosnon ug
sa kalibotanon nga mga pagbati. 12 Kini mobansay kanato sa pagpuyo
nga maalamon, pagkamatarong, ug sa diosnon nga mga paagi niining
panahona 13 samtang kita nagahulat sa unahan aron modawat sa atong
mahimayaon nga paglaom, ang pagpadayag sa himaya sa atong bantugang
Dios ug Manluluwas nga si Cristo Jesus. 14 Si Jesus naghatag sa iyang
kaugalingon alang kanato aron sa pagtubos kanato gikan sa tanan nga
pagkamalapason sa balaod ug sa paghimo nga putli, alang sa iyang
kaugalingon, ang pinasahi nga mga katawhan nga madasigon sa pagbuhat
sa maayong mga binuhatan. 15 Isulti ug idasig kining mga butanga. Ihatag
ang pagbadlong uban sa tanan nga katungod. Ayaw itugot nga dunay usa
nga mosalikway kanimo.

3

1 Pahinumdomi sila sa pagpailalom ngadto sa mga magmamando ug sa
mga nangatungdanan, aron tumanon nila, aron maandam alang sa matag
maayong buhat. 2 Pahinumdomi sila sa dili pagpakiglantugi kang bisan
kinsa, aron malikayan ang panaglalis, ug tugotan ang ubang tawo sa ilang
kaugalingong paagi, ug aron ikapakita ang pagkamapaubsanon ngadto
sa tanang mga tawo. 3 Kay sa makausa kita sa atong mga kaugalingon
walay panghunahuna ug dili matinumanon. Nahisalaag kita ug nahimong
ulipon pinaagi sa nagkadaiyang mga pagbati ug mga kalipay. Nagpuyo
kita sa pagkadaotan ug kaibog. Kita mga salawayon ug nagdinumtanay sa
matag usa. 4 Apan sa dihang ang kamaayo sa Dios nga atong manluluwas
ug ang iyang gugma alang sa katawhan mitungha, 5 dili kini pinaagi sa
mga buhat sa pagkamatarong nga atong nahimo, apan tungod sa iyang
kaluoy nga iya kitang giluwas. Giluwas kita niya pinaagi sa paghugas
sa bag-ong pagkatawo ug kabag-ohan pinaagi sa Balaang Espiritu. 6 Ang
Dios madagayaon nga mibubo sa Balaang Espiritu kanato pinaagi sa
atong Manluluwas nga si Jesu-Cristo. 7 Gibuhat niya kini kay aron nga,
human gimatarong pinaagi sa iyang grasya, mamahimo kitang kabahin
diha sa pagsalig sa kinabuhing walay kataposan. 8 Kini nga pulong
kasaligan. Buot ako nga kamo masaligon nga mosulti mahitungod niining

mga butanga, aron nga kadtong nagsalig sa Dios mahimong matinud-
anon sa maayong mga buhat nga iyang gibutang diha kanila. Kini nga
mga butang maayo ug mapuslanon alang sa tanang katawhan. 9 Apan
likayi ang binuang nga mga pagpakiglantugi ug ang mga gigikanan ug
panaglalis ug panagbingkil mahitungod sa balaod. Kadtong mga butanga
walay bili ug dili mapuslanon. 10 Isalikway si bisan kinsa nga maghimog
hinungdan sa pagkabahin-bahin diha kaninyo, human sa una ug ikaduha
nga pagpasidaan, 11 ug hibaloi nga kanang usa nga motalikod gikan sa
hustong dalan ug nagpakasala ug nanghimaraot sa iyang kaugalingon.
12 Sa dihang ipadala ko diha kanimo si Artemas o Tychicus, pagdali ug anhi
dayon kanako sa Nicopolis, diin nakahukom ako nga magpuyo panahon
sa tingtugnaw. 13 Pagdali ug ipadala si Zenas, ang hanas sa balaod, ug
si Apollos, sa paagi nga sila dili makulangan. 14 Ang atong katawhan
kinahanglan nga makakat-on nga makiglambigit sa maayong mga buhat
nga nagatagbo sa dinalian nga panginahanglan aron dili sila mahimong
dili mabungahon. 15 Ang tanan nga uban kanako nangumusta kaninyo.
Kumustaha kadtong naghigugma kanato diha sa pagtuo. Ang grasya
magauban kaninyong tanan.

Filemon

1 Si Pablo, usa ka binilanggo kang Cristo Jesus, ug sa igsoon nga si
Timoteo ngadto kang Filemon, atong hinigugma nga higala ug isig ka
magbubuhat. 2 ug ngadto kang Apphia nga atong igsoong babaye, ug
kang Archippo nga atong kaubang sundalo, ug ngadto sa simbahan nga
nagtigom sa imong balay. 3 Hinaot nga ang grasya ug kalinaw sa Dios nga
atong Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo maanaa kaninyo. 4 Kanunay ako
nga nagpasalamat sa akong Dios. Naghisgot ako kanimo sa akong mga
pag-ampo. 5 Nadungog ko ang gugma ug ang pagtuo nga anaa kanimo
diha kang Ginoong Jesus ug alang sa tanang mga magtutuo. 6 Nag-ampo
ako nga ang pakig-ambit sa imong pagtuo mahimong magmabungahon
alang sa kahibalo sa tanang maayo nga butang diha kang Cristo. 7 Kay ako
adunay dakong kalipay ug kahupayan tungod sa imong gugma, tungod
kay ang mga kasingkasing sa mga magtutuo nakapahulay pinaagi kanimo,
igsoon. 8 Busa, bisan ako adunay tanang kaisog kang Cristo sa pagmando
kanimo sa pagbuhat kung unsa ang kinahanglan nga imong buhaton,
9 apan tungod sa gugma, naghangyo hinuon ako kanimo—Ako, si Pablo,
usa ka tigulang na nga tawo, ug karon usa ka binilanggo alang kang
Cristo Jesus. 10 Magahangyo ako kanimo mahitungod sa akong anak nga
si Onesimus, diin nagpakaamahan ako sa akong pagkaginapos, 11 Kay sa
makausa siya walay pulos kanimo, apan karon mapuslanon siya alang
kanimo ug kanako. 12 Ipadala ko siya ug balik diha kanimo, siya nga
gimahal nako pag-ayo. 13 Nanghinaot ako kung mahimo nga magpabilin
siya uban kanako, aron siya makaalagad kanako alang kanimo, samtang
ako ginapos alang sa ebanghelyo. 14 Apan ako dili buot mobuhat sa bisan
unsang butang nga dili inubanan sa imong pagtugot. Dili ko buot nga
ang imong maayong binuhatan mahimong gikan sa panginahanglan apan
gikan sa maayong kabubut-on. 15 Tingali tungod niini siya nabulag gikan
kanimo sa usa ka higayon, aron nga mahibalik siya kanimo hangtod
sa kahangtoran. 16 Dili na siya usa ka ulipon, apan labing maayo pa
kaysa usa ka ulipon, usa ka hinigugmang igsoon. Hinigugma siya labi
na kanako, ug labaw diha kanimo, sa unod man ug diha sa Ginoo.
17 Ug busa kung kanimo ako usa ka kauban, dawata siya ingon nga ako.
18 Kung nakasala siya kanimo o nakautang kanimo sa bisan unsang butang,
ipaangkon kana kanako. 19 Ako, si Pablo, nagsulat niini pinaagi sa akong
kaugalingong kamot: Mobayad ako kanimo. Dili sa pag-ingon kanimo
nga ikaw nakautang kanako sa imong kaugalingon. 20 Oo, igsoon, buhati
ako ug pabor diha sa Ginoo; hatagi ug pahulay ang akong kasingkasing
diha kang Cristo. 21 Masaligon mahitungod sa imong pagkamatinumanon,
nagsulat ako kanimo. Nasayod ako nga mobuhat ka ug sobra pa kaysa
akong gipangayo. 22 Sa samang higayon, pag-andam ug usa ka lawak alang
kanako, kay naglaom ako nga pinaagi sa inyong mga pag-ampo igahatag
ako pagbalik diha kaninyo. 23 Si Epaphras, akong isig ka binilanggo kang
Cristo Jesus, nangumusta kanimo. 24 Mao usab si Marcos, Aristarchus,
Demas, ug si Lucas, akong isig ka magbubuhat. 25 Hinaot nga ang grasya
sa atong Ginoong Jesu-Cristo maanaa sa inyong espiritu. Amen.

Hebreohanon

1 Kaniadto ang Dios nakigsulti sa atong mga katigulangan pinaagi sa mga
propeta sa daghang mga higayon ug sa daghang mga pamaagi. 2 Apan
niining kasamtangang mga adlaw, ang Dios nakigsulti kanato pinaagi
sa usa ka Anak, nga iyang gipili nga mahimong manununod sa tanang
mga butang, ug pinaagi kaniya gibuhat niya usab ang kalibotan. 3 Ang
iyang Anak mao ang kahayag sa iyang himaya, ang kinaiya gayod sa
iyang kinaiyahan, ug iyang gipadayon sa paglungtad ang tanang butang
pinaagi sa pulong sa iyang gahom. Human nga iyang nahinloan ang
mga sala, milingkod siya sa tuong kamot sa halangdon sa kahitas-an.
4 Nahimo siyang labaw sa mga anghel, ingon nga ang ngalan nga iyang
napanunod mas labing maayo kay sa ilang ngalan. 5 Kay si kinsa ba sa
mga anghel ang iyang giingnan, "Ikaw ang akong anak, karon ako mahimo
nga imong Amahan"? Ug usab "Ako mahimo nga amahan kaniya, ug siya
mahimo nga anak nako"? 6 Usab, sa dihang gidala sa Dios ang panganay
nga anak ngadto sa kalibotan, siya miingon, "Ang tanang anghel sa Dios
kinahanglan mosimba kaniya." 7 Mahitungod sa mga anghel siya nag-
ingon, "Siya nga nagbuhat sa iyang mga anghel nga mga espiritu, ug sa
iyang mga alagad nga dilaab sa kalayo." 8 Apan mahitungod sa anak
siya nag-ingon, "Ang imong trono, Dios, hangtod sa kahangtoran. Ang
sitro sa imong gingharian mao ang sitro sa hustisya. 9 Ikaw nahigugma
sa pagkamatarong ug nagdumot sa pagkamalapason, busa ang Dios, nga
imong Dios, nagdihog kanimo sa lana sa kalipay labaw pa sa imong mga
kauban." 10 "Sa sinugdanan, Ginoo, ikaw nagbutang sa patukoranan sa
kalibotan. Ang kalangitan binuhat sa imong mga kamot. 11 Mangahanaw
sila, apan ikaw magapadayon. Kining tanan madunot sama sa usa ka
bisti. 12 Lukoton mo kini sama sa usa ka kupo, ug mausab sila sama sa
usa ka bisti. Apan ikaw mao sa gihapon, ug ang imong mga katuigan dili
mohunong." 13 Apan si kinsa ba sa mga anghel ang giingnan sa Dios sa
bisan kanus-ang higayon, "Lingkod sa akong tuong kamot hangtod nga
akong himoon ang imong mga kaaway nga usa ka tumbanan sa imong
mga tiil"? 14 Dili ba ang tanan nga mga anghel nga espiritu gipadala aron
sa pagpamuhat ug pag-amping niadtong mga manununod sa kaluwasan?

2

1 Busa kinahanglan nga hatagan nato ug mas labaw pa nga pagtagad
kung unsa ang atong nadunggan, aron nga dili kita mapahilayo gikan
niini. 2 Kay kung ang mensahe nga gisulti pinaagi sa mga anghel tinuod,
ug sa matag paglapas ug pagsupak nagdawat sa patas nga silot, 3 unsaon
kaha nato pag-ikyas kung atong talikdan ang dakong kaluwasan? —
ang kaluwasan nga unang gipahibalo pinaagi sa Ginoo ug gipamatud-
an kanato pinaagi niadtong nakadungog niini. 4 Ang Dios nagpamatuod
usab niini pinaagi sa mga ilhanan, mga katingalahan, ug pinaagi sa
nagkalainlain nga gamhanang mga buhat, ug pinaagi sa mga gasa sa
Balaang Espiritu nga iyang giapod-apod sumala sa iyang kaugalingong
kabubut-on. 5 Ang Dios wala nagbutang sa umaabot nga kalibotan,
mahitungod kung unsa ang atong ginasulti, ilalom sa mga anghel.
6 Hinuon, adunay usa ka tawo nga kung diin nagpamatuod ug miingon,
"Unsa man ang tawo, nga ikaw nagtagad man kaniya? O ang anak sa

tawo, nga ikaw nag-atiman man kaniya? 7 Gibuhat nimo ang tawo nga
ubos gamay kaysa mga anghel; gikoronahan nimo siya sa himaya ug
dungog. 8 Gibutang nimo ang tanang pagbuot ilalom sa iyang tiilan." Kay
gihatag sa Dios ang tanang pagbuot sa tawo. Wala niya gibiyaan ang
bisan unsa nga wala nailalom kaniya. Apan karon wala pa nato nakita
ang tanan nga nailalom kaniya. 9 Bisan pa niana, nakita nato ang usa nga
gihimo sa makadiyot, nga ubos kaysa mga anghel—si Jesus, nga, tungod sa
iyang pag-antos ug kamatayon, gikoronahan uban sa himaya ug dungog.
Busa karon pinaagi sa grasya sa Dios, si Jesus nakatilaw sa kamatayon
alang sa matag tawo. 10 Kini angay nga ang Dios, tungod kay ang tanang
butang mitungha alang kaniya ug pinaagi kaniya, kinahanglan magdala
sa daghang mga anak ngadto sa himaya, ug niana nahimo gayod siya nga
pangulo sa ilang kaluwasan sa hingpit pinaagi sa iyang mga pag-antos.
11 Kay managsama nga ang usa nga naghalad ug kadtong mga hinalad,
tanan naggikan sa usa ka tinubdan, ang Dios. Alang niini nga hinungdan
ang usa nga naghalad kanila sa Dios dili maulaw nga tawagon sila nga mga
igsoon. 12 Siya miingon, "Akong imantala ang imong ngalan sa akong mga
igsoon, ako magaawit mahitungod kanimo gikan sa sulod sa panagtigom."
13 Ug miingon siya pag-usab, "Mosalig ako diha kaniya." Ug usab, "Tan-
awa, ania ako ug ang mga anak nga gihatag sa Dios kanako." 14 Busa,
sanglit kay ang mga anak sa Dios nakaambit man sa unod ug dugo, si
Jesus usab miambit sa samang mga butang, aron nga pinaagi sa kamatayon
buhaton niya nga dili makahimo ang usa nga anaay gahom sa kamatayon,
nga mao, ang yawa. 15 Mao kini aron nga iyang mapalingkawas kadtong
tanan nga pinaagi sa kahadlok sa kamatayon nagpuyo sa pagkaulipon
sa tibuok nilang kinabuhi. 16 Kay sa pagkatinuod dili ang mga anghel
ang iyang gitabangan. Kondili, iyang gitabangan ang mga kaliwatan ni
Abraham. 17 Busa gikinahanglan gayod alang kaniya nga mahimong sama
sa iyang mga igsoong sa tanang paagi, aron nga siya mahimong usa
ka maluluy-on ug matinud-anon nga labawng pari diha sa mga butang
sa Dios, ug aron makab-ot niya ang kapasayloan alang sa mga sala sa
katawhan. 18 Tungod kay si Jesus mismo nag-antos, gitintal, makahimo
siya sa pagtabang niadtong mga natintal.

3

1 Busa, mga igsoong balaan, kauban sa langitnong pagtawag, palandungi
si Jesus, ang Apostol ug ang Labaw nga Pari sa atong pagsugid. 2 Siya
matinud-anon sa Dios, nga nagpili kaniya, sama nga si Moises matinud-
anon usab sa tanan nga panimalay sa Dios. 3 Kay si Jesus giila nga takos
sa labi pang dako nga himaya kaysa kang Moises, tungod kay ang usa nga
nagtukod sa usa ka balay labaw nga gipasidunggan kaysa balay. 4 Kay ang
matag balay gitukod pinaagi sa usa ka tawo, apan ang usa nga nagtukod
sa tanang butang mao ang Dios. 5 Si Moises nagmatinud-anon gayod
ingon nga usa ka sulugoon sa tibuok panimalay sa Dios, nga nagpamatuod
mahitungod sa mga butang nga mahimong isulti sa umaabot. 6 Apan
si Cristo mao ang Anak nga gipiyalan sa panimalay sa Dios. Kita mao
ang iyang balay kung atong kuptan pag-ayo ang atong pagsalig ug garbo
sa pagsalig. 7 Busa, sama kini sa giingon sa Balaang Espiritu, "Karon,
kung madungog ninyo ang iyang tingog, 8 Ayaw pagahia ang inyong mga
kasingkasing sama sa gibuhat nga pagsupak sa mga Israelita, sa panahon
sa pagsulay didto sa kamingawan. 9 Nahitabo kini sa dihang ang inyong
mga katigulangan misupak pinaagi sa pagsulay kanako, ug nakita nila ang

akong mga buhat sulod sa 40 ka tuig. 10 Busa ako wala mahimuot niana
nga kaliwatan. Ako miingon, 'Kanunay silang mahisalaag diha sa ilang
mga kasingkasing, ug wala sila masayod sa akong mga paagi.' 11 Sama kini
sa akong gipanumpa sa akong kasuko: dili gayod sila makasulod sa akong
kapahulayan." 12 Pagbantay, mga igsoon, aron nga walay daotan nga dili
matinuohon nga kasingkasing sa bisan kinsa kaninyo, usa ka kasingkasing
nga mobiya gikan sa buhi nga Dios. 13 Hinuon, dasiga ang usag-usa matag
adlaw, samtang gitawag pa kini nga karong adlawa, aron nga walay usa
taliwala kaninyo ang magmagahi pinaagi sa pagkamalimbongon sa sala.
14 Kay kita mahimong kauban ni Cristo kung lig-on kita nga magkupot
sa atong pagsalig kaniya gikan sa sinugdanan hangtod sa kataposan.
15 Mahitungod niini giingon kini, "Karon adlawa, kung maminaw kamo
sa iyang tingog, ayaw pagahia ang inyong mga kasingkasing, sama sa
pagsupak nga gibuhat sa mga Israelita." 16 Kinsa ba kini nga nakadungog
sa Dios ug nagsupak? Dili ba mao man kadtong tanan nga gipangulohan ni
Moises pagawas sa Ehipto? 17 Ug kang kinsa man nasuko ang Dios sulod
sa 40 ka tuig? Dili ba mao man kadtong nakasala, nga ang mga patay
nga lawas nahimutang sa kamingawan? 18 Kang kinsa man nanumpa ang
Dios nga dili sila makasulod sa iyang kapahulayan, kung dili niadtong
nagpasupilon kaniya? 19 Makita nato nga sila dili makahimo sa pagsulod
sa iyang papahulayan tungod sa pagkawalay pagtuo.

4

1 Busa, kinahanglan magmainampingon gayod kita aron walay usa
kaninyo nga daw mapakyas sa pagkab-ot sa mapadayonong saad sa
pagsulod sa kapahulayan sa Dios. 2 Kay anaa na kanato ang maayong
balita mahitungod sa kapahulayan sa Dios nga gimantala kanato sama
sa mga Israelita, apan kana nga mensahe wala napuslan niadtong
nakadungog niini kung dili kini ubanan sa pagtuo. 3 Kay kita, ang
mga nagatuo — kita mao ang makasulod nianang kapahulayan, sama
kini sa giingon, "Ingon nga ako nanumpa sa akong kapungot, Dili sila
makasulod sa akong kapahulayan." Miingon siya niini, bisan tuod ang
iyang gibuhat nga buluhaton natapos na sukad sa pagsugod sa kalibotan.
4 Kay miingon siya sa laing bahin mahitungod sa ikapitong adlaw, "Ang
Dios mipahulay sa ikapitong adlaw gikan sa tanan niyang gibuhat." 5 Pag-
usab miingon siya, "Dili sila makasulod sa akong kapahulayan." 6 Busa,
sanglit ang kapahulayan sa Dios sa gihapon gitagana alang sa pipila
aron makasulod, ug sanglit daghang mga Israelita nga nakadungog sa
maayong balita mahitungod sa iyang kapahulayan dili makasulod tungod
sa pagkamasinupakon, 7 ang Dios pag-usab nagtakda ug saktong adlaw,
nga gitawag "Karong Adlawa." Gipahimutang niya kining adlawa sa
dihang misulti siya ngadto kang David, nga misulti kaniadto human kini
unang gisulti, "Karong adlawa kung kamo maminaw sa iyang tingog, ayaw
pagahia ang inyong mga kasingkasing." 8 Kay kung si Josue mihatag pa
kanila sa pahulay, ang Dios wala na unta nagsulti mahitungod sa lain
pang adlaw. 9 Busa aduna pa gihapoy usa ka Adlaw nga kapahulayan
nga gitagana alang sa katawhan sa Dios. 10 Kay siya nga makasulod sa
kapahulayan sa Dios nakapahulay usab sa iyang kaugalingon gikan sa
iyang mga buhat, ingon sa gibuhat sa Dios. 11 Busa magmatinguhaon kita
sa pagsulod nianang kapahulayan, aron nga walay usa nga mahulog diha
sa samang pagkamasinupakon nga gibuhat nila. 12 Kay ang pulong sa Dios
buhi ug abtik ug mas hait pa kaysa bisan unsang espada nga duhay sulab.

Modulot kini bisan sa nabahing kalag gikan sa espiritu, ug mga lutahan
gikan sa kinasuloran sa bukog. Makahimo kini sa pag-ila sa hunahuna sa
kasingkasing ug mga tinguha. 13 Walay binuhat nga butang ang matago
gikan sa panan-aw sa Dios. Hinuon, ang tanang butang dayag ug abli sa
mga mata niadtong pagahatagan gayod sa husay. 14 Unya adunay usa ka
bantogang labawng pari nga nakalatas sa kalangitan, si Jesus ang Anak sa
Dios, magmalig-on kita sa pagkupot sa atong mga gituohan. 15 Kay wala
kitay labawng pari nga dili makabati ug kalooy sa atong mga kaluyahon,
apan usa nga sa tanang mga paagi gitintal sama kanato, gawas lamang
nga wala siyay sala. 16 Busa moduol kita uban ang pagsalig didto sa trono
sa grasya, nga makadawat kita sa kalooy ug makakaplag sa grasya nga
makatabang sa takna sa pagkinahanglan.

5

1 Kay ang matag labaw nga pari, gipili gikan sa taliwala sa katawhan,
gitudlo aron sa pagbuhat alang sa mga butang nga may kalabotan sa Dios,
aron nga siya mohalad sa mga gasa ug mga halad alang sa mga sala.
2 Malumo siyang motabang sa dili-maalam ug sa masupilon sanglit siya sa
iyang kaugalingon nalibotan man sa kaluyahon. 3 Tungod niini, siya usab
kinahanglan magdalit ug mga paghalad alang sa iyang mga sala susama
sa iyang gihimo alang sa mga sala sa katawhan. 4 Ug walay tawo nga
makaangkon niining kadungganan alang sa iyang kaugalingon, kondili,
kinahanglan nga siya tinawag sa Dios, sama kang Aaron kaniadto. 5 Ni
si Cristo wala magpasidungog sa iyang kaugalingon pinaagi sa paghimo
sa iyang kaugalingon nga labaw nga pari. Hinuon, ang Dios miingon
ngadto kaniya, “Ikaw ang akong Anak, karong adlawa ako mahimong
imong Amahan.” 6 Susama usab kini sa iyang gisulti sa laing dapit, “Ikaw
ang usa ka pari sa kahangtoran sunod sa laray ni Melchizedek.” 7 Sa
panahon sa iyang pagkaunodnon, gihalad niya ang mga pag-ampo ug
mga paghangyo, nga naghilak uban sa mga luha ngadto sa Dios, ang usa
nga makaluwas kaniya gikan sa kamatayon. Tungod sa iyang balaang
pagtahod sa Dios, gidungog siya. 8 Bisan tuod siya usa ka anak, nakat-
onan niya ang pagkamasinugtanon gikan sa mga butang nga iyang giantos.
9 Nahingpit siya ug sa niini nga paagi nahimong hinungdan sa walay
kataposang kaluwasan alang sa tanan nga nagtuman kaniya, 10 nga gipili
sa Dios ingon nga labaw nga pari sunod sa laray ni Melchizedek. 11 Daghan
pa kami ug ikasulti mahitungod kang Jesus, apan lisod kini ipasabot sanglit
kamo nagmagahi man sa pagpaminaw. 12 Kay bisan niining panahona
nahimo kamong mga magtutudlo, gikinahanglan pa gihapon nga adunay
usa ka tawo nga motudlo kaninyo sa nag-unang mga balaod sa mga pulong
sa Dios. Nanginahanglan kamo sa gatas, dili ang gahi nga pagkaon. 13 Kay
si bisan kinsa nga makainom lamang sa gatas walay kasinatian sa mensahe
sa pagkamatarong, kay usa pa man siya ka bata. 14 Sa laing bahin, ang gahi
nga pagka-on alang niadtong mga hamtong na, tungod sa ilang kasinatian
sa pag-ila sa husto gikan sa sayop nga nabansay sa pag-ila sa maayo man
ug daotan.

6

1 Busa, biyaan na nato ang naunang pagtulon-an mahitungod sa
mensahe ni Cristo, kinahanglan magpadayon kita ngadto sa pagkaham-
tong, dili na magpahimutang pag-usab sa patukoranan sa paghinulsol
gikan sa patay nga mga buhat ug pagtuo sa Dios, 2 ni patukoranan sa

pagtulon-an mahitungod sa pagbawtismo, pagpandong sa mga kamot,
ang pagkabanhaw sa mga patay, ug sa paghukom nga walay kataposan.
3 Buhaton usab nato kini kung itugot sa Dios. 4 Kay kini dili mahimo
alang niadtong nalamdagan na sa makausa, nga nakatilaw sa langitnong
gasa, nga nakaambit na sa Balaang Espiritu, 5 ug nakatagamtam na sa
maayong pulong sa Dios ug sa mga gahom sa umaabot nga panahon, 6 ug
unya nahulog - dili na mahimo ang pagpabalik pa kanila sa paghinulsol.
Tungod kay gilansang nila pag-usab ang Anak sa Dios alang sa ilang mga
kaugalingon, gibiaybiay siya diha sa kadaghanan. 7 Kay ang yuta nga
nagdawat na sa ulan nga kanunay mahulog niini, ug niana nagahatag
sa abot nga magamit alang niadtong nag-ugmad sa yuta, magadawat ug
panalangin gikan sa Dios. 8 Apan kung mamunga man kini ug mga tunok
ug mga kadyapa, wala kini kapuslanan ug hapit na matinunglo. Ang
kataposan niini mao ang pagkasunog. 9 Bisan kung nagasulti kami sama
niini, mga hinigugmang higala, nadani kami sa mas maayong mga butang
mahitungod kaninyo ug sa mga butang mahitungod sa kaluwasan. 10 Kay
ang Dios makiangayon gayod nga dili malimtan ang inyong nabuhat ug
ang gugma nga inyong gipakita alang sa iyang ngalan, sa niana gialagaran
ninyo ang mga magtutuo ug nagpabilin sa pag-alagad kanila. 11 Ug dako
ang among tinguha nga ang matag-usa kaninyo makapakita sa samang
kakugi uban sa bug-os nga kasigurohan sa pagsalig hangtod gayod sa
kataposan. 12 Dili namo buot nga mahimo kamong hinay, apan hinuon
mosundong kamo niadtong makapanunod sa mga saad tungod sa pagtuo
ug pailob. 13 Kay sa dihang gihimo sa Dios ang iyang saad ngadto kang
Abraham, nanumpa siya sa iyang kaugalingon, sanglit dili man siya
makapanumpa pinaagi kang bisan kinsa nga mas labaw ps. 14 Miingon
siya, "Sa pagkatinuod panalanginan ko iakw, ug padaghanon ko ang imong
mga kaliwat." 15 Sa niini nga paagi, nabatonan ni Abraham kung unsa ang
gisaad human siya mapailubong naghulat. 16 Kay ang mga tawo manumpa
pinaagi sa usa ka tawo nga mas labaw pa sa ilang mga kaugalingon,
ug sa matag panaglalis sa ilang panumpa mao ang katapusan alang sa
pagpamatuod. 17 Sa dihang nakahukom ang Dios sa pagpakita sa mas
tin-aw nga dili mausab nga kalidad sa iyang katuyoan ngadto sa mga
manununod sa saad, gipasaligan niya kini uban ang usa ka panumpa.
18 Gibuhat niya kini aron pinaagi sa duha ka dili mausab nga mga butang,
diin ang Dios dili makahimo sa pagpamakak, kami nga mikalagiw alang
sa dalangpanan makabaton sa usa ka malig-ong pagdasig aron hugot
nga magkupot ngadro sa pagsalig nga gipahimutang atong atubangan.
19 Gibatonan ta kining pagsalig ingon nga kasigurohan ug kasaligang
angkla sa atong mga kalag, pagsalig nga mosulod ngadto sa kinasulorang
dapit luyo sa tabil. 20 Si Jesus misulod niadtong dapita ingon sa usa ka
mag-uuna alang kanato, nahimong usa ka labaw nga pari hangtod sa
kahangtoran sunod sa laray ni Melchizedek.

7

1 Mao kini si Melchizedek, ang hari sa Salem, ang pari sa Labing
Halangdon nga Dios, nga misugat kang Abraham nga mibalik gikan sa
pagpamatay sa mga hari ug nagpanalangin kaniya. 2 Mihatag si Abraham
kaniya sa ikapulo sa tanan niyang nadakpan. Ang iyang ngalan nga
"Melchizedek" nagpasabot nga "Hari sa Pagkamatarong," ug usab ang
"Hari sa Salem," mao ang "Ang Hari sa Kalinaw." 3 Siya walay amahan,
walay inahan, ug walay mga kaliwat, walay sinugdanan sa mga adlaw ni

kataposan sa kinabuhi. Hinuon, nagpabilin siya nga usa ka pari hangtod
sa kahangtoran, sama sa Anak sa Dios. 4 Karon hunahunaa kung unsa
ka bantogan kining tawhana. Ang atong katigulangan nga si Abraham
naghatag kaniya sa ikapulo sa labing maayong mga butang nga iyang
nakuha gikan sa gubat. 5 Ug sa pagkatinuod, ang mga kaliwat ni Levi nga
nakadawat sa parianong dapit adunay sugo gikan sa balaod sa pagkuha sa
ikapulo gikan sa mga tawo, mao kana, gikan sa ilang kaubanan nga mga
Israelita, bisan tuod sila kaliwatan nga nagagikan kang Abraham. 6 Apan
si Melchizedek, nga dili kaliwat gikan kang Levi, nagdawat sa ikapulo
gikan kang Abraham, ug nagpanalangin kaniya, ang usa nga adunay
mga saad. 7 Dili ikalimod nga ang labing ubos nga tawo gipanalanginan
pinaagi sa labing labaw nga tawo. 8 Sa niini nga kahimtang ang mga
tawo nga midawat sa ikapulo mamatay sa umaabot nga adlaw, apan sa
laing bahin ang usa nga nagdawat sa ikapulo ni Abraham gihulagway
ingon nga buhi sa dayon. 9 Ug, sa pamaagi sa pagsulti, si Levi, nga
midawat sa ikapulo, nagbayad usab sa ikapulo pinaagi kang Abraham,
10 tungod kay si Levi didto pa man sa tago nga bahin sa iyang kaliwat
nga si Abraham sa pagsugat ni Melchizedek kang Abraham. 11 Karon
kung ang pagkahingpit mahimo pinaagi sa parianong laray sa mga Levita
(kay ubos niini ang mga tawo nga nakadawat sa balaod), unsa pa may
dugang pagkinahanglan nga maanaa sa laing pari nga pabarogon sumala
sa laray ni Melchizedek, ug dili sa ngalan sumala sa laray ni Aaron? 12 Kay
sa dihang nailisan ang pagkapari, kinahanglan nga mailisan usab ang
balaod. 13 Kay ang gisultihan niining mga butanga nahisakop ngadto sa
lain nga tribo, diin wala pay tawo nga nag-alagad sa halaran. 14 Dayag
kini karon nga ang atong Ginoo naggikan kang Juda, ang usa ka tribo nga
wala gayod hisgoti ni Moises mahitungod sa mga pari. 15 Ug kung unsa
ang atong gisulti labing tin-aw pa kung ang laing pari mobarog susama
kang Melchizedek. 16 Kining bag-o nga pari dili mahimong usa ka pari
sumala sa balaod nga kabahin sa tawhanon nga kaliwat, kondili sumala sa
gahom sa dili malaglag nga kinabuhi. 17 Kay ang kasulatan nagpamatuod
mahitungod kaniya: “Ikaw ang pari sa walay kataposan sumala sa laray ni
Melchizedek.” 18 Kay gilain na ang daan nga kasugoan tungod kay huyang
kini ug walay pulos. 19 Kay walay gihingpit sa balaod. Apan, adunay
labing maayo nga pagsalig alang sa umaabot pinaagi niini makaduol
kita ngadto sa Dios. 20 Ug kining labing maayong pagsalig dili mahitabo
kung walay pagpanumpa, kay kining ubang mga pari walay pagpanumpa.
21 Apan ang Dios nanumpa sa dihang miingon siya mahitungod kang Jesus,
“Ang Ginoo nanumpa ug dili gayod mausab ang iyang hunahuna: 'Ikaw
ang pari sa walay kataposan.”' 22 Pinaagi usab niini si Jesus nahimong
pasalig sa labing maayong kasabotan. 23 Sa pagkatinuod, ang kamatayon
magpugong sa mga pari sa pag-alagad hangtod sa kahangtoran. Mao
kini ang hinungdan nga daghang mga pari, usa pagkahuman sa uban.
24 Apan tungod kay buhi si Jesus hangtod sa kahangtoran, ang iyang
pagkapari walay pagkausab. 25 Busa siya usab makaluwas gayod niadtong
moduol sa Dios pinaagi kaniya, tungod kay buhi siya sa gihapon aron sa
pagpataliwala alang kanila. 26 Kay angay alang kanato ang maong labaw
nga pari. Wala siyay sala, walay ikasaway, putli, linain gikan sa mga
makasasala, ug gihimong labing hataas kaysa sa kalangitan. 27 Wala siya
magkinahanglan, dili sama sa uban nga labawng mga pari, sa paghalad
adlaw-adlaw sa mga halad, una alang sa iyang kaugalingong mga sala, ug

unya alang sa sala sa mga tawo. Gibuhat niya kini sa makausa ra alang sa
tanan, sa dihang gihalad niya ang iyang kaugalingon. 28 Kay ang balaod
nagpili sa mga tawo nga may kaluyahon ingon nga mga labaw nga pari,
apan ang pulong sa panumpa, nga miabot human sa balaod, nagpili ug
usa ka Anak, nga gihingpit sa walay kataposan

8

1 Karon ang punto kung unsa ang among ginasulti mao kini: aduna
kitay usa ka labaw nga pari nga naglingkod sa tuong kamot sa trono sa
Halangdon diha sa mga kalangitan. 2 Usa siya ka sulugoon sa Balaang
dapit, ang matuod nga tabernaculo nga gipatindog sa Ginoo, dili ni bisan
kinsa nga tawo. 3 Kay ang matag labaw nga pari gitudlo aron sa paghalad
sa mga gasa ug mga halad; busa gikinahanglan kini nga adunay pipila ka
butang aron ihalad. 4 Karon kung si Cristo ania pa sa kalibotan, dili gayod
siya mahimong pari sa tanan, sanglit aduna nay nagahalad sa mga gasa
sumala sa balaod. 5 Gialagaran nila ang pipila nga butang nga sinundog
ug landong sa langitnong mga butang, sama kang Moises nga gipasidan-
an sa Dios sa dihang hapit na niya tukuron ang tabernaculo: “Tan-awa,”
miingon ang Dios, “Nga buhaton mo ang tanan sumala sa sumbanan nga
gipakita kanimo didto sa bukid.” 6 Apan karon gidawat na ni Cristo ang
usa ka labaw nga buluhaton tungod kay siya usab ang tigpataliwala sa
labaw pang maayo nga kasabotan, nga gitukod sa labaw pang maayo nga
mga saad. 7 Kay kung wala pay kulang ang naunang kasabotan, nan dili
na kinahanglan mangita pa sa ikaduha nga kasabotan. 8 Kay sa dihang
nakaplagan sa Dios ang kakulangon sa mga tawo, miingon siya, “'Tan-awa,
moabot na ang mga adlaw,' miingon ang Ginoo, 'sa dihang magahimo ako
ug usa ka bag-o nga kasabotan tali sa balay sa Israel ug sa balay sa Juda.
9 Dili kini sama sa kasabotan nga akong gihimo sa ilang mga katigulangan
sa adlaw nga gikuha ko sila pinaagi sa kamot aron sa paggiya kanila
pagawas sa yuta sa Ehipto. Kay wala sila nagpadayon sa akong kasabotan,
ug wala na ako naghatag ug pagtagad ngadto kanila,' miingon ang Ginoo.
10 Kay mao kini ang kasabotan nga akong pagahimuon tali sa balay sa
Israel pagkahuman niadtong mga adlawa,' miingon ang Ginoo. 'Ibutang
ko ang akong mga balaod ngadto sa ilang mga hunahuna, ug isulat ko usab
ngadto sa ilang mga kasingkasing. Ako mahimong ilang Dios, ug mahimo
silang akong katawhan. 11 Dili sila magtudlo sa iyang isigka-silingan ug
sa iyang isigka-igsoon, nga nag-ingon, “Ilha ang Ginoo,” kay ang tanan
makaila naman kanako, gikan sa dili inila hangtod sa labing inila kanila.
12 Kay ako magmaloloy-on sa ilang mga buhat nga dili matarong, ug dili ko
na gayod hinumdoman pa ang ilang mga sala.'” 13 Sa pag-ingon nga “bag-
o,” gihimo niyang daan ang unang kasabotan. Ug niana iyang gipahayag
nga andam nang mahanaw ang daan.

9

1 Karon bisan pa ang naunang kasabotan adunay usa ka dapit alang sa
pagsimba dinhi sa kalibotan ug mga pamaagi alang sa pagsimba. 2 Kay
sulod sa tabernaculo adunay usa ka lawak nga giandam, ang gawas nga
lawak, nga gitawag ug balaang dapit. Niining dapita anaa ang tangkawan,
ang lamesa, ug ang tinapay sa atubangan. 3 Ug luyo sa ikaduha nga tabil
ang lain pa nga lawak, nga gitawag ug labing balaan nga dapit. Aduna
kini bulawan nga halaran alang sa insenso. 4 Aduna usab kini arka sa
kasabotan, nga gihal-opan gayod ug bulawan. Sa sulod niini ang usa

ka bulawan nga banga nga adunay manna, ang sungkod ni Aaron nga
nanalingsing, ug ang papan nga bato sa kasabotan. 5 Ibabaw sa arka
sa kasabotan ang hulagway sa mahimayaon nga kerubin nga naglandong
ibabaw sa tabon sa pagpasig-uli, nga dili nato mahulagway sa tinagsatagsa
karon. 6 Human maandam kining mga butanga, ang mga pari manulod
kanunay sa gawas nga lawak sa tabernaculo alang sa pagbuhat sa ilang
mga buluhaton. 7 Apan ang labaw nga pari mosulod sa ikaduha nga lawak
nga mag-inusara ka-usa kada tuig, ug kanunay maghalad ug dugo nga
halad alang sa iyang kaugalingon ug alang sa wala gituyo nga kasaypanan
sa mga tawo. 8 Ang Balaang Espiritu mao ang nagpadayag nga ang dalan
paingon sa labing balaan nga dapit wala pa gibutyag hangtod nga ang
naunang tabernaculo nagbarog pa. 9 Mao kini ang usa ka paghulagway
alang niining panahona. Ang mga gasa ug ang mga halad nga gihalad
karon dili na makahingpit sa kaisipan sa magsisimba. 10 Kini mga pagkaon
ug mainom lamang, nga may kalambigitan sa nagkadaiyang matang sa
seremonyas sa paghugas. Mao kini ang tanang mga tulumanon alang sa
unod nga gihatag hangtod nga ang bag-ong pamaagi mapahimutang sa
dapit. 11 Mianhi si Cristo ingon nga usa ka labaw nga pari sa maayo nga
mga butang nga paaboton, pinaagi sa labing dako ug labawng hingpit nga
balaang tolda nga dili hinimo sa mga kamot sa tawo, nga dili iya niining
hinimo nga kalibotan. 12 Dili kini pinaagi sa dugo sa mga kanding ug mga
nating baka, kondili pinaagi sa iyang kaugalingong dugo nga misulod si
Cristo ngadto sa labing balaan nga dapit sa makausa ra alang sa tanan
ug gisiguro ang atong walay kataposang kaluwasan. 13 Kay kung ang
dugo sa mga kanding ug sa mga torong baka ug ang pagwisik-wisik sa
abo sa dumalaga nga baka niadtong mahugaw nga gipahinungod kanila
ngadto sa Dios ug makapahinlo sa ilang lawas, 14 unsa pa kaha ang
dugo ni Cristo, nga pinaagi sa Espiritu nga walay kataposan naghalad sa
iyang kaugalingon nga walay ikasaway ngadto sa Dios, maghinlo sa atong
kaisipan gikan sa mga patay nga mga binuhatan aron sa pag-alagad sa
buhing Dios? 15 Kay niini nga hinungdan, si Cristo mao ang tigpataliwala
sa bag-o nga kasabotan. Tungod kini kay ang kamatayon gikuha aron sa
pagpalingkawas niadtong nailalom sa naunang kasabotan gikan sa silot
sa ilang mga sala, aron nga kadtong gitawag sa Dios mahimong modawat
sa saad sa ilang walay kataposan nga panulondon. 16 Kay diin gani ang
usa ka tawo mabiyaan sa usa ka tugon, gikinahanglan nga mapamatud-
an ang kamatayon nianang tawhana nga nagbuhat niini. 17 Kay ang
tugon bililhon lamang kung adunay kamatayon, tungod kay wala kini bili
samtang buhi pa ang nagbuhat niini. 18 Busa bisan pa ang nahauna nga
kasabotan natukod nga walay dugo. 19 Kay sa dihang gihatag ni Moises
ang matag sugo sa balaod sa tanang mga tawo, mikuha siya sa dugo sa
nating baka ug sa mga kanding, uban ang tubig, balahibo nga mapula
ug hisopo, ug giwisikwisik sa linukot nga basahon ug sa tanan nga mga
tawo. 20 Unya siya miingon, “Mao kini ang dugo sa kasabotan diin ang
Dios naghatag sa mga kasugoan diha kaninyo.” 21 Sa sama nga paagi, siya
nagwisikwisik sa dugo ngadto sa tabernaculo ug sa tanan nga panudlanan
nga ginamit sa mga parianong tulomanon. 22 Ug sumala sa balaod, halos
ang tanan nahinloan pinaagi sa dugo. Kung walay pag-ula sa dugo walay
kapasayloan. 23 Busa kinahanglan nga ang mga hulad sa mga butang sa
langit mahinloan gayod pinaagi niining paghalad sa mga mananap. Apan,
ang langitnong mga butang sa ilang kaugalingon pagahinloan uban sa labi
pang maayo nga mga halad. 24 Kay si Cristo wala misulod ngadto sa labing

balaan nga dapit nga binuhat sa mga kamot, nga hulad lamang sa usa
nga tinood. Hinuon siya misulod mismo sa langit, nga siya nangatubang
karon sa atubangan sa Dios alang kanato. 25 Wala siya miadto didto aron
sa paghalad kanunay sa iyang kaugalingon, sama sa ginabuhat sa labaw
nga pari, nga misulod sa labing balaan nga dapit matag tuig uban sa
laing dugo. 26 Kung kana tinuod, nagpasabot nga gikinahanglan usab
niya nga mag-antos sa makadaghang higayon sukad sa sinugdanan sa
kalibotan. Apan karon gipadayag siya sa makausa lamang ka higayon
sa kataposan sa katuigan aron sa pagkuha sa sala pinaagi sa paghalad sa
iyang kaugalingon. 27 Sama nga ang matag tawo gimbut-an aron mamatay
sa makausa ra, ug human niana moabot ang paghukom, 28 si Cristo usab,
nga gihalad sa makausa aron sa pagkuha sa mga sala sa tanan, mopakita
sa ikaduha nga higayon, dili sa katuyoan nga atubangon ang sala, apan
alang sa kaluwasan niadtong mapailobon nga nagpaabot alang kaniya.

10

1 Kay ang balaod anino lamang sa mga maayong butang nga moabot, dili
kadtong matuod sa ilang kaugalingon. Ang balaod dili gayod makahingpit
niadtong magpaduol ngadto sa Dios pinaagi sa mao ra nga mga halad
nga kanunay ginahalad sa mga pari tuig-tuig. 2 O dili ba kadtong mga
halad gipahunong na sa paghalad? Sa ingon niana nga kahimtang ang
mga magsisimba, nga nahinloan sa makausa, wala na gayoy kahibalo
mahitungod sa mga sala. 3 Apan niadto nga mga halad adunay usa ka
pahinumdom sa mga sala nga nahimo tuig-tuig. 4 Kay dili mahimo nga ang
dugo sa mga toro nga baka ug mga kanding makakuha sa mga sala. 5 Sa
dihang miangi si Cristo sa kalibotan, siya miingon, “Wala ka magtinguha
sa mga halad o mga gasa. Hinuon, giandaman mo ako ug usa ka lawas
alang kanako. 6 Wala ka mahimuot sa tibuok sinunog nga mga gasa o
mga halad alang sa sala. 7 Unya miingon ako, “Tan-awa, ania ako aron
sa pagbuhat sa imong kabubut-on, Dios, sama sa nahisulat mahitungod
kanako sa mga linukot nga basahon.” 8 Ug miingon siya sama sa gipahayag
sa taas, “Wala ka nangandoy sa mga halad, mga gasa, o tibuok sinunog
nga mga halad alang sa sala, ni nahimuot ka kanila”— ang mga halad nga
gihalad sumala sa balaod. 9 Unya miingon siya, “Tan-awa, ania ako aron
sa pagbuhat sa imong kabubut-on.” Gilahi niya ang naunang buluhaton
aron matukod ang ikaduha. 10 Sa ikaduha nga buluhaton, gihalad na kita
sa Dios pinaagi sa iyang kabubut-on pinaagi sa paghalad sa lawas ni Jesu-
Cristo sa makausa ra alang sa tanan. 11 Sa pagkatinuod, ang matag pari
nagbarog adlaw-adlaw sa pag-alagad, naghalad sa samang mga halad, nga
bisan pa niini dili makawagtang sa mga sala. 12 Apan human naghalad si
Cristo ug usa ka paghalad alang sa mga sala sa kahangtoran, siya milingkod
sa tuong kamot sa Dios, 13 nagpaabot hangtod nga ang iyang kaaway
magpaubos ug mahimong tumbanan alang sa iyang tiil. 14 Kay pinaagi
sa usa ka halad siya adunay kahingpitan sa kahangtoran kansang hinalad
sa Dios. 15 Ug ang Balaang Espiritu usab nagpamatuod kanato. Kay una
miingon siya, 16 “Mao kini ang kasabotan nga akong himuon uban kanila
human niadtong mga adlawa,' miingon ang Ginoo: “Akong ibutang ang
akong mga balaod sa ilang mga kasingkasing, ug akong isulat kini sa ilang
mga hunahuna.” 17 Unya miingon siya, “Dili ko na hinumdoman pa ang
ilang mga sala ug ang mga buhat nga wala mosubay sa balaod.” 18 Karon
diin may kapasayloan alang niini, wala na gayoy bisan unsa nga halad

alang sa sala. 19 Busa, mga igsoon, aduna na kitay pagsalig sa pagsulod
ngadto sa labing balaan nga dapit pinaagi sa dugo ni Jesus. 20 Mao kana
ang dalan nga iyang gi-ablihan alang kanato pinaagi sa iyang lawas, ang
bag-o ug buhi nga paagi pinaagi sa tabil. 21 Ug tungod kay aduna kitay
usa ka bantogan nga pari sa balay sa Dios, 22 magpaduol kita uban sa
matuod nga kasingkasing sa bug-os nga pagsalig ug pagtuo, ang atong
mga kasingkasing nga nawisikwisikan sa kahinlo gikan sa daotan nga
kaisipan ug ang atong lawas nga nahugasan uban sa matuod nga tubig.
23 Hugot gayod usab kitang maggunitay sa pagsugid sa atong masaligon
nga pagpaabot, nga walay pagduhaduha, tungod kay ang Dios nga nagsaad
matinud-anon. 24 Atong hunahunaon kung unsaon pagdasig ang usag usa
sa paghigugma ug sa maayong mga buhat. 25 Dili nato hunongon ang
panagtigom, sama sa gibuhat sa pipila. Hinuon, awhaga pa ang usag
usa, sama sa imong pagtan-aw sa nagkaduol na nga adlaw. 26 Kay kung
mapadayonon kita nga magpakasala human nato madawat ang kahibalo
sa kamatuoran, ang usa ka paghalad alang sa sala nga dili na gayod
molungtad. 27 Hinuon, adunay usa ka makalilisang nga mapaabot sa
paghukom, ug ang usa ka mabangis nga kalayo nga magalamoy sa kaaway
sa Dios. 28 Bisan kinsa nga nagsalikway sa balaod ni Moises namatay
sa walay kaluoy sa pagpamatuod sa duha o tulo ka mga saksi. 29 Unsa
pa kaha ang labaw nga silot nga angay sa matag usa nga sa inyong
hunahuna nagyatakyatak sa Anak sa Dios, bisan kinsa nga nagtagad sa
dugo sa kasabotan nga sama sa usa ka butang nga dili balaan, ang dugo
nga nahalad na niya sa Dios — bisan kinsa nga nagbiaybiay sa Espiritu sa
grasya? 30 Kay nasayod kita sa usa nga miingon, “Ang pagpanimalos alang
kanako; ako ra ang mobalos.” Ug usab, “Ang Ginoo maoy maghukom
sa iyang mga katawhan.” 31 Kini usa ka makalilisang nga butang nga
mahulog gikan sa mga kamot sa buhi nga Dios! 32 Apan hinumdomi
ang nangagi nga mga adlaw, human nga kamo nalamdagan na — kung
giunsa ninyo pag-agwanta ang dako nga kasakit sa pag-antos. 33 Nabutyag
kamo sa kadaghanan nga pagbiaybiay pinaagi sa mga pagpakaulaw ug
sa paglutos, ug kamo nakasalmot uban niadtong nakasinati niana nga
pag-antos. 34 Kay may kaluoy kamo niadtong mga binilanggo, ug gidawat
ninyo nga malipayon ang pag-ilog sa inyong mga bahandi, sa pagkahibalo
nga kamo sa inyong kaugalingon adunay labaw pang maayo ug walay
kataposan nga bahandi. 35 Busa ayaw isalikway ang inyong pagsalig, nga
adunay dako nga ganti. 36 Kay nagkinahanglan kamo ug pailob, aron nga
makadawat kamo kung unsa ang gisaad sa Dios, human ninyo gibuhat
ang iyang kabubut-on. 37 “Kay mubo na lamang kaayo nga panahon,
ang usa nga moanhi moabot gayod ug dili magalangan. 38 Ang usa nga
matarong magpuyo pinaagi sa pagtuo. Apan kung mobalik siya, dili na ako
mahimuot kaniya.” 39 Apan dili kita sama sa pipila niadtong mibalik sa
pagkapukan. Hinuon, kita mao kadtong adunay pagtuo alang sa pagtipig
sa atong mga kalag.

11

1 Karon ang pagtuo mao ang kasigurohan sa usa ka tawo sa dihang
masaligon siya nga magdahom sa usa ka butang. Usa kini ka kasigurohan
mahitungod kung unsa ang wala pa nakita. 2 Kay pinaagi niini ang
atong mga katigulangan giuyonan sa ilang pagtuo. 3 Pinaagi sa pagtuo
atong nasabtan nga ang kalibotan nahimo pinaagi sa pagmando sa Dios,

aron nga kung unsa ang makita wala nahimo gikan sa mga butang nga
makita. 4 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Abel naghalad sa Dios sa mas
angay nga halad kaysa gibuhat ni Cain. Tungod niini nga siya gidayeg
ingon nga matarong. Gidayeg siya sa Dios tungod sa mga gasa nga iyang
gidala. Tungod niana, si Abel nagpadayon sa pagsulti, bisan tuod siya
patay na. 5 Pinaagi sa pagtuo nga si Enoc gibayaw ug wala na makakita
sa kamatayon. "Wala siya makaplagi, tungod kay ang Dios nagkuha
kaniya." Kay kini giingon mahitungod kaniya nga siya nakapahimuot
sa Dios sa wala pa siya gibayaw. 6 Kung walay pagtuo dili mahimo ang
pagpahimuot sa Dios, kay ang sa usa nga moduol sa Dios kinahanglang
motuo nga siya anaa gayod ug iyang gantihan kadtong nangita kaniya.
7 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Noah, sa dihang gipahimangnoan sa
Dios mahitungod sa mga butang nga wala pa nakita, uban sa diosnong
pagtahod nagbuhat ug usa ka arka aron sa pagluwas sa iyang pamilya.
Pinaagi sa pagbuhat niini, iyang gihukman ang kalibotan ug nahimong
manununod sa pagkamatarong nga miabot pinaagi sa pagtuo. 8 Pinaagi
kadto sa pagtuo nga si Abraham, sa dihang siya gitawag, mituman ug
miadto sa dapit nga iyang madawat isip panulondon. Milakaw siya, nga
wala masayod kung asa siya padulong. 9 Pinaagi sa pagtuo nga siya
mipuyo sa yuta nga gisaad ingon nga usa ka langyaw. Mipuyo siya sa
tolda uban kang Isaac ug Jacob, ang kauban nga manununod sa samang
saad. 10 Kini tungod kay siya nagtan-aw sa unahan sa pagtukod sa usa
ka siyudad nga ang arketekto ug tighimo mao ang Dios. 11 Pinaagi kadto
sa pagtuo nga si Abraham, ug si Sarah sa iyang kaugalingon, nakadawat
sa gahom sa pagmabdos bisan tuod nga tigulang na kaayo sila, tungod
kay ilang giila ang Dios ingon nga matinumanon, ang usa nga nagsaad
kanila ug anak nga lalaki. 12 Busa gikan usab niining usa ka tawo nga
haduol na sa kamatayon nahimugso ang dili maihap nga mga kaliwatan.
Nahimo silang sama kadaghan sa kabituonan sa kalangitan ug ang dili
maihap nga mga lugas sa balas sa baybayon. 13 Kining tanan nangamatay
sa pagtuo nga wala makadawat sa mga saad. Hinuon, sa pagkakita ug pag-
abiabi kanila gikan sa layo, ilang giangkon nga sila mga dumuduong ug
mga langyaw sa kalibotan. 14 Kay kadtong namulong niining mga butanga
nagapatin-aw nga sila nangita ug usa ka yutang natawhan alang sa ilang
kaugalingon. 15 Sa pagkatinuod, kung sila naghunahuna sa nasod nga ilang
gibiyaan, sila aduna untay higayon sa pagbalik. 16 Apan sama niini, sila
nagtinguha sa usa ka mas maayong nasod, mao nga, usa ka langitnon.
Busa ang Dios wala maulaw nga pagatawagon nga ilang Dios, sanglit
siya nag-andam man ug usa ka siyudad alang kanila. 17 Pinaagi kadto sa
pagtuo nga si Abraham, human siya gisulayan, gihalad si Isaac. Oo, siya
nga malipayong midawat sa mga saad naghalad sa iyang bugtong anak
nga lalaki, 18 mahitungod kaniya nga kini ginaingon, "Gikan kang Isaac
ang imong mga kaliwatan pagatawagon" 19 Si Abraham naghunahuna
nga makahimo ang Dios sa pagbanhaw kang Isaac gikan sa mga patay,
ug sa mahulagwayong pagkasulti, iya gayod siyang naangkon pagbalik.
20 Pinaagi kadto sa pagtuo nga gipanalanginan ni Isaac si Jacob ug si Esau
mahitungod sa mga butang nga umaabot. 21 Pinaagi kadto sa pagtuo nga
si Jacob, sa dihang hapit na siya mamatay, nagpanalangin sa tagsatagsa
nga mga anak nga lalaki ni Jose. Nagsimba si Jacob, nga nanukod sa
ibabaw sa iyang sungkod. 22 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Jose, sa
dihang ang iyang kataposan haduol na, nagsulti sa pagbiya sa mga anak
sa Israel gikan sa Ehipto ug nagmando kanila sa pagdala sa iyang mga

bukog uban kanila. 23 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Moises, sa dihang
siya nahimugso, gitagoan sulod sa tulo ka bulan sa iyang ginikanan tungod
kay nakita nila nga usa siya ka matahom nga bata, ug wala sila mahadlok
sa mando sa hari. 24 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Moises, sa dihang
midako na siya, nagdumili nga tawagon nga anak sa anak nga babaye
ni Paraon. 25 Hinuon, gipili niya nga makig-ambit sa kasakit uban ang
katawhan sa Dios, kaysa magmalipayon sa sala sa hamubo nga higayon.
26 Iyang giila ang kaulawan sa pagsunod kang Cristo ingon nga dakong
kadato kaysa mga bahandi sa Ehipto, tungod kay nagtutok siya sa iyang
umaabot nga ganti. 27 Pinaagi kadto sa pagtuo nga si Moises mibiya sa
Ehipto. Wala siya mahadlok sa kasuko sa hari, tungod kay siya nakaantos
pinaagi sa pagtan-aw ngadto sa usa nga dili makita. 28 Pinaagi sa pagtuo
iyang gituman ang pagsaulog sa Pagsaylo ug ang pagwisikwisik sa dugo,
aron nga ang manlalaglag sa panganay dili makahikap sa panganay nga
anak nga lalaki sa mga Israelita. 29 Pinaagi kadto sa pagtuo nga sila
nakalabang sa Kasagbotan nga dagat ingon nga mamala nga yuta. Sa
dihang ang mga Ehiptohanon misulay sa paghimo niini, nangalumos sila.
30 Pinaagi kadto sa pagtuo nga ang paril sa Jericho nangapukan, human
nila gilibotan sulod sa pito ka adlaw. 31 Pinaagi kadto sa pagtuo nga
ang babaye nga si Rahab nga nagbaligya ug dungog wala malaglag uban
niadtong mga masinupakon, tungod kay siya midawat sa mga espiya sa
luwas. 32 Ug unsa paman ang akong ikasulti? Kay ang panahon kulang
kanako kung mosugilon ako kang Gideon, Barak, Samson, Jephtah, David,
Samuel, ug sa mga propeta, 33 nga pinaagi sa pagtuo mibuntog sa mga
gingharian, nagbuhat sa makiangayon, ug nakadawat sa mga saad. Ilang
napugngan ang baba sa mga liyon, 34 nagpalong sa gahom sa kalayo,
nakalikay sa sulab sa espada, nangaayo gikan sa mga balatian, nahimong
kusgan sa gubat, ug hinungdan nga ang mga langyaw nga mga sundalo
nanagan. 35 Ang kababayen-an nagdawat sa ilang mga patay pinaagi sa
pagkabanhaw. Ang uban gisakit, nga wala midawat sa ilang kagawasan
aron nga makasinati sila sa mas maayo nga pagkabanhaw. 36 Ang uban
nag-antos sa pagbiaybiay ug mga pagbunal, oo, bisan ang mga gapos ug
pagkabilanggo. 37 Gibato sila. Gigabas pagtunga. Gipang-ihaw pinaagi sa
espada. Nanglakaw sila pinaagi sa panit sa karnero ug sa panit sa kanding
nga masulob-on, gisakit, ug gipasipalaan 38 (diin ang kalibotan dili takos)
nasalaag sa kamingawan, sa kabukiran, sa mga langob, ug sa mga bangag
sa yuta. 39 Bisan tuod ang tanang katawhan giuyonan sa Dios tungod sa
ilang pagtuo, wala sila makadawat sa iyang gisaad. 40 Ang Dios nagsangkap
nang daan sa usa ka butang nga labing maayo alang kanato, aron nga kung
wala kita dili sila mahimong hingpit.

12

1 Busa, sanglit ginalibotan kita sa usa ka dako nga panon sa mga saksi,
atong ilabay ang tanang butang nga makapabug-at kanato ug ang sala
nga sayon kaayong naggapos kanato. Magmapailobon kita pagdagan
sa lumba nga gibutang sa atong atubangan. 2 Itutok nato ang atong
mga mata kang Jesus, ang tinubdan ug maghihingpit sa atong pagtuo,
kinsa alang sa kalipay nga gibutang sa iyang atubangan milahutay sa
krus, gitamay sa kaulawan, ug naglingkod sa tuong kamot ngadto sa
trono sa Dios. 3 Kay isipa siya nga milahutay sa mga madumtanong
pagpamulong nga gikan sa makasasala batok sa iyang kaugalingon, aron
nga dili na kamo kapoyan o magmaluya. 4 Wala pa kamo misukol o

nakigbisog batok sa sala hangtod nga mawad-an ug dugo. 5 Ug inyong
nahikalimtan ang pagdasig nga nagtudlo kaninyo ingon nga mga anak:
“Akong anak, hatagi ug dakong pagtagad ang pagpanton sa Ginoo, ni
mabugnaw sa dihang badlongon kamo niya.” 6 Kay pantonon sa Ginoo
ang bisan kinsa nga iyang gihigugma, ug silotan niya ang matag anak
nga iyang gidawat. 7 Paglahutay sa mga pagsulay ingon nga pagpanton.
Ang Dios nagtagad kaninyo ingon nga iyang mga anak, kay unsa man
ang anak kung ang iyang amahan wala magpanton? 8 Apan kung wala
kamoy pagpanton, nga giambitan natong tanan, busa kamo mga anak
sa gawas ug dili iyang mga anak. 9 Dugang pa niini, aduna kita'y mga
kalibotanong amahan aron mopanton kanato, ug gitahod nato sila. Dili ba
kinahanglan nga mas labaw pa natong tumanon ang Amahan sa espiritu
ug magkinabuhi? 10 Kay ang atong amahan tuod man nagpanton kanato
sa pipila ka katuigan ingon nga kini matarong alang kanila, apan ang
Dios nagpanton kanato alang sa maayo aron nga makaambit kita sa iyang
pagkabalaan. 11 Walay pagpanton nga daw maanindot sa kasamtangan
apan hinuon sakit gayod. Bisan pa niini, sa ulahi mamunga kini ug
malinawon nga bunga sa pagkamatarong alang niadtong mga nabansay
pinaagi niini. 12 Busa ipataas ang inyong mga kamot nga nagmaluya ug
himoa ang inyong huyang nga mga tuhod nga magmalig-on pag-usab;
13 paghimo ug tul-id nga mga dalan alang sa inyong tiil, aron nga bisan
kinsa ang bakol dili mahisalaag apan hinuon mamaayo. 14 Ipadayon
ang kalinaw uban sa tanang katawhan, ug usab ang pagkabalaan nga
kung wala niini walay bisan usa nga makakita sa Ginoo. 15 Pagbantay
aron nga walay bisan usa ang dili malabot sa grasya sa Dios, ug walay
gamot sa kasuko ang motubo aron maghimo ug kagubot ug makadaot
sa daghan. 16 Pagbantay nga walay malaw-ay nga pakighilawas o dili
diosnon nga tawo sama kang Esau, nga alang sa usa lang ka kan-anan
gibaligya ang iyang katungod isip magulang. 17 Kay nahibalo kamo nga
human niana, sa dihang iyang gitinguha ang pagpanunod sa panalangin,
gisalikway siya, tungod kay wala siya nakakaplag ug kahigayonan alang
sa paghinulsol uban sa iyang amahan, bisan tuod nangita siya niini sa
kakugi inubanan sa mga luha. 18 Kay wala kamo mianhi sa usa ka bukid
nga mahikap, bukid sa nagdilaab nga kalayo, sa kangitngit, sa kasubo,
ug bagyo. 19 Wala kamo mianhi sa kusog nga dinahunog sa trumpeta,
o sa mga pulong gikan sa usa ka tingog nga maoy hinungdan nga ang
makadungog niini magpakiluoy nga wala na untay laing pulong ang isulti
ngadto kanila. 20 Kay dili sila makakaya kung unsa ang gimando: “Bisan
gani kung ang usa ka mananap mohikap sa bukid, kinahanglan batohon
kini.” 21 Makalilisang kaayo kini nga talan-awon nga si Moises miingon,
“Nalisang ako pag-ayo nga ako nangurog.” 22 Hinuon, mianhi kamo sa
Bukid sa Zion ug ngadto sa siyudad sa buhi nga Dios, ang langitnong
Jerusalem, ug sa 10, 000 ka mga anghel sa pagsaulog. 23 Mianhi kamo sa
panagtigom sa tanang kamagulangang anak nga nalista sa langit, ngadto
sa Dios ang maghuhukom sa tanan, ug ngadto sa mga espiritu sa matarong
nga gihingpit. 24 Mianhi kamo kang Jesus, ang tigpataliwala sa bag-o
nga kasabotan, ug sa giwisikwisik nga dugo nga nagsulti ug mas maayo
kaysa dugo ni Abel. 25 Tan-awa nga dili kamo mobalibad sa usa nga
nagsulti. Kay kung wala sila miikyas sa dihang mibalibad sila sa usa nga
nagpahimangno kanila dinhi sa kalibotan, dili gayod kita maka-ikyas kung
mopalayo kita sa usa nga nagpahimangno gikan sa langit. 26 Nianang
panahona ang iyang tingog motay-og sa kalibotan. Apan karon siya

nagsaad ug miingon, “Apan sa makausa pa akong tay-ogon dili lamang
ang kalibotan, apan usab ang kalangitan.” 27 Kining mga pulonga, “Apan
sa makausa pa,” nagpaila sa pagtangtang niadtong mga butang nga natay-
og, mao kana, ang mga butang nga nabuhat, aron nga kadtong mga butang
diin dili matay-og magpabilin. 28 Busa, sa pagdawat sa gingharian nga dili
matay-og, magmapasalamaton kita ug niini nga paagi simbaha ang Dios
nga madinawaton uban sa pagtahod ug pagkahadlok, 29 kay ang atong Dios
usa ka kalayo nga molukop.

13

1 Ipadayon ang inigsoon nga paghigugma. 2 Ayaw kalimot sa pag-abiabi
sa mga dumuduong, kay pinaagi sa pagbuhat niini, ang pipila nakaabiabi
sa mga anghel nga wala masayod niini. 3 Hinumdomi kadtong nabilanggo,
ingon nga kamo atua didto uban kanila, ug ingon nga ang inyong mga
lawas gidagmalan sama kanila. 4 Himoa nga ang kaminyoon talahuron
sa tanan, ug himoa nga ang higdaanan sa kaminyoon magpabilin nga
putli, kay ang Dios maghukom sa makihilawason ug mga mananapaw.
5 Himoa nga ang inyong pamaagi sa pagkinabuhi mahimong gawasnon
gikan sa pagkamahigugmaon sa salapi. Matagbaw sa mga butang nga anaa
kaninyo, kay ang Dios mismo miingon, “Dili ko gayod kamo biyaan, ni ako
mosalikway kaninyo.” 6 Magmatagbawon kita aron magmaisogon kita sa
pag-ingon, “Ang Ginoo mao ang akong magtatabang; dili ako mahadlok.
Unsa may mahimo sa uban nganhi kanako?” 7 Hunahunaa kadtong
nangulo kaninyo, kadtong nagsulti sa pulong sa Dios nganha kaninyo, ug
huna-hunaa ang sangpotan sa ilang binuhatan; sundoga ang ilang pagtuo.
8 Si Jesu-Cristo mao gihapon kaniadto, karon, ug hangtod sa kahangtoran.
9 Ayaw pagpadala sa nagkadaiya ug sa lain nga mga pagtulon-an, kay
maayo pa nga ang kasingkasing matukod pinaagi sa grasya, dili pinaagi
sa mga balaod mahitungod sa pagkaon nga wala makatabang niadtong
nagkinabuhi pinaagi kanila. 10 Aduna kitay usa ka halaran nga kadtong
nag-alagad sa tabernakulo walay katungod sa pagkaon. 11 Kay ang dugo
sa mga mananap, gihalad alang sa mga sala, nga maoy gidala sa labaw
nga pari ngadto sa balaang dapit, apan ang ilang mga lawas gisunog
gawas sa kampo. 12 Busa si Jesus usab nag-antos sa gawas sa ganghaan
sa siyudad, aron sa paghalad sa katawhan ngadto sa Dios pinaagi sa iyang
kaugalingon nga dugo. 13 Busa mangadto kita didto kaniya sa gawas sa
kampo, dala ang iyang kaulawan. 14 Kay wala kitay bisan unsa nga siyudad
dinhi nga molungtad. Hinuon pangitaon nato ang moabotay nga siyudad.
15 Pinaagi kang Jesus kinahanglan nga makanunayon kitang maghalad ug
mga halad sa pagdayeg ngadto sa Dios, pagdayeg nga mao ang bunga sa
atong mga ngabil nga nag-ila sa iyang ngalan. 16 Ug ayaw kalimti ang
pagbuhat ug maayo ug pagtabang sa usag-usa, kay mao kana nga mga
halad ang nakapahimuot gayod sa Dios. 17 Pagtuman ug pagpasakop sa
inyong mga pangulo, kay kanunay silang nagbantay kaninyo alang sa
inyong mga kalag, ingon nga sila maghatag ug husay. Pagtuman aron
nga ang inyong mga pangulo mag-atiman kaninyo uban sa kalipay, ug
dili sa kaguol, nga dili gayod makatabang kaninyo. 18 Pag-ampo alang
kanamo, kay nagsalig kami nga kami adunay usa ka tin-aw nga kaisipan,
nga nagtinguha sa pagkinabuhi nga dungganon sa tanang mga butang.
19 Ug dasigon ko kamong tanan nga magbuhat labaw pa niini, aron nga
makabalik ako kaninyo sa dili madugay. 20 Karon hinaot nga ang Dios sa
kalinaw, nga nagpabalik gikan sa mga patay sa bantogan nga magbalantay

sa karnero, ang atong Ginoong Jesus, pinaagi sa dugo sa walay kataposan
nga kasabotan, 21 magsangkap kaninyo sa matag maayong butang sa
pagbuhat sa iyang kabubut-on, nga nagapamuhat kanato kung unsa ang
makapahimuot pag-ayo sa iyang panan-aw, pinaagi kang Jesu-Cristo, kinsa
kaniya ang himaya hangtod sa kahangtoran ug sa walay kataposan. Amen.
22 Karon magdasig ako kaninyo, mga igsoon, sa pag-antos uban ang pulong
sa pagdasig nga mubo nakong gisulat alang kaninyo. 23 Hibaloi nga ang
atong igsoon nga si Timoteo nakagawas na, diin ako makigkita kaninyo
kung mobalik siya sa dili madugay. 24 Kumustaha ang tanan ninyong
mga pangulo ug ang tanang mga magtutuo. Kadtong gikan sa Italya
nangumusta kaninyo. 25 Hinaot nga ang grasya mag-uban kaninyong
tanan.

Santiago

1 Si Santiago, usa ka sulugoon sa Dios ug kang Ginoong Jesu-Cristo,
ngadto sa 12 ka mga tribo nga Nagkatibulaag, mga pangamusta. 2 Isipa
kining tanan nga kalipay, akong mga igsoon, sa dihang kamo makasinati
sa daghang mga kasamok, 3 nasayod kamo nga ang pagsulay sa inyong
pagtuo mosangpot sa paglahutay. 4 Tugoti nga ang paglahutay nga
hingpit mabuhat, aron nga kamo mamahimong mahingpit ug hingkod, ug
walay makulang. 5 Apan kung adunay usa kaninyo nga nanginahanglan
ug kaalam, pangayo niini gikan sa Dios, ang usa nga mohatag nga
madagayaon ug walay pagbadlong sa tanan nga mangayo, ug siya mohatag
niini. 6 Apan pangayo uban sa pagtuo, nga walay pagduhaduha, kay
ang usa nga nagduhaduha sama sa balod sa dagat, dad-on pinaagi sa
hangin ug dalahon bisan asa. 7 Tungod kay ang usa ka tawo kinahanglan
dili maghunahuna nga siya makadawat sa iyang gihangyo sa Ginoo;
8 kanang tawhana nagduhaduha, mabalhinbalhinon sa tanan niya nga
mga pamaagi. 9 Ang kabos nga igsoon kinahanglan nga magmaya sa
iyang pagkahalangdon, 10 samtang ang dato nga igsoon diha sa iyang
pagpaubos, tungod kay siya molabay lamang sama sa usa ka bulak sa
uma nga malaya. 11 Ang adlaw mosubang uban sa makasunog nga kainit
ug makapauga sa mga tanom, ug ang mga bulak mangatagak ug ang
iyang kaanyag mamatay. Sa samang paagi ang dato nga tawo mangawala
lang sa tunga-tunga sa ilang mga buluhaton. 12 Bulahan ang tawo nga
molahutay sa pagsulay, kay human siya makalahutay sa pagsulay, siya
makadawat ug korona sa kinabuhi, nga gisaad niadtong nahigugma sa
Dios. 13 Walay usa nga moingon sa dihang siya tintalon, “Kini nga tintasyon
gikan sa Dios,” tungod kay ang Dios dili matintal pinaagi sa daotan, ug
ang Dios dili motintal ni bisan kinsa. 14 Ang matag-usa nga tawo matintal
pinaagi sa iyang daotang mga tinguha nga nagkabig ug nagguyod kaniya
palayo. 15 Unya human nga ang makasasala nga tinguha manamkon, ang
sala matawo, ug pagkahuman nga ang sala dako na, kini mosangpot sa
kamatayon. 16 Ayaw kamo pagpalimbong, akong hinigugmang mga igsoon.
17 Ang matag maayo nga gasa ug matag hingpit nga gasa kini gikan sa
kahitas-an, nga moabot kanato gikan sa Amahan sa mga kahayag. Siya
dili mausab sama sa gabalhinbalhin nga mga anino. 18 Gipili sa Dios ang
paghatag sa kinabuhi nganhi kanato pinaagi sa pulong sa kamatuoran,
aron nga mahisama kita sa unang abot taliwala sa iyang mga binuhat.
19 Kamo nasayod niini, akong hinigugma nga mga igsoon. Ang matag
tawo kinahanglan nga maabtikon sa pagpamati, magmahinay sa pagsulti,
ug magmahinay sa pagkasuko, 20 kay ang pagkasuko sa usa ka tawo
dili mosangpot sa pagkamatarong sa Dios. 21 Busa biyai ang tanang
mahugaw nga sala ug ang daotan nga anaa sa bisan asa, ug diha sa
pagkamaubsanon madawat ang natanom nga pulong, nga makahimo sa
pagluwas sa inyong mga kalag. 22 Tumana ang pulong, ayaw lamang kini
paminawa, aron dili malimbongan ang inyong kaugalingon. 23 Kay kung
ang usa makadungog sa pulong ug dili magbuhat niini, siya sama sa usa ka
tawo nga misusi sa iyang naandan nga dagway sa samin. 24 Siya misusi sa
iyang dagway, ug siya milakaw ug sa wala madugay nalimtan na niya kung
unsa ang iyang dagway. 25 Apan ang tawo nga mitan-aw ug mabinantayon

ngadto sa hingpit nga balaod, ang balaod sa kagawasan, ug padayon sa
pagtuman niini, dili lamang usa ka tigpaminaw nga makalimot, kini nga
tawo mahimong mapanalanginan samtang ginabuhat niya kini. 26 Kung
ang adunay usa kaninyo nga naghunahuna sa iyang kaugalingon nga
relihiyoso, apan dili niya mapugngan ang iyang dila, iyang gilimbongan
ang iyang kasingkasing ug ang iyang relihiyon walay pulos. 27 Putli ug
walay buling nga relihiyon atubangan sa atong Dios ug Amahan mao kini:
ang pagtabang sa wala nay mga amahan ug sa mga balo sa ilang mga
pag-antos, ug sa pagpanalipod sa ilang kaugalingon gikan sa dunot nga
kalibotan.

2

1 Mga igsoon ko, ayaw sunda ang pagtuo sa atong Ginoong Jesu-Cristo,
ang Ginoo sa himaya, pinaagi sa pagdapig sa usa ka tawo. 2 Kung
adunay mosulod nga usa ka tawo sa inyong panagtigom nga nakasul-ob ug
bulawan nga mga singsing ug maayong mga bisti, ug aduna usab mosulod
nga usa ka kabos nga tawo nga may hugaw nga bisti, 3 ug inyong tagdon
pag-ayo ang dato nga tawo nga nagsuot sa maayo nga mga bisti, ug mag-
ingon, “Palihog lingkod dinhi sa nindot nga dapit,” apan mag-ingon kamo
ngadto sa kabos nga tawo, “Magtindog ka didtong dapita,” o, “Lingkod
sa akong tiilan,” 4 wala ba kamo maghukom sa inyong mga kaugalingon,
ug nahimo nga maghuhukom nga may daotang hunahuna? 5 Paminaw,
akong hinigugma nga mga kaigsoonan, dili ba ang Dios man nagpili sa
mga kabos dinhi sa kalibotan aron madato sa pagtuo ug makapanunod
sa gingharian nga iyang gisaad niadtong nahigugma kaniya? 6 Apan
gipakaulawan ninyo ang mga kabos! Dili ba ang mga dato man ang
nagdaogdaog kaninyo, ug dili ba sila man ang nagguyod kaninyo ngadto
sa hukmanan? 7 Dili ba ang mga dato man ang nagpasipala sa maayong
ngalan nga maoy gigamit sa pagtawag kaninyo? 8 Apan, kung inyong
tumanon ang harianon nga balaod, ingon nga nahisulat sa kasulatan,
“Kinahanglan nga higugmaon ninyo ang inyong silingan sama sa inyong
kaugalingon,” nagbuhat kamo ug maayo. 9 Apan kung kamo nagdapig
sa usa ka tawo, nakasala kamo, hinukman pinaagi sa balaod ingon nga
mga nakasupak sa balaod. 10 Kay si bisan kinsa ang nagtuman sa tibuok
balaod, apan sa gihapon napandol sa usa lamang ka bahin, nahimo siyang
sad-an sa pagsupak sa tibuok balaod! 11 Kay ang Dios nga misulti, “Ayaw
pagpanapaw”, misulti usab, “Ayaw pagpatay.” Kung ikaw wala manapaw,
apan nakapatay ka, gisupak nimo ang balaod sa Dios. 12 Busa pagsulti ug
pagtuman ingon niadtong mga hinukman pinaagi sa balaod sa kagawasan.
13 Kay ang paghukom miabot nga walay kaluoy niadtong wala nagmaloloy-
on. Ang kaluoy magmadaugon labaw sa paghukom! 14 Unsa kini kamaayo,
akong mga kaigsoonan, kung ang usa moingon nga siya adunay pagtuo,
apan wala siyay buhat? Kana ba nga pagtuo makaluwas kaniya? 15 Kung
ang usa ka igsoon nga lalaki o babaye nagkinahanglan ug mga bisti ug
sa inadlaw nga pagkaon, 16 ug ang usa kaninyo magsulti ngadto kanila,
“Lakaw diha sa kalinaw, pagmainiton ug kaon ug maayo,” apan wala
kamo maghatag kanila sa mga butang nga gikinahanglan alang sa lawas,
unsa kana kamaayo? 17 Sa samang pamaagi ang pagtuo, kung kini walay
mga buhat, patay. 18 Apan kung adunay mosulti, “Ikaw adunay pagtuo,
ug ako adunay mga buhat.” Ipakita kanako ang inyong pagtuo nga walay
mga buhat, ug ipakita ko kaninyo ang akong pagtuo pinaagi sa akong mga
buhat. 19 Nagatuo kamo nga adunay usa ka Dios; husto kamo. Apan ang

mga demonyo nagtuo usab niana ug nangurog. 20 Buot ka ba masayod,
buang-buang nga tawo, nga ang pagtuo walay pulos kung walay mga
buhat? 21 Dili ba si Abraham nga atong patriarka gipakamatarong pinaagi
sa iyang binuhatan sa dihang gihalad niya si Isaac ang iyang anak nga
lalaki ngadto sa ibabaw sa halaran? 22 Makita ninyo nga ang iyang pagtuo
namuhat pinaagi sa iyang mga binuhatan, ug pinaagi sa mga buhat ang
iyang pagtuo nagkab-ot sa katuyoan niini. 23 Ang kasulatan natuman
nga nag-ingon, “Si Abraham mituo sa Dios, ug giisip siya nga matarong.”
Busa gitawag si Abraham nga usa ka higala sa Dios. 24 Nakita ninyo nga
gipakamatarong ang usa ka tawo pinaagi sa mga buhat, ug dili lamang
pinaagi sa pagtuo. 25 Sa sama nga paagi usab dili ba si Rahab nga babaye
nga gabaligya sa iyang kaugalingon gipakamatarong pinaagi sa mga buhat,
sa dihang gidawat niya ang mga mensahero ug gipadala sila sa lain nga
dalan? 26 Kay kung ang lawas ibulag sa espiritu patay man, ang pagtuo
usab nga walay mga buhat patay usab.

3

1 Dili ang kadaghanan kaninyo mahimong mga magtutudlo, mga
kaigsoonan ko, hibalo-i nga kita makadawat ug dakong paghukom. 2 Kay
kitang tanan napandol sa daghang mga paagi. Kung si bisan kinsa nga
wala mapandol sa iyang mga pulong, usa siya ka putli nga tawo, nga
makahimo sa pagpugong sa iyang tibuok lawas. 3 Karon kung atong
butangan ug renda ang baba sa kabayo sila motuman kanato, ug atong
mapalihok ang ilang tibuok lawas. 4 Tan-awa usab nga ang mga barko,
bisan pa nga sila mangadagko kaayo ug gimaneho pinaagi sa kusog nga
mga hangin, gigiyahan pinaagi sa usa ka gamay kaayo nga timon diin ang
kapitan magtinguha sa pagtuyok bisan asa. 5 Ingon usab nga ang dila usa
ka gamay nga bahin sa lawas, apan manghambog ug dagkong mga butang.
Tan-awa kung unsa ka dako ang usa ka lasang nga mosilaob pinaagi sa
usa ka kidlap! 6 Ang dila usa usab ka kalayo, ang usa ka makasasalang
kalibotan nahimutang sa mga bahin sa atong lawas, diin makahugaw
sa tibuok lawas ug makapasilaob sa kalayo sa dalan sa kinabuhi, ug
ang kaugalingon mahimutang sa kalayo pinaagi sa impiyerno. 7 Matag
matang sa ihalas nga mananap, langgam, nagkamang nga mananap sa
yuta, ug mga linalang sa dagat mahimong maanad ug mapaanad pinaagi
sa katawhan, 8 apan walay si bisan kinsa taliwala sa tawo ang makahimo
sa pagpaanad sa dila; kini usa ka nag-alindasay nga daotan, puno sa
makamatay nga hilo. 9 Pinaagi sa dila atong gidayeg ang atong Ginoo ug
ang Amahan, ug pinaagi niini kita magtunglo sa mga tawo, nga gibuhat
sama sa hulagway sa Dios. 10 Mogawas sa susamang baba ang pagsulti
ug panalangin ug pagtunglo. Mga kaigsoonan ko, kini nga mga butang
dili angay nga mahitabo. 11 Ang usa ka tubod nagabubo ba ug susamang
presko ug pait nga tubig? 12 mga kaigsoonan ko, ang usa ka kahoy nga
igira motubo ba nga Olibo, o ang usa ka paras motubo ba nga igos? Ni ang
parat nga tubod dili makahimo sa paghatag ug preskong tubig. 13 Kinsa
man kaninyo ang maalamon ug masinabtanon? Pasagdi kanang tawhana
nga magpakita sa usa ka maayong kinabuhi pinaagi sa iyang mga buhat
sa pagkamainubsanon nga gikan sa kaalam. 14 Apan kung aduna kay
pait nga pangabugho ug hakog nga tinguha sa imong kasingkasing, ayaw
pagpanghambog ug pamakak batok sa kamatuoran. 15 Dili kini usa ka
kaalam nga niabot paubos gikan sa ibabaw, apan hinuon kalibotanon,

dili espirituhanon, demonyo. 16 Kay diin anaa ang pagpangabugho ug
kahakog nga tinguha, adunay kalibog ug tanang mangil-ad nga naandan.
17 Apan ang kaalam nga gikan sa ibabaw mao ang una nga putli, unya
mahigugmaon sa kalinaw, matinabangon, mainiton nga kasingkasing,
puno sa kalooy ug maayong bunga, walay gidapigan nga pipila ka mga
tawo, ug matinud-anon. 18 Ug ang bunga sa pagkamatarong gitanom sa
kalinaw alang niadtong magbuhat ug kalinaw.

4

1 Asa ba naggikan ang panaglalis ug panagbingkil taliwala kaninyo? Dili
ba sa pagpatigbabaw sa inyong daotang mga tinguha nga gipakig-awayan
sa inyong mga sakop? 2 Nagtinguha kamo sa kung unsa ang wala kaninyo.
Mopatay kamo ug mogukod kamo human sa kung unsa ang inyong wala
maangkon. Nag-away kamo ug naglalis, apan wala gihapon ninyo kini
nakuha tungod kay wala kamo nangayo sa Dios. 3 Nangayo kamo apan
wala makadawat tungod kay nangayo kamo alang sa dili maayo nga
mga butang, aron nga mag-usik-usik kamo niini sa daotan ninyong mga
tinguha. 4 Kamong mga mananapaw! Wala ba kamo masayod nga ang
pagpakighigala sa kalibotan pagsupak batok sa Dios? Busa, si bisan kinsa
nga buot makighigala sa kalibotan naghimo sa iyang kaugalingon nga
kaaway sa Dios. 5 O naghunahuna ba kamo nga ang kasulatan walay
kahulogan sa dihang kini nag-ingon nga ang Espiritu nga iyang gibutang
dinhi kanato sa kinasuloran nangabugho alang kanato? 6 Apan ang
Dios mihatag sa hilabihan nga grasya, mao nga ang kasulatan nag-ingon,
“Ang Dios magasalikway sa mapahitas-on, apan maghatag ug grasya sa
mapainubsanon.” 7 Busa, pagpailalom sa Dios. Isalikway ang yawa ug
siya mokalagiw gikan kaninyo. 8 Paduol sa Dios, ug siya mopaduol diha
kaninyo. Hinloi ang inyong mga kamot, kamong mga makasasala, ug
putlia ang inyong mga kasingkasing, kamong maduhaduhaon. 9 Pagsubo,
pagbangutan, ug paghilak! Pulihi ang inyong katawa ngadto sa kasubo
ug ang inyong kalipay sa kangiob. 10 Ipaubos ang inyong kaugalingon
diha sa Ginoo, ug siya magpataas kaninyo. 11 Ayaw pagsulti batok sa
usag usa, mga igsoon. Ang tawo nga magsulti batok sa usa ka igsoon
o maghukom sa iyang igsoon nagsulti batok sa balaod ug naghukom sa
balaod sa Dios. Kung kamo maghukom sa balaod, wala kamo nagtuman
sa balaod, apan mga maghuhukom niini. 12 Usa lamang ang naghatag sa
balaod ug maghuhukom, ang Dios, ang usa nga makahimo sa pagluwas ug
paglaglag. Kinsa kamo nga maghukom sa inyong silingan? 13 Paminaw,
kamo nga nag-ingon, “Karong adlawa o ugma mangadto kamo niining
lungsod, ug magpabilin kamo ug usa ka tuig didto, ug magpatigayon, ug
maghimog ginansiya.” 14 Kinsa ang nasayod kung unsa ang mahitabo
ugma, ug unsa raman ang inyong kinabuhi? Kay sama kamo sa gabon nga
mopakita sa makadiyot ug unya mahanaw. 15 Hinuon kinahanglan kamo
mosulti, “Kung kini maoy kabubut-on sa Ginoo, kami magkinabuhi o kami
magbuhat niini o niana.” 16 Apan karon naghinambog kamo mahitungod
sa inyong mga plano. Ang tanang paghinambog daotan. 17 Busa, alang
kaniya nga nasayod pagbuhat sa maayo apan wala kini buhata, alang
kaniya kini sala.

5

1 Duol karon, kamo nga mga dato, hilak sa makusog tungod sa mga
kaalaotan nga moabot kaninyo. 2 Ang inyong mga bahandi nangadugta

na ug ang inyong mga bisti gipangkaon na sa anay. 3 Ang inyong mga bulawan ug ang inyong plata nahimong wala nay mga bili, ug ang ilang mga taya magapamatuod batok kaninyo ug molamoy sa inyong mga unod sama sa kalayo. Gitigom ninyo ang inyong mga bahandi sa kataposang mga adlaw. 4 Tan-awa, ang suhol sa mga mamomuo—niadtong wala ninyo gibayran alang sa pag-ani sa inyong mga kaumahan—nagasinggit! Ug ang mga pagsinggit niadtong nag-ani sa inyong mga tanom miabot na sa mga igdulungog sa Kasundalohan sa Ginoo. 5 Nagpuyo kamo nga haruhay sa kalibotan ug nagpatagbaw sa iyong mga kaugalingon. Nagpatambok kamo sa inyong mga kasingkasing alang sa adlaw sa ting-ihaw. 6 Gihukman ninyo ug gipatay ang matarong nga dili mosukol kaninyo. 7 Busa pagkamapailubon, mga igsoon, hangtod sa pag-abot sa Ginoo, sama sa mag-uuma nga naghulat sa bililhong pag-ani sa yuta, nga nagahulat nga mapailubon alang niini, hangtod motulo ang sayo ug ulahi nga ulan. 8 Magpailob usab kamo; lig-ona ang inyong mga kasingkasing, tungod kay haduol na ang pag-abot sa Ginoo. 9 Ayaw pagbagulbol, mga igsoon, batok sa usag-usa, aron nga dili kamo pagahukman. Tan-awa, ang maghuhukom nagatindog na sa pultahan. 10 Alang sa panig-ingnan, mga igsoon, hunahunaa ang pag-antos ug pagpailob sa mga propeta nga nagsulti sa ngalan sa Ginoo. 11 Tan-awa, gitawag nato kadtong naglahutay nga, “bulahan.” Nadungog ninyo ang pagpailob ni Job, ug nasayran ninyo ang katuyuan sa Ginoo alang kang Job, kung giunsa sa Ginoo nga puno sa kahangawa ug kaluoy. 12 Labaw sa tanan, akong mga kaigsoonan, ayaw panumpa, bisan pinaagi sa langit o pinaagi sa yuta, o pinaagi sa bisan unsang pagpanumpa. Kondili ang inyong “Oo” pasabot nga “Oo” ug ang inyong “Dili” pasabot nga “Dili,” aron nga dili kamo mahiagom ubos sa paghukom. 13 Aduna bay usa nga nag-antos taliwala kaninyo? Kinahanglan nga mag-ampo siya. Nagmalipayon ba ang uban? Paawita siya ug pagdayeg. 14 Nagmasakiton ba ang bisan kinsa taliwala kaninyo? Patawaga siya sa mga kadagkoan sa simbahan, ug mag-ampo ang mga kadagkoan alang kaniya, magadihog kaniya sa lana diha sa ngalan sa Ginoo, 15 ug ang pag-ampo sa pagtuo makaluwas sa masakiton nga tawo, ug ang Ginoo magapabangon kaniya. Kung nakabuhat siya ug sala, ang Dios magapasaylo kaniya. 16 Busa isugid ang inyong mga sala ngadto sa usag-usa, ug pag-ampo alang sa usag-usa, nga kamo mamaayo. Ang pag-ampo sa matarong maghatag ug dakong katumanan. 17 Si Elias usa ka tawo nga adunay pagbati sama kanato. Nag-ampo siya nga mainiton nga dili moulan, ug walay ulan sa yuta sulod sa tulo ka tuig ug unom ka bulan. 18 Ug miampo pag-usab si Elias, ug ang kalangitan mibubo ug ulan sa yuta ug ang yuta mihatag ug ani. 19 Mga kaigsoonan ko, kung si bisan kinsa kaninyo mahisalaag gikan sa kamatuoran, apan ang usa ka tawo maggiya kaniya pabalik, 20 pahibalo-a siya nga si bisan kinsa ang mogiya sa usa ka makasasala pagawas sa kasaypanan sa iyang dalan makaluwas sa iyang kalag gikan sa kamatayon ug magatabon sa sala sa kadaghanan.

1 Pedro

1 Ako si Pedro, apostol ni Jesu-Cristo, ngadto sa mga langyaw nga
nagkatibulaag, ang mga pinili, sa tibuok Pontus, Galacia, Capadocia, Asya,
Bitinya. 2 Kini sumala sa plano nang daan sa Dios nga Amahan. Kini
pinaagi sa pagbalaan alang sa Espiritu alang sa pagmasinugtanon ug
alang sa pagwisikwisik sa dugo ni Jesu-Cristo. Hinaot ang grasya maanaa
kaninyo, ug ang inyong kalinaw mouswag. 3 Hinaot nga ang Dios Amahan
sa atong Ginoong Jesu-Cristo magpanalangin. Sa dako niyang kaluoy,
gihatagan niya kita ug bag-ong kinabuhi alang sa pagsalig sa usa ka
panulundon. Kini nga panulundon pinaagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo
gikan sa mga patay. 4 Kini alang sa panulundon nga dili mahanaw, dili
mamantsahan, ug dili molubad. Kini giandam sa langit alang kaninyo.
5 Gipanalipdan kamo sa gahom sa Dios pinaagi sa pagtuo, alang sa
kaluwasan nga andam ipadayag sa kataposang panahon. 6 Naglipay kamo
pag-ayo mahitungod niini, bisan karon gikinahanglan ninyo nga bation
ang kaguol sa daghan nga nagkalainlaing mga kasamok. 7 Tungod kini sa
pagpamatuod sa inyong pagtuo, nga mas bililhon pa kay sa bulawan nga
mahanaw, bisan nga gisulayan kini pinaagi sa kalayo. Kini mahitabo aron
nga ang inyong pagtuo mosangpot sa pagdayeg, sa himaya, ug dungog sa
pagpadayag ni Jesu-Cristo. 8 Wala kamo makakita kaniya, apan gihigugma
ninyo siya. Wala ninyo siya nakita karon, apan mituo kamo kaniya ug
hilabihan ang inyong kalipay nga dili malitok, ang mahimayaong kalipay.
9 Karon nadawat ninyo alang sa inyong kaugalingon ang resulta sa inyong
pagtuo, ang kaluwasan sa inyong mga kalag. 10 Ang mga propeta nagsusi
ug nangutana pag-ayo mahitungod niini nga kaluwasan, mahitungod sa
grasya nga maanaa kaninyo. 11 Nagsusi sila aron masayod mahitungod
kang kinsa ug kanus-a ang Espiritu ni Cristo nga anaa kanila nga nakigsulti
ngadto kanila. Nahitabo kini ingon nga siya makigsulti nang daan kanila
mahitungod sa pag-antos ni Cristo ug ang mahimayaong mga butang
human niana. 12 Kini gipadayag ngadto sa mga propeta nga wala sila nag-
alagad alang sa ilang kaugalingon, apan alang kaninyo. Kini mao ang ilang
gibuhat mahitungod sa mga butang nga gisulti kaninyo pinaagi niadtong
gipasabot sa Balaang Espiritu, nga gipadala gikan sa langit. Kini mao
ang mga butang nga bisan ang mga anghel nagtinguha nga mapadayagan.
13 Busa andama ang inyong mga hunahuna. Pagmalinawon. Ibutang ang
tanang nga pagsalig diha sa grasya nga pagadad-on nganha kaninyo sa
pagpadayag ni Jesu-Cristo. 14 Ingon nga matinumanon nga mga anak,
ayaw ipahiuyon ang inyong kaugalingon sa mga tinguha nga inyong
gisunod sa dihang kamo mga wala pay alamag. 15 Apan ingon nga ang
nagtawag kaninyo balaan, kamo, usab, magbalaan sa tibuok ninyong
pamatasan. 16 Kay kini nahisulat, “Pagbalaan, kay ako balaan man.” 17 Ug
kung mosangpit kamo sa “Amahan” nga mao ang magahukom nga walay
pagpalabi sumala sa binuhatan sa matag-usa, gamita ang inyong panahon
sa pagpanaw diha sa balaanong pagtahod. 18 Nasayod kamo nga dili
tungod sa mangahanaw nga plata o bulawan nga kamo natubos gikan
sa binuang nga pamatasan nga inyong natun-an gikan sa inyong mga
amahan. 19 Hinuon, natubos kamo pinaagi sa hamili nga dugo ni Cristo,
nga sama sa usa ka karnero nga walay buling o mansa. 20 Si Cristo gipili ng
daan sa wala pa gibuhat ang kalibotan, apan karon gipadayag siya kaninyo

niining kataposan nga mga panahon. 21 Pinaagi kaniya mituo kamo sa
Dios, nga nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay ug nganha kaniya nga
naghatag sa himaya aron nga ang inyong pagtuo ug pagsalig maanaa sa
Dios. 22 Gihimo ninyo nga putli ang inyong mga kalag pinaagi sa pagtuman
sa kamatuoran. Kini alang sa katuyoan sa tinuoray nga inigsoong gugma,
busa higugmaa ang matag-usa nga gikan sa kinailadman sa kasingkasing.
23 Natawo na kamo pag-usab, dili gikan sa madunot nga binhi, apan gikan
sa dili madunot nga binhi, pinaagi sa pagkinabuhi ug pagpabilin sa pulong
sa Dios. 24 Kay "ang tanan nga unod sama sa sagbot, ug ang tanang himaya
niini sama sa bulak sa sagbot. Ang sagbot malaya, ug mangahulog ang
bulak, 25 apan ang pulong sa Ginoo magpabilin hangtod sa kahangtoran."
Mao kini ang maayong balita nga gipahibalo kaninyo.

2

1 Busa isalikway ang tanang pagkadaotan, tanang paglimbong,
pagpakaaron-ingnon, kasina, ug ang tanang pagpangdaot. 2 Sama sa
mga bata nga bag-ong natawo, naninguha sa lunsay nga espirituhanong
gatas, aron nga pinaagi niini kamo motubo diha sa kaluwasan, 3 kung
nakatilaw kamo nga ang Ginoo maayo. 4 Duol kaniya nga mao ang
buhing bato nga gisalikway sa mga tawo, apan kana gipili sa Dios
ingon nga bililhon alang kaniya. 5 Kamo usab sama sa buhing mga
bato nga gitukod aron mahimong usa ka espirituhanong balay, aron
mamahimong balaan nga pagkapari nga naghalad sa espirituhanong mga
paghalad nga makapahimuot sa Dios pinaagi kang Jesu-Cristo. 6 Ang
Kasulatan nag-ingon niini, "Tan-awa, nagbutang ako sa Zion ug usa ka
mahinungdanong bato, pinili ug bililhon. Si bisan kinsa nga motuo kaniya
dili gayod maulawan." 7 Ang dungog unya alang kanimo nga mituo.
Apan, "ang gisalikway nga bato sa mga magtutukod, kini mahimong ulo
sa patukoronan"— 8 ug, "ang bato nga makapandol ug ang bato nga
makapadagma."Sila mangapandol, nga nagasupak sa pulong, nga mao
usab ang ilang padulngan. 9 Apan mga pinili kamo nga katawhan, ang
harianong pagkapari, balaan nga nasod, ang katawhan nga gipanag-iya
sa Dios, aron nga mapahibalo ninyo ang kahibulangang mga buhat sa
nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang kahibulongang
kahayag. 10 Kaniadto dili kamo katawhan, apan karon kamo katawhan
na sa Dios. Wala kamo nakadawat ug kaluoy, apan karon nadawat
na ninyo ang kaluoy. 11 Mga hinigugma, gitawag ko kamo ingon nga
mga langyaw ug mga dumuduong aron molikay gikan sa unodnong mga
tinguha, diin naghimog panag-away batok sa inyong kalag. 12 Kinahanglan
nga aduna kamoy maayong pamatasan taliwala sa mga Gentil, aron nga,
kung mosulti sila nga nagbuhat kamo sa daotang mga butang, makita nila
ang maayo ninyong binuhatan ug magdayeg sa Dios sa adlaw sa iyang
pagbalik. 13 Tumana ang matag tawhanong katungod alang sa Ginoo.
Tumana ang mga hari ingon nga labaw, 14 ug ang mga gobernador usab,
nga gipadala aron mosilot sa nagbuhat ug daotan ug magdayeg niadtong
nagbuhat ug maayo. 15 Kay kini mao ang kabubut-on sa Dios, nga sa
pagbuhat ug maayo mapahilom ninyo ang walay pulos nga istorya sa mga
buangbuang nga mga tawo. 16 Ingon nga mga tawong gawasnon, ayaw
gamita ang inyong kagawasan ingon nga tabon alang sa pagkadaotan,
apan pagpakasama sa mga alagad sa Dios. 17 Tahora ang tanang mga tawo.
Higugmaa ang kaigsoonan. Kahadloki ang Dios. Tahora ang hari. 18 Mga
sulugoon, pagpasakop kamo sa inyong mga agalon uban ang bug-os nga

pagtahod. Pagpasakop kamo dili lamang sa maayo ug sa malumo nga mga
agalon, apan ngadto usab sa mga daotan. 19 Kay kini dalaygon si bisan
kinsa nga molahutay sa kasakit samtang nag-antos sa dili makataronganon
tungod sa iyang kahibalo sa Dios. 20 Kay unsay dungog niana kung kamo
nakasala ug unya molahutay samtang gisilotan? Apan kung nagbuhat
kamo ug maayo unya kamo nag-antos samtang gisilotan, kini kahimut-
an sa Dios. 21 Kay tungod niini kamo gitawag, tungod kay si Cristo usab
nag-antos alang kaninyo. Nagbilin siya ug panag-ingnan alang kaninyo
aron sundon ang iyang mga dalan. 22 Wala siya nakahimo ug sala, ni
limbong nga makita diha sa iyang baba. 23 Sa dihang siya giinsulto,
wala siya mibalos sa pag-insulto. Sa dihang nag-antos siya, wala siya
mibalos, apan gitugyan niya ang iyang kaugalingon ngadto sa matarong
nga maghuhukom. 24 Siya mismo ang nagpas-an sa atong mga sala sa iyang
lawas ngadto sa kahoy, aron nga wala na gayod kitay kabahin diha sa sala,
ug aron nga magkinabuhi kita alang sa pagkamatarong. Pinaagi sa iyang
mga labod kamo nangaayo. 25 Kamong tanan naglatagaw sama sa nasalaag
nga mga karnero, apan karon nahiuli na kamo ngadto sa magbalantay ug
tigpanalipod sa inyong mga kalag.

3

1 Niini nga pamaagi, kamo nga mga asawa kinahanglan nga mag-
pailalom kamo sa inyong mga kaugalingong bana. Buhata kini aron, bisan
kung ang pipila ka mga lalaki makasupak sa pulong, tungod sa pamatasan
sa ilang mga asawa madaog sila bisan wala ang pulong. 2 Kay makita
nila ang inyong tinud-anay nga pamatasan uban ang pagtahod. 3 Himoa
kini dili sa pagpadayan-dayan: pagsalapid sa buhok, pagpangalahas sa
bulawan, o pagsul-ob ug mahalon nga bisti. 4 Hinuon, himoa kini uban
sa kinasuloran sa kasingkasing sa tawo, ug ang molungtad nga kaanyag
sa malumo ug malinawon nga espiritu, nga diin bililhon atubangan sa
Dios. 5 Kay ang balaang babaye nagpaanyag sa ilang kaugalingon sa
niini nga pamaagi. Aduna silay pagsalig sa Dios ug nagpailalom sila
sa ilang mga kaugalingong bana. 6 Sa niini nga paagi mituman si Sara
kang Abraham ug gitawag niya siya ug ginoo. Karon iya na kamong
mga anak kung mobuhat kamo sa maayo ug kung dili kamo mahadlok
sa kasamok. 7 Sa samang paagi, kamong mga bana kinahanglan magpuyo
uban sa inyong mga asawa sumala sa pagsinabtanay, ingon nga usa ka
luya nga sudlanan, ang babaye. Kinahanglan magtahod kamo kanila
ingon nga isig ka manununod sa gasa sa kinabuhi. Buhata kini aron
nga ang inyong mga pag-ampo dili mababagan. 8 Sa kataposan, kamong
tanan, maghiusa sa hunahuna, pagmaluluy-on, paghigugmaay ingon nga
magsoon, pagmalumo, ug pagmapaubsanon. 9 Ayaw balosi ug daotan
ang daotan o pagtamay ang pagtamay. Sa laing bahin, padayon sa
pagpanalangin, tungod niini gitawag kamo, aron makapanunod kamo sa
panalangin. 10 “Ang usa nga buot mohigugma sa kinabuhi ug makita
ang maayong mga adlaw kinahanglan pahunongon ang iyang dila gikan
sa daotan ug ang iyang ngabil sa pagpanglimbong. 11 Talikdan na niya
ang daotan ug mobuhat kung unsa ang maayo. Kinahanglan pangitaon
niya ang kalinaw ug mopadayon niini. 12 Ang mata sa Ginoo nagtan-
aw sa matarong, ug ang iyang dalunggan nakadungog sa ilang mga
paghangyo. Apan ang dagway sa Ginoo nagbatok niadtong nagbuhat ug
daotan.” 13 Si kinsa man ang mosakit kaninyo kung nagtinguha kamo
sa maayo? 14 Apan kung nag-antos kamo tungod sa pagkamatarong,

bulahan kamo. Ayaw kahadlok kung unsa ang ilang gikahadlokan. Ayaw
ug kabalaka. 15 Hinuon, igahin ang Ginoo nga Cristo sa inyong mga
kasingkasing ingon nga balaan. Pag-andam kanunay sa pagtubag sa
matag-usa nga mangutana kaninyo kung nganong kamo adunay pagsalig
sa Dios. Buhata kini uban sa pagpaubos ug pagtahod. 16 Pagbaton sa
maayo nga konsensiya aron ang mga tawo nga nagtamay sa inyong maayo
nga kinabuhi diha kang Cristo maulawan tungod kay nagsulti sila batok
kaninyo ingon nga kamo nagabuhat ug daotan. 17 Mas maayo, kung ang
Dios nagtinguha, nga kamo nag-antos pagbuhat sa maayo kaysa pagbuhat
ug daotan. 18 Si Cristo usab nag-antos sa makausa alang sa mga sala.
Siya nga matarong nag-antos alang kanato, nga dili matarong, aron iya
kitang dal-on ngadto sa Dios. Gipatay siya diha sa unod, apan nabuhi siya
pinaagi sa Espiritu. 19 Pinaagi sa Espiritu, miadto siya ug nagsangyaw sa
mga espiritu nga sa karon binilanggo. 20 Nagsupak sila sa panahon nga
nagpailob ang Dios sa pagpa-abot sa mga adlaw ni Noe, sa mga adlaw sa
paghimo sa arka, ug ang Dios nagluwas sa pipila ka mga tawo—walo ka
mga kalag—pinaagi sa tubig. 21 Usa kini ka hulagway sa bawtismo nga
nagluwas kaninyo karon—dili lang sa paghugas sa buling sa lawas, apan
ingon nga pagdangop sa maayong konsensiya ngadto sa Dios—pinaagi sa
pagkabanhaw ni Jesu-Cristo. 22 Si Cristo anaa sa tuong kamot sa Dios.
Miadto siya sa langit. Ang mga anghel, ang kagamhanan, ug mga gahom
kinahanglan magpailalom kaniya.

4

1 Busa, tungod kay si Cristo nag-antos diha sa unod, sul-obi ang inyong
kaugalingon sa samang katuyoan. Kay si bisan kinsa ang nag-antos
diha sa unod miundang na gikan sa sala. 2 Ingon nga resulta, isip
tawo, alang sa nahibilin nga panahon nga siya anaa sa unod, dili na
magpuyo alang sa tawhanong tinguha, apan alang sa kabubut-on sa
Dios. 3 Kay igo na ang panahon nga milabay aron buhaton kung unsa
ang buot buhaton sa mga Gentil—kalaw-ayan, kaulag, paghuboghubog,
pagsabasaba, ug paghudyaka sa kombira, ug malaw-ay nga mga buhat sa
pagsimba ug diosdios. 4 Naghunahuna sila nga kini talagsaon nga kamo
wala nakig-uban kanila niining baha sa pagpatuyang, busa nagsulti sila ug
daotan mahitungod kaninyo. 5 Maghatag sila ug husay sa usa nga andam
maghukom sa buhi ug sa patay. 6 Alang niini nga katuyoan ang ebanghelyo
gisangyaw usab ngadto sa mga patay, aron, bisan sila nahukman na
diha sa unod ingon nga mga tawo, mabuhi sila sama sa Dios diha sa
espiritu. 7 Ang kataposan sa tanang butang haduol na. Busa paghunahuna
sa sakto, ug pagmalinawon sa inyong panghunahuna alang sa mga pag-
ampo. 8 Labaw sa tanang butang, pagmainiton sa paghigugma ngadto
sa uban, kay ang gugma nagtabon sa daghang mga sala. 9 Pagmaabi-
abihon sa usag-usa sa walay pagbagulbol. 10 Ingon nga ang matag-usa
kaninyo nakadawat sa gasa, gamita kini sa pag-alagad sa uban. Buhata
kini ingon nga maayong piniyalan sa daghang mga gasa sa Dios. Kung
adunay usa nga mosulti, tugoti kini nga mahisama sa mga tigpamaba sa
Dios. 11 Kung adunay usa nga nag-alagad, himoa kini nga naggikan sa
kusog nga gisangkap sa Dios. Buhata kini nga mga butang aron sa tanang
paagi ang Dios mahimaya pinaagi kang Jesu-Cristo. Hinaot nga maanaa
diha ang himaya ug gahom ni Jesu-Cristo hangtod sa kahangtoran. Amen.
12 Mga hinigugma, ayaw hunahunaa ingon nga talagsaon ang pagsulay sa
kalayo nga nahitabo kaninyo, ingon nga talagsaong butang ang nahitabo

kaninyo. 13 Hinuon, bisan daghan ang inyong nasinatian nga mga pag-
antos kang Cristo, pagmaya, aron magmaya usab kamo ug magmalipayon
sa pagpadayag sa iyang himaya. 14 Kung kamo gitamay tungod sa ngalan ni
Cristo, bulahan kamo, tungod kay ang Espiritu sa himaya ug ang Espiritu sa
Dios nagpuyo kaninyo. 15 Apan ayaw tugoti si bisan kinsa nga mag-antos
ingon nga mamumuno, kawatan, magbubuhat ug daotan, o hilabtanon.
16 Apan kung si bisan kinsa mag-antos ingon nga Kristohanon, ayaw tugoti
nga ikaulaw niya kini; hinuon, tugoti nga himayaon niya ang Dios uban
nianang ngalana. 17 Kay kini ang panahon sa paghukom nga magsugod sa
panimalay sa Dios. Kung sugdan kini nganhi kanato, unsa ang dangatan
niadtong wala mituman sa ebanghelyo sa Dios? 18 Ug kung "ang matarong
nga tawo lisod maluwas, unsa pa kaha ang dili diosnon nga tawo ug ang
makasasala?" 19 Busa pasagdi kadtong nag-antos tungod sa kabubut-on sa
Dios nga isalig ang ilang mga kalag sa matinud-anon nga Magbubuhat sa
pagbuhat ug maayo.

5

1 Nagdasig ako sa mga hamtong sa inyong taliwala, ingon nga ako,
kauban nga hamtong. Usa usab ako ka saksi sa mga pag-antos ni Cristo, ug
usa usab ako ka sumasalmot sa himaya nga mapadayag. 2 Busa, gidasig ko
kamo, mga hamtong, atimana ang panon sa Dios sa inyong taliwala. Tan-
awa sila, dili tungod kay inyong gikinahanglan, apan tungod kay gitinguha
usab ninyo, sumala sa kabubut-on sa Dios. Tan-awa sila, dili tungod
sa kahakog sa salapi, apan sa pagkamasinugtanon. 3 Ayaw pagbuhat
ingon nga agalon sa mga tawo nga anaa sa inyong pag-atiman. Hinuon,
angay nga mahimo kamong panig-ingnan sa panon. 4 Unya sa panahon
nga ang Pangulong Magbalantay mapadayag, inyong madawat ang walay
paglubad nga korona sa himaya. 5 Sa samang paagi, kamong mga batan-
on, pagpailalom kamo sa mas magulang nga mga tawo. Kamong tanan,
bistihi ang inyong kaugalingon sa pagpaubos ug alagari ang usag usa.
Kay ang Dios nagbatok sa mapahitas-on, apan naghatag siya ug grasya
sa mapainubsanon. 6 Busa ipaubos ang inyong kaugalingon ilalom sa
gamhanang kamot sa Dios aron ipataas niya kamo sa tukmang panahon.
7 Itugyan ang tanan ninyong kabalaka diha kaniya, tungod kay siya nag-
atiman kaninyo. 8 Pagmaigmat, pagmabinantayon. Ang inyong kaaway,
nga mao ang yawa, sama sa nagangulob nga liyon nga naglibotlibot,
nangita ug tukbonon. 9 Barog batok kaniya. Pagmalig-on sa inyong pagtuo.
Nasayod kamo nga managsama ang inyong mga pag-antos nga nadaog
sa mga kaigsoonan sa kalibotan. 10 Pagkahuman sa makadiyot ninyong
pag-antos, ang Dios sa tanang grasya, nga nagtawag kaninyo sa walay
kataposang himaya diha kang Cristo, maghingpit kaninyo, magpabarog
kaninyo ug maglig-on kaninyo. 11 Kay kaniya ang pagdumala hangtod
sa kahangtoran. Amen. 12 Giisip ko si Salvano ingon nga matinud-anon
nga igsoon, ug nagsulat ako kaninyo sa mubo nga sulat pinaagi kaniya.
Nagdasig ako kaninyo ug nagpamatuod kaninyo nga kung unsa ang akong
nasulat mao ang tinuod nga grasya sa Dios. Barog niini. 13 Ang babaye
nga naana sa Babilonia, nga gipili uban kaninyo, nangumusta kaninyo.
Si Marcos usab, ang akong anak, nangumusta kaninyo. 14 Pangumustaha
ang matag-usa pinaagi sa halok gugma. Hinaot nga ang kalinaw maanaa
kaninyong tanan nga anaa kang Cristo.

2 Pedro

1 Si Simon Pedro, usa ka ulipon ug apostol ni Jesu-Cristo, alang niadtong
midawat sa samang hamili nga pagtuo sama sa among nadawat, pagtuo
diha sa pagkamatarong sa atong Dios ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo.
2 Hinaot nga ang grasya maanaa kaninyo, ug hinaot nga ang kalinaw
motubo pinaagi sa kahibalo sa Dios ug kang Jesus nga atong Ginoo. 3 Ang
tanang mga butang nga may kalabotan sa balaanong gahom alang sa
kinabuhi ug ang pagkadiosnon gihatag kanato pinaagi sa kahibalo sa Dios,
nga nagtawag kanato pinaagi sa iyang kaugalingong himaya ug kaligdong.
4 Pinaagi niini, gihatag niya kanato ang hamili ug dagko nga mga saad.
Gibuhat niya kini aron nga mahimo kamong mag-aambit diha sa bal-
aanong kinaiyahan, aron nga kamo makalikay gikan sa pagkamadunoton
nga anaa sa kalibotan tungod sa daotang mga tinguha. 5 Alang niini
nga hinungdan, buhata ninyo ang labing maayo aron madugangan ang
kaligdong pinaagi sa inyong pagtuo, ug pinaagi sa inyong kaligdong, mao
ang kahibalo. 6 Pinaagi sa inyong kahibalo, idugang ang pagpugong sa
kaugalingon, ug pinaagi sa inyong pagpugong sa kaugalingon, idugang ang
paglahutay, ug pinaagi sa inyong paglahutay, idugang ang pagkadiosnon.
7 Pinaagi sa inyong pagkadiosnon, idugang ang inigsoon nga pagbati, ug
pinaagi sa inyong inigsoon nga pagbati, idugang ang gugma. 8 Kung kining
mga butanga anaa na kaninyo ug motubo na diha kaninyo, dili na kamo
mahimong baog o dili mabungahon diha sa kahibalo sa atong Ginoong
Jesu-Cristo. 9 Apan kadtong nakulangan niining mga butanga makakita
lamang kung unsa ang anaa sa duol; ug siya usa ka buta. Nahikalimtan
niya ang pagpanghinlo gikan sa iyang daan nga mga sala. 10 Busa, mga
igsoon, buhata ninyo ang labing maayo aron nga ang inyong pagkatinawag
ug pagkapinili masiguro alang sa inyong kaugalingon. Kung buhaton
ninyo kining mga butanga, dili kamo mangapandol. 11 Niini nga paagi ang
agianan pasulod didto sa walay kataposan nga gingharian sa atong Ginoo
ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo madagayaon nga igahatag kaninyo.
12 Busa andam ako kanunay sa pagpahinumdom kaninyo niining mga
butanga, bisan tuod nasayod na kamo niini, ug bisan tuod lig-on na kamo
karon diha sa kamatuoran. 13 Ang akong hunahuna nga mao kini ang
husto sa pagkutaw kaninyo inubanan sa usa ka pahimangno mahitungod
niining mga butanga, samtang ania pa ako niining tolda. 14 Kay ako
nasayod nga sa umaabot akong biyaan ang akong tolda, sumala sa gipakita
sa atong Ginoong Jesu-Cristo mipakita kanako. 15 Akong buhaton ang
labing maayo alang kaninyo aron kanunay nga mahinumdom niining mga
butanga pagkahuman sa akong pagbiya. 16 Kay wala kami magsunod sa
malinglahon nga tumotumong mga sugilanon sa dihang magsulti kami
kaninyo mahitungod sa gahom ug hulagway sa atong Ginoong Jesu-Cristo.
Hinuon, nakasaksi kami sa iyang pagkahalangdon. 17 Kay gidawat niya
ang kadungganan ug himaya gikan sa Dios nga Amahan sa dihang gipadala
kaniya ang usa ka tingog pinaagi sa halangdong Himaya nga nag-ingon,
“Mao kini ang akong Anak, ang Bugtong hinigugma, nga akong gikahimut-
an pag-ayo.” 18 Nadungog namo kining tingog nga migawas gikan sa langit,
samtang nag-uban pa kami kaniya didto sa balaang bukid. 19 Nakabaton
kami niining pulong nga panagna nga hinimo nga may kasigurohan gayod,
buhata ninyo ang labing maayo aron sa pagtagad niini. Sama kini sa

lampara nga nagadan-ag sa usa ka mangit-ngit nga dapit hangtod nga
moabot na ang kabuntagon ug mosubang na ang bituon sa kabuntagon sa
inyong mga kasingkasing. 20 Hibaloi kini pag-una, nga walay panagna ang
mahitungod sa kinaugalingon nga paghubad. 21 Kay wala gayoy panagna
nga miabot pinaagi sa kabubut-on sa usa ka tawo. Hinuon, gigiyahan ang
mga tawo pinaagi sa Balaang Espiritu nga nagsulti gikan sa Dios.

2

1 Ang mini nga mga propeta miduol ngadto sa mga tawo, ug ang mini
usab nga mga magtutudlo moanha kaninyo. Sa hilom modala sila sa
makadaot nga mga tumotumo, ug ilang ilimod ang agalon nga nagpalit
kanila. Nagdala sila ug hinanali nga pagkalaglag sa ilang mga kaugalingon.
2 Daghan ang mosunod sa ilang mga kalaw-ayan, ug pinaagi kanila ang
dalan sa kamatuoran mahimong mapanamastamasan. 3 Uban sa kahakog
sila makahimo sa pagpangginansiya kaninyo uban sa malimbungong mga
pulong. Ang paghukom kanila dili magdugay; ang paglaglag kanila dili
matulog. 4 Kay ang Dios wala mopahilikay sa mga anghel nga nakasala.
Hinuon iya silang gitugyan ngadto sa ubos sa Tartarus aron taguan
nga nakakadina sa ilalom nga mangitngit hangtod sa paghukom. 5 Sa
gihapon, wala siya mopahilikay sa karaang kalibotan. Hinuon, iyang
gitipigan si Noe, nga usa ka tigpahibalo sa pagkamatarong, uban sa pito
ka mga kaubanan, sa dihang siya nagpadala ug usa ka lunop sa kalibotan
sa mga dili-diosnon. 6 Ang Dios usab mipakunhod sa mga siyudad sa
Sodoma ug Gomora sa pagkaabo ug gisilotan sila sa pagkalaglag, ingon
nga sumbanan kung unsa ang mahitabo sa mga dili-diosnon. 7 Apan
alang sa matarong nga si Lot, nga gidaogdaog pinaagi sa pamatasan sa
malinapason nga mga tawo diha sa kalaw-ayan, ang Dios nagluwas kaniya.
8 Kay kadtong matarong nga tawo, nga nagpuyo uban kanila sa matag-
adlaw, gipaantos sa iyang matarong nga kalag tungod sa iyang nakita
ug nadungog. 9 Nasayod ang Ginoo kung unsaon pagluwas ang mga
diosnon nga katawhan gikan sa mga pagsulay, ug unsaon pagpugong ang
dili matarong nga katawhan alang sa pagsilot sa adlaw sa paghukom.
10 Kini pinasahi nga matuod alang niadtong nagpadayon sa dunot nga mga
tinguha sa unod ug nagatamay sa katungod. Sila maisog ug mabuotbuoton
sa kaugalingon. Dili sila mahadlok sa pagpanamastamas sa usa nga
mahimayaon. 11 Ang mga anghel adunay mas dakong kusog ug gahom,
apan wala sila modala ug makainsulto nga mga paghukom batok kanila
ngadto sa Ginoo. 12 Apan kining walay hunahuna nga mga mananap
gihimo lamang aron dakpon ug laglagon. Wala sila masayod kung unsa
ang ilang gitamay. Sila mangalaglag. 13 Madawat nila ang ganti sa
ilang sayop nga mga binuhatan. Naghunahuna sila nga ang bililhong
mga butang niana nga adlaw usa ka makalipay. Sila mga mantsa ug
mga lama. Naglipay sila sa ilang malimbongon nga mga buhat samtang
sila nagkombira uban kanimo. 14 Aduna silay mga mata nga puno sa
mananapaw nga mga babaye; wala gayod silay katagbawan diha sa sala.
Ilang gidani ang huyang nga mga kalag ngadto sa pagbuhat ug daotan,
ug ang ilang mga kasing-kasing gibansay sa pagkamaibugon. Mga anak
sila sa tunglo! 15 Gibiyaan nila ang matarong nga dalan. Sila nahisalaag
ug sila misunod sa dalan ni Balaam nga anak ni Beor, nga nahigugma sa
pagdawat ug bayad sa pagka dili matarong. 16 Apan siya nakabaton ug
pagbadlong alang sa iyang kaugalingong kalapasan. Ang dili makasulti
nga asno nagsulti sa tingog sa tawo nga nagpahunong sa kabuang sa

propeta. 17 Kini nga mga tawo sama sa mga tuboran nga walay tubig.
Sama sila sa mga panganod nga gipalid sa usa ka bagyo. Ang mabaga nga
kangitngit nakatagana alang kanila. 18 Nagsulti sila ug walay pulos nga
pagpanghinambog. Ilang gidani ang mga tawo pinaagi sa mga pangibog
sa unod. Ilang gidani ang mga tawo nga naningkamot sa paglikay
gikan sa pagkinabuhi diha sa kasaypanan. 19 Sila nagsaad ug kagawasan
ngadto kanila, apan mismo ang ilang mga kaugalingon nangaulipon sa
pagkadautan. Kay ang tawo ulipon sa bisan unsa nga makabuntog kaniya.
20 Si bisan kinsa ang molikay sa kahugaw sa kalibotan pinaagi sa kaalam
sa Ginoo ug sa Manluluwas nga si Jesu-Cristo, ug unya mobalik pag-
usab niadtong mga kahugaw, ang kataposang kahimtang mahimong mas
daotan alang kanila kaysa sa unang kahimtang. 21 Kini mahimong mas
maayo pa alang kanila nga wala masayod sa paagi sa pagkamatarong
kaysa nasayod niini ug mopalayo gikan sa balaang kasugoan nga gihatod
ngadto kanila. 22 Kini nga panultihon matuod ngadto kanila: “Ang iro
mobalik sa iyang kaugalingong suka. Ang giligo na nga baboy mobalik
paglunang sa lamakan.”

3

1 Karon, nagsulat ako kaninyo, mga hinigugma, kini mao ang ikaduha
nga sulat ingon nga pahinumdom aron sa pagpukaw sa inyong tinud-
anay nga huna-huna, 2 aron nga inyong mahinomduman ang mga pulong
nga gisulti ko kaniadto pinaagi sa mga balaang propeta ug ang sugo sa
atong Ginoo ug Manluluwas nga gihatag pinaagi sa inyong mga apostoles.
3 Hibalo-i una kini, nga moabot ang mga mabugalbugalon sa ulahing mga
adlaw. Magbugalbugal sila ug magpadayon sumala sa ilang kaugalingon
nga mga tinguha. 4 Moingon sila, “Asa naman ang saad sa iyang pagbalik?
Kay sukad nangatulog na ang among mga amahan, nagpabilin nga mao ra
gihapon ang tanang mga butang, sukad pa sa sinugdanan sa pagmugna.”
5 Gituyo nila ang paghikalimot nga ang kalangitan ug ang yuta nagalungtad
gikan sa tubig ug pinaagi sa tubig, sa dugay nga panahon, pinaagi sa sugo
sa Dios, 6 ug nga pinaagi niining mga butanga, ang kalibotan niadtong
panahona gilaglag, pinaagi sa lunop. 7 Apan karon ang kalangitan ug ang
yuta gitagana na alang sa kalayo pinaagi sa samang sugo. Gitagana sila
alang sa adlaw sa paghukom ug ang paglaglag sa mga dili diosnon nga
mga tawo. 8 Kinahanglan nga dili kini makalingkawas sa inyong nasayran,
mga hinigugma, nga ang usa ka adlaw sa Ginoo sama sa usa ka libo
ka tuig, ug ang usa ka libo ka tuig sama lang sa usa ka adlaw. 9 Ang
Ginoo dili maglangan mahitungod sa iyang mga saad, ingon sa paglangan
nga gihunahuna sa pipila. Hinuon, nagmapailubon siya nganha kaninyo.
Wala siya nagtinguha nga ang bisan kinsa kaninyo malaglag, kondili nga
ang tanan makahimog lawak alang sa paghinulsol. 10 Apan, ang adlaw
sa Ginoo moabot ingon sa usa ka kawatan: Ang kalangitan mahanaw
inubanan sa usa ka makusog nga tingog, ang mga butang pagasunogon sa
kalayo, ug ang yuta ug mga binuhatan sulod niini mapadayag. 11 Sanglit
kining tanang mga butang pagalaglagon man niini nga paagi, unsa man
ang angay ninyo nga buhaton? Kinahanglan nga magkinabuhi kamo nga
balaan ug diosnon nga pagkinabuhi. 12 Kinahanglan kamong molaum ug
magdali sa pag-abot sa adlaw sa Dios. Nianang adlawa, ang kalangitan
pagalaglagon pinaagi sa kalayo, ug pagatunawon ang mga butang sa
tumang kainit. 13 Apan sumala sa iyang saad, magapaabot kita sa bag-ong
mga langit ug bag-ong yuta, diin magapuyo ang mga matarong. 14 Busa,

mga hinigugma, sanglit nagpaabot man kamo niining mga butanga,
buhata ninyo ang labing maayo aron makaplagan kamo nga walay buling
ug walay ikasaway sa iyang atubangan, diha sa kalinaw. 15 Ug usab,
hunahunaa ang pagpailob sa atong Ginoo alang sa kaluwasan, sama sa
gisulat kaninyo sa atong hinigugmang igsoon nga si Pablo, sumala sa
kaalam nga gihatag kaniya. 16 Gisulti ni Pablo kining mga butanga sa tanan
niyang mga sulat, diin adunay ubang mga butang nga malisod sabton.
Ang walay alamag ug mabalhinon nga mga tawo nagtuis niining mga
butanga, ingon nga gibuhat usab nila ang ubang kasulatan, ngadto sa ilang
kaugalingong kalaglagan. 17 Busa, mga hinigugma, sanglit nasayod naman
kamo niining mga butanga, bantayi ang inyong mga kaugalingon aron nga
dili kamo mahisalaag pinaagi sa limbong sa malinapason nga mga tawo
ug mawad-an kamo sa inyong mga kaugalingong pagkamatinumanon.
18 Apan managtubo diha sa grasya ug kahibalo sa atong Ginoo ug
Manluluwas nga si Jesu-Cristo. Hinaot nga ang himaya maanaa kaniya
karon ug sa walay kataposan. Amen!.

1 Juan

1 Mao kana ang gikan sa sinugdanan—nga among nadungog, nga among
nakita pinaagi sa among mga mata, nga amo usab nga gitan-aw, ug
ang among mga kamot maoy naggunit—may kalabotan ang Pulong sa
kinabuhi. 2 Ug ang kinabuhi nahimong dayag, ug kami usab nakakita,
ug nahimo nga mga saksi, ug nagpahayag kaninyo sa kinabuhing walay
kataposan, nga uban diha sa Amahan, ug nahimo nga dayag dinhi
kanato. 3 Ang among nakita ug nadungog amo usab nga gipahayag diha
kaninyo, aron nga kamo adunay panaghiusa uban kanamo, ug ang atong
panaghiusa uban sa Amahan ug uban sa iyang Anak, si Jesu-Cristo. 4 Ug
kami nagsulat niining mga butanga kaninyo aron nga ang atong kalipay
mahimong hingpit. 5 Mao kini ang mensahe nga among nadungog gikan
kaniya ug isangyaw diha kaninyo: Ang Dios kahayag ug diha kaniya wala
na gayoy kangitngit. 6 Kung kita moingon nga kita adunay panaghiusa
uban kaniya apan naglakaw diha sa kangitngit, namakak kita ug wala
nagkinabuhi sa kamatuoran. 7 Apan kung kita maglakaw diha sa kahayag
ingon nga siya anaa sa kahayag, kita adunay panaghiusa sa matag-usa
ug ang dugo ni Jesus nga iyang Anak naghinlo kanato gikan sa tanang
sala. 8 Kung kita moingon nga kita walay sala, kita milimbong sa atong
kaugaligon ug ang kamatuoran wala dinhi kanato. 9 Apan kung isugid
nato ang atong mga sala, siya matinud-anon ug matarong nga mopasaylo
kanato sa atong mga sala ug maghinlo kanato gikan sa tanang kalapasan.
10 Kung kita moingon nga kita wala makasala, kita naghimo kaniya nga
bakakon, ug ang iyang pulong wala dinhi kanato.

2

1 Akong hinigugmang mga anak, ako nagsulat niining mga butanga
kaninyo aron nga kamo dili makasala. Apan kung aduna may usa nga
makasala, aduna kitay manlalaban uban sa atong Amahan, si Jesu-Cristo–
ang usa nga matarong. 2 Siya ang tigpasig-uli sa atong mga sala, ug dili
lamang kanato, apan usab sa tibuok kalibotan. 3 Pinaagi niini kita nasayod
kaniya, kung ampingan nato ang iyang mga sugo. 4 Siya nga nagaingon,
“Ako nakaila sa Dios,” apan wala motipig sa iyang mga sugo, usa ka
bakakon, ug ang kamatuoran wala kaniya. 5 Apan si bisan kinsa nga
nagtipig sa iyang pulong, sa tinud-anay diha sa maong tawo ang gugma sa
Dios nahimong hingpit. Pinaagi niini masayod kita nga kita anaa kaniya.
6 Siya nga nagaingon nga siya nagpabilin sa Dios kinahanglan nga sa
iyang kaugalingon molakaw usab sama sa paglakaw ni Jesu-Cristo. 7 Mga
hinigugma, ako wala mosulat ug bag-ong sugo kaninyo, apan ang daan
nga sugo nga anaa na kaninyo gikan sa sinugdanan. Ang daang sugo mao
ang pulong nga inyong nadungog. 8 Bisan ako nagsulat ug bag-ong sugo
kaninyo, nga tinuod diha kang Cristo ug diha kaninyo, tungod kay ang
kangitngit milabay, ug ang tinuod nga kahayag midan-ag na. 9 Siya nga
nagsulti nga siya anaa sa kahayag apan nagdumot sa iyang igsoon anaa sa
kangitngit bisan karon. 10 Siya nga nahigugma sa iyang igsoon nagpabilin
diha sa kahayag ug walay hinungdan nga makapandol kaniya. 11 Apan
siya nga nagdumot sa iyang igsoon anaa sa kangitngit ug nagalakaw
diha sa kangitngit; wala siya masayod kung asa siya moadto, tungod kay

ang kangitngit nagbuta sa iyang mga mata. 12 Ako nagsulat kaninyo,
hinigugmang kabataan, tungod kay ang inyong mga sala gipasaylo na
pinaagi sa iyang ngalan. 13 Ako nagsulat kaninyo, mga amahan, tungod
kay kamo nasayod kaniya gikan sa sinugdanan. Ako nagsulat kaninyo,
mga batan-ong lalaki, tungod kay inyong nadaog ang daotan. Ako nagsulat
kaninyo, gagmay nga kabataan, tungod kay kamo nasayod sa Amahan.
14 Ako nagsulat kaninyo, mga amahan, tungod kay nasayod kamo kaniya
gikan sa sinugdanan. Ako nagsulat kaninyo, mga batan-ong lalaki, tungod
kay kamo mga kusgan, ug ang pulong sa Dios nagapabilin kaninyo, ug
inyong nadaog ang usa daotan. 15 Ayaw higugmaa ang kalibotan o ang
mga butang nga anaa niining kalibotan. Kung adunay usa nga mohigugma
sa kalibotan, ang gugma sa Amahan wala kaniya. 16 Kay ang tanan nga
anaa sa kalibotan–ang kaibog sa unod, ang kaibog sa mga mata, ug ang
garbo sa kinabuhi–dili iya sa Amahan apan sa kalibotan. 17 Ang kalibotan
ug ang tinguha niini mangahanaw. Apan si bisan kinsa ang mobuhat sa
kabubut-on sa Dios magpabilin hangtod sa kahangtoran. 18 Gagmay nga
kabataan, kini ang kataposang takna. Sama sa inyong nadunggan nga ang
mga anticristo moabot, bisan karon daghan ang mga anticristo nga miabot,
pinaagi niini kita masayod nga kini mao na ang kataposang takna. 19 Sila
migawas gikan kanato, apan sila dili iya nato. Kay kung sila uban kanato
sila magpadayon kuyog kanato. Apan sa dihang sila mibiya, kana mipakita
nga sila dili uban kanato. 20 Apan kamo adunay dihog nga gikan sa Usa
ka Balaan, ug kamong tanan nasayod sa kamatuoran. 21 Wala ako mosulat
kaninyo tungod kay wala kamo masayod sa kamatuoran, apan tungod kay
kamo nasayod niini ug tungod kay walay bakak sa kamatuoran. 22 Kinsa
man ang bakakon kondili kadtong milimod nga si Jesus mao ang Cristo?
Kining tawhana mao ang anticristo, tungod kay gilimod niya ang Amahan
ug ang Anak. 23 Walay usa nga molimod sa Anak nga makabaton sa
Amahan. Si bisan kinsa nga nagaila sa Anak makabaton usab sa Amahan.
24 Alang kaninyo, tugoti kung unsa ang inyong nadunggan gikan sa
sinugdanan magpabilin diha kaninyo. Kung unsa ang inyong nadunggan
gikan sa sinugdanan magapabilin diha kaninyo, kamo usab magpabilin
diha sa Anak ug sa Amahan. 25 Ug kini ang saad nga ihatag niya kanato:
kinabuhing walay kataposan. 26 Ako kining gisulat kaninyo mahitungod
niadtong mga tawo nga magpahisalaag kaninyo. 27 Ug alang kaninyo, ang
dihog nga inyong nadawat gikan kaniya magapabilin kaninyo, ug dili na
kamo magkinahanglan ug bisan kinsa nga motudlo kaninyo. Apan ingon
nga ang iyang dihog magatudlo kaninyo mahitungod sa tanang butang ug
mao ang tinuod ug dili bakak, ug bisan kini natudlo kaninyo, pabilin diha
kaniya. 28 Ug karon, hinigugmang kabataan, pabilin diha kaniya, aron
nga sa dihang siya mopakita, aduna kitay kaisog ug dili maulaw sa iyang
atubangan sa iyang pag-abot. 29 Kung kamo nasayod nga siya matarong,
kamo nasayod nga ang tanan nga nagbuhat ug maayo natawo diha kaniya.

3

1 Tan-awa kung unsang klase ang gugma nga gihatag sa Amahan kanato,
nga kita kinahanglan tawgon nga mga anak sa Dios, ug kini mao kung
unsa kita. Tungod niini, ang kalibotan wala makaila kanato, tungod kay
kini wala makaila kaniya. 2 Hinigugma, karon kita mga anak sa Dios, ug
kini wala pa gipadayag kung unsa kita sa umaabot. Kita nasayod nga sa
dihang si Cristo mopakita, kita mahisama kaniya, kay kita makakita kaniya
kung unsa gayod siya. 3 Ug ang matag usa nga anaa niini nga pagsalig

mahitungod sa umaabot motutok kaniya moputli sa iyang kaugalingon
sama nga siya putli. 4 Ang tanan nga magapadayaon sa pagpakasala
nagbuhat kung unsa ang pagkamalapason. Kay ang sala mao ang
pagkamalinapason. 5 Kamo nasayod nga si Cristo napadayag aron pagkuha
sa mga sala. Ug diha kaniya walay sala. 6 Walay usa nga magpabilin diha
kaniya nga magpadayon sa pagpakasala. Walay usa nga magpadayon
sa sala ang nakakita kaniya o nakaila kaniya. 7 Pinalangga nga mga
anak, ayaw tugoti si bisan kinsa nga mogiya kaninyo sa pagkahisalaag.
Siya nga nagbuhat sa pagkamatarong mao ang matarong, sama nga si
Cristo matarong. 8 Siya nga nagbuhat ug sala iya sa yawa, kay ang yawa
nagpakasala gikan sa sinugdanan. Tungod niini nga tumong ang Anak sa
Dios napadayag, aron nga iyang gub-on ang mga buhat sa yawa. 9 Bisan
kinsa nga gipakatawo sa Dios dili mobuhat ug sala tungod kay ang binhi
sa Dios magpabilin diha kaniya. Dili siya magpadayon sa sala tungod kay
siya gipakatawo sa Dios. 10 Tungod niini ang mga anak sa Dios ug ang
mga anak sa yawa napadayag. Si bisan kinsa nga wala nagbuhat kung
unsa ang matarong dili iya sa Dios, ni ang usa nga wala naghigugma
sa iyang igsoon. 11 Kay kini ang mensahe nga inyong nadungog gikan
pa sa sinugdanan, nga kita kinahanglan maghigugmaay sa matag usa,
12 dili sama kang Cain nga iya sa daotan ug nagpatay sa iyang igsoon. Ug
nganong gipatay niya siya? Tungod kay ang iyang mga buhat daotan, ug
sa iyang igsoon matarong. 13 Ayaw kahibulong, akong mga igsoon, kung
ang kalibotan magdumot kaninyo. 14 Kamo nasayod nga nakalatas na kita
sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod kay nahigugma kita sa mga
igsoon. Si bisan kinsa nga wala nahigugma magpabilin sa kamatayon.
15 Si bisan kinsa nga modumot sa iyang igsoon usa ka mamumuno. Ug
kamo nasayod nga ang kinabuhi nga walay kataposan wala nagpabilin sa
mamumuno. 16 Pinaagi niini nasayod kita sa gugma, tungod kay gihatag
ni Cristo ang iyang kinabuhi alang kanato. Kita usab kinahanglan nga
mohatag sa atong kinabuhi alang sa atong mga igsoon. 17 Apan si bisan
kinsa nga adunay mga bahandi sa kalibotan, nakakita sa kawad-on sa
iyang igsoon, ug gisirado ang iyang kasingkasing diha sa pagkahangawa
ngadto kaniya, unsaon pagpabilin sa gugma sa Dios diha kaniya? 18 Akong
pinalanggang mga anak, dili kita maghigugma pinaagi sa pulong ni sa dila,
apan sa mga buhat ug sa kamatuoran. 19 Pinaagi niini kita nasayod nga
kita anaa sa kamatuoran ug makapaniguro kita sa atong mga kasingkasing
sa iyang atubangan. 20 Tungod kay kung ang atong mga kasingkasing
mohukom kanato, ang Dios mas dako kay sa atong mga kasingkasing,
ug nasayod siya sa tanang butang. 21 Mga hinigugma, kung ang atong
mga kasingkasing dili mohukom kanato, aduna kitay pagsalig diha sa Dios.
22 Ug bisan unsa ang atong pangayoon madawat nato gikan kaniya, tungod
kay atong gituman ang iyang mga kasugoan ug nagbuhat sa mga butang
nga makapahimuot sa iyang panan-aw. 23 Ug kini ang iyang kasugoan—
nga kita kinahanglan motuo sa ngalan sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo
ug maghigugma sa matag usa—sama nga iyang gihatag kanato kini nga
kasugoan. 24 Siya nga motuman sa mga kasugoan sa Dios magpabilin diha
kaniya, ug ang Dios magpabilin diha kaniya. Ug pinaagi niini kita masayod
nga siya magpabilin kanato, pinaagi sa Espiritu nga iyang gihatag kanato.

4

1 Mga hinigugma, ayaw tuohi ang matag espiritu, apan sulayi ang mga
espiritu aron makita kung sila iya ba sa Dios, tungod kay daghang mini

nga mga propeta ang midagsang sa kalibotan. 2 Pinaagi niini inyong
masayran ang Espiritu sa Dios—ang matag espiritu nga nag-ila nga si Jesu-
Cristo mianhi diha sa unod iya sa Dios, 3 ug ang matag espiritu nga wala
moila kang Jesus dili iya sa Dios. Kini mao ang espiritu sa anti-cristo, nga
inyong nadunggan nga moabot, ug karon ania na sa kalibotan. 4 Kamo
iya sa Dios, hinigugmang mga anak, ug gidaog na sila tungod kay siya
nga anaa kaninyo mas dako pa kay kaniya nga anaa sa kalibotan. 5 Sila
iya sa kalibotan, busa kung unsa ang ilang isulti iya sa kalibotan, ug ang
kalibotan maminaw kanila. 6 Kita iya sa Dios. Siya nga nakaila sa Dios
maminaw kanato. Siya nga dili iya sa Dios dili maminaw kanato. Pinaagi
niini masayod kita sa matuod nga espiritu ug sa sayop nga espiritu. 7 Mga
hinigugma, maghinigugmaay kita sa matag-usa, tungod kay ang gugma
iya sa Dios, ang matag-usa nga mahigugma natawo sa Dios ug makaila sa
Dios. 8 Ang tawo nga wala mahigugma wala nakaila sa Dios, kay ang Dios
gugma. 9 Niini ang gugma sa Dios napadayag sa atong taliwala, nga ang
Dios nagpadala sa iyang bugtong anak sa kalibotan aron nga kita mabuhi
pinaagi kaniya. 10 Mao kini ang gugma, dili kita ang nahigugma sa Dios,
apan siya nahigugma kanato, ug nagpadala sa iyang Anak nga mahimong
halad-sakripisyo sa atong mga sala. 11 Mga hinigugma, kung ang Dios
nahigugma pag-ayo kanato, kita usab kinahanglan mahigugma sa matag-
usa. 12 Walay bisan usa ang nakakita sa Dios. Kung maghigugmaay kita
sa matag-usa, ang Dios magpabilin kanato ug ang iyang gugma mahingpit
dinhi kanato. 13 Pinaagi niini masayran nato nga kita nagpabilin kaniya ug
siya nganhi kanato, tungod kay iyang gihatag kanato ang iyang Espiritu.
14 Ug atong nakit-an ug nasaksihan nga ang Amahan nagpadala sa iyang
Anak nga mahimong manluluwas sa kalibotan. 15 Si bisan kinsa nga moila
nga si Jesus ang Anak sa Dios, ang Dios mopabilin kaniya ug siya anaa sa
Dios. 16 Ug nasayod kita ug nagtuo sa gugma nga ang Dios anaa kanato.
Ang Dios gugma, ug siya mopabilin diha sa gugma nagpabilin sa Dios, ug
ang Dios nagpabilin diha kaniya. 17 Niini nga gugma nahimong hingpit sa
atong taliwala, aron makabaton kita ug pagsalig sa adlaw sa paghukom,
ingon sa iyang pagkasiya, ug mao usab kita niining kalibotana. 18 Walay
kahadlok diha sa gugma. Apan ang hingpit nga gugma magwagtang sa
kahadlok, tungod kay ang kahadlok adunay kalabotan sa silot. Apan ang
usa nga mahadlok wala pa nahimong hingpit diha sa gugma. 19 Kita
nahigugma tungod kay ang Dios una nga nahigugma kanato. 20 Kung si
bisan kinsa ang mosulti nga, “ako nahigugma sa Dios” apan nagdumot
sa iyang igsoon, siya bakakon. Kay ang usa nga wala mahigugma sa
iyang igsoon, nga iyang nakita, dili makahigugma sa Dios, nga wala niya
makita. 21 Ug mao kini ang kasugoan nga anaa kanato nga gikan kaniya:
Si bisan kinsa ang nahigugma sa Dios kinahanglan mahigugma usab sa
iyang igsoon.

5

1 Si bisan kinsa nga nagtuo nga si Jesus mao ang Cristo gihimugso sa
Dios. Ug si bisan kinsa nga naghigugma kaniya nga gikan sa Amahan
naghigugma usab sa iyang mga anak. 2 Pinaagi niini atong masayran nga
atong gihigugma ang mga anak sa Dios—sa dihang atong gihigugma ang
Dios ug gibuhat ang iyang mga mando. 3 Kay kini mao ang gugma alang sa
Dios—nga atong gitipigan ang iyang mga mando. Ug ang iyang mga mando
dili usa ka palas-anon. 4 Kay ang tanan nga gihimugso sa Dios mibuntog

sa kalibotan. Ug kini mao ang kadaogan nga mibuntog sa kalibotan, bisan
ang atong pagtuo. 5 Kinsa ang usa nga mibuntog sa kalibotan? Ang usa nga
mituo nga si Jesus ang Anak sa Dios. 6 Mao kini siya nga miabot pinaagi
sa tubig ug dugo—si Jesu-Cristo. Miabot siya dili lamang pinaagi sa tubig,
apan pinaagi sa tubig ug dugo. 7 Kay adunay tulo nga nagpamatuod: 8 ang
Espiritu, ang tubig, ug ang dugo. Kining tulo adunay panag-uyon. 9 Kung
nakadawat kita sa pagpamatuod sa katawhan, ang pagpamatuod sa Dios
mas labaw. Kay ang pagpamatuod sa Dios mao kini—nga siya mismo
nagpamatuod mahitungod sa iyang Anak. 10 Siya nga mituo sa Anak sa
Dios adunay pagpamatuod sa iyang kaugalingon. Si bisan kinsa nga wala
mituo sa Dios naghimo kaniyang bakakon, tungod kay wala siya mituo
sa pamatuod nga gihatag sa Dios mahitungod sa iyang Anak. 11 Ug ang
pamatuod mao kini—nga ang Dios naghatag kanato sa kinabuhing walay
kataposan, ug kini nga kinabuhi anaa sa iyang Anak. 12 Siya nga nakabaton
sa Anak nakabaton sa kinabuhi. Siya nga wala makabaton sa Anak sa Dios
wala makabaton sa kinabuhi. 13 Kining mga butanga nga akong gisulat
kaninyo aron nga kamo masayod nga kamo adunay kinabuhi nga walay
kataposan—nganha kaninyo nga nagtuo sa ngalan sa Anak sa Dios. 14 Ug
mao kini ang pagsalig nga atong nabatonan sa iyang atubangan, nga kung
mangayo kita ug bisan unsa sumala sa iyang kabubut-on, naminaw siya
kanato. 15 Ug kung nasayod kita nga naminaw siya kanato—bisan unsa
ang atong pangayoon kaniya—nasayod kita nga anaa kanato ang bisan
unsa nga atong gipangayo kaniya. 16 Kung si bisan kinsa ang nakakita sa
iyang igsoong lalaki nga nakabuhat ug sala nga dili mosangpot ngadto sa
kamatayon, kinahanglan mag-ampo siya nga ang Dios maghatag kaniya
ug kinabuhi. Naghisgot ako niadtong adunay sala nga dili masangpot sa
kamatayon. Adunay sala nga mosangpot sa kamatayon—wala ako nag-
ingon nga kinahanglan siya mag-ampo mahitungod niana. 17 Ang tanang
dili pagkamatarong kay sala—apan adunay sala nga dili mosangpot sa
kamatayon. 18 Nasayod kita nga ang tanan nga nahimugso sa Dios dili
magpakasala. Apan ang usa nga nahimugso sa Dios nagtipig kaniya nga
luwas, ug ang daotan dili makapanakit kaniya. 19 Nasayod kita nga iya kita
sa Dios, ug nasayod kita nga ang tibuok kalibotan nailalom sa pagdumala
sa usa nga daotan. 20 Apan nasayod kita nga ang Anak sa Dios miabot na
ug gihatagan kita niya ug panabot, nga masayod kita kaniya nga tinuod, ug
nga kita anaa kaniya nga tinuod—bisan sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo.
Siya ang tinuod nga Dios ug ang kinabuhi nga walay kataposan. 21 Minahal
kong mga anak, pagpahilayo kamo sa mga dios-dios.

2 Juan

1 Gikan sa hamtong ngadto sa pinili nga babaye ug sa iyang mga anak,
nga akong gihigugma diha sa kamatuoran, ug dili lamang ako, apan ngadto
usab sa tanan nga nasayod sa kamatuoran, 2 tungod sa kamatuoran nga
nagpabilin kanato ug magpabilin uban kanato sa kahangtoran. 3 Ang
grasya, kaluoy, ug kalinaw maga-uban kanato gikan sa Dios nga Amahan
ug gikan kang Jesu-Cristo, ang Anak sa Amahan, diha sa kamatuoran
ug gugma. 4 Dako kaayo ang akong kalipay nga akong nakaplagan ang
pipila sa imong mga anak nga nagalakaw diha sa kamatuoran, sama nga
ato kining nadawat nga mga kasugoan gikan sa Amahan. 5 Ug karon
naghangyo ako kanimo, babaye, dili ingon nga ako nagsulat nganha
kanimo ug usa ka bag-o nga kasugoan, apan niadtong ato nang nabatonan
gikan pa sa sinugdanan, nga kinahanglan kitang maghigugmaay sa matag-
usa. 6 Ug kini ang gugma, nga kinahanglan magalakaw kita sumala sa
iyang mga kasugoan. Kini ang kasugoan, bisan sa inyong nadungog gikan
pa sa sinugdanan, nga kinahanglan magalakaw kamo niini. 7 Kay daghan
ang mga mangingilad ang nanungha sa kalibotan, ug wala sila mosugid
nga si Jesu-Cristo miabot diha sa unod. Mao kini ang mangingilad ug ang
anti-cristo. 8 Pagtan-aw sa inyong kaugalingon, nga dili ninyo mawala
ang mga butang nga gitrabahoan natong tanan, apan hinuon aron nga
makadawat kamo sa tibuok nga ganti. 9 Bisan kinsa nga nag-una ug wala
mopabilin diha sa pagtulun-an ni Cristo wala nagbaton sa Dios. Siya nga
nagpabilin diha sa pagtulun-an nakabaton sa Amahan ug sa Anak. 10 Kung
adunay moanha kaninyo ug wala modala niini nga pagtulun-an, ayaw
siya dawata sa inyong panimalay ug ayaw siya abi-abiha. 11 Kay siya
nga nag-abiabi kaniya nag-apil sa iyang daotang mga buhat. 12 Aduna
akoy daghang mga butang nga angay pa isulat nganha kaninyo ug wala
ako mangandoy nga isulat kini diha sa papel ug sa tinta. Apan naglaom
ako nga makaanha kaninyo ug makigsulti sa inyong atubangan, aron nga
ang atong kalipay mapuno. 13 Ang mga anak sa imong pinili nga igsoong
babaye nangumusta kaninyo.

3 Juan

1 Ang hamtong ngadto sa minahal nga Gaius, nga akong gimahal
diha sa kamatuoran. 2 Minahal, ako nag-ampo nga molambo ka sa
tanang butang ug magmahimsog, sama nga ang imong kalag malamboon.
3 Kay ako nalipay ug dako sa dihang ang mga kaigsoonan miabot ug
nagdalag pagsaksi sa imong kamatuoran, ingon nga naglakaw ka diha
sa kamatuoran. 4 Wala nay labaw sa akong kalipay gawas niini, sa
pagkadungog nga ang akong mga anak nagalakaw diha sa kamatuoran.
5 Minahal, nagkinabuhi ka sa pagkamatinud-anon sa bisan kanus-a nga
nagapamuhat ka alang sa mga kaigsoonan ug alang sa mga langyaw,
6 nga maoy nakasaksi sa imong gugma taliwala sa simbahan. Maayo ang
imong gibuhat sa pagpadala kanila sa ilang paglakaw sa pamatasan nga
takos sa Dios, 7 tungod sa katuyoan sa Ngalan milakaw sila, nga walay
gikuha gikan sa mga Gentil. 8 Busa kita kinahanglan moabiabi sa sama
niini, aron nga kita mahimong isigka magbubuhat alang sa kamatuoran.
9 Nagasulat ako ngadto sa panagtigom, apan si Diotrefes, nga gustong
mauna taliwala kanila, wala modawat kanamo. 10 Busa, kung moabot ako,
akong hinumdoman ang iyang mga buhat nga iyang gihimo, giunsa niya sa
pagsulti ug kataw-anan nga mga butang batok kanamo uban sa daotang
mga pulong. Wala pa matagbaw niini nga mga binuhatan, siya gayud
wala modawat sa mga kaigsoonan. Iyang gidid-an kadtong nagtinguha sa
pagbuhat sa sama niini ug gipapahawa sila sa panagtigom. 11 Minahal,
ayaw sunduga unsa ang daotan apan kung unsa ang maayo. Ang usa nga
nagbuhat ug maayo iya sa Dios; ang usa nga nagbuhat ug daotan wala
makakita sa Dios. 12 Si Demetrius nahimong saksi pinaagi sa tanan ug
pinaagi sa kamatuoran. Kami usab nakapamatuod, ug nasayod ka nga ang
among pagpamatuod tinuod. 13 Aduna pa akoy daghang mga butang nga
isulat kanimo, apan wala ako naghinaot sa pagsulat niini nganha kanimo
pinaagi sa igsusulat ug sa tinta. 14 Apan nagdahom ako sa pagpakigkita
kanimo sa dili madugay, ug mag-atubangay kita sa pag-istoryahanay sa
usag-usa. 15 Ang kalinaw maanaa kanimo. Ang mga higala nangumusta
kanimo. Pangumustaha ang mga higala pinaagi sa ngalan.

Judas

1 Si Judas, usa ka sulugoon ni Jesu-Cristo, ug igsoon ni Santiago, alang
niadtong tinawag, nga mga hinigugma sa Dios nga Amahan, ug nagtipig
alang kang Jesu-Cristo: 2 Hinaot nga ang kaluoy ug kalinaw ug gugma
magmadagayaon diha kaninyo. 3 Mga hinigugma, samtang nagmakugi ako
sa pagsulat nganha kaninyo mahitungod sa atong hiniusa nga kaluwasan,
nagsulat ako kaninyo aron sa pag-awhag kaninyo nga makigbisog gayod sa
pagtuo nga gitugyan sa makausa alang sa tanan nga mga magtutuo. 4 Kay
ang pipila ka mga tawo miyuhot sa tago diha kaninyo. Mao kining mga
tawhana ang gipatikan na sa pagkahinukman sa silot. Sila mao ang mga
dili-diosnon nga mga tawo nga nagbaylo sa grasya sa Dios ngadto sa kalaw-
ayan, ug nga milimod sa atong bugtong Agalon ug Ginoo, si Jesu-Cristo.
5 Karon buot kong ipahinumdom kaninyo—bisan tuod nga nasayod na
kamo niini—nga ang Ginoo nagluwas sa mga tawo pagawas sa kayutaan sa
Ehipto, apan pagkahuman iyang gilaglag kadtong wala nagtuo. 6 Ang mga
anghel usab nga wala magbantay sa ilang mga kaugalingong kahimtang
sa katungdanan, kondili mibiya sa ilang naandan nga tigomanang dapit—
Ang Dios nagbutang kanila sa walay kataposang gapos nga kadena, sa
tumang kangitngit, alang sa paghukom diha sa dakong adlaw. 7 Sama
kini sa Sodoma ug Gomora ug sa mga siyudad nga nakapalibot kanila,
nga nagpatuyang usab sa ilang kaugalingon diha sa pagkamakihilawason
ug nagpadayon sa dili-kasagarang mga tinguha. Nagpakita sila ingon
nga mga panag-ingnan niadtong moantos sa silot sa kalayo nga walay
kataposan. 8 Apan sa samang paagi, kining mga nagdamgo usab naghugaw
sa ilang mga lawas. Gisalikway nila ang katungod, ug misulti sila sa
malaw-ayon nga mga butang batok sa usa nga mahimayaon. 9 Apan
bisan gani si Michael nga arkanghel, sa dihang nakiglalis siya sa yawa
ug nakig-away kaniya mahitungod sa lawas ni Moises, wala mangahas
sa pagdala sa masipalaong paghukom batok kaniya. Hinuon misulti siya,
“Hinaot nga ang Ginoo magbadlong kanimo!” 10 Apan kining mga tawhana
nagbutangbutang batok sa bisan unsa nga wala nila masabti. Ug unsa
ang ilang nasabtan—nga walay kabuot nga mga mananap nasayod lang
pinaagi sa awhag kinaiyahan—mao kini ang nakalaglag kanila. 11 Alaot
sila! Kay naglakaw sila diha sa paagi ni Cain, ug misunod sa sayop
nga ginansya ni Balaam. Nangalaglag sila sa pagsupak ni Kora. 12 Mao
kini sila ang mga adunay tinagong kapagangan sa inyong kombira sa
gugma. Nagkombira sila nga walay kaulaw, gipakaon lamang ang ilang
mga kaugalingon. Mga panganod sila nga walay tubig, nga gipalid sa
hangin. Sila ang nangalarag nga mga kahoy nga wala gayoy bunga—
namatay sa makaduha, nangaibot ang mga gamot. 13 Mga mabangis sila
nga balod sa dagat, nga mibula sa ilang kaugalingong kaulaw. Sila ang
nahisalaag nga mga bituon, kansang maitom nga kangitngit nga gitagana
sa kahangtoran. 14 Si Enoc, ang ikapito gikan kang Adan, nga nanagna
mahitungod kanila, nga nag-ingon, “Tan-awa! Ang Ginoo moabot uban
sa liboan ug liboan niyang mga Anghel. 15 Moanhi siya aron ipadangat
ang paghukom sa tanan. Moanhi siya aron silotan ang tanan nga dili
diosnon sa tanang mga buhat nga ilang nahuman sa dili diosnon nga
paagi, ug sa tanang mapintas nga mga pulong nga gisulti sa mga dili
diosnong makasasala batok kaniya.” 16 Mao kini ang mga bagulbolan,

reklamador, nga misunod sa daotan nilang mga tinguha. Sila mao ang
kusog manghambog, nga alang sa ilang kaugalingong pamintaha, pag-
ulog-ulog sa uban. 17 Apan kamo, mga hinigugma, hinumdomi ang mga
gipamulong kaniadto pinaagi sa mga apostoles sa atong Ginoong Jesu-
Cristo. 18 Miingon sila kaninyo, " Sa kataposang mga panahon adunay
mga mabiaybiayon nga mosunod sa ilang kaugalingong mga tinguha
nga dili-diosnon." 19 Kining mga tawhana nagkabahinbahin. Sila mga
kalibotanon, ug wala sila makabaton sa Espiritu. 20 Apan kamo, mga
hinigugma, tukora ang inyong mga kaugalingon sa inyong labing balaang
pagtuo, ug pag-ampo diha sa Balaang Espiritu. 21 Padayon kamo sa inyong
mga kaugalingon diha sa gugma sa Dios, ug paghulat sa kaluoy sa atong
Ginoong Jesu-Cristo nga magdala kaninyo sa kinabuhing walay kataposan.
22 Pagmaluloy-on niadtong nagduhaduha. 23 Luwasa ang uban pinaagi
sa pagsakmit kanila gikan sa kalayo. Pagmaluluy-on ngadto sa uban
inubanan sa kahadlok. Dumti bisan ang bisti nga namansahan pinaagi
sa unod. 24 Karon ngadto sa usa nga makapalikay kaninyo gikan sa
pagkapandol, ug maoy hinungdan nga kamo magtindog sa atubangan
sa iyang mahimayaon nga presensya, nga walay ikasaway ug uban sa
dakong kalipay, 25 ngadto sa bugtong Dios nga atong Manluluwas pinaagi
kang Ginoong Jesu-Cristo nga atong Ginoo, ang himaya, pagkahalangdon,
pagdumala, ug gahom, sa wala pa ang tanang kapanahonan, karon, ug sa
kahangtoran, Amen.

Pinadayag

1 Kini ang gipadayag ni Jesu-Cristo nga gihatag sa Dios kaniya sa
pagpakita sa iyang mga alagad nga sa dili madugay mahitabo. Gipaila
niya kini pinaagi sa pagpadala sa iyang anghel ngadto kang Juan. 2 Si
Juan nagpamatuod sa tanan niyang nakita mahitungod sa pulong sa Dios
ug sa pagpamatuod nga gihatag mahitungod kang Jesu-Cristo. 3 Bulahan
kadtong mibasa sa makusog—ug kadtong tanan nga nakadungog—sa mga
pulong niining panagna ug sa pagtuman kung unsa ang nahisulat niini,
tungod kay ang panahon haduol na. 4 Si Juan, ngadto sa pito ka iglesia
sa Asya: Ang grasya maanaa kaninyo ug kalinaw gikan kaniya nga mao
karon, ug mao kaniadto, ug mao ang umaabot, ug gikan sa pito ka mga
espiritu nga anaa sa atubangan sa iyang trono, 5 ug gikan kang Jesu-
Cristo, nga mao ang matinud-anon nga saksi, ang panganay gikan sa
mga patay, ug ang magmamando sa hari sa kalibotan. Ngadto kaniya
nga nahigugma kanato ug nagpahigawas kanato gikan sa atong mga sala
pinaagi sa iyang dugo, 6 gibuhat kita niya nga usa ka gingharian, mga pari
sa Dios ug sa iyang Amahan—kaniya ang himaya ug gahom hangtod sa
walay kataposan. Amen. 7 Tan-awa, siya moabot uban sa mga panganod;
ang matag mata makakita kaniya, lakip ang naglansang kaniya. Ug ang
tanan nga tribo sa kalibotan magbangotan diha kaniya. Oo, Amen. 8 "Ako
ang Alpa ug ang Omega," nag-ingon ang Dios, "Ang mao karon, ug mao
kaniadto, ug mao ang umaabot, ang Makagagahom." 9 Ako, si Juan—ang
inyong igsoon ug nakig-ambit kaninyo diha sa pag-antos ug sa gingharian
ug sa pagpailob ug sa paglahutay nga anaa kang Jesus—nga anaa sa
isla nga gitawag ug Patmos tungod sa pulong sa Dios ug pagpamatuod
mahitungod kang Jesus. 10 Anaa kanako ang Espiritu sa maong adlaw sa
Ginoo. Nadungog ko ang kusog nga tingog sa akong luyo sama sa trumpeta.
11 Nga nag-ingon siya, "Isulat kini sa basahon kung unsa ang imong nakita,
ug ipadala kini sa pito ka iglesia - ngadto sa Efeso, sa Esmirna, sa Pergamo,
sa Tiatira, sa Sardis, sa Filadelfia, ug sa Laodicea." 12 Milingi ako sa pagtan-
aw kung kinsang tingog nga nakigsulti kanako, ug sa akong paglingi akong
nakita ang pito ka tangkawan nga bulawan. 13 Sa taliwala sa tangkawan
adunay usa nga sama sa Anak sa Tawo, nga nagsul-ob sa taas nga bisti
nga sangko sa iyahang tiilan, ug ang usa ka bakus nga bulawan palibot sa
iyang dughan. 14 Ang iyang ulo ug buhok maputi sama kaputi sa balahibo
sa nating karnero—sama kaputi sa niyebe, ug ang iyang mata sama sa
nagdilaab nga kalayo. 15 Ang iyang tiil sama kasinaw sa bronse, sama sa
bronse nga gitunaw diha sa hudno, ug ang iyang tingog sama sa daghang
naghaganas nga tubig. 16 Adunay pito ka mga bituon nga anaa sa iyang
tuong kamot, ug migula sa iyang baba ang hait nga espada nga adunay
duha ka sulab. Ang iyang nawong misidlak sama sa adlaw nga hilabihan
kasulaw. 17 Sa dihang nakita ko siya, natumba ako sa iyang tiilan daw
sama sa patay nga tawo. Gitapion niya ang iyang tuong kamot nganhi
kanako ug miingon, "Ayaw kahadlok. Ako ang Una ug ang Kataposan,
18 ug ang usa nga nabuhi. Ako namatay, apan tan-awa, Ako nabuhi sa
kahangtoran! Ug aduna akoy mga yawi sa Kamatayon ug sa Hades. 19 Busa
isulat kung unsa ang imong nakita, unsa ang karon, ug unsa ang mahitabo
human niini. 20 Isip tinago nga kahulogan mahitungod sa pito ka mga

bituon nga imong nakita sa akong tuong kamot, ug ang pito ka tangkawan nga bulawan: ang pito ka mga bituon nga mao ang mga anghel sa pito ka mga iglesia, ug ang pito ka tangkawan nga mao ang pito ka mga iglesia.”

2

1 “Alang sa anghel sa iglesia sa Efeso isulat: 'Kini ang mga pulong sa usa nga nagkupot sa pito ka mga bituon sa iyang tuo nga kamot. Ang usa nga naglakaw taliwala sa pito ka bulawan nga tangkawan nagsulti niini,” 2 “Ako nasayod kung unsa ang inyong nabuhat ug sa inyong kalisod ug sa inyong mapailubong paglahutay, ug kamo dili makig-uban niadtong mga daotan, ug inyong gisulayan kadtong nag-angkon sa ilang kaugalingon nga mga apostoles, apan dili, ug nakaplagan sila nga sayop. 3 Ako nasayod nga kamo adunay mapailubong paglahutay, ug kamo nag-antos tungod sa akong ngalan, ug kamo wala gikapoy. 4 Apan kini ang akong ikasupak kaninyo—inyong gibiyaan ang inyong unang gugma. 5 Busa hinumdomi asa kamo gikan nahulog. Paghinulsol ug buhata ang mga butang nga inyong gibuhat kaniadto. Gawas kung kamo maghinulsol, ako moanha kaninyo ug kuhaon ang inyong tangkawan gikan sa nahimutangan niini. 6 Apan kamo aduna niini—kamo nasuko kung unsa ang nabuhat sa mga Nicolaita, nga ako usab gikasuk-an. 7 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Niadtong magmadaogon akong pagatugotan nga mokaon gikan sa kahoy sa kinabuhi, nga anaa didto sa paraiso sa Dios.' 8 “Alang sa anghel sa iglesia sa Esmyrna isulat: 'Kini ang mga pulong sa usa nga nahauna ug ang naulahi—nga namatay ug nahimong nabuhi pag-usab:” 9 “Ako nasayod sa inyong mga pag-antos ug sa inyong kakabos (apan kamo dato), ug ang pagpakaulaw niadtong nag-ingon nga sila mga Judio (apan dili, apan usa ka sinagoga ni Satanas). 10 Ayaw kahadloki kung unsa ang inyong pagaantoson. Tan-awa! Ang yawa buot molabay sa pipila kaninyo didto sa bilanggoan aron kamo sulayan, ug kamo mag-antos sa napulo ka adlaw. Pagmatinud-anon hangtod sa kamatayon, ug akong igahatag kaninyo ang korona sa kinabuhi. 11 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Ang usa nga magmadaogon dili masakitan pinaagi sa ikaduha nga kamatayon.' 12 “Alang sa anghel sa iglesia sa Pergamum isulat: 'Kini ang mga pulong sa usa nga adunay hait, ang duha ka kilid sa espada:” 13 “Ako nasayod kung asa kamo nagpuyo—kung asa ang trono ni Satanas. Apan kamo nagkupot ug hugot sa akong ngalan, ug wala ninyo gilimod ang inyong pagtuo kanako, bisan sa mga adlaw ni Antipas nga akong saksi, ang akong usa ka matinud-anon, nga gipatay sa taliwala kaninyo, didto asa si Satanas nagpuyo. 14 Apan ako adunay pipila ka butang nga ikasupak kaninyo: Adunay pipila kaninyo nga nagkupot ug hugot ngadto sa mga pagtulon-an ni Balaam, nga nagtudlo kang Balak sa paglabay ug usa ka babag nga makapandol sa atubangan sa mga anak sa Israel, aron sila mokaon sa pagkaon nga gihalad ngadto sa mga diosdios ug mahimo nga makighilawason. 15 Sa samang paagi, kamo adunay pipila usab nga nagkupot ug hugot sa pagtulon-an sa mga Nicolaita. 16 Busa! Paghinulsol, kung kamo dili, ako moanha kaninyo sa walay langan, ug ako maghimo ug away batok kanila uban sa espada nga mogawas sa akong baba. 17 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Sa usa nga magmadaogon, akong pagahatagan ug pipila sa nakatago nga manna, ug akong pagahatagan ug usa ka puti nga bato nga

adunay bag-o nga ngalan nga nasulat sa bato, usa ka ngalan nga walay
bisan usa nga nasayod apan kadto lamang usa nga makadawat niini.'
18 “Alang sa anghel sa iglesia sa Tyatira isulat: 'Kini ang mga pulong sa
Anak sa Dios, nga adunay mga mata nga sama sa nagadilaab nga kalayo
ug mga tiil sama sa pinasinaw nga tumbaga:” 19 “Ako nasayod kung unsa
ang inyong nabuhat—sa inyong gugma ug pagtuo ug sa pag-alagad ug
sa inyong mapailubong paglahutay, ug kung unsa ang inyong nabuhat
karon mas labaw pa sa inyong gibuhat kaniadto. 20 Apan ako adunay
ikasupak kaninyo: Inyong gipatuyangan ang babaye nga si Jezebel, nga
gitawag ang iyang kaugalingon nga babayeng propeta. Pinaagi sa iyang
pagtudlo siya nanglimbong sa akong mga alagad sa pagbuhat ug malaw-
ay nga pagpakighilawas ug mokaon sa gihalad ngadto sa diosdios. 21 Ako
siyang gihatagan ug panahon sa paghinulsol, apan siya dili andam nga
maghinulsol sa iyang pagkamakihilawason. 22 Tan-awa! akong ilabay siya
ngadto sa higdaanan sa masakiton, ug kadtong nagbuhat ug pagpanapaw
uban kaniya ngadto sa labihang pag-antos, gawas kung sila maghinulsol
sa iyang nabuhat. 23 Akong latoson ang iyang mga anak hangtod nga
mamatay, ug ang tanan nga mga iglesia masayod nga ako mao siya nga
nagasusi sa mga hunahuna ug mga tinguha. Akong hatagan ang matag-usa
kaninyo sumala sa inyong nabuhat. 24 Apan didto sa nahibilin kaninyo sa
Tyatira, sa tanan nga wala nagkupot niining pagtulon-an, ug wala masayod
sa ginatawag sa pipila nga lalom nga mga butang ni Satanas—kaninyo
ako magsulti, 'ako dili mobutang kaninyo ug bisan unsang kabug-aton.'
25 Sa bisan unsa nga paagi, kamo kinahanglan nga mokupot ug hugot
hangtod ako mobalik. 26 Ang usa nga magmadaogon ug nagbuhat kung
unsa ang akong nabuhat hangtod sa kataposan, kaniya ako mohatag ug
katungod ibabaw sa mga nasod. 27 Siya momando kanila uban ang puthaw
nga sungkod, sama sa kolon iya kining buakbuakon. 28 Ingon nga ako
nakadawat gikan sa akong Amahan, ako usab mohatag kaniya ug bituon
sa kabuntagon. 29 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang
gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.'

3

1 “Isulat ngadto sa anghel sa iglesia sa Sardis: 'Ang mga pulong sa usa
nga naghawid sa pito ka mga Espiritu sa Dios ug sa pito ka mga bituon.
“Nasayod ako kung unsa ang imong nabuhat. Aduna kay kadungganan
nga ikaw buhi, apan ikaw patay. 2 Pagmata ug lig-ona kung unsa man
ang mga nahibilin, kay himalatyon na kini, tungod kay wala nako nakita
ang imong mga binuhatan nga nahuman na sa panan-aw sa akong Dios.
3 Busa hinumdomi, kung unsa ang imong nadawat ug nadungog. Tumana
kini ug paghinulsol. Apan kung ikaw dili mahigmata, moabot ako sama
sa usa ka kawatan, ug dili ka masayod kung unsang taknaa ako moanha
kanimo. 4 Apan adunay pipila ka mga ngalan sa mga tawo sa Sardis nga
wala maghugaw-hugaw sa ilang mga bisti. Magalakaw sila uban kanako,
nga sinul-oban ug puti, kay sila takos man. 5 Ang usa nga magmadaugon
pagasul-oban ug puti nga mga bisti, ug dili gayod nako pagapapason ang
iyang ngalan sa basahon sa kinabuhi, ug akong isulti ang ilang ngalan
sa atubangan sa akong Amahan, ug sa atubangan sa iyang mga anghel.
6 Kung aduna kamoy igdulongog, patalinghugi kung unsa ang gisulti sa
Espiritu ngadto sa mga iglesia.” 7 “Isulat kini ngadto sa anghel sa iglesia sa
Filadelfia: Ang mga pulong sa usa ka balaan ug matuod—gigunitan niya
ang yawi ni David, giablihan niya ug walay bisan usa nga makasirado,

pagasirhan niya ug walay bisan usa nga makaabli. 8 Nasayod ako kung
unsa ang imong nabuhat. Tan-awa, akong gibutang sa imong atubangan
ang abli nga pultahan nga walay bisan usa nga makasirado. Nasayod
ako nga aduna kay diyutay nga kusog, bisan pa niana gituman mo ang
akong pulong ug wala maglimod sa akong ngalan. 9 Pagtukaw! Niadtong
nahisakop sa sinagoga ni Satanas, kadtong miingon nga sila mga Judio
apan dili diay, —hinuon namakak sila. Paanhion ko sila ug ipayukbo
sa imong tiilan, ug sila makahibalo nga gihigugma ko ikaw. 10 Sanglit
gitipigan mo man ang akong sugo aron nga molahutay nga mapailobon,
ako usab magbantay kanimo sa takna sa pagsulay nga moabot sa tibuok
kalibotan, aron sulayan kadtong nagpuyo sa yuta. 11 Moabot ako sa dili
madugay. Hugti ug guniti kung unsay anaa kanimo aron walay bisan usa
nga makakuha sa imong purong-purong. 12 Ang usa nga magmadaugon
pagahimoan ko ug usa ka haligi sa templo sa akong Dios, ug dili gayod
siya makagawas niini. Akong isulat kaniya ang ngalan sa akong Dios, ang
ngalan sa siyudad sa akong Dios (ang bag-ong Jerusalem, nga mokanaog
gikan sa langit sa akong Dios), ug ang akong bag-ong ngalan. 13 Ang
usa nga adunay igdulongog, papatalinghoga siya kung unsa ang gisulti
sa Espiritu ngadto sa mga iglesia.' 14 "Isulat ngadto sa anghel sa iglesia
sa Laodicea: 'Ang mga pulong Amen, ang kasaligan ug matuod nga saksi,
ang magmamando sa tibuok binuhat sa Dios. 15 Nasayod ako kung unsa
ang imong nabuhat, ug nga ikaw dili bugnaw ni init. Nangandoy ako nga
ikaw unta dili bugnaw o init! 16 Busa, tungod kay ikaw dagaang man—
dili init ni bugnaw—igasuka ko ikaw pagawas sa akong baba. 17 Kay
ikaw miingon, "Adunahan ako, aduna akoy daghang mga bahandi, ug
wala na akoy gikinahanglan." Apan wala ikaw masayod nga ikaw alaot
kaayo, makaluluoy, kabos, buta ug hubo. 18 Pamati sa akong tambag:
Pagpalit gikan kanako ug bulawan nga giputli pinaagi sa kalayo aron
mamahimo ikaw nga adunahan, ug masanag nga puting mga bisti aron
imong isul-ob sa imong kaugalingon ug dili mapakita ang kaulaw sa imong
pagkahubo, ug tambal nga idihog sa imong mga mata aron ka makakita.
19 Ang matag-usa nga akong gihigugma akong gimatuto ug gitudluan
sila kung unsaon nila pagkinabuhi. Busa, pagmaugdang ug paghinulsol.
20 Tan-awa, nagtindog ako sa pultahan ug nanuktok. Kung kinsa kadtong
makadungog sa akong tingog ug magaabli sa pultahan, mosulod ako sa
iyang panimalay, ug mokaon uban kaniya, ug siya uban kanako. 21 Ang
usa nga magmadaugon, pagahatagan ko siya ug katungod sa paglingkod
uban kanako ngadto sa akong trono, sama nga ako usab nagmadaugon
ug naglingkod uban sa akong Amahan sa iyang trono. 22 Kung aduna
kamoy igdulongog, patalinghogi kung unsay gisulti sa Espiritu ngadto sa
mga iglesia."

4

1 Human niining mga butanga ako nagtan-aw, ug nakita ko ang poltahan
sa langit nga naabri. Ang una nga tingog, miingon kanako sama sa
trumpeta, miingon, "Saka ngari, ug akong ipakita kanimo kung unsa ang
mahitabo human niining mga butanga." 2 Sa dihang ako gikonsaran sa
Espiritu, ug akong nakita ang trono nga nahimotang sa langit, ug adunay
usa nga milingkod niini. 3 Ang usa nga milingkod niini sama sa haspe
ug carnalina. Adunay balangaw libot sa trono. Ang balangaw sama sa
emeralda. 4 Palibot sa trono adunay 24 ka mga trono, ug gilingkoran kini
ug 24 ka mga kadagkoan, nakabisti ug puti nga mga panapton, uban ang

bulawan nga purongpurong sa ilang mga ulo. 5 Gikan sa trono adunay
pangidlap sa kidlat, ug dinahunog sa dalogdog. Pito ka mga suga ang
nagasiga sa atubangan sa trono, ang suga nga mao ang pito ka Espiritu
sa Dios. 6 Ayha ang trono adunay dagat, tin-aw nga sama sa bildo. Ang
palibot sa trono adunay upat ka mga buhing binuhat, puno sa mga mata
ang atubangan ug likod. 7 Ang una nga buhing binuhat sama sa liyon,
ang ikaduha nga buhing binuhat sama sa baka, ang ikatulo nga buhing
binuhat adunay dagway nga sama sa usa ka tawo, ug ang ikaupat nga
buhing binuhat sama sa usa ka naglupad nga agila. 8 Ang matag-usa sa
upat ka buhing binuhat adunay unom ka mga pako, puno sa mga mata
gikan sa taas paingon sa ubos. Adlaw ug gabii sila walay hunong sa pag-
sulti, "Balaan, balaan, balaan ang ngalan sa Ginoong Dios, ang nagdumala
sa kinatibok-an, nga mao ang kaniadto, ug ang karon, ug ang umaabot."
9 Matag buhing binuhat mihatag ug himaya, dungog, ug pasalamat sa usa
nga naglingkod sa trono, ang usa nga buhi hangtod sa kahangtoran, 10 ang
24 ka mga kadagkoan mihapa sa atubangan sa usa nga naglingkod sa
trono. Nagyukbo sila sa usa nga nabuhi sa walay kataposan, ug ilang
gibutang ang ilang mga purongpurong sa trono, ug nag-ingon, 11 "Takos
ka, among Ginoo ug among Dios, sa pagdawat sa himaya ug sa dungog ug
sa gahom. Tungod kay ikaw ang naghimo sa tanang butang, ug pinaagi sa
imong pagbuot, sila anaa na ug nabuhat."

5

1 Unya nakita ko sa tuo nga kamot niadtong usa nga naglingkod sa trono,
ang linukot nga basahon nga gisulatan sa atubangan ug sa likod nga bahin,
ug gisilyohan kini sa pito ka silyo. 2 Nakita ko usab ang usa ka gamhanan
nga anghel nga nagmantala uban sa kusog nga tingog, "Kinsa man ang
takos nga moabli sa linukot nga basahon ug sa pagtangtang sa mga silyo
niini?" 3 Walay bisan usa sa langit o sa yuta o sa ilalom sa yuta nga
makahimo sa pag-abli sa linukot nga basahon o sa pagbasa niini. 4 Mihilak
ako tungod kay walay bisan usa nga nakaplagan nga takos sa pag-abli sa
linukot nga basahon o sa pagbasa niini. 5 Apan usa sa mga kadagkoan
miingon kanako, "Ayaw paghilak. Tan-awa! Ang Liyon sa banay ni Juda,
ang Gamot ni David, nagmadaogon, busa makahimo na siya sa pag-abli
sa linukot nga basahon ug sa pito ka silyo niini." 6 Taliwala sa trono ug
sa upat ka buhing binuhat ug taliwala sa mga kadagkoan, nakita ko ang
Nating Karnero nga nagbarog, nga daw siya miagi sa kamatayon. Aduna
siyay pito ka sungay ug pito ka mata - mao kini ang pito ka Espiritu sa Dios
nga gipadala sa tibuok kalibotan. 7 Miduol siya ug gikuha ang linukot nga
basahon gikan sa tuong kamot niadtong usa nga naglingkod sa trono. 8 Sa
dihang gikuha niya ang linukot nga basahon, ang upat ka buhing binuhat
ug ang 24 ka kadagkoan mihapa sa ilang kaugalingon sa yuta atubangan
sa Nating Karnero. Ang matag-usa kanila adunay mga alpa ug bulawan
nga panaksan nga puno sa insenso, nga mao ang mga pag-ampo sa mga
balaan. 9 Nanag-awit sila ug bag-ong awit: "Takos ikaw nga mokuha sa
linukot nga basahon ug sa pag-abli sa mga silyo niini. Kay ikaw mao man
ang gipatay, ug uban sa imong dugo gibayran mo ang katawhan alang sa
Dios gikan sa matag banay, pinulongan, mga tawo ug kanasoran. 10 Gihimo
mo sila nga usa ka gingharian ug mga pari aron moalagad sa atong Dios,
ug magamando sila sa kalibotan." 11 Unya mitan-aw ako ug nadungog ko
ang tingog sa daghang mga anghel palibot sa trono - ang gidaghanon nila
200, 000, 000 - ug ang mga buhing binuhat ug mga kadagkoan. 12 Miingon

sila sa makusog nga tingog, “Takos ang Nating Karnero nga gipatay aron
sa pagdawat sa gahom, bahandi, kaalam, kusog, kadungganan, himaya,
ug pagdayeg.” 13 Nadungog ko ang matag binuhat nga didto sa langit ug
sa yuta, ilalom sa yuta, sa dagat, ug ang tanang binuhat nga anaa niini,
nga nag-ingon, “Kaniya nga milingkod sa trono ug sa Nating Karnero, ang
pagdayeg, kadungganan, himaya, ug ang gahom sa pagmando, hangtod sa
kahangtoran.” 14 Ang upat ka mga buhing binuhat miingon, “Amen!” ug
ang mga kadagkoan mihapa sa ilang kaugalingon sa yuta ug nagsimba.

6

1 Ako mitan-aw sa dihang ang Nating Karnero miabli sa usa sa pito ka
mga silyo, ug akong nadungog ang usa sa upat ka buhing binuhat nga nag-
ingon sa tingog nga sama sa dalugdog, “Dali!” 2 Ako mitan-aw ug adunay
usa ka puti nga kabayo! Ang nagsakay niini nagkupot ug pana, ug siya
gihatagan ug purongpurong. Siya migula sama sa usa ka mananaog aron
sa pagbuntog. 3 Sa dihang ang Nating Karnero miabli sa ikaduhang silyo,
akong nadungog ang ikaduha nga buhing binuhat nga nag-ingon, “Dali”
4 Unya ang laing kabayo migula-nga nagdilaab sa kapula. Ang nagsakay
niini gihatagan ug pagtugot sa pagkuha sa kalinaw gikan sa kalibotan,
aron ang mga tawo magpinatyanay sa matag-usa. Ang nagsakay niini
gihatagan ug usa ka dakong espada. 5 Sa dihang ang Nating Karnero
miabli sa ikatulong silyo, akong nadungog ang ikatulong buhing binuhat
nga nag-ingon, “Dali!” Akong nakita ang usa ka itom nga kabayo, ug ang
nagsakay niini nagkupot ug usa ka pares sa timbangan sa iyang kamot.
6 Akong nadungog ang daw tingog taliwala sa upat ka buhing binuhat
nga nag-ingon, “Ang usa ka takos sa trigo alang sa usa ka denaryo, ug
ang tulo ka takos sa sebada alang sa usa ka denaryo. Apan ayaw hilabti
ang lana ug bino.” 7 Sa dihang ang Nating Karnero miabli sa ikaupat nga
silyo, akong nadungog ang tingog sa ikaupat nga buhing binuhat nga nag-
ingon, “Dali!” 8 Unya akong nakita ang usa ka luspad nga kabayo. Ang
nagsakay niini ginganlan ug Kamatayon, ug ang hades nagsunod kaniya.
Sila gihatagan ug katungod hangtod sa ikaupat ka bahin sa kalibotan,
sa pagpatay gamit ang espada, kagutom ug balatian, ug uban ang mga
ihalas nga mga mananap sa kalibotan. 9 Sa dihang ang Nating Karnero
miabli sa ikalima nga silyo, akong nakita sa ilalom sa altar ang mga kalag
niadtong gipatay tungod sa pulong sa Dios ug ang pagpamatuod nga ilang
gikuptan uban ang lig-on nga pagtuo. 10 Sila misinggit sa kusog nga tingog,
“Unsa pa kadugay, Magmamando sa tanan, balaan ug matuod, hangtod
ikaw ang maghukom niadtong nagpuyo sa kalibotan, ug hangtod ikaw
ang mobalos sa among dugo?” 11 Unya ang matag-usa kanila gihatagan
ug usa ka puting bisti, ug sila gisultihan nga sila kinahanglan mohulat
sa gamay nga gidugayon hangtod nga ang tibuok gidaghanon sa ilang
kaubang sulugoon ug ang ilang igsoong lalaki ug igsoong babaye nga
pagapatyon, sama sa pagpatay kanila. 12 Sa dihang ang Nating Karnero
miabli sa ikaunom nga silyo, ako mitan-aw ug didto adunay usa ka dakong
linog. Ang adlaw nahimong sama kaitom sa bisting sako, ug ang bulan
nahimong sama sa dugo. 13 Ang mga bituon sa kalangitan nangahulog
ngadto sa kalibotan, sama sa igos nga kahoy nga mahulog ang iyang bunga
sa dihang gitay-og sa kusog nga hangin. 14 Ang langit mahanaw sama sa
usa ka linukot nga basahon nga gilukot. Ang matag bukid ug isla mabalhin
gikan sa ilang nahimutangan. 15 Unya ang mga hari sa kalibotan ug ang
mahinungdanong mga tawo, ug ang mga pangulo, ang mga adunahan,

ang mga gamhanan, ug si bisan kinsa, ulipon ug gawasnon, nanago sa mga
langob, ug taliwala sa mga bato sa kabukiran. 16 Miingon sila sa kabukiran
ug sa mga bato, “Tumpagi kami! Itago kami gikan sa iyang nawong nga
naglingkod diha sa trono ug gikan sa kasuko sa Nating Karnero. 17 Kay ang
dakong adlaw sa ilang kapungot miabot na, ug kinsa man ang makahimo
sa pagtindog?”

7

1 Human niini nakita ko ang upat ka mga manulonda nga nagbarog sa
upat ka suok sa kalibotan, hugot nga nagpugong sa upat ka hangin sa
kalibotan aron walay hangin nga mohuros didto sa yuta, didto sa dagat,
o sa bisan unsang kahoy. 2 Nakita ko ang ubang manulonda gikan sa
silangan, nga adunay silyo sa buhi nga Dios. Siya mitawag sa lanog nga
tingog sa upat ka mga manulonda nga gihatagan ug pagtugot aron sa
pagguba sa yuta ug sa dagat: 3 “Ayaw gub-a ang kalibotan, ang dagat,
o ang mga kahoy hangtod mabutangan ta ug silyo ang mga agtang sa
mga sulugoon sa atong Dios.” 4 Nadungog ko ang gidaghanon niadtong
nasilyohan: mga 144, 000, ang nasilyohan gikan sa matag banay sa mga
katawhan sa Israel: 5 ang 12, 000 nga nasilyohan gikan sa banay ni
Juda, ang 12, 000 gikan sa banay ni Ruben, ang 12, 000 gikan sa banay
ni Gad. 6 Ang 12, 000 gikan sa banay ni Asher, ang 12, 000 gikan sa
banay ni Neftali, ang 12, 000 gikan sa banay ni Manases. 7 ang 12, 000
gikan sa banay ni Simeon, ang 12, 000 gikan sa banay ni Levi, ang 12,
000 gikan sa banay ni Isacar, 8 ang 12, 000 gikan sa banay ni Zebulun,
ang 12, 000 gikan sa banay ni Jose, ug ang 12, 000 gikan sa banay ni
Benjamin ang nasilyohan. 9 Human niini nga mga butanga mitan-aw ako,
ug adunay dakong panon nga walay bisan usa nga makaihap—gikan sa
tanang kanasoran, banay, katawhan, ug mga pinulongan—nanagbarog sa
atubangan sa trono ug sa atubangan sa Nating Karnero. Nagsul-ob sila sa
maputing bisti ug naggunit sa sanga sa palmera sa ilang mga kamot, 10 ug
sila nagtawag uban sa lanog nga tingog: “Ang kaluwasan iya sa atong
Dios nga naglingkod didto sa trono, ug sa Nating Karnero!” 11 Ang tanan
nga mga manulonda nagbarog nga nag-alirong sa trono ug nag-alirong sa
mga kadagkoan ug sa upat ka mga buhing binuhat, ug sila mihapa sa yuta
ug gipaduol ang ilang mga dagway sa yuta diha sa atubangan sa trono,
ug sila nagsimba sa Dios, 12 nga nag-ingon, “Amen! Ang pagdayeg, ang
himaya, ang kaalam, ang pagpasalamat, ang kadungganan, ang gahom, ug
ang kalig-on anaa sa atong Dios hangtod sa kahangtoran! Amen!” 13 Unya
usa sa mga kadagkoan nangutana kanako, “Kinsa man kining gisul-oban
ug maputi nga mga bisti, ug diin man sila gikan? 14 Ako miingon kaniya,
“Sir, nasayran mo na,” ug miingon siya kanako, “Mao kini ang usa sa mga
nakalingkawas sa Dakong Kagul-anan. Gilabhan nila ang ilang mga bisti
ug nahimo kining puti sa dugo sa Nating Karnero. 15 Kay mao kini ang
hinungdan, nga sila anaa sa atubangan sa trono sa Dios, ug nagsimba sila
kaniya adlaw ug gabii sa iyang templo. Siya nga naglingkod atubangan
sa trono magabukhad sa iyang barongbarong ngadto kanila. 16 Dili na
sila gutomon pag-usab, ni dili na sila uhawon pag-usab. Ang adlaw dili
na makapaso kanila, ni bisan unsang kainit nga makasunog. 17 Kay ang
Nating Karnero sa taliwala sa trono mao ang ilang magbalantay, ug siya
ang magagiya kanila sa mga tuboran sa tubig sa kinabuhi, ug ang Dios
magapahid sa matag luha gikan sa ilang mga mata.”

8

1 Sa dihang giabrihan sa Nating Karnero ang ikapito ka silyo, dihay
kahilom sa langit nga niabot ug tunga sa oras. 2 Unya akong nakita
ang pito ka mga manulonda nga nagtindog atobangan sa Dios, ug pito
ka mga trumpeta ang gihatag kanila. 3 Adunay laing manulonda nga
miabot, nga naggunit ug usa ka bulawan nga panaksan sa encenso, nga
nagtindog sa altar. Daghang encenso ang gihatag kaniya mao nga iya
kining gihalad uban ang mga pag-ampo sa tanang katawhan nga balaan
ngadto sa bulawan nga altar atubangan sa trono. 4 Ang aso sa encenso,
uban ang pag-ampo sa mga balaan, miulbo atubangan sa Dios gikan sa
kamot sa mga manulonda. 5 Ang manulonda nagdala ug panaksan sa
encenso puno kini ug kalayo gikan sa altar. Unya iya kining gilabay
paingon sa kalibotan, ug adunay linagapak sa dalugdog, dahunog, kidlap
sa kilat, ug ang pagpanglinog. 6 Ang pito ka mga manulonda nga adunay
pito ka mga trumpeta nga andam na sa pagpatingog niini. 7 Ang una
nga manulonda nagpatingog sa iyang trumpeta, ug nag-ulan ug yelo ug
kalayo nga sagol ug dugo. Kini gihulog ngadto sa kalibotan mao nga
ang ikatulong bahin niini nasunog, ang ikatulong bahin sa kakahoyan
nasunog, ug ang tanang lunhaw nga sagbot nasunog. 8 Ang ikaduha
nga manulonda nipatingog sa iyang trumpeta, ug daw dihay sama sa
dakong bukid nga nasunog sa kalayo nga gilabay ngadto sa dagat. 9 Ang
ikatulong bahin sa dagat nahimong dugo, ang ikatulong bahin sa mga
buhing binuhat sa dagat nangamatay, ug ang ikatulong bahin sa mga barko
nangaguba. 10 Ang ikatulo ka manulonda nipatingog sa iyang trumpeta,
ug ang dako nga bituon nahulog gikan sa langit, nga nagdilaab sama sa
sulo, ug ang ikatulong bahin sa mga suba ug mga tubod sa tubig. 11 Ang
ngalan sa bituon Panyawan. Ang ikatulong bahin sa tubig nahimong
pait, ug daghang mga tawo ang nangamatay gikan sa tubig nga nahimong
pait. 12 Ang ikaupat nga manulonda nipatingog sa iyang trumpeta, ug
ang ikatulong bahin sa adlaw gihampak, sama usab nga ang ikatulong
bahin sa bulan ug ang ikatulong bahin sa mga bituon. Mao nga ang
ikatulong bahin mingitngit; ang ikatulong bahin sa adlaw ug ang ikatulong
bahin sa gabii walay kahayag. 13 Akong nakita, ug akong nadungog ang
usa ka agila nga naglupad tungatunga sa kawanangan, nga nagatawag sa
makusog nga tingog, "Alaot, alaot, alaot, kadtong nagpuyo sa kalibotan,
tungod sa nahibilin nga huyop sa trumpeta nga patingogon sa tulo ka mga
manulonda."

9

1 Unya ang ikalima nga manulonda nagpatingog sa iyang trumpeta.
Nakita ko ang usa ka bituon gikan sa langit nga nahulog sa kalibotan. Ang
bituon gihatagan ug yawi sa agianan padulong sa kinahiladman ug walay
kataposan nga bung-aw. 2 Giablihan niya ang agianan sa kinahiladman ug
walay kataposan nga bung-aw, ug ang haligi nga aso miulbo sa agianan
sama sa aso nga gikan sa dakong hudno. Ug mingitgit ang adlaw ug ang
hangin pinaagi sa aso nga miulbo sa agianan. 3 Migawas gikan sa aso
ang mga dulon ibabaw sa kalibotan, ug gihatagan sila ug gahom sama sa
mga tanga didto sa kalibotan. 4 Gisultihan sila nga dili pagdaoton ang mga
sagbot sa yuta o bisan unsa nga lunhaw nga tanom o kahoy, apan kadto
lamang mga tawo nga walay silyo sa Dios sa ilang mga agtang. 5 Wala sila
gitugotan sa pagpatay niadtong mga tawo, apan sa pagpaantos lamang
kanila sulod sa lima ka bulan. Ang ilang pag-antos mahisama kalala sa

tanga nga motusok sa usa ka tawo. 6 Niadtong mga adlawa pagapangitaon
sa mga tawo ang ilang kamatayon, apan dili makakaplag niini. Mangandoy
sila nga mamatay, apan ang kamatayon mopalayo gikan kanila. 7 Ang mga
dulon daw sama sa mga kabayo nga giandam alang sa panggubatan. Sa
ilang mga ulo adunay usa ka butang nga daw sama sa purongpurong nga
bulawan ug ang ilang mga dagway daw sama sa dagway sa mga tawo.
8 Aduna silay buhok nga sama sa buhok sa babaye ug ang ilang ngipon
daw sama sa ngipon sa liyon. 9 Aduna silay kotamaya sama sa puthawng
kotamaya ug ang lagapak sa ilang mga pako daw sama sa dahunog nga
hinimo sa daghang mga karwahe ug mga kabayo nga nagadagan paingon
sa panggubatan. 10 Sila adunay mga ikog nga anaay suyod nga malala
sama sa tanga; ang mga ikog nila adunay gahom aron sa pagsakit sa
katawhan sulod sa lima ka bulan. 11 Ang manulonda sa kinahiladman
ug walay kataposan nga bung-aw mao ang hari nila. Ang iyang ngalan sa
Hebreo mao si Abadon, ug sa Griyego ginganlan siya ug Apolyon. 12 Ang
pinakaunang tunglo milabay na. Pagbantay! Human niini aduna pay
nahibilin nga duha ka mga katalagman nga moabot. 13 Ang ikaunom nga
manulonda nagpatingog sa iyang trumpeta, ug nadungog ko ang usa ka
tingog nga naggikan sa mga sungay sa bulawanong altar nga anaa sa
atubangan sa Dios. 14 Ang tingog miingon sa ikaunom nga manulondal
nga adunay trumpeta, “Hubari ang upat ka mga manulondal nga ginapos
didto sa dakong suba sa Eufrates.” 15 Ang upat ka mga manulonda nga
andam alang niadto gayong taknaa, niadtong adlawa, niadtong bulana, ug
niadtong tuiga, gibuhian aron sa pagpatay sa ikatulong bahin sa katawhan.
16 Ang gidaghanon sa mga kasundalohan nga nagkabayo 200, 000, 000.
Nadungog ko ang ilang gidaghanon. 17 Ingon niini ang akong nakita nga
mga kabayo sa akong panan-awon ug kadtong nagkabayo ngadto kanila:
Ang ilang mga kotamaya nagdilaab sa kapula, dagtom asul ug asupre nga
dalag. Ang ulo sa mga kabayo susama sa mga ulo sa mga liyon, ug migula
sa ilang mga baba ang kalayo, ang aso, ug ang asupre. 18 Ang ikatulong
bahin sa katawhan nangamatay pinaagi niining tulo ka mga hampak:
ang kalayo, aso ug asupre nga naggikan sa ilang mga baba. 19 Tungod
kay ang gahom sa mga kabayo anaa sa ilang mga baba ug sa ilang mga
ikog — tungod kay ang ilang mga ikog sama sa mga halas, ug anaa silay
mga ulo diin ilang gamiton sa pagsamad sa katawhan. 20 Ang nabilin sa
mga katawhan, kadtong wala nangamatay pinaagi niining mga hampak,
wala maghinulsol sa mga buhat nga ilang nahimo, ni wala maghunong
sa pagsimba sa mga demonyo ug mga diosdios nga bulawan, plata,
tumbaga, bato, ug kahoy— mga butang nga dili makakita, makadungog,
o makalakaw. 21 Ni wala sila maghinulsol sa ilang pagkamamumuno, sa
ilang pagkamamarang, sa ilang pagkamahilawason o sa ilang pagpadayon
ug pagpangawat.

10

1 Ug akong nakita ang laing gamhanang anghel mikanaog gikan sa langit.
Siya naputos sa panganod, ug adunay bangaw ibabaw sa iyang ulo. Ang
iyang dagway susama sa adlaw ug ang iyang tiil susama sa haligi nga
kalayo. 2 Iyang gigunitan ang gamay nga linukot nga basahon sa iyang
kamot nga naabli, ug iyang gibutang ang iyang tuong tiil sa dagat ug
ang iyang walang tiil sa yuta. 3 Unya siya misinggit sa makusog nga
tingog susama sa liyon nga nagngulob, ug sa dihang siya misinggit ang
pito ka mga dalugdog midahunog. 4 Sa dihang ang pito ka mga dalugdog

midahunog, mosulat na unta ako, apan ako nakadungog sa tingog gikan
sa langit nga nag-ingon, “Tipigi kung unsa ang gisulti sa pito ka mga
dalugdog. Ayaw kini isulat.” 5 Unya ang anghel nga akong nakita nga
nagtindog sa dagat ug sa kalibotan, gibayaw ang iyang tuong kamot sa
langit 6 ug nanumpa ngadto kaniya nga buhi hangtod sa kahangtoran -
nga nagbuhat sa langit ug ang tanan nga anaa niini, sa kalibotan ug sa
tanan nga anaa niini, ug sa dagat ug sa tanan nga anaa niini: “Wala na
gayoy langan. 7 Apan sa adlaw nga ang ikapito nga anghel magpatingog na
sa iyang trumpeta, unya ang katingalahan sa Dios matuman, sama sa iyang
gimantala ngadto sa iyang mga sulugoon nga mga propeta.” 8 Ang tingog
nga akong nadungog gikan sa langit misulti pag-usab kanako: “Lakaw,
kuhaa ang binuklad nga linukot nga basahon nga anaa sa kamot sa anghel
nga nagatindog sa dagat ug sa yuta.” 9 Unya ako miadto sa anghel ug
gisultihan siya sa paghatag kanako sa gamay nga linukot nga basahon.
Siya miingon kanako, “Kuhaa ang linukot nga basahon ug kan-a kini.
Kini makahimo sa imong tiyan nga pait, apan diha pa sa imong baba
kini mahimong sama katam-is sa dugos.” 10 Akong gikuha ang gamay
nga linukot nga basahon gikan sa kamot sa anghel ug gikaon kini. Kini
sama katam-is sa dugos sa akong baba, apan human ako mikaon niini,
ang akong tiyan nahimo nga pait. 11 Unya naay mga tingog nga miingon
kanako, “Ikaw kinahanglan magtag-an pag-usab mahitungod sa daghang
mga katawhan, kanasoran, mga pinulongan, ug mga kaharian.”

11

1 Gihatagan ako ug usa ka bagakay nga sama sa sukdanang sungkod
aron gamiton. Giingnan ako, “Tindog ug sukda ang templo sa Dios ug ang
altar, ug kadtong nagsimba niini. 2 Apan ayaw pagsukda ang hawanan
sa gawas sa templo, kay gihatag na kini sa mga Gentil. Pagayatakyatakan
nila ang balaang siyudad sulod sa 42 ka mga bulan. 3 Igahatag ko sa akong
duha ka saksi ang kagahom sa pagpanagna sulod sa 1, 260 ka adlaw, nga
sinul-oban sa mga sako nga bisti.” 4 Kini nga mga saksi mao ang duha ka
kahoy nga olibo ug ang duha ka tangkawan nga nagtindog atubangan sa
Ginoo sa kalibotan. 5 Kung bisan kinsa ang magpili sa pagpasipala kanila,
ang kalayo mogawas sa ilang baba ug pagalamyon ang ilang mga kaaway.
Si bisan kinsa ang mangandoy sa pagpasipala kinahanglan pagapatyon
niining paagiha. 6 Kining mga saksi adunay kagahom sa pagsirado sa
langit aron walay mahulog nga ulan sa panahon sa pagpanagna nila.
Aduna silay gahom sa paghimo sa tubig ngadto sa dugo ug sa paghampak
sa kalibotan sa tanang matang sa hampak sa bisan kanus-a nila buot
buhaton. 7 Sa natapos na sila sa ilang pagpamatuod, migula ang mapintas
nga mananap gikan sa kinahiladman ug walay kataposang bung-aw aron
makiggubat batok kanila. Pagabuntogon niya sila ug pagapatyon silang
tanan. 8 Magabuy-od ang ilang mga lawas sa dalan sa dagkong siyudad
(nga nagasimbolo sa gitawag nga Sodoma ug Egypt) diin ang ilang Ginoo
gilansang sa krus. 9 Kay sa tulo ug tunga ka adlaw ang pipila nga gikan sa
matag katawhan, banay, pinulongan, ug nasod magatan-aw sa ilang mga
lawas ug dili sila tugotan nga ipahimutang nila sa lubnganan. 10 Kadtong
nagpuyo sa kalibotan magmaya didto kanila ug magsaulog, magpadala ug
mga gasa sa matag usa tungod kay gisakit niining duha ka mga propeta
ang mga nagpuyo sa kalibotan. 11 Apan human sa tulo ug tunga ka adlaw
sa gininhawa sa kinabuhi nga gikan sa Dios magasulod ngadto kanila ug
magatindog sila sa ilang mga tiil. Ang dakong kahadlok miabot niadtong

nakakita kanila. 12 Unya nadungog nila ang makusog nga tingog nga gikan
sa langit nga miingon kanila, “Saka ngari!” Ug misaka sila sa langit diha sa
panganod, samtang nakakita kanila ang mga kaaway. 13 Niadtong taknaa
adunay dakong linog ug nalumpag ang ikanapulong bahin sa siyudad.
Nangamatay sa linog ang 7, 000 ka tawo ug ang nahibilin nga naluwas
nangalisang ug naghatag ug paghimaya sa Dios sa langit. 14 Milabay na
ang ikaduhang kaalaotan. Pagbantay! Ang ikatulong kaalaotan moabot sa
dili madugay. 15 Unya gipatingog sa ikapitong anghel ang iyang trumpeta,
ug ang makusog nga mga tingog misulti didto sa langit ug miingon,
“Ang gingharian sa kalibotan nahimong gingharian sa atong Ginoo ug sa
iyang Cristo. Maghari siya hangtod sa kahangtoran.” 16 Unya ang 24 ka
kadagkoan nga nagalingkod sa mga trono sa atubangan sa Dios naghapa
sa ilang kaugalingon sa yuta, uban sa pagpaubos sa ilang mga dagway,
ug nagasimba sa Dios. 17 Miingon sila, “Maghatag kami ug pasalamat
kanimo, Ginoong Dios, nga magmamando sa tanan, ang usa nga mao
karon ug ang kagahapon, tungod kay gihuptan mo ang dakong gahom
ug nagsugod sa paghari. 18 Napungot ang mga kanasoran, apan miabot
ang imong kaligutgot. Miabot ang panahon alang sa paghukom sa mga
nangamatay ug sa paghatag sa ganti sa imong mga sulugoon nga mga
propeta, ang mga balaan, ug sa mga nangahadlok sa imong ngalan, mga
dili mahinungdanon ug ang mga gamhanan. Ug miabot ang panahon nga
laglagon mo kadtong mga nagalaglag sa kalibotan.” 19 Unya naablihan
ang templo sa Dios sa langit ug ang arka sa iyang kasabotan nakita sulod
sa iyang templo. Adunay mga pagpangidlap sa kilat, mga dahunog, mga
lagapak sa dalugdog, usa ka linog, ug dakong ulan sa nieve.

12

1 Nakita ang usa ka dakong ilhanan sa langit: usa ka babaye nga sinul-
oban ug adlaw, ug ang bulan ubos sa iyang tiilan; ug anaa sa iyang ulo ang
usa ka korona sa napulog duha ka mga bituon. 2 Mabdos siya ug nagsinggit
sa kasakit—sa kasakit sa pagpanganak. 3 Ug nakita ang laing ilhanan sa
langit: Tan-awa! Adunay usa ka dakong pulang dragon nga adunay pito ka
mga ulo ug napulo ka mga sungay, ug adunay pito ka korona sa iyang mga
ulo. 4 Ang iyang ikog mikahig palayo sa ikatulo nga kabituonan sa langit ug
gitambog sila paubos sa kalibotan. Ang dragon mitindog sa atubangan sa
babaye nga hapit nang manganak, aron nga sa dihang manganak na siya,
iyang lamyon ang iyang anak. 5 Siya nanganak sa usa ka anak nga lalaki,
usa ka lalaking bata, nga mao ang magmando sa tanang kanasoran uban
ang puthaw nga sungkod. Ang iyang anak gisakmit ngadto sa Dios ug sa
iyang trono, 6 ug mikalagiw ang babaye ngadto sa kamingawan, kung asa
ang Dios nag-andam ug dapit alang kaniya, aron nga pagaatimanon siya
sulod sa 1, 260 ka mga adlaw. 7 Karon adunay gubat sa langit. Si Michael ug
ang iyang mga anghel nakiggubat batok sa dragon; ug ang dragon ug ang
iyang mga anghel nakiggubat ug balik. 8 Apan dili igo ang kusog sa dragon
aron modaog. Busa wala nay dapit sa langit alang kaniya ug sa iyang mga
anghel. 9 Ang dakong dragon—nga karaan nga serpente nga gitawag ug
yawa o Satanas nga mao ang naglimbong sa tibuok kalibotan—nga gilabay
paubos ngadto sa kalibotan, ug ang iyang mga anghel gilabay paubos uban
kaniya. 10 Unya akong nadungog ang usa ka makusog nga tingog sa langit:
“Karon miabot na ang kaluwasan, ang gahom—ug ang gingharian sa atong
Dios, ug ang katungod sa iyang Cristo. Alang sa tigpasangil sa atong
mga kaigsoonan nga gilabay paubos—ang usa nga mipasangil kanila sa

atubangan sa atong Dios adlaw ug gabii. 11 Ilang nabuntog siya pinaagi sa
dugo sa nating karnero ug pinaagi sa pulong sa ilang pagpamatuod, kay
wala nila higugmaa pag-ayo ang ilang kinabuhi, bisan pa sa kamatayon.
12 Busa, paglipay, kamong mga langit, ug kamong tanan nga nagpuyo
kanila. Apan alaot ang kalibotan ug kadagatan tungod kay ang yawa anaa
sa ubos ninyo. Siya napuno uban ang makalilisang nga kasuko, tungod
kay siya nasayod nga diyutay na lamang ang iyang panahon. 13 Sa dihang
nakaamgo ang dragon nga gitambog siya sa kalibotan, iyang gigukod ang
babaye nga nagpakatawo sa batang lalaki. 14 Apan ang babaye gihatagan
ug duha ka mga pako sa dakong agila, aron siya makalupad ngadto sa dapit
nga giandam alang kaniya nga anaa sa kamingawan, ang dapit kung asa
siya pagaatimanon, alang sa usa ka panahon, mga panahon, ug katunga
sa panahon—nga dili maabot sa serpente. 15 Ang serpente mibugwak ug
tubig sa iyang baba sama sa usa ka suba, aron siya makahimo ug usa
ka baha aron ipaanod siya palayo. 16 Apan ang kalibotan mitabang sa
babaye. kini miabli sa iyang baba ug milamoy sa suba nga gibugwak
sa dragon sa iyang baba. 17 Unya ang dragon napungot sa babaye ug
miadto aron sa pagpakiggubat uban ang nahibilin niyang mga kaliwatan—
kadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios ug nagkupot sa pagpamatuod
mahitungod kang Jesus. 18 Unya ang dragon mitindog didto sa balas sa
baybayon.

13

1 Unya akong nakita ang usa ka mapintas nga mananap nga mihaw-
as sa dagat. Siya adunay napulo ka mga sungay ug pito ka mga ulo.
Sa iyang mga sungay adunay napulo ka mga korona, ug sa iyang mga
ulo adunay mga ngalan nga nagapasipala sa Dios. 2 Kining nakita kong
mapintas nga mananap sama sa usa ka liyopardo. Ang iyang tiil sama
sa tiil sa usa ka oso, ug ang iyang baba sama sa baba sa liyon. Ang
dragon naghatag sa iyang gahom ngadto kaniya, ug sa iyang trono, ug
sa iyang dakong katungod sa pagmando. 3 Ang usa sa mga ulo sa
mapintas nga mananap mipakita nga adunay makuyaw nga samad nga
mamahimong hinungdan sa iyang kamatayon. Apan kana nga samad
namaayo na, ug ang tibuok kalibotan nahibulong ug misunod sa mapintas
nga mananap. 4 Ilang gisimba usab ang dragon, kay gihatag niya ang iyang
katungod sa mapintas nga mananap. Ilang gisimba usab ang mapintas nga
mananap, ug mipadayon sa pag-ingon, “Kinsa ang sama sa mapintas nga
mananap? ug “Kinsa ang makig-away batok kaniya?” 5 Ang mapintas
nga mananap gihatagan ug baba aron mapahitas-ong makasulti sa mga
pulong ug mga pagpasipala. Siya gitugotan sa pagtuman sa katungod
sulod sa 42 ka bulan. 6 Busa ang mapintas nga mananap miabli sa iyang
baba aron sa pagsulti ug mga pasipala batok sa Dios, pagpasipala sa
iyang ngalan, ang dapit kung asa siya nagpuyo, ug kadtong nagpuyo sa
langit. 7 Ang mapintas nga mananap gitugotan sa pagpakiggubat sa mga
balaang katawhan ug sa pagbuntog kanila. Usab, ang katungod gihatag
kaniya ibabaw sa matag tribo, katawhan, pinulongan, ug nasod. 8 Ang
tanan nga nagpuyo sa kalibotan magasimba kaniya, ang tanang ngalan
nga wala mahisulat, sukad pa sa pagbuhat sa kalibotan, sa basahon sa
kinabuhi, nga gipanag-iyahan sa nating karnero, nga gipatay. 9 Kung si
bisan kinsa ang adunay dalunggan, pasagdi siya nga maminaw. 10 Kung
kinsa ang kuhaon sa pagpamihag, ngadto sa pagkabinihag siya moadto.
Kung kinsa ang pagapatyon uban ang usa ka espada, uban sa espada siya

pagapatyon. Ania dinhi ang usa ka tawag sa malahutayong pagpailob ug sa
pagtuo alang niadtong balaan. 11 Unya akong nakita ang laing mapintas
nga mananap nga migawas sa yuta. Siya adunay duha ka mga sungay
sama sa usa ka karnero ug siya nagsulti sama sa usa ka dragon. 12 Iyang
gituman ang tanang katungod sa nahaunang mapintas nga mananap sa
iyang presensiya, ug nagbuhat sa kalibotan ug niadtong nagpuyo niini
sa pagsimba sa nahaunang mapintas nga mananap—ang usa nga adunay
makuyaw nga samad nga naayo na. 13 Siya nagpakita ug gamhanang mga
milagro, bisan ang pagbuhat ug kalayo paubos sa kalibotan gikan sa langit
sa atubangan sa katawhan, 14 ug pinaagi sa mga timailhan nga gitugot
kaniya sa pagbuhat, iyang gilimbongan kadtong nagpuyo sa kalibotan, sa
pagsulti kanila nga magbuhat ug larawan sa pagpasidungog sa mapintas
nga mananap nga nasamad pinaagi sa espada, apan nagpabilin siyang
buhi. 15 Siya gitugotan sa paghatag ug gininhawa ngadto sa larawan sa
mapintas nga mananap aron nga ang larawan makahimo sa pagsulti ug
ang hinungdan nga ang tanan nga misupak sa pagsimba sa mapintas
nga mananap pagapatyon. 16 Iyang gipugos usab ang tanan, ang dili
mahinungdanon ug gamhanan, adunahan ug kabos, gawasnon ug ulipon,
sa pagdawat sa usa ka patik sa tuong kamot o sa agtang. 17 Kini dili na
makahimo si bisan kinsa sa pagpalit o pagpamaligya gawas kung siya
adunay patik sa mapintas nga mananap, nga mao, ang iyang ngalan o ang
iyang numero. 18 Kini nagtawag alang sa kaalam. Kung kinsa ang adunay
salabotan, tugoti siya sa pagbalansi sa numero sa mapintas nga mananap.
Kay mao kini ang numero sa usa ka tawong binuhat. Ang iyang numero
mao ang 666.

14

1 Mitan-aw ako ug nakita ang Nating Karnero didto nga nagtindog
sa akong atubangan sa Bukid sa Zion. Uban kaniya ang 144, 000 nga
nakabaton sa ngalan niya ug ngalan sa iyang Amahan nga nahisulat sa
ilang mga agtang. 2 Nadungog ko ang usa ka tingog gikan sa langit nga
masaba sama sa dahunog sa katubigan ug makusog nga dalugdog. Ang
tingog nga nadungog ko sama usab sa mga mag-aalpa nga nagtugtog sa
ilang mga alpa. 3 Nanag-awit sila ug bag-ong awit atubangan sa trono
ug atubangan sa upat ka buhing mga binuhat ug mga kadagkoan. Walay
bisan usa nga makakat-on sa awit gawas sa 144, 000 nga gitubos gikan
sa kalibotan. 4 Kini sila ang wala maghugaw sa ilang mga kaugalingon
kauban sa mga babaye, tungod kay giampingan nila ang ilang kaugalingon
nga putli. Mao kini sila ang nagsunod sa Nating Karnero bisan asa siya
paingon. Mao kini ang gitubos gikan sa katawhan isip unang mga bunga sa
Dios ug sa Nating Karnero. 5 Walay bakak nga nakaplagan sa ilang baba,
tungod kay sila walay sala. 6 Nakita ko ang laing anghel nga naglupad
sa taliwala sa kalangitan, nga adunay walay kataposan nga mensahe sa
maayong balita aron imantala niadtong nagpuyo sa kalibotan - sa matag
nasod, banay, pinulongan, ug katawhan. 7 Mitawag siya uban sa makusog
nga tingog, "Kahadloki ang Dios ug ihatag kaniya ang himaya. Kay miabot
na ang takna sa iyang paghukom. Simbaha siya, ang usa sa naghimo
sa langit, sa kalibotan, sa kadagatan, ug sa mga tuboran sa katubigan."
8 Ang laing anghel - ang ikaduhang anghel - misunod nga nag-ingon,
"Napukan na, napukan na ang bantogang Babilonia, nga nagpainom sa
tanang kanasoran sa bino sa iyang malaw-ay nga pakighilawas, ang bino
nga nagdala sa dakong kapungot alang kaniya. " 9 Ang laing anghel - ang

ikatulong anghel - misunod kanila, nga nag-ingon uban sa makusog nga tingog, “Kung si bisan kinsa ang mosimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug modawat sa usa ka patik sa iyang agtang o sa iyang kamot, 10 moinom usab siya sa bino sa kapungot sa Dios, ang bino nga giandam na ug ibubo nga walay sagol ngadto sa kupa sa iyang kasuko. Ang tawo nga moinom niini pagasakiton uban sa kalayo ug asupri atubangan sa balaan niyang mga anghel ug atubangan sa Nating Karnero. 11 Ang aso gikan sa ilang pag-antos nagaulbo hangtod sa kahangtoran, ug wala silay pahulay adlaw o gabii - kining mga magsisimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang hulagway, ug ang tanang makadawat sa patik sa iyang ngalan. 12 Ania ang tawag sa mapailobon nga paglahutay sa mga balaan, kadtong nagtuman sa mga sugo sa Dios ug nagtuo kang Jesus.” 13 Nadungog ko ang tingog gikan sa langit nga nag-ingon, “Isulat kini: Bulahan ang mga patay nga nangamatay diha sa Ginoo.” “Oo,” nag-ingon ang Espiritu, “aron nga makapahulay sila gikan sa ilang mga paghago, kay ang mga binuhatan nila nagasunod kanila.” 14 Mitan-aw ako ug nakita ko nga adunay panganod nga maputi, ug ang naglingkod sa panganod daw sama sa usa ka Anak sa Tawo. Aduna siyay bulawan nga purongpurong sa iyang ulo ug usa ka hait nga garab sa iyang kamot. 15 Unya ang laing anghel migula sa templo ug mitawag sa makusog nga tingog niadtong usa nga naglingkod sa panganod: “Kuhaa ang imong garab ug pagsugod na sa pag-ani. Kay ang takna sa pag-ani miabot na, sanglit ang anihonon sa kalibotan hinog na.” 16 Unya ang usa nga naglingkod sa panganod milabyog sa iyang garab ibabaw sa kalibotan, ug ang kalibotan naani. 17 Ang laing anghel migula gikan sa templo sa langit; siya usab adunay hait nga garab. 18 Sa gihapon ang laing anghel migula gikan sa halaran, ang usa ka anghel nga adunay kagahom sa kalayo. Mitawag siya sa makusog nga tingog ngadto sa anghel nga adunay hait nga garab, “Kuhaa ang imong hait nga garab ug tigoma ang mga pungpong sa mga paras gikan sa parasan sa kalibotan, kay ang ilang mga paras hinog na.” 19 Ang anghel milabyog sa iyang garab ngadto sa kalibotan ug gitigom ang pinupo nga paras sa kalibotan ug gilabay kini ngadto sa dakong kawa sa bino sa kapungot sa Dios. 20 Ang pug-anan sa bino gitunobtunoban gawas sa siyudad ug ang dugo miawas gikan niini hangtod sa gitas-on sa busal sa kabayo, mga 1600 ka stadyum.”

15

1 Unya nakita ko ang laing ilhanan sa langit, dako ug kahibulongan: Adunay pito ka mga anghel uban ang pito ka mga hampak, nga mao ang kataposan nga mga hampak (tungod kanila ang kapungot sa Dios natapos na). 2 Nakita ko ang daw sama sa dagat nga bildo nga sinagolan sa kalayo, ug nagatindog sa kilid sa dagat kadtong mga nagmadaogon sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug ibabaw sa kadaghanon nga nagpadayag sa iyang ngalan. Nagkupot sila ug mga alpa nga gihatag kanila sa Dios. 3 Nanag-awit sila sa alawiton ni Moises, ang sulugoon sa Dios, ug ang alawiton sa Nating Karnero: “Dako ug kahibulongan ang mga gibuhat mo, Ginoong Dios, nga nagmando sa kinatibuk-an. Matarong ug matuod ang imong mga paagi, Hari sa kanasoran. 4 Kinsa ang dili mahadlok kanimo, Ginoo, ug mohimaya sa imong ngalan? Kay ikaw lamang ang balaan. Ang tanang kanasoran manganhi ug magsimba sa imong atubangan tungod sa imong matarong nga mga buhat gipadayag.” 5 Human niining mga butanga nga nakita ko, ug ang pinakabalaan nga dapit, diin ang barong-barong sa mga saksi, ug naabli ang langit. 6 Gikan

sa pinakabalaan nga dapit miabot ang pito ka mga anghel uban ang pito
ka mga hampak, nagsul-ob sa puti, mahayag nga lino ug adunay bulawan
nga bakos palibot sa ilang mga dughan. 7 Ang usa sa upat ka buhing mga
binuhat naghatag sa pito ka mga anghel ug pito ka panaksan nga bulawan
nga puno sa kapungot sa Dios nga buhi hangtod sa kahangtoran. 8 Napuno
sa aso ang pinakabalaan nga dapit gikan sa himaya sa Dios ug gikan sa
iyang gahom. Walay bisan usa nga makasulod niini hangtod matapos ang
pito ka mga hampak sa pito ka mga anghel.

16

1 Nadungog ko ang kusog nga tingog nga nagtawag sa labing balaang
dapit ug miingon ngadto sa pito ka anghel, "Lakaw ug ibubo ngadto sa
kalibotan ang pito ka panaksan sa kapungot sa Dios." 2 Milakaw ang unang
anghel ug nagbubo sa iyang panaksan ngadto sa kalibotan; miabot ang
mangil-ad ug sakit kaayo nga mga kabahong sa mga tawo nga adunay
patik sa mapintas nga mananap, kadtong mga tawo nga nagsimba sa
iyang larawan. 3 Gibubo sa ikaduhang anghel ang iyang panaksan didto
sa dagat; nahimo kining dugo sama sa patay nga tawo, ug nangamatay
ang tanang buhi nga anaa sa dagat. 4 Ug gibubo sa ikatulong anghel ang
iyang panaksan didto sa mga suba ug sa mga tuboran sa tubig; nahimo
kining dugo. 5 Nadungog ko ang anghel sa katubigan nga miingon, "Ikaw
matarong - ang usa nga mao karon ug mao kaniadto, ang Usa nga Balaan -
tungod kay gidala mo kining mga paghukom. 6 Tungod kay giula nila ang
dugo sa imong mga balaan ug mga propeta, gihatagan mo sila ug dugo
aron imnon; mao kini ang angay kanila." 7 Nadungog ko ang halaran nga
mitubag, "Oo, Ginoong Dios, nga nagmando sa tanan, ang paghukom mo
matuod ug makataronganon." 8 Gibubo sa ikaupat nga anghel ang iyang
panaksan didto sa adlaw, ug gihatagan sa pagtugot sa pagsunog sa mga
tawo sa kalayo. 9 Gisunog sila pinaagi sa hilabihang kainit, ug gipasipad-
an nila ang ngalan sa Dios, nga adunay gahom labaw niining mga hampak.
Wala sila maghinulsol o maghatag kaniya ug himaya. 10 Gibubo sa
ikalimang anghel ang iyang panaksan ngadto sa trono sa mapintas nga
mananap, ug ang kangitngit mitabon sa iyang gingharian. Gipaak nila ang
ilang mga dila sa kasakit. 11 Gipasipad-an nila ang Dios sa langit tungod sa
ilang kasakit ug mga kabahong, ug nagdumili gihapon sila sa paghinulsol
kung unsa ang ilang nabuhat. 12 Ug gibubo sa ikaunom nga anghel ang
iyang panaksan ngadto sa dakong suba, ang Eufrates, ug mihubas ang
tubig niini aron nga maandam ang dalan alang sa mga hari nga moabot
gikan sa sidlakan. 13 Nakita ko ang tulo ka mahugaw nga mga espiritu nga
sama sa mga baki nga nanggawas sa mga baba sa dragon, sa mapintas nga
mananap, ug sa mini nga mga propeta. 14 Kay sila mga espiritu sa demonyo
nga nagbuhat ug mga milagrosong ilhanan. Mangadto sila sa mga hari sa
tibuok kalibotan aron sa pagtigom kanila alang sa gubat sa dakong adlaw
sa Dios, nga nagmando labaw sa tanan. 15 ("Pagbantay! Ako moabot sama
sa kawatan! Bulahan ang usa nga kanunay nagabantay, ug nagasul-ob
sa iyang bisti aron nga dili siya mogawas nga hubo ug makita nila ang
iyang makauulaw nga kahimtang.") 16 Gidala nila silang tanan didto sa
dapit nga gitawag sa Hebreo nga Armagedon. 17 Ug gibubo sa ikapitong
anghel ang iyang panaksan ngadto sa kahanginan. Unya migawas ang
usa ka kusog nga tingog gikan sa labing balaan nga dapit ug gikan sa
trono, nga nag-ingon, "Nahuman na!" 18 Adunay mga pagpangidlap sa
kilat, ngulob, mga dahunog sa dalugdog, ug makalilisang nga linog - usa

ka linog nga mas kusog pa kaysa bisan unsang nahitabo sukad nga ang mga
tawo anaa na sa kalibotan, hilabihan ka kusog gayod kining maong linog.
19 Ang gamhanang siyudad natunga sa tulo ka bahin, ug nahugno ang mga
siyudad sa kanasoran. Unya ang Dios nagtawag sa pagpahinumdom sa
gamhanang Babilonia, ug gihatag niya sa siyudad ang kopa nga napuno sa
bino nga hinimo gikan sa iyang hilabihang kapungot. 20 Unya nawagtang
ang matag isla ug ang mga kabukiran wala na gayod hikaplagi. 21 Ang
dagkong ulan sa nieve (yelo), nga adunay gibug-aton nga usa ka talanton,
ang nahulog gikan sa langit ngadto sa mga tawo, ug gitunglo nila ang Dios
alang sa hampak sa ulan nga nieve (yelo) tungod kay makalilisang gayod
kadto nga hampak.

17

1 Usa sa pito ka mga manulonda nga adunay pito ka mga panaksan
miabot ug miingon kanako, "Dali, ipakita ko kanimo ang pagsilot sa
bantogan nga bigaon nga nagalingkod sa daghang katubigan, 2 uban ang
mga hari sa kalibotan nga naghimo sa malaw-ay nga pagpakighilawas,
ug niadtong bino sa iyang pagkamahilawasnon ang mga lumulopyo sa
kalibotan nangahubog." 3 Gidala ako sa manulonda palayo diha sa
Espiritu padulong sa kamingawan, ug nakita ko ang usa ka babaye nga
naglingkod sa mapula nga mapintas nga mananap nga nalukop sa mga
mapasipalahong mga ngalan. Ang mapintas nga mananap adunay pito
ka mga ulo ug napulo ka mga sungay. 4 Nagsul-ob ang babaye sa tapol
ug mapula nga dinayandayanan sa bulawan, bililhong mga bato, ug mga
perlas. Nagkupot siya sa iyang kamot sa usa ka kupang bulawan nga
napuno sa salawayon nga mga butang ug ang mga mahugaw sa iyang
malaw-ay nga pagpakighilawas. 5 Sa iyang agtang nakasulat ang usa
ka ngalan nga adunay usa ka tinagong kahulogan: "ANG BANTOGANG
BABILONIA, ANG INAHAN SA MGA BIGAON UG SA SALAWAYONG MGA
BUTANG SA KALIBOTAN." 6 Nakita ko ang babaye nga nahubog sa dugo
sa mga balaan ug ubang dugo sa mga saksi alang kang Jesus. Sa
pagkakita ko kaniya, hilabihan ang akong kahibulong. 7 Apan ang anghel
miingon kanako, "Nganong nahibulong ka man? Ipasabot ko kanimo
ang kahulogan sa babaye ug sa mapintas nga mananap nga nagadala
kaniya (ang mapintas nga mananap nga adunay pito ka ulo ug napulo
ka sungay). 8 Ang mapintas nga mananap nga imong nakita kaniadto,
wala na karon, apan hapit na siya mogawas gikan sa kinahiladman, sa dili
matugkad nga bung-aw. Unya motungha siya aron sa paglaglag. Kadtong
nagpuyo sa kalibotan, kansang mga ngalan nga wala nahisulat sa libro
sa kinabuhi sukad pa sa pasukaranan sa kalibotan—mahibulong sila sa
dihang makita nila ang mapintas nga mananap nga anaa kaniadto, nga
wala na karon, kondili moabotay pa. 9 Kini ang mga tawag alang sa
hunahuna nga adunay kaalam. Ang pito ka mga ulo mao kadtong pito
ka mga bungtod diin naglingkod ang babaye. 10 Sila usab ang pito ka
mga hari. Ang lima ka mga hari nangahulog na, ang usa anaa pa, ug
ang uban wala pa moabot; sa dihang siya moabot, magpabilin lamang
siya sa makadiyot. 11 Ang mapintas nga mananap nga anaa kaniadto,
apan wala na karon, mao usab siya ang ikawalo nga hari; apan usa siya
niadtong pito ka mga hari, ug magaadto siya sa paglaglag. 12 Ang napulo
ka mga sungay nga nakita mo mao ang napulo ka mga hari nga wala
pa nakadawat sa gingharian, apan makadawat sila sa katungod ingon
nga mga hari sa usa lamang ka takna uban ang mapintas nga mananap.
13 Kini sila may usa lamang ka hunahuna, ug ihatag nila ang ilang gahom

ug katungod ngadto sa mapintas nga mananap. 14 Makiggubat sila batok
sa Nating Karnero. Apan ang Nating Karnero magabuntog kanila tungod
kay siya ang Ginoo sa mga ginoo ug Hari sa mga hari—ug uban kaniya
ang mga tinawag, ang mga pinili, ug ang mga matinud-anon." 15 Ang
manulonda miingon kanako, "Ang mga tubig nga imong nakita, diin ang
bigaon naglingkod, mao ang mga tawo, mga panon sa katawhan, mga
kanasoran, ug mga pinulongan. 16 Ang napulo ka mga sungay nga nakita
mo—sila ug ang mapintas nga mananap magadumot sa bigaon. Himuon
nila siya nga biniyaan ug hubo, lamuyon nila ang iyang unod, ug sunogon
nila siya sa hingpit uban sa kalayo. 17 Kay ang Dios nagbutang niini sa
ilang mga kasingkasing aron magdala sa iyang katuyoan pinaagi sa pag-
uyon sa paghatag kanila sa gahom sa pagmando ngadto sa mapintas nga
mananap hangtod nga matuman ang mga pulong sa Dios. 18 Ang babaye
nga nakita mo mao ang bantogan nga siyudad nga gimandoan sa mga hari
sa kalibotan."

18

1 Human niining mga butanga akong nakit-an ang lain na usab nga
anghel nga mikanaog gikan sa langit. Siya adunay dakong katungod,
ug ang kalibotan nadan-agan sa iyang himaya. 2 Nagsinggit siya nga
adunay makagagahom nga tingog, nga nag-ingon, "Nagun-ob, nagun-
ob ang bantogan nga Babilonia! Siya ang nahimo nga puloy-anan sa
mga demonyo, ang puloy-anan sa tanang hugaw nga espiritu, ug ang
puloy-anan sa tanang mga hugaw ug salawayon nga langgam. 3 Kay
ang tanan mga nasod naghuboghubog sa bino nga adunay tinguha sa
iyang daotang pakighilawas nga nagdala sa iyang silot. Ang mga hari
sa kalibotan nagbuhat sa malaw-ay nga pakighilawas alang kaniya. Ang
mga tigpatigayon sa kalibotan nahimong dato pinaagi sa gahom sa iyang
pagkaabunda nga pagkinabuhi." 4 Unya akong nadungog ang lain na usab
nga tingog nga gikan sa langit nga nag-ingon, "Gawas gikan kaniya, akong
katawhan, aron dili kamo makaambit sa iyang mga sala, ug aron dili kamo
makadawat bisan unsa sa iyang mga hampak. 5 Ang iyang mga sala naglut-
od sama kataas sa langit, ug ang Dios nakahinumdom sa mga daotan
niyang binuhatan. 6 Bayari siya sama sa pagbayad niya ug balik sa uban,
ug bayari sa makaduha kung unsa ang iyang nabuhat; diha sa kupa iyang
gisagol, ug sa makaduha isagol ang gidaghanon alang kaniya. 7 Samtang
iyang gipasidunggan ang iyang kaugalingon ug nagpuyo sa abunda nga
pagkinabuhi, hatagi siya sa susamang pag-antos ug kagul-anan. Kay siya
nag-ingon sa iyang kasingkasing, 'Ako naglingkod sama sa rayna; dili ako
biyuda, ug dili gayod ako makakita sa kagul-anan.' 8 Busa sa usa ka adlaw
ang iyang mga hampak mag-una kaniya: kamatayon, kagul-anan, ug
kagutom. Siya lamoyon sa kalayo, tungod kay ang Ginoong Dios bantogan,
ug siya ang iyang maghuhukom." 9 Ang mga hari sa kalibotan nga
nagbuhat sa malaw-ay nga pagpakighilawas ug nawad-an sa pagpugong
kauban niya maghilak ug magbakho sa dihang ilang makita ang aso sa
iyang pagkasunog. 10 Magtindog sila sa layo, nangahadlok sa iyang pag-
antos, nga mag-ingon, "Pagkaalaot, pagkaalaot gayod ang bantogan nga
siyudad, sa Babilonia, ang gamhanan nga siyudad! Kay sa kalit lamang
nga takna ang imong silot moabot na." 11 Ang tanan nga mga tigpatigayon
sa kalibotan maghilak ug magbangotan alang kaniya, gumikan kay wala
nay mopalit sa iyang mga patigayon— 12 ang nagtigayon sa bulawan,
plata, ang mga mahalon nga bato, mga perlas ug ang mga panapton nga
lino, tapol, sida, dagtom pula, ang tanan nga nagkalainlaing matang sa

mga humot nga kahoy, ang matag sudlanan nga hinimo gikan sa tango
sa elepante, 13 ang matag sudlanan nga gihimo sa mahalon nga kahoy,
tumbaga, puthaw, marmol, kaningag, lamas, insenso, mira, mahumot nga
insenso, bino, lana, harina, trigo, baka ug karnero, mga kabayo ug ang
mga karwahi, ug mga ulipon ug kalag sa mga tawo. 14 Ang bunga nga
imong gihandom sa tanan nimong kusog mahanaw kini gikan kanimo.
Ang tanan nimong kaabunda ug kabtangan mahanaw kini, dili na gayod
makaplagan pag-usab. 15 Ang mga tigpatigayon niining mga butanga nga
nadato pinaagi kaniya motindog sa layo gikan kaniya tungod sa kahadlok
sa iyang pag-antos, maghilak ug kusog nga magbakho. 16 Moingon sila,
“Pagkaalaot, pagkaalaot sa bantogan nga siyudad nga nagsul-ob sa sinina
nga pinong lino, sa tapol ug sa dagtom pula, ug gidayandayanan sa
bulawan, sa mga mahalon nga bato, ug sa mga perlas!” 17 Sa kalit lang
nga takna ang tanan nga bahandi nasayang. Ang tanan nga mga kapitan
sa barko, tanan nga mga tawo nga naa sa dagat, mga manlalayag, ug
tanan diin ang panginabuhi naggikan sa dagat, nagtindog didto sa layo.
18 Sila nagsinggit sa dihang ilang nakita ang aso sa iyang pagkasunog.
Sila nag-ingon, “Unsa nga siyudad ang sama sa bantogan nga siyudad?”
19 Ilang gibutangan ug abog ang ilang mga ulo, ug nagsinggit, naghilak ug
nagbangotan, “Pagkaalaot, pagkaalot sa bantogan nga siyudad diin ang
tanan nga adunay barko nga naa sa dagat nahimong dato pinaagi sa iyang
bahandi. Sa usa lang ka takna, naguba kini.” 20 “Paglipay diha kaniya,
kalangitan, kamong mga balaan, mga apostoles, ug mga propeta, tungod
kay ang Dios nagdala sa inyong hukom ngadto kaniya!” 21 Ang bantugan
nga anghel mikuha sa usa ka bato nga sama kadako sa galingan ug kini
gilabay ngadto sa dagat, nga nag-ingon, “Niini nga paagi, ang Babilonia,
ang bantogan nga siyudad, ilabay uban ang kagubot ug dili na gayod siya
makaplagan. 22 Ang mga tingog sa mga mag-aalpa, mga musikero, ang mga
tigpatingog sa mga plawta, ug sa mga tigtrumpeta dili na gayod madungog
diha kanimo. Wala nay manggagama sa bisan unsa nga makaplagan
nganha kanimo. Wala nay tingog sa galingan ang madungog diha kanimo.
23 Ang mga kahayag sa lampara dili na gayod modan-ag diha kanimo. Ang
mga tingog sa pamanhunon ug sa pangasaw-onon dili na madunggan diha
kanimo, tungod kay ang imong tigpatigayon nahimong mga prinsipe sa
kalibotan, ug ang mga kanasoran nalingla pinaagi sa imong salamangka.
24 Nakaplagan nganha kaniya ang dugo sa mga propeta ug ang mga balaan,
ug ang dugo sa tanan nga gipangpatay sa kalibotan.”

19

1 Human niining mga butanga nadungog ko ang makusog nga tingog sa
dakong gidaghanon sa katawhan sa langit nga nag-ingon, “Aleluyah. Ang
kaluwasan, himaya, ug gahom iya sa atong Dios. 2 Matuod ug matarong
ang iyang mga hukom, kay iyang gihukman ang hilabihan ka daotan
nga babaye nga maoy nagdaot sa kalibotan pinaagi sa iyang malaw-
ay nga pagpakighilawas. Nanimalos siya alang sa dugo sa iyang mga
sulugoon, nga siya mismo ang nag-ula.” 3 Sa ikaduhang higayon misulti
sila, “Aleluya! Miulbo ang aso gikan kaniya hangtod sa walay kataposan.”
4 Ang 24 ka mga kadagkoan ug ang upat ka buhing mga binuhat nanghapa
sa ilang kaugalingon ug nagsimba sa Dios nga naglingkod sa trono. Sila
nag-ingon, “Amen. Aleluya!” 5 Unya ang usa ka tingog migawas gikan
sa trono, nga nag-ingon, “Dayga ang atong Dios, kamong tanan nga
iyang mga sulugoon, kamo nga nagmahinadlokon kaniya, kamo nga dili

mahinungdanon ug gamhanan.” 6 Unya nadungog ko ang kasaba nga
sama sa tingog sa dakong gidaghanon sa katawhan, sama sa dahunog sa
katubigan, ug sama kakusog sa lipak sa dalugdog, nga nag-ingon, “Aleluya!
Kay ang atong Ginoong Dios, ang magmamando sa kinatibuk-an, maghari
na siya. 7 Magmaya ug maglipay pag-ayo kita ug ihatag kaniya ang himaya
tungod kay ang kasaulogan sa kasal sa Nating Karnero miabot na, ug
ang iyang pangasaw-onon nag-andam na sa iyang kaugalingon.” 8 Siya
gitugotan sa pagbisti sa hayag ug hinlo nga nipis nga lino (tungod kay
ang nipis nga lino mao ang binuhatan nga matarong sa iyang balaan nga
katawhan). 9 Ang anghel miingon kanako, “Sulata kini: Bulahan kadtong
mga dinapit sa kombira sa kasal sa Nating Karnero.” Siya usab miingon
kanako, “Mao kini ang matuod nga mga pulong sa Dios.” 10 Mihapa ako
sa iyang tiilan alang sa pagsimba kaniya, apan siya miingon kanako,
“Ayaw kini buhata! Ako usa nimo ka kauban nga sulugoon ug ang
imong kaigsoonan nga naggunit sa pagpamatuod mahitungod kang Jesus.
Simbaha ang Dios, kay ang pagpamatuod mahitungod kang Jesus mao
ang espiritu nga gitagna.” 11 Unya nakita ko nga naabli ang langit, ug
nakita ko nga adunay usa ka puting kabayo! Ang usa nga nagsakay niini
gitawag nga Matinud-anon ug Matuod. Naghukom siya uban ang katarong
ug siya nakiggubat. 12 Ang mga mata niya sama sa nagdilaab nga kalayo,
ug sa iyang ulo adunay daghang mga purongpurong. Aduna siyay ngalan
nga gisulat kaniya nga walay bisan usa nga nakahibalo apan siya lamang.
13 Nagsul-ob siya sa usa ka kupo nga gituslob sa dugo, ug ang iyang ngalan
gitawag nga Ang Pulong sa Dios. 14 Ang mga kasundalohan sa langit
nagsunod kaniya diha sa maputing mga kabayo, nga nagbisti sa manipis
nga lino, puti ug hinlo. 15 Migula gikan sa iyang baba ang usa ka hait
nga espada nga maoy mopatay sa kanasoran, ug magamando siya kanila
uban ang puthaw nga sungkod. Yatakyatakan niya didto sa pug-anan sa
bino ang kapungot sa kaligutgot sa Dios, nga magmando sa kinatibuk-an.
16 Adunay sinulat sa iyang kupo ug sa iyang paa nga usa ka ngalan, HARI
SA MGA HARI UG GINOO SA MGA GINOO. 17 Nakita ko ang anghel nga
nagtindog didto sa adlaw. Nagtawag siya sa makusog nga tingog sa tanang
langgam nga naglupad sa kawanangan, 18 “Panganhi kamo, ug pagtigom
alang sa dakong panihapon sa Dios. Kaona ang unod sa mga hari, ang
unod sa mga pangulong sundalo, ang unod sa gamhanang mga tawo, ang
unod sa mga kabayo ug sa nangabayo kanila, ug ang unod sa tanang tawo,
gawasnon man ug ulipon, dili mahinungdanon ug gamhanan.” 19 Nakita
ko ang mapintas nga mananap ug ang mga hari sa kalibotan uban ang
ilang mga kasundalohan. Nagkatigom sila aron sa pagpakiggubat batok
sa usa nga nagkabayo ug uban sa iyang kasundalohan. 20 Nadakpan
ang mapintas nga mananap ug uban kaniya ang bakakong propeta nga
nagbuhat ug mga ilhanan sa atubangan niya. Nianang mga ilhanan
naglingla siya niadtong midawat sa patik sa mapintas nga mananap ug
kadtong nagsimba sa iyang larawan. Ang duha kanila gitambog nga buhi
ngadto sa nagdilaab nga linaw sa nagkalayo nga asupri. 21 Gipangpatay
ang nahibilin kanila pinaagi sa espada nga migula sa baba sa usa nga
nagsakay sa kabayo. Ang tanan nga mga langgam mikaon sa ilang patay
nga unod.

20

1 Unya nakita ko ang usa ka anghel nga mikanaog gikan sa langit,
nagbaton sa yawi sa lalom ug dili matugkad nga bung-aw ug adunay

dakong kadena diha sa iyang kamot. 2 Gihawiran niya ang dragon, ang
karaang serpente, nga mao ang Yawa, o Satanas, ug gigapos siya sulod sa
1, 000 ka tuig. 3 Gitambog niya siya didto sa kinahiladman ug dili matugkad
nga bung-aw, gisirad-an kini, ug gisilyohan kini sa ibabaw niya. Gihimo
kini aron nga dili na gayod siya makapanglimbong sa mga kanasoran
hangtod nga matapos na ang 1, 000 ka tuig. Human niana, kinahanglan
pagabuhian siya sulod sa hamubo nga panahon. 4 Unya nakita ko ang mga
trono. Naglingkod didto kadtong gihatagan ug katungod sa paghukom.
Nakita ko usab ang mga kalag niadtong gipangputlan ug ulo alang sa
pagpamatuod mahitungod kang Jesus ug alang sa pulong sa Dios. Wala
sila mosimba sa mapintas nga mananap ug sa iyang larawan, ug sila
nagdumili sa pagdawat sa marka sa ilang agtang ug kamot. Nangabuhi
sila, ug naghari sila kauban ni Cristo sulod sa 1, 000 ka tuig. 5 Ang uban
sa mga nangamatay dili mabuhi hangtod nga matapos ang 1, 000 ka tuig.
Kini ang unang pagkabanhaw. 6 Bulahan ug balaan ang nakaambit sa
unang pagkabanhaw! Ang ikaduhang kamatayon wala nay gahom ibabaw
niini. Mamahimo silang mga pari sa Dios ug sa Cristo ug magahari uban
kaniya sulod sa 1, 000 ka tuig. 7 Sa dihang matapos na ang 1, 000 ka
tuig, si Satanas pagabuhian gikan sa iyang pagkabilanggo. 8 Moadto siya
aron sa paglimbong sa mga kanasoran sa upat ka suok sa kalibotan—ang
Gog ug Magog—aron sa pagtigom kanila alang sa gubat. Mahisama sila
kadaghan sa balas sa dagat. 9 Misaka sila sa halapad nga patag sa kayutaan
ug gilibotan ang kampo sa mga balaan, ang pinalangga nga siyudad. Apan
ang kalayo mikunsad gikan sa langit ug milamoy kanila. 10 Ang yawa nga
milimbong kanila, gitambog ngadto sa linaw sa nagkalayong asupri, diin
gitambog ang mapintas nga mananap ug ang mini nga propeta. Paantoson
sila adlaw ug gabii hangtod sa kahangtoran. 11 Unya nakita ko ang usa ka
dakong trono nga maputi ug ang usa nga milingkod niini. Ang yuta ug
ang langit nahanaw gikan sa iyang atubangan, apan walay dapit nga ilang
kaadtoan. 12 Nakita ko ang mga patay—ang mga gamhanan ug ang mga
dili inila— nagtindog atubangan sa trono, ug gibuklad ang mga libro. Unya
gibuklad ang laing libro—ang Libro sa Kinabuhi. Ang mga patay gihukman
sumala sa nahisulat sa mga libro, sumala kung unsa ang ilang nabuhat.
13 Ang dagat mitugyan sa mga patay nga anaa niini. Ang Kamatayon ug
ang Hades mitugyan usab sa mga patay nga anaa kanila, ug ang mga
patay gihukman sumala sa ilang binuhatan. 14 Ang Kamatayon ug ang
Hades gitambog ngadto sa linaw nga kalayo. Kini mao ang ikaduha nga
kamatayon—ang linaw nga kalayo. 15 Kung bisan kinsa nga ngalan ang
dili makaplagan nga nasulat sa Libro sa Kinabuhi, igatambog siya ngadto
sa linaw nga kalayo.

21

1 Unya akong nakita ang bag-ong langit ug ang bag-ong yuta, kay ang
unang langit ug ang unang yuta miagi na, ug ang kadagatan nahanaw
na. 2 Akong nakita ang balaang siyudad, ang bag-ong Jerusalem, nga
mikanaog sa langit gikan sa Dios, nangandam sama sa pangasaw-onon nga
gidayandayanan alang sa iyang bana. 3 Nadungog ko ang dakong tingog
gikan sa trono nga miingon, “Tan-awa! Ang puloy-anan sa Dios uban sa
katawhan, ug magpuyo siya uban kanila. Mahimo silang iyang katawhan,
ug ang Dios sa iyang kaugalingon makig-uban kanila ug siya mahimo nga
ilang Dios. 4 Pagapahiran niya ang mga luha gikan sa ilang mga mata,
ug wala nay kamatayon, o kasub-anan, o paghilak, o kasakit. Ang daang

mga butang miagi na. 5 Siya nga naglingkod sa trono miingon, “Tan-awa!
Akong gihimong bag-o ang tanang mga butang.” Siya miingon, “Isulat kini
tungod kay kini nga mga pulong masaligan ug matuod.” 6 Miingon siya
kanako, “Kini nga mga butang nahuman na! Ako ang Alpa ug ang Omega,
ang sinugdanan ug ang kataposan. Kadtong mga giuhaw pagahatagan ko
sa mainom nga walay bayad gikan sa tubod sa tubig sa kinabuhi. 7 Ang usa
nga magmadaugon makapanunod niining mga butanga, ug ako mahimo
nga iyang Dios, ug siya mahimo nga akong anak. 8 Apan kadtong talawan,
ang walay pagtuo, ang dulumtanan, ang mga mamumuno, ang malaw-
ay nga pagpakighilawas, ang mga mamamarang, ang nagsimba sa mga
diosdios, ug ang tanang mga bakakon, ang ilang dapit mao ang linaw nga
kalayo sa nagdilaab nga asupre. Mao kana ang ikaduhang kamatayon.”
9 Ang usa sa pito ka mga anghel miduol kanako, ang usa nga adunay pito ka
panaksan nga puno sa pito ka kataposang mga hampak, ug siya miingon,
“Dali ngari. Ipakita ko kanimo ang pangasaw-onon, ang asawa sa Nating
Karnero.” 10 Unya gidala niya ako sa layo sa Espiritu ngadto sa dako ug
habog nga bukid ug gipakita kanako ang balaang siyudad, ang Jerusalem,
mikanaog sa langit gikan sa Dios. 11 Ang Jerusalem adunay himaya sa
Dios, ug ang iyang kahayag susama sa pinakabililhong bato, sama sa usa
ka batong kristal sa matin-aw nga haspe. 12 Kini adunay dako, habog nga
paril nga adunay napulo ug duha ka ganghaan, uban sa napulo ug duha
ka mga anghel nga anaa sa ganghaan. Sa ganghaan nahisulat ang mga
ngalan sa napulo ug duha ka banay sa mga anak sa Israel. 13 Sa sidlakan
adunay tulo ka ganghaan, sa amihan tulo ka ganghaan, sa habagatan tulo
ka ganghaan, ug sa kasadpan tulo ka ganghaan. 14 Ang paril sa siyudad
adunay napulo ug duha ka pundasyon, ug niini adunay napulo ug duha
ka ngalan sa napulo ug duha ka apostoles sa Nating Karnero. 15 Ang
usa nga nakigsulti kanako adunay sukdanan nga sungkod nga ginama sa
bulawan aron sukdon ang siyudad, ang mga ganghaan, ug ang paril niini.
16 Ang siyudad gipahimutang sa kuwadrado, ang katas-on niini susama
sa iyang kalapdon. Gisukod niya ang siyudad gamit ang sukdanan nga
sungkod, 12, 000 ka estadiya ang katas-on (ang katas-on, kalapdon, ug
ang kahabogon susama lang). 17 Gisukod usab niya ang paril niini, 144
kyubits ang kabagaon pinaagi sa sukdanan sa tawo (nga mao usab ang
pagkasukod sa anghel). 18 Ang paril ginama sa haspe ug ang siyudad sa
putling bulawan, sama sa matin-aw nga bildo. 19 Ang mga pundasyon sa
paril gidayandayanan sa matag matang sa bililhong bato. Ang una mao
ang haspe, ang ikaduha mao ang sapiro, ang ikatulo mao ang kalsidonia,
ang ikaupat mao ang emeralda, 20 ang ikalima mao ang sardonika, ang
ikaunom mao ang sardius, ang ikapito mao ang krisolito, ang ikawalo
mao ang berilio, ang ikasiyam mao ang topasio, ang ikanapulo mao ang
krisopraso, ang ikanapulo ug usa mao ang hasinto, ug ang ikanapulo ug
duha mao ang amatista. 21 Ang napulo ug duha ka mga ganghaan mga
napulo ug duha ka mga perlas, ang matag ganghaan ginama gikan sa usa
ka perlas. Ang mga kadalanan sa siyudad putling bulawan, nga sama sa
matin-aw nga bildo. 22 Wala akoy nakitang templo sa siyudad, kay ang
Ginoong Dios, nga nagdumala ngadto sa tanan, ug ang Nating Karnero
mao ang templo niini. 23 Ang siyudad wala na nanginahanglan sa adlaw o
sa bulan aron magdan-ag niini tungod kay ang himaya sa Dios naghayag
niini, ug ang lampara niini mao ang Nating Karnero. 24 Ang kanasoran
magalakaw uban sa kahayag nianang siyudara. Ang mga hari sa kalibotan
magadala sa ilang katahom ngadto niini. 25 Ang mga ganghaan niini dili

pagasirhan panahon sa adlaw, ug wala nay kagabhion didto. 26 Dad-on
nila ang katahom ug ang kadungganan sa kanasoran ngadto niini, 27 ug
walay dili hinlo nga makasulod niini. Ni si bisan kinsa nga nagbuhat
sa bisan unsang butang nga makauulaw o malimbungon nga makasulod,
apan kadto lamang kansang mga ngalan nga nahisulat sa libro sa kinabuhi
sa Nating Karnero.

22

1 Unya ang anghel nagpakita kanako sa suba sa tubig sa kinabuhi, tubig
nga sama katin-aw sa kristal. Kini nag-agas gikan sa trono sa Dios ug sa
Nating Karnero 2 paingon sa taliwala sa agianan sa siyudad. Sa matag
daplin sa suba adunay kahoy sa kinabuhi, nga nagdala ug napulo ug duha
ka klase sa bunga, ug kini nagdala ug bunga sa matag bulan. Ang mga
dahon sa kahoy alang sa kaayohan sa tanang kanasoran. 3 Didto wala na
gayoy tunglo. Ang trono sa Dios ug sa Nating Karnero anaa na unya sa
siyudad, ug ang iyang mga sulugoon moalagad kaniya. 4 Sila makakita sa
iyang hulagway, ug ang iyang ngalan anaa sa ilang mga agtang. 5 Didto
wala nay gabii; dili na sila magkinahanglan ug kahayag sa suga o kahayag
sa adlaw tungod kay ang Ginoong Dios magahayag kanila. Maghari sila
hangtod sa kahangtoran. 6 Ang anghel miingon kanako, “Kini nga mga
pulong kasaligan ug matuod. Ang Ginoo, ang Dios sa mga espiritu sa
mga propeta, nagpadala sa iyang anghel aron sa pagpakita sa iyang mga
sulugoon kung unsa ang kinahanglan nga mahitabo sa umaabot.” 7 “Tan-
awa! Moabot ako sa dili madugay! Bulahan ang nagtuman sa mga pulong
sa panagna niining basahon.” 8 Ako, si Juan, mao ang nakadungog ug
nakakita niining mga butanga. Sa dihang nakita ug nadungog ko sila, ako
mihapa sa tiilan sa anghel aron mosimba kaniya, ang anghel nga nagpakita
kanako niining mga butanga. 9 Miingon siya kanako, “Ayaw kana buhata!
Ako sama sa sulugoon nga uban kanimo, uban sa imong mga igsoon nga
mga propeta, ug uban niadtong nagtuman sa mga pulong niining basahon.
Simbaha ang Dios!” 10 Siya miingon kanako, “Ayaw silyohi ang mga pulong
sa panagna niining basahon, tungod kay ang takna duol na. 11 Ang usa nga
dili matarong, pasagdi nga magpadayon siya sa pagbuhat ug dili matarong.
Ang usa nga malaw-ayon, pasagdi nga magpadayon sa pagkamalaw-ayon.
Ang matarong, pasagdi nga mopadayon sa pagbuhat ug matarong. Ang
balaan, pasagdi nga magpadayon sa pagkabalaan.” 12 “Tan-awa! Mobalik
ako sa dili madugay. Ang akong ganti madawat nako, aron ganti sa
matag-usa sumala sa iyang nabuhat. 13 Ako ang Alpa ug ang Omega, ang
Una ug ang Ulahi, ang Sinugdan ug ang Kataposan. 14 Bulahan kadtong
naglaba sa ilang mga bisti aron sila mahatagan sa katungod sa pagkaon
gikan niadtong kahoy sa kinabuhi ug sa pagsulod sa siyudad agi sa mga
ganghaan. 15 Didto sa gawas ang mga iro, ang mga salamangkero, ang
mga makighilawason, ang mga tigpatay, ang mga tigsimba ug diosdios, ug
ang matag-usa nga naghigugma ug nagbuhat sa pagkabakakon. 16 Ako,
si Jesus, nagpadala sa akong anghel aron mopamatuod nganha kaninyo
mahitungod niining mga butanga alang sa kasimbahanan. Ako ang gamot
ug ang kaliwat ni David, ang mahayag nga Bituon sa Kabuntagon.” 17 Ang
Espiritu ug ang Pangasaw-onon nagaingon, “Adto ngari! Pasultiha ang
nakadungog, “Adto ngari!” Bisan kinsa ang giuhaw, paanhia siya, ug bisan
kinsa ang nangandoy niini, pakuhaa siya nga libre ug tubig sa kinabuhi.
18 Ako nagpamatuod sa matag-usa nga nakadungog sa mga pulong sa
panagna niini nga basahon: Kung si bisan kinsa adunay modugang kanila,

ang Dios magadugang kaniya sa mga hampak nga nahisulat niini nga
basahon. 19 Kung si bisan kinsa adunay mokuha gikan sa mga pulong
niini nga basahon sa panagna, ang Dios magakuha sa iyang bahin sa kahoy
sa kinabuhi ug sa siyudad nga balaan, nga nahisulat niini nga basahon.
20 Siya nga maoy nagpamatuod niining mga butanga nagaingon, “Oo! Ako
moabot sa dili madugay.” Amen! Umari ka, Ginoong Jesus! 21 Hinaot nga
ang grasya ni Ginoong Jesus magauban sa matag-usa. Amen.